

D. Ch 83

Albino Renatus De Hpondarum Monacho Adaldis

1720

ANALYSIS

E

DIETATE IESU

ATIONARIU

ETICU

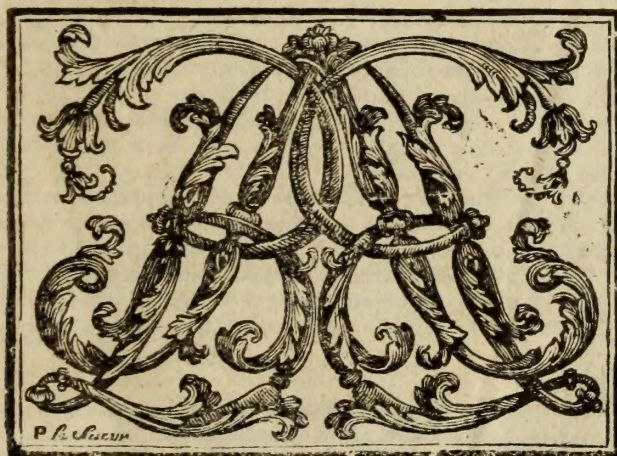

D
96

JACOBI
VANIERII
E
SOCIETATE JESU.
DICTIONARIUM
POËTICUM.

LUGDUNI,
Sumptibus ANTONII BRIASSON, Bibliopolæ;
in vico Mercatorio, sub Sole.

M. DCCX.
CUM PRIVILEGIO REGIS CHRISTIANISSIMI

Digitized by the Internet Archive
in 2014

<https://archive.org/details/jacobivanieriies00vani>

A P P R O B A T I O N.

J'ay lû, par ordre de Monseigneur le Chancelier, un manuscrit intitulé *Diſtionarium Poëticum*, composé par le R. P. VANIERE de la Compagnie de JESUS, & j'estime que l'impression de cet Ouvrage sera tres-utile à ceux qui s'appliquent à la Poësie Latine. Fait à Lyon ce 23. Novembre 1709.

AUBERT.

P R I V I L E G E G E N E R A L.

LOUIS PAR LA GRACE DE DIEU ROY DE FRANCE ET DE NAVARRE. A nos Amez & Feaux Conseillers les Gens tenans nos Cours de Parlemens, Maitre des Requêtes ordinaires de Nôtre-Hôtel, Grand Conseil, Prevôt de Paris, Baillifs, Seneschaux leurs Lieutenants Civils & autres nos Justiciers qu'il appartiendra, SALUT. ANTOINE BRIASSON Libraire à Lyon, Nous ayant fait remontrer qu'il desiroit faire imprimer un Livre intitulé *Diſtionarium Poëticum*, R. P. JAC. VANIERE Societatis JESU, s'il nous plaisoit lui accorder nos Lettres de Privilege sur ce nécessaires; Nous avons permis & permetons par ces presentes, audit Briasson, de faire imprimer ledit Dictionnaire, en tels volumes, forme, marge, caractère, conjointement ou séparément, & autant de fois que bon lui semblera, & de le vendre, faire vendre, & debiter par tout nôtre Royaume pendant le tems de seize années consecutives, à compter du jour de la date des presentes. Faisons defences à toutes personnes de quelque qualité & condition qu'elles puissent être, d'en introduire d'impression étrangere dans aucun lieu de nôtre obéissance, & à tous Imprimeurs, Libraires & autres, d'imprimer, faire imprimer, vendre, faire vendre, & debiter, ny contrefaire ledit Dictionnaire, en tout ny en partie, sans la permission expresse & par écrit dudit sieur Exposant, ou de ceux qui auront droit de lui à peine de confiscation des exemplaires contrefaits, de six mil livres d'amende contre chacun des contrevenants, dont un tiers à nous, un tiers à l'Hôtel Dieu de Paris l'autre tiers audit Exposant, & de tous dépens, dommages, & interêts; à la charge que ces presentes seront enregistrées tout au long sur le registre de la communauté des Imprimeurs & Libraires de Paris, & ce dans trois mois de la date d'icelles; que l'impression dudit Livre sera faite dans nôtre Royaume & non ailleurs en bon papier & en beaux caractères conformément aux reglemens de la Librairie, & qu'avant que de l'exposer en vente il en sera mis deux exemplaires dans nôtre Bibliotheque publique, un dans celle de nôtre Château du Louvre, & un dans celle de nôtre tres-cher & Feal Chevalier Chancelier de France le Sieur Phelypeaux Comte de Pontchartrain Commandeur de nos Ordres; le tout à peine de nullité des presentes; du contenu desquelles vous Mandons & enjoignons de faire jouir ledit Exposant ou ses ayans cause, pleinement & paisiblement sans souffrir qu'il leur soit fait aucun trouble ou empêchement; Voulons que la copie desdites presentes qui sera imprimée au commencement ou à la fin dudit Livre, soit tenue pour dûement signifiée, & qu'aux copies collationnées par l'un de nos Amés & Feaux Conseillers & Secretaires, soy soit ajoutée comme à l'original; Commandons au premier nôtre Huissier ou Sergent, de faire pour l'exécution d'icelles tous actes requis & nécessaires sans demander autre permission, & nonobstant Clameur de Haro, Chartre Normande & Lettres à ce contraires; car tel est nôtre plaisir. Donné à Versailles le cinquième jour de Janvier, l'an de Grace mil sept cent dix, & de nôtre Regne le soixante septième. Signé, Par le Roy en son Conseil, LE COMTE, & cellé du grand sceau de cire jaune.

Registré sur le Registre N° 2. de la Communauté des Libraires & Imprimeurs de Paris pag. 525. N° 966. Conformément aux Reglemens, & notamment à l'Arrêt du Conseil du 13. Août 1703. A Paris le 8. Janvier. 1710.

Signé DE LAUNAY, Syndic.

LITTERÆ QUIBUS DESIGNANTUR VETERE S

P O E T Æ

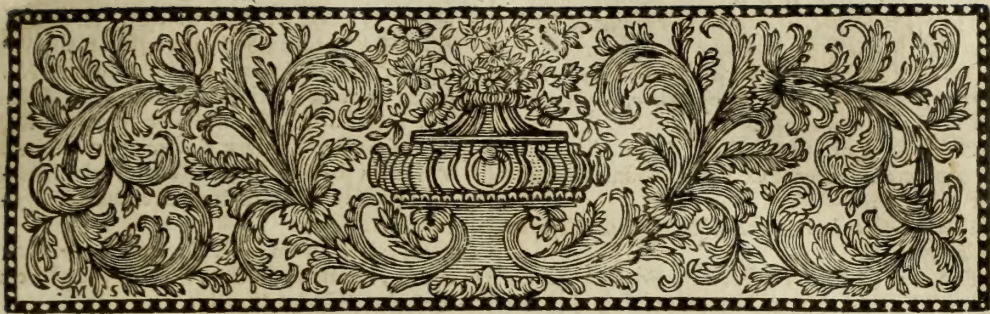
<i>Auf.</i>	Aufonius
<i>C.</i>	Catullus.
<i>Cl.</i>	Claudianus
<i>C-G.</i>	Cornelius Gallus.
<i>H.</i>	Horatius Flaccus.
<i>J.</i>	Juvenalis.
<i>L.</i>	Lucanus.
<i>Lr.</i>	Lucretius.
<i>M.</i>	Martialis.
<i>Manil.</i>	Manilius.
<i>O.</i>	Ovidius.
<i>P.</i>	Persius.
<i>Pla.</i>	Plautus.
<i>Ph.</i>	Phædrus.
<i>Pr.</i>	Propertius.
<i>S.</i>	Seneca.
<i>Sil.</i>	Silius Italicus.
<i>St.</i>	Statius.
<i>Ter.</i>	Terentius.
<i>T.</i>	Tibullus.
<i>V-F.</i>	Valerius Flaccus
<i>V.</i>	Virgilius.

ORATORES, HISTORICI, &c.

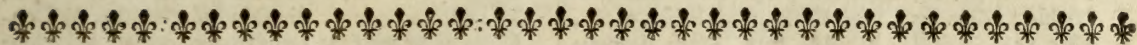
<i>A. ad Her.</i>	Auctor Rhetoricorum ad Herennium.
<i>Cæs.</i>	Caius Julius Cæsar. <i>Comment.</i>
<i>Cato.</i>	M. Cato. <i>de re rusticâ.</i>
<i>Cel.</i>	Aulus Cornelius Celsus <i>medicus.</i>
<i>Cic.</i>	M. Tullius Cicero <i>oratorum princeps.</i>
<i>Col.</i>	Lucius Junius Moderatus Columella. <i>de re Rusticâ.</i>
<i>C-Nep.</i>	Cornelius Nepos <i>historic.</i>
<i>Flor.</i>	Lucius Annæus Florus <i>historic.</i>
<i>Gel.</i>	Aulus Gellius. <i>noctes Attica.</i>
<i>Hyg.</i>	Hyginus. <i>Astron.</i>
<i>Just.</i>	Justinus. <i>histor.</i>
<i>Liv.</i>	Titus Livius <i>histor.</i>
<i>Pal.</i>	Palladius. <i>de re Rusticâ.</i>
<i>Pau.</i>	Paulus <i>Jurisc.</i>
<i>Pli.</i>	Plinius <i>historicus</i> PLINIUS qui <i>Junior</i> dicitur, senioris Plinii ab fratre nepos.
<i>Pomp.</i>	Pomponius Mela <i>Geograph.</i>
<i>Cur.</i>	Quintus Curtius <i>historie.</i>
<i>Quin.</i>	Quintilianus <i>Rhetor.</i>
<i>Sal.</i>	Caius Sallustius Crispus <i>historic.</i>
<i>Sen.</i>	Lucius Annæus Seneca <i>Philosoph.</i>
<i>Tac.</i>	Publius Cornelius Tacitus <i>hist.</i>
<i>V-Max.</i>	Valerius Maximus <i>historic.</i>
<i>Var.</i>	Marcus Terentius Varro. <i>de re rusticâ.</i>
<i>V-Pat.</i>	Vellejus Paterculus <i>historic.</i>
<i>Vit.</i>	Marcus Vitruvius <i>Architect.</i>

Cetera recentiorum authorum nomina satis nota, nec adeo mutila non referuntur; ne injuria eis fieri videatur qui prætermissi sunt.

DICTIONARIUM POETICUM.

A.

Ab. Præp. quæ sæpe causam significant. *Par.* PHR. A cane non magno sæpe tenetur aper. O. Fessus ab undis. V. A sole dolet. *Pli.* Et torrida semper ab igne. V.

Alia multa significant, ut

Ā. Ab. De. PHR. A navibus itis. V. A terrâ contingere ramos. V. Dulces à fontibus undæ. V. Ā. ĀB *Dé-puis.* PHR. Ab ovo ad mala. H. Talos à vertice pulcher ad imos. H. A primævo flore juventæ. V. Alter ab undecimo jam tum me ceperat annus. V. Ā. Ab. *Du haut.* PHR. Nec gemere aëriā cessabit Turtur ab ulmo. V. Ā. ĀB. *Du côté.* PHR. Surgens à puppi ventus. V. Ab Romanis cecinerunt cornua. *Liv.* Ā. ĀB. *De là part.* PHR. Ab amico salutem ferre. *Cic.* Ā. ĀB. *D'auprès.* PHR. Ab Româ, ab domo. *Cic.* Ab orto sole. *Liv.* *Dés le point du jour.* Ā. ĀB. *Contre.* PHR. Defendo à frigore myrthos. V. Et stabula à ventis hiberno opponere soli. V. Ā. ĀB. *Officium significant, ut* servus à pedibus. *Cic.* *Valet de pied.* Servus à manibus. *Suet.* *Secrétaire.*

ĀARON & ARON *Moyssis frater, Israëlitiçi populi dux, & summus Sacerdos.* *EPITH. & PHR. (Vide vel SACERDOS, vel, Dux.)*

ĀBĀ, & ĀBĀS. æ. m. *PLI.* Mons *Armenia.* (Vide Mons.) *est etiam* ABA *Phocidis regio, cujus cives* ABANTES *dicti relicta patriâ Eubœam incoluere.* *Ptol.*

ĀBĀCTOR, ōrīs, m. *APUL.* *Voleur de bétail.* (Vide FUR.)

ĀBĀCTŪS, ā, ūm. *Enlevé, emmené.* *SYN.* Ābdūctūs, āblātūs, rāptūs. PHR. Boves sylvis occultat abactas. O. Abactus furto. *PLI.*

ĀBĀCTŪS, *Passé.* *SYN.* Exāctūs, prætērītūs. PHR. Medio jam noctis abactæ *Curriculo.* V.

ĀBĀCTŪS. *Chassé.* *SYN.* Pūlsūs, expūlsūs, ejectionis, dētrāctūs. PHR. Abacta pauperies epulis Regum. H. Et abacto flamine, nubes pulsat iners æstas. *St.* Abactis oculis. *Sr.* Abacti magistratu. *Fest.*

ĀBĀCTŪS, ūs, m. *PLI.* *Enlèvement.* (Vide FURTUM.)

ĀBĀCŪC, *Propheta nomen.* (Vide PROPHETA.)

ĀBĀCŪS, ī, m. Mensa vasis reponendis adhibita in triclinio. *Un Buffet.* PHR. Utceoli sex Ornamentum Abaci, nec non & parvulus infra Cantharus. *J.* Abaci vasa. *Cic.* Abacos ornavit auro celato. *Cic.*

ĀBĀCŪS. Tabula delineandis figuris apta. *Un petit ais.* PHR. Nec qui Abaco numeros, & secto in pulvere metas. *P.* Hic Samios Abaco numeros duplicabat eburno. *Faust.*

ĀBĀCŪS. *Vitr.* Tabula quæ Epistylis seu capitulis columnarum imponitur. *Abaque, ou Tailleoir en Architecture.*

ĀBĀCŪS. *PLI.* Tabula luforia. *Damier, Echiquier.* *SYN.* Ālvēōlūs, Lūsōrītūs Ālvēūs. PHR. Oceanus tabulam afferri juber interpretam. Sexaginta insunt & quatuor ordine sedes. Octono parte ex omni via limite quadrat. Ordinibus paribus, nec non forma omnibus una. Sedibus, æquale & spatium, sed non color unus, Alternant semper varix subeuntque vicissim Albentes nigris, &c. *Vida.* (Vide SCACCHIA.)

ĀBĀCŪLL, ōrūm, m. *PLI.* *Fettens à compter.*

ĀBĀGARŪS & ĀBGARŪS. & Ābgābārūs, ī, m. *Edefforum princeps.* PHR. Sensit & Abgabari regis Edessa domus. O. (Vide REX.)

ĀBĀLIENŌ, ās, āvī, ātūm, āre. *Act.* Alienum facere, *Aliener.* Abalienare agros. *Cic.* Argentum. *PLI.* (Vide DO vel, VENDO.) Abalienare populum. *Cic.* Per trans. morbis abalienata membra. *Quin.*

ĀBARIS, īs. *Vates Scythæ filius, quem Ovid. Caucasum à natali solo nominat, Apollinis adventum ad hyperboreos cum celebrasset, ab eo sagittam accepisse dicitur.*

quam jaculans, simul & ipse cum eâ ferobatur. *A. Perseo occisus obiit.* PHR. Caucaſeumque Abarim ſternit. O. **ABAS**, antys. Rex Argivorum duodecimis, Lyncei ex Hypermneſtrâ filius, Præti & Acrifiſi pater, Perſei avus, à quo dictus eſt Abantiades.

ABANTIÄDES, æ. m. *Perſeus.* PHR. Solus Abantiades alite ab origine cietus eâdem. O. Victor Abantiades alite fertur equo. O.

ABANTIÄS. Ab eodem Abante dicta eſt Danaë ejus ex Acrifiſio neptis.

ABANTES, ùm. & **ABANTÆI**, -tùm. Graci ab Abante rege ira dicti. PHR. Nuper Abantæis templo Junonis in Argis &c. O.

ABANTIS, idis. f. *Iſſe Eubée. Le Negre - Pont.* (Vide INSULA.)

ABATOS, i. f. *Ægypti inſula olim lino & papyro noſſima.* Abano. PHR. Hinc Abaton, quam noſtra vocat veneranda vetuſtas, Terra potens primos ſenſit percuſſa tumultus. L. (Vide INSULA.)

ABAVUS, i. m. *Le triſtaieul.* Pater, Avus, Proavus, Atavus, Tritavus. Pla. (Vide AVUS.)

ABBAS, aïs. m. Ab Abba voce Syriacâ, Pater. *Abbé.* EPIT. Inſulatus, venerandus, inclutus, clarus, venerandus, colendus, venerabilis, relligioſus, ſacer, pius. SYN. Præſul, Antiftes. PHR. Mitra lituque decorus. Paſtorale pedum geſtans. Sedebas Pontifices inter mox agnoſcendus in illis. Sant.

ABBREVIÖ, as, avi, atum, are. Act. *Abbreger, racourcir.* PHR. Per authores diſperſa abbreviare juſſiſti, ne faſtidium naſceretur ex plurimis. vel plenitudo fidei deeſſet in paucis. *Veget.* (Vide BREVIÖ.)

ABDENAGÖ. *Unus è tribus pueris Hebrais in fornacem miſſis juſſu regis Nabuchodonosor.* PHR. Innoxius ignis. Scit pueris ſervare fidem, flammâque benignâ lambit contiguos ardor non noxius artus.

ABDERÄ, æ. f. & **ABDERÄ**, örüm. n. *Urbs Thracia Democriti patria.* PHR. Aut te devoveat certis Abdera diebus. O. *Eſt & Abdera urbs Batica Hiſpania.*

ABDERITÆ, arüm, & **ABDERITANI**, **ABDERITICI**, örüm. *Abdera cives.* PHR. Abderitanæ pectora plebis habes. M. i. Stupida, erant enim Abderitani Thraçes, ut ait Cicero, ſtupidi & hebetes.

ABDICATIÖ, onis, f. Liv. *Abdication.*

ABDICÖ, as, avi, atum, are. A. *Se demetere, renoncer.* SYN. Abjicö, exuö, dimittö, ponö, depñö. PHR. Si verſus facit, abdicet poetam. M. Abdicare magiſtratum. Sal. Venerem. Pl. Se tutelâ. Cic. Abdicare pro reſpuere. Ignis maniſeſto crepitu abdicat laurum. Pl. Refuſe de braler.

ABDICERÉ, pro *Abdicare.* PHR. Quid faciat! crudele ſuos abdicere amores; Non dare ſuſpectum. O.

ABDITÉ, Adv. Cic. *Secretement.* SYN. Clâm, occulté, abſconditè, ſecrètö.

ABDITUM, i. n. Pl. *Loca abdita & ab arbitris libera.* Cic. *Lieu caché.* PHR. Abdita terræ. Lr. Indiciis monſtrare recentibus abdita rerum. H. Abdita & operta terris liceat impune eloqui. S.

ABDITUS, a, ùm. *Caché.* SYN. Occultus, cñditus, abſconditus, rëconditus, reſtus, cñtëctus, abdütus, velatus, opacüs, rëmötus, ſecrëtus, opërtus, obſcurus, coöpertus, latëns, latitans, tenebris deſenſus. PHR. Vepre latens lepus. O. Et nube cavâ ſpeculantur amiçti. V. Et tacitam ſecrètâ in ſede latentem. Tindarida aſpicio. V. Curvis deſenſa la-

tebris Vipera. V. Abditus agro. H. In teſtis. *Cic.* **ABDITÄ** Res. PHR. Solis inaceſſam radiis. V. Paulum ſepulcrâ diſtat inertia Celata virtus. H. Nullus argento color eſt avaris Abdito terris. H. Æther tenebris abditus. V. Abditos gerit ſenſus. S. Abditaque intus ſpiramenta animæ. V. Occultum inſpires ignem. V. Secreta parentis Anchifæ domus arboribus obſecta. V. Et filicis venis abſtruſum excuderet ignem. V. (Vide ABDO.)

ABDÖ, is, idi, itum, èrë. Tegere. *Cacher.* SYN. Abſcondö, rëcondö, occultö, occultö, rëgö, cöntëgö, obſtëgö, celö, opërtö, vclö.

ABDÈRÉ aliquid. PHR. Verumque ambage remotâ Abdidit. O. Hunc... ubi ſegniſior annis deficit, Abde domo. V. Abdiderint furtim terris. H. Ac lateri capulo tenus abdidit enſem. V. Natum frondofiſ montibus abdit. V. Claſſem... ſub rupe cavatâ Arboribus clauſam circum atque horrentibus umbris Occulit. V. Ramis tegerem frondentibus aram. V. Quæ nube fugacem Fœminê tegat. V. Cælum ſubtexere fumo. V. Et ſcuta latentia condunt. V. Corpora furtim Includunt caeco lateri. V. Myrthea circum Sylva regit. V. At Venus obſcuro gradientes aëre ſepſit. Et multo nebulæ circum Dea fudit amiçtu. V. Conſilium vultu regit & ſpem fronte ſerenat. V. Frondibus infantem ſedula celat anus. O. Denſa ſepe tegam. O. Nec avarus terrâ premam. (Opes.) H. Donec humo tegere ac foveis abſcondere diſcant. V. At Trivia Hyppolitum ſecretis alma recondit. Sedibus. V. Multi quos fama obſcura reſondit. V. Multâ memor occulte terrâ. V. Nunc virides etiam occultant ſpineta lacertos. V. Raptas (Boves.) ſaxo occultabat opaco. V. Premit altum corde dolorem. V. Comas obnubit amiçtu. V. Nox humida cælum Abſtulit. V. Pudibundaque frondibus ora Protegit. O.

ABDÈRÉ SE *Se cacher.* SYN. Latërë, latitärë, delitëſcërë, abſcöndi. Latëbris ſe däre, tradërë, cömmittërë. Latëntër ſe ſubträhërë, amövrërë. SYN. T. Abdere ſe in navem, in Ægyptum. Cic. Rus, domum. Ter. E conſpectu heri. Pl. Abdere ſe litteris, ſtudiis. Cic. i. immergi. *S'enfoncer.* PHR. Latebo rupis exefæ cavo. S. In montes ſe ſe avius abdidit altos. V. Abdiderat ſe ſe, atque aris inviſa ſedebat. V. Timidum caput abdidit altè. V. Seu caput abdiderat criſtatâ caſſide. O. Noctis ſe condidit umbris. V. Intima more ſuo ſe ſe in cunabula condunt. V. Notâ conduntur in alvo. V. Aut hoc incluſi ligno occultantur Achivi. V. Claſumque cavâ te condere terrâ. V. Tu poſt carrectâ latebas. V. Sæpe ſub immotis præſepibus aut mala tactu Vipera delituit, cælumque exterrita fugit. V. Clypeique ſub orbe teguntur. V. Vanis ſe ſe occultat umbris. V. Intus ſe vaſti Proteus tegit obice ſaxi. V. Telluris operta ſubire. V. Nec ſe celare tenebris Amplius. V. Et nocte teguntur opacâ. V. Et in parvâ delituiſſe caſâ. O. Nubi ſe immiſcuit atræ. V. Ex oculis ſe turbidus abſtulit. V. Se ſe... conjicit in tenebras. V. Teque aſpectu ne ſubtrahe noſtro. V. Proripuit ſeſe. V. Obſcurus in ulvâ delitui. V. Latet anguis in herbâ. V. Sceleri hæc meoparum alta nox eſt: Tartaro condi juvat. S.

ABDOMEN, inis. n. *Le ventre, les boyaux.* SYN. Alvüs, vëntër, v ſcërâ, illi. PHR. Montani quoque venter adest abdomine tardus. J. Abdomini natus. Cic. **ABDOMEN**, in ſubius ſumitur pro mammis. *Les tettes*

d'une truye. **PHR.** Atque Bonam teneræ placent ab-
domine porcæ. **J.**

ABDUCŌ, is, xi, ctum, erē. **A. Eminere.** **SYN.**
Abigō, dūcō, dedūcō. **SYNT.** Abducere rus. **Ter.** In
servitute. **Caf Ex acie.** **Cic.** Me tibi convivam ab-
ducebar. **Ter. PHR.** Tollite me Teucris, quascum-
que abducite terras. **V.** Carmina vel cælo possunt
deducere Lunam. **V.** Gremiis abducere pactas. **V.**
Hi dominam ditis thalamo deducere adorti. **V.** Ab-
ducti montes, abductaque flumina ponto. **V-F. i. re-
mota.** Proinus abducto patuerunt templa Metello. **L.**
Cæsis abducta armenta recepi Hostibus. **O.** Abdu-
cto intus visu. **Pl.**

ABDUCĒRE pro Removere. **Oter, detourner.** **SYNT.** Ab-
ducere à quæstu. **Cic.** Animum à studiis. **Cic.** Uxorem
à marito. **Ter. PHR.** Abducere retro longè capita
ardua ab istu. **V.** Saxis abduxerat imis Vincula. **V-F.**
Abscessere retro pavidique in terga relatos Abducere
gradus. **Sil.** Somnos abduxit imago. **O.**

ABEL, elis, m. alter Adamī filius, à fratre Caimo oc-
cisi. **Qui sanguine primus Tinxit humum moriens.**
In quo spes generis visa perire pii est. **Mant.**

ABELLĀ, æ. f. Campania urbs. **PHR.** Et quos mali-
feræ despectant moenia Abellæ. **V.** Maliferas vocat: ab
Abellā enim dicta est Abellina seu Avellana nux. **Noisete.**

ABEO, is, ivi, itum, irē. **N. Aller, se retirer.** **SYN.**
prōfē scōr, prōvehōr, eō, exēō, decēdō, mīgrō,
discēdō, prōgrēdiōr, pedēm effēō, mē prōi-
piō, subtrahō, subducō. **PHR.** Clamabam sine me, me
sine mater abis. **O.** Alloquor extremum mœstos abitu-
rus amicos. **V.** Mor tibus his abeat. **V.** Quō diversus
abis. **V.** Victus abit longēque ignotis exulat oris. **V.**
Ardet abire fugā, dulcesque relinquere terras. **V.**
Pallentes procul hinc abite curæ. **M.** Tempus agens
abeunte curru. **H.** Hasta viri trans pectus abit. **V.**
Cedere campis. Se portis efferre. Portis erumpere. **V.**
Nos patriæ fines & dulcia linquimus arva. **V.** Seræ
folam decedere nocti. **V.** Nec verò à stabulis pluvîa
impendente recedunt Longius. **V.** Jamque pedem re-
ferens casus evaserat omnes. **V.** Cede locis. **V.** Tuo
de littore cessi. **V.** Ad manes concessit. **V.** Dies cælo
concesserat. **V.** Et se testis citus extulit altis. **V.** To-
toque absistite loco. **V.** Retroque pedem cum voce
repressit. **V.** Procul ô ! Procul este profani. **V.** Exierat
portis. **V.** Vix è conspectu exierat. **V.** Discessere om-
nes. **V.** Juber populum discedere circo. **V.** Excessere
omnes adytis, arisque relictis. **V.** Linquere pollu-
tum hospitium & dare classibus Austros. **V.** Vestigia
roris. **V.**

ABIRĒ. *Per trans.* **SYNT.** Abire à sensibus. **Cic.** Abiit
nausea. **Cic.** Abeat excussus dolor. **S.** Menfes abire
decem. **Ter.** Hoc si ira abiret. **Ter.** Abire magistra-
tu. **Cic.** Abire in semen. **Pl.** **PHR.** Atque salutis Spes
abit. **O.** Sive abeunt studia in mores artesque ma-
gistras. **O.** Et ad sanos abeat tutela propinquos.
H. i. Devolvatur. Teter & immundæ carnis abiret
odor. **M.** Illuc unde abii redeo. **H.** Cunctaque in æ-
quoreos abierunt irrita ventos. **O.** In aquas tenues
dilapsus abibit. **V.**

ABEQUITŌ, as, avi, atum, are. **N. PLI.** S'enfuir à
cheval. (vide FUGIO, EQUITO.)

ABERRATIŌ, onis. f. Egarement. Aberratio à mo-
lestiis. **Cic.** Diverſion.

ABERRŌ, as, avi, atum, are. **N. S'égarer.** **SYN.** de-
rēō,

& deſtrō, erō, vāgōr, d'égēō. **PHR.** Avia curſu.
Dum ſequor & norā excedo regione locorum. **V.** Me-
diis erramus in undis. **V.** Erravitque viā. **V.** Seque
novo veterum deceptum errore locorum. **V.** Sive errore
viæ, seu tempeſtatibus acti. **V.** Quem procul à rectā
nox dedit ire viā. **Sam.** Huc illuc devius error agit.
(Vide ERRO.)

ABERRĀRE, *Per trans.* pro decipi. *Se tromper.* Suspendi-
tus curis majoribus aberrat animus. **Cic.** Aberrare
ab utilitate. **O.** A patre. **Cic.** S'eloigner.

ABFŌRE, *Pro absfuturum esse.* **PHR.** Noa his tama-
lator rebus quā me abfore ſemper. **C.** Nihil abfore
credunt quin &c. **V.** Il ne s'en ſaudra rien que &c.
(Vide ABSUM.)

ABGRĒGŌ, as, avi, atum, are. **A. F.** **Cic.** Separer de
troupeau. (Vide GREX, SEPARC.)

ABHINC. *Adv.* Ab hac die. *Depuis.* **PHR.** Scriptor ab-
hinc annos centum qui decidit. **H.**

ABHŌRRĒŌ, es, ui, cre. **A. F.** *Avoir en horreur. S'éloigner, rejeter.* **SYN.** Hīrrō, hōrrēſcō, odi, exēcrōr, aver-
ſōr, ab mīnōr, deteſtōr, faſtidōr, rēfugō, rēſpū. **SYNT.**
Abhorre ab aliquo, à vitis, à ſcribendo. **C. s.**
Non abhorret huic animus à nuptiis. **Ter.** **ABHŌR-
RĒRE**, *per trans.* *Errer éloigné.* Abhorrens à noſtris
ſtudiis. **Cic.** A veritate. **Suet.** (Vide HORREŌ. ODI.)

ABJECTĒ. *Adv.* Lâchement. Abjectē facere. **Cic.**
ABJECTIŌ, onis, f. **Cic.** Baſſeſſe, lâcheté. (Vide
ANIMUS. Animus humilis, abjectus.)

ABJECTŪS, a, um. Projectus. *Rejeté, quitté, jetté, cou-
ché.* **PHR.** Abjectus in herbis. **O.** Tum ſuper abje-
ctum poſito pede nixus. **V.** At tu ſuſus humi cæno-
que volutus in imo. **(Sam.)** Nimirum ſapere eſt abjectis
utile nugis. **H.** Abjecta irā. **Sen.** Togā. **Cic.**

ABJECTŪS, Transfertur ad animum; *Ut, abjectus mo-
tu, fortunā.* **Cic.** Animi abjectior. **Liv.** Vir abjecto
animo. **Cic.**

ABJECTŪS, **Cic.** Pro vili & contempto. *Vil, méprisable.*
PHR. projecta vilior algæ. **V.** Despectus tibi ſum, nec
qui ſim quæris Alexi. **V.** (Vide CONTEMPTUS, VILIS.)

ABIENS, euntis. *Qui paſſe, qui s'en va.* **PHR.** Abeun-
tibus annis. **St.** Perſequar infelix oculis abeuntia
vela. **O.** Sol . . . tempus agens abeunte curru. **H.**
(Vide ABEŌ, PROFICISCOR.)

ABIĒGNŪS, & **ABJĒGNŪS**, a, um. *De ſapin.* **PHR.**
Cæcula verrentes abiegnis æquora palmis. **C.** Induit
abjegnæ cornua falſa bovis. **P.**

ABIĒS, **ABIĒTIS**, & **Abjētis.** *Arbor. Sapin.* **EPIT.**
enōdis, criſpā, mōntānā, Alpīnā, longā, altā, prōcērā,
ardūā, ōpīōā &c. (Vide ARBOR.) **PHR.** Aptā fretis
Abies. **Cl.** Et caſus Abies viſura mariños. **V.** Popu-
lus in fluviis, Abies in montibus altis. **V.** Sectaque
intexunt abiete coſtas. **V.** Nigrā nemus abiete chu-
gunt. **V.** Altior & cunctis Abies umbroſaque latē. **Cl.**
(Vide ARBOR.)

ABIĒS, *Pro nave abiete contextā.* *Vaiſſeau.* **PHR.** La-
bitur uncta vadis Abies. **V.** (Vide NAVIS.)

ABIĒS. *Pro quovis ligno.* Longā tranſverberat Abiete
coſtas. **V. i. telo ligneo.** (Vide LIGNUM.) **ABIĒS**. *Pro
tabella abiegna.* Hinc abietem obſignatam fero. **Plam.**
i. Epistolam. (Vide TABELLA.)

ABIGA, æ. f. **Pl.** Herba. *Euc muscate.*

ABIGŌ, is, egī, actum, erē. **Act. Chaffer.** **SYN.** tēi-
cō, p llo, exp llo, rep llo, prōp llo, igō, fūgō. **SYNT.**
Abigere muſcas, faſtidium, peſtem ab aliquo. **Cic.**

Abigere à cibo, ex adibus. *Pla.* Abigere aliquem rus. *Ter.* Abigere partum, fœtum. *Col.* Faire avorter. *Phr.* O! vir colloquio non abigende Deum. *O.* Abigatque moto noxias aves panno. *M.* Ventî nubes abigunt. *Plî.* Medio jam noctis abactæ Curriculum. *V.* Membris agit atra venena. *V.* Quæ dum abigo menti. *Sil.* Quò vos pavor inquit abegit Impius. *L.*

ABIGERĒ pecora. *Var.* *Voler.* (Vide *FUROR.*)

ABJICĪŌ, is, eī, eīdum, ēre. *Act.* *Jetter.* *SYN.* Projicĭō, reſcicĭō, pōnō, depōnō. *SYNT.* Abjicere arma. *Cic.* Abjicere se supplicem alicui, ad pedes alicujus; in herbam. *Cic.* Humi. *Plî.* Abjicere amorem, curam, famam, onus, spem, timorem. *Cic.* Abjicere animum, abjicere se. *Cic.* *Se discourager.* *Phr.* Abjicito potius quàm quò perferre juberis, &c. *H.* Turpe putas abjici, quia sit miserandus, amicum. *O.* Agros abjiciet Mœcha ut ornatum pareat. *Pha.*

ABITŪS, ūs. m. & **ABITĪŌ**, ōnis, f. *TER.* *Départ.* *SYN.* Disſeſſus, excēſſus, abſeſſus, proſeſſiō. *EPITH.* Flebilis, trīstis, mœstus, durus, acerbus, sup̄remus. *Phr.* Armenta abitumque parabat. *V.* Cum subit illius tristissima noctis imago, Quæ mihi supremum tempus in urbe fuit. *O.*

ABITŪS. Pro loco per quem abiri potest. *Issuē.* Abitus sepire. *Tac.* *Phr.* Objiciunt equites sese ad divortia nota Hinc atque hinc, omnemque abitum custode coronant. *V.*

ABINTĒGRŌ, Adv. *Derechef.* *SYN.* dēnūŏ, itērūm. *Phr.* Magnus ab integro fœclorum volvitur ordo. *V.*

ABJUDICŌ, ōs, avi, atum, are. *Act.* *Priver, ôter par Sentence.* *SYN.* Abjudicare agrum ab aliquo. *Cic.* (Vide *JUDEX, JUDICO.*)

ABJUNGŌ, is, x, ctum, ēre. *Act.* *Découpler, separer.* *Phr.* Mœrentem abjungens fraternâ morte juvencom. *V.* Et mox abjunctis diffociamur aquis. *O.* (Vide *SEPARO.*) Abjungere se à re aliquâ. *Cic.* *Se détacher.*

ABJURŌ, ōs, avi, atum, are. *Act.* *Furer qu'en n'a pas promis ou reçu une chose.* *SYN.* P̄jurātus nēgō, abnēgō, p̄rēnēgō, abnūŏ. *Phr.* Abjuravit creditum. *Sal.* Abſtractæque Boves abjuratæque rapinæ Cœlo ostenduntur. *V.* (Vide *JURO, JURAMENTUM.*)

ABLAQUEATIŌ, ōnis, f. *COL.* *Déchaussement des arbres.*

ABLAQUEŌ, ōs, avi, atum, are. *Act.* *COL.* *Déchauffer les arbres.* Vitis ablaqueata. *Plî.*

ABLĀTŪS, ā, ūm. *Ortē, emporté.* *SYN.* Rāptus, trēptus, adēptus, abdūctus, sūblātus, dirēptus. *Phr.* Dixit & in sylvam pennis ablata refugit. *V.* (Vide *AUFERO.*)

ABLEGO, ōs, avi, atum, are. *Act.* *Renvoyer.* *SYN.* Dīmītto, rēmōvĕŏ, pĕllō, expĕllō, reſcicĭō, rĕlĕgō, amāndō, abigō, amōvĕŏ. *SYNT.* Ablegare aliquem foras. *Pla.* Venatum. *Liv.* Pecus à prato. *Col.* Ableganda Tyberim ultra. *J.* Ablegato consilio. *Cic.* (Vide *PELLO, EXILIUM.*)

ABLEGATIŌ, ōnis, f. *Cic.* *Envoy, congé.*

ABLIGŪRIŌ, is, ivi, itum, ire. *Act.* *Manger sen bien.* *SYN.* Dēcōquō, abſumō, cōsumō, ligūrĭŏ, vorō, hellūrĭŏ. *Phr.* Abligurierat bona paterna. *Ter.* (Vide *HELLUO, GULA.*)

ABLŌCŌ, ōs, avi, atum, are. *Act.* *SUET.* *Donner à loïage.* (Vide *Loco.*)

ABLUDŌ, is, ūsi, ūsum, ēre. *Ne pas ressembler.* *Phr.* Hæc à te non multum abludit imago. *H.* (Vide *DISSIMILIS.*)

ABLŪŌ, is, ūi, ūtūm, ēre. *Act.* *Larver, nettoier.* *SYN.* Lāvō, elūŏ, d lūŏ, prolūŏ, tērgō, abſtērgō, pūrgō, mīndō. *SYNT.* Abluere se aquis. *V.* Pedes alicui abluere. *Cic.* Abluere perjuria. *O.* Sitim. *Lr.* Terra sibi umbras abluit. *Lr.* *Diffipe.* *Phr.* Donec me flumine puro Abluero. *V.* Vulnere lymphis Abluit. *V.* Corpusque recenti Spargit aquâ. *V.* Aquæ perfundi flumine. *V.* Dulcibus idcirco fluviis pecus omne magistri Perfundunt; udisque Aries in gurgite villis Merſatur. *V.* Aliis sub gurgite vasto Infestum eluitur scelus. *V.* Ablue præteriti perjuria temporis, inquit. Ablue præteritâ perfida verba die. *O.* Anhela sitis de corpore nostro Abluitur. *Lr.*

ABNĀTŌ, ōs, avi, atum, are. *Se sauver à la nage.* *Phr.* Tunc excepta freto longè œervice reflexâ Abnata, &c. *St.* (Vide *NATO.*)

ABNĒCŌ, ōs, avi, atum, are. *A. Pla.* *Tuer.* (vide *OCCIDO.*)

ABNĒGŌ, ōs, avi, atum, are. *Act.* *Refuser.* *SYN.* Rēcūsō, nēgō, dēnēgō, abnūŏ, rēnūŏ. *Phr.* Abnegat excisâ vitam producere Trojâ. *V.* Jupiter imbrem Abnegat. *Col.* Abnegat, inceptoque, & sedibus hæret in iisdem. *V.* Rex tibi conjugium & quæſitas sanguine dotes Abnegat *V.* Prenſique negabunt Verbera lenta pati. *V.* Et crimen vox est inficiata ſum. *O.* Progenies Phaëthon haud inficienda parenti. *O.* Te spes & albo rara fides colit. Velata panno, nec comirem abnegat. *H.*

ABNĒPŌS, ōtis. m. *SUET.* *Le petit fils du petit fils, arriere petit fils.* (Vide *NEPOS.*)

ABNEPTĪS, is, f. *SUET.* *Arriere petite fille.*

ABNŌCTŌ, ōs, avi, atum, are. *N. SUET.* *Découcher.* (Vide *Nox.*)

ABNODŌ, ōs, avi, atum, are. *Act.* *COL.* *Couper les nœuds des arbres.* Falce putator abnodat ſylvas. (Vide *ARBOR.*)

ABNORMĪS, ē. *Inegal, irregulier.* *Phr.* Rusticus abnormis, sapiens, crassaque Minervâ. *H.*

ABNŪŌ, is, ūi, ūtūm, ēre. & **Abnūtō**, ōs, are. *N. Pla.* [Propriè capitis nutu denegare.] *Hoher la rēde.* Abnuit, & totum nutu tremefecit Olympum. *V.*

ABNŪĒRĒ. *A.* [In usu communi idem ſignificat quod abnegare.] *Refuser.* *SYNT.* Abnuere curam pecoris. *Col.* Pacem, jussa ducis, imperium. *Tac.* *Phr.* Nec abnuendum ſi dat imperium Deus, Nec appetendum. *S.* Quis talia demens Abnuat. *V.* Abnueram bello Italiam concurrere Teucris. *V.* Nec maximus omen Abnuit Æneas. *V.* Abnuit in liquidis ire pedestes aquis. *M.* Abnuero, tabulas à te removere memento. *H.* Seu (quod spes abnuit.) &c. *Ter.*

ABŌLĒŌ, ōs, avi, itum, ēre. *Act.* *Abolir détruire, effacer, annuller.* *SYN.* Dēlĕŏ, oblītĕrō, antīquō, reſcīndō, tollō, reſīgō, expūngō. *SYNT.* Abolere legem, magistratum. *Liv.* Dolorem, iram, vires, conſcientiam. *Tac.* Odorem. *Plî.* Corpus igni. *Tac.* Reorum nomina. *Suet.* *Phr.* Nec poterit ferum, nec edax abolere vetuſtas. *V.* Abolere nefandi Cuncta viri monumenta juber. *V.* Paulatim abolere Sichæum. *V.* Ferroque ruos abolere penates. *O.* Manus impia ſævīt Sanguine Cæsareo Romanum extingue-re nomen. *O.* Quem criminofis cumque voles modum Pones jambis, ſive flammâ, Sive mari libet Adriano. *H.* Non tamen irritum quodeumque retro eſt efficiet,

neque diffinget insectumque reddet, Quod fugiens semel hora vexit. *H.* Da pater hoc nostris aboleri dedecus armis. *V.* Aut undis abolere potest aut vincere flammā. *V.* si... proles defecerit omnis. *V.* Nec prisco tollo ritus, legesque refigo. *V.*

ABOLESCŌ, ī, is, ēre, *N.* Erre *aboli*. *SYN.* Dēlēōr, intēreō, pēreō, cādō, exōlescō, deficiō, aboleōr, *PHR.* Nec vestra feretur Fama levis tantique abolefcer gratia facti. *V.* Inque dies primos abolescere quæque creata. *Tr.* (Vide **ABOLEO**.)

ABOLITŪS, ā, ūm. *Aboli, hors d'usage.* *SYN.* Dēlitūs, obsolūtūs, abrogātūs, exīnctūs. *PHR.* Aboliti mores patrii. *Tac.* Aedes deorum igni abolitæ. *Tac.*

ABOLITIO, ōnis, f. *Abolition, amission.* *SYN.* Remissio. Abolitio criminis. *Quint.* Legis. *Suet.*

ABOLLĀ, æ, f. Vestis militaris, & senatoria: tribuitur & philosophis, à *Mart.* & *Juv.* Ita dicta fuit quasi à bullā, quia bullata erat. *Cassaque, on espèce de manteau fort large, propre des gens de guerre, des Philosophes, &c.* *PHR.* Nescit cui Tyriam dederit Crispinus abollam. *Juv.* Non hoc Crispinus te, sed abolla rogat. *M.* Audi facinus majoris abollæ. *Juv. i.* Magis philosophicum. (Vide **VESTIS**.)

ABOMINANDŪS, ā, ūm, & *Abominābilis, lē.* *QUINT.* Detestable. *SYN.* Exēcrandūs, detestabilis, detestandūs, hōrrendūs. *PHR.* Fer abominandam nunc opem nate parens. *S.*

ABOMINATIO, ōnis, f. *TER.* Abomination.

ABOMINATŪS, ā, ūm, *Detesté, hai.* *SYN.* Diris pētītūs, mālīs dēvōtūs. *PHR.* Parentibus abominatus Annibal. *H.*

ABOMINŌR, āris, ātūs sūm, ātir, *Detester.* *SYN.* detestōr, odi, avērsōr, hōrreō, exēcrōr, fugiō, imprecōr. *PHR.* Et vires fortuna negat, quod abominor. *O.* (Vide **IMPRECOR**, **DIRA**.)

ABORIGINES, ūm. *Liv.* Veteres Italia populi qui latium incoluer.

ABORIŌR, ēris, vel, īris, abōrtūs sūm, abōriri, & abōrtō, ās, āre. *N. VAR.* *Avorter, naître avant le terme.* Dicitur metaph. de arboribus. *Plin.* De libris, de voce. *Cic.* *PHR.* Infringi linguam vocemque aboriri. *Lucr.*

ABORTIO, ōnis, f. *Cic.* Et **ABORTŪS**, ūs, m. *Cic.* Et **ABORTIVŪM**, ī, n. *PLIN.* *Avortement.* *SYN.* Partūs præcōx, acerbūs, immātūrūs, intēpestīvūs. *SYNT.* Puerperia abortu egesta. *Plin.* Abortum inferre alicui. *Plin.*

ABORTIO, is, īvi, itē, *Plin.* Et **Abōrtō**, ās, āre. *N. VAR.* *Avorter.* *SYN.* Abōrtūm patiōr, faciō, *Plin.* Partio ante diem, immātūrōs fētūs edō, partūm immātūrūm abigō. *Col.* *PHR.* Et pecus ante diem partus edebat acerbos; Agnaque nascendo sæpe necabat ovem. Quæ facta est uno mater & orba die. Quas mihi non herbas quæ non medicamina nutrix Attulit, audaci supposuitque manu; Ut penitus nostris (hoc te celavimus unum.) Visceribus crescens excuteretur onus. Ah! nimium vivax admotis restitit infans Artibus, & tectus tutus ab hoste fuit. *O.* Sed jacet aurato vix ulla puerpera recto: Tantum artes ejus, tantum medicamina possunt. Quæ steriles facit, atque homines in ventre necandos Conducit. *J.*

ABORTIVŪS, ā, ūm. *Suet.* *Avorton.* *SYN.* Abōrtivūs fētūs, antē lūcē ēditūs, immātūrō partū

ēditūs, ēmīssūs, ēxcūsūs. *PHR.* Cum tot abortivis secundum Julia ventrem. *J.* Si cui filius est ut abortivus fuit olim Sisyphus. *H.*

ABORTIVŪS. *Ce qui fait avorter.* Malvæ abortivæ. *Plin.*

ABORTŪS, ā, ūm. *Levé.* Sydera aborta. *St.* (Vide **ORIOR**.)

ABRADŌ, is, āsi, āsūm, ēre. *Raser, racle.* *SYNT.* Barbam abrader. *Plin.* Abrasæ fauces. *L.* Abrasa supercilia. *Cic.* (Vide **RADO**.) **Abradērē.** *TER.* *Metaph.* Pro Extorquere per vim. *Excroquer.* (Vide **EXTORQUEO**.)

ABRAHAM, āmi, *Patriarcha Thara filius multarum gentium pater, de quo Gen. c. 12. & 17.* *EPIT.* iustūs, piūs, fidēlis, sacrificiūs, fortis. *SYN.* Abrahā, Abrahās, Abrahāntis, Abrahāmus, Tharīdes, Tharīdēs. Nati ūnici immolātōr, mactātōr, H brææ stirpis origō, Tharā genitūs, Isaci patrēr, beati sēminis sērūs patrēr. *PHR.* Innumera pater Abras gentis & author... Qui generi legesque tulit, moremque sacrorum. *Vid.* Hic natum senior nudo Isaac ense petebat Infelix pater... Aspiceret illum toto jam corpore niti dextram attollentem... Nuntius ecce aderat cœli demissus ab arce, Jussa ferens primis contraria. *Vid.*

ABRAMIDES, æ. *De la race d'Abraham* *SYN.* Isacīdæ. *PHR.* O genus Abramidum cœlo lætissima proles. *Mill.*

ABREPTŪS, ā, ūm. *Oté, enlevé.* *PHR.* Tres notus abreptas. (*Naves.*) In faxa latentia torquet. *V.* Abreptum divellere corpus. *V.* Abreptæ remis in terram naves. *Liv.*

ABRIPŌ, is, ūi, ēptūm, ēre. *Act. Ravir, enlever.* *SYN.* Rāpiō, aūfērō, subducō, subripiō, amōvēō, fūrōr, abducō, adimō. *SYNT.* Abripere aliquem ē terrā. *Cic.* A complexu. *Liv.* Maritum à conjugē. *Cic.* Abripi tempestate. *Cic.* Abripi in vincula. *Cic.* *PHR.* Quæ sacer abripitur cæcō descensus hiatu. *Pr.* Nullaque non dies Formosi spoliū corporis abstulit. *H.* Auferat hic aurum peregrinos ille lapillos, & quascumque potest tollere, tollat opes. *O.*

ABRŌDŌ, dis, ōsi, ōsūm, ēre. *Act. Couper en rongean.* *SYN.* Rōdō, cōrrōdō, exidō, cōsumō. *PHR.* Sæpe quodabrodunt miseris os ulcera torum. *O.* (Vide **RODO**.)

ABROGATIO, ōnis, f. Abrogatio legis. *Cic.* Abolissement, cassation.

ABROGŌ, ās, āvi, ātūm, āre. *Act. Abolir, casser.* *SYN.* Abolēō, exscindō, expūgō, tollō, aūfērō, adimō. *SYNT.* Abrogare legem. *O.* Legi, *Liv.* Imperium, fidem alicui. *Cic.* *PHR.* Et nimium scriptis abrogat ille meis. *O.*

ABROTŌNITES, itis. *Col.* Vinum ex abrotōno. *Vin d'Aurofne.*

ABROTŌNUM, ī, n. *Cels.* Herbæ nomen. *Aurofne.*

PHR. fumoque gravem serpentibus urunt Abrotonum, & longe nascentis cornua cervi. *L.*

ABRŪMPŌ, is, rūpi, rūptūm, ēre. *Act. Rompre, diviser.* *SYN.* Rūmpō, dirūmpō, cādō, incidō, avellō, frangō, absceindō, scindō. *SYNT.* Abrumpere vincula. *Liv.* Venas. *Tac.* Cornua ex acie. *Liv.* *Transfertur ad incorporea, ut.* Abrumpere sermonem. *V.* Fidem, spem, metum, vētigalia. *Tac.* *PHR.* Licet ingentes abruperit actus Festinata dies fatis. *L.* Natum relinques fataque abrumpes tua. *S.* Abrupere oculi noctem, mæstoque cubili Exilis. *St.* Nunc ō! nunc

liceat crudelem abruptum vitam. V. Nec somnos abruptum cura salubres. V. Missis abruptum ignibus ather. O. Fas omne abruptum. V. Si quæ te retinent abruptum. *Plin.* (Vide RUMPO.)

ABRUPTÆ, Adv. QUINT. *Sans preambule, brusquement.*
ABRUPTIO, ònis, f. *Rupture separation.* Abruptio conjugii. *Cic.*

ABRUPTUM, ī. n. *Precipice.* SYNT. Ire in abruptum. *St. Ferri in abruptum.* V. Per abrupta. *Tac. PHR.* Calique abrupta tenebat. *St. Sorbet in abruptum fluctus, rursusque sub auras.* *Erigit. V.*

ABRUPTUS, ā, ūm, *Rompu.* SYNT. Rūptus. *PHR.* Abrupta vigil iret ad arina quiete. *Sil.* Abrupto sydere nimbus &c. V. Posset ut abrupto vivere conjugio. *Cat.* Abrupti nubibus ignes. *Lr.* (Vide RUMPO.)

ABRUPTUS. *Inaccessibile.* SYNT. Præruptus, præceps, difficilis, arduus. SYNT. Abrupta loca. *Suet.* Ripæ abruptæ. *Sil.* Æstus in abruptum detulerat barathrum. *C.*

ABRUPTUS. *Interrompu.* SYNT. Studia abrupta, abruptus fermo. *Cic. PHR.* Abruptis immutuit ore querelis. *St. Abruptus.* [Per transl.] *Brusque.* SYNT. Sermonis genus abruptum, dictum abruptum. *Quin.* *PHR.* Fervida si nobis corda, abruptumque putassent ingenium. *Sil.*

ABS, *Præp.* (Vide A, AB.)

ABSALON, *Filius Davidis qui cum in patrem rebellasset; fugere compulsus, crinibus in arbore implicatis suspensus hæsit; & à milite lancea perfoctus est.* *Reg. 3. Epith. & PHR.* Vid. Rēb. Ilīs. SYNT. Absālō, Maachides, Absālōmūs. *PHR.* Maachides infert anima infelicia patri.

ABSCEDENTĪA, ūm. n. *In picturis.* *Vitr.* Les enfoncemens, le lointain. *Abscedentia.* *Celsi.* Ce qui se forme en absces.

ABSCEDO, is, cēsi, cēssum, ēre. N. *Se retirer, s'en aller.* SYNT. Abēō, discēdō, migrō, evadō, recēdō, excēdō, d.cēdō. SYNT. Abscedere ab aliquo, à conspectu alicujus. *Plin.* Abscedit fol. *Plin.* Ira. Ter. Abscedere Rhodium. *Tac.* Abscedent decem. minæ. *Plaut.* i. deerunt. *PHR.* Parce oculis hospes lucoque abscede verendo. *Pr.* Ni procul abscedat. O. Somnus ut abscessit. O. Pallada nonne vides. Abscessisse mihi. O. i. periisse. Regnis excessit avitis. V. Abscessere retro. *Sil.* Vires paulatim abscedere sensit. *St.* Decedere campis. V. Linquere pollutum hospitium. V. Sceleratā excedere terrā. V. (Vide ABEO.)

ABSCEDERE. *Celsi.* [Pro in abscessum verti.] *Aposumer se former en absces.*

ABCESSUS, ūs. m. & Abcēsiō, ònis. f. *Cic.* Départ éloignement. Abscessus Solis. *Cic. PHR.* A Rutulūm abscessu stupet. V.

ABCESSUS, ūs. m. *Celsi.* *Aposume, absces.*

ABSCIDŌ, is, c di, cissum, ēre. & Abcīdō, is, cidī, cissum, ēre. Act. *Couper, déchirer.* SYNT. Scindō, rescindō, cēdō, discindō, præsindō, scēdō, discēdō, ampūtō, abtrūpō, recidō, incidō. SYNT. Abscindere venas. *Tac.* Linguam. *Pla.* Tunicam à pectore, caput cervicibus. *Cic.* Abscissa spes, res. *Liv.* Locūs abscessus & arduus. *Liv. PHR.* Hesperium siculo latus absceidit. V. Nam cælo terras & inane abscindere folio. *H.* Et terris absceidit undas. O. Et nemora evertit multos ignava per annos. V. Sic fata querelas Absceidit & curis pavidam lachrymisque reliquit V. Absceidit impulsū ventorum adjuncta vetustas. *L. Fla-*

ventesque abscessa comas. V.
ABSCISSIO, ònis, f. *Cic.* [Fig. Rhet. præcisio.] *Præcision.*

ABSCONDITE, Adv. *Cic.* Obscurement, secrètement.

ABSCONDITUS, ā, ūm. *Secret, caché.* Vide ABDITUS.

ABSCONDŌ, is, didi, itum, ēre. *Cacher.* SYNT. Condō, recōdō, abdō, tēgō, obrēgō, contēgō, ceculō, occulō, obducō, opertiō, opacō, cōnubō, obnubō, subtrahō, prorsipō, subripō, velō, celō. SYNT. Abscondere foveis. V. In tenebris. *Cas.* In terram. *Col.* Inter arbores. *Pr. PHR.* Nec ego hanc abscondere furto speravi, Ne finge, fugam. V. Vitreisque abscondidit antris. *Sil.* (Vide ABDO.)
ABSCONDERĒ [Per transl.] *Perdre de vue.* *PHR.* Protinus aërias Phæacum abscondimus arces. V.

ABSCONSIO, ònis, f. *PLIN.* *Cachette, lieu secret.*

ABSENS, entis. *Absent.* SYNT. Rēmōtus, distans, distans, disjunctus, amotus. *PHR.* Illum absens absentem auditque videtque. V. Et frustra absentem respexit amicum. V. Sævit in absentes. V. Absenti ferat inferias. V. Illum autem Æneas absentem in prælia poscit. V.

Absentis desiderium. *PHR.* Tempora si numeras bene quæ numeramus amantes, Non venit ante suam nostra querela diem. O. Quam sine te cogis vivere, coge mori. O. Nescit vitæ frui, An sit apud manes; sed quem non invenit usquam, Esse putat nusquam; atque animo pejora veretur. O. Sæpe velut præsens fuerit tecum ipse loquebar. O. Tityrus hinc aberat; ipsæ te Tityre Pinus; Ipsi te fontes, ipsa hæc arbuta vocabant. V. Nunc circum silet omnis ager, nunc pascua muta: Hæc subito liquit tecum omnis rura voluptas: Hic aderas, aderant simul & fluvialia nympha Numina, Nympharumque timor per littora Fauni. Hinc abes, hinc absunt simul & fluvialia Nympha Numina, Nympharumque timor per littora fauni. Formosi hi tecum montes, formosæque prata, &c. *Vid.* Te sine vā misero mihi lilia nigra videntur Pallentesque rosæ... at tu si venias & candida lilia fient. *Purpureæque rosæ.* *Nem.* Jam potes Alcione securus abesse relicta? Jam via longa placet? Jam sum tibi carior absens? At puto per terras iter est? tantumque dolebo, Non etiam metuam, curæque timore carebunt. O. Aulide te fama est vento retinente morari. Ah! me cum fugeres hic ubi ventuserat. O.
ABSENS, [Pro Mortuo.] *Un Mort.* Præsentibus profunt absentes. *Plau.*

ABSENS, [Pro deficiente.] *Qui manque qu'on n'a plus.* Fiant absentes, & tibi Galla comæ. M. Ventis absentibus. *St.* Romæ rus laudas absentem rusticus urbem Tollis ad astra levus. *H.*

ABSENTIA, æ, f. *Cic.* *Absence.* *Epith.* Flēbilis, durā, tristis, longā, continūa, annūa. *PHR.* Quos bene junxit amor nec separat ultima tellus, Nec circumfusus quā patet æquor aquis. *Hofsch.*

ABSENTŌ, as, avi, atum, are. *Var.* *Enfermer, s'enfermer.*
ABSLIO, is, illi, & illi, ēre. N. *Aller en sautant.* *PHR.* Aut procul absiliebat, ut æcrem exciret odorem. *Lr.* Nidosque repentes absiliunt (metus urget) aves.

SA. (Vide SALTO.)

ABSYMILIS, ille. *Different.* SYN. dispār, impār, dissimilis, haud similis. PHR. Non multum absimilis vultu, non moribus infans. Rostrum haud absimile suillo. *Pli.*

ABSIS, idis. f. *Pli.* [Quidquid figuram habet arcuatam.] *Voute, Arc, Cercle.*

ABSTIŌ, is, abstīti, ēre. N. *Se retirer s'éloigner.* SYN. Abēō, discēdō, abscedō, rēcēdō, excedō. PHR. Abstimus, ait, nam lux inimica propinquat. V. Gressus remove te prophani. V. Nec cultos abstinit limine Janus. V. Abstite, & fessos oculos furare labori. O. Procul ô! procul este prophani, Conclamat vates, totoque abstite luo. V. Totoque ardentis ab ore Scintillæ abstint. V. 1. *Exeunt.*

ABSTĪRĒ, Desister, cesser. SYN. Dēs stērē, dēsīnērē, cēsārē, abstīnērē. SYNT. Abstistere bello. *Tac.* Incepto, Obsidione, pugnā. *Liv.* PHR. Nec prius abstīti quā, &c. V. Abstite precando Viribus indubitare quis. V. Nec victi possunt abstistere ferro. V. Abstite moreri. V. (Vide DESINO.)

ABSŌLVŌ, is, vī, absŏlūtū, ēre. A. [Proprie solvere.] *Déliar.* Absolvere navem. Absolutus vinculis. *Tac.* (Vide VINCULUM.) Vincula solvere. *Hinc* Per trans. Absolvere, *Abfondre.* SYN. Sŏlvō, libērō, eximō. PHR. An commotæ crimine mentis Absolve hominem. H. Absolutus adulterii. *Tac.* Sæpe mihi dubiam traxit sententia mentem Curarent superi terras; an nullus inesset Rector, & incerto fluere mortalitæ casu. . . Abstulit hunc tandem Ruffini pœna tumultum, Absolvitque deos. *Cl.* Vide PARCERE, VENIAM DARE.

ABSŌLVĒRĒ. *Achever.* SYN. Cōficērē, p̄ficērē, f̄nīrē, cōplērē, ad exitū p̄ducērē. PHR. Civile absolvere bellum. L. Imposuit finem pugne. O. Quid totum premittis? quid totum absolvitis orbem. L. i. *perdit.* Absoluta eloquentia. *Cic.* i. *perfecta.*

ABSŌLVĒRĒ. *Exempter.* Bello aliquem absolvere. *Tac.* (Vide LIBERO) ABSŌLVĒRĒ, Paier. Age Absolve, atque argentum numera. *Pla.* (Vide SOLVO.)

ABSOLUTE, Adv. *Cic.* Parfaitement. SYN. P̄fectē.

ABSOLUTIŌ, ōnis. f. *Cic.* Perfection, absolution.

ABSOLUTORIUS, ā, ūm. *Quod ad absolutionem pertinet.* Tabella absolutoria. *Sue.* Lettre de grace.

ABSOLUTORIUM, ii. n. Remede efficace. Absolutorium mali. *Plin.*

ABSONŪS, ā, ūm. *Discordant.* SYN. Dīscōrs, dīscōnūs. SYNT. Homo absonus voce. *Cic.* Vox absona. *Cic.* Fidei absonum. *Liv.* Incroïable. Absoni ā voce motus. *Liv.* Absona tecta. *Lr.* Si dicentis erunt fortunis absona dicta. *H.*

ABSORBĒŌ, ēs, ūi, ēr̄ orpsī, orptū, ēr̄. *Ath.* Avaler, engloutir. SYN. S̄rbēŏ, vōrēŏ, devorō, abstīmo, cōsumō, exhauriō, haūtiō. PHR. Melle soporatum & medicatis frugibus offam Objicit: ille fame rabidā tria guttura pandens, Corripit objectam. V. Et quo: dimisit vastam Poliphemus in alvum V. Absorpsit penitus rupes, ac tecta ferarum Derulit. *L.* De palude. *At* Tigrim subito tellus absorbet hiatu. *Sil.* Te. absorbens vorrice amoris, C. Ne nos absorbeat æstus gloriæ. *Cic.* Lens optima quæ aquam maximè absorbet, *PLIN.*

ABSORBĒRĒ terra. PHR. Sed mihi vel tellus optem prius ima dehiscat. V. Aut quæ jam satis ima de-

hiscat Terra mihi, manesque Deum demittat ad imos. V. Ast illam ter fluctus ibidem Torquet agens circum, & rapidus vorat æquore vortex. V. Accepitque sinu vasto, misitque sub amnem. V. Devorer ante precor subito telluris hiatu. O. Terræne dehiscant Subsidentque urbes. *L.* Tartareis immerge vadis. Dehiscet tellus; recipe me dirum cahos. *S.*

ABSQUĒ, Præp. Sans absque te. *Ter.* SYN. Sīnē.

ABSTANTIĀ, æ. f. *Vit.* Distance, separation.

ABSTEMIŪS, ā, ūm. *Qui ne boit point de vin, Sobre.* SYN. Sōbriūs, SYNT. Abstemius vini. *Plu.* Abstemium prandium. *Gell.* PHR. Vina fugit gaudetque meris abstemius undis. O. Fontanos potat latices, ac pocula Bacchi Averfatur O. Atqui non massica Bacchi Munera, non illis epulæ nocuere repostæ . . . pocula sunt fontes liquidi, atque exercita cursu Flumina. V.

ABSTERGĒŌ, ēr̄, abstērgō, ērsī, ērsūm, ērē, ēr̄, ēr̄, *Ath.* Nettoier, essuier, torcher, laver. SYN. abstērgō, p̄rgō, tergō, dētērgō, ablūō, dillūō, dēlēō. PHR. Abstergere vulnera. *Pla.* Multis diluta labella Abstersti guttis. C. Pro absterfisti. Transfertur ad animum ut, Abstergere fastidium. *Plin.* Dolorem. *Cic.* Eietum, luctum, metum *Cic.*

ABSTERSŪS, ā, ūm, *Nettoie.* Absterfo pulvere ac sudore *Liv.*

ABSTERRĒŌ, ēs, ērrāi, ērritūm, ērē. *Ath.* Faire peur. Vid. Tērrēŏ. **ABSTERRERĒ**, Chasser éloigner en faisant peur. SYN. Arcērē, avōcārē, prōhibērē, excludērē SYNT. Abstertere anseres de frumento. *Pla.* Absterrentur noxā metu pœnæ. *Pli.* Supplicem ā se abstertere & excludere. *Cic.* Leges absterrent ā &c. *Cic.* Absterritus solitudine *Liv.* *Epcu-vantē* PHR. Ut canis ā corio non absterrebitur uncto. *H.* Saxi absterrent hostem turribus. *Liv.* Si teneras animas aliena opprobria sæpe Absterrent vitiis. *H.* Pabula amoris Abstertere sibi. *Lr.* i. Abigere. Nec divina fatum genitalem numina cuiquam absterrent. *Lr.* i. impediunt, Natura absteruit auctum. *Lucr.* i. incrementum impeditur.

ABSTINENTĒR, Adv. Avec retenu. Modestè se gessit, & abstinent. *Cic.*

ABSTINĒNS, entis. *Qui s'abstient, modéré, retenu.* SYN. Sōbriūs, tēmpērāns, mōdērātūs, p̄rcūs. SYNT. Abstinens alieni. *Plin.* Rebus *Col.* Oculi abstinentes. *Cic.* PHR. Abstinens Ducentis ad se cuncta pecuniæ. *H.* Parvoque assueta juvenus. V. Et facilem victu gentem. V.

ABSTINENDŪS, ā, ūm. *Dont il faut s'abstenir.* Amor abstinentus. *Pla.* Abstinentus *Qu'il faut empêcher.* Abstinentus ā cibo. *Cels.* cibo *Col.*

ABSTINENTĪĀ, æ. f. Abstinence, diète, sobriété. SYN. Sōbriētās, tēmpērāntiā, mōdūs, mēdīcītās. Jejunium. vētūs tēnūs, p̄rcūs, mēnsī sōbriū. *Ep̄r.* Rārā, mīrā, p̄rcā, lōngā, rigidā, sōbriā. SYNT. Abstinencia vini, cœnæ. *Pli.* mitigare febrem abstinentiā *Quint.*

Abstinentia laus. Vivitur parvo bene, cui paternum Splendet in mensā tenui salinum; Nec leves somnos timor aut cupido Sordidus aufert. *H.* Tibi quærit inanos Luxuries nocitura cibos; mihi donat inciperas Terra dapes. . . Vivitur exiguo melius; natura beatīs Omnibus esse dedit, si quis cognoverit uti. *Claud.* Vix reficit sua membra

cibus, sua lumina somno . . . . . Deliciis tamen usque fatur melioribus, haurit Quæ sibi de pluvio sydere mella fluunt. *San.* Quæ virtus & quanta, boni, sit vivere parvo . . . Cum sale panis Latrantem stomachum bene leniet, unde putas, aut Qui partum? non in caro nidore voluptas Summa; sed in te ipso est. Tu pulmentaria quære Sudando pinguem vitis albumque, nec ostrea Nec Scarus, aut poterit peregrina juvare Lagois. *H.* Necdum omnis abacta Pauperies epulis regum: nam vilibus ovis Nigrisque est oleis hodie locus . . . Accipe nunc, victus tenuis quæ quantaque secum Afferat: imprimis valeas; nam variæ res Ut noceant homini credas, memor illius escæ Quæ simplex olim tibi sedecit. At simul assis Miscueris elixa, simul Conchyliia Turdis; Dulcia se in bilem vertent; stomachoque tumultum Lenta feret pituita: vides ut pallidus omnis Cœnâ defurgat dubiâ? quin corpus onustum Hesternis vitis animum quoque prægravat unâ Atque affligit humo divitiarum particulam auræ. Alter, ubi dicto citius curata sopori Membra dedit, vegetus præscripta ad munia surgit. *H.* Heu! quantum scelus est in viscere viscera condi; Congestoque avidum pinguescere corpore corpus; Alteriusque animantem animantis vivere letho . . . Ergo ne pietas sit victa cupidine ventris, Parcite, vaticinor, cognatas cæde nefandâ Exturbare animas; nec sanguine sanguis alatur. *O.*

ABSTINĒŌ, ēs, tīnūi, t. ntūm, ērē. *Act.* S'abstēnir. *SYN.* Cōtīnēō, tēpērō, pārcō. *SYNT.* Abstinerē, & abstinerē se armis. *Liv.* Scelere. *Cic.* Rixæ. *H.* Abstineant invidere. *Pla.* *PHR.* Abstīnuit Venetæ & Bacccho qui Pythia cantat. *H.* Inventis miser abstinet & timet uti. *H.* Abstineteto, dixit, irarum calidæque rixæ. *H.* Abstīnuit tactu pater, averfusque refugit Fœda ministeria. *V.* Abstineas igitur dammandis. *J.* Appositis abstinet ora cibus. *O.* Est virtus placitis abstīnuisse cibus. *O.*

ABSTINERĒ. *Empêcher, retenir.* *SYN.* Arcrē, cōhibrē. *SYNT.* Romano bello, fortuna Alexandrum abstīnuit. *Liv.* Abstinerē manus alieno. *Cic.* Ignem ab æde, vim à populo. *Liv.* Sermonem à re. *Pl.* Factis me impudicis abstīnes. *Pla.* Abstīnuit vim uxore & nato. *H.*

ABSTŌ, ās, ābstīci, ārē. *N.* Etre loin. *SYN.* Distō, lōngē stō. *PHR.* Ut pictura, potēsis erit, quæ si propius stes, te capiet magis, & quædam si longius abstes. *H.* (Vide DISTO, ABSUM.)

ABSTRĀHŌ, īs, āxi, āctūm, ērē. *Act.* Oter, emmener, entrainer. *SYN.* Avellō, ābdūcō, āvōcō, rēmōvēō, ābrīpiō, divellō. *SYNT.* Abstrahere aliquem à malis, è sinu, è gremio patriæ. *Cic.* Gloria ad bellicas laudes abstraxit. *Cic.* Ab illis non commodum abstraxit, non voluptas avocavit. *Cic.* *PHR.* Abstrahere nostris conjugem caram toris. *S.* Abstrahor à patriis manibus, raptumque . . . Carcer habet *O.* Abstractæque Boves, abjuratæque rapinæ Cælo ostenduntur. *V.*

ABSTRACTŪS, ā, ūm. *Délié.* Abstricō nodo luxare pedem. *Liv.* (Vide SOLVO.)

ABSTRUDŌ, īs, ūsi, ūsūm, ērē. *Act.* Cacher, dissimuler. *SYNT.* Abstrudere in sylvas, in profundo. *Cic.* Abstrudere tristitiam. *Tac.* (Vide ABDO.)

ABSTRUSŪS, ā, ūm. *Caché, mystérieux.* *SYN.* Oc-

cūlūs, ābscōndītūs, rēcōndītūs, ābdītūs, lātēbētūs. *SYNT.* Abstrusus homo. *Tac.* Dolor animi. *Cic.* Abstrusior disputatio. *Cic.* *PHR.* Et filicis venis abstrusum excuderet ignem. *V.* Homo alti silentii. *Hor.* Res altâ caligine mersa. In abstrusa rerum ratione morari. *Cl.*

ABSŪM, ābēs, ābfūi, ābessē. *N.* Etre absent. *SYN.* Distō, disjūngōr, desūm, dēfīdērōr, sūm prēcūl, sūm rēmōtūs, dīssītūs, dījūntīs. *SYNT.* Abesse domo, urbe, ab urbe, ab domo. *Cic.* Abesse à castris, à culpâ, ab eloquentiâ. *Cic.* Abesse longē. *Cic.* Longius. *Ter.* Nimum diu. *H.* Spatio bidui. *Cic.* Tres menses. *Ter.* Magnum spatium. *Cic.* Iter, viam paucorum dierum. *Cic.* Haud procul. *Liv.* Paulum, propius, multum plurimum. *Cic.* Longo, magno intervallo. *Liv.* Tantum abest ut, quin, &c. *Cic.* Parum absuit quin, &c. *Cic.* Abesse à periculo. *Pl.* A morte propius absuit. *Cic.* Honestius nil reperies quàm abesse ab omni contentione. *Cic.* Quidquid acciderit à quo mea culpa absit, animo fortiter feram. *Cic.* *PHR.* At mihi jam videor patriâ procul esse tot annis, Dardana quot Grajo Troja sub hoste fuit. *O.* Stare putes, adeo procedunt tempora tardè, Et peragit lentis passibus annus iter. Nec mihi solstitium quidquam de noctibus aufert; Efficit angustus nec mihi bruma dies Scilicet in nobis rerum natura novata est; Cumque meis curis omnia longa facit. *O.* Ultra promissum tempus abesse queror. *O.* Amantes Non longē à caro corpore abesse volunt. *C.* abfore semper Abfore me à dominæ vertice disrucior. *C.* Nullum numen abest, si sit prudentia. *J.* Abesse mors nunquam potest. *S.* Longis inter se passibus absunt. *V.* Mollesque sub arbore somni Non absunt. *V.* Trithonis primâ quot abes ab origine Cæsar. *V.* Equora decrescunt & ab æthere longius absunt. *O.* Si dolor abfuerit, crede, redibit amor. *Pr.* Aberat placitâ præsentia formâ. *O.* Vir mihi semper abest. *O.* Adde quod invidiæ sacris à vatibus absunt. *O.* Vide ABSENS.)

ABESSĒ, *Manquer.* *SYN.* Dēssē & dēssē. *SYNT.* animus mihi abest. *Pla.* Vetustate dentes absunt. *Var.* Unus abest, quem &c. *V.* Abesse alicui. *Cic.* *PHR.* Nec dextræ oranti deus abfuit. *V.* Remo luctamen abesset. *V.* Nil abfore credunt quin. *V.*

ABSŪMŌ, īs, ūmpsi, ūmpm, ērē. *Act.* Consumer, employer. *SYN.* Cōfīcīō, cōnsūmō, pērdō, exhaurīō, ābsōrbēō, deglūtīō, dēpāscōr, cōtrērō. *SYNT.* Absumere vinum. *Ter.* Diem, tempus. *Cic.* Argentum. *Plin.* *PHR.* Ambefas subigar malis absumere, mentas. *V.* Absumer hæres cæcuba (Vina) dignior. *H.*

ABSŪMERĒ. *Faire perir.* *SYN.* Pērdērē, ēxtīnguērē. *SYNT.* Absumpsi domos incendium. *Pl.* Pueros morbus. *Cæf.* Absumi fame, morbo; ferro, veneno. *Liv.* morte. *Col.* Gurâ, *Ter.* *PHR.* Non ipsum absumere ferro. *V.* Vos animam hanc potius quocumque absumite letho. *V.* Pothniades malis membra absumpserat quadrigæ. *V.* Absumptæ in Teucros vires æalique marisq. *V.* Sin Absumpta salus; & te pater optime Teuerum Pontus habet. *V.*

ABSURDE, *Cic.* Setement *SYN.* Inēptē, stultē, insūlsē. **ABSURDŪM**, ī. *n.* *Cic.* Sorise.

ABSURDŪS, ā, ūm, *Sor, ridicule.* *SYN.* Inēptūs ābsōnūs, stultūs, *SYNT.* Absurdum atque alienum à vitâ meâ. *Ter.* Vox absona & ab furda. *Cic.* Non absurdum

furdum ingenium. *Tac.*

ABSINTHIUM, lili. *HERBÆ GENUS. Absynthe.* *EPIT.* amārum, grāvē, aspērū, tērrū. *PHR.* Cana prius gelido desinit absynthia Ponto. O. Tristitia deformes pariunt absynthia campi; Terraque de fructu quā sit amara, docet. O. Perpetet amarum absynthi laticem. *Lr.* Sed veluti pueris absynthia tētra medentes Cum dare conantur, prius oras pocula circum Contingunt mellis dulci flavoque liquore. *Lr.*

ABSINTHITES, tē, m. *PLI.* Vinum ex Absynthio. *Vin d' Absynthe.*

ABSYRTHUS, thi, *Aētha Colchorum regis filius, quem Medea Aētha uxor, cum Jafone discedens, membratim discerptum sparsit, insequentem Aētham colligendis membris remoratura.* (Vide *MEDEA*.)

Namque ubi prospexit venientia vela, tenemur; Et pater est aliquā fraude morandus, ait. Dum quid agat quærit, dum versat in omnia vultus, Ad fratrem casu lumina flexa tulit: Cujus ut oblata est præsentia, vicinus, inquit. Hic mihi morte suā causa salutis erit. Protinus ignari, nec quidquam tale timentis Innocuum rigido perforat ense larus: Atque ita divellit; divulsæque membra per agros Dissipat, in multis inveniendâ locis. Neu pater ignoret, scopulo proponit in alto Pallentesque manus, sanguineumque caput; Ut genitor luctuque novo tardetur, & artus Dum legit extinctos, triste retardet iter. O.

ABUNDANS, antis, *Abundant, fertile.* *SYN.* Dives fētāx, fētillīs, ūbēr, pinguīs, largūs, frēquēns, luxuriāns, plēnūs, cūmūlatūs, rēplētūs, affluēns. *PHR.* Quā dives pecoris nivei, quā lactis abundans. *V.* Currus regumque catenæ Inter abundantis sati ludibria ductæ. *Cl.* Summis Amaseus abundans spumabat ripis. *V.* Dives opum variarum. *V.* Littora myrthetis latissima. *V.* Largus opum, & linguā melior. *V.* Abundans corporis exiguiusque animi. *Cl.* Pietatis abundans. *Cl.* (Vide *DIVES, FERTILIS*.)

ABUNDANTER, & Abundē. *Adv. Largement, Abondamment.* *SYN.* Cōpiōsē, ūbērtim, affātīm, affluētēr. *SYNT.* Abundē gratus. O. Abundē rarus. *Tac.* Satisfacere abundē. *Cic.* Abundē omnia tibi adsunt. *Plin.* *PHR.* Terrorum & fraudis abundē est. *V.* Sed qui quā potuit dat maxima gratus abundē est. O. Non (ut opinor) enim dat quod promittit abundē. *Lr.* Tantò tardius decedit quanto abundantius crevit. *PLI.* *De Nilo.*

ABUNDANTIÀ, æ, f. *Cic.* & Abūdatiō, ōnis, *PLI.* *Abondance, fertilité.* *SYN.* Cōpiā, ūbērtās, fētillitās, luxūs, luxuriēs, affluēticiā, rērum cōpiā, opūm vis. *EPITH.* Amplā, divēs, largā, lētā, jōpūlētā, bēnignā, dūlcis, fāstidiōsā, prodīgā. *SYNT.* Abundantia otii. *Cic.* Rerum. *Cic.* Abundantia fæminarum. *PLI.* i. *mensura.* Multa & lauta supellex non illa quidem luxuriosi hominis sed tamen abundantis. *Cic.* *PHR.* Humanas oblimat copia mentes. *Cl.* Et aperta largo copia cornu. *Rap.* Stripentur gravidis horrea frugibus: pleno cuncta penu copia suggerat; Fæcundi pecoris non capiant greges Laris pascua salitibus. *Buch.* Te pone flavo larga ceres sinu Rerumque plenis non sine cornibus Felix Amaltheæ citatis rura subit populofque bigis... te duce faustitas Secura frugum rura perambulat. *Sarb.* Latior vulgò seges inquietis fluctuat culmis, tirubantque

frugum uberes campi, nec avara fulcis invidet æstas. *Sarb.* Prodigia florum luxuries. *V.* Largi copia lactis. *V.* Larga quidem semper Drance tibi copia sandi. *V.* Hinc tibi copia manabit ad plenum benigno Ruris honorum opulenta cornu. *H.* Omnis sese Burgundia nostros Invehit in portus... Portant undis concordibus amnes Exuvias arborum, hinc largo copia cornu Annonam facilem... dat civibus. *Sant.*

ABUNDŌ, as, avi, atum, are. *N.* *PROPRIE EXUNDARE. Deborder.* *PHR.* Flumina abundare ut faceret camposque natate. *Lr.* Rursus abundabat fluidus liquor. *V.* Superat tener omnibus humor. *V.*

ABUNDŌ, are. *Abonder, avoir en abondance.* *SYN.* Affluō, scātēō, exūbērō, circumfluō, effluō.

SYNT. Abundare lacte. *Cic.* Divitiis, amore. *Ter.* Mulier abundat audaciā, consilio & ratione deficitur. *Cic.* *PHR.* Barbarie noster abundat amor. O. Fandique opibus sublimis abundas. *St.* Assyrium vulgo nascetur amomum; Incultisque rubens pendebit sentibus uva; Et duræ quereus sudabunt roscida mella. *V.* Ergo apibus fortis idem atque examine multo Primus abundare, & spumantia cogere pressis Mella favis. *V.* Sunt nobis mītia poma, Castaneæ molles, & pressi copia lactis. *V.* Mella fluant, illi ferat & Rubus asper Amomum. *V.* At si luxuriā foliorum exuberat umbra. *V.* Plenis spumat vindemia labris. *V.* Altè spumis exuberat amnis. *V.* Quin aut pomis exuberet annus. *V.* Lac mihi non æstate novum non frigore desit. *V.* Et fætæ nivea implebunt mulctralia Vaccæ. *V.* Cor doler atque irā mixtus abundat amor. O. Tibi feru nemus omne gravefcit. *V.*

ABVOLŌ, as, avi, atum, are. *VOLANDO DISCERE. S'enfuir.* *PHR.* Optima quæque dies miseris mortalibus ævi Prima fugit. *V.* Flu it voluptas corporis & prona abvolat. *Cic.*

ABUSIŌ, ōnis. f. *Cic.* Fig. *Rhet. Cathacrese.* Abusiō. *Cic.* Abus. Abusivē. *Adv.* *QUIN.* Par cathacrese.

ABUSQUE, Adv. *Depuis.* *SYNT.* A, ab, abhinc, exin, exindē. *PHR.* Siculo prospexit abusque Pachino. *V.*

ABUSUS, us, [USUS INIQUIUS, PERVERSUS.] *Abus.* (Vide *ABUTOR*.)

ABUTOR, eris, usus sum, abuti. [PROPRIE CONSUMERE.] *Ufer d'une chose, la consumer par l'usage.* Donec caseum cum melle abusus eris. *Cato.* Querere... nisi tempore abusus ero. *Cic.* Ad utilitatem abuti. *PLI.*

ABUTOR, uti, [IN USU COMMUNI SIGNIFICAT CONSUMERE IN MALOS USUS.] *Abuser.* [AD RES INCORPORAS TRANSFERTUR,] ut. Abuti otio, scelere. *Cic.* Legibus ad quæstum. *Cic.* *SYNT.* Utor pervēse, iniquē, malē, immoderate, ingrātē indigne, adhībēō in usūs pravos, malos. *PHR.* Divum ad fallendos numine abusum hominēs. *C.* Et Bacchi nomine abuti. *Lr.* Nec abutere Neuvia Quinto. *M.*

ABYDOS, vel, abydus, di, m. & f. *URBS ASIÆ* cui SESTOS IN EUROPÀ OPPONITUR. *Abydos.* *EPITH.* Pōntiācā Lēandriā, ostriferā, nobilis, *PHR.* Pontus & ostriferi fauces tentantur Abydi. *V.* Cœperat à geminā discedere Sestos Abydo. *V-F.* Gemina apparet ob Sesti vicinitatem. Vel tua me Sestos, vel te mea sumat Abydos. O. In speculis omnis Abydos erat. O.

ABYDENUS, a, um. [Ex urbe Abydo.] *d' Abydos.* *PHR.* Mittit Abydenus quam mallet ferre salutem. O. Seston

Abydenā separat urbe fretum. O. Quasque ordine gentes Littore Abydeno maris alligat unda superni. *St.*
ABYLĀ, æ, Mons excelsus Mauritania, oppositus Calpe, Hispania monti, quos ambos Hercules columnas dicunt, vel ob figuram montium in columnarum speciem assurgentium, vel ob columnas areas ibidem ab Hercule in trophæum erectas. (Vide MONS.)

ABYSSUS, ī, f. [AQUÆ CONGERIES QUÆ FUNDUM NON HABET.] Abime, gouffre. *PHR.* Vastāque voragine gurgēs. *V.* Imo barathri gurgite. *V.* Attrāque voragine ripas. *V.* Ruptoque ingens Acheronte vorago Pestiferas aperit fauces. *V.* Non secus ac si quā penitus vi terra dehiscens Infernas aperit sedes, & regna recludit Pallida, diis invisa, superque immane barathrum Cernitur. *V.* (Vide GURGES.)

AC. Conj. *Qua sepe sumitur pro* Êt. Platanos ac aërias cyparissos. *M.* Ac primum, &c. *V.* SYN. Êt, atque, quē, nēcōn: *Alia multa significat, ut* Si lex est, ac non vox sceleris. *Cic.* Et non pas pluôt. *Officio ac potius pietate.* *Cic.* Ou pour mieux dire. *Ac non vecor.* *Cic.* Si est-ce que, &c. *Ac* voluit dicere. *TER.* Autrement que, &c. Simul ac adoleverit ætas. *H.* Désque, &c. *Ac* volui. *TER.* Contre ce que je voulois. neque ac, perinde ac. *De même que.*

ACACIĀ, æ, f. *Pl.* SPINÆ GENUS, *Acacia*, Arbre épineux.

ACADEMIĀ, æ, f. Ambulacrum fuit nemorosum Arhenis proximum, ubi Plato magnā discipulorum frequentiā philosophabatur, sumiturque pro scholā celeberrimā. *ACADEMIE.* SYN. Scholā, gymnasiūm, lycæūm, collēgiūm. *EPITH.* Atticā, nobilis, nemorosa, umbriferā, celebris, augustā. *PHR.* In latium spretis Academia migrat Arhenis. *Cl.* Inque Academia umbriferā, nitidoque Lycæo Fuderunt claras facundi pectoris artes. *Cic.* Sacra augusta domus, ubi tot responsa tonantis Accipiunt dubiæ mentes, ubi docta vetustas Et pietas, & religio, virtusque, fidesque, Nubibus excussis, nudum dant cernere verum. *Sant.* Sacri domus hospita veri, Quam neque civiles potuerunt vertere motus Bellorumque faces; nec conjurata revellant sæcla. *Sant.*

ACADEMUS, ī, m. Nomen illius qui domum suam philosophis dono dedit, qui ab eā domo dicti sunt Academici. *PHR.* Atque inter sylvas Academi quærere verum. *H.*

ACADEMICUS, ā, ūm, SECTÆ ACADEMICÆ. De l'Academie. Degenerem doctorum expunxerat Albo. *Sant.*

ACANTHIS, & Acālantis, idīs, f. *Avis.* Chardonneret. SYN. Carduelis, ædōn. *PHR.* Picta sinus guttisque leves variantibus alas Argutat reliquas inter Acanthis aves *Sant.* Littoraque Alcionem resonant & acanthida dumi. *V.* Astile credibile est si vincat Acanthida Cornix Vocale superet si turpis Aëdona Bubo. *Calph.* (Vide AVIS.)

ACANTHUS, thī, m. [Herbæ genus, cujus figuram elegantem veteres intexebant vestibus, & columnarum capitulis, vasis, &c.] *Acanthe* ou la branche urfine. *EPITH.* Mollis, flexus, inflexus, flexilis, lentus, tortus, rēns, sequax, olēns. SYN. Acānthi vīmēn, grāmēn. *PHR.* Nec sera romantem Narcissum aut flexi tacuisse vimen Acanthi. *V.* Duo pocula fecit: Et molli circum est ansas complexus Acantho. *V.* Balsamaque & baccas

semper frondentis Acanthi. *V.* Et circum textum croceo vélamen Acantho. *V.* Croceo i. flavo quia palla signis auroque rigebat ex. *V.* Summus inaurato crater erat asper Acantho. *O.* Mixtaque ridenti colocalia fundet Acantho. *V.* Torros imitatur Acanthos. *Col.* Celsum Sidonio redolet pulvinar Acantho. *St.*

ACAPNĀ Ligna Mart. i. [Non fumosa.] Bois qui ne rend point de fumée.

ACARNANIĀ, æ, f. EPIRIPARS, QUAM ACHELOUS AB ÆTOLIA DIVIDIT. *Acarnanie.*

ACARNAN, ānīs, Qui ex Acarnania est. *PHR.* Quorum alter Acarnan, Alter ab Arcadia est. *V.* Annis Acarnanum lætissimus hospite tanto. *O.*

ACASTUS, ī, m. Pelia Thessalorum Regis filius. *PHR.* Jaculoque insignis Acastus. *O.*

ACATIUM, ī, n. *Cic.* GENUS NAVIGII ACTUARI. *Petit Vaisseau de mer fort léger.*

ACCANTO, ās, āvī, ātūm, ārē. Chanter auprès. *PHR.* Et magni tumulis accanto magistri. *St.* (Vide CANO.)

ACCEDO, īs, cēsī, cēsūm, ērē. S'approcher, arriver. SYN. Adēō, propinquō, succedō, veniō, advēniō, pērvēniō, rēvōlō, appellō, adsūm, allābor, progrēdior, procēdō, adjūngōr. SYN. Accedere propē, propius, Pla. Cominus. *Cic.* Obviam alicui. *Pla.* Paulō propius. *Cic.* Callidē, timidē, proximē. *Cic.* Accedere ad fores, ad hominem. *Ter.* Manibus. *Li.* Suspēso gradu, placidē ire perrexi, accessi, adstiti. *Ter.* Homero accedit Virgilius. *Quint.* *PHR.* Concurso accedere magno. *V.* Infernas accede domos. *V.* Quas vento accesserit oras. *V.* Sin has ne possim naturæ accedere partes. *V.* Jamque propinquabant portis. *V.* Lætus fluvio succedit opaco. *V.* Parvæ succedimus urbi. *V.* Vos & Seyllæam rabiem penitusque sonantes Accestit scopulos. *V.* Lenior & melior sis accedente senectā. *H.* Tyriam qui advenerit urbem. *V.* Cupit ipse teneri: Nam quoties liquidis porreximus oscula lymphis, Hic toties ad me resupino nititur ore. *O.*

ACCEDERE. Survenir. SYN. Accessit adjutor. *Plin.* Accedit somnus, febris. *Cels.* Accessit illi ætas, animus. *Cic.* Accedere ad rem, ad causam, ad munus. *Cic.* Accedit fortunis perniciēs. *Cic.* Ætas vino. *Cels.* Eo accedit quod, &c. *Cic.* Ad paternam animi magnitudinem doctrina uberior accesserat. *Cic.* Accedere alicui. *Quint.* PRO ASSENTIRI. Etre de son avis. Accedere virtuti alicujus. *Cic.* Accedere proximus alicui. *Cic.* PRO ADÆQUARE. Suivre de près, éga-

ACCELERATIO, ōnīs, f. A. AD HER. Diligence, précipitation. SYN. Festinatio, propëratio, diligentia, studiū, cursus. *Qua vide suis locis.*

ACCELERO, ās, āvī, ātūm, ārē. N. Se haster. SYN. Apprōperō, festinō, advōlō, rūō, propërō, icclerō. *PHR.* Acceleremus, ait, vigiles simul excitat. *V.* Accelera, & fratrem, siquis modus eripe morti. *V.* præcipitate moras omnes. *V.* Haud multa moratus. *V.* Accelerate viam. *Val.* Socia arma feramus, acceleremus, ait, *St.* Ille tibi pennasque potest currusque volucres Tradere: det reditum, protinus ales eris. *O.*

ACCELERO, ārē. A. Hāter. SYN. Urgēō, prēmō, māgūrō. SYN. Accelerare mortem. *Plin.* Gradum iter. *Li.* Opus. *St.* Præcepta. *Cl.* Viam. *Val.* Magistratum alicui. *Tac.* *PHR.* Acceleret partu decimum bona Cyg-

thia menslem. *St.* Opus accelerante manu. *St.* Accelerat præcepta Venus. *Cl.*

ACCENDŌ, *is, di, sūm, ē, ē.* *A.* Allumer, embraser. *SYN.* *Urō*, ignibus *dō*. ignēm, facēs sūbdō, flamm' s abōlō. *PHR.* Quæ tantum accenderit ignem Causa later. *V.* Illic sera rubens accendit lumina vesper. *V.* Medios cum sol accenderit æstus. *V.* Ac primum silicis scintillam excudit Achates, Suscepitque ignem foliis; atque arida circum Nutrimenta dedit, rapuitque in fomite flammam. *V.* Subjectis utere flammis. *V.*

ACCENDERĒ. *Faire briller.* *PHR.* Et gemmis galeam, clypeumque accenderat auro. *Sil.*

ACCENDŌ, *ērē.* *Animer, enflammer, irriter.* *SYN.* *Urgēō*, *impellō*, *incitō*, *intigō*, *actō*. *SYNT.* Accendere spem *Liv.* vitia. *O.* Sitim. *Tac.* Accendere in rabiem. *Liv.* In pœnam. *Plin.* In amorem *Tac.* Ad faciendum. *Quint.* *PHR.* Ære cierē viros, martemque accendere cantu. *V.* Si nulla accendit tantarum gloria rerum. *V.* Nunc prece, nunc dictis virtutem accendit amaris. *V.* Nam tibi, cum stimulas cornu, atque in prælia mentes Accendis, renovasque viros ac vulnera cantu, &c. *Sil.* Simul accendēre sagaces In subitum curas. *Sil.* Seu stimulis accendat equum. *St.* Ad certamina . . . invitat . . . positisque accendit pectora donis. *Sil.* Et quasi jam læti dominantem in corpore motum Discutere, ac pene amissos accendere sensus. *L.* Huic studia accendit patriæ virtutis imago. *Sil.* Quin etiam accendas vitia, irritesque verando, Si non temporibus aggrediare suis. *O.*

ACCENDERĒ *Preteritum rei.* *PLI.* per *TRANSL.* *Faire rencherir, augmenter le prix d'une chose.*

ACCENSŪS, *ā, ūm.* *Allumé.* *SYN.* *Succensūs*, *ardēs*, *inflammātūs.* *PHR.* Flamma ter accensa est, apicemque per æra duxit. *O.* In accensis flagrant altariibus ignes. *Sil.* Accensis incanduit ignibus ara. *O.* Cernis odoratis ut luceat ignibus æther; Et sonet accensis spica cilifera focis. *O.* Regales accensa comas, accensa coronam. *V.*

ACCENSŪS. *Animé.* *SYN.* *Årdēs*, *irātūs*, *impulsūs.* *PHR.* Furiis accensus, & irā Terribilis. *V.* His accensa super. *V.* Isque amens animi, & rumore accensus amaro. *V.* Subitoque accensa furore. *V.* At fratres animosa phalanx accensaque luctu, Pars gladios stringunt manibus, &c. *V.* His magnam victor in iram Vocibus accensus. *L.* Tum verò accensæ stimulis majoribus iræ. *St.* Talia dicentem jam dudum lumine torvo Spectat, & accensæ non fortiter imperat iræ. *O.* Hic læta extremis spes est accensa duobus. *V.*

ACCENSŪS, *i. m.* *QUASI ACCERSITUS.* *Qui est au service d'autrui.* *Accensus Consulum.* *Cic.* *Huissier, Sergent.*

ACCENTŪS, *ūs. m.* *QUIN.* *Accent pour marquer l'élevation, ou l'abaissement de la voix.*

ACCEPTIŌ, *ōnis, f.* *ACTUS ACCIPIENDI.* *Acceptation.* *PHR.* Neque donatio sine acceptance intelligi potest. *Cic.*

ACCEPTŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* *Prendre, accepter.* *PHR.* Violata pace negabant Acceptare jugum. *Sil.* (Vide *ACCIPIO*.)

ACCEPTŌR, *ōris, m.* *PLA.* *Celui qui reçoit.*

ACCEPTUM, *tī. n.* *Recette.* *SYNT.* *Acceptum ferre.* *Tenir compte.* *Accepti & expensū tabulæ.* *Cic.* *Livre*

de compte. *Acceptum referre.* *Cic.* *Porter sur son livre de compte.* *Hinc* *acceptam refero vitam tibi.* *Cic.* *Je vous suis obligé de la vie.* *Acceptum rogare.* *Demandar à solder son compte.* *Accepto liberare.* *Donner une quittance pour soude de compte.*

ACCEPTŪS, *ā, ūm.* *Requ.* (Vide *ACCIPIO*.)

ACCEPTŪS, *Agreeable.* *SYN.* *Grātūs*, *jucundūs*, *cārūs*. *SYNT.* *Acceptus plebi.* *Cas.* *Apud te Plaut.* *In vulgus.* *Tac.*

ACCERSIŌ, *īs, ivī, itūm, irē.* *Cic.* (Vide *ACCERSO*.)

ACCERSITŌR, *ōris, m.* *PLI.* *Qui avertit, qui*

appeller.

ACCERSŌ, *īs, ivī, itūm, ērē.* *Faire venir, attirer.*

SYN. *Acciēō*, *vōcō*, *advōcō*, *appellō*, *excitō*, *arcescō*, *invitō.* *SYNT.* *Accersere aliquem ad se.* *Cic.* *Ad rem divinam.* *Ter.* *Rem ex loco.* *Cic.* *Gentem ad bellum.* *Tac.* *Aliquem accersere mercede.* *Cas.* *PHR.* *Ichin* *huc accersite dixit.* *O.* *Extemplo socios primumque accersit Acestem.* *V.* *Adveniet iustum pugnae, ne accersite, tempus.* *V.* *Totoque accersitur orbe.* *L.* *Quemque sibi tenues nascentem arcescere vitas.* *V.* *Ite juber, totoque deos arcescere mundo.* *Cl.* *Infernisque ciet tenebris.* *V.* *Animas imis excire sepulchris.* *V.* *Teucros in sese ad templa vocavit.* *V.* *Suos clamore vocabat.* *V.* *Hæc animas ille evocat orco.* *V.* *Lethæum ad fluvium deus evocat agmine magno.* *V.* *Si potuit manes arcescere conjugis Orpheus.* *V.* (Vide *VOCO*.)

ACCERSERĒ. *Citer en justice.* *SYNT.* *Accersere aliquem crimine majestatis.* *Cic.*

ACCERSITŪS, *ā, ūm.* *Venu, porté d'ailleurs.* *Accersita & advecta humus.* *Quint.*

ACCERSITŪS. *Appellé.* *SYN.* *Vōcātūs*, *accitūs.* *PHR.* *Accersita ad matrem.* *Pla.* *Accersitus erat somnus in ossa mea.* *Pr.* *Quo rediturus erat, non accersitus.* *H.* *imperio accitos alta intra limina cogit.* *V.* *Spem quam accitis Ætolum habuistis in armis.* *V.*

ACCERSITŪS. *Emprunté, recherché.* *SYN.* *Adscitūs*, *quæsītūs.* *SYNT.* *Accersita commendatio.* *Plin.* *Studia.* *Cic.* *Descriptio.* *Quint.* *Accersitus rivulus.* *Cic.*

ACCERSITŪS, *ūs. m.* *Ordre, mandement.* *PHR.* *Cum* *ipsum rogatu accersituque venissem.* *Cic.* *Regius accitutu cari genitoris ad urbem Sidoniam puer ire parat.* *V.*

ACCESSIŌ, *ōnis, f.* *Surcroit, augmentation.* *SYNT.* *Accessio annorum, fortune, dignitatis.* *Cic.* *Accessionem adungere ædibus, facere sibi, afferre ad, &c.* *Cic.*

ACCESSIŌ, *Pro accessu.* *CELS.* *Accēs.*

ACCESSIŌ. *PLIN.* *L'accessoire, ce qui n'est point le principal.*

ACCESSŌR, *ōris, v. Max.* *Celui qui approche.*

ACCESSŪS, *ā, ūm.* *Dont on peut approcher.* *PHR.* *Genus fuit & terris & equis, & tuta sagittis, & non accessis invia fluminibus.* *O.*

ACCESSŪS, *ūs. m.* *Accēs, entrée.* *SYN.* *Aditūs*, *Ingrēs-* *sūs.* *EPITH.* *Facilis, difficilis, anxius, dubius.* *SYNT.* *Accessum alicui dare, negare, prohibere, mollire.* *O.* *PHR.* *Portus ab accessu ventorum immotus.* *V.* *Da precor accessum lachrymis mitissime nostris; Nec rigidam timidis vocibus abde forem.* *O.* *Servum capta . . . Accessus mollit ille tuos.* *O.*

ACCESSŪS. *Approche.* *EPITH.* *Tacitūs*, *anxiūs*, *sū-* *bitūs*, *præcēps*, *tūtūs*, *velōx*, *felix*, *expēctātūs*, *prōspēr*, *infāstūs.* *SYNT.* *Accessus ad rem, ad urbem.* *Cic.* *PHR.* *Quid sequar, accessus terra paternā negat.* *O.* *Accessus prohibet refugitque viriles.* *O.*

Timidè primùm vestigia jungit Accessu tacito, sum-
mosque laceffit amictus. *St.* Omnemque accessum
lustrans. *V.* Procul usque fugati Accessus hominum;
solis avibusque ferisque Ire licet. *St.*

ACCIDENS, ēntis, **QUINT.** *Accident, cas fortuit.*
(*Vide CASUS, FORTUNA.*)

ACCIDENTIÀ, iūm. n. **PLIN.** *Accident, infortune.* Non
molliri prosperis, non accidentibus frangi. *Quint.*
(*Vide FORTUNA. Fortuna adversa.*)

ACCIDŌ, is, idi, ērē. n. *Tomber, se jetter.* **SYNT.** Ac-
cidere alicui ad genua *Suet.* Ad pedes alicujus. *Cic.*
(*Vide SUPPLEX, GENU, CADO.*)

ACCIDŌ, ērē, *Arriver fortuitement.* **SYN.** Cōtingō,
ēvēniō, ōvēniō, ādvēniō. **SYNT.** Accidit alicui do-
lor, tempus, voluntas. *Cic.* Fama. *Liv.* Accidit casu,
fortuito. *Plin.* Divinitus, humanitus. *Cic.* Clamor
accidit auribus. *Plī.* Ad aures. *Liv.* **PHR.** Accidit hæc
fessis etiam fortuna Latinis, Quæ totam luctu con-
cussit funditus urbem. *V.* Nollem accidisset hoc tibi
Saletane. *M.* Accidere hoc aliquis casu contendit. *O.*

ACCIDŌ (à cædo,) is, cidi, cisum, ērē. *Couper.* Acci-
derē crines. *Tac.* (*Vide CÆDO.*)

ACCIDERE. *Ruiner.* **PHR.** Vestinorum res accidit uno
prælio. *Liv.* Accisis coget dapibus consumere mensas.
V. i. consumptis dapibus. *O.* Accisæ res. *Liv. i. affli-*
ctæ.

ACCIDĒŌ, iēs, itum, ivi, iērē. **PLA.** *Idem quod ACCIO.*
(*Vide ACCIO.*)

ACCINGŌ, is, xi, ctum, ērē. *Ceindre, truffer, rele-*
ver. **SYN.** Cingō. **PHR.** Laterique accinxerat ensē.
V. Hic ferro accingor rursus. *V.* Hortatur socios pa-
ribusque accingitur armis. *V.* Loricam induitur fido-
que accingitur ense. *V.*

ACCINGŌ, ērē. **METAPH.** *Se preparer.* **SYN.** Instruō,
pārō, prāpārē, cōponō. **SYNT.** Accingere se operi.
V. Ad rem. *Liv.* **PHR.** Illi se prædæ (*coquenda.*) Ac-
cingunt, dapibusque futuris. *V.* Magicas invitam ac-
cingier artes. *V.* Accingunt omnes operi. *V.* Animos
accinge futuris. *V-F.* Mox tamen ardentes accingar
dicere pugnas Cæsaris. *V.*

ACCINGŌ, ērē. **METAPH.** *Se munir, s'armer.* **SYN.**
Cingō, mūniō, armō, instruō. **PHR.** Atque omnis
facibus pubes accingitur atris. *V.* Accingere irā;
teque in exitium para. *S.* Pugnaque accinge pedestri.
V. Forfan & accinctos lateri, sic ira ferebat. *Nu-*
dassent enses. St. Continuo fontes ultrix accincta
flagello. Tisiphone quatit insultans. *V.* Sed viget in-
genium & magnos accinctus in usus Fert animus
quascumque vices. *St.*

ACCIO, is, ivi, itum, iērē. *A. Faire venir quelqu'un, le*
mander. **SYN.** Accersō, arcesō, vōcō, ēvōcō, ac-
ciō. **SYNT.** Accire filio doctorem. *Cic.* Accire ex
loco. *Liv.* In regnum. *Liv.* acciri literis. *Tac.* **PHR.**
Aeneam acciri . . . exposcunt. V. Spem si quam ac-
citis Ætolum habuisti in armis. *V.* Imperio accitos
alta intra limina cogit. *V.* Animas excire sepulchris. *V.*
(*Vide ACCERSO, VOCO.*)

ACCIPIO, is, cēpi, ceptum, ērē. *A. Prendre, recevoir*
quelque chose. **SYN.** Sūmō, cāpiō, rēcipiō, admittō,
sūscipiō, prēhēndō, excipio. **SYNT.** Accipere impe-
rium, legem, literas, dolorem, medicinam, onus,
&c. *Cic.* Accipere ab aliquo *Ter.* De aliquo. *Liv.* Ex
aliquo. *Pla.* Accipere gremio. *V.* in inanum. *Cic.*
PHR. Quem si modo posse videre. *Eata semel dede-*

rint, cælum accepisse videbor. *O.* Par ætas, par for-
ma fuit, primasque magistris Accipere artes, ele-
menta ætatis, ab iisdem. *O.* Accipiunt ventos à ter-
go mille carinæ. *O.* Fessa refedit humo; ventosque
accepit aperto Pectore, turbatas restituitque comas.
O. Et damus alternas accipimusque preces. *O.* Suffe-
cirque malis animus: nam corpus ab illo Accipit
vires. *O.* Ut cum te gremio accipiet. *V.* Simul accipit
alveo Ingentem Æneam. *V.* Cape saxa manu, cape
robora pastor. *V.* Hos cape sacrorum comites. *V.* Si
unquam regnandam acceperit Albam. *V.* Laxis late-
rum compagibus omnes (*naves*) Accipiunt inimi-
cum imbrem. *V.* Hinc sceptrā accipere & primos
attollere fasces. *V.* Quietum Accipit In Teucros ani-
mum mentemque benignam. *V.* Alii taurinis folli-
bus aurās Accipiunt, redduntque. *V.* Accipe, daque
fidem. *V.* Accipit fabula prisca fidem. *M.* Curvi for-
mam accipit Ulmus aratri. *V.* Et frænum accipere
& victi parere fatentur. *V.* Infelix animi Phœnissæ
nec unquam Solvitur in somnos, oculisve aut pec-
tore noctem Accipit. *V. i. Erruitur somno.*

ACCIPERE *Aliquem pro.* Excipere, & tractare. *Re-*
cevoir, traiter quelqu'un bien ou mal. **SYN.** Excipere;
tractare, habere. **SYNT.** Accipere amicē, libenter,
gratē, ægrē, asperē, durius, graviter. *Cic.* Sinistrē,
vultu truci. *Tac.* Accipere prandio. *Plant.* **PHR.** Jam
pectore toto Accipio & comitem casus complector in-
omnes. *V.* Illos porticibus rex accipiebat in amplis.
V. Instituire thoros mediisque taperibus ipsum. Ac-
cipiunt circumque jacent. *V-F.*

ACCIPERE. *pro probare.* *Agrere.* **PHR.** Thetis hanc
pro conjuge supplex Accipit veniam. *O.* Accipe pœnas;
Sed quas sponte luant. *L.* ipse meas æther accipe sum-
me preces. *O.* Accipere causam. *Cic.* *recevoir une*
excuse.

ACCIPERE, *pro Audire.* *Apprendre.* **SYNT.** Accipere
crimen. *Cic.* Dicta. *V.* Accipere auribus æquis. *Liv.*
Pronis animis, adversis oculis. *Cic.* Accipere famā,
auditione. *Cic.* **PHR.** Accipiens sonitum saxi de ver-
tice pastor. *V.* Quā facere id possis, nostram nunc
accipe mentem. *V.* Accipe nunc Danaum insidias &
crimine ab uno Disce omnes. *V.* Accipit vocem la-
chrymis. *V.* Accipite ergo animis; atque hæc mea si-
gite dicta. *V.*

ACCIPITER, trīs, m. *Faucon, épervier.* Volucris rap-
to quæ vivit, & omnes Terret aves. . . fecit avem
& subitis pendentem sustulit alis. . . Oraque adunca
dedit; curvos dedit unguibus hamos. . . Et nunc Ac-
cipiter, nulli satis æquus, in omnes sævit aves. *O.* *Fa-*
bulam (*Vide DÆDALION.*) **EVIT.** Prædō, rāpāx,
ātrōx, ācēr, fērūs, trūx, audāx, imm tīs, præcēs,
intrēpidūs, trūx, vėlōx, nūbivāgūs, crūdēlis. **PHR.**
Quam facile Accipiter saxo sacer ales ab alto Con-
sequitur pennis sublimem in nube columbam; com-
prensamque tener, pedibusque eviscerat uncis; Tum
crur & vulsæ labuntur ab æthere plumæ. *V.* Ut solet
Accipiter trepidas urgere columbas. *C.* Terretur mi-
nimo pennæ stridore columba Unguibus Accipiter
saucia facta tuis. *O.*

ACCITUS, ūs, m. *Mandement; ordre de venir.* **PHR.** Re-
gius accitu cari genitoris ad urbem Sidoniam puer
ire parat. *V.*

ACCIUS, ī. Poëta tragediarum scriptor insignis. *aſt*
Quint. (*Vide POËTA.*)

ACCLAMATIO, ōnis. f. Cic. *Acclamation, applausifement.*

ACCLAMŌ, & **ACCLAMITŌ**. Pla. *Freq. ās, avi, ātūm, ārē. Crier plusieurs ensemble. Nocentem acclamare. Tac.*

ACCLAMARE. Cic. *Applaudir.* PHR. *Sublatus.. plebis.. reboat fragor; unaque totis intonat Augustum septenis arcibus Echo. Cl. (Vide PLAUDO.)*

ACCLINŌ, ās, avi, ātūm, ārē. N. *S'incliner, se pencher vers quelqu'un.* SYN. *Inclinō, prōp. ndēō, impēndēō.* PHR. *Circumspexit Atyn, seque inclinavit ad illum. O. Metaph. Acclinare se ad causam alicujus. Liv.*

ACCLINATŪS, ā, ūm. *Penché.* SYN. *Acclinis, acclivus, devexus; proclivis, pronus, cernuus, humilis, pendulus, flexus, jaccens.* PHR. *Occidit horror Aequoris & terris maria acclinata quiescunt. V. Hæc quoque quæ juncta vitis requiescit in ulmo. Si non juncta foret terræ acclinata jaceret. O.*

ACCLIVIS, ē, & *acclivus*, ā, ūm. *Penché.* SYN. *Vide acclinatus.* PHR. *Corpusque levabat Arboris acclivis trunco. V. Est locus acclivis devexo margine formam Littoris efficiens. O. Hic artus imbrī ventosque rigentes Projicit; ignotaque acclivis postibus aula. Invitat tennes ad dura cubilia somnos. St. Sin tumulis acclive solum collesque supinos, &c. V. Acclivis falsis animus meliora recusat. H. Qua se subducere colles Incipiunt, mollique jugum committere clivo. V. Tempa... Leniter acclivo constituere jugo. O. Acclivo limite. O.*

ACCLIVITAS, ātis. f. Col. *Pendant.*

ACCŌLA, æ. m. Cic. & *Accolens, entis. Plin. Voisin.* SYN. *Vic nūs, incolā, habitator, civis, colonus, finitimus.* SYN. *Accola loci. Liv. sceleris. Cic. Accola vulturni. V.*

ACCŌLŌ, is, lui, ērē. A. *Etre voisin.* SYN. *Juxta habitō, manēō.* SYN. *Accolere Tyberim. Liv. Accolit propinquus ædibus nostris. Pla. PHR. Dum domus Aeneæ Capitolī immobile saxum Accoler, impetriumque pater Romanus habebit. V. Accolit effuso stagnantem flumine Nilum. V.*

ACCOMMODATĒ. Adv. *D'une manière convenable.* SYN. *Appositē conveniēter, aprē.*

ACCOMMODATŪS & **ACCOMMODŪS**, ā, ūm. *Propre approprié.* SYN. *Appositus, commodus, aptus, oportundus, conveniens, congruus, habilis, idoneus, aptus, efficax.* SYN. *Accommodatus moribus. Cels. Ad flagitia, ad otium. Cic. Ad speciem. Quint. Ad naturam, naturæ... Cic. PHR. Est curvo amfractu vallis accommoda fraudi. V.*

ACCOMMODŌ, ās, avi, ātūm, ārē. A. *Ajuster, preparer.* SYN. *Aptō, adaptō, applicō, adjungō, appōnō, dispōnō.* SYN. *Accommodare curam agis. Quia. Tempus rei. Cic. Employer. Accommodare alicui ædes. Cic. Præter. Sibi coronam accommodare ad caput. Cic. Adjuster. Testes ad crimen accommodare. Cic. Suborner. Accommodare alicui mendacium. Cic. Faire un mensonge ostensible. PHR. Laterique Argivum accommodat ensē. V. Clypeoque sinistram Insertabam aptans. V. Classē apertū raciti. V. Faciem componere pugna. T. Disponunt enses & scuta latentia conduunt. V.*

ACCREDŌ, is, credidi, itūm, ērē. *Ajouter foy, se fier. Scribere te nobis, tibi nos accredere par est. H. (Vide FIDO CREDO.)*

ACCRESCŌ, is, crevi, cretūm, ērē. *Croître, s'élever, augmenter.* SYN. *Creſcō, augēō, augēſcō.* PHR. *Invidia accrevit privato quæ minor esset. H. Accrevit cespes pectori. Tac. i. Usque ad pectus. Vide CRESCO.*

ACCRETIO, ōnis, f. & *Accrētmentum*, ī. n. *Crûe, augmentation.* PHR. *cretio & diminutio luminis. Cic.*

ACCUBATIO, ōnis, f. & *Accubitus*, ūs. m. Plin. *Situation de celui qui est couché ou assis près de quelqu'un.* SYN. *Accubatio epularis amicorum. Cic.*

ACCUBŌ, ās, ārē, & *accumbō*, is, ūi, itūm, ērē. *Etre couché, assis, placé près de quelqu'un.* SYN. *Adjacēō, recumbō, decumbō.* SYN. *Accubare monti. Sue. Etre situé près, &c. Accubare ad epulas. Cic. Alicui in convivio, apud aliquem. Cic. Etre invité. Accumbere in summo, accumbere superior. Plaut. Etre au bout de la table.*

ACCUDŌ, is, ūdi, ūsūm, ērē. A. *Ajouter en forgeant.* Tres minas accudere possunt. Pla. (Vide CUDO.)

ACCUMULATĒ. Adv. Cic. *Largement.* SYN. *Liberalitē, profusē, acervatim.*

ACCUMULATIO, ōnis, f. Plin. *Amas, entassement.* COL. *Rechauffement des arbres.*

ACCUMULŌ, ās, avi, ātūm, ārē. A. *Accumuler, entasser.* SYN. *Cōgō, cōgēſcō, cūmūlō, adgēſcō, cōmpōnō, cōlligō, acervō, cōacervō, augēō, strūō, aggrēgō.* SYN. *Accumulare aliquem donis. V. Alicui honorem. O. Cædem cæde accumulare. Lr. PHR. Purpureos spargam flores; animamque nepotis His saltem accumulem donis & fungar inani Munere. V. Ingentem mixta glomerantur in orbem. V. Non tamen excuso, reditus licet undique fata Accumulent causas. O. Accumulat curas filia parva meas. O. Maximus his fastis accumulatur honos. O. Confertos mors accumulabat acervatim Lr. Sed frugum semper acervos Præbeat alina ceres. T. Captivaque vestis Congeritur. V. Ingentem farris acervum V. Argenti pondus & auri. V. Collectam exilio pubem. V. De multis grandis acervus erit. O.*

ACCUMULARE Vitem, arborem. Pl. *Réchauffer, remettre la terre au pied.*

ACCURATĒ. Adv. Cic. *Avec soin, soigneusement.* SYN. *diligentē, studiosē, exquisitē, gnāvitē, attentē, cōgitatē.*

ACCURATIO, ōnis. f. Cic. *Soin, exactitude.*

ACCURŌ, ās, avi, ātūm, ārē. A. *S'acquiescer avec soin.* Accurare penſum, rem suam Pla. (Vide CURO.) Accurare hospites. Pla. *Traitter.* Accurare prandium. Pla. *Apprêter.*

ACCURRŌ, is, cūrrī, cūrsūm, ērē. *Accourir.* SYN. *Advolo, concūrrō, cōvolvō, accēlērō, appropērō, afflūō, cūrrō.* SYN. *Accurrit Romam, ad me, mihi. Cic. PHR. Concurſu accedere magno. V. Atque hic ingentem comitum affluxisse novorum Invenio admirans numerum. V. Hinc densi rursus Troës. V. Sed certior author Advolat Aeneas. V. Concurrent trepidæ comites dominamque ruentem Sufcipiunt. V. Primusque accurrit Acestes. V. Rapidis accurrunt passibus. St. Circuit interdum, trepidis accurrit, & instat. St. Undique jam video subitorum examina vatum Confluere atque tuos turmatim invadere postes. San. (Vide CURRO.)*

ACCURSUS, ūs, m. Tac. *Concours, affluence.* PHR. *Quid vult concursus ad amnem. V. Ingens concursus ad ipsa Corpora. V.*

ACCUSABILIS, ille. *Cic.* [Quod reprehensione dignum est.] *Blâmable*, *reprehensible*.

ACCUSATIO, ōnis, f. *Cic.* *Accusation*. (Vide *Accuso*.)

ACCUSATOR, ōris, m. & *Accūsatrix*, icis, f. *Pla.* *Accusator*, qui *accuse*. *Syn.* Delātor, actōr, testis, *Epith.* Vehēmens, molētūs, acēt, acerbūs, grāvis, mēdāx, falsūs, callidūs, improbūs, prōptūs, vālidūs, quērulūs, clamōsūs, odiōsūs, alsidūus, grāvis, frigidūs. *Phr.* Accusator erit qui verbum dixerit, hic est *J.* Semperque odiis & crimine Drances Infensus Turno. *V.*

ACCUSATORIE, Adv. *Cic.* [ANIMO ET STUDIO ACCUSANDI.] *En accusateur*.

ACCUSATORIUS, ā, ūm [QUOD AD ACCUSATIONEM PERTINET.] *D'accusateur*. Animus accusatorius. *Cic.*

ACCUSO, ās, āvi, ātūm, āre. *A.* *Accuser*. *Syn.* Incūsō, insimulō, deferō rēum, arguō, redarguō, cāpō, incrēpō, rēprēhendō, crimēn objiciō, intēnō, rēregō, criminibūs ōnēō, lādō, miculō, insimulō *Synt.* Accusare aliquem crimine, de crimine, capitis, probri. *Cic.* Accusare apud populum. *Liv.* Accusare graviter, leviter, liberius, asperē, acrius, improbē, constanter, justē, piē, publicē, falsō, verē. *Cic.* *Phr.* Accusas rumpisque coquum tanquam omnia cruda, *M.* Criminibusque premunt veris. *O.* Neve in me stolidæ convitia fundere linguæ Admiremur cum: vobis quoque digna pudore Objicit. An falso Palamedem crimine turpe est Accusasse mihi, vobis damnasse decorum. *O.* Falso infontem neu crimine perdat. *Rap.* Cur omnium sit culpa paucorum scelus. *S.* Nec quemquam inculō. *V.* Criminibus terrere novis; & spargere voces In vulgum ambiguas. *V.* Quem non inculavi amens hominumque deorumque. *V.* Disce tuum, ne me inculses Juturna, dolorem. *V.* Se causam inclamat crimenque caputque malorum. *V.* Communis culpæ cur reus unus agor. Cur mihi dicta dies qui sum sine crimine. Ut Proetum mulier perfida credulum falsis impulerit criminibus. *H.*

ACCUSARE, *Blâmer*. *Syn.* Vitupērārē. *Synt.* Accusare inertiam alicujus. *Ter.* Culpam, vitium. *Cic.* Aliquem, aliquid. *Pla.* In aliquo. *Cic.* *Phr.* Talibus inculat. *V.* Falsis ne perge querelis Inculcare tuos. *Cl.* Arbore nunc aquas culpante. *H.*

ACCUSARE tabulas. *Quint.* *S'insinere en faux*.

ACEO, ēs, acūi, ēre, & acēscō, is, ēre, *N.* *S'aigrir*. *Syn.* cōacēscō, acōrēm cōtrāhō, cōncipiō, *Phr.* Sincrum est nisi vas, quodcumque infundis, acēscit. *H.*

ACER, ēris, n. (Arbor.) *Erable*. *Phr.* Vos . . . . dedicat, & nuper vile fuistis acer. *O.* Acer ligno bicolore notatum. *Rap.* Ipse etiam in sylvis non aspernandus acernæ Frondis, honos, Tiliæ formâ foliique colore Non multum absimilis, rigidi sed corticis arbor Informem truncum crebris arat horrida rugis. *Rap.*

ACER, acris, acré, acriōr, acerrimūs. *Propriè de gustu dicitur ut.* Acce acetum, *Fort piquant*. *Phr.* Acce. . . . poter acetum. *H.* Acce gustu mordet. *Pli.* Acer odor, cibus. *Pli.*

ACER, *Metaph.* Transfertur ad res inanimatas, *Fort violent*, *rude*. *Synt.* Acce frigus, bellum. *Cic.* Venenum, *Lr.* Acce egestas *Lr.* *Phr.* Aut acres tendunt arcus. *V.* Et cum acce ferit frigus *Lr.* Acce ira subit *L.* Præcípites metus acce agit. *V.* Acce militiam

paras. *H.* Quamvis acerrima surgant prælia. *O.* Ferox vultus & acer. *O.*

ACER, *Metaph.* [Dicitur quoque de ingenio & animo.] *Vif*, *vallant*. *Synt.* Acer amor. *T.* Ardor. *Cl.* Cura. *V.* Animus acer & præfens. *Cic.* Acres apri. *O.* Acce cor. *Lr.* *Phr.* Successuque acce ipso. *V.* Oculis micat acce ignis. *V.* Naturâ sublimis & acer. *H.* Callidumque animis & cursibus acce. *V.* Vos acce ætas. *O!* Juvenes, &c. *O.* Nec naribus acres Ire canes. *O.* Acceque incensa dolore. *V.* Genus acce leonum. *O.* Genus acce virum. *O.* Arma acce facienda viro. *V.* Et pavet acres. *Agna* lupos. *H.* Acce Irritat virtutem animi. *Lr.*

ACERBE. *Cic.* & acerbō. *V.* Adv. *Rudement*, *durement*. *Syn.* Grāviter, acriter, acrius. *Phr.* Asper acceba tuens immani corpore serpente. *Lr.* Stabat acceba fremens. *V.* Nox ubi me thalamis ululantem & acceba gementem Condidit. *O.*

ACERBITAS, atis, f. [Propriè de immaturis fructibus.] *Aceté*, *verdeur*. *Syn.* Aspéritas austéritas. Accebitas hominis [Pro duritie.] *La rigueur*, *la dureté*. [Vide *DURUS*, *CRUELIS*.]

ACERBITAS animi. *Cic.* [Pro dolore.] *Affliction*, *amertume*. [Vide *DOLOR*.]

ACERBO, ās, āvi, ātūm, āre. *Aigrir*, *exagerer*. *Syn.* Aspērō, exaspērō, irritō, acūō. *Phr.* Formidine crimen accebat. *V.* Commoti pectoris ignem Nutrit, & exiguum stimulo vulnus accebat. *Cl.* Dictis & accebat amaris. *M.*

ACERBUS, ā, ūm. [Dicitur propriè de immaturis fructibus.] *Apre*, *verd*. *Syn.* Immātūrus, viridis, acce. *Phr.* Pomace crudeli vellis acceba manu. *O.* Acceba virgo. *V.* *Per transl.* [i. non matura viro.] Accebum funus. *V.* [i. præmaturam.]

ACERBUS, [Transfertur ad homines dueros.] *Dur*, *fâcheux*. *Syn.* Grāvis, aspēr, dūrus, molēstus, incōmmodūs. *Phr.* Quod nisi concedas, habere insuavis accebus. *H.* Et fœvere animis Entellum haud passus accebis. *V.* Itas adjunxit accebas. *Lr.* Et modo lata manet, vultus modo sumit accebos. *O.*

ACERBUS, [Pro tristi & ingrato.] *Fâcheux*. *Phr.* Casu concussus accebo. *V.* Accebus dies. *V.* Recitator. *H.* Consensus accebus, Et gravior dissensus erat. *Cl.* Stat quidquid accebi est morte pari. *V.*

ACERBUM, i, m. *Tristesse*. *Phr.* Derrahat ut multum, multum restabit accebi, Parsque mea pœnæ totius instat erit. *O.*

ACERNUS, ā, ūm. *D'erable*. *Phr.* Trabibusque obsecurus acernis. *V.* Cum jam trabibus contextus acernis Staret equus. *V.* Stipes acernus eram properantem falce dolatus. *Pr.* Acerna mensa. *M.*

ACERRA, æ, f. [Ara ipsa thuricrema, vel potius arcula aut vas quibus deferabatur thus.] *Autel*, *ou vase à bruler des parfums*, *ou navette à mettre l'encens*. *Epit.* Thūricrē, odorā, plenā, bēneolēns, thūricrēmā, sacrificā, accēnsā, fūmāns, redolēns, aurēā. *Phr.* Dantque sacerdoti custodem thuris acerram. *O.* Septimamque vestris addimus hanc focis acerram. *M.* Quid velint flores & acerra thuris Plena miraris positusque carbo cespite vivo. *H.* Farte pio & plenā supplex veneratur acerrā. *V.* Cumque meri paterā thuris acerra fuit. *O.* Quos sanguine voto, munericibus datis, & accebis thuris honorant. *O.*

ACERRÆ, arum, f. [Urbs Campaniæ.] *Acerra*. *Phr.*

Talem dives arat Capua, & vicina Vesevo Ora jugo, & vacuis Clanius non æquus aceris. V. (Vide URBS.)

ACERECOMES, mæ, m. [Latine intonsus.] Qui porte des cheveux fort longs. Si nemo tribunal vendit acerfecomes. J. i. Puer gratiofus, quos intonsos habebant in deliciis Romani.

ACERVATIM. Confusèment, par monceaux. SYN. Inordinatè, cumulatim. SYNT. Acervatim accumulare. Lr. Dicere. Cic. Opus struere. Virr. Præcipitare se. Caf.

ACERVATIO, ònis. f. PLI. Entassement, amas. SYN. Accumulatìo. PHR. Cibus simplex homini utilissimus, acervatio saporum pestifera. PLI.

ACERVÒ, as, avi, atum, are. A. PLI. Entasser. (Vide ACCUMULO.)

ACERVUS, i. m. Tas, monceau, amas. SYN. Cumulus, struës, còpia, agger, còngeries, moles. EPITH. Altus, grandis, magnus, parvus, modicus, ruens, decrescens, ingens, numerosus, vastus, altus. PHR. Scutorumque incendii victor acervos. V. Ingentes Rutulæ spectabis cædis acervos. V. Tot quando stragis acervos Teucrorum tua dextra dedit. V. Si quis ad ingentem frumenti tempus acervum, &c. H. Ut ab summo tibi desuat alter acervus. Lr. Cæco quæ postquam exemit acervo. O. [i. è Chao.] Populatur ingentem farris acervum Curculio. V. At suave est ex magno tollere acervo? Dum ex parvo nobis tantundem haurire relinques. Cur tua plus laudes cameris granaria nostris. H. Ex modico quantum res poscet acervo Tollam. H. Non domus & fundus non æris acervus & auri. H.

ACESCO, is, ère. n. H. S'aignir. [Vide ACEO.]

ACESTÀ, æ. [Urbs Sicilia.] Aceste ou Segeste. Urbem appellabunt permissio nomine Acestam. V. [Vide URBS.]

ACESTES, æ, m. Filius Crinisi fluminis Sicilia ex egestà Trojanâ, qui Anchisen & deinde Æneam hospites habuit. EPITH. Gravis, senior, Trojanus, Siculus, Crinisius, PHR. Trojâ generatus Acestes. V. Est tibi Dardanius divinæ stirpis Acestes. V. Trojanoque à sanguine clarus Acestes. V.

ACETABULUM, li. [Mensuræ & vasis genus.] PLI. QUINT. Vinaigrier, ou vase à tenir d'aures liqueurs. Instillatur mellis acerabulum. Cels. Ossa ex Acetabulis circa quæ vertuntur coxendices. PLI. Emboiture des os.

ACETABULA, örüm, n. [Præstigatorum vascula.] Gobelets des Charlatans. Præstigatorum acetabula & calculi, in quibus me fallacia ipsa delectat. Sen.

ACETABULARIUS, Foiseur des gobelets. SEN.

ACETARIA, örüm, n. PLI. [Herbæ aceto oleoque perfusæ.] Salade.

ACETUM, i. n. Acidum vinum. Vinaigre, EPIT. æcre, mordax, rubens, vetus, acerbum, asperum, frigidum, rosaceum, squillinum, Niliacum, Phariūm. SYNT. Aceto perfundere. H. Acetum exacuere. PLIN. Le rendre piquant. Melle lingua; cor aceto litum est. PLA. PHR. Aurem mordaci lotus aceto. P. Pannofam faciem morientis sorbet aceti. P. [i. Evanidi.] Eventé. Amphora Niliaci non sit tibi vilis aceti; Effet cum vinum, vilior illa fuit. M. Veteris non parvus aceti. H. Elizi, Pharioque madentis aceto. J. At Græcus postquam est Italo perfusus aceto. H. i. Amara mordacitate.

ACHEMENES, æ, Primus Persarum Rex Xerxis frater

à quo Persæ dicti sunt

ACHEMENII, vel, Achéménidæ; Et Persis ACHEMENIA. PHR. Num tu quæ tenuit dives Achemenes Permutare velis crine licinia. H. Achemeniis ducturus Medica Susis Agmina. L.

ACHEMENIDES, Unus è sociis Ulyssis, apud Cyclopas relictus, & ab Ænea comes assumptus de quo VIR. & O. PHR. Sum patriâ ex Ithacâ comes infelicitis Ulyssæi Nomine Achemenides Trojam genitore Adamasto Paupere (Mansissetque utinam fortuna) profectus. V.

ACHAIA, æ. f. [Græciæ regio. Græcia ipsa.] L' Achaïe ou la Grece en general. PHR. Stabit & auxilium promittet Achaia Trojæ. O. Populi quod dives Achaia cepit. O. (Vide GRÆCIA.)

ACHAÏS, idis, & idos, Achaias, ados, D' Achaïe. PHR. Perque tot Æmonias & per tot Achaias urbes Huc venit. O. Inter Achaiadas longè pulcherrima matres. O. (Vide GRÆCUS.)

ACHÆUS & Achivus, vel, achaiæus, æ, um. D' Achaïe ou de Grece. PHR. Post certas hyemes uret Achaiæus ignis Iliacas domos. H. Danaum naves & Achaica castra. V. Terrasque freto delatus Achæas. St. Gentem execrantur Achivam. O. (Vide GRÆCUS.)

ACHATES, æ, Ænea comes ipsi carissimus. Uno graditur comitatus Achate. V.

ACHATES, æ, m. f. [Lapis.] Agate, pierre précieuse. PLI. PHR. Despecta solo calcatur achates. Cl. (Vide GEMMA.)

ACHELOUS, Fluvius à Pindo fluens, & Acarnaniam ab Ætholis dividens, quem cum Hercules damnosè labentem aggeribus intra alveum cohibuisset, locum dedit poetis fingendi victum ab Hercule Acheloum, nunc serpentis, nunc tauri formam induentem: fluvius enim serpenti similes facit obliquata longitudo, Tauris verò & sonus aquarum & alvei circumflexiones cornibus similes. Inferior virtute (ait Achelous ipse apud O. 9. Met.) meas divertor ad artes Elaborque viro (Herculi.) longum formatus in anguem. Sic quoque devicto restabat tertia Tauri Forma trucus; Tauro mutatus membra rebello. Cornua figit humo, meque altâ sternit arenâ; Nec satis hoc fuerat, rigidum fera dextera cornu Dum tenet, infregit; truncâque à fronte revellit. Najades hoc pomis & odorâ flore repletum Sacrarunt, divesque meo bonâ còpia cornu est. O.

SYN. Acarnan. Amnis Acheloius, calydonius, ætolus, acheloides undæ. EPITH. (Vide FLUVIUS.) PHR. Acheloon utroque Deformem cornu vagus infamabat Acarnan. St. Vultus Achelous agrestes, Et lacerum cornu medius caput abdidit undis. O. Cornua flens legit rapidis Achelous in undis; Truncaque limosâ tempora merfit aquâ. O. Calydonius amnis...cepit inornatos redimitus arundine crines &c. O. Capitis quoque fronde salignâ Aut super impa-sitâ celatur arundine damnum. O.

ACHELOIDES, Sirenas Acheloi filia. PHR. Vobis, Acheloides, unde pluma pedesque avium? cum virginis ora geratis. O. Acheloidumque relinquit Sirenium scopulos. O.

ACHELOIUS, æ, um. Du fleuve Achelous. PHR. Uterus Alcides Acheloi cornua fregit. O. Poculaque inventis Acheloiâ miscuit uvis. V. i. aquam.

ACHERON, ònis. m. Achéron. [Locus in Campaniâ

altissimis montibus seprus, & aquis calidis & sulphuratis scatens, pro inferis habitus.] *L' Acheron.* SYN. Cocyrtus, styx, lēthē, Phlégētōn, (*Qui omnes fluvii pro inferis quoque sumuntur.*)

SYN. Acherontis undæ, tartaræus gurgēs, amnis infernus. EPITH. Infernus, piceus, tristis, tenebrosus, languens, ater, invius, opacius, silens, irremediabilis, horribilis, turbidus, durus, nefastus, niger, tartaræus, imus, profundus, ferox, avidus, cænosus, lānguidus, avarus, Tænaræus. PHR. Flectere si nequeo superos Acheronta movebo. V. Qui solus honos acheronte sub imo est. V. Et inexorabile fatum Subjecit pedibus, strepitumque Acherontis avari. V. i. trahentis omnia mortalia. Hinc via tartarei quæ fert Acherontis ad undas. O. Hic inferni janua dicitur. Dicitur, & tenebrosa palus Acheronte refuso. V. Manesque Acheronte remissos. V. At hinc tumultu rapitur ingenti ferox; Et saxa fluctu volvit Acheron invius. S.

ACHERONTEUS, & Acheronticus, & Acherusius, æ, um. *Du fleuve Acheron.* Acherontica regio. *Plā.* Senex acheronticus. *Plā.* [i. mox ad Acherontem iturus.] *Vieillard decrepite.* Acherusia vita. *Lr.* Pro misera.

ACHERON Est & Ponti fluvius. Illic pestifera, subter juga concava, torquet alter aquas Acheron, vastoque exundat hiatu Fumeus, & sæva sequitur caligine campos. V-F.

ACHERUSIA, æ, & Acherusis, idos, f. [Campaniæ palus.] *Lago della colluceia.* PHR. Tristes Acherusidos oras Præterit. V-F. Est & Acherusia. *In littore Euxini maris* Specus tenebroso cæcus hiatu, Et via declivis, per quam Tyrinthus heros Restantem, contraque diem radiosque micantes Obliquantem oculos, nexis adamante carenis Cerberon attraxit. O.

ACHILLEA, æ, *Plin.* [Herba quæ Achilles Telephum sanavit.] *Mille-feuille.*

ACHILLES, lis, & li, vel, Achilleus, lei, & leos. *Filius Pelei & Thetidis, Græcorum omnium fortissimus. Quem Hor. ita paucis describit. Si forte imponis (Scena.) Achillem; impiger, iracundus, inexorabilis, acer: Jura neget sibi nata; nihil non arroget armis. H. Achillem Infantem Thetis mater aquis stygiis immergit, unde invulnerabilis fuit, eâ exceptâ pedis parte quam tenebat mater. Et novit Paris unde foret mortalis Achilles. Id audierat à Proteo Thetis; periturum scilicet Achillem in expeditione Trojanâ. Qua propter Sub lacrymosâ Trojæ funera, ne virilis cultus in eadem & lycias proriperet catervas. H. Præscia venturi genitrix Nereia (Thetis.) Lechi, Dissimulat cultu natum (Puellari habitu, inter filias Nicomedis regis.) Et deceperat omnes In quibus Ajacem sumptæ fallacia vestis. O. Fraudem Ulißes detexit. Arma ego (ait ille apud Ovid.) Famineis Animum motura virilem Mercibus inferui, neque adhuc projecerat heros Virgineos habitus, cum parmam hastamque tenenti, Nate Deâ, dixi, tibi se peritura reservant Pergama, quid dubitas ingentem evertere Trojam? Injecique manum, fortè quæ ad fortia misi. O. Trojam ergo proficiscitur Achilles, & iter ardens non paucas urbes hostium expugnat. Sparæ tor urbes alterius summum esset decus; iter est Achillis. . . tanta gessit bella, dum bellum parat. . . hujus manu impulsa Troja corrui solo. Brevi repensans quidquid adjecit mo-*

ra, Ilium vicit pater; vos diruistis. S. Abstulit clarum cita mors Achillem. H. Didicique & diis natos mori. S. Grajorum murus Achilles Procubuit. O. Tantorum victor Achilles Victus es à timido Grajæ rapitore (Paride.) Maritæ. Jam timor ille Phrygum decus & trela Delasgi. Nominis Æacides, caput insuperabile bello. . . Jam cinis est & de tam magno restat Achille. Nescio quid, parvam quod non bene compleat urnam: At vivit totum quæ gloria compleat orbem. O. SYN. Pelidēs, Æacides, dux Thessalus. Magni Chironis alumnus. St. *Ab eo enim est educatus.* EPITH. Pelleus Thessalicus, Larissæus, Æmonius. (*A Thessalia ejus patria.*) Nereus, æquoreus. (*A matre*) fortis, &c. (*Vide BELLATOR.*) DUX. PHR. Priami regnorum everfor Achilles. V. Nec gravem Pelidæ stomachum cedere nescii. H. Ille ferox bello quæ cruentior ipso Vivit adhuc, operis nostri populator Achilles. O. Te perdidit idem Exitium Trojæ nostrique orbator Achilles. O. Solamen habeto Mortis, ab Æmonio quod sis jugulatus Achille. O. Æacidæ genus, atque æternus carmine Achilles. Sil. Majus apud Trojam forti quid habemus Achille. O. Expers terroris Achilles Hostibus haud tergo, sed forti pectore notus. C. Quos neque Tydides nec Larissæus Achilles. Non anni domuere decem. V. Ab eo, ACHILLES Dicebatur dux quisque eximius. PHR. Alius Latio jam partus Achilles. V. De Turno.

ACHILLÆUS, æ, um. *D' Achille.* Stirpis Achillææ fastus juvenemque superbum Servitio enixæ tulimus. V.

ACHILLEIDES, æ, m. *Achillis filius.* Pyrrhus Achilleides animosus imagine patris. V.

ACHILLEUM, lei, n. *Plin.* [Spongiæ genus.] *Sorte d' Eponge.*

ACHIVI, orum. *Les Grecs.* PHR. Quidquid delirant reges, plectuntur achivi. H. (*Vide GRÆCUS.*)

ACRAS, adis, f. *Col.* [Pyrus agrestis.] *Poirier sauvage.* (*Vide PYRUS.*)

ACIA, æ, f. *Cels.* *Aiguille de fil.* (*Vide FILUM.*)

ACIDALIUS, ii, m. *Fons Bactia Veneri sacer à quo Venus Acidalia dicta est.* PHR. At memor ille Matris Acidaliæ, &c. V.

ACIDUS, æ, um. *Acide, aigre.* PHR. Acidis imitantur vitea sorbis pocula. V. (*Vide ACER, ACERBUS.*)

ACIDULUS, æ, um. *PLIN.* *Tirant sur l' aigre.*

ACIES, ei, f. [Propriè significat eam ferri partem quæ fecat.] *Le tranchant.* [Transferitur ad oculos, animum, ingenium, &c. sumiturque pro acumine.] *Pointe.* SYN. Acumen, mucro, cuspis. EPITH. Acris, tenuis, nitida, exacta, stridens, coruscâ, obtusa, hebes, acuta, tenuis. SYNT. Acies ferri. V. Falcis. *Plin.* *Rostrum.* *Plin.* *Hastæ.* O. *La pointe.* Unguium acies. *PLIN.* *Le bout.* Aciem trahere, excitare. *PLI.* *Affiler.* Hebetare aciem. *PLI.* *Emousser.* PHR. Oppositi stat ferri acies mucrone coruscâ Strictâ, parata neci. V. Primaque de fulcis acies apparuit hastæ. O. Strictamque aciem venientibus offert. V. i. *Cuspidem.* Ipsa acies falcis nondum tentanda. V.

ACIES OCULORUM, *La prunelle de l' œil, les yeux, la venè,* EPITH. Contenta, firmâ, turbida, sanguinea, sagax; rectâ, pervicax, hebes, obtusior, nobilior, ardens, vigil, flammæ, igneâ, radians. SYNT. Aciem oculorum dirigere, protendere ad aliquem. C. Aliquo

Aliquo flectere. *V.* Intendere. **Præstringere.** *Pla. Phr.* Huc geminas huc flecte acies. *V.* Quantum acie possint oculi servare sequentum. *V.* Hinc atque hinc acies circumtulit. *V.* Sanguineam volvens aciem. *V.* Stellis acies obrufa videtur. *V.* Ardentes oculorum acies ad moenia torfit. *V.* Sustinuitque acie nobiliore diem. *Cl.* Nusquam recta acies. *O.* De invidia. Quo nate vultus hac & hac acres refert; Acieque fallum turbida cælum vides. *S.* Mentis Cum stupet insanis acies fulgoribus. *H.* Unde aciem in pelagi vastos protenderet æstus. *C.* Fulgor dubius solis ludit aciem. *S.* Luminum acies torpet. *S.*

ACIES, [Pro exercitu, ita dicto quod olim aciei seu acuminis figuram haberet.] *Armée, Bataillon, Escadron, Bataille.* *EPITH.* Mārtiā, mivōrtiā, fulgidā, victrix, belligerā, clypeatā, hastatā, sanguineā, minax, ferōx, trepidā, rabidā, cruentā, densā, hostilis, potētā, disiectā, fūsā, laxatā, dehiscens, nutans, labans, impulsā, inclinātā, turbatā, perturbatā, confirmatā, instauratā, redintegratā, renovatā. *SYN.* Exercitūs, cōpiæ, tūrmæ, cātervā, mānplūs agmēn, castrā, mānus, phālāux, lēgiō, cohōrs, aciēs exercitūs. *Cic.* Densis aciēs stipatā cātervīs. *V.* Acies & Memnonis arma. *V.* Lunatis agmina peltis. *V.* Auruncæque manus Argivæque pubes. *V.* Fulgentes ære catervas. *V.* Insignibus armis agmen. *V.* Fortes ad prælia turmæ. *V.* Legio bello optima. *L.* Densa viris armisque acies. *V.* Victrices catervæ. *V.*

Phr. Fervet cristatis exercitus undique turbis . . . præstringit athena Lux oculos, nudique seges mavortia ferri Ingeminat splendore diem: pars nobilis ateu Pars longè jaculis, pars cominus horrida contis, Hi volucres tollunt Aquilas, hi picta Dracorum Colla levant, multusque tumet per nubila serpens Iratus, stimulante Notō, vivitque receptis Flatibus, & vario mentitur sibilā tractu. *Cl.* Nec galeis, densisque virūm seges horruit hastis. *V.* Hic pene tellus totā micantibus Ardet sub armis stant acies adhuc Pendente fatorum sub ictu Et dubio furor hæsitavit In bella passu. *S.* Acies vesana gigantum. *Cl.* Exercitus alter Nympharum incedunt, acies formosa Dianæ. *Cl.* Et picti scuta labici. *V.* Simul fessas cohortes abdidit oppidis. *H.* Et trepidas acies & fera bella sequi. *O.* Hinc acies atque hinc astare Latinas. *V.* Acies vallo successit. *Cic.* Cernis ut à rapta circumfundare coronā. *St.* Plenis acies non sparsa manipulis. *L.* Circum errant acies. *V.* Condensaque cingunt Agmina certantum. *V.* Dens oblitere turmis. *V.* Soli sustentant aciem. *V.* Acie solitos bellare. *Li.*

ACIES FRÆNATĀ, EQUESTRIS; *La Cavalerie.* *SYN.* Equitātūs, equitūm tūrmæ, equitēs. *Phr.* Ruit acer apertis Turba equitum portis; atque omnis ferrea larē Tempestas operit campos. *Si.* Et clamor, & agmine facto Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum. *V.* Ni celer instructā Stilico legione secutus, Subsidiis Peditum pugnam instaurasset equestrem. *Cl.* Alipedes rapis ad certamina turmas. *Sil.* Tot subito Pedites, equitum tot conspicit alas. *Cl.* Spumanti fremebundus equo. Cum leves frænis sonuere turmæ. Non acies feras, pulvereamque nubem motam barbaricis equitum catervis. *Sen.* Neque enim generosior unquam Alipedum collata acies. *St.* Pars arduus altis pulverulentus equis. *V.*

ACIES PĒDESTRIS. *L'infanterie.* *SYN.* Pēditēs, aciēs pēditūm. *Li.* agmēn tardūm. *V.* *Phr.* Insequitur nimbus Peditum. *V.* Nunc qualis frænata acies, nunc deinde pedestris Copia quanta viris. *Sil.* Arcadas infuertos acies inferre pedestres. *V.* Pars pedes ire parat campis. *V.*

ACIES PRIMĀ. *Cæf. L'avantgarde.* *SYN.* Primūm agmēn. *Cæf.* Exercitūs aciēs. *Cic.* Frons. *Tac.* Prior acies. *Tac.* *Phr.* Primæque acie per tela ruentem. *V.* In fronte cohortes quatuor statuit. *Liv.* Sine more ruebat Prima acies non parca fugæ. *Sil.* Atque hunc diversā bellorum in fronte maniplos Hortantem dictis, frustra que extrema minantem Conspicit. *St.* Qualis eram cum primam aciem Præneste sub ipsa S. avi. *V.* Et primam ante aciem, densa inter tela, feruntur. *V.*

ACIES SECUNDĀ. *Liv. Corps de bataille.* *Phr.* Messapus primas acies, postrema coercent Tyridæ luvēnes: medio dux agmine Turnus Vertitur. *V.* Et mendii robur belli fortissima densant agmina. *V.*

ACIES] POSTREMĀ. *Liv. L'arrière garde, queue de l'armée.* *SYN.* Aciēs tērnā. *Cæf.* Tērgūs. *Tac.* Agmēn novissimūm. *Cæf.* *Phr.* In postremam aciem subducere, submovere saucios. *Liv.* Ut toto diduxit cornua campo . . . fuditque per ultima belli. *L.* Sparsa per extremos levis armatura manipulos. *L.*

ACIES SOCIĀ, auxiliāris, subsidiāriā. *Troupes auxiliaires.* *SYN.* Subsidiō mīssi. *Tac.* Aciēs subsidiis firmatā. *Liv.* Sociālis tūrmā. *Tac.* *Phr.* Longum socias tardumque putavit Expectasse manus. *Cl.* Auger uterque suas externo robore vires. *O.* Arma juves oro pro nato sumpta, piæque Pars sis militiæ. *O.* Ante tamen bello vires acquirit amicas. *O.* Crescitque seges clypeata virorum. *O.* Si terris, si puppibus ista juvenis Aptior est; totā, quantum valet, utere Lesbo. Namque inter socias acies cognataque signa. *L.* Tunc quoque non alius venalem ad prælia dextram Ocyor attulerit; conductaque bella probarit. *Sil.*

ACIEI CORNŪĀ. Cornū dextrūm. *Aile droite.* Cornū sinistrūm. *Aile gauche.* *SYN.* Alā dextrā, lævā. *Liv.* Frōns dextrī mātis. *L.* *Phr.* Diducit cornibus aciem extenuat. *Li.* Aciem cornibus nudare. *Li.* Dextri frons tradita martis. &c. *L.* Cornu tibi cura sinistri Lentule. *L.* Decrescere campus Incipit & clypeis in se redeuntia junctis Curvo paulatim sinuantur cornua ducta. *Cl.* Instigat vocibus alas. *V.* Levis ala Camillæ. *V.* Nullo se cornua flectunt Ordine. *Cl.* Armeniis frons læva datur, per cornua Gallos Dexteriora locat. *Cl.* Et toto diduxit cornua campo. *L.* Hæc pugne facies. *V-F.*

ACIES DENSĀ. *Bataillon ferré.* *Phr.* Dens incurritur armis. *V.* Et densos fertur in hostes. *V.* Quā globus ille virūm densissimus urget. *V.* Densaque ad muros mole ferantur. *V.*

ACIEM cōgērē. *Lever une armée.* *Phr.* Ære ciere viros, martemque accendere cantu. *V.* Acies in prælia cogit. *V.* Glomerare manum bello. *V.* Impellere gentes Rursus in arma potes. *L.* Belloque animos accendit agrestes. *V.* Juber arma parari. *V.* Desuetaque bello Agmina in arma vocat. *V.* Ad bella trahi. *T.* Cessantes ad arma conciter. *H.* Et bello lecta juvenus. *V.* Fera bella sequi. *O.* Æra cient bellum. Strictum micat undique ferrum. Arma velit poscatque simul rapiatque juvenus. Arma amens fremit, arma

thoro lectisque requirit; Sævitur amor ferri, & scelerata infania belli. *V.* Hastatas effudit Iberia turmas. *V. F.* Latèque videres Surgere purpureis undantes anguibas hastas Serpentinique vago cælum sævire volatu. *Cl.* Ruere omnia visa repente Tyrrhenusque tubæ mugire per æthera clangor. *V.* Tum verò ad vocem celeres, quæ buccina signum Dira dedit, raptis concurrunt undique telis. *V.* Danubii totæ vomerent cum prælia ripæ. *Cl.* Sanguineæ coeunt acies. . . agmina in arma vocat subito, ferrumque retractat. *V.* Jam tuba terribili trepidos mavoria cantu Increpuit populos. . . Elatasque altè quæcumque ad bella vocaret Promisere manus. *L.* Prono milite bellum. *L.* Ærea martem Increpuit tuba, jam campis glomerata juvenut Bella fremit, fluitant volucres vexilla per auras. *Rua.* Finitimas in bella feram rumoribus urbes Accendamque animos infani martis amore. *V.* Turnus in arma viros, armis circumdatus ipse, suscitatur, ætatasque acies in prælia cogit. Quisque suos variisque acunt rumoribus iras. *V.* Et multo prodigius auro Bellator refides populos, venaliaque arma Conducit, regum ereptos ulturus honores. (Vide BELLUM, BELLI APPARATUS.)

ACIEM dirigere. *Dresser une armée aux évolutions.* (Vide BELLUM, BELLUM LUDICRUM, BELLO EXERCERI.)

ACIEM temperare. *St. Commander l'armée.* SYN. Regere, moderari, administrare, tenere. *PHR.* Agmen ager Lausus, magnique ipse agminis instar. *V.* Medio dux agmine Turnus Vertitur arma tenens, & toto vertice supra est. *V.* Mediis in millibus ipsi Ductores auro volitant ostroque decori. *V.* Ipsi (apum reges) per medias acies insignibus alis Ingentes animos angusto in pectore versant. *V.* Ingenti Tyrius numerosa per agmina ductor Voce tonat. *St.* Castra Æneas aciemque movebat. *V.* Agmen agens equitum. *V.* Ternique vagantur ductores. *V.* Ducit Amazonidum lunatis agmina peltis. *V.* Aciemque meis hortabere verbis. *O.* Vides mediam se ferre virorum Cœtibus; utque acies audax & martia signa Temperet. *St.* Aciem juvenum quam ducit ovantem. *V.* Video per densa volantem Agmina ductorem Libyæ Sil.

ACIES STANS CÂMPŌ. *Une armée campée.* SYN. Constat campis acies. *Si.* In acie consistere. *Li.* Castra castris conferre. *Cæs.* *Camper vis-à-vis.* *PHR.* Nam te non alius belli tenet aptius artes; Quæ deceat turam castris præducere fossam: Quemve locum ducto melius sit claudere vallo: Fontibus ut dulces erumpat terra liquores; Ut facilisque tuis aditus sit, & arduus hosti; Laudis & assiduo vigeat certamine miles. *T.* Positis stat in agmine castris. *V.* Etrusca refedit Hoc acies campo monitis exterrita divum. *V.* Murosum in parte sinistra Opposuerunt aciem. *V.* Loca camporum complent. *L.* Aperitis intruxit campis aciem. *L.* Densos acie atque horrentibus armis. *V.* Aciem denso circumvallaverat orbe. *Sil.* Atque omnis ferrea latè Tempestas operit campos. *S.* Stetit ordine certo Infelix acies. In fummis ponere castra jugis. Collis fastigia commoda castris. Signa collatis micant Vicina signis: clamor hostilis fremit. Hastis campi splendent & horrent. *S.* Ut sæpe ingenti bello cum longa cohortes Explicuit legio, & campo stetit agmen aper-

to, Directæque acies, ac larè fluctuat omnis Ære renidenti tellus; necdum horrida miscetur Prælia, sed dubius mediis Mars errat in armis. *V.* Quadratum acies consistat in agmen. *V.* Utrunque phalanges Stant densæ strictisque seges mucronibus horret. *V.*

ACIEM componere ad pugnam. *Ranger une armée en bataille.* *PHR.* Disce ubi densari cuneus, ubi cornua tendi Equius; aut iterum flecti; quæ montibus aptæ, Quæ campis acies, fraudi quæ accommoda vallis. *Cl.* Partiturque aciem, & curas divisus in omnes Fit minor, ut paribus sese hosti accommodet armis. . . Parce tamen, Lodoice, etiam divisus ubique Magnus es; & spatio dum distrahis arma, timorem Distrahis in plures, atque omnibus ingruis absens. *Rua.* Jam simul audacis veniunt certamina martis, Adversisque parant acies concurrere signis: Tunc tibi non desit faciem componere pugna: Seu sit opus quadratum acies consistat in agmen; Rectius æquatis decurrat frontibus ordo: Seu libeat duplicem, seu junctum cernere martem. *C.* Explicuit turmas & signa minantia pugnam. At si funestas acies, si dira paratis Prælia discordes. *L.* Castra Æneas aciemque movebat. *V.* Excet & plenis acies non sparsa manipulis. *L.* Invadunt acies pugnam, & clamore laceffunt Sydera. *S.* Sonat acies cantu virorum. *Tac.* Animis certantibus omnes Dant cuneum, densaque ad muros mole feruntur. *V.*

IN ACIEM EXIRE. *Liv.* Sortir des lignes pour donner bataille. SYN. In aciem descendere, progredi, procedere. *L.* Venire. *Cl.* Prodire. *Cæs.* audere. *Tac.* Cœpiis producere. *Cæs.* Deducere. *Tac.* Ducere, emittere. *Liv.* Aciem promovere. *Liv.* *PHR.* Cum prima movent in prælia martem. *V.* Æneadæ in ferrum pro libertate ruebant. *V.* In certamina rursus Succedunt; animasque in aperta pericula mittunt. *V.* Moriamur & in media arma ruamus. *V.* Et sese medium injecit moriturus in agmen. *V.* Consequimur multi, & densis incurrimus armis. *V.* Ergo inter sese paribus concurrere telis Romanas acies iterum videre Philippi. *V.* Ære cavo invadunt focii & nova prælia tentant. *V.* Rursus in arma fertor. *V.* Mille rapit densos acie, atque horrentibus armis. *V.* Nec plura locutus Devolvit rapidum nequiquam mœnibus agmen. *V.* Procehit legio Aufonidum pilæque totis Agmina se fundunt portis. *V.* Jamque omnis campis exercitus ibat apertis. *V.* Ruit variis exercitus armis. *V.* Adversisque parant acies concurrere signis. *V.* Tua signa revellent. Prosilientque acies. *L.* Præcipiti stravissent omnia cursu Si tunc his animis acies collata fuisset. *Cl.* Ardet in arma magis. *V.* Egreditur castris miles. *O.* Olli discurre pares atque agmina temi Diductis solvere choris. *V.* Inde ubi nulla data est miscendi copia martis, *L.* Ruit obvia in arma Scipio & oblatum merit infatigabilis agmen. *St.* Nunc tempus inire Prælia; pro Rutulis Nunc signa aciemque movere Dum trepidæ res, &c. *Sil.* Jam nunc minaci murmure cornuum Perstringis aures: jam litui strepunt jam fulgor armorum fugaces Terret equos equitumque vultus. *H.* Ruunt; omnisque relictis Turba fuit castris: tum cæco pulvere campus Miscetur; pulsuque pedum tremir excita tellus. *V.* Arma amens capio; nec

fat rationis in armis Sed glomerare manum bello, & concurrere in arcem Cum sociis ardent animi; furor iraque mentem præcipitant; pulchrumque mori succurrit in armis. *V.* Sin autem ad pugnam exierint... (*Apes.*) Trepidantia bello Corda licet longè præcificere... Milcentur magnisque vocant clamoribus hostem. *V.* Certatim sese Rutuli exhortantur in arma. *V.* Certatimque omnes simul uno ore arma loquuntur. *V.* Effusam patulis aciem committeret arvis. *V.* Sed manus è castris properè coit omnis in unum. *V.* Coeunt sine more sine arte, *V-F.* Signa revellunt Prosiluntque acies... vocesque furoris Expavere sui totà tellure relatas. *L.* In densos agitur cuneos, perque arma, per hostes Quærit iter. *L.* Omne suum fatis voluit committere robur. *L.* Per tela, per enses, Quàque viam fortuna dabit, mercemur honorem. Cæsareas pulvis testatur adesse cohortes. *L.* Confertæ campis acies; multusque per arva Fervebat mavors, nec mens erat ulla sine irâ. *Sil.* Memores virtutis avitæ Bella cient: Italo pleni jam milite campi Dentantur, jam procedunt longo ordine signa Sublata in ventos, latèque inimica minantur. *Frac.* Projecti vitam; simulisque futuræ Mortis agor. *L.* Molli spadonum agmine segnius quàm ad bellum incedens. *Tac.*

ACIE DECERNERE. *Liv.* *Se battre.* *SYN.* Concurre-
re, configere. *Liv.* Congredi. *Tac.* dimicare. *PHR.*
Agmina concurrunt ducibusque & viribus æquis. *V.*
Conferis junxere frementia telis Agmina; virque
virum galeis afflavit adactis. *V-F.* Conseruere manus.
V-F. Multaque per æream congressi prælia noctem
Conferimus. *V.* Excitam è sedibus imis Eumenidum
bellasse aciem. *St.* Hic acies certare solebant. *V.*
Arma sonant, contractique ensibus enses. *L.* Ad-
versos ferro contundere vultus. *L.* Curruque in
bella ruebat. *V.* Super ipsa jacentum Corpora bel-
ligeras acies matremque secundum Misceuit. *St.* Tro-
janæ acies aciesque Latinæ Concurrunt. *V.* Dicam
horrida bella, Dicam acies actosque animis in fune-
ra reges. *V.* Ingenti laudis percussus amore, Pro rege,
& regni pro libertate tuendâ Bella movet; pul-
chramque perit per funera laurum. *Rap.* Devotus
pro laude mori. *Rap.* Nutantem aciem victor equi-
tatus incurſat. *Tac.* (Vide *PUGNO, BELLO*)

ACIEM PROFLIGARE. Deſicere. *Tac.* *Défaire une*
armée. *PHR.* Et bello audacti populi vexatus, &
armis. *V.* Si quâ possent rectam aciem perumpere. *V.*
Commisſas acies ego possum solvere. *Pr.* Qualis
eram cum primam aciem Præneste sub ipsâ Stravi;
scutorumque incendi victor acervos. *V.* Saxi pro-
ruere hostiles acies. *Tac.* Quantas acies stragesque
ciebunt. *V.* Proſtiganda acies. *Sil.* Servilia solvit
Agmina. *L.* Sed quota pars cladis jaculis exacta. *L.*
Et preme turbatos, Marte favente, viros. *O.* Altiùs
haud unquam roto descendimus ense In jugulum
Scythiæ; tantâ nec clade superbum Contudimus
Tanain, vel cornua fregimus Istri. Invisum miles
fitionis haurire cruorem, Per varias vestes, onera-
taque plaustra metallo Transit, & argenti cumu-
los; & cædis avarus Contempras proculcat opes:
pretiosior auro Sanguis erat; passim neglecti pro-
diga lucra Ira furens strictis odium mucronibus
explet. *Cl.* Jam mixta mavors agmina mutuum
Colliſit in mortem; & cadentum Cæde virum cum-
mulisque latoſ Inſternit agros. *Sarb.* Proh! quan-

tus illum per medias rapit Ardor phalanges: ful-
mineâ ut manu Bellator hostiles maniplos Versa
fugæ dare terga cogit. Jam decoloros sanguine Bel-
gico Undare campos; jam Batavum fera Cerno
minorem strage Sabim, Scuta per & galeas anhelò
Retro ire curſu. *Com.* hæc animis, ferro cætera facta
via est. Pugnantis idem Supplicibusque furit.
(Vide *VINCO.*)

ACIE CADERE. *Perdre la Bataille.* *Acie* excidere.
Liv. *Se retirer du combat.* *SYN.* *Acie* m. damnare.
Sil. *Acie* refugere. *Caf.* *Se* ex *acie* subducere. *Tac.*
pædem ref. *rrè.* *V-F.* *PHR.* Jamque inclinabant acies.
Sil. Fugiant; nec noscitur ulli, Agminibus comitum
qui modo cinctus erat. *O.* Philippis versa acies retro.
H. Exemplo turbatæ acies, versique Latini Reji-
ciunt parmas, & equos ad mœnia vertunt. *V.* Reſectis
non bene parmulis. *H.* Versas acies memorabit. *Pr.*
Defessos acie. *St.* Aut versi terga dederunt. *V.* Cur-
sumque inimica fatigant Agmina. Acies suo pavore
fluctuans. *Cur.* Alii trepidè cedunt; alii segniter
subeunt turbatâ acie. *Liv.* Nudatos colles deserta-
que castra Conspiciens. *O.* Numero tamen obruta
virtus Cesserat. Fracto quem gurgite pontus, Et
veneratus erat submissâ Bosphorus undâ. Proh pu-
dor! imperii deserto nomine fugit, Ut fortuna le-
vis magni quoque terga videret. *L.* Cum tu terga da-
res; inhonestaque vela parares. *O.* Quidve domum
fertis decimo nisi dedecus anno. *O.* Stipatus adhuc,
equitumque catervis Integer, ad montes reliquo
cum robore cessi. *L.* Dant animos, & terga negant.
St. Medias acies, mediosque per hostes Invenere
viam. *V.* Rapit omnia casus. *L.* Via nulla salutis:
Non fuga, non virtus, vix spes quoque mortis ho-
nestæ... dubiusque timeret optaretne mori... pars dam-
nasse aciem & superis cessisse sinistris. *Sil.* Disſectique
duces, desolatique manipuli. *V.* (Vide *VINCO, VINCI.*)

ACIES Dicitur *Metaph. ut.* extenditur unâ Horrida
per latos acies vulcania campos. *V.* i. *Incendium.*

ACILIÀ, æ. f. *Caf.* [Urbis Africæ.] *Acile.*

ACINACIS, is. m. *Cimeterre, Sabre.* *PHR.* Vino &
lucernis Medus acinacis Immane quantum discre-
pat. *H.* Insignis acinace dextro. *V-F.* (Vide *ENSIS.*)

ACINUS, i. m. & *Acinûm,* i. n. *Grain & pepin de*
Raisin, de Lierre, & de tout autre fruit à grappe, &c.

SYN. *Baccâ.* *PHR.* Aridum & ore fereus acinum. *H.*
ACINACEUS, a, um. *Plin.* [Vinum ex acinis aquâ
maceratis expressum.] *De la piquette.*

ACINOSUS, a, um. *Qui a beaucoup de grains.* *Uva*
acinosa. *Pl.* Semen acinosum. *Pl.*

ACIPENSER, eris, m. [Piscis.] *Esurgeon.* *PHR.* Tu-
que peregrinis acipenser nobilis undis. *O.* Ad Palati-
nas acipensera mittite mensas. *M.*

ACIS, is, *Adolescens Siculus fuit Fauni & Simethidis*
filius, in fontem sui nominis Galatea beneficio mutatus.
Acis erat Fauno nymphâque Simethide cretus, Ma-
gna quidem patrisque sui matrisque voluptas; No-
stra tamen major; (*ait Galathea*) nam me sibi junxe-
rat uni Pulcher, & octonis iterum natalibus actis...
Hunc ego, me Cyclops nullo cum fine petebat;
Nec si quæſeris odium Cyclopiſ, amorne Acidis
in nobis fuerit præstantior, edant... *Polyphemus*
gradiens, Ingenti litorea passu Degravat... latita-
bam ego rupe, meique Acidis in gremio residens...
me vider, atque Acim: videoque, exclamat, & ista

Ultima sit faciam veneris concordia vestrae . . . .
 Ast ego vicino pavefacta sub æquore mergor : Ter-
 ga fugæ dederat conversa Simethius heros , (*Acis* .)
 Insequitur Cyclops ; partemque à monte revul-
 sam Mittit , & extremus quamvis pervenit ad il-
 lum Angulus è saxo , totum tamen obruit Acim :
 At nos , quod fieri solum per fata licebat , Fe-
 cimus , ut vires assumeret Acis avitas . . . . Mira-
 que res ; subito mediâ tenus extitit alvo Incin-
 tus juvenis flexis nova cornua cannis . Qui , nisi
 quod major , quod toto carulus ore est , Acis erat ;
 & sic quoque erat tamen Acis in animum Versus ,
 & antiquum tenuerunt flumina nomen . O . PHR.
 Lucus erat prope flumen Acin . Cl . Præterit & ripas
 herbifer Acci tuas . O .

ACLIS , idis . f . [Tela antiqua .] *Favelot* . PHR . Te-
 retes sunt aclides illis . V . (Vide TELUM .)

ACÆTES , æ . m . Pauper & ipse fuit , linoque solebat ,
 & hamis Decipere , & calamo salientes ducere
 pisces . Ars illi sua census erat ; cum traderet ar-
 tem , (*pater*) Accipe quas habeo ; studii succes-
 sor & hæres , Dixit , opes ; moriensque mihi ni-
 hil ille reliquit . Præter aquas : unum hoc possum
 appellare patrum . Ov .

ACONITON , & ACONITUM , -i . n . *Aconit* .
 [Genus veneni cuius originem refert . Ov 7 . Met .]
 Hujus in exitium miscet Medæa quod olim Attu-
 lerat secum Scythicis aconiton ab oris . Illud Echid-
 næ memorant è dentibus ortum Esse canis . Spec-
 us est tenebroso cæcus hiatus , Et via declivis per
 quam Tiryndhius heros Restantem , contraque diem
 radiosque micantes Obliquantem oculos , nexis
 adamante catenis Cerberon attraxit ; rabi-
 dâ qui concitus irâ implevit pariter ternis larratibus au-
 ras ; Et sparsit virides spumis alben-
 tibus agros . Has conesse putant , nactasque alimenta fe-
 racis , Fœcundique soli vires cepisse nocendi . Quæ
 quia nascuntur durâ vivacia caute , Agrestes aco-
 nita vocant . O *Epith* . & SYN . (Vide venenum .)
 PHR . Nec miseros fallunt aconita legentes . V . Lurida
 terribiles miscent aconita nœveræ . O . Pallida Dictæis
 Cæsar nascentia faxis Infundas aconita palam L .

ACONTIAS , æ . m . *Pli* . [Cometæ genus .] *Comete*
chevelue . (Vide COMETA .)

ACONTIUS adolescens è Ceo Delum profectus ad sa-
 cra Diana , qua frequenti virginum conventu cele-
 brabantur , Cidippen vidit , amaritque : non ausus
 uxorem petere , ad pedes puella projecit pomum his
 versibus inscriptum . Me tibi nupturam (felix eat
 omen) Aconti Juro quam colimus numina mag-
 na dext . Pomum legit Cidippe fraudis inscia , nupst-
 que Acontio ; ne legem violaret , quâ rata esse debe-
 bant quæcumque in templo Diana dicebantur . Extat
 utriusque epistola inter Ovidianas .

ACONTIUS , ii . m . *PLIN* . *Mons Boetia* . (Vide
 MONS .)

ACOPÂ , òrûm , n . *Cel* . [Medicamenta fatigatio-
 nem corporis levantis .] *Remedes pour delasser* .
 (Vide REMEDIUM .)

ACOR , òris . *Col* . *Aigreux* . (Vide ACEO .)

ACORNÂ , æ . f . *PLIN* . [Cardui genus .] *Calangue* .
 (Vide CARDUUS .)

ACOSMUS , â , ùm . *Lr* . [incômpertus & inôrnatûs .]
Nul ajusté .

ACQUIESCÖ , is , ãvi , ãtûm , ãrë . *Se reposer* . SYN .
 Quiescö . PHR . O quid solutis est beatius curis ,
 Cum mens onus reponit ; ac peregrino Labore
 fessi venimus larem ad nostrum ; Desideratoque
 acquiescimus lecto . C . (Vide QUIESCO .)

ACQUIESCERË alicui rei , in re aliquâ , in aliquo
 homine . *Cic* . *Se reposer , faire fonds sur* . . . SYN .
 Acquiesco in vultu tuo . *Cic* . Honori acquiescere .
Sue . Lectis litteris acquievi . *Cic* .

ACQUIRÖ , is , sivi , situm , ãrë . *Acquerir , gag-
 ner* . SYN . Obrinö , consëquör , pärö , c'impärö ,
 äsëquör , lucrör , invëniö , concillïö , colligö ,
 ädipiscör . SYN . Acquirere amicos . *Cic* . Opes . O .
 Studia vulgi . *Tac* . Acquirere aliquid ad honorem .
Cic . Acquirere odorem vino . *Plin* . PHR . Mobilitate
 viget (*fama*) vireque acquirit eundo . V . Nascitur
 exiguus ; sed opes acquirit eundo ; Quæque venit
 multas accipit amnis aquas . O . Vobis parca quies . V .
 Auro conciliatur amor . O . Nihil absque labore pa-
 rat . Pretium virtutis adeptus . Acquisita meo
 servit tibi Crera Metello . L .

ACRAGAS . *Vide Agragas* .

ACRATOPHORUM , ri , n . *Cic* . *Pesite cruche* .

ACRË , Adv . Pro acriter . Acre Despuat in mores .
 P . (Vide ACRITER .)

ACREDULÂ , æ . (*Avi*) *Rosignol* . PHR . Vere ca-
 lente , novos componit Acredula cantus . A . *Phil* .
 Et matutinis Acredula vocibus instat . *Cic* . (Vide
 LUSCINIA .)

ACRICULUS , â , ùm . *Cic* . *Un peu chaud , qui agit*
avec ardeur . (Vide ACER .)

ACRIMONIA , æ . f . *Col* . & Acrinudö , inis . f .
 VIT . Acreté , âpreté , âigreur . (Vide ACIDUS .)
 Acrimonia , *Cic* . *Force , vivacité* .

ACRISIUS , Argivorum rex , Abantis filius , Danaes
 pater . PHR . Solus Abantiades ab origine cretus eâ-
 dem Acrisius superest , qui moribus arceat ur-
 bis Argolicæ , contraque deum ferat arma . O .

ACRISIONEUS , â , ùm . [Argivus ab Acrisio Ar-
 givorum rege .] *Qui est d'Argos* . PHR . Acrisio-
 neas Proetus possederat arces . O . Quam dicitur ur-
 bem Acrisioneis Danae fundasse colonis . V .

ACRISIONIADES , æ . m . *Perseus Acrisi nepos* . PHR .
 Acrisioniades adigit , &c . O .

ACRISIUS , Alter fuit , pater Laerta , & Jovis filius ;
 nam mihi (ait *Ulysses*) Laertes pater est , & Acris-
 ius illi , Jupiter huic . O .

ACRITER , Adv . Aigrement , durement , avec viva-
 cité , courageusement , fortement , avec soin . PHR .
 Acriter elatrem . Acriter infestus . *Lr* . Acrisus exar-
 sit . O . Acrisus doluit . *Tac* . Acrisus incumbunt . V .
 Miser acrisus H . i . *Miserior* . Ex oculis micat acrisus
 ardor . *Lr* . Acrisus urget . O . Cavit nil acrisus . H .
 Quod licet , ingratum est ; quod non licet , acrisus
 urit . O .

ACRÖAMÂ , äris . n . C-Nep . [Latine festiva nar-
 ratio .] *Conte agreable* . (Vide NARRO .)

ACRÖASIS , is . f . C-Nep . *Discours* . Acröasis . *Cic* .
Auditoire .

ACRÖCERÄUNIA , òrûm n . [Montes excelsi in
 diversis locis , maxime in Epiro .] *Les Monts Acro-
 cerauniens* . SYN . Cëräunîa . PHR . Qui vidit mare
 turbidum , Et infames scopulos , Acroceraunia . H .
 Hæ tibi sunt Syttes , hæ Acroceraunia vitæ . O .

Provehimur pelago vicina Ceraunia juxta. *V.* (Vide Mons.)

ACROCÖRINTHUS, i. m. *Vertex montis qui Corintho imminet, vel juxta Plin. Mons in quo posita erat arx Corinthi.* *PHR.* Quā summās caput Acrocörinthus in auras Tollit; & alternā geminum mare protegit umbra. *St.*

ACRON, önis, *Rex Ceninensium, cujus devicti spolia Romulus dedicavit Jovi Phœretio.* *PHR.* Tempore quo portus Ceninum Actæona petentem Victor in eversum cuspidē fundis equum. *Pr. de Romulo.* Acron Hercules Ceninā ductor ab arce Roma tuis quondam finibus horror erat. *PR.* Hercules dicitur ab Hercule oriundus, vel fortis, & alter Hercules.

ACRÖSTICHIS, idis. *f. Cic.* [Cum ex primis aliquot versuum litteris oratiō contextitur.] *Un Acro. stiche.*

ACRÖTERIA, örum. *n. Vit.* [Latine extremitates.] *Les extrémités, le bout.* *ACRÖTERIA.* [In ædificiis significat pinnacula.] *Les creneaux.* [In Navibus, rostrum.] *L'éperon.* Acroteria statuarum. *VIT.* Les piédestaux.

ACTA, æ, vel actæ, Æs. *f. Rivage de la mer.* *PHR.* At procul in solā secreta Troades actæ Amissum Anchisem flebant. *V.* Canto quæ solitus si quando armenta vocabat Amphion Diræus in Actæo Aracyntho. *V.* (Vide LITRUS.)

ACTA, æ, & ACTE, Æs. *f. Dicta est Actica regio, vel ab Actæone rege, ut vult Plin. vel ut ait Strabo, quia littoralis est, utpote ad mare extenta.* *PHR.* Separat Onios Actæis Phœcis ab arvis. *O.*

ACTA, örum. *n. Faits, actions des grands hommes.* *EPIT.* E rtiā, inclýtā, insigniā, clarā, imin rtiā, gēnērösā. *SYN.* Gistā, factā, āusā. *SYNT.* Acta vitæ, belli, domūs. *O.* Acta alicujus condere, loqui, laudare, canere. *O.* Recensere. *St. PHR.* Ille licet patriis sine fine superbiat actis. *O.* Quod si prioribus actis Est opus &c. *St.* Aspice quā longi temporis acta canam. *O.* Mira quidem, sed tamen acta, loquor. *O.* Qui fortibus armis Acta patris vincit. *O.* Me nulla dies tam fortibus ausis Dissimilem arguerit. *V.* Sua cuique exorā laborem. Fortunamque ferent. *V.* Alio pro talibus ausis Affecit pretio. *V.*

ACTA. [Pro gestis quibuscumque] *Actions.* *PHR.* Si tamen acta deos numquam mortalia fallunt. *O.* qui vitæ queritis acta meæ. *O.* Seque horrificis accommodat actis. *V-F.* qui monet ut facias quod jam facis, ille monendo Laudat & hortatu comprobāt acta suo. *O.*

ACTA. [pro publicis actis] *Registres publics, Archives.* *SYNT.* in acta mittere, referre. *F.* Actis mandare *TAC.* Enregistret. Acta diurna. *TAC.* Journal. Actā [pro legibus.] *Arrêt, Ordonnances.* *PHR.* Armorumque decus præcedere forensibus actis. *O.*

ACTÆA, æ. *f. PLI.* [Sambucus.] *Du Sureau.*

ACTÆON, önis. *Aristai filius ex Autonoe filiā Cadmi in cervum mutatus à Dianā, quod ipsam fortuito nudam vidisset.* Fortunæ crimen in illo Non scelus invenies; quod enim scelus error habebat. . . vallis erat piceis & acurā densa Cupressu. . . Fons sonat à dextrā tenui pellucidus undā. Hic Dea sylvarum venatu fessa solebat Virgineos artus liquido perfundere rore. . . Dumque ibi perlucit solitā Titania Jymphā, Ecce nepos Cadmi, dilatā parte laborum,

Per nemo ignotum non certis passibus errans Pervenit in lucum, sic illum fata ferebant: Qui simul intravit rorantia fontibus antra, Sicut erant, visu nudæ suæ pectora nymphæ Percussere viro; subitūque ululatus omne Implere nemo; circumfusæque Dianam Corporibus texere suis; tamen altior illis Ipsa dea est. . . Nunc tibi (ait ad Actæonem Diana) me posito visam velamine nates, Si potes narrare, licet. Nec plura minata Dat sparso capiti vivacis cornua cervi: Dat spatium collo, summasque cacuminat aures: Cum pedibusque manus, cum longis brachia mutat Cruribus, & velat maculoso vellere corpus. Additus & pavor est, fugit Autonoeius heros. . . Videre canes. . . Latratu signa dederunt. . . Cætera turba coit, confertque in corpore dentes. Jam loca vulneribus desunt. . . Merfisque in corpore rostris Dilacerant falsi dominum sub imagine cervi. *O.*

SYN. Ar stides, cādmi nēps, filiūs Autōnōēs, Cādmaūs jūvénis. Autōnōciūs hēros. *EPIT.* Vēnitōr, infel. x, cōrnīgēr, fugitīvūs, Cādmaūs, Th bānūs. *PHR.* Actæon ego sum dominum cognoscite vestrum. *O.* Et velut absentem certatim Actæona clamant. *O.* Participes operum compellat hiantius. *O.* i. Actæon Thebanus.

ACTIACUS, & ACTIUS, ā, ūm. *D'Actium.* Actiaci gravis ira freti. *M.* Frondibus Actiacis comptos redimita capillos Pax ades, & toto mitis in orbe mane. *O.* (Vide ACTIUM.)

ACTIAS, ādis. *f. & ACTIACUS*, ā, ūm. *D'Arthenes.* (Vide supra ACTA.) *PHR.* Atque Hebrus atque Actias Orithya. *V.* Cur non actiacas miserum me mittis ad oras. *O.* Actiaque Iliacis celebramus littora ludis. *V.*

ACTIO, önis. *f.* [Pro ipso agendi actu.] *Operation, action.* Actio corporis. *Cel.* Mentis. *Ci.* (Vide AGO, ACTUS, ACTA.) Actio. *Cic.* [Pro judiciariis actis.] *Action judiciaire, procès, acte.* (Vide LIS, FORUM.)

ACTIO. *Cic.* [Pro gestu declamatorio.] *L'action.* (Vide GESTUS.)

ACTIONES. *Cic.* [Pro actis.] *Faits, actions.* (Vide ACTA.)

ACTITÖ, ās, āvi, ātüm, ārē. *A. dim. Cic.* *Faire souvent.* (Vide AGO.) Actitare causas. *Plaidier.* *PHR.* Cogit me Titus actitare causas. *M.* (Vide CAUSA.)

ACTIUM, ii. *n.* *Epiri urbs & promontorium nobile Apollinis templo, & victoria navali Augusti contra Antonium & Cleopatram.* *PHR.* In medio (Clypeo Vulcani manu facto) classes aratas Actia bella Cernere erat, totumque instructo Marte videres Fervere Leucarem, auroque effulgere fluctus Hinc Augustus agens Italos in prælia Caesar. . . Hinc ope barbaricā variisque Antonius armis. . . Bacra vehit; sequiturque, nefas Ægyptia conjux. Una omnes rueret, ac torum spumare reductis Convulsam remis rostrisque tridentibus æquor. . . Actus hæc cernens arcum intendebat Apollo. . . Ipsa videbatur ventis regina vocatis Vela dare, & laxos jamjamque immittere funes. *V.*

ACTIVUS, ā, ūm. *SEN.* *Qui consiste dans l'action, actif.*

ACTÖR, öris. *m.* *Celui qui agit, qui execute.* Actor belli. *H.* ACTÖR negotii. *Cic.* *Qui agit pour un*
C ii)

antre, Prociureur. ACTOR comediar. Cic. *Comedien, Ateur.* ACTOR Caufarum. Cic. *Avocat.* PHR. Consultus juris & actor Caufarum mediocris. H. (Vide CAUSIDICUS.)
 ACTOR. Col. [Pro villico.] *Metayer.* (Vide VILLICUS.)
 ACTUARIOLUM, li. & Actuarium, li. Cic. & Actuarii nāvis. Lxx. *Vaisseau fort leger, qui va à voiles & à rames.* (Vide NAVIS.)
 AGUOSE, Cic. *Avec feu, avec peine.*
 ACTUARIUS, li. m. Sue. [Qui acta publica excipit.] *Greffier, Notaire.*
 AGUOSUS, ā, ūm. Cic. *Atif, agissant.* (Vide ACER.)
 ACTUS, ūs. m. *Action, fait.* PHR. Adde actus tantos, monumentaque maxima rerum. L. Nam sēvus in ipso Septimius sceleris majus scelus invenit actui. L. Herculeos conferre tuis jam desinat actus. V-F. Actusque priores commendat repetitus honor. Cl. i. *Consularis alter.*
 ACTUS [Pro impulsu.] *Mouvement, action violente.* PHR. Rapido victoria Caesaris actu Corcyra secretā petit. L-Fertur in abruptum magno mons improbus actu. V.
 ACTUS Comediar. Cic. *Acte de Comedie.*
 ACTUS Forensis. QUIN. *Le fait du palais.*
 ACTUS Rerum. PLI. *Le maniment des affaires.* Actus hominis. Cic. [i. etates.] *Les divers ages.* Actus. Var. [Pro viā qua currus agi potest.] *Chemin.*
 ACTUS, ā, ūm. *Fait, executé.* SYN. Factus, effectus, gestus. PHR. His actis properē exequitur praecepta Sybillae. V. Nil omnibus actum Tantorum impensis operum. V.
 ACTUS, Passé. SYN. Præteritus, exactus, transactus. PHR. Laudator temporis acti Se puero. H. Juvat imbris actis progeniem parvam, dulcesque revirescere nidos. V. Melior quoniam pars acta diei est. V.
 ACTUS, Pouffé. SYN. Impulsus, exactus, adductus, pulsus. PHR. Huc fluctibus acti. V. Ignea venis Acta sitis. V. Obsessum actā restudine liment. V. Actas ad sydera Pinus. V. Ithaci clamoribus Actus. V. Actos animis in funera reges. V. Acta furore gravi. V. Nox horis acta. V. Te nubibus actam detulit. V. Huic hasta per armos Acta tremuit. V. De montibus altis Actus Aper. V. Genus actum per reges. V.
 ACTUTUM. ADV. *Au plûtôt.* SYN. Statim, proutinūs, illico, repente, continuo, confestim, subito. PHR. Tum carera reddet Actutum pius Aeneas. V.
 ACULEATUS, ā, ūm. *Piquant, herissé de pointes.* SYN. Asper, acutus, acuminatus. Stimulis horridus, munitus, defensus.
 ACULEUS, ei, m. *Aiguillon, pointe.* SYN. Acus, acumen, stimulus, acies, cuspis, spiculum. Epith. Dirus, premens, ferreus, tenuis, subtilis, crudentis, atrox, pungens, acerbus, infestus, crudelis. SYN. Aculeus apum. Cic. Spinarum. PLI. Sagittæ. Liv. PHR. Lætaque venenum Moribus inspirant, & spicula cæca relinquunt V.
 ACULEUS [Metaph. pro injuriā, dicacitate, molestia &c.] *Injure, raillerie piquante, chagrin.* SYN. Aculei severitatis, contumeliarum, orationis. Cic. Aculeum relinquere, dimittere, extrahere. Cic. Evellere. PLI. Emittere in aliquem. Cic.
 ACULEOLUS, li, m. dim. *Pointe, petit aiguillon.* PHR. Octavus ligulam misit sextante minorem Nobus aculeolos in cocleare tulit. M.

ACUMEN, Infs. n. *La pointe de quelque chose.* SYN. Acies, cuspis, Epith. (Vide ACULEUS. ACIES. PHR. Paulatim tereti curvantur acumine crura. Lr. *De Cadmo in serpentem versio.* Nati primoris acumen. L. Acumen rostri. PLI.
 ACUMEN Metaph. ut. Acumen ingenii. *La pointe, ou finesse de l'esprit.* SYN. Vis, acies, solertia, ingenium, facultas, argutia, astus. Epith. Subtile, argutum, levē, mordax, acē, sagax, solers, promptum. PHR. Judicis argutum quæ non formidat acumen. H. An Stertini deliret acumen. H. Serus enim Græcis admovit acumina chartis. H. Nota refers meretricis acumina. H. i. *Calliditatem.* Acumen sapientis. PLI.
 ACUO, is, ū, ūm, ēre. A. *Affiler, aiguïser, rendre pointu.* SYN. Exacuō, acuminō, inspicō, præcudō, tenuō. PHR. Cupido semper ardentes acuens sagittas Cote cruentā. H. Ego fungar vice cotis, acutum Reddere quæ ferrum solet, exors ipsa secandi. H. Exacuant alii vallos, furcasque bicornes. V. In me acui sceleratos cernitis enses. O. Dentesque Sabellius exacuit sus. V. Spiculaque exacuant rostris. (Apes.) V. Ferroque faces inspicat acuto. V. Durum procudit arator Vomitis obtusi dentem. V. Et lucida spicula tergent Arvinā pingui; subiguntque in core secures. V. Cote novat nigras rubigine falces; Exefosque situ cogit splendere ligones. St. Fessa putri rubigine tela, Horrentesque situ gladios in sava recurvant. Vulnere, & attritos cogunt juvenescere saxo. St. Nec tibi sic duos acuisse in pectora dentes. Sil. Tenuant humentia saxa attritu. Longum mucronis ducit acumen. Saxoque exasperat enses. Cl.
 ACUERE, Per translat [pro instigare.] *Irriter, animer.* SYN. Excitare, incitare, stimulare, impellere, incendere, animare, inflammare, hortari. PHR. Postquam visa satis primos acuisse furores. V. Animis juvenum furor additus. V. Vocibus instigant. V. Acuantque metum mortalibus ægris. V. Variis acunt rumoribus iras. V. His acuit verbis. V. Aeneas acuit martem; & se suscitāt irā. V. Illum acunt plausus. St. De Equo Batavique truces quos are recurvo Stridentem acuere tubæ. L. Gloria vos acuat. O. se acuit atque iras parat. S. Auditique lupos acunt balatibus agni. V. Quam Juno his acuit verbis. V. dicta Jovis patris voce probant, stimulosque frementi Adjiciunt. O. Cur virus in angues Adjicis. O. Curis acuens moralia corda. V.
 ACUERE alia multa significat, ut Acuere ingenium, mentem, linguam exercitatione. Cic. *Rendre subtil.* ACUERE Oculos. *Eclaircir.* PHR. Utilius sumas acuentes lumina Rurhas. O. ACUERE gradum. St. *Doubler le pas.*
 ACUS, acēris. n. Var. [Purgamentum Triticij.] *Balle.* Hinc Acetosus, & Acetatus, ā, ūm. *Mêlé de paille.*
 ACUS, ci, m. [Piscis.] *Anguille.* PHR. Et satius tennes ducere credis acos. M. (Vide ANGUILLA.)
 ACUS, ūs. f. *Aiguille à coudre.* EPIT. Acuta, tenuis, subtilis, exilis. PHR. Quod acu trajecit ahenā. O. Et miserum tennes in jecur urget acus. O. Extremaque tantum Tangito acu tenui. Vida. Connectes ducto per acus veltigia filo. Vida.
 ACUS, ūs. f. *Aiguille de tête, poinçon.* EPIT. Crinālis, mordax mullēbris. PHR. Figat acu tortas sustineatque comas. M. Ille supercilium madida fuligine

unctum obliquâ perducit acu, fingitque trementes
Attollens oculos. *f.* Est in concilio matrona, amo-
raque lanis, Emeritâ quæ cessat acu. *f.* Illi mul-
tiplices crinis variatur in orbes Idaliâ divisus acu. *Cl.*
ACUS. *Aiguille à faire de la tapisserie.* *Epit.* Doctâ,
magistrâ, artifex, ingeniôsâ. *A populis qui elegan-
tius acu pingebant dicta est* Afsyriâ, Babilônica, Ly-
diâ, Mæoniâ, Ægyptiâ, Phrygiâ. *Phr.* Scu pin-
gebat acu, scires a Pallade doctam. *O.* Fert pictura-
tas auri subtegmine vestes. *V.* Illufasque auro vestes. *V.*
Vestibus intexto Phrygiis spectabilis auro. *V.* Pictus
acu chlamidem, & ferrugine clarus Iberâ. *V.* Victa
est Pectine Niliaco jam Babylonis acus. *M.* Non
ego prætulerim Babylonica picta superbè Texta, Se-
miramiâ quæ variantur acu. *M.* Per lycia texta que-
relas Edidit; & tacitis mandavit crimina telis. *O.*
Forte laboratum Phrygio subtegmine florem Pinxe-
rat artificio doctâ Lycoris acu. *Sant.* Concolor au-
ro Dividuis filo divite flavet apex Intertexta suas
armant prope spicula frondes Et prope mentitâ cus-
pide spina riger. *Sant.* Tam bene certantes non ex-
primit æmulus uvas. Cum potuit fatuas fallere Zeu-
xis aves. *Sant.* Modo lilia molli Ducit acu, fingit-
que rosas; modo serica carpit Vellera, & arguto
molitur pectine telas. Fors tenerum exiguâ pingebat
imagine solem Cryftallo in lævi & radios tende-
bat in auro. *Rap.* Bella virum simulare in auro. *Sarb.*
Pone simul quos pinxit acu Sidonia flores Et quos
vére novo Dædalâ fundit humus. . . . Vel veros juret
utrosque Vel pictos unâ juret utrosque manu.
ACUTÉ & Acutum. *Adv. Subtilement.* *Phr.* Cûr in
amicorum vitis tam cernis acutum. *H.* Resonare acu-
tum. *H.* *Avoir un son clair & aigu.*
ACUTUS, *â, um.* *Aigu, pointu, qui a des pointes.* *Syn.*
Hispidus, aculeatus, tenuis, subtilis. *Phr.* Aures
farytorum acutas. *H.* Et acutæ culpidis hasta. *V.*
Et acutâ cuspide contos. *V.* Et acuto robore vallos. *V.*
Per præceps, & acuta cacumina. *O.* Ab acutæ vul-
nere falcis. *O.* Pinuq. caput præinctus acutâ. *O.*
Scopuloque infixit acuto. *V.* Spinis furgit Paliurus
acutis. *V.* De mille sagittis Unam seposuit; sed quâ
nec acutior ulla, Nec minùs incerta est. *O.*
ACUTUS. [*Metaph. de sono.*] *Aigu, perçant.* *Phr.*
Nocte sonat Rhodope tinnitibus æris acuti. *O.* Pelion
hinnitu fugiens implevit acuto. *V.* De Equo. Nam ne-
que chorda sonum reddit quem vult manus & mens.
Postcentique gravem, persæpe remittit acutum. *H.*
Sonuit tinnitibus ensis acuti. *O.* Et acutæ vocis Hilac-
tor Canis. *O.*
ACUTUS. [*De cibis, sole &c.*] *Piquant.* *Synt.* Acu-
tus odor, sapor. *Pl.* Acutum gelu. *H.* *Phr.* Cum se-
mel accepit solem furibundus acutum. *H.*
ACUTUS. [*De morbis, bello &c.*] *Grand, dangereux.*
Syn. Gravis, periculosus. *Phr.* Acuta bellâ. *H.* Quod
latus aut renes morbo tententur acuto. *H.*
ACUTUS. [*De ingenio.*] *Subtil, fin.* *Syn.* Sôlers,
sagax, ingeniôsus, acër. *Synt.* Acutum ingenium.
Cic. Acutus homo. *Cic.* *Phr.* Minus aptus acutis
naribus. *H.* Acutum Aggreditur lenonis opus, nec
seignis ad artem Mens erat. *Cl.*
AD. [*Cum motus significatur*] *â, vers, chés.* *Phr.*
Tendens ad sydera palmas. *V.* Palæa ad zephyrum
jactantur ioanes. *V.* Frangeret ad saxum. *V.* Imber
Altius ad vivum perfeldit. *V.* Sponte sua carmen

numeros veniebat ad aptos. *O.* *AD.* [*Pro præpè,
antè, coram.*] *Prés, devant.* *Phr.* Quod ad Trojam
pro charis gesserat Argis. *V.* Cunctantem ad limi-
na. *V.* Ad limina custos. *V.* Messæ ad lunam herbæ. *V.*
Seros ad luminis ignes Pervigilant. *V.* Stans hostia
ad aram. *V.* *AD.* [*Pro apud.*] *Chés.* *Phr.* Hi mul-
tum fleti ad superos. *V.* Ad me fuit. *Cic.* *AD.* [*Pro
côntrâ*] *Contre* *Phr.* Clypeosque ad tela sinistris
Obiciunt. *V.* Effusos munimen ad imbres. *V.* Cla-
sem ad Pergama misi. *V.* *AD.* [*Pro præpè.*] *A cau-
se, pour.* *Phr.* Panditur ad nullas janua nigra pre-
ces. *Pr.* *AD.* [*Pro juxta, circum, præpè.*] *Prés.* *Phr.*
Ad veteres fagos. *V.* Ipsæ ad prætoris densæ miscen-
tur. *V.* Oves ad flumina pavit Adonis. *V.* *AD.* [*Pro
secundum.*] *Conformément.* *Phr.* Ad naturam vive-
re. *Scv.* *AD.* [*Pro usque ad.*] *Jusques.* *Phr.* Ad lu-
cem dormire. *Cic.* Solis ad occasum. *V.* Exactum ad
mensẽ. *V.* Ad plenum calcantur. *V.* Exosus ad unum
Trojanos. *V.* Præconis ad arbitrium. *H.* *AD.* [*Pro
versus.*] *Vers.* *Phr.* Arduus ad solem. *V.* Stat turris
ad auras. *V.* *AD.* [*Præ.*] *En comparaison.* Nihil est
ad nostram. *Ter.* *AD.* [*Pro circum.*] *Environ.* Ad
ducentos. *Cic.* Esse ad manum. *Liv. i.* paratum. Ad
pedes cervus. *M.* Valet de pied. Ad cantum, ad vo-
cem celeres. *V.* Ad sonitum vocis vestigia torfit. *V.*
i. *Auditâ voce.*
ADACTIO, *onis. f.* *Liv. Contrainte.* (*Vide Cogo.*)
ADACTUS, *â, um.* *Poussé, enfoncé.* *Syn.* Impulsus,
compulsus, compressus, pressus, coactus, incitatus,
æctus. *Phr.* Militiæ illâ diversum ad litus adactæ.
V. Nunc altè vulnus adactum. *V.* Sed viribus ensis
adactus Transadigit costas. *V.* Bisque jugo Rhe-
num, bis adactum (*i.* domitum) legibus Istrum. *St.*
Vis horrida lethi Intus adacta. *Lr.* Ithaci clamori-
bus actus. *V.*
ADÆQUÈ. *Adv. Liv. Egalement.* *Syn.* Æquè, pæ-
ritèr, tantum.
ADÆQUO, *as, avi, atum, arè.* *Egaler.* *Syn.*
Æquò, exæquò, compârò, compônò, æquipârò.
Synt. Adæquare alicuius cursum. *Cesf.* Aliquem sibi.
Cic. Fortunam cum virtute. *Cic.* Adæquare testa so-
lo. *Li.* (*Vide Æquo, ÆQUALIS.*)
ADÆSTUO, *as, avi, atum, arè.* *S'ensler.* Adæstuat
amnis. *St.* (*Vide Æstus, ÆSTVO.*)
ADAGGERO, *as, avi, atum, arè.* *COL. Entasser,
accumuler.* (*Vide Aggero.*)
ADAGIUM, *i. n. Proverbe.* *Syn.* Prôvèrbium, effa-
tium. *Epit.* Vulgârè, brevè, communè, tritum; vul-
gatum, priscum, verum. *Phr.* Vetus est ada-
gium, fames & mora bilem in nasum congiunt. *Pla.*
ADALLIGO, *as, avi, atum, arè.* *A. Pl.* [*Ligare
ad aliquid.*] *Lier, attacher.* (*Vide Ligo.*)
ADAM *Hominum primus, à Deo in paradiso terrestri
creatus, & inde ejectus post degustatum fructum divi-
nâ lege prohibitum.* *Epit.* *Syn.* Grandævus, in-
felix, miser, imprudens, luctuosus, sôns, rëus,
priscus, vetus, credulus, improvidus. *Syn.* Adamus
primus in orbè parëns. Primus orbis incolâ. *Humânâ
gentis caput, princeps, origo.* *O.* N strorum causâ
caputquè malorum. Primævus hominum parëns.
Phr. Uxori credulus. Captus mendacis fraude
columbi. Jam patriam ingrederis; sed de quâ de-
cidit Adam, Sidon. Mœstum compellat Adamum. *Cypr.*
Tunc cum prima novas egit dementia gentes Ax-

boris auricomæ cœlestis carpere poma: Poma gravi ferocis gustu læsura nepotes. *Sann.* Arque hic cernere erat male suadi fraude draconis Deceptum juvenem veritos ex arbore fortis Gustare edicti immemorem, legisque severæ. Et jam (vix primum infelix admo-verat ori.) Pœnituisse putes, se frondibus involventem; Nec jam cœlituum regis gravia ora ferentem. Namque videbatur, fulva inter vellera nubis, Horribili super impendens mortalibus ore Dura redarguere, & sævas indicere pœnas Pro meritis, quas ille olim, quas omnis ab illo. Progenies lueret lucis ventura sub auras. *Vida.* Felix si foedere pacto Mansisset ditæ; nec turpi jura resolvens, Arisisset voto, vetitici cupidine pomi; Seque suumque genus veniensmerisset in ævum, Omnia suffundens mortis nigrore repente. Tu tamen O! (*Christe.*) nostras nimium miserare ruinas. (*Suasit amor.*) Demum nos ultro in pristina reddis. *Vida.*

ADAMAS āntis, m. *Lapis mira soliditatis*, ita respuens ictum, ait *Plin.* Ut ferrum utrinque dissulset, & incudes ipsæ dissiliant. *Pli.* Non adamas flammis & durā incude domatur; Ille sed hircino sanguine con-ceritur. *Diamond* ΕΡΙΤΗ. Dūrēs, pulchēr, lūcidūs, nitidūs, micāns, rādians, divēs, invictūs, infractūs, rigidūs, cōruscūs, trēmulus, solidūs, prētiosūs, sūdētēs, indicūs, tēs, indūs, indōmitūs, ferrēus, inscābilis. *Phæ.* Duritie lapidis invictus, Asperat & durum vinculis adamapta. *L.* Solidoque datos adamante lacertos. *St.* Spumantes proni mandunt adamanta jugales. *St.* Tunc gravia monstra collo, per-mulcens manu, Adamante torto vincit. *S.* Duritiā ferrum ut superes adamantaque, teque. *O.* Facta ex adamante securi. *O.* Invenies illic incisa adamante perenni Fata tui generis. *O.* Solidoque adamante colum-næ Vis ut nulla virū non ipsi excindere ferro cælicolæ valeant. *V.* Nexis adamante columnis. *O.* (*Vide GEMMA.*)

ADAMAS, [*Metaph.* Pro inexorabili duritie.] *Rigueur, dureté.* *Phr.* Lactymis adamanta movebis. *O.*

ADAMANTĒŪS, & Adāmāntīnus, ā, ūm. [*Ex ada-mante factum.*] *De diamant.* *Phr.* Ecce adaman-tæis Vulcanum naribus efflant Aripedes Tauri. *O.* Si figit adamantinos Summis verticibus dira Necessitas Clavos, non animum metu. Non mortis la-queis expedites caput. *H.* Colchis flagrantès adaman-tina sub juga Tauros Egit. *Prop.* Adamantina saxa Prima acie constant ictus contemnere sueta. *L.* Quis Martem tunicā (i. *Lorica.*) Tectum adamantinā dignè Scripserit. *H.*

ADAMASTŌR, ōris. m. *Qui &*, Dāmāstōr ā *Claud.* vocatur, immanis membratura gigas. *Phr.* Sævus-que Damastor Ad depellendos, jaculum dum quæ-reret, hostes Germani rigidum misit pro rupe ca-daver. *Cl.*

ADAMASTŪS, ī. m. *Vir Ithacensis.* *Phr.* Trojam ge-nitore Adamasto... paupere profectus. *Ait Ache-menides apud. Vir.*

ADAMŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *A.* *Aimer avec passion.* *Phr.* Non foret Eumenides orbus, si filius ejus Stultus Achillæos non adamasset equos. *O.* (*Vide AMO.*)

ADAPERIŌ, īs, īvī, ērtūm, īrē. *A.* *Ouvrir, décou-vrir.* *Synt.* Adaperio caput, fores. *Liv.* Vites ada-perire. *Col.* Déchauffer. *Phæ.* Pars adaperita fuit,

pars altera clausa fenestæ. *O.* Nubes discussæ ada-peruere cælum. *Pli.* (*Vide APERTO.*)

ADAPERTILIS, īs, ī. [*Apertu facilis.*] *Qui peu s'ou-vrir.* *Phr.* Aspicias à dextrā latus hoc adapertile Tauri. *O.*

ADĀQUŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *A.* *Abbrever les ani-maux.* *Syn.* Pōtūm āgō. *V.* *Phr.* Fluvios præbere re-centes. *V.* Inde ubi quarta sitim cæli collegerit ho-ra; Ad puteos aut alta greges ad stagna jubeto Currentem illignis potare canalibus undam. *V.* Hūc ipsi potum venient per prata Juvenci. *V.* Cum canibus timidi venient ad pocula Damæ. *V.* Poturas ire jubebat Oves. *Pr.*

ADĀQUARĒ Arborea. *Pli.* [*Rigare.*] *Arroser.* Flo-rentem riguis adquare canalibus hortum. *Mart.* (*Vide RIGO.*)

ADĀRCĀ, ē. f. *Pli.* [*Spuma palustribus herbis adhæ-rens.*] *Especie de cotton qui s'attache aux roseaux.*

ADĀRĒŌ, ēs, ērē. *Cæs.* & Adārēscō, īs, ērē. *N.* *Cat.* *Devenir sec.* (*Vide AREO.*)

ADĀUGĒŌ, ēs, ādāuxī, ētūm, ērē. *A.* *Cic.* *Accroître, augmenter.*

ADĀUCTŌ, ās, ārē, & Adāugēscō, īs, ērē. *N.* *Croire, se fortifier.* *Phr.* Aut densus stridor cum cello è vertice montis Ortus adaugescit scopulorum sæpe repulsi. *Cic.* Nam neque adaugescit quidquam, nec deperit inde. *Lr.* (*Vide AUGEO.*)

ADĀUCTŪS, ūs. m. *Accroissement.* *Phr.* Nam quæ-cumque vides hilari grandescere adauctu. *Lr.*

ADBIBŌ, īs, bibī, bitūm, ērē. *A.* *Boire, se remplir.* *Phr.* Nunc adbibere puro Pectore verba puer. *H.* (*Vide BIBO.*)

ADBITŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *N.* *PLA.* *S'approcher.* (*Vide APPROPINQUO, ACCEDO.*)

ADBLĀNDIŌR, īris, itūs sūm, īrī. *D.* *H.* *Flatter, caresser.* (*Vide BLANDIOR.*)

ADCRESCŌ, īs, crēvī, crētūm, ērē. *N.* *Croire.* *Phr.* Trimetris adcrecere. (*i. dari.*) jussit no-men jambæ. *H.* (*Vide CRESCO.*)

ADCRĒDŌ, īs, didī, itūm, ērē. *A.* *Croire.* *Phr.* Facile hoc adcredere possis. *Lr.* (*Vide CREDO.*)

ADCŪBŌ, ās, bū, bitūm, ārē. *N.* *C-Nep.* *Etre assis à table.* *Vide ACCUMBO.*

ADDĒCĒT, addēcūt. *PLA.* *Il est bien seant, raisonable.* (*Vide DECET.*)

ADDĒNSĒŌ, ēs, sūī, ērē. & Addēnsō, ās, āvī, ātūm, ārē. *A.* *Serrer.* *Phr.* Extremi addensent acies. *V.* (*Vide DENSO.*)

ADDICŌ, īs, īxī, īctūm, ērē. *A.* [*Propriè idem dice-re, approbare dicendo.*] *Approuver, favoriser.* Addixe-runt aves. *Liv.* Addicere. *Adjuger, confisquer, con-damner, accorder par sentence.* *Synt.* Addicere ædes alicui. *Cic.* Bona in publicum, aliquem supplicio addicere. *Cic.* Addicta vita. *Cic.* Mise à prix. Ad-dicere aliquem muneri. *Cic.* L'assujétir. Addicere se alicui. *Cic.* Se dévouer. Addicere ad jusjuran-dum. *Sal.* Exiger. Addicere sententiam suam. *Cic.* Vendre, mettre à prix. *Phr.* Hanc primum ad litora classem Conspexi venientem, huic me quæ-cumque fuisset Addixi. *V.* Luxere matres Iliæ ad-dictum feris Alitibus atque canibus homicidam Hec-torem. *H.* Nullius addictus jurare in verba magistri. *H.* Et trahit addictum sub sua jura virum Femina. *Pr.*

ADDICTE,

ADDICTE. ADV. TAC. *Avec assujettissement, servilement.*

ADDICTIŌ, ōnis. f. CIC. *Adjudication, l'action d'adjudger au plus offrant.*

ADDISCŌ, is, didici, ēre. A. *Apprendre.* SYN. Dīcō. PHR. Phrygionique ē vertice Grajas Addiscis Mīlenc tubas. Sr. 1. *Cantum tubarum.* Et quidquam vīsa est addidicisse novi. O.

ADDITAMENTUM, tī. n. CIC. [*Quod additum est.*] *Surcroûte, addition.*

ADDITŪS, ā, ūm. *Ajouté, augmenté.* SYN. Jūctūs, adjūctūs, adjecūs, admōtūs, nēxūs, adnēxūs, cōnnēxūs, cōnjūctūs, appōsitūs, applicītūs. PHR. Nec Teucris addita Juno. Usquam aderit. V. Salve vera Jovis proles, decus addite Divis. V. Sic animis juvenum furor additus. V. Spes addita suscitāt iras. V. Mox & frumentis labor additus. V.

ADDŌ, is, didi, dītum, ēre. A. *Ajouter, donner.* SYN. adjūgō, adhibēō, admōvēō, jūgō, cōjūgō, applicō, adāptō, adjicīō, appōnō, augēō, cōnnēctō, annēctō. SYNT. Addere animum. CIC. Operam. PLA. Addere de suo. CIC. Litteras addere in eundem fasciculum. CIC. Aliquid addere in potu, in medicamenta. PLIN. *Mêler.* In orationem quādam addere. CIC. Addere in coronas. PLI. *En faire des bouquets.* Addere laborem alicui rei. TAC. Addere licia telæ. V. Moras rebus. V. Addere ad mansuetudinem. CIC.

PHR. Addunt se socios. V. Adde tot egregias urbes, operumque laborem. V. Noctem addens operi. V. Adde equos additque duces. V. Atque hæc insuper addit. V. Avo comitem sese Mavortius addet. V. Et angustis hunc addere rebus honorem. V. Quadrigæ addunt se in spatia. V. Diæ hunc ardorem mentibus addunt. V. Quem virtus addidit astris. O. Qui nunc cognomen Julo Additur. V. Spumantiaque addit Fræna feris. V. Naturas apibus quas Jupiter ipse Addidit. V. In scelus addendum scelus est, in funera funus. O. Ulnis vites addere. V. Addidit & nitidum sacris crinibus orbem. M. Addideris verbum cœna parata tibi est. M. Vestris addimus hanc focis acerram. M.

ADDŌCĒŌ, ēs, docui, docūm, ēre. A. *Enseigner.* Addocet artes. H. (*Vide DOCEO.*)

ADDORMISCŌ, is, ivi, itum, ēre. *S'endormir.* Post cibum addormiscere &c. SUE. (*Vide DORMIO.*)

ADDŪA, æ. m. *Fluvius ex Alpibus in Padum fluens.* PHR. Addua quò scissas spumosior incitat undas. CL. Atque Addua visu Cæculus. CL. (*Vide FLUVIUS.*)

ADDUBITŌ, as, avi, atum, are. *Douter.* PHR. Et inutile factum Necne sit, addubites. H. (*Vide DUBITO.*)

ADDUCŌ, is, uxī, ūctum, ēre. A. *Emmener, attirer.* SYN. Dūcō, dēducō, pāducō, āgō, sītō, advēhō. SYNT. Adducere aliquem ad se. PLA. Ad coram. TER. Ad concordiam, ad facinus, ad fletum, ad sententiam. CIC. In periculum. LIV. Adducere in judicium. LIV. Adducere nutricem puero. TER. Quos Mecænas adduxerat. H. Ad umbilicum adducere. H. His rebus adducti. CAS. Adducere ex Italiâ. CAS. Adduci odio, metu, pretio, frigore. CIC. PHR. Et opella fœrensis Adducit febrim. H. Tempora adducere sitim. H. Qui te casus... attulerint. V. Noctem ducentibus astris. V. Et agentes frigora ventos. V.

ADDŪCĒRĒ pro cōtrāhērē, tēndērē. *Tendre.* SYNT. Adducere habenas. V. Balistam. CIC. Adducere frontem. O. *Se refroger, rider le front.* Adducere vultum ad tristitiam. S. *Prendre un air triste.* Adducere brachia. V. *Ployer.* PHR. Adducitque cutem macies. O. Sitis miseros adduxerat artus. V. Vultum adducit & inhorrescit ad subita. SEN. Nec enim facundia semper Adductā (i. *Severa*) cum fronte placet. O. Adducto torquens hostile lacerto. V. Adducto constitit arcu. V. Adductis spumant freta versa lacertis. V. Adductis subsistit habenis. V.

ADDŪCTIŪS. ADV. TAC. *Avec trop de contrainte.*

ADDŪPLICŌ, as, avi, atum, are. A. PLA. *Double.* (*Vide DUPLICŌ.*)

ADĒDŌ, is, edī, esum, ēre, vel adēssē. A. *Manger.* SYN. ēdō, absūmō, cōsumō, vorō, cūcūmrodō, artōdō. PHR. Nam sæpe favos ignotus addedit Stellio. V. (*Vide EDO, COMEDO.*)

ADĒMPTIŌ, ōnis. f. CIC. [*Privatio.*] *Retranchement, privation.*

ADĒMPTŪS, ā, ūm. *Osté.* SYN. Subdūctūs, amōtūs, avulsūs, rāptūs. PHR. Cur mortis adempta est Conditiō. V. Monstrum... cui lumen ademptum. V. Regnis exul ademptis. V. Fissaque agit rimas & succis arer ademptis. O. Spoliis exultat ademptis. O. Augmine adempto. LR. Adempta anima. LR.

ADĒMPTŪS. [*Pro mortuo.*] *Mort, tué.* PHR. Barbaræ postquam cecidere turmæ & ademptus Hector. H.

ADĒŌ. ADV. Tant, tellement, si fort, &c. SYN. Tām, itā, sic, etiām. PHR. Non obtrusa adeo gestamus pectora Pœni. V. Usque adeone mori miserum est. V. Adeone pulchra est; imò fœdus nihil. M.

ADĒŌ. Partic. *ornativa nil ad sensum conferens.* PHR. Et jam adeo super unus eram. V. Teq. adeo te consule, &c. V.

ADĒŌ. [*Pro vāldē, multum.*] *Beaucoup.* PHR. Nec me adeo fallit. V.

ADĒŌ, is, ivi, & adī, adītum, ire. *Aller voir, s'approcher, aller.* PHR. Nec quisquam ex agmine tanto Audeat adire virum. V. Quin adeas vatem, &c. V. Oracula Fauni Fatidici genitoris adit. V. Per patris hospitium, & menfas quas advena adisti. V. Jussit adire domos. V. Vir tuus est epulas nobiscum aditurus eadem. O. Hæc quoque (*templa*) erant pedibus non adeunda meis. O. Alias adivit urbes. Sr. Sedes adeuntibus imas Dux erit. SIL. Fatisque volentibus urbem Afferimur. V. Quo nunc reginam ambire furem Audeat affatu. V. Satiū est blandis adire verbis. PLA. (*Vide ADITUS, EO.*)

ADIRE. *Ad multa transfertur, ut adire hæreditatem.* CIC. *Se mettre en possession.* Cum gaudia adirem. T. Tot adire labores. V. *Entreprendre.* Adire fortunam LIV. Diferimen. PLI. *S'exposer.* Adito periculo. CIC. Inimicitias adire. CIC. *Encourir.* Adire tydera famā. V. *Etendre*, &c. Ne... ad tydera adisse invidet. SIL. Adire scripto. TAC. *Donner un placet.* Adire precibus vel armis. TAC. *Employer.* Adire in jus. CIC. *Comparoître.* Adire aliquem legatione. TAC. *Envoyer une ambassade.* Adire aliquem de aliquo. TER. *Lui aller parler.* Adire ad remp. CIC. *Prendre le gouvernement.*

ADĒPTIŌ, ōnis. f. CIC. *Acquisition.*

ADĒPTŪS, ā, ūm. *Qui a obtenu, ou acquis.* SYN.

Cōsēcūtūs, āsēcūtūs, pōtītūs. **SYNT.** Adepta conjugium. **C.** Honores adeptus à populo. **Cic.** Adeptus potentiam apud unum, odium apud omnes. **Tac.** Adeptus rerum. **Tac. PHR.** A duce Tarpeio mons est cognomen adeptus. **Pr.** Nullum crimen adeptus eram. **O.** Ne cadat; & multas palmās inhonestet adeptas. Languidus in pratis gramina carpit equus. **O.**

ADĒPS, īpis. **m.** & **f.** *Graisse.* **SYN.** Sāgīnā, pīnguēdō, pīnguē. **EPITH.** Pīguis, crāsā, liquidā, **SYNT.** Adipes tenuare, detrahare, minuere. **Plī.** Adeps Cassii. **Cic.** i. *Pinguis Cassius.* **PHR.** Denso distendere pingui. **V.** Pingui tentus omaso. **H.** Somachum laxare saginis. **J.** (Vide **PINGUIS.**)

ADĒQUITŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. **N.** [Equitare prope.] *Passer à cheval auprès.* **SYNT.** Adequitans nostros. **Cas.** Adequitans portā. **Plī.** (Vide **EQUITO.**)

ADERRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. **N.** *Errer auprès.* **PHR.** Scopulis delphines aderant. **St.** (Vide **ERRO.**)

ADĒSDUM, **TER.** *Vénés icy.* (Vide **ADSUM.**)

ADĒSURIŌ, īs, īvī, vel, ūrī, ītūm, īrē. **N.** *Avoir faim.* Adefurivit magis & inhīavit acrius. **Pla.** (Vide **ESURIO**, **FAMES.**)

ADĒSŪS, ā, ūm. *Mangé, rongé.* **SYN.** Cōsūmptūs, cōrōsūs, ābsūmptūs. **PHR.** Et postibus hāret adefis. **V.** Ad quos effugium servarat corpore adefo. **Lr.** Adefix fortunā. **Cic.**

ADFRĒMŌ, īs, ūī, ērē. **N.** *Gronder, murmurer.* **PHR.** Adfremit is, quatitque caput. **V-F.**

ADFRINGŌ, īs, frīgī, frāctūm, ērē. **A.** *Rompere contre.* **PHR.** Duris adfringunt postibus ungues. **St.** Plenis adfringere parvos Uberibus. **St.**

ADGĒMŌ, īs, gēmū, gēmītūm, ērē. **N.** *Déplorer le malheur de quelqu'un, gemir avec luy.* **PHR.** Flent moesti retro comites & uterque dolori Adgemit. **St.** Pinea texta sonant; pulsi stridore rudentes, Adgemit & nostris ipsa carina malis. **O.** Lacrymæ miscentur inanes. **V.** (Vide **CONGEMO.**)

ADGLŌMĒRŌ, ārē, (Vide **AGGLOMERO.**)

ADGŪBERNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. **A.** *Conduire.* **PHR.** Utte suspenſus, iter pedibus adgubernabat. **Flor.**

ADHĀBITŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. **N.** *PLA.* *Demeurer proche.* (Vide **HABITO.**)

ADHĒC **Cic.** *Outre cela.* **SYN.** Præterea, insuper,

ADHĒRĒŌ, ēs, āsī, āsūm, ērē. & *Adhærescō*, īs, ērē. *Etre attaché, s'attacher.* **SYN.** Affigōr, adjācēdō, adnītōr, adjūngōr, hārrēdō, vīncīōr, inhārrēdō, incūbō, āpplicōr, admōvēōr, īnsīdēdō, īnsīdō, āffixūs mānēdō. **SYNT.** Adhæsit ad turtim. **Liv.** In loco. **Cic.** Adhæserē in me tela. **Cic.** Adhærerē justitiæ. **Cic.** **PHR.** Tonſis illorū adhæsit Sudor. **V.** Dextramque amplexus, inhæsit. **V.** Hæret lateri lethalis arundo. **V.** Cui canis ex vero ductum cognomen adhæret. **H.**

ADHĒSŪS, ūs. **m.** & *Adhæsīō*, ōnīs. **f.** *Attache.* **PHR.** Nam neque pulveris interdum sentimus adhæsurn Corpore. **Lr.** Adhæsio atomorum. **Cic.** *Union, liaison.*

ADHĒSĒ loqui. **AUL-GEL.** *Begayer.*

ADHĀLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. **A.** *Adhalare aliquid.* **Plī.** *Pousser son haleine contre une chose.*

ADHĀMŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. **A.** *Prendre à l'amorçōn.* Adhamare honores. **Cic.** (Vide **HAMUS.**)

ADHĪBĒŌ, ēs, ūī, ītūm, īrē. **A.** *Uſer, employer, se servir.* **SYN.** Uſōr, addō, adjicīō. **SYNT.** Adhibere

vestes ad ornatum, flores in caulis. **Cic.** Adhibere audaciam. **Cas.** Artem, cibum, consilium, curam, doctrinam, religionem, moderationem, vim, savitiam, in aliquem. **Cic.** **PHR.** Nec quicumque Deus quicumque adhibebitur heros. **H.** Tonforem capiti non est adhibere necessum. **H.** Et modo blanditias adhibet, modo munera. **O.** Ergo ne dubita blandas adhibere querelas, Vincuntur molli pectora dura prece. **T.** Adhibet stimulos, torretque flagellis. **Lr.**

ADHĪBĒRĒ, *Alia multa significat ut.* Quosque pium est adhibere deos. **O.** i. *Invocare.* Adhibere cornū. **Quint.** *Invitare.* Rarus non adhibetur eques. **M.** Et patrios epulis adhibere penates. **V.** Adhibere fidem in amicorum periculis. **Cic.** i. *Ōstendēre.* Adhibere fidem alicui. **Cic.** i. *Credere.* Adhibere equo calcaria. **Cic.** (i. *Admōvērē.*) Adhibere ad panem. **Cic.** i. *Addere.* Adhibere alicui solatia, vinum ægrotis. **Cic.** Odorem rebus. **Lr.** i. *Dare.* Genibusque manus adhibere parantem. **V.** i. *Amplecti.* Hos castris adhibere socios. **V.** i. *Adjungere.* Adhibere manus ad vulnera. **V.** i. *Applicare.* Nec pomis adhibet manus. **S.** i. *Admover.* Huc adhibe vultus. **O.** i. *Verte.* Adhibere severius. **Cic.** i. *Habere, excipere.* Adhibere te ad rationem. **Lr.** i. *Sequere.* Vacuas mihi aures adhibe. **Lr.** i. *Da.* Adhibere animum. **Cic.** i. *Applicare.*

ADHINNĪŌ, īs, īvī, vel, īī, ītūm, īrē. **N.** *Hennir après.* **PHR.** Mollibus in pratis admugit femina Taurō; Femina cornipedi semper adhinnit equo. **O.** Non facile est Taurum visā retinere Juvenca. Fortis equus visæ semper adhinnit equæ. **O.** (Vide **HINNITUS.**)

ADHINNĪRĒ, *Per trans.* Simul atque audivit voluptatem laudari... ad illius orationem adhinnit. **Cic.** i. *Effusè laudavit.*

ADHORRESCŌ, īs, hōrrū, ērē. **N.** *Fremir d'horreur.* **PHR.** Ipse pater flavis Tiberinus adhorruit undis. **O.** (Vide **HORREO.**)

ADHŌRTATIŌ, ōnīs. **f.** **Cic.** *Exhortation.*

ADHŌRTĀTŌR, ōrīs. **m.** **Liv.** *Qui anime, qui exhorte.* (Vide **HORTATOR.**)

ADHŌRTŌR, ārīs, ātūs sūm, ārī. **D.** *Exhorter, animer.* **PHR.** Res te adhortatur tua. **Ter.** Sese ipse adhortatus rapidum incitat animum. **C.** (Vide **HORTOR.**)

ADHŪC. **ADV.** *Fusques icy.* **SYN.** Hāctēnūs. **PHR.** Solus adhuc ego sum vestris immunis in oris. **O.**

ADHŪC, *Encore.* **SYN.** Rūrsūs, iterūm, etiāmnūm, etiā, denūō, sup̄r. **PHR.** Quid adhuc vultis. **Cic.** Nymphasque & adhuc ignota precatur Numina. **V.** Adhuc tua messis in herbā est. **O.** Si quis super halitus errat. **V.**

ADJACENTĪĀ, īm. **n.** **PL.** **Tac.** *Le Pais d'alentour.*

ADJACĒŌ, ēs, jācū, ērē. **N.** *Etre couché, ou, situé auprès.* **SYN.** Adhārrēdō, adjūngōr, āsīdēdō, accūbō, sūm vicīnūs, prōximūs, āffīnūs, prōpīnquūs. **PHR.** Adjacet antiquus Tyberino lucus Hilerni. **O.** Adjacet mari. **Cel.** Vallo. **Tac.**

ADIANTŪM, ī. **n.** **Plī.** [Capilli veneris flos.] *Capitula.*

ADJECTĪŌ, ānīs. **f.** & *Adjētūs*, ūs. **m.** **Cic.** *Augmentation.* *Adjectio* [in jure.] *Enchere.* [In ædificiis.] *Saillie, avance.*

ADIGŌ, īs, ēgī, āctūm, ērē. **A.** [Vi impellere.] *Pousser, enfoncer.* **SYN.** Exīgō, āgō, impellō. **SYNT.**

Adigere navem. *Tac.* Adigere clavum in arborem. *Pli.* Ensem in pectus. *O.* Vini per galeam. *Tac.* Oves huc adigit. *Pla.* i. *Egit.* Per costas adigit ensen. *V.*

ADIGERĒ, *Forcer*, *obligere*. *SYN.* Impellē, cōpellō, ūrgēō, prēmō, cōgō. *PHR.* Hæc limina tendere adigit. *V.* Vertere morsus Exiguam in cererem penuria adigit edendi. *V.* Vel pater omnipotens adigat me fulmine ad umbras. *V.* Præcipitemque immani turbine adigit. *V.* Quis deus Italiam quæ vos dementia adigit. *V.* i. *Suasit* ire. Metus acer agit quicumque rudentes Excutere. *V.*

ADIGERĒ, *Per trans.* Adigere ad insaniam. *TER.* *Faire perdre le sens.* Adigere Sacramento. *CÆS.* Engager. Adigere ad arbitrium. *Cic.* Obliger à prendre un arbitre.

ADJICIALIS, *ālē*. *PLI.* *Ajouté, de surcroît, où il y a de la profusion.* *SYNT.* Adjiciale epulum. *PLI.* Adjicialis cœna. *Var.*

ADJICIŌ, *is*, *ēci*, *ēctum*, *ēre*. *A.* [Propriè jacere ad.] *Lancer*, *jetter*. *SYNT.* Adjicere telum. *Cæs.* Oculos in aliquem *Pla.* Alicui. *Cic.* (Vide *JACTO*)

ADJICERE [Pro addere.] *Ajouter*, *augmenter*. *SYN.* Adjungō, jungō, addō, appōnō, applicō, adhībēō, admovēō. *SYNT.* Adjicere vires. *Liv.* Adjicere gloriam ingenii ad laudem doctrinæ. *Cic.* Adjicere cibo. *Cel.* Aestas febres adjicit. *Col.* *PHR.* Quis scit an adjiciant hodiernæ crastina summa Tempora Diu superi. *H.* Super omnia Caci Speluncam adjiciunt. *V.* Terra parum fuerat, fatis adjecimus uadas. *Pr.* Unum optime regum Adjicias. *V.* Adjicis huic animo monumenta potentia. *O.* Mores ritusque sacrorum Adjiciam faciamque omnes uno ore Latinos. *V.* Nil adjicit penſo Lachesis fusoque sororum. *M.* Adjecere bonæ paulo plus artis Athenæ. *H.* Dicta Jovis pars voce probant, stimulosque frementi Adjiciunt. *O.* Cur virus in angues Adjicis, & rabidæ tradis ovile Lupæ. *O.*

ADJICERĒ (Subaud. animum.) *Consentir*. *PHR.* Tercentum adjiciunt, mens omnibus una sequendi. *V.* (Vide *CONSENTIO*, *ASSENTIO*)

ADIMŌ, *is*, *ēmī*, *emptum*, *ērē*. *A.* *Oter*, *enlever*. *SYN.* Tollō, subducō, abducō, eripio, rapiō, demō, abripio, detrahō, subtrahō, abstrahō, extorqueō, avellō, privō. *SYNT.* Aditum litoris adimere alicui. *Cic.* Adimere animum *Pla.* Civitatem. *Cic.* Fidem. *O.* Formam, *Pla.* Metum. *Ter.* Nomen virgineum. *O.* Adimere soccos pedibus. *Pla.* Homini vocem adimit Lupus. *PLI.* *PHR.* Crescentique adimunt fœtus, uruntque ferentem. *V.* Non impune feres; adimam tibi namque figuram. *O.* Jupiter ingentes qui das, adimisque dolores. *H.* Adimis letho laborantes utero puellas. *H.* Vincula pars adimunt canibus. *O.* Jamque dolor vires admit. *O.* Sic igitur tardâ vires adimentē senectâ. *O.* Adimam cantare severis. *H.* i. *Cantum*, Adimere aliquem morti. *H.* *Délivrer de la mort.*

ADIMPLEŌ, *ēs*, *ēvi*, *ētum*, *ērē*. *A.* *Remplir*. (Vide *IMPLEŌ*)

ADINDŌ, *is*, *didi*, *ditum*, *ērē*. *A.* *CATO.* *Pousser*, *faire entrer*. (Vide *IMMITTŌ*)

ADINVENIŌ, *is*, *ēni*, *ētum*, *irē*. *A.* *Cic.* *Trouver*. (Vide *INVENIŌ*)

ADIPALIS, *ālē*. & *Adipatum*, *i. n.* *Viandes grasses*. *PHR.* Livida materno fervent adipata veneno. *J.* (Vide *CIBUS*)

ADIPATŪS, *Cic.* & *Adiposus*, *ā*, *um*. *PLI.* *Gras*, *groslier*. (Vide *PINGUIS*)

ADIPISCŌR, *ēris*, *ēptus sum*, *iscō*. *D.* *Acquerir*. *SYN.* Acquirō, obtinēō, cōsequor, alsēquor, parō, cōimpārō. *SYNT.* Adipisci honores. *Cic.* Palmam. *PLI.* Senectutem. *Cic.* Judicium. *Ter.* *Jus.* *Liv.* Nuptias. *TER.* *Dicitur & passive.* Non ætate verum ingenio adipiscitur sapientia. *Pla.* *PHR.* Hanc adipiscuntur, circum, præterque ferentur. *Ly.* A duce Tarpæo mons est cognomen adeptus. *Pr.*

ADITIŌ, *ōnis*. *f. PLA.* *Allée & venue*.

ADITŌ, *ās*, *avi*, *ātum*, *ārē*. *N.* *FREQ. PLA.* *Aller souvent*. (Vide *ADEO*)

ADITŪS, *ūs*, *m.* *Chemin*, *avenue*, *entrée*. *EPITH.* Angustus, arduus, difficilis, occultus, cæcus, dubius, facilis, felix, clausus, secretus, invisus, flexus. *SYN.* Iter, via, ingressus, semita, adventus, introitus. *SYNT.* Aditus templi, portus. *Cic.* Nidi. *PLI.* Duo ex Syriâ in Ciliciam aditus. *Cic.* Aditu carere. *O.* Aditum munire, claudere. *Cic.* Angustare. *Cl.* Prohibere aditu. *Cic.* Aditum dare, habere in urbem. *Cic.* Oculis aditum dare. *O.* Aditum rumpere, tentare. *V.* Reperire sibi. *O.* Facere ad ... *Cic.* *PHR.* Innumeros aditus, ac mille foramina. *O.* Occupat Æneas aditum custode sepulto. *V.* Aditumque per avia quærit. *V.* Defendunt armis aditus. *V.* Fit via vi; rumpunt aditus. *V.* quo neque sit ventis aditus. *V.* Hos aditus, jamque hos aditus omnemque pererrat Undique circuitum. *V.* Angustos habeant aditus. *V.* Quo læti ducunt aditus. *V.* Angustæ fauces aditusque maligni. *V.* Si quis tibi claudere veller Aërios aditus. *O.* Huc aditum ferat dux. *T.* Aditumque obſedit Erynnis. *O.* Per multas aditum sibi sæpe figuras Repperit. *O.* In limine ſedit Exclusura Deam. *O.*

ADITŪS [Pro limine, vestibulo.] *La porte, le vestibule*. *PHR.* Superbos aditus regum durasque fores expers somni colit. *S.*

ADITŪS ad aliquem. *METAPH.* *Accès*. *EPITH.* Molilis, facilis, difficilis, ingratus. *PHR.* Sola viri molles aditus, & tempora noras. *V.* Tentaturum aditus, & quæ molissima fandi Tempora. *V.*

ADITŪS. *METAPH.* *Voie*, *moien*. *SYNT.* Aditus ad honores. *Tac.* Si quis erit aditus agendi. *Cic.* Patet aditus ad consulatum. *Cic.*

ADITŪS, *ā*, *um*. *PART.* *PASS.* *Vers qui on est allé*. *SYNT.* Sol aditus. *O.* Aditi libri. *Liv.* Aditis periculis. *Cic.*

ADJUDICŌ, *ās*, *avi*, *ātum*, *ārē*. *A.* [Significat propriè per ſententiam & judicium attribuerē] Adjudicare causam alicui. *Cic.* *Adjurer*. *PER TRANSL.* [Significat quovis modo attribuerē.] *Attribuer*, *donner*. *SYN.* Tribuō, attribuo, dō, ascubo, addicō. *PHR.* Mihi salutem imperii adjudicavit. *Cic.* Luctinis ostreis saporem optimum adjudicavit. *PLI.* Et nunc quid abest Italis adjudicat armis. *H.*

ADJUGŌ, *ās*, *avi*, *ātum*, *ārē*. *A.* [Palis adjungere.] *Attacher à un échalas*. *Adjugare* vitem. *T.*

ADJUMENTUM, *ti*, *n.* *Secours*, *aide*. *PHR.* Esse duos firma adjumenta parentis. *O.* (Vide *AUXILIUM*)

ADJUNCTIŌ, *ōnis*. *f. Cic.* *Liaison*, *union*.

ADJUNCTŌR, *ōis*, *m.* *Adjunctor* Galliar. *Cic.* *Celui qui a joint la Gaule à l'Empire*.

ADJUNCTUM, *i. n.* *Cic.* *Circonstance*, *accessoire*.

ADJUNCTŪS, *ā*, *um*. *Joint*. *SYN.* Junctus, additus. *PHR.* Classen quæ lateri castrorum adjuncta latebat. *V.* Aves adjunctæ. *O.* *Accouplés*.

ADJUNGŌ, ūs, xī, ūnctum, ērē. A. *Joindre ensemble.* SYN. Jūngō, cōnjūngō, addō, adjiciō, applicō, admovēō, annectō, alligō, accommodō, adhibēō, aptō, adjūgō. SYNT. Adjungere alicum alicui, vel ad alicum. *Cic.* Se ad alicum. *Cic.* Animum ad alicum. *Ter.* Adjungere sibi alicum beneficio. *Ter.* Lenitate. *Cic.* Dignitatem, fidem alicui, adjungere. *Cic.* Numeros adjungere verbis solutis. *Cic.* Uxorem sibi adjungere. *Cic.* PHR. Mene igitur socium summis adjungere rebus Nise fugis. *V.* Ulmisque adjungere vites. *V.* multasque viro se adjungere gentes. *V.* Quem regia conjux Adjungi generum miro properabat amore. *V.* His aliud majus Juturna adjungit. *V.* Ante Griphes jungentur Equis. *V.* Tauros adjungit aratro; Et durum terræ rusticus urget opus. *T.*

ADJURGIUM, ūi. n. PLA. *Querelle, contestation.* (Vide JURGIUM.)

ADJURGŌ, ūs, āvī, ātūm, ārē. A. PLA. *Reprendre avec aigreur.* (Vide ARGVO.)

ADJURŌ, ūs, āvī, ātūm, ārē. A. *Furer, protester avec serment, conjurer.* SYN. Obscūrō, obtestor, cōntestor, apprecor, orō, rogō, petō, implorō. PHR. Promisit pater hanc, hæc adjuravit amanti; Ille homines, hæc est testificata Deam. O. Adjuro Stygii caput implacabile fontis. *V.* Omnes tibi adjuro Deos. *Ter.* Adjuratque Deum, contestaturque sodales.

ADJUTŌ, ūs, āvī, ātūm, ārē, *Freq.* TER. *Aider.* PHR. Tite si quid Ego adjuto, curamque levassō. *Cic.* Ex Ennio. Adjutamur enim dubio procul, atque alimur nos. *Lr.*

ADJUTOR, ōrīs. *Celui qui aide.* SYN. Auxiliator, fautor, administrator, socius. SYNT. Adjutor belli. *Cic.* in re aliqua. *Ter.* Honori alterius. *Ces.* Ad aliquid. *Cic.* Adjutor atque author. *Cic.* Adjutor alicui contra patriam. *Cic.* PHR. Adjutor gelidos veniam caligatus in agros. *J.* Haberes Magnum adjutorem posset qui ferre secundas. *H.*

ADJUTRIX, icis. f. *Celle qui aide.* SYNT. Assentatio, victorum adjutrix. *Cic.* Matres omnes filiis in peccato adjutrices. *Ter.* PHR. Tuque triceps Hecate quæ ceptis conscia nostris Adjutrix venis. *O.*

ADJUTORIUM, ūi. n. SUE. *Secours.* (Vide AUXILIUM.)

ADJUVŌ, ūs, āvī, ātūm, ārē. A. *Aider seconder.* SYNT. Adjuvare ignem. *Liv.* Mœrorem orationis lachrymis. *Cic.* Nequitiam præceptis. *Quin.* PHR. Fortuna lustro prospera tertio Belli secundus reddidit exitus; Laudemque, & optatum peractis Imperiis decus arrogavit. *N.* Tu fida nutrix socia mœoris mei Variisque casus, misera consilia adjuva. *S.* Sic has Deus æquoris artes Adjuvat. *O.* Cythereaque comprecor ausis Adsit, ait, nostris; et quos dedit, adjuvet ignes. *O.* Nec se dissimulat, tanta est fiducia formæ; Quæ quanquam justa est, curâ tamen adjuvat illam. *O.* Quaslibet infirmas adjuvat ira manus. *O.* Adde quod hic fatis amor est adjutus. *O.* Aspirat primo fortuna labori. *V.* Assistas operi. *O.*

ADJUVŌ, ūs, ārē. *Assister, seconrir.* SYN. Auxilior, juvō, adsūm, succūrō, subveniō, adjutō, subfragor, sublēvō, aspiō, secūdō, opem fero. PHR. Si quâ fors adjuvet artem. *V.* Adjuvat in duris aliquos præsentia rebus. *O.* Non ignara mali miseris succurrere disco. *V.* Fortes fortuna adjuvat. *Ter.* Post ipsum auxilio subeuntem ac tela fe-

rentem. *V.* Succurritis urbi Incensæ. *V.* Auxilioque levare viros. *V.* Non erit auxilio nobis. *V.* Et gener auxilium Priamo Phrygibusque ferebat. *V.* Sed illum Cæruleus frater juvat auxiliariis undis. *O.* Et meritis fer opem mitissime rebus Fer pater, inquit, opem. *O.* Ut adsit auxili latura plus præsentibus. *H.* Si vocata partibus Lucina veris adfuit. *H.* Nec tibi subsidio sit præsens numen. *O.* Sæpe premente deo, fert deus alter opem. *O.* Da dextram misero. *V.* Attulit & nobis aliquando optantibus ætas. Auxilium adventumque Dei. *V.* Sint mihi Dii faciles, & sint in amore secundi. *O.* Modo diva Triformis Adjuvet & præsens ingentibus annuat ausis. *O.* Vorum secundet qui potest nostrum Deus Rebusque lapsis adsit. *S.* Auxilio tutos dimittam, opibusque juvabo. *V.* Regia crede mihi res est succurrere lapsis. *O.*

ADJUVĀ. *Assistēs moy.* PHR. Huc pater o Lenæe veni. *V.* Tuque ades, incœptumque unâ decurre laborem. *V.* Pelagoque volans da vela parenti. *V.* Ades, & primi lege littoris oram. *V.* Hanc etiam Mœcenas aspicere partem. *V.* Adsis o! placidusque juves; & sidera cælo Læta feras. *V.* Et nostras audite preces. *V.* Dii nostra incœpta secundant. *V.* Sis bonus o! felixque tuis. *V.* Da deinde auxilium pater. *V.* Tu Dea, tu præsens nostro succurre labori. *V.* Da facilem cursum, atque audacibus annue cœptis. *V.* Dii cœptis (nam vos mutastis & illas) Aspirate meis. *O.* Annuite optatis omnes ex ordine nostris; Et pars sit vori nulla caduca mei. *O.* Sacris ore favete meis. *O.* Da dextram misero. *V.* Quisquis es o! faveas; nostrisque laboribus adsis: Quid dubitas unam ferre duobus opem. *O.* Fer cælo auxilium; & fessis da surgere rebus. *Sil.* Dexter ades ducibus. *O.* Et lapso, quam potes, affer opem. *O.* Quamque potes profugo, nam potes, affer opem. *O.* (Vide AUXILIO.)

ADJUTŪS, ū, ūm. *Aidé, secouru.* PHR. Torque simul mactare viros adjutus ab uno. *O.* Amor fatis adjutus. *O.* Vires adjutæ. *Sil.* Adjuta est novitas numine nostra Dei. *O.* Adjutis aliquo conamine nervis. *O.* Qualis rupes quam vertice montis Abscidit Impulsi ventorum adjuta vetustas. *L.*

ADLABORO, **ADLATRO**, **ADLEGO**, **ADLINO**. *Vide ALLABORO, ALLATRO, ALLEGO, ALLINO.*

ADLOCUTIŌ, ōnīs. f. *Entretien.* PHR. Quâ solutus es adlocutione. *C.*

ADMĀTURŌ, ūs, āvī, ātūm, ārē. A. *Cæs. Hâter, presser.* (Vide MATURO.)

ADMĒTIOR, iŭs, mēnsūs sūm, iŕi. D. *Mesurer.* SYNT. Admetiri vinum. *Cato.* Frumentum militi. *Liv.* (Vide METIOR.)

ADMĒTĒ, ēs. *Nymphæ oceani & Thetios filia.*

ADMĒTŪS. *Thessalia rex, cujus armenta pavisse ferunt Apollinem olympo depulsum, ob interfectos Cyclopos fabricatores fulminum, quibus perierat Æsculapius Apollinis filius. Admeto hospiti id Apollo concessit, ut mortem instantem posset effugere; si quis eam illius vice subire vellet: quod recusantibus aliis, prestitit Alcestes ejus uxor. Fata Pheretiadæ conjux Pegææa redemit; Proque viri est uxor funere læta fui. O. Eâ defunctâ lugubres nania apud Admetum decantabantur assidue, donec iis commota Proserpina marito remisit Alcestidem, quam aliis ab Hercule ad Superos reductam volunt.* SYN. Phœciūs. *S.* Phœciadēs. *O.*

Quod apud Pheras urbem Thessalia regnaverit. EPITH. Th'sälüs, Æmönüs, Æmätthüs, Ämphyrsüs, Äpöllinüs höspēs. PHR. Pavit & Admeti tauros formosus Apollo. T. Si mea fors redimenda tuä (quod abominor) esset, Admeti conjux, quam sequeris, erat. O. Cernis ut Admeti canteret & Hectoris uxor. O. Conjugis fatum redime Pherei. S. Spectant subeuntem fata mariti Alcestem, & similis si permutatio detur, Morte viri cupiant animam servare Catellæ. S. Fœminæ virtutis opus quod sponte marito. . . casta maritali successit Thessala fato; Inque suos migrare virum non abnuat annos. Cl.

ADMIGRÖ, äs, ävi, ätüm, äre. N. PLA. *Déloger, changer de demeure.* (Vide MIGRO.)

ADMINICULÖR, äris, ätus süm, äri. CIC. & ADMINICULÖ, äs, ävi, ätüm, äre. COL. [Proprie fulcire.] *Etaier, soutenir.* SYN. Fülciö, süstineö, süstineö. O. *Qua vide suis locis.*

ADMINICULÄRI. [Per transl.] VAR. *Ayder, secourir.* (Vide Ädsüm, äuxillör, ädjüvör.)

ADMINICULUM, i. n. CIC. [Proprie dicitur sustentaculum, fulcimentum.] *Etaie, échalas.* Sumitur Metaph. pro auxilio. *Appui, support.* (Vide AUXILIUM.)

ADMINISTER, trī, & administrätör, öris. m. CIC. & administrä, ä f. *Ministre, qui sert, qui aide, qui se mêle.* SYNT. Administer libidinis. CIC. Administer & satellites. CIC. Administra & comes virtutis, atq. CIC. (Vide MINISTER.)

ADMINISTRATIÖ, önis. f. CIC. *Conduite, maniment de quelque affaire.* SYN. Rëgimën, mödërämën, ministrérium. O. *Qua vide suis locis.*

ADMINISTRATIVUS, ä, üm. *Qui concerne l'administration.* Atq. administrativa. QUIN.

ADMINISTRÖ, äs, ävi, ätüm, äre. A. *Gouverner, avoir le maniment de quelque chose.* SYN. Ministrö, gübërnö, mödërör, tractö, präcürö, gërö, rëgö, prävidëö. SYNT. Administare bellum. CIC. Leges, judicia. CIC. Sementem. VAR. Administare pocula Jovi. CIC. (Vide MINISTRO.)

ADMIRABILIS, ille, & Admirändüs, ä, üm. *Merveilleux, admirable.* SYN. Mirüs, stupëndüs, miräbilis, mirificüs, süspiciëndüs. PHR. Parce puer, sæcli decus admirabile nostri. O. Hujus ut aspicerent opus admirabile. O. Admiranda tibi levium spectacula rerum. V. Incidit Adriaci spatium admirabile Rhombi. J. In dicendo, in arte admirabilis. CIC. (Vide MIRABILIS.)

ADMIRABILITAS, ätis. f. *Ca qu'il y a d'admirable, de merveilleux.* Admirabilitas cælestium rerum. CIC.

ADMIRABILITER. CIC. *Merveilleusement.* SYN. Magnificë.

ADMIRATIÖ, önis. f. *Admiration.* SYN. Stüpör. EPITH. Sümä, ingëns, növä, mägaä, mähimä, mëdiöcris, pöpuläris, sümä, mültä. SYNT. Admirationem efficere, movere. Ad admirationem traducere, habere admirationem. CIC. Esse in admiratione. PLI. PHR. Non propter nummos minor admiratio summis. J.

ADMIRÄTÖR, öris. *Admirateur.* EPITH. Ättonitüs, pärculsüs, räcütüs, stupëfactüs. SYN. Admiräns, miräns, miräbündüs. PHR. Nimius antiquitatis admirator. QUIN. Furgore captus & facili bono Fallacis aulae quisquis attonitus stupet. S. Jamque domum mirans genitricis, & humida regnä Ibat, & ingen-

ti motu stupefactus aquarum. V. Dum stupet, obtutuque hæret defixus in uno. V. Obstupuit simul ipse, simul percussus Achates. V. Hæret inexplerum admirans; nullusque stupori Est modus. RHE. Attonitis hærese animis. V.

ADMIRÖR, äris, ätus süm, äri. D. *Admirer.* SYN. mirör, demirör, stüpëö, öbstüpëö, öbstüpëscö, stüpëscö, süspiciö. PHR. Illum adeo placuisse apibus mirabere morem. V. Vitreisque sedilibus omnes Obstupere. V. Ille operum custos; illum admirantur, & omnes circumstant. V. Nil admiräri prope res est una &c. H. Sed tamen admiror quo pacto &c. H. Hic stupet attonitus rostris. V. Nequeunt expleri corda tuendo. (Vide MIROR.)

ADMISCÖ, ös, miscü, mistüm, vel, mixtüm, ère. A. *Mêler.* PHR. Proderit & tunsum gallæ admiscere saporem. V. (Vide MISCÖ.)

ADMISSARIÜS. VAR. [Dicitur proprie de equis, tauris, &c. Qui ad sobolem procreandam servantur.] *Etalon. Taureau bannal.* Admissarius. CIC. [Per transl. pro libidinoso.] *Un debauché.*

ADMISSIÖ, önis. SEM. *Entrée, reception, introduction.*

ADMISSIÖ. VAR. & admissürä, ä. f. PLI. [Tempus & actus admittendi mares, fœturæ causä.] *Le temps, ou l'action de donner l'Etalon aux Juments.* PHR. Felix demeritos habet admittura parentes. ST.

ADMISTIÖ, önis. f. CIC. *Mélange, mixtion.*

ADMITTÖ, is, misi, müsüm, ère. A. *Admettre, recevoir, introduire.* SYN. Excipiö, räcipiö, indücö, intröducö, immittö. SYNT. Admittere in consilium. CIC. Ad colloquium. CAS. Arcanis. S. Ad caplas suas, in cubiculum. CIC. Admittere diem, solem, solatia. PLI. Partum ad ubera. PLI. Admittere consilium auribus. LIV. PHR. Confestim alacres admittier optant. V. Tum denum admissi stagna exoptata revivunt. V. Admisit venerem curis, & miscuit armis. L. Admisitque meas ad sua dona manus. O. Quod si lascivos admittit & ille libellos. M. Pectora nostra duas non admittentia curas. J. Nullas animus admittit preces. S. Quä mons. . . Admisitque viam sectæ per viscera rupis. CL.

ADMITTERE scelus. [Pro committere.] *Commettre.* PHR. Par scelus admisit Phariis Antonius armis. M. hoc admisisset nec Catilina nefas. M. Tu nihil admittes in te, formidine pœnæ. H. Ne quid ob admissum fœdè, dictumve superbè. LR.

ADMITTERE. *Ad alia transfertur ut posteritas admittite fidem, &c. CL. i. crede. Quæ genuinum agitent non admittentia morsum. J. i. duriora. Aves admittunt. LIV. i. sinunt. Admittere jocos. M. Entendre raillerie. Admittere furculum. PLI. Enter. Admittere marem. COL. Donner le mâle à la femelle. Admittere equum. CIC. Pousser un cheval. Admittere sumptum. TER. Faire de la dépense.*

ADMÖDÖRÖR, äris, ätus süm, äri. D. *Se modérer, se retenir.* Nequeo risu me admoderari. PLA.

ADMÖDULÖR, äris, ätus süm, äri. *Chanter avec quelqu'un.* PHR. Et Padus electriferis admodulerur Alnis. CL. (Vide CANO.)

ADMÖDUM. ADV. *Fort, extrêmement.* SYN. Valdë. SYNT. Admodum juvenis. TAC. Rarò admodum. CIC. Admodum prodest. PLI.

ADMÖDUM. [Pro omninö, planë, c. rrë.] *Assis-*

remment. Nihil admodum deest. *Cic.*

ADMÖDUM, Adv. [*Pro Circiter.*] Environ. Quinque admodum millia. *Liv.*

ADMÖNIÖ, is, ivi, itum, ire. A. PLA. Assieger. (Vide OBSIDEO.)

ADMÖLIÖR, iri. CUR. S'efforcer. (Vide MÖliör, cönör.)

ADMÖNEÖ, es, ui, itum, ere. A. Avertir, faire souvenir. SYN. MÖneö, cömmöneö, suädëö, adhörtör, excitö, jubëö, präcipiö. SYNT. Admonere aliquem de re, *Cic. Rem. Sa. Rei. Liv.* Admonere ad aurem. Admonere ostentis, flagello. *Col.* Admonere amicë, rectë, präclarë. *Cic. PHR.* Cynthius aurem Vellit, & admonuit pastorem Tityre pingues Pascere oportet oves. *V.* Vesper ubi è pastu tandem decedere campis Admonuit. *V.* Lucagus ut pronus pendens in verbera telo Admonuit Bijugos. *V. i.* Incitavit. Admonet & magnâ testatur voce, &c. *V.* Æneam manifesto numine ferri Admonet ira deüm. *V.* Admonuitque sui Vitulus. O. Suader enim vesana famæ. *V.* Ast ubi me fessum sol acrior ire lavatum Admonuit. *H.* Candidaque imposui longæ velamina virgæ, Scilicet oblitos admonitura mei. O. Ad matrem veniebat Ithis. Quid possit, ab illo Admonita est. O.

ADMÖNIÖ, önis. f. & Admönitüs, üs. m. Instru- tion, avertissement, souvenir. SYN. Mönitüm. *PHR.* Admonitu corpi fortior esse tuo. O. Flet tamen admonitu mortis Elisa tuæ. O. 1. Recordatione.

ADMÖNIÖ. ULP. Sommatton.

ADMÖNITOR, öris. Qui avertit, qui donne des avis, qui fait ressouvenir. *PHR.* Monitoribus asper. *H.* Admonitorque operum celo clarissimus alto Lucifer ortus erat. O. (Vide CORRIGO.)

ADMÖRDEÖ, es, admördi, süm, èrë. A. Mordre, ronger. *PHR.* Et admorso signata in stirpe cicatrix. *V.* Demorfos quod sapit unguës. *P.* Brachia spectavi sacris admorfa Colubris. *Pr.* (Vide MORDEO.)

ADMÖRDERE aliquem. METAPH. PLA. ronger quel- qu'un, déchirer sa reputation.

ADMÖTIÖ, önis. f. *Cic.* & Admötüs, üs. m. *PLI.* Approche, application.

ADMÖVÖ, es, mövi, mötüm, èrë. A. Approcher, appliquer, employer. SYN. Adhibëö, adjiciö, appönö, applicö, adjungö. SYNT. Admovere prope. *Cic.* Admovere aurem. *Ter.* Admovere exercitum ad urbem. *Liv.* Propius urbem. *Cic.* Admovere flores ad nares, se ad aliquid. *Cic.* Calcar equo. *Cic.* Cibum ad os. *PLI.* Per transl. Admovere preces. O. Terrorem, vim. *Col.* Fallacias. *Pla.* Oscula. O. Cruciatu. *Cic.*

PHR. Ast ubi digressum Siculæ te admoverit oræ Ven- rus. *V.* Necdum illis labra admovi sed condita servo, *V.* Sæpe manus operi tentantes admovet an sit Cor- pus, an illud ebur. O. Admovitque pecus flagrantibus aris. *V.* Hircanæque admorunt ubera Tigres. *V.* Ut præfens spectem, tangamque loquarque, Oscu- laque admoveam. O. Admovique preces quarum me dedecet usus. O. Mortis vicinæ properantes admovet horas. *L. i.* Accelerat. Cur admovet inquit Alter Blanditias alter &c. O. Gressus admovit & arma. *St. i.* Propius accessit. O. Venus arma tenet, Venus ad- movet iras. *St. 1.* Ad iram concitat. Urbique adver- teret agmen. *V.* Medicas adhibere manus ad vul- nera. *V.*

ADMÖTÜS, ä, üm. Approché. SYN. Adjunctüs, addi-

tüs, adjectüs, appösitüs, applicatüs, applicitüs, cöntigüüs. *PHR.* Ille sibi admotas à virgine corripit escas. *Pr.* Sed illum Infelix sopor admotâ. (i. instan- ti.) Sub morte refugit. *St.* Armorum aspiciam sonitus admotaque bella. *Sil.* His ubi promissis spes est ad- mota recursus. O.

ADMÖGIÖ, is, ivi, itum, ire. N. [Mugitibus re- pondere.] Meugler, mugir après. *PHR.* Mollibus in pratis admugit femina Tauro : femina Cornipedi semper adhinnit equo. O. (Vide MUGIO.)

ADMÖRMÜRÄTÖ, önis. f. *Cic.* [Cum populus palam dicenti applaudit.] Bruit confus, applaudissement.

ADMÖRMÜRÖ, as, avi, atum, are. A. *Cic.* Mur- murer, faire un bruit sourd dans les assemblées pour ap- prouver, ou pour blâmer. (Vide. Improbö, vel, plaudö, laudö.)

ADMÖRMÜRÄRE. Transfertur ad inanimata. *PHR.* Boreæque admurmurat auster. O. Ollis (Arboribus.) lene movens admurmurat aura favoni. *Pap.*

ADMÖTILÖ, as, avi, atum, are. A. Mutiler, Tron- quer. (Vide MUTILO, AMPUTO.)

ADMÖTILÄRE. PLA. METAPH. [*Pro Spöliäre, fūrari.*] Dépouiller, enlever l'argent.

ADNÄSCÖR, èris, nätus süm, nasci. D. Naitre, ve- nir sur quelque chose. Adnascitur viscum in quercu, quercui. *PLI.*

ADNÄTÖ, & Adnö, as, avi, atum, are. N. Nager vers quelque lieu. *PHR.* Paulatim adnabam terræ ; & jam tuta tenebam. *V.* Huc pauci vestris adnavimus oris. *V.* Agitque gyros ; & comes lateri adnatar. *S.* Naves adnare. *Caf.* (Vide No, NARO.)

ADNÄVIGÖ, as, avi, atum, are. N. *PLI.* Naviger, venir en quelque lieu par mer. (Vide NÄvigö.)

ADNECTÖ, is, nexui, xum, èrë. A. *Cic.* Attacher. Adnectere aliquid alteri, ad aliud. *Cic.* (Vide NEC- TO, LIGO.)

ADNITÖR, èris, isus süm, vel, ixus süm, iti. D. S'appuyer contre une chose. SYN. Nitör, innitör, ad- hærëö. *PHR.* Adnixa torquent spumas & cæcula ver- runt. *V.* Stant longis adnixa hastis, & scuta renen- tes. *V.* Cimotheoe simul & Triton adnixus acuto Detrudunt naves scopulo. *V.* Aggredior genibusque adversæ obductor arenæ. *V.* Furcalque bicornes ; viri- bus eniti quarum, & contemnere ventos Assuescant. (Vites.) *V.* Adniti ad adminiculum. *Cic.*

ADNITİ. METAPH. [*Pro Conari.*] S'efforcer, Tâcher. SYN. Cönari, adlâboräre, cöntendëre, luctari, mö- liri, prosëqui, omnes impendere curas. *V.* SYNT. Ad- niti aliquid. *PLI.* Ad aliquid, de re aliqua. *Cic.* Adniti omni opere. *PLI.*

ADNÖTÄTÖ, önis. f. *QUIN.* Note, observation.

ADNÖTÄTÖR, öris. m. *PLI.* [Observatör, cöntem- plätör.] Qui observe, qui remarque.

ADNÖTÖ, as, avi, atum, are. A. *COL.* Remar- quer, observer. *PHR.* Adnotet, & lætas miretur Læ- lius alas. *J.* Adnötärë. *PLI.* [*Pro excerpere.*] Faire des collections.

ADNÜBİLÖ, as, avi, atum, are. N. Faire un tems sombre, couvrir. *PHR.* Rapidæ sic obvia puppi in- videt & velis adnubilat aura secundis. *St. i.* Nubilum tempus immittit. (Vide NÜBES.)

ADNÜMÖRÖ, vide Annümörö.

ADNUTÖ, as, avi, atum, are. N. Faire signe de la tête. Mihi adnucat. *PLA.* (Vide NUTUS.)

ADNUTRIŌ, is, ivi, itūm, irē. *A. Nourrir, élever.* Arboribus vites adnutrire. *Pli.* (Vide NUTRIO, ALO.)

ADŌBRŪŌ, is, ūi, ūtūm, ērē. *A. Couvrir* Adobruere femina. *Col.* Adobruere arbores. *Col.* Réchauffer les arbres. (Vide OBRUO.)

ADŌLĒŌ, es, ōlū & ōlēvi, ādūltūm, ērē. [Adolescere. Significat propriē AUGERE. Adolescere. AUGERI. Adolescere. N. Dicitur de hominibus qui ætate crescunt. Adolere & adolescere. *A.* Vox propria est sacra reddentium Quasi numen auctius facerent, qui votis & victimis ejus aras colerent. *Hinc,* adolere honores deo. *V.* Adolere thus. *V.* Significat urere.] *Bruler, sacrifier.* SYN. Urō, incēdō, c. mbūrō, crēmō, sacrificiō. *PHR.* Cura Penum struere & flammis adolere Penates. *V.* Verbenasque adole pingues, & mascula thura. *V.* Junoni Argivæ jussos adolemus honores. *V.* Panchæis adolescunt ignibus aræ. *V. i.* Incenduntur. Castis adolet dum altaria tædis. *V.* Adolebunt Cinna flammæ. *O. i.* Cremabunt. Adolere altaria donis. *Tr.*

ADŌLESCŌ, is, ādōlūi, ādūltūm, ādōlescēre. *N. Croître, devenir grand.* *PHR.* Jam matura viro plenis adoleverat annis. *Cl.* Mox cum matura adoleverit ætas. *V.* Inde ubi robustis adolevit viribus ætas; Consilium quoque majus & auctior est animi vis. *Tr.* Martia ter fenos proles adoleverat annos; Et suberat flavæ jam nova barba comæ. *O.* Postquam virtus annis adolevit, in apros Audet & hirsutas cominus ire feras. *O.* Adulta ætas. . . . Cum primum roborat artus. *Tr.* Quod si jam validæ mihi robur mentis inesser; Et solidus primos impleter Spiritus annos. *O.*

ADŌLESCERĒ, PER TRANSL. Dicuntur Arborea. *Cic.* Bruta. *Pli.* Cupiditates. *Cic.* Ver. Tac. Ratio. *Cic.* *PHR.* Ac dum prima novis adolescit frondibus ætas. *V.* Amor longos adolescit in annos. *O.* Auctu imperii adoleverunt opes. *Tac.*

ADŌLESCENS, entis, ior. m. f. *Cic.* Adōlescētūlis, ā, ūm. *Cic.* Jeune homme, Jeune fille. Adolescens Academia. *Cic.* [PER TRANSL.] Nouvelle. (Vide JUVENIS.) ADŌLESCENTĪA, æ. f. *Cic.* Jeunesse. *PHR.* Regenda est magis fervida adolescentia. *S. Epit. & PHR.* (Vide JUVENTUS.)

ADONIS, is, & idis. m. Natus est ex incesto concubitu Myrrha cum patre Cinyra Cypriorum rege. Puer erat adō formosus ut illius. . . . Laudaret faciem livor quoque : qualia namque Corpora nudorum tabulā pinguntur Amorum Talis erat. . . . jam se formosior ipso est. Jam placet & Veneri, matrisque ulciscitur ignes. (*Venus.*) Capta viri formā non jam Cythereia curat Littora. . . , abstinet & cælo, cælo præferitur Adonis. . . . Forē suum. . . . fixerat obliquo juvenis Cinyreus ietu. Trux Aper insequitur totosque sub inguine dentes Abdidit, & fulva moribundum stravit arenā. . . . Venus. . . . cruorem. . . . Nectare odorato sparsit, qui tactus ab illo Intumuit; sic ut fulvo perlicida cælo Surgere bulla solet, tum vos (*Anemone.*) de sanguine concolor ortus, Qualem quæ lento celant sub cortice granum Punica ferre solent, brevis est tamen usus in illo. *O. Epit.* Cithærius, Cithærius, p. leher, formosus, juvenis, v. natōr. *PHR.* Veneri ploratus Adonis. *O.* Et formosus oves ad flumina pavit Adonis. *V.* Sed nec purpurei vultus Adonidis. *Pr.* Qui niveum quondam percussit Adonin, *Pr.*

ADŌPĒRIŌ, is, ūi, ūtūm, irē. *A. Liv.* Couvrir, cacher. *PHR.* Jam veniet tenebris mors adoperta caput. *T.* Adoperta lumina somno. *O.* Adopertus nubibus æther. *O.* Hyems adoperta gelu. *O.*

ADŌPINŌR, aris, atūs sūm, ari. *D. Croire.* *PHR.* Deinde adopinamur de signis maxima parvis. *Tr.* (Vide CREDO.)

ADŌPTATŪS, ā, ūm. *Cic.* Agreeable. SYN. Grātūs, jucundūs, optātūs, dulcis. *Qua vide suis locis.*

ADŌPTIŌ, & Adōptatiō, ōnis. f. *Cic.* Adoption. Adōptiō *Metaph.* *Pli.* [Pro insitione.] Grēse. (Vide INSITIO.)

ADŌPTIVŪS. *Cic.* & Adōptatīvūs, ā, ūm. *PLA.* *Adopris.* Adoptivus ramus. *METAPH.* La grēse d'un arbre. *PHR.* Firmaque adoptivas ramus habebat opes. *O.* Quæ sit adoptivis arbor onusta comis. *Pal.*

ADŌPTŌ, as, avi, atūm, arē. *Choir.* SYN. Adoptare patronum. *Cic.* Tutorem bonis suis. *Pla.* *PHR.* Ergo aliquod gratum Musis tibi Numen adoptes. *M.*

ADŌPTARĒ. [Verbum Juris cum quis alienum in suam familiam transfert; & pro filio assumit.] *Adopter.* SYN. Adoptare aliquem ab aliquo. *Cic. i.* filium alicujus. Adoptare sibi aliquem filium. *Pla.* Pro filio. *Cic.* Adoptare *METAPH.* Adoptare se alicui ordini. *Pl. i.* Inferere, immiscere se. Adoptare aliquem in divitias. *Pla. i.* Haredem facere. Adoptare sibi nomen. *M. i.* Sumere.

ADŌPTARĒ. *Metaph.* [Pro inferere.] Enter, greffer. *PHR.* Fac ramum ramus adoptet; Sterque peregrinis arbor operta comis. *O.* (Vide INSERO.)

ADŌR, *Indecl.* [Frumenti genus quo placenæ diis oblatæ conficiebantur, unde vox ADORO.] *Pur froment.* SYN. Frūmentūm, tritīcūm, fār. *Epit.* Pūrūm, lētūm, ēlēctūm, *PHR.* Esset (*i.* Comederet.) Ador, loliumque, dapis meliora relinquens. *H.* Ubi ador pro vili frumento ponitur.

ADŌRATIŌ, ōnis. f. *PLI.* Adoration, respect. (Vide ADORO.)

ADŌRĒA, æ. f. [*i.* Ador quod à populo conferebatur imperatoribus post victoriam partam : unde adorea pro victoriā ipsā, & bellicā laude usurpabatur.] *Certaine quantité de bled qu'on donnoit au vainqueur, victoire.* *PHR.* Hæc omnes veterum revocabit adorea Lautus. *Cl.* Et pulcher fugatis ille dies Latio tenebris, qui primus almā rixit Adoreā. *H.* (Vide VICTORIA.)

ADŌRĒŪS, ā, ūm. *Qui est fait de pur froment.* SYN. Triticēus. *PHR.* Instituuntque dapes & adorea liba per herbas. *V.*

ADŌRĒA *Falx.* VAR. *Faucille à couper les Bleds.*

ADŌRIŌR, ōris & ōris, ōrsūs, & Adōrtūs sūm, iri. *Commencer, entreprendre.* *PHR.* Majus adorti nefas, majoremque orsa furorem. *V.* Commutare animum quicumque adorteur. *Tr.* Hi dominam ditis thalamo deducere adorti. *V.*

ADŌRIŌR, iri. *Attaquer.* Adoriri aliquem jurgio, fustibus. *Cic.* SYN. Aggrēdiōr, lācēsō, p. vōcō, in-vadō *Qua vide suis locis.*

ADŌRNŌ, as, avi, atūm, arē. *Orner, embelir.* SYN. Adornare verbis benefacta. *Pli.* Adornare aliquem. *Cic. i.* Ad honores promovere. *PHR.* Vultis adornatos positu variare capillos. *O.*

ADŌRNARĒ. [Pro apparare.] Preparer. SYN. Adornatus venatui. *Tac.* Adornare naves. *Caf.* Bellum. *Liv.*

Nuptias. *Ter.* Mare classibus. *Cic.* Adornare testes, crimen in aliquem. *Cic.* Apposter, supposer.

ADORŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. [Ab Ador ut dictum supra.] Adorer, honorer. *PHR.* Et Numina montis adorant. *V.* Inter adorantes cum stetit Hermogenes. *M.* Ardet adoratum populo caput. *J.* Qui finxit sacros auro vel marmore vultus, Non facit ille Deos; qui colit ille facit. *M.* Illum adorabunt mare quā remotis Obstrepit terris; metuuntque Reges: Servient gentes sub utroque mundi Axe jacentes. *Buch.* Numen adhuc sine thure meum est. O Colitur Latona per aras. O. Miro quod honore colebat. *V.* Ad pedes illi cadat advolutus Æthyops. *Buch.* Numina magna loci iussi veneramur. *V.* Cuncta tibi Cererem pubes agrestis adoret. *V.* Bisque die, resoluta comas, tibi dicere laudes. *Cl.* Delubra & aras Celitum, & patrios Lares Supplex adoro. *S.* Aram Suppliciter venerans submisso lumine Turnus. *V.* Imprimis venerare Deos atque annua magnæ Sacra refer Cerei. *V.* Divino meritis semper honore coli. O.

ADORARE Deos precibus. *PHR.* Junonis magnæ primum prece numen adora. *V.* Junoni fer rite preces. *V.* Supplex tua Numina posco. *V.* Et data Latonæ Latonigenisque duobus Cum prece thura pia. O. Tacito venerantur murmure Numen. O. Phrygium placare colendo Numen & Iliacos parat exorare Penates. *Sil.* Hic votis Numen adorant. O. Concipit illa preces & verba precantia dicit. O. Prece cogar adire Deos. *Pr.* Ad tua confugio supplex altaria virgo, Et fero nocturnas in tua templa preces. *Hofe.* Votisque Deos venerabere seris. *V.* Affaturque Deos & sanctum sidus adorat.

Adorare sacrificiis. *PHR.* Et quisquam numen Junonis adoret Præterea, aut supplex aris imponat honorem. *V.* At mihi contingat patrios celebrare Penates Reddereque antiquo menstrua thura Lari. *T.* Omnibus illa quidem superis pia thura ferebat Ante tamen cunctos Junonis templa colebat. O. Tendo supinas Ad cælum cum voce manus & munera libo. *V.* Numina magna vocat meritisque indicit honores. *V.* Junoni cane vota libens: dominamque potentem Supplicibus supera donis. *V.* Canæ penneralia Vestæ Farre pio & plenâ supplex veneratur accerrâ. *V.* Greges opimos, quidquid Indorum seges, Arabesque odores quidquid arboribus legunt, conferte in aras; pinguis exudet vapor: Populea nostras arbor exorinet comas. Te ramus oleæ fronde gentili tegat. *H.* Thefeu, Tonantem nostra adorabit manus. *S.* Pectore votivo libens Arabumque donis supplice & fibrâ colam. *S.*

ADPARŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *LT.* Acquerir (Vide ACQUIRO.)

ADPLENUM. *ADV.* Parfaitement. *PHR.* Huc ager ille malus, dulcesque à fontibus undæ Ad plenum calcantur. *V.*

ADPLORŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *N. S.* Pleurer avec, ou auprès.

ADPLŪŌ, is, ūi, ērē. *N. PLI.* Pleuvrier. (Vide PLUO.)

ADPORRECTŪS, ā, ūm. *O.* Etendu.

ADPOSCŌ, is, pōpscī, ērē. *A. H.* Demander. *PHR.* Si plus adposcere visus, &c. *H.*

ADPRECOR, āris, ātus sūm, ātī. *D.* Prier instamment. Rite Deos prius adprecanti. *H.* (Vide PRECOR.)

ADPROBŌ, ādprōpērō, ādprōpīnquō. (Vide APPROBO, APPROPERO, &c.)

ADPROMITTŌ, is, isī īsūm, ērē. *CIC.* Cautionner, s'engager pour un autre. (Vide VADOR, VAS, PROMITTO.)

ADPUGNŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *TAC.* Attaquer. (Vide LACESSO, PUGNO.)

ADRACHNĒ, ēs, f. *PLIN.* Petit Arbre semblable à l'Arboisier.

ADRADŌ, is, sī, sūm, ērē. *A. COL.* Racler, raser. *PHR.* Adrasum quondam vacuā Tonforis in umbra. *H.* (Vide RADO.)

ADRĀSTIĀ, æ. f. *Necessitatis & Jovis filia, scelerum vindex, ita dicta à templo quod ei posuit Adrastus.* *SYN.* Nēmēsīs, Rhāmūsiā. Dēā scēlētūm ūltriū, *EPITH.* Dīrā, fērōx, ātōx, ācērbā, sēvā, immītīs, furēns, ūltriū, iratā, vindex, īnīmīcā, īnvisā, *PHR.* Ut scelere infando, quod nec finit Adrastia, &c. *H.*

ADRĀSTIĀ. Est & regio, & civitas in Mysiā non longè à Troade. *PLI.*

ADRĀSTŪS, r. m. Rex Argivorum, Thalaonis & Eurinomes filius, qui filiam suam Argiam nuptui dedidit Polinici; eique adjuvamento fuit in bello quod susceperat contra Etheoclem fratrem, regem Thebanorum. *SYN.* Ināchiūs, Thālāoniūs, Thālāonē sātūs, Pērseūs hērēs. *PHR.* Qualis & Adraſti fuerit vocalis Orion. *Pr.* Dux Thalaonides antiquā forte sub Orno Stabat. *S.* Parthenopæus, & Adraſti pallentis imago. *V.* (Occurrit Ænea apud inferos) pallens dicitur ob amissum exercitum in obsidione Thebarum.

ADRĒMIGŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *FLO.* Ramer vers quelque endroit.

ADREPO, is, ēpsi, ēptūm, ērē. *N.* Significat propriè [rependo accēdere.] Grimper, remper, se traîner vers un lieu. *METAPH.* [Inclinare se.] S'insinuer. *SYNT.* Adreperē ad amicitiam. *CIC.* Animo principis. *TAC.* *PHR.* Adiepe officiosus & ut scribare secundus. *H.*

ADRIĀ, æ. f. *Just.* [Urbs in Piceno, quæ Adriatico mari nomen fecit.] *Atri.*

ADRIĀ, æ. m. *Mer Adriatique, golfe de Venise.* *SYN.* Mārē Adriacūm, Adriānūm, Adriaticūm, Illyriūm. *EPITH.* Improbūs, vāgūs, minax. (Vide MARE.) *PHR.* Non ego nunc Adriæ vereor mare noscere tecum. *Pr.* Nec timuit. . . . rabiem Noti; Quo non arbiter Adriæ Major, tollere seu, ponere vult freta. *H.* Ego quid sit ater Adriæ novi sinus. *H.* Mirtale Libertina fretis acrior Adriæ Curvantis Calabros sinus. *H.* Et improbo iracundior Adriā. *H.* Aut sævo rapidus freto ventosi tumor Adriæ. *S.* Sonat Ionio vagus Adria ponto. *L.*

ADRIACŪS, adriaticūs & adriānūs, ā, ūm. *Adriatique.* *PHR.* Ergo nunc rudis Adriaci vehar æquoris hospes; Cogar & undisonos nunc prece adire Deos. *Pr.* Quos alit Adriaco tellus circumflua ponto. *L.* Adriacumque patens latè bimaremque Corynthus. *O.* Adriacas retro fugit Aufidus undas. *V.* Sive flammā sive mari libet Adriano. *H.* Et hoc negat minacis Adriaci litus. *C.*

ADRODO, ADROGO. Vide ARRODO, ARROGO.

ADRUMETUM, ti. n. *Ca* [Urbs Africa maritima] *Adrumete.*

ADRŪŌ,

ADRŮŮ, is, ěrĕ. A. COL. *Convulſir*, *enterrer*. (Vide OBRUO.)

ADSCĪŮ, is, iſi, itŭm, irĕ. & Adcſcŷ, is, ěrĕ. A. COL. *Faire venir*, *affocier*. PHR. Nec petit adſci-
tas luxuriſa dapes. O.

ADSIGNIFICŮ, as, avi, atŭm, arĕ. A. VAR. *Signi-
fier*, *faire ſpavoir*.

ADSIGNŮ, as, avi, atŭm, arĕ. P. *Signer*, *ſouſ-
crire*.

ADSILO. Vide ASSILO.

ADSPŮŮ, is, pui, pŭtŭm, ěrĕ. N. PLI. *Cracher
ſur ou contre*.

ADSTERNO, ADSTO, ADSTRINGO, ADSTRUO,
ADSUESCO, &c. Vide ASTERNO, &c.

ADSŮM, es, adſŭi, adcſŷ. N. SYNT. Adeſſe pro-
priĕ ſignificat eſſe prope, pręſentem eſſe. *Etre pre-
ſent*. Quem quęritis adſum. V. Adeſſe pugnæ. Cic.
Dom. Ter. In loco. Cic. Adeſſe pręſens, coram,
prope. Cic. *Extenditur ad animum ut*. Adeſtore ani-
mis qui adeſtis corporibus. Cic. *Adeſſe ſumitur quo-
que pro advēnirĕ, cōſiſtērĕ. Arriver, comparoirre.*
Frequentius pro auxiliārĕ, adjŭvārĕ. Aider, aſſiſter.
Aliquando ſimpliciter pro eſſĕ. Etre, avoir. PHR. Ad-
ſunt exempla rei. Cic. Sed facies aderat nullis obno-
xia gemmis. Pr. Quęcumque aderant in corpore vi-
res. Pr. Me tamen urit amor; quis enim modus ad-
ſit amori. V.

ADSŮM pro pręſens ſŭm, adſtŷ, adſiſtŷ. PHR. Co-
ram quem quęritis adſum. V. Cuperem ipſe parens
ſpectator adeſſet. V. Quod votis optaſtis adeſt. V. Qui
(*Juvenens*) donum altabat pugnæ. V. Si ipſe meus
nunc afforet Hector. V. Omnibus umbra locis ade-
ro. V. Subitŷ cum creber ad aures Viſus adeſſe pe-
dum ſonitus. V. Gallos in limine adeſſe canebar. V.
Si ſolitę quidquam virtutis adeſſet. V. In ſomnis ecce
ante oculos mœſtiſſimus Hector Viſus adeſſe mi-
hi. V. Et pręſens aſtare. V. Extremamque tibi ſem-
per adeſſe putes. M. Tuis alacros adſiſtimus un-
dis. S.

ADESSĒ. *Venir, ſurvenir, paroirre*. PHR. Generos
externis affore ab oris. V. Improviſi aderunt. V. Jam-
que aderit multo Priami de ſanguine Pyrrhus. V. Se-
quor & quā ducitis adſum. V. Nunc verŷ ad cineres
ipſius & oſſa parentis Adſumus. V. Horrifico lapſu
de montibus adſunt Harpyę. V. Portis alii bipaten-
tibus adſunt. V. Galli per dumos aderant, arcemque
tenebant. V. Jamque oratores aderant ex urbe Lari-
nā. V. Jamque dies infanda aderat. V. Libyę citus
aſtitit oris. V. Huc ades o Melibęe. V. Iſis adeſt
labenti prompta. Rap. Eſſe quoque in fatis reminif-
citur affore tempus. V. Urget pręſentia Turni. V. Ad-
ſumus & portus delati intramus amicos. V.

ADESSĒ. *Secourir*. SYN. Auxiliārĕ, ſuccŭrrĕrĕ, jŭ-
vārĕ, adjŭvārĕ. SYNT. Adeſſe alicui ad rem. Cic.
Adeſſe rebus alicujus. Cic. Adeſſe cauſę, opinioni.
PLI. PHR. Modo Jupiter adſit. V. Adſis o! tandē
& propius tua Numina firmes. V. Adſis o! placiduf-
que juves. V. Phrygiſque adſis pede Diva ſecun-
do. V. Quisquis es o! faveas noſtriſque laboribus
adſis Me. . . adjuvet & pręſens ingentibus annuat
auſis. O. Si quis ab alto Juſtus adeſt precibus Ju-
piter ipſe meis. O. Da mihi te facilem, & juſtis bonus
annue votis, Non durā placabilis aure. Buch. O!
Deus auguſtum celſo caput exere celo. Buch. Ac tu

me placido tantum bonus aſpice vultu. Buch. (Vide
ADJUVO AUXILIOR.)

ADTRĚMŮ, is, ŭi, ěrĕ. N. ST. Trembler. (Vide
TREMO.)

ADUATICA, ę. f. CÆs. Tongres, ville dans le
Liegeois.

ADUATICI, ōrŭm. CÆs. Peuples de l'ancienne Gaule
des environs de Namur. Aduaticorum oppidum. CÆs.
Namur.

ADVĚCTYŮ, ōnis. f. PLI. *Voiture, transport*.

ADVĚCTŮR, ōis. m. PLA. *Voiturier*.

ADVĚHŮ, is, vĕxi, vĕctŭm, ěrĕ, & Advĕctitŷ,
& Advĕctŷ, as, avi, arŭm, arĕ. A. Freq. TAC.
Transporter, voiturier. SYN. Vĕhŷ, cŷnvĕhŷ, dĕ-
fĕrŷ, invĕhŷ, affĕrŷ, addŭcŷ, gĕrŷ, gĕſtŷ, pŷr-
tŷ, impŷrtŷ. SYNT. Advehere aliquid equo. Ci. Na-
ve. PLI. Advehere ex Indiā. PLI. In hoſpitiſm. Cic.
Per mare. PLA. Trans mare. PLI. PHR. Quod pelago &
curvis ſecum advexere carinis. V. Advēhitur Teucros. V.
i. venit ad Teucros. Ater quos æquore turbo Diſpu-
lerat, penicuſque alias advexerat oras. V. Nunc rur-
ſus Tyrias retro pavor advēhit alas. i. acies. SIL.
Hybernos nebulosus imbres Auſter advēxit. S. Tibi
nulla parantur Bella; nec ultrices advēhit unda ra-
tes. O.

ADVĚLŮ, as, avi, atŭm, arĕ. A. *Convulſir*. PHR.
Advelat tempora lauro. V. (Vide VELO, TEGO.)

ADVĚNĀ, ę. M. *Etranger*. SYN. Pĕrĕgrinŷ, ěxtĕr-
nŷ, ěxtĕrŷ, hŷſpĕs. EPITH. Nŷvŷ, vĕgŷs, ĩg-
nŷrŷ, ſeſŷs. SYNT. Advēna Deus. Cic. Volucris,
Var. Amor. O. Grus. H. Exercitus. V. Aves hyemis
vel æſtatis advēnæ. PLI. *Passagers*. PHR. Hic noſtris
illuſerit advēna regnis. V. Quos improbus advēna
bello Territat. V. Per paxiſ hoſpitiſm & menſas
quas advēna adſiti. V. Non tamen hoſpĕs eris; nec
jam potes advēna dici. M. Advēna claſſem Cŭm pri-
mum Auſoniis exercitus appulit oris. V. Multos ad-
vēna torſit amor. O. Pavidumque leporem, & ad-
vēnam laqueo gruem Jucunda captat pręmia. H.

ADVĚNŮ, is, vĕni, vĕntŭm, irĕ. N. Arriver. SYN.
Vĕniŷ, pĕrvĕniŷ, dĕvĕniŷ, accĕdŷ, allābŷ,
advĕntŷ, adŷŭm, appĕllŷ. PHR. Interea Me-
cenas advēnit &c. H. Advēniat; vultus neve exhŷ-
reſcat amicos. O. A quibus advēniat Miletida ſoſpes
ad urbem. O. Tyriam qui advēneris urbem. V. Hoſ
ſuper advēnit Volſcā de gente Camilla. V. Advēniet
cum proximus annus. T. Quę ſimul optatę finito
tempore lucis Advēnere. C. Quia ſemper ad aures
Tardiŷs advēniunt quām &c. Lr. Conſilio huc om-
nes, animiſque volentibus urbem Afferimur. V. Fa-
tis huc te poſcentibus affers. V. Conceſſit mŷſta ad
Manes. V. Advēntante Deā. V. Advēntat in urbem. V.
Adſit ſe ſociam timidiſque ſupervenit Œgle. V. Anti-
quis Curetum allabimur oris. V. Matrisque allabitur
aures. (Fama.) V. Concuſſu accedere magno. V.
Portus accedit Averni. V. Quibus Hector ab oris
Expectate venis V. Sed qui te vivum caſus, age,
fare viciffim, Attulerint; pelagine venis erroribus
actus. V. Tacitis huc grefſibus acti Devēniunt V.

ADVENTITIŮS, ę, ŭm *Qui vient d'ailleurs, étran-
ger*. SYN. ěxtĕrnŷ. SYNT. Adventitiſ humor. Var.
Tepor. Cic. Adventitię copię. Cic. Adventitię pec-
unia, doctrina. Cic. Dos adventitię. ULP. *Qui ne
vient pas des parens*.

ADVENTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. N. *Approcher, être sur le point d'arriver.* PHR. Externum cernimus inquit Adventare virum. V. Adventat in urbem. V. Fessique sub ipsum Finem adventabant. V. Discrimina postquam Adventare ducum supremæque prælia vidit. L. Adventanti morti procedere obviam. Cic. Urgens aut certè adventans senectus. Cic. Adventare alicui. Tac. Pro ad aliquem. Nec pluviam impendente recedunt Longius; aut credum cælo adventantibus Euris. V. Illum Adventare ferunt portis. St. Grajas cum milite forti Adventare rates. O. Fit propior terrasque cità ratis attingit aurà. Viam Siculas molitur ad oras.

ADVENTŌR, oris. m. PLA. *Survenant.*

ADVENTŌRIŪS, ā, ūm. Ce qui regarde l'arrivée d'une personne. Adventoria epistola. M.

ADVENTŪS, ūs. L'arrivée. SYN. Accēssūs, appūlsūs, āditūs. Epith. Insperātūs, grātūs, lētūs, optātūs, inopinūs, tardūs, sērūs. SYNT. Adventus in urbem ad urbem. Cic. Adventus malorum, inimicorum. Cic. PHR. Hujus in adventu jam nunc & Caspia regna Responsis horrent Divūm. V. Phillidis adventu nostræ nemus omne virefcit. V. Adventumque pedum statufque audit equorum. V. (Vide ADVENIO.)

Adventus viri principis, ejusque descriptiones. Undare videres Ima viris; altas effulgere matribus ædes. Cl. Quem populi plausu procerum, quem voce petebas Aspice Roma virum; jam tempora desine longæ Dinumerare viæ; visoque assurgere semper Pulvere; non dubiis ultra torquere votis. Cl. Ipse favens votis, solitoque decentior aër Quamvis assiduo noctem sedaverat imbre, Principis, & solis radiis deterfa removit Nubila. Cl. Quæ tunc Flaminiam stipabunt millia vulgi! Fallax O! Quories rumor deludet amorem Suspensum, veniens omni dum crederis hora? Spectabant cupidæ matres, spargentur & omnes Ad cælum quories vallis tibi Martia ducer Nomen.... Nonne vides & plebe vias, & tecta latere Matribus? hic stilico cunctis inopina reluxit, Te victore, salus. Cl. Os sacrum quod in ære colis, miraris in auro Cerne libens! hic est. Cl. Lætiâque fremunt subitâ; lachrimasque dedere, nec saturare queunt animos oculosque tuendo Vida. Altis de turribus omnes Jam jam adventantem festo clamore salutant.... avidi te cernere ci-ves.... per fora perque vias & sancti ad limina templi Confusi sine lege ruent. Sant. Jam video accensam studiis ardentibus urbem, Magnificosque arcus operosæque pegmata laudi Structa tuæ. Sant.

ADVERBERŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Battere, frapper.* PHR. Auratis adverberat unguibus armos. St. (Vide VERBERO.)

ADVERSĀ, ōrūm. n. [Adversæ rēs, adversā fortunā.] *Adversité, malheur.* SYN. Clādēs, arūmā, dām-nūm, adversūs cāsūs, exitiūm. PHR. Si quando adversa vocarent. V. Adversis indoluissē suis. O. Neque enim virtutis amorem Adversa exemisse valent. Sil. Sors ultima rerum. C. Aves dant omnia dira. T. Et res miserabere fractas. V. Casus cognoscere nostros. V. Per varios casus per tot discrimina rerum Tendimus in Latium. V. Nunc Amici casum gemit & crudelia secum Fata Lyci. V. Omnibus exhaustos jam casibus, omnium egenos. V. Hæc nos suprema manebant Exitii positura modum V. Tolerandaque nullis Aspera fors populis. T. Ingenium res Adversæ nudare

solent, celare secundæ H. Ut alta ventos semper excipiunt juga.... Imperia sic excelsa fortunæ ob-jacent. S.

ADVERSIS PREMI. PHR. Fortunæ telis confixus iniquis. O. Obruit hoc absens vasta procella caput. O. Ilias est fari longa futura mei. O. Continuo fortunæ vulneror ictu. O. Pectora quàm mea sunt serie calcata malorum. O.... Procedunt tempora tarde; Et peragit lentis passibus annus iter. Nec mihi solstitium quidquam de noctibus auferit. Efficit angustos nec mihi Bruma dies. Scilicet in nobis rerum natura novata est; Cumque meis curis omnia longa facit. O. Ægro assidue mens carpitur æstu. V-E. Terris jactatus & alto Vi Superum.... multa quoque & bello passus. V. Heu quæ nunc tellus, inquit, quæ me æquora possunt Accipere; aut quid jam misero mihi denique restat. V. Afflictus vitam in tenebris luctuque trahebam. V. Me quoque per multos similis fortuna labores jactatam, &c. V. Fortunâ, casuque oppressus acerbo. C. Accipe quis miser fortunæ fluctibus. C. Fortuna adversa fatigat. T. O mea nullis æquanda malis fortuna. S. In dubios casus & prona pericula mortis Præcipitare solet. L. Omnibus ærumnis affecti. Lr. Scire meos casus si quis desiderat omnes.... Tot mala sum passus quos in æthere sydera lucent.... multaque credibili passus majora.... meque tot adversis cumulat; quos litus arenas Ovaque piscis habet.... Vere prius flores, æstu numerabis arenas; Quàm mala quæ parior toto jactatus in orbe.... Tor premor adversis, quæ si comprehendere coner.... Icaria numerum dicere coner aquæ. O. Pectora longis hebetata malis. S. Hoc equidem occasum Trojæ, tristesque ruinas Solabar, fatis contraria fata rependens. Nunc eadem fortuna viros tot casibus actos Insequitur, quem das finem rex magne laborum. V. Au miseros tristis fortuna tenaciter urget Nec venit incæptis mollior aura meis. O. Mox tibi non vanus sæviet ipse deus. T. O! misera hominum mentes; O! pectora cæca. Qualibus in tenebris vitæ, quantisque periculis Degit hoc ævi quodcumque est. Lr. Fortuna, ut mos est illi, me adversa fatigat.... Nam mihi cum magnis opibus domus alta niteret Nunc desiderium superest.... Cura novatur Cum memor antea cæcos semper dolor admonet annos. T.

ADVERSA FORTITER FERENDA. PHR. Aspera multa Pertulit adversis rerum immerfabilis undis. H. De Ulyssæ. O! foci, neque enim ignari sumus ente malorum, O! passi graviora, dabit deus his quoque finem.... Durare, & vosmet rebus servate secundis.... Forsan & hæc olim meminisse juvabit. V. Quò fata trahunt, retrahuntque sequamur Quidquid erit superanda omnis fortuna ferendo est. V. Tu ne cede malis; sed contra audentior ito, Quò tua te fortuna sinet. V. Adversis etenim frangi non esse virorum. Sil. Rebus angustis animosus atque fortis appare. H. Æquam memento rebus in arduis Servare mentem, non secus in bonis Ab insolenti temperatam Lætiâ. H. Ima permutat brevis hora summis: Nemo confidat nimium secundis; Nemo desperet meliora lapsis. Res Deus nostras celeri citatas Turbinē versat. S. Regium hoc ipsum reor, adversa capere; quòque sit dubius magis status, Hoc stare certo pressius forem gradu. Haud est

virile terga fortunæ dare. S. Alta mane; supraque tuos emerge dolores; Infragilemque animum, quæ potes, usque tene. O. Vivite fortes; Fortiaque adversis opponite pectora rebus. H. Fortunamque tuens utramque rectus, Inviclum potuit tenere vultum. Boet. . . . Quin tu jam vulnera sedas; Et tollismersum lætu caput. St. Gaudet patientia duris. Lætiùs est quoties magno sibi constar honestum. L. Scilicet adversis probitas exercita rebus Tristi materiam tempore laudis habet. Si nihil infesti durus vidisset Ulysses Penelope felix, sed sine laude, foret. O. Rebus in angustiis facile est contemnere vitam. Fortiter ille facit qui miser esse potest. M. Ingentes geminant discrimina magna triumphos. Cl. Mens infracta malis, animi vigor integer, &c. Buch. Explorant adversa viros; perque aspera, duro Nixitur ad laudem virtus interrita clivo. Sil. Nec enim fortuna querenda Sola tua est: similes aliorum respice casus, Mitius ista feres. O. Fortuna viriliter, inquit, Ista ferenda tibi est. . . . Et mihi crede, tibi tempora veris erunt. O. Non tamen ingenium tantis se cladibus atrox Dejicit. Cl. Fracti Pondera regni non inflexâ cervicè pati; neque degenerem Victumque malis, rectum impositas Ferre ruinas. S. Placet, animo ruinas quod capis magno tuas. S. Ponamus nimios gemitus flagrantior æquo Non debet dolor esse viri, nec vulnere major. f.

ADVERSA AMICOS PROBANT. PHR. Plures amicos re secundâ compares: Paucos amicos rebus adversis probâ. Aus. Fidem secunda poscunt; adversa exigunt. S. Nunc quia contraxit vultum fortuna, recedat. Auxilio postquam scis opus esse tuo. O. Sciticer, ut fulvum spectatur in ignibus aurum, Tempore sic duro est inspicienda fides. Dum juvat, & vultu ridet fortuna sereno; Indelibatas cuncta sequuntur opes. At simul innotuit, fugiunt; nec noscitur ulli, Agminibus comitum qui modo cinctus erat. O. Mihi chare quidem semper, sed tempore duro Cognito, res postquam succubere mæx. O. pars estis pauci melior, qui rebus in artibus Ferre mihi nullam turpe putatis opem. O. Multoque in rebus acerbis Acutius advertunt animos ad religionem. Quod magis in dubiis homines spectare periculis Convenit, adversifque in rebus noscere qui sint. Nam veræ voces tum demum pectore ab imo Eliantur, & eripitur persona; manet res. Lr.

ADVERSARIÂ, òrûm. n. Cic. [Tabulæ memoriæ causâ scriptæ, ita dictæ quod etiam ex parte adversâ scriberentur.] Un brouillon, ou papier journal, un recuël.

ADVERSARIÛS, ii. m. [Propriè qui adversus litigat.] Adversaire, partie adverse. SYNT. Adversarius alicui, alicujus. Cic. Adversarius est frater. H.

ADVERSARIÛS, à, ùm. Cic. Opposé, qui résiste, qui contredit. SYN. Contrâriùs, oppositùs, adversùs, infensùs, inimicùs. Qua vide suis locis.

ADVERSATOR, òris. m. trix, icis. f. Ter. [Qui adversatur.] Qui s'oppose, qui contrarie.

ADVERSITAS, àris. f. PLI. Contrariété, opposition, antipatie. Adversitâs. [Pro adversif.] Adversifé. Non dicitur latinè. (Vide ADVERSA.)

ADVERSOR, àris, àtus sũm, àri. S'opposer à quelqu'un, le contrarier. SYN. Rêpugnô, résistô, obsistô, eluctôr. SYNT. Adversarialieui. Cic. Rem aliquam. Tac.

adversante naturâ. Cic. PHR. Non adversata perenti. V. Visutque obfistere contra. Pr. Frangis sæpe repugnat equus. O. Et inexpugnabilis obstat. L. Huic spiritus oris multa reluctanti obstruitur. V.

ADVERSUM, & adversũ. Prap. Multa significat, ut. **ADVERSÛS**. [Pro contra.] Contre. Adversus leges. Cic. Adversum quod convenisset. Li.

ADVERSÛS. [Pro ègâ.] Envers. Pietas adversus Deos. Cic.

ADVERSÛS. [Pro cõtrâm, õbvĩam.] Au devant, en presence. Ire adversum. Cic. Adversus aliquem. T.

ADVERSUM, [Pro è rëgiõnẽ.] Vis à vis, Adversum Antipolim. Plî.

ADVERSÛS, à, ùm. Propriè idem quod, õppõsitũs. [Qui est vis à vis, à l'opposite.] PHR. Adversus ventus. O. Adversa vulnera, adversa fronte sedet. Sil. Adversis incurrunt hastis. V. Adverso pectore ferrum excipere. Sen. Procella Dudum adversa ferit. V. Isque ubi tendentem adversum per gramina vidit. V. Occupat os, faciemque adversam. V. Genibusque adversæ obductor arenæ. V. Adversos telum contorsit in hostes. V. Inter se adversis luctantur cornibus Hædi. V. Adverso vix flumine lembum Remigiis subigit. V.

ADVERSÛS. [Pro anteriori.] De devant. SYNT. Adversif dentes. Cic. Adversa cicatrix. Cic. Vulnera. Liv. Adversum corpus. Cic. Adversa manus. Cic. Le dans de la main.

ADVERSÛS [PER TRANSL. Pro Advërsãrĩõ, ìnĩmĩcõ, cõntrãrĩõ.] Opposé, contraire. SYNT. Adversum tempus. Cic. Adversus amor. Lr. Adversus alicui. Cic. Adversa pars. QUIN. Partie adverse. Adversâ avi. Liv. Les augures n'étaient pas favorables. PHR. Quibus adversum bellum incidit. H. Non tamen adversis ætatem vivimus Austris. H. i. Non infelices. Adverso movimus ista Deo. O. Fortuna secunda, Aut adversa cadat. V. O! utinam adversis retigissem carmina Musis. O. Non enibus enses sigaaque liliigeris non amplius æmula signis. Sant.

ADVERTÔ, is, vërti, vërsũm, èrẽ. A. Tourner vers un lieu. PHR. Advertere oculos. Plî. Advertere vultum rei. O. Aurem ad vocem. O. Terris festinem advertere proram. V. Iret ut ad muros, terræque adverteret agmen. V. Pedemque advertere ripæ. V. Ocydus advertunt proras, urbiqque propinquant. V. Et tandem læti notæ advertuntur arenæ. V. Advertitis æquore cursum. V.

ADVERTÈRÈ. [Pro animadvertere.] Considerer avec reflexion. SYNT. Advertere animum rei. Tac. Advertere animo. Plî. Advertere aliquid. Ter. Advertere parci-monix. Tac. PHR. Accipite hæc animis, lætasque advertite mentes. V. Huc advertite mentes. V. Quæ dicam animis advertite vestris. V. Paucis, advertite, docebo. V. Has inquam nugas, quibus aurem advertere totam Non aspernantur Proceres. M. Monitis animos advertite nostris. O. Ad primam vocem timidus Advertimus aures. O. In rebus acerbis Acutius advertunt animos ad religionem. Lr. Quod si quis monitis tardas adverterit aures. Pr. Lusibus ut possis advertere numen inepris. O. Animoque notavi. O. monitis animos advertere. O.

ADVERTÈRÈ in aliquem. Tac. [Pro punire.] Chastier. (Vide PUNIO.)

ADVESPERASCIT. TER. Il se fait tard. SYN. Advëpërât, vëspërât, n'õscëit, vëspërãscit. PHR. Traherent cum sera crepuscula noctem. O. Ruit oceano

Nox. *V.* Sera rubens accendit lumina *Vesper. V.* Qui tantum Oceano properent se tingere soles Hyberni. *V.* Lux tardè discedere visâ Præcipitatur aquis, & aquis nox exit ab iisdem. *O.* Noctem ducentibus astris. *V.* Solis ad occasum cum frigidus aëra *Vesper* Temperat, & saltus reficit jam rosida luna. *V.* Præcipitem Oceani rubro lavit æquore currum. *V.* Subit nox, venit, cadit *Hesperus. V.* Obscuram inducunt nocturna crepuscula noctem. Dum dubitant, seram pepulere crepuscula noctem; Umbraque telluris tenebras induxerat orbi. *O.* (Vide SOL. Solis occasus. *VESPER. Vespere. Nox. Nox imminet.*

ADVIGILŌ, *ās, avi, atum, arē. Veiller, prendre garde à une chose. SYN.* Invigilō, studēō, cūrō. *SYNT.* Advigilare ad aliquid. *Cic. Alicui. T. PHR.* Nec tædebit avum parvo advigilante nepoti. *T.* Non impacaris regum advigilantia somnis Pila, nec alternâ ferri statione gementes Excubiae. *St.* Et sua quemque Advigilare sibi jussit Fortuna premendo. *Manil.*

ADULATIŌ, *ōnis. f. Flaterie, complaisance outrée. EPITH.* Blandā, mellitā, verbosā, fallāx, improbā, perfidā, dolosā, lātens, insidiosā, absurdā, gliscens, sēgnis, fœdissimā, indecōrā. *SYN.* Assentatiō, blanditiā, illēcēbrā, blandimētā, mollēs blanditiā, verbā dulciā, vocēs blandā, d. c. tā mollissimā, aures mulecētā verbā. Vocēs blandā doli, frāus, insidiā, mēdaciā, linguā fallacis dulcē vērēnium, mellitā mūrmurā linguā. *PHR.* Impia sub dulci melle venena latent. *O.*

ADULATOR, *ōris. m. Flateur, complaisant outré. SYN.* Assentator. *EPITH.* Mēdāx, fallāx, blandus, tūrpis, vills, vānilōquus, garrulus, sūbdolus, vēr-sutis, improbus, perfidus, exitiosus, verbosus, fugiendus, loquax, levīs, cōmis. *PHR.* Cæcus adulator, dirisque à ponte faterelles. *J.* Agmen Adulantum mediā procedit in aulā. *O.* Lingua adulatrix tacito veneno Blandiens, cæcos meditatur ictus: *Buch.* Mala arte aucupantur gratiam. *Com.* Se componit ad omnem Majoris nutum; vitiisque imperit honesta Nomina virtutum. *J.* Quidquid dicunt laudo, id rursus si negant, laudo, id quoque negat quis, nego; ait, aio. Postremo imperavi ego mihi omnia assentari: is quæstus nunc est multo uberimus. *Ter.* Quid quod adulandi gens prudentissima laudat Sermonem indocti, faciem deformis amici; Et longum invalidi collum cervicibus æquat Herculis, Antæum procul à tellure tenentis Miratur vocem angustam, quā deterius nec Ille sonat, quo mordetur Gallinā marito. Natio comæda est: rides? majore cachinno Concutitur; flet, si lachrymas aspexit amici, Nec dolet: igniculum brumæ si tempore poscas, Accipit Endromydem; si dixeris, æstuo; sudat. *J.*

ADULATORIUS, *ā, ūm. De flateur. Adulatorii dedecoris exemplar. Tac.*

ADULŌR, *āris, arūs sūm, arī. D. Flater, avoir une lâche complaisance. SYN.* Blanditiās, dicō. Blandā loquor. Blandis vocibus, mellitis verbis loquor, mulecō, fallō. Aliquid auribus dō. *Cic. SYNT.* Adulari aliquem. *Cic. Alicui. Quin. PHR.* Voces Hyblæo potiores melle propinant. Tonat augurē furdo; Ut lætæ jurantur aves Bubone sinistro. Vendere nec vanos circum palatia fumos, Plaudere nec cano, plaudere nec Glaphyro. *M.*

ADULTĒR, *ērī. Adultere, qui viole la fidélité conjugale. EPITH.* callidus, nitidus, nocturnus, tūrpis, obscenus, secretus, lascivus, salax, impurus, libidinōsus, infidus, perditus, improbus. Prōdigus, furtivus, noctivagus, lubricus, dolosus. *SYNT.* Adulter in aliquā. *Cic. Alicujus. Cl. SYN.* Mæchus. Thālami sociālità fœdērā rumpens. Ausus thālamos violare jugales. Vēritos sectans hymenæos. Socii thōri sacrā jurā violans. Vēneris qui furtā requirit. Furtivā indūlgens vēnerī. Maritali lectō insidiatus. Legitimos fœdāns thōros. *PHR.* Thalamos incesto polluit ausu. Turpi pollutus adulter concubitu. *J.* Ausus & hospitii temeratis advena sacris Legitimam nuptæ sollicitare fidem. *O.* Lede, quam plumis abditus albis Callidus in falsā lusit adulter ave. *O.* Nec qui fraternus adulter Casta Mycenæo connubia polluit auro. *St.* Abditus interea later, & secretus adulter, Impatiensque moræ pavet. *J.* Nocturnus adulter Tempora Santonico velas adoperta cucullo. *J.* Mox Juniores quærit adulteros. *H.* Hic se præcipitem tecto dedit; ille flagellis Ad mortem cæsus, fugiens hic decidit acrem Prædonum in turbam, dedit hic pro corpore nummos. *H.* Fœcunda culpæ sæcula nuptias Primum inquinavere & genus & domos. *H.* Inclusam Danaen turris ahenea, Robustæque fores, & vigilum canum Tristes excubie munierant satis Nocturnis ab adulteris. *H.* Nullis polluitur casta domus stupris. Conjux nec nitido fudit adultero. *H.* Cum quibus illa malum fecit adulterium. *C.*

ADULTĒRĀ, *æ. f. Femme adultere. EPITH.* Tūrpis, incōstā, infidā, perfidā, lubricā. *SYN.* Conjux infidā mātūrō. Fidē conjūx oblita jugalis. Infidā virō. *PHR.* Et matris pellex & adultera patris. *O.* Surpurgis ad Veneris furtum. *Aus.* Nupta virum timeat, rata sit custodia nuptæ Hoc decet; hoc leges, jusque, pudorque jubent. *O.* Nec spoliū nostri turpe pudoris habe. *O.* Locumque cælo pulsa pellicibus dedi. *S.* Turpiter illa virum cognovit adultera virgo. *O. i. Juvenis.* Ut jam servaris bene corpus adultera mens est: Nec custodiri nī velit, ulla potest. *O.* Manifestaque crimina pleno Fert utero. *O.* Adultera clavis. *O. Per transfl.*

ADULTĒRIUM, *v. n. Adultere, le crime d'adultere. EPITH.* Obscenum, tūrpē, vērētum, secretum, impurum, nocturnum, furtivum, infamē. *SYN.* Struprum, adultērii labe. *O.* Illiciti thōri. *L.* Furti thōri. *L.* Furtivi crimina, fœdērā lecti. Infidæ furtum Vēneris. *PHR.* Turpe thōri reditu census augere paternos. *O.* Pectus adulterii labe carere negant. *O.* Falsus adulterii testis adulter ero. *O.* Turpe & adulterium mediocribus; hæc eadem illi Omnia cum faciant, hilares nitidique vocantur. *J.* Sed quæ se impuro dedat adulterio. *C.* Quique ob adulterium cæsi. *V.* Cogis adulterium, dando tempusque locumque. *O.* Deprensus toties bene nosses furra mariti. *O.* Esse metus cepit ne jura jugalia conjux Non bene servasset. Facies atasque jubeant Credere adulterium; prohibebant credere mores. . . . quærere quod doleam statuo; donisque pudicam Sollicitare fidem. *O.*

ADULTĒRINUS, *i. m. Bâtard. SYN.* Spurius, nōthūs.

ADULTĒRINUS, *METAPH. Faux, contrefait. SYNT.* Adulterinum signum, symbolum. *Pla.* Adulterinus nummus. *Cic.*

ADULTERŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. N. SUE. *Commettre un adultère.* SYN. Mōtchōr, stūprō. PHR. Socialia frangere jura. Veritum sollicitare torum. O. In vetitos turpiter ire toros. *Sant.* Venerem temerare maritam, Castaque legitimi fallere jura tori. O. Castum temerare cubile Fines transire pudoris. O. Connubialia jura Vertis adulterio. Mirus amor, juvet ut Tigres subidire Cervis, Adulteretur & Columba Milvio. *H.* Define matronas sectarier, unde laboris Plus haurire mali est, quàm ex re decerpere fructus. *H.* Sed prius Apulis Jungentur Capreae Lupis, Quam turpi Pholoë peccet adultero. *H.* Adulteratus nidus. *Plī.* Incorrupta mei conserva fœdera lecti. *T.* Pactamque per aras Haud facilis temerare fidem. *Sil.* Ante pudor quàm te violem, aut tua jura resolvam. *V.*

ADULTĒRĀRĒ pecuniam, tabulas, judicium. *Cic.* METAPH. *Alterer, falsifier.*

ADULTŪS, ā, ūm. *Adulte.* SYN. Adōlēscēns, jūvēnis. SYNT. Adulta virgo. *S.* Ætas. *Cic.* Vir adultus ætate. *V.* Puer adulta ætate. *Cic.* PHR. Aliæ spem gentis adultos educunt fœtus. *V. De Apibus.* Et adultos forrior artus, &c. *St.* Inde minutatim vires & robur adultum Frangit. *Lr.* Paulatimque gradus ætatis scandere adultæ. *Lr.*

ADULTŪS, per translat. [Dicitur de nocte, de ætate, de vitiis, &c. *Tac.*] *Qui a crā.* PHR. Nec adulta leni fluctuat zephyro seges. *S.* Et adultum comere crinem. *St.* Adulta urbs. *Cic.* Eloquentia. *Tac.* *Pro florenti.*

ADUMBRĀTĪM. Adv. *Grossierement.* PHR. Sed quasi adumbratim paulum simulata videntur. *Lr.*

ADUMBRĀTIŌ, ōnis. f. *Cic.* *Ebauche, essai.*

ADUMBRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Cic.* [Propriè significat umbram facere.] *Donner, faire de l'ombre.* SYN. Obscūrō, ōbūmbrō. SYNT. Adumbrare vineas. *Col.* (Vide UMBRA.)

ADUMBRŌ. Metaph. [Sumitur pro delineare. i. picturā umbratim fingere.] *Tracer, ébaucher.* (Vide PINGO.) Sumitur & pro imitārī, fingērē. *Contrefaire, représenter.* SYNT. Adumbrare mores. *Curr.* Adumbrata lætitia. *Tac.* Opinio. *Cic.* Adumbratas vir. *Cic.* *Qui avoit le nom de mary.*

ADUNCITĀS, ātis. f. *Cic.* *Courbure, figure crochū.*

ADUNCŪS, ā, ūm. *Crochu, courbé.* SYN. Cūrvūs, incūrvūs, rēcūrvūs, rēflēxūs, rēpāndūs. PHR. Rostroque immanis Vultur adunco. *V.* Cymbā sedet alter aduncā. O. Adunci vulnera aratri. O. Spiramina naris aduncæ Amputat. *L.* Naso suspendis adunco. *H. i.* *Subfannas, irrides.* Avibus. . . oraque adunca dedit, curvos dedit unguibus hamos. O. Sarcula nunc durusque bidens & vomer aduncus, Ruris opes, niteant, iniquet arma situs. O

ADUNŌ, ās, ārē. *Amasser.* [Verbum inusitatum.]

ADUNĀTŪS, ā, ūm. *PLIN.* *Amassé, assemblé.*

ADVOCĀTIŌ, ōnis. f. *Cic.* & *Advocāmentūm*, i. n. *PLI.* *Sollicitation, assistance, ou secours des amis dans les procès.* *Advocātiō.* *Cic.* *Consultation.*

ADVOCĀTŪS, ā, ūm. *Appellé.* PHR. Quis Deus tibi non bene advocatus. *C.* (Vide VOCO, ACCERSO.)

ADVOCĀTĪ. *Cic.* *Témoins, spectateurs.* (Vide TESTIS.)

ADVOCĀTŪS, i. m. *Avocat, solliciteur de procès pour un autre.* SYN. *Pātrōnūs, causidicus, orātor.* *Æqui*

cōnsultissimūs, defensor. *Lēgūm vīndēx, ālsērtōr,* pēritūs, flēxānīmō sērmōnē pōtēns. *Thēmīdīs jūrā cōlēns.* EPIT. *Disertūs, faciendūs, eloquēns, fidūs, lōquāx, sōllīcītūs, vāfēr, āvārūs, raucūs.* PHR. Seu linguam causis acuis, seu civica jura Respondere paras. *H.* Nec me verbosas leges edificere, nec me Ingrato voces prostituisse foro. O. Non ego caudidicus, nec amaris litibus aptus. *M.* Non rauci lites pertulit ille fori. *Cl.* Cujus. . . Auxilio miseris vox solet esse reis. O. Nunc melior foro Gestit disertis fervere jurgis. *Sarb.* *Regisque & Patrum jura tueris; Regis apud patres, patrum defensor in aulā.* *Com.* *Pondere rerum Protrahe res victos in tua senfa patres.* *Sant.* Et te dicentem themis admirata. . . quanta olli gravitas? verbis quod pondus! & alto Pectore qui sensus, quantaque mens habitat. *Sant.* (Vide ORATOR CAUSDIDICUS.)

ADVOCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Appeller, faire venir.* SYNT. Advocare concionem, ad concionem. *Cic.* In consilia. *Quin.* Advocare aliquem. *Cic.* Advocare. Animum ad se. *Cic.* PHR. Socios in cœtum littore ab omni Adocat. *V.* Ut tamen noris quibus advoceris. *Gaudiis.* *H.* (Vide ACCERSO.)

ADVOCĀRĒ. *Appeller à son secours.* PHR. Neve parum valeant à se data gramina, carmen Auxiliare canit; secretasque advocat artes. O. Monitis frustra nitentibus, enses Advocat. *Sil.* Ut invidiam Deis Lugendo facias advoca in planctum genas. *S.* Sed non quia serior ægro Advocor, ille mihi destituentus erit. O. Patrem advocavi, munere in patrio fungor. *S.*

ADVOLĀTŪS, ūs. m. *Cic.* *Le vol des oiseaux.* (Vide VOLATUS, VOLO, as.)

ADVOLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Aller vers quelque lieu en volant.* SYNT. Advolare uberibus. *Plī.* In agrum ē mari. *Plī.* Advolare ex imo. *Plī.* (Vide VOLO.)

ADVOLŌ, ārē. [Transfertur ad homines.] *Accourir, venir en diligence.* SYN. *Prōpērō, accēlērō, accūrō, festinō, cēlērō, apprōpērō.* SYNT. Advolare ad aliquem. *Cic.* Alicui. *V.* In auxilium. *Plī.* Advolare rostra. *Cic.* *Pro in rostra.* PHR. Nec jam fama mali tanti, sed certior author Advolat Æneæ. *V.* Velox jam nuncius advolat urbem. *C.* En age segnes rumpe moras. *V.* Festinate viri. *V.* Vade age &c. *V.* Festinant jussi rapidisque feruntur Passibus. *V.* (Vide CURRO, PROPERO.)

ADVOLVŌ, is, vlvī, vōlūtūm, ērē. *A. Rouler vers un lieu.* SYN. *Volvō, sūbvōlvō, adducō, attrāhō.* PHR. Advolvere focis Ulmos, ignique dedere. *V.* Magnusque advolvitur astris Clamor. *St.* Carmen in unum Tantarum sperem cumulos advolvere rerum. *Cl.*

ADVOLVĪ GENĪBŪS. *Se jeter aux genoux.* PHR. Iterum superbe genibus advolvor tuis. *S.* Fles advolutas; quid prece indomitum domas. *S.* Nec inoror ante tuos procubuisse pedes. O. (Vide GENŪ, GENIBUS advolvi.)

ADVORSŪM. *Plant.* (Vide ADVERSUM.)

ADURGĒŌ, ēs, ūrsi, ērē. *A. Presser, pour suivre vivement.* PHR. Cæsar ab Italiā volantem Remis adurgens Accipiter velut Molles Columbas. *H.* (Vide URCEO.)

ADURŌ, is, ūrsī, ūstūm, ērē. *A. Brûler.* SYN

URO, t̄rreō, incēndō, cōmbūrō. PHR. Et Boreæ penetrabile frigus adurat. V. Cum me supremus adusserit ignis. O. (Vide URO.)

ADUSTIŌ, ōnis. f. SEN. Brûlure. Oculi adustio. PLI. Inflammation.

ADUSTUS, ō, ūm. Brûlé. Adustus cibus. Ter. Adustioris caloris est, &c. LIV. Hâlé.

ADUSQUE. Jusques. SYN. Ad. PHR. Atides Protei Menelaus ad usque columnas Exular. V. Sed quod ad usque decem, numero crescente, venit. O.

ADYŢUM, ī. n. Lieu secret dans le temple des p̄iens. EPITH. Sēcrētūm, p̄sūdūm, lātēns, s̄crūm, ābdītūm, trēmēdūm, vēnērāblē, āugūstūm, īmūm, rēmōtūm, pēnētrālē, tērrificūm. SYN. Pēnētrālē, s̄c̄rī pēnētrālī tēctī, sēcrētīōr ādis lōcūs. PHR. Isque adytis hæc tristitia dicta reportat. V. Non patrio ex adyto sortes. V. Mugire adytis cortina reclusis. V. Aeternumque adytis effert penetralibus ignem. V. Talibus ex adyto dictis Cumæa Sybilla Horrendas canit ambages. V. Sic Phryga terrificis genitrix Idæa cruentum Elicit ex adytis. St. Illa pavens adyti penetrale remori Fatidicum, primā templorum in parte resistit. L. Occultant adytis sacra latentibus. M.

ÆĀ, æ. f. Civitas Colchidis quam Phasis fluvius præcursit. PLIN. Hinc fictum est à p̄etis Æam venatricem, Phasidis fluvii amplexus fugientem, in insulam sui nominis versam esse. Barbarus in patriis sectatur montibus Æam Phasis amore sūtens: pavidus jacit illa pharetras Virgineo turbata metu; discursibus & jam deficit, ac volucris victam Deus alligat undā. V-F.

ÆACUS, cī. Jovis ex Ægina filius, qui regnasse dicitur in insula quam. Ænapiam veteres appellavere; sed ipse Æacus Æginam genitricis nomine dixit. O. Cum insula circes, grassante peste, obissent; Æacus à Jove obtinuit ut formica mutarentur in homines, qui Myrmidones dicti sunt. (Vide MYRMIDONES.) Tertius à Plutone electus est Inferorum judex ob eximiam ejus in subditos equitatem. PHR. Æacus huic parer est, qui jura silentibus illic Reddit. O. Tuasque Æacus in pœnas ingeniosus erit. O. Nec nostrum seri curvarent Æacon anni. O. Aut si quis positā judex sedet Æacus urnā In mea sortitā judicet ossa pilā. Pr. Quam pene furvæ regna Proserpinæ & judicantem vidimus Æacum. H. Severi sectus Æaci lorīs. M. Oenopiam Minos venit Æacideia regna. O.

ÆACIDES. Achilles quem genuit Pelous Æaci filius. PHR. Sævus ubi Æacidæ telo jacet Hector. V. Jam timor ille Phrygum, decus & tutela Pelasgi Nominis Æacides, caput insuperabile bello. O. (Vide ACHILLES.)

ÆACIDES. Quoque dictus est Pyrrhus Achilles filius & Æaci pronepos. PHR. Conjugio Æacidæ Pyrrhi sceptrisque potitur. V. Ipsumque Æacidem genus armipotens Achilles V. (Vide PYRRUS.)

ÆÆ, ēs. vel. ÆÆā, æ. f. Insula Siculi freti, quam habitavit Calypso. Est & urbs Colchica à quo duplici loco dicta sunt ÆÆA & Calypso & Circe. PHR. O! utinam subito fieri mea munera possem Artibus Ææis. O. i. Magicis Circes artibus mutari in annulum amica datum. Illa magas artes Ææaque carmina novit. O. Infernique lacus Æææque insula Circes. V.

ÆANTYUM, ī. n. St. Oppidum Troadis in quo sepultus est Ajax.

ÆAS, antis. M. Fluvius Epiri. Purus, in occasus, parvi sed gurgitis, Æas Ionio fuit inde mari. L.

ÆDĒPOL. Ter. [Jurandi adverbium, significans per ædes Pollucis.] Par le temple de Pollux, en vérité.

ÆDES, is. f. Numero singulari de templo dicitur, plurali, de domibus & templis.

ÆDES, Pro sepulchro dixit OVID. Pro alveari. VIRG. Aut intus clausis cunctantur in ædibus omnes. Apes. V.

ÆDES, Temple. SYN. Templūm, fānūm, dēlābrūm. EPITH. S̄acrā, vōtīvā, p̄sānā, &c. Vide templum.

PHR. Jupiter angustā vix totus stabat in æde. O. Et Dea marmoreā cujus in æde sumus. O. Spectemus vacuum Romanis vatibus ædem. H. Reddere victimas, ædemque votivam memento. H. Tum fulmina mittat & ædes sæpe suas disturbet. Lr. Ante fores nondum referatæ constitit ædis. L. Stabat in exigua ligneus æde Deus. T. (Vide TEMPLUM.)

ÆDES, ūm. f. PL. Maison. PHR. Mane salutantum totis vomit ædibus undam. V. Annuimusque viro, primasque intravimus ædes. V. Ubi languidus ignis inerat ædibus. St. Ædes labantes reficere. H. (Vide DOMUS, PALATIUM, ÆDIFICIO.)

ÆDÍCULĀ, æ. f. [Pro sacello. Cic.] Petite Chapelle.

ÆDÍCULĀ, æ. [Pro loculamento simulacri. PLI.] Tabernacle, tout lieu où l'on enfermoit autrefois la statue des faux dieux.

ÆDÍCULĀ, æ. f. Chambre. In ædiculam concludi. PLA.

ÆDÍCULĀ, ærūm. [Pro angustis adibus. Cic.] Petite maison.

ÆDIFICATIŌ, ōnis. f. Cic. L'aktion de bâtir, bâtiment.

ÆDIFICĀTŌR, ōris. m. Qui b̄atit, ou qui aime à b̄atir. PHR. Ædificet nec sit tamen ædificator. Col. Ædificator erat Centronius. J. Primæque ratis molitor Jason. O.

ÆDIFICIUM, ī. n. Cic. Édifice, bâtiment. PHR. Labore majus humano decus. S. Infani moles operosa laboris. Rap. Mœnia Trojæ Neptuni fabricata manu. V. Magnis constructa molibus. V. Structa vigent solido stabulorum mœnia saxo. V. Tempia Dei saxo venerabar structa vetusto. V. Structa meis manibus perjura mœnia Trojæ. V. Tot congesta manu præruptis oppida saxis. V. Absumptæque omnes vana in proscœnia rupes. (Vide DOMUS, PALATIUM, ÆDIFICIO.)

ÆDIFICŌ, as, avi, ærūm, arē. A. B̄atir. SYN. M̄llōr, f̄abrīcō, f̄abrīcōr, ēxtrūō, cōnstrūō, cōndō, strūō, fūndō, pōnō, st̄atūō, cōstitūō. ÆDIFICARE DOMUM. PHR. Ædificare casas. H. Venerabilis Amphitheatri Erigitur moles. M. Cæloque educere certant. V. Fatales murorum attollere moles, Saxaque subvectare humeris. V. Manibus subvolvere saxa. V. Tu secunda marmora locas sub ipsum funus; & sepulchri immemor struis domos. H. Gellius ædificat semper; modo limina ponit... nunc has nunc illas mutat reficere fenestras M. Tuguri congestum cæspite culmen. V. Cur invidendis postibus & novo Sublime ritu moliar atrium. H. Contracta pisces æquora sentiunt, Jactis in altum molibus: huc frequens Cæmenta dimittit redemptor Cum famulis. H. Cæmentis licet occupes Tyrrhenum omne tuis, & mare Ponticum. H. Eligitur locus; hunc angustique imbrice recti Parietibusque premunt arcūs, & quatuor ad-

dunt Quatuor à ventis obliquè luce fenestras. *V.* Magnis molibus ante constructam. *V.* Aetatis trabibus Pariisque columnis Regifico surgunt aedes ad sydera luxu. *Vida.* Quid mihi conspicuo Pario de marmore postes, Invidiosa novo quid molior atria ritu. *Rha.* Prima locare manu molitrique aggere tecta. *V.* **ÆDIFICARE URBEM.** *PHR.* Pulchramque uxorius urbem Extruis. *V.* Non cœptæ assurgunt turrets; non arma iuventus Exercet; portusve aut propugnacula bello Tuta parant: pendente opera interrupta, minæque Murorum ingentes, æquataque machina celo. *V.* Longam muris cum cingeret Albam. *V.* Trojamque videtis Quam vestræ fecere manus. *V.* Mavortia condet Mœnia. *V.* Cum conderet urbem. *V.* His mœnia ponet. *V.* Muros optatæ molior urbis. *V.* Romanæ conditor urbis. *V.* Urbem tutâ componere terrâ. *V.* Delegere locum & posuere in montibus urbem. *V.* Ac veluti nudis cum surgunt mœnibus urbes. Conditor & vacuos muris circumdare colles Destinât. *Manil.* Ingentia cernes Mœnia surgentemque novæ Carthagini arcem. *V.* Condere cœperunt urbes, arcemque locare, Præsidium Reges ipsi sibi, per-fugiumque. *L.* Nova culmina totis Ædificet ripis, & sævum gentibus amnem Tybridis in morem domibus prævelet amœnis. *Cl.* Ipse humili designat mœnia fossâ; Moliturque locum, primasque in littore sedes Castrorum in morem pinnis atque aggere cingit. *V.* Urbem designat aratro Sortiturque domos, hoc Ilium & hæc loca Trojæ Esse iubet: gaudet regno Trojanus Acestor Indicitque forum, & patribus dat jura vocatis. *V.* Instant ardentes Tyrii: pars ducere muros, Pars aptare locum tecto, & concludere sulco: Hic portus alii effodiunt; hic alta theatris Fundamenta locant alii, immanesque columnas Rupibus excidunt, scænis decora alta futuris. *V.* Urbem præclaram statui, mea mœnia vidi. *O.* Hic tamen ille urbem Patavi sedesque locavit Teu-crorum, & genti nomen dedit. *V.* Quid prohibet muros jacere, & dare civibus urbem. *V.* Urbem constitui, latèque patentia fixi Mœnia finitimis invidiosa locis. *O.* Structis exurgunt oppida muris. *T.* O! Fortunati quorum jam mœnia surgunt. *V.* Romulus æternæ nondum fœdaverat urbis Mœnia. *T.* Urbem quam statuo vestra est. *V.* Feror huc, & littore curvo, Mœnia prima loco fatis ingressus inquis. *V.* Tu mœnia magnis Magna para. *V.* Iliacamque jugis hanc addidit arcem. *V.* Æneam fundantem arces, ac tecta novantem. *V.*

ÆDIFICARE, PER TRANSL. SYNT. Ædificare classem, navem, prælia, hortos. *Cic.* Vicos, plateas. *Cas.* Remp. moribus & consiliis. *Cic.* Viri specus ædificant. *Pli.* *PHR.* Altum Turribus ædificant caput. *J.* Fornabat in Idâ Æneas classem. *V.* Instat montis equum divinâ Palladis arte Ædificant, sectâque intexunt abiectas costas. *V.* Sæpe etiam effossis, si vera est fœna, larebris sub terrâ fodere larem. *V.* Aut hæc in nostros fabricata est machina muros. *V.* Classemque sub ipsâ Antandro molimur. *V.* Mundi fabricator. *O.*

ÆDILIS, is. m. EDILE, Ædiles duo Roma è plebe creati sunt qui aedes sacras & privatas procurarent. Deinde ex patriciis adjuncti sunt. Curules, ita nominati à sedo curuli eburneâ, quâ utebantur. Curabant illi non aedes tantum, sed & publicos ludos, aqua ductus, & cætera urbis commoda. PHR. Plebis ad

Ædiles perducta licentia talis Publicios. *O.* Quando in consilio est Ædilibus. *J.*

ÆDILITAS, aïs. f. Cic. La charge des Ediles.

ÆDILITIUS, a, um. D'Edile. Vir ædilitius. *Cic.* Qui a été Edile.

ÆDITIMUS, mī, & Ædituus. ūi, m. [Custos ædis sacræ.] *Commis à la garde d'un temple, sacristain.* *PHR.* Sed tamen est operæ pretium cognoscere quales Ædituos habeat belli spectata domique Virtus, *H. i.* Narratores ædituorum instar, qui numinum, sacrarumque sibi commissorum originem advenis perpetuo narrant. Onerataque passim Cuncta cadaveribus cælestium templa manebant, Hospitibus loca quæ complebant Ædituentes. *Lr.* PRO ÆDITUI.

ÆDON, ōnis. f. [Avis.] Un Rossignol. *PHR.* Non quæ verno Nobile carmen Ramo cantat Tristis Ædon. *S.* Quæ lachrymis nostris questus reddet Ædon, ramo pendens querulo mœstum gutture fundens Murmur. *S.* Vocalem superet si dirus Ædona Bubo. *Calph.* Sic & Ædoniâ superantur voce cicadæ. *O.* (Vide PHILOMELA, LUSCINIA, AVIS.)

ÆDON, ōnis. m. Mons Thracia. HINC Ædonus Pro Thracio. *PHR.* Ac velut Ædoni Boreæ cum spiritus alto Insonat Ægeο, sequiturque ad littora fluctus. *V.* Vei in Ædonias tollite sylvas. *S.* Protinus in sylvis matres Ædonidas omnes, &c. *O.*

ÆDUA, Givitas. Cæs. Autun.

ÆDUI, ōrum Cæs. Les peuples de Bourgogne.

ÆETA, & Æetes, æ. Colchorum Rex solis ex Persâ filius, ad quem Phryxus detulit aureum vellus, cujus causâ bellum sibi ab Argonautis illatum est. *Medæa* Æeta filia patrem prodidit, sequè Jasoni, raptori velleris, adiutorem & fugæ comitem adjunxit, Absyrthumque & Calciopen fratres discepit, insequentem patrem in colligendis membris remoratura. (Vide MEDÆA, ABSYRTHUS, SYN. Phasiacus.) (à Phasi fluvio Colchidis.) Solè satus. *PHR.* Non senis Æetæ regia Lemnos erat. *O.* Medæa Colchi noxium Æetæ genus. *S.* O mihi si profugæ genitor nunc ille supremos Amplexus Æeta dares. *V-F.*

ÆETIAS, aïs. & æetis, idis. Medæa Æeti filia. *PHR.* Rapido fallax Æetias igni Imponit purum laticem. *O.* Ingens Æetida perculit horror. *V-F.*

ÆETIUS, & æetius, a, um. Ad Æetem pertinens. *PHR.* Æolii proles Æetia Phryxi. *V-F. i. nepotes Æetæ.* Phasidos ad fluctus & fines Æeteos. *C.*

ÆGÆ, arum. f. Macedonia oppidum. Pl. Cilicia quoque, & Æolidis. Pl. PHR. Extremæ resonant navalibus Ægæ. *L. De Ciliciensi.*

ÆGÆA, Urbs Æmathia. JUSTIN. Et Mauritania. STRAB.

ÆGÆON, ōnis. Gigas Titanis & Terra filius, immanis saxorum in Jovem jaculator. *PHR.* Ægæon qualis centum cui brachia dicunt Centenasque manus, quinquaginta oribus ignem Pectoribusque arsisse, Jovis cum fulmina contra Tot paribus streperet clypeis, tot stringeret enses. *V.* Prementem Ægæona suis immania terga lacertis. *O.* Vincula & angustam centeni Ægeonis umbram. *St.* (Vide GIGAS.)

ÆGÆUM, i. n. [Mare inter Hellespontum & Tenedum; de quo vide inf. Ægeus.] Archipel. SYN. Æquor Ægæum, Ægææ æquæ. *O.* Ægææ æquoris undæ, ægæum frētum. *Sen.* Ægæus gurgēs. *St.* ægæi fluctus. *St.* Pōntus Ægæus. *S.* Sålum Ægæum. *Pr.* Ægæi

tūmūltūs. *H. Epith.* (Vide *MARE.*) *PHR.* Dii maris Ægæi quos sunt penes æquora ponti. *Pr.* Quòd facerem versus nter fera murmura ponti Cycladas Ægæas obstupuisse puto. *O.* Non ego nunc Adriæ vector mare noscere tecum , Tulle, neque Ægæo ducere vela salo. *Pr.* Seu Tyrrenam hyemem seu stagna Ægæa laceffunt. *St.*

ÆGER, ægrā, ægrum. *Malade.* *SYN.* Ægrōtūs, mōrbidūs, infirmūs, lānguīdūs, lānguēs, invālidūs, prōximūs drcō. Mōrbō frāctūs, grāvīs. *O.* Lānguēs mōrbō. *Lr.* *SYNT.* Æger ex vulnere. *Liv.* Vulnere. *Sil.* Morbo. *Cic.* Morbi. *V-F.* Pedibus, *Sal.* Pedes. *Gel.* Æger timoris. *SIL. i.* ob timorem. *PHR.* Corpore sed mens est ægro magis ægra. *O.* Quam mihi das ægro , dabis ægrotare timentī. *O.* Sponsæ languida membra tuæ. *O.* Genua ægra trahentem. *V.* Attollit in ægrum Se femur. *V.* Quem tempore longo Torret quarta dies , olimque domestica febris. *J.* Longior infirmum ne lasset epistola corpus. *O.* Cum jam cutis ægra tumebit. *H.* Vexataque corpora morbis , Vixque Machaoniā restituenda manu. *Sann.* Jam prope depositus, certè jam frigidus æger.

Ægri varia descriptiones. Oculos stupor urget inertes; Ad terramque fluit devexo pondere cervix. *V.* Vix cubito languida membra levat. *O.* Mortis tum signa dabantur Perturbata animi mens in mærore, meruque Triste supercilium, furiosus vultus & acer; Sollicitæ porro plenæque sonoribus aures, creber spiritus, &c. *Lr.* Continuo est ægris alius color, horrida vultum Deformat macies. *V.* Pugnat recto se tollere trunco; Sed genuum junctura riget; frigusque per ungues Labitur. . . vitalesque vias & respiramina clausit. Ille etiam suus ex oculis vigor, & suus ore Dejectus color haud lætā de fronte cadebat. *Fra.* Atque ibi languentem, suspiriæque ægra trahentem Te videt. Ex sanguis macies nudaverat ossa Inque tuo vultu pallorque & plurima lethi Sederat effigies, quantum ah mutatus ab illo, &c. *Com.* Squallidus obsedit faciem situs: ossaque præbent Membra per arentem dinumeranda cutem. . . oculi retro in latebras abiē. . . Talem me fingite quales Ad tumulos Manes credit adesse timor Qualia pinguunt mortis simulachra famisque. *Buch.* Aspicias ut macies vultum depascat & artus; Vividus ut toto fugerit ore color. *Hofsch.* Semineces errare viis. . . Terræque jacentes Lassa- que versantes supremo lumina motu. *O.* Ex humeris sine robore brachia pendunt; Nec fluidum cervix sustinet ægra caput. *Buch.* Sic vitæ amisso munere fata moror. *Buch.* Et trahit exanimem languida vita moram. *Buch.* Nullus color ægraque verba. *V-F.* In- spectro linguæ prius indicis æstu Tacta superposito pollice vena fuit. . . Vena notas vitæ jam fugientis habet. . . Morbus Apollineam non timet iste manum. *Sann.* Æger eras, nil esca tibi nil pharmaca prosunt: Nil tibi quam tulerat cura medentis opem. Jam Myrrham Casiamque tibi Pollinctor adornat; Apparat extremum jam Libitinæ rogam. *Sann.* Mura metu thalamos cingeat turba medentum; Et variis corpus succis atque arte fovebant Pæonia incassum: morbi violentia cunctas Herbarum exsuperat vires, gliscitque medendo. Jamque propinquabat tacito mors improba gressu Sanguineam quatiens falcem. *Com.* Quin etiam subitā vi morbi sæpe coactus Ante oculos aliquis nostros ut fulminis ictu, Conci-

dit; & spumas agit, ingemit, & tremitt artus, Desipit, extenat nervos, torquetur, anhelat Inconstanter, & in jactando membra fatigat: Nimirum quia vis morbi distracta per artu Turbat agens animam. *L.* Horrida semianimo cum corpore membra videres Horrida pædore & pannis cooperta, perire Corporis illuvie; pellis super ossibus una, Ulceribus crebris prope jam sordique sepulta. *Lr.*

ÆGRUM CURARE. *PHR.* Quo propior quisque est, servitque fidelius ægro In partem lethi citius venit. *O.* Nec locus artis erat medicæ; nec vota valebant. Cesserat officium morbis, & funera deerant Mortibus, & lacrymæ, *Manil.* Ut vidi, ut penitus fugit de corpore languor; Atque suum rediit membris in pristina robur. *Vida.* Pæoniis quos tu succis à morte reduxisti. *Vida.* Non est in medico semper relevator ut æger. *O.* Aut si condoluit tentatum frigore corpus Aut alius casus lecto te affixit, habes qui Assideat, fomenta paret. *H.* Huc adhibe vultus; & in unā parce duobus: Nam vitam dominæ tu dabis, illa mihi. *O.* Dum tibi depulsis augetur gloria morbis; Accedat titulis sospes & ille tuis. *Hofsch.* (Vide *Mædeor.*)

ÆGER per transl. *SYNT.* Æger animus. *O.* Dolor. *Lr.* Amor. *V.* Luctus. *O.* Ægrum cor. *O.* Pro tristi. Ægra seges. *V.* Pro languenti. Ægra spes. *Cl.* Pro deficienti. Æger alicui. *O.* Iratus. Invidia lætis ægra *St. i.* dolens. Ægram animam ponere. *Lr. i.* involtam & reluctantem. *PHR.* Quātū æger anhelitus artus. *V.* Nimis ægris luctibus indulges. *Lr.* Luctu miserabilis ægro. *O.* passibus ægris dilapsus. *V-F.* Deicit hinc vultus æger pudor. *V-F.* Victum seges ægra negabat. *V.* Tremuloque gradu venit ægra senectus. *V.* Jam satis invalidos calamo lassavimus artus, Et manus officium longius ægra negat. *O.* Æger consilii, curisque novissima volvens. *St.* Interea crescat scabræ rubiginis expers Nec vitio Cæli palleat ægra seges. *O.* Incusat spes ægra moras; longique videntur Stare dies segnemque rotam non volvere Phœbe. *Cl.* Curis ingentibus æger. *V.* Solans ægrum testudine amorem. *V.* Ægrum spe vanā ludit amantem. *V.* Tempus erat quo prima dies mortalibus ægris (*i.* Sollicitis.) incipit. *V.*

ÆGERIA, æ. f. Nympha nemoris Aricini, cum quā nocturnos habuisse congressus finxit Numa; ejusque monitu sacra & leges instituisse; ut miraculi commento, sacra & leges quas dea monitu se instituisse dicitur ab, majorem obtinerent reverentiam apud imperitos homines, quos pacatis jam rebus, nec metus hostium, nec disciplina militaris amplius continebant. Ex *Liv.* Mortuo Numa (*AIT OVID.*) Ægeria vehementer doluit. Montisque jacens radicibus imis, Licitur in lachrymas donec pietate dolentis Mota foror Phœbi gelidum de corpore fontem Fecit, & æternas artus tenuavit in undas. *O.* Ægeria est quæ præbet aquas, dea grata Camænis; Illa Numæ conjux, consiliumque fuit. *O.* Hic ubi nocturnæ Numa constituebat amicæ. *J.* Sedibus & nymphæ Ægeriæ, nemorique recondit. *V.*

ÆGEUS, æi, & eos. Filius Pandionis, Athenarum Rex. Medea à Jasone repudiata. Excipit hanc Ægeus factio damnandus in uno: Nec satis hospitium est, thalami quoque scædere jungit. *O.* Ab eā Medum filium habuit. Ab Æthra autem aliā uxore jam suscep-

perat Theſeum novercalibus Medæ inſidiis pene extinctum. (Vide THESEUS.) Cum deinde victor rediret Theſeus occiſo Minotauro, oblitus nigris velis quibus navem iturus inſtruxerat, candida ſubſtituere, ut monuerat pater; in cauſa fuit cur Ægeus mortuum Theſeum arbitratus, ſe ab aliâ turri præcipitem dejecerit in mare, quod ab ipſo Ægeum eſt denominatum. PHR. Aconita. . . conjugis aſtu ipſe parens Ægeus nato porrexit ut hoſti. O. Ægea ſic Theſeus ſic Pelæa vincit Achilles. O.

ÆGIALE, æs, & ÆGIALÆA, æ. Diomedis Ætolia regis uxor, cujus adulteria cum auდიſſet Diomedes, ad illam redire noluit; urbemque, annuente Dauno, condidit in eâ Italia parte qua magna Græcia dicebatur. Ille urbem Argiripam patriæ cognomine gentis Victor Gargani condebat japiſis agris. V. Queſta eſt Ægiale, queſta eſt Melibœa relinqui. St.

ÆGIALŪS. Alter Medæa frater, ab eâ diſcerptus ut perſequenti patri moram injiceret. JUST. (Vide MEDÆA.)

ÆGIDĒS, æ. Theſeus filius Ægei. PHR. Te vocat Ægidem Eurialumque ſuum. O. Perfidus Ægides ducentia ſila ſecurus, Curva mæx fugit recta ſororis ope. O. (Vide THESEUS.)

ÆGILOPS, ōpis. m. PLI. [Arboris glandiferæ ſpecies.] Eſpec de chêne. Ægilōps. Cel. [Fiſtula oculorum.] Fiſtule lacrimale.

ÆGILOPS. PLI. [Bulbi genus.] Coquilo.

ÆGINĀ, æ. Aſopi regis Bæotia filia, è qua Jupiter, in ignem converſus, ſuſcepit Æacum & Radamanthum. PHR. Æginæ amplexus quondam ſub Aſopidos iſſe. O.

ÆGINĀ, æ. f. Inſula. Anopiam veteres appellaverunt, ſed ipſe Æacus Æginam genitricis nomine dixit. O. Ejus incolæ laborioſiſſimi Mirmidones appellati ſunt, formicarum nomine.

ÆGIRĀ, æ. f. Inſula. PLI. Eſt ejuſdem nominis opidum in Achaia.

ÆGIS, idis. f. Sentum Jovis Amalthea capra, nutricis ejus, pelle coopertum. Arcades ipſum Credunt ſe viſiſſe Jovem, cum ſæpe nigrantem Ægida concuteret dextrâ, nimboſque ciceret. V. Sentier iratum procul ægida, ſentier ictum Fulminis. CL. Jupiter Palladi dono dedit ægida, cui illa impoſuit caput Meduſæ; quod qui intuebantur continuo lapideſcebant. EPIH. Palladiâ, cruentâ, hōridâ, tēriſſicâ, ſonāns, cōrūſcâ, Gōrgōnēâ, Mēdūſcâ, ſēpēntīgērâ. PHR. Ægidaque horriſeram, turbatæ Palladis arma, Certatim ſquammiſ ſerpentum, auroque polibant. Connexosque angues ipſamque in pectore Divæ Gorgona defecto vertentem lumina collo. V. Tu ſæpe Minervæ Luſiſti clypeo; ſulvamque impune pererans Ægida tractaſti blandos interritus angues. CL. Tritonia virgo Proſilit, oſtendens rutilâ cum Gorgone pectus. CL. Horrentem colubris vultuque tremendam Gorgoneo. V-F. Palladiâ ſtimulet turbatos ægide curruſ. L. Prima coruſcanti ſignum dedit ægide virgo. V-F.

ÆGISTŪS, ī. Ejus avus Pelops duos habuit filios, Atreum & Thyſtem paternum regnum alternatim adminiſtrantes. Atreus Thyſtem fratrem regno expulſit; dein ſimulatâ reconciliatōne, ab exilio revocavit, convivamque excepit; & Tantulum ac Phyliftenem Thyſtis filios patri epulandis apoſuit. Thyſtes allatis

poſt epulas natōrum capribus, cognitoque fratris facinore, ejus ulciſcendī viam ab Apolline exquirens, intellexit ſcleris vindicem novo ſclere naſci poſſe. Naſus eſt Thyſti ex incaſtuoſo cum Pelopeia filiâ concubitu Ægiſtus, à matre in ſylvas abiectus, & capra uberibus nutritus. Ille Atreum occidit, & Agamemnonem Atrei filium, adjuvante Clytemneſtra Agamemnonis uxore. Ægiſtus tandem ab Oreſte Agamemnonis filio peremptus eſt. Enſe Thyſtiadæ pœnas exegit Oreſtes. O. SYN. Tÿeſtēus, thÿeſtiādes, thÿeſtātē prōlēs. PHR. Quæritur ægiſtus quare ſit factus adulter In promptu cauſa eſt, deſidioſus erat. O. Inde Thyſtiaden animo thalamoque recepit Et male peccantem Tyndaris ulta virum eſt. O.

ÆGITHALŪS, & Ægithūs, ī. m. PLI. [Avis.] Gros-bec.

ÆGLE, æs. Nympha nomen, Solis & Neara filia. PHR. Addit ſe ſociam timidifque ſupervenit Ægle: Ægle Najadum pulcherrima. V. Fuit & Ægle Heſperid filia.

ÆGLOGA. Vide EGLOGA.

ÆGOCĒRĀS, ātōs. n. PLI. [Fœnum græcum.] Da ſenegré.

ÆGOCĒRŌS, ōtis, & Ægocērūs, ī. m. [Capricornus ſignum cæleſte.] Le capricorne. PHR. Humidus Ægoceros, nec plus leo tollitur urnâ. L. Ægocerum, cancrumque renent. F. Æſtīvīs è partibus Ægocerotis. Lr. (Vide CAPRICORNUS.)

ÆGŌN. Paſtoris nomen apud Virg. PHR. Nuper mihi tradidit Ægon. V. Damocetas & Lyctius Ægon. V. i. Cretenſis.

ÆGŌN. Sumitur quoque pro mari Ægeo. PHR. Quanto fremitu ſe ſuſtulit Ægon. V-F. Terras quas ſpumifer affilit Ægon. St. (Vide ÆGEUM.)

ÆGRE, ægrīūs, ægērīmē. Avec peine, difficilement. SYN VIX. PHR. Ergo ægrē raſtris terram rimantur. V. Ægrē ſolata dolentem O.

ÆGRESCŌ, īs, ērē. [Ægriorem fieri. Dicitur de animo.] S'affliger, ſe chagriner. PHR. Ergo animus ſiva ægreſcit &c. Lucr. Rebuſque ægreſcere lætis. O. Ægreſcit cura parentis. St. Haudquaquam dictis violentia Turni Fleſcitur: Exuperat magis, ægreſcitque medendo. V.

ÆGRIMONIĀ, æ. f. & Ægritūdō, īnīs. f. Cic. Chagrin, douleur. PHR. Illic omne malum vino cantuque levato Deformis ægrimoniæ. H. Faſtidioſa triſtis ægrimoniâ. H. (Vide DOLOR, CURA.)

ÆGRŌTATIŌ, ōnīs. f. Cic. Maladie. (Vide MORBUS.)

ÆGRŌTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Ette malade. PHR. Zoilus ægrotat, faciunt hanc ſtragula febrem. M. Quos longa dolore Abſumpſit populans membrorum robora tabes. F. ſubeunt morbi. V. Artus depaſcitur arida febris. V. Nec ſingula morbi Corpora corripiunt. V. Cœpit crudeſcere morbus. V. Triſti languēbant corpora morbo. V. Viſcera febris Exurit. M. Si quis in artus Accepit calido febrim fervore coactam, Aut alium quemvis morbi per membra dolo rem. Lr. Dolor dentes invadit. Lr. Oſtentant omnia lethum. C. Ignea venis Omnibus acta ſitis miſeros adduxerat artus. V. Spes deficit ipſa medentum Membraque vix animâ jam fugiente trahit. Buch. Linquebant dulces animas, aut ægra trahebant Corpora. V. Ægrotas uno decies aut ſæpius anno. M.

ægrotare timens. O. Indignas premeret pestis cum tabida fauces; Inque ipsos vultus serperet atra lues. **M.** Corpora tum solvit tabes. **L.** Ubi ipsum morbi-
da vis in cor confluerat... Spiritus ore foras te-
trum volbebat odorem... Languibat corpus, lethi
jam limine in ipso &c. **Lr.** Nec requies erat ulla ma-
li; defessa jacebant Corpora, mussabat tacito me-
dicina timore. **Lr.** Ubi se quisque videbat Implici-
tum morbo, morti damnatus ut esset, Deficiens
animo, mœsto cum corde jacebat. **Lr.** Et moderator
aratri Languabant, penitusque casis contrusa jace-
bant Corpora. **Lr.** Exangui squallebant corpora mor-
bo. O. Injiciet dominas mox fera Parca manus. **Saut.**
At mihi vae miserae torrentur febribus artus; Et face
pro thalami fax mihi mortis adest. O. (Vide **ÆGER**,
MORBUS, **MORIBUNDUS**, **MORIENS**.)

ÆGROTARE. *Per trans.* **SINT.** Ægrotat animus. **Cic.**
Ægrotare animi vitio. **H.** In te ægrotant artes. **Pla.**
Ægrotant poma. **Pl.**

ÆGROTUS, ā, ūm. *Malade.* **PHR.** Non domus &
fundus, non æris acervus & auri Ægroto domino
deduxit corpore febrim. **H.** (Vide **ÆGER**.)

ÆGYPSOS, & Ægypsus, si. f. Stat vetus urbs ripæ
vicina binominis Iſtri, Mœnibus & positu vix
adeunda loci; Caspius Ægyptus (de se si creditur
ipsis) Condidit, & proprio nomine dixit opus. O.

ÆGYPTHUS, Et Danaus fratres filii Babyloniorum
Regis. Ægyptus quos habebat quinquaginta filios tori-
dem Danai filiabus matrimonio conjunxit. Illa primâ
à nuptiis nocte, suum quaque maritum interfecere,
mâ exceptâ Hypermnestrâ, qua Lynceo viro pepercit.
Ægyptus ejecto Danao regnum Ægypti tenuit sexaginta
annos; suoque nomine Ægyptum dixit eam regio-
nem, qua antea Aëria dicebatur.

ÆGYPTUS ergo est Africa pars à veteribus ob ferti-
lilitatem dicta orbis horreum. Felix qui Pharias pro-
scindit vomere terras: Nubila non sperat tenebris
condentia cælum Nec graviter flantes pluviali fri-
gore Coros Invocat, aut arcum variatâ luce ruben-
tem. Ægyptus sine nube ferax, imbresque serenos
Sola tenet, secura poli, non indiga ventri, Gaudet
aquis, quas ipsa vehit, Niloque redundat. **Cl.**

SYN. Mêmphitis, Cânôpis, Phârôs, Nilâcâ, Nilôticâ
plagâ à Nilo fluvio, tellûs, Mærôticâ, Mêmphiticâ,
Phârîâ, Pelûsîcâ, ab urbibus Mêmphi, & Pelusio,
& à Mareotide lacu. **EPITH.** Fertilis, divâ, vêtustâ,
ardens, aridâ, ôpimâ, vastâ, ant quâ, sagax, impiâ,
sacrilegâ, demens, ob vanas superstitiones & Deorum
portenta. **PHR.** Horrida sanè Ægyptus sed luxuriâ,
quantum ipse notavi, Barbara famoso non cedit
turba Canopo. **J.** Per plana jacentis Ægypti Liby-
cas Nilus stagneret arenas. **L.** Et viridem Ægyptum
nigrâ fecundat arenâ. **V.** De Nilo. An tibi non satis
est fulcis Ægyptus alumnis. **Pr.**

ÆGYPTI SUPERSTITIONES. **PHR.** Quis nescit,
Volsi Bithynice qualia demens Ægyptus portenta
colat: Crocodilon adorât Pars hæc, illa pavet satu-
ram serpentibus Ibim: ... hûc piscem fluminis, illic
Oppida tota Canem venerantur, nemo Dianam,
Porrum ac Cepe nefas violare ac frangere morfu. **J.**
Novi quid signa sagacis Ægypti valeant; quâ
gens Chaldæa vocatis Imperet arte Deis. **Cl.** Ægyptus
cæli studiosa, Deorum Prodigiosa parens. **Mant.**
ÆGYPTIUS, & ÆGYPTIACUS, ā, ūm. d' Ægyp-

te. **PHR.** Nunc dea linigerâ colitur celeberrima turba.
M. Linigeri fugiunt calvi sistrataque turba. **M.** Qui
grege linigero circumdatus & grege calvo Plau-
gentis populi. **J.** Et quicumque bibunt septemflua
flumina Nili. **Buch.**

ÆIZOUM, ī. n. **Pl.** [Herbar nomen.] *De la Joubarbe.*
ÆELLO Nomen unius Harpyarum. **PHR.** Sævire hyems,
jactarque viros, Strophadumque receptos Portubus
infidis, exterruit ales Aello. O. (Vide **HARPYA**.)
ÆELLO Dictus est unus Aëtonis canum. Et cursu for-
tis Aello. O.

ÆLURUS, ī. m. **Gel.** [Felis.] *Un chat.*
ÆMATHIA, æ. f. *La Macedoine.* [Măcēdōniā.] **PHR.**
Æmathiam, & latos Æmi pinguescere campos. O.

ÆMATHYUS, ā, ūm. [Măcēdōnicus.] *De Macedoine.*
PHR. Æmathium pepulit spes vana Philippum. **Cl.**
Bella per Æmathios plus quam civilia campos Jus-
que datum sceleri canimus. **L.**

ÆMILIUM, ī. n. [Italix regio.] *La Romagne.*
ÆMILIUS, ā, ūm. *De la Romagne.* Æmilix gentes. **M.**
ÆMONIA, æ. f. [Regio Græciæ.] *La Thessalie.* **PHR.**
Pelion Æmonix mons est obversus in Austros. O.
Campi nivalis Æmonix. **H.**

ÆMONIUS, ā, ūm. *De Thessalie.* **SYN.** Thessalûs.
PHR. Tractus ab Æmonio non erat Hector equo. O.
1. Equo Achillis Thessali. Æmonius Juvenis. O. 1. *Ja-
son.* Velocius inde Æmonio borea. **Sil.**

ÆMONIDES, æ. Phæbi Trivixque sacerdos. **V.**
ÆMULATIO, ōnis. f. **Cic.** & Æmulatûs, ūs. m. **Tac.**
Emulation, imitation, envie. (Vide **ÆMULOR**.)

ÆMULOR, aris, atûs sūm, ārī, D. [Significat pro-
priè cum invidiâ atque ambitione & quâsi certamine
conari alienum opus superare.] *Porter envie, tâcher
d'imiter, ou de surpasser quelqu'un.* **SYN.** Imîtor,
sector, contēdō, invideō, livēō, livēscō. **SYNT.**
Æmulari aliquem. **H.** Cum aliquo. **Liv.** Alicui. **Quint.**
Alicujus negligentiam. **Tac.** **PHR.** Pyndarum quisquis
studet æmulari. **H.** Vitem æmularetur Vulcanus, &c. **Pl.**
An æmulatur improbi jocos Phædri. **M.** Ipse meas
solus, quod nil est, æmulor umbras. **Pr.** Tunc bene
fortis equus referat carcere currit, Cum quos præ-
tereat, quosque sequatur, habet. O. Ardet inausum
Moliri facinus, veterumque laceffere famam Æmu-
lus; & præcis unum se opponere sæclis. **Rua.** Uritur
exemplis tacitè heroûmque periculis Invidet, & partos
secum fastidit honores. **Rua.** Cur decus affectas am-
bitiosa meum. **Saut.** Subdunt animis ingentibus acres
Facta ducum stimulos. **Com.**

ÆMULUS, ī. & Æmulatōr, ōris. m. & Æmulûs,
ā, ūm. [Propriè qui alium conatur æquare aut
etiam vincere] *Imitateur, rival, qui tâche de l'em-
porter sur un autre.* **PHR.** Æmula fama laboris
Herculei. **Sil.** Timagenis æmula lingua. **H.** i. *Qua
conatur imitari Timagenem.* Stimulos dedit æmula
virtus. **L.** Carthago Romæ æmula. **Pl.** Lux æmula
vultum Reddidit, & similem tandem se vidit in au-
ro. **St.** Æmula umbra viti nocet. **Col.** Partem rostro
premit æmula Pristis. **V.** Ut tamen exemplis intelli-
gat æmula laudis Quod pretium speret, &c. O. Ac
juvenem stimulis immanibus æmula virtus Exacuit.
Cl. Præmia magna peti fateor: sed demit honorem
Æmulus Ajaci. Non est tenuisse superbum, Sit licet
hoc ingens, quicquid speravit Ulysses. Ipse tulit
pretium jam nunc certaminis hujus, Quod cum

viſtus erit, mecum certaffe feretur. O.

ÆMULUS [Pro ſimili.] *Semblable.* PHR. Muſtella marinis æmula. *Pli.* Sydus Veneris æmulum Solis. *Pli.* Arbor gunimi æmula. *Pli.* Peſtanis tubeat æmula labra roſis. *M.* Geminis oculus micat æmulus aſtris. *Saur.*
ÆMULUS [Pro Invido.] *Envieux.* PHR. Æmula nec dum Temporibus geminis canebat ſparſa ſeneſtus. *V.* (Vide **INVIDUS**.)

ÆMUS, m. m. *Rex fuit Thracia, qui Rodopen filiam Strimonis fluvii duxit uxorem: cum ille ſe Jovem diceret, Rodope verò Junonem; eos Jupiter indignatus commutavit in montes.* Threiciam Rodopen habet angulus unus; (*Tela picta.*) Et Æmum; Nunc gelidos montes, mortalia corpora quondam, Nomina ſummorum ſibi qui tribuere deorum. O.

ÆMUS, i. m. *Mons ille Thracia de quo ſuprà, ubi Orpheum à Bacchantibus diſcerpam ferunt.* EPITH. Gélidus, Géticius, nūdus, nivalis, nūbiſer, Océagrius, Thraciſus, ūmbroſus, &c. (Vide **MONS**.) PHR. Qua patet umbroſum Rodope glacialis ad Æmum. *V.* Et quicumque tuas accollit Æme nives. O. Cum gelidam Thracen, & opertum nubibus Æmum. O. Virgineuſque Helicon, & nondum Oeagrius Æmus. *V. i.* In quo Orpheus Oeagri filius nondum perierat, Venit ab Orpheo cultor Rodopeius Æmo. *M.*

ÆNARIA, æ. f. *Inſula eſt in ſinu Puteolano* PHR. Ænariæque lacus medicos, Statinaſque renatas. *St.*

ÆNEA, æ. f. *Civitas à Romulo filio Ænea condita, Janiculum deinde dicta.*

ÆNEA, eſt & alia urbs in regione Creſſa, hinc Æneades dicti ſunt populi Thracia.

ÆNEAS, æ. Trojus Æneas divum certiffima proles. *V.* Quem Dardanio Anchifæ Alma Venus genuit Phrygi Simeontis ad undam. *V.* Quo juſtior alter Nec pietate fuit nec bello major & armis. *V.* Cujus Dexterâ per ferrum pietas ſpectata per ignes. O. *Neque enim...* everſam Troiæ cum mœnibus eſſe Spem quoque fata ſinunt. Sacra, & ſacra altera patrem Fert humeris venerabile onus Cythereius heros: De tantifque opibus prædam pius eligit illam, Aſcaniumque ſuum: profugæque per æquora claſſe Fertur ab Antandro: O. Et Trojæ... primus ab oris Italiam fato profugus, Lavinaque venit Littora, multum ille & terris jaſtatus & alto, Vi ſuperum, ſævæ memorem Junonis ob iram: Multa quoque & bello paſſus, dum conderet urbem; Inferretque Deos Latio, genus unde Latinum, Albanique patres, atque altæ mœnia Romæ. *V.* Vidit opes atavoſque ſuos, umbramque ſenilem Magnanimi Anchifæ: didicit quoque jura locorum, Quæque novis eſſent adeunda pericula bellis. O. Jamque Deos omnes, ipſamque Aeneia virtus Junonem veteres finire cœgerat iras: Cum bene fundatis opibus creſcentis Juli, Teſtativus erat cælo Cythereius heros.... Æneæque meo (*ait Venus ad Jovem.*) Qui te de ſanguine noſtro Fecit avum, quamvis parvum, des optime numen, Dummodo des aliquod. Satis eſt inamabile regnum Aſpexiſſe ſemel, Stygios ſemel iſſe per amnes.... Quicquid in Aenea fuerat mortale, repurgat, Et reſperſit aquis: pars optima reſtitit illi. Luſtratum genitrix divino corpus odore Unxit, & ambroſiâ cum dulci nectare miſtâ Contigit os, fecitque Deum: quem turba Quirini Nuncupat indigerem; temploque ariſque recepit. O.

SYN. Anchifæ generatûs, ſatûs. Trôjânô à ſanguinè crētûs. Rôminè ſtirpis ôrigô. Cÿthêrêiûs hêrîs. Teucrûm pater. Tros, Phryx Anch ſiadês. EPITH. Acêr, bônûs, Cÿthêrêiûs, Dardaniûs, mângnânimûs, ingêns, mâximûs, Phrygiûs, piûs, Rhê-têiûs, à Rhato Troja promontorio. Trôjânûs, Trôs. pênâtigêr, lâomêdoniâdês, PHR. O! Genus egregium Veneris, dux maxime Teucrûm. *V.* Sum pius Æneas raptos qui ex hoſte penates Claſſe veho mecum. *V.* Sum pius Æneas famâ ſuper æthera notus. *V.* Diis genite & geniture Deos. *V.* Tum maximus heros Maternas agnoſcit aves. *V. i.* Columbas Veneri ſacras. Iliaco poſtquam deſerta eſt hoſpite Dido. *Sil.* Cui per ardentem ſine fraude Trojam Caſtus Æneas patriæ ſuperſtes Liberum munivit iter. *H.* Caſtus dicitur & ſine fraude. *i.* immunis à proditione Troja, cujus accuſabatur. Hoc quodcumque vides hoſpes quam maxima Roma eſt Ante Phrygem Æneam collis & herbæ fuit. *Pr.* Cum foret Æneæ cervix ſubjecta parenti Dicitur ipſa viro ſtamina dediffe locum. O. Impiger Æneæ volitantis frater amoris, Troica qui profugis ſacra vehis ratibus. *Prop.* Immemor ah miſeræ cur enſem linquis Eliſæ Nate dea? profugas non gravat ille rates. Anne parum fuerat cauſam dare mortis acerbæ, Ni ferrum fugiens tu quoque triſte dares? Tolle precor tumidas tecum hoc, jam tolle per undas: Diſceſſu, ſatis eſt, ſi perit illa tuo. *Sann.*
ÆNEADÆ, arûm. Trôjâni. *vel.* Rômani, ab Æneâ oriundi. PHR. Æneadaſque meo nomen de nomine ſingo. *V.* quis genus Æneadum, quis Trojæ neſciat urbem. *V.* Æneadæ in ferrum pro libertate ruebant. *V.*

ÆNEATÖR, ôris. m. *Sue.* [Qui æneâ tubâ canit.] *Un trompette.* (Vide **TUBICEN**.)

ÆNEIDÊS, dæ. [Æneæ filius.] *Fils d'Enée.* **SYN.** Aſcânîûs, Iulûs. PHR. Atque his ardentem dictis affatur Julum Sit ſatis Æneide telis impune Numanum oppetiſſe tuis. *V.*

ÆNEIS, idôs. f. [Liber de geſtis Æneæ.] *Eneide* PHR. Vive precor; nec tu divinam Æneida tenta: Sed longè ſequere, & veſtigia ſemper adora. *St.* *Librum ſuum Thebaidos alloquens.* Felix Æneidos auctor. O. *i.* Virgilius. Tyritus & ſegetes Æneiaque arma legentur, Roma triumphatim caput orbis erit. O.

ÆNEIUS, æ, ūm. *Quod ad Æneam pertinet.* Æneia nutrix. *V.* Pietas, virtus Æneia. O.

ÆNEÛS, æ, ūm. *D'airain.* **SYN.** Ærêûs, âhênêûs, âhênûs. PHR. Ænea vaſa. *Cic.* Latus ut in Circo ſpatiere, aut æneus ut ſtes. *H. i.* Æneâ ſtatua doneris. Exprefſi vultus per ahenea ſigna. *H.* (Vide **ÆREUS**.)

ÆNIGMÂ, âtis. n. [Involutus & obſcurus ſermo, quem divinari magis quàm interpretari oporteat] *Enigme.* **SYN.** Anigmâtis âmbâgês. EPITH. Obſcûrûm, lâtêns, âmbigûm, ôccultûm, lâtêbrôſum, inêxplicâbilê, inêxtricâbilê, âbſtrûſum, ſubrilê, nôdôſum, ingênîôſum, diffîcilê, intrîcâtum, Oêdîpæum, Thêbânûm. *Ab Oedipo Thebano.* Rêcôndîtum, âbdtum, âncêps, dubiûm. PHR. Qui juris nodos & legum ænigmata ſolvat. *J.* Obſcuritates & ænigmata ſomniorum. *Cic.* Ambagibus horrens Hoc problema mihi latebroſo ænigmatum nexum. *Sora.*

ÆOLIA, æ. f. [Inſulæ inter Italiam & Siciliam ſitæ, quæ & Vulcaniæ dicuntur.] *L'Eolie, les ifles de Lipari.* EPITH. Vûlcânîâ, ignivômâ, incênſâ, ûſtâ, flâgrâns, æquorêâ, nîmbôſâ. PHR. Nimborum in

patriam, loca fœta furentibus Austis, Æoliā venit. Hic vasto rex Æolus antro Luctantes ventos tempestatēque sonoras Imperio premit, ac vinclis & carcere frænāt: Illi indignantes magno cum murmure montis Circum claustra fremunt celsā fedet Æolus arce, Sceptra tenens, mollique animos, & temperat iras. Ni faciat, maria ac terras, cælūque profundum Quippe ferant rapidi secum, verrantque per auras. Sed pater omnipotens speluncis abdidit atris, Hoc meruens; molēque, & montes insuper altos Imposuit, regemque dedit, qui fœdere certo Et premere, & laxas sciret dare iussus habenas. *V.*

ÆOLIPYLĀ, æ. f. *Vit.* [Globus æreus aquā plenus; è quo, simul ac calefcit, vehemens exit status.] *Eolipile.*

ÆOLIDĒS, æ. m. [Æoli filius, aut nepos.] *Fils ou descendant d'Eole.* *PHR.* Damnatūque longi Sy-siphus Æolides laboris. *H.* Hortator scelerum Æolides. *V. i. Ulysses.* Sanguine cretus Sisyphio. *O.* Misenū Æolidem, quo non præstantior alter Ære cie-re viros martemque accendere cantu. *V. Ibi Æolides tubicinem significat, à vento.*

ÆOLIS, idis, & idōs. Æoli filia vel Neptis. *PHR.* Æolis interea tantorum ignara malorum Dinumerat noctes. *O. De Alcione.* Talibus Æolidis dictis lacry-misque movetur. *O.* Hæc est Æolidos fratri scribentis imago. *O.*

ÆOLIUS, à, ūm. *D'Eolie.* *PHR.* Æolium carmen ad Italos Deduxisse modos. *H. Ita dictum est, à lingua Græcā Æolia regionis peculiari.* Æoliis fidibus querentem Sapho puellis de popularibus. *H.* Spirat adhuc amor; Vivuntque commissi calores Æoliæ fidibus puellæ. *H. i. Saphus Lesbica; est enim Lesbos insula Æolia.* Æoliis Aquilonem claudit in an-tris. *O.*

ÆOLUS, li. m. *Filius Jovis ex Aestâ filiâ Hippotæ qui regnabat in Æoliâ; & ex nebulis fumoque re-gionis, ventos prædicebat; quos propterea in suâ po-estate habuisse creditus est.* *SYN.* Hippotædēs. Rēx Æoliū, ventōrū pater, princeps. Tempestatū rēx. Potēns nimbōrū. *EPITH.* Ventipotēns, nimbō-sus, sōnōrūs, tōrūs, trūx, turbidus, minax, præ-cellōsus, hōrriōnūs, sāvūs, plūviūs, frēmēns, dūrūs. *PHR.* Æole namque tibi divūm pater, atque hominum rex Et mulcere dedit fluctus, & tollere ventos. Tenebat ille immania Saxa, Vestras Eure do-mos: illā se jactet in aulā Æolus, & clauso ven-torum carcere regnet. *V.* Qui tempestatum regem ventosque furentes Æoliā excitos. *V.* Nimborumque facis tempestatumque potentem. *V.* Et sex referata diebus Carceris Æoliū janua lata patet. *O.* Hippo-raden cohibentem carcere ventos. *O.* Qui carcere for-ces Continere ventos; & cum velit, æquora pla-cet. *O.* Æquoreis ventos qui frænāt in antris. *St.* Æterno carcere ventos Clauserat Hippotades. *O.* Suis truculentior euri Æolus... Imperat heu ventis tu-midæ non imperat iræ; Possidet & vitis regna mi-nora suis. *O.* Non aliter modō quā si pater Æolus antro Portam iterum saxo premat imperiosus, & omne Claudat iter jamjam sperantibus æquora ven-tis. *St.*

ÆPY, *Urbs Messeniorum.* *PHR.* Summis ingestum mon-bus *Apj. St.*

ÆQUABĪLYS, ilē. n. *Egal, pareil, de même façon.* *SYNT.* Æquabilis fatio, morus, partitio. *Cic. (Vide Æquus.)*

ÆQUABĪLITĀS, atis. f. *Cic. Egalité.*

ÆQUABĪLITĒR. *Adv. Cic. Egalement. SYN. Æ-quē.*

ÆQUĀVŪS, à, ūm. *De même âge, de même temps.* *SYN.* Æquālis. *PHR.* Qualiter æquævo sociatam palmite vitem Ulmus amat. *St.* Ut regem æquæ-vum vidit, &c. *V.* Nobilis ortu Nasceris æquævā cum majestate creatus. *Cl.* Hinc æquævi gregis Altia-nax tñmas &c. *Sen.* Sic oculos, sic ille manus, sic ora ferebat; Et nunc æquali tecum pubesceret ævo. *V.* Fuit huic animis æqualis & annis. *V.* Effet par ætas, & idem si robur ab annis. *V.* Te verò mea quem spa-tiis propioribus æras Insequitur. *V.* Æqualem co-mitemque, unā quem nocte Theano In lucem de-dit. *V.* Fidi æquales. *V.* Baucis anus parilique ætate Philemon. *O.* Egregii formā, nec multūm discrepat ætas. *V.* Sum grandævus ego; nec tu minū alba capillis; Quæ paritas animos conciliare solet. *C-G.* Accam ex æqualibus unam. *V.* Totidemque pares æta-te ministri. *V.*

ÆQUĀLYS, alē. *Egal. SYN. Æquus, pār, similis.* *PHR.* Et medium æquali distinguit limite cælum. *Manil.* Æquus uterque labor. *V.* Cæstus pater extulit æquos. *V.* Ibant Æquati, numeroque pares & vi-ribus æqui. *V.* Pares animis juvenes. *V.* Quatuor in partes divisum mensibus æquis. *Manil.* Non æquo fœdere amantes. *V.* Rex Jupiter omnibus idem. *V.* Necnon æqualis ab omni Parte foret. *O.* Et cantare pares & respondere parati. *V.* Agmina concurrunt ducibusque & viribus æquis. *V.* Non inferiora secutus. *V.*

ÆQUĀLITĀS, atis. *Egalité. SYN. Æquatiō. PHR.* Æqualitas, & pares honorum gradus. *Cic.*

ÆQUĀLITĒR. *Adv. Egalement. SYN. Æquē, pā-ritēr, pērindē. PHR.* Gratia Pieridum nobis æquali-ter adfit; Nultaque laudetur plusve minusve mi-hi. *O.*

ÆQUĀNĪMIS, mē. & Æquānimūs, à, ūm. [Ani-mi æqui & sedati.] *Qui est d'un esprit égal. SYN.* Pāciēs, mōdērātūs, cōstāns. *PHR.* Æquanimus siam te iudice, siue legenda Siue regenda putes car-mina quæ dedimus. *Auf.*

ÆQUĀNĪMITĀS, atis. f. [Cum æquo animo iſeri-mus omnia.] *Egalité d'ame, moderation. PHR.* Ani-mus si te non deficit æquus. *H.* Æquam memento re-bus in arduis Servare mentem. *H.* Audite O! men-tibus æquis. *V.* Hæc oculis parer aspicit æquis. *V.* Divitiz sunt homini grandes vivere parcē, Æquo ani-mo. *Lr.*

ÆQUĀTIŌ, ōnis. f. *Egalité, partage égal. Æqua-tio bonorum, dignitatis. Cic.*

ÆQUĀTOR, ōris. m. Lucem qui circulus æquat, & umbras; Et paribus spatiis æqualia dirigit astra. *MANIL. L'Equateur.*

ÆQUĀTŪS, à, ūm. *Egalé, rendu égal. PHR.* Æqua-ræ spirant auræ. *V.* Æquatis classem procedere ve-lis. *V.* Æquati numero. *V.* Æquataque machina cæ-lo. *V.* Æquo discrimine. *V. (Vide Æquo, Æ-quus.)*

ÆQUĒ. *Adv. Avec justice. SYN. Jūstē, jūrē. PHR.* Judex qui parte inauditā alterā statuit; etiā si æquē statuerit, haud æquus fuit. *Sen.*

ÆQUĒ. *Aussi.* SYN. Tām, adēo. PHR. Æquus uterque labor, æquē juvenemque magistri Exquirunt. V. Æquē jucundē. Cic.

ÆQUĒ. *De même que, autant que.* SYN. Æquē ac, paritēr, nōn sēcūs, hāud ālitēr. PHR. Æquē tecum scio. Ter. noctibus æquē quā die cernunt. Plī. Æquē pauperibus prodest, locupletibus æquē. H. Desipiant omnes æquē ac tu. H. Expalluit æquē Quā puer, ipse Deus. O.

ÆQUI, ōrūm. & Æquicōlā, ārūm. *Populi Italia.* PHR. Horrida præcipuē cai gens, assuetaque multo Venatu nemorum, duris Æquicola glebis, Armati terram exercent; semperque recentes Convectare juvat prædas, & vivere raptō. V. Bis quintum Æquiculus acer. O.

ÆQUILIBRIS, brē. *De même poids.* Æquilibres margines planicie. VIT. *An niveau.*

ÆQUILIBRIUM, ī. n. GEL. & Æquipōndiūm, 'n. VIT. & Æquilibrītās, āris. f. Cic. [Justa pari premitur cum pondere libra, prona nec hāc plus parte sedet nec surgit ab illā. T.] *Equilibre.*

ÆQUINOCTIALIS, alē. PLI. *Equinoctial.* PHR. Jam cæli furor æquinoctialis. C.

ÆQUINOCTIUM, ī. n. [Æqualitas noctis cum die.] *Equinoxe.* SYN. Æquidies, æquidiūm. EPITH. Vērūm autūmnālē. PHR. Libra Ariesque parem reddunt noctemque diemque. Manil. Diem nox æquat; tempora noctis Longa dies, similitque redit quā creverat auctū. Manil. Nox æqua diei Æqua dies nocti. Cum lucēs eadem mora dimetitur & umbras. Cum lux bis senis totidem nox clauditur horis. Quæ mora metitur lucēs metitur & umbras. Æqualesque facit cum luce tenebras.

ÆQUINOCTIUM vernum. VIT. *L'Equinoxe du printemps.* PHR. Aries... tempora nocturnis æqua diurna facit. Cum nuncia veris hirundo Admonet æquales noctibus esse dies. Atque iterum æquatis ad justā pondera libræ Temporebus, vicere dies. Cl. Jam ver egelidos refert tepores Jam cæli furor æquinoctialis Jucundis zephyri fīlefcit auris. C.

ÆQUINOCTIUM AUTUMNALE. VIT. *L'Equinoxe d'Automne.* Libra die somnique pares ubi fecerit horas; Et medium luci atque umbris jam dividit orbem. V. Cum libra dies noctesque examine justo Temperat Libra diem noctemque pari cum fœnore reddit. Manil. Æquato tum libra die cum tempore noctis, Attrahit ardenti fulgentem Scorpion astro; Temporaque efficiunt simili concordia textu. Manil. Libra Phœbæos tenet æqua currus. S. Cum subit æthereæ sydus spectabile Libræ; Et cæli medio Phœbus in orbe sedet. Omnibus ex æquo lucēs dispensat & umbras; Temperat & noctem lance diemque pari. Nec magis auriferos pronus declinat ad Indos Quā versus Scythiæ barbara Tesqua plagæ. Com.

ÆQUIPARABILIS, ilē. *Comparable.* Diis æquiparabile. Pla. (Vide PAR ÆQUALIS.)

ÆQUIPARŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. A. *Egaler.* SYN. æquō, adæquō, exæquō, cōmpārō. PHR. Nec calamis solum æquiparas, sed voce magistrum. V. Æquiparare suas virtutes ad tuas. Pla. (Vide Æquo.)

ÆQUITAS, āris. f. *Equitē.* SYN. Justitiā, jū, æquūm. PHR. Vincis probitate Marcos, æquitare

Mauricios. M. Non illo melior quisquam nec amantior æqui. O. Æqui cultor. O. Contemptor Amulius æqui. O. Quis iste veri rector, atque æqui arbiter. H. Et servantissimus æqui. V.

ÆQUITAS. *Egalité.* Æquitas animi. Cic.

ÆQUIVĀLEŌ, es, ūi, erē. N. *Egaler, valoir autant.* PHR. Nam quamvis aliæ volucres modulamina tentent; Nulla potest modulis æquivalere tuis. A-Phil.

ÆQUŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Egaler, être égal, semblable.* SYN. Exæquō, adæquō. Pār, æqualis sūm, fīō. PHR. Cum primum sulcos æquant sara V. Regum æquabat opes animis. V. Ille ducem haud timidus vadentem passibus æquat. V. Ventos æquant sagittā. V. Ionios fluctus æquare sequendo. V. Conjux ubi pristinus illi Respondet curis; æquatque Sichæus amorem. V. Imperium terris, animos æquabit olympo. V. Fortunate puer tu nunc eris alter ab illo. V. Somnia quæ veras æquant imitamine formas. O. Quis funera fando Explicet; aut possit lachrymis æquare dolorem. V. Nondum subactā ferre jugum valet Cervice, nondum munia comparis æquare. H. *De juvenca.* Maxime qui claris nomen virtutibus æquas. O. Mare cælum æquare videtur. O. Æquare cursu. Liv. Pondere. Plī. Palmis. Cur.

ÆQUĀRĒ. *Rendre égal.* SYN. Æquare aliquem, alicui, se cum aliquo. Cic. PHR. Tantis animum natalibus æquas. O. Æquante fortunā, suspensā omnia utrinque erant. Liv. Si protinus illum Æquasset nocti ludum. V. Quibus cælo te laudibus æquem. V. Æquemus pugnas. V. Jam gravis æquabat luctus & funera Mayors. V. Operumque laborem Partibus æquabat justis. V. Et numerum cum navibus æquat. V. Libra die somnique pares ubi fecerit horas. V.

ÆQUĀRĒ. *Raser, applanir.* PHR. Eruam, & æqua solo fumantia culmina ponam. V. Et pedibus summas æquabis arenas. V. Vallemque profundam Æquavere jugis. St. Area cum primis ingenti æquanda cylindro. V.

ÆQUŌR, ōris. n. [Propriē æqualitatem & planitiem significat, sumiturque pro mari, fluvio, terrā, campo, &c.]

ÆQUŌR. [Pro campo & planitie.] *Une plaine, un champ.* PHR. Ac prius ignotum ferro quā scindimus æquor. V. Illi æquore aperto Ante Notos zephyrumque volant. V. Per aperta volans... æquora. V. Immensum spātiis confecimus æquor. V. Et qui proficisso quæ fuscitat æquore terga. V. Jamque in pulvereum, furiis agitantibus, æquor. Profluit. St. (EPITH. & PHR. Vide PLANITIES, CAMPUS.)

ÆQUŌR. *La surface de la mer, la mer.* EPITH. SYN. (Vide MARE.) PHR. Et nunc omne tibi stratum silet æquor; & omnes Aspice ventrosi ceciderunt murmuris auræ. V. Et se jactu dedit æquor in altum. V. Armatum scopulis æquor. St. Inter eos, solemque jacent immania ponti Æquora. Lr. Pervia velis Æquora. L. Quasas eripiunt æquoribus rates. H. Quæ nunc tellus quæ me æquora possunt Accipere. V. Lassarum fluctibus æquor. L.

ÆQUŌR. [Pro ipsā aquā.] *L'eau.* PHR. Pars munire ratem, pars æquora fundo Egerere. St. Egerit hic fluctus æquorque refundit in æquor. O. (Vide AQUA.)

ÆQUOR summum saxi, Lr. [Pro superficie.] *Le dessus.*

ÆQUORĒUS, Æ, ūm. V. *Marin*, de la Mer. SYNT. *Aquoreæ aquæ*. O. *Æquoreus rex*. O. *Æquereum genus*. V. *Les Poissons*. (Vide *MARE*.)

ÆQUUM, i. n. *Equiré*. SYN. *Æquitās*, *iustitiā*. SYNT. *Aqui contemptor*, *cultor*. O. *Æquum dicere*, *facere*. Ter. *Postulare*, *colere*. Cic. (Vide *JUSTITIA*.)

ÆQUUS, Æ, ūm. *Egal*. SYN. *Æqualis*, *pār*, *similis*. PHR. *Cæstus pater extulit æquos*. V. *Divisum mensibus æquis*. Manil. *Æquo pubescunt sydere natæ*. T. *Et paribus spatiis occasus cernit & ortus*. Cl. *Non æquo dare se campo*. V. *Coederis æquas*. Dicamus leges. V. *Numerone an viribus æquis*. *Non sumus*. V. (Vide *ÆQUALIS*.)

ÆQUUS. *Iuste, équitable*. SYN. *Iustus*, *rectus*, *observantissimus* *Æqui*, *iustitiā* *tēnā*. PHR. *Cadit & Riphæus iustissimus unus*. *Qui fuit in Teucris*, & *servantissimus æqui*. V. *Ipsis est ær avibus non æquus*. V. *Sorti pater æquus utrique est*. V. *Tibi me æquam est parere Menalcha*. V. (Vide *JUSTUS*.)

ÆQUUS Animus. *Un esprit tranquille*. PHR. *Animus æquus optimum est ærumnæ condimentum*. Pla. *Æquis accipit animis*. H. *Æqui regere imperiis*. H. *Nec Saturnius hæc oculis pater aspicit æquis*. V. *Æquam memento rebus in arduis Servare mentem*. H. **ÆQUUS**. [Pro plano.] *Plain, uni*. SYNT. *Æquus & planus locus*. Cic. *Æquum campi*. Liv. *Ex æquo dicere*. Cic. PHR. *Te cominus æquo Mecum crede solo*. V. *Terram, ne non æqualis ab omni Parte foret*, *magni speciem glomeravit in orbis*. O.

ÆR æris. m. *Air*. EPITH. *Liquidus*, *niger*, *nubilus*, *obscurus*, *magnus*, *vacuus*, *tenebrosus*, *quietus*, *densus*, *agitabilis*, *lucis egens*, *elusus*, *levis*, *lucidus*, *purpureus*, *pronus*, *repidus*, *circumsonus*, *æter*, *largus*, *mobilis*, *rarus*, *tener*, *cassus*, *apertus*, *juvundus*, *humidus*, *rore madens*, *nimbosus*, *exilis*, *nitidus*, *nudus*, *gelidus*, *nebulosus*, *crassus*, *fusus*, *extenuatus*, *frigidus*, *concretus*, *laxatus*, *densatus*, *immensus*, *morbidus*, *tenuis*, *serenus*, *limpidus*, *fluidus*, *spirabilis*, *agitatus*, *commotus*, *mutabilis*, *procellösus*, *fumidus*, *circumfluvius*, *meabilis*, *saluberr.* SYN. *Inanē*, *vacuum*, *æther*, *liquidum*, *purum*, *altum*, *jupiter*, *aurā*, *diūm*, *æthra*, *æthērēā* domus.

AERIS alia denominationes. Cæli tractus. V. Cæli spirabile lumen. V. Si vescitur aurā *Æthereā*. V. *Æreas volucris perlabitur auras*. Lr. *Sese per inania nubila librant* (aves.) V. *Volans fulvus Jovis ales in æthra*. V. *Æthereā quos lapsa plagā Jovis ales aperto Turbabat cælo*. V. *Ad sydera rursus Ætherea & superas cæli venisse sub auras*. V. *Crebris micat ignibus æther*. V. *In vacuum poterunt se extendere rami*. V. *Æris in campis latis*. V. *Vacuum per inane volutus*. V. *Laxis per purum immissis habenis*. V. *Molles sub dio carperē somnos*. V. *Cæli in regione serenā*. V. *Quæ se tollunt in luminis auras*. V. *Maner sub Jove frigido venator*. H. *Supera ardua linquens*. V. *Sub dio*. V. *Puroque sub ætheris axe*. V. *Ær per cuncta meabilis*. Pl. *Ærias tentasse domos*. H. *Per purum tonantes egit equos*. H. *Per sudum rutile vident*. V. PHR. *Rupto polo micat igneus æther*. *Solis inalbescit radius argenteus æther*, *ac circumfuso pendebar in ære tellus*. *Æraque extendit medium*, *per inania mundi*. *Æra per vacuum ferri atque assurgere in auras*. V. *Frigidus æra vesper*. *Temperat*. V. *Ipsis est*

avibus ær non æquus, & *illæ Præcipites altā vitam sub nube relinquunt*. V. *Arer ager*: *vitio moriens fuit æris herba*. V. *resolvit æra tabificum*. L. *An magis hic meus est animi*, *non æris*, *æstus*. O. *Proximus est ær illi levitate locoque*. O. *Imminet his ær qui quanto est pondere terræ*. *Pondere aquā levior*, *tanto est onerosior igne*. O. *Ær qui semper mobilis extat*. O. *Lenibus aspirans flabris innubilis ær*. *Pondere dempto*. *In superos ær tenuissimus emicat ignes*. O. 1. *Mutatur*. *Terra feras cepit*, *volucres agitabilis ær*. O. *Hæc super imposuit liquidum & gravitate carentem Æthera*, *nec quicquam terrenæ facis habentem*. O. *Ære qui terras circum diffunditur omnes*. *Frac*. *Ær quippe pater rerum est*, & *originis auctor*: *Idem sæpe graves morbos mortalibus affert*. *Frac*. *Blanda ferenati ridet clementia cæli*.

ÆR spirabilis. *L'air qu'on respire*. PHR. *Spirantibus ær ducitur atque restatur*. Lr. *Tunc stridulus ær Elisus lituis*. L. *Rore madentem æra suspirat*. L. *Buccinaque in medio concepit ubi æra ponto Littora voce replet*. O. *Concentibus æra mulcent*. O.

ÆR ventosus. *l'air agité*. PHR. *explorat ventos atque auribus æra captat*. V. *Gravis inronat ær*. Pont. *Violentior ær Puppibus incubuit*. L. *Furit mugitibus æther*. V. *E terris qua surgere nititur ær*. Lr. *Silent frondes*, *silet mugitibus ær*. O. (Vide *VENTUS*.)

ÆR nebulosus. *Un Ciel couvert*. PHR. *In nubem cogitur ær*. V. *Jupiter horridus austris*. V. *Caliginis ær Crassior*. Lr. *Crassus nobis ær offunditur*. Cic. *Ær pallore obsitus*. L. *Turgeat ventis nebulosus ær*. C-G. *Obscuro gradientes ære sepsit*. V. *Ær lumine cassus*. Lr. *Caliginosus*. *Lucis egens ær*. O. *Nec humentes nebulas nec rore madentem Æra*. L. *Maturis metuendus Jupiter uvis*. V. (Vide *NUBES*.)

ÆRĒM secare, *Fendre l'air*, *voler*. PHR. *Eliso percussis ære pennis*. O. *Illā levem fugiens raptim secat æthera pennis*. V. *Æra perimensus multum, camposque natautes*. Lr. *Æreas libratum Phœbus in auras Misit*. O. *Super æreas errare licentius auras*. *Volitasse per æra*. V. *Aera carpunt*. V. *Æra findit*, *tentat pennis*. O. (Vide *VOLARE*.)

ÆRĪUS, Æ, ūm. *Qui est d'air*, *celeste*, *qui vole dans l'air*. SYN. *Æthērēus*, *cælestis*, *sydērēus*. PHR. *Quæ cuncta ærii discerpunt irrita venti*. C. *Æriæ volucres*. Lr. *Ærius cursus*. O. *Nec prius ærii currus suppressit habenas*. O. *Ærii mellis cælestia dona*. V. *Æthereā quas lapsa plagā Jovis ales*, &c. V.

ÆRĒUS, & æctūs, Æ, ūm. *Haut, élevé*. SYN. *Altus*, *sūblimis*, *editus*, *arduus*, *procursus*, *excelsus*. PHR. *Ærii fastigia muri*. V-F. *Nec gemere æriā cessabit Turtur ab Ulmo*. V. *Ærii speculā de montis*. V. *Æriæ Alpes*. V. *Ærei volatus*. Cic. (Vide *ALTUS*.)

ÆRĀ æ. f. PLI. [Herba.] *De l'uyraye*. (Vide *LOLIUM*.)

ÆRĀMENTUM, ti, n. PLI. *Opus ex ære factum*. *Ourage fait d'airain*, *de bronze*, &c.

ÆRĀRIÆ, arūm. f. VAR. *Mines d'airain*. (Vide *FODINA*.)

ÆRĀRIUM, ii, n. *Tresor public*. *Epargne*. EPITH. *Militare*, *sacrum*, *sancitum*, *opulentum*, *regium*, *regale*, *publicum*.

ÆRĀRII præfectūs. [Qui hodie quæstor vocitatur.] *Tresorier*, *Receveur*. PHR. *Gazæ cui credita cura*

tuendæ. *Sant.* Cui gaza imperii, cui se fortuna resignat Publica. *Sant.*

ÆRARIUS, Æ, ùm. *Qui travaille en airain, en cuivre.* &c. Ærarius faber. *Pl.* Æraria officina, fabrica. *PL.* Boutique de chaudronnier.

ÆRATUS, Æ, ùm. *Couvert d'airain.* *SYNT.* Ærati Lecti postes. *Cic.* Æratæ, proræ, secures, portæ, puppes. *O.* Naves. *Caf.* *PHR.* Æratas excubat ante fores. *T.* Fraxineam quatiens æratæ cuspidis haltam. *O.* Quot prius æratæ steterant ad littora puppes. *V.* Æratæque micant peltæ, micat æreus ensis. *V.*

ÆRATUS Homo [apud Plautum sumitur pro benenummato.] *Fort. riche.* Apud *Cic.* Pro homine obstricto ære alieno.] *Endeté, obéré de dettes.*

ÆREOLUS, Æ. m. *J. Petite monnoye de cuivre.*

ÆREUS, Æ, ùm. *d'airain, de bronze.* *SYN.* Æhēnēus, Æhēnūs *PHR.* Ærea cui gradibus surgebant limina; nexæque Ære trabes: foribus cardo stridebat ahenis. *V.* Ahenis horrebat squammis, & luce coruscus aheni. *V.* Pectora nec misero, clypei mora profuit ærei. *V.* Vastis tremis ictibus ærea puppis. *V. i.* *Fortis.* Junctos temo trahat æreus orbes. *V.*

ÆRIFER, Æ, ùm, *Qui porte de l'airain.* *PHR.* Æriferæ. (*i.* *Crepidacula ærea ferentes.*) Comitum concrepuere manus. *O.*

ÆRINUS, Æ, ùm. *PL.* *d'Ivraye.*

ÆRIPES, Ædis, *Qui a les pieds d'airain.* *PHR.* Narrat & æripedes Martis arasse Boves. *O.*

ÆRISONUS, Æ, ùm. *Qui rend un son clair comme de l'airain.* *PHR.* Et ærisoni lugentia flumina Nili. *S.* Ærisonus dicitur propter sistrum æreum quod in Isidis sacris utebatur. Territat assiduus lunæ labor; æraque Phœbe Noctibus ærisonas crebris ululata per urbes. *Cl.*

ÆRIZUSA, Æ. f. *Plin.* [Jaspidis species.] Sorte de Jasse.

ÆRÓ, ònis. m. *VIT.* Sorte de panier de jone.

ÆERÖIDES, Æs. m. & f. *Pl.* [Gemma.] Beril.

ÆERÖPE, Æs. *Atrei uxor à Thyeste adulterio corrupta.* *PHR.* Si non Aeropen frater sceleratus amasset Aversos solis non legeremus equos. *O.*

ÆERÖSUS, Æ, ùm. *Où il y a de l'airain mêlé.* *PHR.* Ærosus lapis. *Pl.* Ærofa Cyprius *FEST.* Quod in eâ plurimum æris reperiebatur.

ÆRUCÁ, Æ. f. *Vit.* [Æris rubigo.] Verd de gris, couleur qu'on prend sur des lames de cuivre.

ÆRUGINÖSUS, Æ, ùm. *Sen.* [Plenus æruginis.] Rouillé.

ÆRUGÖ, gñis. f. [Æris rubigo.] Rouille de cuivre, d'airain. Verd de gris. *EPITH.* Scabrâ, edax, mōrdax, viridis, nigrâ, turpis, rēdens. *PHR.* Si reddat veterem cum totâ ærugine follem Prodigiosa fides. *J. i.* Si nihil retineat deposita pecunia.

ÆRUGÖ. *Metaph.* [Pro invidiâ, quæ alienæ famæ splendorem obscurat.] Calomnie, médisance. *PHR.* Hic nigræ succus Loliginis; hæc est Ærugo mera. *H.* Viridi tinctos ærugine versus. *M.* Niniâque ærugine captus Allatras. *M.*

ÆRUGÖ, (Pro avaritiâ.) *Avarice.* *PHR.* Hæc animos ærugo & cura peculi Cum semel imbuerit. *H.*

ÆRUGÖ, [Pro segetum rubigine] La nièle. (Vide LOLIUM.)

ÆRUMNÁ, Æ. f. [significat propriè furcillam quâ sarcinas religatas gerebant viatores.] *Crochet, tous ce*

qui sert à porter des fardeaux. Hinc *Metaph.* Sumitur pro onere ipso, pro labore, pœna, &c. *Peine, affliction, chagrin.* *SYN.* Tristitiâ, luctus, lābor, dōlōr, misēriâ, casus, mōrōr, ònūs, adversâ. *EPITH.* Dūrâ, grāvīs, mālâ, tristis, crudēlis, lūgūbris, rēnāscēns. *SYNT.* Ærumnas perpeti. *Cic.* Sedare fletibus. *S.* Ærumnæ te premunt. *Cic.* *PHR.* Non imparatum pectus ærumnis gero. *S.* Sed flecte mentem; pectus antiquum advoca; Victasque magno pectore ærumnas doma. *S.* Anciopa ærumnis cor luctificabile fulta. *P.* Omnibus ærumnis affecti denique vivunt. *Tr.* Jam statue tandem gravibus ærumnis modum. *S.* Ærumna laboris. *Auf.* (Vide DOLOR, PœNA, ADVERSA.)

ÆRUMNABILIS, ilē. & Ærumnalis, alē. *Tr.* & Ærumnösus, Æ, ùm. *Cic.* Qui est dans la misère, dans l'affliction, triste, malheureux. *PHR.* Illud in his rebus miserandum magnopere unum Ærumnabile erat. *Tr.* (Vide MISERABILIS, TRISTIS.)

ÆS, æris. n. *Cuivre, airain.* *SYN.* Æis metallum, *EPITH.* Rigidum, solidum, durum, gravē, stridens, ductile, fulvum, micans, splendidum, renidens, coruscum, laboratum, infectum. *A locis quibus eruebatur.* Paphium, Cyprium, Deliacum, Temesæum Corynthium. *Constatum in incendio Corynthi.* *PHR.* Ære laborabant nondum noscentia ferrum Sæcula. *Cl.* Æraque diffiliunt vulgò. *V.* Illasque auro vestes, Ephyræique æra. *V. i.* *Corynthiæ.* Vingt fulvos operoso ex ære leberas. *O.* Saxis solida æra fatiscunt. *V.* Æra domant Temesæ. *St.* Aurea vasa Numæ Saturniaque impulsit æra. *Tr.* Fluit æs rivis aurique metallum. *V.* Hæc eadem argenti rivus ærisque metalla Ostendit venis. *V.* Stridentia tingunt Æra lacu. *V.*

ÆRIS nomine multa significantur. ut

ÆS. *Monnoye.* *EPITH.* Divēs, præciösūm, cōgēstūm, signatūm, vētūs. *PHR.* Æra dabant olim; melius nunc omen in auro est; Victaque concessit prisca moneta novæ. *O.* Sed cur navalis in ære Altera signata est, altera forma biceps. *O.* At bona posteritas puppim signavit in ære, Hospitris. (*Saturni.*) Adventum testificata Dei. *O.* Utilem tardus provisor, prodigus æris Nec tamen ignorat quid distent æra lupinis. *H.* Non unquam gravis ære domum mihi dextra redibat. *V.* Curque juvent nostras æra vetusta manus. *O.*

ÆS æliēnūm. *Dette.* *PHR.* Æs alienum constare. *Sal.* Cogere. *Pla.* Contrahere. *Cic.* Facere. *LIV.* S'endet. Æs alienum persolvere. *Pl.* Dissolvere. *Cic.* Luere. *Cur.* Ære alieno exire, levare se, liberare se. *Cic.* Payer ses dettes. In ære alieno esse. *Cic.* Ære alieno obrui, opprimi. *Cic.* Etre endetté. Ære dirutus. *Cic.* Ruiné. In meo ære est. *Cic.* Il dépend de moy. ÆS, [Pro galeâ æreâ, pro thorace, &c.] *Cuirasse, casque, &c.* *EPITH.* Grāvē, micans, cāvūm, renidens. *PHR.* Cum verò faciem dempto nudaverat ære. *O.* Telum . . . quod protinus ære repulsum. *V.* Ac latè fluctuat omnis Ære residentis tellus. *V.* Florentes ære catervas. *V.* Rigido squalentibus ære lacertis. *Bart.* Tiannitu galea, & saxis solida æra fatiscunt. *V.* (Vide GALEA.)

ÆS, [Pro æreâ statuâ.] *Statuë de bronze.* *SYN.* Simulachrum, statuâ. *EPITH.* Spīrāns, cælatūm, opētōsūm, animatūm. *PHR.* Et mœstum illachrymas

templis ebur æraque sudant. *V.* Donarem pateras grataque commodus Censorine meis æra sodalibus *H.* Duceret æra Fortis Alexandri vultum simulantia. *H.* Excudent alii spirantia mollius æra. *V.* (Vide STATUA.)

ÆS, [Pro æreâ tubâ.] *Trompette.* ΕΡΙΤΗ. Cāvum, fœxum, rācūm; trūx, cānōrūm, rēcūrvūm, sōnōrūm, acūtūm argūtūm, sōnāns. *PHR.* Martius ille aris rauci canor increpat. *V.* Cum bellicus ære canoro signa dedit tubicen. *O.* Ære ciere viros; martemque accendere cantu. *V.* Dat signum speculā Misenus ab alta Ære cavo. *V.* Quos ære recurvo Stridentes acure tubæ. *L.* Æra tacent. *St.* (Vide TUBA.)

ÆS, [Pro rostro navis æreo, & pro ipsâ navi.] *La proue d'un Vaisseau, un Vaisseau.* ΕΡΙΤΗ. Ūncūm, rēcūrvūm. *PHR.* Spumas salis ære ruebant. *V.* (Vide NAVIS.)

ÆS. [Pro tympano æreo.] *Timbale.* ΕΡΙΤΗ. Tērēs, rācūm, cānōrūm, crēpitāns, argūtūm, tinnūlūm, sōnāns, rēpulsūm. *Cybellēiūm; Phrygiūm, cōrybāntiūm.* Ita dictum à Cybele cuius in sacris percutiebatur as à Phrygiis Corybanthibus. *PHR.* Non acuta sic geminant Corybantes æra. *H.* Quaque æra rotunda Cybeles Mythratisque sonant Lydia plectra choris. *Pr.* Circum arguta cavis tinnitibus æra, simulque Certabant raucō resonantia timpana pulsu. *Sil.* Curretum sonitus strepitantiaque æra secutæ. *V.* Hinc mater nutrix Cybele Corybanthiaque æra, &c. *V.* Tinnulaque æra sonant. Cum frustra resonant æra auxiliaria lunæ. *O.* Nec cava vesanis ictibus æra sonant. *O.* Te quoque Luna traho, quamvis temerata labores Æra tuos minuant. *O.* Putabant enim veteres dissono aris crepitu lumen deficientis luna revocari.

ÆS. [Pro hamo æreo.] *Hameçon.* *PHR.* Abdere supremis æra recurva cibus. *O.* Qui semel est læsus fallaci piscis ab hamo, Omnibus unca cibus æra subesse putat. *O.*

ÆSACŪS. Priami ex Alixothoe filius in Mergum mutatus. Sunt hujus origo Ilus & Asaracus Priamutque. *O.* Asacon umbrosâ furtim peperisse sub Ida Fertur Alixothoe. . . Oderat hic urbes, nitidâque remotus ab aulâ Secretos montes, & inambitiosa colebat Rura, nec Iliacos cœtus, nisi rarus adibat. Non agrestetamen, nec inexpugnabile amori Pectus habens, sylvas captantem sæpe per omnes Aspicit Hesperien patriâ Cebrenida ripâ, Injectos humeris siccantem Sole capillos. Visâ fugit Nymphe... quam Trojus heros Insequitur, celeremque metu celer urget amore. Ecce latens herbâ Coluber fugientis, adunco Dente pedem strinxit, virūque in corpore liquit. Æsacus [mortua Alixothoe] è scopulo, quem rauca subederat unda, Decidit in pontum. Thetys miserata cadentem Molliter excepit, nantemque per æquora pennis Texit; & optatæ non est data copia mortis. Indignatur amans se invitum vivere cogi, Obstarique animæ miserâ de fede volenti Exire. Utque novas humeris assumpserat alas, Subvolat, atque iterum corpus super æquora inittit. Pluma levat casus, furit Æsacus, inque profundum Pronus abit, letique viam sine fine tetentat. Fecit amor maciem, longa internodia curum; Longa manet cervix; caput est à corpore longè. Æquor amar, nomenque manet, quia mergitur illo. *O.*

ÆSALŌN, ōnis. & Æsālūs, li. m. *Pl.* [Genus Acipitris.] *Emerillon.*

ÆSAR, aris. m. *Sicilia fluvius.* *PHR.* Lapidosas Æsaris undas *I,* pete. *O.* Invenit Æsarei fatalia fluminis ora. *O.*

ÆSCHILŪS, li. Ignotum Thraciæ genus invenisse Camcenæ Dicitur, & plaustris vexisse poemata Thespis. . . . Post hunc personæ pallæque repertor honestæ Æschilus, & modicis instravit pulpita tignis, Et docuit, magnumque loqui nitique cothurno. *H.* *PHR.* Quærere cæpit Quid Sophocles & Thespis & Æschylus utile ferrent. *H.* Define & Æschyleo componere verba cothurno. *Pr.*

ÆSCHINES. Atheniensis orator Demosthenis amulus. (Vide ORATOR.)

ÆSCŪLAPIŪS, li. Apollinis filius ex Coronide nympha quam, in amore parum fidam, cum interfecisset Phœbus antequam peperisset; ut rogam parari Vidit & arfuros supremis ignibus artus, Non tulit in cineres labi sua Phœbus eodem Semina; sed natum flammis uteroque parentis Eripuit, geminique tulit Chironis (Centauri) in antrum. . . Semifer (Chiron) interea divinæ stirpis alumno Lætus erat; mittoque oneri gaudebat honore. Cyroën filia centauri aspexit infantem, totoque salubriter orbi Cresce puer, dixit, tibi se mortalia sæpe Corpora debebunt; animas tibi reddere ademptas Fas erit; idque semel, diis indignantibus, ausus Posse dare, hoc iterum flammâ prohibebere avitâ. *O.* Nam ob restitutum à morte Hyppolitum Jupiter ipse repertorem medicinæ talis, & artis Fulmine Phœbigenam Stygias demisit ad undas. *V.* Colebatur maxime Epidauri quo profectis Româis, peste ingruente, ut Æsculapium Romam deferrent; grandis serpens navem subiit, quem Æsculapium esse rati, secum duxerunt. Patrias Epidaurius oras linquit. *O.* Accepit Phœbo nymphâque Coronide natum Insula dividuâ quam premit amnis aquâ. *O.* Finem Phœbeius anguis Luctibus imposuit, venique salutifer urbi. *O.* *SYN.* Æsclepiūs, Epidauriūs, Mēdicæ artīs inventōr. Phæbō nymphaque Cōrōnidē nātūs. *O.* ΕΡΙΤΗ. Περγāmēūs. *M.* Quod Pergami colebatur Phœbīgēnâ. *V.* Phœbāiūs. *O.* i. Phæbi filius. Epidauriūs, opifer, sālūtifēr. *PHR.* Cum Deus in somnis opifer consistere visus. *O.* Consilium formæ speculum, dulcesque capillos Pergameo posuit dona sacrata deo. *M.* Æsclepius arte mendi clarus. *Ex Hom.*

ÆSCŪLŪS, li. f. [Arbor glandifera.] *Especie de chêne.* *SYN.* Rōbūr, ilēx, iquērcūs. ΕΡΙΤΗ. Glāndifērâ, prōcērâ, mākīmâ, rigidâ, arduâ, &c. (Vide ARBOR.) *PHR.* Nemorumque Jovi quæ maxima fronder Æsculus, atque habitæ Graiis oracula quercus. *V.* Nec rigidâ mollior Æsculo. *H.* Æsculus imprimis, quæ quantum vertice ad auras Æthereas tantum radice in tartara tendit. *V.* Illicis regnat longè quæ maxima sylvis Æsculus; ingentem nam latè amplectitur umbram Ipsa ingens; ramoque nemus facit una comanti. *Rap.*

ÆSCŪLĒŪS, a, ūm. De chêne. *PHR.* Æsculeæ capiebat frondis honorem. *O.* i. coronam civicam.

ÆSCŪLETŪM, ti. n. Bois planté de chênes. *PHR.* Quale portentum neque militaris Daunia in latis alit æsculetis. *H.*

ÆSON, ōnis. Crethei filius, frater Pelia, Jasonis pater

pater. JASON *aurei velutris spolio super-lus* victor
Cecropios tetigit cum conjuge (*Medea*) fines. Deme
meis annis (*ait ad Medeam Jason*) & demptos ad-
de parenti (*Æsoni*) . . . quid enim non carmina
possunt . . . mota est pietate rogantis. (*Medea*)
. . . isto (*ait*) quod petis experiar majus dare
munus Jason . . . Egre ditur tectis . . . *quarrit her-
barum succos per quos renovata senectus in flo-
rem redeat*, primosque recolligat annos . . .
Æsonis effatum proferri corpus ad aras iussit, & . . .
stricto Medæa recludit Ense senis jugulum; vete-
remque exire cruorem Tassa, replet succis; quos
postquam combibit Æson . . . pulsa fugit macies;
abeunt pallorque sitisque; adjectoq; cavæ sup-
plentur corpore rugæ; Membraque luxuriant. O.

Æ S O N Y D E S. Jason ita dictus ab Æsone pater
Phr. Hinc procul Æsonidem, procul hinc jubet
ire ministros. O. Si quid Phyllirides præstet &
Æsonides. M.

Æ S O P Ū S *fabulæ or clarissimus, Phryx genere, con-
ditione servus: vixit tempore Crasi Lydorum regis,
cui fabulas suas di-avit.* EPITH. Ithryx, servus,
fabulator, solers, versutus; subtilis; inge-
nitus, gibbus, peritus, industrius.

Æ S O P Ū S *alter poeta tragicus Romanus de quo Hor.
quæ gravis Æsopus quæ doctus Roscius egit.*

Æ S T A S, ætis, f. l'été. SYN. Syrius, canicula,
ardor, calor, æstus, æstivæ temporæ: æstivi,
æstiferi dies, pars anni ferventior. EPITH. No-
væ, adultæ, præceps, extremæ, fervens, gravis,
lætæ, liquidæ, mollior, pestilens, ferena, tor-
rida, nuda, calida, florens, ignea, sulcatis, atrox
iniqui, iners, morbida, frigifera, sicca, sitiens,
pulverulentæ, fervens, frondens, spicæ, cærealis,
morbosa. PHR. Calidissima solibus æstas. For-
mosaque messibus æstas. V. glebasque jacentes
Pulverulenta coquat maturis solibus æstas. V. Hiul-
ca siti findit canis æstifer arva. V. Steriles exurit
Syrius agros. V. Et canis arenti torreat arva siti. T.
igneam defendit æstatem Capellis. Aut gravis in-
cumbens scopulis arentibus æstas. V. Ante focum,
si frigus erit; si messis in umbrâ. V. Nec bra-
chia Cancræ urat atrox æstas. Cl. Breviorque dies
& mollior æstas. V. Hic in reductâ valle Cani-
culæ Vitabis æstum. H. Æstivi tempora sicca ca-
nis. Tib. Æstivo Mora rubere die. Pr. Vel co-
mam sylvis revocavit æstas. Sen. Æstus erat me-
diusque dies; solisque vapore Concava littorei fer-
vebant brachia Cancræ. O.

Æ S T A S N O V A PHR. Vix prima incœperat
æstas. V. Jam terras volucrumque polum fuga ve-
ris aquosi Laxat. St. Jam venit æstas Torrida;
jam læto turgent in palmite gemmæ. V. Ubi pul-
sam hyemem sol aureus egit sub terras; cælumque
æstiva luce reclusit. V. Dum mox frondosa redu-
citur æstas. V. At verò zephyris cum læta vocan-
tibus æstas. V. Vicino cum lux altissima can-
cro. I.

Æ S T A S A D U L T A, Media. PHR. & medio
tostas æstu terit arca fruges. V. Æstibus at me-
diis. V. Medios cum sol accenderit æstus. V. Ari-
da cum sitiens excoquit arva Leo. Et rubicunda
Ceres medio succiditur æstu. V. Rapidive potentia
solis Acrior. V.

Æ S T A S E X T R E M A. PHR. Atque ubi jam
breviorque dies, & mollior æstas. V.

Æ S T A T I S T E M P O R E. PHR. cum sitiunt
herbæ, & pecori jam gravior umbra est. V. Et cum
exustus ager morientibus æstuat herbis. V. Sub-
sydere Cancræ. V. Sole sub ardenti. V. Cum gra-
vis exustos æstus hiulcat agros. C. Cum fervida
canduit æstas. L. Spicea jam campis cum messis
inhorruit. V. Cum micat Icarii stella proterva
Canis. Cum Cererem fragili properat distringere
culmo. Manil. Cum flaret maturis campus aristis.
V. Cum vestitur ager culinis cerealibus. Cum Ceres
incurvâ falce refecta cadit. Summas cœli pervenit
ad arces Phœbus. Cum per summa poli Phœbum
trahit altior æstas. L. Ardentes cum findit Syrius
agros; Tibul. Vel cum sole novo densæ torrentur
aristæ. V. Torrida præsertim cum terris incubat
æstas. Ac sitiente solo tristis anhelat ager. Fort.

Æ S T A T I S D E S C R I P T I O N E S. Jam cla-
rus occultum Andromedes pater. Ostendit ignem;
jam Procyon furit; Et stella vesani Leonis, So-
le dies referente ficos. Jam pastor umbras cum
grege languido, Rivumque fessus quarit, & hor-
ridi Dumeta Sylvani, caretque Ripa vagis taci-
turna ventis. H. Venit enim tempus quo torridus
æstuat aer; Incipit & sicco fervere terra cane. Prop.
Irata decetia Æstatis calidæ dispoliat vapor:
Sævit solstitio cum medius dies; Et noctem brevi-
bus præcipitat rotis. Languescunt folio lilia palli-
do; Et gratæ capiti deficient rosæ. S. Deferuit
amnes humor atque herbas color. S. Transít in
æstatem post ver robustior annus; Fitque valens ju-
venis: neque enim robustior ætas Ulla, nec ube-
rior, nec quæ magis ardeat ulla est. O. Sylva-
rumque comas & abactò flamine nubes Mulcet
iners æstas: tunc stagna lacusque sonori Detumue-
re; tacent exhausti solibus amnes. St. Stabat
nuda æstas, & spicea ferta gerebat. V. Cum sol
adversa per astra Æstivum tardis attollit mensibus
annum. Manil. Cancer ad æstivæ fulget fastigia
zonæ; Extenditque diem summum; parvoque
recessu Destruit, & quantò fraudavit tempore no-
ctes In tantum lucet augeat. Manil. Siccas infans
Canicula messes Jam dudum coquit & patulâ pe-
cus omne sub ulmo est. Vix sua defendit frigi-
da tecta nemus. Fort. Jam pecudes umbras &
frigora captant. V. In vastos surgit Nemæus hia-
tus Exoriturque Canis; latratque canicula flami-
mas; Et rapit igne suo gemitque incendia solis.
Manil. Languetque suis Neptunus in undis. Ma-
nil. Nemori succus decedit & herbis. Manil.
Ille (*Syrius*) sitim morbosque ferens mortalibus
ægris Nascitur, & lævo contristat lumine cælum.
V. Ignis augeat æstiferi Canis Titan Leonis terga
Nemæi premens. s. Titana Canis flagrantior armat,
Et rapit humores madidos . . . radiisque potenti-
bus axis Æstuat. Cl. Leo . . . veris odoriferas de-
populatur opes. Saut. Jam rapidus torrens sitien-
tes Syrius Indos Ardebat cælo; & medium sol ig-
neus orbem Hauserat; arebant herbæ, & cava
flumina siccis Faucibus ad limum radii tepefacta
coquebant. V. Quamvis æstus erat, quamvis grex
languidus umbras Quæreret, & medio frigore
grata die. Idem, ubi nos Cancro propior spectavit

ab alto, Urit agros, arent nemora, & siccitia prae-
ta, Siccaque pulvereis aestas squalescit in arvis, *Frac.*
Aestas congestos Cereris tritura maniplos, Aestas
absconsum filiqua excussura legumen, Aestas, quā
grandes expectant horrea messes, Dum coacervatas
eventilet area fruges, *Pol.* Fertilis aestivas jam
triverat area fruges, Muneribus cumulans horrea
plena suis, *Saut.*

ÆSTAS [Pro anno.] *Un an.* *PHR.* Septima post Troiae
excidium jam vertitur aestas. *V.* Nam te jam septima
portat Omnibus errantem terris ac fluctibus aestas. *V.*
Tertia dum Latio regnantem viderit aestas. *V.* Ne-
que enim plus septima ducitur aestas. *V.* (Vide ANNUS.)

ÆSTIFER, a, ūm. *Qui cause une grande chaleur.*
PHR. Aestifero Libyae torquentur subdita Cancro.
Sil. Hoc ubi hiulca siti findit Canis aestifer arva.
V. Aestiferi quidquid terit area Nili. *St.* Aestife-
ra Libya. *L.*

ÆSTIMABYLIS, ille. *Cic.* Digne d'estime.

ÆSTIMATIŌ, ōnis. *F. Cic.* Estimation, ap-
preciation. Prædia in æstimationem accepit. *Cic.*
Quod me non movet æstimatione. *C.*

ÆSTIMATIO. *Chose appréciée.* Estimationes
vendere. *Cic.*

ÆSTIMATOR, ōris. *M.* Estimateur, qui ju-
ge du prix. *PHR.* Immodicus sui æstimator. *Cur.*
Parcus æstimator rei. *Pl.* Rerum æstimator si ta-
men tecum exigas. *S.*

ÆSTIMŌ, as, avi, atum, are. *A.* [Significat
proprie considerare, expendere.] *Considerer, exa-
miner.* *PHR.* Quod (opus) quicumque legat (si
quis legat) æstimet ante, Compositum quo sit
tempore, quoque loco. *O.* E' sublimi, locum
æstimare. *M.*

ÆSTIMARĒ [pro magni facere.] *Estimer, pri-
ser.* *SYNT.* Aestimare aliquem ex artificio, aliquid
ex veritate. *Cic.* *PHR.* Qui redit ad fastos, &
virtutem æstimat annis. *H.*

ÆSTIMARĒ [pro taxare.] *Taxer, determiner
le prix des choses.* *SYNT.* Aestimare litem. *Cic.*
Taxer les dépens d'un Procès. Aestimare pretium
rei. Aestimare pecuniā. *Quin.* Cariius, magni, ma-
gnò, pro nihilo, pluris, tanti. *Cic.*

ÆSTIVĀ, ōrium, N. *Lieu où l'on passe l'été.*
PHR. Educto in æstiva milite. *Liv.* Sed tota
æstiva repente. Corripiunt morbi. *V. i.* Greges
totos æstivantes

ÆSTIVĀ. *Lieu frais.* *PHR.* Et umbrosi patuere
æstiva lycæi. *St.*

ÆSTIVĒ, ADV. *Legerement.* Aestivè sumus. *Pla.*
METAPH. Nous sommes peu chargés d'argent.

ÆSTIVŌ, as, avi, atum, are. *Passer l'été en un
lieu.* Aestivare in monte. *Var.* Latiis æstivat in
oris. *St.* Nudo juvat æstivare sub æmo. *St.*

ÆSTIVŌS, a, ūm. *D'été.* *SYN.* Siccus, fervens,
torridus. *PHR.* Et lacus æstivis intepet Umber
aquis. *Pr.* Arbor æstivā recreatur aurā. *H.* Alas pan-
dere ad æstivum solem. *V.*

ÆSTUARIŪM, ū, n. *Cæs.* Marais que
fait le flux, & reflux de la Mer. *Æstuariūm Vitr.*
Soupirai.

ÆSTUATIŌ, ōnis, *F. Pl.* Agitation de l'esprit.

ÆSTŪŌ, as, avi, atum, are. [Æstu fervere.]
Avoir chaud, être chaud. *SYN.* FervēŌ, ardēŌ,

flāgrō, exāstūŌ. *SYNT.* Aestuate caloribus. *C.*
Aestuat aer. *Pr.* Dies. *L.* Ignis. *V. PHR.* Aestuat
ut rapidis fervens fornacibus Aetna. *V.* Quaque
dies medius flagrantibus aestuat horis. *L.* Et cum
exustus ager morientibus aestuat herbis. *V.* Si di-
xeris æstuo, sudat. *H.*

ÆSTŪARĒ [pro agitari.] *Etre agité.* *PHR.*
Turbidus hic cœno vastaque voragine gurgēs Aes-
tuat, atque omnem Coccyto eructat arenam. *V.* Aes-
tuat fretum, quodque arctius volutatum hoc acrius
furit. *Cur.* Aestuat ventus. *Sue.*

ÆSTŪARĒ [transfertur ad animum.] *Etre emû.*
SYN. Angi, sollicitum esse, fluctuare, agitari,
tumere, irasci, tergiversari. *SYNT.* Aestuate in-
vidiā. *Sal.* Desiderio. *Cic.* Animo aestuante. *C.*
PHR. Sed pejus in aurum Aestuat. *Cl.* Aestuat
ingens Imo in corde pudor, mixtoque infania
luctu Et furis agitatus amor & conscia virtus. *V.*
Nec lenius altera virgo Aestuat. *O.* Animo nunc
huc, nunc fluctuat illuc. *V.*

ÆSTŪOSĒ ADV. *Avec chaleur.* *PHR.* Inarfit
aestuosiūs. *H.*

ÆSTŪOSŪS, a, ūm. *Chaud, ardent, agité.*
SYNT. Aestuosi Auster. *Pl.* Jupiter. *C.* Locus
Cel. Dies. *Pl.* Aestuosa via & pulverulenta. *Cic.*
Calabria. *H.* Freta. *H.* Animalia. *Col.* *PHR.*
Nullius astri Gregem aestuosa torret impotentia.
H. Sive per Syrtis iter aestuosa Sive facturus per
inhospitalem Caucasum. *H.* Nec munus humeris
efficacis herculis Inarfit aestuosiūs. *H.*

ÆSTŪS, ūs. *M.* Ardeur, chaleur. *EPITH.* Māg-
nūs, fervens, ūrens, anhēlūs, flāgrāns, vehēmēns,
lēthifēr, cālidūs, fervidūs, mēdiūs, rāpidūs,
rāpidūs, siccūs, sūdērēūs, stērīlis, sītīens, tōrrēns,
vālidūs, incēnsus, icārīūs. *PHR.* Rapido fessis
messoribus æstu. *V.* Asperque siti atque exterritus
æstu. *V.* Aestus erat, magnusque labor geminave-
rat æstum. *O.* Aestus hiulcat agros. *C.* Aestibus
at mediis umbrosam exquirere vallem. *V.* Toto-
que autumnus incanduit æstu. *V.* Si lac præceperit
æstus. *V.* Exuperant flammæ, furit æstus ad auras.
V. (Vide CALOR.)

ÆSTŪS MARIS ET FLUCTUUM. *L'a-
gitation. Le flux & reflux.* *EPITH.* Undōsus, mārī-
nūs, spūmāns, vāgūs, frēmēns, īnsānūs, fervidūs,
sōnōrūs, rācūs, mōdicūs, pār, mītīs, tūmēns,
mārītīmūs, īnūndāns, rēsidēns; sē sōrbēns, rēflūūs,
rēcīprōcūs. *SYNT.* Aestus maris accedunt, reci-
procant, affluunt, remeant, intumescunt, cres-
cunt, decedunt, recedunt, exundant, fervent,
mitescunt, augentur. *Pl.* Mare æstu fervet. *Cic.*
Frangitur. *Lv.* *PHR.* Nostri perfunditur æquoris æstu.
V. Urbes angusto interluit æstu. *V.* Crescenti al-
labitur æstu (mare.) *V.* Nunc rapidus retro atque
æstu revoluta resorbens Saxa fugit; litusque, va-
do labente, relinquit. *V.* Tyrrhēnusque fretis im-
mittitur æstus avernis. *V.* Labitur alta secans, flu-
ctuque æstuque secundo (ratis.) *V.* Exultantque
vada atque æstu miscuntur arenæ. *V.* Terram inter
fluctus aperit, furit æstus arenis. *V.* Circum Del-
phines in orbem Aequora verrebant caudis, æstum-
que secabant. *V. i.* maris agitationem. Non sic
undisono motum mare fluctuat æstu. Quā vi maria
alta tumescunt Obicibus ruptis, rursusque in se

ipsa refidant. *V.* Æstus per transl. *pro quovis motu aqua.* Exultantque æstu latices furit intus aquæ vis. *V.*

ÆSTUS METAPH. *Ut æstus animi, ingenii, irarum.* *Cic. Impetuosité.* Æstus curarum. *V. Belli. L. Agitation.* Æstus febris, ulceris. *Cic. Inflammation.* *EPITH.* Ancëps, ardens, dubius, gravis, ignavus, tumidus. *PHR.* Varioque irarum fluctuat æstu. *V.* Ancëps æstus incertam rapit. *S.* Et belli magnos commovit funditus æstus. *Lr.* Ut valido mentem collegit ab æstu. *O.* Æstus gloriæ. *Cic. La passion.* Æstus consuetudinis. *Cic. Le torrent.*

ÆTAS, ætis. f. Age. *EPITH.* Invidā, longā, lubricā, mobilis, prætiōsā, præsens, brevīs, citi, fugax, velox, præceps, propërā, fugiēns, fugitivā, irredivivā, crastinā, durā. *SYN.* Vitā, annis, ævum, tempus, ævi spātium. *SYNT.* Ætatis flos, fervor. *Lr.* Maturitas. *Cic.* Ruina. *O.* Spatium. *Cic.* Ætate præcedere aliquem. *Cic.* Ætatem gere. *Cic.* Ducere. *H.* Vivere, traducere, degere, agere. *Cic.* *PHR.* Quos & præsens & postera respuit ætas. *H.* Nec fugiens sæclis obliviscentibus ætas. *C.* Labitur occulte fallitque volubilis ætas; Et nihil est annis velocius. *O.* Tua vitā dignior ætas. *V.* Vixi Annos bis centum nunc tertia vivitur ætas. *O.*

ÆTAS PRO VITA. *PHR.* Terrigenas populos civili Marte peremptos Impleſſe ætatis fata diurna lux. *O.* Non tamen adversis ætatem ducimus Austris. *H.* Ætas impensa labori. *L.* Uten dum est ætate; cito pede labitur ætas. *O.* Dum loquimur fugerit invida Ætas. *H.* Et luxu mollior ætas. *Cl.*

ÆTATES HOMINIS. ÆTAS PRIMA. *SYN.* Ætātūla. *Cic. Le bas âge. L'enfance.* *EPITH.* Improvidā, incuriōsā, mollis, puellāris, rūdīs, lubricā, rēnērā, simplēx. *PHR.* Ætatis breve ver, & primos carpere flores. *O.* Puerorum ætas improvida. *Lr.* Teneris heu lubrica moribus ætas. *Cl.* Dum faciles animi juvenum, dum mobilis ætas. *V.* Pueros ætate & amore calentes. *O.* Ambo florentes ætatibus. *V.* Primæ lanuginis ætas. *O.*

ÆTAS MEDIA. *EPITH.* Adultā, bonā, firmā, florēns, integrā, ferōx, nubilis, robustā. *PHR.* Viridisque juvenia. *V.* Ætatis tangere florem. *Lr.* Cum flore fruuntur Ætatis. *Lr.* Inter senem juvenemque, sed propior seni. *S.* Hinc ubi jam firmata virum te fecerit ætas. *V.* Ætas progressa. *Sue.* Huic ætas inter juvenemque senemque, Vis juvenilis erat. *O.* Ætatis progressus. *Cic.* Robur. *Tac.* Adolevit ætas. *Tac.*

ÆTAS EXTREMĀ. *EPITH.* Fessā, effrētā, senior, sapientior, vetūs, exactā, decrepita, devexā, imbecillā, fragilis, quicquid, infirmā, maturā, progressā, productā, ultimā, vinosior, otiosā, longā, annosā, caducā, fucilis, iners. *PHR.* Nec me si videas cognoscere possis; Ætatis facta est tanta ruina meæ. *O.* Et monet ætatis specie, dum floreat, uti. *O.* Spatio ætatis defessa vetusto. *Lr.* Accedent anni, tractari mollius ætas Imbecilla vollet. *H.* Jam subeunt anni fragiles, & inertior ætas. *O.* Queis ætas longa magistra fuit. *O.* Sub galeis mavortia canuit ætas. *C.* Deficiunt vires ætate. *Lr.*

Ibat rex oblitus ævo. *V.* Ævo jam gravior. *V.* Me deficit ætas. *O.* Tardos ætate fatigat. *O.* Confectum ætate parentem. *V.* Ætatis fluxus. *Cic.* Exacta ætate. *Lr.* Extinguitur ætas. *Cic.* Frangitur, senescit ætas. *Cic.* Ætas præcipitata. *Cic.* Ætas vergit. *Tac.*

ÆTAS AURĒA. Ejusque varia descriptiones. *PHR.* Aurea prima fata est ætas, quæ vindicæ nullo Sponte suā, sine lege, fidem, rectumque colebat. Poena, metusque aberant; nec vincla minacia fixo Ære ligabantur, nec supplex turba timebat Judicis ora sui, sed erant sine judice tuti. Nondum præcipientes cingebant oppida fossæ. Non tuba directi, non aris cornua flexi Non galeæ, non ensis erat: sine militis usu. Molliæ securæ peragebant oria gentes. Ipsa quoque immunis, raſtroque intacta, nec ullis Saucia vomeribus, per se dabat omnia tellus; Contentique cibis nullo cogente creatis, Arbuteos fœtus, montanaque fraga legebant, Cornaque, & in duris hærentia Mora rubetis; Et quæ deciderant patulā Jovis arbore glandes. Ver erat æternum, placidique tepentibus auris Mulcebant zephyri natos sine semine flores. Mox etiam fruges tellus inarata ferebat, Nec renovatus ager gravidis canebar aristis. Flumina jam lactis, jam flumina nectaris ibant; Flavaque de viridi stillabant ilice mella. *O.* Non alios primā crescentis origine mundi Illuxisse dies, aliumque habuisse tenorem Crediderim: ver illud erat, ver magnus agebat Orbis, & hybernīs parcebant flatibus euri. *V.* Ante Jovem nulli subigebant arva coloni, Nec signare quidem, aut partiri limite campum Fās erat: in medium quærebant; ipsaque tellus Omnia liberius, nullo possente, ferebat. *V.* Illo non validus subit jugæ tempore taurus, Non domitos frānos ore momordit equus. Non domus ulla fores habuit, non fixus in agris, qui regeret certis finibus arva lapidis. Ipsæ mella dabant Quercus; ulroque ferebant Obvia securis ubera lactis oves. Non acies, non ira fuit, non bella, nec ense Inmitti fævus duxerat arte faber. *T.* Furias... vitia... quæ cælo Jupiter arcet, Theodosius terris: En aurea nascitur ætas Cumque fide pietas altā cervice vagatur. *Cl.* Nondum quisquam sydera norat. Sua quisque piger littora tangens Patrioque senex Factus in arvo; parvo dives, nisi quas tulerat natale solum non norat opes. *S.* Hoc reor Vixisse ritu prima quos mistos deis Profudit ætas nondum secabant credulæ pontum rates, Sua quisque norat maria... Jussā nec dominum pati Juncto ferebat terra fervitium bove; Sed arva per se fœta poscentes nihil Pavere gentes. *S.* Molli paulatim flavescebat campus arista; Incultisque rubens pendebat sentibus uva; Et duræ quercus sudabant roscida mella. *V.* Omnis feret omnia tellus: Non raſtros patietur humus, non vinea falcem; Robustus quoque jam tauris juga solvet arator. *V.* Augustus, divum genus, aurea conder sæcula. *V.* Aureaque, ut perhibent, illo sub rege [Saturno] fuere Sæcula, sic placitā populos in pace regibat. *V.*

ÆTAS FERRĒA. *PHR.* Deterior donec paulatim ac decolor ætas, Et belli rabies, & amor

successit habendi. *V.* Postquam Saturno tenebrosa in tartara misso, Sub Jove mundus erat, subitque argentea proles Auro deterior, fulvo pretiosior ære. *O.* Virumque Ferrea progenies duris caput extulit arvis. *V.* Quid nos dura refugimus ætas. *H.* **Æ T A S** *pro annis, pro tempore.* *PHR.* Qui tibi mox sexagesimus recurrit September, Cujus octavum trepidavit ætas Claudere lustrum. *H.* At tribus exactis ubi quarta accesserit ætas. *V.* Veniet lustris labentibus ætas. *V.* Omnia fert ætas, animum quoque. *V.* Magnus ab integro sæclorum nascitur ordo. *V.* Quid crastina volveret ætas, scire nefas homini. *St.* Non ætas hæc carpsit edax. *L.* Attulit ætas auxilium adventumque Dei. *V.* Et quidquid avida per tot annorum gradus abscondit ætas. *S.*

Æ T E R N I T A S, ætis, f. *Eternité.* *EPITH.* Lōgā, Immūtibīlis, pēpētūā, *SYN.* ævūm pēpētūūm. Tēpūs finē cōrēns, pērēnnē, ætērnūm. *PHR.* Cui neque principium est usquam, nec finis. Spatiis non clauditur ullis. Antē mare & terras cælique volubilis axes, Cum species rerum nulla, nec orbis erat. *Hofeb.*

Æ T E R N I T A S operis. *PHR.* Jamque opus exegi, quod nec Jovis ira, nec ignes, Nec poterit ferrum, nec edax abolere vetustas. Cum voler illa dies, quæ nil, nisi corporis huius Jus habet, incerti spatium mihi finiat ævi: Parte tamen meliore mei super alta perennis Altra ferar, nomenque erit indelebile nostrum: Quæque parer domitis Romana potentia terris, Ore legar populi, perque omnia sæcula fama, Si quid habent veri Vatum præfagia, vivam. *O.* Nec si quid olim lussit Anacreon Delevit ætas. *H.* Neve operis famam posset delere vetustas. *O.* Exegi monumentum ære perennius, Regalique situ Pyramidum altius; Quod non imber edax, non Aquilo impotens Possit diruere, aut innumerabilis Annorum series, & fuga temporum. *H.* Solaque non norunt hæc monumenta mori. *M.* At non ingenio quæsitum nomen ab ævo excidet: ingenio stat sine morte decus. *Lr.*

Æ T E R N Ō, æs, ævi, ætūm, ærē. *A.* [immortale facere.] *Eterniser, immortaliser.* *PHR.* Quæ cura Patrum, quæve Quiritium Plenis honorum muneribus tuas Auguste virtutes in ævum Per titulos memoresque fastos æternet. *H.* Et longum noto scriptori prorogat ævum. (*Liber*) *H.* Nulla dies unquam memori vos eximet ævo. *V.* Bella geram tecum, nec mors mihi finiet iras. *V.*

Æ T E R N Ō. Adv. *V.* Et ætērnūm. *PLIN.* *De tout tems.* *SYN.* Sēmpēr. *PHR.* Seder æternūmque sedebit Infelix Theseus. *V.* Glebaque versis æternūm frangenda bidentibus. *V.* Salve æternum. *V.* Robora dum montes, dum pabula mollia campi Dum Tyberis liquidas Tuscus habebit aquas. *O.* In freta dum fluvii current dum montibus umbræ Lustrabunt, convexa; Polus dum sydera pascet Semper honos, nomenque tuum, laudesque manebunt. *V.* Tectis sine fine furenti. *V.* Virque mihi, dempto sine, carendus abest. *O.*

Æ T E R N Ū S, æ, um. *Eternel, continué, immuable.* *SYN.* Pēpētūūs, cōtīnūūs, lōgūs. *PHR.* Divūmque æterna potestas. *V.* æternaque ferri

robora. *V.* His ego nec metas rerum nec tempora pono; Imperium sine fine dedi. *V.* Nec vestra capit discordia finem. *V.* Ver erat æternum. *O.* Æternum servans sub pectore vulnus. *V.* æternūmque tener per sæcula nomen. *V.* In æternam clauduntur lumina noctem. *V.* Nomen ab æternā posteritate ferēs. *O.* Nec finire licet tantos mihi morte dolores... præclusaque janua lethi Æternum nostros luctus extendit in ævum. *O.* Cui laurus æternos honores Dalmatico peperit triumpho. *H.* Principio pariter fatoque carentem. *Manil.* Lux æterna mihi carituraque sine dabatur. *O.* Quid æternis minore consiliis animum fatigas. *H.* Excubiæ Divūm æternæ. *V.*

Æ T H E R, æris. m. & **Æ T R A**, æ. f. [*Quid proprie significet indicat Cic. his verbis.* Altra quæ oriuntur in ardore cælesti, qui æther vel cælum nominatur.] *Le Ciel où sont les Étoiles.* Inde aer, inde æther ignifer, &c. *Lr.* *EPITH.* Lēvīs, diffusīlis, clārūs, apērtūs, altūs, ignēūs, &c. (*vide AER.*) *PHR.* Sic habites terras, & te desideret æther. *O.* Et cælo terras ostendit, & æthera terris. *O.* Alcum petit æthera. *V.* Quam latus post bella Jovem suscepit æther. *Cl.* Sed timuit ne forte facer tot ab ignibus æther Conciperet flammās. Audiatur hoc æther, & si Deus ullus in illo est. *O.* Lucidus æthra æthereā polus. *V.*

Æ T H E R *pro Jove.* *PHR.* Ubi eos (*imbres*) pater æther præcipitavit. *Lr.* Ipse meas æther accipe summe preces. *O.* **Æ T H E R** *pro Diis.* *PHR.* Phlegra nobis infensior æther. *Cl.* Quæque ætheris alti Religio. *V.* **Æ T H E R** *pro lumine.* *PHR.* simul æthere plena corusco Pallas. *V.* **Æ T H E R** *pro ære.* *PHR.* Crebris micat ignibus æther. *V.* Silet arduus æther. *V.* Patuit mihi pervius æther. *O.* Secat æthera pennis. *V.* Volans Jovis ales in æthra. *V.* (*vide AER.*)

Æ T H E R E Ū S & **Æ T H E R I Ū S**, æ, um. *SYN.* ærīūs, cælēstīs. *PHR.* Primus ab æthereo venit Saturnus olympo. *V.* Jam medium ætherio cursu trajecerat axem. *V.* Æthereas sedes sperare. *O.* Solibus ætheriis, altoque recanduit æstu. *O.* Ætherio contingens vertice nubes. *T.* Si vespitaur aurā æthereā. *V.* Æthereum semen. *V.*

Æ T H I Ō P I A, æ. f. [*Pars Africa torrida zonæ subjecta, ab Æthiope Vulcani filio, qui ei præfuit, sic dicta.*] *l'Éthiopie* *PHR.* Oceani finem juxta, solemque cadentem Ultimus Æthiopum locus est, ubi maximus Atlas axem humero torquet stellis ardentibus aptum. *V.*

Æ T H I O P S, opis. *Æthiopien.* *SYN.* Nīgēnī. *EPITH.* Åtēr, nīgēr, ādūstūs, ūstūs, fīscūs, nūdūs, dēfōrmīs, hōrrīdūs, fērōx, tōrrīdūs. *PHR.* Rursus ad Æthiopum populos, altosque Elefantos. *J.* Miretur nigrum Æthiopem crispante capillo. *Pont.* Sanguine tum (*Æthiopoie solis equos regente*) credunt in corpora summa vocato, Æthiopum populos nigrum traxisse colorem. *O.* Ardent Æthiopes Cancro. *Manil.*

Æ T H Ō N, onis, m. *Unus ex quatuor solis Equis.* *PHR.* Interea volucres Pyrois eous, & Æthon Solis equi, quartusque Phlegon hinnitibus auras Flammiferis implent, pedibusque repagula pulsant. *O.* Auroræ nuncius Æthon Qui fugat hinnitu stellas. *Cl.*

ÆTHRĀ, æ. f. *Pisphrei filia, Thesēi mater.* PHR. Utque nepos Æthræ, Veneris moribundus ob iram, Exul ab attonitis excutiaris equis. O. *de Hippolyto Thesēi filio.*

ÆTHRĀ fuit & alia comes Helenes. PHR. Et comitum primas Clymenemque Æthramque tuarum Ausus sum blandis nuper adire sonis. PARIS apud Ov.

ÆTITES, itæ. m. PLIN. [*Pierre qu'on trouve dans le nid des aigles.*]

ÆTHNĀ, æ. f. [*Mons Siciliæ.*] *l'Etna, le mont Gibel.* ... Horrificis juxta tonat Æthna ruinis, Interdumque atram prorumpit ad æthera nubem Turbine fumantem piceo & candente favillâ; Attollitque globos flammarum, & sydera lambit. Interdum scopulos avulsaque viscera montis Erigit eructans, liquefactaque saxa sub auras Cum gemitu glomerat; fundoque exæstuat imo. Fama est Enceladi femustum fulmine corpus Urgeri mole hæc; ingentemque insuper Æthnam Impositam ruptis flammam expirare caminis: Et festum quoties motat latus, intremere omnem Murmure Trinacriam, & cælum subtexere fumo. V.

EPITH. Ingens, Trinacrîa, flammiferâ, sulphurâ, horrificâ, fumans, horridâ, Vулcaniâ, Trinacrîs, fumosâ, sonans, fervens, vaporiferâ, igniferâ, flagrans, altâ Tiphœis à *Thyphoe gigante.* SYN. Rûpēs Trinacrîâ, Vулcaniâ, Siculâ. Enceladi tumulus, sêpulchrûm. Mons Trinacrîus, Siculûs. PHR. Ipse redundantem frænavit Mulciber Æthnam. Cl. Quoties cyclopium effervere in agros Vidimus undantem ruptis fornacibus Æthnam; Flammarumque globos liquefactaq; volvere saxa V Non tam grande sonat motis incudibus Æthna. St. Ora ferox Siculæ laxavit Mulciber Æthnæ L. Flammis undantibus Æthna. L. Æthnea minantur Murmura flammarum. Lr. Alta jacet vasti super ora Tiphœos Æthna. O. Cum tota cavernas Egerit, & torrens in campos defluit Æthna. L. Longeq; favillam Differt & crassâ volvit caligine fumum. Lr. Flammis quas Siculo vomit De monte tellus igneos volvens globos. S. Eruptos faucibus ignes evomat. Lr. Per fauces montis ut Æthnæ Expirent ignes interdum turbine tanto. Lr. Depasti flammis scopuli Sulphureis ardet fornacibus Æthna. O. Gygantibus injectam faucibus Æthnam. Sulphureas eiecit in astra favillas Plurima quæ flammis sicanis ora vomit.

ÆTHNÆ DESCRIPTIONES. PHR. Insula Sicanium juxta latus, Æliamque erigitur Liparem, fumantibus ardua saxis; quam subter specus, & cyclopium exesa caminis antra Æthnæ sonant, validisque incudibus ictus auditi referunt gemitum, striduntque cavernis stricturæ calybum, & fornacibus ignis anhelat. Vulcani domus & Vulcania nomine tellus. V. In medios scopulis se projicit Æthna perustis, Æthna Giganteos nunquam tacitura triumphos, Enceladi bustum qui saucia membra revinctus Spirat inexhaustum flagranti pectore sulphur. Et quoties detrectat onus cervice rebelli In dextrum lævumque latus: tunc insula fundo Vellitur & dubiæ nutant cum moribus urbes. Æthnæos apices solo cognoscere visu,

Non aditu tentare licet, pars cetera frondet Arboribus: teritur nullo cultore cacumen. Nunc mover indigenas nimbos, piceaque gravatum Fœdat nube diem: nunc motibus astra laceſcit Terrificis, damniſque ſuis incendia nutrit. Sed, quamvis nimio fervens exuberet æſtu, Scit nivibus ſervare fidem, pariterque favillis: Duſcit glaciēs tanti ſecura vaporis, Arcano deſenſa gelu, fumoque ſideli; Lambit contiguas innoxia flamma pruinas. Quæ ſcopulos tormenta rotent? quæ tanta cavernas Viſ glomeret? quo fonte ruat Vulcanius ignis? Sive quod obicibus diſcurrens ventus opertis, Offenſo per ſaxa furit rimofa meatu, Dum ſcrutatur iter, libertatemque repoſcens, Putrida multivagis populatur flatibus antra: Seu mare ſulfurei ductum per viscera montis Oppreſſis igneſcit aquis, & pondera librat. Cl. Seu Siculus flammis urgentibus Æthnam undat apex. St. Quam qui caminis ignis Æthnæis furit Rupe ferventis reſident in Æthnæ.

ÆTHNÆÛS, æ. ſm. *Du Mont Ethna.* SYN. Vулcaniûs, Trinacrîus, Siculûs. PHR. Cyclopium exesa caminis antra Æthnæa tonant. V. Cernimus astantes nequicquam lumine torvo Æthneos fratres cælo capita alta ferentes. V. Æthnei cyclopes. V.

ÆTOLĪĀ, æ. [*Græciæ regio ſic dicta ab Ætolo Martis filio.*] *L'Etolie.* PHR. Nec tanti Calidon, nec tota Ætolia tanti. O.

ÆTOLÛS, & ÆTOLIÛS, æ. ſm. *D'Etolie.* PHR. Vires Ætolius heros Excusat. O. *Diomedes.* Legatos Ætolæ ex urbe remiſſos. V.

ÆVĀ, æ. f. *Adami uxor, prima hominum parens.* PHR. Deceptum miſeratus Adam, quem capta venenis Implicuit ſocium blandis erroribus Æva. *Auf.*

ÆVÛM, vī. n. [*proprie æternitatem ſignificat.*] *Eternité.* Nulla dies unquam memori vos eximet ævo. V. Ab ævo. *Pli.*

ÆVÛM. [*pro ætate.*] *Age.* PHR. Vos ô quibus integer ævi Sanguis, ait. V. Vivet extento Procul ejus ævo. H. Ævo conſectus Æceſtes. V. Regnis & ævo venerabilis. St. Animos ævumque notabilis. V. Ævo macieque ſenſcunt. [*Vide ætas.*]

ÆVÛM. [*pro tempore.*] *Le tems.* PHR. Veteris non inſcius ævi. V. Ævoque ſequenti . . . venient. V. Variuſque labor mutabilis ævi. V. Fama miratrix ſenioris ævi. S. Ævo omnia depreunt. O. Annoſo qui famam derogat ævo. L. Occulto velut arbor ævo Creſcit. H. (*Vide TEMPUS.*)

ÆVÛM. [*pro vita.*] *La vie.* PHR. Vive memor quàm ſis ævi brevis. H. Quid brevi fortes jaculamur ævo Multa. H. Ævo conſectus. V. Ævo jam gravior. V. Ævi maturus. V. Spatioſum increpat ævum. O. Ex ineunte ævo. Lr. Breve & irreparabile tempus Omnibus eſt ævi. V. Ævum vergit. *Pli.* Quæ placidum degunt ævum. Lr. Agitant ſub legibus ævum. V. Et in curis conſumit inanibus ævum. Lr. Ævum ſtudiûs exigere. O. Ævi flos, robur. O. Ævum pro laude paciſci. V. Spatium mihi ſinat ævi. O. (*V de VITA.*)

ÆFĒR, ÆFRĪ. *African.* SYN. Libyçûs. EPITH. Striẽs, bilĩguĩs, diſcĩntũs, vāgũs, ætẽr, tĩrrĩdũs, ādũltũs, fẽrvẽs, trũx, bārbāriũs. PHR. Hic

Nomadum genus, & disinctos Mulciber Afros finxerat. *V.* At nos hinc alii sitientes ibimus Afros. *V.* Mixtusque rebellibus Afris Cantaber. *Sil.* Armentarius Afer agit rectumq. laremq. *V.* Deorum quisquis amior Afris. *H.*

AFFABYLIS, illē. *Affable, doux, civil.* SYN. Bēnignūs, mītis, blāndūs, cōmīs, hūmānūs, urbānūs. *PHR.* Nec visu facilis nec dictu affabilis ulli. *V.* Quin ipsa superbia longē Discessit, vitium rebus solemne secundis, Virtutumque ingrata comes, contingere passum, Affarique licet: non inter pocula sermo Captatur, purā sed libertate loquendi, Seria quisque joci nullā formidine miscet. Quem videt Augusti socerum, regnique parentem, Miratur conviva parem, cū tanta potestas Civem lenis agat. *Cl.* Affabilis omnibus in sermone, in loquendo. *Cic.* (*Vide BENIGNUS.*)

AFFABYLITAS, ātis. *f.* *Cic.* *Affabilité, douceur, complaisance.*

AFFABRE, Adv. *Cic.* *Ingenieusement, artificement.* SYN. Scītē, pūlchrē, bellē, bēnē, pēritē, sōlertē.

AFFABULATIO, ōnis. *f.* *Cic.* *Le sens d'une Fable.*

AFFATIM, Adv. *Affēs, suffisamment.* Affatim divitiarum. *Pla.* Affatim dicere. *Plin.* Amare. *Pla.* Satisfacere. *Cic.*

AFFATŪS, ūs. *m.* *Emretien.* SYN. Cōllōquūm, fērmō, āllōquūm, vērba. *EPITH.* Mīlignūs, tācītūs, sūbdolūs, dūlcīs, grātūs. *PHR.* Heu! quid agat quo nunc reginam ambire furentem Audeat affatu; & quæ prima exordia sumat. *V.* Aetnaeque rura maligno Ingerit affatu. *Cl.* Minaxque nostros propius affatus petir. *S.* (*Vide COLLOQUIUM, SERMO.*)

AFFATŪS, ā, ūm. *Ayant parlé.* *PHR.* Tum breviter Barcem nutricem affata Sichæi. *V.* Arque hanc affatus voce parentem. *V.*

AFFARI, ātūs sūm. [Nam affor non est in usu in primā personā.] *Parler à quelqu'un, l'entretenir.* *PHR.* Tunc sic affari & curas his demere dictis. *V.* Ergo his aligerum dictis affatur Amorem. *V.* Sic est affata tonantem. *O.* Nec te sub tanta pericula missum Affari extremum miseræ data copia matri. *V.* Accitam... affatur voce & blandis hortatibus implet. *Sil.* Hostem supplex affare supersubum. *V.* Hos ego digrediens lachrymis affabar obortis. *V.* (*Vide LOQUOR.*)

AFFECTATIO, ōnis. *f.* *Affectation ou desir violent pour une chose.* *EPITH.* Frigidā, pūcīlīs, nīmīa, stūdiōsā, ōdiōsā. SYN. Affectatio decoris. *Pli.* Affectatione nihil odiosius. *Quin.*

AFFECTATOR, ōris. *m.* *Qui affecto, ou qui prétend à une chose.* SYN. Cūpidūs, aucēps, stūdiōsūs. SYN. Affectator imperii. *Flor.*

AFFECTATŪS, ā, ūm. *Affecté, ou recherché avec érud.* SYN. Anxīe quāsitūs, exquīsītūs, accēritūs, dēlectūs. SYN. Affectatus sermo. Affectata aliis castitas tibi Ingenita. *Pli.* *PHR.* Nec tantum pietas, sed protinus ardua virtus Affectata tibi. *St.*

AFFECTIŌ, ōnis. *f.* Affectio cœli, astrorum. *Cic.* *Influens.* Affectio erga aliquem. *Cic.* *Disposition. Situation.* Affectio corporis. *Cic.* *Constitution.*

AFFECTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Affecter, rechercher avec empressement.* SYN. Ambīō, dēfērō, cūpiō, quērō, appētō, aucūpōr, exquīrō. SYN. Affectare regnum. *Liv.* Affectare viam ad aliquem, ad rem. *Ter.* Affectare damnis. *Pla.* *Pro afficere.* *PHR.* Per populos dat jura viamque affectat Olympo. *V.* Nulla datur dextram affectare potestas. *V.* Fratris uterque furens cupit affectatque cruorem. *St.* In vitio decor est quadam malē reddere verba; Blāsq. fit iussō lingua coacta sono. *O.* Nam spes affectat eadē. *O.* Dum primæ decus affectat decerpere pugnae. *Sil.* Sic affectantes cœlestia regna Gigantes, Ad Styga nubifero vindicis igne datos. *O.*

AFFECTŪS, ā, ūm. *Disposé, intentionné bien ou mal envers quelqu'un.* SYN. Affectus erga te, ad munus. *Cic.*

AFFECTŪS. [Pro afflicto, ægrō.] *Affligé, gâté, infecté, malade.* SYN. Affecta tabo corpora. *Liv.* Tellus sterilitate affecta. *Col.* Affecta ætas. *Cic.* Affectus inopiā. *V. Pat.* Sollicitudine. *Cas.* *PHR.* Omnibus ærumnis affecti. *Lr.* Jupiter affectat tandem miserere puellæ. *Pr. 1. dolentis.* Ibit ad affectam quæ non languebit amicam. Visat & indicis ægra fit illa tuis. *O.* Nec spes affecta. *V. F. 1. Fracta.* Corporis affectat vires. *Liv.* Affectos animos recreare. *Liv.*

AFFECTŪS. [Pro commotō.] *Emu, touché.* SYN. Percussus, commotus. SYN. Affectus de re. *Cic.* Affectus tuis litteris. *Cic.* Animus affectus artibus, vitiis. *Cic. i. deditus.*

AFFECTŪS. [Pro peractō.] *Achevé, fini.* Affectum bellum. *Cic.* Affecta ætas. *St.* *PHR.* Jamque hyeme affecta miscere cœperat annus. *Sil.* Spes affecta. *V.*

AFFECTŪS, ūs. *M.* *Et Affectiō, ōnis. f.* *Disposition bonne, ou mauvaise, passion, mouvement.* SYN. Stūdiūm mētīs, ānimī, pēctōris mōtūs. *EPITH.* Lēnis, dubiūs, dūrūs, falsus, tācītūs, vērūs, cōmōtūs, cōmpōsitūs, cōncitātūs, fictūs, imitātūs. SYN. Affectus commovere. *Quin.* Concitare, effundere, movere, pati, solvere, tractare, trahere, tenere, imitari, componere, asumere, advocare. *Quin.* *PHR.* Mediumque sanos vulgus affectus tenet Et se coerct. *S.* Quod licet affectu tacito lateris. *O.* Tristes affectus solvere. *Quin.* Duros affectus mollire. *Sen.*

AFFECTŪS. *Passion, mouvement de joye, d'amour, ou de tristesse.* *PHR.* Thestias haud aliter dubiis affectibus Errat. Inque vices ponit, positamque resuscitat iram. *O.*

AFFERŌ, fērs, tūlī, lātūm, ērrē. *A. Porter, apporter.* SYN. Fērō, dēfērō, addūcō. SYN. Afferre opem. *Ter.* Curam, moram, vim, metum, necem. *Cic.* Laborem. *Pr.* Honorem. *Pli.* Lachrymas, pacem animis. *Cic.* Afferre animum rei. *Cic.* *S'appliquer.* Afferitur famā. *Cas.* Rumor attulit. *Cic. 1. Nuntiavit.* Ad ea quæ dixi affer si quid habes. *Cic. 1. Adde.* Arbor florem affert. *Col.* Nemo ita affert. *Cic. 1. Dicit.* An ætatem afferet. *Cic. 1. Excusabit se.* Afferre animum alicui. *Cic. 1. Addere.* Afferre manus sibi, vim vitæ & corpori. *Cic. 1. Occidere se.* Afferre animis errorem. *Cic. PHR.* Raptā cum con-

juge bellum Attulit in pariam. O. Quaecumque immundis fervent allata popinis. H. Optantibus attulit atas Auxilium adventumque dei. V. Quod optanti divum promittere nemo Auderet, volenda dies en attulit ultro. V. Quis tantam Rutulis laudem casufve Deufve Attulerit. V. Attulit hunc illi cæcis clamoribus aura Commistum clamorem. V.

ĀFFĒRRĒ, fē. *Venir, arriver.* PHR. Fatis huc re poscentibus affers. V. Verane te facies verus mihi nuntius affers Nate deā. V. Sed qui te vivum casus, age fare vicissim, Attulerint. V. Animisque volentibus urbem Afferimur. V. Unde pedem attulistis. C. (*vide* VENIO.)

ĀFFĪCYŌ, is, fēcī, fēcūm, ērē. H. [*Mövērē.*] *Toucher, faire impression.* SYNT. Afficere animos. Cic. Afficiunt corpora fames & sitis. Liv. Affici morbo, letho alicujus. Cic. Nec jam de illis nos afficit angor. Lr.

ĀFFĪCĒRĒ. [*Pro tōrquērē, prēmērē, vēxārē, affligērē.*] *Affliger, tourmenter.* SYNT. Affici arumnis. Cic. Vulneribus. Col. Afficitur pulmo. Col. Afficere aliquem dolore, poena. Cic. Virgis. Pla. Affecit domicenio clientem. M. I. Puni-vit ad cenam invitando.

ĀFFĪCĒRĒ. [*Pro donare.*] *Donner, faire part.* PHR. Sed potius largis affice muneribus. C. Alio pro talibus ausis Affecit pretio. V. Affici spoliis. Pla. Afficere aliquem bonis nuntiis. Pla.

ĀFFICTITIŪS, ā, ūm. *Var.* [*Ab affingo.*] *Joins, attaché.* SYN. jūctūs, adjūctūs, cōtiguūs. SYNT. Affictitium ad villam leporarium. Var.

ĀFFIGŌ, is, fixī, fixūm, ērē. *Ficher, attacher.* SYN. Infērō, adnēctō, addō, figō, defigō, cōnnēctō, adjūngō, jūngō. SYNT. Affigere aliquem cruci. Liv. Aliquid cuspide ad terram. Liv. Affigere aliquid animo suo, litteras pueris. QUINT. Imprimer. PHR. Et flammam affixit lateri. V. Hyems ... Nec semine jacto Concretam pariter radicem affigere terræ. V. Blanda cruentatis affigant oscula dextris. Cl. Aut si condoluit tentatum frigore corpus, Aut alius casus lecto te affixit. H. Atque affigit humo divinæ particulam auræ. H.

ĀFFINGŌ, is, finxī, fictūm, ērē. *Former, donner la façon à une chose.* SYN. Fingō, cōfingō. PHR. Nulla pars corporis sine necessitate afficta. Cic.

ĀFFINGĒRĒ. [*Sumitur vulgō pro fingendo accommodare, mendaciter addere.*] *Attribuer fausement.* Affingere crimen. Cic. Probam orationem improbo affingere. Cic. Affingere mores. Cic. Pro dissimulare. Cic.

ĀFFINĪS, inē. FEST. *Voisin.* (*Vide* VICINUS.)

ĀFFINĪS. *Allié.* Affinis regis. Cic. Affinis nobis. Ter. Affinis meus. Pla. SYN. Cōsanguinēus, cōgnātūs. PHR. Jus aliquod faciunt affinia vincula nobis, Quæ semper maneat illabefacta precor. Nam tibi quæ conjux, eadem mihi filia pene est; & quæ te generum, me vocat illa virum. O. Comitum & consanguinitate propinquum. V.

ĀFFINĪS. [*Per translat.* dicitur rei particeps, & quasi conjunctus.] Affinis sceleri & sceleris. Cic. *Complice.* Affinis negotiis publicis. Pla. I. *Particeps.*

ĀFFINĪTĀS, ātis. f. Cic. *Affinité, alliance.* SYNT. Affinitates jungere. Liv. effugere. Ter.

ĀFFIRMĀTĒ. *Adv.* Cic. *Avec serment.* PHR. Quod affirmatē quasi Deo teste promiseris id tenendum est. Cic.

ĀFFIRMĀTĪŌ, ōnis, f. Cic. *Affirmation, serment.* (*vide* JURAMENTUM.)

ĀFFIRMŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. A. *Affurer, certifier.* SYNT. Affirmare aliquid de aliquo temerē. Cic. Affirmare crimen. Liv. Affirmare jurejurando. Cic.

ĀFFIRMĀRĒ [*pro confirmare.*] *Affermir, rassurer.* PHR. Quin te animo affirmas. C. Virtutem armis affirmare. Tac.

ĀFFIXŪS, ā, ūm. *Attaché.* SYN. fixūs. SYNT. Affixus alicui homini, in re aliquā. Cic. Affixum in animo & sensu. Cic. PHR. Clavumque affixus & hærens Nusquam amittebat. V. Foribusque affixa superbis Ora virum tristi pendebant pallida tabo. V. Ac circum gravibus penis affixa puella, paulatim somno fessa remittat opus. T. Affixa mundo sydera. Plin.

ĀFFLATŪS, ūs. M. *Souffle, vapeur, exhalaison.* EPITH. Nōxiūs, dirūs, pēstifer, bēnignūs, mītis, cūlīdūs. (*vide* VENTUS.) SYN. flātūs, flāmēn, ānhēlitūs, spīritūs, vāpōr. PHR. Hos necat afflatu, funesta hos tæbe peredit. Serpens. O. Afflatus suo populos urbesque domosque Polluit. O. Percussæ calidis afflatibus herbar. St. Afflatus è terrâ, afflatus ventorum. Cic.

ĀFFLATŪS DIVINŪS. *Inspiration.* PHR. Nemo vir magnus sine aliquo afflatu divino. Cic.

ĀFFLĒŌ, ēs, flēvī, flētūm, ērē. PLA. *Pleurer.* (*vide* LACHRYMOR.)

ĀFFLICTIŪ, & **ĀFFLICTĀTĪŌ**, ōnis. f. & **ĀFFLICTŪS**, ūs. Cic. *Affliction, tourment.* (*vide* ADVERSA, ORUM.)

ĀFFLICTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Tourmenter.* SYNT. Tempestas naves afflictabat. Cic. Afflictari morbo, amore. Lr. Luxuriâ, Tac. de re aliquâ. Cic.

ĀFFLICTŌR, ōris. *Destruicteur.* PHR. Dignitatis & auctoritatis afflictor. Cic.

ĀFFLICTŪS, ā, ūm. *Ruiné.* SYN. Prōstrātūs, ōpprēssūs, ēvērsūs, jēcēns. PHR. Velut unica rebus Spes foret afflictis patrios excedere muros, Inconsulta ruit. L. Contusosque animos & res miserabere fractas. V. Ausus & afflictis melius confidere rebus. V.

ĀFFLICTŪS, ā, ūm. *Affligé, abbatu.* SYN. Frāctūs, infelīx, miser, anxīus, ægēr, infōrtū. nātūs, jēcēns. SYNT. Afflictus mœrore, casu, clamoribus. Cic. afflicta fortuna. Cic. Res. L. Fides. Tac. Urbs. Liv. Virtus, domus. Cic. Afflictum erigere, recreare. Cic. PHR. Afflictus vitam in tenebris luctuque trahebam. V. Licet alta recondas Vulnera & afflictum generi vereare pudorem. St. Aspice quis merser fortunæ fluctibus. C. Dubiam salutem qui dat afflictis, negat. S. Ærumnis omnibus affecti. Lr. Nunc eadem fortuna viros tot casibus actos Insequitur. V. Me quoque per multos similis fortuna labores Jactatum &c. V. Fugiat trepidi comes exitii tristis egestas, rebusque gravis pudor afflictis. S. Perfruitur lachrymis & amat pro

conjugue luctum. Illam non fluctus, stridenſque rudentibus eurus . . . Movit . . . composita in mortem jacuit, favitque procellis. L. Dissectamque comas averſaque in ora jacentem Invenit, & lachrymis omnia plena meis. O Mente jacens & acerbo faucibus ictu. O Quassa tamen nostra est nec merſa, nec obruta navis; Utque caret portu, sic tamen extat aquis. O (vide ADVERSA. Adverſis premi.)

ĀFFLIGŌ, is, ixi, ixiū, ēre. [proprie ad terram prosternere.] *Fetter par terre.* PHR. Navis ad scopulos afflicta. *Cic.* Arbor afflicta tempestate. *Col.* Grandior ictus; Quam paritur natura, repente affligit. *Lr.*

ĀFFLIGĒRE. [metaph. pro vexāre] *Affliger, persecuter, détruire.* SYNT. Me non afflixiſſe ſenectus. *Cic.* Affligi frigore. *Col.* Affligere alicujus mores, opes. *Plin.* Affluetum ſpoliis affligit egeſtas. *Cl.*

ĀFILŌ, ās, āvi, ātūm, āre. [proprie ſpiritum emittere, ſtatu contingere] *Souffler contre, pouſſer ſon haleine con tre quelque choſe.* SYN. Ādhālō, ſpiro, inſpiro. SYNT. Afflari a ſerpentibus. *Liv.* Afflantur odores a floribus. *Cic.* PHR. Afflatam (cannam) ſenſit habere ſonum. O. Afflatuque nocent & agunt contagia late. O. Velut illis Canidia afflaſſet pejor ſerpentibus. *Aſtis.* H. Afflabunt tibi non Arabum de gramine odores, Sed quos ipſe ſuis fecit amor manibus. *Pr.* Sonituque pedum terrebat & ingens Crinales vittas afflabat anhelitus oris. O.

ĀFLARĒ per tranſlat. dicitur de vento, fulmine, ſyderibus, ſole &c. PHR. Maligno Afflantur vinea Notō. *St.* Ex quo me divūm pater atque hominum rex Fulminis afflavit ventis, & contigit igni. *V.* Sava nec admīſor metuunt ſi fulmina, quorum Ignibus afflari proxima quæque ſolent. O. Afflatus vicino ſole. *St.* Afflari incendiis. *Liv.* Afflatus peſte. *Sil.*

ĀFLARĒ divino ſpiritu. *Etre inſpiré* PHR. Nec mortale ſonans afflata eſt numine quando Jam propiore Dei. *V.*

ĀFFLARĒ alicui [pro favere] *Favoriſer.* PHR. Felix cui placidus leniter afflat amor. *T.* Latos oculis afflarat honores. *V.* Sperat ſibi aliquam auram afflari in hoc crimine. *Cic.*

ĀFFLŪENTĒR. *Adv.* *Cic.* Abondamment.

ĀFFLŪENTIĀ, ā. f. *Cic.* Abondance. (vide *Copia*.)

ĀFFLŪŌ, is, flūxi, flūxūm, ēre. [proprie ad aliquid fluere.] *Couler vers un lieu.* PHR. A vertice torrens imbris conceptis affluxit. *Col.* Ad ripam Gallicam latior & placidior affluens. *Tac.* (vide *Fluo.* *Fluvius*.)

ĀFFLŪĒRE [per tranſ.] *venir en ſeuſe.* SYN. Accurrere, cōvenire, cōcurrere. PHR. Ad famam belli affluentibus auxiliis. *Tac.* Atque hic ingentem comitum affluſiſſe novorum, &c. *V.*

ĀFFLŪĒRE. *Se gliffer.* SYN. Illūi, adreperē, advēnirē tēitūm. PHR. Affluit incautis inſidioſus amor. O. Affluit & illabitur ad eos voluptas. *Cic.* Nihil rumoris affluxit. *Cic.*

ĀFFLŪĒRE. *Avoir en abondance.* SYN. Ābūdārē, rēdūdārē, exūbērārē. SYNT. Affluere frumento. *Plac.* Divitiis. *Lr.* Scelere. *Otio.* *Studiis.*

Cic. Opes effuſæ affluunt. *Liv.* PHR. Ex hac Luce Mæcenās meus affluentes (i multos) ordinet annos. *H.* (vide *Abundo*.)

ĀFFŌDĪŌ, is, fōdi, fōſſūm, ēre, [fodiendo adjungere] *Creuſer auprès, ou dérober de la terre en creuſant.* Vicini caſpitem noſtro ſolo affodimus. *Plin.*

ĀFFŌR. vide *AFFARI*.

ĀFFŌRĒ [pro adfuturum eſſe] *qu'il ſera.* PHR. Eſſe quoque in fatiſ reminiſcitur affore tempus Quo. &c. *V.* Atque utinam rex ipſe noto compulſus eodem afforet. *Æneas.* *V.* (vide *Adsum*.)

ĀFFŌRMĪDŌ, ās, āre. *Pla.* Craindre. (vide *Metuo*, *Timeo*.)

ĀFFRĀNGŌ, is, frēgi, frictūm, ēre, *Rompre auprès, ou contre.* PHR. Achilleis hyemes (i fluctus) affrangere buſtis. *Stat.* de mari. (vide *FRANGO*.)

ĀFFRĪCŌ, ās, fricūi, frictūm, fricūrē. *Frotter contre.* Vitioſum locum affricant arbori. *Col.* (vide *FRICO*.)

ĀFFRICTŪS, ūs. m. *Frottement.* Spuma aquæ verrucas affrictu tollit. *Plin.*

ĀFFRĪŌ, ās, āvi, ātūm, āre. *A. var.* [tritu comminuer] *Emier une choſe ſur une ancre.*

ĀFFŪLGĒŌ, ēs, fulſi, ēre. *N.* Reluire, éclairer. PHR. Ādibus affulget ſol. *Sil.* Poſtrema nirenti Affulſit vultu ridens Venus. *Sil.* (vide *Fulgeo*.)

ĀFFŪLGĒRE. [metaph. pro favere.] *Etre favorable.* PHR. Affulſit mihi fortuna. *Liv.* (vide *FAVEO*.)

ĀFŪNDŌ, is, fūdī, fuſūm, ēre. *A.* Répandre une liqeur ſur une autre. PHR. Rhenus oceano affundit aquas. *Tac.* Venenum affunditur aquā. *Tac.* Urbs affuſa mari. *Plin.* pro affuſum mare urbi. Affuſa venena vulneribus. *Tac.* andaque affuſa guttura tinxit aquā. O. Decolor affuſo tincta cruore rubet. O.

ĀFFŪNDĒ. [pro jacere] *s'étendre, ſe proſterner.* PHR. Affuſæque jacent tumulo. O. Regesque tui cum ſupplice mundo. Affuſi, vinci ſocerum patiare, rogamus. L. Tepido dant oſcula ligno. Affuſique ſuæ radicibus arboris hærent. O. poti . . . amplectique pedes, affuſaque poſcere vitam. O.

ĀFRĪCĀ, ā. f. [UNA E QUATUOR ORRIS PARTIBUS.] *L'Afrique.* *EPITH.* Ārdēns, tōrridī, āridī, ūſtī, ſtēlēs, ſervēs, ſerilis, divēs, ārēnōſī, incūlī, inhēſpī, hōrrēs, mōnſtriferī, b'lingu's, pēſidī, dīrī, pillidī, vādōſī, pūſtiferī, gēmmiferī, mētilliferī. SYN. Libiā; Lbiē, Lbiēi terrā, ōrē Lbiēi, Lbiēi agri, Plūgē rēgnī, Lbiēi ſtēnt's ārēnē. *A variis Afri a populis dicitur Gētūi tellūs.* *ORĀ* Māſſylī. Nōmādūm tellūs. Terrā Gāramānticā, Bārbārā, Mārmāricā, Pīnēcā, Nisāmōnī. PHR. Torrida ſemper ſolibus. Monſtris frequens. Tunc ſpicis, & dente comas illuſtris eburno. Et calido rubicunda die, ſic Africa ſatur. *Cl.* Ductoresque alii quos Africa terra triumphis Dives alit. *V.* Dracones Peſtiferos ardens facit Africa. L. columnas ultimā recifas Africā. *H.* Frumenti quantum metit Africa. *H.* Fulgentem imperio fertilis Africa. *H.*

ĀFRĪCŪS. (Vide *A FER*.)

AFRICUS, *c. m.* [*Ventus flans ab Africâ*] *Sud-ouest.* SYN. *Auster.* *EPITH.* *Câlidus*, *âquosus*, *iners*, *morbosus*, *pestifer*, *nimbosus*, *præceps*, *protervus*. *PHR.* Unâ Eurufque Notufque ruunt creberque procellis *Africus*. *V.* Et *Notus*, & *Boreas*, & inexorabilis *Auster*. *SIL.* Nubifer australi prorumpens *Africus* axe. *MIR.* Quodcumque per undas *Notus* vocavit, aut *protervus Africus*. *H.* Nec timuit præcipitem *Africum* decertantem *Aquilonibus*. *H.* Nec pestilentia sentiet *Africum*. *H.* Luctantem *Icaris* fluctibus *Africum*. *H.* Et malus celeri saucius *Africo* Antennæque gemant. *H.*

AFRICANUS. Qui domitâ nomen ab *Africâ* *Lucratus* rediit. *scipion l' Afriguain.* *PHR.* Sub quorum titulus *Africa* tanta jaces. *PR.*

AGAMEMNON, *onis. m.* *Rex Mycenarum Atrei ex Aerope filius, & Menelai frater, Græcorum Imperator electus, ad expeditionem Trojanam profectus est, relicta Clytemnestra uxori administratione regni: confecto bello Mycenæ reversus, à Clytemnestra occisus est adjuvantie Ægisto. Orestes filius Agamemnonis ad necem quasi filii Electra sororis beneficio servatus, ejusdem opo, Ægistum & adulteram matrem occidit.* SYN. *Atrides*, *Tantalides*, *à Tantalio abavo.* *Myçenæ dux, Rex.* *Tyndari gener.* *Ductor Danaum.* *Trojae populator.* *EPITH.* *Græcus*, *Achivus*, *audax*, *generosus*, *potens*, *vigil.* (*vide Dux, Bellator.*) *PHR.* Expectata diu nulla, aut contraria classi *flamina* erant; duraque jubent *Agamemnona* *sortes* *Immeritam* *sævæ* *natam* *matrem* *Dianæ.* *Denegat* *hoc* *genitor*, *divis* *que* *irascitur* *ipsis*; *Atque* *in* *rege* *tamen* *pater* *est.* *O.* *Ipse* *Myçenæus* *magnum* *ductor* *Achivum.* *V.* *Eruet* *ille* *Argos* *Agamemnonia* *que* *Myçenas.* *V.* *Servâ* *Myçenæo* *est* *Phœbus* (*Cassandra*) *amara* *duci.* *O.* *Scripta* *ferunt* *annos*; *scriptis* *Agamemnona* *nostri.* *O.* *Hoc* *ubi* *cognovit* *Trojae* *populator* *Atrides.* *O.*

AGANIPPE, *es. f.* *Qua olim Aonia & Hyantia vocabatur, fons in Bœotiâ Apollini, & Musis sacer, quem factum fabulantur à Pegasus Equo.* *EPITH.* *Pegasis*, *Bœotica*, *Aonia*, *Permessia*, *Heliconia*, *Hyantia*, *Hyantia*, *Pieria*, *docta*, *amœna.* SYN. *Hippocrene*, *fons Hyantius*, *Castellus*, *Heliconius*, *Permessius*, *quia situs juxta Permessum fluvium & Heliconem montem.* *Aonidum fons*, *fons Musis sacer.* *Pegasis undâ*, *Permessidos undâ.* *PHR.* Neque *Aonia* *Aganippe.* *V.* *Dicite* *quæ* *fontes* *Aganippidos* *Hippocrenes* *Grata* *Medusæ* *signa* *tenetis* *Equi.* *O.* *Et* *quantum* *Æolio* *cum* *tentat* *carmine* *plectro*, *Par* *Aganippæ* *ludere* *docta* *lyræ.* *L.* *Fons* *Aganippæ* *Permessus* *educat* *undâ.* *CL.* *Concinuit* *felix* *Helicon* *fluxitque* *Aganippe* *largior.* *CL.*

AGARICUM, *i. n. Pl.* [*fungi species in arboribus nascens*] *Agaric.*

AGASO, *onis. m. P. L. A.* *Palsfrenier*, *Muletier.* *PHR.* Si patinam pede lapsus frangat *agasô.* *H.*

AGATHA, *es. f. Pl.* [*Oppidum Provinciae Narbonensis.*] *Agde.*

AGATHOCLES *Siculus Tyrannus, natus patre figulo.* *PHR.* *Fama* *est* *fictilibus* *cœnasse* *Agathoclea* *regem*; *Atque* *abacum* *Samio* *sæpe* *onerasse* *luto.* ... *Quarenti* *causam* *respondit*, *Rex* *ego* *qui* *sum*

Sicania, *figulo* *sum* *genitore* *fatus.* *Auf.*

AGATHOPOLIS. *Ptol.* [*Urbs Gallia Narbonensis.*] *Montpellier.*

AGATHYRSI. [*Sarmatiae populi.*] *Les Agathyrsiens.* *PHR.* *Drinopisque* *picthique* *Agathyrsi.* *V.* *Visti* *dicuntur* *vel* *ob* *vestem* *versicolore*; *vel* *quia* *faciem* *&* *comam* *pingebant.* *Præcinctique* *lagis* *semper* *picthi* *Agathyrsi.* *Ruf.* *Sauromataeque* *truces* *aut* *immanes* *Agathyrsi.* *J.*

AGAVE, *es. Caami & Hermiones filia qua Echryni Thebano nupsit, Pentheumque ab illo suscepta, qui Pentheus cum abstemius esset & Bacchi sacra despiceret, à matre ipsâ, reliquisque Bacchantibus laceratus obiit.* *Ruit* *omnis* *in* *unum* *Turba* *furens* ... *dextramque* *precantis* *Abstulit* ... *Ille* *etiam* *matri* *cum* *brachia* *tendere* *vellet.* *Non* *habet* *infelix* *quæ* *matri* *brachia* *tendat*; *Trunca* *sed* *ostendens* *dissiectis* *vulnera* *membris*, *Aspice* *mater*, *ait*: *visis* *ululavit* *Agave* ... *Avulsamque* *caput* *digitis* *complexa* *cruentis* *Clamat*, *lo* *comites* *opus* *hoc* *victoria* *nostra* *est.* *O.* *EPITH.* *Furbunda*, *demens*, *furens*, *impia*, *scelerata*, *cruentâ*, *Thebana*, *Bisulcis.* *PHR.* *Quid* *caput* *abscissum* *demens* *cum* *portat* *Agave* *Nati* *infelicitis*, *sibi* *cum* *furosa* *videretur.* *H.* *Pentheia* *qualis* *Mater* *ad* *infanti* *scandebat* *culmina* *montis* *Fercussum* *sævo* *caput* *allatura* *Lyro.* *St.* *Quales* *his* *pœnas* *Deus* *hic* (*Bacchus*) *quanta* *que* *minetur* *Cadmæ* *matris* *præda* *cruenta* *docet.* *T.* *Tu* *quoque* *Thebanæ* *malâ* *præda* *tacere* *matris.* *L.* *Qualis* *attonita* *&* *furens*, *Cadmæ* *mater* *abstulit* *nato* *caput.* *Sen.*

AGÊ, *Agêdum*, *Agêsîs*, *êjâ* *agê.* [*Adv. hortantis, vel, consentientis, vel, excitantis.*] *a, ope, courage.* *PHR.* *Ejâ* *agê* *rumpe* *moras.* *V.* *Fare* *agê.* *V.* *Dic* *agê*, *nam* *cunctis* *eadem* *est* *audire* *voluntas.* *O.* *Dic* *agedum* *nobis.* *CL.* *Nunc* *agêsîs* *quoniam* *docui* *nihil* *posse* *creari* *De* *nihilo.* *LR.* *Duc* *agê*, *duc* *ad* *nos*, *fas* *illi* *limina* *Divum* *Tangere.* *V.*

AGELLUS, *i. m. dim. petite champ, petite terre.* *EPITH.* *Angustus*, *exiguus*, *brevis*, *modicus*, *pauper*, *tenuis*, *patrius*, *secretus.* *PHR.* *Possessor* *agelli.* *V.* *Cultorque* *virentis* *agelli.* *H.* *Tenuis* *mihi* *campus* *aratur.* *O.* *Laudato* *ingentia* *rura* *Exiguum* *colito.* *V.* *Cui* *pauca* *relicti* *Jugera* *ruris.* *V.* *erant.* *V.* *Rus* *breve* *cum* *duro* *parca* *colona* *visto.* *O.*

AGENDICUM, *i. n. Col.* [*Senonum Urbs*] *Sen.*

AGENOR, *oris. Rex Phœacum, Beli Regis filius, Cadmi pater, rapta à Jove Europa filia. Non tulit infidias divum imperiosus Agenor. St.* *Et* *pater* *ignarus* *natam* *perquirere* *Cadmo* *Imperat*; *&* *pœnam*, *si* *non* *invenerit*, *addit* *Exilium*, *facto* *pius* *&* *sceleratus* *eodem.* *O.* *PHR.* *Punica* *regna* *vides* *Tyrios* *&* *Agenoris* *urbem.* *V.* *i.* *Corythaginem* *quam* *condiderunt* *Phœnices*, *Agenoride dicti* *ab* *Agenore.* *It* *profugus* *patriamque* *iramque* *parentis* *Vitat* *Agenorides.* *i.* *Cadmus.* *Seeptra* *ad* *Agenoreos* *essent* *ventura* *nepotes.* *SIL.* *i.* *Corythaginienses.* *Domumque* *Intrat* *Agenoream.* *O.*

AGÊR, *agri. m. Champ, fond de terre.* SYN. *Campus*, *arvum*, *humus*, *tellus*, *terra*, *solum*, *jug-*

rā, rūrā, Plānitēs, āgellūs, jūgērā rūrīs. Pīnguā cūlti, sārī. Epith. ūdūs, mōllīs, vīdūūs, siccūs, āprīcūs, ārēnōsūs, lāpidōsūs, sārōsūs, cōntērmīnūs, frīgīdūs, hūmīdūs, īnsālūbrīs, jūcūndūs, lēcūs, līmōsūs, lūtōsūs, mādīdūs, āquōsūs, mālīgnūs, nēbūlōsūs, pēstīlēs, pūtrīs, rīgīdūs, sīlībēr. Phr. Nunc locus arvorum ingeniis quæ robora cuique. Quis color, & quæ sit rebus natura ferendis. V. Si te digna manet divini gloria ruris. V. Non omnis fert omnia tellus. V. Si pinguis agros metabere campi. V. Est antiquus ager, Tusco mihi proximus amni, Longus in occasum, fines super usque Sicanos: Aurutici Rutulique ferunt; & vomere duos Exercent colles; atque horum asperissima poscunt. V. Purus ab arboribus spectabilis undique campus. V. Est ager, indigenæ Damafenum nomine dicunt, Teluris Cypriæ pars optima. O. Et properantis aquæ per amœnos ambitus agrôs. H. Parturit almus ager; zephyrique tepentibus auris Laxant arva sinus. V. Fertilis accensis mēribus ardet ager. O. Et cui putre solum, namque hoc imitatur arando. V. Et teneat culti jugera magna soli. T. Ludit herbofo pecus omne campo. H.

AGĒR frumentarius. Col. *Une terre à froment.* Epith. Flāvūs, frīgīfēr, flāvescēns, grāvīdūs, grāmīnēūs, cērēālīs, trītīcēūs, lūxūrīāns, rēvīrēscēns, lūxūrīōsūs, frūmētīs ūtīlīs, ad sēgētēs īngēnīōsūs. O. Phr. Flaventia mēribus arva. Exercita frugibus arva. Manil. Humeſcat flaventia culta Galeſus. V. Vestitos mēſſibus agros. O. At si triticeam in messem robustaque farta Exercebis humum. V. Tellus optima frumentis. V. Salsa autem tellus & quæ perhibetur amara Frugibus infelix, ea nec mansueſcit arando. V. Molli paulatim flavescent campus arista. V. Spīcea jam campus cum mēſſis īnhorrūt. V. Flavescit campus arista. O. Nec olivis apta ferendis Terra, sed ad segetes ingenioſus ager. O. Impius hæc tam culta novalia miles habebit. V.

AGĒR fœcundūs. *Une terre fertile.* Epith. Ālmūs, bēnīgnūs, cōpīōsūs, dīvēs, fērāx, frīgīfēr, ūbēr, flāvēs, optīmūs, ēgrēgīūs, nobīlīs, pīnguīs, quātītūōsūs, sūmptūōsūs, rīdēs, rēstībīlīs. Col. *Qui porte tous les ans.* Feraxque Rus habet. O. Optima putri Arva solo. V. Votis responder avari Agricola. V. Operosi vitibus agri. O. Eheu quam pingui macer est mihi Taurus in arvo. V. Omnia liberius, nullo poscente, ferebat. V. Terra ferax oleæ est, illam experiere colendo Et facilem pecori, & patientem vomeris unci. V. Fundit humo facilem victum iustissima tellus. V. At quæ pinguis humus, dulcique uligine lata. V. Non vobis rege Latino Divitis uber agri, Trojæve opulentia decit. V. Prodigia divitias alimenta que mitia tellus Suggestit. O. Numquam mentita colono Terra. Sil. Est mihi fœcundus dotalibus hortus in agnis: Aura fovet, liquidæ fonte rigatur aquæ. O. Tibi pampineo gravidus autumnô Florer ager. V. Mox etiam fruges tellus inarata ferebat. V. Nec renovatus ager gravidis canebar aristis. O. Humida majores herbas alit; ipsaque iusto Latior, ah! Nimium ne sit mihi fertilis illa; Neu se prævalidam primis ostendat aristis. V. Presso pinguis sub

vomere terra. V. Quique frequens herbis & fertilis ubere campus. V. Æterno vestitos gramine campos. Cl. (*vide TERRA, TERRA FERTILIS.*)

AGĒR STĒRĪLĪS. *Une terre sterile.* Epith. effrētūs, exīlīs, jējūnūs, hispīdūs, mīcēr, mīlīgnūs, īnfœcundūs, trīstīs, īngētūs, pāupēr, mīcēr, īmbēcīlīs, mālūs, mālīgnūs, mīcēr, crētōsūs. Phr. Nam jejuna quidem clivosi glareæ ruris. V. Hic ager ille malus, &c. V. Interque nientia culta Infelix lolium & steriles dominantur avenæ. V. Salsa autem tellus, & quæ perhibetur amara, Frugibus infelix: ea nec mansueſcit arando, &c. V. Aspiceres nudos sine fronde sine arbore campos. O. Turpis sine gramine campus. O. At si non fuerit tellus fœcunda, &c. V. (*vide TERRA, terra sterilis.*)

AGĒR incultūs. *Une terre qui n'est pas cultivée.* Epith. Hōrrīdūs, dēsērtūs, īnfōrmīs, nēglēctūs, īnēr, sēgnīs, hōrrīdūs, hispīdūs, dūmōsūs, jūncōsūs, īnūtīlīs. Phr. Et segnem patiere situ durescere campum. V. Tantum campi jacer. V. Strati baccis sylvestribus agri. V. Aspera dumis Rura tenent. V. Hanc nulli agricolæ, nulli coluere juveni. C. Rura colit nemo, mollescent corda juvenis, Non humilis curvis purgatur vinea rastris, Non glebam prono convellit vomere Taurus Squallida desertis rubigo infertur aratri. C. Vomere huc & falcis honor, huc omnis aratri Cessit honos. V. Jam pauca aratro jugera regie Relinquant moles. H. Arer ager vitio moriens sitit aeris herba. O. Squallent abductis arva colonis. V. Neque ullæ Aut herba campo apparent aut arbore frondes, Sed jacer aggeribus niveis informis. V. Tristia per vacuos horrent absynthia campos Conveniensque suo mēſſis amara loco est. O.

AGĒR FĪNĒS. *les bornes d'un champ, d'une terre.* Phr. Immetata quibus jugera libera Fruges & Cererem ferunt. H. Quique Cleoneo sydere fervet ager. M. Inus in extremo margine fundus habet. Nucem. O. Limes agro positus, litem ut discerneret arvis. V. Saxum Quo discretus ager. St. Tu (*Terminis*) populos urbesque & regna ingentia finis, Omnis erit sine te litigiosus ager. St. Quid quod revellis agri terminos. H.

AGĒR rēquīētūs. O. *Terre qu'on laisse reposer.* Phr. Tonſas cessare novalis Et segnem patiere situ durescere campum, sic quoque mutatis requiescunt fortibus arva. V. Da requiem, requietus ager bene credita condit. O. Nec nulla interea est inarata gratia terræ. V. (*vide NOVALIA.*)

AGRUM colēre. *Cultiver la terre.* Synt. Agrum cōncīdēre fōsionē. Plin. Cōnsērēre arbūstis. Col. Colēre, ēxercērē, ēxtrīcārē, Col. Netoyer. Itērārē, tērtīārē. Col. ōbsērērē, ōccārē, sūbīgērē, trāctārē, vērērē, Col. Prōscīndēre ferrō. O. Mōvērē. V. Agri cūltiō, cūltūrā, Cic. Mōltiō, sātīō. Col. Phr. At prius ignotum ferro quam scindimus æquor. V. Et labefacta movens robustus jugera fossor. V. Vere tument terræ & genitalia semina poscunt. V. En queis consecimus agros. V. Et campum horrentem fractis invertete glebis. V. Et rudis enituit, impulso vomere, campus. V. Sollicitanda tamen tellus, pulvisque movendus. V. Presso pinguis sub vomere terra. V. Pingue solum pri-

mis exemplo à mensibus anni Fortes invertant tauri, glebasque jacentes Pulverulenta coquat maturis solibus æstas. *V.* Pater ipse colendi Haud facilem esse viam voluit; primusque per artem Movit agros, curis acuens mortalia corda. *V.* Quid dicam iacto qui semine cominus arva Insequitur, cumulosque ruit malè pinguis arenæ. *V.* Rutulique ferunt & vomere duos Exercent colles. *V.* Domitium cultoribus orbem. *V.* Agricola incurvo terram molitur aratro: Hinc anni labor, hinc patriam, parvosque Penates Suffinet. *V.* Terramque exercet aratro. *V.* Fortis arat valido rusticus arva bove. *Pr.* Docui... Ut quamvis avido parerent arva colono. *V.* Dura lacertosi fodiebant arva coloni. *O.* Illum si proprio condidit horreo Quidquid de Libycis verritat areis, Gaudentem patrios fudere sarculo Agros; Atalycis conditionibus Nunquam dimoveas ut &c. *H.* Nec cultura placet longior annuâ. *H.* Sed rusticorum mascula militum Proles, Sabellis docta ligonibus Versare glebas. *H.* Et regem agricolam longè miratus Orontes Ipsaque per valles quondam videre Sabinas Deposito fastu trabeat rura Quirites, Et tractare manu rastrum, atque incumbere aratro. Hanc etiam, ut perhibent, sese formabat ad artem, Cum domito tabius dictator ab hoste redibat, Non veritus, medio dederat qui jura senatu, Ferre idem, arboribusque suis terraque colendâ. Victricemque manus ruri præstare serendo. *Rap.* Interea tellus placidi te ruris amantem Gratatur, tantoque solum cultore superbum Plus viget, atque suo se lætum indulget amanti. *Rap.* Terram cultu molliore frequenti. *Rap.* Si quidquam officerent auræ solesque maligni Supplebat vigili sedulus arte labor. *Rap.* (*vide* ARO. TERRA, terram colere.)

AGRUM STERCORARE. *PHR.* Effossos cinerem immundum jactare per agros. *V.* Nec saturare fimo pingui pudeat sola. *V.* (*vide* STERCORO.)

AGGEMO, is, ui, èrè. *Gemir avec, auprès.* *PHR.* Aggemit & nostris ipsa carina malis. *O.* (*vide* CONGEMO.)

AGGER, èris. m. [rei coacervatio.] *Amas, tas, monceau.* *SYN.* mōlēs, aggēstā tērrā, &c. *EPITH.* Tērrēūs, lignēūs, lapidōsus, āltūs, grādis. *SYNT.* Agger arenæ. *V.* Aggerem jacere. *Caf.* Construere. *I.* Sternere. *Sen.* *PHR.* Celso medius stans aggeresatur. *V.* Et fossas aggere complent. *V.* Vidit ab adverso venientes aggere Turnus. *V.* Aggere composito tumuli. *V.* Aggere in aprico spatiani. *H.* Prima locare manu, molirique aggere tecta. *V.* Illiditque vadis, atque aggere cingit arenæ. *V.* Aggeribus murorum. *V.* Et tumulum capit, unde omnes longo ordine possit Adversos legere & venientum discere vultus. *V.* Tumulique ex aggere satur. *V.* Terreno ex aggere bustum. *V.* Et tuba commissos medio canit aggere ludos. *V.* Viæ depressus in aggere serpens. *V.* Flammas potius & vastum aggerem. Compone: in altos ipse me immittam rogos. *S.*

AGGER. *Digne.* *SYN.* Mōlēs. *EPITH.* Fīrmūs, sēcūrūs, cērtūs, āltūs, æquorēūs. *PHR.* Non sic aggeribus ruptis, cum spumeus amnis Exiit; oppositasque evicit gurgite moles. *V.* Molles solidus premit agger arenas. *St.* Solvitur herbofo religa-

tus ab aggere funis. *O.* Incurvo munitus ab aggere portus. *O.* Cœptis audacibus agger Ducitur... Et cæmentitio nova per fundamina fulco In mare procurrens fracti temeraria saxi Congeries, spatioque vadum discriminat æquo... Structilis in speciem clivi decrescit eundo... Subsidit, scopulique vicem sortita, &c. tot surgere claustra Miratur refluens & gurgite turbidus hæret Undipotens; fractisque sibi decrescere regnum Indignatus aquis, magno stridore morantes Increpat, & totas violentior advocat iras. Insultuque fremit rapido.

AGGER. *Rempare.* *SYN.* Vāllūm, mūnīmēn, mūnīmētūm. *EPITH.* Bēllīcūs, vālidūs, Mārtiūs, īnēxpūgnābīlīs, īnsupērābīlīs, Māvōrtiūs, ārdūūs, sūblīmīs, īngēns. *PHR.* Aggeribus septam circum & fluvialibus undis. *V.* Dum distinet hostem Agger murorum. *V.* Castra modo & tutos servabunt aggere muros. *V.* Pulsi aggere murorum. *V.* Inclusus muris, hostilique aggere septus. *V.* Non si te ferreus agger Ambiat. *St.* Et subitus rupti munimine cæspitis agger Præbet securos intra tentoria somnos. *L.* Ut solidum cocto tolleret aggere opus. *Pr.* Incurvo munitos aggere portus. Aggeribus factis à milite. *O.* Aggere firmant Mœnia, & abrupto circumdant omnia vallo; Saxorumque orbis, & quæ super eminus hostem Tela petant, altis murorum turribus aptant. *L.* Propugnacula bello tuta parant. Quin intra portas atque ipsis prælia miscent aggeribus. *V.* Ab aggere celso Scuta virum cristasque vides rutilare comantes. *St.* Aggere diversos vasto committere colles. *L.* Obiectura moras hosti. Primaque in littore sedes Castrorum in morem pinnis atque aggere cingit. *V.* (*vide* ARX.)

AGGERO, as, avi, atum, are, & aggero, is, est, estum, èrè. *A.* Accumuler, amasser, entasser. *SYN.* Cōgērō, cūmūlō, accūmūlō, cōllīgō, āgglōmērō, cōmpōnō. *PHR.* Ingens Aggeritur tumulo tellus. *V.* Aggessere trabes. *St.* Præmia pugnae Aggerat & longo prædam jubet ordine duci. *V.* Jamque catervatim dat stragem atque aggerat ipsis In stabulis turpi dilapsa cadavera tabo. *V.* Aggesta contumulatur humo. *M.* Pedibus tellus aggesta *Plin.*

AGGERARE per translat. Aggerare falsa. *Tac.* *Gross.* His onerat dictis atque aggerat iras. *V.* *i. acuit.*

AGGERARE spatium. *CUR.* Combler. Aggerare arbores. *COL.* Chausser les arbres.

AGGESTUS, us. m. *Amas, monceau.* Aggestus terræ. *Quin.* Aggestus copiarum. *Tac.*

AGGLOMERO, as, avi, atum, are. *A.* [dicitur propriè de filo] *Devider, mettre du fil en peloton.* [per translat. cogere] *Assembler.* *PHR.* Addunt se socios... Et lateri agglomerant nostro. *V.* Densi cuneis se quisque coactis Agglomerant. *V.*

AGGLUTINO, as, avi, atum, are. *A.* [dicitur propriè de metallis.] *Souder, joindre.* *SYN.* Adjungo, cōjūngō, glūtīnē jūngō. *SYNT.* Agglutinare aurum. *Pli.* Agglutinare ad aliquid, alicui. *Pla.*

AGGRAVESCO, is, èrè. *N.* Empirer. Aggravescit morbus. *Ter.* Vulnus. *Cic.*

AGGRAVO, as, avi, atum, are. *A.* Aggraver, *H ij*

appesantir. SYN. Grāvō, ōnērō; ōpprīmō, prēmō. SYN. Aggravare pondus, ictus. *Plin. reum. Lum.* Aggravari inopiā. *Liv.* PHR. Odor caput aggravat. *Pli.* Illa meos casus allevat; illa gravat. O.

AGGRĒDIŌR, ēris, ēsūs sūm, ēdī. D. [Propriē adite aliquem] *Atter vers quelqu'un; l'aborder.* SYN. Adēō, accēdō. SYN. Aggredi ad aliquem. *Pla.* Aggredi dolosē, infidiosē. *Pla.* Astutē. *Ter.* PHR. Talibus aggreditur Venerem Saturnia dictis. his vatem aggredior. O. Sic prior aggreditur dictis atque incipit ultro. V. Amicum Ilionea petit dextrā, Lavāque crestum. V. (vide ADEO.)

AGGRĒDIŌR, ēdī. *Attaquer.* SYN. Invidō, lacessō, ōppugnō, prōcurrō, adōrōr, irrūō, pētō, ferrō invadō; tēdō in hōstēm. SYN. Aggredi urbem; hostem. *Cic.* Aggredi aliquem per blandimenta *Tac.* PHR. Facile ut somno aggrediare jacentem. V. *turrim* aggressi ferro circum . . . convellimus altis Sedibus V. Invadunt urbem somno vinoque sepultam V. Ruit in densos Mezentius hostes V. Moriturus in hostes irruit. V. Denfis incurrimus armis. V. (Vide BELLUM, bellum declarare; Bollo lacessere. ACIES. In aciem exire.)

AGGRĒDIŌR, ēdī. *Commencer, entreprendre.* SYN. Incipiō, ordiōr, suscipiō. SYN. Aggredi dicere, ad dicendum. *Cic.* Aggredi bellum. *Cic.* Rem. *Ter.* PHR. Aggressi avellere templo Palladium. V. Manibus rescindere cælum Aggressi. V. Aggredere o! magnos, aderit jam tempus, honores. V. Aspice quantum Aggrediare nefas, & dum licet effuge crimen. O. Tertia sed postquam majore hastilia nīſu Aggredior. V. Majus adorsā nefas. V. Hi dominam ditis thalamo deducere adorti. V. Quin, hortante Deo, magnis insistere rebus Incipe. T.

AGGRĒGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Assembler.* SYN. Cōgō, cōgrēgō, cōlligō, cōmpellō, glōmērō, āglōmērō. PHR. Aggregare se ad amicitiam alicujus. *Cas.* Portentaque monstis Aggregat; & secum petulans amentia certat. *Cl.* Compulerantque greges Corydon & Tyrsis in unum. V. Magnum mistæ glomerantur in orbem. V. Concurſu accedere magno. V. Diversis partibus orbis Inter se cōiisse viros.

AGGRĒSSIŌ, ōnis. f. *Cic.* Assant, attaque. (Vide ASSULTUS.)

AGILIS, ilē. *Leger, qui a de l'agilité.* SYN. Velōx, ālēcēr, pēmīx, citūs, vōlūcēr, cēlēr, prōmptūs, subitūs, lēvis, ōcyrōr, expēditūs. SYN. Agilis classis. *Liv.* Currus, pes. S. Dextra. S. Remus. O. Industria. *Col.* PHR. Lassabant agiles aspera bella viros. O. Fer gressus agiles mecum & comitare vocantem. *Sil.* Ut agilis altas flamma percurrit trabes S. Oderant hilarem tristes, tristemque jocosī Sedatum celeres, agilem gnavamque remissi. H. (Vide CELER.)

AGILITAS, ātis. f. *Agilité, souplesse, legereté.* SYN. Mōbilitās, lēvitās, cēlērītās, vēlōcītās, dēxtērītās. SYN. Agilitas navium. L. Agilitas mollitiesque natura. *Pl.*

AGILITER. Adv. *Col.* Agilement, avec vitesse. PHR. Sic ait, & dicto citius tumida æquora placat. V. Haud mora, continuo matris præcepta facessit. O.

AGINA, æ. f. *Fest.* Le trou où tient la chasse d'un rebucher. Hinc

AGINĀTŌR, ōris. m. *Fest.* Inconstant, que le moindre en erēt fait agir.

AGINŪM, nī. n. vel Aginnum. *Auf.* [Urbs Gallia.] *Aen.*

AGIS, idis. *Erythbenis filius rex La. edemoniorum qui pest multa bella cum Atheniensibus gesta à civibus suis interfectus est, eo quod Licuri leges reducere vellet, & bona publicare.* PHR. Hoc agis, hoc Agidis fecit post facta Cleomen. *Mart.* ruit alius à Lycia de quo Virg. Lycius processerat Agis. V.

AGITABILIS, ilē. *Qui se meut aisement.* PHR. Terra feras cepit, volucres agitabilis aer. O.

AGITATIŌ, ōnis. f. *Agitation, mouvement.* *Cic.*

AGITĀTŌR, ōris. m. *Conducteur, Cocher.* PHR. Et equorum agitator Achillis Automedon. V. Tardi costas agitator Afelli, Vilibus aut oneret pomis. V.

AGITĀTŪS, ā, ūm. *Agité, emeu.* SYN. Cōmūtūs, āctūs, jactātūs, vērſātūs. PHR. Aut freta ponti Incipiunt agitata tumescere. V. Incurſant ramis, agitataque robora pulsant. O. Scelerum furis agitatus Orestes. V. scenis agitatus Orestes. V.

AGITŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Agiter, remuer, pousser.* PHR. Sæpius ventis agitur ingens Pinus. H. In-tonſos agitaret Apollinis aura capillos. H. His vivus furis agitabere mortuus iisdem. O. Sævis agitas fastidia verbis. H. Perpetuo risu pulmonem agitare solebat Democritus. I. Infidos agitant discordia fratres. V. Gentes agitare quietas. V. Terris agitare vel undis Trojanos potuisti. V. Totamque infusa per artus Mens agitat molem. V. Quæ deinde agitat fortuna. V. Utque levi zephyro graciles vibrantur arista Frigida populeas ut quatit aura comas. O. Qui tibi utrāque manu nunc huc nunc robora & illuc Crebra agent. *Vida.*

AGITĀRĒ. [I ro āgērē, pellērē.] *Chasser.* PHR. Fudimus infidiis totaque agitavimus urbe. V. Cursuque feras agitabat Julius. V. Galbanoque agitare graves nidore Chelidros. V. Agitare aves. V. Timidos agitabis Onagros. V.

AGITĀRĒ. [I ro rēgērē.] *Conduire.* PHR. Spumantemque agitabat Equum. V. Agitare ad flumina currus. V. Lanigeros agitare greges. V.

AGITĀRĒ diem, &c. *Passer.* PHR. Ipse dies agitat festos. V. ævumque agitare sub undis. V.

AGITĀRĒ. *Ad alia multa transferitur ut.* PHR. Cum quibus ille choros agitabat. V. Agitare cætus. *Sal.* Convivia. *Ter.* Mutas agitare inglorius artes. V. Agitare fugam. V. Aliquid jam dudum invadere magnum Mens agitat mihi. V. Agitare jocos. P. Agitare sacra. C. Nec spes agitat inanes. O. Agitare vias ætheris alti. S. Quid rerum agitem. *Pla.*

AGLAURŌS. *Filia Eriethi regis Athenarum; qua sorori Herse invisens, quod à Mercurio amaretur. Denique in adverso venientem limine sedit Exclufura Deum. . . Define dixit Mercurius. . . Virgâque fores patefecit: at illi (Aglauo in saxum mutata) Oraque duruerant, signumque exangue fedit Nec lapis albus erat; sua mens infecerat illam. O.*

AGMĒN, inīs. n. [Propriē est exercitus ambulans.] *Une armée en marche.* SYN. Cohōrs, tūmā, mātūs, phīlānx, lēgō, ācēs, cūtervā, cūnētūs, mātīplūs, exercītūs, cōpiā, EPITH. Armātūm clypēatūm, fortē, stipatūm, dēnsūm, rāpīdūm, hōstīlē, pūgnāx,

maritum, bellitum, strenuum, immensum, intrepidum, terribile, numerosum, condensum, citum, confertum, infestum, longum, pilatum, tardum, ferratum, fortissimum, civile, terrestre, trepidum, grande, parvum, hostile, incompositum, quadratum, sit patum. *PHR.* Agmen agens equitum. *Æ.* Agmina densantur campis. *V.* Agmina Ferrata vasto diruit impetu. *H.* Milataque plenis Agmina se fundunt portis. *V.* Inter rapida agmina pacem olus habes. *Sr.* Agmine facto. *V.* Devolvit incenibus agmen. *V.* Servilia solvit agmina. *L.* Oblatum metit infatigabilis agmen. *V.* (Vide *ACTES.*)

AGMEN. [Per transit. dicitur de quavis hominum turba.] *Multitudo, troupe, assemblee.* *PHR.* Quippe viri tanto complerunt agmine ripas. *V.* Nec noscitur ulli Agminibus comitum qui modo cinctus erat. *O.* Molli spadonum agmine, &c. *Tac.* Incedebat muliebri & miserabile agmen. *Tac.* Vocat agmina sava fororum. *V.* Reginam casto cinxerunt agmine matres. *V.*

AGMEN. *Metaph.* Dicitur & de multitudine ferarum, aquarum, &c. *PHR.* Saepae etiam immensum coelo venit agmen aquarum. *V.* Aves, turmamque sonantem Agminis aligeri. *V.* Confertoque agmine Cervi. *V.*

AGMEN. [Sumitur & pro ipso rerum motu.] *Le cours, la maniere de se mouvoir.* *PHR.* Leni fuit agmine Tybris. *V.* Illi agmine certo Laocoonta petunt (*serpentes.*) *V.* Agmine velorum celeri, ventisque vocatis. Prona petit maria. *V.* Cum Medii nexus, extremæque agmina caudæ solvuntur. *V.* i. Nodi.

AGNA, æ. f. *jeune brebis.* (Vide *AGNUS.*)

AGNASCOR, æris, natus sum, nasci. *Cic.* [Proprie nasci post factum Patris testamentum.] *Naitre après le testament de son Pere.* Constat agnascendo rumpi testamentum. *Cic.* (Vide *NASCOR.*)

AGNATUS, a, um. *Parent du côté du Pere.* *SYN.* Cognatus, propinquus, affinis, consanguineus, sanguine junctus, consanguinitate propinquus. (Vide *CONSANGUINEUS.*) Agnata membra. *PLIN.* i. Quæ abundant. *surabondant.*

AGNATIO, onis, f. *Cic.* *Parenté.*

AGNATUS, a, um. *D'Agneau.* Agninae lactes. *PLA.* *Entrailles fraîches d'Agneau.* *PHR.* Patinas cenabat omasi Vilis, & agnini tribus Urhis quod satis esset. *H.*

AGNITIO, onis, f. *Cic.* *Aveu, aveu, connaissance.*

AGNOMEN, in's. n. *Surnom.* *SYN.* Cognomen. *EPIC.* Clarum, grande, augustum, sublimè, memorabile. *PHR.* Et alta Judicium mores nobilitatis habent, Quos Volesus patrii cognoscat nominis auctor; Quos Numa maternus non neget esse suos. Adjectique probent genitiva agnomina Cortæ. Situ non esses interitura domus. *O.* Ejus qui domit nomen ab Africâ. *Lucratus* rediit. *H.*

AGNOSCO, is, novi, notum, erè. *Connaitre, reconnaître.* *SYN.* Nescio, cognosco, novi, scio, perspicio. *PHR.* Agnovere Deum proceres divinaque tela. *V.* Se quoque principibus permittum agnovit Achivis. *V.* Agnovit sonitum, & divæ promissa parentis. *V.* Agnovit longè gemitum præfaga mali mens. *V.* Stridorem agnovit & alas. *V.* Sed si tantus amor casus cognoscere nostros. *V.* Ut te fortissime Teucrum Accipio, agnoscoque libens. *V.* Auribus ut nostros pollic cognoscere casus. *Cic.* Alienis

agnoscere oculis. *PLI.* Non equidem obscurum nobis gentisque Pelasgæ. *Esse* reor. *V.* Nec sopor illud erat, sed coram agnoscere vultus, &c. *V.* Nec latuere doli fratrem Junonis & Ixæ. *V.* Agnitus accipies. *I.* Salve o! mihi longum Expectata manus, nostrisque, air, agnita votis. *V-F.*

AGNUS, m. & **AGNELLUS,** i. dim. *PLA.* *Agneau.* *AGNI,* æ. f. *jeune Brebis.* *EPIC.* Mollis, pinguis, f. tur, tener, validus, editus, blandus, mitis, lingers, avidus, timidus, tenellus, lascivus, petulcus, molliculus, corniger, imbellis. *Hornus.* *Agneau de l'année.* *Expers herbæ.* *Silbrumus.* *Qui recte encore.* *Vernus, cordus.* *Tardus.* *SYN.* Balans, bidens. *Ovium* fœtus. *Lingers* soboles gregis. *PHR.* Nescio quis teneros oculus mihi fascinat Agnos. *V.* Depulso à Lacte domi quæ clauderet Agnos. *V.* Saepae tener nostris ab ovilibus imbuet Agnus. *V.* Ovium teneros depellere fœtus. *V.* Sponte sua Sandix pascentes vestiet agnos. *V.* Auditique Lupos acuunt balatibus agni. *V.* Tuti sub matribus Agni Balatum exercent. *V.* Si fœtura gregem suppleverit. *V.* Hinc nova proles artubus infirmis teneras lasciva per herbas. *Ludit,* lacte mero mentes percussa novellas. *Lr.* Præterea teneri tremulis cum vocibus horni Cornigeras norunt matres agnique petulci. *Lr.* Utque fugit visos agna novella Lupos. *O.* Illa tremuit velut agna pavens quæ faucia cani, Ore excussa Lupi nondum sibi tuta videtur. *O.* Nec mora balatum mirantibus, exilit agnus. *Lascivit* que fugâ; lactantiaque ubera querit. *O.* Reddere victimas, Ademque votivam memento; Nos humilem feriemus agnam. *H.* Si quis Lesticâ nitidam gestare amet agnam. *H.* Niveæ candidus agnus ovis. *T.* Aspera nunc pavidos contra ruit agna Leones. *V-F.* Illa dies hornis cædem denunciat agnis. *V-F.* Matremque plenam mollis agnus expectat. *M.* Ipse rudem nec adhuc vestigia certa prementem, Fert sobolem gremio; sed ovem gracilemque Capellam Enixas humero subit, atque in stramine molli Componit sensum pastor, stabuloque recondit. *Pol.* Micat Agna. Exultans Lascivaque. *Com.* agnus se corpore jactat in auras. *Com.* Quales creber agris aries, oviumque minores Subiliunt fœtus, mollique in gramine ludunt Balatus matrum dum per juga longa sequuntur. *Vida.* Luxuriat lætis tener agnus in herbis.

AGŌ, is, ager, actum, erè. *Multa significat ut patet ex sequenti Epigr.* *Marr.* Semper agis causas, & res agis Attale semper: Est non est quod agas, Attale semper agis. Si res & causæ defint, agis Attale. *Mulas* Attale ne quod agas desit, agas animam. *M.*

AGERE. [Pro f. erè, exequi, efficerè, gerere, mōliri, aggredi, suscipere, tentare.] *Faire, agir, exécuter.* *PHR.* Latumque per agmen Limitem agit ferro. *V.* Occultas egisse vias. *V.* Bellaque non puer tractat agenda puer. *O.* Ast ubi blanditiis agitur nihil. *O.* Sic agitur censura. *O.* Navali plurima bello Ensis agit. *L.* Consiliumque morantur agenda Gnaviter. *H.* Limes agendus erit. *O.* Mecum fortuna secundis Rebus agit. *L.* Quid agis dulcissime rerum. *H.*

AGERE. [Pro ducere, agitare, pellere.] *Conduire, chasser devant soy.* *PHR.* Enipse Capellas Protinus ager ago; Hanc etiam vix Titire duco. *V.* Pa-

lantes Troas agebat. *V.* Daren agit æquore toto. *V.* Præcipites metus acer agit. *V.* Diem veniens age Lucifer almam. *V.* Et agentem carmine Quercus. *V.* Quos Sidoniâ vix urbe revelli Rurfus agam pelago. *V.* Agens Italos in prælia Cæsar. *V.* Agi per saxa canum latratibus. *O.* Et agentes frigora ventos. *V.* Dum nubila ventus agebat. *V.* Unde Serenas Ventus agat nubes. *V.* Agens hyemem turbo. *V.* Aut age diversas (naves.) *V.* Tros, Tyriusve mihi nullo discrimine agetur. *V. l. Regetur.* Cervam pastor agens telis. *V.* Agere præ se. *St.* Agere captivos sub curribus. *M. Mener en triomphe.* Hic olidam clamor agens in retia vulpem. *M.* Rivos aquas agit. *O.* Illum aget pennâ metuente solvi Famâ superstes. *H.* Et agente nym-bos ocyor Euro. *H.*

AGERĒ. [Pro impellere, urgere, cingere.] *Contraindre.* *PHR.* Fata deum vestras exquirere terras Imperiis egere suis. *V.* Diversas quærere terras Auguriis agimur divum. *V.* Si quis ad illa Deus subito te agat. *H.* Et quocumque voles animum auditoris agunto. *H.* Diffugiunt, quò quemque agit error. *O.* Quis deus in fraudem... egit. *V.* Agere in crucem. *Cic.* Agi desiderio rei. *Liv.*

AGERĒ VITAM, AGERE DIEM, &c. *Passer.* *PHR.* Ut supremam falsâ inter gaudia noctem Egerimus. *V.* Secura sub altâ Oriâ agunt terrâ. *V.* Pacem orbis agebat. *Sil.* Hunc ego (diem) Getulis agerem si Syrtibus exul. *V.* Festum genialiter egit. *O.* Idus tibi sunt agendæ. *H.* Hæc belli tempora tristis agam. *O.* Ver orbis agebat. *V.* Agitur annus septimus. *Ter.* Inter homines agere deliit. *Tac.*

AGERĒ causas, agere al populum. *Cic.* *Plaidier, haranguer.* (Vide CAUSA, CAUSIDICUS, ORATOR) AGERE. [Pro exhibere.] *Représenter.* *SYNT.* Agere partes, agere fabulam. Agere aliquem. *Cic.* Agere amicum. *Pla.* Modico contentus agebas Vernam equitem. *J.* Agis latum convivam. *H.*

AGI, & agere se. [Pro extendi.] *S'attendre.* *PHR.* Duplex agitur per lumbos spina. *V.* Se lætus ad auras Palmes agit. *V.*

AGERĒ, se. [Pro ire.] *Aller, venir.* Aneas se matutinus agebat. *V.* Velis agimur tumidis. *H.* Unde agis. *Ter.* Præcipites agit illa gradus. *V-F.* Altius egit iter. *O.*

AGERĒ. *Jetter, pousser.* *SYNT.* Agere fundamenta. *Cic.* Agere præcipitem. *Cæf.* Arbor agit geminas. *Col.* Agere ictum. *Liv.* Spumas agit ore cruentas. *V.* Membris agit atra venena. *V.* Quantos campus agit gemitus. *V.* Afflatique nocent & agunt contagia laræ. *O.*

AGERĒ, de multis aliis dicitur, ut. *SYNT.* Agitur libertas populi. *Cic.* Il s'agit. Agere grates. *Cic.* *Rendre.* Fissaque agit rimas. *O.* Se fend. Agere altius cuniculos. *Ph.* *Creuser.* Diris agere. *H.* *Maudire.* Illum discus agit. *H.* Il se plaît à jouer. Agere de pace. *Cic.* *Traiter.* Duritiæque mihi non agerere reus. *O.* (i. *Habere.*) *Passer pour...* Agere conventus. *Cæs.* *Tenir les États.* Agere forum. *Cic.* *Rendre la justice.* Agere stationem. *Tac.* *Faire sentinelle.* Agere bene, male cum aliquo. *Cic.* *En user.* Id agunt ut, &c. *Cic.* *Ils tâchent.* Agere gladiis, precibus. *Cic.* *Employer.* Agere festum diem. *Cic.* *Celebrer.* Agere Equum. *Cic.* *Piquer.*

AGON, ōnis. *PLIN.* *Lute, combat dans le Cirque.*

SYN. Pugnâ, certamen, prælium. (Qua vide suis locis.)

AGON, ōnis. [Locus erat certaminis Romæ qui circus Flaminius dicebatur plerumque pro ipso certamine ponitur.] *Cirque, combat dans le Cirque.* *Gymnicus* agon Romæ celebrabatur. *Plj.*

AGONIUM. *Var.* Agonalis dies. *Var.* *Lux. O.* *Dies festus in honorem Jani, qua appellatio unde ducta sit, Vide fusc. l. i. Fast. O.* Fas etiam, fieri solitis ætate priorum. Nomina de Ludis græca tulisse diem, Et prius antiquis dicebat agonia sermo, Veraque iudicio est ultima causa meo. *O.* Est enim ἀγων. Græcè, *Certamen, Ludus,* Janus agonali luce piandus erit. *O.*

AGONOTHETĒ, ōis. *m.* [Agonum moderator præses, Judex.] *Qui preside aux jeux d'exercice.* Hinc & Agon & Agoniâ. [Pro dolore summo & extremo quòd moribundus cum morte luctetur.] *Agonie, frayeur, combat.* *SYN.* Libor extremus, supremum vitæ tempus, ultimâ vitæ meti, hōrâ. *PHR.* Jam morte sub ægrâ. *V.* Extremus vix super halitus erat. *V.* Quæ luctantem animam, nexosque resolveret artus. *V.* Vidi ego quos sensus quos spes defecerat omnis Incolumes artis munera ferre tuis. *Hofeb.* (Vide MORS, MORI.)

AGRAGAS, antis. *m.* [Mons est in Siciliâ, muro cinctus in cuius summâ parte oppidum ejusdem nominis.] *Agriente.* *PHR.* Arduus inde Agragas ostentat maxima longè Mœnia. *V.*

AGRAMMATŪS. *VIT.* *Qu ne sait point lire.*

AGRARIŪS, ōis. *um.* *Qui concerne le labourage.* *Lex* *Agaria. Cic.*

AGRESTIS, is. & Agricola, æ. *m.* & Agricultor, ōris. *m.* *Liv.* *Laboureur, Villageois, Paisan.* *EPIT.* Pâtens, robustus, vigil, providus, sagax, gnâvus, sedulus, industrius, avidus, avarus, irrequietus, impiger, pauper, hirsutus, rugosus. *SYN.* Colonus, rusticus, rûricola, arator, villicus, pāganus. *PHR.* Operosa colentibus arva. *O.* Robustus quoque jam Tauris juga solvet arator. *O.* De Tauris narrat arator. *T.* Grando duris invisa colonis. *O.* Nec robustus erat curvi moderator aratri. *Lr.* Cum duro parca colona viro. *O.* Agricolam laudet juris legumque peritus. *H.* Ignarolque viæ mecum miseratus agrestes. *V.* Lydorumque manum, collectos armat agrestes. *V.* Te pauper ambit sollicitâ prece Ruris colonus. *H.* Gaudet invisam pepulisse fossor Ter pede terram. *H.* O! fortunatos nimium, sua si bona norint, Agricolas; quibus ipsa, procul discordibus armis, Fundit humo facilem victum iustissima tellus. *V.* Dicendum & quæ sint duris agrestibus arma. *V.* Agricola præsci fortes parvoque beati. *H.* Felix agrestum quondam pacata juvenum, Divitiæ quorum messis & arbor erant. *Pr.* In Mediis Consul quæsitus arattris. *Cl.* Jam tum acer curas venientem extendit in annum Rusticus. *V.* Sed rusticorum mascula militum Proles. *H.* Dura lacertosi fodiebant arva coloni. *O.* Ille gravem duro terram qui vertit aratro. *O.* Valido consueta bidenti Ingemere, & terram pressis proscindere arattris. *Lr.* Conterimusque Boves & vires agriculturalum. *Lr.*

AGRESTIS, tē. *Rustique, champêtre.* *SYN.* Incultus, fērus. *SYNT.* Agrestis calamus. *V.* *Aper. O.* Ar-

bor. C. Saltus, sylva : recta agrestia. O. Agrestes tineæ. O. Pubes, gazæ, Nymphæ. V. Satyri, frondes. H. Lupi. S. Agrestis palæstra, pomus. V. Taurus. T. Falx, cultus. St. Agreste Latium. H. Numen. S. PHR. Ludere quæ vellem calamo permisit agresti. V.

AGRESTIS, [Metaph. de homine.] *Rustique, Sauvage.* SYN. Dûris, âspër, âcërbûs, inûrbânîs. SYN T. Agrestis immanitas, vita, vox, animus. Cic. Asperitas. H. Agreste pectus. O. Pro diro.

AGRICOLÂ, æ. m. *Laboureur.* (Vide Supra Agrestis.)

AGRICULTURÂ, æ, & Agricôlâtîo, ônis. f. Cic. *L'Agriculture.* PHR. Fortunatus & ille deos qui novit agrestes V. numquam mihi cura tot annis altera, quàm duos sulcis mollire novases Nolle soli vires, nemori quæ commoda rupes, Quis felix oleæ tractus, qua gleba faveret Frugibus, aut quales tegeret vindemia colles. Cl. (Vide RUS AGER, agrum colere. TERRA, terram colere.)

AGRIGENTUM, ti. n. Plî. [Urbs Siciliæ. Quondam Agragas dicta.] *Agrigente.*

AGRIPPA, æ. m. *Augusti gener, navali contra Pompejum victoriâ clarus.* PHR. Parte aliâ ventis & Diis Agrippa secundis Arduus agmen agens, qui belli insigne superbum Tempora navali fulgent rostrata coronâ. V.

AGRIPPINÂ, æ. *Dua fuerunt Agrippa filia. Altera qua nupsit Germanico, mater fuit Caji principis, altera nupsit primùm Domitio Neroni, ex quo Neronem Imp. suscepit, nupsit deinde Claudio Casari quem boletus suscipit.* PHR. Minus ergo nocens erit Agrippinæ Boletus : siquidem unius præcordia prelit Ille senis ; tremulumque caput descendere iussit In cœlum. I. Vilibus ancipites fungi ponentur amicis, Boletus domino, sed qualem Claudius edit. J.

AGRÔSTIS, is. f. Plî. [Herba.] *Chien-dent.*

AGRÔSUS, â, ùm. Var. [Agri dives.] *Riche en fonds de terre.* (Vide DIVES, DIVES AGR.)

AGUNTUM, i. n. Plî. *Sicilia oppidum.*

AGYËUS, ei. [Apollinis nomen. Quasi viis Urbanis præpositus.] *Apollon.* PHR. Phæbe qui Xantho lavis atque crines Dauniæ defende decus camenæ Lævis Agyeu. H.

AGYLLÂ, æ. f. *Urbs Thufcia.* PHR. Haud procul hinc saxo colitur fundata vetusto Urbis agyllinæ sedes, ubi Lydia quondam Gens bello præclara jugis insedit Etruscis. V.

AH. [Interjectio dolentis & indignantis.] *Ah.* PHR. Ah ! ego non possum tanta videre mala. O. Ah ! piget, ah ! non est, clamabat, tibia tanti. O. Ah ! Coridon, Coridon quæ te dementia cepit. V.

AHENEÛS, & Ahenûs, â, ùm. *D'airain, de cuivre, de bronze.* SYN. Ænëûs, Ærëûs. PHR. Hic murus aheneus esto. H. Et luce coruscus ahenâ. V. Indulgent vino & vertunt crateras ahenos. V. Attibi Mamuri formæ cælator ahenæ, Tellus artifices ne terat Ofca manus. Pr. Ossaque lecta cado textit Corineus ahenos. V. Foribus cardo stridebat ahenis. V.

AHENIPES, edis, omn. g. *Qui a les pieds d'airain.* PHR. Narrat ahenipedes Martis arasse Poves. O.

AHENÛM, ni. n. *Vase d'airain, chaudière, chaudron &c.* SYN. Lebes, ôllâ, cæcûbûs. EPIRH. Amyclëum, Getûlûm, Tenarëum, Tyriûm, Assyriûm, Sidônûm, Agênorëum. A Tyro aliisque urbibus nobilibus pur-

purâ, cui tingentia præcipuè inserviebant ahenâ. Undâns, patûlûm, fervens, ardens, ciliidûm, tepidûm, cîvûm, cûrvûm, cõncîvûm. PHR. Littore ahenâ locant alii flammæque ministrant V. Et ahenâ undantia flammis. V. Et foliis undam tepidi despumat aheni. V. Quidquid agenoreo Tyros improba cogit ahenos. M. Amyclæis medicatum vellus ahenis O. Ardenti decoxit ahenos aut verubus. I. Calido positum medicamen ahenos Fervet & exultat spumisque tumentibus albet. O. Magno cum flamma sonore Virgea suggeritur costis undantis aheni V.

AJAX, acis. *Duo eodem tempore, ejusdemque nominis fuere insignes Græcorum duces.* Alter Telamone creatus, Mœnia qui forti Trojana sub Hercule cœpit. Æacus huic pater est, qui jura silentibus umbris Reddit... Æacon agnovit summus prolemque fatetur Jupiter esse suam ; sic à Jove tertius Ajax. O. Interfecto Achille. Illius bella mover Clypeus ; deque armis arma feruntur... (Contententibus scilicet Ajace & Ulysse.) Argolicosque duces mediis confidere castris Jussit. (Agamemnon.) Et arbitrium litis trajecit in omnes... mecum (Inquit Ajax.) confertur Ulysses... Ipse tulit pretium jam nunc certaminis hujus, Qui cum victus erit, mecum pugnasse feretur... Quidquid speravit Ulysses, Sit licet hoc ingens, non est tenuisse superbum... Tutius est igitur fictis contendere verbis Quam pugnare manu ; sed nec mihi dicere promptum Nec facere est isti... Non memoranda tamen vobis mea facta Pelasgi Esse reor (Vidistis enim.) Sua narret Ulysses Quæ sine teste gerit... Arma... Optima nunc sumat, qui sumere noluist ulla... Detrectavitque furore Militiam facto... Mille meo protexi pectore puppes Spem vestri reditus... Date pro tot navibus arma... Quæritur istis Quam mihi major honos... Atque Ajax armis non Ajaci arma petuntur. Quò tamen hæc Ithaco, qui semper inermis Rem gerit ; & fur-tis incautum decipit hostem. Ipse nitor galeæ claro radiantis ab auro Insidias prodet... Debilitaturum quid te petis Improbe munus... Cur spolieris erit ; non cur metuaris ab hoste, Et fuga, quâ solâ cunctos timidissime vincis, Tarda futura tibi est, gestamina tanta trahenti. Adde quod iræ tuus, tam rarò prælia passus Integer est Clypeus... Quid verbis opus est spectemur agendo : Arma viri fortis medios mittantur in hostes Inde jubete peti, & referentem ornate relatis... Peroravit deinde Ulysses... Sed quid facundia posset Tum patuit, fortisque viri tulit arma disertus. (Ulysses.) Hectora qui solus, qui ferrum, ignemque Jovemque Sustinuit toties. (Ajax.) unam non sustinet iram : Invictumque virum, vicit dolor, arripit ensẽm : Hic meus, & meus hic certè est ; an & hunc sibi poscit Ulysses ? Hoc ait, urendum est in me mihi : quique cruore Sæpe Phrygum maduit, Domini nunc cæde madebit, Ne quisquam Ajacem possit superare, nisi Ajax. Dixit, & in pectus tum demum vulnera passum Quâ potuit, ferro lethalem condidit ensẽm. Nec valere manus infixum educere telum : Expulit ipse cruor, rubefactaque sanguine tellus Purpureum viridi genuit de cæspite florem, Qui prius Cbalio fuerat de vulnere natus. Littera

communis mediis pueroque. (*Hyacintho*.) Viroque. (*Arace*.) Inscripta est foliis: hæc nominis, illa querelæ. O. Gemina enim littera Ai, quo flos inscribitur, communis est, Ajaci & Hyacintho: & exprimit querelam. i. Gemitum morientis Hyacinthi. SYN. Tēlāmōniādēs, Tēlāmōniūs hērōs, Tēlāmōniā prōlēs, Tēlāmōnē fītūs. O. Gēnītūs, crēātūs. EPIT. & PHR. (Vide BELLATOR.)

AJAX. *Alter Oilei filius Locrorum Rex qui capta Troja Cassandra virginem & vatem, in templo Palladis violavit, quam ob rem domum rediens à Pallade fulmine percussus in mari cum nave sua exustus est.* EPITH. Ōilidēs, Nāryciūs hērōs. O. A Narycio Locrorum oppido. Tūpīs, audāx, impīus, nefandūs, impūrus, sacrilēgus, māgnānimūs, gēnērōsus, fulminē, percūssus exūstus. PHR. Illum expirantem transfixo pectore flammæ, Turbine corripuit, scopuloque infixit acuto. V. Palladine exuere classem Argivum, atque ipsos potuit submergere ponto, Unius ob noxam, & furias Ajacis Oilei. V. Fulmine & ponto moriens Oileus. S.

AIDONEUS. *Molossorum Rex, ejus filiam Proserpinam Theseus rapere conatus est, non procul ab Acheronte fluvio: Hinc factus est fabula locus, Theseum ad Inferos descendisse Proserpinam diis uxorem rapturum.*

AIÖ. [Verbum anomalum & defectivum reperitur enim dumtaxat, aiō & aiō, ais, ait, aiunt, aiēbām, aiēbās, &c. aīti, aīstis. Imp. ai, optat. Aiās, aiāt, aiāmus, aiāt, part. aiēns.] Dare, affirmare, asserere. SYN. Aiērō, inquitō, Lōquor, affirmō, d. cō, PHR. Miles ait, multo jam fractus membra labore. H. Vos sapere & solos aio bene vivere. H. Hoc aiebat & hoc. H. Quam Juno fertur . . . coluisse. V. Ut perhibent. V. Ut ajunt. H. Ut fama est. V. Fama est huc . . . egisse vias. V. Dissiluisse ferunt. V. Ita turbidus infit. (Vide LOQUOR.)

AJŮS. *Romanorum Deus de quo. Cic. 2. de Div. Eum Locuturum appellat. Liv.*

ALĀ, Æ. f. *L'aille d'un oiseau.* SYN. Pēnnā, plūmā, rēmīgūm alārūm. EPITH. Prāpēs, pēnnīx, vōlōx, prācēps, fūgāx, citī, subitī, vōlūcris, lēvis, subitī, stridulā, mōrī, trēmūlā, extēnsā, stridēns, strēpitāns, audīx, trēpidī, lassatī, tēnērī, agitātī, vāriatī, vērī colēr, cālīvāgā, fēgitivā, acriā, inēxpērtā, Jūvenīlīs. SYNT. Alarum conamen Tr. Verbera. V. Alas movere. S. Vertere ad aliquem locum. Sil. Alas sumere. O. Quarere. V. Porrigere. O. Pandere. O. Exuere. O. Concutere. Cl. Assumere. O. Alis effugere. O. Plaudere. V. Niti insistere, Lr. Increpare. Sr.

PHR. Alecto in Teucros Stygiis se concitat alis. V. Alas pandere ad æstivum solem. V. Aspice demissis ut eat miserabilis alis. O. Miraris quoties gemmant explicat alas. M. Pedibus celer & pernicibus alis. V. Trepidat in pectora contrahit alas. Sr. In mare lassatis volucris vaga decidit alis. V. Remigium volucrum disponit in ordine pennas. O. Hummeris accommodat alas. O. Summa pedum prope plantarum viligat alis. O. Mihi currere visus Plus homine est, alaque pedes sumpsisse putares. O.

ALAS QUATERE. *Faire du bruit par le battement des ailes.* PHR. Circumsonat alis. Sr. Corvorum increpuit densis exercitus alis. V. Plausumque exter-

rita pennis Dat tecto ingentem. V. Pennæ sonuere per auras. V. Magnis quatiunt clangoribus alas. V. Stridentia pennis Miscentur (*Animalia*.) V. Ut reduces illi ludunt stridentibus alis. V. Pennæ sonuere per auras. V. Cineres plausis everberat alis. O.

ALIS AERA SECARE. *Voler.* PHR. Æthera verberat alis. V. In cœlum paribus se sustulit alis. V. Pennis se credere cœlo. V. Pennis alta atria lustrat hirundo. V. Ille avidos morsus velocibus effugit alis. V. Voca zephiros, & labere pennis. V. Volucris se sustulit alā. V. Audacem pennis repperit ille viam. O. Motis nituntur in aëra pennis. O. Corpus geminas libravit in alas. O. Cupido suis ventosior alis. O. Radit iter liquidum, celeres neque commovet alas. V. jam fama loquacibus alis Pervolat oceanum. Cl. (Vide VOLO.)

ALĀ. METAPH. *L'aille d'une personne.* SYNT. Alas hominis vellere. J. Arracher le poil de dessous les ailles. Subnixis alis me inferam. PLA. Je marcherai les bras sur les branches. An gravis hirsutis cubet Hircus in alis. H. Il sent le gousse.

ALĀ. VIR. *Ailes d'un bâtiment*

ALĀ. Aile d'armée ou corps de Cavalerie. ALÆ præfectus. Commandant de Cavalerie. PHR. Prima fugit dominā amissā levis ala Camillæ. V. Ergo inter cades cedentiaque agmina Tarcon Iertur equo; variisque instigat vocibus alas Nomine quemque vocans. V. Dum trepidant alæ, saltusque indagine cingunt. V.

ALÆ Rei cuius veloci metaph. tribuntur ut. ALÆ Sagittarum. *Empennes d'une flèche, ou plumes.* . . ALÆ fulminis. V. Mortis, fati. H. Somni. Sil. ALÆ velorum. V. Les voiles. PHR. Madidis Notus evolat alis. O. Ecce viro stridens alis allapsa sagitta est. V. Velorum pandimus alas. V. Et ventis & fulminis ocyor alis. V. Possit super fluctus alarum insistere remis Optastis. O. Volucresque fati tardavit alas. H. Volat ambiguus Mobilis alis Hora; nec ulli Præstat velox Fortuna fidem. S. Seu mors atris circumvolat alis. H.

ALĀBANDĀ, Æ. f. *Caria civitas non procul à Maandro fluvio.* PHR. Relicta Hic Andro, ille Samo, hic Trallibus aut Alabandis. J.

ALĀBĀSTĒR. m. Cic. Et Alābāstrūm, tri. n. M. [Vas unguentarium ex Alabastrite.] *Peut vase d'Alabâtre, où les Anciens enfermoient leurs parfums.* EPITH. Rēdōlēs, pīnguī, vētūs, ōdōrūs, ōdōrifer. PHR. Quid Cosmi redolent alabastra, focique deorum. M.

ALĀBĀSTRITĒS, Æ. m. [Genus marmoris alio nomine Onix.] *Albâtre.* PHR. Hic Alabastrites niveo fulgore nitebat. Ser.

ALĀCĒR, ALicrī, hoc alācrē. *Alaigre, vif, prompt, gai.* SYN. Vōlōx, prōmptūs, expēditūs, cēlēr, acēr, fōrtīs, hīlārīs, Lētūs. PHR. Alacremque in prælia Turnum. V. Sic ruit in densos alacer Mezentius hostes. V. Ergo alacres sylvas, & cœtera rura voluptas Panaque Pastoresque tenet. V. Curetumque alacres ad tympana suscitavit enses. (*Cybele*.) Cl. Unā Annibalem voce, atque alacri certamine poscit. Sil. (Vide ACER LÆTUS.)

ALĀCRITĀS, Ætis. f. Cic. Alegresse, gayeté, ardeur. (Vide LÆTITIA.)

ALĀCRÏTĒR.

ALACRITER. Adv. *Pl.* *Gaiement.*

ALANUS. *Scythia fluvius à quo Alani dicti sunt populi, quos olim Massagetas appellabant.* SYN. *Mafagetæ, Scythæ.* EPITH. *Duri, ardentes, bellicosi, bellici, fævi, feri.* PHR. *Nec te Sarmatico transit Alanus equo.* M. *Et sequer durus aterni martis Alanos.* L.

ALAPA, æ. f. *Soufflet.* SYN. *Coliphus, palmi.* EPITH. *gravis, dura, vehemens, repentina, sonora, inflicta, probrosa, cruentâ, sanguinea.* PHR. *Mamercorum alapas quanti sua funera vendant.* J. *Multo majores alapa mecum vaneunt.* PH. i. *Libertas alapam enim infligebat iis quos libertate donabant.* Increperit impactâ mater iniqua manu. *Saur.* Duro crepant sub vulnere malæ. V. *Alapis malas contundere, ferire, pulsare, cadere.* Vel colaphis pulsare caput vel cadere palmis. *Ora protervis insequitur manibus.*

ALARICUS, cī. *Gothorum Rex qui Romam obsedit destruxitque.* PHR. *Rumpe omnes Alarice moras: hoc impiger anno, Alpibus Italiæ ruptis, penetra- bis ad urbem.* CL. *Quis tibi nunc Alarice dolor, &c.* CL.

ALARIS, arē. & **ALARIUS,** a, ūm. *Qui est sur les ailes.* Cohortes alares. *Liv.* Alariæ. *Cæs.*

ALASTOR, oris. *Unus Equorum Plutonis.* PHR. *Dirisque notâ signatus alastor, Stabant ante fores vinciti, sævumque fremebant.* CL.

ALATUS, a, ūm. *Ailé.* PHR. *Phæbus & alatis æthera carpit equis.* O. *(vide ALIGER.)*

ALAUDA, æ. f. *Pl.* [Avis quæ & Galerita dicitur ab apice seu cristâ.] *Alouette.* PHR. *Conspexit Galeatam auceps formosus Alaudam Cui levis in summo vertice surgit apex.* *Saur.*

ALAUDA. *Legio erat romana olim galerita à galeâ, deinde gallis vocabulo Alauda dicta est.*

ALBA, æ. f. [Urbs Latii ab Afcancio Aenæ filio condita.] *Albe.* PHR. *Inventa sub Illicibus Sus. Tringita caputur fortis enixa jacebit, Alba, solo recubans, albi circum ubera nati. Hic locus urbis erit, requies ea certa laborum: Afcanius clari condet cognominis Albam.* V. *Et residens celsâ glacialis Jupiter Albâ.* L. *Nec non Iliacæ numen quod præfider Albæ.* L. *Romanæ sub collibus Albæ.* St.

ALBANUS, a, ūm. *D'Albe.* Albanum forum. *Pl.* Albanæ columnæ. *Quint.* PHR. *At Juno ex summo qui nunc Albanus habetur, (Tunc neque nomen erat, nec honos, nec gloria monti,) prospiciens tumulo.* V. *Albanique patres arque altæ mœnia Romæ.* V. *Albanæ securæ.* H. i. *Latina à mon. e Albano dictæ.*

ALBÆ. *Plures aliæ fuere urbes Alba nomine.* Albâ ad Lacum fucinum à quâ *Albanes populi dicti sunt.* Albâ augustâ. [Urbs galliæ narbonensis.] *Aubenas.* [Juxta alios.] *Viviers.* Albâ Hælvorūm. *Alby.* [Juxta alios.] *Viviers.* Albâ græcâ. *Belgrade.* Albânus mōns. apud MART. *Le Mont Alban.* [Hodie eo nomine donatur utbs Galliæ.] *Montauban.*

ALBARIUM, it. *Pl.* (SUPP. OPUS.) [Quod ex purâ calce muris illinitur.] *Crépy, crépissement.*

ALBATUS, a, ūm. *Vétu de blanc.* PHR. *Natales: aliove diem Festos albatu celebrat.* H.

ALBEDO, inis. *Pla.* & **ALBÖR,** oris. VAR. *Blan-*

cheur. SYN. *Albūm, candor.* EPITH. *eburnæa lactea, argentea, nivea.* PHR. (Vide CANDOR.) **ALBEO,** es, ūi, erē. N. *être blanc.* SYN. *Candēō, canescō, albicō, albescō.* PHR. *Campique ingentes offibus albet.* V. *Arbor cui albet cortex.* *Pl.* *Canis capillis albet caput.* O. *Albet Ebur.* M. *Alben- tibus oblita spumis Fræna.* O. *Albens Oliva, Rosa, vitta.* O. *Quæ candore nives, candore anteiret Olores.* *Sil.* *Candor erat qualem præfert latonia Luna.* T.

ALBESCO, is, erē. & **ALBYCÖ,** as, arē. N. *Blanchir, devenir blanc.* PHR. *Dum tiburtinis albescere collibus audit.* M. *Flammam longos à tergo albesceret tractus.* V. *Regina è speculis ut primum albescere lucem Vidit.* V. *Maturis albescit messis aristas.* O. *luctus fractis albescit in undis.* *Sil.* *Nec prata canis albicant pruinis.* H. *Lenit albescens animos capillus.* H.

ALBIDUS, a, ūm. *Blancheatre.* SYN. *Albus.* PHR. *Spumaque pestiferos circumfluit albida rictus.* O.

ALBI, & **ALBICI,** orūm. *Populi qui montes supra Massiliam incolebant, quos Cæsar vocat.* Homines asperos & montanos exercitatos in armis.

ALBINOVANUS. *Claudii Neronis Scriba.* PHR. *Celso gaudere & bene rem gerere Albinovano.* *Musa* rogata refer comiti scribæque Neronis. H.

ALBYON & *Bergiōn.* *Pl.* *Nepiuni filii ab Hercule interempti.*

ALBYON, onis. m. *Pl.* [Britannia ita dicta ab albis rupibus quas mare abluit.] *L'Angleterre.*

ALBIS, is. m. [Fluvius Germaniæ.] *L'Elbe.* PHR. *Fum- dat ab extremo flavos aquilone Suevos Albis & Indomitum Rheni caput.* L.

ALBIUS. *Tibulli cognomen.* PHR. *Albi nostrorum sermonum candide judex.* H.

ALBÖR, oris. m. VAR. *Blancheur.* (Vide CANDOR. ALBEO.)

ALBUGÖ, inis. f. *Pl.* *Blanc d'œuf.*

ALBULÄ, æ. f. [Fluvius Italiæ ex Appennino Romano fluens alio nomine Tyberis.] *Le Tibre.* PHR. *Albula quem Tyberim merfus Tyberinus: (Albanorum Rex.) In undis. Reddidit, Hybernus forte tumebat aquis.* O. *A quo post Itali fluvium cognomine Ty- brrim Diximus: amittit verum vetus Albula nomen.* V. *Hospes aventinis armentum pavit in agris. Cla- viger, & tanto est albula porta deo.* O. *Cui rector: aquarum albula navigerum per freta pandit iter.* M. (Vide FLUVIUS.)

ALBULÆ, arūm. vel **ALBÜLÄ,** æ. *Pl.* (SUPP. aqua:) *Bains de la Campagne de Rome.* PHR. *Quod sicca redolet palus Lucanæ, Crudarum nebula quod Al- bularum.* M. *Canaque sulphureis: Albula fumat aquis.* M. *Illic sulphureos cupit Albula mergere crines.* S.

ALBÜLÖS, a, ūm. *Dim. Cat.* (Vide ALBUS.)

ALBUM, ī. n. [absolutè positum pro albore.] *Du blanc, blancheur.* PHR. *Maculis insignis & albo.* V. *Cap- reoli sparsis etiam nunc pellibus albo.* V.

ALBUM judicium. *Dicebatur tabula alba, in quâ eo- rum nomina descripta erant.* *Albo* Senatorio erasit. *Tac.* *Du nombre des Sénateurs.* **ALBUM** prætoris.

Cic. *Tabula in quâ edita Prætorum proponbantur.*

ALBUM Ea quoque tabula diceba ut in quâ sena- torum acta Litteris mandabantur à Pontifice maximo.

ALBUM oculi. *Cel. Le blanc de l'œil.*

ALBUM ōvī. *Plī. & Albūmēn, inīs. n. Plī. Le blanc, la glaire de l'œuf.* [Vide OVUM]

ALBUNĒA, æ. f. *Nomen fontis & sylvæ in Tiburtinis montibus.* PHR. At Rex sollicitus monstis, oracula fauni Fatidici genitoris adit; lucosque sub altâ Confulit Albunea, nemorum quæ maxima sacro Fonte sonat, sævamque exhalat opaca mephitim. *V.* Nec tam larissæ percussit campus opimæ Quam domus Albunæ (*dea qua fonti præerat*) H. Est & ALBUNĒA Sibylla Tiburtina qua à vicinis populis aca est habitata.

ALBURNŪS Mons Lucania à candore verticis dictus. PHR. Est latus Silari circa Illicibusque virentem Plurimus Alburnum. *V.*

ALBURNŪS M. *Nomen piscis apud Aus.* Quis non & virides Vulgi folatia Tuncas Norit, & Alburnos prædamp puerilibus hamis. *Aus.*

ALBŪS, ā, ūm. *Blanc.* SYN. Cāndidūs, albēns, albēscēns, cānūs, cāndēscēns, cānēscēns, nivēūs, ēbūr-nūs, ēbūr-nēūs, lactēūs, argēntēūs. PHR. Subito nigrantes versus in alas; Nam fuit hæc quondam niveis argentea pennis Ales, ut æquaret totas sine labe columbas, Nec servaturis vigili capitolia voce Cederet Anseribus; nec amanti flumina Cycno. O. Candida per sylvam cum fœtu concolor albo. *V.* Et color in niveo corpore purpureus. *T.* Pectora vel nivibus puris vel lacte. . . Candidiora. O. Cerva fuit raro terris spectata colore; Quæ candore nives, candore anteiret olores. *Sil.* Et cerussat candidiora cute. *M.* Candidior folio nivei Galatea Ligustri. O. Candidus, armenti gloria Taurus erat. Signatus tenui media inter cornua nigro: Una fuit labe; cœtera lactis erant. O. Quorum (*Castoris & Pollucis*) Simul alba nautis; Stella refulsit. *H. i. Seryena.* Niveis tentoria velis. *V.* Cervix cui Lactea, &c. *V.* Marmoreâ caput à cervice revulsum. *V.* Equos candore nivali. Eburnea colla, cervix. O. Sulphureâ Nar albus aquâ. *V.* Nube candentes humeros amictus. *H.* Nive candidior. *M.* Toto candidior puella Cycno, Argento, nive, lilio, ligustro. *M.* Candidior Cynis, hederâ formosior albâ. *V.* Quem Thracius albis Portat Equus bicolor maculis. *V.* Quippe color nivis est, quam nec vestigia duri Calcavere pedis, nec solvit aquaticus Auster. O. Lintea si fumus nive candidiora. *M.* Altera candenti perfecta nitens Elephantro. *V.* Poma. . . Quæ candida parte, Parte rubent. O. Cæduntur Paris qualia saxa jugis sparferit integras alba senecta comas. *Pr.* Quadriga alba *Plī.* Albūs pallēt. *H.* Non Segnis albo pallet otio caupo. *M.*

ALBŪS [pro felici, secundo, prospero] FAVORABLE. *Denominatio petra est a calculis albis, quibus iudices absoluebant: nam ut ait ovid.* Mos erat antiquis niveis atrisque lapillis His damnare reos; illis absolvere culpâ. O. Dies albo notanda lapillo. *H.* Cressâ ne careat pulchra dies notâ. *H.* Hunc Marcinē diem signa meliore lapillo. *H.*

ALCÆŪS M. *tylenaus sentesbius poeta lyricus, à quo carmen.* ALCAÏCUM. *De ominatum est.* EPITH. Lesbūs. Mitylētēs, grāvis. Lyrīcus. PHR. Alcæus sonans aureo plectro. *H.* Lesbio primum modulate civi. *H.* Nec plus Alcæus concors patriæque Lyræque Laudis habet, quamvis grandius ille sonet. O. Alcæi minaces camœnæ. *H.* Aded enim amarus

fuit ut multos carminibus suis à civitate ejeceris. Exactosque canis, pugnax Alcæe, Tyrannos. *Pol.*

ALCÆŪS Amphitryonis pater, avus Herculis à quo Alcida nomen habet: Hercules.

ALCATHŌE, ēs. f. *Urbs. eadem qua Megara.* PHR. Alcathe quam nifus habet O. Et quos Alcatheos memorant à mœnibus ortos. O.

ALCĒA, ā. f. *Plī.* [Malvæ genus] *Guimauve.*

ALCEDŌ, inīs. f. *Plī.* [Eadem qua Alcyone avis frigidissimis tranquillisque temporibus nidificans in maris litore.] Alcyon. Hinc. ALCEDŌNĪA ōrūm. (*Pla.*) Dicebantur, tranquillæ dies quales erant quibus nidificabant Alcyones. (Vide Alcyon.)

ALCES, is. f. & Alcē, ēs. f. *Caf.* [Animal capra simile.] *Elan.*

ALCĒSTĒ, ēs, & Alcēstīs, is. *Uxor Admeti regis Thesalia, qua cum ab oraculo accepisset mortuum virum Admetum, nisi quis ejus loco mortem subiret. Castra maritali successit Thasalla fato; Inque suos migrare viri non abnuvit annos. . . Famine virtutis opus.* *Clā.* (Vide ADMETUS)

ALCIDAMAS, æ. *Luctatoris insignis nomen.* PHR. Tuque o! spectare palæstris Omnibus, & nuper nemæo in pulvere felix Alcidas. *St.* Tandem imperatus nudâ de plebe laconum Profilit Alcidas. *St.*

ALCIDAMAS Alter de quo O. Transiit & antiquæ cartheia mœnia cæx, Qua pater Alcidas placidam de corpore natæ Miraturus erat nasci potuisse columbam. O.

ALCIDES, æ. m. [Hercules ita dictus ab Alcaeo avo] Hercule. PHR. Venerat Alcides exhaustâ parte laborum. O. Amoræ clari fugit Alcides tibi. *AS.* His contra Alcidem magnum stetit. *V.* (Vide HERCULES.)

ALCIMĒDE, ēs. *Uxor Æsonis & Jæsonis mater.* PHR. Hanc gravis Æson Et pariter vigil Alcimedē spectantque tenentque. *V.* Tartareo tum sacra Jovistygis que ferebat Manibus Alcide tanto super anxia nato. O.

ALCIMĒDŌN, ōntis. *Calator insignis de quo Vir.* Potula ponam Faginâ cælaturum divini opus Alcimedontis. *V.*

ALCINŌŪS Naustoi filius Corcyram Insulam, in quâ Phœaces habitabant, insigni iustitiâ rexii. Diligens fuit hortorum cultor. Ulysses naufragum perlumano suscepit hospitio. SYN. Phæacūm rēx. Ulyssis hōspēs. Hōrtōrūm cūltōr. Rēx cōrcyræūs, phæāx. PHR. Pomæque & Alcinoi sylvæ. *V.* Quid bifera Alcinoi laudem pomaria! Vosque Qui nunquam vacui prodistis in æthera rami. *St.* Poma Qualia perpetuus Phæacum autumnus habebat. *f.* Qui corcyra vidit Pomaria regis. *M.* Præbeat Alcinoi poma benignus ager. O.

ALCITHŌE ēs. *Thebana mulier Minei filia in vesperationem cum sororibus mutata, eo quod Bacchi sacra despexisset: Orgia enim celebrabant Thebana matres.* At non Alcihoe Mineias orgia censet Accipienda dei; sed adhuc temeraria Bacchum Progeniem negat esse Jovis; sociasque sorores Impietatis habet. Festum celebrare sacerdos Jusserat. . . Solâ Mineides intus Intempestivâ turbantem festa Minervâ, Aut ducunt lanas; aut stamina pollice versant. . . Festumque profanant. . . Jamque dies exactus erat, tempusque subibat, Quod tu nec tenebras, nec

possis dicere lucem: Tecta repente quati, pinguesque ardere videntur Lampades... Fumida jam dumque latitant per tecta sorores. Diversaque locis ignes ac lumina vitant. Dumque petunt tenebras, parvos membrana per artus Porrigitur; tennesque includunt brachia pennæ Nec quæ perdidierint veterem ratione figuram scire sinunt tenebræ: non illas pluma levavit Sustinuere tamen se perlucentibus alis; Conataque loqui, minimam pro corpore vocem Emittunt, peraguntque gravi stridore querelas: Tecta quoque, non silvas celebrant lucentemque perosa Nocte volant, seroque tenent à vespere nomen. O.

ALCMÆON, ònīs. *Filius Amphirai vatis, qui Eriphylem matrem interfecit; ulturus patrem quem illa dolo occiderat.* PHR. Mœstamque Eriphylem Crudelis nati monstrantem vulnera cernit. V. aut Alcmæoniæ furia aut jejunia Phineï. PR.

ALCMENĀ, ā. & Alcmēā, ēs. *Græca mulier Electris filia & Amphitryonis uxor, ex qua Jupiter Herculem genuit.* SYN. Uxor Amphitryonēā, St. Herculēā mātēr. St. Alcīdē gēnitrix. St. Epith. Argolis, Herculēā Amphitryonēā. PHR. Nam quod te iactas Alcmēnā matre creatum; Jupiter aut falsus pater est, aut crimine verus. O. Levata est Argolis Alcmenē potiturque puerpera voto. O. Græcorum decus atque pavorem Monstrorum, peperit. St.

ALCON ònīs. *Faber argentarius.* PHR. Miserat hunc (craterem) illi Therse, fabricaverat Alcon Miles, & longo cælaverat argumento. O.

ALCON ònīs. *Sagittarius cretensis, cujus filium cum invasset draco, tantâ arte direxit sagittam, ut illa solo filio serpentem interfecisset.* PHR. Si quas Aut Alconis habes laudes, aut Phyllidis ignes.

ALCYON, ònīs. f. *Avīs Passere paulo major qua ova parit in littore maris quo tempore summa est tranquillitas. Fabulantur poëta Alcyonem fuisse Æoli filiam, cujus Ceyx sponsus cum naufragio obisset illa in somnis admonita. Mæsta locum repetit, de quo spectarat euntem. Fit propius corpus: quod quò magis illa tuetur, Hoc minùs, & minùs est mentis; jam jamque propinquat Admotum terræ, jam quod cognoscere posset, Cernit; erat conjux: ille est, exclamat & unâ... Inscit huc, mirumque fuit potuisse: volabat; Percutiensque levem modò natis aëra pennis, Stringebat summas ales miserabilis undas. Dumque volat mœsto similem, plenumque querelæ ora dedere sonum, tenui crepitantia rostro. Ut verò tetigit mutum, & sine sanguine corpus, Dilectos artus amplexa recentibus alis, Frigida nequicquam duro dedit oscula rostro. Senserit hoc Ceyx; an vultum motibus undæ tollere sit visus, populus dubitabat; at ille senserat & tandem superis miserantibus, ambo Alite mutantur. Fatīs obnoxius iisdem, Tunc quoque mansit amor; nec Conjugiale solutum est Fœdus in alitibus; coeunt fiuntque parentes Perque dies placidos hyberno tempore septem, Incubat Alcyone pendentibus æquore nidis. Tum via tuta maris: ventos custodit, & arcet Æolus egressu, præstatque nepotibus æquor. O. SYN. Alcēdō Alcyonē, Cēycīs āvis. EPITH. Mæsta, tristis, dēsērtā, dōlens, æquorēā, gēmbundā. PHR. Fluctivagam sic sæpe*

domum madidosque penates Alcyone deserta gemit, cum pignora sævus Ausfer & argentes rapuit Thetis Invida nidos. Mergitur orba iterum penitusque occulta sub undis Limite non uno liquidum quæ subter eunti Lucet iter, miseri nequicquam funera nati vestigat. St. Non tepidum ad solem pennas in littore pandunt Dilectæ Thetidi Alcyones. V. Nunc ego desertas alloquar Alcyonas. PR. Licet Alcyones Ceyca suum fluctu leviter plangente sonent tranquillo mari confisæ credunt se iterum pelago audaces, fœtusque suos nido pavidæ titubante fovēt. S.

ALCYONĒUM, & Alcýōnīum, ī ē n. PLI. *Sorte de medicament composé du nid des Alcyons.* PHR. Contere & Alcyonis nidum; mihi pellere ventos Dicitur, & sævas pelagi mulcere procellas: Forsitan hic nostros sedabit pectoris æstus. Sann.

ALCYONĒI dies. Col. Vel Alcýōnides idūm. f. [Tempus quo nidificant Alcyones dequo vide fabulam Alcyonis.] Le temps que les Alcyons font leurs nids. Temps calme, environ le solstice d'hiver.

ALDUADUBI, is, f. Cas. [Galliæ fluvius] Le Doux.

ALĒĀ, æ. f. [Omnis ludus in varietate fortuna consistens; vulgò Tessera.] Jeu des dez. DEZ. Tou: Jeu de hazard. SYN. Tessērā. EPITH. Pērnoχ, vētītī, dāmnoſī, āncēps, fallāx, Incertā, āmbīgūā, pērīculōſā, blāndā, prācēps, Inīquī, tūrpīs, dubiā, PHR. nescit equo rudis hætere Ingenuus puer; Venarique timet, ludere doctior; Seu græco jubeas Trocho, Seu mavis veritā legibus alēā. H. Quem damnosa venus quem præceps alea nudat. H. Neque enim oculis comitantibus itur Ad casum tabulæ, positā sed luditur arcā. f. Si luditur alea pernox. f. Alea turpis Turpe & adulterium mediocribus, &c. f. Si damnosa senem juvat alea, ludit & hæres Bullatus, parvoque eadem movet arma fritillo. f. Nec tenet incertas alea blanda manus. O. Nam neque me vinum nec me tenet alea fallax. O. Hic campo indulget, hunc alea decoquit. P. Alea parva, Nuces, & non damnosa videtur. Sæpe tamen pueris abstulit illa nātes. M. Præcipiti credulus alex. Sarr. Si tibi mens parvo Talos agitare fritillo; & recreat teneras alea iacta manus. Saut.

ALĒĀ. Per transl. Hazard, danger, SYN. Pērīculūm, casus, dīscrimēn. SYNT. Alea certaminis, Imperiī. Liv. Maris. Col. PHR. Periculosa plenum opus alex Tractas. H. Aleam jacere. Suet. Aleam sequi, subire. Var. Ire in dubiam aleam Imperiī. Liv. Extra aleam positus. Plin. (Vid. periculum)

ALĒATOR, trīs. m. *Joueur au jeu de hazard.* PHR. Ædilem rogat udus aleator. M. Aleæ cupidus. Quem alea nudat. H. Tenet. O.

ALĒATORIUS, ā, ūm. *Qui concerne le jeu de hazard.* SYNT. Aleatorium forum Suet. Damna aleatoria. Cic.

ALĒBAS, æ. M. *Thessalia Tyrannus à satellitibus quos primus ad sui corporis custodiam adhibuit. Interfectus.* PHR. Quosque putas fidos ut larissæus Alebas vulnere non fidos experieretuo. O.

ALĒCTŌ, ūs f. *Una ē tribus Furiis qua à poëtis fīiæ Acherontis, & nōstis dicuntur.* SYN. Ērynnīs, cōcŷtīā vīrgō. V. Vīrgo sātā nōctē. V. EPITH. (Vid. furia) PHR. Alectūs stridentes anguibus alæ. V. Os rabidum. V. Vox rabida. Cl. Facies torva. V. Alec-

to fata nocte, noctis filia. *V.* Gorgoneis Infecta venenis. *V.* Brevibus torquata colubris. *O.* Crinita, vallata colubris. *O.* Atris cincta facibus. *Cl.* [Vide furia]

ALĒMANNI, ōrūm. *Les Allemans.* SYN. Sicāmbri, Teutōnē, Teutōnēs, Teutōnīcī, Rhēnicōlā, gēns āccōlā Rhēnī. *EPH.* fortēs, belligērī, audācēs, fāyī. *PHR.* Hæc Alemannorum spoliis, &c. *Cl.* Teutonico ritu soliti torquere catejas. *V.* cursumque furoris Teutonici. *L.*

ALĒMANNIĀ, æ. f. *L'Allemagne.* SYN. Sicāmbriā. Teutōniā. *PHR.* Imploratque tuum supplex Alemannia nomen. *Cl.*

ALĒS, ālitīs. *Oiseau.* *PHR.* Alituum pecudumque genus sopor altus habebat. *V.* Et matutinis obstrepit alitibus. *Pr.* Procede secundis Alitibus. *Cl.* Niveis argentea pennis ales. *O.* Et murmur querulā blandiūs alite. *Cl.* Ales mala *H.* Secunda. *Cl.* Pro auspicio [Vide Avis]

ALĒS *Qui va vite, qui semble voler.* *PHR.* Alite vectus Equo. *V.* Ego inter auras aliti curru vehar. *S.* Passu volat alite virgo. *O.* Alite fertur Equo. *O.* i. *Pegaso alato.* Alitis Austri. *V.* Alite plumbo. *S.* Pro glande plumbeā. (Vide CELER)

ALĒSCŌ, īs ērē. *N.* Se nourrir croître. *PHR.* Donec alescendi summum tetigere cacumen. *Lr.* 1. *Finem crescendo.*

ALĒSIĀ & **ALĒXIĀ** æ. f. *Cæs.* [Burgundiæ civitas] *Alife.*

ALĒXANDĒR drī. *Philippi Macedonum regis, & olympiadis filius qui post subactas Asiam, Armeniam, syriam, Persidem, Indiam, &c. Omnium victor, vino & irā victus apud Babylonem obiit.* Illic Pellæi proles vesana Philippi. *Fœlix prædo jacet, terrarum vindice fato Raptus.* Sacratissimum totum spargenda per orbem Membra viri posuere adytis. . . Non utile mundo Editus exemplum, terras tot posse sub uno Esse viro. Macedum fines, latebrasque suorum. Deseruit; victasque patri discepit Athenas; Perque Asiæ populos, fatis urgentibus, actus Humanā cum strage ruit; gladiumque Per omnes Exegit gentes: ignotos miscuit amnes, Persarum Euphratem, Indorum sanguine Gangem; Terrarum fatale malum, fulmenque quod omnes Percuteret pariter populos, & sydis iniquum. Gentibus oceano classes inferre parabat Exteriore mari: non illi flamma nec undæ, Nec sterilis Libyæ, nec syrticus obstitit Hammon. Isset in occasus, mundi devexa secutus; Ambissetque polos; Nilumque à fonte bibisset, Occurrit suprema dies; naturaque solum Hunc potuit finem vesano ponere regi. *L.*

EPH. Magnūs, fortis, bellicus, martiūs. Inclūtus, audāx, intrepidus, ferox, magnānimus, victor, Amathius *Ab Amathia seu Macedoniā.* Pellæus. *Ab urbe Pellā in Macedoniā.* SYN. Philippi proles. Amathius juvenis. Dux pellæus. Dux Macedō. *PHR.* Gratus Alexandro regi magno fuit ille. *H.* Veruit ne quis se præter Apellem Pingeret, aut alius Lysippo duceret æra Fortis Alexandri vultum simulantia. *H.* Unus pellæo juveni non sufficit orbis; Æstuat Infelix angusto limite mundi. *J.* Quæ ducis Amathii fuerit clementia. *O.*

ALEXANDRIĀ, æ. f. [*Urbs Egypti princeps, Non procul ab ostio nili ab Alexandro Macedone condita*]

Alexandrie. *EPH.* Antiquā, nobiliss, Libycā, prætōniā, à vicino Egypti oppido. *PHR.* Inde parætoniam fertur securus in urbem. *L.* Noxia Alexandria dolis aptissima tellus. *Pr.*

ALEXIS *Afinii Pollionis puer, virgilio carus, eidemque à Pollione datus.* *PHR.* Formosum pastor corydon ardebat Alexim. *V.* Cum nimium vati munus, Alexis erat. *M.*

ALGĀ, æ. f. *Algue, mousse de mer.* *EPH.* Vilis, inutilis, mollis, æquorēā, littorēā, pūtrīs, projectā, rōrtilis, hūmidā, mārīnā, tēnūis. *PHR.* Et genus & virtus, nisi cum re, vilior algā est. *H.* Horridior Rusco, projectā vilior algā. *V.* Pulchros cultus, & quidquid cois Indus littonibus rubrā scrutatur in algā. *Cl.* Laterique illisa refunditur algā. *V.* Vestiant algā litris inutili. *H.* Molli juvenes funduntur in algā. *V.F.*

ALGĒŌ, ēs, ālis, ērē. *N.* Avoir grand froid. SYN. Frīgēŏ, rīgēŏ, algēŏ, hōrrēŏ. *PHR.* Multa tulit, fecitque puer, sudavit & alsit. *H.* Virtus laudatur, & alget. *H.* Tristatur frigore cælum. Argentæ laxavit sole pruinas. *St.* (Vide FRIGEO)

ALGIDŪS, ā. ūm. *Fort froid.* SYN. Frīgīdus, frīgēns, glaciālis, gēlātus, gēlidus. *PHR.* Algidus horrescit concreto caucalus imbre. *C.* Duratas nescit flammis mollire pruinas. *S.* (Vide FRIGIDUS)

ALGIDŪM, dī, n. *Italia oppidum non procul à Tusculo in alto monte situm: mons ipse ab assiduo frigore Algidus dicebatur.* *PHR.* Algidus aut horrens, aut tuscula protegit umbra. *St.* Quæque Aventinum tener Algidumque. *H.* Nam quæ nivali pascitur Algidio Devota, quercus inter & Ilices, &c. *H.*

ALGIŌSŪS, ā, ūm. *PLI.* [Quod facili frigore læditur.] *Susceptible du froid.*

ALGŌR, ōris. *m.* *Grand froid.* *PHR.* Corpus algoris patiens. *SAL.* Æstu magis quàm algore vexantur. *PLI.* (Vide FRIGUS)

ALGŪS, gī, vël gūs. [*Pro algore obsoletum nomen.*] *Grand froid.* Morbis, algoque, fameque. *Lr.* Vel fuda, vel peri algu. *PLA.*

ALGŌSŪS, ā, ūm. *PLI.* [ab Algā] *Plein d'Algu.*

ALIĀS. *ADV.* *Une autre fois.* *PHR.* Non alias cœlo ceciderunt plura sereno Fulmina. *V.* Nil oriturum alias, nil ortum tale fatentes. *H.* Haecenus hæc; alias justum sit, necne pœma, &c. *H.* Alias aliud sentire. *Cic.* Alias senectus, alias adversa res, &c. *Cic.* *Tantôt.*

ALĪBI. *ADV.* *Ailleurs.* *PHR.* Nec tam præsentibus alibi cognoscere divos. *V.* Hic segetes, illic veniunt felicius uvæ; Arborei foetus alibi. *V.*

ALĪBĪLIS, ilē. *VAR.* *nourrissant.*

ALĪCĀ, & **ALĪCŪLĀ**, æ. f. *PLI.* [*potionis vel dapis genus, è zea frumento confectum*] *de fromentée.* *PHR.* Nos Alicam, mulsam poterit tibi mittere dives. *M.* Mittebat umber Aliculam mihi pauper: Nunc mittit Alicam; factus est mihi dives. *M.*

ALĪCARIĀ, ā. f. *PLA.* [*Meretrices ita dictæ quod ante pistrina Alicariorum versari solerent*] *Femme debauchée.*

ALĪCŪBĪ. *ADV.* *Quelque part.* SYN. Usquā, uspiā.

ALĪCUNDĒ. *ADV.* *De quelque lieu.* SYN. Venit alicunde. *Ter.* Alicunde procul quætere. *Cic.* Flugas alicunde extrinsecus aër. *Lr.*

ALIENATIO, ōnis. f. Cic. *Alienation*, transport, *venio*. Alienatio mentis. *Pli. Delire*. Tua à me alienatio. Cic. *Desunion*, *aversion*. Alienatio consulum. Cic. *La division*.

ALIENIGENĀ, æ. m. & *Alienigēnis*, ā, ūm. *Etranger*. SYN. *extērus*, *hōspēs*, *pēgrīnūs*, *extērnūs*. SYNT. *Alienigenæ* dii, *hostes*. Cic. *Alienigena* membra, res. *Lr. Studia*. V-F. *Alienigeni* mores. V-F. PHR. ex alienigenis quæ terris exoriuntur. *Lr.* Et nervos alienigenis ex partibus esse. *Lr.*

ALIENŌ, ās, āvī, ātūm ārē. Cic. *Alienum* facere.] *Aliener*, *vendre*. (*vide Vendo*.)

ALIENARĒ aliquid ab aliquo. Cic. *Eloigner* *diviser*, *détourner*. SYN. *Avērtō*, *distrahō*, *divērtō*, *dīsjungō*, *āmōvēdō*, *āufērō*, *transfērō*. PHR. Et miseras inimitat urbes. *H.* (*Vide ODIO*, *Odium movere*.)

ALIENARĒ mentem alicujus. *Liv.* *Rendre fou*. *Alienatus* mente. *Pli.* Sensibus, ab sensu. *Liv.* *Qui a l'Esprit trouble*. PHR. Infidiosa tuos alienant murmura sensus. *Cl.*

ALIENŪM, ī. n. [*Res alienæ*] *Le bien d'autrui*. *Alieni* appetens. *Sal.*

ALIENŪS, ā, ūm. *D'autrui*. PHR. *Alienā* vivere quadrā. *J.* Felix quem faciunt aliena pericula cautum. *Fertiliores* seges est alienis semper in agris. *O.* Quid si non arva aliena domosque ignotas peteres. *V.* Qui genus jactat suum, aliena laudat. *S.*

ALIENŪS. *Etranger*. PHR. Hic alienus Oves custos bis mulget in horā. *V.* Non alienus sanguine regibus. *Liv.* Alienus orbis. *Pli.* Hares. Cic. *Homo*. *Pla.*

ALIENŪS *Pro contrario*. SYN. *Avērsūs*, *abhōrrēns*, *dīscerpāns*. SYNT. *Alienum* amicitie. Cic. *Dignitatis*, à dignitate. *Quin.* Cibi stomacho non alieni. *Cel.* Alienum à sapiente. Cic. *Alienum* fortunæ vultum geritis. *S.*

ALIENŪS, ā, ūm. *Pro imperito*. SYNT. *Alienus* vitæ rusticæ. *Col.* A litteris. Cic. *Epicurus* in physicis totus alienus. *Cl.*

ALIENŪS [*pro absurdo*. *Hors de propos*. PHR. *Quin* etiam sic me dicunt aliena locutum; Ut foret amenitis nomen in ore tuum. *O.*

ALIGER, alifer, alatus, ā, ūm. *Qui a des ailes*. SYN. *Pennatus*, *penniger*. *Vennis*, alis instructis, ornatis. PHR. Ut primum alatis tetigit magalia plantis. *V.* Alipedumque fugam cursu metitur Equorum. *V.* Ergo his Aligerum dictis affatur amorem. *V.* Alifero tollitur axe Ceres. *O.*

ALIMENTARIŪS, ā. um. Cic. *Alimentaire*, qui concerne le vivre.

ALIMENTŪM, tī. n. Et *ālīmōnīum*, ī. n. VAR. *Aliment* *nourritur*. SYN. *Nutrimentum*, *pabulum*, *esca*, *cibus*, *dips*. *Epīn.* *Lautum*, *opimūm*, *dulce* *jucundum*, *utile*, *sānūm*, *moderatum*. PHR. Quod pecori frondes, alimenta que mitia fruges humano generi, vobis quoque thura ministro. *O.* Dapibus mensas onerabat inemptis. *V.* Onerantur opimis stru-ctæ epulis mensæ. *V.* Nec tantum fegetes alimenta que debita, &c. *O.* *Alimenta lactis*. *O.* (*Vide CIBUS*)

ALIMENTŪM metaph. *Ce qui sert à entretenir*. PHR. Jamque picem & ceras alimenta que cætera flammæ Mulciber urebat. *O.* Nuntia junonis varios induta colores. *Concipit Iris* aquas, alimenta que nubibus affert. *O.* Atque ipsæ vitii sunt alimenta vices. *O.*

ALIŌ. *Ailleurs*, *autre part*. SYN. *Aliōrsūm*. PHR. Atque fatas alio vidi traducere messes. *V.* Alio dum nubila ventus agebat. *V.*

ALIŌQUI & *aliōquīn*. Conj. *Autrement sans cela*. SYN. *aliter*, *aliās*, *secūs*. PHR. Quamvis alioqui candidus. *Lr.* Quod mœchus foret aut sicarius, aut alioquin. *Famofus*. *H.*

ALIŌRSŪM. Adv. *PLA.* *Vers un autre lieu*. *Aliorsum* atque, &c. *TER.* *Autrement que*.

ALIŌVERSŪM. *PLA.* *En un autre sens*.

ALIPĒS, ēdis. *Qui a des ailes aux pieds, qui est fort vite*. PHR. Alipedumque fugam cursu metitur Equorum. *V.* Instratos ostro alipedes. *V.* Alipedes cervi. *Lr.* alipes mercurius. *O.* (*Vide CELER*)

ALIPHĒ, ēs, f. [*Samniticum oppidum* (*Alife*) a quo *Aliphana* pocula dicta sunt.] PHR. Invertunt Aliphanis vinaria tota. *H.*

ALIPYLŪS, ī. m. *Sen.* [*Qui alarum pilos vellit*] *Qui arrache le poil de dessous les aisselles*.

ALIPTĒS, æ. m. Cic. *Baigneur celui qui oignoit les Athletes*. *EPITH.* *Nitidus*, *unctus*. PHR. *Grammaticus*, *Rhetor*, *geometres*, *pictor*, *Aliptes*. *J.*

ALIQUĀ. Adv. *Par quelque endroit*. PHR. Aliquā evolare. Cic. Et si non aliquā nocuisses mortuus esses. *V.*

ALIQUANDIŪ. Adv. Cic. *Quelque temps*.

ALIQUANDŌ. Adv. *Quelque fois*. SYN. *Quāndōquē*, *nōnnūquām*, *intērdūm*; *sēpē*. PHR. Et bene, dic neutrum, dic aliquando male. *M.*

ALIQUANDŌ. *Enim*. SYN. *Tāndēm*, *dēniquē*. PHR. Orbatura patres aliquando fulmina ponat. *O.*

ALIQUANTILLŪM. Adv. *Si peu*. *Aliquantillum* quod gusto id beat. *Pla.*

ALIQUANTISPĒR. Adv. *Pour peu de temps*. PHR. *Aliquantisper* possit migrare. *O.*

ALIQUANTŌ. Adv. *Un peu*. *Aliquanto* post. Cic. *Aliquanto* iniquior. *Ter.*

ALIQUANTŪM & *Aliquāntūlūm*. Adv. *Un peu*. SYN. *Paulum*, *paulisper*, *nōn nihil*, *levitēr*. SYNT. *Aliquantulum* æris. Cic. *Aliquantulum* tibi parce. Cic. PHR. Utque mei versus aliquantum noctis habebunt; Sic vitæ series tota sit atra tuæ. *O.*

ALIQUANTŪS, ā, ūm. *Un peu*, *ou un petit nombre*. SYN. *Tāntūlūs*, *tāntillūs*, *ālīquāntūlūs*. PHR. *Timor* aliquantus, sed spes amplior. *Sal.*

ALIQUATENŪS. Adv. *COL.* *Jusqu'à un certain point*.

ALIQUIS, aliquā, aliquod vel, aliquid. *Quelque quelqu'un*. SYN. *Quis*, *quidam*, *nōn nullūs*, *quāpiām*, *nec nullūs*. SYNT. *Aliquis* de nobis. Cic. *Ex privatis*. *Pli.* *Aliquis* gentium. *Pli.* *Très aliqui*, *unus aliquis*, *is aliquis*, *aliquis certus homo*. Cic. *Aliquo pacto*. *Ter.* PHR. Aut aliquis latet error. *V.* Atque aliquis veniens doctas eat, inquit, *Athenas*. *O.* Et mandare suis aliqua. *O.* Et modo de multis alicui blanditus amicis. *O.*

ALIQUID. *Substantivum*. SYN. *Quid*, *quiddam*, *quidpiām*, *nōnnihil*. SYNT. *Insigne* *aliquid*, *aliquid* *lucris*. *Aliquid* de scriptis. Cic. *In* *dicendo* fuimus *aliquid*. Cic. PHR. *Est* *aliquid* *nupisse* *Jovi*, *Jovis* *esse* *sororem*. *O.* *Nos* *aliquid* *Rutulos* *contra* *juvisse* *nefandum* *est*. *V.* *Aude* *aliquid* *brevibus* *Gyaris*, & *carcere* *dignum* *Si* *vis* *esse* *aliquid*. *J.*

ALIQUŌ. Adv. *En quelque lieu*. *Abductum* *aliquo*.

Ter. Aliquo abeam. *Ter.*

ALIQUOT. *Quelques.* SYN. Aliquī, quīdā, nōn nullī. *PHR.* Aristas Post aliquot. *V. i.* annos.

ALIQUOTFARIAM. *Adv.* VAR. *En quelques endroits.*

ALIQUOTIES. *Adv.* *Cic.* *Quelquesfois.*

ALISMA. *arīs. n.* *PLI.* *Herbe semblable au Plantin.*

ALISO. *onīs. m.* *Tac.* [Urbs Germaniæ.] *Ellimbourg.*

ALITER. *Adv.* *Autrement.* SYN. *Aliās, sēcūs.* SYN. *Aliter ac, aliter atque.* *Cic.* *Aliter leges, aliter Philosophi.* *Cic.* *PHR.* *Diis aliter visum.* *V.* *Non aliter stupui, quān qui, &c.* *O.* *Sed quia non aliter vires dabit omnibus æquis.* *V.*

ALIUBI. *Adv.* *PLI.* *Ailleurs.*

ALIUNDE. *Adv.* *D'ailleurs.* *PHR.* *Cæca timent aliunde fata.* *H.* *Aliā de parte.* *V.*

ALIUS. *aliū, aliūd.* *Autre, un autre.* SYN. *Altēr, dī-vērſus.* SYN. *Alius Lysippo.* *H.* *Un autre que, &c.* *Alius alium percontamur.* *Pla.* *Fallacia alia aliam trudit.* *Ter.* *Alius alio nequior.* *Cic.* *Aliud alio Tempore.* *Cic.* *Aliæ atque aliæ.* *Liv. i.* *Multa.* *Aliud respondes ac rogo.* *Ter.* *Alia candida, alia pallida.* *PLI.* *Les uns, &c.* *Les autres, &c.* *Alius quique.* *PLA.* *Chacun.* *PHR.* *Nos alia ex aliis in fata vocamur.* *V.* *Invenies alium, si te hic fastidit Alexis.* *V.* *Figmation scelere ante alios immanior omnes.* *V.* *Ipsa dies alios alio dedit ordine Luna Felices operum.* *V.* *Sunt alii, quos ipse viā sibi reperit usus.* *V.* *Debuertat aliā fata venire viā.* *M.*

ALLABOR. *erīs, allāpsus, sūm, allabī.* *D.* *Couler auprès, arriver, tomber.* SYN. *Accēdō, veniō, ad-sūm, appellō.* *PHR.* *Nuncia fama ruit matrisque allabitur aures.* *V.* *Cumarum allabitur oris.* *V.* *Totumque allabi clāssibus æquor.* *V.* *allapsus serpens.* *PLI.* *En supplex jacet allapsa genibus.* *S.* *alis allapsa sagitta.* *V.*

ALLABORŌ. *ās, avī, atūm, arē.* *N.* *Travailler, s'efforcer de, &c.* SYN. *Mōltōr, cōtēndō, cōnōr, adnītōr, enītōr, nītōr, cūrō.* *PHR.* *Simplici Mirtho nihil allabores.* *H.* *allaborandum est tibi ut, &c.* *H.* *Omnibus est labor impendendus.* *V.* (Vide *LABORŌ.*)

ALLAVŌ. *ās, avī, atūm, arē.* *A.* *Unir, polir.* *Allavare scalpro.* *Col.*

ALLAMBŌ. *is, erē.* *Toucher doucement, goûter.* *Flammis allambentibus.* *Quin.* SYN. *Attīgō, Lāmbō, libō, gūstō, dēgūstō.* *Qua vide suis locis.*

ALLAPSUS. *ūs. m.* *Venuū, arrivée, abord.* *PHR.* *Ut assidens implumibus pullis avis, Serpentium allapsus timet.* *H.* *Ut gregis allapsu fremebundo ter-ritus.* *Sil.*

ALLATRŌ. *ās, avī, atūm, arē.* *A.* *aboyer, japper contre quelqu'un* (Vide *LATRO.*) *Allatrare aliquem.* *Quint.* *METAPH.* *Se dechainer contre quelqu'un.* *Allatrare dignitatem alicujus.* *Liv.* *PHR.* *Nigro tunc allatraverat Lictorem invidia, & ventis jactarat iniquis.* *Sil.* *Et allatres licet usque nos & usque.* *M.* (Vide *CONVICIUM.*) *Mare oram allatrat.* *PLI. i.* *Senovo fluctu verberat.*

ALLATŪS. (Vide *AFFERO.*)

ALLECTŌ. *ās, avī, atūm, arē.* *A.* *Cic.* *Attirer, engager.* *PHR.* *Sibilo allectare Boyes quō libentiūs bibant.* *Col.* *Allectus peccandi consuetudine.* *Quint.*

ALLECTŌR. *orīs. m.* *Col.* *Oyseau qui sert d'appau pour attirer les autres.*

ALLEGATIO. *onīs. f.* *Cic.* [Pro privatā legatione.] *Députation.*

ALLEGATŪS. *ūs. m.* *Ordre, mandement.* *Allegatu meo.* *Pla.*

ALLEGŌ. *ās, avī, atūm, arē.* *Envoyer, déléguer, entre-mettre quelqu'un.* SYN. *Lēgō, mītō, mādō.* SYN. *Allegare ad aliquem.* *Cic.* *Aliquem rei.* *Pla.* *Hominem homini.* *Cic.* *PHR.* *Toto lectos ex ordine mittit.* *V.* (Vide *LEGATUS.*)

ALLEGŌ. *arē.* *Alleguer, citer.* SYN. *Affērō, addū-cō, citō, prōdūcō.* *PHR.* *Allegantque suos utroque à sanguine divos.* *S.* *Adhibes preces, allegas exemplum, &c.* *PLI.*

ALLĒGŌ. *is, egī, ectūm, erē.* *A.* *Aggreger, choisir, assortir.* SYN. *Seligō, lēgō, delīgō, addō, ascribō, eligō, adjūngō.* SYN. *Allegere aliquem de plebe.* *Liv.* *Allectus suffragio.* *Cas.* *Allegere inter prætorios.* *PLI.* *In decurias.* *SUE. i.* *Inferere.*

ALLĒGŌRIĀ. *æ. f.* *Qu.* [Figura, cum aliud sensu, aliud verbis intelligitur.] *Allegorie.*

ALLĒVAMENTŪM. *ti. n.* *Cic.* *ALLĒVATŪ,* *onīs. f.* *QUIN.* *Soulagement.* (Vide *SOLATIUM.*)

ALLĒVIŌ. *ās, avī, atūm, arē.* *Cic.* *Affoiblir, diminu.*

ALLĒVŌ. *ās, avī, atūm, arē.* *A.* [Propriē in altum tollere.] *Elevor, hausser.* SYN. *Erīgō, tollō, lēvō.* *PHR.* *Supercilia allevare.* *Quin.* *Humeris circumstantium allevatus.* *Tac.* *Ille cruore fluens subito tamen allevat artus.* *O.* *Is mea membra tenet, nec viribus allevor ullis.* *O.*

ALLĒVARĒ. *Per trans. ad animum.* *Allevari munc-re.* *Flo.* *S'enorgueillir.* *Allevare se.* *PLA.* *Reprendre courage.* *Submittentes se libenter allevamus.* *Quin.* *Allevare arumnas dictis.* *Cic.* *Sou ager.* *Allevor cum loquor tecum absens.* *Cic.* *Gelidos complexibus allevat artus.* *O.*

ALLIA. *æ. f.* *Fluvius Italia quī Tyberino anni ibi miscetur, ubi Romani à Gallis, duce Brenno, profligati sunt.* *PHR.* *Tunc licet incipias quā flebilis Allia luce Vulneribus Latii sanguinolenta fuit.* *O.* *Hæc est in fastis cui dat gravis Allia nomen.* *O.* *Populique Latini, Quosque fecans infaustum interluit Allia nomen.* *V.* *Cedant feralia nomina Cannæ, & Damnata diu Romanis Allia fastis.* *L.*

ALLIATŪM. *ti. n.* *PLI.* [Cibus omnis in quo intritum est allium.] *Sauce à l'ail.*

ALLICIŌ. *is, exī, ectūm, erē.* *A.* *Attirer.* SYN. *Invitō, trāhō, attrāhō, cāpiō, pēlliciō, excitō, dū-cō, captō, rēctō.* SYN. *r.* *Magnes allicit ferrum.* *Cic.* *Allicere beneficiis.* *Cic.* *Allicere aliquem ad studium.* *Quin.* *Ad misericordiam.* *Cic.* *In sensum hunc.* *Cic.* *PHR.* *Inde sonus sequitur, qui tardius allicit aures.* *Ir.* *Alliciunt somnos, tempus, motusque, merumque.* *O.* *Calidoque vapore Alliciunt gelidas nocturno frigore pestes.* *L.* *Minis, Precibusque vocantem.* *L.* *Pretis animum invitare.* *V.*

ALLIDŌ. *is, lisi, sūm, erē.* *A.* *Heurter contre quelque chose, briser, froisser.* SYN. *Impingō, lēdō, frangō, offēndō, cōminuō.* SYN. *Allidere aliquid alteri.* *Ir.* *Navem ad scopulos.* *Cas.* *Allidi in aliquo.* *Cic.* *PHR.* *Ipsius ante pedes fluctus sa-*

lis allidebant. C. Sic eliditur ut si quis, prius arida quam sit, Cereā personā, allidat pilæve trabive. *Lr.* Pars solidis allisa locis. *Lr.*

ALLIGATIÖ, òn's. f. *COL.* L'action de lier. **ALLIGATÖR**, òr's. m. *COL.* Celui qui lie, qui attache la vigne aux Echaldas. **ALLIGATURA**, æ. f. *COL.* Lien, attache. (Vide **VINCULUM**.)

ALLIGÖ, äs, ävi, ätüm, äre. [Ligare ad aliquid.] *Lier, attacher.* **SYN.** Ligö, colligö, vincio, stringö, ädstringö, ädnectö. **SYNT.** Alligare aliquem ad palum. *Cic.* Caput lanä alligare. *M.* Alligare vulnus. *Cic.* **PHR.** Hic fessas non vincula naves Ulla tenent, unco non alligat anchora morsu. *V.* Aut massam modo lactis alligati. *M.*

ALLIGARÉ. *MEGRAPH.* Engager, obliger. **PHR.** Fidem alligavit jurejurando suam. *S.* Furti se alligat. *TER.* Se rend coupable. Alligare se ad poenam. *Quin.* Alligari beneficio. *Cic.* Fœdere alligatus. *Liv.* Ea lex mortales alligat. *Cic.*

ALLIGARÉ. *Empêcher, embarrasser.* **PHR.** Tunc umbönibüs hñc & hñc cöactis, Et crebris iter alligare gomphis. *St.* Facta obstant tristitque palus innabilis undä Alligat, & novies styx interfusa coëcet. *V.*

ALLINÖ, is, **ALLIVI**, & **ALLEVI**, **ALLITUM**, ère. *A.* Oindre, frotter doucement. **SYN.** Linö, ün-gö, inüngö. **SYNT.** Allinere fordes. *Cic.* Vitium alicui. *S.* **PHR.** Incomptis (*Verjibus*) allinet atrum transversö calamo signum *H.*

ALLIUM, ii. n. *De l'ail.* **EPITH.** Acrë, dürrüm, rü-sticüm, olëns, ödörüm, tédolëns. **SYNT.** Allii caput. *Une tête d'ail.* Allii nucleus, vel stica. **PLI.** Gousse d'ail. **PHR.** Allia serpyllumque herbas contundit olentes. *V.* Parentis olim si quis impiä manu Senile guttur fregerit Edat Cicutis Allium nocentius. *H.* Ter mane caput gustaverit alli. *P.*

ALLÖBRÖGES, üm. m. *Caf.* [Populi Sabaudienfes & Delphinates.] *Allobroges, Peuples de la Savoie & du Dauphiné.* **PHR.** Novisque rebus infidelis Allobrox. *H.* Rufum quem toties Ciceronem Allobroga dixit *J.*

ALLÖBRÖGICUS, ä, üm. *CEL.* Du País des Allobroges.

ALLÖQUÖR, èr's, cütüs süm, loquī. *D.* Parler à quelqu'un. **PHR.** Quem fugis? Extremum fato quod te alloquor hoc est. *V.* Sic prior alloquitur. *V.* Coramque parentem alloquere. *V.* Tunc sic Reginam alloquitur cunctisque repente Improvisus, ait. *V.* Ad quem tum Juno supplex his vocibus usa est. *V.* His ubi tum natum Anchises unäque Sybillam Prosequitur dictis. *V.* Et mutum nequicquam alloquerer cinerem. *C.* Alloquere, & celeres defer mea dicta per auras. *V.* Ad quem sic roseo Thaumantias ore locuta est. *V.* Epytidem vocat, & fidam sic fatur ad aurem. *V.* Quam Juno his acuit verbis, ac talia fatur. *V.* Olli sic breviser fata est longeva Sacerdos. *V.* Et juveni ante oculos his se cum vocibus offert. *V.* Tum sic affari & curas his demere dictis. *V.* Sic contra est ingressa venus. *V.* Talibus . . . compellat dictis. *O.* Tum sic affatur regem atque ira turbidus inquit. *V.* Tandem his Æneam compellat vocibus ultro. *V.* compellabat, & has tristes Latonia voces. *O.* dabat. *V.* Ultro Æens ipse videbar Compellare virum & mæstas

expromere voces. *V.* His vatem aggredior dictis, ac talia quæro. *V.* Tali fugientem est voce secutus. *V.* Prior Æneam compellat Achates. *V.* Alios parentes alloqui. (*Consolari*,) in luctu decet, Tibi gratulandum est. *S.* Mæstam dictis aggressa fororem. *V.* Vocibus his affata Jovem. *V.* His ubi nequicquam dictis experta, &c. *V.* Atque hæc affatus voce parentem. *V.*

ALLÖQUIUM, ii. n. & **ALIÖCUTIÖ**, òn's. f. *Entretien, conversation.* **SYN.** Affätüs, vöx, dictä, vërbä, cöllöquiüm, vöcës. **PHR.** Cujus aballoquiis anima hæc moribunda revixit. *O.* Omne malum. . . Levato Deformis ægrimoniae Dulcibus alloquiis. *H.* Mite sed alloquium & sævis pax quaritur armis. *St.* Fruiturque decorum Colloquio. *V.* Quæque solatus es allocutione. *C.* Paulum quidlibet allocutionis. *C.* (Vide **COLLOQUIUM**.)

ALLÜCEÖ, ès, üxī, ère *Eclairer.* Fortuna nobis alluxit. *Sue.* Fortuna alluxit tibi faculam Lucrificam. *Pla.*

ALLUCINATIÖ, òn's. f. *SEN.* Méprise, bévenü. **ALLUCINÖR**, äris, ärtüs süm, äri. *Se tromper, se méprendre.* Allucinari aliquid. *Cic.* Dire en se trompant. (Vide **FALLI. ERRO.**)

ALLÜDÖ, is, lüsi, lüsüm, ère. [Quasi ad aliquem ludere.] *Se jouer autour de quelqu'un, folâtrer, badiner, flatter.* **SYN.** Bländiör, äffentiör, ädulör. **SYNT.** alludunt pueri nutricibus. *Pli.* Exultans alludit natantibus. *Pli.* De Delphine. Occupato allusit intempestivè *Pli.* Alludere Philosophiæ *SEN. i.* Per lusum tractare. Nec plura alludens. *V. i.* joco dicens. (Vide **LUDO, JOGOR, vel BLANDIOR, ADULOR.**)

ALLÜDERÉ. *Per transf. dicitur de fortunâ.* Alludit tibi hujus vitæ prosperitas. *SEN.* De fluctibus. Huc it, & hinc illuc, & in alludentibus undis Summa pedum taloque tenus vestigia tingit. *O.*

ALLÜÖ, is, üi, ère. *A.* Couler contre, arroser, baigner, parlant des rivières. **SYN.** Irrigö, hümectö, alläbör, præterflüö, circumflüö, allämbö, inündö, prænitö, livö. **PHR.** An mare quod supra memorem, quodque alluit infra. *V.* Quasque Mæotis alluit gentes frigido fluctu. *S.* Quæ loca fabulosus lambit Hidaspes. *H.* Rura quæ Liris quietä Mordet aquä taciturnus amnis. *H.* Villaque quam Tyberis lavit. *H.* Ubi Lydius arva Inter opima virum leni fluit agmine Tybris. *V.* Cocytusque sinu Labens circumfluit atro. *V.* Oram, quæ nostri perfunditur æquoris æstu. *V.* Quä niger humectat flaventia culta Galefus. *V.* Subter labentia muros Flumina. *V.* Pelago premat arva sonanti. *V.* Infansi feriant sine littora fluctus. *V.* Lethæumque, domos placidas qui prænatat, amnem, &c. *V.* (Vide **FLUO.**)

ALLÜVIES, èi, f. & **ALLÜVIÖ**, òn's. f. *Cic.* Ravine d'eau, débordement d'une rivière. **SYN.** Diluviüm, pröluviës, illuviës, inündatiö, Eluviës. **PHR.** Vidi ego quod fuerat quondam solidissima tellus Esse fretum: vidi factas ex æquore terras: Et procul à Pelago conchæ jacuere marinæ: Et vetus inventa est in montibus anchora summis. Quodque fuit campus, vallem decursus aquarum fecit; & eluvie mons est deductus in æquor. Eque paludosa siccis humus aret arenis; Quæque situm tu-

lerat, stagnata paludibus humer. O. Superjecto natarunt æquore Damæ. H. Illos terra fugit dominos, his jura colonis Accedunt donante pado. L. Infuso stagnantes æquore campi (Vide Diluvium)

ALMO, onis. m. *Rivus ante portam capenam apud quem Romani sacra cybeles, faciebant, Eodem ritu quo Galli in Phrygia, digladiabantur inter se; tum ad aquas se recipiebant, dea simulachrum, suaque vulnera loturi.* PHR. Est locus in tyberim, quâ lubricus influit Almo Et nomen magno perdit in amne minor. O. Quique ostia thufci amnis amant; tepidoque foveat Almone Cybelem. *Sil.* Quas Anienis aquæ, cursuque brevissimus Almo. O. Sic ubi Migdonios plantatus facer abluat Almo. *V.F.* Et lotam parvo revocant Almone Cybelem. L.

ALMUS, a, ūm. *Nourrissant, qui nourrit.* SYN. *Alens, fœrix, fœ cundus.* PHR. Parturit almus ager. *V.* Viribus almis Aptius uber erit. *V.* Quibus Itala jam zum Floruerit terra alma viris. *V.* Liber & alma Ceres, vestro si munere tellus Chaoniam pingui glandem mutavit aristâ. *V.* Nutrit rura ceres almaque faustitas. *H.* Liquor almus aquarum. *Lr.* Alma Venus Ceres. *V.* Alma nutrix. *Lr.* Pax alma. *T.*

ALMUS, a, ūm. *Favorable, bienfaisant.* SYN. *Felix fœvens.* PHR. Diem mortalibus almus Aurora extulerit. *V.* Ut primum lux alma data est. *V.*

ALNUS, ni. f. [Arbor.] *Auine.* EPITH. *Altâ, longâ præcetrâ, frondens, opacâ, viridis, tères, fluvialis, fluminæâ, æquoræâ, phæthontæâ, à sororibus Phæontis quæ cum ad Padi ripas fratrem menses quatuor flevisset, Jovis miseratione in Alnos arbores mutata sunt, quanquam alii in Populos versas dicant.* PHR. Tunc phæthontiadæ musco circumdat amaræ Corticis, atque solo proceras erigit Alnos. *V.* Quantum vere novo viridis se subijcit Alnus. *V.* Fluminibus salices, crassisque paludibus Alni. (*Gaudet.*) *V.* Floridior prato, longâ procerior Alno. O. Quæ nemo altâ Textitur alno. S. Alnus amica fretis nec inhospita vitibus Ornus. *St.*

ALNUS [pro cymbâ ex alnô.] *Barque.* SYN. *Navis, cymbâ.* PHR. Et fluctibus aptior alnus. L. Et perimensum mare motura remos alnus. S. Tunc alnos primum fluxui sensere cavaras. *V.* Dubiis committere statibus Alnum. *Cl.* Torrentem undam levis innatat alnus Missa Pado. *V.*

ALŌ, is, alū, alitum, & altum, alērē. *Nourrir, elever.* SYN. *Pascō, cibō, nutritiō, educō, is educō, as. Alimentā, victum, cibos, nutritimentū dō, Porrigō, ministrō, sufficiō, fērō. Cibis foveo, pascō.* SYN. *Alere copias.* *Cic.* Agellus eum non satis alit. *Cic.* Alere mollius nutritum more. *Quin.* PHR. Illo Virgilium me tempore. dulcis alebat Parthenope. *V.* Quibus ipsa procul discordibus armis Fundit humo facilem victum justissima tellus. *V.* Binos alit ubere fortis. *V.* Quid tum Rhombos minus æquora alebant. *H.* Sed genuit tellus eadem, quæ nunc alit ex se. *Lr.* Didit in venas cibis omnes; augeat, alitque Extremas quoque partes, unguiculosque. *Lr.* Epulasq. Draconi quæ dabat. O. Dapem dare Minoraurō. *C.* regi furtim mandarat alendum. *V.* Aut lupa projectos nutritis martia fratres. *Mam.* Ductores quos Africa terra triumphis Dives alit. *V.* Molossum pascere sero pingui. *V.* Impius humano viscere pavit Equos. O. Lactisque alimenta dedere. *V.* Naram Ar-

mentalis Equæ mammis & lacte ferino Pascebat, teneris immulgens ubera labris. *V.*

ALERE PLANTAS. PHR. Gramen erat, juxta, quod proximus humor alebat. O. non jam mater alit tellus, virefque ministrat. *V.* humida majores herbas alit. *Terra.* *V.*

ALI. *Se nourrir.* PHR. Me pascunt olivæ, me cichoræa, levefque malvæ. *H.* Dumque thymo pascuntur aves, dum rore cicadæ. *V.* Frondibus hirsutis & carice pastus acutâ. *V.* Victum infelicem bæccas, lapidosæque corna Dant rami & vulsis pascunt radicibus herbæ. *V.* nec refert quicquam quo victu corpus alatur. *Lr.* Frondibus arboreis & amarâ pascitur herbâ. O. Sed rami, atque asper victu venarus alebat. *V.* Lactē quis infantes nescit crevisse ferino. O. Arcu expediens alimenta. *Tac.* *i. Victum quærens.* Turbam Quæ parvo non posset ali. *Cl.* Altus ovillo lacte. *Pli.* **ALERE;** & **ALI.** *Metaph.* PHR. Ipse alimenta sibi maxima præber amor. *Pr.* Alitur vitium, vivitque regendo. O. Speque tuæ mortis perfide semper alar. O. Amor divitiis alitur. O. Verbis alendus amor. O. In urbe ubi alta, & nata est moderatio vitæ. *Cic.* Pax aluit vites. *T.* Vulnus alit venis & cæco carpitur igni. *V.* Hos Successus alit: possunt, quia posse videntur. *V.* Culpam alit & plures condit in ossa faces. *Pr.* Qui potus dubium est, sistat alatne sitim. O.

ALOË es. S. [Herba fucci amarissimi] Aloës. PHR. Plus Aloes quàm mellis habet. *J.*

ALËUS Fuit gigas Titani & Terra filius, cujus uxor Hiphimedia à neptuno violata, peperit Oikum & Ephialtem, quos Alæus pro suis educavit unde.

ALOIDÆ Disti sunt. PHR. Hic & Aloidas geminos immania vidi corpora, qui manibus magnum rescindere cælum Aggressi, superisque Jovem detruere regnis. *V.* Impius hanc prolem superis immisit Aloeus. L. Cum gemini fratres, genuit quos asper Aloeus, Martem subdiderint vinclis; & in astra negatas Tentarint mutare vias. O.

ALŌPĒCŪ, æ. f. *Pli.* [Profluvium capillorum & barbæ] *Aloperie* (Vide CALVITIUM.)

ALŌSĀ. æ. f. [Piscis.] *Alose.* PHR. Stridentisque focis, opsonia plebis, Aloſas. *Auf.*

ALPES, ium. f. Montes quibus, (*Ut ait Cic*) Italiam munierat natura. *Dicitur & Alpēs.* is. f. Nubiferam super evolat Alpem. L. *Les Alpes.* EPITH. *ÆRIÆ, ventosæ, gelidæ, dēvēxæ, celsæ, litēbrosæ, frondosæ, hybernæ, nubiferæ, altæ, horridæ, desertæ, canæ, gelidæ, pruinosæ, nimbiferæ, jugosæ, saxosæ.* SYN. *Alpini montēs, rūpēs alpīnæ, alpīnā cæcūminā, jugā, alpīnus rigō.* O. Alpīnā glaciēs pruinā. *Cl.* Alpium murūs. *Cic.* PHR. turis hibernas canā nive conspuit Alpes. *H.* aggeribus fœcer alpinis, atque arce Monæci &c. *V.* Alpinas ah! dura nives & frigora Rheni Me sine, sola vides. *V.* Et revel per Alpium juga, & Inhospitalem caucasm forti sequemur pectore. *H.* Jam gelidas Cæsar cursu superaverat Alpes. L. Et madidis Euri resolutæ flatibus Alpes. L. *i. Alpium nivos.* Si premerem ventosas horridus Alpes. O. Arces Alpius Impositas. *H.* Sive trans altas gradietur Alpes. *C.* Videre Rethi bella sub Alpius Drusum gerentem. *H.*

ALPINUS, a, ūm. *Des Alpes.* PHR. Ardua montis Alpini facies. Adde truces. Lepidi motus, alpinaque bella. *L.*

ALPHEÏAS. *Arēthūsā Alpei filia.* **PHR.** Tum caput Eleis Alpheias extulit undis. **O.** (Vide **ARETHUSA**)
ALPHEÛS. *i. m. Euuius Elidis, quem terrā abserptum & subter mare defluentem, ex Graciā in Arēthūsā Siciliā fontem desinere aiunt. fabulam vide ARETHUSA.* **PHR.** Alpheum fama est huc Elidis amnem Occultas egisse vias subter mare, qui nunc Ore Arēthūsā tuo siccis confunditur undis. **V.** Quas Arēthūsēi Latices quas advena nutrit Alpheus ita-
 dio notus olympico. **Cl.** Quia iuxta hunc amnem Olympia celebrata sunt. Sicarios longē relegens Alpheus amores. **Cl.** Tardior ad sicculos etiam nunc pergit amores Alpheus. **Cl.** Huc enim ē graciā, amore Arēt. usē nympha, commigrare fabula antur. aut Alphæa rotis prælabi flumina Pise **V.**

ALSÏOSUS. **PLI.** & Alsïus, ā, ūm [ab Algeo.] **Cic.** Frās. Nil alsius nil amēnius. **Cic.** Alsia corpora. **Lr.** Qua frigore facile laduntur.

ALSÏUM. *i. n.* **PLI.** Urbs Thuscorum. **PHR.** Dilectum litus Aleſo Alſum. **Sil.**

ALTARE, *is n.* **Antel.** **SYN.** *Arē.* **EPITH.** Sācrum, religiōsum, sanctum, vērābile, divinum, In-
 vīolābile, sācrātum, fāmīdum, thūrēum, flāgrāns, pīnguē, vāpērātum, vētivum, festum, solēmnē, māmōrēum thūrīcrēmum **PHR.** Altaria vitā cin-
 gere. **V.** Numerum divorum altariſus auget. **V.** Castis adolent altaria tēdis. **V.** Impositis sacris altari-
 bus igne. **O.** Altaria fument Festa Jovi. **V.** Neque impositis ardent altaria fibris. **V.** Iestaque pallentes hūlarent altaria Lucos. **St.** Cumulantque altaria do-
 nis. **V.** Cultaque jam tumidis fumant altaria flam-
 mis. **C.** Vide **ARA.**

ALTĒ, *altēus, altissimē.* **ADV.** De haut, en haut. **SYN.** Sublimē, elatē. **PHR.** Sublatum altē confurgit in Ensem. **V.** Ensem extulit altē. **V.** Puer altē cinctus. **H.** Altē furas vincire cothurno. **V.** Altius intumuit propiusque accessit olympo. **L.** Cadit altē virtus. **S.** Sublimē volans. **V.** Sublime videntur Aëra per vacuum ferri. **V.** Caput altius effert. **V.** Pullus in ar-
 vis Altius ingreditur. **V.**

ALTĒ. *Proximum, bien avant.* **PLIN.** Timidum caput abdidit altē. **V.** Altē puteum demittere. **V.** Altē vulnus adauctum. **V.** Altius ad vivum perfedit. **V.** Altius ac penitus terrā defigitur Arbor. **V.** Sulcum altius imprimere. **Cic.**

ALTĒ [prō rēmōtē] *De loin.* **PHR.** Altē, altius rem perere. **Cic.** Quid causas petis ex alto. **V.** Altius omnem Expediam, primā repetens ab origine, famam. **V.**

ALTER, *ēris. m.* [Massa plumbea quā in gymnasiis urebantur ad exercenda corpora.] *Al. se de plomb.* **PHR.** Quid pereunt stulto fortes altere lacerti: Exercet melius vinea fossa viros. **M.**

ALTĒR, *altērā, altērū, altērūs, altērī autē.* **SYN.** Alius, diversus, dispār, dissimilis. **SYNT.** Alter ex duobus. **Quin.** Alter nostrum. **Cic.** Un de nous. Altero quoque die. **Cels.** De deux jours, l'un. Alter nullus, nemo alter. **Pla.** Alter ab undecimo annus. **V. i.** Duodecimus. **PHR.** Cui placet alterius, sua nimirum est odio fors. **H.** Aurea mala decem misi, cras altera mittam. **V.** Tunc flebis. . . Cum me alter habebit. **T.** Alter erit tum Tiphys, & altera quæ vehat Argo Delectos heroas, erunt etiam altera bella. **V.** Quoties te speculo videris alteram.

H. i. Mutatum vulu.

ALTĒR [Pro secūdō.] *Le second.* **PHR.** Amans accesserat unus & alter. **O.** Jamq. Dies, alterque dies proceffit. **V.** Et alteris Te mensis adhibet deum. **H.** Tu nunc eris alter, ab illo. **V.** Est etiam ille labor curandis vitibus alter. **V.** Amilcar Mars alter. **Liv.**

ALTĒR. [Cum repetitur] *L'un de l'autre.* **PHR.** Alter ab alterius funere mactatus erat. **O.** Alterum in alterius mactatos sanguine cernam. **V.** Alter alteri fordere. **Pla.**

ALTERCATIŌ, *ōnis. f.* **Cic.** Contestation (Vide **FIXA, LIS.**)

ALTERCATŌR, *ōris. quin.* *Querelleur. Chicaneur.*

ALTERCŌR, *āris, ārus sum, ārī.* *Disputer. Se quereller.* **SYN.** cōtēndō, rīxŏr, jūrgŏ, dispūto, cō-
 cētŏ, clāmŏ, vērbs cōtēndŏ, mīscēŏ jūrgiā
 līnguīs. **SYNT.** Altercari cum aliquo. **S.** Inter se. **Liv.** Alicui. **H. PHR.** Altercante libidinis pa-
 vore. **H.** Exoritur trepidos Inter discordia cives. Sed jurgia prima sonare Incipient animis ardenti-
 bus. cinditur incertum studia in contraria vulgus. **V.** Dein clamore pari concurritur. Indomitos præ-
 cepts discordia fratres Asperat. **St.**

ALTERNATIM. *Adv. Cl.* *Alternē. Sen. Alternis (subaud.) Vicibus. Alternativement, successive-
 ment.* **PHR.** Alternis dicetis, amant alterna Ca-
 menæ. **V.** Alternis tonsas cessare novales, Et segnem
 patiēre situ durescere campum. **V.** Alternis Carones,
 alternis Vatini sunt. **Sen.**

ALTERNŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* *Faire les choses alter-
 nativement.* **SYN.** *Alternis faciō, dicō, rēponō,*
 &c. **SYNT.** Alternare. **PLI.** & alternare fructum.
PLI. Porter de deux ans l'un. Aves alternant cibum
 sumina æquitate. **PLI.** Dorment tantôt à l'un, tantôt
 à l'autre. **PHR.** Hæc alternanti potior sententia visa
 est. **V. i.** *Varia agitant.* Illi alternantes multā vi
 prælia miscēt. **V.** Interdum fessæ succedit læva so-
 rori Alternantque vices. **V.** Alternante vorans vasta
 Charybdis aquā. *Pr.* Alternant spesque timorque fidem.
O. Succedunt, servantque vices. **V.** Inque vicem nunc
 Turnus agit nunc Troius heros. **V.** Succedunt variant-
 que vices. *Sau.*

ALTERNŌS, *ī. ūm.* [Quod fit alternatim vel alterna-
 tis vicibus] *L'un après l'autre.* Alterni anni. **Cæs.**
De duobus l'un. **PHR.** Alternis igitur contendere versibus
 ambo Cœpere. **V.** Amant alterna Camenæ. **V.** *Al-
 ternatim dicē.* Alternaque brachia jactat. **V.** Vix ho-
 stem, alterni si congrediamur, habemus. **V. i.** *Secun-
 dus quisque.* Alternosque orbibus orbes Impediunt.
V. Sinuatque alterna volumina crurum. **V.** Si fratrem
 Pollux alternā morte redemit. **V. i.** *Obitā alternatim.*
 Alterno procurrens gurgite pontus. **V.** Alternā perie-
 re manu. **O. i.** *Mutuis vuneribus.* Alternum sanctæ
 fœdus amicitiae, **C. i.** *Mutuum.* Quod caret alternā
 requie, durabile non est. **O.** Alterno terram quatiant
 pede. **H.** Alternis sermonibus aprus Jambus. **H. i.**
Dialogo. Alterno tenebras & lucem tempore gigni.
Lr. Sic alterna duces bellorum vulnera passi. **L.** Al-
 ternis pedibus insistere. **Pl. i.** *Nunc uni, nunc alteri.*

ALTĒRŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* *A Déguiser changer.*
SYN. Mūtŏ, vārīŏ, dēprāvŏ, corrūpŏ, in pējūs vērtŏ.
PHR. Ille suam faciem transformat & alterat arte.
O. Alterat undas. **O.**

ALTĒRŪTĒR, ūtrā, ūtrūm. *L'un ou l'autre, l'un des deux.* PHR. Donec Alterutrum velox victoria fronde coronet. H. Insidens cæco, graditur pede claudus utroque : Quo caret ulteruter, sumit ab alterutro. *Auf.*

ALTĒRŪTERQUĒ. *Pl. L'un & l'autre.*

ALTĒRŪTRINQUĒ. *Pl. De part & d'autre.*

ALTHÆA. *Pl. [Malva.] Mauve.*

ALTHÆA Thestis filia Oenei uxor Meleagri mater. *Ea Fratres suos à Meleagro filio casos ulura, facilem stipitem quo Meleagri vita continebatur, in ignem coniecit.* Cum videt extinctos fratres Althæa referri... Implet mœstis clamoribus urbem : At simul est author necis editus ; excidit omnis Luctus ; & à lacrymis in pœnæ versus amorem est. . . Cœpta quater tenuit pugnat materque sororque ; Et diversa trahunt unum duo nomina pectus. . . Inque vices ponit postasque resuscitat iras. Incipit esse tamen melior germana parente : Et consanguineas ut sanguine leniat umbras ; Impietate pia est . . . Dextraque averfa trementi Funerum torrem medios coniecit in Ignes. Inscius atque absens flammâ Meleagrus ab illa Uritur . . . Althæa . . . Diri sibi conscia facti Exegit pœnas, acto per viscera ferro. O. PHR. Pia fororis, impiæ matris facem Ultricis Althææ vides. S. Thestias haud aliter dubiis affectibus errat. O.

ALTILIS, ilē. *Qui on nou rit, qu'on engraisse pour manger.* SYN. Altis Agnus, piscis, altiles cochleæ. *Pl. PHR.* Satur altilium. H. Ad nos jam venit minor altilis. J. Anseribus par altilis, & flavi ferro dignus Meleagri Fumat aper. J.

ALTINUM, n. n. [Urbs Venetorum.] *Altine.* PHR. Velleribus primis Apulia Parma secundis Nobilis, Altinum tertia laudat ovis. M.

ALTISONŪS, ā. ūm. & Alt'sonāns. ānt's. *Qui a un son élevé.* SYN. Sōnōrūs, sonāns, rēsonāns. PHR. Tremuit telo Jovis altisoni caucasicus Ingens. S. Altisonis alacres cecinerunt vocibus hymnos. M. int.

ALTITONANS, ānt's. m. *Qui fait gronder le tonnerre par nos têtes.* PHR. Ex alto fulmina vibrans, nam pater altitonans stellantri nixus Olympo. Cic. (Vide JUPITER.)

ALTITUDŌ, in's. f. *Hauteur, profondeur, elevation.* (Vide ALTUS.)

ALTIVOLŪS, ā. ūm. *Pl. Qui vole haut.* (Vide VOLAS. VOLUCRIS.)

ALTŌR, ōr's. m. altrix, icis. f. *Qui nourrit. Nourricier, nourrice.* SYN. Ālūmūs, nūtrītor. PHR. Gaudens altore recepto. O. Sive me altorem vocas, seu tu parentem. S. Altricis extra limen Apulix. H. Et terram alticem sevi execramur Ulyssis. V. Romani nominis altricis. Sil. De lupa qua alevat Romulum & Remum.

ALTŪS, ā. ūm. *Haut, élevé.* SYN. Celsūs, excelsūs, præcelsūs, sublīm's, editūs, ardūūs, præcelsūs, ætīūs, elatūs, sup̄erūs, sup̄celsūs.

ALTUS. *Cum dicitur de monte, arbore, Turri, &c.* PHR. Hinc altā sub rupe. V. Altā liber aret in ulmo. V. Silex altissima visu. V. Turres atque ardua tecta. V. Aëriū perit ardua montis. V. præcelsā rupe. V. Summoque in monte, &c. V. Excelsos vertice montis. V. Celsā sedet Æolus arce. V. Summos spargebat lumine montes. V. Exiit ad cælum ramis felicibus arbor. V. Turrim . . . Summisque sub astra Eductam tectis, unde omnis Troja videri ; Et Danaum solitæ naves, V. confurgunt ge-

minæ Quercus, intonsaque cælo Attollunt capita ; & sublimi vertice nutant. V. Clamore supremos Implerunt montes. V. Hinc atque hinc vastæ rupes, geminique minantur In cælum scopuli. V. Caput inter nubila condit. V. Solo proceras erigit Alnos. V. Hic vertex nobis semper sublimis. V. Ubi aëra vincere summum Arboris haud ullæ jactu potuere sagittæ. V. Educto mons surgit in aëra dorso. L. Sublimique minans irrumpit in æthera tecto. O. Aërias intrant fastigia nubes. *Auf.* Medius cæli Parnassus. S. Et Neritos ardua fax. V. Arduus inde Agragas ostentat maxima longè Mœnia. V. Vertice celso Aëria Quercus. V. Collem qui plurimus urbi imminet, ad-versasque aspectat desuper arces. V. Turris erat vasto suspectu, & pontibus altis. V. Æquataque machina cælo. V. Cæloque educere tentant. V. Urbs erat, in fummo nubibus æquā jugo. O. superatque cacumine nubes Parnassus. O. Propius videt astra Colossus. M. Actas ad sydera Pſius. V. Pyramidum sumptus ad sydera ducti. M. nullo vertice tellus Altius intumuit propiusque accessit olympo. L. Æthereis cognatas nubibus arces. *Rua.* Molem propinquam nubibus arduis. H. Quā celsus astris inserit l'indus caput. S. Regia solis erat sublimibus alta columnis. O. Quantus ad æthereum cæli conspectus Olympum. V. Et mista Ceraunia cælo. Sil. Nubibus insertans altis caput. Sil. Arduus atque pulsat sidera. V.

ALTŪS, ūm dicitur de homine, *Erâ.* PHR. Desuper altus Equo graviter ferit. V. Altior insurgens. V. Ænæos fratres cælo capita alta ferentes Concilium horrendum. V. Ipse arduus, altaque pulsat sydera. V. Terras unde arduus omnes Adspectat. V. Jamque humiles jamque elati. V. Sublimes in Equis redeunt. V. Graditurque per æquor Jam medium, necdum fluctus latera ardua tinxit. V. Illi ardua cervix, &c. V. Campo sese arduus infert. V. Arduus ad solem. V. Serpens arduus insurgens. V. Sublimi feriam sydera vertice. H. ed cunctis altior ibat Anchises. V. Et toto vertice supra est. V. Gradiensque deas supereminet omnes. V. Humeris extantem suspicit altis. V.

ALTŪS [Pro superbo] *Fier, hautain.* PHR. Altior spiritus. O. Rejecit alto dona nocentium Vultu. H. Vane ligur, frustraque animis elate superbis. V. Sublimem gloria tollit. V. Sublimes animas. V. (Vide SUPERBUS.)

ALTŪS [pro insigni.] *Sublime, excellent.* PHR. Te sine nil altum mens inchoat. V. Monuit sic altus apollo. V. Hic acer & arduus hastâ. V. Altiores litteræ. Sen.

ALTŪS [Pro imo] *Creux, profond.* SYN. Prōfūdūs, imūs, demissus, jicēns. PHR. Alta theatris Fundamenta locant. V. Alta neu crede paludi. V. Laeu fluvii se condidit alto Ima perens. V. Alta silentia. V. Sopor altus. V. Habiratque sub alto Pectore. V. Maner altâ mente repositum. V. Premit altum corde dolorem. V. Virtus altis radicibus fixa. Cic.

ALTŪM, ti. n. [Subaud. Cælum.] *Le ciel.* PHR. Majâ genitum demisit ab alto. V. Altum nidis petiere relictis. V. Collectæ ex alto nubes. V. (Vide CÆLUM.)

ALTŪM [Subaud. mare] *La mer.* PHR. Tranquilla per alta. V. Vocat auster in altum. V. Terris jactatus & alto. V. Peninque profundo Vela dabit. V. (Vide MARE.)

ALVĒAR, & Alvēarē, āris. & Alvēariūm, ū. n.

Ruche de meches à miel. EPITH. Dūlcē, rēdōlēns, ōdōrūm, melliflūm, hyltēm, cēcōpiūm, vīmanēm. SYNT. Alvēus, Alvēus, alvus. CL. Cēreā tēctā, corticis āntrūm. Āpūm cēllā, ādēs, lērēs, tēctā, liminā, pēnārēs, sēdēs, dōmūs, stātō, cūmibūlā, nidī, castrā, cāvēā, aulā, hōrēā, stibūlī, rēgnā. PHR. Ipsa autem fex corticibus ribisura cavis, Seu lento fuerint alvearia vimine tecta. V. Inclusas ut cum larebroso in pumice pastor Vestigavit Apes; fumoque implevit amaro. Illas intus trepidare rerum, per cerea castra Discurrunt magnificus acuant stridoribus iras. V. Haud secus atque olim exemit cum subere pastor Cereā dona cavo; vacuumque alveare reliquit. Hinc illinc glomerantur Apes, & inania frustra Tecta adeunt, densis volitantes agmine circum. Diroptosque favos ægræ, populatæque passim Mella vident, nequicquam hyemi congesta futuræ. Vida. sedulus expressum relinens Apiarius alveum, Promebat gravidis mella liquata favis: Præque manu fumos, & acerbos tendit odores, Ore fovens tepidam, quam prius hausit, aquam. Nequicquam glomerantur Apes; & inania frustra Denso præcipites agmine tecta petunt. Diroptosque sibi forulos, populatæque passim Quæ tanto intulerant mella labore, vident. Sant. Dulci distendunt nectare cellas. V. Aulasque & cerea regna resigunt. V. Tum tecta petunt, tum corpora curant: Fit sonitus; mustantque oras & limina circum. V. Et munire favos & dædala fingere tecta. V. Rimosa cubilia limo Unge. V. Emissum caveis agmen. V. Ipsæ confident medicatis sedibus, ipsæ Intima more suo se in cunabula condent. V. Pabula venti Ferre domum prohibent. V. Pars intra septa domorum Prima favis ponunt fundamina. V. Nec verò à stabulis, pluviam impendente, recedunt. V. Aut intus clausis cunctantur in ædibus omnes. V. Ignavum fucos pecus à præsepibus arcent. V. Nidofex fovent. V. Et floribus horrea texit. V. Principio sedes Apibus statioque petenda. V. Ipsæ ad prætoria densæ Miscentur. V. Confortia tecta Urbis habent. V. Nec non & Apes examina condunt Corticibusque cavis vitiosæque ilicis alveo. V.

ALVĒŪS, Æ. m. & ALVĒŪS. Dissil. Canal d'une rivière. EPITH. Cīvūs, litūs, āngūstūs, spārtiōsūs, declivīs, sēpēns, sinuōsūs, ōbliquūs, errātīcūs, vāgūs, errāns, spūmāns, cērūlēūs, ārēnōsūs, ūdūs, nāvīgābilis. PHR. Assuetæ ripis volucres & fluminis alveo. V. Opato conduntur Tybridis alveo. V. Prono rapit alveus amni. V. (Nilus) quæque celer lato Nilus delapsus in alveo. O. Jam pater attritus solitarum limes aquarum non aliter multā quā via pressa rotā. O. Latè grandi fodiendus hiatus Alveus, abscessa circum tellure... Quadri fundandum parietē faxi Cæmentique solum multā compage tenendum. Rap.

ALVĒŪS [Pro navis fundo, & pro ipsa navi.] Creux d'un vaisseau, vaisseau. PHR. simul excipit alveo Ingentem Æneam (Chæron) V. Vitiosæque Ilcis alveo. V. Portabat sanctos alveus ille viros. Pr. Sustinet impositos summā cavus alveus undā. O. (Vide NAVIS)

ALVĒŪS & Alvēōlūs. li. m. Vit [Vas concavum, ligneum.] Une auge, ou, vaisseau creux en forme

de canal. Un bassin. Une cuve, Un baignoir. PHR. Erat alveus illic Fagineus, durā clavo suspensus ab ansā. O.

ALVĒŪS. Vit. Corridor.

ALVĒŪS. Vit. & Alvēōlūs lūfōrūs. Cic. Damier. (Vide ABACUS)

ALVĒŪS (Pro Alveari) ruche. PHR. Rure levis veno flores Apes ingerit alveo, Compleat ut dulci sedula melle favos. T. (Vide ALVEAR)

ALVĒŪLŪS, li. m. Col. Nid, ou l'on met à couver les poules.

ALVĒĀTŪS. Cato. & Alvēōlātūs, ā, ūm. Vit. Crenulé, cavé. (Vide CAVUS, ALTUS)

ALVINŪS, ā, ūm. Pl. [Quem cita & lubrica alvus exercet, cui alvus non consistit Cato. Cui alvus cruda cibos non conficit. CEL] Qui a flux de ventre.

ALŪM, li, n. Pl. [Herba] Du Bugle.

ALŪMĒN, inis. n. Cel. Alum, sorte de mineral.

ALŪMNŪS, ī. m. & Alūmnā, Æ. f. Eleve, nourrisson. Epith. Dūlcis, suāvīs, cārūs, tēnēr, blāndūs. PHR. Ebibit inde suæ rabiem nutricis alumnus. O. Tityon terræ omnipotentis alumnus. V. Nec Romula quondam Ullo se tantum tellus jactabit alumno. V. Nemorumque insignis alumnus. St. Alumna celerem quod rapis tectis pedem. S. alumnus pacis. V. Belli, laboris. Cic. lietatis, ruris. O. Quid vocat dulci nutricula majus alumno. H.

ALŪMNŪS, & Alūmnā. [Activè pro iis qui alunt] Nourricier, nourrice. PHR. Communis alumna Omnibus, injecta tellus tumulabit arenā. V. Lumen alumne Annibalem Lybiæ. Sil. Alumna licentiae. Tac. Caro datus ibat alumno. V. i. domino.

ALŪTĀ, Æ. f. Peau mole & corroyée. PHR. Pro velis pelles a'utæque. Cof. Succinctus nigrā tibi servus alutā. St.

ALŪTĀ. Pantoufle, soulier qu'on faisoit de ces peaux. EPITH. Sic'cōnā, ā Sicyone urbe Achæia. Mollis, tēnūs. PHR. Læsum cingit aluta pedem. M. Oppositam nigræ lunam subtexit alutæ. T.

ALVŪS, ī. f. Le ventre. SYN. Vēntēr, ūtērūs, illā, viscēra, abdōmēn. EPITH. Āvidā, ātrā, vorāx, lōngā, bīlīōsā, fūsiōr, liquīdā, citā, crudā, pālīdā, rēsō ūtī, fluēns, ādstrictā, durā, contrāctā, firmā, pinguis, tēnēr, grāvidā, plēnā, tūmēns, inānis, latā, mūltiplex, tōrtuōsā, cāpāx, jējunā, tūmīdā, brēvis, turgīdā, pātulā. SYNT. Alvum solvere, Licher. SYN. Elicere, ciere, deijcere, movere, trahere, subducere; detrahare. Cel. Alvum citam compescere. Arrēter. Alvi profluvia sistere. Pl. Astringit alvum labor. Pl. Alvum cohibere, infirmare. Pl. sistere, subducere, suppressere. Cel. Vitia alvi detrahare. Pl. alvus conquiescit. Cel. PHR. Argurumque caput, brevis alvus, obesaque terga. V. In pristum desinit alvus. V. Latam que trahens inglorius alvum. V. Ipse precor serpens in longam porrigar alvum. O. Atque notis longam maculosus grandibus alvum. V. Semianimesque artus avidam condebat in alvum. O. Quod tamen è nobis gravidā celatur in alvo. O.

ALVŪS [pro excrementis alvi] ejection alvum reddere. Cel. Si dura morabitur alvus. M.

ALVŪS (pro cavernā) Concavité. PHR. In latus inque feri curvam compagibus alvum. V. Uterumque armato milite complent. V.

ALVUS [pro alveo] *Ruche* PHR. Fagique cavâ demissus ab alvo. Mellifer electis exercitus obstrept herbis. *Cl.*

ALYACMÔN *Fuvius Macedonia.* PHR. Et frustra rapidum damnant Alyacmona Bessi. *Cl.*

ALYXOTHÔE, *es, Nympha filia Dymantis ex quâ Priamus peperit Ælacum.* PHR. Ælacon umbrosâ furtim peperisse sub Idâ. Fertur Alyxothoe. *O*

AMABILIS, *lê. Amabile.* SYN. Suavis, jucundus, gratus, dulcis. Dignus amôrê. PHR. Te sibi semper sperat amabilem. *H.* Amabile frigus præbes fessis tauris. *H.* Sit procul omne nefas: ut ameris, amabilis esto. *O.* Et erat tum dignus amari. *V.* Bonus sane vicinus, amabilis hospes. *O.* Ingenio mores æquiparante places. *O.* Vitâ frater amabilior. *O.* Oculis apta tuis. *O.*

AMABILITAS, *âcis.* F. *Cic. Charme, agrément, PLA. Anor.*

AMABILITER. *Adv. d'une manière aimable.* SYN. grâcê, jucundê, suavitêr, amâcê. PHR. Lufit amabiliter. *H.*

AMADRYADES. *Vide. Hamadriades.*

AMALTHEA, *Æ, F. Nuxia Jovis, Melissi regis Creta filia. Alii volunt Amaltheam nomen esse Capra cujus è lacte Melissi regis filia Jovem aluere. Naïs. Amalthea cretâ nobilis Idâ dicitur in sylvis occuluisse Jovem. Lac dabit illa deo. . . . Ille ubi res. cæli tenuit, folioque paterno sedit, & invicto nil Jove majus erat: Sydera nutricem, nutricis fertile cornu. Fecit, quod domina nunc quoque nomen habet. O. Dicitur enim est Cornu-copia. Officii premium à jove nymphis datum: ut quidquid optarent illa, ab eo cornu prodiret. Diversam Cornu-copia originem (Vide CORNU-COPIA.)*

AMANDATIÖ, *önis.* F. *Cic. Exil.* (Vide EXILIUM.)

AMANDÖ, *äs, ävi, ätüm, ärê.* *Releguer en quelque lieu, éloigner.* SYN. expellö, ejiciö, pellö, äbligö, rêlegö. PHR. Ea amandavit natura procul à sensibus. *Cic.* Atque adeo tauros procul atque in sola relegant Pasæa. *V.* Si quibus ejectus sylvis aut urbibus errat. *V.*

AMANS, *antis. Amant, amoureux.* SYN. Amâsius, amâtor, præcüs. *EPITH.* cupidus, fictus, miser, neglectus, imprudens, perjurus, insomnis, tener, amens, insanus, pervigil, sedulus, languens tristis, languidus, gemens, pallidus, sollicitus, miserandus, fidelis, placidus, pulcher, incertus, impitens, mutabilis, excoers, mendax, dolosus, fucatus, insidiosus. SYN. Amantum nutus. *Tib.* Ardor. *Tr.* Amantem deludere, excludere, deferere, flectere, perdere, fraudare spe. *O.* Ludere spe. *V.* Fallere. *V.* Præcurrere. *Pr.* Solvere aliquo. *V.* Amantia lumina. *O.* Maternum nomen amantium, indulgentiusque. *Cic.* Ab amante recedere. *O.* Se ipse amans sine rivali. *Cic.* Sui amantior. *Cic.*

PHR. Hic ne deficeret metuens, cupidusque videndi flexit amans oculos. *O.* Et dulcis pueri ebrios ocellos. *C.* Abortus amoris vortice. *C.* Stimulis agitatus amoris. *O.* Calcaribus ictus amotis. *Tr.* Recens à vulnere. *Dido.* *V.* Quorum ingenti percussus amore. *V.* Incensus. *V.* Cujus amor mihi crescit in horas. *V.* In aliquem ambiciosus amor. *O.* Amantium ira, reintegration amoris est. *Ter.* Magnoque animum labefactus amore, *V.* Quod juvat

exiguum est: plus est quod lædit amantes. *O.* Quid enim deterret amantes. *O.* Sibi amantes somnia fingunt. *V.* Sæpe imprudenti fortuna occurrit amanti. *Pr.* Nempe tuis omnes qui terras ignibus uris. Uteris igne novo; quique omnia cernere debes, Leucothoen spectas, & virgine figis in unâ. Quomundo debes oculos. *O. De sole.* Tempora si numeres, bene quæ numeramus amantes, non veniet ante suum nostra querela diem; *O.* Si fueras teneros lufurus amantes. *T.* Incautum dementia cepit amantem. *V.* Pallescit omnis amans, color hic est aptus amanti. *O.* Arder amans Dido. *V.* Gravi faucia curâ. *V.* Quam facile irati verbo mutantur amantes. *Pr.* Oblitus famæ melioris amantes. *V.* Quid faceres hosti, qui sic excludis amantem. *O.* Lenimen quo solo flexit amantem. *O.* Quis fallere possit amantem. *V.* Turpe, senex miles, turpe, senilis amor. *O.* Quemque vocant aliæ vultum rigidumque trucemque, Pro rigido, Phædrâ judice, fortis erat. *O.* Grata est amantum objurgatio. *Sant.* Amantes non longè à caro corpore abesse volunt. *C.*

AMANTIUM *cura & infortunia.* PHR. Durius in terris nihil est quod vivat amante. *Pr.* Igne. Carpitur indomito; furiosaque vota retractat: Et modò desperat, modò vult tentare; pudetque, Et cupit; & quid agat non invenit: utque securi Saucia trabs ingens, ubi plaga novissima restat, quò cadat in dubio est, omnique à parte timetur: Sic animus vario labefactus vulnere nutat. Huc levis, atque illuc, momentaque sumit utroque. *O.* At regina gravi jam dudum faucia curâ. Vulnus alicuius & cæco carpitur igni. Multa viri virtus animo, multusque recursat Gentis honos: hærent infixi pectore vultus, Verbaque; nec placidam membris dat cura quietem. *V.* Illum absens absentem auditque videtque. *V.* Infelix animi Phœnissa, nec unquam Solvitur in somnos; oculisve aut pectore noctem accipit: ingeminant curæ; rursusque resurgens sævit amor, magnoque irarum fluctuat æstu. *V.* Ipse cavâ solans ægrum testudine amorem. *V.* Est enim naturâ querulus amor. *Cic.* *O!* Spes amantum credula. *O!* Fallax amor! S. fluctuat incertis erroribus ardor amantum. *Tr.* Incubat his (*Doloribus*) gaudetque malis, fruiturque doletque: hinc moritur; post hæc ad sua vota redit. *Pont.* Quam miser est omni tempore quisquis amat. *Pont.* Terre famem, tolerare sitim, contemnere somnos, Dura pati discit plurima, quisquis amat. *Stroz.* Amor instat amanti: ad Tanaim fugias usque sequetur amor. *O.*

AMANTER. *Adv. Avec affection, amoureulement.* SYN. *T.* Litteræ amanter scriptæ. *Cic.* Amanter obsecrare. *Cic.*

AMANTÛENSIS, *is. m. Suet. Secretaire.*

AMANÛS, *ni. m.* [Mons Syriam à Ciliciâ dividens] *le mont Amanus.*

AMARACÛS, *ci. m. vel Amiracum, ci, n. Marjolain.*

AMARACÛS. *Paer fuit Cymara regis Cypri qui castro lapsus, dum ferret unguentia, alabastrum fregit, nimioque dolore constatens, in herbam odoriferam ejusdem nominis deorum commiseratione mutatus est.* *EPITH.* Dulcis, olens, flagrans, odoratus, mol-

is, suavis, genialis. SYN. Lämpficus. PHR. Idaliae lucos, ubi mollis Amaracus illum Floribus & dulci aspirans complectitur umbrā. V. Cinge tempora floribus suaveolentis amaraci. C. Sic ubi odoratus præterit Amaracus umbras. Col.

AMARACINUS, ā, ūm. de Marjolaine.

AMARACINUM, nī. Unguent fait de Marjolaine. PHR. Postesque superbos Ungit amaracino, & foribus miser oscula figit. Lr.

AMARANTHUS, thi, m. [flos immortalis dictus, quia non marcescit.] *Amaranthus*. EPITH. Immortalis, purpureus, florens, æternus, redolens, olens, gratus, perennis. PHR. Has hyacinthe tenes, illas (Nymphas) Amaranthe moraris. O. Ut cum contexunt amaranthis alba puella Seta. T. Sustinet urentes æstus, nec frigore læsus Brumali moritur. longam stant purpurei amaranthi. Pol.

AMARESCO, is, erē. N. Devenir amer. Amarefcit amygdalus, si rodatur. Pal.

AMARITIES, ei, f. Et Amāritūdō, inis. f. & Amāror, ōris. m. Amerume, goût amer. EPITH. tristis, asper, durus, difficilis, ingratus, molestus. PHR. Et ora Tristia tentantum sensu torquebit amaror. V.

AMARITUDO & Amāritēs, per transl. amertume de cœur, ressentiment. SYN. Dolor, mæror, tristitia, cūra. PHR. Multa satis lusi, non est dea nescia nostri. Quæ dulcem curis miscet amaritiem. C.

AMARUS, ā, ūm. Amer. SYN. acerbus, asper. PHR. Salices carperis amaras. V. Et amaris Intyba fibris. V. Fumoque implevit amaro. V. AMARUS [per transl. ad res insuaves, & tristes.] Fâcheux, triste. PHR. Fere tamen ut debet casus patienter amarus. O. Amara læto Temperet risu. H. Rumore accensus amaro. V. Nunc & amara dies, & noctis amarior umbra. T. AMARUS [per transl. ad mores hominum.] Chagrin, Inquiet. PHR. Hostis amare quid increpitas. V. Imo ego sardois videri tibi amarior herbis. V. Dictis virtutem accendit amaris. V. Quisquis amores, Aut metuet dulces, aut experietur amaros. V. Stimulis agitabat amaris. V. Amariorem me senectus facit: stomachor omnia. Crc.

AMARYLLIS, idis, f. [Nomen rustica puellæ.] Amaryllis. PHR. Formosam resonare voces Amaryllida sylvas. V. Mirabar, quid mœsta deos Amarylli vocares. V. Teneræque Amaryllidis ignes. O.

AMASENUS, nī. m. Volsorum fluvius. Est & alius eiusdem nominis in Sicilia, de quo Ovid. Nec non ficanus volvens Amasenus arenas, nunc fluit, interdum suppressis fontibus aret. O.

AMASIS. ægyptiorum rex cuius tumulus fuit una Pyramidum. PHR. Non mihi Pyramidum tumulis evulsus Amasis. L.

AMASIUS ii. m. PHR. Amoureux, galant. (Vide. AMANS.)

AMASTRIS, is, f. [Urbs Ponti ab Amastri filia Oxiathæ fratris Darii, sic dicta.] *Amastrie*. PHR. Aut ut Amastriacis quondam Lenæus ab oris. O.

AMATA, æ. f. uxor Latini regis & Venilia dea soror. PHR. Si qua piis animis manet infelicitis Amata gratia. V. Tacitumque obsedit limen Amata. V. AMATA fuit & prima virgo vestalis à quâ reliqua Amata dicebantur.

AMATHÆ, ærūm. PLI. Populi Arabia & India.

AMATHUS, ūntis. f. Urbs Cypri Veneri sacra. PHR. Est Amathus, est celsa mihi Paphos, atque Cythera. V. Piscosamque Gnidon, gravidamque Amathunta metallis. O. Amathus fecunda metallis. O. AMATHUNTEUS, Et Amathūsūs, ā, ūm. PHR. Lactentes vitulos Amathunteasque bidentes. O. Tam mihi quam dederat duplex Amathusia (Venus) curam. C.

AMATOR, ōris. m. Amateur, qui aime. Amator pacis. Crc. PHR. Urbis amatorem. H. Spondet amatorem tenerum. J. non sum de nihilo blandus amator ego. Pr. Solus amator Nec citò desisto, nec temerè incipio. Pr. (Vide AMANS.)

AMATRIX, icis. f. Qua turpius amat, amante, amourense. Et quod amatrices tum prope servat aquas. M. (vide amans, AMICA.)

AMATORIUS, ā, ūm. d'amour, amoureux, amatorius sermo, amatoria poësis, voluptas, levitas. Crc.

AMATORIUM, ii. n. [suppl. poculum, virus.] PH. Philtre, breuvage qui donne de l'amour.

AMATORIÆ Adv. d'un style amoureux. Amatoriæ scripta epistola. Crc.

AMATUS, ā, ūm. Aimé. SYN. Cārus, dilectus, grātus. PHR. Sed enim cognoscit amatas Amnis. aquas. O. Non mihi quam fratri frater amate minus. O. Magno misera dilectus amore. V.

AMAZONES, ūm. [Bellicosa mulieres ita dictæ, quod dexteram mammam exuerent ad usus bellicos, sagittarumque jaculationem expeditiores futura: in scythiā prope Tanaim habitabant; bella, & rem publicam sine viris administrantes: ita tamen perire gens, finitimis congredebantur solæque retinebant puellas, quæ nascebantur, interfectis, vel remissis ad patres maribus, quos parturiebant.] LES. AMAZONES. EPITH. scythicæ, masculæ, bellatrixes, militæ, securigere, Threicæ, magnanimæ, trucēs, feroces, lævæ, audaces, peltatæ, fortes, furētes, superbæ, porētes, phæretatæ. SYN. Amāzonidēs, Amāzonidūm cohōrs. Cātervā peltatā: puellā scythicā. Lūnatīs agminī peltis. Cōhōrtēs Thērmōdōntiæ i. Accola Thermodonis fluvii.

PHR. Ducit Amazonidum lunatis agmina peltis Penthesilea furens. V. Pictis bellantur Amazones armis. V. Bellatrix, gaudetque visis concurrere virgo. V. At medias inter cædes exultat Amazon, unum exerta latus pugna pharetrata camilla: Autareus ex humero sonat arcus, & arma Dianæ. V. qualis Amazonidum peltis exultat adeptis. Pulchra cohors. Cl. Qualis Equos Threissa fatigat Harpalice. V. Bellatrix non illa colo calathisve Minervæ. Fœmineas assuetæ manus; sed prælia virgo. Dura pati; cursuque pedum prævertere ventos. V. Utque securigeras stimulaverit ira catervas. V-F. arma detraxit trucibus puellis. S. Peltatam scythico discinxit Amazona nodo. M. Cum peltiferis tibi pugna puellis. St.

AMAZONIUS, ā, ūm. des Amazones. SYN. amazonium genus. S. Amazonia pelta. St. Pharetra. V. Securis. H. Amazonius ritus. Cl.

AMBAGES, ambagibus, ambage. Sīng. [non reperitur alter casus, significat verborum circuitus.]

Détour, ambiguité. EPIR. Cācā, lōngā, diffi-
cīlēs, ōbliquā, ōbscūrā, hōrrendā, pērlēxā,
mōlēstā, fallācēs, lātēbrōsā, invīā. PHR. Et flexā
dubios ambage resolvit. *St.* Missis ambagibus, acci-
pe... quā ratione queas dīscere. *H.* Non hīc te
carmine ficto, atque per ambages, & longa exorla
tenebo. *V.* Obscurum, verborum ambage novorum,
Ter novies carmen magico demurmurat ore. *O.* Vix
pueris dignā ambages. *Liv.* Atque ita non longis
opus est ambagibus, inquit. *O.* Hāc ambage torfit
ingenia. *Plī.* Nexis ambagibus augur Apollo &c. *St.*
quid istas Succinis ambages. *P.* Ne longā ambage
morer vos. *O.* Positis ambagibus vera loqui. *O.*
AMBĀGES loci [pro circūitū.] *Détours embar-*
raffés du Labyrinthe. SYN. Mēādrūs, Lābŷrīnthūs,
gŷrūs, flexūs, sinūs, circūitūs. PHR. Ducit in
errorem variarum ambage viarum. *O.* Dædalus ipse
dolos recti, ambagesque resolvit. *V.* Illum fama
vehit trans æquora, transque remotas Æquoris
ambages Atlantesque recessus. *Cl.* (Vide LABYRIN-
THUS) **AMBAGES** rerum. *Affaires difficiles à dé-*
broûiller. PHR. Longa est injuria longæ ambages,
sed summa sequar fastigia rerum. *V.* Horrendas ca-
nit ambages. *V.* Vagis ambagibus acti. *O.*

AMBEDŌ, Ambēdis, *vel*, Ambēs, ambēdi, ambē-
sūm, ēre. PLA. [Circumedere.] *Ronger autour,*
manger.

AMBESŪS, ā, ūm. *Rongé à l'entour.* SYN. Cōrrōsūs,
rōsūs, ārrōsūs. PHR. Dira fames.... Ambefas
subigat malis consumere menfas. *V.* Ambefa flam-
mis roborā. *V.* Ambesum multo funere. *S.* (Vide EDO)

AMBIANUM, nī. n. *Caf.* [Urbs Gallia belgica.]
Amiens.

AMBIGŌ, is, ēre [propriē circumagere.] *Aller à*
l'entour, environner. PHR. Devius itineribus ambi-
gens patriam, & declinans. *Tac.* **AMBIGERĒ** [per
transl pro dubitare] *Etre incertain, douter.* SYN.
Dūbitō, hēreō, fluctō, tergiversōr, āncēps āni-
mī sūm. PHR. Ambigentes animo impellere. *Tac.*
Non ambigitur quin, &c. *Cic.* Ambigeres raperetne
Rosus aurora ruborem. *Auf.* (Vide DUBITO.)

AMBIGERĒ [Dicitur quoque pro contendere.] *Etre*
en differend, disputer. SYN. Ambigere cum aliquo
de finibus. *Cic.* Regni certamine ambigebant fra-
tres. *Liv.* Ambigitur sāvā de morte. *St.* (Vide CON-
TENDO.)

AMBIGŪE. Adv. *Cic.* Ambigūment, d'une manière
douteuse.

AMBIGŪUM. i. n. & Ambigūitīs, ātis. f. *Ambiui-*
té, équivoque, doute, incertitude. SYN. In ambiguo
verbum relinquere. *Lv.* In ambiguo servare. *H.* Effe
Tac. Ambiguum est precibus Clymene, Phaethontis
an irā mota magis. *O.* Ambiguitas nominis, ver-
borum. *Cic.* Ambiguitatem solvere explicare.
Quin.

AMBIGŪŪS, ā, ūm. *Ambigu, équivoque.* SYN. Am-
biguum nomen, verbum, dictum. *O.* Scriptum.
Cic. Ambiguo inter marem & feminam sexu. *Liv.*
Aque ambigua. *O.* Qui ont des qualités différentes.
Vultus ambigua. *H.* Vates. *Sil.* Sensus. *Cl.* Pro-
theus. *O.* PHR. Hinc spargere voces in vulgum
ambiguas. *V.* Verba ambigua perplexā voce jadis.
S. Ambiguus animi sententia dictis prætentanda mihi
fuit. *O.* Horrendas canit ambages, antrōque remu-

git, Obscuris vera involvens. *V.* de Sibyllā. Interea
repetunt cæcis obscura latebris Verba datæ for-
tis. *O.*

AMBIGŪŪS. *Qu'on ne connoît pas assés.* PHR. Agno-
vit prolem ambiguum, geminosque pareates. *V.*
Quippe domum timet ambiguum, Tyriosque bi-
lingues. *V.* Lapsu ambiguo resciuitque scuitque. *O.*
De Mœandro. Ambiguo visus errore laceflunt. *St.*
Ambiguus ars stupet ipsa malis. *O.* Eunuchi vestros
habitus, insignia sumunt ambigui romana mares.
Cl. Ambiguus modo vir modo femina. *O.* Cumque
iter ambiguum est, & vitæ nescius error. *P.* Puer
acris ingenii sed ambigui. *Plī.* Scelusque matris ar-
guit vultu truci Ambiguus infans. *S.* de Minotau-
ro. Ambiguus suspectus aquis fons. *O.*

AMBIGŪŪS. *Incertain, douteux.* SYN. Dūbiūs, ān-
cēps, incertūs, suspēnsūs, nesciūs. SYN. Ambi-
guus consilii futuri. *Tac.* Ambiguus pudoris ac
metus. *Entre la honte & la crainte.* Vir ambigua
fidei. *D'une fidélité chancelante.* Esse in ambi-
guo. *Tac.* *Douter.* PHR. Cur labat ambigua spes
mea mixta metu. *O.* Et matres primō ancipites,
oculisque malignas Ambigua spectare rates, mi-
serum inter amorem Præsentis terræ fatisque vo-
cantia regna. *V.* Nescia quem maneat tanti victoria
regni. *J.* Ambiguus vitæ jacuit. *Cl.* Alter in am-
biguo est an sit comprehensus. *O.* (Vide DUBIUS.)

AMBIŌ, is, īvi, itum, īre. [propriē circumdāre
cīngere.] *Aller, couler à l'entour, entourer.* PHR.
Quæ rapidus flammis ambit torrentibus undis
Tartareus Phlegeton. *V.* Atque oras ambiit auro.
V. Sicula ambitat fundamina terræ. *V.* Jusfit &
ambita circumdare littora terræ. *O.* Oceanus ter-
ram.... Ambit aquis. *O.* Serpentem, baculum
qui nexibus ambit, Perspice. *O.* Ambire natatu
Littora. *S.* Ambitur signis augustior infans. *Cl.*
Ambire vallum armis. *I ac.* (Vide CIRCUMDO)

AMBIRE [Per transl. pro ambitiosē petere.] *Désirer,*
poursuivre une chose avec passion. SYN. Sēctārī, cā-
ptārē, āncūpārī, prēnsārē, cūpārē. PHR. Hunc
ipse choro plaudente Philetas ambisset laudare
diem. *St.* Nec tibi regnandi veniat tam dira cupido.
V. Tantis amor laudum, tantæ est victoria curæ.
V. Neu connubiis ambire Latinum Æneadæ pos-
sent. *V.* Noster in has omnes ambitiosus amor. *O.*

AMBIRE. [Pro blanditiis circumvenire.] *Faire sa*
cour, flatter. PHR. Quo nunc reginam ambire fu-
rentem audeat affatu. *V.* Hanc fovet hanc sequi-
tur : vitulam non blandius ambit Torva parens.
Cl. Variis vocibus ambit. *V-F.* Pro nostris ut sis
ambitiosa malis. *O.*

AMBITŪŌ, ōnis. F. *Ambition.* SYN. Fastūs, sup̄er-
biā, cūpidō, vānitās. Hōnōrū dīrā cūpidō Li-
bido. Lāudis vēsānis āmōr. Quērēndi nēmīnis
ārdōr. Lāudūm cācā cūpidō. Ambitiōnis āmōr.
Dōmīnāndī vānī libīdo. Lāudūm, hōnōrū, fī-
mēs, āmōr, sītīs. EPIR. Impitiēns, dēmēns, im-
pōtēns, lēvis, sōllīcītā, mīserā, mālā, prāvā,
vānā, cācā, tūrpīs, āudāx, fērā, īnānis, īnfē-
lix, vēsānā, īnsānā, īnvīdā, vētōsā, tūmīdā, pē-
vīgīl, īnsōmnis, īnfātī, ēlātā, īnīquā, nēfandā,
trūcūlētā, mīlēsānā, pēnīcīōsā, īmpērīōsī,
īrrēquīētī. PHR. Levis ambitio perfusaque gloria
fuo. *Cl.* Nec tibi regnandi veniat tam dira cupido.

V. Laudumque immensa cupido. V. Luxus inani ambitione furens. L. Quid gladiis stipatus honos, quid pendula semper Ambitio. Pampb. Jam nota voluptas Vincendi, sperata animum jam palma movebat. Rap. Cujus impulsu gravi Fumant tor urbes, bella tot gentes gerunt, Everfa ab imo regna tot populos premunt S. O! Furor O! Nimum dominandi innata cupido, mortales quò carca vehis, quò gloria tantis Inflatus transfers animos quæfita periclis! Maph. Trudis avantiam, cujus fædissima nutrix Ambitio, qua vestibulis foribusque potentum Excubat; & pretiis commercia pofcit honorum Cl.

ALIENUS AB AMBITIONE. Qui vit sans ambition. Phr. Sollicitæque fugax ambitionis eram. O. Pectus inani Ambitione caret. H. Et o! Beatum qui sub antiquâ Ilice Liventis expers ambitus, &c. Crin. Illum non populi faeces, non purpura Regum Flexit, & infidos agitans discordia fratres, Non res Romanæ perituraque regna; Neque ille aut doluit miserans inopem, aut invidit habenti. V. Intra fortunam qui cupis esse tuam. Pr. Non illum avaræ mentis inflammat furor, Non aura populi, & vulgus infidum bonis: Non ille regno servit, aut regno imminens, Vanos honores sequitur aut fluxas opes. S. Stert quicumque volet potens, Aula culmine lubrico, me dulcis saturet quies, &c. S. Quem non ambitio impotens, Et nunquam stabilis favor Vulgi præcipitis movet. S. Alium multis Gloria terris Tradat; & omnes Fama per urbes Garrula laudet, cæloque parem Tollar & astris: Alius curru Sublimis eat, Me mea tellus Lare secreto, Tutoque tegat, &c. S. Plures fulgor convocat aula, Urit miserum gloria pectus, Colit hic reges regumque lares. . . . Calcer ut omnes. . . . Nullumque levat: ut noceat, cupit esse potens. S. Nec ducit hiantem Huc illuc vanos ostentans purpura fauces. Pot. Non levis ambitio perfusaque gloria fuco, Magnarumque fames sollicitavit opum. O.

AMBITIOSE. Adv. Par brigue, avec faste. Phr. Ambitiose tristis. M. Quem casum, neque ut plerique fortium ambitiose, neque per lamenta muliebriter tulit. Tac.

AMBITIOSUS, a, um. Qui a un grand circuit. Amnis amœnus & ambitiosus. Pl. Lascivis hederis ambitiosior. H. i. Arctius ambiens.

AMBITIOSUS. Ambitieux, passionné pour la gloire, pour les honneurs &c. SYN. Sûperbus vanus; tumidus, inflatus. Ambitione tumens. Mignô laudum ficeñsus amôrê. Captatôr pôpularis auræ. Nîm'o laudis amôrê ardens, affluens. Laudum cupidinê captrus. Quêrens præconiâ famê. Quêm ambitio torquêt, sollicitat. Qui vânis hônôrîbus inhîât. Hônôrês ambît, fêctatûr. Laudis amôrê tumês. H. Phr. Hunc plausus hiantem Corripit. V. Misera ambitione laborant. H. Quem ducit hiantem Ambitio. P. Quæ mare, quæ terras, quæ totum possidet orbem Non cepit fortuna duos L. Nec quemquam jam ferre potest, Casare priorem Pompeiusve parem. L. Ille ferox, unoque regi non passus olympo, Immenfum per inane volat; finemque perosus Parturit innumeros angusto pectore mundos. Cl. Ambitus impatiens, &

summo dulcius unum Stare loco. St. Quod si præcipitem rapit ambitus, atque libido. J. Ambitiosa colus. Cl. AMBITIOSUS. Fastueux. Phr. Nota quidem, sed non ambitiosa domus. O. Et casa divitiis ambitiosa later. M. Atria si sapias ambitiosa colas. M. Faites la cour aux grands. Ambitiosa recider Ornamenta. H. Mors ambitiosa. Tac. Qui satisfait la vanité.

AMBITUS, ūs. m. Brigue, intrigue, cabale. SYN. T. Ambitu comitia turbare. Tac. Per ambitum irreperere. Tac. Ambitus accusari, damnari. Cic. Phr. Lethalique ambitus urbi Annua vernali referens certamina campo. L. Segnis hæc ibit dies Tanto petitus ambitu, tanto datus S.

AMBITUS. Détour, circuit, enceinte. SYN. Circuitus, orbis, gyrus, flexus, sinus. SYN. Ambitus, ædium, orbis, stellarum. Cic. Phr. Et prope rantis aquæ per amœnos ambitus hortos. H. Ambitus verborum. Cic.

AMBO, Tous deux. SYN. Uterque, duò. Phr. Ambo florentes ætatibus, Arcades ambo. V. Ambo ætate pares. V. Ambo pii, vultus similes. Auf. Et sævum ambobus Achillem. V. Ambas buccas. H. Palmas. V. Ambo dicitur in acc. plu. Senex spe carminis ambo luserat. V. Ubi ductores revocaveris ambo. V.

AMBRACIA, æ. f. Caf. [Urbs Epiri] Ambracie. Phr. Certantem lite deorum Ambraciam. O. Ambraciæ portus, &c. L. Ambracia ora. L.

AMBROSIA, æ, f. [Dicitur fuisse deorum cibis, nec tar verò potus.] Ambrosie. Epith. Prætiôsâ, dulcîs, silûbrîs, æternâ, divînâ, ôdorâtâ, sacra. SYN. deôrûm cîbûs, cælestes epulæ, cælestes Ambrosiæ succôs. Phr. Nectar & Ambrosiam, latices epulasque deorum. O. Liquidum Ambrosiæ diffudit odorem. V. Jupiter Ambrosiâ satur est, & nectare vivit. M. Dulci dulcius Ambrosiâ. AMBROSIÂ. Pl. [Herba] Armoise. Phr. Spargitque salubres Ambrosiæ succos & odoriferam Panacæam. V. AMBROSIÂ. Cels. Remede, antidote.

AMBROSIUS, a, um. Qui a l'odeur ou le gout d'ambrosie. Phr. Ambrosiæque comæ divinum vertice odorem Spiravere. V. Ambrosios præbent succos oblita nocendi. M. Temperat ambrosias cum tua cura dapes. M. Ambrosius arvisia pocula succis. Sil.

AMBUBAJÆ, arum f. [mulieres vagæ, scorta; à Bajas amœnissimo loco, & voluptatibus pleno dictæ.] Femmes débauchées. [juxta alios ambubajæ Syriacâ voce, significat Viles tibicinas.] Jouteuses de flutte. Phr. Ambubajarum collegia, &c. H. Inter scortorum ambubajarumque ministeria. Sae.

AMBUBEJÆ, æ, vel Ambugiæ, æ. f. Pl. Chicon's sauvage.

AMBULACRUM, crī. n. Pl. a. Et Ambulatiuncula, æ. f. Cic. Promenade, allée, galerie pour se promener. SYN. Arēa, porticus, vestibulum; Epit. Amœnium, viridē, grātium, rēsonāns, loquax, obvium, salubre, lætūm. Phr. In magâ simul ambulatione. C. Nunc & campus & area. Lenescque sub noctem susurri composita repetantur horâ. H. Versu oblongo pratorum extrema coronet. Rap. Nemori obliquo involvere flexus. Rap. Postquam via limite recto In varios tractus se longè effusa tetendit. . . . at tibi seu recto spatiorum linea versu, Seu forte

obliquos se proferat; ornet arenæ Pulvis iter; vel gramen humum de cæspite pingat. *Rap.* Ipsa horto egressis se sylvis scena coruscis Explicet; atque omnes divortia longa viarum Differat in partes; & partibus omnibus idem Angulus, & spatio respondeat unus ab omni. *Rap.* Hic longis nullus spatii modus... Planities funduntur amœnâ Xystorum immensi tractus; quantum ipsa tuentum Lumina, nec gressus valeant lustrare sequendo. *Pal.* Spatiis æqualibus ulmi, Æstivosque dies, & solem desuper arcent. *Pal.*

AMBULATIO ōnis. f. *Cic.* Promenade, lieu où l'on se promène, où l'action de se promener. (Vide AMBULACRUM. AMBULO.)

AMBULATŌR, ōris, m. Et **AMBULATRĪX**, trīs. f. Qui aime la promenade, qui rode de côté & d'autre. *PHR.* Quod ambulator porticum teris ferus. *M.* Villicus ne sit ambulator. *Cato.* Trans Tyberinus Ambulator. *H.*

AMBULATŌRIŪS, ā, ūm. *PLI.* Portatif, quē se transporte.

AMBŪLŌ, ās, āvi, ātūm, ārē [Proprie significat huc atque huc ire, exercitationis, aut animi causā.] Se promener. *SYN.* Dēambūlo, ināmbūlo, spātior, prōgrēdiōr. *SYNT.* Ambulare pedibus. *PLA.* Passus quingentos. *PLI.* Ambulare foro, in littore, in sole. *CIC.* Ambulare maria. Ambulat fluvius. *PLI.* Navis. *Cato.* Avis. *PLI.* *PHR.* Lento metitur littora gressu; itque reditque. *L.* Iaro spatiantibus arvo. *O.* Ficto freta radere passu. *O.* Illa... longam incomitata videtur Ire viam. *V.* Spatiatus ad aras. *O.* Nam cum per littora lentis Passibus, ut soleo, lentā spatiarer arenā. *O.* Et sola in siccā secum spatiatur arenā. *V.* Passuque incedit inerti. *O.* Hic quem videtis gressibus vagis lentum Amethystinatus media qui secat septa. *M.* Tu neque, Pompeiā spatiabare cultus in umbrā. *Pr.* Coniunctis spatiantur passibus ambo. *O.*

AMBŪLARE [Pro ire.] *Mucher, voyager.* *PHR.* Per quod vel piger ambulat viator. *M.* Licet superbus ambules pecuniā, fortuna non mutat genus. *H.* Alternos longā nitentem cuspide gressus. *V.* Talem seclata ferebat Per medios. *V.* Progreditur magnā stipante catervā. *V.* [Vide EO. ITER. Iter agere.] Ambulans cænā. *M.* Cum fercula tolluntur illicō.

AMBURŌ, is, ūsī, ūstūm, ērē. *A.* *Cic.* Brūler autour (Vide VRO.) **AMBUSTŪS**, ā, ūm, Brūlé. *SYN.* Adūstūs. *PHR.* Illi ingens barba reluxit, ardoremque ambusta dedit. *V.* Iliaca ambustis ossibus arva premit. *O.* Ambusta fude truncus. *S.* Ambustus fulmine. *PLI.* Ambusta pruinis. *V.F.* Ambusti vi frigoris artus. *Tac.* (Vide VRI.)

AMBUSTĀ, ōrūm, n. brūlures. *SYNT.* Ambustis medetur cinis samentorum. *PL.* Ambusta occupare. *PL.*

AMBUSTIŌ, ōnis, f. Brūlure. Ambustionibus medetur Myrtheum oleum. *PLI.*

AMBUSTULATŪS, ā, ūm, *PLA.* Demy brûlé.

AMELLŪS, lī, m. [Floris nomen.] *Camomille.* *PHR.* Est etiam flos in pratis cui nomen Amello. Fecere Agricola; faciliis quærentibus herba: Namque uno ingentem tollit de cæspite sylvam; aureus ipse; Sed in foliis quæ plurima circum Funduntur; violæ sublept purpura nigræ. *V.*

AMEN, caris, Om̃. g. [qui à mente discessit. Di-

citur proprie de eo qui aliquā perturbatione, sic mente motus est, ut quid agar cernere non possit.] *Eperdu, interdit, étonné.* *SYN.* cui impōs. *Amēns* ān'mī. Cēcā mēntē prēcēps. *PHR.* Vix sua, vix sanæ virgo, Nyseia compos mentis erat. *O.* Semianimis... Amensque dolore procubuit. *O.* Isque amens animi & rumore accensus amaro. *V.* Arma amens capio; nec sat rationis in armis. *V.* Aspectu obmutuit Amens. *V.* Colligit amentes, & adhuc terrore paventes Phæbus equos. *O.* Evolat Infelix, & femineo ululatu scissa comam, muros amens atque agmina cursu Prima perit: non illa virum, non illa pericli, Telorumque memor, cælum dehinc quæstibus implet. *V.* Amens metus Incubat. *L.* Consilii præceps & devius. *Cic.*

AMENTĪĀ, æ. f. Egarement d'esprit. *EPITH.* prēcēps, pētūlāns, grāvīs, āudāx, tēmērārīā, vāgī, rābīdā, furīōsā, mālēsānā, furēns, cēcā, fūr'būdā, vēsānā. *SYN.* Fūrōr, dēmēntīā. Mēns insānā, vēsānā. Cēcūs mēntis fūrōr. Effērā vīs ān'mī. *PHR.* Utque dolore Pulsa gravi, gravis est Amentia. *O.* Bellum præceps Amentia suasit. *St.* Tunc primum ex animis præceps dementia cessit. *Cl.* Ludere par impar, equitare in arundine longā, Si quem delectet barbarum Amentia verberet. *H.* Quæ tanta animum dementia cepit. *V.*

AMENTŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *A.* [Loro religare.] Lier, attacher. *PHR.* Cum jaculum parvā Libys amentavit habenā. *L.* Amentatæ soleæ, Amentatum jaculum. *Cic.*

AMENTŪM, tī. n. [Lorum quo religatur jactiturque; hasta.] *Courtoie, lanierre.* *PHR.* Amentum digitis tende prioribus; Et totis jaculum dirige viribus. *S.* **AMENTŪM**. [Pro ipso jaculo.] *Javelot.* *PHR.* Intendunt acres arcus, amentaque torquent. *V.* (Vide SAGITTA.)

AMĒS, trīs. m. f. Perche d'Oyseleur. *PHR.* Aut amite levi rara tendit retia. *H.*

AMERICĀ, æ. f. [Quarta pars terræ quæ hodie novus orbis appellatur.] *Amerique.* *EPITH.* Iguotī, ūltīmī, inēōgātā, aurēā, fertīlis, divēs, nēptīnīā, ābdītā, incultā, nēmōrōsā, ferā, bārbārā, invīdī. *PHR.* Et quidquid rutilis America expendit arenis. *Rux.*

AMERĪĀ, æ. f. Civitas umbria ubi crebra olim salicta, unde amērinā rēt'naculū Apud virg. pro viminibus. Atque amerina parant lentæ retinacula viti. *V.*

AMETHYSTŪS, tī. m. [Gemma violacei coloris] *Amethyste.* *PHR.* Hic Paphias Myrthos, hic purpureos Amethystos Cernis. *O.*

AMETHYSTINŪS, ā, ūm. *D'Amethyste, de couleur violette.* Color Amethystinus. *PLI.*

AMETHYSTINĀ, ōrūm. n. [Vestes violaceæ.] Robes violettes. Vendunt amethystina. *J.* De caussidicis, i. Suis operas carius vendunt quia amethystinati incidunt.

AMETHYSTINATŪS media qui secat septa. *M. i.* Violaceam habens vestem.

AMĪĀ, æ. f. *PLI.* Sorte de Poisson de mer.

AMĪANTŪS, tī. m. [Lapis in modum lanæ friabilis, è quo texuntur vestes quæ igni non consumuntur.] *Amiante.* *PHR.* Invieta in medijs Amianti stamina flammis. *Mil,*

AMICĀ & AMICŪLĀ, æ. f. *Cic. Dim. Amie, amante.* SYN. *Amāns, amāsiā.* EPIT H. *Cultā, dūrā, fallāx, formosā, mollis, tēnērā, vēnālīs, cārā, suāvis, jucundā.* PHR. Ne modo decipiant voces fallacis amicæ. O. Cum peteret dulces audax Læandrus amores. M. Et mihi sese offert ultro meus ignis. V. Quid habes illius illius, Quæ spirabat amores; quæ me surpuerat mihi. H. Primus amor Phæbi Daphne Peneia, quem non Sors ignara dedit, sed sæva cupidinis ira. O. Tu primus & ultimus illi Ardor eris; folique tuos tibi devovet annos. O. Nulla mihi sine te ridet loca; displicet æquor, Sordet terra, leves odi cum retibus hamos: At si aderis tu Nisā, placebunt omnia: lætus Tunc ego vel Libycis degam piscator arenis. *Sann.* Tenerique meos incidere amores Arboribus. V.

AMICABILIS, ille. n. *D'amy.* Operam dare amicabilem. *Pla.*

AMICE, Adv. *Cic. Enemy, avec affection.* SYN. *Bēnēvolē.*

AMICIŪ, is, ivi, & ixi, ietum, ire. *Couvrir, voiler, envelopper.* SYN. *Vestitō, velō, opertiō, tegō, cōtēgō, involvō, obnubō, occultō, induō.* PHR. Et Piper & quidquid chartis amicitur inopris. H. Ipse sibi ablatus fulvis amicitur in alis. O. Ibat Ovis lanā corpus amicta suā. O. Amicitur vitibus Ulmus. O.

AMICITIĀ æ. f. *Amiciē.* SYN. *Amor, fædēs, cōjunctiō, familiāritās, necēssitudō, grātiā, cōsuetudō, cōcōrdiā.* AMICITIÆ, nēxus, vīcūlā, nōdus, ūsus, fœdus. Lōgā fides. EPIT H. *Vērā, sanctā, cōstāns, firmā, tēnērā, suāvis, dulcis, lōgā, tēnax, sincērā, pudicā, fidēlis, hōnēstā, frāternā, jūgalis, antiquā, mutūā, optatā, æternā, immōrtālis, intēmērātā, pēpētūā, lēvis, novā, officiōsā, partā, vētūs, lēgitimā, sincērā, sociālis, mollis, Inviolābilis.* SYNT. Amicitia vis, usus, præsidium, simulatio. *Cic.* Amicitia adjutrix virtutum. *Cic.* Conciliatrix amicitia, virtutis opinio. *Cic.* Condimentum amicitia, suavitas sermonum atque morum. *Cic.* Ornamentum amicitia, verecundia. *Cic.* In amicitia pestis nulla major quam adulatio. PHR. Intrat amicitia nomine tectus amor. O. Sed tua me virtus tamen & sperata voluptas Suavis amicitia quemvis perferre laborem suadet. *Lr.* Rebus in humanis nil dulcius experire Aeterno convictu & fido pectoris amici. Hic etiam, quā nulla ferocior ora est, Nomen amicitia barbara corda movet. O. Jam nec spes animi credula mutui. H.

AMICITIĀ mutua. PHR. Quisquis amatur amet; ut & ipse, ubi amatur, ametur. M. Denique tantus amor nobis carissime semper Quantus in Aciden Actoridemque fuit. O. o! mihi. Thesea pectora juncta fide. O. His amor unus erat. V. Velle ac nolle ambobus idem; sociataque toto Mens ævo. *Sil.* Tu mihi sola places: placeam tibi solus. *Pr.* Donec enim licuit nec te mihi charior alter; Nec tibi me totā junctor urbe fuit. O. Optantemque eadem, parilique cupidine capram. O. Ex æquo captis ardebant mentibus ambo. O. Inque vicem mea te, me tua forma capit. O. Bene mutus fidum pectus amoribus. H. His amor unus erat. V. Pueroque puer dilectus Julo. H. Par amor est illis, errant in montibus unā, Heu? Par illud

ubi est virtutibus æquum, Et concors pietas, nec dubitatus amor. Par fuit his ætas & amor. Me torret face mutua. H. Nulla domus tales unquam contexit amores; Nullus amor tali conjunxit federe amantes. C. Ique (*Amor mutui*) erat usque adeo populo testatus; ut esset Penè magis, quam tu, quamque ego, notus amor. O. Et comes exemplum veri Phœceus amoris, Qui duo corporibus, mentibus unus erant. O. Dum peragunt juvenes pulchri certamen amoris. O. Nunc duo concordēs animā moriemur in unā. Respondet curis æquatque Sichæus amorem. O. Ire jubet Pylades carum periturus Orestem: Hic negat, inque vicem pugnat uterque mori: Extitit hoc unum, quod non convenerit illis; Cætera pars concors & sine lite fuit. O. Talis Amyclæos non junxit gratia fratres. Tanto est mihi Junctus amore, Quantus in Atreidis Tyndaridisque fuit. O. Non hæc Ægidæ Pirithoique fides. O. Par studium in musas sancto nos federe junxit. *Sant.* Dat quibus alternam mutua dextra fidem. Exhibet & nullas mihi flamma reciproca flamas. *Sant.* Duos virtus concordia federe junxit; Eripiet mors una duos, jungetque sepulchro. *Com.*

AMICITIĀ *quā rara.* PHR. Fratrum quoque gratia rara est. O. Turpe quidem dictu, sed si modò vera fatemur, Vulgus amicitias utilitate probat; Nec facile invenies multis è millibus unum, Virtutem pretium qui putet esse sui. O. Illud amicitia sanctum & venerabile nomen Prostat; & in questu pro meretrice sedet. Diligitur nemo, nisi cui fortuna secunda est, Quæ simul intonuit, proxima quæque fugat. En Ego non paucis quondam munitus amicis, Dum flavit velis aura secunda meis; Ut fera nimbofo tumuerunt æquora vento, In medius lacerā nave relinquitur aquis. O. Teque, quod est rarum, præstat constanter ad omne Indeclinatæ munus amicitia. O. Scilicet ut fulvum spectatur in ignibus aurum; Tempore sic duro est inspicienda fides. Dum fueris scilicet multos numerabis amicos, Tempora si fuerint nubila, solus eris. O. Idcirco nihil ex semet natura creavit Pectoris amicitia majus, aut rarius unquam; Unus erat Pilades, unus qui mallet Orestes ipse mori. *Manil.*

AMICITIĀS *Jungere.* SYN. *Cōciliārē, cōsequi, cōparārē, instituerē.* *Cic.* Ad Amicitiam, accēdēdē, adrepēdē, cōferrē sē, vērēdē. *Cic.* PHR. Dic in amicitiam coeant, & fœdera jungant. V. Nullus amor tali conjunxit federe amantes, Qualis adest Thetidi qualis concordia Peleo. C. Vive sine invidia, mollesque inglorios annos. Exige; amicitias, & tibi junge pares. O. Hæc & amicitias longo post tempore firmat, Mansuroque adamante ligat; nec mobile mutat Ingenium. *Cl.* Et quos una facit Rufino causa sodales, Illicium duxisse nihil: delicta fuere Nexus amicitia. *Cl.* Tunc & amicitiam ceperunt jungere. *Lr.* Dat census honores, Census amicitias, pauper ubique jacet. O. Tua me virtus tibi fecit amicum. H.

AMICITIĀM, *dissolverē.* SYN. *Distrumpere, depōnere, dimittere, dissociare, dissuere, evertere, exuere, ab amicitia removere se.* Amicitias repudiare. *Cic.* Rumpere amicitia vincula. *Lr.* Tollere amicitia nodum. *Cic.* Vacillat, claudicat, ami-

citiā. *Cic.* Vinculā amicitīā rūmpere. *Tr. Ph. R.* Nostros non rumpit funus amores ; Nec diri fax summa rogi. *O.* Dic mihi quid feci , nisi non sapienter amavi : Crimine te potui demeruisse meo. *O.* Versaque amicitiae terga dedere meae. *O.* Nec malis divulsus querimoniis supremā citius solvet amor vitā. *H.*

AMICŌ, ās , āvī , ārūm , ārē. *Se rendre ami ou favorable.* *Phr.* Ac prior Aelides solā prece numen amicat. *St.*

AMICTORIUM, ii. n. *M. Voile de fin lin.*

AMICTŪS, ā , ūm. *Convert , vestim.* *Syn.* Indūtūs , tectūs , velātūs , vestrītūs , obductūs , opertūs , involūtūs. *Phr.* Et nube cavā specularunt amicti. *V.* Amicta vitibus Ulmus. *H.* Nube cadentes humeros amictus Augur Apollo. *H.* Amicta ossa luridā pelle. *H.* Amicta loca nive. *C.*

AMICTŪS, ūs. m. *Habit , voile , et toute autre chose qui sert à couvrir.* *Phr.* Duplicem ex humeris reject amictum. *V.* Sordidus ex humeris nodo dependet amictus. *V.* Levi velatum corpus amictu. *C.* Purpureos moritura manu discindit amictus. *V.* Lapsus ex humeris amictus. *V.* Erepto amictu nuda. *Pr.* Foemineo velavit amictu. *St.* Amictus negligentior. *Quin.* (Vide VESTIS.)

AMICŪLUM, li. *Cic. Robe , manteau.*

AMICŪLŪS, li. m. *Un ami tendre.* *Amicula*, ā. f. *Cic. Maîtresse.* *f. Phr.* Jam te nil miseret dure tui dulcis amicali. *C.*

AMICŪS, cī. m. *Ami , qui aime.* *Syn.* Cārūs , dilectūs , amāns , necessāriūs , familiāris , sōdalis , cōmēs. Fīdūm pectūs. Pārs animī. Dēvinctūs , jūctūs amicitīā. *Epith.* Fidūs , Cārūs , dulcis , purūs , potēns , jucundūs , verūs , bonūs , certūs , tenūs , stērilis , unānimis , candidūs , fidūs , sincerūs , cōcōrs , pērennis , immutābilis , tēnax , cōstāns , mēmōr , mītis , placidūs , officiōsus. *Phr.* Amici , optima vitæ supellex. *Cic.* Vilis amicorum est annona. *H.* Paucis munitus amicis. *O.* Me quoniam tibi ducis amicum. *C.* Eram nimio jūctus amore tibi. *O.* Jure sodalicii qui mihi jūctus erat. *H.* Animæ dimidium meæ. *H.* At pater ut nati , sic nos debemus amici , Si quod sit vitium , non fastidire. *H.* Latonamq. supremo Dilectam penitus Jovi. *H.* Diis carus & ipsi. *H.* Caros non ultimus inter amicos. Turpe sequi casum & fortunæ cedere amicum ; & nisi sit felix , esse negare suum. *O.* Dividit oscula caris multa sodalibus. *H.* Dulcis inexpertis cultura potentis amici ; Expertus metues. *H.* Assyrius vidit Lycabas jūctissimus illi , Et comes , & veri non dissimulatur amoris. *O.*

AMICŌRŪM *Optimus.* *Phr.* Quo non superat mihi carior alter. *V.* Tu tamen o ! Nobis usu jūctissime longo , Pars desiderii maxima pene mei. *O.* Te tamen in toto pectore semper habet. *O.* Cara mihi ante alias. *V.* Phœbo ante alias dilectus. *V.* o ! mihi dilectos inter fors prima sodales. *O.* o ! Penitus toto corde recepte mihi. *O.* Nec tibi me totā jūctior urbe fuit. *O.* Veranni omnibus ē meis amicis Antistes mihi millibus trecentis. *C.* Ni te plus oculis meis amarem Jucundissime Calve. *C.* Vitā care magis. *V.* Teque suis jurat caram magis esse medullis. *T.* Varius Virgiliusque . . . animæ quales neque candidiores Terra tulit , neque queis me

sit devinctior alter. *H.*

AMICŪS fidūs. *Phr.* Aut mors solliciti finis amoris erit. *O.* Gemināque simul mihi luce carendum est. *O.* Cujus nota fides. *H.* Plena fuit vobis omni concordia vitā , Et stetit ad finem longa tenaxque fides. *C.* Inter concordēs vixisti fidus amicos. *H.* Fido ab amico , Cujus sit penitus nota fides animi. *C.* Non dubios inter memorande sodales. *O.* Nec fastidire priorem Allicitur , veniente novo. *Cl.* Excidimusne tibi . . . & si jam nostros fastidit Olybrius ignes ; Constat Orestæam nil valuisse fidem. *Cl.* prius , inquit , in æquore frondes Glaucus , & in summis nascentur montibus algæ , Sospite quā scyllā nostri mutantur amores. *Cl.* Non dubiā mihi cognite famā , Sed longē varios rerum spectate per usus. *Sann.* O ! mihi care quidem semper , sed tempore duro Cognite , res postquam procubere meæ. *O.*

AMICŪS Vetus. *Phr.* Tu comes antiquus , tu primis jūctus ab annis. *O.* Longo devinctus amore. *O.* Longo cognitus usu. *O.* vetustā Pene puer puerio jūctus amicitīā. *O.* o ! Nobis usu jūctissime longo. *O.* Quid nisi convictu , causisque valentibus essem Temporis & longi jūctus amore tibi : Nos fora viderunt , pariter nos porticus omnis , Nos via , nos jūctus curia theatra locis . . . Hæc viridi concordia cœpta juventā Venit ad albentes illabefacta comas. *O.* Quem nostis veterem meum sodalem. *M.* o ! Mihi post nullos Juli memorande sodales. Si quid longa fides canaque jura valent. *M.* Nec me , quod tibi sum novus recuses : Omnes hoc veteres tui fuerunt. Tu tantum inspicere qui novus paratur , An possit fieri vetus sodalis. *M.* Constantique fide , quam nec longæva vetustas , Annorumque vices dissolvant. *Com.*

AMICŪS suavis , cārūs , unānimis. *Phr.* Hic tibi curarum socius , blandumque Levamen ; Hic amor , hic nostri vatis Alexis erat. *O.* Amicorum dulcissima cura tuorum. *H.* Te vocat Aegidem Eurialumque suum. *O.* o ! Dulcior illo Melle , quod in ceris attica ponit Apis. *O.* ah ! Te meæ si partem animæ rapit maturior vis ; quid moror alterā. *H.* Et serves animæ dimidium meæ. *H.* Verbisque precatur Et lacrymis , animasque duas ut servet in unā. *O.* Aut nunc , ut (i. quavis) peream , quoniam caret illa periculo , Dimidia certē parte superstes ero. Aegrotat amicus , Phæbe veni , laus magna tibi tribuetur , in unio Corpore servato , restituisse duos. *T.* Nostræ pars maxima mentis. *O.* Salutem Accipe pars animæ magna Severe meæ. *O.* Si quis erit raros inter numerandus amicos , Quales priscæ fides famaque novit anus. *M.* Illius in pectus poteram deponere curas. *Sann.*

AMICŪS officiōsus , generōsus , favēns. *Phr.* o ? Cui præcipue fors mea visa sua est. *O.* Unica fortunis ara reperta meis. *O.* Cujus patiens ad mala perstat amor. *T.* Tu quoque nostrarum quondam fiducia rerum , Qui mihi confugium , qui mihi portus eras. *O.* o ! Et præsidium , & dulce decus meum. *H.* Mearum grande decus columenque rerum. *H.* Anchora fida fortunæ. *O.* Utque hostes armis , meritis sic vincis amicos. *Cl.* Is amicus est , qui in re dubiā te juvat. *Pla.* Cum Deus intonuit non se subducere nimbo , Id demum est pietas , id socialis amor. *O.*

in duris remanentem rebus amicum. O. Nam cum prasteriter verum mihi semper amorem, hic tamen adverso tempore crevit amor. O.

AMICUS INFIDELIS. PHR. Illud amicitiae Sanctum & venerabile nomen Nunc tibi pro vili est, sub pedibusque jacet. O. Tu quoque suscepti coram dimittis amici, Officiique pium tam cito ponis onus. O. Dum mea puppis erat valida fundata carina, Qui mecum velles currere, primus eras; Nunc quia contraxit vultum fortuna, recedis; Auxilio postquam scis opus esse tuo. O. Ut cecidi, cunctique metu fugere ruinam; Versaque amicitiae terga dedere mea. O. Turpe erit in miseris veteri tibi rebus amico, Auxilium nullâ parte tulisse tuum: Turpe referre pedem, nec passu stare tenaci, Turpe laborantem deseruisse ratem; Turpe sequi casum, & fortunâ accedere amicum; Et nisi sit felix, esse negare suum. Non ita vixerunt Strophio, atque Agamemnone nati (*Pilades & Orestes*) Non hæc Ægidæ, Pyrrhoique fides, Quos prior est mirata, sequens mirabitur ætas, In quorum plausus tota theatra sonant. O. In tua castra redi, Socii desertor amoris. O. Non semper placidus perjuros ridet amantes Jupiter. Pr. Aut quò tibi nostri Pulsus amor. V. Nec te noster amor, Nec te data dextera quondam, Aut moritura tenet crudeli funere Dido. V. Jam me prodere, jam non dubitas fallere perfide... Negligis ac me miserum deseris in malis Certe tute jubebas animam tradere, iniquè me inducens in amorem, Quasi tuta omnia mi forent. Idem nunc retrahis te, ac tua dicta... Si tu oblitus es; at Dii meminerunt, meminit fides. C. Cum fortuna manet vultum Servatis amici: Cum cecidit, turpi vertitis ora fugâ. Petr. Absentem qui rodit amicum, Qui non deffendit, alio culpante... Hunc tu Romane caveto. H. Trita, frequensque via est per amici fallere nomen: Trita, frequensque licet sit via; crimen habet. O. Perfida, sed quamvis perfida, cara tamen. T. Esse sed irato quis te mihi posset amicus: Vix tunc ipse mihi non inimicus eram. O. Dicebas... Te fore, dum nostrum viveret uterque, meam; Vivimus, & non sum Theseu tua. O. Cum Paris Ænone poterit spirare relicta (*ajebas*) ad fontem Xanthi versa recurret aqua. Xanthæ retro propera! versæque recurrite Lymphæ! Sustinet Ænonen deseruisse Paris. O. Certus in hospitibus non est amor. O. Si non mentiris amorem. O. Paulatim abolere Sitchæum Incipit. V. Dum juvat & vultu ridet fortuna sereno, Indelibatas cuncta sequuntur opes; At simul intonuit, fugiunt; nec noscitur ulli, Agminibus comitum qui modo cinctus erat. Atque hæc, exemplis quondam collecta priorum, Nunc mihi sunt propriis cognita vera malis. Vix duo tresve mihi de tot superestis amici; Cætera fortunæ, non mea turba fuit. O.

AMICORUM MEMINISSE (Vide MEMINI. Meminisse amicorum.)

AMICUS, ã, ùm. *Ami*, *allié*. SYN. Socius. SYNT. Amica civitas. *Caf.* Bello vires acquirit amicas. O. Amicum agmen. O.

AMICUS, ã, ùm. *Ami*, *favorable*, *avantageux*.

SYNT. Grātūs, cārūs, dilēctūs, jūcūndūs, ūtilīs, fivēns, oppōrtūnūs, sēcūndūs, cōmodūs. **SYNT.** Amicus pratis humor. V. Amica frugibus æstas. V. Amicus animus. H. Portus. V. Ventus. O. Vultus. Cl. Amica quies. Cl. Manus, arva. O. Amicæ opes. V. Aures. H. PHR. Tacitæ per amica silentia Lunæ. V. Votis puerorum amicas. V. Applicat aures. H. Dictis affatur amicis. V. Mihi trepido malè numen Amicum confusam eripuit mentem. V. Spem vultu promittit Amico. O. Amicior undis Fraxinus. *St.*

AMILCAR, ārīs. *Nomen aliquot ducum Carthaginienſium, quorum præcipuus fuit Annibalís pater.* PHR. At senior siculis exultat Amilcar in armis. *Sil.*

AMINÆUM, ī. n. *Italia oppidum. Sunt & aminææ vites, firmissima vina. V.*

AMISIUS, ī. n. *Pli. Vel AMISIÄ, æ. f. Tac. [Germaniæ Fluvius.] L'ems.*

AMITÄ, æ. f. *Cic. La Tante du cõrè du Pere, la Sœur du Pere.* PHR. Si mihi nulla Jam reliqua ex amicis patruelis, nulla proneptis. P.

AMITTÖ, īs, īsī, īsūm, ěrē. *Laisser aller.* SYN. Dimittö. SYNT. Aliquem amittere à se. *Ter.* De manibus hominem, amittere rem. *Cic.*

AMITTÖ, ěrē. *Perdre.* SYN. Përdö, äbjicō. SYNT. Amittere animam. H. Aspectum, oculos, causam, fidem, tempus. *Cic.* Vires, colorem, opes. O. Laudem, Imperium. *Pli.* PHR. Vitam amittit in undis. H. Tum quos amisit inultus amores. V. Quisquis es amissos hinc jam obliviscere Grajos. V. Amissos queritur fœtus. V. Amisâ bis conjuge mœstus. O.

AMMON, ōnīs. m. *Nomen Jovis & ejusdem Simulacrum cum capite arietino quod idèo fingebatur, quia involuta erant ejus responsa. Dicunt alii Bacchum Indos petentem, & siti fatigatum Jovis opem implorasse, visumque mox Arietem insutum. Effes, quo duce fontem cum invenisset, memor beneficii, templum, statuatque cum Arietino capite ibidem Jovi posuit.* SYN. Jüpiter. EPITH. Gārāmānticūs, Mārmāricūs, Syrticūs, cōrnigēr. PHR. Non sterilis Libyes, non Syrticus obstitit Ammon. L. Confinis Syrtibus Ammon. I. Non corniger Ammon Mittere marmaricas cessavit in arva cætervas. L. Hic Ammone Satus, &c. V. (*Vide Jupiter.*)

AMMON, Fons. PHR. Medio tua, corniger Ammon Unda die gelida est, ortuque obituque caleſcit. O.

AMMONIÄ, æ. f. *Regio Lybia in quâ Jupiter Ammon colebatur.*

AMMONIACUS, ä, ùm. *PLI. Ammoniac, ou Armoniac.* Cumque Anunoniaco mascula Thura Sale. O.

AMNICÖLÄ, æ. m. *Qui habite, qui croit le long des Fleuves.* PHR. Amnicolæque simul salices & aquatica Lotos. O.

AMNICUS, ä, ùm. P. *De Riviere.* Insula amnicarum maxima. *Pli.*

AMNIS, īs. m. [*Propriè fluvius qui circumfluit. PLI.] Fleuve, riviere.* PHR. Scinditur in geminas partes Circumfluus annis. O.

AMNYS. f. [*Pro torrente.*] *Un torrent.* **PHR.** Ruunt de montibus amnes. *V.* Aggeribus ruptis cum spumeus amnis Exiit. *V.* Sumitur quoque pro aqua. Fudimus atque altè spumis exuberat amnis. *V.* De aqua in pelvi bulliente. **EPITH. SYN. PHR.** (Vide **FLUVIUS**, vel, *Torrentis*, vel, *Aqua*.)

AMŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Aimer.* **SYN.** Diligēō, depērēō, ardēō, cōlō, cōmplectōr. Amōrē ardēō, ūrōr, incēndōr, cāpīōr, tēnēōr, cōrrīpīōr, flāgrō, tōrquēōr crūciōr, pērcēllōr. Cōncipīō pēctōrē flāmmās. Tōtis ōsībūs ignēs pērcipīō. Amōrē prōsēquor, cōmplectōr. Cārūm hābēō. Amōrī succūmbō, indūlgēō. Amōrēm pēctōrē tōrō accipō. Plūs oculis, lūcē, vitā, amō, cōrdi est. **SYNT.** Ad amorem tantum accessit, ut mihi nunc amare videar, antea dilexisse. *Cic.* Amare ex animo. *Cic.* Animo, corde. *Plā.* Certā fide. *O.* Amant mutuis animis. *C.* Plus suis oculis. *C.* Amare Sylvas. *O.* Otia. *V.* Amat bibere. *Plī.* Jaceret. *H.* Amo te quod, &c. *Cic.* De hac re Amo te. *Ter.* Amare cautē, occultē, patienter, turō, sapienter. *O.* Unicē. *Cic.* **PHR.** Diis pietas mea & Musā cordi est. *H.* Phyllis amat Corylos; illas dum Phyllis amabit, non Myrthus vincet Corylos. *V.* Qui Bavium non odit, amet tua carmine Māvī. *V.* Non amo te Sabidi, nec possum dicere quare. Hoc unum possum dicere, non amo te. *M.* Quos ego dilexi fraterno more Sodales. *O.* Et magno Aeneā mecum teneatur amore. *V.* Nec soror ut fratrem, nec quā debebat, amavit. *O.* Formosum Pastor Corydon ardebat Alexim. *V.* Qui me cumque suo vates dignantur amore. *Rua.* Amori dare ludum. *H.* Tali me peste teneri. *C-G.* Nec viduum pectus amoris habet. *O.* Phyllida amo ante alias, nam me discere flevit. *V.* Ardet amans Dido, traxitque per ossa furorem. *V.* Tacitā Serpunt in viscera flammā, sed enim superabat amando. Hos quoque Vertumnus. *O.* Dum me Galatæa tenebat. *V.* Jam subrepet iners ætas, nec amare decebit; Dicere nec cano Blanditias capite. *T.* Unde hæc compererim tam bene quæris, amo. *O.* Hos unos tacito suspiras pectore amores. *Vida.* Cur vanis malè credulum Irretire animum pergis amoribus, fortunæ toties fidem expertus nimium fallere Lubricam. *Com.* Quò ferat ille suos à te despectus amores. *Rap.* (Vide **AMOR**. Amore uri. Amorem consipere.)

AMARI. **PHR.** Nec tantum Clario Lyde est dilecta Poëtæ, Nec tantum Coò Barthis amata suo. Pectoribus quantum tu nostris uxor inhæres, Digna minus misero, non meliore viro. *O.* Penè simul visa est, dilectaque, raptaque Diti: Usque adeò est properatus amor. *O.* Ambas ille quidem patrio complexus amore: Sed meritò pietas in te proclivior ibat. *Cl.* Non extorquebis amari: Hoc alterna fides, hoc simplex gratia donat. *Cl.* Gratā derinuit compede Myrtale. *H.* (Vide **AMOR**. Amorem sui excitare. **AMICITIA**, Amicitia mutua.)

AMANDI Ignārus. Prīmī amōrēs. **PHR.** Et rudis ignoro tactus amore puer. *O.* Prima suis me cepit

ocellis Contactum nullis ante cupidinibus. *Fr.* Rudis; primoque cupidine tacta Quod facit ignorans, amat, & non sentit amorem. *O.* Scilicet ut teneros lædunt juga prima Juvencos Sic malè vixque subit primos rude pectus amores. *O.* O! cuicumque pari mollis venus igne medullas Palpat inassuetis illecebrosa dolis. *Saut.* Titillatque, jecur tenerum, furtimque per artus Insinuat Tacito Blanda venena dolo. *Saut.*

AMABŌ. *Cic.* Je vous prie de grace. **SYN.** Quæso, orō, vëlīm, prēcōr, obtestōr. **PHR.** Dic verum mihi Marce, dic amabo. *M.*

AMENŪS, ā, ūm. *Agreeable, beau, charmant.* **SYN.** Dūlcis, grātus, lātūs, Jucundus, Hilāris, dēlicētis, plēnūs. Rēcrēāns dūlcēdinē mēntēs. **SYNT.** Amœnus fons. *Ly.* Ager. *H.* Amœna piorum Concilia. *V.* Amœna domus, effigies. *Cl.* Voluptas. *Cic.* **PHR.** Nuper enim veniens per amœnum Tybridis amnem. *M.*

AMENITAS, ātis, f. *Beauté, agrément.* **SYN.** Amœnitas. *Plī.*

AMOLIŌR, īris, ītūs sūnt, īrī. *Oter, écarter avec peine.* **SYN.** Avērtō, arcēō, prohibēō, amōvēō, rēmōvēō. **PHR.** Amoliri periculum. *Plī.* Sylvarum obstantia. *Tac.* Amolitur onus. *L.* Atque hanc avertite pestem. *V.* Heu prohibete nefas. *V.*

AMOMUM, mī, n. [*Frutex odoratus.*] *Plante odoriférante dont on composoit les Parfums.* **EPITH.** Asyriūm, spissūm, flāgrāns, crāssūm, odorūm, rēdōlēs, sabbēum, Armēniūm, pinguē. **PHR.** Compositus lecto, crassisque lutatus Amomis. *P.* Vulgo nascetur amomum. *V.* Pingui crinem deducere Amomo. *St.* Hic mitis Amomi, hic Casia matura Seges. *Cl.*

AMOR, ōris, m. *Cic.* [*Pro amicitia.*] *Amitié, affection, tendresse.* **EPITH.** Vērūs, fidēlis, pērennis, cōncōrs, tēnāx, sociālis, fidūs, suāvis, officiōsūs, &c. (Vide **AMICITIA**.)

AMOR [*Pro desiderio alicujus rei.*] *L'amour, la passion qu'on a pour la gloire, les richesses, &c.* **PHR.** Singula dum capti circumvectamur amore. *V.* Auri cæcus amore. *V.* Multos castra juvant. *H.* Immoritur studiis, & amore Senescit habendi. *H.* Laudum percussus amore. *V.* Quem regia conjux Adjungi generum miro properabat amore. *V.* Mihi mens juvenili ardebat amore Compellare virum. *V.* (Vide **DESIDERIUM**. **CUPIDO**, *Desir*.)

AMOR [*Pro pietate in patriam in suos, &c.*] *Amour, charité, piété envers ses Parents, sa Patrie, &c.* **PHR.** Neque enim patrius consistere mentem Passus amor. *V.* Rursus amor Patriæ, ratione Valentior omni. *V.* Et nati serva communis amorem. *V.* Et quod adhuc nullo potuit terrore coacta Libertas Romana pari, Stiliconis amorī Detulit. *Cl.* Non vivis annexus amor, meminisse sepultos Desinit, in prolem transcurrit gratia Partum. *Cl.* Omnis in Afcanio cari stat cura parentis. *V.* Puer ire parat, mea maxima cura. *V.* Ereptæ magno inflammatus amore Conjugis. *V.* O! luce magis dilecta Sorori. *V.*

AMOR in Deum. **EPITH.** Sācēr, piūs, rēligiōsūs, divīnūs, dūlcis, pōtēns, fervidūs, vēhēmēns, cōnstāns, sāctūs. **PHR.** Occubuit... Sacris data

victima flammis... Sacro Divus amor dirimens animæ commercia telo... Ille mei custos pectoris unus erit. *Saut.* Sacro succumbit amor; Nec mens delicias sufficit ægra suis. *Saut.* Corruerit castæ victor amore facis... Quam foret hoc istam vulnere dulce mori. *Saut.* Et mora numinis, Mi sacris animam torret in ignibus, *Sarl.* Quo tuum terris pater æstuabat igne Fac nostrum quoque pectus uri Et nihil quærat, nihil atque spiret, Præter amorem. *Saut.* Obscœni quoties cessere cupidinis ignes Te castas animis injiciente faces. *Hofch.*

AMOR, *Pro cupidine D. o.* PHR. Deum esse amorem turpiter vitio favens Finxit libido; quoque liberior foret, Titulum furori numinis falsi addidit. S. (Vide CUPIDO.)

AMOR [Pro turpi cupidine.] *Amour déréglé.* ERIT. Dulcis, mollis, suavis, lenis, tener, facilis, jucundus, placidus, blandus, mellitus, mansuetus, amarus, durus, acerbus, sævus, crudelis, iniquus, pestifer, venenosus, vultificus. Urens, fervidus, flagrans, fervens, æter, ardens, vivus, magnus, vehemens. Söllicitus, inquietus, irrequietus, anxius, querulus. Fœdus, turpis, probrosus, lascivus, pudendus, incestus, libidinösus, muliebris, impius, spurcius, inhonestus, ignavus, luxuriosus, meretricius, improbus, infestus. Impotens, effrænus, impatiens, æger, immoderatus, maledicanus, rebellis, immodicus, immedicabilis, indomitus. Insidiosus, fallax, dubius, perfidus, infidus, subdolus, dolosus, fictus. Recens, novus, adventus, primus, timidus, propteratus, peregrinus, vetus, antiquus. Cæcus, amens, vesanus, incautus, stultus, maleficanus, mentitus, simulatus dissimulatus, vagus, ingeniosus, furivus, occultus, rectus, clandestinus, subreptivus, tacitus. SYN. Venus, cupidus, Veneris damnosa volupras. O.

PHR. Idem amor exitium est pecori pecorisque magistro. V. Quisquis amores Aut metuet dulces, aut experietur amatos. V. Credula res amor est. O. Venit amor gravius, quo serius. O. Facundum faciebat amor. O. Nec nutrix etiamnum concipit ullum. Mente nefas; aliquemque tamen præsentit amorem. O. Certus amor morum est, formam populabitur ætas. O. Affluit incautis insidiosus amor. O. Inferet arma tibi sæva rebellis amor. O. Quid facies odio; sic ubi amore nocet. O. Quem damnosa venus quem præceps alea nudat. H. Vel timidus famæ cedere vellet amor. O. Visceribus ignis mersus, & venis latens. S. Prodigiosa novæque Cura tenet Veneris. O. Turpis amor surdis auribus esse solet. Pr. In vacuo pectore regnat amor. O. Verus amor nullum novit habere modum. Pr. Et nihil est quod non Effræno captus amore Ausit. O. Non bene conveniunt; nec in una sede morantur Majestas & amor. O. Auro conciliatur amor. O. Mali amoris solamen, mors. S. Odit verus amor, nec patitur moras. S. Pectoris hospes, amor. *Saut.* Mors, & amor similes tenui discrimine distant, Lumine mors capta est, lumine captus amor...

Sceptra pedo, famulosque suis mors regibus æquat; Sceptra pedo, & famulos regibus æquat amor. Mors nuda est; est nudus amor, pharetratus uterque... altera congestas spernit & alter opes... Pallefcit moriens; pallefcit & omnis amator, Triste silet, moriens; triste silefcit amor. Et Lacrymæ & gemitus alimenta feruntur amoris: His alitur pariter mors macilenta cibus. Nec prece, nec pretio, vis vincitur effera mortis, Nec prece, nec pretio vincitur acer amor. *Saut.* Et teneris nostros ulmis Incidimus ignes. *Samm.* Odit amor pigræ tædia longa moræ. *Saut.* Et duræ sequitur militiam veneris. *Pont.*

AMORIS Indicia. PHR. Fugerat ore color maciesque adduxerat artus: Sumebant minimos ora coacta cibos; Nec somni faciles; & nox erat annua nobis; Et gemitum nullo læsa dolore dabam. O. Sed fax vibrata medullis In vultus atque ora redit; lucemque genarum Tingit; & impulsam tenui sudore pererrat. St. Pulsusque resederat ardor. Cum videt Æsoniden, extinctaque flamma reluxit: Erubere genæ; toroque recanduit ore. O. Esse quidem læsi poterat tibi pectoris index, Et color, & macies, & vultus, & humida sæpe Lumina, nec causâ suspiria mota patenti. O. Sæpe etenim tectos immitis in ossibus ignes Versat amor; mollesque est intus cura medullas, Nec miserum patitur varum meminisse, nec undæ Castaliæ: tantum suspirat vulnere cæco. *Vida.* Mirabar quid crebra sibi suspiria vellent, Fixaque luminibus lumina sæpe meis. *Hofch.* Demissum in pectora vulnus Singultu & gelido tantum pallore faretur. *Com.* Simul te... Aspexi; nihil est super mi. Lingua sed torpet; tenuis sub artus Flamma demanat... Tintinant aures, geminâ teguntur Lumina nocte. C.

AMORIS Vis & furor. PHR. Omnia vincit amor, & nos cedamus amori. V. Non illum nostri possunt mutare labores, Nec si frigoribus mediis Hebrumque bibamus, Sithoniasque nives hyemis subeamus aquosæ. V. Quid juvenis magnum cui versat in ossibus ignem Durus amor; nempe abruptis turbata procellis Cæcâ nocte natat ferus freta; quem super ingens Porta tonat cæli, & scopulis illisa reclamant Æquora; nec miseri possunt revocare parentes. V. Sed trahit invitam nova vis, aliudque cupido, Mens aliud suadet. O. Video meliora, proboque, Deteriora sequor. O. Scilicet insano nemo in amore videt. Pr. Iterumne tonantem Inter Sidonias cogis mugire Juvencas: An Titana domas? Cl. Amor intus urget Eloquent; Meque arduos stimulat in ausus. *Rua.* Spernit amor fines, nescit habere modum. *Saut.* Improbe amor quid non mortalia pectora cogis. V. Quem non mille feræ, quem non Steneleus heros, Non potuit Juno vincere, vicit amor. O. De Hercule. Sævus amor docuit natum sanguine matrem Commaculare manus. V. Omne adeo genus in terris hominumque ferarumque... in furias ignemque ruunt: amor omnibus idem. Tempore non alio Catulorum oblita Læ-

na Sævior erravit campis. *V.* Scilicet ante omnes furor est insignis Equarum. *V.* Quid queror infelix! Utinam mihi sola nocerent Carmina; nec nostro pectore inesset amor. Ille vel *Æææ* superat cantamina Circes, Ille vel *Æmoniis* nata venena jugis. *Sann.* Impia sub dulci melle venena latent. *O.* Quid sit amor, sentis: furor est, post omnia mentem Eripit. *Hofsch.*

AMOREM Sui excitare. *Cic.* Amore aliquem incendere accendere, inflammare, urere, succendere, vulnerare, torquere. *Phr.* Incendat Regnam atque ossibus implicet ignem. *V.* His dictis incensum animum inflammavit amore. *V.* Amore sic meo flagres, Uti bitumen artis ignibus. *H.* Omnibus incutiens blandum per pectora amorem. *L.* O! Qui sollicitos modo das, modo demis amores. *O.* Jam nunc & incestos amores De tenero meditatur ungui. *H.* Nulla est quæ ceperit Irum... Pauper erat. *O.* Artibus innumertis mens oppugnatur amantum. *O.* Tantum in amore preces, & benefacta valent. Facies exorat amorem. *O.* Irritat, invitat. *O.* Gemmiferum caput attollens, auroque relucens, Ore oculisque faces jactabas; unde juvenus Pestem animis male cauta, acremque bibebat amorem. *Vida.* Non secus exarsit conspecta virgine Tereus; Quam si quis canis ignem supponat arstis; Aut frondem, positasque cremet fœnilibus herbas. Digna quidem facies; sed & hunc innata libido Extimulat. *O.* At postquam asseruit domiti sibi pectoris arcem. *Sant.* Inspiratque nocens virus; piceumque per ossa Dissipat, & medio spargit pulmone venenum. *O.* Tu facis hoc; Oculique tui, quibus ignea cedunt Sydera. *O.* Vacuos seducere ocellos. *Pr.* Ecce subit virus tacitum, carpitque medullas. Ignis edax. Et amorem queris amando. *O.* Male quaeritur herbis, Moribus & formâ conciliandus amor. *O.* Unus enim, merces æqualis amori, Est amor, & solo constat bene pectore pectus. *Com.* Flectere mollihus. Jam dudum imperiis. *H.* Omnia fecissem, quorum si singula duram Flectere non poterant, potuissent omnia mentem. *O.* Non tibi jam somnos, non illa relinquet ocellos. *Pr.* Cujus duplices sub fronte fulgurant amoris faces. *Pont.*

AMOREM Concipere. *Phr.* Longumque bibebat amorem. *V.* Accipit solitam flammam, notusque medullas Intravit calor, & labefacta per ossa cucurrit. *V.* Videre hanc pariter, paniter traxere calorem. *O.* Dum spectant læsos, oculi læduntur & ipsi. *O.* Tacite serpunt in viscera flammæ. *O.* Furiales concipit ignes. *O.* Viderat, & totis perceperat ossibus ignes. Tunc Ego te vidi... Illa fuit mentis prima ruina meæ. *O.* Et vidi & perii, nec notis ignibus arsi. *O.* Novus intrat amor. *O.* Quem simul ac tali præsentit peste teneri. *V.* In Plagas. (*i. retia*) ne jaciatur amoris. *Er.* Non prius ex illo flagrantia declinavit Lumina, quam toto concepit pectore flammam Funditus atque imis exarsit tota me-

dullis. *C.* Molle meum levibus cor est violabile telis. *O.* Illa quidem primò nullos intelligit ignes; Paulatim declinat amor, visuraque fratrem Cultra venit. *O.* Quid sit amor, sentit, nostrique cupidine captus Uritur, oblitus pectorum, antrorumque suorum, Jamque sibi formæ, jamque est sibi cura placendi. *O.* Amorem sentit in imis Cæculus undis grex Nereidum; Flammamque nequit relevare mari. *S.* Neque enim novus iste Dianæ Venit amor, subitæque animum dulcedine movit. *O.* Nullumque sub umbris Pectus Inaccessum Veneri: jam tristis Eryunis Sentiat ardores; Acheron, Ditisque severi Ferrea lascivis mollescant corda sagittis. *Cl.* Sævi gliscit vis effera morbi pectoribus. *Sann.* Quamvis haud tepidos sub pectore senserat ignes. *O.* Dum redit, itque frequens in virgine Nonacrinâ Hæsit; & accepri calere sub ossibus ignes. *O.* Pestemque accipiunt oculis & dulce venenum. *Com.* Non agreste tamen, nec inexpugnabile amori Pectus habet. *O.* Cogitur & supplex animos submittere amori. *V.* Pectora legitimus casta momordit amor. *O.* Venus sublimia pectora fregit. *O.*

AMOREM Alere Irritare. *Phr.* Amor gignitur luxu, otio... Nutritur inter læta fortunæ bona Quem si fovere, aut alere desistas, cadit; Brevisque vires perdit extinctus suas. *S.* Fac monitis fugias otia prima meis. Hæc ut ames faciunt; hæc ut fecere, tuentur, Hæc sunt jucundi causa cibique mali. *O.* Uritur & sterilem sperando nutrit amorem. *O.* Dum novus errat amor, vires sibi colligit usu. *O.* Longaque alit assuetudine flammæ. *O.* Nam cui bella movet, non Mars, sed adultera Cypris; Palmam, hostem qui non viderit, ille tulit. *Sant.* Divitiis altius luxuriosus amor. *O.* Qui blandiendo dulce nutrit malum. *S.* Sed tamen hæret amor, crescitque dolore repulsæ. *O.* Ut penè extinctum cinerem si sulphure tangas Vivet; & ex minimo, maximus ignis erit: Sic nisi vitæ quidquid revocavit amorem Flamma redardescet quæ modò nulla fuit. *O.* Misero præbere alimenta furori. Irritamen amoris, munus. *O.* Alendus amor verbis. *O.* Omnia pro stimulis, facibusque ciboque furoris Accipit. *O.* Pestis blanda cui vires dedit Roburque longum tempus atque error gravis. *S.*

AMOREM Uri. *Phr.* Me tamen vrit amor; quis enim modus adsit amori. *V.* Ardet amans Dido. *V.* Uror ut indomitis ignem exercentibus Euris. *O.* Me calor *Ætææ* non minor igne teneret. *O.* Urque leves stipulæ demptis adolentur arstis, sic Deus in flammæ abiit: sic pectore toto Uritur. *O.* Ut intabescere flavæ Igne levi Cæræ, matutinæve pruinae Sole tepente solent; sic attenuatus amore Liquitur, & recto paulatim carpitur igne. *O.* Anxia nocte, Anxia luce gemit: lentæque miserrima rabe Liquitur, ut glacies incerto faucia sole. *O.* Indigno cum gallus amore periret. *V.* Multa ge-

mens, magnoque animus labefactus amore. *V.* Hic quos durus amor crudeli tabe peredit; Sylva regit, curæ non ipsâ in morte relinquunt. *V.* Est mollis flammæ medullas Interea, & tacitum vivit sub pectore vulnus. Uritur infelix Dido, totâque vagatur Urbe furens. *V.* In molli pectore flagrat amor. *O.* In me tota ruens Venus Cyprum deseruit. *H.* Lycorida Cyri torret amor. *H.* Me torret face mutua. *H.* Amore percussus gravi. *H.* Labitur tota furor in medullas, Igne furtivo populante venas. *S.* Atrox Idaliæ puer in me sævius insilit *Crin.* *O.* Tacitæ gliscens violentia flammæ æstuat. *Sant.* Acrius invitos multoque ferocius urget, Quam qui servitium ferre fatentur, amor. *O.* Cum vesana meas torteret flamma medullas. *C.* Igne Carpirur indomito furiosaque vora retractat. *Q.* Et nihil est quod non effræno caput amore Ausit: nec capiunt inclusas pectora flammæ; Jamque moras malè fert. *O.* Tanto te absorbens vortice amoris Æstus in abruptum detulerat barathrum. *C.* Et possessa ferus pectora versat amor. *O.* Quam multos advena torstis amor. *O.* Quæ te cumque domat venus Non erubescendis adurit ignibus. *H.*

AMOREM FATERI, TEGERE. *PHR.* Et modo nutrîci miserum confusus amorem. *O.* Tum dea furtivos timidè proficitur amores. *O.* Quid enim temeraria vulneris hujus Indicium feci! Quid quæ celanda fuerunt Tam citò commisi prope-ratis verba tabellis. *O.* Non illi venator Equus, non spicula curæ: Non jaculum torquere libet: mens omnis aberrat In vultus quos finxit amor, Quam sæpe medullis Erupit gemitus, quoties incanduit ore Confessus secreta rubor. *Cl.* Aliter non uritur Herfes Quam cum spinosis ignis supponitur herbis, Quæ neque dant flammæ, lenique repore cremantur. *O.* Vulnus alit venis & cæco carpitur igni. *V.* Tacitum vivit sub pectore vulnus. *V.* Perfide sensisti? Quis enim bene celat amorem: Eminent indicio prodita flamma suo. *O.* Sed malè dissimulo! Quis enim celeraverit ignem, Lumine qui semper proditur ipse suo. Quæ licet, & possum, luctor celare furem: Sed tamen apparet dissimulatus amor. *O.* Sic attenuatur amore Liquitur; & recto paulatim carpitur igni. *T.* Certè difficile est abscondere pectoris æstus: Panditur & clauso sæpius ore furor. *C-G.*

AMORI MENERI. AMORI RESISTERE. AMOREM FRANGERE, COMPESCERE, EXCUTERE, EXTINGUERE, COMPRIMERE, ODISSE, VINCI, TUMPERE. *PHR.* Dum licet, & modici tangunt præcordia morus: Si piget, in primo limine siste pedem. *O.* Opprime, dum nova sunt, subiti mala semina morbi: Nam mora dat vires. *O.* Extingue flammæ; neve te diræ spei præbe obsequentem: quisquis in primo obstitit, Repulitque amorem, tutus ac victor fuit. Qui blandiendo dulce nutrit malum, Serò recusat ferre quod subiit jugum. *S.* Omnes humanos sanat medicina dolores: So-

lus amor morbi non amat artificem. *Pr.* Hei! mihi quod nullis amor est sanabilis herbis; Nec profunt domino, quæ profunt omnibus, artes. *O.* Interea tacitæ serpunt in viscera flammæ: Et mala radices altior arbor agit. Dum novus est, cæpto potius pugnemus amori: Flamma recens parvâ sparsa refedit aquâ. *O.* Talis amor teneat; nec sit mihi cura mederi. *V.* Damno-sas compescite curas. *O.* Multaque ut excuteret duos, si posset, amores, Addidit; at virgo scit se non falsa moneri: Certa mori tamen est nisi, &c. *O.* Nec labor ille quidem rectoribus ultimus, acres Incauto juveni stimulos avertere amoris, Donec crescentem doceat maturior ætas Ferre jugum. *Vida.* Nunc est ira recens, nunc est discedere tempus: Si dolor abfuerit, crede, redibit amor. *Pr.* Lentescunt tempore curæ Vanescitque absens amor. *O.* Compescite impij amoris flammæ, precor. *S.* Difficile est longum subito deponere amorem. *C.* Placitône etiam pugnabis amori. *V.* Infandum si fallere possit amorem. *V.* Et venerem & cæci stimulos avertere amoris. *V.* Quamvis firmis retinere vinculis; J Procul. Proximus à testis ignis defenditur ægrè. *O.* Quò feror? Obscenæ procul hinc discedite flammæ, Nec nisi quæ fas est germanæ, frater ametur. *O.* Ipsa tamen quamvis animi grave vulnus habebam, Quamvis intus erat furor igneus, omnia feci, (sunt mihi dii testes) ut tandem sanior essem; Pugnâque diu violenta Cupidinis arma Effugere infelix. *O.* Exturba ocyus flammæ casto pectore. *S.* Et tantos rumpi non speret amores. *V.* Spatio debilitatur amor. *Cl.* Et tua læsuro subtrahere colla; jugo. *O.* Et nostro vetitus de corde fugabitur ardor. *O.* Errat vesani qui finem quærit amoris. *Pr.* Cedit amor rebus: res age, tutus eris. *O.* Otia si tollas, periit Cupidinis arcus Contemptæque jacent & sine luce faces. *O.* Tum desiderijs effluat illa tuis. *O.* Stultos excutis ignes. *O.* Vicinus & domitum pedibus calcamus amorem. *O.* Utile propositum est sævas extinguere flammæ; Nec servum vitiis pectus habere suum. Me duce damno-sas homines compescite curas. *O.* Et eo me solvat amantem. *V.* Et luctata diu postquam ratione furem: Vincere non poterat. *O.* Excute virgineo conceptas pectore flammæ. *O.* Exuerat turpi colla soluta Jugo. *Sant.* Ne parum cautos mala nos voluptas. Blandiens syrtes trahat in dolosas. *Sant.* Pectus inaccessum Veneri. *Cl.*

AMOTIO, onis. f. *Eloignement.* Amotio doloris. *Cic.*

AMOVĒO, ēs, mōvī, mōtūm, ērē. *Remuer, ôter, chasser d'un lieu.* *SYN.* Rēmōvēō, expellō, pēllō, ējiciō, arcēō, ābigō, āuferō, amōliōr, rējiciō. *SYNT.* Amovere culpas. *H.* Jurgia, metum. *Cic.* Aliquem ab officio. *Cic.* Animum studio. *Pl.* *JHR.* Dura sed amovēre loco me tempora grato. *H.* Hunc quoque... Arcebis gravido pecori. *V.* Fronde-sque negant & fontibus arcent;

V. Accipite Æneam & tandem arcete periculis. V. Dum teneras defendo à frigore Myrthos. V. Solstitium pecori defendite. V. Quæcumque vetustate amovet ætas. Lr. Veritatemque dearum Colloquio patriis procul absentaverit astris. Cl. Amoto quaranus seria ludo. H. Amoto custode. Pr. Boves per dolum amotas. H.

AMPÉLITIS, idis. f. Pl. Terre noire semblable au bitume.

AMPÉLOS. Ampelon intonsum satyro, nymphæque creatum Fertur in Ismariis Bacchus amasse jugis. Tradidit huic vitem pendentem à frondibus Ulmi, Quæ nunc de pueri nomine nomen habet. Dum legit in ramo pictas temerarius uvas, Decidit: amissum (i. mortuum.) Liber in astra tulit. O.

AMPHIARAÛS, Oeclei filius, Argivus vates & augur qui futura mortis præsciens, si ad Thebanum bellum proficisceretur, diu latuit, sed ab Eriphile uxore suâ, aureo monili ab Adrasto rege corruptâ, proditus est: Concidit Auguris Argivi domus ob lucrum demersa excidio. H. Conatus enim proficisci, primo die quo Thebas venit, terra hiatu absorptus est. SYN. Oiclidēs, Oiclitidēs. EPITH. Augūr saccr, phœbēus, argivūs, argōlicūs. PHR. Notus humo meritis Amphiaras Equis. O. Augur Apollineis modo dilectissimus aris. St. Quem impia prodidit uxor, Hosticaque hausit humus. Pol. Delapsus numquam est Amphiaras Equis. Pr. Prælagis quo nullam amior altris, Oiclidem. St.

AMPHIBIUM, ii. n. Var. [Sup. animal.] Cic. Amphibie qui vit dans l'eau & sur la terre. PHR. In terris nutritus & undis Amphibium numen terras atque æquora miscet. Mil.

AMPHIBOLOGĪA, & AMPHIBOLĪA, æ. f. Quin. [Ambiguus sermo.] Amphibologie, parole, ou discours à double sens. (Vide AMBIGUUS.)

AMPHION, ōnis. m. Jovis & Antiopes filius, qui ut ait Hor. Dicitur, & Amphion Thebanæ conditor urbis, Saxa movere sono testudinis, & prece blandâ Ducere, quò vellet. H. Quod ideo factum est, quia homines rudes & incultris moribus, eloquentiâ suâ ad humaniorem vitam cultum pellexit Amphion. EPITH. Facundūs, saccr, mellifluūs, mūsicūs, aōniūs, Apollinēūs, Phœbēūs, Dirceūs. A Dirce fonte Thebis vicino. PHR. Lacrymis Amphiona mollem. Pr. Agitataque saxa per artem Sponte suâ, in muri membra coisse ferunt. Pr. Saxa, tuo cantu, vindex iustissime maris Fecerunt muros officiosa novos. O. Duras animantem Amphiona cautes. St. Triplices alio tibi carmine muros Amphion auditis agat. St. Lapidēs flexisse canendo Dicitur. St. Cujusque muros natus Amphion Jove Struxit, canoro saxa modulari trahens. S. Moles nulla quas struxit manus; sed convocatus vocis & cytharæ sono per se ipse summas venit in ruites lapides. S. Non Amphionis steterint velocius arces. St. Atque Amphionis moenia flere Lyræ. Pr.

AMPHYPŌLYS, Eos. f. Civitas Macedonia. PHR. Amphipolitani fateor sum filia Tymni. M.

AMPHISĀ, æ. f. Urbs Locrorum. PHR. Phocaicas Amphisa manus Scopulosque Cyrrha. L.

AMPHISIBŒNĀ, æ. f. [Serpentis genus.] Espece de serpent, qui marche tantôt en avant, tantôt en arrière, ce qui a fait croire qu'il avoit deux têtes. PHR. Et gravis in geminum surgens caput Amphisibœna. L.

AMPHITHEATRUM, trī. n. [Locus spectaculis destinatus.] Amphitheatre. SYN. Theātrūm, Circus. EPITH. Altūm, ingēns, sublimē, cæsārēūm, conspicūūm, præclārūm, regālē, magnificūm, ingēns, rotundūm. PHR. Hic ubi conspiciui venerabilis Amphitheatri Erigitur moles. M. Omnis cæsareo cedat labor Amphitheatro. M. Quidquid & in Circo spectatur & Amphitheatro. M.

AMPHITHEATRĀLIS, alē. & AMPHYTHEATRĪCŪS, ā, ūm. De l'Amphitheatre. Amphitheatrales inter nutrita magistros. M. Amphitheatrales nos commendamur ad usus. M. Extendit sese procul Amphitheatricus orbis. Sil.

AMPHITRITE, es. Nerei & Doridis filia, Neptuni uxor, & maris dea: pro ipso mari sumitur. EPITH. Æquorēā, nēptūnā, nēciā, cærūlēā, fluctivāgā. SYN. Nēptūniā cōjūx, ūxor. Dēā pēlāgī. PHR. Hanc ubi dives aquis acceperit Amphitrite. O. Nereia Glaucō Neptunum gremio complectitur Amphitrite. Cl. Nec brachia longo Margine terrarum porrexerat Amphitrite. O.

AMPHITRION, ōnis. m. Alcei filius & vir Alcemenæ Herculis hinc matris.

AMPHITRIONIĀDES Pro Hercule. Cum jam stabulis saturata moveret Amphitrioniades armenta. V.

AMPHŌRĀ, æ. f. [Genus vasis vinarii.] Vaisseau à deux anses. SYN. Lāgēnā, cēnōphōrūm, testā, ūrnā, vās. EPITH. Capāx, olēariā, vīnariā, cōncāvā, plenā, vācūā, prētiosā, argētēā, vītrēā, āhēnēā, lignēā, aurēā, fictilīs, vīnōsā. PHR. Amphora non meruit tam pretiosa mori. M. Et pressa puris Mella condit amphoris. H. Nec Læstrigoniā Bacchus in amphorā Languescit mihi. H. Amphora cœpit Institui currenre rotā, cur Urceus exit. H. Erat enim amphora multo capacior urceo. Hinc pro copioso. Amphorālīs. Plī. Unius amphoræ capax. Qui contiēt cette mesure.

AMPHRYSŪS. Thessalia fluvius juxta quem Apollo pavit Admei greges. PHR. Et flumine puro Irrigat Amphrysus famulantis pabula Phœbi. L. Amphrysiacum gramen. St. Amphrysia saxa. O. Amphrysia vates v. i. Apollinea.

AMPLECTŌR, eris, exūs sūm, plecti. & AMPLEXŌR, arī. Embrasser, tenir serré entre ses bras. SYN. Amplexōr, cōmplexōr, osculōr. Amplexus dō. In cōmplexūs rūō. Collūm amplexibūs prēmō in amplexūs cō. Amplexū sōvērō rēnērō, cīngō. Collō

Cōllō brāchiā dō, īnīciō. **PHR.** Ascanium fufis circum complectitur armis, Summāque per galeam delibans oscula fatur. *V.* Ter conatus ibi collo dare brachia circum; Ter frustra compressa manus effugit imago. *V.* Et totum gremio dea collit in altos Idaliæ lucos. *V.* Et timidæ matres preffere ad pectora natos. *V.* Lætiāque metuque avidi conjungere dexteras Ardebant. *V.* Inque patris blandis hærens cervice lacertis. *O.* Dixit & implicuit materno brachia collo. *O.* Cum complexa sui corpus miserabile nati. *V.* Complexor tremulis altaria palmis. *O.* Dumque tuo possent circumdare brachia collo. *O.* Lacertos imponit collo rusticus ille tuo. *O.* Quæ modò complexu foverunt pectora. *L.* Quam pectore magnus Ambit, & astrictos refovet complexibus artus. *L.* Innectens ambobus colla lacertis. *V.* Gratantur Achivi: Victoremque tenent; avidique amplexibus hærent. *V.* Colloque infusa mariti Mutat ut auxilium sine fe, verbisque precatur, Et Lacrymis, animasque duas ut servet in unâ. *O.* Illum sæpe suis decedens fovit in ulnis. *P.* Ille ubi complexu Ænæ collōque pendit. *V.* Et dabat amplexus, assuetaque Colla petebat. *O.* Semianimemque sinu Germanam amplexa fovebat. *V.* Dextram complexu euntis Hæret inexplētum lachrymans. *V.* Parvis adduxit colla lacertis. *O.* Non ego captavi brevibus tua colla lacertis. *O.* Brachiaque excepi presso pendente collo. *O.* Et tua sunt collo brachia nexa meo. *O.* Amplexus utrumque ille, & capens oscula. *Ph.* Quæ venient in mea colla manus. *O.* Amplectique tuos si patiæ pedes. *O.* Amplexæque tenent postes; atque oscula figunt. *V.* Genua amplexus genibusque volutans Hærebas. *V.*

AMPLECTI, Metaph. *Comprendre.* Amplecti animo, verbis. *Cic.* **PHR.** Non ego cuncta meis amplecti verbis opto. *V.* **AMPLECTI**, *S'appliquer.* Amplecti jus civile, artem. *Cic.* **AMPLECTI**, *Aimer, favoriser.* Amplectitur se. *Cic.* Amplecti plebem, Dignitatem hominum. *Cic.* **AMPLECTI**, *Couvir.* Nox ruit & fuscis tellurem amplectitur alis. *V.*

AMPLEXUS, ūs, m. *Embrassement, embrassade.* **SYNT.** Cōmplexus, osculūm. **EPITH.** Mollis, tūrpis, pīdīcus, tēnēr, blandūs, cārūs, dulcis, grātūs, arcūs, strīctūs, tēnāx, amīcus, placidus, sociūs, mīutūs, optātus, astrictus, constrictus, sperātus, furtivus, jūgalis. **SYNT.** Mutuo amplexu jungi. *Cic.* Amplexus accipere. *O.* Amplexu perfrui. *O.* Satiari. *St.* Amplexus dare. *V.* Petere. *O.* Ire in amplexu. *O.* Ruere. *S.* Amplexu se subtrahere. *V.* Amplexus solvere. *U-F.* Amplexibus hærrere avidis. *O.* Amplexu tenere dulci. *L.* **PHR.** Longis amplexibus occupat. *O.* Optatos dedit amplexus, placidosque petivit. *V.* Qui nostro brachia rendunt Parva sinu. *O.* Amplexus nati Cytherea petivit. *V.* Colla amplexu materna petebat. *Sil.* Pendent dulces circum oscula nati. *V.* Et niveis hinc atque hinc Diva lacertis cunctantem amplexu molli fover. *V.* Tenet ille ducem complexibus arcibus. *L.* Longo clamore magister Dissipat amplexus, atque oscula fida revellit. *St.* Da jungere dextram, Da genitor, teque amplexu ne

subtrahere nostro. *V.* Non ego nunc dulci amplexu divellerer umquam. *V.* Quis te nostris amplexibus arceat. *V.* Excutit amplexus adductaque brachia solvit. *O.* Complexu avulsus Iuli. *V.* Arceat ab amplexu caro custodia. *V.* (*Vide AMPLIFICATIONE.*)

AMPLIFICATIONE, ōnis, f. *Cic.* *Augmentation.* **AMPLIFICATIONE**, ōris, m. *Cic.* *Qui augmente.*

AMPLIFICARE, ampli, ampliſsimē. *Cic.* *Ampliter.* **ADV.** *Noblement, largement.* **PHR.** Talibus amplificē vestis decorata figuris. *C.* Ampliter menſurā. *Pla.*

AMPLIFICARE, & Ampliō, ās, āvī, ātūm, ārē. *A.* *Augmenter, aggrandir.* **PHR.** Ampliet ut rem. *H.* Ampliat ætatis spatium. *M.* Ampliare servitia. *Tac.* Amplificare rem, pretium. *Cic.* Laudibus amplificat virtutem. *O.* Sonus amplificatur. *Cic.* Ampliare causam. *Cic.* Pro judicium causa differre. (*Vide AUGERE.*)

AMPLITUDINE, īnis, f. *Etendue, grandeur.* **SYNT.** Amplitudo urbis, opum, corporis. *Plī.* Nominis, animi. *Cic.*

AMPLIVAGUS, ā, ūm. *Cic.* *Qui est d'une grande étendue.*

AMPLIUS, *Adv.* *Plus, davantage.* **SYNT.** Māgis, plūs. *Vel præterea, dein, deinceps.* **PHR.** Noctem non amplius unam. *V.* Nec jam amplius ullæ Apparent terræ. *V.* Nec se celare tenebris Amplius. *V.* Amplius liberorum. *Pla.*

AMPLIUS, ā, ūm. *Ample, vaste, étendu.* **SYNT.** Magnus, lātus, extēnsus, ingēns, spātiōsus, cāpax, lātē patēns, diffūsus. Vastis protēnsus spātiis. **PHR.** Vocemque per ampla volutant Atria. *V.* Illos porticibus rex accipiebat in amplis. *V.*

AMPLIUS, Metaph. *Grand, noble.* **SYNT.** Ampla familia. *Cic.* Ampli homines, honores. *H.* Ampla spolia. *V.* Spes. *Pr.* Civitas, decora. *St.* Pignora. *O.* Præmia. *Cic.* Amplior ira, morbus. *Ter.* Amplior victima. *S.* Amplissima fortuna. *Cic.* Amplissimus ordo. *Cic.* (*Vide NOBILIS.*)

AMPULLA, æ, f. *M.* *Phiole, bouteille, & tout vase qui a un gros ventre.* **EPITH.** Vitrēā, cāpax, vīnōsā, plēnā, cāvā, tūrgidā, pōtōriā. **SYNT.** Et **PHR.** (*Vide POCULUM.*) Ampullacēus, ā, ūm. *Col de bouteille.*

AMPULLÆ, ārūm, f. Metaph. *Paroles empoulées, ou enflées.* **PHR.** Projicit ampullas, & sesquipedalia verba. *H.* Hinc.

AMPULLORUM, āris, ārūs sūm, ārī. *Parler d'un style enflé & empoulé.* **PHR.** An tragicā deservit & ampullatur in arte. *H.*

AMPUTATIO, ōnis, f. *Cic.* *La taille de la vigne.* (*Vide VITIS.*)

AMPUTARE, ās, āvī, ātūm, ārē. *Couper, trancher.* **SYNT.** Scīndō, abscīndō, scēō, rēscēō, exscēō, exscīndō, rescīndō, abrūmpō, trūncō, rēcīdō. **PHR.** Amputare superflua. *H.* Longa colloquia. *S.*

AMPUTARE caput, aut aliud corporis membrum. **PHR.** Amputat ense manus. *L.* Si quis ferro poruit rescindere summum Ulceris os. *V.* Culpam ferro compeſce. *V.* Immedicabile vulnus Ense reciden-

dum. O. Trunca geras sævo mutilatis partibus ense, Membra. O. Hic aures, alius spiramina naris aduncæ amputat. L. Cominus obtruncat ferro. V. Ipsa bipenne suos cædit violenta lacertos. T. Linguâ prius ense resectâ. O. Luctantemque loqui comprehensam forcipe linguam Abstulit ense fero. O. Aut linguam ferro rapiant. O. Caput cervice recessit. H. Cervice casâ truncus in pronum ruit.... Concurrit murmure incerto caput. S. Medios ferit ense lacertos Brachia linquentes grajâ pendentia puppe. L. Mater abstulit nato caput. S. Avulsumque caput digitis complexa cruentis. O. Abcissum caput portat. H. (Vide CAPUT. Caput amputare.)

AMPUTARE *Arbores.* PHR. Inutilisque falce ramos amputans. H. Enodes trunci refecantur. V. Rapis fluvialis arundo Cæditur. V. Validam in vites molire bipennem. V. Semiputata tibi frondosâ vitis in Ulmo est. V. Vites incidere falce. V. Evertunt actas ad sydera Pinus. O. (Vide ARBOR. Arbores putare, cadere.)

AMSANCTUS, tī, m. *Locus Italia apud Hirpinos, sulphureas habens aquas, odorem tam pestiferum emittentes, ut eo necentur, si qui proprius accesserint, unde inferorum aditum ibi veteres statuere.* AMSAINTE. PHR. Est locus Italiae in medio sub montibus altis Nobilis, & famâ multis memoratus in oris; Amsancti valles: densis hunc frondibus atrum Urget utrimque latus nemoris; mediôque fragosus Dat sonitum faxis, & torto voragice torrens. Hic specus horrendum, & sævi spectacula Ditis Monstrantur, ruptoque ingens Acheronte vorago Pestiferas aperit fauces, &c. V.

AMSTERODAMUM, mī, n. PHR. Hæc illa est Batavæ non ultima gloria gentis, Dives agri, dives pretiosæ vestis & auri. *Amsterdam.*

AMULETUM, tī, n. *Plī.* [Genus remedii contra veneficā.] *Preservatif contre les venins, & les enchanemens.*

AMULIUS, īī, n. *Proca regis Albanorum filius, qui Numitorem fratrem natu majorem imperio eiecit; Lausum ejus filium necavit; atque ut nulla fraterna stirps remaneret soboles, Rheam Syroiam ejus filiam inter Vestales perpetua virginitati addixit: illa tamen ex Marte Romum & Romulum suscepit.* PHR. Hoc ubi cognovit contemptor Amulius æqui. O. Romuleoque cadit trajectus Amulius ense. O. Proximus Ausonias injusti miles Amuli Rexit opes. O.

AMURCĀ, æ, f. [Olei sordes quas exudant olivæ antequam terantur.] *La lie, ou l'eau qui découle des olives avant qu'on fasse l'huile.* EPITH. Nigra, palladiâ, pūtrâ. PHR. Et Nitro prius & nigrâ perfundere amurcā. V. Palladiâ sine fruge falis conspergere amurcā. Col.

AMUSIUM, īī, n. *Vitr. & AMUSSIS*, īs, f. [Regula ad quam aliquid exæquatur.] *Un niveau, une équerre, un à plomb.* PHR. Partibus ut coëat, nihil ut deliret Amussis. AVS. hinc Metaph. ad amussim facere. GEL. En perfection.

AMUSSITATUS. *Parfait, accompli.* Amussitata indoles. *Pla.* Amussitatum opus. *Pla.*

AMYCLĀ, æ, f. *Una è filiabus Niobes.*

AMYCLÆ, ærūm, f. *Urbs Italia, Cæjetan inter & Tarracinam à Laconibus condita, ejus cives cum secundum Pythagoream sectam à cade animalium abstinere, à serpentibus interempti sunt.* PHR. Te nec Amyclæo decuit lucere veneno. M. Hunc virides non excipietis Amyclæ. St. Virides à serpentum colore. Et tacitis regnavit Amyclis. V. Tacitas vocat, vel ob quinquennale Pythagoreorum silentium, vel quia cum falso nunciatum sapius esset, adesse hostes; lege cautum est ne quis similis deinde terrore civitatem quassaret, unde ex improvise capta deinde civitas est. Mihi necesse est loqui nam scio Amyclas tacendo petiisse. Lucil.

AMYCLÆ, Alia Peloponensis civitas, Tyndari regia. Castoris & Pollucis patria. PHR. Talis ab armiferis Priameius hospes Amyclis, &c. O. Lædaque ibis Aymiclas. St. Armæque Amyclæumque canem. V. i. *Laconicum.*

AMYCŪS, cī. Neptuni & Melies filius, Bebriciorum rex à Polluce interfectus. Fuit & alius AMYCŪS Ænea comes. Inde ferarum vastatorem Amycum. V.

AMYDŌN, ōnīs, f. *Civitas Paonia.* PHR. Hic altâ Sycione, alt hic Amydone relicta. J.

AMYDŌN, & Amydūm. *PLI.* Amidon, empois.

AMYGDALA, æ, f. & Amygdalūm, lī, n. [Arbor ejusque fructus.] *Amandier. Amande.* SYN. Phyllidis arbōr. Fabulantur enim poëta Phyllidem quæ se laqueo ob Demophontis perfidiam suspenderat, in Amygdalam mutatam fuisse PHR. Nec glandes Amarilli tuæ: Nec Amygdala defunt. V.

AMYGDALĒŪS, & Amygdalinus, ā, ūm. *PLI.* D'Amandier. Quin & Amygdaleos subeunt pistacia ramos. *Pal.*

AMYMŌNE, ēs, f. *Danaï regis filia, cui Satyrus cum vim inferre vellet, implorato Neptuni auxilio, quod à Satyro formidabas, à Neptuno passa Nauphium peperit. In fontem deinde ejusdem nominis versa est.* PHR. Sic neque Amymone, nec laudatissima forma, &c. O.

AMYNTŌR. Quem Dolopum rector bello superatus Amyntor. O. Neque natus Amyntore Phœnix. O.

AMYTHAŌN, ōnīs, m. *Cretai filius, Melampi pater. Insignis medicus.* PHR. Amythaoniusque Melampus. V. Hoc Amythaonius docuit quæ plurima Chiron. Col.

AMYSTYS, idīs, f. [Poculi genus apud Thracas, quod uno ductu hauriebatur.] *Especie de tasse, ou maniere de boire parmi les Thraces tout d'un trait, & sans prendre haleine.* PHR. Nec multi Damalis meri Cassum threiciâ vincat Amyltide. H.

AN? ADV. Interrogandi & dubitandi. SYN. Nunquid, utrūm, annē, vē. PHR. Vidi etiam Lacrymas. An & est pars fraudis in illis? O. Pacemne huc fertis, an arma? V. Quis scit an adjiciant? &c. H.

ANABĀTRUM, trī, n. [Scala.] *Echelle.* PHR. Et quæ conducto pendent Anabarra tigillo. J. (Vide SCALA.)

ANACHARSIS, īs, m. *Scytha admiranda sapientia. Unde proverbium de raris hominibus, Anacharsis inter Scythas.* PHR. Quidquid laudabit Scythicis Anacharsisin arvis. Sid.

ANACHŌRETĀ, æ, m. *Anachorete, Solitaire.* PHR.

Nil Anachoreta spreta inter cuncta reservant. *Prosp.*
Proque domo, longis spelunca recessibus ingens,
Abdita, vix ipsis inveniendâ feris. (*Vide* MONA-
CHUS. SOLITUDO.)

ANACREÏON, òntis. m. *Poëta Lyricus ex Theo Joniâ civitate ortus. Acino uva passa strangulatus interiit.* Theïus, lâcivûs, vinôsûs, Liricûs. *PHR.* præcepit Lyrici Theïa musa senis. O. Non aliter famio dicunt aruisse Batillo Anacreonta Theïum. H. Nec si quid olim luser Anacreon Delevit ætas. H. Et fide Theïa dices, &c. H. Non ego te longo præsignis Anacreon ævo Transferim bicolore caput redimite racemo; Cui cytharæ cordi, cui nigri pocula Bacchi Semper, & ancipiti stimulus Amathusia curâ.... Tandem acino passæ cadis interceptus ab uvæ. *Pol.*

ANACTORIÛM, ïi, n. *PLA. Maison publique, où l'on enfermoit les Esclaves pour les vendre.*

ANADEMÄ, ätis. n. [Capitis insigne.] *Coronne, ou chapeau de fleurs.* *SYN.* Mitrà, sertûm, cõrõnâ, diädemâ. *PHR.* Et bene parta patrum fiunt Anademata, mithræ, &c. *Lr.*

ANAGALLIS, idis. *PLi.* [herba cujus quæ dicitur formina, flore cœruleo conspicitur, mas puniceo.] *Mourron.*

ANAGLYPHÄ & Änaglyptâ, òrûm. n. [Vasa aurea, vel argentea.] *Vases d'argent, ou d'or ciselés.*

PHR. Nec mensis Anaglypta de paternis. *M.*

ANAGNIÄ, æ. f. [Civitas Latii.] *Agnani.* *PHR.* Quos dives Anagnia pascit. *U.*

ANALECTÄ, òrûm. n. [Reliquiæ sub mensâ.] *Les restes d'un repas qui tombent à terre.* *PHR.* Colligere longâ turpe, nec pudet dextrâ Analecta, quidquid & canes reliquerunt. *M.*

ANALECTIDÉS, idûm. f. [Pulvillus.] *Coussinet.* *PHR.* Conveniunt tenues scapulis Analectides altis: Angustum circa fascia pectus eat. *O.*

ANALÖGIA, æ. f. *Quint. analogie.*

ANAPÆSTÛS, ti. m. *Cic.* [Pes carminis constans duabus syllabis brevibus, & tertiâ longâ.] *Anapestus.*

ANAPHË, æs. f. *O.* [Cretæ Insula.] *Nanfso.*

ANAPYS, is. & Änâpis, pi. f. [Fluvius Siciliæ.] *Anapo.* *PHR.* Et me dilexit Anapis. *Cyanen apud. Ovid.* Quæque suis Cyanen miscet Anapus aquis. *O.*

ANAS, ätis, m. & Änäticülâ, æ. f. *DIM. Cane ou canard.* *EPITH.* Änätivôgês, lâtipês, äquôsûs; ännicölâ, möllis, Änätivâlis, pâlüstris. *PHR.* Tota tibi ponatur Anas, sed pectore tantum Et cervice sapit cætera redde coquo. *M.* Stagnumque super pede remigat udo, Depictæ cervicis Anas, prolemque natarum Invitans, nunc extat aquis, nunc mergitur altè. *Pol.*

ANATARIÛS, *PL.* Et Änätinûs, ä, ûm. *De cane cu de canard.* *PHR.* Utinam fortunâ nunc ego Anatinâ uter, ut postquam exivissem ex aquâ arerem tamen. *PLA.*

ANATHËMÄ, ätis. n. [Donum dicitur dicatum diis, suspensumque in parietibus, & columnis templi, Latine dõnariûm, münûs, dõnûm.] *Offrande.* *PHR.* Vitæ... Memoresque tabellæ, Sertaque cingebant, voti argumenta potentis. *O.* Augusto in templo pendent ubi mille clientum Munera, placan-

do munera digna deo. *Sant.* Sic numerosa tuis radient anathemata templis; Et gravis ante sacros fumet acerra Tholos... pensilis è templis multa tabella tuis. *Sant.* Vidit ab excelfo pendula signa Tholo. *Sant.* Sic tibi non desint memores pendere tabellæ... Sic tibi votivis niteant altaria flammis; Sic niteant altis aurea dona tholis. *Hofsch.*

ANATHËMÄ. *Anathemata dicebantur, quorum capita diis inferis dicata erant, & devota. Hinc Anathematizari Latine devovère, execrari, detestari.*

ANATÖME, æs. f. *Cel.* [Latine incisio.] *Anatomie.* *PHR.* Corpus in frustra secans, scindens. *Scrutaturque habili, sedulus extamanu. Sant.* Hic locus est ubi mors vivis succurrere gaudet. *TILL. De scholâ Anatomies.* Ad cædes hominum prisca amphitheatra patebant: Hic longum ut discant vivere nostra patent. *Sant.*

ANAUROS, & ANAURÛS, ri. m. *Fluvius Thessalia ita dictus quasi sine aurâ.* *PHR.* Quique nec humentes nebulas, nec rore madentem Äëra nec ventos tenues suspirat Anauros. *L.*

ANAXAGÖRÄS. *Claſſiciorum philosophus fuit, qui totum patrimonium suis sponte reliquit, secessitque rerum naturam speculaturus. Interroganti cuidam, nullane tibi patria cura est. Mihi vero (inquit digittum in calum intendens) summa patria cura est.* *PHR.* Nunc & Anaxagoræ scrutemur omæome-riam. *Lr.*

ANAXARCHÛS *Philosophus Abderita, qui jussu Nicocreonis Cypri tyranni in pilâ seu mortuario saxeo contusus est.* *PHR.* Aut ut Anaxarchus pilâ minuaris in ältâ. *O.*

ANAXERTË, æs. f. *S. Puella Cypria regiâ stirpe quam. Viderat à veteris generosam sanguine Teucris Iphis Anaxerten humili de stirpe creatus. Viderat & totis perceperat ossibus ignes... Sævior illa freto surgente, cadentibus hædis Duxior... Spernit & irridet, factisque immitibus addit Verba superba ferox, & spe quoque fraudat amantem. Non tulit impatiens longi tormenta doloris Iphis... Et ad postes ornatos sæpe coronis Humentes oculos, & pallida brachia tollens... Foribus laquei religavit vincula summis. Quibus suspensus obviit. Funera ducebant mediam lacrymosa per urbem Luridaque arfuro portabant membra pheretro... Venit Anaxertes, quam jam Deus ultor agebat... Vixque bene impositum lecto prospexerat Iphim, Distinguere oculi, calidusque è corpore sanguis Inducto pallore fugit; conataque retro Ferre pedes, hæsit; conata avertere vultus Hoc quoque non potuit; paulatimque occupat artus, Quod fuit in duro jam pridem corpore saxum. Neve ea ficta putes, dominæ sub imagine signum Servat adhuc Salamis, Veneris quoque nomine templum Prospicientis habet. *O.**

ANAXIMËNES *Philosophus Anaximandri discipulus & successor.*

ANCEPS, Äncipit's. omni. g. [Significat propriè quod ex utrâque parte caput habet.] *A deux faces.* *PHR.* Ancipiti mirandus imagine Janus. *O.* Ancipitemque manu tollens utrâque securim. *O.* Ancipiti ferro decernunt. *V.* *A deux tranchans.*

ANCEPS, *Per trans. sumitur pro dubio. Douceux, incertain.* *SYN.* Dubiûs, Incertûs, Änxiûs, viriûs, Ämbiguiûs. *SYNT.* Anceps animus. *Liv.* Formido.

V. Anceps Jus. *H. Morbus, cibus. Pl. Via. Cic. Locus anceps & lubricus. Pl. Glissant.* Anceps bestia. *Cic. Amphibie. Phr.* Et matres primò ancipites, oculisque malignis Ambiguæ spectare rates. *V. Ancipitemque* Mille viis habuisse dolum. *V. De Labyrintho.* Anceps pugna fortuna. *V. Namque* inflicta vadis dorso dum pendet iniquo Anceps sustentata diu (Navis.) *V.*

ANCHEMOLUS. *Rexi Marviorum Regis filius qui Asteria noverca stuprum intulit, & à père ad pœnam vocatus, se ad Turnum contulit. Phr.* Hinc Helenum petit, & Rhœti de gente vetustâ Anchemolum thalamos aſum inceltare novercæ. *V.*

ANCHIALE *es. f. Civitas Sicilia. Servab*

ANCHISES, *æ. m. Phryx erat Anchises volucrum cui mater amorum Dicitur idæis concubuisse jugis. O. Cum quo comune parentis Non designata est nomen habere Venus O. Æneam. . . Alma Venus genuit Phrygiæ Simeontis ad undam. V. Anchises juos cum Venere amoris coniugavit, hinc ait ipse apud Virg. Invisus diis & inutilis annos Demoror ex quo me divum pater atque hominum rex Fulminis afflavit ventis & contigit igni. Jam ardebat Troja. Cum pater (Anchises) in nati tremulus cervice pendit, Et vetita est humeros urere flamma pios. Vr. Drepanum usque Sicilia urim na um secutus, ibi senio, & viâ confectus obiit. Phr.* Conjugio Anchisa veneris dignate superbo. *V. Anchisa* generare Deum certissima proles. *V.*

ANCHISIÄDES *æneas Anchisa filius. Æneas Anchisades, & fidus Achates. V. Tros Anchisiades. V. Anchisa* genitore fatus. *V.*

ANCHORÄ, *æ. f. Ancra de navire. Syn. Retinaculum, ferrëus dens. Uncus anchoræ morsus. Eri. th. Cûrâ, mördax, ténax, fidâ, tütâ, grâvis, ûncâ, âdüncâ, ferrëâ, nauticâ, æquorëâ, jactâ, mersâ, dëmërsâ, mârînâ. Phr.* Quæ retinent felices vincula proras. *L. Nam* melius duo defendunt retinacula navem. *Phr.* Anchora de prorâ jacitur. *V. Littonibus* nostris anchora jacta tua est. *O. Figitur* in viridi, si fors tulit anchora prato. *O. Anchoræ* tutò juvat alligari Cimbula morsu. *M. Hic* fessas nunc vincula naves. *Ulla* tenent; unco non alligat anchora morsu. *V. Tres* dente tenaci Anchora fundabat naves & Littora curvæ Prætexunt puppes. *V. Una* tenet ceratas anchora puppes. *O. Atque* tenax unco classem premit anchora rostro. *V. Æ. Anchora* jam nostram non tenet ulla ratem. *O. Eundumque* tenaciter uncis Dentibus arripuit Stant littore puppes. *V.*

ANCHORÄM *Solvère, præcidère. Cic. Lever l'Ancra. Phr.* Strictoque ferit retinacula ferro. *V. Et* nimium affixos unci convellere morsus. *O. Abducum* quoties non senserat anchora funem. *L. Incidere* funes. *V. à terrâ* convellere funem. *V. Et* sequitur celeres anchora tracta manus. (Vide NAVIS. Navem solvere.)

ANCHORÄLIÄ, *aliüm. n. Liv. Anchorani funes. Cæs. Les câtes des ancres.*

ANCILË, *is. n. Sorte de bouclier. Rognan'e Numâ, ecce* levi scutum versatum leniter aurâ Decidit, à populo clamer ad astra venit: Idque ancile vocat quod ab omni parte recisum est, Quamque notes oculis angulus omnis abest. *O. Dato* responso

illic fere summum imperium ubi esset ancile; ne agnosci au errique ab hostibus posset, similita multa fieri jussit Numa. *Syn. Clÿpëus, scutum. Eri. th. Sacerum, rominum. Phr.* Lanigerosque apices, & lapsa ancilia caelo. *V. Anciliorum, & nominis, & togæ Oblitus. H. Sudavit* clypeis Ancilibus *J.*

ANCILLÄ *& Ancilluli, æ. f. [Serva mulier.] Servante, esclave. Syn. Ministri, servæ, famulæ. Eri. th. Vigil, fidâ, promptâ, alacris, fedulâ, officiösâ, impigri, studiösâ. Phr.* Extremo est ancilla loco. *M. Nec* Laconicas mihi Trahunt honestæ purpuræ clientæ. *H. Nec* veniat servus, nec flets ancillula fictum Suppliciter, dominæ nomine, dicat ave. *O. (Vide SERVUS.)*

ANCILLÄRIS, *arë. Cic. De servanie. ANCILLÄRIÖLUS. Qui* fœdida libidinis ancillas sectatur. Ancillariolum tua te vocat uxor, & ipsa Leticariola est, estis Alauda pares. *M. Ne* sit ancillæ tibi amor pudori. *H.*

ANCILLOR, *aris, arüs sum, arï. Servir quelqu'un, se rendre esclave. Ancillantur* uxoribus. *Cic. (Vide SERVIO.)*

ANCÖN, *önis. [Latinè cubitus. Locus ubi ossa brachii componuntur.] Le crâne. ANCÖN, önis. m. Vit. Per iransî concursus linearum, ramorum, qui angulum describunt. (Vide ANGULUS.) ANCÖNES, üm. m. Vit. Le centre de la route jonique. ANCÖNES. Vit. Consolés, membre d'architecture qui soutient la corniche. Phr. Ante domum Veneris quam Dorica sustinet Ancon. *J.**

ANCÖN, *önis, f. [Urbs Piceni in Italiâ in ipso flectentis se oræ cubito sita. Pl. Hinc* nomen ducit. *] Ancon. Phr. Illic* Dalmaticis obnoxia fluctibus Ancon. *L.*

ANCÖS *Quartus rex Romanorum Numa P. mpilii nepos ex filiâ. Phr. Quem* juxta sequitur jactantior Ancus. *V. Ad* veteres fines, & moenia pauperis Ancus. *Cl.*

ANCYRÄ, *æ. f. Nomen duarum urbium quarum altera est Phrygia, altera Galatia à Tettisacum seu Toloſatum coloniâ posita. Phr. Fregit* Luxuries Ancyranique triumphî. *Cl.*

ANDABATA, *æ. m. Cic. [Gladiator qui clausis oculis dimicat.] Gladiateur qui combattait les yeux fermés. Phr. Andabatis* credas similes. *J.*

ANDËGÄVI, *örüm & Andës, iüm. Cæs. [Galliæ populi.] Angevins, peuple de pais d'Anjou.*

ANDËS, *Vicus non procul à Mantuâ Virgilii patria. Phr. Mantua* Musarum domus atque ad sydera cantu Evecta Andino. *Sil.*

ANDRÄCHNE, *es. f. Cels. [Herba:] Pourpier.*

ANDRÖGËÜS, *ët. Et Andrögëös, ëö, ëönâ. Adolescens* præclarâ indolis, Minois cretensium regis filius, qui quid palæstrâ careros superaret ab Atheniensium, & Megarenſibus per injuriâ occisus est. In ejus deinde memoriâ devictis à Minæ Atheniensibus pueri Atheniensis septem, totidemque puella tributarii Minotauru quotannis obſciebantur. *Syn. Minotâ proles. Phr. Androgeique* necem justis ulciscitur armis. *O. Minæ* posuit immania templa: In foribus Lethum Androgeo, tum pendere pœnas Cecropidæ jussi (miserum) septena quotannis Corpora patorum, stat ductis fortibus urna, &c. *V. (Vide MINOTAVRUS.) Et Deus* extinctum Cressis

Epidaurius herbis Restituit patriis Androgeona for-
cis. *Pr.* Androgeonæ pœnas exolvere cædis. *C.*

ANDRÖGEOS *alter unus e graecorum ducibus ad Tro-
iam profectis.*

ANDRÖGYNÛS, nī. m. *Lr.* [Qui utrumque sexum
habet virilem, & muliebrem.] *Hermaphrodi. e. PHR.*
Vidit nubentem Plinius Androgynum. *Auf.* (Vide
HERMAPHRODITUS.)

ANDROMACHE, ēs. *Ethionis Regis Thebanorum
filia, Hectoris Trojani uxor, Astyanactis mater,
quam Pyrrhus per vim in uxorem duxit, Molossius
que filium ex ea suscepit. Postea Heleno Priami filio
uxorem dedit. PHR.* Nos patriâ incensâ diversa per
æquora vectæ Stirpis Achillææ fastus, juvenemque
superbum Servitio Herinx tulimus, Qui deinde se-
cutus Iedæam Hermionem Lacedæmoniosque hy-
menæos, Me famulam famuloque Heleno trans-
misit habondam. *V.* Hectoris Andromache Pyrrhin
connubia servas. *V.*

ANDRÖMEDÄ, æ, vel Andrömédē, ēs. f. *Filia
Cephei regis Æthiopum & Cassiope quæ (ob super-
biam matris, quæ se nymphis omnibus anteferebat)
Saxo alligata fuit. Eam Perseus liberavit, & uxo-
rem duxit. Perseus enim, ut narrat ovid. Abscisso
Medusa capite calo volans Æthiopum populos, ce-
phæaque conspicit arva : Illic immeritam maternæ
pendere linguæ Andromedam pœnas injustus jus-
serat Ammon (Joviter) Quam simul ad duras reli-
gatam brachia cautes Vidit Abantiades (Perseus
Abantis pronepos) nisi quod Levis aura capillos
Moverat, & tepido manabant lumina fletu, Mar-
moreum ratus esset opus : trahit inscius ignes ; Et
stupet, & visæ correptus imagine formæ, Pene
suas quater est oblitus in aëre pennas. . . Veniens
immenso bellua ponto Imminet ; & latum sub pec-
tore possidet æquor. Conclamat virgo : genitor lu-
gubris, & unâ Mater adest. . . Ambo miseri, sed
justius illâ : Nec secum auxilium, sed dignos tem-
pore fletus, Plangoremque ferunt. . . Ut mea
sit (ait Perseus) fervata meâ virtute, pacifcor.
Accipiunt lēgem (quis enim dubitaret) & orant
Promittuntque super regnum dotale parentes. . .
Nisso præcept per inane volatu Terga feræ pressit,
dextroque frementis in armo Inachides ferrum
curvo tenus abdidit hamo. . . Ter quater exegit
reperita per illa ferrum. . . Gaudent generumque
salutant Auxiliumque domus, servatoremque fa-
tentur Cassiope Cepheusque pater : resoluta care-
nis Incedit virgo pretiumque & causa laboris. Ipse
manus hausta victrices abluit undâ. *O.**

EPITH. Cephēiā, cephēis, perseiā, formōsā. *PHR.*
Candida si non sum, placuit Cephæia Perseo And-
romede patriæ fusca colore suæ. *C.* Andromede
fuerat monstris devota marinis : Hæc eadem Per-
sei nobilis uxor erat. *Pr.* Libera jam duris Coribus
Andromede. *Pr.*

ANDRÖMÉDE Signum caeleste in quod Minerva be-
neficio mutata dicitur Andromede Persei uxor. *PHR.*
jam clarus occultum Andromedes pater ostendit
ignem. *H.*

ANDRŌN, ōnis. m. & Andrōnitis, itidis. f. *VIT.*
Sales, on se faisoient les festins, appartement oir les
hommes seuls habitoient.

ANDRŌS & Andrūs, dī. f. *L'Isle d'Andros, PHR.*

Et totidem natis Andros fraterna petita est. *O.* An-
dros habet, &c. *O.*

ANDRŌSACES, acis. n. *Plr.* Esbe-e d'her'e an ere.

ANNELLÛS, lī. m. dim. *Peit ann-au.* *PHR.* Cum
tribus annellis modò Lavâ priscus inani. *H.* (Vide
ANNULUS.)

ANĒMŌNĒ, ēs, & Anēmōnā, æ. f. [Flos qui ex
Adonidis cruore natus dicitur, vel, ut ait Theocri-
tus, e Veneris Lacrymis Adonidem lugentis.] *Armo-
ne.* *EPITH.* Pictā, pūrpūrā, sāguinēā, rōsēā, pū-
n'cēā. *PHR.* Brevis est tamen usus in illo (*El re*)
Namque male hærentem, & nimia levitate cadu-
cum, excutiunt idem qui persflant omnia venti. *O.*
Quis te divūm tam numine duro, hortotum decus
& formosi gloria ruris, Perque nives medias, &
acerbi incommoda cæli Expofuit teneram rigidis
Anemona procellis, tempore digna alio, & cæli
melioribus auris : Namque coloratum cum pri-
mūm murice blandum Exeris os : Lucique comam
diffundis apricæ ; Et picturatos non uno errore co-
lorum Ostendis diversa sinūs, flammæque co-
mautes, Spectantum meritis in te convertis amo-
res, Et nullus florum numero tibi cætet ab omni,
Aut sic crispari aut totidem ostentare colōres. *Rap.*
Una suo cladem hortorum, rurisque ruinam At-
que hyemis vultum horrentem solabitur ostro : Ar-
vaeque dum foliis squalent in honora caducis, Et
sterilem pluviis contristat Aquarius annum, Squal-
lentes Crispe recreabit murice campos : Illa ta-
men sese meliori proferet ortu, Lenis ubi placidi
spiraverit aura favoni : Namque & amat zephyros
Anemone, & amatur ab illis. *ap.*

ANĒTHŪM, thī. n. [Herba.] *Anet.* *EPITH.* Ōlēs,
suavē, rēdolēs, ōdōrūm, viridē, bēne-ōlēs, ōdō-
riferūm. *PHR.* Narcissum, & florem jungit bene-
olentis Anethi. *V.*

ANFRĀCTŪM, tī. n. *Vār, Carrefour.* ANFRĀC-
TŪŌSŪS, & Anfractus, ā, ūm. *VAR.* Sinuoux, tor-
tueux.

ANFRĀCTŪS, ūs. m. [Circuitus.] *D'itour, circuit,
pa lant d'un chemin, ou d'un rivage.* *SYN.* Flexus,
ambigēs, circuitūs, sinūs. *EPITH.* Cūrvūs, inflex-
xūs, longūs, obliquūs, invius, flexuosūs, rē-
cūrrēs, tortūs, sinuātūs, ambigūūs. *PHR.* Tutæ
quos inter opaco Anfractu laruerē viæ. *L.* Angus-
tant aditum curvis anfractibus Alpes. *Cl.* Sinuosa-
que littora blando Anfractu. *V.F.* Dumque illi
effusam longis anfractibus urbem Circumeunt. *L.*
Convoluta in Anfractum cornua Arietum. *Plī.* AN-
FRĀCTŪS orationis. *Cic.* *Metaph.* *Circonlocution.*
Anfractus judiciorum. *Cic.* *Tours de chicanes.* An-
fractus animarum opacos. *Cl.* *Plis & replis.* Anfrac-
tus solis. *Cic.* *Le tour du Soleil.*

ANGĀRYĀ, æ. f. & ANGĀRI, ōrūm. *P. Jurisc.*
[Persarum vox, significat regio nuncios, qui Lit-
teras invicem perferendas tradebant.] *Poste publique.*
[Translata dein est vox ad omnes qui servorum aut
jumentorum ritu onera bajulabant.] *Hinc.* ANGĀ-
RIŌ, ās, arē. *Ulp.* [Vox peregrina pro cogere,
adigere ad ferendum.] *Obliget, contraindre de la
part du Prince ou du Magistrat à fournir quelque
chose, comme voiture, &c.* Naves angariare. *Ulp.*
Obliget à fournir des Vaisseaux.

ANGĒLÛS, lī. m. Ange. *EPITH.* Cēlēr, vīlōx, pŕæ-
M iij

pēs, pūlchēr, pēnnātūs, pēnnīgēr, ālgēr, cē-
lestis, æthērēūs, fōrmōsūs. SYN. cēlestis nūntiūs,
incōlā cēli. Alitēbīs dē frātrībūs ūnūs, divīnā
mētīs intērprēs. PHR. Penniger intonsā signans
puer ora juventū. Puer actus ab æthere præpes
Aëra scindebat pennis, & remige dextrā. Franci-
genis illapsus agris, mandata Tonantis Portat.
Vos Decus Astrorū, vos ætheris incola pubes...
Corporis exortes animā, vitæque perennes, Quæ
statis rutilum nūminis ante thronum. *Sant.* Fida
manus mecum mansistis.... Quos ego pro meritis
insigni munere palmæ Donavi; regniq; in par-
tem, operumque recepi; Præcipuosque habui lec-
tosque ad iussū ministros. *Sann.* Qui tenent celsas
super astra sedes. Aliger interea raptim stridentia
findit Ventorum spatia, & rapidis adremigat alis.
Celerem stellatā in veste ministrum, Qui castæ
divina ferat mandata puellæ, Alloquitur facie in-
signem & fulgentibus alis. *Sann.* Tum mihi se puer
ante oculos allapsus Olympo Ora deo propior,
radiantibus obtulit alis; Et placidus tendens candē-
tia lilia dextrā, Me sic affari lætasque expromere
voces. *Vida.* Nudus erat roseos humeros; tantum
aurea lævo Pendebat demissa chlamys, quam sibi
subter Ilia tergemino mordebat rasilis auro....
Oris multus honos, gratique in corpore motus.
Haud nostri puerum generis testantur adesse, Sed
cæli sobolem, atque aulæ stellantis alumnaum. *Vida.*
Seseque caneant Cernere pennatum puerum ful-
gere per auras Undanti chlamyde, atque auro ra-
diantibus alis. *Vida.* Nuntius felix melioris ævi
Fausa qui mundo Gabriel Tulisti, Nuntia.
Sant.

ANGELORUM chorus, cœtus. SYN. Aligerum genus
& cæli de gente. *Vida.* Aligeri fratres. *Vida.* Superā
arce volatile vulgus. *Vida.* Aligeri cœtus, chori,
proceres. Sydereæ mentes, turnæ, phalanges, Cæ-
litum pennata cohors; puræ sine corpore mentes.
Alituum cælestium acies. Gens æthere nata; gens
incola cæli, turba ministra dei; cælestium pictis exer-
citus alis. Cæleste genus. PHR. Et jam pennipotens
liquidus exercitus ibat Tractibus, ac volucris cin-
gebant agmine cælum. Video medium discedere cæ-
lum, Pennatasque acies, populum felicitis Olympi,
Exultare polo, superumque applaudere regi.
Mille quem stipant folio sedentem, Corporis puræ
sine mole mentes. Tribunal ambiunt, & ardent
Imperantis, ferre iussu præpetes, Ire terris, & re-
dire Sacra per commercia. *Sant.* Regnator orbis
summus & arbiter, Cui prona servit curia cæli-
tum. *Sann.* Eum gens incola cæli Aligeri stipant
cunei. *Vida.*

ANGELUS Custos. EPITH. Fidūs, sâcēr, vīgīl, dē-
fēnsōr, cōmēs. PHR. Præfens astare viritum Cre-
ditur. *Sil.* De Jove. Cui custodia credita nostri.
Comitem quem ipse à limine vitæ Cælestis lateri
nostro pater addidit. Assiduus lateri defensor ad-
hæret Cui cura... Tartareos procul à nobis aver-
tere manes. Nobis fideles providus angelos Mis-
sos Olympo suppeditas duces, Ut nos tot obfessos
periculis Incolumes sine labe servent. *Sant.* Audiit
illustri genius qui præfider Annæ, Nascentique da-
tus quondam comes: audiit ille Qui rebus franco-
rum, & diibus excubat oris. *Rua.* Custos pudici

corporis, Missus supernis sedibus, Quem mox
videbis, aliger Velut satelles excubat. *Sant.*

ANGELORUM *Creatio & lapsus.* PHR. Cælum, &
quos suspicis orbes, Vix opifer rerum Extuderat,
terrasque tacentes Cum simul aligeros populos,
sanctosque volucres Ter denas acies, celerem &
sine corpore gentem Qui cæli incolerent ipsos sep-
templis orbes Condidit æterno genitor succensus
amore; Ut sua quā fruitur solus natuque per
ævum Communis foret, & multis concessa vo-
luptas. Continuo fuerat quos æquum dicere lau-
des Auctoriq; deoque suo, ac persolvere grates:
Regnandi vefanus amor, (quis ferret inul-
tus) Haud partem exiguum invasit; furisq; se
subegit, Ut cuperent summo sese præferre paren-
ti. Immemores, animis victi, cæcique futuro.
Non tulit omnipotens fator, & meliora sequutos
Armavit contra: nulla hinc mora; talia ad-
ortos, Indecores, cælo sedes detruisit inimas; Noc-
tis ubi horridæ nigror, æternæque tenebræ. *Vida.*
(Vide DAMON.)

ANGERONA, Æ. f. [Silentii dea.] *Déesse du silence.*
PHR. Quæque premit vocem, clausoque silentia sua-
der Ore dea. O.

ANGINĀ, Æ. f. [Morbi genus quo anguntur fauces.]
Esquinancie. SYNT. Anginā strangulari. *Cel.* Angi-
næ adversatur pix. *Pl.* Anginam discutiunt violæ.
Pl. Abolet cinis. *Pl.* Hebetant nuces. *Pl.* Sedat
anisum. *Pl.* Anginis utile mel. *Pl.* Anserino felle
succurritur. *Pl.* Subvenit Absynthium. *Pl.* PHR.
Verum angina sibi mixtum sale poscit acetum.
S. etc.

ANGIPORTUS, m. & Angiportum, t. n. [quasi
angustus portus seu aditus.] *Pe've ruu' fort étroite.*
PHR. Invicem mœchos anus arrogantes Flebis in
solo levis angiportu. *H.* Nunc in quadrivitiis & An-
giportis. C.

ANGITIĀ, Æ. *Æta filia, soror Medea quæcum in
Italiam venisse dicitur, & habitasse ad lucum cui
nomen fecit.* Te nemus angitiæ, vitreâ te Fuscinus
undâ, Te liquidi flevire lacus. *V.* Ætæ prolem
angitiā mala gramina primam Montravisse fe-
runt, tactuque domare venena Et lunam excussisse
polo, stridoribus amnes Frænantem, ac sylvis
montem nudasse vocatis. *Sil.*

ANGLIĀ, Æ. f. *PL.* Angl. terre. f. (Vide BRITAN-
NIA.)

ANGŌ, is, xī, ērē. [Proprie suffocare, unde angina.]
Suffoquer, étrangler. PHR. Nec inertibus angitur
undis. *L.* Et quatū ægros Tussis anhelæ fues, &
faucibus angit obefis. *V.* Corripit in nodum com-
plexus & angit inhærens Elisos oculos, & siccum
languine guttur. *V.* (Vide STRANGULO.)

ANGERĒ *Metaph.* [Dolore aut curâ premere, vexare.]
Tourmenter chagriner. SYNT. Angere sese animi.
Pla. Angi animo. *Cic.* Se chagriner Angi gloriā
alicujus. *Tac.* Angi dolore. *Cic.* De quo angor.
Cic. Cura angit animum. *Cic.* *Phr.* Munere te par-
vo beet, aut ut commodus angat. *H.* (Vide CURA,
curis ang. AFFLIGO.)

ANGŌR, ōris. m. [pro Anginā.] *Esquinancie.* Fauces
occupat angor. *Pl.* ANGŌR *Metaph.* *Angoisse, cha-
grin, a cablement d'éprie.* SYNT. Tristitiā, mœ-
ror, dolor, cruciatus. EPITH. Anxius, tristis,

acēribūs, flēbillis, viōlētūs. *SYNT.* Angoribus se dedere, confici. *Cic.* Angorem capere, levare. *Cic.* *PHR.* Nec jam de illis nos afficit angor. *Lr.* Quem volucres lacerant atque exest anxius angor. *Lr.* Se dissolvit langore animus. *Lr.* (Vide *ADVERSA*. *TRISTITIA*. *DOLOR*. *CURA*.)

ANGUICOMUS, ā, ūm. *Qui a pour cheveux des Serpens.* *PHR.* Gorgonis anguicomae Perseus superator. *O.*

ANGUIFĒR, ā, ūm. *Qui porte des Serpens.* *PHR.* Anguiferumque caput. (*Medusa*) Durā ne lēdat arenā. *O.*

ANGUIGĒNĀ, ā, m. *Qui est né d'un Serpent.* *PHR.* Quis furor, anguigenae proles mavortia. *O.*

ANGUILLĀ, ā, f. *Anguille.* *EPITH.* Lūbricā, ōblōngā, volūbilis, rēpens, flūminēā, stānnicōlā. *Æquorēā.* *PHR.* Nos Anguilla manet longae cognata Colubrae. *f.* Quaeque natat clusis Anguilla domestica Lymphis. *M.* *ANGUILLĀ* *Metaph.* [Pro lubrico.] *Glossant.* Anguilla est, elabitur. *Pla.*

ANGUINEŪS, & *Anguinūs*, ā, ūm. *De Serpente, de colore.* Nec canis anguinēā redimitus colla catenā. *Pr.* Anguinēae comae Medusae. *O.* Anguineus cucumer. *Col.* i. similis *Angui.* Anguina vernatio. *Pl.* La peau que le Serpent quitte au printemps.

ANGUIMANŪS, ā, ūm. *Anguimanos Elefantos.* *Vocat LUCR.* Quia corruptiose, qua manus dicitur, *Anguim* moro flectitur. *PHR.* Anguimanos belli docuerunt vulnera Poeni Sufferre, & magnas mortis turbare catervas. *Lr.*

ANGUIPES, ēdis. *Qui a les pieds tortueux & faits comme un serpent.* *PHR.* Quae centum quisque parabat Injicere anguipedum captivo brachia caelo. *O.* *De Gigantibus.*

ANGUIS, is, m. f. & *Anguicūlus*, lī, m. *Dim. Serpent.* *PHR.* Tumido vulnus ab Angue datum. *O.* Cane pejus & angue. *H.* (Vide *SERPENS*.)

ANGUITĒNENS, ēntis, m. *Cic.* [Signum caeleste.] *Le serpenteaire.*

ANGŪLĀRIS, arē. *Vit.* Et *Angulārīus*, ā, ūm. *Vit.* *Qui se met dans les ancles.*

ANGŪLATŪS & *Angulōsus*, ā, ūm, *PL.* *Qui a des ancles.*

ANGŪLŪS & *Angellūs*, lī, m. *Dim.* [Propriè dicitur locus quem duo parietes jungunt.] *Angle.* *EPITH.* Secrētus, exigūus, acūtus, cūnēātus, strētus, ōbtūsus, intēmūs, extrēmūs. *PHR.* Quam patulā vix cōperat angulus arcū. *f.* Inque domo Lacrymas angulus omnis habet. *O.* *ANGŪLŪS* [Per trans.] *Coin, lieu, carté.* *SYNT.* Angulum provinciae reconditum. *Cic.* In angulum aliquod abeam. *Ter.* *PHR.* Qui devius esset Angulus aut regio, quae non pro numine vultus Dilectos coleret. *Cl.*

ANGŪSTĒ, Adv. *A l'étrōit.* Angustē sedere. *Cic.* Angustiūs pabulari. *Caf.* Angustē dicere. *Cic.*

ANGŪSTIĀ, ā, & *Angustīā*, arūm. *PL.* *Lieu étrōit & serré.* *SYNT.* Fāucēs, angustī aditūs. *Arctū viā, sēmītā.* *PHR.* Obsedere alii telis angusta viarum. *V.* Tenuis quā semita ducit, Angustaeque ferunt fauces, aditusque maligni. *V.* Fort via per dumos propior quā calle latenti, Præcelerant, densaeque legunt compendia sylvae; Lecta dolis sedes: gemini procul inde malignis Faucibus urgentur colles, quos umbra superni Montis & incurvis claudunt

juga frondea sylvis. Insidias natura loco, cæcamente latendi struxit opem; mediasque arcetē secat aspera rupes Semita. *St.*

ANGŪSTIĀ. *Metaph.* Angustiae pectoris. *Cic.* *Ua cœur ferre, étroit* (Vide *ANIMUS*) Angustiae temporum, orationis. *Cic.* *Brieveté* (Vide *BREVITAS*) Angustiae rei. *Cic.* *Difette* (Vide *PAUPERTAS*) Angustius urgeri. *Cic.* *Fâcheuses extrémités* (Vide *ADVERSA*.)

ANGŪSTŌ, ās, āvī, atūm, arē. *étrécir.* *SYNT.* Strīngō, arctō, cōarctō, cōtrāhō, cōstrīngō, cōmprimō. *SYNT.* Servorum turba quae domum quamvis magnam angustet. *Sen.* Terra angustata. *Cic.* Puteis ore angustatis. *Pl.* *PHR.* Quā maris angustat fauces saxosa Canystos. *L.* Angustare aditum curvis anfractibus. *Cl.* Cujus iter caelis angustans corporum acervis. *C.* Nulloque humore rigatus... Aëris alternos angustat pulmo meatus. *L.* Spatiis disclusus iniquis. *V.* Angustat Jaspide pectus. *Cl.*

ANGŪSTŪS, ā, ūm. *Étrōit, serré, rétréci, petit.* *SYNT.* Arctūs, cōtractūs, parvūs, humilis, exiguūs. *SYNT.* In angustum adducere, concludere, contrahere. *Cic.* Claudere. *O.* Cogere. *Ter.* Venire. *Cic.* *PHR.* Angustos habeant aditus. *V.* Equum angustis compescere habenis. *T.* Ingentes animos angusto in pectore versant. *V.* Longus in angustum quā clauditur hellepontus. *O.* Contracta Pisces aequora sentiunt Jactis in altum molibus. *H.* Locus ad imum cuneator. *Pl.* *Plus étroit par le bas.*

ANGŪSTŪS *Transfertur ad animum.* Angustus animus, angusta mens. *Cic.* *Un esprit borne.* [Dicitur & angusta res pro inopi.] Angustam pauperiem pati. *H.* Rebus angustis animosus atque fortis appare. *H.* *ANHELATIO*, ōnis, f. *PL.* *Difficulté de respirer.* *ASTME.*

ANHELĀTŌR, ōr's, *PL.* *Qui a difficulté de respirer.* *ASTMATIQUE.*

ANHELITŪS, ūs, m. *PL.* & *anhelātūs*, ūs, *O.* *Haleine, respiration.* *SYNT.* Halitūs, flātūs, anīmūs. *EPITH.* Crebēr, tēpidūs, difficilis, aegēr, grāvis, ōlēs, fervēs, lētūs, Lānguīdus, debilis, fœtidūs, aridūs. *PHR.* Inque vices fuerat captatus anhelitus oris. *O.* Aridus à lasso veniebat anhelitus ore. *O.* Quam... Sublimi fugies mollis anhelitu. *H.* Et ingens Crinales vittas afflabat anhelitus oris. *O.* Quorum terribilis spiritus ignis erat. *O.* Nec male odorati sit tristes anhelitus oris. *O.* Nescio quid trepidat mihi pectus, & ægris Faucibus exsuperat gravis halitus. *O.* Extremus si quis super halitus erret. *V.* Pectusque laceffit anhelitus ingens. *Vida.* Geminæ nares & spiritus oris Multa reluctanti obstruitur. *V.* Tauri spirantes naribus ignem. *V.* Aspice ut in toto nullus mihi corpore surgat Spiritus. *Pr.* Vastos quatit æger anhelitus artus. *V.* Aut Bucula cælum Suspiciens patulis captavit naribus auras. *V.* Ut auras suscipiens hausit cælum, mentemque recepit. *V.* Tepidusque arentia ventis Ora patent; auræque graves Captantur hiatu. *O.*

ANHELŌ, ās, āvī, atūm, arē. *Respirer avec peine, être hors d'haleine.* *SYNT.* Aurām, spiritūm, vīx trāhō, dūcō. *PHR.* Acer anhelanti similis. *V.* Nec respirare potestas. *V.* Tum creber anhelitus artus Aridaque ora quatit, *V.* Nullus anhelabat sub adunco

vomere Taurus. O. Pectora rauca gemunt quæ creber anhelitus urget; Et defecta gravis longè trahit Ilia pulsus. L.

ANHELARE *Metaph.* [Pro emittere.] *Jetter, exhiler avec peine.* PHR. Tum gelidum valido de pectore frigus anhelans. *Cic.* anhelantem cælesti Sulphure campum. *St.* Anhelare scelus. *Cic.* Inflata verba, & anhelata gravius. *Cic.* anhelatos non præmeditatus ad ignes. O.

ANHELŪS, ā, ūm. *Hors d'haleine.* SYN. *Ānhēlāns, ānhēlātor, sūspīrīōsūs.* SYNT. anhelus certamine & cursu. V. PHR. Senibus medicantur anhelis. V. Nosque ubi primus equis oriens afflavit anhelis. V. anhelæ corda murmure incluso fremunt. S. Nec dolor ullus adest, nec febribus uror anhelis. V. Et quatit ægros Tussis anhela sues. V. Quibus acer anhelitus ætus Quassabat, diros agitans sub corde tremores. *Rap.*

ANICETUM, tī. n. PLI. *De l'Anis.* SYN. *Ānīsum.*

ANICULĀ, æ. f. *Cic.* DIM. *Petite vieille.* (Vide ANUS.)

ANIGRŪS, grī. m. *Fluvius Thessalia qui ut ait Ovid.* Ante bibebatur, nunc quas contingere nolis Fundit Anigrus aquas, postquam (nisi varibus omnis Eripienda fides) illic lavere bimembres Vulnera clavigeri quæ fecerat Herculis arcus. O.

ANILIS, ilē. *De vieille.* SYNT. anilis ætas. *Col.* Superstitio. *Cic.* Fabula. *Quin.* PHR. Dixit & ad litus passu procedit anili. O. Telā curas solabar aniles. V. Rugis peraravit anilibus ora. O. (Vide ANUS.)

ANILITAS, aīis. f. *Vieillesse de femme.* PHR. Usque dum tremulum movens Cana tempus anilitas, Omnia omnibus annuit. C.

ANILITER, adv. *Cic.* *En vieille, comme une vieille.*

ANIMĀ, æ. f. *Ame.* EPITH. Cælestis, æthērēā, divīnā, vāgī, volūcris, mōtrix, cādūcā, illūstris, iminortalis, vivax, pērcennīs, æternā. SYN. Mēns, ānīmūs, spīritūs. *Periph.* Divinæ particula auræ. V. Vitæ fons, origo. Auriga rectrixque membrorum. Corpoream molem agitans. Diffusa per artus. Divinus haustus mentis. *Vida.* Pars nostri melior, cælo nata, astris debita, cognata polo. Dei vivax imago. Spiritus intus agens, toto se corpore miscens.

PHR. Vitales animæ nodos. *Lr.* Dum mens corporeo carcere vincta latet. *Buch.* Natura vegeto in corpore mentem diviniorem indulsit. *Buch.* Vix animæ celsa quæ sic speculatur ab arce. *Pol.* Languentia membra per artus Solvunt; atque animam labefactant sedibus imis. *Lr.* Dum spiritus hos reget artus. V. J, decus Ausoniæ, quò fas est ire superbas Virtute & factis animas. *Sil.* Infragilemque animam quo potes usque tene. O. Quas fulgere cernis in armis Concordes animas. V. Illustres animas nostrumque in nomen ituras. V. Quod missum est ex ætheris oris, Id rursus cæli stellantia templa receperant. *Lr.* Hæc sola manet bustoque superstes Evolat, hanc altā capitis fundavit in arce Mandatricem operum, prospecturamque labori. *Cl.* Mentem ego divinam tribui, quæ libera mortem Despiceret, quæ me, quæ cæli edisceret orbes: Hoc cunctis commune bonum. Igneus est ollis vigor & cælestis origo. V. Ratio & magnæ cælestiæ semina mentis Munere sunt concessa Deum: mortalibus alti Quantum cælicolæ, tantumdem animalibus

isti Præcellunt cunctis. *Sil.* an dubium est habitare Deum sub pectore nostro in cælumque redire animas cæloque venire. *Manil.*

ANIMĀ *Corpori obnoxia.* PHR. Quin corpus onustum Hesternis vitiis animam quoque prægravat unā; atque affigit humi divinæ particulam auræ. H. animam... Noxia corpora tardant Terrenique heberant artus moribundaque membra. V. Cum corpore & unā Crescere sentimus pariterque senescere mentem: Nam velut infirmo pueri, teneroque vagantur Corpore, sic animi sequitur sententia tempus. Inde ubi robustis adolevit viribus ætas; Consilium quoque majus, & auctior est animi vis: Post ubi jam validis quassatum est viribus ævi Corpus, & obtusis ceciderunt viribus artus; Claudicat ingenium, delirat linguaque mensque: Omnia deficiunt atque uno tempore defunt. L. Animus... Destruit ævum longius. *Lr.* Scilicet in tenebro tenerescere corpore mentem. *Lr.*

ANIMĀRUM In alia corpora transmigratio ex opinione Pythagoræorum (Vide METEMPSICOSIS)

ANIMÆ Mortuorum. SYN. Minūs, vitæ, ūmræ. EPITH. Lēvēs, tēnūēs, cēlērēs. PHR. Tenuēs sine corporæ vitæ. Si potuit manes arcescere conjugis Orpheus. V. Animamque vocabat Anchisæ magni, manesque Acheronte remissos. V. Simulacraque luce carentum. V. Pallentes animas sub tristia tartara mittit. V. Ululasse per agros Deformes animas vulgus inane ferunt. O. Vos animæ tenuēs, & corpora functa sepulchris. O. Diis quibus imperium est animarum umbræque silentes. V. Ter frustra comprehensa manus effugit imago, Par levibus ventis, volucrique simillima somno. V. Accipient olim cum te loca læta piorum Non critini stygiâ notior umbra domo. M. Ite decus terrarum, animæ, venerabile vulgus Elysiūm. Si. Lethum non omnia finit Luridæque invitos effugit umbra rogos. Pr. (Vide MANES. UMBRA P-o animis mortuorum.)

ANIMĀ mundi ex opinione veterum philosophorum. PHR. Principio cælum ac terras, camposque liquentes, Lucentemque globum Lunæ, Titaniaque astra Spiritus intus alit, totamque infusa per artus Mens agit molem, & toto se corpore miscet. Inde hominum pecudumque genus, vitæque volantum, Et quæ marmoreo fert monstra sub æquore pontus. Igneus est ollis vigor, & cælestis origo. V. Deum namque ire per omnes Terrasque tractusque maris, cælumque profundum Hinc pecudes, armenta, viros, genus omne ferarum Quemque sibi tenuēs nascentem arcescere vitas. V.

ANIMĀ [pro vitâ] *Vie.* PHR. Eurydicen animâ fugiente vocabat. V. Summum crede nefas animam præferre pudori. J. Animam objectare periculis. V. Longâque animam sub morte trahebat. *St.* Animam subducere morti. O. Dimissâ animâ corpus caret undique sensu. *Lr.* (Vide VITA.) **ANIMĀ** [pro spīritū, hālītū.] *Haleine.* PHR. animas & olentia Medi ora foveat illo. V. Placidè accessi, animam compressi. *Ter.* Fœtet anima uxori tuæ. *Pla.* **ANIMĀ** [pro aurâ.] *Vent.* PHR. Impellunt animæ Linthea Thraciæ. H. **ANIMĀ**, & Animulā, æ. f. *Cic.* & animulūs, lī. m. *PLA.* *Termes de tendresse, mon cœur, mon ame.* PHR. Ah? Te meæ si partem animæ

mae rapit maturior vis, quid moror alterâ. *H. Ut ferves animæ dimidium mae. H. (Vide AMICUS.)*

ANIMABILIS, ille. *Cic. Qui anime, qui donne la vie.*

ANIMADVERSIO, ōnis. f. *Cic. Reflexion sur une chose. ANIMADVERSIO. Cic. Châtiment, peine qu'on impose, après une mure délibération.*

ANIMADVERSOR, ōris. m. *Cic. Qui considerare, ou qui punit.*

ANIMADVERTO, is, erti, sum, erti. *Tourner son esprit vers une chose, la considerer avec attention. SYN. ADVERTO, attendo, video, observo, cognosco, percipio, intelligo, curo. Mentem, animam adverto. His animadversis terram multo ante memento Excoquere. V. Animadvertere crimen. Cic. Pro pœnam sumere animadvertere in aliquem verberibus. SAL. Punir.*

ANIMAL, alis. n. *Animal. SYN. Animans, brutum, fera, bellua, bestia, quadrupes. EPITH. Scvum, ferum, vagum, terrestre, ferox, immanē, indomitum, agreste, domesticum, mansuetum, mutum, turpe, rapax, sylvestre, fœdum. PHR. Genus omne ferarum. V. Pronaque cum spectent animalia cetera terram, Os homini sublime dedit. O. Cetera diversis tellus animalia terris Sponte sua peperit. O. Plurima cultores versis animalia glebis Inveniunt. O. Neu regio foret ulla suis animalibus orba. O. Quid mentem traxisse polo? quid profuit altum Erexisse caput? pecudum si more pererrant avia; si frangunt communia pabula glandes. Cl. Denique non armis opus est, non mœnibus altis, Quois sua tumentur; quando omnibus omnia largē Tellus ipsa parit. Lr. Neque hic Lupis mos, neque fuit Leonibus, nisi in dispar, feris. H. Sævis inter se convenit Urbs... quando Leoni fortior eripuit vitam Leo, &c. f.*

ANIMALIS, m. f. alē. n. *Animé, qui a vie. animale genus. Lr. Animalis sonus. Cic. Metaph.*

ANIMATIO, ōnis. f. *Cic. Animation, infusion de l'ame*

ANIMO, as, avi, atum, are. *Animer. Animare corpus. Lui donner une ame. SYN. Vitam do, excitō, suscito. PHR. Quas humus exceptas varios animavit in Angues. O. Animata saxa Orpheis modis. Cl. Subitis animantur frondibus hastæ. Cl.*

ANIMARE *Pousser à faire quelque chose. SYN. Impellere, movere, accherē, animos addere (Vide HORTOR. ANIMUS, nimos accendere.)*

ANIMOSE, Adv. *Cic. Courageusement, avec chaleur.*

ANIMOSUS, a, um. *Courageux, vaillant, brave. Stronius, magnanimus, generosus, belliger, intrepidus, acer, fortis, intarsus, martius, magnanimus. Animus prestantis. Ingens animis. Forti pectore, Intracto animo. Animo altior. Cic. Fidens animi. V. Animi robore spiritus. Cic. SYNT. Animosa bella. O. Animofus Leo. Cl. Animofum pectus. V. Animofus corruptor. Tac. PHR. Expertus bellis animus. Tac. At fratres, animosa phalanx. V. Animus robustior annis. S. Animis calidus juvenis. V. Animus magnos accinctus in usus. S. Auctus animo. Tac. Saucia majores animos ut pectora gestant. Lr. Si sanguine prisco Robur inest animis. L. Sublimes armis, animisque resecti. V. Rebus angustis*

animofus atque Fortis appare. *H. Animofa securi Præbet colla. O. Tempore paret Equus lentis animofus habenis. O. (Vide BELLATOR.)*

ANIMOSUS [per trans.] *Grand, violent. PHR. Si te delectant animofa pericula. M. Janua animofa impulsâ vento. O. Contentio animofa. Cic. Animofum frigus. S.*

ANIMUS, i. m. *Anima vita principium propriè significat; animus verò mentem & ingenium. Hinc Jur. Sensus à caelesti demissum traximus arce Cujus egent prona & terram spectantia... indulgit communis conditor illis Tantum animas, nobis animum quoque. J. Ita Lucr. Hoc anima atque animus vincti sunt fœdere semper. Lr. Indiscriminatum usurpantur. Anima frequentius pro intelligendi vi, animus pro fortitudine, voluntate, &c. ANIMUS Ame, esprit, naturel, genie, courage, humeur, volonté. EPITH. Sagax, solers, acer, vivax, capax, vigil, memòr, vigens, prudens, pervigil, impiger, providus, præcitus, vividus. Pius, æquus, purus, rectus, sanus, liber, simplex, quietus, docilis, pacatus, facilis, integer, opertus, candidus, sincerus, modestus, placidus, benignus honestus, sobrius, pudicus, divinus, caelestis, ingenuus, egregius. Generosus, sublimis, nobilis, constans, immotus, invictus, firmatus. Rûdis, jaceus, labans, segnis, incultus, agrestis, sylvestris, stolidus, indocilis. Prævus, malus, impius, iniquus, injustus, profanus, ingratus, avarus, instabilis, abjectus, humilis. Iratus, ferox, furens, minax, asper, durus, cœcus, amens, accensùs, impotens, turbidus, commotus, rabidus, vesanus, festuans, fervidus, effrenis, lymphatus, flammatus, inexorabilis, indomitus, furiosus, intractabilis. Tristis, timens, anceps, æger, mœstus, anxius, dubius, suspensus, timidus, incertus, trepidus, turbatus, commotus, percussus, pavidus, concussus, attonitus, sollicitus, labefactus, ambiguus, angustus, demissus. Lætus, sperans, ovens, alacer, hilaris, cupidus, credulus. Amans, ardens, flagrans, favens, amicus, benignus, secundus.*

PHR. Intendunt animum studii & rebus honestis. Ira, furor brevis est: animum rege, qui nisi paret Imperat: hunc frenis, hunc tu compesce catenâ. H. Rigentem animum doma. S. Ratione magistrâ frangere indociles juvenili in pectore motus, Et cohibere animum multa in diversa ruentem. Pectoris sani parum, Magni tamen compesce dementem impetum. S. Latius regnes avidum domando Spiritum quàm si, &c. H. Minuti Semper & infirmi est animi exiguique voluptas; Ultio. J. Acclivis fallis animus meliora recusat. H. O! curvæ in terras animæ & caelestium inanes. L. In morem pecudum effudere cubilibus atris Illaudatam animam. Sil. Degeneres animos timor arguit. V. Animi candor. O. Fortem posse animum & mortis terrore carentem... nesciat irasci, cupiat nihil. J. animus hospes sæpe sui. Sarb. Omnia deficiunt; animus tamen omnia vincit. O. Rectum animi servare. H. Finitis animum reddere amoribus. H. à parvis animum ad majora referre. O. Animum veris implere. V. Animus premitur ratione. P. Animum inedia detorsit. Tac. Animus adhibere, docebo, &c. O. Temperie celi corpusque animusque juvatur. O. In te

malâ animo utere bono. *Pla.* Ad præcepta capax animus. *O.* Animi vulnus. *O.* Animi vitio ægotare. *H.* Animi nubem remove. *O.*

ANIMUM curis, metu expedire. *H.* Curas animi levare. *C.* è pectore solvere. *Lr.* Aliò traducere. *Lr.* Animi fluctus pellere. *S.* à mœrore allevare. *Cur.* à curis animum derivare. *Lr.* *PHR.* (*Vide CURA. Curas abicere.*)

ANIMI Pax & tranquillitas. *PHR.* Tum quæsitâ diu pax animo redit: sublimi placido mentis in otio Vero lumine pascitur. *Sant.* Inter tot strepitus corde sub intimo Pacem magnanimum tenens. *Sant.* Igneus mentis vigor impotentem Non facit; morum gravitas coercet: Servat immotam sibi par, sub alto Pectore mentem Comis in cunctos animus, supremis Gratus & imis. *Sant.* Nec fasci iniquo subditus ingemit Nec re secunda turgidus intumet. *S.* Inter rapida agmina pacem Solus habes. *St.* Animus... nil concupiscendo paravit Nil nimium metuendo pacem. *Sarh.* Vaces oportet, ut liber animus sentiat vim carminis. *Ph.*

ANIMI Levitas, inconstantia. *PHR.* Inter tumultus mentis attonitæ vagos. *S.* Mutamur in horas, Nunc odiis animus, nunc expugnatur amore: Nunc spes, nunc agitat pectora nostra metus. Dejiciunt luctus, attollunt gaudia: motus Turbida mens sequitur nec capit ipsa suos... Cedimus impulsu minimo; meliora perosos Causa levis cogit deteriora sequi... Heu! Sibi non constans animus: sic canna palustris Nutat, & hyberno flectitur acta Noto... mens nescia voti, aut incerta sui. *Hofsch.* Præfagaque pectora mœrent; Sed tamen & gaudet tanta est discordia mentis. *O.* Vertitur extemplo facies & mentis & oris. *O.*

ANIMUS [pro robore] *Courage, valeur.* *EPITH.* Virilis, acêr, ardêns, audâx, infrâctus, invictus, gènêrosus, fortis, impavidus, intrêpidus, intêrrius, impêrtêrrius, martius, firmus, præsens, nobilis. Iners, segnîs, timidus, mollis, dêsês, trêpidus, ignâvus, abjectus, dëgênêr, fractus, imbellis, tardus. *PHR.* Nunc animis opus Ænea, nunc pectore firmo. *V.* Nunc illas promite vires, Nunc animos quibus in Getulis Syrtibus usi. *V.* Neque terga ira dare aut virtus patitur. *V.* Major in exiguu regnabat corpore virtus. *St.* Vince animos iramque tuam, qui cætera vincis. *V.* Si quid habes animi, si quid in arte potes. *M.* Qui pectore magno Spemque merumque domas vitio sublimior omni Exemptus fatis indignantemque refellis Fortunam. *St.*

ANIMO valêrê. *Avoir du cœur.* *PHR.* Nunc si cui virtus, animusque in pectore præsens. *V.* Non ea vis animo, nec tanta superbia victis. *V.* Animi robore septus. *Cic.* Incipe si qua animo virtus, & confere dextram. *V.* Aut si fama mover, si tantum pectore robur Concipis. *V.* Si patrii quid martis habes. *V.* Si sanguine prisco Robur inest animis. *L.* Mansere animi virtusque cadenti. *St.* Marti non degenerare paterno Accipies; nec nos animis, nec stirpis egemus. *St.* Ingentes animos angusto in pectore verlat. *V.* Stare animo. *H.* *Etre en son bon sens.*

ANIMOS SUMÈRÈ. *Prendre cœur, s'encourager.* *SYN.* Animôs arrigêrê. *V.* Capêrê. *Cic.* Firmârê. *V.* Rêvocârê, rêsûmêrê, rêcipêrê. Virês colligêrê. Mêtum pectôrê excûtêrê, êjicêrê, expêllêrê, pël-

lêrê, fûgârê. Ignâvum timôrê mîtterê. Fortês in ausûs assûrgêrê, animûm cõfirmârê. *J.* erigêrê. *Cic.* *PHR.* Ecquid in antiquam virtutem animosque viriles, Et pater Æneas & avunculus excitat Hector. *V.* Si nulla accendit tantarum gloria rerum. *V.* Tum pudor incendit vires & conscia virtus. *V.* Sic animis juvenum furor additus. *V.* Arcades accensis monitu, & præclara tuentes Facta viri, mixtus dolor, & pudor armat in hostes. *V.* Hunc decus egregium formæ movet atque juventæ, Hunc aravi reges, hunc claris dextera factis. *V.* Post ubi collectum robur, viresque receptæ. *V.* Justas belli flammatur in iras. *St.* Quondam etiam victis redit in præcordia virtus. *V.* Sufficitque malis animus; nam corpore ab illo accepit vires. *V.* animus accessit. *Cic.* Jacentem & abjectum animum erigere. *Cic.* Ingentes tollent animos. *V.* Revocate animos, mœstumque timorem Mittite. *V.* Novæ rediere in pristina vires. *V.* Acrior ad pugnam redit, & vim suscitât ira. *V.* Talibus accensis firmantur. *V.* Instaurati animi regis succurrere tectis. *V.* Hortamina fortes Præveniunt, timidisque etiam brevis addita virtus. *Cl.* Saucia majores animos & pectora gestant. *L.* Ut fremit acer Equus, cum bellicus ære canoro Signa dedit tubicen, pugnaeque assumit amorem, &c. *O.* Forti sequemur pectore. *H.* Nam vires animus dabat. *O.* à media jam morte redit. *St.* Infirmior rebus dubiis animus, desperatis est confirmatus. *Cic.* At neque sic Lodoici alacer defervecat ardor: Ignescit magis; idem animo nosse omnia promptus, Et præstare manu. *Rua.* o! quantum inmutata tuo fortuna regressu? ut sese pariter diffudit in omnia regni Membra vigor, vivus rediit calor urbibus ægris. *Cl.* Sensumque redibat in artus, Et vigor, & primæ robur cum flore juventæ. *Com.* Et jam deficiens sic ad tua verba revixi, Ut solet infuso vena redire mero. *O.*

ANIMOS accendêrê. *Animer, encourager.* *SYN.* Ad-dêrê. *Cic.* adjicêrê. *O.* advôcârê. *Cic.* Allêvârê. *S.* Augêrê. *O.* Cõfirmârê. *J.* Inspirârê. *V.* Infundêrê. *O.* rêvocârê. *V.* Rêstitûêrê. *S.* *PHR.* Danais animos viresque secundas Sufficit. *V.* Incenditque animum dictis, atque aggerat iras. *V.* Tum Turnus Rutulos animis audacibus implet. *V.* Hic Mars arripotens, animum viresque Latinis Addidit, & stimulos acres sub pectore vertit. *V.* Juno vires animumque ministrat. *V.* Nunc prece, nunc dictis virtutem accendit amaris. *V.* Incenditque animum famæ venientis amore. *V.* Belloque animos accendit agrestes. *V.* Ultro animos tollit dictis, atque increpat ultro. *V.* Quæ tibi res animos in me facit improbe. *O.* Quem Juno his acuit verbis. *V.* Vimque addere dictis. *V.* Ut comites rapidum solitis hortatibus agmen Instigant. *O.* Animos clamore, manuque addere. *Com.* Spem tamen incendunt animo, firmantque labantem, Spondentes meliora, & res in fine quietas. *Vida.* Sic ille paventes Incendit virtute animos. *L.* Sed eò magis acrem Virtutem irritant animi. *Lr.* His ubi turbatas hortatibus impulit aures. *Sil.* Corda virum fovet hortando, revocatque vigorem. *Sil.* At juvenem stimulis immanibus æmula virtus Exacuit. *Cl.* Sic ille truces hortatibus implet Labdacidas. *St.* Tibi fas ipsos accendere bello Cælicolas. *St.* Mars animos in martia bella Versibus

exacuit. *H.* Virtutem Irritant animi. *Lr.* Tar-chontem in praelia sava Sufcitāt, & stimulis haud mollibus incitat iras. *V.* Certatim Rutuli sese exhortantur in arma. *V.* Juvenem facta ad mavortia flammāt Attollique animos hortando. *Sil.* Et juvenem stimulis immanibus æmula virtus exacuit. *Cl.* Variisque infligat vocibus alas, Nomine quemque vocans; reficitque in praelia pulsos. *V.* His dictis pavidi firmavit inertia vulgi Pectora, migrantisque fugam compefcuit aulæ. *Cl.* Viresque & addis cornua pauperi. *H.* Ipse dolor vires animo dabat. *O.* Vina dabant animos. *O.* Stimulosque frementi Adjiciunt. *O.*

ANIMŌ cādērē. *S'abatre.* SYN. animūm abjicerē, dēmītrērē, pōnērē, dējicērē, dēprimērē, animō līquī. *Cur.* *PHR.* deficiunt animi. *H.* Eam animus defecerat. *Pla.* Spe destituti non defecere animi. *Cur.* Cadunt animi. *O.* Animi victus. *O.* Animi que evanuit ardor. *O.* Attonitusque malis, exul mentisque domusque. *O.* Mentis inops. *O.* Mens, animæque potestas Quassatur. *Lr.* Demittunt mentes. *V.* Haud est virile terga fortunæ dare. *S.* Tibi... fortia verba cadent. *O.* Spes mihi (respcio cum mea facta) cadit. *O.* Illa nihil, neque enim vocem viresque loquendi, Aut aliquid toto pectore mentis habet. *O.* Vix tantum infirma dolorem Cœpit & attonito cesserunt pectore sensus. *L.* Mihi malè numen amicum Confusam eripuit mentem. *V.* Non me destituit animus, sed vires meæ. *Ph.*

ANIMŪS. *Memoire* *PHR.* Omnia fert ætas animum quoque: sæpe Ego longos Cantando puerum memini me condere Soles; Nunc oblita mihi tor carmina. *V.* (Vide MEMORIA. MEMINI.) ANIMŪS. *Pensée.* *PHR.* Quot animos habet. *Ter.* Novi amantium amicos. *Ter.* Animos detegere. *L.* Sic equidem ducebam animo, rebarque futurum. *V.* Animi sub vulpe larentes. *H.* (Vide MENS.) ANIMŪS. *Volonté, désir.* *PHR.* Animumque expleffe juvabit Ultricis flammæ, & cineres satiasse meorum. *V.* Instabiles animis, animi. *O.* Animos explorare. *O.* Animum clamore fateri. *O.* Quid mihi tunc animi credis, germane, fuisse; Nam potes ex animo colligere ipse tuo. *O.* Fixum animo sedet immotumque. *V.* Omnibus idem animus. *V.* (Vide MENS.) ANIMŪS *Pro amicitia.* *PHR.* Nec spes animi mutua creduli. *H.* Mutuis animis amant amantur. *C.* (Vide AMICITIA.) ANIMŪS *pro anima.* (Vide ANIMA.)

ANIO, enis. m. *Fluvius in agro Tyburino cui nomen fecit in eo extinctus Etruscorum Rex Anius, Rex idem hominum Phœbique sacerdos.* *V.* Anio, *fleuve des Sabins.* *PHR.* Hic Anio Tyburne fluit. *Pr.* Ramos Anio quæ pomifer incubat arvis. *Pr.* Quas præceps Anien. *Sr.* Accessit ripæ laus Aniène tuæ. *Pr.* Anienicolæque Catilli. *Sil.*

ANISUM, st. n. (herba.) *De l'Anis.* SYN. Anēthūm, fœniculūm. *PHR.* Sive vaporifero tunicas inducat Aniso. *Mill.*

ANISUM *Urbs Sicilia.* *PHR.* Jamque Leontinos Anisenaque flumina cursu Præterit. *O.*

ANNA *Beli filia, sor & Didonis, quæ mortuâ, & Carthagine ab Hiarbâ Genulorum rege occupatâ, Melitam se recepit, deinde Pygmalione fratre eam insequente, vi tempestatis in Laurentem oram pervenit, ubi ab Æneâ benignè excepta est, quod agrè ferens Lavinia*

Æneâ uxor cepit insidias Anna meditari, sed illa in somnis à Didone monita, fugiens in Numicium amnem se precipitem dedit Quam tumidis rapuisse Numicius undis Crediderim, & stagnis oculuisse suis. *O.* Placidi sum nympha numici: Amne perenne latens, Anna perenna vocor. *At ipsa apud Ovid. hinc eus in agro numicio cultus.*

ANNALIS m. f. alē. n. *Annuel.* Lex annalis. *Cic.* *Loy qui prescrivoit l'age requis pour les charges.*

ANNĀLES, ium. *Cic.* m. & annalium monumenta. *QUIN.* *Annales, histoire écrite par années.* *EPITH.* Veracēs, memōrēs, pērēnēs, ætēnā, vēri, priscī, antiqui. SYN. Fāstī, hīstōriā, chārtæ. Scriptā annuā, publicā. Priscī tēmpōris actā. Ætātis mōnūmentā vētustā. *PHR.* Et vacet annales nostrorum audire laborum. *V.* Res memoranda novis annalibus, atque recenti Historiā. *J.* Sacra recognosces annalibus eruta priscis. *O.* Auditis si quidquam credimus. *V.* Post te victuræ per te quoque vivere chartæ Incipiunt. *M.* Ut prisca fides narrat. *St.* Antiqui monumenta perennia facti. *O.* Annales volvere priscos. *Cl.* Exefasque situ, & terrā, rubigine chartas Deposita testes fidei, monumenta verenda. *Sant.*

ANNĒ ? *Par.* SYN. an ? nūm ? nūnquid ? nōnē ? nē ? *PHR.* Fratre magis subito gloriæ anne viro ? *O.*

ANNECTŌ, is, nexi, & xūi, xūm, ērē. *Attacher à une chose.* *PHR.* Aurea coccineas annectit fibula vestes. *V.* (Vide VINCIO.)

ANNIBAL *Carthaginiensis dux præstantissimus, qui nondum viginti annos natus Hispaniam bello subegit, Alpes trajecit, Romanosque apud Cannas maximâ clade affecti.* *EPITH.* Lybicus, Afer, pœnus, punicus, gētulūs, tŷrīus, sidoniūs, fortis, &c. (Vide BELLATOR.) *PHR.* Dux punicus. *O.* Rex Nasamoniæ. *St.* Rector Libyæ. *Sil.* Sidonius ductor. *Sil.* Dirus per urbes Afer ut Italas, &c. *H.* Olim Romuleam bello qui terruit urbem. Quam si Pœnus transcenderet Alpes Annibal. *L.* Cum ferus Aufonias perfingeret Annibal arces. *Cl.* Ille saguntinæ vastator barbarus urbis, Hesperia domitor, qui Gallica rura peragrans Fregit inaccessas Alpēs... Primus fulmineum lento luctamine Pœnum Compressit Fabius: campo post ausus aperto Marcellus vinci docuit: sed tercia virtus Scipiada Latius tandem deterruit oris. *Cl.* Libyci tum gloria gentis Annibal antiquos volvit sub mente labores; Et Trebiam & Cannas, & adacti opprobria Lethi Torvus adhuc, ut quondam, italas cum verteret arces Victor, & admenso clades expenderet auro. *Rue.*

ANNICULŪS, ā, ūm. VAR. *D'un an.* Anniculus puer, Taurus. VAR. Annicula ætas. *Col.*

ANNIFER, ā, ūm. *PLI.* *Qui porte du fruit durant toute l'année.*

ANNIVERSARIŪS, ā, ūm. *Cic.* *Anniversaire, qui se fait tous les ans.*

ANNŌNĀ, æ. f. [Anni alimonia.] *Vivres, provision de vivres pour toute l'année.* *EPITH.* Fœcundā, largā, divēs, abundāns, brevīs, utilis, quæsitā, mōdicā, cōditā, paratā, domesticā, vilis, carā, cārīor, grāvīs, duriōr, fœcundī, laxiōr. SYN. Cibariā, victūs. SYN. T. Annona lactis, musti. *Col.* Annonæ caritas. *Cic.* Gravitas. *Tac.* Incendium. *QUIN.* *Cherté des vivres.* Annona crescit, ingravescit. *Caf.*

Annonam incendere. VAR. *Faire enclerir*. Annona laxat. *Liv.* Non habet pretium. *Cic. PHR.* Quoque modo vanos populi conficit amores Gnarus; & irarum causas, & summa favoris Annona momenta trahi: namque afferit urbes Sola fames, emiturque metus cum segne potentes Vulgus alunt. *Cl.* His opibus nunquam cara est annona veneni. *J. Pertrans.* Vilis amicorum est annona bonis ubi quid deest. *H.*

ANNOSUS, ā, ūm. *Vieux.* SYN. Vetus, antiquus, priscus, senex, longævus, vetulus. SYNT. Annosum ævum. *Pli.* Merum. *T.* Annosus senex. *O.* Annosa vetustas, senectus. *O. PHR.* In medio ramos annosaque brachia pandit. *V.* Pontificum libros, annosa volumina vatum. *H.* Quid cum balba feris annoso verba palato. *H.* Annoso robore Lucus. *Sil.* (*Vide Senex.*)

ANNOTINUS, ā, ūm. *COL.* D'un an. *Annōtinē* naves. *Ca. f.* [ab annona.] *Qui vont à la provision.*

ANNOTO. (*Vide ADNOTO.*)

ANNUA, ōrum. n. *Sue.* [pro mercede annua.] *Loyer, gages.*

ANNULARIS, m. f. arē. n. *D'anneau.* Annularis digitus.

ANNULARIUS, ii. m. *Cic.* Un faiseur d'anneaux.

ANNULATUS, ā, ūm. *Qui porte des anneaux.* Annulata aures *Pla.*

ANNULUS, & Annellus, i. m. *Dim.* Anneau à mettre au doigt. *EPITH.* Nitens, lucens, aureus, jugalis, argenteus, gemmatus, pretiosus. SYNT. Annulum detrahare, induere digitis. *Pli.* Annulo sigilla imprimere. *Cic.* Annulus signatorius. *Val.* *PHR.* Dat digitis gemmas, dat longa monilia collo. *O.* Gemmato niter annulus auro. *Sil.* Annulus inserta non bene fixus acu. *M.* Ter manus aurificis tenuem lunavit in orbem... digiti dulce ferentis onus. *Sau.* Ciceroni nemo ducentos Nunc dedit nummos. Nisi fulserit annulus ingens. *J.* Insignis equestris ordinis. Sepe notatus cum tribus annellis. *H.*

ANNUMERO, ās, avi, atum, arē. [Numero aliquid addere.] *Mettre au nombre.* SYN. Ascribo, accenseo. In numerum, refero. *PHR.* Et mihi nomen, tum quoque cum vates annumerarer, erat. *O.* Se quoque in exemplis annumerare solet. *O.* Virgilio annumerant gaudentes rure camœnæ. *H.* ANNUMERARE [pro numerare.] *Compter.* *PHR.* Dum properat versus annumerare tibi. *M.* (*Vide NUMERO.*)

ANNUNTIO, ās, avi, atum, arē. *Annoncer, porter une nouvelle.* (*Vide NUNTIO.*)

ANNUI, is, ui, ere. [Nutu assentire.] *Faire signe de la tête, que l'on consent à une chose. L'accorder.* SYN. Assentior, assensio, consensio, concensio, tribuo, do, permittio. *PHR.* Annuit, atque dolis risit Cytherea repertis. *V.* Annuit & totum nutu tremefecit Olympum. *V.* Annuit & motu signa secunda dedit. *O.* Annuimus pariter vetuli notique columbi. *H.* Ingentibus annuat ausis. *O.* Facilis petenti annuit. *Sant.* Nos tua progenies cæli quibus annuis arcem. *V.* Ubi primum vellere signa Annuerint superi. *V.* Sterneret ut subita mulctatam morte Camillam Annuit oranti: reducem ut patria alta videret, Non dedit. Quod si Deus ore sereno Annuerit, felix candide solus eris. *O.* Quibus fa-

cili Deus annuet aures. *Pr.* (*Vide PRECES. Preces exaudire.*)

ANNUERÈ pro nutu significare (*Vide NUTUS.*)

ANNUS, nī. m. *Année.* *EPITH.* Labens, brevis, velox, volvens, revertens, veniens, recedens, mobilis, volubilis, revolvibilis, remeabilis. *Præteritus, elapsus, exactus, profugus, recurrens, rediens, vigus, variabilis, labilis, fugax, celer, volucer, vertens, præceps, brevior, lubricus, vernus, æstivus, &c.* *Vide EPITH. Veris, æstatis, autumni, hyemis.* SYN. annuus orbis. Anni spatium. Tempus, cursus, vicēs. Annua morā, spatia, temporā. *PHR.* Vos o! clarissima mundi Lumina, labentem cælo quæ ducitis annum. *V.* Redit agricolis labor actus in orbem, Atque in se sua per vestigia volvitur annus. *V.* Longique perit labor irritus anni. *O.* Sive diem festum rediens adduxerit annus. *H.* Jam tum acer curas venientem extendit in annum Rusticus. *V.* Post aliquot aristas. *V.* Post certas hyemes. *H.* Annus in apricis maturat collibus uvas. Annus agit certā lucida signa vice. *T.* At vigilēs mundi, magnum & versatile templum Sol & Luna suo lustrantes luminē circum Perdocuere homines annorum tempora verti. *Lr.* Jacet extra sydera tellus, extra anni solisque vias. *V.* Auratis aperit cum cornibus annum Taurus. *V.* Multa ferunt anni venientes commoda secum; Multa recedentes adiunt. *H.* Jane biceps anni tacite labentis origo. *O.* à te principium Romano dicimus anno. *O.*

ANNI Quam cito labantur. *PHR.* Eunt anni more fluentis aquæ. *O.* Velox in terga revolvitur annus. *St.* Immortalia ne speres monet annus. *H.* Heu! heu? Fugaces posthume posthume labantur anni. *H.* Volucricque die rota præcipitis volvitur anni. *S.* Quot menses Lubricus annus habet. *O.* (*Vide TEMPUS temporis fu. a.*)

ANNUM, annos, agere. *PHR.* Hic mihi labentis pars anni magna peracta est. *O.* Apti Lusibus anni... spatiumque juvenæ Transi, & emeritis mediique temporis annis, Labitur occidæ per iter declivē senectæ. *O.* Nudus & hybernæ produces tempora brumæ, Nudus & æstivi tempora sicca canis. *T.* Pyliz nec fata senectæ Degere. *St.* Cum senior similes æquaverit annos. *O.* Qui nondum impleverat annum. *O.* Hic sua complevit... tempora perfectis quos terræ debuit annis. *O.* (*Vide VIVO. VITA.*)

ANNI Quatuor tempestates. *PHR.* Ver proterit æstas, Interitura simul Pomifer autumnus fruges effuderit, & mox Bruma recurrit iners. *H.* Jupiter antiqui contraxit tempora veris, Perque hyemes, æstusque, & inæquales autumnos, Et breve ver spatium exegit quatuor annum. *O.* Plenus & in partes quatuor annus eat. *Pr.* Temporibusque parem divisus quatuor annum. *V.* Vere prius flores, æstu numerabis aristas, Poma per autumnum frigori- busque nives. *O.* In species secedere quatuor annum Aspicias, aratis peragentem imitamina nostra: Nam tener & lactens, puerique simillimus ævo Vere novo est; tunc herba recens, & roboris expertus Turget, & insolida est, & spe delectat agrestes. Omnia tunc florent, florumque coloribus almus Ludit ager, neque adhuc virtus in frondibus ulla est. Transiit in æstatem post ver robustior

ætas: Ulla nec uberior, nec quæ magis ardeat ulla est. Excipit autumnus, posito fervore juven-
tæ, Maturus, mitisque inter juvenemque senem-
que, Temperie medius, sparsus quoque tempora
canis. Inde senilis hyems tremulo venit horrida
passu, Aut spoliata suos, aut quos habet alba ca-
pillis. O. Prima tibi procedat hyems, non frigore
torpens, Non canas vestita nives, non aspera ven-
tis; Sed trepido calefacta Noto: ver inde serenum
Protinus & liquidi clementior aura favoni Præ-
tis te croceis pingar, te messibus æstas Induat, autum-
nusque madentibus imbuit uvis. *Cl.*

ANNORUM *numerus.* ANNUS. 1. PHR. Ille moras
solis, quibus in sua regna rediret, Traditur exac-
tis disposuisse modis. His decies senos ter centum
& quinque diebus Junxit, & è pleno tempora
quarta die. Hic anni modus est; in lustrum ac-
cedere debet. Quæ consummatur partibus una
dies. O. Annus exactis completur mensibus orbis.
V. Interea magnum sol circumvolvitur annuum. V. Et
prius ætheræ moles circumvaga flammæ Annua
bis senis revocavit mensibus astra. L. Annua nos il-
lic tenuit mora. O. Signa Deus bis sex actio lustra-
verat anno. O. Donec sol annuus omnes. Confi-
ceret metas. St. Cum sol duodena peregit Signa. O.
Dum venit huc rumor, properataque carmina fiunt
Factaque eunt ad vos, annus abisse solet. O. Cunc-
tantem spatio Longius annuo. H. Altriferum velox
cum circulus orbem Torfit; & amissæ redierunt
montibus umbræ. St. Pene suum rediit circumfluvius
annus ad orbem; Et prope defessis Phœbus anhe-
lat equis.

ANNI. 2. PHR. Bis me sol adiit gelidæ post frigora
brumæ; Bisque suum tacto pisce peregit iter. O.
Hic tibi bisque æstas, bisque cucurrit hyems. O. Ut
patriæ careo, bis frugibus area trita est, Dissiluit
nudo pressa bis uva pede. O. Signa recenscebat bis sol
sua: tertius ibat annus. O. Altera jam sylvas revo-
catis frondibus æstas Vestit, & sylvas altera nu-
dat hyems. *Hosch.* ANNI. 3. PHR. Tertia dum
Latio regnantem viderit æstas; Ternaquo transie-
runt Rutulis hyberna subactis. V. Ut sumus in Ponto
ter frigore constitit Ister; Facta est Euxini dura ter
unda maris. O. Tertius æquoreis inclusum piscibus
annuum Finierat Titan. O. Hic tertius December,
ex quo destitit. H. Tertia messis erat cum, &c. O.
Tertius ibat Annus. O. Bruma ter posuit nives,
Et tertia jam falce decubuit Ceres. S. Tertia nuda-
tos acceperat area messes; Inque cavos ierant tertia
musta lacus. O. Fortuna lustro prospera tertio. H.
Viderat... ter nive conspicuum, ter quoque messe
solum. *Saut.* Nec adhuc trieteride plenâ. M. ANNI.
4. PHR. At tribus exactis ubi quarta accesserit ætas,
V. Ut careo vobis... quatuor autumnos Pleias or-
ta facit. O. Hic me pugnante cum frigore, cum-
que sagittis, Cumque meo fato quarta fatigat
hyems. O. Quarta redit duris & jam messoribus
æstas. Et toties cano bruma gelu rigit. *Auf.* Ut
me pontus habet, quater arva colonus aristis. Nu-
davit: quater est falce resecta Ceres. O. ANNI.
5. PHR. In Scythiâ nobis quinquennis Olympias
acta est: Jam tempus lustris transit in alterius. O.
Jam tempora Titan Quinque per autumnos repe-
titis duxerat annis. O. ANNI. 6. PHR. Sex mihi

natales ierant. O. Hæc mihi in Euxino bis tertia du-
citur æstas Littore. Jam me... nivali sexta relega-
tum bruma sub axe videt. O. ANNI. 7. PHR.
Septima post Trojæ excidium jam volvitur æstas. V.
Nam te jam septima portat Omnibus errantem
terris & fluctibus æstas. V. Neque enim plus septi-
ma ducitur æstas. V. Per mare per terras septima
jactat hyems. O. Septimus octavo propior jam fuge-
rit annus. H. Septimus hæc sequitur repetitis fasci-
bus annus. L. ANNI. 8. PHR. Jam mihi post
lustrum tertia messis erat. O. Jamque octava mihi
revolutis mensibus æstas Ibat; & octavis ævum
florebat aristis. O. ANNI. 9. PHR. Jam novies
emensus iter cælestia Phœbus signa... cursu lustra-
rat anheho. Est mihi nonum superantis annum
Plenus albanus Cadus. H.

ANNI. 10. PHR. Jamque ferè tracto duo per quin-
quennia bello. O. Bellantem geminis tenuit te Gallia
lustris. St. Decimum modo cœperat annum Ex-
cessisse puer. Sil. Decimo jam vincitis anno. St. Bella
bis quinis operatus annis. *Boet.* Uvas decies autum-
nus tulit. *Com.* ANNI. 11. PHR. Jamque unus
lustris geminis accesserat annus. Sil. Undecimum
exactis complerat cursibus orbem Phœbus. O.
ANNI. 12. PHR. Alter ab undecimo jam tum me
cœperat annus. V. Addideratque annos ad duo lus-
tra duos. O. Et jam bis senos crescens exegerat an-
nos. *Vida.* ANNI. 13. PHR. Bis senis modo messi-
bus peractis, Vix unum puer applicabat annum.
M. Septimus à sexto glomeratis orbibus annus La-
bitur. O. Tertius Interea decimo successerat annus.
O. Bis senis unum addideras natalibus annum.
Saut. ANNI. 14. PHR. Bis septima ducitur
æstas. L. Jam quartus ad lustra duo successerat an-
nus. O. Dempro tria lustra peregerat anno. *Saut.*
ANNI. 15. PHR. Jam tria lustra puer, furto con-
ceptus, agebat. O. His tria cum fecit primum quin-
quennia. O. Arcas adest, ter quinque ferens natali-
bus annos. O. ANNI. 16. PHR. Jamque ter ad
quinos unum Cephissus annos Addiderat. O. Et
octonos bis jam tibi circuit orbes Vita. *Auf.* Nam-
que bis octonis nondum rex præditus annis. Sil.
Egregius formâ quam divite cultu Augebat, bis
adhuc octonis integer annis. O. Pulcher & octonis
ierum natalibus actis. O. ANNI. 17. PHR. Sep-
timus à decimo jam tunc accesserat annus. L.
ANNI. 18. PHR. Martia ter senos proles adoleve-
rat annos. O. ANNI. 19. PHR. Quarta tribus
lustris addita messis erat. M.

ANNI. 20. PHR. Occidit, & misero steterat vigesi-
mus annus. Pr. Jamque decem vitæ frater gemina-
verat annos. O. Nondum vigesima venerat æstas.
L. Bis denos salva per annos. Pr. Quamvis nunc ju-
venile decus mihi pingere malas Cœperit; & non-
dum vicesima venerit ætas. O. ANNI. 30. PHR.
Triginta magnos volvendis mensibus orbes Impe-
rio explebit. V. Tecum ter denas numeravi Posthu-
me brumas. M. Frigida ter decies nudatum fron-
dibus ævum Tendit hyems, vestire gelu; totiesque
solutis Ver nivibus, viridem monti reparavit amic-
tum Ex quo, &c. Cl. Ter denis urbem redeuntibus
annis... Condet. V. Tricesima currit Bruma fere.
Cl. ANNI. 40. PHR. Prospera bis quatuor fluxe-
runt tempora lustris. Ser. Jam quater in decimum

sol se convolverat annum Jam quater in sese decimi rediere labores Solis. Cujus Octavum trepidavit ætas Claudere lustrum. *H.* ANNI. 50. *PHR.* Jamque decem lustris omni sine labe peractis. *O.* Lustris mihi jam bis quinque peractis. *O.* Post dena Phœbi lustra. *S.* ANNI. 60. *PHR.* Bis sex lustra fere confecerat igneus axis. *Mani.* Hic prope ter senas vidit Olympiadas. *M.* ANNI. 70. *PHR.* Quatuor atque decem cursu quinquennia Phœbus Addiderat. *Mani.* ANNI. 80. *PHR.* Dextra bis octonis fluxerunt sæcula lustris. *Auf.* Sic multas hyemes atque octogesima vidit Solstitia. *J.* ANNI. 90. *PHR.* Et jam complebat genitor sua fata novemque Addiderat lustris altera lustra novem. *O.* ANNI. 100. *PHR.* Centum fecundos Titan renovaverat annos. *T.* Si numero non fallor, ait, centesima currit Bruma. ANNI. 200. *PHR.* Vixi annos bis centum, nunc tertia Vivitur ætas. *O.* ANNI. 300. *PHR.* Hic jam ter centum toros regnabitur annos, Gente sub HecTORÆ. *V.* Vixerit ille senex quamvis, dum terna per orbem Sæcula fertilibus Titan decurrant horis. *Cl.*

ANNORUM longa series. *PHR.* Veniet lustris labentibus ætas. *V.* Tot jam labentibus annis. *V.* Annorum series & fuga temporum. *H.* Annorum spatia. *Pr.* Olim volventibus annis. *V.* Et nomen fama tot ferre per annos Tithoni primâ quot abest ab Origine mundus. *V.* Multosque per annos Stat fortuna domûs, & avi numerantur avorum. *V.* Innumera æterno volvuntur sæcula lapsu. Nec jam dictis exolvere fas est Annorum seriem, jam conturbata petantur Millia, jam nullo tempus numerabile sæculo. Cum sæcula centum Vixerit, & multis cumularit millibus annos. Quotiesque recurrens lustrabit mundum vario sol igneus Orbe. *Mani.*

ANNUS [pro ætate] *age, vie.* *PHR.* Silenusque suis semper juvenilibus annis. *O.* Integer annorum. *St.* Maturior annis Remulus. *O.* Maximus annis. *V.* Et fama obscurior annis. *V.* Filius ante diem patrios inquit in annos. *O.* Quid mihi livor edax ignavos objicis annos. *O.* nati melioribus annis. *V.* Nunc opus est succis per quos renovata senectus In flore redeat; primosque recolligat annos. *O.* Omnes ut tecum meritis pro talibus annos Exigat. *V.* O! mihi præteritos referat si Jupiter annos. *V.* Jam subeunt anni fragiles, & inertior ætas. *O.* In senium vergentibus annis. *L.* (Vide VITA.)

ANNUS, *â, um.* *Qui dure un an, ou qui se renouvelle tous les ans.* *SYNT.* Annua vita. *Pla.* Munera, dies, tempora. *Cic.* Certamina, *L.* Spectacula. *O.* Cultura. *H.* Vice. *Pl.* Annuus sumptus. *Cic.* Orbis. *V.* *PHR.* Annuus exactis completur mensibus orbis. *V.* annua vota tamen solemnescunt ordine pompas Exequimur. *V.* Milio venit annua cura. *V.*

ANODYNÂ, *orûm, n.* *Cel.* [Remedia somnum conciliantia.] *Remedes Anodyns.*

ANONYMUS, *i. f. Pl.* [Sine nomine.] *Qui n'a point de nom.*

ANORMYS, *m. f. mē. n. H.* [Sine normâ.] *Qui vit sans regle.* *PHR.* Rusticus anormis sapiens crassâque Minervâ. *H.*

ANQUIRÔ. Anquirere capite. [Pro inquirere. *Liv.* Pour suivre à mort. (Vide INQUIRO.)

ANSÂ, *â. f.* [Quâ vas teneri solet.] *Anse d'un vase,*

SYN. *Ansûli.* *EPITH.* Pandâ, durâ, tortillis, ferreâ. *PHR.* Et gravis attritâ pendebat Cantharus ansâ. *V.* Erat alveus illic Fagineus durâ clavo suspensus ab ansâ. *O.* Tortilis à digitis excidit ansa meis. *O.* Pandâ ruber urceus ansâ. *M.*

ANSÂ calceorum [per transi.] *Controïe.* *PHR.* Ansâque compressos alligat arcta pedes. *T.* ANSÂ *Metaph.* [pro occasione.] *Occasion.* Ansâ sermonis. *Cic.* Ansâ ad reprehendendum. *Cic.*

ANSATÛS, *â, um.* Vas ansatum. *COL.* *Qui a une anse.* Ansatus homo. *TER.* *Ironicè* [subnixis alis sese inferens] *Un homme qui met les mains sur les côtés.*

ANSËR, *ëris.* *Oyson, oye.* *EPITH.* Vigîl, cûstôs, garûlûs, sâgâx, fluvialis, iners, candidûs, stridens, argûtûs, clamôsûs, âquiticus, palustris, albus, raucus, tardus, edax, stridulus, âquosûs, fluvialis, amnicolâ, improbus, latipēs. *PHR.* Canibusque sagacior Anser, Tarpeia quondam (*irruentibus Gallis*) felix custodia rupis. *O.* Humanum longè præsentit odorem Romulidarum arcis servator candidus Anser. *Lr.* Et defensus vigili capitolia voce Anseribus. *L.* Strepit improbus Anser. *V.* Digna sed argutos inter strepere Anser olores. *V.* Anseris & tutum voce fuisse jovem. *Pr.* Unicus anser erat minimæ custodia villæ. *O.* anser ferrato morsu. *Pl.* Bifero plumosam corpore messem Nutrit. *Pol.* Latipedeque anatem cernes excedere ponto. *M.*

ANSERCÛLÛS, *li. m.* *COL.* *Petit oyson.* ANSERINÛS, *â, um.* *COL.* *a'o, d'oison.*

ANTÆ, *antem. f. Plur.* *VIT.* [Ostiorum latera.] *Pi. last vs.*

ANTANDRÛS, *i. f.* [Urbs Myfiæ.] *Antandro.* *PHR.* Classẽmque sub ipsâ Antandro, & Phrygiæ molimur montibus Idæ. *V.*

ANTÆÛS, *âi.* *Agas quem à Neptuno tellus terribilem Libycis partum concepit in arvis.* *L.* Hoc quoque tam vastam cumulavit munere vires Terra sui foetus, quod cum tetigere parentem, Jam defecta vigent, renovato robore, membra. *L.* *Hercules tamen* domuit sævoque alimenta parentis Antæo Eripuit. *O.* Herculeis pressum, sic fama, lacertis Terrigenam sudasse Libyn. *St.* Herculis Antæum procul à tellure tenentis. *J.*

ANTË. *Adv.* *Auparavant.* *SYN.* Antëa, priûs. *PHR.* Pascite ut ante Boves pueri. *V.* Quæ multò ante memor provisa repones. *V.* ANTË *Præp.* *Devant.* *SYN.* Corâm, præ, palam, prò. *PHR.* Ante ora patrum. *V.* Coram ante oculos. *Ter.* Palam ante oculos. *Cic.* Ipse sinu pro se portant. *V.* Pro turribus astant. *V.* Pro portis... sustentant aciem. *V.* ANTË. *Plus.* *PHR.* Scelere ante alios immanior omnes. *V.* Cara mihi ante alias. *V.* Ante omnes stupet ipse Dares. *V.* ANTË. *Avant.* *PHR.* Ante annos, animumque gerens curamque virilem. *V.* Sed cadat ante diem. *V.* Ante cibum. *H. i. imp ansis.*

ANTEA. *Auparavant.* *SYN.* Antë, priûs, olim. *PHR.* Antea furato lustrantem mœnia curru. *St.* Nil me, sicut antea, juvat scribere. *H.*

ANTEACTÛS, *â, um.* *Pass.* *auparavant.* Anteaacta vita. *Cic.* Verustas. *Lr.* *PHR.* dixit &, anteaactis veluti malè crederet, hastam Misit. *O.*

ANTEAMBULÔ, *ônis. m.* *Qui marche devant un grand Seigneur, ou devant quelque Magistrat, &c.*

comme Huiffier, Bedeau. PHR. Sum comes ipse tuus tumidique antecambulo regis. M. Salutatur antecambulones & togatulos inter, &c. M.

ANTECANIS, CIC. *L'astre qui précède la canicule.*

ANTECAPĪŌ, is, cēpti, cāptūm, ērē. *Prévenir.* Antecapere tempus. Sal. Luxu antecapere famem. Sal.

ANTECEDŌ, is, cēsī, cēsūm, ērē [proprie præcedere.] *Préceder.* Succinctus neque cursor antecedit. M. Antecedens annus. Plī.

ANTECEDERĒ [per transi.] *Surpasser.* Antecedere alicui, & alicquem ætate, usu rerum, dignitate. Cic.

ANTECELLŌ, is, ūi, ērē. *Surpasser, exceller.* SYN. Sup̄cēŏ, ēxcēllō, præcēdō, vīncō, præstō. SYNT. Antecellere alicui, alicquem, in re aliquā. Cic. (Vide VINCO. SUPERO.)

ANTECESSŌ, ōnis. f. CIC. *Ce qui a précédé.*

ANTECESSŌR, ōris. m. Caf. [Qui antecedit.] *Coureur d'armée.*

ANTECESSŪS, ūs, m. SEN. *Anticipation, avance.*

ANTEĒŌ, is, īvi, īrē. *Aller, marcher devant.* SYN.

Antecēdō, prævērtō, prævēnīŏ. SYNT. Anteire vehiculo. Sue. Anteire ventos. Sil. PHR. nunc præcedentem sequitur, nunc prævius anteit. O. ANTETĒIRĒ [pro antecellere, sup̄erare, vīncere.] *Surpasser.* PHR. Qui candore nives anteirent, cursibus auras. V. Quantōque ratem qui temperat, anteit remigis officium. V. Virtus anteit rebus omnibus. Pla.

ANTEEXPECTATŪM. Adv. *Contre toute sorte d'attente.* PHR. Antexpectatum positus stat in agmine castris. V.

ANTEFACTŪM, tī. n. LIV. *Action passée.*

ANTEFERŌ, fers, tūli, latūm, f rē. *Préferer*

SYN. Antepōnō, malō, præfēŏ, antehabēŏ. PHR.

Te nostris ducibus, te graius anteferendo. H. Quæ quibus anteferam. V. Quam Juno fertur terris magis omnibus unam Posthabita coluisse Samo. V. Atque bonos mores legibus antetulit. Aus. Ne me sibi præferat illa. V. Hanc mortem fati magni præferre Catonis Fama potest. M. Tunc ego Romanis præferar ingenius. Pr. Et sibi præferri se gaudet. O.

ANTEFERRE. *Porter devant.* Antetulit gressum. V. Il marcha devant.

ANTEFIXŪS, ā, ūm. Antefixa ora truncis arborum.

TAC. *Des côtes fichées à des troncs.*

ANTEGENYALIS. m. f. alē. n. PLI. *Ancêtre.*

ANTEGRĒDYŌR, ēris, ēssus sūm, ēdī. CIC. *Marcher devant.*

ANTEHABĒŌ, ēs, ērē. TAC. *Préferer.* (Vide ANTEFERO.)

ANTEHAC. Adv. *Auparavant.* (Vide ANTĒ.)

ANTELOCANŪS, ā, ūm. *Devant le jour.* Dolebat Demosthenes si quando opificum antelucanā victus esset industriā. Cic.

ANTEMALŌRŪM [i. malorum ante actorum.] *Des maux passés.* Neque enim ignari sumus ante malorum. V.

ANTEMERYDIANŪS, ā, ūm. CIC. *Avant midi.* (Vide MERIDIE.)

ANTENNÆ, arūm. f. [Quasi ante amnem positæ. Urbs Sabinorum.] *Antenne.* Ardea Crustumerique & turrigeræ Antennæ. V.

ANTENNĀ, æ. f. [Lignum per transversum in malo positum, ad quod velum alligatur.] *Antenne de navire.* EPITH. Vel̄ferā, alitā, velātā, transversā, summā. PHR. Cornua velatarum obvertimus antennarum. V. Quo non alius conscendere summas Ocyor antennas. O. Antennæ gemino consistite cornu. St. Effugit hybernas demissa antenna procelas. O. Antennæque gemant. H. Antennis subnectere velum. O. Velane pressa gravi spiritu antennæ tremant. S.

ANTENŌR, ōris. m. Trojanus (*proditā ut credi- rum est patriā*) venetiā petiit, urbemque in eā condidit. PHR. Antenor potuit mediis delapsus Achivis Illyricos penetrare Sinus atque intima tutus Regna Liburnorum & fontem superare Timavi. V. Adjice Trojanum suaforem Antenora pacis. O. Flacce Antenorei spes & alumne Iaris. M.

ANTEOCCŪPŌ, as, avi, atūm, arē. *Prévenir.* Anteoccupat quod putat opponi. Cic.

ANTEPILANI, ōrūm. LIV. *Soldats qui marchoient devant ceux, qui étoient armés de javalois.*

ANTEPONŌ, is, pōsui, pōsitūm, ērē. *Préferer.* (Vide ANTEFERO.)

ANTEQUĀM. *Avant que.* SYN. Priūsquā. PHR. Ante pudor quā te violem. V. Antequam magnum fabricaret orbem. M. Ante domandum Ingentes tollent animos (Equi.) V. Ante mare & terras. V. Ante etiam sceptrum Dictæ regis, & ante Impia quā cæsis gens est epulata juvenis. V.

ANTERYŌR, m. f. iūs. n. *Antérieur, qui est devant.* Anterior numero est. H.

ANTĒS, iūm. m. Plī. [Extremi vinearum ordines.] *Les Seps qui bordent les vignes.* PHR. Jam canit extremos effectus vinitor autes. V.

ANTESIGNANI ōrūm. m. Plī. [Ante signa positi.] *Soldats qui marchoient au combat devant les enseignes.*

ANTĒSIŌ, as, antestitī, arē. *Surpasser.* Antestare viribus alicui. Cic. (Vide VINCO.)

ANTESTŌR, arīs, atūs sūm, arī. *Prendre quelqu'un à témoin, l'obliger à rendre témoignage en justice.* Licet antestari. H. Impubes non potest antestari. Liv.

ANTEVENIŌ, is, venī, vēntūm, īrē. *Devancer, précéder, prévenir quelqu'un.* SYN. Prævērtō, prævēnīŏ, antegrēdyŏr. SYNT. Antevenire milites. Tac. Infidias. Sal. PHR. Antevenis tempus non expectantibus ultro. Cl. Anteveni, & sobolem armento sortire quotannis. V.

ANTEVERTŌ, is, vērtī, vērsūm, ērē. *Devancer, prévenir quelqu'un.* SYN. Anticipō, prævērtō, prævēnīŏ, præcēdō. SYNT. Facinus antevertit. Cic. Damnationem veneno antevertit. Tac.

ANTEVŌLŌ, as, avi, atūm, arē. *Courir, aller devant.* SYN. Prævērtō, antecēdō, præcūrrō, prævōlō, prævēnīŏ. PHR. Antevolat comitique timet, &c. O. Turnus ut antevolans tardum præcesserat agmen. V. Antevolat currum. St. (Vide EO. CURRO.)

ANTHEDŌN, ōnis. f. [Mespili genus.] *Un Néflier.* PHR. Carpsit & Euboicā vivax Anthedone gramen. O.

ANTHEDŌN Urbs Bæotia. PHR. Nuper in Euboicā versis Anthedone membris. O.

- ANTHĒMIS**, ἰdis, f. *PLI.* [*Flos, Camomille.*]
ANTHĒAS, ἄ. *Piscis.* *PHR.* Anthias his tergo quæ non videt utitur armis. *O.*
ANTHRAX, ἄcis. *m. PLI.* [*Carbunculus pestifer.*]
Charbon de peste. Hinc ANTHRACINUS, ἄ, ὤm.
Var. [*Pro lugubri.*] *Noir, de défil.*
ANTHRŌPŌPHĀGI, ὄrūm. *PLI.* [*Populi humanā carne victitantes.*] *Antropophages.* *EPITH.* Bārbārī, fērī, crudēlēs, inhūmānī. *PHR.* Visceribus miserrorum & sanguine vescitur atro. Vidi egomet duo de numero cum corpora nostro Prensā manu magnā medio resupinus in antro Frangerem ad saxum; sanieque aspersa natarent Limina: vidi atro cum membra fluentia tabo Manderet, & trepidi tremere sub dentibus artus. *V.*
ANTHŪS, ī. *m. & f.* [*Avis quæ Equorum hinnitum imitatur.*] *Bruant.*
ANTYCIPŌ, ἄs, ἄvī, ἄtūm, ἄrē. *Anticiper, s'avancer.* *SYN.* ὀccipō, prḗvētō, prḗvēniō. *PHR.* æstivum suades anticipare diem. *O.* Ne lubrica Buxus Anticipet sedem. *Rap.*
ANTICYRĀ, ἄ. *f.* [*Insula Ellebori ferax.*] *Anticyre.* *EPITH.* Mēdicā, sḗnā. *PHR.* J, bibe dixissem purgantes pectora succos, Quidquid & in totā nascitur Anticyrā. *O.* Si tribus Anticyris caput insaniabile nunquam Tonfori Lycino commiserit. *H.* Naviget Anticyram. *H.* Dauda est Ellebori multo pars maxima avaris: Nescio an Anticyram ratio illis destinet omnem. *H.*
ANTIDŌTŪS, tī, f. & ἄntidōtūm, tī. *n. PLI.* *Antidote, contre-poison.* (*Vide REMEDIUM. VENENUM. Venenum expugnare.*)
ANTIGŌNE, ἔs. *f.* *Filia Laomedonis & Priami soror, quam ob superbium forma Juno in Ciconiam mutavit.* *PHR.* Pinxit & Antigonen ausam contendere quondam Cum magni consorte Jovis; quam regia Juno In volucrem vertit: nec profuit Ilion illi, Laomedonve pater, sumptis quin candida pennis Ipsa sibi plaudat crepitante Ciconia rostro. *O.*
ANTIGŌNĒ *Alia ejusdem nominis Oedipi regis Thebanorum filia, quæ patri caco exulique via dux extitit: propter quam pietatem jussu Creontis tyranni jugulata est. Hæmonque ejus amator ad moriū tumulum se interfecit.* *PHR.* Quid non Antigones tumulo Bæetius Hæmon Corruit ipse suo faucibus ense latus. *Pr.* Producere tristes Exulis ausa vias. *St.* Fratrem (*E: heoclem*) Thebana peremptum Supposuit tumulo rege vetante soror. *O.*
ANTIGŌNIĀ, ἄ. *f. PLI.* *Oppidum Troadis Romanorum colonia.*
ANTIGONŪS. *Rex Macedonum, & Alexandri magni frater.*
ANTIŌCHŪS *Nestoris ex Eurydice filius interfectus in bello trojano à Memnone aurora filio.* *PHR.* Tu semper urges flebilibus modis Mysten ademptum. At non ter ævo functus amabilem Ploravit omnes Antilochum senex Annos. *H.* Sive quis Antilochum narrabat ab Hectore victum Antilochus nostri causa timoris erat.
ANTIMACHŪS *Colophonius poeta græcus.* *PHR.* At populus tumido gaudeat Antimacho. *C.* Tu non Antimacho, non tutior ibis Homero. *Pr.*
ANTINOŪS *Unus è procis Penelope.* *PHR.* Penelopen neque neglecto rumore mariti Nubere lascivo co-

- geret Antinoo. *Lr.*
ANTIŌCHĪA *Syria pars est & nomen multarum urbium.* *PHR.* Tertia Phæbææ Lauri domus Antiohia. *Auf.*
ANTIŌCHŪS *Nomen multorum regum syria.* *PHR.* Nec tamen Antiochus, nec erit mirabilis illic. *J.*
ANTIŌPĀ, ἄ. *Nyctei regis filia & uxor Lyci Thebanorum regis, quæ à Jove zeithum & Amphionem filios suscepit.* *PHR.* Addidit ut Satyri cælatus imagine pulchram Jupiter implevit gemino Nyctei da factu. *O.* Tu licet Antiopæ formam nycteidos, & tu Spartanam referas laudibus Hermionem. *Pr.* Invocet Antiopæ quem nisi victa Jovem. *Pr.* Sunt quos Pacuvius & verrucosa moretur Antiopa (*Pacuvii tragedia*) ærumnis cor lætificabile fulta. *P.*
ANTIPĀTĒR *Succesor Alexandri in regno Macedonia.*
ANTIPĀTHĪA. *PLI.* [*Latine repugnantia.*] *Antipatie, opposition d'humeur & d'inclination.*
ANTIPHĀTĒS *Filius Nothi Sarpedonis.* *PHR.* Et primum antiphaten, is enim se primus agebat, Thebanā de matre nothum sarpedonis alti. *V.*
ANTIPHĀTĒS *Alius fuit Lastrigonum rex, Lami filius, qui Formiarum oppidum condidit: cum ceteris Lastrigonibus, humanā carne vescēbatur.* *PHR.* Inde Lami veterem Lastrigonis, inquit, in urbem Venimus; antiphates terrā regnabat in illā. *O.* Quis non antiphaten Lastrigona devovet. *O.* Incultos adiit Lastrigonas, Antiphatenque. *T.*
ANTIPODĒS, ὀdūm. *m.* [*Qui nostris adversa premunt vestigia plantis.*] *Les Antipodes.* *PHR.* Teque interjecto mundi pars altera sole, &c. *T.* Illi cum videant solem, nos sydera noctis Cernere, & alternis nobiscum tempora cæli Dividere, & noctes pariles agitare diebus. *Lr.*
ANTIPOŪS, is. *f. Liv.* [*Urbs Galliæ narbonensis.*] *Antile, ville maritime de Provence.*
ANTIQUARIŪS; īī. *m. Sue.* *Antiquariā, ἄ. f. J.* *Celui ou celle qui affecte d'user de vieux mots.* *PHR.* Ignotosque mihi tenet antiquaria versus. *J.*
ANTIQUĒ. *ADV.* *à l'antique.* *PHR.* Si quædam nimis antiquæ, si pleraque duræ. *H.*
ANTIQUITĀS. *acis. f. Cic.* *Antiquité, ancienneté, les anciens.* *SYN.* Vētustās. *EPITH.* Priscā, vētus, longā, fabulōsā, mēdax, vērā. *PHR.* Nisi sit pro teste vetustas. *O.* Ut prisca gens mortalium. *H.* Famam miratrix senioris ævi. *H.* Laudamus veteres; & nostris utimur annis. *O.* Omnia post obitum fingit majora vetustas, Majus ab exequiis nomen in ora venit. *Pr.* Meque inter feros laudabit Roma nepotes; Illum post cineres auguror esse diem. *Pr.*
ANTIQUITŪS. *ADV.* *Anciennement.* *SYN.* Ōlim, quondam, ἄliās, ἄntiquē. *PHR.* fundamenta Capyn posuisse antiquitus urbi. *Sil.*
ANTIQUŌ, ἄs, ἄvī, ἄtūm, ἄrē. *Abolir.* *Antiquare legem.* *Cic.* (*Vide ABOLIO.*)
ANTIQUŪS, ἄ, ὤm. *iōr, iſſimūs.* *Antique, ancien.* *SYN.* Vētūs, vētustūs, priscūs. *SYNT.* Antiqua stirps. *V.* Homo antiquā virtute ac fide. *Ter.* Antiqui homines. *Cic.* Mores. *Pla.* Antiquasque domos avium. *V.* Antiquo censu dives. *H.* Longo spectabilis ævo. *Sant.* Res antiquæ laudis. *V. i. majoribus laudata.* Terra antiqua, potens armis. *V.* Urbs antiqua fuit, &c. *V. i. nobilis.* Antiquis nobilibus Ortus. *Quin.*
Antiquas

Quin. Antiquus amicus. O. i. longo usu cognitus. Hinc ANTIQUUS [pro caro.] Cher. Antiqua patria. V. Cura antiquissima. Cic. Nil sibi sanctius & antiquius. Cic. PHR. Hospitis antiqui solitas intravimus aedes. O. Nec mihi jam patriam antiquam spes ulla videndi. V.

ANTIRRHINON, ī. n. Pli. [Herba] Mourron.

ANTISSA, æ. f. Liv. Urbs in Lesbo insula.

ANTISTES, istis. m. [qui cæteris antecellit.] Le premier, celui qui est au dessus des autres. SYNT. Antistes juris. Quin. Antistes artis. ANTISTES. m. & Antistes sacrorum, Deorum. Cic. Le premier Prêtre parmi les Payens. Antistita, æ. f. Cic. Prêtresse des faux dieux. PHR. Non fuit illa sui vanas antistitis unquam Esse preces. O. Antistita Phœbi. O. ANTISTES pro Episcopo. (Vide Eris-copus.)

ANTISTO, as, are. Apud veteres [pro antecellere.] Surpasser. PHR. Herculis antistare autem si facta putabis, Longius à verà multò ratione ferere. Lr. (Vide SUPERO. VINCO.)

ANTITHALAMUS, mi. m. Vir. Amichambre.

ANTITHETON, ti. n. F. u. a. cum contraria contrariis opponuntur, ut frigida pugnabant calidis humentia siccis. O. Antithese. PHR. Crimina raris librat in antithetis, doctas posuisse figuras Laudatur. P.

ANTIUM, ī. n. Oppidum Latii, ubi erat templum Minæ. PHR. Et Diva gratum quæ regis Antium. H.

ANTLIA, æ. f. Machine à tirer de l'eau, comme pompe, &c. PH. Curva laborantes antlia tollit aquas. M. Cavis tæcti niphone colonus, Ducit aquas puteis; & quæ natura recusat Arte facit fontes: it machina penilis alto è tubulo, Lymphas motu Siphonis anhelo Quæ sursum attollat, moles licet ipsa repugnet. Quæis aquas sub ponte novo Samaritidis ab imo Excelsa educit fluvio, educasque refundit. Rap. Anni imminentem quis posuit rotam, Quà flumen imum jam dociles super Attollat undas. Sant.

ANTONINUS Romanus imperator pius dictus.

ANTONIUS nomen amilæ apud Romanos nobilissima. PHR. Hinc ope barbaricâ variisque Antonius amicus, &c. V. Antoni non ut magis alter amicus. H.

ANTRUM, ī. n. Anre, caverne. EPITH. Abditum, frigidum, obscurum, fœvum, cævum, gelidum, immanè, viridè, nigrans, udum, opacum, vastum, cîpax, immensum, curvum, ingens, concivum, sinuosum, sylvestre, abruptum, cîvernòsum, arcinum, resonans, gelidum, mûscosum, nemoròsum, inhospitum, tæctum, pumiceum, scabrum, umbriferum, scopulifera, squallens, frondosum, exelsum, cæsium, litibrosum, silens, tæctum, profundum, secretum, remotum, scrupulum, excelsum, caliginis, picium, vucum, horridum. SYN. Caverna, specus, spelunca, spelæum, litæbra, fœvæ, cavi, recsus, fœsus. R. p. s. ex se civum. Sarcophagus litæbra. Cava ripas. Cavius mons. Fœrarium lustrum, domus, cubitum. V. Litibula. C. PHR. Propioraque manibus antra. V. Curvis immugit Ætna cavernis. V. Saxo occultabat opaco. V. Montis Pars exhausta manu; partem sua ruperat ætas. S. Antra subit tophis laqueata, & pumice vivo. O. Et vastas

aperit fauces sub rupibus antrum. Et vasto in putei faciem descendit hiatu. Quà cavus excelsus pumex testudinar antrum. Pendentia pumice recta. V. Est specus ingens Exelsi latere in montis. V. Scopulis pendentibus antrum. V. In convexo nemorum sub rupe cavatâ. V. Speluncaque tegant & saxea procubet umbra. V. Rorantia fontibus antra. O. Apparent intra latebræ, quas gurgès opacus Implet, & abstrusos ducit in antra sinus. Cl. Scabro pendentia topho Antra. O. Exiguo stillant sudantia rore. L. Recessus Speluncæ similis nativo pumice tectus. O. Hic candida Populus antro Imminet. V. Quam subter specus, & Cyclopus exelsa caminis Antra Ætnæa sonant. V. Aut alti fornice saxi. V. Superque immane barathrum Cernatur; trepidentque immisso lumine manes. V. Cavis grave rupibus antrum It montem in medium. S. Latebris horrenda ferarum Mænala. O.

ANTRI Descriptiones. Spelunca alta fuit vastoque immanis hiatu Scrupea, tuta lacu nigro, nemorumque latebris; V. Jam pridem saxi suspensam hanc aspice rupem Hic spelunca fuit vasto submota recessu Semihominis Caci, facies quam dira tegebat solis inaccessible radiis. V. Vallis in extremo est antrum nemorale recessu, Arte laboratum nullâ: simulaverat artem Ingenio natura suo; nam pumice vivo Et levibus tophis, nativum duxerat arcum. O. Est specus in medio virgis ac vimine densus, Efficiens humilem lapidum compagibus arcum, Uberibus fecundus aquis, ubi conditus antro Martius Anguis erat. O. Aspice ut antrum Sylvestris raris sparsit labrusca racemis. V. Stabat acuta flex præciliis undique saxis Speluncæ dorso insurgens, altissima visu. V. Sic ait, & se antro gradiens præmittit opaco. Ille subit, magnos terræ miratus hiatus, Squallentesque situ æterno, & sine lumine vastas Speluncas, terramque meantia flumina subter. O. Sunt mihi pars montis niveo pendentia saxo Antra, quibus nec sol medio sentitur in æstu, nec sentitur hyems. O.

ANTRA nominibus habitata. PHR. Cum vitam in sylvis inter deserta ferarum Lustra domosque traho. V. Ipsi in defossis specubus secunda fuit altâ Otia agunt terrâ. V. Cæcas habitare cavernas. L. Proque domo, longis spelunca recessibus ingens, Abdita, vix ipsis invenienda feris. O. Cum frigida parvas Præberet spelunca domos, ignemque laremque Et pecus & dominos communi clauderet umbrâ. J. Arboribus tæcto discumbere jussit antro. O. Horrendæque procul secreta Sybillæ Antrum immane petit. V. Intus aquæ dulces, vivoque sedilia saxo Nympharum domus. V. Sub exelsi resedens curvamine saxi. S. Effossisque latebris Sub terrâ fodere larem. V.

ANUBIS, is & idis. F. Mercurius qui apud Ægyptios canino capite pingebatur. PHR. Omnigenumque Deum monstra, & latrator Anubis. V. Per tua sacra precor per Anubidis ora verendi. O. Ausa Jovi nostro latrantem opponere Anubim. Pr. Semihominemque canem supplex homo pronus adoret. L.

ANUS, ī. m. Cic. [Pödex.] L'Anus. Excruciant turpes anum si fortè papillæ. Ser.

ANUS, ūs. f. Une vieille femme. EPITH. Annosus, cærvus, tremens, tremulus, loquax, morbosus, frigidus, turpis, sordidus, rugosus, deformis, languidus,

delirans, tristis, severa, imperiosa, vivax, multiloqua, parca, olens, rancida, cadaverosa, edentula. SYN. Vetusula, antecula. Parens annosa, gravis annis, senio confecta. PHR. Ecce anus in mediis residens annosa puellis; Sacra facit tacitæ (*Dea silentii*) nec tamen ipsa tacet. O. Mensam succincta tremensque Ponit anus. O. Longius infidias curva videbit anus. O. Amotaque lanis, Emerita quæ cessat acu. O. Sensit anus vicina loco, iustumque sedere Alloquitur, quatiens voce tremente caput. O. Horret anus, tremulæque manus annisque metuque Tendit. O. Ora rugis, ah? miser, exarata, Quas anum pudeat suas fateri, Fumosaque cutem, nigrosque dentes, Et totâ innumerabiles lacunas Hiantes facie. *Com.* Pallas anum simulat, Falsosque in tempora canos Addit; & infirmos baculo quoque sustinet artus. O. Tunc in canitiem mutatis sponte colabris Longævam mentita senem, rugisque severas Persulcata genas & ficto languida passu. *Cl.* Nec nubes ante removit Quam simulavit anum; posuitque ad tempora Canos, Sulcavitque cutem rugis, & curva trementi Membra tulit gressu, vocem quoque fecit anilem. O. Limine anus omnes, monstra infelicia, longè Pelle; nocent cantu tristes oculisque malignis. *Vida.* Sic gressum molitur anus subnixa bacillo; Vixque pedem, senio debilitante, movet. *Pol.* Anum hanc Cadaverosam, fronte rugosâ, comâ Canâ atque rarâ, depilatis palpebris, Glabro supercilio, labellis defluentibus, Oculis rubentibus, genis lachrymantibus, Edentulamque, auriculis exanguibus Flaccisque, mucro naribus stillantibus, Rictu salivâ undante, tetro anhelitu. . . Arida, ossea. . . nil terius, Monstrosiusque aut nauseabundum magis. Sive vera anus, seu terriculum es, seu larva bustuarum. *Pol.*

ANXIË. *Adv. Pl.* Avec chagrin, avec un soin inquiet. ANXIËTAS, ætis. f. Et anxietudo, inis. f. Cic. In quietude, chagrin. PHR. Perpetua anxietas nec mensa tempore cessat. J. Anxietas animi. O. Anxietate carens animus. J.

ANXIËR, æ, ãm. Chagrinant. Anxiferas curas relaxas. Cic.

ANXIÛS, æ, ãm. Chagrin, inquiet, qui se soucie. SYN. Söllicitus, ancæps, incertus, dubius, ambiguus, curis vexatus. SYNT. Anxia cura. Pl. Anxius senex. Cic. Anxius mentis. O. Anxius sui. Tac. Suam vicem. Liv. Anxio esse animo. Cic. Anxia furti. O. i. timens furtum. Anxius gloriæ alterius. Liv. i. invidus. PHR. Anxia sunt vitæ pectora nostra tuæ. O. i. de tua vitâ. Sollicitam timor anxius urget. V. Tu quibus auditis anxia mentis eras. O. Anxius Inter tumultus mentis attonitæ vagos. S. Dum fovet amplexu gravidum Cornelia curis. L. (Vide DUBIUS, CURA.)

ANXÛR, ñris. m. & n. [Urbs Campaniæ.] Terra cina. PHR. Sive saluteris candidus Anxur aquis. M. Impositum faxis latè candentibus Anxur. H.

ANXÛRÛS, ñri. m. Nomen Jovis apud Campanos, quasi sine nova ulâ seu imberbis. PHR. Circæumque jugum quævis jupiter Anxurus arvis Præsidet. V.

ÆON, ñnis. Neptuni filius, à quo Bæotia pars cui Imperavit, Aonia dicta est.

ÆONIA, æ. f. [pars montanæ Bæotiæ ubi fons Aga-

nippe dicatur Musis, quæ ab eo loco Aoniæ dictæ sunt.] Aonio. SYN. Aoniæ montes. Aoniæ vallis, undæ, sylvæ. Aoniâ jugâ. Aoniûs vertex, apex. Musis loca sacra, habitata Cæmænîs. PHR. Aonas in montes ut duxerit una fororum. V. Aonio rediens deducam vertice musas. V. Cum levis aonias ungula (*Pegasi*) fodit aquas. O.

ÆONIDES, ãm. f. Pl. Les Muses. PHR. Cupidus sylvarum aptusque bibendis. Fontibus Aonidum. J. (Vide MUSA.)

ÆORNÛS Epyri Palus quam super aut ullæ potestant impune volantes Tendere iter pennis; talis sese halitus attris Faucibus effundens supera ad convexa ferebat, Unde locum Graii dixerunt nomine Aornon. V.

ÆORTA, æ. f. CEL. Grosse arriere. (Vide VENA.)

ÆPAGË [Interj.] Retirés-vous. Apagete à me. Pla; Apage illud. PLA. Ne parlés plus de cela. SYN. Procul hinc, procul este profani. V.

ÆPAMÆA & Apamiâ, æ. f. nomen urbis Phrygiæ, Bithyniæ, Syriæ, &c. Apamée.

ÆPARINE, æs. f. Pl. [Herba vestibibus adhærens tenaciter.] Gratiæron.

ÆPELYOTES, tæ. m. Pl. [Ventus ab oriente æquinoctiali flans.] L'Est. PHR. Nec sævi Boreæ aut Apeliotæ. C.

ÆPELLA, æ. m. [Quasi sine pelle.] Circoncis. PHR. Credat Judæus apella Non ego. H.

ÆPELLES, is. m. Pastor eximius patriâ Cous. PHR. Si nunquam Cous Venerem pinxisset Apelles, Merfa sub æquoreis illa fuisset aquis. O. In Veneris tabulâ summam sibi poscit Apelles. Pr. Si quid Apellei gaudent animasse colores. St. Qualis Apelleis est color in tabulis. Pr. (Vide PICTOR.)

ÆPENNINIGENÂ, æ. m. Qui est né sur le mont Apennin. PHR. Apenninigenis cultas pastoribus aras. Cl.

ÆPENNINICOLA, æ. m. Qui habite le mont-Apennin, ou la côte de Genes. PHR. Apenninicolæ bellator filius Auni. V.

ÆPENNINÛS, ñri. m. Le mont-Apennin. PHR. Attollique caput pater Apenninus ad auras. Sil. in mare seu celsus procurrit Apenninus. H. (Vide MONS.)

ÆPËR, prî. m. Sanglier. EPIH. Acër, sctosus, fetiger, spumans, sævus, fulvus, torvus, vastator, frendens, hirtus, trux, violentus, hispidus, durus, cruentus, indomitus, ferus, ætrox, spumans, furens, minax, fremens, hirsutus, spumens, fervidus, horridus, protervus, spumosus, rabidus, horrendus, vulnerificus, furibundus, truculentus, sanguineus, impavidus, interritus, terribilis, fulmineus. A loris in quibus frequentes erant Apri. Mænalius, Lycæus, nonacrinus, Erymanthus, Arcædius, umbæ, Thuscus, Marsus. PHR. Sus nemois cultrix. Ph. Aut spumantis Apri cursum clamore prementem. V. Ut ferus in sylvâ farra metebat Aper. O. Sæpe ferâ torvos cuspidè fixit Apros. O. Fulmineo spumantis Apri sum dente petita. M. Seu rupit teretes Marsus Aper plagas. H. Ille (Aper) ruit, spargitque Canes, ut quisque furēti Obstat, & obliquo larrantes dissipat ieru. O. Et sibi totos Ponit Apros, animal propter convivia natum. J. Obliquo dente timendus Aper. O. Dentibus ille ferox in querno stipite tritis Imminet exitio. O. Fulmen habent acres in aduncis dentibus Apri. O.

APRI Descriptiones. De montibus altis Actus Aper, multos Vesulus quem pinifer annos Defendit, multosque palus Laurentia sylva ravit arundinea. *V.* Hinc Horrefcit sevis dorso. *Sil.* Fulmineos veluti præcepit cum cominus egit Ira Sues, strictisq; erexit pectora setis : Igne tremunt oculi, lunataque dentibus uncis Ora sonant. *St.* Sanguine, & igne micant oculi : riger horrida cervix Et setæ densis similes hastilibus horrent, Stantque velut vallum, velut alta hastilia, setæ. Fervida cum raulos stridore per armos Spuma fluit; dentes aquantur dentibus Indis : Fulmen ab ore venit, frondes afflatibus ardent. Is modo crescentes segetes proculcat in herbâ : Nunc matura metit sterturi vota Coloni ; Et cererem in spicis intercipit. *O.* Defensus arundine Rheni Vastus Aper nimio dentes curvaverat ævo. *Cl.* Indomitus regnabat Aper ; soloque tremendus Corpore, lunatis fundebat dentibus Ornos... horrebant trifidis nigrantia corpora setis. *Cl.* Serigeram lunatâ cuspide frontem Strictus aper. *St.*

APERIO, is, ūi, t̄r̄t̄m, t̄r̄ē. *Ouvrir, déclarer, éclaircir.* *SYN.* Rēs̄r̄ō, rēclūdō, rētēgō, pāndō, t̄xplicō, dētēgō. *SYNT.* Aperire litteras, caput. *Cic.* Domos. *O.* Pusulas acu aperire. *CEL.* Crever. Aperire se. *Ter.* Animum, dubia. *Cic.* Futura. *V.* Ænigma. *Pla.* *PHR.* Oraque venturis aperire recentia fatis. *O.* Laxat claustra Sinon : illos patefactus ad auras Reddit Equus. *V.* Fame rabidâ tria guttura pandens. *V.* Via facta per hostes. *V.* Quæ prima viam victoria pandit. *V.* Et via vix tandem voci laxata dolore est. *V.* Aut aperit si nulla viam vis. *V.* Icta viam tellus in Tartara fecit. *O.* Is clausum lato patefecit limite campum. *V.* Ne pateat latoque solum retegatur hiatu ; Immissusque dies trepidantes terreat umbras. *O.* Dividimus muros & mœnia pandimus urbis. *V.* Virtus recludens immeritis mori Cælum. *H.* Rimisque fatiscunt. *V.* Trojamque aperit Achivis. *V.* Reserat stridentia limina Consul. *V.*

APERIRE portam. (*Vide PORTA portam aperire.*)

APERIRI. *S'Ouvrir.* *PHR.* Et formidatus nautis aperitur Apollo. *V.* Novæ pateant Carthaginis arces. *V.* Noctes atque dies patet atri janua Divis. *V.* Panditur interea domus omnipotentis Olympi. *V.* At specus & Caci detecta apparuit ingens Regiâ, & umbrosæ penitus patuere cavernæ. *V.* Non secus ac si quâ penitus vj terra dehiscens Infernas referit sedes, & recta recludit Pallida. *V.*

APERIRE pro ostendere. *Montrer, faire voir.* *PHR.* Et vastas aperit syrtis. *V.* Aperit ramum qui veste latebat. *V.* Quarto terra die primum se attollere tandem Visa aperire procul montes. *V.* Tum, latebras animæ, pectus mucrone recludit. *V.* Cælumque æstivâ luce recludit. (*Sol.*) *V.* Radiisque retexerit orbem. *V.* Nudavit, cæcumque domus sceles omne retexit. *V.* Terram inter fluctus aperit. *V.* Tum spissa tellus aperit immensos specus. *S.*

APERTE. *Adv.* Ouvertement, nettement, à découvert. *SYN.* Palam, antē oculos, antē ora, manifestē, lucē. *PHR.* Quem poteras vel apertē tutus amare. *O.* Ipse capi voluit, quid apertius ? *J.*

APERTUM, t̄i. n. *Lieu découvert, plaine.* Castris in aperro positis. *Liv.* Aperta populatus. *Tac.* *PHR.* Per apertum fugientes, agitatur grege, cervos jacu-

lari. *H.* Nec minus ex imbris soles & aperta serena Prospicere & certis poteris cognoscere signis. *V.* Per aperta volans. *V.*

APERTUS, ā, ūm. *Ouvvert.* *PHR.* Valvis apertis. *O.* Pecudumque reclusis Pectoribus inhiant. *V.* Illos patefactus ad auras Reddit Equus. *V.* mugire adytis cortina reclusis. *V.* Campo sterit agmen aperto. *V.* Ver nactæ sudum camposque parentes. *V.*

APES & Apis, is. f. *Abeille.* *EPITH.* Fōrilēgā, sedulā, fōtā, cecropiā, levīs, vīgīl, gnāvā, solers, sāgax, vōlūcris, innubā, dēdālī, opifex, studiōsā, sōllicitā, indūstriā, melligērā, ingēniōsā, atticā, hymētīā, siculā, sicaniā, hylēā, pācā, vāgā, aeriā, fugāx, pōpulariū. *PHR.* Ut binæ regum facies, ita corpora gentis : Namque aliæ turpes horrent... elucunt aliæ & fulgore coruscant... dentes auro, & paribus lita corpora guttis. *V.* Solæ communes natos consortia tecta Urbis habent, magnisque agitant sub legibus ævum ; Et patriam solæ, & certos novere penates : Venturæque hyemis memores æstate laborem Experiantur, & in medium quæsitâ reponunt... Regem Observant : rege incolumi mens omnibus una est : Amisso rupere fidem, &c. *Vide 4. Georg.* Nonne vides quos cera regit sexangula, fortis Melliferarum Apium sine membris corpora nasci, Et ferosque pedes, ferasque assumere pennas. *O.* Innumeras nam claudit Apes ; longæque superbus Fuscant nubediem, dum plenas nectare cellas Pandit, & in dulcem reges admittit hymeton. *V-F.* Fagique cavâ demissus ab alvo Mellifer electis exercitus obstreper herbis. *Cl.* Et quæ Cecropio monte vagantur Apes. *M.* Quales jam nocte propinquâ è pactu reduces... mitis videt Hybla catervas. *St.* Gens opifex mellis, zephyrorum flava propago, Virgo licet, sobolis non tamen orba parens. *Saur.* Cives hymetti... Virgineæ volucres, flavæque vetis filix, Gratum fluentis turba prædatrix Thymi, Nectaris artifices, bonæque ruris hospitæ.

APIS Forilega. *PHR.* Saltusque peragrant ; Purpureosque metunt flores, & flamina libant Summa leves. *V.* Victu invigilant, & fœdere pacto Exercentur agris. *V.* Et fessæ multâ referunt se nocte minores Crura Thymo plenæ : pascuntur & arbusta passim, Et glaucas Salices, Casiamque Crocumque rubentem. *V.* Apes æstate novâ per florea rura Exercet sub sole labor. *V.* Apes æstate serenâ Floribus insidunt variis, & candida circum Lilia funduntur : strepit omnis murrure campus. *V.* Cecropias innatus Apes amor urget habendi. *V.* Cum breve sicania ver populantur Apes. *M.* Quot Apes pascuntur in Hybiâ. *O.* Non Apis inde tulit collectos sedula flores. *O.* Ego Apis matina More modoque Grata carpentis Thyma, per laborem Plurimum circa nemus, uvidique Tiburis ripas, operosa parvus Carmina fingo. *H.* Tum glomerata cavo fundant se examina faxo, Halantemque Rosam, & tenerorum germina florum Taurigenæ pupulentur Apes ; plenoque recurrant Poplite. *Pol.* Latura castris dulces exuvias suis : Sed nec ea Tymbram serpyllumque negligit ; Nec fugere humilis flosculus spernit Thymi, Quas stirpe ab omni colligit prudens opes, &c. *Com.* Florum turba rapax, & amabilis hospita cellæ, Ceperat implendis ire per arva fa-

vis. *Saut.* Stridula dum tremulis apīs emicat undique pennis, Purpureasque rapit quas parit hortus opes; Et modo transilit huc, modo transilit ocyor illuc; Nec remanet certo mobilis hospes agro. *Saut.* It referens multo cruscula plena Thynio. *Saut.* Gens opifex mellis, vitreique bibacula roris, Deserit ambrosios, dædala tecta, favos; Et facili, quod præda vocat, delapsa volatu Flava colorati filia veris abit. *Saut.*

APIS mellifica. PHR. (Vide MELLIFICO. MELLIFICUS.)

APIS aculeus. Apis aculeo ladens. PHR. Illis ira modum supra est: læsæque venenum Moribus inspirant & spicula cæca relinquunt Affixæ venis. V. Spiculaque exacuunt rostris. V. Dumque rubrum niveo dea carperet ungue rosetum, Fortè lacessitam nescia pressit Apem. Læsa volans, querulum roncho testata dolore, Stringit in incautam protinus arma deam. Mox & aculeoli commissa piacula sentit. *Saut.* Cecropiæ accurrunt, irata examina, matres, Et juvenem toto circumiere globo. Fit sonitus, resisdæque animos ad bella lacessit Clangorem querulæ vox imitata tubæ. *Saut.* De rupis exesæ cavo Apum agmen ingens cum truci fremitu advolat; Urgetque stimulis undique exertis pecus. Pars ora & oculos figit: at pars mobiles Aculeatâ cuspide aures vellicat: Hæ narum subire penitus intimos Certant recessus, &c. *Com.* Fremit aspera nubes Inque vicem sese stridore hortantur, ut omnes Hostis in ora volent. *Sil.*

APUM. Vox. PHR. Mellis Apes gravidæ properant; densoque volatu Raucum connexæ fundunt ad limina murmur. *Sil.* Raucifonis volitans exercitus obtestpit alis. *Saut.* Æris rauci canor, & vox Auditur fractos sonitus imitata tubarum. V. Nocturnoque sonent mussantia castra susurro. Dum vaga mobilibus circumsonat aëra pennis... Bombilat & tenui mussans sic voce fritinnit, Exiguos linguâ pene loquente sonos. *Saut.* Tunc sonus auditur gravior, tractimque susurrant. V. Mussitat & querulo visa est dixisse susurro. *Saut.* Leni ter susurro, ter resonis tremuere pennis. Clausisque alveatibus agræ Cunctantur; circumque fores ac limina mussant. O.

APUM examen. *Un essaim.* PHR. Ut cum prima novi ducent examina reges Vere novo; ludetque favis emissa juvenus. V. Qualis Cybeleia quassans Hyblæus procul æra senex, revocare fugaces Tinnitu conatur Apes, quæ sponte relictis Descivere favis... Raptas mellis opes, solitaque oblita lætebræ Perfida deplorat vacuis examina ceris. *Cl.* Arbore summâ confluere, & lentis uvam demittere ramis. V. Hujus Apes summum densæ, mirabile dictu, Stridore ingenti liquidum trans æquora vectæ, obsedere apicem; & pedibus per mutua nexis Examen subitum ramo frondente pendit. V. Ecce novæ coeunt volucres tinnitibus actæ, Quosque movent sonitus æra, sequuntur Apes. Colligit errantes & in arbore claudit inani, &c. O. APUM Alvearia. (Vide ALVEAR.)

APEX icis. m. [proprie significat lanam in summo flaminis pileo olim positam.] Houpe de laine qui étoit au haut de la mitre, ou bonnet des Prêtres de Jupiter. PHR. Ecce levis summo de vertice visus fundere lumen apex. V. Lanigerosque apices. V. APEX. PLI. Crette, houpe de certains oyseaux.

APEX Per transp. [Pro summitate cujuscumque rei.] *Le haut, le sommet.* SYN. Acūmēn, cūlmēn, vētēx, fastigiūm. EPITH. Celsus, excelsus, altus, arduus, superbus, æthereus, supremus. SYNT. Apex falcis. *Col.* Capitis. *Cl.* Montis. *Sil.* PHR. Æthnaosque apices solo cognoscere visu. *Cl.* Flamma ter accensa est; apicemque per aëra duxit. O. Coniferi micuere apices, crevitque favillis Æthna novis. *Cl.* (Vide CULMEN. MONS. Mons altus.)

APEX Metaph. [Pro honorum culmine.] *Le faite, le comble.* PHR. Tremendi regum apices & militum arma. H. Apex senectutis est auctoritas. *Cic.* APEX. QUIN. *Accens qu'en met sur les lettres.*

APEXABO, ōnis. m. Var. [Farciminis genus.] *Sau-cisse, boudin, &c.*

APHESAS, antōs. m. Mons Nemea superjacens. Mons erat audaci seductus in aëra dorso... memorant Aphefanta coloni. *St.*

APHRACTUM, ī. n. & Aphractus, ī. f. *Cic.* [Genus navigii longioris.] *Brigantin, flutte.* (Vide NAVIS.)

APHRÖDITE, ēs. f. Venus ita dicta quod è maris spumâ nata sit. V. PHR. Nomen Aprili dat Venus, est Marti namque Aphrodita comes. *Auf.* APHRÖDISIA, ōrūm. n. PLI. Veneris festa.

APHRONITRUM, ī. n. PLI. Ecume, fleur du Nivre.

PHR. Spuma vocor nitri, dicor & Aphronitrum. *M.*

APHYÄ, æ. f. [Piscis.] *Merlan.* PHR. Quid illa populi Aphyæ. *Cic.* Metaph. i. populi sordes.

APIANUS, ä, ūm. Apiana vitis, uva. PLI. Raisin muscat.

APIANÄ brassica. PLI. Espece de chou, dont la feuille est semblable à l'Ache.

APIARIUM, ī. n. COL. Ruche (Vide ALVEAR.)

APIARIUS, ī. m. COL. Qui élève des mouches à miel. PHR. Cecropium servans apiarius agmen. *Sil.*

APIASTRUM, ī. n. PLI. [Herba Apibus gratissima.] *Melisse.*

APIATUS, ä, ūm. Ab Apum maculis. Apiata mensa. PLI. Marquetté, mouchetié.

APICA, æ. f. Apica ovis. Var. [Quæ ventrem habet glabrum.] *Une brebis pelée sous le ventre.*

APICATUS, ä, ūm. [ab apice.] Qui a une crette, une houpe. PHR. Conjux apicati sancta Dialis. O.

APICIUS, ī. altissimus nepotum gurgēs. *Ait* PLI. *Insens apud Romanos belluo*, qui scientiam popinæ professus disciplinâ suâ seculum infecit. *Ait* Sen. PHR. Quâ non Fabricius sed veller Apicius uti. *M.* Quid enim majore cachinno excipitur quàm pauper Apicius. *J.* Ipse quoque ad cœnam gaudebat Apicius ire; Cum cœnaret, erat tristior ille, domi. *M.*

APIDANUS, ī. m. Fluvius Thessalia. PHR. It gurgite vasto Apidanus. *L.*

APINÆ, arūm. f. Apulia urbs ita vilis, ut ab eâ, APINÆ Dicerentur res futiles ac nugatorie. PHR. Quæcumque lusi juvenis & puer quondam, Apinasque nostras. *M.* Sunt Apinæ tricæque, & si quid vilius istis. *M.*

APIS, is. & idis. Argivorum rex Jovis ex Niobe filius in Ægypto regnavit, vitæque functus, pro deo est habitus. Colebatur sub imaginē viri Bovis, quem certos vitæ annos excedere non licebat. Si manu oblatum sumeret pabulum, secundos eventus, si verò

alnueret, sinistra omnia portendebat. Alio nomine dicebatur Osiris & Sērāpis. EPITH. Corniger, sacer, Ægyptiūs. PHR. Et comes in pompā corniger Apis eat. O. Et facer in cineres Magni mactabitur Apis. O. Aut quo se gurgite Nili. Purgat oratus trepidis pastoribus Apis. Sr. (Vide OSIRIS.)

APISCOR, ēris, aptūs sūm, īscī. *Acquerir, trouver. PHR. Qui cum aliquid cupiens animus pręgessit Apisci. C.*

APIUM, ī. n. [Herba.] *Ache. f. EPITH. Vivax, udūm, amārūm. PHR. Quis udo Deproperare apio coronas Curetve Myrtho. H. Grataque Apium meruisse coronæ. J. Apio coronabantur victores in Achaiā. Et virides Apio ripæ. V. Floribus atque Apio crines ornatus amaro. V. Nunc Apio viridi crispetur florida tellus. Col. Neu vivax Apium, neu breve Liliū. H.*

APLUDĀ & **Applūdā** ē. f. [Minutissima frumenti palea. [M. nucs pailles, ou criblures du bled. PHR. Atque ut cognoscas quid Apludā distet Adorque, &c. Scal.]

APLUSTRE & **Amplūstre**, īs. n. & **Apłustrā** & **Apłustrā**, ōrūm. n. *Plī. [Navium ornamenta, ita dicta quia erant amplius quā quæ usu necessaria. [Embellisemens, ornemens de navire. PHR. Et transtra & Mali, laceroque Aplustria bello. Sil. Validis Aplustria lacertis, Avullasque rotant, excusso remige, sedes. L. Per terrarum omnes oras fluitantia Aplustria. Lr. Victæque triremis Amplustre. J.]*

APOCALIPSIS, [latine revelatio.] *Revelation, Apocalipse. PHR. Hic ventura videt, quæ calamo notans Sublustrī nebulā tegit. Sant.*

APODYTERIUM, ē. ī. *Cic. [Latine exutorium.] L'endroit des bains où l'on se deshabilloit.*

APOGÆUM, ēī. n. *Cels. Le milieu du haut du Ciel.*

APOGÆUS, ēī. m. *Plī. [Ventus à terrā flans.] Vent de terre.*

APÖGRĀPHUM, phi. n. *Plī. [Descriptio libri.] Copie, extrait de quelque écrit.*

APOLLINĀRIS, arē. & **Apollinēus**, ā, ūm. *Qui concerne Apollon. PHR. Apollineus vates. O. Pro Orpheo. Frater Apollineus cupido. O. Apollinea testudo. O. Nullus Apollineā qui levat arte malum est. O. i. medicā. Apollineā clārus in arte fenex. O. De vate Thiresiā. Apollinares ludi. Cic. Qui in honorem Apollinis fiebant.*

APOLLŌ, īnis. m. *Latona filius atque Jovis. Lr. Natus in Delo, eodem partu cum Dianā. Natalem Delon apollinis. H. Mihi (ait) Delphica tellus Et Claros & Tenedos Pataræaque regia servit. Jupiter est genitor: per me quod eritque, fuitque, Estque, patet; per me concordant carmina nervis... Inventum medicina meum est; Opiferque per orbem Dicor, & herbarum est subiecta potentia nobis. O. Pythonem serpentem occidit, Cyclopesque ob fabricatum ab ipsis fulmen, quo filius ejus Æsculapius percussus fuerat; quapropter divinitatis jure privatus, Admeti regis armenta pavit per novem annos. A Mercurio Cytharam accepit. Carminis Muscæque author fuit: hinc Musarum præses habitus est. Laurus ei inter Arbores sacra fuit, Corvus inter aves. In calo dicitur Sol, in terrā Liber sicut Bacchus, in inferis Apollo. Sagitta, Lyra, & Clypeus pro insignibus ipso tribuntur. Colebatur præser-*

sertim in Insulis Delo, Claro, Tenedo, aliisque in locis à quibus dictus est. EPITH. Cynthiūs, Deliūs, Clariūs, Cýrrhæūs, Delphicūs, Pátaræūs, Lýciūs, Týmbræūs, Smínthæūs, Chrísæūs, Tērāpnæūs, Grýnæūs, Párnásiūs, Hēlicōniūs, Piēriūs, Ísmēniūs, Pithiūs, à Pithone serpente. Lātōniūs, Lātōiūs, Lātōūs, à Latonā matre. Fāridicūs, augūr, divīnūs, vātēs, præsciūs, veridicūs, quia vaticiniorum præses fuit. Mēdicūs, opīfēr. Cýtharædūs, mūsicūs, faciūdūs, solērs, sīgāx, laurīgēr, arcitēnēns, pūlchēr, crīnētūs, īntōnsiūs, flāvūs, rōsēūs, lātūs. SYN. Deliūs, lātōnigēnā, Phæbūs, Sōl, Titān, Clariūs Dēūs, arcitēnēns. Lātōniūs.

PHR. Laomedontæis Latonius astitit arvis. O. Et Pharos, & Clario Delos amata deo. Pr. Me fide conspicuus Trojæ munitor amavit. O. Qui rore puro Castaliæ lavit Crines solutos, qui Lyciæ tener Dumeta, natalemque sylvam Delius & Pataræus Apollo. H. Mihi Phæbus Apollo Prædixit. V. Sancti custos Soractis Apollo. V. Servatoremque parentum Latoiden. Sr. Cui... ipse suas artes, sua munera Lætus Apollo, Augurium Cytharamque dedit celeresque sagittas. V. Magnam cui mentem animumque Delius inspirat vates, aperitque futura. V. Et eris mihi magnus Apollo. V. i. Augur. Nec te metuende certā Phœbe sagittā. H. Nec nisi quā medicus notus Apollo mihi est. SAVT. De seipso agrotante.

APOLLINYS hābitūs. *PHR. Qualis ubi hybernā Lyciam xanthique fluenta Deferit; ac Delum maternam invisit Apollo... ipse jugis Cynthi graditur, mollique fluentem Fronde premit cinem fingens, atque implicat auro: Tela sonant humeris. V. Nube candentes humeros amictus Augur Apollo. H. Augur & fulgente decorus arcu. H. Crinibus insignem Phœbum. O. Intonsum pueri dicite Cynthium. H. Solis æterna est Phœbo Bacchoque juvenus; Nam decet intonsus crinis utrumque Deum. T. Pithius in longā carmina veste sonat. Pr. Ille caput flavum Lauro Parnasside vinctus, Verit humum Tyrio saturatā murice pallā: Distinctamq; lyram gemmis, & dentibus Indis Sustinet à læva: tenuit manus altera plectrum. O. APOLLŌ Vatum præses. PHR. Sic igitur dextro faciatis Apolline versus. O. Nec carminis author Apollo. T. Pieridum Columen, cuius Parnassia magno Numine templa sonant. Sr. Doctique cohors Heliconia Phœbi. Mihi flavus Apollo Pocula castaliā plena ministrat aquā. O. Qui Cytharam nervis, & nervis temperat arcum. O. Argutam nunc tango chelym, quam doctus Apollo Donat. O. Doctōr argutæ fidicen Thaliæ. H. Carminis & medicæ Phœbe repertor opis. J. Acceptusque novem Camænīs altus Apollo. H. Phæbo gaudet Parnassia rupes. V. (Vide POËTA.)*

APOLLŌNIĀ, ē. f. *Caf. [Nomen fuit plurimum urbium.] Apollonie.*

APÖLOGŪS, gī. m. *Cic. Apōlōgatiō, ōnis. f. QUIN. Apologe, fable.*

APONŪS, ī. m. *Cl. [Italiæ vicus ad Euganeos.] Abano. Colle sedens Aponus terris ubi fumifex exit, atque antenorei dispergitur unda Timavi. L.*

APÖPHŌRĒTĀ, ōrūm. n. *Sue. [Munera Saturnalia.] Præses qui se faisoient pendant les Saturnales, éirènes.*

APOPHTHĒGMĀ, ātis. n. *Cic.* [Brevis & acuta sententia.] *Apophthegme, sentence.*

APOPLEXIA, æ. f. *Cel.* [Stupor corporis & mentis.] *Apoplexie.*

APŌSTATĀ, æ. m. [Latine trāsfūgā, dēfērtōr.] *Apostat.* PHR. Ah? mihi ne tantum spera suadere furorē. Impius ejurem dominum dēfērtor. *Com.*

APŌSTEMĀ, ātis. n. *Pli.* [Latine suppuratio] *Aposteme, abcès.* (Vide ULCUS.)

APŌSTŌLŪS, ī. m. *Apōtre.* PHR. Omnibus obscurum genus & sine luce Penates, atque humilis fortuna... sumus exiguā Betſaīde creti. *Vida.* Ut genus indecores pene omnes, sic quoque nostra Nomina dura vides infuetaque. *Vida.* Addiderant sese Mathæus & ævo Jam gravis, effectisque Petri jam proximus annis Bartholomæus, & ipse mali fabricator Judas. *Vida.* Nomina apostolici fulgent bis sena senatūs. *Prud.* Sicut apostolici semper duodenus honoris Fulget apex, numero menses imitatus & horas. *Sedul.* Numero ex omni delegit amicos Bis senos, quois cum curas, durumq. laborem parti, & casus posset deducere in omnes. *Vida.* Comitescque viā, sociosque laborum Bis senos ipse heroas delegerat, omni Ex numero. *Vida.* Quos Deus, humanos indutus corporis artus, Subjunxit sibi delectos ex omnibus unos; Retiaque & Pisces, & flumina linquere jussit. Fortunati omnes? Vobis pro retribus hamisque, Æthereus vigor est menti divinitus altē Additus, unde animas hominum pro Piscibus ipsas Venari datur, & superūm conjungere regi, Ad superosque aperire viam mortalibus ægris. *Vida.* Quique modo indociles vitam piscifosa secundum Flumina, venatu tenui sine more trahabant; Edocti nunc mira canunt præcepta perurbes. *Vida.* Datum est tibi cæli cernere regem Mortali, & sanctos manibus mortalibus artus Tangere; tum veras voces, divinaque verba Haurire & sociis toties accumbere mensis. *Vida.* Præcones duodeni olim qui, funere spreto, Mille tubis terras Christum insonuere per omnes. *Sant.* O? dulces hominis deliciæ Dei, Curarum socius funeris & comes, Et testis quoque gloriæ. Fortunate nimis, cui licitum fuit Attrectare manu verbum hominem Deum; Hunc audire, oculis cernere, mutuo Quin & alloquio frui. *Sant.* Quorum nuncia vox, orbis ad ultimas Christum vox resonans intonuit plagas. *Sant.* Merfis gravi caligine Per vos dies renascitur. *Sant.* Totum per orbem nuncii, Nubes velut, citi volant, Verbo graves verbo Deo, Tonant, coruscant; perpluunt. *Sant.*

APŌTHECĀ, æ. f. *Cic.* [Latine repositorium.] *Garde-manger, tout lieu où l'on serre les provisions de bouche, magazin.* PHR. Neque illic Aut Apotheca procis intacta est aut pecus. *H.*

APPARĀTĒ, Adv. *Cic.* Avec appareil, magnifiquement.

APPARĀTŌR, ōris. m. *Liv.* Decorateur, qui a soin de l'appareil des Jeux.

APPARĀTŪS, ūs. m. & Appārātō, ōnis. f. *Cic.* Appareil. SYNT. Apparatus belli, triumphi, epularum. *Cic.* PHR. Perficos odi puer apparatus; Duplicent nexæ Philyrā coronæ: Mitte sectari Rosa quo locorum Sera moretur. *H.* Lauto cupit cenare paratu. *J.* Atria regifico jussit splendere paratu. *Cl.*

APPĀRĒŌ, ōs, ūi, itūm, ēre. N. *Patroistre, se montrer.* SYNT. Exōrō, vidēor, cernōr, prōspiciōr, ōrtōr, Exōrtōr. PHR. Candente dies apparuit ortu. *T.* Apparent rari nantes in gurgite vasto. *V.* Apparet domus intus & atria longa patefunt. *V.* Neque ullæ Aut herbæ campo apparent, aut arbore frondes. *V.* Caci detecta apparuit ingens Regia; & umbrosæ penitus patuere cavernæ. *V.* Abjuratæque rapinæ Cælo ostenduntur. *V.* Humero cum apparuit alto Balthus; & notis fulserunt cingula bullis. *V.* Tristibus aut extis fibræ apparere minaces. *V.* Nec sydus atrā nocte amicum appareat. *H.*

APPĀRĒRĒ De re procul diffusā. PHR. Arduus inde Agragas ostentat maxima longē Mœnia. *V.* Apparet Camerina procul. *V.* Mox & Leucata nimbosa cacumina montis Et formidatus nautis aperitur Apollo. *V.* Quarto terra die primum se attollere tandem Visa aperire procul montes. *V.* Sepulchrum incipit apparere Bianoris. *V.* Portusque patefcit Jam propior. *V.* Incipit ex illō montes Apulia notos Ostentare mihi. *O.* APPĀRĒRĒ De homine vel umbrā. PHR. In formis ecce ante oculos mœstissimus Hector Visus adeste mihi. *V.* Cum mihi se non ante oculis tam clara videndam Obtulit, & purā per noctem in luce refulsit. *V.* Ut tandem ante oculos evasit & ora parentum. *V.* Ipsius umbra Creusæ Visa mihi ante oculos. *V.* Ante oculos astare jacentis. *V.* Hic oculis subito objicitur mirabile monstrum. *V.* Et juveni ante oculis his se cum vocibus offert. *V.* De sulcis acies comparuit hastæ, Tegmina mox caput picto nutantia cono; Mox humeri pectusque, onerataque brachia telis Existunt; crescitque seges clypeata virorum. Sic ubi tolluntur festis aulæ theatris, Surgere signa solent, primosque ostendere vultus: Cætera paulatim, placidoque educta tenore Tota patent. *O.*

APPĀRĒRĒ Et re evident. SYNT. Odium apparuit. *Cic.* Apparet argumentis. *Pli.* Apparet aperte. *Lr.* PHR. Nec quibus id faciant plagis apparet aperte. *Lr.* Nec satis apparet, cur versus facit. *H.*

APPĀRĒRĒ Alicui. Ad locum. *Liv.* Se presenter, paroitre devant quelqu'un pour le servir. PHR. Apparet sibi licitor. *V-F.* Hæ Jovis ad solium sævique ad limina regis apparent. *V. Hinc.* APPĀRĒTĪŌ, ōnis. *Cic.* & appārītūrā, æ. f. *Sue.* Exercice de la charge de Lieutenant, Huissier. APPĀRĒTŌR, ōris. m. *Liv.* Apparitores regis. *Liv.* Les Gardes du corps du Roy. SYNT. Sātēllēs, mīnistēr, stipatōr. *Qua vidē suis locis.*

APPĀRŌ, ōs, āvī, ātūm, āre. Préparer, disposer, apprêter. SYNT. Exōrnō, ādōrnō, Instruō, prēparō, parō, āccingō. SYNT. Dapes in cenam apparare. *Ter.* Apparare ludos, fugam, bellum, crimina in aliquem. *Cic.* Alicui. S. Apparare auxilium. *Pla.* Apparata domus, apparatus ludus. *Cic.* PHR. Incertus quas Juno ferat quas apparet iras. *V-F.* Dapes intemptas apparet. *H.* Desiliit Turnus bijugis; pedes apparat ire. *V.* Illi se prædæ accingunt, Accingunt omnes operi. *V.* Si pellere Teucros Apparat; his decuit mecum concurrere telis. *V.* Ferro quis scindere vallum Apparet. *V.*

APPELLĀTĪŌ, ōnis. f. *Quin.* Le nom qu'on donne à une chose. (Vide NOMEN.)

APPELLĀTŌR, ōris. m. *Cic.* Appellant qui appelle

d'un fuge à un autre.

APPELLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Propriè nomen imponere.] *Nommer, appeller quelqu'un.* SYN. VŌCŌ, NŌMĪNŌ. NŌMĪNē dicŌ, VŌCŌ. NŌMEN dŌ. SYNT. Appellare graviore verbo, asperius, superbius, blandè, comiter. *Cic.* PHR. Romanosque suo de nomine dicit. *V.* Hesperiam Graii cognomine dicunt. *V.* Latam cognomine gentem. *V.* Urbem appellabunt permisso nomine Acestam. *V.* Italiam dixisse, ducis de nomine, gentem. *V.* Navita tum stellis numeros & nomina fecit. *V.* Et genti nomen dedit. *V.* Æneadaque meo nomen de nomine fingo. *V.* Perque vices modò Persephone, modò filia clamat. Sed neque Persephone Cererem, nec filia matrem Audit. *O.* Per medios ruit, ac morientem nomine clamat. *V.* Rutulos simul increpat omnes Nomine quemque vocans. *V.* (Vide NOMINO.)

APPELLĀRĪ. *Se nommer, être appellé.* PHR. Urbem quam dicunt Romam. *V.* Fratris Tyburti dictam cognomine gentem. *V.* Flos, cui nomen Amello Fecere agricolæ. *V.* Palinuri nomen habebit. *V.* Ex summo (qui nunc Albanus habetur) Tum neque nomen erat, neque honos, nec gloria monti. *V.* Poëta salutor. *H.* Jacet insula... nomen dixere priores Ortygiam. *V.* Arentem xanthi cognomine rivum. *V.* Hæc tunc nomina erunt, nunc sunt sine nomine terræ. *V.* Sunt geminæ belli portæ, sic nomine dicunt. *V.* Illi fuerat Saturnia nomen. *V.* Cui cognomen erat, &c. *V.* Et Capys; hinc nomen Campanæ ducitur urbi. *V.* Nomen avi referens Priamus. *V.* Nomine avum referens. *V.* Huius gaudet cognomine terra. *V.* Sic appellari non meruere mali. *O.* Nunc nomine noto Appellant. *Sil.*

APPELLĀRĒ aliquem honorificè. *Cic.* Cum Lacrymis. *Cic.* Pro loqui de aliquo. **APPELLĀRĒ**. *Appeller d'un fuge à un autre.* Appellare Tribunos. *Liv.* Ad Tribunos. *Cic.* **APPELLĀRĒ**. Prononcer. PHR. Victorem appellat Acestem. *V.* Appellare litteras. *Cic.* Prononcer.

APPELLŌ, is, āppŭlī, āppŭlsūm, ērē. (Suppl. navem) *Neque enim dicitur latine nŕois appulit, sed homo aut ventus appulit navem.* *Aborder, prendre terre.* SYN. PŌRTŪS intrŌ, āccēdŌ, rīngŌ. *V.* PŌRTŪ cōnsidŌ. *V.* Littorā tångŌ. *V.* Terrā cōnsistŌ. *V.* Terris adnŌ. *V.* Ad ōras āpplicŌr. In pŌrtūm dēfērŌr. *V.* PHR. Hinc me digressum vestris Deus appulit oris. *V.* Advena classem Cum primūm Aufoniū exercitus appulit oris. *V.* Terris advertere proram. *V.* Cum marum allabitur oris. *V.* Italiæ jam prendimus oras. *V.* Delati in portus, neu litora dira subirent. *V.* Vento huc & fluctibus acti. *V.* Vestris adnavimus oris. *V.* Proras ad litora torquent. *V.* Et quos contingere portus, Ede velis, dixit, terrā sistere petirā. *O.* Fit propior, terrasque citā ratis attingit aurā. *O.* Nostras nova puppis arenas Venerat. *O.* Ecce coronatæ portum terigere carinæ Anchora iacta mihi est. *Pr.* Scopulis applicuisse ratem. *Pr.* Terræque advertere proras Imperat, & lætus fluvio succedit opaco. *V.* Inde ubi Pyxæ capient me litora portūs. *Pr.* Ut tangat portus fessa carina fuos. *O.* Ventosa per æquora vectum Excepit portu Tænaris ora suo. *O.* Vento fluctuque secundo Lapsa palestinas uncis confixit arenas. *L.* Ventum erat ad ripas. *O.* Servatum ex undis Strophadum me litora

primūm Accipiunt. *V.* Ergo insperatā tandem tellure potiti, &c. *V.* Quin ubi transiissæ steterint trans æquora classes; Et positis alis jam vota in littore solves. *V.* Hanc primūm ad litora classem Conspexi venientem. *V.* Huc septem Æneas collectis navibus omni Ex numero Subit, ac magno telluris amore Egressi optatā potiuntur Troes arenā, & sale tabentes artus in littore ponunt. *V.* Tertia lux classem Cretæis sistet in oris. *V.* Hoc sperem Italiam contingere calo. *V.* Clavumque ad litora torquet. *V.* Plenis subit ostia velis. *V.* Arreptā tellure semel. *V.* udæque immittor arenæ. *O.* (Vide NAVIS NAVEM APPELLO.)

APPELLĒRĒ Dicitur per trans. ut appellere turres ad, &c. *Cæs.* Approcher. Appellere animalia ad aquam. *VAR.* Abbrever. Huc me appuli. *Ter.* Appellere animam ad &c. *TER.* Sanger.

APPĒNDIX, icis. & Appēdiculā, æ. f. *Cic.* [Dicitur propriè de edificio.] *Dépendance.* [Per trans. de re quavis alteri conjunctā.] *Dépendance d'une chose, accessoire.* Appendix animi corpus. *Cic.*

APPĒNDŌ, is, dī, sūm, ērē. *Pendre à quelque chose.* Uvas ad solem appendere. *Plī.* **APPĒNDĒRĒ**. *Peser.* Appendere aurum. *Cic.* Appendere mutū. *Plī.* *Se prêter.* Appendere verba. *Cic.* [Metaph.] *Examiner.* (Vide PONDERO.)

APPĒTITŪ, ōnis, f. *Cic.* & Appētētiā, æ. f. *Cic.* & appētītūs, ūs. m. *Cic.* *Appetit, désir, passion d'une chose.* (CURIDO. LIBIDO.)

APPĒTŌ, is, ivī, itūm, ērē. *Demander, souhaiter avec passion.* SYN. CŪPIŌ, ōptŌ, dēsīdērŌ, pērōptŌ, āmbiŌ. PHR. Nec abnuendum si dat imperiūm Deus, nec appetendum. *S.* Appetitur posito vilis oliva Lupo *Pisce.* *M.* Quid in istā appetitur. *M.* Appetens gloriæ. *Cic.*

APPĒTĒRĒ [per trans.] *Faire effort pour arriver.* PHR. Appetere Europam. *Cic.* Fame coacta vulpes altā in vineā Uvam appetebat, summis saliens viribus. *Ph.* **APPĒTĒRĒ** [pro pētērē, invādērē, aggrēdī.] *Tâcher de frapper.* PHR. Os appetere alicui. *Liv.* Ferro cælestia vulnera demens Appetiū, & ferro violavi vulnere dextrām. *V.* Nec dominæ, teneras apperet ungue genas. *O.* Quin oculos appetat illa meos. *J.* (Vide AGGREDIOR.) **APPĒTĒRĒ** [pro apprŏpinqŭērē.] *Approcher.* Appetit nox. *Liv.* Dies. *Cic.* Ver. *Caro.* **APPĒTĒRĒ** [pro capere.] *Prendre.* Appetere mammas. *Cic.* Appetit me amor. *Plā.* Appetere dexteram osculis. *Plī.*

APPĪĀ [via.] *La voie appienne.* Appiam Mannis terit. *H.* (Vide VIA. ITER.)

APPĪĀDĒS, ūm. *Dicta sunt Pallas, Pax, Concordia, Venus, Vesta, ab Appiā aquā deductā in forum Casari, ubi erant earum Deorum templa.* PHR. Appiadesquo dex. *O.* Appias ipsa probat. *O. i. Venus.*

APPĪDĀNŪS, nī. m. *Fluvius Thessalia.* PHR. Qualis in herboso concidit Appidano. *Pr.*

APPĪNGŌ, is, xī, ctūm, ērē. *Ajouter à ce qui est peint.* PHR. Delphinum sylvis appingere, fluctibus Aprum. *H.* Appinge aliquid novi. *Cic.*

APPLAUDŌ, is, āustī, āusūm, ērē. *Applaudir en frappant des mains.* *Louer avec applaudissement.* SYN. PlāudŌ, plāusūm dŌ, ēdŌ. Plāusī prŏbŌ. PHR. Ingeminant plausum Tyrii, Troesque sequuntur. *V.* Tum plausū frenatuque virūm, studiūque faventora

tempore dictum. O. EPITH. Flörigër, herbifer, viridis, serenus, lætus, sūdus, virēns, rīdēns, plīcidus, fērtilis. SYN. Mēnsis cūthērtiūs. i. Veneri facer quem veneri sacrum fecere volucres. PHR. Nates Ovidi tuos apriles. M. Idus tibi sunt agendæ, Qui dies mensē Veneris marinæ Findit aprilem. H. Candidus auratis aperit eum cornibus annum Taurus & aduerso cedens canis occidit astro. V. (Vide VER.)

APRINUS, ā, ūm. & Aprūgnus, ā, ūm. PLA. De Sanglier.

APRUTYUM, īi. n. Pli. [Italia regio inter Apuliam & Picenum.] L' Abrusse.

APTE ADV. Bēn, ā propos. SYN. Appōsitē, cōvēniētiē, cōmmōdē, cōgruē, accōmmōdatē. PHR. Semper in his apte narrantis verba resistunt. O.

APTŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. Accōmmōder, ājuster, prēparer. SYN. Accōmmōdō, ādāptō, cōmpōnō, ādnēctō, cōnnēctō. PHR. Atque habilem (ensem) vaginā aprarat eburnā. V. Hic ferro accingor rursus; clypeoque sinistram Infertabam aptans. V. Danaūmque insignia nobis aptemus. V. In pace ut sapiens aptari idonea bello. H. Aptari Cytharæ modis. H. Aptare clavem foribus. M. Binæ aures, duplici aptantur dentalia dorso. V. Nervoque aptare sagittas. V. Interea classem velis aptare iubebar. V. Atque animos aptent armis; pugnaque parent se V. Spiculaque exacuunt rostris; aptantque lacertos. V. Fraxineas aptare sudes furcasque bicornes. V.

APTŪS, ā, ūm. [pro aptato.] Joint, ajusté. SYN. Cōjūnctūs, cōnnēxūs, cōhærens, cōgruūs, cōvēniēns, accōmmōdatūs. PHR. Formas Deus aptus in omnes. O. Apta inter se & coherentia. Cic. Caelum stellis fulgentibus aptum. V. i. instructum. Ipsi est torquibus aptos (Boves) iunge pares. V. i. aptates iugo. Coniugioque Corporis atque animæ constitutus uniter apti. Lr. i. conjuncti. Aptum ex tribus. Cic. i. compositum.

APTŪS. Propre, convenable. SYN. Ydōnēūs, accōmmōdūs, appōsitūs. PHR. Anni lufibus apti. O. Color aptus amanti. O. Locus aptus Equis. H. Remis apta palus. H. Pecorique & vitibus almis Aptius uber erit. O. Aptam pastoribus umbram. O. Apta joco verba. O. Vallis accommoda fraudi. V. Nec pectori opportuna seges, nec commoda Baccho. V. Navigiis dant utile lignum. V. Pomis utilis arbor. V. Nidis domus opportuna volucrum. V. Postquam habilis lateri clypeus, loricaque tergo est. V. Aetas mollis & apta regi. O. Quamquam choreis aptior & jocis. H.

APŪA, ē. f. Pli. Pisculus qui è pluvîâ nascitur.

APŪANI ōrūm. Liv. Ligures Italia populi. (Vide LIGUR.)

APŪD. rap. Chés, devant, proche. SYN. Ad. PHR. Cui neque apud Danaos usquam locus. V. Scævola tu cœnas apud omnes, nullus apud te M. APŪD. Suprès. SYN. Jūxtā, propē. PHR. Victor apud rapidum Simoentā. V. Quidquid apud durā cessarum est monia Trojæ. V. APŪD. Dans, auprès, chés. SYN. In, ad, pēnēs. SYN. Apud authores. Tac. Potentiam apud unum odium apud omnes adeptus. Tac. apud quem evomat virus acerbatis. Cic.

APULY, ē. f. [Italia regio mari Hadriatico contermina.] La Pouille. PHR. Nec tantus unquam sy-

derum infedit vapor sticulusæ Apulix. H. Velleribus primis Apulia, Parma secundis. M. Nutricis extra limen Apulix. H.

APŪLŪS, ā, ūm. Qui est de la Pouille. PHR. Me fabulosa vulture in Apulo. H. Apulus Adriacas exit Garganus in undas. L.

APŪS, ōdis. f. Pli. [Quasi sine pede. Nomen est aviculæ usu pedum carentis.] L'oiseau de Paradis.

APYRINŪS, ā, ūm. Col. [Quasi sine nucleo.] Qui n'a point de noiau. APYRINĀ ōrūm. n. [Suppl. poma.] Qui n'ont point de noiau, de pepin. Lecta suburbanis mittuntur apyrina ramis. M.

ĀQUA, ē. f. Eau. Aqua fontana. Pli. Eau de fontaine. SYN. Lymphā, undā, hūmōr, lārēx, Līquōr. Līquōr alnūs āquārūm. Lr. EPITH. Vivā, pūrā, jūgīs, clārā, blāndī, irrēpēns, lēnīs, pētēnīs, āmōnī, nītidā, vītēā, sāliēns, sōnōrā, cānōrā, lūmpidā, illimīs, rigūā, gārūlā, sūsūtrīs, pēlūcidā, irrīgūā, ārgēntrā, cristāllinā. PHR. Humor aquæ dimittit sæpe saporem. Lr. Vilissima rerum aqua. H. Nunc ad aquæ lenæ caput sacræ. H. Calculus in nitidā sic numeratur aquā. M. Fontibus ut dulces erumpat terra liquores. T. Occultos latices abstrusaque flumina quærunt. L. Aqua eluctabitur omnis Scilicet; & grandes ibunt per vimina guttæ. V. Prius haustus sparsus aquarum Ora fove. V. Lymphæ lucentis ad imum Usque solum. O. Aut in aquas tenues dilapsus abibit. V. Contrarius ignibus humor. O. Sed non idcirco flammæ atque incendia vires Indomitas posuere, infusaque flumina profunt. V. Restinguere fontibus ignem. V. Alii fontemque ignemque ferebant. V. Fuscum labris splendidibus amnem Inficit. V. Quid prohibetis aquas, usus communis aquarum est: Nec solem proprium natura, nec aëra fecit, Nec tenues undas; ad publica munera veni. O. Fontesque lymphis obstrepunt manantibus. H. (Vide FONS.)

ĀQUA Fluvialis. Col. Eau de rivière. EPITH. Flūminēā, flūēns, cūrrēns, citā, ērāns, lēnīs, fērpēns, vāgā, prēcēps, cōncitā, rāpidā, tūmidā, citatā, prōpērāns, lēntā, quētā, tōrrēns, rāpāx, spūmāns, rūēns, turbidā, sōnōrā. SYN. Flūmēn, flūvīūs. PHR. Sistere aquam fluvii. V. Vicinæque fremunt ripæ crepitantibus undis. V. Nec redit in fontes unda supina suos. O. (Vide FLUVIUS.)

ĀQUA Palustris. Eau de marais. EPITH. Lūmōsā, tērpēns, pīgrā, stāgnāns, sēgnīs, dēsēs, lēntā, silēns, immōtā, quētā, trānquillā, lūtōsā, cōrūptā, jācēns. SYN. Pālūs. PHR. Mitis ut in morem stagni placidæque paludis Sternere æquor aquis. V. Mæstoque ignava profundo Stagna jacentis aquæ. L. Gemit sub pondere cymba Sutilis & multam accepit rimosa paludem. V. (Vide PALUS.)

ĀQUA marina. Eau de mer. EPITH. Æquorēā, sālsā, glāucā, cārūlā, cārūlā, viridīs, vāstā, āltā, immēnsā, prōfundā, prōcēllōsā, rāucā, cānā, incertā, spūmōsā, undōsā, rēfūgā. SYN. Nēptūnūs, mārē. PHR. Spumica murmurat unda. V. Scopulo quem rauca subederat unda. O. Carula ceratas accipit unda rates. V. Naves accipiunt inimicum imbrem. V. (Vide MARE.)

ĀQUA pluvialis. Cic. Eau de pluie. Aqua imbrium. Pli. SYN. pluvīā. EPITH. Dēnsā, largā, cādēns, prēcēps, effūsā, brūmālīs. PHR. Immensum celo ve-

nit agmen aquarum. *V.* Aquæ cælestis patiens latus. *H.* Terraque cælestes arida forbet aquas. *O.* (Vide *PLUVIA.*)

AQUA *Pro sudore.* Frigida de totâ fronte cadebat aqua. *Pr.* (Vide *SUDOR.*)

AQUA *pūtēālis. Plī.* (Pūtēānā. *Col.* *Eau de puits.*)
Vide *PUTEUS.*)

AQUÆ *Sālūbrēs, mēdicæ. Cl.* *Eaux medicinales.*
Phr. Infirmo capiti fluit utilis, utilis alvo. *H.* Tel-
luri medicas fundere iussit aquas. *Cl.* Et quæ de ca-
lido sulphure fumat aqua. *O.* Et medicas aperit ter-
ra salubris aquas. *Pont.* (Vide *FONS Fontes medici.*)

AQUAM *haurire. Phr.* Et petit è vivis libandas fon-
tibus undas. *O.* Nunc manibus puris sumite fontis
aquam. *T.* Et cava suscepto flumine palma sat est.
Pr. Lymphis à fonte petitis. *O.* Et manibus puram
fluminis hausit aquam. *O.* Deque lacu fragiles effo-
diuntur aquæ. *O.* Jamque inopes undæ primum
rellure refoissæ. *L.* (Vide *HAURIO. PUTEUS, ANTLIA.*
BIBO. Bibere manu cavâ. **AQUAM** *spārgere. Phr.*
Corpusque recenti spargit aquâ. *V.* Tum tenues
dare rursus aquas. *V.* Florentesque secant herbas,
fluviosque ministrant. *V.* Fluvios præbere recentes.
V. (Vide *RIGO, HORTUS, hortus irriguus.*)

AQUIS *immergere, immergi. Phr.* (Vide *IMMERGO.*)

AQUIS *Innatare* (Vide *NATO. NATATOR.*) **AQUA**
Se ablueri (Vide *BALNEUM.*)

AQUAM *lapillis stringere.* (Vide *LAPILLUS.*)

AQUAM *Bibere, potare. Phr.* Aquæ saliente sitim
restringere rivo. *V.* Pellebatque sitim simplicis
humor aquæ. *O.* Ante bibebantur nunc quas con-
tingere nolis Fundit Anigrus aquas. *O.* Sic inter-
dictis imminet æger aquis. *O.* Vilem jejunæ sæpe
negavit aquam. *Pr.* Currentem ilignis potare cana-
libus undam. *V.* At quondam primis (ætas erat au-
rea) sæclis Sobria securam proluit unda sitim.
Vitis erat nullos hoc tempore passa dolores; Nulla
recurvata vulnera falcis erant. *Sant.* Terra dat in-
nocuis Acheloia pocula mensis. *Sant.* Cur puris ta-
men ora rigas abstemius undis. *Sant.* (Vide *BIBO.*
Aquam bibere.) **AQUAM** *vīnō mīscere* (Vide
VINUM. Vinum aquâ temperare.) **AQUAM** *dare*
manibus. Phr. Dant famuli manibus lymphas. *V.*
Manibus liquidos dant ordine fontes Germanæ,
tonsisque ferunt mantilia villis. *V.* Alii fontemque
ignemque ferebant. *V.* Fluviosque ministrant. *V.*
Manibusque ministrat Niliacas cristallus aquas. *L.*
Ora manusque tuâ lavimus Feronia lymphâ. *H.*
(Vide *LAVO.*)

AQUA *fluens & humana vita similis. Phr.* Sequor te
per aquas dure volubiles. *H.* Ludite, eunt anai more
fluentis aquæ. *O.* Et properantis aquæ per amænos
ambitus agros. *H.* Sic solet exiguæ currere rivus
aquæ. *O.* Dum rapidas Simois in mare volvet aquas.
O. Conspicuas rivus agebat aquas. *Faust.* In mare
turbatis mæstior ibat aquis. Serpit & assiduo fugit
unda erratica motu; Serpit & assiduo turbine vita
fugit. Quæ semel elapsa est, iterum nequit unda
reverti; Quæ simul elapsa est hora, redire nequit.
Unda undam premit, urget, agit, sequiturque, fu-
gitque; Sic nox exigitur nocte, dieque dies. Gra-
dia clamosi fileant documenta Lycæi; Hæc nos
quam breviter vivimus, unda docet. *Sant.* Sese cursu
vitabat eodem, atque sequebatur. *Rap.* (Vide *FLVO.*
RIVUS. Rivi curjus. FLUVIUS. Fluvii curjus.)

AQUA *agitata, aquam agitare, turbare. Phr.* Cu-
mulusque immanis aquarum In montis speciem
curvari, & crescere visus. *O.* Insequitur cumulo
præruptus aquæ mons. *V.* Cautes lacescentes aquas
longè remittit. *S.* Imoque è gurgite mollem Huc
illuc limum saltu movere maligno. *O.* Dum crispæ
tremulis vibrantur flatibus undæ. *Com.* (Vide *FLUC-*
TUS. MARE, mare agitur.)

AQUAM *refrigerare. Phr.* Quis aquam temperet
ignibus. *H.* Quis puer ocys Restinguet ardentis
falemi Pocula prætereunte lymphâ. *H.* Nivesque,
pænas montium laboriosas facere delicias gulæ stu-
demus artes per novas. *Plī.*

AQUÆ *jacūs. Phr.* Cruor emicat altè; Non aliter
quàm cum vitiato fistula plumbo Scinditur; & te-
nui stridente foramine longè Ejaculatur aquas,
atque ictibus aëra rumpit. *O.* Turbinis in morem
rapido petit aëra jactu... Lapsaque sonanti Unda
superfusam plaudendo verberat undam, Dum ca-
dit, & labrum roranti perpluit imbre. *Rap.* Com-
munem contra qui sese tollat aquarum Naturam,
nisi que altum irrequietus anhelio Nequicquam
affectet. *Rap.* Jactus aquæ stagno in medio striden-
tibus undis Erumpit, totum lapsu qui persi-
nat hortum. *Rap.* Naturam contra & frustra oblu-
cantibus undis, Insuetum per iter flumen portatur
in auras. *Sant.* Fons tubulo qui sursum erumpat ab
arcto Quasque accepit aquas, cælo ventisque re-
mittat. *Rap.* Intortis assurgens arduus undis. *V-F.*
Arctè includendi latices; plumboque premendi
Nam nisi pressa diu, & presso glomerata canali,
Non altè erumpit venis bullantibus undæ. Multi
sæpe etiam tubulis utuntur ahenis, Impetus ut
rigido veniat magis acer ab ære, Compressa que
tubis assurgant altius undæ. *Rap.*

AQUARUM *Ludicri fontes. Phr.* Per dociles molitus
ludicra lymphas. *Rap.* It lævi de rupe fluens in-
terque fluendum Tenditur; attonsis seu cum man-
tilia villis Carbascive sinus cælo panduntur inani,
Sic gracili labens se textilis unda suento, Explicat,
& lato exundans se margine tendit. *Rap.* Nec simili
libranda modo, similique figurâ Est aqua per jac-
tus, in aquis si ludicra quæras. Effingunt alii ru-
ptos de fontibus imbres Multifidis, alii ramos, &
lumina Solis, Emisas alii cornu è stridente sa-
gittas. *Rap.* Hic & digestos vario discrimine fon-
tes Aspicias duci in præceps; sursumque reduci;
Inque omnes motus, & in omnes ire figuras. Hic
& aquæ jactum patulo vomit ore Chimæra Hor-
rendum stridens: vasto nam fusus ab ore It tor-
rens. Spumantque rotati gutture fluctus. Et dum
se partes motus Draco versat in omnes; Terret cir-
cumstans violentâ aspergine vulgus: Inde tubi mo-
lem incurvi venator ahenus Tendit in excubiis po-
situs, mortemque minatur: Verùm fatiferâ plum-
bit pro glande, repentes Ejaculatur aquas, & torro
flumine sævit. Frustrati risus vulgi plaususque se-
quuntur. Sed quid speluncis memorem quàm mul-
ta sub altis Ars ludit per aquam, cum desuper in-
tus ab imbre Artifici, scatebrisque frequens striden-
tibus omnis Perpluitur locus; & latices rum-
puntur aquarum, Insultantque solo salientes un-
dique rivi. *Rap.*

AQUARUM *Lapsus. Phr.* *Chûte d'eau.* Aqua læ-

buntur ripis altis. *H.* Unde loquaces Lymphæ defiliunt tux. *H.* Montibus altis levis crepante lymphâ defilit pede. *H.* Utque caducis Percussu crebro saxa cavantur aquis. *O.* Nunc scopulus raucis pendet adesus aquis. *O.* Querulâ qui salit amnis aquâ. *Pont.* Subsilientis aquæ murmur. *Pol.* Locus est aspergine multâ Humidus ex alto defilientis aquæ. *O.* Fluminaque horrendo lapsa fragore sonant. Unde caducarum lapsus moderetis aquarum. *Rap.* Undarum casus altâ de rupe ruentum, Artis opus summæ, virides fecere per hortos. Ardua stat cælo rupes; & rupe sub altâ Ingens multarum se copia rumpit aquarum In præceps: crebrâ spumant aspergine fluctus, Perque gradus fracti certos, & iniqua locorum, Fit sonitus; ceu cum torrens infrænis ab alto Monte ruit... rorataque saxa Planguntur fluctu, toto sonat avia luo Horrendum tellus. *Rap.*

AQUÆ, arum. *f. Tac.* [Suevorum urbs.] *Baden.* **AQUÆ** Augustæ. *Ptol.* [Urbs Aquitanix.] *Baïonne.* **AQUÆ** mortuæ. *Pli.* [Urbs Gallix Narbonensis.] *Aigues mortes.* **AQUÆ** patavinæ. *Liv.* *Bains d'Abano, dans le Padoïan.* **AQUÆ** sextiæ. *Pli.* [Urbs Gallix Narbonensis.] *Aix.* **AQUÆ** tærbellæ. *Auf.* [Urbs Aquitanix in Galliâ.] *Dax ou Aqs.*

AQUÆDUCTIO, ōnis. *f. La conduite des eaux.*

AQUÆDUCTUS, ūs. *m. Cic. Aqueduc. PHR.* Et vocet in rivos collectam vallibus undam. *Rap.* Plumbo testæ receptos Vallem in subjectam fontem traducere. *Rap.* Fluminibus dare jura, leveſque artollere in auras Aërium per iter suspensis fluctibus amnes. *Sant.* Deduxit in urbem pontibus impositos tanto molimine fontes, Admirandi operis moles præcella superbos Pariete perpetuo sublime affurgit in arcus. *Rap.*

AQUALICULUS, ī. *m. [Vas in quo forbent Porci.] Une Auge. Cum tibi Calve Pinguis aqualiculus propenso sexquipedæ extet. P. METAPH. Pro ventre.*

AQUALIS & Aquæ mænalis, īs. *m. Var. [Urceolus] A guiere.*

AQUARIUM & Aquariolum, ī. *n. Cato. [Locus ad quem animalia potum aguntur.] Abbrevvoir.*

AQUARIUS, ā, ūm. *Qui concerne les eaux. Aquarius fulcus. Col. Qui fit ad aquas educendas ex agris.*

AQUARIYA provinciā. *Cic. L'intendance des eaux.*

AQUARIUS ī. *m. Fontenier.*

AQUARIUS, ī. *m. [Undecimum Zodiaci signum, cujus exortu imbres plurimi fiunt. Fingunt Poëtæ hunc fuisse Ganymedem Trojanum puerum quem in Idâ monte venantem Jupiter Aquilæ ministerio in cælum rapuit, qui ad Cyathum staret.] Le verseur d'eau. SYN. Unigēr, Ganymēdēs, fūsōr aquæ. Sīdūs aquarī. FRITH. Frīgēns, gēlidūs, nīmboſūs, frīgīdūs, hūmīdūs, plūvīoſūs, Trōīūs, Illūcūs, phrīx. PHR. Cum frigidus olim Jam cedit extremoque irrorat Aquarius anno. V. Prodigus urnæ Jam levis obliquâ subsedit Aquarius urna. O. Pisces vicinus Aquarius urget. *Manil.* Uduſ & argentes fundebat Aquarius urnas. *Faufst.**

AQUATICUS, ā, ūm. *Aves aquaticæ. Pli. Qui se plaisent dans l'eau. Aquaticus Auster. O. [Pluvius.] Qui amène la pluie. PHR. Haud procul à stagno florebat aquatica Lotos. O.*

AQUATIO, ōnis. *f. Liv. L'Action de faire provision d'eau. Cic. Le lieu où l'on prend l'eau. PALL. Arroſement.*

AQUATOR, ōris. *m. Cæs. Qui va à l'eau. Pli. Qui est chargé de la provision d'eau.*

AQUATUS, ā, ūm. *Pli. [Dilutus vel aquâ mixtus.] Clair, Aqueux, ou mélange d'eau.*

AQUATILIS, īl. *Cic. Aquatile, qui vit dans l'eau. Pecus aquaticum. Col. Le poisson.*

AQUIFOLIA, æ. *f. & Aquifolium, ī. n. [Arbor habens aculeata folia.] Houx.*

AQUILA, æ. *f. Aigle. EPIH. Vēlōx, prāpēs, cēlēr, citā, vāgā, nūbivāgā, aērīā, flāmmīgērā, fūlvā, fērōx, fōrtis, prādātrix, vēnātrix, ādūncī, āltīvōlāns, rāpīdā, māgnānīmā, rēgīā, rēgālīs, fūblīmīs, bēllātrix, gēnērōsā, īmpīvidā. SYN. Fūlvūs Jōvis ālēs. V. Rēgīā ālēs. O. Flāmmīgēr ālēs. St. Fūlvūſque tōnāntīs ārmīgēr. Cl. Fāmūlā Jōvis. S. Ālēs ſācrā Jōvī. Fidā minīſtrā Jōvis. Vōldērūm, āltītūm rēgīnā. O. Jōvis pēnnātā ſātēllēs. PHR. Quem prāpēs ab Idā Sublimem pedibus rapuit Jovis armiger uncis. V. Quam regia sustinet ales. O. Alituum regina, sacra cui vertice plumæ Affurgunt; flavoque caput diademate fulget, Ipsa ingens alis. L. Qualem ministrum fulminis alitem, Cui rex Deorum regnum in aves vagas Permisit, expertus fidelem Jupiter in Ganymede flavo. H. Venatrix prædam rostro meditatatur adunco. O. Alituum regina prius famulata Tonanti Redditur imperiis obsequiosa tuis. O.*

AQUILARUM *Varia descriptiones.* Alituum regina, Deum dilecta parenti Ante alias, quamvis humiles super ardua curas Et mortale solo quidquid jacet, invia tranet Nimborum spatia; & magnum vehat una tonantem. Non tamen illi omnis natorum cura recessit. Quippe Jovem dorso postquam tulit alite, & oris Omnibus, & populis, hominum quocumque labores, Diversisque vocant præsentia numina casus: Ipsa Jovem sponte, & cæli supera alta relinquens, Terram amat, & molles interdum invifere foetus. Illi è sublimi, quâ fixa cubilia, rupe. Ut vidère, fremunt, & adhuc implumibus alis, Applaudunt reduci, ac tenero clangore salutant. Nec mora, magna parens pennis amplexa, tenellæ Blanditur soboli, atque animos inspirat, & ignes. Mox ubi jam volucres humeris succrescere plumæ Cœpere; insuetoque audent se credere cælo: Exercent ludos inter se, & læta, parente Judice, bella movent; humiles modo radere terras, Ardua mox terrarum, & sidera summa tenere: Neu soboles ignava, decusque oblita parentum Degeneret; cælum à teneris æstusque docetur Sponte pati, & rapidas cursu tentare procellas, Immotisque oculis infusum admittere solem. *Rua.* Qualis ubi alta petens terris auferitur ab imis Alituum regina vagas spatiata per auras, Dat plautum gyro, atque in nubila conditur alis Ætherâ jamque illa plagâ levis instat, & acrem Intendens aciem criniti lumina solis Suspicit, obtutuque oculos fixa hæret acuto. *Vida* Phœbæa tanti est iretortis Lumina luminibus tueri. *Rua.* Æquato librans examine pennas, Regnator volucrum, mediâ sublimis in æthrâ Cominus explorat radios, & lampada Phœbi Vibrantesque poli flammæ, &

fulminis ignes. Arduus aspectu non caligante tueretur. *Cl.* Phœbeâ dubios explorat lampade fortus. Implumes natos solis convertit in ortus: Qui potuere pati radios, & lumine recto Sustinuere diem, cæli servantur in usus: Qui Phœbo cessere, jacent. *L.* Parvos non Aquilis fas est educere fortus Ante fidem solis judiciumque poli... Protinus implumes convertit ad æthera nidos, Et recto flammâs imperat ore pati. Consultit ardentes radios & luce magistrâ Naturam, vires, ingeniumque probat. Degener, & refugio torfit qui lumine visus Unguis hunc sævis ira paterna ferit. Exploratores oculis qui pertulit ignes, Sustinuitque acie nobiliore diem, Nutritur, volucrumque potens, & fulminis hæres Gesturus summo tela triulca Jovi. *Cl.*

ÆQUILÂ prædatrix. (Vide *Avis. Aves rapaces.*)

ÆQUILÂ, Signum militare Romanorum. *Aigle Romaine.* *EPITH.* Victrix, bellicâ, mârta, rômânâ, bellatrix, terribilis. *PAR.* Signa decus belli Parthus Romana tenebat; Romanaque Aquilâ signifer hostis erat. *O.* Stant bellatrices Aquilâ, sævique Dracones. *Cl.* Victrices Aquilas alium laturus in orbem. *L.* Romana accedunt Aquilâ, pugnamque minantur. *L.* Infestisque obvia signis. Signa, pares Aquilas, & pila minantia pilis. *L.* Ut notæ fulgere Aquilâ, Romanaque signa. *L.* Pars volucres tollunt Aquilas. *Cl.*

ÆQUILIFER, *ÉR. m. Cæs.* Signifer. *Enseigne, celui qui portoit l'Aigle Romaine.*

ÆQUILINUS, *â, um. d'Aigle, aquilin.* *SYN.* Rêcurvûs, adûncûs, ûncûs, obliquûs. *PHR.* Cocum Milvinis, aut Aquilinis unguis. *Pla.*

ÆQUILEIÂ, *æ. f. [Urbs Italia] Aquilæ.* *PHR.* Necnon cum Venetis Aquileia perurit armis. *Sil.* Et tu Ledaæ felix Aquileia Timavo. *M.*

ÆQUILEX, *égis. m. Var.* [Aquarum librator] Fontenier. **ÆQUILÉGÛM**, *ii. n. PLA.* Reservoir.

ÆQUILÔ, *ônis. m. Aquilon. vent de bise.* *EPITH.* Trux, minax, præceps, rãucûs, sævûs, densûs, ferûs, ferôx, atër, sônans, horrêns, tristis, stridêns, frêmêns, aspër, durûs, atrôx, grãvis, rapidûs, frigidûs, nivalis, nivôsûs, nubilûs, nimbôsûs, gellidûs, rigidûs, iniquûs, immûs, sônôrûs, horrîdûs, insânûs, vêsânûs, hybernûs, prôtêrvûs, impôtêns, violêntûs, glaciãlis, præcellôsûs, terrîbilis, horrîsonûs, horrîbilis, sudûs, algêns, durûs, acûtûs. *A variis Septentrionis locis, populisque Scythicis, Sarmaticis, Thrax, Thracius, Threicius, Amoniûs, Caucaseûs, Riphæûs, Caspiûs, Sythiãlis, Edoniûs, Edonûs, Ismariûs, Ismarûs, Rodopeûs, Strimoniûs, Geticus, Odrysiûs, Arctous, Hyperboreûs.* *SYN.* Boreas, Aquiloniûs flatus. Borealiâ flabrâ, flaminâ. Boreâ vis, impêtûs, flatus, spirîtus, murmur, strîdôr, frêmîtûs, fragôr, rãbîlêz, furôr, &c.

PHR. Frigidus, & Sylvis Aquilo decussit honorem. *V.* Edoni Boreæ cum spiritus alto. Insonat Ægeo. *V.* Aut Boreæ penetrabile frigus adurat. *V.* Et glacialis hyems Aquilonibus asperat undas. *V.* Turbine raucæ: Cum gravis armatur Boreas, glacieque nivali Hispidus, & Geticâ concretus grandine pennas, Flare cupit; Belagus, Sylvas camposque sonoro Hannine rapturus. *Cl.* Tu Mediis progeras Aquilonibus ire per altum. *V.* At cum December canus &

bruma impotens Aquilone raucæ mugiet. *M.* Boreæ Riphææ stridens Aquilone retardat. *Cl.* Quæ gelidus Boreas Aquilonibus instat acutis. *Manil.* Strymoniusque altas Aquilo conzorquet nives. *S.* Atque nivosi Aquilonis minas. *S.* Sed Scythicæ vicit rabies Aquilonis. *L.* Nunc gelidus siccâ Boreas baccatur ab arcto. Hyberno flat ab axe furens, Qui gelidam spargit ab axe nivem. Cum Boreas Scythico stridulus axe furit. Insurgat Aquilo quantus altis montibus Frangit trementes Ilices. *H.* Sive Aquilo radit terras. *H.* Qualis Hyperboreis Aquilone densus ab oris Incubuit, Scythiaque hyemes atque arida differt Nubila. Ille volat, simul arva fugâ, simul æquora verrens. *V.* Apta mihi vis est, hæc tristia nubila pello, Hæc freta concutio, nodosaque robora verto; Indurôque nives, & terras grandine pulso: Idem ego cum fratres cælo sum nactus apertæ (nam mihi campus is est) tanto molimine luctor; Ut medius nostris concursibus infonet æther; Exiliantque cavis elisi nubibus ignes. Idem ego cum subî convexa foramina terræ; Supposuique ferox imis mea regna cavernis, Sollicito manes, totumque tremoribus orbem. *Boreas apud Ovid.* Tantaque commoti vis est Aquilonis; ut altas Æquet humo tures, rectaque rapta ferat. *O.* Aut aquilonibus Querceta gargani laborant Et foliis viduantur Orni. *H.* Nec timuit præcipitem affricum Decertantem Aquilonibus. *H. (Vide VENTUS.)*

ÆQUILONIUS, *â, um. PLI.* Et **ÆQUILONARIS**, *arê. CIC.* De l'Aquilon, ou au Nord est, Septentrional. Aquilonia proles. *Pr.* Pignora. *St. i.* Aquilonis filii. Hyems aquilonia. *PLI. i.* Aquilonibus infesta.

ÆQUILUS, *â, um. PLA.* [Color fuscus & subniger.] *Noir, brun, couleur d'Aigle.*

AQUINUM, *i, n. CIC.* [Oppidum Italiæ Divi Thomæ natalibus clarum.] *Aquin.* *PHR.* Commovet, atque viris ingens exhaust Aquinum. *Sil.*

ÆQUINAS, *arês. d'Aquin.* *PHR.* Nescit aquinatem potantia veller succum. *H.*

AQUITANIA, *æ. f. Cæs.* [Galliæ Provincia.] *L'Aquitaine, la Guienne, ou Gascogne.* *PHR.* Gallia queis fruitur, gremioque Aquitania lato, &c. *Auf.* Temperat ingenios quæ lata Aquitania mores. *Auf.*

ÆQUITANUS, *T. Et AQUITANICUS*, *â, um. PLI.* *De Guienne.* *PHR.* Hunc fore Aquitanas posset qui vincere gentes. *T.* Gentis Aquitanæ celeberrimæ Messala triumphis. *T.*

ÆQUOR, *arês, arês süm, arî.* *Aller à l'eau, faire provision d'eau.* *PHR.* Sed circum tutæ sub mœnibus urbis aquantur. *V. de Apibus.*

ÆQUOSUS, *â, um. Humide, aqueux, pluvieux.* *PHR.* Sidus piscis aquosus. *V.* Dum Pelago defævit hiems & aquosus Orion. *V.* Et aquosus albo Corpore langor Fugerit venis. *H. i.* Hydr ops, Cristallusque tuas ornet aquosa manus. *Pr. i.* Perspicua, vel. carulea.

ÆQUULÂ, *æ. f. CIC.* Petit ruisseau, filet d'eau. (Vide *RIVUS.* *Rivus aqua pauper.*)

ARÂ, *æ. f. Autel.* *EPITH.* Sactâ, festâ, piâ, sanctâ, votivâ, dicatâ, sacrificiâ, vênêrabilis, vênêrandâ, flâgrans, fumâns, ardêns, calêns, rêpens, pinguis, odorâ, fumidâ, fumôsâ, accênsâ, thurêâ, vaporatâ, odoratâ, cultâ, fulgêns, splendîdâ, solêmnis, ritulâ, florîgêrâ, coronatâ, marmôrêâ, magnificâ, frondêâ, virêps, viridis, viridans, herbôsâ, humîlis.

grāminēā, frāgrāns, cāstā, ērēctā, ōmānā, lūcēns, cēlēbris, rēndēns, thūricrēmā. *SYN.* Altārē, fōcūs, cēspēs. *PHR.* Delubra & aras cālitum & patrios lares. . . . Supplex adoro. *S.* Tum Salii ad cantus incensa altaria circum Populeis adsunt evincti tempora circum. *V.* Ut vetus accensis incanduit ignibus Ara. *O.* Bina mihi positis lucent altaria flammis. *Manil.* Si te rure coli viridesque pigebit ad aras. *O.* Supplex Aris imponat honores. *V.* Testibus Aris hanc ait, &c. *St.* Patriis promiserat Aris. *St.*

ARAM Scitūrē, sēcūrē. *PHR.* Teucrique parabant In mediōque focos, & diis communibus Aras Gramineas. *V.* Monstratas excitat Aras. *V.* Sanguine fordantem quos ipse sacraverat ignes. *V.* Foras sacrasset zephyro, quas voverat Aras. *Sil.* Quatuor hic Aras alta ad delubra deorum Constituo. *V.* Tum stygio regi nocturnas inchoat Aras. *V.* Haud mora festinant flentes: Aramque sepulchri Congere arboribus, caeloque educere certant. *V.* Ara mihi posita est parvo conjuncta facello. *O.* Numerum divorum altaribus auget. *V.* Hanc Aram luco statuit quæ maxima nobis Semper erit. *V.*

ARAM ornare. *PHR.* Date festa per Aras. Festaque pallentes hilarent altaria lucos. *St.* Fumida cingatur florentibus Ara coronis. *O.* Ramis regerem frondentibus Aras. *V.* Sæpe Deū nexis ornata torquibus Aræ. *V.* Stant manibus aræ Cæreulis mœstæ vitæ, atraque Cupresso. *V.* Cumulâque altaria donis. *V.* Struerentque suis altaria donis. *V.*

ARAS Thūrē, &c. Cōlērē. *PHR.* Panchæis adolecunt ignibus aræ. *V.* Ubi templum illi centumque Sabæo Thure calent aræ, fersisque recentibus hiant. *V.* Surgit odoratis sublimis fumus ab aris. *V.* Bis senos cui nostra dies altaria fumant. *V.* Sed prius imposito sanctis altaribus igne, Thura fer ad magnos vinaque pura Deos. *Pr.* Arasque dono Thuris Eoi extrue. *S.* Araque Panchæos exhalat propter odores. *Lr.* Sopitas ignibus aras Excitat. *V.* Odoratis ignibus placare aras. *O.* Cum faceres altaria pinguis thure. *O.* Thuricremis cum dona imponeret aris. *V.* Thure vaporatis lucent altaribus ignes. *St.* Inde coronatas ubi thure piaveris aras. *Pr.* Divum fumantibus aris. *C.* Placat odoratis herbosas ignibus aras. *O.* Altaria fumant festa Jovi. *V.* AD *ARAS Libare.* *V.* *PHR.* Frondentibus intulit aris Libavitque dapes. *V. F.* Vinaque marmoreas paterâ fundebat in aras. *V.* Paterisque altaria libant. *V.* Et date paganis annua liba focis. *O.* Et aris Factus honos. *V.*

ARAS victimis cōlērē. *PHR.* Onerantque aras maculantque juvencos. *V.* Inde Solennes Taurum ingentem mactabat ad aras. *V.* Lustramusque Jovi votisque incendimus aras. *V.* Contra Veneris stat frigida semper. *Ara loco.* *V. F. i. sine sacrificiis.* Illius aram Sæpe tener nostris ab ovilibus imbutæ Agnus. *V.* Meritos aris mactavit honores. *V.* Captivo cruore aras adolere. *Tac.* Ara castis Vincit verbenis avet immolato. Spargier Agno. *H.* Admovitque pecus flagrantibus aris. *Tibi enim maxima Juno. Mactat sacra ferens & cum grege sistit ad aras. V.* Quæ festus promissa Deis animalia cæspes (*i. ara calpitia*) expectat. *H.* Quod jejuna pium desideret ara cruorem. *O.* Impositis ardent altaria fibris. *V.* Aras votivo sanguine tingit. *O.* Quod jejuna pium deside-

ret ara cruorem. *C.* Castisque meritis victimis aras Colo. *S.* Tepido Taurorum imbuta cruore saxa. *Pr.* (*Vide SACRIFICIO, VICTIMA.*)

ARAS Exorare. *O.* Seu Deos ante aras. *PHR.* Tempaque & ingrata vallantur planitibus aræ. *St.* Delubra & aras Cælitum & patrios lares Supplex adoro. *S.* Tum verba precantia dixit Non exoratis animam finivit in aris. *O.* Pacemque per aras Exquirunt. *V.* Talibus orantem dictis, arasque tenentem Audit omnipotens. *V.* Ante aras. *O.* Christe vides me multa gementem, Et madida effusis fleatibus ora vides. *Sant.*

ARAS spoliare. *PHR.* Ardentumque decorum Raptor erat. *St.* Votivæ quærentur opes; appensaque dona Jam sacris non tuta locis: spoliantur & aræ. . . nec se ara tuetur. Tunc raptæ divum effigies; fulvumque metallum, Quod prius ornabant spirantes mille figuræ, Nunc cadit in molem; & sine nomine fusilis auræ Congeries avidi votum raptoris adimplet. . . quin Deus evercis spretus procul exulat oris. *Sant.*

ARĀ, arē. [*Sidus.*] *L'Antel, astre près du Scorpion.* *PHR.* Neu te dexterior tortum declinet ad Anguem. Neve sinisterior pressam rota ducat ad aram. *O.*

ARĒ arum. *f.* Tres Notus abreptas in saxa latentia torquet, saxa vocant Itali, mediis quæ in fluctibus, aras, Dorsum immane mari summo. *V. Eucæli.*

ARĀ Ubiorum. *Tac.* [*Urbs Germaniæ.*] *Bonn.*

ARABARCHES, æ. *m.* *Cic.* [*Præfectus exigendo vectigali de pecuariis quæ ex Arabiâ in Ægyptum devehebantur.*] *Chef des Publicains ou Commis.* *PHR.* Atque triumphales inter quos ausus habere Nescio quis titulos Ægyptius aut Arabarches. *J.*

ARABIĀ, arē. f. [*Asiæ regio unguentis & aromaticis fruticibus abundans.*] *Arabie.* *EPITH.* Divēs, gēmiferā, Thūrifērā, palmifērā, siccā, aridā. *SYN.* Panchēā, Panchiā, Nābāthiā rēgnā. *Arabūm* rēgiō, plāgā, tēllūs. *PHR.* Et domus intactæ te tremis Arabiæ. *Pr.* Possideatque, merit quidquid bene olentibus arvis Cultor odoratæ dives Arabs segetis. *J.*

ARABES, ūm. *m.* *les Arabes.* *EPITH.* Sābāī, Pānchēī, Nābāthēī. *A regionibus Arabia.* Thūrilēgī, divitēs, opulēti, æstuosī, ætrexī, mītrātī, pīctī, mōllēs, tēnērī. *PHR.* Easque domos Arabum. *V.* Palmiferosque Arabes, panchæaque rura reliquit. *O.* Te Medus, te mollis Arabs, te Seres adorant. *Cl.* Quos tener è terrâ divite mittit Arabs. *T.* Quidquid Arabs vehit æstuosus. *M.* Hic mitrâ velatus Arabs, hic crine decoro Armenius. *Cl.* Quid maris extremos Arabas ditantis & Indos. *H.* Ignoratum vobis Arabes venistis in orbem, Umbras mirati nemorum non esse sinistras. Nam modò thurilegos Arabas modò despicit Indos. *O.*

ARABICE adv. *En Arabe, à la manière des Arabes.* Arabice olere. *PLA.* *i.* odore arabico.

ARABYCŪS, & Arabiūs, ā, ūm. *D'Arabie.* *PHR.* Nec si qua arabico lucet Bombice puella. *Pr.* Arabicus sinus. *PLT.* *Le golfe d'Arabie, la mer rouge.*

ARABYLIS, ilē. *PLT.* *Labouvable.* (*Vide ARO.*)

ARACHNĒ ēs. *Lydia Virgo* quam (*Pallas*) sibi Laniificæ non cedere laudibus artis. Audierat, non illa loco neque origine gentis: Clara, sed arte fuit. Pater huic Colophonius Idmon Phocæico Libulas.

tingebat murice lanas. Occiderat mater; sed & hæc de plebe, suoque Æqua viro fuerat: Lydias tamen illa per urbes Quæsierat studio nomen memorabile, quamvis Orta domo parvâ: parvis habitabat Hypæpis. Hujus ut aspicerent opus admirabile, sæpe Deferuere sui Nymphæ vineta Tynoli: Deferuere suas Nymphæ Pæctolides undas. Nec factas solum vestes spectare juvabat Tunc quoque cum fierent; tantus decor affuit arti. Pallas anum simulat. *Superbam monet Dea cedere. Cui illa; ne monendo, ait*, profecisse putes... cur non ipsa venit, cur hæc certamina vitat. Tum dea, venit, ait; formamque removit anilem Palladaque exhibuit... Arachne Perstat in incæpto, nec jam certamina differt. Haud mora consistunt adversis partibus ambæ, *tela sua multa intexit Pallas multa Arachne*, non illud Pallas, non illud carpere livor Possit opus. Doluit successu flava virago, Et rupit pictas, cælestia crimina, vestes. Utque Cytoriaco radium de monte tenebat, Ter quater Idmonia frontem percussit Arachnes: Non tulit infelix, laqueoque animosa ligavit Guttura. Pendentem Pallas miserata levavit: Atque ita, vive quidem, pendente tamen improba, dixit. Discedens, succis hecateidos herbæ Sparsit, & extemplo tristi medicamine tactæ Desfluxere comæ, cum quæis, & naribus, & aures: Fitque caput minimum, toto quoque corpore parva est: In latere exiles digiti, pro cruribus, hærent, Cætera venter habet: de quo tamen illa remittit Stamen, & antiquas exercet aranea telas. O. (Vide ARANEA.)

ARACYNTHŪS, ī. m. *mons Minerva sacer quem alii in Bæotiâ, alii in Arcadiâ esse volunt.* PHR. Amphion Dircaus in actæo Aracyntho. V. Quæ videt Ætolas urbes Aracynthus ab altis Rupibus. Mani Victorque canebat Pæana Amphyon rupe Aracynthe tuâ. Pr.

ARÆFLAVIÆ. Ptol. [Urbs Germaniæ.] Nordlingen.

ARAMÆI. Plî. [Scythæ.] *Les Scythes.*

ARANĒĀ, & Aranēōlā, Æ. f. Aranēūs & Aranēōlūs ī. m. *Araignée, insecte venimeux.* EPITH. Aridā, pūtris, tūrpis, sōlēs, artifex, dōctā, īngēnōsā, vīgīl, studiōsā, tūmīdā, tūrgīdā, vēnēnīfērā, subdōlā, cāllidā, exīlīs, sūspēsā, īndūstrīā. SYN. Aranēnē. PHR. Invisa Minervæ Laxos in foribus suspendit Aranea casses. V. Nec vaga cum tenui discursat Aranea telā. M. Audax sacrilego supplebat Aranea textu. Cl. Arida cum totā descendat Aranea telā. J. Nec tenuem texens sublimis Aranea telam, Deserto in Malli nomine opus faciat. T. Usque sedet nigro venator Araneus antro. Vél pede, quod gracilis deducit Aranea filum, Cum leve desertā sub trabe figit opus. O. Nec Aranei Tenuia fila. Lr. Subdolos explicitos glomerabat Araneus orbis Et leve sub querno stipite nebat opus... dum vigiles agit excubias, & ab arce tuetur, Præda per æriam si sit itura viam: Fortè sequi socias Apis aspernata sorores, Incidit in fragiles, textile rete, dolos... laqueoque tenace vagantem Protinus impediit perfidus hostis Apem. Saut Nos quoque (Muscas) pensilibus venatur Araneus armis... Muscarum exuviae latè testantur inanes, Infit Araneolo quantus in hoste furor. Saut. Quæ vix

luminibus sensile nectit opus. Saut. Non aliter patrias exercet Araneus artes, Inque suum textor pensilis instat opus; Et variis glomerata ligans retinacula filis, Apparat heu? Nostro certa pericla gregi... Cautus in obscurâ proditor arce sedet... Involò textilibus, credula præda, dolis... Et concussa levi sedeo dum lassula tactu, Imposito tremuit pendula tela pede; Prævolat, intortisque ligat me prædo catenis, Et captiva gravi sub pede colla premit. Saut. (Vide ARACHNE.)

ARANĒĀ, Æ. f. & Aranēūm ī. n. *Araignée, toile d'Araignée.* EPITH. Pendulā, sublimis, tēnūs, exilis. SYN. Aranēā telā. Plr. Araneorum opera & textura. Plr. PHR. Summo quæ pendet Aranea tigno. O. Putris & in vacuo textetur Aranea lecto. Pr. Stamina quæ summo texit sublimia tigno. Velavit Aranea fanum. T. Glomeramina telæ. Saut. T. Tollere hæc aranea quantum est laboris. Ph.

ARANĒOSŪS, ā, ūm. CATO. *Plein de toile d'Araignée.*

ARANĒŪS mūs. COL. *Musaraigne, petit animal fort venimeux.*

ARĀR, ārīs. & Arāris, īs. m. [Galliæ fluvius adeo lenis ut nescias in utram partem descendat. Cæs.] La Saone. PHR. aut Ararim Barthus biber, aut Germania Tigrim. V. Scipit Arar per rura pigerrimus undæ. Lentus Arar, Rhodanusque celer, & dives Iberus. Cl. Quos Rhodanus velox, Araris quos tardior ambit. Cl. Quâ Rhodanus raptum velocibus undis In mare fert Ararim. Rhodano stimulat Arar. Cl. Rhodanumque morantem Præcipitabit Arar. L.

ARATIŌ, ōn's. f. *Labourage.* SYN. Arationes desertæ ac relicte à dominis. Cic. Arationes porrigere. S. Pro agris ipsi. PHR. Hæc cum sint hominumque boumque labores Versando terram experti. V. Prima Ceres ferro mortales vertere terram Instituit, cum jam glandes atque arbuta sacra Deficerent sylvæ, & victum Dodona negaret. V. Pater ipse colendi Haud facilem esse viam voluit, primusque per artem Movit agros; curis acuens mortalia corda. Ante Jovem nulli subigebant arva Coloni. V. Illa iugo Tauros collum præbere coëgit: Tuno primum soles eruta vidit humus. O. Uncique puer monstrator aratri. V. Interea pax arva colat, pax candida primum, duxit araturos sub iuga curva boves. O. Glebas cunctantes crassaque terra Expecta. V.

ARATIUNCŪLĀ, Æ. f. PLA. *Un peu de terre labourable.*

ARATŌR, ōrīs. m. *Laboureur.* EPITH. Cūrvūs, dūrūs, aspēr, robūstūs, patiēns, fortīs, vīgīl, impīgēr, anxīūs, pellītūs, sedulūs. SYN. Colōnūs, rustīcūs, Agrīcolā, agrēstīs. Præceptōr arandī. O. PHR. Stivæque innixus Arator. O. Nec robustus erat curvi moderator aratri Quisquam, nec scibat ferro moliri arva. Lr. Robustus quoque jam Tauris iuga solvet Arator. V. Assiduo satius aratro Agricola. T. Ille gravem duro terram qui vertit aratro. H. Sordida Serranus flexit dictator aratra. Cl. Primus aratra manu solerti fecit Osiris, Et teneram ferro sollicitavit humum. T. Nec pudeat tenuisse bidentem, Aut stimulo tardos increpuisse boves. T. Quod si contentus patrio bove verteret agros, Pr. Sed nec

turpe puta dextram submittere aratro, Et longum trahere incurvo sub vomere sulcum: Neve bidente solum, & duras proscindere glebas. *Frac.* (Vide ARO.)

ARATRŌ, ās, ārē. *PLI.* [Quasi arando iterare.] *Labouier pour une seconde fois.*

ARATRŪM, trī. n. *Charruē.* *EPITH.* Cūrvūm, ūncūm, flectūm, dūrūm, pressūm, grāvē, incurvūm, depressūm, inflectūm, adūncūm, obliquūm, vālidūm, rūsticūm, ārsidūm, pāndūm, fōrdidūm, rūdē, hābilē, mōrdāx, ferrēūm. *SYN.* Vōmēr, vōmērīs dēns. *PHR.* Aspice aratra jugo referunt suspensa Juvenci. *V.* Videre fessos vomerem inversum Boves Collo trahentes languido. *H.* Illam experire colendo Et facilem pecori, & patientem vomeris unci. *V.* Nullo sulcatum vomere campi. *O.* Ergo agrē rastris terram rimantur; & ipsis Ungibus infodiunt fruges. *V.* Vomeris huc & falcis honos, huc omnis aratri Cessit amor. *V.* Jam pauca aratro jugera regiæ Moles relinquent. *H.* Emeritum palo suspenderit aratrum. *O.* Atque opere in medio defixa reliquit aratra. *V.* Vomīs & inflexi primum grave robur aratri. Continuū in sylvis magnā vi flexa dominantur In burim, & curvi formam accipit Ulmus aratri: Huic ā stirpe pedes temo portentus in octo: Binæ aures; duplici aptantur dentalia dorso. *V.* Urbem designat aratro. *V.* Cum flos succifus aratro. *V.* Terram centum vertebat aratris. *V.* Verteant glebas fregit Aratra. *O.* Vomer & tardi juga curva plaustrī. Adunci vulnera aratri, Rastrorūque fero. *O.*

ARATRŌ Boves jungere. *PHR.* Dehinc ubi libera colla Servizio asuerint ipsis ē torquibus aptos Jungē pares, & coge gradum conferre Juvencos. *V.* Infolito premeres vomere colla Boum. *O.* Hinc & colla jugo didicit submittere Taurus. *T.* Grandævi que negant ducere Aratra Boves. *Pr.* Docuere Juvencos Impressis dociles terram proscindere Aratris. *Sil.* Colla jubet domitos oneri supponere Taurōs; Saucier ut duram vomer aduncus humum. *O.* Tempore difficiles veniunt ad Aratra Juvenci. *O.* Rustica paulatim Taurus Aratra subit. *O.* Sed tamen & Tauri cervix oneratur Aratro. *O.* Impatiens oneris collum pressit Aratro. *O.* Tempore ruricolæ patiens sit Taurus Aratri; Præbet & incurvo colla terenda jugo. *O.* Sic ubi delectos per torva armenta Juvencos Agricola imposito sociare affectat Aratro: Illi indignantes, queis nondum vomere multo Ardua nodosus cervix descendit in armos, In diversa trahunt. *St.* Quam malè inæquales veniant ad Aratra Juvenci. *O.* Habili Tauros adjungit Aratro. *T.* Subque jugum missos stimulo citat ecce Juvencos. *Pol.* Illi etiam Tauros primi domuisse feruntur Servitium. *T.* Duxit Araturos sub juga curva Boves. *T.* Suppositoque jugo pondus grave cogit Aratri Ducere, & insuetum ferro proscindere campum. *O.* Ad sua ruricolæ junxit Aratra Boves. *Sarb.*

ARĀUSIŌ, ōnis. *f. PLI.* [Urbis & principatūs nomen in Galliā.] *Orange.*

ARAXES, is. m. [Armenix fluvius.] *L'Araxe.* *PHR.* Pontem indignatus Araxes. *V.* Pharetratum invisit Araxem. *St. i.* Araxis accolat. Armeniumque bibat Romanus Araxem. *L.* Potabis galeā fessus Araxis aquam. *Pr.* Nec quæ regna vago Tomiris fini-

vit Araxe. *T.* Medumque flumen gentibus additum. *H.* Scythicus famuletur Araxes. *Cl.*

ARBELLĀ, æ. *f. Cæs.* [urbs Syriæ] *Arbele.*

ARBĪTĒR, trī. m. & Arbītrā, æ. *f. Temo in oculaire.* *SYN.* Tēstis. *PHR.* Locus ab arbitris remotus. *Cic.* O! rebus meis non fideles arbitra, nox & Diana. *H.*

ARBĪTĒR. Arbitre, fuce d'un differend. *SYN.* Jūdēx, cōgnītōr. *SYNT.* Arbitr formæ. *O.* Annonæ. *St.* Rerum. *Tac.* Imperii, legum, judiciorum. *Cic.* Pugnae. *H.* Arbitrum capere. *Ter.* Statuere. *Cic.* Dicere. *H.* Adire ad arbitrum. Arbitr inter aliquos, in aliquam rem. *Cic.* *PHR.* Arbitr hic igitur sumptus de lite jocosa Dicta Jovis firmat. *O.* Quem Venus arbitrum dicit bibendi. *H.* Arbitr es formæ; certamina siste Dearum. *O.* Quo non arbitr Adriæ Major tollere seu ponere vult freta. *H.* Sed idem pacis eras mediūsq; belli. Esto bonus miles, tutor bonus, arbitr idem. *I.* Orbis amor, sæcli Deus admirabile nostri, Cui se majestas soliorum & regia sceptrā Submisere; tui totus dum posceret orbis Momenta arbitrii, & dictares fœdera terris. *Rap.*

ARBĪTRARIŌ. Adv. *PLA.* A son choix.

ARBĪTRARIŪS, ā, ūm. *PLA.* Arbitraire.

ARBĪTRIŪM, ī. n. & Arbītrātūs, ūs. m. *PLI.* Arbitrage, jugement d'arbitre. *SYN.* Sēntēnciā, dēcrētūm, jūdiciūm. *EPITH.* Æquūm, inviolābilē, mētūdīdūm, mināx, cōncūsūm, mutābilē, vērāx, sēvērūm, intēgrūm, jūstūm, exēctātūm, libērūm, inīquūm. *PHR.* Usus, quem penes arbitrium est & vis & norma loquendi. *H.* Duces mediis considere castris Jussit; & arbitrium litis trajecit in omnes. *V.* Cum semel occideris & de te splendida Minos Fecerit arbitria. *H.* Judicio nostro tantūm tibi cedit Amyntas. *V.*

ARBĪTRIŪM, [pro libertate, nutu, potestate.] *volonté, fantaisie, libéré.* *PHR.* Fortuna arbitriis tempus dispensat ubique. *O.* An dominae fati quidquid cecinere sorores Omne sub arbitrio definit esse Dei. *O.* Arbitrium Romulus urbis habet. *O.* Te penes arbitrium nostræ vitæque, necisque. *O.* Famulæ discedite; neve Eripite arbitrium matri secreta loquendi. *O.* Arbitrium est in sua recta Jovi. *O.*

ARBĪTRŌR, āris, ārius sūm, āri. *ULP.* [pro judicari ab Arbitris.] *Etre jugé par arbitrage.*

ARBĪTRĀRĪ. [pro censere, judicare.] *Penfer, juger.* *PHR.* Testes factorum stare arbitrabere divos. *Sil.* (Vide CREDO. JUDICO.)

ARBŌR, ōris. *f. Arbre.* *EPITH.* Āltā, cēlsā, sūmā, ingēns, virēns, tērēs, dūrā, crāsi, virēscēns, ānnōsā, ārdūā, sūblīmīs, exēlsā, prōcērā, nobīlīs, rigīdā, āeriā, āmbitōsā, cūrvātā, ārdūā, flexīlīs, āpricā. *PHR.* Arbor æstivā recreatur aurā. *H.* Incisæ servant a te mea nomina Fagi: Et quantum trunci tantūm mea nomina cresunt. *O.* Liber ab arboribus locus est. *O.* Consita loca Arboribus. *O.* Arboris obnixus trunco. *V.* Tenerisque meos incidere amores Arboribus. *V.* Recubans sub tegmine Fagi. *V.* Arbore vernā Luxuriosus ager. *M.*

ARBŌRŪM varia species. *PHR.* Et fluctibus aptior Alnus. *L.* Luctus testata Cupressus. *L.* Apta fretis Abies, bellis accommoda Cornus, Quercus amica Jovi, tumulos testata Cupressus, Ilex plena favis, venturi præcia Laurus Fluctuat: hic denso crispa ta caciunine Buxus, Hic Hedera serpunt: hic

Pampinus induit Ulmos. *Cl.* Non Chaonis abfuit arbor, Non nemus Heliadum, non frondibus *Æsculus* altis, Nec *Tilia* molles, nec *Fagus*, & innuba *Laurus*, Et *Coryli* fragiles, & *Fraxinus* utilis hastis, Enodisque *Abies*, curvatæque glandibus *Ilex*, Et *Platanus* genialis, Acérque coloribus impar, *Amnicolæ*que simul *Salices*, & aquatica *Lotos*, Perpetuæque virens *Buxus*, tenuisque *Myrica*, Et bicolor *Myrthus*, & baccis cærulea *Ficus*. Vos quoque flexibiles *Hederæ* venistis, & unâ *Pampinæ* Vites & amictæ *Vitibus* Ulmi, Ornique & *Piceæ*, Pomoque onerata rubenti *Arbutus*, & lentæ, victoris præmia, *Palma*. Et succincta comas, hirsutæque vertice *Pinus*... Affuit huic turbæ, metas imitata *Cupressus*. *O.* Niveis uberrima pomis *Ardua* *Morus* erat gelido contermina fonti. *O.* Sylva nemus non alta facit; regit *Arbutus* herbam, *Rosmaris*, & *Laurus* nigræque *Myrthus* olent. Nec densum foliis *Buxum*, fragilæque *Myrica*, Nec tenues *Cythisi* cultæque *Pinus* abest. *O.* Densis hastilibus horrida *Myrtus*. *V.* *Æria* *Quercus*, aut coniferæ *Cyparissi*. *V.* *Populus* *Alicidæ* gratissima, *Vitis* *Jaccho*, *Formosæ* *Myrthus* *Veneri*, sua *Laurea* *Phœbo*. *V.* *Fraxinus* in Sylvis pulcherrima, *Pinus* in hortis, *Populus* in fluviis, *Abies* in montibus altis. *V.* Amara baccis *Laurus*. *S.* Nec fera comantem *Narcissum*, aut flexi tacuissimæ vimen *Achanti*, *Pallentisque* *Hederas*, & amantes littora *Myrthos*. *V.* *Prolem* tardè crescentis *olivæ*. *V.* Molle *Siler*, lentæque *Genistæ*, *Populus*, & glaucâ canentia fronde *salicta*. *V.* *Nemorumque* *Jovi* quæ maxima fronde *Æsculus*, atque habitæ *Graii* oracula *Quercus*. *V.* *Chaonisque* patris *Glandes*, etiam *ardua* *Palma*. Nascitur & casus *Abies* visura marinos. *V.* *Supplici* *Myrthus* tibi servit umbrâ. *Serviunt* *Lauri*: tibi celsa longè *Quercus* assurgit, tremulæque *Pinus* Vertice nutat. *Sarb.* *Quercus* amata *Jovi* foliis uberrima frondet, *Arcadio* frondet *Fagus* amata Deo. Quin etiam *Invisas* *Pluto* fovet ipse *Cupressos*; Nullæque non sentit numinis arbor opem. *Saut.* Ipsa ingens arbor faciémque simillima *Lauro*, Et si non alium latè jactaret odorem *Laurus* erat folia haud ullis labentia ventis, flos apprima tenax. *V.*

ARBORES Sērērē plāntārē, ōbrūrērē, tērrē mādārē. *PHR.* Principio Arboribus varia est natura creandis: Namque aliæ nullis hominum cogentibus ipsæ Sponte suâ veniunt, campisque & flumina latè curva tenent. *V.* Pars autem posito surgunt de semine. *V.* Pullulat abs radice aliis densissima sylva. *V.* Nam certum est de glande satas radicibus imis Altiùs in terram per se descendere plantas, Majorisque adeo in cælum profundere ramos. *Rap.* Nec verò terræ ferre omnes omnia possunt: Fluminibus salices, crassisque paludibus *Alni* Nascuntur, steriles *Saxosis* montibus *Orni*. Littora *Myrthetis* lætissima; denique apertos *Bacchus* amat colles, *Aquilonem* & frigora *Taxi*. Divisæ arboribus patriæ; sola *India* nigrum Fert *Ebenum*, solis est *thurea* virga *Sabeis*. *V.* Hic segetes, illic veniunt felicius uvæ Arborei fetus alibi, atque injussa virescunt Gramina. *V.* Plantis eduræ *Corili* nascuntur. *V.* Nec fecius omnis in unguem Arboribus possis secūo via limite quædet. *V.* Ille & nefasto re-

posuit die Quicumque primum & sacrilegâ manu produxit arbor... agro qui statuit meo te triste lignum. *H.* Hic plantas tenero abscindens de corpore matris Deposuit sulcis, hic stirpes obruit arvo, Quadrifidæque fudes, & acuto robore vallos. *V.* Aliæ pressos propaginis arcus expectant. *O.* Sed truncis *Oleæ* meliùs propagine Vites Respondent. *V.* Et docet in similes stirpem sobolescere ramos. *Rap.* Arboribûsque tuis primos imponere mores Proderit, & sectos ipso de corpore matrum Arboreos fossò ramos deponere campo. *Rap.*

ARBÖR Crēscēns. *PHR.* Exiit ad cælum ramis felicitibus arbor. *V.* Vivaci nutrita Solo se lata sub auras Arbor agit. Pullulat abs radice aliis densissima sylva. *V.* *Parnassia* *Laurus* Parva sub ingenti matris se subicit umbrâ. *V.* Quæ seminibus jactis se sustulit arbor. *V.* Virgæque per glebas sensim radicibus actis *Thurea* surrexit, cumulumque cacumine rapit. *O.* Assurgit: ceu forte minor sub matre virenti *Laurus*, & ingentes ramos, olimque futuras Promittit jam parva comas. *Cl.* Rapto pubent cum germine rami. *Rap.* Protinus è terrâ virides emittre frondes Incipit, & magnâ campis pubescere sylva. *Frac.* Quod lenta cresco scilicet; neque auctibus Adulta subitis surgo... figo radices diu Decertaturas cum furore turbinum, Et sæcla post complura inhasuras solo. *Com.* Tenuis adhuc, necdum ramos effusa comantes; Jam foliis tamen, & viridi spectabilis umbrâ. *Com.* Quæ subito natis fronder amicta comis. *Saut.* Quamvis ipsâ de stirpe parentis Pullulet; & tenues tollat se *Quercus* in auras, Aut mutata solo ramis exultet opacis. *Rap.* Spem primis ostendit frondibus arbor. *Rap.*

ARBÖREM infērērē *PHR.* Mutatamque insita Mala Ferre *Pyrum*, & prunis lapidosa rubescere Corna. *V.* Inferitur verò ex fœtu *Nucis* *arbutus* horrida; Et steriles *Platani* *Malos* gessere valentes, *Castaneæ* *Fagos*, *Ornusque* incanuit albo Flore *Pyr*, glandemque *Sues* fregere sub *Ulmis*. *V.* Cum *Pyrus* invito stipite mala tulit. *Pr.* Mitis adoptatis curvetur frugibus arbor. *Col.* Virens alienis frondibus arbor. *Pall.* (Vide *INSERO*, *INSITIO*.)

ARBÖRES Muro applicare. *PHR.* Per muros errare licentiùs omnes Phylliream patiære. *Rap.* Plexis scitè per mutua ramis Gelsimini textus. *Rap.* At nisi per cratem doceas hæc erare salignam Parietibus; per se trunco malè sultus iniquo, &c. *Rap.* Per omnes intendit sese ramos & cratibus hæret Lento errore sequax & ductilis arbor. *Rap.* Applicita muro arbor. *Rap.* Muro præterde propinquo Pomiferam longo ramorum ex ordine gentem. Cui, medium rapidus cum sol transcendit axem, Imminet, primumque reflexo ardore calorem Augeat, & justi pingant tua Poma colores... Si murum fuerint pulchrè digesta per omnem. *Rap.* Tum ferri ad murum series præfigitur unci, Cui contos latè intendunt, cratesque salignas: Virgeus unde omnis ramorum pendeat ordo. Vimineis autem ramos devinciat hamis Villicus; & murum componat ritè per omnem. Ast illos alii meliùs per tortile ferum Parietibus tendunt longis nodoque coercent. *Rap.* Qui si muro non hæreat arbos, Aut resoluta suo laxet se pergula versu; Ipse recomponit ramos, & vincla renodat, Comptus ut egregio se profert ordine

ordine textus. *Rap.* Primisque sub annis Ire jubent sub vincla... longoque subacti Obsequio... assuescunt insistere muro: Imperium facilis sequitur, dum mollior eras... dociles veniunt ad vincula virgæ. *Rap.* (Vide *VINEA. Vineæ jugata.*)

ARBÖRES cōlērē. *PHR.* Nec harum quas colis arborum, te præter invisas Cupressos, Ulla brevem dominum sequetur. *H.* Condit quisque diem collibus in suis; Et vitem viduas ducit ad arbores... ergo aut adultæ Vitium propagine Altas maritat Populos, &c. *H.* Exuerint sylvestrem animum; cultuque frequenti In quascumque voces artes haud tarda sequentur. *V.* Non mihi falx nimias Saturnia deputat umbras: Duratam renovat nec mihi fossor humum... sole licet siccæque siti peritura laborem, Irriguet dabitur non mihi sulcus aquæ. *Nux. Apud Ovid.*

ARBÖRES pütärē. *PHR.* Ramos compesce fluentes. *V.* Daris ut Ilex tonsa bipennibus... per damna, per cædes ab ipso Ducit opes animumque ferro. *H.* Nescia falcis Sylva comas tollit, fructumque expirat in umbras. *St.* Nimias falx deputat umbras. *O.* Imâ quas stirpe recides... magis exultare videbis, Seu plus accipiant ipsâ de cæde vigoris. *Rap.* Si nihil emineant rasis hastilia virgis. *Rap.* Nam nisi præfictis reprimas hastilia virgis. Jam sua tonsilibus tolletur gratia textis. *Rap.* Pars nemus omne lever foliis, & ruis opaci Luxuriam tollat nimiam pars rasilæ buxum Tondeat. *Rap.*

ARBÖR fertîlis. *EPITH.* Férâx, felix, divēs, fœtē, fœcundâ, prædivēs, ödörâ, grâvidâ, fructifērâ, pômiferâ. *PHR.* Et nunc omnis ager, nunc omnis parturit arbor. *V.* Cui pendere suâ patereris in arbore Poma. *V.* Strata jacent passim suâ quæque sub arbore Poma. *V.* Bis Pomis utilis arbor. *V.* Largis pubescit fructibus arbor. Niveis uberissima Pomis. *O.* Viridi ramos curvata metallo. *Cl.* Hic color apricâ pendentibus arbore Pomis. *O.* Nunc omnis frondibus arbor Luxuriat fœcunda novis. *O.* Ille velut, riguæ quæ margine confusa ripæ est, Arbor erit; quam non violento Syrius æstu Exurit, non torret hyems; sed prodiga læto Proventu beat Agricola; Nec flore caduco Arridens, blandâ dominum spe lætat inanem. *Buch.* Ceu propter amnis arbor irrigui alveum Se læta in auras subjicit: & mitia ferens Poma, pensat annuo Domini labores fœnore; nec sole virides Mœret æstivo comas, Nec torrido labi gelu. *Com.* Nulla diu multos impune per annos Fertilis arbor erit. *Rap.* Et deducentia ramos Pondere Poma suo. Pomaque læsissent matrem, nisi subdita ramo Longa laboranti furca tulisset opem. *O.* (Vide *FERTILIS.*)

ARBÖR ãlta. *PHR.* Actas ad sydera Pinus. *V.* Annosa excelsos tendebat ad Æthera ramos Æsculus, umbrosum magnas super ardua sylvas Nubibus inferans altis caput. *St.* Ubi vincere summum Arboris haud ullæ jactu potuerit sagittæ. *V.* Quantum vertice ad auras Æthereas, tantum radice in Tartara tendit. Ergo non hyemes illam, non flabra neque imbres Convellunt: immota manet; multosque per annos Multa virum volvens durando sæcula vincit. *V.* Confurgunt geminæ Quercus, intonsaque cælo Attollunt capita & sublimi vertice nutant. *V.* Quales cum vertice celsio Aëriæ Quercus, &c. *V.*

Ingenti nemora inter frondea trunco Assurgens latè sylvam dominatur in omnem. *Rap.* Jam se cantanti frondosa cacumina Quercus Inclinant, plauduntque comis nemora alta coruscis. *Rap.* Miratur Simois: quales non divite ripâ Lambit Apollinei nemoris nutritor Orontes... frondibus æquis Adstant & focio despectant vertice lucum. *Cl.*

ARBÖR ùmbrösâ, pütülâ. *PHR.* Stat ingens arbor, atque umbrâ gravi Sylvas minores urget; & magno ambitu Diffusa ramis umbra defendit nemus. *S.* Sylva, quam super emineans Despectat altè Quercus & vincit nemus. *S.* Ramos, annosaque brachia pandit Ulnus opaca ingens. *V.* Palmaque vestibulum aut ingens Oleaster obumbret. *V.* Obviaque hospitii teneat frondentibus arbos. *V.* Torrentes ramorum frigore soles Temperat & modico brumam sibi vindicat æstu. *Cl.* Patulæ recubans sub tegmine Fagi. *V.* Densas, umbrosa cacumina, Fagos. *V.* Diffusas patulo laxabat stipite frondes; Umbra batque comâ summi fastigia montis. *Sil.* Patulis luxuriosa comis. Atque umbrâ viridi Phœbeos submovet æstus. Trunco non frondibus efficit umbram. *L.* Patulâ defendimus arbore soles. *St.* Arbore quod vernâ luxuriosus ager. *M.* Densæ quam rami matris opacant. *V.* Jamque ministrantem Platanum potantibus umbram. *V.* Tum fortes latè ramos & brachia tollens Huc illuc, media ipsa, ingentem sustinet umbram. *V.* Arboribus redeunt comæ. *H.* Luxuriat fœcunda novis nunc frondibus arbor. Plaudit quæque suis arbor amœna comis. *Lat.* Opportuna suâ blanditur Populus umbrâ: Sæpe sub hac Dryades festas duxere choreas; Sæpe etiam, manibus nexis ex ordine, trunci Circumicere modum: mensuræque Roboris ulnas Quinque ter implebat: nec non & cætera tantum Sylva sub hac omnis, quantum fuit herba sub illâ. *O.* Humus quam pallida pronis Urget sylvæ comis. Ramis diffunditur. Ramo crebra comanti. *Rap.* Ingens annois robore Quercus, Una nemus. *O.* (Vide *UMBRO.*)

ARBÖR Ventis agitata. *PHR.* Ergo non hyemes illam, non flabra neque imbres Convellunt: immota manet. *V.* Sollicitat levis aura frondes. *Sarb.* Frigida Populeas ut quatit aura comas. *O.* Ventis pulsa, vacillans Æstuat in ramos incumbens arboris arbor, Et Platani Platanis, Alnoque assibilat Alnus. *L.* Nec veteres agitantur Orni. *H.* Aut Aquilonibus Quercetæ, Gargani laborant, & foliis viduantur Orni. *H.* Sæpius ventis agitur ingens Pinus. *H.* Validis radicibus ardua cælo Exierit, poteritque Notos durare frementes. *Rap.* (Vide *VENTUS. Ventus sylvis incumbens. Ventus lene movens frondes, &c.*)

ARBÖR Vëtüs, stérîlis. *ARBÖRÛm mörbî.* *PHR.* Curvosque tendit Quercus & putres situ Annosa ramos, hujus abruptis latus Edax vetustas: sylvæ jam fessa cadens, Radice fulta pendet alienâ. *S.* Orbaque... Palladis arbor erit. *O.* Destituent sylvas utraque Poma suas. *O.* Stipes inanis. *O.* Afflicta senio. Turpis sine frondibus. *O.* Ante diem tristi senserunt damna senectæ. *Rap.* Getico qualis procumbit in Æmo Seu Boreæ furiis, putri seu robore Quercus, Cælo mixta comas. *St.* Acta præcipiti Pinus Boreâ. *O.* Si morbo gravis arbor erit, vel segnior annis... pallenti nimiam falx sedula depuraret umbram. *Sz*

pe etiam informis scabro sub cortice cancer, Aut urens muscus concrevit, & arida latè, Seu scabies, truncum crudeli tabe peredit. Strenuus hanc ferro labem compeſce, priuſquam Ad vivum perſidat, & arboris intima carpat, Ac totam macie gentem deformet iniqua. Quòd ſi languébunt exhaustæ ad munia vires Abſumptuſve vigor, ſterilem circumfode campum. *Rap.*

ARBÖREM cædèrè évèllèrè. *PHR.* Enodes proſperat proſternere Cedros. *Cl.* Succidere Pinus Et magis velut iſta ferro Pinus, aut impulſa Cupreſſus Euro Procidit latè. *H.* Ripis fluvialis arundo Cæditur. *V.* Hanc jubet immiſſo ſylvam procumbere ferro. *L.* Nunquam fronde levi fundet virgulta, nec umbras; Cum ſemel in ſylvis imâ de ſtirpe reſiſum Matre caret, poſuitque comas & brachia ferro. *V.* Cum ferro acceſſam crebrisque bipennibus inſtant Eruere Agricola certatim: illa uſque minatur, Et tremefacta comam concuſſo vertice nutat; Vulneribus donec paulatim eviſta, ſupremum Congemuit; traxitque jugis avulſa ruinam. *V.* Ferro ſonat acta bipenni Fraxinus: evertunt actas ad ſidera Pinus; Robora nec cuneis, & olentem ſcindere Cedrum, Nec plauſtris ceſſant vectare gementibus Ornos. *V.* Itur in antiquam ſylvam ſtabula alta ferarum: Procumbunt Piceæ; ſonat iſta ſecuribus Ilex Fraxineæque trabes, cuneis & fiſſile Robur Scinditur; advolvunt ingentes montibus Ornos. *V.* Pulſa gemit crebris ſuccumbentiſque arbor. *O.* Quin etiam ipſe manu felices erue ſylvas. *V.* Et nemora evertit multos ignava per annos, Antiquaſque domos avium cum ſtirpibus imis Eruit. *V.* Procumbunt Orni; nodosa impellitur Ilex. *V.* Vulſis radicibus arbor Procubuit... perſequitur ſcelus ille ſuum: labefactaque tandem Icibus innumeris, adductaque funibus arbor Corruit, & multam proſtravit pondere ſylvam. *O.* Et lucos ferro temeraſſe vetuſtos. *O.* Poſuere comas & fronde carentes Admiſere diem. Pariter traxere ruinam, Et pariter poſuere comas; campoque recumbunt Faunorum Dryadumque dolor. *Cl.* Utque ſecuri Saucia trabs ingens, ubi plaga noviffima reſtat, Quò cadat in dubio eſt, omnique à parte timetur. *O.* Sic frondiferâ lignator in Idâ Stat dubius, vaſtæ quæ primum robora Sylvæ Vulneret: hic parulam procero ſtipite Fagum, Hic videt annoſam ſua pandere brachia Quercum, Illic ſuccinctas caput exertare cupreſſos, Metiturque oculis Phrygiæ nemora alta parentis. *Pol.* Et validâ aëriam Quercum exturbare bipenni, Atque imis altam eruere ab radicibus Ornum. *Frac.* Fertur immani ruitura mole Arbor, exciſo trepidante trunco: Suſtinet Lapſum, capitique ſacro Averſa pepercit. *Sant.* (Vide **EVELLO**. *Evellere Arbores*. *Sylva*. *Sylvam cadere*.)

ARBÖRIS Lignum, *ejusque uſus varii*. *PHR.* Caditur & Tilia ante jugo levis. *V.* Haud illæ pecori frondem, aut paſtoribus umbram Sufficiunt, ſæpemque ſatis, & pabula melli. *V.* Fagos metitur & Alnos; Et varium rudibus ſylvis accommodat uſum. Quæ longa eſt, tumidis præbebit cornua velis; Quæ fortis, clavo potior; quæ lenta, favebit Remigio; ſtagni patiens, aptanda carinæ. *Cl.* Et caſus Abies viſura marinos. *V.* Et fluctibus aptior Alnus. *L.* Et per immenſum mare motura ramos

Alnus. *S.* Nux frondibus hæret materia indomita eſt, duro & pene æmula ferro. *Frac.*

ARBÖR *Pro malo*. *Mat.* *PHR.* Adverſæque inſigitur arbore mali. *V.* (Vide **MALEUS**.)

ARBÖRARIÛS, *â*, *ûm*. *PLI.* *Qui ſe perche ſur les arbres.*

ARBÖRATOR, *ôis*. *m.* *Col.* [Qui arbores colit.] *Jardinier.*

ARBÖRESCÖ, *is*, *ërè*. *PLI.* *Croître en arbre.*

ARBÖRETUM, *tî*. *n.* *SEN.* *Plan d'arbres, une pépinière.*

ARBÖREÛS. *V.* & **ARBÖRARIÛS**, *â*, *ûm*. *d'arbre, qui concerne les arbres.* *PHR.* Arboraria falx. *Cato.* Arborei ſætus alibi. *V.* Arboreæ frondes auro radiante nitentes. *O.* Arborea coma. *O.* Arboreâ radice retentus. *O.*

ARBÜSCULÄ, *æ*. *f.* *DIM.* *Arbrisseau.* *SYN.* *Frûtex*, *virgultum*. *EPITH.* *Tênûis*, *vîrèns*, *lêvis*, *trêmülä*. *V.* Contemptis aliis exploſa arbuſcula dixit, &c. *H.* *Muliercula nomen.*

ARBÜSTIVÛS, *â*, *ûm*. *Planté d'arbres.* *Arbustivus locus.* *Col.* *Vitis arbutiva.* *Vigne ſoutenuë ſur des arbres.* *Hinc* **ARBÜSTARÈ** *apud*. *PLI.* *Pro agrum arboribus conſervare ad maritandas vites.*

ARBÜSTUM, *tî*. *n.* *Un Verger, un plan d'arbres.* *Jardin.* *EPITH.* *Umbrâns*, *fructuôſum*, *cômâns*, *tênèrûm*. *SYN.* *Loca virgultis conſita, locus arboribus frequens.* *PHR.* *Arbustisque tenent felicibus obſita circum.* *Lr.* *Reſonant arbuſta Cicadis.* *V.* *Can-tu rumpunt arbuſta Cicadæ.* *V.* *Non omnes arbuſta juvant, humileſque Myricæ.* *V.* *Saliunt exorta arbuſta.* *Lr.*

ARBÜTEÛS, *â*, *ûm*. *D'Arboisier.* *PHR.* *Arbutæ crates, virgæ.* *V.* *Arbuteos ſætus legere.* *O.*

ARBÜTUM, *tî*. *n.* *Fruit de l'Arboisier.* *SYN.* *Arbü-tèus fructus, fœtus.* *PHR.* *Dant arbuta ſylvæ.* *V.* *Paſcuntur & arbuta paſſim.* *V.* *Jubeo frondentia Capris Arbura ſufficere.* *V.*

ARBÜTÛS, *tî*. *f.* [Arbor.] *Arboisier.* *EPITH.* *Hörèns pômîfèrâ*, *vîrèns*, *ôpâci*. *PHR.* *Et quæ nos rarâ viridis tegit Arbutus umbrâ.* *V.* *Inſeritur verò ex ſætu Nucis Arbutus horrida.* *V.* *Pomoque onerata rubenti Arbutus.* *O.* *Dulce ſatis humor, depulſis Arbutus hoëdis.* *V.* *Nunc viridi membra ſub Arbuto Stratus.* *H.* *Per nemus Arbutos quærunt latentes.* *H.*

ARCÄ, & **ARCÜLÄ**, *æ*. *f.* *Ceffre, caſſere.* *SYN.* *Câpſulä*, *arcülä*, *ſcrîniûm*. *EPITH.* *Pätülä*, *ferratä*, *æratä*, *veſtiariä*, *päupèr*, *divès*, *plênä*, *refèrtä*, *vâcûä*, *cläuſä*, *âpèrtä*, *câpâx*, *lignèä*, *pätülä*. *PHR.* *Ignoret quantum ferratä diſtet ab arcä Sacculus.* *J.* *Quia dives arcâ veram laudem intercipit.* *Ph.* *Nam ſi pieriâ quadrans tibi nullus in arcä.* *J.* *Patular vix coeperat angulus arcæ.* *J.* *Sic micat innumeris arcula Syntheſibus.* *M.* *æratä multus in arcä Fiſcus.* *J.*

ARCÄDYÄ, *æ*. *f.* *J.* [Peloponneſi regio.] *Arcadie.* *f.* *EPITH.* *Mœnälîä*, *Mœnälîs*, *Lÿcæä*, *Nônâctrînä*, *Cÿllênîä*, *Ërÿmânthæä*, *â montibus Arcadiæ.* *Pärhâſîä*, *Pärhâſîs*, *Têgèæä*, *Clêônæä*, *ab urbibus Arcadiæ.* *PHR.* *Arcadiæ gelidos inviſere fontes.* *V.* *Pan Deus Arcadiæ, &c.* *V.*

ARCÄS, *âdis*, & *âdös*. *m. f.* *d'Arcadie.* *PHR.* *Arca-dis Evandri nomen.* *O.* *Prior Arcadâ conceitæ, &c.*

St. Ambo florentes ætæibus, Arcades ambo. V. Arcadas accensos monitu. V. Astris Lunæque priores Arcades. St. Frigidus Arcadibus coit in præcordia sanguis. V. ARCADIUS, Æ, ùm. D' Arcadie. PHR. Arcadio infelix telo dat pectus inerme. V. Virginis Arcadiæ cæcus adegit amor. O.

ARCANĒ. Col. & Arcanō. Adv. Cæs. Secretement. SYN. Sēcrētē, ōcūltē, lātētēr, clām, fūrtīm.

ARCANUM, nī. n. Un secret. SYN. Sēcrētūm, mŷfētūm. EPITH. lātēns, abscōnditūm, rēgēdūm, tēcēdūm, ōcūltūm, amīcūm, prūdēns. PHR. Longiūs evolvens factorum arcana movebo. V. Arcanum neque tu scrutaberis ullius unquam. H. Arcanum prodere. J. Quidquid habes age, Depone tutis auribus. H. Arcanique fides prodiga perlucidior vitro. H.

ARCANUS, Æ, ùm. Secret, caché. SYN. Sēcrētūs, ōcūltūs, lātēns, tēctūs, abstrūsūs, abdītūs, rēcōndītūs, abscōndītūs, ōpērtūs. SYN. Arcana nox. O. Præcepta, cubilia. Plī. Arcanæ tabellæ. O. Arcanus homo. PAR. Te colere, arcanos etiam tibi credere sensus. V. Dixit, & arcano percussit pectora loro. M. Tuas fortis arcanaque facta. V. Arcanā modō raptus ē popinā. M.

ARCAS, adis. m. Filius Jovis & Calistonis à quo Arcades denominati sunt. Arcas, cum suā matre in ur-sam mutatā, à Jove inter astra collocatus est. Fabulam (Vide CALISTO.) PHR. Arcados hinc sedes & inhospita tecta Tyranni Ingredior. O. Ecce Lycæoniæ proles ignata parentis Arcas adest. O.

ARCELLA, Æ. f. Col. [Vitis in arcum curvata.] Un berceau de treille. ARCELLATUS, Æ, ùm. Col. Est in maniere de berceau.

ARCEŌ, es, cūr, ērē. [Propriè significat vetare ne accedant qui veniunt.] Chasser, empêcher de passer outre. SYN. Avērtō, amōvēō, pellō, expellō, abigō, prōhibēō, abarcēō. SYN. Arcere furorem. L. Pluvias, frigora pellibus. O. Arcere abitu. Liv. Reditu. Cic. PHR. Trojanus arcet urbe. V. Ignarum, fucos, pecus à præsepibus arcet. V. Quem fugis, aut quis te nostris amplexibus arcet. V. Alit alios longē submotos arcet arenā. V. Æneam arcete periclis. V. E terrā corpus relevare volentem Arcuit. O.

ARCEŌ. Conēnir, retēnir, lier. SYN. Rēprimērē, cōntinērē, cōarcērē, strīngērē. PHR. Teneras arcabant vincula palmas. V. Et me funesto properant arcere veterno. V. (Vide VINCIO.)

ARCEŖA, Æ. f. Var. [Vehiculi genus] Espece de li-tiere.

ARCESIUS, ii. Laërtis pater. PHR. Nam mihi (Ulyssē) Laërtis pater est, Arceſius illi, Jupiter huic. O.

ARCESSITOR, ōris. m. Plī. Qui va appeller.

ARCESSITUS, ūs. m. Cic. Mandement, ordre de venir.

ARCESSŌ, is, ivī, & sī, sitūm, ērē. [Vocare accersere.] Mander, appeller quelqu'un. PHR. Si potuit manes arcessere conjugis Orpheus. V. Quemque sibi tenues nascentem arcessere vitas. V. Quō rediturus eram non arcessitus. H. Arcessere splendorem orationi, consules ab aratro. Cic. Rem arcessere à capite. Cic. Remonter à la source.

ARCESSERĒ aliquem capitis, judicio, crimine. Cic. Appeller quelqu'un en justice. (Vide ACCERSO. Voco.)

ARCHĒMORUS, Puer, Lycurgi regis Nemeæ filius à serpente interfectus : in ejus honorem instituti sunt Nemei ludī. PHR. Dederat lachrymabile nomen Archemorus. St.

ARCHĒTYPUM, pī. n. Plī. [Prima forma.] Original.

ARCHĒTYPUS, Æ, ùm. Original. PHR. Et jubet Archetypos pluteum servare Cleantas. J. Archetypa pocula. M. O? quā me nimium probas, amasque, Qui vis Archetypas habere nugas. M. De libris suis. Si tanquam tabulas Cyphosque, Paule, Omnes Archetypos habes amicos. M. i. veros.

ARCHIAS, Æ. Poeta Ciceronianā oratione notior quā operibus suis.

ARCHIDAMUS, mī. m. Princeps Lacedæmoniorum Telidis filius, bello clarissimus.

ARCHILOCHUS Poeta græcus in Paro insulā natus, carminis Iambici inventor : is carminum acerbitate ad laqueum compulsi Lycamben sicarum suum, quod fiam ei patrum alteri locaverat. EPITH. Sēvērūs, fērōx, mōrdāx, irātūs. PHR. Qualis Lycambe spretus infido gener. H. Archiloquum proprio rabies armavit iambo. H. Paros ego primus iambos Ostendi Latio, numeros animosque secutus Archilochi non res. H. Tincta Lycambæo sanguine tela dabit. O. Nec focerum quærit quem versibus oblinat atris, Nec sponsæ laqueum famoso carmine necit. H. Archilochia edicta. Cic. Pro severioribus.

ARCHILOCHUS Alter Nestoris & Euridices filius, qui patrem in expeditione Trojanā sequutus est. PHR. Sive quis Archilochum narrabat ab Hectore victum Archilochus nostri causa timoris erat. O.

ARCHIMAGIRUS, rī. m. [Princeps & magister Coquorum.] Le chef de cuisine. PHR. Finxerunt pariter librarius, Archimagiri, Carptores. J.

ARCHIMÉDES Syracusanus geometra nobilissimus quem geometricis formis intentum, ignarus miles in expugnatione Syracusarum interfecit. PHR. Jura poli regnumque deorum Ecce Syracusius transtulit arte Senex. Cl. percurrit proprium mentitus signifer annum; Et simulata novo Cynthia mense redit. Cl. Prima Syracusii mens prodiit alta magistri. H.

ARCHIMIMUS, mī. m. [Princeps histrionum.] Chef d'une troupe de Comédiens. (Vide HISTRIO. COMEDUS.)

ARCHIPIRATA, Æ. m. Cic. [Prædonum dux.] Chef de Corsaires, armateur.

ARCHITAS, Philosophus & Mathematicus Tarentinus. PHR. Te maris & terræ, numeroque carentis arenæ Mensorem cohibent Archita. H. Me creat Archita soboles Babylonius heros. Pr.

ARCHITECTA, Æ. m. & Architectus. tī. m. Plī. Et Architecton, ōnis. Plā. Et Architector, ōris. Plī. Architecte SYN. Strūctōr, ædificatōr, māchīnatōr. EPITH. Dōctūs, sāgax, pēritūs, nobīlīs, dædīlūs. SYN. Architectus beatæ vitæ. Cic. Metaph. Fallaciarum. Plā. Verborum. Cic. Architectus & princeps sceleris. Cic. Legis ferendæ. Cic. PHR. Præconem facias vel Architectum. M.

ARCHITECTATIŌ, ōnis. f. Plī. Et Architectōnīcē, es. f. Quin. Architecturā, Æ. f. Cic. Architecture. (Vide EDIFICIO.)

ARCHITECTOR, arīs, arī. Vir. Bâtir. (Vide EDIFICIO.) Architectari voluptates. Metaph. Cic. In-

venter des volubris.

ARCHON, ōntis. m. Cic. [Summus Athenis magistratus.] *Archonte, Chef des neuf magistrats qui gouvernoient Athenes.*

ARCITENENS, ēntis. *Qui arcum trahet, quo nomine à poëtis intelligitur Apollo.* PHR. Quam pius Arcitenens, &c. V. Arcipotens adverte precor nunc denique Apollo. V. F.

ARCITENENS. Cic. *Le Sagittaire, un des signes du Zodiaque.*

ARCTATÏO, ōnis. f. VAR. *Resserrement, abbreviatio.*

ARCTĒ, ius, ismē. Adv. COL. *étroitement.* PHR. Arctius atque hederā procerā attingitur Ilex. H.

ARCTO, as, arē. COL. *Presser, serrer, réduire à l'étroit.*

ARCTOPHYLAX, ātis. GARDIEN DE L'OURSE. *Dicitur esse Urse custos eo quod plaustrum seu septentriones sequatur. Fuit ille Arcas cujus fabulam. (Vide CALISTO.)* EPITH. Frigidus, tristis, rigens, piger, tardus, glaciālis, hyperboreus. SYN. Bōōtes, Arcturus, Arcas, Ursæ portitor. Sidus hyperboreum, Arctoum. PHR. Tingitur Oceano custos Erymanthos Ursæ. O. Languet hyperboreæ glaciālis portitor Ursæ. St. Custosque sui tardus plaustrum, jam non stabilis ruet Arctophylax. S. Sive est Arctophylax, sive est piger ille Bootes. O. Arctophylax, vulgō qui dicitur esse Bootes. Cic. Plaustrumque propinquus Parrhasii Arctophylax. Cl. Tardumque sub astris Arcada. St.

ARCTOS, ti. f. [Latine Ursæ signum cæleste.] *L'Ourse, constellation située au Septentrion, ou au pôle Arctique.* [Duplex est Ursæ, major quam Helicen, minor quam Synosuram Appellant.] *Utriusque fabulam (Vide CALISTO.)* EPITH. Hybernā, boreālis, algens, frigidus, rigens, horrens, horrida, frigida, ignavā, glaciālis, Scythicā, Thraciā, strimoniā, sithoniā, scythicā, Caspiā, hyperboreā, Aquiloniā, Lycōniā, Mœnāli, Parrhasiā. SYN. Ursā, Helicē, plaustrum, Synosurā, Erymanthos. Sidus Arcadiūm, Lycōniūm. Virgō Tēgēā, Lycōniā. Parrhasiūm plaustrum. Sidus arctoum, arcticum. Parrhasides stellæ. PHR. Esse duas Arctos quorum Synosura peratur Sidonii; helicen Graia carina notet. O. i. *aspicit navigans.* Proxima sunt nobis plaustrum præsentia formam. Et quæ præcipuum sidera frigus habent. O. Parrhasides stellæ, namque omnia nosse potestis. Equoreas nunquam cum subeatis aquas. O. Insuper per iter gelidas enavit ad Arctos. V. Opacam porticus excipiebat Arctum. H. i. *ventum ab arcto.* Versaque ab axe suo Parrhasis Arctos erat. O. Sinuosus flexibus Arctos. O. Perque duas in morem fluminis Arctos. V. Gelido proxima signa polo. O. Nunc gelidus sicca Boreas bacchatur ab Arcto. O. Arctos metuentes æquore ringit. V. Pleiadas, hyadas, claramque Lycæonis Arcton. V. Sed qui non mergitur undis Axis innociduus geminā clarissimus Arcto. L.

ARCTOS *Pro populis Arctois dixit* CL. Atque indignantes in jura redegerit Arctos.

ARCTOVS, & Arcticus, ā, ūm. *Arctique, Septentrional.* SYN. Septentrionalis, Aquilonius, Boreālis, glaciālis, Scythicus, Thracius. PHR. Arctoi soles. M. Arctous polus. S. Sed neque in Arctoo

sedem tibi legeris orbe. L.

ARCTURUS, ri. m. *L'Arcture, étoile qui est à la queue de la grande Ourse.* PHR. Sub ipsum Arcturum, tenui sat erit suspendere sulco. V. Nec sævus Arcturi cadentis impetus. H. Tam sunt Arcturi sidera nobis, &c. V.

ARCTVS, ā, ūm. *étroit, serré.* SYN. Angustus, contractus, strictus, astrictus, iniquus. SYN. Arctissimum vinculum. Cic. Arcta leges. Pl. Arctior somnus. Cic. Arcta convivia. H. Arctum animum solve. H. Arctis in rebus opem ferre. O.

ARCUTIM. Adv. PL. [In modum arcus.] *En arc, en forme d'arc.*

ARCULARIUS, ii. m. PLA. *Qui fait des Cabinets, Ebeniste.*

ARCVO, as, avi, atum, are. [In modum arcus curvare.] *Courber, plier en arc.* PHR. Arcuatus currus. Liv. Iris & arcato cælum curvamine signans. O.

ARCUS, ūs. m. [Pro fornice suspensio.] *Arc, voule, arcade.* PHR. Pumice vivo Et levibus tophis nativum duxerat arcum. O. Specus... efficiens humilem lapidum compagibus arcum. O. Saxa... arctis compagibus hærent; atque triumphales sensim curvantur in arcus. Sant.

ARCUS. *Arc à tirer des fleches.* EPITH. Flexus, eurvus, tensus, strictus, minax, acer, sonans, strictus, torvus, vastus, fulgens, teters, levis, lentus, laxus, certus, ferus, cornutus, eburneus, aureus, auratus, lethifer, aduncus, iniquus, belliger, sonorus, rigidus, noxius, subdolum, incertus, dubius, validus, facilis, habilis, flexilis, stridulus, curvatus, inflexus, adductus, contentus, intentus, paratus, remissus, senectus, sagittifer, vultificus, flexibilis, horribundus. *A populis hominibusque sagittandi peritissimis.* Euctus, Scythicus, Parthus, Achæmenius, Armenius, Ithyæus, Gericus, Thrax, Thracius, Threicus, Amoenius, Cræticus, Cresius, Sidonius, Gortynius, Gortynicus, Gnosiis, Gnosiacus, Dictæus, Amazonius, Delius, Apollineus, Herculeus. PHR. Protinus Aeneas celeri certare sagitta. Invitat qui forte velint. V. Arcus libat telum. S. Qui cytharam nervis, & nervis temperat arcum. O. Et arcus oppositis foribus minaces. H. Ithyæos Taxi curvantur in arcus. V. Arma assueta capis flexumque à cornibus arcum. O. Incerto debilis arcu. L. Expedire alimenta arcu. Tac. i. *Venatu.*

ARCUM gerere. Arcū armari. PHR. Aureus ex humero sonat arcus, & arma Dianæ. V. Namque humeris de more habilem suspenderat arcum. V. Spiculaque ex humero paræ suspenderit & arcum. V. Constitit hic, arcumque manu celeresque sagittas Corripuit, fidus qua tela gerebat Achates. V. Quis tela sagittæ Corythique leves humeris & lethifer arcus. V. Aureus ex humeris sonat arcus. V. Fulgente decorus arcu Phæbus. H. Arcu præsignis adunco. O. Arcuque horrenda fugaci Armenia. St. Adducto constitit arcu. V. Arcu contenta parato Tela tenens. V. (Vide SAGITTARIUS.)

ARCUM tendere. PHR. Tum validis flexos incurvant viribus arcus. V. Intendunt acres arcus, amenta que torquent. V. Nervoque obversus equino. Content dit telum, diversaque brachia ducens Constitit. V.

Cornuque infensa tetendit, Et duxit longè, donec curvata coirent Inter se capita, & manibus jam tangeret æquis; Levâ aciem ferri, dextrâ nervoque papillam. V. Nervoque aptare Sagittas. V. Viderat adducto torquentem cornua nervo. O. Oppositoque genu curvavit flexile cornu. Lunavitque genu sinuosum fortiter arcum. O. Stricto stat proximus armiger arcu. Armeniosque arcus Geticis intendite nervis. L. Sonuit contento nervus ab arcu. Quæ potuit arcum flectere, aut quæ dextera sinuare nervum vix recedentem mihi. S. Vastum coactis flexit Arcum cornibus. S. Imposito calamo parulos sinuaverat arcus. O. Nobis flexibiles curvantur Apollinis arcus. O. Torquebas refugum Parthis mirantibus arcum. Cl. Curvare, lentare arcum. S. Doctus Sagittas tendere Sericas Arcu paterno. H. Ad jaculi vertebar opem; quod dextra librabat Dum mea, dum digitos amentis addere tento. O. Tum validis flexos incurvant viribus arcus Pro se quisque viri, & depromunt tela pharetris. V. Arcum Geticis intendere nervis. L.

ARCÛ Sagittas emittere. PHR. Nec semper ferit quodcumque minabitur arcus. H. Liber Partho torquere Cydonia cornu Spicula. V. Ascanius curvo direxit spicula cornu. V. Spicula torquebat Lycio Gortynia cornu. V. Vulnera dirigere & calamos armare veneno. V. Spicula converfo fugientia dirigit arcu. V. Sonat unâ lethifer arcus Et fugit horrendum stridens elapsa Sagitta, Perque caput Remuli venit, & cava tempora ferro Trajicit. V. Nervo per nubem impulsâ Sagitta Armatam sævi Parthus quam felle veneni Parthus sive Cydon telum immedicabile torfit. V. Volucti qui fixit arundine malum. V. Per cælum nervo Stridente sagittâ Hyrtacidæ Juvenis volucres diverberat auras Et venit adversique infigitur arbore Mali. V. Ecce viro stridens alis allapsa Sagitta est. V. Æthereas telum contorsit in auras Ostentans artem pariter arcumque sonantem. V. Arcu Cervos cohibere. H. Arcu tela dirigere. H. Arcu aliquem petere. S. Fugam dat Sagittis arcus. S. Fixerit arripedem Cervam... Et Lernam tremefecerit arcu. V. Primusque Teucer tela Cydonio direxit arcu. H. Quâ dirigat arte Sagittas Armenius. L. Nec Gortyniaco calamus levis exit ab arcu. O. Sinuatoque expulit arcu Tela. O. (Vide JACULOR. SAGITTA. Sagittas vibrare.)

ARCUM rēmīttere. PHR. Et fontes operit pharetras, arcumque retendit Parthus. S. Aderat Venus, & remisso filius arcu. H. Sed laxos referunt humeris languentibus arcus. V. Arabesque soluto Arcu turba minax. L. Exiit hic humero pharetram, lentosque retendit arcus. O. Et solvi curvatos imperat arcus. Cl. Neque semper arcum Tendit Apollo. H.

ARCUS caelestis. PHR. Purpureus pluvias cur bibit Arcus aquas. Pr. Seu nubibus arcus Mille trahit varios adverso sole colores. V. Illâ viam celerans per mille coloribus arcum. V. (Vide IRIS.)

ARDEA, æ. f. Turni civitas quæ incensa fuit; ab ejus cineribus emerfit avis Ardea dicta. Cadit Ardea, Turno Sospite dicta potens: quæ postquam barbarus ensis abstulit, & trepidâ paruerunt tecta favillâ; Congerie è Mediâ tum primum cognita præpes Subvolat, & cineres plausis everberat alis, Et sonus,

& macies, & pallor, & omnia, captam Quæ deceant urbem, nomen quoque mansit in illâ Urbis, & ipsa suis deplangitur Ardea pennis. O. Ardea solstitio, Pæstanaque rura petantur. M.

ARDEA, & Ardeolâ, æ. f. dim. [Avis de quâ supra.] Heron, oiseau de proie. PHR. Atque altam supra volat Ardea nubem. V.

ARDELYÖ, önis. m. [Ab Ardeolâ, homo huc illuc cursitans & omnibus se negotiis immiscens.] Un Homme qui fait l'empresse, & le bon valet. PHR. Deformius... Nihil est Ardelione fene. M. Est Ardelionum quædam Romæ natio Trepidè concursans, occupata in orio, Gratis anhelans, multa agendo nihil agens: Sibi molesta, & aliis odiosissima. Ph.

ARDENTER, ius, iſsimè. Cic. A demment, passionnément.

ARDEÖ, èrè, & Ardescö, is, arsi, arsum, èrè. [Proprie ignescere, concremari.] Ette embrasé. SYN. exardeö, inardecö, exardecö, flagrö, conflagrö, ütör, ätürör, succendör, cömbürör, exürör, cremör, törrör, inflammör, fervö, æstüö, ädölö, ädölöcö, ignescö. PHR. In nubibus arsit arundo. V. Troja arserit igni. V. Tum verò omne mihi visum confidere in ignes Ilium; & omnis humo fumat Neptunia Troja. V. Incendi muros ignesque ad tecta volare. V. Arfere coruscæ Luminibus flammæ arrectis. V. Lambere flamma comas; & circum tempora pasci. V. Æther Conciperet flammæ, totusque ardescant axis. O. Correpti, rapidâ veluti seges arida flammâ, Arserunt crines. O. Furit immisissis Vulcanus habenis Transita per & remos. V. extenditur unâ Horrida per latos acies Vulcania campos. V. Ecce autem flammis inter tabulata volutus Ad cælum undabat vortex. V. Per veterem vaga flamma culinam Vulcano summum properabat lambere testum. H. Uror, ut indomitis ignem exercentibus Euris, Fertilis accensis messibus ardetager. O. Flammæque furentes Culmina perque hominum volvantur perque Deorum. V. Testâ cum ardente viderent Scintillare oleum. V. Panchæis adoleſcunt ignibus aræ. V. Accensis flagrant altari-bus ignes. sil. Cernis odoratis ut luceat ignibus æther. O. Sævasque videbis Collucere faces, jam fervere littora flaminis. V. Arserunt uno funera bina: rogo. M. (Vide URI. INCENDIUM.)

ARDERÈ. [Active pro urere.] Bruler. PHR. Ardebat Syrius Indos. V. Pene macros arsit dum Turdos versat in igne. H. (Vide URO.)

ARDERÈ Per trans. [Pro fulgèrè.] Briller, éclater. PHR. Ardet apex capiti, crissisque à vertice flamma Funditur. V. Campique armis sublimibus ardent. V. Tyrioque ardebat murice lana. V. Ardentes Clypeos atque æra micantia cerno. V. Radiisque adentem lucis & auro. V. Maculis auro squalentibus ardens. V. Elucent alia & fulgore coruscant Ardentes auro. V. Quibus arserit armis. V. Cum cæcula nubes Solis inardescit radiis. V. (Vide LUCRO.)

ARDERÈ. [Per trans. ad animum varia significat.] Arderè. Parler, agir avec feu. PHR. Ardet in arma magis. V. Juvenum manus emicat ardens. V. Instant ardentes Teucrit. V. Furens mediis in millibus ardet. V. Quos ardens exivit ad æthera virtus. V. Ardentesque averit Equos. V.

ARDERĒ amōrē. *Avoir de la passion pour quelqu'un.*

PHR. Formosum Pastor Corydon ardebat Alexin. **V.** Ardet amans Dido, traxitque per ossa furorem. **V.** Expleri mentem nequit, ardescitque tuendo. **V.** Arsit Atrides medio in triumpho Virgine raptrā. **H.** Ex æquo captis ardebant mentibus ambo. **O.** *De Pyramo & Thisbe.* Merito Deus arsit in illā. **O.** Si quis amat, quod amare juvat, feliciter ardet. **O.** (Vide **AMO.**)

ARDERĒ dēsīdērīō. *Souhaiter avec passion.* **PHR.** Mihi mens juvenili ardebat amore Compellare virum. **V.** Jam dudum erumpere nubem Ardebant. **V.** Tum vero ardemus Scitari, & querere causam. **V.** Ardet abire fugā. **V.** Concurrere in arcem Cum Sociis ardent animi. **V.** (Vide **DESIDERO.**)

ARDERĒ, Irā, odio, dolore, flagitio, invidia, spe, curā, &c. *Etire tourmenté, transporté, &c.* **PHR.** Ultro implacabilis ardet. **V.** Tum vero exarsit juveni dolor ossibus ingens. **V.** Alcidae furis exarserat atro Felle dolor. **V.** Exarsere ignes animo; subit ira cadentem Ulcisci patriam. **V.** Talibus exarsit dictis violentia Turni. **V.** Totoque ardentis ab ore Scintillae abfistunt. **V.** Ardentem & torva tuentem Lenibat dictis animum. **V.** Ardentesque oculos suffecti sanguine & igni. **V.** Tum vero indomitas exarsit vulgus in iras. **O.** Curis ardet flagrantibus. **Sil.** Subita spe fervidus ardet. **V.** Nunc Athletharum studiis, nunc arsit Equorum. **H.** Fœminæ ardentem curæque iræque coquebant. **V.** Ardescunt Germani cæde. **O. i.** *Propter cadem.*

ARDÖR, ōris. *m. Chaleur vehemente.* **PHR.** Terræque ardore dehiscunt. **V.** Flammeus ardor Horribili sonitu Sylvas exederat. **Lr.** (Vide **IGNIS. CALOR.**)

ARDÖR. **METAPH.** *Amour.* **PHR.** Retinet malus ardor amantem. **O.** (Vide **AMOR.**)

ARDÖR pro rei cupidine. *Ardeur, passion pour une chose.* **EPITH.** Nimiū, nōxiū, vēmēns, ānhēlūs, Insānūs, Immēnsūs, Impōtēns, Impātēns, dāmnōsūs, rēmērariūs, prēcēps, cēcūs, fērūs, grāvīs, mālūs. **PHR.** Diu hunc ardorem mentibus addunt. **V.** Idem omnes simul ardor habet nova querere recta. **V.** Non tulit Aeneas tanto fervore furentēs. **V.** Nec tibi regnandi veniat tam dira cupidō. **V.** Tantus amor florum & generandi gloria mellis. **V.** Magno laudum percussus amore. **V.** Actior interea visendi principis ardor Accendit cum plebe Patres. **Cl.** Ardorem injicere, Intendere, restinguere. **Cic.** Occultus sub corde renascitur ardor. **S.** Bellicus ardor. **St.** Resedit ardor. **Cic.** Fuit ardor edendi. **O.** (Vide **CUPIDO.**)

ARDÖR. **Cic.** *Ardeur d'un mal, l'inflammation.* **ARDÖR**. **Cic.** [Pro splendore.] *Le feu, l'éclat.* (Vide **SPLENDOR.**)

ARDŪITĀS, aris. *f. VAR. Hauteur rude & escarpée des montagnes.*

ARDŪS, ā, ūm. *Haut, élevé.* **SYN.** Altūs, celsūs, sūblīmīs. **PHR.** Ardua Cedrus. **O.** Tonitruque tremiscunt Ardua terrarum. **V.** Terras unde arduus omnes Aspectat. **V.** Arduus ad solem. **V.** Sibilat ore, Arduus insurgens. **V.** Quo Sonipes istu fuit arduus. **V.** Ardua pennis Astra sequi. **V.** Hinc bellator Equus campo sese arduus infert. **V.** (Vide **ALTUS.**)

ARDŪS. *Escarapé, droit.* **SYN.** Prēcēps, prērup-

tūs, abruptūs. **SYNT.** Arduus collis. **Tac.** Ascensus. **Cic.** Aditus. **Liv.** Per arduum scandere. **H.** Ardua Castellorum excindere. **Tac.** **PHR.** Et amantes ardua dumos. **V.** Aerii cursu petit ardua montis. **V.** *Hinc per trans.* **ARDŪS**. [Pro difficili.] *Difficile, mal aisé.* **SYN.** Difficilis, mōlēstūs, īnvīūs, āspēr. **SYNT.** Arduum inventu. **Pl.** Ardua res. **Cic.** Arduum opus. **Pl.** **PHR.** æquam memento rebus in arduis Servare mentem. **H.** Ardua res vicisse alios. **O.** Nam via virtutis dextrum petit ardua Callem. **V.** Nihil mortalibus arduum est. **H.** Arduus. (*i. profundus*) In valles per fora clivus erat. **O.**

ARĒĀ, æ. *f. & ARĒOLĀ*, æ, dim. [Locus vacuus qui quasi aruerit, in quo teruntur frumenta.] *L'Aire d'une Grange.* **EPITH.** Cērēālis, trītīcēā, spātīōsā, āmplā, pārens, cāpāx, lātā, plānā, strātā, dīvēs, fērtīlis, plēnā. **PHR.** Area cumprimis ingenti æquanda cylindro. **V.** Cretā solidanda tenaci Ne subeant herbæ, neu pulvere victa fatiscat. **V.** Nequicquam pingues paleæ teret area culmos. **V.** Cum graviter tunis gemit area frugibus. **V.** Et mediō tostas æstu terit area fruges. **V.** Millia frumenti tu triverit area centum. **H.** Tunc nitidus plenis confusus Rusticus arcis. **T.** Si bene floruerint vites, erit area dives. **O.** Æquato plana area tergo. **Mant.** Crebro sonat area pulsū, Increpat Seges; & duri sub sole Coloni Aternis terram ferunt, & ad area flagris. Fit clamor; resonat tellus; rupeque propinquæ: Et paleæ fursum strepitu jactantur inanes, Lætæ Ceres alto ridens despeccat Olympo. **Frac.** **ARĒĀ**. **Cic.** [Locus quem domus occupat.] *Le Sole.* **ARĒĀ** Domūs. **Pl.** [Spatium vacuum intra parietes.] *La cour d'un logis.* **ARĒĀ**, & **ARĒOLĀ**. **Col.** [In hortis dicitur spatium subactum in quod jaciuntur semina.] *Planche.* **f.** **ARĒĀ** capitis. **Col.** **METAPH.** [Profluvium capillorum.] *Alopecie.* **f.** (Vide **CALVUS.**)

ARĒĀ. [Pro planitie.] *Champ.* **m.** *Plaine.* **f.** **ARĒĀ**. **METAPH.** [A spatio agri decurrendo, pro materiâ scribendi.] *Sujet, matiere.* **PHR.** Et paret in curas area lata meas. **O.** Quæ decuit primis sine crimine lufimus annis. Nunc teritur nostris area major Equis. **O.** *Hinc rurſus ARĒĀ METAPH. Dicitur.* [Pro vitæ humanæ cursu.] *Le cours de la vie.* **PHR.** Per varias artes omnis quibus area servit. **M.**

ARĒCŌMICI. [Qui & volicæ appellantur apud Strab.] *Peuples du bas Languedoc.*

ARĒFĀCIŌ, is, èrē. **CATO.** *Faire secher.* (Vide **SICCO.**)

ARĒLAS, aris. & **ARĒLATĒ**, es. *f.* [Urbs Galliæ Narbonensis.] *Arles.* **PHR.** Prode duplex Arelas quam Narbo Martius, & quam Accolit Alpini opulenta Vienna colonis. **Auf.**

ARĒMŌRICI. & **ARMŌRICI**, erūm. [Civitates (ait Cæs.) quæ Oceanum attingunt, quæque eorum (Gallorum,) consuetudine Aremorica appellantur.] *Peuples de Bretagne, de Guiene.* **PHR.** Sunt & Aremorici qui laudent ostrea ponti. **Auf.**

ARĒNĀ, æ. *f. & ARĒNŪLĀ*. dim. **Pl.** *Sable, gravier.* **EPITH.** Siccā, durā, sūlvā, hūmēns, ūdā, mōllīs, arēns, squallēns, pūtrīs, pīnguīs, nīgrā, vīlīs, stērīlis, arīdā, bibulā, mādīdā, sordīdā, gricīlis, pūlvērēā, fērvēns, ādūstā, sītīēns. **SYN.**

Sābulūm, s'ābulō. PHR. Numeroque carentis arenæ. V. Ut fulvæ nimbis arenæ Tollitur. V. Cum murmure labens Ibat, & attritas versabat rivus arenas. O. Scrutatur vënas penitus squallentis arenæ. E. Collectum humorem bibulâ deducit arenâ. V. Spissâ campos perfundit arenâ. V. Cumulos undantis arenæ Aggerat. St. Littoreis miles lassatur arenis. L. Vorticibus nigramque altè subjectat arenam. V. Coccytho eructat arenam. V. Miscent se maria & nigræ attolluntur arenæ. V. Æstu miscentur arenæ. V. Terram inter fluctus aperit : furit æstus arenis. V. Illiditque vadis atque aggere cingit arenæ. V. Turbidus & torquens flavescentes Ister arenas. V.

ARENÂ [pro littore.] Rivage. PHR. Hospitio prohibemur arenæ. V. Magno telluris amore Egressi optatâ potiuntur Troës arenâ. V. (Vide LITRUS. RIPA.)

ARENÂ. Per trans. [Pro Amphitheatro arenâ confperso.] L'Arene, lieu sablé dans l'Amphitheatre Romain, où les Gladiateurs s'entrebattaient. PHR. Contendunt ludo & fulvâ ductantur arenâ. V. Non cepit arena nocentes. M. i. non sunt puniti in amphitheatro. (Vide AMPHITHEATRUM.)

ARENÂ [pro terrâ sterili.] Terre maigre. PHR. Insequitur, cumulosque ruit malè pinguis arenæ. V. Hic sterilem exiguus ne deferat humor arenam. V.

ARENACĒUS, ā, ūm. PLI. Sablonieux, graveleux. Arenacea terra, duritia. PLI.

ARENARIĀ, ōrūm. n. VIT. & Arenariā, ārūm. f. Cic. [Fodinae ē quibus arena eruitur.] Sabloniere.

ARENATUM, tī. n. VIT. [Quod sit ex calce, & arenâ.] Mortier. ARENATIŌ, ōnis. f. VIT. Le crepi d'une muraille.

ARENIVĀGŪS, ā, ūm. Errant parmi les sables. PHR. Caronem Vidit arenivagum. L.

ARENŌSŪS, ā, ūm. Plein de sable. SYN. Arēnīs tēctūs, obductūs, squallens, hōrrens, frēquēns. PHR. Littus arenosum Libyæ ventosque secabat. V. Arenosa terra. O.

ARĒŌ, ēs, rūi, ērē. [Siccum esse.] Etre fort sec & aride. SYN. arēscō, arēsiō, siccōr, exsiccōr, tōrēōr. PHR. Aret ager, vitio moriens sitit aëris herba. V. Moriens altâ Liber aret in Ulmo. V. Ipsæque volent arefcere Laurus. St. Aret Pellis, & ad tactum tractanti dura resistit. V. Veluti si cuncta minentur Flumina quos miscent pelago subducere fontes. L. Dicitur Ægyptus caruisse juvantibus arva Imbribus atque annos exaruisse novem. O. Et cum exultus ager morientibus æstuat herbis. V. Fissaque agit rimas (Tellus) & succis aret adeptis. O. Arente fauce pocula trahere. H. Arenti ore. O. Arere siti. S. In mediâ Tantalus aret aquâ. O. Sirientes Sirius Indos Ardebat. V. Ubi hiulca siti findit canis æstifer arva. V.

ARĒOPĀGŪS, gī. m. PLI. Vicus erat Athenis à templo Martis cognominatus, in quo primum capitis iudicium actum fuit. PHR. Martisque forense tribunal. O. Cecropiâ Mavortis in arce. O. Erat enim editus locus ille quibusdam dictus mons Martis.

ARĒOPĀGITĒ. Iudices Athenienses tanta integritatis ut noctu iudicarent, quò non dicentes, sed qua dicerentur observarent.

ARĒPENNĪS, īs. m. [Semijugerum Arepennem vocant Galli. Ait COL.] Demy-Arpent.

ARĒSCŌ, īs, ērē. [Aridum fieri.] Se secher, devenir sec. SYN. Arēō, mārēscō, siccōr, arēf.ō, tārēscō, lānguēō, lānguēscō. PHR. Quæ nunquam arefcere posset. O. Inferto arefcunt radicum fila calore. 7. Lachryma nil citius arefcit. Cic. Humor arefcit in gemmas. Pl. Arefcit terra calore. Lr. Purpureus veluti cum flos succifus aratrō Languefcit moriens; lapsoque papavera collo Demifere caput. V. Postquam exhausta palus terræque ardore dehifcunt. V. (Vide AREO.)

ARĒTALŌGŪS, gī. m. [Garrulus & loquax ad ostentationem virtutis.] Disur de moralités. PHR. Moverrat, ut mendax aretalogus. 7.

ARĒTĒ, ēs. f. Alcinoi Phæacum regis uxor.

ARĒTHŪSĀ, ē. f. Fons in Chalcide, ejusdemque nominis alius in Sicilia. Hinc finxere poeta Arethusam Virginem Diana comitem, dum se in Alphæo lavaret, ab eo adamantam, fugientemque in fontem mutatam esse, & per seceros meatus in Siciliam fluxisse. Pars ego (ait illa apud. Ov. 5. met.) Nympharum, quæ sunt in Achaide, dixit. Una fui, nec me studiosius altera saltus Legit, nec posuit studiosius altera casses. Lassa revertēbar memini Symphalide lymphâ... Invenio sine vortice aquas, sine murmure euntes... Nudaque mergor aquis... sensi sub gurgite murmur; Territaque aufugio... me ferus ille, premebat (Alpheus) Sed tolerare diu cursus ego viribus impar Non poteram... occupat obfessos sudor mihi frigidus artus, Cæruleæque cadunt toto de corpore guttæ, Quaque pedem movi, manat locus, & que capillis Ros cadit, & citius quàm nunc tibi fata renario, In latides mutor: sed enim cognoscit amatas Amnis aquas, positoque viri, quod sumperat, ore; Vertitur in proprias, ut se mihi misceat, undas. Delia rupit humum. Cæcis ego mersa cavernis Advehor Ortygiam, quæ me cognomine divæ Grata meæ superas eduxit prima sub auras. O. EPITH. & PHR. (Vide FONS.)

ARĒTHŪSÆŪS, ā, ūm. & Arēthūsīs, idōs. f. d'Arethuse. PHR. Utque Syracusas Arethusidas abstulit armis Claudius. O. Quas (gentes) Arethufæi latices, quas advena nutrit Alpheus? O.

ARĒTIŪM, īi. n. [Civitas Thuscæ.] Arezzo. PHR. Cælinus Aretii Tyrrenis ortus in oris. Sil. Diruat Areti muros. Sil. ARĒTINŪS, ā. um. D'Arezzo. PHR. Aretina nimis ne spernas vasa monemus. M.

ARĒANTŌNIŪS, Rex fuit Hispania. Humani (ut ait Sil.) Divissimus ævi Ter denos decies emensus belliger annos.

ARĒMĀ, ē. f. ārīs. n. PLI. [Oculorum morbus.] Taie, tache qui vient à l'œil.

ARĒMŌNĒ, ēs. & ArĒmōnīā, ē. f. PLI. Sorte d'herbe qui ôie cette tache.

ARĒNTĀRIĀ, ē. f. Cic. [Argentariorum mensa.] Labanque, le change. ARĒNTĀRIŪS, ā, ūm.

TER. Qui concerne l'argent. Argentaria cura. TER.

ARĒNTĀTŪS, ā, ūm. Liv. Couvert d'argent.

ARĒNTĒŪS, & ArĒntēōlūs, ā, ūm. Dim. PLA. D'Argent. PHR. Cælataque argento ferre bipennem. V. Argento clari Delphines. V. Solido argento perfecta. V. Ingens argentum mensis, cælataque in auro Fortia facta patrum. V. Auratis volitans argenteus Anser Porticibus. V. Salutem argenteam remittam. PLA. i. mittam salutem & pecunias.

ARGENTEUS *Semblable à l'argent, de couleur d'argent.* PHR. Fons erat illimis nitidis argenteus undis. *V.*

ARGENTOSUS, ā, ūm. *Pli.* [Argento mixtus] *mêlé avec de l'argent.*

ARGENTORATUM, ī. n. *Procl.* [Urbs Galliæ.] *Strasbourg.*

ARGENTUM, tī. n. *Argent.* *Epith.* Lēntum, dūc-tilē, fūsilē, scūptum, cālātum, signātum, labō-rātum, infēctum, purum, clārū, pallēns, palli-dum, micāns, nitēns, nitidum, rigidum, solli-dum. *Syn.* Argēti mētallū, lāmīnā, pōndus, nitōr, splēndōr. *Phr.* Vilius argentum est auro, virtutibus aurum. *H.* Et levis argenti lamina. *O.* Argenti libras Marius tibi quinque remittit. *M.* Pauca licet portes argenti Vascula puri. *J.* Argenti bifores radiabant lumine valvæ. *O.* Nec domus argento fulget. *Lr.* Aut ocreas leves lento ducunt argento. *V.* Cymbiaque argento perfecta atque aspera signis. *V.* Stipatque carinis Ingens argentum Dodoneosque lebetas. *V.* Vereres tellure recludit Thesauros igno-tum argenti pondus & auri. *V.* Argenti atque auri memoras quæ multa talenta. *V.* Argenti pallet amo-re. *H.* Nullus argento color est avaris... nisi tempe-rato splendeat usu. *H.* (Vide *DIVITIÆ*.)

ARGENTUM vivum. *PLI.* *Du vis argent.* Sic fatur simul argenti ter fonte salubri Perfundit, ter vir-gineis dat flumina palmis Membra super; juve-nem toto ter corpore lustrat Mirantem exuvias turpes, & labæ malignâ Exutos artus, pestemque sub anne relictum. *Frac.*

ARGENTES, æ. m. *PLI.* [Ventus ab occasu solstitiali.] *Vent qui soufflé de l'Occident d'ébé.* *Syn.* Caurus Ἰάπυξ (Vide *VENTUS*.)

ARGIA *Adrastæ regis Argivorum filia & Poliniciæ uxor, à Creonte Tyranno interfecta, cum viri sui in bello casti funus curaret.* *Phr.* Respicit Argian, hâc mentem oculosque reducit. *St.*

ARGILETUM, ī. n. *Locus Rome prope palatium.* *Phr.* Argiletanas mavis habitare tabernas. *M.*

ARGILLA, æ. f. [Terra tenax quâ utuntur figuli.] *Argile.* *Epith.* udā, tēnūis, bibulā, tēnāx, figulnā, sēquāx, crāsā, pīnguīs. *Phr.* Tenuis ubi argilla & dumosis calculus arvis. *V.* Et idoneus arti Cuili-bet; argillā quidvis imitabitur udā. *H.*

ARGILLACEUS, ā, ūm. *PLI.* *Qui rient de l'argile.*

ARGILLOSUS, ā, ūm. *CATO.* *Argileux, où il y a de l'argile.*

ARGIRIPĀ, æ. f. *Urbs Italia à Diomede condita.* *Phr.* Ille urbem Argiripam patriæ cognomine gen-tis Victor Gargani condebat Japygis arvis. *V.* *De Diomede.*

ARGITYS, īs. f. [Uvæ genus.] *Sorte de raisin.* *Phr.* Argitisque minor cui non certaverit ulla Aut tan-tum fluere aut totidem durare per annos. *V.*

ARGO *Navis omnium prima mari credita, quâ Iason cum quinquaginta quatuor heroibus in Colchum na-vigavit rapturus Vellus aureum. Navim ita dictam volunt vel ab Argo artifice vel ab Argivis seu Græcis remigibus.* *Epith.* à variis Græciæ regionibus, oppi-dis, locisque Argolicâ, Argivâ, Iasoniâ, Thesaliâ, Pellicâ, Pelias, Palladiâ, quia Palladis ope structa. *Dodonæâ.* *A* Dodone sylva ex quâ compacta fuit; cujus arbores olim cum oracula redderent, navis ipsa

vocalis dicta est. *Audax, fluctivagâ, &c.* (Vide *NAVIS*.) *Phr.* Alter erit tum Typhis (unus *Argo-nautorum*) & altera quæ vehat Argo Delectos he-roas. *V.* Licet omnia vates In majus celebrata fe-rant; ipsamque secandis Argois trabibus jactent fudasse Minervam, Nec nemoris tantum vinxisse carentia sensu Robora, sed cæso Tomari Jovis augure luco, Arbore præfagâ tabulas animasse loquaces. *Cl.* Cum rudis Argo Miscuit ignotas, temerato littore, gentes. *L.* Ipsaque vocem prodidit Argo. *S.* Juvenilibus ac lacertis Phryxeam petit Pelias arbor ovem. *O.* Argoos Pinus cum Thessala reges Huc veheret. *St.* Cum læti juvenes Argivæ robora puppis Auratam optantes Colchis avertere pellem. *C.* Typhis in Æmonia puppe magister erat. *O.* Columba Est data Palladiæ prævia duxque rati. *O.*

ARGONAUTÆ, arum. m. *Vellera qui Myniis nitido radiantia villo Per mare non notum primâ petiere carinâ.* *O.* *Epith.* Pelasgi, Graii, Argolici, Æmō-ni, &c. audaces, fortes, semidæ. *Phr.* Et quon-dam Graiis Phasi petite viris. *O.* At semel in nostras quoniam nova puppis arenas Venerat, audaces attuleratque viros. *O.* Excipit hospitio juvenes Ææta Pelasgos. *O.* Semideos reges, & ituram in sidera puppim. *St.* Non nautes puto vos sed Argonautas. *M.* Argoæ legio ratis. *V.F.*

ARGO-NAVIS, īs. f. *Argo, constellation.* *Phr.* Tum nobilis Argo In cælum subducta. *Manil.* Et ratis heroum, quæ nunc quoque navigat astris. *Manil.*

ARGOLIS, idis. f. *Grecque.* *Phr.* At longis anxia curis Argolis Alcmenæ. *O.* Argolidum thala-mi. *St.*

ARGOS, Argi, n. Argi, orum. m. [Urbs Græciæ.] *Argos, ville du Peloponèse.* *Epith.* Clārū, pō-tēns, antīquū, Achæicū, Inachium. *Phr.* Va-cuum litibus Argos erat. *O.* Si patrios unquam re-meassem victor ad Argos. *V.* Argos nobilibus no-bile civibus. *S.* omina ni repetant Argis. *V.* Aptum dicit Equis Argos ditiesque Mycenæ. *H.* Inachus sese referebat ab Argis. *V.*

ARGOVS, Argivus, Argæus, Argolicus, ā, ūm. *D'Argos, ou grec.* *Phr.* Argiva phalanx. *V.* Argo-lis excindi Pergama telis. *V.* Nobis Argoa para-bas Auxilia. *V.F.* Tibur Argæo positum colo-no. *H.*

ARGUMENTOR, aris, aris sum, arī. *Argumenter, prouver une chose par raisons.* *Syn.* Ratiocinor, probō, disputō, disserō. *Synt.* Argumentari de re, rem. *Cic.*

ARGUMENTOSUS, ā, ūm. *Quin.* [Argumentis seu rationibus abundans.] *Qui contient beaucoup de raisons, de preuves.*

ARGUMENTUM, tī. n. & Argumētū, ōnis. f. *Cic.* *Argument, raisonnement.* *Syn.* Ratiō. *Epith.* Distinctum, firmum, perspicuum, frigidum, vā-nū, gravē, horridum, brevē. *Synt.* Argumenta criminis. *Quin.* Argumenta asserere, agere, astrin-gere, dilatare, ducere ex re aliquâ. *Cic.* Colligere, comparare, componere, congerere, dicere, solve-re, tractare. *Quin.* Argumentis, agere, uti. *Cic.* refellere aliquid. *Cic.* Defendere, docere, onerare judicem. *Quin.* *Phr.* certaque perpetui sint argu-menta pudoris. *Cl.* Juvenisque palam contorta ro-tantes

antes Argumenta. *Quint.* Amentatas hastas oratoris laceris viribusque torquere. *Cic.* Multaque commemorando Argumenta fidem dictis contradere. *Lr.* His captum implicitumque putans sermonibus hostem, Præclusos abitus, non effugia ulla relicta. *Vida.*

ARGUMENTUM. *Sujet, matiere d'un discours.* SYN. *Matière.* PHR. Auro insignibat... sublati cornibus Io... argumentum ingens. *V.* Scenis agitur Orestes. *V.* Sumque argumenti conditor ipse mei. *O. i. historiam meam scripsi.* Cur me scribendi tam vastum mittis in æquor. *Pr.* Materiam premis ingenium. *O.* Maternis non hic umbris agitur Orestes Feralem tristi funestat imagine scenam; Non Medæa viri crimen maioribus ultra Criminibus, non incesti genitore perempto Oedipodæ thalami, non prolis sanguine potus Tantalides, non Alcidæ labor ultimus, ignis Quem meruit: casto meliora exempla Theatro, Te spectante, decet mites præponere Musas, Si faciunt ludos, ludi sint præfule digni, Christiadamque oculis. *Com.* Manes imis excire sepulchris Ausus & ætherei revocare in luminis auras... ipsa feras artes implacatumque rigorem Medæa; ipse parens fratrum conjuxque parentis Oedipus incestos orbi confessus amores, Expendit propriis fatorum crimina poenis. Rursus tergemina fumantem sanguine cædis Germanum in pectus tulit asper Horatius ensem... Cætera quid memorem quæ per te reddita vitæ Agmina se in lucem plausumque dederetheatri. *Rna.* (Vide MATERIA.)

ARGUMENTUM [pro indicio.] *Signe, marque, indice.* Argumento est. *Cic.* *Pl.* Morum argumenta. *Quin.*

ARGUMENTUM [pro causâ.] *Cause.* PHR. Erroris nam tu vix est discernere nostri Sis argumentum majus an auxilium. *O.*

ARGUO, *is, ūt, ūtūm, ērē.* [Proprie ostendēre probare. Unde Argumentum.] *Montrer, faire connaître.* SYN. *Cōvincō, ostendō, indicō, monstro.* PHR. Me nulla dies tam fortibus ausis Dissimilem arguerit. *O.* Degeneres animos timor arguit. *V.* Si genus arguitur vultu, nisi fallit imago, Nescio quem ē vobis suspicor esse Deum. *O.* Languor amantem Arguit. *H.* Virtus malis arguitur. *O.*

ARGUERE [Pro cāpērē, rēprēhēdēre.] *Blâmer.* PHR. Nec vos arguerim Teucri. *V.* Arguet ambigū dictum, mutanda notabit. *H.* Neque te furibundæ crimine mentis Arguerim. *St.* Clam coargue amicum, palam lauda. *Auf.* Me quoque conantem gladio finire dolorem Arguit, injectâ continuique manu. *O.* (Vide CULPO. REPREHENDO.)

ARGUTATIŌ, *ōnis. f.* [Stridulus sonitus.] *Craque ment.*

ARGUTE. *Adv.* *Subtilement, avec esprit.* SYN. *Acutē, callidē.*

ARGUTIÆ, *arūm. f.* *Pointe d'esprit.* SYN. *Acūmēn, ingēnium, subtilitās.* *Acutē & subtilitē d. cta.* PHR. Nihil est quod non persequantur suis argutiis. *Cic.* Sed temperatæ suaves sunt argutiæ, Immodicæ offendunt. *Ph.* Argutiæ digitorum. *Cic. i. argutus motus.*

ARGUTŌ, *ās, avi, atūm, arē & argūtōr, arīs, arūs sūm, arī.* *Parler sans cesse, subtiliser en parlant.* PHR. Illa mihi totis argutat noctibus ignes, Et

queritur nullos esse, relicta, Deos. *Pr.*

ARGUTŪS, & *Argutulus, ā, ūm.* *Cic.* *Ingenieux, subtil, delicat.* SYN. *Subtilis, solers, perspicax, ingēniosus.* SYN. *Arguta divisio.* *Pl.* *Meretrix. H.* Arguta manus, Arguti oculi. *O.* *Une main, des yeux qui ont un mouvement actif.* PHR. Judicis argutum quæ non formidat acumen. *H.* Nec arguto facta dolore queri. *Pr.* Doctor argutæ fidicen Thaliæ. *H.* Blandis arguta querelis. *Ora. St.*

ARGUTŪS. *Qui a un son aigu & résonant.* SYN. *Stridulus, sonorus, acutus, resonans.* PHR. Hic arguta sacra pendebit fistula Pinu. *V.* Forte sub arguta (*i. avium canu stridula*) confederat Ilice Daphnis. *V.* Aut arguta lacus circum volitavit hirundo. *V.* Arguto conjux percurrit pectine telas. *V.* Signum arguti misere canes: vocor in Sylvas. *S.* Flammaque in arguto sæpe reperta foro est. *O. i. obstrepero.*

ARGUTŪS. *Delic.* SYN. *Exilis, brevis, acutus.* PHR. Argutumque caput, brevis alvus. *V.* *De Equo.*

ARGUTUS. *Répris.* Argutus malorum facinorum. *Pla*

ARGŪS *Filius Aristoris, Juno Aristoridæ servandam tradidit Io.* Centum luminibus cinctum caput Argus habebat; Inque suis vicibus capiebant bina quietem, Cætera servabant atque in statione manebant. *Acerbiorem custodem occupavit Mercurius Jovis jussu*, multa loquendo. *Detinuit... junctisque canendo Vincere arundinibus servantia lumina tentat.* Ille tamen pugnat molles evincere somnos... vidit Cyllenius (*Mercurius*) omnes Succubuisse oculos, adopertaque lumina somno. Supprimat extemplo vocem, firmatque soporem, Languida permulcens medicata lumina virgâ: Nec mora falcato nutantem vulnerat ense, Qua collo est confine caput, saxoque cruentum Dejicit, & maculat præruptam sanguine rupem. Arge jaces, quodque in tot lumina lumen habebas, Extinctum est: centumque oculos nox occupat una. Excipit hos, volucrisque suæ Saturnia pennis (*Pavonis*) Collocat, & gemmis caudam stellantibus implet. *O.* *Epith.* Vigil, custos, pernōx, insomnis, oculatus, Centoculus, Junonius, Thesalus, Amōnius, Stellatus. PHR. Et custos virginis Argus. *V.* Servat Custos Junonius Io. *O.* Argus fama canit centeno lumine cinctum Corporis excubiis unam servasse juveneam. *Cl.* Sed sic intentis hærebam fixus ocellis Argus ut ignotis cornibus Inachidos. *Pr.* Spectat inocciduis stellatum visibus Argum. *St.*

ARGYRITIS, *is. Pl.* [Spuma argenti.] *Litarge d'argent.*

ARIADNĀ, *æ.* Cui pater est Minos, cui mater filia Phœbi Pasiphaæ... Cujus ope actæo (*Atheniensis*) pasceundum sanguine monstrum, *Minotaurum domuit Theseus.* Utque ope virgineâ nullis iterata priorum Janua difficilis, filo est inventa relicto; Protinus Ægides raptâ Minoide diam Vela dedit, comitemque suam crudelis in illo Littore deseruit. Desertæ & multa querenti Amplexusque & opem Liber tulit: utque perenni Sidere clara foret, sumptam de fronte coronam Immisit calo: tenues volat illa per auras: Dumque volant gemmæ, nitidos vertuntur in ignes, Confistuntque loco, specie remanente coronæ, Qui medius nixique genu est, anguemque tenentis. *O.*

SYN. Gnōsīā, Gnōsīs, (à Gnoffo ur' e regiā) Crēsā pūellā. Mīnōīs, Mīnōiā vīrgō. PHR. Callida sollicito revocavit Thesea filo. St. Ut regerent passus, pro duce, fila dedit. O. Deserta in littore quondam Gnossia Thesea flevit perjuria linguæ. C. Gnossis in ignotis amens errabat arenis, &c. C. Pone metum Bacchi Gnossias uxor eris. O. Et Phæbus Daphnen, & Gnossida Bacchus, amavit. O. Illa (nec invideo.) Fruitur meliore marito; Inque capistratis Tigribus alta fedet. *Phyllis de Ariadne apud Ovid.* Thesea cedentem, celeri cum classe, tuetur Indomitos in corde gerens Ariadna furores. C.

ARIADNĀ, æ. f. *Corona, Sidus.* PHR. Lūcidā Gnōsīs. St. Notum Minoidis astrum. V. Lyncibus in cælum vecta Ariadna tuis. Pr. Testis Sydereæ torta Corona deæ. Pr. Sic micet æternū vicinæque fide- ra vincat Conjugis in cælo clara corona tuæ. Pr. Gnossiaque ardentis decedat stella coronæ. O. Bacchus amat flores, Baccho placuisse coronam, Ex Ariadneo sydere nosse potes. O.

ARICYĀ *puella Arica, Hippolyti uxor.* PHR. Ibat & Hippolyti proles pulcherrima bello Virbius, insignem quem mater Aricia misit Eductum Ægeria lucis. V.

ARICYĀ [oppidum ab Hippolyto uxoris nomine constructum in Italiā.] *Rizza.* PHR. Inspice quos habeat nemoralis Aricia fastos. O. Mittit præcipuos nemoralis Aricia porcos. M.

ARICINĀ *Sylvā prope Ariciam.* PHR. Vallis Aricinæ sylvā præinctus opacā Est locus antiquæ religione sacer. Hic jacet Hippolytus furis distractus Equorum Unde Nemus nullis illud aditur Equis. O.

ARIDITAS, arīs. f. PLI. & Arītūdō, inīs. f. PLA. *Sechereffe.*

ARIDUM, dī. n. CÆS. *Rivage.* (Vide LITRUS.)

ARIDUS, ā, ūm. SEC. SYN. arēns, arēscēns, siccūs, siccātūs, exsiccātūs, sitiēns, sitibundūs, ūstūs, ādūstūs, pērūstūs, mārēdūs, tōstūs, lāngūidūs. Ardōrē dehīscēns, hūilcūs, hūmōrīs ēgēns, ex- pētēs. SYNT. Aridus cinis. H. Color. PLI. Calor. LR. Viator. V. Arida arista. C. Arva, crura, guttura, sitis. O. Canities, frons. H. Febris, ora, prata. V. Aridus parcusque victus. CIC. Aridus & jejunus orator. CIC. PHR. Arida nec fluvio supplicat herba Jovi. T. Et aridus altis Montibus audiri fragor. V. Atque arida circum Nutrimenta dedit Igni. V. Aridus à lasso veniebat anhelitus ore. O.

ARIES Ariētis, vel, Ariētis. m. Un Belier. SYN. Dux Ovium, grēgis dūctōr. PHR. Dux Aries saturas ipse reduxit oves. V. Cornu per tempora dura recurvo Cum mare trux Aries decertat. O. Inter se cornibus hærent. POL. Bellator cornuque ferox desertur in hostem. Pont.

ARIES, Signum caeleste, Phryxus, & Helle Athamantis & Nepheles filii in Asiam trajecti Arietem confectere, cujus vellus aureum in Cholebide servatum fuit, ipse verò Aries inter sidera volatus est. EPITH. Vernus, cōrūscūs, cēlestis, æthērēus, nictidus, Phryxēus, Nēphēlēiūs, Athāmāntēus. SYN. Pōrētōr Hēlles. Phrixēum signum. Cōrnigēr āstrōrū dūctōr, signōrū princēps, est enim primum inter signa Zodiaci. PHR. Sed postquam vernus calidum Tirana recepit Sidera deficiens delapsæ portitor Helles. L. Phryxus roseo producat fertile cornu

Ver Aries. CL. Aurato princeps Aries in vellere fulget, Ter sex exiguis variatus corpora stellis. Quotiesque repellit Ver hyemem Piscique Aries succedit aquoso. Ver Aries rutilis aperit cum cornibus annum. Et licet ipse Aries veris præfagia porter Aurato insignis villo, zephyrosque reducat; Nescio quid tamen interdum fatale minatur Floribus, & duro per cælum fidere sævit. Rap.

ARIES [machina bellica, trabs immanis in Arietini capitis formam ferrea massā solidata, quæ militum lacertis sublara, aut altis trabibus pendula in muros vi maximā impellebatur.] Belier. EPITH. Præcēps, mīnāx, vālidūs, dūrus, āhēnēus, impūlsūs, incūsūs, impāctūs, bellicūs, mārītūs, violētūs, tūrtifrāgūs, mētūendūs, dūrus, mūrālīs, ferrātūs, belligēr, ærātūs, lōngūs. SYN. Bālīstā. PHR. Labat Ariete crebro Janua, & emoti procumbunt cardine postes. V. Murali libretur machina pulsu; Saxa rotet præcēps Aries, præcētaque portas Testudo feriat. CL. Pulsant Ariete muros. V. Nec leviūs pul- sata sonet, quā ferreus olim, Cum laceras Aries, balistaque concurit arces. O. Quod non Aries impellere sævus, Quod non ulla queat violenti machina belli. L. Ariete dissiliunt muri, disiectaque saxa labant. Tu quoscumque voles in planum effundere muros, His aries actus disperdet saxa lacertis. L. Aries suspensio fortior ictu Incussus densi compagem solvere muri Tentat. L. Roboris im- pacti crebros gemit agger ad ictus. L.

ARIES. Pisces. PHR. Hanc timor Ægei rapturus fronte carinas Trux Aries, &c. CL.

ARIETARIUS, & Ariētānus, ā, um. Arietaria ma- china. VIR. Machine à porter le belier.

ARIETINUM Cicer. COL. [Quod arietino capiti simile sit.] Pois chiche.

ARIETŌ & Ariētō. Trissil. ās, āvī, ātūm, ārē. [In morem Arietis percutere.] Heuriet, fraper, choquer. SYN. Percutō, quātō, quāsdō, cōncutō, impētō, disjicō, ēvertō. PHR. Arietat in portas & duos Obiice postes. V. Durosque resolvere muros Ariete contendunt. SIL. Turrefque ariete duro Præcipitant. SIL. Pulsabant ariete muros. V.

ARIMASPI, ōrūm. Populi Scythia unicum in fronte oculum habuisse dicti, quod sagittarii optimi unum oculum inflectere assuescerent, ut altero acutius cer- nerent. HEROD. Gelidosque Arimaspos. L. Quodque legit dives summus Arimaspos arenis. L.

ARIMATHIA, æ. f. Urbs & regio Mydia. PHR. Ta- lia Iosephus veniens Arimathide ab ora. Vida.

ARIMINUM, nī. n. [Civitas Italiæ juxta Rubico- nem fluvium.] Rimini. PHR. Vicinūque minax in- vadit Ariminum & ignes, &c. L. ARIMYNEN- SIS, is. Incola Ariminī.

ARIOBARZANES, Rex Cappadocia qui à Pompeio cen- tra Cæsarem fuit.

ARION, Lestius Cyriarædus. Nomen Arionium ficulas impleverat urbes; Captaque erat Lyricis Aufonis ora sonis. Inde domum repetens puppim conscen- dit Arion; Atque ita, quasitas arte, ferebat opes. Forsitan infelix ventosque undasque timebat: At tibi nave tuā tutius æquor erat, Namque guberna- tor districto constitit enī; Cæteraque armatā conscia turba manu. Ille metu pavidus, mortem non deprecor, inquit. Sed liceat sumptā pauca re-

ferre Lyrâ. Dant veniam, ridentque moram : caput ille coronam, Quæ posset crines Phœbe decere tuos. Induerat Tyrio distinctam murice pallam : Reddidit icta suos pollice chorda sonos... Protinus in medias ornatus defilit undas : Spargitur impulsâ cærule puppis aquâ. Inde, fide majus, tergo Delphinæ recurvo Se memorat oneri suppouisse novo. Ille sedet, Cytharamque tenet ; pretiumque vehendi Cantat, & æquoreas carmine mulcet aquas. O.

SYN. Vātēs Lēsbīūs, Mēthīmnaēūs. EPITH. Cŷthārēdūs vōcālīs, dūlcīs, Mēthīmnaēūs, Āpōllīnēūs, dūlcīsōnūs. Cānōrūs, Phœbēiūs. PHR. Quod mare non novit, quæ nescit Ariona tellus. O. Cui Thebana Chelys doctus cui cedat Arion. O. Orpheus in sylvis inter Delphinæ Arion. V. Si dulcis Arion Multissiter pandos tumidis Delphinæ in undis. O. Quamvis mutus erat voci favisse putatur Piscis Arionæ fabula nota Lyræ. O. Sic Merymnæo gavisus Anione Delphin, Languida non tacitum per frera vexit onus. M. Quem Delphin blandi captus dulcedine cantūs, Ionio è magno terris invexit amīcis. Rue.

ARISTĀ, æ. f. [proprie significat tenues spicæ acus, quo aristarum vallo (ut ait Cic.) munitur spica.] La barbe de l'Epy de bled. Nec teneras cursu læsisset aristas. V. [Sumitur & pro spicâ] l'Epy de bled. PHR. Nec gravidis procumbat culmus aristis. V. [Pro frumento.] Le bled. Pingui glandem mutavit aristâ. V. Solis instabis aristis. V. [Et pro ipsâ messe.] La Moisson. Post aliquot aristas. V. i. messes seu annos. Decimas emensas aristas. Cl.

ARISTĀ. Epy de bled. EPITH. Grāvīs, dēnsā, plēxā, flāvā, cānā, dīvēs, lētī, pīnguīs, mōllīs, spīcēā, grāvīdā, mātūrā, fēcūndā, fērtīlīs, ōpīmā, cūrvātā, plūrīmā, æstīvā, frāgīlīs, tēnūīs, grācīlīs, exīlīs, jē-jūnā, stērīlīs, aūrēā, frīgīdā, cērēālīs, trīcīdā. PHR. Maturis falcem supponat aristis. V. Molli panlatim flavescet campus aristâ. V. Et riger æstivis hirsutus campus aristis. V. Tempus & in canas semen producit aristas. O. Flaventes zephyrus permulcet aristas. Pont. Namque velut densas prosternens messor aristas. C. Mox etiam fruges tellus inarat ferebat. O. Maturis albescit messis aristis. O. Ignis populatur aristas. Cl. Vere prius flores, æstu numerabis aristas, &c. O. Et minus est in te quam in summâ pondus aristâ, Quæ levis assiduis solibus usta riger. O. Nardi aristas. O. Per trans. (Vide MESSIS.)

ARISTĀ [Pro pilis corporis.] Poil. PHR. Alges cum excussit membris tremor albus aristas. P.

ARISBĒ, æs. f. Troja civitas ab Acoille subversa. PHR. Pocula devictâ genitor quæ cepit Arisbâ. V. Nimium glebis exillis Arisbe. L.

ARISTÆŪS, Apollinis ex Cyrene filius quem in Arcaniâ regnasse ferunt. Primus Apum, mellis & lactis usum invexit ; deinde Eurydices Orphei uxoris amore captus, cum eam fugientem insequeretur, atque illa serpentis morsu periisset ; ejus mortis ultrices Nympha Aristæi Apes perdere, quas deinde matris consilio Proteikeque miro invento recuperavit. PHR. Arcadii memoranda inventa magistri. V. Pastor Aristæus fugiens Peneia Tempe Amissis, ut fama, opibus morboque fameque, &c. (Vide Fabulam 4. Georg. Virg.)

ARISTĀRCHŪS, Grammaticus Alexandrinus qui Homerum versus esse non putabat, nisi quos ipse probaverat. Unde Aristarchi vocantur alienorum scriptorum censores. PHR. Corrigere at res est tantò magis ardua, quantò Magnus Aristarcho major Homerus erat. O. Arguet ambigüe dictum ; mutanda notabit ; Fiet Aristarchus. H.

ARISTIDĒS Atheniensis nobilitate & justitiâ insignis divitiarumque contemptu, ab Emistocle exilio damnatus.

ARISTIPPŪS Cyrenæus Philosophus ingenium habuit facile & promptum. PHR. Omnis Aristippum decuit status & color & res. H. Summum bonum in voluptate posuit. Nunc in Aristippi furtim præcepta relabor, &c. H. i. in amorem voluptatis. A Diogene canis regius appellatus, quod Dionysio adularetur. PHR. Si pranderet olus, patienter regibus uti Nollet Aristippus. Si sciret regibus uti Fastidiret olus qui me notat. H.

ARISTOPHĀNĒS, Poëta in carpendis hominum vitiis liberrimus. PHR. Eupolis atque Cratinus Aristophanesque poëtæ. H. Quicque leves nebulas (poema) attæ effuderat urbi Salsus Aristophanes. Pol.

ARISTOTĒLES Philosophus Peripatheticorum princeps quem ait Quintilianus, Dubito scientiâ rerum an scriptorum copiâ ? an eloquendi suavitate ? an inventionum acumine ? an varietate operum clariorem putem. PHR. Si quis Aristotelem similem vel Pittacon emit. J.

ARITHMETICĒ, æs, & Arithmētīcā, æ. f. PR. [Ars numerandi] l'Arithmetique, l'art de calculer.

ARITHMETICŪS, ā, ūm. D'Arithmetique.

ARMĀ, ōrūm. n. Armes. Arma alia ad regendum, alia ad nocendum. Ait Cic. ARMĀ Quibus hostem aggredimur. EPITH. Dūrā, dirā, fērā, sēvā, hōrrīdā, crūēntā, hōrrētīā, fūrīālīā, invīsā, āspērā, īnfestā, tristīā, nēfandā, hōrrīdā, rābīdā, exītiālīā. SYN. Ensīs, glādīūs, telā, hastē, sigittē, &c. dirā necīs īnstrūmētī. Sani. PHR. Arma antiqua, manus, ungues, dentesque fuerunt, Et lapides, & item sylvarum fragmina rami, Et flammæ atque ignes. Lr. Spes nulla fugæ ; seges undique ferri Circumfusa micat. Dextrâ, lævâque revinctus Hæsit, & ensiferæ stupuit mucrone coronæ. Cl. Jamque faces & saxa volant, furor arma ministrat. V. Pulchrumque mori succurrit in armis. V. Dum longa gerunt pugnacibus armis Bella. O. Nondum expiatis uncta cruoribus Arma. H. Jam grando chalibum imminet ; Telorumque frequens aura volantium Imbelli galeæ insonat : Jam Martis tonitru mugit, & obvium Medi fulgur acinacis. Sarb. Jus est in armis : opprimit leges timor. S.

ARMORUM fulgōr. PHR. Horrescit strictis seges ensibus ; æraque fulgent Sole lacescita, & lucem sub nubila jactant. V. Et latè fluctuat omnis Ære ridenti tellus. V. Tum latè ferreus hastis Horret ager, campique armis sublimibus ardent. V. Trēmunt in vertice cristæ Sanguineæ, Clypeoque micantia fulgura mittit. V. Ardet apex capiti, cristisque à vertice flamma Funditur ; & vastos umbo vomit æreus ignes. V. Stat ferri acies mucrone corusco. V. Jam litui strepunt, Jam fulgor armorum fugaces Terret Equos equitumque vultus. H. Nudique seges Mavoria ferri Ingeminat splendore diem. Cl. Vi-

brantibus aer Fulgurat armorum radiis, tremulæque micantes Luce natant campi. Errantes ludunt per ferrea flammæ Tegmina.

ARMORUM fragor, horror. **PHR.** Armorum sonitum toto Germaniâ cælo. Audiunt, insolitis tremuerunt motibus Alpes. *V.* Clarescit sonitus; armorumque ingruit horror. *V.* Et arma Horrendum sonuere. *V.* Dant sonitum fluctu galeæ. *V.* Armorum fragor intonat ingens. *V.* Strepit assiduo cava tempora circum. Tinnitu galea, & faxis solida æra fatiscunt. *V.* Et sæva sonoris arma. *V.* premit, & murum circumsonat armis. *V.*

ARMÆ cudere (*Vide CUDO. Cudere arma.*)

ARMÆ ciperè ad læc ssidum, vel repellendam vim. **PHR.** Arma citi ferte arma viri. *V.* Arma amens capio. *V.* Rursus in arma feror. *V.* Cuncti coëamus ad arma. *O.* Denis incurrimus armis. *V.* Funesta quid induis arma? *O.* Iterum instaurata capefcens. Arma remolitur. *St.* Arma secuti Impia. *V.* Arma impia sumpsi. *V.* Androgeique necem justis ulciscitur armis. *O.* Totamque sub arma coactam Hesperiam. *V.* In flammæ & in arma feror. *V.* Quare age, & armari pubem, portisque moveri. Latus in arma para. *V.* Agmina in arma vocat. *V.* Turnus in arma viros... suscitatur. *V.* Quæ causa fuit consurgere in arma. *V.* Socioſque vocari primus in arma jube. *V.* Atque animos aprent armis, pugnaque parent se. *V.* Arma parate animis. *V.* Arma manu trepidi poscunt, fremit arma juvenus. *V.* Substitit Æneas & se collegit in arma. *V.* Nec sumpsimus arma. Confiliis inimica tuis: nos denique bellum. Invenit civile duces. *L.* Pars læves Clypeos, & spicula lucida tergunt. Arvinâ pingui; subiguntque in cote secures. *V.* Pila manu, sævosque gerunt in bella dolones. Et tereti pugnant mucrone veruque fabello. *V.* Hic torse armatus obusto, Stipitis hic gravidi nodis; quod cuique repertum est. Rimanti, telum ira facit. *V.* Omniaque arma. Advocat. *V.* Rapiat arma manu nodisque gravatum robur. *O.* Quo simus alendi. Armantique modo. *O.* Utque tibi est animus, cum res ita postulat, arma. Sumere, & hostili tingere cæde manus. *O.*

ARMÆ pōnērē. **PHR.** Projice tela manu sanguis meus. *V.* Armaque deponere humeris. *V.* Defigunt tellure hastas, & scuta reclinant. *V.* Quos nulla fatigant Prælia; nec victi possunt abſistere ferro. *V.* Aspera tum, positis miteſcent sæcula bellis. *V.* Teuerum arma quiescant. *V.* Claude vaginâ injurium Ensem; & trementem, jamque cupientem excuti Hastam, solo defige. *S.* Clypeum reponere, vinculo frontem exue; Tegmenque capitis triste belligeri leva. *S.* Præto gravia arma quiescunt. *V.* Te Sicambri Compositis venerantur armis. *H.*

ARMIS Inclýtis (*Vide BELLATOR.*)

ARMÆ quibus corpus munimus. **EPITH.** Ænèâ, ahènâ, ferrèâ, aurèâ, vulcànîâ, cælâtâ, fulgèntîâ, aurâtâ, lucidâ, validâ, nitèntîâ, cruentâ, micantîâ, radiantîâ, crepitantîâ. **SYN.** Clypeus, lorica, galea, (*quæ vide suis locis.*) Armorum tutamèn, corpòis tégmèn, mūnimèn. **PHR.** Arma crebro perfossa vulnere. *St.* Astur Equo fidens, & versicoloribus armis. *V.* Arma sub adversâ posuit radiantia quercu, Terribilem cristis galeam, flammæque vomentem Fæuferumque ensem, lorica ex ære rigentem

Sanguineam, ingentem... tum læves ocreas electro auroque recocto, Hastamque & clypei non enarrabile textum. *V.* Armorum facie & Grajarum errore jubarum. *V.* Non tuba directi, non æris cornua flexi, Non galeæ, non ensis erat: sine militis usu Mollia securæ peragebant otia gentes. *O.* Thoracæ pavor & metus. Dicuntur Siculis fingere malleis... & letho tenues objicimus moras... Fatis mille loci, mille patent viæ... nudos bella pavent viros. *Sarb.*

ARMÆ induērē. **PHR.** Arma diu senior desueta trementibus ævo Circumdat nequicquam humeris, & inutile ferrum. Cingitur; ac densos fertur moriturus in hostes. *V.* Sumptis Priamum juvenilibus armis. Ut vidit; quæ mens tam dira, miserrime conjux, compulsi his cingi telis? *V.* Mutemus clypeos Danaumque insignia nobis aptemus. Arma dabunt ipsi: sic fatus deinde comantem Androgei galeam, clypeique insigne decorum Induitur, laterique argivum accommodat ensem... Spoliis se quisque recentibus armat. *V.* Socios simul instruit armis. *V.* Cingor fulgentibus armis. *V.* Hic ferro accingor rursus, Clypeoque sinistram Infertabam aptans. *V.* Hic galeam tectis trepidus rapit, ille frementes Ad juga cogit Eques, clypeumque auroque trilocera Loricam induitur; fidoque accingitur ense. *V.* Fulgentiaque induit arma... aptat rorantes sanguine cristas... clypeumque ex ære sinistræ, Subligat, atque ensem collo suspendit eburnum... Ipse dehinc auro squalentem alboque Oricalcho Circumdat loricam humeris, simul aptat habendo. Ensemque, clypeumque, & rubræ cornua cristæ: Exin quæ mediis ingenti adnixa columnæ. Edibus astabat, validam vi corripit hastam. *V.* Sumptis spem ponis in armis. *V.* Thoracâ indutus ahenis Horrebat squammis, furasque incluserat auro. Tempora nudus adhuc; laterique accinxerat ensem. *V.* Aut cur dextris aptantur enses. *H.* Induimus trepidâ protinus arma manu. *O.* At sibi dat clypeum, dat acutæ cuspidis hastam. Dat galeam capiti, defenditur ægide pectus. *O.* Galea caput ille premetur. *O.* Canitiem galeæ subjicioque meæ. *O.* Niveum latus ense revinxit, Virgineumque cavo protegit ære latus. *Pr.* Nec galeâ tegimur, nec acuto cingimur ense. Bello armantur Equi. *V.* Tegmina tuta cavant capitum; flectuntque salignas Umbonum crates: alii thoracæ ahenos, Aut læves ocreas lento ducunt argento. *V.* Nec ferro pectus, nec teget ære latus. *Hofsch.* Seu caput abdidit, cristatâ casside pennis, In galeâ formosus erat: seu sumperat ære Fulgentem clypeum, clypeum sumpsisse decebat. *O.*

ARMÆ pro belio. **PHR.** Ardet in arma magis. *V.* Pacemne huc fertis, an arma? *V.* Non ego cum Danais arma cruenta fero. *O.* Sunt quos castra juvant & lituo tubæ Permissus sonitus bellaque matribus Deſtestata. *H.* Quibus arserit armis. Itala terra. *V.* (*Vide BELLUM.*)

ARMÆ, *Metaph.* [pro instrumentis.] *Outils.* Quæ sint agrestibus arma. *V.* Cerealia arma. *V.* Quibus tenentur segetes. Arma tonsoria. *M.* Coquinaria. *Pla.* Arma nautarum, navis. *V.* Arma facundia. *Quin.* Prudentia. *Cic.*

ARMAMENTA, örüm. n. [quæ ad instruendam navem pertinent.] *L'Équipement d'un vaisseau.* **PHR.** Protinus eductam navalibus æquore tingi. *Aptari-*

que suis Pinum jubet armamentis. O.

ARMAMENTARIUM, ī. n. [ubi reponuntur arma-
menta & arma.] *Arcenal.* PHR. Addit & Herculeos
arcus, hastamque Minervæ Quidquid habent tel-
lorum armamentaria celi. *J.* Prædonum terror,
francis tutela carinis. *Eternæ regni excubie, do-
mus hospita Martis...* moles Nautica prostat ubi
armanda pro classe supellex. Fortam armis Mars
hanc habitat fortam ignibus arcem: Neptunus mi-
ratur, & applaudentibus undis Magne tuis servire
ambit Lodoice triumphis. *Sant.*

ARMARIUM, ī. n. Cic. & *Armāriolūm*, ī. n. *Pla.*
[Ubi reponuntur libri, cibaria, &c.] *Armoire, cabi-
net.* PHR. *Ænophorum*, Tripodes, armaria, cis-
tam. *J.*

ARMATURA, æ. f. Cic. *Armes.* Armatura levis.
Cic. *Soldats armés à la légère.* Gravis armatura.
Cic. *Soldats pesamment armés.* Oratio levis arma-
tura. Cic. *Metaph.* PHR. Sparsa per extremos levis
armatura maniplos. *L.*

ARMENIA, æ. f. [Asia regio inter Taurum & Cau-
casum.] *L'Arménie.* PHR. Arcuque horrenda fugaci
Armenia. *St.* Armeniis in oris stat glacies iners. *H.*

ARMENIUS, ā, ūm. *Armenien.* SYN. Caspius. PHR.
Armenius fugax. O. Armenias curru subjungere Ti-
gres. *V.* Jactat odoratos vota per Armenios. *T.* Hinc
crine decoro Armenius. *Cl.* Illic Armeniæ vibratis
crinibus alæ. *Cl.*

ARMENTALIS, alē & *Armēntālūs*, ā, ūm. *Pli.*
[Ex armento.] *Iu haras* PHR. Armentalis Equæ
mammis & lacte ferino Nutritur. *V.*

ARMENTARIA, æ. f. *Urbs.* Dives agro, dives pec-
orum Armentaria cultu. *Rna.*

ARMENTARIUS, ī. m. [Armentorum custos.] *Qui
garde les troupeaux de gros bétail.* PHR. Omnia se-
cum Armentarius afer... agit. *V.* Jam pastor & ar-
mentarius omnis. *L.*

ARMENTOSUS, ā, ūm. *Pli.* [Armentis abundans]
où l'on nourrit de gros bétail.

ARMENTUM, tī. n. [Armenta propriè sunt majo-
rum pecorum; greges, minorum.] *Troupeau de
gros bétail.* PHR. Mille greges illi, totidemque ar-
menta per herbas. O. Hæc satis armentis; superat
pars altera curæ Lanigeros agitare greges. *V.* Aut
in reductâ valle mugientium prospectat errantes
greges. *H.* Nepruno... immania cujus Armenta, &
turpes pascit sub gurgite Phocas. *V.* Stabulis armen-
ta tenere. *V.* Sortiri armento sobolem. *V.* Pascuntur
virides armenta per herbas. *V.* Lanigerosque greges,
armenta que buccera pavit. *O.*

ARMIGER & *Armifer*, ā, ūm. [Arma ferens, vel
bellicosus.] *Armé, ou qui aime la guerre.* PHR.
Equus armiger. *Pr.* Armifera dea. O. Armifera Ami-
ele, armiferos poterat memorare labores. *St.* (Vide
ARMATUS vel **BELLATOR**.)

ARMIGER, ī. m. [Domini tela ferens.] *Ecuyer.* Achil-
lis Armiger Automedon. *V.*

ARMIPOTENS, entis. [Qui armis valet.] Divæ ar-
mipotentis ad aram. *V. I. Palladis* (Vide **BELLA-
TOR**.)

ARMISONUS, ā, ūm. *Qui fait retentir le bruit des
armes.* Et numina sancta precatur Palladis armi-
sonæ. *V.*

ARMILLA, æ. f. *Liv.* [Brachiorum ornamenta.]

Brasselet.

ARMILLATUS, ā, ūm. [Armillis ornatus.] *Qui por-
te un brasselet, un collier.* PHR. Atque armillatos,
agmina fida, canes. *Pr. Metaph.*

ARMŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Armer.* SYN. Armis
instruō, cingō, accingō, muniō, induō, tēgō.
PHR. Tum quoque fas nobis Teucros armare fuisset.
V. Ansoniam armabat Fabius. *Sil.* Fulgentibus armis
Poenus inundavit campos. *Sil.* Se spoliis armavit.
V. Agrestesque manus armat. *V.* **ARMARI. (Vide
supra **ARMA**, arma sumere, & *arma inducere*.)**

ARMATUS, ā, ūm. *Armé.* SYN. Armis instructus,
accinctus, indutus, frētus. PHR. Armatos... fundit
Equos. *V.* Mavors calatus ferro. *V.* Circumdatus ar-
mis. *V.* Instructique omnibus armis. *St.* Pictis con-
spectus in armis. *V.* Ereti armis. *V.* Pars nobilis arcu,
Pars longè jaculis, pars cominus horrida contis. *Cl.*
Ære caput fulgens, cristæque hirsutus equinâ. *V.* Ar-
mati ferro, & cristis capita alta corusci. *V.* Vidistis
quo Turnus Equo, quibus ibat in armis. *V.* Non
caput est testum galeæ, non pectora scuto: Pro
scuto & galeâ dextra sanimusque tibi est. *Hofsch.*
Postquam lateri clypeus, loricaque tergo est. *V.*
Chlamyde & pictis conspectus in armis. *V.* Alpina
coruscant Gesa manu, scutis protecti corpora lon-
gis. *V.* Stabat in egregiis Arcontis filius armis. *V.* To-
tus collucens veste, atque insignibus armis. *V.* Exul-
tans fulgentibus armis. *V.* Panibusque assistit in ar-
mis. *V.* Phrygiis fulgebat in armis. *V.* Tirhenusque
ruit variis exercitus armis. *V.* Haud fecus instructi
ferro, quàm si aspera Martis Pugna vocet. *V.* Si-
dereo flagrans clypeo & caelestibus armis. *V.* Hic
gladio fidens, hic acer & arduus hasta. *V.* Ferro ac-
cincta furens. *V.* Purpurei cristis juvenes auroque
corusci. *V.* Et arma Horrendum sonuere, tremunt
in vertice cristæ Sanguineæ, clypeoque micantia
fulgura mittit. *V.* Salto sese omnibus armis In flu-
vium dedit. *V.* Quis Martem tunica rectum ada-
mantinâ Dignè scripserit. *H.* Neque jam livida
gestat armis brachia. *H.* Credas simulachra move-
ri Ferrea, cognatoque viros spirare metallo: Par
vestitus Equis; ferratâ fronte minantur; Ferratos-
que movent securi vulneris armos. *Cl.* Non clypeis
tecti, galeisque micantes Ibitis: in solis longè si-
ducia telis. *Cl.* Quis decor, incedis quoties clypea-
tus, & auro Squameus, & rutilus cristis, & cassi-
de major. *Cl.* Hic ultrix acies ornatu fulgida ferri
Explicuit cuneos. *Cl.* Ut chalybe indutos equites,
& in ære latentes Vidit cornipedes: quânam de
gente rogabat Ferrati venere viri? Quæ terra me-
tallo Nascentes informat Equos? Num Lemnius
author Addidit hinnitum ferro, simulachraque bel-
lis Viva dedit. *Cl.* Ille ferox armis & ahenâ luce
coruscans. *Sant.*

ARMARE & *Armari.* *Metaph.* PHR. Ferruntque ar-
mare veneno. *V.* Mens armata dolis. *Sil.* Armatum-
que fide pectus. *Sil.* Archilocus proprio rabies ar-
mavit Iambo. *H.* Spes eum armavit. *Liv.* Cui telum
ingens acceperat ira. *Sil.* Dente timetur aper, defan-
dunt cornua cervum; Imbelles Damæ quid nisi
præda fumus. *M.*

ARMORICA, æ. f. *Caf.* [Galliar civitates ad Ocea-
num Occidentalem sitæ.] *Les côtes de Bretagne &
de Normandie.*

ARMŪS, mī. m. [De brutis nunc ferē tantum dicitur.] *L'Epaule*. PHR. Densa juba & dextro jactata recumbit in armo. V. Fœcundi Leporis sapiens sectabitur armos. H. Mulo... mantica si lumbos onere ulceret atque Eques armos. H.

ARNĒ, ēs. f. *Æoli filia qua patriam suam prodidit auri victa cupidine*. Quamque impia prodidit Arne Sithonis accepto, quod avara poposcerat, auro. Mutata est in avem, quæ nunc quoque diligit aurum, Nigra pedes, nigris velata monedula pen- nis. O.

ARNŪS, nī. m. [Thusiciæ fluvius.] *L'Arne*.

ARŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Labourer la terre avec la charruē* SYN. colō terrām ārātō, vōmērē, ferrō. Arātō fulcō, findō, proscindō, rūmpō, frāngō, cōnvellō, sūbīgō, vētō, invertō, rēnōvō, exērcēō, infēctōr, faucitō, rēclūdō. Incūmbō ārātō. *Periphr.* Terram pressis proscindere aratris. *Lr.* Exercet humum. V. Scindere terram. Et campum horrentem fractis invertere glebis. V. Incurvo terram molitus aratro. V. Vomere terras Invertisse graves. V. Telluri infindere sulcos. V. Vomere duos exercent colles. V. Quid bibulum curvo proscindere litus aratro. O. Ille gravem duro terram qui vertit aratro. V. Validis terras proscinde juvenis. V. PHR. Littus arant, Rutulosque exercent vomere colles. V. Et solidam jussu vomere scindis humum. O. Ducit remos ubi nuper ararat. O. Non ergo presso tellus consurgit aratro. *Pr.* Tenuique in pulvere sulcos Ducimus, & litus tenui versamus aratro. *J.* Sollicitanda tamen tellus, pulvisque movendus. V. Depresso incipiat jam tum mihi Taurus aratro Ingemere, & sulco attritus splendescere vomer. V. Exercete viri Tauros. V. Aut presso exercere solum sub vomere, & ipsa Flectere luctantes inter vineta Juvenco. V. In steriles campos nolunt juga ferre Juveni. *M.* Fortis arat valido Rusticus arva Boye. *T.* Dum subigunt steriles arva serenda Boves. *T.* Et bos enectus arando. *H.* Prima Ceres unco glebam dimovit aratro. O. Semina tum primū longis cerealia fulcis Obruta sunt, pressique jugo gemuere Juveni. O. Fortē Boves presso subigebant vomere terram. O. Rastris glebas qui frangit inertes; Et qui proscisso quæ suscitāt æquore terga, Rursus in obliquum verso perumpit aratro; Exercetque frequens tellurem, atque imperat arvis. V. Flava minū presso finduntur vomere rura. *Cl.* Cogendæ in sulcum & multā mercede domandæ. V.

ARANDI tēpūs. PHR. Quo sydere terram vertere. V. Cereale Papaver Tempus humo tegere, & jam dudum incumbere aratris; Dum sicca tellure licet. V. At prius ignotum ferro quā scindimus æquor. V. Namque omne quotannis Terque quaterque solum scindendum, glebaque versis Æternū frangenda bidentibus. V. Ergo age terræ Pingue solum primis extēplō à mensibus anni Fortes invertant Tauri; glebasque jacentes Pulverulenta coquat maturis folibus æstas. V. Omne reformidat frigore vulnus humus. Villice da requiem terræ semente peracta. Da requiem, terram qui coluere, viris... cum tepido vestrum vere redibit opus. O. Rusticus emeritum palo suspendat aratrum. O. At si non fuerit tellus fœcunda; sub ipsum Arceturum tenui sat erit suspendere sulco. V. Tellurem Boreā rigidam spiran-

te movere. V. Tempora quæ messor, quæ curvus arator haberet. V.

ARANDI utilitās. Aratio fructuosa. *Cic.* PHR. Sic vos non vobis fertis aratra Boves. V. Et sulcis frumenti quæreret herbam. V. Fructusque feros mollire colendo. V. Ea nec mansuescit arando. V. Ipsa satis tellus cum dente recluditur unco Sufficit humorem, & gravidas cum vomere fruges. V. Obrue versatā cerealia semina terrā, Quæ tibi cum multo fœnore reddat ager. O. Esse videlicet in terris primordia rerum; Quæ nos fœcundas vertentes vomere glebas, Terraque solum sumentes, cinus ad ortus. *Lr.*

ARARĒ, *Pro terram colere*. PHR. Gaudentem patrios findere sarculo Agros. *H.* Sabellis docta ligonibus Versare glebas. *H.* Aut rastris terram domat. V. Et teneram ferro sollicitavit humum. O. Et ferro cœpere solum proscindere terræ. *Lr.* Dolopescque solum fregere Coloni. *L.* Hæc loca non Tauri spirantes naribus ignem Invertēre. V. Paterna rura Bobus exercet suis. *H.* Nullo fulcantur vomere campi. O. Hanc nulli Agricola, nulli accollere Juveni. *C.* Rura colit nemo, mollescunt colla juvenis. Non humilis curvis purgatur vinea rastris. Non glebam prono convellit vomere Taurus: Squallida desertis rubigo infertur aratris. *C.* Horrida quod dumis multosque inarata per annos Hesperia est; desuntque manus poscentibus arvis. *L.* Ergo agrē rastris terram rimantur; & ipsis Unguibus infodiunt fruges. V. (Vide *AGER*. *Agrum colere*.)

ARARĒ *Pro percipere ex aratione*. PHR. Non ut Juvenis illigata pluribus aratra nitantur meis. *H.* Arac falerni mille fundi jugera. *H.* Aut ut multa mei renovarent jugera Tauri. *T.* Arvaeque si findant pingua mille Boves. *T.* Nec mihi mille jugis Campania pinguis aratur. *T.* Nam tua cum multi versarent rura Juveni. *Pr.* Ruraque centeno scindat opima Bove. *Brēi.*

ARARĒ *Metaph. pro scindere*. PHR. Non ego mutandis mercibus æquor aro. O. Nullum maris æquor arandum. V. Frontem rugis arat. V.

AROMATA, ātūm. n. *COL. Parfums, bonnes odeurs.* *EPITH.* Aēs, iā, Cypriā, Indiā, Sibēā, Nābāthēā, grātā, olēntiā, dūlcīā, jucūndā. SYN. Sābēī rōrēs, odōrēs. Sābēā mēf's. Cādī sŷrīī. PHR. Et casiam & fissæ lacrymata liquamina Myrrhæ, Cinnamaque in vitro gestat odora Cypho. *Sant.* (Vide *ODOR*.)

AROMATYCŪS, ā, ūm. *PLI. Aromatique, odoriférant.* SYN. Odōrifēr, odōratūs. PHR. Messis aromaticæ veniunt cum munere matres. *Sedul.*

AROMATITES, tītē. m. *PLI.* [Vinum factitium, conditum.] *Vin aromatique, hippocras, &c.*

ARPINUM, ī. n. [Volscorum oppidum in Latio, Ciceronis & Plauti patria.] *Arpino*.

ARPINAS, ātis. *D'Arpino*. Meus paternus avitusque fundus Arpinas. *Cic.* Arpinas alius Volscorum in monte solebat, &c. *J.*

ARQUATŪS morbus. *CEL. La jaunisse, ou les pâles couleurs.* **ARQUATI**, ōrūm. *PLI. Ceux qui ont les pâles couleurs.* PHR. Arquati, quia livoris de corpore eorum, &c. *Lr.* **ARQUATŪS** [ab Arcu. curvus.] *Courbé.* PHR. Dixit & arquato cælum curvamine signans. O.

ARQUŪS, ī. m. *Lr. L'Arc en ciel.* (Vide *IRIS*.)

ARTI vīcārē. O. PHR. Usunque medendi Maluit, & mutas agitare inglorius artes. V. Tu regere imperio populos Romane memento: Hæ tibi erunt artes. V. Inventas aut qui vitam excoluere per artes. V. Piscosæ cui circum flumina Lernæ Ars fuerat, pauperque domus. V. Phœbeâ morbos qui pellitis arte... quique facis docta mollia saxa manu. O. Pauper, & ille fuit; linoque solebat & hamis Decipere, & calamo salientes ducere pisces: Ars illi sua census erat. O. Mille dea (Pallas) est operum, certè dea carminis illa est. O. Artibus ingenuis quæsitæ est gloria multis. O. Lydias tamen illa per urbes Quæsierat studio nomen memorabile. O. Raras dotata per artes. O. Non illa loco neque origine gentis Clara, sed arte fuit. O. Tantùm artes hujus, tantùm medicamina possunt. J. Niveam mirâ feliciter arte Sculptit ebur. Qui valet ingenio, protinus arte valet. Hofch. Virginis est veræ facies, quam vivere credas... ars adeò lateret. O. Artium quas Parrhasius protulit. H.

ARTEM dēsīnērē. Cic. Ōmīttrē. H. Excutere. O. Renoncer. PHR. Hic victor cæstus artemque repono. V. Artes contisciscunt. Cic.

ARS pro industriâ. PHR. Nullâ reparabilis arte Læsa pudicitia. O. Secretas advocat artes. Cl. Animos molli contudit arte feros. O. Inferior virtute meas divortor ad artes. O. Quâ tibi lucem Arte morer. V. Sux non ipmemor artis. V. Arte citæ veloque rates, temoque reguntur; Arte levis curtus, arte regendus amor. O.

ARS [pro dolo.] Artifice finesse. EPITH. Dōlōsā, nōvā, āudāx, mēdāx, tūrpīs, vāfī, cāutā, tēctā, vēfūtā, mālīgnā, ōccūltā, nēfandā, īnfīdā, cāllīdā, sūbdōlā, āstūtā, īnsīdīōsā; hōstīlīs, īnīquī. SYN. Fraus dōlūs. PHR. Mille nocendi artes. V. Ille dolis instructus & arte Pelasgæ. V. Novas artes, nova pectore versat Consilia. V. Arte novâ speculata locum quo, &c. V. Retia cum pedicis, laqueosque artesque dolosas Tollite. O. Artis in te nil habentis exitus. H. Infidiis perjurique arte Sinonius Credita res. V. Arte novercæ Occidit. V. Tunc aperit mentes ævo rarissima nostro Simplicitas, artes excutiente Deo. O. i. Baccho. Verte omnes tete in facies & contrahe quidquid sive animo, sive arte vales. V. Si lateret ars prodest; affert deprensa pudorem. O.

ARSACĒS Parthorum rex à quo reges ceteros Arsaces appellaverunt Parthi. PHR. Plus illâ nobis acie quam creditis actum est Arsacida. L.

ARSACIĀ, æ. f. urbs Media. PHR. Scis quid in Arsaciâ Pacorus deliberet aulâ. M.

ARSĒNYCŪM, ī. n. Plī. [Genus coloris lutei, venenique.] Arsenic. (Vide VENENUM.)

ARSINŌE fīlīa Ptolomæi quī Ægyptum post Alexandrum tenuit. PHR. Nec non subrepta paratis A famulo Ganymede dolis pervenit ad hostes Arsinœ. L.

ARTABANŪS ultimus Arsacidarum fuit quem Artaxerxes Persæ, ejus miles, interfecit; regnumque Persis exsternit, quod deinde non Parthorum, sed Persarum regnum appellatum est.

ARTABASES filius Mithridatis, Armenia rex quem, licet barbarum, doctissimum fuisse scribunt Apianus & Plut. Antonium in bello Parthico prodidit Parthis.

ARTAXATĀ ōrum. n. urbs Armenia ab Artaxâ rege dicta. PHR. Sic prætexitatos referunt Artaxata mores. J.

ARTABRĪ populi Hispaniæ. PLI. [ab Artabro ejus loci promontorio.] Cap de finis terre, ou finet terre.

ARTĒMISIĀ, æ. f. Plī. [Herba.] Armoisie.

ARTĒMISIĀ regina Alicarnassi, qua in auxilium Xerxis contra Græcos venit: insignis fuit suo in Mausolium virum Caria regem amore; ad cujus funus adornandum primæ Græci oratores accersiti; vino admixtos mariti cineres ebibit; sepulchrumque erexit ita splendidum ut ab illo, celebriora deinde sepulchra Mausolea dicta sint. SYN. Artēmis. Mausolī cōjūx. PHR. Quæque viri cineres Caris amata bibit.

ARTERĪA, æ. f. Artere. EPITH. Mōbilis, fērvīdī, sālīens. SYN. Micant arteriæ. Cic. Arteriæ spiritus semitat. Plī. Arteria aspera. f. Cic. & Arteria, orum. n. La trachée-artère qui sert à la respiration. PHR. Præterea radit vox fauces sæpe, facitque Asperiora foras gradiens arteria clamor. Lr.

ARTERĪACĒ, es. f. PLI. Sorte de remede.

ARTHRITIS, itidis. f. Vit. [Morbus Articularis.] La goutte. ARTHRITICŪS. Cic. & ARTICULĀRIŪS, ī. PLI. Goutteux.

ARTICŪLARIS, arē. PLI. Des jointures.

ARTICŪLATE, & ARTICŪLATIM. Adv. Cic. Distinctement. SYN. Articulatim & distinctè dicere. Cic. Salutem dicere articulatim. Saluer nōmmement. PHR. Necessè est verba quoque ipsa Planè exaudiri, discernique articulatim. Lr. ARTICŪLATIM membra dividere. Cic. Par morceaux.

ARTICŪLATIŌ, ōnis. f. Plī. [Pro articulis.] Les nœuds qui se font aux arbres.

ARTICŪLŌ, as, avi, atum, arē. Articuler, prononcer distinctement. PHR. Mobilis articulat verborum Dædala lingua. Lr.

ARTICŪLOSŪS, ā, ūm. PLI. Noueux, Articulosa partitio. QUIN. Une division qui a beaucoup de membres.

ARTICŪLŪS, ī. m. Article, jointure dans le corps. SYN. Nōdus, jūctūrā, cōmpāgō, cōmpāgēs, dīgītūs. SYN. Crura, sine nodis articulisque habent. Cic. Articulorum dolores. Cic. La goutte. Articulis membra distinxit. PLI. ARTICŪLŪS. [Pro digito.] Doigt. PHR. Supputat articulis. O. Nec premit articulos lucida gemma meos. O. ARTICŪLŪS. [Pro nodo plantarum.] Nœud. Antequam seges in articulum exeat. Col. Articuli famentorum. Cic. ARTICŪLI montium. Plī. [i. partes eminentiores.] Elevations.

ARTICŪLŪS, Article, Section. Articulis distincta oratio. Cic. Sine nervis & articulis fluctuat huc illuc oratio. Cic. ARTICŪLŪS temporum. Cc. Commoditatis. PLI. Moment favorable. In ipso articulo me oppressit. TER. Au pied levé.

ARTIFEX, icis. m. Ouvrier, artisan. SYN. Ōpīfex, fabricatōr. EPITH. Nōbilis, ēgrēgiūs, illūstris, clārūs, vīgīl, sēquāx, sōlīcītūs, prūdēns, cēlēbrīs, īngēnīōsūs, sūmmūs, dēxtēr, āudāx, māgīstēr, Dædālūs, ōpērosūs. PHR. Artifex mundi Deus. Cic. PHR. Spectare juvabat tunc quoque cum fierent, tantus decor affuit arti. O. Et idoneus arti Cui liber. H. Venere

Venerē artifices laudis ad certamina. *Ph.* Olim arbos nunc artificis manus arte decoro Incluit. *V.* Quale manus addunt Ebori decus. *O.* Quique facis doctā mollia saxa manu. *O.* Excudent alii spirantia mollius æra. *V.* Artificumque manus inter se operumque labore. Miratur. *V.* Artifices operumque magistros. *Sint.* Solus amor, morbi non amat artificem. *P. I. medicum.* Quanta experientia docti artificis. *St.* (Vide *ARS, artem proficere.*)

ARTIFEX. [Pro authore rei.] *Authent.* *Maitre, Inventeur.* *SYNT.* Dicendi artifices. *Cic.* Artifex negotii. *Sal.* Voluptatis. *Cic.* Sceleris. *O. PHR.* Artibus, artificii quæ nocuere suo. *O.* multi crudele canebant Artificis scelus. *V.*

ARTIFEX. omn. g. & **ARTIFICIÁLIS,** alē. *Quin.* **ARTIFICIÓŪ,** ā, ūm. *Cic.* [Arte factum.] *Faite avec art, ou ingenieux.* *PHR.* Artelaborata vestes, ostroque superba. *V.* Et clypeum effertur iussit Didymaonis artes. *V.* Multa prior arte. *V.* Apra jungitur arte silex. Quale per artem inclusum buxo . . . lucet ebur. *V.* Materiem superabat opus. *O.*

ARTIFICIÓSE. *Cic.* & **ARTIFICIÁLTER,** *Quin.* Adv. *Avec art.* *SYN.* Multa arte. Arte magistrā. *PHR.* Mirā quem fecerat arte. *V.*

ARTIFICIŪM, ū. *C.* Art, metier, artifice. *SYNT.* Artificium simulationis. *Cic.* Oppugnationis. *Caf.* Artificium coquorum. *Quin.* Dicendi. *Cic.* (Vide *ARS.*)

ARTOCÓPUS, pi. m. [Pistor.] *Boulangier.* *PHR.* Sed rener & niveus mollique filigine factus (Panis) Servatur Domino, dextram cohibere memento; Salva sit Atrocopi reverentia. *f.*

ARTOCREAS, artis. n. [Latine panis & caro.] *Du pain & de la chair qu'on distribuoit au Peuple à Rome.* *Un Pâté.* *PHR.* Oleum, Artocreasque popello Largior. *P.*

ARTOLAGANUS, i. m. [Panis à deliciis ut definit *Plin.*] *Gâteau, bignet, &c.*

ARTOMICI, ōrūm. *Caf.* [Gallia Narbonensis populi.] *Peuples du bas Languedoc.*

ARTOPTA, æ. f. *Pli.* [Vas in quo panis coquebatur.] *Espere de tourtiere.*

ARTOPTITÍUS panis. *Pli.* Cuit dans une tourtiere.

ARTUS, artūum. m. *Pl.* [Artus proprie in corpore sunt ossa & nervi, membra vero carnem significant.] *Membres du corps.* *SYN.* Membra, corporis arcus. *EPITH.* Collapsi, exanimēs, extincti, gelidi, graciles, infirmi, licēti, semianimēs, seminēces, frigidi, putres, tumidi, spirantes, fortes, validi, firmi, robusti, potentes, pulchri, formosi, roses, teneri, fragiles, languidi, festi, languētes, moribundi. *SYNT.* Artus denudare, dilacerare. *S.* Depasci. *V.* Enervare, exuere. *O.* Nudare. *Sil.* Remollire. *O.* Resolvere. *V.* Artus regit spiritus. *V.* Serpens depascitur. *V.* Sopor irrigat. *V.* Tremor occupat. *O.* Quatit anhelitus. *V.* Artus ardent, torrentur febribus. *O.* *PHR.* Occupat obfessos sudor mihi frigidus artus. *O.* Moribundos deserit artus. Famulos animæ artus. *V-F.* Et magnos membrorum artus. *V.* Extinctos ferrum demittere in artus. *O.* Sitis miseros adduxerat artus. *V.* Sopor fessos complectitur artus. *V.* Denudat artus durus, atque ossa amputat. *S.* Ne properent artus animā fraudare senili. *O.* Micat auribus & tremat artus. *V.*

Et cum frigida mors animā seduxerit artus. *V.* Ferulā titubantes ebrius artus Sustinet. *O.* Umbratufque genas & adultos fortiter artus. *St.* Matura virgo fingitur artubus. *H.*

ARVERNI, ōrūm. *Les Peuples d'Auvergne.* *PHR.* Arvernaque ausi Latio se fingere fratres. *L.*

ARVINĀ, æ. f. *Suis des animaux.* *Saindoux des Cochons.* *EPITH.* Pinguis, crassa, optimā. *PHR.* Et spicula lucida tergent Arvinā pingui. *V.*

ARVISIŪM, ū. n. *Promontorium insula Chii in quo optimi vina proveniunt.* *PHR.* Vina novum fundant calathis Arvisia nectar. *V.*

ARUNCĀ, æ. f. *Urbs Italia.* *PHR.* Arunci misere patres. *V.*

ARUNCŪS. *Ct.* m. *Pli.* [Villus mento Caprarum dependens.] *Barbe de Chevre.*

ARUNDŌ, ūis. f. *Roseau à s'appuyer.* *EPITH.* Longa, virēns, glauca, lēvis, gracilis, tenerā, tremula, exilis, tenuis, procerā, fragilis, mobilis, aquosa, pulchra, viridis, fluvialis, fluminēa, aquatica, agitata, vibrata, umbrōsa. *SYN.* Cannā, calāmus, avenā. *PHR.* Parvæ longā sub arundine cannæ. *O.* Agitant crebri quam flatibus Euri. Prætexens virides ripas. *V.* Atque levi zephyro gracilis vibratur arundo. *O.* Equitare in arundine longā. *H.*

ARUNDŌ Multa significat quæiebant ex arundine.

ARUNDŌ. *Chalumeau.* *PHR.* Pastor inæquali modulatur arundine carmen. *O.* Arundine victum Affecit penā. *O.* (Vide *FISTULA.*)

ARUNDŌ [pro sagittā.] *Flèche.* *PHR.* Volucris qui fixit arundine malum. *V.* Distrinxit arundine pectus. *O.* (Vide *SAGITTA.*) **ARUNDŌ.** *Ligne à pêcher.* *SYN.* Hāmūs. *EPITH.* Hāmātā, tremulā, fillā, dōlōsā. *PHR.* Tremulā dum captat arundine Pifces. *O.* (Vide *PISCOR. HAMUS.*)

ARUNDINĒŪS, ā, ūm. *de Roseau.* *PHR.* Mellaque arundineis inferre canalibus ultro. *V.* Pastor arundineo carmine mulcet oves. *O.*

ARUNDINETŪM. ū. n. *Pli.* *Lieu ou croissent des Roseaux.*

ARUNDINŌSŪS. *Cic.* & **Arundifer,** ā, ūm. *On naissent les Roseaux, ou qui porte des Roseaux.* *PHR.* Tybris arundiferum medio caput extulit alveo. *O.* Cnidumque arundinosum. *C.*

ARUNS, ūntis. m. *Vates Thuscus.* *PHR.* Acciti vates, quorum qui maximus avo Aruns, &c. *V.*

ARUSPEX (Vide *HARUSPEX.*)

ARVŪM, ū. n. [arvum proprie dicitur quod aratum, non satum est. *Ait VAR.* Dicitur & pro agro.] *Champ. Terre.* *SYNT.* Arvorum cultus, ingenium. Arva juvare, subigere. *V.* renovare. *O.* *PHR.* Laxant arva finus. *V.* Optima pingui Arva Solo. *V.* Vastis ager squallebit arvis. *S.* Imperat arvis. *V.* Flavis messorē induceret arvis. *V.* Arva insequitur. *V.* Avido parerent arva colono. *V.* Bellorum vastata tumultibus arva. *H.* Eurus radit arva imbribus. *H.* Squallent abductis arva colonis. *V.* Et ab arvis arva revulsi. *O.* Insula nobilis arvis. *L.* Stirpes obruit arvo. *V.* (Vide *AGER.*)

ARX, arcis. f. [Locus urbis munitissimus.] *Citadelle, foreteresse.* *EPITH.* Potēns, munitā, fortis, validā, inexpugnabilis, vallatā, turratā, turrigēra, māvortia, tūtā, minax, securā, armisōnā, altā, celsā,

excelsa, sublimis, ærëa, ardua, summa, superba, conspicua, præceps, elata, prærupta, edita, montana, invicta, domina. SYN. Propugnaculum, turris, munimentum, castrum, vallum, munimen, castrillum. Urbis tutamen. PHR. Educta sub auras. Præcincta fossis. Caput nubibus inferens. Montis structa jugo. Armis foeta. Ipsa tuta loco. Priamique arx alta maneres. V. ARX...mœnibus & positu vix adeunda loci. O. Esse locum solidæ tutum munimine molis. O. Nam dubium est positu melius defensa manu. Urbs erat in summo nubibus æqua jugo. O. Aggeribus focer Alpini, atque arce Monæci. V. Urbem premit. Et contumacem regibus populum suis. Habet sub ictu. S. Umbrosâ Parnassi constitit arce. O. i. loco editiori. Imbellem avertis Romanis arcibus Indum. V. Proxima pars urbis celsam confurgit in arcem. L. Nulli vallarent oppida muri. L. Armatique cavis expectant turribus hostem. V. Cæloque minantia faxa. Sant. Arcem, bifido quæ defuper imminet amni Imperitans. Com. Cyclopum firmata manu stant ardua ferro Mœnia; ferrati postes immensaque neciter claustra chalybs. Cl. Non si te ferreus agger ambiat, aut triplices alio tibi carmine muros Amphion auditus agat. St. Sed munimen habet nullo quassabile ferro, Naturam sedemque loci; nam claustra profundo Undique præcipiti, scopulisque vomentibus æquor; Exiguo debet, quod non est insula, colli. Terribiles ratibus sustentant mœnia cautes. L. Structæ operæ, ac molimine tanto, Torque minis murorum, & latis undique fossis Cinctæ. Com. (Vide AGGER. Rampart.)

ARCEM moliri, cōdēre. V. Construere. Sil. Fundare. V. Munire. Cic. Impōnere mōntibus. H. PHR. Agger erigitur, geminasque æquantes mœnia turres. L. Extruitur quod non Aries impellere sævus, Quod non ulla queat violenti machina belli: Franguntur montes; planumque per ardua Cæsar Ducit opus: pandit fossas, turritaque summis Disponit castella jugis. L. (Vide URBS. Urbem adificare.)

ARCEM capere, librare, cōcutere. O. Evētere. Sil. PHR. Nonne videbantur, quamvis adamante rigentes, Turribus invalidis fragiles procumbere muri; Ferratæque Getis ultro se pandere portæ, Nec vallum densæque fudes arcere volantes Cornipedum saltus. Cl. Te propter & Alpes Invadit faciles; cauto nec profuit hosti Munius hæsisse locis; spes irrita valli Concidit; & scopulis patuerunt claustra revulsis. Cl. Arces Alpibus impositas dejecit. H. Spes nulla salutis, Nulla fugæ: putribus jam propugnacula saxis Longo corruerant ævo, pacisque senectâ. Cl. Nuda patent hosti disjectis oppida muris. Buch. Et tua bis senos arma tenere dies: Non fossæ hos animos non cornibus horridus agger, Lunave mille vomens funera, mille neces, Non immane tonans Vulcanus. Com. (Vide URBS. Urbem capere, diruere.)

ARX, Pro calo. PHR. Æthereas meritis evectus ad arcem. O. Sidercam mundi qui temperat arcem. O. Ex altâ cum Jupiter arce coruscet. V-F. Hercules... arcem attigit igneas, H.

AS, assis. m. [Libralis Romanorum nummus in 12. uncias divisus.] Un as. Une livre Romaine de 12. onces. NOMINA PARTIUM ASSIS. Uncia. 1. Once.

Sextans & sexcuns, & sesquialtera [sexta pars assis.] 2. Once. Quadrans [quarta pars assis.] 3. Onces. Triens [tertia pars assis.] 4. Onces. Quincunx. 5. Onces. Semis. [media pars assis.] 6. Onces. Sēpruns. 7. Onces. Bēs. [bis triens.] 8. Onces. Dōdrans. 9. Onces. Dēxtrāns. 10. Onces. Dēunx. 11. Onces. Trēsīs. 3. As. Quincūsīs. 5. As. Dēcūsīs. 10. As. Vigēsīs. 20. As. Cētūsīs. 100. As. Ducenti asses, &c. 200. As. DICEBATUR QUOQUE. Aēs deni, centeni, ducenti, &c. 10. As. 100. 200. As. PHR. Unius assis? Nonnunquam pretio pluris licuisse. H. Ad assē perdidit. H. Jusques au dernier sol. Postit mersa rate naufragus assē. 7. In trivis fixum cum se demittat ob assē. H.

ASAROTON, ōti. PLI. & Asarata, ōrum. n. [Genus pavimenti bibuli, ut ita dicam, in quod quidquid effunderetur, continuo exsiccabatur. Ita dictum fuit, græcè, quod verri & spongiis mandari non oporteat.] Sorie de plancher. PHR. Varias ubi picta per artes Gaudet humus, suberantque novis Asarota figuris. St.

ASARUM, arī. n. [herba.] Cabaret. PHR. Agaricumque Asarumque potens, &c. M.

ASBESTINUM, i. n. PLI. [Genus lini quod ignibus non absumitur.] Toile incombustible.

ASBOLUS, li. m. Canis nomen. Et villis Asbolus atris. O.

ASCA, æ. f. Sicilia civitas ab Elymo Trojano condita.

ASCALAPHUS, phi. Quem quondam dicitur Ophne Inter avernales haud ignotissima nymphas, Ex Acheronte suo furvis peperisse sub antris. O. Cum Jupiter rediit. Pr. serpina ad superos permisisset, modo apud inferos nullum contigisset cibum. Illa dum cultis errat in hortis Punicum curvâ decerperat arbore pomum; Sumptaque pallenti septem de cortice grana Presserat ore suo: solusque ex omnibus illud Ascalaphus vidit... Vidit & indicio reditum crudelis ademit. Ingemuit regina Erebi, testemque profanum Fecit avem, sparsumque caput Phlegethontide lymphâ: In rostrum & plumas & grandia lumina vertit. Ille sibi ablatul fulvis amicitur ab alis; Inque caput crescit, longosque reflectitur ungues Vixque movet natas per inertia brachia pennas: Fœdaque sit volucris venturi nuntia luctus Ignavus Bubo dirum mortalibus omen. O.

ASCALON, ōnis. f. STRAB. Palaestina civitas.

ASCALONIA, æ. f. PLI. [Cepe genus ab Ascalone civitate dictum.] Echallote.

ASCANIA, æ. f. PLI. Insula maris Mediterranei. Est & eiusdem nominis regio & urbs in Troade.

ASCANIUS, Aeneas ex Creusâ filius, paterna fuga, laborumque socius, Alba conditor, nepos Veneris, magnæ spes altera Romæ. SYN. Iulus, Ilus, Aenēides. EPITH. Dardanius, Albani, carus, parvus, pulcher, regius. PHR. Omnis in Ascanio cari stat cura parentis. V. At puer Ascanius, cui nunc cognomen Iulo Additur, Ilus erat, dum res steterit Ilia regno. V. Ascanius clari condet cognominis Albam. V. Necnon & parvus Iulus Ante annos animumque gerens curamque virilem. V. Inde sub Ascanii dirione linoninis Alba, Resque latina fuit, successit

Sylvius illi. O.

ASCANYUS. *Phrygia fluvius*. Illos ducit amor trans Gargara, transque sonantem Ascanium. V.

ASCENDŌ, is, endī, cēsum, ēre. *Monter, grimper, escalader*. SYN. Scandō, cōscēndō, ascēnsū sup̄erō, exsup̄erō, pētō, vincō. Ad arduā nīcōr. SYN. Ascendere jugum. *Caf. Cælum. Cic. Equum, in Equum. Liv. In urbem. V. In tribunal. Cic. Ascendere gradum dignitatis, ad honores, in honorem, ad altiora. Cic. Ascendere in concionem, in rostra. Liv. Monter en chaire pour haranguer. PHR. Et quā vix mane recentes Enituntur Equi. O. Butiroti ascendimus urbem. V. Scandunt rursus Equum, & notā conduntur in alvo. V. Cursu petit ardua montis. V. Sed revocare gradum, superasque evadere ad auras. Hoc opus, hic labor est. V. Aut corpora saltu Projiciunt in Equos. V. Salto super ardua venit Pergama. V. Postquam altos ventum in montes. V. Conscendit fatibunda rogos. V.*

ASCENDERE Muros. PHR. Et scalis ascendere muros. V. Muros tenet; altaque certat. Prendere tecta manu. V. Scandit fatalis machina muros. V. Hærent parietibus scalæ postesque sub ipsos. Nituntur gradibus, clypeosque ad tela sinistris. Protecti obiciunt, prensant fastigia dextris. V. Ascendere montem. PHR. Primus inexpertas adiit Tiryntius arces. Scindentem nubes, frangentemque ardua montis. Spectantur superi, longisq; ab origine sæclis Intemerata gradu magnā vi saxa domantem. At miles dubio tardat vestigia gressu: Tum dux commotum promissis ditibus agmen. Erigit in collem; & vestigia linquere nota. Hercules edificat magni; crudisque locorum. Ferre pedem, ac proprio turmas evadere calle. Rumpit inaccessos aditus, atque aspera primus. Exuperat, summāque vocat de rupe cohortes. Quoque magis subiere jugo; atque evadere nisi. Erexere gradum; crescit labor: ardua supra. Sese aperit fessis, & nascitur altera moles; Unde nec edomitos, exudatosque labores respexisse libet... bis senos soles totidem per vulnera sævas Emenū noctes oprato vertice fidunt; Castraque præruptis suspendunt ardua faxis. Sil. Prensantemque uncis manibus capita aspera montis. V. Quo monte potita. Confititur. O. Cernens hos montes in ardua niti. St. Præruptos tristem conscendere montes. O. Ascensu vincere montes. Cl. Seu magni superas jam saxa Timavi. V. Hoc superate jugum. V. Ardua montis. Per deserta jugo superans adventat in urbem. Exsuperatque jugum. V. Evado ad summi fastigia culminis. V. Cursu petit ardua montis. V. (Vide MONS. Montem ascendere.)

ASCENDERE cælum, in cælum. Cic. PHR. Ipsa volans tenues se sustulit ales in auras. V. Ardua pennis Altra sequi. V. Mox sese attollit in auras. V. Tollimur in cælum. V. Ad sydera rursus. Ætherea, & superas cæli venisse sub auras. V. Ad sydera raptim. Vi propriā nituntur, opisque haud indiga nostræ, &c. V. Æthereā sese tollit in astra viā. O. Aëris immensi superat globum... nubes post tergum videt. Boët. Quin etiam Alcides Deus ascensusus Olympum. T. Cælum ipsum petimus. H. Subitusque ad astra emerget. S. Det faciles ad superos vias. S. Evado ad superos. O. Inque domos superas scandere cura fuit. O. (Vide CÆLUM. Cælum conscendo.)

ASCENSIO, ōnis. f. Cic. *Elevation. Vit. Le montant des astres.*

ASCENSUS, ūs. m. *Monte. SYN. Conscensus. Epith. Facilis, difficilis, arduus, iniquus, mollis. SYN. Montis facilis ascensus. Caf. Ascensus ad honores. Cic. Oppidum difficili ascensu. Cic. Et vox ascensu nemorum geminata remugit. V. Du penchant de la Forêt. Primos ascensu prohibere. Caf. Ascensu superare fastigia. V. Ascensu ingrediens arduo. Cic. Ascensionem facere ad &c. PLA. Grimper, monter.*

ASCIĀ, æ. f. [Instrumentum fabrorum quo ligna dolantur.] *Aisceau, doloire.*

ASCIŌ, as, avi, atum, are. Vit. *Couper avec l'aïsceau.*

ASCISCO, is, ivi, itum, ere. *Proprie est remotum aliquid & advocatum capere. Sumitur pro usurpare, admittere, advocare, tribuere. Ut asciscere sibi nomen regium. Liv. Usurper. Asciscere sibi laudem, sapientiam. Cic. S'attribuer. Asciscere legem. Peregrinos ritus. Liv. Admettre. Asciscere civem, generum. Recevoir pour citoyen, gendre, &c. Multos ad spem prædæ asciscere. Liv. appeller. PHR. Ascitus toties in genus omne joci. O. Multaque se incusat qui non acceperit ante Dardanum Æneam, generumque asciverit ultro. V. Aliturque cibis quibus ante solebat; Nec petit ascitas luxuriosa dapes. O. i. longè accersitas. Tu certe scis hæc, superis ascite, videsque Cæsar. &c. O.*

ASCLEPIADES, Poëta à quo Asclepiadeum carmen dictum est.

ASCRA, æ. f. *Baotia vicus ad radices montis Heliconis, Hesiodi poëta patria. PHR. Intumuit vati non tamen Ascra suo. O. Ascreumque cano Romana per oppida carmen. V.*

ASCRIBŌ, (Vide ADSCRIBO.)

ASDRUBĀL, ālis. Dux Carthaginensium tertio bello punico à scipione Emiliano victus. PHR. Et cecidit telis Asdrubal ipse suis. O. Asdrubalis spoliū. Sil.

ASELLŪS, li. m. DIM. *Afnon. (Vide ASINUS.)*

ASELLŪS [Piscis ita dictus quod sit coloris cineritii.] *Merlus ou Merluce. ASELLI. PLI. Dua stella in signo Canceri. ASELLŪS. VIT. [Machina à similitudine aurium Asini dicta.] Moulinet.*

ASIA, æ. f. [Pars orbis ab Asia Japethi conjuge, vel, ut alii volunt, Promethei matre sic appellata.] *L'Asie. Epith. Divēs, sp̄tiosā, opulētā, cultissimā, fertilis, ferāx, latā. PHR. Europā atque Asiā pulsus. V. Res Asiæ Priamique evertere gentem. V. Addam urbes Asiæ domitas pulsumque Niphatem. V. Te duce magnificas Asiæ perreximus urbes. O. Qui nunc extremis Asiæ jam victor in oris, &c. V. Bruto prætorē tenente Ditem Asiam. H. Asiæ, quā nulla beatior ora. M.*

ASIS, idis. f. *D'Asie. PHR. Et in Aside terrā Mœnia constituis. O. Jam super Europam sublimis & Asida terram. O.*

ASIATICŪS, Asiācūs, Asiānūs, Asiūs, ā, ūm. *Asiatique. PHR. Hæc Asianorum vetera ornamenta deorum. J. Ecquid ubi Asiacas casuras aspicias arces Ingemis. O. Atque Ephyre, atque Opis atque Asia Deiopeæ. V. Sonat annis, & Asia longè. Pulsa palus. V. Asia... rimantur prata Caïstri. V. Ita plerī-*

que, negantes uspiam esse paludem Asiam dictam; voluntque ASIA poni pro ASIATICA. Sunt enim Mysia & Caister in Asia.

ASILUS, li. m. [Musæ genus.] TAON. PHR. Est lucos Silari circa, Illicibusque virentem Plurimus Alburnum volitans, cui nomen Asilo Romanum est; Æstron Graii vertere vocantes, Asper, acerba sonans, quo tota exterrita sylvis Diffugiunt argumenta. V.

ASINÆ, es & Asinā, æ. f. Urbs Peloponnesi. PHR. Utque secaret, Quas Asine cautes & quas Chios asperat undas. L.

ASINIUS Pollio, celebris orator Augusto carus.

ASINARIUS. PLA. & Asiniūs, ā, ūm. VAR. d'Asia ou d'Asse. ASINARIUS, ii. m. Sue. [Qui Asinos pascit vel ducit.] ASER

ASINUS, nī. m. Ane & Asinā, æ. f. Asneffe. EPITH. Iners, piger, tardus, vilis, auritus, tūpis, ignāvis, Arcadicus, molārius, clitellarius, onerarius, segnīs, horripilus, rudens, Mænalius, desēs, gravis, pandus, curvus, stolidus, dorsuarius. PHR. Induiturque aures lentē gradientis Aselli. O. Et pandō non fortiter hæret Asello. O. Miserandæ fortis Asellus. O. Ecce rudens raucō Sileni vector Asellus. Intempestivos edidit ore sonos. O. Demitto auriculas, ut iniquæ mentis Asellus, Cum gravius dorso subit onus. H. Hunc auribus longis, quæ sic moventur, ut solent Asellorum, &c. M. Sæpe oleo tardi costas agitator Aselli Vilibus aut onerat Pomis. V. Aurito delapsus Asello. O. Infelix operam perdes; ut si quis Asellum In campum doceat spatiosum currere fræno. H. Ut rudit à scabrâ turpis Asella molâ. O. Hellepontiaci victima grata Deo. O. Dum rudit, ipse suæ caprus dulcedine vocis, Se miratur egens animæ, nec cessat anhelus, Donec ridiculis clamoribus impleat auras, Exhalantem animam media inter gaudia credas. SANI. At ille raucō gutture horrendum rudens, Caudamque & aures non sine crepitu arrigens, Nunc hos protervis, nunc & illos calcibus Impetere cepit. COM. Aurium mensura liberalior. COM. Ebrius ecce senex tardo Silenus Asello Vix feder. O. Sic magis infuso tribulus sapit asper Asello. MIL. Assiduo domitus verberē. Plagis costæ calent. PLA.

ASINUS. CIC. B o homine stupido & stolido.

ASYSIUM, ii. n. CIC. [Urbs Italiæ divi Francisci natalibus clara.] ASSISE.

ASIO, ōnis. m. PLI. Sorte de Hibou.

ASOPUS, i. m. [Amnis Sicyoniorum qui è Phrygiâ Labitur.] ASOPE. PHR. Sæpe vago Asopi sonitu per-mota fluentis. PR.

ASOPIS, idōs. f. Agina Asopi fluvii filia quam compressu Jupiter in ignem mutatus. PHR. Aureus ut Danaen, Asopida luserit ignis. O.

ASOTUS, ti. m. CIC. [Luxu & ganeâ perditus.] Un debauché.

ASPARAGUS, gī. m. [Herba ab aspero virgulto dicta.] ASPEGE. PHR. Molis in æquoreâ quæ crevit spina Ravennâ Non erit inculcis gravior Asparagis. M. Utilissimus stomacho cibus Asparagi. PLI. Montani Asparagi posito quos Villica fuso Legit. J.

ASPASIA, mulier Milesia Rhetorices magistra qua Pericles docuit. PLUT.

ASPECTABILIS. m. f. ille. n. Digne d'être regardé. Animal aspectabile. CIC. De hominib.

ASPECTO, as, avi, ātūm, arē. FREQ. Regarder. PHR. Quid me aspectas, quid taces? TER. Et nunc crucis ora Tyranni Nunc ferrum aspectant. ST. Pontum aspectabant flentes. V. (Vide ASPICIO.)

ASPECTARE, jussu principis. Obēir. TAC. (Vide OBEDO.)

ASPECTUS, ūs. m. Vŏuē. f. Regard, aspect. m. SYN. Visus, intuitus. SYNT. Aspectum contorquere, avertere, referre aliquò. CIC. Tourner sa vue. Dēfinire. CIC. Limiter. Vitare, fugere, amittere aspectum hominum. CIC. Sub aspectum cadere, venire. CIC. In aspectum lucemque proferre. CI. Primo aspectu. CIC. d'Abord Ad aspectum pulcher. Aspectu miserabilis. CIC. Aspectus morum. PLI. PHR. Teque aspectu ne subtrahere nostro. V. Aspectu accensa cruento Turba fuit. L. Libycæque aspectus detinet urbis. V. Obstupuit primo aspectu Sidonia Dido. V. Subitoque aspectu territus hæsit. V. Horrescit visu subito. V. Non animum modo uti pascat prospectus inanem. V. Jamque in conspectu Teucros habet. V. Vix è conspectu Siculæ telluris, in altum Vela dabant. V. Conspectu in medio procerum. V. Ire ad conspectum cari genitoris. V. Terribiles visu formæ. V. Obstupuit visu. V. Spelunca altissima visu. V. Mortales visus medio sermone reliquit. V. Caligine ceca prospectum eripiens oculis. V. Defixa latinus Obtutu tener ora. V.

ASPELLŌ, is, aspūli, pŏlsum, ērē. CIC. Eloigner, chasser. (Vide PELLO. ABIGO.)

ASPER, ā, ūm. Aspērior, Aspērimus. APER, piquant. SYN. Amarus, difficilis, insuavis, austerus. SYNT. Asperum vinum, piper. PLI. Aspera cœna. PLA. Asper Sapor. V. ASPER, Rude au toucher, raboteux, mal poli. SYN. Scabēr. SYNT. Asper nummus. P. Rubus. V. Lapis. O. Aspera terra tractatu. PLI. Asper siti. V. Qui brûle de soif, qui a la langue sèche & rude. Aspera sylva, glacies. V. Pellis. H. Asperum jugum. CIC. Maris aspera. PLI. PHR. Aspera signis pocula. V. Horret capillis asperis. H. Et obfessas fauces premit aspera lingua. V. Aspris qui sentibus anguem Pressit. V. Nec Lævia jure putantur. Sed magis angellis paulum prostantibus, &c. LV.

ASPER [per transi. ad mores.] Dur, intraitable, sauvage, mal-poli. SYN. Austerus, severus, impolitus, durus, gravis, molestus, ferox. SYNT. Asper homo. CIC. Leo. H. Asperi mores. CIC. Aspera oratio, littera. O. Rude à prononcer. PHR. Rebusque veni non asper egenus. V. Monitoribus asper. H. Bos aspera cornu. V. Nimis aspera fano Lævavit cultu. i. lavigavit H. Gens dura arque aspera cultu. V. Equore quovis Asperior. O. Asper & improbus irā. V. Asper, acerba tuens. V. Dulcedine sanguinis asper Lupus. O. Studiis asperima belli. V.

ASPER [per transi. ad res duras & difficiles.] Dur, incommode, difficile. SYNT. Aspera sacula. V. Doctrina aspera & durior. CIC. Asperæ facetiæ. TAC. Ad asperiora promptus. TAC. Aspera crecit hyems. O. Studiis asperioribus formare mentem. H. Quam miser est, qui fert asperiora fide. O. Aspera pugna. V. Virtus. SII.

ASPERE. ADV. Durement, aigrement. SYNT. Aspere-

& ferociter & violenter loqui. *Cic.* Asperius scribere, tractare. *Cic.*

ASPERGŌ, is, erſi, erſum, erē. [Proprie aliquantum malefacere.] *Arroser, müller* SYN. Spargō, irrōrō, irrōgō, rigō, perfundō, cōſpērgō. SYN. Aspergere ē fonte. *Cic.* Aspergere aquam alicui, aram sanguine. *Cic.* Asperſus luto. *H.* Liquor oculis asperſus. *Pl.* Pigmenta temerē asperſa in tabulā. *Cic.* *Phr.* Sanieque asperſa natarent Limina. *V.* Non nihil asperſis gaudet amor lacrymis. *Pr.* Spargens rore levi. *V.* Rorem latē diſpergit amarum. *V.* Spargitur hac tellus lacrymis ſparguntur & arma. *V.*

ASPERGĒRE [per tranſl. ad res non liquidas.] *Répan-dre, Phr.* Aspergere ſalem carnibus. *Pl.* *Saupeur d'her.* Huc tu juſſo asperge ſapores. *V.* Quis humum florentibus herbis Spargeret. *V.* Pecorique aspergere viſus. *V.* Aspergere ſales orationi. *Cic.*

ASPERGĒRE. *Metaph.* dicitur de moribus SYN. Aspergere vitæ ſplendorem, vitam maculis. *Cic.* Aspergi infamiā, ſuſpicionē. *Cic.* Aspergere facilitatem feveritati. *Cic.* Hoc asperſit moleſtiā. *Cic.* Aspergere labem nomini. *Cic.*

ASPERITAS, acis. f. *Aigreur, apreté.* SYN. Asperitas aciei. *Pl.* Asperitas loci, viarum. *O.* Asperitas vocis. *Lr.*

ASPERITAS. [*Metaph.*] *Rudeſſe, peu de politèſſe.* *Eprth.* Dura, gravis, acerbū, inconcinna, agreſſis, hoſtilis, ſerā, atrox, ſeverā, ingrātā, moleſtā, mētūendā, furioſā, nimīā, SYN. Rigor, ſevitēs, atrocitās, ferocia, SYN. Asperitas hominis. *Cic.* Orationis. *Lr.* *Phr.* Asperitatis & invidiæ corrector & irā. *H.* Asperitas agreſſis & inconcinna graviſque. *H.* Asperitatem contentionis humanitate condire. *Cic.* Tu mitis & acri Asperitate carens. *O.* Asperitas verborum ceſſit in illas. *O.* Dextera præcipue capit indulgentia mentes: Asperitas, odium ſævaque bella mover. *O.*

ASPERNATIŌ, ōnis. f. *Cic.* *Mépris.*

ASPERNŌR, aris, aris ſum, arī. *M'priser, rejetter.* SYN. Reſpūō, cōtēmnō, tēmnō, ſtūdiō, nēgligō, abjiciō. *Phr.* Nec Peluſiacæ curam aſpernabere lentis. *V.* Deſpectus tibi ſum; nec qui ſum quæris Alexi. *V.* Illa averſata petentes Impatiens, expectaque viri, nemora avia luſtrat; Nec quid hymen? Quid amor? Quid ſint connubia curat. *V.* Atque metus omnes & inexorabile fatum Subjecti pedibus. *V.* Oceani ſpretos pede reppulit amnes. *V.* Sardois videar tibi amarior herbis, Horridior Ruſco, projectā vilior Algā. *V.* Quam fertur... poſt habitā coluiſſe Samo. *V.* Spretæque injuria formæ. *V.* Qui vos animo aſpernetur, reſpuit auribus, oculis fugiat. *Cic.* In nemora alta vocans; nec tu aſpernata vocantem. *V.* Haud aſpernata petentes. *V.*

ASPERNŌR, paſſive qui eſt pauper, aſpernatur. *Cic.*

ASPERŌ, as, avī, arēm, arē. *Rendre rude & rabe-teux.* SYN. exaſpērō, acerbō, durō, indurō. SYN. Apes aſperantur piloſæ & horridæ. *Var.* Tabulata formatiſ gradibus aſperantur. *Col.* Aſperare iram, crimina. *Tac.* *Aigreur, envenimer.* *Phr.* Et glacialiſ hyems Aquilonibus aſperat undas. *V.* Præceps diſcordia fratres Aſperat. *S.* Pugionem ſaxo exaſperare. *Tac.* *Aiguille.* Offibus ſagittas aſperant. *Tac.* *Allez des os au vent.*

ASPERSIŌ, ōnis. f. *Cic.* *Aspersus, us. m. Pl.* *Aspergō, inis. f.* *Asperſion, arroſement.* *Phr.* Salsā ſpu-mant aſpergine cautes. *V.* Locus eſt aſpergine multā Humidus ex alto deſilientis aquæ. *O.* Multaque aſpergine roſant. *O.* Aspergo parietum. *Pl.* *i.* *Sudor.* **ASPHODELŪS**, li. m. *Pl.* [Herba] *Hache royale.* *Phr.* Asphodelum veſcā ſefe radice ferentem. *Rap.*

ASPICIŌ, is, exī, ectum, erē. *Regarder.* SYN. Cernō, tūcōr, luſtro, intūcōr, ſpectō, aſpectō, inſpiciō, perſpiciō, attēdō, cōſidērō, ſpēculōr, circūſpiciō, proſpectō, vidēō. Oculis luſtro, ſequor, proſequor, obcō, mētōr, lēgō. Oculōs cōſpiciō, vērto, ſtēctō, dirīgō, fērō, fīgō, in &c. oculōs cōnvērto, tēdō, tollō ad &c. oculis hauriō aliquid. *Piſcō, reſcō*, aliquā re. *Phr.* Huc geminas huc ſtēcte acies, hanc aſpice gentem. *V.* Quiſquis ingentes oculoſ itretorto Spectat acervos. *H.* Cur non & ſpecto pereuntem; oculoſque vidēdo. Conſcelero. *O.* Corpore ut exanimi crudeliſ lumina paſcas. *O.* Oculōs ad mœnia torſit. *V.* An poteris ſiccis meaſ fata reponere ocellis. *T.* Reſpicio, & quæ ſit me circum copia luſtro. *V.* Cum primū inflati conſpexit lintea veli. *G.* Videt duplices ſe oſtendere Thebas. *V.* Namque ſub ingenti luſtrat dum ſingula templo. *V.* Non pugnam aſpicere hanc oculis, non fœdera poſſum. *V.* Mutua conſpicuos habuerunt lumina vultus. *L.* Nec frigora quimus Uſurpare oculis. *Lr.* Ac legeret viſu cuncta & penetraret in omnes Spectandō partes. *Sil.* Aſpicias utinam quæſ ſcribentis imago. *O.* In quancumque domūſ adverti lumina partem; Immenſa ſpectantur opes. *O.* Inque vicem ſpectans ambos. *O.* Omnia perlegerent oculis. *V.* Hauriat hunc oculis ignem. *V.* Converſique oculos inter ſe, atque ora tenebant. *V.* In te ora Latini, In te oculos referunt. *V.* Magnam deſpexit ad urbem. *V.* Caput ipſa puppula ad te ſibi dirigere aciem. *C.* Patriæ quoque vellet ad oras Reſpicere, inque domum ſupremos vertere vultus. *O.* Veſtigatque oculis. *V.* Et ſtabula aſpectans regnis exceſſit avitis. *V.*

ASPICĒRE, Calum, mare, campos patentes. *Phr.* Nec fruſtra ſignorum obitus ſpeculamur & ortus. *V.* Conſtitit & Libyæ deſiit lumina regnis. *V.* Aneas ſcopulum interea conſcendit & omnem Proſpectum latē pelago petit, Anthea ſi quā Jactatum ventos videat, Phygiaſque biremes. Navem in conſpectu nullam, tres littore Cervos Conſpicit errantes. *V.* Oculos Rurulorum rejicit arvis. *V.* Atque oculis ſpatium emenſus quantum ſatis haſtā, &c. *V.* Haſit in oppoſitā lumina fixus humo. *O.* Atque ita latē Aequora proſpectu meior alta meo. *O.* Ac tum præruptos triſtem conſcendere montes, Unde aciem in pelagi vaſtos protenderet æſtus. *C.* Metitur terras oculis. *L.* Omnia colluſtrans, hanc primū ad littora claſſem Conſpexi venientem. *V.* Oculis campos luſtrare. *L.* Exſummo... Proſpiciens tumulo campum ſpectabat. *V.* Iterumque iterumque per omnes Lumina ferre maris tractus, & viſere cælo Quid zephyri moveant, quid ſol devexus in undas Nun-tiet. *Com.*

ASPICIĒRE ſuſſim, ſuſpicĒRE. *Phr.* Faſtigia ſuſpicie urbis. *V.* Supera aſpectans convexa. *V.* Quantum ad æthereum cæli ſuſpectus Olympum. *V.* Oculos ad ſidera latus Extulit. *V.* Auras ſuſpiciens. *V.* Aciem

reflectat; oraque in cælum erigat. S. Ergo altè vestiga oculis. V.

ASPICERÈ deorsum, dēspicere. **PHR.** Æthere summo despicens mare velivolum terrasque jacentes. V. Aspectat desuper arces. V. Tumulo speculari ab alto. V. Prospiceret arce ex summā. V. Tumulum capit unde omnes longo ordine possit adversos legere & venientum discere vultus. V. Montis sublimis cacumen Occupat, unde sedens partes speculari in omnes. V. **ASPICERÈ**, *abeuntem*. **PHR.** Prospectat euntem. V. Stant pavidae in muris matres oculisque sequuntur. V. Vela sequar spectemque ratem jam fessis ab altis Rupibus; atque oculos longo querar aère vinci. *St.* Aspexit pariterque animo est oculisque sequutus. O. Persequor infelix oculis abeuntia vela. O. Oculis abeuntem prosequor udis. O. Dum potui spectare virum, spectare juvabat; Sumque tuos oculos usque secuta meis: Ut te non poteram, poteram tua tela videre, Vela diu vultus detinere meos. At postquam nec te, nec vela fugacia vidi Et quod spectarem, nil nisi pontus erat. Lux quoque tecum abiit: tenebris exanguis obortis Succiduo dicor procubuisse genu. O. Curvo nec faciem littore dimovet. *H.* quantum acie possunt oculi servare. V. Nusquam lumen detorquet ab illā. O. Obliquo fugientem lumine cernens. O. Vestigatque virum. V. Prosequimur visu donec lassavit euntes Lux oculos. *St.*

ASPICERÈ *huc, illuc*. **PHR.** Oculis Phrygia agmina circumspexit. V. Erranti, passimque oculos per cuncta ferenti. V. Omnemque Accessum lustrans, huc ora ferebat & illuc. V. Huc illuc volvens oculos totumque pererrat Luminibus tacitis. V. Miratur facilesque oculos fert omnia circum. V. Quæ dum perlustrat crebroque obit omnia visu. *Sil.* Spectabat diversa locis. V. Vagantia cælo Lumina. *L.* Quo se cumque acies oculorum flexerat. O. Oculos circumtulit illa superbus. O. Dum vagor aspectu, visumque per omnia duco. *St.* Ille nihil contra: sed & hunc & Persea vultu Alterno spectans, petat hunc, ignorat, an illum. O. Oculos per singula volvit. V. Lassaque versantes supremo lumina motu. O. Sparsoque per omnia visu. *St.* Dum versat in omnia vultus, Ad fratrem casu lumina flexa tulit. O.

ASPICERÈ *amanter*. **PHR.** Avidusque videndi Flexit amans oculos. O. Hunc simul ac cupido conspexit lumine virgo. *C.* Tu specta ludos, ego te; spectamus uterque Quod juvat; atque oculos pascit uterque suos. O. Spectat & in vultu veluti tum denique viso, Lumina fixa tenet; nec se mortalia demens Ora videre putat, nec se declinat ab illo. O. Illa silet primò, patrisque in vultibus hærens Æstuat, & tepido suffundit lumina rore. O. Carpit enim vires paulatim, unictque videndo Femina. V. Oculis spectare fatentibus ignem. O. In te dulciculis tuens ocellis. *Pont.* Risit & argutis quidquam promisit ocellis. O. Pupula damnosæ ejaculata faces. *Saur.* Hæc oculis, hæc pectore toto hæret. V. Limis subrisit ocellis. O. Evibrantem oculis ignea fulgura. *Sant.* Intentis hærebam fixus ocellis. *Pr.* O! quoties cum jam posset transire, morata est; Spectatosque diu vultus invita reliquit. O. Et virgine figis in unā Quos mundo debes oculos. O. Nec vaga dilecto satiantur lumina vultu; *Pr.* Hærent infixi pectore vultus. V.

Alter in alterius jactantes lumina vultum. O. Omnes in Damalim putres Deponunt oculos. *H.* Cui languida nondum Lumina sunt nati carā saturata figurā. *C.* Tu modò me spectas oculis lascive protervis; Quos vix instantes lumina nostra ferunt. O. Et moestum aspectu dulci saturavit amorem. *Vida.* Filius at postquam Pinu conspexit ab altā Dilectam genitricem, animi miseratus, in illā Ut potuit subito morientia lumina fixit Semianimis dulcemque oculis respondit amorem. *Vida.* Spectat inexploro lumine. O.

ASPICERÈ *torvè*. **PHR.** Aspicit hunc Pentheus oculis quos ira tremendos Fecerat. O. Vertit ad hanc torvi Dea bellica luminis orbes. O. Oculisque malignis Ambiguè spectare rates. V. Iratos oculos in te defixit. O. Ardentes oculorum orbes ad mœnia torfit. V. Transversa fuentibus Hircis. V. Illa feroces Torquet adhuc oculos. *L.* Stupet in Turno corpusque per ingens Lumina volvit, obitque truci procul omnia visu. V. Visuque severo lustrat. *Cl.* Sanguineam torquens aciem. V. Jam dudum lumine torvo spectat. O. Talia dicentem jam dudum averſa tuerur. V. Nec Saturnius hæc oculis pater aspicit æquis. V. Torva tuerur. V. Visus obliquare superbos. *St.*

ASPICERÈ *fixo obtinui*. **PHR.** Dum stupet, obrutuque hæret defixus in uno. V. Immotosque oculos in se sine fine tenentem Extimuit. V. Atque animum picturā pascit inani. V. Sub ingenti lustrat dum singula templo. V. Nequeunt expleri corda tuendo. V. Oculos in virgine fixus. V. Illa solo fixos oculos averſa tenebat. V. Sologo immobilis hæret Intentos volvens oculos. V. Expleri mentem nequit, ardescitque tuendo. V. Illam oculis iterumque iterumque resumit. *St.* Nec vidisse semel satis est; juvat usque morari. V. Longo satiavit lumina visu. *St.* Ille os, oculosque loquentis Jam dudum & totum lustrabat lumine corpus. V. Observans oculis. V. Libycæque aspectus detinet urbis. V. Expleri nequit, atque oculos per singula volvit. V. Siccis vultus in nubibus hærent. *L.* Lumina fixa tenes plena pudoris humo. O. Solus ab Hesperia non flexit lumina terrā Magnus; dum patrios portus dum littora nunquam Ad visus reditura suos, tectumque cacumen Nubibus, & dubios cernit vanescere montes. *L.* Unum omnes trepidi longè admirantur, & unum Certatim aspiciunt... Stupere avidique tuendo Vix credunt oculis; iterumque iterumque revisunt. *Sant.* Non oculos poterat, non mentem explere tuendo. *Sant.* Olli perlustrare oculis, mox singula fixo Mirari obtutu, nec mentem explere tuendo... Perque omnia fixis luminibus juvat ire. *Rua.* Cupido legit omnia visu. *Mant.*

ASPICI. **PHR.** Siccine dignus eras oculis occurrere nostris. O. Sed revocas oculos protinus ipsa meos. O. Est vultus turba secuta tuos. O. Os terris ostendit honestum. V. Nec post oculis est reddita nostris. V. Si quā fortè ferant oculis sese obvia nostris Errabunda Bovis vestigia. V. Hic oculis subito objicitur. V. Si nunc fe nobis ille aureus arbore ramus. Ostendat. V. Tabulæ capient mea lumina pictæ. *Pr.* Oculis... objicitur monstrum. V. Inque meis oculis candida Delos erat. O. Et omnes In nostris oculos vultibus esse reor. O. Illum esse potentem, Illum aspectari claro qui incedit honore. *Lr.*

ASPYCERĒ, *pro favore.* *Favorifer.* PHR. Aspiciunt oculis Superi mortalia iustis. O. Quem tu Melpomene semel Nascens placido lumine videris. H. Si qua pios respectant numina. V. (Vide FAVEO.)

ASPYCERĒ. *Avoir égard.* PHR. Si genus aspicitur. O. Sin solo aspiciuntur sexu. O. Si ad Vitulam spectes nihil est quod pocula laudes. V.

ASPIRATIŌ, ōnis. f. Cic. *Respiration de l'air.*

ASPIRATIŌ terræ. Cic. *Exhalaison de la terre.*

ASPIRATIŌ cæli. Cic. *Influence du Ciel.*

ASPIRATIŌ. Cic. *Aspiration des lettres en les prononçant.*

ASPIRAMĒN, inis. n. *Haleine, soufle.* PHR. Artificis blanda aspiramina formæ. V. F.

ASPIRŌ, as, avi, acum, are. [Afflare.] *Souffler, faire du vent.* SYN. afflō, spirō, inspirō. SYNT. Aspirant auræ. V. Ad granaria nulla aura humida aspiceret. Var. Aspirari Aquilonibus. Col. PHR. Lenius aspirans aura secunda venit. C. Ventosque aspirat eunti. V. Creber & aspirans rursus vocat Austro in altum. V. Ubi mollis Amaracus illum Floribus & dulci aspirans complectitur umbrâ. V. Divinum aspirat amorem. V. METAPH.

ASPIRARE, [metaph.] *Aspirer.* Aspirare ad laudem in curiam. Cic. Equis aspirat Achillis. V. Ne illuc Vipera possit aspirare. Col. *Se glisser.* **ASPIRARE** alicui. *Metaph.* [pro favore.] *Favorifer, seconder.* SYN. Favēō, auxiliōr, adiūm, annuō. PHR. Aspirat primo fortuna labori. V. Vos o? Calliope precor aspirate canenti. V. Di coeptis... aspirate meis. O. Quibus aspirabat amor. T. (Vide FAVEO. AUXILIOR.)

ASPIS, idis. f. [Serpentis genus.] *Aspic.* PHR. Stabant in margine siccae Aspidēs, in mediis, &c. L. Aspidā somniferam tumida cervice levavit. L. Obturat aures callida Aspis, quæ magicos metuit susurros. Bu. b. (Vide SERPENS.)

ASPLENŪM, nī. n. Plī. [Herba ita dicta quod Lienem imminuat.] *Herbe qui consume la rate.*

ASPORTATIŌ, ōnis. f. Cic. *Transport.*

ASPORTŌ, as, avi, acum, are. [Alio portare.] *Transporter d'un lieu à un autre, emmener, enlever.* SYN. Auferō, amovēō, transferō, abducō, avēhō. PHR. Nec te hinc comitem asportare Creūsam fas. V.

ASPREDDŌ, inis & Aspritudō. f. CEL. *Apreté.* (Vide ASPERITAS.)

ASPRETŪM, tī. n. Liv. [Locus asper & inæqualis.] *Lieu raboteux.*

ASSĀ, æ. f. J. [Quæ pueros lacte subducit, ita dicta quod eis continuo allideat.] *Une sevrénse.* ASSĀ, ōrum. n. Cic. [Ab assideo.] V. [Balneorum cathedra.] *Une chaise.*

ASSAMENTĀ, ōrum. Plī. [Tabulæ festiles.] *Des ais, membrures.* f. Ulmus assamentis portarum utilis, quia minimè torquetur. Plī.

ASSARACŪS, Trīs filius & avus Anchise. PHR. Et genus Assaraci. V. Assaraci proles. V.

ASSECLĀ, æ. m. [Qui affectatur.] *Qui suit, qui accompagne un grand.* PHR. Vos humili asseclæ, vos indulgebis unquam. J. Assecta mensarum. Cic. Me. Ph. Parasi e.

ASSECTATIŌ, ōnis. f. Cic. *Le cortège qu'on fait à une personne de qualité.*

ASSECTATIŌ cæli. PLI. *Observation.*

ASSECTATŌR, ōris. m. Cic. *Qui fait cortège.* Assectator sapientiæ, dapis. Plī. *Metaph.* *Qui suit, qui cherche.*

ASSECTOR, aris, atūs sūm, arī. [Sequi, comitari.] *Suivre quelqu'un, l'accompagner.* Assectari aliquem omnibus officiis. SUE. *Tâcher de le gagner.* PHR. Cum assectaretur, num quid vis, occupo. H. Comes assectatur euntem.

ASSENSIŌ, ōnis. f. Cic. & Assensus, ūs. m. *Consentement.* SYN. Consensus, approbatiō. EPITH. Aequus, grātis, liber, cōmūnis, pōpularis, vārrius, simulātus. PHR. Cunctique fremebant Cælicolæ assensu vario. V. Consonat assensu populi, precibusque faventum Regia. O. Concussitque suis omnes assensibus undas. Aereaque assensu conspirant cornua rauco. V. i. *sono reflexo.*

ASSENSŌR, ōris. m. Cic. *Qui est de même sentiment.*

ASSENTATIŌ, ōnis. f. & Assentiūcūlā, æ. f. Dim. Cic. *Complaisance, flatterie.*

ASSENTATŌR, ōris. m. Assentatōr, icis. f. PLI. *Flatteur, complaisant.* SYN. Adulātōr. PHR. Assentatores jubet ad lucrum ire. H. Assentatores mulierum. Cic.

ASSENTATŌRIE, adv. Cic. *Par flatterie.*

ASSENTIŌ, is, assensī, assensum, irē & Assentiōr, assensus sūm, irī. S' *Accorder avec un autre, être de son avis.* SYN. Cōnsentiō, annuō, cōprobō, probō. SYNT. Assentire temerè rebus. Cic. Illud assentior Theophrasto. Cic. Bibulo assensum est de &c. Cic. Assentiri falsum. Cic. *Acquiescer.* PHR. Cuncta simul assensere cohortes Elataque altē, quæcumque ad bella vocaret, Promisere manus. L. Non aversata petenti annuit. V. Dicta Jovis pars voce probant; stimulosque frementi Adjiciunt; alii partes assensibus implent. O. Quod si Deus ore sereno Amuerit. M. Assensere animis, nūtuque & murmure lato. V.

ASSEQUŌR, eris, sequūtis sūm, sequī. *Atteindre, joindre.* SYNT. Nec opinantes assecuta est senectus. Cic. Assequi maturitatem, honores. Cic. *Acquérir.* Assequi ingenium alicujus. Cic. *Egaler.* Assequi conjecturā. Cic. *Deviner.* Assequi ut &c. Cic. *Parvenir à &c.* PHR. Assequitur transitque virum. O. Ecce volat, calcemque terit jam calce Diore Incumbens humeris; spatia & si plura superint Transcat elapsus prior. V. (Vide SEQUOR.)

ASSER, eris. m. & Assis, is. m. [assis propriè dicitur tabulæ festilis.] *Un ais* [asser vero oblongus est & crassus.] *Un chevron.* Asseres cuspidibus præfixi in terrâ defigebantur. Caf. PHR. Qui sequitur: ferit hic cubito, ferit asserē duro. J.

ASSERCŪLŪS, ī. Cor. & Assercūlūm, ī. n. diu. CATO. *Petit soliveau.* COL. Asserculus, CATO. *Marche de balai.*

ASSERŌ, is, asservī, assitum, erē. *Planter, ou semer auprès.* Arbores, virescere asserantur. CATO. Viuantibus assita pratis. Auf.

ASSERŌ, asservī, assertum, erē. *Non legitur ferē nisi pro liberō, vindicō, ut asserere se.* O. [i. liberum facere.] *Seme (re en lib. é.)* asserere manu. [i. manu comprehendere & libertate donare.] *Affranchir.* asserere sibi cognomen. PLI. S' *Attribuer.* asserere

se studiis. *PLI. S'Addomner. PHR.* Nec laudes asserere nostras. *O.* Scilicet asserui jam me, fugique catenas. *O.* Ede notam tanti generis, inque asserere cælo. *O. i. adscribe.* Gaudia non remanent, sed fugitiva volant; Hæc utrâque manu complexuque asserere toto: Sape fluunt imo sic quoque lapsa sinu. *M.*

ASSERTIO, ōnis. *f. Quin.* [Causa in qua de asserendo, seu liberando agitur.] *La cause où il s'agit de la liberté.* *Assertio. Cic. Affirmation.*

ASSERTOR, ōris. *m. Liberateur. PHR.* assertor venias satique præstes. *M.* Qui loquitur Curios, assertoresque Camillos. *M.* Publicus assertor vitis suppressa levabo pectora. *O.*

ASSERVIO, is, ivi, itum, ire. *Servire, s'assujétir.* asservire studio alicujus. *Pla.* Toto corpore contentioni vocis asserviunt. *Cic.*

ASSERVŪ, as, avi, atum, are. *Garde, défendre.* Prædam asservabant. *V.* Sale carnes asservare. *Pli.*

ASSESSIO, ōnis. *f. Cic. & Assessurâ, æ. f. ULP.* *Sejour auprès de quelqu'un.*

ASSESSOR, ōris. *Cic. Assesseur, assistant au Conseil.*

ASSEVERANTER. *Cic. & Assévērātē. Adv. AUL-GEL.* *Affirmativement, avec assurance.*

ASSEVERATIO, ōnis. *f. Cic. Affirmation, assurance.*

ASSEVERŪ, as, avi, atum, are. *Assurer.* Asseverare aliquid de aliquo. *Cic.*

ASSIBILO, as, are. *Siffler auprès.* *PHR.* Vibranti assibilar ore. *Sil.* Animam assibilar aris. *St. Metaph.*

ASSICCO, as, are. *COL. Faire secher.* (Vide *Sicco*.)

ASSICCESCO, is, ere. *COL. Se secher.*

ASSIDŪ, es, edi, essum, ere, & Assidō, is, ere. *Cic. S'Assoir, être assis auprès de quelqu'un. SYN.*

Considēo, assistō, adsum. SYN. Simul assidamus. *Cic.* Assidere alicui. *Cic.* Apud aliquem. *Pla.* Assidere gubernaculo. *Cic.* Tenir, Assidere litteris. *PLI.*

Etre assidu. PHR. Assidet inde Jovi, Jovis est fidiissima custos. *O.* Quoniam confedimus ambo. *V.* Assideat, fomenta parat Egro. *H.* Inquietis assidens præcordiis. *H.* Te mœstæ decet assidere matri. *M.*

Assidens impluvibus pullis avis. *H.* Nimiumque severus Assidet infano. *H. i. ad infaniam accedit.*

ASSIDUŪ & Assidūo adv. *PLA.* Assidūment, continuellement. *SYN.* Continūo, pēpētūo, æternūm.

PHR. Hi bellum assiduē ducunt cum gente latinā. *V.* Assiduē spectando. *Tr.* Glebaque veris æternūm frangenda bidentibus. *V.* Assiduissimē mecum fuit. *Cic.*

ASSIDUITAS, atis. *f. Assiduit.* Assiduitas Medici. *Cic.* Assiduitas. Continuation de faire une chose. Assiduitas bellorum. *Cic.* *PHR.* Nam, leviter quamvis, quod crebro tunditur ictu, Vincitur in longo spatio tamen, atque labascit: Nonne vides etiam guttas in saxa cadentes Humoris longo in spatio pervadere saxa. *Lr.* Sed tamen obstitam: teritur rubigine mucro Ferretus, & parvo sæpe liquore filex. *Pr.* (Vide *Usus*.)

ASSIDUŪS, ā, ūm. *iōr. Var.* Issimūs. *Sue.* [Qui in aliquā re assedisse videtur.] *Assidu, continuel. SYN.*

Continūus, pēpētūus, frēquēns, jūgis. *SYNT.* Assiduus labor. *Cic.* Venatus. *V.* Fletus. *C.* Cantus. *V.* Assidua febricula. *Cic.* Nox. *H.* Assiduū ver. *V.*

Enges. *O.* Assiduas noctes. *H.* Assiduus est in præ-

dii. *Cic.* Assidui domini villa locuples est. *Cic.* *PHR.* Assiduā rapitur vertigine cælum. *O.* Assiduo labuntur tempora motu. *O.* Ferreus assiduo consumitur annulus usu: Interit assiduā vomer aduncus humo: Quid magis est durum faxo! Quid mollius unda? Dura tamen molli saxa cavantur aquā. *O.* Dum meus assiduo luceat igne focus. *T.* Haud secus assiduus hinc atque hinc vocibus heros, &c. *V.* Assiduus... bella gerit. *Br.*

ASSIGNATIO, ōnis. *f. Cic. Département, distribution des fonds de terre.*

ASSIGNŪ, as, avi, atum, are. *Assigner, partager, déterminer. SYN.* Ascribō, attribuo. *SYNT.* Assignare agros Colonis. *Cic.* Morbos certis partibus. *Cel.* *PHR.* Marcus dixit, ita est, assigna Marce tabellas. *P.* Bella Componunt, agros assignant. *H.*

Natura avibus cælum assignavit. *Pli.* Id assigna tibi. *Cic. i. tribue.* Assignare sceleri. *Cic. i. tribuere.*

ASSILIŪ, is, ūi, & ivi, assiltum, ire. [Ad aliquid salire, aggredi.] *Sailir, sauter dessus, s'élancer, attaquer. SYN.* Insiliō, irriūo, irrumpō, aggredior. *SYNT.* Assilire aliquid ad aliquid. *Cic. PHR.* Cum sæpe assilit defensæ moribus urbis. *O.* Jamque demissā morā assilit aris. *S.* Assilit in ferrum & per vulnera colligit hostem. *Sil.* Assilit à tergo. *Sil.* Taciturne vereri Assilientis aquæ. *O.*

ASSILIRE. *Col.* [Dicitur de maribus brutis cum fœminas ineunt.] *Sailir.*

ASSIMILATIO, ōnis. *f. PLI. Ressemblance.*

ASSIMILIS, ilē. *Semblable, ressemblant. PHR.* Cadenti Imminet assimilis. *V.* Fratribus assimilis. *O.* Cedro assimilis. *Pli.* (Vide *Similis*.)

ASSIMYLITER. *Adv. PLA.* Semblablement.

ASSIMILŪ, as, avi, atum, are. *Rendre semblable, comparer. SYN.* Cōpōnō, cōfērō, cōpārō. *PHR.* Grandia si parvis assimilare licet. *O.* Os longius illi Assimilat porcum. *Cl.* Si parva licet componere magnis. *V.* Et parvam Trojam simulataque magnis Pergama. *V.* Tros Tyriusve mihi nullo discrimine agetur. *V.* Aut imitata breves Punica mala Rosas. *M.* Cum sint crura tibi, simulent quæ cornua Lunæ. *M.* Nam consanguineos eadem cum forma figuret. *Cl.* (Vide *Similis*.)

ASSIMULATIO, ōnis. *f. PLI. Deguisement.*

ASSIMULŪ, as, avi, atum, are. *Feindre, faire semblant. SYN.* Fingō, simulo, dissimulo. *SYNT.* Ulysses assimilavit furere. *Cic.* Assimula quasi ames. *Pla.*

ASSIMULŪ, are. *Contrefaire, représenter. SYN.* Simulo, fingō, effingō, adumbro, imitor, fallō. *SYNT.* Assimulare literas. *TAC.* Pro adulterare & confingere. *PHR.* Ille etiam picti redimitus tempora mitrâ, Innitens baculo, positus per tempora canis, Assimulavit anum. *O.* Dardanis ornat telis clypeumque jubasque Divini assimilata capitis; dat inania verba, Dat sine mente sonum gressusque effingit euntis. *V.* Tu faciem illius, noctem non amplius unam Falle dolo, & notos pueri puer induc vultus. *V.* Spem vultu simulat, premit altum corde dolorem. *V.* Formam assimilata Cameriti. *V.*

ASSIS, is. *m.* (Vide *ASSER*.) Assis pro librâ (Vide *As*.)

ASSIPONDYUM, ii. *n. Var.* [As, seu libræ pondus.]

Un sol. (Vide As.)

ASSISTŌ, is, āstīrī, āstītūm, ērē. *Eire ou se tenir auprès.* SYN. Adstō, adstūm, interstūm. SYNT. Assistere propter aliquem. *Ter.* Ad fores. *Cic.* Contra aliquem. *Cic.* Alicui. O. Assistere divinis. *H.* Precantī. O. *Phr.* tradit Equum comiti paribusque assistit in armis. *V.* Ac se attollere humo, rectoque assistere trunco. O. *i.* stare. Tum mihi cæruleus supra caput astitit imber. *V.* Mœstam monitu Latoida duro Inceperat assistens. *St.* Assistas operi. *St. i.* adis.

ASSŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Rōtir.* SYN. Tōrrēō, cōquō. *Vērū* vērsō. SYNT. *Reperitur dumtaxat āstātūs, & āstātūs.* In ligneis verubus inassatum. *Plī.* Daps Jovi assaria. *Caro.* *Phr.* Subjiciunt verubus prunas & viscera torrent. *V.* Pars in frustra secant, verubusque trementia figunt. *V.* Pinguique in verubus torrebimus exta coluris. *V.* Dumque sacerdotes verubus transfixa salignis Extra parant. O. Dum Turdos versat in igne. *H.* Inferro torrere exanguia ferro Viscera cæsarium pecudum. *St.* Trajectum longā cuspide torret Aprum. O. Spumeus in longā cuspide fumet Aper. Pars inde cavis exultat ahenis, Pars verubus strider.

ASSOCIŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Joindre, associer, mettre ensemble.* SYN. Adjungō, cōjungō, addō, sociūm dō, jungō. *Phr.* Associat passus. *St. i.* simul iter facit. Cornua summis Associant malis. *Cl. i.* conjungunt.

ASSŌLĒT. Ut assolet. *Cic.* Comme c'est la coutume. SYN. Solet, mos est. (Vide SOLET.)

ASSŌNŌ, ās, sōnūī, itūm, ārē. *Répondre à la voix.* SYN. Rēsōnō, cōnsōnō, sōnūm rēsētō, reddō, rēmīttō, rēmūgītō, rēbōō. *Phr.* Planxerunt Driades, plangentibus assonat Echo. O. (Vide Echo. RESONO. REPERCUTIO.)

ASSORŪM, rī, n. *Cic.* [Urbs Siciliæ.] *Aforo.*

ASSUEFACIŌ, is, ēcī, āctūm, ērē. *Accoutumer à une chose.* SYNT. Assuefecit imperio. *Cic.* Ne ad supplicia patrum, plebem assuefaciant. *Liv.*

ASSUEDESCŌ, is, ērē. *V.* VAR. *Se déffécher.*

ASSUEFIŌ, is, ērī. *Cic.* Assuefco, is, suēvī, suētūm, ērē. *V.* *accoutumer.* SYN. Suefco, cōnsuefco. *Phr.* Nec cælum patior, nec aquis assuevimus istis. O. Ne pueri ne tanta animis assuescite bella. *V.* Ingredere & votis jam nunc assuesce vocari. *V.* Ubi libera colla Servitio assuerint. *V.* Contemnere ventos Assuecant. *V.* Adeo in teneris consuefcere multum est. *V.* Atque hinc atque illinc humeros ad vulnera durat. *V.* Durum à stirpe genus, natos ad flumina primūm Deferimus; sævoque gelu duramus & undis Omne ævum ferro teritur. *V.* Sociorum assuescite mensis. *V.* Tua cernere facta Assuefcat. *V.* Exanguis animare assueverat umbras. *V.* Fortibus assuevit prodesse. O. Pluribus assuerit mentem corpusque. *H.* Pauperiem pati... Condiscat. *H.* Nos quibus assuevit fatum crudeliter uti. O. Quibus acer Eryx in prælia fuerus Ferre manum. *V.* Ad mala jam pridem non sumus ulla rudes. O. Fortiter edisco, tristia posse pati.

ASSUETUDŌ, inis. f. *Coutume, habitude.* SYN. Cōnsuetūdō, mōs, ūsūs. *Epith.* Longā, tēnāx, vētustā, antiquā, diūtīnā. *Phr.* Fac tibi consuefcat: nil assuetudine majus. O. Assimilemque sui longā assuetudine fecit. O. Longaque alit assuetudine flam-

mas. O. Assuetudine mali efferaverant animos. *Liv.* Degenerabat à labore ac virtute miles assuetudine voluptatum. *Tac.* Sensumque mali detraxerat usus. nam morem fecerat usus. Scelerum sibi fecerat usum. *L.* Ultima nunc patior... Corpusque quod ante laborum Impatiens nobis invalidumque fuit, Sufficit, atque ipso vexatum induruit usu. O. Quod male fers, assuesce, feres bene: multa vetustas Leniet. O. Solus & artifices qui facit, usus adest. O.

ASSUETŪS, ā, ūm, iōr. *Liv.* *accoutumé.* SYN. Suētūs, cōsuētūs, assuefctūs. *Phr.* à puerō assuetum. O. Assuetus sylvis. *V.* Ille manum patiens, mensæque assuetus herili. *V.* Bellatrix non illa colo calathisve Minervæ Fœmineas assueta manus, sed prælia virgo Dura pati. *V.* His ego fuerus (*Cestibus*) Dum melior sanguis vires dabat. *V.* Consueta petens è fluctibus antra. *V.* Et patiens operum parvoque assueta juventus. *V.* Assuetumque malo Ligurum. *V.* Assuetæ ripis volucres & fluminis alveo. *V.* Assueti longo muros defendere bello. *V.* Mollibus assuetus studiis. O. Assuetus coluber succedere recto. *V.* Longius assueto lumina nostra vident. O. *i.* quā assueverant. Assuetas ad scepra manus post terga dabit. *S.* Nate Iliacis exercite fatis. *V.* Durataque multo sole geluque cutis. *St.*

ASSŪLĀ, æ. f. dim. *Vit.* *Petite planche, coupeaux.* Foribus facere assulas. *Pla.* *Brifer.*

ASSŪLATĪM adv. *Pla.* & *Assulose.* *Plī.* Par éclats.

ASSŪLTĪM adv. *Plī.* Par bonds, par sauts.

ASSULTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Assaillir, se jeter dessus.* SYN. Assiliō, prōsiliō. SYNT. Assultare alicui. *Plī.* Aliquem. *St.* *Phr.* Jam cernes Libycum huic vallo assultare Leonem. *Sil.* Portarumque moras hastis assultat. *St.* Ingruit assultans contraque belluam exurgens. *Plī.* Quatit oppida bello. *V.*

ASSULTŪS, ūs. m. [assiliendi actus.] *Attaque, assaut.* *Phr.* Nunc hos nunc illos aditus omnemque pererrat Arte locum, & variis assultibus irritus urget. *V.* Hærent parietibus scælar, posteq̃ue sub ipsos Nituntur gradibus; clipeosque ad tela sinistris Profecti obijciunt, prensant fastigia dextris. *V.* Quærunt pars aditum, & scalis ascendere muros, Quā rara est acies, interlucetque corona, Non tam spissa viris. *V.* Scalas in moenia poscit. *V.* (Vide URBS. Urbem cōpere)

ASSŪMŌ, is, sūmpsi, sūmptūm, ērē. *Prendre, attirer à soi.* SYN. Sūmō, cīpiō, accīpiō, admīttō. SYNT. Assumere cibum, Lyram, robur. O. Spem. *Tac.* Invidiam. *Cic.* Uxorem. *Plī.* Assumere aliquem in consilium. *Plī.* Consulter. In nomen. *Plī.* L'adopter. In exemplum operis. *Quin.* Pour modèle *Phr.* Viribus assumptis pleno fuit alveo. O. Prior, nisi cœna Sabinum Detinet, assumam. *H.* Cautum dignos assumere. *i.* eligere.

ASSUMĒRĒ [*Pro arrōgārē, tribuērē, vēdicārē.*] *S'attribuer.* SYNT. Assumere suæ laudi, sibi laudem. *Cic.* Assumere aliquid noctis. *Cic.* Assuet quæque obscurit.

ASSUMĒRĒ. *Cic.* Reprendre ce qu'on a dit.

ASSUMPTIŌ, ōnis. f. *Cic.* Recueil.

ASSUMPTIŌ. *Cic.* Reprise d'un raisonnement.

ASSUMTIVŪS, ā, ūm. *Cic.* Assumptif. Terme de Rhetorique.

ASSŪŌ, is, sūī, sūīm, ērē. *Coudre une chose à un*

- autre, rapiecer.* SYN. Cōsūō, īnsūō, fārciō, cōn-
nēciō. PHR. Unus & alter Affuitur pannus. H.
ASSURGŌ, īs, ēxi, ēctūm, ērē. *Se lever, se relever*
SYN. Sūgō, cōfūrgō. PHR. Mollibus assurgit stratis.
Cl. Continuo vultus cum viribus effert Ora
Dares; magnoque virum se murmure tollit. V. Ter
sefe attollens, cubitoque innixa levavit. V. Attollit
in ægrum. Se femur. V. Assurgere è morbo. Tac.
ASSURGĒRE *alicui.* *Se lever par honneur devant*
quelqu'un. PHR. Urque viro Phœbi chorus assurre-
xerit omnis. V. Trepidusque assurgit honori Nu-
minis. S. Quacumque altè graderis in urbe, Ce-
dentes spatiis assurgenteseque videbas. Cl. Si juve-
nis vetulo non assurrexerat. V. Firmissima vina...
quibus assurgit Tmolus. V. i. cedit. *Metaph.*
ASSURGĒRE. *S'élever, croître.* SYN. ērigī, fūrgēre,
cōfūrgēre, crēscēre, exēscēre. PHR. Septemque
assurgit in ulnas. V. Non cœptæ assurgunt turres. V.
Jamque assurgentis dextræ, plagamque ferentis, &c.
V. Quorum jam mœnia surgunt. V. Ærea cui (*tem-
plo*) gradibus surgebant limina. V. Surgentem in
cornua Cervum. V. Queis sine nec potuere feri, nec
surgere menses. V. Paulatim sefe tollit mare, & altius
undas. Erigit, inde imo confurgit ad æthera fundo.
V. Confurgunt geminæ Quercus, intonsaque cælo
Attollunt capita. V. Ad Riphæas arduus arces Con-
furgit (*Orbis*). V. Sic ait, & sublatum altè confur-
git in enfem. V. Inque dies avidum surgens caput
altius effert. V. Exiit ad cælum ramis felicibus ar-
bos. V. Aterque ad sidera fumus Erigitur. V. Ter
flamma ad summum tecti sublata reluxit. V. Jamque
humiles, jamque elati sublime videntur. Aëra per
vacuum ferri atque assurgere in auras. V. Caput in-
ter nubila condit. V. Via... quâ me quoque possim
Tollere humo. V. Tollit se arctectum Quadrupes. V.
Insula monte assurgit. Pli. Fluctibus & fremitu assur-
gens Benace marino. V. Querelis Haud justis assur-
gis. V. *Per trans.* Assurgunt iræ. V.
ASSURGĒRE animo *Metaph.* PHR. Gaudet in adver-
sis animoque assurgit Adraestes. St. Raro assurgit He-
siodus. QUIN. Eleve son fyle. Confurgunt studiis
Teucris & Trinacia pubes. V. (Vide ANIMUS. Ani-
mos sumere.)
ASSŪS, ā, ūm. CIC. Rōi. SYNT. Assus sol. Soleil
brulant. Assus panis. Cic. Assa vox. Cato i, nullā
admixtā symphonā. Ut assum inter opsonia est sine
admixto sapore alieno.
ASSYRIA, æ. f. [Regio Asiæ minoris.] L'Assyrie.
SYN. Sŷriā. EPIRH. Divēs, ödorā, fertīlis, pōpū-
lōs. PHR. Quas mittit dives Pancheia merces,
Eoque Arabes, dives & Assyria. T
ASSYRIŪS, ā, ūm, d'Assyrie. SYN. Sŷriūs. PHR. Alba
nec Assyrio fucatur lana veneno. V. Assyrii scrutator
pallidus auri. L.
AST conj. mais. SYN. at, sed, autēm, vētūm. PHR.
Ast ego quæ Divum incedo regina. V. Ast ubi me
fessum sol acrior ire lavatum Admonuit. V.
AST, *Assueverantis vox.* Ast hic ego templum tibi vo-
veo. Liv. i. certē.
ASTĀ, æ. f. [Colonia Bæticæ Hispaniæ de quâ Pomp.
Est & oppidum Liguriæ.] Aty PHR. Nec plus Pol-
lentia rebus Conluit Ausoniis, aut mœnia vindi-
cis Astæ. Cl.
ASTACŪS urbs Asia. Strab.

- ASTACŪS, Cic. m. PLI. Sorte d'Ecrevisse:
ASTAPHYS, idis. f. Raisin sec. Uva passā quam asta-
phida vocant. Pli.
ASTARTĒ, es. f. Dea Syriarum aut Sidoniorum cui
Salomon altaria posuit: eam Cicero Venerem fuisse
cognovit. Divus Augustinus verò Junonem.
ASTER & Asteriscus. Dim. [Latine stella.] Etoile.
ASTER, eris. Pli. [Flos Asterisco seu stellæ simi-
lis.] Muguet.
ASTERIĀ, æ, & Asteriē, es. Cœm Titanis filium
patrem habuit: à Jove in Aquilam verso oppressa.
Herculem peperit. Eadem de Jove deinde male sentiens,
in Coturnicem primò, deinde in lapidem mari fluc-
tuantem, seu veridus in insulam Ortygiam mutata
est ad quam Insulam cum recepisset se Læona Asteria
soror, Junonis iram fugiens, ibique Apollinem &
Dianam peperisset, firmata est insula, & à Latona
Delos dicta. PHR. Fecit & asterien Aquilā luctante
teneri. O.
ASTERIĀ, æ. f. PLI. Pierre precieuse d'un blanc écla-
tant.
ASTERIĀS, iæ. m. Pli. [Genus Ardeolarum.] La-
nier.
ASTERIŪCUM, Cic. n. Pli. [Herba.] Parietaire.
ASTERIŪN, ōnis. Jafonis comes, PHR. Quem matre
carentem Clenæus gemino fovit patër amne Co-
metes. V. F.
ASTERNŌR, eris, astrātus sūm, astēnī. Etre cou-
ché, se prosterner auprès. PHR. Et cæxæ pectora pal-
mis Non auditum miseræ Phaethonta quere-
las Noctē dieque vocant, aternunturque sepul-
chro. O.
ASTHMĀ, ātis. n. CEL. Asthme. ASTHMĀTICŪS,
ā, ūm. PPI. Asthmatique.
ASTIPULATĪŌ, ōnis. f. PLI. & Astipulātus, ūs. m.
Pli. [Pro assensu.] Conformité de sentiment. Astipū-
latiō [pro affirmatione. QUIN.] Attestation, cau-
rionement.
ASTIPULATŌR, ōris. m. O. Qui est de même senti-
ment, goran. Astipulator Stoicorum. Cic.
ASTIPULŌR, āris, ātis sūm, āri. Etre de même sen-
timent qu'un autre. Astipulari irato consuli. Liv.
(Vide ASSENTIOR.)
ASTITŪŌ, is, ūi, ūtūm, ērē. Pla. [Collocare.]
Placer, ranger auprès.
ASTŌ, as, astiti, astitūm, & astātūm, arē. Etre
debout, se tenir auprès, assister. SYN. adsum, stō,
sistō, assistō, intersum. SYNT. Astare in genua.
Pla. Se tenir à genoux. Astare advocatus amico. Pla.
Assister dans un procès. Asta te. Pla. Demourés-là.
Astitit in conspectu. Cic. Astitit mihi contra. Pla.
Il me résista en face. PHR. Ad caput astitit amnis. V.
Juvenici Qui donum astabant pugnae. V. Hasta...
que in mediis ingenti adnixa columnæ Adibus
astabat. V. Olli cæruleus supra caput astitit imber.
V. Libyæ citus astitit oris. V. Visti ante oculos astare
jacentis. V. Coram, quem quæritis, adsum. V. Ar-
rectisque auribus astant. V. Limine Divæ Astitit.
St. Portis sublimibus astant. V. Astabat domini men-
sis. M. Hoste vacare domos, sedesque astare reli-
ctas. V. In latus obliquum tamen astitit. O. Finis vitæ
mortalibus astat. Lr. Mors ad caput astitit. Lr. Ante
oculos astare. V. Juxta præfides astat deos. S. Atto-
niti squammis astantibus hydri. V.

ASTRÆA filia Astrai gigantis & Aurora vel juxta alios Jovis & Themidis. Pro justitiā sumitur, fingiturque crescentibus hominum vitis indignatum in calum evolasse; conversamque fuisse in signum celeste, cui libra nomen est. SYN. Themis, justitiā, æquitās. EPITH. Æquā, justā, sanctā, sacra, divīnā, inclūtā, cælicolā, incorrūptā, sīgāx, Lēgiferā, tēxul. PHR. Victa jacer pietas, & virgo cæde madentes Ultima Cælestum terras Astræa reliquit. O. Neglecta terras fugit, & mores fædos hominum, & cruentā cæde pollutas manus Astræa virgo syderum magnum decus. S. Extrema per illos (Agricolæ) Justitia excedens terris vestigia fecit. V. Latrat terra reverso Numine, quod prisca post tempora perdidit auri. Cl.

ASTRÆŪS, unus ex gigantibus quem ab Aurorā ventos generasse volunt. PHR. Aëraque & tumidum subitis concursibus æquor Astræi turbant & eunt in prælia fratres. O. i. venti.

ASTRAGALŪS, li. f. [Latine dicitur talus.] Le talon. ASTRAGALI [apud Virg. Partes sunt quadam talo similes in columnarum spiris.] Astragale.

ASTRAGALŪS [Pro cicere apud Plin.] Pois chiche.

ASTRĒPŌ, is, ūi, itūm, ērē. Faire du bruit. SYNT. Astrepere aures alicujus. Plin. ASTRĒPĒRĒ alicui. Tac. Applaudir, admirer. (Vide PLAUDO.)

ASTRICTĒ adv. Cic. D'une manière serrée.

ASTRICTIŌ, ōnis. f. Plin. Astriktion, vertu astringente.

ASTRICTŌRĪŪS, ā, ūm. Plin. Astriquant, qui res ferre.

ASTRICŪS, ā, ūm. VAR. Qui concerne les astres.

ASTRIFĒR, ā, ūm. Qui porte les Astres. PHR. Timavum Quem prius astrifero cyllarus ore bibit. M. Astriferos inclinat Jupiter axes. S.

ASTRINGŌ, is, īxi, itūm, ērē. Serrer, lier, attacher. SYNT. Astringite hunc ad columnam fortiter. Plin. Astringere arcē. Cic. Labor alvum astringit. Cel. Astringere frontem. S. R. der. Astringi frigore. Plin. Astricta glacies. O. Frons. M. PHR. Seu durat magis & (agrorum) venas astringit hiantes. V. Astringere vincula. O. Teneras arcebant vincula palmas. V. Astrictis coit Ister aquis. O. (Vide VINCIO.)

ASTRINGĒRĒ. Metaph. Obliger, contraindre, engager. SYNT. Astringi lege, sacris. Cic. Astringere fidem suam. Ter. Lingua mercede astricta. Cic. Astringere se scelere. Cic. Furti. Plin. Astringere orationem. Cic. Reserre. Astringere se sacris. In jura sacra. O. s'obliger par serment. Astrictum gelido frigore pectus erat. O. Astrictum pectus dolore. O. In amore astrictus. Lr. Poëta numeris astrictior, verborum licentiā liberior. Cic.

ASTRŌLOGĪĀ, ā. f. Cic. Astrologie. PHR. Quisquis sollicitū mundum ratione sequutus, Semina rimatur rerum; quo Luna laborat Defectu, quæ causā jubet palescere solem? Unde rubescens ferali crine cometa? Unde tument venti? Trepidæ quis viscera terræ Commoveat motus? Quæ fulgura ducat origo? Hæc mihi quærenti si quid depredere veri Mens valet, experiar. Cl. Cura poli cælique volubilis. Lr.

ASTRŌLOGŪS, gī. m. Astrologus. EPITH. Præfā-

gūs, sīgāx, pētītūs, vētāx, præsclūs, dōctūs. SYN. Cæli observator, scrutator, contemplator. Cæli cūi fidetā parēt. V. PHR. Astrologorum artem contra convincere tendit. Lr. Nec frustra signorum obitus speculamur & ortus. V. Sydera cuncta notat tacito labentia cælo. V. Oculosque sub astra tenebat. V. Cæli menses & sidera servat. V. Cælique meatus Describit radio, & surgentia sidera dicit. V. Hic canit errantem Lunam, solisque labores... Arcturum pluviasque Hyadas, geminosque Triones Quid tantum Oceano properent se tingere Soles Hyberni, vel quæ tardis mora noctibus obstet. V. Daphni quid antiquos signorum suspicis ortus. V. Omnia qui magni despexit lumina mundi, Qui stellarum ortus comperit atque obitus. C. Stellæsq; vagas miratur, & astra Fixa polis. L. Hyadasque oculis Arctonque notavi. O. Libera currebant & inobservata per annum Sidera. O. Nec quicquam tibi prodest Aërias tentasse domos; animoque rotundum Percurrisse polum. H. Nec sidus, regione viæ, litusque fefellit. V. Descripsit radio totum qui gentibus orbem. V. Atque hæc ut certis possimus discere signis, Ipse pater statuit quid mensura Luna merneret, Quo signo caderent Austri, quid sæpe videntes, &c. V. Si modo rite memor servata remeior astra. V. Perque leves vetti stellas, totque orbibus orbes Implicitos, magni subeunt penetralia cæli. Cæli regione remotus Mente deos adiit; & quæ natura negavit Visibus humanis, oculis ea pectoris hausit. O. Promissumq; sibi voluit prænosce-re cælum Nec Deus ignotas hospes inire domos. Ille moras Solis, quibus in sua signa rediret, Traditur exactis disposuisse notis. Fallaces vitreo stellas componere mundo Noverat. Cl. Vicinā ē speculā magni admirator Olympi, Altā rupe sedens natis astra omnia monstro: accendoque animos patriæ cælestis amore: Illi admirari & cognoscere sidera discunt, Cepheaque, Arctonque & servantem plaustra Booten. Frac. Ille autem & voluci petit ardua sidera mente scrutaturque sagax quæ sit sententia Divum, Quid quæque emergens, latitante, orientisve cadentisve Stella paret, quid quadruplici celer efferat annus Cardine, quæ sulcis, quæ sint stata tempora messi, &c. Pol. Etiam athera curis Substravere avidis, etiam famulantibus alcum Inferuere apicem stellis; animoque rotatos Percurrere globos mundi. Pol.

ASTRUM, rī. n. Astre, constellation SYN. Stellā, sidūs, S. dēreā fax, flammā, tēdī. EPITH. Fulgēs, micāns, cōruscāns, splendidū, rīdiōsū, rādīāns, clārū, flammēū, ignēū, lucidū, rūtīlū, aurēū, splendēs, nitidū, cōspīcūū, cælestē, sūdērēū, æthērēū, ærīū. Vāgū, noctīvāgū, cælivāgū, errāns. Altū, s. bi mē, fixū, pētēnē, ætēnū, ardūū, rōrāns, trēmūlū. Clēmēs, mītē, bēnīgnū. Dūrū, fātālē, īnfāstū, Lēthālē. PHR. Astra tenent cæleste solum. O. Polus dum sidera pascet. V. Sub ignibus Indos Sidereis. O. Refixa cælo sidera. O. Noctivagæq; faces cæli, flammæque volantes. Lr. Cæli labentia signa. Lr. Lucentemque globum Lunæ, Titanique astra. V. Annus agit certā lucida signa vice. T. Labentes ætheris ignes. Lr. Aureaque æthereæ sidera fixa domo. Saur. Ignei dulces excubiae poli.

Sarb. Aureis fixæ lampades atriis. *Sarb.* Cæli faces noctivagæ. *Lr.* Quem modò cælaturum stellis Delphina videbas. *O.*

ASTRORUM òrtūs. *Phr.* Qualis ubi Oceani perfusus Lucifer undâ Extulit os sacrum cælo, tenebrasque resolvit. *V.* Quoties astra ignea surgunt. *V.* Noctisque Orientia signa Invocat. *V.* Cum nitido sese novus offert Lucifer ortu. Nocturni quoties ignes se gurgite tollunt. Verum ubi cæruleis serus sese extulit undis Vesper; & in cælum surgentia sidera vexit. *fræc.*

ASTRORUM òccāsūs. *Phr.* Noctem ducentibus astris. *V.* Suadentque cadentia sidera somnos. *V.* Ante tibi Eoz Atlantides abscondantur, Gnosiaque ardentis decedat stella Coronæ. *V.* Multi ante occasum Majæ capere. *V.* Haud obscura cadens mitter tibi signa Bootes. *V.* Ut cedant certis sidera temporibus. *C.* Verto in occasum tardum dux ante Booten, Qui vix serò alto mergitur Oceano. *C.* Ignea pontum Astra petent. *L.* Primisque cadentibus astris. *V.* Vix astra occiduo gurgite mersa latent. Occiduoque tegunt æquore tincta faces. *C.*

ASTRORUM fulgōr. *Phr.* Sydera cæperunt toto effervescere cælo. *O.* Nam neque erant astrorum ignes, neque lucidus æthrâ Sidereâ polus. *V.* Nec sparso lumine lampas Emicuit cælo. *L.* Ut cum sparsa micant stellarum lumina cælo. *Sil.* Tremulas vibrantia sidera flammis. Sidus in æthereis arcibus alta micat. *Sant.* Quæque micat gelido Parthasis urfa polo. *O.* Hesperie qui cælo lucet jucundior ignis. *C.* Micat inter omnes Julium sidus, velut inter ignes Luna minores. *H.* Jam rara micant Sidera prono languida mundo, Nox victa vagos contrahit ignes Luce renata. *S.* Cum micant stellæ polo, Flammæque servant debitum mundo decus. *S.* Quot in æthere sidera lucent. *O.* Quantum præcedit clara minores Luna faces, quantumque alios premit Hesperus ignes. *St.* Signorum lucentes undique flammæ. *Manil.* Nam neque tum stellis acies obrusa videtur. *V.* Suave ferenato rident vaga sydera cælo. *Pol.*

ASTRORUM mōtūs. *Phr.* Obliquus quâ se signorum verteret ordo. *V.* Et quæcumque vagos stella recurfus Exercet variis flexa per orbis. *Boët.* Cælestia semper Inconculsa suo voluntur sydera lapsu. *L.* Signifero quæcumque fluunt labentia cælo. *L.* Stellæque minores Per vacuum solita noctis decurre tempus, In medium venere diem. *L.*

ASTRORUM inflūxūs. *Phr.* Ecce Dionæi processit Cæsaris astrum, Astrum quo segetes gauderent frugibus, & quo Daceret apricis in collibus uva colorem. *V.* Verna nec iratum timeant virgulta Bootem. *Cl.* Conscia fati Sidera diversos hominum variantia casus. *Mant.* Quæritis & cælo Phænicum inventa sereno, Quæ sit stella homini commoda, quæque mala. *Pr.* Primique per artem Sideribus videre vagis pendentia fata. *Mant.* Sævus Arcturi cadentis impetus. *H.* (Vide LUNA. Luna influxus.)

ASTRÂ Navitas ducentia. *Phr.* Jam sidera quærit opacæ Noctis iter. *V.* Alba nautis stella refulsit. *H.* Neque certa fulgent sidera nautis. *H.* Hæc (Urfa) nocturna suo fidere vela regit. *Pr.* Nunquam stante polo miseros fallentia nautas Sidera. *L.* Non illic geminum Tyndaridæ genus Succurrunt timidis sidera navibus. *S.* Miseris non summa nautis Signa per

immensum cupidus ducentia pontum. *Mant.* Quâ duce per fluctus Graiæ dant vela carinæ. *Mant.* Clavumque affixus & hærens Nusquam amittebat, oculosque sub astra tenebat. *V.* Andromeden alius spectet claramque Coronam... natanti ad te... est aliud lumen multò mihi certius istis. *O.*

ASTRORUM Nomina. *Phr.* Navita tum stellis numeros & nomina fecit Pleiadas, Hyadas, Claramque Lycaonis Arcton. *V.* Pluviasque Hyadas, geminosque Triones, Armatarumque auro circumspicit Oriona. *V.* Gnosiaque ardeatis decedat stella Coronæ. *V.* Frigida Saturni sese quò stella receper, Quos ignis cæli Cyllenius erret in orbis. *V.* Sea-Libra, seu me Scorpium aspicit formidolosus, seu tyrannus Hesperia Capricornus undæ. *H.* Nec sævus Arcturi cadentis Impetus, aut orientis Hædi. *H.* Tempus erat quo cuncta silent, interque Triones Elegerat obliquò plaustrum temone Bootes. *O.* Et Oleniæ sidus pluviale Capellæ. *V.* Virginis & sævi contingens namque Leonis lumina Callisto juncta Lycaonia. *C.* Cur serus versare Boves, & plaustra Bootes, Pleiadum spisso cur coit igne chorus. *Pr.* Felicesque Jovis stellas, Martisque rapacis, Et grave Saturni sidus in omne caput, Quid moveant Pisces, animosæque signa Leonis, Lotus & Hesperia quid Capricornus aquâ. *Pr.* Nec quæ summo vertice mundi. Flecitur rapidos. Urfa meatus Nunquam occiduo lota profundo. *Boët.* Claraque se vitito proluat Urfa mari. *Cl.* Sed qui non mergitur undis Axis inocciduos geminâ clarissimus Arcto. *L.* Per tamen adversi gradieris cornua Tauri, Æmoniosque arcus, violentique ora Leonis, Sævaque circuitu curvantem brachia longo Scorpion, atque aliter curvantem brachia Cancrum. *O.* Apparet subitus cælo timor; astra viarum Mutavere fidem, vetito se proliuit Arctos Æquore: præcipitat pigrum formido Booten. *Cl.* Quid gravis obliquâ Saturnus falee minetur? Quid Mars flammato torvus ferat ore! Quid ardens Sol paret? Obruso quid peccet Delia cornu. *Rap.*

ASTRUŌ, is, ūi, ūtūm, ērē. *Col.* [Juxta struere.] *bâtir auprès.* (Vide ÆDIFICO.) *Astruere Metaph.* [Pro addere, tribuere.] *Ajouter, attribuer.* *SYNT.* Astruere dignitati. *Pli.* Astruere sibi aliquid. *Quin.* Laudem alicui. *Pli.* *Phr.* Astruit auditis, docilis per inania rerum Pascere rumorem, vulgi pavor. *Sil.*

ASTU *Indecl. latine urbs.* Ut *Romani Romam urbis nomine, ita Athenienses per vocem Astu Athenas significabant.* *Astus* autem & *Asturus* d'ci sum, ex eo quod qui Athenis versati essent, caustiores esse viderentur; vel ex eo quod in urbanis viris plus doli inesse soleat quàm in Rusticis.

ASTUPĒŌ, ēs, ūi, ērē. *Admirer avec étonnement.*

Phr. Et ferrugineum nemos astupet, ipsaque tellus Miratur. *H.* Astuper oranti. *H.*

ASTURYĀ, æ. f. *Pli.* [Hispaniæ regio.] *Les Asturies.*

ASTŪR, ūris & Astūricūs, ā, ūm. *Asturien, qui est d'Asturie.* *Phr.* Asturicâ rapidos de gente jugales. *Sil.* Hic brevis ad numerum rapidos qui colligit ungues Venit ab auriferis gentibus Astur Equus. *M.* Qui Equus dicebatur. **ASTURCŌ**, ōnis. *Pli.* *Cheval d'Espagne, qui va l'amble.*

ASTURICĀ *Augūstā. Ptol.* [Hispaniæ Tarraconensis urbs.] *Asturga.*

ASTÜS, ūs. m. & **Ätütä**, æ. f. *Ruse, finesse, fourberie.* SYN. Fraūs, dōlūs, fallaciā, calliditās, vēsutiā, insidiā. EPITH. Pērfidūs, subdōlūs, solērs, callidūs, dolōsūs, iniquūs, arcānūs, lārens, taci-tūs, sāgax, fictūs, vēsūtūs, mūltiplex, hōstilis, insidiōsus. PHR. Non ars, aut astus belli vel dextera deerat. S. l. Tu tantūm providus astu Tende animū vigilem, fecundūque erige pectus. S. Dolos atque astus exue notos. Sil. Consilio versare dolos ingressus & astu. V. At Cytherea novas artes, nova pectore versat Consilia. V. At regina dolos presentit. V.

ASTUTE adv. Cic. *Finement, avec adresse.* SYN. Callidē, versatē.

ASTUTUS, ā, ūm. *Fin, rusé.* SYN. Callidūs, vēsūtūs, cātūs, vāfēr, fallāx, dolōsūs. PHR. Non aperti, non simplici, non ingenui, sed versuti, obscuri, fallaci, callidi, vāfiri. Cic. Astutior fallacia. Pla. Pro bene sano Ac non incauto, fictum astutumque vocamus. H. Astuta ingenium Vulpes imitata Leonem. H. Et miseram tuis dicens ignibus uri, tentat mille vāfēr modis. H.

ASTYAGES *Unus ex illis qui visā Gorgone in marmora mutati sunt.* PHR. Dum stupet Astyages naturam traxit eandem; Marmoreoque manet vultus mirantis in ore. O.

ASTYANAX, ātis. *Hectoris filius ex Andromachā à matre absconditus & ab Ulyssē repertus ac de altā turri præceptus datus.* Præcepti ut altis cecidit è muris puer; Flevit Achivūm turba quod fecit nefas. S. Pavidi metu partem ruentis ultimam Trojæ vident. S. PHR. Mittitur Astyanax illis de turribus, unde Pugnantes pro se proavitaque regna tuentem Sæpe videre patrem monstratum à matre solebat. O. Et avo puerum Astyanacta trahebat Andromache. V. O! mihi sola mei super Astyanactis imago. V. Spes Trojæ miseræque parentis Andromaches. V. Trojæque futurus Creditus excidū vindex cædisque parentum. V. Hectoreus patriā vidit ab urbe puer. O. Generosaque in ortus femina exurgunt suos alias timeo clades & nunquam bene Trojam jacentem ubi natus (Hectoris) est. S.

ASTYPALÆA, æ. f. *Insula una è Cycladibus.* PHR. Cinctaque piscosis Astypalæa vadis. O.

ASYLAS vates. Hominum Divūmque interpretes Asylas, Cui pecudum fibræ, cæli cui sydera parent, Et linguæ volucrum, & prælagi fulminis ignes. V.

ASYLUM, li. n. [locus ad quem confugientes rei salvi erant, & immunes à supplicio. Erat ferè vel templum, vel ara, vel lucus.] *Un Asyle.* EPITH. Tūtūm, felix, sacrūm, securūm, pācātūm, quētūm, amīcūm, sperātūm, āpērtūm, rēligiōsūm, ōpītūm, trāquillūm, inviolabilē. SYN. Pērfūgiūm, cōsfūgiūm. PHR. Hinc lucum ingentem quem Romulus acer asylum Rectulit. V. Et jam porticibus vacuis Junonis asylo. V. Quò velut ad tutum confugerat hostis asylum. C. Ab infami gentem deducis asylo. J. Huc tandem concede; hæc ara tuebitur omnes. V. Statio tutissima. V. Ad te confugi & supplex tua numina posco. V.

ASYMBOLUS, ā, ūm. *Ter.* [Qui abit è convivio non persoluto symbolo.] *Celui qui ne paie pas son écot.*

AT conj. *Mais, toute fois, cependant, au moins.* SYN. At, sed, sedēnīm, vērūm. PHR. Dixit, at illa fu-

rens, &c. V. Si genus humanum, & mortalia tem-nitis arma, At sperate Deos memores fandi atque nefandi. V. **AT**, *Increpantis.* At tibi pro scelere exclamat. V. SYN. At cērtē, at vērō, ārētīm. Exi foras scelestē, at etiam resistas? Pla. *Quoi donc, &c.*

ATABULUS, li. m. *Vent du nord-ouest.* PHR. Incipit ex illo montes Apulia notos Ostentare mihi, quos torret Arabulus. H.

ATACINI, ōrūm. [Populi provincie Narbonensis ab Atace amne dicti.] *Peuple du territoire de Narbonne.* PHR. Hoc erat experto frustra Varrone Atacino. H.

ATALANTA *Schanacci filia.* Quam non dicere possis Laude pedum, formæne bono præstantior esset... per opacas innuba sylvas Vivit & instantem turbam violenta procorum Conditione fugat; nec sum potiendā nisi inquit, Victa prius cursu; pedibus contendite mecum; Præmia veloci conjux thalæmiquē dabuntur, Mors pretium tardis, ea lex certaminis esto... venit ad hanc legem temeraria turba procorum... dant gemitum victi, penduntque ex fœdere pœnas... Certare volentem Hippomenem molli schæneia vultu Aspicit, & dubitat superari an vincere malit... invocat hippomenes Cytheream... ut quos dedit adjuver ignes. *Tria dedit illi aurea poma Venus docuitque quis usus in illis... signa tubæ dederant, cum carcere pronus uterque Emicat, & summam celeri pede libat arenam...* Adjiciunt animos juveni clamorque favorque Verbaque dicentum vinctes... dubium Megareus heros Gaudeat an virgo magis his schæneia dictis. O? quoties cum jam posset transire morata est Spectatosque diu vultus invita reliquit... de tribus unum Fœtibus arboreis proles Neptunia misit, Obstupuit virgo, nitidique cupidine pomi Declinat cursus... cessataque tempora cursu Corrigit... at rursus pomi jactu remorata secundi... Præterita est virgo: duxit sua præmia victor... Veneri non grates immemor egit... contemnique dolens (Venus) ne sit spernenda futuris Exemplo caver; & hippomen in Leonem, Atalanta vero in Leenam mutat. EPITH. Pērnix, vēlōx, citā, āgilis, crudēlis, in-tiquā, schēneia. PHR. Emicuit pernix populo trepidante virago. Ut tulit Hippomenes scheneida præmia cursus. O. Nil opus est Atalanta tibi, fuge conjugis usum. O.

ATALANTA *Altera fuit Jassi Arcadia regis filia.* Apro Calidoniæ agros devastante, lætam inter venatorum juvenum manum venit Atalante Charnei pulcherrima virgo... talis erat cultu facies, quam dicere verè Virgineam in puero, puerilem in virgine posses. Hanc pariter vidit, pariter Calidoniæ heros (Meleager) optavit: interfecto Apro protinus exuvias rigidis horrentia feris. Terga dat (Atalanta) & magnis insignia dentibus ora. Illi lætitiæ est cum munere muneris author. O. *Donum illud quantum Meleagro exitium auulerit* (Vide MELEAGER.) EPITH. Mēlēagriā, Callidōniā, Nōnācrinī, Mēnālīā, Pārthāsīā. PHR. Arsit & Cnidēs in Mēnālīā Atalantā. O. Sæviriā duræ contudit Jassidos. O.

ATAVUS, vī, m. *Le quadrisaïeul, l'Aïeul du pere de l'Aïeul.* PHR. Turnus avis atavisque potens. V. Murchanum hic atavos & avorum antiqua sonantem

Nomina. *V.* Hoc atavi monuere mei, proavique Neronis. *O.* Evocat antiquis proavos, atavosque sepulchris. *O.*

ĀTAX, *Ātācis. m.* [Fluvius provinciae Narbonensis.] *Aule. PHR.* Minis Atax gaudet Latias non ferre carinas. *L.* Quem tremere fortē milite victus Atax. *T.*

ĀTĒR, *ātrā, ātrūm, noir.* *SYN.* Nigēr, nīgrāns, nīgrēscēns, pīcūs, obscurūs, fuscūs. *SYNT.* Ater sanguis. *V.* Color. *O.* panis. *Ter.* Atra caligo. *V.* Hyems, nox, nubes, seges. *V.* Atrum mare. *H.* Vinum. *Pla. PHR.* Et omnis Calculus immitem demittitur ater in urnam. *O.* Mos erat antiquis niveis atrisque lapillis, His dampnare reos, illis absolvere culpā. *O.* *Dicitur hinc metaph.* dies atro signanda lapillo. *O.* *Pro i. faustā.* Horrentique atrum nemus imminet umbrā. *V.* Sub nubibus atris. *V.* Volvitur ater odor. *V.* Speluncis abdidit atris. *V.* Ponto nox incubat atra. *V.*

ĀTĒR metaph. [pro funesto.] *Funeste. PHR.* Quos... abstulit atra dies & funere meritis acerbo. *V.* Dum fororum Fila trium patiuntur atra. *H.* Stant Manibus atrae Cæruleis moesta virtis atraque Cupresso. *V.* **ĀTĒR** homo. *Cato.* [Pro improbo.] *Qui a l'ame noire, méchant.* Atra Tygris. *V.* Pro crudeli. Atra bilis. *Cic.* Melancolic. Atra formido. *V.* Cura. *H.* Fames. *Cl.* Atrum venenum. *V.* Quod atros seu lividos faciat qui illud habere.

ĀTĒRGĀTIS, *idis. f.* Dea Sydoniorum. Fuit illa semiramidis mater, qua amissa pudicitia in Lacum se precipitem dedit, huius cadavere non invento, credata est in piscem fuisse transformata. Hinc vicini populi a piscium esu abstinere, simulachrum ejus superiore parte mulierem, reliqua piscem refere' at.

ĀTĒRNŪM, *nī. n. Plī.* [Urbs & fluvii nomen in Italiā.] *Pescara dans le Royaume de Naples.*

ĀTĒSTĒ, *ēs, f.* [Urbs Venetæ regionis.] *Esse.*

ĀTĒSTINŪS, *ā, ūm. D'Esse.* Egit Atestinus causas. *M.*

ĀTHĀMĀS *Æoli filius Thebarum rex qui ab uxore Nephele genuit Hellem & Phryxum. Nepheles insaniens, cum in sylvas se recepisset, Athamas uxorem duxit Ino Cadmi filiam; quam novercam experti crudeliorem Phryxus & Helle, conscenso aureo Ariete, fugā sibi consulere. Irata Juno quod Bacchus aleretur apud Athamantem, eum in tantum egit furorem, ut Learchum filium saxo illiserit, conjugemque cum Melicerto altero filio in mare se precipites dare compulerit de quibus (Vide Ino.)*

EPITH. Fērōx, fūrēns, infelix, cruentūs. *PHR.* Deque sinu matris ridentem & parva Learchum Brachia tendentem, bis terque quaterque per auras, More rotat fundæ, rigidoque infantia ferro. *Discutit ora ferox. O.* Hic agitur furis Athamas sub imagine falsā, Tuque cadis patriā parve Learche manu. *O.* Hæc Athamantez direxit spicula dextræ. *Cl.*

ĀTHĀMĀNTIĀDES & *Āthāmāntis, Idōs.* *Eo nomine di ebantur quatuor filii Athamantis. PHR.* Et frustra pecudem quæras Athamantidos Helles. *O.* Jus habet & Triton Athamantiadesque Palæmon. *O.* **ĀTHĀMĀNTIDOS** quoque, & *Āthāmāntē nomine dictum est Jonium mare, quod se Ino cum Melicerto precipitem dedit. PHR.* Et jam præteritis, labentem Athamantidos undis Myforum scopulis applicuisse ratem. *PR.* De Argo. Iuooque sinus Athamanteosque pererrant. *O.*

ĀTHĒNÆ, *ārūm. f.* Civitas fuit Græcia clarissima in Atticā regione, Achaïam inter & Mæcedoniam. Palladi cuius nomen habet (est enim Ἀθήνη Græcè Pallas) sacra fuit, propter bonas artes ejus inventrix & studiosa fuit hæc urbs: Hinc enim, ut ait Cic. Humanitas, doctrina, religio, fruges, jura, leges ortæ atque in omnes terras distributæ putantur. *Cic.* *Præcipui Athenarum reges fuisse Erichthonius, Mopsus, Pandion, Ægeus, Theseus, Cecrops à quibus dicta sunt (EPITH.)* *Ērichthæā, Mōpsōpiā, Pāndiōniā, Ægēā, Thēseā, Cēcropsiā.* *Antiquæ, vêtères, florētes, cèlebrēs, Græiā, Achaïā, Atticā, Ætæā, fertiles, doctæ, Palladiæ, claræ, armigēræ, studiosæ, pōtētes, excultæ. PHR.* Quid Pandionia restat, nisi nomen, Athenæ. *O.* In Latium spectis Academia migrat Athenis. *H.* Reddita Mopsopiā Tyndaris urbe soror. *O.* Ibis Cecropios portus. *O.* Famā veteres laudantur Athenæ. *L.*

ĀTHĒNÆUM, *ī. n. locus Minerva dicatus, ubi professores sua studia proficiebantur.*

ĀTHĒNIENSIS, *is.* & *Āthēnēus, ā, ūm d' Athenes. PHR.* Est & Athæneis in mœnibus, &c. *Lr.*

ĀTHĒSIS, *is. m.* [Fluvius qui Tridentum alluit.] *La Dese. PHR.* Sive Padi ripis, Athesium seu propter amœnum. *V.* Et velox Athesis tardusque meatu Mincius. *Cl.*

ĀTHLETĀ, *æ. m. Athlete. SYN.* Glādīatōr, pugil, luctatōr, palæstritēs. *EPITH.* Fōrtis, audax, firmus, validus, robustus, nervosus, læcētōsus, strēnūus, pōtēs, magnānimus, intrēpidus, cruentus, sanguineus, fērōx, dūrus, invictus, gymnicus, cērōmāticus, anhelus, insuperabilis. *PHR.* Nunc Athletarum studiis, nunc arsit Equorum. *H.* Unctus in Athletæ morem. *Mani.* Amphionia pulcher sudore palæstræ.

ĀTHLETICI cērtāmīn's *descriptio.* Congrediturque ferox: puduit modo magna locutum. Cedere: rejeci viridem de corpore vestem. Brachiaque opposui: tenuiei a pectore varas. In statione manus; & pugnae membra paravi. Ille cavis hausto sparsit me pulvere palmis, Inque vicem fulvæ tactu flavescit arenæ: Et modò cervicem, modò crura micantia captat, Aut captare putes, omnique à parte lacessit. Me mea defendit gravitas; frustra que petebat. Haud secus ac moles, quam magno murmure fluctus Oppugnat, manet illa, suoque est pondere tuta. Digredimur paulum, rursusque ad bella coimus; Inque gradu sterimus, certi non cedere; eratque Cum pede pes junctus, totoque ego pectore pronus Et digitos digitis, & frontem fronte premebam. Non aliter vidi fortes concurrere Tauros, Cum pretium pugnae toto nitidissima saltu Expetitur conjux: spectant armenta, paventque, Nescia quem maneat tanti victoria regni. Ter sine profectu voluit nitentia contra Rejicere Alcides à se mea pectora, quarto Excucit amplexus, adductaque brachia solvit; Impulsumque manu (certum est mihi vera fateri) Protinus avertit, tergoque onerosus inhaeret: Si qua fides (neque enim fidā mihi gloria voce Quæritur) imposito pressus mihi monte videbar. Vix tamen inserui sudore fluentia multo Brachia; vix solvi dueros à corpore nexus. Instat anhelanti prohibetque resumere vires, Et cervicem meā potitur; tum deni-

que tellus Pressa genu nostro est, & arenas ore momordi. O.

ATHLETICĀ, æ. f. Plī. *l'Art ou la profession d'Athlete.*

ATHLETICĒ. En Athlete. Pugilicē atque Athleticē valet. Plā. ATHLETYCŪS, ā, ūm. Cēl. D'Athlete.

ATHLŌTHETĀ, æ. m. Sue. [Qui ludos & præmium certantibus proponit.] *Celui qui donne le prix des jeux.*

ATHŌ, ōnis. vel Athōs. Mons Thraciam inter & Macedoniam quem Xerxes abscidisse dicitur, & velis fecisse pervium. EPIRH. Glaciālis, vāstus, prōfūdus, prærūptus. Vide. Mons. PHR. Quot Lepores in Atho, quot Apes pascuntur in Hyblā. O. Per medium classis barbara venit Athon. C. Creditur olim Velificatus Athos. 7. Nivibusque profundum Scandebat prærūptus Athon. Cl.

ATHŌS Gigantis nomen à quo mons Athos dictus est. PHR. Quantus Athon aut quantus Eryx, &c. V.

ATHRAX fluvius Ætolia. Est & urbs Thessalia ejusdem nominis.

ATINĀ vetus Campania civitas juxta portinas paludes. PHR. Tela novant Atina potens Tyburque superbum. V.

ATINIĀ, æ. f. Col. [Ulmi arboris species.] *Especie d'Orme.*

ATLANTICĒ Insula non procul à Libyā & Atlante monte posita, quas beatas vel fortunatas vocant, ob calē ac terra temperiem ac bonitatem.

ATLANTYCUM mare, & Atlāntēum & Atlāntiācūm: la mer Atlantique ou l'Océan. PHR. Insula circumfusa illo mari, quod Atlanticum, quod magnum, quod Oceanum appellatis. Cic. Revifens æquor Atlanticum. H. Qualis Atlantico memoratur litore, &c. Sil. Et subit Ætolos Atlanticus accola campos, &c. Sil.

ATLAS Japeti & Clymenes filius frater Jappetionides Atlas fuit; ultima tellus Rege sub hoc & pontus erat, qui Solis anhelis Æquora subdit Equis, & fessos excipit axes. Mille greges illi, totidemque armenta per herbas Errabant, & humum vicinia nulla premebat: Arboreæ frondes auro radiante nitentes, Ex auro ramos, ex auro poma ferebant. Perseus... hospitium requiemque petit: memor ille (Atlas) vetustæ Sortis erat: dederat Themis hanc Parnassia fortem; Tempus Atla veniet, tua quo spoliabitur auro Arbor; & hunc prædæ titulum Iove natus habebit. Id metuens Perseum ejicit vimque minis addit... accipe munus, ait, lævāque à parte Medusæ. Ipse retroversus, squallentia protulit ora. Quantus erat, mons factus Atlas: nam barba comæque In sylvas abeunt, juga sunt humerique; manusque Quod caput ante fuit, summo est in monte cacumen: Ossa latus sunt, tum partes altus in omnes Crevit in immensum (sic Diu stituitis) & omne Cum tot sideribus cælum requievit in illo. O.

EPIRH. Astrifer, cælisfer, signifer, Libycus, Maurus. PHR. Ubi cælisfer Atlas Axem humero torquet stellis ardentibus aptum. V. Cunctis ingenti corpore præstans Jappetionides Atlas. O. Atlas in ipse laborat; Vixque suis humeris ardentem sustinet axem. O. Atlas æthereum qui fert cervicibus axem.

O. Astriferumque domos Atlanta supernas Ferre laborantem. Si. Æthereos humeris qui sustinet axes. V. Gorgone quid mirum Libycus si duruit Atlas. Stroz. Nasutus sis usque licet, sis denique natus, Quantum noluerit ferre rogatus Atlas. An.

ATLAS mons Mauritania ab Atlante rege cognominatus. EPIRH. Missylus, Gétulus, Pænus, Libycus, Maurus, Maurusius, Marmaricus. A diversis Africa plagis. PHR. Jamque volans apicem & latera ardua cernit Atlantis duri, cælum qui vertice fulcit; Atlantis cinctum assidue cui nubibus atris Piniferum caput, & vento pulsatur & imbri; Nix humeros infusa tegit; tum flumina mento Præcipitant Senis; & glacie riget horrida barba. V. Atlas aëriis qui ferit atra jugis. O. Locum gelido sub Atlante jacentem. O. Atlantæusque finis concutitur. H.

ATLAS. Vit. [Dicitur hominis simulachrum sustinens columnas ædium, aut ipsum ædificium.] *Des Atlas, ou thermes en architecture Suppôts d'un Edifice.* &c. PHR. Non aliter ridetur Atlas cum compare gibbo. M. Gibbosa enim plerumque sunt statua, qua interdum gemina & comparæ sunt.

ATLANTIDĒS, dūm. Quindecim Atlantis filia, quas ex Pleione habuit, inter sidera relata earum quinque à fratre Hyādes dicta sunt; reliqua à matre, Pleiādēs appellantur dicuntur Vergiliæ quia vere oriuntur. PHR. Ante tibi Eoæ Atlantides abscondantur. V. Metuant Atlantidos ortus. Col.

ATLANTYADES, æ. nomen Mercurii Maja filii ab Atlante avo materno sic dicti. PHR. Venit Atlantides positus caducifer alis. O.

ATOMŪS, mī. f. Cic. [Corpora individua.] *Atome.* EPIRH. Volitans, volans, exilis, tenuis, sublimis, individua, inscābilis, minūta. PHR. Parvorum serie constant connexa Atomorum. Aus. Vaga quæ primordia cæcis Collidunt plagis. Cl. Magnum per inane coacta Semina terrarumque animæque marisque fuissent. V. Contemplator enim cum solis lumina, cumque Insertim fundunt radios per opaca domorum Multa minuta modis multis per inane videbis Corpora miseri radiorum lumine in ipso; Et velut æterno certamine prælia pugnasque Edere turmatim. Lr. De Atomis.

ATQUĒ, conjunctio connectiva & SYN. Ac, et, quæ, etiam. PHR. Atque deos atque astra vocat crudelia mater. V. Atquæ [Præ tūm, statim.] *Aussi tōt.* PHR. Si brachia forte remisit, Atque illum in præceptis prono rapit alveus amni. V. Atquæ hic Æneas profpicit. V. Pour lors. Atquæ optabam. Cre. Comme. Alius atquæ. Secus atque. TER. Autrement que, &c. Atquæ. Neanmoins. Mihi non fit verisimile: atque ipsi placet. TER. Juxta atquæ. LIV. De même, ainsi que.

ATQUI [conj. discretiva:] Or, neanmoins, certes, d'ailleurs. SYN. Sed, at, atēnīm, ast, vērūm, vērō. PHR. Atqui non Massica Bacchi Pocula, non illis epulæ nocuere repostæ. V. Post descriptos pecorum morbos.

ATRACTYLIS, idis. Plī. [Cardui species.] *Especie de chardon.*

ATRAMĒNTUM, tī. n. Ancre. SYN. Sēpiā. EPIRH. nigrum, splendidum, fuscum, splendens, scriptum, librarium. PHR. Sed veluti tractata notum.

(Vide AUDIO. Audire attentē.)

ATTENTĒ. *Attentivement.* SYNT. attentē legere, agere, cogitare, audire. *Cic.* Spectare attentius. *H.* **ATTENTIŌ,** ōnis. f. *Cic.* Attention, application. **ATTENTIŌ,** as, avi, atum, are. [Idem quod tentare.] *Tenter, essayer de faire une chose.* SYN. Cōnor, tēntō. SYNT. attentare urbem. *Cic.* Attaquere attentare aliquem, fidem alicujus. *Cic.* Sonder. Tempus prosperum attentare. *Tac.* Epist. *PHR.* Tantum ausi attentare nefas. *V.* Tum precibus tum me lacrymis, & supplice dextrā attentare veto. *V-F.* Haud illum (*Taurum*) Bello tamen attentare juvenis Sunt animi. *S.* Attentare dapes, & mensis addere crimen. *Sil.*

ATTENTŪS, ā, ūm. *Attentif, appliqué.* SYN. Intētus. SYNT. Attenta vita & diligens. *Cic.* Attentus rerum. *Cic.* Circa aliquid. *Quint.* Attentis animis audire. *Cic.* Attentum tenere, facere. *Cic.* Attentum præbere se. *Cic.* *PHR.* Nisi dextro tempore, flacci, Verba per attentam non ibunt Cæsaris aures. *H.* Ad rem attentus. *Ter.* Durus nimis attentusque videris. *Esse mihi.* *H. i. Avarus.* Asper & attentus quæsitus. *H.*

ATTENUATE. Adv. Attenuatē dicere. *Cic.* D'un style peu élevé.

ATTENUŌ, as, avi, atum, are. [Exilius facere.] *Attenuer, amaigrir, affaiblir.* SYN. Minuō, iminūō, diminūō, tēnuō, extēnuō, abscindō, rescindō, destruhō. *PHR.* Cuncta potest tacito pede lapsa vetustas Præter quā curas attenuare meas. *O.* Ahenea signa... Attenuati Sæpe salutantum tactu. *Lr.* Attenuant juvenum vigilatæ corpora noctes. *O.* Nec te pœnitent duros subiisse labores, aut operi insuetas attenuasse manus. *T.* Jamque fame patrias altique voragine ventris Attenuarat opes. *O.* Falx arboris umbram Attenuat. *C.* Insignem attenuat Deus. *H.* Attenuatus amore. *O.* Attenuatum bellum. *Cic.* Attenuatæ præliis legiones. *Cæf.*

ATTERŌ, is, attrivī, itum, erē. [confricare.] *Ufer en froissant.* SYN. Tērō, prōtērō, m'nūō, atēnuō, cōncūcō. SYNT. Atterere se scopulis. *Pl.* Atterere aures alicui. *Pla.* Importuner. Atterere famam alicujus. *Sal.* Le diffamer. *PHR.* Aut errans Buccula campo Decutiat rorem & surgentes atterat herbas. *V.* Imbelles atterit hasta manus. *Pr.* Hoc plus splendescit quō magis atteritur. *Pr.* Attrita cantharus ansa. *V.* Attrita veniet sportula sæpe manu. *M.* In cōibus alas Attrivere. *V.*

ATTĒSTŌR, aris, atūs sūm, arī. *Cic.* Attester, prendre à témoin. *PL.* Témoigner, attester quelque chose. (Vide TESTOR, TESTIS.)

ATTĒSTANS, tis. *Cic.* Attestatōr, ōris. *m. PL.* Qui rend témoignage. Attestante omnium memoria. *Cic.*

ATTĒXŌ, is, ūt, extim, erē. *Joindre, ajouter avec.* SYN. Addō, adjungō. *PHR.* Pinnas ex cratibus attexere. *Cic.* Attexere aliquid ad aliud. *C. c.* (Vide ADDO.)

ATTĒYS, idis. f. *M. Roffignol.* *PHR.* Hybernos peterent solito cum more recessus Athides, in nidis una remansit avis. *M.* (Vide PHILOMELA.)

ATTICA [Regio inter Achaïam & Macedoniam.] *Territoire d'Athènes.*

ATTICĒ adv. *Cic.* à la manière des Athéniens. *Po-liment.*

ATTICŪS, ā, ūm. *D'Athènes.* SYNT. Atticus sermo. *Cic.* Discours poli. *PHR.* Attica puppis adest & portus intrat amicos. *O.*

ATTICISMŪS, mī. m. *Cic.* Eloquence Athénienne. **ATTICISSŌ,** as, arē. *PLA.* Affecter la façon de parler des Athéniens.

ATTILĀ, æ. *Hunnorum rex.* *PHR.* Terrificis diffuderat Attila turmis. *Sil.* Tartareas Atilam flammæ torvo ore vomentem. *Mant.*

ATTILŪS, Piseis in Pado ad mille aliquando libras pinguescens. *Ait PL.*

ATTINĒŌ, es, ūt, erē. [Idem quod tenere.] *Tenir, arrêter.* SYNT. Attinere aliquem. *Tac.* Attineri vinculis, studiis. *Tac.*

ATTINĒT imp. [Pro pertinet.] *Il convient.* SYN. Pertinēt, spectāt, dēcēt, cōvērēt. SYNT. Hoc ad me attinet. *Pla.* Attinet ad vitæ colendam. *Col.* *PHR.* Quid attinet tot ora navium gravi rostrata duci pondere contra latrones. *H.* Tanquam ad rem attineat quidquam. *H.* Nec quæ nihil attinent. *H.* Te nihil attinet, &c. *H.*

ATTINGŌ, is, attingī, atum, erē. [Leviter tangere.] *Toucher.* SYN. Tāngō, cōtīgō, pātingō. SYNT. Attingere strictim, summam. *Lr.* Leviter. *Sue.* Primoribus labris, extremis digitis. *Cic.* Attingit te hæc infamia. *Lip.* Attingere senectutem. *Col.* Vitæ genus. *Cic.* Attingere aliquem sanguine. *Pl.* Attingere locum. *V.* Arriver. Attingere rem versibus. *Cic.* Traitter. Attingere aliquid sensu. *Cic.* Gouter. Cælum digito attingere. *Cic.* Se croire heureux. *PHR.* Nec graminis attingit herbam. *V.* Fulminis afflavit ventis & contigit igni. *V.* Si te attingit terris aurora morantem. *V.* Hoc sperem Italiam contingere cælo. *V.* Si lumina vitæ Attingerint. *V.* Vox attingit aures. *V-F.*

ATTOLLŌ, is, erē. *Lever, ôter, hausser.* SYN. Tōl-lō, extōllō, erīgō, aufērō. SYNT. Attollere oculos. *V.* Pallium. *Ter.* Attollunt se venæ. *Cel.* Attollere se à gravi casu. *Liv.* à terrâ. *Pl.* Attolluntur colles. *Pl.* Attollit se gloria. *V.* Attollere iras. *V.* Minas. *Col.* Animos. *V.* Rem parvam attollere. *CEL.* Exaggerer. Attollere partum. *PL.* Elever. *PHR.* Mox se attollit in auras. *V.* Attollitque globos flammarum, & sydera lambit. *V.* Arcemque attollere testis. *V.* Tollemus ad astra nepotes. *V.* Atque solo proceras erigit alnos. *V.* Et terrâ sublevar ipsum. *V.* Avulsæque viscera montis Erigit eructans, liquefactæ saxa sub auras Cum gemitu glomerat. *V.* Interdumque atram prorumpit ad æthera nubem. *V.* Hanc tamen immensam Calchas attollere molem Arboribus textis, cæloque educere jussit. *V.* Erectos ad sydera tollere vultus. *O.* Utraque cælo Brachia porrexit. *O.* Quo me fama levat sublimis. *Pr.* Prociſſo quæ suscitât æquore terga. *V.* Et sæpe attollunt humeris. *V.*

ATTOLLĪ vel attollērē se. SYN. Tōllī, erīgī, efferrī, evēhī, assurgērē, cōnsurgērē. *PHR.* Ter sese attollens cubitoque innixa levavit. *V.* Summâ flavum caput extrulit undâ. *V.* Tenuēs se sustulit ales in auras. *V.* Attollitque suum lætis ad sydera nomen Vobis, & plausu cuneos certare sonantes. *L.* (Vide ASSURGO.)

ATTONDEŌ, ēs, attōndī, ōnsum, ērē. [Idem quod tondere.] *Tondre, raser, tailler.* SYN. T. Attonsum caput. *Cel.* Attonsa arva. *L. Metaph. Les moissons faites.* Attonsa laus. *Cic.* PHR. Dum tenera attondent Simæ virgulta Capellæ. *V.* Curvo Saturni dentelictam Persequitur vitem attondens. *V.* (Vide **TONDEO**.)

ATTŌNITĒ adv. *PLI.* Avec étonnement.

ATTŌNITŪS, ā, ūm, étonné. SYN. Stūpēs, stūpēfactus. PHR. Conjugis attonitus fati, urbisque ruinā. *V.* Pavent attoniti novitate. *O.*

ATTŌNITŪS. *Eponantē.* SYN. Tērrītus, tērrītus, cōntērrītus, pērturbātus, pāvēns pērcūsus, trēpidus, pāvītans, amēns, tērrōrē pērcūsus, tūrbātus. PHR. Talibus attonitus visis ac voce Deorum. *V.* Attonitæ monstis. *V.* Sed quis non modicus fragor aures attonitas movet. *S.* Gressu fertur attonito. *S.* Attonitæ mentis stupor. Præsidium attonitis. **7.** Recenti attonitos casu ac cæco terrore silentes. *Vida.*

ATTŌNITŪS. *Surpris.* SYN. Mīrābūdus, admīrāns. PHR. Attonitis inhians animis. *V.* Hic stupet attonitus rostris, hunc plausus hiantem Corripuit. *V.* Attonitis hæfere animis. *V.* Urbem Attonitis metire oculis. *Cl.* Attonitæ magna ora domūs. *V. i. facientis attonitos.* *Etonnant.*

ATTŌNŌ, ās, ūī, itūm, ārē. [apud unum ferē *Ovid.*] *étonner, épouvanter.* PHR. Aut quæ semideæ Dryades, faunisque bicornes Numine contactas attonuere suo. *O.*

ATTRACTIŌ, ōnis. *f. QUIN.* *Attraction.*

ATTRAHŌ, īs, āxī, actūm, ērē. [Trahere ad se.] *Tirer à soi, attirer.* PHR. Attrahitur flexo circum cava tempora cornu. *O.* Attrahite hunc victum. *O.* Tum verò ardentes oculi, atque attractus ab alto Spiritus. *V.* (Vide **TRAHO**.)

ATTRECTATŪS, ūs. *m. CIC.* *Attouchement.*

ATTRECTŌ, ās, avī, atūm, ārē. [Frequenter tangere.] *Toucher, manier souvent.* SYN. Tractō, tångō, cōtångō. PHR. [Sacra] attrectare nefas donec me flumine vivo Abluero. *V.* (Vide **TANGO**.)

ATTRĒMŌ, īs, ūī, ērē. [Ad vocem alicujus contremiscere.] *Trembler.* PHR. Huic regia tristis Attrēmit oranti. *S.* **ATTRĒPIDŌ**, ās, avī, atūm, ārē. *PLA.* *Marcher en tremblant.* (Vide **TREPIDO**.)

ATTRIBŪŌ, īs, ūī, ūtūm, ērē. *Donner, imputer.* SYN. T. Attribuere alicui culpam. *Cic.* Timor quem mihi natura pudorque meus attribuit. *Cic.* Suus cuique attributus est error. *C.* Attribuitque pares sedes. *Sil.* (Vide **TRIBUO**.)

ATTRIBŪERĒ [pro assignare.] *Attribuer, assigner.* Attribuere alicui civitatem, negotium. *Cic.*

ATTRIBŪTŪS. *Cic.* [Assignatus ut solvat.] *Sur qui on assigne un paiement.* **ATTRIBŪTŪŌ**, ōnis. *f. CIC.* *Appointement, assignation d'une rente.*

ATTRITŪS, ūs. *m. Froissement.* SYN. T. Attritu petra scalpentes prunitum. *PLI.* Attritus calceamentorum. *PLI.*

ATTRITŪS, ā, ūm. *Usē, froissé.* PHR. Et gravis attritā pendebat cantharus ansā. *V.* Attritos versans alit unda lapillos. *O.* Sulco attritus splendescere vomer. *V.* Attrita opes. *Liv.* Attrita bellis. *PLI.* *Metaph.*

ATTŪMULŌ, ās, avī, atūm, ārē. *PLI.* *Enterrev*

auprés. (Vide **TUMULO**.)

ATŪR, & **ATŪRŪS**, rī. *m.* [Fluvius ē Pyrenæis montibus fluens.] *L'Adour.* PHR. Quem tremerec fortī milite victus Atur. *T.*

ATŪS, īs. *Puer à Cybele amatus ejusque sacris eā lege præfectus, ut castitatem perpetuò servaret; sed cum postea voti parum mem̄r Sangaris dem Nympham compressisset, in furorem actus ab iratā Deā se ipsum castravit; sibi que mortem inferre conatus, miseratione Cybeles in Pinum arborem mutatus est.* Et succincta comas hirsutaque vertice Pinus, Grata Deūm matri: liquidem Cybeleius Aty. Exiit hāc hominem, truncoque induruit illo. *O.* Deploravit Aty. *O.*

AVARITĪĀ, ā & **AVARITĪES** ei. *f. LR.* *Avarice.* *EPITH.* Trux, rapax, parcā, cēcā, furēns, hīāns, impēriōsā, violētā, tristis, tabēns, tūrpis, fēdā, vīgīl, acris, sacra, scēlestā, nefandā, impiā, vēsanā, cupidā, infōmnis, lānguīdā, pērvīgīl, sitiēns, inexplētā, malēfanā, irēquētā, immōdērātā, insatiābilis, exitiālis, pernīciōsā, prōfundā, ardēns, cruentā, rābidā, furīōsā, miserā, tūrpis, sollicitā, vilis, fōrdidā, indigā, ēgēnā, tristis, fēvā, ferōx, sitibundā, inēxsaturābilis, inhiāns, immōdicā. SYN. Aurī impēriōsā famēs. Ōpūm sitis. Amōr hābēndī. *O.* Furōr exitiālis hābēndī. PHR. Non illum avaræ mentis inflammatur furor. *S.* Et belli rabies & amor successit habendi. *V.* Avaritizæ fœdissīma nutrix Luxuries. *Cl.* Amor urget habendi. *O.*

AVARITĪĀ libōrārē. PHR. Aut ob avaritiā, aut miserā ambitione laborat. *H.* Malē audit Immodicæ fœdo crimine avaritiæ. *M.* Argenti dum paller cæcus amore. Et amore senescit habendi. Nec tamen invisō pectus mihi carpitur auro. Vende animam lucro; mercare, arque excute solers Omnelatus mundi. *P.* Cum te neque fervidus æstus dimoveat lucro. *H.* Nec enim me divitis auri Imperiosa fames, & habendi sava libido Impulerant, sed laudis amor. *O.* Crescebāt scelerata sitis, prædæque recentis Incæstus flagrabat amor; Nullusque petendī, cogendique pudor. *Cl.* Plenus saviitiæ luctique cupidine fervens; Non Tarteſiacis illum satiaret arenis: Tempestas pretiosa Tagi, non stagna rubentis aurea Pactoli: totumque exhaurerit Hermum; Ardebit majore siti. *Cl.* Crescentem sequitur cura pecuniam Majorumque fames. *H.* Crescit amor nummi, quantum ipsa pecunia crescit. **7.** Et minūs hanc optat, qui non habet. . . majorq; videtur Et melior vicina seges, &c. **7.** Avidis natura parum est. *S.* Rape, congere, aufer, posside, relinquendum est. *M.* Providus in longos victum tibi congeris annos, Hei mihi? Post paucos interire dies. *S. M.* Crescitque nullo fine pecunia. *Fuch.* (Vide **DIVITIÆ**, *Divitiarum an or.*)

AVARITĪĀ, vīs & dāmnā. PHR. Impiger extremos currit mercator ad Indos, Per mare pauperiem fugiens, per saxa, per ignes. **7.** Terra parum fuerat, terris adjecimus undas, Fortunæ miseras auximus arte vias. *P.* Linquat, patriamque, torumque, laremque, Grandævosque patres, stentisque in limine natos; Præcipitantque animas in aperta pericula viles, auspice avaritiā. Inde fere scelerum causa: nec plura venena Miscuit; aut

ferro grassatur sæpius ullum Humanæ mentis vitium, quàm sæva cupido Indomiti censûs; nam dives qui fieri vult, Et citò vult fieri: sed quæ reverentia legum? Quis metus aut pudor est unquam properantis avari? *J.* Impulit amentes aurique cupidine cæcos Ire super gladios supraque cadavera patrum. *L.* Usque adeo solus ferrum mortemque, timere Auri nescit amor: pereunt discrimine nullo Amissæ leges; sed, pars vilissima rerum, Certamen movistis opes. *L.* Ergo sollicitæ tu causa pecuniæ vitæ es; Per te immaturum mortis adimus iter: Tu vitis hominum crudelia pabula præbes; Semina curarum de capite orta tuo. *Pr.* Auro pulsa fides, auro vana jura: Aurum lex sequitur, mox sine lege pudor. Denique avarities, & honorum cæca cupido, Quæ miseros homines cogunt transcendere fines Juris. *Lr.* Hinc usura vorax avidumque in tempore sænus. *Lr.* Noctes atque dies niti, præstante labore, Ad summam emergere opes. *Lr.* Divitis hoc vitium est auri; nec bella fuerunt, Faginus adstabat cum scyphus ante dapes Non arces, non vallus erat, somnumque petebat Securus varias dux gregis inter oves. *T.* Locum virtutis deseruit, qui Semper in augendâ festinat & obruitur re. *H.* Effodiuntur opes, irritamenta malorum. *O.* (Vide DIVITIÆ.)

AVARÛS, rî. m. *Avare.* *EPITH.* Râpâx, fûrâx, vîgil, trîstis, pîrcûs, ténax, sôrdidûs, cæcûs, égêns, cûpidûs, âcêr, pallidûs, infelix, râpidûs, împîûs, scêlestûs, vêsânûs, indigûs, însômnîs, pèrvîgil, sîtîens, inhîans, sollicitûs, sîtîbûndûs, înexpletûs, mâlêsanûs, scêlêratûs, însîciatûs, îrrêquîetûs, sollicitûs, însîciabilîs, mîsêr, ôpûlêntûs, nûmmôsûs, divês. *SYN.* Sôrdidûs, ténax, pîrcûs. Auri cûpidûs, amâns, avidûs. Auri sîtî, cûpidinê flâgrâns, fervêns, âccênsûs, furêns, præcêps, pèrditûs. Homo hîântê âvarîtîâ. *Cic.* Auri cæcûs amôrê. *V.* *PHR.* Sed pejus in aurum Æstuat hoc uno fruitur succisa libido. *CL.* De Eunuchio. Venditus ipse, Vendere cuncta cupit. *CL.* Lucrique cupidine fervens. *CL.* Sitiens patulis rimatur faucibus aurum. *CL.* Viveret in terris tæ si quis avarior uno. *H.* Et vigil elapsas quærît avarus opes. *M.* Aut qui divitiis soli incubere repperitis, Nec partem posuere suis. *V.* Qui nullas opibus metas posuere parandis. *Sant.*

AVARÛS Opibus suis abstinent. *PHR.* Hic nullo sine beatus, Componit opes, gazis inhians; Et congesto pauper in auro est. *S.* Tantalus à labris sitiens fugientia caprat Flumina, quid ridet? Mutato nomine, de te Fabula narratur. Congestis undique nummis In dormis inhians, & tanquam parcere sacris Cogitis, aut tanquam pictis gaudere tabellis. *H.* Sic aret mediis taciti vulgator (*Tantalus*) in undis Pomaeque, quæ nullo tempore tangat, habet. *O.* Condit opes alius, defossoque incubat auro. *V.* Quid juvat immensum te argenti pondus & auri Furtim defossa timidum deponere terrâ. *J.* Cum sit manifesta phrenesis, Ut locuples moriaris, egentem vivere farto. *J.* Non propter vitam faciunt patrimonialia quidam; Sed cæci vitio, propter patrimonialia vivunt. *J.* Avari stulta fames ipsa sibi negat, Quidquid omnibus abstulit. *Sarb.* Huc labor, huc miseri spectat Vefania vori, Dives ut ad stygias iste feratur aquas. Semper inops vivit, ne moriatur

inops. Nullus argento color est avaris Abditaæ terris, inimice Lamnæ Crispe Salustii, nisi temperato Splendeat usu. *H.* Semper avarus eget, certum voto pete finem. *H.* Tanquam frugi laudatur avarus, Tanquam parcus homo, & rerum tutela suarum Certa magis, quàm si fortunæ servet easdem Hesperidum serpens. *J.* Parcum genus est, patiensque laborum, Quæritique tenax, & quod quæsitâ reservat. *J.* Turpis avarus Quærit, & inventis miser abstinet, ac timet uti. *H.* Et numerans miseras usque fatigat opes.

AVARÛS Semper indigens. *PHR.* Multa petentibus defunt multa. *H.* Quo vesane ruis? Teneas utrumque licebit Oceanum, laxet rutilos tibi Lydia fontes, Jungantur solium Croesi, Cyrique thiaræ: Nunquam dives eris, nunquam satiabere quæstu: Semper inops quicumque cupit. *CL.* Semper avarus eget. *J.* Quas habet in manibus quærît avarus opes. At primum scelorum matrem, quæ semper habendo Plus sitiens patulis rimatur faucibus aurum. *CL.* Inter opes mendicus opum. *CL.* Quamvis largus opum semper egenus erit. *C. C.* Quid mente cæca miserum torques spiritum? Tibi dico, avare gaudium hæredis tui, Qui thure superos, ipsum te fraudas cibo; Qui tristis audis musicum citharæ sonum; Quem tibi arum macerat jucunditas; Obscuriorum pretia cui gemitum exprimit; Qui dum quadrantes aggeras patrimonio, Cælum fatigas sordido perjurio. Qui circumcidis omnem impensam funeris, Libitina ne quid de tuo faciat lucrum. *Ph.*

AUCEPS, Aucupis. m. *Oyselur.* *EPITH.* Dôlôsûs, callidûs, astûtûs, cautûs, vîsitûs, însîdiôsûs, însîdiâtôr, fallâx, vîgil, împîgêr, avidûs, abditûs, subdôlûs, blandûs. *SYN.* Avîum cãptãrôr, vênãrôr, aucûpii pèritûs. *PHR.* Laqueis quos callidus abdidit auceps. *O.* Aucupibus noti frutices. *O.* Si captare feras aucupis arte placet. *M.* Rerum cum pediculis laqueosque artesque dolosas Tollite, nec volucres viscatâ fallite virgâ. *O.* Non avis Aucupibus monstrat quâ parte petatur. *O.* Male callidus Auceps Incautas volucres meditator dum fallere visco, Me pennata cohors latitantem vidit in ulmo: Vidit, & insidias & me delusit hiantem. *Sant.* Circumvenit Auceps; Et volucrem fictâ deludit imagine vocis. *Vida.* Auceps Fallere viscato vimine doctus aves. Arboræa mentitus erat ramalia virgæ; Imbueratque suos rore sequace dolos... Dumque virefcenti fido temeraria virgæ; Aucape mentitis insidiantem sonis, impedii geminas tactis medicatibus alas Nec licuit vitetam vertere posse fugam... bis celere molita fugam, bis inutile pondus Hæreo, bis lento glutine victa moror. Visco irretitas magis ac magis implicor alas, Quò magis infidâ surgere nitôr humo. Vidit ut arboreâ latitans venator in umbrâ: Irruit in prædam protinus ille suam. *Sant.* (Vile AUCEPOR.)

AUCEPS. *Metaph.* Auceps syllabarum. *Cic.* Qui prend garde. Auceps auribus sermoni. *PLA.* Qui écoute.

ACUTARIUM, n. n. *PLA.* Ce qu'on donne outre le poids, ou la mesure.

AUCTIFER & Auctificus, a, um. *LR.* Qui fait croître.

AUCTIÖ, onis. f. *Cic.* Augmentation, encheve, encan. *SYNT.* Auctionem facere. *PLA.* Auction haften. *Sue.*

AUCTYONOR, ar's, arī. Cic. *Vendre à l'encan.*
AUCTYONARIUS, ā, ūm. Cic. *Qui concerne les encans.*

AUCTO, & AUCTYTŌ, ās, arē. *Augmenter.* PHR. Unde omnes natura creet res, auctet alatque. *Lr.* Salve teque bonā Jupiter auctet ope. *C.*

AUCTOR, ōris. & AUCTRIX, ūis. *f. Celui qui met la dernière enchère.* AUCTOR. *Amateur.* (Vide AUTHOR.)

AUCTORŌ, ās, āvī, ātūm, arē. *Engager* Auctorare milites. *Cæs.* *Enroler.* Auctorare sibi quempiam. *Cic.* *Obliger quelqu'un à servir en vertu du prix reçu.* PHR. Quid refert unī virgis ferroque necari; Auctoratus eas, an turpi clausus in arcā Contra-ctum genibus tangas caput. *H.*

AUCTORAMENTUM, ti. n. Cic. *Obligation, engagement.* Auctōramētum. *Sen.* [*Pro auctōrati stipendio.*] *Prix, récompense.*

AUCTORITAS, ātis. *f.* Cic. *Garantie, caution, assurance.*

AUCUPATIŌ, ōnis. *f.* QUIN. & AUCUPĪUM, ti. n. *La chasse aux Oyseaux.* EPITH. Insidiōsum, fallax, dolosum, astutum, blandum, cautum. SYN. Avium venātus, venātio, praeda. PHR. Cassibus impositis venor, sed arundine sumptā Faunus plumoso sum Deus aucupio. *Pr.*

AUCUPĪUM. *Metaph.* Aucupium delectationis. *Cic.* *Le désir de plaire.* Aucupia verborum. *Cic.* *Peregrina aucupia in ventrem congerere.* *S. i.* *Aves aucupio captas.* AUCUPĪUM. [*Pro dolo.*] *TER.* *Fourberie.* (Vide DOLUS.)

AUCUPOR, aris, aris hūm, arī. *Ch. sser aux Oyseaux.* SYN. Aves venor, captō, illaquō, fallō, decipio, laqueis, pedicis, amittē, viscō, calāmō, lino, tendiculis, &c. PHR. Insidias avibus moliri. *V.* Tunc Gruibus pedicas, & retia ponere Cervis, Tum laqueis captare feras & fallere visco Inventum. *V.* Aut amite lævi rara tendit retia Turdis edacibus dolos; Pavidumque Leporem & advenam laqueo Gruem Jucunda captat præmia. *H.* Subdola tenduntur crassus modo retia Turdis. *M.* Callida sic stultas decipit esca feras. *M.* Hæc laqueo volucres, hæc captat arundine Pisces. *T.* Stricto figere avem calamo. *Pr.* Sive petas calamo præmia, sive Cane. *Pr.* Non avis utiliter viscatis effugit alis. *O.* Alite captā Aut lino, aut calamis præmia parva sequi. *O.* Nunc volucrem laqueo, nunc Piscem ducitis hamo. *O.* Sed tendit avidis rete subdolum Turdis. *M.* Decipere volucres crate vel calamo aut levi Tenere laqueo. Quam quæ rara vagos expectant retia Turdos. *M.* Ramalia visco illita. Volucres medicatā fallere virgā. *Sauv.*

AUCUPARĪ. *METAPH.* *Etre attentif, prendre garde.* PHR. Aucupari tempus. *Cic.* Hinc aucupabor verba rumoris vagi. *S.* Aucupor infelix incertæ murmura famæ. *O.* Circumspice num quis sermonem nostrum aucupet. *Pla.*

AUDACIA, æ. *f.* *Audace, hardiesse, courage.* SYN. Fiducia, confidentia, ausus. Audax virtus, animus, pectus, mens, ardor. Vis animi. Fidens animus. EPITH. Præceps, cæcā, demens, amens, petulans, vesana, accensa, insolens, incautus, impotens, effrenatus, effrenatus, furens, ardens, ferrox, pugnax, fidens, fortis, durus, fera, rabida,

valida, effera, pervicax, furibunda, medendi, malefanti, immanis, bellica, martia, terribilis, impavidus, interritus, intrepidus, indocilis, perditus, presens, secutus, felix. SYN. Audacia fretus. *Cic.* Profectus. *Quin.* Armatus audaciæ. *Liv.* Audaciam adhibere. *Cic.* Sumere. *St.* PHR. In vultu est audacia mixta pudori. *O.* Quod si deficient vires, audacia certe Laus erit; in magnis & voluisse sat est. *Pr.* Tantane vos generis tenuit fiducia vestri. *V.* Ingenium velox, audacia perdit, sermo Promptus. *J.* Quin etiam menti tumor atque audacia gliscit. *St.* Hic locus est quem, si verbis audacia detur, Haud timeam magni dixisse palatia cæli. *O.* Ast ubi paulatim præceps audacia crevit, Cordaque languentem dediticere metum. *Cl.* Inprimis turbans audacia furtis. *Cl.* Cæco præceps audacia vultu. *Cl.* Sed caret eventu nimius furor, improba nunquam Spes latata diu. *Cl.* Si qua est fiducia forti. *V.*

AUDACIAM Frangere. *Quin.* Comprimitur, contunderetur. *Cic.* PHR. Haud tamen audaci Turno fiducia cessit. *V.* Ne fræna animo permittite calenti, Da spatium tenuemque moram: mala cuncta ministrat Impetus. *St.* Nulla meos traxit petulans audacia sensus. *Cl.* Fortisque fugacibus esto, Inquit, in audaces non est audacia tuta. *O.* Sint licet egregie vires; non astra lacessas, Nec superos tentesque Jovem detrudere Olympo, terræ progenies. *Sauv.*

AUDACITER, Audenter, & Audacter. *ADV.* *Hardiment.* SYN. Generose, fortiter, intrepidè, fortè animo. SYN. Audacter blandiri, defendere. *O.* Dicere, exultare. *Cic.* Loqui, monere. *Ter.* Prorumpere. *Caf.*

AUDAX, acis. *Hardi, entreprenant, resolu.* SYN. Infractus, acer, impavidus, fortis, interritus, imperterritus, invictus, temerarius, inconfusus, audens, fidens, confidens, securus, præceps, animosus, incautus, indomitus. F. dens animi. *V.* Timoris expers. Timore carens. Timore nescius. Animæ, vitæ prodigius. Mortis, fati securus. SYN. Audax animi. *Cl.* Ingenii. *St.* Viribus. *V.* Audax ad facinus. *Cic.* PAR. Adversum fidens fer pectus in hostem. *V.* Nam quis te juvenum confidentissime, &c. *V.* Maner imperterritus ille Hostem magnanimum opperens, & mole sua stat. *V.* Non sum tam temerarius nec audax. *M.* Furit audacissimus omni De numero Lycabas. *O.* Nihil est audacius illis (mulieribus) deprensus: iram atque animos à crimine sumunt. *J.* Audacem fecerat ipse timor. *O.* Quippe ipsa metus exolverat audax Turba suos. *L.* Spectatum fortibus ausis. *Si.* Audax animis spartana juvenus. *S.* Quique pedum cursu valer, & qui viribus audax. *V.* Audacem faciebat amor. *O.* Fortes fortuna adjuvat. *Ter.* Audacibus annue ceptis. *V.* Unus per medios audendi pronior ense profilit. *Cl.* Quomodo moriture ruis? Majoraque viribus audes. *V.* Audax omnia perpeti Gens humana ruit per vetitum nefas. *H.* Quæ generosius Perire quærens, nec muliebriter Expavit ensefem.... Ausa & jacentem visere regiam, Vultu sereno fortis. *H.* Ausus in aciem. *Tac.*

AUDENS, entis. *Qui ose, qui ne craint pas.* PHR. Audentes fortuna juvat. *V.* Tu ne cede malis sed

contra audentior ito. *V.* Audentes facit amissæ spes lapsa salutis. *V. da.* Scilicet audendum est : audentes dexter Apollo Et Musæ faciles & futor ipse juvat : Si nimium Phœnides ventos timuisset & undas, Vellera Phryxæ non retulisset Ovis. Dædalus æterno clausurus carcere vitam, Credere se cælo ni foret ausus, erat. *Hæsch.*

AUDEO, es, ausus sum, erē. *Osir, ne pas craindre de faire.* SYN. Cōfidō, f. dō, nōn dubitō. SYNT. Audere aciem, periculum. *Sant.* Facinus *Liv.* Audere licentiū. *Quin.* Rebus secundis longiās aufuri. *Tac.* Nil ultra fremitum & minas ausus. *Tac.* PHR. Aude hospes contemnere opes. *V.* Sapere aude. *H.* Audendum dextrā; nunc ipsa vocat res. *V.* Audetque viris concurrere virgo. *V.* Nam spirat tragicum satis, & feliciter audet. *H.* Majoraque viribus audent. *V.* Laudarer, si scelus ausa forem. *O.* Et nihil est quod non effreno captus amore Ausit. Quos ubi confertos audere in prælia vidi. *V.* Audeo, & Æneadum promitto occurrere tuum. *V.* Audebit minū anxius tremensque. *M.* Adde moram sceleris, & metire quod audeas. *S.* Pro vitā maiora audere probavi. *V.* Fœdus hoc aliquid quandoque audebis amictu. *J.* Audendum est, fortes adjuvat ipse Deus. *T.* Author ego audendi. *V.* Quidlibet audendi potestas. *H.* Audendum puer, atque invicto pectore agendum. *V. da.* An satis Acrisio est animi contemnere vanum Numen. *O.* Ausutos grandia. *O.*

AUDIENTIA, æ. f. *Audience, silence.* Audientiam sibi facit senis oratio diferta. *Cic.* (Vide AUDIRE.)

AUDIŌ, Is, Ivi, itum, itē. *Osir, écouter, entendre.* SYN. Exaudīŏ, auscultō, attendō. Aurē accipīŏ, capiŏ, percipīŏ, haurīŏ. Aurēs dō, cōmmodō. S. Accōmmodō. *Quin.* Admōvō. *Cic.* Advērtō. *Pr.* SYNT. Audire aliquem. *Cic.* Audire parum auribus. *C.* Audire liquidius. *Pl.* Audiri latius. *Tac.* Audire aliquem de aliquā re. *Ter.* Audivi dicere. *Var.* Dicit. *Cic.* An tu me ex hoc audieris. *Pla.* Audire bene, male. *Cic.* Pro famam habere. Audire dolos, crimina. *V. i.* cognoscere, judicare.

AUDIRĒ Strēpitum. PHR. Cognoscit strepitus me veniente pedum. *O.* Quis fremitus aures flebilis pepulit meas. *S.* Maternas impulsit aures. *Luctus* Aristaci. *V.* Gemitus lacrymabilis imo. *Auditor* tumulto. *V.* Securasque fragor concussit Cæsaris aures. *L.* Nullas tuba verberet aures. *L.* Missumque capiat aure subjectā sonum. *S.* Et patet ad querulos auris aperta sonos. *Sant.* Stabulo frānos audire sonantes. *V.* accipiens sonitum saxi de vertice pastor. *V.* Subito cum creber ad aures Visus adesse pedum sonitus. *V.* Pulsataque saxa Audimus longē, fractasque ad littora voces. *V.* Attulit hunc illi cæcis terroribus aura Commistum clamorem; arctasque impulsit aures Confusæ sonus urbis, & illætabile murmur. *V.* Explorat ventos atque auribus aëra capiat. *V.* Constitit Æneas strepitumque exterritus hausit. *V.* Audit Equos, audit strepitus, & signa sequentū. *V.*

AUDIRĒ [pro auditione accipere.] *Osir, dire.* PHR. Audivi hæc de parente meo. *Cic.* Si vestras fortè per auras Trojæ nomen iit. *V.* Contigerat nostras infamia temporis aures. *O.* Hic incredibilis rerum fama occupat aures. *V.* Quod facinus aures pepulit. *S.* Quod scelus ut pavidas miseræ mihi contigit au-

res. *O.* Audieras & fama fuit. *V.* Vulgi quæ vox ut venit ad aures. *V.* Audiam, & hæc manes veniet mihi fama sub imos. *V.* Murmura sermonum fide nutricis ad aures Pervenisse ferunt. *O.* Non ut rere meas effugit nuntius aures. *V.* Gravior ne nuntius aures vulneret. *V.*

AUDIRĒ loquētem. *Ecounter.* PHR. Cur mea dicta negas duras dimittere ad aures. *V.* Eloquere, voces aure non timidā hauriam. *S.* Auribus auscultat. Capiat aure sonos. *Sant.* Incipe, suspensis auribus ista bibam. *Pr.* Nostram nunc accipe mentem. *V.* Vocemque his auribus hausi. *V.* Vocibus ambignis deceptam præbuit aurem. *O.* Verba refers aures non pervenientia nostras. *O.* Vox auribus instrept. *Boët.* Nullaque vox nostras veniebat ad aures. *O.* Sensit, & ad sonitum vocis vestigia torfit. *V.* Haud secus assiduis hinc atque hinc vocibus heros Tunditur. *V.* Penetratque cavas vox omnis ad aures. *O.* Præbuerat dictis Tritonia talibus aurem; Carminaque Aënidum, justamque probaverat iram. *O.* Et veras audire & reddere voces. *V.* Ecquid ad aures perveniunt mea dicta tuas. *O.* Turba verberat aures. *L.* Bibulas populo donaveris aures. *P.*

AUDIRĒ attentē. PHR. Exactos tyrannos Densum humeris bibit aure vulgus. *H.* Iliacos iterum demens audire labores. *Exposcit,* pendetque iterum narrantis ab ore. *V.* Conticuere omnes intentique ora tenebant. *V.* Paucis, animos adhibete, docebo. *V.* His animum arrecti dictis. *V.* Quem si terferis aure diligenti. *M.* Accipite hæc animis lætasque advertite mentes. *V.* Pronasque feroc accomodat aures. *Cl.* Nisi tempore dextro, Verba per attentas non ibunt Cæsaris aures. *H.* Pendet narrantis ab ore. *V.* Tu dictis adjice mentem. Talibus Ilionei dictis defixa Latinus Obtutu tenet ora. *V.* Nos aliō mentes, aliō divisimus aures. *C.* Arrectisque auribus astant. *V.*

AUDIRĒ bēnēvōlē. *Ecounter favorablement.* PHR. Pronis accipiunt animis. *V.* Sed corda parumper Huc adverte libens; atque has bonus accipe voces. *St.* Dictis accommodat aures. Affatus non molliū audit amicos. Aut voces ulla tractabilis audit. *V.* AUDIRĒ. *Apprendre, concevoir.* PHR. Simul hæc animo hausi. *V.* Signa tibi dicam, tu condita mente teneto. *V.* Barbaricos docili concipit aure sonos. *Cl.* Primamque (vocem) loquentis ab ore Eripuit pater. *V.* Percipe porrō Quid dubitem. *V.* Veras & percipe voces. *M. m.* Accipe nunc Danaū infidias. *V.* Sed cape dicta memor. *V.* Casus cognoscere nostros, & breviter Trojæ supremum audire laborem. *V.*

AUDIRĒ cānētem. PHR. Nec nostris præbere vacat tibi cantibus aures. *O.* Chordasque loquentes Auribus accipere. *Lr.* Quos cytharā plectroque cæs modulatus eburnâ Nauta tuos surdā respuit aure sonos. *Sant.* Canorū mulcendas natus ad aures. *O.* (Vide CANTUS.)

AUDIRĒ prēcēs. *Exaucer.* PHR. Audiit, & cæli genitor de parte sinistra Intonuit lævum. *V.* Nulli exaudita Deorum Vota. *V.* Precantem placidus audi. *O.* Audivere Lyce Dī mea vota. *H.* Accipe non durā supplicis aure preces. *St.* (Vide PRECES. *Preces audire*)

AUDIRĒ [Pro obēdirē.] *Obēir, désérer.* Si me audias. *Cic.* Nec Homero audio. *Cic. i.* assentior. Nun-

quam labère, si te audies. Cic. *i. Si facias quod faciendum iudicas.* PHR. Fertur Equis auriga, neque audit currus habenas. V. Quod si quis monitis tardas adverterit aures. Pr. Tu te dictis præbere memento. Lr. (Vide OEDIO.)

AUDIRI, *audientiam sibi facere.* Etre *oïr*, se *faire écouter.* PHR. Favete linguis carmina non prius Audita...canto. H. Nam quæ pervincere voces Evaluere sonum, referunt quem nostra theatra. H. Nam mihi conciliat gratas impensius aures Vel meritum libri, vel Stiliconis amor. Cl. Vacuas aures adhibe mihi, teque Semotum à curis. Lr. Factum mirabile ceperat aures. O. Quæ grator aurem Occupat. H.

AUDITIÖ, *önis. f. l'action d'oïr, d'écouter.* PLI. Pueri fabellam auditione ducuntur. Cic. Auditione accipere. Cic. *Par oïi-dire.* auditiones fictæ. Cic. Falsæ. Tac. *Fausse nouvelles.* Rumoribus arque auditionibus permoti. Caf.

AUDITÖR, *oris. m. Auditeur, disciple.* SYN. Audiens, discipulus. EPIH. Attentus, docilis, frequens, cupidus. PHR. Excitat auditor studium, laudatque virtus. H. Semper ego auditor tantum, nunquamne reponam. J. Si plausoris eges aulae manentis. H. *i. ad finem usque, cum demissis aulae regitur scena.*

AUDITORIÖM, *ii. n. QUIN. Auditoire.*

AUDITÖS, *üs. m. l'Oïie.* Animal solerti auditu. Pl. Gravitas auditus. PLI. *Surdité.* Nil præter auditum habeo. Cic. *Se ne le sçai que par oïi dire.* (Vide AURIS.)

AVE, *Avetë, avetö, avetë.* Bon jour, bon soir, je vous salue. SYN. Salvë. PHR. Dicurris tota vagus urbe; nec ulla cathedra est, Cui non mane feras irrequietus ave. M. Atque in perpetuum frater ave atque vale. C. Marcus avere jubet. M. Mane tibi pro me dicat avere liber. M. Salve; reque bona Jupiter aucter ope. M. Suppliciter, dominæ nomine, dicat ave. O. Mittit, quam mallet ferre salutem. O. (Vide SALUTO.)

AVEHÖ, *is, vëxi, vëctum, èrë.* [è loco ad locum vehere.] Emmener, emporter. SYN. vëhō, dëvëhō, äddücō, expörtō, ämövëō. PHR. Avexit tremebundus Equo. Cl. Te pater à patriâ avehit. Pla. Creditis avectos hostes. V. Avectus è prælio. Pl. Avectus in urbes finitimas. Pl.

AVELLÄ, *æ. f. oppidum Campaniæ à quo* AVELLÄNÄ *nux. PLI. Noisette.* PHR. Et pauper sulcis cerealis avella. Sil.

AVELLÖ, *is, avëlli, & avüllü, avüllüm, èrë.* Arracher, separer avec force. Ter. PHR. Fatale aggressi sacrato avellere templo Palladium. V. Finibus extorris complexu avulsus Iuli. V. (Vide EVELLO.)

AVENÄ, *æ. f. Cic. [Frumenti genus.] Avoine.* EPIH. Spicëä, cërëälis, &c. (Vide SEGES.) PHR. Et levis obfesso stabat avena solo. O. AVENÄ stërilis. Coquis. EPIH. Vanä, stërilis, infest. PHR. Grandia sæpe quibus mandavimus hordea sulcis Infelix Lolium & steriles dominantur avenæ. V. Expectata leges vanis elusit avenis. V. Nec inertibus albet avenis messis. Calph.

AVENÄ [pro culmo & fistulâ.] Chalumeau, fait du tuyau d'avoine. PHR. Sylvestrem tenui Musam meditaris avenâ. V. Angustâ cantare licet videaris avenâ, Dum tua multorum vincat avena tubam. M.

Fistula disparibus paulatim surgit avenis. O. (Vide FISTULA.)

AVENACËÜS, *ä, üm. d'Avoine.* Avenacea farina. Pl. Ävenäriä cicada. Pl.

ÄVENIÖ, *önis. f. PLI. Avignon.* PHR. Avenione sedens Rhodani spumantis ad undam. Mam.

ÄVENTINÖS, *nī. m. Unus è septem urbis Roma montibus ita dictus vel ab Avibus è vicino Tiberi ascendentibus de quibus Virg.* Dirarum nidis domus opportuna volucrum. Vel ab Aventino Aboriginum *rege ibi sepulto ut ait.* O. Tradit Aventino, qui quo regnarat, eodem Monte jacet positus; tribuitque vocabula monti. O. Lucus Aventino suberat niger Ilicis umbrâ. O. Aventino rura pianda Remo. Pr.

ÄVEÖ, *ës, èrë.* Souhaitter avec passion. PHR. è quibus unus avet quamvis aspergere cunctos. H. Non est mihi tempus aventi Ponere signa novis præceptis. H. Urbis aventes. H. Dum abest quod avemus. Lr.

ÄVERNÖS, *nī. m. Ävernä, örüm. n. [Lacus Campaniæ prope Bajas quem, propter odorem gravissimum vaporesque sulphureos, Plutoni dicatum putabant veteres; atque hinc ad Inferos patere introitum. Spelunca alta fuit vastoque immanis hiatus Scrupea, tuta lacu nigro, nemorumque tenebris, Quam super haud ulla poterant impune volantes Tendere iter pennis; talis sese halitus, atris faucibus eructans, supera ad convexa ferebat: Unde locum Graii dixerunt nomine Aornum. V. Pro Inferis ipsis sumitur.] L'Averne.* EPIH. Grävëölens, tãrtãrëüs, ümbrösüs, ältüs, nigër, pällens, pestifer, Ächeröntëüs, pñtüs, öbfcürüs, squallens, cëcüs, dirüs, västüs, hörribilis, tëtër, inëxpñtüs, stygüs, invisüs, pällidüs, vacüüs, silëns, lügëns, tristis, ägër, immütis. SYN. Örcüs, Tãrtãrüs, Ärëbüs, Phlëgëron, Stryx, Ächerön, infëri. Ävernä änrä. Örci äditus, östia. Ditis janua, spiräculä. PHR. Facilis descensus Averni. V. Et caligantem nigrâ formidine lucum. V. Tunc & pestiferi pacatum limen Averni Innocuæ transistis aves. Cl. Huc ubi delatus Cumæam accesseris urbem, Divinosque lacus, & Averna sonantia sylvis. V. Nunc age Averna tibi quæ sunt loca cumque, lacusque Expediam. Lr. Inde ubi venere ad fauces graveolentis Averni. V. Cærusque silentis Averni. St. Pallidi fauces Averni vosque Tænari lacus. S. (Vide INFERT.)

ÄVERNÖS, *ä, üm. & Ävernälis älä. De l'Averne.* PHR. Hanc simul & legem Rhodopeius accipit Orpheus, Ne flectat retro sua lumina, donec Avernas Exierit valles. O Tyrrhenusque fretis immititur æstus Avernis. V. Inter Avernales haud ignotissima Nymphas. O.

ÄVERRÜNCÖ, *äs, ävi, ätüm, ärë.* Cato. [Antiquum verbum. Sarmenta amputare.] Tailler la vigne, emonder les arbres. ÄVERRÜNCÄRë. Metaph. [Dëpëllërë] éloigner, détourner. Äverrunctæ Deum iræ. Liv. ÄVERRÜNCÖS Deus. Var. [i. qui mala averteret] Un Dieu pro etleur.

ÄVERSÄBILIS, *ilë. Abominable.* SYN. Exëcrändüs, äböminändüs. PHR. Cur quibus incautum scelus averfabile cumque est. Lr.

ÄVERSÄTIÖ, *önis. f. QUIN. Averson, dédain.* (Vide ODIVM.)

AVERSÏÖ, ðñs. f. QUIN. *Détour, éloignement du sujet.*

AVERSÖR, ärls, ätüs süm, ärl. [Significationem habet à gestu, averimus enim vultum ab iis quæ execramur.] *Avier de l'honneur, de l'averfion.* SYN. Dē-tēstör, fugiö, ödi, exēcrör, äbömör. SYN. Averfari aliquem, preces alicujus. *Liv.* PHR. Afflictum non averfatus amicum. O. Averfor morum crimina; corpus amö. O. Cum fugias averferisque potentes. O. Öfficioque levem non averfatus honorem. O.

AVERSÖR, örls. m. [Qui avertit] *Qui détourne.* Averfor pecuniæ publicæ. *Cic. Qui dérobe les deniers publics.*

AVERSÖS, ä, üm. [Qui terga vertit.] *Qui tourne le dos.* PHR. Diva solo fixos oculos averfa tenebar. *V.* Hic juvenem in latebris averfum à lumine Nympha Collocat. *V.* Abstinuit tactu pater, averfufque refugit. *V.* Æneam averfum ut cedere, Turnus Credidit. *V.* Hinc metaph. ductâ significatione à gestu. AVERSÖS [pro contrario, infenso] *Contraire, ennemi, opposé.* SYN. Infensüs, inimicüs, älienüs. SYN. Averfus à suis. A Musis. *Cic.* à proposito. *Liv.* Mercaturis. *H.* Defenfioni. *Quin.* Averfos amicos componere. *H.* Reconcilier. PHR. Fractæ vires averfa Deüm mens. *V.* Nec tam averfus Equos Tyriâ sol jungit ab urbe. *V.* Talia dicentem jam dudum averfa tuetur. *V.* Scribit in averfâ Picens epigrammata chartâ; Et doler averfo quod facit illa Deo. *M.* Vos, o! mihi manes Este boni, quoniam superis averfa voluntas. *V.* Durus, & averfâ cætera mente legit.

AVERTÖ, is, vërti, vërfüm, ërë. *Détourner.* SYN. äbdücö, äbsträhö, ävöcö, rëpëllö, ämövëö, rëmövëö. SYN. T. Avertere vultum. O. Oculos. *Cic.* Equos in castra. *V.* Hostem à portis. *Caf.* à cervicibus populi. *Cic.* Avertere pestem, casum. *V.* Morbos. *H.* Flumen. *Caf.* Avertere se ab aliquo. *Pla.* Ab infamiâ. *Cic.* Avertere se in mercatum. *Pla.* Culpam in alterum. *Liv.* Avertere animum à mœrore. *Liv.* Avertere pecuniam publicam. *Cic.*

PHR. Dii talem terris avertite pestem. *V.* Ferroque averte dolorem. *V.* Dii prohibete minas, Dii talem avertite casum. *V.* Sitim avertere fluvio. *Sil.* Et cæci stimulos avertere amoris. *V.* Dictis avertere curas. *V.* Conjugis ut magicis sanos avertere sacris Experiar sensus. *V.*

AVERTËRË se. PHR. Haud tamen ictus Ulla suos spectare potest: oculosque reflectunt; Cæcæque dant sævis averfæ vulnera dextris. O. Averfa est; & castos ægide vultus Nata Jovis textit. O. Protinus averfâ vultum cervice reflecto, Ne species oculos faucier illa meos. Seque ex oculis avertit & aufert. *V.* Tum prora avertit (*Subaud. se*) & undis dat latu. *V.* Surdâque averteris aure. *St.*

AUFËRÖ, auf rs, äbstuli, äblätüm, ërrë. *Oster, emporier.* SYN. Rapiö, ëripïö, ämövëö, töllö, äbdücö, rëmövëö, fërö. SYN. T. Auferre pecuniam. *Cic.* Caput alicui. *Liv.* Vitam. O. Studium. *H.* Auditum. *Pl.* PHR. Hæc te Prima dies bello dedit, hæc eadem aufert. *V.* Abstulit hæc animas dextra. *V.* Rebus nox abstulit atra colorem. *V.* Tollite cuncta inquit, cæptosque auferte labores. *V.* Me finite, atque auferte metus. *V.* Hunc neque dira venena, nec

hosticus auferet ensis. *H.* Aufer & ipse meum pariter medicando dolorem. *T.* Auferat hic aurum, peregrinos ille lapillos. O. Nox humida cælum Abstulit. *V.* Ab ubere raptos Abstulit atra dies. *V.* Aufer ab hinc lacrymas. *Lr.* Nec leves somnos timor aut Cupido Sordidus aufert. *H.* Omnia fert ætas, animum quoque. *V.* Jam flammæ tulerint; inimicus & hauserit ensis. *V.* Turbine nigro Ferret hyems culmumque levem stipulasque volantes. *V.* Nec ablatam sequitur quæritve sororem. *V-F.* Auferor ut rapidâ concita navis aquâ. O. Quò me meus abstulit error. *V.* Conversisque fugax aufertur habenis. *V.* Pennis aufertur. *V.* Medios aufertur in hostes. *Sil.*

AUFËRRË [Pro öbtinërë.] *Obtenir.* Auferre ab aliquo opem, paucos dies. *Cic.* Auferre litem. *Pla.* Auferre iudicio. *Cic.* Per iudicium. *Ulp.* Gagner son procès. AUFËRRË [Pro nocere.] *Nuire.* Fraus æquitati aufert. *Quin.* AUFËRRË [Pro desistere.] *Cesser.* PHR. Aufer me vultu terrere. *H.* Aufer nugas. *Pla.*

AUFËDÜS, dr. m. [Apuliæ fluvius.] *L'Ofanto.* PHR. Adriacas qui verberat Aufidus undas. *L.* Longè sonantem natus ad Aufidum. *H.* Sic tauriformis volvitur Aufidus. *H.*

AUFÜGÏÖ, is, fugi, fugitüm, ërë. *S'Enfuir, s'échapper.* PHR. Aufugiunt passu non remorante dies. O. Quisquis es, assiduas aufuge blanditias. *Pr.* (Vide FUGIO.)

AUGË, es & Augëä, æ. *Mater Telephi* (Vide TELEPHUS.)

AUGËÖ, es, auxi, auctüm, ërë. *Accroître, augmenter, amplifier.* SYN. Ädäugëö, äggërö, exäggërö, ämplificö, mültiplicö, ingëminö, cümülö, Ämpliö, ädjüngö. SYN. T. Augere animos. *St.* Rem. *H.* Opes. *Cic.* Culpam. *Pl.* Pretia rerum. *Pl.* Spem, terrorem. *Caf.* Augere aliquem honore, munus verbis. *Cic.* AUGERË. N. [Pro augeri.] *Cröître.* auxit morbus, potentia. *Tac.* PHR. Augetur remis cursus euntis aquæ. O. auxerat articulos macies, genuumque tumebat Orbis. O. Vires auxit fortuna nocendi. *St.* Robur florentibus auximus annis. *Sil.* Et cereale solum pomis agrestibus augent. *V.* Si qua tuis unquam pro me pater Hytracis aris Dona tulit; si qua ipse meis venatibus auxi. *V.* At tibi succrescat proles, quæ facta parentis Augeat. *T.* Et numerum Divorum altaribus auget. *V.* Ad augendas fruges morigera. *L.* De Luna. Divitiis & honoribus auctus. O. Progenies auctura Italos. *V.*

AUGËSCÖ, is, ërë. *Cröître, devenir plus grand.* SYN. äugëör, crëscö, ädölescö, crëbescö. PHR. Augescunt aliæ gentes, aliæ minuuntur. *Lr.* Corpora lentè augescunt. *Tac.* (Vide CRESCO.)

AUGMËN, inis & Augmëntüm, ti. n. *Accroissement.* PHR. Perfectum corporis augmen. *Lr.* augmine donat. *Lr.* Et lucas minui, cum sumunt augmina noctes. *Lr.*

AUGIAS vel Augëas. Elidis rex, filius solis & Naupilames qui bubilo trium millium Boum capax Herculi repu gandum locavit: Hercules, immisso Alphee fluvio, triginta annorum finem facile eluit. Passâ mercede frustratus, Augiam peremit, ejusque filium à patre in exilium missum, quòd Herculi faveret, revocavit patris loco regnaturum. PHR. Septimus

augiæ stabulum labor egerit undis. O.

AUGÜR, ūris. m. [*Qui ex avium cantu & volatu futura prædixit. Qui sidera sentis & volucrum linguas & præpetis omina pennæ. V.*] *Augure, devin, qui prédit l'avenir, par le chant & par le vol des oiseaux.* (Vide VATES.)

AUGÜR. *Per trans.* dicitur de eo qui futura sagaci mente prævidet. Solus erat Stilico, qui desperantibus augur Sponderet meliora manu, dubiæque salutis Dux idem, vatesque fuit. *Cl.* Sed tibi jam videor Dodonâ verior augur. *Pr.*

AUGÜRĀLIS, alē. *Des augures.* **SYNT.** Augurales libri. *Cic.* Auguralia insignia. *Liv.* Auguralis vir. *Cic.* Qui Augur fuit. **AUGÜRĀTŌ**. Adv. *Liv.* [Accepto prius augurio.] *Après avoir consulté les augures.* **AUGÜRĀTŪS**, ūs. m. *Cic.* [Augurum dignitas.] *La dignité d'augure.* **AUGÜRĀTŪS**, ā, ūm. Auguratum templum. *Cic.* *Bâti après avoir consulté les augures.*

AUGŪRIUM, ī. n. & **AUGŪRĀTIŌ**, ōnis. f. *Cic.* [Vaticinium ex avium cantu, & volatu. Cur læva pars sumatur aliquando pro felici, aliquando pro tristi augurio, vide LÆVUS.] *Augure, présage, divination.* **SYN.** Auspicium, prælagium, oraculum, ōmēn, signum, vīsum. **EPITH.** Faustum, lætūm, bonūm, dextrūm, secundūm, prosperūm, optatum, sacrum. Infestūm, adversūm, fatālē, triste, mīlūm, sinistrūm, infelix, terrificūm, fātidicūm, prælagūm, vērūdicūm, vērūm, cētūm, inānē, obscurūm, dubiūm, ancēps, incertūm, cācūm, mendax, vānūm, ambigūm. **SYNT.** Augurium salutis. *Tac.* Augurium accipere. *V-F.* Dare. *V.* Constituire, agere. *Cic.* **PHR.** Sed malus interpret reram metus, omne trahebat Augurium pejore viā. *Cl.* Ni frustra augurium vani docuere parentes. *V.* Nec mihi sunt fortes, nec conscia fibra Deorum Præcinit eventus nec mihi cantus avis. *T.* Magna fides avium est, experiamur aves. *O.* Hoc mihi non Ovium fibræ, tonitrusque sinistri, Linguave servatæ pennæ dixit avis. *O.* Fatis genitus melioribus. *O.* Fato candidiore frui. *O.* Felicibus edita pennis *Auguria* *Pr.* Remis æqua favebat avis. *Pr.* Plenis Iovis omine velis. *Pr.* Dextrūmque affulgens risit Olympus. Intonuit lævum. *V.* Divis egressa secundis. *C.* Infelicibus ortus Auspiciis. *V.* Et à lævâ mœsta volavit avis. *O.* *Fatis adductus iniquis. *V.* Omina dira Saturni sacrâ me tenuisse die. *T.* Belli mala signa Cometes. *T.* Sive errore malo Trojæ monitisque sinistris. *V.* Nec nos aëriæ voce monemur avis. *O.* Augurio læti jaciunt fundamina cives. *O.* Accipit augurium Æsonides. *V-F.* Da pater augurium atque animis illabere nostris. *V.* Iratos fibra locuta deos. Quid fati provida canter avis. Plurima per volucres cælum monet: improba cornix, Sæpe cavâ è Quercu ventos prædixit & imbres, Unde suis rebus præfagia ducat arator. *Rap.*

AUGŪRŌ, ās, āvī, ārūm, ārē. & **AUGŪRŌR**, āris, ārūs sūm, ārī. *Deviner, conjecturer l'avenir par le vol, & le chant des oiseaux.* **SYN.** Prædicō, vaticinor, prælagiō, conjiciō, cānō. Futūrā āpēriō, pāndō, denūnciō. **SYNT.** Augurari ex avis volatu. *Cic.* Augurari de aliquo. *Cic.* Augurari futura, montem suam. *Cic.* Augurari conjecturâ, opinione.

Cic. Metaph. [Pro conjicere, prævidere.] *Prévoir.* **PHR.** Fulmineos solers Etruria consulat ignes; Immensumque nefas fibris exploret aruspex Quæ nova portentant superi. *Cl.* Quæ Phœbo pater omnipotens, mihi Phœbeus Apollo Prædixit, vobis furiarum ego maxima pando. *V.* Sola novum, distugue nefas, Harpya Cælæno Prodigium canit, & tristes denuntiat iras. *V.* Nec vates Helenus, cum multa horrenda moneret, Hos tibi prædixit luctus. *V.* Et cecinit mœstum devia carmen avis. *O.*

AUGŪRARI. *Metaph. Prævoir.* **PHR.** Mihi caneabant Artificis scelus; & taciti ventura videbant. *V.* Et reor, & si quid veri mens augurat, opto. *V.* Auguror his tua numina flecti. *O.* Sed quis non prima refellat Monstra Deūm, longosque sibi non auguret annos. *V-F.* Augurium ratio est, & conjectura futuri. *O.* Cum status urbis erit, qualem nunc auguror esse. *O.* Ergo in consilium maria advocat, æthera, terras, Naturamque omnem, vivitque autoribus astris Cura deūm agricola, atque animo præscita recenset, Et rerum eventus sensu prælagit acuto. *Pol.* (Vide VATICINOR.)

AUGŪSTĀ, æ. f. **TAC.** Imperatrice. (Vide REGINA.) **AUGŪSTĀ**. *Multarum urbium nomen.* **AUGŪSTĀ EMERITĀ**. In Lusitaniâ. **PLI.** Merida. **AUGŪSTĀ AUSCIORŪM**. In Galliâ. **CÆS.** Aufsch. **AUGŪSTĀ TREVIRORŪM**. In Germaniâ. **PLI.** Treves. **AUGŪSTĀ TRICASTINORŪM**. In Galliâ. **PLI.** Saint-Paul-trois-Châteaux. **AUGŪSTĀ VAGIENNORŪM**. In Italiâ. **PLI.** Saluces. **AUGŪSTĀ VEROMANDUORŪM**. In Galliâ. **PLI.** Saint-Quentin.

AUGŪSTĀLE, is. n. **Quin.** [Tabernaculum imperatoris, ducis.] *Le Pavillon, la Tente d'un Roy, ou d'un General d'armée.* **AUGŪSTĀLES LUDĪ**. *Tac.* Jeux publics consacrés à la mémoire d'Auguste.

AUGŪSTE. Adv. *Cic.* Avec pompe, magnifiquement. **AUGŪSTĒ** factum. *Cic.* i. adhibito augurio.

AUGŪSTŪS, ti. m. *Sic dictus Octavius Cæsar adoptatus ab avunculo Cajo Cæsare.* Quem (Cæsarem) Marte, togæque Præcipuum, non bella magis finita triumphis, Resque domi gesta, prosperaque gloria rerum In sidus vertere novum, stellamque comantem; Quam sua progenies: neque enim de Cæsaris actis, Ullum majus opus; quam quod pater extitit hujus. Scilicet æquoreis minus est domuisse Britannos... Et multos meruisse, aliquos egisse triumphos, Quam tantum genuisse virum, quo præside rerum Humano generi Superi favistis abunde. *O.* Quid tibi barbariem, gentesq; ab utroque jacentes Oceano numerem? quodcumque habitabile tellus Sustinet, hujus erit: pontus quoque serviet illi. Pace datâ terris, animum ad civilia verteret Jura suum, legesque feret mitissimus autor. Exemploque suo mores reget. *O.* **EPITH.** Victor, belligēs, invictus, gēnērōsus, pius, felix, fortis, mitis, potens, summus, magnus, pacificus, indomitus. **SYN.** Cæsar. **PHR.** Augustus Cæsar Divini genus. *V.* Ut Deus accedat cælo, templisque colatur Tu facies, natuque suos; qui nominis hæres Impositum feret unus onus; cæque parentis Nos in bella suos fortissimus ultor habebit. *O.* India quin Auguste tuo dat colla triumpho; Et domus intactæ te remittit Arabiæ. *Pr.* The ames dei pater atque princeps. *M.* Jupiter

Jupiter arces Temperat æthereas, & mundi regna
triformis, Terra sub Augusto: pater est, & rector
uterque. O.

AUGUSTUS mensis ita nominatus ab Octavio Cæsare, qui hoc mense consulatum inivit, triumphos egit, finemque imposuit bellis civilibus. **EPITH.** Fervens, siccus, gravis, sereñus, aridus, fervidus, torridus, spicëus, frugifer, triticëus, cereälis. **PHR.** Et augusto recitantes mense poetæ. **J.** Nomine Cæsareo quintilem Julius auget Augustus nomen Cæsareum sequitur. **Auf.** Ad Virginis astrum (quod sol hoc mense ingreditur) ardentem sol flectit Equos. Augustum menslem Leo fervidus igne perurit. **Auf.**

AUGUSTUS, ā, ūm, iōr, īsimus. *Auguste, venerabile, maj. suæux, fati.* **SYN.** Sacer, venerandus, sanctus, venerabilis, colendus. **PHR.** Sancta vocant augusta patres; augusta vocantur Tempia, sacerdotum rite dicata manu. O. Ergo quod Ausonia pater augustissimus urbis. **St.** Centum oratores augusta ad mœnia regis, Ire jubet. **V.** Gravitas augusta. O. Forma viri augustior humanâ. **Liv.**

AVIA, æ. f. *L'Aieule, la Grand-mère.* **EPITH.** An-nōsā, grāndævā, tardā, lēntā, trēmūlā, tītūbāns, dēcrēpitā, quērūlā, vētustā, lōngævā, sēnēx. **PHR.** Deque avia nihilum superest. **P.** Tranquillos aviæ cineres præstare quieri. **Auf.** (Vide **ANUS**.)

AVIARIĀ, ōrūm. n. [Memora quæ aves frequentant.] *Bocages, buissons.* **PHR.** Sanguineisq; inculca rubent aviaria baccis. **V.** **AVIARIUM**, īi. n. *Cic. Voliere.* **AVIARIUS**, īi. m. *Col.* [Qui aviario præst.] *Qui a le soin d'une voliere, ou de la volaille d'une basse-cour.* **AVIARIUS**, ā, ūm. **VAR.** *Qui concerne les Oiseaux, la volaille.*

AVIDĒ adv. **Cic.** Aves aviditē, avec passion. **PHR.** Priāmidēs Helenen avidē si spectet edentem. O. Avide prandere. **H.** Affici. **Cic.**

AVIDITAS, ātis. f. **Cic.** Aviditē de manger, grand appetit. (Vide **FAMES**.) **AVIDITAS**, **Cic.** Ardeur, passion. (Vide **CUPIDO**.)

AVIDUS, ā, ūm. *Avide, qui mange avec avidité.* **SYN.** Gulōsus, famēlicus. **SYNT.** Avidus cibi. **Ter.** Convivæ avidi. **H.** Avidus ignis, dens, Lupus. O. Avida Porca. **H.** **PHR.** Has avidæ Tygres & nobilis ira Leonum Ore foveant blando. **L.** Pascuntur Oves, avidæque Juvencæ. **V.** Avido convellere dente. O.

AVIDUS. Per trans. *Avide, qui a de l'ardeur pour quelque chose.* **SYN.** Cūpidus, ardēns, stūdiōsus, amāns, appētēns, sitiēns. **SYNT.** Avidus novitatis. **Pli.** Gloriæ. **Cic.** Belli. O. Avidi mores. **Pla.** Avidus in aliquo. **Cic.** Ad rem. **Ter.** Avidus amor. **C.** Animus. **Cic.** Avida rapina. O. Sitis. **M.** Avidæ aures. **Cic.** Videndi avidus. O. **PHR.** Non ego divitias avidus sine fine parandi Latum mutandis mercibus æquor aro. O. Avidisque amplexibus hærens. O. Quantaque vis avido gaudia corde feras. O. Latius regnes avidum domādo spiritum. **H.** Ut quamvis avido parerent arva colono. **V.** Dum licet Hesperis præceps elabere terris; Ne nova prædari cupiens & partā reponas; pastorique Lupus scelus delicta priorum Intra septa luas. **Cl.** **AVIDUS** *Transfertur etiam ad res corporeas.* **PHR.** Avidamque charybdim evicere rates. O. Sorbent avidæ præcordia flammæ. O. Exirio est avidum mare nautis. **H.** Hinc avidus stetit Vulcanus. **H.** Cuncta manus avidas fu-

gient hæredis, amico Quæ dederis animo. **H.**
AVIS, is. f. *Oiseau.* **EPITH.** Völāns, vāgā, lēvis, citā, cēlēt, vēlōx, fugāx, prāpēs, prācēps, pēr-nīx, celsā, pennātā, alātā, pennigērā, aligērā, pennipōtēns, plūmigērā, nūbivāgā, ætiā, concitā, rāpidā, sublīmīs, fugitīvā, cristatā, devīā. Cānōrā, strēpēns, lōquāx, argūtā, garrulū, quērūlā, strēpitāns, rēsōnāns, blāndisonā, multisōnā. Dūlcis, lētā, blāndā, plācidā, cīcūr. Picti, multicolōr. Flebilis, tristis, mœstā, āgrēstis, sylvestris, timidā, altilis. **SYN.** Volūcris, alēs.

AVES. **SYN.** Avium, alituum genus, grex, gens, turba, exercitus, alituum pennata cohors, veris alumna cohors. **Sant.** Alituum suspensa cohors. **St.** **PHR.** Aut variam plumæ verticolaris avem. **St.** Intractæ fueratis aves, solatia ruris, Assuetum sylvis inno-cuumque genus, Quæ facitis nidos, & plumis ova foveris, Et facili dulces editis ore sonos. O. Quā multa in silvis avium se millia condunt. **V.** Urgeri volucrum raucarum ad littora nubem. **V.** Aves queis nobile fandi Jus natura dedit. **St.**

AVIUM plūmæ. **PHR.** Pictis dum circumlustrat alis. **Sant.** Quam pulchellus erat, nitidis dum tingitur undis, Et scabit unguiculo molle fricante caput; Depectitque leves plano super æquore plumas; Ne qua suo excedens ordine turpis eat. **Sant.** Quem non gemmata volucris Vincerit aspectu. **St.** (Vide **ALA**.)

AVIUM cāntūs. **PHR.** Pendet summo stridula ramo, Pennasque novo tradere soli Gestit querulos inter nidos Thracia pellex: turbaque circum Confusa sonat murmure mixto, Testata diem. **S.** Hinc ille avium concentus in agris. **V.** Avia tum resonant avibus virgulta canoris. **V.** Æthera mulcebant cantu, lucoque volabant. **V.** Et ovantes gutture Corvi. **V.** Nec gemere aëriā cessabit Turtur ab Ulmo. **V.** Nequicquam seros exercet Noctua cantus. **V.** Tum liquidas Corvi presso ter gutture voces Aut quater ingeminant. **V.** Longa canoros Dant per colla modos (Cygni.) Sonat amnis & Asia longè pulsa palus. **V.** Littoraque Alcyonem resonant, & Acanthida dumi. **V.** Nunc Sturnos inopes fringillarumque querelas Audit; & arguto Passere vernat ager. **M.** Indocilique loquax gutture vernat avis. O. Et tactæ rore querentur aves. O. Et repidum volucres concentibus aëra mulcent. O. Qualis natum Daulias ales Solet Ismariā flere sub umbrā. **S.** Sola in vacuo nemore, & Tenui ramo pendens querulo Gutture fundit murmur. **S.** Nec querulas cessant tenerum tinnire volucres. Carmina jam moriens canit exequilia Cygnus. O. Cunctæ floridulis montibus æmulus Pertentare modos; & foliis aves Inter vos hilari ludite pennulā. **Nomes.** Et volucres nullā dulcius arte canunt. **Pr.** Multaque cantantes umbra tegebat aves. **Pr.** Dulce queruntur aves. **St.** Sed nec Olorinos audet Pandionis ales Parva referre sonos. **L.** Aëra per vacuum liquidis loca vocibus opplent. **Lr.** Verno nobile carmen Ramo cantat tristis Aedon, Ityn in varios modulata sonos. **S.** Totumque canorā voce nemus loquitur. **Manil.** Diem cantu salutant. O. Passimque vagantes Dulce sonant tenui gutture carmen aves. Et liquidum tremulo fundit ab ore melos, Audit aves vario voces insectere cantu. Frondiferaeque novis avibus

canere undique sylvas. *Lr.* Fleſcitque facillima vo-
cem. *Saut.* Mille poteſt unus discrimina reddere vo-
cum. *Saut.* At non loquaces interim nidi tacent...
ſed aut maritis turtur in ramis gemit; Et ſaxa rum-
pit queſtibus; Aut læta latè cantibus mulcet loca
Famoſa pellex Thraciæ; Sylviſque coram plorat,
& crudelibus Accuſat agris terea. Quæcumque
mœſtæ vocibus dicunt aves, Reſponder argutum
nemus. *Sarb.* Sua teſta volucres Concelebrant;
mulcentque vagis loca ſola querelis. It peſtore cre-
ber Sibilus, atque aurem ſtridore laceſcit acuto.
Com.

AVIUM volātūs. *PHR.* Altum nidis petiere relictis.
V. Aëriæ fugere Grues. *V.* Cepit volucres agitabilis
aër. *O.* In mare laſſatis volucris vaga decidit alis.
O. Quam ſuper haud ullæ poterant impune volantes
Tendere iter pennis. *V.* Magnas domini cum divitis
zædes Pervolat, & pennis alta atria luſtrat Hirundo,
Pabula parva legens, nidifque loquacibus eſcas. *V.*
Ut terras ordine longo Aut capere, aut captas jam
deſpectare videntur. *V.* Ramo leviter infidens huc
illuc ſeſe incerta jactat. Subitæque volantes Nube
diem fuſcant, veneris tutela, columbæ. *Pol.* (Vide
VÖLÖ, AS.)

AVIUM nidī. *PHR.* (Vide NIDUS, NIDIFICO.)

AVIS pullōs educāns. **AVIUM** pulli. *PHR.* Velut ales
ab alto Quæ teneram prolem producit in aëra nido.
O. Affidens implumbis pullis avis. *H.* Juvat imbric-
bus actis progeniem parvam dulceſque revifere ni-
dos. *V.* Amiſſos queritur ſœtus, quos durus arator
Obſervans nido implumes detraxit. *V.* Sic æſtuet
ales Quæ teneros humili ſœtus, commiſerat Orno
Allatura cibos. *Cl.* Qualis adhuc brevibus quæ vix
bene fidere pennis Cœpit avis; matrem primò, ni-
doſque loquaces Circumit, & crebrum patulâ ſu-
per arbore ſidit. Colligit inde animos ſenſum, &
vicina volatu Stagna legit, terrasque capit, ca-
ptæque relinquit; Laſcivitque fugâ: tandem & ſu-
blimia tranat Nubila, & iraris audens ſe credere
ventis, In ſpatia excurrit, juſtiſque eremigat alis.
Pol. Quæque terebrato pullos excluditis ovo. *Saut.*
Cum primùm è patulo ſoboles excluditur ovo, Et
teneram veſtit plumula nata cutem: Protinus exul-
tat; nidique perofa reporem, Tentat in aërias ſe
dare poſſe vias. *Saut.* Avis cum ſedula natos In-
vitat, tenditque volatu educere in auras, Ipſa ſu-
pervolitat nidum alludentibus alis, Paulatimque
levi ſe tollit in aëra lapſu. *Vida.*

AVIS ciciur. *PHR.* Quid quod abire domo docilis,
ruſſumque reverti Sueverat ad proprios, nocte ju-
bente, lares. *Saut.* Hunc ego nutrieram dum vix la-
nugine rectus, Involutis nido pipilat ille ſuo: ille
levi ſaltu doctus; trepidantibus alis, Sæpius in
noſtros involitare ſinus. Pileolumque agilis fa-
liente ſubire volatu, Dum patulam nudo vertice
monſtro viam. Aſſuetus me pone ſequi, me noſſe
vocantem, Ut ſequitur dominam fida catella
ſuam. Scanſilibus digitis ſolers levioſe volatu Sæ-
pe per æternas ire redire manus. *Saut.* Si quando
ſolitas vacuus, non traderet eſcas Alveus, aut ſo-
litas parvus aqualis aquas: Hic modò pes, modò
penna jocans, modò raſile roſtrum Officii altrici-
cem cominonere manu. *Saut.* Condita quæ texto
vimine mœret avis... cantus obest... quæque ſunt

multis; eſt mihi lingua malo.

AVES rapaces. *Oiſſaux de proie.* *PHR.* Ut fugiunt
Aquilam pennâ trepidante Columbæ. *O.* Ut ſolet
Accipiter trepidas urgere Columbæ. *G.* Suſtulit alta
petens pedibus Jovis armiger uncis. *V.* Non aliter
quàm cum pedibus prædator aduncis Depoſuit nido
Leporem Jovis ales ab alto. *O.* Utque Columba
ſuo maſe factis ſanguine plumis Horret adhuc,
avidosque timeret, quibus hæſerat, unguis. *O.* Non ſe-
rus Accipiter, non armiger ipſe tonantis. *Cl.* Volan-
tum prædatrix turba. In reliquis ſævire fera turba
volucres. Utque volans altè raptum cum ſulva Dra-
conem Fert Aquila implicuitque pedes, atque un-
guibus hæſit... illa haud minùs urget adunco Luc-
tantem roſtro, ſimul æthera verberat alis. *V.* Æthe-
reâ quos lapſa plagâ Jovis ales aperto Turbabat
cælo. *V.* Draconem Occupat adverſum; neu ſæva
retorqueat ora Squamigeris avidos figit cervici-
bus unguis. *O.* Venatrix prædam roſtro meditatatur
adunco. *O.*

AVES venārī. *PHR.* (Vide AUCEPS, AUCUPOR.)

AVITUS, ā, ūm. *Qui concerne nos ancêtres.* *SYN.* An-
tiqūus, vêtus, priſcus, patrius, paternus. *SYNT.*
Avita bona. *Cic.* Avitus tumulus. *O.* Avitum vinum.
O. Du vin vieux. Avita libertas. *Tac.* *PHR.* Et avi-
tæ laudis honores. *O.* Avito ſanguine nobilis. *Pr.*
Nec avitas præterit umbras. *O.* Solio medius con-
ſedit avito. *V.* Et ſtabula aſpectans regnis exceſſit
avitis. *V.*

AVIUS, ā, ūm. [per quod iri non poteſt.] *Inacceſſi-
ble, ou l'on ne peut at order.* *SYN.* Inviſus, inhôſpi-
tæus, inaccēſſus, devius, impervius, remōtus, ſe-
crētus, diſſitus, difficilis. *SYNT.* Avia nemora.
Lr. Nubila. *Cl.* Saxa. *Sil.* Avii montes. *H.* *PHR.*
Avia tum reſonant avibus virgulta canoris. *V.* Hic
tibi tot caſus horrenda tot avia menſi Cernimus.
V-F. Per rupes ſcopuloſque, adituque carentia ſaxa
Quæque eſt difficilis quæque eſt via nulla ſequuntur.
O. Mirantemque novas ignota per avia valles, In-
certum via fert ſalebroſa... qua ſit ſibi neſcit eua-
dum. Nemora avia matres Inſultant thyaiſis. *V.*
Aditumque per avia querit. *V.* Invia luſtrat. *V.* Poſt-
quam altos ventum in montes atque invia luſtra.
V. (Vide INVIVS.)

AVIUS metaph. *Qui s'égare.* Avius à verâ longè ratio-
ne recedit. *Lr.* Avius errat animus. *Lr.*

AULĀ, æ. f. [Idem quod atrium.] *Sal.* *PHR.* Si quis
mihi parvulus aulâ luderet Æneas. *V.* Aulæ in me-
dio libabant pocula Bacchi. *V.* *Per tranſl. de alvea-
rio dixit Virg.* Aulæque & cerea regna reſigunt.
Apes V.

AULĀ [vulgò regiam ſignificat.] *La Cour, le Palais
des Princes.* *EPITH.* Rēgālīs, rēgiā, augūſtā, ſu-
pērbā, divēs, ſplēndidā, opulētiā, illūſtrīs, Altā.
Inſidā, ſanctī, vērērābilis, āmplā. *SYN.* Rēgiā,
cūrtiā, palāciūm. *PHR.* Inſidā præceps prorumpit
ab aulâ. *V-F.* Non tu ſceptra regali potens Geſta-
bis aulâ. *S.* Fraus ſublīmi regnat in aulâ. *S.* Sacraſ-
que fores prædivitis aulæ Intrat. *Cl.* Jure paluda-
tæ jam curia militat aulæ. *Cl.* Stamine ſavorum cla-
ram ſubrepiſit in aulam. *Cl.* Deſerit altam Jupiter
aulam. *S.* Admītas tumidam brevemque charram
Intra limina ſanctioris aulæ. *M.* Splēndidaque Atta-
licas regia vincit opes. Illa ſe jactet in aulâ Æo-

lus. *V.* Dulcibus illitum venenis aulae nitorem. *Sarb.* Unda quidem refluo sine fine reciprocatur aestu; Sed magis æquoreis fluctuat aula fretis. *Saut.* Me dum revocat fortunæ ingratus ad aulam impetus.

AB AULA ALIENUS. *Qui fuit la Cour.* *PHR.* Stet quicumque volet potens Aula culmine lubrico: Me dulcis saturat quies. Obscuro positus loco Dulci perfruat otio: Nullis nota Quiritibus. Ætas per tacitum fluat; Sic cum transierint mei Nullo cum strepitu dies, Plebeius moriar senex. Illi mors gravis incubat, Qui notus nimis omnibus, Ignotus moritur sibi. *S.* Exeat aula Qui vult esse pius; virtus & summa potestas Non cocunt. *L.* oderat hic urbes nitidaque remotus ab aula, &c. *O.*

AULÆA, ōrūm. n. [Ornamenta quibus parietes & aulae principum teguntur.] *Tapis, tapisserie.* *EPITH.* Picta, purpurea, pendula, pendentiā, superba, aurata, pretiosa, magnifica, insignia, picturata. Attalica Babilonica, barbarica, Libyca, Aegyptia, Tyria, Sidonia, Phrygia. *SYN.* Tapes, tapetum, tapetium. *PHR.* Purpurea intexti tollant aulae Britannii. *V.* Aulæis jam se regina superbis Aureā composuit spondā, mediisque locavit. *V.* Nobilis aulæis porticus Attalicis. *Pr.* Interea suspensa graves aulae ruinas In patinam fecere trahentia pulveris attri, &c. *H.* Nitidos velant aulae penates. *Mant.* Et gravia argento referunt simulachra tapetes. Instratos ostro alipedes pictisque tapetis. *V.* Aulae spirantia signis. Artifici perfecta manu. *Acu* barbarica laborata.

AULERCI, ōrūm. *Gef.* [Populi Galliae Lugdunen-sis.] *Peuples du Maine, d'Evreux, & du Perche.*

AULETES, tē, & Aulēdūs. dī. *Cic.* [Tibicen.] *Un joueur de flûte.* (Vide *TIBICEN. TIBIA.*)

AULICUS, ā, ūm. *De la Cour.* Apparatus aulicus. *Sue.*

AULICUS, cī. m. *Sue.* *Un courtisan.* *PHR.* Vive tibi & longè nomina magna fuge: Nam quamquam soli possunt prodesse potentes, Non profunt, potius plurimum obesse solent. *O.* Ille superbos aditus regum, durasque fores expers somni colit. *S.* Nemo suos (hæc est aulae natura potentis) Sed domini mores Cæsarianus habet. *M.* Illum adeo à tenetis regum in peneralibus altis Educere voluit, summisque affuere rebus, Mollis adhuc tenero cum vix pubesceret ævo. *Vila.* Discursisque auceps laqueata palatia circum: Nam res est terribi plena laboris honor. Magnificā quicumque tumens versaris in aula. *Sau.*

AULIS, is, vel idis. f. [Bæotiae portus quod convenere Græcorum naves Trojam ituræ.] *L'Aulide, port de Beotie.* *PHR.* Non ego cum Danaïs Trojanam excindere gentem Aulide juravi. *V.* Nec dilata foret vindicta, nisi æquora sævi Invia fecissent venti; Bæotique tellus Aulide piscosā puppes tenuisset ituras. *O.* Aulidaque Euboicam complerunt mille carinæ. *O.* Prima rates Danaas Ecathæa congregat Aulis. *S.*

AULON, ōnis. *Mons Calabria, vini ferax.* *PHR.* Nobilis & lanis, & felix vitibus Aulon Det pretiosa tibi vellera, vina mihi. *M.* Et amicus Aulon Fertilis Baccho nimum falernis Invidet uvis. *H.*

AVOCATIO, ōnis. f. & Avocamentum, tī. n. *Relâche, recreation; divertissement, distraction.*

AVOCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Retrahere.] *Divertere, détourner.* *SYN.* Avērtō, abducō, deterrēō, absterreō, abstrahō, amovēō, revocō, distrāhō. *SYNT.* Avocare à religione, à peccatis. *Cic.* Avocare milites à signis. *Pl.* A rebus occultis, avocavit philosophiam, & ad vitam communem adduxit. *Cic.* *PHR.* Quod non cura poli cælique volubilis unquam Avocat. *L.* Sed nisi fortè tuas melior sonus avocet aures. *Caiph.* **AVOLŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. *S'envoler, disparaître.* *SYN.* Evolō, evadō, aufugio, fugio, auferor, abeo. *PHR.* Rapido citus avolat impete miles. *Sil.* At juvenis vicisse dolo ratus avolat. *V.* Fluit voluptas corporis & prona avolat. *Cic.* (Vide *VOLO, vel FUGIO.*)

AURĀ, ā. f. [Lenis ventorum flatus, & spiritus dulcior, ut zephyri.] *Un petit vent doux.* *SYN.* Flāmēn, flātūs. *EPITH.* Dulcis, jucundā, modica, tenera, levis, repens, facilis, lenis, vernā, spirans, mitis, blanda, mollis, suavis, grata, placida, optata, fecunda, lubricis, mobilis, æstiva, amena, æthera, genitalis, lenē spirans, genitabilis, stridula, fluida, mutabilis, tenuis, volucris, diffusa. *PHR.* Placidique repentibus auris Mulcebant zephyri natos sine semine flores. *O.* Modica non multo fortior aurā Ventus adest. *J.* Roriferā mulcens aurā zephyrus vernas evocat herbas. *S.* Æquata spirant auræ. *V.* Genitabilis aura favoni. *Lr.* Æquor stringitur aurā. *O.* Lenibus impulsæ zephyris, auræque salubri. Lenius aspirans aura secunda venit. *C.* Vernæque incertior aurā. *O.* Cunctis undamque auramque patentem. *V.* Flabris levis aura loquacibus umbras Ventilat alludens foliis. *Rua.* Et toto placidum dat Iapyga ludere cælo. *Ruc.* Nullus puppim spiritus cæli juvat. Hic resonat blando tibi Pinus amata susurro, Hic vaga coniferis infibilat aura Cupressis. *Pol.* Mihi plaudite valles; Carrula vicinis perstrepat aura jugis. *Sann.*

AURĀ refrigerari. *PHR.* Tunicisque fluentibus auras Excipit. *O.* At illi Dulcis compositis spiravit crinibus aura. *V.* Et levis impulsos retrō dabat aura capillos. *O.* Ubi gratior aura Leniat, & rabiem Canis & momenta Leonis. *H.* Spirabilis aëris haustu Liberiore frui. Frigidulas tunicis undantibus excipit auras, Quas afflat pulsa nocte revecta dies. *Saut.* Aura veni cohibequi meos afflatibus ignes Inque calescentes algida serpe sinus. *Saut.* Aura petebatur medio mihi lenis in æstu: Auram expectabam, requies erat illa laboris. *Aura* [Recordor enim.] Venias, cantare solebam, Meque juves, intresque sinus gratissima nostros Utque facis, relevare velis, quibus utimur, æstus. *O.*

AURĀ. [Pro vento.] *Veni.* *PHR.* Lenis alit flammas, grandior aura necat. *O.* Aura dabit cursum, tu modo solve ratem. *O.* Et auræ Vela vocant. *V.* Cæli violentior aura. *O.* Parce precor, facilemque move moderantius auram. *O.* (Vide *VENTUS.*) **AURĀ.** [Pro aere.] *L'air.* *PHR.* Alii taurinis foliibus auras Accipiunt redduntque. *V.* Auras ore trahit. *O.* Crebras redducunt naribus auras. *Lr.* Vitantur odoribus auræ. *O.* Auræ vitales carpere. *V.* (Vide *AER.*)

AURĀ. [Pro splendore.] *Eclat.* m. *PHR.* Discolor unde auri per ramos aura refulgit. *V.* **AURĀ.** *METAPH.* [Pro favore.] *Faveur.* Auræ popularis ho-

mo. *Liv.* Fallax aura. *H.* Aura honoris, rumoris. *Cic.* *PHR.* Quem juxta sequitur jactantior Ancus Nunc quoque jam nimium gaudens popularibus auris. *V.*

AURARĪĀ, æ. f. *Tac.* [Aurifodina.] *Mine d'or.* (Vide *FODINA*.)

AURARĪŪS, ā, ūm. *Plā.* [Quod ad aurum pertinet] *Qui concerne l'or.*

AURATĀ, æ. f. *Plī.* [Piscis aurei coloris.] *Dorade.* *PHR.* Non omnis laudem pretiumque aurata meretur; Sed cui solus erit concha Lucrina cibus. *M.*

AURATURĀ, æ. f. *QUIN.* *Dorure.*

AURATŪS, ā, ūm. [Auro vestitus.] *Convert d'or.* *SYN.* Aurō illitūs, illūsūs, pēfūsūs, tēctūs, ōbdūtūs, ārdēns, fūlgēns, mēcāns, rādīāns, flāvūs, rūtīlūs, clārūs, dēcōrūs, īnsīgnīs, cōspīcūūs, spēctābīlīs, cīrcūmdātūs. *SYNT.* Aurata tecta. *Cic.* *Cass.* *St.* Monilia. *O.* Auratus currus. *Cic.* *Imber.* *Cl.* Miles. *Liv.* *PHR.* Candidus auratis aperit cum cornibus annum Taurus. *V.* Aurato fulgebat Apolline puppis. *V.* Septem circumspice montes, Qui solis radios auri fulgore lacescunt. *Cl.* Ne qua sub ærato mendosum tinniat auro. *P.*

AURĒŪS, ēī. m. *Plī.* [Subaud. nummus.] & **AURĒŪLŪS**, i. dim. *Monoie d'or.* *PHR.* Aureolos ultro quatuor ipsa petit. *M.* Qui crepat aureolos. *M.*

AURĒŪS, ā, ūm. *D'or.* *SYNT.* Ducentos Philippos attulimus aureos. *Pla.* Aurea bulla. *Pla.* Munera. *T.* Sponda. *V.* *SYN.* Aurō factūs, pēfēctūs, grāvīs, rīgēns, sōlīdūs, flāvūs. *PHR.* Aureus axis erat, temo aureus, aurea summæ Curvatura rota. *O.*

AURĒŪS. [Auro concolor.] *De coul. ur d'or.* *PHR.* Nox aurea cingitur astris. *V-F.* Aurea cæsaries ollis, atque aurea vestis. *V.* Lucentes auro tunicas. *St.* Alter erit maculis auro squalentibus ardens, Et antilis clarus squammis. *V.* Flaventes auro spicæ. *O.* Ardentes auro, & paribus lita corpora guttis. *V.* Arboreæ frondes auro radiante nitentes. *O.* **AUREA** mala. *V.* *Orange.* *Citron.* (Vide *MALUS*, *Malus Aurea.* *CITRUS.*)

AURĒŪS, & **AURĒŪLŪS**. [Pro pretioso & optatissimo.] *Precieux, rare, excellent.* *SYNT.* Aurea dicta. *Tr.* Aureolus libellus. *Cic.* Aureoli pedes. *C.* Aurei mores. *H.* Aurea mediocritas. *H.* Aurea ætas. *O.* Aurea nunc verè sunt sæcula; plurimus auro Venit honos: Auro conciliatur amor. *Pr.* *Ætatis aurea descriptiones.* (Vide *ÆTAS.* *Ætas aurea.*)

AURĪCHALCŪM, cī. n. *Plī.* [Metallum ab aureo colore dictum.] *Auripeau, sorte de laiton.*

AURĪCŪLĀRĪS, m. f. *ārē. n.* & **AURĪCŪLĀRĪŪS**, ā, ūm. *De l'oreille.* Auricularius digitus. *Cel.* [Quo aures mundantur.] *Le petit doigt.* Auricularis verminario. *Cel.* *Démangeaison qu'on sent dans l'oreille.* Auricularium specillum. *Cel.* *Cure-oreille.*

AURĪCŌMŪS, ā, ūm. [Auream comam habens.] *Qui a les cheveux d'un blond doré.* Auricomus sol. *V-F.* *Batavus.* *Sil.* Auricomos decerpserit arbore factus. *V.* *METAPH.*

AURĪFER. & **AURĪGER**, ā, ūm. *Qui porte, qui producit de l'or.* *SYNT.* Aurifera terra. *M.* *Arva.* *Sil.* *Aqua.* *O.* Aurifer amnis Tagus. *C.* Fons Pactoli. *Cl.* *PHR.* Paller arenis auriferis Tagus. *Sil.* Atque auro turbidus Hermus. *V.* Multa flavus arenā. *V.* Turbidus, & torquens flaventes. *Ister.* arenas. *V.*

Quidquid ab auriferis ejectat Iberia fossis. *St.* *Aurea* dona vomens, si quis tellure revulsa Sollicitis fodiens rimatur callibus aurum quantum stagna Tagi rudibus stillantia venis effluxere decus... quantas Despumat rutilas dives Pactolus arenas. *Cl.* Quidquid fodit Iber, quidquid Tagus extulit auri Quod legit dives summis Arimaspus arenis. *L.* Nec me regna juyent, nec Lydius aurifer amnis. *T.* Nec magis optaris, quas Lydius amnis arenas, Quas voluit flavi Lympha superba Tagi. *Samm.*

AURĪFĒRĀ, Arbōr. *Cic.* Auriferum nemus. *Plī.* [Ab aureo colore.] *Citronier.* (Vide *CITRUS.* *MALUM AUREUM.*)

AURĪFĒX, icis. m. *Cic.* *Orfevre.*

AURĪFŌDINĀ, æ. f. *Plī.* *Mine d'or.* (Vide *FODINĀ.*)

AURĪFOR, ūris. m. *Plā.* [Qui furatur aurum.] *Voleur.*

AURIGĀ, æ. f. [Qui currum regit.] *Cocher.* *SYN.* Rector Equum. *O.* *EPITH.* Strēnūūs, ācētētūs, cēlēr, vēlōx, cītūs, pōpētūs, pērītūs, sōllīcītūs, dōcīlīs, īndōcīlīs, clāmōfūs, fortīs, strēnūūs, īmpīgēr. *PHR.* Equorum agitator. *V.* Colligit amentes & adhuc terrore paventes: Phœbus Equos, stimuloque dolens, & verberare sœvit. *O.* Sed istum timeo, sellā qui primā sedens Jugum flagello temperat lento meum. *Ph.* Illi instant verberare torto Et proni dant lora; volat vi fervidus axis; Jamque humiles, jamque elati, sublime videntur Aera per vacuum ferri, atque assurgere in auras. *V.* Hic situs est Phaeton currus auriga paterni. *O.* Magnum qui Piscibus æquor, Et juncto bipedum cursu metitur Equorum. *V.* Frustra retinacula tendens Fertur Equis auriga, neque audit currus habenas. *V.* Cæloque innectus apertō Flectit Equos; curruque volans dat lora secundo. *V.* Circumstant properi aurigæ; manibusque lacescunt Pectora plausa cavis, & colla comantia pectunt. *V.* Cornipedumque vias aurigarumque labores. *Sil.* Auriga indocilis totas effundit habenas. *Sil.* Undantes manibus qui flectit habenas. Aspice ut in curru modò det fluitantia rector Lora; modò admissos arte retentet Equos. *O.* Archis continer frænīs Equos; Pavidosque notæ vocis hortatu ciet. *S.* (Vide *CURRUS.* *Currum regere.*)

AURIGĀ, per trans. [Nāvārchūs.] *Pilote.* Aurigam video vela dedisse rati. *O.* (Vide *NAUTA.*)

AURIGĀ, COL. *Signum caeleste.* (Vide *ASTRUM.*)

AURIGARĪŪS, ūī. m. *Sue.* [Qui habebat curam instruendi aurigas in spectaculis.] *Celui qui avoit soin des cochers.*

AURIGATĪŌ, ōnis. f. *Sue.* *Conduite d'un char.*

AURIGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Sue.* *Conduire, mener un carrosse.* *PHR.* Et Jovis in loco currus agitare volantes. *V.* Nec qui pampineis victor juga flectit habenis. *V.* Currumque & Equos & lora regebat. *V.* Manibus molitur habenas. *V.* Ferventiaque ora Mobilibus frænīs in aperto flectere campo. *L.* Sub juga necit Cornipedes; rigidisque docet fervire lupatis. *Cl.* (Vide *AURIGĀ.* *CURRUS.* *Currum regere.*)

AURĪPICMENTŪM, tī. n. [Foditur pictoribus, aīc Plī, Auri colore sed fragili] *O pin.*

AURĪS, is & **AURĪCŪLĀ**, æ. f. dim. *L'oreille.* *EPITH.* Intētā, erūdītā, bībūlā, sītīēns, ārrētā,

suspensâ, cupidâ, avidâ, vigil, applicatâ, docilis, patulâ, pronâ, sollicitâ. Grata, fidâ, iustâ, clemens, amica, facilis, placidâ, benignâ, patiens. Hæbēs, stolidâ, durâ, tardâ. Clausâ, averſâ, invitâ, inimicâ, odiōſâ, obstinatâ, obſervatâ, obſtructâ, tetricâ. Cavâ, tenerâ, immotâ, acutâ, vacuâ, erectâ, rimōſâ, mêmōr, ſecrētâ, ſecurâ, timidâ, relligioſâ, caſtâ. Tenerâ, flaccidâ, calens, capax, triti, demissi, hiſpidâ. **SYNT.** Aures arrigere. *Ter.* Claudere ad voces, veritati. *Cic.* Complexe aures, conſulere. *Cl.* Habere faciles. *Quin.* Imbuere ſermonibus. *Tac.* Offendere. *Cic.* Onerare. *Sal.* Permulcere. *Quin.* Perſtringere. *H.* Præcludere alicui. *Quin.* Provel- lere. *S.* Radere. *Quin.* Aures poëtis dare. *Cic.* Canere ſurdīs aurbus. *Liv.* Aures alicujus adire. *Tac.* Ad alicujus aurem obgannire. *Ter.* obtundere aures. *Pla.* Dormire in utramvis aurem. *Ter.* Aurium gravitas. *Pl.* *Duret.* Aurium voluptas. *Quin.* Auribus dignum. *Cic.* **PHR.** Micat auribus & tremat artus *Equus.* *V.* Aurem ſubſtringe loquaci. *H.* Auris ſuperba, offeſſioni pronior. *Tac.* Ante fenestra- tū pendebat ab aure lapillus. *Sant.* Niveus lapis, Indici maris donum, dēducatur aures. *S.* Auriculam Mario graviter miraris olere. Tu facis hoc, gar- ris, Neſtor, in auriculam. *M.* Auriculas clamore ſubito tollit. *Ph.* Summaſque cacuminat aures. *O.* *i. erigit.* Dimitto auriculas ut iniquæ mentis Affel- ius. *H.* Quâ tu mercede Deorum Emeris auriculas. *Pr.* *i. Propitios feceris.* Cynthus aurem vellit & ad- monuit, &c. *V.* Auriculam carpsim tibi vellicat. *Sau.* Tinnitu acuto obmurmurat auris. Sonitu ſuoſpte Tinniunt aures. *C.* Plenæque ſonoribus aures. *Lr.*

AURES, alicui dare, 'commodare. *S.* Admovere. *Cic.* Auribus mandata accipere. *Cic.* aures complexe ſermonibus. *Cl.* Monitis advertere. *Pr.* Juvare can- tu. *Tr.* **PHR.** Humanum genus eſt avidum nimis auricularum. *Lr.* Sed quid opus teneras mordaci lædere vero auriculas. *P.* Auris rimofa. *H.* *De lo- quaci.* Ne turpia caſtis Auribus Italiæ factorum exempla nocerent. *Cl.* Verbis laſſas onerantibus aures. *H.* Miſeram vinofus inebriat aurem. *J.* Quid obſervatis auribus fundis preces. *H.* Videres Stri- dere ſecrētâ diviſos aure ſuſurros. *H.* Nunc ego me ſurdīs aurbus eſſe velim. *T.* Neve aliquis verbis odioſas afferat aures. *O.* Juſtas dare vocibus aures. *V-F.* Vacuas implent ſermonibus aures. *O.* Voces aurem laceſſunt. *Lr.* Minaci murmurē cornuum Perſtringit aures. *H.* Torquet ab obſcænis jam nunc ſermonibus aurem. *H.* Honeſtis ſermonibus aures imbuat. *Tac.* Surdâque averteris aures. *St.* (Vide **AUDIO.** **AUDI.** I.)

AURISCAPIUM, *ii. n. M.* *Un cure-oreille.* **PHR.** Si tibi morofa purigine verminat auris, Atma da- mus tantis apta libidinibus. *M.*

AURITUS, *â, um.* *Qui a des oreilles, qui écoute.* Auritus populus. *Pla.* Auriti teſtes. *Pla.* *Qui dé- poſent par oui dire.* **PHR.** Doctum & auritas fidibus canoris Ducere Quercus. *H.* Auritoſque ſequi Le- pores. *V.* At ſimul auritis violæ dementur. *Afel- lis.* *Pr.*

AURORA, *æ. f.* *Maurinus splendor quo albescit ca- lum ante ſolis ortum.* Auroram poëta Titanis ſeu ſolis filiam dicunt, quod à ſole oriatur illa claritas; terra quoque filiam faciunt, quia videtur inveni-

bus è terrâ prodire. *Filium habuit Memnonem quem Achilles apud Trojam interfecit.* Memnonis orba mei venio; qui fortia fruſtra Pro patruo tulit arma ſuo, primisſque ſub annis Occidit à forti, ſic Dii vo- luisti, Achille. *O.* *L'aurore.* **EPITH.** Surgens, orta, redūx, vigil, alba, clara, flavâ, pillens, albâ, rubens, roſeâ, luteâ, crocēâ, aureâ, rutilans, ful- gidâ, candidâ, roſcidâ, ſerenâ, humidâ, præviâ, purpureâ, rubicundâ, luciferâ, tithoniâ, formoſi, matutinâ, ſtellifugâ, eoa. **SYN.** Lucifer, Eos, Tâumantis, Læucothœ, Tithonis, Tithoniâ, Pal- lantiâs, Pallantis, Matutâ, clari prænuntiâ Sôlis. **PHR.** Oceanum interea ſurgens aurora reliquit. *V.* aut redit à nobis aurora, diemque reducit. *V.* Ubi pallida ſurget Tithoni croceum linquens aurora cubile. *V.* Prævia flammiferi curſus aurora rubeat. *V.* Clara laboriferos calo Tithonia curtus. Extule- rat. *St.* Luciferum roſeis candida portet Equis. *T.* Jam vaga cælo ſydera fulgens Aurora fugat. *S.* Quam pulchra ſuos aurora colores Explicat. *Mant.* Cum croceis rorare genis Tithonia conjux Cœpe- rit. *O.* Roſcida Luciferos cum dea jungit Equos. *O.* Cum veniet terras viſura patentes Memnonis in- roſeis lutea mater Equis. *O.* Flava pruinoſo quæ vehit axe diem. *O.* Ortaque noctem Pellit, & à pratis cana pruina fugit. *O.* Cum teneras aurora reſecerit herbas. *O.* Genitrix primæ roſcida lucis, Eos aſſueta Deo Tradere frânos. *S.* Pellebat ſom- nos Tithoni roſcida conjux; Ac rutilos primis ſo- nipes hinnitibus altos. Effarat montes roſeasque movebat habenas. *Sil.* Ubi jam Titania nubes Diſcutit; ac reducit magnum parat æthera Phæbo. *St.* Cum primū crastina cælo Puniceis inveſta rotis aurora rubeat. *V.* Aurea fulgebat roſeis au- rora capillis. *O.* Jamque ruſcebat ſtellis auro- ra fugatis. *V.* Roſeis aurora quadrigis Jam me- dium æthereo curſu trajecerat axem. *V.* Ecce vigil nitido patefecit abortu Purpureos aurora fores, & plena Roſarum Arria: diffugiunt ſtellæ, quarum agmina cogit Lucifer, & cæli ſtatione noviffimus exit. *O.* Oceani procul extremo ſe littore tollit Exoriens Aurora; ſinuſque induta rubentes, Ante diem citat auricomos ad fræna jugales. *O.* Quod ſit roſeo ſpectabilis ore; Quod teneat lucis, teneat conſinia noctis; Neſtareis quod alatur aquis. *O.* Ambigeres raperetne Roſis aurora ruborem, An daret? & flores tingeret orta dies. Rorantes excuſſa comas multamque ſequenti. Sole rubens. *St.* (Vide **DESCIT.** **MANE.**)

AURUM, *ii. n. Or. métal, monoye d'or.* **EPITH.** Clâ- rûm, purûm, micans, fulgens, ſplendens, divēs, lævè, flavûm, coraſcûm, coraſcans, nitidûm, rutilûm, radians, rutilans, fulgidûm, ſplendidûm, ſolidûm, rigidûm, prætiōſûm, pallidûm, regalè, potens, gratûm, fatâlè, nocens, exitiâlè, invi- diōſûm, ſectûm, ſculptûm, cælitûm, ſignatûm, laboratûm, ſuſilè, intextûm, gemmatûm, teſſûm. *Ab aurifodinis.* Barbâcûm, dalmaticûm, hiſpâ- nûm, Lydûm. **SYN.** Aurî metallûm, limînâ, ſplên- dôr, nitôr, ſilyûm metallûm. **PHR.** Fuſile per ric- tus aurum volitare videres. *O.* Aurum fluit ignibus. *O.* Templa micant auro. Vêteres tellure recludit Theſauros ignotum argenti pondus & auri. *V.* Ar- genti auriſque talenta. *V.* Sunt auri pondera facti in-

fectique mihi. *V.* Terræ subducitur aurum. Erui-
mus terrâ solidum pro frugibus aurum. *O.* Auro ve-
nire. *H.* Fulvum spectatur in ignibus aurum. *O.*
Jamque nocens ferrum, ferroque nocentius aurum
prodierat. *O.* Despumat rutilas dives Pactolus are-
nas. *Cl.* Auro picta sinus, auro radiata capillos,
Misit ab cois Ophyre quod flava caminis. *Buch.* Ne-
que fulgore reverentur ab auro. *Lr.*

AURUM laboratum factum. *V.* *Mis en œuvre.* Aurum
textile. *PLA.* Filé. Aurum cælaturum. *Cic.* Cizelé.
Aurum gemmatum. *St.* Une bague. *PHR.* Tum lac-
tea colla auro innectuntur. *V.* Et molli subnectit
circulus auro. *V.* Ventilat æstivum digitis sudantibus
aurum. *J. i.* annulum. Oras ambiit auro. *V.* Et tun-
nicam molli mater quam neyerat auro. *V.* Ductores
auro volitant ostroque decori. *V.* Auro squallenrem
loricam. *V.* Auro longè effulgent. *V.* Clara micante
auro, flammæque imitante pyropo. *O.* Aut ubi fla-
vo Argentum Pariusve lapis circumdatur auro. *V.*
Fulvum mandunt sub dentibus aurum. *V.* Regali
conspæctus in auro. *H.* Ipse nitor galeæ claro ra-
diantis ab auro. *O.* Auroque coruscus. *V.* Imple-
xum crinibus aurum. *Pli.* Intextum vestibus. *O.* Ar-
debit in auro. *J.* Qui pulcher signis, auroque asper-
rimus ardet. *St.* Aurum vestibus illitum. *H.* Auro
renidens. *Lr.* Auro rigentes exuvias. *Sil.* Gemma-
tum Scythicus ignibus aurum. *M.* Picto vestes discrimi-
nat auro. *L.* Illic & lentum filis immittitur au-
rum. *O.* Et longum tenues tractus producit in au-
rum: Filaque concreto cogit squallere metallo.
Cl. Quæ tantum potuit digitis mollire rigorem
Ambitiosa colus, vel cujus pectinis arte Traxerunt
solidæ gemmarum stamina telæ. *Cl.*

AURUM pro divitiis. *PHR.* Vendit hic auro pa-
triam. *V.* Nec enim me divitis auri Imperiosa fam-
es, & habendi sæva libido impulerant. *O.* (Vide
DIVITIÆ.)

IN AURUM VERTERE. Aurum fieri. *PHR.* (Vide
MIDAS.)

AURUNCÆ, æ. f. *Liv.* Urbs quam habitabant
AURUNCÆ Populi Iævia antiquissimi.

AUSCI, ōrum. *Pli.* [Populi Occitanæ.] Peuples du
Diocèse d'Ausub.

AUSCULATŌES, ōnis. f. *Sve.* Curiosité d'apprendre
des choses secrètes. *PLA.* déference, soumission.

AUSCULTATŌR, ōris. m. *Cic.* Qui écoute.

AUSCULTŌ, as, avi, atum, are. *écouter.* *SYNT.*
Auscultare aliquid. *PLA.* Populum. *C.* Auscultare ad
ostium, ad fores. *PLA.* *PHR.* Jam dudum ausculto.
Accipiens sonitum saxi de vertice pastor. *V.* Auribus
aëra captat. *V.* Strepitumque exterritus hausit. *V.*
Mistumque captat aure subjectâ sonum. *S.* Auribus
interdum voces captamus, & omnem Adventus
strepitum credimus esse tui. *O.* (Vide AUDIO.)

AUSCULTARE alicui. *PLA.* Obéir. (Vide OBEDIO.)

AUSIM, ausis, ausit, ausint. [Cæteris caret.] *Prose-
ro's, &c.* *PHR.* Ausim vel tenui vitem committere
sulco. *V.* De grege non ausim quidquam deponere
tecum. *V.* Et nihil est quod non inopino captus amo-
re Ausit. *O.* (Vide AUDEO.)

AUSONIÆ, æ. f. [Pars Italiæ ab Ausone Ulyssis &
Calypsonis filio dicta, à quo tota Dehinc Italia,
Ausonia dicta est.] *L'Autonie, l'Italie.* *SYNT.* Lætium,
Italiâ, Ausonis, Italiâ tellus, Ausoniâ fines, fa-

tūrnâ regnâ. *PHR.* Arva neque Ausoniæ semper ce-
dentia retro. *V.* Captaque erat Lyricis Ausonis ora
modis. *O.* (Vide ITALIA.)

AUSON & Ausonius, a, um. *D'Italie.* *SYNT.* Italius.
PHR. Ne tamen Ausoniæ perdam commercia lin-
guæ. *O.* Procedit legio Ausonidum. *V.* Aut metus
Ausoniâ prohibet consistere terrâ. *V.*

AUSPEX, icis. m. [Ab avibus aspiciendis dictus,
idem propriè significat quod augur, āuspēx.] *An-
gure, qui devine l'avenir.* *EPITH.* Et *PHR.* (Vide
VATES, AUGUR.) Quia Auspices duces erant & au-
thores rerum suscipiendarum, hinc **AUSPEX**
[per transi. sumitur pro duce & authore.] *Chef, con-
ducteur, auteur.* *SYNT.* Auspex legis. *Cic.* Victo-
riatum. *Pli.* *PHR.* Diis equidem auspibus reor &
Junone secundâ. *V.* Auspice Musâ. *H.* Phæbo. *St.*
i. duce. Auspibus ceptorum operum *H.* Nil des-
perandum Teucro duce & auspice Teucro. *V.*

AUSPICALIS, alē. *O.* Qui marque quelque évène-
ment futur. Auspicalis pisciculus. *lli.*

AUSPICATŌ adv. *Cic.* Heureusement, après avoir
consulté les augures. *SYNT.* Feliciter, faulste, bonis
avibus. Auspiciis lætis, dextris. Alitè secundo.
Auspicio, omine fausto, felici, dextro, Diis aus-
piciis. Auspice nuntine.

AUSPICIUM, ii, n. *Cic.* Auspice, augure par les
Oiseaux. *SYNT.* Augurium. *EPITH.* Bonum, utile,
secundum, optimum, felix, consularè, militarè,
regalè, feralè, malum, infelix, solennè. *SYNT.*
Auspicium dare alicui. *Sil.* Dirimere. *Pli.* Dissolvere,
ementiri, facere, præmonere. *Cic.* Facere ratum.
Cic. *PHR.* Talibus auspiciis exsortem ducere hono-
rem. *V.*

AUSPICIA bona. *PHR.* Aspice bis senos latantes
agmine Cygnos. *V.* Oscinem Corvum prece suscita-
bo Solis ab ortu. *H.* Nunc ab auspicio bono pro-
fecti Mutuis animis amant, amantur. *C.* Inceptis
dextera canter avis. Auspicio felix totus ut annus
eat. *O.* Albaque si felix concinat omen avis. Certa
fides cæli: sed major Honorius author, Illius aus-
piciis immensa per æquora miles Non plaustris
Arctoque regor: contemne Booten Navita, turbi-
nibus medius permittit carinas; si mihi tempestas
Libyam ventique negabunt, Augusti fortuna da-
bit. *Cl.*

AUSPICIA infausa. *PHR.* Sæpe sinistra cavâ præ-
dixit ab Illice Cornix. *V.* Obscurnique Canes impor-
tunæque volucres Signa dabant. *V.* Volucris præ-
nuntia luctus, Ignavus bubo dirum mortalibus
omen. *O.* Aut cum feralis Noctua triste canit. Ve-
tat auspicium. *O.* (Vide OMEN. Omen infausum.)

AUSPICIUM [Per rangi, autem a potestate Auspi-
cium in administrandâ rep.] Imperium, ductus, po-
tēstas. *Auspice, conduire d'une personne.* *PHR.* Me
si fata meis paterentur ducere vitam Auspiciis, &
sponte meas componere curas. *V.* Meo auspicio atque
ductu. *PLA.* Imperio atque auspicio. *PLA.* Communem
hunc ergo populum paribusque regamus Auspiciis.
V. i. aequali potestate.

AUSPICŌR, aris, aris sum, arī. *Cic.* & Auspicō,
as, avi, atum, are. *PLA.* Considérez les oiseaux pour
conjecturer l'avenir. *SYNT.* Auguror. Avēs inspicio,
inspicio. Auspiciū capto, si mō. Auspicio aggrē-
diar, incipio. *SYNT.* Auspicare avem. *PLA.* Lucro

faciendo Auspicari. *Pli.* Cui si vitiosa libido Fecerit auspicium. *H.* *Auspiciabantur Romani antequam bella aut quidvis magni momenti aggrederebantur. Hinc* AUSPICARI [*Metaph.* incipere.] Commencer. *PHR.* A supplicis vitam auspicantur. *Pli.* Hinc auspicari regna Fatalis solent. *S.*

AUSPICATUS, ā, ūm. *Qui est fait après avoir pris les augures.* Auspicatus locus. *Cic.* Et Pacori manus non auspicatos contulit impetus Nostros. *H.*

AUSPICATUS [*Metaph.* felix.] *Heureux.* *PHR.* Quis ullos homines beatiore. Vidit, quis Venerem auspicatiorem? *C.*

AUSTER, trī, m. [Ventus meridionalis.] *Le vent de midi.* *EPITH.* Hūmidus, furēns, nigerrimū, plūmbēus, validus, aquatīcus, nūbilus, plūvius, tepidus, nebūlosus, madēns, calidus, turbidus, madidus, hybernus, inēxorabilis, vēhēmēns, nocēns, Africus, Libycus, trux, praeceps, calens, atrox, furēns, ūdus, hūmēns, tepēns, procax, minax, atēr, gravis, imbrifer, noxiū, morbidus, pluvialis, niger, procellōsus. *SYN.* Notus. Austris vīs, impetūs, flātus, spiritus, strepitus, sibilus, stridor, siēmītus, rabies, furor, fragor, ira, minax. Ventus Libycus, austrinus, australis. *PHR.* Aut unde nigerrimus Auster Nascitur. *V.* Vere madent udo terrae & pluvialibus Austris. *V.* Turbidus imber aqua densisque nigerrimus Austris. *V.* Arboribusque satisque Notus pecorique sinister. *V.* Et Notus, & Boreas, & inexorabilis Auster. *Sil.* Aut cum mare possidet Auster flatibus horrifonis. *L.* Quid cogitet humidus Auster. *V.* Nubibus affiduis pluvioque madescit ab Austro. *O.* Aut gelidas hybernus aquas cum fuderit Auster. *T.* Et tepidus pluvias concitat Auster aquas. *O.* Dens fremuit niger imbribus Auster. *L.* Lethiferis calidi spirant aëstibus Austris. *O.* Puerique cecos Sentiant motus orientis Austris. *H.* Ut æstuosi cum fiat Austris spiritus. *Buch.* Auster dux inquieti turbidus Adriæ. *H.* Inglomerat noctem & tenebrosa volumina torquet Desfunditque imbres. Madidis Notus evolat alis Terribilem piceâ rectus caligine vultum. Barba gravis nimbis; canis fluit unda capillis Fronte sedent nebulae, rorant pennæque sinusque; Utque manu latè pendencia nubila pressit, Fit fragor & densi rumpuntur ab æthere nimbi. *O.* Nec mala me ambitio perdit, nec plumbeus Auster. *H.* Neque per autumnos nocentem Corporibus metuemus Austrum. *H.* (Vide VENTUS.)

AUSTERĒ, ūs, īstīmē, adv. *O.* *Avec rudesse, avec sévérité.* Mecum austerē agit. *Cic.*

AUSTERITAS, ātis. f. *QUIN.* *Sévérité, rigueur, austerité.*

AUSTERUS, ā, ūm. *Rude, âpre, dur.* *SYN.* Aspēr. *SYNT.* Austerus color. *Pli.* Gustus. *Col.* Labor. *H.* Austera Musa. *Quin.* Curatio. *Pli.* Vina. *Col.* Suavitatem habeat austeram & solidam, non dulcem atque leocetam. *Cic.*

AUSTERUS. *Austere, rude.* *SYN.* Dīrūs, sēvērūs, immitis, gravis, īspēr. *SYNT.* Austerus homo, mos. *Cic.* Austera vita trahens. *PHR.* Celsi prætereunt austeræ poemata Rhamnes. *H.* Molliter austeram Phlio saliente laborem. *O.* Sunt quibus austeri mores atque aspera virtus, &c. *Rua.* Austeri palam Volumus videri nec sumus, Loquimur severa, & delicatè vivimus. Sic indoles est sæculi:

Crepare mores inverecundi bonos audemus, & nostri jacent; Fœdæque molles disfluunt inertia. *Rap.*

AUSTRALIS, alē & Austrinus, ā, ūm. *Austral, meridional.* *SYNT.* Australis regio. *Cic.* Polus. *S.* Austrinus flatus. *Col.* *PHR.* australem arctois passasset frugibus annum. *Cl.* Nulla dies adeo est australibus humida nimbis. *O.* Quâ parte calores Austrinos tulerint. *V.* Pisdæque feroces Continuant australe latus. *Cl.*

AUSTRIA, æ. f. [Pannoniæ superioris regio.] *L'Autriche.*

AUSUM, si. n. & Ausus, ūs. m. *Entreprise, action hardie.* *EPITH.* Præceps, cæcū, grandē, ingens, fortē, amēns, demēns, impiū, vēsanū, superbū, validū, cruentū, nobilē, gēnerosū, impavidū, milēsianū, tēmērariū. *PHR.* Unanimo nisu & concordibus ausis. *Sil.* Hic situs est Phaëton curvis auriga paterni; Quem si non tenuit, magnis tamen excidit ausis. *O.* Ausi omnes immane nefas, ausoque potiri. *V.* Casus in eventū est: licet hic indulgeat ausis; Consilium tamen est abstinuisse meum. *O.* Si qua fors adjuvet ausum. *V.* Ausibus illicitis si nihil obstiterit. *Pr.* At tibi pro scelere exclamar, pro talibus ausis. *V.* Me nulla dies tam fortibus ausis Dissimilem arguerit. *V.* Alio pro talibus ausis Affecit pretio. *V.* Adjuvet & præsens ingentibus annuar ausis. *O.*

AUT [conj. disjunctiva.] *Ou, ou bien.* *SYN.* vël, sēu, sivē, vē *positum.* *PHR.* Aut quia non sentis, &c. *H.* Aut fuit aut visa est. *O.* Ter aut quater. *V.* Terve quaterve. *V.*

AUTĒM [conj. discretiva.] *Or, mais.* *SYN.* At, sēd, ast, vērū, vērō. *PHR.* Ille autem neque te Phœbi cortina fefellit. *V.*

AUTHĒ, æs. *Alcionei gigantis filia.*

AUTHENTICUS, ā, ūm. *Ulp.* [Factum ab eo, qui auctoritatem habet.] *Authentique, approuvé, qu'on ne peut rejeter.*

AUTHOR, ōris. m. [author rei dicitur qui rem inchoat vel promovet.] *Qui commence une chose, qui en est l'auteur, la cause.* *SYN.* Cāpūt, dūx, prīncēps. *SYNT.* author civitatis, doloris, legum. *Cic.* author & dux reip. *Cic.* *PHR.* Iliacæ primus pater urbis & author. *V.* Et Trojæ Cynthius author. *V.* Nec tibi Diva parens, generis nec Dardanus author. *V.* Neque is teli nec vulneris author. *V.* Caput horum & causa malorum. *V.* Se causam clamat, crimenque caputque malorum. *V.* At si quis vestrae Deus esset originis author. *O.*

AUTHŌR, ōris. [Scriptor.] *Auteur, écrivain, qu'on signe.* *Authores latini.* *Cic.* *Authores & magistri religionum.* *Cic.* *Carminis author.* *T.* *Cæcilius malus author latinis.* *Cic.* *Non sordidus author.* *H.* *Authores lectitare.* *Cic.* *Prælegere.* *Quin.* *Sequi.* *Pli.* *PHR.* (Vide SCRIPTOR.)

AUTHŌR [hortator & consiliarius.] *Celui qui persuade une chose, qui la conseille.* *SYNT.* author & hortator & consiliarius, & suavor, & impulsor. *Cic.* author tibi sum de hac re. *Hanc rem.* *Pl.* author tibi non sum profugere. *Cic.* Ut fugias. *Pla.* Istos me authore deridete. *Cic.* author consilii. *Pacis.* *Cic.* author ad aliquid. *Cic.* *PHR.* at paucos quibus hæc rabies authoribus arsit. author ego au-

dendi. *V.* Nec tibi tam prudens quisquam persuadeat author. *V.* Consiliis habitus non inutilis author. *V.* Citiùs nos Corruptum vitorum exempla domestica, magnis Cum subeant animos authoribus. *J.* (Vide HORTATOR SUASOR.)

AUTHÖR [testis.] *Témoin, garant.* SYNT. Locuples, luculentus, levis, author. *Cic.* Rem tibi authorem dabo. *Pla.* Authores sunt malè pugnatum. *Cic.* Authorem habere rumorem. *Cic.* PHR. Namque is certissimus author. *V.* Non si mihi Jupiter author Spondeat. *V.* Nec jam fama mali tanti sed certior author Advolat Æneæ. *V.* Tunc mihi non dubiis authoribus incipit æstas. *O.* Futuri certus & idem pessimus author. *S.*

AUTHÖR [etiam significat eum à quo quis jus in re comparavit.] *Celui qui a vendu, ou donné.* Intellexerunt se id quod à malo authore emissent diutius retinere non posse. *Cic.*

AUTHÖRITAS, ætis. *f. Estime, réputation.* SYN. Nōmēn, famā. SYNT. Autoritas multum in bellis atque imperio militari valet. *Cic.* Tanta ebori autoritas erat. *PLI.* i. tanti fiebat.

AUTHÖRITAS. *Authorité, credit, pouvoir.* SYN. Pōtēstās, impēriūm, vīs, & dignitās & amplitūdō. *Cic.* Jūs, dominātūs. *EPITH.* Fluxā, languidā, projectā, grāvissimā, tēnūis, adultā. SYNT. Autoritas & majestas hujus ordinis. *Cic.* Homo tenui autoritate. *Cic.* Autoritas in suadendo. *Cic.* Apex senectutis est autoritas. *Cic.* Autoritas testimonii. *Cic.* Autoritas nutusque legum. *Cic.* Autoritatem obtinere, amplificare, communire, comparare, tenere in suos, apud suos. *Cic.* Autoritate vincere, valere. *Cic.* Autoritas in eorum nutu residet. *Cic.* Etiam sine ratione valet ejus autoritas. *Cic.* PHR. Quis regit ipse suam, nisi per tua pondera mentem: Judicis affectum possessaque pectora tentas. *O.* Senior cui plurima dictis consiliisque fides. *Cl.*

AUTHÖRITAS [testimonium authenticum.] *Letres patentes, témoignage.* SYNT. Legationes cum publicis autoritatibus ac testimoniis. *Cic.* Jurati religionem autoritatemque perspicite. *Cic.*

AUTHÖRITAS [Sententia.] *Sentiment.* De illius ad te sententiā, atque autoritate scribo. *Cic.*

AUTHÖRITAS [authör.] *L'Auteur.* Si exquiratur usque abs stirpe autoritas. *Pla.* **AUTHÖRITAS**. *Prescription.* Lex usum & autoritatem fundi jubet esse biennium. *Cic.* Jure autoritatis. *Cic.* i. *usucapionis.* Amittitur autoritas. *Apud IURISC.* i. *actio pro evizione.*

AUTHÖRÖ, æs, ærē. *LIV. Obliger.*

AUTÖGRAPHUS, ā, ūm. *Sue.* [Propriā manu scriptum, à græco αὐτὸς suus.] *Écrit de la propre main d'une personne.*

AUTÖLOLES, ūm. *m. Mauritania populi.* PHR. Nec non Autololes, levibus gens ignea plantis, Cui Sonipes cursu, cui cessent incitus amnis, Tanta fuga est; certant pennæ, campumque volatu Cum rapuere pedum, frustra vestigia quæras. *SIL.* Repertunt deserta fugaces Autololes. *Cl.*

AUTÖLYCÜS *Mercurii seu Denalioneis filius maternus Ulyssis avus fur insignis.* Non fuit Autolyti tam piceata manus. *M.* Phæbæi Autolytus timor atque infamia montis. *SIL.* i. *Parnassi quum furtis insidiabat.* Ut sua maturus complevit tempora

venter, Alipedis de stirpe Dei versuta propago, Nascitur Autolytus, furtum ingeniosus ad omne; Qui facere affuerat, patriæ non degener artis, Candida de nigris, & de candentibus atra. *O.*

AUTÖMATA, ōrūm. *n. Vit.* [Quæ per se moventur.] *Automates, machines qui se remuent d'elles-mêmes par des ressorts cachés.*

AUTÖMĒDŌN, ōntis. *Auriga Achillis.* PHR. Et equorum agitator Achillis Armiger Automedon. *V.* Nunquid Achilleos inter fera prælia fidi Defecit levitas Automedontis equos. *O.*

AUTÖNOË, Æs. *f. filia Cadmi & Hermiones, uxor Aristæi ex quâ natus est Æteon.* PHR. Fugit Autonoeius heros. *O.* i. *Æteon.*

AUTÖMNALIS, alē. *Automnal, d'automne.* Automnale æquinoctium. *PLI.* Tempus. *Var.* Lumen. *Cic.* Automnalia pyra. *PLI.* Corna. *O.*

AUTÖMNTAS, ætis. *f. CATO.* La saison de l'automne.

AUTÖMNO, æs, ærē. *N. Faire un tems d'automne.* Semper vernat & autumnat. *PLI.*

AUTÖMNUS, nī. *m. L'Automne, une des quatre saisons de l'année.* *EPITH.* Divēs, grāvis, pōmifer, inēquālis, mātūrūs, sordidūs, ferāx, felix, ūdūs, mādēns, nīmōsūs, plūviūs, lethīfēr, frūgīfēr, fertilis, ōpimūs, fēcundūs, rācēmīfēr, pāmpinēūs, mōrbōsūs, grāvīdūs. PHR. Et varios ponit fœtus autumnus. *V.* Quid tempestates autumnī & sidera dicam. *V.* Tibi pampineo gravidus autumnō Floret ager spumat plenis vindemia labris. *V.* Venerat autumnus calcatis sordidus uvis. *O.* Imbrifero pallens autumnus hiatu. *St.* Immitis uvæ jam tibi lucidos Distinguit autumnus racemos Purpureo variis colore. *H.* Plumbeus Ausfer Autumnusque gravis Libytinæ quæstus acerbæ. *H.* Pomifer autumnus fruges effuderit. *H.* Autumni maturaret gramina Virgo; Lenior & gravidis allaret syrius uvis. *Cl.* Et multo gravidus mero december. *St.* Sæpe sub autumnum, cum formosissimus annus; Plenaque purpureo subrubet uva mero, Cum modò frigoribus premimur, modò solvimur æstu: Aëre non certo, corpora languor habet. *O.*

AUTÖMNUS incipiens. PHR. Donec in autumnum declinet Phœbus. *L.* Prima vel autumnī sub frigora; cum rapidus sol, Nondum hyemem contingit Equis, jam præterit æstas. *V.* Quam multa in sylvis autumnī frigore primo Lapsa cadunt folia. *V.* Septembris & Austri Adventum. *J.* Vel cum decorum mitibus Pomis caput Autumnus arvis extulit. *H.*

AUTÖMNUS adultus. PHR. Cum lucem vincere noctes Incipiunt. *Manil.* **AUTÖMNI f. nīs. PHR. Seras posuit cum vinea frondes; Frigidus & sylvis Aquilo decussit honorem. *V.* Jam lethifero cedente pruinis Autumnō. *J.* (Vide *HYEMS hiemis initium.*)**

AUTÖMNO. *Autumni tempore* PHR. Libra die somnique pares ubi fecerit horas, Et medium luci atque umbris jam dividit orbem. *V.* Cum Liber gravidâ descendit plenus ab Ulmo; Pinguiaque impressis despumant musta racemis; Mandant & sulcis Cererem, dum terra tempore Autumni resoluta pater, dum semina ducit. *Manil.* Ebria calcatis spumant cum prælaracemis. Maturam cum Rusticus uvam Colligit, & nudo sub pede musta fluunt. *Pr.* Calidi cum

cum fideris æstu Deponit flavas annua terra comas. T. Cum facit humentes Pleiās orta dies.

AUTŪMŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. **PLA.** Croire, s'imaginer. Chryſippe porticus & grex Autumat infānum. **H.** (Vide **Credo**.)

AVULSIŌ, ōnis. f. **PLI.** L'Action d'arracher.

AVULSŌR, ōris. m. **PLI.** Qui arrache.

AVULSŪS, ā, ūm. **PLI.** Arraché. (Vide **Evello**.)

AVUNCŪLŪS, li. m. **Oncle du côté de la mere.** **PHR.** Equid in antiquam virtutem animosque viriles, Et pater Æneas & avunculus excitat Hector. **V.**

AVŪS, vī. m. [Patris vel matris pater.] **Aveal, grand-pere.** **EPITH.** Sēnīōr, grāndēvūs, lōngēvūs, vē-rūstūs, vīvāx, grāvīs, vēnērāndūs, colēndūs. **PHR.** Despectis ortus avis. O. Turnus avis aravisque potens. **V.** Stat fortuna domūs, & avi numerantur avorum. **V.** Magnorum haud unquam indignus avorum. **V.** Mantua dives avis, sed non genus omnibus unum. **V.** Ritus ut à prisco conditus extat avo. **T.** Squallentes producat avos. **J.** Nec si qua illustres fœmina jacter avos. **Pr.** Vetusitos Porticibus disponit avos. **J.** Vetusitos A Belo numerabat avos. **Sil.**

AUXILIARIS, arē. & auxiliārīūs, ā, ūm. **Auxiliaire, qui aide.** **SYN.** Dēfensōr. **SYNT.** Auxiliaris vis. **PLI.** Dea. O. Auxiliares cohortes. **Caf.** Auxiliaria arma. O. Auxiliarius miles. **Cic.** **PHR.** Cæruleus frater juvat auxiliariibus undis. O.

AUXILIATOR, ōris. m. **Qui aide.** Auxiliator adest. **St.**

AUXILIŌR, arīs, arūs sūm, arī. **Aider.** **SYN.** Juvō, adjuvō, succūrō, subvērō, fāvō, opitūlor, adsum, aspiciō, respiciō, sēcundō, lēvō, sublēvō, misē-rēscō, misērēōr, solōr, auxiliūm ferō, faciō, mīt-tō. **Cic.** Dō. **V.** Affērō. **Ter.** Adhibēō. **Cel.** Auxiliō sūm. **PLA.** Subēō. **V.** Juvō. **V.** Dēfendō. **V.** **PHR.** Auxilioque levare viros vimque addere victis. **V.** Auxilio tuos dimittam, opibusque juvabo. **V.** Si qua pios respectant numina. **V.** Dū nostra incœpta secudent. **V.** Auxilio subeuntem. **V.** Auxilium Priamo Phrygi-busque ferebat. **V.** Auxilio veniant. **V.** Non erit auxilio nobis. **V.** Nunc erat auxiliū illa tuenda tuis. O. Ipse pater Danaïs animos viresque secundas Sufficit. **V.** Nulla viam fortuna regit; nihil author Apollo Subvenit. **V.** Aspirat primo fortuna labori. **V.** Aderitque vocatus Apollo. **V.** Serus dilecta post auxilium habere Romæ. **Sil.** Tollere nodosam nescit medicina podagram, Nec formidatis auxiliatur aquis. O. Fert aliis tristem succus amarus opem. O. Daque salu-teram jam mihi frater opem. O. Serā ope vincere fata Nititur. O. Auxiliū latura plus præsenti-bus. **H.** Nil famuli coctus nil ars operosa medentum Auxiliata malis. **St.** At tu oro solate inopem & suc-curre relicta. **V.** Da dextram misero. **V.** Audacibus annue coeptis. **V.** Consulite in medium & rebus suc-currere fessis. **V.** Dubiis ne desice rebus. **V.**

AUXILIARI amico afflicto. **PHR.** Is locus officio, cum cessant prospera, cumque Dura ad opem fortuna vocat; nam lata fovere Haud quaquam magni est animi decus. **H.** Non ignara mali miseri succurrere disco. **V.** Daque saluiteram jam mihi fratri opem. O. Regia crede mihi res est succurrere lapsis. O. Effice constanti profugum pietate tuendo; Ne sperata meam deferat aura ratem. O. Constantique fide veterem tueare sodalem, Quā

licet, & quantum non onerosus ero. O. Quā potes, excusa; nec amici desere causam, Quo pede cœ-pisti sic bene semper eas. O. Excipe naufragium non duto littore nostrum. O. Quamlibet exigua si nos ea juverit aurā; Obruta de mediis cymba refurget aquis. O. Lapsu succurrere amico Conveniens istis moribus esse puta. O. Tu mihi deserto mite levamen eris. Respicias absentem lapsis in rebus amicū; Fomentisque juvas vulnera nostra tuis. (Vide **Ad-versa.** *Adversa amicos probant.*)

AUXILIŪM, īi. n. & auxiliārīō, ōnis. f. **LIV.** Se-cours. **SYN.** Præsidiū, jūvāmēn, subsidium, lē-vāmēn, adjūmētūm, solimēn, colūmēn, solatiūm. **EPITH.** Præsens, dūlcē, grātūm, mītē, blāndūm, amīcūm, lētūm, opātūm, sperātūm, tardūm, segnē, exspectātūm, exoptātūm, subitūm, inōpī-nūm, salūtifērūm, cælestē, dīvinūm, hūmānūm, prōptūm, matūrūm, mūtūm, mātūtīnūm, argētariūm, māgicūm, vitālē, accītūm. **SYNT.** Auxilia adhibere. **Cel.** Adjungere sibi, comparare. **Cic.** Cogere. **V.** Sumere. O. Habere ex aliquā re. **Cic.** Auxilio egere. O. Orbari. **Cic.** Auxilia nautica. O. Pro instrumentis. Auxilia adversæ valetudinis. **Cel.** i. remedia. **PHR.** Auxiliumque viæ veteres tellure recludit Thesauros. **V.** Non tali auxilio, nec defensoribus istis Tempus eget. **V.** Omnis spes Danaūm, & cœpti fiducia belli, Palladis auxilio semper stetit. **V.** Quem fessis finem rebus ferat; unde laborum Tentare auxilium jubeat. **V.** Non ullum auxilium miseris, non arma rogavi Artis opisque tuæ. **V.** Nobis ad belli auxilium pro nomine tanto Exiguæ vires. **V.** Ibant subsidio Trojæ. **V.** Nate, mea vires, mea magna potentia solus. **V.** His Jupiter ipse Auxilium solitum eripuit. **V.** Concidit auxilium. O. Sæpe canem fugit Agna, Lupumque Credit; & ipsa suam nescia virat opem. O.

AUXILIŪM petere. **J.** Invocare, quærere. **Cic.** Ac-cersere. **Caf.** Implorare. **V.** Mutuari. **Caf.** Rogare. O. Tentare. **V.** Efflagitare. **Cic.** Auxiliō vocare. **V.** **PHR.** Mutuus ut nos Affectus petere auxilium & prestare juberet. **V.** At tu per studii communia fœdera facri, Perque immortalis nomen amicitia, Quanta potes, præbe nostræ monumenta salutis. O. At tua supplicibus domus est assueta juvandis, In quorum numero me precor esse velis. O. Cœpra tene, quæso, nec in æquore desere navem, Meque simul serva, judiciumque tuum. O. Oro miserere laborum Tantorum, miserere animi non digna feren-tis. **V.** Meris ser opem mitissime rebus. O. In te uno spem ponit amans, succurre ruenti, Quamq; potes profugo, nam potes, affer opem. O. Rebus succurrite læsis Et date naufragio littora tuta meo. O. Auxilium submissâ voce rogavit. O. Miserere meique tuique: Quid dubitas unam ferre duobus opem. O.

AUXILIŪM petere à Deo. **PHR.** Et modo si quid agi sperabis posse precando; Quos colit exora suppli-ce voce Deos. O. Ad te confugio, & supplex tua numina posco. **V.** Adsis o! Placidusque juves. **V.** Adsis o! Tegæ favens. **V.** Aspice nos, hoc tantum, & si pietate meremur, Da deinde auxilium pater, atque hæc omina firma. **V.** Parce pio generi, & propius res aspice nostras. **V.** Tu Dea tu præsens nostro succurre labori. **V.** Aspice & in tantis auxiliare ma-

lis. Ignarosque viâ mecum miseratus agrestes Ingredere; & jam nunc votis assuesce vocari. V. *Ad Augustum*. Dixit opemque Dei non cassa in vota vocavit. V. (Vide *PRECOR*. *INVOCO*.)

AUXILIUM pro *præsido*, *defensore*. (Vide *DEFENSOR*.)

AXENUS pro *Euxino*. PHR. Frigida me cohibent Euxini littora ponti: Dictus ab antiquis Axenus ille fuit. O.

AXICULUS, li. m. Col. *un petit ais*.

AXICULUS Dim. Vit. *Effieu*. (Vide *AXIS*.)

AXILLÂ, æ. f. dim. Cic. [Ab alâ.] *L'Aisselle*.

AXIOMÂ, âtis. n. Cic. *Axiome*, *maxime certaine*.

AXION, ònis. *Filius Phegi*. (Vide *PHŒGEUS*.)

AXIS, is. m. [Stipes teres circa quem rota vertitur.]

Effieu, *axe*. EPITH. Fervidus, ignifer, versatilis, sonorus, sonans, figurus. PHR. Aureus axis erat. O. Valido nitens sub pondere fagus axis. V. Altè que sonoro strident axe nives. Cl. Non Elæus eat campo ferventior axis. O. Utilis ungendis axibus esse potest. M. Temone revulsus axis. O.

AXIS [per transfl. sumitur pro curru, pars pro toto.]

Chariot. PHR. Volat vi fervidus axis. V. Spoliis oneratos Cæsaris axes. O. Ne te citus auferat axis. O. [Vide *CURRUS*.]

AXIS [Metaph. pro mundi polo & vertice. Pro cælo ipso. Et frequentius pro cæli parte Septentrionali.]

L'Axe du Ciel, *le Pole*. *Le Ciel*. *Le Septentrion*. EPITH. Æthérés, astrifer, hēspērūs, stelliger, scythicus, nivālis, noctivāgus, sērēnus. PHR. Pigrusque polus non concitat axes. Cl. Est avus æthereum qui fert cervicibus axem. ATLAS. O. Lucidus umbrōso miscebitur axis averno. Cl. Quater axe sereno Intonuit. St. Nudoque sub ætheris axe. V. Tot ab ignibus æther Conciperet flammās; totusque ardesceret axis. O. Vita procul peragenda sub axe Boreo est. O. Exul hyperboreum si dimittatur ad axem. J. Parthasæ gelido Virginis axe premor. O. Ire lubet quā zona rubens atque axis inustus Solis Equis. L. Axemque nivosi Sideris. St. (Vide *ARCTOS*.)

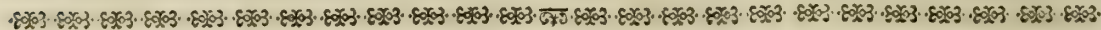
AXONÂ, æ. m. Caf. [Fluvius in extremis Rhemorum finibus.] *L'Aisne*. PHR. Non tibi se Liger anteferet, non Axona præceps. Auf.

AXONES, ūm. m. *Les Peuples qui habitent le long de l'Aisne*. PHR. Et Biturix, longique leves Axones in armis. L.

AXUNGIA, æ. f. Pli. [Adeps suillus.] *Vieux-ong à graisser l'effieu des roues*.

AZAN, ānis. m. *Mons Arcadia ubi colebatur Cybeles*. PHR. Venit & Idæis ululatus æmulus Azan. St.

AZIMUS, Latine dicitur *infermentatus*. Ut panis azimus. *Azime*, qui est sans levain.

B

ABYLON, ōnis, f. [urbs Mesopotamiæ quam ædificavit Semiramis, quæque summam in toto orbe claritatem obtinuit.] *Babylone*. EPITH. Sūpērbā, antiquā, cāldæā, āsŷīriā, sŷīriā, Sēmīrāmīā. PHR. Cumque

superba foret Babylon spolianda trophæis. L. Creditur & centum portis Babylona superbam Fœmineus struxisse labor. Cl. Persarum staturit Babylona Semiramis urbem. Pr. Assiduus Jactet ne Babylona labor. M. Dicitur altam Coëtilibus muris cinxisse Semiramis urbem. O. Fragili circumdata testâ Mœnia mirantur refugii Babylonia Parthi. L.

BABYLONIÂ, æ. f. [Mesopotamia ab urbe Babylone ita dicta] *Pais de l'ancienne Assyrie*, & *de la Caldée*. SYN. Āsŷīriā, Cāldæā, Mēsōpōtāmīā. PHR. De te Babylonia narret. O. Nec Babylonios Tentaris numeros. H.

BACCÂ, & Baccūlâ, æ. f. dim. Pli. [Sumitur pro omni fructu arborum, propriè tamen significat minores arborum fructus, ut Lauri, Olivæ, Lentisci, &c.] *Le fruit des arbres*, & *proprement la graine ou le menu fruit, qui vient par baies ou bouquets*. EPITH. Hédéricā, arboreā, virēns, turgēns, amārā, sylvēstris, sanguineā, bicolor, pinguis, felix, pallidā. PHR. Venit hyems teritur scyonia bacca trapedis. V. Strati baccis sylvestribus agri. V. Hoc tibi campani sudavit bacca venafri. M. Baccas frondentis Achanti. V. Bicolor ūncera bacca Minervæ. O. Baccas laurus. L.

BACCÂ, æ. f. [Gemma à similitudine dicta.] *Perle*. PHR. Et variis spirat nereia bacca figuris. Cl. Scilicet ut decies solidum exorberet, aceto Diluit insignem baccam. H. BACCATŪS, ā, ūm. Orné de perles. PHR. Retinens baccata monilia collo. V. (Vide *GEMMA*.)

BACCIFER, ā, ūm. Pli. [Ferens baccas.] *Qui porte de menu fruit en bouquet*. PHR. Dat quoque bacciferam pallada rarus ager. O. Baccifera hedera. S.

BACCÂR, ātis. n. & BACCARIŪS, is. f. [Herba radices odoratæ quæ fingitur contra fascinoles utilis: nardum rusticum quibusdam appellatur.] *Gans Notre-Dame*. PHR. Errantes hederas passim cum baccare tellus Fundit. V. Baccare frontem Cingite, ne vati noceat mala lingua futuro. V.

BACCHÆ, arum. f. *Bacchi sacrificula qua tertio quoque anno sacrificia, orgiâ dicta, furore correpta, passis capillis, furibundis ululatibus, cymbalis, pulsibus celebrabant in montibus, à quorum principibus dicta sunt Cŷtheridēs, Idonidēs, Mīmallonidēs, Ismēniā, Thēumēsīā, Ismārē, Thrāciā, Amōniā, Sithōniā. A furore verò eorumque ululatus dicta sunt Menādēs, Evāntēs, ēviādēs, Bassaridēs, Eleidēs, Yacchæ. Triētēridēs à sacris Trietēricis. Ismārīā mātēs, insānā Bacchī comitēs*. EPITH. Thebānā, Cādmēā, oggīā, Echionēā, bēotē, aōniā, Thŷrsigērā, sāvā, sūrētēs, ebriā, lŷmphātā, insānā, mŷlēsānā, furiōsā, noctūrnā, furiāles, sāvā, vigā. PHR. Furiis accensas pectora matres. V. Aut ego diffusis erravi sola capillis; Qua-

lis ab Ogigio concita Baccha deo. O. Nunc feror ut Bacchi furis Eleides actæ. O. Thracia Bacche Cum temerè in viridi gramine lasa jacet. O. Utque suum Bacche non sentit saucia vulnus, Dum stupet Idæis exululata jugis. O. Edonis Ogigio decurrit plena Lyæo. L. Qualis deo Percussa Mænas, Enteo sylvas gradu Armata terret. S. Ecce mimalionides sparfis in terga capillis, Ecce leves Satyri prævia turbæ dei. O. Æmonio referens trieterida Baccho Ire solet fufis babara turba comis. O. Tempus erat quo sacra solent trieteria Bacchi Si-thoniæ celebrare nupts: nox conscia sacri. Nocte sonat Rhodope tinnitibus æris acuti. Nocte suâ est egressa domo Regina; deque Ritibus instruitur, furialiaque accipit arma Vite caput tegitur: Lateri cervina sinistro Vellera dependent: humero levis incubat hasta (Thyrus.) O.

BACCHANALIA, ium. n. [Bacchifesta, in quibus viri noctu fœminis miscbantur. Hinc Bacchanalia pro vitis molli ac turpi. Qui Curios simulant & Bacchanalia vivunt. J.] Les. Bacchanalès. EPITH. Vêsânâ, fûribûndâ, tûrpiâ, fœdâ, vâgâ, însânâ, èbriâ, nôctûrnâ, Ismâriâ, Triëtêrîcâ, quod reitio quoque anno celebrarentur. SYN. Triëtêrîâ, Ôrgîâ, Dÿônîsîâ. Bâcchî sacrâ. BACCHANALIA indîcêrê. PHR. Aut ubi curva choros indixit tibia Bacchi. V. Cymbala thebano concrepuere deo. Prop. Fœmineos Thyrsô concitat ille choros. O. Matres bacchæ ad bella vocare. St. Pulso Thyas ubi con-cita Tympano. Qualis commotis excita sacris Thyas; ubi audito stimulant trieterica Baccho Or-gia; nocturnusque vocat clamore cythæron. V.

BACCHANALIA cêlêbrârê. PHR. Tuo motæ proles Semeleia Thyrsô Ismarîæ celebrant repetita triennia bacchæ, Quæ tum alacres passim lymphatâ mente furebant Evœe bacchantes. O. Festa corymbiferi celebrabat Græcia bacchi. O. Non hæc trieterica vobis Nox patrio de more vehit, non orgia bacchi Cernitis. St. Aut quales referunt Baccho solemnia Nymphæ Mæoniæ, quas Hermus alit. Cl. Delphica Thebana referunt Trieterida matris. L. (Vide BACCHÆ.)

BACCHATIÔ, onis. f. Ctc. Débauche, ivrognerie. Bâcchêûs, Bâcchêûs & Bâcchêûs, â, ium. & Bâcchêûs, idôs. f. De Bacchus. SYNT. Bacchei ululatus. O. Baccheia dona tulerunt. V. Deme meis hederas, Bacchica ferta, comis. O. Ephyres Baccheidos altum Culmen. St.

BACCHIADÆ, ârum. m. Italia populi. PHR. Bacchiadæ binari gens orta Coryntho. O.

BACCHOR, âris, âtus sũm, âri. Bacchanalia celebrare. Virginitas bacchata Laceris Taygeta. V. BACCHARI Metaph. [Pro frure.] Temperet, fave le furieux. SYNT. Bacchari in aliquem. Ter. In voluptate, in cæde. Cic. PHR. Sæviti inops animi totamque incensa per urbem Bacchatur. V. At Phœbi nondum patiens immanis in antro Bacchatur vates; magnum si pectore possit Excussisse Deum. V. Non ego fanius bacchabor. H. Thracio bacchante magis sub interlunia vento. H. Boreas bacchatur ab Arcto. O. Bacchantum ritu voce sonare. O. Cum Spartacus omne Per latus Italiæ ferro bacchatus & igni. Cl. Cur nunc vagor vesana? cur bacchor furens? S. Nunc spiritus orbis Bac-

chatur Veneri. Col. Concussam bacchatur fama per urbem. V. Venti bacchantur. H. Alecto medias Italûm bacchata per urbes. V. (Vide FUROR.)

BACCHÛS, i. Jovis ex semele filius. Semele gravida Junonis impulsu petitis à Jove, ut Quantusque & qualis ab altâ Junone excipitur, tantus talisque... sibi... complexus daret... corpus mortale tumultus Non tulit æthereos, donisque jugalibus arsit. Imperfectus adhuc infans gebitricis ab alvo Eripitur; patrioque tener (si credere dignum est) Insuitur femori; maternaque tempora complet. Furtim illud primis Ino matertera cunis Educatur: Inde datum nymphæ Nyseides antris Occulere suis, lactisque alimenta dedere, &c. O. Bacchus orbem ferè terrarum peragravit: Indos debellavit. Oriens tibi victus adusque Decolor extremo quâ cingitur India Gange. O. Quem debellata colebat India, quem positus celebrabat Achaia templis. O. Victa racemifero Lycas dedit India Baccho. O. Vitem primus coluit, poculaque inventis Acheloia miscuit uvis. V. Et quia viri noxius est Caper non aliam ob causam Baccho Caper omnibus annis cæditur. V.

BACCHI ORNATÛS. Tribuatur Baccho, juvenus perpetua, & intonsi crines. Tibi enim inconsumpra juvenus, Tu puer æternus tu formosissimus alto Conspiceris cælo: tibi, cum sine cornibus atas Virgineum caput est; O. Soli perpetua est Baccho Phœboque juvenus; Nam decet intonsi crinis utrumque Deum. T. Et tu Tyrfigerâ Liber ab india, Intonsa juvenis perpetuum comâ. S. GESTAMEN eius erat Tyrsus seu hasta hederâ & vite involuta. Coronam gerebat ex vite & hederâ. Curium ejus Lynceæ aut Tygres: aut Panthera trahabant. Ipse racemiferis frontem circumdatus uvis, Pampineis agitat velatam frondibus hastam; Quem circa Tygres, simulacraque inania Lynceum Pictarumque jacent fera corpora Pantherarum. O. Latusque simul procedit Iacchus: Crinali florens hederâ, quem Parthica velat Tigris, & auratos in nodum colligit ungues: Ebria Maoniis fulcit vestigia Thyrsis. O. Pampineamque manu tenerâ quatit Evius hastam. Pol. Bacche bimater ades; sic sint tibi nexa corymbis Cornua, sic nitidis pendeat uva comis. Sann. Tu bijugum pictis insignia franis Colla premis Lynceum: Bacchæ satyrique sequuntur. O. Nec qui pampineis victor juga flectit habenis, Liber agens celfo Nyfæ de vertice Tygres. V. Talis Eriçthraeis intextus nebrida (Cervi pellem) gemmis Liber agit currus; & Caspia, i. tygridum caspi (urvis) flectit eburnis Colla jugis: Satyri circum, crinemque solutæ Mænades astringunt hederis victricibus Indos. Cl. Hæc te merentem, Bacche pater, tuæ Vexere Tygres, indocili jugum Collo trahentes. H.

SYN. Sêmêlêâ proles. O. Invêrêcûndûs Dêûs. H. Thebânæ sêmêlês pûër. H. Bâsârîdûm rôtêôr Êvân. St. Sêmêlêûs Êvân. St. Nîfêê pâter. Col. Prôlê sêmêlês Bâcchûs. T. BACCHI NOMINA ita contexuit Ovidius. Thuraque dant Bacchumque vocant Brômîumque; Lyæumque, Ignîgêniumque, sârûmque iterum, solumque bimâtrêm, addit his Nÿfêûsque, indetonfufque Thÿônêûs, & cum Lânêô genialis cõsîôr ûvæ, Nÿtîlêûsque, Elêûsque parens, & Yâcchûs & Êvân & quæ præterea per Grajas plurima gentes nomina Libër habes. O.

EPITH. *A variis Thebanorum regibus è quibus oriunda erat Semele ejus mater.* Cādmēiūs, cādmēiūs, āgēnōrēiūs, ōgēiūs, Ēchōniūs. *A Baotia ejusque fluvii aut montibus* Bēōtūs Aōniūs, Dircēiūs. *A montibus in quibus celebrabantur Orgia.* Thrāciūs, Thrēciūs, Ēmōniūs, Sithōniūs, Ēdōniūs, Ismāriūs, Ismāriūs, Rhōdēpēiūs. *Ab ejus ornatu* Tȳrsi-gēr, rācēmīfēr, cōrȳmbīfēr, cōrnīgēr, bīcōrnīgēr, jūvēniūs, īnōnsiūs, nitidūs, īmbērbis, tēnēr, pūlchēr, fōrmōsiūs, mōlliūs. *A vino.* Ēbriūs, vīfīfātōr, jōcōsiūs, hilāriūs, fēstīviūs, gēniālīūs, jūcūndiūs, vē-rāx, audāx, fortis, lētifīciūs, gēnērōsiūs, belligēr, īnvērēcūndiūs, ēffrēniūs. Nīfēiūs. *A Parnassi monte, nam* Fecundi calices quem non fecere disertum. *H.* Mēōniūs, Lēsboiūs, &c. **PHR.** Et dignos bæcho digitos & Apolline crines. O. Huc pater o! Lenæe tuis hic omnia plena Muneribus: tibi pampineo gravidus autumnus Floret ager: spumat plenis vindemia labris. Huc pater o! Lenæe veni; nudataque multo Tinge novo mecum direptis crura cothurnis. *V.* Præliis audax neque te filebo, Liber. *H.* Non ego Candide Bassareu Invitum quatiā. *H.* Odit Lenæus tristia verba pater. *T.* Cymbala Thebano concrepere Deo. *Pr.* Adsit lætitiæ Bacchus dator. *V.* Dissipat Evius Curas edaces. *H.* Scriptorum chorus omnis amat nemus, & fugit urbes Rite eliens Bacchi somno gaudenti & umbræ. *H.* Bacchus (*Vinum*) & ad culpam causas dedit: ille furentes Centauros letho domuit, Rhætumque Pholumque, Et magno Hylæum Lapithis cratere minantem. *V.* Bacchum in remotis carmina rupibus, Vidi docentem, credite posteri, Nymphas discentes, & aures. Capripedum Satyrorum acutas. Evocæ recentis mens trepidat metu; Plenoque Bacchi pectore turbidum Lætatur. Evocæ parce Liber Parce gravi metuende Thyrsos. *H.* Quo me Bacche trahis, tui plenum, quæ in memora & quos agor In specus velox mente novâ. *H.* BACCHUS [pro vino] *Vin.* **PHR.** Madeant generoso pocula Baccho. *T.* (Vide VINUM.)

BACTRŌS. & Bactriūs, trī. m. [Fluvius Scythiæ] *Buchian* ou *Boccarā.* **PHR.** Scythiæ populi quos gurgite Bactros Includit gelido vastisque Hircania sylvis. *L.*

BACTRĀ, ōrūm. n. [Scythiæ urbs est & provincia ipsa, à flumine Bactro cognominata.] *Baydashan.* **PHR.** Laudibus Italiæ certent neque bactra neque Indi. *V.* Bactra regnata Cyro. *H.*

BACULUS, li. & Bācillūs. dim. m. & bācūlūm, li. n. *Bāton.* **EPITH.** Tērēs, dūrūs, quērnūs, nōdōsiūs, ācērnūs, āgrēstis, rigidūs, tōrtūs, firmūs, rēctiūs. **SYN.** Fūstis, sūdēs, vīrgā, pīnūs, stīpēs, ārūndo, fērūlā. **SYN. T.** Baculo nitū, inniti, incumbere. *O.* **PHR.** Indoluit; baculumque capir, quem spinea tortum Vincula cingebant. O. Sustinet & ferulā titubantes ebrius artus. O. Membra levant baculo; tardique senilibus annis Nituntur longo vestigia pomere clivo. O. Baculo regebat prævio nutantem gradum. *S.* Trepidumque ministro Prætextans baculo, luminis orbus, iter. O. Trunca manum pinus regit & vestigia firmat. *V.* Antennis apta ferendis Pinus... baculi quæ præbuit usum. O. *De Polyphemo.* Baculumque tenens agreste sinistrā. O. Artus baculo fulcare trementes. Baculoque innixus æceno dulce fe-

nectutis fulcrum. Pedibus me Porto meis; nullō dextram subeunte bacillo. *J.* Alternos longā nitentem cuspide gressus. *V.* Robore nodoso præduraque tempora fregit. *O.* Cædant humeros robora fortes; Stipesque potens duris oneret Pectora nodis. *S.* Incurvum, & leviter à summo inflexum bacillum. *Cic. De lituo Augurum.*

BÆTIS, is, m. [Fluvius Hispaniæ à quo Regio, Bæticiā denominata est.] *Betis, aujour'hui Guadalquivir.* **PHR.** Bætis oliviferā crinem redimite coronā, Aurea qui nitidis vellera tingis aquis. *M.* Quæ dives placidum corduba Bætin amat. *M.* Thetique fugacem Qui ferit Hesperius post omnia flumina Bætis. *L.* Stabuli nutritor iberi Bætis. *M.*

BÆTICĀ, æ. f. *Pli.* [Hispaniæ regio.] *L'Andalousie & Grenade.* **BÆTICUS,** ā, ūm. & Bæticolī, æ. m. f. *Ex Batica oriundus.* **PHR.** Bæticolæque viros spatii agitabat iniquis. *Sil.* Bætigenæque viri. *Sil.* Et Bæticus adjuvat aër. *J.* **BÆTICUS** color pro obscuro & subnigro qualis inest Bætici populis, hinc Bæticiatūm pro pullato dicit *MART.* & Baticatus atque Leucophaæatus. *M.*

BAGŌUS, ī. m. [Eunuchus Alexandri magni à quo spado Bagous dictus est.] *Un Eunucque.* **PHR.** Quem penes est dominam servandi cura Bagōe. *O.* (Vide EUNUCHUS.)

BAGRĀDĀ, æ. m. *Numidia fluvius.* **PHR.** Primaque castra locat cano procul æquore, quæ se bagrada lentus agit sicca fulcator arenæ. *L.*

BAJÆ, ærūm. f. [Campania urbs juxta sinum Lucrinum, æris temperie, aquarum calidarum salubritate, & Romanorum frequentia celeberrima, ita dicta à Baio Ulyssi socio ibi sepulso. Ut ait *Sil.* Docet ille tepentes Unde ferant nomen bajæ; comitemque dedisse Dulichiiæ puppis stagno sua nomina monstrat. *Sil.*] *Baie.* **EPITH.** Vāpōrīfērā, æstūantēs, tēpētēs, āmōnē, grātē, s. lūbrēs, līquidē, fēlicēs. **SYN.** Bājārūm littūs, āquē, sīlmāciūs ūndā, pōrtūs Jūliūs. **PHR.** An memorem portus Lucrinæque addita claustra, Atque indignatum magnis stridoribus æquor; Julia quæ ponto longè sonat unda refuso, Thirrenusque fretis immititur æstus avernis. *V.* Nullus in orbe sinus Bais præluet amœnitis. *H.* Qualis in Euboico baiarum littore. *V.* Seu Tybur supinum, seu liquidæ placuere baiæ. *H.* Quid referam baias, prætexaque littora velis; Et quæ de calido sulphure fumat aqua. *O.* Humida baiarum stagna tepentis aquæ. *Pr.* Non tamen portus retinent amœno Desides baiæ. *St.* Sive vaporiferas, blandissima littora baias. *St.* Et æstuant septem montibus admovere baias. *St.* Hic mihi baiani soles, mollisque Lucrinus. *M.* Nec tua baianas sarcina malit aquas. *M.*

BAJULŌ, ās, āvī, ārūm, ārē; *Porter un fardeau sur ses épaules.* Ego te bajulare non possum. *Quin.* **SYN.** Fērō, pōrtō, vēhō, gētō. **PHR.** Prædamque per herbas Convectant calle angusto pars grandia trudent. Obnixæ frumenta humeris. *V.* *De fornicis.* Cum foret Ænææ cervix subiecta parenti. *V.* Ipse subibo humeris. *V.* **BAJULŌS,** ī. m. *Cic.* *Un portefaix.* **PHR.** Et duo fortes De grege Mæforum qui me, cervice locatā, Securus jubeant clamorose insistere Circo. *J.* Connixi humeris famuli. *V.* Lecti bis sex cervice subirent. *V.* (Vide FERŌ. Ferre humeris.)

BALĒNĀ, æ. f. [Marina bellua, quæ & Pistris & Cæris dicitur] *Une baleine*. EPITH. Māgnā, ingēns, grāndis, hōrridā, immēnsā, stupēdā, squāmmōsā, mārīnā, nērēiā, prēdātrix. PHR. Quāto delphinis balæna britannica major. *J.* Immenso bellua ponto. *O.* Immania corpora ponti. *V.* Et quæ marmoreo fert monstra sub æquore pontus. *V.* Montem pelago credas innare revulsū. Immani corpore Cetus. Magnā se mole movens.

BALĀNITES, æ. m. *Pli.* [Gemma Balano similis.] *Balanon* (Vide GEMMA.)

BALĀNŪS, nī. f. [Arabica glandis genus, ex quā fiebat odoratum unguentum.] *Sorte de gland*. PHR. Pressa tuis Balanus capillis. *H.* Quod nec virgilius, nec carmine dixit Homerus Hoc ex unguento confectum & ex balano. *M. i.* Mirōbalānūs quæ vox herouicum carmen ingredi non potest. Bālānūm olēum. *PLI.* Unguentum de quo supra. Bālānūm gausape pectas. *P. i.* balano perfusum.

BALĀTRŌ, ōnis. m. [Homo nihili.] *Un bēltre*. PHR. Mendici, mimæ, balatrones, hoc genus omne Mœstum ac sollicitum est cantoribus morte Tigelli. *H.*

BALĀTŪS, ūs. m. *Béelement, cri des Brebis*. EPIT. Tēnēr, mōllis, trēmēns, quētūlūs. PHR. Auditifque Lupos acunt balatibus Agni. *V.* balatu pecorum... sonant ripæ. *V.* Quasitum matri multis, balatibus Agnum. *V.*

BĀLAUSTIUM, ī. n. *Plī.* [Flos mali punici.] *La fleur des Grenadiers*.

BĀLBŪS, ā. ūm. [Qui linguā impeditus est.] *Begue, qui bégäie en parlant*. SYN. bālbūtēns, blāsūs. SYN. balba senectus. *H.* Cum balbus esset, perfecit meditando, ut nemo planius loqueretur. *CIC.* De Demosthene. PHR. Os tenerum pueri balbumque poëta figuret. *H.* Quid cum balba feris annofo verba palato. *H.* balbaque cum puero dicere verba senem. *T.*

BĀLBUTIŌ, īs, īvi, ītūm, īrē. *Bégäier, parley en bégäiant*. SYN. Stoicus perpaucā balbutiens. *CIC.* Balbutire desinant, aperteque & clarā voce audeant dicere. *CIC.* PHR. Hunc varum distortis cruribus, illum balbutit scaurum pravis fultum malē talis. *H. i.* balbutiendo appellat. Rancidulum quidquam balbā de nare locutus. *P.* Nomen & è blāfo garriat ore meum. *M.* Quid cum legitimā fraudatur littera voce, blāfaque sit iussu lingua coacta sono. *O.* Teneris meditans verba illuctantia labris. *St. De puero*.

BĀLĒĀRĒS, ūm. f. [Insulæ duæ in Hispanico mari Gymnesiæ dictæ quod ejus incolæ se se fundā exerceant; ita ut matres liberis panem non darent nisi prius è trabe dejecissent lapide fundā emissio.] *Les Isles Baléares, Majorque, & Minorque*. PHR. Stupea torquentem balæaris verbera fundæ. *V.* Et tortā balæaris sævus habenā. *Sil.*

BĀLISTĀ, æ. f. [Militare tormentum quo muri concutiebantur lapidesque & prægrandia saxa emittebantur.] *Balistæ*. SYN. Ārēs, catāpultā. EPITH. Dūrā, pōtēns, ferrēā, vālidā, māvōrtiā, trūx, fērā, hōrrendā, exītōsā, tūrrifrāgā, exītālis, tēribilis, violētā. PHR. Quām grave balistæ mœnia pulser onus. *O.* Cum laceras aries balistave concutit arcus. *O.* Neque enim solis excussa lacertis Lancea,

sed tenso balistæ turbine rapta. *L.* Tortaque per tenebras validis balista lacertis Multifidas jaculara faces. *L.* Phocais effundit vastos balista molares, Atque eadem ingentis mutato pondere teli Ferratam excutiens Ornum media agmina rumpit. *Sil.* Nec torta clausas fregerat saxo gravi Balista portas. *S.* Balistam in senem intendere. *PLA. Metaph.* Utque volat moles adducto concita nervo; Cum petit aut muros aut plenas milite turres. *O.*

BĀLIŪS, & bālōlūs, ā. ūm. dim. *Pla.* [Color rutilus.] *Rouge, brun*. balius Equus idem qui spadix. *Un cheval bay. Ita dictus est à colore unius Equorum Achillis*. PHR. Frænaque quæ volucrem Xanthum Baliumque decerent. *Cl.* balium xanthumque jugales Quos zephyro peperit geminos harpya podarge. *Polit. ex Homero*.

BĀLNĒARIŪS, ī. *PLI.* & bālncārōr, ōrīs. m. *Cic.* [Qui balneorum curam habet.] *Euriste*. PHR. *O.* Furum optime balneariorum. *C.*

BĀLNĒŪM & bālncēum, ē. & bālncōlūm. ī. n. dim. *Cic.* [Locus in domibus in quo ad lavandum aquæ calidæ & frigidæ disponuntur.] *Bain*. EPITH. Sūdāns, dūlcē, grātūm, mūlcēns, ūdūm, fērvēns, tēpidūm, cālidūm, fērvīdūm, hūmīdūm, frīgēns, ōptātūm, sālūbrē, jūcūndūm, āmōnūm, mēdicūm, sātūm, sālūtīfērūm, tēnēbrōsūm. SYN. Exire de balneis. *Cic.* Ex balneo ducere. *Cic.* PHR. Nitidis gemmantia faxis balnea. *St.* Redde Lupi nobis tenebrosaque balnea Grilli. *M.* Cum jam celebres notique poëtæ balneolum Gabiis, Romæ conducere furnos Tentarent. *J.* Quis aquam temperet ignibus. *H.*

BALNEI DESCRIPTIO. Nil ibi plebejum: nesciam Temesæa notabis Æra; sed argento felix propellitur unda, Argentoque cadit, labrisque nitentibus instat, Delicias mirata suas & abire recusat... Hoc mallet nasci Cytherea profundo Hic te prospicuum melius Narcisse videres: Hic velox Hecate velit & deprensa lavari... ubi languidus ignis inerrat Ædibus, & tenuem volunt hypocausta vaporem. Nec si bajanis veniat novus hospes ab oris Talia despiciat. *St.*

BĀLNĒŪM [pro fluvio, rivo, fonte quo corpus abluiamus.] *Bain*. balneum tentare. *CER.* Prendre le bain. PHR. Aut assuetus aquæ perfundi flumine notro. *V.* Vix ipsæ succedit aquæ. *V.* Tyberinis humeros lavit in undis. *H.* Quales emergitis altis Fontibus. *St.* Et in alludentibus undis Summa pedum, taloque tenus vestigia tingit. Nec mora temperie blandarum captus aquarum; Mollia de tenero velamina corpore ponit. *O.* Ecce puellares subduxit ab æquore plantas; & metuit tactas adfiliensis aquæ. *O.* Aut bibulā sine vestibus errat arenā; Aut ubi lassata est, seductos nacta recessus Gurgitis, inclusā sua membra refrigerat undā. *O.* Ut loca laudavit summas pede contigit undas: His quoque laudatis; procul est, ait, arbiter omnis; Nuda superfusis tingamus corpora lymphis. *O.* Æquoris ad liquidas puer aureus astitit undas, Mersurus tepido lactea membra mari. *Sau.* Accessi, primūque pedis vestigia tinxī; Poplite deinde tenus: neque eo contenta, recingor; Molliaque impono Salici velamina curvæ; Nudaque mergor aquis. *O.* Vallis erat piceis & accutā densa Cupressō; Fons sonat à dextrā tenui pellucidus undā: Hic dea sylvarum venat

tu fessa solebat Virgineos artus liquido perfundere rore... Dumque ibi perluitur solita Titania lymphâ. O.

BALŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. N. *Béleer*. PHR. Taetaque fumanti sulphure balat ovis. O. Cui mille sub altis Lanigeræ balant stabulis. *Sil.* balantumque gregem fluvio mersare salubri. *V.* Turi sub matribus agni balatum exercent. *V.* Lanigeris gregibus balatus dantibus ægros. O. BALARE *Per trans. ad hominem.* Quoniam facis balasti o! Fauftule. VAR. *i.* locusus es ut balantibus ovibus.

BALSAMŪM, mī. n. [*Judææ & Syriæ arbuscula odoratissima, vel succus ab ejus cortice exsudans.*] *Baume*. EPITH. Frāgrāns redolēns, odorūm, odorārūm, olēns, odoriferūm, spirans, aromātīcūm, grātūm, pīnguē, salūtīfērūm, prētīōsūm, sudāns, dūlcē, Jūdæūm, palæstinūm, idūmæūm, syriūm. PHR. Quid tibi odorato referam sudantia ligno balsama. *V.* balsama me capiunt: hæc sunt unguenta virorum; Delicias Nini vos redolet nurus. *M.* Tardaque sudanti prorepunt balsama succo. *Cl.* balsama qui semper; cinnama semper olet. *M.* Eos dives bibat urna liquores. *M.* Cineri quæ dedat odores. *T.* Et dabitur Syrio munere plenus onyx. *Pr.* Gemmatis alii per totum balsama tectum Effudere cadis: duro quæ faucis ungue Niliacus pingui defudat vulnere cortex. *Cl.*

BALSAMINŪS, ā, ūm. *De baume.* balsaminum oleum. *Pl.*

BALTHEŪS, m. & balthēum ēī. n. *Baudrier, écharpe*. EPITH. Aurātus, īnsīgnis, pēndūlus, aspēr, sūtīlis, discolor, pīctus, ensīfēr, splēdēns, vērīcolor, bullātus, fulgēns, prētīōsus, lūcidus. PHR. Teritur quæ futilis alvo Baltheus, & laterum juncturas fibula mordet. *V.* Humero cum apparuit alto Baltheus; & notis fulserunt cingula bullis (*i. claviculis aureis*) pallantis pueri. *V.* Alter amazoniam pharetram plenamque sagittis Threiciis, lato quam circum amplectitur auro Baltheus, & tereti subnectit fibula gemmā. *V.* Ilia subter Cæcum vulnus habet; sed lato baltheus auro Protegit. *P.* Præbebant cæsi balthea lenta Boves. *Pr.* Parthica quæ tantis variantur cingula gemmis. *Cl.* Quæ carulus ambit Baltheus. *V-F.* Quem Baltheus asper Subligat. *V-F.* Immania pondera balthei. *V.* Aurato religans ilia baltheo. *S.* BALTHEŪS stellātus. *Mamil.* *Le Zodiaque.*

BANCHŪS, cī. m. *Pl.* [*Piscis marinus.*] *Merlus*.

BAPTĒ, arūm. m. *Sacerdotes Corythūs dea impudicitia; cujus sacris qui Athenis initiabantur aquā calidā tingeantur; hinc Baptæ dicti sunt.* PHR. Cecropiam soliti Baptæ lassare Cotytto. *J.* Lascivæ enim inter saltationes ejus fessa celebrabant.

BAPTĒS, ēī. m. *Pl.* [*Gemma odora.*] *Sorte de pierre precieuse.*

BAPTISTERIUM, īī. n. *PL.* *Le lieu des bains, ou la cuve à se baigner.*

BAPTISMĀ, ātis, n. & Bāptīsmūs. m. & Bāptīsmūm, ī. n. [*à Bāptīse latinè dicitur immersio.*] *Baptême*. EPITH. Purūm, sacrūm, salūbrē, salūtīfērūm, lūstrālē, sanctūm, solēmnē, sacrātūm. SYN. Sacrūm lāvacrūm. Lūstrālis, salūbrīs undā. Fōns sacēr. Rōs salūtīfēr. PHR. Undæ Quis animæ scelus abluitur; veterumque parentum Nomine contractæ ex-

cedunt contagia labis.

BAPTISŌ, ārē. [*Latine immērgō, mērgō, āblūō.*] *Baptiser*. SYN. Lūstrālī aquā tingō. Macūlas purō flūminē āblūō. Sācrō rōrē aspērgō. Lūstrālībūs undīs rēnōvō. Sācrō fontē lūstrō, mērgō. PHR. Fluvio mersare salubri. Sacri fluminis undā... abluit artus; Emundatque animam. Innatam abstergit sacrato gurgite labem. Capiti divinum infundere rorem. Spargere rore pio corpus, mentemque piare. Sacro flumine tingitur. *Sant.* Vanā quem religione tumentem Christiadam sacris, & miti leniit undā. Caput aspergit sacroque liquore Abluit antiquo maculosam crimine vitam. *Theo.*

BAPTISARI. PHR. Et latices intrate pios; maculasque vetustas Fonte lavare novo; sanctisque nitescere lymphis. Sponte caput sacris de more immergimus undis, Unde renidescunt animæ. Sacris lustrat aquis, & nova pectora Vero numine consecrat. *Sant.* Jamque novos purgati animis inducite mores; Si qua tamen veteris culpæ vestigia restant Diluite, & sacris contagia vincite lymphis. *Vida.* Se quoque regis Christo induendus vestibus exuit: Descendit in sanctos piandus Quos habitat Deus ipse fontes. Illum sacerdos ter fluvialibus Immergit undis. *Sant.*

BARĀTHRUM, thrī. n. [*Locus præceps, unde emergi non possit, propriè locus erat apud Athenienses in quem noxii præcipitabantur.*] *Gouffre, abîme*. EPITH. hōrēndūm, latūm, palūdōsūm, tristē, opācūm, calīgāns, fērūm, nīgrūm; irrēmēābilē, tētrūm, præcēps, abruptūm, immānē, profundūm, īmūm, tēnēbrōsūm, īngēns, āpērtūm, tārtārēūm, stygīūm, dēhīscēns, īnfērūm, cōnōsūm. SYN. Gūrgēs, vorāgō, ābysūs. Vastā fauces. Terrā dēhīscēns, præcēps tellūris hīātūs. Spēcūs āltūm. Vastāquē vorāgīnē gūrgēs. PHR. Imo barathri ter gurgite vastos Sorbet in abruptum fluctus. *V.* Superque immane barathrum. *V.* Cumque ipsis sæpe juvencis Naufraga candenti merguntur plaustra barathro. *Cl.* *de faucibus Alpium.* (*Vide GURGES.*)

BARĀTHRUM [*pro Inferno.*] *L'Enfer*. Inferni qualis sub nocte barathri Accubat. *V-F.* Et quæcumque latent ferali monstra barathro, In turmas aciemque ruunt. *Cl.* Imum Concutiens barathrum letheas terruit undas. *Col.* Domus umbrarum, præcepisque barathrum. *Manr.* (*Vide INFERI.*) BARĀTHRUM stōmāchī. *Pl.* [*Ventriculi imus hiatus.*] *Le creux du ventre*. PHR. Extremo ructus si venit à barathro. *M.* Effunde hoc in barathrum. *PLA. i. comede.* HINC *Metaph.* Illuvies & tempestas barathrumque macelli. *H. i. belluo.* BARĀTHRUM. Etiam *Metaph. PLA.* [*Pro meretrice bona amantium absorbente.*] *Femme prostituée.*

BARBĀ, ēī. f. *La barbe*. EPITH. Lōngā, vērērandā, sēnilis, prōmīssā, fūsā, prōlīxā, immīssā, nīvēā, cānēns, cāndīdā. Nōvā, rēnascēns, īncīpiēns, mōllis. Prima. Hīspīdā, hīrsūtā, aspērā, hīrtā, īmpēxā, rīgīdā, hōrrīdā, squāllēns, cōmāns, sōrdīdā, īncultā, īntōnsā, rēfēctā. SYN. Barbē ūmbrā, cē-sārīēs. O. Lānūgō, fīōs. *De primā barbā.* PHR. Squallentem barbam & concretos sanguine crines. *V.* Nosco crines incanaque menta Regis Romani. *V.* Cum videt acris Antilochi barbam ardentem. *J.* Barbæ color aureus. O. Tortā molitur robora barbā.

S. Mox tamque genis increscere barbam. *L.* Ille manu mulcens propexam ad pectora barbam. *O.* Casarium longæ dextrâ deducere barbæ. *O.* Stiriaque imperiis induit horrida barbis. *V.* Ora Dei madidâ rorantia barbâ. *O.* Canet barba gelu. *Sil.* Promissa barba, & capilli efferaverant speciem oris. *Liv.* Hispida mento argumenta viri. Squallentiaque ora sparsus, & incultum ferali pulvere barbam. Hirtaque torvæ Frontis cæsaries, & crinibus æmula barba. Cum tenet obfessas invida barba genas. Si promissa facit prudentem barba, quid obstat Barbatus possit quin Caper esse Plato. Glacie riget horrida barba. *V.* Hirsutumque supercilium, proluxaque barba. *V.*

BĀRBĀ incipiēns. *O.* Bārbūlā. *Cic.* Bārbā primā. *S.* i. tēnuīs lanūgō. *Phr.* Primā tectus lanugine malas. *O.* Dum roseis venit umbra genis. *Sr.* Mollem malis demittere barbam. *Lr.* Tum mihi prima genas vestibat flore juvenia. *V.* Tenerâ sordent lanugine vultus. *M.* Dubiam lanuginis umbram Cæsaries intonsa tegit. *Cl.* Cum prima puras barba signaret genas. *S.* Validæ nondum argumenta juventæ Irrepere genis. Cum tibi venarent dubiâ lanugine malæ. *M.* Flaventes primâ lanugine malas. *V.* Jam mihi nigrescunt tonsâ fudaria barbâ; Et queritur labris puncta puella meis. *M.*

BĀRBĀM tōndērē. *Cic.* *Syn.* Pōnērē. *H.* Dēmērē. *Cic.* Rēcīdērē. *O.* ābrādērē. *Pl.* *Phr.* Candidior postquam tondenti barba cadebat. *V.* Quo tondente gravis juveni mihi barba sonabat. *V.* Idcirco solidam præbet tibi vellere barbam. *P.* Sapientem pascere barbam. *H.* Pars maxillarum tonsa est tibi; pars tibi rasa est; Pars vulsa est: unum quis putet esse caput. *M.*

BĀRBĀRŪS & Bārbāricus, ā, ūm. [Ab initio dicebatur qui duriloquus, & crassilinguis erat, deinde barbari dicti sunt omnes populi, Romanis & Græcis exceptis. Quoniam & Græci Romanos barbaros dicerent: quem secutus morem Plautus dixit barbaricæ leges, urbes. *Pro Italæ.*] *Barbare, étranger.* *Syn.* Alienus, alienigenâ, externus, longinquus. *Synt.* barbarus linguâ, natione, moribus. *Cic.* barbarus mos. *H.* barbara tellus. *O.* barbara auxilia. *Cic.* Mare barbarum. *H.* *Pro indicio.* *Phr.* barbarus hic ego sum; quia non intelligor ulli; Et rident stolidi verba latina Getes. *O.* barbaricæ vestes. *Lr.* barbarico postes auro spoliisque superbi. *V.* barbara sermone est. *O.* Pictus acu tunicas & barbara tegmina crurum. *V.* Habebit Barbarus has segetes. *V.*

BĀRBĀRŪS [per transl. pro inhumano & crudeli.] *Barbare, cruel, inhumain.* *Syn.* Ferox, trux, effersus, cruentus, atrox, sævus, asper, durus, inhumanus, crudelis, severus, immanis, barbaricus, intrastabilis, ætati indocilis. *Phr.* Sacra suo facient barbariora loco. *O.* Nomen amicitia barbara corda movet. *O.* Quæve hunc tam barbara morem Permittit patria. *V.* Nesciaque humanis precibus mansuescere corda. *V.* *O!* diris barbare factis *O!* crudelis ait. *O.* Ut ferus est, multoque suis truculentior Ewis. *O.* Quanam te genuit solâ sub rupe Leona? Quod mare conceptum spumantibus expuit undis? quæ Syris? quæ scyllia vorax: quæ vasta charibdis. *O.* Et tua sunt filicis circum præcordia venæ; Et rigidum ferri semina pectus habet. *O.* Sævior ille

freto surgente, cadentibus Hædis; Durior & ferro est, quod Noricus excoquit ignis; Et saxo quod adhuc vivum radice tenetur. *O.* Te lapis & montes, incultaque rupibus altis Robora, te sævæ progenere feræ. *O.* Duris genuit te cautibus horrens Caucasus; Hircanæque admorunt ubera Tygres. *V.* Nullis ille moveretur Fletibus; aut voces ullas tractabilis audit. *V.* Sis licet immitis, matrisque ferocior undis. *C.* Et rigidos silices solidumve in pectore ferum Aut adamanta gerit. Nec celeri mittit letho, crudelibus ante Supplicii fruitur, cruciatus vincula, tenebras, Dilato mucrone, parat. Proh? Sævior ense Parcendi rabies, concessaque vita dolori: Mors adeone parum est! Causis fallacibus instat. *Cl.* Vider omnia latè Præceptis incensa suis & crimine tanto Luxuriat. *Cl.*

BĀRBĀRŪS. *Cic.* [Rūdis & impolītūs.] *Barbare, grossier, peu poli dans ses mœurs & dans son langage.* *Phr.* Incipe barbaricæ tandem te reddere vitæ. *Cl.* Genisque virum truncis & duro robore nata, Quis neque mos, neque cultus erat; nec jungere Tauros, Aut componere opes norant, aut parcere patto; Sed rami atque asper victu venatus alebat. Id genus indocile, ac dispersum montibus altis Composuit. *V.* Feræ gentes non telis magis quàm suo cælo armantur. *Pl.* Est genus extremos Scythiæ vergentis in ortus, Transgelidum Tanaim, quò non deformius ullum Arctos alit: tristes habitus, obsecænaque visu Corpora, mens duro nunquam cessura labori Præda cibus, vitanda ceres, fratresque necare Ludus, & occisos pulchrum jurare parentes. *Cl.* Nil animo, duris agitabant cuncta lacertis. Nondum relligio miseris (si credere fas est) Non pietas, non officium, nec fœdera discors Norat amicitia vulgus. *Pol.*

BĀRBĀRIĀ, æ, & Bārbāriē, ēs, f. [barbarorum regio.] *Barbarie, pais des Barbares.* *Phr.* Omnia barbariæ loca sunt, vocisque ferinæ. *O.* Quæ dissona ritu Barbaries. *Cl.*

BĀRBĀRIĀ [Pro rusticitate.] *Barbarie, rusticité, grossiereté.* *Phr.* Ingenium quondam fuerat pretiosius auro: At nunc barbaria est grandis, habere nihil. *O.* Barbariem quamvis collegerit omnem. *Cl.* barbaria forensis. *Cic.*

BĀRBĀRIĀ. *Barbarie, cruauté, inhumanité.* *Epith.* Sceleratâ, immanis, asperâ, inhumânâ, atrocē, ferâ, horridâ, crudâ, furēns, sævâ, effersâ, effrænâ, impiâ, stygiâ, tartarēâ, ferinâ. *Syn.* Dūritiēs, furor, feritas, sævitiâ, crudelitas, asperitas. *Phr.* Quid facis? Quod nullâ in barbariâ quisquam Tyrannus. *Cic.* Inter inhumanæ nomina barbariæ. *O.*

BĀRBĀRĒ adv. *Cic.* *Barbarement cruellement, ou, grossièrement, peu poliment.*

BĀRBĀRISMŪS, mī, m. [Vitium in sermone.] *Barbarismus.* *Phr.* Cinna cinname te iubes vocari, Nons est hic rogo, Cinna, barbarismus. *M.* *Febat enim Barbarismus ter litteræ adavationem, deavactionem aut immutationem*

BĀRBĀTŪS & Bārbīgēr, ā, ūm. *Barbu, qui a de la barbe, vient.* *Phr.* Cur setosa genis facies squalentibus horret. *Mant.* Dumescente pilis facie. *Arch.* Ludere par impar, equitare in arundine longâ, Si quem delectet barbatum, amentia verset. *H.* Barbatum imponere regi. *J.* Quæ apud barbatos ridicula

- videbantur. *Cic.* Barbati Muli in piscinis. *Cic.* Barbigeræ pecudes. *Lr.*
- BARBITOS, & BARBITUS**, *ti. m. & f.* [Major lyra.] *Instrument de musique à cordes, comme un Luth, &c.* *Phr.* Age dic Latinum, Barbite, carmen. *H.* Nunc arma defunctumque bello. Barbiton hic paries habebit. *H.* Non facit ad lacrymas barbitos ulla meas. *O.* Nec Polyhymnia Lesboum refugit tendere barbiton. *H.* Lesboum vocat propter Alcaum & Sappho Lesbios. Terpichore facilem lascivo pollice movit Barbiton. *Cl.* (Vide CYTHARA.)
- BARBO**, *onis. m.* [Genus piscis marini.] *Mulet.* [Piscis fluvialis.] *Barbeuu.* Ciceroni dicitur. Müllus barbatus.
- BARCÆI**, *orum.* [Populi vicini Carthaginis.] *Barcees, quæ Barciens.* *Phr.* Hinc deserta siti regio, latèque furentes Barcæi. *V.*
- BARCÆ**, *es. f.* *Urbs Lybia à Barce reginâ sic denominata.* *Phr.* Dissidet occiduis quod Gadibus horrida Barce. *Cl.*
- BARCINŌ**, *onis. f. Pl.* [Civitas Hispaniæ Tarracensis, colonia Faventia dicta.] *Barcelone.* *Phr.* Tarraco & ostrifero superaddita Barcina ponto. *Auf.*
- BARDI**, *orum. m.* [Vates aut Philosophi veterum Gallorum.] *Les Devins parmi les Gaulois.* *Phr.* Vos quoque qui fortes animas belloque peremptas laudibus in longum vates demittitis ævum Plurima; securi fudistis carmina Bardi. *L.*
- BARDIACUS**, *ci. m.* [Genus penulæ Gallicæ quæ cucullum non habebat.] *Sorte de manteau des anciens Gaulois.* *Phr.* Quod siccæ redolet palus lacunæ Lassi bardiacus quod evocati. *M.*
- BARDOCUCULLUS**, *li. m.* [Penulæ Gallicæ genus quæ cucullum habebat.] *Sorte de manteau à capuchon.* *Phr.* Gallia fantonico vestit te bardocucullo: Cercopithecorum penula nuper erat. *M.*
- BARDUS**, *â, um.* Stupidus & bardus. *Cic.* Lourd, stupide.
- BARIS**, *idis, & idos.* [Cymbula.] *Petit vaisseau de mer léger à la course.* *Phr.* Baridos & contistostira liburna sequi. *Pr.*
- BARIUM**, *li.* [Apuliæ oppidum.] *Barry.* *Phr.* Piscosi mœnia bari. *H.* Pro Barii.
- BARRUS**, *ri. m.* [Elephas.] *Elephant.* *m. Phr.* Quid tibi vis mulier nigris dignissima Barris. *H.* Hinc. **BARRYŌ**, *is, ire. Feß.* Et **BARRITUS**, *us. m.* *Veget.* [Vox Elephantis.] *Le cris des Elephants.*
- BASCAUDÄ**, *æ. f.* [Vas britannicum.] *Sorte de cuvette.* *Phr.* Barbara depictis venit bascauda britannis; sed me jam mavult dicere Roma suum. *M.* Adde & bascaudas & mille escaria. *7.*
- BASILEÄ**, *æ. f.* [Urbs Rauricorum ad Rhenum flumen sita.] *Basle.*
- BASILICA**, *æ. f. Vit.* [Locus amplius in quo exercebantur judicia, hodie pro sacris ædibus vulgo sumitur.] *Basilique.*
- BASILICUS**, *â, um.* *Royal, sempiternus.* *SYN.* Rēgius, rēgalis. *SYNT.* Basilicum facinus. *Pla.* Basilicus iactus in talis. *Pla.* Pro insigni. Basilica nux, vitis. *Pl.* Species vitis & nucis.
- BASILICĒ**, *Adv.* En Roi, magnifiquement. Basilicē vivere, agere. *Pla.*
- BASILISCUS**, *ci. m.* [Genus serpentis ita dictus vel à notâ alba quam habet in capite instar diadema-

- tis, vel quod reliqua serpentum genera sibilo fuget, haliuque necet: homines verò vel solo intuitu perimit.] *Basilic.* *EPITH.* Crīstātus, rēgius, rēgalis. *Africus, barbaricus, maurus, gentilis, lubricus, mortifer.* *Phr.* Sibilaque effundens . . . late sibi submovet omne. *Vulgus, & in vacuâ regnat Basiliscus arenâ.* *L.* Funereus libycâ veluti Basiliscus arenâ Vulnerat aspectu luminibusque necat. *Mant.* (Vide SERPENS.)
- BASIS**, *is. f.* [Sustentaculum & inferior columnæ pars.] *La base d'une colonne.* Basis statuar, villæ. *Cir.* *Phr.* Inscripta est basis indicatque nomen. *M.* Quodque minùs dubites, stat basis orba deâ. *O.*
- BASIUM**, *li. n. & BASIATIŌ, *onis. f. C.* [Osculum lascivum.] *Baiser amoureux.* *EPITH.* Dulcē, blandūm, lætūm, mitē, prēsūm, lascivūm, tūrpē, dōlōsūm, mūtūm. *SYN.* Osculūm, suaviūm. *Phr.* Basia dimidio quod das mihi posthume labro Lau-do, licet demas hinc quoque dimidium. *M.* Luc-tantia carpsi Basia. *M.* Basiorum multa millia. *C.* Conturbant basia, non numerant. *C.* (Vide OSCULUM.)*
- BASIŌ**, *as, avi, atum, are.* *Baiser tendrem.* *SYN.* Osculor, suaviōr. *Phr.* Totam basiare Romam. *M.* Basia multa basiare. *C.* Oscula per longas jungere pressa moras. *O.* (Vide OSCULOR.)
- BASIATOR**, *oris. m. M.* Qui aime à basier.
- BASSAREUS**, Bacchi nomen. (Vide BACCUS.)
- BASSARICUS**, *â, um.* *De Bacchus.* *Phr.* Candida laxatis onerato colla corymbis Cinget bassaricas Lidia mitra comas. *Pr.*
- BASSARIS**, *idis. f.* *Bacchi sacrificula.* *Phr.* Et sec-tum vitulo caput ablarura superbo Bassaris. *P.*
- BASTARNÆ**, vel **BASTERNÆ**, *arum. m.* *Sarmatia populi.* *Phr.* Savâ Proponti cæde tumentes Bas-ternas unâ potuit delere ruinâ. *Cl.*
- BATAVI**, *orum.* [Pars catrorum, qui ut ait Tac. Seditione domestica pulsi extrema gallicæ oræ vacua cultoribus occupavere. *Tac.*] *Les Hollandois.* *Phr.* Tu ne es? Tu ne ait ille martialis, Cujus nequitas, jocosque novit, Aurem qui modo non habet Batavam. *M.* Batavus quem feres & indi Extremique hominum Japonex, quem dives adorat Africa, cui rutilas America expendit arenas Cujus & ipse jugum placido subit æquore Nereus. *Rus.* Vangiones Batavique truces quos are recurvo Stridentes acue-re tubæ. *L.*
- BATHYLLUS**, *li. m.* *Adolescens de quo Horat.* Non aliter famio dicunt arsisse Bathyllo, Anacreonta Teium. *H.* **BATHYLLUS**, *Alter Pan. omimus.* *Phr.* Molli saltante Bathyllo. *7.* Ad numeros satyri moveare Bathylli. *P.* Ut video nullum discrimen habendum est Effigies inter vestras statuamque Bathylli. *J.* Quam statuam Indulserat ei Augustus, Non exente deprecante.
- BATILLUM**, *li. n. & BATILLUS, *i. m.* [Instrumentum ferreum quo pruna colligitur, vel continetur.] *Pèle à feu, rechaud.* *Phr.* Prætextat & latum clavum prunæque batillum. *H.* **BATILLUM**. *COL.* Aliud est instrumentum, in cujus extrinco erat ferrula ferrea quâ spica desecantur.*
- BATINUS SALTUS**. In Apulia. *La forêt batino.* *Phr.* Saltusque Batinos & arvum Pingue terunt humilis Ferentii. *H.*

BATYÖCÜS, cī. m. *Pla.* [Genus vasis quo vinum è cado ad mensām ferebatur.] *Pot à mettre du vin.*

BATYS, is. f. [Duplex herbae genus.] Bātis mārīnā. *PLI. De la creie marine.* Bātis hōrtēnsis. *PLI. Baf- fille.*

BATYS, ūdis. f. [Avis.] *Gorge rouge.* *PHR.* Et pectus rutilo Batis insignita monili. *Com.* **BATYS**, idis. f. *PLI. Piscis marinus.*

BĀTRACHÖS, latine Rana. [BĀTRÖCHÖMYÖMĀ- CHĪĀ, ē. f. M. [Latine Ranarum cum muribus pugna. Poēma quod Homero tribuitur.] *Le combat des Grenouilles & des Rats.*

BATTIADĒS, ē. *Callimachi poeta nomen.* *PHR.* Nunc quo Battiaades inimicum devoverit ibi; Hoc ego devoveo teque tuosque modo. *O.* Tu pandere doctus Carmina Battiaadæ. *St.*

BATTŪS. *Nomen illius qui Cyrenem condidit à quo Cyrenenses Battiaadæ dicti sunt.*

BATTŪS. *Fuit & rusticus senex à Mercurio mutatus in silicem.* Boves sylvis occultat abactas (Mercurius.) Senferat hoc furtum nemo, nisi natus in illo rure senex; Battum vicinia tota vocabat. . . Hunc timuit (Mercurius) blandique manu seduxit; & illi Quisquis es hospes, ait, si forte armenta requireret Hæc aliquis, vidisse nega: neu gratia facto Nulla rependatur nitidam cape præmia vaccam. . . Mox redit, & versâ pariter cum voce figurâ, Rustice vidisti si quas hoc limite dixit Ire boves, fer opem? Furtoque silentia deme; Juncta suo pariter dabitur tibi fœmina Tauro. At senior postquam est merces geninata; sub illis Montibus, inquit, erant & erant sub montibus illis. Risit Atlantiades; & me mihi perfide prodis? Me mihi prodis, ait: per- juraque pectora vertit In durum silicem, qui nunc quoque dicitur index. *O.*

BĀTŪLŪS, li. m. *Campania castellum.* *PHR.* Quique Rufas Batulumque tenent atque arva Celennæ. *V.*

BĀTŪŌ, is, ērē. *Batr. frapper.* E ludo rudibus se- cum batuantem. *SUE. Escriment avec lui.*

BAUBOR, ārīs, ātus sum, ārī. *Abboier.* *PHR.* Et cum desertis Baubantur in ædibus. *LR. (Vide LATRO.)*

BAUCIS, *Anus qua cum Philemone viro Jovem & Mercurium hospitio exceper.* Mille domos adiere. *(Iupiter & Mercurius)* locum requiemque peten- tes; Mille domos clausere seræ; tamen una recepit Parva quidem stipulis & cannâ tecta palustri Sed pia Baucis anus parilique ætate Philemon Illâ sunt annis juncti juvenilibus, illâ Contenuere casâ: paupertatemque ferendo Effecere levem, nec iniquâ mente ferendam. Tota domus duo sunt; idem parentque jubentque. . . Ergo ubi Cælicolæ paryos tetigere penates Cummisque humiles intrarunt vertice postes, Membra senex posito jussit relevare sedili. *Cænam parant:* Et medias fallunt sermoni- bus horas Sentiri que moram prohibent. . . Parva mora est, epulasque foci misere calentes. . . Super omnia vultus accessere boni, nec iners pauperque voluntas. . . Et veniam dapibus nullisque paratibus orant. . . *Deum se confessus Iupiter.* Dicite (ait) Iuste Senex, & fœmina conjuge iusto Digna, quid optetis. . . Esse Sacerdotes delubraque vestra tueri Poscimus: & quoniam concordēs egimus annos, Auferat hora duos eadem; nec conjugis unquam Busta meæ videam, nec sum tumulandus ab illâ.

Vora fides sequitur; templi tutela fuere Donec vita data est. Annis ævoque soluti. . . Frondere Phi- lemona Baucis. Baucida conspexit senior frondere Philemon. . . Simul abdita texit ora frutex. *O.*

BĀVIŪS. *Nomen inepti Poëta.* *PHR.* Qui Bavium non odit, amet tua carmina Mævi. *V.*

BĀULI, ōrūm. m. [Vicini inter Bajas & Missenum, Boalia primum dictus quod ibi boves Herculis sta- bulati essent.] *Bagoia.* *PHR.* Corrupta boalia Baulo Nuncupat hæc ætas. *Sym.* Dum petit à Baulis ma- ter Cesellia Bajas, Occidit infani crimine mersa fœti. *M.*

BĀXĒÆ, ārūm. f. *Pla.* [Crepidæ & calceamenta Phi- losophorum] *Sandales.* Pallio baculoque & baxeis & hircino barbitio Philosophum fingeret. *Apul.*

BĒĀTĒ. *Adv. [Feliciter.] Heuressement.* *PHR.* Qua- re non tibi sit bene ac beate. *C.*

BĒĀTŪS, & **BĒĀTŪLŪS**, ā, ūm. dim. *Heureux, fortuné.* *SYN.* Felix, fortunātus. *PHR.* Vitam quæ faciant beatorem. *M.* Quid me latius est beatulive. *C.* Persarum vigui rege beator. *H.* Virtute beatus, *H.* Nihil est ab omni Parte beatum. *H.* O! terque quaterque beati. *V.* Ultima semper Expectanda dies homini est; dicique beatus Ante obitum ne- mo supremaque funera debet. *O.* Phraontem Dis- fidens plebi numero beatorum Eximit virtus. *H.* O! fortunatos nimium sua si bona norint Agricolas. *V.* Vivite felices quibus est fortuna perfecta. *V.* Tandemque beatulus alto Compositus lecto. *V.* (Vide FELIX. FORTUNA. Fortuna prospera.)

BĒĀTŪS. [Pro opulento.] *Riches.* *PHR.* Idem beatas lautus extruit thermas. *M.* Insolens est beata uxor. *Pla.* Scis here te, mea lux, juveni placuisse beato. *O. i. diviti.* Unum me facerem beatorum. *C. i. persuaderem me divitem esse.* Certant muneribus beatores. *M.* (Vide DIVES.)

BĒĀTŪS. [Pro sancto.] *Saint.* (Vide SANCTUS.)

BĒĀTITAS, ātis, & **BĒĀTITUDŌ**, ūtis. f. *CYC.* *Beatitudo, bonheur.* *PHR.* Discat quo sine beatum Dirigitur; quæ norma boni, quis limes honesti. *Cl.*

BĒBRŪX, ūcis, *Rex fuit in illis montibus qui à filia ejus Pyrene, Pyrenæ dicti sunt.* *PHR.* Pyrenes celsâ nimboſi verticis arce Divisos Celtis altè prospēctat Iberos: Nomen Bebryciâ duxere à virgine colles. *Sil.*

BĒBRŪCYĀ, ē. f. [regio Asiæ quam bithyniam esse volunt.] *Bebricie.* *PHR.* Proxima bebrycii pandun- tur littora regni. *V-F.* Faxo bebricium nequeat trans- cendere puppis Ulla fretum. *V-F.*

BĒBRŪCIŪM sive Bēbriciūm. *Vicius inter cremonam & Veronam ubi Otho à Vitellio devictus est.* *PHR.* bebryci in campo spoliū affectare palati. *J.*

BĒCHION & Bēchiūm, ū. *PLI.* [Herba] *Pas-d'Asne.* **BĒLGÆ**, ārūm, & Bēlgiūm, ū. n. *Caf.* [Galliæ populi Oceano, Rheno, Matronâ, & Sequanâ, in- clusi.] *Les Belges.* *PHR.* Belgarum regio. *M.* Gens aspera belgæ. *M.*

BĒLGICŪS, ā, ūm. *Belgique.* *PHR.* Belgica vel molli melius feret Eſſeda collo. *V.* Ut canis occultos agi- rat cum Belgicus Apros. *Sil.*

BĒLIDĒS, ūm. f. *Beli neptes qua & Danaides à Dana- patre nominantur.* *PHR.* Molirique suis lethum pa- truelibus ausæ Assiduè repetunt quas perdunt Be- lides undas. *O.* Quæque gerunt humeris perituras

Belides undas. O. (Vide DANAIDES.)

BELLARIA, ōrūm, n. [Mensæ secundæ cibi.] *Toute sorte de friandises & de confitures. Le dessert* (Vide MENSA, mensa secundæ.)

BELLATOR, ōris. m. trīx, īcis. *Guerrier, homme de guerre.* **EPITH.** Fortis, strenuus, audax, martius, māvortius, bellipotens, armipotens, audax, magnanimus, generosus, impavidus, acēr, indomitus, impeterritus, clārus. **SYN.** belliger, bellicosus. bello utilis. **H.** Pugnā sciens, idoneus. **H.** bello expertus et armis. **V.** bello prastans. **SIL.** Expertus bellis. **V.** Armis prastans. **M.** Idoneus armis. **PR.** Armorum prastans animique. **ST.** bellis assuetus, inclutus. **V.** bello egregius, acēr, clārus, praelaris, fortissimus. **V.** Acēr in armis. **V.** Dūrus bello. **V.** Pulcherrimus bello. **V.** Armis maximus, optimus, inclutus, egregius. **V. SYN.** bellator Turnus. **V.** bellator Equus. **V.** Ensis. **SIL.** bellatrix Diva. **O.** Trementis. **CL.** Amazon. **V.** bellatrices Aquilæ. **CL.**

BELLATORIS infantia & institutio. **PHR.** Ultor adest primisque ducem proficitur in armis bellaque non puero tractat agenda puer. **O.** Occidit parvus quidem, sed jam timendus. **S.** Parcite natales timidi numerare deorum: Caesaribus virtus contigit ante diem: Ingenium caeleste suis velocius annis Surgit, & ignavæ fert malè damna moræ. **O.** Cur annos obicis? Pugnæ cur arguor impar? Æqualis mihi Pyrrhus erat cum Pergama solus Verteret... laudanda petisti; Sed festinus amor: venit robustior ætas, Nec propera, necdum decimas emensus aristas, Aggrederis metuenda viris. **CL.** Robustus acri militia puer. **H.** bello nondum maturus & armis... nil torvi Martis habebit ore puer. **Sant.** Num puero summam belli num credere muros. **V.** Non arma tenerā tractabis manu. **S.** Nil tale ferentibus annis, bella fremit, **Sant.** Strictis quem fulgida telis Inter laurigeros aluerunt castra triumphos... lustravitque tuos Aquilis victricibus ortus Miles, & in mediis cubacula præbuit hastis... Repraisti per signa puer; regumque feroces Exuviae tibi ludus erant; primisque solebas Aspera completi torum post praelia patrem... Ille coruscanti clypeo te saepe volentem Sustulit aridens, & pectore pressit anhelō Intrepidum ferri, galeæ nec triste timentem Fulgur, & ad summas tendentem brachia cristas... mox ubi firmasti recto vestigia gressu, Non tibi desidiæ molles, nec marcida luxu Otia, nec somnos genitor permisit inertes; Sed nova per duos instruxit membra labores, Et crudā teneras exercuit indole vires; Frigoræ sæva pati, gravibus non cedere nimbis; Æstivum tolerare jubar; transare sonoras Torrentum furias; ascensu vincere montes, Planitiem cursu, valles, & concava saltu. Nec non in clypeo vigiles perducere noctes, In galeā portare nives; nunc spicula cornu Tendere, nunc glandes Baleari spargere fundā: Quoque magis nimium pugnae inflammaret amorem, Facta tui memorabat avi, quem litus aduflux Horrescit Lybiæ, ratibusque impervia Thule... Hos tibi virtutum stimulos hæc femina laudum, &c... Quæ tibi nunc martis rabies quantusque sequendi Ardor erat, quanto flagrabant pectora voto. Operas audire tubas, campique cruentā

Tempestate frui... Sic ætas animo cessit, quererentur ut omnes Imperium tibi fero datum. Victoria velox Auspiciis effecta tuis; pugnaest uterque Tu fatis, genitorque manu. **CL.**

BELLATORIS arma & habitus. **PHR.** Seu caput abdiderat cristatâ casside pennis; In galeâ formosus erat; seu sumperat ære Fulgentem clypeum, clypeum sumpsisse decebat. **O.** Sanguineaque manu crepitantia concutit arma. **O.** Ipse labor pulvisque juvat confusaque moru Caesaris. **CL.** Non indecoro pulvere sordidus. **H.** Exultantem armis & crudo Marte superbum Ac belli pulchro sedatum pulvere vultus Obstupere suis ipsi de mœnibus hostes. **Rap.** Hostium irrumpens cuneos ahenâ Luce coruscus. **Vida.** Tegimen directa leonum Pellis erat, telum splendenti lancea ferro. Et jaculum, teloque animus prastantior omni. **O.** Discitur è vultu quantum tu mitior armis. **ST.** Vultus blanditias debebat Martius horror. **Sant.**

BELLATORIS virtus, animus. Bellator fortis, invictus. **PHR.** prastans animi, virtute. **V.** Haud ulli veterum virtute secundus. **V.** Ingentemque animis ingentem corpore & armis. **V.** Orodes Pars belli haud temnenda. **V.** Belloque ferox ad vimque paratus. **O.** Bello intractabilis. **SIL.** Per quem tot juvenes patrio caruere sepulchro. **O.** Sævus in armis Æneas acuit Martem. **V.** Invictaque bello Dextera: non illi quisquam se impune tulisset Obvius armato, seu cum pedes iret in hostem, Seu spumantis equi foderet calcariibus amos. **V.** Et ad horrida promptior arma. **O.** Marte ferox & vinci nescius armis. **O.** Timor ille phrygium, decus & tutela pelagis Nominis Æacides, caput insuperabile bello. **O.** Miles numero prastantior omni. **O.** Tibi dextera bello Utilis. **O.** Experts terroris Achilles, Hostibus haud tergo, sed forti pectore notus... non illi quisquam bello se conferet heros. **O.** Quam sis violentus in armis. **O.** Clarum militiæ togæque decus. **M.** Canis consumpta juvenus, Tot bellorum animæ. **F.** Sit fortis in armis; Sternat & adversos marte favente duces. **T.** Nulli cessurus in armis. **L.** Hilarem bello, notisque decorum Vulneribus. **ST.** Famam posthabita faciles extendere vitæ. **ST.** Duo fulmina belli sciapiadas. **V.** Genus insuperabile bello. **V.** Studiis asperima belli. **V.** Expertos belli Juvenes. **V.** Quo... nec bello major & armis. **V.** Quam forti pectore & armis. **V.** Egregiam bello gentem. **V.** O! famâ ingens ingentior armis. **V.** Belli laude prior... cui pro scuto dextra animusque est. Nec mora conspicuus latè fulgentibus armis, Fortia ne possint facta latere caves... Nec te missa super jaculorum turba moratur, Nec quæ vipereo tela cruore madent. Ut propius ventum est, admotaque dextera dextræ, Resque fero potuit cominus ense geri. Dicere difficile est quid Mars tuus egerit illic, Quosque neci dederis, quotque, quibusque modis Ense tuo factos calcabas victor acervos, Impositoque Getes sub pede multus erat. **O.** Tantum trahit ille timoris. **O.** Cæsar dum magnus ad altum Fulminat Euphratem bello; victorque volentes Per populos hosti jura, viamque affectat Olympo. **V.** Extremo bellator in æquore Turnus Palantes sequitur. **V.** Exigui numero, sed bello vivida virtus. **V.** Vivida bello Dextera viris, animusque ferox, patiensque

pericli. *V.* Quos nulla fatigant Prælia; nec victi possunt abscindere ferro. *V.* Sunt nobis fortia bello Pectora, sunt animi & rebus spectata Juventus. *V.* Qui sese in bella sequantur, Præstantes virtute legunt. *V.* Cui nec luxuries bello, nec blanda periculis Otia, nec lucis fructus pretiosior unquam Laude fuit. *Cl.* Cujus mihi robur in armis; Pace probata fides. *Cl.* Et nostra pericula tendit Posthabitis pulsare suis... propriæque salutis Immemor, & stricto prosternens obvia ferro. *Cl.* Sed non in Cæsare tantum Nomen erat nec fama ducis; sed nescia virtus Stare loco, solusque pudor non vincere bello. Acer & indomitus, quò ipse quòque ira vocasset Ferre manum, & nunquam temerando parcere ferro. *L.* Inter rapida agmina pacem solus habes. *S.* Primus inire manu, postremus ponere Martem. *Sil.* In medios fert arma globos, seseque periculis Ingerit. *Sil.* Assiduus castris aderat, rarissimus urbi. *Cl.* Spes quanta futuri... tecum cadit. *Samm.* Monstrat tolerare labores, Non jubet. *Cl.* Sanguine fuso Vires pugna dabat. *L.* Occidit, occidit Spes omnis & fortuna nostri Nominis, Aldrubale interempto. *H.* Spectandus in certamine martio, Devota morti pectora libera Quantis fatigaret ruinis. *H.* Illumque ex mœnibus hosticis Matrona Bellantis tyranni Prospiciens, & adulta virgo Suspiret, cheu! Ne rudis agminum Sponsus laceffat regius asperum Tactu Leonem, quem cruenta per medias rapit ira cædes. *H.* Codrus pro patriâ non timidis mori. *H.* Quem juvat clamor galeæque læves. *H.* Hunc Equis illum superare pugnis Nobilem. *H.* Deliberatâ morte ferocior. *H.* Parthos feroces vexit Eques metuendus hastâ. *H.* Nam quid ego egregiam virtutem & digna Philippi Cœpta loquor; quid prima inter discrimina, lucis Contemptorem animum? Quid apertam in dona, paremque Muneribusque armisque manum? Tum si qua vocarent Prælia, si qua sonum procul auribus æra dedissent; Quàm stare indocilis, quàm se subducere tardis Callidis agminibus sociorum, avidusque negata protinus effreno tentare pericula cursu. *Rus.* Quantus hinc lato metuendus atque hinc Limitem ferro secat... rutilusque stricto fulminat igni... sensit atque ipsos Tanais pavens refugit in fontes. *Sarb.* Totâ volitantem acie, fortuna magis quàm virtus defendebat. *Tac.* Fama est innumeras venire turmas; Veri nuntia fama num sit, inquit, Hic hostem mihi computabit ensis. *Sarb.* Totum temerarius agmen Sustinet, & famæ nil nisi damna timet. *H.* *eb.*

BELLATORIS Prudentia. *PHR.* Hostibus insidior; fossas munimine cingo; Consolor socios, ut longi tædia belli Mente ferant placidâ: doceo quo simus alendi, Armandique modo: mittor, quò postular usus. *O.* Quippe manu fortes... consiliis cessere meis. *O.* Scitulusque accendere martem; Floruerat primo clarus bellator in ævo: Non ars aut astus belli vel dextera deerat. *Sil.* Nullâ belli non parte timendus. *Sil.* Tibi dextera bellis Utilis, ingenium est quod eget moderamine nostro: Tu vires sine mente regis; mihi cura futuri est: Tu pugnare potes; pugnandi tempora mecum Eligit Atrides: tu tantum corpore prodes, Nos animo; quantumque ratem qui temperat, anteit Remigis offi-

cium... tantum te supero. *O.* Non qui præcipiti traheret simul omnia casu, Sed qui maturo vel læta vel aspera rerum Consilio momenta regens, nec tristibus impar, Nec pro successu tumidus, spatiumque morandi, Vincendique modum mutatis nosset habenis. *Cl.* Manus quas... curæ sagaces expediunt per acuta bella. *H.* Neque enim in discrimina martis Cæca animi te vis rapit, & temerarius ardor... mens provida ducit Consilioque jubet casus servire secundos... Fortunam virtute regis, nec sola domare Corpora scis; animos, quæ maxima gloria, blando Cum libet eloquio cogis, frænâsq; volentes. *Com.* Versantem pondera belli. *Rap.* Idem animo nosse omnia promptus & præstare manu. *Rus.*

BELLATORIS Felicitas. *PHR.* Nil Claudius non efficient manus Quas & benigno numine Jupiter Defendit, &c. *H.* Fortunatusque laborum Egregiusque animi. *V.* Te propter gelidis Aquilo de monte procellis Obruit adversas acies; revolutaque tela Vertit in auctores & turbine reppulit hastas. *O!* nimium dilectæ deo, cui fundit ab antris Æolus armatas hyemes, cui militat æther Et conjurati veniunt ad classica venti. *Cl.* Insignem famâ & felicibus armis. *V.* Hector adest; secumque Deos in prælia ducit. *O.* Hunc ego sanguineâ successu cædis ovantem, &c. *O.* Bellorum ô! Socii qui mille pericula martis Mecum, ait, experti decimo jam vincitis anno. *L.* Medios irrumpe timendus in hostes; Et preme turbatos auspice Marte viros. *Samm.* Feliciter usus Præcipiti cursu bellorum & tempore raptio. *L.*

BELLATORIS Ignavia. *Belli rudis.* *H.* *PHR.* Umbratus dux ipse rosis, & marcidus ibit Unguentis, crudusque cibo, titubansque Lyæo, Confectus senio, morbis, stuproque solutus, Excitet incestos turmalis buccina somnos, Imploret citharas, cantatricesque choreas, Offensus stridore tubæ, discatque coactus Quas vigilat Veneri, castris impendere noctes. *Cl.* Turpe duci totam somno consumere noctem... vigili stant bella magistro. *Cl.* Nescit severo livida brachia signare ferro. *Sarb.* Torpor in enses fluxit. Ense minis quam voce ferox. Si pugnat extricata densis Cerva plagis; erit ille fortis Qui perdidit se credidit hostibus; Et Marte Pænos proteret altero, Qui lora restrictis lacertis Sensit iners, timuitque mortem. *H.* Debilis arte Belligerâ, Martemque rudis versare, nec ullo Spectatus ferro, linguâ sperabat adire Ad dextræ decus. *Sil.* Teucrum mirantur inertia corda Non æquo dare se campo, non obvia ferre Arma viros, sed; castra fovere. *V.* Formidine clausi Profpicimus favos campis ardentibus ignes. *Cl.* Sed inertia nutrit, Prodigiumque ducum, quorum per crimina miles Captivus dat terga suis, quos teste subegit Danubio, partemque timet, qui reppulit omnes. *Cl.*

BELLÈ. *Adv.* Bien. *SYN.* Bèné, rectè, festivè *SYNT.* Bellè curiosus. *Cic.* Aqua Bellè fluens. *Cic.* Cætera Bellè. *Cic.* Bellè respondere. *Quin.*

BELLEROPHON, *ontis.* Glauci regis Corinthiorum filii qui cum matrum Argivorum regem inviseret, Ejus uxori Stenbea de stupro scilicet amanti assentiri nollet, ab eadem apud Pratum accusatus est. Pratus ne hospitii fidem violaret, Bellerophonem misit

ad Jobatem regem Licia socerum suum, cum litteris quasi commendatitiis, sed quibus Jobates rogabatur ut Bellerophontem perderet. Variis mox periculis obiectus est, chimara praesertim horribili monstro, quod Pegasi, Equi alati, ope demisit Bellërophontis. Ejus virtute motus Jobates ei unam è filiabus uxorem dedit. Armorum suu cessu Elaius Bellerophon in calum cum Pegaso evolare volans immisso per Jovem astro Equo excussus, obiit. *EPITH.* Fortis, audax, victor, belliger, animosus, generosus, castus, pudicus. *SYN.* Bellërophontes, istmiacus, juvenis, heros. *CHIMÆRÆ* dominor. *GLAUCI* castissimi proles. *PHR.* Ut Pratum mulier perfida credulam Falsis Impulerit criminibus, nimis Casto Bellerophonti, Maturare nocem. *H.* Domitorque chimaræ Exitio facies cui sua pene fuit. Eques ipso melior Bellerophonte. *H.* Istmiacæ juveni præda chimara fuit. *l. ant.*

BELLEROPHONTEUS, æ, ùm. *De Bellerophon.*

PHR. Visus erat molli recubans Heliconis in umbrâ Bellerophonteï qua fuit humor Equi. *PR. I.* Pegasi qui H. ppcrenem fontem ungula aperuit.

BELLYCÖSUS, æ, ùm. *Guerrier, belliqueux.* *PHR.* Quid bellicosus Cantaber & Scythes. *H.* Belloque frementem Italiam. *V.* Non erat is populus quem pax tranquilla juvaret. Quem sua libertas immotis pasceret armis. *L.* (Vide **BELLATOR**. **BELLUM**. *Belli avidus.*)

BELLYCUM, i. n. *Cic. Trompette.* (Vide **TUBA**.)

BELLYCÜS, æ, ùm. *Deguerre.* *SYNT.* Bellica virtus.

Cic. Laus. *S.* Manus, hasta. *O.* Navis. *PR. PHR.*

Ensis exertis bellica lata dea est. *O.* (Vide **BELLATOR**. **BELLUM**. *Belli avidus.*)

BELLIFER, æ, ùm. *CL. & Belliger, æ, ùm. M. Qui f. la guerre.* (Vide **BELLATOR**.)

BELLYS, idis. f. *Plî. [Hos.] Marguerite.*

BELLÖ, & belligëro, as, avi, atum, are. *Et bellör aris, atüs süm, art. Faire la guerre.* *SYN.* Pugnö, dimicö, bellüm gerö, ducö. *SYNT.* Bellare alicui. *S.* Cum aliquo. *Cic.* De aliqua re. *Tac.* Bellare manu, ense. *Sil.* *PHR.* Picis bellantur Amazones armis. *V.* Quoniam prohibent anni bellare; loquendo. *Pugnat. O.* Si bellare paras. *V.* Bellantum juvenum & duro sub Marte cadentum. *V.* Magno bellare parenti. *S.* Mitto ea quæ muris bellando exhausta sub aleis. *V.* Pugnataque in ordine bella. *V.* Malit contendere bello. *V.* Cæsar dum magnus ad altum Fulminat Euphratem bello. *V.* Heu quantum inter se bellum, si lumina vitæ Attrigerint, quantas acies stragemque ciebunt. *V.* Per tela, per hostes vadimus haud dubiam in mortem. *V.* Totis in vulnera viribus itur. *V.* Arma sequi ferrumque laceßere suavit. *V.* Arma parate animis, & spe præsumite bellum. *V.* Cum prima movent in prælia Martem. *V.* (Vide **BELLUM**. **Bellum vero.**)

BELLONÆ, æ. f. [Dea belli, Martis soror, ejusdemque auriga, casside, hasta, & flagello armata.] *Bellonæ.* *EPITH.* Ferens, feröx, atrox, fer, ferens, ditä, minax, discors, vindex, ultrox, fremens, ardens, torvä, hastatä, heridä, impiä, asperä, hãrberä, horrëndä, räbidi, cruentä, crastatä, glaciärä, trulentä, futibundä, sanguinæä, terribilis, metuendä, exitiosä, implacabilis, f. grä, torvä, mavörä, bellatrix, immisonä, armipetens. *Sil. Elypö. PHR.* Quam consanguineo sequitur Bel-

lona flagello. *V.* Scilicet in dubio vindex Bellona pependit. *CL.* Hastataque pugna Implicuit Bellona tubas. *St.* Regit atra jugales Sanguineä Bellona manu. *St.* Sed sonus armorum superat gemitusque cadentium; Pollutosque simul multo Bellona penates Sanguine perfundit; renovataque prælia miscet. *O.* Tunc implacabile nomen Bellonam alloquitur, quæ sanguine fordida vestem, &c. *CL.* Dux præit armipotens fatali numine Mavors, Fulmineumque ferox quatiens Bellona flagellum, Iræque insidiæque & lurida mortis imago: Quas inter furor impatiens flammantia torquet Lumina; & horrendum fremit atrox ore cruento. *Sil.* Bellona furens cui terror eunti Iræ comes. *Sab.* Sævaque depositis Bellona quieverat armis. *Mant.* Frænis operata regendis. Quadrijugos atro stimulat bellona flagello. *il.*

BELLUA, æ. f. [Immanis fera.] *Une bête feroce.* *EPITH.* Sævä, minax, immänis, teträ, frëndens, feröx, atrox, grandis, ingens, vastä, immensä, indomitä. *PHR.* Sævis inimica virgo belluis. *H. i. Diana.* Cum Getula duem portaret bellua luscum. *J.* Briareus ac bellua Lernæ. *V.* Et ingens bellua imbecillam tathit Squammifera partem. *S.* (Vide **FERA**.)

BELLUÄ, æ. f. *metaph. [Pr. homine crudeli.] Un homme cruel, & feroce.* Quid ego hospitii jura in tam immani belluä commemoro. *Cic.* (Vide **CRUELIS**.)

BELLUATÖS, æ, ùm. *Où il y a des bêtes farouches, féroces.* *Belluata tapetia.*

BELLUÖSÜS, i, ùm. *Où il y a quantité de bêtes féroces.* *PHR.* Te belluosus qui remotis obstrepit Oceanus Britannis. *H.*

BELLUM, i. n. *Guerre.* *SYN.* Militiä. Belli tempëstas, furör, vis, räbies, fluctus, mörus, horrör, caligö, tumultüs, turbö. Belli labor, periculüm discrimin. Gravë martis öpis. Belli summä, nubes. *V.* Incendiä belli, duri certaminä belli. *V. EPITH.* Ingens, magnüm, nobilë, räpidüm, fulminëüm, inimicüm, adversüm, durum, ferüm, ferrëüm, hostilë, apertüm, armisonüm, importünüm, Martiüm, Mavöriüm, Coörtüm, redivivüm, öbörüm, tümens, accensüm, Longüm, gravë. Conjuratüm, intestinüm, domesticüm, fædisfrägüm, civilë, civicüm, discors. Insanüm, vësanüm, turbidüm, tristë, flebilë, lachrymösüm, miserüm, miserabilë, lachrymabilë, perfidüm, crudëlë, sævüm, dirüm, feröx, ferüm, tröx, atrox, cruentüm, horridüm, ferälë, immanë, effërüm, räbidüm, lëthalë, horrëndüm, furiälë, furibundüm, sanguinëüm, furiosüm, truculëntüm, plörandüm, finitüm, exhaustüm, prævitütüm, pugnatüm, exactüm, Përiculösüm, äncips. Cæcüm, præcëps, damnosüm, nocens, noxium, funestüm, fatälë, exitiosüm, exitiabilë, exitiälë, infestüm. Dubiüm, incertüm, lugubre, lamentabilë, finëbre, infelix möriferüm, luctiferüm, funëreüm, terrificüm. Injustüm, sacrilëgüm, scëlëratüm, impiüm, nefandüm, perfidüm, iniquüm, improbüm, scëlëratüm, inëpiabilë, infandüm. Öpërtüm, pendulüm. Acrë, audax, ardens, furens, crudüm, fervidüm, asërbüm, rigidüm, asperüm, violentüm, animosüm, indomitüm. Mollë, inanë, muliëbre. *PHR.* Dant alios furia torvo spectacula Marti. *H.* Et arma Nondum expiatis uncta cruari-

bus. *H.* Et belli rabies, & amor successit habendi. *V.* Et effusus Mars impius iret habenis. Bello defendere muros. *V.* Aeneas nubem belli dum derinet. *V.* Aut bello territat urbes. *V.* Invisaque maribus arma. *V.* Corpora bello Objeant. *V.* Hic verò ingentem pugnam, seu cetera nusquam Bella forent. *V.* Frustra cruento Marte carebimus. *H.* Sub te tolerare magistro Militiam & grave martis opus. *V.* At si funestas acies, si dura pararis Prælia discordes. *L.* Martem non multâ cæde nocentem. *L.* Si bellica nubes Ingrueret. *V.* Bellorum Roma tumultu Concutitur. *L.* Bella horrida bella Et largo Tibrim spumantem sanguine cerno. *V.* Martis constantior usus. *Rua.* Alia ex aliis in bella vocatos. *V.* Nudo vigilata sub æthere bella. Nulla fides pietasque viris qui castra sequuntur. *Cl.* Quanta per Idæos sacris effusa Mycænis Tempestas ierit campos, quibus actus uterque Europæ atque Asiæ fati concurret orbis. Non tuba directi non æris cornua flexi Non galeæ non ens erat: sine militis usu Molliâ securâ peragebant oria gentes. *O.*

BELLUM civile. *PHR.* Namque inter socias acies cognataque signa, Ut vinci miserum, nunquam viciisse decorum. *Cl.* Civilia rursus Bella tonant; dubiumque quatit discordia mundum. *Cl.* Atque cruentatos civili sanguine campos, Eversamque fidem, temerataque iura. *Rip.* Vicinæ ruptis inter se legibus urbes Anna ferunt. *V.* Nec te civilibus infere bellis. *O.* Nascuntur in ipso Bella sinu. *Cl.* Bella per Æmathios plusquàm civilia campos Jusque datum sceleri canimus, populumque potentem In sua victrici conversum viscera dextrâ. Cognatasque acies, & rupto fœdere regni Certatum totis concussis viribus orbis In commune nefas, infestisque obvia signis Signa, pares aquilas, & pila minantia pilis. Quis furor o! cives? Quæ tanta licentia ferit. Cumque superba foret Babylon spolianda trophæis Ausonii; umbraque erraret Crassus inulta Bella geri placuit nullo habitara triumphos... Vulnera miscebant fratres, bellumque coacti Hoc potius civile gerent. *L.* Hæc quantâ terræ potuit Pelagique parari Hoc quem civiles hauserunt sanguine cœteræ. *L.* Summum Bæte nefas civilia bella faceretur; Sed quò fara trahunt, virtus securâ sequetur. Crimen erit superis, & me fecisse nocentem. *L.* Bellique domestica surgent semina. *L.* Jam tum civili meditata Leucad bello... *L.* Magnum decus... Plus patriâ potuisse sua. *L.* Civilique cadunt acie. *L.* Ac veluti magno in populo cum sæpe coorta est Seditio, sævitque animis ignobile vulgus. *V.* Indomitos præceps discordia fratres Asperat. *St.* Tu potes unanimes armare in prælia fratres. *V.* Cum Romana fides egit discordia cives. *Pr.* Unica belli Præmia, civilis, victis donare salutem, Perdidimus. *L.* Ne patriæ validas in viscera vertite virides. *V.* Ecce patrem nati perimunt, natosque parentes Mutuatque armati cœdunt in vulnera fratres. *Mant.* Perendo patriam perdis: ut fiat tua, Vis esse nullam... Nemo sic vastat sua. Quæ meti gladio jubes, aliena credis... Rex sit & vobis uter... Manente regno quaerite. *S.* Id gerere bellum capitis in quo est optimum vinci. *S.* Audiet cives acuisse ferrum Quo graves Persæ melius perirent. *H.* Medus infestus sibi luctuosus Dissidet armis. *H.* O! quis volet impias

cædes Et rabiem tollere civicam. *H.* Sive astuosus gurgēs inhorruit Civilis undæ, cum popularium Æstu procellarum & dolosâ Carbasa diripiuntur unda. *Sarb.* Civilis æstu quò perennis, Quò miseros rapit unda belli. *Sarb.* Quid juvat densis glomerata turmis Bella civili tonuisse clade Quid juvat latè maduisse pingues Sanguine campos. *Sarb.*

BELLUM NAVALE. (*Vide CERTAMEN. Certamen navale.*)

BELLUM social. *L'gue.* *PHR.* Ausaque tum primum tenebris emergere pulsus Hesperia; ut secum junxisse pericula vidit Augustum; tantoque sui tæterit obside fati. *Cl.* Angliæ collectisque Batavia classibus uno Fœdere, conjunctas arment in prælia vires. *Rua.* Conjurata ruit Germania... Fraudibus orbis excitus in Gallos socialibus ingruit armis. *Rua.*

BELLUM immunitas, instans, surgens. *PHR.* Cecos instare tumultus Sæpe monet, fraudemque & operata tumescere bella. *V.* Quid bella Tyro ingenia dicam, Germanique minas. *V.* Ecce repentinò surgunt horrentia motu Prælia. *V.* Subitoque novum consurgere bellum. *V.* Si bellum ingruerit. *V.* Bellum hæc armenta minantur. *V.* Bellum o! terra hospita portas. *V.* Bella tument. *O.* Et propius belli fragor intonat. *Rua.* Bellum imminet ab &c. *Liv.*

BELLI avidus. *PHR.* Quæ tibi nunc martis rabies, quantusque sequendi Ardor erat; quanto flagrabant pectora voto Optatas audire tubas, campique cruentâ Tempestate frui. *L.* Bellum importunum cives cum gente Deorum Invidisique viris gerimus, quos nulla fatigant Prælia; nec victi possunt abstinere ferro. *V.* Sic omnes amor unus habet decernere ferro. *V.* Sin ad bella magis studium, turmasque feroces. *V.* Clausum pectore bellum. *Sil.* *V.* *amor belli.* Sunt quos castra juvant & lituo tubæ. Permixtus sonitus, bellaque matibus Detestata. *H.*

BELLI cæus, s. min. *L.* *PHR.* Non nos regnum bellique cupido Intulit ad bellum: pro conjuge movimus arma. *O.* Quæ causâ fuit consurgere in arma Europamque Asiamque. *V.* Bellum cum gente feroci Suscipitur; pactaque furit pro conjuge Turnus. *V.* Deice compositam pacem, sere crimina belli. *V.* Quænam vos tanto fortuna indigna Latini, Implicuit bello. *V.* Infandum accendere bellum. *V.* Altrix bellorum tellus. *Sil.* Hæc belli summa nefandi. *V.* Bellum quod conjuratus alebat Insidiis oriens. *Cl.* Justa gerit certè pro nato bella perempto; Et causâque valet, causamque tuentibus armis. *O.* Quid petitur tanto nisi turpis adultera bello. *O.* *De Trojæ bello.* Quid in arma furem Impuleris populum? Quid pacem excusserit orbi. *L.* Nec turpe marito est Aspera pro caro bella tulisse toro. *O.* Non tamen indignor pro tantâ sumere bellum Conjuge; certamen præmia magna movent. *O.* Primus in his Phineus belli temerarius author. *O.* Unâ pendens ab origine bellum. *O.* Pompei nec crimen erit, nec gloria bellum. *L.* Tot signis unum petitur caput. *Cl.* Castra petunt (*alii*) magnâ victi mercede: tibi uni Per se bella placent. *L.* Ex bellis bella seruntur. *Tac.* Perstat, habetque deos pars utraque; quodque Deorum est Instat, habent animos, nec jam dotalia regna Nec sceptrum soceri, nec te Lavinia virgo: Sed vicisse perunt; deponendique pudore. Bella gerunt. *O.* Quem sua libertas ad hor-

nesta coëgerat arma. O. Pugnans Agmina pro causa mestum impugnante fidemque. O. Præda feras acies cinxit discordibus armis ; Hinc cruor, hinc cædes. T. Iusto qui Marte rebellem Nunc premit, & sævis pavidum circumtonat armis. *Com.*

BELLUM declarare, cære, movere, incutere, indicere, inferre, bello lacescere. *PHR.* Impulit ipsa manu portas ; & cardine verso Belli ferratos rupit Saturnia postes... has (*portas*) ubi certa sedet Patribus sententia pugna Ipse Quirinali trabeâ circumque Gabino, insigni referat stridentia limina consul : Ipse vocat pugnas, sequitur tum cætera pubes ; Æreque assensu conspirant cornua rauco. Hoc & tum Æneadis indicare bella Latinus More jubebatur, tristesses recludere portas. *V.* Teucros conata lacescere bello. *V.* Bellumque inferre paratis. Nec mora jam litui, jam rauco tympana palfu. Insonuere : volat spe fervidus ; arvaque Gallus Flandrica, & Hannonia ruit improvvisus in arces. Jamque adeo ingenti fremere undique visa tumultu Belgica, jam patrii circum rugire Leones, Arrectique horrere júbis &c. *Rus.* Extruere hi montes ad sidera summa parabant ; Et magnum bello sollicitare Jovem. O. Primus init bellum Tyrrhenis asper ab oris Agmina armat. *V.* Quid gravidam bellis urbem, & corda aspera tentas. *V.* Bello concurrere Teucris. *V.* Quibus bellum incidit. *H.* Lucania bellum Incuteret violenta. *H.* Asiam Pelopeia ad mœnia bello Venturam. *V.* Arma sequi ferrumque lacescere suavit. *V.* Bella cie ; conceptumque excute fœdus. *V.* Cunctaris adhuc ; numerumque tuorum Respicias, exiguumque manum : tu rumpe quierem Bella dabunt focios. *Cl.* Tibi nulla parantur bella. O. Et bello Iliacos fateor petiisse penates. *V.* Cessantes ad arma Concitet, imperiumque frangat. *H.* Nec civis meus est, in quem tua classica Cæsar Audiero. *L.* Bellum Siculis affundere portis *Sar.* Fususque Philippus, Vilia dum gravibus populis interferit arma, Prætereunte manu didicit non esse potentum tentandas, mediis quamvis in luctibus, iras. *Cl.* Armata Italiam infunderet Africam. *Sar.* Bellumne inferre paratis. *V.* Aut tecum malit contendere bello. *V.* Ubi sanguine bellum Imbuit ; & primæ commisit funera pugna. *V.* Sive Getis inferre manu lachrymabile bellum Hircanise parant. O. Quæ vos fortuna quietos Sollicitat ; suadetque ignota lacescere bella. *V.* Quid vulnera nostra In Scythicos spargis populos. *L.* Cum, pace ruptâ, bellicos muros fragor Circumsonaret. *S.*

BELLUM exerceri. *Bellum ludicrum.* *PHR.* Belli simulachra cientes. *V.* Non arma juvenus Exercet. *V.* Vidi ego ludicro Latè Phalanges fervere prælio, Primi rudimentum Gradivi. *Sar.* Frænatis lucent in Equis, quos omnis euntes Trinacriæ mirata fremit, Trojæque juvenus... Olli discurrere pares ; atque agmina terni Diductis solvere choris, rursusque vocati Convertère vias ; infestaque tela tulere ; Inde alios ineunt cursus, aliosque recursus Adversis spatiis, alternosque orbibus orbes Impediunt ; pugnaque ciente simulachra sub armis : Et nunc terga fugæ nutant ; nunc spicula versis Inseni : factâ paniter nunc pacem feruntur. *V.* Ante urbem pueri & primævo flore juvenus Exercentur equis dominantque in palvere currus ; Aut acres tendunt arcus, aut lenta

lacetis Spicula contorquent, cursuque istuque lacessunt. *V.* Volucresque petendo, Debira Trojanis exercet spicula fati. O. Hic & belligeros exercuit area lusus, Armatos hic sæpe choris, certaque vagandi Textas lege fugas, inconfusosque recursus. Partitis inde catervis, In varios docto diffunditur ordine gyros... Lætâ sub imagine pugnae Armorum innocuus paci largitur honores. *Cl.* Bella nos pictis simulamus armis Splendide fortes, & inane pugnae nomen & docti vacuum duellis Ludere martem. *Sar.* Occultumque struit belli sub imagine bellum. Ergo viros ad signa vocat : concurrunt : ori Emicat impatiens, & corripit arma juvenus : Ipse Palatinas acies prætorique inter Vexilla, & lituum sonitus fremitusque tubarum, Sole sub ardenti, planisque in vallibus heros Informat resides animos ; disceatque docendo Durum opus ; & magnum martis succendit amorem. *Rus.* Per loca campi Fervere cum videas belli simulachra cientes... Et circumvolitant equites, mediisque repente Transmittunt valido quatiens impete campos... Totaque circum Ære renidescit tellus... Excitant pedibus sonitus, clamoreque montes Idem rejectunt voces ad sidera &c. *L.*

BELLI apparatus. *Be'lo armari.* *V.* Ad bella coire. O. *PHR.* Certatim sese Rutuli exhortantur in arma. *V.* Ardet inexcita Ausonia atque immobilis ante : Pars pedes ire parat campis ; pars arduus altus Pulverulentus equis furit : omnes arma requirunt. Pars læves clypeos, & spicula lucida tergent Arvinâ pingui : subigunt in cote secures ; Signaque ferre juvat sonitusque audire tubarum. Quinque adeo magnæ positis incudibus urbes Tela novant, Atina potens, Tyburque superbum Tegmina tuta cavant capitum, flectuntque Salignus Umborum crates : alii Thoracas ahenos Aut læves ocreas lento ducunt argento. Vomeris huc & falcis honos, huc omnis aratri Cessit amor : recoquant patrios fornacibus enses. Classica jamque sonant ; it bello tessera signum. Hic Galeam testis trepidus rapit ; Ille frementes Ad juga cogit equos, clypeumque auroque triliticem Loricam induitur, fidoque accingitur ense. *V.* Armorum sonitum toto Germania celo. Audit : insolitis tremuerunt motibus Alpes. *V.* Meditatur ad Indos Arma. *Pr.* In prælia dextram Ocior attulerit conductaque bella probabit. *Sil.* Itur in acres Bellorum raptim curas ; subitusque per omnem Ausoniam Mavors strepit & ciet arma virosque... Pila novant, ac detersâ rubigine sævus Induitur ferro splendor... Domitat pars verberare anhelum Cornipedem in gyros, saxoque exasperat ensem. *Sil.* Bellipotens præ se Deus agmina passim Mille rapit : liquere domos dilectaque læri Con nubia, & primo plorantes limine natos. *S.* Sarcula cessabant, versique in pila ligones ; Factaque de rastrî pondere cassis erit. O. Rastraque & incurvi sævum rubuere ligones. *S.* Simul undique buccina martem Increpuit, simul agminibus coit ultima junctis Gallia, quot sæto bellatrix Gallia nusquam fuderat ante sinu. *Rus.* Subito bellum molire tumultu. *L.* Clamor fera nuntiat arma. O. Armorum perstrepat æstu Gallia ; & attonito belli fragor intonat orbi. *Rap.* (*Vide ACIES. Aciam coere.*)

BELLUM gerere. *SYN.* bello contendere. bellum

lācēssere. Mānūs cōferrē. Præliā cōmittēre, mīscēre, āgēre, āgitāre, fīcēre. *Phr.* Hæc ætas bellum suadet; at illa gerit. *O.* Geretque bella conjugibus loquenda. *H.* Multā vi prælia miscent. *V.* Imparibus sese immiscuit armis. *V.* Prima levis ineunt si quando prælia Parthi. *V.* Unā cum gente tot annos bella gero. *V.* Per cæcam prælia noctem Conferimus. *V.* Hinc movet Euphrates illinc germania bellum. *O.* Vicinæ ruptis inter se legibus urbes Arma ferunt; sævit toto Mars impius orbe. *V.* Nova bella moventes. *V.* Hi belli assidue ducunt cum gente latinā. *O.* Nec curant cæco contendere Marte Amplius audaces Rutuli. *V.* Certatur limine in ipso. *V.* Ferrea sanguineā bella movere manu. *T.* Æterna bella pace sublata geret. *S.* Tunc & bella fero tractantur Marte. *Manil.* Omnibus idem animus forti decernere pugna; Concurrit Latio Tyrhænia tota; diuque Ardua sollicitis victoria quaritur armis. *O.* Dixit, & utiliū bellum putat esse minari Quam gerere, atque suas ibi præconsumere vires. *O.* Imparibus bellum viribus ausa sequi. *Sant.* Graviterque tulere; Urbibus inter se clavis de culmine rerum Congressis, aliquid gentes audere minores. *Cl.* Jam mihi densum videor per agmen, Casside inclusus caput insuetum, Funera, horrendum, fera fulminanti spargere dextra. *Vida.* Nempe alii castris procul armorumque tumultu, bella gerant reges... ament... & sedare suas alieno sanguine rixas... Tibi famam extendere factis, Exemplo refides urgere, offerre pruinis Ardorque caput, rigido sudare sub ære... mercarique tuas proprio discrimine lauros, Hic tibi mos fuerit. *Rua* Prætentatque sui vires mavortis in urbe Alcathœ. *O.* Mulier lanis animosa relictis Tractavit gladios & grave Martis opus. *Com.* Confurgere in arma. *V.*

BELLŌ *Finem imponere.* *O.* Bellum absolvere. *L.* *Phr.* Populum bello absolvit. *Tac.* Posita clementior hasta Pieris aures purificare modis. *Cl.* Nulla salus bello, pacem te poscimus omnes. *V.* Inter se posito certamine reges Armati Jovis ante aram paterasque tenentes Stabant & cæsa jungebant fœdera dextra. *V.* Imposita est fero tandem manus ultima bello. *O.* Si bellum finire manu si, &c. *V.* Sed finem imposuit bello. *V.* Extremam Saturnia bello Imponit regina manum. *V.* Teucrum arma quiescant. *V.* Et Rutulū & nostro dirimatur sanguine bellum. *V.* Vestris namque armis Alarici fracta quievit Ac Brenni rabies. *Cl.* Tunc genus humanum positis sibi consulat armis; Inque vicem gens omnis amet; pax missa per orbem Ferrea belligere compescat limina Jani. *L.* Aspera tum positis mirescent sæcula bellis. Cana fides & Vesta, Remo cum fratre Quirinus Jura dabunt: diræ ferro & compagibus artibus Claudentur belli portæ: furor impius intras, Sæva sedens super arma, & centum vinctus ahenis Post tergum nodis, fremit horridus ore cruento. *V.* Nec prius abstitimus ferro exercere dolorem, Quam data pars letho; partem fuga noxque removet. *L.* Hic bellum lachrymosum... princepe Casare In Persas atque Britannos Vestra motus ager prece. *H.* Finitaque bella triumphis. *O.* Post acies, odiū idem qui terminus armis. *Cl.* Civiles regni motus, cæcosque furores Illo componis vultu, quo cuncta serenas. *Rap.* Nox hæc per-

aget civilia bella... Et mittet ad umbras Quod debetur adhuc mundo caput. *L.* Primis sed mœsibus æstus Temperiem cælo pariter belloque referret. *Cl.* Me tamen acceptæ poteris deponere bellum Obside. *O.* Quæque dies bellum, belli tibi sustulit iram. *O.* Extinctor belli. *Cic.* bello fessus. *St.* Fractus. *V.* Jam minæ sævi cecidere ferri... Silet murmur classis, tacet litui stridor. De manu feri Labuntur enses. *Rap.* Seu casus rerum varios, durosque labores, Exhausta & sævo prælia Marte canat. *Sann.* (Vide *Pax. Pacem facere.*)

BELLI *Exitus.* *H.* *Eventus.* *V.* *Vicēs.* *St.* *Fortuna.* *O.* *Phr.* Et pendebat adhuc belli fortuna; diuque Inter utrumque volat dubiis victoria pennis. *O.* Nil tribuat fortuna sibi; sit prospera semper Illa quidem: sed non uni certamina pugnae Credidimus; totis neq̃ constitit alea castris Nutatura semel: si quid liquisset iniquis Casibus; instabant aliæ post terga biremes. *Cl.* Abstulimus terras; exclusimus æquore toto; Ad præmaturas segetum jejuna rapinas Agmina compulimus. *L.* Sic alterna duces bellorum vulnera passi. *L.* Nunc turba recedit Nunc premit; ac vicibus tellurem amittit & aufert. *O.* Dubias incerti Martis vices. Fortuna belli semper ancipiti in loco est. Incerti fallax fiducia martis. Alterna vices Bellona rependit. Metuunt belli trepidos in nocte tumultus; Ne cædes confusa manu, permissaque fatis.

BELLI *Calamitas.* *Phr.* Naufragiis mare teximus, ossibus agros... Viduata colonis oppida... incultis horrent squallenta dumis rura... mensuraque juris Vis erat. *L.* Pestem studiis meditata Minervæ, Arma fremens totum errarit Bellona per orbem; Et Cuncta arderent cæco inflammata furore. *Rap.* In nos sævitum est bello, quo durius unquam Vidit nulla ætas, nec feret ulla dies. *Frac.* Hinc cruor, hinc cædes, mors propiorque venit. *T.* Tot bella per orbem Tam multæ scelerum facies... nulli sua profuit ætas. Crimine quo parvi cædem potuere mereri? Sed satis est jam posse mori. *L.* Imus in omne nefas manibus ferroque nocentes, Paupertate pii. Finis quis quaritur armis? Quid satis est si Romæ parum. *L.* Venalesque manus: ibi fas ubi plurima merces. *L.* Nec satis est nos posse mori cum fata reposcunt... ipsi etiam exiguum bellis commissimus ævum; Omnesque ferro rupimus Lethi moras. Ipsi etiam in strictos adversi incurrimus enses, Et mutuum cadendo laudamus nefas. Jamque adeo pulchræ populos rapit ambitus iræ Urbesque; longâ & pace defungi pudet... Jam tria lustra metunt rubras de sanguine fruges... & muta stricto jura sub ferro silent. Interea miserum gladii divisimus orbem. *Sarb.* Quis fuit horrendos primus qui protulit enses? Quam ferus & verè ferreus ille fuit. Tunc cædes hominum generi, tunc prælia nata: Tunc brevior diræ mortis aperta via est. *T.* Arma, cruor; cædes, incendia, toraque bella Ante oculos volitant. *T.* Pars agitur vinctis post tergum capta laceratis, Respiciens frustra rura laremque suum. Quæ nequeunt secum ferre aut abducere perdunt; Et eremat insontes hostica flamma casae. Aut videt; aut metuit locus hic quem non videt, hostem: Cessat iners rigido terra relicta situ. *O.* Nil relinquunt bella: cum vastis ager Squallebit arvis: sub-

dirā testis face Altas sepultus obruet gentes cinis. S. Arma non servant modum; Nec temperari facile, nec reprimi potest. Stricti enfis ira. S. Quis non Latino sanguine pinguior Campus sepulchris impia praelia Testatur; auditumque medis Hesperia sonitum ruinae. Qui gurgēs, aut quae flumina lugubris Ignara belli; quod mare Dauniae Non decoloravere cades; Quae caret ora cruore nostro. H.

BELLI timor. Exanimata bello pectora. St. Trepidantia bello corda. V. PHR. Et tuta à bello bistonis ora fuit. O. Felix qui potuit mundi nutante ruinā, Quo jaceat jam scire loco: non praelia fessos Ulla vocant; certos non rumpunt classica somnos, Sollicitus belli nec adest pavor. L. Praelia foli Felices nullo spectant civilia voto. L. Nec tristitia nossem Arma; nec audissem corde tremante tubam. T. Pejor est bello timor ipse belli. Non secus ingenti bellorum Roma tumultu Concutitur, quam si Poenus transcenderet Alpes Annibal. L. Quis tibi tunc per membra tremor? Quantaeque cadebant Uberrim lachrymae; cum saeva vocantibus arma Jam limis, madido respectans lumina vultu Optares reducere; galeaeque inserta minaci Oscula cristari raperes festina mariti. Gaudia quae rursus cum post victricia tandem Classica, fidereas feratium pectus in ulnas exciperes, &c. CL. De uxore Stilicis regitur neglectae gratia formae, Cum proprio reditura viro. CL. De eadem Communem matrem bellique casum metuens. H.

BELLO cadere. PHR. O! Miserae quas non manus inquit Achaica Bello Traxerit ad lethum patriae sub moenibus. V. Felix qui bello moriens omnia secum consumpta videt. S. (Vide OCCIDI. VINCI.)

BELLUM [Pro exercitu.] Armée. PHR. Nereus transfert bella. O. Vexere per aequor bella. Sil. Urbs bellicis gravida. V. Bellum perumpet omne. S. Undantem bello Nilum. V. (Vide ACIES.)

BELLUS, ā, ūm, iōr, īsimus. TER. Et Bellulus & Bellatulus, ā, ūm. nim. PLA. Beau, gentil, joly. SYN. Urbanus, civilis, pulcher. SYNT. Bellus & urbanus. C. Bella fons, loca, civitas. Cic. Bella puella. M. Bellae litterae. Cic. PHR. Bellus es arte lyrae, bellus es arte pilae. M. Bellus homo & magnus, vis idem Cotta videri Sed qui bellus homo est, Cotta, pusillus homo est. M. Elatus caput, & bene compto bellulus ore. Rap. (Vide FORMOSUS)

BELLE. Cic. Adv. Joliment.

BELUS. Plures fuer. Beli. 1. Belus rex Assyriorum Nini pater. 2. Belus pater Didonis. Genitor tum Belus opimam Vastabat Cyprum. V. 3. Belus Epaphi filius & Danae pater à quo Danaides dicta sunt Belides.

BENACUS, cī, m. [Lacus Veneriae à quo fluvius Mincius nascitur.] Benaco. PHR. Hinc quoque quingentos in se Mexentius armat, Quos patre Benaco velatus arundine glaucā Mincius infesta ducebat in aequora pinu. V. Te Lari Maxime, teque fluctibus & fremitu assurgens Benace marino. V. Parte alia Benacum alto de colle saluto, Centum cui virides invergunt flumina nymphae, Ipse sinu magno genitrix magno excipit amne. Enac.

BENĒ, mēlius, ōptimē. Adv. Bien. SYN. Recte, belle, j. itē. SYNT. Bene gesta res. V. Bene sperare

de &c. Pli. Bene velle alicui. Ter. Bene nuntias. Pla. PHR. Qui vitā bene credat emi quod tendis honorem. V. Dedecorant bene nata culpa. H. Bene est cui Deus obtulit, parca quod satis est manu. H. Vivitur parvo bene. H. Hos illi (quod nec bene vertat) mittimus. Hados. V.

BENĒ *Beaucoup, forti.* SYNT. Bene mane. Cic. Bene longus. Cic. Bene multi. Cic. Bene robustus. Cic. Bene dissimulatus amor. Ter. PHR. Et bene nummatum decōrat suadela venusque. H. Florem jungit bene olentis Anethi. V. Bene sanae mentis homo. H. Bene curatā cute nitidus. H.

BENĒ audire. Cic. *Etre loué, avoir une bonne réputation.* (Vide FAMA. FAMOSUS, LAUDO.)

BENĒDICO, is, ixi, ixiūm, ēre. benedicere alicui. Dire du bien de quelqu'un, le bénir. PHR. Nec tibi cessaret doctus benedicere lector. O. Vertere modum formidine fustis Ad benedicendum delectandumque redacti. H.

BENĒDICTUM, tī, n. Un bon mot, un mot dit à propos. benedictis si certasset. Ter. Philosophiam matrem bene factorum; beneque doctorum. Cic.

BENĒDICE adv. PLA. *Disant du bien.*

BENĒFACIO, is, feci, factūm, ēre. Faire du bien, obliger. SYNT. Ne ingratum quidem benefacere abistam. Tac. benefacere erga aliquem. Pla. (Vide BENEFICIUS.)

BENĒFACTUM, tī, n. Bienfait. PHR. Nec tamen ingratum, nec qui benefacta refert Nesciat, hunc credas populum. Cl. (Vide BENEFICIUM.) BENĒFACTUM. Bonne action. PHR. Quid labor aut benefacta juvant. V. Neque enim benefacta maligne Detrectare meum est. O.

BENĒFICIUM, ī, n. Bienfait, grace, plaisir. EPI-TH. Amplum, summum, grandē, splendidum, regium, magnificum, pretiosum, praeclarum, insignē, gratum, jucundum, amicum, datum, acceptum. SYN. Benefactum, meritum, officium, munus, donum, gratia.

BENĒFICIUM alicui dare. Rendre un service. SYN. Deferre, facere, collocare, ponere apud aliquem. beneficio aliquem ornare, afficere. PHR. Acestem Muneribus cumulat largis. V. Cui dives egenti Munera multa dedi. O. Quantis Juvexit officiis. C. Majora daturus, Majores in luce moras si fata dedissent. Sant. Sic... fluunt altæ sub viscera terrae Arcani fontes, qui clam radicibus imis Vitales succos & caeca alimenta ministrant. SANT. De oculis beneficiis. beneficium dando accipit qui digno dedit. Sen. bonis quod benefit hand perit... beneficia sine ullo delectu magis projicimus quam damus. Sen. Quique sui memores alios fecere merendo. V. S. Nec re officio certasse priorem Pœniteat. V. Si bene quid de te merui. V. Multiplicat tamen hunc gravitas auctoris honorem; Et majestatem res data dantis habet. V.

BENĒFICIUM rependere. Reconnaître un service.

PHR. Hoc tibi quod potui confectum carmine munus Unum pro multis redditur officiis. O. Pro quibus ut meritis referatur gratia; jurat Se fore mancipium tempus in omne tuum. O. Hei mihi non magnas quod habent mea carmina vires, Nostraque sunt meritis ora minora tuis; Quantumcumque tamen praconia nostra valebunt, Carminibus vi-

res... Tempus in omne meis. O. Nam cum munere dein reum Voti me redimam ? cum neque gratias Exagquare tuis licet Antoni meritis, & pudor est mori Ingratum. *Com.*

BENEFICIUM accipit. *Recevoir un bienfait.* **PHR.** Excessitque fidem meritum summa tuorum Nec mihi munificas arca negavit opes. O. Nunquam pigra fuit nostris tua gratia rebus. O. Satis superque me tua benignitas ditavit. *H.* Hæc tibi.... Mittit & accipias munera parva rogat. *M.* Quod vis pere munus, & illud, Me tribuente, feres. O. Quem... Ferre sui dederat monumentum & pignus amoris. *V.* Accipe & hæc manum tibi quæ monumenta meorum Sint puer ; & longum Andromachæ testentur amorem. *V.*

BENEFICIORUM mēmōr. **PHR.** Nominis ante mei venient oblivia nobis ; Pectore quàm pietas sit tua pulsata meo. Et prius hanc animam vacuas reddemus in auras, Quàm fiat meriti gratia vana tui. O. Et bene apud memores veteris stat gratia facti. *V.* Nec vestra feretur Fama levis ; tantique abolefcer gloria facti. *V.* Da mihi, si quid ea est, heberantem pectora lethen Oblitus potero non tamen esse tui. O. Hæc mihi semper erunt imis infixæ medullis ; Perpetuusque animi debitor hujus ero. O. Huic igitur meritas grates, ubicumque licebit, Pro tam mansueto pectore semper agam. Gratia quàm meriti possit abire tui. O. Si quid adhuc ego sum muneris omne tui est. Pro quibus affirmat fore se memoremque piūque, Sive diem videat ; sive tegatur humo. O. Ascanius meriti tanti non immemor. *V.* Numquam regina negabo Promeritam, nec me meminisse pigebit Elia. *V.* Semper inoblita repetam tua munera mente. O. Spiritus hic vacuas prius extenuandus in auras Ibit, & in tepido deseret ossa rogo, Quàm subeant animo meritum obliviam nostro. O. Et longæ pietas excidat ista die. O. Quamvis in cinerem corpus mutaverit ignis, Sentiet officium mœsta favilla piū. O.

BENEFICENTIA, æ. f. *Humus, inclinaton bienfaisante* Qui prestantius bonitate & beneficentiâ. *Cic.*

BENEFICIUS, ā, ūm. *Bien-faisant, liberal.* **SYN.** Largus, benignus, liberalis, mūnificus **PHR.** Par donis amissæ manus. *Cl.* Præceps illa manus fluviōs superabat Iberos Aurea dona vomens. *Cl.* Ipsaque possessio mens est opulentior auro. Nec tenebris damnavit opes ; sed largior imbre Sueverat innumeras hominum ditare catervas. *Cl.* O ! faciles dare summa deos. *L.* Ad munera velox. O. Munera quod senibus viduisque ingentia mitis ; Vis te munificum Gargiliane vocem : Quid sit largiri, quid sit donare docebo, Si nescis, dona Gargiliane mihi. *M.* (*Vide LIBERALIS.*)

BENEFICIARIUS, ī. m. *Beneficarius*. Beneficiarios suos armat. *Cæs.* **BENEFICIARIUS**. **FEST.** [Qui ab onere immunis stipendium habet.] *Silvanus qui recepit sa pœne usum servit.* **BENEFICIARIUS**. **PLI.** [Beneficio obstrictus.] *Obligé à quelqu'un.* **BENEFICIARIUS**, ā, ūm. **SEN.** [Quod alicujus beneficio habetur.] *Qu'on tient par le bienfait d'autrui.*

BENEVENTUM, tī, n. [Oppidum Sarnitum in Italiâ.] *Benevent.* **PHR.** Tendimus hinc rectâ beneventum, ubi sedulus hospes &c. *H.*

BENEVOLĒ, adv. *De bonæ amicitie.* *Benevolē & amicē.* *Cic.* Accipiendā amicē quæ benevolē sunt. *Cic.*

BENEVOLĒNS, ēntis. *Bienveillant, obligeant.* *Benevolentes dii.* *PLA.* benevolens alicujus, & alicui. *PLA.*

BENEVOLĒNTIĀ, æ. f. *Bienveillance.* **SYN.** Amōr, amicitia, fāvor, studiū, grātia. **SYNT.** Ad benevolentiam animos conciliare, allicere. *Cic.* benevolentiam experiri, conservare, habere erga aliquem, perspicere. *Cic.* Præstare. *Cic.* Mors filiaæ socii nomen, non benevolentiam ademit. *Cic.* (*Vide AMOR. AMICITIA.*)

BENIGNĒ, adv. *Obligement, avec bonté.* **SYNT.** benignē dicis, facis. *Ter.* Excipis. *Tac.* benigniūs me salutant. *PLA.* benignē defendere, promittere, invitari. *Cic.* benignum se præbere. *Cic.* benignā mente, animo, vultu. *Cic.*

BENIGNITAS, ātis. f. *Benignité, bonté, douceur, libéralité.* **SYN.** Liberalitas, bēnēficēntia, bōnitas, lenitas, clemēntia. bēnignū mens, volūntas, īdolēs. Mitē ingēniūm. Placidū mōrēs. *EPIT.* Mitis, lenis, clemens, grātia, lētia, amica, humanā, placidā, facilis. **SYNT.** benignitas Dei, amicorum, naturæ. *Cic.* benignitas in alicquem. *Ter.* In audiendo. *Cic.* **PHR.** Satis superque me benignitas tua ditavit. *H.* Ergo animos placido visus sibi subdere vultu. *Rua.*

BENIGNUS, ā, ūm. *Bienfaisant, liberal.* **SYN.** bonus, lenis, mansuetus, clemens, comis, blandus, mitis, placidus, facilis, urbanus, humanus, bēnēficus, largus. **SYNT.** benignus ager. O. Dies. *St.* Testis. *Cl.* Vultus, sermo &c. *Liv.* benigna verba. *Pr.* Vena ingenii. *H.* Mentis temperies. *Cl.* Præda. O. Oratio. *Cic.* Nox. *St.* benignidivi. *H.* **PHR.** Accipit in Teucros animum mentemque benignam. *V.* Et magnas messes terra benigna daret. *T.* Vultum servat fortuna benignum. *H.* Cæsar facilis vultuque serenus. *Cl.* Majestas adeo comis ubique tua est. O. Tu mitis & acri Asperitate carens. Cæsare nil ingens mitius orbis habet. O. Supplicibus facilem, fortibus esse trucem. O. Ante alias mitissima mater, Iſque pater quo non alter amabilior. *T.* Precanti Mitis & affatu bonus. *St.* Lachrymasque dedisse Casibus humanis facilis. *Sil.* Æstivam sermone benigno tendere noctem. *H.* Ne timeare times ; & quem vindicta manebat Desperare vetas. *Cl.* Sontibus ultro Ignovisse velis ; deponas ocius iram quàm moveas, precibus numquam implacabilis. *Cl.* Quis blandior illo. *M.* Tantæque in Augusto est clementia. O. Da mihi te placidum, dedecis in carmina vires. O. Accede rogaque Non tibi Thelamedon crudusque rogabitur Atreus, Quique suis homines pabula fecit Equis. Sed piger ad pœnas princeps, ad præmia velox ; Quique dolet, quoties cogitur esse feror... Qui vincit semper victis ut parcere possit. O. Cum se melioribus addens Exemplis, eivem gereret, terrore remoto, Patriciasque domos princeps, privataque passim Visere depositis dignatus limina fastu : Publicus hinc ardescit amor ; cum moribus æquis inclinat populo regale modestia culmen. *Cl.* Lenem te miseris genuit natura ; Nec ulli mitius ingenium quam tibi brute dedit. O. Adde quod est animus semper tibi mitis ; & altæ Indicium mores nobilitatis habent. O. Sed placidus facilisque parens venique paratus...

- Qui cum triste aliquid statuit, fit tristis & ipse;
Cuique fere poenam sumere, poena sua est. O.
- BĒNNĀ**, æ. CATO. [Genus vehiculi.] *Tombercau, chariot à deux roues.* (Vide CURRUS.)
- BĒŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. [Beatum facere.] *Rendre heureux.* PHR. Dignum laude virum musa vetat mori : Cælo musa beat. H. Seu te... reclinatum bearis Interiore notā falerni. H.
- BĒRĒCYNTHŪS**, thī. m. *Mons Phrygia, in quo Cybele Deum mater colatur.*
- BĒRĒCYNTHIŪS**, ā, ūm. *De Bercynthe.* PHR. Cornu berecynthium. H. Tibia berecynthia. H. i. Phrygia, vel quā in sacris Cybeles Bercynthia adhibebatur : vel Ruxea, in Bercynthio enintractu plurima est buxus.
- BĒRĒCYNTHIĀ**, æ. f. Cybele à berecyntho dicta. PHR. Ipsa Deū fertur genitrix berecynthia magnū Vocibus his affata Jovem. V. Felix prole virū qualis berecynthia mater &c. V. Cybeleia mater... Phrygiis exululata modis. O.
- BĒRĒNICĒ**, ēs. *Plures fuere regina ejusdem nomini quarum celeberrima est Philadelphi filia, qua Ptoletheo Euergeti fratri nupsit. Eo ad bellicam expeditionem proficisciente, vovit Berenice detonsuram se crinem, si saluus reverteretur sponsus. Voti compos Berenice comam Veneri consecravit : qua coma cum postidie in templo non reperiretur eam, authore Conone Mathematico, inter sidera relata credidum est.* PHR. Exuviae flavi devotæ verticis. Vidit è bereniceo vertice Cæsariem Fulgentem clarè. C.
- BĒRĒNICĒ**, ēs, vel, BĒRĒNICIS, īdis. [Civitas Africae prope Syrtis.] *Bernich.* PHR. Affuit undosā cretus berenicæ miles. Sil. Nam quidquid pulvere sicco separat ardentem berenicida. L.
- BĒRGYDŪM**, dī. n. *Plī.* [Urbs Hispaniæ.] *Orgel.*
- BĒRGŌMŪM**, mī. n. *Plī.* [Urbs Italiæ transpadanæ.] *Bergame.*
- BĒRŌĒ**, ēs. f. *Cic.* [Oppidum Thessaliæ.] *Beroe, aujourd'hui Alep.*
- BĒRŌĒ**. *Semeles matris Bacchi nutrix.* PHR. Ipsaque erat beroe Semeles Epidauria nutrix. O.
- BĒRŌĒ**, apud virg. Fit beroe Ismarii conjux longæva Dorycli. *Est & apud eundem virg. Nympha filia Oceanis.* PHR. Clyoque & beroe soror, Oceanitides ambæ. V.
- BĒRILLŪS**, ī. m. & f. [Gemma cristallo similis.] *Beril.* PHR. Ipse capaces Eliadum crustas & inæquales berillos &c. J. (Vide GEMMA.)
- BĒRYTŪS**, ī. f. *Phī.* [Civitas Phœnicæ.] *Barruti.*
- BĒS**, vel, BĒSSIS, īs. [Unciæ octo.] *Huit onces.*
- BES** [pro octo.] *Huit.* Sex cyathos bessemque bibamus. M. (Vide AS.)
- BĒSSALIS**, alē. *Qui a huit poudres de large ou d'épaisseur.* PHR. Bessalem ad scutulam sexto pervenimus anno. M.
- BĒSSI**, ōrūm. [Populi Thraciæ.] *Les Besses.* PHR. Vivere quādam miserum est inter bessosque Getasque. O. Quidquid luce procul venas rimata sequaces Abdita pallentis fodit solertia bessī. Cl. bessica gens. Cic.
- BĒSTIĀ**, æ. f. *Cic.* [Crudelitatem exprimit, bellua magnitudinem, fera opponitur cicui.] *Ulp.* Bēte. SYN. EPITH. & PHR. (Vide FERA.)
- BĒTĀ**, æ. f. [Herba hortensis.] *De la poirée.* PHR.

- Ut sapiant satuæ, fabrorum prandia, betæ O ! quā saepe petet vina piperque coquus. M. Tenero latet ulcus in ore Putre, quod haud deceat plebeia radere betā. P.
- BĒTACĒŪS**, ā, ūm. VAR. *De poirée.*
- BĒTĀSI**, ōrūm. TAC. [Galliæ belgiæ populi.] *Peuples du Brabant.*
- BĒTHLEHĒM**, & BĒTHLĒM. *Judæa oppidum Christi nativitate clarissimum.* PHR. Hic nbi Jessæ (i. Davida) confluant mœnia Bethles. Cru- deli tinxit bethlemica compita cæde. *Juvenc.* Bethlemiae turres, & non obscura meorum Regna patrum, magnique olim salvere penates : Tuque o ! terra parens regum, visuraque regem, Cui sol & gemini famulantur cardinis axes, Salve iterum ? te vana Jovis cunabula Crete Horrescet, ponet- que suos temeraria fastus. Mœnia te Diræa pe- tent, ipsamque pudebit Ortygiam geminos Latonæ extollere partus. Parva loquor, prono veniet dia- demate supplex illa potens rerum, terrarumque in- clyta Rōma ; Et septem geminos submittit ad oscu- la montes. *Sann.*
- BĒTŌNICĀ**, æ. f. *PLI.* [Herba.] *Betoine.*
- BĒTŪLLĀ**, æ. f. *PLI.* [Arbor.] *Bouleau.*
- BĒTHURIĀ**, æ. f. *PLI.* [Hispaniæ regio.] *Béturie, aujourd'hui l'Estramadure.*
- BIANŌR**, ōris. *Filius Manius faridica & Tybris fluvii qui Manum condidit à matre dictam.* PHR. Hinc adeo media est nobis via ; namque sepulchrum Incipit apparere bianoris. V.
- BIĀS**, āntis. *Cuius Prius Patriam cum cepissent hos- tes ; fugiens ille cum ceteris nil secum tulit : Roganti- causum, omnia mea, inquit, porto mecum.* Ex Cic. PHR. Et contemptor opum patriæ sub funere tristi Ipse bias medios inter tutissimos hostes. *Sann.*
- BIBAX**, ācis. omn. g. & BIBACŪLŪS, ā, ūm. dim. [Bibendi avidus.] *Un bon buveur.* PHR. Quibus officium tentare bibaces. M. Multi Damalis meri. H. (Vide BIBO. EBRIUS.)
- BIBLIŌN**, ī. n. [Latine vōlūmēn, libr.] *Un Livre.*
- BĪBLĪĀ**, ōrūm. n. *Eo nomine appellantur sacri li- bri.* (Vide LIBER.)
- BĪBLIŌPOLĀ**, æ. m. [Qui libros vendit.] *Un Li- braire.* PHR. Exigis ut nostros donem tibi Quinte, libellos : Non habeo ; sed habet Bibliopola Try- phon. M. Sed qui me vendit bibliopola &c. M.
- BĪBLIŌTHĒCĀ**, æ, f. [Locus in quo libri collo- cantur.] *Bibliothèque.* SYN. Librī. Domūs sacrā- ticā. H. Phœbī hōspitiūm. Locū sacra Cāmēnēis. Hābitatā palātā mūsīs. Acervūs librōrūm. Mū- sarūm delēbāt. Librōrūm supellēx. PHR. Quem mea non totum bibliotheca capit. M. Coemptos undique nobiles Libros Panati Socraticæ & do- mum Mutare Loricis Iberis, Pollicitus meliora, tendis. H. Sit bona librorum & proviſa frugis in annum Copia. H. Dicta dies aderat quā jam ve- nalis Apollo, Venales musæ, venalis gloria Pindi. Proh ! facinus, tabulara super Phrygiolque rapetas, Aspiceres musarum exposita volumina plebi, Mille oratores trepidos, & mille Poetas ; Qui fugitiva tenent injectis tempora frænis ; Qui Francos Re- gum annales, & fortia facta Describunt ; legum videas, jurisque Magistros ; Qui lucem obscuris, qui dact præcepta per artes ; Quique potentates

herbarum, occultaque rerum Explorant elementa; & qui super æthera vecti Dissita subjiciunt oculis propioribus astra... Confusi sine honore omnes, vilique sub hacta Prostabant miserum? Rumor jam creber in urbe Musarum delubra rapi sedesque Thuanas; Hæc illa antiquis habitata palatia musis Jam ruere, & vacuas passim volitare per auras Collectas tot opes, vigilataque scripta tot annos, Membras, putresque situ & rubigine chartas Quas jactabat adhuc rugis veneranda vetustas. Non ita rex Pharius grandes congeffit acervos Librorum, doctæ non tot vidistis Athenæ, Nec vaticanas par quicquam Roma per ædes Vidit, dum Latiis floerent mœnibus artes. Flebant musæ omnes mœrens & flebat Apollo Librorum cladem immensam, tot & optima scripta Depositamque fidem & sanctorum oracula vatini. *Sant.*

BIBLIS, idis. *Mileti filia & soror Cauri cuius* Biblis apollinei *li. formosæ*; correpta cupidine fatris, Non soror ut fratrem nec quâ debebat, amavit Illa quidem primò nullos intelligit ignes... paulatim declinat amor; visuraque fratrem Culta venit, nimumque cupit formosa videri... jam dominum appellat, jam nomina sanguinis odit; Biblida jam mavult quàm se vocet ille sororem... Littera (*ai. secum*) cælatos arcana fatebitur ignes. Hoc placeat, hæc dubiam vicit sententia mentem... & meditata manu componit verba trementi. Dextra tenet ferrum, vacuam tenet altera ceram. Incipit, & dubitat; scribit, damnatque tabellas Et notat, & delet; mutat, culpæque, probatque; Inque vicem sumptas ponit, positaque resumit. Scripta soror fuerat; visum est delere sororem; Verbaque correctis incidere talia ceris: Quam nisi tu dederis non est habitura salutem, &c. Protinus impressa signa, sua crimina gemmâ, Quam tinxit lachrymis, linguæ defecerat humor... Attonitus subitâ juvenis Mæandrius irâ Projicit acceptas, lectâ sibi parte, tabellas... Patriam fugit ille nefasque Inque peregrinâ ponit nova mœnia terrâ. Tum verò mœltam totâ Milerida mente Defecisse ferunt... sequitur vestigia fratris... & lachrymis consumpta suis Phœbeia Byblis Vertitur in fontem, qui nunc quoque vallibus illis Nothen habet domine nigraque sub ilice manat. O. *Ain. aini Ovid. biblid. laqueo vitam fuisse* Biblida quid referam, verito quæ fratris amore Arsit, & est laqueo fortiter ulta nefas. O.

BIBLUS, bli. f. [juncus & codex quibus papiri vice veteres in scribendo uti consueverat.] *font. écorce, papier.* PHR. Nodum flumineas memphis contexere biblos noverat. L.

BIBO, is, bibi, bibam, ère. *Bai. e. SYN. Pôto, perpôto, libo, haurio. Vinum, aquam, fontem, amnem, &c. haurio, potio, ducio, trahio. Lymphis ora, gutturi aspersione, rigore, collibus. Sitim restringo, expleo, sedeo, compesco, solor, levor, placor, sisto, pellor. Indulgeo mero. Sitim vincor. Hauris aquis, æstum sceler. PHR. Et lac concretum eum sanguine potat equino. V. Vix bene conbiberant ignotos guttura succos. O. Xanthumque bibissent. V. Summo tenuis attigit ore. V. Quamque bibistis aquam. Pr. Nulla neque amnem libavit quadrupes. V. Tristia cum multo pocula felle bibat.*

Ne dubita miles tutos haurire liquores. L. Et fluctus accipit ore. L. Pocula lethæos ut si ducentia somnos Arente fauce traxerim. H. Purpureo bibit ore nectar. H. Tenero lac bibit ore puer. O. Somnique papavera causam, Dat tibi cum tepido lacte bibenda puer. O. Certa tibi à nobis dabitur mensura bibendi. O. Blandaq; largitur frustra sitientibus agris Irriguus gelido pocula fonte sopor. Cl. Modò pocula proxima nobis Sumis, quâque bibi, tu quoque parte bibis. O. Æquoreo bibitur cum sale mixta palus. O. Sed refugâ cervice, & pressis sobria labris Pocula circa respice mixta manu. *Sant.* Ante bibebatur; nunc quas contingere nolis Fundit Anigrus aquas. O. Quæ simul amenti sitientes hausimus ore. O. Sæpe, sed exiguis haustibus inde bibi. O.

BIBERE aquam. *Bibere è fonte, è fluvio, &c. PHR.* Nec siccam Getico fonte levare sitim. O. Lacus, quos si quis faucibus hausit. O. Non fontibus ullis Assuetus prohibere sitim. Cl. Is neque limo Turbatam haurit aquam; neque vitam amittit in undis. H. Nec si frigoribus mediis hebrumque bibamus. V. Et ex unâ sæpe bibemus aquâ. Pr. Ego laticis haustu satior. S. Pocula sunt fontes liquidi, atque exercita cursu flumina. V. Juvat integros accedere fontes. Atque haurio. L. Aut Ararim Parthus bibet, aut Germania Tygrum. V. Accessit, positoque genu Titania terram Pressit, ut hauriret gelidos potura liquores. O. Defluit incerto lapidosus murmure rivus; Sæpe sed exiguis haustibus inde bibi. O. Clytorio quicumque sitim de fonte levarit, Vina fugit; gaudetque meris abstemius undis. O. Nam quamquam sapor est allatâ dulcis in undâ Gratius ex ipso fonte bibuntur aquæ. O. Lymphis à fonte petitis Ora rigat. Pr. Summaque Lethæus triverat ora liquor. Pr. Potat aquam galat. T.

BIBERE mînâ cīvâ. PHR. Rite cavis undam de flumine palmis Sustulit. V. Quam juvat nudâ manu captasse fontem. S. Cava suscepto flumine palma. Pr. Nectar erit palmis hausta duabus aqua. O. Tandem haurire parat demissis flumina palmis. Pr. Nam fontana cavâ dum tempero pocula dextrâ. Concauat ille manus palmasque in pocula vertit. O. Et manibus puris sumite fontis aquam. O. Non sitiens dextrâ pateras imitante viator Haurit aquam. *Pap.*

BIBERE Ore *pr. no, bibere avidè.* PHR. Ecce bibis immundam cum cane pronus aquam. M. Flumen, item sitiens aut fontem propter amœnum Assidet; & totum prope faucibus occupat animum. Lr. Fluvii puteisque capacibus hærent; Nec sitis est extincta prius, quàm vita, bibendo. O. Pingues manus utraque glebas exprimit ora super, cadit omnis in haustus Certatim obscenos miles; moriensque recepit Quas noller victurus aquas. L. Incustoditos decurrit miles ad amnes: Incumbit ripis, permissaque flumina turbat. Continuus multis subitarum tractus aquarum, Aëra non passus vacuis discurrere venis Arctavit, clausitque animam. L. Quamquam expleta sitis; bibitur tamen: agmina bellum Decertare putes; justumque in gurgite Martem Profurere, aut captam tolli victoribus urbem. *St.*

BIBERE vinum. PHR. Crateras magnos statuunt & vina coronant. V. Ille impiger hausit Spumantem

pateram; & pleno se proluit auro. *V.* Aula in medio libabant pocula Bacchi Impositis auro dapibus paterasque tenebant. *V.* Quando repostum cæcubum ad festas dapes Victore latus Cæsare Tecum sub altâ (sic Jovi gratum) domo, Beate Mæccenas, bibam. *H.* Cæcubum & prælo domitam caleno Tu bibes uvam. *H.* Vultis severi me quoque fumere Partem falerni. *H.* Nec biberis diluta, foris est promus. *H.* (Vide VINUM. Vinum bibere.)

BIBERĒ intemperatē, damnosē. *Faire la debauché.* *PHR.* Crescā ne careat pulchra dies notā, Neu promptæ modus amphoræ; Neu morem in Salium sit requies pedum; Neu multi Damalis meri Bassum Threiciā vincat amittide. *H.* Non ego sanius Bacchabor Edonis: recepto Dulce mihi fuere est amico. *H.* Non cessare potest Nocturno certare mero, certare diurno. *H.* Nec parce cadis tibi destitatis Oblivioso lævia massico Ciboria exple. *H.* Cum quo morantem sæpe diem mero Fregi. *H.* Non nisi damnosē bibimus. *H.* Quem Venus (*i. tali jactus*) arbitrum Dicit bibendi. *H.* Nunc est bibendum, nunc pede libero Pulsanda tellus. *H.* Assyriæque nardo Potamus uncti. *H.* Indulgent vino. *V.* Hi noctem ludo ducunt; & pocula læti Fermento atque acidis imitantur vitea pomis. *V.* Amnis... quem quicumque parum moderato gutture traxit; Haud aliter titubat quàm si mera vina bibisset. *O.* Sed bibe plus etiam, quàm quod præcordia poscunt. *O.* Vina diem celebrent: non festā luce madere Est pudor. *T.* De medio potare die. *H.* Exul ab octavā Marius bibit & fruitur Diis Iratis. *J.* At ne quis modici transfiliat munera Liberi. *H.* (Vide EBRIETAS. EBRIUS.)

BIBERĒ aliquem. *M.* Annos alicujus. *O.* Boire à la santé de quelqu'un. *PHR.* Sume Mæccenas cyathos amicis Sospitis centum. *H.* Quincunces (*i. quinque*) & sex cyathos, beßemque (*i. octo*) bibamus. Caius ut fiat, julius & proculus. *M.* Solebant enim in amicorum gratiam tot cyathos bibere quot erant litteræ in eorum nominibus. Hinc illud Nævæia sex cyathis, septem justina bibatur, Quinq; Lycas, lyde quatuor, ida tribus Omnis ab infuso numeretur amica falerno. *M.* Annosque precantur quot sumunt cyathos... Invenies illic qui Nestoris eibat annos. *O.*

BIBERĒ per transl. ad plantas, Arbores, &c. *PHR.* Claudite jam rivos pueri: sat prata biberunt. *V.* Irriguumque bibunt violaria fontem. *V.* Et sitiens bibit hortus aquas. *O.* (Vide IRRIGO.)

BIBERĒ amorem, &c. *Metaph.* *PHR.* Necnon & vario noctem sermone trahebat Infelix Dido, longumq; bibebat amorem. *V.* Novum totis ossibus ignem bibere. *St.* Bibere mores paternos. *Cl.* Mærorem. *Pla.* Pugnas & exactos Tyrannos Densum humeris bibit aure vulgus. *H.* Bibere mandata. *Pla. i.* pra nimio potu oblivisci. Hasta sub exertam donec perlata papillam Hæsit, virgineumque altè bibit æcla cruorem. *V.*

BIBRACTĒ, æs. f. *Cæs.* [Heduerum oppidum in Gallia, Augustodunum deinde dictum in honorem Augusti.] *Antur.*

BIBULUS, ā, ūm. *Qui boit bien.* *PHR.* Potiores bibuli mediā de nocte falerni. *H.* (Vide EBRIUS VINUM. Vinum bibere.) **BIBULA** arenā papyrus. *Qui boit.*

PHR. Collectum humorem bibulā deducit arenā. *V.* Vino bibulam lavere favillam. *V.* Aut lapidem bibulum (*i. punicem*) aut squalentes infode conchas. *V.* Conferitur bibulā memphitis cymba papirō. *L.* Et siccant bibulas manu lacunas. *St.* Bibulas urgenti pondere vestes Unda trahit. *V-F.*

BIBULUS *Collega cæsaris in consulum.* *PHR.* Non Bibulo quidquam nuper, sed Cæsare factum est; Nam Bibulo fieri consule nil memini. *Trang.* Cessantem Bibuli consulis amphoram. *H.*

BICEPS, Bicipitis. omn. g. [Quod habet duo capita.] *Qui a deux têtes.* *SYN.* Bifidus, geminus, bifrons, bivertex. *PHR.* Jane biceps anni tacite labentis origo. *O.* Nec in bicipiti somniasse Parnasso memini. *P. i. bizzo.* Biceps civitas. *VAR. i. divisa in duas partes.*

BICOLOR, ōris. omn. g. [Duorum colorum.] *De deux couleurs.* *SYN.* Geminō colōrē distinctus, pīctus, ōrnatūs, clārus, insignis. *PHR.* Portat equus bicolor. *V.* Myrthea sylva subest bicoloribus obsita baccis. *O.*

BICORNIS, nē. [Quod habet duo cornua.] *Qui a deux cornes, ou deux fourchons Fourchu.* *PHR.* Exacuunt alii vallos, furcasque bicornes. *V.* Extremeque hominum Morini Rhenuſque bicornis. *V.* Syderum regina bicornis audi luna, &c. *H.* Bicornis caper. *O.* Bicornæ jugum. *St.*

BICORPOR, ōris. m. f. *Cic.* *Qui a deux corps.* *SYN.* Bimēbris. *PHR.* Formæque bicorporis astrum. *Manr.*

BICUBITALIS, alē. *PLI.* *Qui a deux coudées.*

BIDENS ēntis. f. [Ovis circa bimatum habens duos dentes, sacrificiis apta.] *Une brebis de deux ans.* *PHR.* Inque Jovis summi cæditur arce bidens. *O.* Centum lanigeras mactabat rite bidentes. *V.* (Vide OVIS.)

BIDENS [Instrumentum fossorium duos habens dentes.] *Hôte à hoïer la terre.* *PHR.* Vive bidentis amans & culti villicus horti. *J.* Sarcula nunc durasque bidens & vomer aduncus Ruris opes nitent. *T.* Pace bidens vomerque nitent. *T.* Glebaque versis Æternū frangenda bidentibus. *V.* Versarem valido pingue bidente solum. *T.* Duros iactare bidentes. *V.*

BIDENTAL, ālis. n. [Templum, quod in eo bidentibus hostiis sacrificaretur. Ita Fest. Volunt alii bidental dici locum tactum fulmine quem sacris peractis casq; bidentre sacrum faciebant, quemque violare grande piaculum erat.] *Un lieu frappé de la foudre.* *PHR.* Evitandum bidental. *P.* Utrum minxerit in patrios cineres; an triste bidental Move-rit. *H.*

BIDINI, ōrūm. *Cic.* *Peuples de Sicile.*

BIDUUM, ūi. n. Spatium duorum dierum. *Deux jours.* *SYNT.* Impetrare biduum. *Pla.* Bidui sollicitudo. *Ter.* biduum continens. *Sue.* bidui iter aberam. Longior biduo. *Cic.* (Vide DIES. Dies 2.)

BIENNIS, ēnnē. *PLI.* [Duorum annorum.] *De deux ans.* **BIENNIUM**, ūi. n. *Cic.* Spatium duorum annorum. *Deux ans.* (Vide ANNUS. Anni 2.)

BIFARIAM adv. [In duas partes aut duobus modis.] *En deux parties, en deux manieres.* *SYNT.* bifariam divisus. *Cic.* bifariam ingressi fines hostium. *LIV.* Par deux endroits.

BIFĒR & **bifērūs**, ā, ūm. *Qui porte deux fois l'an.* **PHR.** biferique rosaria Paſti. *V.* bis gravidæ pecudes, bis fructibus utilis arbor. *V.* (Vide **FERTILIS**.)

BIFIDŪS, & **bifidātūs**, ā, ūm. [In duas partes fiſſus.] *Fendū en deux, fourchu.* **SYN.** Scīſſus, fiſſus, dīviſus. **PHR.** Iter bifidum. *V-F.* bifidoſque relinquit Rima pedes; *O.*

BIFŌRIS, biforē. n. [Duplices habens januas.] *Qui a deux portes, ou deux ouvertures.* **PHR.** Nox erat & bifores intrabat luna fenestras. *O.* biforem dat tibia cantum. *V. i. diſſimilem, imparibus calami.* Argenti bifores radiabant lumine valvæ. *O. à deux Battans.*

BIFORMĀTŪS, ā, ūm. **Cic.** & **bifōrmīs**, mē. [Duas habens formas.] *Qui a deux formes.* **PHR.** Inter laſcivos Satyros Panafq; biformes. *Col.* Mixtumque genus proleiq; biformis. *O.* Monſtri novitate biformis. *O. De Minotauro.* Centaurorum natura biformis. *Cl.* Lapithas populumq; biformem. *O.* Janus biformis. *O.*

BIFRONS, ōntis. omn. g. [Geminam habens frontem ac faciem.] *Qui a deux viſages.* **PHR.** Saturnuſque ſenex, Janiq; bifrontis imago. *V.*

BIFŪRCŪS, ā, ūm. [Geminas habens furcas.] *Qui a deux fourchons, fourchu.* **PHR.** Ramum prior ille bifurcum Geſſerat, &c. *O.*

BIGĀ, ā, f. & **bigæ**, arūm. **Pli.** [Currus duorum equorum iugo actus.] *Char, Carroſſe attelé de deux chevaux de front.* **SYN.** Bījūgēs, bījūgī, cūrūs. **PHR.** Et nox atra polum bigis ſubveſta tenebat. *V.* Aurora in roſeis fulgebat luteabigis. *V.* biga olorina. *St. i. Veneris.* bigæ nocturnæ. *St.* Soporiferæ. *V-F. i. Lunares* (Vide **CURRUS**.)

BIGATŪS, ī. m. **Liv. Sup.** nummus [argentum impreſſas habens bigas.] *Pierre d'argent, monnoye.*

BIGEMMIS, mē. **Col.** [Duas habens gemmas.] *Qui a deux yeux, ou bourgeons.* (Vide **GEMMA**.)

BIGĒNER, ēris. & **bigēnēris**, rē. **Var.** [Animal ex diverſo genere natum.] *Engendré de deux eſpeces différentes.* (Vide **GENUS**.)

BIGERRĀ, æ. f. **Pli.** [Urbs Hiſpaniæ tarraconenſis.] *Peſopera.*

BIGERRIONĒS, & **bigerrōnēs** ūm, & **bigerrī**, ōrūm. **Caf.** [Galliæ populi.] *Les peuples de Bigorre.*

BIJŪGŪS, ā, ūm. & **bījūgīs**, bījūgē [Bijuges Equi dicuntur qui bini ad unum jugum alligati ſunt.] *Attelés de front.* Bijugi Lynceſ. *O. De curru Bacchi.* Bijugi Leones. *LR. De curru Cybeles.* **PHR.** Geſturus bijugis regulus eſſet equus. *M.* Interea bijugis inſert ſe leucagus albis. *V.* Quæ te bijugis ſerpentibus egit Hinc fuga. *V-F.* Non tam præcipites bijugo certamine campum Corripuere; ruuntque effuſi carcere curruſ. *V.* Deſiliit Turnus bijugis; pedes apparat ire. *V.* Martis equi bijuges & magni curruſ Achillis. *V.* Et fræna iugo concordia ferre. *V.*

BILBILIS, īs. f. **Hiſpania Tarraconenſis** civitas, *paria Marcialis poëta qui ab eâ urbe dictus eſt Bilbilinus.*

BILIBRĀ, æ, f. **Liv.** [Duarum librarum pondus.] *Le poids de deux livres.* **BILIBRIS**, brē. *Qui peſe deux livres.* **PHR.** Nolo mihi ponas Rhombum Mullumve bilibrem. *M.*

BILINGUIS, gnē [qui callet duas linguas.] *Qui ſait parler deux langues.* **PHR.** Patrius intermiſceſce petita

Verba foris malis, Canuſſini more bilinguis. *H.*

BILINGUIS. *Metaph.* [Pro fallaci, mendaci] *Fouybe, trompeur.* **PHR.** Quippe domum timet ambigam Tyrioſque bilingues. *V.* Tollite Maſſylas fraudes, removete bilingues Inſidias. *Cl.* (Vide **FALLAX**.)

BILIŌSUS, ā, ūm. **Cel.** *Bilieux, colere.* (Vide **IRACUNDUS**.)

BILIS, īs. f. *Bile, humeur bilieufe.* **ERITH.** Vēſanā, pallidī, flammārī, ardēns, fervēns, fervidā, rāptidā, ardēſcēns, cōmmōtā, acris, ācērbā, ſplēndidā, vitrēā, fērōx, hōrridā, nīgrā, ſiccā, flāvā, pērūrēns, crocēā, cērūlēā, iniquā, difficilis, amārā, libērā. **BILIS** *Metaph.* [Dicitur pro ira.] *Colere.* **SYN.** Irā, irācūdiā, furōr, rābēs. **SYNT.** Bilem effundere. *J.* Expellere helleboro. *H.* Movere. *H.* **PHR.** O! ego Lævus, Qui purgo bilem ſub verni temporis horam. *H.* Quippe ubi cui febris bili ſuperante coorta eſt. *L.* Croceam febris coquit arida bilem. *Pamp.* Præcordia bile Cæruleā inſecit. *Mant.* Dum vēſana fames bilem ſtimularet acutam. *Fauſt.* Fervens difficili bile tumet jecur. *H.* Coquit illum bilis amara. *H.* bilis urit jecur. *H.* Inæſtuar præcordiis. *H.* Juſſit quod ſplendida bilis. *H.* Turgeſcit vitrea bilis. *P.* Vitrea dicitur & ſplendida vel quia in vultu apparet ipſa; vel quia omnia in lu em profert. Namque eſt ſcabioſus, & acri bile tumet. *P.* Bilem aut niſum fortæſſe quibuſdam Moverat, &c. *H.* Rem pateris modicam & mediocri bile ferendam. *J.* Calido ſub pectore maſcula bilis Intumuit. *P.* Ergo ubi commotā fervet plebecula bile. *P.* (Vide **IRA**.)

BILIX, īcis. omn. g. *Tiſſu de double fil.* **PHR.** Rumpitque infixæ (haſta) bilicem Loricam. *V.*

BILUSTRIS, trē. [Quod duo luſtra duravit.] *De deux luſtres, ou de dix ans.* **SYN.** Dēcēnnīs, dēcēnnālis. **PHR.** Pergama cum caderent bello ſuperata biluſtri. *O.* (Vide **ANNUS. Anni 2.**)

BIMARIS, bimārē. n. [Inter duo maria ſitus.] *Qui eſt entre deux mers.* **PHR.** Ephēſum bimariſve Corynthi. *Mœnia. H.* Quæque urbes aliæ bimari clauduntur ab Iſthmo. *O.*

BIMATER, trīs. [Duas habens matres.] *Qui a deux meres.* **PHR.** Saturnusque iterum, ſolumq; bimatrem. *O. De Baccho.*

BIMATŪS, ūs. m. [Spatium duorum annorum.] *L'âge de deux ans.* Neque his bimatu longior vita. *Pli* (Vide **ANNUS. Anni 2.**)

BIMEMBRI, īs, brē. *Qui eſt de deux eſpeces différentes.* **PHR.** Et male conſiſum pedibus formæque bimembri. *O.* **BIMEMBRES** [Centauri qui humanā, & equinā naturā conſtabant.] *Les centaures.* **PHR.** Ecce ruunt vaſto trepidi clamore Bimembres. *St.* Tu nubigenas, invicte Bimembres maſtas. *V. De Hercule.* Oſſaxi (i. Oſſam montem incolentes) bello cecidere Bimembres. *St.*

BIMĒNSIS, ſē. **Liv.** & **bimēſtris** trē. [Duorum menſium.] *De deux mois.* **PHR.** Cras genium mero Curabis, porcoq; bimēſtri. *H.* (Vide **MENSIS. Menſes. 2.**)

BIMŪS, & **bīmūlūs**, ā, ūm. [Duorum annorum.] *De deux ans.* **PHR.** Verbenas pueri ponite, thuraq; bimi cum paterā meri. *H.* Tum vitulus bimā curvans jam cornua fronte. *V.* Nec ſapit, pueri inſtar bimuli. *C.*

- BINGIUM**, *ii. n. Pl.* [Germaniæ urbs.] *Binga.*
BINOMINIS, *nē.* [Cui geminum nomen est.] *Qui a deux noms.* *PHR.* Inde sub Ascanii ditione binominis, Alba Resque latina fuit. *O.* Stat vetus urbs ripe vicina binominis Istri. *O.* Gemino de nomine dictus. (Vide *NOMINO.* *APPELLO*)
BINI, *ā, ā.* [Duo.] *Deux.* *PHR.* Bina die siccant ovis ubera. *V.* Binos alit ubere fetus. *V.* Centauri... naturā & corpore bino. *Lr.* Et duplices hominum facies & corpora bina. *Lr.* Nec frangi nec findi in bina secando. *Posse.* *Lr.* Frænaque bina. *V.* binus honor. *V.*
BION, *Philosophus qui poetas Homerumque ipsum mendacibus dialogis insectatus est, hinc Bionius sermo pro Satyrico.* *PHR.* Tu carminum gaudes Ille Bionis sermonibus & sale nigro. *H.*
BIPALIMUM, *ii. n. Liv.* [Fossorium instrumentum.] *Houë, bêche.*
BIPALMIS, *m. f. mē. n. Var.* [Duorum palmorum.] *Qui a deux palmes.*
BIPARTIOR, *iris, iris sum, iri.* *Col.* [In duas partes dividere.] *Partager en deux.* (Vide *DIVIDO.*)
BIPARTITO, *Adv.* *En deux parties, en deux manieres.* *PHR.* Secta bipartito cum mens discurrit utroque. *O.*
BIPATENS, *entis. omn. g.* *Ouvert des deux côtés, qui s'ouvre à deux bords.* *PHR.* Portis alii bipatentibus adfuit. *V.* Confidunt rectis bipatentibus. *V.*
BIPEDALIS, *alē. & BIPEDANUS, & BIPEDANEUS, ā, ūm.* [Duos pedes longus, latus, altus.] *Qui a deux pieds.* *SYNT.* Bipēdālis latitudo. *Col.* Hiatus. *Pl.* Bipedanea altitudo. *Col.* *PHR.* Magnos imitatis, totus ab imo Ad summum moduli bipēdalis. *H. i.* *Humilis fortuna. Homunculus.*
BIPENNIFER, *ā, ūm.* *Qui porte une hache.* *PHR.* Ossa bipenniferri sic sunt male pressa Licurgi. *O.* Bipennifer Arcas. *O.*
BIPENNIS, *is. f.* [Securis quæ utrinque aciem habet.] *Hac a deux tranchans. Bisigue, instrument de charpenter.* *EPIT.* Duri, feri, erati, rigidi, validi, m'nax, cruenti, vulnifici, acuti. *SYNT.* Sēcūris. *PHR.* Argento cæzata bipennis. *V.* Ferro sonat acta bipenni. *Fraxinus.* *V.* Et validam in vites molire bipennem. *V.* Ipsa bipenne suos cædit violenta lacertos. *T.* Bipenni Limina perrumpit. *V.* Crēbrisque bipennibus instant. *Eruere.* *V.* Ilex tunsa bipennibus. *H.* Manu quatens utraq̃ue bipennem. Et adhuc stillantem cade bipennem. *Atia victrici fixit ad alta manu.* (Vide *ARBOR.* *Arborem putare. Arborem cadere.*)
BIPENNIS, *PLI.* [Alis duabus volans.] *Qui a deux ailes.*
BIPES, *edis.* [Duos habens pedes.] *Qui a deux pieds.* *PHR.* Cæruleus Proteus magnus qui piscibus æquor Et juncto bipedum curru metitur equorum. *V.* Priore enim tantum corporis parte Equum posteriore piscem reserebant. *BIPES* pro homine bipedum nequissimus. *Pl.* Atque alium bipedem sibi querat Asellum. *J. i.* *stoliatum.*
BIREMIS, *is. f.* [Navis quæ duplici remorum ordine agitur.] *Une Galere à deux rangs de rames.* *PHR.* Geminaeque legit de classe biremes. *V.* biremis scapha. *H.* Un Esquif à deux rames. (Vide *NAVIS.*)
BIS, *adv.* *Deux fois.* *SYNT.* bis terye. *H.* bis quin-

- que viri. *H.* Equi bis mille. *H.* bis anno. *Pl.* Locis bis sex thoraca petita. *V.* bis decies bibis. *M.* bis denæ. *V.* bis ter. *H. i.* sex. bis improbus fuisti. *Cic.* *PHR.* bis gravius pecudes. *V.* Tum bis ad occasum, bis se convertit ad Austrum. *O.* Hic tibi bis æstas, bisque cucurrit hyems. *O.*
BISALTÆ, *arum. m.* [Thraciæ populi.] *EPIT.* Sævī, duri, crudēles, inhūmāni, sanguinēi. *PHR.* Bisaltæ quō more solent, acerque Gelonus, Cum fugit in Rodopen, atque in deserta Getarum, Et lac concretum cum sanguine potat equino. *V.*
BISALTIS, *idis. f.* *Puella nomen.* *PHR.* Aries bisaltida fallis. *O.* De Neptuno in Arierem verso.
BISON, *entis. m.* [Bos sylvestris unum tantum cornu habens mediā fronte.] *B. u. sauvage.* *PHR.* Ille tulit geminos facili cervice juvenco: Illi cessit atrox Bubalus atque bison. *M.* Turpes Esleda quod trahunt bisontes. *M.* Villosi bisontes. *S.*
BISSELLIUM, *ii. n. VAR.* [Sella in quā duo tantum sedere possunt.] *Siege à deux personnes.*
BISENUS, *ī, ūm.* *Donce.* *SYNT.* Duodēnus. *PHR.* Pueri biseni quemque securi. *V.* bisenos canit ille dies. *V.*
BISSEXTUM, *ti. n. vel BISEXTUS, ti. m.* (sup annus) bisexte, ou année bisextile. *Annus habebat veteres Romanī aecem mensum, dierum 304. addidit Numā duos menses; annumque fecit dierum 355. qui solarem annum cum non adsquarent, intercalaris mensis additus est, qui alternis annis erat, nunc 22, nunc 23. dierum.* *Eo sublato Julius Cæsar decem dies anno addidit & quoniam sex insuper horas habebat annus solis cursus; quibusque quadriennius diem iniecit, sexto Calendas Martii; qui dies dicebatur Bisextus, quia hoc anno bis dicebatur sexto Calendas.*
BISTON, *ontis.* *Martis & Callirhoes filius, qui Bistoniam urbem in Thracia condidit, à quo Thracia populos Bistonēs Thraciamque ipsam Bistoniam dixerunt.*
BISTONIS, *is. f.* *Civitas & stagnum in Thracia.* *Bistonis, is, & Bistonius, ā, ūm.* *Bistonēs, ūm.* *è Bistonā, vel ex Thracia.* *PHR.* Bistonis ingenio est terra superba tuo. *O.* Ille furentes Bistonas & Geticas populatus cædibus urbes. *St.* Bistones ultimi. *s.* Bistonis que nives. *St.* Lunatis Bistones armis. *Sil.* Est ubi Troja fuit, Phrygiæ contermina Tellus, Bistonis habitata viris. *O.*
BISSYLLABUS, *ā, ūm.* *VAR.* *De deux syllabes.*
BISULCUS, *ā, ūm.* [Ungulas habens scissas.] *Fourchu.* *SYNT.* *PHR.* Pulveremque solum pede pulsavere bisulco. *O.* De Tauris. Cumque fero novi linguam stridore bisulcam. *O.* De linguā serpentinā. *Bisulcus furculus.* *Col.* *Bisulca cauda. Pl.*
BISULTOR, *Eo nomine Marii templum consecravit Augustus, quod eo juvante bisultus sit 10. Julium Cæsarem à conjuratis interfectum, & Crassum, sicutis Parthicis receptis.* *PHR.* Ritē Deo templumque datum, nomenque bisultor Emeritus voti debita solvit honor. *O.*
BITHYMUM, *mī. n. PLI.* [Mel Thymo nigro & candido confectum.] *Miel de deux sortes de Thym.*
BITHYNIA, *ē, f.* *Regio in Asia præxima Troadi. La Bithynie.* *PHR.* Thyni Thracæ erant; quæ nunc Bithinia fertur. Nuper ab Oceano Gallorum exercitus ingens Illis, ante vagus, tandem regio-

nibus hæsit ; Gesaque deposuit , Grajo jam mitis amictu , Pro Rheno poturus Hylam. *Cl.*

BITHYNICUS, & **BITHYNUS**, ā, ūm. *De Bithynie.* **PHR.** Quamquam & Cappadoces faciant, equitesque Bithyni. *J. Prima produciuntur apud alios omnes.* Ne Sybaritica, ne Bithyna negotia perdas. *H. Donec Bithyno libeat vigilare Tyranno. J.*

BITUMEN, ūis. n. [Genus Cretæ oleaceæ quæ olei vice ad comburendum utuntur : calce quoque usum præbet.] *Bitume.* **ΕΠΙΤΗ.** Tēnāx, ātrūm, lentūm, liquidūm, Sēmātrāmūm à lateritiis muris *Babylonis bitumine compactis.* **PHR.** Fragiles incende bitumine lauros. *V.* Ecce gravem nodis, pinguique bitumine quassans Lampada. *V-F.* Ut te tenax gravidā manat tellure bitumen. *O.* Lurida supponunt fœcundo sulphura fonte ; Incenduntque cavas fumante bitumine venas. *O.* Nonne vides etiam terrā quoque sulphur in ipsā. Gignat, & tetro concrescere odore bitumen. *Lr.*

BITUMINEUS, ā, ūm. *De bitume.* **PHR.** Sive bituminea rapiunt incendia vires. *C.* Bituminata aqua.

PLI. Bitumine mixta.

BITURIX, ūis. **BITURIGES**, ūm. [Gallia Aquitaniae populi.] *Peuples du Diocèse de Bourges.* **PHR.** Et Biturix longisque leves Axones in armis. *L.*

BIVERTEX, ūis. [Biceps, geminō verticē surgens.] *Qui a deux cimes.* **PHR.** Summāque biverticis umbrā. *St. i. Parnassi.*

BIVIRA, æ. f. **VAR.** *Femme qui a été mariée deux fois.*

BIVIUM, ūi. n. [Ubi se partes via findit in ambas. *V.*] *Un chemin fourchu. Endroit où vont aboutir deux chemins.* **PHR.** Locum infidiis conspeximus ipsi, Qui paret in bivio portæ, quæ proxima ponto. *V.* Ambiguos pandens semita calles. *St.* Ut stat & incertus quā sit sibi nescit eundem ; Cum videt ex duplici parte viator iter. *O.*

BIVIUM. *Metaph.* [Pro dubio.] *Incertitudo.* **PHR.** Et tuus in bivio detineatur amor. *O.*

BIVIUS, ā, ūm. *Ou il y a deux chemins.* **PHR.** Armato ut bivias obsidam milite fauces. *V.* **BIVIUS.** [Pro duplici.] *Deux.* **PHR.** Bivius agrorum cultus experientia, & imitatio. *Var.*

BLÆSUS, ā, ūm. [Qui lingua impeditus est.] *Be-gue.* **SYN.** Bālbus, bālbutiens. **PHR.** Et nomen blæso gartiat ore meum. *M.* Reddebas blæso tam bene verba sono. *O.* Blæsaque fit iusto lingua coacta sono. *O.* Arguto blæsos concinit ore modos. *O.* Linguā titubante loqui. *O.* Fac titubet blæso subdola lingua sono. *O.* Blæsis, atque mero titubantibus. *J.*

BLANDE, & **BLANDYTER.** *Adv. Agreeablement, d'une manière flatteuse & caressante.* **SYN.** Suāviter, cōmīter, bēnīgnē, cōcīnnē. **SYNT.** Blandē loqui. compellere, palpari. *Pl.* Rogare. *Cic.* **PHR.** Quod si Threicio blandiūs orpheo Audiram moderere arboribus fidem. *H.*

BLANDICYUS, & **BLANDILOQUUS** *Blāndilō-quēntūlis*, ā, ūm. *Pla.* [Qui verbis blandis utitur.] *Doctereux, flatteur dans ses paroles.* **PHR.** Quid voce blandiloquā magna consilia dictas. *S.* Nunc mihi blandidicus es. *Pla.*

BLANDILOQUENTIA, æ. f. **Cic.** *Un parler doctereux, un parler flatteur,*

BLANDYOR, ūis, ūis sūm, ūi. *Amadoier, caresser, flatter.* **SYN.** Afsentōr, ādūlōr. Blandis vōcībūs, illīcībūs, illāquēdō, mūlcēdō, lēnōdō. Blanditias dicō, ādhībēdō. Mānū mūlcēdō. **SYNT.** Blandiri alicui precibus. *O.* Blandiri suaviter, suppliciter. *Cic.* Subdole *Pla.* Transfertur ad inanimata. Blanditur Populus umbrā. *O.* Voluptas suaviter sensibus blanditur. *Cic.* Ignoscere vitii blandientibus. *Tac.* Blanditus repot, labor. *Pl.* [Passivē.] *Adouci, temperé.* **PHR.** Fortuna fallaci blandita vultu. *S.* Blandiendo dulce nutrit malum. *S.* Et modo de multis alicui blanditus amicus. *O.* Blandaque manu seduxit &c. *O.* Blando clamore nepotes. Tendebant ad avos brachia parva suos. *O.* Mentiris vanoque tibi blandiris honore. *M.* Olli permulcens genitor caput oscula libat. *Sil.* Non ego blanditias primis mea mater in annis Incerto dictas ore puella tuli. Noa ego captavi brevibus tua colla lacertis, Nec sedi gremio sarcina grata tuo. *O.* Certabatque jocos curas mihi demere aniles Deducens blandas nostra per ora manus. *Sarm.* Blanditæque fluant per mea colla rosæ. *Pra.* Adulatrix tacito veneno Blandiens. *Buch.*

BLANDITYA, æ. f. **BLANDITUS**, ūs. m. **Cic.** & *frequentius.*

BLANDITYÆ, ārūm. f. **PL.** & **BLANDIMENTUM**, ūi. n. *O.* *Paroles flatteuses, caresses, flatteries, cajoleries.* **SYN.** Illēcēbræ, ādulāciōnēs, lēnōcīniā, āssētāciōnēs. Blandē vōcēs. Blandā verbā. Līnguæ blandæ frāus, dōlūs, mūrmūr. Aures mūlcēntiā verbā. **ΕΠΙΤΗ.** Fictæ, dōlōsæ, subdōlæ, pērfidæ, vērūtæ, mēndācēs, fallācēs, insidiōsæ, vānæ, falsæ, lēnēs, āmībiles, suāvēs, pērniciōsæ, im-probæ, nēfandæ, occūltæ, ārgūtæ, lōquācēs, vēr-bōsæ, prōcācēs, lēvēs. **SYNT.** Blanditiæ, pestis amicitiarum. *Cic.* Blanditiis deliniri, corrupti. *Cic.* Blanditias adhibere, addere. *O.* Blanditiis elicere, exprimere nummos. *Cic.* **PHR.** Mixtaque blanditiis puerilibus oscula junxit. *O.* Clymenem. Ausus sum blandis nuper adire sonis. *O.* Pudet. Blanditiasque meas contempraque verba referre. *O.* Tutæque per illud (*vocis iter*) murmure blanditiæ minimo transire solebant. *O.* Blanditias molles, auresque juvenia verba Affer, ut adventu læta sit ipsa tuo. *O.* Quisquis es assiduas ausurge blanditias. *Pr.* His ego blanditis, si peccatura fuisset, Flecteret; his poterant pectora nostra capi. *O.* Tu modo blanditias fac legat ipsa ruas. *O.* Quas mihi blanditias, quā dulcia verba parabat. *O.* Crebris perjuria nectit Blanditiis. *Cl.* Sed enim non sustinet ultra Perdere blanditias juvenis Deus. *O.* Ille graves potuit Quercus Adamantaque durum Surdaque blanditiis saxa movere suis. *O.* Compositosque sales medicataque verba locutus. *St.*

BLANDUS, ā, ūm. *Engageant, flatteur, agreeable.* **SYN.** Grātis, cōmis, dūlcis, suāvis. **SYNT.** Blandus precum, blandus precando. *St.* Blandus homo. *Cic.* Amor, somnus, canis, sol &c. *O.* Blandum obsequium. *S.* Venenum. *O.* Blanda vox, oria, gaudia, laus &c. *V.* Blandi anni. *Pr.* & *Juvenius.* **PHR.** Blandamque precatu (*i. in precando*) Antigonem timeo. *St.* Pectora. Quæ blandā subit arte Venus. *O.* Blando quæsitum frigore somnum. *Cl.* Blandique Leones Submisere jubar. *Cl.* Blandaque

- manu seduxit. O. Blandique Propertius oris. O. Petis blanda, luxuria. S. Blandā prece ducere. H. Pueris dant crustula blandi Doctores. H.
- BLANDŪSĪA**, æ. f. *Sabinienſis agri regio in quā fuit ager Horatii.* PHR. O! fons blandiſſæ ſplendidior vitro. H.
- BLĀTERŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. & **BLĀTIŌ**, īs, īrē. *Pla.* [Loqui ſtultē & præcupidē aut inconditē, & inaniter.] *Babiller, dire des ſottiſes.* PHR. Ecquis Audit cū magno blateras clamore. H. Stulta & immodica blaterantibus; quorum lingua tum cupida infranſiſque ſit; ut ſuat ſemper & æſtuet colluvione verborum teterimā. *Gel.* (Vide **LOQUAX**.)
- BLATTĀ**, æ. f. [Tenebrarum alumnus vermiculus libros & veſtimenta rodens.] *Mite.* PHR. Lucifugis congeſta cubilia blattis. V. Conſtrictos niſi das mihi libellos; Admittam Tineas, truceſque Blattas. M. Cui Serica veſtis Blattarum ac Tinearum epulæ putreſcit in arcā. H. Aut inopem metuat fordida blatta famem. M. Informes paſcentia carmina blattas. *Fauſt.*
- BLATTARIĀ**, æ. f. [Herba ſimilis Verbaſco, quæ blattas interimit.] *L'herbe aux mites.* PHR. Et piſcos blandē emittens blattaria flores. *Rap.*
- BLEMMYĒS**, ūm. & **BLĒMIÆ**, ārum. m. *Populi Æthiopia.* PHR. Populiſque ſalus ſitientibus errat (*Nilus*.) Per Meroem Blemiaſque feros, atramque Syenem. *Cl.*
- BLĒNNŪS**, ā, ūm. *Pla.* (Fātūſ, ſtūpīdūſ.) *Un ſot.*
- BLĪTERĀ**, æ. & **BLĪTERÆ**, ārum. f. *Pli.* [Narbonenſis Provinciæ urbs olim Septumanorum colonia.] *Reſiers.* PHR. Bliterenſibus oris Cæli ſeu faciem ſpectes, terræque virūque Ingenium, nihil eſt toto clementius orbe. Hinc vetus eſt vulgi dictum, ſi rurfus Olympi Affectet ſuperas humana ſuperbia ſedes, Providiſſe Deos Bliteram; doniſque viciffim Ornaviſſe ſuis. Dat Jupiter aëra purum. Sol lætos ſine nube dies: naſcentibus ultro Terra parens toto ſe floribus induit anno. Non ſatis eſt Oleis campos veſtiſſe Minervam; Juſſit inexhauſtoſ oleum quoque currere fontes. (*Gabinus ſcilicet oleo fluentes*) Littore Neptunus medius ab utroque per agros Ad Bliteram ſibi fecit iter, mirante colono Ire novos campis fluctus; (*alveum Regium*) montesque per ipſos Eois gravidas opibus tranſnare carinas. Ipſe ſuas animos hominum formavit ad artes Delius; & ſi quid ſapiunt mea carmina vatem, Cara mihi dedit hanc cum ſanguine Patria laudem. Ignosce lector ſi quid hoc in uno loco auſus ſim è Prædio meo ruſtico excerpere; maluerimque ſtrepere Anſer inter olores, quàm illaudatam prorsus patriam meam nominare.
- BLĪTUM**, ti. n. [Genus oleris iners ac ſine ſapore.] *Sorte de poirée.* **BLĪTEŪS**, ā, ūm. *Pla.* [A blito dictus eſt inſuſſūſ, vēcōſ, & inūtilis homo.] *Vil, belitre, ſot.*
- BŌĀ**, æ. f. *Pli.* [Serpens aquatilis.] *Serpent aquatique.*
- BŌĀ**. *Per tranſl.* *PLI.* [Morbi genus cum corpora papulis rubent ad ſimilitudinem eorum qui Boæ ſerpentis icſtu læſi ſunt.] *Rougeolle, ebullition de ſang.*
- BOĀRIŪS**, ā, ūm. *De beuf.* Forum boarium. *Pli.* Arva boaria. *Pr.*
- BŌCCHŪS**, chī. *Maurorum & Getulia Rex qui jubæ*

- ſuceſſit; & à Julio Caſare victus eſt.* PHR. Arx incenſa Jubæ rabies Mauruſia ferro Ceſſit, & antiqui penetralia diruta Bocchi. *Cl.* Præfuit intortos demiffus vertice crines Bocchus atrox. *Sil.*
- BŌBĒ**, ēs. f. *Civitas Theſſalia.* **BŌBĒYS**, idōs, f. Lacus urbi Bœbe vicinus. PHR. Juncolaſque littora Bœbes. O. Bœbeides undæ. *Pr.*
- BŌEMYĀ**, æ. f. *Pli.* [Myſiæ Europeæ regio ultra Danubium ſita.] *La Boeme.*
- BŌĒMĪ**. *Boëmia populi.* Te duce Pannonii ſævos fregere Bohemos. *Stroz.*
- BŌĒMĪ**. *Pro vago hominum genere quos Boëmos vocant.* Quod genus hoc hominum eſt? inquit, quæ barbara morem Induxit regio, matres pueroſque vâgari; Neglectos errare viros; vix corpora pannis Pallioloque tegi, vultus ferrugine tingi; Impexas fluitare comas... Per regna vagantur Omnia; nec certâ Nomades regione morantur. Illis omne ſolum patria eſt. *Barl.*
- BŌOTĪĀ**, æ. f. (Græciæ regio ab incolarum pingui ingenio nominata. Ea & Ogÿgiā & Hyāntis ab Ogyge & Hyante regibus dicta eſt. Cādmæis quoque à Cadmo cōditore.) *La Bœtie.* PHR. Quærit Bœotia Dircen. O. Bos tibi, Phœbus ait, ſolis occurret in arvis Nullum paſſa jugum curvique immunis aratri. Hâc duce carpe vias; & quâ requieverit herbâ, Mœnia fac condas; Bœotiaque illa vocato. O. Bœotum in craſſo jurares aëre natum, H: Bœotique tellus Aulide piſcoſâ puppes tenuiſſet ituras. O.
- BŌJÆ**, ārum. f. *Pla.* [Genus vinculorum.] *Carcan.*
- BŌII**, ōrum. *Caſ.* [Galliæ populi qui Borbonenſem tractum incolabant: à Romanis victi in eam Germaniæ partem reſeſſere, quæ ab eorum nomine Bojohemia deinde Bohemia dicta eſt. Aliis placet Bojos eoſdem fuiſſe qui hodie Bavari dicuntur.] *Peuples de Bavière.* PHR. Spiſſæque ruunt conferta per arma Undæ Bojorum. *Sil.* **BŌJĪ**. *Pli.* [Italiæ populi] *Peuples de la Romagne.*
- BŌLĀ**, æ. f. *Liv.* Oppidum agri Campani in Italiâ: PHR. Pometios, caſtrumque Inui, Bolamque, Coramque. *V.*
- BŌLETŪS**, tī. m. [Genus fungi optimi.] *Champignon, Mouſſeron.* SYN. Fūngūſ. PHR. Vilibus ancipites fungi ponentur amicis, Boletus domino, ſed qualem Claudius edit *J.*
- BŌLETARIŪM**, tī. n. M. *Plat à ſervir des Champignons.*
- BŌLĪS**, idīs. f. *Pli.* [Perpendicularium nauticum.] *Sonde.*
- BŌLIDĒS**, ūm. f. *Pli.* [Faces in aëre.] *Meteore qui paroît en l'air, en forme de flambeau allumé.*
- BŌLŪS**, ī. m. [Cujusque rei fruſtum.] *Morceau.* Hinc à medicis Bolus vocatur pharmacum, quod uno haſtu adſumitur. **BŌLŪS**. *Metaph.* [Pro divite prædâ.] *Un bon morceau.* Ut ad hunc Bolum pervenias. *Var.* Crucior bolum è faucibus eripi. *Ter.* **BŌLŪS** etiam *Metaph.* *PLA.* [Alexæ jaſtus.] *Un coup de dex.* **BŌLŪS**. *SUE.* *Un coup de filat.* PHR. Omnes qui fuerant enumeraviſſe bolos. *Auf.*
- BŌMBILŌ**, ās, ārē. *VAR.* Bourdonner. *com.me ſont les mouches à miel.* PHR. Bombilat ore legens munera mellis Apis. *A-phil.*
- BŌMBŪS**, bī. m. (Sonus tubarum ſaucus.) *Bruit ſourd.*

fourd. EPITH. Rāucūs, sūrdūs, grāvīs, tūmīdūs, rāucīsōnūs, rēsōnāns, hōrrīsōnūs. SYN. Mūrmūr, strēpītūs, clāngōr. PHR. Torva Mimalloneis imple-
runt cornua bombis. P. Multi raucifonis efflabant
cornua bombis. C. Jamque aurem horrifono rum-
punt fera classica bombo. *Pol.* Pars tonat & raucis
jacit aerea fulmina bombis. *Mant.* Fistulaque hor-
ribili procul absit ahenea bombo. *Vida.*

BOMBYCINUS, ā, ūm. *De Soye.* PHR. Bombycina
vestis. *Pl.* Quorum Delicias & pamiculus bombyci-
nus urit. *J.*

BOMBIX, tēls. m. [Vermis lanivomus.] *Ver à Soye.*
EPITH. Aſſērītūs, Ārābīcūs, īndūs, īndīcūs, lānī-
vōmūs, lānīfēx, ōpīfēx, fērīcūs, ārtīfēx, ſōlēr,
īndūstrītūs, īngēnīōsūs, tēnūs, āurētūs. SYN. Tī-
nēā. PHR. Nec vaga tam tenui discursat Aranea
telā; Tam leve nec bombix pendulus urget opus.
M. Emergunt Tineæ, folioque jacenti victrices su-
per affistunt... & grandia morfu Attondent folia.
Vida. Tractare levi reptantia tactu Corpora. *Vida.*
Nec si qua Arrabio lucet bombice puella. *Pr.* Quæ
fila tenacia Serum Ore vomit. Quæque solent
canis frondes intexere sylvis, Agrestes Tineæ, res
observata colonis, Ferali mutant cum Papilione
figuram. O. Auricoma pretiosa tument præcordia
filo; Fortaque inexhaustas suggerit alvus opes.
Saut. Sarmentis dum se super aurea bombix Exer-
cet; nitidumque edit de pectore filum. *Vida.*

BONĀ, ē. *Dea cui in æroto sacrificabant mulieres
sola in memoriam antiqua illius in solitudine vita
purissima.* PHR. Sacra bonæ maribus non adeunda
Deæ. *T.*

BONITAS, ātis. f. *Bonitē.* SYN. r. bonitas agrorum, causæ,
ingenii, verborum, vocis. *Cic.* bonitate affluens.
Cic. PHR. Quamvis est igitur meritis indebita no-
stris Magna tamen spes est in bonitate Dei, *Augusti.*
O. Sic æquat tua nupta virum bonitate perenni. O.
Cecropium superas qui bonitate senem. M. Inducti
terræ bonitate. *Lr.* Quo mens ignara nocendi:
Quo sensus abiere pii? *Cl.* (Vide BENIGNUS.)

BONNĀ, ē. f. *Tac.* [Urbs germaniæ.] *Bonn.*

BONONIA, ē. f. *Pl.* [Hetruriz princeps colonia.]
Bolone.

BONONIENSIS. *Cic.* De Bologna. PHR. Funde tuo
lacrmas orbata bononia Rufo. *M.*

BONUM, nī. n. *Le bien.* PHR. Et quæ sit natura boni
summumque quid ejus. *H.* BONUM, *Bien,*
avantage. SYN. Utilitās cōmmodūm. EPITH. Fōr-
tītūtīm, frāgīlē, magnūm, dīvinūm; prīvātūm,
māximūm, vērūm. SYN. bona ingenii, morum,
Se. Studii. *Quin.* bona optima corporis. *H.* PHR.
Quæ morum caruere bonis; falsoque potentes
Laudis egent veræ. *St.* Nec commune bonum pote-
runt spectare. *Lr.* Fulgore captus & facili bono Fal-
laciis aulæ quisquis atronitus stupet. *S.* Forma bo-
num fragile est; quantumque accedit ad annos Fit
minor, & spatio carpitur illa suo. O. Quis sapiens
Bono confidat fragili; dum licet utere. *S.* A quo
Sunt primo nobis omnia nata bonata. *C.* Pauci di-
gnoscere possunt Vera bona. *J.* Acclivis falsis ani-
mus meliora recusat. *H.* bona nec sua quisque re-
cuset. O. Humanis invidet illa bonis. O.

BONĀ ōrīm. [Divitiæ.] *Biens*, m. *richesses.* f. PHR.
Horum Semper ego optarim pauperimus esse bo-

norum. *H.* Perdere est dignus bona. Quis nescit
uti. *S.* (Vide DIVITIÆ.)

BONUS, ā, ūm. Mēliōr, ōrīs. Ōptīmūs, ā, ūm. *Bon,*
homme de bien, vertueux. SYN. Prōbūs; rectūs,
jūstūs, hōhētūs. PHR. Curanteim quiddid dignūm
sapiente bonoque est. *H.* Oderunt peccare boni vir-
tutis amore. *H.* Non virtutis egens. *V.* Pietate in-
signis. *V.* Nec bonus Eurithion prælato invidit ho-
nori. *V.* Non illo melior quisquam, nec amantior
æqui Vir fuit. O. Cum sim sine crimine vitæ. O.
Vitæ labe carens. O. Lustris sine labe peractis. O.
Nihil est te sanctius uno. O. Integer vitæ scelerisque
purus. *H.* Justum & tenacem propositi virum Non
civium ardor prava jubentium, Non vultus in-
stantis tyranni mente quatit solidā... si fractus illa-
batur orbis Impavidum ferient ruinæ. *H.* Rectius
occupat Nomen beati, qui deorum Muneribus
sapienter uti, Duramque callet pauperiem pati,
Pejusque letho flagitium timet. *H.* Quidquid vitæ
meliore parasti. *H.* Optimus ille est Qui minimis
urgetur. *H.* Dolis quæ procul omnibus Rectum
sponte suâ perpetuò colit, Et priscam retinet fi-
dem. Si quis erit recti custos, imitator honesti.
M. Ibis littoreas, Macer, Salonas: Ibit rara fides,
amorque recti; Et secum comitem trahet pudore-
rem. *M.* Respersa nullâ labe, intacta & innocens. *S.*
Nam fera nunquam est ad bonos mores via. *S.* Sanc-
tus haberi, Justitiæque tenax factis dictisque me-
reris. *J.* Justitiæ cultor, rigidi servator honesti. *L.*
Reddite depositum, pietas sua fœdera servet, Fraus
absit; vacuas cordis habere manus. *St.* Sed felix sim-
plexque domus, fraudumque malarum Infamia, &
hospitibus superis dignissima sedes. *St.* Dignam diis
degere vitam. *Lr.* Nulloque livescere fūco: Nun-
quam falsa loqui: nunquam promissa morari: In-
visos odisse palam: non virus in alto Condere, non
latam speciem præterdere fraudi; Sed certum
mentique parem componere vultum. *Cl.* In quo
veteris vestigia recti, Et mores video ductos me-
liore metallo. *Cl.* bonus & pauper, linguæque &
pectore verus. *M.* Crine ruber, niger ore, brevis pe-
de, lumine luscus; Rem magnam præstas, Zoile,
si bonus es. *M.* BONUS dicitur etiam de re justâ.
PHR. Dux causæ melioris erat. *L.* Bonam perdere
famam. *H.* bono animo facere, dicere. *Cic.*

BONUS, *Ben, qui a de la bonté.* PHR. Vir bonus qui
prodest, quibus potest; nocet nemini, nisi laceſſitus
injuriâ. *Cl.* Sed sunt tuâ pectora lacte Et non
calcatâ candidiora nive. O. Et verâ simplicitate bo-
nus. *M.* Patriæ pater optimus. *H.* Vellēt bonus at-
que benignus Esse, daret quantum satis esset, &c.
H. bonus sanè vicinus, amabilis hospes. *H.* Lenior
& melior sis accedente senectâ. *H.* Super omnia vul-
tus Accessere boni, nec iners pauperque voluntas. O.
BONUS, *Bon, propre à une chose.* PHR. Boni quoniam
convenimus ambo, Tu calamos inflare leves, ego
dicere versus. *V.* Quandoque bonus dormitat Ho-
merus. *H.* Et bona bello Cornus. *V.* bonus ad bel-
lum. *Liv.* bonus militiâ. *Tac.* bello optimus. *L.* Aut
jaculo incedit melior, levibusque sagittis. *V.* At pe-
dibus longè melior Lycus. *V.* Moribus hic meliorque
famâ. *H.* Hic classe formidatus, ille missilibus melior
sagittis. *H.* Melior vacuâ sine regnet in aulâ Rex
Apum. *V.*

BŌNŪS. *Bon, favorable, utile.* **PHR.** Bonis avibus. *Liv.* Bona exta. **PLA.** De bonis presages. Meliore vultu me respexit fortuna. *Pl.* Locus melior. *Cic.* Dicamus bona verba, venit natalis, ad aras. *T.* Adsit lætitiæ bacchus dator, & bona Juno. *V.* Pæcisque bonæ bellique ministras. *V.* Doctus iter melius. *H.* Sis bonus o ! felixque tuis. *V.* Bona pax. *V.* Ite bonis avibus. *O.* Nubite felices parcâ meliore sorores. *O.* Liber vota bonos ducit ad exitus. *H.* Dabit afflictæ Meliora Deus tempora mitis. *S.* Optima quæque dies miseris mortalibus ævi Prima fugit. *V.* Spem bonam certamque domum reporto. *H.* Somno meliore fruaris. *O.*

BŌNŪS *Alia multa significat, ut.* **SYNT.** bonæ ædes. *Pla.* Res, vires. *Cic.* En bon état, bona pars hominum. *H.* La plûpart. Vocis accedet bona pars. *H.* Pars bona montis erat, &c. *O.* Melior pars æcta diei est. *V.* Bonas horas male collocare. **PLA.** i. s. idas bono modo. *Cic.* Bone vir, bone cultos. *Cic.* Ironi- cè. Sit bona librorum... copia. *H.* i. magna. Bonif- que rebus agit lætum convivam. *H.* Laniè epulatur. bono fuit occidi. *Cic.* i. utile. Consilia in melius referet. *V.*

BŌŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *N.* Beugler, ou men- s- ler comme un bœuf. **PHR.** Boat cælum fremitu virūm. *Pla.* Toto voce boante foro. *O.* Intonat & longo mugit spelunca boatu. *Mant.*

BŌŌTĒS, is, & BŌŌtūs, tī, m. [Latine bubulcus, sidus quod bubulci more plaustrum, aliud sidus, sequi videtur.] *Le Bouvier.* **SYN.** Arcēphylāx, arcētūrū, septētrīō. **EPITH.** Pigēr, tardūs, glaciālīs, lēcāō- niūs, hȳpēbōrēūs, arcētōūs, gēlidūs. **PHR.** Haud obscura cadens mittit tibi signa bootēs. *V.* Frigida circumagunt pigri farraca bootæ. *J.* Te quoque tur- barum memorant fugisse boote, Quamvis tardus eras & te tua plaustra tenebant. *O.* Auferet ex ocu- lis veniens aurora bootem. *O.* Quā plaustrum tar- dus noctis æternæ vice regit bootēs. *S.* Tardus in occasum sequitur sua plaustra bootēs. *Arat.*

BŌRBŌNIDÆ, ārūm. [Augusta regum Galliæ fami- lia.] *Les Bourbons.* **PHR.** Illustres animæ, divūm genus, inclyta bello Nomina, Borbonidæ grandi quos Gallia partu Victores populorum, & regum exempla creavit. *Rue.*

BŌRĒAS, æ, m. Ventus flans ab oriente *Nord-est.* **PHR.** Et Boreæ de parte truci cū fulminat. *V.* Boreæ penetrabile frigus adurat. *V.* Arcēto Boreæ dissipat impetus. *S.* Cumque truci borea mænalis urſa videt. *O.* Scythiam septemque Triones Horri- fer invasit boreas. *O.* Hic oritur Boreas, oræque domesticus huic est. *O.* (Vide AQUIL.)

BŌRĒŪS, ā, ūm. & BŌrēālīs, ālē. *Septentrional.* **PHR.** Vita procul patriâ peragenda sub axe boreo est. *O.*

BŌRYSTHĒNĒS, æ, m. [Scythiæ fluvius maximus.] *Borysthene.* **PHR.** Cumque Borysthenio liquidissimus amne Diraspes. *O.* Gloria ad hybernos lata Boristhe- nidas. *Pr. i. ad Borysthenem habitantes.*

BŌS, bŏvis, m. f. Bœuf, vache. **SYN.** Taurūs, jūvē- cūs, vitūlūs, vācā, jūvēcā, vitūlā. **EPITH.** Rūricolā, āgricōlā, āgrētīs, ārātōr, lābōrifēr. Cērēbrōsūs, trūx, rūmīlūs, dūrūs, tōrvūs, mīnāx, īndōmītūs, cōntēmāx. Pigēr, tardūs, lēntūs, vērūlūs, mācēr, fēlūs. Cōrnīgēr, ārmōsūs, hīrfūtūs, mūtīlūs.

Ōbēsūs, ōpīmūs, pīngūs, sāgīnātūs. Ōtīōsūs, pāvīdūs, fōrtīs, vālīdūs, dūrūs, māctātūs. *O.* **SYNT.** Bina boum capita, corpora. Boum armen- ta. *V.* Cura Boum. *V.* Foum cultos. *O.* Labores. *V.* Terga Boum. *V.* Pro corio. *Ufus.* *V.* More Bovis. *O.* Velut crudæ bovis. *H.* Mugitusque boum. *V.* bos immunis aratri. *O.* Et intactas boves. *H.* boum pascua. *O.* Boves per dolum amoras. *H.* Deos bove placat. *H.* bovem disjunctum curare, cedere. *O.* disjungere. *J.* **PHR.** Vagantur Incustoditæ lata per arva boves. *O.* Cornuque minaces boves. *O.* Festus in pratis vacat otioso cum bove pagus. *H.* Mugien- tium prospectat errantes greges. *H.* bos nullum passa jugum. *O.* Tutus bos etenim rura perambulat. *H.* Seu tardi pecoris sim gloria Taurus. *T.* Ferit uncis cornibus hostem. *Pr.* bucerique greges. *Lr.* Pro- cumbit humi Bos. *V.* Et quid Bove firmius. *O.* Fu- gerat excusso Taurus aratra jugo. *Sant.* Sub juga cornigeri colla obluctantia Tauri. *Pol.* Nec calce lupus nec dente petet Bos. *H.* Lata Boum passim campis armenta videmus. *V.* Sin armenta magis studium, Vitulosque tueri. *V.* Nivei tondent dumeta Juveni. *V.* Non aliter vidi fortes concurrere Tau- ros, Cum pretium pugnae toto nitidissima saltu Expetitur conjux : spectant armenta paventque Nescia quem maneat tanti victoria belli. *O.* Videre fessos vomerem inversum Boves Collo trahentes languido. *H.* Aratra jugo referunt suspensa Juveni. *V.* Totidem nigrantes terga Juvenco. *V.* Quatuor à stabulis præstanti corpore Tauros Avertit, toti- dem formâ superante Juvencas. *V.* Fronte nunc torvâ petulans juvenco. *S.* Mugit, & in teneris formosus obambulat herbis. Parsque Boum fulvis genua in- clinarat arenis, Latarumque jacens campos spec- tabat aquarum. Pars gradibus tardis illuc errabat & illuc ; Nant alii, celsoque extant super aquora collo. *O.* Cumque Boves liquidi suspectant lumina cæli ; Olfactantque auras, & succos naribus udos Crebra trahunt ; dextrumque latus consternere gau- dent. *Pol.*

BŌŪM lābōrēs. **BŌS** rūricolā. **PHR.** Hæc sunt homi- numque boumque labores Versando terram experi- ti. *V.* Sata læta boumque labores Diluit. *V.* Ruri- colæque boves. *O.* Ducunt Sarmatici barbara plau- stra boves. *O.* Nullum servitii signum cervice ge- rentem. *O.* Detrectat aratrum Mox venit afflueto mollis ad arva jugo. Prima vocas tardos sub juga panda boves. *O.* Conterimusque boves. *Lr. i. labo- re vexamus.* Et prenos domitare boves. *V.* bos est enectus arando. *H.* Et juga demeret bobus fatiga- tis. *H.* Depresso subjectis bobus aratro. *O.* Aut sti- mulo tardos increpuisse boves. *T.* Non illo validus fuit jugo tempore Taurus. *T.* Hinc & colla jugo didicit submittere Taurus. *T.* Jussere Juvenco Im- pressis dociles terram proscindere aratris. *Sil.* Curvo colla depressum jugo. *S.* Armoſo dividit arva bove. *Mant.* Ut dura ferorum Insolito premeres vomere colla boum. *C.* Paterna rura bobus exercet suis. *H.* Immunes operum non his vel aratra diebus Im- pressere solo Tauri, vel plaustra tulere. *Rep.* Prima vocas pandos sub juga panda boves. *O.* Pendulaque audaci mulcet palearia dextrâ Suppositosque jugo pondus grave cogit aratri Ducere, & inluctum ferro proscindere campum. *O.*

BÖVEM māctārē. **PHR.** Quid meruere **boves** animal sine fraude doloque Innocuum, simplex, natum tolerare labores. Immemor est demum, nec frugum munere dignus, Qui potuit, curvi dempto modò pondere aratri, Ruricolam māctare suum, qui trita labore Illa, quibus toties durum renovaverat arum, Tor dederat messes, percussit colla securi. **O.** Nec bove māctato cælestia numina gaudent. **O.** Cæde laboriferi credunt gaudere juveni. **O.** Quique vos **boves** veneratur albis. **H.** Pontifices fordâ sacra litate **bove.** **O.** Et ruit ante aram summi Jovis, ut vetulus **bove.** **F.** Animam non ponit in aris Lanigerumque pecus, ruricolæque **boves.** **O.**

BOVES PASCERE &c. (Vide **VACCA**. *Vaccas pascere.*)

BÖSCHYS, idis, **f. COL.** *Oiseau de Mer & de Marais.*

BÖSPHORÛS, ri. m. [Angustum fretum, ita dictum quod bos tranare possit; vel quòd collis in angusto aquis, **bovis** mugitus audiri videatur. Duplex apud Autores memoratur, Thracius alter, ad ostium Ponti Euxini; alter Cimmerius in introitu Mæotidos Paludis.] *Bosphore, détroit de Mer.* **EPITH.** Thræciûs, Æmoniûs, Cimmæriûs, rëfluûs, angustis. **PHR.** Scythicas astringens Bosphorus undas. **L.** Vissam gementis litora Bosphori. **H.** Infanientem navita Bosphorum Pœnus perhorrescit. **H.** Thracius Euxinis quâ Bosphorus æstuat undis. **H.** Te belluosi litora Bosphori &c. *Sarb.*

BÖSPHORÛS, ã, ùm. *Du Bosphore.* **PHR.** Egerit Ionio Bosphorioque mari. **O.** Bosphoranus Mithridates. **TAC. i.** ad Bosphorum habitans, regnans.

BÖTRÛS, tri. & *Bötrÿon*, ònis. m. [Integer tiva racemus.] *Grape de raisin.* **SYN.** Uvâ, racemus. **PHR.** Nec dignam toto te botrione putat. **M.** Spoliantur aprici Nectareis colles botris. *Mant.*

BÖTÛLÛS, & *Böcellus*, li. m. Farciminis genus è suillâ carne.] *Boudin, saucisse, cervelat.* **SYN.** Hilli. **PHR.** Qui venit botulus medio tibi tempore brumæ, Saturni septem venerat ante dies. **M.** Et pultem niveam premens botellus. **M.**

BÖVIÂNÛS, ni. n. [Sannitiûm colonia.] *Boviano.* **PHR.** Qui Batulum Mucrasque colunt Boviania quique Exercent iustra. *Sil.*

BÖVILĒ, is, n. *Etable à Bœufs.* Hyberna bovia atque æstiva. **COL.**

BÖVILLĒ, arum, **f. LIV.** [Urbs Latii.] *Babuco.* **PHR.** Accedo bovillas Clivumque ad Virbi. **P.** Quique suburbanæ parvâ minus urbe Bovillæ. *Pr.*

BÖVILLÛS, ã, ùm. *De Bœuf.* Bovilla caro. **PLI.**

BÖX, böcis, m. **PLI.** *Piscis venus.*

BRACĀ, & *Braccâ*, Æ. f. [Indumenti genus quo utebatur Galli Narbonenses, à quo braccati dicti sunt. Eo quoque uos Scythas docet Ovid. Pellibus & laxis arcant mala frigora braccis. **O.**] *Certain vêtement en usage dans la Gaule Narbonnoise, & parmi quelques peuples.* **PHR.** Ut Braccatorum populi Senonumque minores. **f.** Et qui te laxis imitantur Sarmata braccis Vangiones. **L.** Pro patrio cultu Perfica braccæ tegit. **V.** Tela fugacis Equi & braccati militis arcus. *Pr.*

BRACHIÛM, ii. & *Brachiölum*, i. n. dim. **C.** *Bras.* **SYN.** Ulnæ, licetûs. **EPITH.** Candidum, lacteum, niveum, fortè firmum, validum, formosum, amicum, candens, tenerum, molle, venustum, longum, durum, nervosum, robustum, geminum, rigidum,

nudum. **PHR.** Intentaque brachia remis. **V.** Et cerea Telephi laudas brachia. **H.** Neque jam livida gestat armis brachia. **H.** Exolvere brachia ferro. **TAC. i.** *Scitâ venâ mori.* Fidens juvenus horrida brachiis. **H.** Submittitque graves humeros & fortia laxat brachia. **St.** Laudat digitosque manusque, Brachiaque & nudos mediâ plus parte lacertos. **O.** Brachiolum teres. **C.** Non captiva dabit brachia vinculis. **S.** Vidi ego civium Retorta tergo brachia libero. **H.**

BRACHIĀ movere. **PHR.** Si brachia forte remisit. **V.** Illi inter sese multâ vi brachia tollunt In numerum. **V.** Ostendit latos humeros; alternaque jactat Brachia protendens, & verberat ictibus auras. **V.** Can dida seu molli diducit brachia motu. **St.** Excussaque brachia jacto. **O.** brachia quamvis lenta trahentem Voce hortantur. **S.** Molliâ mobiliter cum alternis brachia mittunt. **Lr.** Cyclopum operosa fatiscunt brachia. **St.** Sopitaque brachia jactas. **O.** Lactea que in vitreis brachia jactat aquis. *Cal.* Expedi in planctus brachia. **S.** Evinctis attollit brachia palamis. **V.**

BRACHIA cērvicī dārē. **H.** Circumdâre. **O.** *Embrasser.* **PHR.** In medias quoties visum captantia collum brachia inserit aquas. **O.** Tamen inferui sudore fluentia multo Brachia. **O.** Subjuncta lacertis Brachia. **O.** Fraterno circumdat brachia collo. **O.** Materno brachia collo implicui. **O.** Injiceret sperato brachia collo. **O.** Brachia ludo nectere. **St.** (Vide **AM- PLECTOR.**)

BRACHIÛM [pro conatu.] *Effort.* **PHR.** Levi brachio egerunt. **CIC. i.** *ignare.* Molli brachio objurgas. **CIC. i.** *timide, levius.* (Vide **VIRE.**) **BRACHIÛM** [pro auxilio.] *Aide, secours.* **PHR.** Præbueram sceleri brachia nostra tuo. **O.**

BRACHIĀ Arbörum. **METAPH.** *Les branches.* **PHR.** Ramos annosæque brachia pandit Ulmus opaca, ingens. **V.** Brachia tendens Huc illuc media ipsa ingentem sustinet umbram. **V.** Tunc stringe comas, tunc brachia tonde. **V.** **BRACHIĀ** piscium. **PLI.** *Les nae coires.* Brachiûm Elëphanti. **PLA.** *La trompe.* Brachiâ scorpionis. *Les pieds.* **PHR.** Sævæque circuitu curvantem brachia longo Scorpion. **O.** Fervebant brachia Cancri. **O.** **BRACHIĀ** montium. **PLI.** Scopulorum. **V.** Fluminis. **LIV.** &c. **PHR.** Fractasque per undas Ardua tranquillo curvantur brachia portu. **Cl.** Gemino demittunt brachia muro Turriti scopuli. **V.** Crudâ quæ struxit brachia terrâ. **L. v. li.** *cornua.* Nec brachia longo Margine terrarum porrexerat Amphitrite. **O.** Et ex uno duo ferrea brachia nodo Junxit. **O.**

BRACHIALIS, alë. [Quod est brachiorum.] *Du bras.* Brachialis nervus. **PLA.** Crassitudo. **PLI.**

BRACHIĀLE, is. n. **PLI.** [Ornamentum brachiorum.] *Brasilet.*

BRACHIĀTÛS, ã, ùm. *Qui a plusieurs branches.* Brachiata vinea. **CEL.**

BRACHMĀNĒS, ùm. & *Brachmānē*, arum. m. **PLI.** *Indorum Prâlophi.* **PHR.** India Brachmanes coluit, sua Gallia bardos.

BRACTĒĀ, & *Bractëolâ*, Æ. f. dim. **7.** [Tenuissima lamina aurea, argentea, ferrea &c.] *Lame, feuille d'or ou de quelque autre metal.* **EPITH.** Micans, splendens, nitens, aurëâ, argenteâ, ferëâ, plumbëâ, tenuis. **PHR.** Talis erat species auri frondentis opacâ

Ilice, sic leni crepitabat bractea vento. *V.* Inspice quam tenuis bractea ligna tegat. *O.* Qui bracteolam de Castore ducat. *J.*

BRACTEATUS, ā, ūm. *Couvert de feuilles d'or, d'argent &c.* Bracteata felicitas. *Sen.* *METAPH.* Bonheur superficial.

BRANCHIÆ, ārum. *f.* [Partes in piscibus mōre folium hiantes quibus anhelitum reddunt recipiuntque per vices. *ait Plin.*] *Les ouies des poissons.*

BRÄNNÓVICES, ūm. & Brännövī, ōrum. *CÆS.* [Galliæ Lugdunensis populi.] *Peuples de Bresse.*

BRÄSSICĀ, æ. *f.* *Un chou.* *PHR.* Ne tibi pallentes moveant fastidia caules Nitratā viridis brassica fiat aquā. *M.* Junco brassica vincta levi. *Pr.* Brassica capitata. *VAR.* *Chou pommé.* (Vide *CAULIS.*)

BRATŪSPANTIŪM, īi. *n.* [Urbs in Bellovācis, *ait CÆS.*] *Beauvais.*

BRENNŪS, nī. *m.* Gallorum Senonum Dux qui Romanū cepit: Appellinis templum Delphis ingressus præda causā, interfectus est. *PHR.* Torrida sacrilegum testantur numina brennum, Dum petit intonsi Pythia regna Dei. *Pr.* Drusus Genaunos implacidum genus, Brennosque veloces... Dejecit. *H.*

BRĒVĪ, [Subaud. tempore.] *Dans peu de temps, bien tôt.* *SYN.* Mōx, quāprīmū, ūt prīmū, citō, hāud mōrī, cōtinuō. *PHR.* Brevi apparuit. *Liv.* Brevi res conficitur. *Cic.* Spe brevius monitus experire meos. *O.* *i. citius quā speres.* Nec longum in medio tempus. *V.* Nec longum tempus & ingens Exiit... Arbor. *V.* Adeste brevi. *O.*

BRĒVĪ, [Subaud. sermone.] & Brēvītēr, Brēvīsīmē. *adv.* *En peu de mots.* *SYN.* Pāucīs, cūrsim. *PHR.* Brevi dicere, percurrere, respondere. *Cic.* Attingere breviter & cursim. *Plī.* Quæ breviter fata est vates. *V.* Et breviter Trojæ supremum audire laborem. *V.* Breviter profatur. *V.* Missis ambagibus. *H.*

BRĒVIĀ, īum. *n.* [Loca vadosa.] *Basses f. Bancs de sable.* *m.* *PHR.* Littorum brevia nudantur. *Tac.* In brevīā & Syrtis urget. *V.* Brevibus se credere saltu. *V.* Inopis undæ brevīa. *S.* Hæsit Syrtium brevibus vadis. *S.*

BRĒVIARIŪM, īi. *n.* *Abbregé, sommaire.* *m.* Breviarium imperii. *SUE.* *Etat de l'Empire.* Breviarium culturæ. *PLI.* *Bordereau, memoire de ce qu'a coûté &c.* Breviaræ rationes. Breviarium rationum. *SUE.* *Bref état de recepta & de dépense. Livre de comptes.*

BRĒVILŌQUĒNS, ēntis. *Cic.* [Qui paucis dicit.] *Concis, qui s'exprime en peu de mots.*

BRĒVILŌQUĒNTĪĀ, æ. *f.* *Cic.* *Un style pressé, laconisme.* *m.*

BRĒVIŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Abréger, accourir.* *SYN.* Cōtrāhō, pāucis expēdiō. *PHR.* Brevis esse laboro: obscurus fio. *H.* Breviare quædam & exornare. *Quin.* Non te per longa exorta tenebo, morabor. *V.* Sed summa sequar fastigia rerum. *V.* In brevi cogi. *H.*

BRĒVIS, brēvē. *n.* *Court, de peu de durée.* *SYN.* Exigūus, nōn longū. *SYN.* Brevis cura. *H.* Pœna, mora. *S.* Sermo. *Pla.* Occasio. *Ter.* Breve spatium. *Lr.* Gaudium. *S.* Ver. *O.* *PHR.* Cursuque brevissimus Alcmon (*fluvijs.*) *O.* Vive memor quā sis avi brevis. *H.* Sæpe fuit brevior quā mea verba dies. *O.* Nec te præter invas cupressos Ulla (*arbor*) bre-

vem Dominum sequetur. *H.* Exigui breve domum temporis. *S.* Et nimium breves rosæ. *H.* Ira furor brevis est. *H.* Totque malorum breve solamen. *S.* Misce stultitiam consiliis brevem. *H.* Et breviora tibi, non meliora placent. *M.*

BRĒVĪS, *Perit, court.* *SYN.* Cōtrāctūs, exigūus, pū-sillūs, exīlīs. *SYN.* Brevis mus, mensura. *O.* Ilex. *S.* Forma. *O.* Alvus. *V.* Terra. *Plī.* Breve latus. *O.* Pondus. *H.* Sigillum, opus. *O.* Præceptum. *Cic.* *PHR.* Non minūs hæc nobis tam brevis obstat aqua. *O.* Privatus illis census erat brevis. *H.* Cœna brevis juvat. *H.* Frons brevis, atque modus breviter sit naribus unci. *M.* Herba Lapāthi brevis. *H.* Vendere quem summā vel breviorē cupis. *M.* Brevior coma. *S.* Excursusque breves tentant. *V.* Gyro flecti breviorē. *S.* Canidia brevibus implicata Viperis. *H.* Brevis est via. *V.* Brevior via mortis. *T.*

BRĒVĪS syllaba. *Brieve.* *PHR.* Syllabā longa, brevī subjecta, vocatur iambus. *H.*

BRĒVITAS, ātis. *f.* *Breveté.* *EPIT.* Cōncīsā, nūdā, grārā. *PHR.* Tum est brevitās, cum tantūm verborum est, quantūm necesse est. *Cic.* Hæc habilis brevitate sua est. *O.* Non licet hic vitæ de brevitate queri. *M.* Distica qui scribit, puto vult brevitate placere. *M.* **BRĒVITAS.** *Petitesse, SYNT.* brevitās pili, arboris. *Plī* Pedum. *Cic.*

BRIĀREŪS, eī. Gigas idem qui Ægeon. (Vide ÆGEON.) *EPIT.* Fērūs, mīnāx, āudāx, immēnsūs, ārdūus, sup̄rbūs. *PHR.* Et centum geminus Briareus, ac bellua Lernæ. *V.* Apperit centum briarcia turba lacertis. *Cl.* (Vide GIGAS.)

BRĪGĀNTĒS, ūm. *Hybernia populi.* *PHR.* Dirue Maurorum attegias, castella brigantum. *J.*

BRĪGĀNTIŪM, īi. *n.* *PIOL.* [Hispaniæ civitas.] *Compostell.* Brīgāntinūs pōrtūs. *Liv.* Porto della corrunna.

BRISĀ, æ. *f.* [Uvæ pedibus calcata.] *La vendange.* Subactum brisam prælo subicere. *Col.*

BRISĒYS, īdis. *Phrygia puella ex Lyrnesso oppido qua Achilli in sortem cesserat: dein ab Agamemnone raptā, implacabilis dissidii causa fuit.* *EPITH.* Phrygiā, Troiā, captivā, Lyrnēsiā, pūlchrā, fōrmōsā. *SYN.* Lyrnēsis. *PHR.* Prius insolentem Serva brisēis niveo colore Movit Achillem. *H.* Omnia formosam propter Briseida passus. *Pr.* Hoc & in abductā Briseide hebat Achilles. *O.* Necnon exanimem amplectens brisēis Achillem.

BRITANNIĀ, æ. *f.* *Insula Septentrionalis Oceanī, olim Albion ab albis montibus nunc Anglia dicta.* *SYN.* Brī-tānnis, Albīōn, Angliā. *EPIT.* Rēmōtā, extrēmā, ūltimā, æquorēā, occidūā, ārctōā, cālēdōniā, divēs, pō-tēns, gēnērōsā, belligērā. *PHR.* Paruit & nostro diducta Britannia mundo. *Cl.* Inde Caledonio velata Britannia monstro, Ferro picta genas: cujus vestigia verrit Cærolus, Oceanique æstum mentitur amictus. *Cl.* Pictoque Britannia curru. *Pr.* Dicitur & nostros cantare Britannia versūs. *M.* Et penitus toto divisos orbe Britannos. *V.* Scilicet æquoreos plus est domuisse Britannos. *O.* Servas iterum Cæsarem in ultimos orbis Britannos. *H.* belluosus qui remotis Obstrepit Oceanus Britannis. *H.* Nam quid Britannis cælum differre putamus. *Lr.* Gallia caudifidos docuit facunda Britannos. *J.* Extremos ultra volitat gens si quæ Britannos. *L.* Minimā condentes nocte Britannos. *J.*

Et quem supremæ Thetyos unda ferit. *M.* Et bella fugatis Emigrant procul Angligenis. *V-F.*

BRITANNICUS, & Britānnūs, ā, ūm. *D'Angleterre* *PHR.* Quāto Delphinis balena Britannica major. *7.* Eūda cœlatis hīte britanna jugis. *Pr.*

BRITONĀ, ā. & Britomārtis, is. *Nympha Cretensis. Diana comes, quæ & Didyma dicebatur. Ea se si in mare precipitavit ut luprum effugeret quod M'nos Rex Creta inferre volebat. PHR.* Ignea Cretæa properat Britomartis ab idā. *Cl.*

BRITONĒS, ūm. m. [Populi minoris Britannię qui ab Anglis profecti, aduerso in littore sedes fixere.] *Les Bretons. PHR.* Quā nec terribiles Cymbri, nec Britones unquam, &c. *7.* Quam veteres braccæ britōnis pauperis, & quām, &c. *M.*

BRIVAS, ātis, f. *SID-APP.* *Brive la Gaillarde dans le Limosin.*

BRIXELLUM, ī. n. *Sue.* [Urbs Mantuam inter & Cremonam.] *Bressello.*

BRIXIĀ, ā. f. [Urbs Transpadanæ regionis.] *Brixa, ou Bresse.*

BRIXĀ, *PLI.* *Asia fluvius.*

BROCHŪS, ā, ūm. *Var.* [Qui dentem habet prominentem.] *Qui aune dent qui avance, & sorti de la bouche. BROCHITAS* ātis. f. *PLI.* *Dent qui avance. Senectus in equis intelligitur dentium brochitate, & superciliorum canitie. PLI.*

BROMIŪS, *Bacchi nomen. Parnassius bromio sacer. L.* (Vide *BACCHUS*.)

BRONTĒS. *Unus Cycloptum & minister Vulcani. PHR.* Ferrum exercebant vasto Cyclopes in antro Brontesque Steropesque & nudus membra Piracmon. *V.* Nec solidus brontes, nec qui polit arma deorum Lemnius. *S.* (Vide *CYCLOPS*.)

BROTHEŪS, *Cic. Vulcani filius qui propter oris deformitatem sese in ignem iniecit. PHR.* Quodque ferunt brotheum fecisse cupidine mortis, Des tua succensæ membra cremanda pyra. *O.*

BRUCHŪS, ī. m. [Vermiculus omnis herbas erodens.] *Chenille. PHR.* Unde gravi ferus illuvie se bruchus in ipsas Effundit frondes: it latē exercitus ingens Ore vorax avido; & sylvam depascitur omnem. *Rap.*

BRUCTĒRI, ōrūm. *Tac.* [Germaniæ populi.] *Les Bructerians. PHR.* Venit accola sylvæ Bructerus hirciniæ. *Cl.*

BRUMĀ, ā. f. [à brevitate dierum dicitur proprii *Bruna* dies Solstitii hyemalis, ut definit *Ovid.* *bruma* novi prima est veterisq; novissima solis. *O.* *Le solstice d'hiver.* Talis futura hyems quales fuerint brumæ dies. *PLI.* *EPITH.* (Vide *HYEMS*) *PHR.* brumam Capricornus inertem Per minimas cogit lucēs. *Manil.* Jam sparserat æmo bruma nives... Instabatque dies qui dat nova nomina fastis; Quique colit primus ducentem tempora Janum. *O.*

BRUMĀ [pro ipsā hyeme.] *L'HYV.* *PHR.* Ripheæ torpentia figora brumæ. *Col.* Usque sub extremum brumæ intractabilis imbrem. *V.* Horrida cano Brumæ gelu. *V.* Quid agam brumā spirante. *J. i Boreâ.* At cum decembris canus & bruma impotens Aquilone rauco mugiet. *M.* Et sæva totas bruma decussit comas. *S. O!* Utinam hybernæ duplicentur tempora brumæ. *Pr.* Bruma recurrit iuers. *H.* (Vide *HYEMS*.)

BRUMALIS, ālē. *Du solstice d'hiver. D'Hyver. SYN.* Hyemālis, hybernus. *SYNT.* Brumalis dies grandis, nix, ora, lux. *O.* Orbis. *Cic.* Brumale signum. *Cic.*

BRUNDŪSIUM sive Brūndisiūm, ī. n. *Cas.* [Urbs & portus calabriæ.] *Brunduse, brindes. PHR.* Brundusii turas magnus descendit in arces. *L.* Brundisium quo definit Itala tellus. *Sil.*

BRUSCUM, cī. n. *PLI.* [Tuber in Acere arbore.] *Bosse qui vient à l'Erable.*

BRUTI, ōrūm. m. [Italiæ populi.] *Les Brutiens. PHR.* Brutia moerentem casus patriæque suosque Annibalem accepit tellus. *Sil.* Brutium Pontum feriente choro. *S.*

BRUTŪS, ā, ūm. [Sine sensu & quasi obrutum.] *Brute. SYNT.* Bruta tellus. *H.* Lourde, pesante. Bruta animalia, & brutæ animantes. *PLI.* Les bêtes brutes. bruta fulmina. *PLI.* (Quæ nullā veniant ratione naturæ ut explicat ipse) *Quot on ne peut tirer aucun préjugé. Fortuna cæca, bruta. A.* ad her.

BRŪTŪS, cī. *Vir Romanus, cujus Mater soror erat Tarquinii superbi. Brutus dictus est quia ut ait Ovid. brutus erat stulti sapiens imitator; ut esset Tutus ab insidiis, dire Superbe, tuis. O.* Vis & Tarquinius reges animamque superbam Ultoris bruti, fascisque videre receptos. *V.* Consulis imperium hic primus sævasque secures Accipiet, &c. *V.*

BRŪĀ, ā. f. *PLI.* [Fruticis species.] *Tamarin.*

BRŪĀ Sylvestris. *PLI.* De la Bruyere.

BRŪSEŪS. *Bacchi nomen à Brysæ urbe Laconia ubi colebatur. (Vide BACCHUS.)*

BŪ, Particula quam veteres magnis rebus praponebant à magnitudine Bovis.

BUBALŪS, ī. m. [bos sylvestris.] *Buffle. PHR.* Illū cessit atrox bubalus atque bison. *M.*

BUBASTIS, *Aegypti urbs in quā clarissimum fuit templum Dionæ quam ideo Bubastim nominat Ovid. PHR.* Lactator Anubis Sanctaq; Bubastis variisque coloribus Apis. *O.*

BUBŌ, ōnis. m. [Avis cujus Metamorph. Vide supra. ASCALAPHUS. Ecceque fit volucris, venturi nunciæ luctus Ignavus Bubo, dirum mortalibus omen. *O.*] *Hibou, Chat-huan. SYN.* Nōctūā, nōctis avis. Palidis alēs. *EPITH.* Tristis, fœdus, rācus, dirus, mæstus, quæritus, sinister, stygius, infestus, dāmnosus, luctifer, nōcturnus, funereus, rācusosus, terribilis, horribilis, infelix, infautus, ignavus, profusus, ætēr. *PHR.* Solaque culminibus ferali carmine Bubo Sape queri; & longas in ætate ducere voces. *V.* Ter omen Funereus Bubo lethali carmine fecit. *O.* Tristia mille locis stygius dedit omina bubo. *O.* Nequaquam feros exeret noctua cantus. *V.* Sedit in adverso nocturnus culmine bubo; Funereoque graves edidit ore sonos. *O.* Sē quando luce vagantem Noctis avem cernunt. *O.* Sive in finitimo gemuit stans noctua signo. *Pr.* Quod trepidus bubo, quod Strix nocturna queruntur. *L.* Nocturnæque gemunt stryges; & feralia bubo Damna canens. *S.* Illic luctifer Bubo gemit. *S.* bubone sinistro. *L.* Tectoque profanus Incubuit bubo. *O.* Noctē sedens tetrum canit importuna per umbram Carmen avis.

BUBONYUM, ī. n. *PLI.* [Herba quæ & Aster appellatur.] *Aspergouse.*

BOBILĒ, *Is. n. Col.* [Locus ubi Boves morantur.]

Etable à Bœuf.

BUBULCŪS, *ci. m.* [Qui Bobus arat, vel boves aratorios pascit.] *Bouvier.* *EPIT.* Dūrus, tardus, pāuper, sordidus, ruficūsus, hirsutus, incultus, vigil, ignāvus, āgrestis. *SYN.* Bōiū cūstōs, māgīstēr. *Armētāriū pāstōr.* *PHR.* Ipse vides onerata ferox ut ducat Iacis Per medias Istri plaustra Bubulcus aquas. *O.* Stridula Sauromates plaustra bubulcus agit. *O.* Venit & Uplio, tardi venere bubulci. *V.*

BUBULŪS, *ā, ūm. de Bœuf.* bubulum lac. *Pl.* Pecus. *Var.* Corium. *Pla.* *PHR.* bubulus an sanguis facta piare queat. *Mant.*

BUCARDIĀ, *ā. f. Pl.* [Lapillus Bubulo cordi similis.] *Especie de Turquoise.*

BUCCĀ, *ā, & Buccē, ārum. f.* [Interioris oris partem proprie significat.] *Le creux des joues.* *EPIT.* Tūmens, inflāt, turgēns, turgidā, tūmidā, rūbens. *PHR.* Quidquid in buccam tibi venerit, loquaris. *M.* Quid causae est meritō quin illis Jupiter ambas Iratus buccas inflet. *H.* In vetulā scalpit jam mater Simia buccā. *J.* Tollere turgentis buccas & grandia verba. *Mant.* Quondam hi cornicines & municipalis arenae Perpetui comites, notaeque per oppida buccae. *J.* [Metaph.] *i. notis Tibicen.*

BUCCOLĀ [Pars cassidis quae buccam tegit. Buccarum tegmen. *CAS.*] *La grille d'un Casque.* *PHR.* Lorica & fracta de casside buccula pendens. *J.*

BUCCEĀ, *SUE. & Buccellā, ā. f. M. dim.* [Frustrulum rei, esui aptae, quantum bucca commodē capit.] *Bouchée.*

BUCCOLĒNTŪS, *ā, ūm. Pla.* [Qui malis plenioribus est.] *Qui a de grosses joues.*

BUCCINĀ, *ā. f. & Buccinūm, i. n. PL.* *Trompette.* *PHR.* Excitet infestis turmalis buccina somnos. *Cl.* Cava buccina sumitur illi Tortilis in latum, quae turbine crescit ab imo. *O.* (Vide *TUBA*.)

BUCCINĀ [Pastorale instrumentum quo oves vel porcos cogunt.] *Cor de Berger, de i. achor, &c.* *PHR.* Ad sonum buccinae pecus, si quod in sylvis constiterit, septa repetere consuecat. *Col.* Tunc intra muros Pastoris buccina lenti Cantat. *Pr.* Surda nihil gemeret grave buccina. *J.*

BUCBINĀTOR, *ōris. m. Cic.* [Qui Tubā canit.] *Un Trompette.* (Vide *TUBICEN*.) Buccinator existimationis. *Cic.* Metaph. *Qui public.*

BUCINŌ, *ās, avi, ārum, arē.* *VAR.* Sonner du cor, ou de la trompette.

BUCĒPHĀLŪS, *li, m.* [Equus Alexandri magni de quo. *PLIN.* Alexandro equi magna raritas contigit. Bucephalon eum vocarunt sive ab aspectu torvo, sive ab insigni Taurini capitis armo impressi. Neminem hic alium quā Alexandrum regio instratus ornatu recepit in sedem: alios passim rejiciens. Idem in praeliis memoratae perhibetur operae... propter quae rex defuncto duxit exequias urbem tumulo circumdedit nomine ejus. *Pl.*] *Bucephale, cheval d'Alexandre.* *PHR.* Bucephalus formae sibi conficius, erigit armos. *Ser.*

BUCERŪS, *ā, ūm. De Bœuf.* *PHR.* Armentaue buccera pavit. *O.* bucceraeque greges. *Lr.*

BUCETUM, *ti. n. L.* *Truiveau de Bœufs, lieu où l'on les a encastrés.*

BUCOLICŪS, *ā, ūm.* [Pastoralis] *de Berger.* *PHR.*

bucolicis luserat ante modis. *O.* *Hinc BUCOLICĀ, ōrum. n.* [Pastorale carmen.] *Bucolique. Poème, où l'on fait parler des Pasteurs.*

BUCŪLŪS, *i. m.* *Un bouvillon, un jeune Bœuf.* *buculi, ā. f.* *Une genisse.* *SYN.* Vitulus, Juvencus. *PHR.* bucula caelum Suspiciens patulis captavit naribus auras. *V.* Aut errans bucula campo. *V.* Propter aquae rivum vindi procumbit in ulvā bucula. *V.*

BUFŌ, *ōnis. m.* [Rana terrestris.] *Crapaut, insecte venimeux.* *EPITH.* Fœdus, turpis, tumidus, nocuus, cœnōsus, fœtidus, turgidus, horridus, lethalis, lethifer, palustris, tumefactus, venenosus, venenifer. *PHR.* Inventusque cavis bufo. *V.*

BUGLOSSŪS, *f. & buglossum, i. n. Pl.* [Herba boum linguae similis.] *Buglosse.*

BULAPĀTHUM, *thi. n. Pl.* [Lapathum majus.] *Especie d'oseille.*

BULBŪS, *bi, m. PLIN.* *Petit oignon, Echalotte.* *PHR.* Candidus Alcarhoe qui mittitur urbe pelagā bulbus. *O.* Daunius an Libycis bulbus tibi missus ab oris; An veniat Megaris, &c. *O.* bulbis satur. *M.* Jam Megaris veniant genitalia semina bulbi. *Col.* **BULBI** [Sunt quoque radices rotundae tunicatae lilii, croci, narcissi, arundinum, &c.] *Bulbe, oignon de fleur, Cailieu, Gousse, &c.* *PHR.* Non ellychnia sicca, non replietur bulborum tunica. *St.* Vis infesta Bulbis. *Rap.*

BULBŌSŪS, *& bulbacēus, ā, ūm. PL.* *Qui a plusieurs Cailieux, Gouffes, &c.* *Rād x bulbōsā. Pl.*

BULGĀ, *ā. f.* [Sacculus scorteus.] *Bourse, ou boussette de cuir.* *PHR.* Bulgam & quidquid habet nummorum secum habet ipse: Cum bulgā cœnat, dormit, lavit: omnis in unā Spes hominis bulgā. *Lucil.*

BULLĀ, *ā. f.* [Inanis tumor qualis in aquis ebullientibus apparet.] *Petite bouteille qui s'élève sur l'eau.* *PHR.* Sic ut fulvo pellucida caelo Surgere bulla solet. *O.* Flatu ductilis humor. *Sant.* Cavo sumillima vitro. *Sant.* Siccō pendula culmo. *Venti.* ludibria bullam. *Sant.* Homo bulla. *VAR.* *i. cuius visa evanescit instar bulla.*

BULLĀ [pro capite clavorum à similitudine ita dicta.] *Tête de clou.* *PHR.* Et notis fulserunt cingula bullis. *V.*

BULLĀ [insigne quod Romani pueri collo gestabant] *Bouteille d'or ou d'argent, qu'on portait au cou des enfans de qualité à Rome.* *EPITH.* Aurēā, argēntēā, pellucidā. *PHR.* Mox ubi bulla rudi demissa est aurea collo. *Pr.* Bulla super frontem parvis argentea loris Vincita movebatur. *O.* **BULLATŪS.** *His Bullis ornatus.* *PHR.* Si damnosa senem juvat alea, ludit & hæres Bullatus. *J. i. puer.*

BULLATŪS, *ā, ūm.* *Metaph. Enflé.* *PHR.* Non equidem hoc studeo bullatis ut mihi nugis Pagina turgescat. *P.*

BULLIŌ, *Is, ivi, itum, ire.* *Boillir.* *SYN.* Fervēō. *PHR.* Donec bullire defecit. *Cel.* Magno cum flamma sonore Virgea suggeritur costis undantis aheni Exultantque æstu latices: furit intus aquae vis Fumidus atque alit spumis exuberat amnis; Nec jam se capit unda; volat vapor ater ad auras. *V.* Calido positum medicamen aheni Fervet, & exultat; spumisque tumentibus albet. *O.* Ahena undantia flammis. *V.* Ne forte furens erumpat aquae vis,

Et superundantem spumam projectet in ignes. *Frac.*
BULLO, ās, āvi, ātum, āre. *PLI.* *Bœuilonner, ou faire de petites bœuilles.*
BUMAMMĀ, æ. f. *VAR.* & *Būmāstus*, tī. m. [Genus uvæ grandioris ita dictæ à Boum mammi quibus similis est.] *Grosse grape de raisin.* *PHR.* Tumidis Bumaste racemis. *V.*
BUNIĀS, ādis. f. *Col.* [Napi genus.] *Especie de Navet.* *PHR.* Quæque Amiterninis defertur Bunias arvis. *Col.*
BUPALŪS, lī. *Sculptor, qui cum truces Hipponactis poeta vultus expressos ridemibus proposuisset i eum Hipponax carminum amaritudine ad laqueum compulsi.* *PHR.* Qualis Lycambe spretus infido gener aut acer hostis Bupalō. *H.*
BUPHTHALMŌS, [Herba similis boum oculis.] *PLI.* *Oeil de bœuf.*
BUPRESTĪS, is. f. *PLI.* [Herbar & animalis nomen. Buprestis dicitur, quia Bobus pro veneno est.] *Boupreste.*
BURĀ, æ. Sive *BŪRIS*, is. f. [Pars aratri posterior.] *Le manche de la charruë.* *PHR.* Continuò in sylvis magna vi flexa domatur In burim, & curvi formam accipit Ulmus aratri. *V.*
BURDEGALA, & *Burdigalā*, æ. f. [Aquitanix principis civitas, Aufonii patria.] *Bordeaux.* *PHR.* Burdigala est natale solum. *Auf.* Diligo Burdigalam; Romam colo; civis in illā, Consul in ambabus; cunæ hic, ibi fella, &c. *Auf.*
BURGUNDIONES, ūm. *PLI.* [Populi Gallix Celticæ.] *Bourguignons.* *PHR.* Burgundia felix Heroas peperisse, tot inclyta pectora bello, Totque toga inignes legum jurisque ministros. *Sant.*
BUSIRIS, idis, & is. *Nep uni filius ex Epaphi filiā, qui Diis suis hospite s immolabat. Ab Hercule quem & mactare voluit, interemptus est.* *PHR.* Quis aut Eurysthea durum Aut illaudati nescit Busiridis aras. *V.* Ergo ego fœdantem peregrino templa cruore Busirim domui. *O.* Sævior es tristi Busiride. *O.* Sævæ Mareoticus arbiter aræ. *St.*
BUSTUARIŪS, ī. *Cic.* [Bustuarii à busto dicti sunt gladiatores qui ante sepulchra dimicabant.] *Gladiateur.* *BUSTUARIŪS.* *M.* & *Bustēus*, ā, ūm. *PLA.* [Busto proximus.] *Vieillard de repis.*
BUSTUM, tī. n. *Bucher.* *SYN.* *Pŷrā, rōgūs, quam propriè PYRĀ sui lignorum congeries. Constitueret pyras. V. ROGUS cum arder. coeperit.* Subjectis ignibus atris Ter circum accensos... decurrere rogos. *V.* *BUSTUM cum jam lignum exustum est.* Semistaque servant Busta. *V.* *Hæc tria nomina in distincte sumuntur à poetis.* *EPITH.* Illætabile, tristē, lugubre, funerēum, fatale, sacrūm, piūm, fumāns, ardēns, odoriferūm. *PHR.* Sejungere matrem jam gelidis nequeo bustis. *St.* Ut dedit amplexus injustaque busta peregit. *V.* Horrifico cinefactus busto. *LR.* i. in cinerum ea. *Ita.* Hostilia busta piatti. *O.* Pendit (i. persolvit) inexplēto non fanda piaciū busto. *L.*
BUSTUM [Pro sepulchro.] *Lou eau.* *SYN.* *Sépulchrūm, tūmulus.* *EPITH.* *Gellidūm, tēnēbrōsūm, inānē, cāvūm, fixēum, funerēum, sublimē, marmoreūm, magnificūm, sūpr. māni.* *PHR.* Fuit ingens monte sub alto Regis Decerenni terreno exaggere bustum. *V.* Surgit miserabile bustum Non ullis plenum titulis. *L.* Flet modò seque vocat bus-

tum miserabile nati. *O.* (*Terei quem infcius comederat.*) Mors gravis à templis in cava busta trahet. *O.* Omnia majorum vertamus busta licebit. *L.* Tumulos supremaque victis Busta damus. *St.* Coacervarum aggere bustum. *C.* Corpora debentur mœstis exanguia bustis. *O.* (*Vide SEPULCHRUM.*)
BUSTUM lēgūm. *Cic.* *Metaph.* *Destructeur des loix.*
BUTĒŌ, ōnis. *PLI.* [Avis olim sinistri ominis.] *Une Bute.*
BUTHROTUM, tī. n. [Epiri urbs.] *Buthrote, aujourd'hui, Novito.* *PHR.* Portuque subimus Chao-nio, & celsam Buthroti ascendimus urbem. *V.*
BUTYRUM, tī. n. *Du beurre.* *EPITH.* *Möllē, novūm, rēcēns, flavūm, liquidūm, pingue, falsūm.* *PHR.* (*Vide CASEUS.*)
BUXETUM, tī. n. [Locus buxis confitus.] *Bocage de buis.* *PHR.* Non otiosis ordinata Myrthetis, ton-silique buxeto. *M.* Lucent buxeta Marini. *L.*
BUXEŪS, ā, ūm. [Quod ex buxo est, aut buxi co-lore ferret.] *De buis, ou jaune comme du buis.* *PHR.* Et tres sunt tibi Maxima dentes, Sed plane piceique buxeique. *M.* buxeus frutex. *Col.* buxea forma. *Col.*
BUXIFER, ā, ūm. *Qui porte du buis.* *Cythorus buxifer.* *C.*
BUXOSŪS, ā, ūm. *Semblable au buis.* Lignum balsami buxosum. *PLI.*
BUXUS, f. & *buxūm*, ī. n. *Du Buis.* *EPITH.* *Tōnsilis, flavā pallēns, bērecynthiā, frōndēns, fragilis, crispā, viridis, humilis, incultā, frōndōsā, opacā, virens, crispā, densā, pallidā, rāsilis, horridā, idēā.* *PHR.* Et torno rasile buxum. *V.* Et juvat undantem buxo spectare Cythorum. *V.* Nec densum foliis buxum. *O.* Densō crispata cacumine buxus. *O.* Oraque buxo Pallidiora gerens. *O.* Perpetuoque virens buxus. *O.* Flavaque perpetuo buxus honore viret. *Favst.* Et ne lubrica buxus Anticipet sedem. *Rap.*
BUXUS [Pro buxā tibiā.] *Flute, Flageolet.* *PHR.* Prima, terebrato per longa foramina buxo, Ut daret effeci tibia longa sonum. *O.* Cum bacchica mugit Buxus. *St.* Buxus signa dedit. *St.* Si buxos inflare velim. *Cl.* Inflati murmur buxi. *O.* Jactabat truncas ad cava buxa manus. *Pr.* (*Vide FISTULA. TIBIA.*)
BUXUS [Pro turbine buxō.] *Une Toupie.* *PHR.* Nec quis callidior buxum torquere flagello. *P.* Mirata volubile buxum. *V.* (*Vide TURBO.*) *BUXUS.* [Pro pectine Buxō.] *Peigne.* Crines depectere Buxo. *O.*
BYRSĀ, æ. f. *Carthago à bubulo corio dicta, ut ait Virg.* Devenere locos, ubi nunc ingentia cernes Mœnia, surgentemque novæ Carthaginis arcem, Mercatique solum, facti de nomine byrsam, Taurino quantum possent circumdare tergo. *V.* (*Vide CARTHAGO.*)
BYSSŪS, st. f. *PLI.* [Genus lini subtilissimi.] *Lin très-fin.* *EPITH.* *Candēns, tēnūs, nitēns, tērēs, textilis, mollis, albus.* *SYN.* *Līnūm.* *PHR.* Multicolor bysso tenui prætexta. *Apul.* Longa sub albenti velabat purpura bysso. *Mant.* *BYSSINŪS*, ā, ūm. *PLI.* *Lin.* (*Vide LINUM.*)
BYZANTIUM, ī. n. [Thraciæ civitas à Byssē Megarentium classis præfecto dicta Deu à Constantino magno, Constantinopolis nominata est.] *Bi ance.*

Constantinople. **BYSANTIŪS**, ā, ūm. *De Bizantia.* **PHR.** Byzantia littora. *O.* Bizantia orca. *H.*

BYZARĒS, & *Býserēs*, ūm. *Thracia populi.* **PHR.** Byzarefque vagi. *V.F.*

ABALLĪNŪS, ā, ūm. *De cheval.* Caballina caro. *Pl.*

CĀBALLŪS, lī. m. [*Vilis equus.*] *Un cheval de peu de prix, une vosse.* **PHR.** Succussatoris tetri tardique Caballi. *Lucil.* Aut olitoris aget mercede caballum. *H.* Me fatureja-

no vectari rure caballo. *H. i. satirejanis agris nato.* (*Vide EQUUS.*) Ad quam Gorgonei delapsa est penna caballi. *J. i. Pegasi. Hinc.* **CĀBALLINŪS** fōns [qui ab Helicone monte erupit cum Pegasus subiectam rupem feriret ungulā.] *La fontaine d'Hippocrène.* **PHR.** Nec fonte labra proliu Caballino Nec in bicipiti somniaffe Parnasso Memini ut repente sic poeta prodire. *P.*

CĀBELLŌ, ōnis. f. *Pl.* [*Narbonensis provincia oppidum.*] *Carvaillon.*

CĀBERĀ *Prothei filia quam aiunt ex Vulcano Curetae & Corybantēs genuisse.*

CĀBILLONUM, ī. n. *Cas.* [*Urbs Galliae ad Ararim sita.*] *Châlon sur Saône.*

CĀCĀBŌ, ās, ārē. [*Proprium est vocis Perdicum.*] *Chanter comme les Perdrix.* Cacabat hinc perdix. *A. Phil.*

CĀCĀBŪS, bī. m. [*Vas in quo pulmentarium coquitur.*] *Pot au feu, Marmite.* **PHR.** Alborum calicum atque cacaborum. *St.*

CĀCĀLIĀ, ā. f. *Pl.* [*Radix escaria.*] *Carvi sauvage.*

CĀCHINNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *N.* & *Cāchinnōr* āris, ātūs sūm, ārī. *D. Cic.* *Eclater de rire, rire à gorge déployée.* **PHR.** Rifu tremulo concussa cachinnant; Et lacrymis spargunt rorantibus ora genasque. *Lr.* Quum famulae longē fugitant, furtimque cachinnant. *Lr.* (*Vide RIDEO.*)

CĀCHINNŌ, ōnis. m. *Un grand rieur.* **PHR.** Quid faciam? Sed sum petulanti splene cachinno. *P.*

CĀCHINNŪS, nī. m. & *Cāchinnāō*, ōnis. f. *Cic.* [*Solutus risus.*] *Ris immodéré, éclat de rire.* **EPIT.** Solutus, effusus, immoderatus, acutus, tremulus, lætus, petulans, ducis, hilaris, lepidus, improbus, mordax, procax, crispans. *SYN. R.* sūs. **PHR.** Est quæ perverso distorqueat ora cachinno, Cum risit. *O.* Ingeminat tremulos naso crispante cachinnos. *P.* Rides? Majore cachinno concutitur. *J.* Rides quidquid est domi cachinnorum. *C.* Cœnam non sine vino & omnibus cachinnis. *C.* Romani tollent equites peditesque cachinnum. *H.* (*Vide RISUS.*)

CĀCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *N.* [*Vētrīs ōnis depōnere. Alvum deſicere, ſolvère, reddere. Cel.*] *Erra sur la chaise percée, se décharger le ventre,* & *Cācātūrō*, īs, ivi, itum, ire. *M.* *Avoir envie d'aller à la selle.* **PHR.** Ventris onus misero, nec te pudes excipis amo, vasse; bibis vitro, charius ergo ca-

cas. *M.* Annales voluſi cacata charta. *C. i.* turpes in uſus ſciſſa.

CĀCŌDĀMŌN, ōnis. *V-Max.* *Un mauvais Démon.* (*Vide DĀMON.*)

CĀCŌETĒS, īs. n. *Pl.* [*Ulceris genus curatu difficillimum.*] *Ulcere malin.* [*Metaph. dicitur pro veteri more.*] *Vieille habitude, d. mangeaison de faire quelque chose.* **PHR.** Tenet ambitioſi Conſuetudo mali: tenet inſanabile multos Scribendi cacoetes & ægro in corde ſeneſcit. *H.*

CĀCŪMĒN, īnis. n. [*Vertex ſive ſummitas cujuſcumque rei.*] *Le haut, le ſommet de tout ce qui eſt élevé en pointe.* *SYN.* Cacumen ovi. *Pl.* Arboris. *V.* Montis. *C.* Regnorum. *Cas.* Herbæ. *V.* Nunc herbæ, rupta tellure, cacumina tollunt. *O.* **CĀCŪMĒN** pro plantâ cacuminatâ. Summoque putator Haud dubitat terræ referens mandare cacumen. *V.* **CĀCŪMĒN** dicitur *Metaph.* [*vel pro gloriæ apice*] *Le ſaie.* Ad ſummum venerē cacumen. *Lr.* [*Vel pro perfectio ſtatu.*] *Lr.* perfection. Donec aſcendi ſummum tetigere cacumen. *Lr.*

CĀCŪMĒN montis. *SYN.* Jūgūm, cūlmēn, āpēx, vērtēx, faſtigium. *EPIT.* Sūmmūm, cēlſūm, altūm, præcēps, ſūblimē, præcētūm, ſcūtūm, ardūm, excēlſūm, āpērtūm, præſcriptūm, montinūm, fixoſūm, nimbōſūm, dēclivē, avīum, inhōſpitūm, invītūm, inaccēſūm, ſcopulōſūm, aērūm, nēmōrōſūm, nūb fērūm, ſtērile. **PHR.** Pulſabantque novi montana cacumina fluctus. *O.* Nimboſa cacumina montis. *V.* Præcepſ per acuta cacumina vadam. *O.* Evado ad ſummi faſtigia culminis. *V.* Aërīum nivei montis liquere cacumen. *C.* Caucaſæ ſteriles in vertice ſylvæ. *V.* Scinditur in partes geminoque cacumine ſurgit. *L.* Ecce feræ ſaxi deſectæ vertice Capræ decurrere jugis. *V.* (*Vide MONS.*)

CĀCŪMĒN Arboris. *EPIT.* Frōndōſūm, umbrōſūm, viridē, viridūm, arbōrēūm, frōndifētūm, vēntōſūm. **PHR.** Tum rigidas morare cacumina Quercus. *V.* Tantūm inrer dēnſas umbrōſa cacumina fagos Aſſidue veniebat. *V.* Veteris jam fracta cacumina Fagi. *V.* Et tremefaſta comam concuſſo vertice nutat. *V.* Vertice cēlſo Aērē Quercus. *V.* Attollunt capita & ſublimi vertice nutant. *V.* (*Vide ARBOR. Arbor alta.*)

CĀCŪMĪNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [*Acutum reddere*] *Rendre ou faire pointu.* **PHR.** Dat ſpatium collo; ſummaſque cacuminat aures. *O.* Ova cacuminata. *Pl.*

CĀCŪS, cī, m. *Cacus* Aventinæ timor atque infamia ſylvæ, Non leve finitimis hoſpitibuſque malum. Dira viro facies; vires pro corpore; corpus Grande: Pater monſtri Mulciber huius erat. *O.* Hic ſpe-lunca fuit vaſto ſubmota reſeſſu Semihominis Caci, facies quem dira tegebat... Cæde tepebat humus; foribusque affixa ſuperbis Ora virūm triſti pendebant pallida rabo. Huius monſtro Vulcanus erat pater; illius

illius atros ore vomens ignes, magnâ se mole ferebat... Alcides aderat, Taurosque hæc victor agebat... At furis Caci mens effera, ne quid in ausum Aut inventum scelerisve dolive fuisset, Quatuor averit præstanti corpore Tauros.... Atque hos, ne qua forent pedibus vestigia rectis, Caudâ in speluncam tractos, versisque viarum indicis raptos, saxo occultabat opaco: Quærentem nulla ad speluncam signa ferebant... Hic (in cavernâ Caci quò post reseratum aditum se jecerat Alcides) Hic Cadum in tenebris incendia vana vomentem Corripit in nodum complexus; & angit inhærens Elios oculos, & siccum sanguine guttur. Panditur extemplo foribus domus alta revulsis; Abstractæque boves, abjuratæque rapinæ Cælo ostenduntur; pedibusque informis cada-ver Protrahitur: nequeunt expleri corda tuendo Terribiles oculos, vultum, villosaque feris pectora semiferi, atque extinctos faucibus ignes. V. Hic ne forte forent manifestæ signa rapinæ, Averfos caudâ traxit in antra boves. Nec sine teste Deo, furem fonuere juvenci; Furis & implacidas diruit ira (Hæculis) fores. Pr.

CADAVĒR, æris. n. *Cadavre, corps mort.* **EPITH.** Fœdum, tetrum, mœstum, dœformē, exanguē, pālidum, infōrmē, gēlidum, cœcūm, fœbīlē, frīgīdum, mīserābīlē, hūrrēns, exānīmum, pāllēns, vilē, tristē, fūnēstūm, pūtrē, pūtrīdūm; līchrymābīlē, rīgīdūm, tōrūm, trēmēbūdūm, līcērūm, ējēctūm, dēfūnctūm, abjēctūm. **SYN.** Trūncūs. Corpūs exānīmum, exanguē. Exānīmēs artūs. Frīgīdā mēmbra. Mūtūm ēt sinē sānguīnē corpūs. Spōllātūm lūmīnē corpūs. V. Dēfūnctīque corpōrā vitā. V. **PHR.** Atque aggerat ipsis In stabulis turpi dilapsa cadavera tabo. V. Ultiores rapiant turpe cadaver Equi. O. Corpusque exangue reliquit. V. Fle-tumque cruori Miscuit, & gelidis in vultibus oscula figens. O. Congesta recepit Omnia Tyrthenus Syl-lana cadavera gurgēs. L. Postquam deforme cadaver Manſit; & in rugas totus defluxit aniles. Cl. Cada-vera Vermes Expirant. Lr. Deforme alitibus lique-re cadaver Iberis. Sil. Contenta cadavere crudo. J. Frigens à morte cadaver. Gang. Dumque tremebun-dum manu tenuit cadaver. S. Jacet ingens litore truncus, Avulsumque humeris caput, & sine no-mine corpus. V. Quæ nunc avulsæque membra & funus miserum tellus habet. V. Jucundo lumine cassas Tollere; ne totam perfusa cadavera tabo Latius incestent, miserando funere, gentem. Vida. Ut putre cadaver resolutum in cineres fluat. Buch. Hic patuli rictus, hic prodigiosa Gigantum Tergo-ra dependent; & adhuc crudele minantur Affixæ fa-cies truncis. O. Quid tamen hæc horres notos in ima-gine vultus? Ille quod est, id eris; tu quod es, ille fuit. Saut. Hei! mihi quæ facies quantum mutatus ab illo Quo nihil in torâ pulchrius urbe fuit... Lin-gua tacet: languent oculi: manus utraque torpet; Et glacie pectus, quod prius arsit, hebet... Et cinis est hodie, qui fuit ignis heri. Saut. Additus exuvii custos, tristisque feretro... Putre vides, taboque in-forme cadaver Labraque cecropio pallidiora favo. Hei mihi conclamas, nec vultu vultus in illo est; Nec primi species oris in ore manet... Sicine tam pulchri concidit oris honor. Saut. (Vide **MORTUUS**.)

CADAVĒRĀ oppidōrūm. Cic. Metaph. Rhines. (Vide

URBS. Urbem diruere.)

CADAVĒRŌSŪS, ā, ūm. De mort, de cadavre. Ca-daverosa facies. TER. Un visage de mort Oculos concavos, nares amplas, collapsa tempora, labra demissa, prominentes aures. Cadaverosa facies. Suet. Pro fœdâ & aversandâ.

CADIVŪS, ā, ūm. Qui tombe. Poma cadiva. Plī. (Vide **CADO**.)

CADMIĀ, æ. f. Plī. [Lapis ærosus.] Calamine.

CADMŪS, ī. Filius Agenoris, cujus Europam natam cum rapisset Jupiter, eam Agenor pater perquirere Cadmo Imperat; & poenam, si non invenerit, addit Exilium, facto pius & sceleratus eodem. Orbe pererrato... patriamque iramque parentis vitat Agenorides. Et ut ait alibi idem Ovid. Cadmus in Aonia constitit exul humo. Et posuit iussam Phœ-beis sortibus urbem Thebas. Bœotia mœnia condit. Gratias Diis acturus Jubeat ire ministros; Et pe-tere è vivis libandas fontibus undas. Martius an-guis erat, qui... Occupat hos morsu, longis ample-xibus illos; Hos necat afflatu funestâ hos tabe veneni... Tyriâ de gente profectus, Quæ mora sit sociis, miratur Agenore natus Vestigatque viros... lethataque corpora vidit; Victoremque supra spa-tiosi corporis hostem Tristia sanguineâ lambentem vulnera linguâ... Anguem interficit Cadmus; cum-que ob amissos socios doleret vehementius, Ecce viri faultrix superas delapsa per auras Pallas adest; mortæque jubet supponere terræ Vipereos dentes, populi incrementa futuri. Paret, & impresso sulcum patefecit arato, Spargit humi iussos, mortalia semina, dentes, Inde (fide majus) glebæ cœpere moveri. Exurgit seges clypeata v'rum, suoque Marte cadunt subiti per muræa vulnera fratres... Age-norides luctu serieque malorum Victus, & ostentis, quæ plurima viderat, exit Conditur urbe suâ, tan-quam fortuna locorum Non sua se premeret: lon-gisque erroribus actus Contigit Illyricos profugâ cum conjuge fines. Jamque malis annisque graves dum prima retractant Fata domūs, releguntque suos sermone labores; Cadmus tu in serpente mutetur Deos Orat & ut serpens in longam tenditur alvum. Hermione conjux in eundem vertitur an-guem... Illis Lubrica prælucent cristati colla dra-conis... Nunc quoque nec fugiunt homines, nec vulnere lædunt Quidque prius fuerint placidi me-minere Dracones. O.)

CADMEIŪS. CADMEŪS, ā, ūm. **CADMEYS**, īdis, f. De Cadmus, ou de Thebes. PHR. Gadmeida palmis Deplanxere domum. O. Cadmea juvenus. St. i The-bana Cadmeæ Thebæ. Pr. Cadmeius Æmon. St.

CADŌ, īs, cēcīdī, cāsūm, ērē. n. Tomber, choir. **SYN.** Dēcīdō, cōncīdō, ēxcīdō, lābōr, delābōr, prōlābōr, cōllābōr, rūō, cōrrūō, prōcūmbō, prō-cīdō, lābō, prēcīpītōr, dējīcītōr, dētūrbōr, dēcūtōr. **CADĒRĒ** cum dicitur de homine vel fe-ā. **PHR.** Et cadit à mento languida facta manus. O. Et fessa cervix capite submissa labat. S. Ad terramque fuit devexo pondere cervix. V. Sed pronus in ipso Concidit immundoque fimo. V. Si patinam pede lapsus frangat. H. Spīsa jacuit revolutus arenâ. V. Semineces ad terram immani mole secutæ. V. Ex-cussus curru moribundus volvitur arvis. V. Pars in præcīpites fossas urgente ruinâ Volvitur. V. L.

cidit ictus ingens ad terram duplicato poplite Turnus. *V.* Tu quoque saxoſo præcipitere jugo. *O.* Ille mordaci velut icta ferro Pinus aut impulſa Cupreſſus Euro, Procidit latè poſuitque collum Pulvere Teucro. *H.* Frangiſque manu moriente remiſſis In laſus à dextro paulatim deſluit armo. *O.* Seque jactit vecors è ſummo culmine turris; Et cadit in vultus, diſcuſſiſque oſſibus oris, Tundit humum moriens ſcelerato ſanguine tinctam. *O.* Ne ferar in præceps. *O.* Corpora devolvunt in humum. *O.* Volvitur in præceps longoque per aëra tractu Fertur. *O.* De Phæome. Sed tenerum prono deſcendens pondere corpus &c. *C.* De pronâ præceps eſt valle volutus. *C.* Qualis ab excelsâ præceps delapſâ fe-neſtrâ. *T.* An miſſa præceps arce Palladiâ cadam. *S.* Præceps ut altis cecidit è muris puer. *S.* In pectus pronus cadit. *O.* Et cadit in patrios ſanguinolenta pedes. *O.* Cadunt in vulnus. *Lr.* Pronuſque magiſter Volvitur in caput. *V.* Vel de præcipiti venias ad tartara ſaxo. *O.* Collapſa ruunt immania membra: Dat tellus gemitum; & clypeus ſuper inſonat ingens. *V.* Ipſe gravis, graviterque ad ſaxum pondere vaſto Concidit, ut quondam cava concidit aut Erymantho Aut Idâ in magnâ radicibus eruta Pinus. *V.* Levi cum ſanguine Niſus Labitur infelix. *V.* Scopulis virgo ſe miſit ab altis. *O.* Delapſus acumine montis Decidit in præceps & pondere corporis Ornum Ingentem fregit. *O.* Procumbit humi Eos. *V.* In mare laſſatis volucris vaga decidit alis. *O.*

CADĒRĒ aliquò. *Se jetter, ſe precipiter.* (Vide JACIO *jacere ſe.*)

CADĒRĒ cum dicitur de domo, ſaxo &c. *PHR.* Saxa pila cadit. *V.* Ea (Turris) lapſa repente ruinam Cum ſonitu trahit; & Danaûm ſuper agmina latè Incidit. *V.* Viſta eſt pondere cum ſuo repente: Et poſtquam dominum nihil timebat, ſecuro ruit in-cruenta damno. *M.* Et celſa graviore caſu Decidunt Turres. *H.* Jam jam caſuras aſpicias urbes. *J.* Ilum vobis modò, mihi cecidit olim. *S.* (Vide RUO. RUINA, *ruinam facere.*)

CADĒRĒ de arboribus, pomis &c. *PHR.* Vulneribus donec paulatim evicta ſupremum Congemuit; traxitque jugis avulſa ruinam. *V.* Triſte lignum... Caducum in domini caput immerentis. *H.* Cum putria motis Poma cadunt ramis agitataque Illice glandis. *O.* Nec de concuſſâ tantum pluit Illice glandis. *V.* Mordaci velut icta ferro Pinus aut impulſa Cupreſſus Euro, procidit latè. *H.* In claſſem cadit omne nemus. *V. i.* Ut adificetur claſſis. (Vide ARBOR. *Arborem cadere.*)

CADĒRĒ [De aqua, fluviò, lacrymis &c.] *Ceuler.* *PHR.* In pontum cadunt flumina. *S.* Ruunt de montibus amnes. *V.* Guttas in ſaxa cadentes. *Lr.* Non lacrymæ cecidere genis. *L.* Lacrymis in noſtra cadentibus ora. *O.* Si verba... Græco fonte cadant parcè de tortâ. *H.* *Metaph.* pro deriventur. (Vide FLUO, *vel* LACRYMOR.)

CADĒRĒ [pro mori.] *Mourir, perir.* *PHR.* Cadere fraude. *Tac.* Sua manu. *Cic.* Multa tibi ante aras noſtrâ cadet hoſtia dextrâ. *V.* Sed cadat ante diem, mediâque inhumatus arenâ. *V.* Hic Geminas rex Numa maſtâr oves: Prima cadit Fauno, leni cadit altera ſomno. *O.* In media arma cadant. *St.* Ci-

vilique cadunt acie. *O.* Jaculo cadit. *O.* At ſi foemine fuerat tibi matre cadendum. *O.* Cadunt per mutua vulnera. *O.* Oculis jam morte cadentes. *St.* (Vide MORIOR.)

CADĒRĒ. *S'appaiſer, ſe valentir.* *PHR.* Cadit ira metu. *O.* Quo ſigno caderent Auſtri. *V.* Cadit impetus amens. *L.* Paulatim cadit ira ferox, mentesque tepeſcunt. *Lr.* Tibi fortia verba cadent. *Pr.* (Vide QUIſCO.)

CADĒRĒ. [Per tranſl. ad opes, famam &c.] *Decheoir.* Cadere autoritate. *Cic.* Cadere graviter, altè. *Cic.* *PHR.* Cum coepit quaſſata domus ſubſidere; partes In proclinas omne recumbit onus; Cunctaque, fortunâ rimam faciente, dehifcunt: Ipſa ſuo quondam pondere tracta ruunt. *O.* Cum domus ingenti ſubito mea lapſa ruinâ Concidit, in domini procubuitque caput. *O.* Ne ſimili caderent labefacta ruinâ. *O.* Cadentem excipere. *S.* Suſtinere. *O.* Aliquid cadenti ſupponere. *O.* Cecidit tua laus. *O.* Securus cadat; an recto ſter fabula talo. *H.*

CADĒRĒ. [De ſole, & ſtellis.] *Se coucher.* *PHR.* Cadentibus aſtris. *V.* Oceani ſinem juxta, ſolemque cadentem. *V.* Jamque cadente die vetitus ſe credere nocti. *O.* Et interdum de cælo ſtella ſereno; Et ſi non cecidit, potuit cecidiſſe videri. *O.* Quâ triſtis Orion cadit. *H.* Nec ſævus Arcturi cadentis impetus. *H.* Exigua nubes ſordido creſcens globo nitidum cadentis inquinat Phœbi jubat. *S.* Suadentque cadentia ſidera ſomnos. *V.* (Vide SOL. *Solis occaſus.* ASTRA, *Aſtrorum occaſus.*)

CADĒRĒ. [Pro evenire.] *Arriver.* *PHR.* Cecidit bellè, feliciter, malè. Gratum mihi. *Cic.* Irritum cadere. *Tac.* A te mihi omnia jucunda ceciderunt. *Cic.* Leviter curare videtur quo promiſſa cadant. *H.* Quo res cumque cadent, unum & commune periculum, &c. *V.*

CADĒRĒ ad alia multa tranſfertur. Cadere in judicio. *Cic.* *Perdre ſon procès.* Ut ſimili cauſâ caderes, quâ Spartacus hoſtis. *L.* Cadere in morbum. *Cic.* *Tomber malade* (Vide ÆGROTO.) In ſervitutem cadere de regno grave eſt. *S.* CADĒRĒ animo. *Cic.* *Perdre courage.* Deſicit ars, animique cadunt. *O.* Spes mihi, reſpicio cum mea facta, cadit. *O.* Speque timor dubiâ ſpeſque timore cadit. *O.* (Vide ANIMUS. *Animo cadere.*)

CADĒRĒ [pro præterire.] *Paſſer, tomber.* Verba renaſcentur, quæ nunc cecidere. *H.* Cadunt urbes. *Lr.* *Sont ruinées.* CADĒRĒ ſub oculos, ſub ſenſum, ſub judicium ſapientis. *Cic.* Cadere in diſce-ptionem. *Cic.* *Venir.* CADĒRĒ [pro pēdē-rē.] *Erre ſuſpendu.* Gemma vel à digitis, vel cadit aure lapis. *M.* CADĒRĒ [pro deſinē-rē.] *Finir, ſe terminer.* Cadere ſimiliter. *Quin.* In numerum. *Cic.* Cadentia verba. *H.* CADĒRĒ in aliquem [pro in alicujus mentem.] *Erre capable.* An cadit in quemquam tantum ſcelus. *V.* Non cadit in illos mores iſta ſuſpicio. *Cic.* Non cadit in virum bonum mentiri. *Cic.* CADĒRĒ [pro incidē-rē.] *Tomber, donner dans le piège.* Inque plagas nullo cervus agente cadit. *O.*

CADUCĒUM. *n.* & Caducēūs, *ēi. m. Var.* [Virga quam Mercurius ab Apolline dono acceperat, geſtabatque ſceptri loco.] *Caducée. m.* Hac animas ille evocat orco; Pallentes alias ſub triſtia tartara mittit:

Dat somnos adimitque ; & lumina morte resignat. Illa fretus agit ventos, & turbida tranat Nubila. *V. Cum olim Mercurius Draconum pugnam Caduceo interposito diremisset. Hinc virga duos serpentes illigatos representabant ; & Caduceus in pacis signum habebatur ; eosque quos de constituenda pace mittebant, appellabant CADUCEATORES. Ambassadeurs pour la Paix. Plenipotentiaires.*

CADUCIFER, *erī. m. Mercurius à Caduceo ira dictus. PHR. Hinc se sustulerat paribus Caducifer alis. O. Venit Atlantiades positus Caducifer alis. O.*

CADUCUS, *ā, ūm. [Quod in ruinam proclive est, & casum minatur.] Ruineux, foible, fragile. SYN. Lābāns, lābēns, cādēns, pēritūrus, inclinatūrus, incumbēns, fluxūs, fragilis, debilis, infirmus. SYN. Caducum corpus. Cic. Vitis caduca est, & nisi fulta sit, ad terram fertur. Cic. Res humanæ caducæ & fragiles. Cic. Caduci tituli. Plī. Caduca omnia præter virtutem. Cic. Nos quoque florimus ; sed flos fuit ille caducus. O.*

CADUCUS [pro cadenti.] *Qui tombe. PHR. Tela caduca. Pr. Frondes volitare caducas. V. Belloque caduci Dardanidæ. V. i. O. cisi. Verba puellarum foliis leviora caducis. O. Atque caducis Percussu crebro saxa cavantur aquis. O. Lignum caducum in Domini caput. H. Immanem turmam Fulmine sustulerit caduco. H. Nullo poma movente fluunt. O.*

CADUCUS *per trans.* [Inanis, & irritus.] *Vain, qui frustré nos espérances. PHR. Fecit spes nostras cera caducas. O. Et zephyri verba caduca ferunt. O. Nec lingua caducas Concipit ulla preces ; dictaque pondus habent. O. Neve sit actorum fama caduca carent. O. CADUCUM legatūm, cādūca bonā, apud Turisc. [Quæ ad fiscum deferuntur, vel ad substitutum.] Aubaine PHR. Propter me scriberis hæres ; Legatum omne capis, necnon & dulce caducum. J.*

CADURCI, *orūm. [Narbonensis Provinciæ populi in Aquitaniā.] Peuples du Quercy.*

CADURCUM, *cī, n. [Velum ex lino candidissimo in quo Cadurci Galliæ Narbonensis populi præcipuam gloriam obtinent, ait Plī.] Toile blanche. PHR. Institor hybernæ tegetis niveique cadurci. J. Magnaque debetur violato pœna cadurco. J. i. velo quo in templis operiebantur sæmina.*

CADUS, *dī. m. [Vas vinarium quod apud veteres fictile erat, pinæ nucis formam referens.] Tonneau, barril. [Sumitur per trans. pro ipso vino.] Vin. ERIT. Vinarius, fictilis, picatus, fumans ; fumosus, capax, odoratus, spumans, ilignus, vetustus, fragilis, concavus, replendus, salernus, Chiuss &c. SYN. Dolsium. PHR. Cadus, Qui nunc Sulpiciis accubat horreis, Spes donare novas largus, amaraque Curarum eluere efficax, H. Est mihi nonum superantis annum Plenus albanus cadus. H. Tibi non ante verso lene merum cado... Jam dudum apud me est H. Poti face tenus cadi. H. In vaticanis condita musta cadis. M. Vina rubens fundit non peregrina cadus. M. Vina dabant animos & prima pocula pugna Missa volant fragilesque cadi curvique lebetes. V. Promit fumoso condita vina cado O. Nec parce cadis tibi destinatis. H. Quo Chium pretio cadum Mercemur H. Diffugiunt cadis cum face siccatis amici. H. Positis Chii veteris-*

que Falerni Mille cadis. H.

CADUS [pro urna.] Urne. PHR. Ossaque lecta cado textit Chorineus aheno. V.

CÆA, *æ f. Insula juxta Eubæam à Cæo Titani filio dicta. PHR. Cui pinguis Cææ tercentum nivei tondent dumeta juveni. V. Sed ne relictis musa pro-cax jocis Cææ retractes munera nœniæ. H.*

CÆCILIUS *Poeta comicus. PHR. Vincere Cæcilius gravitate, Terentius arte. H. Quid enim Cæcilio Plautoque dabit Romanus, ademptum Virgilio Varroque. H.*

CÆCIGENUS, *ā, ūm. [Qui cæcus natus est.] Aveugle né. PHR. Nam cum cæcigeni, solis qui lumina nunquam Aspexere ; tamen cognoscant corpora tactu. L.*

CÆCITAS, *acis. f. Aveuglement. PHR. Tenebras & cladem lucis ademptæ. O. Et damnum lucis ademptæ. O. Et inanem luminis orbem. O. Teque sub his tenebris nimium vidisse quereris. O. Sed longum tenebris non fruitur suis Infantes oculos nox fugit, & sua cæcis lux oculis redit. Sant. CÆCITAS mentis. Cic. METAPH. Aveuglement d'esprit. PHR. Quantum mortalia pectora cæcæ Noctis habent. St. Sed quam cæcus inest vitii amor ! omne futurum Despicitur ; suadeatque brevem præsentia fructum. Cl.*

CÆCŌ, *ās, avi, atum, are. Aveugler. SYN. Obcæcō, excæcō Luminibus privō. Oculos, lumina effodiō, erūdō, eripio, adimō. Luce privō, orbō. PHR. Telo lumen terebramus acuto. V. Quibus idem lumen ademit. O. Nubemque oculis objecit. O. Æternā damnavit lumina nocte. O. Cavis evoluit sedibus orbes. L. Luminaque effodit. L. Immer-sitque manus oculis, gaudetque gelatos effodisse orbes. L. Lumen transverberat ense. Sil. Extinxit miseræ lumina Virginis Fletus copia largior. Damno læta suo non timer amplius Quas molles oculi delicias bibunt ; Rerum ne violent undique lubricæ Purum pectus imagines. Sant. (Vide OCULUS. Oculi erueve.)*

CÆCARĒ *per trans. Ad animum. PHR. Cæcare animos, mentem largitione. Cic. Cæcari cupiditate. Cic.*

CÆCUBUM, *bī. n. [Oppidum Campaniæ vinetis nobile.] Cecube. PHR. Cæcuba fundanis generosa coquuntur Amyclis. M. Vel quod fluentem nauseam coërceat Metire nobis Cæcubum. H. Cæcuba vina ferens. H.*

CÆCULUS. *Vulcani filius. Nec Prænestinæ fundator defuit urbis Vulcano genitum pecora inter agrestia Regem Inventumque focus, omnis quem credidit ætas Cæculus. V.*

CÆCUS, *ā, ūm. Aveugle, qui a perdu la veüe. SYN. Cæcatus, obcæcatus. Oculis capus. Orbis luminis. Luminē cæsus. Privatus luce, luminē. O. Oculos rectus caliginē, tenebris. PHR. Nunc casum lumine lugent. V. Aspice namque omnem, quæ nunc obducta tuenti Mortales heberat visus tibi, & humida circum Caligat, nubem eripiam. V. Monstrum informe, ingens, cui lumen ademptum. V. Luminis effossi fluidum lavit inde cruorem. V. Id, quod Amintorides, videas ; trepidusque ministro Prætextes baculo, luminis orbis, iter. O. Et præfert cautus, subsequiturque manus. Quique oculis caruit. O. Raptis luminibus repente cæcus. M. Per-*

petuâque trahens inopem sub nocte senectam. O. Quàm felix es, si tu quoque luminis hujus Orbis, ait, fieres. O. Spoliataque bellua visu. *Sil.* Luminis orbis Rupibus incurſat. O. Et inanem luminis orbem. O. Orbem visu. *St.*

CÆCŪS *per transſ. Ad animum.* **SYNT.** Pectora cæca. *Lr.* Auri cæcus amore. *V.* Cæca futuri gaudia. *Pr.* Cæcus animo. *Cic.* Animi. *Quin.* Avaritiâ. *Cic.* Fraude, irâ. *Liv.* Metu. *Pli.* **PHR.** Cæcus amor fui, & tollens vacuum gloria verticem. *H.* Ardens, amenti cæca furore. *C.* Et honorum cæca cupido. *Lr.* Et cæco Marte reſiſtunt. *V.* Illa mihi cæci plena timoris erunt. O. Cæcæque obſcūra mentis. O.

CÆCŪS. [*Tēnēbrōſus, obſcūrus.*] *Obſcur, tenebreux.* **PHR.** Cæco trahis omnia curſu; Teque nihil fortuna pudet. *L.* Quæ poſtquam evolvit; cæcoque exemit acervo. O. Claſſe tenebris & carcere cæco. *V.* Cæcæ tecta domus. O. Cæco terras nox condit amiſtu. *Sil.* Limen erat, cæcæque fores. *V.* Hiſtorii involvam carmina cæcis. O. Cæcâ tela manu, ſed non tamen irrita mittit. *L.* Parietibus textum cæcis iter. *V.* Cæcum dare cuspide vulnus. *V.* Tum cæco pulvere campus Miſcetur. *V.*

CÆCŪS. [*Incognitus, lītens.*] *Caché, inconnu.* **SYN.** Incognitus, tectus, incertus, obſcūrus, occultus. **PHR.** Quorum ego nunc nequeo cæcas expromere cauſas. *Lr.* Cæcoſque voluit Eventus animo ſecum. *V.* Cæciſque vagantur Limitibus comites. O. Si qua tamen cæcis errabunt ſcripta lituris. O. Cæco terra gemitu fremens. *S.* Tum murmure cæco Intus ſaxa ſonant. *V.* Et maris & terræ cæca pericla viæ. *Pr.* Improba navigii ratio tum cæca jacebat. *Lr.* Cæca Menætes Saxa timens. *V.* In vada cæca tulit. *V.* Et ſpicula cæca relinquunt. *V.* *Apes.* Atque ſubeſſe Cæcum aliquid cordis ſtimulum. *Lr.* Cæca regens ſiſto veſtigia. *V.*

CÆCUTIŌ, *is, ivi, iſum, irē.* **N. VAR.** & **CÆCULTŌ,** *ās, āvi, ātūm, ārē.* **N. Pla.** [*Parum videre.*] *Avoir la vue faible, laſſe. Ne voir preſque plus.*

CÆDES, *is, f. Carnage, massacre.* **SYN.** Occiſiō, clades, ſtragēs, funerà, obitus. **EPIT.** Horrīdā, turpis, rūbens, infandā, miſerā, horrificā, atrox, inſanā, improbā, violētā, pallidā, effērā, funeſtā, cruentā, inſauſtā, lethifērā, ferālīs, fērā, acerbā, miſerandā, ſævā, impiā, durā, furialiſ, acris, inōpinā, crudelis, ſebilliſ, præcēps, tuſtiſ, hōſtiliſ, inimicā, ſanguineā, horrificā, luctuoſā, rēpentinā, miſerimā, ſclērātā. **SYN.** Cædis amor. O. Cæde abſtinere. *S.* Ardeſcere. O. Detertere. *H.* Furere. *V.* Madere. O. Occidi. O. Aſpergere cædis. O. *i. Sanguinis.* Cædem facere, efficere. *Cic.* Feſtinare. *Tac.* Accumulare. *Lr.* Oſtentare, quærere. *Cic.* Cædis molitor. *Tac.* Avidus. O. **PHR.** Sparſos fraternâ cæde penates. *V.* Heu? Quantæ miſeris cædes Laurentibus inſtant. *V.* Quis cladem illius noctis? Quis funera ſando Explicet? *V.* Tunc cædes hominum generi, tunc prælia nata; Tunc brevior diæ mortis aperta via eſt. *T.* Plena feræ cædis, plena cruoris erant. O. Penates Sanguine pollutos. O. Fraterno primi maduerunt ſanguine mari. *E.* Irrevocatus ab acri Cæde lupus. O. Quid memorem inſandas cædes? Quid

facta tyranni Efferat. *V.* Jam gravis æquabat luſtus, & mutua Mavors Funera. O. Amathiique iterum madeſcant cæde Philippi. O. Sanguineâ ſucceſſu cædis ovantem. O. Terribiliſ ſævam nullo diſcrimine cædem Suſcitatur. O! quiſquis volet impias Cædes & rabiem tollere civicam. *H.* Bello digreſſum & cæde recenti. *V.* Semperque recenti Cæde tepebat humus. *V.* Procubiſſe ſuper confuſæ ſtragis acervum. *V.*

CÆDE FÜRERĒ. *Massacrer, faire un cruel carnage.* **PHR.** Jamque catervatim dat ſtragem, atque aggerat ipsis In ſtabulis turpi dilapſa cadavera tabo. *V.* Lethiferâ popularis cæde Gelonos. *Cl.* Cædes Diverſas, obituſque ducum, quos æquore toto Inque vicem nunc Turnus agit, nunc Troius heros. *V.* Tydides multâ vaſtabat cæde cruentus. *V.* Marte ſecundo Terribiliſ ſævam nullo diſcrimine cædem Suſcitatur. *V.* Nec funera vulgò Tam multa informes Urſi, ſtragemque dedere. *V.* Tot quando ſtragis acervos Teucrorum tua dextra dedit. *V.* Tantas ſtragis impune per urbem Ediderit; juvenum primos tot miſerit Orco. *V.* Quantas acies ſtragemque ciebunt. *V.* Tot, ferro ſæva dediſſet Funera; tam multis viduaſſet civibus urbem. *V.* Charon vix ſufficit... ſimulachra virum traducere cymbâ: Claſſe opus eſt. *L.* Nutritæ ſanguine fruges. *L.* Funditur ater ubique cruor, dant funera ferro. *V.* Quem cruenta per medias rapit ira cædes. *H.* Oriturque miſerrima cædes Deſcendentum armis aditus. *V.* Proxima quæque merit gladio; latèque per agmen Ardens limitem agit ferro. *V.* (*Vide OCCIDŌ.*)

CÆDE Furentium militum deſcriptio. **PHR.** Nec corpora tantum Exanimat; toto eum ſanguine diſſipat artus. *L.* Hic jecur, hic cordis fibras hic pandit anhel. Pulmonis latebras: ſpatium non invenit ira; Nec locus eſt odiis. *Cl.* Capuloque tenus ferum impulit ira. *Sil.* Parentes Quæ modò complexu foverunt pectora cadunt: Dum ſerunt, odere ſuos; animoſque labantēs Confirmant iſtu. *L.* Altiùs haud unquam toto deſcendimus enſe In jugulum Scythiæ, tantâ nec clade ſuperbum Contudimus Tanaim, vel cornuâ fregimus Iſtri. Inviſum miles ſcieniſ haurire cruorem Per varias veſtes, onerataque plauſtra metallo Tranſit, & argenti cumulos; & cædis avarus, Contemptas proculcat opes: pretioſior auro Sanguis erat: paſſim neglecti prodiga luci Ira furens ſtriſtis odium mucronibus explet. *Cl.* Plurima perque vias ſternuntur inertia paſſum Corpora, perque domos & religioſa Deorum Limina, nec ſoli pœnas dant ſanguine Teucrici; Victoreſque cadunt Danaï: crudeliſ ubique Luſtus, ubique pavor, & plurima mortis imago. *V.* Tum verò & gemitus morientum, & ſanguine in alto Armaque corporaque, & permixti cæde viro- rum Semianimes volvuntur Equi. *V.* Nobilitas cum plebe perit; latèque vagatur Enſis; & à nullo revocatum eſt pectore ferrum. Stat cruor in templis; multaque rubentia cæde Lubrica ſaxa madent: nulli ſua proſuit ætas, Non ſenis extremum piguit, vergentibus annis, Præcipitaſſe diem; nec primo in lumine vitæ Infantis miſeri naſcentia rumpere fata. *L.* Inſandum domini per viſcera ferum Exegit famulus; nati maduere paterno Sanguine: cenatum eſt cui cervix caſa parentis Ce-

deret; in fratrum ceciderunt pramia fratres: Busta repleta fugâ; permixtaque viva sepultis Corpora, nec populum latebrâ cepere ferarum. L.

CÆDIS *Occisionisque jam facta descriptiones.* Congesta recepit Omnia Tyrhenus Sullana cadavera gurgis. In fluvium primi cecidere, in corpora summi Præcipientes hædere rates; & strage cruenta Interruptus aquis amnis... vis sanguinis alti... Hærentes adjuvit aquas: nec jam alveus amnem Nec retinent ripæ; reddidit cadavera campo... Sanguine cæruleum torrenti dividit æquor. L. Quis non Latino sanguine pinguior Campus sepulchris impia prælia Testatur, auditumque Medis Hesperiz sonitum ruinæ: Quis gurgis? Aut quæ flumina lugubris Ignara belli? Quod mare Daunia Non decolorare cædes. H. Ingentes Rurulæ spectabit cædis æcervos. V. Sanguine adhuc campique ingentes ossibus albet. V. Plurima fuso Sanguine terra madet. V. Et Tybrim multo spumantem sanguine cerno. V. Millia multa daret letho; gementurque repleti Amnes nec reperire viam, atque evolvere posset In mare se Xanthus. V. Luxuriat Phrygio sanguine pinguis humus. O. Crescunt in cumulum strages, vallemque profundam æquavere jugis. Cl. Et fœda ante oculos strages propiusque patebat Infani Mavortis opus; simul arma virique, Ac mixtus sonipes, dextraque in vulnere; cæsi Hærentes hastis: passim clypeique, tubæque Atque arcus trunci capitum; fractusque jacebat Ossibus in duris ensis, nec cernere deerat Frustra seminecum quantentia lumina cælum. Tum spumans sanie lacus, & fluitantia summo Aeternum tumulis orbata cadavera ponto. L. Cadaverum strue vallata castra. Rna. Execrata nefas rubuit sibi conscia tellus. Sant. Et lustrare oculis campos sub clade latentes. Lr. Tardæ per densa cadavera prore. J. Rotæ... sanguine difficiles & tardior ungula pulvis Vulneribus.

CÆDŌ, ūs, cæcōdī, cæsum, ērē. *Couper, tailler* PHR. Hic viridem durâ cadere falce comam. T. Repetitaque robora cædit. O. Ut vineta egomet cadam mea. H. (Vide AMPUTO.)

CÆDŌ, ērē. *Battere, fraper.* SYN. Percussio, fēdī vērberō. PHR. Ebrius ac petulans qui nullum fore cecidit Dat poenas. J. Ille flagellis Ad mortem cæsus. H. Nec pluteum cædit, nec demorsos sapit ungues. P. Populum si cadere faxis Incipias. H. Et cæsa pectora palmis. O. (Vide PERCUTO, VERBERO.)

CÆDŌ, ērē. *Tuer, massacrer.* SYN. Occidō, pērimō, mādō, nēcō, trūcīdō, intēf cīdō, obtrūncō. PHR. Advena virgineo cæsus ut ense cadat. O. Cadere si quem Ancipiti videas ferro. Lr. Caduntur vigiles. V. Cædit quinas de more bidentes. V. Unâ tot cædo peremptis. V. Cadimur, & totidem plagis consumimus hostes. (Vide OCCIDO, CÆDES.)

CÆDERĒ [Pro cadendo effingere.] *Graver* Cadere cœmina in mamore. O. (Vide SCULPO. CÆLO.)

CÆDUŪS, ā, ūm. *Qu'on coupe.* Cædua sylva. PLI. Bois taillis.

CÆLĀMĒN, in's. n. & Cælātīrā, æ. f. *Gravure, cicelure.* PHR. Neque enim clypei calamina novit, Oceanum & terras, cumque alto sidera cælo. O. Ignipotens... puguataque in ordine bella Fecerat,

& viridi fœtam Mavortis in antro Prociubuisse Lupam; geminos huic ubera circum Ludere pendent pueros... necnon Tarquinium ejectum Portenna jubebat Accipere, ingentique urbem obsidione premebat. Illum indignanti similem, similemque minanti Aspiceres, pontem auderet quod vellere Cocles: Atque hic auratis volitans argenteus Anfer Porticibus, Gallos in limine adesse canebat: Hæc inter tumidi latè maris ibat imago Aurea, sed fluctu spumabant Cæcula cano: In medio clafses æratas, Actia bella Cernere erat, totumque instructo Marte videres Fervere Leucatem, auroque effulgere fluctus. V. Aureus anguicomam præfecto Gorgona collo Ales habet, jam jamque vagas (ita visus) in auras Exilit: illa graves oculos, languentiaque ora Pene movet; vivoque etiam pallescit in auro. St. Pocula ponam Fagina, cælum divini opus Alcimedontis, Lenta quibus torno facili superaddita vitis Diffusus hederâ vestit pallente Corymbos. V. Stabant & Parii lapides spirantia signa. V. Vitifator curvam servans sub imagine fallacem. V. Artifici spirantia cælo Mollius aut vivis æquare coloribus ora. Rna. Afflata signis vita Corynthius. Sant. (Vide PICTURA.)

CÆLĀTŌR, ōris. m. Cic. *Graveur.* (Vide SCULPTOR.)

CÆLEBS, ūs. m. [Qui uxore caret.] *Qui vit dans le celibat, sans être marié.* SYN. Innuptus. Conjugis expers, nesciŭs, ignarus. PHR. Quem neque sancta Venus molli requiescere somno Desertum in lecto cælibe perpetitur. C. Platanusque cælebs evincer Ulmos. H. At si stare, ait, cælebs sine palmit truncus. O. Nil, ait, esse prius, melius nil cælibe vitâ. H. Quod solus egeret Connubiis; sterileque diu consumeret annos, Impatiens nescire torum, nullasque mariti Illecebras, nec dulce patris cognoscere nomen. Cl. Sine conjugis cælebs Vivebat; thalamique diu consorti carebat. O.

CÆLESTIS, tē. *Celeste.* SYN. Divinus, sup̄er̄s. PHR. Tantane animis cælestibus iræ. V. Cælesti stirpe creatus. O. Quæ mea cælestes injuria fecit iniquos. O. monita cælestia. O. Cælestibus incita flammis. Lr.

CÆLIBĀTŪS, ūs. m. SUE. *Celibat, veuvage.* (Vide CÆLEBS. CONJUGIUM.)

CÆLICŌLĀ, æ. & Cælicŏlē, arum, & Cælitēs, ūm. [Cæli habitatores.] *Les Diux.* PHR. Omnes Cælicolæ, omnes sup̄era alta tenentes. V. Maxima cælicolūm Juno. C. Non ita cælitibus visum est. O. Quale tamen potuit de cælite, Brute, recenti Vestra procul positus carmen in ora dedi. O. Æthereos inter procures, sanctumque senatum. V. Tete creator Cælitum testem invoco. S. Cælitibus pulsum regnis. O. i. cælestibus. (Vide DEUS. Dii, orum.)

CÆLICOLA [pro sancto] (Vide SANCTUS.)

CÆLYFER, ērē. [Atlantis nomen.] *Qui porte le Ciel.* PHR. Ubi cælyfer Atlas Axem humero torquet stellis ardentibus aptum. V. (Vide ATLAS.)

CÆLIĀ, æ. f. PLI. [Genus potūs ex frugibus confectum.] *Sorte de boisson faite de grain.*

CÆLIŪS, ūs. Liv. [Unus Romæ montium.] *Le mont Célius.*

CÆLŌ, ās, āvī, arum, arē. *Graver, ciceler, luviner, tailler.* SYN. Incidō, effingō, exprimō.

inſcūlpō. *PHR.* Clypei non enarrabile textum, Illic res Italas, Romanorumque triumphos Fecerat Ignipotens. *V.* Dona dehinc auro gravia ſectoque Elephanto, Quæ bonus Eurythion multo cælaverat auro. *V.* Et nobis idem Alcimedon duo pocula fecit; Et molli circū est anſas amplexus Achanto; Orpheaque in medio poſuit ſylvaſque ſequentes. *V.* Quale manus addunt Ebori decus, aut ubi flavo Argentum, Pariuſve lapis circumdatur auro. *V.* In ſonibus pugnam ex auro ſolidoque Elephanto Gangaridum faciam, victoriſque arma Quirini; Atque hic uadentem bello, magnūque fluentem Nilum, & navali ſurgentes arē columnas Addam urbes, &c. *V.* Exeundent alii ſpirantia molliuſ ara, Credo equidem, vivos ducent de marmore vultus. *V.* Aut leves ocreas lento ducunt argento. *V.* Materiā ſuperabat opus; nam Mulciber illic Æquora cælaret medias cingentia terras. *O.* Hunc fabricaverat Alcon Myleus, & longo cælaverat Argumento. *O.* (Vide SCULPTO. PRINGO.)

CÆLATŪS, ā, ūm. *Gravē, cizelē.* *PHR.* Cælataque in auro Fortia facta parum. *V.* Clypeus cælatus imagine mundi. *O.* Argento perfectā atque aſpera ſignis Pocula. *V.* Cratera impreſſum ſignis. *V.* Argento cælata bipennis. *V.* Mavors cælatus ferro. *V.* Deſoſſa talenta Cælati argenti. *V.* Fuſus auro miles. *Sant.* Cælatus tibi cuſtū ſit Amiane ſerpens in paterā Myronis arte. *M.* Impreſſumque neſas. *V.* In poculis enim ut ait *Plin.* Libidines cælare juit, ac per obſcœnitates bibere. *Pli.* Cælaturumque novem muſis opus. *H. Metaph.* (Vide SCULPTUS.)

CÆLUM, lī. n. *Burin.* *PHR.* Hic tibi quæ docto multum vigilata Myroni ara, laboriferi vivant quæ marmora cælo Praxitelis. *M.*

CÆLUM, lī. n. *Ciel.* *EPITH.* Stēlliferūm, pīctūrā-
tūm, verſatīlē, rēcūrvūm, ōlūmpīācūm, gēm-
mēūm, ardūūm, cōrūſcūm, ōblīquūm, rūtīlūm,
flāmīfērūm, pūlchrūm, īncūrvūm, rōtūndūm,
bēātūm, āſtrīfērūm, ālīſōnūm, pīctūm, āltūm,
cēlſūm, ſtēllāns, fūlgēns, prōfūdūm, cōnvēxūm,
ſūblīmē, īmmēnūm, rīdīāns, ſīdērēūm, flām-
mīgērūm, volūbīlē, īgnīfērūm, cārūlēūm, ſīgnī-
fērūm, ſūpīnūm, illūſtrē, pūnīcēūm, ſplēndī-
dūm, pēndēns. *SYN.* Æthēr, ſīdērā, āſtrā, pōlūſ,
āxīſ, ōlūmpūſ. Cēlī cōnvēxā, ſpātīā, ſāſtīgīā,
cūlīmīnā, vērteſ, rēcīā, pālātīā, ātrīā, līmīnā,
rēgnā, dōmūſ, tēmplā, rēgīā. Cēlī ōrē, ārcēſ,
ſedēſ, ōrbēſ. Cēlēſtēſ dōmūſ, plāgā. Cēlēſtēſ
ōrē. Cēlītūm ātrīā, ſedēſ. Dīvūm dōmūſ. Stēllī-
fēr ōrbīſ. Stēllāntīā rēcīā. *PHR.* Panditur interea
domus omnipotentis Olympi. *V.* Deūm domus alta
ſileſcit. *V.* Miratur limen Olympi. *V.* Supera aſpec-
tans convēxa. *V.* Supera alta tenentes. *V.* Hac iter
eſt ſuperis, ad magni rēctā Tonantis. *O.* Sublīmē-
que ferens ad ſīdēra cēlī. *V.* Cēlī cōnvēxa tueri. *V.*
A terris quantūm cēlī pater altus hiatus. *V.* Sic ver-
tice cēlī Conſtitit. *V.* Ignea convexi viſ, & ſine
pondere cēlī Emicuit. *O.* Fulgentis imago cēlī.
V. Tendunt ad ſydera cēlī. *O.* Supera ardua lin-
quens. *V.* Āſtra ſident cēleſte ſolum. *O.* Strata mi-
cat gemmīs ſtēllatīs regia cēlī. *V.* Poluſ dum ſīdēra
paſcet. *V.* Quæ pater ut ſummā vidit Saturniuſ arce.
O. Librati pondera cēlī. *L.* Sub cēlī tegmine. *Lr.*
Nec cēlī lucīda tēmpla. *Lr.* Neve ruant cēlī toni-

tralia tēmpla. *Lr.* Nam curti ſuſpicimur magni cē-
leſtia mundi Tēmpla. *Lr.* Sīdēroſ cēlī redituruſ
ad axes. *Cl.* Cēlī fulgentia tēcta. *Manil.* Superis in
ſedībūſ. *V.* Ætheriā tum fortē plāgā. *V.* Quantuſ ad
āthereum cēlī conſpectuſ Olympūm. *V.* Cēleſteſque
plagāſ. *O.* Oculuſ ad ſydera lātūſ Extulit. *V.* Cēlī
quībūſ annuīſ arcem. *V.* Cēlique abrupta tenebat.
V. Cēlī plāgā. *Lr.* Arx. *V.* Prærupti cēlī vertex. *V-F.*
Liquidī trans ignea mōnīa mundi. *Buch.* Sic verti-
ce cēlī conſtitit. *V.* Æthere ab alto Deſpiciens mare.
V. Imperiūm Oceano, ſamam qui terminet aſtriſ.
V. Video mediūm diſcedere cēlūm Pallenteſque
polo ſtēllāſ. *V.* Ætherioſ humero qui ſuſtinet orbēſ.
V. Sed timuit ne fortē ſacer tot ab ignībūſ æther
Conciperet flāmāſ, totuſque ardeſceret axis. *O.*
Poſt ignē ſuperiā domo ſubductūm. *H.* Et quod
tegit omnia cēlūm. *O.* Et liquidūm ſpiſſo ſecrevit
ab aēre cēlūm. *O.* Pendenteſque ſuper claudantur ut
omnia cēlo. *T.* Namque poli media ſtēllantiſ
arce videbat. *Cl.* Summaque complexuſ ſtēllantiſ
culmīnā cēlī. *Manil.* Et tibi dum fulgent ſīdēra,
fordet humuſ. *Sant.*

CÆLUM pro Deorum ſede. *PHR.* Superiſque Jovē
detrudere regnīſ. *V.* Jam pridē nobīſ cēlī te regia
Cēſar Invidet. *V.* Summo ſedet altuſ Olympo. *V.*
Fulgēſ contremuit domuſ Saturni veteriſ. *H.* Su-
perūmque ad limen ituruſ. *V.* Superāſque Deorum
Implevere domoſ. *O.* Neve foret terrīſ ſecuriſ ar-
duuſ æther; Affeſtaſſe ſerunt regnūm cēleſte gi-
ganteſ. *O.* Tunc ſuperūm convēxa tremunt, atque
arduuſ axis. *L.* Summam petit arduuſ arcem; Un-
de ſolet nubes latīſ inducere terrīſ; Unde movet
tonitruſ vibrataque fulmīnā ſactat. *O.* Dextrā lēvā-
que Deorum Atria nobīliūm valvīſ celebrantur
apertiſ. *O.* Et magni rēctā Tonantiſ Regaleſque
domuſ. *O.* Aēriāſque plagāſ, regnā impacata pro-
cellīſ. Ventuſ erat ad cēlūm, ventoruſ ubi flā-
mīnā nullā, Vicinā ſuperīſ audent vel tangere ſe-
deſ. *Sant.* Qua centuſ quiſque parabat Injicere
anguipeduſ captivo brachiā cēlo. *V.*

CÆLO accipi & accipere. *Etr. mis au nombre des*
Dieux. *PHR.* Aurea nunc folio ſtēllantiſ regia cē-
lī Accipit indigētē Æneam. Scīſ ipſe, & ſcīre
faterīſ Deberi cēlo, fatīſque ad ſīdēra tollī. *V.*
Noſ tua progenieſ cēlī quībūſ annuīſ arcem. *V.* Pro-
genieſ magnum cēlī ventura ſub axē. *V.* Sublīmēſ
animāſ ad cēlūm hīc ire putandūm eſt. *V.* Maſtē
novā virtuteſ puer? Sic itur ad aſtra. *V.* Sed viva vo-
lare Siderīſ in numerūm, atque alto ſuccedere
cēlo. *V.* Hunc tu olim cēlo ſpolīīſ orientīſ onuſtum
Accipieſ ſecura. *O.* Biſſeno meruit labore allegī cēlo
magnuſ Alcīdeſ. *S.* Cēlo Muſa beat. *H.* Quoniam
cēlī nondūm dignamur honore. *H.* Jamque tibi
Pollux cēlūm ſublīmē patebat. *O.* Ire meatuſ Sue-
tuſ in ætherioſ. *O.* Sub pedībūſque videt nubes &
ſīdēra Daphnīſ. *V.* Ætheriaſ auſūm ſperare Tiphocē
ſedeſ. *O.* Flāmīfēroſ teneret axeſ. *Sr.* Munuſ habē
cēlūm: cēlo ſpectābere ſīduſ. *O.* Ingrediturque glo-
būm Lunā, limenque relīnquī - Arcadiſ; & Vene-
riſ clementeſ pervolat aurāſ: Hīc Phœbī permen-
ſuſ iter, flāmāſque nocentē Gradīvī, placī-
dūmque Jovē, ſteit arce ſuprēmā, Argentī quā
Zona riget Saturnia tractu. Machīnā laxatur cēlī,
rutīlāque pateſcunt Sponte foreſ: Arctōa parat

convexa bootes: Australes referat portas succinctas Orion; Invitantque novum sydus; pendentque vicissim Quas partes velit, ille sequi, quibus esse sodalis Dignetur stellis, aut quâ regione moveri. *Cl.* Hic Cæsar, & omnis Iuli Progenies magnum cæli ventura sub axem. *V.* Daphnigen tuum super astra feremus. *V.* Quorumque à stirpe nepotes Omnia sub pedibus vertique regique videbunt. *V.* Præmia jam promissa mihi dignoque nepoti Solvere, & ablatum terris imponere cælo. *O.* Cæsar ab humana cessit in astra viâ. *Pr.* Inclusas animas Superumque ad limen ituras. *V.* Haud superæ aspirare poli licet amplius aulæ. *Cl.* Virtus mihi In astra & ipsos fecit ad superos iter. *S.* Hæc summa virtus: petitur hæc cælum viâ. *S.* Præmia digna ferat meritis, cæloque recepta Multiplicem accipiat, multâ pro laude, coronam. *Ruc.*

CÆLUM cōscēndērē. *PHR.* Dixit & in cælum paribus se sustulit alis. *V.* Perierunt æthera pennis. *V.* Superas evadere ad auras. *V.* Pedibus tellure repulsâ, Arduus in nubes abiit, & in æquore summo Umbra viri visa est. *O.* Jam superat nimbis investa curulibus auras... Decrescunt oculis montes: jam maximus æther Jam coit in minimum machina tota globum. *Saut.* Arcto Limite fidereas irruinere certus in arces. *Ruc.* Aurigantibus Africis, & Euris, Et blandis zephyris, favoniisque, Per lenes fetar inquietus auras, Et desiderii vehente pennâ, Spirantuna vehar effedo Notorum. *Sarb.* Corporis instat Pondus iners... dum fugere ignavam molior exul humū... Mens ignea fursum tendat. *Saut.* (Vide VOLO, as. Ascendo. *Ascendere in cælum.*)

CÆLŌ descēndērē. *PHR.* Ab alto Æthere se mittit, spirantes dimovet auras. *V.* Æthereis somnus delapsus ab astris. *V.* Irim demisit Olympo, Ergo Iris croceis per cælum roscida pennis Devolat. *V.* Labere Nympha polo, sineque invise Latinos. *V.* Iri, decus cæli, quis te mihi nubibus actam Detulit in terras. *V.* Supera ardua linquens. *V.* Cælo descendit ab alto. *V.* Deus æthere missus ab alto. *V.* Leves cæli demissa per auras Insonuit. *V.* Voca zephyros & labere pennis. *V.* (Vide DESCENDO. *Descendere cælo.*)

CÆLUM [Pro ære.] *L'air, le Ciel.* *SYN.* Aër, æthēr, aurē, vācūm, inānē, cæli aurē. *EPIT.* Nitidūm, obscurūm, crassūm, pingue, calāmitosūm, diffusūm, liquidūm, pluvium, serēnum, apertūm, rōnāns, æthērēum, bonūm, caliginosūm, colorātūm, rēnūē, turbidūm, nivālē, pācātūm, pātēns, silūbrē, concrētūm, variābilē, purūm, libērūm, sādūm, austrinūm, itilūm, gallūm, ybērūm, &c. *PHR.* Hinc tempestates dubio prædiscere cælo Possumus. *V.* Lumen spirabile cæli. *V.* Ætheriâ quos lapsa plagâ Jovis aëlis aperto Turbabat cælo. *V.* Cæloque investus aperto Floctit Equos. *V.* Morbo cæli miseranda coorta est Tempestas. *V.* Teque refer cæli melioris ad auras. *O.* Ludunt examina cælo. *V.* De *Apibus.* Porta tonat cæli. *V.* Et cæli mobilis humor. *V.* (Vide AER.)

CÆMENTUM, *ti. n.* [Lapides rudes & informes.] *Molens.* *PHR.* Huc frequens cæmenta demittit redemptor. *H.* Radis indigestaque moles. *O.* **CÆMENTARIUS**, *ti. m. vi.* [Qui cemento construit. *Un Maçon.*] **CÆMENTITIUS**, *a, ūm. vi.* *De Licilon.*

CÆNEUS & CÆNYS. *Elatei filius Thessalus Lapitha, qui cum Neptuni beneficio nullo ferro ladi posset inque cruentatus Caneus Elateius ictu esset. O. à Centauris in arborum mole oppressus interioris & in Canidem avem mutatus. Vestro fuit unicus avo Contemptor ferri, nulloque forabilis ictu Caneus... qui factis inclutus Othrya Incoluit; quodque id mirum magis esset in illo, Fœmina natus erat. O. Id illi centaurus obicit apud eundem Ovid. Tu mihi fœmina semper Tu mihi Cænis eris: nec te natalis origo Commovit; mentemque subit quo præmia facto, Quâque viri falsam speciem mercede pararis? Quid sis nata vide, vel quid sis passa; columque I, cape cum calathis, & stamina pollice torque: Bella relinque viris. O. Antequam ergo à Neptuno per vim compressa, ab eo muneris loco obtineret, ut in vinum transformaretur, nullisque vulneribus ladi posset clara decore fuit proles elateja CÆNYS... Nec in ullos denupsit thalamos, secretaque littora carpens Æquorei vim passa Dei est. Neptunus optionem ei muneris faciens. Tale pati jam posse nihil, da fœmina ne sim, (reponit Cænis) Omnia præstiteris. Graviore novissima dixit Verba sono: poteratque viri vox illa videri... dederatque super (Neptunus) ne saucius ullis vulneribus fieri, ferrove occumbere posset... Obrutus immani cumulo sub pondere Cæneus deficit... exitus in dubio est, alii sub inania corpus Tartara detrusum sylvarum mole ferebant; alii videri se medio fulvis ex aggere pennis... avem liquidas exire sub auras. O. Hinc idem Ovid. O? Salve, dixit, Lapithææ gloria gentis Maxime vir quondam, sed avis nunc unica, Cæneu. O. Juxta Virgilium Juvenis quondam nunc fœmina Ceneus, Rursus & in veterem fato revoluta figuram est. V.*

CÆRĒ, *n. Indecl. & Cærētē, is. n. V-Max. & Cærēs, itis. f. V.* [Oppidum Thuscæ.] *Cerē.* *PHR.* Lucus prope Caritis annem. *V.* Nam Carerani cultus notissimus agri. *M.* Quæ Carere domo, qui sunt Mirionis in arvis. *V.* Lectos Cære viros, lectos Cortona, &c. *Sil.* Carite cerâ dignus. *H. i. dignus cui illudatur ut Caritibus, quos Romani civitatis, non suffragii jure donaverant.*

CÆRĒFOLIUM, *ti. n. Pl.* [Herba.] *Cerfeuil.*

CÆRĒMONIĀ, *æ. f.* [Sacer ritus.] *Ceremonie de Religion.* *EPIT.* Sacra, solēmnis, divīnā, insignis, celebris, eximīā, festivā. *PHR.* Capefcere cæremonias. *Tac.* Scientiæ cæremoniarum. *Tac.* Solemnes ducere pompas ad delubra juvat. *V.* Annua sacra ferunt cives, pulchrosque paratus. *O.*

CÆRŪLĒUS, & **Cærulūs**, *a, ūm.* *De couleur bleuë, azuré.* *SYN.* Viridis, viridans, virēns, glaucūs. *SYNT.* Cærulei oculi. *Cic.* Angues. *V.* Cæruleæ vitæ, *V.* Aquæ. *O.* Nubes. *Cic.* Cærulea freta. *V.* Glacies. *V.* Mors. *O.* *PHR.* Nigraque cæruleis variari corpora guttis. *O.* Attollentem iras & cærula colla tumentem. *V.* Fera cæruleâ Germania pube. *H.* Cæruleus Tybris cælo gratissimus amnis. *V.* Quod toto cærulus ore est. *O.* Olearum cærula plaga. *Ir.* Adnixa torquent spumas & cærula verrunt. *V.* *Subaud.*

CÆSĀR, *aris. m.* *Julia familia cognomen, quod qui primus sortitus est casu matris ventre natus traditur, fuit in eâ familiâ Juliis adscitâ maximè celebris*

CÆJUSJULIUS CÆSAR *Romanorum Imperator qui devictis Gallis, Germanis, & Britannis, cum obtinere non potuisset ut sui absentis in consularibus comitiis ratio haberetur, arma in Patriam convertit: Pompeium Italiâ expulit, & in campis Pharsalicis praelio superavit. Ptolemaum in Ægypto subegit, Scipionem & Juba in Africâ, in Hispaniâ verò liberos Pompei. Perijt in Senatu à Bruto, Cassio, & reliquis conjuratis interfectus: successorem Imperii reliquit Cæsarem Octavianum Augustum*: Marte togæque Præcipuum non bella magis finita triumphis, Resque domi gestæ, properataque gloria retum In fidus vertere novum, quàm quod Pater hujus Extitit. O. PHR. Julius à magno demissum nomen Iulo. V. Nasceretur pulchrâ Trojanus origine Cæsar Imperium Oceano, famam qui terminet astris. V. Asper & indomitus, quò spes, quoque ira vocasset. L. In fe communia Cæsar Transulit. L. Cæsar in arma furens, nullas nisi sanguine fuso Gaudet habere vias... Non tam portas intrare patientes Quàm fregisse juvat; nec tam patiente colono Arva premi, quàm si ferro populetur & igni... Concessâ pudet ire viâ, civemque videri; Nil actumque putans, cum quid superesset agendum. L. Non fert secundum Cæsar, & æmulum Pompeius odit, cum genero impius Socer duellat, involant consanguineis Aquilæ maniplis. *Sarb.* EPIT. & PHR. (Vide BELLATOR.)

CÆSAR AUGUSTÂ. *Pli.* [Tarraconensis Hispaniæ clarissima civitas.] *Sarragossa.*

CÆSAREÂ. [Civitas, Mauritaniæ, Cappadociæ, Apamariæ, Palestinæ &c.] *Cesarée.*

CÆSARES, *familia Cæsaris.* PHR. Pia pro quo Cæsare thura Cæsaribusque dedi. O.

CÆSAREÛS, & Cæsariânus, à, ñm. *De Cæsar.* Domus Cæsareâ. O. Vultus Cæsarei. O. Et qui Cæsareo juvenes sub nomine crescunt. O. Tu mihi tu Palas Cæsariana veni. *M.*

CÆSARIËS, ãi, f. *Longue chevelure, les cheveux.* SYN. Cômâ, cîpillî, crînës. EPITH. Pëxâ, cômptâ, întônâ, densâ, longâ, fluitâns, pëndulâ, rêfugâ, volûtâns, sôlûtâ, ûndâns. Incûlta, împëxâ, licërâ. Flāvâ, aureâ, cândidâ, rûcîlâ. Nitidâ, splendidâ, decôrâ, pulchrâ, fôrmosâ, ôdôrâtâ. SYNT. Cæsariem movere, concutere. O. Comprime manu. L. Dimovere ab ore. L. Cæsariem petere. H. PHR. Cæsaries inculta jacet. V. Aurea Cæsaries ollis atque aurea vestis. V. Cæsariem effusa nitidam per candida colla. V. Fluitans cui pendet ab armis Cæsaries. V. Ingens visâ duci patriæ trepidantis imago Cæsarie lacerâ nudisque astare lacertis. L. Et modò qui niveâ pendebant fronte capilli Horrida Cæsaries fieri. O. (Vide CAPILLUS.)

CÆSENNÂ, ã, f. *Pli.* [Urbs Flaminiae Provinciæ.] *Cesene, ville de la Roumagne.*

CÆSIM, adv. COL. *Du tranchant, en coupant.* SYNT. Cæsium dicere. CIC. Parler d'un file coupé.

CÆSYÔ, ònis, f. COL. *La taille, la coupe.*

CÆSITIÛS, à, ñm. Cæsitiûm linteolum. PLA. *Decoupé. Effilé par le bord.*

CÆSIÛS, à, ñm. CIC. *Bleu.* Cæsii oculi. *Vit.*

CÆSIÛS, ñi. TER. [Cæli speciem habens.] *Bleu, qui a les yeux bleus.*

CÆSÔ, ònis. *Pli.* [Ex utero materno exectus.] *En-*

fant qu'on tire par incision du ventre de sa mere.

CÆSPËS, itis. m. [Terra cum herbâ caesa.] *Mote de terre arrachée avec l'herbe.* SYN. Glëbâ, grāmën, herbâ, cæspitis herbâ. EPITH. Tënër, mōlis, lëvis, vîvûs, lätûs, vîrëns, suâvis, pinguis, crâssûs, hūmëns, pîctûs, herbôsûs, herbîfër, vîridis, ôdôrûs, frigidûs, âgrëstis, hūmîlis, grāmînëûs. PHR. Araque Gramineo viridis de cæspite fiat. V. Promissa Deis animalia cæspes Expectat. O. Manesque vocabat Hectoreum ad tumulum viridi quem cæspite inanem... Sacraverat. V. Pauperis & tuguri congestum cæspite culmen. V. Et subitus rapti munimine cæspitis agger. L. Nudo projectus cæspite. *St.* CÆSPËS. [Pro herbâ & gramine.] *Gæxon, herbe.* PHR. Fronde levas nimiam cæspitibusque famem. O. Gramineus madidam cæspes obumbrat humum. O. Facilis quarentibus herba; Namque uno ingentem tollit de cæspite sylvam. V.

CÆSTÛS, ūs, m. [Genus clavæ pilas plumbeas loribus bubulis appensas habens.] *Ciste, gantelet garni de plomb.* EPITH. Grâvis, dūrûs, crūdûs, ingëns, vâlidûs, plumbëûs, lëthâfër, lëthâlis, pōndërosûs, crüentâtûs, ârisônûs, infestûs, grâvidûs, pūgnâx, tërribîlis, ingëns, âtrōx, hōrôsônûs, vûlnificûs. PHR. Trojanos exue cæstus. V. Durosque reductâ Libravit dextrâ media inter cornua cæstus. V. Tragico quantentem pulpita cæstu. O. Nigrantia plumbo Tegmina cruda boum. *St.* Crudo decernet Græciæ cæstu. V. Audet adire virum, manibusque inducere cæstus. V. In medium geminos immani pondere cæstus Projecit, quibus acer Eryx in prælia fuerus Ferre manum, duroque intendere brachia tergo. Obstupere animi, tantorum ingentia septem Terga boum plumbo infuto, ferroque rigebant. Ante omnes stupet ipse Dares, longæque recusat, Magnanimusque Anchisiades, & pondus & ipsa Huc illuc vincolorum immensa volumina versat. V.

CÆSÛRÂ, ã, f. *Incision, taille.* PHR. Extrema membro- rum circum caesura. *Lr.*

CÆTERÂ. f. Cæter m. n. *Le reste.* SYN. Rëliquûs *Synt.* Cætera aras. V. Series. CIC. Cæterum omne. *Liv.* Paucula cætera. *Lr.* Cætera mitte loqui. H. Cætera turba palam titulos ostendit apertos. O. Multum dissimiles, ad cætera pene novelli. H. Quâ notam duxit niveus videri Cætera fulvus. H. *Dictione Græca.* Excepto quod non simul esses, cætera lætus. H.

CÆTËRÂ, cætëro, cætërûm, cætërôquîn. *Adv.* CIC. *Desormais, au r. ste.* PHR. Cætera parce puer bello. V. Cætera doctus. M. Virum cætera egegum. *Liv.*

CAICI, òrûm. *Germania populi accola Rheni.* PHR. Crinigeros bellis arcere Caicos, *Cl.* Flavis signabat jura Caicis. *Cl.*

CAICÛS. [Phrygiæ fluvius ex Mysiâ veniens.] *Caïque, fleuve proche Pergame.* PHR. Saxosumque sonans Hypanis, Mysusque Caicus. V. Mysiaque & gelido tellus perfusa Caico *Idalis. L.*

CAICÛS. *Unus sociorum Æneæ.* PHR. Aut Capyn, aut cellis in puppibus arma Caici. V.

CÆJËTÂ, ã, f. [Urbs & portus Campaniæ.] *Cajete.* PHR. Tu quoque littoribus nostris Æneia nutrix æternam moriens famâ Cajeta dedisti. V. Æneia nutrix Condita marmoreo tumulo breve carmen habebat;

habebat : Hic me Cajetam nota pietatis alumnus
Ereptam Argolico, quo debuit, igne cremavit. O.

CĀIŪS, & Cājus, īi, m. & Cāia, ā. f. *Cognomen fuit apud Romanos.* PHR. Caius à primâ tremebundus luce salutat. M. Est & dissylabum. Quis tu, Caius ait. &c. M. CĀIŪS semitur pro Domino. Ubi tu Caius & ego Caia. PLA. Vous ferez le Maître, je serai la maîtresse.

CĀINŪS, vel Cāin. *Adami filius primogenitus, frater primus terram qui sanguine tinxit. Primus terram coluit, urbem adificavit de nomine filii sui Enoch, Enochiam dictam.* EPITH. Sēvūs, dirūs, ātrōx, impiūs, crūdēlis, īmānīs, īnīquūs, īnvīsūs. PHR. Quò te præcipitat rabies tua perfide Cain. Prud. Notus feritate Cainus. Arva Cain duris vertebat pingua rastris. Viſt.

CĀLĀBRĪĀ, ā. f. [Ora Italiae, proxima Siciliae.] *La Calabre.* EPITH. Mēſāpiā, Sīlētīnā, Pōucētīā, Īpypgiā. SYN. Calabri montes. O. Fines. St. PHR. Non æstuose grata Calabriae Armenta. H. CĀLĀBĒR & Cālābricūs, ā, ūm. *De la Calabre.* PHR. Non quo more pyris vefci Calaber jubet hospes. H. Calabris in saltibus anguis. V. Calabrica Olea. Col.

CĀLĀGŪRRĪS, īs. f. Līv. [Civitas Hispaniae Tarraconensis.] *Calahorra.*

CĀLĀYS, Boreæ & Orithyæ filius, Zethæ frater. Ambos alatos fuisse Poëta fingunt. Argonautas Colchos comitatus sunt. A Phœneo rege humaniter excepti, Harpias regnum ejus infestantes fugarunt. Ab Hercule demum occisi, in ventos mutati sunt, qui sub exoriturum Canicula flare solent. PHR. Hunc (Hylam) duo sectati fratres, Aquilonia proles, Hunc super & Zethes, hunc super & Calais. O.

CĀLĀMĀRIŪS, ā, ūm. *Propre à mettre les plumes à écrire.* Calamaria theca. SUE. *Calemär.*

CĀLĀMĒTŪM, tī. n. Col. [Pedaminum congeries.] *Ama d'echalot.*

CĀLĀMĪSTRŪM, trī. n. PLA. & Cālāmīstrūs, trī. m. Cic. [Acus major quæ calefacta intorquet capillos.] *Poinçon, fer à friser les cheveux.* CĀLĀMĪSTRŌ, ās, avi, ātīm, ārē. Cic. *Frifer.* (Vide CAPILLUS. *Capillos calami frare.*)

CĀLĀMITĀ, ā. f. Plī. [Rana palustris à calamis dicta.] *Grenciille de marais.*

CĀLĀMITĀS, ātis. f. [Proprie apud Rusticos grande dicitur quod comminuat calamum, fegetemque.] *La grê'e.* Nostri fundi calamitas. Ter.

CĀLĀMITĀS. Metaph. [Vulgo sumitur pro miseria & aramnia.] *Calamité. Desastre, malheur, infortune.* SYN. Dīmūm, exītīm, īncōmmōdūm, īnfōrtīmūm, ārūmā, mīserīā, mālā, dōlōr, pēnīciēs, strāgēs, clādēs. Adversā casūs. Adversā fortūnā, sōrs. Casūs trīstīs. Āspērā fātā, dīscrimīnā rerūm. EPITH. Sōlīcītā, dīrā, āspērā, crūdēlis, vīolētā, rēnāscēs, lānguīdā, vīgīl, grāvīs, ānxiā, trīstīs, fātālīs, mīserā. PHR. Molibus & verbis aspera fata leves. O. Obruit hoc absens vasta procella caput. O. Nec numerus nostris casibus esse potest. O. Ante... Quam tibi nostrorum statuatur summa laborum Quos ego sum terrā, quos ego passus aquā. O. Sed tamen in nostris ingemueris malis. O. Respicias antiquum lapsis in rebus amicum. O. O! Socii, neque enim ignari sumus ante

malorum, O! passi graviora! dabit Deus his quodque finem. O. Hoc turbine rerum... me fluctibus eripe. Rap. Ausaque tum primum tenebris emergere pulsas Hesperia. Cl. (Vide ADVERSA. MALA.)

CĀLĀMŪTŌSĒ, adv. Cic. *Misèrablement.*

CĀLĀMITŌSŪS, ā, ūm. *Qui cause quelque calamité.* SYN. Mīser, īnfēlix, īnfōrtūnātūs, mīserāndūs, ārūmōsūs. SYN. Calamitosum otium. Cic. Calamitosa fuga, hora, tempestas. Cic.

CĀLĀMŪS, ī. m. [Frutex palustris.] *Roseau, canne.* EPITH. Lēvīs, mōllīs, frāgīlīs, grācīlīs, tēnūīs, exīlīs, pālūstēr, āgrēstīs, flūmīnēūs. SYN. Ārūndō, cānnā. PHR. Calamos tenuisse palustres. O. Et zephyri cava per calamorum sibila primum Agrestes docuere cavas inflare cicutas. LR. *Hinc*

CĀLĀMŪS. [Sumitur pro fistulā.] *Flute, flageolet.* PHR. Unco saepe labro calamos percurrit hiantes. LR. Tu calamos inflare leves. V. Nec te poeniteat calamo trivisse labellum. V. Pan primus calamos cerā conjungere plures Instituit. V. EPIT. SYN. PHR. (Vide FISTULA.)

CĀLĀMŪS *alia multa significat quæ fiebant à calamo ut* CĀLĀMŪS. [Virga ad decipiendas aves visco illita.] *Un gluan.* PHR. Galbula decipitur calamis, & retibus ales. M. (Vide VENOR. *Venari aves.*) CĀLĀMŪS [pro sagittā.] *Éléche.* PHR. Impositis calamis patulos sinuaverat arcus. O. Nec Gortiniaco calamus levis exit ab arcu. O. (Vide SAGITTA.)

CĀLĀMŪS scriptorius. CEL. [*Quales erant in Ægypto.* Dar chartis calamos habiles Memphitica tellus. O.] *Plume pour écrire.* PHR. Cogis me calamo, manuque nostrā Emendare meos, Pudens, libellos. M. Frange miser calamos; vigilaque praelia dele. J. Signum allinere calamo transverso. H. *i. inobliquum ducto.* Sed qui me (*calamum*) addixit Musis exilia labra Finxit, & angustum, quā fluit humor, iter. Ebrius inde nigro potu, seu numine vates Afflatus muto quod libet ore loquor. Com.

CĀLĀMŪS. [Eriam pro culmo dicitur.] *Tuiāu.* Calamus avenæ. Plī. CĀLĀMŪS. Col. [Pro surculo.] *Grêse d'une ente.*

CĀLĀNTĪCĀ, ā. f. Cic. [Reticulum.] *Sorte de coiffure de femme.*

CĀLĀRĪS, īs. f. [Sardiniae oppidum.] *Cagliari.* PLī. PHR. Tenditur in longum Calaris; tenuemque per undas Obvia demittit fracturum flamina collem. Cl.

CĀLĀTHŪS, thī. & Cālāthīscūs, cī. m. dim. [Vas vimineum.] *Panier.* SYN. Cistā, cistūlā, cānīstrūm, fīscīnā, fīscellā. EPITH. Vīmīnēūs, fōmīnēūs, vīrgīnēūs, nēxūs, tēxtīlīs, vīrgātūs, rāsīlīs, āngūstūs, lēvīs, cāpāx, plēnūs, pātēns, pātīlīs, frāgrāns, ōdōrīs, flōrīgēr, rēdōlēns, ēbūrūnūs. PHR. Tibi lilia plenis ecce ferunt Nymphæ calathis. V. Hæc implet calathos lento de vimine nexos. V. Non illa colo calathifve Minervæ Formineas assueta manus. V. Afferat in calatho rustica dona puer. O. Non pudet, Alcide, victricem mille laborum, Rasilibus calathis imposuisse manum. O. Cereremque canistris expediunt. V. Nunc vimine textus Irridens calathos foliis agrestibus implet. Cl. Candentes mollia lanæ Vellera virgati custodibant calathifci. C.

CĀLĀTHŪS. [Non tantum pro vase vimineo sed &

pro areo dicebatur.] *Pot d'airain.* PHR. Quod surgente die mulfere, horisque diurnis Nocte premunt; quod jam tenebris & sole cadente Sub lucem exportant calathis. *V.* CĀLĀTHŪS. [Sumitur & pro calice sacris adhibito.] *Coupe, tasse.* PHR. Vina novum fundum calathis Arvisia nectar. *V.*

CĀLATIĀ, Æ. f. [Italice civitas.] *Cajazzo.* PHR. Nec parvis aberat Calatia muris. *M.*

CĀLAUREĀ, & Cālauriā, Æ. f. *Insula maris Mediterranei.* PHR. Inde Calauræ Latoidos aspicit arva. *O. Eam insulam Latona dedit Neptuno, acceptā ab illo Insulā Delo, Hinc Provi. apud veteres, pro Delo Calauria, ut mutuum beneficium significarent.*

CĀLCĀR, āris. n. [Equorum ac Jumentorum stimulus.] *Eperon.* SYN. Stimulus, aculeus. Calx ferreus, æreus. EMR. Aratum, fœvum, cruentum, velox, repetitum, ferratum, durum; acutum, rigidum, admodum, stellatum, pungens, premens, ferreum, auratum, importunum, perpetuum. SYN. Calcar equo admovere, adhibere. *Cic.* Calcaribus equum auferre. *Sil.* Concitare. *Liv.* Urgere. *Cic.* Agitare. *Pla.* PHR. Nil nocet admisso subdere calcar equo. *O.* Quadrupedemque citum feratā calce fatigat. *V.* Seu spumantis Equi foderet calcaribus armos. *V.* Sævis calcaribus urgent. *Sc.*

CĀLCAR. [*Metaph.* pro stimulo.] *Aiguillon.* PHR. Et vatibus addere calcar. *H.* Laudataque virtus Crescit, & immanis gloria calcar habet. *O.* Calcar currenti addere. *Pli.*

CĀLCĀRIĀ, ōrum. n. *Col.* [In Gallinis.] *Les ergots.*

CĀLCĀRIŪS, īi. *Cato.* [Qui calcem coquit.] *Chaux-fournier.*

CĀLCĀRIŪS, ā, ūm. [Quod ad calcem pertinet.] *Qui concerne la chaux.* Calcaria fornax. *Pli.*

CĀLCĀTORIŪM, īi. n. *Pl.* [Ubi calcantur uvæ.] *Cuve où l'on foule la vendange.*

CĀLCĒAMĒN, īnis. n. *Pl.* & Cālcēāmētum, īi. n. *Cic.* & Cālcēārīum, īi. n. *Sue.* & Cālcēāris, ūs. m. *Pl.* *Chaussure.*

CĀLCĒŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Chausser.* SYN. Calceare aliquem foccis. *Pl.* Calceatus cothurnis. *Pl.* Calceare Mulas. *Sue.* *Ferrer.*

CĀLCĒOLARIŪS, īi. m. *Pla.* [Sutor.] *Cordonnier.*

CĀLCĒŪS, & Cālcēŏlūs, īi. m. dim. *Cic.* [Indumentum pedis.] *Soulier.* EMR. Laxus, vetus, tritius, hiāns, maior, minor, apertus, scyŏnŏtus. SYN. Solēx, alutā, pēvō. Vincula pēdūm. Plāntā tēgmīnā. PHR. Et male laxus In pede calceus hæret. *H.* Cui non conveniet sua res, ut calceus olim. Si pede major erit, subvertet; si minor, uret. *H.* Nec soleas fecit futor. *H.* Pes malus in nivea celerat alutā. *O.* Si toga sordidula est, & rupta calceus alter Pelle patet. *J.* Per glaciem perone regi. *J.* Quam vetus à crassa calceus udus aqua. *M.* Et Tyrrena pedum circumdat vincula plantis. *V.* Coccinea non læsum cingit aluta pedem. *M.* Luteo plantas cohíbente focco. *S.* Rupta pelle hiat calceus. Nec vagus in laxa pes tibi pelle natet. Vinculaque de niveo detrahit ipsa pede.

CĀLCĤAS, āntis. *Augur Testoris Trojanī filius qui Delphici Apollinis monitu se Græcis adjunxit.* SYN. Testorides. PHR. Hic Ithacus vatem magno Calchanca tumultu Protrahit in medios. *V.* Aut veri groyidus augur Testorides. *V.* Omnium ait, hæbet,

tripodumque oblite tuorum Testoride. *St. Quantus* erat Calchas extis; Telamonius armis. *O.*

CĀLCIĀCI, ōrum. *Tac.* *Peuples de la basse Allemagne.*

CĀLCIYRĀGĀ, Æ. f. *Pl.* [Herba à calculis frangendis dicta.] *Herbe qui doit sur les rochers.*

CĀLCIŲPĒ. *Medea foror, Æeta Colchorum regis filia.* PHR. Non erat Æetes ad quem despecta rediret, Non Hypsæa parens, Calciopeque foror. *O.*

CĀLCITRŌ, āvi, ātūm, ārē. [Calce percutere.] *Ruer, regimber.* PHR. Calcitrat & positas aspergit sanguine mensas. *O.* Madidā resupinus arenā Calcitrat. *O.* CĀLCITRĀRĒ. *Cic.* [*Metaph.* pro obfistere.] *Resister.* CĀLCITRŌ, ōmis. m. *Pl.* & C. lētrōsus, ā, ūm. *Col.* [Qui solet calcibus impetere.] *Qui est sujet à ruir.* [*Metaph.*] *Mutin.*

CĀLCŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. [Pede comprimere, terere.] *Fouler aux pieds, marcher dessus.* PHR. Calcatis sordidus uvis. *O.* Huc (*in scrobe*) Ager ille malus dulcesque à fontibus undæ Ad plenum calcantur. *V.* Et aspera agili faxa calcantem pede. *S.* Via lethi semel calcanda. *H.* Calcavimus æquor. *O.*

CĀLCĀRĒ. *METAPH.* *Fouler aux pieds, ne faire aucun cas, mépriser.* PHR. Vicinus & domitum pedibus calcamus amorem. *O.* Imposito calceas quod mea fata pede. *O.* Raraque non humilem calcar fastosa clientem. *O.* Honores magnos calcare. *O.* Nullaque calcati starent vestigia juris. *Cl.*

CĀLCŪLĀTOR, ōris. m. *Celui qui compte, qui calcule.* Nec calculator, nec notarius velox. *M.*

CĀLCŪLŌSŪS, ā, ūm. [Calculis plenus.] *Plein de gravier.* Calculosus ager. *Col.* Calculosus homo. *Pl.* [Qui laborat calculo.] *Qui a la pierre.*

CĀLCŪLŪS, īi. m. [Lapilli terræ admisti.] *Petite pierre.* PHR. Tenuis ubi argilla & dumosus calculus arvis. *O.*

CĀLCŪLŪS. [In corpore humano. *Pl.*] *La pierre, la gravelle.* PHR. Torrida concretis lapidescunt viscera grummi. *Credas...* Tacta Medusæis obriguiffe comis.

CĀLCŪLŪS. [Quem hodie Scachiam vocant, olim latrones & latrunculos.] *Echees, Dames.* PHR. Hic mihi biseno numeratur tessara puncto: Calculus hic gemino discolor hoste perit. *M.* Si forte juvat studiorum pondere fessum; Non languere tamen, lususque movere per artem; Callidiore modo tabulâ variatur apertâ Calculus; & vitreo peraguntur milite bella. *O.* (Vide SCACHIA.)

CĀLCŪLI. [Etiam dicuntur pro rationibus quod lapillis antiqui rationes expendere solerent.] *Jettons à compter.* SYN. Numeras, rutiō, PHR. Ad calculos vocare amicitiam. *Cic.* Ad calculos reverti. *Cic.*

CĀLCŪLŪS. [Suffragium.] *Suffrage.* [Ita dictum est quia] mos erat antiquis niveisque atrisque lapillis His damnare æcos illis absolvere culpâ. Tunc quoque sic lata sit sententia tristis; & omnis Calculus imminem demittitur ater in urnam, Quæ simul effudit numerandos versa lapillos. Omnibus è nigro color est mutatus in album. *O.*

CĀLDARIŪM, īi. n. *Vit.* [Quasi calidarium. Vas ex quo aqua calida hauritur.] *Ecuve.*

CĀLDARIŪS, ā, ūm. *D'ecuve.* Caldaria cella. *Pl.*

CĀLDŌR, ūs. m. *VAR.* *Chaleur.* (Vide CALOR.)

CĀLDŪS, ūs. m. *VAR.* *Chaud.* (Vide CALIDUS.)

CALĒFACYŌ, īs, fēcī, factūm, ērē. & Calēfacyō, ās, āvī, ātūm, ārē. *Passive.* Calēfīō, ērī. **PLI.** *Echauser.* **SYNT.** Calfacit igne focum. **O.** Calface hominem. **Cic.** Sanguine quā largo Grajos calefecerit amnes. **Cl.** Vino calefacta Venus. **Cl.** Calefacti (*i. furentis*) Velitis hasta. **O.** Ictaque coniectos incalfacit hostia cultros. **O.** Lignis calefactat ahenum. **H.** Largo recreare foco. **Sant.** (Vide **IGNIS.** Igne frigus solvere.)

CALĒDONĪA, ē. f. [Sylva in eā Britannia parte quæ Scotia dicitur. Sumitur pro ipsa Scotia & Britannia.] **L'Ecoffe.** **PHR.** Nuda Caledonio sic viscera præbuit Urso. **M.** Quinte Caledonios Ovidi visure Britannos. **M.**

CALENDÆ, ātūm. f. [Primus omnium mensium dies ita dictus. Ἀπὸ τοῦ καλῶ quod est voco ; hāc enim die vocabatur in capitolium populus.] **Les calendes**, le premier jour de chaque mois. **PHR.** Jani vos revocabimus calendis. **St.** Omnem relegit Idibus pecuniam, quærit Calendis ponere. **H.** Nec totidem veteres, quot nunc habuere calendas. **O.** [*Erat enim annus mensium 10.*] Vendicat Aufonias Junonis cura Calendas ; Idibus alba Jovi grandior agna cadit. **O.** *Junoni sacra erant calendæ, ut Idus Jovi.* **Dicuntur Aufonia seu Latina quia Latinorum sunt propria ; unde proverbium**, ad calendas græcas. **SUE. i.** nunquam. Munera fœmineis tractas secreta calendis. **J. i. martiis.** Quo die munera fœminis missari solebant. Martiis cælēs quid agam calendis. **H.** Odisti, & fugis ut Drusonem debitor æris, Qui nisi cum tristes miseræ venere calendæ, mercedem aut nummos unde unde extricat. **H.** Tristes dicuntur, quia debitorem eo die coactum solvere tristem reddebant.

CALĒS, iūm. f. & Calēnūm, nī. n. [Urbs Campaniæ, vino apud veteres maximè commendata.] **Carniole.** **PHR.** Sed pressum Calibus ducere liberum Si gestis. **H.** Cæcubum & prælo domitam Caleno Tibes uvam. **H.** Premant Calenā falce quibus dedit Fortuna vitem. **H.** Quique Cales linquunt. **V.**

CALĒTĪ, ōrūm. **Caj.** [Galliæ Belgicæ populi.] **Ceux de Calais.**

CALĒŌ, ēs, ūī, ērē. *Etre chaud, avoir chaud.* **SYN.** Calēscō, incēndōr, calēfīō, ārēō, siccōr, ēx-siccōr, sūdō, tōrēōr, æstūō, ārdēō, fērvēō, ūrōr. **PHR.** Sudor per membra calet. **Cl.** Radii solaribus uror. **O.** Æstuat ut clausis rapidus fornacibus ignis. **V.** Belli sudore calentes. **St.** Quamvis non modico caleant spectacula sole. **M.** Thure calent aræ. **V.** Calens favilla. **H.** Focus. **O.** Paulatimque animā caluerunt mollia saxa. **J.** Nil calet hic. **P.** Calituraque ignibus aras. **O.** Diluvio tellus lutulenta recenti Solibus æthereis ; altoque recanduit æstu. **O.** (Vide **ARDEO.**)

CALĒT. *Il fait chaud.* **PHR.** Dum calet, & mediō sol est altissimus orbe. **V.** Pulverulenta coquit maturis solibus æstas. **V.** Sole sub ardenti. **V.** Adduxere sitim tempora Virgili. **H.** Cum sitiunt herbæ, & pecori jam gravior umbra est. **V.** Jam rapidus torrens sitientes Syrius Indos Ardebat cælo ; & medium sol igneus orbem Hauserat. **V.** Arebant herbæ & cava flumina siccis Faucibus, ad limum radii tepefacta coquebant. **V.** Vel cum sole novo densæ torrentur aristas. **V.** Et cum exultus ager morientibus æstuat

herbis. **V.** (Vide **ÆSTAS.** Æstate.)

CALĒRĒ *Per transp. ad animum.* **PHR.** Narratur & prisci Catonis Saepe mero caluisse virtus. **O.** Et mixtus lacrymis caluit dolor. **St.** Luxuriā, Aut alio mentis morbo calet. **H.** Tubas audire calent. **St.** Calent judicia. **Cic.** Bella. **T.** Calens ā pugnā, feroxque victoriā. **Liv.** Caluere cupidine laudis. **O.** Calere puellā. **H.** Caluere vulv ossibus ignes. **V.**

CALĒSCŌ, īs, ērē. **N.** [Calidum fieri.] *Devenir chaud.* Flammā propiore caleſco. **O.**

CALIDŪS, ā, ūm. *Chaud.* **SYN.** Fērvīdŭs, tōrrīdŭs, ārdēns, calēfīctŭs, calēns. **PHR.** Calidi syderis æstus. **T.** Ille rapit calidum de pectore telum. **V.** Et calidos latices, & ahenā undantia flammis. **V.** Extinguere flammās Quas motus calido pectore sanguis alit. **O.** Artus depascitur arida febris. **V.** Terrasque calenti sulphure fumantes. **O.** Terras alio sole calentes. **H.** Spoliantque calentia membra. **O.** Caldam poscis aquam. **M.**

CALIDŪS. *vis.* **PHR.** Abstineto, Dixit, irarum calidaeque rixæ. **H.** Et juvenem calidumque animis, & cursibus acrem. **V.** Calida consilia. **Cic.** Juventa. **H.**

CALIĒNDRŪM, rī. n. [Ornatus capitis mulierum, vel empiriæ comæ.] *Sorte de coiffure de femme, une perruque.* **PHR.** Altum saganæ caliendrum Excidere, atque herbas, atque incantata lacertis Vincula, cum magno risuque jocoque videres. **H.**

CALIGĀ, ē. f. [Tibiarum militare regimentum.] *Bottine, chaussure des Soldats Romains.* **CALYGĀTŪS.** *Qui porte cette espece de chaussure.* **PHR.** Cæsar (Caligula) cognomen Caligæ cui castra dederunt. **Aus.** Quod in exercitu natus sit. Auditor gelidos veniam caligatus in agros. **J. A.** Caligā ad consularum pervenit. **Sen.** [i. a. caligato militæ.] *De simple soldat.*

CALIGATIŌ, ōnis. f. **PLI.** éblouissement.

CALIGINŌSŪS, & Caliginēŭs, ā, ūm. *Obscur, tenebreux.* **SYN.** Ōpācŭs, ātēr, tēnēbrōsŭs, ōbscŭrŭs, nūbīlŭs, calīgīns, ūmbrōsŭs. **PHR.** Prudens futuri temporis exitum Caliginosā nocte premit Deus. **H.**

CALIGŌ, inīs. f. *Obscurité, tenebres.* **SYN.** Tēnēbrē, nōx, ūmbrē, nūbēs. **EPITH.** Spīssā, dēnsā, cæcā, ātrī, nōctŭrnā, crāsā, nīgrāns, ōbscŭrā, piccā, nūbīlā, ōpācā, fūmōsā, stŷgīā, squallīdā, lūrīdā, præfŭrvā, sōmnīfērā, tētrā, nīgrā, fūmīdā, ōbtrīsā, vāpōrīfērā, subītā, tērrībīlīs, hōrrēns, trīstīs, hōrrīdā, gēlīdā. **PHR.** Tres adeo incertos cæcā caligine soles Erramus Pelago. **V.** Caligine densus opacā. **O.** Et ruit atram Ad cælum, piccā crassus caligine, nubem. **O.** Cum Deus inductā latas caligine terras Occuluit. **O.** Nox ubi terribili terras caligine textit. **Lr.** Obscurā caligine nubes. **V.** (Vide **TENEBRÆ.**)

CALIGŌ *Per transp.* [Pro fumo & pro pulvere.] *Fumée, poussière épaisse.* **PHR.** Quis globus o ! cives caligine volvitur atrā. **V.** Volvitur ad muros caligine turbidus atrā Pulvis. **V.** Solum densā in caligine Turnum Vestigat lustrans. **V.** Et crāsā volvit caligine fumum. **Lr.** **CALIGŌ** Metaph. *Pro re obscurā.* **PHR.** Pandere res altā terrā & caligine mersas. **V.** **CALIGŌ** [Transfertur etiam ad animi tenebras.] *Avenglement.* **PHR.** Cæca mentis caligo. **Lr.** Multa caligine plenum Consilio dignata vi-

rum. *St. Dicitur* & CALIGŌ temporum. *Cic. Metaph.*

CALIGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *N. Etre obscur. PHR.* Namque omnem, quæ nunc obducta tuenti Morales hebetat visus, atque humida circum Caligat, nubem eripiam. *V. Et caligantem nigrâ formidine lucum Ingressus. V. Caligantes campi. St. Fenestræ. J. Caligat amnis. Col. [i. caligine tegitur.] Est convert de brœillards.*

CALIGARĒ [dicuntur oculi & animus metaph.] *Etre ébloui. SYNT.* Caligant oculi ex somno. *Cel.* Caligante animo. *Pli.* Caligat in sole. *Quin.* Caligat ad eas res humanum genus. *Pli.*

CALISTŌ *Lycæonis regis Arcadia filia.* Non erat hujus opus lanam mollire trahendo, Nec positas variare comas... miles erat Phœbes; nec Mænalon attigit ulla Grator hâc Triviæ (*Diana*). At pater omnipotens (*Jupiter*) in Virgine Nonacrinâ (*Calisto ab Arcadia monte dicta*) Hæsit & accepti caluere sub ossibus ignes... Et jam puer Arcas (id ipsum Indoluit Juno) fuerat de pellice natus... Haud impune feres (*inquit Juno*) adimam tibi namque figuram, Quâ tibi, quâque places nostro importuna marito. Dixit & adversâ prensis à fronte capillis, Stravit humi pronam. Tendeat brachia supplex: Brachia cœperunt nigris horrescere villis; Curvarique manus, & aduncos crescere in ungues; Officioque pedum fungi: laudataque quondam Ora Jovi, lato fieri deformia rictu. Neve preces animos & verba precantia flectant, Posse loqui eripitur: vox iracunda minaxque. Plenaque terroris rauco de gutture fertur: Mens antiqua tamen factâ quoque mansit in Ursâ... Arcas (*ejus filius*) adest... dumque feras sequitur... incidit in matrem (*in Ursam mutatam*) fuerat fixurus pectora telo. Arcuit omnipotens; pariterque ipsosque nefasque Sustulit; & celeri raptos per inania ventos Imposuit cælo, vicinaque sydera fecit. *Ursam scilicet majorem & minorem. O. SYN.* Tēgēā, Pārthasiā, à civitatibus Arcadia. *Lycæoniā virgō. A patre Lycæone. Nonacrinâ. Ab Arcadia monte. PHR.* Parthasiæ gelido Virginis axe premor. *O.* Lumina Calisto juncta Licaoniæ. *C.*

CALIX, icis. *m.* [genus poculi.] *Tass. Coupe. PHR.* Seu puer unctis Tractavit calicem manibus. *H.* Siccare calices. *H.* Coronatus stabit & ipse calix. *T.* Frangendus fuerit si tibi, Flave, calix. *M.* Prodat percipuus ne duo vina calix. *M. EPIT. SYN. & PHR.* (Vide POEVLUM.)

CALYCĒS [Non vitrei tantum, sed & lutei erant ait *Vit.* His coquebantur olera, legumina, &c.] *Pot à mettre au feu. PHR.* Stant calices: minor inde fabas, olus alter habebat. *O.* CALIX cochlear. *PLI.* La coquille d'un limaçon.

CALIX florum. *PLI.* Une fleur épanouie. (Vide FLOS.)

CALLAICI, ōrum. *PLI.* [Hispaniæ populi.] *Peuples du Royaume de Galice. PHR.* Accipe Callaicis quidquid fodit Astur in arvis. *M.* Tum sibi Callaico Brutus cognomen ab hoste Fecit; & Hispanam sanguine tinxit humum. *O.*

CALLAIS, idis. *f. PLI.* [Gemma viridis.] *Pierre précieuse.*

CALLEŌ, es, ūt, ērē. *PLA. & Callēscō, is, ērē. N. Cato.* [Callis obductum esse, in callum durescere.]

Avoir des durillons, être endurci. Afini costæ plagis callent. *Pla.* Aures ad injurias calliscerunt. *CATO. Metaph.*

CALLERĒ. *Metaph.* [Significat etiam scire, habere longum rei usum qui animo quasi callum obduxerit.] *Savoir, être instruit par une longue expérience. SYN.* Scio, tēnēō, cognōscō, agnōscō, nōicō, nōvī, intelligō. *PHR.* Dicenda tacendaque callēs. *P.* Legitimumque sonum digitis callemus & aure. *H.* Qui Deorum muneribus sapienter uti, Duramque callet pauperiem pati. *H.* Jura callere. *Cic.* (Vide SCRO.)

CALLIDĒ. *Adv. Finement, adroitement.* Callidē in rebus versari. *Cic.*

CALLIDYTAS, atis. *f. Adresse, habileté, ruse. SYN.* Astutiā, fallaciā, frāus, dōlus, astūs. *EPITH.* Occultā, fallāx, dōlosā, solērs, subtilis, iniquā. *PHR.* O! mihi calliditate virum. *O.* Teque meā lædi calliditate puto. *O.* Tantā calliditate rapis. *M.*

CALLIDŪS, a, ūm. [longo rerum usu exercitus.] *Adroit, subtil, rusé. SYN.* Cautūs, astūtūs, subdōlus, vāfēr, vērsūtūs, dōlōsūs, solērs. *SYNT.* Callidus rerum judex. *H.* Callidus temporum. *Tac.* Callidus ad rem. *Cic.* Tegendo scelere. *Tac.* *PHR.* Non ego naturā, nec sum tam callidus usu. *O.* Callidus excusso populum suspendere naso. *P.* Dixeris egregiē, notum si callida verbum Reddidit junctura novum. *H.* Callidiore modo. *L.* Verbaque dat stulto callida nupta viro. *O.* Qualis erat Lede, quā plūmis abditus albis Callidus in falsā lūsit adulter ave. *O.* Necit pectore astus callidos. *S.* Laqueis quos callidus abdidit auceps. *O.* Callidi vincunt æquora navitæ. *H.* Tuque testudo resonare septem Callida Nervis. *H.*

CALLIMACHŪS, i. *Poëta Cyrenæus, cujus præter hymnos aliquot, & elegiam unam in lavacrum Pal-ladis, nihil extat, quamquam Poëmatīs genus omne attigerit. SYN.* Bactriādēs. *PHR.* Ut nostris tumefacta superbiat Umbria libris, Umbria Romani patria Callimachi. *PR.* De seipso. Hæc expressa tibi carmina Bactriade. *C.* Callimachi numeris non est dicendus Achilles. *O.*

CALLIGONĒ, es. *f. PLI.* (Herba.) *Sanguinaire.*

CALLIŌPE, es, & Calliōpēā, & Calliōpēiā, æ. *f.* Una Musarum Orpheī mater quæ heroico carmini præesse dicitur. *PHR.* Descende cælo & dic age tibiā Regina longum Calliope melos; Seu voce nunc mavis acutā, seu fidibus, Cytharæ Phæbi. *H.* Huic mater quamvis, atque huic pater adsit, Orpheī Calliopæa, Lino formosus Apollo. *V.* Cum tibi præsertim Phœbus sua carmina donet, Aoniam libens Calliopæa lyram. *PR.* Quem mea Calliope læserit, unus ero. *O.* Surgit & immittas hederā collecta capillos Calliope querulas præterant pollice chordas: Atque hæc percussis subjungit carmina nervis. *O.* (Vide MUSA.)

CALLIRŌĒ, es. *f. Lyci crudelissimi tyranni filia qua derelicta à Dyomede, quem ab insidiis paternis liberaverat, laqueo vitam finivit. Est & CALLIRŌĒ fons Attica. PLI.* Et quos Calliroe novies errantibus undis Implicat. *S.*

CALLIS, is. *m.* [Semita quasi callo pedum trita.] *Sentier, chemin frayé, barta. SYN.* Orbitā, tramēs, semitā, āditūs. *Itēr angustūm, occulitūm, secretūm, &c. PHR.* Prædantque per herbas Conyec-

rant calle angusto. *V.* Per notos calles breviorē viā progressi. *Liv.* Surgentem dextro monstrabit limite callem. *P.* Rara per occultos ducebat semita calles. *V.* Obsedere alii telis angusta viarum. *V.* Angustæ fauces adituque maligni. *V.* (Vide VIA.)

CALLISTRUCHIÆ, arūm. *Ficorum genus.* *PLI.* *Sorte de fientes fort froides.*

CALLITRICON, ī. n. *PLI.* [Herba.] *Capillaire.*

CALLITRIX, ichis. m. f. *PLI.* [Simiæ genus.] *Sorte de pois Singe barbu.*

CALLŌSUS, ā, ūm. *Plein de durillons.* *SYN.* Callis durātis, obdūctis, rigēns, āspēr. *PHR.* Humida callosā cum pinferet hordea dextrā. *O.* **CALLŌSUS** [per transl. pro duro.] *Dur.* Callosa ulcera. *PLI.* Callosæ oculorum tunica. *PLI.* Marem cohibent callosa vitellum. *H.* *Ova quorum cortex durus & asper.*

CALLŪS, li. m. & Callūm, li. n. [Cutis densioris durities labore longo & attritu contracta.] *Cal*, *calus*, *durillon*, *peau endurecie.* *EPITH.* Dūrus, āspēr, rigidus. *PHR.* Res omnes aut corio sunt Aut cute conclusæ, aut callo aut cortice testæ. *Lr.*

CALLŪM [Metaph. ad animum transfertur.] *Insensibilitas.* *PHR.* Quorum animis diuturna cogitatio calum vetustatis obduxerat. *Cic.* Ipse labor quasi calum obducit dolori. *Cic.*

CALŌ, ōnis. m. [Pro servo à græcā dictione, quod frequenter advocetur. Dicitur tantum de servis militum.] *Goujat*, *valet d'armée.* *PHR.* Plures Calones atque caballi pascendi. *H.*

CALŌR, ōris. m. *Chaleur*, *le chaud.* *EPITH.* Fervidus, aridus, rapidus, flammans, vivificus, ignitius, vitalis, ætneus, ardens, torrens, *urens, validus, æstivus, fervens, lethifer, innatus, piger, desēs, ignavus, segnīs, sitibundus, infestus, vehemens, natus. *SYNT.* Calor solis, à sole. *Cic.* Frangit se calor. *Cic.* Liqueferi calore. *Lr.* Impatiens calor. *O.* *PHR.* Utque ferant æquos & calum & terra calores. *O.* Diros ferro de sanguine rores, Quos calor adjuvat, putrique incexit arenā. *L.* Pulmonibus errat Ignis edax imis; perque omnes pascitur artus. *O.* Nam frigore mella Cogit hyems, eademque calor liquefacta remittit. *V.* Magnaque cum magno venit tritura calore. *V.* Quā parte calores Austrinos tulerit. *V.* Postquam exhausta palus; terræque ardore dehiscunt. *V.* Asperque siti atque exterritus æstu. *V.* Profuit incensos æstus avertere. *V.* Rapidique potentia solis acrior. *V.* Rapido fessis mesioribus æstu. *V.* Si neque fervidis pars inclusa caloribus. *H.* Solibus æthereis altoque recanduit æstu. *O.*

CALŌREM, vitare, sedare, temperare, frangere. *Cic.* *PHR.* Æstibus ac mediis umbrosam exquirere vallem. *V.* Et Canis æstivos ortus vitare sub umbrā. *T.* Hic in reducta valle Caniculæ Vitabis æstum. *H.* Igneam defendit æstatem Capellis. *H.* Fluvii gravem Solentis æstum. *V.* Æstate calenti Dulce viatori lasso in sudore levamen. *C.* Occulant virides spineta Lacertos. *V.* Quid si non apras solem fugientibus umbras, Finditur Icaro cum cane terra, darem. *O.* *De Nuce.* Tum spissa ramis Laureae fervidos Excludit æstus. *H.* Nec sol perustam Æstivo candore mori. *O.* Ripaque æstus candante levaret. *V.* Rapidosque per æstus Aspirant renues, fugus subtilis, Aquilones. *Auf.* Quæque meos rele-

ves æstus (cantare solebat) Accipienda sinu mobilis aura veni. *O.* Vicina invitet decedere ripa calori. *V.* Pulsusque refederat ardor. *O.* Quale sopor fessis in gramine, quale per æstum Dulcis aquæ saliente sitim restinguere rivo. *V.* At medios ignes cæli rapidique Leonis Solstitiale caput nemorosus submovet Othryx. *L.*

CALŌR [per transl. ad animum.] *Vivacité*, *feu*, *courage.* *PHR.* Calores Horrificos, & quæ nunquam nocitura timentur Jurgia, contentus solo terrore coeres. *Cl.* Et occulto virtus infracta calore. *St.* Ut sese pariter diffudit in omnia regni Membra vigor; vivusque redit calor uribus ægris. *Cl.* Menti calor incidit. *St.* Juvenisque calorem Excitat in nimios belli civilis amores. *L.*

CALŌR [Pro amore.] *L'Amour.* *PHR.* Juvenum feroces Concitat flammæ, senibusque fessis Rursus extinctos revocat calores. *S.* Videre hanc pariter, pariter traxere calorem. *O.* Meet in pectus venasque calor. *S.* (Vide AMOR.)

CALŌR vitalis. *Cur.* *La chaleur naturelle.* *PHR.* Omnis & unā Dilapsus calor, atque in ventos vita recessit. *V.* Ac subitus miseræ calor ossa reliquit. *V.* Vivum tentat revocare calorem. *O.*

CALPĒ, es. f. *Hispania mons. de quo* (Vide ABYLA.) *SYN.* Tārtēsā. *EPITH.* Occidua, Iberica, Hesperia, Maurusia, Excelsa, ardua, celsa. *PHR.* Æquora transiliet, sed longè Calpe relicta. *J.* Aut Maurum premens Ibera Calpe litus. *S.* Condiderat jam solis equos Tartesia Calpe. *Auf.* Angustasque freti fauces premit ardua Calpe. *Mant.* Refugaque Calpe vapular unda. *Sarb.*

CALPHURNIÆ, æ. f. *Mulier qua perorando causam, adeo molestam se iudicibus præbuit, ut occasionem dederit edicti quo caurum fuit, ne mulieri impostorum causas agere liceret.*

CALTHÆ, æ. f. [Flos coloris flavi.] *Soucy.* *EPITH.* Rubens, florens, lutea, venusta, flammæola, luteola. *PHR.* Pressaque flammeola rumpatur fiscina Calthæ. *Col.* Mollia luteola pingit vaccinia Calthæ. *V.* Nec jam flammeolæ connivent lumina Calthæ. *Pol.*

CALTHŪLÆ, æ. f. *Pla.* [Vestis à colore Calthæ dicta.] *Robe de couleur de soucy.*

CALVÆ, æ. f. *PLI.* & Calvæiæ, æ. f. *Col.* [Moles ossæ quā continetur cerebrum.] *Le crane de la tête.* *PHR.* At Celtæ vacui capitis circumdare gaudent Ossæ (nefas) auro mensis ea pocula servant. *Sil.* Et latum nitidæ, Marine, Calvæ Campum temporibus tegis comatis. *M.* Nec flect inasformi lapsos de vertice crines. *Vida.*

CALVEŌ, es, erē. n. *PLI.* [Calvum effc.] *Etre chauve.* **CALVEŌ**, is, erē. n. *Col.* [Calvum fieri.] *Devenir chauve.* (Vide CALVUS.)

CALVITIUM, ii. n. *Cic.* [Calva crinibus nuda.] *Mange de cheveux.* *PHR.* Testa hominis, nudum jam cute calvitium. *Auf.* Vidit male garula pubes calvitiumque suis exprobrat usæ jocis. *Sant.* Nudæ depilis area Calvæ. *Sant.*

CALVITIUM loci. *Col.* *Metaph.* [Locus arboribus vacuus.] *Dégarnissement.* Calvata vinca. *Calo.*

CALVŌ, is, vi, erē & Calvōr, eris, calvī. [Pro spoliare.] *Dépeupler*, *dégarnir.* Sopor manus calvi-

tur. PLA. *Fait tomber des mains.* Calvi rarus. Sal. [Pro decipi.] *Etre affronté.*

CALVUS, [Calviam crinibus nudam habens.] *Chauve.* PHR. Calvo turpius est nihil comato. M. Calvus cum fueris, eris comatus. M. Calvus Eques capiti solitus religare capillos; Atque alias nitido vertice ferre comas... At mox dejecto nituit frons nuda galero. Discolor appositâ quæ fuit ante comâ... Quid mirum positos, retulit, fugisse capillos, Quem prius æquæva deseruere comæ. Cl. Nil præter crines in te laudabile, Calve, Tam citò qui stolidum deseruere caput. Doletque capillos Tam subito glabrum destituisse caput. Medicamine tactæ De-fluxere comæ. O. (Vide CAPILLUS. Capilli empii.)

CALVUS Poëta nomen. Ni te plus oculis meis amarem Jucundissime Calve. C.

CALUMNIA, æ. f. [Malitiosa & mendax infamatio.] *Calomnie, fausse accusation.* EPITH. Prāvā, iniquā, fœdā, tūrpis, ātrōx, invidiā, nōxiā, pū-dēndā, ācērbā, vēnēnātā, īndīgnā, grāvis, dūrā, nē-fandā, scēlērātā, mōrdāx. PHR. Acerbissima ministra, avaritiæ calumnia. Cic. Ubi qui vitaverunt culpam, non effugerunt infamiam. Sen. CALUMNIAT-OR, ōris. m. *Calomniateur.* PHR. Et delator es & calumniator. M. (Vide CONVICIUM. MALEDI-CUS. MENDAX.)

CALUMNIOR, āris, ātus sūm, āri. Cic. [Falsum crimen scienter intendere.] *Calomnier, accuser fau-sement.* PHR. (Vide CONVICIOR. ACCUSO.)

CALX, cis. m. & f. [Posterior pars pedis.] *Le talon.* EPITH. Dūrus, āspēr, rīgīdus, īncūsus, fērrātus. SYN. Cadere calcibus, calce ferire. *Quin.* Premere, pulsare. *Sil.* Calcibus frontem exterere alicui. *Ph.* PHR. Calcemque terit jam calce Diore. *V.* Tollit se arrectum Quadrupes, & calcibus auras Verberat. *V.* Cornipedemque citum ferratā calce fatigat. *V.* Ut neque calce Lupus quemquam, neque dente petit Bos. *H.* Rigidos calces extendit. *P.* Ferratā calce cruentat Cornipedem. *Sil.* Nil mihi respon-des? aut dic, aut accipe calcem. *J.* *Un coup de pied.* Qui te calcibus impetent protervis. *Com.*

CALX, cis. f. Cic. [Lapis coctus, & calcandus ad ædificandum.] *De la Chaux.* EPITH. Crāsā, pīnguis, ārdēns, cālīdā, īgnēā. PHR. Terrenā silices fornæ soluti Conciunt ignem liquidarum, as-pergine aquarum. O.

CALYDNE, ēs. & Cālȳdnā, æ. f. *Caria urbs.* PHR. Dextra Lebynthos erat fecundaque melle Calydna. O.

CALYBĒ, ēs. Fit Calybe Junonis anus. O.

CALYDON, ōnis. *Ætholia oppidum, regia Oenei pa-tris Meleagri prope quam Meleager Aprum imma-nem interfecit.* (Vide MELEAGER.) PHR. Monstri-feræ Calydonis opes Acheloiæque arva. *St.* Trep-idum liquit Calydonius heros. *C. i.* Meleager. Caly-donius amnis. *O. i.* Achelous.

CALYPSO, ūs. f. *Nympha Oceani, & Tethys filia vel, ut aliquibus placet, Atlantis; regnavit in Ogygiâ insulâ & Ulysses naufragum hospitio excepit.* Ah! quoties illum (Ulysses) doluit properare Calypso, Remigioque aptas esse negavit aquas. O. Sic à Duli-chio juvene est elusa Calypso: Vidit amatorem pan-dere vela suum. *Pr.* Atlantidos arva Calypsus. *T.* Pulchram fovisse Calypso. O.

CALYX, cis. m. f. & Cālculūs, lī. m. [Folliculum

Rosæ aliorumque florum.] *Bouton de fleur, pœu; écorce qui enveloppe les fruits.*

CAMARINĀ, æ. Sicilia palus juxta oppidum ejusdem nominis, quæ cum aquarum fœtore pestilentiam cre-asset, loci insula Apollinem consuluerunt, an eam ex-ficcare præstaret, veniit Deus camarinam moveri: sed neglecto oraculo paludem exficcarunt, quæ hosti-bus facilem in urbem aditum præbuit. PHR. Et satis nunquam concessa moveri Apparet camarina procul. *V.* Quos pigra vado Camarina palustri Nutrit. Cl. CĀMBYSES, æ. Perfarum Rex Cyri filius qui pater-no Regno Ægyptum adiecit. Ægypti superstitionibus offensus, Apis aliorumque Deorum ades dirui jussit: ad Ammonis templum expugnandum misit exercitum, qui in Libya arenis fame interiit: ipse verò, ut ait Luc. Defectusque epulis & pastus cæde suorum Ignoto te Nile redit. *L.* Ex equo descendens ense suo vulneratus interiit. Non si Cambyse redeant & flu-mina Cræsi. *Pr. i.* *divitiæ* CĀMBYSES. *Plī.* Flu-vius in Caucasæis montibus ortus.

CAMELLĀ, æ. f. [Genus vasis.] *Sorte de vase.* PHR. Dum licet appositâ, veluti cratere, Camellâ Lac niveum potes purpureamque sapam. O.

CĀMĒLUS, lī. m. *Chameau.* EPITH. Hirtūs, dēfōr-m's, ōnērārīus, citūs, vēlōx, īngēns, rōbūstūs, mītīs, prōcērūs, grāndis, solērs. PHR. Diversum confusa genus Panthera Camelo. *H.* Tolle recens primus piper (pro mercibus) è sitiente Camelo. *P.* *Sitim quatriduo tolerat.* Immania membra Cameli. *J.* Oblita fugæ stat lumine clauso Ridendum re-voluta caput, creditque latere, quæ non ipsa vi-det. Cl.

CĀMĒRĀ, æ. f. *Voute.* EPITH. Cūrvā, cūrvātā, sinuātā, cōvēxā, præclārā, rūtīlā, cōrūscā, mī-cāns, splēndīdā, āurātā, mārmōrēā, pīctā, fulgī-dā, multicolōr. SYN. Fōrnīx, arcūs, tēstūdō. PHR. Picens excerpens semina pomis, Gaudes si Ca-meram percussit fortē. *H.* Rectē enim augurabamur amantes, si compressis intra digitos pomi seminibus, cameram amica tetigissent. Et camera auratas inter eburna trabes. *Pr.* Effulgent cameræ vario fastigia vitro. *St.*

CĀMĒRĀRĪUS, ū, ūm. Cameraria cucurbita. *Plī.* *Courge, qui étoit sur un berceau en voute.*

CĀMĒRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Plī.* *Voute.*

CĀMĒRĀCUM, cī. n. [Urbs Belgiæ.] *Cambrāi.*

CĀMĒRINUS, nī. Poëta nomen de quo Ov. Quique canit domitæ Camerinus ab Hectore Trojam. O.

CĀMĒRTĒS, ūm. Cic. Populi Umbria. PHR. Et ar-mis Vel castris laudanda Camers. *Sil.*

CĀMILLĀ Volcorum regina quam pulsus ob invidiam regno viresque superbas Priverno antiquâ Metabus cum excederet urbe... Sustulit exilio comitem; ma-trisque vocavit Nomine Camillæ, mutata parte Camillam... Multæ illam frustra Tyrhena per oppi-da matres Optavere nurum: solâ contenta Dianâ Æternum telorum & virginitatis amorem Inteme-rata colit... Turno deinde contra Latinos & Æneam pugnanti advenit Volscâ de gente Camilla Agmen agens equitum, & florentes ære catervas, Bella-rii, non illa colo calathifæ Minervæ Femineas assueta manus; sed prælia virgo Dura pati, cursu-que pedum prævertere ventos... Hanc telo transfixit Arunx Dum fortia tractat Arma manu. *V.*

CAMILLŪS, li. *Furius Camillus magnam gloriam virtute bellicā sibi comparavit : Faliscos obsedit, Vejos decennali obsidione domuit, Gallos Senones Romā expulsi, eisque vexilla Romanorum extorsit, unde assertor & patriæ libertatis vindex dictus est.* PHR. Gallicū genus fatale Camillos. *Cl.* Æmilios inter feratoremque Camillos. *Cl.* Qui loquitur Curios assertoresque Camillos. *M.* Aspice Torquatum & referentem signa Camillum. *V.* (Vide **BELLATOR**.)

CAMINŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *PLI.* *Bâir en forme de four.*

CAMINŪS, nī. *m.* *Four, fournaise, forge.* *EPIT.* Ignivomūs, ignitūs, flāgrāns, flāminīgēr, ardēns, ratilūs, hōrriōnūs, furēns, fūmifer, āvidūs, cālidūs, nīgēr, ætneūs, fūmāns, ātēr, cālēns, ānhelūs. *SYN.* Fōrnāx. *PHR.* Ruptis flammam expirare caminis. *V.* Quod ferrum calidi solvant atque æra camini. *Manl.* Majoraque fiunt Incude assiduā, semperque ardente camino. *J.* Illum ego perpetuis mihi defūdare caminis. *Si* jubeam. *St.* Udos cum foliis ramos urente camino. *H.* Et qui furentes semper Æneis jugis Versat caminos. *S.* Oleum adde camino. *H.* *Proverb.* Anhelanti, coquitur dum massa camino. *Folle* premis ventos. *P.* Jam stridunt ignes; jam foliis arque caminis Ardet adoratum populo caput. *J.* Exploratore camino. *Buch.*

CAMINŪS. [Structura quæ fumum excipit.] *Cheminee.* *PHR.* Extructa caminis Culmina. *Cl.* Et jam summa procul villarum culmina fumant. *V.* Educta caminis Moenia. *V.* Unde aditus fumo sit nusquam intacta; se d extra Respirans Vulcanus in æra fumer apertum. *Vida.* **CAMINŪS**. [Pro ipso igne.] *Le feu.* Uti camino luculento. *Cic.* *Faire bon feu.*

CAMMARŪS, ī. *m.* *PLI.* [Piscis marinus.] *Crabe.* *Petite écrevisse de mer.*

CAMŒNÆ, ārūm. *f.* [Musæ quibus à cantu inditum nomen.] *Les Muses.* *PHR.* Spiritum Graiæ tenuem Camœnæ Parca non mendax dedit. *H.* Gratus insigni referam Camœnā. *H.* Ignotum tragicæ genus invenisse Camœnæ Dicitur. *H. i. Poëmaticis.* (Vide **MUSÆ**.)

CAMPANĀ, æ. *f.* *Cloche.* *SYN.* Tīncinnābūlūm, nōlā. *EPITH.* Sōnāns, rāucā, clāngēns, rēsōnāns, rēsōnī. *PHR.* Æraque tinnitus, ære repulsa, dabant. *O.* Nec cava vesanis ictibus æra sonant. *O.* Sonus æris acuti. *O.* Æra repulsa manu. *O.* Tinnulaque æra sonant. *O.* Qui sonitu horrendo nostras obtunditis aures Pendula dum longis funibus æra sonant : Hic vestro funes manibus quos sæpe tenetis, Aptati collo quā bene convenient. *Sant.* Non me sonus æris acuti Cogebat dulces quā primū abrumperē somnos, Aut jam præsentes in carmina linquere Musas. *Sant.*

CAMPANIĀ, æ. *f.* [Italix regio cujus ea est felix, ac beata amœnitas ut palam sit uno in loco gaudentis opus esse naturæ, *ait PLI.* Nil cælo mollius, uberius solo, hospitalius mari. *FLOR.*] *La Campanie.* *Terre de labour.* *EPITH.* Divēs, fērāx, fērtilis, fœcundā, amœnā. *PHR.* Non tibi si pretium Campania terra daretur. *T.* Neq mihi mille jugis Campania pinguis aratur. *Pr.* Affuit & Mnestheus... & Capys: Hinc nomen Campanæ ducitur urbi. *V.* Vilis, cum paterā guttus, Campana supellex. *H. in Campaniā facta.*

CAMPĒ, es. *f.* [Verniculus hortenses herbas & arbo-

rum frondes rodens.] *Chenille.* *PHR.* Nec solum teneras audens erodere frondes Implicitus conchæ Limax, hirsutaque Campe. *Col.*

CAMPĒSTER, m. trīs. *f.* trē. *n.* *Champêtre, des champs.* *SYN.* Rūrālis, āgrētis, rūsticūs. *SEN.* Campēster locus. *Cæ. Ager. Liv.* Campēstre iter. *Cæ. PHR.* Campēstres melius Scythæ, Quorum plaustra vagas rite trahunt domos, Vivunt. *H.* Campēster ludus. *Cic.* *Qui sit in campo.* Campēstribus abstinet armis. *H.*

CAMPĒSTRĒ, īs. *n.* [Succinctorium quo in campo seu Gymnasio utebantur Athletæ.] *Especie de caleçon des Athletes.* *PHR.* Incolumi Rhodos & Mitylene pulchra facit quod Penula sollicitio, campēstre nivalibus auris. *H.*

CAMPŪS, pī. *m.* *Champ. m. Campagne, plaine. f.* *SYN.* Hūmūs, cēllūs, rācā, ārvā, āgēr, planitiēs. *EPIT.* Lātūs, pātulūs, immēnsūs, ingēns, spītiosūs, āmplūs, pinguīs, opimūs, fērāx, viridis, ūbēr, grāmīnēns, dūlcis, hērbosūs, cūlūs, ēvērsūs, arātūs, inēns, sēguīs, stērīlis, hūmīdūs, pālūstēr, stīgñāns, ārēnōsūs, āquōsūs, vīstēr, frīgīfēr, fūcūs, cērēālis. *SYNT.* Camporum parentium æquora. *Cic.* Campi ager. *V.* Area. *O.* Limes. *L.* Spatia. *V.* Campi media. *Tac.* Campus facilis operi. *Liv.* In campo vagari. *V.* Campum arare. *V.* Campis arare, hordea ferere. *V.* Campo inferre se. *V.* Campum partiri limite. *V.* Campum peragere. *Cic.* Oculis perlustrare. *Sil.* Ferro proscindere. *O.* Tenebre latē. *V.* Accola campi. *O.* *PHR.* Si pinguis agros metabere campi Densā fere. *V.* Camporum limite parvo Absumus à votis. *L.* Anhelantem sulphure campum. *St.* Sine fronde sine arbore campus. *O.* Pone me pigris ubi nulla campis Arbor æstivā recreatur aurā. *H.* Decedere campis. *V.* Campis diffūgit arator. *V.* Flavescit campus aristā. *O.* Infurgunt campis tenebræ. *V.* Per campos pascuntur Equi. *V.* Et latos Æni pinguefecere campos. *V.* Redeunt jam gramina campis. *H.* Innueris renovatur campus aratris. *O.* Vestiti gramine campis. *Cl.* Campum fractis invertere glebis. *V.* Campum proscindere ferro. *O.* Quique frequens herbis & fertilis ubere campus. *V.* Non pingues Asiæ campis. *H.* Ludit herbofo pecus omne campo. *H.* Strepit omnis murmure campus. *V.* Terra procul vastis colitur Mayortia campis. *V.* (Vide **AGER**.)

CAMPŪS. [Pro planitie.] *Plaine, campagne.* *PHR.* Planissima campi Area. *O.* Expatata ruunt per apertos flumina campos. *V.* Infuso stagnantes æquore campos. *Sil.* Jussit & extendi campos, subside valles. *O.* Purus ab arboribus spectabilis undique campus. *O.* (Vide **PLANITIES**.)

CAMPŌ decurrere. *PHR.* Campos transmittere cursū. *V.* Longoque atrollit pulvere campum. *St.* Misce pulvere campos. *V.* Consurge, vola, perlabere campum. *Sil.* Persultat campos exercitus. *Tac.* Acrior & campum Sonipes rapit. *St.* Volat igneus æquore Tarchon. *V.* Et plani raptim petit æquora campis. *Lr.*

CAMPŪS pūgnā. *Champ de bataille.* *EPIT.* Mīrtūs, Māvōrtiūs, bēllīgēr, sāguīnēūs, vāstūs, āpērtūs, pūlvērēūs. *PHR.* In medium campi procedere. *Liv.* Teucrum mirantur inertia corda; Non æquo dare se campo, non obvia ferre Atma viros, sed castra fovere. *V.* Campo stetit agmen aperto. *V.* Merius

campus cruore. *Sil.* Quadrupedumque putrem sonitu quatit ungula campum. *V.* Torrentes sanguine campi. *St.* Magnæ legiones cum loca cursu Camporum complent. *Lr.* Confernere milite campos. *Sil.* Neu struere audent aciem ; neu credere campo. *V.* Det se campo ; inear certamina mecum. *Si.* Per campum certamina belli Instruere. *Lr.* Agmina deturbat gladio ; campumque relaxat. *Sil.* Conspicit in planos hostem descendere campos. *L.* (Vide ACIES. CAMPŪS. *Camp, campement.* *PHR.* Fontes & pabula campi Amplexus fossâ , densas tollentia pinas Cæspitibus , crudâque extruxit brachia terra. *L.* (Vide ACIES , *Acies stans campo.*)

CAMPŪS *gymnasis destinatus.* *PHR.* Hic campo indulget , hunc alea decoquit ; ille In venerem putris. *P.* Ardentes haud secius æquore campi Exercebat equos. *V.* Cur apricum oderit campum patiens pulveris atque folis. *H.* Nonne vides cum præcipiti certamine campum Corripuere ; ruuntque effusi carcere currus. *V.* Contendunt ludo & fulvâ luctantur arenâ. *V.* Scis quo clamore coronæ Prælia sustineas campestria. *H.* *Hinc CAMPŪS Metaph.* [Pro re qualibet in quâ quis operam ac studium ponit.] *Champ.* *SYNT.* Magnus ad laudem campus. *Cic.* Magnum campum habet cursus animi. *Cic.* Campus dicendi , campus Rhetorum. *Cic.* Campi cærulei. *Pla. i. mare.* Campo liberiore natat. *O. Metaph.*

CAMŪRŪS , ā , ūm. *Recourbé , courbé , crochu.* *SYN.* Cūrvūs , Incūrvūs , rēcūrvūs , rēflexūs , sīmūs. *PHR.* Camuris hirtæ sub cornibus aures. *V.*

CAMŪS , mī. m. *Pl.* [Genus vinculi.] *Sorte de lien.* (Vide VINCLUM.)

CANALYCŪLATŪS , ā , ūm. *Pl.* [In modum canalis factus.] *Canelé.*

CANALIS , is. & Canālīcŭlūs , ī. m. dim. *COL. C. nal , conduit d'eau , ruisseau.* *SYN.* Tībūs , ālvēūs , rīvūs , fistulā. *EPIT.* Lōngūs , cāvūs , cūrvūs , rēflexūs , flexūs , inflexūs , rīgōūs , plūmbēūs , āngŭstūs , pītūlūs , cūrvātūs , occŭltūs , irrīgōūs , flexūōsūs , ārundīnēūs , strūctīlīs , frīctīlīs. *PHR.* Melaque arundineis inferre canalibus. *V.* Flumina demerso trahit intemerata canali. *St.* Greges ad stagna jubeto Currentem Ilignis potare canalibus undam. *V.* Teque per obliquum penitus quæ laberis amnem Martia (*Aqua*) & audaci percurris flumina plumbo. *St.* Non aliter quam cum vitiato fistula plumbo Ejaculatur aquas. *O.* Effigiemque Deæ longis Syphonibus implet. *J.* Aqua immissa canalibus. *Cal.* Nec fluit occulto ductilis unda tubo. *Sant.* Quanto se porrigat unda canali Unda ingens immensa , gravi quæ fluminis instat Majestate fluens it ripis lara profundis. *Rap.*

CANARIĀ , æ. f. *Pl.* [Una ex Insulis fortunatis ita vocitata à Canum magnitudine.] *Les Canaries.*

CANARIĀ. *Pl.* [Herba quâ canes alvum movent.] *Chien-dent.*

CANCELLARIŪS , īī. m. [Pro supremo legum interprete.] *Chancelier.* *PHR.* Toto procerum applaudente Senatu , Sanctum , augustum , ingens legum sublime tribunal Conscendis trabeat. *Sant.* Unde salus populorum & pendent publica jura. *Sant.* Principis interpres... Franco datus arbiter orbi... Supremus juris Themidique Sacerdos , cui legum omnis

rex credit habenas , sceptrâ tenens Themidis. *Sant.* CANCELLATIM , adv. *En forme de barreaux qui se croisent.* Cancellatim reticulata. *Pl.*

CANCELLI , ōrūm. m. [Opus ad similitudinem retis factum materiâ in transversum compactâ.] *Barreaux qui se croisent , jalouse , balustrade.* *PHR.* Potes si forte juvabit Cancellis primos inferuisse pedes. *O.* CANCELLI. *Metaph.* [Pro finibus.] *Bornes , barrière.* Cancellis sibi circumdare. *Cic.* Cancellis egredi. *Cic.* Scientia cancellis circumscripta. *Cic.*

CANCELLŌ , ās , arē. *COL. Fermer , environner de treillis , de barreaux , &c. griller.*

CANCER , crī , m. [Genus piscis testâ inclusī.] *Cancere , Ecrevisse.* *EPIT.* Marīnūs , flūviatīlīs , āmnicolā , pīgēr , tārduś , tārīgrīdūs , sēgnīs , īgnāvūs , æquorēūs , littorēūs , ōctīpēs , mŭltīpēs , tēstūdīnēūs , rūbīcūndūs , rūbēns , rūbēs , scōpŭlōsūs. *PHR.* Neve rubentes Ure foco Cancros. *V.* Concava littoreo si demas brachia Cancro ; Cætera supponas terræ : de parte sepultâ Scorpius exhibet. *O.* Gradiens non recto limite Cancer. Si testudineus moveat sua brachia Cancer. *Pom.*

CANCER , Cancrī & Cāncērīs. *CEL.* [Morbi genus.] *Cancer , Cancra , Gangraïne.* *EPIT.* Mōrdīx , tēnāx , vōrāx , rōdēns , ācērbūs , crudēlīs , immēdicābilīs. *PHR.* Utque malum latē solet immedicabile Cancer Serpere , & illasas vitiatas addere partes. *O.* (Vide MORBUS.)

CANCER. [Signum cæleste.] *Le Cancer , signe du zodiaque.* *EPIT.* Tōrrēns , ūrēns , ardēns , siccūs , fervēns , furēns , flāgrāns , æstīfēr , fervīdūs , īgnēūs , īgnītūs , ādūstūs , tōrrīdūs , ārdītūs , sītīēns , exulātūs , cālīdūs , æstīvūs , rāpīdūs , vīolētūs , sītībūndūs , æstūōsūs. *SYN.* Cancrī sūdūs , īgnīs , ārdōr , brāchīā , chēlæ. *PHR.* Scorpion , atque aliter curvantem brachia Cancrum. *O.* Concava littorei fervebant brachia Cancrī. *O.* Æthiopum versum oves sub sidere Cancrī. *V.* Exustam Cancro torrente Syenen. *L.* Canceris ut vertat metas ad solstitiales. *Lr.* Cum premit æquorei sol humida brachia Cancrī. *St.* CANDAVIĀ , æ. f. *Macedonia Regio.* *PHR.* Quâ vastos aperit candavia saltus. *L.*

CANDEFACIŌ , is , erē. [Candidum facere.] *Blanchir.* [Ignitum facere.] *Embraser.*

CANDELĀ , æ. f. *Chandelle.* *SYN.* Cērēūs , rēdā , fāx , lāmpās , lūmēn , lūx , lūcērnā , fūnālē. *EPITH.* Clārā , pīnguī , trēmŭlā , flāmmīvōmā , cērēā , rūtīllā , ardēns , mīcāns , lūcēns , rādīāns. *PHR.* Me quem Luna solet deducere , vel breve lumen Candelæ , cujus dispenso , & tempero flum. *J.* Candelam apponere valvis. *J.* Quæ lucens aliis , ipso depascitur usu. *J.* Hic tibi nocturnos præstabit Cereus ignes. *J.* Et vibrant tremulas funalia pendula flammæ. *J.*

CANDELĀBRŪM , brī. *Chandelier.* *PHR.* Nomina candelæ nobis antiqua dederunt Non norat parcos unctâ lucerna patres. *M.* Esse vides lignum , serves nisi lumina , fiet De candelabro magna lucerna tibi. *M.*

CANDEŌ , ēs , ūī , erē. [Candidum esse.] *Etre blanc.* *Avoir une blancheur éblouissante.* *SYN.* Albēscō , albēō , cāndīcō , cāndescō , cāncēscō. *PHR.* Candet Ebur. *O.* Pruina. *Cl.* Lumen solis. *Lr.* Altera candenti perfecta nitens Elephanto. *V. i. ebore.* Rubro ubi cocco Tincta super lectos canderet lectis eburnos.

nos. *H. Lactea nomen habet candore notabilis ipso. O. De via lactea.*

CANDERĒ. [Pro ignitum esse.] *Etre tout en feu, être embrasé. SYN. Candet ferrum. Var. Favilla. V. Lamina. Lr. PHR. Summo candet in igne cinis. O. Cum fervida canduit æstas. L. Jam summas celi Phœbus candentior arces Vicerat. V-F. Tum primum siccis aër fervoribus ustus Canduit. O.*

CANDESCŌ, is, èrē. [Ignescerē, arderē.] *Devenir tout en feu. PHR. Currusque suos candescere sentit. O.*

CANDESCERĒ. [Album fieri.] *Devenir blanc. PHR. Liceatque caput candescere canis. T. Aër candescit solis ab ortu. O.*

CANDICŌ, as, avi, atum, arē. *N. Pl. Etre blanc châtre, tirer sur le blanc. Candicans macula. Pl. Vadum candicans. Pl. Pro spumoso.*

CANDIDATŌRIŪS, ā, ūm. *Cic. [Quod candidatos seu petitores spectat.] Qui concerne la brique.*

CANDIDATŪS, ā, ūm. *Pla. [Albā veste indutus.] vêtu de blanc.*

CANDIDATŪS. [Dicebatur Romæ qui Magistratum petebat, à rogā candidā, quod gestamen erat petitorum.] *Qui brique quelqz charge. Hinc Metaph. Candidatus eloquentiæ. Quin. Gloriæ. Pl. Qui tâche d'acquiescer.*

CANDIDĒ, adv. *De blanc. Candidē vestitus. Pla.*

CANDIDULŪS, ā, ūm. *Blanc. Candiduli dentes, venusti oculi, color suavis. Cic.*

CANDIDŪS, & Candidulus, ā, ūm. dim. *Blanc. SYN. Albens, albitus, albescens, albidus, albus, candens, canens, canescens, subcandidus, nitidus, eburnus, lacteus, fulgens. PHR. Candidior postquam tendenti barba cadebat. V. Extra & candiduli divina romacula Porci. J. Vides ut altā ster nive candidum Soracte. H. Et nitet inducto candida barba gelu. O. Et stellis nebulam spargere candidis. H. Qui facere assuerat, patriæ non degener artis, Candida de nigris & de cadentibus atra. H. Nec candida cursum Luna negat. V. Toto candidior puella Cygno, Argento, nive, Lilio, Ligustro. M. Brachia candidiora nive. O. Candida quo possint ora niteri modo. O. Candidi corpore Cygnum. V. Illa tamen vincunt nitidam candore Columbam. Lumina quæ blandum radiantis provocat auri. Buch. Et candore nives, candore præibat Olores, Et nive si candet, si quid Olore magis... Cateraque in niveo corpore lactis erant. Saut. (Vide ALBUS.)*

CANDIDŪS per transp. [Felix ita dictus à candidis lapillis in urnam missis, quibus veteres dies felices signabant.] *Heureux, fortuné. PHR. Quo lapide illa diem candidiore noter. C. Candidus & felix proximus annus erit. O. Dignus es & fato candidiore frui. O. Quem tibi candidi Primo restituent vere Favonii. H. Hunc Macrinæ diem numera meliore lapillo. P.*

CANDIDŪS. [Per transp. ad animum.] *Ingeniu. PHR. Candidior semper, candidiorque vepi. T. Animæ quales neque candidiores Terra tulit. H. Albi, nostrorum sermonum candide iudex. H. Tam felix utinam, quam pectore candidus essem. O. Contraque lucrum, nil valere candidum Pauperis ingenium querebat. H. Iudicio possint candidiore legi. O. Si quid novisti rectius istis Candidus imperti; si non, his utere mecum. H. Jure tibi grates can-*

dide lector ago. *O. i. Benevole.*

CANDŌR, ōris. m. *Blancheur éclatante. SYN. Splendor, albēdō, album, color niveus, &c. EPIT. Lacteus, igneus, argenteus, conspicuus, nivalis, marmoreus, eburneus, albus, æstivus, clarus, mixtus. PHR. Superatque nives ac lilia candor. Cl. Candor erat qualem præfert Latonia Luna. T. Quippe color nivis est. O. Una fuit labe, cætera lactis erant. O. Et in niveo mixtum candore ruborem. O. Qui candore nives anteirent. V. Irrigat assidue cælum candore recenti. Lr. Ni languido candore palerent genæ. S. Suffusus sanguine candor. S. Equos candore nivali. V. Par nitor intactis nivibus. Cl. (Vide ALBUS. CANDIDUS.)*

CANDŌR animi. *Candeur d'ame, sincerité. Ouvverture de cœur. EPIT. Ingenuus, piellaris, virgineus, mirus, intemeratus, sincerus, simplex. PHR. Quique est in caris animi tibi candor amicis Cognitus est illi, quem colis ipse, viro. O. Candoris titulum non finit esse mei. O. Si vestrum merui candore favorem. O.*

CANENS. *Nympha, quam quondam in colle Palati Dicitur ancipiti peperisse Venilia Jano: Hæc ubi nubilibus primum maturuit annis, Præposito cunctis Laurenti tradita Pico est. Rara quidem facie, sed rarior arte canendi. Unde Canens dicta est. Pico per Circem in avem mutato, non satis est Nympha fere... Sex illam noctes, totidem redeuntia Solis Lumina viderunt inopem somnique cibique Per juga, per valles, quæ fors ducebat, euntem. Ultimus aspexit fessam, luctuque viâque Tybris, & in gelidâ ponentem corpora ripâ. Illic cum lacrymis ipsos modulata dolores, Verba sono tenui mœrens gaudebat, ut olim Carmina jam moriens canit exequialia Cygnus. Luctibus extremum tenues liquefacta medullas Tabuit, inque leves paulatim evanuit auras: Fama tamen signata loco est, quem rite Canentem Nomine de Nympha veteres dixere coloni. O.*

CANICULĀ, æ. f. [Stella quæ & Sirius dicitur, cujus exortu calores sunt maximi.] *La Canicule. EPIT. Protērvā, vēsānā, pestiferā, Erigōnēiā, dāmonōiā, insinā, morbosā, Ignēā, sitibundā, fervidā, mīlēsānā, siccā, icāriā, flagrans, æstiferā, sirīens, fervens, ardens, ūsti, aērōx, furēns, acris, segnis, iners, ignēā, flammēā, æstivā, fervidā, ignitā, lethālis, adūsti, exūsti, tōrridā, cælestis. SYN. Canis, Sirius. Icarium Sidus. Ardor Erigōnēis. PHR. Siccas infana Canicula messes Jam dudum coquit, & patulā pecus omne sub Ulimo est. P. Nec grave te tempus, sitiensque Canicula tardet. O. Hiuleca siti findit Canis æstifer arva. V. Jam rapidus torrens sitientes Sirius Indos Ardebat cælo. V. Tum steriles exurere Sirius agros. V. Aut Sirius ardor: Ille sitim morbosque ferens mortalibus agris Nasceitur & lævo contristat lumine cælum. V. Sol licet admoto tellurem fidere findat; Et micet Icarii stella proterva Canis. O. Acer anhelantes incendit Sirius agros. St. Aut cum lethiferos accendens Sirius ignes Torret anhelantem sævis ardoribus orbem. Sl. Et Phœbus ignes auget æstiferi Canis. St. Est Canis, Icarium dicunt, quo fidere mōto Tota sitit tellus præripiturque feges. O. Et Canis arenti torreat arva siti. T. Te flagrantis*

atrox aura Caniculæ Nescit tangere. *H.* Titana Canis flagrantior armat. *Cl.* Canis æstifer ardet. *Auf.* Latratque Canicula flammæ. *Manil.* Venit enim tempus quo torridus æstuat aër. Incipit & sicco fervere terra Crane. *Pr.* Cælo Canis Erigoneius ardet. *San.* Ubi grator aura Leniat & rabiem Canis, & momenta Leonis. Cum semel accepit solem furibundus acutum. *H.* Jam Procyon furit & stella vesani Leonis. Sole dies referente siccos. *H.*

CANEPHÖRUS, rī. m. *Cic.* Qui porte un panier sur sa tête. (Vide CANISTRUM.)

CANIDIYA. *Neapolitana unguentaria, quam Horatius passim ut veneficam carpit.* Vidi egomet nigrâ fucinctam vadere pallâ. Canidiam pedibus nudis pasfoque capillo, Cum faganâ majore ululantem, Pallor utraque. Fecerat horrendas aspectu, &c. *H.*

CANINUS, ā, ūm. *De chien.* *PHR.* Gutturæque imbuerunt infantia lacte canino. O. Latrat & in toto verba canina foro. O.

CANIS, is. m. f. *Un chien, une chienne.* *EPIT.* Vigil, æcēr, cūstōs, fidūs, sollicitūs, citūs, vëlōx, cëlēr, përnix, ìmpāvīdūs, ìnfōmīs, āutītūs, Lëvīfōmīnūs, cōmēs, vōcālīs, sedulūs, vënātīcūs, sīgāx, odōrūs, odōrīsēquūs, ānhëlāns, hīrītūtūs, ārmillātūs, Lācōn, Spārtānūs, Gāllicūs, Belgicūs, Umbēr, Mēnālīūs, Arcādīūs, Gnōsīūs, Āmŷclēūs, mōrdāx, rāucūs, rāpāx, āvīdūs, vōcīfēr, fērōx, dīrūs, hōrrīsonūs, tērrībīlīs, mītīs, plācīdūs.

CANES. *Varii formis, gente & nomine.* *PHR.* Variæ formis & gente sequuntur. Ingenioque Canes: illæ gravioribus aptæ Moribus, hæ pedibus celeres, hæ nare sagaces: Hirsutæque fremunt Cressæ, tenuesque Lacenæ, Magnæque Taurorum fracturæ colla Britannæ. Veloces Spartæ catulos, acremque Molossum. *V.* Dum dubitat, videre canes: primusque Melampus. Ichnobatesque sagax latratu signa dederunt. Gnosius Ichnobates, Spartanâ gente Melampus: Inde ruunt alij rapidâ velocius aurâ... Et pedibus Pterelas, & naribus utilis Agre, Hylæusque ferox nuper percussus ab Apro. Deque lupo concepta Nape, pecudisque secuta. Pœmenis, & natis comitata Harpyæ duobus, Et substricta gerens Sicyonius ilia Ladon... Et niveis Leucon, & villis Asbolus atris. Prævalidusque Lacon, & cursu fortis Aelle... Et nigram medio frontem distinctas ab albo Harpalos, & Melaneus, hirsutæque corpore Lachne. Et patre Dictæo, sed matre Laconide nati Labros, & Agriodos, & acuta vocis Hylactor. Quosque referre mora est: ea turba cupidine prædæ: Per rupes, scopolosque, aditumque carentia laxa, Quæque est difficilis, quæque est via nulla, sequuntur. O. Sparranâ de stirpe tibi, de stirpe Molossæ Quære canes, Lybicos illis, acresque Britannos Pannoniosque truces, & amantes prælia Celtas Adde, nec Hircanos, nec Seras sperne feroces. Si verò parvos lepores, capreæque fugaces: Malueris, timidusque sequi per devia Cervos, Delige Pæonios agiles, volucresque Scambros. *Frac.*

CANUM latratus. *PHR.* Sæviæ Canes latratibus instant. Sævitque Canum latratus in auras. *V.* Multum latrante Lyciscâ. *V.* Non rauci siluere Canes. *Petr.* Signum arguti misere Canes. S. Inque foro, circumque domos, ac templa deorum Nocturnos ululasse Canes. O. Simul domus alta Molossis. Per-

sonuit Canibus. *H.* Sylvas latratibus implet. Latratibus molestis aures lædere. *Com.* Canis intonuit ingenti latratu. O.

CANUM Morsus. (Vide MORDEO. MORSUS.)

CANIS dōmēstīcūs. *PHR.* Nec non & gemini custodes limine ab ipso Procedunt, gressumque Canes comitantur herilem. *V.* Canes Molossos ad domus custodiam gregisque alebat pastor. *Com.* Canum fida vis. *Lr.* Custodia. *Cic.* Excubiæ. *H.* Atque armillatos agmina fida Canes. *San.* Cura Canum trepidas moneat vigilare magistras. *St.* Vigiles conricuere Canes. O. Nec mora vocales occupat ense Canes. *Pr.* Custos opaci pervigil regni Canis. S. Vigiles sedula turba Canes. Et levissomna Canum fido cum pectore corda. *Lr.*

CANIS vënātīcūs, ejusque descriptiones. *PHR.* Odera canum vis. O. Naribus acres ire canes, &c. O. Nare sagax. *Sil.* Pedibus celer. *Cl.* Utilis. O. Cursu acer, fortis. O. Quæ fugit infestos territa Cerva Canes. O. Fulmineo celeres dissipat ore Canes. *Aper.* O. Audaces monere Canes. *Pr.* Ad certa cubilia dirigere. *Liv.* Hortari celeres per juga summa Canes. O. Utque Canem pavidæ nactum vestigia Cervæ Lucantem frustra copula dura tener. O. Sæpe etiam cursu timidos agitabis Onagros, Et Canibus Leporem, Canibus venabere Damas. *V.* Seu visa est Catulis Cerva fidelibus. *H.* Ille (*Aper*) ruit spargitque Canes, ut quisque furenti Obstat, & obliqua latrantes dissipat ictu. O. Venaticus ex quo Tempore Cervinam pellem latravit in aulâ, Militat in sylvis Catulus. *H.* Nare sagaci vestigare feram. Nec creditur ulli Sylva Cani, nisi qui presso vestigia rostro Colligit, & prædâ nescit latrare repertâ, Contentus tremulo monstrasse cubilia loto. *L.* Tacitoque premens vestigia rostro Lusttat inaccesos venantum indagine saltus. *Sil.* Tum nare sagaci Affusum placidè Leporis sectantur odorem... Intenditque aures, atque aëra capat Naribus, & cœptum rumens iter avius errat, Atque oculis incerta feræ vestigia lustrans; Nunc hos, nunc illos cursus fert atque recursus. *Vida.* Inclusum veluti si quando flumine nactus Cervum aut puniceæ septum formidine pennæ Venator cursu Canis & latratibus instat. Ille autem insidiis & ripâ territus altâ Milile fugit, refugitque vias, & vividus Umber Harer hians; jam jamque tener, similisque tenenti Increpuit malis, morsuque elusus inani est. *V.* Ut Canis in vacuo Leporem cum Gallicus arvo Vidit, & hic prædam pedibus petit, ille salutem: Alter in hæfuro similis jam jamque tenere Sperat, & extenso stringit vestigia rostro. Alter in ambiguo est an sit comprehensus, & ipfis Moribus eripitur; tangentiaque ora relinquit. O. Sic cum feras vestigat, & longo sagax: Loto tenetur Umber; ac presso vias Scrutatur ore, dum procul lento Suem Odore sentit. Paret, & tacito locum Rostro pererrat: Præda, cum propior fuit, Cervice totâ pugnat, & gemitu vocat Dominum morantem, seque retinenti eripit. S. Copula detrahitur canibus, quos illa sequentes Effugit, & cœtum non segnior alite ludit. Poscor & ipse meum consensu, Lælapa magno... Jamdudum vincula pugnat Exuere ipse sibi, colloque morantia tendit. Vix bene missus erat, nec jam poteramus ubi esset Scire: pedum calidus

vestigia pulvis habebat, Ipse oculis ereptus erat... Collis apex medijs subiectis imminet arvis, Tollor in hunc, capioque novi spectacula cursus Quo modò deprendi, modò se subducere ab ipso Vulnere visa fera est: nec limite callida recto In spatiumque fugit, sed decipit ora sequentis, Et redit in girum, ne sit suus imperio hosti. Imminet hic sequiturque parem similisque tenenti Non tenet; & vacuos exercet in aëre morsus. O.

CANIS *Metaph.* [Pro affecula.] *Qui fuit quelqu'un.* Clodianus canis. *Cic.* CANIS. *Ter.* [Pro impudenti.] *Impudent, chien.* CANIS. *P.* [Pro mordaci.] *Satyrique, critique.*

CANIS, *Pla.* [Pro vinculis.] *Menottes.* (Vide VINCU-
LUM.)

CANIS, *Per trans.* pro furia Infernâ. *PHR.* Atque videre Infernas errare Canes, Lunamque rubentem. *H.* (Vide FURIA.)

CANIS *Anubis Ægyptiorum Deus.* *PHR.* Nos in templa tuam Romana accepimus Iſim Semideosque Canes. *L.* Omnigenumque Deum monstra, & latrator Anubis. *V.*

CANIS Cērbērūs. *PHR.* Tartareosque lacus, tergeminumque Canem. *S.* Et tria vipereo fecimus ora Cani. *O.* (Vide CERBERUS.)

CANIS, signum cæleste. *PHR.* Unda sub æstivum non adeunda canem. *T.* Canem invisum agricolis fidus. *H.* (Vide CANICULA.)

CANIS marinus. *PHR.* Ah! timidos nautas Canibus lacerasse marinis. *V.* *De Scyllâ.*

CANIS & Canicula [Ea talorum facies quæ uno puncto inscribitur qui iactus infelix erat.] *Un point dans les dez.* *L'As.* *PHR.* Quid dexter senio ferret, Scire erat in votis, damnosa Canicula quantum Raderet. *P.* Semper damnosi subsiluisse Canes. *Pr.*

CANISTRUM, *tr. n.* *Pannier, corbeille de junc ou d'osier.* *SYN.* Fiscellâ, cistâ, cistulâ, fiscinâ, Cālthūs, cālthūsēus. *EPITH.* Pātulum, lātum, plēnum, grāvē, pātens, grāvīdum, virgātum, tēxum, vīminēum, nexum, cōrōnatum, odorīfērū. *PHR.* Cereremque canistris Expediunt. *V.* Pura coronatis portabant sacra canistris Vertice supposito. *O.* Cumulatis flore canistris. *O.* Stat puer & manibus lata canistra tenet. *O.* Pabulaque in foribus plenis appone canistris. *V.* Parca cistula non capax olivæ. *M.* Nunc facilis rubeâ texatur fiscina virgâ. *V.* Tibi lilia plenis Ecce ferunt Nymphæ calathis. *V.* Myrthoque canistra Vincita geram. *T.* Et dare puniceis plena canistra rubis. *Pr.* Afferat in calathio rustica dona puer. *O.* Textam de vimine cistam. *O.* Hæc implet lento calathos de vimine nexos. *O.* Virgea præterea Celei vilisque supellex. *V.* Et gracili fiscellam texit hibisco. *V.* Prunaeque & in patulis redolentia mala canistris. *O.* Donec opes festas, puris nunc Corna canistris Composuit. *Sil.*

CANITIES, *tr. f.* & Cānī, ōrūm. [Albi senum canilli. Color ipse hominis Cani, vel ipsa senectus.] *Cheveux blancs, vieillesse.* *f. SYN.* Capitis nives. Cānūm capūt. Cānā cēsariēs. Tēmporā cānis spārsi. Sēnēctūs. Sēnūm. *EPITH.* Albā, nivēā, cāndens. Squallēns, fūsā, impēxā, sordidā, hirtā, tūrpis, prolīxā, effūsā, incultā, squallidā. Priscā, senilis, annosā, longēvā, verēndā, hōnōrātā, sēvērā, vēhērāndā, festinā. *PHR.* Canitiem

& longos promiserat annos. *V.* Jam mihi deterior canis aspergitur ætas. Capitis reverentia cani. *O.* Intempestivi funduntur vertice cani. *Boet.* Cui plurima mento Canities inculta jacet. *V.* Donec vi-
renti canities abest Morosa. *H.* Vultus sanctamque parentis Canitiem. *St.* Aridâ Pellente lascivos amores Canitie. *H.* Frigida canities capiti fluit. *Mant.* Te luridi dentes, te rugæ turpant, & capitis nives. *H.* Mansere comæ, propexaque mento Canities. *St.* Canitiem immundo deformat pulvere. *V.* Fœmina canitiem germanis inficit herbis. *O.* Canitie posita nigrum rapuere colorem. *O.* Inter honoratos medio de vertice canos. *O.* Petite hinc juvenesque senesque Finem animo certum miserisque viatica canis. *P.* Variabant tempora cani. *O.* Raris jam sparsus tempora canis. *O.* Perque venerandos piis Canos, senectæ parce deserta precor. *S.* Lenit albescent animos capillus Litium & rixæ cupidos protervæ. *H.* Capitisque injuria cani. *V.* (Vide SENECTUS. SENESCO.)

CANITIES dicitur *Metaph.* *PHR.* Priscamque refumunt Canitiem leges. *Cl.*

CANEO. Et CANESCO, *is, ẽrẽ. n.* [Canum fieri, senescere.] *Blanchir de vieillesse.* *PHR.* Æmula necdum Temporibus geminis canebat sparsa senectus. *V.* Totaque sub galeis Mavortia canuit ætas. *Cl.* (Vide SENESCO.)

CANESCERE. *Etre blanc.* *PHR.* Dum mane novum, dum gramina canent. *V.* Glauca canentia fronde salicta. *V.* Canet barba gelu. *Sil.* Canescunt turpi testæ relicta situ. *O.* Glebaque canenti semper obusta gela. *O.* Rore recenti Canuerint herbæ. *O.* Canentia lilia. *O.*

CANNA, *ẽ. f.* *Canne, Roseau.* *SYN.* Ārūdō, cālīmūs. *EPITH.* Lōgā, pālūstris, lēvis, virēns, vīridis, trēmulā, stridulā, grācilis, flūviālīs, flūmīnēā, tēnērā. *PHR.* Et pigram velabat canna paludem. *O.* Longæ parvâ sub arundine cannæ. *O.* Nil præter salices crassaque canna fuit. *O.* Ara vetus stabat tremulis circumdata cannis. *O.* Domus junco cannâque intexta palustri.

CANNA [Pro fistulâ.] *Flutte.* *PHR.* Dispar septenis fistula cannis. *O.* (Vide FISTULA.)

CANNABIS, *is. f.* & Cānnābūm, *ĩ. n.* *PAL.* *Du Chanvre.* Fultus cannabe tortâ. *P.* (Vide FUNIS.)

CANNABINUS, *ã, ūm.* *De Chanvre.* Cannabinus funis. *Col.*

CANNÆ, *arūm. f.* *Vicus in Apuliâ Romanorum clade notissimus.* *PHR.* Cū ferus Aufonias perfringeret Hannibal arces; Et Trebiam sævo geminassent funere Cannæ. *Cl.* Pœnus humator Confusus, & Libycæ succensæ lampade Cannæ. *L.* Quia Hannibal comburi & sepeliri Romanos iussit. Cannensis pugna. *Pr.* Calamitas. *Cic.*

CANNETUM, *tr. n.* *PALL.* Lieu planté de Cannes.

CANNĒUS, *ã, ūm.* *Col.* [Ārūdīnēus.] *De Canne, de Roseau.*

CANŌ, *is, cēcīnī, cāntūm, ẽrẽ.* *Chanter.* *SYN.* Cōncīnō, cāntō, modūlōr. Cāntūs dō, ẽxẽrcō, prēmō, fūdō, īngēmīnō, rẽcẽrō, ẽdō. Cāntū āērā, āurās mūlcō. *SYNT.* Canere bene, absurdē. *Cic.* Canere ad cytharam. *Quin.* Ad tibiam, tibiis, fidibus, lituo. *Cic.* Canere sibi & Musis. *Crc. i.* quod docti soli intelligant. Canere grandia elatē, jucunda dulciter, moderata leniter. *Quin.* Canere

classicum. *Cæs.* Canere receptui. *Crc.* Sonner lare-
traite. *Metaph.* Finir.

PHR. Sub rupe canet frondator ad auras. *V.* Ad cer-
tos verba canenda modos. *O.* Mecum unâ in sylvis
imitabere Pana canendo. *V.* Movit Amphion lapi-
des canendo. *H.* Ille liquor docuit voces inflectere
cantu. *T.* Canto quæ solitus, si quando armenta vo-
cabat, Amphion. *V.* Solet esse gravis cantantibus
umbra. *V.* Inaccessos ubi Solis filia lucos. Assiduo
resonat cantu. *V.* Felices cantus ore sonante dedit. *T.*
Ducere multimodis voces & flectere cantu. *Lr.* Tre-
mulo fundes id gutture cantus. *Cic.* Quid quæ te purâ
solum sub nocte canentem Audieram: numeros
memini, si verba tenerem. *V.* Rara quidem facie,
sed rarior arte canendi. *O.* Nec calamis solum æqui-
paras, sed voce Magistrum. *V.* Cantare peritus. *V.*
Ausus Apollineos præ se contemnere cantus. *O.*

CANERĒ *V. r. s. u.* *PHR.* Aferamque cano Romana per
oppida carmen. *V.* Vos o Calliope precor aspirate
caneuti. *V.* Sicelides Musæ paulo majora canamus.
V. Si animus sylvas, sylvæ sint Consule dignæ. *V.*
Necit quicumque canoris Eloquium vocale modis.
J. Omnia quæ Phœbo quondam meditante beatus
Audiit Eurotas iussitque edificere Lauros Ille canit,
pulsæ referunt ad sœdera valles. *V.* Quæ Varo nec-
dum perfecta canebat. *V.* Pandite nunc Heliconæ
Deæ, cantusque moveat. *V.* Qui carmina semper, sem-
per Equos, atque arma virum pugnasque canebat. *V.*
(Vide CARMEN POETA.)

CANERĒ fidibus, fistulâ (Vide CYTHARA. FISTULA.)

CANERĒ. Aliquid, aliquem. *Sal.* Laudes alicujus.
QUIN. Chanter, celebrer, raconter. *PHR.* Pueri
circum innumptæque puellæ Sacra canunt. *V.* Jusque
datum sceleri canimus. *L.* Hæc super arborum cul-
tu pecorumque canebam. *V.* Canere prælia, pugnas,
viros, sylvas, reges. *V.* Regum facta. *H.* Nil dig-
num sermone canis. *H.* Hic canit errantem Lunam
Solisque labores. *V.* Læta fere lætus cecini, cano
æritia tristis. *O.* Nec nisi tu nostris cantabitur ulla
libellis Ingenio causas tu dabis una meo. *O.* Tuas-
que Ingenio laudes uberiore canunt. *O.* Laude ca-
nendus. *St.* Jam canitur toto nomen in orbe meum.
O. Arma virumque cano. *V.* Et puer ipse fuit cantari
dignus. *V.* Cum canerem reges & prælia. *V.* Namque
super tibi erunt qui dicere laudes, Vare, tuas capiant
& tristia condere bella. *V.* Te nostræ, Vare, Myricæ,
te nemo omne canet. *V.* Dum meam canto Lala-
gen; & ultra Terminum curis vagor expeditus.
H. (Vide CARMEN. Carmine Laudare)

CANERĒ [*pro vulgare, dicere.*] *Publier, repeter.* *PHR.*
Et dedimus medio scripta canenda foro. *O.* Gallos in
limine adeste canebat. *V.* Quidquid fama canit. *M.*
Quæ cantaberis orbe nota toto. *M.*

CANERĒ [*Pro prædicere.*] *Prédire.* *PHR.* Canere
acerba. *V. F.* Prodigium canit & tristes denuntiat iras.
V. Horrendas canit ambages. *V.* De Syllâ. Quæ
rupe sub imâ Fata canit. *V.* Obscura canendo. *H.*
Tristia Syllani cecinere oracula manes. *L.* Atque
hæc deinde canit divino ex ore Sacerdos. *V.* Canere
hæc suis adorta est tremebunda comitibus. *C.*

CANERĒ de Avibus. (Vide AVIS. Avium cantus.)

CANON, *onis.* *Pli.* [Latine regula.] *Regle, modele*
qu'on doit suivre. *SYN.* Læx, nōmā, rēgulā. *Qua vide*
suis locis.

CANONICUS, *æ, um.* *VIT.* Canonique, qui est se-
lon les regles. Hinc *CANONICOS* vocat Ecclesia
qui, ut loquitur *SANT.* Alterno Jessæ choro qui
carmina psallunt. *Sant.* Æternas gens nata Deo per-
solvere laudes. *Sant.* Qui solvunt divina suam in
præconia linguam. *Sant.*

CANOPUS, *pi. m.* [Insula mediterranei maris Nili
ostio obvia.] *Canope.* *EPITH.* Pēlusiāciūs, Pēlētūs,
Phārītis. *A* præcipuis ejus viribus *PHR.* Prodigia &
mores urbis damnanter Canopo. *J.* Pellæi gens for-
tunata Canopi Accolit effuso stagnante flumine
Nilum. *V.* Et Pelusiaci tam molli turba Canopi. *L.*
Scilicet incesti meretrix lasciva Canopi. *PR. i.* Cleo-
patra.

CANOR, *oris. m.* Son harmonieux de la voix ou des
instruments. *PHR.* Res est blanda canor; discant car-
rare puellæ. *O.* Ut est cygni melior canor. *Lr.* Ca-
nor æris Martius. *V.* Mœnia Phœbeæ structa canore
lyræ. *O.* Bella truci memorata canore. *O.* (Vide
CANTUS.)

CANORUS, *æ, um.* Harmonieux, qui a un son agréa-
ble. *SYN.* Vōcālīs, rēsōnāns, sōnōrūs. *PHR.* At
tuba terribilem sonitum procul ære canoro Incre-
puit. *V.* Avia tum resonant Avibus virgulta canoris.
V. Levi canoram verberans plectro chelim. *S.* Or-
pheus Threiciâ fretus cytharâ fidibusque canoris.
V. Desuetæ repetit fila canora lyræ. *Cl.* Vasti latratus
canorique. *Col.* Canoro saxa modulari trahens. *S.*
Quam versus inopes rerum, nugæque canoræ. *H.*
Canora vox. *Cic.* Canorum illud in voce splendet
cit. *Cic.*

CANTABRI, *orum.* [Tarraconensis Hispaniæ popu-
li.] *Cantabres, ou peuples de Biscaye.* *Cantabēr, &*
Cantabricūs, æ, um. De Biscaye. *PHR.* Te canta-
ber non ante domabilis... Miratur. *H.* Militiam puer
& Cantabrica bella tulisti. *H.* Cantabrum indoctum
juga ferre nostra. *H.*

CANTAMEN, *inis. n.* Enchantement. *PHR.* O! uti-
nam magicæ nossem cantamina Musæ. *Pr.* (Vide
MAGIA. CARMEN. Carmin Magicum.)

CANTATOR, *&* Cantor, *oris.* Cantatrix, *icis. f.*
Et cāntrix, *icis.* *Var.* [Qui consuevit canere.] *Chan-*
teur, chanteuse. *PHR.* Omnibus hoc vitium est can-
toribus, inter amicos Ut nunquam inducant ani-
mum cantare rogati, Injussi nunquam desistant.
H. Cantator cygnus funeris ipse sui. *M.* Imploret
citharas cantatriceque choreas. *Cl.* Danses aux
chansons. Non bene cantantes labor est audire puel-
las. *O.*

CANTATUS, *æ, um.* *C hanté.* *PHR.* Totam cantata per
urbem. *St.* *CANTATUS.* *Enchanté.* *PHR.* Can-
tatæ herbæ, aquæ. *O.* Cantatæ leges imponere Lu-
næ. *Pr.* Illicibus glandes cantataque vitibus uva
Decidit, & nullo Poma movente fluunt. *O.* Carmi-
ne cantato cælum densatur. *O.* Par des enchant-
emens.

CANTHARIS, *idis. f.* [Vermis venenosus] *Cantha-*
ride. *PHR.* Cantharidum succos, dante parente,
bibas. *O.*

CANTHARUS, *ri. m.* [Poculi genus.] *Vaisseau pour*
boire. *Tasse.* *PHR.* Et gravis attrita pendebat Can-
tharus ansâ. *V.* (Vide POCULUM.)

CANTHERIUS, *ii. m.* *Var.* [Equus castratus.] *Un*
cheval Hongre. *CANTHERI*, *orum. m.* *Vit.*

[A Cantherio seu Equo doſſuario dicta ſunt majora recti ſuſtentacula.] *Forces, ou pièces de bois qui portent un toit.* CANTHERIUS. Col. [Eſt & jugi genus in vitibus.] *Echaleus.*

CANTHUS, ī. m. [Ferrum quo rotæ extremitates vinciuntur.] *Pande de fer qu'on met au tour d'une roue.* PHR. Quamvis remone ſub uno Vertentem ſeſe fruſtra ſectabere canthum. P.

CANTICUM, cī. n. SYN. Cārmēn, cāntūs. PHR. Cantica qui Nili qui Gaditana ſufurras. M. (Vide CARMEN. CANTUS. *Cantus pro cantilenā.*)

CANTO & CANTITO, ās, āvī, ātūm, ārē. Freq. Cic. *Chanter.* SYNT. Cantare avenā. O. Cantare amores. O. Ruſtica verba. T. Laudes alicujus. O. Surdo cantare. Pr. Cantando victus. PHR. Cantitata carmina. Cic. Cantari dignus. V. (Vide CANO.)

CANTUS, ūs. m. *Chant, ſoit de la voix, ſoit des instruments.* EPITH. Apollinēus, Amphionēus. Hilaris, plicidus, jocōsus, mellifluus, ambrōsius, dulciſonus, blindſonūs, trēmulus, ſuavis, mollis, tēnēr, blindus, lēnis, lētis, dulcis, feſtus, grātus, argutus, rēsonis, sonōrus, amōnus, feſtivus, acutus. Flebilis, lūgubris, feralis, funēreus, triſtis, mōſtus, gēmbundus, rāucus, trēmulus, rūdis, ruſticus. SYN. Cārmēn, mōdulāmēn, mōdūli, mēlos, cānōr, mōdi, nūmēri, cōncēnūs, mūsā, cāmōnā. Vōcis mōdulāmēn. Argutē vōces, sōnā cānōrī. SYNT. Canthus citharæ. H. Buccinarum, muſcorum, nervorum, tibiar, vocum. O. Cantus fundere gutture. Cic. Movere. V. Cantibus & nervis imitari. Cic.

PHR. Quæ (Navis) ficulos cantus (Syrenum) effugit remige furdo. J. Et cantu querulæ rumpent arbuſta Cicadæ. V. Concentu victus vocisque lyraeque eſt. O. Ne tamen ille canor mulcendas natus ad aures; tantaque dos oris linguæ deperderet uſum. O. Ipſa domum mulcens tenero Proſerpina cantu. Cl. Non incompoſitis lædas clamoribus aures; Nec levioꝛ ſono molles imitabere cantūs... At neque cantanti riſtus diſtorqueat ora Valtior, & rupto ſe vox de gutture tradat... Immani reſonent ut templa boati. Non clamore Deus placatur, &c. Sant. (Vide CANO.)

CANTUI Sociare lyram. PHR. Orphea percuffis fociantem carmina nervis. O. Plectro modulatus eburno Felices cantus ore ſonante dedit. T. Pulſis ad carmina nervis. O. Haſtenus ad citharam vocalia moverat ora. V. Mixtoque ſonantem Percutit ore lyram. V-F. Concordant carmina nervis. O. Tibia quæ fundit ſocialia carmina nervis. C. Concordem citharæ movit per carmina linguam. Sil. (Vide CITHARA.)

CANTU Recreari. PHR. Longum cantu ſolata laborē. V. Malum cantu levato deformis ægrimoniaz. H. Dum grato Danaī puellas Carmine mulces. H. Nos otia vitæ Solamur cantu. S. Hic Mæri canamus Cantantes licet uſque (minus viſſet) eamus. V. Hoc eſt cur cantet victus quoque compe deſſor, Indociſſi numero cum grave mollit opus. Cantet & inittens limbo pronus arenæ, Adverſo tardam qui vehit amœ ratem. Quique reſert dapir lentos ad prætorā remos, In numerum pulſa brachia ducit aqua. Feſus ut incubuit baculo, ſaxoque reſedit, Paſtor arundineo carmine mulcet oves. O. Cantantis pariter, pariter data

penſa trahentis Fallitur ancillæ decipiturque labor. Fertur & abductâ Lyrneſſide triſtis Achilles Æmoniâ curas attenuaſſe lyrâ. Cum traheret ſylvas Orpheus, & dura canendo Saxa, bis amiſſâ conjuge mœſtus erat. O. Calamoque animum curasque levanti. Rap.

CANTUS Vis & dulcedo. canu ſlecti. Cic. PHR. Mulcentem Tigres, & agentem carmine Quercus. V. Unde vocalem temerè inſequitur Orphea ſylvæ. Arte maternâ rapidos morantem Fluminum lapſus, celereſque ventos, Blandum & auritas ſidibus canoris Ducere quercus. H. Movit Amphion lapides canendo. H. Et mulcere feras & flumina longa morari Ore ſuo, volucresque vagas retinere ſolebat. O. Tale tuum carmen nobis divine poëta, Quale ſopor ſeſſis in gramine, quale per æſtum Dulcis aquæ ſaliente ſitim reſtinguere rivo. V. At cantu commotæ Erebi de ſedibus imis Umbræ ibant tennes. V. Dicunt in tenero gramine pinguium Cuſtodes ovium carmina fiſtulâ; Delectantque Deum cui pecus & nigri colles Arcadiæ placent. H. Auritæ veniunt ad dulcia carmina ſylvæ Decurrunt altis undique ſaxa jugis. Stant ſine murmure aquæ, taciti ſine flamine venti Et cohibent curſus ſydera prona ſuos.

CANTUS Buccina, fiſtula. PHR. Feralique horrida cantu Buccina lymphatas agit in certamina mentes. Sil. Raucifonoque minantur cornua cantu. Lr. Raucō ſtrepuerunt cornua cantu. V. Tibia cantu perſonat. O. (Vide BUCCINA. FISTULA.)

CANTUS Magicus. PHR. Spargere qui ſomnos cantuque manuque ſolebat. V. Neque eum juvere in carmina cantus ſomniferi. V. Eadem ſe dixit amores Cantibus aut herbis ſolvere poſſe meos. T. (Vide MAGIA.)

CANTUS Avium [Vide AVIS. Avium cantus.]

CANUS, ā, ūm. [Proprie candens præ ſenectute.] *Blanc de vieilleſſe.* SYN. Cānēſcēns, cānēs, cāndidus, albūs, cāndēns. SYNT. Cani capilli. H. Cana coma. S. Cana ſenectus. O. PHR. Det munera Canus amator. T. Tremulum movens cana tempus anilitas. C. Canum caput. O. Cana fides. V. *Probré d'autrefois.* CANUS [Pro albo.] *Blanc.* SYNT. Cana flumina. V. Pluma, ſeges. O. Cani fluctus. Cic. Horrida cano Bruma gelu. V. Cana legam tenerâ lanugine mala. V. (Vide ALBUS.)

CANUSIUM, ī, n. [Urbs Apulia qui locus à forti Diomede eſt conditus olim. H.] *Canuſe ou Canoſa.* PHR. Servius Oppidius Canuſi duo prædia dives Antiquo cenſu natis diſiſſe duobus Dicitur. H.

CANUSINUS, ā, ūm. *De Canuſe.* Canuſini more bilinguis. H.

CANUSINATUS, ā, ūm. *Canuſinā veſti indutus.* Inſiſſis enim erat Canuſi lana. Ut Canuſinatus noſtro Syrus aſſere fuder. M.

CAPACITAS, ātis. f. Col. *Capacité, étendue.*

CAPANEUS, & CAPANEUS. Argivus, maritus Evadne, qui in obſidione Thebanâ ſcalis muris adveniens lapidum mole obrutus fuit à Thebanis. PHR. Cum cedit Capaneus ſubito temerarius iſtu. Non legis Evadnen erubuiſſe viro. O. Conſtitit immanis cerni, immaniſque tueri Argolicus Capaneus. S. Capaneaque miſimus umbris Pectora. S.

CAPAX, acis. omni. g. [Quod continet seu continere potest.] *Capable de contenir, grand, spacieux.* SYN. Amplius, latus, spatiosus, late patens. SYNT. Capax domus. O. Regnum. S. Capax ad &c. *Pli.* Utero capaci. *Pli.* PHR. Multa capax populi commoda circus habet. O. Omne capax movet urna nomen. O. Tu ripis efflue capacibus amnis. O. **CAPAX.** Per transl. dicitur de animo. PHR. Capax ingenio. O. Capax amicitiae. *Pli.* Ad praecepta capax animus. O. Animo majora capaci Concipit. O. Nec segnis ad artem Mens erat, officique capax. *Cl.*

CAPEDÖ, inis. & Capeduncula, æ. f. *Cic.* [Vas sacrificii aptum.] *Sorte de vase à deux anses.*

CAPELLA, æ. f. *Petite Chevre.* EPITH. Mæleölens, hispida, hirsuta, hirta, lasciva, sequax, sima, fugax, vaga, villosa, intonsa, cupida, pavidâ, pœtula, barbata, barbigerâ, quetula, gracilis, imbellis, dumivaga, montivaga, fugitiva. SYN. Caprigenum pecus. PHR. Graciles gramen carpere Capellæ. V. Urentes culta Capellas. V. Barbigeras Oleaster eò juvat usque capellas. *Ly.* Teneri tremulis cum vocibus Hædi. Cornigeras norunt matres. T. Lanigeras agitare greges hirtasque Capellas. V. Injussæ veniunt ad mulctra Capellæ. *H.* Non me pascente Capellæ Florentem Cythifum & salices carpitis amaras. V. Florentem Cythifum sequitur lasciva Capella. V. Hædorum mater formosa duorum... Cornibus ætius atque in sua terga recurvis. O. Diffentas lacte Capellas. V. Læta boum passim campis armenta videmus, Caprigenumque pecus nullo custode per herbam. V. Defendit æstatem Capellis.. Refertque tenta grex amicus ubera. *H.* Quodque aliena Capella ferat distentius uber. *H.* Ite mæx quondam felix pecus, ite Capellæ: Non ego vos posthac viridi projectus in antro Dumosa pendere procul de rupe videbo. V. Sic camuris submittat humus virgulta Capellis, Inque humilem referant ubera plena casam. *Sant.*

CAPENÄ, æ. f. [Oppidum vicinum Romæ juxta fontem Ageriæ. Est & CAPENÄ porta Romæ à Capenâ urbe dicta.] *Canapina, la porte Capene.* PHR. Substitit ad veteres arcus madidamque Capenam. *J.* Ipsa sedens plaustris, portâ est invecata Capenâ. O.

CAPER, pri. m. *Un bouc.* EPITH. Hirtus, fœdus, acer, torvus, libidinösus, lascivus, olens, olidus, prociâ, barbiger, barbatus, pœtulan, immundus, hispids, fetiger, bicornis, intonsus, pœtulus. SYN. Hædus, Hircus. PHR. Bicornis Terga Capri. O. Serigerique regunt humeros velamina Capri. *Sil.* Baccho Caper omnibus aris Ceditur. V. Lucantur cornibus Hædi. V. Vir gregis ipse Caper deeraverat. V. Occurrere Capro, cornu ferit ille, caveto. V. Vite Caper morsâ Bacchi mactatus ad aras Dicitur ultoris; nocuit sua culpa duobus. O. Cinyphii ductor qui gregis esse solet. *Avien.* Cui cornua pendent Intorta & grandes olido de pectore setæ. *Frac.*

CAPER *Metaph.* [Pro tetro odore.] *Bouquin, gousset.* PHR. Tibi fertur Valle sub alarum trux habitare Caper. *C.* Sed nimis arcta premunt olidæ convivia capræ. *H.*

CAPERÖ, as, avi, ætüm, ær. Caperare frontem. *Var.* [Rugis contrahere.] *Rider le front, se refrogner.*

(Vide VULTUS. Vultus severus.)

CAPËSSÖ, is, ivi, itüm, ær. *Prendre.* SYNT. Capessere cibum. *Cic.* Fugam. *Liv.* Arma capessant Edico. V. Mihi iussa capessere fas est. V. Recta capessere. *H.* PHR. (Vide CAPIO.)

CAPHARËÜS & CAPHARËUS, i. *Euboja mons altissimus & scopulis frequens, in cujus vertice Nauticus ul' urus moriem Palamedis filii à Græcis intercepti facem posuerat: ut locus fidem portus haberet; còquo appellerent naves Græcorum qui dolus à mente successit: nam Saxa triumphales fregere Capharea puppes, Naufraga cum vasto Græcia tracta falo est.* *Pr.* Triste Minervæ Sidus, & Euboicæ cautes, ultorque Caphareus. V. Quas (Naves) communis hyems, importunusque Caphareus Merfit aquis. O. **CAPILLACËÜS**, a, um. *Pli.* [Capilli exilitatem habens.] *Fin, delié.*

CAPILLAMENTUM, ti. & Capillitium, ii. n. *CEL.* Chevelure. *SUE.* Perruque. Capillamenta seminum, radicum. *COL.* Fileis. Capillamentum Cristalli. *PLI.* Felures dans le cristal, ou le verre.

CAPILLARË, is. n. [Reticulum muliebri quo capillos involvunt.] *Cofte de femme.* PHR. Non erubescit murice aureo nobis Dividere mœchæ pauperis capillatæ. *M.*

CAPILLATÜS, a, um. *Qui a beaucoup de cheveux.* SYN. Cömatus. PHR. Corpore inculco & horrido capillator. *Cic.* **CAPILLATÜS.** *Metaph.* *Qui a des fibres.* Capillata sunt folia Pino & Cedro. *Pli.*

CAPILLÖR, aris, arüs sum, ar. *PLI.* Avoir des cheveux, jeter des fibres.

CAPILLÜS, li. m. *Cheveu.* EPITH. Cömptus, pexus, nitens, nitidus, ornatus, mollis, formosus, decorus, vœnustus, longus, conspicuus, splendidus, cömans, madens, madidus, spirans, olens, odoratus, redolens, coronatus, unctus. *Auræus, Purpuræus, flavus, flavens, roseus, rutilus.* Flexilis, tortilis, revinctus, plexus, evinctus, intortus, crispans, vittatus, nexus, cömpositus, crispus, redimitus. Scissus, lacer, abscessus, albus, albens, canus, longævus, vœrendus, niger, pallus. Rarus, sectus, tonsus, brevis. Rigidus, spissus, intonsus, velatus. SYN. Cömâ, crinis, cæsariæ. Cæsariæ capitis. O. PHR. Molles imitabitur ære capillos. *H.* Capilli Electro similes. O. Et nigro crine decorus. *H.* Rorantesque comas à fronte removit ad aures. O. Obstupui, steteruntque comæ, V. Cælariem nato genitrix afflarat. V. Pulchrior auro Cæsaries, fulvoque nitet coma gravior auro. *Sz.* Flava repexo Gallia crine. *C.* Refugosque gerens à fronte capillos. Gaudet laudatis ire superba comis. *Pr.* Fulvos cervix cui lactea crines Accipit; & molli subnectit circulus auro. V. Pendent niveâ cervice capilli. Intonsi crines cervice fluebant. V.

CAPILLI passî, laxi, fusi, penduli, effusi, fluidi, undantes, vagantes, errantes, soluti, diffusi, volitantes, sparsi, promissi, demissi, liberi, vagi, emissi, cömantes, exuti, resoluti. PHR. Aspicere demissos lugentis more capillos. O. Movenque decoros Cum capite immisos humerum per utrumque capillos. O. Colla dedit per eburna leves fuitare capillos. Per eburna vidit Colla diffusos sine lege crines. *Sarb.* Hinc & hinc sparsos humeris capillos. *Sarb.* Spectat inornatos collo pendere capillos

Equid si comantur, ait. O. Croceas irreligata comas. *Sant.* Sparsis in terga capillis. *Sant.* Comæ per lævia colla fluentes. *Sant.* Sive vagi crines errant. *Sant.* Quisquis inornatumque caput crinesque solutos Aspiceret; Phœbi quæreret ille comam. *T.* Crines effusa sacerdos. *V.* Ludunt per colla capilli. Crinem sparsum cervicibus afflat. O. Infusus humero capillis. *S.* Libera nodo coma. *S.* Involitant humeris comæ. *H.* Solutis crinibus exululant matres. *S.* Iliades crinem de more solutæ. *V.* Sæpe tumescens cinis fuit æmulus undæ Dum finitæ, reflux irrequieta vadis. *Sant.*

CAPILLI neglecti, impexi, incempti, inculti, hirti, tûrpēs, squallidi, squallentes, sordidi, horridi, hirsuti, hispidi, rigentes, rigidi, inornati, horentes, jacentes. *Phr.* Non venit incultis, capitarum more, capillis. O. Horret capillis ut marinus asperis Echinus aut currens Aper. *H.* Positi sine lege capilli. O. Canitiem immundo perfusam pulvere turpans. *V.* Croceas irreligata comas. *St.* Effusis aliæ sine pectinis usu Crinibus. O. Incompris Curium capillis. *H.* Squallida prolixis qui regit ora comis. O. Hanc decet inflatos laxè gestisse capillos: Illa sit adstrictis impedienda comis. O. Coma plurima torvos Prominet in vultus; humerosque, ut lucus, obumbrat. *O.*

CAPILLI, emittit. *Perruque.* *S. Phr.* Fœmina procedit densissima crinibus emtis. O. Captivos mittet Germania crines: Culta triumphatæ munere gentis eris. Emptâ merce probaris. Pro te sicambram laudant. Teque peregrinis vendere muneribus, Naturæque decus mercato perdere cultu; Nec finire in propriis membra nitere bonis. Capillos efficit ære suos. Crinibus emtis Defluvium capitis cohonestat. Aut implexarum strue tormentoque comarum Turritum fedas ædificata caput. Induam adoptivos, mos viget ille, pilos. *Sant.* Caputque nudum Cirris grandibus hinc & inde cingunt. Raros colligis hinc & hinc capillos; Et latum nitidæ, Marine, Calvæ Campum temporibus regis comatis: Sed moti redeunt jubente vento, reddunturque tibi. *M.*

CAPILLOS comere, pectere. *Peigner.* *Phr.* (*Vide Pecto.*)

CAPILLOS fingere, cålāmistrare. *Cic.* Concinnare. *Frisc.* *Phr.* Colligere incertos, & in ordine ponere crines. O. Vultis adornatos positu variare capillos. O. Reformandis quæ gerit arma comis. *Sant.* Cæsariem tunc fortè Venus subnixa corusco Fingeat folio: dextrâ lavæque sorores Stabant Idaliæ: largos hæc nocturnis imbres Irrigat, hæc morsu nummossi dentis eburno Multitudinem discrimen arat; sed tertia retro Dat varios nexus & iusto dividit omnes Ordine, neglectam partem studiosa relinquens. *Cl.* Multiplices crinis sinuatur in orbes. *Cl.* Aureolos per u variare capillos. *Sant.* Certaque comam sub lege reponit. *S. p.* Inque suo sparsas ordine pone comas. *Sant.* Coniux excita tumultu Profilit; & nuda rotos ornata Capillos Deiecit hos ipsos. O. Radibus legem dare capillis. *S.* Ornandis operosa capillis. O. Comete nulle modis. O. Eois crines variare lapillis. Ne sint sine lege capilli. Admotæ formam tantque negantque manus. O. Sic erat ornatus Laodamia comis. O. Pone recom-

pothas in statione comas. O. Et solvi comas, rursusque fingi jubet. *S.* Crinem doctâ manu distinguere. *S.* Impexos certo domat ordine crines. *St.* Flexi crimen punire capilli. *J.* Quam se præbuerant ferro patienter & igni, Ut fieret torto nexilis orbe sinus. O. Ah quoties ferrum tulerat patienter & ignem Crinis ut implicito tortilis orbe foret. *Sant.* Capillus Mollis ad imperium, faciliq; plicatilis arte. *Sant.* Forticulis cinem ferroque armata calenti Persequitur. *Sant.* Hic calamo tortas vibrat & igne comas. *Sant.*

CAPILLOS nodare, floribus innectere. *Phr.* Sparsos per colla capillos Colligit in nodum. O. Crines nodantur in auro. *V.* Et molli subnectit circulus auro Cæsariem. *V.* Mollique fluentem Fronde premit cinem fingens, atque implicat auro. *V.* Ut fibula cinem Auro internectat. *V.* Hederâ collecta capillos Calliope. O. Crines revocare nodo. *S.* Vittâ coercebat positos sine lege capillos. O. Crinis erat simplex nodum collectus in unum. O. Ædificat mirâ floribus arte caput. Crinem vittis innexa. *V.* Vittâ coercebat neglectos alba capillos. O. Crines per colla reflexos In nodum revocat. Cui flavam religas comam. *H.* Crines Rosâ subtilis ardet. Myrrheum nodo cohibere cinem. *H.* Reticulumque comis auratum ingentibus implet. *J.* Nodo coerces crines. *H.* Necte comam Myrtho. O. Vittæ premit comam. *S.* Vittis stringere comas. *V.* Vincit fronde comas. *H.* Vittâ crines evincta sacerdos. O. Quid sinis exleges infranatasque vagari? Necte comas. *Sant.* Redimitus arundine crines. O. Nodata capillos. *Sant.*

CAPILLOS odorare. *Parfumer.* *Phr.* Ibat odoratis humeros perfusa capillis. O. Tuis balanus provisa capillis. *Rua.* Nitentes capilli malobatro. *H.* Medicare capillos. O. Ungere. *H.* Arabo rore capillus olet. O. Ambrosiæque comæ divinum vertice odorem Spiravere. *V.* Non Arabum noster dona capillus olet. Namque ipsa decoram Cæsariem nato genitrix afflat. *V.* Nec odoro pulvere crines Spargere. *Rua.* Spirabat Tyrio Myrthea rore coma. Nec pingui cinem deducere amomo. *Sil.* Sertaque odoratæ Myrthea ferre comæ. O. Crinemque madentem. *V.* Dulcis compositis spirabat crinibus aura. *V.* Et sparsus cyprio pulvere crinis olet. *Sant.* Nostris balasama pressa comis. *Sant.*

CAPILLOS ventis effundere. *Phr.* Levibus projece- rat auris Indociles errare comas. *Cl.* Zephyroque jocante Dispersæ fluitant per mea colla comæ. *Sant.* Sic tempe jacta colla perfundant comæ; Humerosque summos cursibus motæ citis Ventos sequantur. *S.* Pura sagellabant formosi collo capilli. *Sant.* Ni quateret motas molliter aura comas. *Sant.* Fluitantes aura capillos Morat. *Sant.* Dederatque comam diffundere ventis. *V.* Et leni recreare vento Sparsum odoratis humerum capillis. *H.* Gestiret si quando levi suadente susurro Ludere cum nostris aura jocosa comis. *Sant.* Ludibrium zephyris colludite crinibus auræ. *Sant.* Ut temerè nullo fluitarent ordine cirrhi. Vincula suis dederat liberiora comis... Aura Colludit tremulis irrequieta pilis: Nam modò collectas tenui spiramine turbat, Et modò turbatas colligit aura comas. *Sant.* Colla per ite leves, vos fascia nulla vetabit Effusas humeris

involare meis. *Saut.* I coma; perque meos voluta sine lege lacertos: I coma; perque humeros i sine lege meos. *Saut.* Flaventem levis aura comam spargebat eunti. *Rap.*

CAPILLOS tondere. *PHR.* Nondum illi flavum Proserpina vertice crimem abstulerat. *V.* Caput intonsis juvenile capillis. *O.* Nec malè deformat rigidos tonsura capillos: Sit coma, sit docta barba resecta manu. *O.* Incomptis brevior mensura capillis. *Teneram* cruentâ falce deposuit comam. *S.* Vix tangente vagos ferro refecare capillos. *M.*

CAPILLOS lacërare, laniare. *O.* *PHR.* Desiliit pariterque sinum pariterque capillos Rupit. *O.* Spargere humum capillis. *H.* Flaventes abscissa comas. *V.* Deplanxere domum scissis cum veste capillis. *O.* Infelix crines scindit Juturna solutos. *V.* Sed parce solutis Crinibus, & teneris Delia parce genis. *T.* Ecce trahebatur passis Priameia virgo Crinibus. *V.* Laceræ comæ. *S.*

CAPIO, is, cēpi, captum, ēre. *Prendre, se saisir.* *SYN.* Accipio, prehēdō, capto, decerpō. *PHR.* Ab hoste capi. *O.* Capitur cibus ut suffulciat artus. *Lr.* Hic jaculo pisces, illic capiuntur ab hamis. *O.* Hic tibi nate prius vinclis capiendus. *V.* Vi captus & armis. *Cl.* Cape saxa manu, cape robora pastor. *V.* Nec capti potuere capi. Non hos incensa cremavit Troja viros. *V.* Arma amens capio, nec sat rationis in armis. *V.* Prenfantemque uncis manibus capita aspera montis. *V.*

CAPERĒ. [Pertransi. ad animum.] *Toucher, frapper.* *PHR.* Ut pictura Poësis erit, quæ si propius Ætes Te capiet magis. *H.* Hunc capit argenti splendor. *V.* Cynthia prima fuis miserum me cepit ocellis Contactum nullis ante libidinibus. *Pr.* Te conjux aliena capit. *H.* Me tua forma capit. *O.* Capi dulcedine vocis. *V.* Capi divitiis. *O.* Novitate. *Lr.* Spe inani. *V.* Corde captus amans. *Pla.* Carmine quo captæ, &c. *V.* Infidiis noctis capiere Serenæ. *V.* Muneribus captus puer. *T.* Pretio capiuntur avari. *T.* Captis ardebant mentibus ambo. *O.* Fulgore primo captus & facili bono Fallacis aulae. *S.* Et vetus in capto pectore regnat amor. *O.*

CAPERĒ alia multa significat, ut. *PHR.* Vacuum te cepit villula. *H.* Servabant ne quâ posset ab arte capi. *O. i.* decipi. Bellumque futurum ceperat. *L. i.* animo conceperat. Alter ab undecimo jam tum me ceperat annus. *V. i.* attigeram. Incautum dementia cepit. *V.* Nec vestra capit discordia finem. *V.* Fructum caperetis amoris. *L.* Cepimus & teneræ primos ætatis amores. *O.* Tantus erat, Junonis sit altæ Spem caperet. *O.* Nec pudor in stipula placidum cepisse quietem. *O.* Nec tædia cœpti Ulla mei capiam. *O.* Lentam non capit ira moram. *O.* Nunc terras ordine longo Aut capere, aut captas jam despectare videntur (Cyni.) *V.* Non ullum pro me tantum cepisse timorem. *V.* Quæque mihi solâ capitur nunc mente voluptas; Tunc oculis etiam percipienda foret. *O.* Si te tanta meæ ceperunt tædia laudis. *V.* Ante locum capies oculis. *V.* Æquaris cepissent præmia rostris. *V.* Arder & iram Non capit ipsa suam. *O.* Capere radices, vires *Pli*

CAPIS, idis, f. *Liv.* Sorte de tasse. (Vide *POCULUM.*)

CAPISTRŌ, as, avi, atum, are. [Capistro vincere.] *Eumuler, enchevêtrer.* *PHR.* Inque capistratis

Tigribus alta sedet. *O.* Cap. istrare vites *Col.* *METAPH. Pro vincere.*

CAPISTRUM, tri. n. [Capitis vinculum quod Mulis aliisque jumentis adhibetur.] *Licon, museliere.* *SYN.* Frænū, hābēnā, lōrū, lūpātū, lūpūs. *EPIT.* Ferrātū, nodōsū, durū, strīctū, rigidū, impōrtūm, mōllē. *PHR.* Depulsus ab ubere matris.... Inque vicem det mollibus ora capistris. *V.* Excretos prohibent à matribus hædos; Primaque feratis præfigunt ora capistris. *V.* (Vide *FRÆNUM.*)

CAPISTRUM. *Metaph.* [Rētīnācīlīm.] *Lion.* Capistrum maritale. *J.* Viris capistro constringitur. *Col.* (Vide *VINCULUM.*)

CAPITAL, alis. n. *Var.* [Linteum quo sacrificulæ caput obtegebant.] *Sorte de voile.*

CAPITAL, alis. n. *PLA.* & *Capitāl's.* m. f. alē. n. [Quod capitis supplicium meretur.] *Capital, ou il y va de la vie.* *SYNT.* Capitale crimen, facinus. *Cic.* Capitalis noxa, fraus. *Cic.* Inscitia. *Pli.* Res capitalis. *Liv.* Affaire criminelle. *PHR.* Seu capitale nefas facundâ diluis arte. *Cl.* Inter Hæctora Priamidem animosumque inter Achillem, Ira fuit capitalis. *H.* Odium capitale. *Cic.* Une haine mortelle.

CAPITALIS scriptor. *Cic.* [Qui rerum capita perstringit.] *Concis.*

CAPITALE pro solerti. Capitale vocamus ingenium solers. *O.*

CAPITALITER. adv. *Avec un esprit d'ennemi.* Capitaliter laceessere. *Pli.*

CAPITATUS, a, um. [Quod caput habet.] *Qui a une tête, ou une pomme.* *SYNT.* Capitatus clavus. *Var.* Capitati caules. *Pli.* Choux pommis. Capitata vinea. *Col.* *Qui a une souche.*

CAPITELLUM, li. n. dim. *Petite tête.* Ramulorum capitella. *Pli.*

CAPITŌ, ōnis. m. *Cic.* [Qui magnum habet caput.] *Qui a une grosse tête.* *METAPH.* [Sententiæ tenax.] *Tetu.* *SYN.* Cōntūmāx, pērtīnāx, pērvicāx, cōntēntīōsūs, obstīnātūs, cērvicōsūs.

CAPITŌ, ōnis. m. *Cato.* [Piscis genus.] *Muge, ou Chalot.*

CAPITOLIUM, ii. n. [Arx Romæ in monte Saturnio à Tarquinio superbo extructa.] *Le Capitole.* *EPIT.* Rōmānū, aurātū, aurēū, altū, celsū, excelsū, sūbl.mē, supērbū, splendīdū, mārmoreū, fulgēs, validū, sacrum. *SYN.* Tarpeia rupes. Arx Romulea. Tarpei templa tonantis. *PHR.* Hinc ad Tarpeiam sedem, & capitolia ducit. *V.* Aurea nunc, olim sylvestribus horrida dumis In summo custos Tarpeæ Manlius arcis Stabat pro templo, & capitolia celsa tenebat. *V.* Dum domus Æneæ capitolii immobile saxum Accolet, imperiumque pater Romanus habebit. *V.* Stet capitolium Fulgens; triumphatque possit Roma ferox dare jura Medis. *H.* Ille triumphatâ Capitolia ad alta Corintho Victor ager currum, casis insignis Achivis. *V.*

CAPITOLINUS, a, um. *Du Capitole.* *PHR.* Ad penetrale Numæ capitolinumque tonantem. *O.* De Capitolinis æternum sedibus aurum, &c. *S.*

CAPITULATUS, a, um. *Qui a une petite tête.* Folia capitulata. *Pli.*

CAPITULATIM. [Per capita.] *Par chapitres.* Brevisiter & capitularium attingam. *Pli.*

CAPITULUM, li. n. dim. *Petite tête.* Capitulum viperæ, *lli.*

CAPYTÜLUM. *Pl.* [In columnis dicitur summitas & culmen.] *Chapiteau.*

CAPPADOCIA, *Æ. f.* [Regio Minoris Asiæ.] *Cappadocce.*

CAPPADÖX, *öcis.* Cäppädöcüs, & Cäppädöciüs, *ä, üm.* *Cappadocien, de Cappadoce.* *PHR.* Cappadocum Montana cohors. *L.* Pingues pascere Cappadocas. *P. i.* *servos quos à Cappadocia multos habebant.* Cappadocas rigidà pingues clausisse carastà. *P.* Cappadoce servat cognomina gentis. *Col.*

CAPPARIS, *Is. f.* [Fruticis genus.] *Capre. f. Le Caprier.* *PHR.* Capparitis & tristes Inulæ, ferulæque minaces. *Co.* Capparin & putres Cepas halece nantes. *M.*

CAPRÄ, *Æ. f.* *Chevre.* (Vide CAPELLA.)

CAPRÄ fërä, & Cäprëä, *Æ. f.* *Chevre sauvage, Chevreuil.* *EPIT.* Sylvëstris fugax, imbellis. timidä, citä, vëlöx. *PHR.* Pendentem summa Capream de rupe videbis. Casuram speres, decipit illa canes. *M.* Pascuis intenta Caprea. *H.* Lascivæ similem ludere Capræ. *H.* Veloci similis Capræ Quæ, visis humili in valle Leonibus, Per prærupta per ardua Sublimi volucris fertur anhelitu, *garb.* Non illa feris incognita Capris Gramina, cum tergo volucres hælere sagittæ. *V.* Ecce feræ faxis dejectæ vertice Capræ. *V.*

CAPRÄ, *Col.* [Signum cæleste.] *Chevre.* *PHR.* Nascitur Oleniæ signum pluviale Capellæ. *O.* Infanz Capræ sydera. *H.*

CAPRÄRIÄ, *Æ. f.* [Insula Italiæ adjacens, à Capris quibus abundat, dicta.] *Capraia.*

CAPRËÆ, *arüm. f. Pl.* [Insulæ Neapoli proximæ quas Teleboæ tenuerunt.] *L'Isle Capree.* *PHR.* Teleboum Capreas cum regna teneret. *V.* Candidaque à Capreis vela dabantur aquis. *O.*

CAPRËÖLÜS, *li. m. dim.* *Chevreau. Chevreuil, le fan d'une biche.* *PHR.* Præterea duo nec tutä mihi valle reperti Capreoli. *V.* Capreoli sparſis nunc pelilibus albo. *V.*

CAPRËÖLÜS. *Col.* [Bidens, genus ferramenti bicornis.] *Une binete, ou il.* **CAPRËÖLI.** *Var.* [Vitium veluti cincinni.] *Tendron de la vigne.* **CAPRËÖLI.** [Quibus asseres conjunguntur.] *Cæs. Crævi fides.*

CAPRICÖRNÜS, *nî m.* [Signum cæleste. Diis Titanorum metu in Ægypto variis formis latitantibus, Pan posteriorem partem in effigiem piscis, priorem in formam Hirici commutavit; quam figuram admiratus Jupiter in cælum tranſtulit.] *Le Capricorne.* *EPIT.* Cornig'r, frigens, horrendüs, atröx, imbrifer, frigidüs, aquiritüs, nimböſus, gelidüs, rigens, brumälis, hëmalis, tropicüs. *SYN.* Agöcërös, Capricörnî sidüs, astrüm. *PHR.* Gelidum de pectore frigus anhelans Corpore semifero Capricornus. *Ci.* Lotus Hesperia Capricornus aquä. *Pr.* Tyrannus Hesperia Capricornus undæ. *H.*

CAPRIFICÜS, *ci. f.* [Ficus sylvestris.] *Figuier sauvage.* *PHR.* Juber sepulchris Caprificos erutas Flammis aduri Colchicis. *H.* Qui modò Ficus eras jam Caprificus eris. *M.* **CAPRIFICÖR,** *ari.* [Ficos feraces facere adhibetä Caprifico ut explicat. *Pl.*] *Rendre les Feniens plus fertiles.*

CAPRIGËNÜS, *ä, üm.* *Né d'une Chevre.* Caprige-genumque genus. *V.*

CÄPRILE, *Is. n. Col.* [Caprarum Caulæ.] *Etable à Cheures.*

CÄPRIMÜLGÜS, *ä, üm.* [Qui Capras emulget.] *Qui tire le lait des Cheures.* *PHR.* Suffenus unus Caprimulgus, aut fossor. *C.* **CÄPRIMÜLGÜS.** [Genus Avis quæ Caprarum uberibus involat, hujus ſuctu emoriuntur ubera, Caprisque oboritur cæcitas, *ait Pl.*] *Petit Chabuan.*

CÄPRINÜS, *ä, üm.* *De chevre, de Bouc.* *PHR.* Alter rixatur de lanâ sæpe caprinâ. *H.*

CÄPRIPËS, *edis. omn. g.* *Qui a des pieds de Chevre.* *PHR.* Capripedes calamo Panes hiant canent. *Pr.*

CÄPRONÆ, *arum. f.* [Comæ quasi è capite pronæ.] *Cheveux qui tombent sur le front.* *PHR.* Crinisque globos, fluidasque Capronas. *Lucil.*

CÄPSÄ, *Æ. & Capsülä, Æ. dim. f.* *Cassette, petit coffie.* *SYN.* Scrinium, arcä, arcülä. *EPIT.* Angültä, divës, prætiösä, cäri. *PHR.* Et unä Cum scriptore meo, capsä porrectus opertä, Deferat in vicum vendentem thus & odores. *H.* Huc una è multis capsula me sequitur. *C.* Quem sequitur custos angustæ vernula caplæ. *J. Hinc*

CÄPSÄRIÜS, *ir. Sue.* [Qui puerorum nobilium libros in capsulä deferabat ad scholam.] *Porte-livre.*

CAPTATYÖ, *önis. f.* *Recherche empressée, surprise.* Captatio testamenti. *Pl.*

CAPTATÖR, *öris. m.* [Qui venatur & ambit aliquid.] *Qui recherche avec empressement.* *PHR.* Captator popularis auræ. *Liv.* *PHR.* Usque adeo gravis uxori natisque sibi que Ut captatori moveat fastidia Colſo. *J. i.* *Hominum patientissimo, quales erant qui hereditates captabant.*

CAPTIO, *önis. f.* *Cic. Tromperie, sinesse.*

CAPTIOSE, *adv.* *Cic. D'une manière capieuse.* *SYN.* Callidè, fraudulenter, väſtrè, dolosè.

CAPTIOŒSÜS, *ä, üm.* *Cic. Captieux, capable de surprendre.*

CAPTIVITAS, *ätis. f.* *Captivité, esclavage.* *PHR.* Devictis Sabææ Regibus, horribilique Medo Nectis catenas. *H.* Daret aut catenis fatale monstrum. *H.* Qui lora restrictis lacertis Sensit iners timuitque mortem. *H.*

CAPTIVÜS, *ä, üm.* [Bello captus.] *Captif, prisonnier de Guerre.* *PHR.* Captivos dabit armaque *V.* Infelix Stygio ducor captiva tyranno. *Cl.* Nec victoris heri terigi captiva cubile. *V.* Captiva pubes. *H.* Assuetas ad ſceptra manus post terga dabit; fietque latis pompa Mycenis. *S.* Vinclaque captivä reges cervice ferentes. *O.* An vincta palmas. Præda triumphî vehar. *S.* Non captiva dabit brachia vinclis. *S.* Et nova captivä vincula mente feram. *O.* Captiva vestis. *V.* Sitis. *M. i.* *Captivorum.* Captivoque rogi perfundat sanguine flammæ. *O.*

CAPTIVÜS. [Pro capto.] *Pris.* *PHR.* Captivocurrus. *V.* Utque recenserem captivos ordine pisces. *O.* Captivum portaturebur, captiva Corynthus. *V.*

CAPTIVÜS. [Pro incarcerato.] *Prisonnier.* (Vide CARCER. Carcere claudi.) **CAPTIVÜS.** [Pro victo.] *Lié, garrotté.* (Vide VINCTUS. VINCIRI.)

CAPTÖ, *äs, avi, atüm, arè.* *Freq.* [Idem quod capere.] *Prendre.* *SYNT.* Caprare fontem manu nudä. *S.* Colla lacertis. *O.* Auras naribus. *V.* Feras laqueis. *V.* Pisces arundine. *O.* Sonitum aure ad-

motà. *Li. v.* Captare voluptatem. *Cic. Bafia. M. Somnos. Col. Phr.* Explorat ventos atque auribus aëra captat. *V.* Nare sagaci capient auras. *S.* Hic inter flumina nota. Et fontes sacros frigus captabis opacum. *V.*

CAPTARE. [Pro ambire, studiosè quærere.] *Rechercher avec empressement.* **SYNT.** Captare plausus, occasiones. *Cic. Obsonia. H.* Captare tempus. *O.* Captare aliquem. *M. Faire sa Cour. Phr.* Capto tuam, pudet heu! sed capto, Maxime cenam: Tu captras alias; nunc sumus ergo pares. *M.* Dum me captures, mittebas munera nobis: Postquam cepisti, das mihi Rufe hihil. *M.* Populi suffragia captar. *H.* Gloria captatur. *O.* Africanus habet milites: tamen captat (*i. Captator est.*) Fortuna multis dat nimis; satis nulli. *M.*

CAPTURA, f. *f. Pl. Prise, capture.* (Vide **PRÆDA.**)

CAPTURA, *Sue. Salaire.* (Vide **MERCES.**)

CAPTUS, ūs, m. [Quod capitur.] *Prise, pincée.* Trium digitorum captus. *Pl. CAPTUS,* ūs, m. *Capacit. portée de l'esprit.* Ut est captus hominum. *Cic.* (Vide **INGENIUM.**)

CAPTUS, ā, ūm. *Pris, trompé.* (Vide **CAPIO.**)

CAPTUS. [Ōrbūs, spōliātūs, prīvātūs.] *Privé.*

Captus auribus, oculis, membris. *Cic.* Captus mente. *Cic. i. Stultus & insanus.*

CAPUĀ, æ, f. [Clarissima Campaniæ urbs, Quæ Annibalem victoris clarum luxu atque otio fregit.] *Capoue. Phr.* Talem dives arat Capua & vicina Vesevo Ora iugo. *V.* Et Capys hinc nomen Campanæ ducitur urbi. *V.*

CAPULĀ, æ, f. *Var.* [Genus vasis ita dicti, quod facile capi possit.] *Vase à une anse.* **CAPULĀTÖR,** ōris, *Col.* [Qui capulā oleum transfundit.] *Qui vuide de l'huile d'un vaisseau dans un autre.*

CAPULÖ, ās, arē. *CATO. Vuider, transvaser.*

CAPULÖS, li, m. & **Capulūm,** li, n. [Manubrium gladii.] *La garde, la poignée, le manche.* *Epit. Eburnus, aureus, micans, splendens, auratus, splendidus, rutilus, coruscus, gemmatus, insignis, argentæus.* **Phr.** Lateri capulo tenuis abdidit ensē. *V.* Capuloque acclivis eburno. *Cl.* Ter quater ora viri capulo cava tempora pulsāt. *O.*

CAPULUM. [Pro sepulchro quod corpora capiat.] *Une biere.* Capulo proximus. *Pla. Hinc CAPULĀRYS. Pla.* [Senex morti contiguus.] *Un vieillard sur le bord de la fosse.*

CAPÜS, pī, & **Capō,** ōnis. *M. Chapon.* Gallos castant ut sint Capi. *Var.* Capi Semimares. *Var.*

CAPÜT, itis, n. *La tête.* **Epith.** Ardūum, dēcōrūm, fōrmōsūm, jūvenīlē, pūrūm, flāvūm, rōsēūm, ambrosiūm, rutilūm, auricomūm, hōnēstūm, nivēūm, nitidūm, elātūm, supēbūm, dūrūm, sacrūm, cōrōnatūm, vērētandūm, exilē, intōnsūm, submissūm, celsūm, altūm, grandē, cānūm, ērēctūm. **Phr.** Volubilitas capitis latissima. *O.* Quā collo confine caput. *O.* Visus Iuli Fundere lumen apex; tactuque innoxia molli Lambere flamma comas & circum tempora pasci. *V.* Crines & incomptum caput. *H.* Transque caput jace. *V.* Pronusque magister Volvitur in caput. *V.* Pone caput; fessosque oculos furare labori. *V.* Caput strato deponere. *O.* Ipsa sibi est oneri cervix humeroque recumbit. *O.* Maculaeque caput sparsere leves: Tum

vapor ipsam corporis arcem Flammeus mit. *S.* Densum Casarie caput. *O.* Sordidum rabo caput. *S.* Centum luminibus cinctum caput Argus habebat. *O.* Saep caput scaberet. *H.* Cur quisquam caput unctius referret. *C.* Obligare votis caput. *H.* Turpemque repulsam Quanto devites nimi capitisque dolore. *H.* Caput tentante dolore Læditur. *Tr.* Ut semel icto Accessit fervor capiti. *H.* Bos cui turpe caput. *V.* Cornigerum Fauni caput. *O.* Argutumque caput *Egri. V.*

CAPÜT atollere, efferre. *Lever la tête.* **Phr.** Latè conspicuum tollere verticem. *H.* Inque dies avidum surgens caput altius effert. *V.* Prospiciens summā flavum caput extulit undā. *V.* Ingrediturque solo, & caput inter nubila condit. *V.* Talis prima Darēs caput altum in prælia tollit. *V.* Ductores capita alta ferentes. *V.* Superat capite & cervicibus altis. *V.* Et tenuisse animum contra sua sæcula rectum, Altius & vitis exeruisse caput. *O.* Os homini sublime dedit; celumque tueri Jussit, & erectos ad sydera tollere vultus. *O.*

CAPÜT movere. **Phr.** Et quocumque Deus circum caput egit honestum. *V.* Genua ægra trahentem, Jactantemque utroque caput. *V.* Ille caput quasi, &c. *V.* Abducere retro longè capita ardua ab ictu. *V.* Terque quaterque Concutiens illustre caput. *O.* Quo avertis caput. *S.* Leviter caput reflectens. *C.* Ille (*serpens*) dolore ferox caput in sua terga retorfit. *O.* Tum quaticus caput. *V.* Quassantemque utroque caput. *V.* Concussitque caput motu, quo celsa laborant Sidera. *St.*

CAPÜT amputare, abscondere, truncare, ferrere, lædere. **Phr.** Ferroque secat pendentia colla. *V.* Tum caput ipsi aufert Domino, truncumque relinquit Sanguine singultantem. *V.* Abstulit ense caput, truncumque reliquit arenā. *V.* Truncavitque caput. *L.* Nam caput è nostra potius cervice recedet. *O.* Marmoreā caput à cervice revulsū. *V.* Avulsūque humeris caput & sine nomine corpus. *V.* Atque illi partibus æquis Huc caput atque illuc humero ex utroque pendit. *V.* Cum galeā longè jacuit caput. *V.* Tibi caput abstulit ensis. *V.* Tum caput orantis nequicquam & multa parantis Dicere deturbat terræ, truncumque repente Provolvens. *V.* Abscissa duorum Suspendit capita, & rorantia sanguine portat. *V.* Caput, quod jam de cuspidē summā Nutabat, dignā rediens ad mania pompa. *Cl.* Curruque abscissa duorum Suspendit capita, & rorantia sanguine portat. *V.* Districtus ensis cui super impiā Cervice pender. *H.* Pender exigua male caput amputatum parte. *S.* Attonita & furens Cadmea mater abstulit nato caput. *S.* Huic Cronis amplexo tremulis altaria Palmis Decutit ense caput. *O.* *Aegyptus* cessas impium ferro caput Demetere. *S.* Nondum artis erat caput ense rotare. *I.* Et caput abscessum calido viventeque trunco Servat humi vultum viralem, oculosque patentes. *Tr.* Nutantem vulnerat ense, Quā collo est confine caput. *O.* Et mediam ferro gemina inter tempora frontem Dividit, impubesque immani vulnere malas. *V.* Atque illi partibus æquis huc caput atque illuc humero ex utroque pendit. *V.* Illius caput scopulis. *S.* Magnoque fragore discussit pars acta caput. *Sil.* Caput obrexit ossaque saxo. *L.* Ruptumque

caput cerebro penitus expresso. S. Congerite cives saxa in in festum caput. S.

CAPUT nūdum. Capitis tegmen. PHR. Dextram tendebat inermem Nudato capite. V. Fulvosque Lupi de pelle galeros Tegmen habet capiti. V. Dardanius caput ecce puer detectus honestum. V. Tegmina tuta cavant capitum. V. Tegmina queis capitum raptus de subere cortex. V. Seu caput abdiderat cristatâ casside pennis; In galeâ formosus erat. O. Caput glauco contextit amictu. V. Et capita ante aras Phrygio velamus amictu. V. Venit & agresti capitis Syllanus honore. V. CAPUT ornare, cingere floribus, &c. (Vide CORONA. Coronâ caput cingere. CAPILLUS, capillos fingere.)

CAPUT. [Pro homine ipso.] *Homme*. EPIT. Cârûm, dulcè, blandum, fidum, amicum, suavè. Nobile, illustre, insignè, vénérandum, egregium. Dîrûm, impium, sceleratum, infestum, inimicum, invisum, perjurum, perfidum. PHR. Caput insuperabile bello. O. Quot capitum vivunt, totidem studiorum Millia. H. Unum pro multis dabitur caput. V. Testor utrumque caput. V. Si tangere portus, Infandum caput, ac terris adnare necesse est. V. Effera Di capiti ipsius generique reservent. V. Criminaque ignavi capitis mihi turpia fingis. Pr. Capitisque injuria cari. V. Me dede morti, noxium macla caput. S. Nullanè perjury capitis fraudisve nefandæ Poena erit. F. Capitis reverentia cani. O. Tribus Antyciris caput insanabile. H. Lepidum caput. Ter. Collatis in capita sextantibus. Liv. *Par tête*.

CAPUT. [Pro vitâ.] *L'ame, la vie*. SYN. Vitâ, sâlûs. SYNT. Capitis res est. *Plâ*. Capitis judicium, certamen. *Cic*. Capitis accusare, Agitur de capite. *Cic*. PHR. Letho offerre caput. *Lr*. Pœnas capite expendere. *Tac*. Rursus caput obiectare periculis. V. Utque nec insidias capitisque pericula narrem. O. Mallem felicibus armis Defendisse caput. L. Me me ipse meumque Objeci caput. V. Non mortis laqueis expedit caput. H. Legem capitis quæ pendere pœnas, &c. O.

CAPUT cum sit præcipua, editiorque hominis pars, hinc Metaph. ad multa transfertur; diciturque. [Pro rerum summitate.] *Le haut*. [Pro extremis partibus.] *Les bouts, les extrémités*. [Pro origine & causâ.] *La cause, la source*. PHR. Luteum Rhēni caput. H. Tristis ad extremi sacrum caput altitit annis. V. Adjuro stygii caput implacabile fontis. V. (Vide FONS.) Verum hæc tantum alias inter caput extulit urbes Quantum; &c. V. Confurgunt geminæ Quercus, intonsaque calo Attollunt capita & sublimi vertice nutant. O. Tignorum capita. *Cas* Baxi donec curvata coirent Inter se capita. V. Pinigerumque caput Atlantis. V. Capita aspera montis. V. Lassove papavera collo demisere caput. V. CAPUT pro origine. SYNT. Caput scelerum. *Pla*. Caput rei. *Pla*. Summa & caput belli. O. Socrates fons & caput Philosophorum. *Cic*. Sine capite manare res dicitur. *Cic*. PHR. Hoc caput o! cives, hæc belli summa nefandi. V. Se causam clamat crimenque caputque malorum. V. Rerum caput hoc erat; hic fons. H. Prima duo capita epistolæ tuæ. *Cic*. *Articles*. De capite demittere. *Cic*. [i. de sorte.] *Du principal*. Nec caput, nec pes sermonis apparet. *Pla*. i. Nec initium nec finis. Ipsum expugnare caput. H. i. *Adium dominum*.

Capitis minor. H. i. *Cronatis jure privatus*.

CAPYS, Filius Assaraci & Anchisa Pater, quem Campanum condidisse ait Virgilius. Et Cypis, hinc nomen Campanæ ducitur urbi. V. Tros est generatus ab illo: Assaracum creat hic, Assaracusque Capyn. O. CARABUS, bi. m. *Plî*. [Genus Cancrî.] *Graba*, petreæ creverisse de Mer.

CARBASUS, si. f. Cărbăşă, örüm. n. [Genus lini tenuissimi.] *Lin tres fin*. [Sumitur quoque pro velo, pro pallio, &c. ex Carbaso factis.] *Voile, voile de fin lin*. EPIT. Căndidă, pëndens, turgens, inflatâ, sinuôsă, fluctuans, vâgă. PHR. Exhibuit viros Carbasus alba focos. Pr. Eum tenuis glauco velabat amictu Carbasus. V. Fluxa coloratis astringunt Carbasa gemmis. L. Auræ Vela vocant; tumidoque inflatur Carbasus Austro. V. Torto subducere Carbasa lino. O. (Vide VELUM.)

CARBASEUS, & Cărbăsiuș, â, um. [Ex Carbaso factum.] *Exit de fin lin*. Carbasina vela. *Plî*. Chlamydemque Sinusque crepantes Carbascos fulvo in nodum collegerat auto. V. [Vel ad Carbasa perti-nens.] *De voile*. Carbasci venti, T. i. *Carbasa in-flantes*.

CARBÖ, önis. m. [Pruna extincta.] *Charbon*. EPIT. Nigër, ardens, ignitüs, extinctüs. PHR. Carbonibus urere lentis. O. Carbonumque gravis vis atque odor insinuat. Quam facile in cerebrum, nisi aquam percipimus ante. *Lr*. Quæque sequenda forent, & quæ vitanda vicissim Illa prius cretâ, mox hæc carbone notasti. P. Cretâ, an carbone norandi. H. i. *Felices an infelici*.

CARBONARIUS, ii. m. *Pla*. *Charbonnier*. CARBONARIUS, â, um. *De charbonnier*. Fornax carbonaria. *Plî*.

CARBUNCULÖ, as, are, & Cărbunculör, aris, arî. [Inflammari instar carbonis.] *Etre enflammé*. Carbunculantibus ulceribus efficax succus. *Plî*. CARBUNCULÖSÄ arena. *Plî*. i. *Rubris lapillis fulgens*.

CARBUNCULUS, li. m. dim. *Petit charbon*. Crudâ fervet carbunculus escâ. Pr. CARBUNCULUS. *Plî*. [Genus terræ quæ sole ita fervet ut radices factorum comburat.] *Sorte de terre brulante*. Carbunculosus ager. *Col*. CARBUNCULUS, & Cărbunculatiö, önis. f. *Plî*. [Arborum morbus cum verno frigore aduruntur nova germina.] *Brûissement, brûine*. CARBUNCULUS. *Plî*. [Pro pestifero ulcere.] *Charbon de peste*.

CARBUNCULUS. *Plî*. [Gemma.] *Rubis, Escarbou-cle*. EPIT. Fulgens, splendidus, radians, ignivomus, flammivomus, scintillans, ardens, lucidus, micans, nitidus, ruber, rubens, rubescens. SYN. Pyropus. PHR. Fulminea rutilans Carbunculus igne coruscat. M. Flammas imitante pyropo. O. (Vide GEMMA.)

CARCASSUM, si. n. *Plî*. [Narbonensis Galliarum urbs.] *Carcassonne*.

CARCER, eris. n. *Prison*. EPIT. Mœstus, cæcus, squallidus, sollicitus, acër, sævus, horribundus, niger, horrendus, squallens, invisus, odiosus, umbrösus, cavus, opacus, mœrens, obscurus, ferrox, rigidus, litēbrösus, iners, hostilis, teter, durus, tenebrösus, piccus, terrificus, foetidus, querulus, lacrymabilis, imus, angustus, ingratus, Ff ij

ferrētūs, abstrūsūs. SYN. Cūstōdiā, clāustrā, Cācēris antrūm, faūces, tēnēbrā, latēbrā, ūmbrā, squallōr. SYN. Carcere attineri. Tac. Carcere emitti. V. Carceris vincula rumpere. Cic. Carcere laxari, liberari. Cl. In carcerem mittere, duci, conjici, deduci, condi, includi. Cic. Carcere claudere, premere, multare, damnare. Carcer Squallens situ. Squallorē, fœtore plenus. PHR. Sollicito carcere dignus erat. O. Limina lacrymis humida supplicibus. Lætus stridore carenæ. Quem mirē afficiunt inscripta ergastula, carcer Rusticus. J. Carceris umbrosi nigro sub fornice. Mani. Sine luce domus, sine lumine tectum. Vidi ego cum geminas arctis post terga carenis Succinctus palmas vulgo traheretur ovante Carceris in tenebras. Sil. Vidit cruentos carcere includi duces. S. Vinculis ac carcere frænari. V. Nec auras Respiciunt, clausæ tenebris ac carcere cæco. V. Fauces descendit in altas Carceris abstrusi, clausa domo teneor gravibusque coercita vinculis: Est mihi supplicii causa fuisse piam. O. Raptam... Carcer habet. O. Squallidus orba fide pectora carcer habet. O. Sæpe illam immundis passa est habitare tenebris. O. Solidis... Clauditur in tectis. O. Carcer perpetuis noctibus obstitus Tanto lucet ab hospite. SANT. De Martyre. O! Dulces tenebræ, carcer amabilis: o! Nox perpetuo splendor die. SANT. (Vide VINCIO. VINCIRI.)

CARCERĒS, ūm. n. [Locus in Circo unde emittantur Equi.] Barrières. PHR. Ruuntque effusi carcere currus. V. Signa tubæ dederant, cum carcere pronus uterque Emicat; & summam celeri pede libat arenam. O. Ut cum carceribus sese effudere quadrigæ. V. Sacro de carcere missis Infirmam fortimēte vehendus Equis. O. Seu modò carceribus dimissus in arva solutis. St.

CARCERARIŪS, ā, ūm. Geolier, Concierge de prison. PHR. Quod ipse custos diri carceris horreat. S. Carcerarius quæstus. Pla.

CARCHESIŪM, īl.n. [Summa pars mali.] La hune, le haut du mal. PHR. Lucida quæ splendent summi carchesia mali. C. CARCHESIŪM. Vit. [Machina tollendis oneribus.] Guindage.

CARCHESIŪM [Poculi genus.] Sorte de tasse fort large. SYN. Pōcūlūm. PHR. Hic duo rite mero libans carchesia Baccho. V. Cape mæonii carchesia Bacchi. V. Celsa libant carchesia puppe. St. Tum super invergens tepidi carchesia lactis, Alteraque invergens liquidi carchesia mellis Verba simul fundit, terrenaque numina pocit. O. (Vide POCULUM.)

CARDINALIS, ālē. [Quod cardines attinet.] Qui concerne les gonds. Scapi cardinales. Vit. Les montans des portes, ou sont les gonds.

CARDINALIS, īs. [Pro Ecclesiæ Romanæ principe.] Cardinal. EPITH. Sacer, vērēndūs, pūrpūrēūs. PHR. Senator Romano nobilis ostro. Reverendus murice præsul. Frontem cui purpura cingit. Splendeat ut rutilo frons invidiosa galero, Tergeminæque gravis surgat mihi mitra coronā. Pol. Multoq; superbus in ostro. Tingebarque tuas Romano murice vestes. Rap. Ille cui sacro rutilus refulget Crine galerus. Pol. Et te purpureis patribus additum Exultantibus è jugis vulgavit populis Roma. Quæ non lætitiæ signa dedit pater Tybris lenē fremen-

tibus E tipis, thalamo: nec male reddidit Placsum Sequana de suo. At non te meriti muricis ad decus Promovit temerariæ Fortunæ levitas. Rap. Latio spectandus in ostro. Sant. Ausonios decorat purpura nostra patres. Induis Ausoniæ sacra dum redimicula mitræ; Dumque humeros ambit purpura sacra tuos. Sant. (Vide PONTIFEX.)

CARCINOMĀ, ātis. n. PLI. Et Carcinus, nī. m. Pro cancro. Carcinus ardens. L. (Vide CANCER.)

CARDIĀ, Latine. COR: hinc CARDIACŪS, ā, ūm. [Qui stomachi imbecillioris est.] Qui sent des foibleses de cœur PHR. Non est cardiacus, craterum dixisse putato, Hic æger. H. Cardiacum quam cyathum misurus amico. J.

CARDŌ, īnis. GOND d'une porte, pivot sur lequel elle tourne. EPITH. Dūrus, stridēns, rigēns, ferrēūs, ferrātis, ærēūs, ærātūs, āhēnūs, solidūs, sōnōrūs, rigidūs, tātētis. SYN. Jānuā, līmēn, fōrēs. PHR. Foribus cardo stridebat ahenis. V. Horrifono stridentes cardine sacre Panduntur portæ. V. Emoti procumbunt cardine postes. V. Callida per tenebras versato cardine Thisbe. Egreditur. O. Impulit ipsa manu portas; & cardine verso Belli ferratas rupit Saturnia postes. V. Postes à cardine vellit. V. Respondens tacitis mutua cardinibus. Pr. (Vide PORTA.)

CARDŌ mūdī. Metaph. [Duplex cæli vertex quo versari mundus intelligitur.] Les deux poles du monde. PHR. Celerique polos cardine versos. S. Et summus olympi cardo. Limes uterque poli, quem sol emissus Eoo Cardine, quem portu vergens propeccat Ibero. St. (Vide POLUS.) CARDINĒS temporum. PLI. [Quatuor anni tempestates.] Les quatre saisons. [Hinc metaph.] Mortalis ævi cardinem extremum premens. S. i. senectutem.

CARDŌ rēi. Metaph. [Pro opportunitate.] Le need. PHR. Haud tanto cessabit cardine rerum. V. Cardo causæ, litium. Quia.

CARDŪELIS, īs. f. PLI. [Avis ita dicta à carduorum semine quo pascitur.] Chardonnerei. (Vide ACHĀNTIS.)

CARDŪŪS, ūī. m. Chardon. EPITH. Aspēr, hōrrens, sēgnis, pingēns, hōrridūs, acūtūs, āgrēstis. PHR. Segnisque horreret in arvis Carduus. V. Carduus, & spinis surgit Paliurus acutis. V.

CARE, CARIŪS. ADV. Cherement. Carē æstimare. Cic. Vænire. Var.

CARĒŌ, ēs, ūī, ītūm, ērē. n. [Egere eo quod habere velis.] Ette privé, n'avoir point, manquer. SYN. Privor, ēgēō, indigēō, nōn habēō, opūs habēō. Ēgēns, inops sūm. SYN. Triste est nomen ipsum carendi. Cic. Carere alicujus & aliquo. Ter. Id quod amo, careo. Pla. Caruitne te febris? Pla. Carere crimine, suspitione, sensu doloris, febri, luce, domo. Cic. Frigoribus. H. Gravitate, honore, invidia, labe, oculis. O. Malo caret mors. Cic. Sensu mors caret. O. Carere virginitate. O. Vitiis. H. PHR. Latio careat, regnumque relinquat. V. Nunc casum lumine lugent. V. Adituque carentia saxa. O. Ambitione caret pectus. H. Nullum caruit exemplo nefas. S. Fide carent verba. O. Nec lacrymis caruere genæ. V. Luxuq; carentes delitiæ. St. Morte carentes Divi. H. Indignantem tali quod sola careret Munere. V. Vanæque carentia pompæ Jura placent. L.

Virtus est vitium fugere & sapientia prima Stultitiā caruisse. *H.* Successu caruere doli. *O.* Lac mihi non ætate novum non frigore deficit. *V.* Arvaque Riphæis nunquam viduatā pruinis. *V.* Immunem tanti belli. *V.* Hoste vacare domos. *V.* Terræ mortalibus orbæ. *O.* Neu regio foret ulla suis animalibus orba. *O.* Jamque inopes undæ. *L.*

CĀRĒS, ūm. *Caria populi.* *PHR.* Cares & armiferos Lelegas Lyciamque pererrat. *O.* Laudibus immodicis Cares in altra ferant. *O.*

CĀRĒX, icis. *f.* [Herba acuta & durissima.] *Glaieul, jone sauvage.* *PHR.* Et Carice pastus acutā. *V.*

CĀRĒCTŪM, tī. *n.* [Locus caricibus plenus.] *Lieu plein de glaieul.* *PHR.* Tu post carecta latebas. *V.*

CĀRIĀ, æ. *f.* *Plī.* [Asiæ minoris regio.] *La Carie.* *PHR.* Arcades antiqui celebrataque Caria famā. *Manil.*

CĀRIĀTĪS, idis. *f.* *Qua est ex Caria.* CĀRIĀTIDĒS. *VIT.* Dicebantur mulieres qua antiquitus ab Architectis columnis insculpebantur, onere humeris impositio; ut etiam posteris innotesceret pœna Carinatium qui pro Persis contra Graciam steterant, & quorum matronas, viris interfecit, perpetua servituti addidit Gracia.

CĀRICĀ, æ. *f.* [Genus Fici agrestis à loco dictæ.] *Figue sauvage.* *PHR.* Hic nux, hic mixta est rugosis carica palmis. *O.*

CĀRIĒS, ēi, *f.* *Carie des os, pourriture, verminulure de bois.* *EPIT.* Pūtris, tētrā, tūrpis, rōdēns, vētūs, ēdāx, tēnērā, sēnīlis, vētērnośā. *SYNT.* Carie infestari. *Col.* Cariem sentire, trahere. *Plī.* Recipere. *Col.* Caries ligna edit, exedit, vitiat, corrumpit. Caries vini. *Plī.* *Mo. fissure.* Caries rugosa senectæ. *M. Metaph.* *La vieillesse.* *PHR.* Vertitur in teneram cariem; timisque debiscit, Si qua diu solitis cymba vacabit aquis. *O.* Nec cariem cæcæ formidant robora sylvæ. *Pol.* Occultā vitiata teredine navis. *O.* Condurus ut Tineæ carpirur ore liber. *O.* (Vide PUTREO. PUTRIS.)

CĀRILLÆ, ārum, *f.* *PLUR.* *Oppidum Picentium quod delevit Annibal.* *PHR.* Et exhaustæ mox Pœno Martē Carillæ. *Sil.*

CĀRINĀ, æ. *f.* [Infima pars navis, sive ea trabs quæ navis fundatur. Sumitur & pro ipsâ navi.] *Carène, quille, fonds du vaisseau, va scau.* *EPITH.* Flēxā, inflexā, cūrvā, incūrvā, firmā, longā, ætātā, tūrigērā. *PHR.* Pandas ratibus posuere carinas. *V.* Cum jam portum terigere carinæ. *V.* Dejectare solet magnum mare transtra, carinas. *Lr.* Sulcant vada falsa carinæ. *V.* Fundatura citas sēctuntur Robora naves: Textitur & costis panda carina suis. *O.* Puppis validā fundata carinā; pinea conjungens inflexæ texta carinæ. (Vide NAVIS.)

CĀRINÆ *Metaph.* *Ædificia Roma facta in carinarum modum.* *PHR.* Romanoque foro & lautis mugire carinis. *V.* Carinæ putaminum bifidæ. *Plī.* *Coquilles de noix.*

CĀRINŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLI.* *Faire en forme de carène, ou de fond d'un navire.*

CĀRIŌPHYLLŪS, īi. [Flos.] *Oceller.* *PHR.* Proferet inde suas, ardent dum brachia Cancrī, Cariophyllus opes, picto qui flore per agros Egregiæ dona ostendit pulcherrima formæ; Est odor eximius flori, vagina tumentem Colligit ima comam. *Rap.*

CĀRĪŌSŪS, ā, ūm. *Carie, pourri.* *SYNT.* Pūtris. Carie adēsūs, vitiatūs. *PHR.* Cariosa ossa. *Col.* Pedamenta. *Col.* Nisi vos (o! tabella) cariota senectus rodāt & immundo cera sit alba situ. *O.* (Vide PUTRIS.)

CĀRĪTĀS, ātis. *f.* [Penuria.] *Cherité.* Caritas anno-næ, nummorum. *Cic.* Caritas patriæ, liberorum. *Cic.* *L'Amur.* (Vide AMOR.)

CĀRMĀNĪĀ, æ. *f.* [Regio Indiæ.] *Carmanie, Cherman.* *PHR.* Carmanosque duces, quorum deflexus in Austrum Æther, non totam mergi tamen aspicit Arcton. *Lr.*

CĀRMĒLŪM, n. & Cārmēlūs, īi. *m.* *Plī.* [Mons.] *Carmel.* Vertice sublimi surgens in sidera silvis Undique cunctis, statio placidissima semper: Nam cum friger hyems, & solis & æquoris æstus Accipit, æstatem frigenti temperat aurā: Helia magni quondam domus, illius, inquam, Helia qui vivit adhuc. Ubi nascitur Eurus. Sanctificat locus hic homines, nova corda novosque Inluit affectus; hic sunt ergastula vitæ Simplicis & mundæ, qualem vixere parentes Ante nefas primum, divi labuntur olympo Sæpius, & sanctis habitant cum patribus. *Vida.* Inter Assyriæ montes, loca per deserta, latebant, Per sylvas Arabum, Nili stagnantis ad amnem. *MANT.* *De Carmelitis.*

CĀRMĒN, īnis. *n.* *Vers, poésie.* *EPITH.* Apollinēum, Pieriūm, Phœbēum, Mæoniūm, Castaliūm, Aëniūm, dulcē, lenē, suāvē, mollē, blandūm, cōsolābilē, blandisonūm, amābilē, vocālē, nectārēum, cānōrūm, festūm, cōnnūbiālē, exequiālē, fctūm, felix, sociālē, solēmnē. *PHR.* Certè mea carmina nemo Præter ab his scopulis ventosa remurmurat Echo. *O.* Inopes rerum versus, nugæque canoræ. *H.* Delere jubebat, & malè tornatos incudi reddere versus. *H.* Versus Enni gravitate minores. *H.* Ille colit terras, illi mea carmina curæ. *V.* Nihil ille Deos, nil carmina curat. *V.* Carmina tantum Nostra valent, Lycidā, tela inter martia quantum Chaonias dicunt, Aquilā veniente, Columbas. *V.* Cartera quæ vacuas tenuissent carmina mentes Omnia jam vulgata. *V.* Æterno sed erunt tibi magna volumina versu. *T.* Scilicet omne sacrum mors importuna profanat: Effugiant avidos carmina sola rogos. *O.* Per fora perque domos & totam effusa per urbem Carmina pervolitant. *Sant.* Nomen & in versus noluit ire tuum. *Sant.* Scripta repentino fusa calore damus. *Pol.* Hæc ego quæ facili juvenis modulabor avenâ Carmina Pieriis sponte voluta jugis. *Sant.* Miratus sensus in versu simplice magnos. *Sant.* Hoc tibi quo potui confectum carmine munus. *O.* Carmina Romanis etiam resonantia chordis. *L.* Quod timui mutare modos & carminis artem. *H.* Sunt mihi pro magno felicia carmina Censu. *O.* Mollia subili nebunt mihi carmina filo Pierides. *St.* Alternis igitur contendere versibus ambo Cœpere. *V.*

CĀRMĒN Būcōlicūm. *EPIT.* Tēnūē, dēdūctūm, hūmīlē, rūsticūm, agrētē, sylvēstrē, Ascræūm, Siracūsiūm, Chalcidicūm, Mēnālīūm. *PHR.* Sylvestrem tenui musam meditaris avenâ. *V.* Prima Siracuso dignata est ludere versu Nostra, nec erubuit sylvas habitare Thalia. *V.* Pollio amat nostran, quamvis sit rustica, musam. *V.* Chalcidico (i. Theoc-

critio) quæ sunt mihi condita versu. *V.* Aferæumque cano Romana per oppida carmen. *V. i.* *Hesiodum imitor.* Deductum dicere carmen. *V.* Gracili modulatus avenâ Carmen. *V.* Tenui deducta poemata filo. *H.* Carmina qui lusi pastorum. *V.*

CARMEN Heroicum. *EPITH.* Sublimē, rōbustūm, sōnōrūm, altīsōnūm, sōnāns, grāndē. *PHR.* Auc caneret forti regia bella pede. *T.* Carminis heroi tangere iussit opus. *Pr.* Arma gravi numero, violentaque bella parabam Edere, materiā convenientē modis. *Mæonio* consurgere carmine. *O.* Ergo alii heroum celebrent regumque triumphos, Et grave *Mæonio* symmate Martis opus. Est quibus ingenium, quibus altæ in carmina vires, &c. *Sant.* Nunc volo subducto gravior procedere vultu... Surge anima ex humili jam carmine, fumite vires Pierides; magni nunc erit oris opus. *Pr.* Et Pharsalica bella detonabis. *St.* Quis labor Anion sēno pede ducere cantus. *St.* Non ego contulerim sublimia carmina nostris. *O.* Quid volui demens elegis imponere tantū Ponderis; heroi res erat ista pedis. *O.*

CARMEN Elegiacum. *EPITH.* Tēnērūm, quērulūm, mōllē, flebilē, lacrymōsūm, lāmētābilē. *PHR.* Sic ego delicias & mollia carmina feci. *O.* Præcipe lugubres cantus Melpomene. *H.* Versibus impariter junctis. *H.* Mollibus aptabis numeris præclara viro- rum Facta. Apposui senis te duce quinque pedes. *O.* Imparibus claudere verba modis. *O.* Musa per undenos emodulanda pedes. Flebilis heu? Mœstos cogor inire modos. *Boët.* Ecce mihi laceræ dictant scribenda camœnæ. *St.* Aptaque in alternos cogere verba pedes, Ne foret aut elegis molles qui fletet amores. *T.* Forsitan & quare mea sint alterna requirās Carmina. *O.* Et veris elegi fletibus ora rigan- tur. *St.* Flebilibus deducta modis lugubria fundo Carmina. *O.* (Vide *ELEGIA.*)

CARMEN Lyricum. *EPITH.* Lēsbīūm, lēsbīacūm, Thrēsicūm, sōnōrūm. *PHR.* Scriberis Vario fortis & hostium Victor Mœonii carminis alite. *H.* Seu mihi Pindaricis animus contendere plectris. *St.* Car- men inerme lyra. *T.* Bella satis cecini, cytharam jam poscit Apollo. Concines majore plectro bella, &c. *H.* Plectroque insignis eburno Mœonios aquas, Pindaricosque modos. *Sant.* Horatiano alligare verba nodo. *Sarb.* Non molle quiddam, non quod Ion- icis Aptum choreis, auribus accinunt. *Sarb.* Æolium carmen ad Italos Deduxisse modos. *H.* Age dic latinum Barbite Carmen. *H.* Quære modos leviore plectro, neu siculum mare Parno purpu- reum sanguine mollibus Aptari cytharæ modis. *H.* Non hæc jocosa conveniunt lyra. *H.* Orphea per- cussis sociantem carmina nervis. *O.* Resonantia car- mina chordis. *O.* (Vide *CITHARA, Cytharam pul- sare.*)

CARMEN Satyricum. *EPITH.* Mōrdāx, fūrīōsūm aū- dāx, acrē, vīvidūm, fāmōsūm, prōbrōsūm. *PHR.* *St.* Non ego mordaci distinxī carmine quemquam. *O.* Carmina tum capiti diro malefida canuntur: Et peragunt partes ira dolorque suas. *O.* Sive minax ultorem stringit Iambum. *St.* Cessent obliqui car- minis æstus. *St. i.* oblique detorti. Nec focerum qua- rit quem versibus oblinat atris; Nec sponso la- queum famoso carmine nectit. *O.* (Vide *SATYRA.*)

CARMEN Tragicum. *EPITH.* Grāndē, sōphōclēūm, sēvērūm, scēnīcūm. *PHR.* Sola sophocleo tua car- mina digna cothurno. *V.* Sublimibus apta cothurnis Materia. *Pr.* Hæc ego non humili referam memo- randa cothurno Qualis Pindarico spiritus ore to- nat. *Pr.* Tragico volvuntur iambi Cum sonitu. *Com.* Æschyleo componere verba cothurno. *Pr.* Ade- rit Cornelius ingens Lauricomam attollens cano de vertice sylvam Grandiloquo cum fratre: tre- ment loca pulsa cothurnis. *Kna.* Sive gravi nixus canis arma, virosque cothurno. Tragica genus invenisse camœnæ Dicitur. *H.* (Vide *TRAGOEDIA.*)

CARMEN comicum. *EPITH.* Fācētūm, lēpidūm, plēbēūm, jōcōsūm. *PHR.* Lex hæc carminibus data est jocosis. *M.* Hoc facetum carmen imbuant aures, *M.* Hunc socci cepere pedem grandæque cothur- ni. *H.* (Vide *COMOEDIA.*)

CARMEN nobile, laudabile, egregium, ornatum, mellitum, mellissimum, operosum, amabile, suave, venustum, lenē, doctum, vigilantum, modulabile, limatum, politum, ingeniosum, cultum, præcla- rum, aureum, celebrē. *PHR.* Carmen amat quis- quis carmine digna facit. *Cl.* Tale tuum carmen nobis, divine poeta, Quale sopor fessis in grami- ne. *V.* Proxima Phœbi Versibus ille facit. *V.* Effun- dere versus Afflatus meliore Deo. *Sant.* Dignum pollenti pectore carmen. *Lr.* Victuras pangere char- tas. *M.* Linenda cedro & servanda cupresso Car- mina. *H.* Crede mihi nostrum si non mortale futu- rum est Carmen, in ore frequen s posteritatis erit. *O.* Aut mea si vestras mulcebunt carmina laudes. *O.* Tenuique exactus punice versus. Demorsos sapit unguis. *P.* Laudabile carmen Fundere. *St.* (Vide *POETA. Poëta insignis.*)

CARMEN ignobile, turpe, neglectum, vile, im- bellē, inermē, incōnditūm. *PHR.* Coloni Versi- bus incomptis ludunt. *V.* Carmina nulla probas, molli quæ limite curunt; Sed quæ per salebras al- taque saxa cadunt. *M.* Sed neque parvum Carmen majestas recipit tua. *Cl.* Musa define, Magna modis tenere parvis. *H.* Laudes Cæsaris... Culpā deterere ingeni. *H.* Male nata & egentia limā Car- mina. *Sant.* Rudi indigesta Minervā Carmina, *Sant.* Romanæ linguæ opprobrium, turpesque prior- is Ævi reliquias. *Sant.* Plurima securi fudistis carmina Bardi. *L.* Deficit ingenium, majoraque vi- ribus urgent. *O.* Carmine fædo Splendida facta linunt. *H.* Carmen triviale ferire. *J.* Aut olidis tra- dit Piscibus esse rogas. *Sant.* Condideram iratis ex tempore carmina Musis. *Sant.* (Vide *POETA. Poëta ignobilis, insultus.*)

CARMINĀ Scribēre, pāngērē. *Lr.* Cānērē, cāntī- rārē, fācērē, cōntēxērē, *Cic.* Modulārī. *V.* Cōm- pōnērē, fīngērē. *H.* Versus dicere. *V.* Facitare, fun- dere. *H.* Evolvere. *O.* Effutire leves versus. *H.* Ruc- tari grandes versus. *H.* Cogere verba in pedes. *O.* Pedibus claudere verba. *H.* *PHR.* Dulces musarum exponere sætus. *C.* Seu juvet allicitas in nodum co- gere voces; Et dare subtili vivacia verba catenæ. *O.* Scripta mihi sunt carmina qualia cernis Digna sui domini tempore, digna loco. *O.* Carmina nulla canam. *V.* Pollio & ipse facit nova carmina. *V.* Mus- sis animus dum mollior instat. *Cl.* Seu celsus fron- doso vertice Pindus Te tenet; & pulsa referunt tua

carmina valles. Seu dityrambo liber inutilem Verbis catenam demis, & affluis Impunè; seu rursus severo verba placet cohibere nodo. Sarc. Nec numeris necere verba juvat. O. Sponte sua carmen numeris veniebat ad aptos; Et quod tentabam dicere versus erat. O. Scribere versiculos. H. Similesque meorum Mille die versus deduci posse. H. Majores majora sonent; mihi sufficit, &c. M. Componis bellè mimos, epigrammata bellè, Historias bellas, carmina bella facis. M. Operosa parvus carmina fingo. H. Tu me inter strepitus nocturnos atque diurnos Vis canere, & contracta sequi vestigia vaturn. C. Hæc ego castra sequar. Pr. Tum mihi pauca suo de carmine dicat Apollo. Pr. Et te nobile carmen insonantem. St. Hæc primo juvenis canes sub ævo. St. I nunc & tecum versus meditare canoros. H. In senos cogere verba pedes. O. Delicatos scribens versiculos. C. Luctor deducere versum; Sed non fit fato mollior ille meo. O. Puris versum perferibere verbis. H. Seu condis amabile carmen. H. Carmina ducebam qualiacunque manu. O. Verba. Aoniis vivacire modis. St. Dignos in carmina ducere cantus. Mutil. Sed quale soles leniore Lyrâ flectere carmen. S. Carmina proveniunt animo deducta Sereno... Carmina secessum scribentis & otia querunt. O. Scriptorum chorus omnis amat nemo, & fugit urbem. H. Mollique exutus tempora Lauro, Populæ carmen mecum luctare sub umbrâ. Cl. (Vide POESIS. Poësim colere.)

CARMINÈ laudare, celebrare. *PHR.* Pauca meo Gallo... Carmina sunt dicenda. *V.* Et quo te carmine dicam *Rhetica. V.* Quis Martem tunicâ testum adamantinâ Dignè scripserit. *H.* Laudabunt alii claram Rhodon aut Mythylenem... Sunt quibus unum opus est intactæ Palladis urbem Carmine perpetuo celebrare, & Undique decerptam fronti præponere Olivam. *H.* Magno nunc ore sonandum, &c. *V.* Non imitabilem Heroa Romano per orbem Attonitum resonare plectro. *Sant.* Convenientque tuas avidi componere laudes. Undique, quique canent victo pede, quique soluto. *T.* Non te deficient nostræ memorare Camenæ. *T.* Volo te ac tuos amores Ad cælum lepido vocare versu. *C.* Tu mihi Mæcenas tereti cantabere versu. *O.* Omne cælum Hoc tibi; ne tanto careat mihi nomine charta. *T.* Nulla mihi statuent finem te fata canendi. *T.* Cæsaris in nomen ducunt carmina. *Pr.* Incæptis de te subtexam carmina chartis. *T.* Tempus erit cum laurigero tua fortior æstro Facta canam. *St.* Attolletque duces cælo. *Lr.* Conquistâ diu dulcique reperta labore Digna tuâ pergam disponere carmina vitâ. *Lr.* Cumque tuis virtutibus omne per ævum Carminibus ceterare meis. *O.* Dignum laude virum Musa vetat mori; Cælo Musa beat. *H.* Carmine sit vivax virtus, experisque sepulchri, Noticiam feræ posteritatis habet. *O.* Vos quoque qui fortes animas belloque preceptas Laudibus in longum vates demittitis ævum. *L.* Possumus æternæ nomen committere famæ. *L.* Nec tu carminibus nostris indictus abibis. *V.* Si quid meâ carmina possunt Nulla dies unquam memori vos eximet ævo. *V.*

CARMINÈ aliquid præsequi. *Materiâ carminis. PHR.* Non ego cuncta meis amplecti versibus opto. *V.*

Quid pascua versu Prosequar. V. Populos & prælia dicam. *V.* Chartis tradit ille victuris legenda temporum acta Claudianorum. *M.* In manibusque Jovei, & cum Jove fulmen habebam. Alter dicat opus magni mirabile mundi... At quodcumque meæ poterunt audere Camenæ. *T.* Carminibus cum res gestas cœpere Poëtæ Tradere. *Lr.* Non mihi si &c... Tartarum sperem cumulos advolvere rerum... Angelidam Thracem decertatosque labores Hebro teste Canam? Magnum mihi panditur æquor; Ipsaque Pierios lassant proclivia currus. *Cl.* Non mihi si cunctos Helicon indulgear amnes & superet Pimplea sitim... Innumeras valeam species cultusque locorum Pieriis æquare modis. *St.* In nova fere animus mutatas dicere formas Corpora. *O.* Dicam insigne, recens, adhuc indictum ore alio. *H.* Obscurâ de te tam lucida pango Carmina. *Lr.* O! mihi si liceat thalamis intendere carmen Connubiale tuis. *C.* Suavidicis potius quàm multis versibus edam. *Lr.* Versibus exponi tragicis res comica non vult. *H.* Nil humili juvat Cantare buxo, nil popularibus Nervis. *Sarc.*

CARMINUM vis. *PHR.* Ad Dominum faciles aditus per carmina quæro. *O.* Mulcentem Tigres & agentem carmine Quercus. *V.* Carmine Di superi placentur, carmine Manes. *H.* Carmina quam tribuent, fama perennis erit. *T.* Me rapiunt numeri Cygne canore tui: Sive jubes in Threicium capere arma Tyrannum Pene minax digitis sumitur hasta meis: Sive super nubes sublimis & æthera tendis; Sollicitat nostros protinus aura pedes. Sive per Aonios spatialis lauriger hortos, Et zephyri & Floræ regna subire puto. Seu mœrente canis testudine flebile carmen, Palleo; nec fletu lumina nostra carent. Seu tristes hilari solaris pectine curas, Desluit ex animo cura dolorque meo. *Hesb.* Quæ nunquam Augusti potuit lenire furorem, Scivit inhumanos flectere Musa Getas. *Beza.* Mortis timores carmine temperans Promptus ruebat pro patriis focis Per tela, confusasque strages. *Sarc.* Ille sedens citharamque tenet; præteritumque vehendi Cantar, & æquoreas carmine mulcet aquas. *O.* Dum grato Danaï puellas Carmine mulces. *H.* Hic ego finitimis quamvis circumsonor armis, Tristia quo possum carmine fata levo. *O.* (Vide POESIS. Poësis laudes.)

CARMEN. [Pro Cantilenâ.] *Chanson. f. PHR.* Sæpe ego longos Cantando puerum memini me condere soles: Nunc oblita mihi tot carmina. *V.* Ille meos nunquam patitur requiescere postes Argutâ referens carmina blanditiâ. *Pr.* Carmine vocali clarus. *O.* Quæ tibi, quæ tali reddam pro carmine dona. *V.* Vel quæ sublegi tacitus tibi carmina nuper. *V.* Non tu in triviis, indocte, solebas Scridenti miserum stipulâ disperdere carmen. *V.* Convenimus ambo, Tu calamos inflare leves, ego dicere versus. *V.* Imo hæc in viridi nuper, quæ cortice Fagi Carmina descripsi, & modulans alterna notavi. *V.* Carmina pastoris Siculi modulabor avenâ. *V.* Nuptialia concinens voce carmina tinnulâ. *C.* Det motus incompositos, & carmina dicat. *V.* Pulsis ad carmina nervis. *O.* Quæ dum fœmineâ modulatur carmina voce. *O.* Carmine quo capta, dum suis mollia pensa Devolvunt. *V.*

CARMEN Magicum. *EPIT.* Thēsāllēum, Thēsālūm, cīrcēum, Æēum, fātidicūm, pōtēns. *PHR.* Ducite ab urbe domum mea carmina, ducite Daphnim. *V.* Carmina vel cælo possunt deducere Lunam. *V.* Carminibus Circe Socios mutavit Ulyssis. *V.* Hæc se carminibus promittit solvere mentes Quas velit, ast aliis duras immittere curas, Sistere aquam fluvis & vertere sidera retro. *V.* Carmen & informi pallentem sanguine solem Inficit, & Lunæ sistit euntis Equos. *Sann.* Neve parum valeant à se data gramina, carmen Auxiliare canit, secretasque advocat artes. Verbaque ter dixit placidos facientia somnos Quæ mare turbatum, quæ concita flumina sistunt. *O.* At tu fivè aliquod regnum est in carmine, carmen Ore move. *O.*

CARMEN pro vaticinio. *PHR.* Ultima Cumæi venit jam carminis ætas. *V.* (Vide **VATICINIUM**.) **CARMEN** pro titulo. *Inscription.* *PHR.* Rem carmine signo. *V.* Tumulo superaddite carmen. *V.* Atque hæc in celebri carmine fronte notes. *T.* **CARMEN** pro oratione aut devovendi se formulâ. *PHR.* Jurare cogebatur diro carmine. *Liv.* Quo se devoveret carmine. *Pl.* **CARMEN** pro cantu volucrum. *PHR.* Flet noctem, ramoque sedens miserabile carmen Integrat. *V.* Ter omen funereus Bubo lethali carmine fecit. *O.* Et cecinit mactum devia carmen avis. *O.* (Vide **AVIS**. *Avium cantus.*) **CARMEN.** *Liv.* [Ferream instrumentum quo pectitur Lana, unde **CARMINARE**.] *Peigne de fer à carder la laine.*

CARMENTA, æ. & Carmentis, is. f. *Evandri Mater, ita dicta à carminibus, quibus fundebat Oacula.* **CARMENTALIS.** *Porta Roma à Carmentia dicta.* *PHR.* Et Carmentalem Romano nomine portam. *V.* Carmenti portæ dextra est via proxima Jano: Ire per hanc noli, quisquis es, omen habet. Illâ fama refert Fabios exisse trecentos: Porta vacat culpâ, sed tamen omen habet. *O.*

CARMINŌ, as, avi, arum, are. *Pl.* [Carmine lanam pectere.] *Carde de la laine.* (Vide **LANA**.) **CARMINATIŌ**, onis. f. *Pl.* *Le cardement de la laine.*

CARNĀ, æ. Sive Cardinea Dea qua vitalibus humanis, cordi, visceribus, secori, præesse existimabatur. *PHR.* Prima dies tibi carna datur: Dea cardinis hæc est; Numine clausa aperit, claudit aperta suo. *O.*

CARNĀLES, ium. *Var.* [Qui Macellis præerant.] *Magistrats, qui avoient soin des Boucheries.*

CARNARIŪS, a, um. *Qui carnem vendit.*

CARNARIUM, ii. n. *Col.* [Locus ubi salitæ carnes reponuntur.] *Garde-manger, un saloir.* **CARNARIUM.** *Pla.* [Locus ubi carnes venduntur.] *Boucherie.*

CARNĒ, es. f. *Pl.* *Phœnicia oppidum.*

CARNI, orum. *Pl.* [Italizæ populi.] *Peuples de la Carniole, ou du Frioul.*

CARNIFEX, icis. m. [Qui jussu Magistratus hominem occidit.] *Bourreau.* *EPITH.* Sævus, dirus, atrox, ferox, trux, durus, terrificus, metuentis, truculentis, inhumanius, sanguinolentis, minax, ceter, atrox, cruentus, crudelis, immittis, barbarus, horrendus, impius, ferreus, immans, ferax, infamis, horridus, sanguineus. *SYN.* Torror, victor. *Légum vindex.* *PHR.* Carnifici duras præbuit

illa manus. *O.* Fixus quisque toro tacitus formidine libat Carnifices epulas. *Cl. Metaph. i. Venenatas.* Carnificem nudo pectore pascet avem. *pertransl.* [Vide **MARTYR**. **MARTYRIUM**.]

CARNIFEX. *Liv.* [Convicii vocabulum.] *Un pendard, un felerat.*

CARNIFICINĀ, æ. f. *Liv.* [Locus in quo jussu Magistratus occiduntur rei.] *Lieu où l'on fait les exécutions de justice.* **CARNIFICINĀ.** *Cic.* [Pro cruciatu ipso.] *Torment.* (Vide **POENA**.)

CARNIFICŌR, aris, aris sum, ari. *Liv.* *Etre cruellement tué.* (Vide **Occido**. *Occidi*.)

CARNIVŌRŪS, a, um. *Pl.* [Qui carne vescitur.] *Carnassier, qui se nourrit de chair.*

CARNŌSŪS, a, um. *Carnu.* *SYN.* Pinguis. *SYNT.* Carnosum Palatum. *Pl.* Carnosa radix, oliva. *Pl.*

CARNŪTES, um. *Cas.* [Celtarum populi.] *Peuples de Charvres.*

CARŌ, carnis. f. [Propriè mortuorum dicitur quòd animâ careat.] *De la chair.* *EPITH.* Emortuâ, nigra, rancida, putris, putidâ, tostâ, robens, villis, immundâ, humanâ, ferinâ, vipereâ, &c. *SYNT.* Artus carne spoliari. *Quin.* Carnes edere. *O.* Carnibus vesci. *J.* Caro Piscium. *Pl.* Arborum. *Pl.* *PHR.* UMBER & ilignâ nutritus glande rotundas Curvat Aper lances carnem vitantis inertem. *H.* Replere corpora carne. *O.* Nec Catulus, partu quem reddidit Urfa recenti, Sed male viva caro est. *O.* Corporeasque dapes avidam demersit in alvum. *O.* **CARNIBUS VESCI. (Vide **COMEDO**. *Comedere carnes*.)**

CARPATHŪS, thî. f. *Pl.* [Insula inter Ægyptum, & Rhodum à quâ dictum est mare **CARPATHIUM**.] *O.* *Scarpato.*

CARPENTARIŪS, a, um. *Pl.* [Quod ad carpenta spectat.] *De Carrosse.*

CARPENTŌRACTĒ, es, f. *Pl.* [Galliæ Narbonensis civitas.] *Carpentras.*

CARPENTHUM, thî. n. [Genus vehiculi.] *Sorte de Char, Carrosse.* *PHR.* Nam prius Ausonias matres carpenta vehabant: Hæc quoque ab Evandri dicta parente (Carmentia) reor. *O.* Serica non raceo Volsci Carpentha nepotis. *Pr.* (Vide **CURRUS**.)

CARPINŪS, nî. f. [Arbor.] *Charme.* *PHR.* In tractus longos facilis tibi Carpinus ibit Mille per errores, indeprensosque recessus; Et molles tendens festo sub pariete ramos, Præbebit viridem diverso è margine scenam. Primus honos illi quondam, post additus ordo est, Attonsq; comæ, & formis quæ sita voluptas Innumeris; furtoque viæ obliquoque recessu In tractus acta est longos, & opaca vireta. Quin etiam egregiæ tendens umbracula frondis Temperat ardentis ramis frondentibus æstus. *Rap.*

CARPYNEŪS, a, um. *Col.* *De Charme.*

CARPIŌ, onis. m. [Piscis qui in Benaco lacu capitur.] *Sorte de Carpe qu'on prend dans le Lac de Garde.*

CARPŌ, is, carpsî, carptim, erē. [In usu idem quod capere. Propriè significat decerpere molliter, nullâ vi adhibita.] *Prendre, cueillir.* *SAN.* Capio, accipio, decipio, lego, colligo. *PHR.* Inferre Daphni Pyros, carpent tua Poma nepotes. *V.* Est aliquid plenius Pomaria carpere ramis. *O.* Et frumenta manu carpes. *V.* Uvam de palmita carperē. *V.* Flos carpens. *O.* Carpere cibos digitis. *O.* Cenam è rogo. *C.*

C. Non oscula frigida carpsit. **O.** Securac carpere noctes. **V-F.** Carpebat somnos. **V.** Prima quæ vitam dedit hora, carpsit. **S.** De mare carpat aquam. **O.** Virtutis honores carpere. **V-F.** Pabula carpsit ovis. **O.** Summas carpentem ignavius herbas. **V.** Thyma carpens Apis. **H.**

CARPÈRĒ. [*Pro frūi.*] *Foirir, profiter.* **PHR.** Luciferi primo cum sydere, frigida rura Carpmus, dum mane novum, dum gramina canent. **V.** Auras vitales carpis. **V.** Fugitivaque gaudia carpe. **M.** Indulgenio, carpmus dulcia. **P.** **CARPÈRĒ** lānām. *Filer.* **PHR.** Nec nocturna quidem carpentes pensa puella. **V.** Nisi herile mavis Carpere pensum. **H.** Lana carpta. **CEL.** *Du charpis.* **CARPÈRĒ** itēr. *Aller.* **PHR.** Acri carpere prata fugā. **V.** Carpere mox gymrum incipiat. **V.** Scandet olympum Phœbus, & alatis æthera carpet Equis. **O.** Pede carpere campos, iter. **O.** Sublimes per inane volatus carpsit. **S.**

CARPÈRĒ. [*Pro lānārē, lācērārē, lādērē.*] *Décirer, nuire, affoiblir.* **PHR.** Et tua dente fero viscera carpat Equus. **O.** Carpit enim vires paulatim, uritque videndo Fœmina. **V.** Forma fuis spatio carpitur. **O.** *i. Annis corrumpitur.* Et cæco carpitur igni. **V.** Curā carpitur ipsa mei. **O.** Ægro mens carpitur æstu. **V-F.** Solane perpetuā moriens carpere juventū. **V.** Carpsit opes illa ruina meas. **O.** Hinc Carpere exercitum in partes. **LIV.** *Diviser.* **CARPÈRĒ** pecus. **PR.** *Tondre.* Carpere maledico dente. **CIC.** *Censurer.* In multorum peccato carpi paucos non oportet. **CIC.** Nostros carpere libellos. **O.** Pallentes radere mores Doctus, & ingenuo culpam defigere ludo. **P.** Carpere vel noli nostra; vel ede tua carmina. **M.**

CARPTIM. *adv.* [*Decerpendo hinc illinc.*] *Ram-fant ça & là.* Carptim dicere, perscribere. **SAL.** Carptim perstringere. **PLI.** [*i. leviter*] *Leveement.*

CARPTOR, oris. **F.** [*Qui carpit seu lacerat, dividit.*] *E uier tranchant.* **CARPTOR.** **GELL.** *Censeur.*

CARPTURĀ, æ. **f. VAR.** & Carptus, ūs. **m. PLI.** [*Ipsē carpendi actus.*] *L'action d'amasser, de prendre.*

CARRHÆ, arum. **f.** [*Mesopotamiæ urbs Crassi clade nobilis.*] *Carthe.* **PHR.** Arma ducum dirimens miserando funere Crassus Assyrias Latio maculavit sanguine Carthas. **L.**

CARRUS. **m.** Carrum, rī. **n.** & Carrucā, æ. **f.** [*Vehiculi genus.*] *Chariot.* **PHR.** Pro vallo carros objecerant. **CAL.** Nec feriatus ibat ante carrucam. **M.** Aurea quod fundi pretio carruca paratur. **M.**

CARSEOLI, orum. **m.** *Italia oppidum non longè à Pelignis.* **PHR.** Frigida Carseolis, nec olivis apta ferendis Terra, sed ad segetes ingeniosus ager. **O.** *Lex Carseolana.* **O.**

CARTHAGŌ, inis. **f.** [*Urbs Africæ quam Imperii Romani terrorem vocat Cic.* A Scipione expugnata fuit.] *Carthage.* **ERR.** Altā, fērā, pōtēns, divēs, celsā, supērbā, pēfīdā, tūmīdā, antiquā, spīendā, belligērā, libyā, Afrā, Agēnōrēā, Tūrīā, Sīdōniā. **SYN.** Bīrsā. Carthaginīs arcēs. **V.** Ad urbem Sydoniam puer ire parat. **V.** Punica regna vides, Tyrios & Agenoris urbem. **V.** Tyrias qui verteret arcēs. **V.** **PHR.** Urbs antiqua fuit; Tyrii tenere Coloni Carthago, Italiam contra, Tiberinaque longè Ostia, dives opum, studiisque asperitima belli. **V.** Non ut superbas invīdæ Carthaginis Romanus arcēs ureret. **H.** O magna Carthago pro-

brofis Altior Italiæ ruinis. **H.**

CARTHAGINIENSIS, is. *Carthaginis.* **SYN.** Pōnūs, Pūnicūs.

CARTHEIĀ, æ. **f.** [*Parva circa Delon insula.*] *Carthia.* **PHR.** Transit & antiquæ Cartheia moenia Cœæ. **O.** Nymphis Carthea teneantibus arva. **O.**

CARTIBULUM, li. **n.** *Var.* [*Mensa lapidea.*] *Table de pierre.*

CARTILAGŌ, inis. **f.** *PLI.* [*Intermedium quoddam ossa inter & carnem.*] *Cartilage.* **CARTILAGINEŪS.** **PLI.** & Cartilaginosus, ā, ūm. **CEL.** *Cartilagineux.*

CARUNCULĀ, æ. **f.** *Cic.* dim. *Petit morcean de chair.* (*Vide CARO.*)

CARŪS, ā, ūm. *Cher, ami.* **SYN.** Dilectus, amicus, grātus, jucundus, acceptus, suavis. **PHR.** O ! me mihi carior, inquit, Pars animæ confiste meæ. **O.** Matrisque voluptas Nostra tamen major. **O.** Care puer mea sola & fera voluptas. **V.** Sese offert ultro meus ignis Amyntas. **V.** Vita care magis. **V.** Nymphæ noster amor. **V.** Animo gratissima nostro. **V.** Cara mihi ante alias. **V.** Phœbo dilectus. **V.** Nec te mihi carior alter. **O.** Carior omni Luce gener, *CL.* Lux hæc carissima venit. **O.**

CARŪS. [*Quod vili contrarium est.*] *Cher, qui coque, qui se vend cher.* **PHR.** Cara annona. *Cic.* Aurum calando carius fecimus. *PLI.* Sex emptus solidis; quid sit, jam scire potestis. Si mihi nulla fides, credite vel pretio. *CL.*

CARYOTĀ, æ. **f.** *PLI.* [*Palmæ fructus.*] *Datte.* **f.** **PHR.** Aurea portigitur Jani Caryota calendis. **M.**

CARYSTĒ, es. & Carystos, rī. **f.** *Insula una ex Cycladibus varii marmoris ferax.* **PHR.** Quæ maris angustar fauces saxosa Carystos. **L.** An ferax varii lapidis Carystos. **S.** Quaque Caristæis frangitur unda vadis. **O.**

CASĀ, & Casulā, æ. **f.** *PLI.* dim. *Cabane, hutte.* **ERR.** Rusticā, agrestis, humilis, tenuis, parvā, exiguā, angustā, vilis, pauper, tūtā, secūrā, frondēā, immundā, sordidā, viridis, luctā, frigidā, ruralis, indigā, straminēā, graminēā, pacificā, multiforis, pastoralis. **SYN.** & **PHR.** Congesto non culta mapalia culmo. **V.** Raris habitata mapalia tectis. **V.** Pauperis & tugurii congestum caspiete culmen. **V.** Sunt quibus ē ramis frondea facta casa est. **O.** Concretam stramine vidit Forte casam parvasque fores pulsavit. **O.** Prædam civilibus armis Scit non esse casam: O ! vitæ tuta facultras Pauperis, angustique lares. **L.** Humilis tecti Plebeia domus. **S.** Tectumque propinquæ Pastorale casæ. **O.** Aspicit & sparsas per loca sola casam. **O.** Parva quidem, stipulis & cannâ tecta palustri Casa. **O.** Cannâque in-torta palustri. *Sil.* Et casulam & notos tristis desiderat Hædos. **J.** Haud procul inde domus non ullo robore fulta. Sed sterili junco cannâque intexta palustri, Et latus inversâ nudum munita Phælo. **L.**

CASAM. habitare. **PHR.** Atque humiles habitare casam. **V.** Nec exiguæ despice tecta casæ. **O.** Occupat in parvâ pigra senecta casâ. **T.** Stramineâ possit dux habitare casâ. **PR.** Cum frigida parvas. Præberet spelunca domos; ignemque latremque, Et pecus & dominos communi clauderet umbrâ. **J.** Quæ fuerit nostri si queris regia nati Aspicte de cannis straminibusque domum. In stipulâ placidi cupiebat mu-

- nera somni Et tamen ex illo venit in astra toro. O. In parvâ delituisse casâ. O.
- CASEALE**, is. Col. [Locus in quo fiunt & reconduntur casei.] *Lieu où l'on fait, où l'on garde le fromage.*
- CASEÛS**, m. & Caseûm, Æ. n. VAR. & Caseôlus, li. m. DIM. *Fromage*. EPIT. Mollis, pinguis, dâcis, pressus, niveus, candidus, recens, misteus, molliculus, venalis, oculatus, fistulosus, pumiceus, spongiosus, ovillus, Caprinus, Bubulus, Equinus. SYN. Pressum lac. PHR. Et lac concretum cum sanguine potat equino. V. Et pressi copia lactis. V. Veluti concretum vimine querno Lac solet, utve Liqueor rari sub pondere cribri Manat, & exprimitur per densa foramina succus O. Aut massam modò lactis alligati. M. Lactis massa coacti. O. Candidus elixæ miscetur caseus herbæ. O. Nec quadra deerat casei Tolofatis. M. Hac dant ova de Caseolosque Nurus. O. Sunt & Caseoli quos juncea fisci-na liccat. V. In epig. Lacteus obrigit liquor.
- CASEUM** premere. V. Figurâre. PLI. *Faire un fromage, le mettre en forme.* PHR. Quod surgente die mulbere, horique diurnis, Nocte premunt quod jam tenebris & sole cadente, Sub lucem exportant calathis: adit oppida pastor; aut parco sole contingunt, hyemique reponunt. V. Pinguis & ingrata premeretur caseus urbi. V. Tunc fiscella levi dextera est vimine junci, Raraque per nexus est via facta sero. T. Dentque viam liquido vimina rara sero. O. Lac mihi semper adest niveum; pars inde bibenda Servatur; partem liquefacta coagula durant. O. In niveas lac cogere glebas. Interea magnis lac denfum bullit ahenis: Brachiaque exertus senior, tunicataque pubes Comprimat, & longâ siccandum ponit in umbrâ. Pol.
- CASIÀ**, Æ. f. [Fruetex odoratus.] *Canelle*. EPIT. Olens, mollis, suavis, flagrans, spirans, florens, humilis, odorâ, recens. PHR. Nec Casiâ liquidi corrumpitur usus olivi. V. Est & CASIÀ Herba odorâ apibus gratissima. PHR. Vix humiles Apibus casias, roremque ministrat. V. Tum Casiâ atque aliis intexens mollibus herbis. V.
- CASILINUM**, i. n. PLI. [Italix oppidum in Campaniâ.] *Castellucio*.
- CASINUM** & CASSINUM, i. n. [Campaniæ oppidum.] *Cassino*. PHR. Nebulosi rura Casini. S. l.
- CASIUS**, ii. m. [Arabix mons, delubro Jovis Casii & Pompei tumulo notus.] *Le mont Casius*. PHR. Jupiter à Casiâ prospexit rupe. L.
- CASPERIÀ** & CASPERULÀ, Æ. f. [Urbs Sabinorum in Italiâ.] *Aspa*. Casperiamque colunt, &c. V. Huc Amiterna cohors & Baetris nomina ducens Casperula. Sil.
- CASPII**, Æ. n. [Populi Scythiæ ad Caspium sinum.] *Les Caspiens*. PHR. Hujus in adventu jam nunc & Caspia regna Responsis horrent Divum. V. Multoque canum frigore caspium. S. l. CASPIÆ PORTÆ [Dictæ sunt fauces Tauri montis.] *Les portes Caspiennes, ou les portes de Teflis*. PHR. Metuendaque portæ Limina Caspiacæ. Cl.
- CASSANDRÀ** Filia Priami regis ab Agamemnone in Graciam adducta, ilique Clytemnestra dolis interempta. EPIT. Vates, verâ, præfagâ, fatidicâ, primitiâ, phrygiâ, Iliacâ, Trojanâ, pergamæâ, Phœbæâ. PHR. Ecce trahebatur passis Priameia virgo

- Crinibus à templo Cassandra. V. Tunc etiam fatis aperit Cassandra futuris Ora Dei jussu non unquam credita. Teucris. V. Teque Mycæneo Phœbas amata duci. O. Amore Phrygiæ vatis incensus furit. S. Exiguumque senis Priami Jovis arata cruorem Comberat, tractisque comis antistita Phœbi, Non profecturas tendebat ad æthera palmas. O. Pergamæ rata carmina vatis. P.
- CASSIOPE**, Æ. f. & Cassiopëâ, Æ. f. *Cephei regis. Aethiopum uxor, & Andromedes mater, Persei generi meritis in calum translata.* PHR. Quâ micat astrigerâ senior cum conjuge Cepheus. Cl. Talia Cassiope nascentum pectora fingit. Manil.
- CASSIS**, is. m. *Reis, fliers, toile de chasseur.* PHR. Nec trepidare velis, atque arcetos rodere casses. P. Aut invisa Minervæ In foribus laxos suspendit Aranea casses. V. Non bene de laxis cassibus exit Aper. O. Decidit in casses præda petita meos. O. (Vide RETE.)
- CASSIS**, idis. f. & Cassidâ, Æ. f. [Galea.] *Casque, h. arme, armure de Tête.* PHR. Seu caput abdiderat cristatâ casside pennis. O. De casside fractâ buccula pendet. J. Quatit aura comantes Cassidis auricomæ cristas. V. Aurea cui postquam nudavit cassida frontem. Pr. Aureus ex humeris sonat arcus & aurea vati Cassida. V. (Vide GALEA.)
- CASSITÀ**, Æ. f. PLI. [Avis à casside dicta.] *Aloüete hupie*.
- CASSIUS** Poeta Parmensis ingenii in scribendo prompti. Si quis pedibus quid claudere senis, Hoc tantum contentus, amet scripsisse ducentos Ante cibum versus, totidem cœnatus; Hetrusci Quale fuit Cassi rapido ferventius amne Ingenium, capsis quem fama est esse librisque Ambustum propriis. H.
- CASSUS**, à, ñm. [Cærens, seu in ñm, vacuûm.] *Vuide, qui n'a rien dedans.* SYN. Cassus venter. PLI. Cassa nux. PLI. Granum cassum & inane. PLI. Corpus cassum animâ. Lr. Virgo cassa dote. PLI. Simulachra sensu cassa. Lr. PHR. Nullum cum victis certamen & æthere cassis. V. Nunc cassum lumine lugent. V.
- CASSUS** Per transf. [Inanis, irritus, inutiles.] *Vain, inutile.* PHR. Cassus labor. P. i. Cassa fraus. Lr. Dixit, opemque Dei non cassa in vota vocavit. V. Nec tanta in cassum virtus eat. L. Cassa consilia amove. S. Sollicitamque geris cassâ formidine mentem. Lr. Cassâ frendens ira. V. F. Nunquam cassa manus, nullum sine vulnere fugit Missile. S.
- CASTALIÀ**, Æ. f. V. & Castaliûs, ii. m. [Fons in radicibus Parnassi, Musis sacer.] *Castalie, fontaine du Parnasse.* SYN. Castalius gurgis. Cl. Castaliæ, undæ. St. Aquâ castaliâ. O. Fons Aoniûs, Hyantiûs, Parnassius. PHR. Mihi flavus Apollo Pocula Castaliâ plena ministrat aquâ. O. Cum me Castaliâ speculans ex arbore Phœbus. Pr. Castaliamque umbram Pieriosque lacus. T. Juvat ire jugis, quâ nulla priorum Castaliam molli divertitur orbita clivo. V. Sili Castalidum decus fororum. M.
- CASTANËÀ**, Æ. f. [Arbor ejusque fructus.] *Châtaigner, Châtaigne* EPIT. Mollis, hirsutâ, horridâ, hispida. SYN. Castanëâ nux. PHR. Sunt nobis mitia Poma, Castanæ molles, & pressi copia lactis. V. Ipse ego cana legam tenerâ lanugine mala Castanæque Nuces. V. Stant & Juniperi, & casta-

neæ hirsutæ. *V. Platani Malos gessere valentes, Castanea Fagos. V.*

CASTANETUM, tñ. n. *Col.* [Locus Castaneis confusus.] *C. aiaignoriae.* Et hliceta & Castaneta calvescunt. *Scal.*

CASTE, ius, iustimē. *Adv. Cic.* [Pudicē, honestē.] *Chastement, purement.*

CASTE [Pro integrē.] *Avec intégrité.* Caste tueri, versari in aliquo. *Cic.*

CASTELLANUS, ā, ūm. *Liv. De Château.* Castellam agrestes. *Liv. Qui castellum habitant.* Castellanus triumphus. *Cic. i. de castello capto.*

CASTELLATIM. *Metaph.* [Pro turmatim.] *Par pelotons, par bandes.* Castellatim dissipatos aggredi. *Liv. Castellatim ferere. Plt. i. separatim.*

CASTELLUM, li. n. [Parvum castrum.] *Château.* *Synt.* Castellorum ardua. *Tac. Phr.* Turritaque summis. Disponet castella iugis. *L.* Aut montana sedet circum castella sub armis. *V.* Castellum evertere praetor. Nescio quod cupiens. *H.* Castella philosophiae defendere. *Cic. Metaph.*

CASTERIÀ, æ. f. *Pla.* [Locus in navi ubi remi reponuntur.] *L'endroit de la Galerie où l'on se o les rames.*

CASTIFICUS, ā, ūm. [Castum faciens.] *Qui rend chaste.* *Phr.* Expelle facinus mente castificā horridum. *S.*

CASTIGABILIS, ilē. *Pla.* Punissable.

CASTIGATIO, ōnis. f. *Cic.* Châtiment, reprimende.

CASTIGATOR, ōris. m. [Qui reprehendit & obiurgat.] *Conseur, qui reprim.* Castigator lacrymarum & inertium querelarum. *Liv.* Castigatorque minorum. *H. De fene.*

CAST.GÖ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Châtier, punir, reprendre, corriger.* *Synt.* Incrēpō, rēprēhēndō, cōrīgō, ōbiūrgō, ēmēndō, pūnīō, mūltō, plēō, ārgūō, ānimādvērtō. *Synt.* Castigare litteris. *Caf.* Verbis. *Cic.* Castigare segnitium. *Phr.* Pars agmina cogunt, Castigantque moras. *V.* Entellum dictis castigat Acestes. *V.* Castigare turpia. *J.* Castigatque audique dolos subigitque fateri. *V.* Corripies nimirum & castigabis acerbe. *J.* (Vide **PUNTO**.)

CASTIGARE *Per transl.* [Pro reprimere.] *Moderer, temperer.* *Phr.* Castigare dolorem immodicum. *L.* Castigare lucem velo. *Plt.* Castigare metus. *V-F.* Castigata iubarum libertas. *St. Metaph.*

CASTIGARE Carmen. *H. Metaph.* [Pro perpolire.] *Polir, châtier un ouvrage.* Carmen quod... Perfectum decies non castigavit ad unguem. *H. Hinc.*

CASTIGATUS [Pro perfectō.] *Acomplī, parfait.* Et castigata collecta modestia frontis. *St.*

CASTITAS, aris. f. & **CASTIMONIA**, æ. f. *Cic.* *Chasteté, intégrité dans les mœurs.* *Synt.* Virginitās, pūritās, pūdōr, pūdicitiā, integrētās, cōlēbs vitā. *Phr.* Dōs & magna parentum Virtus, & metuens alterius viri Certo fœdere castitas. *H.* Casta placent superis. *T.* Credo pudicitiam, Saturno rege, moratam In terris. *J.* Conjugii docuere fidem. *Cl.* Casta pudicitiam servat domus. *V.* Nec mores corrupt fœda libido; Et puram puro servasti corpore mentem Integer intactum flexit te nulla cupido, Nulla Venus, nulli subierunt pectus amo-

res. Unus amor cæli supero tibi venit ab axe. *Vida.* *Epit.* Et *Phr.* (Vide **VIRGINITAS**.)

CASTOR, ōris. m. [Amphibium animal à Castriando dictum; nam ut ait Juven. Eunuchum se ipse facit cupiens evadere damno testiculorum... Medicarum intelligit inguen. J. i. est presentis se propter testes medicaminibus aptos requiri, ideoque, ut ait. *Cic.* Redimit se eā parte corporis propter quam maximè expetitur. *Cic.*] *Castor.*

CASTOREÛM, ēri. n. *Plt.* [Testes Castoris.] *Les testicules du Castor.* Vel [remedium quod ex iis conficitur.] *Du Castoreum.* *Phr.* At Chalybes nudi ferrum (habent) virofaque Pontus Castorea. *V.* Castoreoque gravi mulier sopita recumbit. *Lv.*

CASTOR Jovis ex Leda filius, Pollucis frater. *Fabulan.* ut utrumque ovis esse uno parvi a quo ex eodem ovo, quamquam à diverso patre. *Castor à Jove natus, cum immortalis esset, obtinuit à Jove ut immortalitatem suam cum Polluce fratre Tyndari filio participaret, atque alternis morerentur viverentque. Si fratrem Pollux alternā morte redemit. V. Quod ideo fingitur quia cum Castore Pollux Post ingentia facta Deorum in templa recepti. H. Eorumque stella, in quas mutatos voluit, gemini dicta, in se habent; ut occidente unā, oritur altera. Fuit autem Castor egregius Equorum dominor, Pollux verò pugil insignis. Castor Gaudet Equis, ovo prognatus eodem Pugnis. H. Epit. Tyndarēs, Tyndaridēs à Tyndaro Leda matris viro. Lædæus à Leda matre. Læcon, Œbalius, Œbaldēs, Amyclæus, Thērāpnæus à Laconia ejus patria. Cygnigēnā à Cygno cuius sub specie Leda adit Juppiter. *Phr.* Et gemini nondum caelestia sidera, fratres, Ambo conspicui, nive candidioribus ambo Vectabantur Equis. O. Hæc sunt Ledaïs templa dicata diis. O. Sic fratres Helenæ lucida sidera Ventorumque regat pater. H. Dicam & Alcidem puerosque Leda. Hunc Equis, illum superare pugnis, Nobilem, quorum simul alba nautis Stella refuit, Desluit saxi agitatus humor. H. Cum Castore Pollux. Qui pavidos recreant alterno fidere nautas. *Rua.* Hinc clara Gemini signa Tyndaridæ micant. *S.* Par fratrum nobile. *Plt.* Leda genus. *M**

CASTRÀ, ōrūm. n. [Locus ubi milites tentoria figunt.] *Camp.* *Epith.* Tūrā, fidā, firmā, fortīā, scūrā, fulgētiā, bellīcā, mārīā, hōrīdā, hōstīcā, sēvā, crūētiā, mīnāciā, hōstīlīā, īmīcā, vīgīlātā, trēpidā, vīctīciā. *Synt.* Tentōriā, āgmīnā, āctēs. *Phr.* Usū in castrorum. *V.* Mox & castra subit. *St.* Noctem vigilataque castra explorare. *S.* Classē quæ lateri castrorum adjuncta latebat. *V.* Seu te fulgentia signis Castra tenent. *H.* Strictis quem fulgida telis Inter laurigeros aluerunt castra triumphos. *Cl.* Jam naufragā campo Cæsaris arma natant. *L.* Legio vallis obfessa tenetur. *V.* At puer Ascanius muro fossisque tenetur. *V.* Horret ager, campique armis sublimibus ardent. *V.* Deservere cavo tentoria fixa Lemanno.

CASTRÀ Pōnērē, fācērē. *Cic.* Constituere. *Caf.* Habere. *Cic.* *Camper.* *Phr.* Et hostem Ante expectatum positus stat in agmine castris, hic Dolopum manus, hic sævus tendebat Achilles. *V.* Haud pro-

cul hinc Thirreni tuta tenebant Castra locis. *V.* Tuto figere castra loco. Illic castra locant. *L.* Raptumulum prior agmine cepit: His virtus ferrumque locum promittit. *L.* (Vide *ACIES*. *Acies* sicut campo.)

CASTRĀ Mūnīrē, firmārē. *Fortifier un Camp.* *PHR.* Castra relinquens Vallarat monitis. *S. l.* Moliturque locum; primaque in littore sedes Castrorum in morem pinnis atque aggere cingit. *V.* Confidunt castris, & moenia vallant. *V.* Parvumque levi struit aggere vallum Et subitus rapti munimine caespitis agger Praebet securos intra tentoria somnos. *L.* Aggeribus septam circum & fluvialibus undis. *V.* Sustinet astivos soles; inopinaque cunctis Instruit arma locis. *Cl.* Tum duplici fossā non exsuperabile vallum Asperat alternis sudibus, murique locatum In speciem castris obtendit plaustra juvenis. *Cl.*

CASTRĀ Invādērē. *Forcer les Retranchemens.* *PHR.* Castra premunt confusa. *L.* Adscutare castris. *Tac.* Rumpe moras omnes & turbata arripe castra. *V.* Hospita foemineā pellere castra manu. *O.* Sed vos o! Lecti ferro quis scindere vallum Apparat, & mecum invadit trepidantia castra. *V.* Egressi superant fossas, noctisque per umbram Castra inimica petunt. *V.* Qua tentet ratione aditus, & quā via clausos Excutiat Teucros vallo, atque effundat in æquor. *V.* Thesalosque ignes & iniqua Trojæ Castra fefellit. *H.* In castra trahens hostilia turmas. *L.*

CASTRĀ Mōvērē, rēlinquērē. *Décamper.* *PHR.* Neu struere audent aciem; neu credere campo. *V.* Longa cohortes Explicuit legio. *V.* In hostem castra movent. *S. l.* Castra Æneas aciemque movebat. *V.* Ire iter, aut castris audebit vellere signa. *V.* Excedunt castris. aut tuta capeunt Æquora. *V.* Pubemque educere castris. *V.* Antheus Mnestheusque ruunt omnique relictis Turba fuit castris. *V.* (Vide *ACIES*. *In aciem exire.*)

CASTRĀ Mētāns. *Liv.* Castrorū mētātōr, ōris. *m.* *Cic.* *Maréchal de Camp*, qui choisit le Camp.

CASTRATIŌ, ōnis. *f. Col.* & **CASTRATURĀ**, æ. *f. Pl.* [Castrandi actus.] *L'Action de châtrer les animaux.* [Metaph.] Castratio Arborum. *Pl.* [Metaph.] *L'Action d'émonder les Arbres.*

CASTRĒNSIS, sē. † Quod ad castra pertinet.] *Du Camp.* *SYNT.* Castrensis labor, ratio. *Cic.* *PHR.* Noctibus hybernis castrensis pensa laboro. *Pr.* Castrensis utilis armis. *Pr.* Castrensis triumphus. *Liv.* Ob perruptionem hostile castrum. Castrense verbum. *Pl.* *Mot du guet.* Castrense stipendium. *Pl.* *La Solde.*

CASTRŌ, ās, āvī, ārūm, ārē. [Virilia amputare.] *Châtrer.* *SYN.* Evirō „mollitō. *PHR.* Lusus & immeritis excussisse mares. *M.* Gallos qui se excidē. *O.* Peius in aurum Æstuat: hoc uno fruitur succisa libido. Quid nervos secuisse iuvat? Vis nulla cruentam Castrat avaritiam. *Cl.* Cunabula prima cruentis Debita suppliciis; rapitur castrandus ab ipso Ubere: fuscipiunt matris post viscera pœnæ. *Cl.*

CASTRARĒ. *Metaph.* *PHR.* Castrare arbores. *Pl.* Vires. *CATO.* *Elaguer, émonder.* Castrata Respubli-

ca. *Cic.* Castrata vires. *Pl.* Castrare avaritiam. *Cic.* *Affoiblir.* Castrare vina saccis. *Pl.* *Adcuir le vin en le coulant.*

CASTŪLĀ, æ. *f. Var.* [Palliolum quo puellæ infra papillas præcingebantur.] *Sorte d'habillement de fille.*

CASTŪS, ā, ūm. [Libidinis, & turpitudinis notā carens.] *Chaste, pur, pudique.* *SYN.* Intēgēr, pudīcūs, pūrit, illibātus, mūdus, intēmērit. *S. PHR.* Castus moribus, integer pudore. *M.* Vixi sine vulnere famæ. *Pr.* Virgine castior pudicā. *M.* Nuda recede Venus; non est tuus iste libellus. *M.* Rustica sim sanē, dum non oblita pudoris; Dumque tenor vitæ sit sine labe meæ. *O.* Castique modestia vultus. *L.* Castum ingenium, vultumque modestum. *J.* Et matronales erubere genæ. *O.* Hic est castissimus ardor. *S.* Visceribus frustra castum Lucretia ferrum Merfit. *Cl.* Castā fide servans thorum. *S.* Castos ritus venere non castā exuer. *S.* Virgineos servet quā puro in pectore mores. *Sant.* Nullis temerata hymenæis. *Vida.* Numquam mixta viro. *Rap.* (Vide *VIRGO*, *VIRGINITAS*.)

CASTŪS. [Immūnis, abstīnēns.] *Innocent.* Castus à culpā. *Pla.* Sine fraude castus Ænēas. *H. i.* Immūnis à proditiōe Troja. **CASTŪS**. [Religiosus.] *Pieux, religieux.* *PHR.* Hac casti maneant in religione nepotes. *V.* Nulli fas casto sceleratum insilere limen. *V.* **CASTŪS**, ūs. *m. Var.* [Ritus facer.] *Ceremonie de Religion.*

CASŪS, ūs. *m. Chûte.* *EPITH.* Præcēps, inōpīnūs, dīrūs, sēvūs, grāvis, mœstūs, tristis, acerbūs, iniquūs, subitūs, funestūs, fātālis, æbīlis, infandūs, infastūs, nefandūs, sinistēr, horrēndūs, luctuōsūs, rēpēntīnūs, lamēntābilis. *SYN.* Ruīnā, prōlāpsūs, lāpsūs. *PHR.* Tempore jam ex illo casus mihi cognitus urbis. *V.* Everse fumantia Trojæ Excidia. *V.* Celsæ graviore casu Decidunt turres. *H.* Casuraque moenia Troum. *O.* Quæque ita concussa est ut jam casura putetur, Restat adhuc humeris sulca ruina tuis. *O.* Concussæ nutant rupes lapsumque minantur. Omnia sunt hominum tenui pendencia filo; Et subito casu quo valere, ruunt. *O.* Unde altior esset Casus; & impulsæ præceps immane ruinæ. (Vide *RUINA*.)

CASŪS. [Pro infortunio.] *Malheur.* *SYN.* Pērnīcīēs, exītiūm, clādēs, adversā, jactūrā, dāmaūm. *PHR.* Duri solatia casūs. *V.* Viros tor casibus actos. *V.* Dii talem avertite casum. *V.* Casu concussus acerbo. *V.* Casus Apibus quoque nostros vita tulit. *V.* Sin aliquem infandum casum fortuna minaris. *V.* Pyrame clamavit, quis te mihi casus ademit. *O.* (Vide *ADVERSA*.)

CASŪS. [Pro periculo.] *Danger, peril.* *EPITH.* Ancēps, dubiūs, ambigūus, fātālis, tristis. *SYN.* Alēā, pēriculūm, discriminē. *PHR.* Per varios casus, per tot discrimina rerum. *V.* Casus Abies visura marinos. *V.* Tot volvere casus Insignem pietate virum, tor adire labores. *V.* Casus evaserat omnes. *V.* In extremos cum mitteret omnia casus. *L.* Pores hoc sub casu ducere somnos; Nec quæ circumstant deinde pericula cernis. *V.* Quem in dubios cogor dimittere casus. *C.* (Vide *PERICULUM*.)

CASŪS. [Pro fortunā.] *Hasard.* *PHR.* Ventos audite

vetantes : Non subiti casus ; numinis ista mora est. *V.* Attulit ipse viris optatum casus honorem. *V.* Nec veniam læso numine casus habet. *O.* Ars casum simulet. *O.* Incerta casu pendet. *S.* Et casu tunc respondere vadato Debebat. *H.* Sunt in fortunæ qui casibus omnia ponunt. *J.* Curarent superi terras ; ann ullus inesset Rector, & incerto fluereit mortalia casu. *Cl.* (Vide FORTUNA.)

CATADUPA, ōrūm. n. *Cic.* [Locus Æthiopum ubi Nilus ex altissimis montibus præcipitat se.] *Les Cataractes du Nil.* CATADUPI, ōrūm. *Peuples d'Ethiopie, voisins de ces Catadupes du Nil.*

CATAGRAPHUM, phī. n. CATO. *Peinture de Profil.* (Vide IMAGO.)

CATALOGUS, gī. m. *Plī.* [Rerū index, serēs.] *Catalogue.*

CATANA, æ. f. *Plī.* [Siciliæ oppidum.] *Catane.*

CATAPHRACTUS, ā, ūm. [Circumquaque munitus.] *Armé de toutes pieces, de pied en cap.* *PHR.* Ferreus aurato nec Cataphractus Equo. *PR.* (Vide ARMATUS.)

CATAPLASMĀ, ātis. n. *Cel.* [Emplastrum medicum.] *Cataplasme.*

CATAPLUS, plī. m. [Plures mercatoriarum naves.] *Flotte de vaisseaux marchands.* *PHR.* Cum tibi Niliacus portet crytalla Cataplus. *M.*

CATAPOTIUM, īi. n. *CEL.* *Pillule.*

CATAPULTA, æ. f. [Genus bellicæ machinæ, quæ saxa & tela jaculabantur.] *Catapulta.* CATAPULTA. [Pro tubo ferreo aut æneo quo glans plumbea emittitur.] *Eust.* *monarque.* *EPITH.* Exitialis, Mavortia, metuenda, potens, terribilis, turrisragā, violentā, tortā, ferrēā, ferā, lethifera. *SYN.* Balista. *PHR.* Suspensa paulum substituit alitis Procella ferri ; donec ahenea Hinc inde nubes sulphurato Plurima detonuisset igni. *Sarb.* Alite plumbo Eminus incessunt. Nam quō magis arma sonabant Stridebatque gravis seu turbine grandinis imber Telorum, medios ibat moriturus in hostes. *Rap.* (Vide TORMENTUM Bellicum.)

CATAPULTARIUM, īi. n. *Pla.* [Pilum, jaculum quod emittitur catapulta.] *Javelot.*

CATARACTA, æ. f. *Liv.* [Fovet pendulæ.] *Herse.* *Sarrafine.* *PHR.* Abrupta viarum Exceperet tuos & præcipientes cataractæ. *L.* CATARACTES, æ. m. & Cataractā, æ. f. *Plī.* [Lapsus aquarum.] *Cataracte, chute d'eau. Ecluse.*

CATASTA, æ. f. [Locus ubi venales servi exponebantur.] *Lieu dans la place publique, où l'on vendait les esclaves.* *SYN.* Fōrūm. *PHR.* Regnum ipse tenet quem sæpe coëgit Barbara gypsatos ferre catasta pedes. *T.* Non de plebe domus, nec avaræ verana carastæ ; Sed Domini sancto dignis amore puer. *M.* Nec de Cappadocis Eques carastis. *M.* Pucri... Non hos quos primæ prostituere casæ ; Sed quos arcana servant tabulat carastæ. *M.*

CATĒ. adv. *Pla.* *Adroitement, finement.*

CATEIA, æ. f. [Teli genus quo Galli & Teutones utebantur.] *Especie de dard.* *PHR.* Teutonico ritu soliti torquere Cateias. *V.*

CATELLUS, Cateilla. (Vide CATULUS.)

CATENĀ, æ. f. [Vinculum ferreum.] *Chaîne, lien, de fer.* *EPITH.* Sævā, durā, ferrēā, ferā, rigidā, eructā, acerbā, tenax, firmā, solidā, tortā, nō-

dōsī, gravis, validā, aheneā, æneā, ærēā, ærātī, ferratā, adamantinā, nexā, arcā, iniquā, fervilis, prōbrōsī, tristis, molestā, importūnā, ruptā, grācilis, tērēs. *SYN.* Vinculum, lōrūm, Minicæ, compēdēs, nexūs. Ferrī vincillā. Ferrēi nexūs, cātēnæ pondūs, ōnūs, stridor. *PHR.* Graciles ex ære catenæ. *O.* Nexæ per colla catenæ. *O.* Catenis lucus excussis sonat. *S.* Impliciti cohibent ferratæ compedis orbis. Nexis adamante catenis. *O.* Stridor ferri tractæque catenæ. *V.* Ferratæ collo sonuere catenæ. *O.* Vastas furens quasfcat catenas. *S.* Hunc tu compefce catenā. *H.* Barbara ferratis innectunt terga catenis. *Cl.* Sperasti famulas imponere posse catenas. *Cl.* Dextram juvat insertare catenis. *S.* Validā teneamur uterque catenā. *T.* Sævis religator lupæ catenis. *O.* Cervice minaces Defluxere jubæ : fractos inglorius armos Supposuit servile gemas, injectæque vincla Unguibz & subitæ collo sonuere catenæ. *Cl.* Tendere conatur palmas vis improba ferri Impedit ; & motæ somnum excussere catenæ. *O.* (Vide VINCULUM. VINCIO. VINCIRI.)

CATENATUS, ā, ūm. *Enchainé.* Ipsum nulla catenatis pila est præcincta lagenis. *M.* Catenatus Britannus. *H.* Domitus catenā Cantaber. *H.* Catenatus Janitor. *COL.* Idem quod catenarius canis. *SEN.* Un chien d'attache. Hamus catenatus. *PLI.* Fuit en façon de chaîne. Curæque catenatique labores. *M.* [i. vicissim subsequentes.] *Enchainés.* Ita *Lucr.* chorea genus catenam dixit. Inter se forte catenam ludunt ; in numerumque exultant. *LR.* i. insertis catenatim manibus.

CATENATIŌ, ōnīs. f. *VIT.* Liaison dans un bâtiment.

CATERVĀ, æ. f. [Milium sena millia, peditum scilicet, ut innuit Horat. dum fugiunt Equitum turmæ peditumque catervæ. *H.*] *Bande, troupe de gens de Guerre, Bataillon.* *SYNT.* Catervas agere. *S.* Ciere. *T.* Glometare. *Cl.* Implere. *H.* Infestare. *St.* Porrigere in catervas. *H.* Per obstantes ire catervas. *H.* Fulgentes ære catervas. *V.* Vos unanimi densate catervas. *V.* *EPITH.* & *PHR.* [Vide ACIES.]

CATERVA, [Pro multitudine.] *Troupe, foule.* *PHR.* Magnā juvenum stipante catervā. *V.* Nec Canis (Cerberus) angineā redimitus terga catervā. *T.* i. mur's Anguibz. Caterva testium. *Cic.* (Vide TURBA.)

CATERVARIUS, ā, ūm. *Qui va par troupes & sans ordre.* Pugiles catervarii temerē & sine arte pugnant. *Sue.*

CATERVATIM, ada. [Per diversas catervas.] *Par bandes, en troupes.* *SYN.* Turmatim. *PHR.* Jamque catervatim dat stragem. *V.*

CATHEDRĀ, æ. f. *Chaire, ou l'on enseigne. Chaise pour s'asseoir.* *EPITH.* Mollis, supinā, strātā, divēs, ōnātā, pīctā, humilis, lignēā. *SYN.* Sēdēs. *PHR.* His speculum in cathedrā matris suppositum fuit. *Ph.* De cathedra quoties surgis. *M.* Stratā positus longaque cathedrā. *J.* Cujus apud molles minima est jactura cathedras. *J.* Hinc atque inde patens ac nudā pene cathedrā. *J.* Supinæ in deliciis cathedræ. *PLI.* *Fauteuil.*

CATHEDRĀ pro sellā curuli & pratore ipso. *PHR.* Nec ulla Cathedra est cui non mane feras irrequietus, ave. *M.*

CATHEDRALITYŪS. *Porteur, traîneur de chaise.*

PHR. Cum Cathedralitios portet tibi Rheda ministros
Et Libys in longo pulvere fudet Equus. M.

CATHEDRARIŪS Philosophus. *Sen.* [Cui satis est
de virtute in Cathedris garrere.] *Qui n'est Philosophus
qu'en Chaire.*

CATILLŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Pla.* [Catino lingere.] *Etfre friand.*

CATILINĀ. *Civis Romanus. Illius in patriam conatus
impios oppressu Cicero. Cujus pacificas tremuit Catilina
securus. L. Et te Catilina minaci pendentem
scopulo, furiarumque ora prementem. V.*

CATILLŪS. *Filius Amphiarai qui cum fratribus Corā
& Tyburto in Italiam venit, ibique urbem condidit
fratris nomine Tybur dictam. PHR. Et Tybur Catille
tuum. Sil. Circa mite solum Tyburis & mœnia
Catilli. H. Anienicolæque Catilli. Sil.*

CATINĀ, æ. & Catinē, es. f. [Urbs Siciliae Æthnae
monti proxima.] *Catane. PHR. Tum Catine arden-
ti nimium vicina Typhæo. Sil.*

CATINŪS, nī. m. & Catinūm, nī. n. & Catillūs,
li. m. *Plī.* [Vas escarium.] *Plar. Epit. Magnus,
angustūs, aurēūs, argēntēūs, fīctilis, odorūs. SYN.
Lanx. PHR. Positum est argente catino durum olus.
P. Angusto Pisces urgere catino. H. Me.. Ad Porri
& Ciceris refero Laganique catinum. H. Rubrum-
que amplexa catinum Cauda natat Thynui. P. Pu-
ris circum posuisse catillis. H.*

CATŌ, ōnis. *Catonum nomen nobilitavit primus Mar-
cus Porcius Cato, quem Plinius Imperatorem, Sena-
torem, & Oratorem nominat, scripsit librum de
agricultura. Marcus Cato illius nepos cognomine Vi-
centis severitate ac doctrinā Stoicā avum referebat.
Hi mores, hæc duri immota Catonis Secta fuit;
servare modum finemque tenere ; Naturamque se-
qui, patriæque impendere vitam ; Nec sibi, sed
toti genitum se credere mundo. Huic epulæ ; vi-
tisse famem ; magnique penates Submovisse hye-
mem tecto ; pretiosaque vestis Hirtam veste super
Romani more Quiritis Induxisse togam. Venerisque
huic maximus usus Progenies : urbi Pater est urbi-
que maritus ; Justitiæ cultor, rigidi servator ho-
nesti, In commune bonus ; nullosque Catonis in
actus Subrepsit partemque tulit sibi nata voluptas.
L. Bellum civile concitavit Caesar & Pompeius :
Quis justius induit arma Scire nefas : magno se ju-
dice quisque tueretur : Victrix causa Deis placuit,
sed victa Catoni. L. Post Pharalicam pugnam, &
cuncta terrarum subacta Præter atrocem animum
Catonis. H. Uticam cum Scipione se recepit, ubi cum
nulla publica libertatis spes superesset, mori statuit,
lectoque prius Platonis de animi immortalitate li-
bro ; gladio incubuit, & cum libertate extinctus est.
Tanquam sui famam reliquit, ut vel apud inferos jura
dare crederetur (secretosque patres & dantem his ju-
ra Catonem. V.) Et Cato pro sapiente diceretur. Vir-
tutem moremque repræsentare Catonis. H. Habeat
jam Roma pudorem Tertius è cælo cecidit Cato. J.
Molitur verba Catonis. P.*

CATOBLĒPAS, æ. m. *Plī.* [Fera cujus lethifer est
intuitus.] *Bête dont le regard tue.*

CATŌCHITĒS, æ. m. *Plī.* [Lapis insulæ Corficæ
ita dictus quod manum detineat instar Gummi.]
Pierre qui s'attache à la main.

CATTI, ōtūm. *Tac.* [Germaniæ populi.] *Les Cattes,
Les Hessiens.*

CATŪACI, ōtūm. *Caf.* [Galliæ Belgicæ populi.]
Les habitants de Douai & des environs.

CATŪLLŪS, li. *Poëta Veronensis elegans quidē, sed
lascivior. Lyricos versus, elegiacos, & epigramma-
ta conscripsit : vixit temporibus Caesaris. Epith. Suā-
vis, faciundūs, argūtūs, nitidūs, lascivūs, tēnēr.
PHR. Nec sua plus debet tenui Verona Catullo. M. Sic
sua lascivo cantata est sæpe Catullo Fœmina, cui
falsum Lesbia nomen erat. O. Mantua Virgilio gau-
det, Verona Catullo. O.*

CATŪLŪS & **CATELLŪS**, li. m. & **CATELLĀ**,
æ. f. *Un petit chien, les petits d'une chienne, & de
tous les animaux. Epith. Acēr, lāctēs, mōllis,
tēnēr, blāndūs, pāvēns, fugāx, mōrdāx, tēnellūs,
timidūs, docilis. PHR. Veloces spartæ Catulos,
acremque Molossū Pasce fero pingui. V. Catulo-
rum blanda propago. Lr. Catulos tectis aut ova re-
linquens. V. De Serpente. Catulorum oblita Læna.
V. Os & labra tibi lingit manuella Catellus. M.
Pectora pullorum rimatur, & extra Catelli. J. Sed
usque vetulam blandiens circumfilit ; Mollique
caudæ verbere, & gannitibus Et supplice oscula
postulat panem dari. Com. Catelli Blanditias, cu-
jus saltus pondera vocis habent. Sant. Audebam
pedibus stans rectus in altis, Quæ non sponte da-
bas, oscula subripere... Tuis è moribus hausi Ur-
banos mores dedidici feram... Sic ego mitis
eram, docilisque & nescius iræ, Exemplo sapiens
compositusque tuos... Meamque invidet sortem qui
tenet astra canis. Sant.*

CATŪLŪS pro *Cane.* *PHR. Leporem Catulo sectare
sagaci. O. Militat in sylvis Catulus. H. Seu visa est
Catulis Cerva fidelibus. H. CATŪLINŪS, ā,
ūm. Plī. De Chien. CATŪLIŌ, is, irē. n. Var
[Venerem appetere.] *Être en chaleur. CATŪ-
LITIŌ, ōnis. f. Plī. La chaleur des animaux, le
Rut.**

CATŪRYGĒS, igūm. *Caf.* (Italiæ Transpadanæ po-
puli.) *Les Peuples des Diocèses de Gap & d'Anbrun.*

CATŪS, ā, ūm. [Idem quod Cautus.] *Avisé, rusé,
adroit. Catus jaculari. H. Catus & jocosus Condere
furto. H.*

CĀVATICŪS, ā, ūm. [Cochleæ, quas cavaticas
vocat, quoniam in speluncis nascuntur. ait Plin.]
Qui naît, ou qui se tient dans les trous.

CĀVATIŌ, ōnis. f. *Var. Cavité.*

CĀVATŌR, ōris. m. *Qui creuse, qui cave. Cavator
arborum. Plī.*

CAUCASŪS. [Mons Indiam à Scythiā dirimens, ubi
affixus dicitur Prometheus.] *Le Mont-Caucase. PHR.
Duris genuit te cautibus horrens Caucasus. V. Sive
per Syntes iter æstuosas, Sive facturus per inhospita-
lem Caucasum. H. Ipsæ Caucaseo steriles in ver-
tice Sylvæ. V. Intremuit inuoluitque suas formidine
Sylvas Caucasus. O. Trans & Amazoniis ululatum
Caucason armis. St. (Vide Mons.)*

CAUDĀ, æ. f. *La queue. Epith. Ingens, longā,
oblōngā, rēfēxā, falcātā, sinuōsā, vāriēcolor, imi,
novīs m., summū, tōrē, ūncā, pilōsā. Equinā, &c.
PHR. Caudamque remulcens Subjecit pavitantem
utero. Lilius. V. Blandas movēre per aëra caudas.
O. Caudā in speluncam tractos versisque viarum*

Indiciis raptos, saxo occultabat opaco *Boves*. V. Caudamque à puppe retorquens In proram, jacet usque Leo. *Cl.* Quereque imā gradiens verrit vestigia caudā. V. *De Varcā*. Caudaque pilos ut equinae Vello. *H.* Et longo caudæ Symmate vertit humum. (*P. vo*) M. Picta Pavonis cauda. *H.* Falcata nobilissima cauda est. O. *De serpente*. Extremæque agmina caudæ solvuntur. V. *De serpente*. Delphines... Æquora verrebant caudis, æstumque secabant. V. Qui te deridet, caudam trahat. *H. i. Deridensur & ipse*. Proverbium ex eo ductum, quod pueri à tergo nescientibus caudam suspendant risuri. Blando caudam jactare Popello. *P. i. Adulari*. Metaphorā ductā à canibus.

CĀUDEŪS, a, ūm. *Pla.* [Factus è caudice.] *De tronc d'arbre*. [Vel factus è pilis caudæ Equinae, &c.] *De crin*. Cistella caudæ. *Pla.*

CĀUDEX, icis. m. [Truncus arboris.] *Tronc d'un arbre*. *PHR.* Quin & caudicibus scētis, mirabile dictū. Truditur è sicco radix Oleagina ligno. V. **CĀUDEX**. *Ter.* Metaph. [Stupidus, hēbēs.] *Un stupide, une bécote*.

CAUDICALIS, alē. *Pla.* & Cāudicātiūs, ā, ūm. *De tronc, de tige*. Caudicaria navis. *Var.* [E cavo caudice facta.] *Canot, bateau fait d'un tronc d'arbre*. Caudicalis Provincia. *Pla.* [i. Caudices fecandi.] *L'once de coup-r de bois*.

CĀUDŪS, is. f. & Cādiūm, īi. n. *Tac.* [Oppidum Samnii in Italiā.] *A-pain*. Hinc CĀUDINÆ faciēs. *Liv.* Fūrcē. V. *Max.* Cāudinūm jugūm. *QUIN.* Romanorum clade à Samnitibus illatā nobilitatum. *PHR.* Caudinis faucibus hærent. *Sil.* Ultra caudinas speravit vulnera furcas. *L.*

CAVEA, æ. f. [Propriè locus sub terrā vacuus quò cum feræ se recipiant, CAVEA. *Sue.* [Pro ferarum receptaculo dicitur.] *Caverne, taniere de bêtes sauvages*. *EPIT.* & *PHR.* (Vide ANTRUM. SPECUS.)

CAVEA, [Quā volucres aliæque feræ clauduntur.] *Cage*. *EPIT.* Textilis, vīminēā, pīctā, āngustā, spātiosā. Quēnā, &c. *PHR.* At tibi quanta domus rurilā testudine fulgens, Connexusque ebori virgarum argenteus ordo. St. Emissum caveis ad sidera cæli *Agmen Apum*. V. Ac velut Urſus Objectos caveæ valuit si frangere clathros. *H.* Cum bene sint clausæ caveā Pandione natæ; Nititur in sylvas quæque redire suas. O. Nec minūs interea, si quā vi claustra revellat, Nititur, explorat clathros & virgæ septa. *Com* Per teretes radios irrequietus abit... Et redit ad proprios nocte jubente lares. *Saut.* Fragiles ruptā compagine virgæ Dissiluerunt. *Saut.* Nam tenuem caveam radius ex ordine textis Incolit argutum garulus hospes ebur *Pſu. acus*. *Saut.* Clauserat ut mos est solita post fercula cœnæ Flexibili textus vimine carcer avem. *Saut.* Me cohibent armata suis ergastula virgis. *Sau.* Sæpe ego cancellos, & rasilē vellico vimen, Exiguam rostro sollicitante fugam. *Saut.*

CAVEA, [ro amphitheatro.] *L Amphitheatre*. *PHR.* Hic totum caveæ confessum ingentis, & ora Prima pat un magnis Sallius clamoribus implet. O. Caveis resonantibus. *Cl.*

CAVEŌ, is, cāvī, cāutūm, ærē. [Vitare aliquid, providere; ut præter spem accidat.] *Prendre garde, pourvoir, évier*. *SEN.* Vitō, prōvidēō, præcāvēō, id-vēō, prōspiciō, vēreōr, timēō. *SYNT.* Cavere

frigora, tela, jurgia. O. Cavere aliquem, sibi ab aliquo. *Ter.* Cavere rei, pecori. *Cic.* Cauto opus est. *PLA.* Pro cavendum est. Cavere aliquo, per aliquem. *Cic.* Prendre caution. Cavere obsidibus. *CÆS.* Prendre des otages. Cavere lege, testamento. *Cic.* Ordner. *PHR.* Nate cave, dum resque sinis, tua corrige vota. O. Cætera ne simili caderent labefacta ruinā Cavit sacra provida cura ducis. O. Malum vitare cavendo. O. Ergo cave liber & timidā circumspice mente. O. Tu cave defendas, quamvis mordebere dictis. O. Cave ne titubēs mandataque frangas. *H.* Commisisse caver quod mox mutare laboret. *H.* Monitus caveas. *H.* Et cave faxis Te quidquam indignum. *H.* Credidit ingens Pauperiem vitium, & cavit nil acrius. *H.* Occursare Capro, cornu ferit ille, caveto. V. Heu sibi prolapsa non bene cavit Equo. *Pr.* Nec gravis austeri pœna cavenda viri. P. Quique aliis cavit, non cavit ipse sibi. O. Armis concurrant arma, caveto. V.

CAVERNĀ, & Cīvernūlā, æ. f. *dim. PLI.* *Caverne, cavi*. *EPIT.* Cēcā, nīgrā, cāvā, cōncīvā, obscūrā, litēbrōsā, hōrīdā, profūdā, imā, vāstā, ingens, cūrvā, effōsā, ēxēsā, mōntānā, hōspitā, invīlā, tēctī, frīgēns. *SYN.* Spēcās, spēlūncā, āntrūm, litēbrā, cāvūm, spēlēūm. *PHR.* Insonuere cavæ gemitumque dedere cavernæ. V. Curvis immugit Æthna cavernis. V. At specus & Caci detecta apparuit ingens Regia, & umbrōsæ penitus patuere cavernæ. Sæpe cavas motu terræ mugire cavernas. *L.* Spelæa ferarum. V. Pendentia pumice tecta. V. Æternis affixa cavernis Sidera. *Lr* (Vide ANTRUM.)

CAVERNŌSŪS, ā, ūm. [Cavis plenus.] *Plein de trous*. Cavernosus radix. *P. i.*

CĀVILLĀ, æ. f. *Pla.* & Cāvillātiō, ōnis. f. *Cic.* *Railleurie*. *SYN.* Jocūs, risūs, lūdībrīūm, cāchīn-nūs, cōnviciūm. *Qua vide suis locis*.

CĀVILLĀTOR, ōris. m. *Pla.* *Un railleur*. *SYN.* Dē-risōr, irrīsōr, joclātōr. *EPIT.* Prōcāx, mōrdāx, livēns, āudāx, pētūlans, sōlūtus.

CĀVILLŌR, āris, ātus sūm, āri. *Railleur*. Cavillari aliquem, aliquid. *Cic.* *SYN.* Ridēō, irrīdēō, jocōr. *Qua vide suis locis*.

CĀULĀ, æ. f. *Enable à broëti, bergerie*. *EPIT.* Tūrpis, obscēnā, cāpāx, ōpīmā, pīnguī, tūtā, lātā, clāusā, mūnītā. *SYN.* Stābulūm, ovīlē, sēptūm. *PHR.* Ac veluti pleno Lupus insidiatus ovili Cum fremit ad caulas. V. (Vide OVILE.)

CĀULĀ. *METAPH.* Dicitur de quocumque receptaculo. *PHR.* Caulas intrare palati. *Lr.* Atque animarū diffugiunt partes per caulas corporis omnes. *L.*

CAULIS, is. & Cāuliculūs, ī. m. *dim. Cel.* [Herbæ stipes.] *La tige des herbes*. Puberibus caulem foliis. V.

CAULIS. [Pro brassicā. *Chou*. *EPIT.* Suburbānūs, vī-rēns, tēnēt, nōvūs, vērnāns, vīrīdis. *PHR.* Nunc impensius unge, Unge puer caules. *H.* Qui teneros caules alieni frerit horti. *H.* Caulis miseris atque ignis emendus. *J.* Caulibus & pomis, & aperto viveret horto. *J.* Patulis teretes colludere guttas Caulibus.

CAULIS per transſ. Caules pennarum, Avium. *PLI.* *Tui u des plumes*. Boum caudis longissimus caulis. *PLI.* *L'écue*.

CAULŪM, li. n. *PLI.* & Cāulōn, ōnis. *Italia oppor*

dum. Caulonisque arces. *V.* Caulon fertilis Baccho. *H.* CAVŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Cr. aufer, cav. r.* SYN. Excāvō, fodīō, effodīō, pērforō, pērtūdō, tē-
rēbrō. PHR. Tunc Alnos primum fluvii sensere ca-
vatas. *V.* Gutta cavat lapidem. *O.* Cavatque Tellu-
rem & solido graviter sonat ungula cornu. *V.* Ferro-
que cavantur acuto. *V.* Et telo lumen terebramus
acuto. *V.* Cavat arbore lintres. *V.* Dura tamen molli
saxa cavantur aquā. *O.* Altrēque jubebis In solido
puteum demitti. *V.*

CAUPŌ, ōnis. *m.* *Cabaretier.* PHR. Non potes ut
cuperes vendere caupo merum. *M.*

CAUPONĀ, æ. f. & CAUPONŪLĀ, æ. f. Dim. Cic.
Laverne, Hôtellerie, Cabaret. Lutoque Aspersus
volet in cauponā vivere. *H.*

CAUPONŌR, āris, āri. *Faire le métier de Cabare-
tier.* Nec cauponantes bellum. ENN. *Metaph. i. lucri
causā bellantes.*

CAURŪS, ī. *m.* [Ventus ab occasu æstivo flans.]
Nord-ouest. PHR. Semper hyems, semper spirantes
frigora Cauri. *V.* Verum ubi Caurino perstrinxit fri-
gore vesper. *J.* (Vide VENTUS.)

CAUSĀ & CAUSŪLĀ, æ. f. Dim. Cic. *Cause,
principe.* L'Origine d'une chose. SYN. Ōrigō, cāpūt,
fōns, rātīō, principium, EPITH. Ōbscūrā, cēcā,
lātēns, cērtā, vērā, pātēns, ōcūltā, ōptimā, ābdī-
tā, āppārēns, dubiā, incērtā, cōgnitā, nōtā. PHR.
Disciteque ō miseri, & causas cognoscite rerum,
Quid sumus, aut quidnam victuri gignimur. *P.*
Hinc mihi prima mali labes. *V.* Causa meæ cunctis
nimium quoque nota ruinæ, Indicio non est testi-
ficanda meo. *O.* Languor enim causis non apparen-
tibus hæret. *O.* Quis fluere occultis rerum negat
omnia causis. *St.* Rerum cæcas expromere causas.
Lr. Ille dies primus lethi primusque malorum
Causa fuit. *V.* Se causam clamat, crimenque cap-
putque malorum. *O.* Simque ego tristitiæ causa
modusque tuæ. *O.* Quippe ibi nec causas, nec
apertos cernimus ictus; Unde tamen veniant tot
mala, cæca via est. *pr.* Hoc fonte derivata clades
in patriam populumque fluxit. *H.* Causas latentes
dum sequor anxius, Et pertinacis viribus ingeni
Pugno. *Buch.* Et ab his oriuntur cuncta duobus. *O.*
Quorum operum causas nullā ratione videre Pos-
sunt, hæc fieri divino numine rentur. *Lr.*

CAUSĀ, *Motif, raison.* ERIT. Dubiā, lēvis, fallāx,
māgnā, parvulā, piā, hōnēstā, vērā, æquā, ōptimā
pūdendā, rēcēns, spēciosā, tēndis, suspēctā, inēptā
invālidā, victriX, valēns. SYN. Causam afferre. *Ci.*
Adjicere. *O.* Aperire. *Pr.* Reddere. *H.* Explicare. *Cic.*
Exponere. *H.* Expromere. *L.* Causam querere. *Cic.*
Tentare. *V.* Fingere, meditari. *Ter.* Requiere. *V.*
Causam habere, invenire. *Cic.* Videre. *Lr.* Trahere
ex aliquo. *Quin.* Causæ incidunt, latent. *V.* Manent,
obstant. *Cic.* Patent. *O.*

PHR. Hinc causas habuere. *J.* Quid causæ est meri-
to quin illis Jupiter ambas Iratus buccas iniecit. *H.*
Et quæ tanta fuit Romam tibi causa videndi. *V.*
Utenti cognita causa. *Lr.* Hic quoque mensis habet
dubias in nomine causas. *O.* Nam lacrymæ causā
sæpe latente cadunt. *O.* Pia causa coegit. *O.* Post-
quam solitas accessit ad iras Causa recens. *O.* Te-
terima belli causa. *O.* Licet undique fata Accu-
mulent causas, tempora parva peto. *O.* Eheu quam

brevibus percunt ingentia causis. *Cl.* Crede mihi
minimis debent se maxima causis. *Hofsch.* Exponit
causas odiique viæque. *O.* Causam timoris, ipsē
quam ignoro, exigis. *S.*

CAUSĀM dārē. *Enre la cause, donner occasion.* PHR.
Bacchus & ad culpam causas dedit. *V.* Prima nepos,
inter res tot tibi Cadme secundas, Causa fuit luct-
tus. *O.* Quæ causa subegit Ignotas tentare vias. *V.*
Nec mari miseræ tanti sum causa doloris. *V.* Tu vi-
tiis hominum crudelia pabula præbes. *O.* Iræ Thyesten
exitio gravi Stravere; & altis urbibus steterē causæ,
cur perirent funditus. *H.* Ingenio causas tu dabis una
meo. *O.* Hic dat avaritiæ causas. *T.* Aliisque dolens
fit causa dolendi. *O.*

CAUSĀ. *Parti, faction.* PHR. In causam incumbere,
inimicus causæ. *Cic.* Victrix causa Deis placuit, sed
victa Catoni. *L.* (Vide PARTES.)

CAUSĀ [Lis.] *Procès, affaire.* EPITH. Bōnā, jūstā, æquā,
dubiā, ancēps, implexā, implicatā, grāvis, forēnsis,
difficilis, defēnsā, actā. Mālā, iniquā, injūstā,
invālidā. SYN. Causæ actor, causæ frons, facies,
status. *Quin.* Causam amittere, causā cadere, labo-
rare, periclitari. *Quin.* Causam damnare, deserere.
O. Meritis expendere. *O.* Causam obtinere, vincere.
O. Causæ fidere, indormire. *Cic.* In causam ingre-
di, causam versare. *Cic.* Quo responfore, & quo
causæ teste tenentur. *H.*

CAUSĀM agērē, d cērē, accipērē. *Cic.* Dēfendērē,
cōplēcti. *Quin.* Exūdārē. *H.* *Plaiæer, à rendre une
cause.* PHR. Addidit invalidæ robur facundia causæ.
L. Seu linguam causis acuis; seu civica jura Res-
pondere paras. *H.* Sic ubi mandatam juvit facun-
dia causam. *O.* Causas agis Attale bellē. *M.* Hunc
igitur contra mittam contendere causam. *Lr.* Jus
anceps novi: causas defendere possum. *H.* Causam
ferro dicunt. *L.* Est mala (Causa) confiteor, sed te
bona fiet agente: Lenia pro miserâ fac modò ver-
ba fugā. *O.* Et causam quoties agis clientis. *M.* Sive
patronus agas. *M.* Causas agere & componere leges.
Lr. Causas, inquis, agam Cicerone disertius ipso;
Atque erit in triplici par mihi nemo foro. *M.* Nec
enim fi bella quiterunt; Occidit & virtus: licet
exercere togatæ: Munera militiæ; licet & sine san-
guinis haustu: Mita legitimo sub iudice bella mo-
vere. Hic quoque servati contingit gloria civis;
Altaque victrices intexunt limina palmæ. *Cl.* (Vide
CAUSIDICUS.)

CAUSĀ [jus ipsum causæ.] *Le bon droit.* PHR. Et cau-
sæque valet, causamque tuentibus armis. *O.* Quid
nisi conjunctis causisque valentibus essem. *O.* Fran-
git & attollit vires in milite causa; Quæ nisi iusta
subest, excutit arma pudor. De superis ingrate tim-
es; causamque fenatus Credere Dis dubitas. *L.*
Signataque jura, & causas, non fata sequi. *L.* Nam
cum magna malæ superest audacia causæ, Credi-
tur à multis fiducia. *J.* Famā civem causæque prio-
rem. *H.* Omnia sublidant meliori pervia causæ. *O.*
Vincere erant omnes dignæ; judexque verebar Non
omnes causam vincere posse suam. *O.*

CAUSARIŪS, ā, ūm. Causarii milites. *Liv.* [Ces-
sandi causam habentes.] *Valerudinaire, infime,*

CAUSATIŪS, Adv. PLI. *Arvee plus de raison.*

CAUSIDICŪS, ā, ūm. [Qui causas agit.] *Avocat.*
EPITH. Dīfētūs, pōtēns, ālexānīmīs, ācēr, vēhē-
mens,

mēns, sedūlūs, subtilis, subdōlūs, fallāx, dōlōsūs, vāfēr, ingēnūūs, dōctilōquūs, faciūdūs, cēlēbrīs, fīdēlis, fidūs, rāpāx, āvārūs, vīgīl, sōllīcītūs, loquāx, clāmōsūs, rāucūs, ingēnīōsūs, lātrātōr. SYN. Patrōnūs, orātōr, advōcātūs, āctōr. PHR. Et te patrōnū causidicūque putas. M. Exerceat rāucos tertiā causidicos. M. Non sum ego causidicus, nec amaris litibus aptus. M. Cōnatoriā mittat ad vocatō. M. Hic clamōsi rabiosa fori iurgia vendens, Improbus iras & verba locat. S. Nec umquam Sanguine causidici maduerunt rōstra pusilli. J. Latrat & in toto verba canina foro. O. Sed non replenda est curia verbis. V.

CAUSIDICUS Strēnūūs, cēlēbrīs. PHR. Scandē super titulos & avitā laudis honores; Armorumque decus p̄cedē forensibus actis. O. Eloquio s̄nctū modō permulcere senatū, Exonerare pios modō, nunc onerare nocentes. Cl. Ille foro auditus, cum dulcīa solveret ora, Aequabat Pylīā Nēleia verba senect̄. Sil. Seu iudicis ira Sit placanda, tuis poterit mītescere dictis. T. Facundia linguā Quā prior in Latio non fuit ulla foro. O. Vox tuā... Consilio trepidis quā solet esse reis. O. Verboſi natus ad arma fori. O. Inſigne Mōestis p̄sidiū reis, & consulenti Pollio Curiā. H. Romani fama secunda fori. O. Fortia verboſi natus ad arma fori. O. Aevi prudentia nostri, Pieridū lumen, p̄sidiūque fori... Difficilis causā mīte patrociniū. O. Legimus... Dicta tibi pleno verba diferta foro. O. Celebris facundā munera linguā Causidicus. M. Quāque patrū claros quondam vīsura triumphos, Olim turba vias impleverat agmine denſo, Ardua nunc eadem stipat fora; cum tua, mōestos Defensura reos, vocem facundia mittit: Seu trepidos ad iura decem citat hasta virorum, Et fumare jubet centeno iudice causas; Seu capitale nefas operosā diluis arte; Laudibus ipsa tuis resonant fora: tu quoque Pīso iudicis affectū possēssaque pectora ducis Victor: sponte suā sequitur quocūque vocasti... Et te dante capit iudex quam non habet iram. Quis non attonitus iudex tua respicit ora? Quis regit ipse suam nisi per tua pondera mentem. Cl. Quanto tu optimus omnium patrōus. T. Orantes causas, fandique magistri. *Vide.* Nec te Pīso tamen populo sub iudice sola Mirantur fora, sed numerosā laude senatus Excipit. H. Juris & æquarū cultor s̄nctissime legum. M. Veridico Latium qui regis ore forum. M. (Vide ORATOR.)

CAUSOR & CAUSIFICOR, āris, ātūs s̄m, āri. PLA. Appor̄ter, alleguer pour excuse, pour p̄texte. PHR. Causando nostros in longum ducis amores. V. Sed jam causaris barbamque annosque pilosque. M. Rure ego viventem, tu dicis in urbe beatum. J. Sultus uterque locum immeritū causatur iniquē. H. Aut ego sum causatus aves, aut omina dira. T.

CAUSTICUS, ā, ūm. [Quod habet vim causticam, i. ustivam.] *Caustique, brûlant.* Caustica Teutonicos accendit spuma capillos; Captivis poteris cultior esse comis. M.

CAUTĒ & CAUTIM, cāutiūs, īsīmē. Adv. *Avec p̄caution, sagement.* SYN. Cāllidē, p̄rūdētē, āstūtē. SYNT. Tractare rem suam cautē & cogitatē. Cic. Cautiūs efficere. Cic. Cautē amare, pugnare. O.

CAUTERYUM, ī, n. *Pl.* [Quod ustivam vim habet.] *Pierre infernale, ou à cautere. Bouton de feu.*

CAUTĒS, īs. f. [Saxum asperum atque abruptum.] *Rocher, roche.* EPIT. Asp̄rā, āltā, ārdūā, durā, scābrā, rīgēns, rīgīdā, crūdā, exēsā, scrup̄ā, ācūtā. SYN. Rūpēs, scōpūlūs, saxūm, silēx. PHR. Quā si dura silex aut stet marpesia cautes. V. Cautes altas projectaque saxa. V. Cautibus objectis rejectat carula. Sil. Insanis cautes obnoxia ventis. T. Salsā spumant aspergine cautes. T. Inde velut murō solidāque ā caute repulsa est. O. (Vide RUPES. SAXUM.)

CAUTIŌ, ōnis. f. *Precautio, p̄voyance.* Una cautio est atque provisio. Cic. Cautio mihi est. Cic. Cautiōnem adhibere. Cic. **CAUTIŌ.** *Assurance, caution, cautionnement.* Cautiōnem habere. Cic. Cautio pecuniarum, Chirographi. Cic. *Billet, obligation.*

CAUTŌR, ōris. m. *Qui pourvoit, p̄voyant.* Cautior alieni periculi. Cic.

CAUTŪS, ā, ūm. *Fin, rus.* SYN. Vāfēr, v̄rsūtūs, āstūtūs, sāgāx, cāllidūs, dōlōsūs, p̄rūdēns, cōnsiltūs, p̄rōvidūs. SYNT. In periculis, in credendo cautus. Cic. Ars cauta. O. Cautus navita, timor, viator. O. Consiliis uti cautionibus. Cic. PHR. In verbis etiam tenuis cautusque serendis. H. Tatus & intra Spem veniā cautus. H. Fraudes cautique doli. S. Magnosque horrebant cautā formidine casus. Sil. Illuc temerarius errat. Et p̄fert cautas subsequiturque manus. O. Ille parum cauti pectoris egit opus. Pr. Non poteram ad laqueos cautior esse tuos. T. Cautus adito. H. Tu providus astu Tende animū vigilem, fecundumque excute pectus. S.

CĀVŪS, ā, ūm. *Crenx, concave.* SYN. P̄rōfūdūs, āltūs, cāvātūs, cōncāvūs. PHR. Dat signum ære cavo. V. Undique colles Includere cavi. V. Perque cavas denſi tela intorquere fenestras. V. Hirtus erat crinis, cava lumina, pallor in ore. O. Inque cavā nullus stet tibi nare pilus. O. Cavis undam de flumine palmis Sustulit. V. Unguibus lacerat cavos altē recessus luminum, & inanes sinus. S. Equi cava tempora. O. Cavā trabe currimus æquor. V. Cava Pinus. V-F. *Pro Nave.* Armaticus cavis expectant turribus hostem. V. Pomicibusque cavis exēsq̄que arboris antro. V. Sustiner impositos fumina cavus alveus undā. V. Nec mella cavā manant ex Illice. V. Inque cavos icrant tertia musta lacus. O.

CĀVŪS [Pro inani.] *Vuide.* PHR. Et ni docta comes tenues sine corpore vitas Admoneat volitare cavā sub imagine formæ. V.

CĀVŪS, vī. m. & **CĀVŪM**, vī. n. *Un trou, un creux.* SYN. Fovea, fossa, caverna, specus, antrum. PHR. Macra cavum repetes arctum, quem macra subisti. H. Inventusque cavis Bufo. V.

CĀYSTER & CĀYSTRŪS, trī. m. *Asa fluviū.* PHR. Fluminē volucres medio caluere Caystro. O. Jam varias pelagi volucres & quæ Asia circum Dulcibus in stagnis rimantur prata Caystri. V. Siccave Olorigeri visenda est ora Caystri. Pr. Caystrius ales. O. i. *Cygnus.*

CĒĀ, æ. f. *Cic.* [Insula in Ægæo mari, una Cycladum.] *Zde.*

CĒBRENĪĀ, æ. f. *PLI.* *Locus Troadis regionis.* PHR. H h

aspicit Hesperien patriâ Cebrenida ripâ. O.
CĒCRŌPIĀ, æ. f. *Pli.* [Athenæ à Cecrope conditore dicta.] *Athenes.* (Vide *ATHENÆ.*)
CĒCRŌPS, ōpis. *Athenarum conditor à quo Athenienses Cēcrōpīdēs dicti sunt.* *PHR.* Infice tabe tuâ natarum Cecropis unam. O. Cecropiæ dōmūs Æternum opprobrium. *H.* Minerva Cecropia. O. Cecropidæ iussu miserum septena quotannis Corpora, &c. O.
CĒDŌ, is, cēsī, cēsūm, ērē. [Propriè abire & locum dare.] *Se retirer.* *SYN.* Exēdō, mīgrō, excedō, recedō, discēdō, facēsō, abēdō, ēvādō. *PHR.* Cesserunt pectore sensus. *L.* Cede loco, de, ex loco. *Cic.* Ut primū cessit furor. *V.* Cedat ex animis furor. *S.* At non audaci cessit fiducia Turno. O. Ut iussæ cessere retro. *Sil.* Exul ab Æmoniâ Pyrenidā cessit ad undam. O. Nec cedere quoquam, Nec vitare malum. *L.* Cæsar ab humanâ cessit in astra viâ. Arva neque Ausoniæ semper cecentia retro. *V.* Regnis excessit avitis. *V.* Easdem Vesper ubi è pastu tandem decedere campis Admonuit. *V.* A stabulis pluvîâ dependente recedunt. *V.* Exacto contentus tempore vitæ, Cedat uti conviva satur. *H.* Cedunt anni. *Cic.* Curæ. *St.* Introrsum cedere. *Lr.* Cedet coemptis saltibus & domo. *H.* Illa manent immota locis nec ab ordine cedunt. *H.* Cedentia vela. *L.* Cessit ab ore furor. *V-F.* Cedere namque foro. *J.* Faire banqueroute. A corpore cessit (anima.) *Lr.* Nunc Tiburtinis cedere frigoribus. *M.*
CĒDERĒ. [Non repugnare.] *Ceder.* *PHR.* Cede repugnanti; cedendo victor abibis. O. Cedo equidem; nec nate tibi comes ire recusō. *V.* Cedamus Phœbo & moniti meliora sequamur. *V.* Cedere legibus, tempori. *Cic.* Cui cedimus hosti. *Sil.* Montibus è summis radicitus eruta Quercus Decidit, infanti turbine victa noti. Miratur liquidis quod stet arundo vadis. Se quoque tam vasto nec dum consistere trunco. Stridula mox blando respondit canna surro, Séque magis tutam debilitate docet. Tu rapidos, inquit, ventos, sevasque procellas Despicis, & totis viribus acta ruis: Ast ego surgentes paulatim demoror Autros, Et quamvis levibus provida cedo Notis. In tua præruptus offendit robora nimbus: Motibus aura meis ludificata perit. Hæc nos dicta monent magnis obistere frustra, Paulatimque truces exsuperare minas. *Avien.*
CĒDERĒ. [Pro inferiorem esse.] *Ceder, être inférieur.* *PHR.* Lenta Salix quantum pallenti cedit Olivæ. *V.* Sinite arma viris & cedite ferro. *V.* Turpe quidem contendere erat; sed cedere visum Turpius. O. Nec nos defendere contra Possumus: imperio vinci majore fatemur. *Cl.* Magnus adorato submittat Cæsare signa. *L.* Ceder & antiquos dedidit Græcia fastus. *Rap.* Tibi numine ab omni Cederetur, juri que tuo natura relinquet. Quis Deus esse velis. *L.*
CĒDERĒ. [Pro vinci.] *Succomber.* *PHR.* Omnia vincit amor & nos cedamus amori. *V.* Nescit amor magnis cedere divitiis. *Pr.* At neque tam turpi cessuram semper amori. *V-F.* Meaque terra cede insolentia. *H.* Tu ne cede malis; sed contra audentior ito. *V.* Nimio comitum ne cede timori. *V-F.* Cessat omne meis consiliumque malis. O. Mens duro nunquam cessura labori. *V.* Mores rebus cessere secundis. *L.* Nec jam superantibus obstat Amplius,

& sese victus cedensque remittit, Haud ultra potis insano pugnare furori. *Vida.* Cedit fortuna sapienti. *Cic.* Cedunt lumina fomno. *Cl.*
CĒDERĒ jus suum. *Ceder, abandonner.* *PHR.* Natis fertur cessisse duobus Prædia. *H.* Cedat jus proprium regi. *V.* Cedere villâ creditoribus. *Sue.*
CĒDERĒ. [Pro contingere.] *Venir, écheoir.* *PHR.* O numen aquarum Proxima cui cælo cessit, Neptune, potestas. O. Grande certamen, tibi prædâ cedat Major an illi. *H.* Cesserunt nitidis habitandæ Piscibus undæ. O. Cesserit Ausonio si fors victoria Turno. *V.* Res cedit in usum, Nunc mihi, nunc alii. *H.* Ut voto cetera cedant. O. Morte Neoptolemi regnorum reddita cessit Pars Heleno. *V.*
CĒDŌ. [Verbum defectivum significat dic vel da.] *Donnés, dites.* *PHR.* Cedo aquam manibus. *Pla.* Cedo manum. *Pla.* Quid factum, cedo? *Ter.* Facti trimen habet, cedo, si conata peregit. *J.* Hæc cedo ut admoveam templis. *P.*
CĒDRĀTŪS, ā, ūm. *Pli.* [Cedri succo illitus.] *Oint, froité d'huile de Cedre.* *CĒDRINŪS*, ā, ūm. *Pli.* De bois de Cedre.
CĒDRĒLĀTĒ, ēs. f. *Pli.* [Genus majoris Cedri.] *Grand Cedre à bâtir.*
CĒDRIS, idis. f. *Pli.* [Fructus Cedri.] *Menn fruit de Cedre.*
CĒDRŌSTIS, idis. f. *Pli.* *Coleuvre blanche.*
CĒDRŪS, dri. f. *Cedre, arbre.* *EPITH.* Odorātī, olēns, odoriferā, odorā, redolēns, fragrans, pērennis, annosā, æternā, incorruptā, patulā, excelsā, sublimis, ambitiosā, virescens, immortalis, ferālis, durā, arduā, pulchrā, umbriferā, frondosā, frondens, densā, altā, antiquā. *PHR.* Disce & odoratam stabulis accendere Cedrum. *V.* Urit odoratam nocturna in lumina Cedrum. *V.*
CĒDRŪS, ī. f. & Cēdrūm, n. *Pli.* [Succus Cedri, quo quæ illita sunt, non longæ cariem timent senectæ.] *Huile ou liqueur qui coule du Cedre.* *PHR.* Carmina Cedro linenda. *H.* Speramus carmina fingi posse digna Cedro. *H.* Liber flavus Cedro. O. Et Cedro digna locutus. *P.* Nec stulus minio, nec Cedro charta notetur. O.
CĒLĒNŌ. Una ex Harpiis quas dira Celæno Arpiæque colunt alia. *V.* (Vide *HARPIA.*)
CĒLĒBRIS & Cēlēbēr, brē. *Celebre, fameux.* *PHR.* Celeber Messala triumphis. *V.* Vos celebrem cantate Deum. *T.* Nomine quam pretio celebrator. O. Lux est celeberrima Baccho. O. Celebres ludī. O. Toto notus in orbe. *M.* (Vide *FAMOSUS*)
CĒLĒBRATIŌ, ōnis. f. *Fête, celebration.* *Celebratio ludorum.* *Cic.* Celebratio domūs. *Cic.* [Frequentia.] *Compagnie, assemblée.*
CĒLĒBRĀTŌR, ōris. m. *Qui celebre.* *Hyperborei celebrator, Stella triumphī.* *M.*
CĒLĒBRITAS, atis. f. *Foule, assemblée.* *Celebritatem sodi.* *Cic.* Celebritas virorum ac mulierum. *Cic.* Celebritas loci, viæ. *Cic.* Frequentation. Celebritas judiciorum, diei supremi, ludorum. *Cic.* La solennité. Vivere in celebritate. *Cic.* Eclat, reputation.
CĒLĒBRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Propriè frēquentārē.] *Hanter, frequenter.* *SYNT.* Celebrare domos, conventus, locum conventu. *Cic.* Naiades fretum celebrant. O. *PHR.* Cujus inaurati celebrantur limi-

na currus. *Pr.* Actiaque Iliacis celebramus lictora ludis. *V.* Celebratum missile. *SIL. i.* *Frequenter con-jectum.* Nonne vides quanto celebretur sportula fumo. *J.* Talia connubia & tales celebrent hymenaeos. *V.*

CĒLEBRĀRE convivium. *Cic.* *Faire un festin.* *PHR.* Dapes celebrare canendo. *Cl.* Epulas vino celebrari largiūs. *Sil.* Protinus erratis lati vescuntur in agris, Et celebrant largo seque diemque mero. *O.* (Vide **CONVIVIUM**.) Celebrare connubium. (Vide **CONJUGIUM**. *Conjugium celebrare*.) **CĒLEBRĀRE** lūdōs. *Cic.* Exequias. *Liv.* Natales, facta. *O.* *Celebrer.* *PHR.* Hæc celebrata tenus sancto certamina Patri. *V.* Ergo agite & cuncti latum celebremus honorem. *V.* Natales alioſque dierum Feltoſ albarus celebrat. *H.* Ex illo celebratus honos, lætique minores Servavere diem. *V.* Semper honore meo semper celebrabere donis. *V.* **CĒLEBRĀRE** sermone, maledictis. *Cic.* [Vulgare.] *Dire, publier.*

CĒLEBRARE aliquem, laudes alicujus. *Cic.* *Löber, celebrer, rendre illustre.* *PHR.* Famâ celebratus. *O.* Celebrare virum carminibus. *O.* *Lyr.* *H.* Nec gens ulla tuos æque celebrabit honores. *V.* Mæconias celebrabant carmine ripas. *O.* (Vide **LAUDO**. *Carmen, carmine laudare, celebrare*.)

CĒLENÆ, arūm. *f.* [Locus Campaniæ in Italiâ, Junoni facer.] *Celeno.* Arva Celenæ. *V.* Inter, ait, viridem Cybelem, altisque Celenas Amnis & insanâ nomine Gallus aquâ. *O.* **CĒLENÆ.** *Urbs Phrygia.* *PHR.* Fœda Celeneo committere prælia buto.

CĒLENDRÆ, arūm. *f.* *Urbs Cilicia maritima.* *PHR.* Sequitur pars magna Senatūs Ad profugum collecta ducem parvique Celendris: Quo portu mittitque rates, &c. *L.*

CĒLER, *m.* **CĒLERIS**. *f.* **CĒLERĒ**. *n.* *lör, cērēmūs.* *Leger vite.* *Qui cour vite.* *SYN.* Citūs, vēlōx, citātūs, cōncitūs, pērnīx, ālācēr, prāpēs, prācēps, rāp dūs, vōlūcēr, lēvīs, vōlāns, fēstīnūs, prōpētūs, prōpētāns, impīgēr, hāud sēgnūs, expēditūs, ālīpēs, āgīlīs, prōmptūs, sūbitūs. *SYNT.* Celere telum. *H.* Agmen remorum. *V.* Celeris carina, Luna. *H.* Mors. *O.* Celer cursus, currus. *O.* Celer minister. *O.* Reditus, rivus. *S.* *PHR.* Celeri præceps per inane volatu. *O.* Pedibus celerem, & pernicious alis. *V.* Celeri concitus pede. *S.* Et cursu zephyris nunquam cessura Lycaste. *Cl.* Sic Deus & virgo est, hic spe celer, illa timore. *O.* Celeremque metu celer urget amore. *O.* Ungula quæ viridi sic exultavit in arvo, Tangeret ut fragiles, sed non curvaret Aristas. Effusi nimbo similes. *V.* Et ventis & fulminis ocyor alis. *V.* Assueta pedum cursu prævertere ventos. *V.* Illa vel intactæ segetis per summa volaret Gramina, nec teneras cursu læsisset aristas. Vel mare per medium fluctu suspensa tument. Ferret iter, celeres nec tingeret æquore plantas. *V.* Fugit illicet ocyor Euro. *O.* Ocyor & jaculo & ventos æquante sagittâ. *V.* Rapidâ velocior aurâ Torrente citatior. Levibus gens ignea plantis. *V.* Tenuia vix summo vestigia pulvere signant. *V.* Sonipes, cursu cui cesserit amnis, Tanta fuga est. Tum cursibus auras Provocat, ac per aperta volans, seu liber habenis Æquora vix summâ vestigia ponat arenâ. *V.* Pernicibus ignea plantis

Transit Equum cursu. *V.* Emicat, & summam celeri pede libat arenam. Posses putes illos sicco freta radere passu, Et segetis canæ stantes percurrere aristas. Campumque volatu Cum rapere, pedum frustra vestigia quæras. Non segnior ire sagittâ Aonio visa est juveni. Ventis volucrique fugacior aurâ. Quique pedum cursu valet. *V.* Ocyor Cervis & agente nimbos ocyor Euro. *H.* Et concita celerem gradum. *S.* Illicet igne Jovis lapsisque citatior astris. *S.* Volucremque fugâ prævertitur Hebrum. *V.* Mihi currere visus Plus homine est, alasque pedes sumplisse putares. *O.* Impete nunc vasto seu concitus imbris amnis Fertur. *O.* Illa volat; celerique ad terram turbine fertur Non secus ac nervo per nubem impulsâ sagittâ... Stridens & celeres incognita transilit umbras; Talis se facta nocte tulit, terrasque petivit. *V.* Nec segnior ardens Accurrit, ni-veo quàm flammiger ales Olori Imminet. *Pap.* Ita fertur, ut acta Præcipiti Pinus Boreâ, cui victa remisit Fræna suus rector, quam Diis votisque reliquit. *O.* Auferor ut rapidâ concita puppis aquâ. *O.*

CĒLER. *Qui passe vite.* *PHR.* Quæ fugiunt, celeri carpente Poma manu. *V-F* Et, quæ fata celerrima, costas Transadigit. *V.* Celereque pronos volver mensas. *H. i.* *Lunam.* **CĒLER**. *Qu'on remue avec vitesse.* *PHR.* Agmine remorum celeri. *V.* Istum venientem à vertice velox Prævidit, celerique clapsus corpore cessit. *V.* Prostravitque virum celeri per pectora telo. *V.* **CĒLER**. *Præcipiti.* Versus operæ nimium celeris. *H.* Celere consilium. *Ter.* **CĒLER**. *Expeditif.* *PHR.* Sedatum celeres, agilem ignavumque remissi Oderunt. *H.* Jungere Equum Titan velocibus imperat horis: Jussa Deæ celeres peragunt. *O.* Quem celer assuetâ versat ab arte puer *T.* Hunc medicus celer atque fidelis Excitat. *H.* **CĒLER** jaculo. *V.* *Habila à tirer de l'arc.* **CĒLER** irasci. *H.* *Facile à se mettre en colere.*

CĒLERIPES, edis. *Cic.* *Leger de pied.* (Vide **CĒLER**.)

CĒLERITAS, aris & CĒLERITUDŌ, inis. *f.* *VAR.* *Celerité, vitesse.* *SYN.* Vēlōcītās, āgīlītās, lēvītās, diligētīā. *SYNT.* Celeritas belli. *Cic.* Celeritas percipiendi. *Quin.* In capiendis castris. *Cæs.* Celeritas verborum. *Cic.* *Flux de paroles.* **CĒLERITAS.** *Pro celeri cursu.* (Vide **CURSUS**.)

CĒLERITER, adv. & CĒLERIŪS. *Cic.* *Vitement, promptement, avec vitesse.* *SYN.* Oclūs, lēvītēr, prōmptē, vēlōcītēr, diligētēr, sūbitō, cōfēstīm, mōx, rēpētē, extēmplō, cōtīnūō, hāud mōrā, illicēt. *SYNT.* Celeriter facere, nunciare, succurrere. *Cic.* *PHR.* Haud mora, continuo matris præcepta facessit. *V.* Sic ait, & dicto citius tumida æquora placat. *V.* Ocyus imperio parent. *V.* Evaditque celer. *V.* Manus properè coit. *V.* Illa Noto citius celerique sagittâ Ad terram fugit. *V.* Celeri manu agere. *O.* Celeri circumspice mente. *O.* Celeri ratione geruntur. *Lr.* Urbem celeri virtute recepit. *O.* Quantum non jaculum Parthi, non imperus Austri, Non leve sollicitæ mentis discurret acumen. *Cl.* Tardius è summo decurrunt flumina monte. *V.* Annibus hybernis minor est, minor impetus ignis. Utque celer venies. *V.*

CĒLERŌ, as, avi, atum, are. *n.* *Aller vite.* *SYN.* Fēstīnō, prōpērō, ādvōlō, āccēlērō. *PHR.* Maxi-

mis itineribus celerare. *Tac.* Inde alix celerant cursus. *V.* Festinate viri, nam quæ tam fera moratur Segnitie. *V.* Illa gradum studio celerabat anili. *V.* Finibus omnes Haud mora profluere suis. *V.* Agmine remorum celeri ventisque vocatis Prona petit maria, & pelago decurrit aperto. *V.* Haud mora festinant iussu rapidique feruntur Passibus. *V.* Fugit illa per undas; Nec Turnum segnis retinet mora; Sed rapit acer Exuperatque moras, & pontes transfilit altos. *V.* En age lægnes rumpe moras. *V.* Fugam trepidi celerare recepto Supplice. *V.* Ergo iter inceptum celerant rumore secundo. *V.* Illa viam celerans. *V.* Precipitatur moras. *V.* Pelle moram subitoque celer delabere cursu. *O.* (Vide *CURRO*, *FUGIO*, *CELER*.)

CĒLERARE [Aliquid.] *Hæter.* *PHR.* Celeravit opem. *V-F.* Veste tegens, tibi quam noctes festina diesque urgebam. *V.* Hæc celerans, iter ad naves tendebat Achates. *V.* Arma citi properate viro? Quid statis. *V.* Tolle moras; semper nocuit differre paratis. *O.*

CELEUS, ei. *Nomen viri, qui primus monstrante Cere vasa Vininea adhibuit.* *PHR.* Virgea præterea Celei, vilisque supplex. *V.*

CĒLEUSMĀ, & **CĒLEUMĀ**, artis. n. [Clamor nautarum, quo se invicem adhortantur.] *Cri des Matelors pour s'encourager à l'ouvrage.* Quorum per vada tarda navigantes Figitis ad celeusina remos. *M.*

CĒLIA, æ. f. *Pli.* [Potus è frugibus confectus quo utebantur Hispani.] *Sorte de Bi.re.*

CELLA & **CELLŪLA**, æ. f. & **CELLARIUM**, i. n. *Pli.* [Ubi celantur & reponuntur necessaria ad victum.] *Cellier. Tout lieu où l'on serre les provisions.* *EPITH.* Plēnā, rēfērtā, dīvēs, vīnārīā, ōlēārīā, pēnārīā, prōmpuārīā. *PHR.* Unde tibi togula est & fuscæ pensio cellæ. *M.* (Vide *HORREUM*.)

CELLĀ. *Cic.* [Secretum cubiculum.] *Petite chambre, cellule.* **CELLĀ**. *Vit.* [Pars Templi sacration.] *La nef du Temple.*

CELLÆ, arum. f. *Les trous dans les rayons des ruches à miel.* Distendunt nestare cellas. *V.* (Vide *ALVEAR*.) **Cellula** columbarum. *COL.* Nidi à quibus dicuntur columbi cellares. *COL.* Des pigeons qui nichent dans des boulines, ou trous faits dans la muraille.

CELLARIŪS, ii. *Pla.* [Qui præest cellæ.] *Maître d'hôtel.*

CĒLMŪS, mī. *Jovis nutritius, quem ille in adamantem lapidem mutavit, eo quod Jovem mortalem dixisset.* Te quoque nunc Adamas, quondam fidissime parvo Celme Jovi. *O.*

CĒLŌ, as, avi, arum, are. *Celer, cacher, couvrir.* *SYN.* Abdō, tēgō, velō, ōcūltō, abscondō. *PHR.* Illos... Secreti celant calles & Myrthea circum Sylva tegit. *V.* Nec se celare tenebris Amplius, aut tantum potuit perferre dolorem. *V.* Sol curru nitido diem qui Promis & celas. *H.* Granum Sub cortice celant Punica mala. *O.* Nec celare cibis uncos fallacibus hamos. *O.* Quem sylvis celarat. *V.* Vultum manibus celare. *O.* Celantur arundine fossæ. *O.* (Vide *ABDO*.)

CĒLARE aliquid, aliquem. *Cic.* Alicui. *Ter.* Celare aliquem de aliquo. *Cic.* Cacher, tenir secret, f. in mystere. *SYN.* Abscondō, dissimulō, pēgō, tēgō.

PHR. Quæ bene celaris si quæ tamen acta patebunt, Illa licet pateant, tu tamen usque nega. *O.* Culpam falsâ sub imagine celat. *O.* Ludite, sed furto celatur culpa modesto. *O.* Ingenium res Adversæ celare solent, nudare secundæ. *H.* Stultorum incurata pudor malus ulcera celat. *H.* Vultus timorem celans. *L.* Error qui facti crimen obumbret. *O.* Celatis sublimi pectore votis. *M.* Factumque diu celavit. *V.* Nec ego hanc abscondere furto Speravi, ne finge, fugam. *V.* Omnia ferre sub auras, Si qua tegunt. *V.* Consilium vultu tegit, ac spem fronte serenat. *V.* Haud pandit ulli: mœsta secretum occultit; Statuitque secum ferre, quo moritur, malum. *S.* At te celatis ætas gravis urgeat annis. *Pr.* Perfide sensisti, quis enim bene celat amorem. *O.* Celata virtus, peccata. *Lr.* Juno celata. *SIL.* i. in pastorem mutata. Littera celatos arcana fatebitur ignes. *O.*

CĒLOX, ōcis. f. *Liv.* [Breve navigium à celeritate dictum.] *Un Brigantin.* (Vide *NAVIS*.)

CĒLSITAS, artis. & **CĒLSYTUDŌ**, inis. f. *Grandeur, elevation.* **Celsitas** animi. *Cic.* Celsitudo corporis. *V-Pat.*

CĒLSŪS, ā, ūm. *Grand, élevé, haut, sublime.* *SYN.* Ardūs, sublimis, altus, excelsus, præcelsus, excellens, erectus. *SYNT.* Celsa turris. *H.* Celsus corpore. *Liv.* Vertice. *Cl.* Avis cristis celsa. *Pli.* *PHR.* Tum celsior armis Taurus. *V-F.* Feriunt celsos fulmina colles. *S.* Nant alii; celsoque extant super æquora collo. *O.* Stans celsâ in puppi. *V.* Vos celsis nunc primum à navibus itis. *V.* Celso è vertice montis. *V.* Celsam Buthroti ascendimus urbem. *V.* (Vide *ALTUS*.)

CĒLSŪS [Transfertur ad dignitates.] *Élevé, grand.* Celsus honore. *O.* Celsi prætereunt austerâ poemata Rhamnes. *H.* Celsior armis *V-F.* i. potentior.

CĒLSŪS [Pro superbo.] *Hautain, fier.* *PHR.* Talia celso Ore tonat. *Cl.* Nunc levat in auras altior solito caput Graditurque celsa. *S.*

CĒLTÆ, arum. m. *Cas.* Celticâ Galliâ. *Pli.* [Populi Galliæ inter Sequanam, & Garunnam ait. *Pr.*] *Les Celtes.* Vaniloquum, Celtæ, genus ac mutabile. *Sil.* Celtica rura. *Sil.*

CĒLTĪBERĪ, ōrum. *Cas.* **CĒLTĪBERYĀ**, æ. f. *C.* [Populi Hispaniæ à Celtis originem ducentes.] *Les Celtiberiens, l'Aragon.* *PHR.* Dueit ad auriferas quod me Salo Celtiber oras. *M.* Profugique à gente vetustâ Gallorum Celtæ miscentes nomen Iberis. *L.* Cuniculosa Celtiberiæ fili. *C.*

CĒLTĪBERICŪS. *Pli.* **CĒLTĪBERYŪS**. *C.* **CĒLTĪBERŪS**, ā, ūm. *Celtiberien.* Celtiberis Hæc sunt nomina crassiora terris. *M.*

CĒLTYS, is. f. *Pli.* [Arbor.] *Alizier.*

CĒNCHREÆ, arum. f. [Oppidum prope Corynthum.] *Cenchree.* Cenchreasque manus. *St.*

CĒNCHRYS, is. m. *PL.* *Genus serpentis venenos.* Et semper recto lapsurus limite Cenchris, Pluribus ille notis variatam pingitur alvum. *L.* (Vide *SERPENS*.)

CĒNCHRIS, idis. f. *Pli.* [Genus Accipitris.] *Cres-serie.* f.

CĒNÆUM, i. n. *Enbaea promontorium ubi Hercules Joviam posuit.* Cænæo sacra parabat Vota Jovi. *O.*

CĒNŌMĀNI, ōrum. *Cas.* [Galliæ Celticæ populi.] *Les Manducæ. Le Mâgne.* **CĒNŌMANI**. *Pl.*

Italia p. in eorum agro Cremona fuit & Briv. a.

CENOTAPHIUM, n. n. Ulp. *Honorarium sepulchrum*, ut vocat Suet. *quale refert Virg.* Solemnis tum fortè dapes, & tristia dona Libabat cineri Andromache; manesque vocabat Hectorum ad tumulum, viridi quem caespis inanem, Et geminas causam lacrymis sacraverat aras. *V.*

CENSĒŌ, ēs, cēnsūī, cēnsūm, ērē. [Proprie idem quod opinari.] *Opiner, dire son avis.* De iis quid senserim, quidve censuerim. *Cic.* [Sumitur & pro arbitrari.] *Croire, juger.* Censeri me hominem esse. *Ter.* Quid censet de illius fide. *Cic.* (Vide OPINOR. CREDO JUDICO.) Hinc **CENSUS** Pro aestimatione rerum ac bonorum, secundum quam tributa pendebantur: & pro bonis ipsis.

CENSĒRE. Bona civium aestimare. *Censores dicti sunt qui censendis civium bonis, moribus deinde regendis praefecti sunt.*

CENSĒRĒ [In Censum referre apud Censores.] *Faire un état, un dénombrement de son bien.* Censere praedia. *Cic.* Quid prodest Pontice longo. Sanguine censeri. *J.* Magnum censeri iusserat orbem, Describi populos late, numerumque referri Cunctorum ad sese capitum, quæ maxima tellus Sustinet, & rapido complectitur æquore Nereus. *Vida.*

CENSĒRI Per trans. ad famam. [Aestimari.] *Etre estimé, être en réputation.* *PHR.* Nec laude viro- rum Censeri contenta fuit, nisi matribus æquæ Vinceret. *Cl.*

CENSŌR, ōis. m. *Cic.* [Qui civium bona censabat.] *Censeur, Magistrat parmi les Romains, qui faisoit le dénombrement des Citoyens & de leurs biens.* [Erat præterea **CENSŌR**, ut vocat *Cic.* Magister disciplinae morum ac severitatis.] *Juge des mœurs & de la police.* Censore opus est, an Aruspice nobis? *J.* Per trans. **CENSŌR** [Pro castigatore.] *Censeur, critique, reformateur.* *EPITH.* Sēvērūs, tristis, rigidus, rētrictus. *PHR.* Qui legitimum cupiet fecisse poema. *H.* Cum tabulis animum censoris sumet honesti. *H.* Tetricus censor & asper. *H.* Censor castigatorque minorum. *H.* Judex ipse tui te prior increpas: Ipse censor eras difficilis tibi. *Sant.* Trepidant hoc iudice carmina. *Sant.* Utque inimicum animum vellet frontemque severam Induere, & mendis non parcere, multa rogabam. *Sant.* Rectaque monstrantem certior ipse sequar. Nam stultum nimis est, cum tu pravissima tentes, Alterius censor ut vitiosa notes. *Avien.* Non mihi scribendi veniat tam dira libido; Ut mea contempto iudice solus amem. *Hofsch.*

CENSŌRIUS, ā, ūm. *Cic.* De Censeur. **SYNT.** Censoria animadversio, gravitas, ratio, lex, tabula. *Cic.* Virgula, nota. *Quin.* Censorius homo. *Cic.* Censorium non est, &c. *Cic.*

CENSURĀ, æ. f. *Cic.* Censoris dignitas. *La censure, l'office, la dignité de censeur.* [Per trans. animadversio.] *Censure, critique, correction.* *EPITH.* Fastuosā, durā, tristis, sēvērū, rigidū, iniquā, injustā. *PHR.* Sic agit censura, & sic exempla parantur; Cum iudex, alios quod monet, ipse facit. *O.* Me neque censura legem mollisse, nec ullā Labem meā nostros erubuisse focos. *Cachinni* censura. *J.* Vexat censura columbas. *J.* Sit procul hinc

tristis rugæ censura severæ. *Siroz.* Patruæ metuentes verbera linguæ. *H.* Nuper enim nostros quidam carpere libellos, Quorum censurā Musa proterva mea est. *O.* Nil me movit censura Batylli. *H.* Si me laudasset læserat ille magis. *Ravas.* (Vide COR-RIGO.)

CENSŪS, ā, ūm. *Liv.* *Qui a domo au censeur le dénombrement de sa famille & de ses biens.* Capite censi. *Cic.* Gens paup̄res, qui n'avoient que leur nom à donner au Censeur.

CENSŪS, ūs, m. & **CENSŪŌ**, ōnis. f. *Var.* [Aestimatio rerum & bonorum.] *Le dénombrement, ou la liste que les Censeurs faisoient des biens & des familles Romaines, de cinq en cinq ans.* Censum habere, agere. *C. c.* **CENSŪS** [Bona ipsa.] *Les biens, les richesses de chaque particulier.* *EPITH.* Brēvis, exiguus, magnus, privatus, tēnūs, intāctus, equestris, patricius, divēs, amplūs, imminēsus. *PHR.* Protinus ad censum, de moribus ultima fiet Quæstio. *J.* Eruitur templo multis intactus ab annis Romani census populi. *L.* Dives antiquo censu. *H.* Cultus major censu. *H.* Homo tenui censu. *O.* Demittere censum in viscera. *O. i.* bona obliquare. Partus per vulnera census. *O.* Matrona incedit census induta nepotum. *J.* (Vide DIVITIÆ.)

CENTAUREŪM, ēī, n. & **CENTAURĒĀ**, æ. f. *Centauree, ou fiel de terre, herbe.* *PHR.* Cecropium- que Thymum & graveolentia Centaurea. *V.* Et Panæcea potens & Thessala Centaurea. *L.* Absynthi natura, ferique Centauri. *Lr.*

CENTAURĪ, ōrūm. Populi Thessalia qui primi ex Equis pugnantes bimembres & semiseri dicti sunt quod Equo insidentes faciem humanam & Equinum tergam habere viderentur. Nubigena duplex natura bifformes Cognatis aptavit Equis. *Cl.* Fabulantur poëta Centauros natos esse ex Ixione & nube, quam Jupiter pro Junone supposit. Quid membra immania prosunt? Quid genitæ vires? Et quod fortissima rerum, In nobis duplex natura animalia junxit? Nec nos matre Deā, nec nos Ixione natos Esse reor: qui tantus erat, Junonis ut altæ Spem caperet. *O.* Nati sunt Pelethronii in Thessalia. Illic semiferos Ixionidas centauros. Fortæ Pelethroniis nubes effudit in antris. *Cl.* *EPITH.* Bimēbrēs, fērī, ferēntēs, nubigēnæ, Ixionidæ, sēvī, semiferī, semihomīnēs, trūcēs, rapidī, superbi, æfērī, ambigui, Thessaliī, Ossēī, Pelēthronīī, fērōcēs, trūcēs, velōcēs, equinī, deformēs, biformēs, tēribiles, horribiles, terrif cī, cruentī, furiosī, minacēs. *PHR.* Ardescunt germani cæde bimembres. *O.* Misa- latus eruit hastā, Quā vir Equo commissus erat. *O.* Ille (Hercules) furentes Centauros lecho domuit. *V.* Centauri in foribus stabulant. *V.* Ceu duo nubigenæ cum vertice montis ab alto Descendunt Centauri. *V.* Ossæi bello cecidere bimembres. *St.* Genus deforme bimembres Centauri. *O.*

CENTENARIŪS, ā, ūm. *VAR.* De cent.

CENTĒNŪS, ā, ūm. *PLI.* Cent. *PHR.* Centenæque arbore fluctum Verberat. *V.* Et firmare jubet centeno iudice causas. *O.* Opre nunc brachia centum, Centenasque in bella manus. *St.* Decies-centena. *H.* His ego centenae ausim deponere voces. *P.*

CENTESIMŪS, ā, ūm. *PLA.* Le centième.

CENTICEPS, īpitis. *Qui a cent têtes.* *PHR.* Illis

carminibus stupens Demittit atras Bellua Centiceps Aures. H.

CENTIFOLIÀ, æ. f. PLI. *Rose à cent feuilles.* Centigrinū triticum. PLI. *Epi de bled qui porte cent grains.* Centies adv. PLA. *Cent fois.*

CENTIMANŪS, ā, ūm. *Qui a cent mains, ou cent bras.* PHR. Nec quo centimanum dejecerat igne Typhœa O. Non si refurgat centimanus gigas. H.

CENTIPEDA, æ. f. PLI. [Vermis venenosus.] Chenille

CENTŌ, ōnis, m. CÆS. & CENTUNCŪLŪS, i. m. dim. LIV. [Stragulum centum. i. multis panniculis confectum.] *Couverture de plusieurs morceaux d'étoffe, de différentes couleurs.* CENTŌ. C. I. [Vestimentum rusticum] *Habit de païsan.* PHR. Intravi calidum veteri Centone lupanar. J. CENTŌ. PLA. [Contexta mendacia.] *Centes, mensonges, adresses.* Quin tu alium quæras cui centones facias. PLA.

CENTRALIS, alē. *Central, qui est au milieu.* Terra centralis. PLI.

CENTRUM, trī. n. *Le centre, le milieu des choses.* Centrum solis. PLI. CENTRUM in arboribus est, ait PLI. *Puritia clavo similis inimica ferro.* Neul. CENTROSA scobis. PLI. *Scieure des neuds.*

CENTUM adv. Cent. [Sumitur & pro multis.] *Plusieurs.* Centum greges. H. Centum juvenes. H. Centum puer artium. H.

CENTUM CAPITĀ, ūm. n. PLI. *Chardon à plusieurs têtes.*

CENTUMGEMINŪS, ā, ūm. *Cent fois redoublé.* PHR. Et centumgeminus Briareus. V.

CENTUMPONDĪUM, īi. n. PLA. *Un quintal, un poids de cent livres.*

CENTUMVIRI, ōrūm. m. CIC. [Majorum causarum iudices 105. Romæ constituti, tres è qualibet tribu: erant Romæ tribus 35.] *Les Centum-virs & les cent juges.* CENTUMVIRALIS causa. CIC. *Quæ ad Centumvirose pertinet.*

CENTUPLEX, icis. PLA. *Le centuple, cent fois, double.* SYN. Centuplis, centuplicatus, centumgeminus. PHR. Centuplicemque ferant virtutis robore frugem. J. Centuplex murus. PLA.

CENTUPPLICATŌ. Adv. PLI. *Au centuple.*

CENTURIA, æ. f. [Centum militum manus.] *Compagnie de cent hommes, centurie.* Equitum centuriæ. CIC. PHR. Centuriæ seniorum agitant expertia juris. H. CENTURIATIM adv. CIC. *Par bandes de cent hommes, par centaines.* CENTURIA-TŪS, ūs. m. CIC. *La charge de Centenier, de Capitaine de cent hommes.*

CENTURIŌ, ōnis. m. CIC. *Centenier, Centurion, Capitaine de cent hommes.* PHR. Eucolpus domini centurionis amor. M. Quo pueri magnis è centurionibus orti. H. (Vide DUX, BELLATOR.)

CENTURIŌ, ās, avī, atūm, arē. CIC. [In centurias distribuere.] *Distribuer par compagnies.*

CENTŪSSIS, is. m. [Nummi genus ad centrum assium valorem.] *Piece de monnoie de cent sols Romains.* Curto centusse licetur. P.

CENTURIPĒ, es. f. *Sicilia ipsa, vel juxta Strabonem sicilia sub Athna monte, Nec non è vertice Iargo.* Centuripe. SIL.

CĒPA, æ. f. & CĒPĒ. n. INDEC. *Oignon.* EPITH. Acris, tristis, mōrdāx, rūbēns, lācrymōsā. PHR. Atque oleris pulli radix, lacrymosaque cepa Pontitur. COL. Cadenda est hortis eruta cepa meis. O. Porrum & cepe nefas violare, & frangere morsu. J. Putri cepas Halece natantes. M. Tunicatum cum sale mordens Cepe. P.

CĒPĒTUM, īi. n. GEL. CĒPINĀ, æ. COL. Et CĒPITYUM, īi. n. APUL. *Couche, planche, lieu où l'on a semé des oignons.*

CĒPHALĒ Latinè caput. CĒPHALĒA, æ. f. PLI. [Capitis dolor.] *Migraine.*

CĒPHĀLŪS, ī. Æoli filius, *Aurora carus.* Nec Cephalus roseæ præda pudenda Deæ. O. Ab eā Lelapem Canem, hastiliæque ad venandum certissima acceperat. Clarus erat Cephalus sylvis; multæque per herbam Conciderant, illo percutiente, feræ. O. Procrin uxorem habuit. Coniuge (ait ipse apud Ovid.) eram felix, felix erat illa marito. Venatum in sylvas juveniliter ire solebam... Aura petebatur medio mihi lenis in æstu: Vocibus ambiguis deceptam præbuit aures Nescio quis... Nympham mihi credit amari... Procrin adit, linguæque refert audita furrâ. Credula res amor est... Indicio tamen illa fidem negat... Nisi viderit ipsa... Sylvas iterum peto... Aura, (recordor enim) venias cantare solebam Meque juves intresque sinus gratissima nostros, Et subito gemitus inter mea verba videbar Nescio quos audisse: veni tamen optima dicens, Fronde levem rursus strepitum faciente caducâ, Sum ratus esse feram; telumque volante misi. Procris erat, medioque tenens in pectore vulnus, Hei mihi conclamat vox est ubi cognita fides Conjugis, ad vocem præceps amensque cecurrit... Viribus illa cadens, & jam moribunda coegit Hæc se pauca loqui: per nostri fœdera lecti Ne thalamis Auram pariare incumbere nostris. Dixit, & errorem tum denique nominis esse Et sensi, & docui: sed quid docuisse jুবabat. Labitur, & parvæ fugiunt cum sanguine vires: Dumque aliquid spectare potest, me spectat, & in me Infelicem animam nostroque exhalat in ore; Sed vultu meliore mori secura videtur. O.

CĒPHEŪS, ei. Æthiopum rex *Andromeda pater, & focer Persi cu us meritis in calum translatus dicitur.* Jam clarus occultum Andromedes pater Ostendit ignem. H. Auxiliumque domus servatoremque fatentur Cassiope Cepheusque pater. O. De Persco post liberatam Andromedam (Vide ANDROMEDA. PERSEUS.)

CĒPHĒIS, idōs, CĒPHEÏA & CĒPHĒJĀ, æ. *Andromede filia Cephei* PHR. Alba decent fuscas, albis Cepheia placebat. O. Candida si non sum, placuit Cepheia Perseo. O.

CĒPHENI, ōrūm. [Æthiopes à Cepheo ita dicti.] *Les Æthiopiens.* PHR. Dumque ea Cephenum medio Danacius heros Agmine commemorat. O. Gentibus innumeris circumque infraque relictis, Æthiopum populos, Cepheia conspiciat arva. O.

CĒPHISŪS, ī. m. *Fluvius bæotia à monte Parnasso fluens, ubi templum Themidi consecratum erat, ad quod Deucalion & Pyrrha post diluvium, de reparandâ hominum gente, consulturi accessere.* EPITH. Bæotius, Parnassius, sæcër, fœtidicus. PHR. Bæoti

coiere duces, quos impiger ambit Fatidicâ Cephus aquâ. L. Nulla mora est, adeunt pariter Cephisidas undas. O.

CĒPHUS, ph. f. Pl. *Animal monstrueux, qui a la tête d'un Saïre, & le reste du corps de Chien, ou d'un s.*

CĒRĀ, æ. f. Cere. EPITH. Cēcrōpiā, Hymētīā, Hymblēā, Atticā, flavā, flavēns, ōdōrā, rēdōlēns, olēns, tēnāx, trāctābilis, liquēns, tēnērī, pinguis, molis, fragilis, laborātī; Cērā miniātī, miniatulā. CIC. *De la cere rouge.* PHR. Nonne vi des quos cera regit sexangula foetus Melliferarum Apium. O. Cerasque recidere inanes. V. Tenaces Suspendunt ceras Apes. V. Cera caloris Impatiens. O. Limus ut hic durefcit, & hæc ut cera liquefcit. V. Liquefcit Ignibus admotis, ut nova cera solet. O. Intabescere flavæ Igne levi ceræ. O. Flavam modò pollice ceram Molliat. O. Tenuia cerā Spiramenta linunt. V. Calamos cerā conjungere plures. V. Ceras alligat plumas. O. Rapidi vicinia folis Mollic odoratas, pennarum vincula, ceras: Tabuerant ceræ; nudos quatit ille lacertos. O. Pollice multas Flectitur in facies, ipsoque fit utilis usu. O. Artificis victuræ pollice ceræ. St. Humanos opifex qui ceram ducis in artus, Et subigente sequax pollice fingis opus. *Saut.* Artificem cera secuta manum. *Saut.*

CĒRĀ. [Pro imagine ceræ.] *Portrait, statuo.* PHR. Perlege dispositas generosa per atria ceras. O. Tora licet veteres exornent undique ceræ Atria; nobilitas sola est, atque unica virtus. J. CĒRĀ. [Pugillares libelli cerā illiti.] *Tablettes enduittes de cere sur quoi les anciens écrivoient.* PHR. Nonne libet medio ceras implere capaces Quadrivio. J. Sagave Phœnicia defixit nomina cerā. O. Quid prima secundo cerā velit versu. H. i. *Secunda linea prima pagina testamenti.* Ima cera testamenti. *Sue.* Ceræ aliquid credere. *Pla.*

CĒRĀMBŪS, De quo Ovid. Orhryn, & eventu veteris loca nota Cerambi. Hic ope Nympharum sublatus in aëra pennis, Cum gravis infuso tellus foret obruta ponto, Deucalionæ effugit inobrutus undas. O.

CĒRĀRĪŪS, ū. m. CIC. *Qui travaille en cere.*

CĒRĀSTĒS, æ. & Cērāstis, ū. m. Pl. *Serpentis genus.* Gemino quibus aspera cornu Fronserat; unde etiam nomen traxere Ceraſtæ. L. Centum illi (Tisſiphona) astantes umbrabant ora Ceraſtæ. St. Crinalem attollit magno stridore Ceraſten. St. Alta Ceraſtarum ſpiris caput asperat atrum. L. (Vide SERPENS.)

CĒRĀSŪS, ū. f. [Arbor à Ceraſunte Ponti civitate dicta.] *Cerifer.* PHR. Quæque ſibi vario diſtinguit poma colore, Audiāt hæc Ceraſus, ſtipes inanis erit. O. Apparent Ceraſuntis opes. *Mnt.* CĒRĀSŪS. f. & Cērāsūm ū. n. [Fructus.] *Cerife.* EPITH. Pūrpūrēūm, dūlcē, rūbēns, rubicūdūm, ſuāvē. PHR. Hic dulces Ceraſos, hic aurumalia Pruna Cernis, & æſtivo Mora rubere die. *Pr.*

CĒRĀTŪM, ū. n. Cel. [Unguentum quod partim cerā conſtat.] *Cerat.* Nec labra pingui delibuta cerato. *M.*

CĒRĀTŪRĀ, æ. f. Col. *Cirure, enduit de cere.*

CĒRĀTŪS, ā, ūm. Cērē, enduit de cere. PHR. Non

fatis una tener ceratas anchora puppes. O. Uror ut inducto ceratæ sulphure tædæ. O.

CĒRĀUNI. Pl. *Suppl.* Montes, & Cērāunīa, ōrūm. [Epiri montes ſic dicti quòd fulminibus infeſtentur.] *Les Monts Cerauniens.* SYN. Ācrōcērāunī. EPITH. Scōpūlōſā, ſūmmā, exēcēſā, violēntī, prēriptī, ignēſā, ſūlmīnēſā, ardūā, infāmīā. PHR. Non littora curvæ Theſſaliæ ſaxoſa pavent, oræque malignos Ambraciæ portus, ſcopuloſa Ceraunia nau- tæ. L. Provehimur Pelago vicina Ceraunia juxta. V. Rhodopen aut alta Ceraunia telō Dejicit. V.

CĒRBERŪS. *Canis triceps, inferorum cuſtis.* Cerberus ingens larratu regna trifauci Perſonat, adverſo recubans immanis in antro. V. *Hinc Hercules ab inferis traxit.* Tractum canem irā furentem & bella tentantem irrita Intulimus orbi. *Hercules apud Sen. At alibi idem Sen.* Tenarii vincula ferri Rupiffe canem... Et noſtris Erraſſe locis. S. *Meduſæus dictus eſt quia villos habebat ſerpentinus.* Et canis Angineâ redimitus terga catervā. PR. *Hinc Hor.* Demittit atras bellua centiceps Aures. H. EPITH. Hīāns, cūſtōs, ſāvūs, ātrōx, ferūs, fērōx, ācēr, āſpēr, ātēr, tētēr, trīcēps, inhīāns, imināns, inſōmnīs, inſērnis, trīſōmnīs, pērvigil, hōrridūs, trilinguis, improbus, tērgēminūs, vipērēūs, ſāriālis, hōrribilis, trūcūlētūs, hōrrif cūs, fōrmidābilis, irrēquētūs, ſērgiūs, āvērnilis, Plītōnīūs, Phlēgētōnthēūs, lēthēūs, tārctēūs, tēnārīūs, Ēchīdnēūs, lātrātōr. PHR. Tenitque inhians tria Cerberus ora. V. Tergeminusque canis ſic mihi molle ſonet. PR. Exoranda canis tria ſunt latrantia colla. PR. Cuſtos opaci pervigil regni canis. S. Cui vates horrere videns jam colla Colubris, Melle ſoporatam & medicatis frugibus offam Objicit: ille fame rabidā tria guttura pandens, Corripit objectam atque immania terga reſolvit Fuſus humi, toroque ingens extenditur antro. V. Tartareum ille (Hercules) manu cuſtodem in vincla petivit. V. Licet ingens janitor antro Æternum latrans exangues tereat umbras. V. Te Stygii tremuere lacus, te janitor Orci Offa ſuper recubans antro ſenſa cruento. V. Perſonat inſōmnis lacrymoſa janitor aulæ *Sil.* Quamvis furiale centum Maniant Angues caput... Sanieſque manet Oro trilingui. H. Villoſaque colla Colubris Cerberus excuriens. L. Quique canis Stygias excubat ante fores. Hic ſævus umbras territat Stygius Canis; Qui terna vaſto capita concutiens ſono, Regnum tuctur: ſordidum tabo caput Lambunt Colubri: Viperis horrent jubæ; Longuſque tortā ſibilar cauda Draco Par ira formæ. Senſit ut motus pedum; Attollit hirtas angue vibrato comas, &c. S. Et non lætabile murmur Tergimini Canis, adverſo qui carceris antro Excubat inſōmnis ſemper; rictuque trifauci Horrendum, ſtimulante fame, ſub nocte profundā Perſonat. Terna Meduſæi vincireſ guttura monſtri. O. Et tria Vipereæ fecimus ora Cani. O. Nec turbidus Orci Janitor. CL. Regnum Canis in quieti. S. Nunc niger in portā ſerpentum Cerberus ore Stridet. T. Vidit inſons Cerberus aſteo Cornu decorum Leniter atterens Caudam & recedentis trilingui Ore pedes, tetigirque crura. Ceſſit immanis tibi blandienti janitor aulæ Cerberus. H. Carminibus ſtupens Deuittis atras bellua centiceps Aures.

CERBERĒŪS, ā, ūm. **PHR.** Nempe times ne cerbereos Priscilla tremiscat Latratus. **St.** Os cerbereum. **O.** Rictus cerbereus. **O.**

CERCOPĒS, ūm. & **Cercōpēnī**, ōrum. **Populi Pirheculsa insula in Simias mutati.** Quippe Deūm genitor fraudem & perjuriam quondam Cercopum exosus, gentisque admissa dolosa, In deformem animal mutavit, ut iidem Dissimiles homini possent simileque videri. **O.**

CERCOPITHECŪS, ī. m. [Simia caudata.] *Singo à quōne.* **PHR.** Callidus emissas eludere simius hastas, Si mihi cauda foret, Cercopithecus eram. **M.** Si Cronius similem Cercopithecon amat. **M.**

CERCŪRŪS, rī. **Pla.** [Navis Afiana praegrandis.] *Grand vaisseau de mer à l'usage des peuples d'Asie.*

CERCYŌN, ōnis. **Latro insignis in Attica regione à Theseo interemptus ad Eleusinam Cererem.** Cercyonis lethum vidit Cerealis Eleusis. **O.** Quaeque Ceres vidit lato percuntia vultu Corpora Thesea Cercyonea manu. **O.**

CERDŌ, ōnis. m. [Sutor vel potius, ut vocat Suet. Veteramentarius.] *Savetier.* [Sumitur & pro quovis vili opifice.] *Qui exerce un métier bas & abject.* **PHR.** Ebrius es? nec enim faceres hoc sobrius unquam, Ut velles corio ludere, Cerdo, tuo. **M.** Sed perit postquam cordonibus esse timendus Ceperat. **J.** de Domitiano.

CEREALĪĀ, ōrum. n. *Fêtes instituées à l'honneur de Ceres.* **PHR.** Alba decent Cererem: vestes Cerealibus albas, &c. **O.** Cuncta tibi Cererem pubes Agrestis adoret, Cui tu lacte favos, & miti dilue Baccho; Terque novas circum felix eat hostia fruges, (*qua hostia Porca erat* Prima Ceres avida gavisa est sanguine Porcae. **O.** *Ut pote messibus noxia.*) Omnis quam chorus & focii comitentur oyantes, Et Cererem clamore vocent in recta, neque ante Falcem maturis quisquam supponat arstis Quam Cereri totā redimitus tempora Quercu Det motus incompósitos & carmina dicat. **V.** Imprimis venerare Deos, atque annua magnae Sacra refer Cereri, Lætis operatus in herbis. **V.** Tibi iactabo faces. **S.** Tuque Actaea Ceres cursu cui semper anhelo Votivam taciti quassa in us Lampada mystae. **St.** *Errores nempe Cereris accensasque faces representans.* (Vide CERES.)

CEREALIS, alē. *De la Deesse Ceres.* **PHR.** Aspera rubigo parcas cerealibus herbis. **O.** Lini segetem & cereale Papaver Tempus humo tegere. **V.** Annua venerunt cerealis tempora sacri. **O.** Semina tum primum longis cerealia fulcis Obruta. **O.** Et cereale solum Pomis agrestibus augent. **V.**

CEREBELLUM, lī. n. dim. [Posterior cerebri pars.] *Le cervelet.*

CEREBROSŪS, ā, ūm. *Ecervelé, étourdi, violent.* **SYN.** Amēns, stōmāchōsŭs, īrīcūndis, furīōsŭs, obstinātŭs, cōntinmāx. **PHR.** Donec cerebrosus profilit unus. **H.** Cerebrosus Bos. **COL.** *Retif, furieux.* (Vide FURTOSUS. AMENS.)

CEREBRUM, brī. n. *Cerveau, cervelle.* **EPITH.** Effractum, putidum, calidum, cilens, molle, tenerum. **PHR.** Effractoque illisit in ossa cerebro telum. **V.** Ossaque dispergit cerebro permixta cruento. **V.** Perque cavas nares, oculos, auresque cerebrum Molle fuit. **O.** Bona species, inquit, cerebrum non habet.

Ph. O! te Bollane cerebri Felicem aiebam tacitus. **H.** Putidius multo cerebrum est. **H. i. magis insanit.** Frontique illisit; & ossa Non cognoscendo confusa reliquit in ore: Exiliere oculi; disiectisque ossibus oris Acta retro naris, medio est fixa Palato. **O.**

CERES, Cērēris. *Saturni & Opis filia à Jove peperit Proserpinam, quam cum rapuisset Pluto, accensisque in Aëna monte radis, (à quibus radifera dicta est) filiam toto orbe perquereret Ceres, ad Eleusium regem pervenit, filiumque ejus Triptoleum calendarum frugum rationem edocuit.* Prima Ceres unco glebas dimovit aratro: Prima dedit fruges, alimentaque mitia terris: Prima dedit leges: Cereris sunt omnia munus. **O.** Postea Arcthusa, vel Cyane indicio certior facta Proserpinam apud inferos esse, à Jove filia reditum obtinuit, eā tamen conditione si nihil illa apud Ineros degustasset: Verum cum innovisset Ascalapho teste eam in Plutonis pematario Mali Punici grana comedis, reditus ei in perpetuum interclusus fuit. Permisit tamen deinde Jupiter Proserpina, ut dimidia anni parte apud superiores, reliqua apud inferos esse posset. Nec repetita sequi curat Proserpina matrem. **V.** **EPITH.** Almā, flavā, magnā, piā, altrix, fecundā, aurēā, auricomā, rūrīcōlī, mūnīfīcā, falcīfērā, spīcīfērā, frūgīfērā, lēgīfērā, Satūrnīā, Sicūlā, Sīcānī. Eleusīnā, Actēā, Aēnēā, Atticā, tādīfērā, spīcēā, flavēns, mūnīfīcā, Elvīnā. *Ab Etrūo oppido.* **SYN.** Eleusis, diva potēns frūgūm. **O.** Mātēr, gēnītrīx, **O.** Eleusīnā mātēr. **V.** Deā falcīfērā, rūrīcōlā. **O.** Deā tādīfērā. **O.** **PHR.** Spicea seita gerens, spicis redimita capillos. **O.** Liber & alma Ceres, vestro si munere tellus Chaoniam pingui glandem mutavit anitā. **V.** Prima Ceres ferro mortales vertere terram Instituit, cum jam glandes atque arbuta sacrae Deficerent sylvæ, & victum Dodona negaret. **V.** Annuit his; (*Ceres*) capitisque sui pulcherrima motu Concussit gravidis oneratos messibus agros. **O.** Et per tādīfērā myrtica sacra Deæ. **O.** Prima Ceres homini ad meliora alimenta vocato Mutavit glandes utiliore cibo. Pax Cererem nutrit pacis amica Ceres. Tardaque Eleusinae matris volventia plaustra. **V.** Flava Ceres tibi sit nostro de rure corona Spicea; tu spicis tempora cinge Ceres. **T.**

CERES. [Pro frugibus.] *Moisson.* **EPITH.** Opīmā, grīvidā, mātērī, spīcēā, aurēā, fūcīl's, ādūl'tā, rubīcūndā, trītīcēā. **PHR.** At rubicunda Ceres medio succiditur aestu. **V.** Lasa seges sterilem vanescit in herbam. **O.** **CERES**. [Pro tritico & pane.] *Du bled, du pain.* **EPITH.** Cōctā, tostā, trītīcēā, mōllītā, lābōrātā. **PHR.** Dant manibus lymphas Cereremque canistris Expediunt. **V.** Tum Cererem corruptam undis cerealiaque arma Expediunt fess rerum frugesque receptas, Et torrere parant flammis, & frangere saxo. **V.** Ut vertere morsus Exiguam in Cererem penuria adegit edendi. **V.** Nunc æstivi colla Leonis, Cererem magno fervore coquant. **S.** Reddit ubi Cererem tellus inarata quotannis. **H.**

CEREŪS, ā, ūm. *De cere.* **SYNT.** Cerea effigies. **H.** Imago, persona. **Lr.** Et cerea regna refigunt Apes. **V.**

CEREŪS. [Mollis.] *Mou.* **PHR.** Cerea Telephi laudat brachia. **H.** **CEREŪS**. [Trācībil's.] *Facile, maniable,*

maniable, changeant. Cereus in vitium flecti. *H.* Ficto vultu cereus. *H.* CÉRÉÜS. *De couleur de cere jaune.* Addam & cerea pruna. *V.* Cereā si pendet lumbis & trita lacerna. *M.* *Faine de grasse.*

CÉRÉÜS, ēī, m. *Cierge.* *PHR.* Hic tibi nocturnos præstabit Cereus ignes. *M.* (Vide FAX.)

CERINTHĀ, æ. & Cērīnchē, ēs. f. [Herba Apibus grata.] *Paquette.* *PHR.* Et Cerinthæ ignobile gramen. *V.*

CÉRITŪS, tī. m. [*Furore percitus, quali corripiebantur in sacris Cereis, erant enim Bacchanalia conjuncta Cerealibus, ut ait Ovid.* Ipse suos ludos uvæ commentor habebat, Quos cum rædiferā nunc habet ille Deā. *O.*] *Trouble, furieux.* *PHR.* Ceritus fuit, an commotæ crimine mentis. *H.* (Vide FURTOSUS.)

CERNĒ, ēs. f. *Pli.* [*Insula Æthiopici maris.*] *Cerne, ancour d'hui Madagascar, ou île de Saint Laurens.*

CERNŌ, īs, crēvī, crēt īm, ērē. [*Significat proprie, alia ab aliis distinguere ac separare.*] *Separer, binster, ramiser.* *Cribro cernitur arctiore.* *PLI.* *Distinctio verò & separatio rerum cum fiat & oculo, cum aspicimus & mente, cum judicamus, & ferro vel sententia cum lis est de vitâ vel bonis.* *Hinc CERNERE significat.* [*Judicare.*] *Juger, commoître.* Quæ peccatus acri vir ingenio cernat. *Cic.* Cernitur magnus animus duabus rebus, &c. *Cic.*

CERNERĒ. *Voir.* *SYNT.* Cernere ante oculos. *Lr.* Cernere acutē. *Lr.* Oculis obliquis. *Pli.* Atque æra micantia cerno. *V.* Frustra cerno te tendere contra. *V.* Et ad hæc capitola cernens. *O.* Me miserum turbâ quod non ego cernor in illâ. *O.* (Vide ASPICIO) Cernere ultima. *V. i. Prævidere.*

CERNĒRĒ. [*Constituere.*] *Determiner, juger.* Quod Senatus creverit. *Cic.* CERNĒRĒ. [*Pugnare*] *Combattre, disputer d'une chose.* Pro patria cernit cum hostibus. *Pla.* Inter se coiisse viros, & cernere ferro. *V.*

CERNĒRĒ hæreditatem. *Cic.* [*Adire.*] *Se mettre en possession d'un heritage.*

CERNŪŪS, ā, ūm. [*Quasi terram cernens.*] *Courbé.* *SYN.* Æclinis, inclinatus, pronus, submissus. *PHR.* Ejectoque incumbit cernuus armo. *V.* (*Equus*) *qui bro-che.*

CĒROMĀ, ātis. m. [*Quo Athletæ certaturi ungebantur.*] *Mixtion d'huile & d'une espece de terre, qui rendoit les membres plus souples & plus glissants.* *EPITH.* Unctum, pingue, lenē, crassum. *PHR.* Seu lentum Ceroma teris trepidumve trigona. *M.* Cur Lacedemonio luteum Ceromate corpus Perfundit. *M.* Vare, nec Injecto Ceromate brachia tendis. *M.* Et Ceromatico fert Niceteria collo. *J.*

CĒRŌSTRŌTŪM, tī. n. *Pli.* [*Picturæ genus ex cornibus tinctis & ligno vermiculatum insertis.*] *Espece de marqueterie.*

CĒRRŪS, rī. f. *Pli.* [*Quercus species.*] *Le Cerrus.* Glans cerrea. *Col.* Cerrina calix. *Pli.* (Vide QUERCUS.)

CERTĀMĒN, inīs. n. *Combat.* *EPITH.* Grāndē, grāvē, lēchiferum, longum, martium, nāvālē, rābidum, trēpidum, ātrōx, sēvum, dirum, āncēps, ācrē, prēcēps, ānimōsum, violētum, impium, bellicum, vālidum, miserabile, luctuosum, ānhelūm, funestum, āspērūm, nefandūm, crudelē,

crūentum, hōrridum. *SYN.* Mārs, prēllum, cōnfictus, pūgnā, bellum. *SYNT.* In certamen descendere, venire. *Cic.* Fortuna in certamine utrumque versavit. *Cas.* Certamen instituere cum aliquo. *Cic.* Gloria certamen inter ipsos erat. *Sal.* Certamen pro aris. *Cic.* Propter pulchritudinem. *Cic.* Certamen belli. *Cic.* Certamen contrahere, conferre. *Lr.* Inire. *O.* Invadere. *Sil.* Certamen incescit. *Tac.* Increfcit. *PHR.* Jam quisquis duro cecidit certamine. *Cl.* Exacto letus certamine victor. *Cl.* Ludus enim genuit trepidum certamen & iræ. *H.* Procul à certamine pugna. *Sil.* (Vide PUGNA.)

CERTĀMINIS navalis & terrestris descriptiones. (Vide PUGNO. *Pugnantium descriptiones. Pugnare navibus.*)

IN CERTAMEN vocare. *PHR.* Hannibalem voce atque alacri certamine poscit. *H.* Quod si me solum Teucris in certamina poscuat. *V.* Det sese campo atque ineat certamina mecum. *Sil.* Et mecum tibi sunt certamina dixi. *O.* Ausus concurrere cominus hosti. *O.* (Vide AGGREDIOR.)

CERTĀMĒN. *Dispute.* *PHR.* Grande certamen tibi præda cedat Major an illi ? *H.* Et certamen erat Corydon cum Thyrside magnum. *V.* Mirte leves spes & certamina divitiarum. *H.* Sed pars vilissima rerum Certamen movistis opes. *Cl.*

CERTĀMĒN ludicrum *Jeu.* *EPIT.* Jōcūlārē, festum, clāssicūm, nāvālē, quadrjūgūm, ēquestre, splēndidum, nobilē, ānhelūm, trēpidum, clārūm, ālācrē, ācrē, āncēps dubium. *PHR.* Instituit sacros celebri certamine ludos, Pythia perdomitæ serpentis nomine dictos : Hic juvenum quicumque manu pedibusve rotave Vicerat, Æsculeæ capiebat frondis honorem. *O.* Corpora veste levant, & succo pinguis Olivæ Splendescunt latique ineunt certamina disci. *O.* Aut si quis vini certamen mite recuset. *T.* Cape hoc decorum ludicri certaminis insigne. *S.* Prima citæ Teucris ponam certamina classis ; Quique pedum cursu valet & qui viribus audax, Aut jaculo incedit melior, levibusque sagittis, Seu crudo fidit pugnam committere castu. *V.* Pecorisque Magistris Velocis jaculi certamina ponit in ulmo. *V.*

CERTĀMĒN ludicrum navale. Et tuba commissos medio canit aggere ludos. Prima pares ineunt gravibus certamina remis Quatuor ex omni delectæ classe carinæ... Est procul in Pelago saxum... Hic viridem Æneas frondenti ex ilice metam Constituit, signum nautis, pater : unde reverti Scirent & longos ubi circumflectere carsus. Tum loca sorte legunt ; ipsique in puppibus auro Ductores longè effulgent ostroque decori : Cætera Populeâ velatur fronde juvenus ; Nudatosque humeros oleo persusa nitescit. Confidunt transitis intentaque brachia remis Intenti expectant signum ; exultantiaque haurit Corda pavor pulsans, laudumque arrecta cupido. Inde ubi clara dedit sonitum tuba, sinibus omnes (Haud mora) profluere suis : ferit æthera clamor Nauticus, adductis spumant freta versa lacertis... Tum plausu fremituque virum studiisque faventum Consonat omne nemus ; vocemque inclusa volutant Littora. (*Varios certaminis casus vide virg. 5. Æn.*) Tum satus Anchisâ cunctis ex more vocatis Victorem magnâ præconis voce Cloanthum Declarat ; viridique advelat tempora lauro. *V.*

CERTAMEN CURSUS. Hoc pius Æneas misso certamine, tendit Gramineum in campum quem colibus undique curvis Cingebant sylva; mediâque in valle theatri Circus erat; quò se multis cum millibus heros Confessu medium tulit, instructoque refedit. Hic qui forte velint rapido contendere cursu. Invitat pretiis animos, & præmia ponit. Undique conveniunt Teucris... locum capiunt; signoque repente Corripiunt spatia audito, limenque relinquunt, Effusi nimbo similes: simul ultima signant. Primus abit, longèque ante omnia corpora Nisus Emicat, & ventis & fulminis ocior alis. Proximus huic, longo sed proximus intervallo Insequitur salus, spatio post deinde relicto Tertius Eurialus... quo deinde sub ipso Ecce volat calcemque terit jam calce Diotes Incumbens humeris, &c. *vide Virg. 5. Æn.* Emicat Eurialus & munere victor amici Prima tener, plausuque volat fremituque secundo Post Helymus subit, & nunc tertia palma Diotes. *V.*

CERTAMEN CÆSTUM. Post ubi confecti cursus & dona peregit. Nunc si cui virtus animusque in pectore præsens, Adsit, & evinctis attollat brachia palmis... Nec mora continuo vastis cum viribus effert Ora Dares magnoque virum se murmure tollit... Caput altum in prælia tollit; Ostenditque humeros latos, alternaque jactat Brachia protendens; & verberat ictibus auras. Quaritur huic alius... Entellus duplicem ex humeris rejecit amictum Et magnos membrorum artus, magna ossa, lacertosque Exiit; atque ingens mediâ consistit arenâ... Constitit in digitos extemplo arrectus uterque; Brachiaque ad superas interritus extulit auras. Abducere retro longè capita ardua ab ictu; immiscentque manus manibus, pugnamque lacescunt... Multa cavo lateri ingeminant, & pectore vastos Dant sonitus, erratque aures & tempora circum Crebra manus: duro crepitant sub vulnere malæ... Ostendit dextram insurgens Entellus, & altè Extulit: ille ictum venientem à vertice velox Prævidit, celerique elapsus corpore cessit. Entellus vires in ventum effudit, & ultro Ipse gravis graviterque ad terram pondere vasto Concidit, acrior ad pugnam redit, & vim suscitât ira Præcipitemque Darem ardens agit æquore toto Nunc dextrâ ingeminans ictus nunc ille sinistra... Creber utrâque manu pulsât versatque Darera. *V.* Lacon hos rejecit ictus Hos caver, interdum nutu, capitisque citati Integer obsequio, manibus nunc obvia tela Discutiens, instat gressu, vultuque recedit... Assiluit ut præceps cumulo saltit unda minantes In scopulos, & fracta redit; sic ille furentem Circuit expugnans. *S.* Inclinant contraria jactu Brachia & explorant cæstus, hebetantque terendo. *S.*

CERTAMEN SAGITTÆ Protinus Æneas celeri cerare sagittâ Invitat qui forte velint & præmia ponit Invenitque manu malum de nave Serephi Erigit, & volucrem trajecto in fine Columbam, Quò tendant ferrum, malo suspendit ab alto... Tum validis flexos incurvant viribus arcus Pro se quisque viri, & depromunt tela pharetris, &c. *Virg. 5. Æn.* Et primum ante omnes victorem appellat Acestem... Qui solus avem dejecit ab alto. Proximus ingreditur donis qui vincula rupit, Extremus volucri qui

fixit aruadine malum. *V.* (Vide SAGITTA.)
CERTAMEN PALÆSTRÆ. La lurre. (Vide PALÆSTRA. LUETOR. *Lucretianum descriptiones.*)
CERTAMEN EQUESTRE. Si jam puerile paratum Agmen habet secum, cursusque instruxit Equorum, Ducat avo turmas, & sese ostendat in armis... Incedunt pueri pariterque ante ora parentum Frænatis lucent in Equis; quos omnis euntes Trinacriæ mirata fremit Trojæque juvenus... Tres equitum numero turmæ ternique vagantur Ductores... Postquam omnem læti confessum, oculosque suorum Lustrare in equis, signum clamore paratis Epichides longè dedit, insonuitque flagello. Olli discurrere pares, atque agmina terni. Diductis solvere choris, rursusque vocati Convertere vias, infectaque tela tulere. Inde alios incunt cursus aliosque recursum Adversis spatiis, alternosque orbibus orbes Impediunt; pugnaeque cient simulachra sub armis. Et nunc terga fugæ nudant, nunc spicula vertunt Insensu, factâ pariter nunc pace feruntur... Vestigia cursu Impediunt rextumque fugas & prælia ludo... Hunc morem hos cursus atque hæc certamina primus Ascanius, longam muris cum cingeret Albam, Rettulit & prisco docuit celebrare Latinos. Trojæque nunc, pueri, trojanum dicitur agmen. *V.* At rigidum belli solatur imagine Martem, composito in speciem gaudet certamine, pugnae Assimulare artes, cursusque insignis Equorum Aulica pulvere jam destinat agmina campo. Auratis lectos Equites concurrere in armis Acriter, & virides sine sanguine carpere Lauros Hortatur, lætumque aperit victoribus æquor. Stabat in innocuas acies festivaque pacis Prælia porticibus laxis & carcere longo Regia planities. Circensibus area Ludis Opportuna parat juxta: seu lenta lacertis Spicula torquere, aut pugnae simulacra sub armis Texere, seu spumantis equi frænare feroces Conveniat cursus... Seu capita aurato cursu transfigere telo Depicta, aut torvæ juvar insultare Medusæ Mithilibus jaculis, gratumque infigere vulnus, vel fumnam appenso, celeratis cursibus, hastam Inferere orbiculo... Dux ubi quisque suas in ludicra bella cohortes Explicuit; placidique effulsit Martis imago Totus inardescit confuso lumine campus... Humani capitis tereti subnixâ columnæ Prominet effigies, rapido quam perforet ictu Lancea currentum... Ultima cura fuit projectum transitu in ipso Ense auferre caput, pronumque incumbere in ictum Cursu continuo, lepidiores plena laboris... Quæ pugnae signum crudele canebat, Bellantum accendens animos, & pectora raucis Cantibus, innocuos nunc clangit buccina ludos... Ut tuba Commisissos eecinit lætissima ludos Quatuor adversis Equites erumpere cernas Carceribus: siccant hastas, & missile dextrâ Certatim vibrant jaculum, mensque relictis In medium obliquant pariter vestigia campum. Hic geminos texunt flexus, totidemque reflexus, Atque abeunt, redeuntque pares, nec fallitur ordo... Interea cursant vicibus, vicibusque recurant Spe variâ pugiles: multos fortuna fefellit; Ille cavo capiti nequicquam dirigit hastam Infelix: atque ea dum festo celebrantur prælia ludo Per campum: è nubibus ipse Cupido Dulces insidias furit medi-

tatur, & artem Exercet ludumque suum, sumptu-
que pharetrâ Blandis plena dolis & dulci tincta
veneno Improbus in cœtus Nympharum spicula
torquet... Quæque suis agitur studiis, &c. qui tua
facta, tuosque legent, Rex maxime, ludos; Sic
gerere imperium discant, sic ludere reges. *Flech.*

CERTATIM. *Adv.* [Cum contentione.] *A l'envi, à
qui mieux, mieux.* SYN. Ambitiosè, studiôsè, con-
tentiôsè. *PHR.* Certatim socii feriunt mare & æquo-
ra verrunt. *V.* Certatim instaurant epulas. *V.* Certati-
m regis circumstant testa Latini. *V.* Certatimque
omnes simul uno ore arma loquuntur. *O.* Dixerat,
atque animis pariter certantibus omnes Dant eu-
neum. *V.* Verimus & proci certantibus æquora re-
mis. *V.* Undique visendi studio Trojana juvenus
Circumfusa ruit; certantque illudere capto. *V.*

CERTATIO, *ôn. f.* & **CERTATÛS,** *ûs. m.* *SUE.*
L'Action de combattre, combat. SYN. Certatio cor-
porum, pœnæ. *Liv.* Virtutis cum voluptate certati-
o. *Cic.* *PHR.* Ridetque benignâ Pâthenope genule
sacrum, nudosque virorum Certatus. *Sil.*

CERTE & CERTO. *Adv.* *Certes, certainement, en
vérité.* SYN. Equidè, præfèctò, verè, verâ lo-
quor. SYN. Nescio certè. *H.* Regium certè genus.
H. Certè equidem. *V.* His certè neque amor causa
est, &c. *V.* Certum vigilans. *H.* Certò comperi. *Ter.*

CERTŌ, *às, avi, atum, acè.* *Combattu.* SYN. Con-
stigò, cōgredior, pugnò, cōtendò, belligèrò,
dimicò, decertò, præliò, bellò. SYN. Tantum-
que animis certatis iniquis. *V.* Et rupto fœdere regni
Certatum. *L.* Pulchrumque mori succurrit in ar-
mis. *V.* In media arma ruamus. *V.* Æneadæ in fer-
rum pro libertate ruebant. *V.* In certamina Tauri
Concurrunt. *V.* Pugnas ineunt & prælia tentant. *O.*
Vasto certamine tendunt. *V.* Infelix puer atque im-
par congressus Achilli. *V.* Non aliter vidi fortes con-
currere Tauros. *O.* Decernere ferro. *V.* Cocunt in
prælia. *S.* Crudo pugnam committere castris. *V.*
(*Vide BELLO AS. BELLUM. Bellum gerere*)

CERTARÈ. *Disputer.* *PHR.* Certans melioribus. *H.*
Certatum est cui cervix cæsa parentis Cederet. *L.*
Officio nec te certasse priorem Pœniteat. *V.* Non
tamen audebam titulus certare serenæ. *Cl.* Formâ
certare deis. *Sil.* Foro si res certabitur olim. *H.*
Carminè qui tragico vilem certavit ob Hircum. *H.*
Procos certare juberent Empturos thalamum dubii
certamine leri. *Cl.* Cui non certaverit ulla Aut
tantum fluere, &c. *V.* Hunc pius Alcides Pelopi cer-
tabit honorem. *S.* Montibus in nostris solus tibi
certet Amyntas. *V.* Nec Gangès... Laudibus Italiæ
certet. *V.* Certantem uvam purpuræ. *H.* Certantem
auro casariem. *Sil.* Ubi non Hymetto Mella deced-
dunt; viridique certat Bacca venafro. *H.* Pan
etiam Arcadiâ mecum si iudice certet; Pan etiam
Arcadiâ dicat se iudice victum. *V.* Nec si muneribus
certes, concedet Iolas. *V.* Quid si idem certet Phæ-
bum superare canendo. *V.* Hæc memini, & victum
frustra contendere Thyrsim. *V.* Alternis contendere
versibus. *V.* Et cantu vocat in certamina Divos. *V.*
Vis ergo inter nos quid possit uterque vicissim Ex-
periamur; ego hanc Vitulam... Depono; tu dic me-
cum quo pignore certes. *V.* Ausus Apollineos præ-
se contemnere cantus, Iudice sub Tmolò certa-
men venit ad impar. *O.* Prima pares ineunt gravibus

certamina remis. *V.* Certare mero, jocis. *H.* Certare
foro. *H.* *Plaidier.*

CERTARÈ [*Pro niti.*] *S'efforcer.* *PHR.* Aramque
sepulchri Congerere arboribus cælogue educere
certant. *V.* Non jam prima peto Mnesthem neque
vincere certo. *V.* (*Vide CONOR.*)

CERTÛS, *â, um.* *Certus.* SYN. Manifestus; Indu-
bitatus, non dubius, verus, exploratus, notus, rã-
tus, cōpértus, apértus. *PHR.* Requies ea certa la-
borum. *V.* Munera vobis Certa manent. *V.* Neque
enim responsa dabantur Fida satis. *V.* Certi pignus
amoris erit. *O.* Debueram scripto certior esse tuo.
O. De tramite certo pelli. *H.* Anchiseni facio cer-
tum, remque ordine pando. *V.* Fluitantia reddere
certa. *H.*

CERTÛS [*Verus.*] *Certain, véritable, fidèle.* *PHR.*
Mistique viros qui certa reportent. *V.* Sed certior au-
thor Advolat. *V.* Facti certa fides. *O.* O Gnate magni
certa progenies patris. *S.* Deum certissima proles. *V.*
Dubium certo differre. *L.* Certum loqui. *H.* Res
non certæ fidei. *Pl.* Per littera certos Dimittam. *V.*

CERTÛS [*Stabilis.*] *Fixe.* *PHR.* Nulli certa domus;
lucis habitamus opacis. *V.* Hic tibi certa domus,
certi, ne absille, penates. *V.* Et patriam solæ & cer-
tos novere penates. *Ap.* *V.* Motus cæli certus. *Cic.*
Jurant in certa verba. *Liv.* Et Venerem certis repe-
tunt armenta diebus. *V.* Est modus in rebus, sunt
certi denique fines. *H.*

CERTÛS. *Resolu.* *PHR.* Certus es ire tamen miseram-
que relinquere Dido. *V.* Certa sequi. *V.* Certa mori.
V. Certus eundi. *V.* Ast ubi certa sedet patribus sen-
tentia pugnæ. *V.* Tales animos, tam certa tulistis
Pectora. *V.* Certum est dare lineæ retro. *V.* Certus-
que incerta pericula lustret. *V.* Quid mecum certâ
(*i. obstinâtâ*) prælia mente geris. *O.* Tua si mihi
certa voluntas. *V.* Certum est igni circumdare mu-
ros. *V.* At Romana ratis stabilem præbere carinam
Certior. *L.* Certus, & asper homo est. *M.* Et voce
certâ consciâque dicebat. *M.*

CERTÛS [*Securus.*] *Sûr de son coup.* *PHR.* Auras cer-
ta secat (*Sagitta*) *V.* Omnis in hac certam regio ja-
cit arte salutem. *V.* O! quàm certa fuit librato dex-
tera telo. *M.* Figit sagittâ certior missâ puer. *S.* Cer-
to contorquens dirigit ictu. *V.* Manu certâ telum
missum librare. *S.* Certus jaculis. *V.* Certus ex hoc
metu. *Pl.* *Qui ne craint plus.*

CERTÛS [*Aliquis.*] *Certain, quelque.* *PHR.* Leges
æternæque fœdera certis Imposuit natura locis. *V.*
Nominibus certis cautos expendere nummos. *H.*
Certis de causis. *H.*

CERVÀ, *æ. f.* *Biche.* *EPITH.* Pærnix, æripēs, lævis,
agilis, celer, cōnigèrâ, annosâ, imbellis, timi-
dâ, pavidâ, fugax. *PHR.* Quæ fugit infestis teretica
Cerva Canes. *O.* Si pugnat extricata densis Cerva
plagis erit ille fortis qui, &c. *H.* Ubi Cerva sylvi-
cultrix, ubi Aper nemorivagus. *C.* **CERVÎ-**
NÛS, *â, um.* *De Cerv.* *PHR.* Cervinam pellem la-
travit in aulâ (*Catulus*) *H.* **CERVARIÛS** Lupus.
Pl. [*Natus ex Lupo & Cervâ.*] *Loup Cervier.*

CÉRUCHÛS *chi. m.* [*Navalia cornua seu extremæ
antennæ.*] *Cordage amaré à chaque bout d'une ver-
gue.* *PHR.* Temperet ut tremulos Zete fraterque
Ceruchos. *V-F.* Cornua velatarum obvertimus an-
tennarum. *V.*

CERVICAL, ālis. n. [Cervicis sustentamentum.] *Oreiller, chevet.* m. SYN. Pulvinār, pūlvīnūs. PHR. Conducit comites, cellam, cervical amicus. J. Tinge caput nardi folio cervical olebit. M. Cervicalque sacra subdunt plumatile nymphæ Mollis ut inflexum fulciat ala latus. *Saut.*

CERVIX, icis. & **CERVICŪLĀ**, æ. f. dim. *Cic.* [Posterior colli pars.] *Le chignon du cou, le cou.* EPITH. Argenteā, lacteā, eburneā, candidā, nitens, niveā, ambrosiā, blandā, mollis, venustā, longā, levis, formosā, roseā, inflexā, reflexā, contentā, marmoreā, altā, teres, languidā, pronā. SYN. Caput, collum, jugulum. PHR. Mollitia cervicum. *Cic.* Caput cervicibus abscondere. *Cic.* In cervicibus bellum est. *Liv. i. imminet.* Terram cervice petere. S. It cruor inque humeros cervix collapsa recumbit. V. Fusos cervix cui lactea crines Accipit. V. Marmoreā caput a cervice revulsum. V. Roseā cervice refulsit. V. Flavi crines & eburnea cervix. V. Lævis odorato cervix manabit olivo. *Pl.* Quā collo est confine caput. O. Vinclaque captivā reges cervice ferentes. O. Tremens dubiā labat cervice. S. Fragrantia detorquet ad oscula cervicem. H. Cervicem inflexam posuit, jacuitque. V. **CERVIX** locata. J. *Un Porte faix.* Qui erant tantis cervicibus. *Cic. i. robore.*

CERVIX ferarum. EPITH. Tōrosā, jūbātā, rebēllis, dōmītā, intāctā, hōrridā, cōtēntā, languidā, pronā, captivā. PHR. Riger horrida cervix. O. Plausu sonitum cervicis amare. V. Intactā cervice juvenca. V. Optima torvæ Forma Bovis, cui turpe caput, cui plurima cervix. V. Equo ardua cervix argutumque caput. V. Talis & ipse jubam cervice effudit equinā. V. Contentā cervice trahunt stridentia plaustra. V. Excitens cervice toros. V. Indomitā cervice feras. H.

CERUSSA, æ. PLI. *Blanc, ou blanc de plomb.* *Fayd.* PHR. Nec cerussa tibi nec vitri spuma rubentis. O. Et cerusata candidiora cute. M. (Vide Fucus.)

CERVUS, vi. m. *Cerv.* EPITH. Fūgīvūs, āgilis, ānōsūs, timidus, vāgūs, celeripēs, celer, trepidus, pavidus, volucēr, corniger, levis, vivax, imbellis, fugax, longævus, errans, pernix, citius, sylvestris, alipēs, inermis. PHR. Surgentem in cornua Cervum. V. Cervi Lupoſum præda rapacium. H. Crura nec alato profunt velocia Cervo. O. Ventosa Cervorum inens. *LR. i. timida.* Ingens Cervus erat latèque patentibus altas Ipse suo capiti præbebat cornibus umbras. O. Cervus erat formā præstanti & cornibus ingens. V. Volucres formidine Cervi. V. Capita alta ferentes Cornibus arboreis. V. Vivacis cornua Cervi. V. Hircana per avia Cervi Cum procul impasti fremitum accepere Leonis, Sive putant, rapit attonitos fuga cæca, metusque Congregat, & longum dant cornuā mixta fragorem. St. Patentes Transmittunt cursu campos Atque agmina Cervi Pulverulenta fugā glomerant, montemque relinquunt. V.

CĒSATIO, ōnis. f. *Cic.* Cessation, relache.

CĒSSATOR, ōnis. m. *Faineant, oisif.* Cessator Dayus. H. (Vide OTIOSUS.)

CĒSSIM ADV. *En arrière.* Ite cessim, a bello discedite. *Just.*

CĒSSIO, ōnis. f. *Cic.* Cessio.

CĒSSŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. [Vacare ab opere.] *Cesser, se reposer.* SYN. Vācō, ābstīnēō, dēstītō-ābstītō, rēlinquō, dēpōnō, cēdō, dēsīnō, quiescō, intērmittō. PHR. Et si quid cessare potes, requiesce sub umbrā. V. Quidquid apud durā cessatum est moenia Trojæ. V. Si brachia fortē remisit. V. Pendent opera interrupta. V. Cæptosque auferte labores. V. Intermittuntque laborem Hic labor extremus, longarum hæc meta viarum. V. Cessat opus vacuæ conticuisse molæ. O. Claudite jam rivos pueri sat prata biberunt. V. Sed tu define plura puer. V. Sistite opus præsens, nodosaque tollite lina. O. Jam lasso pollice sistat opus. O. Omnibus una quies operum. V. Luce sacra requiescat humus, requiescat arator; Et grave, suspensio vomere, cesset opus. T. Quod si cessas aut strenuus Anteis. H. (Vide QUIESCO. OTIOR.)

CĒSSARĒ *Transferitur ad incorporea.* PHR. Largaque cessatis provenit messis in arvis. O. Stimulare precor cessantia fata. O. Casa cessatura. O. *Où l'on ne demeure plus.* Si cessare putas rerum primordia. *Lr.* Cessantem bibuli consulis amphoram. H. Solum cessans. L. Vento cessante. S.

CĒSSARĒ ab aliquo. *Discontinuer, cesser, desister.* PHR. Haud tanto cessabit cardine rerum. V. Quid queror officium lenti cessasse mariti. O. Cur tua cessabit pietas. O. Non cessavere poetæ Nocturno certare mero. H. Desiste manum committere. V. Mea tibia define versus. V. Tu define velle. V. Prima dies belli cessabit Marte cruento. L. Nec saxa, nec ullum Telorum cessat genus. V. Numquam meus cessabit in panas furor. S. Cessat voluntas? H. Cessare in opere. *Cic.* A prælio. *Liv.* Compressa quiescunt certamina. V. Nec tamen abstinit, nec voci iraque pepercit. V. Teucrorum arma quiescant. V. Quis finis erit. V. Equis erit modus? V. Nec vestra capit discordia finem. V. Cessas in vota precesque. V. Abiste precando Viribus indubitare tuis. O. Cessare sibi. *PLA. i. sua negligere.* Quod cessat ex redivo, frugalitate suppletur. *PLI. i. quod deest.*

CĒSTRUM, i. n. PLI. [Quo cavatur ebur.] *Tow et.*

CĒSTUS, ūs. m. [Cingulum quod a viro accipiebat uxor, nuptiarum die.] *Ceinture de femme.* PHR. Solvisse jugalem ceston. S. Ut Martis revocetur amor summique tonantis. A te Juno peto ceston & ipsa Venus. M. **CĒSTUS** *Pro Veneris cingulo.* PHR. Collo nocte puer meros amores, Ceston de Veneris sinu calentem. M. Blando spirantem numine ceston Induitur. *Cl.*

CĒTARIA, ōrūm. n. PLI. & **CĒTARIÆ**, ārūm. f. *Liv.* [Loca juxta maria in quibus maximi quoque Pisces custodiebantur.] *Viviers d'eau de mer.* PHR. Plures annabunt Thunni & cetaria crescent. H.

CĒTARIUS, ii. m. *Cic.* Marchand de marée.

CĒTĒ, n. PLUR. & **CĒTŪS**, tī. m. PLI. *Indec.* [Bellua marina.] *Baleine, tout grand poisson de mer.* Immania cete. V. Cete scopulosa. S.

CĒTHEGŪS *Vir Romanus qui cum Casilina conjuraverat, quem exercitum vocant poeta, quod nudo exercitoque brachio in aciem prodiret patrio more.* Exertique manus vesana Cethegi. L. Ipse humero exercitus gentili more parentum Difficili gaudebat Equo. *Sil.* **CĒTRA**, æ. f. *Liv.* [Scutum loreum.] *Petit bouclier de cuir.* PHR. Lævas cetra regit. O. Ad numerum

resonas gaudentem plaudere cetras. *Sil.* Illic pugna-
ces commovit Iberia cetras. *L.*
CETRATŪS, ā, ūm. *Liv.* Armée de ce bouclier.
CEU. conj. *Pl.* Comme, tout de même. *Syn.* Ūt, vē-
lūt, sicut, sicuti, quāsi, tāmquam, nōn sēcūs,
hāud sēcūs ac, nōn ālitēr, hāud ālitēr, quālis,
quālītēr, sic, ūti, itā, instār. *Phr.* Rupto ceu
turbine venti Confligunt. *V.*
CEVĀ, ā, f. *Col.* [Vaccæ humilioris genus.] *Especie*
de petite vache. (Vide VACCA.)
CĒVEŌ, ēs, ērē. *Metaph.* [Ādūlātī.] *Flatter.* *Meta-*
phora sumitur à Canis qui adulantes clunes cau-
damque movent, quod propriè significat Cerveo. An
Romule ceves. *P. i.* *Adularis.*
CĒYX, īcis. *Trachiniorum rex Luciferi filius.* Hic
regnum sine vi sine cæde gerebat. Lucifero genitore
satus. *O.* In Alciones aves cum uxore Alcinoe muta-
ti sunt: quod ex Ovid. Narratum. (Vide ALCYO-
NE.) *Phr.* Talibus Æolides dictis lacrymisque mo-
vetur Sidereus conjux. *O.* Quæ dum Lucifero ge-
nitus miracula narrat. *O.* Contra placido Trachinius
ore Talibus alloquitur. *O.* Alcione Ceyca vocat,
Ceycis in ore, &c. *O.* Patriumque nitorem Ore
ferens Ceyx. *O.*
CHĒRĒPHYLLŌN, & Chērophylm, ī. n. [Her-
ba.] *Cerfēil.* *Phr.* Jam breve Chærophylum, &
torpenti grata Palato Intyba. *Col.*
CHALCANTHŪM, tī, n. *Pl.* *Vitriol.*
CHALCEDŌN, ōnis. f. & Chalcēdoniā, ā, f. *Pl.*
[Thraciæ urbs.] *Calcedoine.* *Phr.* Ostiferam diri-
mat Chaledona. *L.* & Chalcedonias contra despec-
tat arenas. *Cl.*
CHALCĒŪS, ā, ūm. [Æreus.] *De cuire.* *Phr.* Chal-
cea donanti Chrysea (i. aurea) qui dederas. *M.*
CHALCIS, īdis, & idōs. f. [Urbs Eubœæ insulæ.]
Chalcis, ville du Negrepon. Chalcidos Euboicæ, &c. *L.*
Chalcidicæque levis tandem super astitit arce. *V.* Chal-
cidico quæ sunt mihi condita versu. *V. i.* *Theocritio.*
CHALCIŌPE, ēs. f. *Phryxi uxor, soror Medæ.* Chal-
ciopen imitata sono, formæque sororem. *V-F.*
CHALCITĒS, ā, m. *Pl.* [Gemma ærei coloris.]
Pierre précieuse de couleur d'airain.
CHALDÆI, ōrūm. *Cic.* Chaldæā, & Chaldæicā
gens. *L.* [Populi ad confluentem Euphratis & Ty-
gris habitantes.] *Les Caldeens.* CHALDEŪS.
[Pro Astronomo & Ariolo accipitur à gentis studio.]
Devin, Astrologue.
CHALYBS, ūbis. m. [Genus ferri durissimi.] *De l'a-*
cier. *Epith.* Nōricūs, lēthifēr, vūlnificūs, cān-
dēns, durūs. *Phr.* Hæc ære & duri chalybis per-
fecta metallo. *Sil.* Chalybem frænosque momordit.
L. Vūlnificusque Chalybs. *V. i.* *ensis.* Quem non
lancea militis non strictus domuit Chalybs. *S.* (Vi-
de FERRUM.)
CHALYB. S, ūm. *Populi in Ponto, à quibus Chalybs*
nomen habet. *Phr.* India mittit Ebur, molles sua
thura Sabææ; At Chalybes nudi ferrum. *V.* Sævissi-
ma, quanquam Gens Chalybum duri patiens cui
cultus in arvis, Et tonat adflicta semper domus
igneæ mafsā. *V-F.*
CHAMÆDRYS, ūōs. f. *Pl.* [Herba quæ Latine Trif-
sagō dicitur.] *Germanadrée.* *Phr.* Interea Gelidos
per fontes uda Chamædris Gaudet, dentatis cervice
simillima ferris. *Rap.*

CHAMÆLEŌN, ōntis. m. [Quasi parvus Leo. India
animal, de quo Ovid.] Id quoque quod ventis animal
nutritur & aurā, Protinus assimilat, (i. imitatur,)
tetigit quoscumque colores. *O.* *Le Cameleon.*
CHAMĀVI, ōrūm. *Tac.* [Germaniæ populi.] *Les*
Chamavies, aujourd'hui le Diocèse de Munster & de
Paderborn.
CHAŌNĪA, ā, f. [Epiri regio.] *La Chaonie.* *Phr.*
Chaoniamque omnem Trojano à Chaone dixit. *V.*
CHĀŌN, ōntis. & Chāōnūs, ā, ūm. *De Chaonie.*
Phr. Littoraque Epiri legimus, portuque subimus
Chaonio. *V.* Chaoniam pingui glandem mutavit
aristā. *V.* Chaonio statui gentes avertere victu. *Cl.*
i. glante.
CHĀŌS. n. indec. [Quid eo nomine intelligatur expli-
cat Ovid. Ante mare & terras, & quod tegit om-
nia cælum, Unus erat toto naturæ vultus in orbe,
Quem dixere Chaos, rudis indigestaque moles,
Nec quidquam nisi pondus iners, congestaque eode n
Non bene junctarum discordia semina rerum. *O.*]
Le Chaos, la confusion des choses avant la création
du monde. *Epith.* Dēnsūm, ātrūm, tristē, cæcūm,
īnērs, āltūm, vāstūm, īnānē, cōnfūsūm, hōrrendūm,
dēfōrmē, īnfōrmē, hōrridūm, āntiquūm, ōbscūrūm,
prōfūdūm, īndīgēstūm, āvidūm. *Syn.* Cōnfūsā
cōngēriēs. Nātūræ rūdīs vūltūs. Ōrbis nāscētīs prī-
mōrdiā, cūnābulā. *Phr.* Iterumque Deos homines-
que premat deforme Chaos. *S.* Crederes cælo Deos
decidere, & atrum rebus induci Chaos. *S.* In Chaos
antiquum confundimur. *O.* Eque chao densos Di-
vūm numerabat amores. *V.* Extimuit natura Chaos:
rupisse videntur Concordes elementa moras. *L.*
CHĀŌS. [Pro inferis.] *L'enfer.* *Phr.* Stat chaos den-
sum tenebræque tristes. *S.* Possidet alter (Neptunus)
aquas, alter (Pluto) inane chaos. *O.* Et noctem
noctisque Deos Erebumque chaosque convocat. *O.*
Horrendum chaos ostentans pœnasque barathri.
V-F. Jam durum flexura chaos. *Cl.* Profundum per
chaos occurrunt cæcæ sine vocibus umbræ. *V-F.* Fas
est precari noctis æternæ chaos, Adversa superis
regna, manesque impios. *S.* Dii quibus impetium est
animarum umbræque silentes, Et Chaos & Phleg-
eton loca nocte silentia larē. *V.* (Vide INFERS.)
CHĀRĀCTĒR, ēris. m. *Col.* [Latine signūm, for-
mā.] *Caractere, marque qu'on imprime.* CHĀ-
RĀCTĒR alicujus. *Cic.* Le caractere, le style, les
manieres propres à une personne.
CHĀRĀX, ācis. n. *Oppidum Persici finis.*
CHĀRĀX, ācis. n. [Latine vallus.] *Pieu, Echalas de*
vigne. Hinc CHĀRACATĀ vinea. *Col.*
CHĀRĀXĒS, īs. *Mityle ians patriā, frater Sapphus.*
Phr. Gaudet & è nostro surgit mœrore Charaxes
Frater, & ante oculos itque reditque meos. *Phao*
atque Ovid.
CHĀRŪS, ītōs. f. & Chārisimā, ātis. n. Latine festi-
vītis, mūnūs, grātīā. *Qua vide suis locis.*
CHĀRĪSTĪĀ, ōrūm. n. *Festa ad qua conveniebant*
propinqui, avis defunctis sacra læturi. *Phr.* Proxi-
ma cognati dixere Charistia chari; Et venit ad so-
cios turba propinqua Deos. *O.*
CHĀRĪTĒS, ūm. f. *Seu gratia quas ex Vexere & Fo-*
ve, vel ex Vexere & Libero genitas volunt, tres sint
Aglaia, qua & Pasithea dicitur, Thalia, & Eup-
phrosine. *Epith.* Lētē, dēcētēs, grātē, dulcēs

cultā, blandā, iuvēnēs, mēmōrēs, mīrēs, cōmptā, pulchrā, suāvēs, ridētēs, hilārēs, amicā, vērūstā, fōrmōsā, dēcōrā, festivā, trēgēmīnā, vērēcundā, Acidālīā. SYN. Acidālīā sōrōrēs, Vērērīs cōmīrēs, Chārītūm chōrūs. PHR. Tres fuerant Charites; sed dum mea Lesbia vixit, &c. *Ant.* Properate sorores Gratia ab Orchemono (*Bæotia ep̃ulo ubi colebantur.*) Tu primū Aglaja decoro Læritiam prae te ore ferens, tecumque Thalia cincta sacrum viridi strophio caput, Euphrosineque Læta genas, læta os roseum, vaga lumina læta. Par tribus est facies qualem decet esse sororum, Par tribus est ætas. *Mant.* Non hoc Pafithee blandarum prima sororum. *St.*

CHARON, ōntis. *Erebi & Noctis filius inferorum portitor, quem aiunt defunctorum animas per Stygiam paludem cymbā transvehere.* Portitor has horrendus aquas & flumina servat Terribili squallore Charon, cui plurima mento Canities inculta jacet; stant lumina flammā: Sordidus ex humeris nodo dependet amictus. Ipse ratem conto subigit, velisque ministrat, Et ferruginea subvectat corpora Cymbā; Jam senior, sed cruda Deo viridisque senectus. Huc omnis turba ad ripas effusa ruebat, Matres atque viri, defunctaque corpora vitā Magnanimū heroum, pueri, innuptæque puellæ, Impositique rogis juvenes ante ora parentum, Stabant orantes primi transmittere cursum, Tendebantque manus, ripæ ulterioris amore Navita sed tristis nunc hos nunc accipit illos; At alios longè submotos arcet arenā. *V.* Flumina servat durus senior, Navita crudus vix assiduo Brachia conto lassata refert, Fessus turbam vectare novam, *S.* *EPITH.* Sēnēx, ātēr, tētēr, tristis, fētūs, fērox, fēvūs, tōrvūs, dūrūs, dītūs, crādūs, trūx, āspēr, vīgīl, īmūntis, hōrrendūs, squallidūs, āvātūs, sordidūs, pallidūs, hōrridus, trēmendūs, irrēquētūs, terrībilis, īnsāriābilis, īnēxōrābilis, āvēr-nālis, Stēgīūs, Lēthēūs, sēvēris, īnfērūs, Plūrōnīūs, Tārtārēūs. SYN. Pōrthmēūs. *J.* Pōrītōr ōrcī. *V.* Stēgīūs sēnēx. PHR. Omnes expectat avarus Portitor. O. Jam fedet in ripā, retrumque novitius horret Porthmea. *J.* Umbriferæ sulcator Pallidus umbræ. *St.* Scandenda & torvi publica cymba senis. *Pr.* Hunc servat amnem cultu & aspectu horridus; Pavidosque manes squallidus gestat senex: Impexa pendet barba: deformem sinum Nodus coercet: concava lucent genæ. *S.* Impexosque senex velavit arundine crines Portitor. *Cl.* Ipso coactum navitam conto domat Scanditque puppem cymba populorum capax. *S.*

CHARTĀ, & Chārēlā, æ. f. dim. *Cic.* [Papyrus appellata est, quod ex Papyro fieret.] *Papier.* *EPITH.* Frāgīlis, bībūlā, scīssā, āvērsā, sōlūtā, epīstōlārīs. PHR. Miseras & perdere chartas. *M.* Et piper, & quidquid chartis amicitur ineptis. *H.* Et quodcumque semel chartis illevertit, omnes Gestiet a furno redeuntes scire. *H.* Scribere in aversā chartā. *M.* Scriptus & in tergo, nequid finitus Orestes. *J.*

CHARTĀ, [Libër, epīstolā.] *Liure, lettre.* PHR. Nocturnis impallescere chartis. *P.* Traditur huic digitis charta notata meis. O. Neque si chartæ fīleant quod benefeceris. *H.* Non ego te meis chartis inematam Meri Totæ tuos patiar labores. *H.* Om-

ne ævum tribus explicare chartis. *C.* Nullus in hac chartā versus amare docet. *O.* Ne prodant nos Charta. *Cic. i. Epistola.* Doctæ & laboriosæ chartæ. *C. i. Libri.*

CHARTARIŪS, ā, ūm. Chartaria officina. *PLI. Magazin. Moulm à papier.*

CHARYBDIS, is. f. [Periculosus maris locus inter Calabriam & Siciliam, juxta Scyllam scopulum.] *Charybde, aujourd'hui Galesofo. Fabulantur Poeta Charybdim fuisse feminam rapacissimam quæ post raptas Boves Herculis, in mare à Jove præcipitata est.* *EPITH.* Impācātā, trūx, mīnāx, scīlā, oblātrāns, rīpāx, tōrvā, fēvā, dīrā, tōrtā, āvīdā, āgītātā, irrēquētā, mētūendā, īmplicātā, vāstā, ātrā, īnīmīcā, prōcēllōsā, spūmōsā, tārbdī, nāustīgā, ūndīsōnā, īnāccēsā, vōrāx, spīmāns, rīpīdā, hōrrendā, vīolētā, scōpīlōsā, īnfītī. PHR. Dextrum Scylla latus lævum implacata Charybdis Obfidet, atque imo barathri ter gurgite vastos Sorbet in abruptum fluctus; rursusque sub auras Exigit alternos, & sidera verberat undā. *V.* Scylla vorax, Scyllæque adversa Charybdis. *O.* Quæque vomit totidem fluctus, totidemque resorbet. *O.* Quæ Syrtis, quæ Scylla vorax, quæ vasta Charybdis. *C.* Nec violenta suo consumpsit more Charybdis; Vel si sublimis, fluctu confurgeret imo; Vel si interrupto nudaret gurgite Pontum. *T.* Alternante vorax vasta Charybdis aquā. *T.* Scyllaque & alternas scissā Charybdis aquas. *Pr.* Hic vomit epotas dira Charybdis aquas. *O.* Et tumidis fervet torta Charybdis aquis. *O.* Quid? quod nescio qui mediis incurrere in undis Dicuntur montes? ratibusque inimica Charybdis Nunc forbere fretum, nunc reddere, cinctaque sævis Scylla rapax canibus Siculo latrare profundo. *O.* Quod rapax hausit, revomit Charybdis. *S.* Nec quas submersis ratibus saturata Charybdis Fundit, & effusas ore receptat aquas. *O.* Nec potes infestis æquare Charybdin Achæis; Ter licet epotum ter vomat illa fretum. *O.* Scylla latus dextrum, lævum irrequieta Charybdis Infestat: vorat hæc raptas, revomitque carinas. *O.* Avidamque Charybdin Evicere rates. *O.*

CHARYBDIS *Metaph.* [Vorax, rapax.] *Goufre.* Quæ Charybdis tam vorax. *Cic.* CHARYBDIS. [Periculum.] *Abîme de malheur.* PHR. Ah miser Quantā laboras in Charybdi. *H.*

CHĀSMĀ, ātis. n. [Latine dicitur hiatus, fissura, quæ fit è terræ motu.] *Abîme, creux.* Chasmata & vasti hiatus aperiuntur. *Sen.* CHĀSMĀ. *Plī.* [Aëris disruptio.] *Ouverture dans l'air.*

CHĀŪS, ī. m. *Plī.* [Lupus cervarius.] *Loup cervier.*

CHĒLÆ, ātūm. f. [Brachia seu anterior pars Scorpii, signi celestis.] *Le devant du Scorpion, signe celeste.* PHR. Qua locus Erigonem inter Chelæque sequentes Panditur. *V.* Jam cæperat ultima virgo Phœbum laturas ortu præcedere Chelas. *L.*

CHĒLIDŌNĪĀ, æ. f. *Plī.* [Herba lactea.] *Chelidoine, ou Eclere.* CHĒLIDŌNĪĀ ficus, *Plī.* PHR. Purpureæque Chelidonæ, pinguesque Mariscæ. *Col.*

CHĒLIDŌNĪAS, æ. m. *Plī.* [Ventus qui & zephyrus dicitur.] *Vent occidental, vent d'Ouest.*

CHĒLIDŌNĪŪM, ī. n. *PLI.* *Tauri montis Promontorium.*

CHĒLŌNĪĀ, æ. f. *Plī.* [Oculus Indicæ testudinis

gemma.] *L'œil d'une Tortue d'Inde.*

CHELONIUM, ii. n. [Tegumentum testudinis animalis.] *Ecaille de Tortue.* **CHELONIA**, ōrum. n. Pl. [A similitudine dicitur machina attollendis oneribus apta.] *Amarus (en mer) Jolliers (à terre.)*

CHELYDRUS, i. m. & **CHERSYDRUS**, i. m. [Duplex serpentium genus qui & in aquis & in terra morantur.] *Serpens amphioies.* **PHR.** Natus & ambigua coleret qui syrctos arva Chersydros, tractique viâ fumante chelidri. **L.** Disce & odoratam stabulis accendere Cedrum; Galbanoque agitare graves niodore chelydros. **V.** Tenuis membrana chelydri. **O.** Nigris cresca Chelydri-Creta. **V.** (Vide **SERPENS**.)

CHELYS, iōs. f. [Testudo.] *Tortue.* [Sumitur pro citharâ ob similitudinem.] *Luth* **PHR.** Levi canoram verberans plectro chelym. **S.** Chelym pulsare manibus. **O.** Intendere, laxare, tangere chelym. **St.** (Vide **CYTHARA**.)

CHERILUS *Malus poëta temporibus Alexandri magni.* **PHR.** Gratus Alexandro Regi magno fuit ille Cherilus incultis qui versibus & male natis Rettulit acceptos, regale numisma, Philippos. **H.**

CHERRONÆSUS, sive **CHERSONESUS**, si. f. **Pli.** [Idem quod peninsula.] *Chersonese, presqu'isle, peninsule.*

CHERUSCI, ōrum. [Populi Germaniæ circa fluvium Albim.] *Les Chrusis.* **PHR.** Venit accola sylvæ Bructerus Herciniæ, latisque paludibus exit Cymbrus, & ingentes Albim liquere Cherusci. **Cl.**

CHIMÆRÆ, æ. f. Mons Lyciæ ignivomus in cujus cacumine habitabant Leones, in medio Capra, in radice serpentes; quibus à Bellerophonte præcul pulsus animalibus, locus ille habitari cœpit. Hinc fabula datus est locus chimæram monstrum esse quod flammam evomeret, caput & pectus Leonis haberet, ventrem Capræ, caudam vero Draconis; atque hoc monstrum à Bellerophonte occisum esse. **EPITH.** Fērā, rībīdā, audēns, triplēx, flāmmivōmī, fūrēns, ignīfērā, ignēā, trēmēndā, trifōrmīs, immānis, trūx, hōrrēndā, fērōx, fāvī, vāstā, dirā, tōrvā, ātrā, mīnāx. **PHR.** Quoque Chimæra jugo mediis in partibus ignem. Pectus & ora Leæ, caudam serpentis habebat. **O.** Vix illigatum te triformi Pegasus expedit chimæra. **H.** Flammisque armata chimæra. **V.** Fammas spirantes ore chimære. **Lr.** Cecidit tremendæ Flamma chimære. **H.** Cui triplici crinita jubâ galea alta chimæram Sustinet, Ætnæos efflantem faucibus ignes. **V.** Me nec chimære spiritus igneæ, &c. **H.**

CHIMÆRÆ. **Tac.** [Urbs Epyri.] *Cimera, Ville de l'Epire sur les confins de Macedoine.*

CHIMERINUS, i. [Circulus cæli qui Capricornum contingit.] *Cercle du Capricorne, ou le Soleil passe en hyver.* **PHR.** Si daret autumnus mihi nomen, Apotinos essem; Horrida si brumæ sidera, Chimerinos. **M.**

CHIONES, ōs. *Filia Dadaïonis Paonii Epidauriensis uxor, qua à Dianâ sagittâ interfecta est cum superbiret formâ qua Apollini & Mercurio placuerat.*

CHIOS, ii. f. [Insula inter Samum & Lesbum Arvisio vino celebris.] *Chio. Isle de l'Archipel.* **PHR.** Et quas Chios asperat undas. **L.** Romæ laudatur Samus, & Chios, & Rhodos absens. **H.** **CHIUS**, ā, ūm. *De Chio.* **PHR.** Chius cadus. **T.** Si positus

intus Chii, veterisque falerni Mille cadis. **H.** Fortè petens Delon, Chiæ telluris ad oras, &c. **O.**

CHIRAGRÆ, æ. f. [Dolor manuum ex effuso per digitorum articulos frigido & lento humore.] *La goutte aux mains.* **EPITH.** Nōdōsā, durā, fāvī, dirā, trīstis, fērā, rēnāscēns, quērulā, immītis, frīgīdā, mōlēstā, āspērā, ācutā, īnfirmīs, īmpōrtūnā, lāpidōsā, rēdīvīvā, īmmēdicābilis, trīstis. **PHR.** Sed nil parono porrigit? Hæc chiragra est. **M.** Sed cum lapidosa chiragra Fregerit articulos, &c. **P.** Postquam illi iusta chiragra Contudit articulos. **H.** Nodosâ corpus prohibere chiragrâ. **H.** Torrorem metuis podagrâ, chiragrâque secatus. **M.**

CHIROGRAPHUS, m. **QUIN.** & **CHIROGRAPHUM**, phī. n. [Cautio manu vel sigillo alicujus obsignata.] *Scing.* **m. PHR.** Vana supervacui dicens chirographa ligui. **J.** *lig. ea. cella.* Chirographa solutorum tributorum. **Cic.** Chirographo uti, convincere, fidem habere. **Cic.** Chirographum imitari. **Cic.**

CHIRON, ōnis. *Unus è semiferis Centauris, quem à Phyllirâ suscepit Saturnus in Equum conversus mette Opī uxoris intervenientis ut Saturnus Equo geminum Chirona creavit. O. Pelion Thessalia montem habitavit. Pelion Æmonix mons est obversus in Austros... Phillyrides tenuit: Saxo stant antra vetusto, Quæ justum memorant incoluisse senem. Ubi Achillem puerum, & Æsculapium educavit. H. rbarum ac medicamentorum scientissimus fuit. Herculem hospitio suscepit, ejus sagitta Veneno Nessi illita rursus super Chironis pedem casu cecidisset, intolerabili dolore agitatus mortem à diis imperavit, atque in calum transatus, sagittarius dictus est. Promet sua sidera Chiron Semivir, & flavi corpore mixtus Equi. O. EPITH. Dōctūs, jūstūs, sāgāx, solērs, prūdens, mēdicūs, lōngævūs, Thēsālūs, Æmōnīūs, sēmīvir, bifōrmīs, gēmīvūs, sēmīfēr, ārcīpōtēns, sāgītīfēr, fātūrīgēnā. SYN. Phyllīrīdēs, Phyllīrīus heros. O. Æācīdā cūstōs, bifōrmīs sēnēx. PHR. Phillyrides puerum cythara perfecit Achillem. O. Geminique tulit Chironis in antrum: Semifer interea divinæ stirpis alumno (Achille) Lætus erat. O. Peliden Chiron terrebat Achillem, Thesfalico permixtus Equo. Auf. Nobilis ut grandi cecinit Centaurus alumno. H. Thesalus ut rigido senior me monte recepit. St. Hinc Amythaonius docuit quæ plurima Chiron. Col.*

CHIRONIUM, ii. n. **Pli.** [Herba medica.] *La grande centauree.*

CHIRONOMUS, mī. & **CHIRONOMON**, ōntōs. n. [Gesticulator.] *Qui regle ses gestes.* **PHR.** Chironomon Ledam (Sal arionis genus) Mollī saltante Batillo. **J.** Structorem (V. écuyer tranchant) Interea, ne qua indignatio desit, Saltantem spectas, & Chironomanta volanti Cultello, donec peragat dictata magistri Omnia, nec minimo sanè discrimine refert, Quo gestu lepores & quo Gallina secetur. *Sant.*

CHIRURGUS, gī. m. [Medicus vulnerarius à manu dictus.] *Chirurgien.* **EPITH.** Dōctūs, solērs, pēritūs. **PHR.** Chirurgus fuerat, nunc est Vespillo Dianus: Quod Vespillo facit, fecerat & medicus. **M.** Dum ferrum medici parcere nescium, Crudelesque piæ manus Fallacis latebras excutere mali. *Com.*

- (Vide MEDICUS, VULNUS. *Vulneri medeor.*)
CHIRURGIA, æ. f. Cic. *La chirurgie.*
CHLAMIS, ydis. f. [Proprie vestis militaris quæ & paludamentum dicitur.] *Casaque.* EPITH. Horrîdâ, bellicâ, militârîs, auratâ, purpurâ, &c. (Vide VESTIS. PHR. Ipse agmine Pallas In medio, Chlamyde & pictis conspectus in armis. V. Purpureus Chlamydis color. O. Non auro depicta Chlamys, non flava galeri Casaries. V-F. Scribit sibi millia quinque Esse domi chlamidum. H.)
CHLAMYDATUS, â, um. Cic. *Veni d'une Casaque de guerre.*
CHLORIS, ydôs. f. *Amphionis filia, Nelei uxor cui peperit Nestorem & alios filios.* **CHLORIS** alia notior, Zephyro nupsit à quo florum potestatem accepit. Chloris eram, quæ Flora vocor : corrupta latino Nominis est nostri littera græca sono. O. EPITH. Vîrnâ, cândidâ, pulchrâ, lætâ, florîdâ, decens, jucundâ, odorîferâ, suavis, rusticâ, rosâ, cûltâ, dulcis, amœnâ, ridens, venustâ, formosâ, versicolor, purpurâ. SYN. Zephyritis, Florâ. PHR. Stat redimita rosis & gestat mille colores Chloris, cui Zephyrus dotales tradidit hortos. Cl. Si te non totum Chloridos herba tenet. Pr. His dum mulcebant dominam Zephyritida dictis. Cl.
CHŌASPES, ys. m. [Mediæ fluvius.] *Choaspes.* PHR. Nec qua vel Nilus vel regia lymphæ Choaspis. T.
CHŌATRÆ, arum. m. PLUR. *Populi circa Maotim Dirî magico terrore Choatræ.* V-F.
CHŌLERA, æ. f. CELS. & CHŌLĒRYCĀ tōrminâ. Plî. [Morbus quo torquentur intestina.] *Dégorgement de bile. Colera morbus.*
CHŌNDRILLĀ, æ, & CHŌNDRILLĒ, es. f. Plî. [Herba.] *Especie de chicorce sauvage.*
CHŌRAGIUM, ii. n. PL. [Scenicum instrumentum.] *L'Équipage, les ornemens des Comédiens.* **CHŌRAGIUM**. PLI. *La decoration, la pompe d'une fête.*
CHŌRAGUS, i. m. PLI. [Dux chori.] *Le maître d'une troupe de Comédiens.*
CHŌRAULĒS, æ. f. & CHŌRALISTRIĀ, æ. f. [Qui in choris tibia canit.] *Joueur de flute.* PHR. Fac discat citharædos aut choralas. M. Nile tuus Tibicen erat choralistria Phyllis. Pr.
CHORDĀ, æ. f. *Corde pour un instrument de musique.* Fides, nervi. EPITH. Impulsâ, levis, vocalis, resonâ, sonorâ, tenuis, querulâ, garrulâ, loquax, blandâ, dulcissonâ, tensâ, grati Threiciâ, &c. (Vide CITHARA.) PHR. Querelæ dulces chordarum. Lr. Nam neque chorda sonum reddit quem vult manus & mens; Poscentique gravem, persæpe remittit acutum. H. Non ante vulgatas per artes Verba loquor socianda chordis. H. Sociantem carmina nervis. H.)
CHORDAS tentare. *Essayer si un instrument est d'accord.* PHR. Elicit extremò chelyn, & solantia curas Fila movet, leviterque expertas pollice chordas Dat puero. St. Calliope querulas prætentat pollice chordas; Atque hæc percussis subjungit carmina nervis. O. Ut satis impulsas tentavit pollice chordas, Et sensit varios, quamvis diversa sonarent, Concordare modos; hoc vocem carmine movit. O.
CHORDAS tangere. *Toucher un instrument.* PHR. Non didicit chordas tangere, posce lyram. O. Vocales

- impellere pollice chordas. T. Reddidit ista suos pollice chorda sonos. O. (Vide CITHARA. *Citharam pulsare.*)
CHORDĀ. COL. *Un Cordeau.* (Vide FUNIS.)
CHORDUS, â, um. Agni chordi. Var. [Qui post tempus nascuntur.] *Qui naissent après terme.*
CHŌREĀ, æ. f. Danse. SYN. Chorus. EPITH. Festâ, nocturnâ, canticâ, pernix, blandâ, agilis, levis, puellaris, hilaris, lætâ, dulcis, gratâ, sociâ, lepidâ, mollis, ludens, ludicrâ, numerosâ, concors. PHR. Nympharumque leves cum Saryris chori. H. Geniumque choreis Concelebra. T. Primus inexpectâ duxit ab arte choros. T. Juvat indulgere choreis. V. Est quibus in celeres gloria nata pedes. Quid referam gressus certâ se lege moventes, Suspendosque novis passibus ire pedes. C-G.
CHŌREĀS plaudere. *Danser.* SYN. Saltare, terram pedibus pellere. Lr. Ferire. V. Quatere, tundere. H. PHR. Pars pedibus plaudunt choreas & carmina dicunt. V. Cultaque diffusis saltat amica comis. O. Nunc pede libero Pulsanda tellus. H. Neu morem in salum sit requies pedum. H. Et pede candido In morem salum ter quatient humum. H. Pellite humum pedibus. C. Quo nos decet citatis celerare tripudiis. C. Tum manibus simul implicitis per gramina, festas Exercent choreas; aliosque aliosque reflexus Inter se lætæ repetunt: nunc corpora librant In saltus, nunc molle latus, nunc candida jactant Brachia, & alterâ quatiunt vestigia plantâ. Sann. In numerum Faunosque ferasque videres Ludere. V. Sæpe sub hac (Arbore) Dryades festas duxere choreas. O. Pernice choreâ Armati in numerum pulsarent æribus æra. Lr. Sæpe etiam manibus nexis ex ordine, trunci Circumiere modum, mensuraque roboris ulnas Quinque ter implebat. O. Et ducunt posito duras crateres choreas. O. Det motus incompósitos & carmina dicat. V.
CHŌRÆUS, i. m. [Pes constans duabus syllabis primâ longâ, altera brevi.] *Un chorée.*
CHŌRYAMBUS, i. m. [Pes primâ & ultimâ productis, duabus mediis brevibus.] *Un Cériambe.*
CHŌRŌBATES, æ. m. VIT. [Organum librandis aquis.] *Chorbate, espèce de niveau.*
CHŌRŌGRAPHĀ, æ. f. VIT. *Chorographie, description d'un pays.* **CHŌRŌGRAPHUS**, phi. m. VIT. *Celui qui décrit un pays.*
CHORS, CHORTIS. f. M. & Cōhōrs, ōrtis. f. O. *Bassecour, la cour des Métairies, où l'on nourrit de la volaille.* Et Chortis saturas atque paludis aves. M. Abstulerat multas illa (Vulpes) cohortis aves. O. **CHŌRTĀLIS**, alē. COL. *De la bassecour* Aves chortales. Co.
CHŌRUS, ri. m. [Proprie significat coronam vel saltantium, vel canentium. Troupe de Danseurs, chœur de Musiciens.] **CHŌRUS** saltantium. EPITH. Lēvis, plaudent, alacris, festis, lætis, &c. (Vide CHOREA. SYN. Chorus agitare. V. Celebrare. S. Instaurare. V. Chorus lascivit. S. i. petulanter saltit. PHR. Gratia cum Nymphis geminisque sororibus audet Ducere nuda choros. PHR. Illa chorum simulans Evantes orgia circum Ducebat Phrygias. V. Fœmineos Tyrio concitat ille choros. O. Qualis in Eutotæ ripis, aut per juga Cynthi Exercent Diana choros. V. Quam nec ferre pedem dedecuit choris.

H. Aut ubi curva choros indixit tibia Bacchi. *V.* Inque Chori ludunt speciem. *O.* (Vide CHOREA. SALTO.)

CHORUS. *C. venetium.* *EPITH.* (Vide MUSICA.) *PHR.* Vestris amicum fontibus & choris. *H.* Vult sua plebeio sacra patere choro. *O.* At chorus & cantus lenis. *T.* Latumque choro Pæana canentes. *V.* Hic juvenum Chorus, ille senum, qui carmine laudes Herculeas, & facta canunt. *V.* Neque te præstantior exitit unquam Imperitare choris, & corda accendere cantu... *Sant.* Dat signum liquidum guttare temperans Argutas cytharæ fides, Cui centum geminis vocibus adsonat Concentu vario chorus : Secum & dissidio amabili. *Com.*

CHORUS. [Pro quovis cœtu.] *Assemblée, troupe.* *PHR.* Omnis quam chorus & socii comitantur ovantes. *V.* Senior Glauci chorus. *V. i.* *Dii marini.* Scriptorum chorus omnis amat nemus & fugit urbes. *H.* Inter Hamadryadas jaculatricemque Dianam, Calisto sacri pars fuit una Chori. *O.* Quem si puellarum inferens choro, &c. *H.* Romæ Principis urbium Dignatur soboles inter amabiles Vatum ponere me choros. *H.* Leves Nympharum cum Satyris chori. *H.* Utque viro Phœbi chorus assurrexerit omnis. *V.* Agmina terni Diductis solvere choris. *V. i.* *Militari turmâ.*

CHRISTUS, *ti.* *Jesus-Christi.* Virginei partus magnoque æquæva parenti Progenies, superas cælo quæ missa per auras, Antiquam generis labem mortalibus ægris Abstulit. *Sant.* Christe potens rerum, redeuntis conditor ævi, Vox summi, sensusque Dei : quem fudit ab altâ Mente Pater, tantique dedit consortia regni. Impia tu nostræ domuisti crimina vitæ. *Damaç.* Tu mihi servando promissæ salutifer orbi, Regnator, summi soboles æterna parenti Carmen eris, tu Christe, &c. *Rap.* Estque Deo genitore fatus, gaudetque parente, Cui mare velivolum, cui tellus pareat, & æther. *Vila.* Vera Dei soboles orbi datus arbiter. *Vida.*

CHRISTI INCARNATIO. *PHR.* Fons lucis æternæ Deus, Qui nube nostri corporis Das temperati numinis Blanda frui præsentia. *Sant.* Proles vera Dei, cunctisque antiquior annis, Nunc genitus, qui semper eras, Quem misit ab astris Æquævus Genitor, verbique in semina fufum Virgineos habitare sinus, & corporis arcti Jussit inire vias, parvâque in sede morari : Quem sedes non ulla capit : qui lumine primo Vidisti quidquid mundo nascente crearas. Ipse opifex, opus ipse sui, dignatus iniquas Ætatis sentire vices, & corporis hujus Dissimiles proferre modos, hominemque subire Ut possis monstrare Deum. *Damaç.* Quemque utero inclusum Mariæ, mox numine viso Virginei tumuere sinus, innuptaque mater Arcano stupuit compleri viscera partu, Auctorem paritura suum, mortalia corda Artificem texere poli, mundique repperit, Pars fuit humani generis, laritque sub imo Pectore, qui totum latè complectitur orbem, Et, qui non spatii terræ, non æquoris undâ, Nec capitur cælo, parvos conflinxit in artus. *Damaç.* Ut verbum omnipotens, dictu mirabile, verbum illapsum cælo moribundos corporis artus Induerit Deus, & nostris habitavit in oris, Factus homo... Veros geniti atrectavimus artus, Gratia cui co-

mes, & nudi vis plurima veri. *Vida.* Hæc nova progenies cælo descendit ab alto, Progenies, per quam toto genis aurea mundo Surget, & in mediis palmis florebit aristis. Qua duce, si qua manent sceleris vestigia nostri, Irrita perpetua solvent formidine terras : Et veritum magni pandetur limen olympi. *Sant.* Stelligero Deus ille, Deus se fundit ab axe Æterni mens certa patris, quique omnia nutu Torquet, Idumæ se virginis inserit alvo Aurea sparsurus redivivo sæcula mundo. *Sant.* Regem Bis genitum canere, è superi qui sede parentis, Virginis intactæ gravidam descendit in album Mortalesque auras hausit puer. *Vida.* Magnus ab integro sæclorum nascitur ordo : Jam redit & virgo, redeunt Saturnia regna : Jam nova progenies cælo demittitur alto. *Ex Virg.* Nunc genitus qui semper erat... Matrisque parens ? Metuens ne non tolerabile numen Mortales hebetet visus, refringit amicæ oppositu nubis radios, orisque serenat Fulgura. *Com.* Ut nocte caligantibus Cælestes lumen temperet, Velo regi vult corporis... Spiritus. Per quem sacra se filius Infudit alvo virginis. Dic, virgo, quæ vis traxerit Patris cœvum filium E Patris æterno sinu Mortalis in matris sinum. *Sant.* Humanosque puer collectus in artus, Verus homo, verus pariter Deus, unus utrunque Nasceris. *Vida.*

CHRISTI NATIVITAS. *PHR.* Tantaque majestas moribundi corporis artus Induit ; & nasci paupere matre tulit. *Hofsch.* Nascitur humanâ sub imagine, nascitur ille Qui semper fuit, est & erit, cui fideri parent... Sacri nox conscia partus... Renascentis vidit primordia mundi. *Sant.* Hæc illa salutis dies, Dies salutis nuntia ; Quâ patris æterno sinu Æterna proles nascitur. Mortale corpus induit Orbi piando victima ; Ut innocenti sanguine Scelus nocentum diluat... Vix natus imbellis puer Acuta sentis frigora : En vile, pro molli toro, fœnum tibi supponitur. *Sant.* Aspicio juxta præsepia nudum Infantem radiis illustrem, ac luce coruscum, Quem virgo tenerum in duris modò pauper avenis Ediderat nullo nixu, nullo ægra dolore. Adstabant taciti bos hinc, hinc tardus asellus, Pabulaque obliti pariter capita alta tenebant. *Vida.* Nec dum clara dies mersio diluxerat orbi, Jam conferto aderant pastores agmine, & antri Floribus, ac variis auxerunt limina fertis, Rustica multifori fundentes sibila canna... Nos verò interea quanquam indubitabile numen Novimus, Atque Deum nec opis, nec lactis egentem Parvum alimus tamen, ut mortali semine cretum, Uberta, siccantem matris, tenerumque fovemus. *Vida.*

CHRISTI CIRCUMCISIO. *PHR.* Tu rivos lactifine vocem, rivosne cruoris Fundis inhumano stigmatè cæse puer... Heu puer, heu quantos dabis olim sanguinis imbres. Sanguine quaerendi tituli... Vidit ubi roseum pueri stillare cruorem Mater inexhausti fletibus uda genas. *Sant.* Pars ductum incisâ meminit de pelle cruorem, Accepto quando susus pro nomine sanguis. Per se omnem labem humanæ qui tollere noxæ Sufficeret ; populi que scelus fatale paret. *Rap.*

CHRISTI VITA. *PHR.* Ante aras Patris, & delubra sedentem, Mulcentemque senes dictis, animosque

trahentem, Adspicias gavisus! ipso admirante senatu
Primitias pueri ingentes, nec inane sagacis Pectoris
indiciū, natæque ad grandia mentis. *Sant.* Qui fecit
æternas domos, Domo latet sub paupere: Cui pronus
orbis subditur, Se sponte fabro subiicit: Cælum manus
quæ sustinent, Fabrilē contractant opus. Supremus
astrorum Faber, Fit ipse vilis artifex. *Sant.* Mortali Deus ipse
Deus sub corpore numen Dissimulans, sacro dignatur
gurgite tingi; Misceturque reis infons. *Com.* Quando
victum sudore paratit Paupere sub tecto; sylvis ut
solus in altis Errarit; macieque oculos confectus
& ora, Longa quater denos tulerit jejunia soles,
Rap. Humanæ sub imagine formæ Venisti, vitæ &
monitis qui crimina primus Nostra redargueres, &
nos tua regna doceres.

CHRISTI TRANSFIGURATIO. Omnia collucent
late loca, turbine Christus Corripitur rapido, mediæque
in nube refulgit, Verus & aspectu patuit Deus. *Vda.*
Nec non calicolum propius tum maxima pandi Vifa
domus, cælique ingens apparuit aula... Tum vox lapsa
per auras. Hic mea progenies. hic est mea magna
voluptas. Uni huic mortales parete volentes. *Vida.*

CHRISTI MORS PHR. Ferali assistit folio; manibusque
revinctis, Fixa solo tacita ora tener, faslusque
superbos Pontificum regumque minas populique
furores Sustiner. Qui nostra rupit vincula, Diris
ligatur vinculis. Divis adorandum caput Miles
scelustus percussit... Quæ solis obscurant jubar Velo
reguntur lamina. Sputis honestum putribus Os
turba foedat insolens... Nudantur ossa carnisbus:
Scissos per artus ir cruor. *Sant.* Jam pectora crebro
Verbere pulsa sonant. Jam largo undabat foedatum
sanguine corpus. Perfususque artus tabo, liventia
colla. Collaque, brachiaque, & detectæ verbere
costæ, Atque ejectabat crassum roseo ore cruorem.
Talem in conspectu populi statuere, cruentos Nudum
humeros, pectusque. *Vda.* Laceros flagris immanibus
artus Perfossūque caput. *Rap.* Serta tamen capiti,
regisque insignia cerno, Sed quæ vulnificis sentibus
hirta rigent. *Vda.* Crucis tremens sub pondere,
Gressus labantes vix trahit: Quem stipat aula
cælitum, Datur comes latronibus. *Sant.* Cernentes
nudis pedibus per serupea saxa Tendere, & offendit
erebro ad salebrosa viarum, Dum monte adverso
protrudit robur iniquum. *Vida.* Immani affigitur
trunco, manibusque trabales Transadigunt cuneos,
& latæ cuspidē plantas Trajiciunt, jamque alta
solo desigitur Arbos. Cuneoque trabali Trajectus
geminas cum pede utroque manus. *Sant.* En crux
aeris, & cum cruce corpus in auras Tollitur: in
plagas omne recumbit onus. Sævitæ cumulum
tantis convicia Penis Adjiciunt... Hoc quoque
ludibriis deerat illudere morti. *Hosch.* Necdum
furor est exhaustus: iniquo Restat adhuc odio,
rabiem plebs unde requirat Exsaurare suam, pendenti
illudere dictis Aggressi, risu miserum insultante
salutant. *Rap.* Funere pascē oculos gens impii,
pascē cruentas sanguinolenta manus. *Rap.* Ah! fitio
clamas, modicæ Deus indigus undæ, Qui sua
frænatiss littora ponis aquis. Sola tibi tantis
solamen inuile flammis Ebria potanti fellis, arundo
dedit. *Sant.* Dum luctante animâ fessos mors exuat

artus, Æstuat: Et siccas torret sitis arida fauces.
Tum vix attollens oculos jam morte gravatos,
Exiguū sitiens laticem suprema poposcit Munera,
vix tandem corrupti pocula Bacchi Inficiunt
felle, & tristi perfusa veneno, Ingratosque haustu
fuccos, inamabile virus, Arenti admorunt morientis
arundine linguæ, Quæ simul extremo libans
tenus attingit ore, Respiat, atque diu labris
infedit amaror. *Vida.* Colla labant; pendetque
suo sine robore cervix Et lacérant hirtum spinea
Texta caput. Furca thronus, Diadema vepres,
absinthia nectat, sceptrum canna, cruor purpura,
latro comes. *Sant.* Acerbiora pertulit, dum mente
prælagâ vider Inane mortis præmium. *Sant.* Aspice
deficientem, & jam cælo morientes Attollentem
oculos, suspiriæque ægra trahentem. Aspicias ut
verset supremo languida motu Lumina: vix cervix
sustinet ægra caput... Solaque quod cruciet jam
mora mortis habet... Attollit tamen exangues
ad sydera vultus; Utque potest, oculis quatit &
ore patrem; Singultumque premens imo de
pectore, mene Destituis, clamat tu quoque
care pater? Hoc quoque, Christe, feras opus
est, qui mitis in omnes, In te sustineat
durus ut esse pater... Occidit: in pectus
cervix inflexa recumbit, Occidit; exanimū
de cruce pendet onus. *Hosch.* Magna ter
voce Parentem Supremum implorans ligno
expiravit ab alto. *Rap.* Tum sol ipse
caput nitidum abditus obscuravit...
Debueras sol æternâ ferrugine cælum
Occulere, & terris usque negare diem. *Vida.*
Ipsi etiam silices, ipsæ gemere cavernæ,
Saxaque fissilibus dissiluisse jugis.
Indoluit natura suo prope perditæ regi. *Sant.*
Illum sponte hominum morientem ob
crimina tellus Ægra tulit, puduitque
poli de vertice Solem Aspicere, & tenebris
insuetis terruit orbem. *Vida.* Tene igitur,
Christe, aspicio vultusque cruentos
Rorantesque cruore artus morientiaque
ora... Crudelis, nec me interea tua
funera tangunt. Qualem te Christe
aspicio? Tunc ille Tonantis Filius,
& patri par Deus ipse Deo. *Com.* Hæi
mibi quàm vasto vulnere pectus hiat. *Sant.*
Cernitis, ut pronom flectat caput? ut
pia pandat Brachia? & ingratas vocet
ad sua vulnera gentes? Oblitasque
vix montes meminisse reliquit, Scilicet
amplexus non rejecturus amicos? *Sant.*
Informes postquam exuvias atque
horrida membra Eripuerunt cruci; jam
vulnera dira patefuerunt, Et forma
populatus honos... Ultima solvunt
officia inferiasque inopes & tristitia dona.

CHRISTUS ad Inferos manes descendens. PHR. Quo
Deus inferno vindex succederet orbi, Aque
domos Erebi penitus referaret apertas. *Rap.* Non
te vis crudi perterritur horrida lethi, Non
Erebi confusa domus loca fœta timoris.
Te manes tremuere, plagæ regnator
opacæ Umbrarum passim populantem
immitia regna Non tulit, atque imis
trepidus se condidit antris, Passus, ubi
primos lux tertia protulit ortus, Jam
nigras Erebi sedes populatus, & umbris
Et ducens sursum manes, animasque
piorum Evasit tumulo saxumque reliquit
mane. *Vida.*

CHRISTI Resurrectio & in cælum Ascensio. PHR.
Christe triumphatis vix dum redivivus
ab umbris Celsa volas reduci Victor in
astra gradu. *Sant.* Mors

te subacta Vivit adhuc vita meliore... Jam pulcher visu, jam formosissimus ore... Qualis ubi cautus senium nitidusque juventutem Puniceis surgit Phœnix à funere plumis. *Vida.* Mortale olim & violabile corpus, Nunc immune necis, stellas superemicat omnes. *Vida.* Illum adeo spoliis olim Phlegætonis onustum, Et victorem Erebi accipies: cæloque videbis Jam partem populis pro libertate receptum. Hinc stellas, solemque inter sublimis, in omnem Jura dabit mundum, & rerum tractabit habenas: Nec regni mors finis erit, nec terminus ævi: Immortalis honos Regnum inamortale manebit. *Rap.* Cum demum sanguine fuso, Legibus ipse tuis regnandum acceperis orbem, Captivos patres spoliis oneratus avernis, Jam victor tecum supera ad convera reduces. *Rap.* Hinc terris illum supra alta relictiſtis Vidisti petere, atque cava se condere nube, Ad cælumque aperire viam mortalibus ægris. *Vida.*

CHRISTUS redemptor. *PHR.* Humanum genus omne in pristina reddit; Ignotaque vias aperis ad sidera cæli. *Vida.* Nos crimine nostro Eterni justas patris irritavimus iras: Ille luit diras infonti sanguine penas. *Vida.* Non opis id nostræ, non nobis tanta facultas, Ni pater omnipotens ad cari vulnera nati Respiceret, qui morte obitâ mala nostra piavit, Humanumque suo lavit genus omne cruore. Inde salus operum, inde omnis fiducia nostrum. *Vida.* Unus pro multis patrias quo flecteret iras, Atque iter ipse suo signaret ad astra cruore. *Rap.* Sic fatus palmas ferro ostentabat acuto, Trajectosque pedes, & hians in pectore vulnus, Sertaque hamatos vepres, quos hostia gessit. *Vida.* Cum vitam moriens reparando impenderet orbi. *Rap.* Ut moriens crimen commune refellat. *Vida.* Genis miserere; nec unquam Ipse tui causas bonus obliviscere lethi, Quo stetit humanæ merces impensa salutis. *Rap.* Eterno imperio qui regit omnia; Humanumque Deo conciliat genus. Et nocte damnatos profundâ Ad superas dedit ire sedes. *Sant.* Patria virtute potentem Sequere suumque genus sublimi inferret Olympo. *Vida.*

CHRISTIANUS, à, ùm. *Sue.* **CHRISTICOLA**, æ. m. *PRUD.* *Chrétien.* **EPITH.** Pius, sanctus, religiosus, sacer, fortis, iustus, generosus. *PHR.* Et fortunata piorum Agmina Christiadam. *Fort.* Non furor belli bene Christianum Pectus infregit: pius inter arma, Integros servat semel obligato Nomine mores. Fonte lustratur meliore: testes Se sacramento vovet inter aras: Induit Christum, simul ac profana Exuit arma. Sed novus miles nova bella tentat: Sævum in sese, sibi factus hostis; Unde majores sibi pollicetur Ferre triumphos. *Sant.* Omnes unanimâ terribiles fide, Christo sub duce militant. *Sant.* Scilicet immensus, quàm latè extenditur, orbis, Patria Christiadis fortibus esse solet. *Sant.* Mortalesque docet quæ sint & gaudia nati... Non hæc Sunt vobis propriæ sedes: vos ætheris altæ Lucida templa vocant: requies ibi cæli laborum, Hic domus, hic patria... Oblitque hominem cælo altas tollite mentes. *Vida.* Christi præcepta sequutus Exuerit blandum vitæ mortalis amorem Quos tu olim aspicias hac religione nepotes Surgere. Innumeramque suo parient tibi sanguine gentem, &c. *Vida.* (Vide **MARTYR.**)

CHROMA, ætis. n. *Vf.* [Musicae genus.] Sorte de musique.

CHROMBUS, i. *Pl.* [Genus piscis.] Sorte de poisson.

CHROMYS, is. *Herculis filius qui Equos habuit Thracæ humanis carnibus vesci consuetos.* *PHR.* Et Chromis, hippodamusque alter satus Hercule magno. *St.*

CHRONOS. Spatium temporis, ut explicat *Cic.* Hinc **CHRONICA**, orum. n. *PL.* *Croniques, Annales.* (Vide **ANNALES.**)

CHRISE, es. f. [Extra ostium Indi Chrise fertilis metallis. *Ait PL.*] *Chrise, Isle de l'Asie dans la mer d'Orient, aujourd'hui le Japon.*

CHRISE. Urbs Apollini sacra prope Iernum. *PHR.* Me credite Lesbion, Me Tenedon, Chrysenque & Cilian Apollinis urbes, Et Syron cepisse. *Ulysses apud Ovid.*

CHRYSENDETA, orum. n. [Vasa geminis & auro ornata.] *Vases enrichis d'or & de pierres.* *PHR.* Immodici tibi flava tegunt chrysendeta Mulli. *M.* Grandia ne viola parvo chrysendera mulso. *M.*

CHRYSEIS, idis. *Aminome filia Chryse sacerdotis Apollinis.* *PHR.* Quod prius est illic flammâ Chryseidos? aut quæ, &c. *O.*

CHRYSIPIUS Philosophus qui fulcire putatur porticum Stoicorum auctor. *Cic.* Athenis statuum habuit. *PHR.* Quem mala stultitia, & quemcumque inscitia veri Cæcum agit, insanum Chrysiippi porticus & grex Autumat. *H.*

CHRYSITIS, is. f. *Pl.* [Auri spuma.] *Liège d'or.*

CHRYSOLYTUS, i. m. [Lapis pretiosus aurei coloris.] *Crisolite.* *PHR.* Per juga chrysolithi, positæque ex ordine gemmæ. *O.* De curru solis.

CHRYSOMELUM, i. m. *Col.* [Pomum armeniacum à colore aureo dictum.] *Le coing.*

CHYDRÆA, æ. f. *Pl.* [Palmæ genus.] *Especie de palmier.*

CHYTRA, æ. f. [Latine olla.] *Marmite.* Hinc Chytræpūs, apodis. f. *Pull.* [Olla ipsa tripes.] *Pot à trois pieds.* [Vel instrumentum ferreum tripes, supra quod chitra collocatur.] *Trepied.*

CIBARIA, orum. n. & **CIBATUS**, us. m. *Vivres, nourriture, mangeaille des animaux.* *Cibaria Bourn.* *Cato.* Militum. *Quin.* Cibaria dare, præbere. *Cic.* Quærere ex agris. *Var.* Publice locare. *Cic.* Cum sibi sint congesta cibaria. *H.* Hominum pastus pecudumque cibatus. *Lr.*

CIBARIUS, à, ùm. [Quod ad cibos pertinet.] *Cibaria res.* *PL.* *Les viures.* *Cibaria uva.* *PL.* *Bon à manger.*

CIBARIUS [Vilis, parvi pretii.] *Vil, de peu de prix.* *Cibarius panis.* *Cic.* *Gros pain, pain de ménage.* *Cibarius vinum.* *VAR.* *Vin de dépense.* *Cibarius homo.* *VAR.* *Metaph.* *Vil, qui travaille pour du pain.*

CIBO, as, avi, atum, are. *COL.* *Nourrir.* (Vide **ALO.**)

CIBORIA, orum. n. [Folia Colocasia quibus in vasorum speciem implexis potare gratissimum habeat Aegyptii. *Ait PL.* Hinc ciboria pro cyathis dicta.] *Grande coupe à boire.* *PHR.* Oblivioso lævia mælico ciboria explic. *H.* (Vide **POCYLUM.**)

CIBUS, bi. m. *Aliment, viande, nourriture.* *EPITH.* *Laurus, sapidus, mitis, gratus, dulcis, robustus, genialis, suavis, optimus, regius, solemnis, utilis.*

pārcūs, vīlis, tēnuīs, āncēps, āridūs, exīgūūs, fācīlis, fāllāx, frīgīdūs, inānis, diūrnūs, solūtūs, īndīscētūs, īnvīsūs, solītūs, tētēr, lēntūs, crūdūs, īndīgēstūs, simplēx. *PHR.* Cibi penuria, satietas. *Lr.* Copia. *Cic.* *PHR.* Cibus utilis aegro. *O.* Proiectum odoraris cibum. *H.* Novitate cibi caperetur. *Lr.* Contentique cibis nullo cogente creatis. *O.* Sperne cibum vilem. *H.* Deficient inopem venæ te; ni cibus, atque Ingens accedat stomacho fultura ruenti. *H.* Quercus recta cibumque dabat. *O.* Quid suis hortetis vetitis imponere mensis Viscera? non animis labem sublimibus affert. Aut his, aut illis jejunia solvere rebus. *Vida.* Ut Leo cui parvo mater Getula cruentos Suggestit ipsa cibos. *St.* Negant alios æque serpentibus agros Dulcem ferre cibum. *V.* Ore ferunt dulcem nidis immitibus escam. *V.* Nec celare cibis uncos fallacibus hamos. *O.* Granifero solitum dum vehit ore cibum. *Formica.* *O.* Terra cibos suppeditat. *Cic.* (Vide MENSA. EPULÆ.)

CĪBŪM Appētērē, Lātrārē. *PHR.* Unde fames homini vetitorum tanta ciborum est. *O.* Sed ne longa fames noceat tamen aspice prudens, Dum nimium differs epulas, & gaudia mensæ. *Vida.* Tibi quærit inanes Luxuries nocitura cibos. *Cl.* Interminato cum semel fixæ cibo Intabuissent pupulæ. *H.* (Vide FAMES.)

CĪBŌS Cōquērē, pārrērē, facērē. *Pla.* *PHR.* Uxor Appuli Sacrum vetustis extruat lignis focum Lassi sub adventum viri... Et orna dulci vina promens dolio Dapes inemptas apparet. *H.* Inde cibum coquere, ac flammæ mollire vapore. *Lr.* Instruitur Lauris mensa parata cibis. *Saut.* (Vide CONVIVIUM. MENSA.)

CĪBŪM Cāpērē, cāpēscērē, cārpērē. *O.* Māndērē. *Cel.* *PHR.* Si tibi forte dabit quos prægustaverit ipse, Rejice libatos illius ore cibos. *O.* Me pascunt cli-væ. *H.* Fames cibo depulsa. *Cic.* Nec mora, nec requies, properant, & grandia morsu Attondent folia emensæ, redeuntque, iterumque Incumbunt, longam nequeunt explier alvum, Dum superant frondes, & plenæ pabula mensæ. *VIDA.* De bombycibus. At sibi quisque dapes & festas extruet alte Cæspitibus mensas. *T.* Et quemcumque cibum digitis libaverit ille, Tu cape. *O.* Principio succum sentimus in ore, cibum cum Madendo exprimus. *Lr.* Inventis utare cibis. *Cl.* Cereris tum munere fessas Restituunt vires & parco corpora Baccho, lacte, favisque Distinxit dulces epulas. *Sil.* Petit illa dapes sub imagine somni; Oraque vana movet, dentemque in dente fatigat: Exercetque cibo delusum guttur inani. *O.* Cibo corpus fulcire. *Lr.* Propterea capitur cibis, ut suffulciat artus. *Lr.* (Vide COMEDO.)

CĪBŪM Fastīdire. *PHR.* Os hebes est; positæque movent fastidia mensæ; Et queror, invisi cum venit hora cibi. *O.* Crescit & invito lentus in ore cibus. *O.* Ipsa parit largi fastidia copia victus. Paulatim inuita, metuant sibi pabula semper Deficere. *Vida.* Interque molares Difficili crescente cibos. *J.* Sumebant minimos ora coacta cibos. *O.* Præclusa cibum fauces tenent. *S.* Non eadem vini atque cibi, Torpente palato, Gaudia. *J.* Cibi repositi fastidium movent. *Quint.*

CĪBIS Abstīnērē. *PHR.* Perque novem luceſ expers

undæque cibique Rore mero lacrymisque suis jejunia pavit. *O.* Nisi nos cibus aridus, & tener humor Adjuvet; amisso jam corpore vita quoque omnis Omnibus è nervis atque ossibus exolvatur. *Lr.* Invisus pereas deficiente cibo. *O.* Nec porro secreta cibo natura animantium Propagare genus posset vitamque tueri. *Lr.* (Vide JEJUNIUM, FAMES.)

CĪBŪM Cōficērē. *Cic.* Cōquērē. *Lr.* Vīncērē. *PLI.* Digerer. *PHR.* Se cibus in corpus dissipat. *Lr.* Dividitur in venas cibus. *Lr.* Cibus in omne corpus divisus. *Cic.* Langoremque parit cibus imperfectus. *J.* Cibus se ingurgitare. *O.* Cibo onustus. *Cic.* At simul assis Miscueris elixa, simul Conchyliæ Turdis; Dulcia se in bilem vertent; stomachoque tumultum Lenta feret pituita. *H.* Cibo reficiantur vires, non opprimantur. *Cic.*

CĪBŪS *Metaph.* [Fōmētūm, ālimētūm, nūtrīmēn.] *Nourriture, ce qui entretient.* *PHR.* Hæc sunt jucundi causa, cibusque mali. *O.* Animi cultus ei erat humanitatis cibus. *Cic.* Disciplinæ cibo sanari. *Quint.*

CĪCADĀ, æ. f. *PLI.* Cicale. *EPITH.* Exilis, vāgā, mālē-sanā, īmprōvidā, āgrestīs, strīdulā, rāucā, quērulā, rāucīsonā, rēsonāns, grēcīlis, strīdens, ārgūtā, æstīvā. *PHR.* Et cantu querulæ rumpent arbuta Cicadæ. *V.* Ac mecum raucis (tua dum vestigia lustris) Sole sub ardenti resonant arbuta Cicadis. *V.* Pascunt rore Cicadæ. *V.* Cum veteres ponunt tunicas æstate Cicadæ. *Lr.* Vere prius volucres taceant, æstate Cicadæ quæm, &c. *O.* Rabido quæ solis in æstu Messorum solatur opus. Raucisonæ pennâ stridente Cicadæ. Nigraque dum raucum tremulis evibrat ab alis Carmen; & epoto canit ebria rore Cicada. *Pl.* Stridula cum rapido faciunt convicia soli. Et quod inhumanæ, Cancro fervente, Cicadæ Non movere nemus flumineosque lacus. *M.* Post ubi Raucisonæ pinna vibrante Cicadæ Increpuit. *Pol.* Exercet dum sol raucas per rura Cicadas. *Sann.* *O!* Quæ populæa summa sedens comâ Cæli roriferis ebria Lachrymis, Et te voce, Cicada, Et mutum recreas nemus, Post longas hyemes, dum nimium brevis Æstas se levibus præcipitat votis; Festinos, age, lento soles excipe iurgio. *Sarb.* Illa feræ gracies mirata sonabilis artus. *Saut.* Obstrepit assiduus rauca Cicada sonis. *Saut.* Argutis recreas teque nemusque jocos. Carmen inexhaustum tractim modulara sitinnis... Suxisti ambrosium cum mane loquacula rorem, Transfigis æstivum garrulitate diem... non soli exequias sibi præmeditantur Olores; Præfica tu pariter fueris ipsa tui es. Cantando moreris, cantando beatula vivis; Nec tua mors tantu, nec tua vita caret. *Saut.* Discolor hanc precibus supplex alimenta rogabat, Quæ quondam querulo ruperat arva sono. Se quoque maturas cum tunderet area messes Cantibus æstivos explicuisse dies. Parvula tunc ridens sic est efflata Cicadam; Nam vitam pariter continuare solent. *Cl.*

CĪCĀTRIX, tēis, f. Cicatrice, marque qui reste d'une plaie. *EPITH.* Līvīdā, fœdā, vêtūs, tūrpīs, dēfōrmīs, crūdā, rēcēns, mārēdā, mālē-sanā, mūltā, īmprēssā, signatā, obdūctā. *SYN.* Vūlnūs, ūlcūs, plagā. Vēstīgiā plagæ. *PHR.* Cicatrix Excepta adverso corpore. *Cic.* Cerne cicatrices veteris vestigia pugna.

O. At illi fœda cicatrix Sætosam lævi frontem turpaverat oris. *H.* - CICATRIX solidescens. *Pl.* Coiens. *Pla.* Vulnus in antiquum rediit male sana cicatrix. O. Cicatrix vulneris recruduit vomitque tabem luridam. *Buch.* (Vide VULNUS.)

CICATRIX Per transl. *de arboribus.* *PHR.* Durique venenum Dentis, & admoso signata in stirpe cicatrix. *V.* - CICATRIX. *Metaph.* [Animi vulnus, infortunium.] *Chærin, malheur.* *PHR.* Tempore ducetur longo fortasse cicatrix: Horrent admotas vulnera cruda manus. O. Cicatrices reficere. *Cic. i. in memoria revocare infortunia.*

CICATRICOŒUS, æ, ùm. Couvert de cicatrices. Cicatricosa facies. *Quin.* Vitis. *Col.* *PHR.* Vel si confuto vulnere crassum Atque recens linum ostendit non una cicatrix. *J.* Jaculo mihi vulnera fecit: Signa vides! Apparet adhuc vetus inde cicatrix. O. (Vide VULNERATUS.)

CICËR, æris. n. *Pl.* [Leguminis genus.] *Poix chiche.* *PHR.* Inde domum me Ad Porri & Ciceris refero Laganique catinum. *H.* Nec si quid ficti ciceris probat & nucis emptor. *H.* - CICËRÆ, æ. f. *Col.* [Ciceris genus.] *Cicerole.* - CICËRCULÆ, æ. f. [Aliud ciceris genus angulosum.] *Gesse, legume.*

CICËRÛ, ònis. *Disertissime Romanorum equestri loco oritur ut ipse ait pro lege Agraria & pro Rabiio, per omnium honorum gradus ad consulatum pervenit, in quo saluberrimas tulit leges. Romani maximus auctor Tullius eloqui, cuius sub jure togæque Pacificas sævus timuit Catilina secures. L. Oppressâ Catilina conjuratione à populo Pater patriæ proclamatus fuit. Roma patrem patriæ Ciceronem libera dicit. J. A. P. Clodio tribuno plebis per invidiam urbe pulsus, summo omnium ordinum consensu revocatus est. Senex tandem à M. Antonio & C. Octavio tyrannis proscriptus, quod reip. amantior esset, unâ cum libertate patria interiiit. Extant ejus libri quàm plurimi de quibus Vidam audi egregie suadentem.* *EPITH.* Et *PHR.* (Vide ORATOR. ELOQUENS. CAUSIDICUS.) *Disertissime Romuli neporum, Quot sunt, quotquot fuere, Marce Tulli, Quotque post aliis erunt in annis; Gratias tibi maximas Catullus Agit pessimus omnium poëta, Tantò pessimus omnium poëta, Quantò tu optimus omnium patronus. C. Proderit in primis linguam Ciceronis ad unguem Fingere, & eloqui per campos ire parentes. Ille decus Latii, magnæ lux altera Romæ Ore effundit opes fandi certissimus auctor, Tantum omnes superans præclaræ munere linguæ, Quantum ijt ante alias Romana potentia gentes.* *Vid.*

CICHOREÆ, æ. f. & CICHOREÛM, æt. n. *Pl.* [Herba quæ & intybum dicitur.] *Chichorie.* *PHR.* Me pascunt olivæ, me Cichoreæ levesque Malvæ. *H.* Lactucæque graves somnis Cichoreæque Renum Purgatrix, & quæ stimulant Nasturtia mentem. *Mill.* Et amaris intyba fibris. *V.*

CICINDELÆ, æ. f. *Pl.* [Genus muscæ noctu lucantis.] *Ver luisant.*

CICÓNES, ùm. Populi Thracia ad Hebrum fluvium habitantes. *PHR.* Flumen habent Cicónes, quod potum sacra reddit Viscera, quod tactis inducit marmora rebus. *V.* Spreta Ciconum quo munere matres, &c. *V.*

CICONIA, æ. f. *Pl.* [Avis.] *Cicogne.* *EPITH.* Plä, ädvēnā, hōspēs, pēgrīnā, strīdūlā. *PHR.* Serpente Ciconia pullos Nutrit, & inventā per devia rura lacertā. *J.* Sumptis quin candida pennis Ipsa sibi plaudat crepitante Ciconia rostro. O. Candida venit avis longis invisa colubris. *V.* A Tergo quem nulla Ciconia pinxit. *P.* [Rostrum tundit, figit. Sensus est, cui à tergo nemo illudit, digito Ciconiæ rostrum imitatus.] *A qui personne ne montre les cornes par derrière.*

CICÛR, ūris. *Omni-gen.* [Animal ferum sed mansuefactum.] *Apprivoisé.* *SYN.* Mānuētūs, mītīs, plācidūs, dōmēsticūs. *PHR.* Cervus erat formā præstanti, & cornibus ingens: Assuetum imperiis, soror omni sylvia curā Molliibus intexens ornabat cornua fertis; Pectebatque ferum, puroque in fonte lavabat: Ille manum patiens, mensæque assuetus herili Errabat silvis; rursusque ad limina nota Ipse domum quamvis serā se nocte ferebat. *V.* Cerva fuit raro terris spectata colore, Quæ candore nivei, candore anteiret olores. Hanc agreste Capys donum... Parvæ mollitus amore Nutrierat, sensusque hominis donarat alendo: Inde exuta feram, docilisque accedere mensis, Atque ultro blanda tactu gaudebat herili: Aurato matres assuetæ pectine mitem Comere, & humenti fluvio renovare colorem. *Sil.* Scit frænos, scit ferre jugum; sequiturque vocantem. Ique metu vacuus, naturalique pavore Deposito, celebrare domos, mulcendæque colla Quamlibet ignotis manibus præbere solebat. O Ut Leō materno cum raptus ab ubere mores Accepit, pectique jubar hominemque vereri - Edidicit, nullasque adiit nisi jussus in iras. *St.* Sic ubi desueta silvis in carcere clausæ Mansuevere feræ, & vultus posuere minaces; Atque hominem didicere pati; si torrida parvus Venit in ora cruor, redeunt rabiesque furorque; Admonituque tument gustato sanguine fauces. *L.* Ille manum patiens sensum mansuere cepit; Inque meo acclivis velle cubare sinu. Ingenitos, quos prima dedit Natura, pavores, Et totam exuerat jam cicur ipse feram. Oblitus nemorisque sui, Cervæque parentis, Carpebat manibus pabula lecta meis. Errabat seraque redux de nocte peribat. Incustodito limina nota pede. *Sunt.*

CICÛRÛ, æs, avi, ætūm, ærē. *Var.* [Mansuefacere.] *Apprivoiser.* Tygresque domat timidofque Leones. O. (Vide CICUR.)

CICUTÆ, æ. f. *H.* [Herba venenosa.] *Ciguë venimeuse.* *EPITH.* Viridis, tristis, nōxiā, gēlidā, glāciālīs, exitiōsā, lēthalis, mōrtifērā, immēdicābilis, fūnēstā. *PHR.* Sed mala tollit anum viriato melle cicuta. *H.* Gelidas ausæ conferre cicutas. *J.* Et dare mista viro tritis aconita cicutis. O. Hæc .. coxerat ære cavo viridi versata Cicutæ. O. Quippe videre licet pinguescere sæpe cicutæ Barbigeras pecudes, homini quæ est acre venenum. *Lr.* Quæ poterunt umquam satis expurgare cicutæ, Ni melius dormire putem, quàm scribere versus. *H.* Ibi cicuta ponitur pro Heliboro.

CICUTÆ [Etiam dicitur illud spatium quod est inter cannarum nodos.] *Tweau dont les Bergers faisoient des flageolets.* *EPITH.* Cāvā, lēvis, sōnāns, grācilis, flūminēā, pāstōralis, frīgīlis, argūtī,

- agrestis. PHR. Est mihi disparibus septem compacta cicutis Fistula. V. Agrestes docuere cava inflare cicutas. *Lr.* (Vide FISTULA.)
- CIDARIS, is, f. *Cur.* [Regium capitis insigne apud Persas & Armenios.] *Dianème.*
- CIEŌ, es, ivī, itūm, ērē. & CĪŌ, is, ivī, itūm, cīrē. [Movere, provocare.] *Exciter, animer, provoquer.* SYN. MŌvĕŏ, ēxcitŏ, cōncitŏ, cōmmŏvĕŏ, stimilŏ, āccēndŏ, hŏitŏr, īnflāmŏ, cŏgŏ, ānīmŏ, fūscitŏ. SYNT. Ciere ad arma. *Sil.* Ciere motus. *Cic.* Fletus. V. Pugnam. *Liv.* Belli simulachra. V. Terrores. S. PHR. Imo Nereus ciet æquora fundo. V. Ære ciere viros, martemque accendere cantu. V. Tonitru cælum omne ciebo. V. Extremosque ciet gemitus. V. Mugitus veluti cum prima in prælia Taurus Terrificos ciet. V. Unda cadens saucum per lævia murmur Saxa ciet. V. Quantas acies stragemque ciebut. *L.* Bella cient, primaque vetant consistere terrâ. V. At novitas mundo nec frigora dura ciebat. *Lr.* Singultus ore ciere. *C.*
- CIERĒ. [Pro vocārē.] *Appeller, faire venir.* PHR. Clamat & alternis nomen utrumque ciet. *O.* Numina nota ciens. V-F. *i. Invocans.* Ultima frustra Verba ciens. V-F. *i. Proferens.* Animamque sepulchro Condimus, & magna supremum voce ciemus. V. Heu fera cientem Auxilia. V-F. Luctiferam Alecto dirarum ab sede fororum Infernisque ciet tenebris. V. CIERĒ alvum. *Col.* Urinam. *Pli.* Cita alvus. *Cel.* Per transl. *Lächer.* Ciere patrem. *Liv.* Originem proferre. Dextrâ ciet ignem. V-F. *i. Remover.*
- CILICIĀ, æ. f. *Pli.* [Regio minoris Asiæ.] *La Cilicie, aujourd'hui la Turcmanie.* PHR. Nam neque quot flores Siculâ nascuntur in hyblâ, Quorve ferat, dicam, terra Cilissâ crocos. *O.*
- CILIX, icis. & Cilicēsis. *Cic.* & Cilissus, ā, ūm. *De Cilicie.* PHR. Cilicæne vagos. *Lr.* Tu largus eoa Germina, tu menses Cilicumque Arabumque superbis Merge rogis. *Str.* Cilix carina. *L.* Croco Cilici perfusus. *Lr.* Terque lavet nostras spica Cilissâ comas. *Pr.*
- CILICIŪM, īī. n. *Cic.* [Vestis ex caprarum pilis texta: sic dicta est quod ejus usus in Ciliciâ frequens erat.] *Cilice, ou tissu de poil de Chevre.* *EPITH.* Hirtūm, mōrdāx, pūngēns, rigīdūm, ācūtūm, āspērūm, hīrsūtūm, sētōsūm. PHR. Stimulans fetoso tegmine pellem. Horrida villorum corpora veste tegam. *T.* Nec minus interea barbas incanaque menta Ciniphi tondent Hirci setasque comantes, Usus in castrorum; & miseris velamina nautis. V. Si teger incultos fæccis squallentibus artus. *Bueb.* Vestis vrit intonsis & acuta figit Spicula setis. *Sant.* Tenerosque Camelus Intonsis horrens setis male Vestiet artus. *Com.* Hirta quæ setis lacerabat artus vestis. *Sant.* Serigerique tegunt humeros velamina Capri. *Sil.*
- CILIUM, īī. n. [Extremum ambitum genæ superioris, antiqui cilium vocavere, unde supercilium. *Ita Plin.*] *Le bord de la paupière.* (Vide SUPERCILIUM.)
- CILLĀ, æ. f. *Urbs prope Thebus.* Crisemque & Cillan Apollinis urbes. *O.* in quibus erat Apollinis caput.
- CIMBRĪ, ōrūm. [Germaniæ populi.] *Les Cimbres,*

- aujourd'hui le Jutland dans le Danemark. Arctous Gelidi maris incolæ Cimper. *Mant.* Nos primi Senonum motus, Cimbrumque furentem Vidimus. *L.* Intonuit gelidâ furibundus Cimper ab Arcto. *M.* Cimbrica Theris. *Cl.* Oceani stagnis excita supremis Cimbrica tempestas. *Cl.*
- CIMEX, cīmīcis. *m. Punaise.* *EPITH.* Fœdus, tērē, rōdēns, ēdāx, hŏrīdūs. PHR. Nec toga nec focus est, nec tritus cimice lectus. *M.* Et teges atque cimex, & nudi sponda grabati. *M.*
- CIMMERĪI, ōrūm. *m. Populi à Scythis oriundi, non procul à Bosphoro qui ab illis Cimmerius appellatur.* *Cimmeriis, ait Cic.* aspectum solis sive Deus aliquis, sive natura ademerat, sive ejus loci, quem incolebant situs. *Cic.* Erat enim aer crassus & nebulosus. *Hinc Cimmeria tenebra* Proverbio celebrantur. *Fuerunt & CIMMERĪI populi Italia ad Bajanum & Avernum junum, qui subterranea habebant domicilia, in quibus die toto delitescabant; noctu vero ad latrociniâ egrediebantur.* PHR. Est prope Cimmerios longo spelunca recessu. *O.* Elysios olim liceat cognoscere campos *Letheamque ratem Cimmeriosque lacus.* *T. i. Infernos & caliginos.*
- CIMOLUS, ī. f. *Insula maris Ægai.* PHR. Hinc humilem miconem cretosaque rura Cimoli. *O.*
- CINÆDUS, ī. m. [Saltator, Pantomimus.] *Danseur.* [Sumitur etiam pro molli & libidinoso.] *Effeminé.* PHR. Obscœnos postquam cepit curare cinædos. *M.* Cinædior. *C.* Cantatio cinædica. *PLA. i. Obscœna.*
- CYNARĀ, æ. f. [Carduus altilis.] *Artichauts* PHR. Hispida ponatur Cinara, quæ dulcis Iaccho Potanti veniat, nec Phœbo grata canenti, hæc modò purpureo fugit glomerata Chorimbo Myrtiblo modo crine viret deflexaque collo nunc adoperta manet, nunc Pineæ vertice pangit; nunc similis Calato spinisque minantibus horret Pallida nonnumquam tortos imitatur achantos. *Col.*
- CINCINNUS, & Cincinnulus, īī. dim. *Var.* [Crines intorti.] *Touffe de cheveux frisés, boucle de cheveux.* SYN. Cīrī, cīnnus. Cēsāriēs, tōrtā, crīspā, rēpēxā. PHR. Illi multifidos crinis sinuatur in orbes. *Sant.* CINCINNATUS, ā, ūm. *Cic.* *Frisé.* (Vide CAPILLUS. Capillos fingere, concinnare.)
- CINERĒUS, & Cineræcūs, ā, ūm. [Cineris colorem referens.] *Cendré.*
- CINERARIUS, īī. & Cīnīfŏ, ōnīs. *m.* [Qui calefacto in cinere ferro crispas capillos Vibratos calido ferro myrrhaque madentes. *Ut ait Vir.*] *Qui frise les cheveux.* PHR. Nunc tuum Cinerarius Tondet os. *C.* Custodes, lectica, cinifiones, parastæ. *H.*
- CINĒFACTUS, ā, ūm. [In cineres redactus.] *Reduit en cendres.* PHR. At nos horrifico cinectum re prope busto Infatibiliter deslebumus. *Lr.*
- CINGA, æ. m. [Fluvius Hispaniarum in Iberum influens, in quo nomen amittit.] *Senga, qui separe l'Aragon de la Catalogne.* PHR. Camposque coercet Cinga rapax, vetitus fluctus & littora cursu Oceani perpulisse suo; nam gurgite mixto Qui præstat teris, (Hispania quæ Iberia dicitur) aufert tibi nomen Iberus. *L.*
- CINGŌ, gis, cīnī, cīnctūm, ērē. *Ceindre.* SYN. Ōbēŏ, cīrcūmcīngŏ, pŕæcīngŏ, cīrcūmdŏ, āmbīŏ,

cōstringō, vīncō. PHR. Cinctus gladio. Liv. Hederā. O. Cinctum latus ense. O. Cingor fulgentibus armis. V. Nec galeā tegimur nec acuto cingimur ense. O. Succinctus amictu, pellibus. V. Cinctæque ad pectora vestes. O. Puer altē cinctus. H. Et cincta ferro bella. S. CINGI. *Pla.* Per transl. [Pārārī.] *Se trasser, s'apprêter.*

CINGĒRE. [Circumdare.] *Entourer.* PHR. Nigrā nemus abiete cingunt. V. Caput luminibus cinctum. O. (De Argo.) Stellæ cingunt polos. S. Campum, quem collibus undique cultis Cingebant sylvæ. V. Illiditque vadis atque aggere cingit arenæ. V. Cingebant oppida fossæ. O. Oppida muro cinguntur. O. Urbem pinnis atque aggere cingunt. V. Segetes cinguntur sepibus altis. O. Sustulit hoc (cornu) cinxit que decentibus herbis. O. Omne latus terræ cinxit mare. O. Quæ rapidus flammis ambit torrentibus amnis Mænia. V. Omne latus cingens sylvæ coronat aquas. O. Phlegeton igneo cinctus freto. S. Igni circumdare muros. V. Ut fera quæ densa venantum septa coronâ Cingitur. V. Medium diem cinxere tenebræ. S. Nube cavâ speculatur amicti. V. Inferit se septus nebulâ. V. Cinxerunt æthera nimbī. V. Pennæ ritu capere volucrum Cingere utrumque latus. O. Quem limbus obibat. V. Quique lacum cinxere. V-F. i. *Circumbabant.* (Vide CIRCUMDO.)

CINGĒRE aliquem. Cingi turba. *Environner, accompagner.* PHR. Agminibus comitum qui modō cinctus eram. O. Dumque latus sancti cingit tibi turba senatūs. Cingi exubiis, auxilio. C. Ingenti vadit circumdata turbâ. Pr. Circumstat fremitu denso, stipantque frequentes. V. Rarâ cinxere coronâ. V. Cum stipata tegebat Turbâ. V. Et cætu cinxere polum aves. V. Circumstant dextrâ lævâque frequentes. V. (Vide COMITOR.)

CINGĒRE, cingī. *Comronner.* PHR. Cingitur ara coronis. O. De tenero cingite flore caput. O. Et cingite tempora ramis. V. Bacche veni dulcisque tuis cornibus uva pendeat; & spicis tempora cinge Ceres. T. Nivali cinctus honore caput. O. Cingite bacchare frontem. V. His nivea cinguntur tempora vittâ. V. Vide CORONO.)

CINGĒRE urbem. Cingi ab hostibus. *Affieger.* PHR. Cinctus ab hoste locus. O. Arnati circumstant ipsūque domūque. V. Quos undique Graiæ Circumerrant acies. V. Quem circum glomerati hostes. V. Undique enim densa Teuceri includere coronâ. V. Cingere Marte nemus. T. Hostes circumstant undique muros. V. Hostilique aggere septus. V. Mœnia cingere flammis. V. (Vide OBSEDO.)

CINGĒRE, & CINGI. Per transl. *Environner, &c.* PHR. Cingi periculis. Cic. Gericis si cingar ab armis. O. Premor hinc odiis hinc milite cingor. Cl. Cingeris hinc odiis. Cl. Nec quæ circumstant te deinde pericula cernis. V. Gladii cum triste minantes Judicium (i. Judices) insolitâ trepidum cinxere coronâ. L. Cingitur arcanis Saturnia læta venenis. V-F. i. *Armatur.* Urbem religione cingere. Cic. i. *Munire.* Solio seu fultus eburneo Cingas juxta forum. Cl.

CINCTŪS, ūs. PLI. & Cingūlŭs, i. m. & Cingūlŭm, li. n. *Ceinture.* EPITH. Pictus, splendens, stellatus, gemmatus, gemmeus, pūcher, aureus. SYN. Zonâ baltheus. PHR. Ipse quirinali trabecâ,

cinctuque gabino Insignis. V. Aurea bullis cingula. V. Aurea subnectens extat cingula mammæ. V. Sydonias clamydes & cingula baccis Aspera. C'. Viridique angustat jaspide pectus Substringitque comam gemmis, & colla monili Circuit. Cl. Humero cum apparuit alto Balteus, & notis fulserunt cingula bullis. V. Fœcundaque monstros Cingula. V-F. De casto veneris. Caston de veneris sinu calentem. M.

CINGŪLĀ, æ. f. *Sangle de cheval.* PHR. Et nova velocem cingula lædat Equum. O.

CINGŪLI, ōrŭm. m. Cic. [Sphæræ circuli.] *Les Zones.* (Vide ZONA.)

CINGŪLUM, li. n. *Cas.* [Civitas piceni.] *Cingoli, ville de la Marche d'Ancone.*

CINIS, ōris. m. *Cendre.* EPITH. Fervidus, ingratus, acerb, mūtus, adustus, vermifer, spūmans, fervens, exiguus, inanis, vāpōrifēr, cālidus, levis, tenuis, sicc, tristis, sepulchralis, tepidus, pūtris, sordidus, frigidus. PHR. Effatos cinerem immundum jactare per agros. V. Cander in igne cinis. O. Postquam collapsi cineres, & flamma quievit. V. Cineremque foco dimovit, &c. O. Latet cinere obrutus ignis. L. Cinerem & sopitos suscitât ignes. V. Ibat in cineres. S. Sed neque jam cineres ejectionemque favillam Ferre potest. V.

CINIS mortuorum. *Les Cendres des morts.* EPITH. Sēpaltus, tristis, mēstus, sūp̄rmus, pātrius, avitus, sicc, pius, cōpōsitus, mūtus, tenuis, inanis. PHR. Patris cineres. H. Nec patris Anchisæ cineres Manesve revelli. V. Nunc ultro ad cineres ipsius & ossa parentis Adsumus. V. Inferiæque cadunt cinerē cognata sepulto Corpora. O. Tristes cineres urna coercuit. S. Cineres ad pectora pressant. O. Tumuloque donum detur; & cineres riger. S. Herculis cineres tene, Complectere ossa; reliquæ auxilium dabunt. S. Nata atque genitor cinere permisso jacent. S. Miscebor cinerique cinis, atque ossibus ossa. O. Cum me suppositus cinerem jam fecerit ardor. Post cineres. M. i. *Post mortem.* Donec cinis Injuriis aridus ventis ferar. H.

CINIS. [Mortui ipsi.] *Les morts, les manes.* PHR. Id cinerem, aut manes credis curare sepultos. V. Salvete recepti Nequicquam cineres, animæque umbræque paternæ. V. Vos cinis exiguus, gelidæque jacebitis umbræ. O. Et mutum nequicquam alloquitur cinerem. C. Non servata fides cineri promissa Sichæo. (Vide MANES.)

CINIS urbium. [Ruina.] *Les ruines.* PHR. Iliaci cineres. V. Patriæ cinis. Cic. Cinis ater habebat. V. Non satis est cineres patriæ insedisse supremos. V. Aruinas urbis in cineres datas hic excitabit. S. Et impulsas cineri miscere Mycenæ. S. In cinerem cōfedit regia Cadmi. S. (Vide RUINA URBIS. Urbem Aruere.)

CINIS Metaph. sumptus. PHR. Periculosa plenum opus alexæ Tractas; & incedis per ignes Suppositos cineri doloso. H. Dummodō sis idem; dum sis, ut scribis, amemur; Flammaque non fiat frigidus illa, cinis. O. Sic utinam quæ nil metuerent tale magistrum Perdidit, in cineres ars mea versa foret. O.

CINNĀ, æ. Vir Romanus quī summā crudelitate comp. vastavit. PHR. Tu quoque privatos Auguste co-

domare furores Visus & ingratum parcendo frangere Cinnam. *Rua.*

CINNĀ Poëta qui *smyrnam* scripsit decemque annis *Elimavit.* *PHR.* Smyrna mei Cinnæ nonam post denique mensem Quam capta est, nonamque edita post hyemem. *C.* Nam neque adhuc Varro videor nec dicere Cinnā Digna; sed argutos inter strepere anser olores. *V.*

CINNABĀRIS, *is. f. Pl.* [Color minio accedens.] *Cinnabre.*

CINNĀMOMŪM, & **CINNĀMŪM**, *mī. n. Pl.* [Frutex Æthiopis suaveolens.] *Cinnanome.* *EPITH.* Dulcē, suāvē, rārūm, olēns, rēdōlēns, ōdōrūm, jūcūdūm, ōdōrātūm, ōdōrifērūm, Pānchānūm, Arābānūm, Sābānūm. *PHR.* Cinnama tum primum captivaque thura dedisti. *O.* Rara suo miscentur Cinnama nardo. *M.* Hic Casia matura seges Panchæaque surgunt Cinnama. *Cl.* Quasque cum fulvā substravit Cinnama myrrā. *O.* Quaque feres gressus adolebunt Cinnama flammæ. *O.*

CINNŪS, *i. m. Pl.* [Cinnus.] *Boucle de cheveux.* (Vide **CAPILLUS**.)

CINYPHŪS, *i. m.* *Lybia fluvius in mare fluens per Macas populos qui ab eo.* **CINYPHI** *Dicuntur.*

PHR. Cinyphii didicere Macæ: squalentia barbâ Ora viris; humerosque tegunt velamina capri. *Sil.* Nec minus interea barbas incanaque menta Cinyphii tondent Hirci. *V.* Cinyphia segeti, citius numerabis aristas. *O.*

CINYRĀS, *æ.* *Cypri rex Myrba pater de quo* (Vide **MYRHA**.) *PHR.* Virgo cinyreia pervigil igne Carpitur indomito. *O.* At scelus incestâ cinyræ crescebat in alvo. *O.*

CIO, *is.* (Vide **CIEO**.)

CIPPŪS, *pī. m.* [Acutissimi valli, quos cippos appellant aut *Caj*] *Phux bruiēs, & éguisēs par le bou-* **CIPPŪS** [Tumulus.] *Un petit tertre élevé.* *PHR.* Mille pedes in fronte trecentos cippus in agrum Hic dabat. *H.* **CIPPŪS** [Lapis in memoriam rei erectus.] *Colonne, pierre élevée pour conserver la memoire de quelque chose.* *PHR.* Levior cippus non imprimit ossa. *P.*

CIRCĀ. *PRÆP.* *Autrès, autour.* *SYN.* *Circūm, juxtā.* *PHR.* Circa patrem quærimus. *Quint.* Circa Caprificos. *Pl.* Amor & libido Sævior circa jecur ulcerosum. *H.* Aliena negotia centum Per caput & circa saliant latus. *H.* Est lucos Silari circa, &c. *V.* Et circa regem atque ipsa ad prætoria densæ Miscentur. *V.* De *Apīus*. Circa virentes est animus tuæ Campos juvenæ. *H.*

CIRCĀ *Alia significat ut.* Circa lustra decem. *H.* Circa id tempus. *Cic.* [i. circiter.] *Environ.* Circa rem. *Quint.* [i. de re.] *Touchant.* Circa Hispanum. *Pl.* [i. adversus.] *Contre.* **CIRCĀ**. *ADV.* *A l'entour.* Omnia circa defecerunt. *Pl.*

CIRCE, *es.* *Solis & Persidis nympha filia & Æetha Colchorum regis soror, veneficiorum & incantationum peritissima. Sarmatiarum rege cui nupsit veneficiis sublato; regnum per scelus parvum cum crudelius administraret, regno ab incolis pulsa est in Italia promontorio, quod ab illâ Circeiun, dictum est sibi sedem delegit, ibi Glaucum Marimum Deum adinavit, Scyllam puellam, quam ille deperibat, in Monstrum marinum commutavit: Ricum quoque*

regem quem deperibat sibi minus obsequentem Auræa percussum virgâ versumque venenis Fecit avem Circe, sparsitque coloribus alas. *V.* (Vide **PIECUS**) *Ulissem vi tempestatis ad se aelatum hospicio suscepit; filium ei Telegonum peperit; sociosque illi restituit, quos in Porcos, aliorumque animalium formas commutaverat.* Sole satæ Circes tam magna potentia fertur Venterit ut multos in nova monstra viros. *O.* *Fabula locum dedit, quod Circe meretrix libidine suâ & blandimentis homines voluptatibus deditos in ferinam vitam ab humana deduceret.* *EPITH.* *Ætā, Titāniā, merētrix, dōctā, māgicā, Phābēā, insidiōsā, venēfici, dēdālā, solērs, famōsā, cāllidā.* *PHR.* Carminibus Circe socios mutavit Ulyssis. *T.* Quos hominum ex facie Dea sæva potentibus herbis Inducrat Circe in vultus ac terga ferarum. *V.* Syrenum voces & Circes pocula nosti, Quasi cum sociis tritice cupidusque bibisset, Sub dominā meretrice fuisset turpis, & Excors, Immundus, vel amica lutosus. *H.* Infernique lacus, Ætæque insula Circes. *V.* Prodigiosa petit Titani- dos atria Circes. *O.* Moneo fuge littora Circes. *O.* Ubi solis filia lucos assiduus resonat cantu. *V.*

CIRCÆŪS, *ā, ūm.* *De Circē.* *PHR.* Proxima Circææ raduntur littore terræ. *V.* Seu mihi Circæo pereundum est gramine. *Pr.*

CIRCENSIS, *se. Crc.* *Du Cirque.* **CIRCENSES**, *ūm.* [Subaud. Ludi.] *Jeux du Cirque, jeux publics.* *PHR.* Nec procul hinc Romam, & raptas sine more sabinas Confessu cavæ, magnis circensibus actis, Addiderat. *V.* (Vide **CIRCUS**.)

CIRCINŪS, *nī. m.* [Instrumentum quo circuli designantur.] *Compas.* *PHR.* Pede figitur uno Circinus in planum; pes circulo ducitur alter, Dum capita inter se coeant; orbisque peractus Cerra sui ligno in lævi vestigia liquat. *Membr.* Ex uno duo ferrea brachia nodo Junxit; ut aequali spatio distantibus illis, Altera pars staret, pars altera duceret orbem. *O.*

CIRCINŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* *Circinare in orbem ramos.* *PLI.* *Etenāre en rond.* *Circinare auras.* *O.* *tournoier en volant.* *PHR.* Ut volucris visis rapidissima Milvius extis, Dum timet, & densi circumstant sacra ministri; Flectitur in gyrum, nec longius audet abire; Spemque suam motis avidus circumvolat alis. Sic super Actæos agilis Cyllenius arces Inclinat cursus, & easdem circinat auras. *O.* Utque suos arcus per nubila circinat Iris. *Manil.* Iterque Non agit in rectum, sed in orbem curvat eundem. *O.*

CIRCITĒR. *PRÆP.* *Environ.* *SYN.* *Ad, sub, circa, fērē, fērēm.* *PHR.* Octavam circiter horam. *H.* Circiter pars quarta erat. *Suet.* Circiter hæc loca. *Pl.* Circiter ad calendæ. *Cic.*

CIRCITŪS, *īi. m. Pl.* [Ventus vehemens à Circino seu turbine dictus.] *Nord-Ouest.*

CIRCŌS, *ci. m. Pl.* [Accipitris genus.] *Faux-perdrieu* Est & **CIRCŌS** apud *PLI.* *Gemma nomen.*

CIRCŪITŪS, *ūs. m.* & **CIRCŪITŪŌ**, *ōnis. f.* *Circuitus.* *EPITH.* *Multiplex, sinuōsus, āncēps, inflexus, cūrvus, cūrvātus, ingēns, longus.* *PHR.* Longiore circuitu redeunt febres. *Cel.* Circuitus orbis. *Cic.* Solis, mundi. *Pl.* Sævaque circuitu curvantem brachia longo *Cancerum.* *O.* Molles aditus per

per devia flexo Circuitu petit. *Sil.* Omnemque pererrat. Unique circuitum. *V.* Et longo læva petantur. *Æquora circuitu. V.* Inde tibi obliquo sex tantum signa patebunt. *Circuitu. Manil.* Ille (*tuvo*) actus habenâ Curvatis fertur spatiis. *V.* Inde alios ineunt curſe, aliosque recurſus. Adverſis spatiis alternosque orbibus orbis Impediunt. *V.* Circuitus verborum. *T.* Circuitio orationis. *Cic.* *Detours.* CIRCŪITIO. *Vit.* [Quo circumitur.] *Coridor.* Place li re pour tourner à l'entour.

CIRCŪLATIM. *Adv. Sue.* Tour à tour.

CIRCŪLATŌR, ōr̄s. m. *Cel.* Trīx, īcis. f. *Charlata.* Et ſeda linguæ probra circulatricis. *M.*

CIRCŪLŌR, ōr̄is, ōr̄is ſūm, ōr̄i. *SEN.* Faire le charlatan. Vide Ōſcitantem judicem, circulantem. *Cic.* [Caput circumducentem.] *Tournant la tête de côté & d'autre.* CIRCŪLARI. *Cæs.* S'assembler par troupe.

CIRCŪLŪS, ī. m. *Cic.* Cercle, rond. Molli ſubneſcit Circulus auro. *V.* *EPITH.* Et *PHR.* (Vide ORBIS.)

CIRCŪM *Prep.* Autour. *SYN.* Jūxtā, prŕpē, cīrcā. *PHR.* Circum clauſtra fremunt. *V.* Circum te ſtans turba. *H.* Varios hīc flumina Circum Fundit humus flores. *V.* Muſſantque horas & lūmina Circum. *V.* Laurum ſine tempora Circum Serpere. *V.* CIRCŪM. *Adv.* Autour, ſā & là. *PHR.* Anne vides toto properari Littore Circum? *V.* Circumque infraque rotantur. *St.* Circum ſub mœnibus urbis aquantur. *V.* Illum ter fluxus ibidem Torquet agens circum eſt anſas amplexus Acantho. *V.* Arboribus clauſi circum. *V.*

CIRCŪMAGGĒRŌ, ōs, āvī, ātūm, ārē. *PLI.* Amasser au ur. (Vide AGGERO.)

CIRCŪMAGŌ, gīs, ātīm, ērē. [Circumducere.] *Tourner, faire tourner à l'entour.* *PHR.* Nil opus eſt te Circumagi; quemdam volo viſere non tibi notum. *H.* Quo te circumagas? *J.* Circumageſe Equum. *Liv.* Circumagitur orbis. *Plī.*

CIRCŪMCIDŌ & CIRCŪNCIDŌ, dīs, dī ſūm, ērē. *Cic.* Couper autour. *SYNT.* Circumciſa inanita. *Cic.* Omni negotioſā cogitatione. *Cel.* Dummodo ne totum corruptas luminis orbem, Et circumciſas aciem. *Lr.* Circumciſa vinacea. *Plī.* (Vide CÆDO. AMPUTO.)

CIRCŪMCISURĀ, ōf. *PLI.* Inciſion faite tout autour. CIRCŪMCISIO. La Circoncifion. (Vide CHRISTUS. Christi Circumciſio)

CIRCŪMCIDANĒŪS, ā, ūm. Circumcidaneum muſtum. *CATO.* Vin du ſecond preſſu-ge.

CIRCŪMCINGŌ, īs, xī, ātūm, ērē. *Entourer.* *PHR.* Seu fera quæ, telis circumcingentibus, ultro Affili in ferrum. *Sil.*

CIRCŪMCISE. *Adv.* *Suet.* [Brēvī pāucīs.] Brievement, ſans aucun ornement.

CIRCŪMCLŪDŌ, īs, sī, ſūm, ērē. *Cæs.* Enfermer de toutes parts (Vide CINGO. CIRCUMDO.)

CIRCŪMCŌLŌ, īs, cōlūi, cūlūm, ērē. *Liv.* Habiter tout autour. (Vide HABITO.)

CIRCŪMCULCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *COL.* Fouler tout autour (Vide CALCO.)

CIRCŪMCURRŌ, īs, ērē. *QUIN.* Et CIRCŪM-CURŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *LR.* Courir ſā & là. (Vide CURRO.)

CIRCŪMDŌ, ās, ēdī, ātūm, ārē. Environer, en-

tourer. *SYN.* Cīrcūmcīngŏ, cīrcūmvallŏ, āmbŏ, īnclūdŏ, cōrōnŏ, ſēpŏ, ōbŏ, cīngŏ. *SYNT.* Circum dare agmen foſſā. *L.* Argentum auro. *V.* Saltus canibus. *V.* Deus animum corpore circumdedit. *Cic.* Circum dare comitem lateri. *O.* Arma humeris. *V.* Vincula collo. *O.* Circum dare aliquem fraude inſidiarum. *Juſt.* *PHR.* Racemiferis frontem circumdatus uvis. *O.* Qui recitaturus circumdat velleri collo. *M.* Taurino quanto poſſent circumdare tergo. *V.* Jamque vale, feror ingenti circumdata nube. *V.* Circumdatus arcā Obſidione. *L.* Patrem circumdedit ulnis. *St.* Septemque una ſibi muro circumdedit arces. *Roma.* *V.* Terna tibi hæc primūm tripli-ci diverſa colore Licia circumdo. *V.* Igni circumdare muros. *V.* Fulvis circumdatus alis. *T.* Ad talos ſtola demiſſa & circumdata palla. *H.* Cuius non hederæ circumiere caput. *Pr.* Et venus obſcuro gradientes aëre ſepſit; Et multo nebulæ circum dea fudit amiſtu. *V.* Cingeris manibus urbem. *V.* Humus æquore cincta eſt. *O.* Oceanuſque pater totum qui amplectitur orbem. Arboribus clauſi circum. *V.* Oraſ ambi auro. *V.* Concluditur urbe portus. *Cic.* Cinguntur rura fluvio. *S.* Regis circumſtant teſta Latini. *V.* Credam prius ora Meduſæ Gorgonis angineis cincta fuiſſe comes. *O.* Longam mutis cum cingeret Albam. *V.* Saltuſque indagine cingunt. *V.* Sic læves circuit oraſ Ambitus. *Cl.* Pelagi... cingentis medium liquidis amplexibus orbem. *Manil.* Una undique circum Fundimur. *V.* Torum Nereus circumſonat orbem. *O.* Quos undique Grajæ Circum errant acies. *V.* Quam limbus obibat Aureus. *O.* Quem circum glomerati hoſtes. *V.* Atque hinc vaſta palus, hinc ardua mœnia cingunt. *V.* Juſſit & ambitæ circumdare littora terræ. *O.* Lernæus turba caputum circumſtetit Anguis. *V.* (Vide CINGO.)

CIRCŪMDŌLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Polir à l'entour.* Circumdolaris lateribus. *Plī.*

CIRCŪMDŪCŌ, īs, xī, ctūm, ērē. *Mener autour.* Exercitum Circumducere. *Liv.* Circumducere aratrum. *Cic.* CIRCŪMDŪCĒRĒ. *PLA.* Tromper. fourber.

CIRCŪMDŪCTIO, ōnīs. f. *Vit.* Détour pour la conduite des Eaux. *VIT.* Circonvallation. *PLA.* Tromperie.

CIRCŪMĒŌ, īs, īvī, ītūm, īrē. *Aller à l'enrouer, tournoier.* *SYN.* Ōbŏ, ōbāmbūlŏ, lūſtrŏ, cīrcūmlūſtrŏ, pērŏrŏ, pērūſtrŏ, āmbiŏ, cīngŏ, pērāgrŏ. *SYNT.* Circumibat Romulus docebatque, &c. *Liv.* Circumire aliquem. *Cic.* Prædia, per hortum. *PLA.* Belli fluctibus circumiri. *Cic.* *PHR.* Hederæ circumiere caput. *Pr.* Hoſtem Circuit, & quæ ſit fortuna facillima tenat. *V.* More Lupi clauſas circumuntis oves. *O.* Metaque ſerventi circumcunda rotā. *O.* Nam circumſiliens huc mobilis errat & illuc; Et relegit primas irrequetia vias. *Sant.*

CIRCŪMĒQUITŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Faire le tour d'un lieu à cheval.* Circumequitare mœnia, atque explorare omnia jubet. *Liv.*

CIRCŪMFĒRŌ, fers, tūlī, lātūm, ferrē. *Porter à l'entour, ſā & là, de tous côtés.* *PHR.* Circumferre oculos ſpectandis rebus. *Sil.* Circumferre querelas. *Liv.* Se ipſos exempla inutilis diſciplinæ circumferunt. *Philoph.* *Cic.* Meritum prædicatione circumfert. *Pl.* Menſis ſcribilita ſecundis Circumlata. *M.*

- Huc atque huc acies circumtulit, aspexit urbem. *V. Oculos circumtulit alta superbos. O. Idem ter socios purâ circumtulit undâ. V. i. Purgavit.*
- CIRCUMFIRMŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. *Col. Fortifier de toutes parts.*
- CIRCUMFLECTŌ**, īs, xī, xūm, ērē. [In gyrum flectere.] *Tourner, prendre des detours. PHR. Constituit signum nautis pater, unde reverti Scirent, & longos ubi circumflectere cursus. V. Sæcula circumflexa. Cl.*
- CIRCUMFLEXŪS**, ūs. m. *PLI. Detour, circuit.*
- CIRCUMFLŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. *Souffler de tous côtés. SYN. Circumflantibus Austris. St. Editus in altum, omnibus ventis invidia circumflatur. Cic.*
- CIRCUMFLŪŌ**, īs, xī, xūm, ērē. *Couler autour. SYN. Circumlabor, alluō, cingō. PHR. Cocytusque sinu labens circumfluit atro. V. Oppidum amnis circumfluit. PLI. Frontem circumfluit ignis. Cl. i. Rubor. Roboraque amplexos circumfluxisse Dracones. L. i. Circumrotasse.*
- CIRCUMFLUĒRĒ**. *Accurrere undique.] Accourir de toutes parts. PHR. Undique circumfluxere. PLI. Nos circumfluxit copia. PLI. Circumfluere copiis. Cic. Avoir en abondance.*
- CIRCUMFLŪŪS**, ā, ūm. *Qui coule autour. PHR. Scinditur in geminas partes circumfluus amnis. O. Circumfluus humor Ultima possedit, solidumque coërcuit orbem. O. CIRCUMFLŪĀ insula. O. Entourée. Mens luxu circumflua. Cl. Urbs gemino circumflua Ponto. V-F.*
- CIRCUMFODIŌ**, īs, dī, fōsūm, ērē. *PLI. Fouiller autour.*
- CIRCUMFŌRĀNĒŪS**, ā, ūm. *Quē va de place en place. Pharmacopola circumforaneus. Cic. Circumforaneum æs. Cic. Billet de change.*
- CIRCUMFŌRŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLI. Percer autour.*
- CIRCUMFŌSSŌR**, ōris. *PLI. Qui fouit à l'entour.*
- CIRCUMFŌSSŪRĀ**, æ. f. *PLI. Creux, fouissement à l'entour.*
- CIRCUMFULGĒŌ**, ēs, xī, ērē. *PLI. Briller de tous côtés. (Vide LUCEO.)*
- CIRCUMFUNDŌ**, īs, dī, fūsūm, ērē. *Répandre tout autour, enviverner, investir. SYN. Circundō, cingō, affundō, diffundō. PHR. Circumfusa pruinis corpora magna Boum. V. Circumfusa nubes. V. Terra circumfusa mari. Cic. Circumfunditur illi multitudo. Liv. Turba duci. L. Circumfusus imber. Cl. Lac circumfunditur. PLI. Se répand. Circumfunditur Equitatus. Cæs. Est investit. Gens fuit & campis, & Equis, & tuta sagittis. Et circumfusi invia fluminibus. O. Circumfusa super. Lr. Ne posset adire, Cursus Equi fecit, circumfususque satellites. O. Pugnantemque tenet. Et nunc hac juveni nunc circumfunditur illac. O. Et multo nebulae circum dea fudit amictu. V. Circumfusi undique pavores. Cic. Nam circumfuso consistit in aëre tellus. O. Circumfusus luce, caligine. Cic. Armis. V. Circumfususque Dianam Corporibus texere suis. O.*
- CIRCUMGĒLATŪS**, ā, ūm. *PLI. Gèle de tous côtés.*
- CIRCUMGĒMŌ**, īs, mūr, īrūm, ērē. *Gemir, hurler autour. PHR. Nec vespertinus circumgemit Ursus ovile. V.*

- CIRCUMGĒSTŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. *Cic. Porter de tous côtés.*
- CIRCUMGLŌBŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLI. Ramasser en rond.*
- CIRCUMGRĒDIŌR**, ēris, grēsūs sūm, ēdī. *Tac. Investir, entourer.*
- CIRCUMJĀCĒŌ**, ēs, cūī, ērē. *Etre situé autour. Circumjacent Europæ. Liv.*
- CIRCUMJICIŌ**, īs, jectī, jectūm, ērē. *Jetter de tous côtés. Vallum circumjicere. Liv. Circumjecta urbi loca. Liv. Scunēs auprès.*
- CIRCUMJECTŪS**, ūs. m. *Circumjectus parietum. Cic. Les murailles d'alentour.*
- CIRCUMLĀMBŌ**, ērē. *PLI. Lâcher tout autour.*
- CIRCUMLIGŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. *Lier tout autour. PHR. Implicat, atque habilem mediā circumligat hastā. V. Exceptamque avidis circumligat ulnis. St. (Vide VINCO.)*
- CIRCUMLINIŌ**, & Circumlīnō, īs, īvī, ītūm, īrē, & lītūm, ērē. *Oindre, frotter tout autour. PHR. Nullo circumlita fūco corpora. Lr. Neve male optato maneat circumlitus auro. Midas. O. Saxa musco circumlita. H. Torvos auro circumlinit Hydros. O. Auro circumlita pocula. O.*
- CIRCUMLITIŌ**, ōnis. f. *PLI. Onction.*
- CIRCUMLŪŌ**, īs, lūī, ērē. *Liv. Laver, mouiller tout autour.*
- CIRCUMLŪVIŌ**, ōnis. f. *Cic. Deluge d'eau qui envivorne.*
- CIRCUMMITTŌ**, īs, mīsī, mīlsūm, ērē. *Liv. Envoyer ça & là.*
- CIRCUMMĒNITŪS**, ā, ūm. *PLA. Entouré de Remparts, enclos de murailles.*
- CIRCUMMŪLCĒŌ**, ēs, mīlsī, mīlsūm, ērē. *PLI. Caresser, en maniant de tous côtés.*
- CIRCUMMŪNIŌ**, īs, īvī, ītūm, īrē. *Cæs. Fortifier un lieu. Pomaria circummunire fossā. Col. CIRCUMMUNITIŌ, ōnis. f. Cæs. Circumvallation.*
- CIRCUMNĀSCŌR**, ēris, nātūs sūm, nāsci. *PLI. Croître, naître tout autour.*
- CIRCUMNĒCTŌ**, īs, xūī, xūm, ērē. *SEN. Noier, attacher autour.*
- CIRCUMŌBRŪŌ**, īs, ūī, ūtūm, ērē. *PLI. Combler de tous côtés.*
- CIRCUMPĀDĀNĪ**, ōrūm. *Liv. [Qui juxta Padum habitant.] Les Peuples qui habitent le long du Pô en Italie.*
- CIRCUMPĀNGŌ**, īs, pēgī, pāctūm, ērē. *Liv. Pioquer, enfoncer autour.*
- CIRCUMPAVIŌ**, īs, ītūm, īrē. *PLI. Battre, apla-nir à l'entour.*
- CIRCUMPEDES**, ūm. m. *Cic. [Supplé servi.] Valets de pied, laquais.*
- CIRCUMPLECTŌR**, ēris, ēxūs sūm, ctī. *Embrasser. Stupet ipse beatas Circumplexus spes. St. Circumplecti arbores. PLI. Patrimonium alterius circumplecti. Cic. [i. Rapere.] Enlever. CIRCUMPLEXŪS, ūs. PLI. Embrassement. (Vide AMPLECTOR.)*
- CIRCUMPLICŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. *Cic. [Circumnectere.] Entortiller autour.*
- CIRCUMQUĀQUĒ**. *M. De tous côtés. SYN. Undiquē, undēquāquē, hīnc, illīnc. PHR. Circumquaque patens nudoque sub atheris axe. Mill.*

CIRCUMPONĒ, pōsūi, is, pōsītūm, ērē. *Mettre, ajancer autour.* SYN. Appōnō. PHR. Primus & inveni piper album cum sale nigro Incretum puris circumposuisse Catillis. H.

CIRCUMPOTATIŌ, ōnis. f. LIV. L'action de boire à la ronde.

CIRCUMPURGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. CEL. Nettoier à l'entour.

CIRCUMRADŌ, is, āsī, āsūm, ērē. PLI. Racler tout autour.

CIRCUMRETĪŌ, is, īvī, ītūm, īrē. [Impēdīre, implicāre.] Engager dans ses filets. Circumretit enim iūs atque injuria quemque. LR.

CIRCUMRŌDŌ, is, ōsī, ōsūm, ērē. Ronger autour. Dente Theonino quum circumroditur. H.

CIRCUMSCALPŌ, is, psī, ptūm, ērē. Déchausser tout autour. Dentes circumscalpere. Plil

CIRCUMSCARIFĪCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. PLI. Scarifier, faire des incisions au tour.

CIRCUMSCINDŌ, is, circumscīdī, scīssūm, ērē. LIV. Couper tout autour.

CIRCUMSCRIBŌ, is, scrīpsī, scrīptūm. Décrire autour, tracer. Circumscribere orbem. Faire un rond. Circumscribere terram gladio. PLI.

CIRCUMSCRIBĒRĒ. [Dēfīnīrē.] Borner, limiter. Natura nobis curriculum vīz circumscriptit. Cic.

CIRCUMSCRIBĒRĒ. [Dēcīpērē.] Tromper, faire tomber quelqu'un dans le piège.

CIRCUMSCRIPTŌR, ōris. m. Cic. Affronteur. Pupillum ad jura vocantem Circumscriptorem. J.

CIRCUMSECŌ, ās, secūi, scētūm, ārē. CPL. Conper alentour.

CIRCUMSĒDĒŌ, & CircumsidēŌ, ēs, sedī, scsūm, ērē. n. Cic. Etre assis autour.

CIRCUMSĒDĒRĒ. act. Assieger. Circumfedere oppidum. Liv. Aliquem vallo. Cic. Circumsedemur copiis. Cic.

CIRCUMSĒSSĪŌ, ōnis. Cic. Blocus, siege de ville. (Vide OBSIDEO. OBSIDIO.)

CIRCUMSEPIŌ, is, sēpsī, sēptūm, īrē. Environner, enclore d'une haie. Cohortibus circumseptus. Cic.

CIRCUMSĒRŌ, is, sēvī, sātūm, ērē. PLI. Semer autour.

CIRCUMSIGNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. CEL. Marquer, imprimer une marque tout autour.

CIRCUMSILIŌ, is, īvī, ītūm, īrē. Sauter autour. C. Sed circumsilieus modō huc modō illuc. Passer. C.

CIRCUMSISTŌ, is, stīti, stītūm, ērē. Entourer, environner quelqu'un. Hostem circumstunt. Caf. (Vide CIRCUMDO.)

CIRCUMSŌNŌ, ās, sōnūi, sōnītūm, ārē. Reasonner, retentir de toutes parts. SYN. Circumstrēpūt.

Threicio Géticoque ferē circumsonor ore. O. Murum circumsonat armis. V. Circumsonat aures Vocibus. Cic. Nereus circumsonat orbem. O.

CIRCUMSPERGŌ, is, pērsī, pērsūm, ērē. Répandre autour. Circumspargere arbori sterus. Col.

CIRCUMSPĪCĪŌ, is, spēxī, spēctūm, ērē. & CircumspēctŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Regarder de tous côtés, jeter les yeux çà & là. PHR. Constitit atque oculis Phrygia agmina circumspexit. V. Illum & securi circumspexere fragorem. Si. Et tot circumspice casus. O. Diversi circumspiciunt. V. Anxius intento circumspicit omnia vultu. Sane. Constitit utque ocu-

los, circumspicit alta superbos, &c. O. Dum vapor aspectu; visusque per omnia ducō. Si. Totius oculi versatione circumspicit. Plī. (Vide ASPICIO. Aspicere huc illuc.)

CIRCUMSPĪCĒRĒ animo. Cic. Voir, peser, examiner, considerer. SYN. PērpēndŌ, ādvērtŌ, cōnsīdēŌ. PHR. Circumspicere animo consilia. Caf. Procellas quæ impendent. Cic. Circumspicere se prudentis est. Cic. Admonitus cum circumspexeris omnes. O. Rem circumspēctare.

CIRCUMSPĒCTŪS, ā, ūm. Cīrconspect, qui a de la cīrconspectīon, on regardé, prevenu. PHR. Circumspēcti viri est, &c. Cel. Verba movet iras non circumspēcta Deorum. O. Sed furit & cupiens alto dare vulnera collo. Non circumspēctis exactum vitibus ensē. Fregit in extremā percussā parte columnæ. O.

CIRCUMSPĒCTŪS, ūs. m. PLI. Regard qu'on jette de tous côtés. PHR. Cervix ad circumspēctum flexilis. Plī. Corpore sed mens est ægro magis ægra; sui- que In circumspēctu stat sine fine mali. O.

CIRCUMSPĒCTĪŌ, ōnis. f. Cic. & Circumspīcīētia. ē. f. A-GEL. Consideration, cīrconspectīon, reflexion.

CIRCUMSPĒCTĀTŌR, ōris, m. Cic. Trīx, īcīs. f. Cic. Curieux, qui regarde. Oculis emissitūis circumspēctatrix. Plā.

CIRCUMSTĪPŌR, āris, ārūs sūm, ārī. Se tenir autour. Nutum circumstipantur. Cl.

CIRCUMSTŌ, ās, stīti, stītūm, stārē. Environner, être à l'entour. SYN. CircumsistŌ; cīrcumdŌ, cīrcumsēdēŌ, āmbiŌ, cīngŌ. PHR. Ad circumstantes vertit sua brachia sylvas. O. Curvata in mentis faciem circumstetit unda. V. Scio acerba meorum Circumstare odia. V. Sævus circumstetit horror. V. Armati circumstunt ipsumque domumque. V. Circumstant animæ dextrā lævāque frequentes. V. Nec quæ circumstent te deinde pericula carnis. V.

CIRCUMSTANTĪĀ, [ē. f. Circumstantia hostium, Cic. La presence des ennemis qui sont autour. Circumstantia rei. QUIN. Circonstance.

CIRCUMSTRĒPŌ, is, ūi, ītūm, ērē. TAC. Faire du bruit autour.

CIRCUMSTRUŌ, is, ūxī, ūctūm, ērē. PLI. Bâtir à l'entour.

CIRCUMSUDŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. PLI. Suer de tous côtés.

CIRCUMSŪŌ, is, sūi, sūtūm, ērē. PLI. Couvrir à l'entour.

CIRCUMTĒGŌ, is, tēxī, tēxtūm, ērē. Couvrir tout autour. Circumtegit omnia cælum. LR.

CIRCUMTEXTŌ, is, xūi, xtūm, ērē. Faire un tissu tout autour. Et circumtextum croceo velamen acantho. V.

CIRCUMTŌNDEŌ, ēs, dī, tōnsūm, ērē. Tondre à l'entour. In puerilem habitum circumtonsa matrona. Sue.

CIRCUMTŌNŌ, ās, tōnūi, ītūm, ārē. Tonner, faire grand bruit à l'entour. PHR. Quem cepit vitrea fama Hunc circumtonuit gaudens Bellona cruentis. H. Jamque ubi feralem strepitum circumtonat aulam Cornea gramineum persultans ungula campum. Sil.

CIRCUMTRĒMŌ, is, mūi, ītūm, ērē. Trembler de tous côtés. PHR. Arque ideo totum circumtemere æthera signis. LR.

los, circumspicit alta superbos, &c. O. Dum vapor aspectu; visusque per omnia ducō. Si. Totius oculi versatione circumspicit. Plī. (Vide ASPICIO. Aspicere huc illuc.)

CIRCUMSPĪCĒRĒ animo. Cic. Voir, peser, examiner, considerer. SYN. PērpēndŌ, ādvērtŌ, cōnsīdēŌ. PHR. Circumspicere animo consilia. Caf. Procellas quæ impendent. Cic. Circumspicere se prudentis est. Cic. Admonitus cum circumspexeris omnes. O. Rem circumspēctare.

CIRCUMSPĒCTŪS, ā, ūm. Cīrconspect, qui a de la cīrconspectīon, on regardé, prevenu. PHR. Circumspēcti viri est, &c. Cel. Verba movet iras non circumspēcta Deorum. O. Sed furit & cupiens alto dare vulnera collo. Non circumspēctis exactum vitibus ensē. Fregit in extremā percussā parte columnæ. O.

CIRCUMSPĒCTŪS, ūs. m. PLI. Regard qu'on jette de tous côtés. PHR. Cervix ad circumspēctum flexilis. Plī. Corpore sed mens est ægro magis ægra; sui- que In circumspēctu stat sine fine mali. O.

CIRCUMSPĒCTĪŌ, ōnis. f. Cic. & Circumspīcīētia. ē. f. A-GEL. Consideration, cīrconspectīon, reflexion.

CIRCUMSPĒCTĀTŌR, ōris, m. Cic. Trīx, īcīs. f. Cic. Curieux, qui regarde. Oculis emissitūis circumspēctatrix. Plā.

CIRCUMSTĪPŌR, āris, ārūs sūm, ārī. Se tenir autour. Nutum circumstipantur. Cl.

CIRCUMSTŌ, ās, stīti, stītūm, stārē. Environner, être à l'entour. SYN. CircumsistŌ; cīrcumdŌ, cīrcumsēdēŌ, āmbiŌ, cīngŌ. PHR. Ad circumstantes vertit sua brachia sylvas. O. Curvata in mentis faciem circumstetit unda. V. Scio acerba meorum Circumstare odia. V. Sævus circumstetit horror. V. Armati circumstunt ipsumque domumque. V. Circumstant animæ dextrā lævāque frequentes. V. Nec quæ circumstent te deinde pericula carnis. V.

CIRCUMSTANTĪĀ, [ē. f. Circumstantia hostium, Cic. La presence des ennemis qui sont autour. Circumstantia rei. QUIN. Circonstance.

CIRCUMSTRĒPŌ, is, ūi, ītūm, ērē. TAC. Faire du bruit autour.

CIRCUMSTRUŌ, is, ūxī, ūctūm, ērē. PLI. Bâtir à l'entour.

CIRCUMSUDŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. PLI. Suer de tous côtés.

CIRCUMSŪŌ, is, sūi, sūtūm, ērē. PLI. Couvrir à l'entour.

CIRCUMTĒGŌ, is, tēxī, tēxtūm, ērē. Couvrir tout autour. Circumtegit omnia cælum. LR.

CIRCUMTEXTŌ, is, xūi, xtūm, ērē. Faire un tissu tout autour. Et circumtextum croceo velamen acantho. V.

CIRCUMTŌNDEŌ, ēs, dī, tōnsūm, ērē. Tondre à l'entour. In puerilem habitum circumtonsa matrona. Sue.

CIRCUMTŌNŌ, ās, tōnūi, ītūm, ārē. Tonner, faire grand bruit à l'entour. PHR. Quem cepit vitrea fama Hunc circumtonuit gaudens Bellona cruentis. H. Jamque ubi feralem strepitum circumtonat aulam Cornea gramineum persultans ungula campum. Sil.

CIRCUMTRĒMŌ, is, mūi, ītūm, ērē. Trembler de tous côtés. PHR. Arque ideo totum circumtemere æthera signis. LR.

CIRCUMVADŌ, is, vāfī, vāfūm, ērē. *Surprendre, en environner de tous côtés.* Circumvasit urbem terror. Liv.

CIRCUMV GŪS, ā, ūm. *Qui va autour.* PHR. Æthereæ moles circumvaga flammæ. O. Circumvagus Oceanus. H.

CIRCUMVALLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. CÆs. *Entourer d'un rempart, palissader.* Circumvallare castra. Liv. oppidum. Cæs. Circumvallata senatu Bellona. Cl. Infula fluctifono Circumvallata profundo. Sil. Tot res repente me circumvallant, unde emergi non potest. Ter. **CIRCUMVALLARE**. *Assieger.* Tanti de malis m'assiegent.

CIRCUMVĒHŌR, ēris, vēctūs sūm, vēhī & **CIRCUMVĒCTŌR**, āris, ātūs sūm, āvī. *Aller d'un côté & d'autre.* PHR. Circumvehi Equo, Classe. Liv. Singula dum capti circumvectamur amore. V.

CIRCUMVĒCTIŌ, ōnis. f. Cic. *Transport.* Circumvectio solis. Cic. *Le tour que fait le soleil.*

CIRCUMVĒNIŌ, is, vēnī, vēntūm, Irē. CÆs. *Environner, entourer.* PHR. Non lapsus ab arbore parvum Terquater ardeni tergo circumvenit anguis. V-F. i circumvolvitur. Multa senem circumveniunt incommoda. H. Cocytus circumvenit. V. i circumfluit. Circumvenire hostem. CÆs. *Envelopper.* (Vide **CIRCUMDO**.) **CIRCUMVĒNIRE** aliquem. *Tromper, fourber.* Acerbum est ab aliquo circumveniri, acerbius à propinquo. Cic. (Vide **FALLO**.)

CIRCUMVĒRTŌ, is, vērtī, vērsūm, ērē. *Tourner autour.* PHR. Ni rota perpetuum quæ circumvertitur axem. O.

CIRCUMVĒRSŌR, āris, ātūs sūm, āvī. *Etre agité en rond.* PHR. Ventī... fremitus per nubila mittunt Quarentesque viam circumversantur, &c. Lr.

CIRCUMVĒSTIŌ, is, ivī, itūm, Irē. Plī. *Convenir à l'entour.* Circumvestire arborem. Plī.

CIRCUMVINCIO, is, vīnxi, vīnctūm, Irē. Plā. *Lier autour.*

CIRCUMVISŌ, is, fī, sūm, ērē. Plā. *Voir de tous côtés.* (Vide **ASPICIO**. *Aspicere huc illuc.*)

CIRCUMVOLŌ, & **CIRCUMVOLITŌ**, ās, āvī, ātūm, Irē. *Voler à l'entour.* PHR. Jaculo circumvolat alite campum. Sil. Mors atris circumvolat umbrā. V. Aut arguta lacus circumvolitavit Hirundo. V. (Vide **VELO AS**.)

CIRCUMVOLVŌ, is, vī, volūtūm, ērē. Plī. *Rouler entortiller autour.* PHR. Interea magnā sol Circumvolvitur annuī. V.

CIRCUMVOLUTŌR, āris, ātūs sūm, āvī. Plī. *Se rouler, se vautrer.*

CIRCŪŌ, is, ivī, itūm, Irē. *Aller autour.* PHR. Metam spatioso circuit orbe. O. Sonus mihi circuit aures. St. (Vide **CIRCUMEO**.)

CIRCŪS, cī. m. Plī. *Tour, circuit, cercle.* Circus candens. Cic. (Vide **ORBIS**.)

CIRCŪS [Locus publicis ludis destinatus.] *Le Cirque.* EPIRH. Thēatralis, rāncūs, cīrvūs, ōbliquūs, pūlvērēūs, cēlēbēr, cāpāx, cīāmōsūs, spātīōsūs, pātēns, āpērtūs, festūs. SYN. Thēatrum, amphitheatrum, cāvā. PHR. Longo decedere circo Infusum populum, & campos jubet esse patentes. V. Nec rapidi mulcent te praelia circi. St. Gramineum in campum quem collibus undique curvis Cingebant fil-

væ; mediâque in valle theatri Circus erat, quod se multis cum millibus heros Concessu medium tulit extructoque refedit. V. Munera principio ante oculos, circoque locantur In medio. V. Hic totum caveæ confesum ingentis... clamoribus Implet. V. pulvetei spatia horrida circi. St. Circus erat pompâ ceber numeroque Deorum. O. Multa, capax populi, comoda circus habet. O. Fervet, & exultat rauco victoria circo. J. Jamque in pulvereum furis hortantibus æquor Profiliunt. St.

CIRIS, is. f. [Avis.] *Aigrette.* Scylla (Nisi regis filia) in avem mutata vocatur Ciris, & à tonso est hoc nomen adepta capillo. O. (Vide **NISTUS**.)

CIRNEA, æ. f. Plī. [Vas vinarium.] *Vaisseau à mettre du vin.*

CIRRI, ōrūm. m. Var. [Crispa casaries.] *Cheveux frisés.* **CIRRATŪS**, ā, ūm. *Qui a les cheveux longs & bouclés.* Nec Marutini cirrata caterva magistri. Mart. Ter cirratorum centum dictata. P. i. *adolecentum.* (Vide **CAPILLUS**.)

CIRRI. Plī. [Metaph. de avibus.] *La huppe des Oiseaux.* Cirris dependentibus. PH. *La frange, les plis.*

CIS Præp. Deçà. SYN. **CITRÀ**. PHR. Cis Euphratem. Cis paucos dies. Plā. **CISALPINI** Galli. Liv. Cisrhenanus. CÆs. *Qui habite deçà le Rheim.*

CISIUM, ī. n. Cic. [Genus vehiculi biroti.] *Chaise roulante.* (Vide **CURRUS**.)

CISPELLŌ, is, pūli, pūllūm, ērē. Plā. [Pellere citra.] *Pousser au delà.*

CISSÆUS, ī. Rex Thracia pater Hecuba quæ ab eo dicta est. **CISSÆIS**, idis, & idōs. (Vide **HECUBA**.)

CISTA, f. Cistulā. M. Cistellā. Ter. Cistellulā. æ. f. Plā. Dim. [Vas vimineum.] *Panier, Corbeille.* EPIRH. Vimīnēā, tēxtā, cāvā, cōncāvā, pātēns, āmplā, pātulā, clāusā, ōdōrā, pīctā, tēfractā. SYN. Fīscīnā, cīlāthīscūs, cālāthūs, cānīstrūm. PHR. Textā de vimine cistā Clauferat. O. Namque vetus Græcos servabat cista libellos. J. Pars obscura cavis servabant orgia cistis. C. Parcæ cistula non capax olivæ. M.

CISTIFER, ā, ūm, cistellatīx, Icīs. f. Plā. *Qui porte un panier.* Nupisti Gellia cistifero. M.

CISTOPHŌRŪS, ī. m. Cic. [Nummi species à cistipherā figurā inscriptā.] *Piece de monnaie.*

CISTERNA, æ. f. Plī. [Locus in quo colligitur aqua Pluvia.] *Cisterne, réservoir d'eau de pluie.* Cisterninā aqua. Col.

CYTARII. Cic. Et **CYTARINI**, ōrūm. Plī. *Sicilia populi.*

CITHÆRŌN, ōnis. m. *Alteram Parnassi jugum in Bæotiā, baccho sacrum, in quo celebrabantur ejus Orgia.* PHR. Cithæron Cantibus, & clarā Bacchantum voce sonabat. O. Nocturnusque vocat clamore Cithæron. V. Natuque ad sacra Cithæron. O. **CITHARĀ**, æ. f. *Luth, ou quelque autre instrument de musique à cordes.* EPIRH. Cūrā, cāvā, fulgēns, sōnāns, vōcālīs, rēsōnāns, cānōrā, sōnōrā, īmbellīs, mōllīs, dūlcīs, lōquāx, argūtā, aurātā, aurēā, ēbūrnēā. Æoliā, Pīndārīcā, Mēnālīā, Lēlīācā, Aōniā, Thērēiciā, Ōrphēā, Ōrphēiā, Apōlinēā, Phæbēā, Amphitrōniā, Thēbānā, Anīōniā, jūcūdā, quērulā, tinnulā, gērulā, tōcōsā, sacrā.

SYN. Lÿra, chëllis, Tëstüdö, bärbitüs, fidës, plëctrüm, cÿthärë, nërvî, chördä, filä. PHR. Cytharis reboant laqueta. *Lr.* Distinctamque lyram gemmis & dentibus Indis. *O.* Ut satis impulsas tentavit pollice chordas. Et sensit varios, quamvis diversa sonarent, Concordare modos, hoc vocem carmine movit. *O.* Fulgens testudine & auro Pendebat lævâ garrula parte lyra. *T.* Ipse (*Orpheus*) cavâ solans ægrum testudine amorem. *V.* Cur pender tacitâ fistula cum lyrâ. *H.* Per me concordant carmina nervis. *H.* Age dic latinum barbite carmen. *H.* Orpheæ percussis sociantem carmina nervis. *O.* Resonantia pollice fila. *Sil.* Verba fidibus modulanda. *O.* Socianda chordis verba. *H.* Mœnia Phæbææ structa canore lyra. *O.* Exornet docilem garrula plectra lyram. *M.* Lesbium servate pedem, meique Pollicis ictum. *H.* Sonante mixtum tibiis carmen lyrâ. *H.* Rursus ego teretes adduco, remittoque nervos, Explorans dubias aure manue fides. *Saut.* Et salices tacitas sustinere lyras. *Buch.* O! Decus Phæbi & dapibus supremi Grata testudo Jovis; o! Laborum Dulce lenimen. *H.* Quære modos leviori plectro. *H.* Tuque testudo resonare septem callida nervis. *H.* O! Testudinis aureæ Dulcem quæ strepitum Pieri temperas. *H.*

CÿTHARÄM Pölsirë, rëntärë, mövërë, incrépärë, söllicitärë, vërbërärë, fërrë, digitis, pöllicë, plëctrö, pëctinë. PHR. Nec Polyhymnia Lesboum refugit tendere barbiton. *M.* Cœliis fidibus querentem Sapho. *H.* Apollo Movit inauratæ pollice fila lyra. *O.* Threiciam digitis increpuisse lyram. *O.* Pulsis ad carmina nervis. *O.* Tunc ego nec citharâ poteram gaudere canorâ, Nec limites chordis reddere voce sonos. *T.* Sed perlucens cantus meditabar avenâ, Aut testudineæ carmen inermë lyra. *T.* Sive chelim digitis & eburno verbere pulsas. *L.* Sed liceat sumptâ pauca referre lyrâ. *O.* Tum patriæ festo latus tempore vates Desuetæ reperit fila canora lyra; *O.* Et resides leni modulatus pectine nervos, Pollice festivo nobile duxit Ebur. *Cl.* Grataque faminis Imbelli citharâ carmina divides. *H.* Quod si Threicio blandius Orpheo Audiram moderere arboribus fidem. *H.* Citharâ tacentem suscitât Musam. *H.* Eburna dic agë cum lyrâ. *H.* Calliope querulas prætentat pollice chordas; Atque hac percussis subjungit carmina nervis. *O.* Testudine qualem Cynthius impositis temperat articulis. *Pr.* Terpsichore facilem lascivo pollice movit Barbiton, & molles duxit in antra choros. *Cl.* Citharâ crinitus Jopas Personat auratâ docuit quæ maximus Atlas. *V.* Vocales impellere pollice chordas. *T.* Plectro modulatus Eburno. *T.* Tenuis ignavo pollice chordas Pulso. *St.* Nec pudeat pepulisse lyram. *L.* Ipse fidem movisse ferox narratur Achilles. *L.* Levi canoram verberans plectro chelym. *S.* Juvat & fide Cyllenâ Levare diris pectora sollicitudinibus. *H.* Tacentem citharâ sollicitare musam. *H.* Nec non threicius longâ cum veste sacerdos Obloquitur numeris septem discrimina vocum; jamque eadem digitis jam pectine pulsât eburno. *V.* Citharâ hercum laudes celebrare. *PHR.* Nec siculum mare purpureum sanguine mollibus Aptare Citharæ modis. *H.* Seu curva recines lyra latonam. *H.* Quem virum aetherea lyra vel acri Tibiâ sumis celebra-

re Clio. *H.* Nihil ære velim magnumque modis intonet altis. *S.* Tu curva recines lyra Latonam. *H.* Hunc Lesbio sacrare plectro. *H.*

CÿTHARÄDÜS, ï. & CÿTHÄRISTÄ, æ. m. [Qui citharâ ludit.] *Joueur de Harpe, de Luth, &c.* *EPITH.* Përitüs, sölers, grätüs, vöcälis, dölcisö-nüs, bländüs, bländisönüs, ägänipæüs, Äpölli-nëüs, Phæbæiüs, Äönüüs, sâcër. *SYN.* Lÿricën, cithärë përitüs, pörëns. *PHR.* Et Citharedus Ridentur chordâ qui semper oberrat eadem. *H.* Et te sonantem plenius aureo Alcæe plectro. *H.* Et te credibile est Phæbo didicisse magistro. *L.* Cytharam distinctam dentibus indis Sustinet à lævâ; tenuit manus altera plectrum. *O.* Manu Argutâ blandus tangere Cymbala, Aureisque suspensas canoris Atque animos tenuisse chordis. *Com.* Æolio cum tentat carmina plectro, Par Aganippææ ludere docta lyra. *Pr.* Orpheæ percussis sociantem carmina nervis. *O.* Cui liquidum pater Vocem cum cytharâ dedit. *H.* Ipse suas artes, sua munera lætus Apollo, Augurium citharamque dabat, celeresque sagittas. *V.* Si potuit, manes arcescere conjugis Orpheus Threiciâ fretus citharâ fidibusque canoris. *V.* Cui carmina semper Et citharæ cordis numerosque intendere nervis. *V.* Sive Lyra carmen digitis percussit eburnis, Miramur faciles ut premat arte manus. *Pr.* Pindaricæ fidicen tu quoque, Ruffe, Lyra. *O.* Ergo novi specimen præbens citharista duelli, Auratam celeri percudit ungue chelyn. Nec mora; reddit avis primæ tentamina pugna, Mille movens modulos unica, mille jocos. Ille suam per fila movet trepidantia dextram, Illa suo trepidum dividit ore sonum. Hic fidibus vocem, digito sociante, maritat; Hæc simulat sociæ fila marita lyra Ille melos replicat, digitisque micantibus urget, Filæque pernici transilit icta manu. Nunc contemnenti similis vix barbata tangit, Sed quidquid cecinit dextera; lingua canit. *Saut.*

CÿTHARÄDICÜS, ä, üm. *SUE. De joueur de Harpe &c. de Luth.*

CÿTËRÏÖR, m. f. CÿTËRÏÜS, öris, n. CÿTÏMÜS, ä, üm. *Qui est en deçà, qui est plus près de nous.* Citerior Hispania. *Cic.* Luna ultima cælo, citima terris. *Cic.*

CÿTÖ, CÿTÏÜS, CÿTÏSSIMË. *Adv. Vite, vitement, bientôt.* *PHR.* Perire citö. *M.* Si bene quid facias; facias citö. *Auf.* Quidquid præcipies esto brevis, ut citö dicta, &c. *H.* Noto citiüs, volucrique sagittâ. *V.* Discit enim citiüs meminitque libentiüs illud. *H.* Pene simul visa est, diceptaque, raptaque Diti. *O.* Spe brevius monitus experire meos. *O.* (*Vide statim.*)

CÿTÖ, äs, ävî, ätüm, ärä. [Proprie vocare.] *Appeller.* *PHR.* Hinc ego me sensi noto quater ore citari: Ipse sono tenui dixit Elisa veni. *O.* (*Vide APËLLO*) ad suum munus citarier. *C.* Citare testem rei, ad rem, in re. *Liv.* Si quando citaberë testis. *J.* Nec pavidos tristi voce citare reos. *M.* *Appeller en justice.* Citare auctores. *Liv.* *Citer.* Ab ovo usque ad mala citare. *H.* *i. recitare.*

CÿTÄRË [Incitare, provocare.] *Inciter, bâter, provoquer.* *SYNT.* Equum citare. *Cæs.* Ad fræna citavit Olöres. *St.* *i. propere eis induit.* Citare palmitem. *Col.* *Jetter.* Citare humorem aliquo. *CEL.* *Assen-*

bler. Citare urinam. *Cel.* Citare gradum. *Cl.* Se hâter.

CĪTRĀ. *PRÆP.* Deçà, en deçà, au deçà. *SYN.* CĪS. *PHR.* Natus citra mare. *H.* Citra Rhenum. *Caf.* Est modus in rebus : sunt certi denique fines Quos ultra citraque nequit consistere rectum. *H.* **CĪTRĀ.** [*Pro fine.*] *Sans.* Citra invidiam. *Sue.* Pec- cavi citra scelus. *O.* **CĪTRĀ.** [*Pro extra.*] *Hors,* *excepte.* Citra dies spectaculorum. *Sue.* **CĪTRĀ,** *adv.* Citra occurrunt ei. *Liv.* Citra exultant. *Pl.* *i. Aliter.*

CĪTRŌ. [*Cui semper adjungitur ultro.*] *Deçà.* Ultro citroque. *Cic.* *De pari & d' autre.* Volitant utroque citroque per auras. *L.*

CĪTRŪS, *trī. f.* *Pl.* *Citron.* *PHR.* Citros necat humida tellus. *Sant.* Inter odoratas, felicia germina citros. *Air.* (*Vide MALUS. Malus aurea.*)

CĪTRŪS, *trī. f.* [*Arbor Atlantici montis in Mauri- taniâ cujus lignum odorum magni fiebat apud Ro- manos ad Menfarum & Lectorum usum.*] *Sorte d' Arbre, dont le bois sent le Citron.* **CĪTRŪM,** *trī. n.* *Bois de cet Arbre.* *PHR.* Et testudineum men- sus quater Hexaclinon, Ingemuit citro non satis esse suo. *M.* Sectos Atlantide sylvâ Imposuere or- bes, quales ad Cæsaris ora Non capto venere Ju- bā. *L.* Quid citrea dicam Robora, & ex sylvâ Cæsas Atlantide menses. *Mant.* Mauræque Atlan- tica sylvæ Progenies citrus. *Mant.* Et Maurusiaci pondera rara citri. *M.* Et citrum vetus indicosque dentes. *M.*

CĪTREŪS, & **CĪTRYNŪS,** *â, ūm.* *De Citron, de couleur de citron.* Citrea mala. *Pi.* Citrea mensa. *Cic.* Citrinus color. *Pl.*

CĪTŪS, & **CĪTATŪS,** *â, ūm.* *Vite, foudain, pressé.* *PHR.* Inde cito passu petitur Lucretia. *O.* Cito pede labitur ætas. *O.* Dies citior brumali tempore. *O.* Et sparsa cito sidera mundo. *S.* Ferte citi ferrum. *V.* Ly- byæ citus astitit oris. *V.* Sed quid citato nuncius portat gradu. *S.* Lapsisque citator astris. *S.* Citatus irā vultus. *S. i. Commotus.* (*SYN. & PHR. Vide CELER.*)

CIVILIS, *lē.* & **CIVICŪS,** *â, ūm.* *De Citoien.* *SYNT.* Civilis furor. *H.* Sanguis. *Lr.* Lex, mos, pax. *Cic.* Civile dissidium. *Cl.* Nefas. *St.* Civilia jura. *H.* Arma, odit. *Cl.* Civicus motus. *H.* *PHR.* Cum ca- nerem Mutinam, aut civilia busta, Philippo. *P.* Mitte civiles super urbe curas. *H.* Atque umbrosa gerunt civili tempora Quercu. *V. i. Observatos ci- ves data.* Versor civilibus undis. *H. i, curis Reip.* Civilem se egit. *Lr.* Ipse pater patriæ quid enim ci- vilis illo. *O.* Civica pro trepidis cum tulit arma reis. *O.* Seu civica jura Respondere paras. *H.*

CIVILE bellum. *Guerre civile.* *PHR.* Clausit & extre- ma civica bella ferā. *H.* Populos civili marte per- emptos. *O.* Plusquam civilia bella. *L.* Civica rabies. *H.* Belli civilis ætus. *H.* (*Vide BELLUM. Bellum civile.*)

CIVILITAS, *âtis. f.* *Quin.* [*Quasi civilis mos.*] *Ci- vilité, honnêteté.* *SYNT.* Civilitatis jactator. *Cic.* civilitatis partes. *Quin.*

CIVILITER, *adv.* *Cic.* [*Ex instituto civilis juris.*] *Selon le droit civil.* **CIVILITER.** [*Ut idem de- cer.*] *Civilement.* *SYN.* Urbânē, hōnēstē, hūmā- nē, cōmitē. *PHR.* Exercet memores plus quam

civiliter iras. *O.* At quoniam semel est odio civiliter usus. *O.* Poscimus ut cænes civiliter. *M. i, non sit inter nos ferculorum delectus.*

CIVIS, *is. m.* *Citoien, qui est d'une même ville.* *EPITH.* Sūmmūs, pōtēns, nōbīlis, insignis, an- ti- quus. *SYN.* Incōlā, cōlōnūs. *PHR.* Totius mundi civis. *Cic.* Civem asciscere, civium jura tenere. *Cic.* *PHR.* Quis prohibet muros jacere, & dare civibus urbem. *V.* En quo discordia cives Perduxit mise- ros. *V.* Quis furor o ! cives ? quæ tanta licentia fer- ri. *L.* Magnus civis obit. *J.* Forumque vitat & su- perba civium Potentiorum limina. *H.*

CIVITAS, *âtis. f.* [*Concilia cætusque hominum jure sociati quæ civitates appellantur.* *Ait Cic.*] *Ville, Cité.* *SYNT.* Civitas jure munita. *Cic.* Civitatis jus. *Cic.* Vires, morēs. *Quin.* Civitatem administrare, augere, invadere, evertere, instituire. *Cic.* *PHR.* Tu civitatem quis deceat status, &c. *H.* Non vertice alti montis impositam domum Et eminentem civi- tas humilis tremit. (*Vide URBS.*)

CIVITAS. [*Jus civium.*] *Droit de Bourgeoisie.* *SYNT.* Civitatem adipisci, perdere ; consequi, dare, eri- pere, habere, retinere, tribuere. *Cic.* Donare ali- quem civitate. *Cic.*

CLADES, *is. f.* *Perte, malheur, carnage.* *EPITH.* Hō- ribilis, hōrēndā, hōrēns, lūctificā, amārā, hō- stilis, nēfandā, crūdēlis, sāguinēā, lāthifērā, crūentā, misērā, aspērā, funēstā, sēvā, pēnī- ciosā, iniquā, acerbā, tētrā, bellicā, rēpentinā, imprōvisā, subitā, inōpinā, immēnsā, misē- randā, funēstā, impōrtūnā. *SYN.* Cāsūs, strāgēs, cādēs, cālamitās, mālā, funērā. *PHR.* Quis cladem illius noctis, quis funera fando Explicet. *V.* Inque ipsos sæva medentes Erumpit clades. *O.* Terræque lues aut bellica clades. *L.* Veterum delenda oppro- bria cladum. *Sil.* Cumque alii fugerent subitæ con- tagia cladis. *O.* Curio fusas Ut vidit campis acies, & cernere tantas Permisit clades compressus san- guine pulvis ; Tulit afflictis animam producere rebus. *L.* Cladibus obruta Emerget victas, & super æthera Tolleat conspicuum caput. *Buch.* Jam vaga pallentem densis terroribus aulam Fama quatit ; stratas acies, deleta canebar Agmina, mæ- nios fœdari cædibus agros. *Cl.* Clade vos tantæ ob- ruit. *S.* Nunc victa, nunc captiva, nunc cunctis mihi Obsessa videor cladibus. *S.* Hanc dederit cla- dem. *O.* Laxavitque viam bellis, & nequa maneret Immunis regio, cladem divisit in orbem. *Cl.* Quantas efficiunt clades. *Lr.* Cladibus exclamat, Saturnia pascere nostris ; Pascere, & hanc pestem specto crudelis ab alto. *O.* Subita turbaret clade Latinos. *V.* Clades aliquo fonte derivata. *H.* Non istas ha- buit pugnæ Pharsalia partes, Quas aliæ clades ; illic per fata virorum, Per populos hîc Roma pe- rit. *L.* Geminus duo fulmina belli scipiadas cladem Libyæ. *V.* Sævæ cladis author. *S.*

CLADES. [*Pro cæde.*] *Meurtre.* (*Vide CÆDES.*)

CLADES. [*Pro calamitate.*] *Malheur.* (*Vide CA- LAMITAS. ADVERSA. MALA.*)

CLAM. *PRÆP.* *A l'inscu.* Clam præceptore. *Cic.* Clam patrem. *Ter.* **CLAM.** *adv.* *En cachette, se- cre- tement.* *SYN.* Lātēntēr, sēcrētō, tātītē, clānculūm, fūrtīm. *PHR.* Vos celebrem cantate Deum pecorique vocare. Voce palam pecori, clam sibi quisque vocet. *T.*

CLAMŌ, & **Clāmītō**, ās, āvī, ātūm, ārē. *Crieri, dire à haute voix.* SYN. **Vōcīfērōr**, **cōnclāmō**, **ūlūlō**, **plāngō**. PHR. **Italiam** primus conclamat **Acharthes**: **Italiam** læto focii clamore salutaat. *V.* Tum verò exterritus amens Conclamat visus. *V.* Mœstam incendunt clamoribus urbem. *V.* Hoc si terque clamitaris. *M.* Dardanidæ è muris clamorem ad sidera tollunt. *V.* Exurgit & intonat ore. *V.* Summoque ulularunt vertice **Nymphæ**. *V.* Tollere vocem. *V.* **Tartaream** intendit vocem, qua protinus omne contremuit nemus & **sylvæ** intonare profundæ. *V.* Clamore supremos implerunt montes. *V.* Clamare de uxoris interitu. **Crc. i. queri.** (Vide **CLAMOR**.)

CLAMARĒ aliquem. *Appeller à haute voix.* SYN. **Accersō**, **vōcō**, **clēō**, **appellō**, **advōcō**. PHR. Ausus quin etiam voces jactare per umbram, Implevi clamore vias; mœstuque **Creūsam** Nequicquam ingeminans iterumque vocavi. *V.* His adjungit **Hylam**, **nauræ** quæ fonte relictum clamassent, & litus **Hyla Hyla** omne sonaret. *V.* Et **Cererem** clamore vocant in tecta. *V.* Clamabat avum tunc denique visum. *O.* **Vicinas Teia** clamat aquas. **Pr. i. Poseid.** Clamavit moriens lingua, **Corinna** vale. *O.* Perque vices, modò **Persephone**, modò filia, clamat. *O.* Aspicit hanc visamque vocat; clamata refugit. *O.* Vestigatque virum & disjecte per agmina magnâ Voce vocat. *V.* Deos hominesque clamat. (Vide **VOCO**. **ACCERSO**.)

CLAMŌR, ōris. m. **Clāmītātīō**, ōnis. f. **PLA.** *Clameur, cri, grand bruit.* **EPITH.** **Validus**, **vēhēmēns**, **hōrridus**, **immōdicus**, **insolītus**, **immēnsus**, **infestus**, **ingēns**, **lōngus**, **propinquus**, **rēpens**, **sūpremus**, **vārius**, **sublatus**, **stentorēus**, **vāgus**, **terrificus**, **hōrrificus**, **hōrrēndus**, **rābidus**, **dissonus**, **absōnus**, **stēbilis**, **nauticus**, **trīumphālis**, **lātus**, **blāndus**, **faustus**, **mūliēbris**, **fēminēus**, **pōpūlāris**, **jūvenīlis**, **itērātus**, **mūltus**, **rēpētītus**, **rēpētītus**, **bellīcus**, **hōstīlis**, **rāucus**, **trīstis**, **funēstus**, **fērōx**, **fērūs**, **sāvūs**, **acūtus**, **rēbōāns**, **mōdicus**, **attonītus**. SYN. **Sōnus**, **vōx**, **plāngor**, **ūlulātus**, **mūgītus**; **frēmītus**, **strepītus**, **tūmūltus**, **vōcīfērātō**, **quēstus**, **mūrmūr**, **lāmētūm**, **gēmītus**, **frāgōr**, **strīdōr**. PHR. **Nauticus** exoritur vario certamine clamor. *V.* Quō fremitus vocat, & sublatus ad æthera clamor. *V.* Sensit, & ad sonitum vocis vestigia. *V.* Plenasque malis clamoribus undas. *V. F.* Vocesque repente profusæ. *Sil.* Incæptus clamor frustratur hiantes. *V.* Non tamen est clamor, sed parvæ murmuræ vocis. *O.* Magno læti clamore reportant. *V.* Clamorem excipiunt focii fremituque sequuntur. *V.* Pressus clamor gravitate regentis. *O.*

CLAMOR ingens. PHR. Clamores simul horrendos ad sidera tollit. *V.* It clamor ad auras Quantus **Tyrheni** gemitus salis; aut ubi tentat **Enceladus** mutare latus. *L.* Tum verò ingeminat clamor, cunctique sequentes Intigant studiis, resonat clamoribus **Æther**. *V.* Tum verò immensus surgens ferit aurea clamor Sidera. *V.* **Impium** Lenite clamorem sodales. *H.* Totumque videres Miseri ante oculos tantis clamoribus incendunt cælum. *V.* Totum concessum caveæ clamoribus implet. *V.* Nec vocis iræque pepercit. *V.* Vox quoque per lucos vulgò exaudita silentes Ingens. *V.* Nulla quies intus, nullæque silentia parte. *O.* Mœnibus ingens Murmur erat.

Sil. Remorumque sonus premitur clamore. *L.* Missilibus longè & vasto clamore laceffunt. *V.* Magnisque vocat clamoribus hostem. *V.*

CLAMŌR confusus, dissonus. PHR. Hic undique clamor Dissensu magnus vario se attollit in auras. *V.* Et vario cæcus vocum discrimine clamor. Cælum ferit undique clamor Dissonus. *S.* Confusæ sonus urbis & illeabile murmur. *V.* Innumera vasto miscentur in æthere voces. *L.* Tepensque Castra quatit clamor permixtis dissona linguis. *Sil.* Mixtoque ingens exorta tumultu Læticia. *V.* Clamoribus urbem Exagitat. *S.* Quocumque ingrederis, clamor juvenilis & unâ Fœminæ voces, impulsæque tympana palmis, Concavaque æra sonant. *O.* Attulit hunc illi cæcis terroribus aura Commistura clamorem. *V.* Strepit amnis murmur campus. *V.*

CLAMOR spargitur, auditur, resonat. PHR. It clamor totis per propugnacula muris. *V.* Insequitur clamorque virum stridorque rudentum. *V.* It clamor cælo. *V.* It clamor ad alta Atria concussam bacchatur fama per urbem. *V.* Illicet ad regem clamor ruit. *V.* Omnem Implevit clamore locum. *V.* Clamoremque ferunt ad littora. *V.* Sublatus ad æthera clamor. *V.* Quisve ruit tantus diversâ clamor ab urbe. *V.* Tum vox horrenda per auras Excidit, & **Troum** Rutilorumque agmina complet. *V.* Audimus longè fractas ad littora voces. *V.* It sonitumque ferunt ad littora venti. *V.* Exoritur clamor ripæque lacusque Responset circa. *V.* Sequitur clamor, cælumque remugit. *V.* Tonuere feris clamoribus astra. *Sil.* (Vide **RESONO**.)

CLAMOR gementium, ululantium, Plaudentium, &c. (Vide **GEMO**. **ULULO**. **PLAUDO**, &c.)

CLAMŌR Metaph. dicitur de Avibus & feris, &c. PHR. Discessu mugire Boves atque omne querelis impleri nemus & colles clamore relinqui. *V.* Reddidit una **Boum** vocem. *V.* Gruum clamor. *L.* Montium clamor. *H.* Dedere clamorem scopuli. *V.*

CLAMŌSŪS, ā, ūm. & **Clāmātōr**, ōris. & **Clāmātōrius**, ā, ūm. *Qui crie, un crieur, un brailleur.* PHR. Dum voces jactat inanes Intorquens jaculum clamantis sistit in ore. *V.* Acrius hoc **Teucris** clamore incumbere magno, & glomerare manum. *V.* Aut spumantis Apri cursum clamore prementem. *V.* Protinus omnes Infesto clamore ruunt. *V. F.* Templum clamore petebant. *V.* Cum clamore ruit magno. *V.* Magno clamore bipennem Incurit. *V.* Non venit abrafis clamator verna **Lacernis**: Accedit gelidam servus ad auriculam. *M.* Clamosus juvenem pater excitat. *J.* Clamoso revocatur à Magistro. *M.* Qui cava clamosis verberat antra sonis. *Saut.* Nec superba clamosi Licetoris abigat virga. *M.*

CLAMŌSŪS, ā, ūm. [Clamore obstrepens.] *Ou l'on ne fait qu'crier.* SYN. **Tūmūltuosus**, **frēmēns**, **strīdēns**, **clāmōrē rēsultāns**, **rēsōnāns**. SYN. **CLAMOSUM** forum. *S.* **Theatrum**. *S.* PHR. **Securum** jubeat clamoso insistere circo. *J.*

CLAMŌSĒ, adv. *En crient.* PHR. **Nedicamus** omnia clamosē. *Quin.* Subito erumpunt clamore frementes. *V.* Hastis præfigunt capita & multo clamore revocabat. *V.*

CLANCŪLĀRĪŪS, īt. *Qui se cache.* Poëta quidam clancularius spargit. *M.*

CLANCŪLUM, & **Clāndēstīnō**, adv. *En cachette,*

secretamente. Clanculum venire. *Ter.* Clandestino agere. *Pla.*

CLANDESTINUS, ā, ūm. *Clandestinus, secret.* *PHR.* Clandestina colloquia, scelera. *Cic.* Et clandestino t. aheretur fœdere bellum. *Sil.* Et clandestinis surgentia fraudibus arma. *Manil.*

CLANGŌ, is, ērē. n. [Tubā canere.] *Sonner de la trompette* *PHR.* Ter inhorruit æther. Luctificum clangente tubā. *V-F.* (Vide TUBA. Tubā canere.)

CLANGŌR, ōris. m. Sonus tubæ. [Le son de la trompette. *EPITH.* Hōrrisonūs, ærlsonūs, rēsōnāns, terrif. cūs, luctificūs, rāucūs, sēvus, Mārtiūs, frēmēns, strid. ns, māvōrtiūs, bellīcūs, mīnāx. *SYN.* Tūbēsōnūs, sonītūs, cānor, cāntūs, stridōr, frēmītūs. *PHR.* Raucus stridentis murmure clangor. Incepit. *Sil.* At tuba terrificis fregit stridoribus auras. *Sil.* It caelo clamorque virūm clangorque tubarum. *V.* Tyrrenūque tubæ mugire per æthera clangor. *V.* Cum tuba luctifico stridens clangore. *V.* Clangore minaci Martia ferventes accendunt classica pugnās. *Manl.* Sonitus audire tubarum. *V.* Cornu quos ære recurvo Stridentes acere tubæ. *V.* Sonipes motus clangore tubarum. *L.* Tunc stridulus ær. Elifus lituis. *L.* (Vide TUBA.)

CLANGŌR Avium. *Le cri.* *PHR.* Magnis quatiunt clangoribus alas. *V.* Ingenti clangore grues æstiva relinquent. *Thracia.* *C.* Hilari clangore sonant grues. *Sr.* Clangor Aquilæ. *Lrv.* Anserum. *Col.*

CLANIUS, ī, m. [Fluvius campaniæ juxta Acerras urbem.] *Clavio.* *PHR.* Vacuis clanius non æquus acerris. *V.* Ob frequentes emendationes.

CLARE, ūs, īsīmē. *Clairément, nett ment, manifestement.* *SYN.* Manifestē, cōspicūē, āpōrtē, pīlām, publicē. *PHR.* Nil indole clarius istā. *Sr.* Niteret clarius astris. *Sr.* Quod superest cognosce & clarius audi. *Lr.* Clare gemere, apparere. *Cic.* Loqui. *H.* Dicere. *Lr.*

CLAREŌ, es, ūī, ērē. *Etre clair, paroître clairement.* Clarent Andromæ des signum. *Cic.* Quod in primo quoque carmine claret. *Lr.* Ventura potestas Claruit Afcanio. *Cl.* i. clari innotuit. CLARE-RE Metaph. *Etre illustre.* Clarent familiæ. *Sue.* Ergo postque magisque viri nunc gloria claret. *Enn.* Apud *Cic.* (Vide FAMOSUS.)

CLARESCŌ, is, ērē. *S'élclaircir.* *PHR.* Clarefcit dies. *S.* Clarefcunt sonitus, armorumque ingruit horror. *V.* Aliud ex alio clarefcit. *Lr.* CLARESCERE [Il-lustrem fieri.] *Se signaler.* Plausu clarefcere vulgi. *Cl.*

CLARIFICŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Eclaircir.* Visum clarificat nasturtium. *Pli.*

CLARIGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Pli.* [Bellum indicare.] *Declarer la guerre.* Quæ dictio à more Romanorum, quorum militiæ princeps ad hostium fines profusus emissio jaculo clarā voce dicebat se bellum indicere (jaculum intorquens emitit in hostem Principium pugne. *V.*) Hinc CLARIGATIŌ, ōnis. f. [Belli denuntiatio.] *Declaration de guerre.* CLARIGATIŌ, *Lrv.* Pertansl. [Exactio nummaria.] *Levée, exaction des taxes ordonnées.*

CLARISONUS, ā, ūm. *Qui a un son clair.* *PHR.* Clarifonas imo fuisse è pectore voces. *C.*

CLARITAS, ātis. f. *Clarité.* Claritas solis. *Pli.* Claritas oculorum, visus. *Pli.* *Bonne vue.* Claritas vocis. *Cic.* *Netteté.*

CLARITAS, ātis, & CLARITUDŌ, ītis. f. *Reputation, SYNT.* Claritas vitæ. *Tac.* Personarum. *Pli.* Claritudo familiæ, virtutum. *Tar.* (Vide FAMA.) CLARIUM, ī. n. *Colephoniorum oppidum Apollonis oraculo nobile.* Qui Tripodas, Clari Lauros, qui sidera sentis. *V.* Nec Clarii nunc antra Dei, &c. *V-F.* i. *Apollinis.*

CLARŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Rendre clair, faire voir.* *PHR.* Iter longæ claravit limite flammæ. *Sr.* Rem clarare. *Lr.* i. *claré clarare.* CLARARE. *Rendre illustre.* *PHR.* Illam non labor Isthmius Clarabit pugilem. *H.* Expofuit meme populo fortuna videntum; Et plus notitiæ quàm fuit ante, dedit. *O.*

CLARŌS, ī. f. [Joniz civitas Apollinis oraculo nobilis.] *Claro, aujourd'hui Calisto.* *PHR.* Mihi Delphica tellus, Et Claros & Tenedos Parareaque regia servit. *O.* Est & CLARŌS. *Jonia civitas Apollini quoque sacra.*

CLARŪS, ā, ūm. [Proprie Lucidus.] *Clair brillant, luisant.* *PHR.* Oculorum lumina clara. *Lr.* Et rutilis clarus squammis. *V.* Vos o! Clarissima mundi Lumina. *V.* Restitit æneas claraque in luce refulsit. *V.* Tædæ claræ fulgore corusco. *Lr.* Dant clara incendia lucem. *V.* Clarior tanto tua forma lucet, Clarior quanto micat orbe plena (*Phæbe*). *S.* Ipse peregrinā ferrugine clarus & ostro. *V.* Clara dies. *H.* i. *serena.*

CLARŪS [Clare sonans.] *Clair, qui a un son clair.* *SYNT.* Clara vox. *Cic.* Clarus clamor. *Pla.* Latratus. *O.* Plausus. *Pla.* *PHR.* Claro plangore lacertos. *Excit.* *O.* Ex claro sylvas cernes aquilone moveri. *V.* Clarus Intonuit patet omnipotens. *V.* Mopsopia claris tota lamentis sonet. *S.* Ubi clara dedit sonitam tuba. *V.* Per menia clarior ignis auditur. *V.* Unde hæc tam clara repente Tempestas. *V.*

CLARŪS [Manifestus.] *Clair, évident.* *SYN.* Evidens, indubitātūs, mōnifestūs, āpōrtūs, pēspiciūs, nōrtūs, cōgnitūs. *SYNT.* Res clara & testata. *Cic.* Quod est luce clarius. *Cic.* (Vide MANIFESTUS.)

CLARŪS [Ilustris, nobilis.] *Illustre, celebre, fameux.* *PHR.* Bello clarus. *V.* Strenuus & fortis causisque Philippus agendis Clarus. *H.* Trojano à sanguine clarus Aestes. *V.* Proles bello præclara. *O.* Præstans animi juvenis. *V.* Clarum lumen, nomen, opus. *O.* Clara progenies, pugna. *S.* Claro genere tumens. *S.* Clara exempla & illustria. *Cic.* Clara facta. *Cl.* Gloria. *O.* Nobilitas. *Pla.* Afcanius clari condet cognominis albam. *V.* Nullum clarius extat opus. *O.* Parentes Ingenui clarique. *H.* Clarissimus forma, origine. *O.* Genere & factis. *Lrv.* (Vide FAMOSUS.)

CLASSICUM, ī. n. [Sonus tubarum, ipsa tuba.] *Trompette, le son de la trompette.* Classica jamque sonant. *V.* Murmur grave classicorum. *S.* (Vide TUBA.) CLASSIUS, ī. m. *VAR.* *Un Trompette.* (Vide TUBICEN.)

CLASSIS, is. & CLASSICULĀ, æ. f. m. [Navium multitudo.] *Une Flotte, une Armée navale.* *EPITH.* Bellicā, Mārtiā, dēnsā, citā, æquorēā, rōstratā, vēlvrolā, æratā, lūnatā, pavidā, audāx, gēnērōsā, armatā, quascā, profugāx, fugax, disjēctā, incēnsā, lōnatā, infirmā, modicā, sociā. *SYNT.* Classēm addicere, ornare. *Cic.* Agere. *S.* Amittere. *V.* Appellere. *Cic.* Aptare velis. *V.* Classēm comparare.

comparare. *Cic.* Conscendere. *V.* Ducere in saxa. *S.* Expellere in litras. *Cic.* Inferre oceano. *L.* Mergere, solvere de littore. *St.* Deducere. *V.* Religare ab aggere Ripæ. *V.* Classis navigat. *Cic.* Proccedit æquatis velis. *V.* Provehitur, appulsa est. *V.* Classe navigare. *Cic.* Classe & ferro sequi aliquem. *St.* Classi præesse. *Cic.* Classe aliquem vehere. *V.* *PHR.* Latet sub classibus æquor. *V.* Classibus rexit freta. *S.* Totumque allabi classibus æquor. *V.* Splendet classe pelagus, & pariter later. *S.* Jonium tegitur velis, ventique laborant Tot curvare sinus. *Cl.* Sub tumidis æquor classibus omne later. *Hofb.* Navale nemus descendet in undas. *Sarb.* In classem cadit omne nemus. *L.* Implete classes, tendite carbasas... ite volentibus Fatis, Quiriteis ite: ventis Vestra tument animisque vela. *Sarb.* Lyciæ ductorem classis. *V.* Volucris freta classe pererrat. *O.* Æquore classis Currit iter tutum. *V.* Dare classibus austros. *V.* Ferunt sua flamina classem. *V.* Impellere remige classis. *O.* Laniataque classis Postulat exiguas semirefecta moras. *O.* Quassatam ventis liceat subducere classem. *V.* Stant sale Tyrreno classes. *V.* Transmissæ trans æquora classes. *V.* Interea medium Æneas jam classe tenebat Certus iter. *V.* Vela intendunt Zephiri; fertur cita gurgite classis. *V.* (Vide NAVIS NAVIGO.)

CLASSICUS, *â*, *ûm.* De flotte, naval. *PHR.* Et canerem sicula classica bella fugæ. *Pr.* Classicus horror Nocte dieque gemit. *O.* **CLASSICI**, *ôrum.* *m.* *Cur.* [Remiges.] *Rameurs*, *Forçats dans les Galeres.*

CLASSIARIUS, *ii.* *m.* *Cas.* [Qui in classe pugnat.] *Soldat sur mer.*

CLASSIS, *is.* *f.* [Servius Tullus Populum Romanum in quinque classes distribuit ratione censûs.] *Classe*, *rang.* Homo quintæ classis. *Cic.* *i.* *infirmus.* In classes pueros distribuere. *Quin.* **CLASSICI**, *ôrum.* *Liv.* [Dicebantur qui erant è prima classe.] *Citizens de la première classe.* Hinc *Metaph.* Authores classici. *GEL.* *i.* *prima classis*, *principi.*

CLATHRUM, *tri.* *n.* **CLATHRI**. *m.* & **CLATHRÆ**, *ôrum.* *n.* *Barreaux de bois ou de fer*, *grille.* *SYN.* Cincelli, repagula, clathra, septa, crates. *PHR.* Objectos caveæ valuit si frangere clathros. *H.*

CLATHRÔ, *as*, *avi*, *atûm*, *arë.* *Col.* [Clathris claudere.] *Mettre des barreaux.* Transversis feris clathrare. *Col.* Feneſtra clathrata. *Pla.*

CLAVÂ, *æ.* *f.* [Fustis teres & unâ parte capitatus ad clavi similitudinem.] *Massue.* *EPITH.* Gravis, durâ, nodosâ, trinodis, horrendâ, cruentâ, immittis, lethiferâ, vulnificâ, Herculeâ, domitrix, victrix. *PHR.* Quis facta Hercules non audit fortis clavæ. *Pr.* Instruitque manum clavâ domitricæ ferarum. *O.* Pineæ nodosâ quassabat robora clava. *St.* Rapiſt arma manu nodisque gravatum Robur. *V.* Posuitque clavæ pondus, & pharetrâ gravi Laxavit humeros. *S.* Missilibus saxis & magno pondere clavæ, &c. *Lr.* Vastâ gravatus horridam clavâ manum. *S.* Clava perfracta trinodi (Ossa) *O.* (Vide OCCIDO. Occidere fuisse, clavâ.)

CLAVATOR, *ôris.* *PLA* & **CLAVIGER**, *â*, *ûm.* [Qui clavâ utitur qui clavam fert.] *Qui porte une massue.* *PHR.* Vulnere clavigeri quæ fecerat herculis arcus. *O.* *Clavigera vulcani proles.* *O.* *Gerion.*

CLAUDIÂ Gens Roma patricia è sabinis orta. *PHR.* Agmen agens Clausus magnique erat agminis iſtar;

Claudia nunc à quo diffunditur & tribus & gens. *V.* Gens claudia surgat Et Curii veteres. *Cl.* Claudi virtute Neronis Armenius cecidit. *H.*

CLAUDIÂNUS Poeta insignis patriâ Alexandrinus, floruit Roma Theodosii & Honorii temporibus.

CLAUDICATIO, *ônis.* *f.* *Cic.* & **CLAUDITAS**, *âtis.* *f.* *PLI.* *Boitement.*

CLAUDICÔ, *as*, *avi*, *atûm*, *arë.* *Boiter*, *être boiteux.* *SYN.* Vacillô, nutô. *PHR.* Turpiter obliquo claudicat ille pede. *O.* Genu percusso claudicat. *O.* Claudicat & vulnere accepto. *Cic.* Impari qui vix pede claudusibat Gressum trahebat imparem. *Prud.* Dubio vestigia nisu alternata trahens. Claudicat obliquo non bene nixa gradu. *Sant.* Accepto tum vulnere tardius ibat. *O.* Pennarum Nifus inanis Claudicat. *LR.* Per trans. dicitur & metaph. Claudicat amicitia, res, oratio. *Cic.* [i. debilitatur.] *S'afoblit.* Claudicat ingenium delirat linguaque mensque. *Lr.* Claudicare in officio. *Cic.*

CLAUDÔ, *is*, *clausi*, *clausum*, *erë.* *Fermer*, *clorre.* *SYN.* Obscuro, obstructo, obdô, occludô. *PHR.* Claudite ostia virgines. *C.* Rura gelu tum claudit hyems. *V.* Claudite jam rivos pueri lat prata biberunt. *V.* In æternam clauduntur lumina noctem. *V.* Animam claudit dolor. *L.* Animam laqueo claudere. *O.* Claudere aures ad voces. *Cic.* Diræ ferro & compagibus arctis Claudentur belli portæ. *V.* Portasque petunt quos objice firmo Clauserat Iliades. *O.* Protinus obstructis foribus Tyrrenus Acestes Clauditur in-rectis. *V.* Clausa tegunt jam mœnia Teucros. *V.* Non illum fuga, non clausi occulere Penates. *Sil.* Mille domos claudere feræ. *O.* (Vide PORTA. Portam claudere.)

CLAUDERĒ aditus, iter. *PHR.* Ille aditum fracti præstruxerat objice montis. *O.* Sæpe illos aspera ponti Interclusit hyems. *V.* Hinc tusco claudimur amni. *V.* Cunctus ob italiam terrarum clauditur orbis. *V.* Ceu maris magno claudit nos objice pontus. *V.* Clausus terræque marique. *V.* Aditus ad vulnera claudere. *O.* Nemorum jam claudite saltus. *V.* His clausum lato parefecit limite campum. *C.* Pelago clausus. *O.* Clausa mihi patria est. *O.*

CLAUDERĒ aliquem, claudere pecus. *PHR.* Inclusam Danacn turris ahenea... munierat satis nocturnis adulteris. *H.* Clausa domo teneor gravibusque coërcita vinclis. *V.* Carceribus claudunt & compede nexant. *V.* Aut hoc inclusi ligno occultantur Achivi. *V.* Corpora furtim Includunt cæco lateri. *V.* Clausæ tenebris & carcere cæco. *V.* Claudi in antra, in tectis. *O.* Clausumque cavâ se condere terrâ. *O.* Seque castellis claudunt. *Tac.* Depulsos à lacte domi quæ clauderet agnos. *V.* Aut intus clausos saturâ ad præsepia servant. *V.* Cavo Polyphemus in antro Lani-geras claudit pecudes. *V.* Clausa tenent stabulis armenta. *V.*

CLAUDERĒ [Pro Finire.] *Finir*, *terminer.* *PHR.* Claudere quæ cænas Læticia solebat avorum. *M.* Ante diem clauso componet vesper Olympo. *V.* Ætas claudit octavum lustrum. *H.* Mandato claudetur epistola parvo. *O.* Claudere labores. *Sil.* Bella. *St.*

CLAUDERĒ [Includere, circumdare.] *Entourer*, *enfermer.* *PHR.* Hunc tegit omnis Lucus & obscuris claudunt convallibus umbræ. *V.* Aquæ riparum margine clausæ. *O.* Senis pedibus claudere verba. *H.*

- Oceanus clausum dum fluctibus ambiat orbem. S. Nec velit insidiis altas si claudere valles. T. Arboribus clausam circum. V. (Vide CIRCUMDO.)
- CLAUDŪS, ā, ūm. Boireux. PHR. Brevior pede. M. Nec vos pedibus proceditis æquis. M. Vulnere claudus. V. Pes claudus. H. Claudus Deus. Crc. i. Vulcanus. Alternos segni cunctantem poplite gressus. K. F. Ferr. humeris claudum cæcus... Ille oculos socio commodat, iste pedes. Com. (Vide CLAUDICO.)
- CLAUDŪS Metaph. Inconstant. Lætus opum, sed clauda fides. Sil. Clauda carmina. O. Vere elegiaques. Clauda quod alterno subfidant carmina versu. O.
- CLAVICŪLĀ, æ. f. [Vitis capreolus.] Tendre de vigne, en quoi elle s'attache. Vitis ut se erigat claviculis suis, quasi manibus, quidquid est nacta, complectitur. Cic. CLAVICŪLATIM adv. En forme de tend. on de vigne. Conchæ claviculatum undatæ. Pl.
- CLAVIGĒR. O. [A clava.] Qui porte une massue. (Vide CLAVA.) CLAVIGĒR. [A clavi.] Qui porte une clef, qui ouvre. Claviger Janus. O. Ille tenens dextra baculum clavemque sinistrâ. O.
- CLAVIS, is. f. Une clef. EPITH. Fērēā, āreā, ānēā, dūrā, stridēs, facilis, ādōlērā. PHR. Absimet hæres Cæcuba dignior Servata centum clavibus. H. Sensit janua clavam. T. Esse sub clavi. Var. Alias claves portis imponere. Liv. (Vide PORTA. Portam claudere.)
- CLAUSTRUM. trī. n. Barre, verrouil, clôture. EPITH. Obstans, arctum, stridens, sonans, durum, strictum, æreum, æratum, aheneum, rigidum, ahenum. SYN. Obex, valvæ, forēs. PHR. Ferrea perpetuâ claustra tuere serâ. M. Claustraque custodem pacis cohibentia Janum. H. Ferres portas cohibere claustris. S. Obstantia humpere claustra. H. Pineæ furtim, Laxat claustra Sinon. V. Intra claustra tenere. H. Claustra januæ pandere. C. Claustra laxare. O. Referare. O. (Vide PORTA.)
- CLAUSTRUM Maris Dêroit. PHR. Angusti rarefcent claustris Pelori. V. An memorem portus lucinoque abdita claustra. V. CLAUSTRA montium. V. Viarum. Lr. Passage étroit. Durissima claustra Congestis scopulis. Cl. Claustra regni. Liv. Imperii. Crc. Les clefs, les places fortes. Pudoris claustra. [Pl. Les bornes.]
- CLAUSŪLĀ, O. f. [Id quod claudit.] Fin, conclusion. Imponere clausulam vitæ. L. i. obire. Clausula fabulæ, epistolæ. Cic. Operis peracti. Col. (Vide FINIS.)
- CLAUSUM, ī. n. Un lieu fermé. PHR. Sic positum in clauso linquant. V. Inter septa meant voces & clausa domorum Transvolant. Lr.
- CLAVŪS, & Clāvŭlus, ī. m. dim. VAR. Clou, cheville. EPITH. Fērēus, āreus, aurēus, tribalis, dūrus, firmus, validus, aheneus, ānēus, ādāmantinūs, fixus, æcūtus, tēnax, cāpitātus. PHR. Si figit adamantinos Summis verticibus dira necessitas Clavos. H. Clavum in arborem adigere. Pl. Asper & obtusâ cuspide clavus Erat. Hofeb.
- CLAVŪS. [Purpureus vel aureus nodus instar capitis clavi : quibus nodis cum distingueretur Senatorum vestis, hinc clavus dicebatur, pro Senatoriâ veste & præ dignitate ipsâ.] Nenâ de pourpre ou d'or. Robe ou dioniré de Sénateur. PHR. Curia restabat : clavi mensura coacta est ; Majus erat nostris viribus illud onus. O. Clavi majoris munus. St. Latum demisit

- pectore clavum. H. Cum lato purpura clavo. O.
- CLAVŪS navis. Timon, gouvernail d'un navire. SYNT. Clavi moderamen, clavum tenere. regere, ministrare. V. Puppis clavo parer. Cl. Cedit. V. PHR. Clavumque ad littora torquet. V. Amisso præside puppis... Subit ad vidui moderamina clavi. St. Tranquillisque fretus clavum sibi quisque regendum Vendicat. Cl. Addidici regimen dextrâ moderante carinæ Flectere. O. Clavoque immobilis hæret. V. Clavum tenens quietus sedet in puppi. Cic. Ipse sedens clavumque regit velisque ministrat. V. Ille per adversas cursum quoque dirigit undas ; Et quocumque voles limite, flectet iter. Ille etiam scopulos ventis obnixus iniquis Vitat, & à dubiis vela retorquet aquis. Quod venti peccant, facili moderamine clavi Corrigit, inceptas persequiturque vias. Hofeb. (Vide NAVIS. Navem regere. NAVITA.)
- CLAVŪS. Metaph. [Regimen.] Gouvernement. SYNT. Clavum imperii tenere. Cic. Dum clavum rectum teneam. QUINT. i. officio fungar. Vixit inæqualis, clavum ut mutaret in horas. H. Conduite.
- CLAZOMENÆ, arum. f. Urbs Jonia Asiatica. PHR. Persius hic per magna negotia dives habebat Clazomenis. H.
- CLÆANTHES, æ. Philosophus stoicus Zenonis successor, & Antigoni regis præceptor. Et jubet Archetypes pluteum servare Cleantes. J.
- CLEMENS, entis omni. gen. Clement, bon, doux, paisible. SYN. Bonus, facilis, favens, pacificus, mitis, lenis, comis, benignus, suavis, humanus, mansuetus, misericors, placidus. SYNT. Clemens indoles, ingenium, animus. Pla. Clemens auris. Cl. Juxta, Rumor. Sal. Servitus, vita. Ter. PHR. Tu quoque cum patriæ rector dicare paterque, Utere more Dei nomen habentis idem. Idque facis ; nec te quisquam moderantibus unquam Imperii potuit frenare tenere sui. O. (Vide BENIGNUS.)
- CLEMENS per transit. [Facilis, lenis.] Aisé, doux. PHR. Clemens aditus. Cl. Nec quâ sit Clementissimus amnis Quærit. O. Unde clementi flamine pulsæ. C. Clementior Auster Vela vocat. St. Quibus ipse pepercit Sirius, & teneras clementi fidere fovit. Cl. Clemens insula ratibus. Cl.
- CLEMENTER, adv. Avec douceur. SYNT. Clementer accipere, audire. Cic. Tractare. Pla. Jus dicere. Cas. Factum clementer. Cic.
- CLEMENTIĀ, æ. f. Bonté, douceur. EPITH. Rēgiā, rēgālīs, æquā, grātā, cōmis, lenis, mitis, benignā, humanā, facilis, placidā, hilaris, pacificā, dulcis, nativā, amabilis, candidā, mirā, sanctā, piā. SYN. Lenitas, benignitas, mansuetudo, bonitas. PHR. Placido lenis clementia vultu. Cl. Ipsaque delictis victa est clementia nostris. O. Sis pius in primis : nam cum vincamur in omni Munere ; sola Deos æquat clementia nobis... Obvia prosteras, prostrataque more Leonum Despicias : alacres ardent cum sternere tauros, Transiliunt prædas humiles ! hac ipse magistra Das veniam victis, hac exhortante calores Horrificos, & quæ numquam nocitura timentur Jurgia, contentus solo terrore cohortes, Ætherii patris exemplo : qui cuncta sonoro Concutiens tonitru, Cyclopus spicula differt In scopulos, & monstra maris, nostrique cruoris Partus, in Oceanis exercet fulmina silvis. Cl. Nostris

quod negares moribus, Tuæ negare non potes clementiæ. *Buch.* Magnum timoris remedium clementia. *S.* (Vide BENIGNUS.)

CLEMENTIÆ Templum. *PHR.* Hæc Dea pro templis, & thure calentibus aris, Te fruitur; Posuitque suas hoc pectore sedes. *Cl.* Urbe fuit mediâ nulli concessa potentum Ara Deum. Mitis posuit Clementia sedem; Et miseri fecere sacram. Sine supplice numquam Illa novo; nullâ damnavit vota repulsâ. Auditi quicumque rogant noctesque diesque Ire datum, & solis numen placare querelis. Parca superstitio: non thurea flamma, nec altus Accipitur sanguis: lacrymis altaria sudant... Semper habet trepidos, semper locus horret egenis Cœtibus; ignotæ tantum felicitibus Aræ... Unde procul starent iræque minæque. *St.*

CLEMENTIÂ æstatis. *Pli.* Hyemis *Col.* La douceur. Placidi clementia Nili. *St.*

CLĒOBIS, is. *Argia Sacerdotis filius, qui cum Bezone fratre, iumentis in viâ deficientibus, ad iugum accessere; matremque curru ad sanum vexere: piis filis, quod optimum dare posset, cum deprecaretur mater, mors obrigit subita: quasi summa foret hominis felicitas, è vita miseris eripi.* *PHR.* Sic vetus Argolicos illustrat gloria fratres. *Cl.*

CLĒOBULUS, i. *Unus è septem Græcia sapientibus.*

CLĒONÆ, ætium. *Oppidum suum in viâ, quæ ex Argo Corinthum ducit, ubi Leonem Hercules occidit, prepe nemaam sylvam.* *PHR.* Flete Cleonæ: hic terrenem Mœnia quondam vestra Leonem Fregit nostri dextera nati. *S.* Pateratque humilescque Cleonæ. *O.* Ingenti turritæ mole Cleonæ. *St.* In foribus, labor Alcideæ, Lernæa recis Anguibus Hydra jacer; neque Elisa Leonis Ora Cleonæi patulo cœlantur hiaru. *Sil.*

CLĒOPÄTRÄ, æ. f. *Ægypti Regina, soror & uxor Ptolemæi ultimi; impudicissima mulier, quæ à Ca. are primum adamata, Casarionem ei filium peperit: deinde Antonio persuasit ut se uxorem duceret, de elictâ octaviâ sorore Augusti, è quo factio iratus Augustus, contra eum bella moliri cœpit. Antonius cœlestis orientis viribus cum uxore Cleopatrá ad Actium Epiri Promontorium processit: ubi Augustus devictum Antonium ad necem spontaneam compulit. Admoris aspidibus se ipsam quoque interemit.* Aufonias fugiens Cleopatra carenas. *St.* Romanique ducis conjux Ægyptia, tædæ Non bene fisa, cadit: frustra que erat illa minata Servitura suo Capitolia nostra Canopo. *O.* Hæc generosiùs Perire quærens nec muliebriter Expavit ensen nec latentes Classe citâ reparavit oras. Aufa & jacentem visere regiam Vultu sereno fortis, & asperas Tractare serpentes, ut atrum Corpore combiberet venenum: Deliberatâ morte ferocior, Savis Liburnis scilicet invidens Privata deduci superbo Non humilis mulier triumpho. *H.* *EPITH.* Incēstâ, mērētrix, scēlērātâ, fērōx, Ægyp̄tiâ, obsecrā, sup̄erbâ, andax, pūlchrâ, fōrmōsâ. *PHR.* Expugnare senem potuit Cleopatra venenis. *L.* Sequiturque nefas Ægyptia conjux. *V.* Explicuitque suos magno Cleopatra tumultu Non dum translatos Romana ad sæcula luxus. *S.* Scilicet incēstâ meretrix Regina Canopi. *PHR.*

CLĒPŌ, is, psī, ptūm, ērē. [Furari, vel furta abscondere. *De rober.* *PHR.* Sparta, ubi pueri rapere &

clepere discunt. *Cic.* Rape, clepe, tene, Harpaga. *Pla.* (Vide FURTUM.)

CLEPSYDRÄ, æ. f. [Horologium horas dimetiens aquâ guttatim fluenti.] *Clepsidre, horloge d'eau.* *PHR.* Septem Clepsydram magnâ tibi voce petenti Arbitrè invitus, Cæciliane, dedit. *M.* Declamator ad Clepsidram latrare. *Cic.* Incertas discriminat utilis horas Clepsydra... Dumque minutatim stillabit aquatica pyxis. *Sau.*

CLIBANUS, nī. m. *Pli.* [Instrumentum quo aliquid coquitur, & quasi furnus mobilis.] *Une courtiére.*

CLĪENS, entis. n. f. *Cic.* & **CLĪENTÄ**, æ. f. [Moris erat ut Provinciales & socii populi R. se se in clientelam darent proceribus Romanis, quos patroni sibi adoptabant eorumque fortunas tuebantur.] *Client, vassal.* *EPITH.* Avātus, misēr, sōllicitus, sordidus, mātūcinus, quērulus. *SYN.* Cūltor. *PHR.* Juvenum nobilium cliens. *H.* Quam fert cum parvo sordidus asse cliens. *M.* Cætera sit sospes cultorum turba tuorum, In quibus ut populi pars ego parva tui. *O.* Pulsatusve parens & fraus innexa clienti. *V.* Nec Laconicas mihi Trahunt honestæ purpuras clientæ. *H.* Matutine cliens urbis mihi causa relictæ. *M.* Perpetuis licet Nimbis saluantum, & clientis Unda fluat refluatque vulgi; Omnisque servet limina civitas. *Sarb.*

CLĪENS. [Pro ligatore.] *Un client, une partie à l'égard de son Avocat.* *PHR.* Negotia longa clientem. *H.* Qui modò Patronus jam cupit esse cliens. *O.*

CLĪENTĒLÄ, æ. f. [Clientum multitudo vel tutela.] *La multitude des creatures, ou la protection qu'on leur donne.* *SYN.* Tūtēlā, patrōcinium. *Qua vide suis locis.*

CLIMÄ, ätis. n. *Col.* [Spatium sexaginta pedum quoquo versum.] *Espace de terre, qui a soixante pieds en tout sens.* [Sumitur quoque pro spatio amplo, tum cæli, tum terræ. *Apud Astronomos verò pro spatio inter duos parallelos, cuius variatio est dimidia hora.*] *Climat.* *PHR.* (Vide ZONA. PLAGA. REGIO.)

CLIMÄX, äcis. f. *Vit.* [Latine scala.] *Une échelle.*

CLIMÄCTERĒS, ūm. m. *GEL.* Latè è pericula vitæ quæ cum anno sexagesimo tertio dicantur contingere; hinc annus ille dicitur **CLIMÄCTERICUS**. *Année climaterique,* Habes climactericum tempus sed evades. *PLI.* i, difficile.

CLĪNE. [Latine lectus.] *Lit.* **CLĪNYCŪS**. [Medicus ab ægrotorum lectis quibus affidet.] *Medecin.* Filia clinici. *M.* Nuper erat medicus, nunc est Vespillo Diaulus Cœpit, quo poterat, clinicus esse modo. *M.* Ferebat enim quo cœserebantur mortui dicebatur lectus. **CLĪNYCĒ**, es. f. *PLI.* *L'art de traiter les malades alités.* **CLĪNYCŪS**, i. m. *PLI.* [Æger, qui lecto surgere non potest.] *Qui est toujours malade dans un lit, comme les Paralitiques, &c.* (Vide ÆGER.)

CLINÄMĒN, imis. n. *Inclination, penchant, mouvement.* Id facit exiguum clinamen principiorum. *LR.*

CLĪŌ, ūs. *Una ex Musis ita dicta à gloria & celebritate rerum gestarum quas canit.* *PHR.* Quem virum aut heroa lyrâ, vel acri Tibiâ fumes celebrare Clio. *H.* Non mihi sunt visæ Clio, Clusque sorores. *O.* *EPITH.* & *PHR.* (Vide MUSA.)

CLITÄRCHŪS. *Res gestas Alexandri scripsit.* Eius in

historia probatur ingenium, infamatur fides. *Mit. Quin.*

CLITELLÆ, *ārūm*. f. [Quibus sarcinæ colligatæ mulis vel Asinis portantur.] *Bast. m. Phr.* Abjicito potius quàm quo perferre juberis Clitellas ferus impingas. *H.* Mihi non convenit, magis quàm Bovi clitellæ. *Cic.* Hinc Muli Capua clitellas tempore ponunt. *H.*

CLITELLARIŪS, *ā, ūm*. *Cic.* Qui porte un Bast.

CLITORIS, *is*. f. & **CLITORIUM**, *ii*. n. *Civitas Arcadia juxta quam fons ille, de quo Ovid.* Clitorio quicumque sitim de fonte levarit Vina fugit; gaudetque meris abstemius undis. *O.*

CLITUMNŪS, *i*. m. [Fluvius Thusciae, de quo animalia quæ potaverint albos fortis pariunt aut præsent nivos clitumna novalia Tauros. *St.*] *Fluvis de Tosca.* *Phr.* Hinc albi clitumne greges & maxima Taurus Victima sæpe tuo perfusi flumine sacro Romanos ad templa Deum duxere triumphos. *V.* Hic Anio Tiberne fluit; clitumnus ab umbro Tramite. *Pr.* Quin & clitumni sacras victoribus undas Candida quæ latius præbent armenta triumphis. *Cl.*

CLIVOSUS, *ā, ūm*. *Qui a des collines, qui va en pente.* *Syn.* *Arduus, difficilis, acclivis.* In clivum, surgens. *Phr.* Clivosa Ida. *O.* Nam jejuna quidem clivosi glareæ ruris Vix humiles Apibus casias, roremque ministrat. *V.* Ecce supercilio clivosi tramitis undam Elicit. *V.* Scandit clivofum Phœbus olympum. *O.*

CLIVŪS, *m.* & **CLIVUM**, *vi*. n. & **CLIVŪLŪS**, *i*. m. dim. *Col.* [Proclivitas à vertice collis.] *Colline. f. Penchant. m. Epith.* *Arduus, mollis, præcæps, saxosus, opacus, frondosus, supinus, scopulosus, montanus, herbosus, virens, viridis, amœnus, pendens, lubricus, incultus, inaccessus.* *Syn.* *Collis.* *Phr.* Quæ se subducere colles incipiunt, molli-que jugum demittere clivo. *V.* Castaliam molli divertitur orbita clivo. *V.* Ardua saxoso perducit semita clivo. Alto colle minor, parvis erectior arvis, Conspicuo clivus molliter orbe tumet. *Cl.* Clivo leni erecta vallis medium includit locum arduus in valles clivus. *O.* Per clivum descendere. *O.* (Vide *Collis*.)

CLIVŪS Aquæ, mensæ, &c. per transl. *Pente. f. Phr.* Ad te via prona videtur: A te eum redeo, clivus inertis aquæ. *O.* Mensæ sed erat pes tertius impar: Testa parem fecit, quæ postquam subdita clivum sustulit æquatum. *O.* **CLIVŪS** Metaph. *Phr.* Clivo sudamus in uno. *O.* [i. in uno negotio.] *Difficilis.*

CLŌACĀ, *æ. f.* [Locus cævus per quem colluvies fluit.] *Cloaque, égot d'une ville.* *Epith.* Turpis, fædâ, immundâ, sordidâ, mæleolens, olidâ, cava, tetrâ, spurcâ, fœtidâ, pûtris, sordidâ. *Syn.* *Lâtrina.* *Phr.* Immundis quæcumque vomit latrina cloacis. *Col.* Cloacas operum omnium dictu maximum, suffossis montibus, urbe pensili, subterque navigatâ. *Pl.*

CLODIŪS Romanus civis factiosus. *Phr.* Clodius accuset mæchos, Catilina Cethegum. *J.*

CLÆLIĀ, *æ.* Nobilis virgo romana quæ cum aliis virginibus Porfena Etruscorum regi obles data, deceptis custodibus, inter hostium telum tiberim tranavit;

atque a l suis rediit ea deinde Porfena repescenti red-
dita, virtute suâ atque industriâ pacem redintegra-
vit. *Romani novo genere honoris eam donavere, statua
nimirum Equestri.* *Phr.* Et fluvium vinclis innaret
Clælia ruptis. *V.*

CLŌTHŌ Una Trium Parcarum. Ferrea clotho. *St.* (Vide *PARCA*.) **CLŌTHŌ**, *Nerei filia Dea maris.* Mortalem eripiam formam, magnique jubebo Æquoris esse Deas, qualis Nereia clotho, Et Galathea secant spumantem pectore pontum. *V.*

CLŪDŌ, *is*, clūsi, clūsum, *erē.* *Fermer.* *Phr.* Sed mors voci iter properabit cludere blanda. *H.* Ne posset duras flectere lingua Deas. *M.* Quæque narat clusis Anguilla domestica lymphis. *M.* **CLĀUSILYS**, *ilē.* [Quod facile clauditur.] *Qui se ferme.* Clusiles conchæ. *Pl.* (Vide *CLAUDO*.)

CLŪENTIŪS. *Civis Romanus.* *Phr.* Scyllaque Clouthus Invehitur; genus unde tibi Romane Cluenti. *V.*

CLŪEŌ, *es, erē.* [Appārēre, vidēri.] *Paroitre.* *Phr.* Quæ nigra cluent. *Lr.* Res opportuna cluebit. *Lr.* **CLŪERĒ** per transl. *Paroitre, être en reputation.* Cluet nomen. *Pla.* Cluentes consilio. *Cic.*

CLŪNIS, *is*, clunēs, clunium, *m. f.* [Nâtes.] *Les fesses, le derriere, la croupe d'un cheval, &c.* *Phr.* Quod pulchræ clunes, breve quod caput, ardua cervix. *H.* De Equo vidimus & Merulas poni & sine clune Palumbes. *M.*

CLŪPEĀ & **CLŪPEĀ**, *æ. f.* *Africa oppidum ita dictum ex sil.* In clypei speciem curvatis turribus. *Sil.* & Clupeam tenuit, stationis littora nota. *L.*

CLUSIUM, *ii*. n. *Pl.* *Oppidum est in Tuscia sub quo sepultus est Porfena.* Qui caput & stomachum supponere fontibus audent Clusinis, Gabiosque petunt. *H.* Clusinum vulgus. *Sil.*

CLŪMENE, *es, Oceani & Thetys filia, mater Phætonis.* *Phr.* Sic flevit Clymene, sic & clymeneides altæ, Cum juvenis patris excidit ictus Equis. *O.* Extrulit (Phæton) ad Clymenen Epaphi convicia matrem. *O.* **CLŪMENEIDĒS**, *dūm.* *Sorores Phætonis à matre clymene.* **CLŪMENEIĀ** Proles. *O. i. Phæthon.* **CLŪMENEĀ** germina. *St. i. Populi in quas clymenes filia mutata sunt.* (Vide *PHAETHON*.)

CLŪPEŪS, *m.* & **CLŪPEŪM**, *ei. n.* [Quo milites tegunt corpus adversus ictus.] *Benclier.* *Epith.* Lævus, fulgens, gravis, ingens, cævus, durus, ardens, micans, dirus, minax, nitens, habilis, aureus, rusticus, splendidus, cōruscans, cruentus, ænëus, ahënëus, ferrëus, sanguinëus, cruentatus, terrificus, horrificus, oppositus, septēplex, fidus, Mævorticus, lunatus, curvatus, cëlatus. *Syn.* *Scutum, umbō, pārmā, pēltā, clypei cūrvāmēn.* *O.* Onus cava parma sinistra. *V.* *Phr.* Nec clypei curruve sonant. *V.* Clypeo manus apta ferendo. *O.* Tegmina tuta cavant capitum, flectuntque salignas Umbonum crates. *V.* Clypeoque inimicum hostile trahebat. *V.* Et vetus in templo bellica parma vacat. *Pr.* Ærataque micant peltæ, micat aureus ensis. *V.* Clypeum magni gestamen Abantis. *V.* Et lapsa ancilia cælo. *V.* Fulgentia longæ Scuta virum. *V.* Ense levis nudo, Parmæque inglorius albâ. *V.* Sanguineus Mavors clypeo increpat. *V.* At simul ærati radiavit luminis umbō. Desigunt tellure hastas, & scuta

resonant. *V.* Nuda plerisque sinistra, Dextro clypeo. *Sil.* Invadunt martem clypeis atque ære sonoro. *V.*

CLYPEI Descriptio & ornatus. **PHR.** Vastos umbo vomit aureus ignes. *V.* Et clypei non Enarrabile textum. Illic res Italas, Romanorumque triumphos Fecerat Ignipotens. *V.* Clypeoque insigne paternum, Centum angues, cinctamque gerit serpentibus hydram. *V.* Qui pulcher signis auroque asperimus ardet. *Cl.* Clypeum sævo fulgore micantem. *L.* Et formidato clypeus Titana lacessit Lumine, quem totâ variat Mu'ciber arte. *Sil.* Tremunt in vertice cristæ Sanguineæ, clypeoque micantia fulgura mittit. *V.* Ingentem clypeum informant, unum omnia contra Tela Latinorum, septenosque orbibus orbes Impediunt. *V.* At clypeum, tot ferri terga, tot æris, Cum pellis toties obeat circumdata Tauri. *V.* Clypeum cape, quam dedit ipse Inviatum ignipotens, atque auras ambiit auro. *V.* Clypeumque accenderat auro. *Sil.* At clypeus torvo Gorgonis ore tumet. *Smm.*

CLYPEUM Induere, sumere, vestire. *St. PHR.* Androgei galeam clypeique insigne decorum Induitur. *V.* Dum genitor nati parmâ protectus abiret. *V.* Lævo dependet Parma lacerto. *V.* Clypei dominus septem- plicis Ajax. *V.* Hic ferro accingor rursus; clypeoque sinistram Insertabam aptans. *V.* Lævâque ancile gerebat. *V.* Clypeum tum deinde sinistra Extulit ardentem. *V.* Clypeumque ex ære sinistra Subligat. *O.* Quantum in clypeum assurgat. *V.* Invadunt Martem clypeis, atque ære sonoro. *V.* Postquam habilis lateri clypeus, loricaque tergo est. *V.* Lævo dependet parma lacerto. *V.*

CLYPEO tegi. **PHR.** Opposui molem clypei; texique jacentem. *O.* Galeamque extensus protegit umbo. *L.* Clypeique sub orbe teguntur. *V.* Clypeosq; ac tela sinistris Protecti obijciunt; prensant fastigia dextris. *V.* Parmâ protectus. *V.* Scutis protecti corpora. *V.* Immanem ærato circumferunt tegmine sylvam telorum. *V.* Telum quod protinus ære repulsum, Et summo clypei nequicquam umbone pependit. *V.* Irrita tela resultant. *V.*

CLYPEUM Alicujus cavare, perforare. **PHR.** Oraque recludit Loricae & clypei extremos septem- plicis orbes. *V.* Clypei curvati pondere teli. *Sil.* Nec crude tardarunt tegmina parmæ. *J.* Et totum clypei ferro dejecerat orbem. *V.* Hasta volans clypei transverberat æra. *V.* Hasta viam clypei molita per oras. *V.* Hastam jacit: illa per orbem Ære cavum triplici, per lignea terga Tribusque transiit intextum Tauris (i. corio) opus. *V.* Ergo nec clypeo juvenis subsistere tantum, Nec dextrâ valet: injectis sic undique telis Obruitur. *V.* Nec misero clypei mora profuit ærei. *V.* Clypeum super intonat ingens. *V.* Et totum clypei ferro dejecerat orbem. *V.*

CLYPEATUS, à, ùm. **PLA.** Qui porte un Bouclier, armé d'un Bouclier. **PHR.** Insequitur nimbus pedum; clypeataque toris Agmina densantur campis. *V.* Quis decor, incedis quoties clypeatus, & auro Squameus, & rutilis cristis & casside major. *Cl.* Ardentes clypeos atque æra micantia cerno. *V.*

CLYSTER, eris. *m.* **PLI.** Lavement, Clystère.

CLYTEMNISTRA F'ia Tindari & Leda Agamemnonis uxor, qua belli Trojani tempore Ægisti amore

capta rejunxit. *V.* *idem* & Orestis filio factura nisi Electra soror, fratrem neci eripisset, cumque Strophio regi misisset educandæ n. Orestes jam adultus Argos rediit, ubi ad Clytemnestram intro- missus cum Phocensibus, quos miserat Strophius tam- quam Orestis mortem nuntiaturus, Matrem cum Ægisto adultero interemit. **EPITH.** Sævâ, fērâ, pēr- fidâ, cruentâ, adultērâ. **SYN.** Tyndaridis. **PHR.** Et vindex in matre patris malus ultor Orestes. *O.* Nec nurus Ægisti, nec sæva Agamemnonis uxor. *O.* Ma- ne clytemnestram nullus non vicus habebit. *J.*

CLYTIE, es. *Ny npha solis amans, ab eoque despe- cta.* Clytien non amplius author lucis adit... tabuit ex illo (Clytie) & sub jove nocte, dieque Sedit hu- mo nuda, nudis incompta capillis; Pêrque novem lucas expers undæque cibique, Rore mero, lacry- misque suis jejunia pavit. Nec se movit humo, tan- tum spectabat euntis Ora Dei, vultusque suos flec- tebat ad illum. Membra ferunt hæsisse solo, par- tēque coloris Luridus exfanges pallor convertit in herbas: Est in parte rubor, violæque simillimus ora Flos tegit: Illa suum, quamvis radice tenetur, Vertitur ad Solem, mutatæque servat amorem. Ecce autem virides ardenti sole, per hortos Paller, & antiquos Phæbi suspirat amores Infelix clytie, reli- quos super ardua flores. *R.* Cnidus. Cnossus (Vide **GNIDUS**. **GNOSUS**.)

COA, ōrūm. *n.* [Vestimenta delicatissima ex Bombicis filo ab insulâ coa dicta.] *Etoffes de soie fort deliées, qui se faisoient dans l'Isle de Co.* **PHR.** Sive erit in Tyriis; Tyrios laudabis amictus: Sive erit in cois, coa decere puta. *O.*

COACCEDŌ, is, erē. **PLA.** S'approcher ensemble.

COACERVŌ, as, avī, atūm, arē. **CIC.** Entasser.

COACERVATIO, ōnis. **CIC.** Amas.

COACESCŌ, is, erē. **CIC.** S'aigrir.

COACTIO, ōnis, *f.* **SUE.** La levée des impôts.

COACTOR, ōris. *m.* **CIC.** Collecteur des impôts.

COACTOR. Qui a soin de recevoir l'argent. **PHR.** Si præco parvas, aut ut fuit ipse, coactor Merce- des sequerer. *H.* In auctionibus præco stabat ad has- tam, pretia nuntiabat: coactor verò pecuniam collige- bat. **COACTOR**. Sen [Impulsor.] Qui force, qui contraint. **COACTOR**. Ca'o [Qui pecudes cogit.] Berger, Forcher, &c. **COACTOR** agmi- nis. *Tac.* Sergent d'une compagnie.

COACTURĀ, æ. *f.* **COL.** L'amas des fruits qu'on cueille. **COACTUS** (V. de Cogo.)

COADDŌ, is, erē. **CATO.** Ajouter.

COADUNŌ, as, avī, atūm, arē. **PLI.** [In unum co- gere.] Assembler.

COEDIFICŌ, as, avī, atūm, arē. **CIC.** Bâtit près. (Vide **ÆDIFICŌ**.)

COÆQUŌ, as, avī, atūm, arē. **CIC.** Rendre égal. (Vide **ÆQUO**.)

COADJUTOR, ōris. Non dicitur latine. (Vide **AD- JUTOR**.) [Qui alteri successor designatur.] Coadju- teur. **PHR.** Sacra deponit tibi sustinenda Pondera mitræ, Eligit qui te comitem laborum Jam se- nex fato propiore. *Sant.* Tempia te poscu- t: rogat ecce præsul In sui partem venias laboris: Ferre Nunc discas tibi destinata Pondera mitræ. *Sant.*

COÆQUALIS, alē. **COL.** & **COÆVUS**, à, ùm. **CIC.** De même âge. **PHR.** (Vide **ÆQUÆVUS**)

CŌÆQUŪS, ā, ūm. *Egal.* Coæqua pars. *PLI.* *La moiré.* (Vide *ÆQUALIS*.)

CŌAGITATIŌ, ōnis. f. *Cic.* *Agitation de plusieurs choses.*

CŌAGMĒNTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Cic.* *Unir, assembler.* Verba verbis coagmentare. *Cic.* Coagmentare pacem. *Cic.* *Cimenter.* **CŌAGMĒNTŪM**, ī. n. *PLA.* & *CŌagmētātīŏ*, ōnis. f. *Cic.* *Assemblée.* (Vide *CONJUNGO*.)

CŌAGŪLŌ, as, āvī, ātūm, ārē. [Constringere, densare.] *Faire cailler le lait ou quelque liqueur.* Coagulare lac, aquam. *PLI.*

CŌAGŪLŪM, ī. n. *PLA.* *De la présure.* *PHR.* Et miscere novo docuisse coagula lacte. *T.* Lac mihi semper adest inivem; pars inde bibenda. *Servatur;* partem liquefacta coagula durant. *O.* Mellaque, vimque meri, & cum lacte coagula passo. *O.* **CŌAGŪLŪM** Metaph. *Dicitur quidquid conjungit.* Vinum, conviviorum coagulum. *VAR.* *Liaison.* *Union.*

CŌALĒŌ, ēs. *CŌālū*, *CŌālītūm*, ērē. & *CŌālēscŏ*, īs, ērē. [Cohærere, concrescere, dicitur proprie de furculo.] *Pousser, se fortifier, s'unir.* Coalescit oliva ficus. *Col.* Planra solo coalet. *PLI.* Coalescit vulnus. *PLI.* Saxa vide primum solā coalescere calce. *Lr.* Populi in unum corpus coalescunt. *Liv.* Audacia coalita. *TAC.* *Fortifiée.* *CŌangūtŏ*, ās, āvī, ātūm, ārē. Coangustare alveum. *VAR.* *Rétrécir.* *Legem.* *Cic.* *Restreindre.*

CŌARCTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Resserer.* Angustæ fauces coarctant iter. *Liv.* Quid quod & Orion, & cætera sidera mundo Cedere festinant, noxque coarctat iter. *O.* **CŌARCTATIŌ**, ōnis. f. *Liv.* *Resserrement.*

CŌARGŪŌ, īs, ūī, ūtūm, ērē. *Montrer, faire voir, convaincre.* *PHR.* Verba refert, dominique (*Mida*) coarguit aures. *O.* Coarguere reum testibus. *Cic.* **CŌARGŪERĒ** desidiā alicujus, aliquem avaritiæ. *Cic.* *Blâmer.* (Vide *ARGUO*.)

CŌASPĒRNŌR, āris, ārī. *TAC.* *Mépriser.* (Vide *ASPERNOR*.)

CŌASSŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Vit.* [Contabulare.] *Plancher, faire un entablement, une cloison, &c.* **CŌASSATIŌ** & *CŌāxātīŏ*, ōnis. f. *VIT.* *Assemblée d'aix, plancher, entablement.*

CŌASTRÆ, ārūm. m. *Populi India.* Æthera tangentes sylvæ liquere coastræ. *I.*

CŌCALŪS. *Sicilia Rex ad quem confugit Dædalus insequente Minos, Jamque fatigatum tellus Ætnea tenebat Dædalon; & sumptis pro supplice cocalus armis Mitis habebatur. O.*

CŌCCINATŪS, ā, ūm. *Vêtus d'une robe d'écarlate.* Qui coccinatos non putat viros esse. *M.*

CŌCCINĒŪS, & *CŌccinūs*, ā, ūm. *PLI.* *D'écarlate, rouge comme d'écarlate.*

CŌCCŪM, ī. n. [Granum fruticis quo fit color coccineus.] *Graine d'un arbrisseau, dont on fait la teinture d'écarlate.* **CŌCCŪS**, ī. f. *PLI.* [Frutex.] *Cet arbrisseau.*

CŌCCŪS, ī. m. & **CŌCCINŪM**, ī. n. [Pannum coccineum.] *Ecarlate.* [EPITH. *Rubens, ruber, rosētus, purpureus, sanguinētus, ardēns, nobilis, pretiosus.* *SYN.* *Purpurā, mūrēx, ostrūm.* *PHR.* *Coccina famose donas & ianthina Meecha. M.* *Cocco*

velata rubenti. *M.* *Rubro ubi coccō* Tincta super lectos canderet vestis Eburnos. *H.* *Ardenti radiabat Scipio cocco. Sil.* Si fuerit sævus; coccina quid facient. *M.* (Vide *PURPURA*.)

CŌCHLĒĀ, æ. f. [Testa Limacis. Limax cum testâ.] *Limax, escargot avec sa coquille.* *SYN.* *CŌchā, Limāx.* *PHR.* Curvarum domus uda cochlearum. *S.*

CŌCHLĒĀ. [In torculari lignum erectum in modum Spiræ, vel cochlearis testæ tollendo demittendo prelo adhibitum.] *La vis.* **CŌCHLĒĀ.** *Vit.* [Organum haustorium.] *Limace, machine à puiser de l'eau.*

CŌCHLĒĀR, āris. & *CŌchlēārē*, īs. & *CŌchlēārūm*, ī. n. *PLI.* *Une cuillière. Une cuillerée.* *PHR.* Sum cochleis habilis, sed nec minus utilis ovis: (*Sorbendis*) Numquid scis, potius cur cochleare vocer. *M.* **CŌCHLĒĀRIŪM.** *VAR.* *Locus quo reponitur Cochlea.*

CŌCLĒS, ītis. m. [Qui unum tantum oculum habet.] *SYN.* *Lūscūs.* Uno lūminē cāsus, ōrbātus, cāptus, dēformis. Cui lumen ademptum est. *V.* (Vide *CÆCUS*. *Luscus.*)

CŌCLĒS. *Vir Romanus qui solus in Sublicio Ponte hostium impetum sustinuit, donec à tergo Pons frangeretur; quo factō in Tyberim sese præcipitem dedit; & ad suos nando pervenit.* *PHR.* Illum indiganti similem similemque minanti Aspiceres, Pontem auderet quod vellerē Cocles. *V.* *Cochlis abscessis testatur semita Pontes. Pr.* Hoc meruit vel Ponte Cocles, vel Mutius igne. *C.*

CŌCTĀNĀ, ōrūm. n. [Parvæ ficus à coctanā urbe Syriæ.] *Sorie de petites figues.* *PHR.* Si majora forent coctana, ficus eras. *M.*

CŌCTĪBĪLĪS, ilē. & *CŌctīyūs*, ā, ūm. *PLI.* *Aisé à cuire.* **CŌCTĪLĪS**, ilē. *Cuit.* *Cochlis regula.* *O.* Dicitur altam Cochtilibus muris cinxisse Semiramis urbem. *O.*

CŌCTIŌ, ōnis. f. *PLI.* *Coction, digestion.* (Vide *CIBUS*. *Cibos coquere.*)

CŌCTŪRĀ, æ. f. *PLI.* *Cuison.* **CŌCTŪS**, ā, ūm. *PLI.* *Cuit.* *Poma cocta & matura.* *Cic.* *Mour.* Sermo bene coctus. *Cic.* Metaph. *Bien digéré.* (Vide *COQUO*.)

CŌCYTŪS, ī. n. [Fluvius inferorum è Styge profluens.] *Le Cocyte.* *EPITH.* *Tartarētūs, inferētūs, horrētūdus, trīstis, ināmēnūs, atēr, languidūs, inērs, ignāvūs, pigēr, palūstēr, nigēr, imūs, profundūs, trīstis, lēntūs, dēformis, sēvērūs, l. vidūs.* *PHR.* *Cocyti istagna alta vides, stygiamque paludem.* *V.* *Cocyti limus niger & deformis arundo.* *V.* *Furias, annemque severum Cocyti metuit.* *V.* *Vifendus ater flumine languido Cocytus errans.* *H.* *Ibit ad manes; facietque inerti Vela cocyto.* *S.* (Vide *INFERI*. *Inferorum fluvii.*)

CŌCYTIĀ, ōrām. n. [Sacra in honorem Proserpinæ.] *Sacrifices faits en l'honneur de Proserpine.* *Inultus ut tu riseris cocytia.* *H.*

CŌDEX, & **CAUDĒX**, īcīs. m. [Stipes, truncus arboris.] *Le tronc d'un arbre.* *EPITH.* *Altūs, rūgōsūs, crūdus, viridīs, arbōrētūs.* *PHR.* *Codice qui misso, quem vix juga bina moverent juncta, Phoenicem à Summo vertice fregit.* *O.* **CŌDĒX.** [Ligneus stipes quem trahebant servi qui delique-

rant.] *Sorte de supplice.* PRH. Codicis immundi vincula sentit anus. Pr.

CODĒX. [Apud antiquos dicebatur tabularum plurium contextus. *Hinc per transp.* Codex pro libello dictus est.] *Tablettes, livre fait de petites planches enduites de cire.* LIVRE. SYNT. Extrema cera Codicis. Cic. Accepti & expensi Codex. Cic. Codicem scribere, recitare, obſignare. Cic. CODICILLUS, li. m. dim. *Petites tablettes.* PRH. Cultellum, tenuisque Codicillos. St. CODICILLUS. [Pro litteris.] *Lettres.* Mœcha putida redde codicillos. C. CODICILLI. Sue. [Diplomata.] *Brevet, lettres Patentes.*

CODICARIÆ, & CAUDICARIÆ naves. [Quæ è caudicibus cavatis fiebant.] *Petites barques fuites d'un seul tronc d'arbre.*

CODRUS, i. *Dux Atheniensium qui, (cum respondisset oraculum, illos posse vincere, quorum dux perisset) ad hostium tentoria profectus humili habitu, eos jurgio in suam causam instigavit & oraculo locum fecit.* PRH. Si quos aut Phillidis ignes Aut Alconis habes laudes, aut jurgia Codri. V. Codrus pro patriâ non timidus mori. H. CODRUS al er cuius paupertas Proverbia locum fecit. PRH. Tota domus Codri Rhedâ componitur una. J.

COLĒ, es. f. Liv. [Montium fauces in Thessaliâ.] *Celé.*

COLYACUS, a, um. Pl. [Qui morbo intestinorum laborat.] *Qui est sujet à avoir des douleurs de ventre.* Cœlebs, cœlestis, cælum, &c. (Vide CÆLEBS, CÆLESTIS, CÆLUM.)

COEMO, is, cœmī, cœmptum, erē. [Simul emere.] *Asheter.* Omnia conductis coemens obsonia nummis. (Vide EMO.)

COEMPTIO, ōnis. f. Cic. *Certus matrimonii contractus, vi cuius non corporum tantum, sed & bonorum societas erat virum inter & sponsam: quod alludit Virg.* Teque sibi generum Tethys emat omnibus undis.] *Sorte de contrat de mariage.*

COENĀ, æ, f. & Cœnula, æ. f. dim. *Soupers, repas qu'on fait le soir.* EPITH. Divēs, sumpptuosā, opīmā, lautā, nōcturnā, sērā, dāpsillā, splendidā, luxuriōsā, lētā, gēnialis, festivā, pīratā, solēmnis, magnificā, largā, brevīs, tēnuis, mūdā, nītidā, subitā. SYN. Cōnvivium, Epulē. PRH. Cœnarum impensis suffragia plebis venari. H. Apponitur Cœna non minus nitida quam frugi. Pl. Ad Cœnas invitare, itare, aliquem adducere, vocare. Cic. Promittere. Pl. Adhibere Cœnæ. Sue. Super Cœnam cantare. Suet. Claudere quæ Cœnas lactuca solebat avorum. M. O! noctes Cœnæque Deūm quibus ipsē meique Ante larem proprium vescor. H. Mero tinger pavimentum superbo Pontificum potiore Cœnis. H. Convivas alios Cœnarum quare magister. M. Et nisi Cœna prior... te decinet. H. Quem in sepulchretis Vidistis ipso carpere ē rogo Cœnam. C. Vides ut Pallidus omnis Cœnā desurgat dubiā. H. Plerumque gratæ divitibus vices; Mundæque parvo sub lare pauperum Cœna sine aulæis & oltro Sollicitam explicuere frontem. M. Qua nec Stella solet rarā nisi ponere Cœnā. M. i. *Splendida.* Parva est cœnula, quis potes, negare. M. Unā ponetur cœnula mensā. M. Cœnæ caput. H. i. *Initium.* Cœnæ pater. H. i. *convivator.* Cœna prima, altera

tertia. M. *Le premier service, &c.* (Vide CONVIVIVUM. COMEDO.)

CENATIO, ōnis. f. & Cœnæcūlum, i. n. & Cœnatiūcūlā; æ. f. Pl. [Locus ad cœnandum destinatus.] *Sale, lieu ou l'on mange.* PRH. Mutat cœnacula lectos. H. Argentem rapiat cœnatio solem. J. Quid sim cernis, cœnatio parva. M. Cœnæcūlum. i. n. [Loca domūs altiora quæ plebs conducebat.] *Le plus haut étage qu'on louoit au même peuple.* Lateranorum obſidet ædes Tota cohors, rarus venit in cœnacula miles. J.

CENATORIO, is, ivi, irē. M. [Cupere cœnare.] *Avoir envie de souper.*

CENŌ, & Cœnitō, as, avi, arum, arē. dim. VAR. *Souper, prendre son repas.* SYN. Cōnvivōr, epulōr. Patinas cœnabat omāi Vilis & agnini. H. Spēs bene cœnandi vos decipit. J. Cum quo prateritis cœnavit nocte. J. Nos inquam cœnamus aves, conchilia, pisces. H. Sæpe tribus lectis videas cœnare quaternos. H. Amet scripsisse ducentos Ante cibum versus, totidem cœnatus. H. Hospes si olus, dapſusque inemptas non piget Cœnare mecum, accumbe, personam exue, Natura discēs quantuli indigeat cibi. *Vida.* (Vide MENSA. COMEDO.)

CENATORIVM, ii. n. [Vestis cœnatoria.] *Robe qu'on prenoit en allant manger.* PRH. Ebrīæque noctis Cœnatoriæ mittat advocato. M.

CENATICUS, a, um. Var. [Ad cœnam pertinens.] *Du souper.*

CENUM, nī. n. *Bourbier, lieu plein de fange.* EPITH. Ōlidum, grāvē, olēns, pālūstrē, crāsūm, tēnax. SYN. Lūtūm, sōrdes, limūs. PRH. Et hæres, Ne quicquam cœno cupiens evellere plantam. H. Huc undæ coeunt, & ineluctabile cœnum. St. Ipsi se in tenebris volvi Cœnoque queruntur. LR. i. *Humilem vitam agere.* Et crasso figuli polita cœno. M. Aut ubi odor cœni gravis. V. O! cœnum o! portentum. Cic. Metaph. *Un infame.* Labes & cœnum. Cic. *Infamie.*

CENOSUS, a, um. *Bourbeux, plein de vase & de limon.* Cœnoso lacu volutari. Col.

COËO, is, cōi, cōitum cōirē. *S'assembler, s'unir.* SYN. Cōnvēniō, cōngredior, cōgōr, cōnjūngōr, cōnflōr. PRH. Cornuque tetendit, Et duxit longē, donec curvata coirent Inter se capita. V. Saxa... Sponte suā in muri membra coisse ferunt. Pr. Facies in monstrum coit. S. i. *Componitur.* Forcipibus ad morsum coeuntibus. Pl. Placidis coeunt immitia. H. Rapis coeuntibus. Sil. Ingentem specum coeunte terra junxit. S. Par pari coeat jungaturque. H.

COIRE ad arma. O. In prælia. Pr. Coire in se. Cic. Inter se. V. *S'atrouper, se liquer.* PRH. Non aliter sociūm virtus coit omnis in unum. V. Millia crabronum coeunt. O. Sed manus ē castris properē coit omnis in unum. V. Hæc pugnae facies: coeunt sine more, sine arte. V-F. Multumque coitur Humani generis majore in prælia damno. LR. Undique conveniunt Teucris, mistique Sicani. V. Aspicite qui coeant populi. V. Tum trepidæ inter se coeunt, (Apes) penisque coruscant; Et circa regem atque ipsa ad prætoriam densæ Miscentur. V. Undique convenere, animis opibusque parati. V. Coeant in fœdera dextræ. V. Des in amicitiam coeant, & fœdera jungant. V. Coitur societas. Cic.

ŌIRE [Conglutinari.] *S'épaissir, se cailler, se reprendre.* SYNT. Coit pus. *Colf.* Cicatrix. *Pla.* Coit terra frigore. *Er.* PHR. Coit gelidus formidine sanguis. *V.* Vulnera coeuntia rumpere. *O.* Coxa parum apte collocata reluctante aetate male coit. *Pl.* Male arta Gratia nequicquam coit. *H.*

COÏRE [De animalibus.] *S'accoupler.* PHR. Cum pare quæque suo coeunt volucresque feraeque. *O.*

COÏPIO (Pro incipio verbum vetus cuius præteritum ferè cum derivatis tantum est in usu.) *Commencer.* PHR. Hic primus coëpit moribus esse dies. *Pr.* Non coëpisse fuit, coëpta expugnare. *O. i.* perficere sin in processu coëpit crudefcere morbus. *V.* Dimidium coëpti, qui bene coëpit, habet. *O.* Sic odium coëpit glandis. *Lr.* Coëpisti melius quàm definis. *O.* **COÏPIT.** *i.* *inceptis loqui.* PHR. Placido sic pectore coëpit. *V.* Talia fatus erat, coëpit cum talia vates. *V.*

COÏPTO, *ās, avi, atum, are.* *FREQ.* *Commencer.* PHR. Coëptans diffidere dictis. *Lr.* Jamque rubrum tremulis jubar ignibus erigere altè Cum coëptat natura. *Lr.* (Vide PRINCIPIO.)

COÏPTUM, *tī.* *entreprise.* SYNT. Coëptis annuere. *O.* Aspirare, deesse. *St.* Desicere. *V-F.* Desistere. *S.* Favere. *S.* Coëpta tenere, differre. *O.* Peragere, exequi. *S.* PHR. Quid struat his coëptis. *V.* At trepidā, & coëptis immanibus effera Dido. *V.* Invida nox coëptis. *O.* Vanique infania coëpti. *V-F.* Nunc ades. *o!* Coëptis, flava Minerva, meis. *O.* Dii coëptis... aspirate meis. *O.* Nec tœdia coëpti Ulla mei capiam, dum spiritus iste manebit. *O.* Manus ultima coëpto Defuit. *O.* Differ tua coëpta. *O.* Dignas coëptis infumite mentes. *St.* Coëpta tene, quæso, nec in æquore desere navem. *O.*

COÏPTUS, *ā, ūm.* *Entrepris, commencé.* PHR. Coëpti fiducia belli Palladis auxiliis semper stetit. *V.* Coëptæque perenne fœdus amicitia. *St.* Et coëptum revocas pallida semper opus. *O.* Iter coëptum perages. *O.* Ora coëptis transitum verbis negant. *S.* Sub pedibus mugire solum & iuga coëpta moveri Sylvarum. *V.* Carmina iussis Coëpta tuis. *V.* Coëpta luce. *Tac.*

COÏQUITO, *ās, avi, atum, are.* *Liv.* [Simul Equitare.] *Allez à cheval de compagnie avec quelqu'un.*

COÏRCEO, *ēs, cūi, citum, erē.* *Retenir, reprimer.* SYNT. Cōtīnēō, rētīnēō, frānō, rēfrēnō, rēstrīngō, rēprīmō, īnhībēō, arcēō, cōhībēō, cōmprīmō. PHR. Vel quod fluentem nauseam coerceat Metire nobis cæcubum. *H.* Virta coercebat positos sine lege capillos. *O.* Invida me spatio natura coërcuit arcto. *O.* Clausa domo teneor gravibusq; coërcita vinclis. *O.* Aves carcere coërcere. *Pl.* Coërcere iras hominum. *Liv.* Hostem armis. *O.* Ora frānis. *O.* Coërcere edicto, suppliciis. *Cic.* Vellunt tibi barbam Lascivi pueri, quos tu nisi fuisse coërces, Urgeris turba circum te stante. *H.* Carmen reprehendite quod non Multa dies, & multa litura coërcuit. *H.* *Emendavit.* Terraq; coërcet omnes Caesar. *O.* Messapus primas acies, postrema coërcent Thyrridæ juvenes. *V. i.* *regunt.* Coërcere se modico. *SEN. i.* *consentum esse* aneïa virtus junonem veteres finire coërcuit iras. *O. i.* *coegit.* Nam modo bella geris; numeris modo bella coërces. *O. i.* *scribis versibus.*

COÏERTIO. *QUIN.* & **COÏERCITIO**, *ōnis. f.* *Liv.* [Imperium & autoritas quæ quis in subditos utitur.] *Retenue, l'action de reprimer.*

COÏTUS, *ūs. m.* [Conventus & congregatio.] *Assemblée, compagnie de personnes.* EPITH. Multus, densus, plurimus, ingens, diffusus, circumstant, frequens, ingens, longus, clamosus, celebris, confusus, lætus, festus, festivus, solennis, numerosus, innumerus, dulcis, fœminæus, virginæus, virilis, vulgaris. SYNT. Cōciliūm, cōvëntūs, chōrūs, āgmēn, cātērvā, tūrbā, mānūs, cōpiā, cōhōrs, glōbūs, cōrōnā, cōnfessūs. SYNT. Coetus scholarum. *Quin.* Animorum. *Cic.* Deorum. *St.* Vitiurum. *Cic.* Dulces comitum coetus. *C.* Coetum dimittere, inire. *Cic.* Solvere. *O.* Dissipare. *Lr.* Dicendo tenere hominum coetus. *Cic.* PHR. Utque viro Phœbi chorus assurrexerit omnis. *V.* Et coetus cinxere polum (aves) cantusque dedere. *V.* Hic juvenum chorus, ille senum. *V.* Natum Coventus trahit in medios, turbamque sonantem. *V.* Te quæ sint habitura Deorum Concilia incertum est. *V.* Interlucetque corona Non tam spissa viris. *V.* Ut fera quæ densa venantum cincta coronâ. *V.* Juvenum manus emicat ardens. *V.* Incedit magna juvenum stipante catervâ. *V.* Sed amœna piorum Concilia, Elysiumque colo. *V.* Coëtibus extat fœmineis. *CL. i.* *emine;* monstrifero complebat tartara cætu. *CL.* Æthnæos fratres cælo capita alta ferentes, Concilium horrendum. *V.* Socios in cætum litore ab omni Advocat Æneas. *V.* Cogite concilium, & pacem laudate sedentes. *V.* *O!* Vos, *o!* Coetum Tyrii celebrate faventes. *V.* Complendant litora coetu Visuri Æneadas. *V.* Incurrunt densi: simul omnis copia Teucrum, &c. *V.* Considerare iussi Nec confusus honor. Ad dominam Burgundia confluit urbem. *Sant.* Olli convenere; fluuntque ad regia plenis Tecta viis. *V.*

COÏUS, *ī.* *Nomen Gigantis.* PHR. Tum partu terra nefando Cæumque jæpetumque creat, sævumque Typhoea, Et conjuratos cælum rescindere fratres. *V.* (Vide GIGAS.)

COÏEXERCITATUS, *ā, ūm.* *QUIN.* *Qui a l'été mis en usage.*

COÏGITABILIS, *ilē.* *SEN.* *Qu'on peut penser.*

COÏGITATIO, *ōnis. f.* *Pensée.* EPITH. Accerrimā, liberrā, attentā, fixā, tacitā. SYNT. Cogitationes in rem humilem abjicere. *Cic.* Cogitatione aliquid comprehendere, colligere, conquirere, fingere sibi. *Cic.* Cogitationibus honestis immorari. *Cic.* PHR. Sua cuique cum sit animi cogitatio. *Ph.* Nam si ab est quod amas; præsto simulachra tamen sunt Illius; & nomen dulce obvertatur ad aures. Sed fugitare decet simulacra, & Pabula amoris Absterre sibi, atque aliò convertere mentem. *Lr.*

COÏGITATO & **COÏGITATĒ**. *Adv.* *PLA.* [Præmeditātē.] *Avec reflexion, y ayant pensé.*

COÏGITO, *ās, avi, atum, are.* [Mente agitare.] *Penser.* SYNT. Pūto, rēpūto, āgitō, mēditōr, vērsō, vōlvō, cōfīdērō, dēlibērō, jūdīcō, rēōr, vōlūtō, prōvidēō, ādvērtō, rēvōlvō, ānimō vērsō. *Tac.* Agitō, mōvēō. *Cic.* PHR. Cogitat, & dubia est. *O.* PHR. Atque animum celerem nunc huc; nunc dividit illuc; In partesque rapit varias, perque omnia versat. *V.* Hæc ait, & partes animum versabat in omnes. *V.* Nec venit in mentem quorum confederis arvis. *V.* Animoque rotundum percurrisse polum. *H.* Atque omne immensum peragunt mente animoque. *Lr.* Mentem... misit ut ad muros. *V.* Et veteris Fauni volvit

volvit sub pectore sortem. *V.* Hæc ego dum stultè meditor. *O.* Tacitos volvunt in pectore questus. *Lr.* Nos alio mentes, alio divisimus aures. *L.* Sic equidem ducebam animo, rebarque futurum. *V.* Dixit, & ante oculos rectum pietasque pudorque Constitant. *O.*

CŌGĪTARE toto animo. *Cic.* *Penſer avec application, avec effort.* *PHR.* Id tacitus mecum ipſe voluto Si valeam meminisse. *V.* At pius Æneas per noctem plurima volvens. *V.* Diverſeque vocant animum in contraria curæ. *V.* Multaque dura ſuo trifti cum corde putabant. *V.* Omnia præcepi, atque animo mecum ante peregi. *V.* Talia dum ſecum moveat anxius. *Cl.* Tecum prius ergo voluta Hæc animo. *J.* Cæcoſque volutat Eventus animo ſecum. *V.* Rabioſa ſilentia roſunt; Atque exportecto trutinantur verba labello. *L.* At cytherea novas artes nova pectore verſat Conſilia. *V.* Omnia ſecum Verſanti. *V.*

CŌGĪTARE amicos. *PHR.* Multa viri virtus animo multuſque recurſat Gentis honos: hærent infixi pectore vultus. *V.* Et mentem patriæ ſubit pietatis imago. *V.* Sis memor, atque animo repetentem exempla tuorum Et pater Æneas & avunculus excitet Hector. *V.* Animo te nocte videbam. *O.* Omnia quæ ſenſu volvuntur vota diurno, Tempore nocturno reddit amica quies, Venator deſeſſa toro cum membra reponit; Mens tamen ad ſylvas & ſua luſtra redit. *Cl.* Gemituſque reliæ Cogitat: occultus ſub corde renaſcitur ardor. *St.* Si modò, cum de me cogitat ille, valet. *T.* Quemque ſequi nequeo corpore, mente ſequar. *Sant.* (Vide MEMINI. *Memiſſe amicum.*)

CŌGĪTARE. [Pro velle.] *Avoir deſſin de faire une choſe.* *PHR.* Nam ſcelus intra ſe tacitum qui cogitat ullum. *J.* Aliquid jam dudum invadere magni Mens agit at mihi. *V.* Exacuens varia ad conamina mentem. *V.* Multa movens, nec dum antiquum ſaturata dolore. *V.* Occurrant animo pereundi mille figuræ. *O.* Hoc ego cum ſumptis agitarem mente tabellis. *O.* Juno peſtem meditata juvencæ. *V.* Non tamen Æneam, quamvis malè cogitet, odi. *O.* Et cingere flammâ Reginam meditor. *V.* Jam ſuſpendia ſæva cogitabas. *M.* Quid cogitet humidus auſter Sol tibi ſigna dabit. *V.* Non fraudem ſocio, puerove incogitat ullam Pupillo. *H.* Non fumum ex fulgore ſed ex fumo dare lucem Cogitat. *H.* Cras cogito hinc. *Cic. i.* *Cogito diſcedere.*

CŌGNATIŌ, ōnis. *f.* *Parenté, alliance.* *EPITH.* Ampli, illuſtris, matèrnâ, propinquâ. *SYN.* Cōſanguinitas, affinitas, affiné genûs, propinquitas, agnatiō. *SYNT.* Cognatione jungi alicui. *Cic.* Coniungi. *Sue.* Attingere aliquem. *Cic.* Habere cognationem cum aliquo. *Cic.* Cognatio litterarum. *Quin.* Studiorum. *Cic.* *Liaifon.* Cognatio naturæ. *Cic.* *Sympathie.* *PHR.* Non te illuſtre genus, non avus aut pater Bellis egregii licet... Non atavi denique Cæſares; Qui per Naſſaviam domum Acceſſere tuæ. *Rap.* Principe tu felix genero, felicior ille Te ſocero. *Cl.* Quantum ſibi ſanguinis ordo Vindicet. *Pol.*

CŌGNATŪS, æ, ūm. *Pli.* [Quaſi unâ natus.] *Parent.* Nec prope cognatos compoſitum cineres. *C.* Vincit amor tui, cognato ſanguine vincit. *V.*

Cognatus alicujus. *Cic.* Cognatus Iulo. *Sil.* Cognatique Patres. *V.* Cognatorum opibus curiſque reſectus. *H.* Qui tibi materno quamvis à ſanguine junctus. *O.* Quem commune genus junxit. *O.*

CŌGNATŪS per tranſl. [Res ad cognatos pertinens.] *PHR.* Debilitat ſævum cognatis viribus Iſtrum. *Cl.* Cognatis utère fretis. *St.* Cognata tellus. *V.* Mænia. *O.* Cognatæ acies. *L.* Cognatos inter humare rogos. *Pr.* **CŌGNATŪS** per tranſl. [Similis, cōveniens.] *Seu ſemblable, qui a du rapport.* *PHR.* Res cognata calci. *Plt.* De Gypſo. Cognata vocabula rebus. *H.* Cognatum cælum telluri. *O.*

CŌGNITIŌ, ōnis. *f.* *Connoiſſance, intelligence.* *PHR.* Cognitio judicialis. *Connoiſſance, examen d'un procès.* Intonet horrendum jam cognitione peractâ. *J.* Notitiam, primosque gradus vicinia fecit Tempore crevit amor. *O.*

CŌGNITŌR, ōris. [Ad quem pertinet cauſæ cognitio.] *Rapporreur, qui examine, qui juge un procès.* Me cognitorem juris ſui, me actorem cauſæ eſſe voluerant. *Cic.* Sis cognitior ipſe, *H.* Quas aliquis duro cognitior ore legat. *O.* Et qui fronte nimis crimina reticâ Quærunt, ac veteres excutiant reos. Alta ſede quaſitor ſedens. *S. De Rhadamanto.* Auditque dolos ſubigitque fateri. *V.* De eodem. **CŌGNITŪRĀ**, æ. *f.* *SUE.* La fonction de Rapporteur, de Juge.

CŌGNŌMĒN, inis. & **CŌgnŏmēntim**, ti. *n.* [Nomen quod ab eventu aliquo impenitur.] *Surnom.* *EPITH.* Novim, nobilè, clarum, antiquum, præſeum. *SYN.* Agnŏmen. *PHR.* Alcænius clari conſolet cognominis Albam. *V.* Drufus in his meruit quondam cognomina terris. *O.* Cognomen dare, accipere. *Plt.* Habere. *Cic.* Trahere, ſumere ex aliquo. *Cic.* Addere alicui. *Lr.* Cognominis hæres. *O.* Cognomina præſe locorum. *Pr.* Si petat à victis tot ſumet nomina Cæſar: Quot numero gentes maximus orbis habet. *O.* Et mortem & nomen Druſo Germania fecit Cognomenta dierum. *Auf.*

CŌGNŌMINŌ, ōis, avi, atum, are. *Surnommer.* *SYN.* Nŏminŏ. *PHR.* Cui nunc cognomen Iulo additur. *V.* Eſt locus, Heſperiam Graii cognomine dicunt. *V.* Pergameamque voco latam cognomine gentem. *V.* Tardo cognomen pinguis damus. *H.* Antiferi Tagus aſcito cognomine fontis. *Sil.* Fratris Tiburti dictam cognomine gentem. *V.* (Vide NOMINO. *APPELLO*, as.)

CŌGNŌMĪNĪS, nŕ. *Sue.* [Qui ejuſdem eſt nominis.] *Qui porte le même nom.*

CŌGNŌSCŌ, ōis, nŏvi, nitum, ère. *Connoiſtre, avoir la connoiſſance d'une choſe.* *SYN.* Nŏſcŏ, agnŏſcŏ, intelligŏ, pŕŕcipiŏ, nŏvĭ, cŕpiŏ. *PHR.* Et ipſe noſtra fata cognosco domus. *S.* Primi clypeos mentitaque tela Agnoſcunt. *V.* Nati ſletus cognovit inanes. *V.* Dum comperit iſtas Omnia poſſe manus. *L.* Vox ſubitò audita eſt; nec erat cognoscere promptum Unde, ſed audita eſt. *O.* Vero diſtinguere falſum. *H.* Non equidem obſcuram vobis plebique Pelægæ Eſſe reor. *V.* Felix qui potuit rerum cognoscere cauſas. *V.* Nec latuere doli fratrem Junonis & iræ. *V.* Et cognoscenti ſimilis. *O.*

CŌGNŌSCERE aliquem hominem. *PHR.* Sed poſtquam remorata, ſuos cognovit amores. *O.* Cum vice ſermonis fratrem cognovit. *O.* Si me nunc videtis;

vifam prius esse negabis. O. Sed coram agnoscere vultus. V. Potestne facie] noscere ac vultu virum. S. Inscitque noscitur ab omnibus. C. Si bene te novi. O. Noverat ille ducis faciem. O. Ignari hominumque locorumque. V. Et ossa Non cognoscendo confusa reliquit in ore. O.

CŌGNOSCĒRE de aliquo. *S'instruire*. PHR. Sacri cognoscere ritum. O. Mundum ratione sequutus Semina rimatur rerum. Possum multa tibi veterum praecepta referre, Ni refugis tenuisque piget cognoscere curas. V. Si judicas, cognosce; si regnas, jube. S. Sed si tantus amor casus cognoscere nostros, Et breviter Trojæ supremum audire laborem. V. Quæ dicam, animis advertite vestris. V. Solo cognoscere visum, Non aditu montem. Cognoscere jus civile. Cic. Hebeti cognoscere corde. L.

CŌGNOSCĒRE se. PHR. Tecum habita, & noris quam sit tibi curra supellex. P. Ne te quæsieris extra. P. Ut nemo in se tentat descendere! nemo; Sed præcedenti spectatur mantica tergo. P. E cælo descendit, *ἐκ τοῦ οὐρανοῦ* Figendum & memori tractandum pectore, sive Conjugium quæras, vel sacri in parte Senatûs Esse velis... Dic tibi, quis sis. J. Te ipsum concute. H. Ignoras te. H. Si se non noverit. O. Sed nondum manifesta sibi est. O.

CŌGNOSCĒRE. [Experiri.] *Eprover*. PHR. Neque servitio me exire licebat Nec tam præsentibus alibi cognoscere divos. V. Veneris nec præmia noris. V. Fortunatus & ille Deos qui novit agrestes. V.

CŌGNOSCI, & **CŌGNITUS**, ā, ūm. PHR. Jamque Deus posita fallacis imagine Tauri Se confessus erat. O. Famâ super æthera notus. V. Casus mihi cognitus urbis. V. Haud ignota loquor. V. Idque recens præstas, nec longo cognitus usu. O. Bene cognitus enlis. Sil. Poene mihi puero cognite poene puer. O. Nec tam nota mihi, quam sunt, mala nostra fuerunt: Sed magis hæc, quod sunt cognitiora gravant. O. Nulli quam mihi cognitus. O. Tibi hæc fuisse & esse cognitissima. C. Nec noscitur ulli Agminibus comitum qui modò cinctus erat. O.

COGŌ, *vis*. **CŌEGI**, **CŌACTUM**, **CŌGERĒ**, & **CŌACTŌ**, ās, āvi, ātūm, ārē. *Amasser, assembler*. SYN. Cōlligō, cōnvōcō, cōngregō, accūmulō, cūmulō, jūngō. SYNT. Cogere acies in prælia. V. Copias in locum. *Cas*. Cogere Senatū. Cic. Aurum in usus humanos. H. Cogere stipem. Cic. PHR. Nodocomas coegit. S. Quid si prisca redit Venus; Diductosque jugo cogit aheneo. H. Ad altos denique montes Contrusæ nubes coguntur, vique premuntur. L. Buccina cogebar priscos ad verba Quirites. Pr. Et magnos, video, cogit mihi rapta tumultus. O. Socios ad littora cogant. V. Tityre coge pecus. V. Cogere oves stabulis. V. Omaes eodem cogimur. H. Cogere concilium cum muros obsider hostis. V. Seu juvaret adstrictas in nodum cogere voces, Et dare subtili vivacia verba catenæ. O. Singultus membra coactans. Lr. In angustum cogi. Ter.

CŌGERĒ. *Contraindre, forcer*. PHR. Junge pares, & coge gradum conferre juvencos. V. Nullo cogente, sagitta Excidit. V. Nullis hominum cogentibus, ipsæ Sponte suâ veniunt. V. Quid non mortalia pectora cogis Auri facta fames. V. Audaces cogimur esse metu. O. Nam me rogat & prece co-

git... Ut tibi se laudare & tradere coner. H. Vicina coegi Ut, quamvis avido parerent arva colonos. V. Virum tot adire labores Impulerit. V. Me Pater Icarus viduo discedere lecto Cogit; & immensas increpat usque moras. O. Nil nostri misere; mori me denique cogis. V. Re cogente profectus. O. Quod vos jus cogit, id voluntate impetrat. Ter.

CŌGI, & **CŌACTŪS**, ā, ūm. *Etre contrainst, forcé*. PHR. Coacta dices, sponte quod fari abnuis. S. Discunt oculi lacrymare coacti. O. Ad authorem redit Sceleris coacti culpa. S. Thalamos ego cogor in illos. V. F. Thalami monumenta coacti, Enitator geminos. St. Coacto vertice humum attingere. S. Multa ebur arte coactum. V. F. i. *Laboratum*. Ut gladiis egeant civilia bella coactis. L. Non ferro, non igne coactus. Pr. Falso terrore coacti Effugisse volunt. Lr. Quercum cuneis ut forte coactis Scindebant. V.

CŌGERĒ. [Spissum facere.] *Epaisir, figer*. PHR. Nam frigore mella Cogit hyems; eademque calor liquefacta remittit. V. In nubem cogitur aer. V. Spumantia cogere pressis Mella favis. V. Lactis massa coacti. O. Coactum in duriciem lac. Pl.

CŌACTŪS, ās. m. [Ipse cogendi actus.] *Contrainte*. PHR. Ut cum impulsu procedimus ictu, Viribus alterius magnis, magnoque coactu. Lr.

CŌHÆRĒNTĒR. adv. FLOR. *Sans interruption*. **CŌHÆRĒNTIĀ**, æ. f. Cic. *Liaison*.

CŌHÆRĒŌ, ēs, Cōhēsī, hēsūm, ērē. & **CŌHÆRĒSCŌ**, ērē. *Avoir de la liaison, être joint*. SYN. Hærēō, adhærēō, adhærēscō, cōnjūngōr, ānnēctōr. SYNT. Mundus aptè cohæret. Cic. Cohæret sermo. Cic. Solo defixa cohæsit. (Vide HÆRĒO.)

CŌHĒRĒS, ēdis. [Qui simul hæres institutus est.] *Cohærenter*. PHR. Fortè cohæredum senior malè rufi-
fiet. H. Multis cohæres. H. (Vide HÆRĒS.)

CŌHĪBĒŌ, ēs, būi, itūm, ērē. [Quasi secum habere.] *Contenir, arrêter, empêcher, moderer*. SYN. Cōfrinēō, rētrinēō, Irēprimō, frēnō, rēfrēnō, cōercēō, arcēō, tēnēō, cōmprimō, impēdiō. SYNT. Cohibere se. Ter. Cohibere crimem nodo. H. Cervos arcu. H. Cohibere gaudia. Pr. Motus animi, oculos. Cic. Cohibere a lapsu. Cic. Manus ab alieno. Ter. Leges cohibent pugnare. Cic. Sydera cohibent nitorem. Lr. PHR. At Scyllam cæcis cohibet spelunca latebris. V. Venti cohibentur in antris. O. O! cohibete iras? ictum jam fœdus. V. Dare franos impotentem naturæ. Liv. (Vide FRÆNO.)

CŌHĪBITIŌ, ōnis. f. Cic. *Défense de faire une chose*.

CŌHŌNESTŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Honorer*. SYN. Ōnō, ādōrnō, hōnēstō. SYNT. Cohonestare laudem. Cic. Cohonestare statuas, exequias alicujus. Cic. Victoriæ. Liv. (Vide HONOR. HONORARI.)

CŌHŌRREŌ, ēs, Cōhōrrūi, ērē. & **CŌHŌRRĒSCŌ**, īs, ērē. Cic. [Magno horrore affici.] *Etre saisi d'une frayeur, de frâieur*. Cohorrescit corpus meum. Suet. Cohorui ut agnovi. Cic. (Vide HORREO.)

CŌHŌRS, ōris. f. [Locus in quo pascuntur gallinæ.] *Basse cour*. PHR. Abstulerat multas illa (Vulpes) cohortis aves. M.

CŌHŌRS, ōris. f. *Cohorte, compagnie de soldats*. EPIH. Phætrigērā, pilatā, ārūmā, sarmigērā,

ÆRATĀ, vāldā, bellātrīx, nūmērōsā, mīnāx, sāgītīfērā, dēnsā. **SYN.** Cātērvā, tūrmā, āgmēn, phālānx, mānūs, mānīplūs, ēxercītūs, cōplā, ācīēs, cūnūs. **PHR.** Ut saepe ingenti bello cum longa cohortes Explicuit legio; & campo stetit agmen aperto. *V.* Ibat in æratas, nullo terrore, cohortes. *St.* (Vide ACIES. EXERCITUS.)

CŌHŌRS [Hominum turba.] *Troupe.* **PHR.** Quid studiosa cohors operum struit. *H.* Innuptis vallata cohortibus. *St.* *i. virginibus.* Cohors famula. *St.* (Vide TURBA. COETUS.)

CŌHŌRS [Per transl. ad res inanimatas.] *Foule.* **PHR.** Et nova febrium incubuit cohors. *H.* **CŌHŌRS** [Cōmītātūs, sīrēllītūm] *Le train, la suite.* **PHR.** Pisonis comites cohors inanīs. *C.* Divæ vaga cohors. *C.*

CŌHŌRTALIS, ālē. **COL.** *De la basse-cour.*

CŌHŌRTŌR, ārīs, ārī. *Exhorter, animer.* (Vide HORTOR.)

CŌINQUINŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. **COL.** *Soûiller, salir.* Merdisque coinquiner albis. *H.* **CŌINQUINARE.** *Metaph. Cic. Diffamer.*

CŌITŌ, ōnīs. *f. Cic. Cabale, complot.* **CŌITŌ**. **TER.** *Choc, combat.* **CŌITŪS**, ūs. *m. Conjonction.* Coitus Lunæ. *Plī.* Coitus humoris. **CEL.** *Amas.* (Vide COEO.)

CŌLAPHŪS, phī. *m. TER.* *Coup de poing.* **SYN.** Īctūs, ālāpā. **EPITH.** Grāvīs, dūrūs, īnfīctūs. **PHR.** Nos colaphum incurimus lambenti crustula seruo. *J.* Vel colaphis pulsare caput, vel cadere palmis. *J.* Objurgat puerum colaphis Colaphis tuber est totum caput. *Ter.* Colaphum infringere. *Ter.* Impactam in vultus sensi magno impete dextram. *Sant.*

CŌLAXĒS, īs. *Filius Jovis, & Ora nimpha.* At geniculus Jove complerat sua Colaxes. *V-F.* (Vide ORA.)

CŌLCHIS, īdīs, *f. & Cōlchōs*, ī. *f.* [Regio juxta pōntum.] *La Colchide, la Mingrelie.* **PHR.** Herbasque quas & Colchos atque Iberia Mittit. Venerum ferax. *H.* Iripedes possit sine Colchide vincere Tauros. *M.* Vos etiam silvæ vos Colchidos hospitibus oræ. *V-F.* **CŌLCHĪ**, ōtūm. *Colchidis populi.* **PHR.** Sævi capiunt quæ gaudia Colchi. *V-F.* Quatiantque truces oracula Colchos. *V-F.* **CŌLCHŪS**, Cōlchīcūs, Cōlchīcūs, ā, ūm. *Qui ex Colcho est.* **PHR.** Apparent trepidi jam Phasidis ostia Colchi. *V-F.* Pervenit in colchas aurea lana domos. *O.* Seu mihi Ciræo pereundum est gramine; sive Colchis Colchiaciis urat athena focis. *Pr.*

CŌLCHYS, īdīs. *Nomen Medæ in Colcho natæ.* **PHR.** Tragiciis quidquid de Colchide torvā Dicitur. *J.* Non huc Argoo contendit remige pinus, Neque impudica Colchis intulit pedem. *H.* Etiam sua facta paventem Colchida. *J.* (Vide MEDEA.)

CŌLICŪS, ā, ūm. **PLI.** *Sujet à la colique. De la colique.*

CŌLIPHŪM, īt, *n.* [Panis quo utebantur athletæ.] *Le pain que mangeoient les Athletes.* **PHR.** Lucrantur pauca (Mulieres) comedunt coliphia pauca. *J.*

CŌLIS, īs. *& Cōlīcūlūs*, ī. *m. Var.* [Tener vitis pampinus.] *Bourgeon.* [Tener caulis brassicæ, fabæ, &c.] *Tendron, jeune tige.* **PHR.** Nigrâ coliculus virens patella. *M.*

CŌLLĀBĀSCŌ, īs, ērē. [Ruīnām minitari.] *Ménacer de ruine, aller tomber.* Labant res lasæ: amici collabascunt. *PLA.* *Per transl.* (Vide LABO, AS.)

CŌLLĀBĒFĀCĪŌ, īs, ērē. *& CŌLLĀBĒFACTŌ*, ās, āvī, ātūm, ārē. *Briser, rompre, ébranler.* **PHR.** Omnia & hæc, ipso cum corpore, collabefiant. *Lr.* Collabefactus rigor auri solvitur æstu. *Lr.* Et vastum motu collabefactat onus. *O.* (Vide QUATIO. RUO, RUERE, Abbatre.)

CŌLLĀBŌR, ērīs, lāpsūs sūm, lābī. *Cheoir, tomber.* **PHR.** Nam subito collapsa ruīt. *M.* Saxo collabitur. *St.* Fugiens collabitur. *O.* Collabi ruinā. *Liv.* Aedes vetustate collapsæ. *Sue.* Postquam collapsi cineres & flamma quievit. *V.* Ferro collapsus. *V.* (Vide CADO.) **CŌLLĀPSŪS** [Cui præ dolore concidit animus.] *Abbatu.* **PHR.** Subito collapsa dolore. *O.* Famuli collapsam in tecta ferebant. *V.* Collapsos excipit artus. *O.* Morbo collapsa. *V.* (Vide ANIMUS. Animo cadere.)

CŌLLĀCRŪMŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Pleurer avec, mêler ses larmes avec celles des autres.* **PHR.** Uxor amans flentem flens acrius ipsa tenebat, Imbre per indignas usque cadente genas. *O.* Lenius luctus lacrymæque mordent Turba quas fletu simili frequentat. *S.* Collacrymavit casum meum. *Cic.* Labitur ex oculis tunc quoque gutta meis... Inq; domo Lacrymas angulus omnis habet. *O.* (Vide LACRYMOR. CONGEMO.)

CŌLLĀCTĀNĒŪS. **ULP.** *& Collactēūs*, ā, ūm. [Eodem lacte nutritus.] *Nourri d'un même lait.* **PHR.** Notæ collactea Mauræ. *J.* (Vide UBER. Mamelles.)

CŌLLĀRĒ, ārīs. *n. Var.* [Vinculi genus quo collum canis astringitur. *Collier.* **CŌLLĀRIĀ**, ē. *f. PLA.* [Ferrum rotundum quo stringuntur colla mellefactorum.] *Carcan.*

CŌLLĀTIĀ, ē. *f.* [Oppidum juxta Romam sic dictum quod ibi opes aliarum urbium collata fuerint, & quo oppido porta Roma Collatina dicta fuit.] *Collatia, dans le duché de Spolète.* **PHR.** Altrix casti Collatia Bruti. *Sil.* Cui dederat clarum Collatia nomen. *O.* **CŌLLĀTINŪS** Unus è septem Roma colibus. **PHR.** Hi collatinas imponent montibus arces. *V.*

CŌLLĀTIŌ, ōnīs. *f. Liv.* [Quod quisque confert.] *Contribution.* **CŌLLĀTIŌ** signorum. *Cic. Combat.* (Vide PUGNA.) **CŌLLĀTIŌ**. **PLA.** *Comparaison.* (Vide COMPARO.) **CŌLLĀTITŪS**, ā, ūm. *Collatitia sepultura.* **QUIN.** *Fait aux dépens de plusieurs.* **CŌLLĀTIVŪS** Venter. *PLA.* [In quem multa conferuntur.] *Bien farci.* **CŌLLĀTŌR**, ōrīs. *m. Qui fournit sa part.* Collator symboli. *PLA.* *Qui paie son écor.* **CŌLLĀTŪS**, ā, ūm. (Vide CONFERO.)

CŌLLĀUDŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Lœuer avec.* **PHR.** Ut me collaudem. *H.* Non intellectam vocem collaudat. *O.* **CŌLLĀUDATIŌ**, ōnīs. *f. Cic.* *Loüange.* (Vide LAUDO. LAUS.)

CŌLLĒCTĀ, ē. *f. VAR.* *Recolte des fruits.* **CŌLLĒCTĀ**. *Cic. Ecor.* **CŌLLĒCTŌ**, ōnīs. *f. Cic.* *Amas de gens.* **CŌLLĒCTĀNĒŪS**, **PLI.** *& CŌllēctītūs*, ā, ūm. *Cic.* *Ramassé.* **CŌLLĒCTIVŪS**, ā, ūm. **QUIN.** *Où il y a du raisonnement.* **CŌLLĒCTŪM**, ī. *n. Ce qui a été ramassé.* Vivere

collecto. *Pl.* COLLECTUS, ā, ūm. *V. Ramassé.*
(*Vide COLLIGO.*)

COLLEGĀ, ā. m. *Collegue qui exerce une charge avec une autre.* *PHR.* Collega regni, in censurā. *Cic.* At Novius collega gradu post me sedet uno. *H.* Censoris mores etiam collega timeret. *J.* Ne forte notentur Contra collegæ iussa redisse sui. *O.*

COLLEGIUM, ī. n. [*Societas ipsa collegarum vel quorumcumque hominum.*] *College.* *SYNT.* Collegium pontificum, prætorum. *Cic.* Collegium dissolvere. *Sue.* Ambubajarum collegia, pharmacopolæ. *H.* Per collegium consularis. *Tac. i. per communem consularum.* Collegium litterarium. (*Vide SCHOLA.*)

COLLĒVŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLI.* *Soulager, aider.*
(*Vide AUXILIOR.*)

COLLIBERTUS, ā, ūm. *Pla.* [*Qui ab eodem patrono libertate donatus est.*] *Qui a die affranchi par le même Maître.*

COLLIBET, ā. *Collubēt, collibitūm est, ērē. Il me plaît, il te plaît.* *SYNT.* Licet, placet. *PHR.* Si collibisset, ab ovo Usque ad mala citaret. *H.* Simul ac mihi collibitum est. *Cic.*

COLLYCÆ, ārūm. *PLI.* [*Majores fulci quibus derivatur aqua.*] *Raisons, rigoles.*

COLLIDŌ, īs, īfī, īfūm, ērē. *Heurter une chose contre une autre.* *SYNT.* Cōnfringō, ātērō, cōntērō, cōnfricō. *PHR.* Collidere manus. *Quin.* Annulus ut fiat, primo colliditur aurum. *O.* Græcia barbariæ lento collisa duello. *H.* Si verò caput incertus colliferit ictus. *H.* Collidit gloriæ fratres. *St.* Alta sonoro Collisis trabibus volvuntur murmura luco. *Sil.* Colliduntur leges. *Quin.*

COLLYGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Lier, joindre avec.* *SYNT.* Verbis sententias colligare. *Cic.* Inter se colligata. *Cic.* Ansaque compressos colligat arcta pedes. *T.* COLLYGATIŌ, ōnis. *f. Cic.* *Liaison, union.*
(*Vide VINCIO.*)

COLLIGŌ, īs, ēgī, ēctūm, ērē. *Cueillir, amasser.* *SYNT.* Cōgō, cōngrēgō, āggregō, cōnjūgō. *PHR.* Colligere arma jubet, validisque incumbere remis. *V.* Iram Colligit ac ponit temerē. *H.* Colligit amenes, & adhuc terrore paventes Phœbus Equos. *O.* Dolor rabiem collegerat omnem. *O.* Pluviā nox colligit. *V.* Inde ubi quarta sitim cæli collegerit hora. *V.* Luna revertentes cum primum colligit ignes. *V.* Flumina collectis multiplicantur aquis. *O.* Ventos rumorum colligere. *Cic.* Colligere in vas. *Var.* In unum locum. *Cic.*

COLLYGĒRĒ Flores. *C.* Fructus. *H.* *Cueillir.* *SYNT.* Cārpō, dēcērpō, ēxcērpō, lēgō, āvēllō. *PHR.* Carpendæ manibus frondes, interque legendæ. *V.* Auriferos decerpit ab arbore fructus. *V.* Repertum Carpe manu; namque ipse volens facilisque sequetur. *V.* Est aliquid plenis pomaria carpere ramis, Et tenui primam deligere ungue rosam. *O.* Dulcia poma Detrahet arboribus. *T.* Captatis arbore pomis. *O.* Et Rosa delectat metitur quæ Pollice primo. *M.* Non altâ fronde virentem Illice detraxit virgam. *O.* Purpureosque metunt flores. *V.* Insitiva decerpent Pyra. *H.* Pomaque crudeli vellis acerba manu. *O.* (*Vide FLOS. Flores colligere.*)

COLLYGĒRĒ vestem, capillos, &c. *Trousser.* *PHR.* Nuda genu, nudoque sinus collecta fluentes. *V.* Col-

lige Cinna togam. *M.* Pallia si nimium terræ demissa jacebunt Collige, & immunda sedulus effer humo. *O.* Fulvo in nodum collegerat auro Cæsari em. *O.*

COLLYGĒRĒ se, colligere animum. *Rappeller son courage.* *PHR.* Mentem colligit ab æstu. *O.* Animus se colligit. *Cic.* Mentem cum vultu colligit. *O.* Colligere se ex timore. *Cas.* Post ubi collectum robur viresque receptæ. *V.* (*Vide ANIMUS. Animos sumere.*) Tardatos turbatâ fronte Latinos, Collegisse gradum videt. *Sil.* Seque in mœnia miles Colligit. *SIL. i. se recipit.* Squammeus in spiram tractu se colligit anguis. *V. i. contrahit.* Substitit Æneas & se colligit in arma Poplite subsidens. *V.* In tenues humilem te colligis umbras. *Pr.* Alitis in parvæ collecta figuram. *V.*

COLLYGĒRĒ cōnjicere, inferrē. *Conclurre, inferer.* *PHR.* Quid mihi tunc animi credis, germane, fuisse; Nam potes ex animo colligere ipse tuo. *O.* Colligere exemplo. *Pla.* Mendosē colligit. *P.* Bene colligit. *Cic.*

COLLYGĒRĒ [*Pro acquirere.*] *Acquerir, gagner.* *PHR.* Colligere famam sudoribus. *Cic.* Viatica collecta multis ærumnis. *H.* Patiendi colligit usum. *O.* Dum novus erat amor, vires sibi colligit usu. *O.* Vires acquirit eundo. *V.* Pulvis collectus turbine. *H.* Collecta farigat edendi Ex longo rabies. *V.*

COLLIMŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [*In scopum limis aspicere, alteroque oculo nictare.*] *Viser, pointer juste.* *PHR.* Jaculans collimar. *Cic.* Collimare aliquò sagittam. *Cic.* Alii legunt. Cōllinēārē. Tela nec incertas mittit jaculator in auras: Luminibus prædam, quam petit, ante notat. *Hofsch.* Atque oculis spatium emensus. *V.* Sortitus fortunam oculis. *V.* Hastile certo dirigit ictu. *V.* Oculis libravit in hostem Et calamo monstravit iter. *Sil.*

COLLYNŌ, īs, cōllēvī, & cōllivī, lītūm, ērē. *Oindre, froter.* *PHR.* Crines pulvere collines. *H.* (*Vide LINO.*)

COLLINUS, ā, ūm. *De coline.* Collina vinea, vina. *Col.* Herba. *Pr.*

COLLYQUESCŌ, īs, ērē. *n. Cic.* *Se fondre.* COLLYQUĒFACTUS, ā, ūm. *Cic.* *Fondu.* (*Vide LIQUESCO. LIQUEFACIO.*)

COLLYQUIÆ, ārūm. *f. Col.* [*Sulci majores quibus aqua pluvia agrorum derivatur extra segetes.*] *Raisons. Rigoles.*

COLLYS, īs. *m. Colline, côteau, éminence, hauteur.* *EPITH.* Apertus, aprius, arduus, celsus, curvus, ruptus, fecundus, frondosus, herbifer, umbrosus, virens, viridis, nemorosus, spatiosus, stipitius, prominens, frugifer, vitifer, Bæchicus, olivifer, acclivis, difficilis, abruptus, salubrosus, scopulosus, frigidus, editus, dumosus. *SYNT.* Clivus, jugum, apex, tumultus, mons, vertex. *PHR.* Difficiles terræ collesque maligni. *V.* Colle tumet modico, lenique excrevit in altum Pingue solum tumulo. Clementer & molliter assurgens collis. *Col.* Prominer in pontum cuneatus acumine longo Collis: utrumque latus circumfluit æquoris unda. *O.* Curvata tumore Parvo planities, & mollibus edita clivis Creverat in collem niveo de pumice, fontes Roscida mobilibus lambebant gramina rivis. *Cl.* Hic ubi declivi se Golgotha colle supinat. *Saut.* Colles intremuere jugis. *Com.* Frondoso nutatis

vertice. *Com.* Liber pampineas invidit collibus umbras. *V.* Umbrosis mediam quā collibus Apenninus Erigit Italiam. *L.* Apertos Bacchus amat colles. *V.* Celsoque omnis de colle videri Jam poterat legio. *V.* Scopulosi vertice colles. *Sil.* Quem collibus undique curvis Cingebant sylva. *V.* Duxerat apricis in collibus uva colorem. *V.* Sin tumulis acclive solum, collesque Supinos. *V.* Colle sub umbroso quem tenet altus Eryx. *O.* Tellus hinc ardua cellos Continuat colles. *L.* At si dumosis positi sunt collibus horti. *Col.* Colles ascensu salebrosos. *Sid.* Collis breviter ad infima acclivus. *Caf.*

COLLOCATIŌ, ōnis. f. [Collocatio verborum.]

Cic. *Arrangement.* Collocatio filia. *Cre.* *Etablissement.*

COLLOCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Mettre, poser, établir, placer.* *SYN.* Cōstitutiō, impōnō, statūō, dispōnō, pōnō, locō, f. gō, rēpōnō. *SYNT.* Collocare castra, praesidium in loco, auxilia in mediam aciem. *Col.* Collocare alicui infidias. *Cic.* Collocare pecuniam in fundo, in salutem reip. *Cic.* Collocare beneficia, spem in aliquo. *Cic.* Collocare sedem suam Romae. *Cic.* Collocare filiam alicui. *Cre.* *Marier.* Collocare nuptui. *Col.* In matrimonium. *Cic.* Collocare aliquem in gradu, in statu, in numero Deorum. *Cic.* Sponsam in lecto. *Cic.* Coxam apte collocare. *PLI.* *Remettre.* Collocare se in tuto. *Cic.* In otium. *Pla.* *PHR.* Hic juvenem in latebris avertum a lumine nymphea Collocat. *V.* Chlamydemque ut pendeat apte, Collocat. *O.* Qui veteris pedem grabati In collo sibi collocare posset. *C.* Male collocare si bonas voles horas; Et invidibis orio tuo lector. *M.*

COLLOCUPLETŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Enrichir, orner.* Collocupletare aliquem. *Ter.*

COLLOQUIŪM, īī, n. *Collōcūtiō, ōnis. f. Cic.* *Entretien, conversation, pour-parler, conference.* *EPITH.* Blandūm, mīrē, dūlcē, grātūm, brēvē, longūm, iucundūm, benignūm, optātūm, hōnētūm, mutūm, arcānūm, urbānūm, hūmānūm, mellitūm, festīvūm. *SYN.* Cōgrēssus, allōquīum, affātus, sermō, orātiō. *PHR.* Quis populi tunc vultus erat, quae murmura furtim: Nam miseris nec flere quidem, aut lenire dolores Colloquiis impune licet. *Cl.* Talibus atque aliis longum sermonibus illi Implevere diem. *O.* Ne quis, nisi conscia nutrix, Colloquiis nobis sentiat esse vices. *O.* Non Tævius assidet... qui longum vetet esse diem sermone. *Buch.* Verba per alternas darque capitque moras. *Saut.* Neu fuge colloquium; nec sit tua janua clausa. *O.* Colloquio non abigende Deūm. *O.* Has inter voces media inter talia verba. *V.* Hac vice sermonum. *V.* Varioque viam sermone levabant. *V.* Alternis sermonibus aptus Iambus. *H.* Longis Caesar producere noctem Inchoat colloquiis. *L.* Longa colloquia amputa. *S.* Colloquio frui. *O.* Avium colloquia. *PLI.* Colloquium cum aliquo. *Cic.* Sollicitant lenem molli sermone Lyæum. *L.* Colloquiis alternas miscet uterque vices. *Saut.* Tu socia miscens commercia mutua linguæ, Garrulus alternos dasque, capisque sonos; Et lepidi dum verba refers, vice functus amici, Non pateris longas temporis esse moras. *Saut.* Dumque iter accelerant ambo, solantur eantes Alternâ facilem garrulitate viam. *Saut.* Olim

querendo desinimus queri; Ipsoque fletu lacryma perditur Nec fortis æque, si per omnes Cura volat residetque ramos. Vires amicis perdit in auribus; Minorque semper dividitur dolor Per multa permixtus vagari Pectora... vise sodalium cœtus. *Sarb.*

COLLOQUŌR, ēris, cūrūs sūm, quī. *Parler, s'entretenir.* *SYN.* Allōquŏr, cōmpellŏ. *SYNT.* Colloqui alicui, aliquem. *Pla.* Cum aliquo. *Cic.* Colloqui simul. *Pla.* Inter se. *Caf.* *PHR.* Hunc... blandisque moratur Vocibus. *V.* Nec non & vario noctem sermone trahebant. *V.* Talibus inter se dictis ad testa subibant. *V.* Fissus erat tenui rimâ paries... sensitis amantes Et vocis fecistis iter; tutæque per illud Murmure blanditiæ minimo transire solebant. *O.* Talia diversâ nequicquam sede locuti. *O.* Balbaque cum puero dicere verba senem. *T.* Multa inter sese vario sermone trahebant. *V.* Atque hæc ingressus placido prior edidit ore. *V.* Et varias audit voces; fruiturque Deorum Colloquio. *V.* Datur ora tueri Nate tua, & notas audire ac reddere voces. *V.* Congressi jungunt dextras; mediisque residunt Adibus, & licito tandem sermone fruuntur. *V.* Interea medias fallunt sermonibus horas; Sentirique moram prohibent. *V.* Mutua nostris Dicta refers. *O.* Talibus est dictis geminâ cum prole locuta. *O.* Age fare vicissim. *V.* Sed tetigi verbis ultima verba meis. *O.* Voce meâ voces eliciente Dei. *O.*

COLLUCĒŌ, ēs, xī, ērē. *Reluire, briller.* *PHR.* Quæ jam infelicitis Elisæ Mœnia collucent flammis. *V.* Sævasque videbis Collucere faces, jam fervere littora flammis. *V.* Collucent pocula mensis. *C.* Lucem dare. *V.* Collucet flammis acies. *Liv.* Ager floribus. *O.* Polus ignibus. *St.* Sol mundo. *Cic.* Mare à sole. *Cic.* (Vide LUCEO, REPERCUTIO. *Repercutere lucem.*)

COLLUCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Col.* [Arborum ramos cadere.] *Elagner des arbres, en couper les branches.* (Vide ARBOR. *Arbores putare.*)

COLLUCTATIŌ, ōnis. f. *Col.* *Combat.* (Vide PRŪGNA. CERTAMEN.)

COLLUCTOR, ātī. *PLI.* *Luter ensemble.*

COLLUCTATIŌ, ōnis. f. *Col.* *Combat.* *PHR.* Conseruere manus, & multo brachia nexu. Colla diu gravibus frustra tentata lacertis; Immotumque caput fixâ cum fronte tenetur Miranturque habuisse parem... tunc cervix lassata quati; tunc pectore pectus Urgeri. *O.* Audetque viris concurrere virgo. *V.* Impar congressus Achilli. *V.* Configunt Zephyrusque Notusque. *V.* Transierant ad opus nitidæ juvenile palestra. Et jam contulerant arcto luctantia nexu Pectora pectoribus. *O.* (Vide LUCTOR.)

COLLUDŌ, īs, lūfī, lūfūm, ērē. *Se jouer l'un avec l'autre.* *PHR.* Sepe levem paleam, & frondes volitare caducas, Aut summâ nantes in aquâ colludere plumas. *V.* Colludere cum aliquo. *Cic.* (Vide LUDO.)

COLLŪM, īī, n. *Le cou.* *EPITH.* Tēnērūm, aurēolūm, cāndidūm, nivēūm, ēbūrneūm, insignē, lactēūm, languidūm, lassūm, mollē, splendidūm, superbūm, tērēs, trēpidūm, āversūm, inflātūm, argēntēūm, marmōrēūm, vēnūstūm. *SYN.* Cērvīx. *PHR.* Impubesque genas & eburnea colla. *O.* Quâ collo est confine caput. *O.* Quâ juncta est humero

cervix, fude figis obustâ. O. Medius collo Herculeo polus sedit. S. Collaque demersere humeris, & brachia latè Curva tenent. St. Vifis ululavit Agave; Collaque jactavit crinemque per aëra movit. O. Et vix labente sustinet collo caput. S. Lævâ marcentia colla Sustentans, dextrâque latus. St.

COLLUM torque ornare. PHR. Tum lactea colla auro innectuntur. V. Pendebant tereti gemmata monilia collo. O. Nec candida virginis ornat Colla lapidis. Cl. (Vide TORQUES.)

PER COLLA fluentes capilli. H. PHR. Cæsariem effusa nitidam per candida colla. V. Colla regente comâ. O. Perfundunt colla jactæ comæ. (Vide CAPILLUS. Capilli passî.)

COLLUM secare. PHR. Veluti qui candida Tauri, rumpe sacrificâ molitur colla securi. O. Ferroque secat pendentia colla. V. Lentaque colla Et captum letho posuit caput. V. Colla serpentis rescare. S. Râbidi cum colla minantia monstri Angeret, & tumidos animam angustaret in artus. St. Percutere colla securi. O. (Vide CAPUT. Caput amputare.)

COLLUM amplecti; lacertis cingere, captare. O. Circumdare collo brachia. V. Injicere. O. Amplexu Æneæ colloque pependit. V. Parvis adduxit colla lacertis. O. (Vide AMPECTOR.)

COLLO suspendi. PHR. (Vide PENDEO.)

COLLUM ferarum EPIT. Hirtum, tōrōsum, hispīdum, hirsutū, rigidū, fērōx, hōrrens, tumidū, vālidū, fērū, lividū, libērū, inflātū, lānguīdū, solūtū, lāsū. PHR. Colla jugo submittere, supponere, præbere. O. Subdere. St. Luxuriant luduntque jubæ per colla per armos. V. Ubi libera colla Servitio assuerint. V. Et Taurus colla sublimis gerens. S. Videre fessos vomerem inversum Boves Collo trahentes languido. H. Molli ferat Effusa colla. V. Excussis colla superba jubis. Cl. Et colla comantia pectunt. V. Manibusque laceffunt pectora plausa cavis. V. Tollentemque minas & sibi colla tumentem. V. Cyni longa canoros dant per colla modos. V. Collum intuens columbinum. M. Fumantia colla Equorum solvere. V. Nullo jugo signatum juvenæ collum. S. Bos aratrum collo timet. V. Fortia trito vincula collo. S. Equūm fumantia solvere colla. V.

COLLUM Metaph. sumptum. PHR. Lassoque papavera collo demisere caput. V. India quin, Auguste, tuo dat colla triumpho. Pr. Vidit sub pedibus leges subiectaque colla Nobilium. Cl. Et pateant duro libera colla jugo. C.

COLLUO, is, ūi, ūtū, ērē. Laver, nettoier. PHR. Aquâ colluere amphoram. Caro. Dentes. Plî. (Vide LAVO.)

COLLUSIO, ōnîs. f. Cic. Collusio.

COLLUSOR, ōrîs. m. Cic. Qui jœue, qui badine.

COLLUSOR. SEN. Qui jœue, qui plaide d'intelligence avec un autre pour tromper.

COLLUSTRO, as, avi, atum, arē. [Circumspicere.] Regarder de tous côtés. PHR. Omnia collustrans, hanc primū in littore classem Aspexi venientem. V. (Vide ASPICIO.) **COLLUSTRARI**.

vias. O. Eclairer. (Vide ILLUMINO.) **COLLUS-**

TRATUS, ō, ūm. Cic. Qui a du lustre, de l'éclat.

COLLUTULO, as, avi, atum, arē. PLA. Salir. (Vide FADO.)

COLLUVIES, ēi. f. PLI. & **COLLUVIO**, ōnîs. f. Cic. Egoût. EPITH. Tūrpis, fādâ, pūtridâ, cōnōsâ, fātēns, fātīdâ. PHR. Et nigro turbida limo Colluvies. L. Colluvies nationum, sceleratorum, scelerum. Cic. Metaph. Amas.

COLLYBŪS, ī. m. Cic. [Quod vulgo Cambium vocant.] Ce qu'on donne pour l'échange des monnoies.

COLLYRĀ, ē. f. PLA. [Genus panis.] Gâteau. Bignet.

COLLYRIUM, ī. n. [Medicamentum oculorum.] Collyrē. PHR. Hic oculis ego nigra meis Collyria lippus Illinere. H.

COLŌ, as, avi, atum, arē. Coulter, passer par l'é-tamine, par un sas. PHR. Et colare vagos inductis retibus omnes. Manil.

COLŌ, is, colūt, cultū, ērē. Cultiver, honorer, respecter, &c.

COLĒRĒ Deum. [Adōrārē, vērērārī.] Adorer, reverer, honorer. PHR. Ut Deus accedat cælo, templique colatur. O. Quis furor auditos, inquit, præponere visis Cælestes? aut cur colitur Latona per aras. O. Quod coleris majore tholo St. Focos virginitate colunt Vestales. O. Templum miro quod honore colebant. V. Curæ Deūm Dii sint, & qui colere colantur. O. Aurum omnes victâ jam pietate colunt. Pr. Junonis templa colebat. O. Coli aris. Plî. (Vide ADORO. DEUS, Deum colere.) Colere festa cæsâ Suc. O. Solenise. (Vide FESTUM.)

COLĒRĒ homines. Avoir des égards, considerer, aimer. PHR. Solam nam perfidus ille Te colere; &c. V. Cum coleret puros pauper Thelesinus amicos. M. Te cæde gaudentes Sicambri compositis venerantur armis. H. (Vide AMO.)

COLĒRĒ terram. Cultiver. PHR. Arva colentes. O. Hortos quæ colendi ornaret. V. Fructusque feros mollite colendo. V. Gleba colenda mihi. O. Laudato ingentia rura, Exiguū colito. V. (Vide AGER. Agrum colere. TERRA. Terram colere.)

COLĒRĒ locum. Habiter, demeurer, résider. SYN. Hābitō, frēquentō, accōlō. PHR. Pallas quas condidit arces Ipsa colat. V. Sed amena piorum Concilia Elysiūque colo. V. Me juvat in primâ coluisse Heliconâ juvenâ. Pr. Ille perosus opes, sylvasque & rura colebat. O. Terra procul vastis colitur mavortia campis. V. (Vide HABITO.)

COLĒRĒ corpus, animum, fidem, vitam, &c. Cultiver, orner, &c. PHR. Corpora si vetēres non sic coluere puellæ; Nec veteres cultus sic habuere viri. O. Quid tibi nunc molles prodest coluisse capillos. T. Sine lege fidem rectumque colebant O. Colere hospitia, leges. Cic. Jura. T. Martem. Sil. Militiam. O. Mores, officium, quæstum. PLA. Naturam præstantem pie colere. Cic. Colere pudorem, studia. Cic. Hanc olim veteres vitam coluere Sabini. V. Ævum colere. Lr. Ingenuas pectus coluisse per artes Cura sit. O.

COLŌCASIĀ, ē. f. & **COLŌCASIUM**, ī. n. [Herba.] Fève d'Egypte. PHR. Mistaque ridenti Colocasia fundet Acantho. V. Lenta minus Gracili crescunt Colocasia filo. M.

COLŌCYNTHYS, idis. f. PLI. [Genus cucurbitæ.] La Coloquinte. PHR. Succo Colocynthida amaro. Manr.

COLŌN, & **CŌLUM**, ī. n. PLI. [Intestinum crassius.] Le Colon.

COLONĀ, ē. f. Une Païsane, la femme d'un Fer-

mier. PHR. Et condit lectas parca Colona nuces. O. Habebat Rus breve cum duro parca Colona viro. O. COLONIA, *Æ. f. Cæs. Colonie, troupe de gens en-vois pour peupler un pais.* PHR. Vellent Alexandri si quarta colonia poni. *Auf.* Huc quoque Mileto missi venere coloni; Inque Getis Grajas constitue-re domos. O. Colonias deducere, renovare, impone-re in agro, mittere in regionem. *Cic.*

COLONIA Agrippina. *Cologne, ville Imperiale & Ele-Æ-al.* Agrippina vagi regina Colonia Rheni. *Reuf.*

COLONICUS, *ā, ūm.* De metairie, de ferme. PHR. Colonice leges. *Var.* COLONIUS, *ā, ūm.* CÆS. De Colonie.

COLONUS, *i. m. Fermier, païsan, laboureur.* EPITH. Agrestis, duras, parcus, pauper, robustus, rudis, simplex, avidus, licetiosus, solers, vigil, impiger, sollicitus. PHR. Avido parent arva colono. *V.* Dura lacertosi fodiebant arva coloni. O. Te pauper ambit sollicita prece Ruris colonus. *H.* Sive reges, Sive inopes erimus coloni. *H.* Te pilosus hircolo premit osculo colonus. *M.* (Vide AGRESTIS, RUS-TICUS.)

COLOPHON, *ōnis. f. Pl.* [Ionie urbs Equestribus copiis clara.] Colophon. PHR. Smyrna quid & Colophon. *H.*

COLOPHONIACUS, & COLOPHONIUS, *ā, ūm.* PHR. Quæ Colophoniaci Scyllæ dicantur Homero. *V.* Nec origine gentis Clara, sed arte fuit: Pater huic Colophonius Idmon. O.

COLOR, *ōris. m. Couleur.* EPITH. Ruber, rubens, roseus, purpureus, punicus, cæruleus, lacteus, candens, candidus, aureus, pallens, sanguineus, luteus, viridis, croceus, fuscus, obscurus, piceus, lividus, fuscus, niger, ater, purus, verecundus, viridis, viridescens, pulcher, varius, micans, coruscus, splendens, lucidus, vivus, gratus, blandus, melior, suavis, jucundus, renidens, ardens, buxus, cærus, cinereus, decens, diversus, exanguis, ignescens, lan-guens, natus, nubilus. PHR. O formose Puer ni-mium ne crede color. *V.* Color puniceæ luce prior Rosæ. *H.* Sitne color proprius rerum, lucisque repulsu Eludant aciem. *Cl.* Quoniam nequeunt sine luce colores Esse. *Lr.* Oculos pascit color. *Lr.* Ante novis rubeant quam prata coloribus. *V.* Barbæ color aureus. O. Duceret apricis in collibus uva colorem. *V.* Tyrios incocta rubores vellera. *V.* Faciemque capit fumitque colorem. O.

COLOREM mutare. PHR. Nec varios discet mentiri lana colores. *V.* Ipse sed in pratis aries jam suave rubenti Murice jam croceo mutabit vellera luto. *V.* Sæpe metu sceleris pallebant ora futuri: Sæpe suum fervens oculis dabat ira ruborem. Et modo nescio quid similis crudele minanti Vultus erat: modo quem misereri credere posses. O. Flagrant genæ rubentes; Pallor fugat ruborem. Nullum, vagante formâ, servat diu colorem. S. Nam quocumque modo perturbes cæcula quæ sunt; Numquam in mar-moreum possunt transire colorem. *Lr.* Continuo est agris alius color. *V.* Color ora reliquit. *V.* Videbis ipse in vultu varios errare colores. *V.* Fuscandi cura coloris. O. Quo fugit Venus heu! quove color decens. *H.* Evanescere paulatim, extinguere colorem. *Lr.* Ille diu pavidus pariter cum voce colorem Per-diderat. O. Rebus nox abstulit atra colorem. *V.* Ex-

cidit huic color. O. Purpureus quondam color ora reliquit. *V.*

COLORE vario pictus. Multicolor. PHR. Mille trahit varios adverso sole colores. *V.* Violæ subluce pur-pura nigra. *V.* Illa viam celerans per mille coloribus arcum. *V.* Et neque jam color est misto candore ru-benti. O. Indum sanguineo veluti violaverit ostro si quis ebur, vel mista rubent, ubi lilia multâ Alba rosâ; tales virgo dabat ore colores. *V.* Ut cum conte-xunt Amaranthis alba puellæ Lilia & autumnus can-dida Mala rubent. *T.* Terna tibi hæc primum tri-plici diversa colore Licia circumdo. *V.* Capreoli sparbis etiam nunc pellibus albo. *V.*

COLOR. [A splendore & varietate colorum significat Metaph. splendorem & diversitatem rerum. [Eclat, ornement, diversité. Etat, condition. Pretexre, &c. PHR. Ducet ex genere inclyto novitas colorem no-stra. S. Nec color imperii nec frons erit ulla Sena-tus. L. Dives inops... Quisquis erit vitæ... Color. H. Non sic Enitar tragico differre colori Ut nihil intersit, &c. H. Color veritatis orationis dicendi. Cic. Descriptas servare vices operumque colores. H. Nullus argento color est avaris Abdito terris. H. Color. QUIN. Pretexre.]

COLOR pigmentorum. Cic. Couleur. EPITH. Liqui-dus, dilutus, crassus, mixtus, fusus, rubens, al-bus, &c. PHR. Hic saxo, liquidis ille coloribus Solers nunc hominem ponere, nunc Deum. *H.* (Vide PICTURA PINGO.)

COLORATE, adv. QUIN. Avec prétexte, d'une ma-niere colorée.

COLORO, *ās, avi, atum, are.* SYN. Pingo, de-pingo, obumbrō, colorem dō, inducō, tribuō. Colore saturō, medicō, vitio, fūcō, distingō, ornō, decōrō. PHR. Quas Aurora suis rubra colorat Equis. *Lr.* Fecit avem Circe, spatitque coloribus alas. *V.* Flavescet Campus arista. *V.* Mollia luteolâ pingit vaccinia Calthâ. *V.* Solis inardescit radius, longæque refulget. O. Colorem Lana medicata fuco. *H.*

COLORATUS, *ā, ūm.* Coloré, peint, teint. PHR. Hyali saturo fucata colore Vellera. *V.* Usque coloratis amnis devexus ab Indis. *V.* Fluxa coloratis astrin-gunt Carbasa gemmis. L. Cæruleæ cui terga nota, maculosus & auro. *V.* Altera candenti perfecta ni-tens Elephanto. *V.* Memnonio (i. nigro) Cynos esse colore putem. O. Sputa croci contacta colore. *Lr.* Percocto colore Æthiopes. *Lr.* Purpurei cristis juvenes auroque corusci. *V.* Colorata uvæ. Col. (Vi-de PICTUS.)

COLORATUS. METAPH. Orné. Colorata oratio. Cic. Quæ scribis, non sunt ficta nec colorata. Sen. [i. fu-cata.] Dequisé.

COLOSSÆUS, & COLOSSICUS, *ā, ūm.* PLI. D'une grandeur énorme. Colosseum jussit se pingi. *Pl.*

COLOSSUS, *st. m.* [Statua prodigiosæ magnitudinis, qualem Rhodii erexere Soli.] Colosse EPITH. Ingens, altus, vastus, grandis, celsus, summus, immanis, enormis, sublimis, stupendus, excelsus, procerus, arduus, editus, ærius, Marmoreus, Aheneus, Rhodius. PHR. Et de matmoreo citharam suspende Colo-ssio. *J.* Miri radiata Colosso Moles, quæ Rhodium vincere gaudet opus. Surgit adorati moles radiata Colossi, Luce coronatum cincta micante caput. *Sant.* Hic ubi sidereus propius videt alstra Colossus,

Ædemque Martis & Colosson Augusti. *M.*
COLOSTRUM, trī. n. *Pl.* & colēstrā, æ. f. *Pla.*
 [Primum à partu lac.] *Le premier lait.* De primo matrum lacte, colostrā damus. *M.*
COLÜBER, brī. m. & Cölübrā, æ. f. *Couleuvre, serpent.* *EPITH.* Brēvis, longūs, viridis, flexilis, venenosus, gorgonēus, tortilis, maculosus, lethifer, squammosus, Mēdūsāus, Cērulēus, fāvus, terrificus, tūmidus, lubricus, nōxiūs, latēns. *SYN.* Sēpens, āguis, Drācō. *PHR.* Candida venit avis longis invisā colubris. *V.* Et tecto asuetus coluber succedere & umbrā. *V.* Morā sonuere colubrā; parsq̄ue jacent humeris, pars circum pectora lapsā; Sibila dant, sanieque vomunt, linguisque coruscant. *V.* Brachia spectavi sacris admota colubris, Et trahere occultum membra soporis iter. *Pr.* Utque salire solet mutilatā cauda colubrā. *O.* Nec virides metuunt colubros. *H.* Coluber latebras meditatur, iterque Fert-tacitum, lapsu repens per saxa quieto; Sibilaque ora premit neque caudā surrigit orbes. *Vida.* Pectoraque unxerunt Erebeā felle colubrā. *O.* Vos anguilla manet longā cognata Colubrā. *J.* (Vide SERPENS.)
COLÜBRIFER, ā, ūm. *Qui porte des serpens.* Colubriferum monstrum. *O.*
COLUM, lī. n. *Couloir.* *PHR.* Cola que prælorum fumosis diripe tectis. *V.* Attenuare nives norunt & linthea nostra; Frigidior colo non saltit unda tuo. *M.* (Nives enim colari solebant ad potum.) *COLUM.* *Pl.* [Intestinatorum morbus.] *Colique.* f.]
COLUMBĀ, æ. f. & Cölūmbūs, ī. m. *Colombe, pigeon.* *EPITH.* Blandā, Cellārīs, Chāonīā, Cithērēā, Cypriā, Idaliā, Paphiā, Dionēā (*Quid venari Særa*) imbellis, mollis, trēpidā, pavidā, placidā, mitis, præceps, festinā, vōlūcris, fugāx, fugitivā, nivēā, simplēx, pulchrā, albā, Cāndens, purā, tēnērā, tōrquātā. *SYN.* Alēs chāonīs, cypriā, idaliā, cithērēā. *PHR.* Plaudens alis columba. *V.* Æquaret totas sine labe columnas. *O.* Terretur minimo pennæ stridore columba Unguibus, Accipiter, faucia facta tuis. *O.* Columbæ Quas odium nullum, nec felleus inquinat ardor. *Lr.* Columbæ Quarum blanditias verbaque murmur habet. *O.* Oscula dat cupido blanda columba mari. *O.* Ut fugiunt Aquilas, timidissima turba, columbæ. *O.* Qualis speluncā subitō commota columba, Cui domus & dulces latebroso in pumice nidi. *V.* Quasque colat turres chaos ales habet Ut solet Accipiter trepidas urgere columnas. *O.* Murmur apricantes nivea dant turre columbi. *Pol.* Quibus est sine labe venustas, Blanda quibus nullo pectora felle madent. *Sant.* Sicut ubi accipiter celsa de sede columbam Sustulit apprensam quam rostro eviseret unco, Diffugiunt aliæ huc illuc: mox turribus imis Condunt se celes & inania murmura miscent. *Vida.* Utque columba suo madefactis sanguine plumis Horret adhuc, avidosque timet, quibus hæserat, unguēs. *O.* Aspicis ut veniant ad candida tecta columbæ; Accipiat nullas fordida turris aves. *O.*
COLUMBARIUS, ī. m. *Var.* [Qui columnas curat.] *Qui elve des pigeons.* *COLUMBARIUM*, ī. n. *Col.* [Locus ubi habitant Columnæ.] *Colombier.* *COLUMBARIUM* [Loculamentum singulis paribus.] *Leulin.* Columnaria sunt rotunda, *Var.* CO-

LUMBĀRIS, arē. *COL.* & cölūmbiāris, ā, ūm. *De Pigeon.* Columbinum ovum. *H.*
COLUMBĀR, arīs. n. *Pla.* [Genus vinculi ferrei.] *Carcan.*
COLUMBULUS, lī. m. *DIM.* *Pigeonneau.* *PHR.* Perambulabit omnium cubilia, ut albulus columbulus. *C.*
COLUMELLA Nomen auctoris qui de agriculturā e regia scripsit.
COLUMELLĀRIS, arē. *De pilier.* Columellares dentes. *Var.* *Les dents machelières.*
COLUMEN, īnis. n. [Quo aliquid fulcitur.] *Sourien.* *EPITH.* Magnūm, altūm, amicum, nobilē, firmūm, fixūm, solidūm, stabiliē. *SYN.* Tūtāmēn, tūtēlā, fulcīmēn, præsidiūm, sālūs. *PHR.* Decus, & tutela Pelasgi Nominis. *V.* Auxiliumque domūs servatoremque fatentur. *O.* Tu columen vitæ præsidiumque meæ. *O.* Tu mihi perfugium, & rerum tutela mearum. *O.* In te domus inclinata recumbit. *V.* Aut ruet in vestris, aut stabit Roma lacertis. *L.* Inq; uno Princeps Latiumq; & tota refulsit Roma viro. *Cl.* Sola salutis spes. *Buch.* Vestros imperium remos & vestra sequatur Carbasa: despectas trans æquora ducite leges. *L.*
COLUMIS, ē. *Pla.* [Sanus.] *Qui se porte bien.* (Vide INCOLUMIS.)
COLUMNĀ, Cölūmnēllā. *Cæs.* & cölūmnēllā, æ. f. *Cic.* *DIM.* *Colonne.* *EPITH.* excelsā, immānis, marmoreā, rigidā, dejectā, sublimis, Phrygiā, pārvā, arduā, longā, auratā, tēres, pulchrā, arēā, fulgidā, nitidā, idēā, nobilis, pētūrātā, præclārā, suppositā, pērennis. *PHR.* Immanesque columnas rupibus excidunt. *V.* Nobiles variis maculis columnæ. *S.* Vastis innixa columnis Tempia. *O.* Tectum sublime columnis. *V.* Effulta columnis Atria. *Cl.* Columnæ ultimā Africā recisæ. *H.* Columnas locare, polite, ædificare. *Cic.* Navali surgentes ære columnas. *V.* Tectum, augustum, ingens, centum sublime columnis. *V.* Ingenti adnixa columnæ Hasta. *V.* Regia solis erat sublimibus alta columnis. *O.* Suggesta theatra columnis. *Sil.* Ferratis incumbant tecta columnis. *Sr.* Variis columnæ nobiles maculis. *S.* Pars ibi pro rigidis calamos statuere columnis. *O.* Nec sedet. (Ebalio marmore fulta domus. *Sant.* In celsas surgunt Electra columnas. *O.* Et tua centenis stat porticus alta columnis. *M.*
COLUMNARIUM, ī. n. [Per quod, ut ait Vit. de aqueductu visus spiritus relaxatur.] *Soupirail.* *COLUMNARIUM.* *Cæs.* [Veftigal.] *Impôt sur les colonnes.* *COLUMNARIUS.* *Celui qui leveoit cet impôt.* *COLUMNARIUS.* *Cic.* [Decoctor qui ad columnam Mœniam à creditoribus vocabatur.] *Qui est pour suiv par ses créanciers.*
COLUMNATUS, ā, ūm. *Var.* [Columnā sustentatus.] *Soutenu sur des colonnes.*
COLURNUS, ā, ūm. [Ex corno factus.] *Qui est fait de cor d'ier.* *PHR.* Pinguiaque in verubus torrebimus exta cornis. *V.*
COLUS, ī. & ūs. f. *Pr. m.* *CAT.* *Quenouille pour filer.* *EPITH.* Lūdā, imbellis, Palladiā, fragilis, lānigēra, exilis, lēvis, longā, tēres, plēnā, mūliēbris, fēminēā, sēvērā, ambitiosā. *PHR.* Idem ego fidoniā feci servilia pallā Officia, & lūdā pensa diurna colo. *Pp.* Quæ tantum digitis potuit mollire rigorem Ambitiosa colus. *Cl.* Plenās exonerare col-

los. O. Et colus & fufus digitis cecidere remiffis. O. Lava colum molli lanâ retinebat amictum. C. (Vide NEO.)

CÔMĀ, æ. f. *Chevelure*. SYN. Căpîllî, căsăritēs, crînes. PHR. Humida fccat Mollibus ora comis. St. Formosâ periere comæ, quas vellet Apollo. O. Per has fenestâ splendidas supplex comas. S. Gaudet laudatis ire superba comis. Pr. Radiante coma surgit Titan. S. Arrectæque horrore comæ. V. Dirigere comæ. O. EPITH. Et PHR. (Vide CAPIL-
LUS.)

CÔMĀ Arborum, herbarum. Metaph. *Feuille*. PHR. Ille comam mollis jam tum tondebat Achanti. V. Et succincta comas hirsutaque vertice Pinus. O. Sacra Lauri coma. V. Comæ nemorum. H. Illa papavereas subsecat ungue comas. O. (Vide FRONS.)

CÔMAGENE, æs. f. [Asia regio ad Euphratē.] *Comagene*. f. PHR. Armenius vel Comagenus Aruspex. f.

CÔMĀNĀ, æ. f. [Urbs Cappadociæ.] *Comane*. PHR. Exutos lacerat Bellona Comanos. V-F. Quod in honorem Bellona mutuis se gladiis peterent.

CÔMĀNS, antis. [Qui longiorem comam habet.] *Qui a une longue chevelure*. Pectora comantia. V-F. [i. pilosa.] *Velu*. Comans Equa. Plî. Metaph. *A longue criniere*. Equorum colla comantia. V. Cristæ galeæ comantes. V. *Aigrette*. Nec fera comantem Narcissum. V. Herbam flore comantem purpureo. V. Comans humus. St. Pellis villis comans. V-F. *Veluē*. Setæ Hircorum comantes. V. In sidus vertere novum stellamque comantem. O. *Comete cheveluē*.

CÔMATŪS, ā, ūm. *Qui a une longue chevelure*. PHR. Calvus cum fueris, eris comatus. M. Calvo turpius est nihil comato. M. Qui crine vicit Betici gregis vellus. M. Coma plurima torvos Prominet in vultus; humerosque, ut lucus, obumbrat. O. Densum cæsarie caput. O. Comata silva. Cato. Metaph. *Epaisse*. **CÔMĀTA** Gallia. *Pars Gallia ita dicta à longiori populorum comâ*.

CÔMBĪBŌ, is, bibi, bîbitiū, ērē. *Boire ensemble, ou boire tout*. SYN. Ebibō, haūriō, bibō. PHR. Lacrymas combibat herba meas. O. Ara cruorem Combiberat. O. Contineo gemitus... & cogor lacrymas combibere ipsa meas. O. Et totos avidâ cute combibe soles. M. Si modò Combibitur, tectō modò gurgite lapsus Redditur Argolicis ingens Erasinus in agris. O. Combibere venenum corpore. H. Cum liquido mistâ perfudit Diva polentâ; Combibit os maculas. O. Combibere artes. Cic. *Metaph.* [Edificare.] *Apprendre*.

CÔMBĪBŌ, ōnis. Cic. *Compagnon de bouteille*.

CÔMBURŌ, is, ūsi, ūstū, ērē. Cic. *Bruler*. Comburare diem. PLA. *Pardre*. Comburare aliquem iudicio. Cic. [Damnare igne.] *Condamner à être brûlé*. (Vide VRO.)

CÔMĒDŌ, ēs, vel dis, ēdī, ēsūm & ēstūm, ērē, & ēsē. *Manger, consumer*. SYN. Pāscōr, ēpūlōr, ēdō, mânducō, cōnvivōr, cōnsūmō. PHR. Scævola tu comedis apud omnes nullus apud te. M. Miseros morsu depascitur artus. V. Ambefas subigat malis absumere mensas. V. *i. crustas quæ erant mensa loco*. Nec tu mensarum morsus horresce futuros. V. Non Afra avis descendat in ventrem meum jucundior. H. Edat cicuris allium nocentius. H. Ut quos demisit

vastam Polyphemus in alvum. V. Nullos contigit ore cibos. O. Puniceum curvâ decerpserat arbore pomum; Sumptaque pallenti sepe de cortice grana Presserat ore suo. O. Principio succum sentimus in ore, cibum cum Mandendo exprimimus. Lr. Avido fugaces ore captantem cibos. S. Hic primus pueri venit in ora cibos. O. Sumebant minimos ora coacta cibos. O. O! quanta est gula centies comesse. M. Capitur cibus ut suffulciat artus. Lr. Postquam exempta fames epulis. V. Favos ignotus adedit stello. V. Vescitur inque suam sua viscera (*i. filium*) congerit alvum. O. Patriis epulandum apponere mensis. V. Tutusque mensâ capitur angustâ cibus. H. Millia framenti tua triverit area centum; Non tuus hoc capiet venter plus quàm meus. H. Tum victu revocant vires; fusi; per herbam Implentur veteris Bacchi pinguis; ferinæ. V. Et trepidi tremarent sub dentibus artus. V. Sed rami atque asper victu venenatus alebat. V. Nec languida fessi Corpora sustentant epulis. L. PHR. Terræ munere vescimur. H. Me pascunt olivæ me Cichorea levesque Malvæ. H. Manuque Pabula decerpsi, decerpraque dente momordi. O. Sive dapes avido convellere dente parabat. O. Carpe cibos digitis: est quidam gestus edendi; Ora nec immundâ tota perunge manu. O. Capiendo nulla videtur Aptior hora cibo. f. Hæc porcis comedenda relinques. H.

CÔMĒDĒRĒ urgente fame cibos quosque obvius. PHR. Concussâque famem in sylvis solabere Quercu. V. Contentiq; cibis nullo cogente creatis Arbuteos factus montanaque Fraga legebant, Cornaq; & in duris hærentia mora rubetis Et quæ deciderant patulâ Jovis arbore glandes. O. Spoliabat gramine campum Miles; & attonso miseris jam dentibus arvo Castrorum fccas de cæspite vulserat herbas. L. Nondum serpentibus altam In fegetem culmis cernit miserabile vulgus In pecudum cecidisse cibos, & carpere dumos, Et morsu spoliare nemo, letumque minantes Vellere ab ignotis dubias radicibus herbas: Quæ mollire queunt flammâ, quæ frangere morsu, Quæq; per abrasas utero demittere fauces, Plurimaq; humanis ante hæc incognita mensis diripiens miles, satum tamen obsider hostem. L. Rabidi jejunia ventris Insolitis adigunt vesi; resolutaque, nudos Linquentes clypeos, armorum tegmina mandunt. Sil. Excussa silvis Poma compescunt famem; Et Fraga parvis vulsa dumeris cibos Faciles ministrant. S. Glande famem pellens & mistâ frondibus herbâ. O. Consumptis hic forte aliis, ut vertere morsus Exiguam in Cererem penuria adegit edendi. V. Panis erat primis virides mortalibus herbæ, Quas tellus nullo sollicitante dabat: Et modò carpebant vivax è cæspite gramen; Nunc epulæ è tenerâ fronde cacumen erat. O.

CÔMĒDĒRĒ carnes. PHR. Et corpora tostâ Carne replent. O. Vescitur Æneas simul & Trojana juvenis Perpetui tergo Bovis, & lustralibus extis. V. Visceribus miserorum, & sanguine vescitur atro. O. Corporeasque dapes avidam demersit in alvum. O. Fero consumere viscera morsu. O. Sanguineas edat illa dapes. T. Parcite mortales dapibus temerare nefandis Corpora: sunt fruges, sunt deduceantia ramos Pondere poma suo, tumidæque in vitibus uvæ, Sunt herbæ dulces, sunt quæ mitescere flammâ

Mollisque queant; nec vobis lacteus humor Eripitur, nec mella Thimi redolentia flore. Prodigia divitias alimentaque mitia tellus Suggestit, atque epulas sine cæde & sanguine præbet. Carne fera sedant jejunia, nec tamen omnes: Quippe Equus & pecudes, armentaque gramine vivunt: At quibus ingenium est immanis ferumque, Armenia Tigres, iracundique Leones, Cumque Lupis Ursi dapibus cum sanguine gaudent. Heu quantum scelus est in viscere viscera condi, Congestoque avidum pinguescere corpore corpus, alteriusque animantem animantis vivere letho. Scilicet in tantis opibus quas optima matrum Terra creat, nil te nisi tristitia mandere sævo Vulnere dente juvat, ritusque referre Cyclopum; Nec nisi perdidideris alium; placare voracis Et malè morati poteris jejunia ventris. At vetus illa ætas, cui fecimus aurea nomen, Foetibus arboreis, & quas humus educat, herbis fortunata fuit, nec polluit ora cruore. O. Neve Thyestæis cumulemus viscera mensis. Quàm malè consuevit! quàm se parat ille cruori, Impius humano Vituli qui guttura cultro Rumpit, & immotas præbet mugitibus aures... Ora vacent epulis, alimentaque congrua carpant. O.

CÔMÊDERÊ de feris. **PHR.** Melle soporaram & medicatis frugibus offam Objicit: ille fame rabidâ tria guttura pandens Corripit objectam. *V.* Piscibus atram Improbis ingluviem, Ranasque loquacibus explet. *V.* Corripuit serpens avidâque recondidit alvo. *M.* Manditque trahitque Molle pecus mutumque metu. *V.* Ceu stimulantem fame cum victor ovilia tandem Faucibus invadit siccis Leo, mandit hianti Ore fremens imbelles pecus, patuloque redundant Gutturæ ructatus largè cruor. *Sil.* Frondibus hirsutis & carice pastus acutâ. *V.* Diripiant avidæ viscera nostra feræ. *O.* Frondibus & victu pascuntur simplicis herbæ. *H.* Frondes depastus amaras Arboreo figit sonipes in cortice morsus. *Cl.*

CÔMÊDERÊ alicquem. **TER.** *Metaph.* De nobilitate comesâ. **SYNT.** Comedere alicquem. *J.* Comedere alicujus bona, nummos. *Cic.* *Ruiner.* Comedere beneficium. *Crc.* *Oublier.* Inspexit pueros, oculisque comedit. *M.* *Devorer des yeux.*

CÔMÊS, *itis. m. f.* *Compagnon. m.* *Compagne. f.* **SYN.** Sôdalis, cōsors, asseclâ, socius, cômîtans. **EPITH.** Fidus, asiduus, perpétuus, officiosus, amicus, impiger, gratissimus. **SYNT.** Comes viæ, fugæ. *Liv.* Itineris. *Pla.* Comitem habere alicquem. *S.* **PHR.** Scire Senatus avertit miles te, Magne, sequatur An comes. *L.* Nec tamen illi tu comes exterior, si postulet, ire recuses. *H.* Atque hic ingentem comitum affluxisse novorum Invenio admirans numerum. *V.* Et comitem longæ quæris habere viæ. *M.* Luna mihi tremulum lumen præbebat eunti, Ut comes in nostras officiosa vias. *O.* Te spes & alborara fides colit Velata panno, nec comitem abnegat. *H.* Ipse comes Niso graditur. *V.* His Laodamia It comes. *O.* Me tibi venturam comitem quocumque vocaris. *O.* Ibimus Utcumque præcedes, supremum carpere iter comites parati. *H.* Tu tibi dux comiti, tu comes ipsa duci. *T.* Dardanio Æneas sese fortissimus heros Addiderat socium. *V.* Ille meum comitatus iter maria omnia mecum Atque omnes pelagique minas caligine ferebat. *V.* Exilii

comitem quæris. *M.* Scit Genius natale comes qui temperat ostrum. *H.*

CÔMÊS. [*Socius.*] *Associé, participant.* **SYNT.** Comes fortunæ, laborum. *O.* Honoris, pavoris. *Cic.* Belli. *S.* **PHR.** Paterni clarus Imperii comes. *S.* Patriæ laudis comes. *S.* Inferi se socium Æneas atque agmina jungit. *V.* Mene igitur socium summis adjungere rebus, Nise, fugis? Solum te in tanta pericula mittam. *V.* Quin & avo comitem sese Mavortius addet Romulus. *V.* Et comitem casus complector in omnes. *V.* Nulla meis sine te quæretur gloria rebus. *V.*

CÔMÊS. [*Cum dicitur de rebus inanimatis.*] *Qui fuit, compagne.* **PHR.** Comes formidinis aura. *Lr.* Jam veris comites, quæ mare temperant, Impellunt animæ lintea Thraciæ. *H.* Sociisque comes discordia regnis. *S.* Dira fortunæ comes libido. *S.* Culpam poena premit comes. *H.* Comitescque sylvas ducere. *H.* Malis comes angor. *Lr.* Ploratus mortis comites. *Lr.*

CÔMÊSSABUNDÛS, *â, um.* *Liv.* *Qui va faire la débauche.* **CÔMÊSSATIÛ**, *onis. f.* *Cic.* [*Cibus qui post cænam sumitur.*] *Repas hors les tems ordinaires.* **Débauche.** **PHR.** Non Albana mihi fit comessatio tanti. *M.* **CÔMÊSSÔR**, *aris, autus sum, ari.* **TER.** *Faire la débauche.* **CÔMÊSTURÂ**, *æ. f.* **CATO.** *Le manger.* [*Vide CONVIVIUM.*]

CÔMÊTÂ, *æ. m.* **CÔMÊTE**, *es. m.* [*Stella crinita quæ non sine portento apparere dicitur.*] **EPITH.** Dirus, sævus, ater, tristis, flammans, lucens, minax, volans, fatalis, crinitus, horrendus, ignitus, coruscus, rubescens, funestus, cruentus, insausus, pestifer, sinister, feralis, lethalis, lugubris, sanguineus, metuentus, prænuntiatus, exitiosus, perniciosus, tristis. **SYN.** Belli mala signa Cometes. *T.* Facem mundo tremendam. *Com.* Non alias cælo ceciderunt plura sereno Fulgura, nec diri toties arserunt Cometz. *V.* Liquidâ si quando nocte Cometz Sanguinei lugubre rubent. *V.* Rubefcentes ferale crine Cometz. *Cl.* Flammigerumque trahit spatio limite crinem. *V.* Ignota obscuræ viderunt sidera noctes; Ardentemque polum flammis, cæloque volantes Obliquas per inane faces, crinemque timendi Sideris, & terris mutantem regna Cometem. *L.* Augurium laturus in orbem Præceps sanguineo delabitur igne Cometes Prodigious rubens: non illum navita tuto Non impune vident populi; sed crine minaci nuntiat aut ratibus ventos aut urbibus hostes. *Cl.* Quales cum belli motus, aut funere regum Protendunt, crinem irato sparere minacem Æthere. *Vida.* Securus quo sceptrâ cadant, cui dira minentur Astra, & sanguinei jubar exitiale Cometz. *Pol.* Regnorum everfor rubuit lethalè Cometes. Flagranti crine Cometz Bèlla canunt, rapidosque ignes, subitoque tumultus, Et clandestinis surgentia fraudibus arma. Et numquam cælo spectatum impune Cometem. *Cl.* Qui primum roseo Phæbi prolatus ab ortu, Inde Lycæoniâ paulatim expulsus ab Arcto Crine vago Getici fœdavit sidera Plaustris, Donec in exiguum moriens vanesceret ignem. *Cl.* Sanguineum spargens ignem vomit atra rubentes Fax cælo radios, & sævâ luce coruscum Scintillat sidus, terrisque extrema minatur. *Sil.* **CÔMÎCÊ**, *adv. Crc.* *D'une manière comique, en Co-*

mediæ. CŌMICŪS, ā, ūm. *Comique, de Comædien.* PHR. Versibus exponi Tragicis res Comica non vult. *H. Davus sis Comicus. H. l. Qualis à Comædis describitur.* Comicus senex. *Cic. (Vide COMŌEDIA.)*

CŌMINŪS, adv. [Prœp.] *De præs.* PHR. De fratribus unum Cominus ense ferit. *O. CŌMINŪS.* [Statim.] *Sur le champ.* PHR. Quid dicam jacto qui semine cominus arva Insequitur. *V.*

CŌMIS, mē. [Bēnignus, facilis.] *Civil, bonnête, affabla.* SYNT. Comis blandusque *O. Comis sermo. Tac.* Come ingenium. *Tac.* Comis in uxorem. *H. Erga. Cic.* Hic tibi comis & urbanus liberque videtur. *H. Comibus est oculis alliciendus amor. O.*

CŌMITAS, ātis. f. *Cic. Douceur, bonnêteté.* CŌMITĒR, adv. *Civilement, bonnêtement, avec bonté.* SYNT. Bēnignē, mānsuētē, suāvītēr, ūrbānē, plācidē. SYNT. Comiter excipere. *O. Adjuvare. Ter.* Appellare. *Liv. Solari. Cic. PHR. (Vide BÉNIGNUS.)*

CŌMITĪA, ōrūm. n. [Conventus populi Romæ.] *Assemblée du peuple Romain.* SYNT. Cōvēntūs, cōncīliūm, cōētūs. SYNT. Comitia centuriata. *Cic. Des Centuries.* Tributa. *Cic. Par Tribus.* Consularia, Prætoriana, Ædilitia, Curiata, Quæstoria, Tribunitia Comitia edicere. *Liv. Facere, gerere, obire, habere, peragere, perscribere. Cic. Ad census Galliarum. Tac. Pour aller tenir les Etats. PHR. (Vide COETUS.)*

CŌMITATŪS, ūs. m. *Le train, la suite d'un grand. Compagnie.* SYNT. Clīētēs, sōcī, cōmitēs, sēquēntūm turbā, cōhōrs. PHR. Et nunc ille Paris cum semiviro comitatu *V.*

CŌMITIĀLIS, ālē. & CŌMITIĀRIŪS, ā, ūm. *Liv. [Ad comitia pertinsens.] Des assemblées.* Comitiales dies. *Cic.* Comitialis homo. *Pla. [i. litigiosus.] Chicaneur.* Comitialis morbus. *Plī. [Qui comitia vitiabar: interrumpebantur enim quo die aliquis eo morbo concidisset.] L'épilepsie, le mal caduc, le haut-mal.* Comitialis homo. *Plī. Epileptique, qui tombe du haut-mal.*

CŌMITIĀTŪS, ā, ūm. *Cic. [In comitiis electus.] Elu dans les assemblées du Peuple.*

CŌMITIŪM, īi. n. [Comitorum locus.] *Lieu des assemblées.*

CŌMITŌR, āris, ātūs sūm, ārī. & CŌMITŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Accompagner.* SYNT. Sēctŏr, stīpŏ, sēquŏr, āmbiŏ, cīngŏ. SYNT. Comitem se adungere, se addere. *V. Se præbere. O. Comes ire alicui. O. Alicujus iter, vestigia sequi. Latus stipare, cingere. PHR. Et te vel per Alpium juga, inhospitalem aut Caucasum, Vel occidentis usque ad ultimum finum Forti sequemur pectore. H. Fer gressus agiles mecum & comitare vocantem. Sil. Cui fidus Achates It comes & paribus curis vestigia figit. V. Cedo equidem nec nate tibi comes ire recuso. V. Mihi parvus Iulus Sit comes, & longè servet vestigia conjux. V. Addit se socium, timidisque supervenit Ægle. V. Neve neget quisquam me duce se comitem. Quacumque gressus ruleris huc amens sequar. S. Et nostros comitate gradus; & in ardua montis Ite simul. O. Nos juvenem vano mæsti comitamur honore. V. Thucsi comitetur ab oris. V. Circumstant fremitu densio stipantque frequentes. V. Ibis... paratus omne Cæsaris periculum Subire Mæcenas tuo. H. Nullo la-*

tus comitante. *S. Tibi comes improbus hæret. M. Quin etiam blandas movère per aëra caudas; Nostraque adulantes comitant vestigia. O. Pirithoum Theseus stygias comitavit ad undas. O. Comitem Tritonia fratri Se dedit. O. Teucrum comitantibus armis Punica se quantis attoller gloria rebus. V. Quem pia nobiscum proles comitabit euntem. O. Hi mihi sint comites quos ipsa pericula ducent; Qui me teste pati, vel quæ tristissima, pulchrum Romanumque putant. L. Insequitur laterique comes spatiantis adhæret; Et socias pariter jungit ubique moras. Saut.*

CŌMITATŪS, ā, ūm. *Accompagné.* PHR. Ipse uno graditur comitatus Achate. *V. Comitatus discipulis. M. Pecudes factæ comitatæ parvis gregibus. S. Lacrymis comitata sororum. Si. Militibus & armis comitatus. O. Dolore comitatus. T. Omnique manu stipata meorum. V. Multis cum millibus ibat Ad tumulum, magnâ medius comitante caterva. V. Loculis comitantibus itur Ad casum tabulæ. J. Iliadum turbâ & Phrygiis comitata ministris. V. Se multis Helenus comitantibus offert. V. Qualis in Eurotæ ripis aut per juga Cynthi Exercet Diana choros, quam mille sequuntur Hinc atque hinc glomerantur Oreades. V.*

CŌMMĀ, ātis. n. *Quin. [Latine incisio. Pars periodi.] Césure d'un vers. Memore d'une période.*

CŌMMĀCŪLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Souiller, salir, gâter.* PHR. Sævus amor docuit natorum sanguine matrem Commaculare manus. *V. (Vide MACULO.)*

CŌMMĀDĒŌ, Cate. Cōmmāndūcŏ. Plī. Cōmmēditŏr. *Lr. Cōmmānīpŭlāris. Tac. Cōmmēmīnī. Cic. Idem quod Mādēŏ, mādūcŏ, mēditŏr, mānīpŭlāris, mēmīnī. Qua vide suis locis.*

CŌMMĒĀTŪS, ūs. m. *PLA. Passage.* CŌMMĒĀTŪS. *Caf. [Copiæ ipsæ quæ commeant.] Troupes qu'on fait passer. CŌMMĒĀTŪS. Caf. [Cibaria exercitūs.] Vivres. CŌMMĒĀTŪS. Liv. [Facultas ab exercitu discedendi.] Congé, passe-port.*

CŌMMĒMŌRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Faire mention d'une chose. Lŏver.* PHR. De quibus commemoravi. *Cic. Verbis aliquem commemorare. Cic. Pericula exhausta commemorare. O. Prælia sua commemorare. O. Hæc aliis post commemoranda relinquo. V. CŌMMĒMŌRĀTĪŌ, ōnis. f. TER. Recit. Mention des choses. (Vide SERMO. LAUS.) CŌMMĒMŌRĀBĪLĪS, īlē. TER. Recommendable. Commemorabili pietate præditus. *Cic. PHR. (Vide MEMOR. NARRO LAUDO.)**

CŌMMĒNDŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Recommander.* PHA. Quod me Lucanæ juvenem commendet amicæ. *H. i. Acceptum faciat.* Sed quia tu pater es; patres, sua pignora, natos Commendat curæ numibusque tuis. *O. Si vestro mea commendata favore Carmina. O. Tutelæ tradita nostræ Commendata manent. Lr. CŌMMĒNDĀRĒ Gloriz, immortalitati. Cre.] Rendre recommandable. Lŏver.* PHR. Nullo crede mihi commendat imago parentum.... Commendat virtus & bene facta bonos. *O. Sed si parva tui munuscula quæris amici Commendare. M. Faciem commendat cura. O. Vox eloquentiam commendat. Cic. (Vide LAUDO.)*

CŌMMĒNDĀTĪŌ, ōnis. f. *Cic. Recommendation. Lŏverage.* Formosa facies mihi commendatio est. Commendatio in vulgus. *Cic. Majorum commenda-*

tio. *Cic.* (Vide LAUS.) CŌMMENDĀTŌR, ōris. m. trīx, īcis. f. Plī. *Qui recommande.* CŌMMENDĀTĪTĪŪS, ā, ūm. Commendatitiā litterā. *Cic.* Des lettres de recommandation. CŌMMENDĀBĪLĪS, īlē. [Dignum quod laudetur.] *Recommandable, lovable.* Arbutum fructu commendabile. *Col.* PHR. O mihi post nullos umquam memorande fōdales. (Vide LAUDABILIS.) CŌMMENSŪS, ūs. m. VIT. *Justesse, mesure.* (Vide MENSURA, METIOR.) CŌMMENTĀRĪŪM, n. & Cōmmēntāriūs, īi. m. & Cōmmēntārīōlūm, īi. dim. *Cic.* Memoire, registre. (Vide LIBER, bri.) CŌMMENTĀTĪŌ, ōnis. f. *Cic.* Meditation, réflexion. (Vide MEDITOR, COGITO.) CŌMMENTĀTŌR, ōris. m. QUIN. Discoureur. CŌMMĒNTĪTĪŪS, ā, ūm. *Cic.* Feint, faux. (Vide FALSUS.) CŌMMĒNTŌR, āris, ātūs sūm, āri. *Cic.* Mediter, penser. (Vide MEDITOR, COGITO.) CŌMMĒNTĀRĪ, Plī. Feindre. (Vide FINCO, MENTIOR.) CŌMMĒNTĀRĪ cum aliquo, inter se, de re, rem. *Cic.* S'entretenir. (Vide COLLOQUOR.) CŌMMĒNTŌR, ōris. m. *Inventeur.* PHR. Luce suā ludos uix commentor habebat. O. CŌMMĒNTŪM, tī. n. TER. Fiction, fausseté. (Vide MENDACIUM.) CŌMMĒŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Alles & venir.* PHR. Prono limite commeatte gentes. St. Commēare aliquō. *Tac.* Comment litterā ad nos. *Cic.* Sermones. (Vide EO, is. PROFICISCOR, PEREGRINOR.) CŌMMĒRCŌR, āris, ātūs sūm, āri. *Pla.* [Idem quod mercari.] *Schutter, être associé pour le commerce.* CŌMMĒRCĪŪM, īi. n. *Cic.* Commerce, trafic. (Vide MERCATURA.) CŌMMĒRCĪŪM. *Metaph.* [Sōciētās.] Societé, commerce, liaison. PHR. Commercia Turnus sustulit ista prior. V. Atlantis Tegæ nepos (*Mercuri*) commune profundis Et superis nomen, qui fas per limen utrumque Solus habes, geminoque facis commercia mundo. Cl. Commercia linguæ exercere, perdere. O. i. usum. Non habet commercium cum virtute voluptas. *Cic.* CŌMMĒRĒŌ, ēs, ērē, & CŌMMĒRĒŌR, ēris, ērī. *Cic.* Meriter. PHR. An semel est poenam commerruisse parum. O. (Vide MEREOR.) CŌMMĒTĪŌR. *Cic.* Cōmmīgrō. TER. Idem quod mētiŏr, mīgrō. *Qua vide suis locis.* CŌMMĪLĒS, ītis. CĀS. & CŌMMĪLĪTŌ, ōnis. m. (Belli sociūs, militiā cōmēs.] *Compagnon de guerre, camarade.* (Vide MILES.) CŌMMĪLĪTĪŪM, īi. n. Plī. [Ipsa belli societas.] Societé, alliance entre deux peuples. PHR. Et commilitii sacra tuenda putes. O. CŌMMĪNĀTĪŌ, ōnis. f. *Cic.* Menaces. (Vide MINÆ.) CŌMMĪNISCŌR, ēris, cōmmēntūs sūm, īscī. *Controuuer, inventer.* SYN. Cōmmēntŏr, cōnfingŏ. PHR. Dat genitus fīctos, commentaque funera narrat. O. Commentitii dii. *Cic.* (Vide MENTIOR, FINGO.) CŌMMĪNISTRŌ, Plī. Cōmmīnŏr. *Sue.* (Vide MINISTRO, MINOR, āris.) CŌMMĪNŪŌ, is, ūi, ūtūm, ērē. *Briser, rompre,*

mettre en pieces. PHR. Sis licet immitis, matrisque ferocior undis ; ut taceam, lacrymis comminuere meis. O. De nigris comminuenda molis. O. (Vide FRANGO, TERO.) CŌMMISCĒŌ, ēs, cūi, mīstūm, ērē. *Cic.* Mēler avec. Commista gemitu querela. Lr. Primus ad auras Ætherias italo commistus sanguine surgat. V. Fumus in auras commistus tenues fugit. V. CŌMMĪSERĒSCŌ. TER. & Cōmmīserēŏr. *Cic.* (Vide MISEREOR.) CŌMMISSŌ, ōnis. f. *Cic.* Dispute. CŌMMISSŪM, ī. n. *Cic.* Faute, crime. (Vide CRIMEN.) CŌMMISSŪM. [Res commissa.] Un secret. Commissa tacere, prodere. H. Commissa negare. Cl. Un dépôt. CŌMMISSŪRA, æ. f. *Cic.* Jointure, emboitement. CŌMMITĪŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. TER. Adoucir. (Vide MITIGO, LENIO.) CŌMMITTŌ, is, mīsi, mīssūm, ērē. [Proprie simul mittere.] *Envoyer ensemble.* [Per trans.] Alia multa significat, ac primò CŌMMITTĒRĒ. *Consier.* SYN. Crēdŏ, cōnfīdŏ. SYN. Committere amores tabellis. O. Honorem alicui. *Cic.* Aliquem regendum alteri. O. Curas auribus alicujus. S. Caput tonfori. H. Furta latebris. St. Ratem pelago. H. Vitam ventis. Crus laqueo. O. Vinum venis. PHR. Debita quā fulcis committas femina. V. Invitæ properes anni spem credere terræ. V. Ausim vel tenui vitem committere sulco. V. Audet & ignoto sese committere ponto. V. Quare nunc animos saltem committite vestros. C. Audet Ulysses Ire per excubias, & se committere nocti. O. Sed quoniam non es verius concedere nobis, Accipe commissæ munera lætitiæ. Pr. Committere ovem Lupo. Ter. Vices suas alicui. Sen. Committere natam uxorem. TER. Mater. CŌMMITTĒRĒ culpam, scelus. *Cic.* Fraudem. H. Faire, commettre. SYN. Pātŏ, admittŏ, faciŏ. PHR. Magna lues commissa : tibi hos miserabilis Orpheus. Haud quaquam ob meritum poenas... Suscitatur. V. Post mihi non simili poena commissa luetis. V. Distulit in seram commissa piacula mortem. V. Quid meus Æneas in te committere tantum ? Quid Troes potuere ? V. Ego qui scelera committi vetem. S. Committere aliquid in Deos, contra legem. *Cic.* CŌMMITTĒRĒ se pugnā. O. In pugnam. *Cic.* In discrimen. Liv. Ausis magnis. Cl. Fortunæ. *Cic.* S'exposer. Committere certamen, bellum. Liv. Donner, livrer. PHR. Solvere commissas acies. Pr. Seu crudo pugnam fudit committere castu. V. Tristis ubi infausto committitur omne pugna. V. Desiste manum committere Teucris. V. Committere ludos. Commencer. Et tuba commissos medio canit aggere ludos. V. Committere aliquos inter se. M. Commettre. broûiller. CŌMMITTĒRĒ. Joindre, lier. Committere animos. *Cic.* Oras plagæ futuris. Cel. Fluvium ponte. Flor. Commissa dextera dextræ. O. Delphinum caudas utero commissa Luporum. V. Latus eruit hastā Quā vir Equo commissus erat. O. CŌMMŌDĒ, iūs, īsīmē. *Cic.* Cōmmōdūm. TER. & Cōmmōdūle. dim. *Pla.* adv. Bien, fort à propos. Aisément. SYN. Utilitēr, oppōrtūnē, āptē. PHR. Hoc ego commodius quā tu. H. Commode

audire. *Cic.* Commodé cadit. *Cic.* Commodum discesseras. *Cic.*

COMMÖDITAS, *âris*, f. *Commodité, occasion favorable.* SYN. Tēpōrā idōnēā, cōmmōdā occāsiō. PHR. Cogimur ipsius commoditate frui. O. Commoditas corporis. *Cic.* Soupleſſe. Commoditas vitæ. *Cic.* La douceur. Commoditates. *Cic.* *Avantages.*

COMMÖDŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* Obliger, rendre service. SYN. Commutare alicui in re. *Cic.* (Vide AUXILIOR. BENEFICIUM. Beneficium dare. COMMÖDARE aurum alicui. *Cic.* Aurem. O. Præter. Si modo culturæ patientem commodat aurem. H. Cui commodat iras. Cuncta cohors. St. Veniam peccatis commodare. *Tac.* i. dare.

COMMÖDŪM, *i. n.* [Utilitās, Emōlūmētūm.] *Utilité, profit, avantage.* PHR. In publica commoda peccem, Si longo sermone morer tua tempora Cæsar. H. Hæc tibi si demas commoda, &c. O. Habent parvæ commoda magna moræ. O. Multa ferunt anni venientes commoda secum. H. COMMÖDĀ. *Cic.* Biens, richesses. (Vide DIVITIÆ.)

COMMÖDŪS, *ā, ūm.* *Utile, profitable, avantageux.* SYN. Oppōrtūnūs, accōmmōdūs, tēmpēstivūs, ūtilis, aptūs, cōvñēns, appōsitūs. PHR. Commodus conviva. *Pla.* Exilium commodius. O. Ad cursum commoda vestis. O. Quæ sit stella homini commoda, quæque mala. Pr. Nec pecori opportuna seges, nec commoda Baccho. V. Si te Quintus amat, commodiora bibes. M. Commodus & patiens. H.

COMMÆRĒŌ. *Plu.* Cōmmōliōr. *Lr.* Cōmmōlō. *Cel.* Cōmmōnēficiō. *Cic.* Cōmmōnēō. *Ter.* (Vide MÆREŌ, MOLIOR, MOLO, MONEO.)

COMMŌNYTIŌ, *ōnīs*, f. *QUIN.* Avertissement. (Vide MONITUM.)

COMMŌNSTRŌ. *Cic.* Cōmmōrdēō. *Pli.* (Vide MONSTRO, MORDEO.)

COMMŌRATIŌ, *ōnīs*, f. *Cic.* Sejour, retardement. (Vide MORĀ.)

COMMŌRIŌR, *ēris*, *mōrtūūs sūm*. *mōrī.* *PLI.* Mourir ensemble. PHR. Trajecit utrumque sagitta: Ingemuere simul, simul incurvata dolore Membra solo posuere, simul suprema jacentes Lumina versarunt, animam simul exhalarunt. O. Morientes excipit artus; Impositaque manu vulnus fover; oraque ad ora Admover, atque animæ fugienti obſistere tentat. Ut videt extinctum, telo, quod inhæserat illi, Incubuit: moriensque suum complexa maritum est. O.

COMMŌRŌR, *āris*, *ātūs sūm*, *ārī.* *Sejourner, demeurer en un lieu.* SYN. Hābitō, cōſiſtō; vēsōr, mōrōr, mānēō, hāēō. SYN. Commorari ad locum, apud aliquem. *Cic.* In armis. *Cic.* In vitā miserā, in re aliquā. *Cic.* (Vide MOROR vel HABITO.)

COMMŌRATIŌ, *ōnīs*, f. *Cic.* Sejour, retardement. (Vide MORĀ.)

COMMŌTYŌ, *ōnīs*, f. *émotion, mouvement, trouble.* Commotio animi. *Cic.*

COMMŌVĒŌ, *ēs, mōvī, mōtūm, ērē.* *Mouvoir, ébranler, remuer.* PHR. Commovere corpus. *Lr.* Oculos. *Cic.* Castra ex loco. *Cic.* Commorant æquora venti. *Lr.* Prora fretum commovet. V-F. Commoto pulvere. *Sil.* Radit iter liquidum (*avis*) celeres neque commovet alas. V.

COMMÖVERĒ [Pertransf. ad animum. Afficere, turbare.] Toucher troubler. PHR. Animus se commovet. *Lr.* Ergo ubi commota fervet plebecula bile. P. Virgo facie egregiâ commorat omnes. *Ter.* Commotus graviter. V. Commotus mente. *Pli.* Mens commota metu. *Lr.* Vultu commotus. *Quin.* Ira commota. O. Commoti pectoris ignes. *Cl.*

COMMÖVERĒ [Pro excitare.] Excitare, animer. Commovere arma. *Sil.* Æstus belli. *Lr.* Odium, scribendi studium. *Cic.* (Vide EXCITO. ANIMVS, animos accendere.)

COMMUNICATIŌ, *ōnīs*, f. *Communication.* Communicatio civitatis, utilitatum, sermonis. *Cic.*

COMMUNICŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* *PLA.* Communiquer, faire part, traiter d'une affaire avec quelqu'un. SYN. Pārtiōr, impētiōr, dō. cōſortēm vōcō, advōcō. Pārticipēm faciō. In pārtēm vōcō. SYN. Communicare civitatem. *Lr.* Curam doloris, furtum, gloriam facti. *Cic.* Consilia cum aliquo. O. Aliquem mensâ. *Pla.* Communicare & per-vulgare. *Cic.*

COMMUNIO, *ōnīs*, f. *Société, communication.* Communio sanguinis, sermonis. *Cic.* Legis & juris, litterarum & vocum. *Cic.*

COMMUNIO, *is, ivi, itum, ire.* *CÆs.* Fortifier. (Vide MUNIO.)

COMMUNIS, *nē.* *Commun, qui appartient également.* SYN. In cōmmūnē dātūs. SYN. Communis aura, lux, mundus. *Cic.* Voluptas. *Lr.* mare omnibus commune. *Pla.* Inimicus communis. *Cic.* Superos communes vocare. V-F. Communis cum aliquo laus. *Cic.* Fuga, torus. S. Commune bonum. *Lr.* Communis dolor. *Cic.* Commune crimen. *Cic.* Odium. S. In commune consulere. *Tac.* Metuere. S. Communi sensu carere. H. PHR. Solæ (*Apes*) communes natos, consortia recta Urbis habent. V. Littusque rogamus Innocuum & cunctis auramque undamque patentem. V. Communem hunc ergo populum paribusque rogamus Auspiciis. V. Si Jupiter unam esse velit Tyriis urbem Trojâque profectis; miscerique probet populos, & fœdera jungi. V. Jamque vale, & nati ferva communis amorem. V. Paribus curis vestigia fixit. V. His amor unus erat; pariterque in bella ruebant. V. Omnibus una quies operum, labor omnibus unus. V. Levius communia tangunt. *Cl.* Non queri commune bonum; sua commoda quisque metiri; sibi quisque valere, & vivere fueri. *Pol.* Sed tellus communis erit; sed nullus, avaris Stabit colonis arborer fundi lapis... In commune fluent sancti sine nomine fontes: Nascentur omni liberæ fruges agro. *Sarb.* Quid prohibetis aquas? usus communis aquarum est, Nec solem proprium natura, nec aëra fecit Nec tenues undas: ad publica munera veni; Quæ tamen ut detis supplex peto. O. Trojæ & patriæ communis Erynnis. V. In medioque focos & Diis communibus aras. V. Tribus dominis communis Roma. L. modò ne communia solus Occupet. O. Pulchrum plebi commune. H. Tantumque bonis communibus obſto. V. Quores cumque cadent unum & commune periculum Ambobus. V. Tunc quoque communi portam statione tenebant. V. Idem omnes simul ardor habet decernere ferro. V. Saluti communi deesse. *Lr.* Si periturus abis, & nos rape in omnia tecum. V. Accipio

& comitem casus complector in omnes. *V. Urbe, domo socias. V. Trojanos.* Excepi & regni demens in parte locavi. *V. Dicamus leges sociosque in regna vocemus. V. Nec signare quidem aut partiri limite campum.* Fas erat in medium quærebant, &c. *V. COMMUNIS* [Vulgaris.] *Ordinaire, vulgaire.* SYN. Vilis, plebeius, vulgaris, tritius, frequens. SYNT. Communes amicitiae. *Cic.* Communis vita victusque. *Cic.*

COMMUNITAS, aris. f. *Communauté, Société.* Communitas civilis. *Cic.* Apta natura. *Cic.*

COMMUNITER. *Adv.* Dique o! communiter omnes, &c. *O.* Utrumque urit communiter ira. *H.*

COMMURMURÖ, as, avi, atum, are. *Pli.* & Commurmurör, ar. *Gronder.* *PHR.* Clauso commurmurat ore. *Sil.* (Vide MURMURÖ.)

COMMUTÖ, as, avi, atum, are. *Cic.* *Changer.* *PHR.* Omnia commutat natura, & vertere cogit. *Lr.* (Vide MUTÖ.)

COMÖ, is, compsi, comptum, ere. *Peigner, ajuster.* SYN. Pectö, depectö, compönd. SYNT. Comere caput. *T.* comas. *O.* Comere se. *T.* Comere aliquem pectine aurato. *Sil.* Comere Equos. *St.* Vultum, colla, genas. *St.* Opus comptum. *T. i. ornatum.* *PHR.* Comere sed solas digna, Cypassi, Deas. *O.* Ast alius nivea comebat fronte capillos. *Sil.* Nec nitidum tarda comperit arte caput. *T.* Tota tibi est hodie: tibi se latissima compsit: Staret ut ante tuos conspicienda focos. *T.* Sæpe Cytheriaco deducit pectine crines. *O.* Legemque capillis Reddit. *Cl.* Sanguine turpantem comptos de more capillos. *V.* (Vide CAPILLUS. Capillos fingere.)

COMÆDIA, æ. f. *Comédie.* *EPITH.* Prisca, humilis, libera, vetus. *PHR.* Interdum tamen & vocem comædia tollit. *H.* Successit vetus his comædia, non sine multa Laude; sed in vitium libertas excidit & vim Dignam lege regi; lex est accepta, chorufque Turpiter obtinuit, sublati jure nocendi. *H.* Quæ focci superent risus luctusque cothurni. *Cl.* Comica lascivo proscænia laxat iambo. *Pol.*

COMÆDÜS, i. m. [Comædiarum actor.] *Comedien.* *PHR.* Hæc de comedis te consulit. *J.* Sive levi socco populi spectacula captas; Turgidus aut tragico symmate verris humum. Qui spectatorem poruit fecisse Catonem, Solvere qui Curios Fabriciosque graves. *M.*

COMÆDICE. *Adv.* *PLA.* En Comedien, comique-ment.

COMPACTILIS, ille. *VIT.* Joint, uni. *PLI.* Court, ramassé. **COMPACTIÖ**, onis. f. *Cic.* Assemblage, liaison. **COMPACTÜS**, a, um. *Ramassé.* Compacta crura. *H.* Membra. *Lr.* **COMPACTUM**, i. n. Ex compacto. *Sue.* Compacto. *Cic.* De concert, d'intelligence.

COMPAGÖ, inis. & Compagēs, gis. f. *Assemblage de plusieurs parties en un tout, liaison.* *EPITH.* Arcta, discussa, laxa, revulsā, firmā, rigidā, durā, solidā, validā, ferreā, incōcūsā, tēnax, securā. SYN. Commissurā, vinculum. *PHR.* Curvam compagibus alvum. *V. de Equo Trojano.* Muri compagem solvere. *L.* Validis compagibus hærens. *Lr.* Disparibus calamis, compagine ceræ, Inter se junctis. *O.* Compagibus arctis Claudentur belli portæ. *O.* Laxis laterum compagibus omnes Ac-

ciunt inimicum imbrem, rimisque fatiscunt *Naves.* *V.* Efficiens humilem lapidum compagibus arcum. *O.* In latus inque feri latam compagibus alvum. *V.* Ferrea compago laterum. *St.*

COMPÄR, aris, Pareil, égal. *PHR.* Bellator sine compare. *O.* Nondum munia comparis æquare. *H.* (Vide PAR, ÆQUALIS.)

COMPÄRABILIS, ille. *Cic.* Comparable. **COMPÄRÄTE**. *Adv.* *Cic.* Par rapport, par comparaison. **COMPÄRÄTIÖ**, onis. f. *Cic.* Comparaison. (Vide COMPÄRO.) **COMPÄRÄTIÖ**. *Cic.* Préparation. *Cic.* Acquisition. (Vide PARO. ACQUIRO.)

COMPÄRCÖ, cis, parsi, parsum, ere. *TER.* Epar-gney. (Vide PARCO.)

COMPÄRÖ, es, ui. ere. *Paroître.* *PHR.* Lucifer in toto nulli comparuit orbe. *O.* (Vide ADSUM. MANIFESTO.)

COMPÄRÖ, as, avi, atum, are. *Comparer, mettre en comparaison.* SYN. Æquö, adæquö, æquipärö. *PHR.* Et se mihi comparat Ajax. *O.* Ad me. *Ter.* Mecum. *Cic.* Si parva licet componere magnis. *V.* Ut nihil anteferat, nihil illis comparet. *H.* Mecum confertur Ulysses. *O.* Quis huic comparier ausit. *C.* Non illi quisquam bello se conferet heros. *C.* O! Mites Diomedis Equi, Bufiridis aræ Clementes; jam Cinna pius, jam Sparthace lenis Rufino collatus eris. *Cl.* Quid enim componere fando Divina humanis prohibet sublimibus ima. *Vida.* Artibus ut nostris trabeas sellasque curules Æquiparet, vel post musas ea munera ponat. *Rap.* Cum lata periculis Metior; atque illi redeunt in corda tumultus. *Cl.* Si ad vitulam spectes; nihil est quod pocula laudes. *V.* Committit vates, & comparat inde Maronem, Atque aliâ parte in rutinâ suspendit Homerum. *J.* Æquare jacentia summis. *St.* Pisonem laude nitentem Exæquamus avis. *L.* Et tantis non me confero nominibus. Si liceat superis hominum conferre labores, Grandia si parvis assimulare licet. *O.* Si licet è parvis animum ad majora referre. *O.* Quid vetat à magnis ad res exempla minores Sumere. *O.* Scilicet exemplis in parvo grandibus uti, Aptari magnis inferiora licet. *O.* Sic canibus catulos, similes, sic matribus hædos Noram; sic parvis componere magna solebam. *V.*

COMPARANDI FORMULÆ. Ceu navis cum jam, &c. *V.* Ut fera quæ, &c. *V.* Ille velut rupes, &c. *V.* Ac velut, &c. *V.* Ac veluti Formica... cum jam, &c. *V.* Haud aliter, &c. *O.* In segetem veluti cum flamma, &c. *V.* Non secus ac, &c. *V.* Non secus atque olim Tonitru, &c. *V.* Non aliter quam qui, &c. *V.* Toto præceps se corpore ad undas Misit avi similis, quæ, &c. *V.* Nivis ritu, &c. *V.* Fulminis in morem. *V.* Delphinumque modo, &c. *V.* Quam multâ grandine nimbi culminibus crepitant; sic crebris ictibus, &c. *V.* Qualis in Eurotæ ripis... Diana, &c. Talis erat Dido, &c. *V.* Quale solet sylvis viscum, &c. Talis erat species, &c. *V.* Qualis ubi abruptis vinculis Equus. &c. *V.* Quale manus addunt ebori decus, &c. tale, &c. *V.* Vitis ut arboribus decori est ut vitibus uva, &c. *V.* Instar veris enim vultus ubi tuus affulsi. *H.* Ille mordaci velut icta ferro Pinus. *H.* Fluctus uti primo cœpit cum albescere vento. *V.*

COMPÄRÄRE [Parare.] *Preparer.* *PHR.* Si quis tamen urere testâ Comparat. *O.* Annus imbres comparat.

H. Comparare ludos. *Cic.* Dolui. *Ter.* Comparare accusatorem alicui, in aliquem. *Cic.* Comparare se rei. *Qui.* Ad rem. *Liv.* Vultum suum ē vultu alterius comparare. *Pla.*

COMPARARE [*Pro* acquirere, emerē.] *Acquirere, acherer.* *Phr.* Comparare argentum. *Pla.* Optimas artes. *Caf.* Comparare carius. *Sue.* (Vide **ACQUIRO**, **EMO**.)

COMPASCO, is, pāvī, pāstūm, ērē. *Cic.* *Mener paitre ensemble.* (Vide **PASCO**.)

COMPEDIO, is, ivī, itūm, irē. *VAR.* *Mettre les fers aux pieds.* (Vide **VINCIO**.)

COMPELLATIO, ōnis. f. *Cic.* *Remontrance.*

COMPELLO, ās, āvī, ātūm, ārē. [*Alloqui.*] *Addresser la parole à quelqu'un.* *Synt.* Virum blande compellavi injuriis. *Cic.* *Phr.* Compellat hominem blande dextramque arripit. *Ph.* Vos ego saepe meo vos carmine compellabo. *C.* Verbis ultro compellat amicis. *V.* Multo compellat honore. *V.* Notis compellat vocibus. *V.* (Vide **ALLOQUOR**, **APPELLO**.)

COMPELLO, is, pūli, pūlūm, ērē. *Chasser.* *Phr.* Compellere aliquem domum. *Cic.* Agmina ad rapinas. *L.* Ossa in sedem. *Col.* Compulerantque greges Corydon & Thyrsis in unum. *V.* Ad bellum nos compulit regni cupido. *O.* Hædorumque gregem viridi compellere hibisco. *V.* Nigro compulerit Mercurius gregi. *H.* Ad arma compūsus. *Cic.* Ventis compūsus. *V.* (Vide **PELLO**.)

COMPENDIUM, ī. *Abregé.* *Phr.* Timidæ compendia vitæ. *St.* Brevia docendi compendia monstrare. *Quin.* Compendium operæ. *Pi.* Viæ. *Quin.* Tot confusa inter veterum decreta Tuanus Innumeras leges brevia in compendia misit. *Sant.* **COMPENDIOSUS**, ā, ūm. *Col.* *Qui cherche à abregé.* **COMPENDIARIUS**, ā, ūm. *Cic.* *Court, abregé.* **COMPENDIARIO**, Adv. *SEN.* *Par un plus court chemin.*

COMPENDIUM. *Cic.* *Gain, épargne.* (Vide **LUCRUM**.)

COMPENSŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [*Quasi simul ponderare.*] *Faire compensation, compenser, équaler.* *Syn.* *Æquō; rēmūnērō; rēpēndō; reddō; rēfērō.* *Phr.* Compensare damna. *Cic.* Tot tamen amissis te compensavimus unum. *O.* Supplicioque moram graviori numina pœnæ Compensant. *Cl.* Compensare voluptatem cum laboribus. *Cic.* Labores gloriā. *Cic.* Vitiis bona. *H.*

COMPENSATIO, ōnis. f. *Cic.* *Compensation.*

COMPENDINATUS, ūs, m. *Cic.* *Delai d'un jugement.*

COMPENDINŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Cic.* [*Procrastinare, differre judicium causæ.*] *Remettre le jugement d'une cause à une seconde audience.*

COMPERO, is, pēri, pērtūm, irē. [*Invenire.*] *Decouvrir, avoir decouvert.* *Syn.* *Invenio, rēpērio, cōgnōscō, dēprēhēndō, sciō, nōvī, agnōscō.* *Synt.* Comperire de aliquo. *Ter.* Ex aliquo, per aliquem. *Caf.* Oculis, indicibus. *Liv.* Certis authoribus. *Cic.* Comperta injuria. *St.* Utilitas. *O.* *Phr.* Qui magni dispexit lumina mundi, Qui stellarum ortus comperit atque abitus. *O.* Non bene compertum est. *L.* Unde hæc compererim tam bene quæris, amo. *O.* Comperit invidiam supremo fine domari. *H.*

COMPES, edis. f. [*Instrumentum quo pedes vinciuntur.*] *Lien, fers, qu'on met aux pieds des criminels.*

Epith. *Tardā, dūrā, stricā, grāvīs, tēnāx, sērvis, nēfandā, hōrrēndā.* *Phr.* Durā compede perustus crura. *H.* In manicis & Compedibus sævo te sub custode tenebo. *H.* Spes etiam validā solatur compede vincitum. *T.* Tardæ passurus compedis orbes. *Cl.* Servili compede vincit. *H.* (Vide **VINCULUM**.)

COMPES Metaph. [*Pro* quovis vinculo.] *Lien.* *Phr.* Grata vincit compede. *H.* Compes corporis. *Cic.* Nivali compede vincit Hebrus. *H.* *i.* glacie. **COMPEDES**. *Pli.* [*Gestamina muliebria.*] *Ornement que les femmes mettoient à leurs pieds.*

COMPESCO, is, pēscū, ērē. *Arrêter, moderer.* *Syn.* *Frænō, rēfrænō, rēprimō, cōtinēō, rētīnēō, cōercēō, sistō.* *Synt.* Compescere risum. *H.* minas. *V-F.* mores rabidos. *O.* Veneris fastus. *Pr.* Compescere ripis flumina. *Sil.* Gaudia lacrymis. *Cl.* Aliquem catenis. *O.* Verbo. *Tac.* *Phr.* Compescitur ira Leonum. *O.* Continuo culpam ferro compesce, priusquam Dira per incautum serpent contagia vulgus. *O.* Damna compescere cantu. *St.* Impiam dextram compescere. *S.* Adde merum, vinoque novos compesce dolores. *T.* Equum celerem arcto compescere fræno. *T.* Excussa silvis poma compescunt famem. *S.* Flammæ amoris nefasque compescere. *S.* Pectoris sani parum, magni tamen, compesce dementem impetum. *S.* Ignes compescuit igne Jupiter. *O.* Digno compesce labellum. *J.* Voces compesce molestas. *Pr.* Qui pœnis compesceret inferiorem. *H.* Tumentes populos non imperio magis quàm ratione compescere. *Pli.* Rarios compesce fluentes amputando. *V.*

COMPETŌ, is, ivī, itūm, ērē. *Pli.* [*Simul petere.*] *Demandar ensemble, concourir.* **COMPETERĒ** [*Pro* cōvenire.] *Convenir, être propre.* Romanos ubi competet ætas Ferro ignique sequar. *Sil.* Si cuncta voto comperunt. *Col.* **COMPETITOR**, ōris. m. *Cic.* *Compétiteur, qui brigue une même charge qu'un autre.*

COMPILŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [*In unum cogere & condere.*] *Piller, voler, dérober.* *Syn.* *Dēripio, ēripio, prædō, furōr.* *Phr.* Formidare malos fures, incendia, servos. Ne te compilent fugientes. *H.* Nec me Crispini serinia lippī Compilasse putes, verbum non ampliùs addam. *H.* **COMPILATIO**, ōnis. f. *Cic.* *Larcin, ce qu'on a pillé.* (Vide **FUROR**, **FURTUM**, **PRÆDA**.)

COMPINGŌ, is, egī, pāctūm, ērē. *Enchasser, assembler, joindre.* *Syn.* *Cōjūngō, cōmpōnō.* *Phr.* Septem compacta cicutis fistula. *V.* Compingitur solum roboreis axibus. *Col.* *Planchesier.* **COMPINGERE** [*Pro* compellere, detrudere, adigere.] *Jetter.* In vincula compegit. *Pli.*

COMPITUM, ti. n. *Carrefour.* *Syn.* *Platēā, vīcūs, quādrivīūm.* *Phr.* Pagos & compita circum. *V.* In multas compita secta vias. *O.* Verbenis compita velare. *Pr.* Circum compita currere. *H.* Quadrigas liberioribus Dat cive tuto currere compitis. *Sant.* **COMPITALIS**, alē. *Sue.* & **COMPITALIUS**, ā, ūm. *Cic.* *De carrefour.* **COMPITALIA**, ōrium. n. *Cic.* [*Festa quæ in compitis celebrabantur.*] *Fêtes des carrefours, ou des places publiques.*

COMPLACITUS, ā, ūm. *TER.* *Qui plaît.* (Vide **PLACEO**.)

COMPLĀNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Applanir.* Complānare tabulam. *Cato.* (Vide *Æquo.*) Complānanare domum. *Cic. Dēruire, raser.* (Vide *DIRUO.*)

COMPLECTŌR, ēris ērūs, fūm, ētī. *Embrasser.* *PHR.* Sævus complectitur hostem. Hostis, & implicitis gaudent subsidere membris. *L.* Gremio puerum complexa fovebat. *O.* Complexa pedes in limine conjux Hærebat. *V.* Complexi inter se. *V.* Et patris Anchisæ complectitur ossa. *V.* Complecti membra lacteris. *O.* Manibus complecti. *O.* (Vide *AMPLECTOR.*)

COMPLECTI amicitia, omnibus studiis, caritate. *Cic.* Amore. *Cl.* Proteger, aimer. (Vide *DEFENDO*, vel *AMO.*) **COMPLECTI** animo, cogitatione. *Cic.* Concevoir. Ingenuas artes complecti. *O.*

COMPLECTĪ. [Pro circumdare.] *Environner.* Ubi mollis Amaracus illum Floribus & dulci aspirans complectitur umbrā. *V.* Vitis suis claviculis, quidquid est nacta, complectitur. *Cic.*

COMPLEMENTUM, ī. n. *Cic.* Perfection, supplement.

COMPLĒŌ, ēs, ēvī, plētūm, ērē. *Emplir, remplir.* *SYN.* Rēplēŏ, ādimplēŏ, implēŏ, pērficiŏ, ābsolvŏ, cōnficiŏ. *PHR.* Completer sonus aures, voluptas animum. *Cic.* Gloria orbem. *O.* Complete sedilia Patres. *Cl.* Vox complet spatium antri. *Cl.* Et jam complerat genitor sua fata. *O.* Hinc ubi quinque suæ complevit sæcula vitæ. *O.* Ut sua maturus complevit tempora venter. *O.* Annuus exactis complerur mensibus orbis. *V.* Complere ululatus Ætna. *O.* Æquora fremitu. *Pr.* Littora bello. *V-F.* Sermonibus aures. *Cl.* Locum querelis. *Lr.* Clamore. *V.* Nemus voce, sedilia statum. *H.* Terras largâ luce fol replet. *Cic.* Lunæ se cornua lumine complent. *V.* Latē loca milite complent. *V.* Sidera & manes & undas scelere compleri meo. *S.* Tres potuit complere duces. *Cl. i.* Tantum præstare.

COMPLĒXIŌ, ōnis. f. *Cic.* Assemblage, union.

COMPLEXŪS, ūs. m. *Embrassement, embrassade.* *EPITH.* Artūs, tēnāx, āvidūs, tēnēr, dūlcis, mūltūs, mōllis, mūltūs, āmīcūs. *SYNT.* Ambire aliquem complexibus. *O.* Dare complexus alicui. *O.* Lātisque suos complexibus implent. *St.* Complexus mihi redde expetitos. *S.* Dum te... Complexu teneo. *V.* Foveo. *Ci.* Inter complexus excidit umbra meos. *Pr.* E complexu avellere, dimittere aliquem. *Cic.* In finem & complexum alicujus venire. *Cic.* *PHR.* (Vide *AMPLEXUS.*)

COMPLEXUS. [Circuitus.] *Enceinte.* *PHR.* Mundus omnia complexu suo continet. *Cic.* Avido complexu quem tenet æther. *Lr.*

COMPLICŌ, ās, āvī, ātūm, & Cōmplicū, Cōmplicitūm, ārē. *Plier, fermer.* *PHR.* Complicare epistolam. *Cic.* Sese in sua membra plicare. Squameus in spiram se colligit anguis. *V.* (Vide *PLICO.*)

COMPLŌDŌ, īs, sī, fūm, ērē. *Cic.* Applaudir. *Frapper des mains.* (Vide *PLAUDO.*)

COMPLŌRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Simul plorare.] *Plourer, déplorer.* *PHR.* Complorare mortem. *Cic.* Graviter questu complorat anili. *V.* (Vide *LACRYMOR.* *GEMO.*)

COMPLORATŪS, ūs. & **COMPLORATŪŌ**, ōnis. f. *Lamentation.* Comploratu justo persequi mortuos,

Liv. Comploratio eorum, flebilesque voces. *Liv.* (Vide *GEMITUS.*)

COMPLURĒS, m. f. **COMPLURĀ**, & **COMPLURĪĀ**, ūm. n. *Cic.* **COMPLUSCŪLĪ**, ōrūm. dim. *TER.* *Plusieurs.* *SYN.* Plūrimī, mūltī, plūrēs, nōn pāucī. *PHR.* Complures alii, &c. *H.* **COMPLURĪES**, adv. *PLA.* *Plusieurs fois.*

COMPLŪVIUM, ī. n. *SUE.* *Un lieu qui reçoit les eaux de la pluie.* **COMPLŪVIŪS**, ā. ūm. *Compluvius lacus.* *VAR.* *Un réservoir d'eau de pluie.* *Une Citerne.* **COMPLŪVIUM**. *VIT.* *Gouttière, avant-toit.* **COMPLŪVIATŪS**, ā. ūm. *PLI.* *Fait en forme d'avant-toit.* *Compluviata vinea.* *VAR.* *Une treille.*

COMPŌNŌ, īs, pōsūt, pōsitūm, ērē. [Propriè conjungere.] *Mettre ensemble, ajouter.* *SYN.* *Apŏ, Cōnfērŏ. cōnjūgŏ, cōmmittŏ.* *PHR.* Componens manibusque manus, arque oribus ora. *V.* Pocula de facili composuitque luto. *T.* Mollia composita litora fronde tegi. *Pr.* Compositi in turmas. *V.* Agger compositus. *V.* Compositis sua cum linit ora venenis. *O.* Blanditias tremulâ componere voce. *T.*

COMPŌNERĒ. *Mettre en ordre, ranger.* *PHR.* Mores componere. *O.* Componere togam. *H.* Vitem in brachia. *Col.* Et spectare feros in aqua & componere vultus. *O.* Vultus composuisse suos. *O.* Non bene mendaci risus componitur ore. *T.* Compositæ comæ. *O.* Compositis gradibus. *V.* Blandaue compositas aura secundet aquas. *O.*

COMPŌNERĒ. [Pro ponere.] *Mettre.* *PHR.* Post ubi jam thalamis se composuere, filetur In noctem. *V.* Aulæis jam se Regina superbis Auræ composuit spondâ, mediamque locavit. *V.* Defessa toro componere membra. *V.* Urbem tuta componere terrâ. *V.* *Batir.*

COMPŌNERĒ. [Pro finire.] *Finir, terminer.* *PHR.* Oblato gaudens componi fœdere bellum. *V.* Ante diem clauso componet vesper olympo. *V.* Non nostrum inter vos tantas componere lites. *V.* Nox subit & curas hominum motusque ferarum Composuit. *St.*

COMPŌNERĒ. *Reconcilier, réunir.* *PHR.* Aversos componere amicos. *H.* Pergis pugnancia secum frontibus adversis componere. *H.* **COMPŌNERĒ** fœdus. *V.* *Faire un traité.* *Compositâ hora.* *H. i.* *Condictâ. A l'heure donnée.* **COMPŌNERĒ**. *H.* *Componere tumulto.* *O.* *Ensevelir.* *Compositusque cinis, tumulique in marmore carmen.* *O.* Nunc placidâ compositus pace quievit. *V.* **COMPŌNERĒ** oculos. *V-F.* *Former.* **COMPŌNERĒ** dicta cum factis. *Sal.* Parva magnis. *V.* *Comparer.* (Vide *COMPARO.*)

COMPŌNERĒ. [Pro scribere.] *Ecrire, composer.* *PHR.* Composui teneros non solus amores. *O.* Nec nostra teneri A componendo carmine, musa potest. *O.* Et meditata manu componit verba trementi. *O.* Composuit casus iste Poëtâ meos. *O.* Poëma crasse compositum. *H.* Condo & compono quæ mox depromere possim. *H.* (Vide *CARMEN.* *Carmina scribere.*)

COMPŌRTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Porter, transporter, ravasser.* *PHR.* Si quis emat cytharas, emptas comportet in unum. *H.* Si comportatis rebus bene cogitis uti. *H.* (Vide *FERO.*)

COMPŌS, ōtis. m. [Qui habet, qui obtinuit.] *Qui jouit, qui a en son pouvoir.* *PHR.* Vix mentis compos.

pos. C. Compos animi. *Ter.* Laudis. *Pla.* Regni. *Sil.* Urbis. *Cic.* Linguâ. *Sal.* Tibi grandævi lassique fen-
nes Compote vore reddunt grates. *S.* Insequere &
vori postmodo compos eris. *O.*
COMPOSITĒ, adv. *COL.* Posément. Compositè dice-
cere. *Cic.* Poliment.
COMPOSITIŌ, ōnis. f. Compositio unguentorum.
PLI. Composition, confection de quelque parfum ou
onguent.
COMPOSITŌ, adv. De complor. Composito rumpit
vocem & me destinat ara. *V.*
COMPOSITŌR, ōris. m. Auteur, écrivain, Plus sibi
permittit compositore suo. *O.*
COMPŌTŌ, ās, ārē. *Boire.* Compōtātŏ, ōnis. *Cic.*
Régat, festin. Compotor, oris. *Cic.* trīx, īcis. *TER.*
Compagnon de débauche. (Vide BIBO, CONVIVIUM,
EPULOR.)
COMPRANSŌR, ōris. m. *Cic.* Qui mange ordinai-
rement avec un autre.
COMPRĒCŌR, āris, ātus sūm, āri. *Prier avec d'au-
tres.* *PHR.* Cælestumque fidem supremā comprecor
hora. *C.* **COMPRĒCATIŌ**, ōnis. *LIV.* Priere
faite en commun. (Vide PRECOR.)
COMPRĒHĒNDŌ, & **COMPRĒNDŌ**, īs, hēndī,
sūm, ērē. [Simul capere, vel manu, vel animo,
vel dictis.] *Prendre.* *PHR.* Comprenditur ignibus ag-
ger. *O.* Comprehendere crinibus ignem. *V.* Alter in
ambiguo est an sit comprehensus; & ipsi Moribus
eripitur. *O.* Ter frustra comprehensa manus effugit
imago. *O.* (Vide CAPRO.) Comprehendere animo
Cic. Visū. *Sil.* Dictis. *O.* Comprehendere, voir, dire.
Omnes scelerum comprehendere formas non possum. *V.*
Comprehensi nihil habere. *Cic.* N'avoir aucune con-
naissance. **COMPRĒHENSIBĪLIS**. *Cic.* Compre-
hensible. **COMPRĒHENSĪŌ**, ōnis. f. *QUIN.*
Prise d'un criminel.
COMPRESSĒ adv. *Cic.* D'une manière serrée.
COMPRESSIŌ, ōnis. f. *Cic.* & **COMPRESSIŪN-
CŪLĀ**. *Pla.* Resserrement, embrassement étroit.
COMPRIMŌ, īs, prēsī, presūm, ērē. *Presser, serrer.*
PHR. Comprimit ordinibus versus. *O.* Labris com-
pressis agitare aliquid. *H.* Naribus compressis. *T.* Cæ-
saries compressa manu. *L.* Compressi oculi. *Col.* Com-
pressa manus. *LR.* Fermée. Mordaci forcipe nasum
Prendit & instanti comprimit usque manu. *Saut.*
Compressis manibus sedere. *LIV.* Otiosum esse.
COMPRIMERĒ. [Pro plicare, frēnare, sedare.] *Ap-
aiser.* *SYNT.* Comprimere aliquem & sedare. *LIV.*
Comprimere vocem. *Pla.* Timorem, lætitiā. *LIV.*
Conatus, futuros. *Cic.* Famam. *LIV.* Lacrymas. *Sil.*
manus à ferro. *Ter.* *PHR.* Infans irarum compri-
me fluctus. *Sil.* Neptunus rabiem cælicæ marisque
Comprimat. *V.* Comprime tela manu. *St.* Compres-
sus & omnis Impetus. *V.* Compressum & tacitum
odium. *Cic.* Hinc comprime gressum. *V.*
COMPRŌBŌ. *Caro.* **COMPRŌBATIŌ**. *Cic.* &c. (Vi-
de PROBO, PROBATIO.)
COMPŌRMITTŌ, īs, mīsī, mīsūm, ērē. *Cic.* [Li-
tem arbitrio alterius dirimendam dare.] *Passer un
compromis.* **COMPRŌMISSUM**, ī. n. *Cic.* Com-
promis, gageure.
COMPTŪS, ūs. m. *LR.* Ornament. (Vide ORNATUS.)
COMPTŪS, ā, ūm. (Vide COMO.)
COMPŪLSŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *COL.* Pousser.

COMPŪNGŌ. *LR.* **COMPUNCTIŌ**. *PLI.* (Vide
PUNGO, PUNCTIO.)
COMPŪTŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Compter, calculer,
supputer.* *PHR.* At reditus jam quisque suos amat; &
sibi quid sit Utile, sollicitis computat articulis. *O.*
Computare annos. *S.* **COMPŪTATIŌ**, ōnis.
PLI. Compté, calcul. **COMPŪTABĪLIS**, īlē.
PLI. Comptable. (Vide NUMERO.)
COMPŪTREŌ, ēre. *COL.* Se pourrir. Percunt con-
vulsi comque-putrescunt. *LR.* (Vide PUTREO.)
CŌMŪM, nī. n. [Civitas Galliæ Cisalpinæ juxta
Larium lacum.] *Come.* Veronam veniat novi relin-
quens Comi mænia larium litus. *C.*
CŌMŪS. *Deus apud veteres, comessationum nocturna-
rum Præsēs a quo comessari, comessatio. ait Varro.*
CŌNAMĒN, īnis. n. & **CŌNATŪS**, ūs. m. & **CŌ-
NAMĒNTŪM**, tī. n. *PLI.* & **CŌNATIŌ**, ōnis. f.
SEN. Effort, essai. *EPITH.* Magnūm, sūmmūm, vā-
lidūm, īngēns, īmpāvidūm, fōrtē, āudāx, laudā-
bilē, gēnērōsūm, māgnānīmūm, gēminātūm, mō-
dicūm, debīlē, exīgūm. *SYNT.* Conatus operis.
Quin. Conatibus obstare. *O.* Conatus alicujus pro-
hibere, infringere, sedare. *Cic.* *PHR.* Dextrāque mo-
larem Sustulit & magnum magno conamine misit.
O. Dixit & exiguo funem conamine traxit. *O.* Per-
ditur alarum conamen. *LR.* Conusto primæ conami-
ne pugnæ. *Sil.* Visuri quid demum agitet molimine
tanto. *Com.* Et mediis conatibus ægri Succidimus.
V. Nudis conatibus hastam Vibrat. *Sil.*
CŌNCACŌ, ās, ārē. *SEN.* Embrener, se salir. Vultūm
ut viderunt Jovis (Canes) totam timentes concaca-
runt regiam. *Ph.*
CŌNCÆDES, iūm. f. *TAC.* Abatis d'arbres. (Vide
ARBOR, Arbore cadere.)
CŌNCALĒFACIŌ, īs. ērē. *Cic.* Echauffer.
CŌNCALĒŌ, ēs, ērē. *TER.* & **CŌNCALĒFŌ**, ēri.
VAR. Prendre feu.
CŌNCALĒSCŌ, īs, ērē. *Cic.* [Calidum fieri.] S'ē-
chauffer. Vide CALĒO, CALOR.)
CŌNCALLĒŌ, ēs, ūī, ērē. *Cic.* [Obductum esse cal-
lis.] Avoir des cals, & des durillons. *Metaph.* S'en-
durcir de travail.
CŌNCAMĒRATIŌ, ōnis. f. *VIT.* Voute. Arcade.
CŌNCAMĒRŌ, ās, ārē. *PLI.* Vouter. Ceinturer.
CŌNCASTIGŌ, ās, ārē. *PLA.* Châtier, punir. (Vide
PUNIO, POENA.)
CŌNCATĒNATŪS, ā, ūm. *PLA.* Enchaîné. (Vide
VINCTUS.)
CŌNCĀVŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Courber, faire en
voute.* *SYN.* Inflectŏ, sinŏ, ēxcāvŏ, cāvŏ. *PHR.*
Concavat illa manus palmasque in pocula vertit. *O.*
Est locus in geminos ubi brachia concavat arcus,
Scorpius. *O.*
CŌNCĀVŪS, ā, ūm. Vācūus, sinŏsūs. *Concave.*
Creux en dedans. *SYN.* Prōfūdŭs, īmŭs, cāvŭs,
ēxcāvātŭs, cāvātŭs. *PHR.* Concavaque ara sonant.
O. Ventus concava vela tenet. *O.* Valles & concava
saltu Vincere. *Cl.* Ubi concava pulsu Saxa sonant.
V. Concava Cancrī brachia. *O.* Genæ concavæ. *S.*
Concava puppis, aqua. *O.* Cymbala. *LR.* Concavi
dentes. *PLI.*
CŌNCĒDŌ, īs, cēssī, cēssūm, ērē. S'en aller, se re-
tirer. *SYNT.* Concede huc. *Pla.* Hinc. *Ter.* Conce-
dere ab oculis. *Pla.* In turbam. *H.* In exilium. *PLI.* In

altum. *Lr.* *PHR.* Cum zephyris si concedes, & Hirundine primâ. *H.* Ipse rursus concedite sylvâ. *V. i. valere, abite.* Concessit mœsta ad manes, corpusque relinquit. *V.* Dies concedit cælo. *V.* Ergo ubi concessit tempus puerile iuventæ, &c. (*Vide ABEO.*)
CŌNCEDĒRE. *PLI.* Mourir. Superis concessit ab oris. *V.* Veneno vitâ concessit. *TAC.* (*Vide MORIOR.*)

CŌNCEDĒRE. [*Pro p̄mittēre.*] *Accorder, permettre.* *PHR.* Quam scit uterque bibens, concedo, exerceat artem. *H.* Illi Plus tribuit quàm mortali concedere par est. *Lr.* Quò mihi fortunæ; si non conceditur uti. *H.* Concessâ puder ire viâ, civemque videri. *Lr.* Amor concessus. *O.* Ludum pueris concedere. *H.* Extremum hunc Arethusa mihi concede laborem. *V.* (*Vide PRECES. Preces exaudire.*)

CŌNCEDĒRE. [*Pro tribuēre, dāre.*] *Donner.* *PHR.* Hoc mihi Mœcnas laudis concedis. *Pr.* Carmen Quale meo Codro concede. *V.* Nervos atque cutem morti concesserat atræ. *H.* Concessum munere Divum. *V.* (*Vide DO.*) **CŌNCEDĒRE.** [*Pro cēdēre.*] *Ceder.* *PHR.* Nec si muneribus ceres, concedet Iolas. *V.* Concedere saxorum ictibus. *TAC.* Obfidioni. *Cic.* Voluptas dignitati concedit. *Cic.* (*Vide CEDO.*) **CŌNCEDĒRE.** [*Pro ignōscēre.*] *Pardonne.* *PHR.* Dii faciles peccasse semel concedite tutò: Et satis est pœnam culpa secunda ferat. *O.* Veniam concedere factis. *St.*

CŌNCĒLEBRŌ, *ās, ārē.* *Celebrer, solenniser.* *SYNT.* Concelebrare victoriam. *Casf.* Natalem suum. *PLI.* Funus. *Liv.* Genium choreis. *T.* **CŌNCĒLEBRARĒ** Mercatus. *PLI.* Mare, terras. *LIV.* *Frequenter.* Concelebrare dapes. *O.* *Faire un festin.* (*Vide CELEBRO.*)

CŌNCENTŪRYŌ, *ās, ārē.* *PLA.* *Amasser en quantité.*

CŌNCENTŌ, *ās, ārē.* *PLA.* *Chanter d'accord, chacun sa partie.* (*Vide CANO.*)

CŌNCENTŪS, *ūs.* *Concert, accord de plusieurs voix.* *PHR.* Hinc ille avium concentus in agris. *V.* Tunc volucres lætis concentibus aëra mulcent. *V.* (*Vide CANTUS.*) **CŌNCENTŪS,** *ūs. m.* & **CŌNCENTIŌ,** *ōnis. f.* *Cic.* *Intelligence.* *PHR.* Nunc age quid nostrum concentum dividat audi. *H.*

CŌNCEPTACŪLUM, *li. n. PLI.* *Le lien, ou une chose prend naissāce.*

CŌNCEPTIŌ, *ōnis. f.* *CATO.* & **CŌNCEPTŪS,** *ūs. m. Cic.* *Conception de l'enfant.* *Conceptio iudiciorum.* *Cic.* *Formule.* *O.*

CŌNCERNŌ, *is, crēvī, crētūm, ērē.* *Cic.* *Voir clairement de tous côtés.* (*Vide ASPICIO.*)

CŌNCĒRPŌ, *is, cērpsī, cērptūm, ērē.* *LIV.* *Déchirer.* (*Vide LACERO.*)

CŌNCĒRTATIŌ, *ōnis. f.* *Combat entre deux personnes.* *Dispute.* *Concertatio animorum.* *Cic.* *Concertationum disputationes.* *Cic.* (*Vide CERTAMEN. PUGNA.*) **CŌNCĒRTATŌR,** *ōris. m. Tac.* *Concu rent, rival.* **CŌNCĒRTATORIŪS,** & **CŌNCĒRTATIVŪS,** *ā, um. Cic.* *Qui regarde la dispute.*

CŌNCĒRTŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* *Combattre, disputer.* *Concertare cum aliquo verbis.* *Cic.* *Lingua.* *Cic.* *Concertare de re.* *Cic.* (*Vide PUGNO.*)

CŌNCESSATIŌ, *ōnis. f. COL.* *Interruption.*

CŌNCESSIŌ, *ōnis. f.* & **CŌNCESSŪS,** *ūs. m. Cic.* *Permission.* **CŌNCESSŪM,** *si. n. Une chose permise, & licite.* *Amare concessa.* *O.* *Petere concessa.* *V.*

CŌNCESSŌ, *ās, ārē. PLA.* [*Vacare ab opere.*] *Discontinuer, se reposer.*

CŌNCHĀ, *æ. f.* [*Genus Piscis testâ contextum.*] *Poisson à coquille.* *SYN.* *CŌnchylīum, cŏnchylē.* *EPITH.* *Mārīnā, pātūlā, tēnūis, vīlis, tōrtā, āspērā, squallēns.* *PHR.* *Affiduo detritis æquore Conchis.* *O.* *Pisciculi in Concham hiantem innatant.* *Cic.* *Æquoris extremas oscitat inter aquas.* *Quosque teger lævi cortice Concha brevis.* *M.* *Implicitus testæ.* *Col.* *Ostreæque in Conchis tuta fuere suis.* *O.*

CŌNCHĀ. [*Pro tubā.*] *Trompette.* *EPITH.* *Sōnāns, tōrtā, cāvā, vētosā.* *PHR.* *Cavā dum personat æquora conchā.* *V.* *Cæruleum Tritona vocat, conchæque sonanti.* *Inspirare jubet.* *O.* *Murmura conchæ.* *Sil.* *Tortilibus permulcent æquora conchis.* *Pol.* *Audit ventosā perfiantem littora conchā.* *L.* (*Vide TUBA.*)

CŌNCHĀ. [*Unio qui in conchis nascitur.*] *Une perle.* *EPITH.* *Divēs, micāns, nitēns, lævis, lucēns, radīāns, prētiōsā, gēmmifērā, indā, indicā, eōā.* *PHR.* *Et venit è rubro lucida concha mari.* *Pr.* *Hanc ego non auro, non Indis flectere conchis; Sed potui blandi carminis obsequio.* *Pr.* *Et quascumque niger rubro de litore conchas Proximus cois colligit Indus aquis.* *T.* **CŌNCHĀ.** [*Murex conchæ genus, fumiturque pro purpurā.*] *Pourpre.* *PHR.* *Purpura Thesalico concharum tincta colore.* *Lr.*

CŌNCHĀ, & **CŌNCHŪLĀ,** *æ. f. dim. COL.* [*Testa conchæ.*] *Coquille.* *Salis conchæ.* *H.* *Et lapidem bibulum & squallentes infode conchas.* *V.* *Et procul à Pelago conchæ jacuere marinæ.* *O.*

CŌNCHĀ. [*Vasis genus concavum.*] *Vaisseau fait en forme de coquille.* *Conchā oleum tollat.* *Col.* *Cum bibitur conchā; cum jam vertigine testum.* *Ambulat.* *J.* *Funde capacibus Unguenta de conchis.* *H.*

CŌNCHATŪS, *ā, um. PLI.* *Fait en forme de coquille.*

CŌNCHIS, *is, f.* [*Faba cum cortice elixa.*] *Fève avec son écorce.* *PHR.* *Cujus conche tumes? quis tecum sectile Porrum Sutor, & elixi Vervecis labra comedit.* *J.* *Si conchem toties meam comesses.* *M.*

CŌNCHYLĪATŪS, *ā, um. Cic.* *Teint en pourpre.*

CŌNCHYLĪŪM, *ī, & CŌNCHYLĒ,* *is. n. SYN.* [*Mūrex.*] *Tout poisson à coquille, du jus duquel on faisoit la pourpre.* *PHR.* *Lubrica nascentes implent conchylia lunæ.* *H.* *Tincta tegit roseo conchylis purpura fuco.* *C.* **CŌNCHYLĪŪM,** *ī, n. PLI.* [*Color ipse purpureus & vestis purpurea.*] *Robe de pourpre.* *Spartana chlamys conchylia eoa.* *J.* (*Vide PURPURA.*)

CŌNCHYTĀ, *æ. m. PLA.* [*Qui conchylia piscatur.*] *Pêcheur de coquillages.*

CŌNCIDŌ, *is, cīdī, cīsūm, ēre.* [*Minutatim cædere.*] *PLI.* *Couper, hâcher menu, déchiqueter.* *SYN.* *Dissecō, secō, ressecō; discerpō, abscondō.* *SYNT.* *Concidere minutē.* *Col.* *Usque ad sanum corpus concidere.* *Cels.* *Concidere exercitum, concidere aliquem decretis, virgis, ignominiis.* *Cic.* *Concisa brevis.* *Cic.* *Scrobibus concidere montes.* *V.* *Ligna senex minuit concisæque construit altè.* *O.* *Pugnus concisus adorat.* *J.* (*Vide SECO.*)

CŌNCYDŌ, is, cīdī, cāsum, ērē. [Simul cadere.] *Tomber.* PHR. Ipse gravis graviterque ad terram pondere vasto Concidit. V. Concidit examinis terrore. *Lr.* Fimo sed pronus in ipso concidit. V. Concidit ad magnos hostia pulla Deos. *T.* (Vide CADO.)

CŌN. IDERĒ [*Pro mōrī.*] *Mourir*, ēre tuē. SYNT. Conciderē armis. *Val.* Arcu. *Cl.* Vulneribus. *Cic.* Fulminis ictu. *Lr.* Concidit vita. *Lr.* Concidit exanguis & mortuus. *Cic.* PHR. Concidit virgo, & puer: bellum peractum est. *S.* Concidimus macie, color est sine sanguine. *O.* Itaque juvencae Considerant. *O.* Corpus concidit magnā ruīnā. *Lr.*

CŌNCIDERĒ *Metaph.* Conciderē animis. *Caf.* Animus concidit. *Cic.* Artes concidunt, bellum concidit. *Tac.* Concidit auxilium. *Tac.* Ventī concidunt. *H.* Concidit fides. *Cic.* Domus. *S.* PHR. Sic tempora verti Cernimus, atque alias assumere robora gentes, concidere has, &c. *O.* Manum quā concidit Ilia tellus. *V.*

CŌNCIĒŌ, ēs, īvī, ītūm, īērē & Cōnciō, is, īvī, ītūm, īērē. [Cōnvōcārē.] *Faire venir*, *assembler.* PHR. Et ventos simul & nubes & grandinis iras Fulminaque & tonitrus, & nimbos conciet atros. *Sil.* Quanto Scythiam molimine Persēs Concierit. *V-F.* Inde ruunt toto concita pericula mundo. *L.* Concita furoribus arma. *V-F.* **CŌNCIĒRĒ** & Cōncirē lites, turmas. *Pla.* Seditionem. *Liv.* &c. [Cōmmōvērē.] *Exciter*, *pousser.* PHR. Conciet æstum. *Lr.* Rapido cum concitus æstu. *V-F.* Concitus cursu. *V.* Irā. *S.* Motu divino. *O.* Multā vi. *V.* Equora ventis concita. *O.* Dolor læso amore concitus: *O.* Concitus imbribus annis. *O.* Juvenem sævis cum concitus armis Invadit globus. *Sil.* Murali tormento concita saxa fremunt. *V.*

CŌNCILIATĪŌ, ōnis. f. *Cic.* Société, union. **CŌNCILIATŪS**, ūs. m. *Lr.* *Composition*, *mélange.*

CŌNCILIATŌR, ōris. m. & Cōnciliātrix, īcis. f. & Cōnciliātriculā, æ. f. *Cic.* *Qui concilie*, *entre-metteur.* Conciliatrix amicitiz, virtutis opinio. *Cic.* Partes conciliantis agam. *O.*

CŌNCILIŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Propriē cōgērē.] *Assembler.* Aquam conciliare. *Lr.* Virgæ conciliatæ inter se. *Plī.* **CŌNCILIARĒ** *Per trans.* [Cōnjūgērē, cōmpārārē, ācquirērē, ādīpīscī.] *Conciliier*, *gagner*, *acquérir.* SYNT. Conciliare somnum. *Plī.* Pacem. *Ter.* Conciliare sibi animos hominum. *Cic.* Aliquem ad alterum. *Pla.* Alteri. *Plī.* Arma alicui. *V.* Vires, opem. *Cic.* Incommoda. *Lr.* PHR. Virtus conciliat amicitias. *Cic.* Auro conciliatur amor. *Pr.* Animos conjugum conciliat partus. *S.* Titulum tibi reddere vellem, Et raram famæ conciliare fidem. *O.* Miseros magis fortuna conciliat suis. *S.* Tu mihi quodcumque hoc regni, tu sceptrā, Jovemque Concilias. *V. i. me Jovi concilias.* Ille bonis faveatque & concilietur amicē. *H.* Fœmina conciliata viro. *C.* Et dictis artes conciliasse suas. *O. i. commendass.*

CŌNCILIŪM, ī. & Cōnciliābūlūm, ī. n. *Dim.* *Liv.* [Conventus populi.] *Assemblée.* SYN. Cōnvētūs, cōnvētīcūlūm, cōngregātiō, cōētūs, cōrōnā. *EPIRH.* Cōacūm, clāmōsūm, hābitūm, īnstitūtūm, īngēns, cēlēbrē, frēquēns, nūmērōsūm. PHR. Horrendum Cyclopum concilium. *V.* Nobile concilium

musarum. *St.* Sanctum Concilium Patrum. *H.* Amœna piorum concilia. *V.* Tuque adeo quem mox, quæ sint habitura Deorum Concilia incertum est. *V.*

CŌNCILIŪM vocārē, hābērē, ādvōcārē, cōngregārē, cōnvōcārē, āccēssērē, ēxcīērē, pērāgērē, īndīcērē. *Cic.* *Convoquer une assemblée.* PHR. Conciliumque vocat Divūm atque hominum rex. *V.* Ingentes animo dignas Jove concipit iras, Conciliumque vocat, tenuit mora nulla vocatos. *O.* Ille silentium Conciliumque vocat vitasque & crimina discit. *V.* Imo, ait, o cives, arrepto tempore, Turnus, Cogite concilium, & pacem laudate sedentes. *V.* Cogere concilium, cum muros obsidet hostis. *V.* Consulite in medium & rebus succurrite festis. *V.* Ergo concilium magnum primosque suorum Imperio accitos alta intra limina cogit: Olli confedere, fluunt ad regia plenis Tecta viis: fedit in mediis, & maximus ævo Et primus sceptris, haud lætā fronte Latinus. Atque hic legatos Ætolā ex urbe remissos Quæ referant, fari jubet, & responsa reposcit, Ordine cuncta suo. *V.* Ante equidem summā de re statuissē Latini Et vellem & fuerat melius. *V.* Socios in cœtum litore ab omni Convocat Æneas. *V.* Et vos o! cœtum Tyrii celebrate frequentes. *V.* Ergo ubi marmoreo superi sedere recessu, celsior ipse loco, sceproque innixus eburno, Terrificam capitis concussit terque quaterque Cæsariem, cum quā terram, mare, sidera movit Talibus inde modis ora indignantia solvit. *O.* **CŌNCILIŪM** pro cœtu Ecclesiæ. *Concile.* PHR. Tuque Nicœni nova lux Senatus asseris vindex Erebo fremente par Patri Verbum, &c. *Sant.*

CŌNCILIŪM rerum. *Assemblée.* PHR. Corpora sunt porro partim primordia rerum Partim Concilio, quæ constant principiorum. *Lr.*

CŌNCINNATĪŌ, ōnis. f. *CATO.* *Composition*, *confection de quelque remède.*

CŌNCINNATŌR, ōris. m. Concinnator capillorum. *Col.* *Qui frise.*

CŌNCINNITĀS, ātis. f. & Cōncinnitūdō, īnis. f. *Cic.* *Politesse*, *élégance.*

CŌNCINNITĒR & Cōncinnē. *Adv.* *Cic.* [Ēlēgāntēr.] *Poliment*, *proprement.*

CŌNCINNŪS, ā, ūm. *PLA.* *Foli*, *agréable.* **CŌNCINNŪS.** *Cic.* *Elegant*, *juste.* Concinnē dicere, scribere, rogare. *Cic.*

CŌNCINŌ, is, cōncinūī, cōncēntūm, ērē. [Simul canere.] *Chanter avec.* PHR. Dicitur invictā concinuisse lyrā. *O.* Ad vada Mœandri concinit albus Olor. *O.* Cybeleia mater Concinitur Phrygiis exululata modis. *O.* Dicitur ad clausas concinuisse fores. *O.* Victor laudes concinuisse. *O.* Concines lætosque dies & urbis Publicum ludum. *H.* At madidus Baccho sua festa palilia pastor Concine. *Tib.* Classica concinere rauco cornu. *L.* (Vide CANO.)

CŌNCIŌ, ōnis. f. & Cōnciōnūcūlā, æ. f. *Dim.* *Cic.* *Harangue.* (Vide ORATIO.) **CŌNCIŌ.** *Cic.* *Assemblée.* (Vide CONCILIUM, COETUS.)

CŌNCIONATŌR, ōris. *Cic.* *Qui harangue le peuple.* PHR. (Vide ORATOR.) **CŌNCIONATŌR**, ōris. [Divini verbi præco.] *Predicateur.* Cælesti gravis eloquio. *Sant.* Morumque magister. *Vida.* Lapsos revocans in pristina mores. *Sant.* PHR. Oblitusque hominem, & cæli cava nubila tra-

nans, ardua terrarum nos linguere mente jubebas; Ostendensque breves quàm sit mortalis ad usus Conditio, quàm nos fluxos natura creavit: Suadebas, contra vulgi communia vota, Mortales contemnere opes, contemnere honores. *Vida.* Tu mulcere potens hominum fera pectora, dictis Exacuens, atrosque rudes formare colendo. *Vida.* Implebit terras monitis; latumque per orbem Mortales, meliora docens, ad sacra vocabit, nec lethum horrescet pro religione cruentum. *Vida.* Jam nova rebus mutatis facies mortalibus apparere... Jam templis antiquus honos, jam debitus aris Cultus erat, cunctiq; suos defuscere mores Sponte sua, priscumque atas meditariet aurum. *Vida.* Tonans urget, terretque nocentes Fulmineo eloquio, sacrisque impervia telis Pectora pertumpit, moresq; emendat iniquos Durius increpitans. *Sant.* Noverrat interpret cæli quid jura vetarent, Quid ficerent, quæ sit reverentia debita sacris, Quid pia sensa patrum, quid prisca exempla docerent. *Sant.* Nec potui latius altum te cernere rostris Quassantemve pio conscia corda metu. Ah! saltem pro me cui tanta potentia fandi Orator magni nominis esse velis. *Sarb.* Et pasci verbis instiitque tuis. *Hosch.* Fulmineis alii quatiant mortalia dictis Corda, graves agent vacua inter pulpita motus: Mox ubi ventosa vis ambitiosa procellæ Detonuit primum, & vani cessere fragores: Insanos ritus, & vitæ exorsa profanæ Illic excussa repetunt formidine mentes. Non hic imbelli sonitu caelestia promissis Effata in populos, Harlæ; nec irrita cæco Impete, dum loqueris, verborum spicula jactas Par innata tuæ virtus, & gratia vocis. Magna mones; ea laus yulgata: placefco monendo; Hæc tua laus, tanto conditus sermo lepore Tam leni ad nutum tibi profluus agmine currit Tam facile attentas hominum sublapsus in aures Invehit æthereos mutat. in pectora sensus. *Rua.*

CONCIONOR, aris, aris sum, aris. *Cic.* [Concionem habere.] *Haranguer le peuple.* Concionari apud populum. *Cæf.* Concionari de re. *Cic.* **CONCIONABUNDUS**, a, um. *Qui harangue.* Concionabundus augebat iras hominum. *Liv.* **CONCIONALIS** clamor. *Cic.* *Bruit des assemblées.* Concionalis senex. *Liv.* *Haranguer.* **CONCIONARIUS** populus. *Cic.* *Le peuple qui se trouve aux assemblées.*

CONCIPILÖ, as, avi, atum, are. *Pla.* *Piller.* (Vide **FUROR**. *Eris*)

CONCIPYÖ, is, cepi, ceptum, ere. [Simul capere.] *Concevoir, prendre.* *SYNT.* Concipere calorem, morbum. *Cel.* Dolorem. *Cic.* Metum. *St.* Sitim, spem. *O.* Furorem. *Sil.* Iras animo. *O.* Terra concipit semina. *Cic.* *PHR.* Operisque sui concepit amorem. *O.* Ducis & tu concipe curam. *V.* Sed timuit ne forte facer tot ab ignibus æther Conciperet flammæ totusque ardesceret axis. *O.* Aut tu bella cie, conceptumque excute fœdus. *V.* Ergo ubi concepit furias evicta dolore. *V.* Concepit mente furores. *O.* Stupa jacit flammæ concepto protinus igne. *Lr.* Sive inde occultas vires, & pabula terræ Pinguia concipiunt. *V.*

CONCYPERE animo, ingenio, mente. *O.* *Concevoir.* *PHR.* Et quidquid usquam concipitur nefas. *H.* Accipite ergo animis atque hæc mea figite dicta. *V.*

Omnia percepi atque animo mecum ante peregi. *V.* Concipere mente nefas. *O.* Pectorē concipio nil nisi triste meo. *O.*

CONCIPY [de fortu.] *Etre conçu.* *PHR.* Per te quoniam genus omne animantium Concipitur. *Lr.* Puer furto conceptus. *O.* Ex Leone conceptus. *Pl.*

CONCISE. *Adv.* *QUIN.* *D'un style concis.*

CONCITÖ, as, avi, atum, are. *Cic.* *Pousser, exciter.* (Vide **EXCITO**.)

CONCITÖR. *Tac.* & *Cōcitator*, oris. *m.* *Cic.* *Qui émeut, seditieux.*

CONCITUS. *A Concio.* *Concitus.* *A Concio:* (Vide **CONCIEO**.)

CONCLAMATÖ, onis. *f.* *Tac.* *Cri de plusieurs personnes ensemble.* **CONCLAMITÖ**. *Freq.* *Pla.* &

CONCLAMÖ, as, avi, atum, are. *S'écrier.* *PHR.* Italiam primus conclamat Achates. *V.* (Vide **CLAMO**.)

CONCLAVE, is, & *Conclavium*, ii. *n.* *PLI.* *Chambre.* *PHR.* Currere per totum pavidi conclave. *H.*

CONCLUDÖ, is, clusi, clusum, ere. *Enfermer, r'enfermer.* *PHR.* Concludi in cellam. *Ter.* Pars aptare locum tecto, & concludere fuleo. *V.* Concludere foliis auras. *H.* Portus urbe concluditur. *Cic.* Animum in corpore concludit Deus. *Cic.* (Vide **CLAUDO**.) Concludere verfum. *H.* Epistolam. *Cic.* *Finir.* (Vide **FINIO**.)

CONCLUSE. *Adv.* *En finissant.* Concluse dicere. *Cic.*

CONCLUSIÖ, onis. *f.* & *Conclusiuncula*, æ. *f.* *Cic.* *Conclusion, fin.* (Vide **FINIS**.)

CONCLUSURÄ, æ. *f.* *VIT.* *La clef d'une voute.*

CONCENATIÖ, onis. *f.* *Cic.* *Souper, repas.* (Vide **CÆNA**. *CONVIVIUM*.)

CONCÖLÖR, oris. *Qui est d'une même couleur.* *PHR.* Candida (*Sus*) per sylvam cum fortu concolore albo. *V.* Flos est de sanguine concolor ortus. *O.*

CONCÖMITÖR, aris, aris. *QUIN.* *Accompagner.* (Vide **COMITOR**.)

CONCÖQUÖ, is, ere. *Cic.* *Digerer.* **CONCÖCTIÖ**, onis. *f.* *Cel.* *Digestion.* (Vide **CIBUS**. *Cibum coquere.* *Digerer.*)

CONCÖRDIA, æ. *f.* *Concorde, union.* *SYN.* *Fœdius, consensüs, amicitia, pax, una mens.* *EPITH.* *Mitis, sociata, felix, dulcis, amica, suavis, longa, brevïs.* *PHR.* Parvis dives concordia rebus. *Sil.* Quid mihi si tanto felix concordia bello Extiterit. *Pr.* Pascit ubi tutas dulcis concordia mentes. *Mant.* Janus adorandus, cum quo concordia mitis, &c. *O.* Conspirant gemini frænis communibus urbes: Junimus Europam Libyæ: concordia fratrum Plena redit, patriis quod solum defuit armis. *Cl.* Gratiæque & niveam suadens concordia pacem. *Sann.* Cumque sit ignis aquæ pugnax; vapor humidus omnes Res creat; & discors concordia fœtibus apta est. *O.* Quid velit, & possit rerum concordia discors. *H.*

CONCÖRDITÄR. *Adv.* *Cic.* *Unanimement.* *SYN.* *Unā mēte, concordi fœdēre.*

CONCÖRDÖ, as, avi, atum, are. *S'accorder.* *PHR.* Et sensit varios quamvis diversa sonarent Concordare modos. *O.*

CONCÖRPÖRÖ, as, are. *PLI.* *Assembler en un corps.* **CONCÖRS**, ordis. *Qui est d'accord.* *SYN.* *Convēniens, consētiens.* *SYNT.* *Concors sonus.* *O.* Fuga. *Sil.* Torus. *Pr.* Concorde animæ. *V.* Mensæ. *L.* *PHR.* Præsidis concordibus cingere. *Cl.* Succedunt sumu-

Iachra virum concordia, patris Unanimisque simul partui. Sil. Mens una duobus, Una quies, unusque labor. Unanimo nifu & concordibus ausis. Sil. Fræna jugo concordia ferre. V. Concordi curre fræno. Sil. Concors & sine lite. O. Nunc duo concordēs animâ motiemur in unâ. O.

CONCRĒDŌ, *is, crēdidi, crēditum, ēre.* [Servandum dare, fidei alicujus tradere.] *Confer, donner en garde. SYN. Māndō, dō, tribuō, cōmittō, cōfidō, fidō, crēdō, cōmmēdō. PHR. Concredere vitam ventis. C. Vites solo, mari navigia. Col. Et cui concredere nugas. H. Sed quoniam non es veritus concredere nobis; Accipe commissæ munera lætitiæ. P.*

CONCRĒMŌ, *ās, āvi, ātūm, āre. PLI. Bruler. (Vide URO.)*

CONCRĒPŌ, *ās, ūi, itūm, āre. Craquer, ou faire résoler. SYN. Sōnō, pērsōnō, crēpitō, rēsōnō, strēpitō. PHR. Cymbala Thebano concrepuere Deo. Pr. Rursus aquam tangit Temesæaque concrepat æra. O. Concrepuere manus. O. Concrepuit ostium. Ter. Concrepare digitis. PLA. Concrepare gladiis ad scuta. Sil.*

CONCRĒSCŌ, *is, crēvi, crētūm, ēre. S'épaissir. SYN. Cōēō, dēnsōr, cōndēnsōr, cōgōr, indūrōr, dūrēscō, indūrēscō, cōlēscō. PHR. Gelidus concrevit frigore sanguis. V. Concrepunt subitæ currenti in flumine crustæ. V. Testâ cum ardente viderent Scintillare oleum, & putres concrefcere fungos. V. Mare concrefcit glacie. O. Nubes concrefcunt in alto. Lr. Frigore cum premitur porro omnis tēra, coitque, Et quasi concrefcit. Lr. Multa diu concreta modis inolefcere miris. V. Canâ concreta pruinâ Frigora. V. Concretus glacie. Liv. Cælum concretum & pingue. Cic. Concretas pigro frigore ridet aquas. M. Concretam exemit labem. V. Cogitur aer in nubem concretus. Cic. Barba concreta sanguine. O. Imbres concrefcunt ventis. O. Concretum lac. V. Semen. L. Nix concreta. Lr. Suos breviter concretus in artus. Pr. D'une saille ramassée. Concretus dolor. O. Qui ferre le cœur. Ut his exordia primis Omnia & ipse tener mundi concreverit orbis. V. i. formatus sit.*

CONCRĒTŪM, *ti. n. CIC. & Concrētūs, ūs. m. & Concrētō, ōnis. f. PLI. Assemblage de plusieurs choses, qui s'épaississent.*

CONCRĒMINŌR, *āris, ātūs sūm, āri. PLA. Blâmer, accuser. (Vide ACCUSO.)*

CONCRĒSVŌ, *ās, āre. VIT. Mettre les cheveux en boucle. (Vide CAPILLUS. Capillos fingere.)*

CONCRŪCIŌR, *āris, āri. LR. Être tourmenté. (Vide CRUCIO. Cruciar.)*

CONCŪBIĀ *nox. TAC. Le milieu de la nuit. (Vide NOX. Nox media.)*

CONCŪBINĀ, *æ. f. CIC. Concubine. CONCŪBINĀTŪS, ūs. m. CIC. Concubinage. CONCŪBINŪS, ūi. m. CIC. Concubinaire. (Vide ADULTER.)*

CONCŪBŌ, *ās, & Concūmbō, is, cūbūi, cūbītūm, ēre.* [Simul cubare.] *Coucher ensemble. PHR. Et vos cum vestris concubuisse viris. O. Alicui concumbere. T. Quod nec concubitu indulgent, nec corpora segnes In Venerem solvunt. V. De Apibus Et non tam turpes pecudum tamen ulla sequuta est Concubitus. V.*

CONCULCĀTIŌ, *ōnis. f. PLI. L'action de fouler aux pieds.*

CONCULCŌ, *ās, āvi, ātūm, āre. Fouler aux pieds. SYN. tērō, prōtērō, calcō, cōnculcō. PHR. Et casos calcare duces. Lr. Quam nec vestigia duri Calcare pedis. O. Neque Oves, Hædique petulci Floribus insultent, aut errans Buccula campos Decutiat rorem & surgentes atterat herbas. V. Ipsos pedibusque manūque Turbavere lacus, imoque è gurgite mollem Huc illuc limum saltu movère maligno. O. Et tua sævus amor sub pede colla premit. O.*

CONCŪPIŌ, *& Concūpiscō, is, tvi, itūm, itē. Desirer avec passion. PHR. At si quid unquam tale concupieris. H. Habes totâ quod mente petisti. V. Mihi mens juvenili ardebat amore compellare vitum. V. Idem omnes simul ardor habet. V. (Vide CUPIO. VOLO.)*

CONCŪRŌ, *ās, āre. PLA. Avoir soin. (Vide CURO.)*

CONCŪRRŌ, *is, cūrrī, cūrsūm, ēre.* [Simul currere, confluere.] *Accourir, venir de toutes parts. PHR. Concurrere domum, ad aliquem, ad arma. Caf. Erumpunt portis, concurrunt. V. Sed glomerare manum bello & concurrere in arcem. V. Tanto placuit concurrere motu. V. Concurrunt trepidæ comites. V. Simul agmine magno... ruunt omnisque relictis Turba fluit castris. V. Undique visendi studio Trojana juvenus Circumfusa ruit. V. Diversis partibus urbis Inter se coisse viros. V. Undique convenere, auimis, opibusque parati. V. Affluxit comitum numerus. V. (Vide ACCURRO.)*

CONCŪRRĒRE [Pro certare.] *Se battre, en venir aux mains. PHR. Trojanæ acies, aciesque latinæ Concurrunt: hæret pede pes, densusque viro vir. V. Audetque viris concurrere virgo. V. Nunc juvenem imparibus video concurrere fati. V. Militia est potior: quid enim? concurritur. H. Abnueram bello Italian concurrere Teucris. V. Non ulli est animus stricto concurrere bello. V. Prælia concurrunt. Lr. Armatis nudos concurrere. O. (Vide PUGNO.)*

CONCŪRRĒRE *Se heurter. PHR. Credas montes concurrere montibus altos. V. Omnia ventorum concurrere prælia vidi. V. Armis concurrant arma cavere. V. Sidera sideribus concurrunt. L. Frontibus adversis concurrere. Lr.*

CONCŪRRĒRE *Se rencontrer, concourir. Tot verisimilia concurrunt. Ter. Concurrunt somnia. Cic. Concurrunt nomina. Cic. Il est dû autant qu'on doit. Concurrit sape. Cic. Il arrive.*

CONCŪRSĀTŌR, *ōnis. m. LIV. Qui bat la campagne.*

CONCŪRSŌ, *ās, āvi, ātūm, āre. Aller & venir, courir çà & là. SYNT. Concurrere huc illuc temerè. Cic. Concurrere domos, circum tabernas. Cic. PHR. Nunc hinc nunc illinc, abruptis cursibus, ignes Concurrant. Lr. Concurrere, coire, & dissulare vicissim. Lr.*

CONCŪRSŪS, *ūs, m. & Concūrsiō, ōnis. f. & Concūrsatiō, ōnis. f. CIC. [Turba.] Concours de gens qui s'amaissent. EPITH. Magnūs, frēquēns, dēnsūs, innūmērūs, lōgūs, mūltūs, plūrīmūs, cēlēbēr, sūbitūs, nūmērōsūs. PHR. Concurfu accedere magno. V. Quid vult concursus ad amnem. V. Ingens concursus ad ipsa Corpora seminecesque viros. V. Concurfus ex agris. Cic.*

CONCUSSIO, ōnis. f. Col. & CONCUSSUS, ūs. m.

PLI. *secouement.*

CONCUTIO, is, cūsī, cūsūm, ēre. & CONCUSSO, as, avi, atūm, are. LR. *Ebranler, secouer, frapper.* SYN. Quāssō, agitō, mōvēō, cōmmōvēō, quātio, exēctio. SYNT. Concutere hastam. Sil. Arma O. Aliquem arcu. P. Arces balistā. O. PHR. Terrificam capitis concussit terque, quaterque Cæsariem. O. Immissis aurigæ undantia lora Concussere jugis. V. Nutu concutit orbem. Jupiter. O. Concutit ossa metus. O. Pectora planctu concutere. St. Ægida concuteret dextrā. V. Boreas freta concutit. O. Oraque, singultu concutiente, sonant. O. Ora risu concussa. LR. Furit mugitibus æther concussus. V. Concussæ patuere fores. O. Concussum vulnere corpus. St. Inhorruit concussus undarum globus. S. Nec de concussā tantum pluit Ilce glandis. V. Ratem concusso tollere remo. V. F. Tonitru concussa tremiscunt Omnia. LR. Tellus concussa virorum Agmine. Sil. Concussa motu terra. Liv. Fræna furienti Concutit, & stimulos sub pectore vertit Apollo. V. Ingenti bellorum Roma tumultu Concutitur. L. Fragor concussit Cæsaris aures. L. Lucu concutit urbem. V. Et concussa fides. L. Mens concussa metu. V.

CONDALIUM, ii. n. PLA. *Dé à condre.*

CONDECENTIA, æ. f. Cic. *Bien-seance.*

CONDECET, decuit, ēre. PLA. *Il est bien-seant.* (Vide DECET.)

CONDECORO, as, avi, atūm, are. TER. Orner. (Vide ORNO.)

CONDEMNŌ, as, avi, atūm, are. Condamnar. SYNT. Condemnare sceleris, crimine, de vi. Cic. (Vide DAMNO.)

CONDEMNATOR, ōris. Tac. *Accusateur.* (Vide ACCUSO.)

CONDENSŌ, as, avi, atūm, are. & CONDENSEŌ, es, ēre. [Densum facere.] *Condenser.* PHR. Condensant se in unum locum Oves. Var. Quod si fortè aliquis, cum corpora desilucere, Tum putat id fieri quia se condenscat aër; Errat. LR. (Vide CONGRESO.)

CONDENSUS, a, ūm. Epaisi, condensé. SYNT. Condensa acies. Liv. Condensa arboribus vallis. Liv. Corpus condensum. LR. Condensæ columbæ. V.

CONDEPSO, is, epsī, ēre. CATO. *Pâtrir, mêler ensemble.*

CONDICŌ, is, dixī, dictūm, ēre. S'engager reciproquement. Convenir. SYNT. Condicere locum, tempus. O. Inducias. Just. Operam. Plī. Condicere alicui cœnam. Sue. Ad cœnam. PLA. & Condicere alicui. Cic. Promettre d'aller souper chez quelqu'un.

CONDIGNĒ, adv. PLA. *Dignement.*

CONDIGNUS, a, ūm. PLA. *Digne.* (Vide DIGNUS.)

CONDIMENTARIUS, a, ūm. PLA. *Qui sert à l'assaisonnement.*

CONDIMENTUM, ti. n. & CONDITURĀ, æ. f. PLA. *Assaisonnement.* Condimentum amicitia suavitatis morum. Cic.

CONDIO, is, ixi, itūm, ire. *Assaisonner, apprêter.* PHR. Ne malè conditum jus apponatur. H. Conditiōa cibaria facit venatio. Cic. Condire tristitiam hilaritate. Cic. Metaph. Adoucir. CONDIRE mortuos. Cic. *Embaumer.* PHR. Tunc arte nefandā

Summora est capiti tabes, raptoque cerebro Adscata cutis, putrisque effluxit ab alto Humor, & infalo facies solidata veneno est. L.

CONDISCIPULATUS, ūs. m. A condiscipularu.

C-NEP. *Depuis le tems qu'on étoit compagnon d'étude.*

CONDISCIPULUS, i. m. Cic. *Condisciple, compagnon d'étude.* Hac condiscipulā vel hac magistrā Esse doctior & pudica Sapho. M. Hunc mihi conjunxit studiis communibus aras. Cl.

CONDISCO, is, didici, ēre. *Apprendre avec.* A teneris crimen condiscitur annis. O. (Vide DISCO. DOCEO.)

CONDITIO, ōnis. f. & CONDITUS, ūs. m. [A condio.] *La maniere d'assaisonner, assaisonnement.* Conditio ciborum. Cic. Conditio vini. Col. *Le frelatement.* Olivas conditui legere. Col. *Le sallage.*

CONDITIO, ōnis. f. [A condo: fors & dispositio quædam fortunarum, temporum, rerum.] *L'état, la condition.* SYNT. Conditio atque fortuna hominum. Cic. Conditio juris, legum, temporum. Cic. Loci, regionis, fortis. O. Vitæ mortalitis. Cic. PHR. (Vide FORTUNA.)

CONDITIO. Parii, offre, traité, condition. EPITH. Tristis, durā, iniquā, insidiōsā, grātā, mellor, datā, acceptā. SYNT. Conditio & potestas eligendi. Cic. Sub eā conditione. Cic. Conditio pacis. Cic. Conditionem capere, dare, statuere. Cic. Ferre. PLA. Mutare. Quin. Respuere, excutere. O. Manet conditio. Cic. PHR. Cogere cur potius quā persuadere volebas, Si poteram auditā conditione capi. O. Accipe & hoc munus conditione mala. O. Hæc est conditio vivendi aiebat. H. Bellè cenabis apud me: Conditio melior si tibi nulla, veni. M. Mihi mortis adempta est Conditio. V. Non hunc Attalicis conditionibus Usquam dimoveas. H. Hanc simul & legem Rhodopæus accipit Orpheus, Ne flectat tectora sua lumina, donec ævernas Exierit valles, aut irrita dona futura. O. Lege tamen certā si nullos contigit illic Ore cibos. O.

CONDITIVUS, Col. & CONDITIVUS, a, ūm. Var. [Quod conditum est.] *Assaisonné.*

CONDITOR, ōris. Cic. [A condio.] *Qui apprête & assaisonne les viandes.* (Vide COQUUS.)

CONDITOR, ōris. [A condo, rei author.] *Authéur.* SYNT. Conditor legum. PLA. Artis, historia. O. Negotii. Cic.

CONDITORIUM, ii. sue. & CONDITIVUM, i. Sen. [Ubi conduntur mortui.] *Tombeau, Cimetière.* CONDITORIUM. Col. [Ubi condiuntur carnes.] *Un salloir.*

CONDŌ, is, condidi, conditūm, ēre. [Abscondere.] *Cacher.* SYN. Occultō. occultō, operiō, obtegō, tegō, abscondō, rēcondō, abdō. SYNT. Condere fructus. Cic. Cibos. Plī. Iram. Tac. Condere humo, in humo. O. Condere corpus sepulchro. V. Ossā terræ. V. Condere aliquid furto. H. Stimulos alicui in pectore. O. Conditus antro. O. Domi. Cic. PHR. Clausumque cavā te condere terrā. V. Ubi cælum condidit umbrā Jupiter. V. Caput inter nubila condit. V. At si cum referetque diem, condetque relatum. V. Condere ense in ore adverso. V. Digitos in lumina. O. Pax aluit vites & succos condidit uvæ. T. Vocem condere auribus. O. Sese in cunabula condent. V. De Apibus. Lacu fluvius se condidit alto.

V. Ille licet ferro cautus se condat & ære; Mors tamen inclusum protrahit inde caput. *Pr.* Et portu se condidit alto. *V.* Sol cum se condet in undas. *V.* Licet Tonantis profuga condaris sinu. *S.* Ruptâ conditellure premique. *V-F.* Notâ conduntur in alvo. *V.* Tenebris condentia nubila cælum. *Cl.* In altâ caligine conditus. *S.* Jurgia sub tacitâ condita lætitiâ. *Pr.* Antiquo condita molis avo. *Pr.* (Vide ABDO.)

CŌNDERE diem, solem. *Passer le jour.* *PHR.* Sape ego longos Cantando puerum memini me condere soles. *V.* Vota diem condiderant. *St. i.* *Votis diem consumpserat.* CŌNDERĒ, Bâtir. *PHR.* Pallas quas condidit arces ipsa colat. *V.* Tantæ molis erat Romanam condere gentem. *V.* Nova condere fata. *V.* Muros condere. *O.* Urbem, mœnia. *V.* (Vide ÆDIFICŌ.) CŌNDERĒ, Composere. *PHR.* Namque super tibi erunt qui dicere laudes, Vate, tuas cupiant, & tristia condere bella. *V.* Quæ sunt mihi condita versu. *V.* Condere carmen. *H.* Aliquid numeris condere. *O.* Condere præcepta medendi. *Pl.* Condere jura. *O.* Fâire des Loix. (Vide CARMEN. Carmina scribere.)

CŌNDŌCĒFACIŌ, is, èrē. *Cic.* & CŌNDŌCĒŌ. ès, èrē. *PLA.* Enseigner ensemble. (Vide DOCEO.)

CŌNDŌLEŌ, ès, èrē. & CŌNDŌLESCŌ, is, dŏlui, èrē. *PLA.* Sentir, ressentir, avoir de la douleur. *PHR.* Et simulat subito condoluissē caput. *T.* Corpus condoluit tentatum frigore. *H.* Mihi de vento misere condoluit caput. *PLA.* (Vide DOLEO.)

CŌNDŌLERĒ. *Pro* alterius dolore affici, non diciunt latine. (Vide CONGEMO.)

CŌNDŌNATIŌ, ōnis. *f.* *Cic.* Donation, largesse. (Vide MUNUS.)

CŌNDONŌ, as, avi, atum, arē. *Donner, accorder.* *SYNT.* Condonare alicui munusculum. *Cic.* Argentum. *Ter.* Creditori pecunias. *Cic.* (Vide DOMUNUS.)

CŌNDONARĒ peccatum. *Cic.* Pardoner. Suum dolorem ejus lacrymis condonat. *Cas.* (Vide PARCO. VENIA. Veniam dare.)

CŌNDORMIŌ, irē. & CŌNDORMISCŌ, is, ivi, itum, isserē. *PLA.* [Simul dormire.] *PLA.* Dormir avec ou ensemble. (Vide DORMIO.)

CŌNDRŪSĪ, ōrum. *Cas.* [Germaniæ populi.] *Peuples des environs de Cologne.*

CŌNDUCĪBĪLYS, ilē. *n.* *PLA.* Utile, avantageux. (Vide UTILIS.)

CŌNDUCŌ, is, dūxī, dūctum, èrē. [Simul ducere.] *Conduire, assembler en un lien.* *PHR.* Conducere in unum. *Lr.* Conducere cohortes dispersas in una castra. *Tac.* Firmaque conductis adnectit licia telis. *T.*

CŌNDUCĒRĒ. *Loüer.* Nimum, magno conducere. *Cic.* Pretio aliquem conducere. *PLA.* Conducere horum, domum, navigium. *H.* Conducere mercede. *H.* Conducti testes. *O.* Nummi. *H.* Conductæ operæ. *Cic.* Gens de journée. Conductæ itellure ferere. *V.* Etre fermier. Conducit comites, cellam, cervical. *J.* Conducere aliquid faciendum. *Cic.* Entreprenre.

CŌNDUCĪT. [Pro utile est.] *Il est avantageux.* *Hoc* conducit tuæ laudi, tuæ salutari. *Cic.* In rem conducit. *PLA.* Conducunt ea maximē quæ rectissima sunt. *Cic.*

CŌNDUCTIŌ, ōnis. *f.* & CŌNDUCTUM, tī. *n.*

Loüage. Habere aliquid conducti. *Cic.*

CŌNDUCTŌR, ōris. *Cic.* Entrepreneur. *PHR.* Hic frequens cœmenta demittit redemptor. *H.*

CŌNDUCTITIŌS, a, ium. *PLA.* [Quod conductum est.] *Qui se loïse.* Conductitiæ operæ. *VAR.* Des gens de journée.

CŌNDŪPLĪCATIŌ, ōnis. *f.* *PLA.* Multiplication. CŌNDŪPLĪCABILIS, ilē. *Qui se plie en deux.* Conduplicabiles fores. *VIT.* Porte à deux battans.

CŌNDŪPLĪCŌ, as, avi, atum, arē. Redoubler, multiplier. *PHR.* Conduplicare divitias. *Lr.* Beneficium. *Ter.* Conduplicant avidi eadem. *Lr.*

CŌNDURŌ, as, arē. *Endurcir.* *PHR.* Horror aquæ porro ferrum condurat ab igni. *Lr.* (Vide DURO.)

CŌNDŪS, di. *m.* *PLA.* [Qui condit & servat bona Domini.] *L'Intendant d'une maison, le Maître-d'Hôtel.*

CŌNDŪLŌMĀ, aris. *n.* *PLI.* Petite tumeur.

CŌNDŪLŪS, lī, *M.* [Junctura & nodus articulorum.] *Jointure des doigts.* *PHR.* Parvi tibia condylī sonabit. *M.*

CŌNĒ, es. *f.* *Insula ad Ostium Istri.* Barbara Cone Sarmaticas ubi perdit aquas. *L.*

CŌNFABŪLŌ, as, avi, atum, arē. *PLA.* & CŌNFABŪLŌR, aris, atūs sūm, arī. *PLA.* S'entretenir ensemble de choses divertissantes. *PHR.* Et longo tecum confabulor usu. *Manr.* Talibus atque aliis noctem sermonibus illam Traxere insomnem. *O.* Impune licebit Æstivam sermone benigno extendere noctem. *H.* Talibus inter se dictis ad recta subibant. *V.* (Vide COLLOQUI. COLLOQUIUM.)

CŌNFARRĒATIŌ, ōnis. *f.* *Cic.* [Genus sacrificiū apud Romanos; quo far offerebatur in nuptiis, vel ritus in omnibus primū, deinde in solis Sacerdotum nuptiis servatus, quo libum in templo oblatum vescebantur novi conjuges, ut initam vitæ societatem significarent.] *Ceremonie qui se pratiquoit dans les mariages des Romains.*

CŌNFĀTĀLIS, alē. *Cic.* [Quod eadem fati necessitate tenetur.] *Qui a une même destinée.*

CŌNFECTIŌ, ōnis. *f.* *Cic.* [Conficiendi actus.] Confectio belli. *Cic.* La fin. Confectio tributū. *Cic.* La levée. Confectio annualium. *Cic.* La composition. Confectio escarum. *Cic.* La digestion.

CŌNFECTOR, ōris. *Qui acheve.* Ignis omnium confector. *Cic.* *Qui détruit.* Confector ferarum. *SUE.* Chasseur.

CŌNFECTŪRĀ, æ. *f.* *PLI.* La maniere de faire quelque chose, fabrique. Confectura mellis. *Col.* Confectura locus. *PLI.* Manufacture.

CŌNFĒRŌ, is, fērcī, fērtum, irē. *PLI.* Entasser, remplir, presser. *PHR.* Quos ubi confertos audere in prælia vidi. *V.* Conferto agmine Cervi. *V.* Spissæque ruunt conferta per arma. *Sil.* Legio conferta manipulis. *Sil.* Liber voluptatibus confertus. *Cic.* Confertus cibo. *Cic.*

CŌNFĒRŌ, fērs, tūlī, collātum, èrrē. *Porter plusieurs choses en un même lieu, assembler, amasser.* *SYNT.* CŌngrēgŏ, cŏācērvŏ, cŏllīgŏ, cŏgŏ. *PHR.* Aves cibos fortibus ore suo conferunt. *Quin.* Conferre vires in unum. *Liv.* Pecuniam in opus. *Pl.* Conferre studium, operam ad &c. *Cic.* Contulit æs populus, de quo delubra Metellus. *Fecit.* *O.* Hæc tibi contulerant cœlestia munera Divi. *Pr.*

CONFERRĒ [Pro certare.] *Venir aux mains, se battre.* PHR. Mecum confer, ait. O. PHR. Et conferre manum furor iraque monstrat. V. Illi inter se duri certamina belli Contulerant. V. Conferre manu certamina pugnae. Lr. Collato Marte. O. Arma undique collata. L. Collatâ dextrâ movere praelia. O. (Vide BELLO. PUGNO.)

CONFERRĒ [Pro cōmpārārē, cōmpōnērē.] *Comparer.* PHR. Mores & facies conferre duarum. O. Confer Amyclæis medicatum vulnus ahenis, Murice cum Tyrio; turpius illud erit. O. Non est illa vagis similis collata puellis. Pr. Collatum sibi aliquem dolere. Pr. Nec me nominibus furiosus conféro tantis. O. Non illi quisquam bello se conferet heros. C. Præsentia confer præteritis. Lr. Conferre cum primis novissima. Cic. (Vide COMPARO.)

CONFERRĒ [Pro collōquī.] *S'entretenir.* PHR. Conferre inter se. Cic. Conferre seria cum aliquo. O. Coram nutus conferre loquaces. T. (Vide COLLOQUOR.)

CONFERRĒ se aliquò. Cic. *Aller.* PHR. Junge pares & coge gradum conferre juvencos. V. Tum simul adversas collaris cursibus hastas Conjiciunt. V-F. Romam se contulit. Cic. Retro se contulit. Cl. Conferre se ad hostem, ad curam. Cic. Ad studia. Suer. Ad umbram arboris. O. In fugam. Cic. Animum aliò confer. Ter.

CONFERRĒ [Pro mūtārē.] *Changer.* PHR. Quem nymphae pellicis ira Contulit in saxum. O. (Vide METAMORPHOSIS.) **CONFERRĒ.** Cic. *Remettre.* Conferre litem. H. *Intenter un procès.* Conferre castra castris. Cas. Collata castra. SIL. *Camper vis à vis.* Conferre consilia. TER. *Deliberer ensemble.* Conferre capita. LIV. *S'aboucher.* Conferre crimen in aliquem. Cic. *Rejetter.* Conferre suo sumptu. PLA. *Fournir sa part.*

CONFERRUMINŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. PLI. *Souder.*

CONFERTIM. Adv. *En un tas.* Confertim pugnare. LIV. *Les rangs serrés.*

CONFERVĀ, æ. f. PLI. [Herba.] *Eponge d'eau douce.*

CONFERVĒFĀCIŌ, is, fecī, fectūm, ērē. LR. *Embraser, bruler.* (Vide URO.)

CONFERVĒŌ, ēs, fērbūi, ērē. Confervent ossa soluta. CEL. *Se consolident, se reprennent.*

CONFERVĒSCŌ, is, fērbūi, ērē. COL. *Boüillir, fermenter, s'enflammer.* Conferbuit ira. H.

CONFESSIŌ, ōnis. f. Cic. *Aveu d'une chose.*

CONFESSIŌ [Pro sacro pœnitentiæ sacramento.] *La confession.* PHR. Inde quot fusi pedibus nocentes, Et graves fletu veniam petebant: Detegunt ulcus putre quod medullis Sederat altis... quot relaxabat sceleri, subibat Ianocens pœnas; aliena culpa Hunc reum fecit, piat acta largo Non sua fletu. Saut. Crimen, onusque animi depositura sui... antiquos flete parata dies. Saut. (Vide CONFITEOR, PECCATUM, PŒNITENS.)

CONFĒSTIM. Adv. Cic. *Incontinent, sur le champ.* (Vide STATIM.)

CONFIBULĀ, æ. f. CATO. *Chevillè.*

CONFICIŌ, is, fecī, fectūm, ērē. [Idem quod facere.] *Faire.* SYN. FāciŌ, ērēquor, ēfficiŌ, cūrō, prōcūrō. SYN. Conficere funera. Cas. Iter. Cic.

Nuptias. Tac. Pacem. Tac. Malum alicui. Ter. Ex quo conficitur. Cic. i. fit, concluditur.

CONFICĒRĒ [Pro absolvērē.] *Achever.* SYN. Conficere bellum, mandata. Cic. Centum annos conficit. Cic. Sed nos immensum spatii confecimus æquor. V. Conficere cibos. PLI. *Digerer.* **CONFICĒRĒ** [Pro occidērē.] *Tuer, faire mourir.* SYN. Confici curis, angore, doloribus. Cic. PHR. Confice, namque instat fatum mihi triste. H. Plenus inextinctâ conficiare fame. O. Nunc vulnus acerbum Conficit, & tenebris nigrescunt omnia circum. V. Pavor attonitos confecerat hostes. L.

CONFICTIŌ, ōnis. f. Cic. *Supposition, feinte.*

CONFIDĒNS, ēntis, f. Cōnfisus, ā, ūm. *Qui se confie, qui s'assure.* SYN. Fidēns, fīsus, frētus, audāx. PHR. Fidens animi arque in utrumque paratus, Seu versare dolos, seu certæ occumbere morti. V. Et nimium pelago confise sereno. V. Robore quanquam Confisus latio. L. Nam quis te, juvenum confidentissime, nostras Jussit adire domos. V. Tum miser interii, stultè confisus amari. T. Altur Equo fidens, & versicoloribus armis. V. Ille pedum melior motu, fretusque juventâ. V. Freti armis, pietate. V. Fidentemque fugâ Parthum, versisque sagittis. V. Juventâ exultat fidens. V. Fugæ fidens. V. Aude atque adversum fidens fer pectus in hostem. V. Plenis confisus rusticus agris. T. Remis confisa minutis Cymba. Pr. Sed non ego credulus illis. V. Spes nimias Deus, Plerumque fœdos ducit ad exitus; Riderique gaudentem superbum Immodicis dare vela votis. Sarb.

CONFIDENTĒR. Adv. PLA. *Hardiment, avec présomption.*

CONFIDENTIĀ, æ. f. PLA. & Cōnfisio, ōnis. f. Cic. *Constance, fermeté, assurance.* PHR. Turne, sui meritò si qua est fiducia forti, Audeo. V. Nusquam tuta fides. V. Nulla fides regni sociis, Omnisque potestas Impatiens consortis erit. L. (Vide FIDUCIA.)

CONFIDŌ, is, fīsus sūm, ērē. *Se fier, s'assurer.* SYN. FidŌ, credŌ. PHR. De facie metuit; vitæ confidit, & illum Securum probitas, forma timere facit. O. Ergo age fallaci timidè confide figuræ, quisquis es. O. Bono fragili confidere. S. Hic primum Æneas sperare salutem, Ausus, & afflictis melius confidere rebus. V. Duræ natum subducere sorti Molior atque meis ausum confidere rebus. Cl. Mene huic confidere monstro? V. Num puero summam belli, num credere muros. V. Fidis Equo. V. Nulla meis sine te quæretur gloria rebus; Scu pacem, seu bella geram, tibi maxima rerum Verborumque fides. V. Nec gentibus ullis Credire. V. Animumque rebus credulum latis dedit. S. Credidimus blandis, quorum tibi copia, verbis. O. Ne dubites, adsitque tuæ fiducia formæ. O. Nulla viro juranti femina credat, Nulla viri speret sermones esse fideles. C. Arma parate animis & spe præsumite bellum. V.

CONFIGŌ, is, fixī, fixūm, ērē. *Percer, transpercer.* SYN. FigŌ, trānsfigŌ, cōnfodiŌ, vūlnerŌ, sūcīŌ. PHR. Ipsam configite matrem. J. Figite me, si qua est pietas, in me omnia tela Conjicite o! Rutuli! me primam absumente ferro. V. Confixus cuspidē. L. Sagittis. S. Confixi à sociis pereunt. V. Confixum ferrea textit Telorum seges. V. Confixus sententis.

rentiis. *Cic. Metaph.*

CONFIGURŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Donner, faire prendre une figure. Vitem configurare. Col.*

CONFINDŌ, īs, ērē. *Fendre, ouvrir. Tellurem confindere ferro. T.*

CONFINGŌ, īs, ērē. *Faire, façonner. SYNT. Apes favos confingunt. Pl. Confingere crimen in aliquem. Cic. Suppoſer. Conſictar lachrymar. TER. Feintes.*

CONFINIS, nē, *Voisin, proche. SYN. Vicinūs, cōnterminūs, propinquūs, propior, finitimūs. PHR. Confinis ager. Liv. Caput confine colle. O. Meum vexat confinis agellum. M. Licen ferit ad confine papillar. V-F. Proche la mamelle.*

CONFINIUM, īi. n. [Terminus agtorum.] *Les confins, la frontière. Loci confinia. V-F. Confinia noctis. V-F. (Vide LIMES.)*

CONFITŌ, īs, *fieri. Etre fait. Hoc confit quod volo. Ter. Nunc quā ratione quod initat Conſicti poſſit, paucis adverte, docebo. V.*

CONFIRMATIŌ, ōnis. *Cic. Confirmation, preuve.*

CONFIRMATŌR, ōris. m. *Cic. Répondant, caution.*

CONFIRMITAS, ōtis. f. *PLA. Assurance, fermeté.*

CONFIRMŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Affermir, fortifier une chose. SYN. Firmŏ, cōrrobŏrŏ. SYNT. Erige te & confirma. Cic. Se ad omnia confirmant. Cic. Dicis aliquem confirmare. Cl. Confirmare mores, animum, valetudinem, ætatem, religionem penæ metu. Cic. Ausim confirmare. Lr. [i. affirmare.] Affirver. Affirmare de aliquo. Cic.*

CONFISCATIŌ, ōtis. f. *Flo. Confiscation.*

CONFISCO, ās, āvī, ātūm, ārē. *SUE. Confisquer.*

CONFISIŌ, ōtis. f. *Cic. Assurance, confiance.*

CONFITEŌR, ēris, *confessus sum, ēri. Confiteri, avouer. SYN. Agnoscŏ, fiteŏr. SYNT. Confiteri verum, iram vultu. O. Timore pallore. O. Confiteri de re, de se. Cic. Audire confitentem. Cic. Confessus amorem. O. Res confessa & manifesta. Cic. PHR. Atque ira supplex Confessasque manus, obliquaque brachia tendens. O. Non est confessi causa tuenda rei. C. Bacchus peccasse fatentem Restituit. O. Numen confessis aliquod pater. O. Veniam confessus crimina, posco. Cl. Æquum est Peccatis veniam poscentem reddere. H. Quæ nocte latent in luce fateri; Et quæ clam facias facta referre palam. O. Quod tegitur majus creditur esse malum M.*

CONFIXUS, ūs, m. *Cic. Piqueur.*

CONFLAGITŌ, ās, ārē. *PLI. Demander avec instance. (Vide PETO.)*

CONFLAGRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLI. [Ardere.] Bruler, être embrasé. SYNT. Conflagravit regia. PLI. Conflagrare flammis. Liv. Amoris flammā, incendio invidiæ. Cic. (Vide ARDEO, URI.)*

CONFLATIŌ, ōtis. f. & *Cōnſtātūrā, æ. f. PLI. La fonte d'un métal.*

CONFLEXUS, ā, ūm. *PLI. Courbé. (Vide CURVUS.)*

CONFLIGŌ, īs, *flīxī, flīctūm, ērē. [Prælio congređi.] Se battre, venir aux mains. PHR. Conſigunt collatis agmina signis. Cl. Adverſi, rupto ceu turbine venti Conſigunt. V. Magnā conſigunt irā. Cl. Conſigunt Zephyrusque Notusque. V. Conſigere manu cum hoſte. Cic. Conſigere acie. Liv. Ar-*

mis. Cic. Conſigunt leges, cauſæ inter ſe. Cic. Conſigere de re. Cic. (Vide PUGNO, BELLO.)

CONFLICTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē, & *Cōnſictŏr, āris, ātūs ſum, ārī. Attaquer, combattre quelqu'un. (Vide LACESSO, PUGNO) [Vulgò ſumitur pro tōrquēre, vēxare, affligere. Tourmenter, affliger. SYNT. Conſictare Rempublicam. Tac. Conſictari judiciis turpibus, iniquis verbis. Cic. Doloribus, ſiti. Cel. Morbo. PLI.]*

CONFLICTUS, ūs, m. & *Cōnſictiŏ, ōtis. f. Cic. & Cōnſictatiŏ, ōtis, f. Gel. [Corporum concursus.] Hoc. Conſictio cauſarum. Cic. Contrarietē.*

CONFLO, ās, āvī, ātūm, ārē. [Flare.] *Souffler. Pucro ignem conſtante. PLI. CONFLARE [Per tranſ. Conſtato igne ſolvere.] Fondre, forger. SYN. Cūdŏ, ēxcūdŏ. PHR. Templis Deos obruite, lares conſtate. S. Et curvæ rigidum falces conſtantur in enſem. V. CONFLARE Metaph. [Excitare.] Exciter, emouvoir. PHR. Conſlare bellum, invidiam. Cic. Tempeſtas ventis conſtata. St. Tyndaridis formæ conſtatus amore. Lr. CONFLARE opes [Per tranſ. ductam à fuſis metallis.] S'enrichir, acquerir. PHR. Sanguine civili rem conſtant, divitiæſque conſuplicant avidi. Lr.*

CONFLOENS, ōtis. *CÆs. La jonction de deux rivières.*

CONFLUŌ, īs, *flūxī, flūxūm, ērē. PLI. [Dicitur propriè de fluminibus ſimul fluentibus.] Se joindre. Conſluunt undæ. Lr. Pontus conſluit in orbem curvum. T. (Vide FLVO) CONFLUERE Metaph. Venir en foule. PHR. Ex toto ſolertia conſluit orbe. O. Conſluere ad aliquem. Caſ. Ad ſtudia. Cic. (Vide CONVENIO.)*

CONFLUCTUŌR, āris, ātūs ſum, ārī. S. *Etre agité. PHR. Haud aliter metu Conſultuantur: ira pietatem fugat, Itaque pietas. S.*

CONFODIŌ, īs, *foſſī, foſſām, ērē. Fovir. Conſodere vineam. PLI. Terram. Cato. (Vide FODIO, AGER, Agrum colo.) CONFODERE aliquem. Percer de coups. PHR. Tum ſuper examinem ſeſe projecit amicum Conſoſus. V. i. ōvneratus. Jugulumque ſenilem conſodiam. L. Tela conſodiunt hoſtes. V-F. (Vide VULNERO vel OCCIDO) Conſodere notis ſcripta. PLI. Critiquer. (Vide CORRIGO.)*

CONFORMATIŌ, ōtis, f. *Cic. Conformation, forme, arrangement. Conformatio oris, corporum, membrorum, animi, verborum. Cic.*

CONFORMITAS, ōtis. f. *SEN. Conformité, reſſemblance.*

CONFORMŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Former, donner une forme. Conformare conſilium, mores, rationem, vocem hortatu & præceptis. Cic. Siculis ut conformata caminis Effigies. St.*

CONFORNICIŌ, ās, ārē. *Vit. [In fornicem formare.] Fovir. (Vide FORNIX.)*

CONFŌVEŌ, ēs, ērē. *GATO. Tenir chaudement. (Vide FOVEO.)*

CONFRAGŌSUS, & *Cōnſragŏs, ā, ūm. [Quod diſruptum, rude atque incultum eſt. Co.] Raboteux, dur. SYN. Præruptus, ſcrupŏs, aſper, ſcābēr, ſālēbrŏsŏs, lapidŏsŏs, rŏdŏs. PHR. Loca conſraga & obſita virgultis. Liv. Conſragoſi verſus. Quin. Et conſraga denſis Arboribus dumeta regunt. L*

CONFREMŌ, is, ūi, itūm, ērē. *Faire grand bruit.*

Confremuere omnes. O.

CONFRICTŌ, as, fricūi, frictūm, arē. *COL. Frotter.*

CONFRINGŌ, is, frēgi, frāctūm, ērē. *Rompere, casser, briser.* Confringere claustra. *LR. Turres. L. Sceptra. CL. (Vide FRANGO.)*

CONFUGIŌ, is, fugi, fugitūm, ērē. *Se refugier, se retirer vers quelqu'un, recourir à lui. PHR.* Ad te confugio, & supplex tua numina posco. *V.* Confugimus ad te; pande placatos sinus. *S.* Confugit interdum templi violator ad aram; Nec petere offensi numinis horret opem. *O.* Accipitrem metuens, pennis trepidantibus ales Audet in humanos fessa venire sinus: Nec se vicino dubitat committere tecto, Quæ fugit infestos territa Cerva canes. *O.* Confugere ad artes. *O.* Ad vota precesque. *PLI.* Ad openi medicam. *O.* (Vide AUXILIUM. *Auxilium peto.*)

CONFUGIUM, ī. n. *Refuge, azile, lieu de sûreté. PHR.* Qui veritus non es portus aperire fideles, Fulminæ percussæ confugiumque rati. *O.* Confugium commune animantibus ægris. *ST. (Vide ASYLUM.)*

CONFULCIŌ, is, fulci, fultūm, irē. *Corpora confulsa exiguis intervallis. LR. (Vide FULCIO.)*

CONFULGEŌ, es, fūlsī, ērē. *PLA. Reluire. (Vide FULGEO. LUCEO.)*

CONFUNDŌ, is, fūdī, fūsum, ērē. [Perturbare, commiscere.] *Mêler, brâiller. SYN.* Turbō, perturbō, mīscēō, pērmiscēō. *SYNT.* Confundere verba. *LR.* Sermones in unum. *LIV.* Sensus animi. *LR.* Vera falsis. *CIC.* Sacra profanis. *CL.* Lacrymas cum lacrymis. *O. PHR.* Arethusa... fīculis confunditur undis. *V.* Confundere gaudia fletu. *ST.* Avidus confundere fœdus. *V.* Tum prima per artem Fœdera turbasti. *V.* Mīscēntur in unum. *V.* Fasque nefasque Confusura ruit; pœnæque in imagine tota est. *O.* Confundere aliquem dolore. *PLI. Troubler.*

CONFUSE. *CIC. & Confusim. ADV. PLI. Confusément, en desordre, pêle-mêle.*

CONFUSIŌ, ōnis. f. *CIC. Confusion, mélange. PHR.* Rudis indigestaque moles. *O.*

CONFUSŪS, ā, ūm. *Confus, troublé. PHR.* Vultus confusus. *O.* Obstupuit variā confusus imagine rerum. *V.* Mihi malè numen amicum Confusam eripuit mentem. *V.* **CONFUSŪS**. *Mêlé. PHR.* Confusa ruebant Ossa focis. *V.* Rosa rubore confusa. *COL.* **CONFUSŪS**. *Qui est en confusion, en desordre. PHR.* Castra confusa tumultu. *CL.* Extemplo turbata acies, versique Latini Rejiciunt parmas. *V.* Rebus confusis opem tribuere. *CL.* Confusa turba, verba, voluptas. *O.* Vox. *LR.* Congestaque eodem Non bene junctarum discordia semina rerum. *O.* Confusaque machina mundi, Terram igni, cælumque undis amplexa ligabat.

CONFUTATIŌ, ōnis. f. *A. ad HER. Refutation.*

CONFUTŌ, as, avi, atūm, arē. *Refuter, reprimer. SYN.* Convīncō, explōdō, rēdarguō, cōarguō, dīrūō, rēfūtō, diluō, rējiciō. *SYNT.* Iratum verbis confutare. *TER.* Confutare audaciam, argumenta. *CIC.* An confutabunt? nares, oculique revincent. *LR.*

CONGELASCŌ, is, ērē. *PLI. Se geler. CONGELATIŌ, ōnis. f. *PLI. Congelation, gelée. (Vide GELU.)**

CONGELŌ, as, avi, atūm, arē. *Geler, glacer. PHR.*

Te congelat ille. *M.* In lapidem... congelat & patulos, ut erant, indurat hiatus. *O.* 1. in lapidem mutat. Fluvius congelat latices suos. *O.* Pectora nautis Congelat hybernæ vultus Jovis. *V-F.* Congelati gutta nasi. *M.*

CONGELARĒ, n. *Se geler. PHR.* Cum duro lingua palato Congelat, & venæ desunt posse moveri. *O.*

CONGELARI otio. *CIC. Metaph. Être oisif. (Vide GELU.)*

CONGEMINATIŌ, ōnis. f. *PLA. Embrassade, jonction.*

CONGEMINŌ, as, avi, atūm, arē. *Redoubler. SYN.* Ingeminō, geminō, duplicō, cōnduplicō. *PHR.* Tum validam perque arma viro, perque ossa securim Altior insurgens oranti, & multa precanti Congeminat. *V.* Crebros ensibus ictus Congeminant. *V-F.*

CONGEMŌ, & Congēmīscō, is, ūi, itūm, ērē. *Gemir, s'affliger avec quelqu'un, compatir à sa douleur. SYN.* Gēmō, adgēmō, ingēmō. *PHR.* Quid tibi tantopere est mortalis, quod nimis ægris Lucibus indulges? quid mortem congemis, & fles. *LR.* Positum feretro congemuere. *V-F.* Sunt lacrymæ rerum, & mentem mortalia tangunt. *V.* Populus lacrymas quas illa tenebat, Non tener. *O.* Et pariter miseri socio cogemur amore Alter in alterius mutua flere sinu. *PR.* Num fletu ingemuit nostro, num lumina flexit! num lacrymas victus dedit, aut miseratus amantem est. *V.* Aut doluit miserans inopem. *V.* Adgemit & nostris ipsa carina malis. *O.* Nostros confundere fletus Vobiscum liceat. *SANT.* Luminibus puerum tacitis & vulnera spectat; Quotque videt totidem faucia mente gerit. *HESCH.* Dum ploras, simili plorat quoque Magdala fletu: Crediderim lacrymis indoluisse tuis. *SANT.* Nec campus teneris rubuit, velut ante, rosetis, Nec Zephyrus crispis risit, ut ante, labris. Flevère intonsi montes, flevère Napææ. Depositis flevit proxima sylva comis. *SANT.* Et doleo quoties dolet. *SANT.* (Vide GEMO DOLEO.)

CONGEMERĒ per transl. ad arbores. *Craquer. PHR.* Vulneribus donec paulatim evicta supremum Congemuit (Arbos) traxitque jugis avulsa ruinam. *V.*

CONGENER, eris. *PLI. Qui est de même espece.*

CONGENERŌ, as, arē. *Produire. Quem mihi congenerat affinitas. ENN. i. pro filio habeo.*

CONGENITŪS, ā, ūm. *PLI. Qui est né avec quelque autre.*

CONGER & Congrūs, ī. m. *PLI. [Piscis.] Congre.*

CONGERMINŌ, as, arē. *VAR. Pousser avec.*

CONGERŌ, is, gēsi, gēstūm, ērē. *Amasser, entasser. SYN.* Congrēgō, cōadūnō, accūmulō, cōgō. *SYNT.* Congerere divitias. *T.* Sylvas. *S.* Oscula. *O.* Saxa in caput alicujus. *S.* Laticem in vas pertusum. *LR.* Turbam in sermonem. *CIC.* Crimen in aliquem. *CIC.* Alicui. *S.* Locum quo congestere palumbes. *V.* Ont fait leur nid. *PHR.* Aramque sepulchri Congerere arboribus, cæloque educere certant. *V.* Artus temerè congesti. *S.* Tuguri congestum cæspite culmen. *V.* Opes crescunt congestis undique donis. *SIL.* Nemore congesto structus agger. *S.* Et congesta manu præruptis oppida saxis. *V.* Nec te Noster amor movit, nec quod spes omnis in unum Te

mea congesta est. O. Crateresque auro solidi captivaque vestis Congeritur. V. Congesta cibaria. H. Congesti montes. O.

CONGESTUS, ūs. m. & CONGERIES, ēī. f. & CONGESTIO, ōnis. f. VIT. *Tas, monceau.* SYN. Aggēr, cūmūlus. SYN. Congeries bonorum, pulveris. L. Sylvæ. O. Congestus arena. Lr. Copiarum. Tac. PHR. Inter Equos sævam misero lustramine versant Congeriem. V-F. Congeriem secuit, sectamque in membra redegit. O. CONGESTITIUS, ā, ūm. COL. De ramis. Locus congestitijs. VIT. *L'endroit où l'on met les ordures.*

CONGERO, ōnis. f. Pla. [Cum quo familiariter versatur.] *Dont on aime l'entretien. Compagnon de débâche.*

CONGIARIUM, īī. n. Sue. [Munus quod à principe exhibetur populo.] *Present, libéralité faite au peuple.*

CONGIUS, īī. m. Plī. [Mensura liquidorum sex sextarios continens.] *Le Conge, mesure Romaine.*

CONGIALIS, alē. Pla. & CONGIARIUS, ā, ūm. Plī. *Qui contient le Conge.*

CONGLACIO, ās, āvī, ātūm, ārē. [In glaciem durescere.] *Se glacer.* Aqua frigoribus congeliat, Cic. (Vide GELO.)

CONGLÖBATIM, adv. LIV. *En foule, par pelotons.*

CONGLÖBATIO, ōnis. f. SEN. *Peloton, amas en rond.*

CONGLÖBO, ās, āvī, ātūm, ārē. *Amasser en rond.* PHR. Conglobatur undique mare. Cic. Sed complexa meant inter se, conque globata corpuscula. Lr.

CONGLÖMERO, ās, āvī, ātūm, ārē. *Faire un peloton, amasser en rond.* PHR. Quam tenui constet texturā; quamque loco se Contineat parvo, si possit conglomerari. Lr. (Vide GLOMERO.)

CONGLUTINAMENTUM, tī. & CONGLUTINATIO, ōnis. f. Cic. *Liaison, union.* Conglutinatio verborum. Cic. CONGLUTINATOR, ōris. m. TER. *Qui lie, qui assemble.*

CONGLUTINO, ās, āvī, ātūm, ārē. Cic. *Coler, joindre.*

CONGRÆCO, ās, ārē. & CONGRÆCOR, āris, ātūs sūm, ātī. Pla. *Faire la débauche à la manière des Grecs.* (Vide EPULOR.)

CONGRATULATIO, ōnis. Cic. *Congratulation.* CONGRATULOR, āris, ātūs sūm, ātī. Cic. *Feliciter; congratuler.* (Vide GRATULOR.)

CONGREDIOR, ēris, grēsūs sūm, grēdī. [Simul ire.] *Marcher ensemble.* Omnes in unam domum congressi. Var. (Vide EO.) CONGREDI. *Pertrans.* [Eundo colloqui.] *S'entretenir.* Congredi aliquem. Pla. Alicui Cās. (Vide COLLOQUOR.)

CONGREDI. [Cōvēnīrē, cōīrē.] *S'assembler.* PHR. Postquam congressi; primi sua verba tulerunt Cecropidae O. CONGREDI. [Inire certamen cum hoste. *Se battre, venir aux mains.* PHR. Vix hostem, alterni si congrediamur, habemus. V. Infelix puer, atque impar congressus Achilli. V. Nec pede congressos nec Equo. V. In praelia congressi. V. (Vide PUGNO, BELLO.)

CONGREGABILIS, ilē. CIO. *Aisé à assembler.*

CONGREGATIO, ōnis. f. Cic. *Assemblée, société.* (Vide CÆTUS.)

CONGREGO, ās, āvī, ātūm, ārē. *Assembler.* SYN. Aggrēgō, collīgō, glōmērō, contrāhō, cōgō. SYN. Congregare cives dissipatos. Cic. Congregare in numerum, in unum locum. Cic. Congregare se ad aliquem. Cic. ad aliquid. Pla. (Vide COGO.)

CONGREGARI. *S'assembler.* (Vide CONVENIO.)

CONGRESSUS, ūs. m. & CONGRESSIO, ōnis. f. Cic. *Conversation, entretien.* (Vide COLLOQUIUM.)

CONGRESSUS. CÆS. *Combat, choc. Mêlée des Armées.* In congressu perierunt. Sal. Tres uno congressu mittit neci. V.

CONGRUENTER, adv. Cic. *D'une manière propre & convenable.* CONGRUENTIA, æ. f. SUE. *Convenance, rapport.*

CONGRUO, is, ērē. [Cōvēnīrē.] *Convenir, s'accorder.* SYN. Mulier mulieri congruit. Tel. Congruunt primis extrema. Plī. Congruere cum aliquo. Pla. Inter se. Ter. Congruere in unum. Liv. Aliqui per vitia. Tac. Congruit studiis. Cic. Ad studia. Liv.

CONGRUUS, ā, ūm. *Convenable, propre.* Congrua tempora. Gl.

CONGYLIS, is. f. [Rapum.] *Rave ronde.* PHR. Seritur cæli pendentibus undis Congylis, illustri mittit quam Nurfia campo. Col.

CONJECTOR, ōris. m. Cic. [Interpres somniorum.] QUINT. *Interprete des songes, devin.* (Vide VATES.)

CONJECTURĀ, æ. f. Cic. & CONJECTATIO, ōnis. f. Plī. *Conjecture.* SYN. Conjecturā augurari, assequi, prospicere, querere aliquid. Cic. Colligere. QUINT. Explicare. Cic. Ex vultu conjecturam trahere, facere de moribus. Cic. PHR. Angurium ratio est, & conjectura futuri. O. (Vide AUGURIUM.)

CONJECTURALIS, m. alē. n. [Quod conjecturā colligitur. QUINT. *Qui n'est fondé que sur des conjectures.*

CONJECTUS, ūs. m. & CONJECTIO, ōnis. f. Cic. [Conjiciendi actus.] *L'action de lancer, de jeter.* Conjectus lapidum. Lr. Conjectus oculorum. Cic. *Oeillade.*

CONIFER. CONIGER. CONIGERUS, ā, ūm. C. *Qui porte du fruit, qui a la figure de Cône.* PHR. Aëriæ Quercus aut Coniferæ Cyparissi. V.

CONJICIO, is, jeci, ectūm, ērē. *Jeter, lancer.* SYN. Conjicere in arcam, in vincula. Cic. In amorem. Pla. Hostem in fugam, oculos in aliquem. Cic. Aliquid in vultum. Pr. In librum conjicere aliquid. Cic. PHR. Flabra conjiciunt nebulas. Lr. Salices, & grandia conjice saxa. V. Membra toro defleta reponunt, Purpureasque super vestes velamina nota Conjiciunt. V. Toto connixus corpore ferrum conjicit. V. Flammas ad culmina jactant. V. Mittere conatur, mittentem stipite querno Occupat Ægides. O. Telaque conjiciunt proturbantque eminus hostem Missilibus. V. Telumque imbelles sine ictu Conjicit. V. Conjectum in guttura ferrum. O. Conjectaque collo vincula. O. (Vide JACTO.)

CONJICTIO, is, ērē. & CONJECTO, & CONJECTURĀ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Ōpīnārī, prævidērē.] *Conjecturer.* SYN. Conjicere de se, ex oraculo. Cic. Ut conjicio. Ter. Conjicito cætera. Ter.

Conjecturare eventu aliquid. *Liv.* Offensionem vul-
tu. *Tac.* *PHR.* (Vide *VATICINOR.*)

CONISCO. LR. & **CONISSO**, *ās*, *ārē.* *Quin.*
[Arietare.] *Heurter de la tête.* *PHR.* Et satiati Agni
ludant, blandēque coniscant. *LR.* (Vide *ARIETO.*)

CONJUGALIS, & **CONJUGIALIS.** *De nōces, de*
mariage. *PHR.* Conjugalia jura. *O.* Festa. *O.* Tunc
quoque manit amor; nec conjugiale solum est
Fœdus in alitibus. *O.*

CONJUGATIO, *ōnis. f.* *Cic.* *Accouplement, assem-*
blage. *La façon de lier la vigne.* Conjugatio verbo-
rum. *Cic.* *Connuaison.*

CONJUGIUM, *ii. n.* *Mariage.* *EPITH.* Fīdūm, cōn-
cōrs, cāstīm, cōnstāns, stībilē, fīrmūm, pūdī-
cūm, amīcūm, sociālē, plūm, festūm, solēmnē,
gēnīlē, sīcrātūm, fōrtūnatūm, lātūm, fēlix,
fūctūm, solīcītūm. *SYN.* Cōnubialē jūgūm. Sā-
crī cōnubialitā. Jūs, fœdus cōnjūgālē. Cōnjūgīi,
cōnsortīā, fœdērā. Tōrī, lēctī sociī jūrā. Thā-
lāmī fœdus. Tēdē jūgālēs, sociālēs. Facēs mārī-
tē. Mīrtālē jūgūm. Sōcīālīs amor. Cāstī jūrā mārī-
tī tōrī. Vīnculī jūgīlī. Cōnjūgīī nēxūs. Sācrē
cōnubīā tēdē. Jūgīlīs lēctūs. *PHR.* Legitimo fœ-
dere junctus amor. *O.* Hic Hymenæus erit. *V.* Ju-
noni cui vincla jugalia cordi. *V.* Connubiis pacem
felicibus, esto, Component. *V.* Etas Lucinam ju-
stosque pati Hymenæos Desinit. *V.* Nec jam furri-
vum Dido me litatur amorem. Conjugium vocat:
hoc prætexit nomine culpam. *V.* Cui vincla jugalia
curæ. *V.* Qui mihi conjugii sponzor & obses erat. *O.*
Conjugium pactamque fidem non crimina posco.
O. Thalamos ne desere pactos. *V.* Inceptos lin-
quens profugus Hymenæos. *V.* Nocturnas rumpamus
funere tædas. *L.* Thalami successit laurea fertis,
Sumeret ut pariter princeps nomenque mariti, Vi-
ctorisque decus. *Cl.* Regalem thalamum, & magni
confortia testī. *Rap.*

CONJUGIUM petere. *Demandar en mariage.* *PHR.* En
quid agam, rursusne procos irritu priores Experiar,
Numidumque petam connubia supplex; Quos ego
jam toties sum dedignata maritos. *V.* Jam matura
viro, plenis jam nubilis annis: Multi illam magno
è Latio totaque petebant Ausonia; petit ante alios
pulcherrimus omnes Turnus avis, atavisque po-
tens, quem regia conjux Adjungi generum miro
properabar amore. *V.* Ne pete connubiis natam so-
ciare Latinis. *V.* Nec conjugis unquam Prætendi
tædas; aut hæc in fœdera veni. *V.* Procos certare ju-
berent Empturos thalamum dubii certamine lethi.
Quantis connubia nostra procorum Turba petat
studiis. *Sra.*

CONJUGIO Dare. Conjugem dare. *Marier, donner*
en mariage. *PHR.* Cui pater intactam dederat, pri-
misque jugarat Ominibus. *V.* Theridi pater ipse ju-
gandum Pelea sensit. *C.* Tene suam Tethis con-
cessit ducere neprem. *C.* Jam nulli tradenda viro. *L.*
Quin natam egregio generi, dignisque hymenæis
Des pater. Juveni castam donare puellam. *T.* Hæc
ubi nubilibus primū maturavit annis Præposuit
cunctis Laurenti tradita Pico est. *O.* Mopso Nyfa
datur: quid non speremus amantes. *V.* Quarum quæ
formâ pulcherrima, Deiopejam Connubio jungam
stabili; propriamque dicabo. *V.* Ni dare conjugium
& dicto parere fatemur. Rex tibi conjugium, &

quæritas sanguine dotes Abnegat; Externusque in
Regnum quæritur hæres. *V.* Quo thalamum eripiat
Teuctris, tædasque moretur. *V.* Nec mihi conjugium
fata importuna negarent. *V.*

CONJUGIO jūgērē, jungi. *Se marier, épouser.* *PHR.*
O! digno conjuncta viro, &c. *V.* Conjugio Anchi-
sa! Veneris dignate superbo. *V.* Nec Deus hunc men-
sâ, Dea nec dignata cubili est. *V.* Cui se pulchra
viro dignetur jungere Dido. *V.* Est mihi nata viro
gentis quam jungere nostræ, Non patriæ ex adyto
fortes, non plurima cælo Monstra sinunt, generos
externis affore ab oris, &c. *V.* Me natam nulli ve-
terum sociare procorum Fas erat. *V.* Mopse novas
incide faces! tibi ducitur uxor. *V.* *O!* mea proge-
nies, thalamis ne crede, paratis? Externi veniunt
generi. *V.* Germanam nuper thalamo sociatus ha-
bebat. *V.* Duxerat Hyppodamen. *O.* Te face solem-
ni junget sibi. *O.* Conjugio Pyrrhi sceptrisque poti-
tum. *V.* Germanam Phyrri thalamo sociatus ha-
bebat uxore ductâ nemo non vivit miser: Fatentur
omnes, & gemunt; ducunt tamen nubere Paula
cupit nobis, ego ducere Paulam. *M.* At tibi ego
ignarus thalamos tædasque parabam; Spesque fuit
generi mihi prima, secunda neporum. *O.* Unus erat
cum quo sociare cubilia vellem. *O.* Si qua tibi spon-
sa est; si quam dignabere tædâ. *O.* Si qua voles
aptè nubere, nube pari. *O.* Me tibi, teque mihi tæ-
dâ pudica dedit. *O.* Servo nubere nympha tuli. *O.*
Quod si fortè virum non dedignare Pelasgum. *O.*
Quem fore jurasti, sit gener ille mihi. *O.* Ut juveni
primū virgo deducta marito. *Pr.* Ut formosa no-
vo quæ parat ire viro, Claudia, Rufe, meo nubit
peregrina pudenti. Maeste, esto tædis o! Hymenæe
tuis. *M.* Turpia formosus corpora junget hymen. *O.*
Opratos animi conjungite amores: Accipiat con-
jux felici fœdere Divūm. *T.* Et patrio Andromachen
iterum cessisse marito. *V.* Socii fœdus inire thori
Jugalia vincla subire. *V.* Cum tener uxorem ducat spado.
J. Cum par connubium maturo tempore adepta est. *C.*

CONJUGIUM celebrare. *PHR.* Conjugalia festa Qui
canat. *O.* *PHR.* Tum dextram complexa viri, dex-
tramque puellæ Tradit; & hic ultro sancit connubia
dictis. *Cl.* Protinus Andromachē, & tanti præmia
facti Indotata rapit: tædas Hymenæus, amorque
Præcipiunt: Largis fariantur odoribus ignes: Ser-
taque dependent testis: & ubique Lyræque Tibia-
que, & cantus, animi felicia læti Argumenta, son-
nant, referatis aurea valvis Arria tora patent; pul-
chroque instructa paratu Cepheni proceres ineunt
convivia regis. *O.* Talia connubia, & tales cele-
brent Hymenæos. *V.* Turba ruunt, & hymen cla-
mant, Hymenæa frequentant. At subito nostras ut
hymen cantatus aures Venit, & accenso lani-
pades igne micant. *O.* Nec Theridis tædas voluit
celebrare jugales. *C.* Præluxere faces velarunt flam-
mea vultus. *M.* Ducant pervigiles carmina tibie
Permissisque jocos turba licentior Exulter tetricis
libera legibus. Attollens thalamis Idalium jubar,
Dilectus Veneri nascitur Hesperus. Jam nuptæ tre-
pidat sollicitus pudor, Jam produnt lacrymas flam-
mea simplices. *Cl.*

CONJUGIUM odisse. *PHR.* Nec dulce patris cognos-
cere nomen. *Cl.* Si mihi non animo fixum immo-
tumque federet Ne cui me vincolo vellem sociare

jugali. Postquam primus amor deceptam morte fecellit; Si non pertasum thalamis, tædæque fuisset. *V.* Ille meos, primus qui me sibi junxit, amores Abstulit; ille habeat secum, servetque sepulchro. *V.* Connubia nostra Reppulit ac Dominum Ænean in tecta recepit. *V.* Ulmus erat contrā spatiosa nitentibus uvis, Quam sociā postquam pariter cum vite probavit: At si staret, ait, cœlebs sine palmitre truncus, Nil præter frondes, quare peteretur, haberet. Hac quoque quæ junctā vitis requiescit in Ulmo. *O.* Si non juncta foret, terræ acclinata jaceret. Multi illam petiere; illa averfata petentes, Impatiens, experique viri nemora avia lustrat: Nec quid hymen, quid amor, quid sint connubia curat. Sæpe pater dixit, generum mihi filia debes: Sæpe pater dixit, debes mihi nata nepotes: Illa, velut crimen, tædas erosæ jugales, Pulchra verecundo suffundens ora rubore, Inque patris blandis hærens cervice laceretis; Da mihi perpetuā, genitor carissime, dixit, Virginitate frui: dedit hoc pater ante Dianæ. Ille quidem obsequitur. Sed te decor iste, quod optas, Esse verat, votoque tuo tua forma repugnat. Phœbus amat, visæque cupit connubia Daphnes. *O.* Sin copulari pertinax tædis negat. *M.* Quos ego sum... Designata maritos. *V.*

CONJUGIUM felix. *PHR.* Nube precor dicet cui te bona numina jungent. *O.* Juvat o! meminisse beati temporis Acacidæ, quo primos rite per annos Conjuge erām felix, felix erat illa marito. Mura cura duos, & amor socialis habebat: Nec Jovis illa meo thalamos præferret amor: Nec me quæ caperet, non si Venus ipsa veniret, Ulla erat: æquales urebant pectora flammæ. *O.* Castaque privatæ Veneris connubia. *J.* Incidat & vestro rara querela toro. *O.* Toto rapidus descendit Olympo Aureaque ambobus vincula jecit hymen. *Sant.* Felix conjugio. *O.* Connubiis pacem felicibus esto Component. *V.* Sed pia Baucis anus, parilique ætate Philemon; Illā (Casā) sunt annis juncti juvenilibus, illā Consensuere casā; pauperetarem ferendo, Effecere levem, nec iniquā mente ferendam Nec refert Dominos illic, famulose requiras. Tota domus duo sunt, idem parentque jubentque. *O.*

CONJUGIUM infaustum. *PHR.* Connubio Progenes junxit, non pronuba Juno Non Hymenæus adest illi, non gratia lecto Eumenides tenere faces de funere raptas: Eumenides stravere torum, tectoque profanus Incubuit Bubo, thalamumque in culmine sedit. *O.* Tibiaque effudit socialia carmina vobis. At mihi funestā flebiliora tubā. *O.* Et Bellona manet te pronuba. *V.*

CONJUGII fidem violare. *PHR.* Jura, pudorque, & conjugii Sacrata fides fugiunt aulas. *S.* Non jam conjugium antiquum, quod prodidit, oro. *V.* Esse meus cœpit ne sacra jugalia conjux Non bene servasset. *O.* Thalamos turbare pudicos. *O.* Heu! ubi pacta fides, ubi connubialia jura. *O.* Per vaga connubia, incertosque Hymenæos Jura pudicitæ everunt. Ludus erat sacra connubia fallere tædæ. *M.* Nec regna socium ferre, nec tædæ sciunt. *S.* Non bene cum sociis regna Venusque manent. *O.* Hæcne marita fides. *Pr.* (Vide ADULTER. ADULTERIUM.)

CONJUGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Ad unum jugum alligare.] *Accoupler, mettre sous un même joug.* *Univ.* Jucundissima amicitia, quam similitudo morum conjugavit. *Cic.*

CONJUGŪS, ā, ūm. *PLI.* Mariē, apparie.

CONJUNCTIŌ, ōnis, f. *Cic.* Conjunction, union, liaison.

CONJUNCTĒ, & **CONJUNCTIM**, adv. *Conjointement, ensemble.* Conjunctē amare. *PLI.* Versari. *Cic.*

CONJUNGŌ, ūs, jūnxī, jūntūm, ērē. *Joindre, unir, allier.* *SYN.* Jūngō, adjūngō, adnēctō, nēctō, cōmmittō, ligō, colligō, cōpūlō. Sōciō, āssōciō, cōnsōciō. *SYNT.* Conjugere amicitias, domum conjugio & stirpe. *Cic.* Conjungi hospitio, ætate, amicitia. *Cic.* Somnos cum aliquo conjugere. *C.* Conjunctā vitis vita. Virtuti fortuna. *Cic.* O! digno conjuncta viro. *V.* Ulmo vitis conjuncta marito. *C.* Nemo mihi conjunctior illo est. *PHR.* Pan primus calamos cerā conjungere plures Instituit. *V.* Latitiāque metuque avidi conjugere dextras Ardebant. *V.* Dextram conjugere dextræ. *O.* Hunc cape consiliis socium, & conjunge volentem. *V.* Amantes divisos conjungere. *C.* Castris se conjungere. *Cl.* Hunc mihi conjungit studiis communibus atas. *Cl.* Et quamvis tecum multo conjungeret usu. *C.* Nobis Argo parabas Scilicet auxilia, & tantas conjungere vires. *V.F.*

CONJURATIM, adv. *PLA.* Par conspiracy, par complot.

CONJURATIŌ, ōnis, f. *Cic.* Conjuratio, ligue. (Vide SEDITIO.)

CONJURŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Simul jurare.] *S'engager par serment, conjurer, conspirer.* *SYN.* Cōspirō, jūrō, insidiōr, rebēllō. *PHR.* Simul omne tumultu conjurat trepido Latium. *V.* Et conjurati veniunt ad classica venti. *V.* Altera poscit operes, & conjurat amice. *H.* Omnibus idem animus sceleratā excedere terrā. *V.* Conjuret in arma Mundus. *L.* In nostras conjurare ruinas. *Cl.* Contraque tonantem Conjurant furia... Tisiphone... Armatos ad castra vocat pallentia manes. *Cl.* Et conjurati cælum rescindere fratres. *V.* Gracia Conjurata tuas rumpere nuptias. *H.* Non ego, cum rapido scæviret Phlegra tumultu, Signa Deis adversa tuli: non robore nostro Ossa pruinofum vexit glacialis Olimpum. *Cl.* (Vide REBELLO.)

CONJUX, Conjūgis, m. f. *Le mari, ou la femme.* *SYN.* Vir, mārītūs, vel ūxor, spōnsā. *EPITH.* Felix, carissimā, dulcis, egregiā, fidā, fidelis, fidissimā, fecundā, impēriōsā, iustā, legitimā, novā, dominā, optatā, perfidā, piā, pudicā, regiā, rusticā, sanctā, tenerā, amatā, dotatā, viduatā, orbātā. *PHR.* Non dotata regit virum Conjux nec nitido fudit adultero. *H.* Hoc certē factum conjux mea nesciet, inquit. *H.* Conjugis indigno Nisæ deceptus amore. *V.* Livia sic tecum sociales impleat annos, Quæ nisi te, nullo conjuge digna fuit: Quæ si non esset, cœlebs te vita deceret; Nullaque cui posses esse maritus, erat. *O.* Ullæ non ille puellæ Servire, aut cuiquam dignior illa viro. *O.* Amor perennis conjugis castæ manet. *S.* Heu quis te casus dejectam conjuge tanto Excipit. *V.*

Viduata tædis conjux ardet. S. Uxor pueris fecunda creandis. Conciliat animo conjugum par-tus. S. Felix conjuge. O. Quoniam sibi debita conjux. O. Promissâ conjuge captus. O. Jam Mar-te parato Securos cepisse pudet cum conjuge som-nos. L. Appeteres talem vel non jurata maritum. O. Sic tibi cognitâ, dixit, Nostra fides? credis-ne aliquid mihi tutius esse, Quàm tibi? nonne olim casu pendemus ab uno. L. Ecqua viro mulier poterit jam vivere concors; Si divum ipse etiam jurgia lectus habet. *Com.*

CONLÂTRO, âs, âvī, âtūm, ârē. *SEN. Crier contre.* (Vide **LATRO**.)

CONLAXO, âs, âvī, âtūm, ârē. *Lâcher, élargir.* *PHR.* Facile omnia circum Conlaxat rarequescit lateramina vasis. *Lr.*

CONNATO, âs, âvī, âtūm, ârē. *PLA. Nager ensem-ble.* (Vide **NATO**.)

CONNECTO, is, nēxī, & nēxūī, nēxūm, âtērē. [Simulnectere.] *Lier, attacher ensemble.* *PHR.* Tempora Lauro connectere. *V-F.* Illa ubi cæruleo vestem connexuit Angue, Nodavitque adamante comas. *Cl.* Magno connexus amore. *St.* Pedibus connexæ ad limina pendent Apes. *V.* Connexi crines. *Pr.* Nodi. *O.* Rami. *L.* Funeribus connexi dies. *Cic.* (Vide **LIGO**.)

CONNEXUS, ūs, m. *Lr. CONNEXUM*, xī, n. *Cic. CONNEXIO*, ōnis, f. *Cic. Liaison, con-junction.* Connexu corpus adhæret. *L.*

CONNITOR, êris, nīxūs, vel nīsūs sūm, nīrē. *S'efforcer, tâcher de faire une chose.* *SYNT.* Conniti cornibus. *Cic.* Conniti virtute in locum aliquem. *Cæf.* Conniti animo, & labore contendere. *Cic.* Dextrâ sublatâ connixus. *V.* Vix humeris connixi ferebant. *V.* Toto corpore connixus. *V.* Adversis hastis connixi incurrunt. *V.* (Vide **CONOR**.)

CONNITI. [Per transl. Pro parētē.] *Enfanter.* *PHR.* Hic inter deas Corylos modo namque gemellos, Spem gregis ah? Silice in nudâ connixa reliquit. *V. A mis bas.* (Vide **PARIO**.)

CONNIVĒO, ês, êrē, vel **CONNIVŌ**, is. *Connivī, & Connixī, ictūm, êrē. Cligner les yeux.* Connivens somno. *Cic.* Dormirat puer, & tremulis conniver ocellis. *Sann.*

CONNIVĒRE. [Per transl. Quasi non videre.] *Disimuler, fermer les yeux.* In tantis sceleribus connivebant. *Cic.* Virtus connivet sopita blandimentis. *Cic.* *PHR.* Pacemque serenis Connivens oculis. *Sil.*

CONNUBIUM, īī, n. *Mariage.* *SYNT.* Connubia nostra reppulit. *V.* Connubia ditare. *S.* Subire, sancire. *Cl.* Petere. *V.* Inire, fugere. *O.* Muneribus donare. *O.* Per connubia nostra, per inceptos hymenæos. *V.* Hectoris Andromache Pyrrhin connubia servas. *V.* (Vide **CONJUGIUM**.)

CONNUDŌ, âs, âvī, âtūm, ârē. *PLI. Dépouiller.* (Vide **NUDO**.)

CONOPĒUM, ī, n. [Tentōrium, velum.] *Voile, rideau, pavillon.* *PHR.* Ut testudineo tibi Lentrule conopœo, &c. *J.* Interque signa turpe militaria Sol aspiciet conopœum. *H.* Eidaque tarpeio conopœa tendere saxo. *Pr.*

CONOR, âris, âtūs sūm, ârī. *S'efforcer, tâcher de*

faire quelque chose. *SYN.* Tentō, mōliōr, nīrōr, ēnī-tōr, âdlâbōrō, lūctōr. *Vīrēs Impendō, âdhībēō.* *PHR.* Conari magnum opus. *Cic.* Conari manibus, pedibus. *Ter.* Poetas non conor attingere. *Cic.* Conor adire. *Pr.* Quis foret humano conatus pectore tantum; Invitis ut Diis cuperet Deus ipse videri. *Manil.* Omnia conando docilis solertia vincit. *Manil.* Instant sub tempus, & omnes Impendant curas. *V.* Usque adeo obnixi non cedere, dum &c. *V.* Fatale aggressi sacro avellere templo Palladium. *V.* Terria sed postquam majore hastilia nisu Aggredior, genibusque adversâ obluitor arenâ. *V.* Magno molimine tentat. *O.* Franges, si vires experire tuas. *O.* Eripere infractâ luctatur arundine ferrum. *V.* Namque diu luctans, lentâque in stirpe moratus. *V.* Summis quam (*Turrim*) viribus omnes Expugnare Itali, summâque evertere opum vi Certabant. *V.* Illa graves oculos conata attollere, rursus Deficit. *V.* Stant obnixi omnia contra. *V.* Cum ferro accisam, crebrisque bipennibus instant Ervere Agricola certatim. *V.* Nec nos obniti contra, nec tendere tantum Sufficimus. *V.* Pro se quisque viri summâ nituntur opum vi. *V.* Ille simul manibus tendit divellere nodos. *V.* Oculis ubi languida preffuit Nocte quies, nequicquam avidos extendere cursus Velle videmur; & in mediis conatibus ægri Succidimus; non lingua valet, non corpore notæ Sufficiunt vires. *V.* Quæ proxima littora cursu Contendunt petere. *V.* Hoc acrius omnes incumbunt, generis lapsi facire ruinas. *V.* Quem petit, & summis adnixus viribus urget. *V.*

CONQUASSATIO, ōnis, f. *Ebralement.* Conquassatio valetudinis. *Cic. Alteration.*

CONQUASSO, âs, âvī, âtūm, ârē. *CATO. Secouer.* (Vide **QUATIO**.)

CONQUEROR, êris, quētūs sūm, quērī. *Se plaindre ensemble.* *PHR.* Sed quid ego ignavis nequicquam conqueror auris. *C.* Conqueri fortunam adversam, non lamentari decet. *Cic.* Conqueritur mecum mulier fortunâ suas. *Pla.* Conqueritur tibi. *Sil.* Conquestus multa. *O.* Conqueri fallacia verba. *T.* De injuriâ. *Cic.* (Vide **CONGEMO**, **QUEROR**.)

CONQUESTIO, ōnis, f. *Cic. & CONQUESTUS*, ūs. *PLI. Plainte.* (Vide **QUERELA**.)

CONQUIESCŌ, is, quīcvi, etūm, êrē. *Se reposer, cesser.* *PHR.* Conquiescere ab armis. *Cic.* Conquiescere in aliquo in studiis. *Cic.* Conquiescere ad saxa, in loco. *Cic.* Conquiescit bellum, navigatio. *Cic.* Febris, sanguis. *Cel.* (Vide **QUIESCO**.)

CONQUINISCO, is, êrē, n. *PLA.* [Inclinare se.] *S'acroupir.*

CONQUIRŌ, is, sīvī, sītūm, êrē. [Scrutari, invēstīgārē.] *Chercher.* *PHR.* Conquisita diu duroque reperta labore Cannina. *Lr.* Conquisitæ epulæ. *Cic.* *Exquis.* (Vide **QUÆRO**.)

CONQUISITOR, ōis, *Cic. Qui leve des soldats.* *PLA. Inspecteur.* Conquistores. *Cic.* [Satellites, li-stores.] *Huiffiers.*

CONQUISITIO, ōnis, f. *Cic. Recherche, perquisi-tion.*

CONRIDEŌ, ês, êrē, n. [Simul ridere.] *Rira en-semble.* Luce dici Omnia conrident. *Lr.*

CONSALUTATIO, ōnis, f. *Cic. Salut reciproque.* *PHR.* Nec redit alteruo pollice ducta salus. *Cl.*

CONSALUTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *S'entre-saluer.* Consalutare aliquem, intrer se. *Cic.* Inque vicem pariterque datā acceptāque salute. *Sant.* (Vide SALUTO.)

CONSANGUINĒSCŌ, īs, ērē. n. *Cic.* *Guerir, se remettre.* (Vide VALEO. VALITUDO.)

CONSANGUINĒŪS, ā, ūm. *Parent.* SYN. *Prōpīnquūs*, agnātūs, cōgnātūs, affinis, sanguinē jūctūs. *Confers gēnētis.* O. Consanguinitatē prōpīnquūs. *V.* *PHR.* Jus aliquod faciunt affinia vincula nobis, Quae semper maneat, illabefacta precor; Nam tibi quae conjux, eadem mihi filia pene est; Et quae te generum, me vocat illa virum. O. Nam consanguineos eadem cum forma figuret. *Cl.* Et consanguineos lachrymans commendat Aesth. *V.* Quodque à stirpe fores geminis conjunctus Atridis. *V.* Affinem te pudet esse meum. O. Sanguine cognato juvenis. *Sil.* Natis, carisque prōpīnquīs. *H.* Et genus amborum scindit se sanguine ab uno. O. Victus amore tui, cognato sanguine victus, Conjugis & mœstae lacrymis vincla omnia rupi. *V.* **CONSANGUINĒŪS** *Per trans.* [Quod pertinet ad consanguineos.] *De parent.* SYNT. Consanguinei thalami. *Cl.* Consanguinea arma, turba. O. Et consanguineas ut sanguine leniat umbras. O. Et consanguineus lethi sopor. *V. i. similis.*

CONSANGUINITĀS, ātis. f. *Parenté.* SYN. *Affinitās*, cōgnātō, agnātō, eadem stirps. *PHR.* Illi me comitem & consanguinitate propinquum, &c. *V.*

CONSANO, ās, ārē. *Col.* [Sanum facere.] *Guerir.* (Vide SANO.)

CONSARRIŌ, īs, īrē. *COL.* *Sarcler les bleds.* **CONSARRITIŌ**, ōnis. f. *COL.* *Sarclure.* **CONSARRITŌR**, ōris. m. *COL.* *Sarclieur.*

CONSCĒLERŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Soûiller, profaner.* *PHR.* Conscelerare domum. *C.* Cur non & specio pereuntem, oculosque videndo Conscelero, cur non Taurus exhortor in illum. O. Conscelerata mens, lingua. *Cic.*

CONSCENDŌ, īs, cēndī, cēnsūm, ērē. *Monter.* SYNT. Conscendere puppim. O. Moenia. *Sil.* Currum. O. Equum. *Liv.* In Equum. O. In navem. *Cic.* Jam sol æthereas medius conscenderat arces. *V.* Conscendebat Equos. *V.* Bis denis Phrygium conscendi navibus æquor. *V.* (Vide ASCENDO.)

CONSCENSIO, ōnis. f. *Cic.* *Embarquement.* (Vide NAVIS. *Navem conscendere.*)

CONSCIENTIĀ, æ. f. *Connoissance.* Conscientiam habere rei. *Pl.*

CONSCIENTIĀ [Rei certitudo quæ animo inest.] *Conscience, témoignage intérieur.* *EPITH.* Mālā, bonā, mōrdāx, mōrdēns, dūrā, stimulan, exērciāns, rēmōrdēns, īnquīetā, tēstis. SYN. *Consciā mens.* *Animus consciūs.* SYNT. Conscientiæ angor, labes, pondus grave. *Cic.* Conscientiā erubuisse, expalluisse, titubasse, opprimi. *Cic.* Conscientiam abolere, comprimere. *Cic.* Sprenere. *Tac.* Conscientia terret. *Cic.* In vultu eminet. *S.* Constrictum teneri facti conscientiā. *Cic.* *PHR.* It ad extremos orbis colonos mens bene conscia. *H.* Et mens sibi conscia recti. *V.* Stulte nudabit animi conscientiam. *Ph.* Cum pater, omnipotens præruptas fulmine tures Ingeminans quatit, ac montes diverberat altos. Securi terrorum, hilares ad sidera mentes Arrexere, deūmq; agitant sine crimine vitam. *Vidā.* Conscia mens recti,

famæ mendacia ridet. O. Stabilem quando optima facta Dant animum, majorque piis audacia cœptis. *V-F.* Conscia mens ut cuique sua est, ita concipit intra Pectora pro facto spemque metumque suo. O.

CONSCIENTIÆ stimulus. *Remord de conscience.*

PHR. At mens sibi conscia facti Præmetuens, adhibet stimulos, terretque flagellis. *Lr.* Exemplo quodcumque malo committitur, ipsi Displicet auctori, prima hæc est ultio, quod se Judice nemo nocens absolvitur; improba quamvis Gratia fallacis prætoris vicerit urnam. *J.* Quos diri conscia facti Mens habet attonitos; & surdo verberare cædit Occultum quatiente animo tortore flagellum. *J.* Templum & violati numinis iras, Et quod præcipuis mentem sudoribus urget. *J.* Pœna autem vehemens... nocte dieque suum gestare in pectore testem. *J.* Hi peccata admissa remordent. *Lr.* Animusque remordet Conscius. *Lr.* Neque consularis Submover liçtor miseros tumultus Mentis & curas laqueata circum Teçta volantes. *H.* Ulcerosæ conscientiæ hiulea vulnera. *Sen.* Roditur ut scabrâ positum rubigine ferrum... sic mea perpetuos curatum pectora morsus, Fine quibus nullo consciantur, habent. Nec prius hi mentem stimuli quam vita relinquunt. O. Pœna præfens conscientiæ mentis pavor, Animusque culpâ plenus & semet timens. Scelus aliqua tutum, nulla securum tulit. *S.* Scelerisque patrati Supplicium exercent curæ. *St.* Nihil est miserioris quàm animus sceleris conscius. *Pla.* Et hoc me facinus miserum macerat. *Pla.* Heu! quantum misero pœnæ mens conscia donat. *L.* Nemo nocens impune fuit: si cætera desint; Mens sibi delicti conscientia pœna sua est. *Hofsch.* Angore conscientiæ, fraudisque cruciatu agitant & insectantur homines furia scelerum. *Cic.* O! cæca nocentum Confilia, o! timidum semper scelus. *St.* Hi sunt qui trepidant, & ad omnia fulgura pallent: Cum tonat examines primo quoque murmure cæli, Non quasi fortuito, nec ventorum rabie, sed Iratus cadat in terras & vindicet ignis. Illa nihil nocuit: Curâ graviore timeatur Proxima tempestas, velut hoc dilata sereno. *J.* Rostroque immanis Vultur adunco Immortale jecur tundens, fecundaque pœnis Viscera rimaturque epulis, habitatque sub alto Pectore. *V.* Tecum habitas; primus celsâ tu mentis in arce Ipse tui judex, morum censorque tuorum. *Sant.*

CONSCINDŌ, īs, cōscidī, scissūm, ērē. [In multas partes dividere.] *Dechirer, mettre en pieces* SYN. *Discerpō, abscondō, scindō, lacerō.* *PHR.* Conscindere epistolam. *Cic.* Conscindunt hominem curæ. *Lr.* Conscindere sibilis. *Cic.* *Sister, hūer.* Conscissis nubibus orbem Protulit. *St.* Conscissus pugnīs & calcibus. *Cic.* *Roié de coups.*

CONSCISSURĀ, æ. f. *Pl.* [Ipsa ruptio.] *Entaille, incision, fente.*

CONSCIO, īs, īvī, ītūm, īrē. *Etre complice, se sentir coupable.* *PHR.* Hic murus athenicus esto Nil conscire sibi, nullâ pullescere culpâ. *H.*

CONSCISCŌ, īs, īvī, ītūm, ērē. *Fuger, arrêter d'un commun accord.* *Statiō, decernō.* *Judicō.* *PHR.* Senatus conscivit ut bellum fieret. *Liv.* Consciscere sibi fugam, exilium. *Liv.* Se bannir. Consciscere sibi mortem veneno. *Cic.* Se ruer. Consciscere humorem. *COL. i.* contrahere.

CONSCIÛS, ā, ūm. *Qui scit avec un autre, complice d'une chose.* SYN. Sôciûs, pārticēps, rēûs, nōcēns. SYNT. Consciûs amor. O. Manus conscia facti. O. Conscia signa rei. O. Pectus scelerum consciûm. S. Consciûs delicti. O. Studiorum. *Cic.* Futuri. L. Consciûs verbis. T. Mendacio. *Cic.* PHR. Nec fore perpetuum sperat sibi numinis iram; Consciûs in culpa non scelus esse suū. O. Paver omnis conscia latē Sylva, pavent montes. V-F. Cælum hoc & conscia sidera testor. V. Tum pudor incendit vires, & conscia virtus. V. Fulsero ignes, & consciûs ather Connubii. V. Sacri sibi conscia pacti. V-F. Et numina conscia veri. V. Quis nunc diligitur, nisi consciûs, & cui fervens Æstuat occultis animus, semperque tacendis. J. Pudorque serus consciûs vultus regit. S. Consciûs audacis facti. V.

CONSCRIBILLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. & Conscrībō, īs, scrīpsī, scrīptūm, ērē. *Ecrire.* SYNT. Conscribere librum, parietes. *Cic.* Inusta turpiter tibi flagella conscribissent. C. i. *vibicibus inscribant* Mensa vino conscripta. O. Epistolum conscriptum lacrymis. C. Conscribere milites. L. *Enroller.* Conscribere legem. *Cic.* *Etablir.*

CONSCRIPTÛS, H. [Qui ex equestri ordine patribus adscribebatur.] *Senatus.* Patres conscripti. *Cic.* *Senateurs.* **CONSCRIPTÛŌ**, ōnis. *Cic.* *Enregistrement.* **CONSCRIPTUM**, tī. n. *Livre écrit.* Veterum conscripta virorum. O.

CONSECŌ, ās, sēcūī, sēcūm, ārē. *Couper, déchirer.* PHR. Inde Tomos dictus locus hic, quia fertur in illo, Membra soror fratris consecuisse sui. O. (Vide SECO.)

CONSECRATÛŌ, ōnis. f. *Cic.* *Consecration.*

CONSECRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Consacrer, dedier.* SYN. Dīcō, dēdicō, vōvēō, dēvōvēō. SYNT. Consecrare Jovi aram. *Cic.* Statuam alicui. *Cas.* Consecrare bona alicujus, virtutes. *Cic.* Consecrare verbis solennibus. *Cic.* Delubra religione consecrata. *Cic.* PHR. Ereptum stygiis fluctibus Æacum, Virtus, & favor, & lingua potentium Vatum divitibus consecrat insulis. H. Ubi figere dona solebant Laurenti Divo, & votas suspendere vestes. V. Post fata consecratus, & templis datus. S. Surgent templa tuo dedita nomini altis æmula nubibus. *Sant.* (Vide **TEMPLUM.** *Templum consecrare.*)

CONSECTARIUM, īi. n. *Cic.* *Corollaire, consequence.*

CONSECTARIÛS, ā, ūm. *Cic.* *Qui s'ensuit.*

CONSECTATIŌ, ōnis. f. *Cic.* *Affectation, recherche.*

CONSECTATŌR, ōris. m. *Cic.* *Qui recherche.*

CONSECTÛŌ, ōnis. f. *La taille, la coupe.* Consectio arborum. *Cic.*

CONSECTOR, ātis, ātūs sūm, ātī. *Suivre, pour suivre.* Consectari opus, hostes, umbras falsæ gloriæ. *Cic.* Feras. *Lv.* (Vide **PERSECTOR.**)

CONSECUTIŌ, ōnis. f. *Cic.* *Suite, consequence.*

CONSEMINALIS, alē, & Cōnsēmīnētūs, ā, ūm. [Variis seminibus confusus.] *Planté de plants divers.* Conseminea vinea. *Col.*

CONSENESCŌ, īs, sēntī, ērē. [Senem fieri.] *Vieillir, devenir vieux.* SYNT. In armis consenesce. H. Moxore & lacrymis consenesce. *Cic.* In patriâ placuit consenuisse. O. Haud ulla carina Consenuit;

fallit portus & ipse fidem. *Pr.* Consenuit nemus. *Cl.* Vires consenuere. *Cic.* (Vide **SENESCO.**)

CONSENTIĀ, æ. f. *Pli.* [Brutorum civitas.] *Consentia, dans la Calabre citerieure.*

CONSENTÛŌ, ōnis. f. *Cic.* & Cōnsēnsūs, ūs. m. *Accord, consentement.* PHR. Consensus virtutum. *Cic.* Omnium consensus, naturæ vox est. *Cic.* Dissensus acerbus Et gravior consensus erat. *Cl.*

CONSENTANĒÛS, ā, ūm. *Qui a du rapport, convenable.* SYNT. Mors vitæ consentanea. *Cic.* Consentaneus sibi. *Cic.*

CONSENTÛŌ, īs, sēnsī, sēnsūm, īrē. *Convenire.* *Pli.* *Consentir, s'accorder, être d'un même avis.* SYN. Annūō, assentiō, assentiōr, cōngriūō. SYNT. Consentire studiis alicujus. H. Consentire cum aliquo, alicui de aliquo, ad aliquid. *Cic.* Vultus cum oratione consentit. *Cas.* De illius laudibus omnium fama consentit. *Cic.* Consentire unā mente & voce, uno ore. *Cic.* PHR. Utrumque nostrum incredibili modo Consentit astrum. H. Assensere omnes. V. Idem omnes simul ardor habet. V. Annuit his, capitisque sui pulcherrima motu Concessit gravidis oneratos messibus agros. Voto Deus æquoris alti Annuerat. M. Consonat assensu populi precibusque faventum. O. (Vide **ASSENTIO.**)

CONSEPIŌ, īs, sēpsi, sēptūm, īrē. *Cic.* *Fermer de haies.*

CONSEPTUM, tī. n. *VAR.* *Parc, enclos, haie, lieu fermé de haies.*

CONSEQUĒNS, ēntīs. n. & Cōnsēquēntiā, æ. f. *Cic.* *Suite, consequence.*

CONSEQUŌR, ēris, sēcūtūs sūm, sēcūī. *Suivre de près, atteindre.* SYNT. Consequi pedibus. O. Itinere, ætate. *Cic.* Feras cursu consequi. S. PHR. Consequitur melior remis, sed pondere Pinus Tarda. V. Voluptatem meror comes consequitur. *Pla.* Annus qui consequitur. *Cic.* (Vide **SEQUOR.**)

CONSEQUI per transl. [Pro adipisci acquirere.] *Acquerir.* SYNT. Consequi famam, fructum, laudem, opes. *Cic.* Consequi animo, ratione, studio, conjecturâ. *Cic.* Omnia dictis consequi. O. Consequor hoc; ut me nec timeat nec amet. M. (Vide **OBTINEO.** **ACQUIRO.**)

CONSERŌ, īs, sēvī, sītūm, ērē. [Plantare, seminare.] *Planter, semer.* PHR. Juvat Ismara Baccho Conferere, atque Oleâ magnum vestire Taburnum. V. Sol lumine confert arva. *Lv.* En, queis consecimus, agros. V. (Vide **SERO.**)

CONSERŌ, īs, rūī, fertūm, ērē. [Miscere.] *Mêler, joindre ensemble.* SYNT. Conferere manus. *Cic.* Pugnam. *Liv.* Diem nocti conferere. O. Conferum regmen spinis. V. Loricam confertam hamis. V. Bella bellis conferta. *Cl.* PHR. Multaque per cæcam congressu prælia noctem Conferimus. V. Ut impia bella Conferat, & sævis erroribus implicet urbem. L. Confertis puppibus agmen. L. Confertis junxere trementia telis Agmina, virque virum galeis adflavit adactis. V-F. Incipe si qua animo virtus & confere dextram. V.

CONSERTE. *Adv.* *Cic.* *Avec liaison, l'un dans l'autre.*

CONSECTOR, ōris. *Pli.* *Combattant, Athlete.*

CONSERVATŌR, ōris, m. trīx, īcis. f. *Cic.* *Protecteur, défenseur.*

CONSER-

CONSERVATĪŌ, ōnis. f. Cic. *Conservation.*

CONSERVŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Conservare, garder.*

SYN. Fōvēō, rēcīnēō, āsservō, servō, cūstōdiō, tūēōr, tūcōr. SYNT. *Conservare fidem, patriam, vires, rem suam.* Cic. *Conservare ab omni periculo.* Cic. PHR. Omnia quando *Conservare* genus cre-
fcentia posse videmus. *Pr.* Incorrupta mei conserva
foedera lecti. *Pr.* *Conservabat opes humilis casa.*
Per.

CONSERVŪS, vī, m. & Cōservā, ā. f. PLA. *Com-
pagnon d'esclavage.*

CONSERVITIUM, īi. n. PLA. *Un commun esclava-
ge.*

CONSESSĪŌ, ōnis. f. & Cōnseſsūs, ūs. m. *Assem-
blée, compagnie de personnes assises.* SYN. Cōētūs,
cōnciliūm, cōrōnā, frēquēntiā. PHR. *Confessus*
judicium. Cic. *Circus erat quo se multis cum milli-
bus heros Confessu medium tulit.* *V.* Hic totum
cavex confessum ingentis, & ora Prima patrum
salus magnis clamoribus implet. *V.* Postquam con-
fessum oculosque suorum lustrare in Equis. *V.* (Vi-
de COETUS.)

CONSESSŌR, ōris. [Qui cum alio confidet.] *Qui est
assis auprès, ou avec quelqu'un.* *Assesseur.* PHR. Nec
confessorum vicina numismata tantum, *Æra* sed
à cuneis ulteriora peris. *M.*

CONSIDĒŌ, ēs, sedī, fessūm, fidērē. *Etre assis en-
semble, avec d'autres.* In molli confedimus herbā. *V.*
Hic Corylis mistas inter confedimus Ulmos. *V.* For-
tē sub argutā confederat Ilice Daphnis. *V.* Confede-
re Ducos. *V.* Nec venit in mentem quorum confede-
ris arvis. *V.* (Vide SEDEO.)

CONSIDERATĪŌ, ōnis. & Cōnsidērāntiā, ā. f. Cic.
Attention, égard.

CONSIDERATĒ. *Adv.* Cic. *Prudemment, sage-
ment.*

CONSIDĒRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Considerer, peser,
reflechir.* SYNT. *Considerare aliquid, de aliquo.* Cic.
Casus suos secum considerare. Cic. *Considera quale
sit.* Cic. Ut pingue sit solum. *Col.* PHR. Aut latum
pietā vestis considerat aurum. *J.* (Vide COGITO.
MEDITOR.)

CONSIDŌ, is, cōnsedī, fessūm, ērē. *S'asseoir, se re-
poser.* SYN. Cōnsidēō, āssidēō, āssidō, sēdēō, cōn-
sistō. PHR. *Confiditur.* Cic. *On s'assied.* Divi confid-
unt rectis biparentibus. *V.* Confidunt transtris. *V-F.*
Solio medius confedit avito. *V.* Perpetuis mensis
confidere. *V.* (Vide SEDEO.)

CONSIDĒRĒ per transl. *S'établir.* PHR. Ut gener *Æso-
nides* nostra consideret aulā. *V-F.* Confidant si tan-
tus amor, & mœnia cōstant. *V.* Vultus & his me-
cum pariter confidere regnis. *V.* Ipsæ confident me-
dicatis sedibus. *V.* De *Apibus.* Et *Ausonio* possis
confidere portu. *V.* Confidunt castris & mœnia val-
lant. *V.*

CONSIDĒRĒ per transl. *S'affaïsser, s'écrouler.* Confedit
terra. *Pl.* Confidunt Alpes. *Cic.* Omne mihi visum
est confidere in ignes *Ilum.* *V.* *Se bruler.* In cine-
rem confedit regia. *St.* CONSIDĒRĒ. *Se cal-
mer.* SYNT. Confedit ardor animi, cura, furor. *Cic.*
Ira. *Liv.* *Ilion* ardebat: neque adhuc confederat
ignis. *O.*

CONSIGNATĪŌ, ōnis. f. QUIN. *Seing, signature,
seceu.*

CONSIGNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Cic. *Ecrire, signer,
cacheter, signaler par ses écrits.* (Vide SCRIBO.
LITTERA. *Litteram sigillare.*)

CONSILIARĪŪS, īi. Cic. [Qui dat consilium.] *Qui
donne conseil.* PHR. Hunc cape consiliis socium &
conjunge volentem. *V.* At sua Tydeidis mecum com-
municat acta: Me probat; & socio semper confi-
dit Ulyssē. *O.* Tu mihi lumen eras, tu fax, tu præ-
vius ignis: Te sine nil dubiis mihi mens confidere
rebus: Omnis nostra perit penitus fiducia tecum.
Vida. Hunc sibi Rex sinxit, tractanda ad bella mi-
nistrum. *Sant.* Cujus consiliis res Francæ, & jura
vigeant Inconculsa. *Sant.* Seu pro consiliis te re-
gia detinet aula. *Sant.* Ingentia suadet Consilia, &
sequitur Magistra consilii, sine Marte lingua. *Sarb.*
Alti pondere consili Absterit agræ nubila patriæ.
Rap. Vides ut alti pondere Consili Momenta le-
gum temperet, & suo Componat æstus turbulen-
tos Eloquentio. *Rap.* Consiliis habitus non inutilis au-
thor. *V.* (Vide CONSILIUM.)

CONSILIGŌ, īnis. f. Col. [Herba.] *Pomélée.*

CONSILIŌ, is, silūi, īrē. Tac. *Attaquer quelqu'un,
l'insulter.* (Vide AGGREDIOR, LACESSO.)

CONSILIŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Consilium dare
vel petere.] *Conseiller, consulter.* PHR. Gratum elo-
cuta consiliantibus Junone Divis. *H.* CONSY-
LIŌR, āri. D. *Conseiller.* PHR. Ille bonis faveatque
& consilietur amicis. *H.*

CONSILIUM, īi. n. *Conseil, avis que l'on donne, ou
que l'on reçoit.* EPITH. Prūdēs, imprōvidūm, īn-
cōsultūm, ambīghūm, īnōps, ādvērsūm, ācrē,
āmēns, ārcānūm, īncertūm, īmmātūrūm, clān-
destinūm, bōnūm, callidūm. SYNT. Consilii inops.
O. Improvidus. *Tac.* Consilio fortis, opportunus.
Cic. Consilium ad facinus. *Cic.* Magni consilii est.
Cic. Consilia temporum. *Cic.* Consilia conquire. *Lr.*
Valet consilium. *Cic.* PHR. Omnia experiri prius
consilio quàm armis sapientem decet. *Ter.* Vis con-
sili expers mole ruit suā. *S.* Unde expedire non
amicorum queant libera consilia. *H.* At Capys &
quorum melior sententia menti. *V.* Quò facere id
possis, nostram nunc accipe mentem. *V.* Consilio
versare dolos ingressus & altu. *V.* Sana consilia ex-
petere. *S.* Regnum viget consiliis. *V.*

CONSILIUM dare. PHR. Quid voce blandiloquā
mala consilia dictas. *S.* Consiliis pare, quæ nunc
pulcherrima Nautes Dat senior. *V.* Tu mente la-
bantem Dirige me dubium. *L.* Donec labantes
consilio Patres Firmaret author nunquam alias da-
to. *H.* Vos lene consilium datis & dato gaudetis. *H.*
Consilium nobis resque loquusque dabant. *O.* Facile
omnes, cum valemus, recta consilia agris damus.
Ter.

CONSILIUM sequi. *O.* Accipere. *L.* Capere. *Ces.*
Amplēcti. *V.* PHR. Pare consiliis, nec jussa recusat
Acestes. *V.* Certa requirenti tandem sententia sedet.
Cl. Consilio est usa puella tuo. *O.* Cujus ego admo-
nitu posthac componere vitam, Quo duce tende-
re iter poterō per devia cœptum. *Vida.* Vel, si mu-
tabile pectus Est tibi, consiliis, &c. *O.* Quem sanis
aditum consiliis darent. *Buch.* Consilium ne sperne
meum: tibi fama paratur. *O.* Atque ubi certa sedet
Patribus sententia pugna. *V.*

CONSILIUM habere, āgērē. *Liv.* Cōgērē. *Quin.*
Rr

INIRE, cōsōciārē. *Cic. Miscērē. Tac. Deliberer.*
 PHR. Ergo ubi collecti proceres, qui rebus in artibus,
 Consulere, tantisque darent solatia morbis; Obliti
 subito Phrygiæ, bellisque relictis Ad subito ce-
 pere jocos, & jurgia Circi Tendere. *Cl. Non tem-
 pore tali Cogere concilium. V. Venere Sicambri*
Magnum ad consilium pacis. Rap. Consilium sum-
mis regni de rebus habebant. V. (Vide CONCIL-
LIUM.)

CONSILIUM [Pro sententia, mente.] *Avis, dessein.*
deliberation. PHR. Nam quod consilium aut quæ
jam fortuna dabatur. V. Consilio hanc omnes ani-
misque volentibus urbem Afferimur. V. Nunc quo-
que mens eadem perstat mihi. V. Quæ te genitor
sententia vertit. V. Si mihi non animo fixum immo-
tumque federet Ne, &c. V. Consilia in melius re-
feret. V. At Cytherea novas artes, nova pectore ver-
sat Consilia. V. Verum ubi nulla datur cœcum ex-
superare potestas consilium Et sævæ nutu Junonis
eunt res. V. Ne cunctando senescerent consilia. Liv.
Quid struat his coëptis. V. Perficere est animus. V.
Si bellare paras atque hæc tibi mens est. V. Fracta
& impulsâ fatis consilia. St. Consilium vulu regit.
V. Arcanum jocosum Consilium regis Lyao. H.

CONSILIUM [Consilantium cœtus.] *Assemblée qui*
delibere. PHR. Surgitur & misso proceres exire ju-
bentur Consilio. J.

CONSIMILIS. m. f. ille. n. *Semblable, égal. SYN.*
æqualis, par, similis. PHR. Tædia consimili fieri
de carmine vobis. O. Consimilis causa, color, ratio.
Lr. Vestrum consimilis. Ter. (Vide SIMILIS.)

CONSISTO, is, consisti, erē. *S'arrêter, sejourner,*
demeurer. SYN. Stō, mōrōr, sistō, quiescō, cō-
sīdō. SYNT. Constitit Duci obvia. Lr. Constitit Ro-
mæ. Cic. In Latio. V. Ante, ad oculos. O. Ante pe-
des. L. Consistere contra. V. Propius. O. Ex diver-
so. Quin. Super ripam. O. Constitit ira. O. Morbus,
alvus, stomachus. Cel. Consistere mente, linguâ,
animo. Cic. Mare constitit undis. T. Constitit gla-
cie Pontus. O. Utrique constitit fides. Liv. On tint
parole. Constitit salus. Cas. Spes in eo. Cæs. Depen-
dit. PHR. In Aoniâ constitit exul humo. O. Vertice
celso Aëriæ Quercus consistunt. V. Constitit ad fo-
nitum. O. Pontibus ut crebris possint consistere. Apes.
V. Bella cient primâque vetant consistere terrâ. V.
Constitit in digitos extemplo arrectus uterque. V.
Constitunt agmine denso. V. Atque Ixionei rora
constitit orbis. V. Sunt certi denique fines Quos
ultra citraque nequit consistere rectum. H. Constitit
Anchisâ satus, & vestigia pressit. V. Ut sumus in
Ponto ter frigore constitit Ister. O. Me vires prohi-
bent consistere. O. Me tenir debent. Quadratum
acies constitit in agmen. T. Neque enim patris
consistere mentem Passus amor. V. Etre en repos.
Et per quæ possunt tutam consistere vitam. Lr. [Du-
cere.] Conserver.

CONSITIÖ, ònis. f. *Cic. L'action de planter. (Vide*
SERO.)

CONSITÖR, òris. m. *Qui plante, qui a planté. Et*
cum Lenæo genialis consitor uvæ. O.

CONSOBRINUS, nī. m. [Qui ex duabus sororibus
 editi sunt.] *Consin germain. Consobrine meis immo-*
moratus eris. Auf. (Vide CONSANGUINEUS.)

CONSÖCER, èri. SUE. [Quorum alter filium alte-

rius filia maritum dedit. *Le pere du mari, & le pere*
de la femme.

CONSOCIATIÖ, ònis. f. *Union. Confociatio homi-*
num & communitas. Cic. CONSÖCIÖ, as, avi,
atūm, are. Crc. Associer. (Vide SOCIO.)

CONSÖLABILIS. m. f. ille. n. *Consolable, dont on peut*
se consoler. Dolor vix consolabilis. Cic.

CONSÖLATIÖ, ònis. f. *Consolation. SYNT. Consola-*
tione egere, uti, sustentari, lenire sc, permulcere se-
nectute. Cic. Vincit omnem consolationem dolor.
Cic. SYN. EPITH. PHR. (Vide SOLAMEN.)

CONSÖLATÖR, òris. m. *Consolateur, qui console.*
 PHR. Tu curæ requies tu medicina venis. O. Quis
 mihi deserto mite levamen erit. O. Omnis curæ ca-
 susque levamen. V. Et mihi sollicito lenimen dulce
 senectæ. O. Quæque levet luctus turba sodalis abest.
 O. Ille ego lugentum mitis solator. St.

CONSÖLATORIUS, i, ūm. *De consolation. Litteræ*
consolatorix. Cic.

CONSÖLIDÖ, as, avi, atūm, are. *Cic. Consolidet,*
affirmir. (Vide SOLIDO.)

CONSÖLÖR, aris, arūs sim, arī. *Consoler. SYN. Sö-*
lör, solatä dö, ferö, adhiböö, præböö. Sölämén
mälis afförö. Dölörém, tröstitiäm, lüctüm lövö.
Dülcibus allöquüs, dictis amicis, möllibus ver-
bis, blandö sermönē dölörém ävertö. Animüm
tröstitiä solvö. Cördē dölörém pellö, fuggö. Mif
söläminē cüras ämövöö, depellö. Dölörém läxö.
Möestüm änimüm leniö, tröstitiä eximö. Äspërä
färä soländö lövö, spēm erigö. SYNT. In miseris
solâ spes homines Consolari poreit. Cic. Scribendo
consolemur otium nostrum. Quin. Consolari se con-
scientiâ optimæ mentis. Cic. Spes animos consolatur.
Cic. Gratulari magis virtuti debeo quam consolari
dolorem meum. Cic. Consolari jacentem, luctum. Cic.

CONSÖLARI alios. PHR. Quo consolante dolores ferre
 modò posses. O. Consolor socios ut longi tædia belli
 Mente ferant placidâ. O. Consolenturne parentem.
 O. Si consoleris amicum; Mollihus & verbis aspera
 fata leves. O. Quid fuit ingenti prostratum mole
 sodalem Visere, & alloqui parte levare tui; Inque
 meos si non lacrymas dimittere casus, Pauca ta-
 men ficto verba dolore loqui. O. Tum socios mœ-
 stique metum solatur Iuli. V. Et dictis mœrentia
 pectora mulcet. V. At pius Æneas quanquam lenire
 dolentem Solando cupit & dictis avertere curas. V.
 Sæpe illam Nymphæ teneris Ælegetides ulnis Tol-
 lere conantur, sæpe ut medeatur amor. Præcipiunt,
 surdæque adhibent solaria menti. O. Atque his Æ-
 neam solatus vocibus infit. V. His ubi læta Deæ
 permulsi pectora dictis. V. Tu spem reducis menti-
 bus anxiis. H. At tu oro solare inopem, & succurre
 relictæ. V. Aronitum qui me memini carissime primus
 Ausus es alloquio sustinuisse tuo. O. (Vide SOLOR.)

CONSÖLARI seipsum. PHR. Longum cantu solata
 laborem. V. Telâ curas solabar aniles. V. Gratia Mu-
 sa tibi; nam tu solatia præbes: Tu curæ requies
 tu medicina venis. O. Ipse cavâ solans ægrum testu-
 dine amorem. V. Hic primum sperare salutem Au-
 sus, & afflictis melius confidere rebus. V. Equis
 erit gemitu modus, inquit, amaro; Solvire jam du-
 dum mutas in cantica voces. Com. Ipse tuas clades
 regni solare triumphis: Gallica namque tuis dum
 tantum lilia florent Consiliis, fugiantque hostes;

si tristitia quando Transversa incurrunt lætis ; quodcumque periculi est , Publica res dum salva , tui obliviscere luctus Communi rerum successu lætus. *Rap.* Neque ullis Divisum toties per tanta negotia pectus Præterea frangi curis patiære tuorum. Ex quo orbem , & populos , & publica commoda curas , Non te privatos jam fas audire dolores. *Rap.* Illic omne malum vino cantuque levato deformis ægritonia. *H.* Et amara læto temperet risu. *H.* Conjugis an fidæ confolet memet amore. *O.* Bacchus & agricola magno confecta labore Pectora tristitiâ dissoluenda dedit. *T.* Oblectare animum , subitamque avertere curam. *Lr.* Magnaque dat nobis tantus solatia victor. *V.* Nunc ego mitibus Mutare quæro tristitia. *H.*

CONSOLARI pass. *Var.* [Consolatione sustentari. *Cic.*] *Etre consolé , recevoir de la consolation.* *PHR.* His dictis curæ emotæ , pulsusque parumper Corde dolor tristi. *V.* Tamen omnis corde recedit Tristitia ; affixique animo cessere dolores. *V.* Tristes animo deponere curas. *V.* Levare diris pectora sollicitudinibus. *H.* Tu tamen exiliî moribus è pectore nostro Fomentis speras cedere posse tuis. *O.* Curas his demere dictis. *V.* Spes etiam validâ solatur compede victum. *T.* Continuo tristi penitus de pectore mœror Omnis abit , rediitque decor suus ilicet ori Marmoreo : sed adhuc turgentibus humida gemmis Lumina , inornatæque fluunt per colla capilli. *Vian.* Nec minus hæc læti trahimus solatia , quàm si Præcipiti convulsa Noto perspexerit amicam Puppis humum. *St.* Cujus ab alloquiis anima hæc moribunda revixit , Ut vigil infusa Pallade flamma follet. *O.* Et jam deficiens sic ad tua verba revixi , Ut solet infuso vena redire mero. *O.* Utque Machaoniis Præantius artibus heros Lenito medicam vulnere sensit opem : Sic ego mente jacens , & acerbo faucibus ictu Admonitu cæpi fortior esse tuo. *O.* Hæc mihi verba malæ minuerunt tædia vitæ. *O.*

CONSOLANTIUM variæ adhortationes. *PHR.* Durate & vosmet rebus fervate secundis. *V.* Nate Deâ , quò fata trahunt retrahuntque , sequamur. *V.* Erige mentem , Et tua cum fatis pietas deceret. *L.* Sævi nubila fati pelle , Redeat vulgus ad læta boni , Ex animo mitte Thyestem. *S.* Flecte mentem pectus antiquum advoca ; Victasque magno pectore ærumnas doma. *S.* Quid tantum infano juvat indulgere labori. *V.* *O !* dulcis conjux non hæc sine lumine Divum Eveniunt. *V.* Tu ne cede malis ; sed contra audentior ito. *V.* Maxima res effecta viri ; timor omnis abesto. *V.* Maeste novâ virtute puer ; sic itur ad astra. *V.* Moriamur & in media arma ruamus : Una salus victis , nullam sperare salutem. Sic animis juvenum furor additus , *O !* passi graviora : dabit Deus his quoque finem. *V.* Vos & Cyclopea saxa Experti revocate animos , mœstumque timorem Mellite forsân & hæc olim meminisse juvabit. *V.* Per varios casus per tot discrimina rerum Tendimus in Latium. *V.* Solvite corde metum Teucris , secludite curas. *V.* Parce metu Cytherea , immanem im-

mota tuorum Fata tibi. *V.* Prohibet succumbere fati Magnus , & immodicos castigar voce dolores. *L.* Facile est... alterius luctu fortia verba loqui. *O.* Nos illum blandius omnes Hortari , & verbis virtutem accendere amicis , Speraret meliora... Præmia virtuti superesse , & viribus audax. Fideret : hoc pietas velit , & sua gloria poscat. *Sant.*

CONSOMNIŌ , as , avi , atum , are. *PLA.* Rever , *sonner.* (Vide **SOMNIO** .)

CONSŌNŌ , as , avi , atum , are. *Resoner , retentir.* *SYN.* Pēsonō , rēsōnō , sōnō. *PHR.* Consonat clamor. *Liv.* Fremituque virum studiisque faventum Consonat omne nemus. *V.* (Vide **RESONO** .) **CONSŌNARĒ** . [*Pro* cōntārē , rēspōndere .] *Nes se pas dementir. Répondre.* Vitæ tenor sibi consonat. *S.* Moribus consonat oratio. *Cic.*

CONSŌNŪS , a , um. *Qui resonne. Retentissant.* Consonus clamor. *O.* Hinc arma simulque Consona vox urget , *Sil.* Armorumque habitus noti , & vox consona linguæ. *Stl.* Le même langage. **CONSŌNŪS** . *Cic.* Metaph. Convenable. (Vide **CONVENIENS** .)

CONSŌPIŌ , is , ivi , itum , ire. [Somnum inducere .] *Assoupir , endormir.* *PHR.* Nocturnumque recens extinctum lumen , ubi acres nidore offendit nares consopitibidem. *Lr.* (Vide **SOMNUS** . *Somnum con il arc.*)

CONSORS , ortis. *Participant , compagnon , associé.* *SYN.* Socius , sōdalis , pārticeps. *PHR.* Consors imperii. *Cl.* Openim. *O.* Laborum. *Cic.* Thalami consorte carebat. *O.* Consors generis. *O.* Parent. Consors patriæque Lyraque. *O.* Cum consorte tori parvâ rate vectus adhæsit. *O.* Tu qui consortem properas evadere casum. *Pr.* i. similem.

CONSORTIUM , ii. n. *CEL.* & Cōsōrtiō , ōnis. *f.* *Cic.* [Societas .] *Association.*

CONSPĒCTŪS , ūs. m. *Vēne , regard.* *SYN.* Aspēctus , vīsus. *PHR.* Vix è conspectu Siculæ telluris in altum Vela dabant læti. *V.* Navim in conspectu nullam... Prospicit. *V.* Fugatus ex hominum conspectu. *Lr.* Ire ad conspectum cari genitoris. *V.*

CONSPERGŌ , is , spersi , persum , erre. *Arroser , repandre.* *SYN.* Aspērgō , rēpēndō. *SYNT.* Conspargere lacrymis , hilaritate. *Cic.* Conspargere fores vino. *Pla.* Orationem floribus. *Cic.* *PHR.* Tempora conspurgunt viridantes floribus herbæ. *Lr.* Aras conspergere sanguine. *Lr.*

CONSPICILLŪM , li. n. *PLA.* [Unde conspiciere possis .] *Echanquette. Lunette.* Conspicillo uti. *Pla.*

CONSPICILLŌ , ōnis. m. *PLA.* *Espion , observateur.*

CONSPICŌ , as , are. & Cōnspicōr , aris , aris sum , arî. *V. Pat. Voir , regarder & Conspicio , is , exi , actum , erre. Voir , considerer.* *SYNT.* Conspicere aliquem lumine cupido. *Cic.* Conspicere corde. *Pla.* Ex mente. *Cic.* Conspicere locum insidiis. *V.* Choisir. *PHR.* Mœnia conspicio atque adverso fornice portas. *V.* Viridique in littore conspiciuntur sus. *V.* Conspexit terrâ centum procurere currus. *C.* Prima bonis animi conspiciere tui. *O.* (Vide **ASPIRO** .)

CONSPICŪS , **CONSPĒCTŪS** , & **CONSPICIEN-DŪS** , a , um. [Quod ab omnibus conspiciuntur .] *Qui est vu , que l'on voit , remarquable , distingué.* *SYN.* Illūstris , magnificus , clārus , nobilis. *SYNT.* Conspi-

cuus formâ. *Pli.* Fide. *O.* Laude. *Pli.* Conspicui toris. *V-F. i. lacertosus.* *PHR.* Hic ubi conspicui venerabilis amphitheatri Erigitur moles. *M.* Per te præsentem conspicuumque Deum. *O.* Visite conspicuis ternâ theatra locis. *O.* Latè conspicuum tollere verticem. *H.* Conspicui longè fulgentibus armis. *O.* Insignis clarâ conspicuisque domo. *T.* Aurato conspicienda sinu. *O.* Illum nec valido spumantia pocula Baccho Sollicitant, veteri, nec conspicienda metallo Signa tenent. *V-F.* Infideat celeri conspiciendus Equo. *T.* Tyrio conspectus in ostro. *V.* Platano conspectior altâ.

CONSPIRATIO, ōnis, f. *Cic.* *Conspiration, union, cabale, complot.* Conspiratio in bonum, in malum. *Cic.* **CONSPIRATI**, ōrum, m. *SUE.* *Conjurés, conspirateurs.* **CONSPIRO**, ās, āvī, ātūm, ārē. [Proprie simul spirare, & flare.] *Souffler ensemble.* [Per trans. Res conspiratæ. *Sen.* In unum corpus conflata.] Metaph. *Conjurere, conspirer, se li-guer.* *PHR.* Conspirat mutui ardor. *Tr.* Æreaque assensu conspirant cornua rauco. *V. i. respondent.* (Vide **REBELLO**, **SEDTIO**, vel **CONVENIO**.)

CONSPISSATUS, ā, ūm. *PLI.* *Epaisi.* (Vide **SPIS-SUS**.)

CONSPONSOR, ōris, m. *Cic.* *Qui est caution avec un autre.* **CONSPONSUS**, ā, ūm. *VAR.* *Qui est réciproquement obligé par serment.*

CONSPUTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLA.* [Sputo aliquem fœdare.] *Cracker dessus.* Consputus ab omnibus. *PLA.* *Couvert de crachats.*

CONSPURCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Măcŭlărē, fœ-dărē.] *Salir, gâ-er.* Omnia tetro conspurcare sapore. *Tr.*

CONSTABILYŌ, is, ivī, itūm, irē. [Firmum facere.] *Etablir, afformir.* *PHR.* Subsidii magnis Epicuri constabilitas. *Tr.*

CONSTABULŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *COL.* *Demeurer, ou tenir dans l'étalle.*

CONSTANS, āntis. [Tenax propositi ac firmus.] *Constant ferme.* *SYN.* Immobiles, gravis, firmus, stabilis, immotus, fixus, ceterus, immutabilis. *SYNT.* Negare aliquid voce constanti. *Cic.* Constanti pietate tueri. *O.* Constanti mente tenere. *C.* Constans fidei. *Tac.* Fides. *O.* In virtutis constantior. *H.* Animi constantis est, &c. *Ci.* Constanti juvenem fide. *H.* *PHR.* Sed modò lăta manet, vultus modò sumit acerbos, Et tantum constans in levitate suâ est. *O.* Animus constantior annis. *O.* Adde quod; ut cupias constans in amore manere, Non potes. *O.* Immotusque loco, nec ab ordine cedit. Ingens ferre mala & fortunæ subdere colla. Nescius. *Sil.* Si mihi non animo fixum, immotumque sederet. *V.* Neque me sententia vertit. *V.* Stat gravis Entellus, nisuque immotus eodem. *V.* Lacrymis immobilis. *V.* Nulla dies tam fortibus ausis Dissimilem arguerit. *V.* Nulla inconcussam vertet sententia mentem. *Saut.* Permanet in voto mens mea firma suo. *O.* Neque enim dat terga, nec ullis Frangitur illa minis. *O.* Ille nihil vultum mutatus. *St.*

CONSTANTIS hominis descriptiones & comparationes. Illum non populi fascēs, non purpura regum Flexit, & infidos agitans discordia fratres, Non res Romanæ periclitæque regna, neque ille Aut do-luit miserans inopem, aut invidit habenti. *V.* Justum,

& tenacem propositi virum, Non civium ardor prava jubentium, Non vultus instantis tyranni Mente quatit solidâ, neque Austro Dux inquieti turbidus Adriæ, Nec fulminantis magna Jovis manus: Si fractus illabatur orbis impavidum ferient ruinæ. *H.* Nam scopulis furdior Icari Voces audit adhuc integer. *H.* Atque metus omnes, & inexorabile fatum Subjecit pedibus. *V.* Urere quam potuit contempto Mutius igne, Hanc spectare manem Porfena non potuit. *M.* Comprenditur agger Ignibus: impositâ clavæ cervice recumbit (*Hercules.*) Haud alio vultu quàm si conviva jaceret Inter plena meri redimitus pocula fertis Uritur & magnos superat virtute dolores. *O.* Ridetque dolores Spectanti similis. *Sil.* Non ille negavit, Non timuit metuive mori. *St.* Magnæ constantiæ est, robustique animi acerbâ ita ferre, ut nihil à statu naturæ discedas, nihil à dignitate sapientis. *Cic.* Perstitit ille animo vultuque immotus eodem. *V.* Non tristibus unquam Arx animi concussa procellis. *Sarb.* Adversis sibi par, rebusque secundis. Haud secus assiduus hinc atque hinc vocibus heros Tunditur, ac magno persentit pectore curas; Mens immota manet, lacrymæ volvuntur inanes. *V.* Ille velut pelagi rupes immota resistit, Ut pelagi rupes magno veniente fragore, Quæ sese, multis circum latrantibus undis, Mole tener scopuli nequicquam, & spumea circum Saxa fremunt, laterique illis refunditur alga. *V.* (Vide **IMMOBILIS**.)

CONSTANTER Adv. *Constamment, résolument.* Constantiter facere. *Cic.* Fert casus patienter amarus. *O.* Nam quò constantius ore Laudamur vestro. *O.* Dii quos experior nimium constanter iniquos. *O.*

CONSTANTIA, æ, f. [Animi fortitudo.] *Constance, fermeté, résolution ferme & inébranlable.* *SYN.* Fortitudo, mens firmâ, immotâ, nesciâ flucti. *EPITH.* Inexpugnabilis, stupendâ, incōcūsâ, intērritâ, intrepidâ, impavidâ, magnâ, perpētūâ, immobilis, stabilis, virilis, magnānimâ, gēnērōsâ, audax, fortis, secūrâ, immotâ, invictâ, firmâ. *SYNT.* Constantia amicitiae, animi. *O.* Promissi. *Cic.* Constantiam eximere. *Tac.* Servare. *Cic.* *PHR.* Et tanta est animi constantia, quantum, &c. *O.* Docet constantia, futile ne quid Infirmumque geras. *Cl.* Nunc animis opus Ænea, nunc pectore firmo. *V.* (Vide **CONSTANS**, **IMMOBILIS**, **ANIMUS pro robore**.)

CONSTANTINŌPOLIS, eos, f. *Constantinople.* Urbs etiam magnæ quæ dicitur æmula Romæ, Et Chalcedonias contra despectat arenas. *Cl.*

CONSTERNATIO, ōnis, f. *Liv.* *Consternation, fraïeur.* (Vide **TERROR**, **TIMOR**.)

CONSTERNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Consterner, abbatre, effraier.* *SYN.* Dētrŭbŏ, stērnŏ, spārgŏ. *PHR.* Consternatique timores. *O.* Equi. *O.* Consternata mœnia. *Sil.* Consternari animo. *Sal.* Consternare animos, hostes. *Liv.* (Vide **TERREO**.)

CONSTERNŌ, is, strāvī, strātūm, ērē. *Couvrir, répandre dessus, parer.* *PHR.* It stridor, & alrē Consternunt terram concusso stipite frondes. *V.* Ille gravi moriens constravit corpore terram. *Cic.* Terram consternere tergo. *V. i. supinum jacere.* Consternuntur milite campi. *L.* Consternere cubilia, constratus silice. *Col.* Constrata pontium. *Liv.* *De navi.*

CONSTIPŌ, ās, āvī, ā tūm, ārē. *Caf.* [Condensare.] *Serrer, presser.* (Vide **COGŌ**. **DENSO**.)

CONSTITUŌ, īs, ūt, ūtūm, ērē. *Mestre, poser, établir, regler.* **SYN.** Cōllōcō, pōnō, stātūō. **SYNT.** Constituire aciem. *Caf.* Metam. *V.* Jura. *Lr.* Sacra. *Cic.* Taurum ante aras. *V.* Modum rebus, pretium frumento. *Cic.* Regem populis. *Caf.* Spem in aliquo. *Cic.* Titan medium constituit diem. *S.* Constituta pax, Corpus bene constitutum. *Cic.*

CONSTITUERE tempus. *Ter.* Diem alicui. *Cic.* Diem colloqui. *PLA.* Assigner. *PHR.* Constituisque horam, constituisque locum. *M.* Hic ubi nocturnæ Numa constituēbat amicæ. *J.* Velamina Thibes Tollit & ad pactā secum fert arboris umbram. *O.*

CONSTITUERE. *Bâtir, Elever.* Constituire domos, templum, urbem. *O.* Ferales ante Cupressos Constitunt. *V.* (Vide **ÆDIFICO**, **ERIGO**.)

CONSTITUERE. [Struere, decernere.] *Arrêter, résoudre quelque chose, proposer.* Aliquod sibi vitæ genus constituere. *Cic.* Constituire de re. *Cic.* Constituit se venturum. *Ter.* Quærere constituit. *V.*

CONSTITUTA, ōrūm. *n.* *Cic.* Statūs, ordonnances.

CONSTITUTIO, ōnis. *f.* *Etablissement, constitution.* Constitutio firma corporis. *Cic.*

CONSTITUTOR, ōris. *m.* *Qui statuit aliquid.* Ut legis constitutor. **QUIN.** *Legislateur, qui fait des Loix.*

CONSTITUTUM, tī. *n.* *Cic.* *Four, dont les parties sont convenues pour convenir à certain tems.*

CONSTŌ, stīs, stīti, stitūm, vel, stātūm, āre. [Esse simul.] *Etre ensemble, être composé, être.* **SYNT.** Constat experimentis medicina. *QUIN.* Constat totus ex fraude. *Cic.* Constat magistratibus reverentia. *PLI.* Constabunt mea in te officia. *Cic.* Constat sine crimine vita. *O.* Quæ animo sententia constet. *V.* Postquam cuncta videt cælo constare sereno. *V.*

CONSTARE. [Pro pēfēverāre.] *Etre constant.* **SYNT.** Non constat ei color, nec vultus. *LIV.* Mente vix constat. *Cic.* Constare in sententiā. *Cic.* Constare animis. *LIV.* Constat fides. *LIV.* Officium. *Cic.* Me constare mihi scis. *H.*

CONSTARE. *Etre constant, évident.* *Etre d'accord sur une chose.* **SYNT.** Constat ratio. *PLI.* Constat inter omnes. *Cic.* Constat mihi tecum. *Cic.* Constat de re. *Cic.*

CONSTARE, *Couter.* **SYNT.** Constat carē, gratis, minoris. *Cic.* Vilissimē. *COL.* Auro constare. *COL.* *PHR.* Quanto nobis deliciæ constant. *PLI.* Plurimorum morte constat victoria. *Caf.* Constabit nummis quatuor empta tibi. *Pr.* Constatura fuit Magalenis purpura centum. *M.* Ergo ubi concipiunt quantis sit cladiibus urbi Constatura fides superūm. *M.* Stabant tibi tua fœdera magno, Dixit, & utilius bellum putat esse minari, Quam gerere. *O.* Exerce pretiosa odia & constantia magno; Si dum me fugias, est tibi vile mori. *O.*

CONSTRĒPŌ, īs, strēpū, strēpitūm, ērē. *GELL.* *Faire du bruit* (Vide **STREPO**. **CLAMO**.)

CONSTRINGŌ, īs, strīnxi, strīctūm, ērē. *Serrer, lier.* **SYN.** Vincio, cōmpriō, ligō, arctō. **SYNT.** Constringere galeam. *V-F.* Manus. *PLA.* Mentem. *L.* Constringere supplicio. *Cic.* Contraindre. Constrictas libidine. *Cic.* *Livrē au plaisir.* *PHR.* Zona expeditos constringit sinus. *S.* Ora constricta frænis.

S. Constrictos cogit aluta pedes. *S.* Irā cæcā constricti. *V-F.* Verum ubi correptum manibus, vincilisque tenebis. *V.* Tanto nate magis contende tenacia vincla. *V.*

CONSTRUŌ, īs, strūxi, strūctūm, ērē. [Simul struere.] *Construire, bâtir, accommoder, encaffer.* **SYN.** Aggērō, accūmulō, ædifcō, cōndō, extrūō, cōaccervō. *PHR.* Nidum sibi construit ore. *O.* Construere pyras. *V.* Construere navem. *Cic.* Aggerem. *L.* Vocabula rerum. *Cic.* Arces constructæ. *Sil.* Mensæ constructæ dape multiplici. *C.* Constructa pecunia & coacervata. *Cic.* Acervus constructus. *H.* Dentes in ore constructi. *Cic.* (Vide **ÆDIFICO**.)

CONSTRUCTIO, ōnis. *f.* *Cic.* *Construction, bâtiment.* Constructio hominis, verborum. *Cic.*

CONSTRUPRATOR, ōris. *m.* *LIV.* *Corrupteur, qui viole & corrompt.* (Vide **ADULTER**. **LIBIDINOSUS**.)

CONSTUPRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *LIV.* *Corrompre, debaucher, violer.* (Vide **STUPRUM**.)

CONSUADEŌ, ēs, ērē. *PLA.* *Persuader, porter à...*

CONSUASŌR, ōris. *Cic.* *Qui se joint à un autre pour persuader.* (Vide **SUADEO**.)

CONSUALIA, iūm. *n.* *PLI.* [Ludi quos veteres celebrabant in honorem Consi quem Deum consilii existimabant: horum inter ludorum solemnia virgines Sabinæ raptæ sunt.] *Fêtes à l'honneur de Consus.* Consuales ludi. *Var.*

CONSUDŌ, ās, ārē. *CATO.* & **CONSUDASCŌ**, ērē, *COL.* *Suer.* (Vide **SUDO**.)

CONSUEFACIO, īs, feci, factūm, ērē. *Accoutumer.* Consuefaciunt firmantque lacertos. *Lr.*

CONSUESCŌ, īs, suēvī, & suētūs sūm, suētūm, ērē. *S'accoutumer, se faire, se former à une chose.* **SYN.** Solēō, assuēscō, mōs ēst. **SYNT.** Consuefcere mori. parere alicui. *Cic.* Consuefcere dolori. *PLI.* Libero victu. *COL.* Stagno. *COL.* **CONSUESCERE**. *Act.* *Accoutumer, former.* Juvenum aratro consuefcere. *COL.* Confectus amor. *O.* Luctus. *T.* *PHR.* Adeo in tenexis consuefcere multum est. *V.* Cum Protheus consueta petens ē fluctibus antra. *V.* Nos ut consuemus, nostros agitamus honores. *PR.* *Pro consuevimus.* Exprimit incessus vultumque sonumque loquendi; Adjicit & vestes & consuefcissima quæque Verba. *O.* Consuevere jocos vestri quoque ferre triumphi. *M.* Aut tecto assuetus succedere. *V.* Quo more solent. *V.* Illum adeo placuisse Apibus mirabere morem. *V.* Virginibus Tyriis mos est gestare pharetram. *V.* Hic acies certare solebant. *V.* Curru succedere sueti. *V.* Ut mos est tuus. *C.* Ritus ut à prisco traditus extat avo. *T.* (Vide **SOLEO**.)

CONSUETUDŌ, īnis. *f.* & **CONSUETYŌ**, ōnis. *PLA.* *Costume, habitude, familiarité, fréquentation.* *EPITH.* Astidūā, longā, vētūs, vētūtā, īnātā, īnsitā, novā, bonā, sanctā, laudābilis, pēsīmā, īnīquā. **SYNT.** Consuetudinem alere, retinere, servare, instituere. *Cic.* Consuetudo quasi altera natura. *Cic.* Consuetudo inveteravit, invalescit, serpit, prodit. *Cic.* Consuetudo vitæ, sermonis, victūs, peccandi, amicitia. *Cic.* Consuetudo fori. *Cic.* Consuetudinem jungere cum alio. *Cic.* *PHR.* Laqueo tenet ambiciosi consuetudo mali. Tenet insanabile multos scribendi cacoethes. *J.* Leniretque usum bona consuetudo malorum *Auf.* (Vide **MOS**.)

CONSÜL, ūlis. m. *Consul, Magistrat. EPITH.* Vigîl, vigilans, sôllicitus, pöpularis, æquus, impëriösus, mägnanîmîs. *PHR.* Consul is imperium hic primus, sævasque secures Accipiet. *V.* Consule defensæ furgant Stilicone secures. *Sil.* Si fortuna volet, fies de Rhetore consul; Si volet hæc eadem, fies de consule Rhetor. Cum caperet fasces à curvo consul aratro Et faceret patrio rure Senator opus. Cur cecidit faro consul uterque pari. *T.* Teque adeò decus hoc ævi te consule inibi. *V.* Insignis referat stridentia limina consul Ipse vocat pugnas. *V.* Vis & Tarquinius reges, animamque superbam Ultoris Bruti, fascesque videre receptos. *V.* Remeate tenebris Agmina Brutorum Corvinorumque catervæ: Eunuchi vestros habitus, insignia sumunt Ambigui Romana mares: rapere tremendas Annibali Pyrrhoque togas: flabella perosi Aspirant trabeis.... Heu? terræ, cælique pudor trabeata per urbes Ostentatur avus, titulumque effæminat anni... Latios incessant turpia fastos Nomina. *Cl.*

CONSÜL. [Pro anno qui novis usque consulibus designabatur.] *Année. PHR.* Bis jam pene tibi consul tricesimus instat; & numerat paucos vix tua vita dies. *M.* Quo conditâ consule quæris Massica. *M.*

CONSÜLÄRIS, ärë. n. *Consulaire, de Consul.* Consularis vir, ætas, familia. *Cic.* Licitor. *H.* Provincia. *Cic.* Consularia comitia. *Cic.*

CONSÜLATÜS, ūs. m. *Cic.* [Officium, vel, dignitas Consulis, vel tempus quo Consul in officio est.] *La Charge, la dignité de Consul. Le Consulat. SYN.* Cönsüllis münüs, pöcëstas, impëriüm, sêcütës, fascës. *SYNT.* Consulatum invadere, inire, ingredi, obtinere, petere, fuscipere, sustinere, gerere, consequi, conferre, capere. *Cic.* Consulatu abire, abdicare se, perfungi. *Cic. PHR.* Bissenos primùm illa dedit præcedere fasces, & junxit totidem tacito terrore secures. *L.* Tibi si fortuna benignos Detulerit fasces. *H.* Semper venere triumphi Cum trabeis; sequiturque tuos victoria fasces. *Cl.* Accipiat patris exemplum, tribuatque nepoti Filius, & cæptis ne desit fascibus hæres: Decurrat trabeata domus; tradatque secures Mutua posteritas; servatoque ordine fati Mallia continuo numeretur consule proles. *Cl.*

CONSÜLÖ, is, lüt, ültüm, èrë. *Consulter, demander conseil. PHR.* Consuluitque Striges nostro de sanguine. *Pr.* Consuluit nares an olerent æra Corinthum. *M.* Phæbique oracula supplex consulit, & quæ sit tellus habitanda requirit. *O.* Sæpe Duces trepidis petiere oracula rebus. *T.* At rex sollicitus monstros oracula Fauni, Fatidici genitoris adit, lucosque sub alta consulit Albuneâ. *V.* Quod quamque decebit Eligat, & speculum consulat ante suum. *O.* Ite & Romanæ consulite historiæ. *Pr.* Consultaque qualem Optet habere virum; similem tibi dixit. *O.* Spirantia consulit extra. *V.*

CONSÜLÈRÈ. *Delibere. SYNT.* Consulere in commune. *Ter.* In unum. *Tac.* Consulere de aliquo acerbè. *Liv.* Gravius. *Cic.* Consulere sibi de se. *Cic.* Aliquid in alium. *Ter.* Consulere aliquid boni. *O.* Consulitur. *Liv.* On delibere. **CONSÜLÈRÈ**. *Donner conseil. PHR.* Nec te id consulo. *Cic.* Ergo & consulere. & mox respondere licebit. (Vide **CONSILIMUM**.)

CONSÜLÈRÈ. *Vouloir, avoir soin. SYNT.* Consulere alicui. *Pla.* Famæ alicujus, fidei; pudori, paci, salutis

sux. *Cic. PHR.* Consulere atque omnes metuentem expendere casus. *V.* Eripe flammis, Si quid adhuc superest; & rerum consule summæ. *O.* Ne qua manus se attollere nobis A tergo possit custodi & consule longè. *V.* Consulere natis. *S.* Consulite in medium & rebus succurrite fessis. *V.* (Vide **CURIO**.)

CONSÜLÈRÈ. [Pro consultò facere.] *Faire à dessein.* Aliquid pessimè consulere. *Ter.* Vos bene tam longam consuluisse viam. *T. i.* inisse rationem.

CONSÜLTATIÖ, önis. f. *Cic.* Consultation, deliberation. (Vide **CONSILIMUM**.)

CONSÜLTÈ, adv. & **CONSÜLTÖ**. *Pla.* [Nöa tēmërè, cönsiliö.] *De propos délibéré, de dessein formé & prémédité.* Ille qui consultè, doctè, atque astutè cavet. *Pla.*

CONSÜLTÖ, äs, ävî, ätüm, ärë. *Consulter, deliberer. SYNT.* Consulere de re. *Col.* Reipublicæ. *Sal.* Consultare aves. *Plî.* Consultant mandare Duci. *Sil.* (Vide **CONSULO**.)

CONSÜLTÖR, öris. m. trîx, icis f. [Qui consilium capit vel dat.] *Qui demande conseil, qui consulte. PHR.* Agricolam laudat juris legumque peritus. Sub Galli cantum consultor ubi ostia pulsat. *H.* Consultoribus respondens. *Cic.* Consultrix & provida natura. *Cic.* Qui pourvoit.

CONSÜLTÜM, ti. n. [Decretum, statutum.] *Arrêt, Ordonnance, deliberation. PHR.* Qui consulta patrum, qui leges juraque servat. *H.* At non & rerum curas consultaque belli Stare probat. *Sil.* Dum consulta petit. *V.* Non cum Flaminio tibi res, nec fervida Gracchi In manibus consulta. *Si.* Ad tua magne pater consulta revertor. *V.*

CONSÜLTÜS, ä, üm. *Sçavant, connoisseur, entendant en quelque chose. SYNT.* Consultus eloquentiæ. *Liv.* Justitiæ. *Cic.* Consultus juris, & actor. Causarum mediocris. *H. PHR.* Eris tu qui modò miles, Mercator, tu consultus modò, rusticus. *H.* Si tibi credibilis sermo consultaque verba. *O. i.* prudenter dicta.

CONSÜMMATIÖ, önis. f. *Plî.* [Perfectio.] *Consummation, perfection.*

CONSÜMMÖ, äs, ävî, ätüm, ärë. *Consommer, achever, finir. SYN.* Përägö, äbsölvö, cönficicö, përficicö, finicö. *SYNT.* Consummare bellum, prælium. *Cic.* Opus. *Plî.* Munus. *L.* Sacrum. *S.* Consummata sapientia. *Col.* Quod magni Thraexæ, consummatique Catones. *M.*

CONSÜMÖ, is, sumpsî, sümptüm, èrë. [In nihilum redigere.] *Consumer, anéantir, ruiner. SYN.* Përdö, cöntërö, tërö, èxhäuricö, cönficicö, d'isöpö, äbsümö. *PHR.* Hostem consumere plagis. *H.* Verustus consumit ferrum. *O.* In dulces consumunt ubera natos. *V.* Accis coget dapibus consumere mensas. *V.* Sed coquus ingentem piperis consumet acervum. *M.* Quid non longa dies, quid non consumitis anni. *M.* Consumptis opibus vocem Damaspæ locasti. *J.* Hic ipso tecum consumeret ævo. *V.* Teneræque famem consumit in Agnâ. *St.* Sic demum socios, consumptâ nocte, reviso. *V.* Consumptus morte. *T.* Siti. *Cas.* Senio, & mærore. *Liv.* Longis consumptus ab annis. *O.* E're use de vie lèsse.

CONSÜMÈRÈ. *Employer. SYNT.* Consumere tempus. *Pr.* Ævum bellis. *L.* Aurum in ludos. *Liv.* Curas in aliquo. *H.* Horas multas sermone. *Cic.* Consumere preces. *O. i.* frustra precari.

CONSUMPŢIÖ, önis. f. Cic. *Consumption, destruction.*

CONSUMPTÖR, öris. m. Cic. *Qui consume, destructor.*

CONSÜÖ, is, süi, sütüm, ërë. *Condre avec, ou en semble. Confuere dolos. Pla, Confuto' vulnere. J.* (Vide SÜO.)

CONSURGÖ, is, sürrëxi, ëctüm, ërë. [Simul surgere.] *Se lever ensemble, s'élever, croître.* PHR. Conſurgunt geminæ Quercus; intonsaque cælo Attollunt capita. V. Imo Charybdis conſurgit fluctu ſublimis. T. Quæ cauſa fuit conſurgere in arma Europamque Aſiamque. V. Traces conſurgere in iras. V-F. Subitque novum conſurgere bellum Romulidis. V. Conſurgit ingens pontus in vaſtum aggerem. S. Terno conſurgunt ordine remi. V. Veſpere ab atro Conſurgunt venti. V. Conſurgere ſtratis. Sil. Ex inſidiis. Caſ. Mæonio conſurgere carmine. O. (Vide SURGO.) Conſurgere alicui. Cic. *Se lever par reſpect.* (Vide ASSURGO. SURGO.)

CONSURRECTIÖ, önis. f. Cic. *L'action de se lever pour faire honneur à quelqu'un.*

CONSÜSÜRRÖ, äs, ävi, ätüm, ärë. TER. *C'achever, se parler à l'oreille.* (Vide SÜSÜRRÖ.)

CÖNTABEÖ, es, ërë. PLA. & CÖntabëſcö, is, büi, ërë. *Maigrir, perdre ſon en-bon-point, devenir ſec.* (Vide TABEO, MACEO.)

CÖNTABÜLATIÖ, önis. f. CÆs. *Plancher.*

CÖNTABÜLÖ, äs, ävi, ätüm, ärë. *Faire un plancher. Plancher.* Contabulare turres. Caſ. Helleſpontum. SUE. *Faire un pont ſur l'Helleſpont.*

CÖNTACTÜS, üs. m. L'atouchement. PHR. Viriles contactus fugere. O. Contactuque omnia ſcédant Immundo. V. CÖNTACTÜS, ä, üm. (Vide CONTINGO.)

CÖNTAGIÖ, önis. f. Cöntagium, ii. n. & Cöntägës, is. f. *Contagion, mal contagieux.* SYN. Lüës. peſtis. EPIRH. Mälä, türpis, ſcädä, dirä, triſtis, ſävä, inſeſtä, ſünëſtä, fatälis, ſördidä, ſcëridä, mörbidi, ſethälis, nöxiä, hörëndä, öcülä, mörtiſerä, ſethiſerä. SYNT. Contagia lucri, ſclerum. L. Belli. Liv. Contagia fugere, vitare. O. PHR. In quem penetrant contagia morbi. Lr. Latë ſolet immedicabile cancer Serpere, & illaſas viriatas addere partes. O. Si quid amas, nec vis; facias contagia vites: Hæc etiam pecori ſæpe nocere ſolent: Dum ſpectant oculi læſos, læduntur & ipſi. O. Quis non è timidis ægri contagia vitat; Vicinum metuens ne trahat inde malum. O. Multaque ſunt oculis in eorum denique miſſa, Quæ contage ſuä palloribus omnia pingunt. Lr. Dedit hanc contagio labem Et dabit in plures: ſicut grex totus in agro Unius ſcabie perit, & porrigine Porci, Uvaque conſpectä, livorem ducit ab uvä. J. Dira per omnes Manabunt populos ſcädi contagia morbi. V. Nec mala vicini pecoris contagia lædent. V. Continuo culpam compeſce, priuſquam Dira per incautum ſerpant contagia vulgus. V. Non inſueta graves tentabunt pabula ſcätas. V. (Vide PESTIS.)

CÖNTAGIÖSÜS, ä, üm. *Contagieux.* Contagioſa febris, peſtis. Morbus contagioſus. Col.

CÖNTAMINÖ, äs, ävi, ätüm, ärë. *Souiller, ſalir, gâter.* SYN. Tëmërö, cöntëmërö, mädülö, cörümpö, ſcädö, inſuinö, pöllüö, inſicjö. PHR. Sic

interpoſito vilis contaminat uncto. M. Contaminato cum grege turpium Virorum. H. Contaminare manus. S. Torum alicujus. O. Veritatem mendacio. Cic. Contaminare ſe vitiis. Cic. Stupro. S.

CÖNTECHNÖR, äris, ätis ſüm, äri. PLA. *Méditer, tramer, inventer, machiner une fourberie.*

CÖNTEGÖ, is, tēxi, tēxtüm, ërë. *Couvrir.* SYN. Cööpëriö, rëcöndö, abſcöndö, cöndö, öcülö, öcülö, tēgö, öbtēgö. PHR. Oſtaque nec tumulo, nec ſepare contegar urnä. V-F. i. ſeparatä. Sic effata caput glauco contexit amictu. V. Aut hic Tanariä contegar exul humo. O. Caſa contecta ſtramine. O. (Vide ABDO.)

CÖNTEMERÖ, äs, ävi, ätüm, ärë. *Souiller, violer, inſulter.* SYN. Viölö, pöllüö, ſcädö, tëmërö. PHR. Læſerat ingratus Leo perſidus ore magiſtrum, Auſus tam notas contemere manus. M.

CÖNTEMNÖ, is, tēpſi, tēptüm, ërë. *Mépriser, dédaigner.* SYN. Äſpërnör, rēſpüö, nēgligö, ſäſtidjö. Pärvi ſäcio, äſtimö, pëndö, nön cürö. PHR. Contemnere ſamæ Murmura. Pr. Vitam contempſit. J. Contemnuntque favos, & frigida tecta relinquunt. Apes. V. Nondum caruleas Pinus contempſerat undas. J. Comitemque ſorem Spreviſti moriens. V. Quid prodeſt quod me ipſe animo non ſpernis Amynta. V. O! digno conjuncta viro, dum deſpicias omnes, Dumque tibi eſt odio mea fiſtula. V. Nec Peluſiæ curam aſpernabere lentis. V. nihil ille Deos, nil carmina curat. V. non me tua ſervida terrent Dicta ferox. V. Poſthabui tamen illorum mea ſeria ludo. V. Quoniam ſordent tibi munera noſtra. V. Contemnere ventos aſſueſcant. Plantæ. V. Atque metus omnes, & inexorable fatum Subjecit pedibus, ſtrepitumque Acherontis Averni. V. Oceani ſpretos pede reppulit amnes. V. Poſthabitä coluiſſe Samo. V. Nemora avia luſtrat; Nec quid hymen? quid amor? quid ſint connubia curat. V. Rumoreſque ſenum ſeveriorum Omnes unius æſtimemus aſſis. C. Faſtidis Baſſa puellas. M. Gelido non aſpernanda Decembri. M. Omne fururum Deſpiciunt. Cl. nec munera parva Reſpueris. T. Si genus humanum & mortalia temnitis arma. V. Deſpectus tibi ſum, nec qui ſim quæris Alexi? V. Invenies alium ſi te hic faſtidit Alexis. V. Tu cave noſtra tuo contemnas carmina faſtu. Pr. Aſpernata ſepultos. Pr. Deſpicias ergo tuum ſi fas eſt credere vatem. Cl. Quæ niſi reſpüis ex animo longèque remittis. Lr. Illud amicitiæ ſanctum & venerabile nomen, Nunc tibi pro vili ſub pedibuſque jacet. O. (Vide ASPERNOR.)

CÖNTEMPLATIÖ, önis. f. Cic. & Cöntëmplätüs, üs. m. *Attention, contemplation, ſpeculation.* PHR. Sic animum tempuſque traho; meque ipſe reduco; A contemplatu ſemoveoque mali. O. CÖNTEMPPLATIÖ rerum celeſtium. *Contemplation, meditation.* PHR. Mente Deos adiit; & quod natura negabat Viſibus humanis, oculis ea pectoris hauſit. O. Mentis volatu liberæ Percurſis æternas domos; Et quæ negas mortalibus, Transfers Deo commercia. Sant. Præſens choris celeſtibus, Sacro quietus otio, Totus tuendo numini, Totus colendo tu vacas. Sant. Qui Deum ſemper meditatut altä Mente, cæleſtem patriam ſalurat; Et domos ſanctas adit, atque votis Præripit aſtra... ſic petis

caelum; neque corpus obstat: Arduas sedes rapido volatu Scandis Antoni novus ante tempus Hospes Olympi... Nil Deum præter videt: hunc profundâ Consulit rerum strepitu silente Mentis in aulâ. *Sant.* Mens focii corporis immemor In se tota redit: non oculi vident: ori non sapit esca: surdis nil sonat auribus. *Sant.* Longum meditatur & excutit altum pectus... summi decrera tonantis Rimatur... & perniciousis alis Mens alta æthereos sublime perambulat orbes; percurritque domos superum, cæli aurea templa. *Sant.* Quales sæpe hominum mentes animique volucres, Corporis in terris terrenâ mole relictâ, Tollunt se, & superi peragrant confinia cæli Summa leves, celsaque diu regione finiuntur. Quis verò ille adeo felix, cui contigit uni Longè alios supra sese alire tollere sensu, Rimarique acie nostros fugientia visus. Sanctaque cælestium penitus penetralia adire. *Vida.* Verba diu premit; inde animo penetralia Divum Mente subit, cælum peragrans; fruiturque beato Cælitium aspectu. *Vida.* Quando (humiles nam me retrahunt onera invida curæ) Pressus humi nequeo sublimem tollere mentem Ad cæli jubar, & superas percurrere sedes; Sic animum saltem dulci solaret amore. *Vida.* Tacitæ per amica silentia sylvæ Cælestes totâ mente volutat opes. *Sant.* Quos terreno è carcere... virtus patrio transmittit Olympo... dedit humanos attollere sensus ad superas, sua regna, plagas... dum crucis est dominique in imagine totus. *Vida.*

CONTEMPLATOR, ōris, tñx, tñs. f. *Qui contempe, qui considerare, contemplatur.* PHR. Contemplator item cum se nux plurima sylvis Induet in florem, &c. *V.*

CONTEMPLOR, āris, ātus sum, āri. *Contempler, considerer, speculer.* Spēcūlōr, cōnsidērō, mēditōr, cōgitō. PHR. Nummos contemplari. *H.* Omnia percepi atque animo mecum ante peregi. *O.* Contemplari animo, acie ingenii. *Cic.* (Vide **MEDITOR**, **CONTEMPLATIO**.)

CONTEMPLATIVUS, ā, ūm. *Speculatif.* Philosophia contemplativa est. *Sen.*

CONTEMPTIBILIS, ilē. *Ulp.* Méprisable. PHR. Imo ego Sardois videar tibi amarior herbis, Horridior Rusco projectâ vilior Algâ. *V.* (Vide **CONTEMNO**.)

CONTEMPTIM. Adv. *Pla.* Fierement, par mépris. PHR. Contemptum deicere aliquem. *Ir.* Vagari contemptius. *Tac.*

CONTEMPTOR, ōris. m. & **CONTEMPTRIX**, tñs. f. *Qui méprise, qui dédaigne.* Altier. PHR. Est hic est animus lucis contemptor, & istum Qui vitâ bene credat emi, quò tendis honorem. *V.* Contemptor Divum Mezentius. *V.* Alto despiciunt cuncta supercilio. *Sant.* Contemptrix turba pericli. *Sil.*

CONTEMPTUS, ūs. m. & **CONTEMPTIO**, ōnis. f. *Mépris.* PHR. Turpis famâ contemptus. *Lr.* Mentem contemptu necis armat. *Sil.* Quod fuit in pretio fit nullo denique honore; Porro aliud succedit, & è contemptibus exit, Inque dies magis expetitur. *Lr.* Nonne fuit satius tristes Amaryllidis iras Aque superba pati fastidia. *V.*

CONTENDŌ, is, tēndī, tēnsūm, vel, tēntūm, ērē. [Intendere.] *Tendre, bander.* PHR. Contende te-

nacia vincla. *V.* Telum contendit in auras. *V.* Illa risu contendere. *O.* Non libet in tales animum contendere curas. *O.* Contentâ cervice trahunt stridentia plaustra. *V.* Non ut tela tamen, non ut contenderet arcum. *V.* Sonuit contento nervus ab arcu. *O.* (Vide **TENDO**.)

CONTENDERE [Pro niti.] *Tôcher, s'efforcer.* SYNT. Contendere animo, labore. *Cic.* Viribus. *Lr.* Nervis, studiis. *Cic.* Contra vim morbi contendere. *Cic.* (Vide **NITOR**, **CONOR**.)

CONTENDERE [Pro certare.] *Disputer.* SYNT. Contendere ludo, marte. *V.* Cursu, pedibus. *O.* Muneribus, *M.* Pignore, *C.* Verbis. *O.* Versibus alternis. *V.* PHR. Aut tecum malit contendere bello. *V.* Nec tam Turpe fait vinci quàm contēdisse decorum. *O.* Non tamen ista meo valeant contendere amor. *Pr.* Tali committit prælia voce. *O.* Sed enim quandoque lacessere cantu Garrula per sylvas Philomelam gaudet Achantis; Belligerosque tubæ sonitus imitatur arundo. *Com.* (Vide **CERTO**, **PUGNO**.)

CONTENDERE [Pro tendere, ire.] *Aller.* Contendere Romam. *Sal.* Cursum aliquo. *Pla.* Quæ proxima littora; cursu Contendunt petere. *V.* (Vide **EO**.)

CONTENDERE aliquid ab aliquo. *Cic.* [Pro petere.] *Demandar.* Contendere voce ut, &c. *Cic.* (Vide **PETŌ**.)

CONTENEBRASCŌ, is, ērē. VAR. *Se faire nuit.* (Vide **NOX**, **NOX** imminet.)

CONTENTE adv. *Cic.* Avec effort, avec contention.

CONTENTIŌ, ōnis. f. *Cic.* Effort. (Vide **CONAMEN**.) **CONTENTIŌ**. *Cic.* Contestation. (Vide **RIXA**, **LIS**.) **CONTENTIŌ**. *Cic.* Comparaison. (Vide **COMPARATIO**.)

CONTENTIŌSUS, ā, ūm. Contentiosa oratio. *PLI.* Contentieux, opinative.

CONTENTUS, ā, ūm. [A contendo.] *Bandé, rendu.* Tela tenens jam dudum arcu contenta parato. *V.* (Vide **TENDO**.)

CONTENTUS [A contineo.] *Content, satisfait.* PHR. Sorte suâ vivit contentus, *H.* Discite quàm parvo liceat producere vitam, Et quantum natura petat, *L.* Possum contentus vivere parvo, *T.* Vivite contenti casulis & collibus illis... panem quæramus aratio Qui satis est mensis. *J.* Contentus parvo, paucis. *H.* Hâc galeâ contentus abiit. *V.* Aliquid jam dudum invadere magnium Mens agitat mihi; nec placidâ contenta quiete est. *V.* Luxuries nunquam parvo contenta paratu. *Cl.* Parvoque assueta juvenus. *V.* Qui fit Mecœnas ut nemo quàm sibi fortem, Seu ratio dederit, seu fors objecerit, illâ Contentus vivat, laudet diversâ sequentes... Agricola laudat juris legumque peritus ille datis vadibus qui rure extractus in urbem est, Solos felices viventes clamat in urbe... rure ego viventem, tu dicis in urbe beatum; Cui placet alterius, sua nimirum est odio fors. *H.* Fertiliior seges est alienis semper in agris, vicinūque pecus grandius uber habet. *O.* Patriis sed non & filius arvis Contentus. *V.*

CONTERMINATIO, ōnis. f. *Liv.* Limite, frontiere.

CONTERMINUS, ā, ūm. *Proche, voisin.* Stabula ripæ contermina. *O.* (Vide **VICINUS**.)

CONTERŌ, ōnis, tritūm, ērē. m. [In pulverem redigere.]

digere. *Piler, broier, écraser.* SYN. *Conterere* Boves laboribus. *Lr.* Ferrum usu. *O.* Aliquem oratione. *Liv.* Contrita praecepta. *Cic. Vses.* Conterere radicem in pulverem. *Pli.* Sed omne limen conteris saluator. *M.* Hac ubi contereris (*i. contriveris*) per densa foramina cerne. *O.* Conterere diem in arte aliquâ. *Pr.* Aetatem in litibus. *Cic.* Aevum somno. *Lr.* Otium in studiis. *Cic.* [*i. consumere.*] *Emploier.*

CONTERRANĒŪS, ā, ūm. *Pla.* [Qui ex eadem terrā est.] *Qui est d'un même país.*

CONTERRĒŌ, ēs, terrū, territū, ērē. *Eponvanter, faire peur.* PHR. Pectora conterere metu. *Lr.* Aspectu contritus hæsīt. *V.* (Vide TERREO.)

CONFESTATIŌ, ōnis. f. *Cic.* *Affirmation, deposition de témoins.*

CONTĒSTŌR, āris, ātus sūm, ārī. *Appeller, prendre à témoin.* Cælum, terramque, Deos hominesque contestans. *Cic.* Contestata virtus antiquitas. *Cic.* (Vide TESTOR.)

CONTEXŌ, is, tēxū, tēxtūm, ērē. [Simul texere.] *Faire un tissu, joindre.* SYN. *Connēctō, nēctō, ligō, colligō, jūngō, cōsūō.* SYN. *Contexere villos.* *C.* Crimen. *Cic.* Amores. *T.* Vir auro contextus. *T.* PHR. Lilia contexere Amaranthis. *T.* Conferitur bibulā Memphitis cymba papiro. *L.* Puppis tenui contexere cannā Ausus. *V-F.*

CONTEXTĒ. *Cic.* & *Cōntēxtūm*. Adv. *PLI.* *Sans interruption.*

CONTEXTŪS, ūs. m. & *Cōntēxtiŏ*, ōnis. f. *Cic.* *Tissu, enchainement.* PHR. Contextum aliquem dissolvere. *L.* Contextus rerum. *Cic.* *Enchainement.* Uno contextu, recto contextu scribere. *QUIN.* *Tout de suite.*

CONTICĒSCŌ, is, ērē. & *Cōnticēŏ*, ēs, ticūt, ērē. [Omnino tacere.] *Se taire tout court, garder le silence.* SYN. *Tacēŏ, rēticēŏ.* PHR. Conticuere omnes, intentaque ora tenebant. *I.* Hiati muto conticuit. *L.* Vacuæ conticuere molæ. *O.* Conticuierunt litteræ. *Cic.* Iudicia, artes. *Cic.* Conticebat tumultus. *Liv.* Aetas nulla de tuis laudibus conticescet. *Cic.* (Vide SILEO.)

CONTICINIŪM, ī, n. *PLA.* *Le temps de la nuit.* (Vide NOX.)

CONTIGNATIŌ, ōnis. f. *Caf.* [Textura trablūm, ac tignorūm.] *La charpente d'une maison, planché.*

CONTIGNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLI.* *Faire des étages.*

CONTIGŪŪS, ā, ūm. *Contigu, voisin.* PHR. Contiguas habere domos. *O.* Contiguus loco mihi erat. *O.* Hinc ubi contiguum missæ fore credidit hastæ. *V.* (Vide VICINUS.)

CONTINENTĒR Adv. *Cic.* *Continuellement, sans relâche.* (Vide SEMPER.) **CONTINENTĒR.** *Cic.* *Avec retenu.*

CONTINĒNS, ēntis. *Liv.* [Contigūŭs, cōnjūnētūŭs.] *Joignant, proche.* (Vide VICINUS.) **CONTINĒNS.** *PLI.* *Continent, terre ferme.* **CONTINĒNS.** *TER.* *Qui s'absient, retenu.* (Vide ABSTINENS.)

CONTINĒNTIĀ, ā. f. *Cic.* *Contenance, retenu.* (Vide ABSTINENTIA.)

CONTINĒŌ, ēs, tinū, tēntūm, ērē. *Tenir, con-*

tenir, retinir. SYN. *Cōmplēctŏr, cōmprēhēndŏ, inclūdŏ, tēnēŏ.* *Vel tēmpērŏ, rētinēŏ, mōdērŏr, cōhibēŏ, cōercēŏ, frānŏ, rēprimŏ.* SYN. *Continere* risum, vocem. *Cic.* Lacrymas. *O.* Alvum. *Pli.* Dolorem tacitum. *Liv.* Audita. *Ter.* Equos frānis. *S.* Bellua septis. *Cic.* Oppida metu. *Liv.* Manus ab aliquo. *O.* Continere se finibus. *Cic.* In occulto. *Caf.* Domi, rure. *Pla.* Continere animo, memoriā. *Cic.* Tempestas continet me. *Pla.* Mundus omnia complexu suo continet. *Cic.* Publica salus incolumitate illius continetur. *Pli.* PHR. Dextrāque prehensum Continuit. *V.* Ter maxima Juno Continuit, juvenemque animo miserata repressit. *V.* Urbis se manibus hostes Continuere diu; nec aperti copia Martis Ulla fuit. *O.* Continuitque gradum. *V.*

CONTINGŌ, is, tīgī, tātūm, ērē. *Toucher; atteindre.* SYN. *Attīgŏ, tīgŏ.* SYN. *Contingere* portum, limen alicujus. *O.* Aliquem calce. *Col.* Aliquid visu. Terram osculo. *Liv.* PHR. Funemque manu contingere gaudent. *V.* Statque super (*Curru*) manibusque datas contingit habenas. *O.* Jam fragiles poteram à terrā contingere ramos. *V.* Contigerat nostras infamia temporis aures. *O.* Contigeris nostros Cæsar si fortē libellos. *M.* Mediam cæli nox humida metam Contigerat. *V.* Et finem pietas contigit illa suum. *O.*

CONTINGĒRĒ *Per transl.* [Ungērē, tīgērē.] *Frotter, atteindre.* PHR. Aut parco fale contingunt, hyemique reponunt. *V.* (*Casēs*) Contingunt corpus amurcā. *V.* Oras circum, contingere melle Pocula. *Lr.* Croci colore contactum. *Lr.* Contractos religionis dies. *Pr.* [Metaph.] *Consacrēs.* **CONTINGĒRĒ** aliquem propinquitate. *Liv.* Gradu aliquo. *SVE.* *Etre parent.* (Vide CONSANGUINEUS.)

CONTINGĒRĒ alicui [Pro evenīrē, accidērē.] *Obtenir, acquérir.* PHR. Honor ex merito tibi contigit. *O.* Abundē contigit illi Gratia. *H.* Scilicet ut Turno contingat regia conjux. *V.* Si mihi vita contigerit. *Cic.* **CONTIGYT** ut, &c. *Cic.* *Impers. Il arrive.*

CONTINUATIŌ, ōnis. f. *Cic.* & *Cōntinuitās, ātis.* f. *PLI.* *Continuité, continuation, suite.* Continuatio & series rerum. *Cic.*

CONTINUŌ & *Cōtinuē* adv. *Cic.* *Incontinent, sur le champ.* PHR. Haud mora, continuō. *V.* Continuō matris praecepta facessit. *V.* (Vide STATIM.)

CONTINUŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Continuer, ne point cesser.* SYN. *Persēvērŏ, pērāgŏ, pērgŏ.* SYN. *Continuare* iter nocte & die. *Caf.* Continuare opus. *Caf.* Fletus. *Cels.* Somnos. *O.* Continuat ur hyems. *Ovid.*

CONTINUŪS, ā, ūm. *Continuel, qui est de suite.* SYN. *Vulneror* ictu continuo. *O.* Continuus amor. *Pr.* Labor. *O.* Continui montes. *H.* dies. *Cic.*

CONTOLLŌ, is, ērē. *PLI.* *Lever ensemble.* (Vide TOLLO.)

CONTŌR, āris, ātus sūm, ārī. *Sonder la profondeur de l'eau.* [Per transl. *Cic.* *S'enquerir, s'informer.* (Vide INTERROGO.)

CONTŌRQUEŌ, ēs, tōrŭ, tōrtūm, ērē. *Tourner, ou faire tourner.* SYN. *Tōrquēŏ, flectŏ, inflectŏ, deflectŏ, vōlvŏ, cōvōlvŏ.* PHR. Infano contorquens vertice sylvas Eridanus. *V.* Contorquere frāna. *V-F.* Gubernaculum aliquō. *Lr.* Freca intorquet

Nereus. *Sil.* Lævas proram contorsit ad undas. *V.* Contorto crine. *S.* Contorta cornua. *Cic.* Contorquere aliquem ad tristitiam. *Cic. Metaph.* CONTORQUERĒ spicula. *V. Lanxer.* Telum contorsit in auras. *V.* Cuspis contorta lacerto. *V.* Contorquere verba. *Cic. Metaph.* (Vide JACULOR.)

CONTORSIŌ, ōnis. *f.* *Cic.* Mouvement violent pour frapper. Contoriones orationis. *Cic. Metaph.* Tours forcés, peu naturels.

CONTORTĒ Adv. Contortē aliquid dicere, concludere. *Cic. Discourir d'une manière embrouillée.*

CONTORTŌR legum. *TER.* Méchant interprète.

CONTORTŪLŪS, ā, ūm. *Cic.* Un peu tiré, qui n'est point naturel. CONTORTŪS, ā, ūm. *Cic.* Tortu, recourbé. (Vide TORTUS.)

CONTRĀ PRÆP. Contre. *SYN.* Adversus. *SYNT.* Obniti contra legem. *Cic.* Contra aliquem stare, contendere. *V.* Tollere oculos. *LR.* Munire se contra pudorem. *Tac.* *PHR.* Contra Neptunum & Venerem, contraque Minervam. *V.*

CONTRĀ [ē regione, ex adverso.] Vis-à-vis. *PHR.* Italiam contra, Tyberinaque longē Ostia. *V.* Stat contra starique jubet. *V.* Contra clara mari respondet Gnosia tellus. *V.* CONTRĀ adv. Au contraire. *PHR.* Contra nonnulla est Oleis cultura. *V.* Contra tibi evenit. *H. i.* ex adverso. Contra ac, atque, quā. *Cic.* [Pro aliter quā.] Autrement.

CONTRACTIŌ, ōnis. *f.* & CONTRACTIŪNCŪLĀ, ā, f. dim. *Cic.* Restrécissement. *SYNT.* Contractio nervorum. *Pl.* Contractio frontis. *Cic.*

CONTRACTŪS, ūs. *m.* *QUIN.* Contract, marché.

CONTRADICŌ, is, dixi, dictum, ēre. Contredire, s'opposer. Contradicere aliquid. *Cic.* Alicui. *Quin.* (Vide ADVERSOR.)

CONTRADICTION, ōnis. *f.* & Contradictum, tī. *QUIN.* Contradiction, opposition. Contradicta dissolvere. *Quin.*

CONTRADŌ, is, tradidī, traditum, ēre. Donner, livrer. Fidem dictis contradere nostris. *LR.* (Vide DO.)

CONTRAHŌ, is, trāxī, tractum, ēre. [Proprie colligere.] *Reserver, érecir.* *SYNT.* Contrahere brachia. *V.* Crura. *O.* Ventrem. *Pl.* Collum. *Cic.* Iter contrahere. *O. i.* brevius facere. Contracta frons. *i.* rugosa. Paupertas contracta. *H.* *PHR.* Ipse tibi jam brachia contrahit ardens Scorpius. *V.* An turpi clausus in arcā Contractum genibus tangas caput. *H.* Spatio brevi contracta. *O.* Nox contractior. *Cic.* Jamque dies medius rerum contraxerat umbras. *O.* Sapienter idem Contrahes vento nimium secundo Turgida vela. *H.* Contrahere vultum. *O.* Frontem. *PLA. Rider.* [Metaph. austerius intueri.] *Pren- dre un air sévère.* Animus contrahitur formidine. *LR.* Contrahi amici incommodis. *Cic.* S'affligere. (Vide DOLEO.) Contrahere viros. *V.* Assembler, envoler. (Vide ACIES.) *Acies cogere.* Contrahere praecepta. *O.* Abreger. Contrahere cum aliquo. *Cic.* Contrahere.

CONTRAHĒRĒ. S'attirer. *SYNT.* Contrahere sibi iram alicujus. *O.* Odium. *Cic.* Pœnam. *Caf.* Bellum temeritate. *Liv.* Cladem. *Liv.* Damnum, invdiam, lites. *Cic.* Morbum. *Pl.* *PHR.* Piger contracto frigore. *V. i.* ob frigus contractum. Contractum bellum degunt cum ventis nautæ. *LR.*

CONTRAHĒRĒ xs alienum. *Cic.* S'endetter.

CONTRALICEŌR, ēris, licētus sūm, ēri. *CÆS.* Encherir sur quelqu'un.

CONTRARIĒ. *Cic.* & Contrariō. *C. NEP. Adv.* Au contraire, avec contrariété.

CONTRARIŪS, ā, ūm. Contraire, opposé. *SYN.* Inimicus, infestus, resistens, oppositus, adversarius, adversus, diversus, pugnans. *SYNT.* Voluptas contraria honestati. *Cic.* Vitia contraria virtutum. *Cic.* Contraria classi Flumina. *O. PHR.* Stulti dum vitant vitia in contraria currunt. *H.* Scinditur incertum studia in contraria vulgus. *V.* Contraria flumina flammis. *O.* Corpore in uno Frigida pugnabant calidis, humentia siccis. Cumque sit ignis aque pugnax. *O.* Nona (dies) Fugæ melior, contraria furtis. *V.* Causā meritum impugnante. *O.*

CONTRAVENIŌ, is, venī, ventum, irē. *CÆS.* Venir au devant de quelqu'un. CONTRAVENIRĒ. *Cic.* S'opposer.

CONTRACTATIŌ, ōnis. *f.* *Cic.* Maniement fréquent. CONTRACTABILITĒR. *Adv. LR.* Sensiblement.

CONTRACTŌ, ās, avī, atum, arē. *COL.* Toucher, manier souvent quelque chose. *PHR.* Contractatus ubi manibus sordescere vulgi Incipit. *H. Liber.* (Vide TANGO.)

CONTRĒMŌ, is, tremū, ēre, & CONTRĒMIS. CŌ, is, ēre. Trembler de peur. *SYN.* Trepidō, extimēō, timēō. *SYNT.* Aequora contremuerunt. *C.* Periculum contremuit domus. *H.* Timore perterritus contremui. *Cic.* Totā mente, & omnibus artibus contremiscere. *Cic.* Contremiscere injurias. *S.* *PHR.* Contremuit nemus, & sylvæ intonuere profundæ. *V.* Cælum tremit omne tumultu. *V.* (Vide TREMO.)

CONTRIBŪŌ, is, tribū, utum, ēre. [Simul tribuere & conferre.] *Attribuer, fournir, donner.* *PHR.* Necnon Sperchiades undæ Contribuere aliquid. *O.* Contribuere laudem alicui. *Cic.* Se alicui. *Liv.*

CONTRISTŌ, ās, avī, atum, arē. Contrister, affligere, rendre triste. *PHR.* Auster pluvio contristat frigore cælum. *V.* Jupiter heu? mæsto contristat sidera vultu. *V-F.* (Vide TRISTITIA.)

CONTRITŌR, ōris. *m.* *PLA.* Qui use une chose.

CONTRŌVERSĀ, ā, f. *Cic.* Dispute, debat, différend. (Vide LIS. RIXA PUGNA.)

CONTRŌVERSŪS, ā, ūm. *Cic.* Sur quoi l'on est en différend. Controversa res, natura. *Cic. i.* litigiosa.

CONTRŌVERTIŌSŪS, ā, ūm, *LIV.* Litigieux, contentieux.

CONTRŌVERSŌR, āris, atus sūm, āri. *Cic.* [Contendere.] *Disputer, être en différend.* *Grammatici* certant & adhuc sub judice lis est. *H.* (Vide RIXOR. PUGNO.)

CONTRUCIDŌ, ās, avī, atum, arē. *Cic.* Tuer, massacrer. (Vide OCCIDO.)

CONTRUDŌ, is, trūfī, trufum, ēre. [Simul trudere, compingere.] *Pousser avec violence.* *SYN.* Trūdō, deijciō, compingō, cōnjiciō. *PHR.* In flumen raptim contrudere corpus. *LR.* Has igitur cum ventus agens contrudit in unum. *LR.* Nubes contrusæ montes conguntur in altos. *LR.*

CONTRUNCŌ, ās, avī, atum, arē. *PLA.* Rogner. (Vide AMPUTO.)

CONTÜBERNALIS, *äl.* Qui loge sous la même tente, ou dans une même chambre. Contubernalis in consulari, *Cic.* Collegue. Mulier contubernalis. *Col.* Femme d'un esclave. *PHR.* Salax taberna, vosque contubernales. *C.*

CONTÜBERNIUM, *li. n. Caf.* [Proprie milites decem sub uno papillione degentes.] Tente de dix soldats. Hinc per transl. **CONTÜBERNIUM**, *Cic.* [*Convictus.*] Societé de personnes, qui logent, & qui mangent ensemble.

CONTÜEOR, *eris, tütüs sum, eri.* [Fixo obtutu aspicere.] Regarder. *PHR.* Atque in somnis cum sæpe figuras Contuimur mitas, simulachraque luce carentum. *Lr.* (Vide *ASPICIO.*)

CONTÜTUS, *üs. m. PLI.* Regard. (Vide *ASPECTUS.*)

CONTÜMACIÄ, *æ. f. Cic.* Resistance, opiniâtreté, désobéissance.

CONTÜMACYTÈR, *adv.* [Inobedienter.] Obstinement, avec opiniâtreté.

CONTÜMAX, *acis. Cic.* Opiniâtre, qui résiste avec mépris. *SYN.* Përtinax, obstinatus, obfirmatus, rebellis, cërëbrösüs. *PHR.* Ne me dixeris esse contumacem. *M.* Sed tu syllaba contumax repugnas. *M.* Populus Regibus suis contumax. *S.* Contumax in superiores. *Cic.* Contumax fricanti. *PLI. i.* resistens.

ONTÜMELIÄ, *æ. f. Cic.* Ouvrage, injure, affront. *SYN.* Conviciüm, calümniä, injuriä, opprobriüm. *EPITH.* Infändä, gravis, hörrëndä, ätröx, türpis, fädä, iniquä, dirä, malignä. *SYNT.* Aculei contumeliarum. *Cic.* Verborum contumelia. *Sue.* Contumelias dicere. *Liv.* In aliquem jacere, torquere. *Cic.* Imponere alicui. *Liv.* Arcere ferro. *Liv. PHR.* Libera consilia, nec contumeliæ graves. *H.* Et tulit ad Clymenen Epaphi convicia. *O.* Factis immitibus addit verba superba ferox. *O.* Pudet hæc opprobria nobis Et dici potuisse, & non potuisse refelli. *O.* (Vide *INJURIA. CONVICIUM.*)

CONTÜMELIÖSÈ, *adv. Cic.* Outrageusement, avec affront.

CONTÜMELIÖSÜS, *ä, üm.* [Qui contumeliam facit.] Injurieux, outrageux. Contumeliosus alicui. In aliquem. *Cic.*

CONTÜMÜLÖ, *äs, ävi, ätüm, ärë.* [Tumulo vel terrä tegere.] Enterrer. *PHR.* Colle gitque sinu fragmenta novissima, fracti Oris, & aggestä contumulavit humo. *M.* Humo patria contumulari. *O.* (Vide *SEPELIO.*)

CONTÜNDÖ, *is, tündi, tüsüm, èrë.* *PHR.* Broïer, froïsser. *SYNT.* Contundere nares alicui. *O.* Aliquem pugnäs. *Pla.* Contundere impetum. *H.* Populos fecoces. *V.* Animum. *Cic.* Sævitiäm. *PR.* Dompter. *PHR.* Contudit ingenium patientia longa malorum. *O.* Asper Equus duris contunditur ora lupatis. *O.* Postquam illi justa chiragra Contudit articulos. *H.* Grando Contuderit vites Oleamque momorderit æstus. *H.* Quot regum tumidas contuderit minas. *H.* Cornua Sarmatici ter perfida contudit Istri. *M.* Contusosque animos, & res miserabere fractas. *V.* Nullo contusus aratro. *C.* Contusa labore corpora. *Lr.* Contusa opes. *Sal.*

CONTÜRRÄTÖ, *önis. f. Cic.* Trouble, inquietude, agitation.

CONTÜRBÄTÖR, *öris. m.* Conturbator Aper. *M.* Qui ravage.

CONTÜRBÖ, *äs, ävi, ätüm, ärë.* Troubler, broïler, agiter. *SYN.* Confundö, misceö, commisceö, türbö, përtürbö. *PHR.* Conturbare animam. *Lr.* Corpora magno labore. *Lr.* Vox conturbatur. *Lr.* Conturbare basia. *C.* Conturbare fortunas. *Cic.* Dissiper. Hinc **CONTÜRBÄTÖR**, *J. Banqueroutier.* *PHR.* Et lacrymis turbavit aquas; obscuraque moto Reddita forma lacu est. *O.* Quem (fontem.) Nulla volucris Nec fera turbarat, nec lapsus ab arbore ramus. *O.* Ipsos etiam pedibusque manuque Turbare lacus, imoque è gurgite mollem Huc illuc limum saltu movere maligno. *O.* Limo turbatam haurit aquam. *H.* Incumbit ripis, permissaque flumina turbat. *L.* Toros riparum & proruta turbans Gramina jam crassius cænoque & pulvere torrens. *Sr.*

CONTÜS, *tü. m.* [Hasta longior duriorque.] Une longue perche, ou un croc pour conduire un bateau. *Pique, lance.* *SYN.* Hastä, südës. *EPITH.* Äcërnüs, ähënüs, löngüs, tërës, dürüs, ferrätüs, pëgnäx. *PHR.* Telorum effundere contra Omne genus Teuctri, ac duris detrudere contis. *V.* Ipse ratem conto subigit. *V. i. regit.* Et acuti cuspidè conti. *V.* Aut præpilaris aciem perrumpere contis. *Pol.* Pars longè jaculis, pars cominus horrida contis. *V.* Irritant alii longis incendia contis. *Mant.*

CONTÜSÖ, *önis. f. CELS.* Contusion, meurtrissure de quelque coup.

CONVÄDÖR, *äris, ätus sum, äri.* *Pea.* [Vadimonio obstringere.] Ajourner, donner assignation.

CONVÄLÖ, *es, èrë.* & **CONVÄLÖSCÖ**, *is, vä-lüi, èrë.* [Salutem recuperare.] Revenir en santé, être convalescent. [Per transl.] Se fortifier, croître. *SYNT.* Convalescere in dies. *Cic.* Convalescere ex morbo. Convaluit mens. *O.* Civitas. *Cic.* Flamma. *Quin.* Opinio. *Col.* *PHR.* Sensus convalescere mei. *O.* Hæredem scripsit me Numa; convaluit. *M.* Cum mala per longas convaluere moras. *O.* (Vide *VALETUDO.*)

CONVÄLLIS, *is.* [Planities montibus collibusque comprehensa.] Fond environné de colines. *SYN.* Vällis. *EPITH.* Abrüptä, cävä, dépërsä, öbscürä, vërëns, cürvä, imä, ümbriferä, öbrütä. *PHR.* Obscuri claudunt convallibus umbræ. *V.* Abrupti mergi convallibus. *L.* Spumea saxosis clamar convallibus unda, *Sil.* Qualem sæpe cava montis convalle soleamus Despicere. *V.* (Vide *VALLIS.*)

CONVÄSÖ, *äs, ävi, ätüm, ärë.* *Ter.* [Figur. ä colligendis vasis.] Plier bagage, s'en aller.

CONVÈHÖ, *is, vexi, vëctüm, èrë.* & **CONVÈCTÖ**, *äs, ärë.* *FREQ.* Porter, voiturier quelque chose par eau, ou par charroi. *SYNT.* Convehere camelis. *PLI.* Lintribus. *Cic.* *PHR.* Convehctare javat prædas & vivere rapto. *V.* Prædamque per herbas Convehctant calle angusto. *V.* (Vide *FERO. VEHO.*)

CONVÈCTÖR, *öris. m.* *Cic.* Compagnon de navigation.

CONVÈLLÖ, *is, vëlli, vel, vülsü, vülsüm, èrë.* [Attol- lere.] Arracher, déraciner, ébranler. *SYNT.* Convellere vexilla. *Tac.* Claustra portarum. *Sr.* Glebam vomere. *C.* Turres & culmina domorum. *V.* Sylvam ab humo. *V.* Funem à terrä. *V.* Domum sedibus. *PLI.* Opinionem mentibus. *Cic.* Pectus verbis. *O.* Æquor convulsum remis. *V.* Loca convulsa vastâ ruinâ. *V.* Roma convulsa suis sedibus. *Cic.* Avido-

que dapes convellere dente. O. Nec duro poteris convellere ferro. *V.* (Vide EVELLO. ARBOR. Arborem evellere.)

CŌNVĒNĒ, ārum. m. *Cic.* [Qui ex diversis populis, gentibusque in una mœnia conveniunt.] *Gens ramaſſes de divers païs.* *SYN.* Pĕrĕgrīnī, prŏfūgē, ādvēnē. *Sua vide ſuis locis.*

CŌNVĒNĒ, ārum. m. *Plī.* [Galliæ Aquitanicæ populi.] *Le Commingeois.*

CŌNVĒNIENS, ēntis. *Convenable, propre.* *SYNT.* Sonus conveniens ad formam. O. Tempus operi conveniens. O. Conveniens ad rem. *Cic.* *PHR.* Aut famam ſequere, aut tibi convenientia ſinge. *H.* Non bene conveniens tu ſinis eſſe jugum. *Pr.* Si veſtræ res eſt accommoda turbæ. *Cl.*

CŌNVĒNIENTER, adv. *Convenablement, avec bienſeance.* *SYN.* Dĕcĕntĕr, āptĕ. *PHR.* Vivere naturæ ſi convenienter oportet. *H.* Et ſtudio mores convenienter eunt. O.

CŌNVĒNIENTĪA, æ. f. *Cic.* *Convenience, rapport.*

CŌNVĒNIŌ, īs, vĕnī, vĕntūm, īrē. [Simul venire, congregari.] *S'amaffer, ſ'assembler, venir avec d'autres.* *SYN.* Aſſlūŏ, cōſlūŏ, cōncūrrŏ, cōllīgŏr, cōngrĕgŏr, cōcŏ, cīrcūmfūdŏ. *SYNT.* Convenire aliquŏ, aliquem. *Cic.* Ad aliquem. *Pla.* In ædem, ad dapes. O. Ad ſigna. *Caf.* In unum. *Liv.* *PHR.* Conveniunt quibus aut odium crudele Tyranni, Aut metus acer erat. *V.* Quive viri tanto complerint agmine ripas. *V.* Boni quoniam convenimus ambo. *V.* Diversis partibus orbis Inter ſe cōiſſe viros. *V.* Undique viſendi ſtudio Trojana juvenus Circumfuſa ruit. *V.* Hanc ex diverſo ſedem veniemus in unam. *V.* Adverſo glomerati ex agmine Graii. *V.* Hic demum collectis omnibus una Defuit. *V.* Undique convenere. *V.* Unā undique circumfundimur. *V.* Atque hic ingentem comitum affluxiſſe novorum Invenio admirans numerum, matresque virique Collectam exilio pubem, miſerabile vulgus. *V.* Undique collecti cōeunt. *V.* Huc etiam totā concurrat ab urbe juvenus. *L.* Quæ patrum claros quondam viſura triumphos Olim turba vias compleverat agmine denſo, Ardua nunc eadem ſtipat fora. *L.* Conveniens ex omni parte. *Lr.* (Vide COEO.)

CŌNVĒNIRE. *Convenir, ſ'accorder, ſe rapporter.* *SYNT.* Pulcrē convenit illis. *C.* Inter utrumque convenit. *H.* Moribus iſtis Quæ non conveniunt. O. Convenit corhurnus ad pedem. *Cic.* Convenit Evandri victos diſcedere ad urbem. *V. i.* Æquum eſt. Sævis inter ſe convenit Urſis. *J.* Conveniunt mores. *Ter.* Voto res convenit. O. Convenit hæc ætas ludo. *Pla.* Convenit hoc in omnes. *Cic.* Convenit hoc fratri mecum. *Cic.* Mihi cum fratre. *Ter.* Convenit ut &c. *Cic.* Non bene conveniunt, nec in unā ſede morantur majeſtas & amor. O.

CŌNVĒNTĀ, ōrum. n. *Cic.* **CŌNVĒNTŪS**, ūs. m. **CŌNVĒNTIŌ**, ōnis. f. *Tac.* *Cic.* *Convention, paſſe, accord.* *SYN.* Pāctūm. *PHR.* Ter Marte ſiniſtro, Juratūque Jovi fœdus conventaque patrum Sidonii fregere Duces. *Sil.* Conventum tamen & pāctum, & ſponſalia... parat. *J.*

CŌNVĒNTŪS, ā, ūm. *Conventa pax.* *SAL.* *Paix conclue.* Conventus eſt à me. *Cic.* Convento homine. *Cic.* *Avant être trouver.*

CŌNVĒNTŪS, ūs. m. & **CŌNVĒNTICŪLUM**,

lī. n. *Cic.* *Aſſemblée.* *PHR.* Nec per conventus, & cuncta per oppida curris. *J.* Conventus agere. *Caf.* Celebrare. *Cic.* Indicere. *Liv.* Inſtituere. *Quin.* (Vide COETUS. CONCILIUM.)

CŌNVĒRBĒRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *SEN.* *Battre, frapper.* (Vide VERBERO.)

CŌNVĒRRŌ, īs, ērē. *COL.* *Balaier.* **CŌNVĒRRŌTŌR**, ōris. m. *COL.* *Balaieur.* (Vide VERRO.)

CŌNVĒRSĀTIŌ, ōnis. f. *V-PAT.* *Conversation; entretien.* (Vide COLLOQUIUM.)

CŌNVĒRSIŌ, ōnis. f. *Cic.* *Tour, mouvement circulaire, revolution.* *SYN.* Converſio rerum, cœli. Verborum. *Cic.* Malorum. *Quin.*

CŌNVĒRSŌR, āris, ātūs ſūm, ārī. *SEN.* *Converſer, ſ'entretenir.* (Vide COLLOQUOR.)

CŌNVĒRTŌ, īs, vĕrtī, vĕrſūm, ērē. *Tourner.* *SYNT.* Convertere ſigna, terga. *Caf.* Caſtra caſtris convertere. *Caf.* Convertere iter ad urbem. *Liv.* Martem ad aliquos. *L.* Os ad aliquem. *Caf.* Aſpectum aliquŏ. *Cic.* Converſus ad Aquilonem. *PHR.* Convertere clamore fugam. *V.* Ruſuſque vocati Convertere vias. *V.* Sive Elephas albus vulgi converteret ora. O. Convertere vias, inſeſtaque tela tulere. *V.* (Meme adſum qui feci, in me convertere ferrum. *V.* Inque virum convertit ab arbore ferrum. O. **CŌNVĒRTERE.** *Changer.* Convertere auxilium in perniciem, crimen in laudem. *Cic.* Minas in melius. *S.* Homines in admirationem, ad agrum colendum. *Liv.* Convertere ſe ad otium. *Cic.* Ad verum. *Pla.* Timor converſus in iram. *L.* Et potes in totidem claſſes convertere nymphas. *V.* Converſaque numina ſentis. *V.* Converſa ſtudia. *H.*

CŌNVĒRTĒRĒ ſe vel alios ad Deum. *Converſir.* *PHR.* Via vitæ converſa. *H.* Converſus in pœnitentiam. *Sue.* Populos rebelles aſſerit Chriſto. *Sant.* Et rudibus pia. Committunt fidei ſemina mentibus. Sacris barbara gens jam docilis regi, Chriſtum fontibus induit. *Sant.* Ad Dei veros revocare cultus... mores renovare. *Sant.* Tete ſubducere turbæ Paulatim, atque tuos jam aler componere mores. *Sant.* Submittere Chriſto indociles populos & neſcia pectora ſecti. *Sant.* (Vide CONCIONATOR. APOSTOLUS.)

CŌNVĒSTIŌ, īs, īvī, ītūm, īrē. [Veſtire & exornare.] *Revêtir, orner.* *PHR.* Conveſtire ſuā perfundens omnia luce. (Sol) *Lr.* Conveſtiuntur hebis præta, *Cic.* Domus lucis conveſtita. *Cic.* (Vide VESTIO, vel, TEGO, vel, ORNO.)

CŌNVĒXITĀS, ātis. f. *PLI.* *Convexité.*

CŌNVĒXŪS, ā, ūm. *Convexe.* *PHR.* Convexa polus dum ſidera paſcer. *V.* Supera aſpectans convexa. *V.* Tædet cæli convexa tueri. *V.* Claſſem in convexo nemorum ſub rupe cavatā. *V.* Furta paro belli convexo in tramire ſylvæ. *V.* Aſpice convexo nutantem pondere mundum. *V.* Convexæ in maria terræ. *Plī.* Convexa ſupera. *V. i.* calum.

CŌNVICIĀTOR, ōris. m. *Cic.* *Qui injurie.* *PHR.* Acer in abſentes. *Cl.* (Vide MALEDICUS.)

CŌNVICIŌR, āris, ātūs ſūm, ārī. *QUIN.* *Dire des injures.* *PHR.* Movent odia aſpera verbis. *V.* Te cave defendas quamvis mordebere dictis. O. Non faciam ſurdis convicia ſtutibus. O.

CŌNVICIŪM, īi. n. [Maledictum cum contumeliā.] *Injure.* *EPITH.* Ruſticūm, tūrpē, fœdūm, prŏcax,

āndāx, pūdēdūm, pētūlāns, āspētūm, prōbrōs īm.
 SYN. Milēdictūm, prōbrūm, opprōbrūm, injūriā,
 cūlūmūā SYN. Convicia ingerere alicui. H. Dice-
 re. *Pla.* Facere. *Ter.* Convicio respondere, urgeri,
 jactari, confectari aliquem. *Cic.* Convicia facto ad-
 dicere. O. Convicio os alicujus verberare. *Cic.* PHR.
 Atque in me stolidæ convicia fundere linguæ. O. Et
 amare prælia linguæ. Stridula convicia Cicadarum,
 O. Quid queror, & toti facio convicia cælo. Mi-
 nasque Ni procul abscedat, conviciaque insuper
 addunt. O. Falsā tamen passa est æquā convicia
 mente. O. Indignosque sales, convicia sannas, &
 faciles patimur stultæ fastidia plebis. *Sant.* Addit
 obscenīs convicia rustica dictis. O. Clamosæ repri-
 mit convicia linguæ. *Pol.*

CONVICTOR, ōris. m. *Convive, commensal. Pen-
 sionnaire.* PHR. Me Capitolinus victore usus ami-
 co. H. Ille ego victor denique domesticus usu.
 H. Nunc quia Mecenas tibi sum victor. H.

CONVICTUS, ūs. m. & **CONVICTIO**, ōnis. f. *Cic.*
Conversation, enretien, société. PHR. Ponticus he-
 roo, Battus quoque clarus iambis, dulcia victis
 membra fuere mei. O. Quod longi debes victi-
 bus ævi. O. **CONVICTUS**. [Ipse bibendi & epu-
 landi ritus.] *Traitement.* Victus facitis, sine arte
 mensa. *M.*

CONVINCŌ, is, vīcī, vīctūm, ērē. *Convaincre,
 faire avouer.* Convincere falsi. *Pla.* Amentia. *Cic.*
 Convincere aliquem chirographo, peccata argumen-
 tis, facinus voce. *Cic.* Ratio convictum esse, &c.
Cic. Convictus judicio conscientia. *Cic.* Ancipiti-
 que refutatu convincere falsum. *Lr.* Manus victas
 dare. O. *S'avouer vaincu.*

CONVISŌ, is, ērē. *Cic.* *Visiter, voir.* PHR. Loca
 omnia oculis visifere. *Lr.*

CONVIVA, æ. m. [Qui ad convivium vocatus est.]
*Un convié, invité, qui mange à la table de quel-
 qu'un.* *EPITH.* Avidus, ebrius, frequens, mīd-
 dus, satur, plenus. Gratus, hilaris, acceptus, læ-
 tus, nocturnus, facetus, vocatus, admixtus, opti-
 tus, expectatus, importunus. PHR. Horas quinque
 puer nondum tibi nuntiavit; et cum Jam conviva mi-
 hi Ceciliane venis. *M.* Bonisque Rebus agit lætum
 convivam. *H.* Ita vir bonus es, convivaque comis.
H. Ebriusque non novit satur Minister invidere con-
 vivæ. *M.* Tres mihi convivæ prope dissentire vi-
 dentur. *H.* Viveret ante suos dulcis conviva pena-
 tes. *Pr.* Conviva joco mordente facetus. *J.* Præci-
 pium villosi pelle Leonis Accipit Æneam; folio-
 que invitat acerno. *V.* Sic Jovis interest Optatis
 epulis impiger Hercules. *H.* Tu das epulis accum-
 bere Divam. *V.* Et jam nunc sociorum assuescite
 mensis. *V.*

CONVIVALIS, alē. [Quod pertinet ad convivium.]
De festin. Convivalia oblectamenta. *Liv.* Fabulæ
 convivales. *Tac.*

CONVIVATOR, ōris. [Qui ad convivium invitat.]
Celui qui fait un festin, qui regale. PHR. Sed con-
 vivatoris uti ducis ingenium res Adversæ nudare so-
 lent, celare secundæ. *H.*

CONVIVŌR, artis, artus sum, artī. [Convivium fa-
 cere.] *Faire festin, se regaler.* PHR. Quod con-
 vivaris sine me jam sæpe. *M.* Mutuaque inter se læti
 convivia curant. *V.* Postquam prima quies epulis,

mensæque remotæ, Crateras magnos statuunt, &
 vina coronant, Fit strepitus tectis vocemque per
 ampla volutant Atria. *V.* Postquam epulis Baccho-
 que modum lassata voluptas Imposuit. *Lr.* Discu-
 buere totis procures, & corpora tostā Carne re-
 plent, vinoque levant curasque sitimque. Non illos
 citharæ, non illos carmina vocom, Longaque mul-
 tiformi delectat tibia buxi: Sed noctem sermone tra-
 hunt. O. Dapibusque epulamur opimis. *V.* Tum va-
 cui curis vicino litore mensas Instituunt festoque
 agitant convivia ludo. *V.* Instituuntque dapes & ado-
 rea liba per herbas Subjiciunt epulis. *V.* Jamque dies
 epulata novem gens omnis & aris Factus honos. *V.*
 Gens epulata toris Lenæum libat odorem. *V.* At cum
 pulsa fames & Bacchi munera duram Laxarunt
 mentem. *Sil.* Lucis pars optima mensæ Est data. O.
 Sic epulis functi. O. Implentur veteris Bacchi pin-
 guisque ferinæ. *V.* Cæsis gens est epulata javencis. *V.*

CONVIVIUM, ī. n. *Festin, banquet, repas.* SYN.

Epulæ, epulum, cæni, dapēs, mēnsā. *EPITH.* Ap-
 piratum, regale, festum, dulce, lætum, pingue,
 dives, lætum, regium, celebrē, splendidum, so-
 lenne, festivum, optimum, instructum, magni-
 ficum, sumptuosum, geniale, arctum, fœdum,
 moderatum, temperativum, nuptiale, vinosum.

PHR. Multoque hilarant convivia Baccho. *V.* Im-
 plent convivia dictis. O. Inque repentinos convivia
 versa tumultus. O. Festo convivia læta tumultu. *V.*
 Nequitiam vinosa ruam convivia narrant. O. Can-
 dida nunc molli subeant convivia ludo. *Pr.*

CONVIVIUM struere. *Tac.* Ornare, apparare. *Cic.*

PHR. Ut convivia sumptuosiora, Toto quæ se-
 mel apparas in anno. *M.* At domus interior regali
 splendida luxu Extruitur, mediisque parant con-
 vivia testis. Arte laboratæ vestes, ostroque superbo
 Ingens argentum mensis, calataque in auro For-
 tia facta patrum, series longissima rerum... Quin-
 quaginta intus famulæ quibus ordine longo Cura
 penum struere, & flammis adolere penates Cen-
 tum alie, totidemque pares ætate ministri Qui
 dapibus mensas onerant, & pocula ponant. *V.* De-
 pendent Lychni laquearibus aureis. *V.* Instaurant
 epulas & mensæ grata secundæ Dona ferunt, cu-
 mulantque oneratis lancibus aras. *V.* Persicos odi
 puer apparatus. *H.* Largè multiplici constructæ sunt
 dape mensæ. *C.* Testa parant epulis, ostroque refe-
 cta cornuco Humida gemmiferis illaxit regia men-
 sis. *Cl.* Adolere focos, epulasque recentes Instau-
 rare jubet: dictis parere ministri Certatim accele-
 rant, vario strepit ista tumultu Regia: Pars ostro
 tenues, auroque sonantes Emunire toros, aliosque
 inferre tapetas: Pars teretes relevare manu ac dis-
 ponere mensas. At alii tenebras & opacam vincere
 noctem Aggressi, tendunt auratis vincula Lychnis.
 Hic labor inserto torere exanguia ferro Viscera
 casarum pecudum, his cumulare canistris Per-
 domitam saxo Cererem. Læatur Adrosus Obsequio
 fervere domum, jamque ipse superbis Fulgebat
 stratis folioque effultus eburno. *St.* Illi se præ læ
 accingunt dapibusque futuris: Tergora diripiunt
 costis, & viscera nudant; Pars in frusta secant,
 verubusque tremencia figunt Viscera... littore aenea
 locant alii & *V.* (Vide MENSA. Mensam sternere,
 Mensa ministrare.)

CONVIVIUM celebrare. *Sil.* Agere. *Cic.* Agitare. O. Facere. *C.* *PHR.* Hæ sedes sacris epulis, hic Ariete caeso Perpetuis soliti patres confidere mensis. *V.* Pingua sub viridi celebrant convivia fronde. *V.* Dulcia cum multo celebrant convivia Baccho. *V.* Repostum Cæcubum ad festas dapes. *H.* Plenâ fiunt convivia mensâ. *Pr.* (Vide **CONVIOR**.)

CONVIVIUM regale, splendidum. *PHR.* Luxuriosa parant lauris convivia mensis. *V.* Pulchroque instructa paratu. O. Lucent genialibus altis Aurea fulcra foris epulæque Ante ora paratæ Regifico luxu. *V.* Splendebat hilare poculis convivium, Magno apparatu læta resonabat domus. *Ph.* Pondera cælati fulgent antiquitus auri Eripiunt flammæ noctem; strepituque moventum murmurat alta domus! stupet inconfusus opimæ Sidonius mensæ miles; faciemque superbi Ignotam luxûs oculis mirantibus haurit. Vescitur ipse silens & tantos damnat honores Esse epulis, facilesque coli tanto agmine mensas. *Sil.* Explicuitque suos magnos Cleopatra tumultu Nondum translatos Romana in sæcula luxus Infudere epulas auro; quod terra, quod ær, Quod Pelagus, Nilusque dedit, quod luxus inani Ambitione furens, toto quæsiuit in orbe Non mandante fame: mulias volucresque ferasque, Ægypti posuere Deos, manibusque ministrat Nilias chrystallus aquas, gemmæque capaces Excipere merum: sed non Mareopidos uvæ, Nobile sed paucis senium qui contulit annis Indomitum Meroë cogens spumare Falernum. *L.* Instituunt de more epulas, festamque per urbem Regificè extructis celebrant convivia mensis. *Sil.* Miscere epulis spectacula. *Sil.* Dives & ex omni posita est instructa macello Cœna tibi. *M.* Impolitis auro dapibus. *V.* Multaque de magna superessent fercula cœnâ. *V.*

CONVIVIUM familiare. *PHR.* Fercula nunc audi nullis ornata macellis, De Tyburtino veniet pinguis agro Hædulus è roto grege mollior; infcius herbæ, Necdum ausus virgas humilis mordere salicti, Qui plus lactis habet quàm sanguinis, & montani Asparagi, posito quos legit villica fuso, Grandia præterea tortoque calentia fœno Ova adsunt ipsis cum matribus, & servatæ Parte anni quales fuerant in vitibus uvæ. *J.* Parvus in his unâ ponetur cœnula mensâ Hædus inhumani raptus ab ore Lupi, Et quæ non egeant ferro structoris ofellæ... Pullus ad hæc, cœnisque tribus jam perna superstes Addetur, saturis mitia poma dabo. De Nomentanâ vinum sine fœce lagenâ.. Ad dentur sine felle joci, nec mane timenda Libertas, & nil quod tacuisse velis. *M.* Et horna dulci vina promens dolio dapes inemptas apparet. *H.*

CONVIVIUM rusticum. *PHR.* Hic tamen hæc mecum poteris requiescere nocte Fronde super viridi, sunt nobis mitia Poma Castaneæ molles & pressi copia lactis. *V.* Frigoribus parto Agricola, plenumque fruuntur; Mutuaque inter se læti convivia curant. Invitat genialis hyems curasque resolvit; ante focum, si frigus erit, in umbrâ. *V.* Tum vacui curis vicino litoris mensas Instituunt, festoque agitant convivia ludo. *Sil.* Verbenasque premens, vescumque Papaver Regum æquabat opes

animis; serâque revertens Nocte domum, dapibus mensas onerabat inemptis. *V.* Corpora sub ramis deponunt arboris altæ, Et cereale solum pomis agrestibus augent. *V.* Annua Pastorum convivia, lusus in urbe, Cum Pagana madent fercula deliciis. *Pr.* Hæc ubi dicta dapes jubet & sublata reponi Pocula gramineoque viros locat ipse sedili. *V.* Instituuntque dapes & adorea liba per herbas. *V.*

CONVOCATIO, ōnis. *f.* *Cic.* Convocation, assembly.

CONVOCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Simul vocare & congregare.] *Appeller, assembler. Faire venir.* *PHR.* Amicos medicosque convocare. *C.* Convocat alter nos ad sua festa Deos. O. Socios tum convocat omnes. *M.* Convocare Concilium. *Caf.* Populos in tribus. *Cic.* (Vide **ACCERSO**, **COGO**.)

CONVOLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Simul volare. *Voler ensemble.* (Vide **VOLO**, ās.) **CONVOLĀ**] *Rē.* [Pro festinare.] *Voler, accourir.* Convolare ad rostra. *Cic.* (Vide **FESTINO**, **Celero**. *Es.*)

CONVOLVŌ, is, vōlvī, vōlūtūm, ērē. [Simul volvere.] *PLI.* Rouler, entortiller. *SYN.* Involvō, vōlvō, rēvolvō. *PHR.* Serpens convolvit lubrica terga. O. Mare convolvit gentes. *L.* Magno cursu verba convolvere. *S. i.* *profundere.* (Vide **VOLVO**.)

CONVOLVŌLŪS, lī. *m.* *PLI.* [Vermiculus corrodens vites.] *Ver-coquin.* **CONVOLVOLŪS**, lī. *m.* *PLI.* [Herba quæ arbores multiplici tortu circumligat.] *Lifer Liferon.* At tu rumpis humum, & multum te flore profundis, Qui riguas inter crescis convolvule, valles: Dulce rudimentum meditantis lilia quondam Naturæ, cum sese opera ad majora parabat. *Rap.*

CONVŌMŌ, is, ērē. *Vomir avec.* *PHR.* Convomit hæc inter nautas. *J.* (Vide **VOMO**.)

CŌNŪS, nī. *m.* & **CŌNŪM**, nī. *n.* *Cone, figure pyramidale.* **CŌNŪS** [Curvatura quæ in summitate galeæ prominet.] *Le Cimier, le haut du Casque.* *EPITH.* Nitens, insignis, auratus, pictus, altus. *PHA.* Et conum insignis galeæ cristasque comantes. *V.* Coni decus. *Sil.* Acumen. *Lr.* Gloria ardua. *St.* Picto cono nutantia capitum tegmina. O. (Vide **GALEA**.)

CŌNŪS. *Lr.* [Fructus Pini arboris in acumen desinens.] *Une pomme de Pin.* (Vide **PINUS**.)

CONVŪLNERŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Blesser.* (Vide **VULNERO**.)

CONVŪLSIŌ, ōnis. *f.* *PLI.* *Convulsion, retrecissement de nerf.*

CŌNYZĀ, æ. *f.* *PLI.* *L'herbe aux puces.*

COŌNERŌ, ās, ārē. *TAC.* *Charger.* (Vide **ONERO**.)

COŌPERCŪLUM, lī. *n.* [Quo quid cooperitur.] *Couvercle.* Cooperculum doliorum. *PLI.*

COŌPĒRIŌ, is, ūī, ētūm, īrē. *Couvrir.* *PHR.* Pannis cooperta membra. *Lr.* Coopertum corpus. *Liv.* Cooperire lapidibus, sceleribus. *Cic.* [Metaph.] *Acablé.* Coopertus famosis versibus. *H.* (Vide **TEGO**, **ABDO**.)

COŌPTATIŌ, ōnis. *f.* *Cic.* *Association, aggregation dans un corps.*

COŌPTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Eligere inter pares.] *Elire, aggreger, assorier pour mettre dans un corps.* *SYNT.* Cooptrare Senatorem. *Cic.* In collegium. *Cic.* Cooptrare sibi collegam. *Sue.*

CÖÖRÏÖR, Tris, òrtüs süm, Trī. [Simul oriri.] *S'ele-ver, s'émouvoir.* PHR. Coorta tempestas. *Caf.* Sed-
ditio in populos. *V.* Febris bili superante coorta. *Lr.*
Fulgore coorto Fulserunt flammæ. *Lr.* Mare coor-
tum fœvit. *Lr.* Se ventis commiserat unda coortis.
O. Coorti ad bellum, in pugnam. *Liv.*

COÖS, òs, & **CÖS**, òi. f. [Insula in mari Ægeo
Hypocratis & Apellis patria.] *Isle de l'Archipel,*
aujourd'hui Lango. PHR. Si Venerem Cous nun-
quam pinxisset Apelles Merfa sub æquoreis illa la-
teret aquis. O. Sive erit in Tyrus, Tyrios laudabis
amicus: Sive erit in Cois Coa decere puta. O. *i.*
vestes tenuissima que fiebant in In'ulâ Coo.

CÖPHÏNÜS, nī. [Vas rusticum vimine contextum.]
Panier d'osier, corbeille. EPITH. Virgātus, vimī-
nēus, cāpax, nēxus, tōrtills, cōmpāctūs. PHR.
Delubra locantur Judæis quorum Cophinus fœ-
nunique supellex. *f.* (Vide CANISTRUM.)

CÖPYÄ, æ. f. [Abundantia.] *Abondance.* SYN. **ÜBĒR-
tās**, cūmülüs, äcĕrvüs, cōngĕriēs, vīs, fĕrtilitās,
prōdigā rĕrūm lūxuriēs. EPITH. Plēnā, lautā, largā,
divēs, fĕlix, fĕrtilis, prōdigā, afflūēns, aūrēā, bĕā-
tā, opulētā, fāstidiōsā. SYNT. Copia agri. *Cic.*
Auxiliū. *Ter.* Frugum. *Cic.* Vitæ copia defuit illis.
Lr. Rerum copia, verborum copiam gignit. *Cic.*
PHR. Densior hinc soboles, hinc largi copia lactis.
V. Et pressi copia lactis. *V.* Lato diffundit copia cor-
nu. Post mensem prædæ copia major erit. O. Quod
si non esset facilis tibi copia. *Pr.* Bona librorum co-
pia. *H.* Quod cupio mecum est: inopem me copia
fecit. O. Necnon & socii, quæ cuique est copia,
læti Dona ferunt, onerantque aras. *V.* At si luxu-
riā foliorum exuberat umbra. *V.* Vincentemque hor-
rea messēm. *V.* Fastidiosam desere copiam. *H.* Hinc
tibi copia Manabit ad plenum benigno Ruris ho-
norum opulenta cornu. *H.* (Vide ABUNDANTIA,
FERTILITAS, DIVITIÆ.)

CÖPYÄ, arūm & **CÖPYÖLÄ**, arūm. ðim. *Cic.* *Trou-
pes.* (Vide ACIES. Armée.)

CÖPYÄ [Pro potestate.] *Pouvoir.* SYNT. Data copia
fandi. *V.* Dicendi. *Cic.* Copia data vivere in otio. *Sal.*
Rara copia videndi aliquem. *T.* Est facta petiti
Copia. *T.* Et prius emoriar quàm sit tibi copia
nostri. O. Plenior ut si quos delectat copia iusto. O.

CÖPYÖSĒ adv. *Cic.* [Abundantē.] *Abondamment, ri-
chement.*

CÖPYÖSÜS, ä, ūm. *Abondant, riche.* (Vide DIVES,
ABUNDANS.) Copiosus & doctus. *Cic.* Copiosa
oratio. *Cic.* *Fecond, savant.* (Vide DOCTUS. ELO-
QUENS.)

CÖPTÄ, æ. f. [Genus Placentæ.] *Sorte de gatteau,*
biscuit. PHR. Peccantis famuli pugno ne percute
dentes: Clara Rhodos coptam quam tibi misit,
edat. *M.*

CÖPTÜS, tī. f. *Urbs Ægyptiorum.* Gesta super cali-
dæ referemus moenia Copti. *f.*

CÖPÜLÄ, æ. f. & **CÖPÜLATÏÖ**, ònts. f. *Cic.* [Ne-
xus, vinculum.] *Lien, attache, accomplément.* EPITH.
Dūrā, tĕnāx, ärcĕtā, vālidā, ästrĭtā. PHR. Utque
canem pavidæ nactum vestigia Cervæ Luctantem
frustra copula dura tenet. O. Copula detrahitur Ca-
nibus. O. (Vide VINCULUM.)

CÖPÜLÖ, äs, ävī, arūm, ärĕ. *Cic.* & **CÖPÜLÖR**,
ärīs. *Pla.* [Cōjüngĕrĕ, cōlligārĕ, vīncĭrĕ.] *Lier,*

joindre: accoupler. Auro argentum concopulat unā.
Lr. Infociabiles arborum naturæ copulentur. *Pli.*
Copulare vinculo. *Liv.* Futura cum præsentibus. *Cic.*
(Vide VINCIO. Ligo.)

CÖQUINÄ, æ. f. *PLA. Cuisine.*

CÖQUINÄRÏS, ärĕ. VAR. & **Cöquīnūs**. *PLA. Cö-
quīnārīūs, ä, ūm. PLI. De cuisine.*

CÖQUINÖ, äs, ärĕ, & **Cöquīnör**, ärīs, ätūs süm,
ärī. *PLA. Faire la cuisine.*

CÖQUÖ, is, cōxī, cōctūm ĕrĕ. *Cuire.* SYN. **Tör-
rĕd**, ignĕ, flāmmīs mōllĭd, dōmō, dĕcōquō, in-
cōquō, cōncōquō. PHR. Inde cibum coquere, &
flammis mollire, vapore Sol docuit, quoniam mi-
tescere multa videbant Verberibus radiorum, atque
æstu victa per agros. *Lr.* Et solida imponit Taurorum
viscera flammis. *V.* Inde focō tepidum cinerem di-
movit, & ignes Suscitāt hesternos, foliisque &
cortice sicco Nutrit, & ad flammās animā perdu-
cit anili Multifidasque faces, ramaliaque arida
tecto Detulit, & minuit; parvoque admovit ahe-
no. Quodque suus conjux riguo collegerat horto,
Truncat olus foliis: furcā levat ille bicorni Sordi-
da terga suis nigro pendentia tigno. Servatoque
diu refecat de tergore partem Exiguam, scētamque
domat ferventibus undis, Ovaeque non acri leviter
versata favillā. O. Sunt herbæ dulces, sunt quæ mi-
tescere flammā Molliri queant. O. Atque ita
femineces partim ferventibus artus Mollit aquis,
partim subiecto torruit igni. O. Vivaque adhuc, ani-
mæque aliquid retinentia membra Dilaniat: pars
inde cavis exultat ahenis; Pars verubus stridet;
manant penetralia rabo. O. Hæc verubus hærent vis-
cera & lentis data Stillant caminis; illa flamma-
tus latex Querente ahenō jactat impositas dapes
transilit ignis... stridet in verubus jecur. *S.* Corpora
exanima amputans In parva carpsit frustra, & hæc
ferventibus Demersa ahenis, illa lentis ignibus
Stillare jussi membra nervosque abscidi Viventi-
bus, gracilique trajecto veru Mugire fibras vidi,
& aggressi manu Mea ipse flammās. *S.* Parva sibi
curvā craticula sudet ofella: Spumeus in longā
cuspide fumer Aper. *M.* Coquere cœnam. *Pla.* Co-
quere ex oleo. *CEL.* *Faire cuire dans l'huile.*

CÖQUĒRĒ [per trans.] *Consumer, dessécher.* PHR.
Sol coquit glebas, flumina. *V.* Cura Quæ nunc me
coquit & versat sub pectore fixa. *Enn.* Coquere late-
res in fornacem. *CATO.* *Faire cuire.* Austri coquunt
obsonia. *H. i. corrumpunt.* **CÖQUĒRĒ.** *Cic.* *Di-
gerer.* (Vide CIBUS. *Cibos Coquere.*) Coquere iras.
SIL. *Metaph.* Coquere bellum, consilia. *Liv.* [Ma-
chinari.] *Couver.*

CÖCTÜS, ä, ūm. *PLI. Cuit.* PHR. Gramina cocta
per manus Medææ. *Pr.* Perfarum statuit Babylona
Semiramis urbem, Ut solidum cocto tolleretur ag-
gere opus. *Pr.* Poma matura & cocta. *Cic.* Bene
coctus & conditus sermo. *Cic.* [Metaph.] *Revé, bien
dîné.*

CÖQUÜS vel **Cöcüs**, ī. & **Cöquā**, æ. f. *PLA. Cuisi-
nier, Ecuyer de cuisine.* EPITH. Pīnguīs, ätĕr, nĭ-
gĕr, ūnĕtūs, sordĕns, mālĕolĕns. PHR. Sed coquus ingentem piperis consumit acervum. *M.*
Corde niger, fumo pastus, fuligine tinctus, Et
cujus facies Cacabus alter adest, Cui sua forden-
tem pinxerunt arma colorem, Frixuræ, cacumæ,

scapa, patella, tripes. *Fortunat.* Malim convivis quam placuisse coquis. *M.*

COR, cōrdīs. n. *Le cœur.* *EPITH.* Sālīēns, rūbēūm, cālēns, cālīdūm, fervēns, mōllē, vīgētūm, pūrpūrēūm, sānguīnēūm, ānhēlūm, tūmīdūm. *PHR.* Pulsantur trepidi corde micante sinus. *O.* Tum verò gemitus alto de corde petitos Edidit. *O.* Ferum cor satiare. *O.* Equi fera corda fatigare. *Sil.* Rigue- runt corda. *L.* Sanguinis & vitæ fons, cor de pecto- ris antro Vitalem spargit per cætera membra ca- lo-rem. Et scindent avidi perfida corda canes. *O.*

COR [*Pro animo.*] *Courage.* *PHR.* Alto corde viri. *St.* Pacem indignantia corda. *St.* Ægra virorum Cor- da labant. *V-F.* Bello trepidantia corda. *V.* Quid gravidam, bellis urbem, & corda aspera tentas. *V.* Fluctuat ira intus rumpuntur nescia vinci Pectora. *V.* Violentaque pectora Turni. *V.* Nunc animis opus Ænea nunc pectore firmo. *V.* Solve corde merum. *V.* Nesciaque humanis precibus mansuescere corda. *V.* *EPITH.* Et *PHR.* (*Vide ANIMUS.*)

COR [*Pro animo.*] *Esprit, pensée.* *PHR.* Ingenio qui præstant & corde vigeant. *Lr.* Quamvis hebeti cognoscere corde. *Lr.* Curis acuens mortalia corda. *V.* Capax cor scelerum. *S.* Patrio corde dolorem ferre. *O.* Purum cor vitio. *H.* Atque hæc ipse suo tristi cum corde volutat. *V.* Multo corda sepulta me- ro. *O.* Quique geris studiis corda propinqua meis. *M.* Quin & latentes pectoris sensus mei Penetrat sinister mentis interpres meæ. *Sant.* Sed bene quod minimos potes hoc in pectore motus Inspecere & verbis plura videre meis. *Hofsch.* (*Vide ANIMUS ME S IN GENIUM.*)

COR [*Pro animi sensu.*] *Cœur, sentiments du cœur.* *EPITH.* Flāmmātūm, tēnērūm, mōllē, cālēns, cālīdūm, pērfīdūm. *PHR.* Ferrea lascivis mollescent corda sagittis. *Cl.* Parvo cor vulnere læsum. *O.* Et tenero rigidus stat tibi corde lapis. *O.* Confiteor mi- seræ molle cor esse mihi. *O.* Molle meum levibus cor est violabile telis. *O.* (*Vide AMOR.*)

COR irā, pudore, &c. æstuans. *EPITH.* Ānhēlūm, ānxīūm, āttōnītūm, cūpīdūm, dīscōrdāns, ēffērūm, sēdātūm, trīstē, tūmēfāctūm, tūmīdūm, ēxūltāns, fervēns. *PHR.* Acri corde tumere. *V-F.* Sacer effera raptet Corda pavor. *V-F.* In imo corde pudor æstuat. *V.* Exultantia haurit Corda pavor pulsans. *V.* Micat cor timore. *O.* Et corda oblita laborum. *V.* Sedavit rabiem & permulsi corda furentum. *Sil.* Rabie fera corda tument. *V.* Arrectæ mentes stupe- factæque corda. *V.* Talia flammato secum Dea corde volutans. *V.* Miseris heu ! præscia longè Horrescunt corda Agricolis. *V.* Permulsit pectora dictis. *V.*

CORDI [*Habere, cordi esse.*] *Avoir à cœur.* *PHR.* Dis pietas mea, & Musa cordi est. *H.* Et si adeo dotalis regia cordi est. *V.* Si fert ira corde voluntas. *V.* Iraque infidiaeque & crimina noxia cordi. *V.*

CORACINUS, nī. m. *Genus piscis Nilo peculiaris.* *PHR.* Princeps Niliacis raperis Coracine macel- lis. *M.*

CORALIUM, & **CORALLIUM**, īī. n. *Du corail.* *EPITH.* Pūnīcēūm, līquīdūm, frāgīlē, rūbēūm, rūbēns, rūbīcūndūm, rāmōsūm, tēnērūm, sōlīdūm, æquō- rēūm, dūrūm, mārīnūm. *PHR.* Sic & coralium quò prīmūm contigit auras Tempore, durefcit ; mollis fuit herba sub undis. *O.* Anguiferumque ca-

put (*Medusa*) durā ne lædat arenā, Mollit humum foliis, nataque sub æquore virgas Sternit, & imponit Phoroynidos ora Medusæ. Virga recens, bibulæque etiam nunc viva medullā, Vim rapuit monstri, tactuque induruit hujus, Percepitque novum ramis & fronde rigorem: At pelagi nym- phæ factum mirabile tentant Pluribus in virgis; & idem contingere gaudent Seminaque ex illis, ut erant, jactata per undas, Nunc quoque coraliis eadem natura remansit, Duritiem tacto capiant ut ab aëre; quodque Vimen in æquor erat, fiat super æquora saxum. *O.* Mergit se subito vellitque coral- lia Clotho. *Cl.*

CORALLI, ōrūm. *Populi Pontici.* Hic mea cui reci- rem flavis nisi scripta Corallis. *O.*

CORAM præp. *Devant, en presence, ouvertement.* *SYN.* Præ, antè, in oculis, antè oculos, palam, in conspectu. *SYNT.* Coram præsens. *Pla.* Coram in os laudata. *Ter.* Coram adesse, cernere, ostende- re. *V.* Venire. *H.* Coram quibuscumque recitare. *H.* *PHR.* Improvisus ait coram quem quæritis adsum. *V.* Postquam introgressi, & coram data copia fandi. *V.* Ut tandem ante oculos evasit & ora parentum. *V.* Ire ad conspectum cari genitoris. *V.* Qui nati cor- am me cernere lethum Fecisti. *V.* Coramque pa- rentem Alloquere. *V.* Cum mihi se non ante oculis tam clara videndam Obtulit. *V.* Ante oculos inter- que manus sunt omnia vestras. *V.*

CORAMBLE, es. f. *Col.* [*Herba quæ oculorum aciem hebetem facit.*] *Herbe qui offusque la vue.*

CORAX, *Qui cum fraire Caïllo Tybur in Italiâ po- suit.* Catillusque, acerque Corax Argiva juven- tus. *V.*

CORAX, acis. m. [*Avis.*] *Corbeau.* **CORACI-** NUS color. *Vit.* [*i. corvinus.*] *Noir.*

CORBIS, is. f. *Cic.* **CORBULA**, æ. f. dim. *VAR.* *Corbeille, panier.* (*Vide CANISTRUM.*)

CORBITA, æ. f. *Pla.* [*Navis oneraria.*] *Navire mar- chand.* (*Vide NAVIS.*)

CORBITO, as, avi; atum, are. *Pla.* [*In corbitam mittere.*] *Charger un navire.* [*Metaph.*] *Regorger de viandes.*

CORCHORUS, ri. f. *Plī.* [*Herba.*] *Mouron.*

CORCOLUM, li. n. *Cic.* [*Blandientis vox.*] *Peiit cœur.* (*Vide AMICUS.*)

CORCYRA, æ. f. [*Adriatici maris insula.*] *Corcyre, aujourd'hui Corfou.* *PHR.* Protinus ærias Phœa- cum abscondimus arces, Littoraque Epyri legi- mus. *V.* *De Corcyra interpretatur Servius.* Corcyra secreta petit. *L.* Sive ferantur In portus Corcyra tuos. *L.*

CORDATE adv. *Pla.* [*Sapiēnter, prūdēnter.*] *Sage- ment, prudemment, d'une manière bien sensée.*

CORDATUS, a, um. [*Sāpiēns, sōlēs.*] *Sage, bien sensé.* *PHR.* Egrediē cordatus homo. *Cic.* At te cui sapiens fuit & cordata juvenus. *Man.* (*Vide SA- PIENS.*)

CORDOLIUM, īī. *Pla.* [*Cordis dolor.*] *Mal de cœur, fâcherie.* (*Vide DOLOR.*)

CORDUBA, æ. f. [*Bætica Hispaniæ urbs, utriusque Senecæ & Lucani patria.*] *Cordoue.* *PHR.* Duosque Senecas unicumque Lucanum Facunda loquitur Corduba. *M.* Nec decus auriferæ cessavit Corduba terræ. *Sil.*

CORDŪS, ā, ūm. [Quod nascitur post solitum tempus.] *Qui vient dans l'arrière saison, tardif.* Cordi Agni. *Pl.* Corda frumenta. *Col.*

CORDYLĀ, & **CORDYLLĀ**, æ. f. *Pl.* [Junior Tynnus, piscis marinus.] *Jeune Thon.* *PHR.* Ne toga Cordylas & penula desit Olivis. *M.* Cordylas madidā tegas papyro. *M.* Mox vetus & tenui major Cordyla lacerto. *M.*

CORFINIUM, ī. n. [Pelignorum metropolis.] *Corfinium, Saint Pelino dans Labruze.* *PHR.* Corfini populos, magnūque Theate trahebat. *Sil.* **CORFINIENSĒS**, iūm. *Pl.* [Pelignorum populi.] *Les habitants de Saint Pelino.*

CORIAGŌ, īnis. f. *Col.* [Morbus Boum cum pellis adhæret costis.] *Sorte de maladie des Bœufs.*

CORIANDRUM, drī. n. *Pl.* [Herbæ genus.] *Coriandre.* *PHR.* Gracili Coriandra trementia filo. *Rap.*

CORIARIŪS, īi. m. *Pl.* [Qui coria concinnat.] *Corroier, Taneur.*

CORINTHŪS, thī. f. [Achaia caput inter Ionium & Ægæum mare, unde Bimaris dicta est.] *Corinthe.* *SYN.* Epīrē ab Epīrā nympha. Pērēnis à Pyrene fonte. Cēnchrēā, à Cnēchraī oppido & Empor. o. *EPITH.* Clārā, altā, vētūs, pōtēns, nōbilis, cēlēbrīs, āntīquā, īnsignīs, bimārīs, æquorēā. *PHR.* Et nobilis ære Corynthus. *O.* Adriacumque patens latē, bimaremque Corinthum. *O.* Bimarise Corinthi Mœnia. *H.* Qui virtute suā bimarem pacaverat Isthmum. *O.* Quæque urbes aliæ bimari clauduntur ab Isthmo. *O.* Non cuivis homini contingit adire Corinthum. *H.* Ductum est proverbium ab insigni meretrice C rinthiā, cui respondisse fertur Demosthenes tanti pœnitere non emo. Tandem vipereis Epiphen Pyrenida pennis Contigit. *H.* Forsitan imbellis Rhodius Unctamque Corinthum. *J.* abundansem. Et qua Bacchiadæ bimari gens orta Corinthe Inter inæquales posuerunt mœnia portus. *O.*

CORINTHIŪS, & **CORINTHIACŪS**, ā, ūm. *D.* *Corinthe.* *SYN.* Epiphraī, Cēnchrāī, Corinthēī, Isthmācī. *PHR.* Illa Corinthiacis primūm mihi cognita terris. *O.* Isthmi si quis amat regna Corinthii. *S.* Jamque Corinthiaci carpebam littora ponti. *O.* Corinthia vestis. *Cl.*

CORIOLANŪS, ī. *Romanus civis qui, ut ait.* *Cic.* Populi ingrati pulsus injuriā, se ad hostes contulit: huic adjutor contra patriam inventus est nemo; itaque mortem sibi conscivit. *Cic.*

CORISCŪS, cī. m. [Leve missile in modum sagittarum.] *Sorte de dard.* *PHR.* Coriscique leves humeris, & lethifer arcus. *V.*

CORITŪS, tī. m. Urbs Thuscæ à Corito rege fundata.] *Corione.* *PHR.* Nec satis extremas Coriti penetravit ad urbes. *V.* Venerat antiquis Coriti de finibus Acron. *V.*

CORIUM, īi. n. & **CORYŪS**, īi. m. *PLA.* *Peau des animaux.* *PHR.* Ingentia septem Terga Boum plumbo insuto, ferroque rigeant. *V.* Ut canis à corio non absterrebitur uncto. *H.* Corium hominis. *PLA.* Piscium. *Pl.* Vide PELLIS.)

CORNELIĀ Marrona nobilissima, Africani majoris filia, Gracchorum mater. *PHR.* Malo Venulinam quam te Cornelia mater Gracchorum, si cum magnis virtutibus affers Grande supercilium, & numeras

in dote triumphos. *J.* Rursus & imbelli tabescere nescia fletu Dilectosque viri cineres, patriæque jacentis Tristes reliquias digno complexa dolore, Romanum explicuit fortis Cornelia robur. *Rua.* Immites habuit Cornelia Parcas. *Pr.*

CORNĒOLŪS, ā, ūm. *Dim.* *Cic.* [Cornu duritiæ habens.] *Dur comme la corne.*

CORNEŖCŌ, īs, ērē. *Pl.* [In cornua durefcere.] *Devenir dur comme la corne.*

CORNĒŪS, ā, ūm. *De corne.* *SYNT.* Cornea ora. *O.* De rostris avium. Corneus color. *Pl.* Arcus. *O.* *PHR.* Sunt geminæ somni portæ, quarum altera fertur Cornea, quā veris facilis datur exitus umbris. *V.*

CORNICĒN, cīnis. m. [Qui cornu sonat.] *Qui sonne du Cor.* *PHR.* Quadringenta dedit Gracchus festerat dorem Cornicini, sive hic recto cantaverat ære. *J.*

CORNIPĒS, ēdis. [Qui pedes corneos habet.] *Quo a les pieds de corne.* *PHR.* Cornipedi Fauno casā de more Capellā. *O.* Cornipedes accentur Equi. *V.*

CORNIX, īcis. f. & **CORNICŪLĀ**, æ. f. *dim.* *Corneille.* [Avis inauspicatæ garrulitatis.] Olim nympha Dianæ comes; quæ tutela pulsa Minervæ (quod Erichonium cystā inclusum vulgasset) admonuisse potest, ne voce pericula quarant. *O.* *EPITH.* Annōsā, īmprōbā, rāucā, sinīstrā, vāgī, vētūlā, lōngāvā, vīvāx, quērūlā, lōquāx, fērālīs, crōcītāns, præpēs, citā, nīgrā, fuscā, ātrā, præsagā. *PHR.* Quem garrula motis Consequitur pennis scitetur ut omnia Cornix. *O.* Et Cornicibus omnibus superstes. *M.* De anu vivace. Nisi fallit augur Annosa Cornix. *H.* Cornicum sæcla vetusta. *L.* Ora caputque novem Cornicis sæcula passæ. *O.* Tum Cornix plenā pluviam vocat improba voce, Et sola in sicca secum spatiatur arenā. *V.* Sæpe sinistra cavā prædixit ab Illice Cornix. *V.* Imbrium divina avis imminentum, *H.* Armigeræ Cornix invisa Minervæ. *O.* Teque nec Lævus vetet ire Picus, Nec vaga Cornix. *H.*

CORNICŌR, āris, ātūs sūm, ārī. [Inepre garrire.] *Marmoter quelque chose entre ses dents.* *PHR.* Nescio quid tecum grave cornicaris insepē. *P.*

CORNŪ *Indec. in sing. Plur.* Cornūā, cornūūm, cornībūs. *Corne des animaux.* *EPITH.* Horrificūm, vīlidūm, fērūm, āudāx, pūgnāx, mīnāx, dūrūm, ācūtūm, fāvūm, fortē, rīgidūm, rēcūrvūm, fēxūm, rēfēxūm, tōrtūm, īntōrtūm, ūncūm, dīstōrtūm, pātūlūm, prōcērūm, rāmōsūm, ēxēctūm, cāmūrūm. *PHR.* Et camuris hirtæ sub cornibus aures. *V.* Flexum circum cavā tempora cornu. *O.* Latis cornibus Urus. *S.* Torpent mole novā. (*Nivis*) Et summis vix cornibus extant. *V.* Frons Hædo turgida cornibus primis. *H.* Tum vitulus bimā curvans jam cornua fronte. *V.* Et ductus cornu stabit facer Hircus ad aram. *V.* Trahere Taurum prensis cornibus. *S.* Et sæpe in lævi quæssisset cornua fronte. *V.* Ramosa vivacis cornua Cervi. *V.* Sublaris cornibus Io. *V.* Cervi capita alta ferentes Cornibus arboreis. *V.* Conspectit Capream, aut furgentem in cornua Cervum. *V.* Et tenerā nondum cornua fronte gerens. *O.* Sicciora corpora cornu. *C.* Tortis cornibus Ammon. *L.* **CORNU** ferire, decernere. *PHR.* Et sua terribili petit irritamina cornu Taurus. *O.* Decernere cornibus. *V.* Explorare cornua in truncis. *L.* Inter se adversis luctantur cornibus Hædi. *V.* Versaque in

obnixos urgentur cornua. *V.* Vires in cornua sumit Taurus. *O.* Cornua dura Boun multo tepefacta cruore. *O.* Occurrere Capro, cornu ferit ille, cave-ro. *V.* Et tentat sese atque irasci in cornua disceit. *V.* Cornuaque obnixi insigunt, & sanguine largo Col-larumque lavant. *V.* Taurus ferit uncis cornibus hostem. *Pr.* Tua Cornu Ni foret exesto frons, inquit, quid faceres, cum Sic mutilus minite-ris. *H.*

CORNŪ *Per Metaph. ductam à figurâ.* Cornua Lunæ. *Le Croissant.* *PHR.* Ruptâ nube cornibus puris Luna. *S.* Pura nec obtusis per cælum cornibus ibit. *V.* Evanescent cornua Lunæ. *O.* Junctis impleat cornibus orbem. *O.* Reparat nova cornua Phœbe. *O.* Cum suos ignes coeunte cornu jungit. *S.* (Vide LUNA.) **CORNŪĀ** Fluminum. *Detours, si nostes des Fleu-ves.* *PHR.* Et gemina auratus Taurino cornua vultu Eridanus. *V.* Adriacas flexis claudit quæ cornibus undas. *Lr.* Angustis inclusum cornibus æquor. *O.* Dum flexuosis Ister ibit cornibus. *Comr.* (Vide FLUVIUS.) Forta spiris Parnassii cornua. *St. Sommet.* Cornua antennarum. *V. Les bords.* Explicitum nobis usque ad sua cornua librum. *M.* **CORNŪ** exercitus. *Aiste d'armée.* *PHR.* Equites affundere cornibus. *Tac.* Inclinatoque ruebat cornu acies. *Sil.* (Vide ACIES. *Aciei cornua.*)

CORNŪ. [Per Metaph. ductam à viribus cornu quibus superbit Taurus.] *Insolence.* *PHR.* Tunc sumit cornua pauper. *O.* Addere cornua pauperi. *H.* **CORNŪĀ** disputationis commovere. *Cic. Les deux pons.*

CORNŪ. *Pro iis quæ à cornu fieri solebant, ut arcus tuba, &c.* **CORNŪ.** *Arc.* *PHR.* Viderat adducto torquentem cornua nervo. *O.* Spicula torquebant Lycio cortynia cornu. *V.* Tendere cornua. *St.* Flectere. *O.* Curvato torquissim spicula cornu. *S.* (Vide ARCUS.) **CORNŪ.** *Cor, Cornet.* *PHR.* Raucio streperunt cornua cantu. *V.* Inflexo tibia cornu. *O.* Sonabit Cornua quod, vincatque tubas. *H.* (Vide TUBA.)

CORNŪ **COPYÆ.** Corne d'abondance. *Id fuisse dicit Ovid. quod Hercules cum Acheloo in speciem Tauri mutato congressus, ei detraxit.* Rigidum fera dextera cornu Dum tenet, infregit, truncâque à fronte revellit. Naiades hoc Pomis, & odoro flore reple-tum Sacrarunt, divesque meo bona copia cornu est. *O.* *Ait alibi Ovid. cornu copia fuisse cornu Amal-thæa capra nutricis Jovis* (Vide AMALTHEA.) *PHR.* Totumque tulit prædivite cornu Autumnum, & mensas felicia poma secundas. *O.* Copia divite cornu. *S.* Aurea fruges Italiæ pleno diffundit copia cornu Apparetque beatâ pleno copia cornu. *H.* Hinc tibi copia manabit ad plenum benigno ruris honorum opulenta cornu. *H.*

CORNŪ [Pro ungulâ.] *Corne.* *PHR.* Solido graviter sonat ungula cornu. *V.* Dumque premit sonipes duro vestigia cornu. *Sil.*

CORNŪS, ūs. f. [Arbor ramos habens duritie & rigiditate cornibus similes.] *Cornouiller.* *EPITH.* Stridula, rigida, dura, altâ, præcerea, nodosa. *Pro jaculo.* *Lewis.* stridens, valida, lethalis, aspera. *PHR.* Et bona bello Cornus. *O.* Apta fretis Abies, bellis accommeda Cornus. *Cl.* **CORNŪS** [Pro jaculo e cornu factu.] *Flèche.* *PHR.* Volat Itala cor-

nus. *V.* It stridula cornus in auris. *Sil.* Armata ferro cornus. *S.* (Vide SAGITTA.)

CORNŪM, nī. n. [Fructus corni.] *Une Cornouille.* *PHR.* Victum infelicem baccas, lapidosaque Corna. *V.* Lapidosa rubescere Corna. *V.* Oleas est, & syl-vestria Corna. *H.* Conditaque in liquidâ Corna au-tumnalia fæce. *O.*

CORNŪTŪS, & **CORNIGER**, ā, ūm. [Cornua habens.] *Cornu, qui a des cornes.* *PHR.* Parvo signan-tur tempora cornu. *Cl.* Corniger Hesperidum flu-vius regnator aquarum. *O.* Aut sua flumineâ cum vidit Cippus in undâ Cornua: vidit enim falsaque in imagine credens Esse fidem; digitis ad frontem sæpe relatis. Quæ vidit tetigit; nec jam sua lumi-na damnans... Cornua fronte gerit, quem nobis in-dicat Augur... vulgi vox eminet una, quis ille est? Et spectant frontes, prædictaque cornua quærent. Rursus ad hos Cippus, quem poscit, inquit, habe-tis. Et demptâ capiti, populo prohibente, coronâ, Exhibuit gemino præsignia tempora cornu. *O.*

COROLLĀ, æ. f. *Petite couronne, chapeau de fleurs, Guirlande.* *PHR.* Indistinctis corollis flores plexos ferre. *C.* Floridis corollis redimita domus. *C.* Sol-vère suâ de fronte corollas. *Pr.*

COROLLARIŪM, ī. n. *VIT.* *Le par-dessus, ce qu'on dorne de plus outre le poids, ou la mesure.*

CORONĀ, æ. f. *Couronne, diademe, guirlande, cha-peau de fleurs.* *EPITH.* Gemmiferâ, insignis, auri-cômâ, aurâ, auratâ, stellatâ, gemmâ, fulgēs, coruscans, nitens, splendidâ, regîâ, regalis, gem-matâ, pretiosâ, decora, coruscâ, nobilis, spectâ-bilis, clarâ, sacra, sacratâ, festâ, Olægî-nâ, Populâ, Quernâ, viridis, frondens, vi-rēns, vernans, Asculâ, Laurâ, Mirthæâ, florēns, pictâ, floridâ, odorâ, odoratâ, odoriferâ, florē, mûralis, naval s, nexâ, fertilis, ovalis, spissâ, nē-xilis, implicatâ. *PHR.* Fusæ per colla coronæ. *O.* Duplicem gemmis auroque coronam. *V.* Coronam laude merere. *V.* Insignem coronam petere suo capi-ti. *Lr.* Tortâ redimitus tempora Quercu. *V.* Aptior Herculeæ Populus alba comæ. *O.* Displacent nexæ Philyrâ coronæ. *H.* Debitæ nymphis opifex coronæ. *H.* Nam quoscumque ferunt campi, quos Thes-sala magnis Montibus ora creat, quos propter flu-minis undas Aura parit flores tepidi fecunda Fa-roni, Hos indistinctis plenos tulit ipse corollis; Queis permulsa domus jucundo risit odore. *C.* Flo-reâ connexis fæta tulere Rosis. *Cl.* Crines umbrosa tegebat arundo. *V.* Verno fecit de flore coronam. *O.*

CORONĀ *Caput cing. re.* *PHR.* Pingere tempora co-ronis. *O.* Premere crinem coronâ. *St.* Plexis coronis redimere caput. *Lr.* Purpureo frontem cingere Co-rymbo. *Sil.* Fronde premit crinem fingens, atque implicat auro. *V.* Tuque ipsâ piâ tege tempora vitâ. *V.* Jussis sua tempora frondibus ornant. *O.* Ponat & in nitidâ laurea fæta coma. *O.* Undique decerptam fronti præponere Olivam. *V.* Nunc decet aut vin-di caput impedire Mitho, Aut flore, terræ quem fe-runt solutæ. *H.* Lauroque innectite crinem. *O.* Meri-tas cingere fronde comas. *O.* Qui longa domi redi-micula sumunt Frontibus, & toto posuere monilia collo. *S.* Cætera Populeâ velatur fronde juvenus. *V.* Viridique advelat tempora Lauro. *O.* Frondenti tem-pora ramo Implicat. *V.* Sic fatus cingit viridantia

tempora Lauro. O. Longoque decencia crine Tempora cingebat de qualibet arbore Phœbus. O. Laurumque capillis Ponite. O. Mitra redimire capillos. O. Nardo florente coronas accipiunt. L. Juvaretque novos decerpere flores. L. Caput plexis redimire coronis. T. Udo deperperare Apio coronas. H. Tumoram innectit Olivæ. V. Inumbrare ora coronis. Lr. Hæres capiti corona. H.

CORONA Apollinæa. PHR. Dic mihi Calliope tanto cur tempore differs Florio meritam ferto redimire serenam. Cl. Illis Floribus, æterno quos veris honore rubentas Fons Aganippæa Permessius educat unda. Cl. Unde prius nulli velarint tempora Musæ. Lr. Mihi Delphicæ Lauro cinge volens Melpomene comam. H. Mollia Pegafides vestro date ferta poetæ. Pr. J. Felix Rosæ, mollibusque fertis Nostri cinge comas Apollinaris. M. Laureâ donandus Apollinari. H. Pastores Hederâ crescentem ornate Poëtam. V.

CORONA triūphalis, civica, navalis, muralis, &c. PHR. Cui belli insigne superbum Tempora navali cingens rostrata coronâ. V. Capere coronam insignem cum laude. Lr. Frondibus Actiacis comptos redimita capillos. O. Qui... vicerat Æsculeæ capiebat frondis honorem. O. O! cui Tarpeias licuit contingere Quercus. M. At qui umbrata gerunt civili tempora Quercu. V. Velamen eadem præstet atque omen tibi. S.

CORONA Festâ Bæchicæ. PHR. Ebrius incinctis Philyrâ conviva capillis Saltat. O. Bacche racemiferos hederâ redimite capillos. O. Nunc omne lætæ fronde veleret caput. S. Festaque odoratis innectunt tempora fertis. O. Tamen uda Lyæo Tempora Populeâ fertur vinxisse coronâ. H. Tempora futilibus pinguntur recta coronis, Et latè injectâ splendida mensa Rosâ. O. Dulce periculum est, o? Lenæe, sequi Deum Cingentem viridi tempore Pampino. H. Grata coronari peragunt convivia. Cl.

CORONA, [P o diademate.] Diad. mc. PHR. Regni que coronam Cum sceptro misit. V. (Vide DIADEMA.)

CORONA, Metaph. [Pro circuitu.] Tour. Tum variâ muros cinxere coronâ. V. Undique enim densâ Teucri includere coronâ. V. CORONA [Pro cætu.] Assemblée, cercle. Confedere duces & vulgi stante coronâ. O. Quâ rara est acies; interlucetque coronâ Non tam spissa viris. V. Scis quo clamore coronæ Prælia sustineas campestria. H.

CORONA, Sydus. Ariadne Minois filia in sydus à Baccho conversa. PHR. Gnossiæque ardenti decedat stella coronæ. V. Si Bacchus amator Dotali potuit cælum signare coronâ, Cur nullis virgo redimitur pulchrior astris. Cl. Beatæ conjugis additum stellis honorem. H. Sic micet æternum vicinaque sydera tangat Conjugis in cælo clara coronâ tuâ. O. Baccho placuisse coronam Ex Ariadnæo sydere nosse potes. O.

CORONAMENTA, örüm. n. Pl. Festons, guirlandes de fleurs.

CORONARIUS, a, um. Pl. [Qui coronas conficit.] Qui fait des couronnes. PHR. Nuper in pratis studiâ florum, & Debitæ Nymphis opifex coronæ. H. Nectendis Apium coronis. H. CORONARIUM aurum. Cic. Pour faire une couronne.

CORONATUS, a, um. Couronné, qui porte une couronne. PHR. Sæpe coronatis stillant unguenta capillis. O. Teneris crinem redimite Corymbis. Sr. Ipse caput tonsæ foliis ornatus Olivæ. V. Vittis & sacrâ redimitus tempora Lauro. V. Candida brevibus implicata Viperis crines, & incomptum caput. H. Coronatus nitentes Malobatro Syrio capillos. Inornatos redimitus arundine crines. J. Ornatus viridi tempora Pampino. H. Et fertis tempora victus hymen. O. Purpurei cristis juvenes, auroque corusci. V. Cristis capita alta corusci. V. Myrthoque canistra Vincita geram, Myrtho victus & ipse caput. T. Ipse triumphali devinctus tempora Lauro. T. Crinem mollibus impeditus culmis. Sr. Tibi nexilibus turba coronis redimita venit. S. Candida laxatis onerato colla Corymbis. Pr. Madefactus tempora Lauro. T. Omnibus in morem tonsa coma pressa corona. V. Puniceis ibant evincti tempora fertis. V. Velatum auro vittisque Juvencum. V. Ramis velatos Palladis omnes. V. Felici comptus Olivâ. V. Nunc ad præsepia debent Plena coronato stare Boves capite. T. Præcinctus Pinu caput Pan. O.

CORONÆA, æ. f. Pl. [Bæotiar oppidum.] Coronée.

CORONÆ, æs. f. Pl. [Oppidum Achaïæ.] Coron.

CORONIS, idis. f. Nympha. Pulchrior in totâ quam Larissæ Coronis Non fuit Æmonio; placuit tibi Delphice certè, Dum vel casta fuit, vel inobservata; sed ales Sensit adulterium Phœbeius (Corvus...) Dominoque jacentem Cum juvene Æmonio vidisse Coronida narrat... Laureâ delapsa est auditio crimine amantis: Et pariter vultusque Deo, plectrumque, colorque Excidit: utque animus tumidâ fervebat ab irâ: Arma afflueta capit; flexumque à cornibus arcum Tendit & (Coronidis) inde vitato trajecit pectora telo. Ista dedit gemitum; tractoque à vulnere ferro, Candida Puniceo perfudit membra cruore: Et dixit: potu pœnas tibi Phœbe dedisse, Sed peperisse prius: duo nunc moriemur in unâ. Hactenus; & pariter vitam cum sanguine fudit... Pœnitent heu sero pœnæ crudelis amantem Sequere, quod audierit, quod sic exarserit, odit... Colapsamque fovet: serâque ope vincere fata Nititur: & medicas exercet inaniter artes Quæ postquam frustra tentata, rogamque parari Vidit, & arsurus supremis ignibus artus; Non tulit in cineres labi sua Phœbus eosdem Semina, sed natum (Æsculapium) flammis uteroque parentis Eripuit; geminique tulit Chironis in antrum.

CORONIS, idis. f. [Quod jam perfecto operi additur.] La fin, ce qu'on ajoute à un ouvrage fini.

CORONIS. La fin d'un livre. PHR. Sed nimius videor serâque coronide longus Esse liber, legito pauca, libellus ero. M.

CORONÖ, as, avî, arüm, arê. Couronner. PHR. Donare Cereiem spiceâ coronâ. H. Exornare aliquem tenui coronâ. J. Apricos nectæ flores nectæ meo Lamiae coronam. H. Sertaque odoratæ Myrthea ferte comæ. O. Bacchare frontem cingite. V. Atque hanc sine tempora circum Inter victrices Hederam tibi serpere Lauros. V. Mollibus intexens ornabat cornua fertis. V.

CORONARI. PHR. Flavâque caput nectentur Oliva. O. Bis niveâ cinguntur tempora vittâ. O. At roseo niveâ residebant vertice vittæ. C. Cui decorant san-

ctas florea ferta comas. *T.* Tam capiti sacros patiar pendere Corymbos. *Pr.* Torta Cingit vitta comas, crinesque in terga solutos. *L.* Te decet cingi comam floribus vernis. *S.* Non data sunt capiti genitalia ferta. *O.* Præmia primi Accipient flavæque caput nectentur Olivæ. *V.* Virginei crines auto gemmaque premuntur. *V.* Lassenturque Rosis tempora futilibus. (Vide **CORONATUS**. **CORONA**. *Coronâ caput cingere.*)

CORONARĒ arās, pūppēs, ædēs, &c. *Phr.* Vocat jam Carbasus auras, Puppibus & læti nautæ imposuere coronas. *V.* Sæpe Deū nexis ornata torquibus aræ. *V.* Intenditque locum fertis & fronde coronat. *V.* Et variis florentia limina fertis. *V.* Molli cinge hæc altaria vittæ. *V.* Mihi floridis corollis redimita domus erat. *C.* Flava Ceres tibi sit nostro de jure coronæ. *T.* Tempora futilibus pinguntur testæ coronis. *O.* Spicea ornet Cererem coronâ. *H.* Parvos coronantem marino rore Deos fragilique Myrtho. *H.* Ille coronatos jam dudum amplectitur ignes. *St.*

CORONARĒ scyphum, per transl. *Remplir.* *Phr.* Tum pater Anchises magnum cratera coronâ Induit implevitque mero. *V.* Socii cratera coronant. *V.* Crateras magnos statuunt & vina coronant. *V.*

CORONOPUS, pī. m. *Pli.* [Herba.] *Espece de Chien-dent.*

CORPORALIS, alē. *Sen.* [Quod ad corpus spectat.] *Qui concerne le corps.*

CORPORATURĀ, æ. f. *Vit.* & **CORPORATIO**, ōnis. f. *Col.* *Le corsage, la corpulence.*

CORPORATUS, ā, ūm. *Cic.* *Corporel, qui a un corps.*

CORPORĒUS, ā, ūm. *Corporel, materiel, sensible.* *Phr.* Artus corporei. *Cl.* Dapes corporeæ. *O.* Vox corporea. *Lr.* Corporeæ excedunt pestes. *V.*

CORPORŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Pli.* [In corpus redigere.] *Ramasser, réunir.*

CORPULENTUS, ā, ūm. [Obesi corporis homo.] *Qui a de l'embonpoint. Qui est gros & gras.* *Phr.* Corpulentum pecus. *Col.* Litigator corpulentus. *Qu.* Abundans corporis Exiguusque animi. *Cl.*

CORPUS, ōris. n. *Corps.* *Επιτη.* Tēnērūm, fōrmōsūm, māgnūm, Ingēns, āltūm, ārdūūm, prēstāns, prōcērūm, immānē, sūpērbūm, ēgrēgiūm, cāstūm, pūdicūm, Incūltūm, Ingēnūūm, nivēūm, nūdūm, plēnūm, prōnūm, lēsūm. *Phr.* Simois... Galeasque & fortia corpora volvit. *V.* Nox erat, & placidum carpebant fessa soporem Corpora. *V.* Et pavet obsesum glaciali frigore corpus. *H.* Longaque fessum militia latus Depone sub Lauri meâ. *H.* Celeri corpore elapsus. *V.* Consortia corpora pœnæ. *O.* Denissima feris Corpora. *O.* Homo exigui corporis. *O.* Immani corpore Præstān. *O.* Præstanti corpore Taurus. *V.* Totos infusa per artus major in exiguo regnabat corpore virtus. *St.* Corripere è stratis corpus. *V.* Dare corpus somno. *O.* Immittere corpus in undas. *O.* Demittere corpus morti. *O.* Corpora depouunt sub ramis Arboris. *V.* Objectare corpus bello. *V.* Secuerunt corpora vepres. *V.* Sinuare corpus in orbes. *O.* Corporis augmen, auctus. *Lr.* Vitium. *O.* Habitus. *Quin.* Corpus divellere. *O.* In membrâ fecare. Effingere, fingere linguâ. *S.*

CORPUS ægrūm, frāctūm, hōrīdūm, lēsūm, lānguens,

dēbilē, cādūcūm, mōrbīdūm, pūtrīdūm, grāvē, quālsātūm, infirmūm, mōrtālē, lānguīdūm, infōrmē, ēxānguē, effōrtūm, invālidūm, mīserābilē, mōrbūndūm, ānilē. *Phr.* Sed enim gelidus tardante se nectâ Sanguis hebet, frigentque effœtæ in corpore vires. *V.* Et tenuant vigiles corpus miserabile curæ. *O.* Vivebant laceri membris stillantibus artus; Inque omni nusquam corpore corpus erat. *M.* Corpus letho dare. *O.* Quassatum corpus viribus ævi. *Lr.* Corpora morbi corripiunt. *V.* Gravi Malvæ salubres corpori. *H.* Tabentesque genæ, & juvenili in corpore pallor. *V.* Exercita curis Corpora. *O.* Vino somnoque per herbam Corpora fusa. *V.* Corpus hebet somno. *V-F.* Languent corpora tristi morbo. *V.* Laniatus toto corpore. *V.* Fessum corpus mandare quieti. *Lr.* Marcer annis corpus. *Lr.* Linquebant dulces animas, aut ægra trahebant corpora. *V.* Magno confusa labore Corpora. *Lr.* Corpus onustum vitiiis. *H.* Sicciora cornu corpora. *C.* Violatum crimine corpus. *S.L.* (Vide **ÆGER**. **VULNERO**. **OCCIDO**.)

CORPUS decōrūm, sanūm, rōbūstūm, vālidūm, nīdūm, vēgētūm, lēcētōsūm, jūvēnilē, fōrtē, fīrmūm, Incōlūmē, salūbrē, prēstāns. *Phr.* Corpusque, quod ante laborum Impatiens nobis, invalidumque fuit. *O.* Ut corpus redimas, ferrum patieris & ignes; Ut valeas, animo, quidquam tolerare negabis. *O.* Membrorumque modus, qualem nec carmina fingunt Semideis. *Cl.* Quis melius vibrata puer venodine mollis Membra roter... Quis magis enodes laterum detorqueat artus. *Cl.* Corpusque fidele Senectæ. *P.* Decedunt corpore febres. *Lr.* Delecta virum fortiti corpora. *V.* Præstanti corpore Turnus. *V.* Hic membris & mole valens. *V.* Nil validæ juvere manus. *V.* Tu quoque flaventem primâ lanugine malas. *V.* Totos infusa per artus Major in exiguo regnabat corpore virtus. *St.* Gravior & pulchro veniens in corpore virtus. *V.* Formosū corporis spoliūm dies auferet. *S.* Præstanti corpore Nymphæ. *V.* (Vide **VALEO**. **VIRE**.)

CORPUS. [Cadaver.] *Cadavre.* *Phr.* Interea socios inhumanataque corpora terræ Mandamus. *V.* Corpora Phocarum summo resupina profundo Exanimata jacent. *O.* Defunctaque corpora vitâ Magnanimūm Heroum. *V.* Eterno corpus perfusum frigore lethi. *Lr.* Corpora nondum Conclamata jacent. *L.* Cassum animâ corpus. *Lr.* Exanguē corpus reddere sepulchro. *V.* Corpus inane animæ. *O.* Tum corpora luce carentum Exportant. *V.* Defunctaque corpora vitâ. *V.* Spoliatum lumine corpus. *V.* Pedibusque informe cadaver Protrahitur. *V.* (Vide **CADAVER**.)

CORPUS. [Pro substantiâ.] *Une substance.* *Phr.* Condensa corpora Lapidum. *Lr.* Divino corpore Luna. *Lr.* Fluido corpore liquidæ res. *Lr.* Parva corpora nervorum. *Lr.* Subtile corpus ventorum. *L.* Elidunt corpus trunci. *O.* Fera corpora ferri. *Lr.* Genitalia corpora. *Lr.* Pro elementis.

CORPUS. Per transl. dicitur de partibus cujusque rei conjunctis. Ut, Corpus legum. *Cic.* Corpus civitatis. *Liv.* Orationis, Reip. *Cic.* Corpus Neptuni. *Lr.* i. Mare. Corpus arboris. *Pl.* &c. Librorum duo corpora. *Cic.* i. Volumina. *Cic.*

CORPUSCULUM, lī. n. dim. *Cic.* Peti corpus. *Phr.* Mors sola fateretur Quantula sint hominū corpus-

cula. *J.* Scilicet in tenero tenerescere corpore mentem. *LR.* CORPUSCULA. *LR.* [Atomi.] *Corpusculæ, a omne.*

CORRADO, *is, rās, rāsim, ērē.* TER. *Racler.* [Pertranil.] *Anaſſer de tous cōſt.*

CORRECTIO, *ōnis. f. Correction.* (Vide CORRIGO.)

CORRECTOR, *ōris. Cic. & CORREPTOR, ōris. SEN. Correcteur, qui corrigit. Censur.* PHR. Corrector invidiæ, asperitatis. *H.* PHR. Publicus assertor vitis suppressa levabo Pectora. *O.* (Vide CORRIGO.)

CORREPTO, *is, rēpti, rēptum, ērē.* *Ramper, se trainer. se glisser.* PHR. Exiguam vector pavidus correpsit in Alnum. *L.* Cui non correpuerunt membra pavore. *LR. i. sternuntur.* (Vide REPO.)

CORRIDEO, *isi, ērē.* [Simul ridere.] *Rire avec d'autres.* Omnia corrident concepta luce dici. *LR.*

CORRIGIA, *æ. f. Cic. Courroie, lanierc.* (Vide LORUM.)

CORRIGIARIUS, *II. SUE. Sellier, Bourrelier.*

CORRIGO, *is, rēxi, rēctum, ērē.* *Redresser ce qui est tortu, corriger.* CORRIGERE libros, scripta. *SYN.* Elimō, polio, emendō. PHR. Ablatum mediis opus est incudibus illud; Defuit & scriptis ultima lima meis. *O.* Nec tamen emendo: labor hic quam scribere maior; Mensque pari durum sustinet agra nihil. *O.* Scilicet incipiam limā mordacius uti; Ut sub iudicium singula verba vocem. *O.* Sæpe ego correxī sub te censore libellos; Sæpe mihi admonitu facta litura tuo est. *O.* Corrige at res est tanto magis ardua, quanto, &c. *O.* Censor ad incudem tentat revocare libellum. *H.* Carmen reprehendite quod non Multa dies, & multa litura coercuit, atque Perfectum decies non castigavit ad unguem. *H.* Quidquid in his igitur vitii rude carmen habebit Emendaturus, si licuisset, eram. *O.* Ipse idem placuit mendis in talibus error, Et vix invitā est facta litura manu. Utque meus limā rarus liber esset amici. *O.* Et male tornatos incudi reddere versus. *H.* Non possunt nostros multæ, Faustine, lituræ Emendare jocos, una litura potest. *M.* Sed ne tu toties Domini patiare lituras; Neve notet lusus tristis arando tuos. *M.* Cogis me calamo, manique nostrā Emendare tuos pudens libellos. *M.* Versus reprehendet inertes, Culpabit duos, incompris allinet atrum Transverso calamo signum. *H.* Arguet ambigū dictum, mutanda notabit. *H.* Sed limā rafa recenti. *M.* Cur trahis moras; Et expolita pergis usque carmina Severiore durus ungue rodere... Molestam Apollo diligentiam improbat, Nimisque magna cura par inertiae est. *Com.* Doctus ad incudem verba infabricata referre. Scribo, sed ut scripsi damno rude carmen & odi: Exitus est studii ducta litura mei. *Hofsch.* Cuncta retractabat durus sibi Censor. Castigans rigido quæ sunt malenata labore. *Sant.* Et nos severi docta laboribus cudendo longis carmina scribimus; Redduntur incudi impolita, Atque novis recoquenda flammis. *Sant.* Nil adeo incultum quod non splendescere possit: Præcipue si cura vigil non desit; & usque Mente premas, multumque animo tecum ipse volutes. *Vid.*

CORRIGERE peccata. *O. PHR.* Quod si correxeris unum, Nullus in egregio corpore navus erit. *O.* Corrige ad frugem. *Plu.* Pueroque magistro gran-

dior edidicit verba modesta senex. *Sant.* Quam magis ille animis tendit sermone mederi Nunc supplex, placidusque minis nunc asper acerbis, Tam magis accensis, crudeſcunt cordibus ira. *Vida.* Quin etiam fontes expulsā corrigis irā, Et placidus delicta domas; nec dentibus unquam Instrepis horrendum; fremitu nec verbera poscis. Qui fruitur poenā ferus est; legumque videtur Vindictam prestare sibi: cum viscera felle Canduerint, ardet stimulis ferturque nocendi Prodigus, ignarus cause: Diis proximus ille est Quem ratio non ira movet; qui facta rependens Consilio punire potest Mucrone cruento Se jactent alii, studeant feritatem meri. *Cl.* Quin etiam accendas vitia irritesque, etando, Temporibus si non aggrediare suis. *O.*

CORRIPIO, *is, rīpi, rēptum, ērē.* *Prendre, empoigner, se saisir.* *SYN.* Cāpio, cōmprehēdō, accipio. PHR. Corripere gradum. *H.* Hastam, locum. *V.* Extremus horror corripit lumen. *V. E.* Singula morbi Corpora corripunt. *V.* Signoque repente Corripiunt spatia audito. *V.* Corripit Æneas aditum custode sepulto. *V.* Per opaca viarum Corripiunt spatium medium. *V.* Corripuere viam interea, quā semita monstrat. *V.* Corripuere sacram effigiem. *V.* Arcumque manu celereſque sagittas Corripuit. *V.* Corripere corpus è somno stratis. *V.* Correptā cupidine fratris. *O.* Correptus imagine formæ. *O.* Correptum manibus tenere. *O.* (Vide CAPIO.)

CORRIPITO, *ērē.* [Pro reprehendere.] *Corriger.* *SYN.* Castigo, plecto, objurgō, punio. PHR. Corripis, observas, quæreris, suspicia ducis. *M.* Voge magistri correptus. *H.* Corripiunt dictis, frustraque inhibere laborant Acrior admonitu est, irritaturque retenta, Et crescit rabies, moderaminaque ipsa nocebant. *O.* Animum dolentem corripere. *L.* Peccata verbis corripere. *O.* Corripuit meritis verbis haud mollibus urgens. *Vida.* (Vide CORRIGO.)

CORRIVALES, *iūm. m. QUIN. Rivaux, qui aiment une même personne.* (Vide RIVALIS.)

CORRIVATIO, *ōnis. f. PLI. Ecoulement de l'eau.*

CORRIVOR, *aris, arūs sum, arī.* [Rivum ducere.] *S'écouler par plusieurs ruisseaux.*

CORROBORO, *as, avi, atum, arē.* *Affermir, fortifier.* Corroborare stomachum. *PLI.* Conjuratorem. *Cic.*

CORRODO, *is, ērē.* *Ronger.* Corroſa ossa. *J.* Corroſæ insulæ. *Var.* (Vide RODO.)

CORROGO, *as, arē.* *Demander en priant.* Corrogare nummos. *Cic.* Auditores. *QUIN.* (Vide PETO.)

CORROTUNDŌ, *as, arē.* *SEN. Arrondir.*

CORRUDA, *æ. f. COL. Asperge.* (Vide ASPARAGUS.)

CORRUGO, *as, arē.* *Rider, froncer.* Ne fordida mappa Corruget nares. *H.*

CORRUMPO, *is, rūpi, rūptum, ērē.* *Corrompre, gâter, infecter.* *SYN.* Destrūo, fœdō, cōtāminō, vitiō, deprāvō, sēdūcō, inficiō. *SYNT.* Corrumperè mores, animum, mentes. *Cic.* Fontes. *Sal.* Corrumperè febribus artus. *O.* Oculos lacrymis. *O.* Spem pollicitis; fraude. *O.* Ungues dentibus. *Pr.* Corrupti vitio. *LR.* Situ. *PLA.* PHR. Corripitque lacus, infecit pabula tabo. *V.* Nec Casia liquidi corrumpitur usus Olivi. *V.* Pecorico aspergere virus. *V.* Ac dum prima lues udo sublapsa veneno Pertentat sensus, *V.* Cernis ut ignavum corrumpant

otia corpus. **O.** Nec tibi venales captant araria
plausus Corruptura fidem. **Cl.**
CORRUŌ, is, rū, rūtū, ērē. n. [Simul ruere.]
Cheoir, tomber en ruine. **SYNT.** Corruit arbor. **O.**
Oppidum. **Cic.** Equus. **Sil.** Corruit igne rogos. **O.**
Saucius ense Corruit. **Pr.** (Vide **CADO.**)
CORRUERĒ. **Aët.** Faire tomber. **PHR.** Nam mihi
quam dederit duplex Amathuntia curam scitis, & in
quo me corruerit genere. **C.**
CORRŪPTĒ, adv. **Cic.** *Faussement.*
CORRŪPTIŌ, ōnis. f. **Cic.** & **CORRŪPTĒLĀ**,
ē. f. *Corruption, depravation, ruine.* **SYNT.** Pūtrē-
dō, vitium, tābēs, lūēs, tābūm. **PHR.** Vitio mo-
tiens sitit aëris herba. **V.** Corrupto cæli tractu, mi-
terandaque venit Arboribusque satisque lues. **V.**
CORRŪPTŌR, ōris. m. *Corrupteur, qui corrompt.*
PHR. Nurus corruptor avaræ. **J.**
CORRŪPTŪS, ā, ūm. *Corrompu, gâté.* **SYNT.** Vī-
tātūs, infectūs, pūtris, insincērūs. **SYNT.** Cor-
ruptus iudex. **H.** Sanguis, tractus cæli. **V.** Corrupta
sæcula. **Cl.** Virgo. **O.** Victoria. **Tac.** Voluptas do-
lore. **H.** Ætas corruptior. **L.** Ceres corrupta undis.
V. Corporis corrupti humor ater. **Lr.** Corruptus ser-
mo in peregrinum sonum. **Quin.** Corruptus inge-
nio. **Quin.** Corruptus Equus macie. **Cas.** **PHR.** Lit-
tera Græca, sono corrupta Latino. **O.** Iter factum
corruptius imbri. **H.**
CORSICĀ, ē. f. [Insula] *L'Isle de Corse.* **PHR.** Mulus
erit Domino quem misit Corsica vel quem Tauro-
mitanæ rupes. **J.** **CORSICŪS**, ā, ūm. *De Corse,*
Corsica Apis. **O.** Mare Corficum. **S.**
CORTĒX, icis. m. f. & **CORTICŪLĀ**, ē. f. dim.
Ecorce d'un arbre, ou d'un fruit. **EPITH.** Lēntus,
viridis, virēns, tēnēr, mōllis, lēvis, pīnguīs,
tūmidūs, arbōrēus, tūrgidūs, frāgilis, rigēns, rī-
mōsūs, sectus, fissūs, cāvūs, cāvātūs, amārūs,
exillīs, rūgōsūs. **PHR.** Nudum decerpto cortice li-
gnum. **O.** Direpto cortice Cedrus. **O.** Levior cor-
tice. **H.** Oraque corticibus sumunt horrenda cava-
tis. **V.** Tum Phaërontiadas musco circumdat amaræ
Corticis. **V.** Pinguia corticibus fudent electra My-
ricæ. **V.** Corticibusque cavis vitiosæque Ilicis alvo.
V. Ipsa autem fea corticibus tibi futa cavatis, Seu
lento fuerint alvearia vimine texta. **V.** In viridi nu-
per quæ cortice Fagi Carmina descripsi. **V.** Nam
quæ se medio tradunt de cortice gemmæ, Et te-
nues rumpunt tunicas, angustus in ipso Fit nodo
sinus; huc aliena ex arbore germen Includunt,
udoque docent inolescere libro. **V.** Sylvestri subere
clausam implicat. **V.** Quin etiam cæli regionem in
cortice signant. **V.** Lentum de cortice gluten. **V.** Ru-
dem nodis & cortice crudo... hastam, &c. **V.** Simul
ac duraverit ætas membra animumque tuum nabis
sine cortice. **H.** *Metaph.* Raptus de subere cortex.
V. Cortex testudinis. **PLI.** *L'écaille.*
CORTICATŪS. **Col.** & **CORTICŌSŪS**, ā, ūm.
PLI. [Corticem habens.] *Qui a de l'écorce.*
CORTINĀ, ē. f. [Cretæ insulæ utbs.] *Cortyne.*
PHR. Certet Cortina sagittis. **Sil.** Celsis Corinthia
muris Tela sonante fugat nervo. **Sil.** Stabula Cor-
tinia. **V.**
CORTINĀ, ē. **PLI.** [Vas rotundum.] *Chaudiere.*
[Sumitur & pro Tripode cui insidens Sacerdos Apol-
linis oracula reddebat.] *Trepier.* [Per transl. signi-

ficat oracula ipsa.] *Les Oracles.* **PHR.** Neque te
Phœbi Cortina fefellit. **V.** Avernalis Cortina Sybil-
læ. **Pr.** Totusque moveri Mons circum, & mi-
gire adytis Cortina reclusis. **V.** (Vide **ORACULUM.**)
CORTINALE, is. n. **COL.** *Le lieu ou l'on met les*
Chaudieres.
CORTONĀ, ē. f. **Liv.** [Civitas Thusciz, dicta est
& Cortitius.] *Cortene.*
CORŪS, rī. m. [Ventus flans ab occasu solstitiali.]
Nord-ouest. **EPITH.** Aspēr, immītis, nimbōsūs,
rāpidūs, imbrifer, infānus. **SYNT.** Caurūs. **PHR.** Fe-
riens Pontum Corus. **S.** Nubes glomerante Coro.
S. Quid rapidus ora Corus Oceano exerens. **S.** Non
maria asperis Infana Coris. **S.** Cæli Corus fuscator
Eoi. **L.** Victus violento navita Coro. Dat regimen
ventis. **L.** Semper hyems, semper spirantes frigora
Cauri. **V.** Magna repentino sinuantur littora Coro. **V.**
(Vide **VENTUS.**)
CORŪSCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Reluire, briller.* **SYNT.**
Lūcēō, rādīō, micō, nīcēō, splēdēō, fulgēō, irrā-
diō, fulgūrō. **PHR.** Elucet alia, & fulgore corus-
cant. **V.** Fremit obice Ponti Clausa cohors, telisque
salum facibusque coruscat. **V-F.** Inter se coeunt pen-
nisque coruscant (*Apes.*) **V.** Ætateque micant pel-
tæ; micat æreus ensis. **V.** Virgatis lucent sagulis. **V.**
Exultat telis & luce coruscus ahenā. **V.** Tonitru cum
rupta corusco Ignea rima micans percurrit lumine
nymbos. **V.** Ille autem paribus quos fulgere cernis
in armis. **V.** Aurato fulgebat Apolline puppis. **V.**
Squamam incendebat fulgor. **V.** Clypeoque micantia
fulgura mittit. **V.** (Vide **LUCEO.**)
CORŪSCARĒ. [Pro vibrare.] *Faire briller.* **PHR.** Ta-
lia vociferans sequitur, strictumque coruscat Mu-
cronem. **V.** Oditque moras, hastamque coruscat. **V.**
Alpina coruscant Gesa manu. **V.** Cunctanti telum
Æteas fatale coruscat. **V.**
CORŪSCŪS, a, ūm. *Brillant.* **SYNT.** Rēfulgens, ful-
gēns, fulgidūs, splēdidūs, splēdēns, nītidūs,
rūtilūs, rūtilāns, micāns, lūcidūs, lūcēns. **PHR.**
Corusci flammæ tractus. **L.** Viri ferroque auro-
que corusci. **St.** Solis mardescens radiis, longèque
refulgens. **V.** Lavato lucida ferro Spicula. **V.** Arden-
tes auro & paribus lita corpora guttis. **V.** Purpurei
cristis juvenes auroque corusci. **V.** Ardentis clypeos
atque æra micantia cerno. **V.**
CORVŪS, vī. m. [Avis carnivora] *Corbeau.* Cum
candidus ante fuisses Corve loquax subito nigran-
tes versus in alas... Lingua fuit damno linguā fa-
ciente loquacem. **O.** *Apollinis enim antram* cum
juvene Æmonio vidisse Coronida narrat *Corvus.*
Phæbus nimium credulus Coronidis trajecit pectora
telo. Pœnitet heu? sero pœnæ crudelis amantem.
Seque quod audierit, quod sic exarferit, odit. Odit
avem per quam crimen causamque dolendi Scire
coactus erat... Sperantemque sibi non falsæ præmia
linguæ. Inter aves albas vetuit consistere Corvum. **O.**
EPITH. Famēlicūs, vorāx, fērus, mālūs, prædō, fē-
vūs, rāpāx, cārnivōrūs, fērālīs, Dēlphicūs, ōscēn,
Phœbēiūs, sīnīstēr, nēfandūs, fūnērēūs, prænūn-
ciūs, fāridicūs, infāstūs, incrépitāns, gārulūs,
crōcītāns, vōcālīs, sālūtātōr, lātrāns, nīgrāns, nī-
gēr, ānnōsūs, lōngēvūs, tūrpīs, ōbfēcānūs. **PHR.**
Non pasces in cruce Corvos. **H.** Corvus ridetur
Lædæos inter Olores. **M.** Hiantem Corvum delu-

dere. *H.* Ofcinen Corvum prece fuscitabo Solis ab ore. *H.* Phæbeius ales. *O.* Corvusque famelicus ore. *L.* Corvos quis olim concavum salutare, Picatque docuit verba nostra conari. *P.* Tum liquidas Corvi pressio ter gutture voces Aut quater ingeminant; & sæpe cubilibus altis Nescio quâ præter solitum dulcedine læti Inter se foliis strepitant: juvat imbribus actis Progeniem parvam dulcesque revifere nidos. *V.* Et Lætæ pecudes & ovantes gutture Corvi. *V.* E pastu decedens agmine magno Corvorum increpuit densis exercitus alis. *V.* Nigrantesque petunt projecta cadavera Corvi. Albus erat quondam volucris Phæbeia Corvus, Nunc importunæ præmia vocis habet. *O.* Corvusque singultu quodam larrans. *P. i.*

CORYBAS, æt. m. *Jasonis & Cybeles filius à quo Corybantes dicti sunt.* *PHR.* Non te progenitum Cybeleius are canoro Lustravit Corybas. *Cl.*

CORYBANTES, Æt. m. *Cybeles sacerdotes qui furore correpti cymbala pulsant.* *EPITH.* Armigèrè, Idæi, clāmōfī, triceēs, Cÿbēlèi, infān, ūlulāntēs, furiōfī, furibūndi, dēmēntēs, mālēfān, Diētæi, fecti, Bērēcynthiī, Bērēcīnthiāci, Phrygiī. *PHR.* Non acuta sic geminant Corybantes æra. *H.* Hoc Curetes habent hoc Corybantes opus. *O.* Corybantia æra. *V.*

CORYCŪS, cī. m. *Pli.* [Mons Insulæ Cretæ.] *Promontoire de Candie.* *PHR.* Insula Coryciis quondam celeberrima nymphis. *O.* Corycidas nymphas, & numina monis adorat. *O.*

CORYCŪS, cī. m. [Oppidum & mons Siciliæ crocifera.] *Corycæ.* Corycius crocus. *H.* Corycium vidisse senem. *V.*

CORYLETUM, tī. n. [Locus corylis confitus.] *Une coudraie.* Illa modò in sylvis inter Coryleta jacebat. *O.*

CORYLŪS, li. f. *Coudrier; noisetier.* *EPITH.* Sylvēftrīs, durā, fragīlīs, flexīlīs, dēnsā. *PHR.* Hic inter densas Corylos, &c. *V.* Phyllis amat Corylos, illas dum Phyllis amabit, &c. *V.* Plantis eduræ Coryli nascuntur. *V.* Et Coryli fragiles & Fraxinus utilis hastis. *V.*

CORYMBIFER, ā, ūm. [Qui Corymbos sive hederæ similes racemos fert.] *Qui porte des grappes de lierre.* Festa Corymbiferi celebrabat Græcia Bacchi. *O.*

CORYMBŪS, bī, m. Racemus hederæ quo coronabatur Bacchus.] *Bouquet de graine de lierre, de surreau, &c.* *EPITH.* Hēdērōsūs, mōllīs, nīgēr, vīrīdis, crōcēūs, spīfūs, bīcōlōr, rācēmīfēr, diffūsūs, grāvīdūs, cōmāns, tēnēr, tēxtīlīs, bācchēūs, frōndōsūs, frōndēs, pāllēns. *PHR.* Sed varii flores, & frons redimita Corymbis. *T.* Chrysanthusque hederæque nitor pallente Corymbo. *V.* Et gravidis distinguunt vela Corymbis. *O.* Comantibus fulgore auri corymbis. *Plī.*

CORYPHÆŪS, æt. m. *Cic.* [Cujusque ordinis caput & præcipuus.] *Coryphée, le chef, celui qui mene le branle.* *SYN.* Princēps, cāpūt, dūx. *Quæ vide suis locis.*

CORYTHŪS, thī. m. [Theca fagittarum.] *Carquois.* Corythique leves humeris & lethifer arcus. *V.* (*Vide PHARETRA.*)

COS, cōtis. f. [Saxum asperum atque abruptum quo

cultri acuntur.] *Pierre à aiguifer.* *EPITH.* Dūrā, trītā, exīgūā, tēnūis, lōngā, mōrdāx, ēdāx. *SYN.* lāpīs, silēx, sāxūm. *PHR.* Fungar vice cotis, acutum Reddere quæ ferrum valet exors ipsa secandi. *H.* Cote acuit telum. *O.* Subigunt in cote secures. *V.* Cote novat nigras rubigine falces. *St.* Trita docet splendescere cote. *Pol.* Assiduo mucro præstingitur usu; Attenuanda suam cos nisi præstet opem. *Sant* (*Vide ACVO.*)

COS [Pro rupe.] *Rocher.* *PHR.* Libera jam duris cotibus Andromede. *Pr.* Nunc scio quid sit amor duris in cotibus illum. *Ilinarus* aut *Rhodope...* edunt. *V.*

COSĀ, æ. f. *Cas.* [Urbs Calabria.] *Casano.*

COSMETĀ & COSMETĒS, æ. m. [Latine ornator servus qui vestium ornatūque curam habet.] *Homme, ou femme de chambre. Coiffeuse.* Ponunt cosmetæ tunicas. *J.*

COSMICŪS, ā, ūm. *Parfumé.* *PHR.* Cosinicus esse tibi Semproni Tucca videris: Cosinica Semproni tam bona, quam mala sunt. *M.*

COSMŪS, mī. m. *Unguentarius optimus.* Et Cosini mergatur aheni. *J.* *Ab eo unguenta ipsa dicta sunt.*

COSMŪS, ī. m. & **COSMIANĀ**, ōrūm. n. *Parfum.* *PHR.* Quod Cosini redolent alabastra, focique Deorum. *M.* Aur libram petit illa Cosiniani. *M.* Cosimianis fufus ampullis. *M.*

CÖSSŪS, fi. m. *Plī.* [Vermis qui in ligno nascitur.] *Artifon.*

CÖSTĀ, æ. f. *Côte.* *PHR.* Et pede profubigit terram, fricat arbore costas. *V.* Sæpe oleo tardi costas agitator Aselli Vilibus aut onerat Pomis. *V.* Tergora diripiunt costis. *V.* Ensis adactus Transdigat costas. *V.* Costis exuta Leonis Vellera. *O.* Costæ aheni. *V. i. latera.* Costæ navium. *Plī.* *Les Varanques.*

CÖSTATŪS, ā, ūm. [Costatum corpus.] *VAR.* *Qui a des côtes.*

CÖSTŪM, tī. n. *Plī.* & **CÖSTŪS**, tī. f. *L.* [Herba odora.] *Du Coq.* *EPITH.* Odōrūm, odōrātūm, mōllē, Edūm, Achēmēniūm, Asyriūm, Indicūm. *PHR.* Et odori gramina costi. *Stroz.* Costum molle date, & blandi mihi thuris honores. *Pr.* Thure supplicamus & costo. *Plī.*

CÖSYRĀ, æ. f. [Insula maris mediterranei propè Africam.] *Pantalarié près de Malthe.* *PHR.* Ferrilis est Melite, sterili vicina Cosyræ Insula quam Lybici verberat unda freti. *O.*

CÖTHURNĀTŪS, ā, ūm. *Qui porte des brodequins.* Grande cothurnati pone Maronis opus. *M.*

CÖTHURNŪS, nī. m. [Calceamenta quibus actores, & maxime tragædi utebantur. Hinc Cothurnus pro ipsâ tragædiâ, & tragico versu dici solet.] *Brodequin.* *EPITH.* Aeschylēus, Sôphoclēus, Cécropius, trāgicūs, grāndis, grāvis, pīctūs, Lÿdiūs, tērrificūs, māgālōquūs, acēr, priscūs, altisonūs, altus, hērōicūs, supērbūs, sublīmīs. *PHR.* Puniceo stabis furas evincta cothurno. *V.* Purpureoque altè furas vincire cothurno. *V.* Breviorque videtur Virgine Pygmæa nullis adjuncta cothurnis. *J.* Huc pater o Lenæe veni, nudataque musto Tinge novo mecum direptis crura cothurnis. *V.* Læva manus sceptrum latè regale tenebat, Lydius apra pedum vincla cothurnus erat. *O.*

CÖTHURNŪS [Pro tragædiâ & tragico versu.] *Tragedie.* *PHR.* Sola Sophocle tua carmina digna co-

thurno. *V.* An in cothurnis horridus Sophocleis. *M.* Nil illi larvâ aut tragicis opus esse cothurnis. *H.* Musa... tragicis innixa cothurnis. *O.* Magnum loqui, nitique cothurno. *H.* Define & Æschyleo componere verba cothurno. *Pr.*

COTIÆ, arūm. *Pli.* [Alpium nomen à Cotio rege.] *Les Alpes.*

COTICULĀ, æ. f. *Pli.* [Lapis quo probantur aurum, argentum.] *Pierre de Tuche.*

COTINUS, nī. f. *Pli.* [Oleaster.] *Olivier sauvage.*

COTONĀ, ōrūm, n. [Ficus parvæ.] *Les plus petites figues.* *PHR.* Parvaque cum canis venerunt Cotona Prunis. *M.* Hæc tibi quæ tortâ venerunt condita mentâ, Si majora forent Cotona, Ficus erat. *M.*

COTONEUM, ēi. n. *Pli.* [Genus pomi.] *Pomme de Coin, un Coin.* COTONEUS, ā, ūm. *CEL.* *De Coin.*

COTURNIX, icis. f. [Avis.] *Caille.* *EPITH.* Pētrēgrinā, ādvēnā. *PHR.* Ecce Coturnices inter sua prælia vivunt. *O.* Flet viduus Perdix, queritur peregrina Coturnix. Sedula per stipulas tenerā cum prole Coturnix Pascitur. *O.*

COTYLĀ, æ. f. *Cato.* [Genus mensuræ liquidorum.] *Coyle.*

COTYTTO, ūs. f. *Dea impudicitia, cui sacerdotes, Baptæ dicti, nocturna faciebant sacra Athenis.* *Cecropiam soliti Baptæ lassare Cotytto.* *J.* *Sacra enim inter lascivas salutationes fiebant.*

COVINUS, nī. m. [Vehiculi genus armati falcibus.] *Sorte de charriot de guerre, armé de faux.* *PHR.* Et docilis rector monstrati Belga covini. *L.* Agmina falcifero circumvenit arcta covino. *Sil.* COVINARIUS, īi. m. *Tac.* [Qui è tali curru pugnabat.] *Qui combattoit sur cette espece de charriot.*

COUS, ā, ūm. *O.* *De l'Isle de Co.* (Vide Coos.)

CŌXĀ, æ. f. *SUE.* & CŌXENDIX, icis. f. *VAR.* *La hanche, ou le haut de la cuisse.* (Vide CRUS.)

CRABRŌ, ōnis. *Pli.* [Insecti genus affine vespis.] *Frelon.* *PHR.* Aut asper Crabro imparibus se miscuit armis. *V.* Pressus humo bellator Equus Crabronis origo est. *O.* Millia Crabronum coeunt, & vertice nudo Spicula defigunt oraque prima notant. *O.* Similisque juvenco Spicula Crabronum pressâ cer vice gerenti. *O.* Crabrones irritare. *Pla.* [Proverb. provocare injurias.] *S'attirer un mauvais traitement.*

CRĀMBĒ, ēs. f. *Pli.* [Brassicæ species est.] *Especie de chou.* *PHR.* Occidit miseros Crambe repetita magistros. *J.*

CRĀNTŌR, ōris. m. *Solensis vates.* Plenius ac melius Chrysyppo & Crantore dicit. *H.*

CRĀPULĀ, æ. f. *Pesanteur de tête pour avoir trop bu.* *Yvresse.* *SYNT.* Crapulam discutere, exhalare. *Pli.* Edormiscere. *Pla.* (Vide EBRIETAS.)

CRĀS. *Adv.* *Demain.* *SYNT.* Crastinā lūx, diēs, aurōrā. *V.* Crastinus sol. *O.* *PHR.* Et lux cum primum terris se crastina reddet. *V.* Postera Phæbocæ lustrabat lampade terras. *V.* Ubi primum crastinus ortum Ex tulerit Titan, radiisque retexerit orbem. *V.* Postera jamque dies primo surgebat Eōo. *V.* Si te his attigerit terris Aurora morantem. *V.* Postera nocturnos Aurora removerat ignes. *V.* Postera depulerant Aurora lumina noctem. *O.* Proxima victricem cum Romanam inspexerit Eos. *O.* Postera cum thalamis Aurora

rubebit apertis. *Sil.* Quid sit futurum cras fuge quæ rere. *H.* Cras te victurum cras dicis Posthume semper: Dic mihi cras istud, Posthume, quando venit Jam cras istud habet Priami vel Nestoris annos. *M.* Cras mane. *H.* Hesternum cras. *P.* Nunquam te crastina fallat Hora. *V.* Quis scit an adjuvanti hodiernæ crastina summæ Tempora Di superi. *H.* Cum primum crastina cælo Puniceis invecta rotis Aurora rubebit. *V.* Exiguamque petit requiem, dum lucifer ignes Evocet auroræ, cursusque Aurora diurnos. *O.* Cum crastina fulserit hora. *O.* Forfitan includet crastina fata dies. *O.* Sed cum lux altera venit. *P.* Jam cras hesternum consumpsimus, ecce aliud cras Egerit hos annos, & semper paulum erit ultra. *P.* Protulerit cum totum crastinus orbem Cynthius. *O.* Aurea mala decem misit, cras altera mitam. *V.* Crastina puniceos cum lux detexerit ortus. *Cl.* Quid crastina volveret ætas Scire nefas homini. *St.*

CRĀSSĀMĒN, īnis. n. *COL.* & CRĀSSĀMENTUM, īi. n. *PLI.* *La lie.*

CRĀSSĒ *adv.* *D'une maniere épaisse, grossièrement.* Crassē compositum. *H.*

CRĀSSESCŌ, īs, ērē. *PLI.* *S'engraisser.* *Grossir.* *Aër in nubes crassefcit.* *Pli.* (Vide PINGUESCO.)

CRĀSSITUDŌ, īnis. f. *CÆS.* *Épaisseur.* *CIC.* *Grosseté.*

CRĀSSŪS, ā, ūm. [Modò pingue significat, modò densum & spissum.] CRĀSSŪS [P. o. denso.] *Épais.* *SYNT.* Dēnsūs, dēnsātus, spīssūs. *SYNT.* Crassum aurum. *L.* Cælum. *CIC.* Unguentum. *H.* Crassus paries. *Cato.* Pulvis. *St.* Cruor. *V.* *PHR.* Crassaque convenient liquidis. *Lr.* Bæotum in crasso jurares aère natum. *H.* Et turpi crassas gurgite volvit æquas. *O.* Toga quæ defendere frigis Quamvis crassa queat. *H.* Ignis... piceâ crassus caligine. *V.* Maslica si cælo supponas vinâ sereno, Nocturnâ si quid crassi est tenuabitur aurâ. *H.* Acheron fanie crassoque veneno Æstuat. *Sil.* Crassum sanguine telum. *St.*

CRĀSSŪS [Pro pingui.] *Gras.* *SYNT.* Pīnguīs, ōpīmūs. *SYNT.* Crassus ager. *CIC.* Homo. *Ter.* *PHR.* Tum demum crassâ magnum farragine corpus Crescere jam domitis finito. *V.* Crassisque paludibus Alni Nascuntur. *St.* Leo mole crassâ. *Cl.* (Vide PINGUIS.) CRĀSSŪS [Metaph.] *Grossier.* *PHR.* Rusticus. ānormis, sapiens, crassâque Minervâ. *H.* Crassus Homo. *Ter.* Celtiberis Hæc sunt nomina crassiora terris. *M.*

CRĀSTINUM, ī. n. *Le lendemain.* *PHR.* Nemo tam Divos habuit faventes, Crastinum ut posset sibi polliceri. *S.* CRĀSTINUS, ā, ūm. *De demain.* (Vide CRAS.)

CRĀTER, ēris. m. *Coupe, tasse à boire.* *SYNT.* Cādūs, cārchēsium, cŷārthūs, cŷphūs, pārērā, cālīx, pōculūm. *EPITH.* Cāpāx, grāvis, magnūs, ingēns, vāstūs, spūmāns, ūndāns, divēs, āurātūs, āurēūs, ārgēntēūs, cālātūs, cōrūscūs, signīfēr, āhēnūs, īnāurātūs, micāns, splēndēns. *SYNT.* Crater capax urnæ. *J.* Auro solidus. *V.* Vacuus mero. *St.* Signis asper, impressus. *V.* Crater fodalibus Veneris. *H.* Crateras olivi. *V.* *PHR.* Fusique per herbam Indulgent vino, & vertunt crateras ahēnos. *V.* Crateras magnos statuunt & vina coronant. *V.* Fracti crateres in

in hostes. *V.* Et magno Hylæum Lapithis cratere minantem. *V.* Æsonidem magno cratere laceffit. *V-F.* Tum pater Anchises magnum cratera coronâ induit, implevitque mero. *V.* Fortè fuit juxta, signis extantibus asper, Antiquus crater, quem vastum vastior ipse Sustulit Ægides, adversaque misit in ora. *O.* Cado undantem cratera Falerno. *J.* In medio crater calato maximus auro Spumet inexhaustum, Lesbica dona, merum. *Sann.* (Vide POCULUM.)

CRATER [Vorago, hiatus terræ.] *Gouffre.* Icta viam tellus in tartara fecit, Et pronos currus medio cratere recepit. *O.* (Vide GURGES.)

CRATERA, æ. f. *Cic. Tasse.* CRATERA. *Vit.* [Signum celeste.] *L'urne du verseau.*

CRATERRA, æ. f. *var.* [Vasis genus.] *Baquet, sceau, cruche.*

CRATERÛS, i. *Unus à ducibus Alexandri.* *PHR.* Et quid opus Cratero magnos promittere montes. *P.*

CRATES Thebanus philosophus quem opes suas aius in mare projecisse ut liberius philosopharetur.

CRATES, is. f. [Tabula viminibus contexta.] *Claie d'osier.* Crates ficariæ. *Cato.* Stercorariæ. *Cato.*

CRATES. *Herse de laboureur pour rompre les mottes de terre.* *EPITH.* Fraxinæ, rârâ, dentatâ, arbûræ, tæxtâ, sâ lignâ. *PHR.* Multum adeo rastrois glebas qui frangit inertes, Vimineasque trahit crates, juvat arva, &c. *V.* Claudensque textis cratibus lærum pecus, Distentia siccer ubera. *H.* Arbutæ crates & mystica Vannus Iacchi. *V.* Claudere fraxinæ nolit, præsepia crate. *Calph.* Sicci terga suis rarâ pendentia crate Moris erat quondam festis servare diebus. *J.* Tegmina tuta cavant caputum flectuntque Salignas Umbonum crates. *V.*

CRATES [Metaph.] *L'épine du dos.* *PHR.* Ventris erat pro ventre locus; pendere putares Pectus, & à spinæ tantummodo crate teneri. *O.* CRATES. [Thorax.] *Cuirasse.* Æratæ propugnant pectora crates. *St.*

CRATHIS, is. m. *Italia fluvius.* *PHR.* Crathis & hinc Sybaris vestris conterminus oris Electro similes faciunt, auroque capillos. *O.*

CRATICULÂ, æ. f. *Dim.* *Cato.* Une petite claie.

CRATICULÂ [In quâ cibi torrentur.] *Un gril.* *EPITH.* Nîgrâ, arâ, ferræâ, suppositâ, ignitâ, acensâ, fervens, ardens, candens. *PHR.* Parva tibi curvâ craticula suder ofellâ. *M.* Huc statuunt fulcrum infandum, exitiale cubile Vestibus intextum ferreis, atque are rigenti Compactæ in morem cratis. *Vida.*

CRATIO, is, ivi, itum, ire. *PLI.* Herfer un champ. (Vide OCCO.)

CRATITIÛS, a, um. *Fait en forme de claies.* Cratitii parietes. *VIT.* Des cloisonnages.

CRATINÛS. *Athenienfis comicus.* *PHR.* Prisco si credis Mæcnas docte Cratino, Nulla placere diu nec vivere carmina possunt Quæ scribuntur aquæ potoribus. *H.*

CREATIO, onis. f. *Election.* Creatio Magistratum. *Cic.*

CREATOR, oris. m. & CREATRIX, icis. f. *Createur, auteur.* *PHR.* Nec Telamon aberat, magnique creator Achillis. *O.* Quæritur uxor pueris creandis. *H.* Manus chalybum belli creatrix. *V-F.* Rerum natura creatrix. *Lr.* O! mea creatrix parria. *C.* Et

te creator cælitum testem invoco. *S.* Ille creator atque opifex rerum. *L.* (Vide MUNDUS. Mundi creatio.)

CREBER, a, um. *Frequent.* *SYN.* Répétitûs, frèquens, densus, abundans. *SYNT.* Creber amplexus. *O.* Gemitus. *O.* Anhelitus. *V.* Sonus. *PLI.* Rumor. *Tac.* Nuntius. *Cl.* Crebra diluvia. *PLI.* Mobilitas. *O.* Pericula. *S.* Crebræ mortes. *Tac.* Litteræ. *Cic.* Crebræ voces. *Cl.* Crebra salicta. *Pla.* Creber in eo fuit. *Cic.* Crebri hostes. *Pla.* Crebra pocula. *Lr.* *PHR.* Non tam creber agens hyemem fuit æquore turbo. *V.* Creberque procellis Africus. *V.* Congeminare ictus crebros. *V.* Fundunt simul undique tela crebra nivis ritu. *V.* Quippe frequens herbis & fertilis ubere campus. *V.* Circumstant fremitu denso, stipantque frequentes. *V.* Concurrent: hæret pede pes, densusque viro vir. *V.* Denfior hinc soboles, hinc largi copia lactis. *V.* Denfis ictibus heros Creber utrâque manu pulsât versatque Dareta. *V.* Creber ad aures Visus adesse pedum sonitus. *V.* Errat tempora circum Crebra manus. *V.* Crebrisque bipennibus instant. *V.* Labat ariete crebro Janua. *V.*

CREBRESÇO, is, ut, èrè. [Crebra fieri.] *Croître, s'augmenter.* *SYN.* Incrèbrèsçò, àugèor, crèsçò, èxtèndör, vùlgör, divùlgör. *PHR.* Crebrescunt optatae auræ. *V.* Sermo crebrescit. *V.* Crebrescens fama. *Tac.* Quem simul ac crebrescere vidit Sermonem. *V.* Et sævus campis magis ac magis horror Crebrescit. *V.* Clypeataque totis Agmina densantur campis. *V.* (Vide CRESCO. AUGEO.)

CREBRITAS, atis. f. *Cic.* [Frequentia.] *Foule.*

CREBRITAS. *Vit.* [Densitas.] *Epaiffeur.*

CREBRÖ, crebrè, crebrîtèr. *Adv.* *VIT.* Souvent, frequemment. *PHR.* Est mihi turbatam crebrö qui personat aurem. *H.* Exercetque frequens tellurem atque imperat arvis. *V.* Sæpius at si me Lycida formosè revisâs. *V.*

CREDYBILIS, ille. *Croiable, vraisemblable, probable.* *SYN.* Probabilis, fidem mères, nön supèrâns, hâud fidè mäjör, crèdî dignûs. *PHR.* Credibilis sermo consuetaque verba. *O.* Hei! mihi credibili fortior illa fuit. *O.* Credibile est ipsos consuluisse Deos. *O.* Sed neque tam facilis res ulla est quin ea primum Difficilis magis ad credendum constet; iremque nil adeo magnum, neque tam mirabile quidquam, Quod non paulatim minuant mirarier omnes. *Lr.* Si qua fides, animum si veris implet Apollo. *V.* Prisca fides factö, sed fama perennis. *V.* Si qua fides tanto est operi larura vetustas. *V.* Æneas ut fidem, missique reportant. *V.* Si credere dignum est. *V.* Si qua fides rebus tamen est addenda probatis. *V.*

CREDYBILITER adv. *Cic.* Vraisemblablement.

CREDITOR, oris. m. [Qui alteri pecuniam credidit, seu mutuo dedit.] *Créancier.* *PHR.* Ipsi magna sonant; sed tunc cum creditor audit. *J.* Solvas censeo Sexte creditori. *M.* Creditor totius summæ. *Quin.*

CREDITUM, ti. n. *Prêt, dette, argent prêté.* Solvere creditum. *Sen.*

CREDO, is, credidî, itum, èrè. *Croire, penser, estimer, juger.* *SYN.* Arbitrör, rêör, èxistimö, jüdicö, æstimö. *PHR.* Id cinerem aut Manes credis curare sepultos? *V.* Credimus, an qui amant ipsi sibi somnia fingunt? *V.* Qui vitâ bene credat emi quod

rendis honorem. *V.* Si credere dignum. *V.* Si credidit alta vetustas. *Sil.* Vix credere possis. *H.* Sum ratus esse feram. *O.* Socia agmina credens. *V.* Jamque tibi ne vana putes hæc fingere somnum. *V.* Aut videt, aut vidisse putat per nubila Lunam. *V.* Et reor, & si quid veri mens augurat, opto. *V.* Jamque dies ni fallor adest, &c. *V.* Creditis auctos hostes, aut ulla putatis Dona carere dolis Danaum. *V.*

CRĒDERĒ [*Dictis fidem habere.*] *Ajouter foi.* *PHR.* Desit in hæc mihi parte fides, nec credite factum; vel si credetis, facti quoque credite poenam. *Q.* Sex emptus solidis, quis sit, jam scire potestis: Si mihi nulla fides, credite vel pretio. *Cl.* Caspius Ægyptus, de se si creditur ipsis. Condidit; & proprio nomine dixit opus. *O.* Sed vereor ne cui de te plus quàm tibi credas. *H.* Nec citò credideris; quantum citò credere lædat, Exemplum vobis non leve Procris erit. *O.* Posteritas admitte fidem. *Cl.* Nec credere quivi. *V.* Credamus Phæbo & moniti meliora sequamur. *V.* Credite dicenti: mira, sed acta loquor. *O.* Nulla viro juranti fœmina credit; Nulla viri speret sermones esse fideles. *C.* Quis hoc credit; nisi sit pro teste vetustas. *O.* Experto si quidquam credis amico. *O.*

CRĒDERĒ [*Pro cōfiderē.*] *Confier, se fier.* *PHR.* Blandis verbis credere. *O.* Relictam Moribus & vitæ credidit ille meæ. *O.* De facie metuit; vitæ confidit; & illum Securum probitas, forma timere facit. *O.* O! formose puer nimium ne crede colori. *V.* Antea actis veluti male crederet, &c. *O.* Neu struere auderent aciem, neu credere campo. *V.* O! Nullis tutum credere blanditiis. Navis... quæ tibi creditum Debes virgilium finibus Atticis Reddas incolumem precor. *H.* Mihi sua pignora credidit. *O.* Num linquere castra Hortati sumus, aut vitam committere ventis? Num puero summam belli, num credere muros. *V.* Libris arcana credere. *H.* Marique ait, omnia demens Credis. *O.* Pennis ausus se credere cælo. *V.* Inque novos soles audent se gramina turò Credere. *V.* Hostibus perfidis se credere. *H.* Jamque cadente die veritus se credere nocti. *O.* Altæ neu crede paludi. *V.* Pedibus se credere. *Sil.* Credere pugnx. *V.*

CRĒDĪ. *Etre crû.* *PHR.* Ora Dei jussu non unquam credita Teucris. *V.* Illa fidem dictis addere sola potest. *Pr.* Nisi vatibus omnis Eripienda fides. Talibus insidiis perjurique arte Sinonis Credita res. *V.* Cuncta in majus credita ut mos famæ. *Tac.* Illa ratam testis debet habere fidem. *O.* Tarda venit dictis difficilisque fides. *O.* Si qua fides rebus tamen est addenda probatis. *O.*

CRĒDŪLITAS, *acis. f.* [*Facilitas ipsa credendi.*] *Credulité, facilité à croire légèrement.* *EPITH.* Vānā, fācīlis, stōlīdā, inēptā, lēvis. *PHR.* Damno solet esse puellis Credulitas. *O.* Et timidus Gallā credulitate fruor. *M.* Capi credulitate. *O.* Credulitas nunc mihi nostra nocet. *O.*

CRĒDŪLŪS, *ā, ūm.* *Credule.* *PHR.* Vatem me dicunt; sed non ego credulus illis. *V.* Animumque rebus credulum latis dedit. *S.* Credula res amor est. *O.* Creduli senes. *Cic.* Credula spes. *H.* Nondum fecabant credulæ pontum rates. *S.* Sed nos in vitium credula turba sumus. *O.* Nimia credulitate levis, dictis se facilem præbet. Piscis malefido credulus hamo. *ap.*

CRĒMATIŌ, *ōnis. f.* *PLI.* *Brûlure, ou action de brûler.*

CRĒMĒRĀ, *æ. f.* [*Fluvius Tusciæ apud quem Fabii à Vejentibus occisi fuerunt.*] *La Varca.* *PHR.* Ut celerī passu Cremieram tenere rapacem Turbidus hybernus ille fluebat aquis. *O.* Quid Cremiæ legio & cannis consumpta juvenus Tor bellorum animæ. *J.* Tercentum ad cremieram Fabii cecidere. *Faus.*

CRĒMIŪM, *īi. n.* *COL.* *Peût bois sec pour allumer le feu.*

CRĒMŌ, *ās, āvi, ātūm, ārē.* *Brûler ou faire brûler.* *PHR.* Cremare faces. *O.* Des tua succensæ membra cremanda pyræ. *O.* Cum rogis artus tuos dedit cremandos. *S.* Nec numero, nec honore cremant. *V.* Cremata in cinerem purgamenta. *PLI.* Gens quæ cremato fortis ab Illo, &c. *H.* Flammā crepitante cremari. *V.* Incensā cremavit Troja viros. *V.* Altiūs egressus cælestia signa cremabis. *O.* Occupat os flammis; illi ingens barba reluxit. *V.* Nostraque fumosis urit membra focis. *O.* Primus devecta cremato sarmata. *V.* (*Vide URO.*)

CRĒMONĀ, *æ. f.* [*Italiæ civitas ad Padum fluvium.*] *Cremone.* Mantua væ miseræ nimirum vicina Cremonæ. *V.*

CRĒMŌR, *ōris. m.* *Cato.* [*Id quod exprimitur grano aquâ macerato.*] *Jus ou suc épais, qu'on exprime d'une racine, d'une graine, &c.* *Cremor Alicæ. Cel.* Hordea quem faciunt, illis infunde cremorem. *O.*

CRĒNĀ, *æ. f.* *PLI.* *Entaille, crenelure.*

CRĒŌ, *ās, āvi, ātūm, ārē.* *Créer, engendrer, produire.* *SYN.* *Prōdūcō, efficiō, effingō, prōcrēō, gignō.* *PHR.* Terra creavit genus humanum. *Lr.* Principio arboribus varia est natura creandis. *V.* Pecoris nunc hora creandi. *O.* Multaque cum tellus etiam portenta creare Conata est. *O.* Sylvicolæ Fauno Driope quem nympha creatar. *V.* Dubio genitore creatus. *O.* Humili de stirpe creatus. *V.* Pallas sine matre creata. *O.* Fortes creantur fortibus. *H.* Nil posse creari De nihilo. *Lr.* Este precor memores quā sitis stirpe creati. *O.* **CRĒĀRĪ** *de primâ mundi origine* (*Vide MUNDUS. Mundi creatio.*)

CRĒĀRĒ. *Causar, procurer.* *SYNT.* Creare errorem. *Cic.* Duritiem. *Cel.* Fastidium. *PLI.* Lites. *Pla.* Periculum alicui. *Cic.*

CRĒŌN, *ōntis. m.* *Corynthiorum rex Sisyphi filius qui Crēssam filiam Jasoni in matrimonium dedit, cum illa Medeam repudiasset.*

CRĒŌN *Alter fuit Thebanorum rex qui filiis suis regnum eâ conditione dimisit, ut alternis imperarent, iis deinde munis vulneribus interfectis, regnum administravit iterum Creon, donec Theseus pralio victum interfecit.* *PHR.* Sævique palam previsis Creontis Imperia. *St.* Ogygiæ leges immanifueruntque Creonta. *St.* Quod pralio interfectos sepeliri prohiberet.

CRĒPĀX, *acis. SEN.* *Qui fait du bruit, qui craque.*

CRĒPĒRŪS, *ā, ūm.* *Incertain, douteux.* Exæquataque sunt creperi certamina belli. *Lr.* (*Vide DUBIUS.*)

CRĒPIDĀ, *æ. f.* [*Calceus quo plantarum infimæ tantum partes reguntur.*] *Sandale.* *EPITH.* Lēvis, strīctā, vīnctā. *PHR.* Non hic qui in crepidas Grajorum ludere gestis. *P.* Crepidas sibi nunquam Nec soleas fecit. *H.* (*Vide CALCEUS.*)

CRĒPIDĀTŪS, ā, ūm. Crc. *Qui porte des sandales.*
 CRĒPIDO, īnis. f. [Ora terræ quam aqua alluit ubi crepant Lymphæ.] *Parapet élevé sur le bord des rivières.* Crepido urbis. Crc. *Le Quay.* Crepido putei, parietis. Var. [Pertransl.] *Le bord.* PHR. Fortè raris celli conjuncta crepidine faxi. Expositis statbat scalis & ponte parato. V. Nulla crepido vacat, nusquam pons, & tegetis pars. J. *Loca ubi mendici sedere solent.* Graminea ripæ crepido. St. (Vide RIPA.)

CRĒPITACŪLUM, lī. n. *Tout instrument qui sert à faire du bruit.* Creffele, castagnette, &c. PHR. Puerilia crepitacula. Quin. Temperatumque blandis leniter crepitaculis tinniebat. M. Et quatiens tenetâ garrula sistrâ manu. M. Nec crepitacula eis opus est, nec cuiquam adhibenda est. Almæ nutricis blanda atque infracta loquela. Lr.

CRĒPITŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Clapper. Faire un bruit éclatant.* SYN. Crēpō, strēpitō, strīdēō, sōnō, pērcrēpō. PHR. Leni crepitabat bractea vento. V. Messis culmis crepitantibus aret. Sil. Ut succensa facris crepiter bene laurea flammis. T. Quam multâ grandine nimbi Culminibus crepitant. V. Duro crepitant sub vulnere malæ. V. Ipsa sibi plaudat crepitante Ciconia rostro. O. Draco squammis crepitantibus horrens Sibilat. O. Curetum sonitus crepitantiaque æra sequunt. V. Atque levem stipulam crepitantibus urere flammis. V. Impositos duris crepitare incudibus enses. V.

CRĒPITŪS, ūs. m. *Bruit éclatant, qu'on fait en frappant. Son de quelque chose qui sort avec violence.* SYN. Strēpitūs, strīdōr, sōnūs. SYNT. Crepitus amorum. Plī. *Cliquetis.* Streptus pedum, manuum. Crc. *Claquement.* Streptus imbrium. Plī. Testarum. J. *Bruit.* PHR. Nec fulmine tanti Dissultant crepitus: volat atrī turbinis instar. V. Inverso crepitum dedit aurea fundo Cassis. J.

CRĒPITŪS. [Ventris eruptio.] *Un per.* Putabant non minūs honestos crepitus esse quàm ructus. Cic. Crepitum reddere. Plī. Auræ quæ de Sabæis messibus nil spirant. Sam.

CRĒPŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Faire un bruit éclatant, craquer, clapper.* SYN. Crēpitō, strīdēō, strēpitō, sōnō, rēsonō. PHR. Et crepat ad medīs Laurus adulta focos. O. Arma civilis crepuere belli. S. Dentes crepuere retecti. P. Crepuitque sonabile sistrum. O. Montibus altis Levis crepante Lympha defiluit pede. H. Et manibus faustos ter crepuere sonos. Pr.

CRĒPARĒ. [Rumpi crepando.] *Se rompre avec bruit.* PHR. Et acuto munice remi Obnixi crepuere; illisæque prora pendit. V.

CRĒPARĒ. [Pro dictatârē.] *Redire, repeter.* PHR. Quis post vina gravem militiam crepet. H. Et crepat antiquum genus. Lr. Sulcos & vineta crepat metra. H. Si quid Stertinius veri crepat. H.

CRĒPUNDĪA, ōrūm. n. PLA. *Joûe d'enfant.*

CRĒPUSCŪLUM, lī. n. [Extremum diei tempus.] *Crepuscule.* EPITH. Sērūm, āncēps, ōbscūrūm, ōpācūm, nōctūnūm, crōcēūm, dubiūm, rubescēndūm, decēdūm, nōctīfērūm. SYN. Līx dubiā, āncēps. Cōnfiniā nōctis, diēs prācēps. PHR. Extrema peractæ Pars lucis. O. Dumque iter horrendum per opacæ crepuscula carpit. O. Pastor oves saturas ad

prima crepuscula lustrer. O. Longa repercusso nituere crepuscula Phœbo. Lr. At simul inducent nocturna crepuscula noctem. O. Modò facta crepuscula tectis: Ultima pars noctis primaque lucis erat. O. Quod tu nec tenebras, nec possis dicere lucem, Sed cum luce tamen dubiæ confinia noctis. O. (Vide Nox. Nox imminet.)

CRĒSCŌ, is, ēvī, ētūm, ērē. *Croître, augmenter.* SYN. Accrēscō, incrēscō, excreścō, augēōr, augēscō, ēxtēdō, surgō, exsurgō, pullulō. SYNT. Crescere in immensum. O. Immensum. O. In latitudinem. Col. In aduncas ungues. O. Æquor crescit aquis. L. Mare crevit in astra. L. Aliè intumuit. Crescunt mœnia. O. Crescit audacia. O. Amor. St. Labor. Sil. PHR. Strages in cumulum crescunt. Cl. Auditæ crescunt in pectore voces. Cl. Nec nova crescendo reparabat cornua Phœbes. O. Et sol crescentes decedens duplicat umbras. V. Crescenti allabitur æstu. V. In frondem crines, in ramos brachia crescunt. O. Super ora caputque Crevit onus. O. Iliaco tumidum qui crescere Tybrim Sanguine, &c. Cujus amor mihi crescit in horas. V. Implentur fossæ, cava flumina crescunt Cum sonitu. V. Et putres concrefcere Fungos. V.

CRĒSCĒRĒ, cum dicitur de pueris, pullis, &c. PHR. Lacte quis infantes nescit crevisse ferino. V. Non alios primâ crescentis origine mundi Illuxisse dies. V. Tum demum crasâ magnum farragine corpus Crescere jam domitis finito. V. Per spem surgentis Iuli. V. Vivaci nutrita solo, seu matris in alvo Creverunt, faciemque aliquam cepere morando. V. Raptum Domino crescentibus annis. M. Digeriturque suos moles informis in artus. Saut. Visæ puero de- crescere vestes. St.

CRĒSCĒRĒ, cum dicitur de plantis, arboribus. PHR. Meos incidere amores Arboribus, crescent illæ, Cresceris amores. V. Prolem tardè crescentis olivæ. V. Altaque nativo creverat herba thoro. Pr. Atque animos tollent fata. V. Quæque diu latuit, nunc quæ se tollat in auras Fertilis occultas invenit herba vias. O. Nunc herbæ ruptâ tellure cacumina tollunt, Nunc tumido gemmas cortice palmes agit. O. Herbaque quæ latuit, Cerealibus obruta sulcis, Exerit è tepidâ molle cacumen humo. O. Hic segetes, illic veniunt felicius uvæ. V. Nec renovatus ager gravidis canebar aristis. O. Nunquam se extollit, nunquam mitem educat uvam (*vilis.*) C. Terræque exorta repente arbusta salirent. Lr. Ut noscere possis Quæque suâ de materiâ grandescere, aliæque. Lr. At nitidæ surgunt fruges, ramique virescunt Arboribus, crescunt ipsæ fortæque gravantur. Lr. Ipsæ sponte suâ veniunt. V. Pullulat abs radice aliis densissima sylva. V. Sponte suâ quæ se tollunt in luminis auras, Infecunda quidem, sed læta & fortia surgunt. V. Sterilis quæ stirpibus exit ab imis. V. Nam quæ feminibus jactis se sustulit arbor. V. Ingens Exiit ad cælum ramis felicibus arbor. V. Neque in vacuum poterunt se extendere rami. V. Quæ vertice ad auras Æthereas tendit. V. Cælasque reverti Possunt, arque imâ similes revirescere terrâ. V. Et dum se lætus ad auras Palmes agit, laxis per purum immisus habenis. V. Ad sidera raptim Vi propriâ nituntur. V. Tortusque per herbam Cresceret in ventrem Cucumis. V. Uno surgentem tollit de cæspite sylvam.

- V. Crescunt arbuta & scetus in tempore fundunt. Lr.*
CRĒSCĒRĒ, cum dicitur de opibus, famā, animo, &c.
PHR. Crescere de tenui origine. *O.* In mores patrios. *St.* Creverunt & opes & opum furiosa cupido. *O.* Crescit amor nummi, quantum ipsa pecunia crescit. *J.* Virtus animi crescit. *Cl.* Vis animi pariter crescit cum corpore. *Lr.* Pastores Hederā crescentem ornatē Poētā. *V.* Vim crescere victis. *V.* Crescentem sequitur cura pecuniam. *H.* Dilectaque urbis teneris conceptus ab annis Tecum crevit amor. *Cl.*
- CRESSIŪS**, ā, ūm. & **CRĒS**, tīs. *T.* Crētīs, idīs. *f.* *O.* Crētānūs. *Pla.* Crētāūs. *O.* Crētīcūs, ā, ūm. *Cic.* Crētēnsis, scē. *Cic.* [Ex Crētā insulā.] *Qui est de Candie. PHR.* Etiam Phœbo gratissima dona Cres tulit. *T.* Pugnaces Cresfæ. *S.* De Canibus. Cresfia nemora. *V.* Nymphæ Cretides. *O.* Urbes Cretæ. *O.* Cretēnsis Jupiter. *Cic.* Dictamnū genitrix Cretæ carpit ab Idā. *V.* Mare Creticum. *H.*
- CRĒSSŪS**, ā, ūm. *PHR.* Cresfā ne careat pulchra dies notā. *H. i.* Candida felix sit.
- CRĒTĀ**, æ. & **CRĒTĒ**, ēs. *f.* [Insula centum urbibus clara.] *L'Isle de Crete, ou de Candie. EPITH.* Mīnōiā, Dīctāā, Gōrtyniā, Sīdōniā, Gnōsiā, Oāxiā, (ab Oaxē fluvio Crete) vitīfērā, divēs, circūmsonā. *PHR.* Dominatrix freti Creta. *S.* Urbibus centum spatiosa Crete. *S.* Minoia Creta. *L.* Creta Jovis magni medio jacet insula Ponto Mons Idæus ubi, & gentis cunabula nostræ. *V.* Centum urbes habitant magnas, uberrima regna. *V.* Gnosia Minoæ genuit vindemia Cretæ. *M.* Quæ simul centum terigit potentem oppidis Cretam. *H.* Ut egressus ratibus Curetida terram Contigit. *O.* Aut ille centum nobilem cretam urbibus. *H.*
- CRĒTĀ**, æ. *f.* [Terra alba & tenax.] *De la craie. EPITH.* Mollis, pūtris, hūmidā, ūliginōsā, tēnāx, figlīnā, albā, cāndidā. *PHR.* Cretā aut carbone notare. *P.* Molli solidata foramina Cretā. *O.* Cretā solidanda tenaci Area. *V.* Creta nigris exesa chelidris. *V.*
- CRĒTACĒŪS**, ā, ūm. *PLI.* *Qui est venu dans une terre de craie. Cretacea filigo. PLI.* **CRĒTEŪS**, ā, ūm. *De craie, de terre. PHR.* Sic eliditur, ut si quis, prius arida quā sit Cretea persona, allidat pilæve trabique. *Lr.*
- CRĒTATŪS**, ā, ūm. *Cic.* *Blanchi avec de la craie. Cretata fascia. Cic.* Mappa. *M.* Cretata ambitio. *P.* Metaph. *Pallée. Deguifée.*
- CRĒTOSŪS**, ā, ūm. *On il y a de la craie. Cretosa rura. O.*
- CRĒTHEŪS**, eos. *Filius Æoli. PHR.* Nostri de sanguine Phryxus Cretheos ut patrias audis effugerit aras. *V-F.* Undarum decus & gentis Cretheia virgo. *V-F.* *De Helle Cretheos nepti.*
- CRĒTIŌ**, ōnis. *f. Cic.* [Hæreditatis aditio.] *Acceptio d'une succession.*
- CRĒTŪLĀ**, æ. *f. dim. Cic.* *Petit morceau de craie.*
- CRĒTŪS**, ā, ūm. *Né, issu. PHR.* Hortamur fari quo sanguine cretus. *V.* Sanguine cretus. *Sisyphio*, furisque & fraude simillimus illi. *O.* Ab origine cretus eadem Acrisius. *O.* Corpore mortali cretus. *Lr.*
- CRĒŪSĀ** magni nata Creontis erat. *O.* *Eam Jason repudiata Medea, uxorem duxit. Indignata Medea Creusa domo misit scriniola quibus apertis, exiit flam-*

- ma, qua Creusam cum totā regiā combussit. PHR.* Colchis arsit nova nupta venenis. *O.* Aspice quid donis Eryphila invenit amaris; Arserit & quantis nupta Creusa malis. *Pr.*
- CRĒŪSĀ** *Æneæ uxor. PHR.* Nos contra effusi lacrymis conjuxque Creusa Ascaniusque. *V.* [Dardanis & divæ Veneris nurus. *V.* Si quæras ubi sit formosi mater Iuli; Occidit à duro sola relicta viro. *O.*
- CRĒŪSIS**, & **CRĒŪSĀ**, æ. *f. T.* [Oppidum Bœotiz.] *Creuse.*
- CRĪBRĀRIŪS**, ā, ūm. *PLI.* *De cribre.*
- CRĪBRŪM**, rī. *n. Uncrible, un sas, un tamis. EPITH.* Rārū, pētūsū, lēvē. *PHR.* Cerebrum Molle fuit, veluti concretum vimine querno Lac solet, urve liquor rari sub pondere cribri Manat, & exprimitur per densa foramina succus. *O.* Cribro aquam haurire. *PLA.* *Rem inutilem facere.*
- CRĪBRŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLI.* [Cribro incernere, succernere. *Col.*] *Cribler, tamiser.*
- CRIMĒN**, inīs. *n. Crime, méchante action. EPITH.* Nefandū, nefariū, nōxiū, pātēns, tūrpē, inauditū, occultū, dāmnābilē, dolōsū, dītū, infandū, fēdū, tristē, tūrpē, crudelē, sēvū, prāvū, infamē, immānē, obscūrū. *SYN.* Facinūs, scelūs, delictū, nefās, piāculū, peccātū, vitiū, flagitiū, culpā, nōxiā, impiētās, iniquitās, mālū. *PHR.* Prædāque potita nefandā, Fert secum spoliū sceleris. *O.* Hoc facinus refugo damnavit sole... Avertitque diem sceleri. *Cl.* Sed mixtum pierate nefas, dubitandaque cædis Gloria, materno laudem cum crimine pensat. *Cl.* Tantoque authore peracta Culpa placet. *Bez.* Res ipsa placet crimenque probatur: At metuit famam. *Bez.* Diu tacitum crimen. *S.* Patens crimen & sine teste probatum. *O.* Exhibere tacitum crimen aliquā notā. *S.* Gladioque refellere crimen. *V.* Cæcumque domus scelus omne retexit. *V.* Iræque insidiæque & noxia crimina cordi. *V.* Et crimine ab uno Disce omnes. *V.* Disjice compositam pacem, fere crimina belli. *V. i. causas.* Sciat hac pro cæde tyranni Nil veniā plus posse dari. *Lr.*
- CRIMINIS** reūs. *PHR.* Falsi criminis reum agi. *O.* Dotata crimine virgo. *O.* Illi crimen inest. *O.* Maculata crimine mentes. *Sil.* Quique in se traxit crimen, voluitque videri esse nocens. *O.* Trita frequensque licet sit via, crimen habet. *O.* Ut nihil adiciam, non possum innoxia dici: Quod superest multum est in vora, in crimina parvum. *O.* Obliqua sectandi libido Cum teneris adolescet annis. *Bucha.* (Vide REUS, SCELERATUS.) **CRIMINIS** innocens. (Vide INNOCENS.)
- CRIMINIS** parcēps, fūisōr. *PHR.* Illa bene erravit, vitiumque authore redemit. *O.* Et ipsos inscribere Deos sceleri. *L.* Facinus quos inquinat, æquat. venire in partem criminis. *O.* Haud timeo si jam nequeam defendere crimen Cum tanto commune viro. *O.* Sæpe in magistrum scelera rediere sua. *S.* (Vide CONSCITUS.)
- CRIMĒN** mēditārī, mōlīrī, fēcērē, cōmmittērē. *PHR.* Dixit & ante oculos rectum pietasque pudorque Constiterant. *O.* Quin aspice quantum Aggrediare nefas; & dum licet effuge crimen. *O.* Magnum est quodcumque paravi; Quid sit adhuc dubito. *O.* In omne nefas ego me germana paravi. *O.* At tu, dum

corpore nondum Passa nefas; animo ne concipe. O. Quid facis? exclamat quæ te Germane furentem Mens agit in facinus. O. Discrimine parvo Committi potuisse nefas. O. Nec sponte laqueum famoso crimine nectit. H. (Vide Pecco.)

CRIMEN excusare. Sr. Dissolvere. Cic. Excusare. Quin. Defendere, eluere, eludere. O. Perorare. Cic. Phr. Abscondere crimen face jugali. O. Dic mihi quid feci nisi non sapienter amavi: Crimine te potui demeruisse meo. O. Nil ego si peccata possum nescisse, nec ullus Error, qui fati crimen obumbret, erit. O. (Vide Excuso.)

CRIMEN punire. Phr. Damnari crimine mortis. V. Quæstor Minos urnam movet: ille silentum Conciliumque vocat, vitæque & crimina discit. V. Insequi crimen alicujus. O. Tam sævi criminis unum Tor pœnas cepisse caput. L. Quod scelus admisit, scelus est immane; nec unquam Noxa solet placidos talis habere Deos. Rna. Aut ignoratæ premit artis crimine turpi. H.

CRIMINATIO, ōnis. f. Cic. Accusation, blâme, investiture. **CRIMINATOR**, ōis. m. Pla. Delator, accusator.

CRIMINOR, aris, aris sum, arī. Accuser, blâmer. SYN. Accūsō, rēdarguō, arguō, rēprehēdō, dō crimīnī. Cic. Crimēn īnsēquor. O. Acērbō. Cl. Objiciō. Quin. Induō alicui. S. Infecō. Cic. Intēdō. Liv. In crimēn trāhō. Tac. Phr. Falsum crimen quasi venenatum telum jacere. Cic. Sum rea: laudare si scelus ausa forem. O. Criminari invidiosè potentiam alicujus. Cic. Aliquid de aliquo. Cic. Paucorum crimen diffundit in omnes. O. Ergo, quicumque es, rescindere crimina noli; Deque gravi duras vulnere tolle manus; Utque meæ famam renuent oblivia culpæ; Facta cicatricem ducere nostra sine. O. Formidine crimen acerbatur. V. Semperque odiis & crimine Drances Infensus juveni Turno. V. Hinc semper Ulysses Criminibus terrere novis. V. Nefanda juveni crimina infontia apparat. S.

CRIMINOSE, adv. Cic. Avec crime, criminellement.

CRIMINOSUS, ō, ūm. [Qui crimen infert.] Outrageux, injurieux. Quem criminosis cumque volens modum Pones iambis. H.

CRINALE, is. n. Coiffe à couvrir les cheveux. SYN. Capillare. Phr. Ornabant aurata monilia collum, Et madidos Myrthæ curvum crinale capillos, &c. O.

CRINALIS, alē. De theveux. Phr. Crinalem capiti vittam natæque sibi que Detrahit. O. Aurum crinale. S. Cæsariem crinali stringere cultu. Cl. Hedera crinalis Bacchi. Cl. Murus crinalis Cybeles. Cl. Solvite crinales vittas. O.

CRINIS, is. Cheveu. Phr. Tamen heu? ferus adulteros crines pulvere collines. H. Crine ruber. M. Nigro crine decorus. H. Crinemque volantis ducunt sidera. V. Effusus stellatus crinibus ather. V-F. (Vide CAPILLUS.)

CRINĒS piscium. Plī. Les nageoires des poissons. Crines arborum. Plī. Les fibres. Les petites racines des arbres.

CRINIŌR, trīs, trīs sum, trī. Metaph. Etre couvert. Phr. Crinitur frondibus arbor. St. Frondenti crinitur cassis Oliva. Sr.

CRINISUS, ī. m. Sicilia fluvius. Troja Criniso concepit flumine mater Quem genuit. V. De Aceste.

CRINITUS, & **CRINIGER**, ō, ūm. Qui porte de longs cheveux. SYN. Cōmātus. Phr. Cytharā crinitus Iopas Personat auratā. V. Colla toris crinita tument. St. De Equis. Galea crinita triplici juba. V. Malè crinita mulier. O. Multā crinitum missile flammā. St. Vertex crinitus. St. Nec metues atro crinitas angue fores. O. Crinigeros bellis arcere Caicos. L. (Vide COMATUS, CAPILLUS.) Crinitā stella. Plī. Une Comete chevelue.

CRISIS, is. f. Sen. [Latine judicium. Unde dies critici.] Crise, changement subit dans une maladie, qui fait juger de l'état du malade.

CRISPŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Plī. Friser, boucler. (Vide CAPILLUS, Capillos concinnare.) **CRISPARE**. Faire ondoier. Phr. Nunç Apio viridi crispatur florida tellus. Col. Crispata cacumine Buxus. Cl. Alma novo crispans Pelagus Titonia Phœbo. Cl. Ingeminat tremulos naso crispante cachinnos. P. **CRISPARE**. Branler. Phr. Bina manu lato crispans hastilia ferro. V.

CRISPUS, & **CRISPULUS**, ō, ūm. dim. Frisé, crepu. SYN. T. Coma crispa. Sil. Crispus capillus. Pla. Crispulus iste quis est. M. (Vide CAPILLUS, Capillos fingere.) **CRISPUS**. Metaph. Ondé. Abies crispa. Cic. Folium crispum. Plī.

CRISTĀ, & **CRISTULĀ**, æ. f. dim. Crête de coq. Huppe de certains oiseaux. Epith. Pūnicēā, rōscā, rūbēns, rūbrā, mīcāns, tūmēscā, hōrrens, āltā, cōruscā, cōruscāns, surgēns, sūmmā, hīrtā, hīrsūtā, crūentā. Phr. Undantes rutilanti in vertice cristæ. Mant. Rectis rutilisque cristulis. Col.

CRISTĀ. Aigrette, Panache. Houpe qu'on met sur les Casques. Epith. Agitatā, trēmūlā, ūndāns, nūtāns, āltā, dirā, tōrvā, hōrridā, īnsignīs, cōmāns, equinā, hōstilis, tērrificā, rūtilā, militāris, fōrmidābilis, effusā, splēndidā, mināx, elātā, vērscōlōr, tērrībilis, sanguinēā, hōrrificā. Phr. Decus superbum cristarum. Sil. Summas excussit vertice cristas. V. Insurgens nitenti cono crista. Sil. Terrificas capitum quaterne cristas. Lr. Altæ scintillant cristæ. Sil. Ære caput fulgens cristæque hirsutus equinā. V. Aut picturatas Galeæ Junonia cristas. Ornet avis. Cl. Puniceas interplicat infula cristas. Sr. Habilem galeam cristisque decoram Induit. V. Alto vertice crista tremens, undans, nutans. V. Aptat rorantes sanguine cristas. P. Viden? ut geminæ stant vertice cristæ. V. Vertice figere cristas. V. Rubræ cornua cristæ. V. Et cristam adverso curru quatit aura volantem. V. Rutilas declinat in oscula cristas. Cl. Et cristæ capitum. V.

CRISTATUS, ō, ūm. Crété, hupé, qui a une crête. Un panache. SYNT. Cristatus Achilles. V. Ales cristati oris Gallus. O. Angues cristati. S. Cristatus apex. Cl. Draco. O. Cristaræque sonant undique lucis aves. M. Cristata cassis. Cl. (Vide GALEA.)

CRITYCI dies. Cel. Jours de crise, critiques. (Vide CRISIS.)

CRITICI, ōrūm. m. Censeurs, critiques. Phr. Ut Critici dicunt. H. Orpheos alii libros impune lacessunt; Nec rua securum te, Maro, fama vehit. Ipse parens vatum Princeps Heliconis Homerus Judicis exceptit tela severa notæ. Cl. (Vide CENSOR, CORRIGO.)

CROCINUM, nī. n. [Genus unguenti.] Parfum, ou

l'on mêloit du safran. Et crocino nates Myrrheus ungar Onyx. *Pr.*

CRŌCŪŌ, īs, īrē. & **CRŌCŪTŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLA. Croasser, crier comme le Corbeau.* *PHR.* Et crocitāt Corvus. *A. phil.*

CRŌCŌDILŪS, lī. m. *Crocodile, animal amphibie qui se trouve dans le Nil.* *EPITH.* Nilicōlī, niliācūs, vōrāx, āquācūs, cāllidūs, fērūs, mināx. Phāriūs, Ēgyptiūs, lētifēr. *PHR.* Ēgyptus portenta colat, Crocodilon adoret. *J.*

CRŌCŌTĀ, ā. f. *Cic.* & **CRŌCŌTŪLĀ**, ā. f. *Pla.* [Vestis muliebris crocei coloris.] *Habit de femme de couleur de safran.*

CRŌCŌTŪLĀRIŪS, ā, ūm. *PLA. Teinturier en couleur de safran.*

CRŌCŪM, cī. n. *CEL.* & **CRŌCŪS**, cī. m. *Safran.* *EPITH.* Cōrŷciūs, pālēns, pūnicēūs, rūbēns, rūbēr, sicāniūs, spīrāns, Tŷriūs. cīlix, cīlīsiūs, flāvēns, rēdōlēns, pūrpūrēūs, rūtilūs, suāvīs, mōllīs, ātrīcōmūs, lūtēūs, grātūs, hālāns, ōdōrātūs, tēnēr, fūlvūs, pāllidūs, pālēns, tēnūs. *SYN.* Spīcā cīlīsi, cīlicūm mēsiūs. *PHR.* Et glaucas falices, Casiamque Crocumque rubentem. *V.* Ille crocum simulat, croceo velatus amictu. *O.* Nec fuerant rubri cognita fila croci. *O.* Vobis piētā croco & fulgenti murice vestis. *V.* Ipsa crocos tenues Liliaque alba legit. *O.* Spirantesque crocos, & in urnā perpetuum ver. *J.*

CRŌCEŪS, & **CRŌCINŪS**, ā, ūm. *De safran, de couleur de safran jaune.* *SYN.* Flāvēns, flāvēcēns, rūtilūs, lūtēūs. *SYNT.* Croceus amictus. *O.* Dies. *Cl.* Crocea chlamys. *V.* Prata. *Cl.* Crocei flores, odores. *V.* Ignes. *Cl.* Croceae frondes. *V-F* Crocinum semen. *Plī.* *PHR.* Et circumtextum croceo velamen acantho. *V.* Invitant croceis halantes floribus horti. *V.* Croceos ut mittit Timolus odores. *V.* Fulgebat crocinā candidus in tunicā. *C.* Croceum linquens aurora cubile. *V.* Jam croceo mutabit vellera luto. *Aries.* *V.*

CRŌCATŪS, ā, ūm. *PLI.* *Ou l'on a mis du safran jaune.*

CRŌCŪTĀS, ā. m. [Æthiopiæ animal ex Lupo & Leæna ortum.] *Hyenne.*

CRŌESŪS, sī. m. *Rex Lydia ditissimus à Cyro Rege Persarum victus.* *EPITH.* Sūpērbūs, divēs, ōpūlētūs, Lŷdūs, pōtēns. *PHR.* Divitis audita est cui non opulentia Croesi. *O.* Pollentem folio Cræsum victoria Cyri Fregit. *Cl.*

CRŌTĀLŪM, lī. n. [Instrumentum Ægyptiorum laminis constans, sonum ex collisione reddentibus.] *Arabale.* Crispium sub crotalo docta movere latus. *V. in opuse.*

CRŌTĀLIĀ, ōrūm. n. [Margaritas resonantes vocat. *Plī.* Pendebant illa ab auribus & collisa mutuo sonum reddebant.] *Pendants d'oreille.* **CRŌTĀLISTRIĀ**, ā. f. *PR.* *Qui porte de ces pendant d'oreille.* Nile taus tibicen erat Coralistria Phyllis. *Pr. Vi restituit Turnelus.*

CRŌTŌ, five **CRŌTŌN**, ōnīs. *Cic.* [Civitas Italiæ Milonis Athletæ patria.] *Crotonne.* Patefecit amicas Alta Croton portas. *Sil.* **CRŌTONIATĒS**, ā. *Cic.* *De Crotonne.*

CRŌTŌN, ōnīs. *Qui Crotoni urbi nomen dedit.* *PHR.* Invenit Ælare fatalia fluminis ora ; Nec procul hinc tumultum sub quo secreta Crotonis Ossa tege-

bat humus ; jussaque ibi mœnia terrā Condidit, & nomen tumulati traxit in urbem. *O.*

CRŪCIATŪS, ūs. m. & **CRŪCIAMENTŪM**, ī. n. **CRŪCIABILITĀS**, ātis. f. *PLA. Tourment, supplice.* *EPITH.* Dīrūs, tētēr, mākīmūs, sūmmūs, crūdēlīs. *SYN.* Dōlōr, sūpplicium, pānā, tōrmētūm. *PHR.* Lateris cruciatibus uror. *O.* Carere cruciatu & pōnā. *J.* Cruciatas morbi, animi. *Cic.* Pendet inexplēto non fanda piacula busto. *Cl.*

CRŪCIARIŪS, ī. m. *SEN. Bourreau.* **CRŪCIARIŪS**. *APUL.* *Pendant, qui mérite la mort.*

CRŪCIŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Tourmenter, affliger, donner la torture.* *SYN.* Vexō, tōrquēō, discrucio, āngō, āffligō, āfflicō, prēmō. *PHR.* Non se pejus cruciaverit atque, &c. *H.* Quantum sic cruciat lumina vestra dolor. *Pr.* Ne te crucia. *Ter.* Per longas cruciat membra tenella mōras.

CRŪCIARI dolore. *Cic.* *Etre tourmenté, souffrir la torture.* *PHR.* Cum laceros artus æquataque vulnera membris Vidimus, & toto quamvis in corpore cæso Nil animæ lethale datum, moremque nefandæ Divum sevitæ, pereuntis parcere morti. Avulsæ cecidere manus, exactaque lingua Palpitat, & muto vacuum ferit aëra motu. Hic aures, salius spiramina naris aduncæ Amputat, ille cavis evolvit sedibus orbes, Ultimaque effodit spectatis lumina membris. Vix erit illa fides, tam sævi criminis unum Tot pœnas cepisse caput. *Cl.* (Vide **TORQUEO**. **MARTYRIUM**.) **CRŪCIFIGŌ**. (Vide **CRUX**.)

CRŪDELĪS, ēlē. *Cruel, barbare, inhumain.* *SYN.* Trūcūlētūs, inhūmānūs, dīrūs, fērūs, ferrēūs, imprōbūs, trāx, fērōx, bārbarūs, inclēmēns, immanīs, effērūs, immīrīs, crūēntūs, fūrēns, ātrōx, fāvūs, tētēr, āspēr, ācērbūs, effērātūs, sānguīnēūs, implācabilīs, inēxōrabilīs. *PHR.* Crudelia sacra perosa. *O.* Heu ? fuge crudeles terras, fuge litus avarum. *V.* Altra vocat crudelia mater. *V.* Sævior illo Qui falsum lento torruit igne Bovem. *O.* Sævior & tristi Bufiride. *O.* Quid memorem infantes cædes, quid facta Tyranni Effera... Mortua quin etiam jungebat corpora vivis, Componens manibusque manus atque oribus ora... Complexu in misero longā sic morte necabat. *V.* Fixo qui ludit in hospite Maurus. *L.* Quid tale immanes unquam gessisse feruntur, Vel Schinis Istmiacā latitans, vel rupe profundā Schyron, vel Phalaris Tauro, vel carcere Scylla. *O !* Mites Diomedis Equi, Bufiridis aræ Clementes, jam Cinna pius, jam Spartace lenis. *J.* Naturamque simul fratremque hominemque cruentus Exuit. Contemptrix superūm, sævæque avidissima cædis. *O.* Cæde gaudentes Sicambri. *H.* Non Tigris... Sævior erravit campis nec funera vulgō Tam multa informes Urŷi stragemque dedere. *V.* Nemo adeo ut noceat barbarus esse volet. *T.* Tormenta postquam cuncta consumpsit furor, Animus adhuc irā tumens Se pascit ; oculis fatiat & fruitur meis Læto in malis spectaculo. *Buch.* Fatale monstrum ? prodigialium Monstrum parentum, seu Lybyssa Marmaricis Lea pavit antris ; Seu te maligno fidere degener Pardus marifā Tygride prodidit Furoris haredem paterni, Sive gregis populator Afri Nudum sub alto destituit jugo, Seu belluosis fluctibus expuit Irata tempestas nocentem Alitibusque

feris prædam: Te... Megæra fixit; Tisiphone dedit Sceptrum cruentandum, feræque Imposuit diadema fronti. *Sarb.* Savit atrox Volsens. *V.* Dextra viris animusque ferox. *V.* Ponuntque ferocia Pœni Corda, volente Deo. *V.* Et rabie fera corda tument. *V.* Asper & improbus ira Savit in absentes. *V.* Cœptis immanibus effera Dido. *V.* Sanguineam volvens aciem. *V.* Savitque juvenus Effera. *V.* At furiis Caci mens effera Ne quid inausum, Aut intentatum scelerisve dolive fuisset. *V.* Notus feritate Lycaon. *O.* Non illo carulorum oblita Leæna Savior. *V.* Mitius inveni, quàm te, genus omne ferarum. *O.* Ut ferus est, multoque suis truculentior Euris. *Æolus.* *O.* Quænam te genuit solâ sub rupe Leæna, Quod mare conceptum fumantibus expuit undis? Quæ Syrtisquæ Scylla vorax? quæ vasta Charybdis? *C.* Asperior tribulis, fœtâ truculentior Ursâ, Surdior æquoribus, calcato immitior Hydro. *O.* Obiitque truci procul omnia visu. *V.* Tum sævus Aper, tum pessima Tigris. *V.*

CRUDELIS, *Cruel, insensible à l'amitié.* *PHR.* Janua vel dominâ penitus crudelior ipsâ. *Pr.* *O?* crudelis Alexi, nihil mea carmina curas. *V.* Num fletu ingemuit nostro? num lumina flexit? Num lacrymas victus dedit, aut miseratus amantem est? *V.* Nec filicum venæ, nec durum in pectore ferrum, Aut adamanta gerit, nec lac bibit ille Leæna. *O.* Non tua sunt duro præcordia ferro. *O.* Barbara nec Scythiæ tellus, horrendave syrtis, Nec te conceptam sæva Leæna tulit. *T.* Qui te non amat, est barbarior feris, Pardis asperior, Tigride sævior, Impacacior Ursis, Iracundior Anguib. Qui te non amat est marmore durior, Saxi horridior, surdior æquore, Inconstantior auris, Immanfuetior ignibus. *Sarb.* Duritiâ ut ferrum superes, adamantaque teque; Sis licet immitis, Tethydisque ferocior undis. *O.* Præ te non duri montes, non robora dura. Durior est glacies pectore nulla tuo. *O.* Et tua sunt filicis circum præcordia venæ; Et rigidum ferri semina pectus habet. *O.*

CRUDELIS, *Impitoyable, inexorable, severe.* *PHR.* Indocilis flecti nesciaque humanis precibus mansuescere corda. *V.* Nullis ille movetur Fletibus, aut voces ulla tractabilis audit. *V.* Junonis gravis ira & inexsaturabile pectus. *V.* Quam nec longa dies, pietas nec mitigat ulla. *V.* Nec visu facilis, nec dictu affabilis ulli. *V.* Asperior quovis æquore frater erat. *O.* Nullane res potuit crudelis flectere mentis Consilium. *C.* Nec Jovis imperio, fatise infracta quiescit. *V.* Crudelis in liberos. *Cic.* *Severe.*

CRUDELIS Res, pœna, &c. *Cruel, dur.* *PHR.* Vidi & crudeles dantem Salmonea pœnas. *V.* Crudeli laceravit verbera terga. *V.* Crudelis ubique Luctus, ubique pavor & plurima mortis imago. *V.* En iterum que pavor & plurima mortis imago. *V.* En iterum que crudelia retro Fata vocant. *V.* Vix adeo agnovit pavitantem & dira regentem Supplicia. *V.* Aur quid in eversâ vidi crudelius urbe. *V.*

CRUDELITAS, *âris. f. Cruauté.* *SYN.* Sævitiâ, sævitiēs, fēritās, ātrōcītās, fērōcītās, fērōciā, dūrītēs, dūrītā, bārbārēs, trūculētā, immanītās, inclemētā, aspēritās, ācērbītās. Mens effērā, crudelē pēctūs. Sævūm ingēniūm. Crūdēlēs aūsūs. Immanīa fāctā. *EPITH.* Sævā, fērā, ātrōx, fērōx, dūrā, dirā, bārbārā, trūculētā, immanīs, inclemēs,

aspērā, ācērbā, fūrēns, mināx, rābīdā, hōrēndā, effērā, impiā, fūrīosā, inhūmānā, tūrānnicā. *PHR.* Duræ inclementia mortis. Crudelitate barbarus. *Cic.* Quamque Lupi sævæ plus feritatis habent. *O.*

CRUDELITER Adv. *Cruellement.* *SYN.* Dūrē, dūrē, rigidē, sāvītēr, fērōcītēr, ātrōcītēr, bārbārē, immanītēr, ācērbē. *PHR.* Crudelius urere. *T.* Deiphobum vidit lacerum crudeliter ora. *V.*

CRUDESCO, *is, ērē. S'aigrir, devenir plus cruel.* *PHR.* Sin in progressu cœpit crudescere morbus. *V.* Dejectâ crudescit pugna Camillâ. *V.* Effuso crudescunt sanguine pugna. *V.* Ira crudescunt. *Sil.*

CRUDITAS, *âris. f. Crudité, indigestion.* Cruditas, morbi causa. *Cic.* Cruditatem excoquere. *Col.*

CRUDUS, *â, ūm. Immaturus.* *Cru, qui n'est pas cuit, qui n'est pas mûr.* Poma cruda. *Cic.* Cornaque adhuc nostris non satis apta cibus. *O.*

CRUDUS *per transp. [Pro aspero.] Cruel.* *PHR.* Cruda prælia, Indoles. *Cl.* Crudum fatum. *Sil.* Scu crudo fidit pugnam committere castu. *V.* Crudum per costas exigit ensem. *V.* CRUDUS [Pro recenti.] *Frais.* Cruda vulnera. *O.* Crudum solum. *Col.* En friche. Cruda senectus. *Tac.* Vigoureuse. Crudus cibus. *J.* Qui n'est pas digéré. Cruda Alvus. *Cato.*

CRUDUS [Pro viridi.] *Verd.* Rudem nodis & cortice crudo. *V.* CRUDUS [Pro infueto.] *A quoi on n'est pas accoutumé.* Crudum servitium. *Tac.* Cruda rudimenta. *St.* Equa cruda marito. *H.* Cruda juvenus. *Sil.*

CRUENTO, *ās, āvi, ārūm, ārē. Ensanglanter.* *SYN.* Crūrē inficiō, sanguinē tīngō, āspērgō, cōspērgō, imbūō, tēpēficiō, pēfūndō, fœdō, tūrpō, mādūlō, rīgō, irrīgō, trōrō. *SYNT.* Cruentari scelerere. *Cic.* Morſu cruentare. *Pr.* Cruentare remp. vulneribus. *Cic.* Manus cruentatæ. *O.* Cruentati oculi. *Pl.* Latē arva cruentare. *S.* *PHR.* Volvitur & calido tellurem sanguine fœdat. *V.* Tundit humum expirans, infractaque tela cruentat. Et terram tabo maculant. *V.* Fusus cruor inficit terram. *S.* Sparſo latē rigat arma cruore. *V.* (Vide VULNERO.)

CRUENTARI. *Etre ensanglanté.* *PHR.* Atro tepefacta cruore Terra torique madent. *V.* Virgineumque altē bibit acta cruorem Hasta. *V.* Recalent nostro Tyberina fluenta Sanguine adhuc, campique ingentes ossibus alben. *V.* Iliaco vidit qui sanguine crescere Tybrim. *V.* Bis sanguine nostro Æmathiam, & latos Æmi pinguescere campos. *V.* Huic atro linoquantur sanguine guttæ. *V.* Sanieque natarent Limina. *V.* Semperque recenti Cæde tepebat humus. *V.* Plurima fuso Sanguine terra mader. *V.* Stat cruor in templis; multaque rubentia cæde Lubrica saxa madent. Infandos belli potura cruores Fraxinus. *St.* (Vide VULNERARI.)

CRUENTUS & CRUENTATUS, *â, ūm. Ensanglanté, couvert de sang.* *SYN.* Crūrē, sanguinē spārſūs, tīnctūs, pēfūſūs, fœdātūs, īquāllidūs, īquālēns, mādēns, fœdūs, tūrpīs, trōrāns, rūbēns. *SYNT.* Cruenta palma, præda, mors, facta, arma. *O.* Humus. *V.* Spolia. *V.* Cruentum cadaver. cruentæ guttæ. *Cic.* Dapes. *V.* Noctes. *S.* *PHR.* Sanie eructans & frustra cruento Mixta mero. *V.* Sanie taboque fluentes. *V.* Rorantes sanguine cristas. *V.* Foribusque affixa superbis Ota virum tristi pendebant pallida tabo. *V.* Atro delibutus Hercules Nessi cruore. *H.*

Oraque fœdo sparsa cruore. S. Faciem oblitus cruore. *Tac.* Incubuit ferro, quod adhuc à cæde tepebat. O. Spumas ager ore cruentas. V. Concreti sanguine crines. V. Longum cruentâ tramitem signat notâ. S. Tydides multâ vastabat cæde cruentus. V. (Vide VULNERATUS.)

CRUENTUS. *Cruel.* SYNT. Cruentus dolor. L. Hostis. S. Mars. H. Morfus. S. Cruenta facta, cædes. S. Ira. H. Vox, oratio. *Cic.* PHR. Sed enim irrevocatus ab acri Cæde Lupus perstat dulcedine sanguinis asper. O. Belloque cruentior ipso. O. (Vide CRUELIS.) CRUENTUS [Morte dignus.] *Digne de mort.* PHR. Denique non possum nullam sperare salutem; Cum non sit pœnæ causa cruenta meæ. O.

CRUSMA, ætis. n. [Cymbalum tintinnabulis referunt, vel sonus ab eis editus.] *Bruit de quelque instrument qu'on frappe en cadence.* PHR. Edere lascivos ad Betica crufmata gestus, Et Gaditanis ludere docta modis. M.

CRUMENÂ, æ. f. *Bourse.* SYN. Mârlupium, loculi. EPITH. Plena, gravis, dives, referta, vacua, deficiens, inanis, tumens, capax, fidelis, salutaris, socia, cara, aurifera, turgida, secreta, occulta. PHR. Et mundus victus, non deficiente crumenâ. H. (Vide DIVITIÆ.)

CRUOR, oris. m. [Sanguis qui ex aliquo vulnere fluit.] *Sang coulant ou caillé.* EPITH. Nigrans, niger, fœdus, pinguis, ater, teter, crassus, obscenus, corruptus, patris, tepens, turpis, luridus, fumans, rutilus, ponicus, sanguineus, roseus, calidus, fluidus, tepidus, undans, stillans, fervens, fusus, effusus, fervidus, flebilis, rorans, insincerus, largus. SYN. Tabes, sanguis. SYNT. Cruorem libare. S. Haurire. V. Stultitiæ cruprem addere. H. Sitisque immensa cruoris. O. PHR. Atros siccabat veste cruores. V. Fluatque nulli flebilis cruor. S. Largus cruor inundat locum. S. Manantem ex ore cruorem Ejectare. *Sil.* Largusque cadentum It cruor. V. F. Tepidusque cruor fumabat ad aras. V. Volvitur Euryalus lecho; pulchrosque per artus It cruor. V. Concidit & mixtum spumis vomit ore cruorem. V. Cruor emicat altè Non aliter quàm cum vitiato fistula plumbo Scinditur, & tenui stridente foramine longas Ejaculatur aquas, atque ictibus aëra rumpit. V. Undantique animam diffundit in arma cruore. V. Spargit rapida ungula rores. Sanguineos; mistaque cruor calcatur arenâ. V. Tepentem Cæde locum, & plenos spumanti sanguine rivos. V. Et sanguine in alto Semianimes volvuntur Equi. V. Luminis effossi fluidum lavit inde cruorem. V. Vulnere sanguis Effusus saniesque. *Sil.* Undantemque sinu collapsa cruorem Excipit. S. Cumque animâ cruor est effusus in auras. O. Funditur ater ubique cruor; dant funera ferro. V. Sacrum jugulis demitte cruorem. V. Supponunt alii cultros, tepidumque cruorem Suscipiunt pateris. V. Nostro sequitur de vulnere sanguis. V. (Vide VULNERO. OCCIDO.)

CRUOR [Pro sanguine.] *Sang.* PHR. Et nobile nervis conamen calidus præbet cruor. L. (Vide SANGUIS.)

CRUS, cruris. n. *La jambe.* EPITH. Pingue, crassum, tardum, levè, durum, albens, tenellum, candidum, squallidum, substrictum, distortum, curvatum, molle. PHR. Sinuctque alterna volumina cru-

rum. V. Perustus crura compede. H. Crus ubi commisit volucris, sensique teneri. O. Tinge novo mecum direptis crura cothurnis. V. Pullus in arvis Altius ingreditur, & mollia crura reponit. V. Quo sonipes ictu furit arduus, altaque jactat Vulneris impatiens, arrecto pectore, crura. V. Candidaque hamatis crura notata rubis. T. Crure glaber. M. Frangam tonfori crura. M.

CRUS arboris, vitis. *Col.* Metaph. *Le pied.* Internodia crurum. O.

CRUSCULUM, li. n. dim. *Petite jambe.* PHR. Pectus Cicadæ crusculumque Formicæ. M.

CRUSTA, & CRUSTULA, æ. Dim. H. *Cronche.* EPITH. Tenuis, levis, crassa, fissilis, dura, mollis. PHR. Crusta panis. *Pl.* Ulceris. *Cel.* Concrescunt subitæ currenti in flumine crustæ. V. *i. aqua congelascunt.* Crustæ capaces. J. *Pocula.* Crusta parietis. *Pl.* *Le crepy.*

CRUSTO, as, avi, atum, are. *Enduire, couvrir de plaques.* PHR. Domus crustata. L.

CRUSTARIUS, ii. m. *PL.* *Qui crepit.*

CRUSTOSUS, a, um. *PL.* *Qui a l'écorce en forme de croûtes.*

CRUSTUM & CRUSTULUM. V. *Gâteau croquant, croûton de pain, de pâté.* PHR. Et violare manu malisque audacibus orbem Fatalis crusti. V. Ut pueris olim dant crustula blandi doctores, elementa velint ut discere prima. H. Nos colaphum incutimus lambenti crustula servo. J.

CRUSTULARIUS, ii. m. *SEN.* *Qui fait des oublies, ou d'espace de pâtisserie mince, & croquante.*

CRUSTUMIUM, ii. n. *Pl.* [Oppidum Tusciæ.] *Massigliano.* Nec fureculus idem Crustumis Syriusque Pyris. V.

CRUSTUMIUM, ii. n. [Fluvius qui Ariminum præterlabitur.] *Le Conca.* Veloxque Metaurus Crustumiumque rapax. L.

CRUX, crucis. f. *Croix, gibet.* EPITH. Arborea, funesta, probrorsa, horribilis, funerea, lurida, miserabilis, misera, tristis, horrida, rigida, cruenta, acerba, dura, seva, inhonora, infamis, inamabilis. SYN. Crucis trabs, lignum, arbor, truncus, stipex, robur, patibulum. PHR. Altaque roboribus fabricatur quadrifidis crux, Tormenti genus; hac olim scelera impia reges Urgebant pœnâ, fontesque hâc morte necabant: Tunc neque honos erat infami neque gloria trunco. *Vida.* Carnifici duras præbuit illa cruces. O. Atque aliquis pendens in cruce vota facit. O. Curvatas in sua fata trabes. Pr. Peccat uter nostrum cruce dignius. H. Pascere in cruce corvos. H. Infami liber ab Orno Desiliat si numen habet. *Vida.*

CRUX CHRISTI. PHR. Nam quod te memorem, quo casum è vertice lignum Dulce optanti animo mihi robur, amabilis arbor? Te bona Crux nimbi, tempestatesque corusca Infernæque potestates fugiuntque tremuntque... Infelix olim fueras feraleque lignum Supplicii genus, informis trabs hospita lethi; Nunc prope numen habes; sancta & venerabilis arbor. *Vida.* Crux tincta sacri flumine sanguinis, Olim supplicium mansipiti grave, Nunc regum capiti præcipuum decus. Unica jam certæ fiet tutela salutis, Hospita funestaque necis arbor erat. *Sant.* Generis spes & fiducia nostri, Crux instaurato

instaurato signum venerabile mundo. *Rap.* Crux se-
signum venerabile seclis, Quo nostræ constat pre-
tium commune salutis. *Rap.* Per te jam pater omni-
potens mortalibus ægris Dar veniam, & veteres
bonus obliviscitur iras. *Vida.*

CRUCIS SIGNUM. *PHR.* Cruce frontem munitus.
Saut. Decussatâ si pinxerit aëra dextrâ. *Saut.* Et pic-
ta est facili crux per inane manu. *Saut.* Et tua des-
cribent lustrandæ insignia fronti. *Rap.* Armabunt
de more tuo sua pectora signo, Ut bella & cas-
us belli, eventusque secundes. *Rap.* Trepidis tu
læta reduces Tempora, te nimbi tempestatesque
pavebunt. *Rap.* Signa Crucis postquam cervici im-
presseris altæ... omnibus alma dabis crux prima
exordia facris. *Rap.* Gestat adorandæ signa verenda
Crucis. *Saut.* Nobile tu signum, tu pompæ insigne
præbais Semper, & egregiū testis prænuntia facti:
Templorum te culminibus, te turribus altis Erigi-
mus; tu summa tenes fastigia. *Vida.* Stat Crux in
templis, Stat Crux sublimis in aris Crux stat in
aërius conspicienda jugis. *Hofsch.* O! ubi Crux & in
hac Jesu morientis imago, Te stringam moriens, te
spectent nostra supremum Lumina. *Hofsch.* Domini
de stipite pensilis Icon. *Saut.*

CRUCIFIGŌ, is, ixi, ixum, ērē. *PLI.* *Crucifer.*
Cruci affigere. *Cur.* Suffigere. *Cic.* Dāre. *Pla.* Tōl-
lère in crucem. *Cic.* Suffigere in crucē. *H.* Agere
in crucem. *Cic.* *PHR.* Clavi pedes, clavi manus fixe-
re duro stipiti. *Saut.* Altā pendens ex arbore Christus
Sublime erigitur; terras unde arduus omnes Res-
piciat moriturus, & omni debita mundo Victimā
monstratam fatis mactetur ad aram. *Rap.* Jamque
illum erecto properant distendere ligno, Affixum,
& lentā paulatim perdere morte. *Vida.* Ille autem
carpit medio flagrante tumultu Injusto sub fasce
viam, verritque trementi Robore tellurem exani-
mis. *Ben.* Infonem affigunt trabibus per mutua
nexis; Nuda dehinc tendunt transverso brachia
ligno; Diversæque ambas affigunt cuspide palmas
Hinc atque hinc, mucrone pedes terebrantur eodem.
Vida. (Vide *CHRISTUS. Christi Mors.*)

CRYPTĀ, æ. f. *Vii.* [Locus abditus & concameratus.]
Lieu souterrain, voué. Et solitus medicæ cryptā pen-
trare suburræ. *J.* Vide *CAVERNA. ANTRUM. SPECUS.*

CRYSTALLŪS, li. f. & **CRYSTALLŪM,** li. n.
Cristal. *EPITH.* Liquidā, aquosā, lubricā, prōdi-
giosā, translucentā, candidā, glaciālī, fragīlis, lū-
cēns, micāns, splendīdā, clarā, purā. *PHR.* Rara-
que longinquis nivibus crystallā gelari. *St. i.* fieri
ē glacie. Quā frigoris arte Torpuit & maduit pro-
digiosa fīlex. *Cl.* Solers lūsit hyems; imperfectoque
liquore Nobiliormiris gemma tumescit aquis. *Cl.*
Dum crystallā puer contingere lubrica gaudet. *Cl.*
Crystallusque tuas ornet aquosa manus. *Pr.* Candida
nigrescunt crystallā Falerno. *M.* Fundit... Niliacas
crystallus aquas. *Cl.*

CRYSTALLINŪS, ā, ūm. *De cristal.* Crystallina pila.
CRYSTALLINĀ, ōrūm. [Suppl. vasa.] *Vases de*
cristal. *PHR.* Frangere dum metuis, frangis Crystal-
lina. *M.* Grandia tolluntur Crystallina. *M.* Crystal-
linum vas. *J.*

CTESIPHŌN, ōnis. *Atheniensis pro quo extat oratio*
Demosthenis qua habetur omnium optima.
CTESIPHŌN Alius, Archirecā, clarus ade Diana

apud Ephesos constructā.

CUBATIŌ, ōnis. f. *VAR.* & **CUBĀTŪS,** ūs. m. *PLI.*
L'action de se coucher.

CUBICŪLĀRIS, arē. & **CUBICŪLĀRĪŪS,** ā, ūm.
De chambre. Cubicularia lucerna. *M.*

CUBICŪLATŪS, ā, ūm. *Où il y a des chambres.* Cu-
bicularia triremis. *Sen.*

CUBICŪLŪM, li. n. [Locus in quo cubile sternitur.]
Chambre où l'on couche. *PHR.* Sed à cubiculo lec-
tuloque jactatam. *M.* Penetralia sparsisse nocturno
cuore hospitis. *H.*

CUBILĒ, is. n. *Lit.* *SYN.* Lēctŭs, tōrŭs, thālāmŭs,
strātŭm. *EPITH.* Sēcrētŭm, tātŭm, grātŭm, plā-
cidŭm, quētŭm, tōrpēns, instrātŭm, tēpidŭm,
plūmōsŭm, pīctŭm, dūcē, mōllē, tēnērŭm, prē-
dūrŭm, obscurŭm, occultŭm, noctŭrnŭm, ignā-
vŭm, latēbrōsŭm, cāstŭm, sociŭm, cōjūgālē,
vidūm. *PHR.* Primis in faucibus Orci Luctus &
ultrices posuere cubilia curæ. *V.* Unus eras cum quo
sociare cubilia vellem. *O.* Patrium temerasse cubile.
O. Prora cubile mihi, seu mihi puppis erit. *Pr.* Nec
victoris heri tetigi captiva cubile. *V.* Croceum lin-
quens aurora cubile. Nec venit ad duos pallida cu-
ra toros. *M.* (Vide *LECTUS.*)

CUBILĒ. *Metaph.* [Nidus avium.] *Nid.* [Ferarum
latebræ.] *Gite, taniere.* *PHR.* Hic & lucifugæ po-
suere cubilia blattæ. *V.* Sæpe cubilibus altis... inter
se foliis strepitant aves. *V.* Moliri ferarum cubilia.
Quin. Rimosa cubilia. *V.* Pro abuari. Aut oculis
capiti fodere cubilia Talpæ. *V.* **CUBILĒ** Ferri.
Mine. Nam prius ignoti quàm dura cubilia ferri
Eruerent. *V-F.* Cubilia tignorum. *Vit.* Trous dans
la muraille, ou creveni les solives.

CUBITALĒ, is. m. [Fulcimentum cubiti.] *Oreiller,*
Coussin. *PHR.* Ponas insignia morbi, fasciolas, cubi-
tale, focalia. *H.*

CUBITALIS, alē. *PLI.* *Qui a une coudée.*

CUBITOR, ōris. *Qui se couche souvent.* Cubitor Bos.
Col.

CUBITŪS, tī. m. & **CUBITŪM,** tī. n. *PLI.* *Le cou-
de.* *PHR.* Ossa ingentia cubiti. *O.* Ter sese atollens,
cubitoque innixa levavit. *V.* Nixus cubito Calidoniū
annis. *O.* Supposito cervicem innixa lacerto. *Saut.*
CUBITŪS. *PLI.* [Mensura cubiti.] *Une coudée.*
CUBITŪS, ūs. m. *La posture d'un homme couché.*
Cubitus pronus, supinus. *PLI.* **CUBITŪS.** *Lit.*
Folliis sibi cubitus sternunt. *PLI.*

CŪBŌ, ās, cūbū, cūbitūm, arē. & **CŪBŪTŌ,** ās,
āvī, ātūm, arē. *Freq.* *Se coucher, être couché.* *SYN.*
Rēcūmbŏ, quētscŏ, stērnŏr, jēcŏ, dēcūmbŏ, dē-
cūbŏ, rēcūbŏ. *SYNT.* Cubare in faciem, cubare su-
pinum. *J.* Cubare in lecto. *Pla.* In colle. *H.* Propter
aliquem. *Cic.* Cum aliquo. *Pla.* Aliquo loco. *Cic.*
PHR. Molliter ossa cubant. *O.* Collo nixa cubat,
capitque somnos. *M.* Sarrano dormiat ostro. *V.* Mol-
liter in tenerā poneret ossa rosā. *Pr.* Post ubi jam
thalami se composuere. *V.* Sternunt se somno diversæ
in littore Phocæ. *V.* Et timer in vacuo sola cubare
toro. *O.* Cubat hic in valle Quirini. *H.* Trans Ty-
berim longè cubat is, prope Cæsaris hortos. *H.* Cu-
bat Hircus in alis. *H.* *Metaph. i. malè olent ala.* (Vi-
de *JACEO. LECTUS. In lecto jacere. DORMITO.*)

CŪBĀRĒ [Pro ægrotare.] *Etre au lit malade.* Pucri
menses jam quinque cubantis. *H.* (Vide *ÆGROTO.*)

Cubare puerperio. *PLA. Etre en couche.*
CŪBŪS, bī. m. *Vit.* [Figura ex omni latere quadrata.]
Cube. **CŪBICŪS**, ā, ūm. *Vit. Cubique.*
CŪCŪBŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Crier comme le hibou.*
PHR. Noctua lucifuga cucubat in tenebris. *O. A. Phil.*
CŪCŪLLATŪS, ā, ūm. *Col. Qui porte un capuchon.*
CŪCŪLLŪS, lī. m. & **CŪCŪLLIŌ**, ōnis. f. *Dim.*
Cato. [Capitis tegmen.] *Capuchon, capuce.* *PHR.*
 Tempora Santonico velas adoperta cucullo. *J.* Con-
 tentus venero duroque cucullo. *J.* Pullo Mævius alger
 in cucullo. *M.* **CŪCŪLLŪS** [Papyraceum te-
 gmen.] *Cornet.* Vel thuris piperisque sis cucullus. *M.*
De libro suo.
CŪCŪLLŪS, lī. m. [Avis.] *Concou.* *PHR.* Cui saepe
 viator Cessisset magnā compellans voce Cucullum.
H. Ut saltus habitans Cucullus avios. *Buch.*
CŪCŪMĀ, ā. f. [Tuguriolum.] *Chaumine, bouge,*
tron. Torquatus nitidas Pario de marmore thermas
 Extruxit, cucumam fecit Otacilius. *M.*
CŪCŪMIS & **CŪCŪMĒR**, ēris. m. *Concombre.* *EPITH.*
 Agrētis, intortus, tortus, anguineus, cētū-
 lēis, flāvis, longus. *PHR.* Torrusque per herbam
 Cresceret in ventrem Cucumis. *V.* Intortus Cucumis,
 pręgnanque Cucurbita ferpit. *Col.*
CŪCŪRBITĀ, & **CŪCŪRBITŪLĀ**, ā. f. *Dim.*
Col. Courge, Citronille. *J.* *EPITH.* Dēmīsa, vēn-
 tōsa, sylvēstris, grāvis, viridis, virēns, tūmida,
 rūrgida. *PHR.* Et gravis in latum demissa Cucurbita
 ventrem. *V.* *In Mor.* Cæruleus Cucumis tumidoque
 Cucurbita ventre. *Pr.*
CŪCŪRBITĀ, & **CŪCŪRBITŪLĀ**, ā. f. *CEL. Ven-*
touse. Vacuumque cerebro Jam pridem caput hoc
 ventosa cucurbita quærat. *J.*
CŪCŪRBITINŪS, ā, ūm. *Fait en forme de courge.*
 Cucurbitina pyra. *Cato.*
CŪCŪRIŌ, is, īrē. *Chanter comme le Cocq.* Cucurire
 solet Gallus, Gallina gracillat. *A. Phil.*
CŪDŌ, is, cūdi, cūsiūm, ērē. *Baura, forger.* *SYN.*
 Prōcūdō, ēxcūdō. Ferrūm, ās ēxercēō, ēlāborō, rē-
 cōquō. Ferrūm ignē molliō, fōrnacē rēcōquō. *PHR.*
 Cudere nummos. *PLA.* Durum producit arator Vo-
 meris obtusi dentem. *V.* Calidæ percussit pondera
 massæ, Fudit & argentum flammis, aurumque
 monetæ Fregit, & immensis coxit fornacibus æra.
L. Majoraque fiunt Incude assiduâ semperque ar-
 dente camino. *J.* Ferrum exercebant vasto Cyclopes
 in antro. *V.* Excudent alii spirantia mollius æra. *V.*
 Quæ non incudes streperent; quæ flamma vacaret
 Fabrilis; quæ sufficerent fornacibus æra Effigies
 ductura tuas. *CL.* Tela reponuntur manibus fabrica-
 ta Cyclopum. *O.* Dum graves Cyclopum Vulcanus
 ardens urit officinas. *H.* Non tam grande sonat
 motis incudibus Æthna, Cum Brontes Steropesque
 ferit, cum major ab antris Lemniacis fragor est;
 ubi flammeus ægida celat Mulciber. *St.*
CŪDĒRĒ *Arma.* *PHR.* Necdum Impositos duris cre-
 pitare incudibus enses Audierant. *V.* Et curvæ rigi-
 dum falces constantur in ensē. *V.* Incunde diffingas
 retusum in Massagetæ Arabesque ferrum. *H.* Nec
 ensē inimiti sævus duxerat arte faber. *T.* Martius
 incaluit Siculis incudibus ensis. *L.* Et rubuit flam-
 mis iterum Neptunia cuspis; Spiculaque extenso
 Pæan Pythone recoxit. *L.* Nescierint primi gladios
 excudere fabri. *J.* Vomeris huc & falces honos, huc

omnis aratri Cessit amor: recoquunt patrios for-
 nacibus enses. *V.* Vobis jam Mulciber arma Præ-
 parat, & Siculæ Cyclops incude laborat: Brontes
 innumeris exasperat ægida signis; Altum fulmineâ
 crispare in casside conum Festinat Steropes, nectit
 thoraca Pyracmon, Ignisuique gemit Lipare fu-
 mosa caminis. *CL.* Arma acri facienda viro, nunc
 viribus usus, Nunc manibus rapidis, omni nunc
 arte magistrâ... ocyus incubuere omnes, pariterque
 laborem Sortiti: fuit æs rivis aurique metallum;
 Vulnificusque chalybs vastâ fornace liquefcit, In-
 gentem clypeum informant. *V.*
CŪDŌ, ōnis. m. [Pellis cruda quâ vice galeæ ute-
 bantur.] *Peau de bête.* *PHR.* Spicula bina gerunt;
 caput his cudone ferino Stat cautum. *St.* Cudone
 comantes Disjecit crines. *St.*
CŪJĀS, aris. *Cic.* [Interr.] *De quel país.*
CŪJŪS, ā, ūm. *De qui, à qui est-il.* *PHR.* Dic mihi,
 Damœta, cujum pecus? an Melibœi. *V.* Cujam vo-
 cem. *Ter.* Cujâ res est. *Cic.*
CŪJUSMŌDI & **CŪJUSDĀMMŌDI.** *Cic.* *De*
quelle façon.
CŪJUSMŌDICUMQUE. *PLA.* Cujuscumque modi.
SAL. *Quel qu'il soit.*
CŪLCITRĀ, & **CŪLCITŪLĀ**, ā. f. *dim. PLA.*
 [Stragulum omne.] *Matelas.* *EPITH.* Lānēâ, stū-
 pēâ, plūmēâ, pīctâ. *PHR.* Tertia nec vacuo cessaret
 culcitra lecto. *J.* Teutonicis, agedum, tumeat tibi
 culcitra lanis. *M.*
CŪLĒŪS, ēī. m. *J.* & **CŪLĒŪM**, ēī. n. *Var.* [Saccus
 corio factus.] *Sac de cuir.* *PHR.* Quis tam Perdi-
 tus ut dubites Senecam præferre Neroni, Cujus
 supplicio non debuit una parari Simia, nec ser-
 pens, nec culeus unus. *J.* *Scelestissimi enim, & præ-*
sertim parricida cum Simiâ, & gallo, & serpente
culeo inclusi in mare injiciebantur.
CŪLĒŪS [Mensura vicienas amphoras continens.]
Sorte de mesure. Culeare dolium. *CATO.* *Quod cu-*
leum capit.
CŪLEX, icis. m. [Vermiculus omnis alatus. *Mouche-*
ron. *EPITH.* Mālūs, vōlitāns, lēvis, exilis, aērīus,
 pārvūs, mōlēstūs, impōrtūnūs, mōrdāx, vāgūs.
PHR. Mali Culices Ranæque palustres Avertunt
 somnos. *H.* Aut noter informis membra tenella Cu-
 lex. *Calent.*
CŪLINĀ, ā. f. *Cuisine.* *SYN.* Cōquīnā. *EPITH.* Fœdā,
 nīgrā, ātrā, ūnctā, crāsā, pīnguī, fœtidā, fū-
 mōsā, pūtīdā, fūnīfērā, āngūstā, īndīgā, cāpāx,
 cālēns, dīvēs, lāutā. *PHR.* Mulier studiosa culinā,
H. A magna non degenerare culinā. *J.* Ipsa dabit
 lautas unctâ culina dapes. *Nov.* Sequitur sua quem-
 que culina. *J.* Pasceris & nigræ solo nidore culinæ.
J. (Vide Coquo.)
CŪLMĒN, inis. n. [Olim idem quod Culmus signifi-
 cabat.] *Tuieau, tige de bled, paille.* Duræ culmen
 inane fabæ. *O.* [Deinde quia culmine seu culmo,
 tegebantur domorum tecta; hinc primò culmen pro
 tecto.] *Toit.* Et jam summa præcul villarum culmi-
 mina fumant. *V.* [Deinde pro summitate cujuscum-
 que rei dictum est.] *Le haut, le faîte, la cime.*
EPITH. Altūm, cāndīdūm, sūblīmē, ardūm, aēr-
 iūm. *SYN.* Cūcūmēn, āpēx, fālīgūm, vīrtēx,
 sūmmītās. *PHR.* Admota æthereis culmina sedibus.
S. Flammæque furentes Culmina, perque homi-

nam voluntur perque Deorum. *V.* Summum Jovis culmen. *Sil.* Solaque culminibus ferali carmine Bubo Præcinit. *V.* Pauperis & tuguri congestum caespitem culmen. *V.* Ardua turrigeræ surgent in culmina ripæ. *Cl.* Evado ad summi fastigia culminis. *V.* Domorum Culmina convellunt. *V.* (Vide CACUMEN) Culmen regale. *Cl.* *i. majestas regia.* Culmen rerum. *O.* *Le plus haut point.*

CULMUS, mī. m. [Frumenti calamus.] *Tuileau de blé, chaume.* *Epith.* Céréalīs, fragilis, pallens, surgens, flavens, agrestis, lactens, tener, viridis, spicatus, odorus, levis, terrens, vernans, virens, ferax, pinguis, frugifer, spicatus, aureus, foecundus, tenuis, exilis, sterilis, fertilis, onustus, oneratus, triticus. *Syn.* Scipula, avena, calamus. *Phr.* Romuleoque recens horrebat regia culmo. *V.* Surgentes culmi in segetem. *L.* Ne gravidis procumbat culmus, aristis. *V.* Ferrer hyems culmumque levem, stipulasque volantes. *V.* Frumenta in viridi stipula latentia turgent. *V.* Fragili jam stringeret hordea culmo. *V.* Cerealis mergite culmi. *V.* *i. manipulo.* Nequicquam pingues palæ teret area culmos. *V.* Sed illos Expectata seges vanis elusit avenis. *V.* Utque leves stipulae demptis adolentur aristis. *V.* Flaventibus hordea culmis. *Mant.* Genuculato culmo erecta herba. *Cic.*

CULPA, æ. f. *Faute.* *Syn.* Scelus, nefas, malum, labes, piaculum, erratum, flagitium, vitium, noxia, commissum, delictum, facinus, crimen. *Epith.* Operta, latens, tacita, occulta, horrida, horrens, fordida, turpis, edax, miseranda, dira, noxia, atrox, gravis, inexorabilis, levis, secreta, infamata. *Phr.* Tacita sudant præcordia culpa. *J.* Bacchus & ad culpam causas dedit. *V.* Unius ob noxam & furias Ajacis Oilei. *V.* Communis culpæ cur reus unus agor. *O.* Poena potest demi; culpa perennis erit. *O.* Sceleris coacti culpa. *S.* Omnia culpam Invitant. *O.* (Vide PECCATUM.)

CULPA cūterē, vācārē. *Cic.* *Synt.* A culpā castus. *Pla.* Culpā remotus. *Cic.* Inficius culpæ. *V.* Culpæ mens ignara. *S.* Vanescit culpa. *O.* Pectora culpā cessant. *Sil.* Mors faciet, certe ne sim, cum venerit, exul: Ne non peccarim mors quoque non faciet. *O.* Extra culpam esse. *Cic.* Culpam amovere, vitare. *H.* Nulli pervia culpæ pectora Fabricii donis invicta vel armis. *Cl.* (Vide INNOCENS.)

CULPAM Cōmmittērē, cōtrāhērē. *Cic.* Culpā se submittērē. *O.* *Phr.* Huic uni forsā potui succumbere culpæ. *V.* Nescio quam properavimus, hei mihi! culpam. *O.* Quā merui culpā fieri tibi vilis Achille? *O.* Negligis immeritis nocituram postmodo natis... fraudem committere. (Vide PECCO.)

CULPÆ veniam dare. *O.* Aliquem culpā exolvere. *Tac.* Liberare. *Cic.* Eximere ex culpā. *Cic.* *Phr.* (Vide PARCO.)

CULPAM Excusare, assignare fortunæ, conferre in alterum. *Cic.* Dimovere ab aliquo. *Cic.* *Phr.* A culpā facinus scitis abesse meā. *O.* Conjugiumne putas? speciosaque nomina culpæ Imponis Medea tuæ? quin aspice quantum Aggrediare nefas; & dum licet effuge crimen. *O.* Conjugium vocat; hoc prætexit nomine culpam. *V.* Non ego mendosos ausim defendere mores Falsaque pro vitis arma movere meis. *O.* Fati ista culpa est. *S.* (Vide EXCUSO.)

CULPAM luerē. *Sil.* *Phr.* Si non supplicio culpa reciditur. *H.* Non aliam ob culpam Baccho Caper omnibus aris Cæditur. *V.* Post mihi non simili poenâ commissa lueris. *V.* Et culpam hanc miserorum morte piabunt. *V.* Delicta majorum immeritus lues. *H.* Debita jura, viceque superbæ te maneant ipsū: precibus non linguar inultis. Teque piacula nulla resolvent. *H.* (Vide PUNIO. POENA.)

CULPA. Metaph. [Pro Contagio.] *Contagion.* *Phr.* Ferro culpam compesce, priusquam Dira per incautum serpent contagia vulgus. *V.*

CULPO, & **CULPYTO**, ās, āvi, ātūm, ārē. dim. *Pla.* Blāmer, reprendre, accuser. *Syn.* Incusō, accūsō, insimulō, arguō, redarguō, objurgō, increpō. *Phr.* Arbor aquas culpāt. *H.* Me pater Icarius viduo discedere lecto Cogit, & immensas increpat usque moras. *O.* Laudatur ab his, culpatur ab illis. *H.* Culpavit statuas, & Polyclete tuas. *M.* Vera facis, sed fera meæ convicia culpæ: Aspera confesso verba remitte Deo. *O.*

CULTE Adv. *O.* Poliment, avec éloquence. Cultius dicere. *Sen.*

CULTELLATŪS, ā, ūm. *Pl.* *Fait en forme de couteau.*

CULTER, m. & **CULTRUM**, trī. n. & **CULTELLŪS**, lī. m. dim. *VAR.* Couteau. *Syn.* Gladius. *Epith.* Strictus, fævus, minax, acutus, cruentus, trix, fulgens, tenuis, exilis. *Synt.* Culter tonsorius. *Cic.* *Rasoir.* Venatorius. *M.* *Phr.* Supervacuum cultris abrumper carnem. *J.* Qui calido strictos tincturus sanguine cultros. *O.* Ungues cultello purgare. *H.* Longi mucronem admittere cultri. *J.* Dare jugulum cultris. *O.* Fixo dare vulnera cultro. *O.* Cultro viscera ferarum solvere. *S.* Stringere cultros in sua colla. *O.* Relinquere sub cultro. *H.*

CULTER Pars aratri. *Pl.* *Le Contre.* Culter. *Col.* *Pars falcis à curvaturā ad capulum.*

CULTRARIŪS, īi. m. *Sue.* [Qui victimam cultro immolabat.] *Qui égorgéoit les victimes.* **CULTRATŪS**, ā, ūm. *Pl.* *Fait en forme de couteau.*

CULTIO, ōis. f. & **CULTURĀ**, æ. f. *La culture, le labourage.* *Phr.* Non ulla est Oleis cultura. *V.* Agri cultione se oblectari. *Cic.* (Vide AGER, Agrum Colere. TERRA, Terram colere.) **CULTURĀ** animi, amicorum. *Le soin de cultiver.* *Phr.* Cultura patientem accommodat auriem. *H.* Dulcis inexpertis cultura potentis amici. *H.*

CULTOR, ōis. m. trīx, īcis. f. Cultor vineæ. *Cic.* *Phr.* Aspice & extremis domitum cultoribus orbem. *V.* (Vide AGRESTIS) Sus nemorum cultrix. *Ph.* *Qui habite.* **CULTOR** alicujus. *Qui cultive.* *Phr.* Cultor enim juvenum. *P.* Sexte Palatinæ cultor facunde Minervæ. *M.*

CULTUS, ā, ūm. *Syn.* Exornatus, ornatus, politus, perpeditus, concinnus, excultus. *Synt.* Cultus rus. *Co.* Culta prædia. *Cl.* Seges, vestis. *Cl.* Cultus animus, ager. *Cic.* *Phr.* Virginibus Dea culta ministris. *O.* Tu quoque Pompeia spatia bere cultus in umbrā. *Pr.* Cogimur & cultis augere cubilia feris. *J.*

CULTUS, ūs. m. Cultus agrorum. *Culture de la terre, labour, labourage.* *Epith.* Annuus, longus, difficilis, durus, gratus, utilis, accuratus, agrestis.

tis, amœnūs. PHR. Patrios cultusque habitusque locorum. V. Quis cultus habendo Sit pecori. V. Hacrenus arborum cultus & sidera cæli. V. Quare agite o! proprios generatim discite cultus Agricola. V. Lærus ager; nullo tantum se Mœsia cultu jactat. V. Cultuque frequenti, In quascumque voces artes, haud tarda sequentur. V. Cultu vacantes regiones. Cic. (Vide AGER, Agrum colere.)

CULTŪS. [Ornatus corporis.] Ornament. EPITH. Mollis, purpureus, simplex, decens, nitens, vānus, festus, dives, lætus, mundus, decorus, superbus, nitidus, splendidus, regalis, nobilis, insignis, inanis, aureus, amœnūs, Tyrius, Persicus, magnificus, insolitus, muliebris, versicolor, picturatus, luxuriosus, funestus, mœstus, tristis, squallidus, squallens, funereus. SYN. Cūrā, ornāmentum. PHR. Indulgete sibi, formamque augere colendo. O. Aspice regales cultus. Cl. Aspernata famēs cultus gestare decoros. Lr. Seque admiratur, cultuque superbit in illo. Com. Nullo munuscula cultu. V. Ignori nova forma viri, miserandaque cultu. Procedit. V. Crines & aurum vestibus illitum Mirata, regalesque cultus. H. (Vide MULIER, Mulierum ornatus.)

CULTŪS Animī. Cic. L'art de cultiver. PHR. Gensque virum truncis & duro robore nata, Quis neque mos neque cultus erat. V. Gens dura atque aspera cultu. V. Doctrina sed vim promovet instam; Recteque cultus pectora roborant. H. Cultus verborum. QUIN. Le choix. **CULTŪS Dei.** Culte, Religio cultu Deorum continetur. Cic. (Vide RELIGIO.)

CULULLŪS, li. m. [Calix fictilis quo in sacris utebantur Pontifices & Vestales.] Sorte de coupe. PHR. Dicuntur multis urgere culullis, Et torquere mero quem perpexisse laborant, An sit amicitia dignus H. (Vide POCULUM.)

CUM. Præp. Avec. SYN. Cum imperio esse. Cic. Cum labore scribere. Pl. Cum primâ luce ire. Ter. Cum clamore. Pla. Remo cum fratre Quirinus Jura dabunt. V. i. & frater. **CUM,** adv. Lorsque. Annus est cum coepit, &c. Pla. Cum semel exieris. O. Cum hæc ita sint. Ter. Aderit tempus cum. Pla. **CUM.** Pour. Cum minimum quater. Pl. Cum maximè. Ter. **CUM,** **TUM** &. Cum dolore, tum etiam pudore conficior. Cic.

CUMÆ, æ. & **CUMÆ,** æs. f. [Urbs Asiæ minoris quam Cumæa Sibylla cum incolis ejus regionis reliquisse dicitur, & in Italiâ prope Baias sedem fississe, urbemque Cumas dixisse.] Cumes. PHR. Quondam fatorum conscia Cume. Sil. Huc ubi delatus Cumæam accesseris urbem. V. Et tandem Euboicis Cumarum allabitur oris. V. Sedibus Euboicam Stygiis emerfit in urbem. O.

CUMÆŪS, & **CUMANŪS,** ā, ūm. De Cumæ. PHR. Diraque per populum Cumanæ carmina vatis. L. Anni Cumæi. O. i. Sibyllini. Cumæa vatis cortina. V. F.

CUMATILIS color. Pla. [Ceruleus à voce Græca.] De couleur de verd de Mer.

CUMERĀ, æ. f. [Vas ingens vimineum aut fictile ubi frumentum ponebant agricolæ.] Panier, vase. PHR. Dum ex parvâ nobis tantundem haurire relinquas; Cur tua plus laudes cumeris granaria no-

stris. H. Fortè per angustam tenuis Vulpecula rimam Repserat in cumeram frumenti. H.

CUMINUM, nī. n. [Herba.] Du Cumin. PHR. Rugosum Piper & pallentis grana Cumini. P. Bibere exangue Cuminum. H. i. Pallidos, & exangues faciens.

CUMPRIMIS, adv. Cic. Sur tout.

CUMULATĒ, adv. Cic. [Abundanter.] Abondamment, amplement.

CUMULATIM, adv. Var. [Per cumulos.] Par monceaux.

CUMULŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Assembler, charger, remplir, entasser. SYN. Cōacervō, superaddō, augēō, acervō, accūmulō, aggērō, colligō, cōgrēgō, cōgrērō, cōgō, cōponō, agglōmērō, glōmērō. SYN. Cumulare æs usuris. L. Cumulare gaudium. Liv. Gloriam. Cic. Sibi invidiam. Pla. Scelus scelere, Tac. PHR. Aut componere opes norant, aut parcere parto. V. Ingens aggeritur cumulo tellus. V. Jamque catervatim dat stragem, atque aggerat ipsis In stabulis turpi dilapsa cadavera tabo. V. Multaque præterea Laurentis præmia pugnae. Aggerat; & longo prædam jubet ordine duci. V. Aramque sepulchri Congerere arboribus, caloque educere certant. V. Cratereque auro solidi captivaque vestis Congeritur. V. Gaudia præmissi cumulant inopina dolores. Cl. Urbs strage virum cumulata. Sil.

CUMULARĒ aliquem muneribus. V. Officiis. Pl. Laudibus. Tac. Altaria donis. V. Combley. PHR. Muneribus cumulat magnis ac talia fatur. V. Dona ferunt cumulantque oneratis lancibus aras. V. His saltem accumulem donis. V. Quam mihi cum dederis, cumulatam morte remittam. V. i. Sinam alire, & mortem meam votis ejus adjiciam. (Vide LAUDO, vel MUNUS. Munera dare.)

CUMŪLŪS, li. m. Monceau, tas, amas. SYN. Acervus, cōgrētiēs, strāēs, vīs, cōpiā. EPITH. Ingens, plenus, grandis, nimius, immanis, numerosus. SYN. Cumulus malorum. S. Deliciarum. Pl. Commendationis. Cic. Auri cumulos struere. Cl. Beatus omni laudum cumulo. St. PHR. Cumulis immanibus aggerat. Cl. Insequitur cumulo præruptus aquæ mons. V. Cumulosque ruit malè pinguis arenæ. V. Scutorumque incendi victor acervos. V. Ingentes Rutulæ spectabit cædis acervos. V. Heu! magnum altèr frustra spectabis acervum. V. Ingentes cumulos involvit arenæ. Lr. Cumulusque immanis aquarum In montis speciem curvari & crescere visus. O.

CUNÆ, arūm. f. & **CUNABŪLA,** ōrūm. n. Le berceau. EPITH. Soporiferæ, soporæ, mollēs, dulcēs, tēnēræ, tēpidæ, puerilēs, placidæ, inertēs, quētæ, scibiles, lacrymosæ, primæ, somniferæ. PHR. Eximere puerum cunis. P. Filius in cunis tener. O. Furtim illum primis imo matertera cunis Educat. O. Cunarum labor est angues superare mearum. O. De Hercule. Ipsa tibi blandos fundent cunabula flores. V. Cunarum fueras motor Charidæme mearum Et pueri custos. M.

CUNÆ. Per transp. [Nidus.] Nid. Hirundo Sub trabibus cunas tectaque parva facit. O.

CUNABŪLA. Meraph. [Initium.] Le commencement. Mons Idæus ubi & gentis cunabula nostræ. V.

CUNALIS, alē. n. C-NEP. De berceau, d'enfance.

CUNCTABUNDUS, ā, ūm. Liv. Lent, irrésoin.
(Vide DUBIUS.)

CUNCTATIO, ōnis. f. Delai, remise. Gravis cunctatio. S. Nulla umquam de morte hominis cunctatio longa est. J. (Vide MORA.)

CUNCTATOR, ōris. m. Qui use de remise, qui temporise. Pro cunctatore segnem, pro cauto timidum compellabat. Liv. Impellere cunctantem. Cl. Animus cunctans. Cl. Cunctante modestior irā. St. Et subito præceptis juvenili pericli Nil cunctante malo. St. Non cunctator iniqui. St. i. ad inique agendaum.

CUNCTOR, āris, ātus sum, āri. & CUNCTO, ās, āre. Pla. [Differrē, mōrārī.] Differer, retarder. SYN. Mōrōr, tārdo, hārēō. PHR. Reginam in thalamo cunctantem ad limina primi Pœnorum expectant. V. Ad medium cunctatur iter. V-F. Egro cunctantem poplite gressus. V-F. Unus qui nobis cunctando restituis rem V. Turbatus Messappus Equis cunctatur. Pl. Cunctaturque metu. V. Cunctas, alii festinant. Pl. Illis cunctantibus. V. Cunctata fides. St. (Vide MOROR.)

CUNCTUS, ā, ūm. Tout. SYN. Omnis, quiscūq, unūquiscūq, tōtus. PHR. Cuncta tibi Cererem pubes agrestis adoret. V. Cunctus ob Italiam terrarum clauditur orbis. V. Et cuncta terrarum subacta. H. Est mala, sed cunctis ista tenenda via. Pr.

CUNECTIM, adv. CÆs. En forme de coin.

CUNEO, ās, āre. PLI. Separer, diviser. QUIN. Fendre avec un coin.

CUNEUS, ēi. m. & CUNEOLUS, li. m. dim. Cic. Coin à fendre du bois. EPIH. Prædūrūs, āhēnūs, fōrēūs, lignēūs, ācūtūs. PHR. Nam primi cuneis scindebant fissile lignum. V. Quadrificam Quercum cuneis, ut fortē subactis Scindebant. V. Finditur in solidum cuneis via; deinde feraces Plantæ immittuntur. V. Adactis cuneis gemit robur. V-F.

CUNEUS. [Cuneata acies.] Battailon. Escadron, qui va en s'étrecissant par un bout. PHR. Densi cuneis se quisque coactis Agglomerant. V. Et omnes turbati cunei calefactaque corda tumultu. V. (Vide ACIES.)

CUNEL. [Graduum ordines in Theatro.] Degrés du Theatre. PHR. Cuneis an habent spectacula totis, Quid securus ames. J. Hunc plausus hiantem Per cuneos... Corripuit. V. Cuneosque theatri. V.

CUNICULATIM, adv. PLI. En forme de petits conduits, en canelure.

CUNICULOSUS, ā, ūm. [Cuniculis plenus.] Plein de Lapins. Cuniculosæ Celtiberiæ filii. C.

CUNICULUS, li. m. [Animal Lepori simile, qui sub terrā latere solitus est.] Lapin. PHR. Gaudet in effossis habitare Cuniculus antris. M. Mollior capillo Cuniculi. C.

CUNICULUS. [Foramen sub terrā occultum à Cuniculo animali dictum.] Mine, Boëau. SYN. Cuniculos agere. Cic. Per cuniculum tentata fuga. Cas. Cuniculis oppugnare. Cic. PHR. Ac velut occultus securum prodit in hostem Miles, & effossi subter fundamina campi Transiluit inclusos arcana limite muros, Turbaque deceptas victrix erumpit in arces. Cl.

CUNILĀ, ē. f. Pl. [Herba odora.] Sarriette.

CUNILAGO, inis. f. Pl. [Cunila agrestis.] Sarriette sauvage.

CUPA, æ. f. Cic. Coupe, tasse. (Vide POCULUM.)

CUPA. [Vas vinarium.] Cuve. PHR. Namque ratem vacuæ sustentant undique cupæ. Lr.

CUPEDIA, æ. f. C. CUPEDIA, ōrūm. n. Var. [Lautiores cibi.] Friandise, mets delicats. (Vide CIBUS.) CUPES, is. m. Friant. Mendax, cupes, avarus. Pla.

CUPEDŌ, inis. f. Lr. [Pro cupidō, inis.] Passion. PHR. Quantæ tum scindunt hominem cupedinis acres. Sollicitum curæ. Lr. Vid. Cupido.

CUPIDĒ, adv. Avec passion, avec ardeur. SYN. Avide, studiōse. SYN. Cupidē facere. Cic. Petere. Cas.

CUPIDŌ, inis. m. Filius Veneris. Deum esse Amorem, turpiter vicio favens, Finxit Libido; quoque liberior foret; Titulum furori numinis falsi addidit. S.

SYN. Amōr, ālēs Paphiūs, Idaliūs, Cŷthēreūs. Puer Idæūs, āligēr. EPIH. Armigēr, flammigēr, ignifer, teliger, sagittifer, phætrātūs, nectirēūs, blāndūs, pulchēr, cācūs, mellifātūs, cāllidūs, lūcēns, lactēūs, tēnēr, pātīvūs, lascivūs, fōrmōsūs, dūlcis, flāgrāns, fervidūs, volāns, volātīlis, pēnnātūs, āligēr, prāpēs, volūcēr, insūpēribilis, invictūs, vesanūs, ātrōx, scelerātūs, crudēlis, immitis, prōcax, fētūs, mālūs. Improbūs, instābilis, mināx. PHR. Tu levis es, multoque tuis ventrosior alis Gaudiaque ambigua dasque negasque fide.

O. Hæc ego vifus eram puero dixisse volucris. O. Tu face nescio quos esto contentus amores Irri-

tare tuā: nec laudes aslere nostras... Filius huic Veneris, figat tuus omnia Phœbe, Te meus arcus, ait, quantoque animalia cedunt cuncta Deo, tantō minor est tua gloria nostrā. Dixit: & eliso percussit aëre pennis Impiger umbrosa Parnassi constitit arce; Deque sagittiferā promptit duo tela Phætrā Diverforum operum; fugat hoc; facit illud amorem: Quod facit, auratum est; & habet sub arundine plumbum: Hoc Deus in Nymphā Penseide fixit; at illo Læxit Apollineas, trajecta per ossa, medullas. Protinus alter amat; fugit altera nomen amantis. O. Tu superos, ipsumque Jovem, tu numina Ponti Victa domas, ipsumque regit qui lumina terræ. O. Et Venus & tenerā volucer cum matre Cupido. O. Atque his aligerum dictis affatur Amorem (Venus) Natæ meæ vires, mea magna potentia solus, Nate patris summi qui tela Tiphœa temnis, &c. V. Nullus amor tanti est: abeas Phætræte Cupido. O. Risit amor. placidaque volat trans æquora matri Nuntius; & totas jactantior explicat alas. Cl. Volitantis frater amoris. T. Impetens flammis simul & sagittis Ille lascivus puer, arce nitens Tela quàm arcto jaculatur arcu. S. Violenta Cupidinis arma. O. Hæc regna tenet puer immitis. S. Ille per cælum volans Proterva tenerā tela molitur manu. S. Qualis pingitur amor, in me manet, nisi quod pennas perdidit; evolat nusquam pectore nostro. Pr. Fervidus tecum puer... Semper ardentem acuens sagittas. H. Liberum, & Musas, Veneremque & illi Semper hærentem puerum canebat. H. Venus & remisso Filius arcu. H.

CUPIDŌ, inis. f. & CUPIDITAS, atis. f. Desir, passion, envie d'une chose. SYN. Ardōr, libidō, dēsīdēriūm, studiūm, amōr, aviditās. EPIH. Prōnā, ārēctā, nēfandā, ribidōsā, mālēsānā, scelerātā, prācēps, impēriōsā, Improbā, āvārā, obcēcātā, mīsērō,

impēriōsā, Improbā, āvārā, obcēcātā, mīsērō,

impēriōsā, Improbā, āvārā, obcēcātā, mīsērō,

impēriōsā, Improbā, āvārā, obcēcātā, mīsērō,

impēriōsā, Improbā, āvārā, obcēcātā, mīsērō,

impēriōsā, Improbā, āvārā, obcēcātā, mīsērō,

impēriōsā, Improbā, āvārā, obcēcātā, mīsērō,

impēriōsā, Improbā, āvārā, obcēcātā, mīsērō,

impēriōsā, Improbā, āvārā, obcēcātā, mīsērō,

impēriōsā, Improbā, āvārā, obcēcātā, mīsērō,

impēriōsā, Improbā, āvārā, obcēcātā, mīsērō,

impēriōsā, Improbā, āvārā, obcēcātā, mīsērō,

jejunā, furiosā, effrēnā, furibundā, inexplēbilis, inexplēta, anxīa, sollicitā, pēvigil, violētā, ingēns, vēhēmēns, immōdērātā. Cēcā, indōmitā, imprōbā, flāgrāns, insatiābilis, vēsānā, impēriōsā. SYN. Cupido honorum. *Lr.* Prædæ. *O.* Vitæ. *Sr.* Phr. Laudis tituli que cupido. *J.* Exultantia que haurit Corda pavor pulsans, laudumque arrecta cupido. *V.* Unde hæc o ! Palinure tibi tam dira cupido. *V.* Quoque ferunt Brotean fecisse cupidine mortis. *O.* Famæ sitis. *J.* (Vide DESIDERIUM.)

CUPIDITAS. *Cupidité, convoitise, passion déreglée.* PHR. Opes, animi irritamen avari. *O.* Nec leves fomnos timor aut cupido Sordidus aufert. *H.* Nec tibi regnandi veniat tam dira cupido. *V.* Quæ lucis miseris tam dira cupido. *V.* Cui nullus finis cupiendi est, nullus habendi. *Auf.* Creverunt & opes, & opum furiosa cupido ; Et cum possideant plurima, plura petunt. *O.* Fervet avaritiā, miserāque cupidine pectus. *H.* Sitis ardescit habendi. *H.* An sua cuique Deus sit dira cupido. *V.* Imperii sitis cruenta. *S.* Verum quid faciam ? Res immoderata cupido est. *O.* Nunc verberare curas Torquet avaritiæ ; stimulis nunc flagrat amorum ; Nunc gaudet, nunc mœsta dolet ; satiataque rursus Exoritur. *Cl.*

CUPIDINĒ vinci. PHR. Quæ memoras vera scio ; sed furor cogit sequi pejora. *S.* Quod ratio possit vincit furor. Vadit animus in præceps sciens. *S.* Sed trahit invitam nova vis ; aliudque cupido ; Mens aliud suadet : video meliora, proboque ; Deteriora se quor. *O.* Turpique cupidine captos. *V.* Venator sequitur fugientia ; capta relinquit Semper, & inventis ulteriora petit. *O.* Homines plerumque cupidine cæci. *Lr.* Torquemurque metu cæcæque cupidine rerum Pauperiorque bonis quisque est, quo plura requirit ; Nec quod habet numerat, tantum quod non habet, optat. *Manil.* Sic igitur tibi anhelā sitis de corpore nostro Abluitur, sic expletur jejuna cupido. *Lr.* Levis & festina cupido. *V-F.* Laudis cupidine accensus. *Sr.* Extingue flammās nevē te diræ spei Præbe obsequentem. *S.* Tactus cupidine laudis. *O.* Latius regnes avidum domando Spiritum quam, &c. *H.*

CUPIDINĒS frænare. PHR. Tolle cupidinem immitis uvæ. *H.* Responfare cupidinibus contemnere honores. *H.* Scelerum si bene pœnitet Eradenda cupidinis pravi sunt elementa, & teneræ nimis Mentis asperioribus Formandæ studiis. *H.* Desiderantem quod satis est neque Tumultuosum sollicitat mare, &c. *H.* Contracto melius parva cupidine Vestigalia porrigam. *H.* Tu licet extremos latè dominare per Indos ; Te Medus, te mollis Arabs, te Seres adoret ; Si metuis, si prava cupis, si ducis irā ; Servitii patiere jugum ; tolerabis iniquas Interius leges : tunc omnia jure tenebis Cum poteris rex esse tui. *Cl.* Precor furorem siste, teque ipsam adjuva : Pars sanitatis velle sanari fuit. *S.*

CUPIDUS, ā, ūm. *Passionné, desiroux.* SYN. Flāgrāns, appētēns, studiōsūs, āvidūs, āmāns. Cūpidinē cāptūs, dūctūs, tactūs, flāgrāns, æstūāns, ardēns, accēnsūs. SYN. Cupidus livor. *Pr.* Cupidus novitatis. *Quin.* Pacis. *H.* Studiorum. *O.* Damni sui. *Cic.* Vino. *Pla.* PHR. Et revocat cupidas alea sæpe manus. *O.* Accessi, & cupidus Phenei sub mœnia duxi. *V.* Læritiaque metuque audi conjungere dextas Arde-

bant. *V.* Simul his ardentem affatur amicum. *V.* Et quæstorum terrā Pelagoque ciborum Ambitiosa fames. *L.*

CUPIENTĒR, adv. *PLA.* Avec passion, ardemment.

CUPIO, is, ivi, itum, ēre. *Desirer, souhaiter.* SYN. Desiderō, optō, exoptō, expetō, appetō, petō, requirō, quærō, ardēō, percūpio, volō, avēō. PHR. Sæpe fugam Danaï Trojā cupiere relicta. *V.* Sed si tantus amor casus cognoscere nostros. *V.* Nec nos ambitio, nec nos amor urget habendi. *Auf.* Cupio omnia quæ vis. *H.* Nimios optabat honores. *J.* Non est mortale quod optas. *O.* Voluptatum cupiens. *Tac.* Cupiens tui. *Ter.* Cupere alicui. *Cic.* i. bene velle. Ardent animi concurrere. *V.* Exarsere ignes animo, subit ira cadentem Ulcisci patriam. *V.* Idem omnes simul ardor habet nova quærere tecta. *V.* Tantus amor laudum, tantæ est victoria curæ. *V.* (Vide DESIDERO.)

CUPITOR, ōris, m. *Tac.* Passionné, desiroux. (Vide CUPIDUS.)

CUPITUS, ūs. *PLA.* Souhait. PHR. Mars videt hanc visamque cupit, potiturque cupitu. *O.* (Vide DESIDERIUM.)

CUPRESSINUS, & CUPRESSĒUS, ā, ūm. *PLI.* De Cyprés.

CUPRESSĒTUM, tī, n. *CATO.* Lieu planté de Cyprés.

CUPRESSIFĒR, ā, ūm. *Qui porte des Cyprés.* PHR. Ut Tegæus Aper cupressifero Erymantho Incubat. *O.*

CUPRESSUS, si, f. [Fabulam vide Cyparissus.] *Cyprés, Cyparissus.* EPITH. Stygiā, funestā, nigra, feralis, mœstā, lūgūbris, funēbris, infelix, flebilis, tristis, cōniferā, idæā, acutā, rectā, odoratā, odoriferā, odorā, æternā, procera, vitidans, celsā, viridis, æriā, sublimis, excelsā, densā. PHR. Luctus testata cupressus. *L.* Metas imitata Cupressus. *Cl.* Vallis erat piceis & acutā densa Cupressu. *O.* Funeris ara mihi ferali cincta Cupressu. *O.* Brumæque illæsa Cupressus. *Sr.* Tumulos tectura Cupressus. *Cl.* Neque harum quas colis arborum Te præter invisas Cupressos Ulla brevem Dominum sequetur. *H.* Aëria Quercus, aut Conifera Cyparissi. *V.* Et teneram ab radice ferens Sylvane Cupressum. *V.* Aræ Cæreuleis mœstæ vitis arraque Cupresso. *V.* Ingentem struxere pyram, cui frondibus artis Intexunt latera, & ferales ante Cupressos Constituunt. *V.* Tollebant Geminæ capita inviolata Cupressus Cæspite vicino, quales non rupibus Idæ Miratur Simois, quales non divite ripā Lambit Apollinei memoris nutritor Orontes ; Germanas adeo credas, sic frondibus æquis Adstant, & socio despectant vertice lucum. *L.* Namque ut tonderi docilis, fingique Cupressus, Et per se patiens in quassibet ire figuras, Ipsa suo virides diferminat ordine campos. *Rap.* Æternique tenens decus immortale viroris, In metæ faciem surgit acutus apex *Sant.* Cupressus... Si præsertim humili se pumila vertice tollat, Et versu oblongo prætorum extrema coronet... Namque comæ æternum servat felicitis honorem Et longum foliis viret immortalibus ævum, Immites etiam fortis contemnere ventos ; Et plus laudis habet ventis agitata Cupressus. *Rap.*

CUR, adv. *Pourquoy.* SYN. Quare, quoniam, quid, unde. PHR. Aut cur hæc vulnera cerno. *V.* Cur in amicorum vitis tam cernis acutum. *H.*

CURĀ, *Æ. f. Soin, peine qu'on prend à faire une chose, travail.* **EPITH.** Liboriferā, pērniciōsā, nōxiā, ignārā, ingrātā, inērs, iniquā, anxīā, flāgrāns, prōvidā, lēvis, āncēps, durā, stimulan, ingēns, rūpīs, vigil, sollicitā, dēsēs. solērs, acris, pavidā, mōlestā, diligēns, sedulā, vitiōsā, antiquā, assidūā, dāmnōsā, difficilis, diurnā, exiguā, grātissimā, impēnsior, placidā, ingēns, intētā, lēvior, māximā, mēdioris, nimīā, novā, publicā, recēns. **SYN.** Sollicitudō, anxietās. **SYNT.** Cura & studium animi. *Cic.* Cura suorum. *Cic.* Cura avēndi. *Quin.* Cura de Rep. Cura futuri nominis. *O.* Curis acuens mortalia corda. *V. Phr.* Jam tum acer curas venientem extendit in annum Rusticus. *V.* Artificum fatigare curas. *St.* Mens invigilat curis. *Sil.* Fortior obstat Cura Ducis. *Cl.* Curas animoolvebat. *C.* Nulla jam Cereris subit Cura aut salutis. *S. O!* curas hominum. *O!* quantum est in rebus inane. *P.* Juvenumque prodis publica cura. *H.* Puer ire parant mea maxima cura. *V.* Rerum curam intermittere. *Tac.* *O!* mihi curarum pretium non vile mearum. *M.* Pectora nostra duas non admittentia curas. *J.*

CURĀM habere alicujus. **Phr.** Porior cui cura suorum. *V-F.* Namque anxia me cura sollicitat tui. *S.* In curas venio partemque laborum. *L.* Post partum cura in vitulos traducitur omnis. *V.* Si qua tui Corydonis habet te cura, venito. *V.* Omnis in Ascanio cari stat cura parentis. *V.* Conjux pristinus illi Respondet curis, æquatque Sichæus amorem. *V.* Tibi cura magni Cæsaris fatis data. *H.* Ergo omni studio ventos... avertis. *V.* Aut quonam nostri tibi cura recessit. *V.* Equid jam puero est amissæ cura parentis. *V.* Maneat nostros ea cura nepotes. *V.* Quam pro me curam geris, hanc precor, optime, pro me Deponas. *V.* Accumulat curas filia parva meas. *O.* (Vide **CURŌ**.)

CURĀ, [Pro vehementi & anxīā animi sollicitudine.] *Soin, chagrin, inquietude.* **EPITH.** Impōrtūnā, Inquies, ūlrix, durā, invidā, rōdens, crucians, tacitā, nōcēns, mōrdēns, æstūans, turbidā, vōrāx, anxīā, misērā, āncēps, pērvicāx, implacidā, pallidā, pallēns, vigil, ægrā, mōstā, ætōnitā, æcērbā, sēquāx, insōmnis, mōrdāx, ēdāx, mōlestā, arrā, dāmnōsā, fūnestā, ingēns, invidā, nimīā. **SYN.** Sollicitudō, cārārū stimālī, mōrsūs, mōles. *Tac.* **Phr.** Domitor curarum somnus. *S.* Nox curarum nutrit. *O.* Committere auribus curas. *S.* Partiri curas cum aliquo. *O.* Premere curam sub corde. *V.* Sub noctem cura recurſat. *V.* Redeunt in pectore curæ. *St.* Curarum fomenta relinquere. *H.* Removens soporem cura. *O.* Serere curas in pectore. *C.* Insomnes longo veniunt examine curæ. *Cl.* Luctus & ultrices posuere cubilia curæ. *V.* Anxietas animi quæ mihi semper adest. *O.* Assiduo confectum cura dolore Sevocat à Musis. *C.* Leves curæ loquuntur, ingentes stupent... Vis magna vocem emittit, at major tenet. *S.* Gliscente curarum tumultu. *Sar.* Sævo curarum exercitus æstu. *Vida.* Fallitur quisquis nemus & latebras Invas curis putat. *Sar.* Curarum fons. *Lr.* Semina. *Pr.* Non venit ad duos pallida cura toros. *M.* Mordeat illa tuas aliquando cura medullas. *O.*

CURIS ANGI. **Phr.** Sic animum lento curarum frigore lædit. *O.* Curæ graviore timetur Proxima tem-

pestas. *J.* Nec membris dat cura quietem. *V.* Populatur artus cura. *S.* Curis consumit inanibus ævum. *Lr.* Ut tenuent vigiles corpus miserabile curæ. *O.* Nec fruitur somno vigilantibus excita curis. *O.* Magis exurunt quos secretæ lacerant curæ. *S.* Quid curis animum lugubribus teris. *Poli.* Ægra fatigabat tacitis præcordia curis. *Man.* Est ubi divellat somnos minus invida cura. *H.* Actior illum Cura domat. *V.* Quando hæc te cura remordet. *V.* Penitus mœstas exedit cura medullas. *C.* Apud te excubat cura. *Pla.* Alia ex aliis cura fatigat; Vexatque animos nova tempestas. *S.* Roditur ut scabrâ politum, rubigine ferrum, Sic mea curarum pectora morsus habet. *O.* Sic mea perpetuis liqueſcunt pectora curis, Ignibus admotis ut nova cera solet. *O.* Vigilantibus undique curis Noctē dieque patet. *Cl.* Nec te tantus erat tacitam dolor. *V.* En vides quantis agitata curis Corda quod tristes rapiant procellæ. *Sunt.* Animumque curæ turbidum urunt anxie. *Buch.* Curæque mentem vellicabunt anxie, Succumque carpent corporis: Dentem fatigans dente ringetur; Lue Se macerabit tabidâ. *Buch.* Quousque curæ mentis quietem distrahent? Quousque cor cruciabitur mœroris æstu fluctuans. *Quæ.* Quæ te aspera, Rex magne, stimulis cura tam subitis fodit. *Rus.* Ripa filet, filet aura, silent cum flumine valles; Nec pectus, mœstoque silent in pectore curæ. *Rap.* Dum curis animum macerat acerbis... Noctis amabiles somnos rumpere pertinax cura. *Rap.* Coquit hominem cura. *Cic.*

CURIS fluctuare. **Phr.** Volvere curarum tristes in pectore fluctus. *Lr.* Talibus undantem curis animoque labantem. *Vida.* Urgeris multis undique curis, Atque animo incerto fluitans errore vagaris. *Lr.* Tales jactantem pectore curas. *V.* Æsonidem varias incerta per æstus Mens rapit undantem curis. *V-F.* Magno curarum fluctuat æstu. *V.* Diversæque vocant animum in contraria curæ. *V.* Nunc huc in gentes, nunc illic pectore curas mutabat. *V.* Et magnis curarum fluctuat undis. *C.* Multiplices animoolvebat faucia curas. *C.* Diversasque tuas agitat mens anxia curas. *T.* Varias volventem pectore curas. *L.* Pectora sunt ipsa turbidiora mari. *O.* (Vide **DUBIUS**.)

CURIS ægræ, anxius. **SYN.** Curis sollicitus, āncēps, dubius, suspensus, agitatus, vixatus, cruciatus, pressus, oppressus, exesus, turbatus, confectus. Curarum plenus. Curis mōrdacibus æctus. **Phr.** Nec somnus avaris inserpit curis. *Sil.* Ille diu curis animum stimulantibus ager. *Cl.* Tales jactantem pectore curas. *V.* At regina gravi jam dudum faucia curâ. *V.* Ut tibi nunc toto pectore sollicitæ. *C.* Spem vultu simulat, premit altum corde dolorem. *V.* Venus... Exercita curis. *V.* Nec unquam Solvitur in somnos, oculisve aut pectore noctem Accipit, ingeminant curæ, rursusque resurgens Sævitur amor. *V.* Animus labefactus vulnere. *O.* Invigilant animo curæ. *St.* Non enim gazæ, neque consularis Submover licitor miferos tumultus Mentis, & curas laqueata circum Tecta volantes. *H.* Scandit æratas viriosa naves Cura. *H.* Scandunt eodem quo Dominus; neque Discedit æratâ Triremi, & Post equitem sedet atra cura. *H.* Somnos abruptit cura salubres. *V.* Curarum rapidis fluctibus abruptus. *Buch.*

CURIS aliquem liberare, *Syn.* Eximere. *H.* Solvere. *S.* Expeditere, exuere, exolvere. *V.* Curas pellere. *H.* Expellere. *L.* Fugare, adimere. *Ter.* Demere, resolvere. *V.* Laxare. *V.* Levare. *Cic.* Eripere. *Cel.* Avertere, amovere. *Curas* abducere. *Cl.* Demere. *V.* Eripere. *Cel.* Solari. *V.* *PHR.* Invitat genialis hyems curasque resolvit. *V.* Tum sic affari, & curas his demere dictis. *V.* Non opibus mentis homini curaque levantur. *T.* Spes donare horas largus, amaraque Curarum eluere efficax. *H.* Afferat ipse licet sacras Epidaurius herbas, Sanabit nullâ vulnera cordis ope. *O.* Cura quoque interdum nulla est medicabilis arte, Et si sit longâ, est extenuanda morâ. *O.* Potemus uncti: dissipat Euhyus Curas edaces. *H.* Me duce damnosâs hominis compescite curas. *O.* Agram levare mentem curis. *Sil.* Subitamque avertere curam, *Lr.* Adimere. *Ter.* Curas avertere dictis. *V.* His dictis curæ emotæ, pulsusque parumper Corde dolor tristi. *V.* Meque his exolvite curis. *V.* Curæ casusque levamen. *V.* Hic dies verè mihi festus atras Eximet curas, minuentur atræ carmine curæ. *H.*

CURAS abjicere. *Cic.* Depondere, ponere. *Cic.* Dimittere. *O.* Abigere curas, de pectore mittere. *V.* Ex pectore pellere. *Sil.* Curas animo deponere. *V.* Dimittere. *O.* Eximere. *H.* Expellere. *L.* Exonerare graves curas. *S.* Curas animi levare. *C.* E pectore resolvere. *Lr.* Tenebras animi discutere. *Lr.* *PHR.* Ut tamen hanc animi nubem dolor ipse removet. *O.* Sed nunc dilatis avertere negotia curis. *J.* Et te mortalibus exue curis. *Sil.* Fallere curam somno. *H.* Curis imponere finem. *V.* Curas somno laxare, lenire. *V.* Mitte hanc de pectore curam. *V.* Refectus curis. *H.* Nunc vino pellite curas. *H.* Mens curâ semota metuque. *Lr.* Læus in præsens animus quod ultra est Oderit curare. *H.* Curis vagor expeditus. *H.* Mitte civiles super urbe curas. *H.* Pallentes procul hinc abite curæ. *M.* Implacidas nullo solabor pignore curas. *Cl.* Et inquietas fessus exuit curas. *S.* Desine funestis animum Proserpina curis Et vano vexare metu. *Cl.* Et fide Cyllenîa levare duris pectora sollicitudinibus. *H.* Illic omne malum vino cantuque levato. *H.* Quid queror infelix? turpes discedite curæ. *T.* Nolumus assiduis animum tabescere curis. *O.* O! quid solutis est beatius curis; cum mens Onus reponit. *C.* Lenescunt tempore curæ. *O.* Cuncta potest igitur tacito pede lapsa vetustas Præterquam curas extenuare meas. *O.* Resides curas solvere. *V-F.* Sedatis requierunt pectora curis. *S.* Pectoris curas age, pelle tristes, Heu nimis longo saturata luctu: Terge manantes lacrymis ocellos Oraque virgo. *Com.* Damnosâs compescite curas exue curis pectus, sic omnia quamquam In mare caeruleos evolvant flumina fluctus, Se capit Oceanus, nec motis altior undis Turbatur, fluviusque suâque capacior undâ, *Fleth.*

CURAS alicui facere. *Tac.* Afferre. *Cic.* Injicere. *Ter.* *PHR.* Dare alicui multa millia curarum. *Pr.* Spinofas Ericina serens in pectore curas, *C.* Quæ dulcem curis miscet amaritiem, *C.* Mortalibus addere curas. *L.* Ergo sollicita tu causa pecunia vitæ es; Semina curarum de capite orta tuo. *Pr.*

CURABILIS, *ill.* aisé à guerir. *PHR.* Efficiant curabilis ut sit. *J.*

CURATĒ adv. *Tac.* [Accuratè.] *Avec soin.*

CURATIŌ, *onis.* & **CURANTIĀ**, *æ.* *Cic.* Et **CURATURA**, *æ.* *f.* *Ter.* La cure, le soin de penser un malade, ou soin, charge. *SYNT.* Curatio retum, corporis, valetudinis, munerum. *Cic.*

CURATOR, *oris*, *m.* [Præpositus alicui negotio.] *Qui a le soin & l'intendance d'une chose.* *Curator.* Curator urbis, annonæ. *Cic.* *PHR.* Insanire putas solennia me, neque rides, Nec medici credis, nec Curatoris egere. *H.* Ipse tibi tua maxima cura. *V.* Aspicite en (vestemque manu diduxit) Et hæc sunt Pectora semper, ait, vestris exercita rebus. *O.*

CURCULIŌ, *onis.* *m.* [Animalculum frumentum arrodens.] *Calendre, charenson.* *EPITH.* Edax, rodens, improbûs, tenuis. *PHR.* Populaturque ingentem faris acervum Curculio. *V.*

CURES, *ium.* [Salinorum oppidum.] *Cures.* *PHR.* Tatioque seni Curibusque severis. *V.*

CURETES, *ium.* *Primi Creta incolæ.* Curetes, nomine Graji Quos referunt Phrygios. *Lr.* Largoque fatos Curetas ab imbrî. *O.* Terrificas caput quatientes numine cristas Dictæos referunt Curetas, qui Jovis illum Vagitur In Cretâ quondam occultasse feruntur. *Lr.* (Vide **JUPITER**.)

CURIA, *æ.* *f.* [Locus ubi publicas curas gerebant. *Ait Festus.*] *Palais, Cour, Senat.* *PHR.* Curia Martis. *J. i. Areopagus.* Curia pauperibus clausa est, dat census honores. *O.* Curia consilii æstuat orba suis. *Cl.* *SYN.* Rēgiâ, palatium, aula. *Qua vide suis locis.* **CURIA** [Etiam dicebatur pars populi Rom. qui in 30. Curias divisus erat, ut in sua quisque curiâ sacra publica faceret, &c.] *Curie.* **CURIALIS**, *alē.* *Cic.* [Ejusdem curiæ.] *Qui est d'une même curie.* *Curialis.* *Liv.* [Curia princeps.] *Le chef d'une curie.* **CURIŌ**, *onis.* *m.* *Liv.* [Sacerdos cuiusque Curie.] *Le Prêtre de chaque Curie.*

CURIOSE Adv. *Col.* Soigneusement, diligemment.

CURIOSITAS, *atis.* *f.* *Cic.* Curiosité.

CURIOSUS, *â*, *ium.* [Qui nimiam rebus curam adhibet.] *Curieux, soigneux.* *SYN.* Stidiosus, diligens. *SYNT.* Curiosus medicinæ. *Pl.* In re aliquâ. *Cic.* **CURIOSUS.** *Sue.* Delateur. Curiosus nemo est, qui non sit malevolus. *Pla.* **CURIOSUS.** *Cic.* Curieux, qui veut tout savoir, qui souhaite de voir. *PHR.* Iliacos iterum demens audire labores. *V.* Qui malignos sermones everit, se ipse inquietat. *Syn.* Circumspectatrix cum oculis emissitiis. *Pla.* (Lege **VIDEO.** *Videndus cupidus.*) **CURIOSUS** agnus. *Pla.* [Macer & quasi curâ confectus.] *Maigre.* (Vide **MACER**.)

CURIUS *Civis Romanus rara frugalitatis & fortitudinis.* *PHR.* Pauper erat Curius reges cum vinceret armis. *Cl.* Et casâ pugnaces Curios angusta tegebat. *Cl.* Hunc & incompris Curium capillis Utilem bello tulit & Camillum Sæva paupertas. *H.* Curius parvo quæ legerat horro Ipse focus brevibus ponebat oluscula. *J.* Qui Curios simulant & Bacchanalia vivunt. *J.*

CURŌ, *as*, *avī*, *atūm*, *arē.* [Operam dare, & sollicitum esse.] *Avoir soin de quelque chose, y songer, y prendre garde.* *SYN.* Procuro, providere, consilio, studio, laborio, adhibere curam in re. *Cic.* Rem curare habere. *Sal.* Rei curam agere. *O.* Habere. *Quin.* consumo in re. *H.* Confero curas in aliquid. *Cic.*

SYNT.

CURARE sublimia. *H.* Non curat redire. *Cic.* Leviter aliquid curare. *H.* Cura ut valeas. *Cic.* Curatus sermo. *Pl.* **PHR.** Alienas res curant quibus ipſis nulla eſt. *Pl.* Sociis dare tempus humanis Præcipitant curæ. *V.* Ante annos animumque gerens curamque virilem. *V.* Et omnes Impendunt curas denſo diſtendere pinguî. *V.* Vigili perſpexerat omnia curâ. *O.* Hoc quoque non curâ nobis letiore tuenda. *V.* Latens in præſens animus quod ultra eſt. Oderit curare. *H.* Simplici Myrtho nihil allabores Sedulus curo. *H.* Id cinerem aut manes credis curare ſepultos. *V.* Si curas eſſe, quod audis. *H.* Illi ſint omnia curæ. *T.* Surge animo, & fortes caſtrorum concipe curas. *ſc.* Quid tam ſollicitis vitam conſumimus annis Aterniſque ſenes curis. *Manil.* Et dubitant homines ſerere, atque impendere curam. *V.* Inculctique exercet cura Saluti. *V.* Si tibi lanicium curæ. *V.* Pan curat Oves, Oviunque magiſtros. *V.* Mutuaque inter ſe læti convivia curant. *V.* Eſt etiam ille labor curandis vitibus alter. *V.* Cura tibi Divûm eſſigies & templa tueri. *V.* Me impenſius æquum eſt Conſulere. *V.* Nec tibi cura Canum fuerit poſtrema. *V.* (Vide CURA. Curam habere.)

CURARE [Pro reſicere, reſcere.] *Prendre ſoin, te-faire.* **SYNT.** Curare ædes, ægrotos. *Pla.* Genium mero curare. *H.* Ire domum atque Pelliculam curare jube. *H.* Corpora curari poſſunt, animorum medicina nulla eſt. *Cic.* Curari herbis. *O.* Tempus curandi diſſerre. *H.* Me pinguem & nitidum bene curatâ cute viſes. *H.* Corpora curamus: ſeſſos ſopor irigat artus. *V.*

CURARE Se mettre en peine. **PHR.** Hic tantum Boreæ curamus frigora, quantum Aut numerum Lupus, &c. *V.* Sunt qui non habeant, eſt qui non curet habere. *H.* Nec quid hymen? quid amor? quid ſint connubia curat? *V.*

CURRICULO Adv. *PLA.* [Pro cūſſim.] *En courant.*

CURRICULUM, li. n. *Courſe, carrière.* **PHR.** Errat Cytherea ſereno Curriculo. *Cl.* Sunt quos curriculo pulverem Olympicum Collegiſſe juvat. *H.* Curriculum Lunæ, ſolis, induſtriaz, mentis. *Cic.* **CURRICULUM.** *Cur.* [Cūſſus.] *Char.* (Vide CURRUS.)

CURRO, ſs, cūcūrrī, cūſſum, ērē. *Courir, aller vite.*

SYN. Feſtīnō, prōpērō, apprōpērō, cēlērō, accēlērō, advolō, ruō, fugiō, Rāpidō cūſſū, cēlērī pedē ſērōr, rāpiōr, aūſērōr, grādūm ūrgēō, prēcīpītō, cēlērō. **PHR.** Cum vicina novis turba cucurrit agris. *Pr.* Curre; nec inceptum turba moretur iter. *O.* Solito currit velocius. *O.* Per campos currere. *O.* Currere ſubſidio. *Cic.* Curſare. Curſitat huc illuc. *H.* Curſu feſtinus anhelō Advolat. Longos & circumſeſſere curſus. *V.* Turnus ut antevolans tardum præceſſerat agmen. *V.* Sic illam fert impetus ipſe volantem. *V.* Haud mora, feſtinant juſſi rapidiſque ſeruntur Paſſibus. *V.* Illa gradum ſtudio celerabat anili. *V.* Nulli viſa citō decurrit tramite virgo. *V.* Celerem citatis paſſibus curſum explicans. *S.* Sic curſum in medios rapidus dedit. *V.* Illi æquore aperto Ante Notos Zephyrumque volant. *V.* Curſuque pedum prævertere ventos. *V.* Converſiſque fugā aufertur habenis. *V.* Vel curſu ſuperare Canem. *H.* Inde ruunt alii rapidâ velocius aurâ. *O.* Curſibus citis Ventos ſequantur. *S.* Pelle moram, ſubitoque

celer delabere curſu. *O.* Præperi curſu evolat. *S.* Ut celeri pede laberis. *S.* Mobili curſu fugit. *S.* Sic effata rapit, cæli per inania curſum. *Cl.* Concitus inſano curſu. *O.* Præcipitesque rapit ſubito levis impete curſus. *V.* Tenditque leves per compita curſus. *V.* Converſo relegens veſtigia curſu. *Cl.* Mihi currere viſus plus homine eſt alaſque pedes ſumpſiſſe putares. *O.* Paſſu volat alite virgo, Quæ quanquam Scythicâ non ſegnius ire ſagittâ Aonio viſa eſt juveni: tamen ille decoris Mirator magis eſt: curſus facit ipſe decorem. Aura reſert ablata citis talaria plantis: Tergaque jaſtantur ſparſi per eburnæ crines. Inque puellari corpus candore ruborem Traxerat. *O.* Dat euntibus ingens Sylva locum & magno cedunt virgulta fragore. *V.* (Vide FUGIO. CELER.)

CURRENTEM Sequi. **PHR.** (Vide FUGIO. Fugientem ſequi.)

CURRERE Aliquô. **PHR.** Curſumque per auras dirigite in luo. *V.* Mox ſeſe ad littora præceps Cum ſteru tulit. *V.* Curſu petit ardua montis. *V.* Ad regem curſus detorquet. *V.* Evaditque celer ripam. *V.* Celerique per æthera lapſu Diverſas petiere vias. *V-F.* Celerem quô rapis teſtis pedem. *S.* Libyæ citus aſtitit oris. *V.* Qui volucri curru medium ſecat agmen. *V.* Huc celeres detorquet habenas. *V.* Rapidique feruntur Ad muros. *V.* Quô nunc ſe proripit ille. *V.* In ſylvas celerare fugam. *V.* Mox ſeſe ad littora præceps Contulit. *V.* Citus adit Idam properante pede. *C.* Collem ſubito conſcendere curſu. *L.* Qui ſtudet optatam curſu contingere metam. *H.* Huc curſum Iliacæ vento tenuiſſe carinas. *V.* Quo curſu deſerta petiverit. *V.* Curſu furente luſtra Gangeticum nemus. *S.* Fleſtere in lavum curſus. *O.* Sic ſuper Actæas agilis Cyllenius arces Inclinat curſus. *O.* Vadite, & celeres domum reſerte pedes. *S.*

CURRERE De Equis, cervo, &c. **PHR.** Ecce ſeræ ſaxi deſectæ vertice Capræ Decurrere jugis. *V.* Tunc curſibus auras Provocat, ac per aperta volans ſeu liber habenis Æquora vix ſummâ veſtigia ponat arenâ. *V.* Hic vel ad Elei metas & maxima campî Sudabit ſpatia, & ſpumas aget ore eruentas. *V.* Sæpe etiam curſu quatiant, & ſole fatigant. *V.* Curſu timidos agitabis Onagros. *V.* Tranſmittunt curſu campos, atque agmina Cervi Pulverulenta fugâ glomerant camposque relinquunt. *V.* Curſu Flammea præverter celeris veſtigia Cervæ. *C.* Quamque licet longis curſibus aptus Equus. *O.*

CURRERE Per tranſl. **PHR.** Æquor vaſtum cavâ trabe currimus. *V.* Currit iter tutum. *V.* Placido currere fluctu. *V-F.* Currit ferox ætas. *H.* Frigusque per oſſa cucurrit. *O.* Quantoque gradu mors ſæva cucurrit. *L.* Nox inter pocula currat. *Pr.* Eſt brevitæ opus ut currat ſententia. *H.* Tremor ima per oſſa cucurrit. *V.* Talia ſæcla ſuis dixerunt currite ſuſis (Parca.) *V.* Carmina nulla probas molli quæ limite currunt. *M.* Quantoque gradu mors ſæva cucurrit. *L.*

CURRUCĀ, æ. f. [Avis quæ alienos pullos nutrit.] *Verdon.* Tu tibi nunc Curruca placeat. *J. Meſaph.*

CURRUS, ſs. m. *Char; charriot, carroſſe.* **EPITH.** Citus, citatus, præceps, rapidus, volans, levis, alës, celer, pernix, agilis, volucër, incitûs, prōpērûs, fervidûs, ſonans, ſonorûs, altûs, maritûs, quadrîjugûs, biîjugûs, triûmphaîs, ovans, laurîger, ſuperbus, fulgens, micans, nitidûs, inſignis,

eburnus, auratus, aureus, falcatus, falcifer. *PHR.* Graviore curru tremunt axes. *S.* Cujus inaurati celebrant limina currus. *Pr.* Succutiturque altè similisque est currus inani. *O.* Illic temone revulsus Axis, in hac radii fractarum parte rotarum, Sparaque sunt latè laceri vestigia currus. *O.* Spoliis oneratos Caesaris axes. *Pr.* Persequar & currus utroque ab littore ovantes. *Pr.* Quorum plaustra vagas rite trahunt domos. *H.* Undaque jam tergo serratos sustinet orbes. *V.* Nonne vides cum præcipiti certamine campum Conripuere, ruuntque effusi carcere currus... illi instant verbere torto, Et proni dant lora: volat vi fervidus axis; Jamque humiles jamque elati sublimè videntur. Aëra per vacuum ferri, atque assurgere in auras. Nec mora, nec requies; ac fulvae nimbus arenæ Tollitur: humescunt spumis, flatuque sequentum. *V.* Frustra retinacula tendens. Fertur Equis auriga, neque audit currus habenas. *V.* Cum carcere rupto Auriga indocilis totas effundit habenas. A frana incerto fluitant discordia curru.

CURRUM conscendere, ascendere. *Sil.* descilire descendere curru. *V. PHR.* Sistit Equos bijugos, & curru desiluit. *V.* Occupat ille levem juvenili corpore currum, Statque super manibusque datas contingere habenas. Gaudet. *O.* Aderat demissus ab æthere currus. Quò simul ascendit: frenataque colla Draconum Permulser, manibusque leves agitavit habenas, Sublimis rapitur. *O.* Saltoque superbus Emicat in currum, & manibus molitur habenas. *V.* Objecit sese ad currum, & spumantia franis. Ora citatorum dextrâ contorsit Equorum. *V.* Infrenant alii currus, aut corpora salu Subjiciunt in Equis, & strictis ensibus adsunt. *V.* Interea bijugis infert se Lucagus albis. *V.* Dixit, & è curru saltum dedit ocyus. *V.*

CURRU vehi, invēhi, *Cic.* Ingredī. *O. PHR.* Quadrijugo invēhitur curru. *V.* Portabat niveis currus eburnus Equis. *T.* Alius Curru sublimis eat. *S.* Ipsa subit, manibusque undantes flectit habenas. *V.* Cæloque investus aperto Flectit Equos, curruque volans dat lora secundo. *V.* Te Bacche pater tuæ Vexere Tygres indocili jugum Collo trahentes. *H.* Jupiter ipse levi vectus per inania curru. *T.* Ingreddior curru lætos imitante triumphos. *O.* Alite Curru vehat. *S.* Geminos Dea fertilis Angues Curribus admovit, franisque coecluit ora; Et medium cæli, terræque per aëra vecta est: Atque levem currum Tritonida misit in urbem. *O.*

CURRUM agere, dirigere, ducere, regere. *O.* Flectere, gubernare. *S.* Moliri. *V. PHR.* Phaëton currus auriga paterni. *V.* Nec preme, nec summum molire per æthera currum. *O.* Præcipitat currus scopulis, ego ducere vanâ Frana manu spumis albetibus oblita luctor, Et retro lentus tendo resupinus habenas, Nec vires tamen has rabies superasset Equorum; Nè rota perpetuum quæ circumvertitur axem Stipitis occurru fracta, & disjecta fuisset. Excutor curru. *O.* Arte regendus currus. *O.* Effeda celatis siste Britanna jugis. *Pr.* Hæc nostro signabitur area curru; Hæc erit admittenda mera terenda rota. *O.* Primus Erichonius curru, & quatuor ausus Jungere Equos, rapidisque rotis insistere victor. *V.* Illic victor Equo, & Tyrio conspectus in ostro, Centum quadrijugos agitabo ad flumina curru. *V.*

Exercentur Equi, domitantque in pulvere curru. *V.* Jungit Equos curru genitor, spumantiaque addit Frana feris, manibusque omnes effundit habenas. *V.* Ille frementes sub juga cogit Equos. *V.* Curru Jungit Alefis Equos. *V.* Ardentes æquore campi Exercebat Equos, curruque in bella ruebat. *V.* Nec qui pampineis victor juga flectit habenis. *V.* Et Jovis in Luco curru agitare volantes. *V.* Curru gubernat, ora nunc pressis trahit. Constricta franis, terga nunc torto frequens Verbere coeret. *S.* Sæpe juvat versare leves in pulvere curru. *O.* Aversos toties curru Juturna retorfit. *V.* Curru deserto in gramine versat. *V.* (Vide *AURIGA*.)

CURRUM trahere, subire. *V. PHR.* Equi rapuere curru. *S.* Levi curru Equi ruunt. *S.* Curru succedere sueti Quadripedes & frana jugo concordia ferre. *V.* Montisque per altos Contentâ cervicæ trahunt stridentia plaustra. *V.* Et Urhis Imparibus ductos alta ad donaria curru. *V.* Belgica vel molli melius feret effeda collo. *V.* Tractuque gementem Ferre rotam. *V.* Gravidus juga ducere plaustris. *V.* Ipsis è torquibus aptos Junge pares, & coge gradum conferre Juvencos: Atque illis jam sæpe roæ ducantur inanes Per terram & summo vestigia pulvere signent: Post valido nitens sub pondere Faginus axis. Instrepat, & junctos temo trahat æreus orbes. *V.* Turpes effeda quod trahunt Bifontes. *H.* Ducant Sarmatici barbara plaustra Boves. *O.*

CURRUS Solis, Deorum, &c. *PHR.* Candidi Dianæ curru. *S.* Nigri curru Plutonis. *Cl.* Præcipitem Oceani rubro lavit aquore curru. *V.* Cum Sol igniferos curru è gurgite magno Sustulit. *O.* Namque diespiter Igni corusco nubila dividens, Pleumque per purum tonantes Egit Equos, celereque curru. *H.* Caruleo per summa levis volat æquora curru, Subsidit undæ, tumidumque sub axe sonanti Sternitur æquor aquis. *V.* Magnum qui Piscibus æquor Et juncto bipedum curru metitur Equorum. *V.* Invehitur curru Phrygiæ turrata per urbes. *Cybele. V.* (Vide *SOL*, *SOLIS CURRU*.)

CURSIM adv. *En courant*, à la hâte. *SYNT.* Cursum pergere ad dignitates. *Cic.* Cursum aliquid attingere. *Pl.*

CURSŌ, & **CURSITŌ**, *ās*, *āvī*, *ātūm*, *ārē*. *Coniir* *sa & la*. Curfare ultro citroque. *Cic.* Curstat huc illuc. *H.* (Vide *CURRO*.)

CURSŌR, *ōnis*. *m.* *PLA.* *Concurr*, *Courrier*. *PHR.* Succinctus neque cursor antecedit. *M.* Coursem sexta tibi, Ruse, remisimus horâ. *M.* Quique pedum cursu valet. *V.* Non si Pegaseo ferat volatu, Non Rhesi niveis citique bigis, Adde huc plumipedas, volatilesque Ventorumque simul require cursum. *C.* Cui sonipes cursu, cui cessante incitus amnis. *Sil.* Cursu festinus anhelo. *O.* Campi per aperta volantem Ipse pedes prævertit Equum. *Sil.* (Vide *CALER*.) **CURSŌR** de Equo (Vide *EQUUS*, *Equus cursor*.)

CURSŌS, *ūs*. *m.* *Cursura*, *æ. f. PLA.* *Et CURSIŌ*, *ōnis*. *f. VAR.* *Course*. *EPITH.* Agilis, anhelus, celer, citus, contentus, fulmineus, incitatus, incitus, mobilis, præceps, rapidus, volucër, levis, velox, pernix, alës, volans, fugax, subitūs, concitus, citatus, propereus, alacer, effusus, aliger, acër, audax, ardens, amens, vesanus, lymphatus,

sollicitus, timidus, crepidus, apertus, avidus, facilis, equestris, liber, invictus, montivagus, vagus, inoffensus. **SYN.** Fugā. Præceps græsus. **CURSUS** *de aquâ.* **EPITH.** Declivis, pronus, tacitus, placidus, vagus, rectus, obliquus, æquoreus, rapax, minax, tumens, tremens, spumosus, fluviatilis, violentus, infrenis, defrænatus. *Desideribus.* Certus, continuus, igneus, ardens, rapidus, perennis, indefessus, diurnus, mensurius, annuus, obliquus, repetitus. *De tempore.* Præceps, mobilis, fugax, fugiens, labilis. **PHR.** Sed tibi qui cursum venti? quæ fata dedere? *V.* Da facilem cursum atque audacibus annue ceptis. *V.* Rudis cursus. *C.* Tam cæce trahis omnia cursum. *L.* Clausum montivagis infestat cursibus hostem. *Sil.* Currendi vires eripiente metu. *O.* Et Gnosia regna petamus, Nec longo distant cursu. *V.* Errare incerto cursu. *S.* inde alios ineunt cursus, aliosque recursum Adversis spatiis. *V.* **URSUS** contendere. **PHR.** Quid frustra missis in me certatis habenis. *Pr.* Quique velint rapido contendere cursu. *V.* Signoque repente Corripiunt spatia audito, limenque relinquunt Effusi nimbo similes; simul ultima signant. Primus abit, longaque ante omnia corpora Nisus Emicat, & ventis & fulminis ocyor alis. *V.* Quique pedum nuper certamine vicerat omnes. *O.* Nec comites volucris contenta est vincere cursu. *O.* Quæ propero cursu vicerat ante procos. *O.* Invidi certamine cursus. *O.* Signa tubæ dederant, cum carcere pronus uterque Emicat, & summam celeri pede libat arenam. Posses illos sicco freta radere passu; & segetis canæ stantes percurrere Aristas. *O.* Jamque hos cursu jam præterit illos. *V.* Obstupuit virgo, nitidique cupidine Pomi Declinat cursus, aurumque volubile tollit. Præterit Hippomenes: resonant spectacula plausu Illa moram celeri, cessataque tempora cursu Corrigit, atque iterum juvenem post terga relinquit, Et rursus Pomi iactu remorata secundi Consequitur, transiitque virum. *O.* Vacui tendunt medio æquore campi Viribus, & rapido juvenes decernere cursu: Atrexere animos cuncti, signumque parati Expectant, pulsant pavor intus pectora anhelus Omnibus, atque locum sponder sibi quisque priorem. *Vide.* Sunt quos curiculo pulverem Olympicum Collegisse juvat. *H.*

CURSUS *fluvii.* **PHR.** Non habeant amnes declivem ad littora cursum. *L.* Suos requierunt flumina cursus. *V.* Et defrænato volvantur in æquora cursu Flumina. *O.* Glacie cursus frænaret aquarum. *V.* In freta dum fluvii current. *V.* (Vide FLUV.)

CURSUS stellarum. **PHR.** Dum Lucifer ignes Evocet auroræ, cursuque aurora diurnos. *O.* Emerit cursus anni. *O.* Menstruos cursus Lunæ. *C.* Ac versa tetra sidera obliquos agant cursus. *S.* Siccine tranquillo produci sæcula cursu. *Cl.* Astra æterna agant cursus inoffensos. *S.* (Vide ASTRUM.)

CURSUS Metaph. **PHR.** Abiit animus in varios cursus. *Cic.* Fatorum impellite cursum. *L.* Belli præcipitem cursum. *L.* Honorum cursus. *Cic.* Cursum ingenii premere. *Cic.* Rerum cursus. *Cic.* Cursus linguæ, volubilité. Dicere... Tam citò, nec tanto poterit contexere cursu. *J.* Vitæ cursus. *Le cours.* Vixi & quem dederat cursum fortuna peregi. *V.*

CURTUS, as, avi, atum, are. *Apertissè, Raconneur,*

musiler. **PHR.** Quantulum enim summa curtabit, quique dierum. *H.* Negliget iratus quod rem curtaverit. *P.* Si curtatus inæquali tonfore capillus. *H.* **CURTUS**, a, um. *Courte, écourté, concis.* **SYN.** Parvus, exiguus, brevis, minutus, mutilus, truncatus. **SYNT.** Curtus calix. *M.* Curta dolia. *L.* Sententia. *Cic.* **PHR.** Nunc mihi curto Ire licet Mulo, vel si lubet usque Tarentum. *H.* Curtæ nescio quid semper abest rei. *H.* Tecum habita, & notis quam sit tibi curta supellex. *P.*

CURVAMEN, inis. *n.* **CURVATURA**, æ. & **CURVATIO**, onis. *f.* **PLI.** *Courbure, enfoncement.* **SYN.** Inflexio, flexus. **PHR.** Sectus in obliquum lato curvamine limes. *O.* Patulo curvamine ripæ. *Sil.* Hic tibi dum sequitur patriæ curvamina ripæ. *O.* Aurea summa Curvatura rotæ. *O.*

CURULIS, is, ulæ. *Suppl. sedes.* [Sellæ ebore ornate quibus vehebantur majores magistratus Romanj.] *Chaise curule.* **PHR.** Cuilibet hic fasces. Dabit; eripietque curule Cui volet importunus ebur. *H.* Prætor adest, vacuæque loco cessere curules. *L.* Atque illi fellas donare curules. *J.*

CURVO, as, avi, atum, are. *Courber, plier.* **SYN.** Sinuò, torquedò, flectò, inflectò, inclinò, incurvò. **PHR.** Manu curvare arcum. *St.* Ventique laborant Tor curvare sinus. *Cl.* i. *vela.* Styraeos Taxi curvantur in arcus. *V.* Vastus Aper nimio dentes curvaverat ævo. *O.* Continud in sylvis magnâ vi flexa domatur. In burim, & curvi formam accipit Ulmus aratri. *V.* Et presso spinæ curvamine flecti Incipit. *O.* Portus ab Eoo fluctu curvatur in arcum. *V.* Curvatas in sua fata trabes. *Pr.* i. *Crux.* Donec curvata coirent Inter se capita arcus. *V.* Tum Vitulus bimâ curvans jam cornua fronte. *V.* Cum se nux plurima sylvis Induet in florem & ramos curvabit olentes. *V.* Curvare in terram. *Pl.* Arbor curvata est pondere serpentis. *O.* Ad terramque fluit devexo pondere cervix. *V.* Curvata in montis faciem circumstetit unda. *V.*

CURVUS, a, um. [Inflexus, ac contortus.] *Courbé, venté.* **SYN.** Incurvus, recurvus, reflexus, sinuatus, intortus, retortus, curvatus, flexus, inclinatus. **SYNT.** Curvus vomis. *O.* Olympus. *V-F.* Arator. *V.* Equus. *Pr.* Pes Aquilæ. *Cl.* Curva tibia. *V.* Vallis. *Cl.* Puppis. *V.* Littora. *V.* Juga. *O.* Freta. *V-F.* Falx. *V.* Curvum cultrum. *S.* Crinale. *O.* Litus. *V.* **PHR.** Descendere limite curvo. *O.* Nec venit tardo curva senecta pede. *T.* Via curva, meatibus perplexis involuta. *Sen.* Curvis defensâ latebris Vipera. *V.* Cornuque recurvo Tartaream intendit vocem. *V.* Corpore toto curvatus. *St.* Planities curvata tumore. *Cl.*

CUSOR, oris. *m.* *Liv.* [Qui cudit argentum, &c.] *Monneur.*

CUSPIDATIM, adv. *Pl.* [In cuspidem seu cuspidis formam.] *En pointe.*

CUSPIDO, as, are. **PLI.** *Aiguifer, rendre pointu.* (Vide ACVO.)

CUSPIS, idis. *f.* [Acuta pars gladii, hastæ, &c.] *La pointe d'une épée, d'une flèche, &c.* **EPITH.** Acutâ, acuminatâ, æratâ, ahentâ, præcutâ, vulnificâ, rigidâ, validâ, infestâ, dirâ, sævâ, ferâ, lethalis, minax, metuendâ, nefandâ, curvatâ, auratâ, ferratâ, extrêmâ, fulgens, Martiâ. **PHR.** Per-

acutæ cuspidis hastæ. O. Medicatæ cuspidis ictu. *Sil.* Obliquumque secans subrectâ cuspidis vulnus. *Sc.* Acutâ cuspidis fulget telum. O. Dat acutæ cuspidis hastam. O. Ferratasque fudes & acutâ cuspidis contos. *V.* Quâ nasci ferrum fulgenti cuspidis cernit. *Sil.*
CŪSPIS. [Pro cuspidatis armis.] *Flèche, épée, etc.* *PHR.* Infestâ rareſcunt cuspidis pugnæ. *V-F.* Cuspis contorta lacerto. O. Fraudatæque sanguine cuspis *Sil.* Sæpe ferâ torvos cuspidis fixit Apros. O. Magno cita turbine cuspis Fertur in adversum. *St.* **CUSPIS.** *Broche.* *PHR.* Spumeus in longâ cuspidis fumet Aper. **CŪSPIS.** *Trident.* *PHR.* Trifidâ Neptunus cuspidis montes. Impulit. *Cl.* Triplici quid cuspidis possim Sentiari. O.

CUSTODIÄ, æ. f. [Custodiendi actus.] *Garde, conservation.* *L'action de garder.* *EPITH.* Vigîl, përvigîl, fidelis, fidâ, irrëquîetâ, infômnis, attëntâ, sedulâ, solers. *SYN.* Tutelâ. *SYNT.* Custodia salutis. *Cic.* Sui. *Cel.* Religionis. *Quin.* *PHR.* Pupilli quos dura premit custodia matrum. *H.* Nam nihil invictæ prodest custodia solers. *Pr.* Pecudum custodia solers. *V.* Quem penes intrepidæ mitis custodia Romæ. *H.* Rerum tutela mearum Cum sis. *H.*

CUSTODIÄ. [Pro carcere.] *Prison.* *SYNT.* Dare aliquem in custodiam. *Cic.* (Vide **CARCER.**)

CUSTODIÄ, & CUSTODIÆ, arum. f. [Custodes ipsi.] *La garde, sentinelle, garnison.* *EPITH.* Nocturnâ, armatâ, armigërâ, fidâ, infômnis. *SYN.* Excubiæ, vigîles, custodës. *PHR.* Adirus custodia servat. O. Portarum vigiles, custodes. *V.* Vigilum excubiæ. *V.* Sed pretium si grande feras, custodia victa est. *T.* Noctem custodia ducit Infômnem ludo. *U.* Et vigil Argolicas servat custodia fossas. O. Pervigil alterno paret custodia signo. *L.* Dumque vigil Phrygios servat custodia muros. O. Sunt quibus ad portas cecidit custodia foris. *V.* Fugam custodia claudit. O. Obsedere fores; has servant agmine denso. *V.* Bis septem Rutuli muros qui limite servant. Delecti. *V.* Omnis per muros legio fortita periculum Excubat, exercetque vices quod cuique tuendum est. *V.* Tum quoque communi portam statione tenebant. *V.* Obijciunt equites sese ad divortia nota Hinc atque hinc, omnemque aditum custode coronant. *V.* Vigiles simul excitat, illi Succedunt servantque vices. *V.* Fida Canum custodia. *V.*

CUSTODIÖ, is, ivi, itum, irë. *Garder quelqu'un, veiller sur lui, l'observer.* *SYN.* Tütör, tütör, scrvö, ässervö, cönservö, tögö, prötögö, defensö. *SYNT.* Custodire miorem, modum. *Pli.* Salutem alicujus. *Cic.* Custodire verba clauso ore. *St.* *PHR.* Vellera virgati custodibant calathisci. *C.* Posita est nostræ custodia sæva puellæ. *Pr.* Quidquid servatur cupimus magis, ipsaque furem Cura facit. O. Prædam asservabant. *V.* Absumer hæres Cæcuba dignior Servata centum elavibus. *H.* Caci spem custodita, fefellit. *V.* Cætera (*lumina Argi.*) servabant atque in statione manebant. O.

CUSTODITE, adv. *PHR.* Avec soin. *PHR.*

CUSTOS, ödüs. m. [Qui aliquam rem tuetur & curat.] *Gardien, qui prend garde.* *EPITH.* Sedulüs, fidelis, fidüs, vigîl, vigîlans, nocturnüs, attëntüs, irrëquîetüs, infômnüs, anxîüs, solers, impävîdüs, sigax, sollicitus, incorruptus. *SYN.* Tutor,

defensör, tütelâ. *SYNT.* Custos ad limina. *V.* Custos corporis. *Lr.* Urbis. *Cic.* Stabuli, gregis. *V.* Dignitatis, portæ. *Cic.* Custos alicui darus. *V.* Sapientia hominis custos. *Cic.* Custodem addere. *L.* Imponere. O. Corruptere. *L.* *PHR.* Ac Trivia custos jam dudum in montibus Opis Alta fedet. *V.* Imberbis juvenis tandem custode remoto Gaudet Equis. *H.* Cæsar rerum custos. *H.* Divis orte bonis, optime Romule Custos gentis. *H.* Custodis eges. *Acerra* thuris custos. O. Cæsis summæ custodibus arcis. *V.* Luce sedet custos aut summi culmine tecti Turribus aut altis. *V.* Vigilat custodia semper. *C.* Cum limina Vestæ Servantem aspicio, *V.* Postibus angustis eadem fidissima custos Ante foras stabat. *V.* Nisus erat portæ custos. *V.* Virtutis veræ custos rigidusque Sarelles. *H.* Si non Acrisium virginis abdite Custodeim pavidum Jupiter & Venus risissent. *H.*

CUTICULÄ, æ. f. dim. *Petite peau.* *PHR.* Et assiduo curata cuticula sole. *P.* Nostra bibat vernum contracta cuticula solem. *J.*

CŪTIS, is. f. *Peau.* *EPITH.* Cändidâ, möllis, tënëri, tënëllâ, lictëâ, cändidâ, albâ, aridâ, ärrâ, rügösâ, pilösâ, cällosâ, dirëptâ, tënax. *PHR.* Agra cutis tumet. *P.* Rupto cutis adscicata cerebro. *L.* Tres rugæ subeant, & se cutis arida laxet. *J.* Clamanti cutis est summus direpta per artus. O. Adducit macies cutem. O. Armavit natura cutem. *Cl.* In cute curandâ plus æquo operata juvenus. *H.* Pinguem & nitidum bene curatâ cute. *H.* Præmisque nondum cornibus findens cutem. *S.* Vix habeo tenuem quæ regat ossa cutem. O. Claraque sub tenui cutis interlucet amictu. *Man.* Et carusata candidiora cute. *M.* Riger cutis. *St.* Ad cutem tonsus. *Cel.* (Vide **PELLEIS.**)

CŪTIS uvæ arboris. *Pli.* [Per transl.] *Ecorce, peau.* Cutis terræ. *PLI.* La surface.

CYANÉ, es. f. *Fons prope Siracusas cui nomen fecit inter Sicelidas Cyane celeberrima Nymphas.* Voluit illa raptorem Proserpinæ sodalis sibique carissima retinere interpositio frustra fonte suo: At Cyane, raptamque Deam, contemptaque fontis. Jura sui mærens, inconstabile vulnus: Meate gerit tacitâ, lacrymisque absumentur omnis: Et quarum fuerat magnum modò numen; in illas Extenuatur aquas... Humeri tergumque latiusque Pectoraque in tenues abeunt evanida rivos. O.

CYANÉÆ, arum. f. [Insulæ duæ contra Thracium Bosphorum, quæ & Symplegades nominantur.] *Les Cyanees.* *PHR.* Timuit concursibus Argo Undarum sparsas Symplegadas elisarum; Quæ nunc immortæ perstant ventique resistunt. O. Olim enim mobiles fuisse creditum est; unde Planeta. i. errantes appellata sunt. Hinc iter ad Ponti caput, errantesque per altum Cyaneas. *V-F.* Cyaneos intrare fragores. *V-F.*
CYANÉE, es. & **CYANÉÄ,** æ. *Nympha filia Maandri fluvii.* *PHR.* Hic tibi dum sequitur patriæ curæ vamina ripæ Filia Mæandri toties redeuntis eodem Cognita Cyaneæ præstanti corpore nympha. Byblidæ cum Cauno prolem est enixa gemellam. O.

CYANÜS, nî. m. *Pli.* [Gemma carulei coloris.] *Turquoise.* **CYANÜS.** [Flos caruleus.] *Blue.*

CYÄTHISÖ, as, arë. *Pla.* [Cyathum vinum infunder.] *Verger, donner à boire à quelqu'un.*

CYATHUS, thī. m. *Tasse, verre.* **PHR.** Cardiacō nunquam cyathum misurus amico. *J.* Et puerum dignum cyathō, calōque putabas. *J. i. Qui Jovi ministrant.* Nævia sex Cyathis, septem Justina bibatur. *M.* De quo vide bibo. Cyathos jam siccatos nectare tergens. *J.* Miscentur cyathis pocula commodis. *H.* (Vide **POCULUM**.)

CYATHUS, **PLI.** Ponderis genus decem Dracmarum, est etiam genus mensura apud Col.

CYBELE, *ēs. & CYBELLE*, *ēs. Cali. & Terra filia, uxor Saturni.* Pro terra accipiebatur. Hinc Ops & magna mater dicitur, quod hominibus terra opem ferat, *colque alit.* Hinc & turrita depingitur. Vertice Turrigero juxta Dea magna Cybelle. *Pr.* Qualis Berecynthia mater Invehitur curru Phrygiæ turrita per urbes. *V.* Idæam vocitant matrem; Phrygiæque catervas Dant comites, quia primum ex illis finibus edunt, Per terrarum orbem fruges cepisse creati. *LR.* Cybele dicitur & Berecynthia & Dindymene à montibus ejusdem nominis in quibus colebatur. Lata Deum partu & centum complexa nepotes. *V.* Heroum scilicet quos aluit. **EPITH.** Turrigera, Idæa, Phrygiā, turrītā, pōtēns, p̄scā, almā, antiquā, grāndēvā, sēcundā, vērērandā. **SYN.** Rhēa, Ops, Vēstī, Terrā. Mātēr Bērecynthīa. Sātūrnī cōjūx. Mignī Dēōrūm mātēr. **PHR.** Turrigeramque petit Cybelen, sinuosa Draconum Membra regens. *Cl.* Adytis gavisā Cybelle Exilit, & pronas intendit ad oscula tures. *Cl.* Hinc mater cultrix Cybele, corybantiaque æra. *V.* Ipsa Deūm fertur genitrix Berecynthia magnum Vocibus his affata Jovem. *V.* Cybeleia mater Concinitur Phrygiis exululata modis. *O.* Alma parens Idæa Deūm, cui Dindyma cordi, Turrigeræque urbes, bijugique ad fræna Leones. *V.* Idæumque Jovem, Phrygiæque ex ordine matrem Invocat, & duplices caloque Ereboque parentes. *V.*

CYBIRA, *æ. f. Cic.* [Oppidum Lycaoniæ prope Meandrum.] *Cybiræ.*

CYCLADES, *ūm. f.* [Insulæ circa Delon in orbem sitæ.] *Les Cyclades, Isles de l'Archipel.* **EPITH.** *Ægēæ, sp̄tēæ, vidōsæ, fulgentēs, altē.* **PHR.** Cycladas Ægæas obtulisse puto. *O.* Sparfasque per æquor Cycladas. *V.* Interque vadōsas Cycladas Ægææ frangunt ubi saxa procellæ. *Sr.* Hinc adit Ægæum quo Cycladas aspicit omnes. *O.* Interfusa nitentes vites æquora Cycladas. *H.*

CYCLAMINUS, *i. m.* [Herba folia habens varia.] *Paia de Pourcau.* Et quæ non uno folium fucata colore Græca peregrinis venit Cyclaminus ab oris. *Rap.*

CYCLAS, *adis. f.* [Vestis feminea.] *Sorte de robe de chambre trainante à l'usage des femmes.* **PHR.** Hæc sunt quæ tenui sudant in Cyclade. *J.* Et longā Cycladē vertit humum. *Pr.* (Vide **VESTIS**.)

CYCLICUS, *ā, ūm.* De cerclō. **PHR.** Nec sic incipias ut scriptor Cyclicus olim. *H.* *Qui in circulis lectitat versus.*

CYCLOPES, *ūm.* Populi Sicilia juxta Æthnam montem, qui primi arariam fabricam invenerunt. Hinc Vulcani ministri habiti sunt, qui Jovi fulmina cuderent. Cyclopes dicti sunt quia unum in fronte oculum habere credebantur, præcipuos recenset Virg. Ferrum exercebant vasto Cyclopes in antro, Brontesque, Steropesque, &

nudus membra Pyracmon. *V.* Hinc mare Trinacrium, candens ubi tingere ferrum Brontes & Steropes Aconidesque solent. *O.* **EPITH.** Vastī, nūdī, ārī, fūlvī, ignītī, flammētī, immānēs, ærisōnī, lācērtōsī, fērī, trūcēs, fērōcēs, crūēntī, hōrrēndī, infāndī, Æthnæī, siculī, sīnguīnī, immīnsuētī, tērrībīlēs, tērrīgēnā, ferrūgīnēī, gīgāntēī, ānhēlī, cōmbīstī, vāldī, crūdēlēs, bībārī. **SYN.** Æthnæī Frātēs. Vūlcānī cōmītēs. **PHR.** Mulciber exercet vastos Cyclopes in antris. *V.* Vastosque ab rupe Cyclopes Perspicio. *V.* Vobis jam mulciber arma Præparat; & Siculā Cyclops incude laborat: Brontes innu-meris exasperat ægida signis: Altum fulmineā crisp-are in casside conum Festinat Steropes: nectit tho-raca Pyracmon; Ignisfuisque gemit Lipare fumosa cavernis. *Cl.* At genus ē sylvis Cyclopum & mon-tibus altis Excitum ruit ad portus. *V.* Cernimus, altantes nequicquam lumine torvo Æthnaos frat-tes, calō capita alta ferentes, Concilium horrend-um. *V.* Hi super incudem numerosa in verbera fortes Horrendum magno quatiant sub pondere ful-men: His informatum manibus, jam parte politā Fulmen erat. *V.* Quoties Cyclopum effervere in agros Vidimus undantem ruptis foracibus Æthnam. *V.* Cyclopes fulmina lentis Adproperant massis. *V.* (Vide **FABER. MALLEATOR**.)

CYCLOPÆUS, *ā, ūm.* De Cyclope. *Barbare, inhu-main.* **PHR.** Atque Cyclopeis ferrum mollibat in an-tris. *Sil.* Fames Cyclopea. *CL. i.* Immensa. Accessis scopulos, vos & Cyclopeia saxa Experti. *V.*

CYCYNUS. *Ligurum Dux fuit, amator Phaëtonis, quem extinctum cum insolabiliter fletet, in avem sui nominis versus est.* Proles Steneleia Cycnus. *Qui* Ligurum populos, & magnas rexerat urbes... Ma-terno Phaëthon tibi sanguine junctus. *O.* Ferunt luctu Cycnum Phaëthonis anati Populeas inter frondes umbramque sororum Dum canit, & mœ-stum musā solatur amore, Canentem molli plu-mā duxisse fenestram Linquentem terras, & sidera voce sequentem. *V.* Canæque capillos Dissimulant plumæ, collumque à pectore longè Porrigitur, di-gitosque ligat junctura rubentes. Penna latus ve-lat; tenet os sine acumine rostrum. Fit nova Cyc-nus avis, nec se caloque Jovique Credit, ut in-justè missi memor ignis ab illo: Stagna petit, pa-tulosque lacus, ignemque perosus Quæ colat, elegit contraria flumina flammis. *O.*

CYDIPPE, *ēs.* Puella ab Acontio adamata de quā. (Vide **ACONTIUS**.) Littera Cydippen Pomo perlata fefellit; Insciaque est verbis capta puella suis. *O.*

CIDNUS. [Fluvius Ciliciæ.] *Carages.* **PHR.** At re Cydne canam tacitis qui leniter undis. Cæruleis placidus per vada serpis aquis. *T.*

CYDON, *ōnis. f. Plī.* [Crete insulæ urbs.] *La Ca-née.* **PHR.** Parthus sive Cydon telum immedicabi-le torfit. *V.* Partho torquere Cydonia cornu Spi-cula. *V.*

CYDONIUM malum. **PIR.** *Coin, fruit du Coignassier,* Illis munus erat decussa Cydonia ramo. *Pr.* Quæque suos curvant matura Cydonia ramos. *O.*

CYGNUS, vel **CYCYNUS**, *nī.* Neptuni filius qui nullo ielo interimi poterat. Achilles cum illo congressus Nitido securum cominus hostem Ense petens, par-tam gladio, galeamque cavari, Cernit & in

duro lædi quodque corpore ferrum Haud tulit ulterius gladioque adversa reducto. Ter, quater, ora viri, capulo cava tempora pulsata Cedentemque sequens instat, turbatque, ruitque. Tum clypeo, genibusque premens præcordia duris Vincula trahit galeæ; quæ pressa subdita mento Elidunt fauces, & respiramen, iterque Eripiunt animæ, victum spoliare parabat; Arma relicta vider: corpus Deus æquoris albam Contulit in volucrem cuius modo nomen habebat. O.

CYGNUS, ī. m. [Avis candida de qua supra.] *Cigne*. **EPITH.** Albūs, blandūs, mollis, dulcis, sēgnis, Mæōnīus, Phrygius, Mæandrius, Idilius, Paphius, Dionæus, Amyclæus, Lædæus, aquosus, canorus, candidus, niveus, sonorus, imbellis, fluminæus, fluvialis, amnicola, littoreus, pavidus, Caystrius, Lydius. **SYN.** Olōr. **PHR.** Dulcia defecta modulatur carmina lingua. Cantator Cygnus funeris ipse sui. M. Donatura Cygni si libeat sonum. H. Seu quondam nivei liquida inter nubila Cygni, Cum sese è pastu referunt, & longa canoros Dant per colla modos, sonat amnis & Asia longè Pulsa palus. V. Dant sonitum rauci per stagna loquacia Cygni, V. Dulcius vocem movere moriente Cygno. S. Flumina Cygnus amans. O. Carmina jam moriens canit exequialia Cygnus. O. Talia nec dulci geminat Mæandrius ore, Vicino gaudens tempore mortis Olor. Haud secus Eridani stagnis, ripave Caystri Innatat albus Olor. Et quæ Mæonias celebrabat carmine ripas. O. Fluminææ volucres medio calore Caystro. O. At Cygnus liquidis per prata recentia rivis Riparumque toros niveis argenteus alis Rimatur. Pascentem niveos herbofo flumine Cygnos. V. Nec amanti flumina Cygno. O. Album mutor in alitem. H. Cum Deus in niveum descendit versus Olorem. *Manil.* Flumini referam mendacia Cygni. O. Cygnus oloriferi venit ab amne Padi. Pr. Cantantes sublime ferent ad sidera Cygni. V. *Metaph.* Argutos inter strepere Anser Olores. V. Sic, ubi fata vocant, udis abjectus in herbis Advada Mæandri concinit albus Olor. O.

CYGNÆUS, & **CYGNÆYUS**, ā, ūm. *De Cygne blanc.* Ut Cygneæ nox. **CIC.** *Metaph.* Videt & Cygneia Tempe. O. **PHR.** Sed nec Olorinos audet Pandionis ales Parva refert modis. L.

CYLINDRÆUS, ā, ūm. **PLI.** [Quod factum est ad similitudinem Cylindri.] *Qui a la figure d'un Cylindre.*

CYLINDRUS, rī. m. [Columna lapidea rotatilis.] *Cylindre*. **EPITH.** Tērēs, oblongus, ingēns. **PHR.** Area cum primis ingenti æquanda Cylindro. V.

CYLINDRĪ, ōrūm. m. [Capilli sunt teretes & oblongi.] *Sorte de pierre pretieuse. Tace*; donant arcana Cylindros. J.

CYLLARUS, rī. m. *Nomen unius ex Centauris.* **PHR.** Nec te pugnantem tua, Cyllare, forma redemit. Barba erat incipiens, barbæ color aureus; aurea Ex humeris medius coma dependebat in armos: Gratus in ore vigor, cervix, humerique manusque, Pectoraque artificum laudaris proxima signis, Ex quâ parte vir est: neque Equi mendosa sub illo Deteriorque viro facies: da colla, caputque Castore dignus erit. Multa illum petiere sua de gente; sed una Abstulit Hilonome, qua nulla decentior inter Semiferas altis habitavit femina sylvis. O.

CYLLARUS, *Est & nomen Equi Pollucis.* Talis Amiclaeis domitus Pollucis habenis Cyllarus, & quorum Graii meminere Poetæ. V.

CYLLENE, ēs. f. *Arcadia mons Mercurii natalibus insignis.* **PHR.** Vobis Mercurius pater est quem candida Maja Cyllenes gelido conceptum vertice fudit. V. Cyllenius astitit alis Somniferam quatiens virgam, testusque galero. **CL.** Quos ignis cæli Cyllenius erret in orbes. V. *Mercurii stella.*

CYMĀ, āris. n. **COL.** & **CYMĀ**, æ. f. **PLI.** *Tendron de choux.* Frigoribus Caules & veri Cymata mittit. **COL.**

CYMATILIS, ilē. [Color qualis unda marina esse solet, à Græca voce.] *De couleur de verd de mer.* Hic undas imitatur habet quoque nomen ab undis. O.

CYMBĀ, & **CYMBULĀ**, æ. f. **Dim.** *Cic.* [Navicula.] *Bateau, esquif.* **SYN.** Phæselus, scapha, navicula, lintēr, lembus. **EPITH.** Fugax, parvula, humilis, nātans, fragilis, cava, instabilis, fluctivaga, levis, præceps, sutilis, celer, erraticæ, properea, angustâ, æquorea, subita, cita, velivola, naufragâ. **PHR.** Et mea Cymba semel vastâ perculsa procellâ. O. Et ferrugineâ subvehat corpora Cymbâ. *Charon.* V. Cymba populorum capax. S. Ut cymbæ instabiles fluctu jactante suburram Tollunt. V. Pars pede pars etiam celeri decurrite cymbâ. O. Gemit sub pondere cymba Sutilis & multam accepit rimosa paludem. V. Illa petit Nilum cymbâ malè nixa fugaci. Pr. Atque una transire vadum tor millia cymbâ. J. Concava trajectos cymba rudente vehat. O. Non ita præcipites agitantur in æquore cymbæ. O. (Vide **NAVIS**.)

CYMBĀLUM, lī. n. [Instrumentum musicum quod in sacris Cybeles adhibebatur.] *Cymbale.* **EPITH.** Raticum, tinniens, splēdēns, sonōrūm, Bêrécynthiūm, cāvūm. **PHR.** Tinnitusque cie & matris (Cybeles) quate Cymbala circum. V. Funder ad Idæos Cymbala rauca choros. Pr. Ingenti referens Coribantia Cymbala pulsū. Pol

CYMBĪUM, ī. n. [Genus poculi ad cymbæ similitudinem facti.] *Gondole.* Inferimus tepido spumantia cymbia lacte. V. (Vide **POCULUM**.)

CYMES *Cumæa Sibylla.* At gravida arcanis Cymes anus. *Sil.* Cymæo populis vox nostra sonabat in anro. *Sil.*

CYMINUS, nī. m. *Hetruria lacus & mons ejusdem nominis.* Et Cymini cum monte lacum. V.

CYMODŌCĒ, ēs & **CYMODŌCĒĀ**, æ. f. *Nympha Tethyos filia.* **PHR.** Nesæe, Spioque, Thaliaque, Cymodoceque. V. Quarum quæ fandi doctissima Cymodocea. V.

CYMOŌSUS, ā, ūm. *Qui a plusieurs tiges.* Quæ duri præbent cymosâ stirpe Sabelli. **COL.**

CYMŌTHŌĒ. *Nerei filia, & uxor Neptuni.* **PHR.** Cymothoe simul, & Triton adnixus acuto Detrudunt naves scopulo. V.

CYNICI, ōrūm. *Philosophi à mordaci dicacitate vel obsecantate dicti cymici, quasi canini.* Inventor primus Cynices ego. **AUS.** *De Diogene.*

CYNIPHIS, īs. & **CYNIPHOS**, ī. m. [Fluvius Libyæ.] *Cyniphe.* **PHR.** Nec minus interea barbas inca-naque menta Cyniphii tondent hirci. V. *Ita dictus est quia in eâ Libya parte proceriores erant Hirci.*

CYNOSBATUS, ī. f. **PLI.** [Genus rubi.] *Eglantier.*

CYNOSURA, æ. f. [Minor Urfa signum cæleste.] *La petite Ourse*. PHR. Neque enim Tyrias Cynofura carinas Certior, aut Graiis helice servanda magistris. V-F. Esse duos Arctos, quorum Cynofura petatur Sidoniis; Helicen Graja carina notet. O.

CYNTHUS, thī. m. *Delī insula mons à quo Apollo & Diana, in ea insulā nati, nomen sortiti sunt.* PHR. Cum canerem reges & prælia, Cynthius aurem Vellit, &c. V. Nec gravido surrexit Cynthia cornu. V-F.

CYPARISSUS. *Amiclei filius ex insulā Cæā Apollini carus.* Ingens Cervus erat, latèque patentibus altas Ipse suo capiti præbebat cornibus umbras... gratus erat Cyparisse tibi: tu pabula Cervum Ad nova, tu liquidi ducebas fontis ad undas; Tu modò texebas varios per cornua flores... hunc puer imprudens jaculo Cyparissus acuto Fixit, & ut sævo morientem vulnere vidit, Velle mori statuit: quæ non solatia Phæbus Dixit? & ut leviter, pro materiæque dole-ret, Admonuit: gemit ille tamen; munusque sup-premum. Hoc petit à superis, ut tempore luceat omni. Jamque per immensos egesto sanguine fletus, In viridem verti cœperunt membra colo-rem; Et modò qui nivèa pendebant fronte capilli, Horrida cæsaries fieri, sumptoque rigore Sidereum gracili spectare cacumine cælum. Ingemuit, tristif-que Deus lugebere nobis lugebisque alios aderisque dolentibus, inquit. O.

CYPARISSUS, ī. f. [Arbor de quā supra.] *Cypres.* Aë-riæ Quercus aut coniferæ Cyparissi. V. PHR. (Vide CUPRESSUS.)

CYPÉRUS, ī. m. *Col.* CYPÉRUM, ī. n. *Var.* [Junci genus radicem habens odoratam.] *Sorte de jonc.*

CYPRINUS, ī. m. *Plī.* [Piscis flumineus.] *Carpe.*

CYPRUS, ī. f. *Plī.* [Frutex.] *Le Troëne.*

CYPRINUS unguentum. *Plī.*

CYPRUS, rī. f. [Insula mirè fertilis.] *Cypre.* EPITH. Férax, opīmā, divēs, felīx, Nēptūniā, Idālīā, Cŷ-thērēiā, circūmflūā, scōpūlōsā. PHR. Genitor tum Belus opimam Vastabat Cyprium. V. Emensus Cy-pri scopulos quibus exit in Austrum. L.

CYPRĪUS, ā, ūm. *De Cypre.* Cypriæ merces. H. Ut trabe Cypriā... nauta secet mare. H.

CYPRIS, idīs. f. *Venus: est enim ut ait.* HOR. Diva potens Cypri. H. O! Quæ beatum diva tenes Cy-prum. H. PHR. O! Thymenæ decens, Cypridis qui maxima cura es. C. Cur Lunam alii, cur Cyprida quidam, &c. O.

CYRÈNE, ēs. & CYRÈNĒ, ærūm. f. [Urbs Libyæ à quā tota regio Cyrenaica dicta est.] *Cyrene, au-jourd'hui Mefrata.* PHR. Muros, & moenia Cyrena-um. L. Necnon Cyrene Pelopei stirpe nepotis Bat-tiadas stimulat. Sil.

CYRÈNE, *Penei fluminis filia ab Apolline amata de quā Virg. Mater Cyrene mater quæ gurgitis hujus*

Ima tenes, &c. V.

CYRRHĀ, *Oppidum in Phocide ad radicem Parnassi montis, Apollinis templo clarum.* EPITH. Cēlsā, dōctā, nobīlis, Phæbēā, Āpollīnēā, pārnāsiā, scō-pūlōsā. PHR. Quid tibi cum Cyrrhā? quid cum Per-mēssidos undā: Romanum melius divitiisque fo-rum est. M. Nec Cyrrhæa velim secreta moventem Sollicitare Deum. L. i. invocare Apollinem reddē-tem oracula in antro Cyrrhæo.

CYRUS, *Cambisis & Mandanes filius qui Medorum regum ad Persus transfudit; subactaque Asiā totum Orientem in potestatem redegit à Thomiri Scitarum reginā victus & interfectus est.* PHR. Mæoniis deducens agmina regnis Cyrus, & effusus numerato milite telis Descendit Xerxes. L.

CYTĀ, æ. f. *Urbs Colchidis patriā Medæa quæ ab illā urbe dicta est.* CYTĀĒ & CYTĀIS. Non hic herba valet, non hic nocet urna Cytæis. Pr. Fama Cytææ Virginis. V-F. Nunc ego crediderim vobis & sidera & amnes Possit Cytæicis ducere carmini-bus. Pr.

CYTHĒRĀ, ōrūm. n. [Insula contra Cretam Veneri sacra.] *Cythere ou Cerigo.* PHR. Est Paphos Idaliū-que mihi, sunt alia Cythera. V. Tunc lævā Creten, dextrā Pelopeidas undas Deserit, & Veneri sacra Cythæra petit. O. CYTHĒRĒA, æ. CYTHĒ-REIS, idīs. *Venus.* CYTHĒRIACUS, & CY-THĒRĒJUS, ā, ūm. *Quod ad Venerem pertinet.* PHR. Cytherea; manent immota tuorum Fata tibi. V. Puerum divā cythereide natum. O. Mota Cy-thērēā leviter mea tempora Myrtho Contigit. O. Armigerumque Jovis Cythereidasque Columbas. O. Fert humeris venerabile onus Cythereus heros. V. *Aeneas filius Veneris.* Mater amorum Nuda Cythe-riacis edita fertur aquis. O.

CYTHĒRŌN, ōnīs. *PLI. Saltus in Baotiā Baccho & musis sacer.* Audito stimulant Trieterica Baccho Orgia, nocturnusque vocat clamore Cytheron. V.

CYTHNŌS, nī. f. *Insula una Cycladum.* Inde Seri-phon Deserit, à dextrā Cythno Gyaroque relic-tis. O.

CYTISUM, fī. n. & CYTISUS, fī. m. [Genus fruti-cis.] *Cytise.* Florentem Cythifum, & salices carpe-tis amaras. V.

CYTŌRUS, rī. m. *Paphlagonia mons Buxo abundans.* PHR. Et juvat undantem Buxo spectare Cytorum. V. Sæpe Cytoriaco deduxit pectine crines. O. Utque Cytoriaco radium de monte tenebat. O.

CYZICUS, fī. f. [Nomen urbis & insulæ in Propon-tide.] *Cysique.* PHR. Hinc Propontiacis hærentem Cysicon oris Sysicon Æmonia nobile gentis opus. O. Nec procul ad tenuis surgit confinia ponti Urbs placidis demissa jugis, rex divitis agri Cyzicus. V-F. Frigida tum multos placuit tibi Cyzicus an-nos. Pr.

D

ΔΑΪΑ, ἄ. f. [Scythiæ Regio.] *Contrée de la Scythie Européenne.*

ΔΑΪ, ὄνιμ, & ΔΑΪΑ, ἄνιμ. *Les Daces.* ΕΡΙΤΗ. ΣΥΛΛΙΟΛᾶ, ἰπᾶρῖ, ἄτῶκῆς, λῆνῆς, ἰμᾶνῆς, τῤῦκῆς, ῖῤῥῶκῆς. ΡΗΡ. Aut conjurato descendens Dacus ab Istro. V. Quum

prima truces amentia Dacos Impulit. Sr. Qui ἰπᾶρῖ-
ῖος agitant Dacos. *Sen.*

ΔΑΪΪ, ἄ, ὄνιμ. *Des Daces.* ΡΗΡ. Quum modò ger-
manas acies, modò Dacia sonantem Prælia. *St.*

ΔΑΪΪΪ. *Qui Daciam viciit.* Cum lance beatâ
Dacicus & scripto radiat Germanicus auro. *Juvén.*

ΔΑΪΪΪΪ, ἰ. m. [Latine digitus.] *Doigt.* ΔΑΪ-
ΤΥΛΙΟΤΗΕΪΑ, ἄ. f. [Annulorum capsula.] *Ecrain,*
petite cassette à mettre des bijoux. ΡΗΡ. Nec nocte
ponit annulos, Nec cum lavatur. Causâ quæ sit,
quæritis? Daçtylothemam non habet. *M.*

ΔΑΪΪΪΪ, ἰ. m. *Pli.* [Piscis è concharum genere.]
Couteau de mer. ΔΑΪΪΪΪ [Pes metri cons-
tans primâ longâ & duabus brevibus.] *Daçtile.*
ΔΑΪΪΪΪΪ. *Cic. De Daçtile.*

ΔΑΪΪΪΪ. *Apic.* [Palmarum fructus.] *Datte.*

ΔΑΪΔΑΛΪ, ἰ. m. Dædalus ingenio fabræ celeberrim-
us artis, *Minotaurum Labyrintho incluserat.* Intere-
rea Cretem (*quâ inuitus detinebatur*) Longumque
perosus Exilium, tactusque loci natalis amore... igno-
ras animum demittit ad artes... humeris accommo-
dat alas, Ut veras imitetur aves... geminas opi-
fex libravit in alas Ipse suum corpus, motâque pe-
pendit in aurâ... instruit & natum... Me duce car-
pe viam... ne si demissior ibis, unda gravet pennas;
si celsior, ignis adurat... Ante volat comitique timet...
At puer audaci cœpit gaudere volatu, Deseruitque
ducem, cæliq; cupidine tactus Altiùs egit iter, rapidi
vicinia solis Mollit odoratas pennarum vincula ce-
ras, Tabuerant cera: nudos quatit ille lacertos,
Remigioque carens non ullas concipit auras, Orâ-
que cæruleâ patrium clamantia nomen Excipiuntur
aquâ quæ nomen traxit ab illo. At pater infelix,
nec jam pater, Icare, dixit, Icare, dixit, ubi es?
quâ te regione requiram? Icare, dicebat: pennas
conspexit in undis: Devovitque suas artes: corpus-
que sepulchro Condidit: & tellus in nomine dicta
sepulti est. O. ΔΑΪΔΑΛΪS ut fama est fugiens

Minoia regna (*Cretam*) Præpetibus pennis ausus se
credere cælo Insuetum per iter gelidas enavit ad
Arctos Chalcidiâque levis tandem super astitit ar-
ce; Redditus his primùm terris tibi Phœbe sacra-
vit Remigium alarum, posuitque immania tem-
pla. In foribus lethum Androgeo, *Aliaque multa*
sculpsit, tu quoque magnam Partem opere in tanto,
sineret dolor, Icare haberes. Bis conatus erat ca-
sus effingere in auro; Bis patriæ cecidere manus.
V. ΕΡΙΤΗ. Crētēnsis, Arctiūs, dōctūs, clārūs, fō-
lētēs, sīgāx, volāns, cēlēbrīs, īnclūtīs, nobīllīs,
īndultrīs, īngēnīōsūs, fabēr, volūccēr, cēcropsiūs,

Λάβυρινθᾶūs, cālūdūs. ΡΗΡ. Et mare percussim-
puero, fabrumque volantem. J. Expertus vacuum
Dædalus aëra Pennis non homini datis. H. Inde
suis factas humeris accomodat alas, Perque no-
vum timidus corpora librat iter. O. Suspendum li-
brans media inter nubila corpus, Enavit superos-
que novus conterritus Ales, Sil. Nec minus insolitos
tractus, hominiq; negatas Dædalus ire vias agres-
sus, inania pennis Visit, & æthereis ludit novus
ales in auris. R. U. A. *Fabula locum dedere vel unavium.*
Dædalus enim primus Velorum pandidit alas. V.
Naves velis instruxit. (Vide ICARUS.)

ΔΑΪΔΑΛΪS & ΔΑΪΔΑΛῆΪS, ἄ, ὄνιμ. *De Dædale.*
Dædaleum lino, cum duce, rexit opus. Pr. Pinda-
rum quisquis studet æmulari, Jule, caratis ope
Dædaleâ Nititur pennis vitreo daturus Nomina
Ponto. H.

ΔΑΪΔΑΛΪS [Sumitur pro ingenioso & artifice.] *Fait*
avec art. ΡΗΡ. Et Dædala fingere tecta. V. *De*
apibus. Polire signa Dædala. Lr. Natura rerum Dæ-
dala. Lr. Tibi suaves Dædala tellus submitter flo-
res. Lr.

ΔΑΪΔΑΛΙΩΝ, ὄνις. Illo genitore creatus qui vocat
Auroram caloque novissimus exit, (*Luciferi*) nata
erat huic Chione quæ dotatissima formâ Mille pro-
cis placuit... Ea se præferre Dianæ Sustinuit, faciem-
que Deæ culpavit: *Diana* meritam trajecit arundine
linguam... Conantemque loqui (*Chionem*) cum san-
guine vita Reliquit. Dædalion natam delamentatur
ademptam Ut verò ardentem vidit; quater impe-
tus illi In medios fuit ire rogos: quater inde re-
pulsus Concita membra fugæ mandat... veloxque
cupidine lethi Vertice Parnassi positur, miseratus
Apollo, Cùm se Dædalion saxo misisset ab alto,
Fecit ayem, & subitis pendentem sustulit alis, Ora-
que adunca dedit, curvos dedit unguibus hamos,
Virtutem antiquam, majores corpore vires. Et nunc
Accipiter nulli satis æquus, in omnes Savit aves:
tanta est animi constantia, quantum Acer erat, bel-
loque ferox, ad vimque paratus. O.

ΔΑΪΜΩΝ, ὄνις, [Latine significat sciens. Quos Græ-
ci, ait Cic. Δαίμονες appellant, nostri opinor
Lares. A Christianis Dæmones dicuntur spiritus e calo
dejecti, æternis pœnis damnati, hominumque hostes
insensibilissimi.] *Demon, Diable, esprit malin.* ΕΡΙΤΗ.
Lūcīfūgā, nōctīpōtēns, stygiūs, āvernālīs, Phlēgē-
rōntᾶūs, nīgēr, ārēr, mālūs, īmpīūs, rēbellīs, mālī-
gnūs, pērfīdūs, sūpērbūs, nēfandūs, īnfestūs, pē-
vērsūs: āstūtūs, dōlōsūs, fallāx, mēndāx, sūbdō-
lūs, cālūdūs, īnsidiātōr, vīgīl, tētēr, ātrōx, fērōx,
fāvūs, dīrūs, ēxēcrandūs, tōrvūs, hōrrīdūs, hōr-
rēndūs, tērrībillīs, ānguīnēūs, īgnīvōmūs, flām-
mīvōmūs. SYN. Dōminātōr āvernī. Stygia pēstīs.
Arbitēr Ōrcī.

ΔΑΪΜΟΝΕS. SYN. Tātrērēī frātēs, stygiā āgmīnā.
Lūcīfugā cōhōrtēs. Infernā mātūs, cōhōrs. Lūcī-
fugā pēstēs. Rabidum sine corpore vulgus, qui regna
tenent

tenent horrenda sub Orco. Nostras qui recto avertere mentes nituntur. *Vida.*

DÆMONI Pleraque aptari possunt qua de infernis monstris dixere Poëta veteres. Tu potes unanimes armare in prælia fratres, Atque odiis versare domos, Tu verbera testis Funereas inferre faces, tibi nomina mille, Mille nocendi artes. *V.* Cui tristia bella Iræque insidiæque, & crimina noxia cordi. *V.* (Vide FURIAE.) *PHR.* Tartarei proceres, æzelo gens orta sereno. Quos olim huc superi mecum inclementia regis Æthere dejectos, flagranti fulmine adegit... Pro sideribus pro luce serenâ Nobis senta situ loca, sole carentia tecta Reddidit ac tenebris jussit torquere sub imis. Immites animas, hominum illætabile regnum. *Vida.*

DÆMONUM Descriptiones. Mundi regnator opaci infelix monstrum... Acciri diros ad regia fratres Limina, concilium horrendum, genus omne suorum Imperat... ruit ad portas gens omnis & adsunt Lucifugi cætus varia atque bicorpora monstra: Pube tenus hominum facies, verum hispida in anguem Desinit ingenti sinuata volumine caudâ. Arbitr ipse Erebi, centenaque brachia jactat Centimanus: toridemque eructat faucibus æstus. Omnes luctificum fumumque atrosque procaci Ore, oculisque ignes, & vastis natibus efflant. Omnibus intorti pendunt pro crinibus angues In manibus rutilæque faces, unice tridentes, Quis fontes animas subigunt, atque ignibus urgent. *Vida.*

DÆMONUM Tentationes. Viden fraudibus artibusque mille Ut circumvolitet nigrantis aulae Infelix populus, nec arma nobis Quâ vi quovè dolo movere cesser. *Sant.* Oslibus miscet male blandientis Semina flammæ. *Sant.* Sensit ut cæcos, male sanus ignes, Se per hirsutos agitare vepres Cepit abscedens laceros voluptas Horruit artus. *Sant.* Omnis infrendens Erebi potestas Sævrit in sacrum caput: ille contra Solus effrænes stygiæ cohortis Despicit iras, Ille rugitu rabidam Leonis, Exerens ungues, imitatur iram. Alter assumit malè blandientis Ora puellæ. Mille mendaces fata nocte monstra Induunt formas; crucis icta signo Turba vanescit. *Sant.* Nos malignis fraudibus occupans Incauta fallat pectora subdolos Suasor malorum. *Sant.* Ecce qui Christo duce militamus Frangimur blando nimis hoste victi, Ad leves pugnas trepidamus, altro Ponimus arma. *Sant.* Acheronte subacto Fertur avernales qui domuisse minas. *Sant.* Tartareis visus succubuisse dolis. *Sant.* Induat ora licet variarum Pluto ferarum, Tartareisque nemus, perstrepat omne sonis. Nam modò frendet Aper, modò sibilat horrida Serpens, Et modò venantium latrat ab ore Canum... Non timer intrepidus talia visa senex. Cui rabiem posuere Lupi, verique Leones, An metuet fatuas, panica monstra, feras... Ridet avernales quos struis, Orce, dolos. *Sant.* Adfuit horrendi furvus dominator Averni Sed refugit visæ, signa verenda crucis. *Sant.* Ast ubi noctipotens manus haud ignara nocendi Incautos petit inferno submissa barathro Intentatque dolos. Nobis illudere doctæ Nituntur recto captas abducere mentes. Illic ipse ades, & medio in certamine fessis Affulges reregisque dolos, atque irrita frangis. Tentamenta, tuoque magis nos numine fir-

mas. *Vida.* Horrantes scelera, ac variis mortalalia ludunt Pectora imaginibus, rectique oblivia suadent. *Vida.* Hostis Noctipotens pulchris semper contrarius oris. *Vida.* Respice Diva: vides quibus undique pectora capret Nostra dolis; quot se in facies quod vertat in ora, Abditus incautusque occultâ indagine cingat. Nunc Veneris curis paulatim innectit amaris, Illecebrasque animis atque otia inertia suadet. Nunc petit injecto ventosæ laudis amore, Sæpe ostendit opes: interdum ostendit honores; invidiæque odiisque animos inflammat acerbis... Eripe nos precibusque tuis evadere casses Detur & occultas hostis deprendere fraudes. *Vida.*

DALMATIYÄ, æ. f. [Illyrica regio ad mare Adriaticum.] *La Dalmatie.* Frondentis ad usque Dalmatiæ fines. *Cl.*

DALMATÆ, ærûm. m. [Dalmatiæ populi.] *Les Dalmates.* *PHR.* Armeniusque fugax & tandem Dalmata supplex. O. Dalmatiæ montes. *St.*

DALMATIÇÜS, ä, üm. *De Dalmatie.* *PHR.* Dalmaticis obnoxia fluctibus. L. Cui Laurus æternos honores Dalmatico peperit triumpho. *H.*

DAMÄ, æ. m. [Genus Capræ sylvestris.] *Vn Daim.* *ΕΡΜΗ.* Territûs, pavidûs, timidûs, lævis, fugax, celer, præcæps, imbellis, errans, tæner. *PHR.* Cum Canibus timidi venient ad pocula Damæ. *V.* Et Canibus leporem, Canibus venabere Damas. *V.* Et superjecto pavidæ natarunt Equore Damæ. *H.* Currit ut auditis territa Dama Lupis. *H.* Dente timetur Aper defendunt cornua Cervum: Imbelles Damæ quid nisi præda, fumus. *M.*

DAMASCÜS, cī. f. [Syriæ urbs.] *Damas.* *ΕΡΜΗ.* Palmiferâ, divës. *PHR.* Prunis fecunda Damascus, Sil. Ventosa Damascus. **DAMASCÜS**, ä, üm. *PLI.* *De Damas.*

DAMNATIÖ, önis. f. *Cic.* *Condamnation.*

DAMNATORIÜS, ä, üm. [Quod ad damnationem pertinet.] *De Condamnation.* Damnatorium Judicium. *Cic.*

DAMNATÜS, ä, üm. *Condamné.* *PHR.* Hoc caput in cunctas damnatum exponere pœnas. *L.* Falso damnati crimine mortis. *V.* Morti damnatus. *Lr.* Damnatum vivere passus. *Sil.* **DAMNATI** Inferorum pœnis (Vide *INFERI.* *Inferorum pœna.*)

DAMNÖ, äs, ävī, ætüm, ærë. *Cic.* *Condamner.* *SYNT.* Damnare reos. O. Damnare furti, stultitiæ, crimine, de vi. *Cic.* Damnatus capite. *Cic.* *PHR.* Te tua damnant numina. O. Mos erat antiquis, niveis atrisque lapillis His damnare reos, illis absolvere culpâ. O. Damnatusque longi Sisyphus Æolides laboris. *H.* Nec mea decreto damnasti facta senatus; Nec mea selecto iudice iussa fuga est. O. Stygioque caput damnaverat Orco. *V.* Cætera sunt hominis; partem damnatur in unam (Mydas) Induiturque aures lentè gradientis Afelli. O. Jupiter ipse duas æquato examine lances Sustinet; & fata imponit diversa duorum Quem damnet labor, & quo vergat pondere lethum. *V.* i. quem infelix labor morti addicet. Absolves hominem, & sceleris damnabis eundem. *H.* Degeneres tenebris animas damnavit avernis. *Sil.* Ut Baccho Ceterique tibi sic vota quotannis Agricola facient damnabis tu quoque votis. *V.* i. damnabis homines ad præstanda vota.

DAMNARË [Pro culpârë, improbârë, argüerë.] *Blas-*

mer. PHR. damnat caufamque ducemque Et scelere imbutos etiam nunc vendicat enses. L. Patrias damnaverat artes. *Sil.* Sceleris crimine damnat avos. O. Parce tuum vatem sceleris damnare cupido. O. damnare moras. O. Facto damnandus in uno. O. Abstineas igitur damnandis. *J.* Indicioque fidem negat; & nisi viderit ipsa, damnatura fui non est delicta mariti. O.

DAMNOSĒ adv. Nuisiblement, avec excès. damnosē bibere. H.

DAMNOSŪS, ā, ūm. & DAMNYFĪCŪS, ā, ūm. PLA. Nuisible, dommageable. *SYN.* Exitialis, perniciosus, noxiŭs, nociŭs, nocens, incommodus, infestus. *SYNT.* damnosa senectus, cura, mora. O. Libido. *H.* Gaudia. *Cl.* PHR. damnosus pecori curris, damnosior agris. O. De fluvio. Quem damnosa Venus, quem præceps alea nudat. *H.* Veneris damnosa voluptas. O.

DAMNUM, nī. n. Perte, dommage, malheur. *EPITH.* Acerbūm, fatālē, flebilē, gravē, tristē, ingens, fūnestūm, molestūm, tūrpē, cruentūm, hostilē, inopinūm, subitūm, tenuē, reparabilē, irreparabilē. *SYN.* Nōxā, dētrimentūm, iactūrā, mālūm, incommōdūm, dispendiūm, pernīciēs, exitiūm. *SYNT.* damna facere, contrahere. *Cic.* Rependere, levare. O. Pensare. *Cl.* Plangere. *St.* Refarcire. *Cic.* PHR. Materiam præbet damno. O. Quam miserum est, odium damni accedere nostris. O. Flagitio additis damnum. *H.* Feralia Bubo damna canens. *St.* Damna pudoris Turpia. *Cl.* Hic tibi ne qua moræ fuerint dispendia. O. In nepotum perniciem. *H.* Accedens in damna pudor. O. Damna minus consueta movent. *Cl.* Nec perdita curant, Dum superest aliquid. *Cl.* Marte sub adverso tristia damna tulit. O. Accedunt fatalibus hæc quoque damnis. O. Qui semper acerbis Me damnis urgere solet. *Cl.* Lingua fuit damno. O. Credulitas damno solet esse puellis. O.

DANAE, ēs. f. Acrisii regis Argivorum filia. Acrisius cum audisset ab oraculo, fore ut à nepote occideretur, filiam inclusit turri. Inclusam danaen turris ahenea Robustæque fores & vigilum Canum Tristes excubiae, munierant satis Nocturnis ab adulteris, Si non Acrisium virginis abdita Custodem pavidum Jupiter & Venus Risissent; fore enim tutum iter & patens Converso in pretium deo. *H.* Acrisius Persea quem pluvio danae conceperat auro. O. Arca cum matre includi iubet atque in mare propici. Appulsi arca ad Daunia Littus; & ad Pilumnium regem delata est. Danaem ille uxorem duxit. Ardeam dicitur urbem Acrisioneis danae fundasse colonis. *V.* Perseus vero Argos reversus Acrisium avum imprudens occidit. *PHR.* Fulvi decepta cupidine nimbi. O. Formosam danaen munibat ahenea turris, Et satis hoc vanus credidit esse pater. Indoluit, teneræ miseratus fata puellæ Jupiter, & subito factus amator, ait: Ergo arcere potes natam divisque, virisque At si non arces imbribus, imber ero. *Sann.* Ter pluvias nimbo divite spargit opes. Quid trepidas visoque manum quid subtrahis auro? Nullus in hoc turpis Jupiter imbre later. *SAUT.* De auro periclitantibus puellis per d. Nicolaum clam per se-
nestras in ecto.

DANAIDES, ūm. Quinquaginta fuere Danaï filia à patre Danao, Danaides dictæ. Belides vero à Belo

avo. Totidem Egisti filii data sunt conjuges: primæ nuptiarum nocte suum quaque virum occidit, ex imperio patris, unâ exceptâ Hypermnestrâ, quæ Lynceo viro peperit. Una de multis face nuptiali Digna perjurum fuit in parentem Splendide mendax, & in omne virgo Nobilis ævum. *H.* In pœnam sceleris aquam apud inferos in dolium pertusum infundunt. Molirique suis lethum patruelibus (*i.* Egisti patruī filiis) ausæ, Assiduæ repetunt, quas perdunt Belides undas. O. Urnaeque frustra danaides plenas ferunt. S.

DANAŪS. Beli filius Rex Argivorum, qui ab eo Danaï dicti sunt, quinquaginta filias habuit Danaides de quibus supra.

DANAI, ōrūm. m. Græci. Timeo danaos, & dona ferentes. *V.* (Vide GRÆCI.)

DANISTA, æ. m. Pla. [Qui fœnori dat.] Usurier.

DANŪBIŪS, ū. m. [Germaniæ fluvius.] Le Danube. *SYN.* Ister. *PHR.* Illyricis regnator aquis tibi Nile secundus danubius, Latum profero fonte caput. *Auf.* Innumerique alii quos inter maximus omnes Cedere Danubius se tibi Nile negat. O. Rapidus tacitas prætermeat ingens danubius ripas. *Cl.* Volvens flavescentes iter arenas. *V.* Non qui profundum danubium bibunt. *H.* Alii per terga ferocis danubii solidata ruunt. *Cl.*

DAPHNĒ, ēs. Penei amnis filia. Primus amor Phæbi daphne Peneia. O. Adhibitis frustra precibus, cum vim parare Phæbus, fugit Daphne; sed Victa labore fugæ spectans Peneides undas, Fer pater, inquit, opem, si flumina numen habetis: Quæ nimium placui tellus, air, hisce, vel istam Quæ facit ut lædar, mutando perde figuram. Vix prece finitâ, torpor gravis occupat artus. Mollia cinguntur tenui præcordia libro, In frondem crines, in ramos brachia crescunt: Pes modò jam velox pigris radici- bus hæret, Ora cacumen habent: remanet nitor unus in illâ Hanc quoque Phæbus amat, positâque in stipite dextrâ Sentit adhuc trepidare novo sub cortice pectus. Oscula dat ligno, refugit tamen oscula lignum. Cui deus: at quoniam conjux mea non potes esse Arbor eris certè, dixit, mea semper, habebunt Te coma, te cytharæ, te nostræ Laure pharetræ... Utque meum innotis caput est juvenile capillis, Tu quoque perpetuos semper gere frondis honores. Finierat Pæan, factis modò laurea ramis Annuat, utque caput, visa est agitata cacumen. O.

DAPHNIS Puer Siculus Mercurii filius, formosissimus Pastor, Bucolici carminis author, Quem nymphæ pellicis ira Contulit in saxum; tantus dolor urit amantes. O. *PHR.* daphni quid antiquos signorum respicis ortus. *V.* Cum daphnidis arcum Eregisti, &c. *V.* Mea carmina ducite daphnin. *V.*

DAPHNON, ōnis. m. [Laurētūm.] Un bois de Lauriers. *PHR.* disposuit daphnona suo Torquatus in agro. *M.*

DAPIS, dāpē. *In sing.* Egit amor dapis atque pugnae. *H.* DAPES, ūm. f. [dicitur utiarius in plur.] Festin, repas, mens. *EPITH.* Fēstā, bēnignā, inēptā, ōpimā, lētā, grātā, superbā, lautā, sāliārēs, sociā, fēstivā, gēnīālēs, rēgālēs. *SYN.* Escā, cibūs, epulā. *SYNT.* dapes extruere. *V.* Celebrare. O. Instituire. *V.* Instaurare. *Cl.* Proferare.

St. Dapibus epulari. *V.* Pascere aliquem. **O.** **PHR.** Quas illi Philomela dapes, quæ dona paravit. **O.** Nam simul expletus dapibus vinoque sepultus. *V.* Illos dapibus solatur opimis. *V.* Et veniam dapibus, nullisque paratibus orant. **O.** Aur cum me dape juveris opimâ. *St.* Nil esurimus obvium & parabile. *Rap.* Temperat Ambrosias cum tua cura dapes. *M.* Egens benignæ Tantalus semper dapis. *H.* Nobiscum socias dapes inisti. *St.* dapes avido convellere dente. **O.** (Vide MENSA. CIBUS. CONVIVIUM.)

DÄPINÖ, *äs*, *ärë*. **Pla.** [Dapes parare.] *Aprêter. Préparer un festin.* (Vide CONVIVIUM.)

DÄPÄLYS, *älë*. **DÄPSYLIS**, *ilë*. Dapilis cæna. **Pli.** [Opimâ, laurâ.] *Superbe, magnifiquement.*

DÄRDÄNÜS, *i*, *m.* Dardanus Iliacæ primuspater urbis & author Electra (ut Graii perhibent) Atlantide cretus, Advexitur Teucros... Coriti Tyrrhenâ à sede profectus. *V.* *i.* *ab Hetruriâ.* Quibus ortus in agris Dardanus Idæas Phrygiæ penetravit in urbes. *V.* *Corio enim patre mortuo, ortoque Dardanum inter & Jasium fratrem de succedendâ jure dissidio, Jasium interfecit Dardanus; ideoque à Thuscis pulsus in Phrygiam venit, ubi Teucro filiam accepit in conjugem; Trojanæ gentis parens fuit.* Et Trojanæ conditor arcis. *V.*

DÄRDÄNIÄ, *æ*, *f.* Troas & Troja urbs à Dardano dicta, nam Trojæ dardanus author, ut ait VIRG. *La Dardanie.* **PHR.** Dardaniæque petit authoris nomen habentem. *C.* Venit summa dies & ineluctabile tempus Dardaniæ: fuisimus Troes: fuit Ilium, & ingens Gloria Teucrorum. *V.*

DÄRDÄNIS, *idis*, *f.* Dardanides matres. **O.**

DÄRDÄNIDËS, *æ*, *m.* & **DÄRDÄNIDÆ**, *ärüm*, *m.* **DÄRDÄNIÛS**, & **DÄRDÄNÜS**, *ä*, *üm*. *Troyen.* **PHR.** Dardanides contra fuit. *V.* dardaniæ infensi poenas cum sanguine poscunt. *V.* dardanius habitus. *V.* dardaniusque Paris. *V.*

DÄRDÄNÄRIÛS, *ii*, *m.* *Ulp.* [Qui annonam supprimit ut carius dein vendat. A dardano mago viro nequissimo ortum nomen.] *Monopoleur, usurier.* **PHR.** At si nulla valet medicina repellere pestem Dardaniæ veniant artes. **COL.** *i.* *Magica, ab eodem Dardano ita dicta.*

DÄRIÛS. Rex Persarum ab Alexandro victus & suorum in vitiis peremptus. *Darium* famulis manibus doluisse peremptum. **CL.**

DÄTÄRIÛS, *ä*, *üm*. *Qu'on a à donner.* Est mihi salus dataria. **PLA.** *Jay à saluer.*

DÄTÄTİM, *adv.* **PLA.** *En s'entredonnant.*

DÄTÖR, *öris*, *m.* *Donneur, liberal.* **PHR.** Adsit lætitiæ Bacchus dator. *V.* (Vide LIBERALIS.)

DÄTÛS, *ä*, *üm*. *Donné.* **PHR.** Multa rogant tradenda sibi, data reddere nollunt. **O.** (Vide DO.)

DÄTÛM, *i*, *n.* **Cic.** & **DÄTYÖ**, *önis*, *f.* **VAR.** *Don, donation.* **PHR.** Ingentibus illam sollicitare datis, totumque impendere regnum. **O.** (Vide MUNUS.)

DÄUCÛS, *i*, *m.* **Pli.** [Herba.] *Especie de carotte sauvage.*

DÄVID, *idis*. *Isai filius, Judæ Rex, idemque Prophetæ clarissimus.* Tortæ quæ verbere fundæ Præcipitem immani dejecit mole Goliath Jeshiades quo non Regum præstantior alter Nec pietate fuit, nec bello major & armis. *Prud.* **EPITH.** *Jeshidës, Jeshiädes, Jeshiäus, Jeshiäus.* **PHR.** Tuque puer modò dicte

mihi Jeshæ, vicissim Dulcia terribili mutans psalteria bello, Voce Deum placas. *Polit.* Jeshæ quis reddere carmina Audet Latini pectine barbiti, Audet redordiri superbæ Turrigeras Babylonis arces. Quantus Poloni è vertice Carpati Ruptis inundat Vistula fontibus, Se fert inexhaustusque tanto Isacius ruit ore vates. *Sarb.* Nocturnis plorat fidem Jesseius horis, Nec vacat à lacrymis hora diurna suis. *Saut.* (Vide PRINCEPS. BELLATOR, vel VATFS.)

DÄULIÄ, *æ*, & **DÄULYS**, *idis*, *f.* *Oppidum Phocidis, à quo Philomela dicta fuit Daulias.* **PHR.** Desert Threicium Daulias ales Iym. **O.**

DÄUNI, *örüm*, *m.* **PLI.** *Daunia populi.* **DÄUNYÄ**, *æ*, *f.* **Pli.** [Apulia ita dicta à Dauno conditore.] *Daunie dans le Royaume de Naples, aujourd'hui Pugiana.* Daunia regna. *Sil.* Dauniæ Camenæ. *H.* Daunius heros. *V.* *i.* *Turnus ab avo Dauno.*

DÄUNÛS, *i*, *m.* *Apulia fluvius.* **PHR.** Pauper aquæ Daunus agrestium Regnator populorum. *H.*

DË. **PRÆP.** *De, Dés, pour, à cause.* **SYN.** *È, èx, ä, äb, äbs.* **SYNT.** De nocte abire. **TER.** De nuit. De meo, de tuo. **PLA.** *A mes dépens.* De talento. **TER.** *i.* *Quod pertinet ad.* *ège.* Legatus de pace. **CÆS.** *i.* *Ad sancendam pacem.* Filius de summo loco. **PLA.** De industriâ. **TER.** De nihilo irasci. **PLA.** Flere de morte filii. **CIC.** *i.* *Ob.* De scripto dicere. **CIC.** **PHR.** Crinem de more solutæ. *V.* De cælo tactas Quercus. *V.* De grege non ausim quicquam depovere tecum. *V.* De medio potare die. *H.* *Dez midi.* Incæstos amores de tenero meditatur ungui. *H.*

DËÄ, *æ*, *f.* *Déesse, Divinité selon les Payens.* **EPITH.** *Æthërä, cælestis, vénérandä, ädörändä, verëndä, mëtüëndä, inclÿti, älmä, pôrens, clärä.* **SYN.** *Divä.* **PHR.** Nec vox hominem sonat; o! Dea certè. *V.* Sacra triformis Deæ. **O.** *Hecates.* In æquoream versa noverca Deam. **O. Dea sum auxiliaris opemque Exorata ferro. **O.** Tartara testor Deasque scelerum ultrices. **S.** Dea flava frugifera. **CL.** *i.* *Ceres.* Dea Phætrata. **O.** *i.* *Diana.* Dearum Princeps. **O.** *i.* *Juno.* (Vide DII.)**

DËÄLBÖ, *äs*, *ävī*, *ätüm*, *ärë*. **Cic.** [Album facere.] *Blanchir.* (Vide ALBUS.)

DËÄMBÛLÄTYÖ, *önis*, *f.* **TER.** *Promenade.*

DËÄMBÛLÖ, *äs*, *ärë*. **TER.** [Spätärri.] *Se promener.* (Vide AMBULO.)

DËÄMÖ, *äs*, *ärë*. **PLA.** [Valdè amare.] (Vide AMO.)

DËÄRMÄTÛS, *ä*, *üm*. Dearmatus exercitus. **LIV.** *Desarmé.* (Vide ARMA. Arma ponere.)

DËÄRTÛÖ, *äs*, *ävī*, *ätüm*, *ärë*. **PLA.** [Artus concidere.] *Demembrer.* Deartuare opes. **PLA.** [Metaphoricè.] *Dissiper.*

DËÄCCHÖR, *äris*, *ärī*. [Fürerë.] *Tempêter, faire l'enragé.* Quâ parte debacchentur ignes. *H.* (Vide BACCHOR.)

DËBELLÖ, *äs*, *ävī*, *ätüm*, *ärë*. [Expugnärë, vincerë.] *Vaincre quelqu'un en Guerre.* **PHR.** Parcere subjectis & debellare superbos. *V.* Gens dura atque aspera cultu Debellanda tibi Latio est. *V.* (Vide VINCO.)

DËBELLÄTÖ, *adv.* **LIV.** *La guerre étant finie.* (Vide BELLUM. Bello finem imponere.)

DËBELLÄTÖR, *öris*, *m.* **Sr.** *Vainqueur.* (Vide VICTOR.)

DËBËÖ, *ës*, *üi*, *dëbütüm*, *ërë*. **Devoir.** **SYNT.** *Quau-*

tum debet. *Cic.* Debere nummos alicui, amorem in aliquem, animum patriæ. *Cic.* Debetur omnibus fides. *Cic.* Debere vitam armis. *Cl.* Debit esse. *Cic.* *PHR.* Qui didicit patriæ quid debeat, & quid amicis. *H.* Magnaque debetur violato pœnia Cadurco. *J.* Vitamque tibi debere fatetur. *O.* Corpora debentur fato. *V.* Nec fumus ingrati tibi nos debere fatemur. *O.* Debent hæc pignora Daphnin. *V.* Si tibi vis oculos debere Catullum; Aut aliquid si quid carius est oculis. *C.* Tibi se semper debebit Iafon. *O.* Dies... Longa videtur opus debentibus. *H.* Debita cælo Progenies. *H.* Et fatis debitus Aruns. *V.* Mors naturæ debita. *Cic.*

DEBILIS, ille. *Foible.* *SYN.* Invalīdus, infirmus, languidus, fessus, defessus, fractus, iners, fragilis, mollis, enervis, imbellis, ignavus, lassus, effatus, deficiens. Viribus defectus, cuius fractæ vires. *V.* *PHR.* Torpent infractæ ad prælia vires. *V.* Invalidasque manus & inertes cerne lacertos. *L.* Invalidique Parum referunt jejunia nati. *V.* *De Equis.* Invalidus, etiamque tremens, etiam inscius ævi. *V.* Et quidquid tecum invalidi est metuensque periculi. *V.* Teucrum mirantur inertia corda. *V.* Humero debilis. *J.* Ecce sub incerto, titubant vestigia gressu. Perfida; & officium renuntio sine viribus artus. *Sau.* Sed enim gelidus tardante senectæ Sanguis hebet; frigentque effætæ in corpore vires. (Vide *BELLATOR.* *Bellatoris ignavia.*)

DEBILIS res. Per transfl. *Foible.* *PHR.* Amissis remis atque ordine debilis uno. *V.* *De navi.* Et nos tela pater, ferrumque haud debile dextrâ Spargimus. *V.* Sic fatus senior telumque imbelles sine ictu Conjecit. *V.* Præcipue dum frons tenera, imprudensque laborum. *V.* Nec res hunc teneræ possent perferre laborem. *V.*

DEBILITŌ, as, avi, atum, are. *De l'iter, affoiblir.* *SYN.* Infirmus, enervus, frangens, effeminatus, infrangens. Vires tollens. Robur imminuens. *SYNT.* Debilitare spem, dolorem ætæ. *Cic.* Dolorem patientia debilitat. *Cic.* Debilitari morbis, metu. *Cic.* *PHR.* At si me jubeas domitos Jovis igne Gigantes Dicere, conantem debilitabit onus. *O.* Nec tarda senectus Debilitat vires animi, mutatque vigorem. *V.* Vires quod enervet meas. *H.* Et Venus imminuit vires. *Lr.* Me quoque debilitat series immensa laborum; Ante meum tempus cogor & esse senex. *O.* Umbraque Circæis effeminat acrius herbis. *Cl.* Debilitata, malis. *Lr.* Debile sit corpus, languescunt omnia membra: Brachia, palpebræque cadunt, popliteque procumbunt. *Lr.* Vadit incerto pede. Jam viribus defecta: non idem vigor. *S.*

DEBILITAS, as, f. & **DEBILITATIŌ**, ōnis, f. *Debilite, foiblesse, soir du corps ou de l'esprit.* *PHR.* Scilicet & morbis & debilitare carebis. *J.*

DEBITŌ, ōnis, f. *Cic.* *Debit.*

DEBITŌR, ōris, m. *Debitur.* *PHR.* Perpetuusque animi debitor hujus ero. *O.* Et servit dominæ numerosus debitor arcæ. *M.* Odisti & fugis, ut Drusonem debitor æris. *M.*

DEBITUM, ī. n. [Quod debetur.] *Dête.* *PHR.* Debitum tandem exige, nunc solvo pœnas. *S.* Debitum alicui solvere, retribuere. *Cic.* Debito fraudari, debita confectari. *Cic.*

DEBLATERŌ, as, are. *Pla.* [Stultè loqui.] *Babiller.*

(Vide *LOQUAX.*)

DECACUMINŌ, as, avi, atum, are. *Col.* [Cacumen præcidere.] *Couper la cime.* **DECACUMINATIŌ**, ōnis, f. *PLI.* *Etêtement d'un arbre, lorsqu'on coupe la cime.*

DECALOGUS, ī. [Latine decem præcepta.] *Decalogue.* (Vide *PRÆCEPTUM.*)

DECANTŌ, as, avi, atum, are. [Celebrare.] *Chanter, célébrer, publier, divulguer.* *PHR.* [Et maribus Curiis, & decantata Camillis. *H.* Miserabiles decantare elegos. *H.* (Vide *CANO*, vel *LAUDO.*)]

DECAPULŌ, as, avi, atum, are. [Deplere.] *Vuider d'un vaisseau dans un autre, Decapulare oleum.* *PLI.*

DECAULESCŌ, ere, n. *PLI.* [Emittere caules.] *Pousser une rige.*

DECEDŌ, is, celsi, celsum, ere. [Proprie decedere.] *Aller, partir. Se retirer d'un lieu.* *SYN.* Cedens, recedens, abeens, discedens, excedens, migrens, demigrens, proficiscor. *SYNT.* Decedere loco. *Cic.* Viâ. *Sue.* Spatio. *Lr.* Decedere ab officio. *Liv.* Deceffit ira. *Ter.* Decedens dies. *V.* *PHR.* Decedentia certis temporibus momentis. *H.* Vicina inviter decedere ripa caloni. *V.* Migrantes cernes toraque ex urbe ruentes. *V.* Abitumque parabat. *V.* Gnosiaque ardentis decedat stella coronæ. *V.* Emenso cum jam decedet Olympo. *V.* Frigida vix cælo noctis decesserat umbra. *V.* (Vide *ABEO.* *PROFICISCOR.*)

DECEDERE alicui. *Ceder.* *PHR.* Seræ meminit decedere nocti. *V.* Vivere si rectè nescis, decede peritis. *H.* Decedere furori. *Cic.* Regnis. *Sil.* Decedere jure. *Liv.* De jure suo. *Cic.* Se relâcher. (Vide *CEDO.*)

DECEDERE. [Pro mori.] *Mourir.* Deceffit nobis pater. *Cic.* (Vide *MORIOR.*)

DECEM. *Dix.* *SYN.* Deni, bis quinque. *PHR.* Matræ longa decem tulerunt fastidia menses. *V.*

DECEMBER, bris. [Mensis ita dictus quod à Martio decimus sit.] *Decembre.* *FRITH.* Piger, Hybernus, brumalis, atrox, horridus, canus, gelidus, ventosus, nivosus, sterilis, glacialis. *PHR.* Uti libertate Decembri. *H.* i. Saturnaliorum qui eo mense celebrabantur. Cum tibi nonæ redeunt Decembres. *H.* Gelido tremere cum mense Decembri. *O.* Et multo gravidus mero Decembre. *St.* Horridus ecce sonat Boreæ stridore Decembre. *M.* Aut cum Decembre canus & bruma impotens, &c. Aquilone rauco mugiet. *M.* (Vide *HYEMS.*)

DECEMJUGIS, is. *SUE.* *Charriot attelé de dix chevaux.* (Vide *CURRUS.*)

DECEMPEDĀ, æ. f. *Cic.* [Supple pertica.] *Perche de dix pieds, pour arpenter & mesurer les terres.* *PHR.* Nulla decempedis. Metata privatis opacam Porticus excipiebant Arcton. *H.*

DECEMPEDATŌR, ōris, m. *Cic.* *Arpenteur.*

DECEMPLEX, icis. *C-NEP.* Dix fois autant.

DECENVIRALIS, alē. *Des Decenvirs, Decenvirales leges.* *Cic.*

DECENVIRATŌS, ūs, m. *Liv.* [Dignitas & officium decenvirorum.] *Le Decenvir.*

DECENVIRI, ōrum, Cic. [Viri decem regendæ reipæ Romanæ præfecti.] *Les Decenvirs.*

DECENS. (Vide *DECT.*)

DECENTER, adv. [Pulchrè, convenienter.] *Decemment, de bonne grace.* Lacrymare decenter. *O.* Decentius. *H.*

DECENTIA, æ. f. *Cic.* [Convenientia & pulchritudo.] *Décente.*

DECEPTOR, ōris. m. [*Trompeur.* Deceptor dominæ Myrtilus. S.

DECERNO, is, crēvi, crētūm, ērē. *Cic.* [Judicare re bene perspectā.] *Juger, decerner, ordonner.* SYN. Cōstituo, statuo, cēnsō, dēfīnō, sancio. SYNT. Decernere alicui statum, honorem, imperium. *Cic.* Mors omnibus decreta. S. Decreta virtutis præmia. *Cic.* PHR. Nunc pro Cæsaribus superis decernere grates. O. Tu modò caudicem, tu te modò rhetora fingis; Et non decernis, Taure, quid esse velis. M. Intus animus quid decrevit. S. Decernere de aliquo. *Pl.* Mihi decretum est bibere aquam. *Pl.* (Vide STATUO.)

DECERNERE. [*Pro pugnare.*] *Combattre.* PHR. Cornibus inter se subigit decernere amantes. V. *De Tauris.* Ipsūque jubet decernere ferro. V. Forti decernere pugna. V-F. Cursum & crudo decernit Græcia castu. V. Decernere criminibus. *Liv.* (Vide BELLO. PUGNO.)

DECERPO, is, decēpsi, cēptūm, ērē. *Cueillir, arracher, prendre avec la main.* SYN. Vēlō, mētō, cārpō, excerpō, rēsēcō, colligō, lēgō, auferō, dēlibō, avēllō, dētrahō. PHR. Novos decerpere flores. *Lr.* Adducto ramo Pomum decerpere. O. Auricomos cum quis decerpserit arbore fetus. V. Decertas senior porrexerat Inachus herbas. O. Poma manu decerpta. O. Unde laboris Pius haurite mali est, quam ex re decerpere fructus. H. Decerpere decus pugna. *Sil.* Illa tuos questus, lachrymososque impia rursus Audiit, & vocis decerpserit murmura prima. *St.* (Vide FLOS. Flores legere.)

DECERTATIO, ōnis. f. *Cic.* *Debat, differend, dispute, querelle.* (Vide PUGNA, BELLUM, RIXA, CERTAMEN.)

DECERTO, as, avī, arūm, arē. *Combattre.* PHR. Agmina bello decertant. *St.* Pace tamen sisti bellum, nec in ultima ferro Decertare placet. O. Decertare manu. *Cic.* Armis. *Cas.* Decertare cum aliquo de Imperio. *Cic.* Decertare miserā conditione. *Cas.* Fraternas acies alteraque regna profanis Decertata odiis. *St.* Decertatque labores. *Cl. i. Peracti.* (Vide BELLO. PUGNO.)

DECESSIO, ōnis. f. *Cic.* & **DECESSUS**, ūs. m. *Départ.* (Vide ABITUS, PROFLISCOR.) **DECESSUS** febris. *Pl.* *Diminution.*

DECESSOR, ōris. TAC. *Predecesseur.*

DECENS, ēntis. *Convenable.* SYN. Cōgruūs, cōgruēns, appōsitūs, aptūs, cōsōnūs, cōvénēns. PHR. Placidoque decens reverentia vultu. O. Nec dapibus feris Decerni potuit pena decentior. S. Sera veni, postitque decens incede lucernā. O. Non est convenientis luctibus ille color. O. **DECENS**. [Dēcorūs.] *Rem.* PHR. Quo fugis Venus heu! quove color decens. H. Ista decens facies longis vitiabitur annis. O. (Vide FORMOSUS.)

DECET. PLA. *Il est decent, convenable, il sied bien, il est besoin.* SYN. Expēdit, jūvāt, cōvénit, cōgruīt, fās est. PHR. Ista decet humeros gestamina nostros. O. Lachrymæ decuere pudicam. O. Erubuit, decet alba quidem pudor ora. O. Forma viros neglecta decet. O. Tum decuit, cum sceptrā dabas. V. Quis finis standi, quo me decet usque teneri. V.

Sic mihi quæ quondam fuerat, quamque esse decebat. Vis in amore foret. V. Omnis Aristippum decuit color, & status, & res. H. Decet vobis. Ter. decet prudentiæ tuæ. *Cic.*

DECIDŌ, is, decīdī, cīsum, ērē. [A cado.] *Trancher.* PHR. Arboribus frondes decidere falce novellas. V. decisis humilem peninis. H. decisis undique ramis. V. Aures decissæ. *Tac.* decisa negotia. H. *Metaph. i. peracta.* (Vide AMPURO.)

DECIDŌ, is, decīdī, ērē. [A cado.] *Tomber, choir.* SYN. Lābō, lābōr, prōcūmbō, dējiciōr, dēlābōr, rūō, cōrrūō, cādō, excidō, cōncidō. PHR. Decidit exanimis, vitamque reliquit in astris Æthereis, fixamque refert delapsa fagittam. V. decidit in præceps, & pondere corporis Ornum Ingentem fregit. O. In mare lassatis ales vaga decidit alis. O. Si decidit imber. H. decidunt turres graviore casu. H. E flore decidit gutta. O. Urbisque potestas Decidit. *Cl.* Lachrymæ decidunt in ora. O. Labitur ex oculis tunc quoque gutta meis. O. [Vide CADO.]

DECIDUUS, ā, ūm. PLA. [Quod cadit.] *Tombant, qui tombe.* **DECIDUUS**. [Casus.] *Coupé.* PHR. Contremuit gemitumque dedit decidua Quercus. O.

DECIES, adv. *Dix fois.* PHR. Ægrotas uno decies aut sæpius anno. M. decies bis. M. decies millia centum. M. decies centena millia. H.

DECIMA, & **DECUMĀ**, æ. f. & **DECUMÆ**, arūm. *Cic.* [Decima pars rerum quæ Principibus vel Sacerdotibus solvitur.] *La Dime.* Decumam dare, decumas alicui addicere. *Cic.*

DECIMO, as, arē. *Decimer, prendre le dixième soldat d'une Compagnie pour le punir.* decimare legiones. *Liv.*

DECIMUM, adv. *Liv.* *Pour la dixième fois.*

DECIMUS, ā, ūm *Dixième.* SYN. Bīs quīnūs. PHR. Septima post decimam felix & ponere vites. V. decimus fluctus. L. *Pro maximo, qualis solet esse decimus quisque.* Qui venit, hic fluctus supereminet omnes. Posterior nono est undecimoque prior. O.

DECIPIO, is, decēpi, cēptūm, ērē. *Tromper, fourber quelqu'un, l'amuser.* SYN. Fālō, elūdō, dēlūdō, cīrcūvēnīō, cāpiō, cāptō. Fūdībūs ambīō. *Alit elūdō.* PHR. Decipit exemplar vitis imitabile. H. Colchida sic hospes quondam decipit Iason. Pr. decipimur specie recti. H. Ultimū est aliquā decipere arte labor. O. Judicium tamen hoc nostrum non decipit error. O. Aut ubi decipior melioris imagine somni. O. Cantantis pariter, pariter data pensa trahentis. Fallitur ancilla decipiturque labori. O. neceptam dicas nostrā te fraude licebit. O. Sequenovo veterum deceptum errore locorum. V. Postquam primus amor deceptam morte fefellit. V. Captique dolis, lachrymisque coacti. V. Et cæli toties deceptus fraude sereni. J. Indigno Nisæ deceptus amore. V. (Vide FALLO.)

DECISIO, ōnis. f. *Cic.* [Dirempcio litis.] *Accord.*

DECIVS, īi. *Tres fuere Decii, pater, filius & nepos, qui vitam pro Republica variis temporibus devovere.* PHR. Ego nec decios pulchros fortisque Metellos Prætulim. *Cl.*

DECLAMATIO, ōnis. f. *Cic.* *Declamation, la manière de déclamer.* PHR. Ut pueris placeas, & declamatio fias. J. *i. Declamationis argumentum.*

DECLAMĀTŌR, ōrīs. *Cic. Declamateur.* (Vide ORATOR.)

DECLAMĀTŌRIŪS, ā, ūm. [Declamatorium genus.] *Cic. Declamatoire.*

DECLĀMŌ, & **DECLĀMITŌ**, ās, āvi, ātūm, ārē. [Proprie ficto themate se exercere.] *Declamer, s'exercer.* *PHR.* Sed neque declament medio sermone disertī; Nec sua Vespasius scripta Poeta legat. O. declamare doces. *J.* dum tu declamas Romae. *J.*

DECLĀMARĒ. *Cic.* [Clamose contendere.] *Declamer, inveſtir ver contre quelqu'un.*

DECLARATIŌ, ōnīs. f. *Declaration.* Declaratio animi, amoris. *Cic.*

DECLARŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. [Apertire.] *Manifester, faire voir, declarer, montrer.* *SYN.* Exprimō, pateficio, reserō, recludō, exponō, denūtiō, significō, ostendō, revelō, divulgō, vulgō, prōdō, retēgō, manifestō. *PHR.* Declarant gaudia vultu. *Cl.* Victorem magnā praeconis voce Cloanthum declarat. *V.* Recusat Prodere voce suā quemquam. *V.* Scelus omne rexit. *V.* Mentitaque sacra revelat. *O.* Et vulnera caeca resolvam. *St.* Hosti prodere timui. *O.* Fas mihi Grajorum sacra resolvere jura. *V.* Obductum verbis vulgare dolorem Fert animus causas tantarum expromere rerum. *L.* Plagam accepit, ut declarat cicatrix. *Cic.* Aliquem declarare Consulem. *Cic.*

DECLINATIŌ, ōnīs. f. *L'action d'éviter, ou de gauchir pour éviter quelque coup.* Declinatio corporis. *Cur.*

DECLINŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. [Dēflectere, dēcedere.] *S'éloigner, s'écarter d'un lieu.* *PHR.* Unde agmen declinat. *Liv.* declinare a loco; de via, ad dextram. *Cic.* declinat dies in vespertum. *Cic.* Aetas declinata. *Quin.* Unde declinavit oratio. *Cic.* declinare a malis, a religione. *Cic.* declinare vitia. *Cic.* Itum. *Liv.* Laqueos iudicii. *Cic.* *PHR.* Nitidique cupidine Pomi Declinat cursus, aurumque volubile rollit. *O.* Somnus declinat ocellos. *Pr.* i. *Claudius.* declinamus item motus non tempore certo. *L.* Non prius in dulcem declinat lumina somnum. *V.* Nec dulci declinat lumina somno. *V.*

DECLIVIS, vē. *Pendant, qui va en descendant.* *SYN.* Inclinatus, inflexus, devexus, proclivis. *PHR.* Declivis Olympus. *O.* Via, trames. *O.* Arvum declive. *H.* Locus declivis, & praecip. *Cas.* dexteriora petens montis declivia. *L.* Fluminaque obliquis cinxit declivia ripis. *O.* Labitur occiduae per iter declive senectae. *O.* Stella Lycaoniam vergit declivis ad Arcion. *O.* Natas ripis declivibus umbras. *O.*

DECLIVITAS, atis. f. *Cæs. Penchant.*

DECOCTOR, ōrīs. *Dissipateur, mauvais ménager.* decoctoris amica Formiani. *C.*

DECOCTŪS, ā, ūm. *Cic.* *Qu'on fait bouillir ou cuire jusqu'à une certaine diminution.* *PHR.* Frigidior Genicis petitur decocta pruinis. *J.* *Supple aqua.* decocta satyræ. *P.* *Metaph.* *Bien revêles.*

DECOCTUM, tī. n. *PLI.* **DECOCTŪS**, ūs. m. & **DECOCTURĀ**, æ. f. *PLI.* *Decoction.*

DECOLLŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Sue.* [Caput alicui auferre.] *Decapiter.* *PHR.* Excipit incautum patriasque obruncat ad aras. *V.* decutit ensē caput, quod protinus incidit aræ. *O.* Obruncat socios. *V.* Nam tibi Tymbre caput Evandrius abstulit ensis. *V.* Infidumque caput feriendaque tendite colla. *L.* Seu mo-

re pecudum; colla refecari placet. *S.* Intenta cervix vulnus expectat tuum. *S.* Marmorea caput a cervice revulsum. *V.* Cervice caesa truncus in primum ruit. Querelum cucurrit murmure incerto caput. *S.* (Vide CAPUT. *Caput amputo.*)

DECŌLŌR, ōrīs. [Qui colorem amisit.] *Ferdus couleur.* *PHR.* Sanguine decolor fluvius. *St.* Et quascumque bibit decolor Indus aquas. *O.* Lapis est cognomine Magnes Decolor, obscurus, vilis, &c. *Cl.* **DECŌLŌR.** *Metaph.* [Qui splendorem amisit.] *Terni.* *PHR.* Fama Pelasgiadas subito pervenit ad urbes Decolor & factis inficienda tuis. *O.* deterior donec paulatim ac decolor aetas, Et belli rabies & amor successit habendi. *V.*

DECŌLORATIŌ, ōnīs. f. *Cic.* *Ternissement de couleurs.*

DECŌLŌRŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. [Colorem auferre, vel vitare.] *Oier, faire perdre la couleur, la ternir.* *PHR.* Cædes decoloravere mare. *H.*

DECOQUŌ, is, cōxi, cōctūm, ērē. *Faire bouillir, faire cuire jusqu'à une certaine diminution.* *PHR.* Aut dulcis musti Vulcano decoquit humorem. *V.* decoquetur olus. *H.*

DECOQUŌ, ērē. *Metaph.* [Abliguitire.] *Dissper.* *SYN.* Abliguitiō, cōsumō, hēllūō, pērdō, effundō, dissipō, vorō, devorō, absumō, prōdigō, excoquō. *SANT.* Decoquit res Domino. *Col.* decoquitur argentum. *Liv.* Multum inde decoquent anni. *Quin.* i. *Imminent.* decoquere iram. *Cl.*

DECŌR, ōrīs. m. *Beauté, bonne grace, bien-seance.* *SYN.* Fōrmā, ōrnatūs, dēcūs, cūltūs, spēcēs, vēnūstās, pūlchrītūdō. *EPITH.* Tēnēr, grātūs, rōsēs, mōllis, nivēus, lactēus, pūellaris, vīrgīnēus, cōspiciūs, eximius, insignis. *PHR.* Divini signa decoris. *V.* Aevi decor integer. *St.* Proles clara decore. *O.* Pulvis decorem detrahet. *T.* In ferrum flammisque ruit, positoque decore Fertur. *O.* Tenerque nitidi corporis cecidit decor. *S.* Natura indulget decori. *O.* In te magis refulget incomptus decor. *S.* (Vide FORMA.)

DECŌR, adv. [Decorum.] *Bien-seance.* *PHR.* Ipse decor recti, facti premia desint Non mover; & gratis poenitet esse probum. *O.*

DECŌRĒ, adv. *Cic.* *De bonne grace,*

DECŌRŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. [Hōnēstare.] *Orner, embellir.* *SYN.* Ōrñō, exōrñō, cōhōnēstō, laūdō, cēlēbrō. *SYNT.* Decorare aliquem scepro. *O.* Titulis. *Sil.* Aeterna triumphī laude. *Cic.* Præmiis, honoribus. *Cic.* decorare comas fertis. *T.* Funera sctu & lachrymis. *Cic.* Urbem monumentis. *Cic.* Oppida sumptu publico. *H.* *PHR.* Ac bene nummatum decorat suadela Venusque. *H.* decorare labores. *Sil.* Mores decorant virum. *Cl.* Nec prave factis decorari verbis opto. *H.* Absenti ferat inferias, decoretque sepulchro. *V.* Saepe Deū largo decorarat munere sedes. *V.* Et spoliis decorata est regia fictis. *O.* Pyram... Constituunt decorantque super fulgentibus armis. *V.* Cedro decorari. *M.* Vitis ut arboribus decori est, ut vitibus uva. *V.* (Vide ORNO.)

DECŌRTICATIŌ, ōnīs. f. *PLI.* *L'action d'ôter l'écorce, ou de peler un arbre.*

DECŌRTICŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Pêler un arbre, lui ôter l'écorce.* Nudaque detecto cortice ligna patent. *O.*

DĒCŌRŪM, rī. n. *Bienfaisance*. PHR. Honestum & decorum. *Cic.* Confusum cum virtute decorum est. *Cic.* PHR. Nec tibi quid liceat, sed quid fecisse decebit. Occurrat; mentemque domet respectus honesti. *Cl.*

DĒCŌRŪS, ā, ūm. *Beau, qui a bonne grace*. SYN. Cōcinnūs, cōspiciūsus, insignis, clārus, pūlchēr, formōsus, dēcēns. SYNT. decorus summa pelle. *P.* decorus vultu. *Cl.* Crine. *H.* Cultu. *St.* decora cæsaries. *V.* Aedes. *H.* decorum caput. *H.* decorum os Lunæ. *H.* Pectus. *V.* Ridere decorum. *H. i. risus*. PHR. Movenſque decoros Cum capite immisos humerum per utrumque capillos. *O.* Vel cum decorum mitibus Pomis caput Autumnus arvis extulit. *H.* Si facies (ut sæpe) decora Molli fulta pede est. *H.* Clypeique insigne decorum Induitur. *V.* Et membra decora iuventæ. *V.* Parum decoro cadit lingua silentio. *H.* Verbisque decoris Obvolvas vitium. *H.* Nec tam Turpe fuit vinci, quàm contendisse decorum est. *O.* Tutatur favor Euryalum lachrymæque decoræ. *V.* Tum galeam Meſſappi habilem crissisque decoram. *V.* ductores; auro volitant ostroque decori. *V.* Oculos deſecta decoros. *V.* (Vide FORMOSUS.)

DĒCRĒPITŪS, ā, ūm. *Decrepite, vieux*. decrepitus Senex. *Cic.* decrepita ætas. *Cic.* PHR. (Vide SENEX.)

DĒCRĒSCŌ, is, crēvī, crētūm, ērē. *Cic.* [diminui.] *Décroître, diminuer, accourir*. SYNT. decreſcunt undæ. *O.* Febris, morbus. *Cel.* dies. *Plī.* PHR. decrevere greges cum cadit Agna frequens. *M.* Cornua decreſcunt. *O.* At cum decreſcit matrum metus. *Sil.* decreſcunt effoſſo marmore montes. *O.* Viſe puero decreſcere veſtes. *St.* Et decreſcentia ripas Flumina prætereunt. *H.*

DĒCRĒTORIŪS, ā, ūm. *Décisif*. decretoria pugna. *QUIN.* *Quâ decernitur de ſummâ cauſa*. Decretoria arma, dies. *Sen.*

DĒCRĒTŪM, tī. n. *Decret, Ordonnance*. SYN. Sēnſēntiā, cōſultūm. *EPITH.* dūrūm, ferrēūm, trīſtē, æquūm, juſtūm, ſanctūm, magnificūm, grātūm. SYNT. decreta patrum & populi juſſa. *Liv.* decretum facere, perſerre, defendere, mutare, perſtingere. *Cic.* Proſperes decreta ſuper jugandis conjugibus. *H.* Utque ego curarum repetam decreta meorum. *V-F.*

DĒCŪS, ōris. n. *Gloire, honneur, reputation, ornement*. SYN. Honōr, glōriā, ſplēndōr, laus, ōrnamētūm, dignitās. *EPITH.* Grāndē, magnūm, amplūm, altūm, ſupērbūm, inſignē, rēgālē, rēgiūm, inelēyūm, eximīūm, ēgrēgiūm, admirabilē, vērērabilē, magnificūm, prælārūm, ſublīmē, ætērnūm, immōrtālē, pērēnnē, indēlēbilē, nātīvūm, vilē, minimūm, inānē. PHR. *O!* decus *o!* famæ merito pars maxima noſtræ. *V.* Tu decus omne tuis. *V.* Teque adeo decus hoc ævi, te conſule, inibit. *V.* decus & tutamen in armis. *V.* Salve vera Jovis proles, decus addite divis. *V.* Aſtorum decus, & nemorum Latonia cuſtos. *V.* Scenis decora alta furis. *V.* Signa, decus belli, Parthus Romana tenebit. *O.* decus illud orbis atque præſidium unicum. *S.* Ibat, eratque decus pompæ comitumque ſuorum. *O.* Aurataſque trabes veterum decora alta parentum devolvunt. *V.* Terrarum decora ampla viri. *St.* Mea-

rum Grande decus columenque reruſu. *H.* Per hoc inane purpuræ decus precor. *H.* Nam te Pelafgæ maximum gentis decus. *S.* de gente Sabinâ Præcipuum matrona decus. *O.* Lateque fulges ætheris magni decus. *S.* Lucidum cæli decus. *H.* decus juris humani. *S.* Laborum. *Sil.* Regium capitis decus. *S. i. diadema*. decus hominis ingenium. *Cic.* Verum decus in virtute poſitum eſt. *Cic.* Hi proprium decus, & partum indignantur honorem. *V.* Et nos aliquod nomenque decuſque Geſſimus. *V.* Oblitus decoriſque ſui, ſociūmque ſalutis. *V.* Nil intentatum noſtri liquere poëtæ Nec minimum meruere decus Nativum retinent inviolata decus. *O.* Seræque velit decus addere morti. *St.* Emptum decus ingenti clade. *Cl.* Immemores decoris liventia pectora tundunt. *O.* Eloquio partum decus. *Sil.* decus omne ex animo pellere. *S.*

DĒCŪS [*Pro dēcōrē.*] *Beauté*. PHR. Tantum egregio decus enitet ore. *V.* Hunc decus egregium formæ movet, atque iuventæ. *V.* Eximium formæ decus. *St.* Quamvis nunc juvenile decus mihi pingere malas Cœperit. *O.* Permaſſiſſe decus ſacræ venerabile formæ. *L.* Squallidus interea genitor Phaëtonis & expers Ipſe ſui decoris. *O.* (Vide FORMA.)

DĒCŪBŌ, ās, cūbūi, cūbitūm, cūbārē, & **DĒCŪMBŌ**, is, ērē. *PLI.* *Etre couché.* **DĒCUMBĒRĒ**. *Pla.* [*Menſa accumbere.*] *Se mettre à table.* (Vide JACEO.) Decumbere. *Cic.* Mourir. (Vide MORIOR.)

DĒCULCŌ, ās, ārē. *PLI.* *Fouler aux pieds.* (Vide CALCO.)

DĒCŪMĀ, æ. f. & **DĒCŪMÆ**, ārūm. *Cic.* *La Dîme.* **DĒCŪMĀNŪS**, ā, ūm. *De Dîme*, decumanum frumentum. *Cic.* Decumanus ager. *Cic.* *Qui doit la Dîme.*

DĒCŪMĀNŪS [*Pro magno.*] Gros. decumana pyra. *COL.* Semitur metaphorā a ſtultu decimo quem majorem aliis eſſe ajunt.

DĒCŪMĀNĪ, ōrūm. *O.* [*Per quos decimæ exiguntur.*] *Qui aſſe ment les Dîmes.* *Partisans.*

DĒCŪMĀNĪ, ōrūm. *PLI.* [*Populi galliæ Narbonenſis.*] *Peuples du Languedoc.*

DĒCUNX, ūncis. *Var.* [*Decem uncia.*] *Dix onces.*

DĒCŪPLŪS, ā, ūm. *Liv.* [*decies tantum.*] *Dix fois le double.*

DĒCŪRYĀ, æ. f. *VAR.* *Decurie, nombre de dix Cavaliers.* **DĒCŪRYĀ**. *Cic.* *Decurie, dix Juges.* **DĒCŪRIATIŌ**, ōnis. f. *Cic.* *Distribution d'hommes par decuries.*

DĒCŪRIATŪS, ūs. *Liv.* *La charge, ou l'office de Decurion, ou distribution d'hommes par decuries ou pa dixaines.*

DĒCŪRIŌ, ās, ārē. *Cic.* [*In decurias distinguere.*] *Distribuer par decuries, ou par dixaines.*

DĒCŪRYŌ, ōnis. m. *Cic.* [*Municipiorum Senator.*] *Juge, Magistrat dans les villes municipales, & dans les colonies Romaines.* **DĒCŪRYŌ**. *Var.* [*Qui decem equitibus præerat.*] *Decurion.*

DĒCŪRRŌ, is, dēcūrrī vel dēcūcūrrī, cūrſūm, ērē. [*Deorſum currere.*] *Courir de haut en bas, ou, cà & là; parcourir.* PHR. Laocoon ardens ſummâ decurrit ab arce. *V.* Pars pede, pars etiam celeri decurrite cymbâ. *O.* Cito decurrit tramite virgo. *V.* Summaque decurrit pedibus ſuper æquora ſiccis. *O.*

Ut effuso Cæsar decurrere passu Vidit, & ad certam devotos tendere mortem. *L.* Ter circum accensos cincti fulgentibus armis decurrere rogos, ter mæstum funeris ignem Lustrare in Equis. *V.* Occultum visus decurrere piscis ad hamum. *H.* (Vide CURNO.)

DĒCURRĒRE, *Per translat* [Pro breviter dicere.] *Parcourir, dire en peu de mots.* *PHR.* Pugnasque virum decurrere versu. *St.* Nec si cuncta velim breviter decurrere, possim. *O.* **DĒCURRĒRE** [Pro exequi.] *Faire.* *PHR.* Tuque ades incœptumque unâ decurre laborem. *V.* decurrere vitam. *Pr.* Obiit decurso lumine vitæ. *Lr.*

DĒCURSIŌ, ōnis. f. [decurrendi actus.] decursio militum. *SUE.* *Course de Soldats dans le pais ennemi.* **DĒCURSIŌ.** *SUE.* *Course de bague.* (Vide CERTAMEN. *Certamen equestre.*

DĒCURSŪS, ūs. m. *Course.* *SYN.* Cursus, lapsus, delapsus. *PHR.* Prono præceps agitur decursu. *C.* Magnus decursus aquarum. *Lr.* Aut ubi decursu rapido de montibus altis dant sonitum spumosi amnes. *V.* Decursus honorum, temporis. *Cic.* *Metaph.* (Vide CURSUS.)

DĒCURTŌ, as, are. *PLI.* *Racourcir.* (Vide CURTO. MINUS.)

DĒCŪSSIŌ, is. m. *Vit.* [decem.] *Le nombre de dix.* *decussis. Vit.* [A figurâ numeri X. Pro decussatione.] *La figure d'une croix de S. André.*

DĒCŪSSŌ, as, are. *Col.* [In formam decussis conflare.] *Faire en sautoir.* **DĒCŪSSATIM.** *Adv.* *Vit.* *En sautoir.*

DĒCŪSSARĒ. *Cic.* [Per medium secare.] *Couper, partager par le milieu.*

DĒCŪTIŌ, is, cussit, cussum, ere. *Abbatte, faire tomber.* *SYN.* deturbō, dejectio, excursio. *PHR.* Frondes decutiuntur aqua. *O.* pecutiat rorem & surgentes atterat herbas *Buccula.* *V.* Sylvis honorem decutit december. *H.* decussa lilia. *O.* decussæ turres fulmine. *Liv.* decussa farina. *P.* **DĒCŪSSUS**, ūs. m. *PLI.* *Secoussé.*

DĒDĒCĒT. *Il n'est pas siant, il sied mal.* *SYN.* Nōn dēcēt, nōn cōvēnit, nōn expēdit, tūrpē ēst, nēfas ēst. *PHR.* Admovique preces, quarum me dedecet usus. *O.* Ingenuos dedecuerē minæ. *O.*

DĒDĒCŌRŌ, as, avi, atum, are. *PLA.* *Deshonorer, diffamer.* *SYN.* Infamō, cōmmaculō, maculō, fādō, detūrpō, dēdēcūs infērō, tūrpō, infāmō. *PHR.* Aut faciem turpi dedecorare Bove. *Pr.* dedecorant bene nata culpæ. *H.*

DĒDĒCŌRŪS, a, um. *TAC.* & **DĒDĒCŌR**, ōris. *Qui fait deshonneur.* *PHR.* Dedecorem vitam, redivisusque pudendos. *St.*

DĒDĒCŪS, ōris. n. *Deshonneur, infamie, opprobre.* *SYN.* Prōbrūm, opprōbrūm, infāmīā, maculā, notā, labēs, flagitiūm. *EPITH.* Tūrpē, fādūm, pudēdūm, prōbrōsūm, maculōsūm, infāmē, ingēns, summūm, grāndē, æternūm, pērēnnē. *SYNT.* dedecus vitæ. *Cic.* Patriæ. *Sil.* Infamīæ. *Cic.* dedecus concipere, admittere, propulsare. *Cic.* depellere. *Sil.* Tollere. *O.* dedecus alicui inferre. *O.* Imprimere. *Cic.* dedecore maculosus. *TAC.* *PHR.* Grande ferunt unâ cum damno dedecus. *H.* Ebrius & (magnum quod dedecus) ambulat ante Noctem cum facibus. *H.* Abolere parentum dedecus. *Sil.* Ille no-

tas veteres & longi dedecus ævi Sustulit. *O.* An sese mucrone ob tantum dedecus amens Induat. *V.* Da pater hoc nostris aboleri dedecus armis. *V.* Occidit infelix ne nostrum dedecus utens Aspiceret. *V.* Non ego dedecori tibi sum. *O.* dedecorum pretiosus emptor. *H.*

DĒDĪCATIŌ, ōnis. f. *CIC.* *Dedication, consecration.*

DĒDĪCŌ, as, avi, atum, are. *Dedier, consacrer.* *SYN.* Offerō, vovēdō, devovēdō, cōnsēcō, dicō, sēcō, assignō, pōnō. *PHR.* dedicat, & gratā sit dea mente rogat. *T.* Tempia jugo posuit; tres illi dedicat aras. *O.* Vobis pagina nostra dedicatur. *M.* Et pisces venerare dedicatos. *M.* dii dedicati. *H.* i. quorum simulachra sunt consecrata.

DĒDIGNATIŌ, ōnis. f. *QUIN.* *Dédain.*

DĒDIGNŌR, aris, aris sum, ari. [Indignum habere.] *Dédaigner.* *PHR.* Is me nec comitem nec dedignatus amicum est. *O.* Quos ego sum toties jam dedignata maritos. *V.* (Vide CONTEMNO.)

DĒDISCŌ, is, dedidici, ere. *Oublier ce qu'on a appris.* *PHR.* dedidicit pacem subito, feritate reversa. *M.* dedidicit jam pace ducem. *L.* Verba mihi desunt dedidicique loqui. *O.* Intrat amor mentes usu, deducitur usu. *O.* Turpe est virtutem dedidicisse datam. *Pr.* Cordaque languentem dedidicere metum. *Cl.* (Vide OBLIVISCOR.)

DĒDITIŌ, ōnis. f. [Actus ipse dedendi.] *L'Action de se rendre.* *EPITH.* Tūrpis, liberā, cōactā, inhōnōrā, indēcōrā. *PHR.* Nec jam deditio paucis occulta parari. *Cl.* deditioem properare. *TAC.* Facere. *Quin.*

DĒDITŪS & **DĒDITITIŪS**, a, um. *CÆS.* *Qui s'est rendu, qui s'est soumis.* *PHR.* Dedita per noctem reliquo cum milite castra. *Nuntiat. Sil.* **DĒDITŪS.** *Devoûé, attaché.* *PHR.* deditus rebus. *Lr.* Vitiis. *Cic.* Nec studio cytharæ, nec musæ deditus ulli. *H.* Tibi sanguine toto Deditus. *St.* Studio musarum deditus. *Cl.* Quod ni tibi deditus essem. *J.*

DĒDŌ, is, dedidi, deditum, ere. *PLA.* *Donner.* *SYN.* dō, cōmittō, tradō. *PHR.* deditur cupido jam dudum nupta marito. *C.* dedere manus. *LR.* *Se rendre.* dedere aures alicui. *Cic.* dedere aliquem neci. *V.* Ad necem. *Ter.* dedere negotium alicui. *Ter.* dedere se hostibus. *Cæs.* In ditionem hostium. *PLA.* dedere se lamentis, desidia. *Cic.*

DĒDŌCĒŌ, es, docui, docum, ere. *QUIN.* *Desapprendre quelque chose à quelqu'un, la lui faire oublier.* *dedocet uti. H.*

DĒDŌLĒŌ, es, dolui, ere. *Cesser de s'affliger.* *PHR.* Quid me in desertis morituram liber arenis Servabas: potui dedoluisse semel. *O.* Optimus ille fuit vindex, lædencia pectus. Vincula qui rupit, dedoluitque semel. *O.*

DĒDŌLŌ, as, are. *COL.* *Couper avec une doloire.* *PHR.* Fractaque fabili dedolat ossa manu. *M.* dedolare semen. *PLA.* (Vide SECO.)

DĒDŪCŌ, is, duxi, ductum, ere. [Ex alto deorsum vel ab imo sursum ducere.] *Tirer en haut, en bas.* *PHR.* Deducit in astra. *H.* Carmina vel cælo possunt deducere Lunam. *V.* Deorsum pondus deducere. *Lr.* Suas à pectore postquam deduxit vestes. *O.* deducere de capite. *COL.* *Attirer.*

DĒDŪCĒRĒ [Pro ducere.] *Conduire.* *PHR.* Memnonius

noniis deducens agmina regnis. *L.* Armatas deducere classes. *V.* Juveni virgo deducta marito. *T.* deducere oculos in rem. *O.* Crimen ad oculos deducere. *O.* Lis ad forum deducta est. *Ph.* Sacrificio deductum nomen ab Anco. *O.* Mos unde deductus. *H.* deducere funus. *Pl.* dies. *Cic.* deducere in jus. *Cic.* Eum domum frequentes deducere. *Liv.* Vel pede quod gracili deducit Aranea filum. *O.* Filum deducens levi pollice. *O.* Avoque clarum sole deduxi genus. *S.* Rivos deducere nulla Relligio vetuit. *V.* deducere rem ad otium. *Caf.*

DĒDŪCĒRĒ [Pro tendere.] *Tirer, tendre.* *PHR.* Velaque deducunt, geminâque ope currere tentant. *O.* Cæsariem longæ dextrâ deducere barbæ. *O.* Strictaque pendentes deducunt carbasa nautæ. *L.* Crinem deducere pingui Amomo. *St.* **DĒDŪCĒRĒ** cibum. *Ter.* deducere de divitiis. *Cic.* *Retrancher.*

DĒDŪCĒRĒ opus, carmen. *Composet.* *PHR.* Ad mea perpetuum deducite tempora carmen. *O.* Deduxi carmina versu. *Pr.* Pauca quibus primâ surgens ab origine mundi In tua deduxi tempora Cæsar opus. *O.* deductum dicere carmen. *V. i. ienne. Metaph.* à lanâ qua deducitur in tenue filum.

DĒDŪCĒRĒ [Pro amovère.] *Oter, chasser.* *PHR.* Aegroti domini deducit corpore febres. *H.* Sensus membris deducere. *Lr.* deducere aliquem à metu, ab errore, à tristitiâ. *Cic.* deducere de fundo. *Cic.* Hæc herba deducit fastidium.

DĒDŪCTIŌ, ōnis. f. *Cic.* *Conduite.* deductio aquæ, rationis, Militum. *Cic.*

DĒDŪCTŌR, ōris. m. *Cic.* *Qui fait cortège, qui accompagne quelqu'un par honneur.*

DĒERRŌ, & **DĒERRŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. [A viâ digredi.] *S'écarter, s'égarer.* *SYN.* **DĒVIŌ**, **dēflectō**, **āberrō**, **errō**, **vāgōr.** *SYNT.* **dēerrare** itinere. *Quin.* Visu, sententia. *Col.* **dēerrat** puer à patre. *Pla.* **dēerrat** fors ad parum idoneos. *Tac.* **dēerrat** ictus jaculantis. *Pl.* *PHR.* Vir gregis ipse Caper **dēerraverat.** *V.* dum cæcâ valle **dēerrat.** *Manil.*

DĒFÆCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [A faciibus purgare.] *Tirer la lie, purifier, clarifier.* **DĒfæcare** vinum. *Pl.* **dĒfæcatus** animus. *Pla.* *Metaph. i. curarum vacuus.*

DĒFĀTIGĀTIŌ, ōnis. f. *Cic.* *Fatigue.*

DĒFĀTIGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Cic.* *Fatiguer, lasser.* (Vide **FATIGO**.)

DĒFECTŪS, ūs. m. & **DĒFECTIŌ**, ōnis. f. *Diçeste, manque de quelque chose.* defectus aquarum. *Cic.* (Vide **DESUM.** **DEFICIO**.) **DĒFECTŪS** animi. *Pl.* Cordis. *H.* defectio animi. *Cic.* *Defaillance.* *PHR.* (Vide **DELIQUIUM.** **ANIMUS.** *Animo cadere.*) **DĒFECTŪS** Solis, Lunæ. *Eclipse.* defectus varios Solis, lunæque labores. *V.* defectio Solis. *Cic.* (Vide **ECLIPSIS**.) **DĒFECTIŌ** ab aliquo. *Cic.* *Revolte, rebellion, desertion.* **DĒFECTŌR**, ōris. m. *Deserteur, rebelle.* (Vide **REBELLIS.** **DESERTOR**.)

DĒFECTŪS, ā, ūm. [Qui deficit aliquo.] *Qui manque, qui a besoin.* *PHR.* Sol defectus lumine. *T.* Cibi defectus. *Quin.* Mœret defecta cubili. *V-F.* Solito defecta favore Fortunæ facies. *O.* **DĒFECTŪS.** *Affoibli, cassé de travail.* *PHR.* defectus viribus. *S.* Arbor senio defecta. *Col.* dulcia defectâ modulatur carmina linguâ Cantator Cygnus funeris

ipse sui. *M.* Vires defecto reddat amor. *O.*

DĒFENDŌ, is, fēndī, fēnsim, ērē. & **DĒfensō**, **dēfensitō**, ās, āvī, ātūm, ārē. *FREQ.* *DĒfendre.* *SYN.* **Tūtōr**, **cūstōdiō**, **servō**, **prōtēgō**, **tēgō**, **tūēōr**, **āuxiliōr**, **prōpūgnō**, **succurrō.** *SYNT.* **dēfendere** caput, famam, amici fortunas. *Cic.* Patriam **dēfendere** armis, virtute. *Lr.* **dēfendere** ab omni casu. *V-F.* Aliquem de ambitu **dēfendere. *Cic.* **dēfendere** injuriam. *Cic.* **dēfendere** se telo. *Cic.* Manu. *Caf.* *PHR.* Muros longo **dēfendere** bello. *V.* Circumstat turba tuorum **dēfensatque** patrem. *St.* Latē fines custode tueri. *V.* Tutari Italiam, detrudere finibus hostem. *V.* Castra modō & tutos servarent agmina muros. *V.* Si pergama dextrâ **dēfendi** possent, etiam hæc **dēfensa** fuissent. *V.* Mœnia clausa Conspicit & densâ juvenum vallata coronâ. *V.* Mulciber in Trojam, pro Trojâ stabat Apollo. *V.* Quæ fuerat tutatus mœnia. *O.* Dii patrii servate domum, servate nepotem. *V.* Opposui molem clypei, texique parentem, Servavique animam. *O.* Huc tandem concede: hæc ara tuebitur omnes. *V.* Fugæ præsidio vitam **dēfendere. *Cic.* Turpe reos emptâ **dēfendere** linguâ. *O.* Neve peregrinis tantum **dēfendar** ab armis. *O.* Nec te mea dextera bello **dēfensum** dabit. *V.* Studio **dēfendis** amicum. *O.* **dēfendēre** meum numina nulla caput. *O.* Felix qui quod amat **dēfendere** fortiter audet. *O.* **dēfensura** reos mittit facundia vocem. *O.* Curvis **dēfensa** latebris. *Vipera.* *V.* Non ego mendosos ausim **dēfendere** mores. *O.*****

DĒFENDĒRĒ Solem, frigus, &c. [Pro arcere.] *Garantir, défendre contre, &c.* *PHR.* **Dēfendere** vestes à Tineis. *Pl.* **Æstatem** Capellis. *H.* **dēfendere** frigore togâ. *H.* Solstitium pecori **dēfendite**, jam venit æstas. *V.* Heu malè rum mites **dēfendet** Pampinus uvas. *V.* Teneras **dēfendo** à frigore Mirthos. *V.* Hunc, oro, **dēfende** furorem. *V. i. vita.* **DĒFENDĒRĒ** aliquid. *Soutenir.* *SYNT.* **Dēfendere** decreta, pacem. *Cic.* **Valetudinem.** *Col.* *PHR.* Quia non firmus rectum **dēfendis.** *H.* Illa potest auctore suam **dēfendere** vocem. *O.* **dēfendere** crimen. *O.* **dēlictum.** *H.*

DĒFĒNSIŌ, ōnis. f. *Cic.* *DĒfense.* (Vide **TUTAMEN.** **AUXILIUM**.)

DĒFĒNSŌR, ōris. m. *Qui dēfend.* *SYN.* **Tūtōr**, **servātōr**, **cūstōs**, **prōpūgnātōr**, **tūtēlā**, **cōlūmēn.** *EPITH.* **fidūs**, **fortis**, **audāx**, **fidēlis**, **amīcūs**, **gēnērōsūs**, **māgnānīmūs**, **āsidūūs**, **ācēr.** *PHR.* **Dēfensor** salutis, libertatis, necis. *Cic.* Nec **dēfensoribus** istis Tempus eget. *V.* Tutor finium. *L. O!* & **præsidium** & dulce decus meum. *H.* Insigne mæstis **præsidium** reis. *H.* O rerum felix tutela salusque Sospire quo gratum credimus esse Jovem. *M.* **Auxiliumque** domūs servatoremque fatentur. *O.* Decus imperiumque Latini Te penes; in te omnis domus inclinata recumbit. *V.* Tu quoque nostrarum quondam fiducia rerum Qui mihi **præsidium**, qui mihi portus eras. *O.* Nate meæ vires, mea magna potentia solus. *V.* Tu columen vitæ **præsidiumque** meæ. *O.* Unica fortunis ara reperta meis. *O.* Leges & mundi fœdera mecum **dēfensura** manus. *St.* Tu laceræ remanes anchora sola rati. *O.* Si tamen ipse vales; aliquâ nos parte valemus; Quippe mea est humeris sulca ruina tuis. *O.* Dii patrii, quorum sub numine Troja est. *V.* Rerum certa salus terrarum

gloria Caesar. *M.* decus & tutela Pelasgi Nominis. *O.* O! tutela præsens Italiæ dominæque Romæ. *H.* Spes & amor patriæ, Belgique extrema timentis. In tam præcipiti tempore certa salus. *Hofeb.*

DĒFERŌ, ērs, ūlī, lātūm, ērē. [*Pro ferrē.*] *Porter, apporter.* *PHR.* Naves ad flumina primum deferimus. *V.* (Vide **FERO**.) **DĒFERRE** [*Pro nūntiārē.*] *Rapporter.* *PHR.* Eadem impia fama furenti detulit armari classem, cursumque parari. *V.* Conjugis ad timidas aliquis malè sedulus aures. Auditos memori detulit aure sonos. *O.* (Vide **NUNTIO**.) **DĒFFERRE** [*Pro dārē, cēdērē.*] *Donner, ceder.* *SYNT.* Deferre alicui, vel ad aliquem palmam, honorem, triumphum, imperium, primas. *Cic.* Delato consul sublimis honore. *Sil.* (Vide **DO**.) **DĒFERRĒ** [*Pro accusārē.*] *Deferer, accuser.* Deferri impietatis. *Tac.* Deferre crimina de aliquo. *Liv.* Nomen amici de ambitu detulit. *Cic.* (Vide **ACCUSO**.) **DĒFERRI** [*Pro irē.*] *Aller, se precipier.* Deferor in vicum. *H.* Præceps æni speculâ de montis in undas deferar. *V.* Adsumus & portus delati intramus amicos. *V.* (Vide **EO**.)

DĒFERVĒŌ, ēs, ūī. & **FĒRVĒ**, ērē. **DĒFĒRVĒSCŌ**, īs, ērē. [*Refrigerari.*] *Se refroidir.* Defervet æstus. *VAR.* *Metaph.* deferret ira. *Cic.* Adolescentia. *Ter.* (Vide **REFRIGERO**.)

DĒFERVĒFĀCIŌ, īs, ērē. **CĀTO**. [*Pro fervefacere.*] *Faire bouillir.*

DĒFĒSSŪS, ā, ūm. *Las, fatigué.* *SYNT.* Defessus fatietate. *Cic.* Malis. *S.* Acie. *St.* Ab aquâ gerundâ. *Pla.* defessi rerum. *V.* defessus querere. *Pla.* Omnibus medullis defessus. *C.* defessa jubendo est Sava Jovis conjux. *O.* Membra defessa labore. *C.* (Vide **LASSUS**.)

DĒFĒTISCŌR, ēris, fēssūs sūm, īscī. *TER.* *Se laisser de travailler.* (Vide **FATIGO**, **FATIGARI**.)

DĒFĒCIŌ, īs, fēcī, fēcītūm, ērē. *Défaillir, manquer, avoir besoin.* *SYNT.* Deficere viribus. *Cic.* Gressu, visu. *Sue.* Tempus deficit te. *Cic.* Tibi. *Cas.* A te. *Cic.* dolor non me deficit. *Cic.* deficit illum prudentia. *Cic.* Mulier abundat audaciâ, consilio deficitur. *Cic.* deficient nervi. *H.* Æquor deficit puppis. *St.* Lingua defecerat humor. *O.* Noctis lentus non deficit humor. *V.* Tuque o! dubiis ne defice rebus diva parentis. *V.* Quum jam glandes atque arbura sacra deficerent sylvæ, & victum dodona negaret. *V.* Ne defice cæptis. *V-F.* deficient artes deficientque doli. *T.* Consumere longa loquendo Tempora, sermoni deficient die. *O.*

DĒFĒCIŌ & **DĒFĒCIŌR**. [*Defessus sum.*] *Etre épuisé de travail.* *SYNT.* Languēō, frāngŏr, lānguēscŏ, debilitŏr. *PHR.* Lassus tam citō deficiis viator. *M.* Anima per æstum deficit. *Col.* deficit ingenium. *O.* Animus me deficit. *Cic.* Auditis vaga cantibus ales Deficiens cadit. *S.* deficiens animo mœsto cum corde jacebat. *Lr.* In mediis conatibus ægri Succidimus. *V.* Adverso Marte Latinos defecisse vider. *V.* Membraque deficient fugienti languida vitâ. *Lr.* deficient ad cæpta manus. *O.* Quasso languent in corpore vires. *O.* Cur indecoris in limine primo deficiamus? cur ante tubam tremor occupat artus. *V.*

DĒFĒCĒRĒ ab aliquo. *Cic.* Abandonner, quitter. *SYNT.* deficere à principe. *Liv.* A seipso, à virtute deficere. *Cic.* Degenerer. (Vide **DESERTOR** vel **DE-**

GENERO.) **DĒFĒCĒRĒ** in mucronem. *Pl.* [*i. definere.*] *Aller en pointe.*

DĒFIGŌ, īs, fixī, fixūm, ērē. *Planter, mettre en terre.* *SYNT.* defigere crucem. *Cic.* Ensem. *Sil.* Plantam in hortis. *O.* Terræ defigitur arbos. *V.* defigunt tellure hastas & scuta reclinant. *V.* Crabrones spicula defigunt. *O.* Atque opere in medio defixa reliquit aratra. *V.* Stat cuneo defixa acies. *St.* *Metaph.* defigere furta in oculis populi. *Cic.* *Exposer.* (Vide **FIGO**.)

DĒFIGĒRĒ oculos in aliquem. *O.* defigere animum & intendere. *Cic.* Attacher. Defixusque malis animus. *Cl.* Videre defixis oculis. *L.* In uno. *V.* Defixique ora tenebant. *V.* Stupor omnes admiratione defixerat. *Liv.* Ora Latinus Obtutu defixa tener. *V.* Mens humi defixa. *Cic.* (Vide **ASPICIO**, *Aspicere fixo obtutu*.)

DĒFINGŌ, īs, ērē. *Figurer, donner la forme.* *PHR.* Defingit Rhēni luteum caput. *H.* (Vide **FIGO**.)

DĒFINIŌ, īs, īvī, ītūm, īrē. [*Terminare & quasi finem dare.*] *Boyer, limiter.* *SYNT.* **FINIŌ**, cīrcūfīribŏ, tērminŏ, dēfīribŏ, limitŏ. *PHR.* Oleæ definiunt directo ordine. *Cic.* Definire modum vitæ. *Cic.* Extremam fundi partem orbe definitur Rom. imperium. *Cic.* Quem das finem Rex Magne laborum. *V.* Nec prius imposuit rebus finemque modumque. *V.* Et certo definit limite campos. *Mam.* (Vide **FINIO**.)

DĒFINIRĒ [*Pro dēcērnērē.*] *Regler, prescrire.* Definire diem. *Cas.* Legem, numerum. *Cic.* Definire alicui quid faciat. *Cic.*

DĒFINIRĒ [*Pro æstīmatērē.*] *Juger.* Mala dolore, bona volupstate definire. *Cic.* **DĒFINIRĒ** Lucide ac breviter. *Cic.* *Definir, donner la définition.*

DĒFINITIŌ, ōnis. *f. QUIN.* Definition, Explication de la nature, & des propriétés d'une chose.

DĒFINITIVŪS, ā, ūm. *Cic.* *Definitif, ou déterminé.*

DĒFINITIVĒ adv. *Cic.* *Déterminément, distinctement.*

DĒFĒT, **DĒFĒTĒRI**. *Manquer.* *PHR.* Et vacuus nullo tempore desit amor. *Pr.* Lac mihi non æstate novum, non frigore desit. *V.* Vitæ copia desit. *Lr.* (Vide **DEFICIO**, **DESŪM**.)

DĒFLĀGRĀTIŌ, ōnis. *f. Cic.* *Embrasement.* (Vide **INCENDIUM**.)

DĒFLĀGRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [*Ardere, comburi.*] *Etre brûlé; être embrasé.* *PHR.* Rapido cum deflagrat igne. *L.* Phaëton istu fulminis deflagravit. *Cic.* Panchæis adulescunt ignibus aræ. *V.* Omne mihi visum confidere in ignes Ilium. *V.* (Vide **ARDEO**, **VRO**, **VRI**.)

DĒFLĀGRĀRĒ [*Pro dēfērvēscērē.*] *Se valentir, se refroidir.* *SYNT.* Deflagrat ira. *Liv.* Seditio. *Tac.* Sic deflagrare minaces. Incassam & vetito passus languescere bello. *L.*

DĒFLECTŌ, īs, fīxī, fīxūm, ērē. [*Torquere, curvare.*] *Flechir, plier.* Rarum deflectere, & ad crus arboris religare. *Col.* (Vide **FLECTO**, **CURVO**.)

DĒFLECTĒRĒ. *Ecraser, détourner.* Deflectere aliquò carinam. *L.* Deflectere belli tumultus. *St.* Stringentia corpus Tela Venus deflectit. *V.* (Vide **AMOVEO**.)

DĒFLECTĒRĒ, n. & **DĒFLECTI**. *S'écarter.* *SYNT.* Deflectere de cursu. *Cic.* Ex itinere. *Pl.*

A virtute Partis. *Cic.* deflectere in pejus. O. Ab irā se deflectere. *St.* deflecti à labore, ad otium. *Cic.* Annis in alium cursum deflexus, & contortus. *Cic.* Quid rapidum deflectis iter. *L.* Lumina deflexi, revocataque rursus eodem Retuleram. O. Est & in obsecro deflexa tragedia risus. O.

DEFLEXUS, ūs. m. *Col.* Courbement, pliement.

DEFLEŌ, ēs, flēvī, flētūm, ērē. *Pleurer, deplorer le malheur de quelqu'un.* SYNT. Deslere bellum, casus. *Cic.* Infatiabiliter deslebitus aeternumque. *L.* Vanos deslere labores. *Cl.* Gravibus cogor deslere querelis. *Pr.* Genitrix deslenda. *S.* domus deslenda. *Cl.* Hec ubi deslevit. *V.* In amici sinu deslere mortem alicujus. *Pl.* Membra toro deslenda reponunt. *V.* Mors à multis deslenda. *Cic.* (Vide LACRYMOR. DOLEO.)

DEFLO, ās, ārē. *PL.* Souffler.

DEFLOCATUS, ā, ūm. *Chauve.* Deflocati senes. *Pla.* (Vide CALVUS.)

DEFLORESCŌ, is, deflōrū, ērē. & DEFLOREŌ, ēs, ērē. n. *Perdre la fleur.* *PHR.* Tenui carpus desloruit ungui flos. O. desloruit oris Gratia. *Cl.* deslorescunt animi. *Liv.* Amores, dignitas. *Cic.*

DEFLORŌ, ās, avī, atūm, ārē. *Oter la fleur, la beauté de quelque chose.* SYNT. Deslorata victoria gloria. *Liv.* SYNT. Cōtāmīnō, vītīō, tūrpō. *Que vide sui locis.*

DEFLOŪ, is, flūxī, flūxūm, ērē. [Deorsum fluere.] *Couler de haut en bas, tomber.* *PHR.* Exiguā desluit unda morā. O. desluit è superis. *Cic.* desluit in terram, ad terram. *Liv.* Udisque Aries in gurgite villis Meslatur missusque secundo desluit amni. *V.* In latus à dextro paulatim desluit armo. O. Æther desfluxus in Aultrum. *L.* desluunt coronæ. *Cic.* desluit fructus. *Pl.* Ad terram tacito desfluxit fistula lapsu. *Cl.* Alto desfluxit ab æthere tabes. *L.* Pedes vestis desfluxit ad imos. *V.* Ignavus desfluxit pectore somnus. *T.* (Vide FLUO. CALDO.) DEFLOËRĒ, *Cic.* [Pro abire.] *Se retirer.* (Vide ABEO.)

DEFLOËRĒ. Metaph. *Se passer.* SYNT. Desfluxit ætas, ingenium, tempus. *Sal.* Color. *T.* Id tibi ne vacuo desluat ex animo. *Pr.* desluere luxu, inertia. *Cic.* *Vivre dans le luxe.*

DEFLOUVIUM, ī. n. *Châte.* Desluvium capitis. *PL.* i. Capillorum. (Vide CALVITIUM.) DEFLOUS capillus. *PL.* *Qui tombe.*

DEFODIŌ, is, fodi, fossūm, ērē. *Fouir, creuser.* SYNT. Defodere vineam. *C.* defossi verberare terga. *Cl.* Metaph. Defodere thesaurum. *Cic.* defossi specus. *V.* (Vide FODIO.) DEFODĒRĒ, *Enterre, enseoir.* Defodere in terram. *Liv.* defossæ tenebris Talpa. *Pl.* defodietur humo. O. (Vide SEPELIO.) DEFORMATIŌ, ōnis. f. *Liv.* [Delineatio.] *L'action de tracer le plan d'un édifice.*

DEFORMIS, mē. *Difforme, laid, défiguré.* SYN. Tūrpis, fēdus, rēter, hōrrendus, hōribilis, squallidus, sordidus, fēdatus, faciē hōrridus. Hōrrendus vīsū, aspectū. SYNT. Deforme corpus. *S.* deformis pallore. *Lv.* Luctu. *Liv.* Visu. O. *PHR.* Laudet sermonem indocti, faciem deformis amici. *H.* Nec sum adeo informis; nuper me in littore vidi. *V.* Cum subito sylvis macie confecta supremā Ignoti nova forma viri, miserandaque cultu. *Procedit.* *V.* Dente si nigro fieres vel uno Turpior ungui. *H.*

Expers ipse sui decoris. O. Sordidius nihil est, nihil est te spurcius uno. *M.* Heu notat informis Pallida membra color. *T.* Et timor informem ducet in ore notam. *Pr.* Ista turpiculo puella naso. *C.* Obscurisque genis turpis. *J.* Interea fœda aspectu, ridendaque multo Pane tumet facies. *J.* Deformem pro cute pellem Pendentesque genas & tales aspice rugas. *J.* Cultu & aspectu horridus. *Pr.* Genus deforme, bimebres Centauri. *Sil.* Ille horridus alter Desidia latamque trahens inglorius salum *Fucius.* *V.* Namque alia turpes horrent *Apes.* *V.* Monstrum horrendum, informe, ingens. *V.* Animal deforme. O.

DEFORMIS res. *Sal.* *vilain.* *PHR.* Limus niger & deformis arundo Cocyti. *V.* Tristia deformes pariunt Absynthia campi. O. Testa sonus subeunt nigro deformia fumo. O. deformis vita. *St.* deforme, cadaver. *Cl.* Littus. O. Pretium. *St.* Quamvis sordida res & invenusta est. *C.* Te sine deformes montes deformia prata. *Vida.*

DEFORMITAS, aris. f. *Deformité, laid.* SYNT. Hōrrōr, tūrpitūdō, illūviēs. SYNT. Deformitas animi, corporis, agendi. *Cic.* *PHR.* (Vide DEFORMIS.)

DEFORMITĒR, adv. Deformiter sonat. *QUIN.* *De-sagréablement.*

DEFORMŌ, ās, avī, atūm, ārē. *Defigurer.* SYN. Tūrpō, dētūrpō, fēdō, mādūlō. *PHR.* Nec malè deformet rigidos tonsura capillos. O. Canitiem immundo deformat pulvere. *V.* Horrida vultum Deformat macies. *V.* Se deformat amictu. *Cl.* deformatus corpore. *Cic.* deformare genus, fortunam. *Liv.* deformare domum, & luctu miscere hymenæos. *V.* deformata civitas. *Cic.* Vitiis deformatus. *Cic.*

DEFORMARE. [Pro figurare, delineare.] *Tracer.* SYNT. Marmora primā Deformata manu. *M.* deformare areas. *Caio.* Parietes. *Cic.* Theatra columnis. *Vit.*

DEFRÆNATUS, ā, ūm. *Dérégulé, qui est sans frein.* *PHR.* Et defrænato volvuntur in æquora cursu. O.

DEFRAUDŌ, ās, avī, atūm, ārē. *Tromper.* SYNT. defraudare aliquem. *Pla.* defraudare se victu. *J.* Brevitas aures defraudat. *Cic.* *PHR.* Ex quo destituit Deos Mercede pactā Laomedon. *H.* (Vide FALLO.)

DEFRAUDATŌR, ōris. SEN. Trompeur. (Vide FALLAX.)

DEFRICŌ, ās, ārē. *Frotter.* Quod sale multo Urbem defricuit. *H.* defricatus dens. *C.* (Vide FRICO.)

DEFRIGESCŌ, is, ērē. COL. *Se refroidir.* (Vide FRIGESCO.)

DEFRINGŌ, is, frēgī, frāctūm, ērē. [Dēcērpēre, dēcidēre.] *Rompre, briser.* *PHR.* Summas defringere ab arbore plantas. *V.* (Vide FRANGO.)

DEFRUGŌ, ās, avī, atūm, ārē. [Fructum exhaustire.] *Degraisser, épuiser une terre.* Defrugare segetem. *Pl.* DEFUGATIŌ, ōnis. f. COL. *Dégraissage d'une terre.*

DEFRUTUM, tī. n. [Vinum coctum.] *Vin cuit, ou du raisiné.* *PHR.* Dulci defruta, vel lutosæ cœno. *St.* Aut igni pinguis multo Defruta, vel Pitythiā passos de vice racemos. *V.*

DEFRUTŌ, ās, ārē. [Mustum decoquere.] *Faire du*

- vin cuit, ou du raisiné.* PHR. Aut dulcis musti Vulcano decoquit humorem. V. DEFRUTARIÄ vasa. COL. *Où l'on met du vin cuit ou du raisiné.*
- DEFUGIO, is, èrè. CIC. *Fuir.* (Vide FUGIO.)
- DEFUNDO, èrè. *Verfer.* In tenues plantas facili defunditur haustu. J. (Vide FUNDO.)
- DEFUNGOR, èris, functus sum, fungī. CIE. [Proprie negotio aut molestia liberari.] *Etre delivré, avoir essuyé quelque chose de fâcheux.* SYNT. defunctus sum. TER. *Je suis hors de danger.* defungi fato, penā, curā, certamine. LIV. PHR. O! tandem magnis Pelagi defuncte periculis. V. Nulla Minois levi defuncta amore est. S. defunctumque laboribus Aequali recreat forte vicarius. H.
- DEFUNGI [Pro exequi accūrit.] S'acquitter, excuter. defungi imperio alicujus. Tac. defungi praelio. LIV. *terminer.*
- DEFUNCTUS, ā, ūm. *Delivré.* SYNT. Defunctus malis. SUC. defuncta morbis corpora salubriora esse ceperunt. LIV. DEFUNCTUS. [Quasi ærumnis vitæ liberatus.] *Mort.* Defunctos excitare. QUIN. defunctaque corpora vitā. V. Permensæ defunctus tempora lucis. T. Quæ terris semota suisque Temporibus defuncta videt. H. *Qui ont rempli.* (Vide MORTUUS.)
- DEGENER, èris. [Qui patris vel majorum suorum moribus non respondet.] *Qui degenerer, ou qui a degeneré.* SYNT. Iners, ignivus. SYNT. Degener sanguis. S. Merus. L. degener humani ritus. PLI. degener ad periculum. Tac. PHR. Degeneremque Neoptolemum narrare memento. V. Si me degeneri stravissent fata sub hoste. L. Juvenis patrii non degener oris. O. i. *Æque disertus ac pater.* Mentimur genus & domum... Cur nostræ refides heu nimium diu Indormimus inertæ, Natalique dies infodimus cassæ; Dum pulchri fuga temporis Nil curante senes prætereant rotæ. *Sarb.* Nec avita norunt Tela nepotem. Fortium cingi galeis avorum Proh pudor! feri fugimus nepotes, Heu peregrinis onerasse fortis Tempora gemmis. *Sarb.* degener altæ Virtutis patrum. *Sil.* Proles non degener. S. degeneres animos timor arguit! heu quibus ille Jactatus fati. V. Magnorum haud unquam dignus avorum. V. Nos senio piger Effudit orbis dedecus ultimum mundi, fatiscensque naturæ Opprobrium, male nata proles. *Sarb.* Acer Equus quondam, magnæque in pulvere famæ Degenerat, palmæ veterumque oblitus honorum. O. It annus alter altero nocentius in omne degener nefas. *Sarb.*
- DEGENERÖ, ās, avī, atūm, arē. [A generis nobilitate desciscere.] *Degenerer.* SYNT. Degenerare patrii. CL. A majorum virtute. CIE. dextera in armis degeneret. *Sil.* degenerare in feritatem. PLI. PHR. Pomæque degenerant succos oblita priores. V. degenerare tamen, (*semita*) ni vis humana quotannis Maxima quæque manu legeret: sic omnia fati In pejus ruere, ac retro sublapsa referri. V. Marti non degenerare paterno. *St.* Ætas parentum pejor avis, tulit Nos nequiores mox daturos Progeniem vitiosorem. L
- DEGERÖ, is, gēsī, gēstum, èrè. PLA. *Porter, transporter.* (Vide FERÖ.)
- DEGLUBÖ, is, glübī, glübītūm, èrè. PLI. [Detrahere corticem.] *Oter l'écorce.* DEGLUBERĒ.

- Sue.* [Cutem detrahere.] *Ecorcher.*
- DEGLUTINÖ, ās, avī, atūm, arē. PLI. [Disjungere.] *D'écoler.*
- DĒGÖ, is, dēgī, èrè. CIC. *Passer, mener jusqu'à la fin.* SYNT. Vivö, ägö, ägītö, dūcö, häblitö, mörör. SYNT. Dignam Diis degere vitam. ER. Senectam turpem. H. Oria. C. Ævum pulchrum degere. LR. Cum ventis degere bellum. LR. *Faire la guerre.* degere corium de tergo. PLA. *Arracher.* (Vide VIVO.)
- DEGRANDINAT. Il grêle. PHR. Da veniam culpæ: nec, dum degrandinat oblit. O. (Vide GRANDINAT.)
- DEGRASSÖR, arīs, atūs sum, arī. *Ravager, outrager.* PHR. Ubi tenta injuria primos Degrassata duces. *St.*
- DĒGRAVÖ, ās, avī, atūm, arē. [Gravem & ponderosum reddere, premere.] *Appesantir, affaïsser.* PHR. Vitis degravat ulmum. O. Pavor & vulnera natantes degravant. LIV. degravari labore. COL.
- DĒGREDIÖR, èris, èssis sum, edi. *Descendre.* negredi Palatio. T. c. Degredi ad pedes. LIV. In specum. PLI. (Vide EGREDIÖR, DESCENDO.)
- DĒGUSTÖ, ās, avī, atūm, arē. [Idem quod gustare.] *Gouter.* PHR. degustat singula sensu. CL. Non intima curant Viscera nec totas avidè forbere medullas degustant artus. LR. degustare vitam. CIE. DĒGUSTARĒ. [Pro leviter attingere.] *Bleffer légèrement.* PHR. Et summum degultat vulnere corpus. V.
- DĒHAURIÖ, is, irē. CATO. *Epuiser, tirer entièrement.* (Vide HAURIO.)
- DĒHINC, & DEHINC. [Deinde, deinceps.] *Ensuite, après cela, désormais.* SYNT. Pōst hāc. Abhinc, PHR. Eurum ad se Zephirimque vocat, dehinc talia fatur. V. dona dehinc auro gravia duroque Elephantro, &c. V. Incipe damæta; tu deinde sequere Menalcha. V.
- DĒHISCÖ, is, èrè. *S'entr'ouvrir, s'ouvrir.* SYNT. Apēriör, findör, hiö, fātiscö. SYNT. Dehiscit terra. V. Rosa, mons. PLI. Arbor. CATO. Cymba rimis. O. PHR. A mediā cælum regione dehiscere cepit. V. O! quæ satis imā dehiscat Terra mihi; manesque Deam demittit ad imos. V. Hi summo in fluctu pendent: his unda dehiscens Terram inter fluctus aperit. V. Non secus ac si quā penitus vi terra dehiscens Infernas referet sedes & regna recludat Pallida, diis invisa, superque immane Barathrum Cernatur; trepidantque immisso lumine Manes. V. Totumque dehiscit Convulsū remis æquor. V. Postquam exhausta Palus, terræque ardore dehiscunt. V. Venas astringit hiantes. V. Accipiunt inimicum imbrem, rimisque fatiscunt. V. Video medium discedere cælum. V. Ne pateat, latoque solum retegatur hiatu. V. Et vasto tellus discedit hiatu. V.
- DĒHÖNESTAMENTUM, ti. n. *Deshonneur, diffamité.* Dehonestamentum oris. Tac.
- DĒHÖRTÖR, arīs, atūs sum, arī. TER. [Disuadere.] *Dissuader.*
- DĒJANIRÄ, æ. *Filia Oenei Ætolia Regis.* Multorum quondam pulcherrima virgo Dejanira fuit spes invidiosa Procorum. O. *Eam pater uxorem dare consiluit ei qui luctando vinceret Acheloum fluvium. Vicit Hercules, pretiumque victoria Dejaniram tulit.* At te Nessel ferox ejusdem virginis ardor Perdidderat. *Dejaniram rapit Nessus Centaurus, effugitque.*

Fugientia terga sagitta Trajicit *Herules*. Nessus calido velamina tincta cruore Dat munus raptæ (*Dejanira*) velut irritamen amoris. *i. Ut ea veste indueret eum à quo vellet amari.* Dejanira tuas rumor pervenit ad aures Amphitritoniadem (*i. Herculem*) Joles ardore teneri: Credit amans Vederisque novæ perterrita famâ... Prætulit imbutam Nessæo sanguine vestem Mittere quæ vires defecto reddat amoris... Caput inscius heros (*Hercules*) induiturque humeris Lernææ virus Echidnæ... Incaluit vis illa mali, resolutaque flammis Herculeos abiit lætè diffusa per artus. Dejaniræ nuntia venit Fama virum tunicæ labe perire suæ. Hic mihi quid feci (*inquit*) quò me furor egit amantem? Impia quid dubitas Dejanira mori. *O. Laqueo vitam finivit.*

DEYDAMIÀ, *Filia Lycomedis Regis Seyri insula. Achilles inter filias Lycomedis latens sub muliebri habitu Pyrrhum à Deidamia filium habuit. Æacidem furto jam noverat una latentem Deidamia virum, sed oportet conscia culpæ. St. scyrias Æmonio victa puella vito.*

DEJECTIÖ, ònis. f. **DEJECTÜS**, ùs. *Liv. L'action de rejeter, abbatis d'arbres.* (Vide **DEJICIO**.)

DEJERÖ, ãs, ãvi, ãtüm, ãrè. *TER. Jurer, protester avec serment.* (Vide **JURO**.)

DEJICIÖ, ïs, jecti, jectüm, ject. *Abbattere, renverser, plier en bas. SYN. Stérnō, prōstérnō, destrüō, effündō. SYN. Dejicere mœnia. C. Hostem. Cl. Metum, servile jugum à cervicibus. Cic. Dejicere aliquem Equo. Liv. Ab alto. V. De ponte in Tyberim. Cic. Dejici spe. Caf. dejicere alvum. CATO. i. Laxare. PHR. Ceraunia telo Dejicit. V. Dejicere vultum. V. Heu quis te casus dejectum conjuge tanto Excipit. V. Dejectum caput ense. Sil. In terram dejecti oculi. Quin. Dejectus pudore vultus. S. Pudor gremio dejecit oculos. O. Oculos dejecta decoros. V. Et totum clypei ferro dejecerat sorbem. V. Dejecturum arces Italum, excidioque daturum. V.*

DEINSÜPER, adv. *SAL. Deffus.* (Vide **SUPER**.)

DEINTĒGRÖ, adv. *CIC. Derechef.* (Vide **ITERUM**.)

DEJÖPĒIÄ, ã. Præstanti corpore Nymphæ Quarum quæ formâ pulcherrima dejopeiam Connubio jungam stabili, propriamque dicabo. *V.*

DEIPHÖBĒ, ãs. Phœbi trivæque Sacerdos Deiphobe Glauci. *V. i. Glauci Dei marini filia. Cumis in Italiâ reddebat oracula, unde Cumana Sibilla nomen duxit.* (Vide **SIBILLA**.)

DEIPHÖBÜS, ï. Genus alto à sanguine Teucris. *V. Priami scilicet ex Hecubâ filius moruo Paride Helenam duxit uxorem. Cum fatalis equus saltu super ardua venit Pergama; & armatum peditem gravis attulit alvoo... deiphobum curis somnoque gravatum Infelix habuit thalamus. Helena uxor eius intra tecta vocat Menelaum & limina pandit. Scilicet id magnum sperans fore munus amanti; Et famam extinguere veterum sic posse malorum... Irumpunt thalamo Græci & occidunt Priamidem laniatum corpore toto deiphobum... Lacerum crudeliter ora, Ora manusque ambas, populataque tempora raptis Auribus, & truncas inhonesto vulnere nares. V.*

DEIPHYLĒ, ãs. *Adraſti filia, Tydei uxor, Diomedis mater. PHR. Nec formæ laude secundam deiphylem. St.*

DEJUNGÖ, ïs, xī, nētüm, èrè. *PLA. Separer.* (Vide **SEPARO**.)

DEJURÖ, ãs, ãrè. *PLA. Jurer.* (Vide **JURO**.)

DEJÜVÖ, ãs, ãvi, ãtüm, ãrè. *PLA. Ne pas aider.* (Vide **AUXILIUM**.)

DELABÖR, èris, läpsüs süm, läbī. [*Deorsum labi.*] *Tomber, descendre, glisser. SYN. Delabi cælo. Pl. E cælo, de cælo. Cic. Delabi in fraudem, in flumen, in vitium, in sermonem. Cic. Delabi ad aliquem, ad æquitatem. Cic. Delapsa de manibus arma. Ci. Scilicet in terram delabi pondere cogit. Lv. Serta procul capiti delapsa jacebant. V. Tecto delapsus ab alto. O. Scribere sæpe aliud cupiens delaborèdem. O. Medios delapsus in hostes. V. (Vide **CADO**.)*

DELÁCERÖ, ãs, ãrè. *PLA. Dechirer.* (Vide **LACERO**.)

DELÄCRÛMATIÖ, ònis. f. *PLI. Pleurs, larmes.* (Vide **LACRYMA**.) **DELÄCRÛMÖ**, ãs, ãrè. *COL. Pleurer, couler.* (Vide **LACRYMO**.)

DELÄVÖ, ãs, ãvi, ãtüm, ãrè. *COL. Applanir.* (Vide **LÄVIGO**.)

DELÄMBÖ, ïs, èrè *Lécher. PHR. Molliaque ejecta delambit vellera linguâ. St. (Vide **LAMBO**.)*

DELÄMENTÖR, äris, ärtüs süm, äri. *Pleurer. PHR. Et natam delamentatur adeptam. O. (Vide **LUGEO**.)*

DELÄPIDÖ, ãs, ãvi, ãtüm, ãrè. *CATO. Epierrer un champ, en ôter les pierres.*

DELÄSSÖ, ãs, ãvi, ãtüm, ãrè. [*Valde lassare.*] *Lasser, fatiguer. PHR. Delasset omnes fabulas Poëtarum. M. Cætera de genere hoc (adeo sunt multa) loquacem Delassare valent Fabium. H. (Vide **FATIGO**.)*

DELÄTIÖ, ònis. f. *TÄC. Denonciation, accusation. PHR. Et delator habet quod dant exilium. M.*

DELÄTÖR, öris. m. *PLI. Delateur, denonciateur. PHR. Conjugis ad timidas aliquis malè sedulus aures Detulit, &c. O.*

DELÄVÖ, ãs, lävi, lörüm, ãrè. *PLA. Laver.* (Vide **LAVO**.)

DELEBÛLÛS, ïle. *Effaçable. Casibus hic nullis, nullis debilis annis Vivet. M.*

DELECTAMENTÜM, ti. n. & **DELECTATIÖ**, ònis. f. *CIC. Plaisir, contentement. SYN. Voluptas, deliciæ, illécèbræ, solämen. Qua vide suis locis.*

DELECTÖ, ãs, ãvi, ãtüm, ãrè. *Plaire, donner du plaisir, réjouir. SYN. Rêcrèö, oblèctö, rêficiö, jüvö, rêlaxö. PHR. Quam res plus nimio delectavere secundæ Mutatæ quotient. H. Prudens dici delector. H. dicunt carmina... delectantque Deum, cui pecus & nigri Colles Arcadiæ placent. H. Spes herbæ delectat agrestes. O. Ut prodesse volunt, aut delectare Poëtæ. H. Lectorem delectando pariterque monendo. H.*

DELECTOR, äris, ärtüs süm, äri. *Se réjouir. SYN. Oblèctör, rêcrèör, gäudèö, cäptör. Sëquör, äicör, cäptör, tènèör. PHR. Lyraque & Bercynthiæ delectabere tibiæ mistis carminibus. H. Sunt quos curriculo pulverem Olympicum Collegisse juvat; metaque fervidis Evitata rotis evexit ad Deos. Gaudens proprio findere sarculo Agros... Otium & oppidi laudat rura sui... Est qui nec vereris pœculi Massici Nec partem solido demere de die Spernit... Multos castra juvant... Manet sub Jove frigido Venator teneræ conjugis immemor... Me doctarum herderæ premia frœquium Diis miscent superis, me*

gelidum nemus Nimpharumque leves cum Saryris chori Secernunt populo. *H.* Nec Phœbo gratior ulla est. *V.* Numero Deus impare gaudet. *V.* Capiturque locis & singula latus Exquirat. *V.* Et plausu sonitum cervicis amare. *V. de Equo.* Nobis placeant ante omnia sylva. *V.* Non omnes arbuta juvant, humilescque Myrica. *V.* Rura mihi & rigui placeant in vallibus annes. *V.* Tale tuum carmen nobis divine Poëta Quale sopor fessis in gramine, quale per æstum pulcis aquæ saliente sitim restinguere rivo. *V.* Dum juga montis aper fluvios dum piscis amabit. *V.* Florentem Cythum sequitur lasciva Capella; Te Corydon O! Alexi: trahit sua quemque volupras. *V.* Sollicitant alii remis freta cæca, ruuntque In ferrum; penetrant aulas & limina regum; Hic perit excidiis urbem miserosque Penates, Ut gemmâ bibat, & Sarrano dormiat ostro: Condit opes alius, defosque incubat auro: Hic stupet attonitus rostris; hanc plausus hiantem Corripuit... Me verò primùm dulces ante omnia Musæ, Quarum sacra ferro ingenti percussus amore, Accipiant, cælique vias & fidera monstrent. *V.* Carmine tu gaudes, hic delectatur iambis. *H.*

DELECTUS, ūs. m. *Choix.* Nec non & pecori est idem delectus habendo. *V.*

DELEGATIO, ōnis. f. *SEN. Charge, commission.*

DELEGATIO. *Cic. Cession, transport d'une dette.*

DELEGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Deleguer, donner commission.* *SYNT.* Delegare alicui curam. *Quin.* Laborem. *Cic.* Decus ad aliquem. *Liv.* Aliquem negotio. *Col.*

DELEGARE oves. *Cato. i. Mittere.*

DELEGARE. [*Pro in legationem mittere.*] *Liv.* Envoyer en ambassade. (Vide **LEGATUS**.)

DELEGARE. [*Pro tribuere.*] *Attribuer.* Laudem ad aliquem delegare. *Cic.*

DELEŌ, ēs, ēvī, ētūm, ērē. *Effacer.* *SYN.* Oblinō, expungō, abstergō, tollō, adimō, abolēō, evērtō, destrūō, pērdō, vāstō, dirūō, exstinguō, fundō, prostrigō. *PHR.* Sulcos iterata priores orbita delet. *St.* Scribo, sed ut scripsi damno rude carmen & odi Exitus est studii dura litura mei. *Hofb.* Si qua tamen tibi lecturo pars oblita deerit; Hæc est de lacrymis facta litura meis. *Pr.* Delere pedum vestigia caudâ. *St.* Quascumque aspicias, lacrymæ fecere lituras. *C.* Neve liturarum pudeat; qui viderit illas de lacrymis factas sentiat esse meis. *O.*

DELERĒ. *Per transl.* [*Pro abolere.*] *Détruire.* *PHR.* Nec si quid quod olim lussit Anacreon, delevit atas. *H.* Tempus delevit amorem. *O.* Veterum delenda opprobria cladum. *Sil.* Massiliam delere vacat. *L.* Non tamen omnino Teucros delere paratis. *V.* Delectas Volscorum acies. *V.* Paulatim abolere Sichæum Incipit. *V.* Neve operi famam posset delere vetustas. *O.*

DELETŌR, ōris. m. trīx, īcis. f. *Cic.* Qui destruit. Deletrix imperii Sica. *Cic.*

DELIA. [*Diana ab insula Dele in qua nata est.*] *Diane, la Lune.* *PHR.* Nemoralis Delia. *St.* Notior ut non sit Canibus jam Delia nostris. (Vide **LUNA**.)

DELIBERATIO, f. *Cic.* & **DELIBERATUM**, ī. n. *Cæs.* Deliberation. **DELIBERATŌR**, ōris. *Cic.* & **DELIBERABUNDŪS**, ā, ūm. *Liv.* Qui deliberare. **DELIBERATIVŪS**, ā, ūm. *Deliberatif.* Deliberativum genus orationis. *Cic.*

DELIBERŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Consultar. de libere.* *SYN.* Dēcērnō, stātūō, cōsultō, cōstitūō. *PHR.* Quidquid id est de quo, deliberat, an petat urbem. Scis quid in Arfacia Pacorus deliberet aulā. *M.* Deliberata morte ferocior. *H.*

DELIBŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [*Primoribus labris attingere.*] *Goussier, tâter.* Contentus delibasse cibos. *Cl.* Summaque per galeam delibans oscula fatur. *V.* Et matronarum casta delibo oscula. *Ph.* **DELIBARE** honores, orationis flores. *Cic.* Artes delibare. *O. i.* Leviter attingere. **DELIBARE** membra. *Var.* Blesser légèrement. Delibata Deūm per te tibi numina sancta sæpe aderant. *H. i. Violata.*

DELYBRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Col.* [*Detrahare librum seu corticem arbori.*] *Péler, ôter l'écorce aux arbres.* Proceras delibrat Omos. *Mant.*

DELIBŪTŪS, ā, ūm. [*Unctus, imbutus.*] *Oint, frotté.* *SYN.* Oblitus, unctus inunctus, perunctus, sparsus, conspersus, perfusus, madefactus. *PHR.* Cruore Nefsi delibutus Hercules. *H.* Hoc delibutus ulta donis pellicem Serpente fugit alite. *H.* Delibutus capillus. *Cic.* Parfums. Unguento delibutus. *Ph.* Per Transl. delibutus gaudio. *TER.* Qui nage dans la joie. Delibutus perjuris.

DELICATE, adv. *Delicatement, molement.* Delicate & molliter vivere, recubere. *Cic.* Vestiri. *Col.*

DELICATŪS, ā, ūm. [*Quasi luxui & voluptati dicatus: delicata enim olim dicebantur quæ Diis erant consecrata.*] *Delicat, délicieux.* *SYN.* Mollis, voluptuarius. *SYNT.* Delicatus puer, sermo, comitatus. *Cic.* Delicata vita, voluptas. *Cic.* domus. *S.* *PHR.* Puellatenellulo delicatior Hædo. *C.* Non est ad astra mollis è terris via. *S.* Delicari fastidii homo. *Cic.*

DELICIUM, ī. n. & **DELICIÆ**, ārām. f. [*Oblectamentum quod nobis voluptati esse solet.*] *Plaisirs, delices.* *SYN.* Gaudium, voluptas. *EPH.* Blandæ, mollēs, dulcēs, mitēs, tēnēræ, lepīdæ, festīvæ, grātæ, jucundæ, amænæ, optatæ, jocosæ, fluentes, fugacēs, quæsitæ, pērennēs, gēnīālēs, rēgīficæ, illēpidæ, inelēgantēs. *SYNT.* Mea deliciæ, mea voluptas. *TER.* Nec tibi deliciæ faciles, &c. *O.* Illepidæ atque inelēgantes deliciæ. *C.* Luxuque carentes Deliciæ. *St.* In deliciis esse alicui, habere aliquem. *Cic.* Deliciis implere aliquem. *O.* Animum inficere. *Cic.* Alicui dicere deliciæ. *C.* Des douceurs. Delicias animi fugare. *C.* Excitere. *Cl.* Deliciis luxuriare novis. *O.* Usque ad deliciæ vororum. *J.* Quum te ad deliciæ ferres Amaryllida nostras. *V.* Uno in Septimio facit deliciæ. *C.* Sic ego deliciæ, & mollia carmina feci Strinxerit ut nomen fabula nulla meum. *O.* Deliciæ populi, quæ fuerant Domini. *M.* Non tibi Regificis tentoria longa redundant Deliciis. *Cl.* Coridon Ardebat Alexin Delicias Domini. *V.* Animus deliciarum egens. *H.* Gloria conspicuæ deliciūque domūs. *M.* Nimis ubere deficit haustu Mens mea deliciis non satis ampla tuis. *SAUT.* Ad Deum.

DELICTUM, ī. n. [*Proprie minus quam peccatum.*] *Fausse.* *SYN.* Error, culpa. *PHR.* Inque vicem illarum patiar delicta libenter. *H.* Qui nostra satis delicta piabit. *Sil.* Pectora delicto stringuntur. *O.* Et pro delictis hostia blanda fuit. *O.* (Vide **PECCATUM**.)

DELIGŌ, īs, lēgī, lēctūm, ērē. *Cloisir.* *SYN.* Eligō, legō, sēligō. *PHR.* Comites delegi. *Cl.* Famulum

deligere sibi. *Cl.* Deligere locum castris. *Caf.* Oppidum sibi domicilio. *Liv.* Quatuor eximios præstanti corpore Tauros Delige. *V.* Delegere locum & posidere in montibus urbem. *V.* Et primam tenui deligere ungue Rosam. *O.* (Vide *LEGO.*)

DELIGŎ, as, arē. *PLA. Lier.* (Vide *VINCIO.*)

DELIMŎ, as, avi, atum, arē. *PLI. Limer.*

DELINGŎ, is, erē. *Cel.* [Idem quod lingo.] *Lécher.* (Vide *LINGO.*)

DELINŎ, as, avi, atum, arē. *PLI. Tracer, designer, chaucher.*

DELINIMENTUM, ti. n. *TAC. Adoucissement.*

DELINIŎ, is, ivi, itum, irē. *F otter doucement.* (Vide *LINIO.*) Delinire animos sermone, pretio.

Liv. Blanditiis. *Cic.* Adoucir, gagner. DELINITŎR, ōris. m. *Cic. Flateur.*

DELINQUŎ, is, liqui, delictum, erē. [Facienda prætermittere, peccare.] *Pecher, faillir.* *SYNT.* Paulum deliquit amicus. *J.* Si quid delinquitur. *Cic.* Delinquere in re. *Cic.* Erga aliquem. *PLA.* In aliquem. *O.* (Vide *PECCO.*)

DELIQUEŎ, es, licui, erē. & DELIQUESCŎ, is, licui, erē. *Se fondre, se liquéfier, devenir liquide.* *PHR.* Flendo Delicuit stagnumque suo de nomine fecit. *O.* Protinus imbutum cælesti nectare corpus Delicuit. *O.*

DELIQUIŎ, atum. *Vit.* [Stillicidia.] *Les goutieres.*

DELIQUIUM, ii. n. *Défaillance.* *PHR.* Succiduo sensum poplite lapsa labat. *Sant.* Immotum vitæ sine munere corpus. Vix cor in angustâ pectoris arce salit. *Sant.* Ceperat in summum revocato sanguine corpus Pompeii sentire manus, moestamque mariti Possè pari faciem. *L.* Ast ubi vox rediit virefque colorque puellæ, Et facta est lacrymis & via facta sonis. *Sant.* In saxo frigida sedi Quamque lapis tam lapis ipsa fui. *O.* Rediit in sensus animamque recepat. *Lr.* (Vide *DEFICIO. ANIMUS. Animo cadere.*)

DELIQUŎ, as, avi, atum, arē. *Lr.* [Deliquare vinum. *COL.*] *Verfer dans d'autres vaisseaux.*

DELIRAMENTUM, ti. n. *PLA. Et DELIRATIŎ, ōnis. f. PLI. Et DELIRIUM, ii. n. CEL. Reverie, folie.*

DELIRŎ, as, avi, atum, arē. [Proprie è lira seu, sulco recedere.] *Sortir du sillon, ne pas aller droit en labourant.* [Delirare *Metaph.* à recto & communi sensu recedere.] *Extravaguer.* *SYNT.* Desipit, insanit. *PHR.* Quidquid delirant reges plectuntur Achivi. *H.* Delirat linguaque mensque. *Lr.* Delirare in aliquo. *Cic.* (Vide *INSANIO.*)

DELIRŎS, a, um. *Impertinent.* *PHR.* Præteritum scriptor delirus, inersque videri. *H.* Dementit enim, deliraque fatur. *Lr.* Anus delira. *Cic.* (Vide *STULTUS.*)

DELYTEŎ, es, erē. & DELYTESCŎ, is, delitui, erē. *Se cacher, être caché.* *PHR.* Limosque lacu per noctem obscurus in ulvâ Delitui, dum vela darent. *V.* Cynthius Admeti Vaccas pavisse per æstus Fertur, & in parvâ delituisse casâ. *O.* Privato delituisse loco. *O.* In liquidâ pisces delituitis aquâ. *O.* Vipera delituit, cælumque exterrita fugit. *V.* (Vide *LA-TEO.*)

DELITIŎ, as, avi, atum, arē. *Cic.* Debatre, disputare. Iratus tumido delitigat ore. *H.* (Vide *LIS.*)

DELYCŎS, & DELYŎS, a, um. [Qui ex Delo est.] *De l'Isle de Delos.* Delis ornatu foliis. *H. i. lauro.* Deliaa vasa. *Cic.* DELYŎS, ii. m. *Apollo. ab insula Delo in quâ natus est.* Magnam cui mentem animumque Delius inspirat vates aperitque futura. *V.*

DELYTŎS, a, um. *Effacé.* Litteræ delitæ. *Cic.*

DELŎS, & DELŬS, i. f. *Insula Ægei maris, sacra mari colitur medio gratissima tellus Nereidum matri & Neptuno Ægeo.* *V.* In eâ Insula Apollinem & Dianam peperit Latona, quam vix erratica Delos Errantem accepit, tunc cum levis insula nabat. *O. i. fluctabat instabilis.* In gratiam beneficii hanc pius Arcirens (Apollo) oras & littora circum Errantem Micone celsâ Giaroque revinxit; Immotamque coli dedit, & continere ventos. *V.* EPITH. Candidâ, erraticâ, hospitâ, laroniâ, Apollinâ, Phæbâ, circumflâ, instabilis. *SYNT.* Ortygiâ, à Corbunibus quas Græci Ortygias vocant. Asteriâ ab Asteria sorore Laona. Cynthiâ à Cynbo monte. *PHR.* Et gentibus hospita Delos. *St.* Cui non dictus Hylas puer & Latonia Delos. *V.* Delos ubi nunc Phrybe tua est, ubi Delphica Pitho. *T.* Et Paros & Clario Delos amata Deo. *O.* Motoque in fame Delos Errat & aurato trahitur circumflua Ponto. *Cl.*

DELPHI, ōrum. m. [Significat & oppidum Bæotiae juxta Parnassum & oppidanos ipsos.] *Delphe.* *PHR.* Vel Baccho Thebas vel Appolline Delphos Insignes. *L.* Utiliumque sagax rerum & divina futuri Sortilegis non discrepuit sententia Delphis. *H.* Utilibus ventis, æstuque secundo Intrat Apollineam, fociis comitantibus, urbem. *O.* DELPHICŎS, a, um. *De Delphe.* Delphica mensa. *Cic.*

DELPHINŎS, m. & DELPHIN, inis. m. [Genus piscis marini.] *Dauphin.* EPITH. Curvûs, fugax, pandûs, vagûs, velox, celer, ludens, squammatus, squammosus, æquoreus. *PHR.* Delphinum sylvis appingit, fluctibus Aprum. *H.* Textunque fugas & prælia ludo; Delphinum similes, qui per maria humida nando Carpathium Lybicumque secant, luduntque per undas. *V.* Delphines in orbem Æquora verrebant caudis, æstumque fecabant. *V.* Delphinumque modò demersis æquora rostris Ina petunt. *V.* Nec se super æquora curvi Tollere consuecas audent Delphines in auras. *O.* Tum neque se pandi possunt Delphines in auras tollere, conantes dura cœceret hyems. *O.*

DELPHINŎS. *Vit.* [Cæleste signum.] *Le Dauphin.* (Vide *ASTRUM.*)

DELPHINŎS [è Regiâ stirpe primo genitus in Galliâ.] *Dauphin de France.* *PHR.* Regius ille puer Franci spes altera Regni. *Sant.* Borboniâ de stirpe, manent quem sceptra. *Sant.*

DELUBRUM, bri. [Locus in quo Diis simulachrum dedicatum est.] *Temple consacré à plusieurs divinités.* EPITH. Sacrum, sanctum, magnificum, decorum, religiosum, præclarum. *SYNT.* Aedes, sanum, templum, arâ, sacellum. *PHR.* Alta Dearum delubra. *V.* Sancta Deum delubra. *Lr.* Delubraque ditia donis. *O.* Superum delubra vaporant. *St.* At gemini lapsu summa ad delubra Dracones Effugiunt. *V.* Ad delubra venit, monstratas excitat aras. *V.* Musarum delubra colere. *Cic.* (Vide *TEMPLUM. ARA.*)

DELUCTŎ, as, arē & DELUCTOR, aris, atus sum,

- ari. PLA.** *Se debatre.* (Vide LUCTOR.)
DELUDŌ, is, lūfī, lūfūm, ērē. & DELUDYFICŌR, aris, atūs sūm, arī. *Joier quelqu'un, le dupper.* SYN. Fallō, illudō, lūdō, ridēō, irridēō, decipiō, circumvenciō. PHR. Exercetque cibo delusum guttur inani. O. Linguae, quā sum delusa, potestas. O. Deludet arantes terra. Pr. Nec vanā spe ludit amantem. V. Hoc uno responso animum delusit Apollo. V. Aut quæ sopitos deludunt somnia sensus. V. Corvum deludet hianrem. H.
DELUMBIS, bē. *Pli.* [Lumbis carens, debilis.] *Errone.* DELUMBIS Metaph. L. [Mollis & effeminatus.] *Efféminé.*
DELUMBŌ, as, avi, atūm, arē. *Cic.* [Lumbos debilitare.] *Erroner.* [Metaph.] *Affaiblir.* Delumbare sententiam. *Cic.* Delumbata radix, *Pli.*
DELŪŌ, is, lūī, lūūm, ērē. *Cato.* [Lavare.] *Laver.* (Vide LAVO.) DELŪERĒ. *Var.* [Delere.] *Effacer.* (Vide DELEO.)
DELŪTŌ, as, avi, atūm, arē. *Cato.* [Luto aspergere vel tegere.] *Enduire de boue, ou de terre.* DELŪTAMENTUM, tī. n. *Cato.* *Mortier de terre.*
DEMADĒŌ, es, ērē. *Etre mouillé.* PHR. Et te flente suos demaduisse sinus. O. (Vide MADEO.)
DEMĀNDŌ, as, avi, atūm, arē. *Donner ordre, ou commission d'une chose.* Demandare vicem suam alicui. *Sue.* Aliquid curā alicujus. *Liv.* (Vide MANDO.)
DĪMĀNŌ, as, avi, atūm, arē. [Idem quod manare.] *Couler, se repandre.* PHR. Lingua sed torpet: tenues sub artus Flamma demanat sonitu suo opte Tinniunt aures; geminā teguntur Lumina nocte. C. (Vide FLUO.)
DĒMENS, entis. [Sine mente, insanus.] *Fou, insensé, extravagant.* SYN. Amēns, infānūs, mālēsānūs, vēsānūs, furiōsūs, fūrēns, lymphātūs, stultūs, fātūūs, vēcōrs, ēxcōrs, delirūs, inōps animī, ratiōnīs ēgēns. SYNT. Demens animus. S. Actus. H. Curā. V-F. PHR. Et cantu demens vocat in certamina Divos. V. Demens furor. Pr. Compesce dementem impetum. S. Audiat invidus Dementem strepitum Lycus. L. Timidum dementia somnia terrent. P. Nec tacui demens. V. Arma amens cupio, nec fat rationis in armis. V. Isque amens animi & rumore accensus amaro. V. Quem fugis ah! demens, habitant Dī quoque sylvas. V. Tum verō infelix ingentibus excita monstis Immenfam sine more furit lymphata per urbem. V. Sævit inops animi, totanque incensa per urbem Bacchatur. V. Sævit amor ferri & scelerati insania belli. V. Quicumque aspiciunt mente carere putant. O. Furor ne cæcus an rapit vis acrior. H. (Vide STULTUS. INSANUS.)
DĒMENSŪM, si, n. *Ter.* [Quod erat mensum.] *Ce qu'on donnoit par mois aux Esclaves pour vivre.*
DEMĒNTĒR, Adv. *Folement, sans raison.* SYN. Insanē, stolidē, stultē, amēntēr, furiōsē. Dementem amoribus usa. O.
DEMĒNTIĀ, æ. f. *Folie, extravagance.* EPITH. Præcēps, fūrēns, cēcā, vāgā, frēndēns, rābidā, vēsānā, pētūlāns, furiōsā, tēmērariā, inānābilis. SYN. Stulticiā, infāniā, amēntiā, fūrōr, vēsāniā. PHR. Cum subita incautum dementia cepit amantem. V. O! miseri quæ tanta insania cives. V. Aliquem dementia solvere. H.
DEMĒNTIŌ, is, irē. [Insanire.] *Etre hors de son bon*

- sens.* PHR. Sæpe animus dementit enim deliraque fatur. Lr. (Vide INSANIO.)
DEMĒRĒŌ, es, mēruī, mēritūm, ērē. & DEMĒRĒŌR, eri. D. [Lucrari.] *Gagner.* Demerere pecuniam. *Pla.* Dic mihi quid feci nisi non sapienter amavi Crimine te potui demeruisse meo. V. Demereri cultu Deos. O. (Vide MEREO. LUCTOR.)
DEMĒRGŌ, is, mērī, mērūm, ērē. *Plonger, couler à fonds.* PHR. Dum licet obscenam ponto demergite puppim. O. Obrurus infans esset adulter aquis. O. Demersis æquore rostris. V. Demersus in undis. O. Domus excidio demersa. L. Patriam demersam extuli. *Cic.* Demersæ leges opibus. *Cic.* Demersus ære alieno. *Liv.* *Endeté.* (Vide IMMERGO.)
DEMĒTĪŌR, iri. *Cic.* *Mesurer.* (Vide METIOR.)
DEMĒTŌ, is, mēsūī, mēsūm, ērē. *Couper, cueillir.* PHR. Sole sub ardenti flaventia demetit arva. L. Duro qui pollice molles Demeritis flores. *Col.* Rigido transcurrens demetit ense Insignem cytharā. V-F. (Vide METO. LEGO.)
DEMĒGRĀTĪŌ, ōnis. f. *ÆMIL. PROB.* *Départ.* (Vide ABITUS.)
DEMĒGRŌ, as, avi, atūm, arē. *Changer de demeure, déloger.* SYN. Mīgrō, emīgrō, ēxcēdō, rēcēdō, abēō, exēō. SYNT. Demigrare loco, in loca. *Cic.* Ex vitā, ab improbis, de statu. *Cic.* PHR. Patriis qui demigraverit oris, S. Patriaque excedere suadet... Decedere campis. V. Migrantes cernas totaque ex urbe ruentes. V. (Vide ABEO.)
DEMĒNUŌ, is, ērē. *PLA.* *Diminuer.* (Vide MINUO.)
DEMĒRŌR, aris, atūs sūm, arī. *TER.* *Admirer, être surpris.* (Vide MIROR.)
DEMĒSSE Adv. *Bas, terre à terre.* Volare demissius. O. Demissē sentire. *Cic.*
DEMĒSSIŌ, ōnis. f. Demissio animi. *Cic.* *Découragement.*
DEMĒSSITŪS, ā, ūm. *PLA.* *Baissé.*
DEMĒTĪGŌ, as, avi, atūm, arē. *Cic.* *Adoucir.* (Vide MITIGO.)
DEMĒTTŌ, is, mīī, mīūm, ērē. *Faire descendre, abaisser.* SYN. Sūbmittō, dēprimō, abjiciō, inclīnō, mittō, stērnō. PHR. Jam nova progenies cælo demittitur alto. V. Demittere robora ferro. V. Alteque jubebis In solido puteum demitti. V. i. *effodi.* Plusque cupit, quo plura suam demittit in alvum. O. Demissa per aurem. H. i. *audita.* Demisso in viscera censu. O. Talis visa mihi somno demissa recenti. Pr. Demissæ ripæ. *PLI.* *Loca Cæs.* *Bas, enfoncé.* Julius à magno demissum nomen Iulo. V. Qui largum cælo demittitis imbrem. V. Equum in flumen demittere. *Cæs.* *Faire descendre.* Demittere in carcerem. *Pli.*
DEMĒTTĒRĒ oculos, vultum metu. O. Vestem. H. Vocem. V. *Baisser.* PHR. Demissi capilli. O. Demissum caput. C. Tum breviter Dido vultum demissa profatur. V. Capite demisso terram intueri tristes. *Cæs.* Demissa ad talos purpura. *Cic.* Demissa voce loqui. V. Demissæ aures. V. DEMĒTTĒRĒ animum. Metaph. *Peydre courage.* Demittunt mentes: it scissā veste Latinus. V. Demissior animus. *Liv.* Homo. H.
DEMĒTTĒRĒ Neci. V. *Tuer.* PHR. Demittere corpora morti. O. Quem... demisere neci, nunc cassum lumine

lamine lugent. *V.* Multos Danaum demittimus orco. *V.* Cruciatumque duris Corpora tormentis Stygia demittite morti. *O.* Habentque Tartara Panthoidem iterum orco demissum. *H.*

DEMÖ, is, dempsi, demptum, ere. *Oter, retraher.* *SYN.* Adimö, auferö, tollö, deträhö, eripio. *SYNT.* Demere de, ex re. *Cic.* Demere commoda, amores. *O.* Honorem alicui, juga Equis, aliquid vitio. *Cel.* Laudi. *O.* Demere dolorem, mœrorem e pectore. *Lr.* Nubem supercilio. *H. PHR.* Deme veneficiis carminibusque fidem. *O.* Et lacrymis demenda mora est. *O.* Non sunt longa, quibus nihil est quod demere possis. *M.* Exiguam pleno de mare demis aquam. *O.* Pomum ab arbore demptum. *O.* Virque mihi, dempto fine, Carendus abest. *O.* Paulatimque metu dempto nunc pectora præbet Virginæ palpanda manu. *O.* Et faciem demptâ pelle referre novam. *T.*

DEMOCRITUS Abderites Philosophus qui peragratis orbis parte, studiorum causâ, se ipsum obcecavit, ne à rerum contemplatione avocaretur. Perpetuo risu pulmonem agitare solebat Democritus. *H.* Vanos hominum actus irridens. *PHR.* Ingenium miserâ quia fortunatus arte Credit, & excludit sanos Helicone Poëtas Democritus. *H.* Omnia Democritus ridebat: tu quoque lector Ride Democriti, si sapias, tumulum. *Bez.* Quidquid Democritus risit dixitque tacendo Pythagoras.

DEMOLYÖ, iris, irus sum, iri. [Dējicere, diruere.] *Demolir, destruere.* Demoliri roborâ. *O.* Domum. *Cic. Jus. Liv.* (Vide EVERTO.)

DEMOLITYÖ, onis. *f. Cic.* Demolition, renversement.

DEMOLITÖR, oris. *m. Vit.* Qui demolit.

DEMÖNSTRATYÖ, onis. *Cic.* Démonstration. **DEMÖNSTRATIVÜS**, a, um. *Demonstratif & DEMÖNSTRATÖR, oris. *Cic.* Qui fait voir une chose évidemment.*

DEMÖNSTRÖ, as, avi, atum, are. *Cic.* [Aperte & palam monstrare.] *Demonstrer, faire voir.* (Vide OSTENDO.)

DEMÖPHÖN & DEMÖPHÖÖN, ontis. *Filius Theſei & Phœdra.* Post captam Trojam tempestate in Thraciam appulsi, ubi à Phyllide reginâ hospitio exceptus, promissit abiens se post unum mensem rediturum. Demophoo ventis & verba & vela dedisti: Vela quætor reditu, verba carere fide. *Phylis apud Ovid.* Phylli fac expectes demophoonta ruum. *O.*

DEMÖSTHÈNES, is. *Græcorum oratorum princeps.* *PHR.* Eloquium aut famam Demosthenis aut Ciceronis Incipit aptare. *J.* (Vide ORATOR.)

DEMÖRDEÖ, es, ere. *Morâre.* Nec demorſos sapit ungues. *P.* (Vide MORDEO.)

DEMÖRIÖR, DEMÖRI. *COL.* Mourir. (Vide MORIOR.)

DEMÖRÖR, aris, atus sum, arî. [Morari & detinere.] *Arrêter, retarder.* *PHR.* Teucros quid demoror armis. *V.* Fando surgentes demoror Austros. *V.* Aliquem longè sermone petito demorari. *Cl.* **DEMÖRÄRI.** *Pla.* [Tardare.] *S'arrêter.* (Vide MOROR.) **DEMÖRÄRI.** *Attendre.* Mortalia demoror arma. *V.* (Vide EXPECTO.)

DEMÖVEÖ, es, movi, motum, ere. [De loco movere.] *TER.* Remuer, ôter d'une place, chasser. Terrore mi-

nisque demover. *Tac.* Nihil lucro te demoveat. *H.* (Vide AMOVEO.)

DEMÛTYÖ, onis. *f. VAR.* L'action d'ôter.

DEMÛGYÖ, is, ivi, ire. *Meugler.* *PHR.* Sanguine lirtus Undaque prima rubet, demugitæque paludes. *O.*

DEMÛLCEÖ, es, ere. *TER.* Flatter, caresser. (Vide MULCEO, ADULOR.)

DEMÛM *Adv. Enſin.* *SYN.* Tandem, denique, postremö. *PHR.* Sic demum socios consumptâ nocte revifo. *V.*

DEMÛRMÛRÖ, as, are. *O.* Murmurere, marmotere. (Vide MURMURÖ.)

DEMÛTYLÖ, as, are. *COL.* Couper. (Vide MUTILO.)

DEMÛTÖ, as, are. *PLA.* Changer. (Vide MUTÖ.)

DENARIÜS, a, um. [Quod decem continet.] *Qui contient le nombre de dix.* Denariæ fistulæ. *PLI.* De dix pices.

DENÄRIÜS, it, m. [Nummus Romanus argenteus ita dictus quod esset valoris decem assium æreorum.] *Un denier des anciens Romains.* *PHR.* Unus sæpe tibi totâ denarius urna. *M.* Denariis tribus invitâs. *M.*

DENARRÖ, as, avi, atum, are. *Raconter.* *PHR.* Mattri denarrat ut ingens Bellua, &c. *H.* (Vide NARRÖ.)

DENÄTÖ, as, avi, atum, are. *Nager.* *PHR.* Nec quisquam citus æque Thusco denatet alveo. *H.* (Vide NATÖ.)

DENEGÖ, as, avi, atum, are. *Nier, refuser.* *PHR.* Sperataque gaudia nymphæ Denegat. *O.* Amnis tibi denegat undas. *O.* Dare denegabis. *Ter.* (Vide NEGÖ.)

DENI, æ, a, [Decem.] *Dix.* *PHR.* Bis denas Italo texamus robore naves. *V.* Accipit & bis dena super sestetia nummum. *H.*

DENIGRÖ, as, avi, atum, are. *PLI.* Noircir. (Vide NIGER.)

DENIQUE *Adv. Enſin.* *SYN.* Demum, tandem, postremö. *PHR.* Est modus in rebus sunt certi denique fines. *L.* Mori me denique cogis. *V.*

DENÖMINÖ, as, avi, atum, are. [Nomen imponere. *Quin.*] *PHR.* Quando & priores hinc Lamias ferunt Denominatos. *H.* (Vide APPELLO as. NOMINO.)

DENÖRMÖ, as, avi, atum, are. [Inæqualem facere.] *Rendre inegal, ou d'une figure irreguliere.* *PHR.* O si angulus iste Proximus accedat qui nunc denormat agellum. *L.*

DENÖTÖ, as, avi, atum, are. *Marquer.* *SYNT.* Necandos denotat. *Cic.* Colore denotata linea. *COL.* (Vide NOTÖ.)

DENS, dentis, Dentēs, dentium. *m. Dents.* *EPITH.* albī, candidī, candidulī, nivēī, atrī, hēbētēs, cārīōfī, fœtīdī, livīdī, nīgrēscētēs, scābī, firmī, lassī, solidī, acutī, curvī, duplicēs, latī, trītī, nūmērōsī, continūī, defricatī, expōlitī, advērsī, fērī, exērtī, immānēs, tīmēndī, vūlnīfīcī. *SYNT.* Dentium cava, cavernæ, dolores, motus. *PLI.* Stridor. *Cel.* Dentes defricare. *C.* Sistere, firmare, stabilire. *PLI.* Lavare. *C.* Colluere. *PLI.* Labellis illidere. *Lr.* Perfricare. *O.* Dentes hebetare. *Sil.* Concurre. *Cel.* Irritare, limare. *Cel.* Dentes defluunt, excidunt. *Cel.* Labant, usu atteruntur. *PLI.* Movent dolores, subeunt, oriuntur. *Cel.* Putrescunt, decre-

cunt. *Pl.* *PHR.* Magnis insignia dentibus ora. *O.* Dentes crepuere resecti. *O.* Dentibus infrendens gemitu nemus omne replebat. *V.* Quid dentem dente juvabit Rodere. *M.* Et Citrum vetus Indicosque dentes. *M. i. ebur.*

DENTES *Fœdi.* *PHR.* Careant rubigine dentes. *O.* Nigro dente turpis. *O.* Scabri rubigine dentes. *O.* Quid si præcipiam ne fuscet inertia dentes; Oraque suscepta mane laventur aqua. *O.* Quia luridi dentes te quia rugæ turpant, & capitis nives. *H.* Sit tibi dens ater; & rugis vetus Frontem senectus exaret. *H.*

DENTES *erûrêrê, extrâhêrê, evellêrê.* *Pl.* *Excûrêrê.* *J.* *Eximêrê citârê, sôlvêrê.* *CEL.* *Arracher.* *PHR.* Et pulsi salierunt cuspide dentes. *St.* Ore rejectantem mistos cum sanguine dentes. *V.* Dijectisque ossibus oris. *O.* Cumque atro mistos spumantem sanguine dentes. *O.*

DENTIBUS *Mândêrê.* *Cic.* *PHR.* Dentes cibum morsu conficiunt, escas dividunt, digerunt. *Pl.* Sive dapes avido convellere dente parabat. *O.* Dentemque in dente fatigat. *O.* Cupiens variâ fastidia cænâ Vincere tangentis malè singula dente superbo. *H.* Jejunis dentibus acer. *H.* Lasso dente piger. *S.* (Vide *COMEDO.*)

DENTIBUS *Môrdêrê.* *PHR.* Fulmen habent acres in aduncis dentibus Apri. Vulnera dat ferro figitque in acumine dentes. *O.* Dente Lupus, cornu Taurus petit. *H.* Discissos nudis lanieban dentibus artus. *V.* Vidi atro cum membra fluentia tabo Manderet, & tepidi tremere sub dentibus artus. *V.* Fulmineo spumantis Apri sum dente petitus Durus acuit duos in pectore dentes. *O.* Collaque... livida facta notis. *O.* Collo Impressum tenero notare dentem. *M.* Fræna Leones Dente premunt. *O.* Oblinquo dente timendus Aper. *O.* Querno tritos in stipite dentes. *O.* Dentes exacuit Sus. *V.*

DENTIBUS *Cârpêrê.* *Metaph.* [Pro conviciis afficere.] *Injurier, calomnier.* *PHR.* Dens livoris. *S.* dentes acuit timendos. *H.* Cruento Dente laceffitus. *H.* Theonino dente circumrodi. *H.* Quia lacerare vivos Livor, & inviso carpere dente solet. *O.* Rubiginosis cuncta dentibus rodit. *H.* Et jam dente minus mordeor invido. *H.* Insanos acuens furore dentes.

DENS *Metaph.* Dens pectinis, aratri, falcis, &c. *PHR.* Crinales vertice dentes, Et fractum pendebat ebur. *Cl.* Et dente comas illustis eburno. *Cl.* Pluraque ruricolis feruntur dentibus ossa. *L.* Et veterem curvo dente revellit humum. *O.* Tellus cum dente recluditur unco. *V.* Tum dente tenaci Anchora fundabat naves. *V.* Et curvo Saturni dente relicta Persequitur vitem attondens, fingitque putando. *V.* Ferroque incidit acuto Perpetuos dentes & ferræ repperit usum. *O.*

DENSATIÖ, *önis. f. Pl.* *Condensation.* **DENSYTAS**, *ätis. f. Cic.* *Epaisissement.*

DENSE & DENSÛS. *Adv.* *Frequemment.* Nulla tamen subeunt mihi tempora densius istis. *O.*

DENSÖ, *äs, ävi, ätüm, ärê.* & **DENSEÖ**, *ës, êrê.* *Epaisir, rendre plus épais.* *Condense.* *SYN.* Stipö, cögö, cöndensö, cömprimö. *PHR.* Et Jupiter humidus Austris Densat, erant quæ rara modö, & quæ densa, relaxat. *V.* Vos unanimi densatæ catervas. *V.* Na prodesset enim calidum densatæ ignem.

Tr. Tenebræ densantur nocte. *V.* Agmina densantur Campis. *V.*

DENSÛS, *ä, üm.* [Spissus & quasi dentibus coactus.] *épais, condensé.* *SYN.* Spissus, densatus, compressus, compactus, coactus. *SYNT.* Densus nube. *Cl.* Densa imbris Luna. *V-F.* densi amplexus. *V-F.* Amores. *V.* *PHR.* Densa (Terra) magis Cereri, rarissima quæque Lyæo terra faver. *V.* densa frigoris asperitas. *O.* Austris densis nigerimus imber. *V.* Hyperboreis Aquilo cum densus ab oris Incubuit. *V.* densis textit sua nubibus ora. *O.* Tellus densior aëre. *O.*

DENSÛS. *Serré l'un contre l'autre.* *PHR.* densus lucus arboribus. *O.* densum agmen. *V.* densum funale lampadibus. *O.* densa nemoris loca. *Cl.* densis incurrimus armis. *V.* Nec densum foliis Buxum, fragilesque Myricæ. *O.* Caput densum cæsarie. *O.* duris densissima corpora fetis. *O.* Ficus densissima Pomis. *O.* Et densos fertur in hostes. *V.* densæque in montibus umbræ. *V.* Corvorum increpuit densis exercitus alis. *V.* Pullulat ab radice aliis densissima sylva. *V.* densior hinc soboles, hinc densi copia lactis. *V.* Concurrent: hæret pede pes, densusque viro vir. *V.* Quæ globus ille vitum densissimus urget. *V.* dant cuneum, densæque ad muros mole feruntur. *V.* Mille rapit densos acie. *V.* Plagis densis Extricata Cerva. *H.* Trabibus densis umbrosa templa. *O.* densum humeris bibit aucte vulgus. *H.*

DENSÛS. *Frequent, qui se fait souvent.* *SYN.* Fréquens, crebër. *PHR.* Ingeminant Austri & densissimus imber. *V.* Non densior aëre grando, Nec de concussâ tantum pluit illic glandis. *V.* Ictibus densis pulsare aliquem. *V.* densorum turba malorum. *O.* densis terroribus aulam Fama quatit. *Cl.* Convictor densoque domesticus usu. *Cl.*

DENTALÊ, *is. n.* [Lignum ad quod vomer includitur.] *La partie de la charruë, où on attache le Soc.* *PHR.* Binæ aures, duplici aptantur dentalia dorso. *V.*

DENTATÛS, *ä, üm.* *Qui a des dents.* *PHR.* Sic dentata sibi videtur Ægle Emptis ossibus Indicoque cornu. *M.* Male dentata puella. *O.* dentatus [Pro satyrico.] *Mordant.* dentata charta. *Cic.*

DENTICULATÛS, *ä, üm.* *COL.* *Denticulé.* Denticulatum olus. *Pl.* **DENTICULATÛS**, *qui a comme des dents.* denticulatae falces. *Col.*

DENTIFRANGIBÛLUM, *i. n. PLA.* *Instrument à casser les dents.*

DENTIÖ, *is, irê.* *PLA.* *Pousser des dents.* **DENTITIÖ**, *önis. Pl.* [Dentium emissio.] *La pousse des dents.*

DENTISCALPIÛM, *ii. n. m.* [Quo detergentur dentes.] *Un cure-dent.* *PHR.* Lenticum melius (Dentiscalpium) sed si tibi frondea cuspis Defuerit, dentes penna levare potest. *M.* Triplices & dentiscalpia septem. *M.*

DENUBÖ, *is, êrê.* *SUE.* *Se marier.* (Vide *NUBO.*)

DENUDÖ, *äs, ärê.* *PLI.* *Depouiller.* (Vide *NUDO.*)

DENUNTIATIÖ, *önis. f. Cic.* *L'Action de denoncer.* *Signification.* (Vide *PRÆSAGIUM.*)

DENUNTIÖ, *äs, ärê.* *Declarer, faire savoir.* *PHR.* Tristes denuntiat iras. *V.* Cæruleus (Sol) Pluviam denuntiat. *V.* (Vide *NUNTIO.* vel *PRÆSAGIO.*)

DENÜÖ. *Adv. Cic.* *Derechef, encore une fois.* *SYN.* Rursus, rursüm, iterüm.

DEONERŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Crc. [Onus depōnere.] *Decharger*, Vid. *Onus*. *Onus depōno*.

DEORSUM, & DEORSUM, adv. *En bas*. PHR. Vacuum per inane deorsum. *Lr.* Deinde quod omnino natura pondera deorsum Cuncta feruntur. *Lr.*

DEOSCULŌR, āris, ātūs sūm, ārī. *Baiser*. PHR. Hos amplectitur, hos deosculatur. *M.* (Vide OSCULOR. AMPLECTOR.)

DĒPĀCISCOR, ēris, pāctūs sūm, pācīscī. Crc. *Convenir*, *faire un pacte*. Depactus vitæ terminus. *Lr.* (Vide PACISCOR.)

DĒPĀNGŌ, īs, ērē. PLI. *Planter*, *ficher en terre*. (Vide PANGO. PLANTO. SERO. IS.)

DĒPĀRCŪS, ā, ūm. *Su.* [Immodicē parcus.] *Fort chiche*. - Vide PARCUS, AVARUS.)

DĒPĀSCŌ, īs, ērē. *Brouter*, *manger*, *faire paître*. PHR. Cum furit atque artus depascitur arida febris. *V.* Floriferis ut Apes in saltribus omnia libant, Omnia non itidem depascimur aurea dicta. *Lr.* Luxuriam segetum tenera depascit in herba. *V.* Sonipes frondes depastus amaras. *Cl.* Successit tumulto & depasta altaria liquit. (Vide PASCO.)

DĒPĀSTIŌ, ōnis. f. PLI. *L'action de brouter ou de paître*. (Vide PASCUUM.)

DĒPĀUPĒRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. VAR. *Appauvrir*. (Vide PAUPER.)

DĒPĒCTŌ, īs, pēxūī, pēxūm, ērē. *Peigner*. SYNT. Depectere crines. *O.* Depexæque jubæ. *O.* Depexi crinibus Indi velleraque ut foliis depectant tenuia feres. *V.* (Vide PECTO.)

DĒPĒCULĀTŌR, ōris. Crc. *Qui vole*. (Vide FUR.)

DĒPĒCULŌR, āris, ātūs sūm, ārī. Crc. *Piller*. (Vide FUROR, ARIS.)

DĒPELLŌ, īs, pūli, pūlsūm, ērē. *Fouffer*, *ôter*, *chasser*. SYN. Dēpūlsŏ, ābīgŏ, āvērtŏ, rējiciŏ, dēmōrŏ, āmovŏ, pŏpŏllŏ, ēxpŏllŏ, rēpŏllŏ, dēstūrbŏ, ēxtūrbŏ, ārcŏŏ, rēmōvŏ. SYNT. Depellere fugas, famem. *H.* Holtes, morbos. *Cl.* Pestem. *O.* Patriæ dedecus. *Sil.* Depellere aliquem recto cursu. *H.* Nubila cælo. *T.* Malum à cervicibus. *Cic.* Depellere aliquem loco, spe, sententiâ. *Cic.* PHR. Curas depellere vino. *T.* Nato non depulit citus Jupiter. *Cl.* Causam depellere lethi. *O.* Nec Phyllida habebam Depulsos à lacte domi quæ clauderet Agnos. *V.* Equus depulsus ab ubere matris. *V.* Quo sæpe solemus Pastores Ovium teneros depellere fœtus. *V.* Dulce fatis humor, depulsis arbutus Hædis. *V.* Qui classibus ignem Depulit, & cælo tandem miseratus ab alto est. *V.*

DĒPENDĒŌ, ēs, pēndī, pēnsūm, ērē. [Deorsum pendere.] PL. *Etre suspendu*, *pendre de quelque lieu*. PHR. Dependent Lychni laquearibus aureis. *V.* Discedunt dubii, promissaque tarda videntur Dependetque fides adveniente die. *O. i.* *Pendet à die sequenti*. (Vide PENDEO.)

DĒPENDŌ, īs, pēndī, pēnsūm, ērē. [Solvere.] *Paier*. SYNT. Dependere operum mercedem. *Col.* Pœnas. *Cic.* PHR. Mallem felicibus armis Dependisse caput. *L. i.* *Vitam dedisse*. Tempora Niliaco turpis dependet amor, *L.*

DĒPERDĪTŪS, ā, ūm. *Affligi*. Letho natæ deperdita mater. *C.* DĒPERDĪTŪS amore alicujus. *Sul.* *Qui aime éperdûment*.

DĒPERDŌ, īs, pērdidī, pērditūm, ērē. *Perdre*. PHR.

Vitalem deperdere sensum. *Lr.* Bonam deperdere famam. *H.* Usus linguæ deperdere. *O.*

DEPERĒŌ, īs, īvī, & īī, ītūm, īrē. *Perire*, *se perdre*. SYNT. Deperit sapor. *Pl.* Deperunt naves. *Cæ.* Decor lacrymis deperit. *O.* Si mos antiquis placuisset matribus idem; Gens hominum vitio deperitura fuit. *O.*

DĒPERĒŌ. [Pro vehementer amo.] *Aimer éperdûment*. Amore impotente deperire aliquem. *T.* (Vide AMOR. AMORE URI.)

DĒPILŪS, īlē. VAR. & DĒPILĀTŪS, ā, ūm. [Qui nullos aut raros pilos habet.] *Qui n'a pas de poil*.

DĒPINGŌ, īs, pīnxi, pīctūm, ērē. *Peindre*. PHR. Quæ manus obscenas depinxit prima tabellas. *Pr.* (Vide PINGO.)

DĒPLANGŌ, īs, plānxi, plāctūm, ērē. *Deplorer*. Cadmeida palmis Deplanxere domum. *O.* Et ipsa suis deplangitur Ardea pennis. *O.* (Vide PLANGO.)

DĒPLANTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. PLI. *Arracher*. (Vide AVELLO.)

DĒPLEŌ, ēs, plēvī, plētūm, ērē. *Desespérer*, *vuider*. PHR. Tu modo si veteres digno deplevimus haustu, Da fontes mihi, Phœbe, novos. *St.* (Vide HAURIO.)

DĒPLEXŪS, ā, ūm. *Delié*, *dechainé*. Deplexæque feræ. *Lr.* (Vide SOLVO.)

DĒPLŌRĀNDŪS, ā, ūm. Crc. *Deplorable*. (Vide MISER.)

DĒPLŌRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Deplorer*, *se plaindre*, *pleurer*. SYN. Flēŏ, dēdēŏ, lūgēŏ, lāmētŏr, plāngŏ, gēmŏ, dōlēŏ, querŏr. PHR. Et deplorata limen adire domus. *O.* Sternuntur segetes & deplorata Coloni Vota jacent; longique perit labor irritus anni. *O.* Vulnus deploratum. *Cl.* Deploratus à Medicis. PLI. *Abandonné*. (Vide LUGEO. DOLEO.)

DĒPLŪMŪS, mē. omn. gen. PLI. [Quod nullas aut raras habet plumas.] *Qui a perdu ses plumes*.

DĒPLŪŌ, īs, plūī, plūtūm, ērē. *Pleuvrier*. PHR. Mulrus ut in terras deplueretque lapis. *T.* (Vide PLUO.)

DĒPOLIŌ, īs, īrē. PLI. *Polir*. (Vide POLIO.)

DĒPONŌ, īs, pōsūī, pōsitūm, ērē. [Deorsum ponere.] *Mettre*, *planter*. PHR. Deponere vitem, semina sulco. *Col.* Caput deponere stratis. *O.* Corpora sub ramis deponunt arboris altæ. *O.* Quid juvat immensum te argenti pondus, & auri Furtim defossâ timidum deponere terrâ. *H.* In Damalim putres Deponant oculos. *H. i.* *Figant*. Deposito victum præbebat poplite collum. *L.* Quidquid habes, age, depone turis auribus. *H.* Deponere in alicujus fide. *Cic.* *Confier*. DĒPONĒRĒ. *Gager*. Ego hanc vitulam depono... Tu dic mecum quo pignore certes. *V.*

DĒPONĒRĒ. [Pro abjicere, exuere, relinquere.] *Quitter*, *se desliser*. SYNT. Deponere metum, luctum, invidiam. *Cic.* *Spem*. *H.* Animam. *Pr.* Amorem. *T.* Imperium errorem. *Cic.* Famem, sitim. *O.* Morbum. *H.* Deponere opus jumentis, Cæs. *Decharger*. PHR. Curas animo deponere. *V.* Fastigia supplex Deposui. *Cl.* Ille hæc depositâ tandem formidine satur. *V.* Falsa licet cupidus deponat gaudia livor. *Pr.* Rabiem deposuere feræ. *Cl.* Inhumane senium deponere Camenæ. *H.* Depositura sitim vicini fontis in undâ, *O.* Deposui soleas. *M.* Vim suam deponunt venti. *O.* Armaque deposuere humeris. *V.* Privatamque passim Visere deposito dignatus limi-

na festu. *Cl.* Paulum deposita severitate. *M.*
DĒPONĒRĒ fortum. *Mettre bas, ou enlever.* *PHR.*
 Latona progenies Jovis quam mater deposuit, &c. *C.*
DĒPŌSĪTŪS. [*Pro desperato seu desperata salutis.* [*Desespéré, abandonné.* *PHR.* Ille ut depositi proferret fata parentis. Scire potestates herbarum usumque medendi Maluit. *V.* Jam prope depositus, certe jam frigidus æger. Servatus per te, si modò servor, cro. *O.* Urbem pandere depositam. *St.*
DĒPŌPŪLATĪŌ, ōnis. *f.* *Cic.* Ravage, dégât.
DĒPŌPŪLATŌR, ōris. *m.* Qui pille, qui ravage.
 Depopulator fori. *Cic.* **DĒPŌPŪLŌR**, āris, ātūs sūm, āri. *Piller, ravager.* *PHR.* Vicinam depopulatur humum. *O.* (*Vide POPULOR.*)
DĒPŌRTATĪŌ, ōnis. *f.* *Cato.* Transport. **DĒPŌRTŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. *Transporter, voiturier.* Deportare navibus. *Cas.* Jumentis. *Cic.* (*Vide FERRO. VEHO.*)
DĒPŌSCŌ, is, pōpōscī, pōscītūm, ērē. & **DĒPŌS-TŪLŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. *Hirt.* Demander avec importunité. *PHR.* Votis deposcere pugnam. *L.* Infecto deposcit præmia cursu. *Pr.* Deposcere supplicia. *St.* Aliquem ad supplicium. *Cas.* In pœnam. *Liv.* morti Tac. (*Vide PERO.*)
DĒPŌSĪTŪM, tī. *n.* *Dépôt.* *Cic.* Depositum sospes erit. *J.* depositum celare. *J.* Reddere depositum. *O.*
DĒPRĒDŌR, āris, ātūs sūm, āri. *Just.* *Piller.* (*Vide POPULOR. PRÆDOR.*)
DĒPRÆLIOR, āris, ātūs sūm, āri. *Combattre.* *PHR.* Permite, Divis cetera qui simul Stravere ventos æquore fervido Depræliantes. *H.* (*Vide PUGNO. BELLO, as.*)
DĒPRĒVATĒ, adv. [*Depravatè & corruptè judicare.*] *Cic.* Contre toute droiture.
DĒPRĒVATĪŌ, ōnis. *f.* *Cic.* Corruption, depravation. Depravatio oris. *Cic.* Grimace.
DĒPRĒVŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [*Pravum facere, corrumpere, viciare.*] *Depraver, corrompre.* Depravare naturam, mores. *Cic.* Depravatus indulgentia. *Cic.*
DĒPRĒCĀBUNDŪS, ā, ūm. *Tac.* Suppliant. **DĒPRĒCĀTŌR**, ōris. *m.* *Cic.* Intercesseur. **DĒPRĒCĀTĪŌ**, ōnis. *f.* *Cic.* Supplication. Priere. (*Vide PRECES.*)
DĒPRĒCŌR, āris, ātūs sūm, āri. [*Vehementer precari.*] *Prier instamment, supplier.* *SYNT.* Deprecari pacem, vitam ab aliquo. *Cic.* (*Vide PRECOR.*)
DĒPRĒCARĪ. [*Rēcūsare, nōllē.*] *Refuser.* Deprecari pœnam. *Cic.* Sæpe precor mortem; mortem quoque deprecor idem. *O.* Equidem merui nec deprecor, inquit. *V.* Cujus mortem non deprecor. *Ph.* i. Non aliâ morte olive velim.
DĒPRĒHĒNDŌ, is, prĕhēndī, prĕhēnsūm, ērē. & **DĒPRENDŌ**, is, ēnsūm, ērē. *Surprendre, prendre sur le fait.* *PHR.* Quis enim deprendere possit Furta Jovis. *O.* Ergo insperatâ deprensūm in luce repente. *V.* Affert deprensa pudorem ars. *O.* Itam atque animos à crimine sumunt Deprensi. *J.* Vultus qualem deprensus habebat, &c. *J.* Subito deprehendi turbine. *O.* Deprehendi furto. *Pla.* In adulterio. *Cic.* Deprehendere arcanum alicujus. *Cl.* Verumque potest deprendere Minos. *St.*
DĒPRĒHĒNDĒRĒ feram cursu. [*Pro capere.*] *Pren-dre.* **DĒPRĒHĒNDĒRĒ** animo. [*Concipere.*]

Concevoir. *PHR.* Nec memori tamen id quimus deprendere mente. *Lr.* **DĒPRĒNDĒRĒ** oculis facinus. *Cic.* *Voire.* Deprehendas animi tormenta latentis in ægro. *J.*
DĒPRĒHĒNSĪŌ, ōnis. *f.* *Cic.* Une surprise en quelque crime.
DĒPRESSĪŌ, ōnis. *f.* *Vit.* Abaissement.
DĒPRĪMŌ, is, prĕsī, prĕssūm, ērē. [*Dejicere.*] *Ab-batre, abbaïsser, enfoncer.* *SYNT.* Comprimo, prō-rerō, prēmō, stērñō, dejicō, affligō, submittō, *SYNT.* Deprimitur lanx. *Cic.* Depressum corpus. *O.* Depressæ convalles. *V.* depressa virtus, veritas. *Cic.* *Metaph.* Deprimere alicquem. *Cic.* *Humilier.* *PHR.* Et ne deprimeret fluctusve lapifve carinam. *V.* Depresso incipiat jam tum mihi Taurus aratro Ingemere. *V.* Subsidunt undæ tumidumque sub axe sonanti Sternitur æquor aquis. *V.* In se maria alta residunt. *V.* Quâ se subducere colles Incipiunt, molli-que jugum demittere clivo. *V.*
DĒPRŌCŪL, ad. *Pla.* De loin. (*Vide PROCUL.*)
DĒPRŌMŌ, is, prŏmpsi, prŏmptūm, ērē. *Tirer, mettre dehors.* *SYNT.* Prŏferō, extrahō, expromō, prŏmō. *PHR.* Sabinâ benignius deprome merum Diotâ. *H.* Depromere Cæcubum cellis avitis. *H.* Sagittam Deprompsit Pharetrâ. *V.* La us verò in Dominum depromitur ore precantis. *Pr.* Depromere pecuniam ex ærario. *Cic.* Depromere verba, scientiam ex libris. *Cic.*
DĒPRŌPĒRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Cic.* Se hâter. *PHR.* Quis udo deproperare Apio coronas Curatve Myrtho. *H.* (*Vide CELERO.*)
DĒPSĪTĪCŪS, a, ūm. *Cato.* Pétri, broié.
DĒPSŌ, is, dĕpsūi, dĕpsītūm, ērē. *Caso.* [*Subigendo manibus molle & tenerum reddere.*] *Cic.* Pétrir, amollir.
DĒPŪDĒT, dĕpŭdūt. [*Pudorem abiecit.*] *Il n'a plus de honte.* *PHR.* Depuduit, profugusque pudor sua signa reliquit. *O.*
DĒPŪGNŌ, ās, ārē. *Cic.* Combattre. (*Vide PUGNO.*)
DĒPŪLSĪŌ, ōnis. *f.* *Cic.* L'action de repousser, éloignement. **DĒPŪLSŌR**, ōris. *m.* *Cic.* Qui chasse.
DĒPŪRGŌ, ās, ārē. *Cato.* Nétôier, purger. (*Vide PURGO.*)
DĒPŪTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [*Amputare, rēscārē.*] *Couper, tailler.* *PHR.* Non mihi fals nimias Saturnia deputat umbras. (*Vide AMPUTŌ.*)
DĒPŪTĀRĒ. [*Pro censere, existimare.*] *Croire, juger.* Se deputat indignum. *Ter.* Deputare in lucro. *Ter.*
DĒQUĒRŌR, ēris, quĕstūs sūm, ērī. *Se plaindre.* *PHR.* Secum dequeſta labores. *V-F.* Notos dequeſtus & imbres. *St.* (*Vide QUEROR.*)
DĒRADŌ, is, ērē. *Pl.* Oter en raclant. (*Vide RADO.*)
DĒRĒLĪNQUŌ, is, liquī, lictūm, ērē. *Cic.* Laisser, abandonner. *PHR.* Animum in gravi derelinquere cœno. *C.* **DĒRĒLĪCTĪŌ**, ōnis. *f.* *Cic.* Abandonnement.
DĒRĒPĒNTĒ, adv. *Cic.* Tout d'un coup, soudainement. (*Vide STATIM.*)
DĒRĒPŌ, is, ērē. *Pl.* Grimper. (*Vide REPO.*)
DĒRIDĒŌ, ts, tsī, ifūm, ērē. *Se rire, se moquer de quelqu'un.* *SYNT.* Lūdō, illūdō, rīdēō. *PHR.* De-

nident stolidi verba Latina Getæ. O. verisum semel exceptumque sinistrè. H. Irridet pia vota Lycaon. O. Loripodem rectus derideat, Æthiopem albus. Lr. Al-latres licet usque nos & usque, Et gannitibus impro-bis laceffas. M. Diçterialdici in omnes. M. Certant illudere capto. V. Qui lætus rides mala nostra. T. Excussio populum suspendere naso. P. Nasutus sis usque licet. M. Et possis ipsum tu deridere Latinum; non potes in nugis dicere plura meas. M. Qui se mirantur, in illos Virus habe. M. Suspendens omnia naso. H.

DÉRIDICULUM, ī. n. Tac. & **DÉRISŪS**, ūs. m. **QUIN.** Railerie, moquerie. **DÉRISŌR**, ōris. Railleur, moqueur. Derisor ad omnes. H. i. Omnium. **DÉRIDICŪLUS**, ā, ūm. **Ridiculi.** Deridiculum esse videtur. Lr.

DÉRIPŌ, īs, dērīpŭt, dērēptūm, ērē. **Ravir**, en-lever. **PHR.** Tu spisso vimine qualos Colaque præ-lorum fumosis deripe testis. V. Velamina Progne Deripit ex humeris. O. (Vide **RATIO**.)

DÉRIVATIŌ, ōnis. f. Cic. *Detour des eaux.*

DÉRIVŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. **COL.** *Conduire l'eau par des canaux.* **PHR.** Hoc fonte derivata clades. H. *Metaph.*

DÉRŌDŌ, īs, ērē. **PLI.** *Ronger.* (Vide **RODO**.)

DÉRŌGŪTŌ, ās, ārē. freq. **PLA.** *Prier souvent.* (Vide **PRECOR**.)

DÉRŌGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Derogare à une Loy.* Derogare sibi. Cic. Fidem alicui, de fide testium, de lege. Cic. **DÉRŌGATIŌ**, ōnis. f. A. *Ad HER.* *Annulion d'une Loy.*

DÉRŪMPŌ, īs, ērē. Tac. *Rompere.* Deruptus & arduus collis. Tac. Avia ac derupta. Tac. Rupes deruptaque saxa. Lr. (Vide **RUMPO**.)

DÉRŪNCINŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. **PLA.** [Dissecare.] *Raboter.*

DÉRŪŌ, īs, rūt, rūtūm, ērē. [Deorsum ruere.] *Jetter en bas, ébouler.* Deruere de laudibus alicujus. Cic. i. *Detrahere.*

DĒSĀCRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Consacrer, dedier.* **PHR.** Quercus erat Trivia, quam desacraverat ipsa. St.

DĒSĀVIŌ, īs, īvī, ītūm, īrē. [Desinere sævire.] *S'appaîser.* **SYN.** Mīcīgŏr, plācŏr, lēnŏr, mītēscŏ. **PHR.** Dum desaviat ira. L. Dum Pelago desavit hyems. V.

DĒSĀVIRĒ. [Pro valde sævire.] *Etre en fureur, exercer sa colere.* **PHR.** Sanguine Plebeio desavire. St. i. *In Plebem.* Sic toto Æneas desavit pectore. V. Desavit in omnes. L. (Vide **SĀVIO**.)

DĒSALTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Saltationem per-agere.] *Finir la danse.* Desaltato cantico abiit. **SUE.** *Apris avoir dansé un air.*

DĒSCĒNDŌ, īs, ēndī, ēnsūm, ērē. *Décendre.* **SYN.** Dēsīlŏ, delābŏr, dēmīttŏr. **SYNT.** Descendere Equo, ex Equo. Cic. Descendere in agros, in aciem. Liv. Ad forum. Cic. Descendere gradibus. Cic. **PHR.** In mare descendit Tybris. L. Ut nemo in sese tentat descendere. P. descendit in undas. V. Illam fumma super labentem culmina tecti Cernimus. V. Subducta ad manes imos descendimus undā. V. Ere-bi descendit ad umbras. V. Horrifico lapsu de mon-tibus adsunt Harpyæ. V. Demissum lapsi per funem. V. Videbis Sub pedibus terram & descendere mon-tibus Ornos. V. Tyrhenamque manum totis descen-

dere campis. V. Radix descendit in altum. **COL.**

DĒSCĒNDĒRE cĒlŏ. **PHR.** Summo delabor Olympo; Et Deus humanā lustrō sub imagine terras. O. De-lapsaque ab æthere summo Constitit in terris. O. Patriā Jove natus ab arce Desilit. O. Immissave nubibus Iris. V. Harum unam celerem demittit ab æthere summo: Illa volat celerique ad terram tur-bine fertur. V. Talis se fata nocte tulit terrasque petivit. V. Jam nova progenies cælo demittitur alto. V. Primus ab ætherio venit Saturnus Olympo. V. Huc o! beatis septa cohortibus Regina mundi fidereos age Molire passus: huc curuli Nube super Zephi-roque præpes Descende cælo. Videtis? an me ludit amabilis Imago deæ! jam videor pios Au-dire plausus, & sonantes Cæreulum per inane cur-rus, Tristesque fumos & nebulæ globum Latè Se-renas rumpere copias, Auroque florentes & igni, & Missilibus radiorum acutis... Ventosque & ob-luctata longo Nubila dissiluisse sulco, & Effusa densis agmina desuper Errare gyris, non sine fide-rum Rifu, renidentis cæli Sole cavas jaculante nubes. **Sarb.** (Vide **CĒLUM.** *Cælo descendere.*)

DĒSCĒNDĒRE. [Pro venīrē.] *Venir.* **PHR.** Si quid tamen olim Scripseris in Metii descendet judicis aures. H. Hic generosior descendat in campum pe-titor. H. An ficta in miseras descendit fabula gen-tes *Pr.* Lapsu molli descendunt Zephiri. V-F. Des-cendens Dacus ab Istro. V. **DĒSCĒNDĒRE.** [Pro penetrare.] *S'enfoncer.* **PHR.** Ferrum descendit in ilia. O. Magno vulnus descendit hiatu. St. In jugu-lum ense descendere. Cl. **DĒSCĒNDĒRE.** *S'a-laisser.* Preces descendere in omnes. V. Descendere ad omnia. *Cesf.*

DĒSCĒNSŪS, ūs. m. & **DĒSCĒNSIŌ**, ōnis. f. Cic. *Décence.* Facilis descensus Averni. V.

DĒSCISCŌ, īs, īvī, ītūm, ērē. *Se departir.* **Aban-donn.** **PHR.** Desciscere à naturā, à se, à vitā. Cic. Descivere favis *Apes.* Cl.

DĒSCRIBŌ, īs, scrīpsī, scrīptūm, ērē. Cic. *Décri-re, copier, transcrire.* **PHR.** Librum describere. Cic. In viridi nuper quæ cortice Fagi Carmina descri-psi. V. (Vide **SCRIBO**.)

DĒSCRIBĒRE. *Diviser, distribuer.* Describere juge-ra in singulos. Cic. Populus ætatibus descriptus. Cic. (Vide **DIVIDO**.)

DĒSCRIBĒRE. [Pluribus dicere.] *Dépeindre, faire une description.* **PHR.** Rhenum aut pluvius descri-bitur arcus. H. Si quis erat dignus describi quod malus aut fur. H. Cælique meatus Describent ra-dio, & surgentia sidera dicent. V.

DĒSCRIBĒRE milites. Liv. *Enroller.* (Vide **ACIES.** *Actem cogere.*) Describere jura. Cic. *Rendre justice.* Describere in Deos. **PLI.** *Mestre au rang des Dieux.*

DĒSCRIPTIŌ, ōnis. f. Cic. *Description, peinture d'une chose.* Descriptio Equitum. Cic. *Levée.* Des-criptio populi. Cic. *Partage.*

DĒSECŌ, ās, sēcūī, sēcūm, ārē. *Couper, scier.* **PHR.** Gorgona desecto vertentem lumina collo. V. Ni pa-trium crinem desecuisset amor. O. Desecta seges. Liv. Cervix. *Pr.* Desecta metallis saxa. St. Desec-rum gramen. O. Desecare prata. **COL.** *Faucher.* De-secare vitem. **VAR.** *Tailler.*

DĒSECTIŌ, ōnis. **COL.** *Fauchement d'un pré.* *La taille des arbres.*

DESĒRŌ, is, fēvī, sītūm, ērē. *Var.* [A fero.] *Semer.* (Vide **SERO**.)

DESĒRŌ, is, dēsērū, dēsērtūm, ērē. *Laisser*, *quitter*, *abandonner*. *SYN.* Rēlinquō, līnguō, dēstitūō. *PHR.* deferere iter medium, imperfectum laborem. *Cl.* Virtutisque viam deserit arduæ. *H.* Neve suum deferat author opus. *O.* Orantis medias deferuere preces. *O.* Spem nostram, terras deseruitque simul. *O.* Aut catulos tectis aut ova relinquens. *V.* Contemnuntque favos & frigida tecta relinquunt. *V.* Classem quo littore linquant. *V.* Multa volentem dicere deseruit. *V.* Hanc quoque deferimus sedem, paucisq; relictis Vela damus. *V.* Hic sterilem exiguus ne deferat humor arenam. *V.* Virgo neci deserta. *V-F.* deferrosque locos, littusque relictum. *V.* deseruit amnes humor atque herbas color. *S.*

DĒSĒRĒRĒ Amicum. *Abandonner*, *delaissier*. *PHR.* Deferere causam amici. *O.* In dominum veterem deseruisse fidem. *C.* At nostram cuncti deferuere fugam. *O.* Si tam deserti fumus & semel agmine verso Funditus occidimus. *V.* Quid primum deserta querar. *V.* diffugiunt cadis Cum fecce siccatis amici Ferre jugum pariter dolosi. *H.* (Vide **AMICUS**. *Amicus infidelis*.)

DESĒRTIŌ, ōnis. *f.* *Liv.* *Desertion*, *delaissement*.

DESĒRTŌR, ōris. *m.* [Qui deserit.] *Qui delaisse, qui abandonne*. *PHR.* Desertor amicorum, salutis. *Cic.* desertor miles. *Ca.* desertorem Asia, *V.* Mihi melius mucrone periret Victa manus, quam læsa fides. *Cl.*

DĒSFRTŪM, tī. *n.* *Desert.* *m.* *Solitude.* *f.* *SYN.* Sēcūs, rēcēsūs, solitūdō. *EPITH.* Silēs, altūm, solūm, sēcētūm, vācūm, tātūm, ignōtūm, rēmōtūm, dīsītūm, āvīūm, īnvīūm, īmpervīūm, īnhōspītūm, vāstūm, lōgūm, obscurūm, hōrrīdūm, opacūm, tristē, mōestūm, īncūltūm, stērīlē. *PHR.* Sed me Parnassi deserta per ardua dulcis Raptat amor. *V.* Postquam altos ventum in montes, atque invia lustra. *V.* Inaccessos ubi Solis filia lucos Assiduo resonat cantu. *V.* Solis exegit montibus ævum. *V.* Naturā deside torpet Orbis & immotis annum non sentit arenis... jamque iter omne later; nec sunt discrimina terræ Ulla, nisi æthereæ medio velut æquore, flammæ: Sideribus novere vias. *L.* *De Lybia.* Cum vitam in sylvis inter deserta ferarum Lustra domosque traho. *V.* Nativas dant antra domos; solisque vagantur Montibus. *V.* Huc se provecti deserto in littore condunt. *V.* Sic ego secretis possum bene vivere sylvis, Quā nulla humano sit via trita pede. *T.* In vacuum montem quā desidis atria somni. *O.* (Vide **SOLITUDO**.)

DĒSERVĪŌ, is, īvī, itūm, īrē. *Cic.* *Servir*, *rendre service*. *PHR.* Alicui deservire per multos annos. *O.*

DĒSERVĪRĒ Metaph. *vacquer*, *être attaché*. Deservire studiis. *Pl.* Corpori, amicis. *Cic.* Nos vilis turba, caducis Deservire bonis. *S.*

DĒSICCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PL.* *Secher*. (Vide **SICCO**.)

DĒSIDĒŌ, ēs, fēdī, ērē. [Otiolum sedere.] *Demenyer oisif*. *SYN.* Rēsīdēō, rēsīdō, sūm dēsēs. *PHR.* Qualis in immenso desederit aere tellus. *T.* Nec torpere gravi passus sua regna veterno? *V.* Festinate viri: nam quæ tam sera moratur Segnitie? *V.* Quæ te vecordia... pulsar? *V.* (Vide **OTIOR**.)

DĒSIDĒRĀBĪLIS, ilē. *Cic.* *Souhaitable*. (Vide **DESIDERO**.)

DESIDĒRĪUM, īī, *n.* & **DĒSIDĒRĀTĪŌ**, ōnis. *f.* *Cic.* *Souhait*, *desir*. *EPITH.* Ardēs, īngēs, flāgrāns, nīmīūm, īnsānūm, vēsānūm, āvīdūm, īmēnsūm. *SYN.* Cūpīdō, āmōr, stūdiūm, vōtūm, ārdōr, sītīs, fāmēs, libīdō. *PHR.* Sic desideris icta fidelibus Quærit patria Cæsarem. *H.* Propositumque premit, flagratque cupidine currus. *O.* Parce queri; melius sic te ulciscere tacendo; Dum desideris effluat illa tuis. *O.* Roma domusque subit, desideriumque locorum. *O.* Igniculus desiderii. *Cic.* Sui desiderium relinquere. *Cic.* Amor urget habendi. *V.* Creverunt & opes & opum furiosa cupido; Et cum possideant plurima, plura petunt. *O.* Et desiderio coacta ventris. *M.* Tantane me tenuit vivendi nate voluptas. *V.* Sed si tantus amor casus cognoscere nostros. *V.* Si bellare paras atque hæc tibi mens est. *V.* Vincet amor patriæ, laudumque immensa cupido. *V.* Quoque minor spes est; hoc magis ille capit. *O.*

DESIDĒRĪŌ Alicujus indulgere. *Pl.* Desiderium explere, lenire. *O.* *PHR.* Attulit & nobis aliquando optantibus ætas Auxilium adventumque Dei. *V.* Turne quod optanti Divūm promittere nemo Auderet, volvenda dies en attulit ultro. *V.* Summa votorum attingi. *S.* Vota transcendere mea. *S.* Votum secundet qui potest nostrum Deus. *S.*

DESIDĒRĪĀ Compescere. *PHR.* Suisque votis imperet abstinens. *Rap.* Nil popularibus Ambire votis, nil timere, Nil nimium cupisse magnis edico primum mentibus. Improbo Ut cumque ponis fræna cupidini, metumque dispensas, per omnes Invidiæ potes ire fluctus. *Sarb.* Et rerum Dominus nil cupiendo fui. *C.* *Gal.* Vixque moram patitur, vix tam sua gaudia differt: Jam cupit amplecti, jam se malè continet amens. *O.* Da desiderii vela secunda meis. *Sann.* desideriique temperare poculum. *H.* Nec veritos thalamos inconcessumque cubile Affectate, sitisque alieni desinar auri. Quisque suis opibus contenti vivere, & ultro, Spes interdictas, & inania ponite vota. *Vida.*

DESIDĒRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Desirer*, *souhaiter*. *SYN.* Cūpīō, optō, exoptō, pēroptō, quæro, vōlō, ārdēō, libēt, plācēt, cordī est, īn vōtīs est, est ānīmūs, Mēns est, fert ānīmūs. Rēī dēsīdērīō āgōr, āngōr, flāgrō, lābōrō, mōvēōr, tēnēōr, īncēdōr, āffīcīōr. *Cic.* desiderium rei insidet nobis. *Lr.* Attingit nos. *Lr.* *PHR.* Tu quid ego & populus mecum desideret, audi. *H.* desiderantem quod satis est. *H.* Quis desiderio sit pudor aut modus Tam cari capitis. *H.* Lætitiæque metuque avidi conjungere dextras Ardebant. *V.* Cuperem ipse paréns spectatōr adesset. *V.* Habes totā quod mente petisti. *V.* Turno tempus erit magno cum optaverit emptum Intactum Pallanta. *V.* Quod votis optastis, adest. *V.* Hoc erat, hoc votis, inquit, quod sæpe petivi. *V.* Non est mortale quod optas. *O.* Plus etiam quam quod superis contingere possit Nescius affectas. *O.* Quod si tantus amor menti, si tanta cupido est. *V.* Tum verò ardemus scitari & quærere causas. *V.* Si fert ita corde voluntas. *V.* Ipse te fontes ipsa hæc arbuta vocabant. *V.* Nec tibi regnandi veniat tam dira cupido. *V.* Mens omnibus una. *V.* Mihi mens juve-

nili ardebat amore Compellere virum, & dextræ conjungere dextram. *V.* Tellus quam mea vota petunt. *O.* Hinc crux in votis, crux illi semper in ore est. Et penitus totâ mente recepta sedet: Hanc amat, hanc optat, solâ suspirat in illâ; Illius hanc animo noxque dieſque refert. *Uofch.* Sed neque jam fectus desiderat arbore demptos. *O.* (Vide *CUPID.*)

DESIDERARE [*Pro* Requirere.] *Demander, trouver à dire, trouver de manque.* *SYNT.* desiderare alicujus officium, vires. *Cic.* Nulla desideratur navis. *Caf.* Quinq; dies tibi pollicitus me rure futurum. *Sextilem* totum mendax desideror. *H.* Amissos longo ſocios sermone requirunt. *V.*

DESIDIÄ, æ. f. *Oisiveté, faineantise, nonchalance.* *SYN.* Sēgnitēs, inērtiā, ignāviā, tōrpōr, vērētūis, lāngōr, ſōcōrdiā, ōtium. *EPITH.* Lēntā, tārđā, ſēgnis, inērs, lānguēns, tōrpēns, mōllis, pīgrā, languidā, mārēidā, ignāvā, grāvis, mālā, ſōcēdā, tūrpis, imbellis, ignōbilis, imprōbā, ſōmnifērā. *SYNT.* desidīa indormire, se dedere. *Cic.* desidīa marcescere. *Liv.* desidīa ac luxuriæ plenus. *Cic.* *PHR.* Vitanda est imprōba Siren desidīa. *H.* Arguimur lentæ crimine pigritiæ. *Cl.* Oriā & ignavi senium cognovimus avi, Sopitosque diu populos torpore paterno. *Cl.* Non tibi desidīas molles nec marcida luxu Oriā, nec ſomnos genitor permisit inertes. *Cl.* Frigidus artus Alligat atque animum subducto robore torpor. *L.* Curaſque fugit, lentoque veterino Torpet, & ignavæ ſegnīs terit oriā vitæ. Blandoque veneno desidīa virtus paulatim evicta ſeneſcit. *Sil.* Quæ tanta animis ignavia venit. *O.* desidīam puer ille (*Cupido*) ſequi ſolet: odit agentes. *O.* (Vide *OTIUM.*)

DESIDIOSĒ. *Adv.* *Sans rien faire.* Agere ætatem deſidioſe. *Lr.*

DESIDIOSŪS, ā, ūm. & **DESĒS**, idīs. m. f. *Enneant, non-chalant, oisif, paresseux.* *SYN.* Ignāvūs, inērs, ſēgnis, lānguēns, lānguīdūs, tōrpēns, tārđūs, lēntūs, ſōcōrs, pīgr. *SYNT.* deſes cura, vita, paſſus. *St.* deſidioſus homo. *M.* deſidia tardus. *J.* Et deſidis atria ſomni. *O.* Horridus alter deſidia *Fucus.* *V.* Ignavæque fame & contracto frigore pigræ *Apes.* *V.* deſidia cordi. *V.* Juvat indulgere choreis. *V.* Jam pridem reſides animos, deſuctæque bello Agmina. *V.* Cauſas deſignat deſidis anni. *St.* Quæritur *Ægyptus* quare ſit factus adulter; In promptu cauſa eſt, deſidioſus erat. *O.* dic mihi quid melius deſidioſus agēs. *M.*

DESIDŌ, īs, ſedī, ērē. *S' Abaiſſer, s'affaiſſer, s'enfoncer.* *SYN.* Rēſidō, rēſidēō. *SYNT.* deſidet rumor. *Cl.* deſidunt nares. *Cel.* Mores. *Metaph.* *Liv.* *PHR.* Vāſto ruſus deſedit hiaru. Abruptā revolutus aquā. *V-F.* Cur vada deſidant & ripa coerceat undas. *St.*

DESIGNATIŌ, ōnīs. f. *Cic.* *Deſſin d'un vānement.* deſignatio temporum, perſonarum. *Cic.* *Marque.*

DESIGNATŌR, ōrīs. m. [Qui deſignat.] *Architecte.* [Vel qui funebribus ludis aliſque præeſt, ſuum cuique deſignans locum.] *Maître de Cérémonies.* *PHR.* dum Ficus prima calorque deſignatorem decorat liſtoribus atris. *H.* i. morbos, mori ſequi aſſ. rat.

DESIGNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Quaſi per ſigna deſignō. *trē.*] *Montrer, deſigner, deſigner.* *SYN.* Signō, notō, deſcribō, dēnotō, dēmonſtrō, mōnſtrō, oſtēn-

dō, īndicō. *SYNT.* deſignari digitis vulgi. *O.* deſignare templo fines. *Liv.* Civem reip. *Cic.* Quid non ebrietas deſignat. *H.* Urbem deſignat aratro. *V.* Ipſe humili deſignat mœnia ſoſſā Moliturque locum; primasque in littore ſedes Caſtrorum in morem pinnis atque aggere cingit. *V.*

DEſILIŌ, īs, īvī, & ītī, & ſilū, īrē. [Descendere.] *Sauter de haut en bas, descendre.* *SYN.* Cādō, dēcidō. *DEſcēdō.* *SYNT.* deſilire leſto. *H.* de nave. *Caf.* In navem. *Pl.* Ad pedes. *Caf.* Ex alto deſilientis aquæ. *O.* Altis deſilire curribus. *H.* Æthere deſiluit Juno. *V-F.* Partisq; ab Equo regina ſub ipſis deſiluit. *V.* deſiluit Turnus bijugis; pedes apparat ire. *V.* Nec deſilies imitator in arctum. *H.*

DEſINŌ, īs, īvī, & ītī, ītūm, ērē. *SYN.* Fīnō, ōmītō, īntērmītō, deſītō, cēſō, dīmītō, ſīnō. *PHR.* Deſierant imbres. *O.* Rumor deſinit. *Pl.* Deſine bella. *St.* Deſine plura puer. *V.* *Sup. dicere.* Tunc bene deſinitur. *O.* deſierant latrare Canes, urbeſque ſilebant. *V-F.* Deſine meque tuis incendere, teque querelis. *V.* At te pœna manet, niſi deſinis eſſe ſuperba. *T.* deſinit in piſcem mulier formoſa ſupernē. *H.* Nec tamen abſtinuit, vocique iræque pepercit. *V.* Pendent opera interrupta. *V.* Equūm ſumantia ſolvere colla. *V.*

DEſIPIENTIÄ, æ. f. *Folie.* deſipientia ſit, quia viſ animi, &c. *Lr.*

DEſIPYŌ, & **DEſIPYSCŌ**, īs, deſipū, & īvī, ērē. *Extrav. guer, être fou, insensé.* *SYNT.* Deſipere arrogantiā, ſeneſtute. *Cic.* deſipere mentis. *Pl.* Miſce ſtultitiā conſiliis brevem. dulce eſt deſipere in loco. *H.* deſipit, extētat nervos, torquetur, anhelat. *Lr.* deſipiant omnes æque ac tu. *H.* (Vide *INSANIO.*)

DEſISTŌ, īs, deſitī, deſitūm, ērē. [Stare in loco.] *S' Arrêter, cesser, se deſiſſer.* *SYN.* Rēlinquō, ſiſtō, ōmītō, cēſō, deſinō, abſtō. *SYNT.* deſiſtere pugnā. *Var.* Licibus. *Tōr.* Fugā. *Caf.* Bello. *Liv.* deſiſtere ab aliquo. *Pl.* A ſententiā. *Cic.* deſiſtamus dicere. *Cic.* *PHR.* Deſiſtit extingōs natus lugere parentes. *C.* Hæc ſecum! mēne incæpto deſiſtere victam. *V.* Non deſiſtit urbes Inflammare odiis. *St.* Tum conata quater flammis imponere ramum. Cœpta quater tenuit: pugnat materque ſororque. *O.*

DEſOLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Deſoler, ruiner.* *SYN.* Dēpōpūlōr, pōpūlōr, vāſtō. *PHR.* Ingentes & deſolavimus agros. *V.* Quid reſtat niſi cuncta novo confundere luctu: Inſoneteſque meæ populos miſere ruinæ: Everſo juvat orbe mori: ſolatia letho Exitiū commune dabit. *Cl.* Deſolatique penates. *St.* Loca deſolata. *St.* Dejeſtīque duces deſolatique manipli. *V.* (Vide *POPULOR. VASTO.*)

DEſPERATIŌ, ōnīs. f. *Deſeſpoir.* *SYN.* Spēs abjeſtā. *PHR.* Mentem nec deſperatio frangat. *Sil.* Et deſperatio barbæ. *J.* Sors ultima rerum. In dubios caſus, & prona pericula mortis Præcipitare ſolet. *L.* Tua cura coegit Incluſis aperire fugam; ne peior in arcto Sæviret rabies venturæ nuntia mortis. *Cl.*

DEſPERNŌ, īs, ſprēvī, ſprētūm, ērē. *VAR. Mépriſer.* Homo deſpretus. *Var.* (Vide *CONTEMNO.*)

DEſPERŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Deſeſperer.* *SYN.* Diffidō. *SYNT.* Deſperare ſibi. *Caf.* Salutem. *O.* De regno. *Caf.* Fortunis ſuis. *Caf.* *PHR.* Nil deſperandum Teucro duce & auſpice Teucro. *H.* Deſperabatur

promissi praelia Martis. *M.* Moriamur, & in media arma ruamus; Una salus victis nullam sperare salutem. *V.* Nec spes opis ulla dabatur. *V.* Nec spes erat. *V.* Quando ultima cernunt Extremâ jam in morte. *V.* Si nullam nostris ultro sperem ponis in armis. *V.* Qui nihil potest sperare, desperat nihil. *S.* Proximus huic gradus est, bene desperare salutem; Sequē semel verâ scisse perisse fide. *O.* Cum jam diffideret armis Dardaniz. *V.* Nec spes ulla fugâ. *V.* Mihi nec patriam spes ulla videndi. *V.* At non audaci cessit fiducia Turno. *V.* Spes magno fracta timore cadit. *O.* Et tantos rumpi non speret amores. *V.* Sin absumpta salus; nec spes jam restat Iuli. *V.* Demittunt mentes it seiscâ veste Latinus, Conjugis attonitus fati, urbisque ruinâ. *V.* Dixit, & os impressa toro, moriemur inultâ Sed moriamur, ait: sic sic juvat ire sub umbras. *V.* Ducitur infelix ævo confectus Aestes Pectora nunc fœdans pugnis, nunc unguibus ora. *V.* Delubra petunt (*pestilentia moriuri*) Non ut voto numina placent; Sed juvat ipsos sariare Deos. *S.*

DĒSPICATIO, ōnis. *f. Cic.* **DĒSPICATŪS**, ūs. *m. Cic.* **DĒSPICIĒNTIĀ**, æ. *f. Cic.* **DĒSPĒCTIŌ**, ōnis. *f. Cic.* **DĒSPĒCTŪS**, ūs. *m. Cic.* *Mépris, dedain.* **DĒSPĒCTŪS**. *Cæs.* *Regard de haut en bas.*

DĒSPICIŌ, is, spēxi, spēctum, ēre. & **DĒSPĒCTŌ**, as, avi, atum, are. & **DĒSPICOR**, aris, atus sum, arī. [*Deorsum aspicere.*] *Regarder de haut en bas.* *SYN.* *PHR.* De vertice montis Despicere in valles. *O.* Despicere in terram. *Col.* Primâ nocte domum claude; neque in vias Sub cantu querulâ despice tibiz. *H.* Ille sedens victor flammâs despectat ovariantes. *V.* Adversas despectat desuper arces. *V.* Magnam despexit ad urbem. *V.* (*Vide ASPICRO. Aspicere deorsum.*)

DĒSPICĒRĒ. *Metaph.* [*Pro Contemnere.*] *Mépriser.* *PHR.* Quem fronte superbâ despicit. *Cl.* Despicit irrisum vultu. *O.* Ego composito securus acervo, Dites despiciam, despiciamque famem. *T.* Dum despicias omnes; Dumque tibi est odio mea sūtula. *V.* Et regum magnâ despiciantur opes. *T.* Despectus tibi sum, nec qui sim quæris Alexi. *V.* Invenies alium si te hic fastidit Alexis. *V.* Quid prodest quod me ipse animo non spernis. *V.* In nemora alta vocans nec te aspernata vocantem. *V.* Nec munera curat Alexis. *V.* Comitemque sororem Sprevisi moriens. *V.* Tunc etiam pecori despiciendus eram. *O.* (*Vide CONTEMNO.*)

DĒSPOLIŌ, as, avi, atum, are. *Pli.* [*Exuere.*] *Dépoiller, piller.* Despoliare digitos. *Pli.* Templum. *Cic.* Despolies, tanta calliditate rapis. *M.* (*Vide FUROR, aris.*)

DĒSPONDEŌ, es, pōndi, pōnsūm, ēre. [*Quasi spontis suæ seu voluntatis finem facere.*] *Promettre, accorder.* *PHR.* Alicui despondere puellam. *Cl.* Desponsata laus, provincia. *Cic.* Cum pater Iphi tibi flavam desponderet lanthem, Inter Phæstias quæ laudatissima formæ Dote fuit virgo. *O.* Dotem virgo desponderat hosti. *Pr.* **DĒSPONDERĒ**. [*Pro desperare.*] *Desesperer.* despondere animum. *Liv.* despondere sapientiam. *Col.* *Desesperer d'obtenir.*

DĒSPONSATŪS, a, um, & **DĒSPONSŪS**, a, um.

Cis. *Promis en mariage.* *PHR.* Thalamo alicujus desponsa virgo. *St.* Magni desponsa Tonantis. *Si.* Connubia desponsa. *C.* (*Vide CONJUGIUM.*)

DĒSPUMŌ, as, avi, atum, are. *Ecumer, ôter l'écume.* *PHR.* Et foliis undam tepidi despumat aheni. *V.* **DĒSPUMARĒ**. [*Pro spumando ejicere.*] *Jetter sin écume.* *PHR.* Nimius fervor despumer. *S.* despumatur. *S.* despumare Falernum. *P.* *Cuver sin vin.*

DĒSPŪŌ, is, spūt, spūtum, ēre. *Pli.* *Cracher.* (*Vide SPŪO.*) **DESPUERĒ** *Metaph.* *Mépriser, rejeter.* *SYNT.* Despuere preces. *C.* Alicujus mores. *Cl.* Acrē despuat in mores. *P.*

DĒSQUAMŌ, as, avi, atum, are. [*Squammas auferre.*] *Ecailler.* Desquamare pisces. *Pli.* Desquamare arbores. *Pl.* [*Metaph.*] *Oter l'écorce.*

DĒSTERTŌ, is, ūi, ēre. *Cesser de ronfler.* Postquam destertuit. *P. i.* *Somno excitatus.*

Destillo. *Col.* (*Vide DISTILLO.*)

DĒSTINATIŌ, ōnis. *f. Pl.* *Deliberation, resolution.*

DĒSTINŌ, as, avi, atum, are. *Destiner, marquer, designer.* *SYN.* Assignō, depitō, constitūō, decernō, attribūō, tribūō, despondeō, prōmittō, devovēō. *SYNT.* Destinare certum ictum. *Cl.* Destinare aliquem imperio. *O.* Ad mortem. *Liv.* Quæ destinaverat agere. *Cæs.* *PHR.* Cadi tibi destinati. *H.* Composito rumpit vocem, & me destinat arx. *V.* Nescio an Anticyram ratio illis destinet omnem. *H.* Pesti devota futura. *V.* Huic me quæcumque fuissent Addixi. *V.* Connubio jungam stabili propriamque dicabo. *V.*

DĒSTITŪŌ, is, ūi, ūtūm, ēre. *Quitter, delaisser, abandonner.* *SYN.* Deserō, linquō, derelinquō. *SYNT.* Destituere opus incaptum, propositum, preces. *O.* Spe destitui. *O.* Poma destituunt famem. *S. i.* *Famelicum.* *PHR.* Comitumque suam crudelis in illo Littore destituit. *O.* Tam citō me somnos destituisse queror. *O.* Destituor, prudens artis, ab arte meâ. *O.* Non odio quidam destituere mei. *O.* Et freta destituunt nudos in littore pisces. *V.* Nec spes destituit; sed frugum semper acervos Præbeat. *J.* Destituit animus membra, nox oculos premit. *S.*

DĒSTITUTIŌ, ōnis. *f. Cic.* *Abandonnement, delaissem.*

DĒSTRICMENTUM, ti. *n. Pl.* *Raclure.*

DĒSTRINGŌ, is, ixi, ictum, ēre. *Pl.* *Racler, ratifier.* [*Metaph.*] *Critiquer, piquer.* *PHR.* Tu qui nasute scripta distringes mea. *Ph.* Gravi pestringunt alios contumeliâ. *Ph.* Quam destringit rerum varietas. *Ph.* Distringere Oleas. *Col.* *Cueillir.* Distringere avenas. *Cato.* *Couper.*

DĒSTRŪŌ, is, struxi, structum, ēre. *Détruire, demolir, abbatre.* *SYN.* Diruō, eruo, evertō, deturbō, dejiciō, evellō, discutiō, subvertō. *SYNT.* Destruere aliquem. *Pl.* Navem. *Cic.* Fortunam. *Cæs.* Testes. *Quin.* *PHR.* Mea Pigmalion dum mœnia frater Destruat. *V.* Sic longius ævum Destruit ingentes animos. *L.* Nec juvenis supremos destrue honores. *O.* Aram sed longa vetustas Destruit; & faxo longa senectia nocet. *O.* Etiam & æqua solo fumantia culmina ponam. *V.* Has evertit opes, urbemque à culmine sternit. *V.* Dejicite passim mœnia in planum date; templis Deos obruite. *S.* (*Vide URBS. Urbem diruere.*)

DESÜB. PRÆP. *De dessous*. Mustum desub mafsà. Col.

Desub Alpius. Flo. *Au pied des Alpes*.

DESÜBITÖ, adv. LR. *Soudain*. (Vide STATIM.)

DESÜDÖ, as, avi, atum, are. & DESÜDASCÖ, is, ere. *Suër de peine & de travail*. SYNT. Desudare in aliquo. Cic. Aliquo. Pla. PHR. Illum ego perpetuis mihi desudare caminis Si jubeam; vilescit operi transnittere noctes. Si. (Vide LABORO.)

DESÜESCÖ, is, suëvi, etum, ere. Desuëfäciö, is, ere. Cic. Desuëfiö, eri. Var. [Morem intermittere.] Desaccoutumer, quitter quelque habitude. PHR. Antiquo patrum desuescit honori. Sil. Desuevit querna pellere glande famem. T. Desueta res. Liv. Verba. O. Desuetus pati. Liv. Desueta triumphis agmina. V. Hic caput attollo desuetaque sidera cerno. O. Arma diu senior desueta tremantibus ævo Circumdat nequicquam humeris. V.

DESÜETUDÖ, inis. Desaccoutumance. PHR. Resides, & desuetudine tardi. O. En pudet & fateor jam desuetudine longä, &c. O.

DESÜLTÖR, oris. m. Liv. [Qui ab uno Equo in alium desilit.] Sautcur, voltigeur. DESÜLTÖRIUS Equus. Sue. [Equus quo utebantur desultores, hinc Metaph. DESÜLTORIUS pro levi & instabili dicitur.] Leger, inconstant.

DESÜMÖ, deës, deest, & deest desui, deësse, & deësse. Manquer, ne se pas trouver. SYN. Absüm, deficiö. PHR. Nihil hic nisi carmina desunt. V. Desit in hac mihi parte fides. O. Desuit officio Paris præsentia tristi. O. Haud mihi deero, Cum res ipsa feret. H. Non liquidi gregibus fontes, non gramina desunt. V. Trojæve opulentiæ deerit. V. Promittitque viris nulli se defore testem. Sil. Attale ne quod agas desit, agas animam. M.

DESÜMÖ, is, sumpsi, sumpsum, ere. Liv. Prendre, choisir. PHR. Sibi quod vacuas desumpsit Athenas. H. (Vide SUMO.)

DESÜPËR. Adv. *Par dessus*, d'en haut. PHR. His ego nigramment committä grandine nimbum Desuper infundam. V. Adversasque aspectat desuper arces. V.

DESÜRGÖ, is, ere. Se lever. Canä desurgit dubiä. H.

DETEGÖ, is, tēxi, tēctum, ere. Deconvrir. SYN. Dēnūdō, āpēriō, rēfēō, pāndō, rētēgō, explicō. SYNT. Deregere lacertos, ossa, facta. O. Insidias. Liv. Ensema vaginā. Sil. PHR. Detegit imbelles animos. Lr. Et grandia detegit ossa. O. Flecte iter & monitu detege furta meo. O. Detegit ingenio vulnera facta suo. O. Radiusque retexerit orbem. Titan. V. Traiectaque pectora ferro Nudavit; cæcumque domus scelus omne retexit. V. Jam sole infuso jam rebus luce retextis. V. At specus & Caci detecta apparuit ingens Regia, & umbrosæ penitus patuere cavernæ. V. Caput detectus honestum. V.

DETENDÖ, is, tēnsi, tēnsüm, ere. Detendre. Detentis tabernaculis. Cas.

DETERGÖ, es, ere. & DETERGÖ, is, tērsi, tērsüm, ere. Torcher, nettoier, essuier. SYN. Pürgō, ābstergō, tērgō, mündō. PHR. Fletus detergunt flamine. Cl. Strepituque excita resedit; Et reliquum nitido deterit pollice somnum. Cl. Deterfa nubila radiis. Cl. Tu prima hominem sylvestribus antris Elicis; & fædo detergis sæcula victu. Cl.

DETERGERE [Per trans. Pro tollendo mundare.]

Oter, retrancher. Detergere fastidia. Col. Obscuro deterget nubila cælo Sæpe Notus. H. Detergere gemmas, palmites, sarmenta. Col. Remos. Liv.

DETER & DETËRÜS, (Neuter est in usu) detëriör, oris. DETËRRIMÜS, ä, um. [Quasi detritus.] Mauvais, mechant. SYNT. Deterior facies. O. Causa, res. Cic. Pars. Lr. Deterrimus homo. Cic. Deterrima via. Cic. PHR. Jam mihi deterior canis aspergitur ætas. O. Nec vera virtus cum semel excidit Curat reponi deterioribus. H. At tu deterius palles. P. Deterior qui visus; cum, ne prodigus oblit, Dede neci. V. Imperio deterioris heri. C.

DETERMÛNÖ, as, avi, atum, are. [Terminis & limitibus designare.] Borner, limiter. PHR. Ut hinc teli determinet ictus. Lr. (Vide LIMITO.) DE-TERMINATIÖ, onis. Cic. Limite, borne. (Vide TERMINUS.)

DETERÖ, is, trivi, itum, ere. PLAU. Ufer en frottant. PHR. Deteret invalidos & via longa pedes. T. Hæc quondam nostris manibus detriverat usus. Pr. Omnia detrito vincula fune cadunt. Pr. Quantum detritum est famæ. Sil. Errans Bucula campo Decutiat rorem, & surgentes atterat herbas. V. Laudes egregii Cæsaris Ingeni Culpâ detere. H. (Vide TERO.)

DETERREÖ, es, rui, itum, ere. Epourventer. Pavidum deterruit ense. O. (Vide TERREO.)

DETERRERE [Pro terrendo amovere.] Detourner. SAN. abdücö, ävërtö, ämövëö, ävöcö, dedücö. PHR. A turpi meretricis amore Quam deterreret. H. Cædibus & victu fædo deterruit Orpheus. H. Deterrere ne scribat. Ter. Quin loquar. Pla.

DETESTABILIS, ille. n. Detestable, execrable. SYN. Exëcräbilis, exëcrändüs, detëständüs. PHR. Non erit ullum Exemplum in nostro tam detestabile sexu. J. Adeone Enorria tellus Detestanda fuit. Sil. Bellaque matribus Detestata. H.

DETESTATIÖ, onis. f. PLI. Detestation, execration.

DETESTÖR, aris, atus sum, ari. Deteffer, avoir en execration. SYN. Ävërsör, äbömïnör, exëcrör, ödï, fūgiö, hörrëö. PHR. Deteftor, horreo, fugio, excor omnes. S. Immeritum projecit ab urbe Hostilique caput prece detestatur euntis. O. (Vide ODI. IMPRECOR.) DETESTARI. Pla. [Pro testari.] Prendre à témoin. (Vide TESTOR.)

DETEXÖ, is, tēxü, tēxtum, ere. [Idem quod TEXO.] Faire un tissu de quelque chose. PHR. Quin tu aliquid saltem potius, quorum indiget usus, Viminibus mollique paras detexere juncos. V. Tunc fiscella levi detexta est limine junci. T. Detexere telum. Pla. (Vide TEXO. TELA. Telam texere.)

DETËNEÖ, es, tñiui, tñtüm, ere. Tenir, arrêter, retarder. SYN. Rēmörör, öccüpö, tētnëö, tēnëö. SYNT. Detinere aliquem morä. M. Compede. H. Animum studiis. O. PHR. Detinui... curas tempusq; fefelli. O. Sed me magna Deüm genitrix his detinet oris. V. Quæ duxit sylvas detinuitque feras. M. Dicitur inceptam detinuisse fugam. O. Detinuere moræ. O. Et mea sunt populo saltata poemata sæpe; Sæpe oculos etiam detinuere tuos. O. Nisi quid te detineret, audi. H. Nisi æquora sævi Invia fecissent venti; Bæotæque tellus Aulide piscosä puppes tenuisset ituras. O.

DETÖNDEÖ, es, tñnsi, tñnsüm, ere. [Prorsus

tondere.] *Tondre, couper, tailler.* PHR. Detondere capillos. *M.* Detonsa Sicambria. *Cl.* Arboribus redeunt detonsa frigore frondes. *O.* (Vide *TONDEO.*)

DETŌNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Tonner en parlant: parler d'un ton fort haut.* PHR. Illum insperata turbatum fraude furentem Œbalides refugit, primadum detonat irā. *V-F.*

DETŌRNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLI.* *Tourner, faire un ouvrage au tour.* (Vide *TORNO.*)

DETŌRQUEŌ, ēs, tōrsī, tōrtūm & tōrsūm, ērē. *Tourner ailleurs.* SYN. Rēvōcō, āvērtō, dētērrēō, ābdūcō, rētōrquēō. SYN. Detorquere labra. *Quin.* Curfus ad aliquem. *V.* Lumen ab aliquo. *O.* Detorquere aliō se. *H.* In lavam. *PLI.* A virtute. *Cic.* Detorsa navis. *Sue.* Pravē detorsa opinio. *Col.* PHR. Ardua torquent, Cornua, detorquentque: ferunt sua flamina classēm. *V.* Oculis detorquet ad undas. *V-F.* Vulnus Saturnia Juno Detorsit veniens. *V.* Sive aliō pravum detorferis. *H.* Cervicem detorquet ad oscula. *H.* Verba à græco fonte parçē detorta. *H.*

DETRACTIŌ, ōnis. *f.* *L'Action d'ôter, enlevement.* SYN. Detractio alieni. *Cic.* detractio sanguinis. *PLI.* Molestiā. *Cic.*

DETRAHŌ, īs, trāxī, trāctūm, ērē. *Tirer, ôter, enlever.* SYN. Auferō, tollō, abstrahō, ēripō. SYN. Detrahēre in iudiciū. *Cic.* Sanguis venis detractus. *Lr.* Hoc solum crimen merita bene detrahe terrā. *L.* detrahēre torquem hosti. *Cic.* de collo. *Pla.* detrahēre aliquem de cælo, aliquid de summā. *Cic.* PHR. detrahat auctori multum fortuna licebit: Tu tamen ingenio clara ferere meo. *O.* Animis errorem detrahe nostris. *O.* Fœtus quos durus arator Observans nido implumes detraxit. *V.* detrahe menti Spem fructus avidæ. *O.* Fasces indigno detrahit idem. *H.* (Vide *AUFERO.*)

DETRAHĒRĒ Alicui, de alicujus famā. *Cic.* *Parler mal de quelqu'un.* PHR. Neque illi detrahēre ausim. *H.* dente Theonion cum circum roditur. *H.* Absentem qui rodit amicū. *H.* An si quis atro dente me petiverit Inultus ut flebo puer. *H.* Quid ruis in sacros temeraria turba pœtas? Sævāque mordaci prœlia dente moves? Desine sacrilegā convitia fundere linguā. *Sann.* (Vide *CONVICIOR.*)

DETRĒCTATIŌ, ōnis. *f.* *Liv.* *Refus.* **DETRĒCTATOR.** *Liv.* *Qui refuse.* **DETRĒCTATOR.** *Liv.* *Médisant.* (Vide *MALEDICUS.*)

DETRĒCTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Refuser, faire difficile.* SYN. Vitō, fugiō, ābnūō, rēcūsō, dēnēgō, dēclīnō, ēxcūtiō. SYN. Detrectare vincla, verbera. *T.* Onus. *Cl.* Principem. *Sue.* PHR. Aut juga detrectans (*Vacca*) interdumque aspera cornu. *V.* ductus ab armento Taurus detrectat aratrum; Subtrahit & duro colla novella jugo. *O.* detrectare furore Militiam ficto. *O.*

DETRĒCTARĒ. *Médire, décrier.* PHR. Benefacta malignē Detrectat. *O.* detrectare laudes. *O.* Virtutes. *Liv.* Ingenium magni livor detrectat Homeri. *H.*

DETRIMENTŌSŪS, ā, ūm. *Cæs.* *Prejudiciable.* (Vide *NOXIUS.*)

DETRIMENTŪM, tī. *n.* *Detriment, perte.* PHR. Detrimēta, fugas servorum, incendia rider. *H.* (Vide *DAMNUM.*)

DETRUDŌ, īs, trūsī, trūsūm, ērē. [*Trudendo dejicere.*] *Chasser, jeter dehors avec violence.* SYN.

DETRŪBŌ, rējiciō, dēpelliō, expelliō, ēxturbō, dējiciō. SYN. Detrudere rure colonos. *Cl.* de saltu, ex saltu. *Cic.* detrudere morti. *PLI.* In luctum, ad penam. *Cic.* PHR. Detrusum sub inania tartara corpus. *O.* detrudunt naves scopulo. *V.* Superisque Jovem detrudere regnis. *V.* (Vide *PELLO.*)

DETRUDĒRĒ. *C.* [*Pro differre.*] *Reculer.* Detrudere comitia in &c. *Cic.*

DETRUNCATIŌ, ōnis. *f.* Detruncatio ramorum. *PLI.* *L'Action de couper, la coupe.*

DETRUNCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Couper, trancher.* SYN. Detruncare vitem. *Col.* Caput. *O.* Corpora. *Liv.* Alas apibus. *PLI.* Manu aliquem detruncare. *V-F.* (Vide *AMPUTO.* *CÆDO.*)

DETŪMĒŌ, ēs, tūmūī, ērē. & **DETŪMESCŌ**, īs, ērē. & **DETURGEŌ**, ēs, ūrsī, ērē. *PLI.* [*Tumorem amittere*] *Des-enfler, se des-enfler.* PHR. Detumuerē animi maris, & clementior Auster Vela vocat. *St.* Qua vi maria alta tumescant, Obicibus ruptis; rursusque in seipsa residant. *V.* Subsidunt undæ. *V.* Sternitur æquor aquis. *V.*

DETURBŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Renverser, abbatre.* SYN. Detrūdō, ēvērtō, dējiciō, expelliō, ēxturbō. SYN. Deturbare aliquem spe, de mente, de fortunis, de tribunali. *Cic.* Equo. *Liv.* Edibus. *Pla.* Agmina deturbat gladio. *Sil.* In mare præcipitem puppi deturbat ab altā. *V.*

DETURPŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *SUE.* *Gâter, salir.* PHR. Aquilonis afflatu Poma deturpante rugis. *PLI.* (Vide *LURPO.*)

DEVASTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Agmina ferro Devastata. *O.* (Vide *VASTO.*)

DEUCALIŌN, ōnis. *Promethes filius, post diluvium solus hominum superstes, in Parnasso monte, ut ait Ovid.* Cum consorte tori (*Pirrhâ*) parvâ rate vectus adhæsît... Nam cætera traxerat æquor. Non illo melior quisquam, nec amantior æqui Vir fuit, aut illâ reverentior ulla Deorum. Deucalion lacrymis ita Pirram affatur obortis, O! soror o! conjux, o! fœmina sola superstes: Terrarum quascumque vident occasus & ortus, Nos duo turba sumus; possedit cætera Pontus: Nunc genus in nobis restat mortale duobus. *O.* *Populos ergo reparaturi adeunt ambo fatidicam Themīn* quæ tunc oracula tenebat: *Ed'it illa* post tergum magnæ jactare parentis Ossa... sic generis damnum reparabile nostri... Magna parens (*ait Deucalion ad Pirrhâ*) terra est; lapides in corpore terræ Ossa reor dici; jacere hos post terga jubemur... tum iustos lapides sua post vestigia mittunt. Saxa, quis hoc credat, nisi sit pro teste vetustas, Ponere duritiem cœpere, suumque rigorem, Molliri que morâ, molliraque ducere formam. Mox ubi creverunt; natura que mitior illis Contigit... quæ pars humida succo, Et terrena fuit, versa est in corporis usum: Quod solidum est, flectique nequit, mutatur in ossa: Quæ modò vena fuit, sub eodem nomine mansit; Inque brevi spatio, Superiorum numine, saxa Missa viri manibus faciem traxere virorum; Et de fœmineo reparata est fœmina jactu. *O.* *EPITH.* Pius, iustus, æquus. SYN. Prômēthidēs. Sātūs Iāpēthō. PHR. Deucalion vacuum lapides jactavit in orbem. *V.* Fertur refuso Deucalion mari, Dum mersa toris sæcula promeret Terris; renascentemque jactos In lapi-

des animaret orbem. *Sarb.* Et post antiquas Deucalionis aquas. *Pr.* Inde Promethides placidis Epimethida dictis Mulcet. *O.* Credant & nimias Deucalionis aquas. *O.*

DEUCALIÓNĒUS, ā, ūm. *De Deucalion.* *PHR.* Deucalioneos fudisset aquarius imbres. *O.*

DĒVĒHŌ, ĩs, vĕxī, vĕctūm, ěrĕ. *Conduire, mener, transporter d'un lieu à un autre.* *PHR.* Nunc ad tua devchor astra. *Pr.* Trans æquora merces Devehit. *Cl.* Aut unde iratus sylvam devexit arator. *V.* Fluvius navium patiens fruges in urbem devexit. *Pl.* devchi mollissimē. *Col.* (Vide FERŌ. VĒHŌ.)

DEVĒLLŌ, ĩs, ěrĕ. *Arracher.* devellere crines. *Cl.* (Vide EVELLO.)

DĒVĒLŌ, ās, āvī, ātūm, ārĕ. [Detegere, velum auferre.] *Déconvrir.* *PHR.* Oraque revelat miseræ pudibunda fororis. *O.* (Vide APERIO.)

DĒVĒNĒRŌR, āris, ātūs sūm, ārī. *Reverer, respecter.* *PHR.* Sæpe Deos supplex, ut tu scelerare vales, Sum prece thuricremis devenerata focis. *O.* Sanctâ deveneranda molâ. *T.* (Vide VENERŌR, ADORŌ.)

DĒVĒNĪŌ, ĩs, vĕnī, vĕntūm, ĩrĕ. *Venir, arriver* *PHR.* devenit in Scythiam. *O.* devenerē locos, ubi nunc ingentia cernes Mœnia. *V.* Quisquis ab extremis nuper devenerit oris. *O.* Egressum magnâ me excepit Aricia Româ. *H.* (Vide VENIO.)

DĒVĒRBĒRŌ, ās, āvī, ātūm, ārĕ. *TER.* *Battre.* (Vide VERBERŌ.)

DĒVĒRRŌ, ĩs, vĕrrī, vĕrsūm, ěrĕ. *COL.* *Balaier, netoier.* (Vide VERRO.)

DĒVĒRTŌ. *PLA.* (Vide DIVERTO.)

DEVĒSCŌR, ěris, scī. *ST.* *Manger.* (Vide COMEDO, EDO.)

DĒVĒTŌ, ās, ārĕ. *QUIN.* *Empêcher.* (Vide VETO.)

DĒVĒXITĀS, ātis. *f. PLI.* *Le penchant d'une coline.* (Vide COLLIS.)

DĒVĒXŪS, a, ūm. *Pendant, qui pend.* *SYN.* Dēclivis, dēclēxūs, prōnūs. *SYNT.* Devexa arva. *O.* Rupes, dies. *Cl.* Caput in dextrum humerum devexum. *Pl.* Collibus molliter devexis. *Pl.* *PHR.* Coloratis annis devexus ab Indis. *V.* Lacus acclivis devexo margine. *O.* Mundus premitur devexus in Austros. *V.* Ad terramque fluit devexo pondere cervix. *V.*

DĒVINCĪŌ, ĩs, vīnxī, vīnctūm, ĩrĕ. *CIC.* *Lier, attacher.* *PHR.* Tempora devinctus Lauro. *T.* Devinctus colla catenis. *Sil.* (Vide VINCIO.)

DĒVINCIRĒ sibi. *Metaph.* *S'attacher, gagner.* *SYNT.* Devincire sibi aliquem præmiis. *Pl.* Animos pignore. *Caf.* Templum religione. *Cic.* Devincire se alicui. *Cic.* Se scelere. *Cic.* *PHR.* Hæreat juveni devinctus amore pudico Menalius. *St.* Varius mihi Virgiliusque Occurrunt; animæ quales neque candidiores Terrâ tulit, neque quæ me sit devinctior alter. *H.* Pater æterno devinctus amore. *V.* (Vide AMICITIA. *Amicitias jungere.*)

DEVINCŌ, ĩs, vīcī, vīctūm, ěrĕ. *Vaincre, surmonter.* *PHR.* Infestum pugnans devicerat hostem. *V.* Devictus lumina fomno. *C.* Devictus amoris Vulnere. *Lr.* (Vide VINCO.)

DĒVĒTĀTĪŌ, ōnis. *f. CIC.* *L'action d'éviter. Fuite.* (Vide FUGA.)

DĒVĒTŌ, ās, āvī, ātūm, ārĕ. *Eviter, fuir.* *PHR.*

Turpemque repulsam Quanto devites animi capitisque labore. *H.* (Vide VIRO. FUGIO.)

DEVIŪS, ā, ūm. [Qui à via errat.] *Ecarté, détourné, égaré.* *SYN.* Abētrāns, ētrāns, āvīūs. *SYNT.* Devium iter. *Cic.* Devia rura. *O.* Devium oppidum. *Cic. i.* *Extra viam.* *PHR.* Per devia lustra vagantes. *O.* Ignarosque loci passim. *V.* Avia cursu Dum sequor, & notâ excedo regione viaram. *V.* Seque novo veterum deceptione errore locorum. *V.* Errata retrorsum Littora. *V.* Sive errore viæ, seu tempestatibus acti. *V.* Nec nos via fallit euntes. *V.* Perplexum iter omne revolvens Fallacis sylvæ. *V.*

DĒVIŪS. *Metaph.* *Qui s'écarte, &c.* *PHR.* Consiliis præceps & devius. *Cic.* Devius æqui. *Sil.* Et devia pectora recti. *Sil.*

DĒUNGŌ, ĩs, ěrĕ. *PLA.* *Oindre.* (Vide UNGO.)

DĒUNX, ūncis. *m.* [Pondus & mensura undecim unciarum.] *Onze onces.* *PHR.* Misceri sibi protinus deunces Sed crebros jubet. *M.* Poto ego sextantes; tu potas, Cinna, deunces. *M.* Quid petis ut nummi, quos hic quincunce modesto Nutrieras, peragant avidas sudare deunces. *P. i.* *Majus percipias fœnus.*

DEVOCŌ, ās, āvī, ātūm, ārĕ. *Appeller, faire venir.* *PLA.* *PHR.* Defixa cælo devocare sidera. *H.* (Vide ACCERSO.)

DĒVOLŌ, ās, āvī, ātūm, ārĕ. [Deorsum volare.] *Voler de haut en bas.* *PHR.* Devolat in terram. *Lr.* Devolare de cælo. *Liv.* Ab amicitia afflictâ ad florentem devolare. *Cic.* Præcipites pavore in forum devolant. *Liv.* (Vide VOLO, AS. ACCURRO.)

DEVOLVŌ, ĩs, vōlvī, vōlūtūm, ěrĕ. [Deorsum volvere.] *Faire rouler de haut en bas.* *PHR.* Corpora devolvunt in humum. *O.* Dum mollia pensa Devolvunt fufis. *V.* Seu per audaces nova pythirambos Verba devolvit numerisque fertur Lege solutis. *H.* Devolvi ad otium. *Col.* Ad spem. *Cic.* Aqua è montibus per faxa præceps devolvitur. *Col.* (Vide VOLVO.)

DEVŌRŌ, ās, āvī, ātūm, ārĕ. *Deverer, avaler sans mâcher.* *SYN.* Abligūrīŏ, absŏrbĕŏ, hĕllĕŏr, vŏrŏ. *PHR.* Nostraque longinquas viscera piscis edet. *O.* Sive peregrinæ carpent mea membra volucres; Inque meo tingent sanguine rostra Lupi. *O.* Unguibus & rostro tardus trahet ilia Vultur; Et scindunt avidi perfida corda Canes. *O.* Deque tuo fiet (licet hac sis laude superbus) Insatiabilibus corpore rixa Lupis. *O.* Hic inconsumpto viscere pascet aves. *O.* Et tua dente fero viscera carpat Equus. *O.* Sic ego præmior; rostroque evisceror unco, Facta venenatæ Daphilis esca gulæ. *Sann.* Inque tui cæsus viscera patris eas. *O.* Sed quæ visceribus veniebat bellua ponti Exsaturanda meis. *O.* Canes satiati sanguine herili. *O.* Cum mea me coram sylvas inimicus in altis Viscera montanis ferret edenda Lupis. *O.* Ut libet hæc Porcis hodie comedenda relinques. *H.* Et citò rapturus de nobilitate comesâ. *J.* Corripuitque cibos avidâque recondidit alvo. (Vide COMEDO.)

DĒVŌRĀRĒ. *Metaph.* Devorare libros. *Cic.* *Live sans cesse.* Devorare dolorem. *Cic.* *Ronger.* *Cacher.* Devorare dicta. *PLA.* *Ecouter attentivement.* Devorare aliquid spe. *Cic.* *Attendre.* Vox devoratur. *PLI.* *Se perit.* Ipse dolor vocem lacrymasque introitus obortas Devorat; & clausum pectore vulnus alit.

O. Sed spectas oculis devorantibus Draucos. *M.*
DEVOTIŌ, ōnis. f. *Cic. Devoïement.* **DEVŌ-**
TŌRIŪS, ā, ūm. Devotoria carmina. *Liv. Formu-*
le pour se devoïer.

DEVŌTŪS, ā, ūm. [Deditus alicui.] Devotorum in
 Gallia (*ait Caf.*) Hæc est conditio, ut omnibus in
 vita commodis cum his fruantur quorum se ami-
 citiæ dederunt. *Caf.* Nec adhuc repertus est qui,
 eo interfecto cuius se amicitia devovisset, mori re-
 cusaret. *Caf.*] *Devoï.* Devotus vobis animus. *Sen.*
 Devota morti pectora. *H. Devoïés.* Devotus studiis.
Cic. Artaché. Devotus vino. *Ph.* **DEVŌTŪS.**
 [Destinatus.] *Devoïé, destiné à...* Devota domus.
 O. Devotus sanguis. *H.* Devota victima. *H.* Dido
 pesti devota futurae. *V.*

DEVŌVEŌ, ēs, vōvī, vōtūm, ērē. & **DEVŌTŌ**,
 ās, arē. *PLA. Vōïer, devoïer.* *SYN. Dēstinō, vōvō,*
cōnsēcrō, addicō, dēdicō, sēcō. *PHR.* Dianæ ho-
 stiam devovere. *Cic.* Superos-quorum se devoveret
 aris. *V.* Alma tibi nemorum cultrix Latonia virgo
 Ipse Pater famulum voveo. *V.* Me destinat aræ. *V.*
 Idus Italii votum immortale sacrat. *V.* (Vide
 Voveo.)

DEVŌVERĒ aliquem, alicujus caput. [Pro diris im-
 precationibus malum alicui optare.] *Maudire, faire*
des imprecations. Illum ego Devoveo, quem mens
 intelligit, Ibim. O. Teque tuosque Devoveo. O. Quem
 devota non extinxit Arbor. *H.* (Vide IMPRECOR.)

DEVŌVERĒ se pro populo, pro Patriâ. *Cic.* Pro victo-
 riâ. *Pli.* [Morti se addicere.] *Se devoïer. Sacri-*
fier sa vie pour, &c. *PHR.* Fabii se devovere tre-
 centi. *Mant.* Devoveo vobis animam hanc foceroque
 Latino. *V.* Hic redimat sanguis populos; hac cæde
 laverur Quidquid Romani meruerunt pendere mo-
 res. *L.* Nudum promptumque ad vulnera pectus. *L.*
 O! si Christe tuo parcere vis gregi; Pro tot crimi-
 nibus publica victima Adsum: terribilem sustineas
 manum Iræ vindicis immemor. *Sant.* Pax emptâ
 ducis funere. *Sant.* Devovere se amicitia alicujus.
CÆs. *Se devoïer.*

DĒURŌ, is, ūsī, ūtūm, ērē. *Liv. Brûler.* (Vide URO.)

DĒŪS, ī. m. *Dieu.* *EPITH.* Sūmmūs, jūstūs, æquūs,
 immēnsūs, ōmīpōtēns, immōrtālis, adōrāndūs,
 trēmēdūs, clēmēns, clemēs, vīndēx, prōvidūs,
 māgnūs, ōpīfēr, ūltōr, bēnīgnūs, cōlēndūs, mī-
 fēricōrs, præsēns, ōptīmūs, mākīmūs. *SYN.* Mūn-
 dī pārēns, fabrīcātōr. *H.* Cōndītōr. *S.* Rēctōr. *O.*
 Rēgnātōr Ōlympt. *V.* *PHR.* Hominum rerumque
 reptor. *V.* Gentis humanæ Pater atque custos. *H.*
 Terrarum Dominus Deusque rerum. *M.* O! Pater, o!
 hominum Divūmque æterna potestas. *V.* Cælum &
 terras qui numine torquet. *V.* Qui mare, qui ter-
 ras, qui cælum numine complet. *V.* Olympi rector
 & mundi arbiter. *L.* Cujus excussis tremunt Hu-
 mana telis. *S.* O! qui perpetuis orbem moderaris
 habenis. *Buch.* Lux de luce Deus fons quoque lu-
 minum, Quo stat perpetuus calitibus dies. *Sant.*
 Movet qui Sidera nutu. *Sann.* Cujus ad imperium
 fundit sua munera tellus. Natura cujus prompta pa-
 ter jussibus. *Buch.* Te rerum Deus alme canam,
 Dominumque patremque, Magne parens, sanctâ
 qui majestate verendus, Ætheris æternas rector
 moliris habenas. Te decor auratis ambit, te glo-
 ria pennis, Et circumfusus vestit pro regimine lu-

mem, Tu tibi pro velo nitidi tentoria cæli, Et
 liquidas curvo suspendis fornice lymphas, Et le-
 vibus ventorum alis per inania vectus, Frænas seu
 celeres volitantia nubila currus. *Buch.* Fulguribus
 terras, & sævo fulmine terres. Omnia mox cæli
 directâ luce serenâs. Das leges, & jura polo. tibi
 curia sancti Ætheris obsequitur, nutusque obser-
 vat heriles... Tu rex regum: tibi sceptrâ, tibi ipsâ.
 Regna accepta ferunt reges, & numen adorant
 Accurvi, votisque vocant, metuuntque, tremuntque,
 Atque humiles uni tibi corda ferocia ponunt. *Vida.*
 Ille pater rerum qui sæcula dividit âstris. *Cl.* Æthe-
 rex potens dominator aulæ. *S.* Unus es æterno
 qui numine cuncta gubernas, Cuncta supercilio
 quatiens, cuncta igne corusco Terrificans, cæli
 superas dum concutis arces. Nam procul astringeri
 transigne mœnia mundi Tu fræna rerum, justus
 arbiter, tenes. *Buch.* Tu manes idem pater orbis,
 Unus, Nec vicēs rerum patiens nec ævi Termino
 clausus brevis, unus expertus Finis & ortus. *Buch.*
 Occultos animi motus sensusque latentes Perspicit;
 & taciti pectoris ima videt. Reges in ipsos impe-
 rium est Dei Cuncta supercilio moventis. *H.* Qui
 terram inertem qui mare temperat Ventosum &
 urbes regnaque Tristia; Divosque mortalesque
 turmas Imperio regit unus æquo. *H.* O! qui res ho-
 minumque Deūmque Æternis regis imperiis, &
 fulmine terres. *V.* O! qui perpetuâ mundum ratione
 gubernas Terrarum cælique sator. *Boët.*

DĒI Existentiâ, Providentiâ. *PHR.* Dies tenebras &
 tenebræ diem Semper prementes perpetuâ vice,
 Non fortuito res caducas Ire monent per inane la-
 psum. *Buch.* Cum rapiant mala fata bonos, ignoscite
 fasso, Sollicitor nullos esse putare Deos. *O.* Deo-
 rum Ignarum mortale genus per fulmina tantum
 Sciret adhuc cælo solum regnare Tonantem. *L.* Sæ-
 pe mihi debiam traxit sententia mentem, Curarent
 Superi terras, an nullus inesset Rector, & incerto
 fluere mortalita casu. Nam cum dispositi quassif-
 sem fœdera mundi, Præscriptosque maris fines,
 annique meatus, Et lucis, noctisque vices: tunc
 omnia rebar Consilio firmata Dei... Sed cum
 res hominum tantâ caligine volvi Aspicerem, læ-
 toque diu florere nocentes, Vexarique pios: rur-
 sus labefacta cadebat Relligio, causæque viam non
 sponte sequebar Alterius, vacuo qui currere semi-
 na motu Affirmat, magnumque novas per inane
 figuras Fortunâ non arte regi: quæ Numina sensu
 Ambiguo vel nulla putat, vel nescia nostri. Abstulit
 hunc tandem Rufini poena tumultum, Absolvit-
 que Deos. *Cl.* Illi justitiam confirmare triumpho;
 Præsentes docere Deos; hinc sæcula discant, In-
 domitum nihil esse pio, tutumve nocenti. *Cl.*

DĒŪM colere. *PHR.* Non bene cælestes impia dextra
 colit. O. Numen adhuc sine thure meum est. *O.*
 Ante colebaris votis & sanguine largo. *M.* Te multâ
 prece te prosequitur mero diffuso pateris. *H.* Nam
 licet humanæ non spernas munera vocis; Nil no-
 stri tamen oris eges; laudumque tuarum Omnia
 plena sonant cælo terræque marique. *Vida.* Ipse Deus
 nostri pretium est, si causa laboris O! tanto felix
 auspice quod sit opus. *Hofsch.* Hunc ego dum vivam,
 dum spiritus hos reget artus, Usque colam. *Buch.*
 Sed tamen ut fuso Taurorum sanguine centum, Sic

capitur minimo thuris honore Deos. O. Si tu cultor
eras elapsis igne (*Deis*) futurus; Pœnitet elapsos
ignibus esse Deos. O. Qui sine te nequeo cur tecum
vivere fugi: Omnia tu nobis & satis unus eris:
Ille meos solus, qui me fatiabit, amores Vindicer.
Hofch. Multa Deos orans oneravitque æthera votis.
V. In primis venerare Deos, atque annua magnæ
Sacra refer Cereri. *V.* Numen adoret, Præterea, aut
aris supplex imponat honorem. *V.* (Vide ADORO.
SACRIFICO.)

DĒUM precari. (Vide ORO. Orare Deos.)

DĒUM offendere. PHR. Qui numina Divûm Sper-
neret, & nullos aris adoleret honores. O. De cælo
& superis, si quæ est tamen, ultima cura est. *Hofch.*
Nec poterat jam ferre nefas, lentamque Tonantis
Cœperat indignans terra vocare manum. *Rua.* Vin-
dices aderunt Dei: his puniendum mea vota te
tradunt. *S.* Adverso movimus ista Deo. O. At spe-
rate Deos memores fandi atque nefandi. *V.* Hæc pa-
ter omnipotens superûm regnator Olympo Tam
lentus cernis, nec cælo tartara misces? Ecquando
horrificum dextrâ jaculabere fulmen, Si nunc im-
moto facies innubila mundo est?... Cur tua dextra
vacat? cur non face terra trifulcâ Jam fumat? quos
flamma vorax servatur in usus. *Vida.* Conversaque
numina sentit. *V.* Impia in adversos solvimus ora
Deos. *Pr.* Dei contemptor. *V.* Spretor. O. Discite
justitiam moniti & non temnere Divos. *V.* (Vide
PECCATUM. PECCO.)

DĒUS Trinus. PHR. Unum numen idem tribus est,
tribus una voluntas, Unâ eademque tribus natura,
atque una potestas Majestasque eadem. *Vida.* Nu-
men idem simul ambobus, Deus unus uterque:
Quin etiam quo inter se ambo junguntur, amorem
Omnipotens æque numenque Deumque vocamus,
Asslantem maria, ac terras cælique profunda: Affla-
tu quo cuncta vigent, quo cuncta moventur. *Vida.*

DĒUS Pater. Deus filius. PHR. Principio pater omni-
potens rerum fator, & fons, Ingens, immensus,
solus regnabat ubique. Nondum fidereos mundi
procuderat orbes... Quidquid erat, Deus illud
erat, quodcunque ubicunque Complexus circum pe-
nitus sese omnis in ipso, Filius huic tantum, quem
non effuderat ulla Vel Dea; vel solito mortalis fœ-
mina partu. Ipse sed æternâ genitor conceperat
illum Æternum æternus (dictu mirabile) mente.
Haud olli terreni artus, moribundave membra, Sed
sine corpore erat, patris altâ ut mente supremi
Conceptum, arcanoque latens in pectore VERBUM
Ceu cum secum aliquid mortales farier orsi Con-
cipiunt tacito ante latens in pectore verbum, Quam
vox æreas audita edatur in auras. Quod semper
fuit, est, & erit sine fine, sine ullo Interitu æter-
num, nulloque obnoxius ævo Fœtus, ab æterno
genitus, sine matre parente Filius, æterno proles
æquæva parenti. *Vida.* Semper ut idem ingens re-
guarit originis expers Cum genitore Deo Deus
omnia numine complens. Ut nullis mox princi-
piis, aut semine nullo Omnia condiderit, cælum,
terrasque, fretumque. *Vida.* Filius, æternum qui
tecum vivit, & unum Est, & idem tecum, tibi
nec divellitur unquam; Nascentur humanâ sub ima-
gine, nascitur ille Qui semper fuit, est, & erit,
cui sidera parent; Mortalique Deus tegitur sub mo-

le, nec artus Respuit humanos. *Vida.*

DĒUS Spiritus Sanctus. PHR. Quin & concordēs,
vosque inter mutua amantes Communi (nullis opus
extricabile verbis) Afflatu æternum semper spiri-
tis amorem. Quodque ab utroque fuit, confor-
ti Spiritus aurâ Numen habet, pariterque Deus
quoque regnat ubique Omnipotens. *Vida.* Et nos
largus opum dono septemplete lætos Insignis,
nostrasque vehis super æthera mentes, Cum sese
objecit nobis res dura repente, Hæremusque diu
incipites, animisque labantes In tenebris versamur,
ades lux protinus, & nos Instruis, ac mentem
pulsâ caligine lustras. Nec cunctaris, ubi tristis
præcordia mœror Nostra premit: solator ades, dul-
cemque profundis Lætitiâ mœstis, & gaudia
mentibus affers, Terroresque animis arces & nu-
mine amico Pectore demulcens pulsâ formidine fir-
mas... Tu placidam per corda seris mortalia pa-
cem, Blandaque mortali præbes solaria vitæ Læ-
titiâ ingentem perfundens undique mundum, Per
te odia, & lites, per te fera bella quiescunt. Tu pa-
cem regesque inter populumque, patresque, &c. *Vida.*
Nos ipse juvas comes additus ulque Fortunasque
tuâ nostros virtute labores, Ac veluti arescant her-
bæ, sylvæque comantes Intereant, nisi marer alens
radicibus imis Sufficiat vires occultaque pabula tel-
lus. Sic noster sine te vigor, & vis desinat omnis.
Vida. Si nunc si nobis aurâ cælitus almæ Halitus
omnipotens patefacto aspiret Olympo. *Vida.* Nas-
quam abes, & ducē te casus evadimus omnes. *Vida.*
Corda movens tacito impulsu... Medio in certami-
ne... Affulges, retegisque dolos atque iuxta frangis
Tentamenta, tuo nos firmas numine. *Vida.*

DĒI, & DII, orûm. *Les faux Dieux.* PHR. Dum
se deesse Deis, at non sibi numina, credit. *L.* Aspi-
ciant oculis superi mortalia iustis. O. Dî mihi sint
faciles. O. Dii me teneant Diis pietas mea Et Musa
cordi est. *H.* Si qua pios reserant numina. *V.* De
superis, ingratis, times; causamque Senatûs Cre-
dere Diis dubitas. *L.* Nos quoque tangit honos;
festis gaudemus & aris, Turbaque cælestes ambi-
tiosa sumus. O. Cælestum vis magna jubet. O. Si
tamen hoc superi cernunt; si numina Divûm Sunt
aliquid. O. Bis sex cælestes medio Jove sedibus altis
Augustâ gravitate sedent: sua quemque Deorum
Inscribit facies; Jovis est regalis imago, &c. O.
Tantum terroribus addit Quos timeant non nosse
Deos. *L.* Vincit apud superos votis me Cæsar ini-
quis. *L.* Quid queror, & toti facio convicia cælo
(quod perjura pepercerint) Dii quoque habent oculo-
los, Dii quoque pectus habent. O. O! divos im-
pune quibus peccare potestas. Non alio Dominos
se ratione probant. O. Sunt superis sua jura; quid
ad cælestia ritus Exigere humanos. O. Diique Deæ-
que omnes tot ludicra numina varum Reliquiæ
veterum infames, & monstra pudenda, Vana su-
perstitio pulchris illapso tenebat Pectus imaginibus.
Sant. Rector Deûm Jupiter. O. Hominum fator at-
que Deorum. *V.* Finxit in effigiem moderantum
cuncta Deorum. O. Non hæc sine numine Divûm
Eveniunt. *V.* Quod te per superos & conscia numi-
na veri, &c. *V.* Cælestum vis magna jubet. *V.* Fon-
tesque fluviosque voco, quæque ætheris alti Rel-
ligio, & quæ Cæruleo sunt numina ponto. *V.* An

Deus immensi venias maris, ac tua nautæ Numina sola colant. *V.* Dii maris & terræ tempestatumque potentes. *V.* Dii quibus imperium est Pelagi. *V.* Dii Patrii quorum semper sub numine Troja est. *V.* Altorum Rexque Paterque Deum. *O.* Illam egolucidas Inire sedes, ducere nectaris Succos, & adscribi quietis Ordinibus patiar Deorum. *H.* Nec de plebe Deus, sed qui cælestia magnâ Sceptra manu teneo. Tantæne animis cælestibus iræ. *V.* Scilicet is superis labor est! ea cura quietos Sollicitat, *V.* Fletere si neque superos, Acheronta movebo. *V.* Una superstitio superis quæ reddita Divis. *V.* DEXTANS, *antis. Vit.* [Decem partes assis.] *Dix onces.*

DEXTĒR, *trā, ūm. Droit. Qui est du côté droit.* *PHR.* Signaque sex foribus dextris, totidemque sinistris. *O.* Quo tantum mihi Dexter abis. *V.* Hanc, ut prona iugo lævum impendebat ad amnem, Dexter in adversum nitens concussit. *V.* Saucius armo Dexteriore Medon. *O.* Sociosque vocantem Vibranti gladio connixus ab aggere dexter Occupat. *V.*

DEXTĒR. [Pro apto & agili ab aptitudine manus dextræ.] *Adroit, habile.* *SYN.* Solers, ingeniosus, sagax, industrius. *PHR.* Nec te Dexterior, &c. *O.* Tentaturum aditus, & quæ mollissima fandi Tempora, quis rebus Dexter modus. *V.*

DEXTĒR. [Prosper, felix, ab auguriis.] *Favorable, propice.* *SYN.* Prospēr, faustus, propitiūs, felix, secundus, fortunatus. *PHR.* Et nos & tua dexter adipe sacra secundo. *V.* Adis o! placidusque juves, & sidera cælo Dextra feras. *V.* Dexter ades ducibus. *O.*

DEXTĒRĀ, & DEXTĒRĀ, *æ. f.* *La main droite.* A dextrâ canit Cornix. *Cic.* Manus dextra. *Liv.* [Sumitur pro manu.] *La main.* *PHR.* Si pergama dextrâ Defendi possent, etiam hac defensâ fuissent. *V.* Dextera ciudelis quæ me, fratremque necavit. *O.* Certaque lethiferâ direxit spicula dextrâ. *O.* Avidi conjungere dextas Ardebant. *V.* Jungere hospitio dextas. *V.* Oculos dextramque precantem Proten dens. *V.* Pars mihi pacis erit dextram tetigisse tyranni. *V.* (Vide MANUS.)

DEXTĒRĀ. [Pro virtute.] *Valeur.* *PHR.* Dextrâ nec Drancis dicta refellam. *V.* Invisâque dextera bello. *V.* (Vide ANIMUS.) DEXTĒRĀ. [Pro auxilio.] *Secours.* Da dextram misero. *O.* (Vide AUXILIUM.)

DEXTĒRĀ. [Pro fœdere. Dextas enim jungebant in signum iniri fœderis.] *Alliance.* *PHR.* Renovare dextas. *Tac.* Ad fœdera jungere dextram. *V-F.* Heu! ubi pacta fides commissaque dextera dextræ. *O.* Nec te data dextera quondam Nec moritura tenet crudeli funere Dido. *J.* En dextra fidesque (ejus) quem secum patrios aiunt portare penates. *V.* Data dextera Turno. *V.* Quam petitis juncta est mihi fœdere dextra. *V.* Testes fallaci dextra. *Cic.* Dextræ conjungere dextram. *O.*

DEXTĒRE, *adv. Liv.* *Adroitemment, avec adresse.* *PHR.* Dexterius nemo fortunâ est usus. *H.*

DEXTĒRITAS, *artis. Liv.* *Dexterité, adresse.* *PHR.* Jam quale ingenii robur, quàm vivida mentis Fulget ubique acies, quàm rebus prona gerendis Dexteritas; Quæ consilii fiducia! numquam Successu frustrata suo: Prudentia victrix Fortunæ & casus

aquâ regit omnia librâ; Ardua quæque aliis vel desperata videntur, Explicat, & cursus cogit servare secundos. *Com.*

DEXTRORSUS. *Cic.* Dextrorsum, *adv.* [Versus dextram partem.] *A droite.* Ille sinistrorsum, hic dextrorsum abis. *H.*

DIĀ, *æ. f.* *Insula una ex Cycladibus.* *PHR.* Quâ brevis æquoreis Dia feritur aquis. *O.*

DIĀBŪLUS. (Vide DÆMON.)

DIĀDEMĀ, *artis. n.* [Ornamentum capitis, regum insigne.] *Diadème.* *EPITH.* Divēs, fulvū, clārū, sacrū, micāns, nobilē, regiū, insignē, cōruscū, regālē, decōrū, rutilū, vētendū, gemmiferū, supēbū, conspicū, gemmātū, splēndidū. *PHR.* Regum Diademata. *St.* Regem, regisque insigne gerentem. *V.* Diademate virtus Dignior est. *Mant.* Pellæo pressos diademate crines. *L.* Ille caput meritis ornet diademata crines. *Cl.* (Vide CORONA.)

DIĀDEMĀTŪS, *ā, ūm.* *Qui porte le Diadème.* Diadematus Apollo. *Pli.*

DIĀETĀ, *æ. f.* [Ex triclinio in diatram, sive cænatiumculam transitus, *ait Pli.* Ex quo loco patet quod Diatra significet propriè cænatiumculam.] *Petii salon à manger.* [Hinc Metaph. DIĀETĀ. Vivendi modus victusque temperatus.] *Diète, regime de vivre.* Diatrâ curari incipio. *Cic.* DIĀETĀ. [Quoque per transl. pro quovis membro domus dicebatur.] *Chambre, appartement.* Sub turri diatræ duæ, totidem in ipsâ. *Pli.* Cunctis procul eminet una diatris. *St.*

DIĀLECTĪCĀ, *æ. f.* & DIĀLECTĪCĒ, *es. f.* [Eam definit *Cic.* Veri & falsi disceptatricem & judicem. Et alibi contractam & adstrictam eloquentiam.] *Dialectique, art de raisonner.*

DIĀLĪS, *alē. Tac.* [Quasi Jovialis.] *De Jupiter.*

DIĀLŌGŪS, *gī. m.* *Cic.* Dialogue, *entretien.* *PHR.* (Vide COLLOQUIUM. COLLOQUIOR.)

DIĀNĀ, *æ.* *Jovis ex Latonâ filia, eodem partu cum Apolline nata. Amore virginittatis hominum consortia fugiens, sylvis & venationi dedita erat; unde nemorum virgo dicta est. Qualis in Eurotæ ripis aut per juga Cynthi Exerces Diana choros, quam mille secuta Hinc atque hinc comitantur Oreades: illa pharetram Fert humero, gradientque Deas supereminet omnes. V. Illa humeris de more habilem suspenderat arcum Venatrix, dederatque comam diffundere ventis. Nuda genu, nodoque sinus collecta fluentes. V. Diana eadem habebat cum Luna & Hecate. Hinc. Trîa virginis ora Dianæ. V. Dicebatur. DELIĀ ab insula Delo in quâ nata est. CYNTHIĀ à Cyntho monte ejusdem insula. LATŌNIĀ à Latonâ Matre. DYCTINNĀ à retibus venatoriis. LUCINĀ quod partum in luce proferre credebatur. EPITH. Lātōis, Lātōnigēnâ, lātōiâ, ārinātî, clārâ, incinctâ, succinctâ, āgillî, vēnatrîx, phāretatâ, ārcētēnēns, jāchiatrîx, mōntivāgâ, ānimōsâ, sylvicolâ, decōrâ, integrâ, cāstâ, innūptâ, intēmēratâ, phāretīgērâ, tērgēmīnâ, nēmōrālîs, sylvipōtēns, māgnēsiâ, ēphēsīâ, mŷcēnēâ. PHR. Sylvarum potens Diana. H. Quæque colunt Scirhica stagnum nemorale Dianæ. O. Notus & integræ Tentator Orion Dianæ Virgineâ domitus sagittâ. H. Tu Dea, tu præsens*

nostro succurre labori, Astrorum decus, & nemo-
rum Latonia custos. *V.* Aureus ex humero sonat
arcus & arma Dianæ. *V.* Voce vocans Hecatē cæ-
loque Ereboque potentem. *V.* Nocturnis Hecate tri-
vitiis ululata per urbes. *V.* Casta fave Lucina, tuus
jam regnat Apollo. *V.* Latonæque genus duplex,
Janumque bifrontem. *V.* Liber & sævis inimica vir-
go Belluis. *H.* Quid juvat incinctæ studia exercere
Dianæ. *O.* Ecce suo comitata choro Dictynna per
altum Mænalō ingrediens, & cæde superba fera-
rum. *O.*

DIAPASMĀ, ātis. n. [Odorū pulvis quo detergebant
sudores.] *Poudre de senteur.* *PHR.* Quid quod olet
gravius mistum diapasmate virus. *M.*

DIAPHRAGMĀ, ātis. n. *Cel.* [Omne quod medium
est, separatque. Sumitur pro membranā quæ supe-
riora viscera ab inferioribus dividit.] *Diaphragme.*

DIARIUM, īi. n. [Victus quotidianus servorum, &
militum.] *Ce qu'on donnoit par jour à un Esclave*
& à un Soldat pour vivre. *PHR.* Puerique diaria
poscunt. *M.* Cum servis urbana diaria rodere mavis. *H.*

DIATRĒTUM, ī. n. [Calix torno factus.] *Coupe,*
Tasse. *PHR.* O! quantum diatretea valent. *M.* (Vide
POCULUM.)

DIĀULUS, vir ex medico factus cadaverum funera-
tor. *PHR.* Nuper erat Medicus; nunc est Vespillo
Diaulus. Quod Vespillo facit, fecerat & Medi-
cus. *M.*

DIBAPHŪS, ā, ūm. *Cic.* [Bis tinctus.] *Tesint deux*
fois. (Vide **TINGO**.)

DICA, æ. f. [Latine lis.] *Procès.* Dicam alicui scri-
bere, impingere. *TER.* *Faire un procès.* (Vide **LIS**.)

DICACITĀS, ātis. f. *Cic.* *Penchant, facilité à rail-
ler.*

DICATĪŌ, ōnis. f. *Cic.* *Dedicace.*

DICAX, ācis. m. & **DICACŪLŪS**, ā, ūm. *PLA.*
Railleur, qui dit des bons mots. *SYNT.* Homo dicax
& facetus. *Cic.* Dicax & urbanus. *Quin.* Dicax in
aliquem. *Cic.* *PHR.* Qui captat risus hominum, fa-
mamque dicacis; Fingere qui non visa potest, com-
missa tacere Qui nequit, hic niger est, hunc tu,
Romane, caveo. *H.*

DICŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Dedier, consacrer.* *SYN.*
*Dedicō, consēcō, sācō, vōvō, dēvōvō, nūn-
cūpō, dēstinō, addicō.* *SYNT.* Dicare se alicui.
Cic. Dicare studium laudi. *Cic.* Annos vitæ cælibi.
S. PHR. Quem tibi conjugio tot designata dicavi
Nympha procos. *V-F.* Templā dicatē Deis. *O.* Juno-
ni pallam conceptraque vota dicabant. *Sil.* Connu-
bio jungam stabili propriamque dicabo. *V.*

DICŌ, īs, dīxī, dīctūm, ērē. & **DICTĪŌ**, ās, ārē.
Freq. Cic. Dire, parler. *SYN.* *Elōquōr, loquōr,*
mēmōrō, nārō, pāndō, rēfērō, enārō. *SYNT.* Di-
cere verba amantia, lugubria, consolantia. *O.* Di-
gna rubore. *O.* Alicui salutem dicere. *PLA.* Aliquid
dicere gratā voce. *O.* Amicē, ex animo. *PLA.* Aprē,
ornatē. *Quin.* Dic age. *V.* Dic sodes. *H.* Prodigiū
dictū nefas. *V.* Dicere apertē, audacter, cursim. *Cic.*
Salsē, crudeliter, minaciter. *Quin.* Palam superbē,
effusius, pluitibus. *PLI.* Jocosiūs, liberiūs, durē, ni-
mis antiquē. *H.* Contortē, frigidē. *Quin.* Nervosē.
Cic. Urbanē, verecundiūs. *Quin.* Dicere de scripto.
Cic. Dicendi rudis. *Tac.* Dicendi vis, ratio, pri-
mordia. *Quin.* Dicere jus. *Cic.* *Rendre, administrer*

la Justice. Dicere testimonium. *Cic.* Diem alicui,
diem juris. *Crē.* *Donner le jour.* Dicere Sacramen-
tum. *H.* Sacramento. *LIV.* *Faire serment.* Dicere doti,
dotem. *Crē.* *Promettre.* Dicere honorem. *PLI.*
Faire compliment. Dicere Consules. *LIV.* *Nommer.*
Dicere legem. *LIV.* *Donner.* Dicere pretium muneris.
H. Dicere multam. *LIV.* *Imposer une amende.*

PHR. Conatu magno nugas dicere. *Ter.* Si quis deli-
cias diceret aut faceret. *C.* Pleniūs ac meliūs Chry-
sippo ac Crantore dicit. *H.* Timidē verba excusan-
tia dicit. *O.* Dixitque novissima verba. *V.* Dicere in
aurem Nescio quid puero. *H.* O! Quam te memo-
rem? *V.* Dicamus bona verba; venit natalis ad aras.
T. Quis post vina gravem militiam crepat? *H.* Sed
tamen iste Deus quis sit, da Tytire nobis. *V.* Hæc
sylvīs studio jactabat inani. *V.* Nec facile dicant,
corpora an flammæ gemant. *S.* Mala plurima dicit.
C. Et quid velit, aure susurrat. *O.* A primā dic hos-
pes origine nobis. *V.* Dicenda tacendaque calles. *P.*
Convenient dictam Junonis in ædem. *O.* Non ego
nequitia diceret esse pater. *Pr.* (Vide **LOQUOR**.)

DICĒRĒ [Pro cānērē, scribērē.] *Celebrer, chanter,*
écrire. *PHR.* Vestra meos olim si fistula dicat amores.
V. Tuque pedestribus Dices historiis prælia Cæsa-
ris. *H.* Damonis musam dicemus & Alphesybæi. *V.*
(Vide **CARMEN.** *Carminē laudare.*)

DICĒRĒ [Pro nōmīnārē.] *Appeller, nommer.* *PHR.* Est
locus, Hesperiam Graji cognomine dicunt. *V.* Lydia
dicebar. *M.* Cum verus patriæ dixeris esse pater. *M.*
Et te crudelem nomine dicit. *V.* (Vide **NOMINO.**
APPELLO.)

DICĒRĒ [Pro pērōrārē.] *Plaider.* *SYNT.* Dicere cau-
sam. *Cic.* Dicere ad, apud judices. *Cic.* Dicere pro
aliquo, in, adversus aliquem. *Cic.* Dicere causam de
incæsto. *LIV.* *Veneficii.* *Quin.* (Vide **CAUSA.** **CAU-
SIDICUS**.)

DICTĀMŪS, ī. m. f. & **DICTĀMŪM**, ī. n. [Herba
vulneribus sanandis oportuna.] *Le Dictame.* *PHR.*
Dictamum genitrix Cretæa carpit ab Idæ, Puberi-
bus caulem foliis & flore comantem Purpureo;
non illa feris incognita Capris Gramina, cum ter-
go volucres hæserē sagittæ. *V.* Dictami florentis
opem. *St.*

DICTĀTŌR, ōris. m. [Qui agenda dictat & præci-
pit. Dictator Romæ dicebatur is cui summa defere-
batur autoritas, ubi reip. periculum imminebat.]
Dictateur. **DICTĀTŌRIŪS**, ā, ūm. *LIV.* *De*
Dictateur. **DICTĀTŪRĀ**, æ. f. *Cic.* [Dictato-
ris dignitas.] *La Dictature.*

DICTĒ, ēs. f. *Mons insula Creta, ubi nutritus est Ju-
piter, qui ab eo monte vocabatur Dictæus.* *PHR.* Ante
etiam sceptrum Dictæi regis. *V.* Dictæo cæli regem
pavere sub antro. *V.*

DICTĒRIĀ, ōrūm. n. [Acute & falsè dicta.] *Raillerie,*
mot piquant. *PHR.* Omnibus arrides; dicteria
dicis in omnes. *M.* (Vide **JOCUS**.)

DICTĪŌ, ōnis. f. [Dicendi actus, sermo ipse.] *Dis-
cours.* Dictioni curam dare. *Cic.* *S'étudier à bien*
parler. Subita dictio. *Cic.* *Discours fait sur le champ.*
Dictio testimonii. *TER.* *Déposition, témoignage.*
DICTĪŌ. *LIV.* [Pro vaticinio.] *Oracle, p'édiction.*
(Vide **ORACULUM**.)

DICTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Dictar.* Versus dictare.
H. Puerum credas dictata magistro Reddere. *H.*

Dictat vota Sacerdos. *V-F.* Fugam lucis dictat pudor. *QUIN. i. precipit.* Non unus tibi rivalis dictabitur hæres. *J. i. fet.*

DICTŪM, tī. n. *Parole, mot.* *EPITH.* *VIDE Sermo.* *SYNT.* Dictis docere. *Ly.* Expedire. *V.* Dictis animum arrigere. *V.* Fidem tradere. *Ly.* Omnia consequi. *O.* Animos regere. *V.* Castigare aliquem. *V.* Dictis incendere amaris. *O.* Dictis repugnare. *O.* Dicta dare, in aures demittere, animis figere. *V.* Dicta auribus haurire. *O.* Reddere, refellere. *O.* *PHR.* Absona dicta fortunis. *H.* Obscænis convicia dictis addere. *O.* Talibus aggreditur Venerem Saturnia dictis. *V.* Dictis avertere curas. *V.* Curas his demere dictis. *V.* Floriferis ut Apes in saltibus omnia libant, Omnia nos itidem depascimur aurea dicta. *Ly.* Ne fidos inter amicos Sic qui dicta foras eliminat. *H.* Fictis dat cultum & pondera dictis. *V-F.* Placidis miscebat fortia dictis. *O.* Dictis mærentia pectora mulcet. *V.* Ambiguus sententia dictis Præteranda fuit. *O.* Et mutua dicta referre. *O.* Hæc tristia dicta reportat. *V.* Nec abest facundis gratia dictis. *O.* Quam mea vel dicto tenui Proserpina læsit. *Cl.* Inter se dicta cohærent. *S.* Cum factis componere dicta.

DICTYNNĀ, æ. *Nympha.* (*Vide BRITONA.*)

DIDŌ, ūs. *Qua & Elisa dicitur, Beli filia Pygmalionis foror, Sichæi conjux.* Dicitur à Virgilio *Æneam* hospitio excepsisse, eoque demum proficiscente doloris impatientia obiisse. Præbuit *Æneas* & causam mortis & ense. Ipsa suâ Dido concidit usa manu. *O.* Sed contra fidem historia, quâ constat: *Didonem* longè recentiorē esse *Trojano* Excidio; rogum verò conscendisse, ne datam *Sichæo* primo conjugi fidem, novis cum *Jarba* rege *Getulia* nuptiis violaret. De quâ morum mutatione ita queritur *Dido* *Apud Auson.* Vultu... talis eram, sed non, Maro quam mihi finxit, erat mens, Vita nec incasti læta cupidinibus: Namque nec *Æneas* vidit me *Troius* umquam, Nec *Lybiam* advenit classibus *Iliacis*; Sed furias fugiens atque arma procacis *Jarbæ*, Servavi fateor morte pudicitiam. Sic cecidisse juvat: vixi sine vulnere famæ, Ulta virum, positis mœnibus oppeti. Invida cur in me stimulaſti mûſa Maronem, Fingeret ut nostræ damna pudicitia. *Aus.* Sciens tamen & volens in hunc temporum & morum errorem incidit virg. ut *Punicis* bellis locum daret, mutuique odii *Romam* inter & *Carthaginem* causam afferret, ac magis placeret, quæ prima pœnatis laus est. *EPITH.* *Phœniſſā, ſidōniā, Tŷriā, prōfūgā, pŭlchrā, dīvēs, mīſerā, īnfelīx, dēcēptā, rēliſtā, dēſertā.* *PHR.* Hic templum *Junoni* ingens *Sidonia* *Dido* Condebat. *V.* Arferat *Æneæ* *Dido* miserabilis igne. *O.* Infelix *Dido* nulli bene nupta marito *Hoc* (*Sichæo*) pereunte fugis; *hoc* (*Ænea*) fugiente peris. *Aus.*

DIDŌ, ſis, didīdī, didītūm, ērē. [*Distribuerē.*] *Partager, distribuer.* *PHR.* Senis exemplo qui munia didit. *H.* Dum facile in venas cibus omnis dicitur. *Ly.* In cunctas jaciuntur didita partes. *Ly.* Dicitur hic subito *Trojana* per agmina rumor, Advenisse diem quo, &c. *V.* Tua terris didita fama. *V.*

DIDUCŌ, ſs, dūxī, dūctūm, ērē. [*In diversa loca ducere, dividere.*] *Conduire en divers lieux.* *SYN.*

ADDŪCŌ, ſepārō, dīſtrāhō, dīrīmō, dīvīdō. *PHR.* *Assem* in centum partes diducere. *H.* Non ego complexus potui diducere nostros. *Pr.* Tum verò in curas animus diducitur omnes. *V.* Immani fauces dūducit hiatu. *Sil.* Continuum diduxit humum. *O.* Rifu diducere rictum Auditoris. *H.* Vestem diduxit ab ore. *O.* Toto diducta *Britannia* mundo. *Cl.*

DIDUCTIŌ, ōnis. *f. SEN.* *Separation.*

DIDYMAŌN, ōnis. *Opifex de quo Virg. & clypeum afferri jussit Didimaonis artes. V.*

DIES, et. m. *f. Jour.* *SYN.* *Lūx, ſol, lūmēn.* *EPITH.* *Phœbēus, primus, ſecundus, &c.* *Centēnus, crāstinus, ſpērātus, ōpātus, feſtus, feſtivus, ſaccer, genīālis, cēlēbris, ſolēnnis, nūptiālis, nātālis, prōfeſtus, ūltimū, extrēmū, ſuprēmū, ſiccus, nēgōtiōſus, ōtiōſus, &c.* *Vide infra.* *PHR.* Non alios primâ crescentis origine mundi Illuxisse dies, aliumve habuisse tenorem Crediderim. *V.* Festosq; dies de nomine *Phœbi.* *V.* Ille dies primus lethi, primusque malorum Causa fuit. *V.* At cum jam breviorque dies & mollior æſtas. *V.* Alnum quæ rapit hora diem. *H.* Ipsa dies alios alio dedit ordine *Luna* Felices operum. *V.* Vocat lux ultima victos. *V.* Instaurare diem donis, ludis, &c. *V.* Hic dies anno redeunte festus. *H.* Sole dies referente siccos. *H.* Sol diem cursu... Promittit & celat. *H.* Illa dies hornis cadem denuntiat Aguis. *H.* Cum facias versus nullâ non luce ducentos. *M.*

DIES *Serēnus.* *EPITH.* *Clārus, ālmus, pŭrŭs, nītēns, āmētus, tranqŭillŭs, cāndidus, formōſus, nītīdus, īnnŭbīs, āprīcus, ſerēnātus, hīlārīs, bēātus, ſplēdēns, lārtificus, ālmus, fauſtus, grātus, bēnīgnus, bōnus, ōptimŭs.* *PHR.* Hunc lætum *Tyniſq;* diem *Trojâque* profectis Eſſe velis, nostrosque hujus meminisse minores. *V.* Subnitidâ mirata die. *V.* Surgit *Titan* radiante comâ, Mundoque diem reddit clarum. *S.* Somnia formoso candidiora die. *O.* Qualis innubis dies emicat. *S.* Nondum pura dies tenebris vibratur in undis. *Cl.* Dies sine face. *M.* Crescâ ne careat pulchra dies notâ, *H.* Sol qui flammiferis mundum complexus habenis, Volvis inexhausto redeuntia sæcula motu, Sparge diem meliore comâ; erinemque repexi Blandius elato furgant temone jugales Efflantes roseum frænis spumantibus ignem. *Cl.* Pandere diem discussâ nube. *S.* Novus splendente die Sol emicat. *Sil.* Purum discussis aëra reddit aquis. *O.* Sole dies referente siccos. *H.* Nascenti *Zephris* *Clementibus* auræ Aspirent; puroque micet lux candida Sole: Ah! ne illam rigido contristet frigore lucem Immitis *Boreas*, aut nubibus aëra fœdet. *Rap.* Et forte nullâ nube resperſus Laxabat *Titan* diem. *S.* Splendidior nitidis cum Sol caput extulit undis. *T.* (*Vide SERENUS.*)

DIES *Tristis*, nubilis. *EPITH.* *Plūviŭs, ōbscŭrŭs, ōpācus, trīstis, lūgubris, feralis, nefastus, ater, mœstus, funestus, infandus, infautus, damnosus, nivalis.* *PHR.* Involvere diem nimbi. *V.* Ipse diem noctemque negat discernere cælo. *V.* *Titan* Condidit ardentem atra caligine currus. *L.* Et *Phœbi* pallidus orbis Mutat nocte diem. *L.* Tum Sol pallentes haud enquam discurit umbras. *V.* Vidit, & ille color, quo matutina rubescunt Tempora, palluerat; laurique in nubibus æther. *O.* Nigrique volamina fumi Infecere diem. *O.* Nubes abscondit diem pulvere.

vere. S. Fuscare diem nube. V-F. Solis quoque tristis imago Lurida sollicitis præbebat lumina terris. H. Et nube mœstum squallida exoritur Jubar lumenque flammâ triste luctiferâ gerit. S. (Vide SOL. Sol obscuratus. NUBES.)

DIËS ORIENS. EPITH. Vēniēns, rōsēus, crōcēus, pūr-pūrēus, rūbicundus, pūnicēus, āmrōsius. PHR. Purpureum rapido qui vehit axe diem. O. Revoluta ruebat Maturâ jam luce dies, noctemque fugarat. V. Provehitur dies. Jamque dies gelidas vix Solverat umbras. L. Clarum ab Oceano diem viderit venientem. C. Vicerat noctem dies. O. Postera jamque dies primo surgebat Eoo. V. Jamque dies primos belli visura tumultus Exoritur. L. Sole recens orto. V. Quod surgente die mulfere, horisque diurnis. V. (Vide DIESCIT.)

DIËS MĒDIUS. PHR. Cum tamen altus Equis Titan radiantibus instat. O. Ulterius medio spatium Sol altus habebat. O. Donec decreveret umbra, In medium surgente die. L. Jam medium flammatus Equis sol egit in axem; Torridaque exhaustis gleba dehiscit aquis. Saut. Et stabula Ad medium conversa diem. V. (Vide MERIDIES.)

DIËS PRŌNUS. EPITH. Occidēns, cādēns, lābēns, dēcēdēns. PHR. Non hunc ante diem fero componet Olympo Humida nox. Com. Cum sol Oceano subest. H. In noctem vergens dies. S. Labente die convivia quærit. V. (Vide VESPER. OCCIDENS.)

DIËS LŌNGUS, tārduS. PHR. Si mihi non hæc lux toto jam longior anno est. V. Quid quereris lentis passibus ire dies. Hofch. Diesque Longa videtur opus debentibus. H. Nec mihi solstitium quidquam de noctibus aufert; Efficit angustos nec mihi bruma dies: Scilicet in nobis rerum natura novata est; Cumque meis curis omnia longa facit. O. Nec quereret tardos ire relicta dies O.

DIËS BRĒVIS. EPITH. Exigūus, prēcēps, flūēns, vōlūcēr, fugāx, fugitīvus, vėlōx, rāpidus, instābilis, cēlēr. PHR. Quid tantum Oceano properent se tingere Soles Hybernâ; vel quæ tardis mora noctibus obster. V. Seu bruma nivalem Interiore diem gyro trahit. H. Et fugiunt fræno non remorante dies. O. Nox urget diem & dies noctē. H. Et alium quæ rapit hora diem. St. (Vide VITA. Vita brevis. TEMPUS. Temporis fuga.)

DIËM AGĒRĒ. PHR. Melior pars acta diei. V. Nec partem solido demere de die. H. Cum quo morantem sepe diem mero Fregi coronatus. H. Longos cantando condere soles. V. Conterere diem verbis. S. Optimi dies vitæ effluunt. S. Detinuit sermone diem. O. Diem longis sermonibus implet. O. Dies absumpta querelis. Sil. Diem donare Lyxo. Sil. Lucis pars optima mensæ Est data. O. (Vide TEMPUS. Tempus insumere. VIVO. Vivere. pro vitam agere.)

DIË TŌTĀ. PHR. At si cum referretque diem condetque relatum. V. Totus & ille dies & qui nascuntur ab illo Exactum ad mensem pluvîâ ventisq; carebunt. V. Seu maturinus ab undis Sol redit; hesperio seu jam lavit æquore currus. Et nihil ex illâ perdere luce voles. O. Ab ortu lucis ad umbram. H. DIË NŌCTĒQUĒ. PHR. Te veniente die, te decedente canebat. V. Oculis noctemque diemque Eripiunt nubes. V. Sive die laxatur humus, seu frigida lucent Sidera. F-V. Sive later Phœbus, seu terris altior extat. Lr. Sive dies seu nox venerit. V-F. Quam vel-

lem longas tecum requiescere noctes, Et tecum longos pervigilare dies. V-F. Nulla venit sine te nox mihi; nulla dies. O. Illum non udis veniens Aurora capillis Cessantem vidit, non Hesperus. V-F. Nunc & amara dies, & noctis amarior umbra est. Auf. Seu lux five atræ tempora noctis erunt. Auf. Sive soporiferis terræ nox incubat umbris, Seu nitido Phœbus lumine lustrat humum. Auf. Sive diem ducit Sol, seu vaga Cynthia noctem... sic neque clara dies neque nox dabit atra quietem. L. Sive lux promat radios ab undis, Sive lux condar radios sub undis. Buch. Se five tenebris induit nox seu dies Lucem refudit auream. Buch. Alternas peragunt noxque diesque vices. Manil. Noctēs atque dies pater atri janua ditis. V. Sole recens orto, aut noctem ducentibus astris. V. (Vide SEMPER.)

DIËS. 1. PHR. Cum semel alma suos Aurora reduxerit ortus. V. Jam semel hesperius currum Sol merferat undis. V. DIËS. 2. PHR. Postera jamque dies primo surgebat Eoo. V. Jamque dies alterque dies processit, & auræ Vela vocant. V. Mane ubi bis fuerit; Phœbusque iteraverit ortus; Facta erit posito rore bis uda seges. V. DIËS. 3. PHR. Tertia lux classem Cretæis sisset in horis. V. Tertia lux gelidam cælo dimoverat umbram. V. Ter jungat Titan terque resolvat Equos. Ter juga Phœbus Equis in Ibero flumine mersis Dempserat, & quartâ radiantia nocte micabant Sidera. O. DIËS. 4. Canuerant herbæ rore recente quater. O. Vix lumine quarto Prospexi Italiam. V. DIËS. 5. Quintus ab æquoreis nitidum jubar extulit undis Lucifer. Post ubi quinta suos Aurora ostenderit ortus. V. Cum croceis rorare genis Tithonia conjux Cœperit & quintæ tempora lucis ager. O. DIËS. 6. Sextus ubi è terra clivofum scandit Olympum Phœbus, & alatis æthera carpet Equis. O. Sexta resurgebant orientis cornua Lunæ. O. DIËS. 7. Septima cum renovabitur orbita cælo. Sil. Proxima post sextam cum sese Aurora moveret. DIËS. 8. Bis quater immenso jam Sol illuxerat orbi. Bis quater obscuras Aurora fugaverat umbras. Tertia post quintam revoluta aurora ruebat. DIËS. 9. Post ubi nona suos aurora induxerat ortus. V. Præterea si nona diem mortalibus alium Aurora extulerit, radiisque retexerit orbem. V. Expectata dies aderat, nonamque serenâ Auroram Phaëthontis Equi jam luce vehebant. V. Roscida jam novies cælo dimiserat astra Lucifer. St. DIËS. 10. Per bis quinque dies, & junctas ordine noctes. O. Proxima post nonam cum sese aurora moveret. O. Posterior nono est undecimoque prior. O. DIËS. 11. Et jam stellarum sublime coëgerat agmen Lucifer undecimus. O. (Vide ANNUS. Annus 1.2.3.4. &c.)

DIËS [Tēmpūs.] Le jour, le tems. PHR. Ergo aderat promissa dies, & tempora Parcæ Debita complebant. V. Donec longa dies perfectio temporis orbe Concretam exemit labem. V. Quibus ultimus esset Ille dies. V. Venit summa dies & ineluctabile tempus. V. Hæc te prima dies bello dedit, hæc eadem aufert. V. Turæ quod optanti Divum promittere nemo Auderet, volvenda dies en attulit ultro. V. Multa dies variisque labor mutabilis ævi Retulit in melius. V. Ante diem cadere. V. Damnoſa quid non imminuit dies. H. Longa dies igitur quid con-

tulit. *J.* Irreducesque dies. *Sant.* (Vide *TEMPUS. VITA.*)

DYĒSCIT. *Il se fait jour.* *PHR.* Jamque jugis summæ surgebat Lucifer idæ Ducebarque diem. *V.* Humentemque aurora polo dimoverat umbram. *V.* Oceanum interea surgens aurora reliquit. *V.* Et jam prima novo spargebat lumine terras Tithoni croceum linquens aurora cubile. *V.* Ut primum albescere lucem Vidit. *V.* Diemque aurora reducit. *V.* Nosque ubi primus Equis oriens afflavit anhelis. *V.* Nascere præque diem veniens age Lucifer alnum. *V.* Aurora interea miseris mortalibus almam Extulerat lucem, referens opera atque labores. *V.* Extollit ubi se Phœbus ab undis. *V.* Cum primum aurora moveretur, Et breve post tempus candescit Solis ab ortu. *O.* Rursus ubi alma dies hebetarat sidera. *O.* Aurora novos vix moverat ortus. *O.* Jamque fugaturâ Tithoni conjugē noctem Præviis auroræ Lucifer ortus erat. *O.* Tum pater ut terras mundumque rubescere vidit; Cornuque extremæ velut evanescere Lunæ. *O.* Jungere Equos Titan velocibus imperat horis: Jussa Deæ celeres peragunt, ignemque vomentes Ambrosiæ succo saturos præsepibus altis Quadrupedes ducunt, adduntque sonantia fræna. *O.* Et fulget tenebris aurora fugatis. *O.* Nocturnos aurora removerat ignes Solque pruinosas radiis siccaverat herbas. *O.* Dum Lucifer ignes Evocet Auroræ. *O.* Admonitorque operum cælo clarissimus alto Lucifer ortus erat. *O.* Postera depulerat stellas Aurora micantes. *O.* Jubar aureus extulerat Sol. *O.* Postera lux radiis totum parefecerat orbem. *O.* Lux subit, & primo feriente cacumina Sole, &c. *O.* Totum jam Sol emoverat orbem. *O.* Semiustamque faciem vigilatâ nocte viator Ponet; & ad solitum rusticus ibit opus. *O.* Cum dederit Phœbo stella fugata locum. *O.* Cum vigil Eois Lucifer exit aquis. *O.* Pratis cana pruina fugit. *O.* Jamque moræ spatium nox præcipitata negabat; Versaque ab axe suo Parrhasis Arctos erat. *O.* Somnique fugam lux alma secuta est. *O.* Postera fidereos aurora fugaverat ignes. *O.* Jamq; pruinosos molitur Lucifer axes; Inque suum miseris excitat ales opus. *O.* Cum primum Solis radiis excussa pruina est. *O.* Ut primum lux alma data est. *V.* Nam lux inimica propinquat. *V.* Dum fugat astra Phœbus. *H.* Nondum cristati rupere silentia Galli. *M.* Sed jam percusserat astra Auroræ præmissa dies. *L.* Dum roseâ face Sol inferret lumina cælo. *Lr.* Primum Aurora novo cum spargit lumine terras; Et variæ volucres liquidis loca vocibus opplent. *Lr.* Impulit Ionios præmissa lumine fluctus Nondum pura dies, tremulis vibravit in undis, Ardor, & errantes ludunt per cæula flammæ. *Cl.* Longa repercussu nituere crepuscula Phœbo. *St.* Jam pallida turbant Sidera lucis Equi. *St.* Dum matutinis præludit Solibus ær; Dum novus humectat flaventes Lucifer agros Roranti proventus Equo. *Cl.* Jam rara micant Sidera prono languida mundo; Nox victa yagos contrahit ignes Luce renatâ: cogit nitidum Phosphoros agmen... jam cærulæis evehctus Equis Titan summum prospicit Oetam: Jam Cadmæis inclyta baccis Aspersa die dumeta rubent; Phœbique fugit reditura foror... Labor exoritur durus aperitque domos. *S.* Jam nocte pulsâ dubius effulsit dies. *S.* Promit hic ortus aperitque lucem Phœbus

& flammâ propiore nudos inficit Indos. *S.* Nigram nox roscida metam Stringebat; nec se thalamis Tithonia conjux Pertulerat, stabatque nitens in limine primo. *Sil.* Post ubi fulserunt primis Phætonia fræna Ignibus, atque sui terris rediere colores. *Sil.* Summo Phœbus prospexit ab ortu. *T.* Clarus prius quàm Phœbus attollat diem. *S.* Dum parat Phœbus diem. *S.* Phœbus in lucem redit. *S.* Atq; ubi nox depulsa polo; primâque rubescit Lampado Neptunus; revocatque aurora labores. *Sil.* Et tremula infuso resplendent cæula Phœbo. *Sil.* Clara laboriferos cælo Tithonia currus Extulerat. *St.* Instantem cornu tenuiore videbat Luna diem. *St.* Jam littora pallent Vicino turbata die. *St.* Jam premit astra dies; humilesque ex æquore Titan Rorantes evolvit Equos. *St.* Exuit implicitum tenebris humentibus orbem Oceano prolata dies. *St.* Et jam remone supino Languet hyperboræ glacialis portitor Urfæ. *St.* Auferet ex oculis veniens Aurora Bootem. *O.* Primis ut sensit Olympum Auroræ radiis albescere. *Com.* (Vide *MANE. AURORA. SOL. Sol Oriens.*)

DYĒSPITĒR, trīs. *Le pere du jour, Jupiter.* *PHR.* Diespiter igne corusco nubila dividens. *H.* (Vide *JUPITER.*)

DIFFĀMŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *TAC.* Diffamer, decrīer *PHR.* Vulgar adulterium diffamatumq; parenti Efficit. *O.* Famæ qui vulnere nuper. Calcaram flevit togam. *Cl.*

DIFFĒRCIŌ, īs, ērsī, ērtūm, īrē. *Remplir.* *PHR.* Inde forum Appi differtum nautis. *H.* Corpus odoribus differtum. *TAC.* (Vide *IMPLEO.*)

DIFFĒRENTIĀ, æ. f. *CIC.* & **DIFFĒRYTAS**, ātis. f. *Difference.* Tantaque in his rebus distantia differatque est. *Lr.*

DIFFĒRŌ, fers, tūlī, lātūm, ērrē. [In diversas partes ferre.] *Jetter çà & là, dissiper.* *PHR.* Insepulta membra differrent Lupi. *H.* Niger rudentes Euris inverso mari Fractosque remos differat. *H.* Arida differt Nubila Aquilo. *V.* Differre famam. *Pla.* Differre rumore. *TAC.* Repandre. In versum distulit ulmos. *V.* i. posuit. Differri amore. *Cic.* Dolore, &c. *TER.* Etre transporté.

DIFFERRĒ Aliquem, aliquid. [Pro prōrōgārē.] *Differer, remettre.* *SYN.* Procrastinō, morōr, cūnctor, tādō. *SYNT.* Differre opus, certamina. *O.* Bellum. *L.* Iter. *Cl.* Mortem per multa sæcula. *J.* Dilata pars laborum. *O.* Dilata manus. *Cl.* *PHR.* Propera, caros ne differ amicos. *M.* Distulit in feram commissa piacula mortem. *V.* Differte animas (i. iram) festinaque tela Ponite. *St.* Nunc laniate comas; neve hunc differte dolorem. *L.* Sed propera, nec te venturas differ in horas. *V.* Distulit ira sitim. *O.* Pleraque differat & præsens in tempus omittat. *H.* Gratâ sume manu nec dulcia differ in annum. *H.* Gaudia tu differs; at non & stamina differt Attropos. *M.* Differs curandi tempus in annum. *H.* Cum modò distulerint rauce vadimonia chartæ. *M.*

DIFFĒRRĒ [Pro contrarium esse.] *Etre different, differer.* *SYN.* Discrēpō, dissentiō, distō, absūm, sūm dissimilis, dispar. *PHR.* Differre ab aliquo vestitu. *Cic.* Robore, in candore. *Pli.*

DIFFIBŪLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Fibulis dissolvere.] *Dégrafer.* *PHR.* Volucris super agmina saltu

Emicat, & torto Chlamydem diffibular auro. *St.*
(Vide Solvo.)

DIFFICILIS, ille. *Difficile, mal-aisé.* SYN. Arduus, operosus, haud facilis, laboriosus. SYNT. Difficilis aditus, Janua, labor. O. Obitus. V. Difficiles nugæ. M. Difficilis ad fidem. *Liv.* Ad credendum. *Lr.* Difficilis aditu. *Tac.* Dictu. *Cic.* PHR. Haud mollia iussa. V. Te sine nil altum mens inchoat. V. Nec magnus prohibere labor. V. Tantæ molis erat Romanam condere gentem. V. Nil mortalibus arduum est. *H.* Non facilis nobis. *C.* Facilis descensus Averni Sed revocare gradum superasque evadere ad auras Hoc opus, hic labor est. V. Durus uterque labor. V. Sunt operosa quidem sed non operosa volenti; Nec jam conveniunt viribus ista meis Plena laboris erat provincia, plena periculi Conciliare pedum scepro, palatia templis; nec civis violare fidem, nec prodere sancti Jura ministerii. *Com.* Promptum ad asperiora ingenium. *Tac.* Scopulosque subibat Difficiles quondam. V. Difficiles primum terræ collesque maligni. V. Ardua prima via est, (quid enim manifesta negemus?) Et durum hirsutis vepribus horret iter. *Saur.*

DIFFICILIS fenex. *H. Difficile, bizarre.* SYN. Mōrōsus, querulus, molestus, asper, gravis. PHR. Difficilis, facilis, jucundus, acerbus es idem; Nec tecum possum vivere, nec sine te. M. Difficilem esse precibus. O.

DIFFICULTAS, ætis. f. *Difficulté, peine.* SYN. Labor, molestia, negotium. SYNT. Difficultas nummaria, annonæ. *Cc.* Spiritus, spirandi. *Cel.* Difficultatibus confictatus, circumventus. *Liv.* PHR. Nec magnus prohibere labor. V. Hoc opus, hic labor est, &c. V. (Vide DIFFICILIS.)

DIFFICULTER. *Cic.* & **DIFFICILE**, adv. *Cic.* *Difficilement, avec peine.* SYN. Aegre, vix, molestè.

DIFFIDENTER, adv. *Cic.* *Avec dé fiance.*

DIFFIDENTIA, æ. f. *Cic.* *Dé fiance, apprehension.* Fit quoque longus amor quem diffidentia nutrit. O.

DIFFIDŌ, is, fisis sum, fisum, ère. *Se désier.* SYN. Desperō, indubitō, nōn fidō. SYNT. Diffidere aliquo, de aliquo. *Cic.* PHR. Cum jam diffideret armis. V. Heu nimium faciles læsis diffidere rebus. *Sil.* At non audaci cessit fiducia Turno. V. Absiste precando Viribus indubitare tuis. V. Deeratne tibi fiducia nostri. *L.* Diffusus viribus. *L.* Ingenio. *Cic.* Ut securus eas, omnia tuta time. Tranquillas etiam formidat naufragus undas: Utilis hic timor est. Qui timet, ille cavet. *Hofsch.* Diffido posse, &c. *Cic.* Nil agit qui diffidentem solatur. *Pla.* Nemo confidat nimium secundis; nemo desperet meliora lapsis. *S.*

DIFFINDŌ, is, fidi, fisum, ère. [In diversas partes findere.] *Fendre.* PHR. Diffidit urbium Portas vir Macedo. *H.* Tempora plumbo diffidit, ac multâ porrectum extendit arenâ. V. (Vide FINDO.)

DIFFINGŌ, is, finxi, fictum, ère. [Destruere.] *Destruer, donner une autre forme.* PHR. O! Utinam novâ Incude diffingas retusum in Massageras Arabasque ferrum. *H.* Neque diffinget insectumque reddet Quod fugiens semel hora vexit. *H.* Equidem nihil hinc diffingere possum. *H. i. Negare.* **DIFFINGERE**. [Pro fingere.] *Figurer, dépeindre.* Diffingit

Rheni luteum caput. *H.*

DIFFITEOR, eris, [erit. [Negare.] *Desavouer, nier.* PHR. Obscœnum diffiteantur opus. O. (Vide NAGO.)

DIFFLŌ, as, avi, atum, are. [Flatu disturbare.] *Disper en soufflant.* Legiones difflasti spiritu. *Pla.* Diffilatur odor per auras. *Auf.*

DIFFLUŌ, is, fluxi, fluxum, ère. *Couler de tous côtés.* PHR. Diffluit humor. *Lr.* Diffluere otio. *Cic.* Luxuriâ. *Ter.* (Vide FLUO.)

DIFFRINGŌ, is, ère. *PLA.* *Briser.* (Vide FRANGO.)

DIFFUGIŌ, is, fugi, fugtum, ère. [Huc & illuc fugere.] *Fuir çà & là.* PHR. Diffugere nives, redeunt jam gramina campis. *H.* Exterrita sylvis Diffugiunt armenta. V. Omnis campis diffugit arator. V. Stellæ diffugiunt. O. Terrores animi diffugiunt. *Lr.* diffugimus visu exangues. (Vide FUGIO.)

DIFFUGIUM, ii. n. *Tac.* *Fuite.* (Vide FUGA.)

DIFFUNDŌ, is, fudi, fisum, ère. [Spargere.] *Epancher, repandre.* SYN. Fündō, effundō, pröfundō. SYNT. Diffundere iram. O. Dolorem flendo. *V-F.* diffundere vitem in orbem. *Col.* Platanus ramis patulis diffusa. *Cic.* diffusi campi. M. diffusa comæ. O. diffusus error. *Cic.* PHR. Comas diffundere ventis. V. Undantique animam diffundit inaroma cruore. V. Paucorum diffundere crimen in omnes. O. Hæc passim Dea fœda virum diffundit in ora. V. Liquidum ambrosiæ diffudit odorem. V. Largè diffuso lumine. V. Vox diffusa per auras. *Lr.* diffusos Hederâ vestit pallente Corymbos. V. Diffusus sanguine color. *Cic.*

DIFFUNDERE animum, vultum. [Metaph.] *Rejoûir, récréer.* PHR. Hæc ubi nos vidit, dictâ acceptaque salute Diffundit vultus. O. diffusus nectare vultus. *St.* Spectabant juvenes læti mistæque puellæ Diffunderetque animos omnibus ista dies. O.

DIFFUSE, adv. *Cic.* *D'une manière étendue.*

DIFFUSILIS, ille. *Lr.* *Qui se répand.* (Vide FLUIDUS.)

DIFFUSIŌ, ōnis. f. Diffusio animi & dilatatio. *S. épanchement de cœur.*

DIGERŌ, is, gessi, gestum, ère. [In diversas partes gerere & distribuere.] *Porter çà & là, distribuer.* SYN. Distribui, diffundō, spargō. PHR. Vacuos si sit digesta per agros. O. Quam meruit poenam solus, digessit in omnes. O.

DIGERERE. [Pro ordinare, disposer.] *Regler.* PHR. Quæcumque in foliis descripsit carmina virgo, Digerit in numerum. V. Ita digerit omnia Calchas. V. Ergo ego digestos potui laniare capillos. O. Tu cinge comam, tu digere crines. *Col.* Digerere tempora. O. **DIGERERE** cibum. *CEL.* [Pro concoquere.] *Digérer.* (Vide CIBUS. *Cibum coquere.*)

DIGESTIŌ, ōnis. *PLI.* *Arrangement.* Digestio & concoctio. *CEL.* *Digestion.* Opus digestum. *St.* *Distribution.*

DIGITALIA, ōrum n. *Var.* [Tegumenta digitorum.] *Gans, mitaines.*

DIGITALIS, alē. *PLI.* [Quod ad digitos pertinet.] *D'un doigt.*

DIGITATŪS, ā, ūm. *PLI.* *Qui a des doigts.*

DIGYTŪS, ti. m. & **DIGYTŪLŪS**, ti. m. dim. *PLA.* *Un doigt de la main ou des pieds.* *EPITH.* Tēnēr, tērēs, mōllis, ēbūrnūs, rōsēūs, nīvēūs, fōrmōsūs, mōllīcūlūs, pīnguīs, ēxilis, lōngūs, mīnimūs,

Indēx, dōcīlis, faciīs, dōcūis, pēritūs, sōlēs, articulatūs, nūdūs. J. i. *Sine annulo.* PHR. Aurorā vincis digitos humerosque Dianā. *Cl.* Dixerat & summo digitorum vincula collo Injicit: Angebar, seu guttura forcipe pressus. O. Et dignos Baccho digitos & Apolline crines. O. Et teretes digitos exiguumque pedem. O. Annule formosæ digitorum vincturæ puellæ. O. Cui digiti pingues & scaber unguis erit. O. Digitosque ligat junctura rubentes. O. Tum digiti coeunt; & quinos alligat unguis Perpetuo cornu levis ungula. O. Nec duris, ausum lædere pollicibus. *Pr.* Ut rosa delectat, metitur quæ pollice primo. *M.* Pocula mihi digitos inter cecidere remissos. *Pr.* Et pressum facie digitis extendere panem. *J.* digito monstrari, & & dicier hic est. *H.* Constitit in digitos extemplo arrectus uterque. *V.* Sed picis in morem ad digitos lentescit habendo. *V.*

DIGITUM tollēre. [A veteri usu dicebantur, qui se redemptores vel emptores offerebant.] *Mettre l'enchère.* Jam mea res digitum fustulit hospitibus. *M.* **DIGITUM** tollēre. [Est etiam favere ab usu Amphitheatrī.] *Favoriser, défendre.* PHR. Vulgus utro troque suum laudabat pollice ludum. *H.* **DIGITUM** medium alicui porrigere. *Montrer au doigt, insulter.* PHR. Et digitum porrigito medium. *M.* **DIGITIS** nutuque loquuntur. O. dum poscor crepitu digitorum. *M.* (Vide **NUTUS**. *Nui loqui.*)

DIGLADIOR, arīs, arūs sūm, arī. *Cic.* *Disputer, débattre d'une chose.* (Vide **CERTO**. **PUGNO**.)

DIGNĒ, adv. *Dignement, selon le mérite.* PHR. Aliquem dignē delecte. *S.* Laudare. *Cic.* Oracula regis Eloquio crevere tuo; nec dignius umquam Majestas meminit sese Romana locutam. *Cl.* Peccat uter nostrum cruce dignius. *H.*

DIGNITAS, arīs. & **DIGNATIO**, ōnis. f. *Tac.* *Charge, magistrature.* *Epith.* Clārā, insignis, meritā, præclārā, præstāns, magnā, amplā. *Syn.* Mūnūs, honōr. *Phr.* Dignatio auxit invidiam. *Tac.* Nunc est reddita dignitas Equestris. *M.* Et tamen invitum blandē vestigat, & ultro Ambit honor. *Cl.* Tandem vince tuum, qui vincis cuncta, pudorem... Sumenda tibi fastigia juris, Ne pereat tam priscus honos. *Cl.* Titulo tunc crescere posses, Nunc per te titulus. *Cl.* Tuas excubat ad fores Stipatus trabibus honor. *Rap.* Nunc primum aspiceris consul, victorque parenti: Sic mihi sic miseræ nomina tanta refers... Cum primum vidi fasces, in funere vidi. O. Tum celer assiduus explevit cursus honores. Una potestatum spatis interfuit ætas, Torque gradus fati juvenilibus intulit annis. *Cl.* Non titulis, domuique tuæ data, maximē Præsul, Munera sed meritis... Est hoc ferre decus, quā meruisse, minus. *H. sch.* (Vide **MUNUS**.)

DIGNITAS venalis. *Phr.* Non dominantur opes; non corruptentia sensus Dona valent: emitur solā virtute potestas. *Cl.* Hic Asiam villā pactus regit, ille redemit Conjugis ornatu Syriam... Si Lyciam tenuisse velis, tot millia ponas: Venditus ipse Vendere cuncta cupit, certantum sæpe duorum Diversum suspendit onus, cum pondere judex Vergit, & in geminas nutat provinciae lances. Non pudet heu Superi populos venisse sub hastā Vendentis? *Cl.* Maculat quos vendit honores, Plus maculat quos ipse regit. *Cl.* Curia pauperibus clau-

sa est: dat census honores. O. Impius frustra pretio sacratos Ambit honores. *Sant.*

DIGNITAS ōris. *La beauté, la majesté du visage.* Oris dignitas & morum præstantia in facie emittens. *Cic.* (Vide **VULTUS**.) **DIGNITAS**. *Cic.* [Pro exultatione.] *Honneur, considération.* (Vide **HONOR**, **FAMA**.)

DIGNOR, arīs, arūs sūm, arī. [Dignum judicare.] *Juger quelqu'un digne d'une chose.* *Phr.* Haud talis me dignor honore. *V.* Forsitan exigua dignus habebor ope. O. Ipse Deum cultu & sacro dignatus honore. *Sil.* Iusta aliena pati, & Dominos dignabere Teucros. *V.* Cui se pulchra viro dignetur jungeri Dido. *V.* Conjugis Anchisæ Veneris dignare superbo. *V.* Qualemcumque legas veniā dignate libellum. O. Non ego... Grammaticas ambire tribus & pulpita dignor. *H.*

DIGNOSCO, is, nōvī, nōtūm, ēre. *Pli.* *Connoître.* (Vide **NOSCO**.) **DIGNOSCERE**. [Pro distinguere, discernere.] *D'écerner.* *Phr.* Non qui civem dignosceret hoste. *H.* Curvo rectum dignoscere. *H.*

DIGNUS, a, ūm. *Digne.* *Syn.* Meritūs, prōmeritūs, debitūs. *Syn.* Dignus amicitia. *H.* Auro. O. Opprobriis. *H.* Morre. *S.* Munus dignum Apolline. *H.* Dignus qui imperet. *Cic.* dignum est credere. *V.* *Phr.* Et erat tunc dignus amari. *V.* Non ullus aratro Dignus honos: squalent abductis arva colonis. *V.* dignus patriis qui latior esset Imperiis. *V.* Quid pius Aeneas tantā dabit indole dignum. *V.* Si te digna manet divini gloria ruris. *V.* Præmia digna ferant. *V.* digna atque indigna relatu Vociferans. *V.* Res digna auribus. O. Vita digna Diis. *L.* Simplicitas digna favore fuit. O. Dignaque verba joco. O. Dignum laude virum Musa vetat mori. *H.* Morre dignum facinus. *S.* Juvenes patre digni. *H.* Dic aliquid dignum promissis. *H.* Se dignum præstare. *H.* Te superesse velim, tua vitā dignior ætas. *V.*

DIGREDIOR, ēris, ēssus sūm, grēdi. *S'en aller, se retirer.* *Syn.* Discēdō, egredior, abēdō, exēdō, exēdō, recēdō. *Phr.* Hos ego digrediens lacrymis affabar obortis. O. **DIGREDI**. *Se separer.* Digrediam amico. *Col.* Digredimur paulum, rursusque ad bella coimus. O. *Pli.* Digredi in latus. *Pli.* **DIGREDI** de causā. *Cic.* *Faire des digressions, s'écarter de son sujet.* *Phr.* Sed quid ego à primo digressus carmine plurā Commemorem. *C.* Inque alia ex aliis inviti illabimur orsa, Dum multa ac varians animis sententia surgit. Sæpe vides primis ut quidam longius orsis, Digrediuntur, & oblitī quasi coepta priora, Longē aliis hærent nullā sermonibus arte, Et longos peragrant tractus aliena canentes. Ac velut in patriam peregrinā si quis ab orā... Recto non quā via tramite ducit, Carpit iter, sed nunc vagus hāc, nunc errat & illāc. Undique dum studio fontes invisit inani, Fontesque, fluviosque, & amenas frigore luces. Nam quid opus gemmis armatos pingere currus, Multa superque rotas, super axes multa morari Tunc, cum bella manus poscunt, atque arma fremit Mars... Sunt qui ut se plurima nosse Ostendent, pateatque suarū opulentia rerum, &c. *Vid.* Fuge verborum dispendia, paucisque Includas numeris... Ne fortē priorum

Oblitus sermonum aliò traducere mentem, Inque alia ex aliis videre exordia labi. *Vida.*

DIGRESSIÖ, ònis. f. & **DIGRESSÜS**, ùs. m. *Départ.* SYN. Egréssus, ábitus, éxitus, excéssus. PHR. Nec minus Andromache digressu mæsta supremo. *V.* (Vide **ABITUS**. **PROFICISCOR**.)

DIJUDICATIÖ, ònis. *Cic. Discernement.*

DIJUDICÖ, as, ávi, átum, árë. *Juger.* Dijudicatá lite. *H.* (Vide **JUDICO**.)

DILABÖR, éris, lápus süm, labi. *S'écouler, se glisser.* SYN. Diffugiö, labör, élabör, deciddö. PHR. Dilabitur fortuna. *Cic.* Concordiá parvæ res crescunt, discordiá maximæ dilabuntur. *Sal.* Fluminis... Cum pace dilabentis Hetruscum in mare. *H.* Animis dilabere nostris. *V.* Cum formá delapsus amor. *Cl.* At mihi dilapsis inter nova gaudia curis. *O.* Excidit aut in aquas tenues dilapsus abibit. *V.* (Vide **FLUO**.)

DILABIDÜS, á, um. *Pli.* [Quod facile effluit.] *Qui glisse.*

DILACERÖ, as, ávi, átum, árë. *Dechirer.* PHR. Artus dilacerare. *S.* Dilaceranda feris dabor alitibusque præda. *C.* Dilacerantur opes. *O.* *Metaph.*

DILANIÖ, as, ávi, átum, árë. *Dechirer.* PHR. Dilaniare comas. *O.* Ictu dilaniare nuces. *O.* Dilanianda foras dispergitur. *Lr.* Membra dabunt avidis dilanianda Lupis. *Buch.* (Vide **DEVORO**. **LACERO**.)

DILAPIDÖ, as, ávi, átum, árë. *Cato.* [Propriè agrum lapidibus purgare.] *Jeter les pierres hors d'un champ.* **DILAPIDARÉ** pecuniam. *Cic.* [Per tranñ. *Pro disperdere.*] *Disiper.* **DILAPIDARÉ**, [Pro lapidare.] *Lapider.* Jupiter... Grandine dilapidans hominumque Boumque labores. *Col.*

DILARGIÖR, iris, irüs süm, iri. *Sue.* [Multis dare.] *Donner, faire des largesses.* (Vide **DO**.)

DILATIÖ, ònis. f. *Remise, delay.* Dilatio temporis, Comitiorum. *Cic.*

DILATÖ, as, ávi, átum, árë. [Latum facere.] *Elargir, ouvrir, éendre.* SYN. Explicö, extendö, própägö, próferö. PHR. Ipsaque dilatant parulos convicia rictus. *O.* Dilatate aciem. *Liv.* Gloriam, imperium, manum, orationem. *Cic.*

DILATÖR, öris. m. *Qui differe.* Dilator, spe longus, iners, avidusque futuri. *H.*

DILAUDÖ, as, árë. *Cic. Louer.* (Vide **LAUDÖ**.)

DILECTÜS, ùs. m. *Cic. Choix.*

DILIGENS, éntis. f. *Qui aime.* (Vide **AMICUS**.)

DILIGENS. *Per trans.* [Pro studioso, eorum enim quæ amamus sumus studiosi.] *Diligent, soigneux, exact.* SYN. Sédulus, indústria, solers, gnávus, vigilans, ássiduus, ártentus, impigër, pervigil. PHR. Quem si terferis aure diligenti. *M.* Diligens rei, officii. *Cic.* Ad aliquid diligens. *Quin.* De suo diligens, negligens de alieno. *Tac.* Diligens in-tuendo. *Pli.*

DILIGENTER, adv. *Exact ment, avec soin.* SYN. Accurátë, sedulö, gnávitér, solértër, ácritër. PHR. Quidam me modö Ruffe diligenter, &c. *M.* Asservanda nigerrimis diligentius uvis. *C.*

DILIGENTIA, æ. f. *Cic. Diligence, soin qu'on apporte dans les choses.* SYN. Cürá, stüdiüm, solértiá, indústria. PHR. (Vide **CURA**, &c.)

DILIGÖ, is, lëxi, lectüm, érë. *Aimer.* PHR. Utrumque affectu pari diligere. *S.* Fraterno more sodales

Diligere. *O.* Omnes diligere ex æquo. *O.* Diligere stultè. *H.* Furtim. *O.* Quem... diligit ante alios. *V.* Diligitur nemo, nisi cui fortuna secunda est. *O.* Magno miseræ dilectus amore. *V.* Augur Apollineis modö dilectissimus aris. *St.* (Vide **AMO**.)

DILORICÖ, as, ávi, átum, árë. *Ouvrir.* Diloricare tunicam. *Cic.*

DILUCEÖ, es, lüxi, érë. *Luire.* PHR. Omnem crede diem tibi diluxisse supremum. *H.* (Vide **LUCBO**.)

DILUCESCÖ, is, érë. *Liv. S'éclaircir.* Dilucescit. *Cic.* Il commence à faire jour. (Vide **DIESCIT**.)

DILUCIDÉ, adv. *Ter.* [Cläre, perspicuë, planë.] *Clairément, nettement.*

DILUCIDÜS, á, um. *Pli.* *Luisant, brillant.* PHR. Et rerum dilucidus ordo. *Mant.* (Vide **LUCIDUS**.)

DILUCÖLUM, li. n. *Pli.* [Cum dies lucefcere incipit.] *Le point du jour.* Primo diluculo venire. *Cic.* (Vide **AURORA**. **DIESCIT**. **MANE**.)

DILUDIÄ, örüm. [Cessatio à ludo, ludorum intermissio.] *Temps de relâche qu'on donnoit aux Gladiateurs.* PHR. Dilucidia posco, Ludus enim genuis trepidum certamen & iram. *H.*

DILÜÖ, is, lüi, lütum, érë. *M'illier, detremper, ramollir, mêler ensemble.* SYN. Lävö, fingö, pür-gö, áblüö, mërgö. PHR. Lacte favos & miti dilue Baccho. *V.* diluit & lacrymis inorrens unguenta profusis. *O.* Pectora sudor diluerat. *V-F.* Diluis helleborum. *P.* Raram diluti bibis unciam Falerni. *M.* Libella diluta multis guttis. *C.* Mella Falerno Ne biberis diluta. *H.*

DILUERE. *Per trans.* [Pro ábütërgërë.] *Effacer.* Ruit arduus æther Et pluvia ingenti lata læta Boumque labores diluit. *V.* Diluiturque color. *O.* Cura fugit multo diluiturque mero. *O.* Facinus tantum quæ diluet ætas. *Cl.* Tu vitium ex animo dilue Bacche meo. *O.*

DILUTUM, ti. n. *Pli.* [Liquidum in quo aliquid infusum fuit.] *Une infusion.*

DILUVIÖ, as, ávi, átum, árë. *Inonder.* PHR. Tantum suppeditant amnes, ultraque minantur Omnia diluviare ex alto gurgite ponti. *L.* Non si tellurem effundat in undas Diluvio miscens. *V.* Campisque redundat Nilus. *Lr.* Cum refluit campis. *V.*

DILUVIUM, ti. n. & **DILÜVIES**, ei. f. *Deluge, inondation.* SYN. Elüviës, inündatiö. *EPITH.* Rápax, præcéps, sürëns, sérüm, tristë, ingëns, hörëndüm, rápidüm, immité, sübitüm, terribilë, Deucaliönëüm, inöpínüm, rëpëntinüm, süriösum, stüpëndüm. PHR. Cum fera diluvies quietos Irritat amnes. *H.* Sic Tauriformis volvitur Aufidus... Cum sævit, horrendamque cultis diluviem meditatur agris. *H.* Hoc solum fluctu terras mergente, cacumen Eminuit. *L.* Quodque fuit campus vallem decursus aquarum Fecit; & eluvie mons est deductus in æquor. *O.* Cum mare convolvit gentes, cum litora Thetis Noluit ulla pati, cælo contenta teneri. *L.* Cum gravis infuso tellus foret obruta ponto, Deucalionæ effugit inobrutus undas. *O.* Impia cum pluvius terra periret aquis. Vos tum diluvio mortalia cuncta decebat Obrueri, & terras penitus delere nocentes. *Vida.* Rupto funduntur nubilâ cælo: Nulla manet rerum facies; regit omnia flumen; Crescendoque suum perdit & flumina nomen. Omnia terrarum superi convellite

claustra Omnesque dissipare littorum moras. In nos rupta ruant fundo maria omnia ab imo... Æmus & ignotæ lateant sub fluctibus Alpes; Nul-
lique lætam limites signent humum; Et maria & magni perdant sua nomina montes. *Sarb.* Et post antiquas Deucalionis aquas. *Pr.*

DILUVII Deucalionis descriptiones. Pœna placet di-
versa, genus mortale sub undis Perdere, & ex
omni nimbos demittere cœlo. Protinus Æolis A-
quilonem claudit in antris, Et quæcunque fugant
inductas flamina nubes: Emitteritque Notum. ma-
didis notus evolat alis, Terribilem picea tectus
caligine vultum. Barba gravis nimbis: canis fluit
undâ capillis: Fronte sedent nebulae: rorant pen-
naeque sinusque. Utque manu latè pendentia nu-
bila pressit, Fit fragor, & densi funduntur ab
æthere nimbi. Nuntia Junonis varios induta co-
lores. Concipit Iris aquas, alimentaque nubibus
affert. Sternuntur segetes, & deplorata colonis
Vota jacent, longique perit labor irritus anni. Nec
cæcio contenta suo est Jovis ira: sed illum Cæru-
leus frater juvat auxiliariis undis.. Fluminibus
totas immittit habenas... Hi fontibus ora relaxant,
Et defraenato voluntur in æquora cursu. Ipse tri-
dente suo terram percussit: at illa Intremuit, mo-
tuque vias patefecit aquarum. Expatiatâ ruunt per
apertos flumina campos, Cumque satis arbusta
simul, pecudesque virosque, Tectaue, cumque
suis rapiunt penetralia sacris... Latent sub gurgite
turre. Jamque mare, & tellus nullum discrimen
habebant: Omnia pontus erat: deerant quoque
littora ponto. Occupat hic collem: cymbâ seder
alter aduncâ, Et ducit remos illic, ubi nuper ara-
rât. Et modò quâ graciles gramen carpere Capellæ,
Nunc ibi deformes ponunt sua corpora Phocæ. Mi-
rantur sub aquâ lucos, urbesque domosque Nerei-
des; sylvasque tenent Delphines, & altis Incur-
sant ramis, agitataque robora pulsan... Quæsitique
diu terris ubi sistere possit, In mare lassatis volucris
vaga decidit alis. Obruerat tumulos immensa li-
centia ponti; Pulsabantque novi montana cacumina
fluctus. Maxima pars undâ rapitur: quibus unda
pepercit, Illos longa domant inopi jejunia victu. O.
Terruit gentes grave ne rediret Sæculum Pyrrhæ
nova monstra quæstæ, Omne cum Protheus Pecus
egit altos Visere montes; Piscium & summâ genus
hæsit Ulmo, Nota quæ sedes fuerat Columbibus; Et
superjecto pavidæ natarunt Æquore Damæ. H.
Spatiosa Cete ludunt per aulas, ac thalamos pigræ
Pressere Phocæ. Desluit illito Aurum lacunari; &
refixæ ad pelagus rediere gemmæ. *Sarb.*

DILUVII cessatio. *PHR.* Jam mare littus habet: ple-
nos capit alveus amnes, Flumina subsidunt: colles
exire videntur: Surgit humus: crescunt loca, de-
crescentibus undis. Postque diem longam nudata
cacumina sylvæ Ostendunt, limumque tenent in
fronde relictum. Redditus orbis erat, quem post-
quam vidit inanem Et desolatas agere alta silentia
terras. O. Jupiter... nimbis Aquilone remotis Et cælo
terras ostendit & æthera terris. O. Redduntur fluvii-
que mari, tellusque colonis. *Cl.* Incipient summi
paulatim emergere montes, Rarosque primum
margines æquor pati. Illicet ex omni rupes assurgere
ponto Terrasque circum curva lunari freta. *Sarb.*

DILUVIUM fluminis. (Vide *TORRENS. FLUVIUS.*
Fluvius inundans.)

DIMADĒŌ, ēs, ērē. *Se fondre.* Dimaduerē nives. *L.*

DIMANŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Se répandre de tous
côtés.* *PHR.* Ex oculis lacrymæ dimanant sponte ca-
dentes. *Sil.* (Vide *FLUO.*)

DIMĒNSIŌ, ōnis. *V-F.* *Cic.* L'action d'r mesurer.
Dimension.

DIMĒTIŌR, īris. mēnsūs sūm, īrī. *Cic.* Mesurer.
PHR. Omnia sunt paribus numeris dimensa viarum.
V. Certis dimensum partibus orbem. *V.* (Vide *ME-
TIOR.*)

DIMYCATIŌ, ōnis. *Liv.* Combat. Dimicatio fortu-
narum, capitis, prælii. *Cic.* (Vide *PUGNA.*)

DIMYCŌ, ās, mīcū, vel mīcāvī, ātūm, ārē. *Com-
battere.* *SYNT.* Dimicare de imperio. *Cic.* Pro patriâ.
Cic. Dimicare cum aliquo. *Cic.* Inter se. *Plī.* *PHR.*
Et gladiis & acutâ dimicet hastâ. *O.* Hac tibi sit pu-
gnâ dimicuisse satis. *O.* Mille modis acies tua dimi-
cat. *Ovid.* Ut vincam toties dimicuisse pudet. *O.*
(Vide *PUGNO. BELLO.*)

DIMIDIATIM Adv. *PLA.* Par la moitié.

DIMIDIATŪS, ā, ūm. *Cic.* [In duas partes divisus.]
Divise, partagé par la moitié.

DIMIDIŪM, ī. n. & **DIMIDIŪS,** ā, ūm. *Demī,
la moitié de quelque chose.* *PHR.* Dimidium curæ
debet habere tuæ. *O.* Dimidium facti, qui cœpit,
habet. *H.* Dimidium donare Lino quàm credere to-
tum Qui mavult, mavult perdere dimidium. *M.*
Dimidium solvere. *Quin.* Dimidius modius. *Liv.*
Hæres ex parte dimidiâ. *Cic.* Dimidio carius, minus,
pluris. *Cic.*

DIMINŪŌ, īs, nūtūm, ērē. *PLA.* [In partes confrin-
gere & attenuare.] *Briser, casser.* Illi diminuat cap-
ut speculo. *Ter.* **DIMINŪERĒ.** [Pro minuire.]
Diminuer. *PHR.* Diminui si quâ numinis ira po-
test. *O.* (Vide *MINUO.*)

DIMINUTIŌ, ōnis. *f.* *Cic.* *Decroissance, diminu-
tion.* Diminutio capitis. *Cic.* [Prioris statûs muta-
tio.] *Abaissement, perte de privilege, ou de quelque
distinction.*

DIMISSIŌ, ōnis. *f.* *Cic.* *Renvoy, congé.*

DIMITTŌ, īs, mīsi, mīssum, ērē. [Idem quod mī-
tere.] *Envoyer ça & là.* *SYNT.* Dimittere Boves in
pascua. *Col.* Dimittere à se, è manibus, è com-
plexu. *Cic.* Dimittere currus. *O.* Moras. *V-F.* Bel-
lum. *St.* Sanguinem. *Var.* Dornitum dimittitur. *H.*
Inque meos lacrymas dimittere casus. *O.* Per littora
certos Dimittam. *V.* Unde simul primum me de-
misere Philippi. *H.* Quoque magis fessus optem di-
mittere naves. *V.* Sed si solus eam dimissis degener
armis. *L.* Lues cælo dimissa. *St.* Arbor dimittit fol-
lia. *Plī.* Dimisit eum dolor. *Cel.* Dimittere cœrum.
Cic. Equitatum. *Cæs.* Congedier. Dimittere sto-
lam. *SŪA.* Abatre. Dimittere occasionem. *Cic.*
Laisser perdre. Dimisitque animam nobiliore rogo.
M. Ignotas animum dimittit in artes. *O.* Cur mea
dicta negas duras dimittere in aures. *V.*

DIMŌVEŌ, ēs, mōvī, mōtūm, ērē. [Loco mutare.]
Remuer, ôter d'une place, écartier. *SYNT.* Rēmōvēð,
āmōvēð, pēllō. rēpellō, depēllō, pūlsō, dējicō,
rījicō. *PHR.* Dimovere obstantes propinquos. *H.*
Tabem à rep. *Cic.* Attolle vultus, dimove vocis mo-
ras. *S.* Aurora polo dimoverat umbram. *V.* Incurvo

terram dimovit aratro. *V.* Spirantes dimover aurās.
V. Corticem adstrictum pice dimovebit. *H.* Numquam dimoveat ut trabe Cypriā nauta secet mare.
H. Quem neque periculi tempestas, nec honoris aura de cursu suo dimovit. *Cic.* Tellus à centro dimota. *Plī.* dimovere corpus. *CEL.* *Agiter.* dimovere bonum & malum. *SAL.* *Separer.*

DINIĀ, æ. f. *Plī.* [Urbs galliæ Narbonensis.] *Digne.*

DINDŸMŸS, ī. m. & DINDŸMĀ, ōrū. n. *Mons in Phrygiā, ubi colebatur Cybele.* DINDŸMĒNĒ *Dīctā.* *PHR.* Ite per alta dindyma, ubi assuetis biforem dat tibia cantum. Tympana vos buxusque vocant Berecynthia matris Idææ. *V.* Non per mystica sacra Dindymenes.

DINŸMĒRĀTĪŸ, ōnīs. f. *Cic.* *Dénombrement.*

DINŸMĒRŸ, ās, āvī, arū. ārē. *Conter, faire le dénombrement.* Tempora dinumerans. *V.* Hostes dinumerat. *O.* (Vide *NUMERO.*)

DICĒSĪS, īs. f. [Latine gubernatio.] *Petit gouvernement, aujourd'hui Diocèse.* Ut illarum Dicēesium magistratus convenirent. *Cic.* DICĒSES, æ. m. *Cic.* [Præfectus regioni gubernandæ.] *Intendant.*

DIOGĒNĒS *Philosophus, Cynica secta auctor, qui cum nemini adularetur cynicus morāx ab Hor. dictus est. Opum contemptor vīctum emendicabat, doliumque pro domo habebat adversus solis aërisque injurias. PHR.* Diogenes cui pera penus, cui dolia sedes. *Auf.* Cuncta cupit Cræsus Diogenes nihilum. *Auf.* Mordacem Cynicum sic cludebat. *H.* Non doluit patriā Cynicus præteresse Sinopeus. *O.*

DIOMEDĒS, īs. *Tidei & Deiphiles filius Oenei regis Calidonia nepos, qui cum Ænea congressus, percussit Venerem, qua Ænea auxilio venerat. SYN.* Tydīdēs, ōnīdēs, hērōs CālŸdōnīūs. *St. PHR.* Ferro cælestia corpora demens Appetii, & Veneris violavi vulnere dextram. *V.* Nunc quales Diomedis Equi, nunc quantas Achilles. *V.* O! Danaum fortissime gentis Tydides. *V.* Venus oderit omnes Sub Diomede viros. *O.* Aut ope Palladis Tydeidem superis parem. *H.*

DIOMEDĒS *Alter Rex Thracia qui cum Equos suos humanā carne aleret, ab Hercule eisdem Equis obiectus est. PHR.* Ut qui Threicii quondam præsepia regis Fecerunt dapibus sanguinolenta suis. *O.* Thracis Equos humano sanguine pingues. *O.* Vidit Bistonii stabulis pendere Tyranni. *Lr.* Si quis Ismaris greges Thracis cruenti vindicat. *St.* Ut qui terribiles, pro gramen habentibus herbis, Impius humano viscere pavit Equos. *O.* Quique suis homines pabula fecit Equis. *O.*

DIOMEDĒŸS, ā, ū. m. Aves diomedææ, In quas sublati in calum Diomede murāos ejus socios narrat *Ovid.* Si volucrum quæ sit dubiarum forma requiris, Ut non Cygnorum sic albis proxima Cygnis. *O.*

DIONE, ēs. *Mater Veneris ex Jove. Ab eā Venus DIONĒĀ dicitur. PHR.* Ecce Dionæi processit Cæsaris astrum. *V.* Sacra Dionæ matri divisque ferebam. *V.*

DIONYSIŸS, ī. [Quasi Jovis filius.] *Bacchi nomen. (Vide BACCHUS.)* DIONYSIĀ, ōrū. n. [Bacchi festa.] *Les Bacchanales.* DIONYSIŸS, *Nomen Tyranni Siculi. (Vide TYRANNUS.)*

DIOPTRĀ, æ. f. *Plī.* [Instrumentum geometricum

ab explorando perspicendoque dictum.] *Dioptrē. Aqua libatur dioptris. Vir.*

DIORYX, īgis. m. *Plī.* [Fossa manu facta.] *Fosse pour conduire les eaux.*

DIŸTĀ, æ. f. [Vas vinarium duas ansas habens.] *Vaisseau à mettre du vin. PHR.* Deptome quadrum sabinā O! Taliarche, merum diota. *H.* (Vide *DOLIUM.*)

DIPLOMĀ, ātis. n. *Cic.* [Edictum principis.] *Letres Patentes.*

DIPONDĪŸM, ī. n. *Plī* [Quod duos asses pendebat. *Piece de monnaie qui pesoit deux livres.*

DIPSĀS, ādis. f. [Serpens in Libyā frequens.] *Dypsade. PHR.* In mediis stricbant Diplades undis. *L.* Torta caput retro Dipsas calcata momordit Signiferum. *L.* (Vide *SERPENS.*)

DIRĀDĪŸ, ās, ārē. [In radios componere.] *Dresser par raions.*

DIRĒ, ārū. f. *Cic.* [Furiæ.] *Les Furies.* Dicuntur geminæ pestes cognomine Diræ. *V.* (Vide *FURIAE.*)

DIRĒ. *Tac.* [Poëmatis genus, seu votum in hostium perniciem.] *Imprecation, malediction. (Vide IMPRECOR.)*

DIRCĒ, ēs. *Mulier Babyloniam qua cum Palladi conviciata esset, in piscem versa est. PHR.* Cogitat, & dubia est de te Babyloniam narret, Dirce, quam versā, squammis velantibus artus, Stagna Palestini credunt coluisse figurā. *O.*

DIRCĒ *Alia, quam Lycus Rex Thebarum uxorem duxit, repudiata Antiopā, eāque Zero & Amphioni ejus filiis reddita. Illi matrem ulturi Dircen Taurus indomito alligarunt extinxeruntque. Tu reddis pueri matrem; puerique trahendam Vinxerunt Dircen sub truci ora Bovis. Pr.*

DIRCĒ *Fons Bæotia Musis sacer, à quo Dircei dicti sunt poëta. Amphion Dirceus. V.* Dirceus Cygnus. *H. De Pindaro.*

DIRCĒNNĀ, æ. f. *Fons gelidissimus in Hispaniā Tarraconensī. Avidam rigens Dircenna placabit sitim. M.*

DIRECTĒ & DIRECTŸ. *Adv. Cic.* *Directement.* Directo deorsum ferri. *Cic.* Eo directius eam gubernant. *Cic.*

DIRECTĪŸ, ōnīs, & DIRECTŸRĀ, æ. f. *Vir.* *Allignement.* DIRECTĪŸ ad veritatem. *QUIN.* *Recherche de la vérité.*

DIREMŸTŸS, ūs. m. *Cic.* *Separation.*

DIREPŸ, īs, ērē. *Se glisser en bas.* Direpit ad cubile letosæ Suis. *Ph.*

DIREPTĪŸ, ōnīs. f. *Cic.* *Pillage.* DIREPTŸR, ōrīs. m. *Cic.* *Brigand, voleur.*

DIRĪBĒŸ, ēs, ērē. [Tabellas distribuere iis qui suffragium laturi erant.] *Distribuer les Bulletins.*

DIRĪBĪTŸR, ōrīs. m. *Cic.* *Distributeur des Bulletins.*

DIRĪBĪTĪŸ, ōnīs. f. *Cic.* *Distribution des Bulletins.*

DIRĪGĒŸ, ēs, rīgū, ērē. [Rigere præ frigore aut timore.] *Se glacer, se dresser. PHR.* Dirigit visu in medio: calor ossa reliquit. *V.* At mihi flaventes diriguere comæ. *O.* At sociis subitā gelidus formidine sanguis Dirigit. *V.*

DIRIGŸ, īs, rēxī, rēctū, ērē. [Obliquum emendare.] *Dresser, pointer, regler, conduire. SYNT.* Di-

rigere iter navis. O. Vatis opus. O. Arcu tela. H. Cursum aliquò. V. Hastam in aliquem. O. Visus ad aliquem. Cl. Dirigere iter aliquò. Cic. Leges ad naturam. Cic. PHR. Direxere acies. V. Quid rear affarus quòd non mihi dirigis ullos. O. Certoque hastilia dirigit ictu. V. Perge modò, & quà te ducit via, dirige gressum. V. Huc ades & cœptum dirige Cæsar iter. T. Direxit spicula dextrâ. O. Vulnera dirigere. V. In medio dirige vela frecto. O. Directo contendere passu. T. Directæ acies. V.

DIRIMŌ, is, emi, emptum, erē. *Separer, diviser.* SYN. Sepārō, dividō, distrāhō. SYNT. Pyrenæi montes Hispaniam à Galliâ dirimunt. *Caf.* Dirimere conubium. *Liv.* Colloquium. *Caf.* Rem suscepam. *Cic.* DIRIMERE Bellum, iras, &c. O. *Terminer, vider.* PHR. Et prælia voce diremit. V. Arma ducum dirimens miserando funere Crassus. L. Dirimatur sanguine bellum. V. Dirimant certamina Nymphae. O. Res est arbitrio non dirimenda meo. O.

DIRIPIO, is, rēpti, rēptum, erē. *Piller, saccager.* SYN. Dēprēdor, rāpiō, pōpūlōr, vāstō, fūrōr. PHR. Diripere aras, domum. V. Diripiuntque dapes. V. Constructaque mella Diripuerunt ipsæ Apes. V. Diripitur ardens Troja. S. Nullisque tuentibus agros Incustoditæ diripiuntur opes. O. (Vide FUROR, aris.)

DIRIPERE [Per Transl.] *Trainier, tirer.* PHR. Quum consternaris diripereris Equis. O. A pectore veltem Diripere. O. Pendenti nitidum vaginâ diripit enslem. O. Diripuerunt Noti. *Pr.* Tergora diripiunt costis. V. Diripientque rates alii navalibus. H. Membra... manibus direpta nefandis. O.

DIRITAS, atis. f. Cic. *Cruauté.* (Vide CRUELIS.)

DIRUMPŌ, is, erē. Cic. *Briser, rompre.* (Vide RUMPO.)

DIRUŌ, is, rui, rūtum, erē. *Abbatre, ruiner, renverser.* SYN. Ejiciō, evērtō, destrūō, pērdō, vērō. PHR. Diruit, ædificat. H. Diruere urbem. O. Arcem. *Sil.* Hic petit excidiis urbem, miserisque Penates. V. Dum mœnia frater Destruat. V. Cupe rem cum vertere ab imo. Structa meis manibus perjuræ mœnia Trojæ. V. Dum bello Argolici vastabant Pergama reges. V. Debata casuraque inimicis ignibus arces. V. Urbes sternere machinis. S. Præcipientesque trahit silvas. V. Aut alta ceraunia telo Dejicit. V. Has evērtit opes, sternitque à culmine Trojam. V. Res Asiæ Priamique evērtēte gentem. V. Injurioso ne pede poruas stantem columnam. H. Occidit una domus; sed non domus una perire Digna fuit. O. Utinam tormenta virique Mœnia diruerent; ferrumque ignisque sonarent. O. Si cadere Argolico fas est sub milite Trojam. O. Cum caderent magnæ Laomedontis opes. *Pr.* Quot post exitium Trojæ sunt eruta regna. *Manil.* Neptunus muros magnoque emota tridenti Fundamenta quatit; totamque e sedibus urbem Eruit. V. Roboris impacti crebros gemit agger ad ictus. *Lr.* Urbibus augebit terras... Aut sterner positas urbes inque arva reducet. *Manil.* Incola captivo quæ Bove victor arat. O. Disjectæque procul moles desertaque montis. *St.* Dum capitolio Regina dementes ruinas Funus & imperio parabat. H. Ne collapsa ruant subductis tecta columnis. *J.* Fatali cuncta ruinâ Quassâ labant. *J.* Trojanam excindere gentem. V. Non ipsi

excindere ferro Calicolæ valeant. V. Urbis ubi capta casum convulsæque vidit Limina tectorum. V. Pro lapsa videntem Pergama. V. Abnegat excisâ vitam producere Trojâ. V. Tecta Penthei disjecta non levi ruinâ. H. Diruta sunt aliis, uni mihi Pergama restant. O. Disjectis oppida muris. V. Arbutaque diruta ripis. V. Diruta regna. *Pr.* (Vide RUINA, URBS. *Urbem diruere.*)

DIRŪS, â, um. *Cruel, dur, terrible.* SYN. Crūdēlis, sēvūs, âtrōx, dūrūs, fērūs. SYNT. Dirus Ulysses. V. Cruciatu. O. Furor. S. Amor. O. Judex. O. Dira gens. O. Vox, pugna, contagia. V. Tempora. *Cic.* Spes. S. PHR. Detestatio dira nullâ expiatur victimâ. H. Dira viro facies. O. Manus diriconscia facti. O. Indulgens sibi dirus hydrops. H. Quæ mens tam dira, miserrime conjux, Impulit his cingi telis. V. Mors ante oculos dira vagatur. S. Bubo dirum mortalibus omen. O. Sanguinis dira sitis. S. Temporibus diris. *J.* (Vide CRUELIS.)

DÏS, Ditis. [Divitiarum & Inferorum Deus.] *Pluton.* PHR. Noctes atque dies patet atri Janua Ditis. V. Avidi Ditis regna. S. Hic sævi spiracula Ditis Monstrantur. V. Vimque Deum infernam, & duri sacraria Ditis. V.

DÏS [Pro divite.] *Riche.* PHR. Ille facit dites animos. T. Haustus diti de pectore funder Lingua. *Lr.* Humani ditissimus avi. *Sil.* Lydo ditior auro. *St.* Ditissimus agri. V. Animi ditior. *St.* Dites glebæ. *Sil.* Epulæ. *St.* Ditissima terra. V.

DISCALCĒATŪS, â, um. *Sue.* [Sine calceis.] *Déchaussé.* PHR. Pes malus in nivē semper celetur Aluta; Arida nec vinculis crura resolve suis. O.

DISCĀVEŌ, es, vi, cāutum, erē. *PLA.* *Se precautionner.* (Vide CAVEO.)

DISCĒDŌ, is, cēssi, cēssum, erē. *Se retirer, partir.* SYN. Cēdō, rēcēdō, dēmigrō, mīgrō, emīgrō, fugiō, effugiō, abeō, exēō, proficiscor, excedō. SYNT. Discedere longē, procul, tardē. O. Discedere à patriâ. O. è vita, ab aliquo. *Cic.* PHR. Gradu discedere verso. O. Si tu discedere possis. O. Discedit in auras. *Lr.* Infusumque jubet populum discedere circo. V. Longē quos simul à domo profectos Diversos variæ viæ reportant. C. Sic tum vestibuli linquentes regia tecta, A se quisque vago passim pede discedebant. C. Discessere omnes spatii; mediumque dedere. V. Jamque dies cælo discesserat. V. Phillida amo ante alias; nam me discedere flevit. V. Regnis excessit avitis. V. Mane ruunt portis. V. Recedunt à stabulis. V. Nos abiisse rati. V. Excessere adytis omnes, ansq; relictis &c. V. Omnibus idem animus sceleratâ excedere terrâ, Linqere pollutum hospitium, & dare classibus Austros. V. Tacitusque meâ decedere terrâ. V. Migrantes cernas, totaque ex urbe ruentes. V. Abiturumque pararet. V. Convenit Evandri victos discedere ad urbem. V. Procul discessit in agros. *V-F.* (Vide ABEŌ, PROFICISCOR.)

DISCĒDERĒ [Per Transl.] *Quitter, abandonner.* SYNT. Discedere signis. *Sil.* Ab armis. *Caf.* Ab amicis, à fide, ab officio, à jure, à mente, à se, ab amore. *Cic.* Discedit à corpore languor. O. Discessit hyems. O. Febris, animus. *Cic.* Longo discedere bello. V. Discessit terra. *Cic.* *Se fendit.* Video medium discedere cælum. V.

DISCĒDERĒ Portu. PHR. Provehimur portu. V. Subducere

ducere littore puppes. *V.* Deducere littore naves. *V.* Volat navis... terra tibi, nobis aspiciuntur aquae. *O.* Quod tibi malueram, sine me debere procellis; Justior est animo ventus & unda tuo. *O.* (Vide SOLVO. NAVIS. Navem solvere.)

DISCEPTATĪO, ōis. *Cic.* *Dēbat, differend, disputare.* (Vide CERTAMEN.)

DISCEPTATĪOR, ōis. *m. trīx, īcis. f. Cic.* [Qui litem disceptat & diiudicat.] *Arbitre.* (Vide ARBITER.)

DISCEPTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Contendere.] *Disputer.* *SYNT.* Disceptare verbis. *Liv.* Armis. *Cic.* Disceptare de jure. *Cic.* (Vide PUGNO.) **DISCEPTARE** Aliquid. *Cic.* *fuger, ēire arbitre.* (Vide JUDICIO.)

DISCERNĪCŪLUM, ī. *n. Var.* [Quod discernit crines.] *At nulle de rêce.*

DISCERNŌ, īs, crēvī, crētūm, ērē. *Distinguer, separer.* *SYNT.* **DISCERNŌ**, distinguŏ, sepārŏ, discriminŏ. *PHR.* Saxum... Limes agro positus, litem ut discerneret arvis. *V.* Diem & noctem discernere cælo. *V.* Fas atque nefas discernere. *H.* Verba quoque ipsa exaudiri, discernique articulatum. *Lr.* Tenui telas discreverat auro. *V.* Discrevit mors sæva duos. *Fra-*
tres simillimos. *L.* Ager saxo discretus. *St.* Mors discreta. *O.* Sedesque discretas piorum. *H.* Divisa tellus & discreta. *Lr.* Hic ubi discretas Insula rumpit aquas. *O.*

DISCERPŌ, īs, cēpsī, cēptūm, ērē. *Déchirer, mettre en pieces.* *PHR.* Discerptum latē juvenem sparsisse per agros. *V.* In parvas partes discerpitur aurum. *Lr.* (Vide LACERO.)

DISCESSIŌ, ōis. *f. TER.* *Départ, divorce, division.*

DISCINDŌ, īs, scīdī, scīssūm, ērē. [Minutum scindere.] *Couper, déchirer.* *SYNT.* Discindere amictus. *V.* Aliquo ferro discindere. *Lr.* *PHR.* Discinditur æque In multas partes. *Lr.* Discissos nudis laniabant dentibus artus. *V.* Sed neque discissis cæpissent Pergama muris. *St.* Discissum vulnus. *Cel.* Discindere amicitias. *Cic.* *Metaph.* (Vide SECO.)

DISCINGŌ, īs, cīnxī, cīnxūm, ērē. [Zonam solvere.] *Oter la ceinture.* *PHR.* Peltatam Scythico discinxit Amazona nodo. *M.* *Per Transl.* Discinxit ratione dolos fraudesque resolvit. *Sil.*

DISCINCTŪS, ā, ūm. *Liv.* *Qui est sans ceinture.* **DISCINCTŪS.** *Metaph.* [Pro deside.] *Oiss.* *PHR.* Ipse ego segnis eram discinctaque in otia natus. *O.* Nugari cum illo & discincti ludere, donec Dequeretur Olus. *H.* Discinctus nepos. *H.* [i. luxuria diffuens.] *Débauché.*

DISCIPLINĀ, ā. *f. L' instruction qu'un Disciple reçoit de son Maître.* *L.* *Discipline.* *SYNT.* Disciplinæ & artes Græcorum. *Cic.* Mores & disciplina. *Cic.* Disciplina familiæ. *Cic.* disciplinam colere, tenere, capere. *Cic.* Severâ patris disciplinâ instructus. *Tar.* disciplina temporum. *Cic.* *i. mores.* *SYNT.* **DOCTRINĀ**, ās, scīentīā. *Qua vide suis locis.*

DISCIPULŪS, ī. *m. & DISCIPULĀ, ā. *f. Pl.* [Qui discit.] *Disciple, écolier.* *SYNT.* Auditor. *PHR.* Languagebam; sed tu comitatus protinus ad me Venisti centum, Symmache, discipulis. *M.* Melior magistro discipulus. *J.* nemetri, teque Tigelli Discipulorum inter jubeo plorare cathedras. *H.* Duc age*

discipulos ad mea templa tuos. *O.* Semper ego auditor tantum, numquamne reponam. *J.* Bonas per artes pectora dulcium Formare alumnorum asperioribus Virtutis amorumque curis Pallas amat teneris ab annis. Imbelle nido sic genus erudit Ales minister fulminis. *Rap.* Quem docuit, multaque insignem reddidit arte. *V.* (Vide MAGISTER.)

DISCLUDŌ, īs, clāsi, clūsūm, ērē. *Cæs.* *Separer, diviser.* *PHR.* Inde loci partes cœpere, paresque Cum paribus jungi res, & discludere mundum. *O.* Tum durare solum & discludere Nereæ ponto Cœperit, & rerum paulatim sumere formas. *V.* Spatiis disclusus iniquis. *V.* (Vide SEPARO.)

DISCŌ, īs, didici, ērē. [Ignoram rem assequi meditando aut alio docente.] *Apprendre.* *SYNT.* **ADDISCŌ**, ēdiscŏ, pēdiscŏ, pēcipiŏ. *SYNT.* Discere sua pericula. *St.* Discere fidibus. *Cic.* Discere litteras apud aliquem. *Cic.* Ex aliquo. *P. i.* *PHR.* Disceret unde preces, vatem ni mûsa dedisset. *H.* Discit enim citius meminitque libentiùs illud. *H.* Per me discuntur amores. *O.* Didicisse fideliter artes. *O.* Et veniendi discere causas. *V.* Discite tuum, ne me incuses, Juturna dolorem. *V.* Eventum formæ discite timere tuæ. *Pr.* Discite justitiam moniti & non temnere divos. *V.* Audite, o! proceres, ait, & spes discite vestras. *St.* Venientum discere vultus. *V.* Jam didici Gerice Sarmaticęque loqui. *O.* Terrarum generatim discere cultus. *V.* Fractis discentem currere remis. *V.* Non rumore malo non augure doctum. Qui Pythia cantat Tibicen didicit prius, extimuitque magistram. *H.*

DISCŌLŌR, ōis. [Qui est diversi coloris.] *Qui est de diverses couleurs.* *PHR.* Et volat admixtis discolor agmen Equis. *O.* Calculus hic gemino discolor hoste perit. *O.* Ustus & Eoâ discolor Indus aquâ. *Pr.* Variis floret via discolor armis. *V-F.* Discolor unde auri per ramos aura refulsit. *V.* Discolor sanguis. *L.* Lignum. *Cic.* Miles. *O.* (Vide COLOR.)

DISCŌLŌR. [Metaph. *Diversus, dissimilis.*] *Differer.* *PHR.* Ut matrona meretrici dispar erat atque Discolor, infido scurræ distabit amicus. *H.* Anhelitus discolor. *Cl.*

DISCONVENIŌ, īs, vēnī, vēntūm, īrē. [Discidere, discordare.] *Ne pas convenir, ne pas s'accorder.* *PHR.* Vitæ disconvenit ordine toto. *H.* Non eadem miramur, eo disconvenit inter Meque & te. *H.*

DISCŌQUŌ, īs, ērē. *PLI.* *Faire cuire.* (Vide COQUO.)

DISCORDIĀ, ā. *f. Dissension, division.* *EPITH.* **DĒmēns**, amēns, gliscēns, præcēps, tristis, fērā, cēcā, ēffērā, invīdā, insānā, vēsānā, fērālīs, ēffrānis, bellicā, fūnēstā, hōrridā, ēxitīālīs, ēxitīōsā, līcīglosā. *SYNT.* **DISIDIUM**, dissēnsus, cērtāmēn, rīxā, īis, sedītiŏ. *PHR.* Incertæ tanta est discordia mentis. *O.* Exoritur trepidos inter discordia cives. *V.* Sæpe duobus (*Apum*) Regibus incescit magno discordia motu. *V.* Tecum mihi discordia est. *H.* Nutrix belli discordia. *Cl.* En quo discordia cives. Perduxit miseros. *V.* Cum Romana suos egit discordia cives. *T.* Efferat Romanos agitat discordia Manes. *Lr.* Haud secus indomitos præceps discordia fratres Asperat. *St.* Nec vestra capit discordia finem. *V.* Sociisque comes discordia regnis. *St.* En perfecta tibi bello discordia tristi. *V.* Quo ruitis? quæve ista

repens discordia surgit. *V.*

DISCORDIÄ *Dea, ejusque descriptiones.* **PHR.** Discordia demens Vipereum crinem vittis innexa cruentis. *V.* Et scissä gaudens vadit discordia pallä. *V.* Lacero sævit discordia crine. Tetro discordia facta veneno, Et majus meditata nefas... odii fundens mala semina... & procerum mentes privata ad comoda torquens, In commune vetat socias extendere curas. Et conjuratum quatiens discordia tædam. *Rap.* Conjurata novum discordia rumpere fœdus Quassabat tædam ardentem, cornuque recurvo Sæva iterum refides populos in bella ciebat. *Rap.* At sæva è speculis tempus Dea nacta nocendi Ardua tecta petit stabuli, cornuque recurvo Tartareum intendit vocem. *V.* Vix bona pax Gallis male tuta ostenderat ora, Necdum compositi belli armorumque tumultus: Ære cavo increpitans discordia fœderis expers, Spargebat causas odiorum, irasq; movebat. *Sant.*

DISCORDIÄLIS & DISCORDÄBYLIS, ille. **PLA.** Et **DISCORDIÖSUS**, ä, um. *Sal.* [Pronus ad discordias.] *Qui aime la dissension, broüillon.*

DISCORDÖ, äs, ävi, ätüm, äre. *Etre mal avec quelqu'un, ne pas s'accorder.* **SYN.** Dissidö, dissentio, discerepö. **PHR.** Quantum parcus discordet avaro. *H.* Barbarico tor discordantia ritu Corda virum. *Sil.* Lupis & Agnis quanta fortito obtigit Tecum mihi discordia est. *H.* Tum magis increpant animis discordibus iræ. *V.* Amisso (Rege) rupere fidem. *V.* Scinditur incertum studia in contraria vulgus. *V.* Dissensu vario magnus se tollit ad auras Clamor. *V.* Cunctique fremebant Cælicolæ assensu vario. *V.* Mens provida Reguli dissentientis conditionibus fœdis. *H.* Et certamen erat Corydon cum Thyrside magnum. *V.*

DISCORDS, ordis. [Qui corde, i. animo dissidet.] *Discordant, qui n'est pas d'accord.* **SYN.** Adversus, contrarius. **PHR.** Quid tibi discordes addere in arma viros. *O.* Procul discordibus armis. *V.* Quinque sit ignis aquæ pugnae, vapor humidus omnes Res creat & discors concordia factibus apta est. *O.* Discordia sensit pectora. *L.* Errat ut à ventis discordibus acta phaselus. *O.* Extimui ne vos ageret vesania discors. *H.* Pugnatque diu sententia discors. *H.* Magno discordes æthere venti. *V.* Clypeos mentitaque tela Agnoscunt, atque ora sono discordia signant. *V.*

DISCREPANTIÄ, æ. *f. Cic. Difference, contrarietät de sentimens.*

DISCREPÖ & DISCREPITÖ, äs, ävi, ätüm, & püt, pütüm, äre. [Proprie diverso modo crepare, i. sonare.] *Rendre un son différent. Discrepant fides tibie. Cic.*

DISCREPARE [Metaph. pro dissidere.] *N'être pas d'accord.* **SYN.** Dissentio, differö, distö, absüm. **SYNT.** Discrepare ab aliquo, ab opinione. *Cic.* Discrepant facta cum verbis. *Cic.* Discrepat inter authores. *Liv.* Discrepare in re, inter se, sibi. *Cic. PHR.* Divina futuri Sortilegis non discrepat sententia Delphis. *H.* Vox & ratio longè discrepat istis. *H.* Maxima pars est consimilis, verum positurä Discrepant res. *Lr.* Nec multum discrepat ætas. *V.* Medio ne discrepet imum. *H.*

DISCRETÈ. *Cic. Et DISCRETIM.* **Adv. VAR.** Separément, discretément.

DISCRETYÖ, önis. *f. Cic. Discernement, distinction.*

DISCRIMEN, inis. *n. Difference, distinction.* **SYN.** Separatio, differentia, dissidium. **SYNT.** Discrimina sexus & ingeniorum. *Quin.* Nullo imperii discrimine. *Sal.* Rerum discrimina pecunia sustulit. *Cic. PHR.* Tros Tyriusque mihi nullo discrimine agetur. *V.* Obloquitur numeris septem discrimina vocum. *V.* Quem si puellarum infereres choro, Mirè sagaces falleret hospites Discrimen obscurum solutis Crinibus ambiguoque vultu. *H.* Post hos æquo discrimine Pristis Centaurusque locum tendunt superare priorem. *V.*

DISCRIMEN *Comæ [Pro divisione.] Partage.* **PHR.** Compositum discrimen erit, discrimina lauda: Torserit igne comam, torte capille places. *O.* Hæc morsu numerosi dentis eburno Multifidum discrimen arat. *Cl.*

DISCRIMEN [Pro periculo.] *Danger.* **PHR.** Per varios casus, per tot discrimina rerum Tendimus in Latium. *V.* Tentare sui discrimen. *Cl.* (Vide PERICULUM.)

DISCRIMINATIM. **Adv. VAR.** Separément.

DISCRIMINÖ, äs, ävi, ätüm, äre. *Séparer. distinguer.* **SYN.** Dividö, distinguö, discernö. **PHR.** Lucret via longo Ordine flammarum, & latè discriminat agros. *V.* Ordo potestates discriminat. *Cl.* Sed ne forte putes animalia sola teneri Legibus his, quædam ratio discriminat omnes. *Lr.*

DISCRUCIÖR, äris, äris sum, äri. *Etre fort tourmenté.* **SYN.** Cruciör, torquör, vexör. **PHR.** Abfore semper Abfore me à dominæ vertice discrucior. *C.* Discrucior animi. *Pla.* (Vide DOLEO, CRUCIOR.)

DISCUBITÖRYÜS, ä, um. *Discubitorius lectus.* **PLI.** *Lit. de table.*

DISCUBÖ, äs, äre. Et **DISCUMBÖ**, is, cubüt, cubitüm, ère. *Se coucher. discubitus imus.* *Pla.* (Vide LECTUS. *Lectum petere.*) **DISCUMBÈRE.** *S'asseoir, se mettre à table.* **SYN.** Accumbö. **PHR.** Discubere toris Theseus comitesque. *O.* Conveniunt stratoque super discumbitur ostro. *V.* (Vide MENSA. *Mensa accumbere.*)

DISCUNÆATÖS, ä, um. *Pli.* [Cunco diductus.] *Fendus, entr'ouvert.*

DISCUPYÖ, is, ère. *C. Souhaiter passionément.* (Vide CUPIO.)

DISCURRÖ, is, currü, cürsum, ère. [In diversas partes currere.] *Courir çà & là.* **PHR.** Illicet in muros totä discurretur urbe. *V.* Olli discurrere patres. *V.* discurret fama. *Cur.*

DISCURSATYÖ. *Lr.* **DISCURSATYÖ.** *Sen.* **DISCURSÖ**, önis. *SEN. & DISCURSUS*, üs. *m.* [Ipse discurrendi actus.] *Courir çà & là.* **PHR.** Magno clamore discursuque passim se fugæ mandant. *M.* Vallem latis discursibus implent. *O.* (Vide CURSUS.)

DISCÜS, i. *m.* [Moles faxea vel plumbea cujus jactu certabant inter se juvenes: vincebat qui altius in sublime aut longius projecisset.] *Disque, palet.* **EPITH.** Lätüs, misillis, librätüs, spärätüs, æbälüs, Ita dictus à patria Pollucis & Castoris qui primi ludum disci invenerunt. **PHR.** Sæpe disco, Sæpe trans finem jaculo nobilis expedito. *H.* Indoctus disci. *H.* Aëra si misso vacuum jaculabere disco. **Æbalios** in nubila condere discos. **Æbalio** dum

finderet aëra disco. *St.* Corpora veste levant, & succo pinguis Olivæ Splendescunt latique ineunt certamina disci, Quem prius aërias libratum Phœbus in auras Misit, & oppositas disjecit pondere nubes. Decidit in solidam longo post tempore terram Pondus; & exhibuit junctam cum viribus artem. Protinus imprudens, actusque cupidine lusus, Tollere Tænarides orbem properabat, at illum Dura reperculsum subjecit in aëra tellus In vultus Hyacinthe tuos. *O.* Splendida cum volitent Spartani pondera disci, Este procul pueri: sit semel ille (*discus*) nocens. *Hyacinthi morte. M.*

DISCÖBÖLÖS, li. m. *Quim.* [Disci jaculator.] *Qui joue au taler.*

DISCÜTYÖ, is, cüsſi, cüsſum, èrë. [In diversas partes quaterere, dejicere, disturbare.] *Ebranler, abbatire.* *SYN.* Excütio, quätio, quäsö, disjicio. *SYNT.* Discutere murum. *Caf. PHR.* Lactentis Vituli dextrâ libratus ab aure Tempora discussit claro cava malleus ictu. *O.* Magnoque fragore Discussit trabs acta caput. *Sil.*

DISCÜTERË. [Per transl. Pro auferrë, töllerrë.] *Disseper, ôter.* *SYNT.* Discutere aëra. *Lr.* Periculum. *Col.* Morbum. *Cel.* Metum. *Pl.* Discutere alicui somnum limphâ. *Pr. PHR.* Tum sol pallentes haud umquam discutit umbras. *V.* Ut primum discussæ umbræ, & lux reddita menti est. *V.* discussa rerum caligo. *St.* Morte tuâ discussa fides. *L.* donec discussis redeant terroribus ad se. *Lr.* discussâ formidine jungunt Oscula. *V-F.* Purgatisque nitet discussis nubibus æther. *Sil.* discussâ plebe. *St.*

DISERTË. *Cic.* & **DISERTIM**. *PLA.* Avec discernement. *En beaux termes.*

DISERTÖS, a, üm. [Qui probè differit.] *Eloquent, disert.* *PHR.* In causa facili cuivis licet esse disertum. *O.* (Vide *Eloquentens*.) Quam multi tincas pascunt, Blataque diserti. *M.* Fœcundi calices quem non fecere disertum. *H.* disertissimè Romuli nepotum. *C.* Puer leporum ac faceriarum disertus. *C.*

DISJICIÖ, is, jeci, jectum, èrë. & **DISJECTÖ**, as, arë. [In diversas partes jacere. [Jetter çà & là. *SYN.* Dispërgö, dissipö, spargö. *PHR.* Disjecitque rates. *V.* Excita tumultu Prohilit, & nondum totos ornata capillos, Disjicit nos ipsos. *O.* disjectam Ænæ toto videt æquore classem. *V.* Nubila disjecit Jupiter. *O.* disjecta per agros Agmina. *V.* disjectamque comas, averſaque in ora jacentem Invenit. *O.* Membra disjecta. *S.* Teſtaque Penthei disjecta non levi ruinâ. *H.* Res sparſæ vagè disjectæ. *Cic.* Ventisque coortis Disjectarè solet magnum mare, transtra, carinas, *Lr.* Frontem Disjicit, & sparſo late rigat arma cruore. *V.* (Vide *Jacio*.)

DISJUNCTYÖ, önſ. f. *Cic.* Desunion.

DISJÜNGÖ, is, jünxī, jünctum, èrë. *Separer, diviser.* *SYNT.* Disjungere Boves ab opere. *Col.* Agnos à mammâ *Var.* Disjungi naturâ, genere. *Cic. PHR.* Italis longè disjungimur oris. *V.* Jurasſes modò disjuxiſſe juvencos. *O.* Bovemque Disjunctum curas & strictis frondibus exples. *H.* Loca disjunctissima. *Cic.*

DISPALÖR, arſ, arī. *SAL.* Error çà & là. (Vide *Vagor*.)

DISPALFSCÖ, is, èrë. *Pla.* [Divulgari.] *Se repandre.*

DISPANDÖ, is, pändi, päsüm, èrë. *Etendre.*

PHR. Vastis arbor ramis dispanſa. ſuſpenſæ in littore vestes Uveſcunt; eadem dispanſæ in ſole ſereſcunt. *Lr.* (Vide *TENDO*.)

DISPAR, arſ. & **DISPARILYS**, ilë. *Cic. Diffemblable, qui n'est pas pareil.* *SYN.* Diſſimilis, impar, divërsus, äbsimilis, inæqualis, varius. *SYNT.* Diſpar ingenio. *O.* Formâ. *Cl.* diſpar ſui. *Cic. PHR.* Fiſtula diſparibus paulatim ſurgit avenis. *O.* Cur diſpar certamen inis. *O.* Cauſa tua eſt diſpar. *O.* Eſt mihi diſparibus ſeptem compaſta cicutis Fiſtula. *V.* Sed rebus & ordine diſpar vates. *H.* Par ſtudiis ſed robore diſpar. *St.* Ut matrona meretrici diſpar erit. *H.*

DISPARATYÖ, önſ. f. *VIT.* Separation.

DISPARATUM, i. n. *Cic.* Contradictoire.

DISPARILITAS, arſ. f. *VAR.* Diſparité, inégalité.

DISPARILITER, adv. *VAR.* D'une façon différente.

DISPARÖ, as, avi, atum, arë. [Sépärärë, diſjüngëre.] *Separer, deſunir.* Is nos per gentes alium in alia diſparat. *Pla.*

DISPAREO non dicitur latinè. (Vide *EVANESCO*.)

DISPARTYÖ, is, irë. *Cic.* Départir, diviſer. (Vide *DIVIDO*.)

DISPECTÖS, üs. m. *SEN.* Conſideration, reflexion.

DISPELLÖ, is, puli, èrë. [Huc atque illuc pellëre, ſëgrëgarë, diſjicëre.] *Pouſſer, jeter çà & là.* *PHR.* Acer quos æquore turbo Diſpulerat; penitusque alias advexerat oras. *V.* Perque inviä ſaxa Diſpulis. *V.* Æratâ diſpellens æquora prorâ. *St.* A pectore curas Diſpulerat. *St.* Aëra dimovit tenebroſum, & diſpulis umbras. *V.* (Vide *PELLO*.)

DISPENDYÖSÖS, ä, üm. *COL.* Nuiſible. (Vide *NOCTUS*.)

DISPENDIUM, yi. n. (Quod immoderatè & inconſultè expendimus.) *Dépense.* *SYNT.* Minori diſpendio. (*Pla.* Diſpendium ligni. *Pl.* **DISPENDIUM.** *Per transl.* [Pro damno.] *Perte, dommage.* *SYN.* Dëtrimentum, jacturâ, dämmum, pernices, incömmödum. *SYNT.* Diſpendia famæ. *Cl.* diſpendia reparare. *Cl.* *PHR.* Et plus diſpendi faciant. *Lr.* Hic tibi ne qua moræ fuerint diſpendia tanti. *V.* Non tanti nobis noſtræ diſpendia vitæ. *O.* **DISPENDIUM** viæ. [Via obliqua, longior.] *Détour, chemin long.* *PHR.* Æmonia deſerta petens diſpendia ſylvæ, Cornipedem exhaustus curſu ſtimuliſque negantem Magnus agens, incerta fugæ veſtigia, turbat Implicitaſque errore vias. *L.*

DISPENDÖ, is, pëndi, pëſüm, èrë. [Expëndëre.] *Employer.* Diſpendere curam alicujus. *COL.* Occuper.

DISPENSATYÖ, önſ. f. *Cic.* Diſpenſation, diſtribution.

DISPENSATÖR, önſ. m. *Cic.* Diſpenſateur, economie. *PHR.* Diſpenſatoris nobile cernis opus. *M.* Diſpenſatorem fallax ſpoliabit amica. *M.* Prælia quanta illic diſpenſatore videbis Armigero. *J.* Diſpenſator belli. *PLI.* *Treſorier de guerre.*

DISPENSÖ, as, avi, atum, arë. *Diſtribuer, départir.* *SYN.* Diſtribüö, diſpërtiör. *PHR.* Tunc quæ diſpenſant mortalia fata ſorores. *O.* Ordine nullo Oscula diſpenſat natos ſuprema per omnes. *O.* Pietasque per omnes Diſpenſata domos. *St.* Fortuna arbitriis tempus diſpenſat ubique. *O.*

DISPERDYTYÖ, önſ. f. *Cic.* Ruine. (Vide *RUINA*.)

DISPERDĖ, is, ěrĕ. *Perdere, dissiper.* PHR. Non tu in triviis indocte solebas stridenti miserum stipulā disperdere carmen. *V. Color disperditur. Lr.* (Vide PERDO.) **DISPERDERĖ**. *Col.* [Vastare.] *Ruiner.* (Vide VASTO.)

DISPERĖŖŖŖ, is, ivi, & ii; itum, ěrĕ. [Disperdi & corrupti.] *Se perdre, perir.* PHR. Si non mentiris classee dispeream. *M. dispeream ni Summosses omnes. H. Inferior pars horum disperit omnis. Lr.* Quod non disperseunt tui labores. *C. Fundum patitur disperire. Cic.* (Vide PEREO.)

DISPERGŖ, is, pĕrsi, pĕrsum, ěrĕ. [In diversas partes spargere.] *Disperfer, répandre ça & là.* PHR. Ignis favorem dispergit. *Sil.* Vitam dispergit in auras. *V. Saxo perit ora Thoantis; Ossaue dispergit cerebro permixta cruento. V. dispersa per agros Agrina. Sil.* Clamor in æthereis dispersus nubibus. *Lr.* Incultas dispersa comas. *Cl.* dispersa per auras. *T.* Dispersa immittit sylvis incendia Pastor. *V.* dispersum latē bellum. *Cic.*

DISPERSE, & DISPERSIM, adv. *Cic.* [Diffusē.] *Ça & là, en divers endroits.*

DISPERSŖS, ūs. m. *Cic.* *L'action de se disperser.*

DISPERTIŖ, is, ivi, itum, ěrĕ. & **DISPERTIŖR**, ěris, ěri. [In diversas partes dividere.] *Départir, partager.* SYNT. Dispartire per oppida exercitum. *Liv.* Dispartire prædam. *Cic.* Voluptatis & laboris tempus. *Cic.* Genera herbarum dispartita. *Lr.*

DISPESCŖ, is, pĕscŭi, pĕscitum, ěrĕ. *Fest.* [Pecus à pastione deducere.] *Ramener les troupeaux du pâturage.* **DISPESCĖRĖ**. *Plī.* [Dividere.] *Séparer, diviser.*

DISPICIŖ, is, pĕxi, pĕctum, ěrĕ. *Cic.* [In omnem partem videre.] *Regarder ça & là.* PHR. Nec tellus obstat quin omnia dispiciantur. *Lr.* Leves erectus in auras Dispicit omne nemus. *O.* (Vide ASPICIO.)

DISPICĖRĖ. *Cic.* [Animo contemplari.] *Considérer.*

DISPLYCENTIŖ, æ. f. *SEN.* *Chagrin, déplaisance.*

DISPLYCĖŖ, ěs, plicŭi, plicitum, ěrĕ. *Déplaire.* SYNT. Nōn placĖŖ, nōn arridĖŖ, sŭm. ingrātŭs, injŭcŭndŭs, ōdiŖ sŭm, sŭrdĖŖ. PHR. Nec mihi displiceat maculis insignis & albo *Equus. V.* Nulla quidem sanæ gravior mentique potenti Poena est, quā tanto displicuisse viro. *O.* Invenies alium, si te hic fastidit, *Alexi. V.* Et faciet quoniam sordent tibi munera nostra. *V.* Dumque tibi est odio mea fistula. *V.* Auribus ingratum carmen. Oculos offendit & aures.

DISPLODŖ, is, plōsi, plōsum, ěrĕ. [Sonitum edere.] *Faire grand bruit.* PHR. Nam displosa sonat quantum velica. *H. i. Disrupta.*

DISPOLIŖ, as, avi, atum, ěrĕ. *TER.* *Dépoillier.* (Vide SPOLIO.)

DISPONŖ, is, pōsŭi, pōsitum, ěrĕ. *Disposer, ordonner.* SYNT. OrdinŖ, cōmpōnŖ, dirīgŖ, cōstitŭŖ. SYNT. Disponere classem, insidias. *Caf.* Verba. *Cic.* Vias. *T.* Consilia in omnem formam disposita. *Liv.* PHR. Sæpeque mutatas disposuisse comas. *T.* Si disponere tempus otiosum, Et veræ pariter vacare vitæ, &c. *M.* Disponunt enſes & scuta latentia condunt. *V.* Dispositi in turmas. *St.* Plenaque odorati disponunt pocula Bacchi. *O.* Opus & requiem disponimus ambo. *P.* Dispositi in turmas. *St.*

DISPŖSITE, adv. *Cic.* *Dans un bel ordre.*

DISPŖSITŖR, ōris. *SEN.* *Celui qui met en ordre.*

DISPŖSITŖS, ūs. m. *TAC.* & **DISPŖSITIŖ**, ōnis. f. *Cic.* *Ordre.* (Vide ORDO.)

DISPŖDET, ěrĕ. *imperſ.* *PLA.* *Avoir honte.* PHR. Quos Veneris furtis dispuduisse ferunt. *O.* (Vide PUDET.)

DISPŖMŖ, as, ěrĕ. (Vide DESPŖMO.)

DISPŖNGŖ, is, pŭnxi, pŭntum, ěrĕ. [Propriē delere.] *Effacer.* Dispungere rationes. *Sen.* [Per transl.] *Examiner un compte.* Dispungere vitæ dies. *SEN.* *Compter.*

DISPŖTABILIŖS, ělĕ. *SEN.* *Problematicque.*

DISPŖTATIŖ, ōnis. f. *Cic.* & **DISPŖTATIŖN**, CŖLĀ, æ. f. dim. *SEN.* *Dispute, contestation, dissension.* PHR. Glamosi æterna Lycæi Jurgia.

DISPŖTĖTŖR, ōris. m. *Cic.* & *trix, ěcis.* f. *QUIN.* *Qui discours.*

DISPŖTŖ, as, avi, atum, ěrĕ. *Discourir, disputer.* SYNT. DisceptŖ, disſerŖ, cōtēndŖ, rixŖr. SYNT. Disputare acutē, leniter de re, rem multis verbis, in rem. *Cic.* Circa rem. *Quin.* PHR. Quod optimum sit convivium, disputat Facunda Prisci pagina. *M.*

DISQUIRŖ, is, quĭsivī, itum, ěrĕ. [Diligenter querere & investigare.] *Rechercher avec soin.* SYNT. ScrŭŖŖr, InquĭrŖ, quĕrŖ, pĕrpēndŖ. PHR. Impransū mecum disquirite, cur, hic &c. *H.*

DISQUISITIŖ, ōnis. f. *Cic.* [Disquirendi actus.] *Recherche.*

DISRARŖR, aris, atus sŭm, arī. *Col.* [De plantis.] *Ette éclairci.*

DISRŖMPŖ, is, ěrĕ. *Cic.* *Rompre.* (Vide RUMPO.)

DISRŖPTIŖ, ōnis. f. *SEN.* *Rupture.*

DISSECO, as, avi, atum, & cŭi, ctum, ěrĕ. [In varias partes secare.] *Fa re la dissection.* *Couper.* PHR. Dissecuitque comas. *O.* Pectus dissecuere videndi causa. *Plī.* (Vide LACERO. SECO.)

DISSEMINŖ, as, ěrĕ. *Cic.* *Semer ça & là, répandre.*

DISSENSIŖ, ōnis. *Cic.* & **DISSENSŖS**, ūs. m. *Dissension, diversité d'opinion.* Dissensuque alitur rumor. *Cl.* Vario dissensu scindunt urbem. *St.* Dissensus acerbis; & gravior consensus erat. *Cl.* Anceps motus erat vulgi. *P.* (Vide DISCORDIA. SEDITIO.)

DISSENTĖNĖŖS, a, ūm. *Cic.* *Dissentant, opposi.*

DISSENTIŖ, is, ſensī, ſensum, ěrĕ. *Eire de sentiment contraire.* SYNT. Dissentire in aliquo, ab aliquo. *Cic.* PHR. Tres mihi convivæ prope dissentire videntur. *H.* Tollere contra Est oculos ausus primusque obſistere contra. *Lr.* Dissentiens conditionibus fœdis. *H.*

DISSEPIŖ, is, ſĕpsi, ſĕptum, ěrĕ. [Disjicere quod septum erat.] *Abbatre.* PHR. Tectique tremantis Saxea fræna labant disseptoque aggere rursus Præcipitat, &c. *St.*

DISSEPTŖM, ī. n. *Clôture.* PHR. Dissepta domorum Saxea pervolitant voces. *Lr.*

DISSERĖNĖT, avi, ěrĕ. *Liv.* *imperſ.* [Serenum esse.] *Faire un temps clair & serein.* (Vide SERENO.)

DISSĖRŖ, is, sĕrŭi, ſĕrtum, ěrĕ. & **DISSERTŖ**, as, ěrĕ. [Disputare.] *Traiter, disputer de quelque chose. S'entretenir.* Dissere aggredior. *Lr.*

DISSĖRŖ, is, ěvi, itum, ěrĕ. *VAR.* *Semer ça & là.* (Vide SERO.)

DISSERTATIÖ, ònis. f. *PLI.* [*Dissertandi actus.*]

Discours, dissertation.

DISSYDEÖ, es, sedî, sessüm, èrè. *Ne pas s'accorder avec quelqu'un.* *SYN.* Dissentiö, discrepö, discördö. *SYNT.* Dissidere animo, consiliis, studiis, armis. *Cic.* dissidere de aliquo, in aliquo, dissidere multis rebus cum aliquo. *Cic.* Quercus & Olea dissident odio. *PLI.* Dissidens plebi. *H. PHR.* Hæc quoque cum referam nostras pervenit ad aures Fama; nec à veri dissidet illa fide. *O.* Matris ab ingenio dissidet ille suæ. *O.*

DISSYDERÈ, *Per trans.* [*Sépārārî.*] *Être éloigné, separé.* *PHR.* Omnem equidem sceptris terram quæ libeta nostris Dissidet, externam reor. *V.* Toga dissidet impar. *H. PHR.* *n'est pas égale,*

DISSIDIÜM, ii. n. & DISSIDENTIÄ, æ. f. *PLI.* *Séparation, éloignement.* *PHR.* Non animai Dissidium possunt artus perferre relictî. *LR.* Coniunctum est id, quod numquam sine perniciali Dissidio potis est seungi, seque gregari. *LR.*

DISSIDIUM. [*Per trans.*] *Division, divorce.* *SYN.* Discordiä, dissensüs, dissensiö. *LS.* *PHR.* Dissidium non est hoc, Proculeia, lucrum est. *M.* Multis ista dabunt lictora dissidium. *PR.* Odiis atque dissidiis eversa civitas. *Cic.* (*Vide DISCORDIA.*)

DISSILIÖ, is, silüt, & silivî, sultüm, irè. & DISSULTÖ, as, arè. [*In diversas partes salire.*] *Se rompre, sauter par éclats, s'envoler.* *PHR.* Hæc loca vi quondam & vastâ convulsa ruina Dissiluisse ferunt. *V.* Corpora dissiluire. *LR.* Ignis dissiluit. *SIL.* Dissilit omne solum; penetratque in tartara rimis Lumen. *O.* Æraque dissiliunt. *V.* Dissiluit gemino vertex Ossibus Olympo. *CL.* Nec fulmine tanti Dissultant crepitus. *V.* Splendor aquæ radiatus lampade Solis Dissultat per recta. *SIL.* Concurrere, coire, & dissultare vicissim. *LR.*

DISSIMILIS, ille. *Dissimilable, different.* *SYN.* Absimilis, impar, dispär, diversüs, variüs, discrepans, inæqualis. *SYNT.* Dissimilis ætas. *TAC.* Modus. *LR.* Dissimilis sui. *J.* Suo generi. *S.* *PHR.* Nos quoque dissimili certamina mente subimus. *O.* Dissimile hoc illi est quia, &c. *H.* In re aliquâ multum dissimiles. *H.* Illis dissimiles natæ. *J.* Me nulla dies tam fortibus ausis Dissimilem arguerit. *V.*

DSSIMILYTER, adv. *CIC.* *Differemment, diversement.*

DISSIMILYTUDÖ, inis. f. *CIC.* *Diversité, difference.*

DISSIMULANTER, & DISSIMULATIM, adv. *QUIN.* *Avec dissimulation.* *PHR.* Leticam Domini dissimulante adi. *O.* Non dissimulante irati. *Cic.*

DISSIMULATIÖ, ònis. f. & DISSIMULANTIÄ, æ. f. *CIC.* *Dissimulation,*

DISSIMULATÖR, örîs. m. *Qui dissimule.* *SYN.* Simulätör, fallax. *PHR.* Non mihi jam notus dissimulatore eris. *O.* Veri dissimulatore amoris. *O.* Vita hominum altos recessus, magnasque latebras habet. Suosque mores vitat in omnibus; Et (quæ suprema servitutis Pœna) palam miser esse non vult. Interque diri tormina pectoris Agit beatum: vanus adultero Se meor in risu dolentis Dissimulat. *Sarb.*

DISSIMULÖ, as, avî, atum, arè. [*Fingere.*] *Dissimuler, cacher, déguiser.* *SYN.* Fingö, occultö,

cëlö, simulö, cögö, muntör, fallö. *PHR.* Factaque narrabas Dissimulanda tibi. *O.* Dissimulare nequit crudelia gaudia Progne. *O.* Dissimulare nefas tantum, clementia non est. *M.* Dissimulant, & nube cavâ speculantur amicti. *V.* Dissimulare etiam sperasti perfide tantum Posses nefas. *V.* Factumque diu celavit; & ægram, Multa malus simulans, vanâ spe luit amantem. *V.* Spem vultu simulat, premit altum corde dolorem. *V.* Votum pro reditu simulant. *V.* Sensit enim simulatâ mente locutam. *V.* Vel cum se pavidum, contra mea iurgia, fingit. *V.* Consilium vultu tegit, ac spem fronte serenas. *V.* Nec bene mendaci risus componitur ore. Certe difficile est abscondere pectoris æstus: Panditur & clauso sæpius ore furor. *C-G.* Protinus effuso lætam se fingere risu; Nec semel amplecti nomenque iterare sororis. *CL.* Sereno magnanimum tacuisse vultu. *Sarb.* Parce queri, melius sic te ulciscere tacendo. *O.* Quantum malorum fronte blandâ tegit. *S.* Nixit & in litem studio certaminis issent; Atque irâ pietas dissimulata foret. *O.* Jam satis est virtus dissimulata diu. *O.* Cui tamen ut speres obscuram offendere noctem. *Hofsch.* Si quid vidisti, semper vidisse negato: Aut si quid doluit forte, dolere nega. *PR.* Mentique parem componere vultum, Nec lætam speciem fraudi prætere. *CL.* Me tradente dolos, gestus, attemque nocendi, Edidicit simulare fidem, sensusque minaces Protegere, & blando fraudem prætexere risu. *CL.*

DISSIPABILIS, ille. *CIC.* *Qui se dissipe aisément.*

DISSIPATIÖ, ònis. f. *CIC.* *Séparation. Dissipation de biens.*

DISSIPÖ, as, avî, atum, arè. *Répandre ça & là.* *SYN.* Dispërgö, disjiciö, præföndö, përdö, absümö, cönsümö, dissëminö, spargö. *SYNT.* Dissipare famam, sermones, fortunas. *COL.* Homines in sylvis dissipati. *Cic.* *PHR.* Sævus ubi è puppi longo clamore magister Dissipat amplexus, atque oscula fida revellit. *O.* Divulsæque membra per agros Dissipat in multis invenienda locis. *O.* Sol... dissipat ardorem in partes. *LR.* Dissipat Evius Curas edaces. *H.* Fulmineo celeres dissipat ore Canes. *O.* Dissipata classis. *Cic.* Dissipati fugä per agros. *Caf.*

DISSYTÖS, ä, üm. [*Distentus, distributus.*] *Répandu.* *PHR.* Cætera pars animæ per totum dissita corpus. *LR.* DISSYTÖS. *Apul.* [*Pro procul situs.*] *Eloigné.* *SYN.* Rëmörîs, distans, absens. *Qua vide suis locis.*

DISSÖCIABILIS, ille. [*Quod sociari non potest.*] *Inalliable, incompatible.* *PHR.* Nequicquam Deus absceidit Prudens Oceano dissociabili Terras. *H.*

DISSÖCIATIÖ, ònis. f. *PLI.* *Antipathie, contrariété.*

DISSÖCIÖ, as, avî, atum, arè. [*Dissolvere & disjungere.*] *Séparer, déjoindre.* *PHR.* Et Lædæ poteras dissociare genus. *M.* Dissociata locis concordie pace ligavit. *O.* Arctas dissociare partes. *LR.* Dissociare tyronem à veterano. *TAC.*

DISSÖLÜBILIS, ille. *CIC.* *Dissoluble, qui se peut résoudre.*

DISSÖLVÖ, is, solvî, solütüm, èrè. *Délivrer, défaire.* *SYN.* Disscöngö, rêligö, solvö, rêclüdö. *PHR.* Contextum dissolvere. *LR.* Nubila dissolvit Phœbus. *CL.* Hunc cecinere diem Parcæ fatalia nentes Scamina, non ulli dissoluenda Deo. *T.* Pristina vota novo mu-

nere dissoluo. C. Sit satis ornatus dissoluisse comæ. T. Navem tempestas simul & vetustas medio dissolvit mari. Ph.

DISSOLVĒRE. Per transl. Ut dissolvere frigus. H. Glaciem. L. Faire fondre. Dissolvere leges. Cl. Violenter. Dissolvere consilia. Cic. Dissolvere pœnam, pecuniam. Cic. Paier. Dissolvere se. TER. Se debarrasser. (Vide SOLVO.)

DISSOLUTĒ, adv. Cic. Avec non-chalance, sans règle.

DISSOLUTIŌ, ōnis. Dissolution, séparation, SYNT. Dissolutio naturæ, criminum, legum. Cic. Stomachi dissolutio. Pl. Dévolement.

DISSŌNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Col. [Discrepare.] N'être pas d'accord, ne pas s'accord-r. (Vide DISSENTIO.)

DISSŌNŪS, ā, ūm. Discordant, qui n'est pas d'accord. Disscōdāns, absōnūs, nōn cōsōnūs, discōrs. SYNT. Diffona vulgi ora, diffonus clamor. St. Turba diffona linguis. Cl. Diffona & humana multum discordia linguar. Lr. **DISSŌNŪS**. Per transl. PHR. Diffona ritu barbaries. Cl. Sparsa & diffona moles. Cl. Gens diffona moribus. Liv. Diffonus cæli cursus. Pl.

DISSUADĒŌ, ēs, suāsī, suāsūm, ērē. Dissuader. SYN. Dētrēdō, āvērtō, āvōcō, ābdūcō. PHR. Pudor est qui suadeat illinc; Hinc dissuadet amor: victus pudor esset amore, &c. O. Frustra bellum dissuaserat augur. O. (Vide SUADEO.)

DISSUASĪŌ, ōnis. f. Cic. Dissuasion. **DISSUASŌR**, ōris. Qui dēconseille une chose. PHR. Dissuasor iusti gladius. L.

DISSUAVĪŌR, āris, ārī. Cic. Baiser tendrement. (Vide OSCULOR.)

DISSŪŌ, is, sūī, sūtūm, ērē. Dēcoudre. SYN. Dissolvō, discindō. PHR. Altera dissuto pectus aperta sinu. O. Oscitat hesternum dissutis undique malis. P. Amicitia dissuendæ magis quàm discindendæ sunt. Cic.

DISTABESCŌ. Calo. (Vide TABESCO.)

DISTÆDĒT imperf. Pla. [Multum tædet.] Il m'ennuie. (Vide TÆDET.)

DISTANTIĀ, ā, f. Vit. Distance, intervalle. (Vide DISTO.) **DISTANTIĀ**. [Discrimen.] Differentia. Morum studiorumque distantia. Cic.

DISTENDŌ, is, ērē, & **DISTĒNTŌ**, ās, ārē. [In diversas partes tendere.] Tendre, bander, élargir. SYN. Extēdō, tēdō, ēplicō. PHR. Distendere brachia. O. **DISTĒNDERĒ**. [Per transl. Pro implere.] Remplir. PHR. Sic Cythis pasta distentent ubera Vaccæ. V. distentet spicis hortea plena Ceres. T. Et dulci distendunt nectare cellas Apes. V. distentas lacte Capellas. V. Pecudes distentat. L. Distentius uber. H.

DISTĒNTIŌ, ōnis. f. Cel. Convulsion.

DISTĒRMINŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Borne, séparer. PHR. Gallica certus Limes ab Aufoniis disteminat arva colonis. L.

DISTERŌ, is, ērē. Calo. [Multum terere.] Broier. (Vide TERO.)

DISTICHŪM, ī. n. [Bini versus.] Un Distique. PHR. Hæc licet hospitiibus pro munere disticha mittas. M. Non sunt longa quibus nihil est quod demere possis; At tu, Cosconi, disticha longa facis. M.

DISTILLATIŌ, ōnis. f. Pl. [Fluxus humoris à capite.] Fluxion, débordement.

DISTILLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Paulatim fluere.] Distiller, dégouter. PHR. Distillant per pectus aquæ. Cl. Distillant tempora nardo. T. Tetrum distillat virus. V. Non sola assiduos Rosa distillatur in imbres. Saut. Guttatim fluidas ignis mihi subditus undas Exprimit, & lacrymis diffuso tota meis. Donec flaccida sensim, & torrida distillando Extremo morior colliquefacta rogo... Plumbea suppositos turris supereminet ignes; Inque modum metæ, longulus extat apex. Ardet inextinctis subter fornacula flammis, Fulcitur triplici machina tota pede... Namque vaporiferum postquam fornacis hiantis Implevit multo Mulciber ille sinum: Paulatim assurgit tenui nubecula fumo; Perque canaliculos se vapor intus agit. Cum terigit convexa; gravis delabitur humor. Saut.

DISTINCTĒ, adv. Cic. Distinctement, nettement.

DISTINCTIŌ, ōnis. f. Cic. Distinction, difference.

DISTINCTŪS, ūs. m. Diversité, variété. Distinctu variat longo. St. distinctu pennarum diversus. Tac.

DISTINEŌ, ēs, tēnūī, tēntūm, ērē. Retenir, occuper. SYN. Ōccupō, tādō, rēmōrōr, mōrōr, dērinēō, tēnēō, impēdīō. PHR. Et mare quod latè terrarum distinet oras. Lr. dum distinet hostem Agger murorum. V. Distinere pacem. Cic. Retarder. Distentus operā & animo. Cic. Occupé.

DISTINGUŌ, is, stīnxi, tīntūm, ērē. [Dividere.] Séparer. SYN. Dīvidō, sēparō, dīscērnō. PHR. Si duo sunt, quæ nos distinguunt, millia passum. M. Falsum distinguere vero. H.

DISTINGUERĒ. [Pro variare.] Diviser, entremêler. PHR. Colore vario distinguere aliquid. O. Caput distinguere acu. Cl. Distinguere gemmis pocula. Cir. Opera graviora joci distinguere. P. Maculis facies distincta. Cel. Distincta floribus herbæ. O. Lepore vario distincta omnia. Lr. Littora urbibus distincta. Cic.

DISTŌ, ās, ārē. Etre éloigné. SYN. Absūm, sēmōvērōr, sējūngōr. PHR. Nec longo distat cursu. V. Longa procul longis via dividit invia terris. V. Refugitque à littore templum. V. Nec nos mare separat ingens, Nec via nec montes nec clausis mœnia portis: Exigua prohibemur aqua. O. Nec longius absuit inde, Quàm quantum novices mittere funda potest. O. Tantum aberat scopulis, quantum Balearica torro Funda potest plumbo medii transmittere cæli. O. Distat utrinque pari spatio. O. Tantum aberant clivo, quantum semel ire sagitta Missa potest. O. Tam multa illa meo divisa est millia recto, Quantum Hypanis Veneto dissidet Eridano. Pr. Tum quantum à terris atque aqore signa recedunt. Mani. Dissociata locis. O. Longèque erat utraque tellus. O. Distant foro carinæ. H. Metà distabat utrâque. O.

DISTARĒ. [Per transl. Pro discrepare.] Etre différent. PHR. Invenies tamen inter se distare figuris. Lr. Mores distant à carmine nostro. O. i. Differunt. Scultitiâne erret nihilum distabit an irâ. H. Paulum sepultæ distat inertia Celata virtus. H. Distant à veris falsa. Cic. Distantia studia. O. Finibus exiguis virtus & inertia distat. Hofsch.

DISTORQUEŌ, ēs, tōrsī, tōrtūm, ērē. Tournner, tordre. PHR. Oculos distorquens. H. Ora distor-

quere. O. distortis est crutibus. H. (Vide TOR-
QUEO.)
DISTORTIŌ, ōnis. f. Cic. Tortuosité, contorsion, gri-
mace.
DISTRACŌ, ōnis. f. PLA. Separation, éloignement.
PHR. Nobis cum tyrannis summa distractio. Cic.
DISTRACHŌ, is, trāxī, trāctūm, ēre. [Dividere, di-
laniare.] Mettre en pieces, déchirer, écarceler. PHR.
Turbatis distractus Equis. V. Ut cernere possis dis-
trahitur magis. Lr. In partes minutas distrahi. Lr.
distrahere filatim. Lr. Quadrigis religatus, & in di-
versa distractus. Cic. DISTRAHERE [Pro sēpā-
rāre, disjungere.] Séparer. PHR. Illam distrahit à me
necessitas. Ter. Taurus mons mediam Asiam distra-
hit. Plī. Thesalicis summiota malis numquam omne
lato distrahimus miseri. L. Anima distracta in
toto corpore. Lr. i. diffusa.
DISTRIBUŌ, is, tribūi, tribūtūm, ēre. [Suum cui-
que tribuere.] Distribuer, diviser, partager. SYN.
dividō, partiōr, dispersiōr, tribuō. SYNT. Distri-
buere inter populos, per gentes. S. distribuere par-
tibus, in partes, in singulos. Cic. distribuere cau-
sam. Cic. Copias latius. Caf. Tempora. Cic.
DISTRIBUTE & DISTRIBUTIM Adv. Cic. Avec
ordre.
DISTRIBUTŌR, ōris. m. Cic. Distributeur.
DISTRIBUTIŌ, ōnis. f. Cic. Distribution, partage
d'un discours.
DISTRICTĒ. Adv. Cic. Brevement. Districtē mina-
ri. PLI. Severement.
DISTRINGŌ, is, strīnxī, strīctūm, ēre. Serrer, lier
droitement. Sollicitudine districtus. H. Metaph.
Occupé. Distingit quem multarum rerum varietas.
Ph. DISTRINGERE [Pro leviter ferire.] Esslen-
ver, piquer. PHR. Distinxit arundine pectus. O.
Summum distinxit corpus arundo. O. DIS-
TRINGERE. Per transi. Critiquer, piquer. PHR.
Tu qui nasute scripta distingis mea. Ph. Carmi-
ne mordaci distingere aliquem. O. DISTRIN-
GERE [P. o. dēficāre.] Froter. PHR. Pergamus has
(fragiles) misit curvo distingere ferro, Non tam
sepe teret lintea fullo tibi. M. DISTRINGERE
Ramos. L. [Pro dēcērpēre, lēgēre.] Cueillir. DIS-
TRINGERE Gladium. Caf. [ē vaginā educere.] Ti-
rer. Ensis districtus. H.
DISTRUNCŌ, ās, āvī, ātūm, āre. PLA. Couper.
(Vide AMPUTO.)
DISTRŪŌ, is, strūxī, strūctūm, ēre. Sue. [Scorsum
vel separatim struere.] Bâtir à l'écart. (Vide ÆDI-
FICO.)
DISTURBĀTIŌ, ōnis. f. Cic. Ruine, renversement.
(Vide RUINA.)
DISTURBŌ, ās, āvī, ātūm, āre. [Dissipando, di-
ruendoque disjicere.] Renverser, démolir, troubler.
PHR. Ædes suas disturbare. Lr. Auster freta distur-
bat. S. Multo disturbat sanguine pacem. L. distur-
bare judicia vi & armis. Cic. (Vide DIRUO.)
DITĒSCŌ, is, ēre. [Divitem fieri.] S'enrichir. SYN.
Dītōr, lōcūplētōr. SYNT. Horrea ditescunt. H. di-
tescere prādā. Lr. dulci ditescere partu. Lr. Sic tibi
semper honos, sic alta pecuniā crescet. O. Parto per
vulnera censu. O. Inne tibi melius suadet, qui ut rem
facias, rem Si possis rectē, si non, quocumque mo-
do rem. H. (Vide DIVITIÆ. Divitiās congerere.)

DITHYRĀMBŪS Thebaicus vir à quo denominatum
creditur genus versuum in honorem Bacchi. PHR. Scu
per audaces nova dithyrambos Verba devolvit. H.
dithyrambicum poëma. Cic.
DITIŌ, ōnis. f. Pouvoir, empire, domination, autho-
rité. PHR. Magnā ditione jubeto Carthago pre-
mat Aufoniam. V. Latīā quiddid ditione subactum.
Cl. Tum Belus opimam Vastabat Cyprium, &
victor ditione tenebat. V. Qui mare qui terras omni
ditione tenerent. V. Non tibi tradidimus dociles ser-
vire Sabāos: Armeniā dominum non te prafeci-
mus orā; Nec damus Assyriam, tenuit quam fœ-
mina, gentem. Romani, qui cuncta diu rexere,
regendi. Cl. (Vide DOMINOR. IMPERIUM.)
DITŌ ās, āvī, ātūm, āre. [Divitem facere.] Enri-
chir. PHR. Largā ditantes omnia stipe. Lr. Turba
spoliis ditata. O. Urbs triumphis ditata. Cic. Indig-
noque pecuniam Hæredi properet. H. Sermōnem
patrium ditaverit. H. Sueverat innumeras hominum
ditare catervas. Cl. Et maris extremos Arabes ditā-
tis & Indos. H.
DĪŪ. Adv. Long-temps. SYN. Lōngō tēmpōrē, mūl-
tōs ānnōs. PHR. Diu multumque vivere. Cic. diu
perdiscere. Pla. Celari. Ter. Multosque per annos.
Multa virūm volvens durando sæcula vincit. V. Se-
ries longissima rerum. Per tot ducta viros. V. Mul-
tosque per annos, Donec longa dies perfecto tem-
poris orbe, &c. V. Multaque vivendo mortalia vin-
cere sæcla. Lr. Rhebe diu, res si qua diu mortalibus
ulla est. V. Quid enim hoc ipsum diu, in quō est
aliquid extremum. Cic. Diu vixit quamquam quid
est in hominis vita diu. Sen.
DIVARIŌ, ās, āvī, ātūm, āre. Cic. Ouvrir, éten-
dre. (Vide TENDO. PANDO.)
DIVELLŌ, is, vēllī, & vūllī, vūllūm, ēre. Arra-
cher, mettre en pieces. SYNT. divellere nodos. V.
divellere montes manibus. Lr. Artus morsu. O. Di-
velli à voluptate. Cic. PHR. Non ego nunc dulci
amplexu divellerer unquam. V. Est ubi divellat som-
nos minūs invida cura. H. divellere mordicus. H.
Hinc ut recedam non truci ferri minæ, Non nu-
dus ensium timor. Unquam revellent. Sarb. (Vide
EVELLO.)
DIVENDŌ, is, vēndī, itūm, ēre. Vendre en détail.
divendere bona. Cic. (Vide VENDO.)
DIVERBERŌ, ās, āvī, ātūm, āre. Battre, frapper.
PHR. Aliquid ictu diverberare. Lr. Volucres diver-
berat auras Sagitta. V. Ferro diverberat umbras. V.
Sol aërias diverberat umbras. Lr. (Vide FERIO.)
VERBERO.)
DIVERBIŪM, īi. n. Liv. Entretien. (Vide COLLO-
QUIUM.) DIVERBIŪM. Liv. [Comædiæ cho-
rus.] Le chœur. DIVERBIŪM [Acute dictum.]
Un bon mot. Sentence. PHR. Ad nova vix memorem
diverbia coge senectam. Auf.
DIVERSE. Adv. TER. Diverfement.
DIVERSITAS, atis. f. PLI. Difference, diversité.
PHR. Ergo omnem curam impendunt, ut cernere
nusquam Sic formas similes naturæ exempla se-
quuti, Dissimili quod sint facie quæcunque sub
astris Vitales carpunt auras, genus omne fera-
rum, Atque hominum pictæ volucres, mutæque
nantes. Vida. (Vide DIVERSUS.)
DIVERSOR, ōris. m. Cic. [Qui in hospitium diver-

tit.] *Hôte, qui va loger chez quelqu'un.* (Vide HOSPEs.)

DIVERSORIUM, *ii.* & **DIVERSORIOLUM**, *i. n.* *Cic. DIM. Hôtelle, Hospice.* *PHR.* Mutandus locus est & diversoria nota Præteragendus Equus. *H.* diversorium flagitiorum & officina nequitiae. *Cic. Metaph.* (Vide HOSPITIUM.)

DIVERSORIUS, *â, um.* *Où l'on loge.* Taberna diversoria. *Pla.*

DIVERSUS, *â, um.* [Qui defleſcit de itinere.] *Qui s'écarte du droit chemin.* *PHR.* Quo diverſus abis. *V.* Obrue puppes Aut age diverſas. *V.* Equi in diverſum concitari. *Liv.* (Vide ABERRO.)

DIVERSUS [Pro contrario.] *Oppoſé, différent, divers.* *SYN.* Alius, diſcrepans, varius, diſſimilis, abſimilis, diſpar. *PHR.* Acies diverſa. *Tac.* Iter diverſum ſequi. *O.* Loca diverſa petere. *O.* Diverſæque vocant animum in contraria curæ. *V.* Rurſum ex diverſo cæli. *V. i. ex aliâ cæli parte.* Credite: diverſis (*i. qua inter ſe certant*) partibus arma damus. *O.* Telaque diverſi prohibentes ſpargere fratres. *L. i. è regione diverſa.* Confluxit nunquam populus diverſior. *Cl.* diverſos ubi ſenſit Equos, currumque referri. *V.* Turbaque diverſa remigar omnis aqua. *Pr.*

DIVERTICULUM, *i. n.* [Ubi iter de viâ ſlectitur.] *Détour, Sentier.* *PHR.* A diverticulo repetatur fabula primo. *J.* *Metaph. i. unde à propoſito reſceſſimus.*

DIVERTO, *is, verti, verſum, èrè.* & **DIVERTOR**, *eris, verſus ſum, verti.* *Dep.* [Deſectèrè.] *Tourner ſon chemin quelque part.* *SYNT.* Divertere domum. *Ter. Maſſiliam.* *Cic.* Ad aliquem. *Cic.* Apud aliquem. *Liv.* divertere viâ. *Pl.* Molli divertitur orbita clivo. *V.* Alias divertere ad artes. *O.* (Vide Eo.) **DIVERTERÈ.** *Aſt.* [Avertere.] *Détourner, ramener.* divertitque acies. *L.*

DIVES, *itis.* Divitior, ditiffimus. *Omni. g. Riche, abundant.* *SYN.* Lócuples, opulētus, prædivēs, fertilis. *PHR.* Divitis audita eſt cui non opulentia Cræſi. *O.* Cræſo divitior licet fuiſſem. *M.* divitioris enim ſectam plerumque ſequentur. *Lr.* Divitiis & honoribus auctus. *O.* dives opum variarum. *V.* dote dives filia. *O.* Oppida ſunt regni divitiora mei. *O.* dum ne ſit te ditior alter. *H.* Intolerabilius nihil eſt quàm ſœmina dives. *J.* Largus opum & linguâ melior. *V.* Romanum propius divitiuſque forum. *M.* Fortunæ munere dives. Dives multarum rerum. *H.* dives antiquo cenſu. *H.* Cum magnis opibus domus alta niteret. *T.* Una domus urbis habebit opes. *O.* **DIVÈS** Auro. *PHR.* Dives pictai veſtis & auri. *V.* Auri congeſto pondere dives. *O.* Multo ſpectabilis auro. *O.* dives agris, dives poſitis in fœnore nummis. *H.* Satis auro dives & oſtro Conſpicuus. *St.* Vive Mydæ gazis, & Lydo ditior auro. *St.* Intactis opulentiore Theſauris Arabum, & divitis Indiæ. *H.* Et cujus laxas arca flagellat opes. *M.* Creverat aggeſtis jam denſa pecunia nummis. Pleno cum turget ſacculus ore. *J.* Cumque habeas rutili congeſtos æris acervos. *O.* Et ſervit dominæ numeroſus debitor arcæ; Suſtentatque tuas aurea menſa dapes. *M.* Nec non aurumque Latino eſt. *V.* Non ebur, neque aureum Meâ renidet in domo lacunar: Non trabes Hymetiae premunt columnas Ultimâ reciffas Africâ. *H.* Candet ebur ſoliis; collucent pocula men-

ſis: Tota domus gaudet regali ſplendida gazâ. *C.* **DIVÈS** Agris. *PHR.* Ditiffimus agri. *V.* Poſſideatque metit quidquid beneolentibus arvis Cultor odorata dives Arabs ſegetis. *T.* Sunt tibi conſiteor diffuſi jugera campi; Urbanique tenent prædia multa lares. *M.* Sis pecore & multâ dives tellure licebit Tibi Pactolus fluat. *H.* Auſoniis ditiffimus arvis. *V.* Non ego divitias patrum fructuſque requiro, Quos tulit antiquo condita meſſis avo. *O.* Dives agri dorilas, quo non poſſederat alter Latiùs, aut totidem tollebat farris acervos. *O.* **DIVÈS** Pecore. *H. PHR.* Mille meæ Siculis errant in montibus Agnæ. *V.* Mihi nec pingua Gallicis creſcunt, vellerâ paſcuis. *H.* Quàm dives pecoris nivei, quàm lactis abundans. *V.* Qui fuit Auſoniis olim ditiffimus arvis: Quinque greges illi balantum & quina redibant Armenta, & centum terras vertebat aratris. *V.*

DIVÈS Per tranſl. *PHR.* Ecce venit dives magno Philomela paratu, divitior formâ. *O.* Pietas pro divite grata eſt Munere. *O.* Manuâ dives avis. *V.* Quos Africa terra triumphis dives alit. *V.* Munera tanta quidem promittit epiftola dives, Ut poſſint ipſos illa movere deos. *O.* divitis ingenii eſt, ingentia Cæſaris acta Scribere. *O.* Latiumque beabit divite linguâ. *H.* divites menſæ. *H.*

DIVÈS Ager frugum. *Cl.* (Vide FERTILIS.)

DIVEXO, *as, avī, atum, arē.* *Faire du dégât, ravager.* divexare agros. *Cic.* Rem. *Pla.* (Vide POPULOR.)

DIVIDŌ, *is, viſi, viſum, èrè.* *Diviſer, partager.* *SYN.* Sèparō, diſjüngō, diſtrahō, pãrtiōr, diſpãrtiōr, diſtribũō, ſecō, diſtingō, frangō. *SYNT.* Dividere agros inter ſe. *Cic.* Dividere nummos viris, in viros. *Pla.* Viriſum. *Cic.* Dividere copias. *Caf.* dividere in libros. *Sue.* dividere aliquem medium ſecuri. *H. PHR.* Qui ſecat & geminum gracilis mare dividit Iſthmus. *L.* Charis multa ſodalibus, Nulli plura tamen dividit oſcula quam dulci Lamia. *H.* dividimus muros, & mœnia pandimus urbis. *V.* Pars in fruſta ſecant. *V.* Socios partitur in omnes. *V.* Et medium luci atque umbris jam dividit orbem. *V.* Ira ſuit capitalis, ut ultima divideret mors. *O.* Quæ dea tam cupidos toties diviſit amantes. *Pr.* Animum nunc huc nunc dividit illuc. *V.* Nos aliò mentes, aliò diviſimus aures. *C.* Abjunctis diſſociamur aquis. *O.* Operumque laborem Partibus æquabat juſtis. *V.* Nam cælo terras & terris abſcidit undas. *O.* Et mediam ferro gemina inter tempora frontem dividit. *V.* diviſum imperium cum Jove Cæſar habet. *V.* Seorſum diviſa omnia. *Lr.* Corpus diviſum in membra. *S.* Toto diviſos orbe Britannos. *V.* (Vide SEPARO.)

DIVIDUUS & **DIVIDUS**, *â, um.* [Quod eſt ſepãratum & diviſum.] *Diviſe, partagé, qu'on peut ſeparer.* *PHR.* Candida dividuâ colla tegente comâ. *O.* Et mihi divido ſindetur munere quadra. *M.* Noſque ut ſeorſum dividoſus letho offeras. *S.* Sulci dividui. *Cl.* Inſula dividuâ quam premit amnis aquâ. *O.* Huc agit & paſtor per divida rura Capellâs. *O.*

DIVIDIA, *æ, f. Pla.* Tedium & moleſtia. *Chagrin, ennui.*

DIVINATIŌ, *ōnis. f. Cie.* Divination, l'Art de prédire. (Vide AUGURIUM. VATICINIUM.)

DIVINITAS,

DIVINITĀS, ātis. f. Cic. *Divinitē*. (Vide DEUS)

Divinitas eloquendi. Cic. *Eloquence divine*.

DIVINITUS & DIVINĒ. Adv. Cic. *Divinement*, *par un don du Ciel*. PHR. Haud equidem credo quia sit divinitus illis Ingenium, & rerum fato prudentia major. V. E nihilo gigni divinitus. Lr.

DIVINŌ, ās, ārē. *Deviner*, *prédire*, *conjecturer*. SYN. Augūrŏr, cōjiciŏ, vāticiŏr, prādicŏ, prāſentiŏ, prāſagiŏ. PHR. Futura divinaus animus. O. Hic erat hoc animo quod divinante timebam. O. Ut divinas auferat augur opes. O. Divinare etenim magnus mihi donat Apollo. H. (Vide AUGUROR. VATICINOR.)

DIVINŪS & DIŪS, ā, ūm. [Quod ad Deum pertinet.] *Divin*. SYN. Cēlēstis, āthērēūs, divūs, sācēr. PHR. Divinā particulam; aurā. H. *De animā*. Divinā furta fecellit ope. O. Ludit in humanis divina potentia rebus. O. Igneus est ollis vigor, & cēlēstis origo. V. Divinā stirpe creatus. V. Credo equidem, nec vana fides, genus esse Deorum. V. Divinus fons. Pr. Lacus. V.

DIVINŪS [Pro excellenti.] *Divin*, *merveilleux*. PHR. Divini opus Alcimendontis. V. Ingenium cui sit, cui mens diviniŏr, atque os Magna sonaturum. H. Divinum vertice odorem Spiravere. V. Si te digna manet divini gloria ruris. V. Otia dia. Lr. Sententia dia. H.

DIVINŪS, ī. m. & **DIVINĀ**, ā. f. [Augur.] *Divin*. PHR. Morā divina anus urnā. H. Canit divino ex ore sacerdos. V. Non sum divinus; sed scio quid facias. M. Imbrium divina avis imminetum. H. (Vide AUGUR, VATES.)

DIVISIŌ, ōnis. f. Cic. Et **DIVISŪS**, ūs. m. Liv. *Division*, *partage*.

DIVISŌR, ōris. m. Cic. [Qui partitur & dividit.] *Diviseur*.

DIVISIŪRĀ, āe. f. Plt. *Incision*, *coupure*.

DIVITIĀE, ārum. f. *Richesses*, *biens*. EPIRH. Grāndēs, immēnsā, potētēs, pulchrā, rēgālēs, opimā, cōngēstā, māgnificā, prētiosā, affluētēs, imprōbā, mīserā, mōllēs, opētiosā, fluxā, vānā, sūpērbā, fugācēs, nēfandā, invidiosā, fugitivā, pēriturā, oppōrtūnā, sēpōsitā, Lūdā, Phrygiā. SYN. Cōpiā, As, nūmmūs, argētium, aurum, pēcūniā, thēsauri, gāzā, fōrtūnā, opēs. PHR. Non tibi sepositas infelix strangulat arca Divitias. St. Auxiliumque vitæ veteres tellure recludit. Thesaurus, Ignorūm argenti pondus & auri. V. Onerant naves auro: portantur avari Pygmalionis opes pelago. V. Auri cum pondere magno. V. Stipatque carinis Ingens argentum. V. Et levis argenti lamina crimen erat. O. Et Troia gaza perundas. V. Opu lentia Trojæ. V. Aut pinguis Phrigiæ Migdonias opes, Plenas aut Arabum domos. H. Argenti magnum dat ferre talentum. V. Attalidis conditionibus Nunquam dimoveas ut &c. H. Jacent penitus de fossa talenta Celati argenti; sunt auri pondera facti Infectique mihi. V. Quidquid ab auriferis eiecat Iberia fossis. Quantum stagna Tagi rudibus stillantia venis Effluxere decus: quanto pretiosa metallo Hermi ripa mīeat: quantas per Lydia culta Despu mat rutilas dives Pactolus arenas. Cl. Privatus illis census erat brevis; Commune magnum. H. Bearis nunc Arabum invidēs gāsis. H. Solido argento per-

fecta relinquunt Armaque craterasque simul pulchrosque tapetas. V. Quod Tagus & rutilā volvit Pactolus arenā. J. Vastāque voragine ventris Attenuarat opes. O.

DIVITIARUM Amor. PHR. Condit opes alius, defossosque incubat auro. V. Creverunt & opes, & opum furiosa cupido; Et cum possideant plurima, plura petunt: Sic quibus intumuit suffusa venter ab undā, Quo plus sunt potæ, plus sitiuntur aquæ. O. Fortuna multis nimis dat, satis nulli. M. Aut qui divitiis soli incubuere repertis. V. Aurum omnes victā jam pietate colunt. Stupet ipse beatas Circumplexus opes. St. Quid mihi divitiarū, quarum si demeris usum, Quāvis largus opum, semper egenus ero; Imo etiam pœna est partis incumbere rebus, Quas cum possideas, est violare nefas. Non aliter sitiens vicinas Tantalus undas Captat, & appositis abstinet ora cibis. C-G.

DIVITIARUM Vis. PHR. In pretio pretium nunc est: dat census honores Census amicitias; pauper ubique jacet. O. Sed pretium si grande feras, custodia victa est; Nec prohibent claves, & Canis ipse taceret. T. Et genus & virtus, nisi cum re, vilior algā est. H. Lunæ... laboranti fert sonus æris opem. Indelibatæ cuncta sequuntur opes. O. Quid non mortalia pectora cogis Auri sacra fames. V. Omnis enim res Divitiis parer, quas qui construxerit, ille Clarus erit, fortis, justus, &c. H. Jurabas nullo te divitis auri Pondere, non gemmis vendere velle fidem. T.

DIVITIAS Congerere. PHR. Divitias alius fulvo sibi congerat auro, Et teneat culti jugera magna soli. T. Immenŏum agenti pondus & auri Furtim defossā timidum deponere terrā. J. Sed quō divitias & per tormenta coactas. J. Extractis in altum Divitiis potietur hæres. H. Impleat & multas generoso nectare cellas; Et congesto gaudeat auro. Buch. Huc undique Troia gaza Incensis erepta adytis, mensæque Deorum, Cratereŏque auro solidi, captivæque vestis Congeritur. V. Aut componere opes norant, aut parcere parto. V. Quantum quisque suā nummorum servat in arcā. J. Beatas componit opes nullo fine. S. Quid mihi fortunæ tantum, quid regna sine usu? Quid, nisi possidet dives avarus, opes. O. Sic tibi semper honos, sic alta pecunia crescit. O. Parto per vulnera censu. O. Isne tibi melius suadet, qui ut rem facias, rem Si possis rectè, si non, quocumque modo rem. H. (Vide AVARUS.)

DIVITIAS Contemnere. PHR. Cur invidendis postibus & novo Sublime ritu molior atrium; Cur valle permuteŏ Sabinā Divitias operosiores. H. Fastidiosam desere copiam. H. Haud ullas portabis opes Acherontis ad umbras: Nudus ad infernas stulte vehere ratēs. Pr. Nec me regna juvent, nec Lidiūs aurifer annis; Nec quas terrarum sustinet orbis opes. T. Quisquis ingentes oculo irretorto Spectat acervos. H. Quanto quisque sibi plura negaverit, A Diis plura feret: nil cupientium Nudus castra peto, & transfuga divitum Partes linquere gestio: Contemptæ Dominus splendidiŏr rei, Quāŏ si, quidquid arat non piger Apulus, Occultare meis diceret horreis. H. Laudo divitias quas animus dedit, Quas versat facili consilium manu, Quæ cum perpetuum crescere gestiant

Numquam diminui dolent: Quæ possunt adimi non mea credidi. *Sarb.* Contemptas proculcat opes. *Cl.* Viscosas animus temnere discat opes. *O.* Præmia nulla hominum moror, haud me purpura regum Ulla movet: nullos nos supra inhiamus honores; Nil ultra in terris quæro, par regibus ipsis Contemptu rerum, contemptu dives honorum. *Vida.*

DIVITIIS *Superbie.* *Divitiarum damna* *PHR.* Jamque oblita sui, nec sobria divitiis mens. In miseris leges hominumque negotia ludit. *Cl.* Licet superbus ambules pecuniâ; Fortuna non mutat genus. *H.* Cultu divite luxurians Parthus. *Cl.* Vel nos in mare proximum Gemmas & lapides aurum & inutile, Summi materiam mali, Mittamus. *H.* Ardua res hæc est opibus non tradere mores; Et cum tot Cræfos viceris, esse Numam. Cum tellus aconita ferat, tristisque Cicuræ Gramina, nil auro divite pejus habet. Ah! pereat qui primus opes effodit opertas, Quas melius tenebris alta tegebat humus. Et nunc ex antris pariter protupit eisdem Proditio, & gaudens sanguine cædis amor. Aurum captivæ leges & jura sequuntur. Divitiis alitur luxuriosus amor. *I.* nunc trans Gangem, trans fluctus curre rubentis Æquoris, ut referas unde perire velis. *Hofb.* Aurea sunt verè nunc sæcula: plurimus auro Venit honos; auro conciliatur amor. *O.* Divitiis natoque pater natusque parente Cæditur, & caro fratre verenda soror. *Sann.* Ambitio & luxus & opum metuenda facultas. *L.* Effodiuntur opes irritamenta malorum. *O.* Prima peregrinos obscæna pecunia mores Intulit; & turpi frugerunt sæcula luxu Divitiæ molles. *J.*

DIVITIÆ *Beatum hominem non faciunt.* *PHR.* Non expleturas cogit avarus opes. *Boet.* Misera est magni custodia census. *J.* Num grave quid prodest pondus mihi divitis auri, Arvaque si findant pinguis mille Boves, Quidve domus prodest Phrygiis innixa columnis Auratæque trabes mamoreumque solum Non opibus mentes hominum, curæque levantur. *T.* Testa invidendas non capiunt opes; Felicitatem non animus suam; Et vota vincens spesque superflua Luxu fatigat; nec sariat tamen. *Burb.* Quam pauper medio sit avarus in auro: Quantæ, paupertas quæ bene fertur, opes. *Hofb.* Magnas inter opes inops. *H.* O! si pateant pectora divitum Quantos intus sublimis agit Fortuna metus. *S.* Non enim gazæ neque consularis Submover licet miseris tumultus Mentis, & curas laqueata circum Testa volantes. *H.* Divitiis homines an sint virtute beati. *H.* Scilicet improbæ Crescunt divitiæ; tamen Curtæ nescio quid semper abest rei. *H.* Non æris acervus & auri Ægroto domini deduxit corpore febrem Non animo curas. *H.* Illecebris capitur nimiumque clarus avaro Pascitur intuitu: Sic rex ad prima tumebat Mæonius (*Mydas*) Pulchro cum verteret omnia tactu. Sed postquam riguisse dapes, fulvæque revinctos In glaciem vidit latices, tunc munus acerbum Sensit, & inviso votum damnavit in auro. *Cl.*

DIUM, *ii. &* **DIVUM**, *i.n.* [Quod sub cælo est extra rectum.] *L'air; le serain.* *PHR.* Molles sub dio carpere somnos. *V.* Vitamque sub dio & trepidis agat in rebus. *H.* Morari sub dio. *H.* Sub diu rapere. *H.* Nudoque sub ætheris axe. *V.* Sub divo moreris. *H.*

DIVORTIUM, *ii. n.* [Viarum flexus.] *Detour de chemin.* *PHR.* Obijciunt equites se se ad divortia nota. *V.* Aquarum divortia. *Cic.* [Cum ab invicem separantur aquæ.] *Branches de rivières.* Hinc **DIVORTIUM** inter conjuges. *Divorce, separation.* *PHR.* Quanto planxi divortia luctu. *Cl.*

DIURNUS, *â, um.* [Quod in die fit.] *De jour, qui se fait en un jour, qui ne dure qu'un jour.* Spatium diurnum, diurna quies. *Cic.*

DIUTINE. *Pla.* **DIUTISSIMÈ**, **DIUTIUS** *Adv.* *Cic. Long-tems.* (Vide *Div.*)

DIUTURNITAS, *âris. f.* *Un long-tems, une longue durée.* Diuturnitas imperii, memoriæ, pacis. *Cic.* Diuturnitas maximos luctus verustate tollit. *Cic.*

DIUTURNUS & **DIUTINUS**, *â, um.* *Long, qui dure long-tems.* *SYN.* Stâbillis, dūrâns, pērmânēns. *PHR.* Est mihi sicque precor nostris diuturnior annis Filia. *O.* Hæc fore morte meâ non diuturna mala. *O.* Diuturnam sitim explere. *Cic.*

DIVULGŌ, *âs, avi, atum, are.* *Divulguer, publier.* *PHR.* Divulgata vetus ad cælum gloria fertur. *Lr.* Divulgare librum. *Cic.*

DIVŪS, *i. m.* [Deus.] *Dieu.* *PHR.* Auguriis agimur Divum. *V.* Carentes morte Divi. *H.* Diva potens Cypri. *H.* Numerum Divorum altaribus augeat. *V.* (Vide *DEUS.*)

DŌ, *dâs, dēdī, dātum, are.* *Donner, bailler.* *SYN.* Impētrior, tribuō, largior, dōnō, offērō, pērmittō, cōncēdō, tradō, mândō, cōmmittō, suppēditō, ministrō. *SYNT.* Dare beneficium. *Cic.* Victum. *H.* Cibum avibus. *O.* Ei date bibere. *Ter.* Dono dare. *V.* *PHR.* Magnum dat ferre talentum. *V.* Dare manu plenâ. *S.* Honores sæpe dat indignis. *H.* Dum melior vires sanguis dabat. *V.* Spemque dedit dubiæ menti. *V.* Nemo dat largius. *Ter.* Aquam manibus dare. *Plz.* Vitæque mancipio nulli datur, omnibus usu. *L.* Fervens oculis dabat ira ruborem. *O.* Nuper mihi tradidit Ægon. *V.* Fluvios præbere recentes. *V.* Hoc tibi, quo potui confectum carmine, munus Pro multis aliis redditur officiis. *O.* Dabitur, Trojanæ, quod optas. *V.* Ære dato qui pingitur. *H.* Tibi Dî, quæcumque preceris, Commoda dent. *H.* Jupiter ingentes qui das adimisque dolores. *H.* Nam sine vi non ulla dabit præcepta. *V.* Marte gravis geminam partu dabit Ilia prolem. *V.* Tum decuit, cum sceptrâ dabas. *V.* Sol quoque signa dabit. *V.* Quam sibi fortem, Seu ratio dederit, seu fors objecerit &c. *H.* Hauſtus aquæ mihi nectar erit, vitæque fatebor Accepisse, simul vitam dederitis in undis. *O.*

DARE. *Accorder.* *PHR.* Da hoc huic mortuæ. *Cic.* Postquam data copia fandi. *V.* Tu das epulis accumbere Divum. *V.* Si dant ea mœnia Parcæ. *V.* Rerum dedit esse magistros. *V.* Si dent modò fata recursum. *V.* Et quamcumque viam dederit fortuna. *V.* Das aliquid famæ. *H.* Externis dantur connubia gentibus. *O.* Tellurem fato prosperiore dari. *O.* Sar fatis Venerique datum est. *V.* Æternum da dictis diva leporem. *Lr.* Libertatemque daturus. *Cl.* Tibi portus hospitiumque dedi. *O.* Da spatium veniamque, peto. *O.* Cogis adulterium dando tempusque locumque. *O.* Phœbe pater si das usum mihi nominis hujus... pignora da genitor, per quæ tua vera propago Creddat. *O.* Neque enim membris dat cura quietem. *V.*

DARE. *Alia multa significat.* PHR. Quis dabit historię, quantum daret acta legenti. J. i. *Deferet.* **DARE.** *Livrer, abandonner.* Dare animum moro-ri. Cic. In luctus. O. Ferro dare pectora. V. Sopor membra dedit. V. Dare annos studiis. H. Venatibus. V. F. Operam dare virtuti. Cic. Sed tamen iste Deus, qui sit, da Tityre nobis. V. i. *Dic.* Dum vela da- rent. V. i. *Solverent.* Dare alicui damnum. Pla. Dolorem. Cic. *Causar.* Dabit ille ruinas Arboribus. V. Exitio dare. Tac. Stragemque dedere. V. Dare dextram fidemque. Liv. i. *Promittere.* Dare pacta. O. Non hæc dederas promissa parenti. V. Murmura parva dedit. O. Insonuere cavę gemitumque dedere cavernę. V. Si qua sonum procul arma dedere. V. Hic mihi responsum dedit. V. Optatos dedit amplexus. V. Mœnia mundi Expugnata dabunt labem. *Lr.* Ultrôque animam sub falsę dedere. V. i. *Mor- tua sunt.* Da pater augurium, atque animis illabere nostris. V. Det faciles aures, s. Collo dare brachia circum. V. Ad funes cupiens dare brachia. O. Cau- sam peccandi dare. O. Colla dabat retro. O. Her- bis Quę neque dant flammās. O. Gemitum dare pectore ab imo. V. Hanc dederat Proserpina le- gem. V. Millia multa dares letho. V. Dare in præceps. Liv. Ad mortem. Pla. Locum dare do- lis. O. Amori dare ludum. H. Dare cantum. V. Det motus incompósitos. V. Datus in theatro Cum tibi plausus. H. Poenas dant sanguine Teucris. V. i. *Pu- niuntur.* Dat sylva fragorem. O. Cantusque dedere V. Vacuos dat in aëre saltus. O. Ludentis speciem da- bit. H. Victor dare terga coëgit. V. Corpora dant tumulo. O. Et quę dedit ubera nutrix. O. Tacito dara verba novissima voto. S. Dat digitis gemmas, dat longa monilia collo. O. Jura dabat legesque vi- ris. V. Num lachrimas victus dedit. V. Dare laudi, crimini Cic. *imputer.* Dare manus. V. *Vlctum se fieri.* Doque libens victas in tua vota manus. O. Dare terga metu. V. F. *Fugere.*

DARE se. PHR. Et se jactu dedit æquor in altum. V. Fœdera turbasti, teque hæc in bella dedisti. V. Se da- re fluctibus. V. F. Se turba foras dabit. *Lr.* Ut pri- mum lux alma data est. V. Hic se præcipitem tecto dedit. H. Ut res se dabit. *Liv.* Da modò te facilem. O. Se quoque dat populo mulier speciosa videndam. O. Da mihi te placidum, dederis in carmina vires. O. Non æquo dare se campo. V. Dare se in delicias. *Sen.* Somno. Pla. Da te homini. Cic. Dare se fugę, in fugam. Cic. In conspectum, in sermonem. Cic. Dare se vię. Cic. Dare se moro-ri. Cic. Dare se quieti ex labore. *Cæs.*

DŌCĒŌ, ēs, docūi, dōctūm, ērē. *Enseigner, instrui- re.* SYN. Edōcēō, instrūō, erudiō, institui. PHR. Quodque parum novit nemo docere potest. O. Exem- plo multa docere. O. Equitem docuere sub armis Insultare solo. V. Ni frustra augurium vani docuere parentes. V. Chryfogonus quanti doceat. J. Quod magnis doceo de rebus. L. Docere aliquem fidibus, latine. Cic. Tum quos ad studium atque usum forma- bis agrestem, Jam Virulos hortare. V. In medium discenda dabat, cœtumque silentium, Dictaque mirantum, magni primordia mundi, Et rerum causas, & quid natura, docebat. O. Nunc quā ra- tione quod instat. Conserui possit, paucis, adverte, docebo. V. Possum multa tibi veterum præcepta re-

ferre. V. Qui feros cultus hominum recentum Voce formasti. H. Bacchum in remotis carmina rupibus Vidi docentem. H. Natus, qui mollibus annis In patrias artes erudiendus erat. O. Et tenerę nimis Mentes asperioribus formandę studiis. H. Unum Tritonia Pallas Quem docuit, multaque insignem reddidit arte. V. Phillyrides puerum cytharę perfectit Achillem; Atque animos molli contudit arte feros. O. Damnosasque erudit artes. O. Talibus atque aliis instructo pectore dictis. Plura recognoscēs, pauca docendus eris. O. Doceas iter & sacra ostia pandas. V. Dum mea me victam doceat fortuna dolere. V. Expediam dictis, & te mea fata docebo. V. No- men patriamque docemus. V. Huc alieno ex arbore germen Includunt, udoque docent inolescere li- bro. V. i. *Cogunt.*

DŌCILIS, ille, n. [Qui facili docetur.] *Docile, qui apprend aisément.* SYN. Animi dociles. H. Docilis ad rem. *Cei.* Saltandi docilis. *Cl.* Docilem se præ- bere. Cic. Docilis modorum. H. PHR. Pravi docilis Romana juvenus. H. Percipiant animi dociles, te- neantque fideles. H. Libros quos docili molliter ore legas. O. Nemo adeo ferus est, qui non mitescere possit, Si modò culturę patientem accommodet aurem. H. Monitis patent aures. Cic. Monitis aures advertere. *Pr.* Exuerint silvestrem animum cultuque frequentur, In quasumque voces artes, haud tarda sequuntur. V. *De seminibus.*

DŌCILITAS, artis. f. *PLI.* *Docilité.*

DŌCTĒ, adv. *Doctement, sçavamment.* SYN. Scitē eleganter, peritē, delicatē. PHR. Luctamur Achivis doctius unctis. H. Doctis rationem redderidictis. *Lr.*

DOCTOR, ōris, m. *Docteur, Maître.* PHR. Doctor argutę fidicen Thalix. H. Doctores & artifices di- cendi. Cic. Iidem erant vivendi præceptores atque dicendi. Cic. Doctores artis. *Quin.* (Vide MA- GISTER.)

DŌCTŌRĒS Ecclesia. PHR. Hi semper vigilant ne quid adulterum Corrumperet fidei virgineum decus... Quę sunt prisca doceant, quę nova subruunt: Ser- vant depositum Dei. Hi gliscens vitium protinus amputant: Quando plurima nox mentibus incubat, Hi plenum revehunt diem. Firmant insta- biles & dubios regunt: Nobis qui vehimur cæca per æquora Lucent perpetuę faces. *Sant.* Ore po- tens fulmineo tonat Assertor fidei summus & arbi- ter, Inconcussa stetit quo duce veritas. *Sant.* Per quem religio stetit inconcussa fidesque, Contem- plare virum: se totam agnoscit in illo Rugis pur- chra suis patrum rediviva vetustas. *Sant.*

DŌCTRINĀ, æ. f. [Actus docendi.] *Instruction.* PHR. Doctrinæ pretium triste Magister habet. O. Virutem doctrina paret, Doctrinave donet. H. (Vide Doceo.)

DOCTRINĀ. [Disciplina ipsa.] *Science, érudition.* SYN. Repertores doctrinarum atque leporum. *Lr.* Doctrina politos Constituit. *Lr.* Doctrinæ adju- menta. Cic. Doctrinā nobilis, instructior, clarus, adjutus. *Quin.* Eruditus, ornatus. Cic. Doctrinæ princeps Plato. Cic. Doctrina dicendi Magistra. Cic. Doctrinā animum excolere, relaxare, instrui. Cic. Doctrina sed vim promovet institam. H. (Vide SCIENTIA.)

DŌCTŪS, ō, ūm. *Qui a été instruit.* PHR. Doctus Fff ij

iter melius. *H.* Doctus cantare. *H.* Vincere, ferire. *M.* Loqui. *O.* Doctissima fandī. *O.* Et facies oculos docta tenere meos. *O.* Talibus atque aliis instructo pectore dictis. *O.* Manus docta moderandis frænis. *S.*

DŌCTŪS, *Savant, habile.* *SYN.* Përītūs, scēns, erūdītūs. *PHR.* Te pia Cætopiæ comiratur turba Minervæ; Te secreta quies te Sophos omnis amat. *M.* Doctorum, Licini, celeberrime summe virorum, Cujus prisca graves lingua reduxit avos. *M.* Gravissimus author Eloqui, *J.* Nihil exactius eruditiusque est. *M.* Cætopiæ madidus Latæque Minervæ Artibus. *M.* Socraticis madet sermonibus. *H.* Pieris pollent studiis, Multoque redundant Eloquio. *Cl.* Et multa dulci, multa sublimi refert, Sed cuncta docto pectore. *M.* Docte sermonis utriusque linguæ. *H.* Artis lanificæ doctissima. *Cl.* Milie Dea est operum. *O.* Cantare periti. *V.* Geminato Pallas honorē Utraque nobilitat. Huc digna prisco nomina sæculo. *Sarb.* Nempe præclaras animo sagaci Hauferat artes. *Sant.* Tum flamina docto Pollice follicitant. *O.* Largus opum & lingua melior. *V.* Sit coma sit docta barba resecta manu. *O.*

DŌCŪMENTUM, *ī.* & **DŌCŪMĒN**, *īnis. n.* *Enseignement, instruction.* *SYN.* Præceptum, mōnītum, præscriptum. *SYNT.* Documentum dare. *Liv.* Capere. *Col.* Habere. *Sal.* Homo omnium scelerum documentum. *Cel.* *PHR.* Inde genus durum sumus, experientisque laboris, Et documenta damus quāsimus origine nati. *O.* Pectore perfixo documen mortalibus acre. Turpe rudimentum patriæ præponere raptam. *O.*

DŌDONĀ, *æ. f.* [Urbs in Chaoniā, juxta quam insigne nemus erat, Jovisque Dodonei templum vetustissimum.] *Dodone.* *EPITH.* Vētūs, sacrā, glandiferā. *PHR.* Cum jam glandes atque arbuta sacrae Deficerent silvæ, & victum Dodona negaret. *V.* Nec quæsisse liber primis quid frugibus altrix Ore Jovis Dodona sonet. *L.* Augure lūco Arbore prælagā tabulas animasse loquaces. *Cl.* Unde datæ fruges populis, & glande relicta Cesserit inventis Dodonia Quercus arstis. *Cl.* Dodonida Quercum ingredior. *V-E.*

DŌDRĀNS, *antis. m.* [Novem uncia.] *Neuf onces.* Solvere dodrantem nuper sibi, Quinte, volebat. *M.* (Vide *As.*) **DRŌDĀNTĀLIS**, *alē. Col.* *De neuf pouces.*

DŌGMĀ, *artis, n.* [Dogmata, *sic Cic.* Sunt uniuscujusque sectæ decreta.] *Dogme, maxime.* Dogmata sic sequeris. *M.*

DŌLABRĀ, & **DŌLABELLĀ**, *æ. f. dim. Col.* [Instrumentum quo dolantur ligna.] *Doloire.* *SYN.* Ascīā, sēcūris. *PHR.* Si lentus pigrā muniret castra dolabrā. *J.*

DŌLĒNTĒR, *adv. Cic.* *Avec douleur.* *PHR.* Nil... post Phaeronteos vidisse dolentius ignes. *O.* Vultu morrente. *O.*

DŌLĒŌ, *ēs, ūī, itum, ērē. Souffrir, sentir de la douleur.* *Gēmō, ingēmō, indolēō, lābōrō.* *Dōlōrē cruciōr, afficior.* *SYN.* Dolere aliquid, de aliquo. *Cic.* Doler caput, dolet mihi cor. *Pla.* Dolet mihi quod stomacharis. *Cic.* Plus nimio dolens. *H.* Collecta forde dolentes Auriculæ. *H.* Damna dolens aliena. *St.* dolendum est. *H.* Poena dolenda. *O.* *PHR.*

Nec doleat damnis quæ devius intulit ardor. *O.* Ego ne possim tales sentire dolores. *T.* Dirus, dolor ossibus ardet. *V.* Tantum discessu ferre dolorem. *V.* Me dolor & primis labor anxius urit ab annis: Me trepidi exanimant corde micante metus. *Eneb.* Tacitique doloribus urar. *O.* Exarsit dolor ossibus. *S.* Ille dolet verè qui sine teste dolet. *M.* Invenies aliquem qui me suspiret ademptum. *O.* Est tamen humani generis jactura dolori. *O.* Et cum vidisti puero donata, dolebas. *V.* Hæc de me quod dolere nihil. *O.* Qui fert malis auxilium, post tempus dolet. *Ph.* Te tamen, ullius si cuiquam morte dolendum est, Justa quidem tanti causa doloris habet. *Frac.*

DŌLĒRĒ, *Se plaindre.* *PHR.* Nec tantum ingenio quantum servire dolori Cogor, & ætatis tempora dura queri. *Pr.* Nec dic quid doleas; clam tamen usque dole. *O.* At pia nil aliud quam me dolet exule conjux. *O.* Frænosque dolori Laxat. *Sant.* Hic tamen umbrosum nactus nemus hic loca sola, Ne mea quis carpat nimium lamenta severus, Et nimium teneros fletus irriserit asper... Mecum indulgebo luctu... & lacrymis oculos explebo & pectora planctu: Luce querar, noctemque meis ploribus addam. *Vida.* Quos motus animorum, & quam confusa cierem Per populos lamenta, quibus clamoribus orbem Attonitum, quanto turbarem pectora planctu. *Rap.* Ne mala clamoribus irrites. *Sarb.* (Vide *LUGEO. GEMO.*)

DŌLĒNS. *PHR.* Doloire percitus. *S.* Furens. *O.* Merfus. *Cic.* Furiis agitata doloris. *O.* Medio sic interfata doloire est. *V.* Furens acricque incensa doloire. *V.* Sed frons lata parum & dejecto lumina vultu. *V.* Subito mentem turbata doloire. *V.* Multaque per mortuum demens effata furorem. *V.* Mæstæque tenent delubra catervæ. *Lr.* Astricta doloire pectora. *O.* Multa gemenis, casuque animum concussus. *V.* Seu mæstus omni tempore vixeris. *H.* Nostra per innumeros exercita vita dolores. *Sant.*

DŌLĒNTIS descriptiones. Animam clausit dolor; omnia nervis Membra relicta labant; riguerunt corda; diuque Spe mortis depressa jacet. *L.* Quamvis tegatur, proditur vultu furor. Lucem recusat: nil idem dubia placet... Artusque variè jactat incertus dolor... & vix labante sustinet collo caput: Nunc se quieti reddit; & somni immemor, Noctem querelis ducit: attolli jubet, Iterumque poni corpus, & solvi comas, Rursusque fingi, semper impatiens sui. *S.* Plura dolor prohibet: verboque intervenit omni Plangor, & attonitu gemitus à corde trahuntur. *O.* Silet: dolor ora repressit: Verbaque quærenti fatis indignantia linguæ Defuerant: nec flere vacat: sed fasque, nefasque Confusura ruit, pœnæque in imagine tota est. *O.* Ingemuit, rupitque imo suspiria corde; Et penitus duris tristi dolor ossibus arsit. Tum sese miser incufans, turpemque timorem, Erepsit furtim foribus, solusque per urbem Toram illam ingemuit somni sine munere noctem, Menti canitiem demissam in pectora vellens. *Vida.* Unguibus ora secat, laniatque insana capillos; Et trepidā tündit pectora sæpe manu. *Hoseb.* Æstus vetabat sollicitudinum Dulcem soporem carpere lumina Segnis ligabat membra torpor: vocis jiter dolor obstruebat. *Buch.* Crinibus Iliades passis, peplumque ferebant Supplicia-

ter tristes & tunc pectora palmis. *V.* Nuuc & amara dies, & noctis amarior umbra est: Omnia nam tristi tempora felle madent. *T.* Et sæpe inmeritos corruptas dentibus unguis; Et crepitum dubio suscitavit ira pede. Quanta illum toto versant suspiria lecto. Hæ lacrymis iparsere Deos; hæ pectora duro Affixere solo, lacerasque in limine sacro Attonitæ fudere comas. *O.* Dejectamque comas, averasque in ora jacentem Invenit. Utque animus rediit; pariter redire dolores. *O.* Quæque voles fugient tibi verba querenti. Distumpor, tacitis æstuat ignibus Pectus. *Buch.* Cur luctu vagor obstitus. *Buch.* Ut lentis coquitur torris ab ignibus, Paulatim tacitus sic dolor aridis Humorem ebibit artibus. *Buch.* Utque treformidant insuetum lumina solem; Sic ad lætitiā mens mea segnis erat. *O.* Suos deperdita sensus, Et temerè huc illuc, quo dolor urget, abijt. Uda oculos, nudata sinus, resoluta capillos. *Saut.* Hactenus Acca soror potui, nunc vulnus acerbum Conficit, & tenebris nigrescunt omnia circum. *V.* (Vide LUGEO. PLANGO. *Plangentium descriptiones.*)

DOLERE. *Per trans.* Ad res inanimatas. *PHR.* Daphnium Pœnos etiam ingemuisse Leones Interitum montesque feri, sylvæque loquuntur. *V.* Illum & desertis flevit sub rupibus Echo: Fleverunt mœsti fontes, & murmure rauco Narrare suos offensa ad saxa dolores. *Rap.* Percussusque Bonum crebris mugitibus amnis Plangeret, & planctu ripæ, rupeque sonarent... Pastus oblita sub ipso Gramine plorat Ovis... Mœret jejunos plena ad præsepia Taurus: Languebant campis segetes & gramina pratis. *Rap.* Aspice demissis ut eat miserabilis alis; Oraque singultu concutiente sonat. *Saut.*

DOLIARIS, arē. *De tonneau.* Doliaris anus. *PLA.* i. Cuius venter tumet in modum dolii.

DOLIARIUS, ii. m. *Pli.* [Qui dolia fecit.] *Un Tonnelier.*

DOLIUM, ii. & **DOLIOLUM**, i. n. dim. [Vas grande quo vinum reconditur.] *Grand vaisseau à mettre du vin. Un tonneau.* *EPH.* Cipax, amplum, cavum, profundum, inanē, patens, fictile, rimosum, plenum, dulce, vetustum. *PHR.* Dummodò purpureo spument mihi dolia Baccho. Exundent pingui spumantia dolia musto. *Col.* Cadis cum fæce fœccaris. *H.* Hic dies, anno redeunte, festus Corticem astrictum pice dimovebit Amphoræ fumum bibere instituta. Consule Tullo. *H.* Dolia quassa novat, ferramentisque repellit Scabriciem. *Pol.* Deprome quadrimum Sabina, O! Taliarche, merum diorā. *H.* Vile porabis modicis Sabinum Cantharis Gracæ quod ego ipse testā Conditum sevi. *H.* Dolia cum magni deficientque lacus. *T.* Ille capillato diffusum Consule porat. *J.* Atque tuam vincant dolia fusa sitim. *Cl.* Dulci vina promens dolio. *H.*

DOLŌ, as, avi, atum, arē. [Verbum fabrorum cum materiæ complanatur asperitas.] *Rabotter, unir avec la dolhire.* *SYN.* Lævigō, expoliō, poliō, adæquō. *PHR.* Stipes acernus eram properanti falce dolatus. *Pr.* Lumbosque saligno Fuste dolat. *H.* Sylvasque excidere possint, Materiamque dolare *Lr.* Dolatus robore, vel saxo sculptrus. *Cic.*

DOLŌN, ōnis. m. [Pustis quo ferrum includitur.] *Bâton dans lequel il y a un fer caché.* *PHR.* Pila ma-

nu sævosque gerunt in bella dolones. *V.*

DŌLOPĒS, ūm. [Populi Thesaliæ.] *Les Dolopes.* Hic dolopum manūs, hic sævus tendebat Achilles. *V.* Vidisse putant dolopeia busta. *V-F.*

DŌLŌR, ōris. m. [Animi vel corporis cruciatus.]

Douleur; mal, affliction, chagrin. *EPH.* Gravis, altus, infans, immensus, violentus, intolerandus, mœstus, æger, tristis, infelix, infelix, infanabilis, intolerabilis, sævus, ferus, asper, durus, malus, durus, atrox, crudelis, acerbus, acutus, infidus, indomitus, sollicitus, flebilis, querulus, anxius, gemebundus, impatiens, irrequietus, percinax, insomnis, vigil, pervigil, fœminatus, inconsolabilis, inopinus; funereus, fructus, concitatus. *SYN.* Mœror, tristitia, cruciatus, angor, æriumnā. *SYNT.* Doloze ferox. *O.* Doloris impatiens. *O.* Avidus. *S.* Dolorem abolere. *S.* Consolari. *Cic.* Domare. *S.* Abjicere, abstergere. *Cic.* Dolorem alicui impertire, facere. *Sen.* Dolore obmutuit. *O.* Dolores mitigantur vetustate. *Cic.* Dolori callum obducere. *Cic.* dolori servire, succurrere. *Pr.* Indulgere. *O.* Dolor exuperat. *Lr.* Increfcit. *O.* Infixus animo hæret dolor. Pedibus dolor insidet. Dolor intenditur, invasit, inveteravit, manet, quiescit, remittit se. *Cel.* Doloze tentari. *Lr.* Vicit dolor invictum virum. *O.* In morem venit meus dolor. *O.* *PHR.* Alta mane, supraque tuos exurge dolores. *O.* Nec te tantus edat tacitum dolor. *V.* Mersus altè magnus exundat dolor. *S.* Grande doloris Ingenium est; miserique venit solertia rebus. *O.* Sævi monumenta doloris. *V.* Clausit animam dolor. *L.* Exemploque carens & nulli cognitus arvo Luctus erat. *L.* Vires duplicat dolor. *Sil.* Dolor excitat iras. *V.* Lapsus ad ima Ossa dolor. *V.* Lacryma irritamenta doloris. *Tac.* Dolor artibus obstat; Ingeniumque meis substitit omne malis. *O.* Felix morte tuâ neque in hunc servata dolorem. *V.* (Vide LUCRUS.)

DŌLŌR Fictus, dolorem fingere. *PHR.* Contentus vexare oculos humore coacto. Ploratur lacrymis amiffa pecunia veris. *J.* Faciunt prope plura dolentibus. *H.* Totus in vultu dolor. *H.* Quis te cogebar multos pallere colores, & fletum invitis ducere luminibus. *Pr.* Utque fidem vidit sceleris; tutumque putavit Jam bonus esse fœcer; lachrimas non sponte cadentes Effudit; gemisusque expressit pectore læto: Non aliter manifesta putans abscondere mentis Gaudia, quàm lacrymis. *Lr.*

DŌLŌRIS particeps. *PHR.* Nec solos attingit Artidas Iste dolor. *V.* Nostro doliusti sæpe dolore. *V.* Comes sociusque doloris. *Sr.* Mœreat hæc genero, mœreat illa viro. *T.* Alter in alterius mutua fletu sinu. Vos decuit tantis indoluisse malis. *Saut.* Triste fursurrantes congenuistis aquæ. *Saut.* Indoluit natura suo prope perdita regi. *Saut.* Cur me sollicitis teque doloribus Exanimas. *Buch.* Quid curis animum lugubribus teris, & me discrucias simul. *Pol.* Me quoque felicem, quod non viventibus illis Sum miser, & de me quod dolere nihil. *O.* Inque meos lacrymas si non dimittere casus Pauca tamen ficto verba dolore loqui. *O.* Define meque tuis incendere teque querelis. *V.* Est tamen humani generis jactura dolori. *O.* Nec matri numquam tibi causa doloris Hæc erit. *O.* Doluit miserans inopem. *V.* Hic Venus indigno nati concussa dolore. *V.*

DOLŌRĒM premere. **PHR.** Sensu dolor hæret in alto
Abditus, & tacitas vindictæ prætruit iras. *Cl.* Deje-
cerat omnes Occultis odiis terror, tacitique sepul-
tos Suspirant gemitus, indignarique verentur. *Cl.*
Suppressum tēgit altā mente dolorem. *I.* Mœrens
inconsolabile vulnus Mente gerit tacitā; lacry-
misque absumitur omnis. *O.* Vocem lacrymasque
introrsus obortas Devorat ipse dolor. *O.* Nec te
tantus edat tacitum dolor. *V.* Dolor ora repressit.
V. Spem vultu simulat: premit altum corde dolo-
rem. *V.* Tunc questus tenuere suos; magnusque per
omnes Errabat sine voce dolor. *L.* Inclusit lacry-
mas dolor. *S.* Tacitisque doloribus urat. *O.*

DOLŌRĒM egērērē. **PHR.** Est quædam flere voluptas:
Expletur lacrymis egeritque dolor. *O.* Quid me
alta silentia cogis Rumpere, & obductum verbis
vulgare dolorem. *V.* Et via vix tandem voci laxata
dolor est. *V.* Postquam suspiria tandem Laxavit,
frēnosque dolor. *Cl.* Voces quas dolor exprimit. *S.*
Est aliquid, fatale malum per verba levare. *O.* Ergo
ubi præclusus voci laxata remisit Fræna dolor. *Cl.*
Vix dolor frānos capis. *S.* Ferro exercere dolorem. *O.*
Prolusit noster scelera per ista dolor. *S.* Dolor in vultus
processit. *S.* Inviſtumque virum vicit dolor. *O.* Nec
dum antiquum faturata dolorem. *V.* Multaque per
mœstum demens effata furem. *V.* Non iusto desunt
sua verba dolori. *O.* Flendo dolorem diffundere. *O.*

DOLŌRĒM cōmpēscērē, finīrē, discūrērē. *Cl.*
PHR. Non umbra aliorum nemorum non mollia
possunt Præta movere animum. *V.* Nec finire licet
tantos mihi morte dolores. *V.* Ponamus nimios gemi-
tus flagrantior æquo Non debet dolor esse viri
nec vulnere maior. *J.* Quid tibi post casum lacry-
mæ funduntur inanes, Non est auxilium planctus
inertis dolor. *L.* Lex est iusto quoque danda dolo-
ri. *L.* Lacrymæ sine fine modoque Conveniunt illis
quorum mors omnia finit. *Hofsch.* Et domitos hi-
lari risu frānasce dolores. Nec dum etiam causæ
irarum sævique dolores Exciderant animo. *V.* His
dictis curæ emotæ, pulsusque parumper Corde do-
lor tristi. *V.* Subitōque omnis de corpore fugit
Quippe dolor. *V.* Mœrentia pectora mulcet. *V.* Ce-
cidit expulſus dolor. *S.* Fractus fedit dolor. *S.* Vi-
no compesce dolorem. *T.* Finem hic dolori faciet
aut vitæ dies. *S.* Habere doloris requiem. *O.* Se
dolor imminuit. *O.* Lenire dolorem colloquiis. *Cl.*
Requie. *O.* Vivos mulcere dolores. *S.* Minuit vin-
dicta dolorem. *O.* Pulsus corde dolor. *V.* Nimium
crudelis & expertus Imperii fortuna sui, qui dicere
legem Fleribus, aut fines audet censere dolendi.
S. Lenire dolentem Solando. *V.* Nec mihi mors
gravis est posituro morte dolores. *O.* Lassatus malis
dolor. *S.*

DOLŌSĒ, adv. *Avec tromperie.* **PHR.** Dolosē agere.
Cic. Sensit simulatā mente locutam. *V.*

DOLŌSŪS, ā, ūm. *Trompeur, fourbe.* **SYN.** Fallāx,
vāſer, cāllidus, frāudulētus. **SYNT.** Dolosa ars,
Gens. *O.* Mulier. *H.* Consilia. *Cic.* Dolosæ illece-
bræ. *Cl.* Amici ferre jugum dolosi. *H.* **PHR.** Ille
dolis instructus & arte Pelasgā. *V.* Doli fabricator.
V. Illa dolum dirumque nefas in pectore versans. *V.*

DOLŪS, i. m. *Tromperie, fourberie, ruse, artifice.* **EPITH.**
Cautus, tēctus, fictus, lātens, cācūs, ancēps, fal-
lāx, occultus, cāllidus, tūcītus, arcānūs, secretus,

nocturnus, implexus, apertus, cōpōsītus, pēſſi-
dus, iniquus, malignus, sceleratus, sceleratus, malus,
blandus, inopinatus, multiplex, hostilis, bellicus.
SYN. Frāus, astus, astutia, fallacia, insidiae. **PHR.**
Dolus an virtus quis in hoste requirat. *V.* Annuit
atque dolis risit Cytherea repertis. *V.* Vallis accom-
moda fraudi Armorumque dolis. *V.* Verum ubi nul-
la fugam reperit fallacia. *V.* Fraude loci. *V.* Mille
viis habuisse dolum. *V.* De labyrintho. Confutis do-
lis. *Pla.* Deficiunt artes deficiuntque doli. *T.* Det-
que locum nostris materiamque dolis. *O.* Intercepta
piā mendacia fraude latebant. *O.* Putatis Dona
carere dolis. *V.*

DOLŌS detēgērē. *S.* Apertire, vitare, frangere. *V.*
PHR. Discinxit ratione dolos, fraudesque resolvit.
Sil. Cautus enim metuit foveam Lupus, Accipiter-
que Suspectos laqueos & opertum Milvius ha-
mum. *H.* At regina dolos, quis fallere possit aman-
tem, Præsenſit, motusque excepit prima futuros.
V. Sublatis aperire dolis. *V.* Dolus patefactus ad
auras. *V-F.* Occultis obviis ire dolis. *Hofsch.* Suc-
cessu caruere doli. *O.*

DOLŌS adhibērē, tēdērē. *H.* Struere, necere. *S.*
PHR. Nequicquam patrias tentasti lubricus artes.
V. Me tradente dolos, gestus, artemque nocendi,
Edidit simulare fidem. *Cl.* Advoca dolos & torum
Uliſsem. *S.* Naturam juvat ipsa dolis. *Cl.* Tu faciem
illius noctem non ampliùs unam Falle dolo. *O.*
Ne quid inausum Aut intentatum scelerisve dolive
fuiſſet. *V.* Consilio versare dolos ingressus & astu. *V.*
At Cytherea novas artes nova pectore versat Con-
silia. *V.* Nec retia Cervis Ulla dolum meditantur.
V. In utrumque paratus, Seu versare dolos, seu cer-
ta ocumbere morti. *V.* Texendis ingeniosa do-
lis. *Sau.*

DOLŌ cāpērē, cāpī. *V.* **PHR.** Fallat eum recto cara
puella dolo. *T.* Quocirca capere ante dolis, & cin-
gere flammā Reginarum meditor. *V.* Scis ipse neque
est te fallere cuiquam. *V.* At juvenis vicissim dolo
ratus, advolat. *V.* Capiorque vicissim Fraudibus
ipse meis. *Cl.* Demerſit merito fraus sua perfidas
Gentes exitio: queis alios piagis Irretire parant,
hæſere implicari pedes. *Buc.* Credita res, captique
dolus. *V.* Talibus insidiis perjuriq; arte Sinonis cre-
dita res. *V.*

DOMABILIS, ille. [Qui domari potest.] *Domptable*,
qu'on peut vaincre. **PHR.** Te Cantaber non ante
domabilis miratur. *H.* Nullaque domabile flammā. *O.*

DOMESTICATIM, adv. *Sue.* [Per domesticos, per
varios domos.] *De maison en maison.*

DOMESTICUS, ā, ūm. [Quidquid ad domum per-
tinet.] *Domestique.* **SYN.** Domestica facta. *H.* Exem-
pla. *Cic.* Domesticus luctus. *O.* Gens mea Peligni
regioque domestica Sulmo. *O.* Ille ego convictor
denſoque domesticus usu. *O.*

DOMICENIUM, ii. n. [Cœna quæ fit domi.] *Repas*
qu'on prend chez ſoy. **PHR.** Si tristi domicenno la-
boras, Torani, potes esurire mecum. *M.*

DOMICILIUM, ii. n. [Habratio longi temporis.]
Domicile, maison ou l'on demeure ordinairement. Do-
micilium habere. *Cic.* Domicilium gloriæ & impe-
rii. *Cic.* *Metaph.*

DOMINA, æ. f. *Maîtresse, Dame.* **SYNT.** Herilis
Domina. *Cl.* Virtus Domina & regina. *Cic.* Me

regia Cadmi Sub dominâ &c. O. Et victi currum dominâ subiere Leones. *V.*

DÖMINATIÖ, önis. f. & **DÖMINATÖS**, ūs. m. & **DÖMINIÜM**, ī. n. *Pouvoir, Empire, Domination.* SYN. Principatus, potestas, imperium, regnum, dictio. *PHR.* Summa potestatum simplex dominatio rerum. *M.* Dominatum occupare, habere. *Cic.* Dominatus cupiditatis. *Cic.* Maneas hominum contentus habenis, Undarum terræque potens. *St.* En huius nate auspiciis illa inclita Roma Imperium terris, animos æquabit Olimpo. *V.* Imperium Oceano, famam qui terminet astris. *V.* Sceptra loci, rerumque capit moderamen. *O.* Cui pater æternas post sæcula tradat habenas. *M.* Imperii fines maris unda fluctu Hinc & hinc claudat; spatiumque latis Quod modum regnis faciat, sit idem Terminus orbis. *Buch.* Tigris & Euphrates sub tua jura fluent. *Pr.*

DÖMINATÖR, öris. m. trīx, īcis. f. *M. Maître absolu, Souverain, Seigneur.* SYN. Dominus, princeps. SYN. Freti dominator Neptunus. *S.* Dominator Olympi. *V.* Dominator rerum Deus. *Cic.* Creta freti dominatrix. Dominatrix animi cupiditas. *Cic.* *PHR.* Gravida Imperiis belloque fremetem Italiam. *V.* Tenente Cæsare terras. *H.* Mundi jam summa tenentem. *L.* Remo cum fratre Quirinus Jura dabunt. *V.* Urbes ne invisere Cæsar Terrarumque velis curam; & te maximus orbis Authorem frugum tempestatumque potentem Accipiat. *V.* Paderæ regnator amœnæ Cui volvit famulas Alfa Sicamber aquas. *Com.* Cui caput inclinans famularem subjicit urnam Lupia. *Com.* Partiri non potes orbem, Solus habere potes. *L.* Mundi rector & parens orbis. *M.* Hic populum latè regem belloque superbum. *V.* Qui mare qui terras omni ditione teneant. *V.* Romanos rector Dominos, gentemque togatam. *V.* Tot quondam populis regisque superbum Regnatorem Afæ. *V.* Reges rerumque potentes... qui gentibus imperitarunt. *Lr.* Multos dominata per annos. *V.*

DÖMINICÖS, ä, ūm. *Qui appartient au Maître.* Dominicæ habitationes. *Col.* Rationes. *Var.*

DÖMINÖR, äris, ätus sūm, äri. [Imperium gerere & præesse.] *Dominer, commander, maîtriser.* SYN. Impero, regno, gubernō, præsum, modoror. *PHR.* Hic domus Æneæ cunctis dominabitur oris. *V.* Sanctius his animal, mentisque capacius altæ De erat adhuc, & quod dominari in cætera posset. *O.* Grajas regnare per urbes. *I.* Illum urbes & regna tremunt; nutuque regentur Unius. *M.* Cyprum victor ditione premebat. *V.* Cum regna teneret Jam senior. *V.* Quique regas orbem cum seniore senex. *M.* Non illi imperium pelagi sævumque tridentem, Sed mihi sorte datum; tenet ille immania saxa, Vestras Eure domos, Illâ se jactet in aula Æolus, & clauso ventorum carcere regnet. *V.* Sed fore qui gravidam Imperiis belloque fremetem Italiam regeret. *V.* Nec tibi regnandi veniat tam dira cupido. *V.* Pacatumque reget patriis virtutibus orbem. *V.* Te minor latum reget æquus orbem; Tu gravi curru quaties Olympum. *O.* Qui terram inertem qui mare temperat Ventosum, & urbes regnaque tristia Divosque mortalesque turmas Imperio regit unus æquo. *H.* Tu regere Impe-

rio populos Romane memento. *V.* O! qui res hominumque Deūque Æternis regis Imperiis, & fulmine terras. *V.* Dominante libidine, fame. *Cic.* Equi nullo dominante. *S.* Consilium in corpore dominatur. *Cic.* Fortuna dominatur in omni re. *Sal.*

DÖMINÄRI victis. *PHR.* Mycenæ Servitio premet, ac victis dominabitur Argis. *V.* Quæ viribus occupet orbem Progenies. *V.* Hesperiam penitus sua sub juga mittant, Et mare quod supra teneant, quodque alluit infra. *V.* Magnam ditione iubeto Carthago premet Ausoniam. *V.* India quin, Auguste, tuo dat colla triumpho. *V.* Et domus intactæ te tremit Arabiæ; Et si qua extremis tellus se subtrahit oris, Sentiet illa tuas postmodo victa manus. *Pr.* Imperio & sævis tenuit Mezentius armis. *V.* Incensâ Darnai dominantur in urbe. *V.* Lybiam remotis Gadiibus jungas, & uterque Poenus Serviat uni. *H.* Totæque sub regno terra futura tuo est. *O.* Super & Garamantas & Indos Proferet imperium. *V.* Non utile mundo Editus exemplum, terras tot posse sub uno Esse viro. *L.* De Alexandro. Urbs antiqua ruit multos dominata per annos. *V.* Steriles dominantur avenæ. *V.* *Metaph.*

DÖMINÄRI. *Maîtriser, l'emporter sur quelqu'un.* *PHR.* Tu centum aut plures inter dominabere Nymphas. *O.* Venus in mentes dominatur. *Lr.* Tu licet extremos latè dominere per Indos; Te Medus, te mollis Arabs, te Seres adorent; Si metuis, si prava cupis, si ducis irâ, Servitii patiere jugum; tolerabis iniquas Interius leges. Tunc omnia jure tenebis, Cum poteris rex esse tui. *Cl.*

DÖMINÜS, ī. m. [Quasi qui domi præest & imperat.] *Seigneur, Maître.* *EPITH.* Justus, potens, dives, bonus, acër, immælis, superbüs, rigidüs, sævus, sævërüs, durüs, brëvis, studiösüs. SYN. Hërës. *PHR.* Deliciæ populi, quæ fuerant Domini. *M.* Stygis Dominus Pluto. *S.* Connubia nostra Reppulit, ac Dominum Ænean in regna vocavit. *V.* Domini cum divitis ædes Pervolat. *V.* Domino solvere vota Jovi. *O.* Romanos rerum Dominos. *V.* Astrorum Dominus Sol. *S.* Terrarum Dominum propius videt ille, tuoque Terretur vultu Barbarus & fruitur. *M.*

DÖMITÖR & **DÖMATÖR**, öris. m. trīx, īcis. f. SYN. Victör, Debëllätör, triūphätör. *PHR.* Domitor gentium, freti, orbis, malorum. *Lr.* Quid tibi de tetrico referam domitore Chimæræ. *O.* Hominum domitor domitorque ferarum. *V.* At Messapus Equūm domitor. *V.* Domitrix Epidaurus Equorum. *V.* Curarum domitor somnus. *S.* Instruxitque manum clavâ domitricæ ferarum. *O.*

DÖMITURÄ, æ. f. & **DÖMITÖS**, ūs. m. [Domandi actus.] *Manière de dresser les animaux.*

DÖMÖ & **DÖMITÖ**, äs, ävi, ätūm, äre. [Quasi domesticum facere.] *Dompter, apprivoiser les bêtes féroces.* [Per trans.] *Vaincre, assujétir, subjuguier.* SYN. Edömö, supëro, vincö, subigö, debëllö. *PHR.* Obsequium Tygres domat. *O.* Ante domandum Ingenēs tollent animos. *V.* Domare animum rigentem. *S.* Corda dura. *O.* Dolorem. *St.* Mentemque domat respectus honesti. *Cl.* Spemque metumque domare. *St.* Latius regnes avidum domando Spiritum. *H.* Comperit invidiam supremo fine domari. *H.* Dente promunt domito Cybëleia fræna Leones. *O.*

DOMARE Gentes armis. *Cl.* Ille furentes Centauros letho domuit. *V.* Quos... non anni domuere decem, non mille carinæ. *V.* Gentes frænare superbas. *V.* Manu herculeâ domitus. *H.* Amor domitus. *O.* Triumpho iusto domiti Parthi. *H.* Bello domitæ Thebæ. *O.* O! pubes domitura Deos. *Cl.* (Vide *VINCO.*)

DOMARE *Ad alia transfertur ut.* *PHR.* Certo domat ordine crines. *St. i. fingit.* Domare terram rastriis, aratro. *V. i. colere.* Fortunam virtute domat. *Cl.* Domare Equos cursibus. *Cl.* Lumina somno. *St.* Amor domitus. *O.* Acrior illum Cura domat. *V.* Magna vi flexa domatur In burim, & curvi formam accipit Ulmus aratri. *V.* Cogendæ in sulcum ac multâ mercede domandæ *Planus.* *V.* Extremis domitum cultoribus orbem. *V.* Durum Bacchi domitura saporem *Mella.* *V.* Domitant in pulvere curus. *V.*

DŌMŪS, ūs.f. & **DŌMŪNCŪLĀ**, æ.f. Dim. *Maison, habitation.* *EPITH.* Amplā, ārdūā, āltā, pŏtēns, rēgīā, rēgālīs, ēgrēgīā, illūstrīs, lŏciplēs, nŏbilīs, magnificā, splēndidā, clārā, pūlchrā, īngēns, āmbitīōsā, āmānā, plēbiā, rūinōsā, dēsolātā, dēfētā, ēvērsā, lābēns, lāpsā, clausā, vidūā, prŏtrātā, quāfsā, nūrāns, cōnvūlsā, dēplŏrātā, īncūstŏdītā, nātālīs, nātīvā. *SYN.* Ādēs, rēctūm, sedēs, limēn, pēnātēs, lārēs, fŏcī, pēnētrālē, ātriā. *PHR.* Hæc domus, hæc sedes, hæc sunt penetralia magni Amnis. *O.* Cunctantem spatio longius annuo Dulci distinet à domo. *H.* Solæ certos novere penates *Apes.* *V.* Intra septa domorum. *V.* Cunctantur in ædibus omnes. *V.* Rara domorum Tecta vident. *V.* Domui contermina nostræ *Domus.* *O.* Contiguas habuere domos. *O.* Multiplicique domo æcis includere tectis. *O.* Lucis convestita domus. *Cic.* Nutrita faustis sub penetralibus. *H.* Sine ullis hospitibus. *V.* Cum solem nondum prohibebat & imbrem Tegula. *L.* Florens domus felici forte viger. *S.* Domus conversa ad Austros. *S.* Laurus erat tecti medio in penetralibus altis. *V.* Porticibus longis fugit, & vacua atria lustrat. *V.* Limen erat, cæcæque fores, & pervius usus Tectorum inter se. *V.* Interiora domus irrumpit limina. *V.* Conveniunt per limina læta frequentes: Fit strepitus tectis; vocemque per ampla volutant Atria: dependent Lychni laquearibus aureis. *V.* At domus interior gemitu miseroque tumultu Miscetur, penitusque cavæ plangoribus ædes Fœmineis ululant. *V.* Nulli certa domus: lucis habitamus opacis. *V.*

DŌMŪS Ornata, domus Regia. *PHR.* Centum pendentia tecta columnis. *M.* At domus interior regali splendida luxu. *V.* Foribus domus alta superbis. *V.* At tua centenis incumbunt tecta columnis. *M.* Barbarico postes auro, spoliisque superbi. *V.* Non ebur neque aureum meâ renidet in domo lacunar, non trabes Hymetiæ premunt columnas ultimâ recissas Africâ. *H.* Jam pauca aratro jugera regiæ Moles relinquent: undique latius Extenta visentur lucrino stagna lacu. *H.* Hic mihi magna domus celis caput urbibus exit. *V.* Argentî Bifores radiabant lumine valvæ. *J.* Augusti supplex fastigia tecti. *V.* Inde sacro veneranda petes palatia clivo. *O.* Insignis confpicuusque domo. *T.* Nam mihi cum magnis opibus domus alta niteret. *T.* Quod non Tenariis domus

est mihi sulca columnis, Nec camera auratas inter eburna trabes. *Pr.* Quod domuum celis niteat laquearibus aurum. *O.* Ridet argento domus. *H.* Fronte superba domus, decus urbis, & æmula sedes Regali Luparæ. *Sant.* Crassumque trabes absconderat aurum. *L.* Calcabatur Onix. *St.* Ebur atria vestit. *L.* Centenis stat porticus alta columnis; Calcatuque tuo sub pede lucet Onix par domus est cælo; sed minor est Domino. *M.* (Vide *PALATIUM.*)

DOMŪS Inŏps, hūmīlis. *PHR.* Ergo ubi Cælicolæ parvos tetigere penates, Summissoque humiles intrant vertice postes. *O.* Angusti supplex fastigia tecti Ingentem Æneam duxit. *V.* Nota quidem, sed non ambitiosa domus. *O.* Mundaque parvo sub lare pauperum Cænæ sine aulæis & ostro. *H.* Cum frigida parvas Præberet spelunca domos; Ignemque laremque Et pecus & Dominos communi claude-ret umbrâ. *J.* Et stabant humiles in Jovis arce casæ. *T.* Cum paupere cultu Stabat in exiguâ ligneus æde Deus. *T.* Occupat in parvâ pigra senecta casâ. *T.* Orta domo parvâ parvis habitabat Hypæis. *O.* Auream quisquis mediocritatem Diligit, tutus caret obsoleti Sordibus tecti; caret invidendâ Sobrius aulâ. *H.*

DŌMŪM Diruere, Domus ruina. *PHR.* Cum domus ingenti subito mea lapsa ruinâ Concidit. *O.* Domum consumere luxu. *Cl.* Concidit auguris Argivi domus ob lucrum demersa excidio. *H.* Et deploratæ limen adire domus. *O.* Domus æquata solo. *Quin.* Convulsam sedibus vertere ex imo domum. *S.* Occidit una domus; sed non domus una perire Digna fuit. *O.* Miserere domus labentis. *V.* Cum cœpit quaslata domus subsidere, partes In proclinas omne recumbit onus. *O.* Foribusque reclusis Dum vacuas sedes & desolata pererrat Atria. *Cl.*

DŌMŪM Irē, intrārē, dŏmŏ ēxcīpērē aliquem. *PHR.* Talique superbos Irrupit clamore fores. *Cl.* Ah mea contemptus quoties ad limina curres. *Pr.* Laurigeros Domini liber intrare penates. *M.* Subiere domos. *O.* Atriaque excelssæ sunt adenda domus. *O.* Redeunt in tecta. *V.* Sedes & inhospita tecta tyranni Ingredior. *O.* Dignare tuos aperire penates. *L.* Tectis, juvenes, succedite nostris. *V.* Ast ubi jam patriæ perventum ad limina sedis, Antiquasque domos. *V.* Jungimus hospitio dextras, & tecta subimus. *V.* Intra tecta vocat Menelaum, & limina pandit. *V.* Ipse domum ferâ quamvis se nocte ferebat. *V.* Nostris succedere penatibus hospes. *V.* Panditur extemplo foribus domus alta revulsis. *V.* Ostia jamque domus patuere ingentia centum. *V.* Duc age duc ad nos, fas illi limina Divûm tangere, ait. *V.* Quis te nostras Jussit adire domos. *V.* Inde domum me refero. *V.* Porticibus Rex accipiebat in amplis Aulæ in medio. *V.* Nec plura locutus Sepsit se tectis, rerumque reliquit habenas. *V.* Imperio accitos alta intra limina cogit. *V.* Cum venimus ad larem nostrum, desideratoque acquiescimus lecto. *C.*

DŌMŌ Exīrē, ābīrē, cēdērē. *Cic.* *PHR.* Exilioque domos & dulcia limina mutant. *V.* Non ut marmorei prodirem è limine tecti. *T.* Corripuit sese, & tectis citus extulit altis. *V.* (Vide *EGREDIOR.*)

DŌMŪS [*Pro domesticis.*] *Famille.* *PHR.* Casta pudicitiam servat domus. *V.* In te domus inclinata recumbit. *V.* Illud non agitas, ut sanctam filius omni Aspicat

Aspiciat sine labe domum vitioque carentem. *J.* Florens domus felici sorte' viget. *S.* Clara domus satis hæc nobilitate suâ est. *O.* Orbare domos. *S.* Conjugis, esto, Quisque suæ tectique memor. *V.* Sergestisque, domus tenet à quo Sergia nomen. *V.* Hic domus Ænæ cunctis dominabitur Argis. *V.*

DŌMŪS Per transl. *PHR.* Antiquasque domos avium. *V. i. nidos.* Dōmus pecorum. *St. i. Scabulum.* Adit silentem nocte perpetuâ domum. *S. i. inferos.* Ostia jamque domūs (*i. templi*) patuere ingentia centum Sponte suâ. *V.*

DŌNARIUM, *ſi. n.* [*Dona ipsa.*] *Liberalité, present.* Donaria militaria. *Tac.* **DŌNARIUM** [*Templum ubi reponerantur dona.*] *Temple.* Uris Imparibus ductos alta ad donaria currus. *V.* Si tua contigimus manibus donaria puris. *O.*

DŌNATIO, *ſi. n.* *f. Donation.* Donatio bonorum. *Cic.* (*Vide DONUM.*)

DŌNATIVUM, *ſi. n.* [*Munus quod à principe donatur militibus.*] *Largeſſe.*

DŌNEC. *Adv.* [*Quoad, vel quo usque.*] *Jusques à ce que.* *SYN.* Dūm. *PHR.* Donec me flumine puro Abluero. *V.* Donec eram sospes. *O.*

DŌNŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* *Donner, gratifier quelqu'un d'une chose.* *SYNT.* Donare prædam militibus. *Gef.* Gallos civitate. *Cic.* Donare largē, effusē. *Cic.* Donare fugam. *Sil.* *PHR.* Dominam pretioso munere dones. *O.* Quod patrio princeps donaret nomine regem. *Lr.* Donandus honoribus infans. *St.* Laureâ donandus Apollinari. *H.* Nympham largâ donate salute. *T.* Si donare vocas promittere, non dare, Cai; Vincam te donis. *M.* Nemo ex hoc numero mihi non donatus abibit. *V.* Quæ tali donata toro. *Cl.* (*Vide Do.*) **DŌNĀRĒ** [*Pro condonare.*] *Pardonner.* Culpa gravis precibus donatur. *O.* (*Vide PARCO.*)

DŌNUM, *ſi. n.* *Présent, don, offrande.* *EPITH.* Ampliū, dulcē, grāndē, grāvē, prætioſūm, prōdigiūm, rēgiūm, largiūm, opulētūm, hōnētūm, mirābilē, divēs, inſignē, optimūm, grātūm, acēptūm, ſplendidūm, agrēſtē, brēvē, lēviūs, vilē, exītiālē, ſuſpētūm, trīſtē, vōtīvūm. *SYN.* Mūnūs, prēmīūm. *PHR.* Exigui breve donum temporis. *L.* Ditia donis delubra. *O.* Votivis donis templa colere. *S.* Quies dono Divūm gratiſſima ſerpit. *V.* Dona auro gravia. *V.* Et vaga nunc certâ diſcurrunt undique pompâ, Perque vias urbis munera perque domos. *T.* Scilicet id magnum ſperans fore munus amanti. *V.* Donis pax emptâ. *L.* Sequitur munera parva favor. *O.* Templum donis opulentum. *V.* Corruptentia ſenſus dona. *Cl.* Nil dona nec aurum Nec magnas valuiſſe preces. *V.* Caro præfert leve munus amico. *M.*

DŌNĀ Tribuērē alicui. *O.* *PHR.* Hæc tibi contulerint cæleſtia munera Divi. *Pr.* Donis onerat. *V.* Ubi dona peregit. *V.* Dominamque potentem Supplicibus ſupera donis. *V.* Vis dare majus adhuc & inenarrabile munus. *M.* Quæ tibi quæ tali reddam pro carmine dona. *V.* Aceſtem Muneribus cumulat magnis. *V.* Hæc te nos fragili donabimus ante cicutâ. *V.* Munera quod ſenibus viduiſque ingentia mittis. *M.* Cui dives egent Munera multa dedi. *O.* Sergestum promiſſo munere donat. *V.* Nil tibi quod æmus majus habemus, ait. *M.* Dona ſuo vati quæ

potiora darent. *Cl.* Hoc tibi quod potui conſectum carmine munus, Unum pro multis redditur officiis. *T.* Unum etiam donis iſtis, quæ plurima mitis, Adjicias. *V.* Scilicet in pretio eſt animus, non dona. *Hofch.* Vivere nec tanti, ſed per te vivere dulce eſt: Plus tu quod dederis, quàm tua vita juvar. *Hofch.* Si qua meis dudum obſtitit invida donis; Hæc mora poſcentis, non mora dantis erat. *Ravas.* Nec tibi venales captant æraria plauſus Corruptura fidem, meritis offertur inemptus Purâ mente favor; nam munere carior omni Adſtringit ſua quemque ſalus. *Cl.* Non ſi illam raræ labefactes munere veſtis Aut perluciduli deliciis lapidis. *C.*

DŌNĀ Accipērē. *PHR.* Sunt & ſua dona parenti. *V.* Perit hanc (*Vaccam*) Saturnia munus. *O.* Cujus vis fieri, libelle, munus. *M.* Extremum hoc munus morientis habeto. *V.* Veſtra inquit munera vobis Certa manent. *V.* Mittit & accipias munera parva rogat. *M.* Donaque promiſſis uberiora feram. *H.* Quodvis pete munus & illud, Me tribuente, feres. *O.* (*Vide MUNUS.*)

DŌNYSĀ, *æ. f.* [*Infula Cycladarum.*] *Donuſſa.* Barchatamque jugis Naxon viridemque Donyſam. *V.*

DŌRCĀS, *ādīs.* [*Latine Dāmā.*] *Daim, Chevreuil.* Parvo donabis Dorcada nato. *M.*

DŌRĒS. *PLI.* Et **DŌRIĪ**, *ōrūm.* [*Achaiæ popul.*] *Les Doriens.*

DŌRYŌN, *ſi. n.* *Oppidum Peloponneſi.* Eſt aliud ejus nominis in *Magneſiâ.* Pteolos & Dorion irâ Nobile Pieridum. *L.*

DŌRYS, *īdīs.* [*Græciæ regio.*] *La Deride.* *PHR.* Et Dorica caſtra Deſertoſque videre locos. *V.*

DŌRYS, *īdīs.* *Nimpha Oceani & Tebios filia multarum nymphaſum mater.* *PHR.* Quam cæcula Doris Enixa eſt. *O.* Spumofæ Doridos antra. *St.* **DŌRYS** *ſunītur aliquando pro ipſo mari.* Doris amara ſuam non intermiſceat undam. *V.*

DŌRMĪŌ, *īs, īvī, itūm, irē.* *Dormir.* *SYN.* Quieſcō, rēquieſcō. *Sōmnūm* cāpiſſō, cārpō. *V.* *PHR.* Vacuo dormire cubili. *O.* In medios dormire dies. *H.* In lucem dormire. *H.* Noctes longas dormire. *Nox* una perpetua dormiendâ. *C.* Ire dormitum. *H.* Dormire ſine curâ. *Pla.* Dormire arctius. *Cic.* Dormire ad lucem. *Cic.* Otioſè dormias. *T.* *PHR.* At velut in ſomnis, oculus ubi languida preſſit Noctē quies. *V.* Tu lentus reſoves jucundâ membra quiete. *O.* Fuſi per mœnia Teuci Conticuere: ſopor feſſos complectitur artus. *V.* Potes hoc ſub caſu ducere ſomnos. *V.* Ut tuto ab attris corpore Viperis Dormirem. *H.* Nox eſt data cætera ſomno. *O.* Prima quies aderat quâ curis feſſa diurnis Peſtora ſomnus habet. *O.* Somno Laxabant curas & corda oblita laborum. *V.* Securusque quies alta per Argos erat. *O.* Nimio è labore ſomnum capiunt. *Cic.* Et cum te fuſco ſomnus velavit amiſſu. *C.* Corpora ſegnīs Noſtra ſopor tenuit. *L.* Securos cepiſſe pudet cum conjuge ſomnos. *L.* Forte levem viridi captabam caſpitem ſomnum, Quem facilem ventus lenis & umbra dabant. Securas carpere noctes. *V-F.* Nox erat, & placidum carpebant feſſa ſoporem Corpora per terras. *V.* Lenis adhuc ſomnus placidis Eriſichthona pennis Mulcebat. *O.* Securus ſomnos imbre juvante ſequi. *T.* Feſſos penitus ſubrepiſit in artus Inſidiola quies. *Sil.* Membra cum ſolvit quies.

S. Et membra resolvere somno. O. Publica me requies curarum somnus habebat. O. Hic tamen hanc mecum poteris requiescere noctem Fronde super viridi. *V.* Sternunt se somno. *V.* In stipulâ placidi capiebat munera somni. O. Lulum it Mœcenas, dormitum ego Virgiliusque. *H.* Vesta jacer, placidamque capit secuta quietem, Sicut erat positum cespice fulta caput. O. Stamina de digitis cecidere sopore remissis. O. Sed movet obrepens somnus anile caput. O. Et labris animum conciliantibus, Alternum rapiat somnus anhelitum. *Cl.* Talis visa mihi mollem spirare quietem Cynthia non certis nixa caput manibus. *Pr.* Nec pudor in stipulâ placidam cepisse quietem, Nec fœnum capiti suppositum fuit. Cum dedimus somno quas corpus postulat horas. O. (Vide SOMNUS. *Somnum cape.*)

DORMIRĒ Altum. *f.* Somno gravari. *V.* PHR. Oculos ubi languida preffit Nocte quies. *V.* Somno meliore fruaris. O. Confectum curis somnoque gravatum Infelix habuit thalamus, preffitque jacentem Dulcis & alta quies placidæque finissima morti. *V.* Jamque cibo vinoque graves somnoque jacebant. O. Regem sopor altus habebat. O. Cum liceat totâ stertere nocte tibi. *M.* Sopor ille gravissimus extat, Quem satur aut lassus capiet. *Lr.* Nox similes morti dederat placidissima somnos. *Sil.* Olli dura quies oculos & ferreus urget Somnus. *V.* Arctior nos somnus complectitur. *Cic.* Dulci devinctus lumina somno. *C.* Sopor indomitus alligat artus. *S.* Curis exercita corpora somnus Occupat. Lumina cum placido victa sopore jacent. O. Invadunt urbem somno vinoque sepulsum. *V.* Firmatque soporem Languida periculens medicatâ lumina virgâ. *V.* Toto proflabat pectore somnum. *V.* Somno vinoque sepulti Procubuere. *V.* Nox erat & vino somnum faciente jacebant Corpora diversis victa sopore locis. O. Illa tamen multi plena soporis erat. O. Effusumque jacet sine sensu corpus onustum. *Lr.* Profugos vinetura papavera somnos. *Col.*

DORMIRĒ Non posse. PHR. Nec fruitur somno vigilantibus excita curis. *V.* Nec dulci declinat lumina somno. *V.* Pro somno lacrymis oculi funguntur obortis. O. Nec me sopierat menti Deus utilis agræ Somnus. *T.* Et toto versata toro jam membra quiescunt. *f.* Non me quies nocturna non altus sopor Solvère curis. *S.* Adspice, cuncta silent: Orcas, & maxima Cere Somnus habet; tacitæ recubant per littora Phocæ. Non Zephyri strepit aura: sopor suus humida mulcet Æquora: sopito connivent sidera cælo. Solus ego, (heci misero) dum tristi pectore questus Nocte itero, somnum totâ de mente fugavi. *Sann.* Ignora tandem venit afflictæ quies; Brevisque fessis somnus obrepit genis. *S.* Non somnus domitor curarum pectora solvit. O. Nec unquam Solvitur in somnos; oculifve aut pectore noctem Accipit. *V.* Nec placidam membris dat cura quietem. *V.* Nec... metus haurire sinebant Dona soporiferæ noctis. *Sil.* (Vide INSOMNIS.)

DORMISCO, *is, ère.* Commencer à s'endormir. PHR. Inde soporifero cessant languida somno Membra ducis. *L.* Seu cum poscentes somnum declinat ocellos. *Pr.* Molli languore solutus Deposuitque caput stratoque recondidit alto. O. Dixit & incerto permisit brachia somno. Tarda

Deus gravitate jacentes Vix oculos tollens, iterumque, iterumque relabens, Summaque percutiens nutanti pectora mento, Excussit tandem sibi se, cubitoque levatus, &c. O. Sic dant sua corpora somno. O. Penſis affixa puella Paulatim somno fessa remittat opus. *Pr.* Pone caput fessosque oculos furare labori. *V.* Cervicem inflexam posuit jacuitque per antrum. *V.* Incepto tegeret cum lumina somno. *V.* Pellibus incubuit stratis, somnosque petivit. *V.* Sicut erat, lusu lassâ, quievit humo. O.

DORMITŌ, *ās, āvi, ātū, ārē.* *Avoir envie de dormir.* Labentes languore oculos sopor operit. *C.* Inva-dit eam crassi soporis nebula. *C.* Piger his labentes oculos sopor operit. *C.* Et cum te fusco somnus velavit amictu. *C.* Donec composuit luctantia lumina somnus. *Sil.* Brevisque fessis somnus obrepit genis. *S.* Implebat quamquam languentiâ lumina somnus. *Sil.* Incepto tegeret cum lumina somno. *V.* Et quamvis sopor est oculorum parte receptus; Parte tamen vigilat. O. Ille mero somnoque gravis titubare videtur. O. Languidulis sensim niſtabat ocellis. *Sann.* Blanda quies victis furim subrepsit ocellis, Et cadit à mento languida facta manus. O. Et fessa cervix capite submisso labat. *S.* Conditque natantia lumina somnus. *V.* Subit furim lumina fessa sopor. O.

DORMITARE Metaph. [Pro negligentem esse.] *Errre negligent.* PHR. Quandoque bonus dormitat Homerus. *H.* Oscitans & dormitans sapientia. *Cic.*

DORMITŌR & DORMITATŌR, *ōris.* *Qui aime à dormir.* PHR. Quod tibi dormitor proderit Endymion. *M.* Turpe duci totam somno consumere noctem. *Sil.* Infelix totâ quicquam quiescere nocte Sustinet, & somnos præmia magna vocat. O. Manlius indulget somno noctesque diesque. *Cl.* Nec tua marcescant per inertes otia somnos. O. Hic satur iriguo mavult turgescere somno. *P.* DORMITATŌR. *Pla.* [Qui dormientibus insidiatur.] *Voleur de nuit.*

DORMITŌRIUM, *īi. n. Pl.* Dormitorium cubiculum. *Pu.* [In quo dormimus.] *Chambre où l'on couche.*

DORSUM, *ī. n. & DORSUS, ī. m. Pla.* *Le dos.* *Syn.* Tergum, tergus. PHR. Subire onus dorso. *H.* De armentis. Gyrosque dedere Impositi dorso Equorum. *V.* Nec vulnera tergo Accipiunt. *V.* Vinc-tus ahenis Post tergum nodis. *V.*

DORSUM [Metaph. dicitur quidquid eminet.] *Hau-teur, éminence.* PHR. Educto mons surgit in aëra dorso. *L.* Duplici dentalia dorso. *V.* Dorsum immane mari summo. *V.* De saxis. Namque inflicta vadis dorso dum pendet iniquo. *V. i. congestâ arenâ.* Prærupti dorsum nemoris. *H.* Stabat acuta flix præcisissimâ visu. *V.* Undaque jam tergo ferratos sustinet orbes. *V.* Maris prærupti dorsum. *H.* Recurva dorsa campi. *Cl.* Dorsum testudinis. *Quin.* Ecnelle.

DORŪS Neptuni filius qui regnavit in eâ Græcia parte qua ab eo dicta est Doris.

DŌS, *ōtis. f.* [Quæ marito ab uxore datur.] *La dot, ou la dote d'une femme.* *EPITH.* Divēs, amplâ, grândis, ingēns, pātēnā, mātēnā, ūxōriā, jūgālis, opulētā, clārā, insignis. PHR. Filia dives dote. O. Opes dotis. O. Populos in dotem accipere. O. Hanc igitur dotem virgo desponderat hosti. *Pr.*

Si cum magnis virtutibus affers Grande supercilium ; & numeras in dote triumphos. *J.* Thalamoque receperis Conjugii dotem sociorum corpora possit. *O.* Dos est magna parentium Virtus , & metuens alterius viri Certo fœdere castitas. *H.* Quæ sitæ sanguine dotes. *V.* Dos est uxoriam lites. *O.* Filius uxorem grandi cum dote recuses. *H.* Dote accipere. *Ter.*

DOS formæ, oris, ingenii &c. [*Metaph.*] *Avantage, qualité.* *PHR.* Tibi cum mores natura pudicos, Et raras dotes ingeniumque dedit. *O.* Ingenii & naturæ dotes. *Cic.*

DÖSSUÄRÛS, ä, üm. [*Qui dorso portat.*] *Qui porte sur son dos.* *Dossuaria* jumenta. *VAR.* Bête de somme.

DÖTÄLIS, äle. *De la dot, donné pour la dot.* *PHR.* Est mihi fœcundus dotalibus hortus in agris. *O.* Regnum dotalis. *O.* Tellus dotalis. *O.* Et si adeo dotalis regia cordi est. *V.*

DÖTÖ, äs, ävi, ätüm, äre. *Doter, donner une dot.* *PHR.* Omnibus arvis Et toto dotanda mari. *Cl.* Sanguine Trojano & Rutulo dotabere virgo. *V.* Conjux dotata. *H.* Pleiades dotabit forma sorores. *Manil.* Triumphis dotata mulier. *Cl.* Nata erat huic Chione quæ dotatissima formâ Mille procis placuit, bis septem nubilis annis. *O.* Et ipso Crimine dotata est emeruitque virum. *O.* Te felici parat dotare thalamo. *S.* Dum morata rectè veniat, dotata est satis. *Pla.* Dotata vite Ulmus. *PLI.* *Metaph.*

DRÄCHMÄ, æ. f. *Pli.* [*Octava pars uncia.*] *Une dragma.*

DRÄCÖ, önis. m. [*Genus animalis venenosus.*] *Dragon, gros serpent.* *SYN.* Cölübër, änguis ; sèrpens. *EPITH.* Älger, jubätüs, cristätüs, lævüs, squäm-mösüs, terribilis, västüs, macülösüs, vënënösüs, Indictüs. *PHR.* Squammosusque Draco, & fulvâ cer-vice Leæna. *V.* Pervigil ecce Draco squammis cre-pitantibus horrens. *O.* Lubrica pellucet cristati colla Draconis. *O.* Pervigilem superest herbis so-pire Draconem, Qui cristâ, linguisque tribus præ-signis, & uncis Dentibus horrens, custos erat arboris aureæ. *O.* Sinuosa Draconum Membra re-gens... Placidis humectant fræna venenis. Frontem crista tegit : pingunt maculosa virentes Terga nota : rutilum squammis intermicat aurum. *Cl.* Squam-mosæque jussus Armata colla furor : nec, quamvis maxima tractu Tardantur spiris. *Cl.* Longusque tortâ sibilat caudâ Draco. *S.* Nunc in reluctantes Dracones Egit amor dapis atque pugna. *H.* Terribilis specie tortuque Draco. *Cic.* Convoluti in se-met Dracones. *PLI.* (*Vide SERPENS.*)

DRÄCONIGENÛS, ä, üm. *Engendré d'un Dragon.* *PHR.* Inque Draconigenam nimbis comitantibus urbem. *O. i.* Thebas ita dictas ab ejus incolis natis : *Cadmei Draconis dentibus.*

DRÄCONTÛM, ü. n. & **DRÄCUNCÛLÛS**, i. m. [*Herba.*] *Estragon.*

DRÄMÄ, ätis. n. *Pla.* [*Rei repræsentatio, fabula.*] *Action de Theatre. Dramme.*

DRÄVÛS, i. m. *Pli.* [*Pannoniæ fluvius.*] *Le Drave.*

DRÄPANUM, i. [*Urbs Siciliæ.*] *Trapani.* *PHR.* Hinc Drepani me portus est illætabilis ora Accipit. *V.*

DRÖMAS, ädis. f. [*Cameli quos appellant Dromadas, ait Pli.*] *Dromadaire, sorte de Chameau.*

DRÖPÄX, äcis. [*Unguenti genus.*] *Sorte d'onguent à faire tomber le poil du corps.* *PHR.* Faciemque lavas & dropace calyam. *M.*

DRÛYDÆ, ärium. [*Petorum Gallorum Sacerdotes, de quibus ita Caesar.*] *Druydæ* rebus divinis interfunt ; sacrificia publica ac privata procurant : ad hos magnus adolescentium numerus disciplina causa concurrir ; magnoque sunt in honore ; nam ferè de omnibus publicis privatisque constituunt : si quod est admissum facinus, si de hæreditate, de finibus controversia est, iidem discernunt. Præmia pœnasque constituunt : si quis aut privatus aut populus eorum decreto non steterit, sacrificiis interdunt : hæc pœna apud eos gravissima est. *Cæs.* [*Les Druides.*] *PHR.* Et vos Barbaricos ritus moremque sinistram Sacrorum Druydæ positis repetistis ab armis. *L.*

DRÛNÄ, æ. m. *Auf.* [*Galliæ Narbonensis fluvius.*] *La Drome.*

DRÛPÄ, æ. f. *Pli.* [*Oliva nondum matura.*] *Olive, qui n'est pas encore mûre.*

DRÛSTÄNÄ fölsä. *Tac.* [*Rheni brachium.*] *Lysel.*

DRÛSÛS. Duo fuisse Drusi ; alter vicit Asdrubalem, alter filius erat Julia, sororis Augusti cui Et mortem & nomen Druso Germania fecit. *O.* Quin Decios Drusosque simul sævumque securi Aspice Tor-quatum. *V.*

DRÛÄDËS, düm. [*Nymphæ quæ inter arbores habitant.*] *Les Dryades.* *EPITH.* Sÿlvêstrês, sÿlvicölæ, nëmörösæ, rüsticæ, incültæ, errântes, fÿgacês, hÿlärês, viridês, präcäcês. *PHR.* Semideæ Dryades Fauniquæ bicornes. *O.*

DRÛÖPË, es. *Euriti filia, soror Joles, quam virginitate carentem Vimque Dei passam Delphos Delon-que tenentis (Apollinis.) Accipit Andræmon & habetur conjuge felix. O.*

DRÛÖPËS, üm. [*Populi Epirotici.*] *Les Dryopes.* Cre-tesque Dryopesque fremunt, pictique Agathyrsi. *V.*

DÛBIË, adv. *Cic.* *D'une manière douteuse, avec incertitude.* Dubiè gaudere. *O.*

DÛBÛTABÛLIS, ille. *Dont on peut douter.* *PHR.* Atque ego, si virtus in me dubitabilis esset, Nobilitate potens essem. *O.* Nec erit dubitabile verum. *O.*

DÛBITÄNTËR, adv. *Avec doute, dans le doute.* *SYN.* Dübïe, tímide, pävidë.

DÛBÛTÄTÛÖ, önis. f. & **DÛBÛM**, ü. n. *Doute, soupçon, incertitude.* *PHR.* In dubiis responsa petunt. *V.* Spes tamen in dubio est. *O.* Incertæ tanta est discordia mentis. Pars sceleris dubitasse fuit. *Cl.*

DÛBÛTÖ, äs, ävi, ätüm, äre. *Douter, être irresolu.* *SYN.* Hæreö, ämbigö. *PHR.* Ne dubita, nam vera vides. *V.* Hæc dum dubitas. *Ter.* Percipe porro Quid dubitem, & quæ nunc animo sententia furgat. *V.* Quæ sit dubiæ sententia menti. *V.* Nec sum animi dubius verbis ea vicere magnum Quàm sit. *V.* Dicta parenti Haud dubitanda refer. *V.* Sæpe mihi dubiam traxit sententia mentem, Curarent superi terras ; an &c. *Cl.* Alter in ambiguo est an sit comprehensus. *O.* Et liber, & timeo ; nec adhuc exacta voluntas Est satis, ac dubio pectora nostra labant. *O.* Dubia est sententia nobis. *O.* Nec quid agam, nec quid nolimve velimve ; Nec satis utilitas est mea nota mihi. *O.* Animo pendet. *S.* In cursus animus varios abit. *O.* Sæpe tamen dubitat ; merum

que miserrima falli Indicioque fidem negat. O. Pugnatque diu sententia secum. O. Quaslibet ad partes animus nutaverit anceps. *Cl.* Vario nequicquam fluctuat æstu; Diversæque vocant animum in contraria curæ. *V.* Atque animum nunc huc celerem nunc dividit illuc; In partesque rapit varias, perque omnia versat. *V.* Sic animus hæret; seque in incerto tenet. *S.* Partes in omnes mente non sanâ feror. *S.* Quis tam Perditus ut dubitet Senecam præferre Neroni. *J.* Et dubitamus adhuc virtutem extendere factis. *V.* Vulgi variare labantia corda. *V.* Incerto diu Casu pendit. *S.*

DUBIUS, ã, ùm. [Qui cum duas vias habeat, utram eligat, nescit.] *Incertain, irresolu.* *SYN.* Ancæps, ambigüus, incertus, suspensüs. *PHR.* Spemque merumque inter dubii. *V.* Rector in incerto est; nec quid fugiatve petatve Invenit: ambiguis ars stupet ipsa malis. O. Ut stat, & incertus quâ sit sibi nescit eundem, Cum videt ex omni parte viator iter. O. Quæ me suspensam insomnia terrent. *V.* Incertam & tristi turbatam vulnere mentis. *V.* Tum verò anticipi mentem formidine pressus Obstupui. *V.* Urget amor gressus ferre, referre timor. *Sarb.* Mens incerta diu dubiis affectibus errat; Quidque velit nescit; nota nec ipsa sibi est. *Hofeb.* Neu fluitem dubiæ spe pendulus horæ. *H.* Sed faris incerta feror. *V.* Dicam equidem, nec te suspensum nate tenebo. *V.*

DUBIÛ hominis descriptiones. Ipsa velut navis iactor, quam certus in altum Propellit Boreas; æstus & unda refert. O. Furiosaque vota retractat. Et modò desperat, modò vult tentare, pudetque: Et cupit, & quid agat, non invenit. utque securi Saucia trabs ingens, ubi plaga novissima restat, Quò cadat in dubio est, omnique à parte timetur: Sic animus vario labefactus vulnere nutat. Huc levis, atque illuc, momentaque sumit utroque. Nec modus, & requies, nisi mors, reperitur. O. Et cupio, & nequeo. quid agam? modò vulnera fratrum Ante oculos mihi sunt, & tantæ cædis imago: Nunc animum pietas, maternæque nomina frangunt. O. Utque carina, Quam ventus, ventoque rapit contrarius æstus; Vim geminam sentit, parètque incerta duobus: Thestias haud aliter dubiis affectibus errat, Pèrque vices ponit, positamque resuscitat iram. Incipit esse tamen melior germana parente. O. Pudor est, qui suadeat illinc, Hinc dissuadet amor, victus pudor esset amore. O. Hoc placet, hæc dubiam vicit sententia mentem Dextra tenet ferrum, vacuum tenet altera ceram: Incipit, & dubitat; scribit, damnatque tabellas; Et notat, & delet; mutat culpæque probatque; Inque vicem sumptas ponit, positasque resumit: Scripta foror fuerat, visum est delere sororem &c. O. Dubios anceps sententia volvit Eventus, peragat pugnas an fortia cœpta Deferat. *Cl.* Anceps æstus incertam rapit: Ut sæva rapidi bella cum venti gerunt, Utrunque fluctus maria discordes agunt, Dubiumque Pelagus fervere. *S.*

DUBIUM Confirmare. *PHR.* Spemque dedit dubiæ mentis solvitque pudorem. *V.* Ut primum discussæ umbræ, Et lux reddita menti. *V.* Tu mente labantem Dirige. *V.* Donec labantes consilio patres Firmaret

autor nunquam jalias dato. *H.*

DUBIÛS. *Douteux, incertain, ambigu.* *PHR.* Nec dubiis ea signa dedit Tritonia monstis. *V.* Dubiis de rebus agebant. *V.* Ubi læta duris mixta in ambiguo jacent, Incertus animus scire cum cupiat, timet. *S.* Cum tibi vernarent dubiâ lanugine malæ. *M.* Nec semper dubias adjuvat aura rates. O. Res fecernere apertas à dubiis. *Lr.* Vitæ dubius. O. Dubiis medius Mars errat in armis. *V.* Vadimus haud dubiam in mortem. *V.* Intravit dubitati tecta parentis. O.

DUBIÛS. *Suspect, dangereux.* *PHR.* Dum curæ ambiguz, dum spes incerta futuri. *V.* Dubium non claro murmure vulgus. *L.* Secum incerta fremit. *L.* Quippe domum timet ambiguum, Tyriosque bilingues. *V.* Dubia fama. O. Fortuna. *Cic.* Dubium cælum. *V.* Varium & mutabile semper Fœmina. *V.* Tuque o! dubiis ne defice rebus. *V.* Mons erat ascensu dubius. *Pr.*

DUCATÛS, ùs m. *Cic.* Commandement, autorité. Ducatum sceleri præbere. *FLOR.* Se faire chef.

DUCENARIÛS, ã, ùm. *PLI.* De deux cens.

DUCENTI, æ, ã, ùm. *PLI.* De deux cens. *PHR.* In horâ sæpe ducentos Dictaret versus. *H.*

DUCO, is, xi, etium, ete. *Mener, conduire, guider.* *SYN.* Dēducō, adducō, agō. *PHR.* Duceris ut nervis alienis mobile lignum. *H.* Hanc etiam vix Tityre duco Ovem. *V.* Cælo lucis ducente colorem. *L.* Æneam secum per mœnia ducit. *V.* Duc age duc ad nos. *V.* Ducite ab urbe domum, mea carmina, ducite Daphnim. *V.* In quascumque velint Pelago deducere terras. *V.* Meque ad tua limina Phœbe, Ipse manu multo suspensum numine ducit. *V.* Et patriis spondet reduces inducere regnis. *Sr.* Seu prævia ducit Erynnis. *H.* Vix, dum per singula ducor, Suffecere gradus. *Sr.* Ducit in errorem variarum ambage viarum. O. Fræna manu ducere. O. Rerum ordine ducar. O. Authore ab illo ducis originem. *H.* Ab Elide ducimus ortus. O. Piscem haino ducere. O. Nam modò ducebam ducentia retia pisces. O. Et quâ te ducit via, dirige gressum. *V.* Stella facem ducens multâ cum luce cucurrit. *V.* Diem ducit Lucifer. *V.* Dei nutu ducuntur omniâ. *Pla.* Duci ad pejora. *Quin.* Ducere pompam, præmia. O. Duci in diversa. *Quin.* Duci errore, lucro. *Cic.* Gaudio. *Ter.* Irâ. *Cic.* Ventre. *H.* Duci ratione. *Lr.*

DUCERĒ animo. *Jager, croire, PHR.* Sic equidem ducebam animo, rebarque futurum. *V.* Nihil ducere in bonis præter virtutem. *Cic.* Ducere inter bona. *Ta.* Ducere honori. *Sal.* Officii. *Sue.* Ducere aliquid probro alicui. *Pla.* Magnum hoc ego duco Quod placui tibi. *H.*

DUCERĒ vitam, dies &c. *Passer.* *PHR.* Nos flendo ducimus horas. *V.* Diem somno ducere. *S.* Noctem ludo. *V.* Non tamen adversis ætatem ducimus austeris. *H.* Blandis ducitur hora dolis. *Pr.* Non sum qui segnia ducam Otia. O. Senectam ducere. *V.*

DUCERĒ, bellum, opus. *Faire.* *PHR.* Pars ducere muros Molirique artem. *V.* Ocreas lento dueunt argento. *V.* Vivos ducent de marmore vultus. *V.* Hic bellum assidue ducunt cum gente Latinâ. *V.* Opus ad umbilicum ducere. *H. i.* Perficere. Ducere staminâ. O. Ducere fossam. *Liv.* Vasa è luto. *Quin.*

DUCERĒ. [Pro prōducere, prōtrahere.] *Etendre, prolonger.* *PHR.* Nostros in longum ducis amores.

- ꝛ.** Ducere bellum in hyemem. *Caſ.* Et umbram ducere latē. *Lr.* In longam ducere verba moram. *Pr.* Longas in ſterum ducere voces. *V.*
- DUCĒRĒ.** [*Pro educere.*] *Tirer.* *PHR.* Duſto mūrone. *V.* Vaginā ducitur enſis. *Sil.* Stat duſtis foribus urna. *V.* Alto ſuſpiria ducit Pectore. *O.*
- DUCĒRĒ.** [*Pro accipere.*] *Prendre.* *PHR.* Duceret apricis in collibus uva colorem. *V.* Uvaeque conſpectā livorem ducit ab uvā. *J.* Figus ducebat ab umbrā. *O.* Figuram ducere veri. *Cl.* Ilex ab ipſo Ducit opes animumque ferro. *H.* Fidem ex aliquo ducere. *Lr.*
- DUCERE** alia multa ſignificat, ut. Ducere ſomnos. *V. i.* *Dormire.* Ducere pocula. *Pr. i.* *Bibere.* Ducere penſa manu. *J. i.* *Nere.* Ducere remos. *O. i.* *Remigare.* Tempore ducetur longo fortāſſe cicatrix. *O. i.* *Coibit.* Ducerē ilia. *H. i.* *Tendere.* Suſpiria ducere. *M. i.* *Agere.* Ducere ſollicitā jucunda obliuia vitā. *H. i.* *Haurire.* Somnum ducere. *Pr. i.* *Conſiliare.* Mundi Lumina, labentem cælo quæ ducis annum. *V. i.* *Quorum curſu computatur.* Curram ex animo ducere. *Pla. i.* *Abſicere.* Duci libo. Fumante. *H. i.* *Allici.* Ducere uxorem. *Gic. i.* *Nubere.* Tum cadens lentā morā ducit ruinam. *S. i.* *Cadit.* Plurima naribus duces thura. *H.* Ducere verſus. *O.* *Scribere.* Menſæ ducat in orbe notas. *T.* Qui ducis vultus (*i. rugis contrahis*) Et non legis iſta libenter. *M.* Tibi ducitur uxor. *V.*
- DUCTARIŪS**, ā, ūm. *V.* *Qui fert à tirer, à trainer.* Ductarius funis. *Vit.*
- DUCTILIS**, ilē. *Qu'on mène, qu'on conduit.* *PHR.* Riguz ductile flumen aquæ. *M.* **DUCTILIS.** *Pl.* *Malleable, qu'on peut faire paſſer par la filiere.*
- DUCTIM**, adv. *Pla.* *Tout d'un trait.*
- DUCTIŌ**, ōnis. *f. Vit.* & **DUCTŪS**, ūs. *Cic.* *Synt.* Duſtus aquarum. *Cic.* (*Vide AQUA. AQUÆ DUCTUS.*) Duſtus oris. *Cic.* *Les traits.* Duſtu alterius aliquid facere. *Quin.* *PHR.* Quin etiam undarum ſuſpenſo Sequana curſu Jam duci patiens toto tibi flumine plaudit. *S.*
- DUCTIŌ**, & **DUCTYTŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. *freq. Pla.* *Mener, conduire.* Duſtare nervo cornua. *V-F.*
- DUCTŌR**, ōris. *m.* *Conducteur, Capitaine.* *PHR.* Agmen agit ductor. *V.* (*Vide Dux.*)
- DUDUM**, adv. *Il y a long-tems, depuis long-tems.* *Syn.* Jām dū, jām prīdē, jām dūdūm. *PHR.* Ipſa egomet dudum Beroem digreſſa reliqui. *V.*
- DUELLARIŪS.** *Cæs.* & **DUELLICŪS**, ī. *Lr.* & **DUELLĀTOR**, ōris. *m.* *Pla.* *Un Guerrier.* Equorum duellica proles. *Lr.* (*Vide BELLATOR.*)
- DUELLUM**, ī. *n.* [*Bellum in quo à duabus partibus dimicatur.*] *Guerre. Duēl.* *PHR.* Lento collifa duello Græcia. *H.* Ira per incerti gladios ruitura duelli. *V-F.* Diri ſitis infatiata duelli. *V-F.* (*Vide BELLUM. PUGNA.*)
- DULCĒ**, & **DULCĪTER**, adv. *Cic.* *Doucement, agreablement.* *PHR.* Te ſpectat & audit dulce ridentem. *C.* Dulce loqui. *H.* *Scribere.* *Cic.*
- DULCEDŌ**, inis. & **DULCITUDŌ**, inis. *Cic.* *Douceur, attrait, agrement.* *Epith.* Suāvis, blādā, mellitā, nēctārēā, mīrā, māgnā, jucundā. *Syn.* Suāvis, delictā, vōlūptās, gaudiūm, lētitia, mēl. *PHR.* Nefcio quā natale ſolum dulcedine cunctos Ducit, & immemores non ſinit eſſe ſui. *O.* Aur aliquem fructum capiam dulcedinis
- almæ.** *Lr.* Somni dulcedo intempeſta. *H.* Dulcedo linguæ. *O.* Vivendi. *Cic.* Voluptas movet ſenſum dulcedine. *Cic.* Nefcio quā præter ſolictum dulcedine læti. *V.* Venit amor ſubitāque animum dulcedine movit. *V.*
- DULCĒSCŌ**, īs, ērē. [*Dulce fieri.*] *Devenir doux, s'adoucir.* *Syn.* Dulceſcente mari. *Pl.* Uva peracerba guſtatu deinde maturata dulceſcit. *Cic.*
- DULCĪARIŪS**, ī. *m.* *Cic.* [*Qui mellita concinnat edulia.*] *Paſſifier.* *PHR.* Mille tibi dulces operum Manus iſta figuras Extruit : huic uni parca laborat Apis. *M.*
- DULCIS**, cē. & **DULCICŪLŪS**, ā, ūm. *dim.* *Doux, agreable.* *Syn.* Suāvis, mītis, blādus, jucundus, mellis, mellitūs, nēctārēus, āmbrōſius. *PHR.* Ore ferunt dulce nidis immitibus eſcam. *V.* Tunc ſomni dulces, denſæque in montibus umbræ. *V.* Dulces à fontibus undæ. *V.* Nerine Galatea Thymo mihi dulcior Hyblæ. *V.* Puella Dulce malum. *O.* Dulcius ambroſiā. *C.* O! dulcior illo Melle quod in ceris Attica ponit Apis. *O.* Non tam mellitūs deſuit Hybla favis. *Rap.* Fugiente dulcis murmurat rivo ſonus. *H.*
- DULCIS.** [*Pro caro, grato.*] *Cher, aimable, agreable.* *PHR.* Si bene quid de te merui, fuit aut tibi quidquam Dulce meum. *V.* Quid agis dulciſſime rerum. *H.* Me verò primūm dulces ante omnia Muſæ Accipiant. *V.* Dulce patris nomen. *Cl.* Linquebant dulces animas. *V.* Dulce periculum eſt. *O!* Lenæ ſequi Deum Cingentem viridi tempora pampino. *H.* Dulces iterum mihi furgere Soles Nunc reor. *P-F.* Dulce Satis humor, depulſis Arbutus Hædis. *V.*
- DULICHĪUM**, ī. *Infula maris Jonii quam habitaffe fertur Ulyſſes, ab eā DULICHĪUS dictus.* *PHR.* Dulichiumque Sameque & Neritos ardua ſaxis. *O.* Dulichias vexaſſe rates. *V.*
- DUM**, adv. *Lorſque, quand, en attendant.* *Syn.* Mōdō, ūt, ſī, tūmēn, dōnēc, dūmmōdō, quāndō, quīndū. *PHR.* Multa quoque & bello paſſus dum conderet urbem. *V.* Paſce Capellas, Dum redeo. *V.* Delitui, dum vela darent. *V.* Audieris dum grande Sophos. *M.*
- DUMETUM**, ī. *n.* [*Locus dumis & ſpinis conſtitus.*] *Lieu couvert de broſſailles.* *PHR.* Seu pernix cum denſa vagis larratibus implet Venator dumeta Lacon. *Sil.* Nivei tondent dumeta Juvenci. *V.* Et confraga denſis Arboribus dumeta tegunt. *L.* Nunc virides etiam occulant ſpineta Lacertos. *V.* Parvis dumetis vulſa Fraga. *S.* Dumeta Stoicorum. *Cic.* *Metaph. i.* *Queſtiones diffiſil.*
- DUMMŌDŌ**, adv. *Pouveauque.* *PHR.* Dummodo pugnando ſuperem, tu vince loquendo. *O.* Dummodo tu ſis Æacidæ ſimilis. *J.*
- DUMŌSŪS**, ā, ūm. [*Vepribus plenus.*] *Plein de buiſſons, couvert de broſſailles.* *Syn.* Spīnōſus, aſpēr, hōrīdus, hōrtēns. *PHR.* Dumosā pendere procul de rupe videbo Caprās. *V.* Dumofa arva. *V.* Aſpera dumis rura. *V.* Ad Capitolia ducit Aurea nunc, olim ſylveſtribus horrida dumis. *V.*
- DUMŪS**, ī. *Buiſſon, hallier.* *Epith.* Dēnſus, hōrīdus, ſylveſtēr, aſpēr, āviūs, invīus, mōrdāx, virēns, virīdīs, ūmbrōſus. *Syn.* Spīnā, rūbūs, dūmētūm, ſentēs. *PHR.* Spīſis arcana cubilia dumis. *Sil.* Hor-

rentesque rubos & amantes ardua dumos. *V.* Dumisque silentibus errat. *V.* In duris hærentia Moraruberis. *O.* Candidaque hamatis crura notare rubis. *T.*

DUNTAXAT, adv. *Cic.* Seulement. *SYN.* Solum, tantum.

DÜÖ, æ, ö, örüm, ärüm. *Deux.* *SYN.* Ambō, binī gēmīnī, duplex. *PHR.* Si duo præterea tales Idea tulisset Terra viros. *V.* Ecce duo tibi Daphni, duoque altaria Phœbo. *V.* Duas æquato examine lances. *V.* Bis venit ad mulctram, binos alit ubere fœtus. *V.*

DÜÖDECIM, *Cic.* Douze. **DÜÖDECIMUS**, ā, ūm. *Tac.* Douzième. Bis scñī, bissex. *PHR.* Bissex lectissima matrum Corpora. *V.* Alter ab undecimo jam tum me cœperat annus. *V.* **DÜÖDECIES**, adv. *Cic.* Douze fois. **DÜÖDENARIUS** numerus. *Var.* Nombre de douze.

DÜÖDENI, æ, ā. *Douze.* *PHR.* Per duodena regit mundum Sol aureus astra. *V.*

DÜÖDEVIGINTI, *Indecl.* & **DÜÖDEVICENI**, örüm. *Pl.* [Octodecim.] Dix-huit. **DÜÖDEVICESIMUS**, ā, ūm. *Pla.* Dix-huitième. **Düödevigintā**. *Var.* Düödequadragintā. *Cic.* Vingt-huit, treize-huit, &c.

DÜPLEX, icis. *onn. gen.* [Cui duæ sunt partes.] *Double, deux.* *SYN.* Gēmīnī, binī, düö. *PHR.* Et nux ornabat mensas cum duplici Ficu. *H.* Duplicem gemmis auroque coronam. *V.* Duplici aptantur dentalia dorso. *V.* Duplices tendens ad sidera palmas. *V.* Iræ causa duplex. *O.* Duplex amictus. *V.* Duplex pretium. *Pl.* Duplici spe uti. *Ter.*

DÜPLEX. [Pro crasso, denso.] *Epaïs.* *PHR.* At duplex agitur per lumbos spina. *V.* Quem duplici panno patientia velat. *H.* Duplex Uliſſes. *H.* [Pro callido.] *Rufé.*

DÜPLICARIUS, ā, ūm. *Liv.* [Qui duplex habet stipendium.] *Qui a double paie.*

DÜPLICATIÖ, öñs. *f.* *Vic.* Redoublement, Radiorum duplicatio, *Sen.* Reflexion.

DÜPLICITER, adv. *Pla.* & **DÜPLICATÖ**. *Pl.* [Duobus modis.] *Doublement, de deux façons.* *PHR.* Dupliciter nam vis venti contradit & ipsa. *Lr.*

DÜPLICÖ, ās, āvī, ātüm, ārē. *Doubler, redoubler.* *SYN.* Itērö, rēpērö, rēnövö, gēmīnö, äggēmīnö, cöngēmīnö, ädduplicö, cönduplicö. *SYNT.* Duplicare bellum. *T.* Acies. *Sil.* Verba. *Cic.* Vota. *V.* Et Sol crescentes decedens duplicat umbras. *V.* Mobilitas duplicatur, & impetus ille gravescit. *Lr.* Duplicato poplite Turnus Concidit. *V.* Duplicata noctis imago. *O.* Duplicatque virum transfixa. *V.* *i. Curvat.*

DÜPLIÖ, öñs. *Pl.* Le double.

DÜPLÜS, ā, ūm. *Pl.* Double, deux fois autant. *SYNT.* Dupla pars. *Cic.* Dupla agmina. *Pla.* Duplo major. *Pl.*

DÜRABILIS, ilē. [Quod diu durat.] *Durable, qui est de durée.* *SYN.* Cöñstāns, stābilis, düürnūs, pēr-mānēns. *PHR.* Quod caret alternā requie, durable non est. *O.*

DÜRACINUS, ā, ūm. [Quod durum & firmum corticem habet.] *Dur, ferme.* Uva duracina. *Sue.* Duracina persica. *Pl.*

DURAMEN, latis. Et **DÜRAMENTUM**, i. n. *En-*

durissement. Duramentum tempore virtuti accedit. *Sen.* Et vis magna gelu, magnum duramen aquarum. *Lr.* **DÜRAMEN**. *Col.* [Vitis brachium.] *Le vieux bois de la vigne.*

DÜRANIUS, ii. m. *Auf.* [Aquitaniae fluvius.] *La Dordogne.*

DÜRATIÖ, öñs. *f.* *Liv.* Durée. **DÜRATÖR**, öñs. m. trix, icis. *f.* *Pl.* Qui conserve, qui fait durer long-temps.

DÜRĒ, & **DÜRITER**. Adv. *Ter.* Rudement, durement, austèremènt. *PHR.* Duriter, & duro terram pede pellere matrem. *Lr.* Durius in terris nihil est quod vivat, amante. *Pr.* Duriter factum. *Ter.* Incedere durius. *O.*

DÜRĒSCÖ, is, rüt, érē. [Durum fieri.] *S'endurcir, devenir dur.* *SYN.* Indürēscö, dürör, indürör, riggö, rigēscö, ästringör, cönstringör, pürmör. *PHR.* Limus ut hic durescit, & hæc ut cera liqueſcit. *V.* Oraque duruerant, signumque exangue fēdebat. *O.* Et segnem parere situ durescere campum. *V.* Gorgonis & satius fuit obdurescere vultu. *St.*

DÜRĪÄ, æ. & **DÜRĪUS**, i. m. [Lusitaniae fluvius.] *Douro.* *PHR.* Floribus & roseis formosus Duria rippis. *Cl.* Hinc certant Pactole tibi Durisque, Tagusque. *Sil.*

DÜRĪTÄS, ätis. & **DÜRĪTÄ**, æ. *f.* Et **DÜRĪTIES**, ei. *f.* *Cic.* Dureté, rudesse, aigreur. *Epith.* Firmā, solidā, ferrēā, ädāmāntinā. *SYN.* Firmitäs, rigör, soliditäs. *PHR.* Duritiā ferrum ut superes, adamantaque; teque. *O.* Ponere duritiā cœpere, suumque rigorem. *O.* In duritiem lapidescere. *O.* Durities Saxi. *Lr.* Defensus & atræ Duritiā pellis validos cute reppulit ictus. *O.* Ponere duritiem. *O.*

DÜRĪTIES Animī. *Cic.* [Per transl.] *Dureté, insensibilité.* Et quos tu filices, & quod, carissime, ferum, Duritiā confers, Albinovane, meæ. *O.* Duritiā imperii. *Tac.* (Vide *DURUS*.)

DÜRÖ, ās, āvī, ātüm, ārē. [Durum & firmum facere.] *Durcir, endurecir.* *SYN.* Indürö; pürdürö, ästringö, cönstringö, pürmö. *PHR.* Durataque multo Sole geluque cutis. *St.* Gelu natos duramus & undis. *V.* Seu durat magis & venas (Terra) ästringit hiantes. *V.* Et coria, & carnem molli durare calore. *Lr.* Humeros ad vulnera durat. *V.* In lapidem rictus Serpentis apertos Congelat; & patulos, ut erant, indurat hiatus. *O.* Rectius Albanam fumo duraveris uvam. *H.* Molles nimium durantia ventres. *Sorba.* *M.* Duratus frigore pontus. *O.* Durati ad plagas. *Quin.* Durari in grana. *Pl.*

DÜRÄRĒ. [Per transl. ad animum.] *Endurcir.* *PHR.* Durare mentem. *Tac.* Dixit & iratus vota insuscepta reliquit; Duravitque animum, destituitque preces. *O.* Mens durata malis. *L.* Durantur vitia. *Quin.*

DÜRÄRĒ [Pro perseverare.] *Durer, persister, vivre long-tems.* *SYN.* Stö, mănēö, pēr-mănēö, pürstö. *PHR.* Multa virum volvens durando secula vincat. *V.* Series longissima rerum Per tot ducta viros antiquæ ab origine gentis. *V.* Exegi monumentum ære perennius, Quod non imber edax non Aquilo impotens Possit diruere, aut innumerabilis Annorum series, aut fuga temporum. Non omnis moriar; multaque pars mei Vitabit Libitinam. *H.* Durare in extremum. *O.* In longum. *St.* In longum ævum. *O.* In longas durare moras. *O.* Totidem du-

rare per annos. *V.* Turpi durare senectâ. *V-F.* In feras durant sermonibus umbras. *V-F.* Ira manet duratque dolor. *V-F.* Horam durare. *H. i. per horam.*

DURĀRE [*Pro tolerare.*] *Endurer, soutenir.* *PHR.* Durare sub Jove. *O.* Patiar quemvis durare laborem. *V.* Vix durare carinæ possunt imperiosius æquor. *H.* Durate & vosmet rebus servate secundis. *V.*

DURŌCORTŌRŪM, *i. n. Cæf.* [*Urbs Galliæ belgica.*] *Reims.*

DURŪS, & **DURĪUSCŪLŪS**, *ā, ūm.* *Dur, ferme, solide.* *SYN.* Firmus, solidus, eductus, marmoreus, ferreus, adamantinus, æreus. *PHR.* Durior annosâ Quercu. *O.* Dura arva. *V.* Dura viarum. *CL. i. via dura.* Duris genuit te cautibus horrens Caucasus. *V.* Crinis sanguine durus. *ST. i. Concretus.* Non admittentia morsum *Frustra.* *J.* Adamantina saxa... ictus contemnere sueta. *Lr.* Sit licet & ferro durior & chalybe. *P.*

DURŪS [*Metaph. pro crudeli.*] *Rude, cruel, insensible.* *SYNT.* Dura corda. *O.* Dura amica. *O.* Durus pater. *O.* Dura domina cupiditas. *Cic.* *PHR.* Hoc ego si patiar, tum me de Tygride natam, Tum ferrum & scopulos gestare in corde ferebor. *O.* Non miror si te non stravit bellua... Ut te non tegeres, pectore tutus eras: Illuc tu silices, illuc adamantia tulisti. *O.* Non mihi circumstat solidum præcordia ferrum; Nec riget in nostro pectore dura silex. *Sann.* Olli dura quies oculos & ferreus urget Somnus. *V.* Quæ nisi te moveant duro tibi pectora ferro Clausa, vel invicto clausa adamantæ putem. *O.* Hæc Rhadamantus habet durissima regna. *V.* Illi robur & æs triplex circa pectus erat qui, &c. *H.* Non illi humanus circa præcordia sanguis Fluxit; at innati rigor æris, & effera vincit Corda chalybs, triplici stupuerunt robore membra. *Rua.* Vincita nec in tenero stat tibi corde silex. *T.* (*Vide CRUDELIS.*)

DURŪS [*Pro durato.*] *Endurci au travail.* *PHR.* Scipiadæ duos bello. *V.* Dicendum & quæ sunt duris agrestibus arma. *V.* O! dura messorum ilia. *H.*

DURŪS [*Difficilis, molestus.*] *Dur, facheux.* *PHR.* Durus dolor. *V.* Dura vita. *T.* Tempora, conditio. *Cic.* Duris urgens in rebus egestas. *V.* Duriore fortunâ confictari. *Cic.* Hic quos durus amor crudeli tabe peredit. *V.* Ipse labore manum duro terat. *V.* Dura tolerare. *S.* Quæ sunt dura pati, meminisse dulce est. *Sen.*

DURŪS [*Pro aspero.*] *Rude.* *PHR.* Bacchi durus sapor. *V.* Culpavit duos versus. *H.* Ad tactum tractanti dura resistit. *V.* Durus moribus. *Cic.* Vir duri oris. *Lrv.* Vultus durus. *O.* **DURĀ** Annona. *Cic.* Cherré des vivres. **DURŪS** Ad studia. *Cic.* *Dur pour les lettres.* Dura viarum. *CL. i. dura via.*

DŪŪMVĪRĪ, **DŪŪMVĪRŌRŪM**. *Cic.* [*Romani magistratus quotannis electi.*] *Les Duumvirs.* **DŪŪMVĪRĀLĪS**, *ālē.* *Des Duumvirs.* **DŪŪMVĪRĀTŪS**, *ūs. m. PLI.* *Duumvirat.*

DŪX, *ducis. m. Conducteur.* *PHR.* Portantur avari Pygmalionis opes pelago: dux formina facti. *V.* Dux gregis ipse Caper. *V.* Primus ut auderem committere carmina famæ Impulsi; ingenii dux fuit ille mei. *O.* Vitæ dux dia voluptas. *Lr.* Naturam vitæ ducem sequere. *S.* Formina dux malorum, & sceleurum artifex. *S.* Este duces, o! si qua via est; cursumque per auras Dirigite. *V.* Seu prævia ducit Erynnis. *V.* Dux impietatis. *Cic.* Scelerum. *L.* Mactisque & atra pestis & rabidus dolor Mecum ite: ducibus his uti libet. *S.* Nil desperandum Teucro duce & auspice Teucro. *V.* Rapit agmina secum Sub noctem dux ipse operis sociusque pericli. *Rua.* Dux vivendi natura. *Cic.* Dux astrorum. *S. i. Sol.* Dux superum. *St. i. Jupi. er.*

DŪX, *cis. Capitaine.* *EPITH.* Præclarus, impiger, magnanimus, generosus, impavidus. *PHR.* Confedere duces, & vulgi stante coronâ, &c. *V.* Maxime Teucrorum ductor, quo sospite nunquam Res equidem Trojæ victas aut regna ferebor. *V.* Fessulque senectâ, Exemplum, non miles erat. *L.* Ne vos mea terreât ætas: Dux sit in his castris senior, dum miles in illis. *L.* Si quo fuerit discrimine notum Dux an miles eam. *L.* Personuit venisse ducem; latisque Quirites Vocibus auspicium certi plaufere triumphi, Muniti Stilicone suo. *Cl.* Bello præfectus & armis. Ductor fortissime bello. *V.* Neu flantibus Austris, Neu pluvii cedas, neu defensura calorem Aurea summoveant rapidos umbracula soles. Inventis utare cibus; solabere partes Æquali sudore tuas: si collis iniquus, Primus ini; sylvam si cedere provocat usus, Ne pudeat sumptâ Quercum stravisse bipenni... nunc eques in medias equitum te confere turmas, Nunc pedes assistas pediti; nam promptius ibunt Te socio: tum conspicuus gratulque feretur Sub te teste labor. *Cl.* (*Vide BELLATOR.*)

DŪRRĀCHŪM, *īi. n.* [*Urbs Macedoniæ.*] *Durrachio.* *PHR.* Dyrachii præceps rapiendas tendit in arces. *L.*

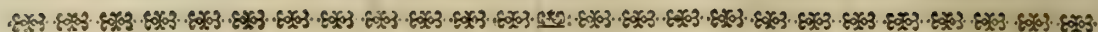
DŪSENTĒRĪĀ, *æ. f. PLI.* [*Intestinorum exulceratio, latine tōrminā.*] *Dysenterie, flux de sang.*

DŪSENTĒRĪCŪS, *ā, ūm. PLI.* *Qui a la dysenterie.*

DŪSPNÆĀ, *æ. f. PLI.* [*Spirandi difficultas.*] *Asme, difficulté de respirer.*

DŪSPNŌICŪS, *ā, ūm. PLI.* *Asmatique.*

E

EX. *Præp. qua composita aliquando privationem significant ut elinguis, exanguis. Aliquando perfectionem, ut Exoro; Eludo. Separata varia significant.* **SYNT.** Ex illo. **V.** *Depuis ce tems.* E cælo. **V.** E sublimi. **Pl.** E proximo. **PLA.** *Du Ciel, &c.* è regione,

Cic. *Vis à vis.* Status è naturâ. **Cic.** *Conforme.* E vestigio. **Cic.** *Sur le champ.* E re natâ. **TER.** *Selon.* Statim è somno. **TER.** *Aussi-tôt après.* E facili. **PL.** *Avec facilité.* **È.** *Du, de, des.* E servo libertus. **Ter.** E manibus dedit. **Ter.** Languere è viâ. **Cic.** E dolore. **Ter.** E renibus. **Cic.** Surgere è lecto. **Ter.** E medio abire. **Ter.** E rufo candicans. **Pl.** **PHR.** Petens è fluctibus antra. **V.** Ex illo celebratus honos. **V.** Tu quod es, è populo quilibet esse potest. **M.**

ÈA. *Adv. Cæs. Par-là.* **PHR.** Corpus eâ non est quâ porro cumque tenet se. **Tr.**

ÈADEM. *Abl. f. Ab idem.* **PHR.** Ridetur chordâ qui semper oberrat eadem. **H.** Hâc eadem rursus, **Lygdame,** curre viâ. **Pr.** (Vide **IDEM.**)

ÈATËNUS *Adv. Cic. Jusques-là.*

ÈBËNUS, *nî. f. & ÈBËNUM, nî. n.* [Arbor & lignum.] **Ebenier, bois d'Ebene.** **EPITH.** *nîgrâ, atrâ, grâvis, durâ, nitens, splendens, nitidâ, enodis, solidâ, Indâ, Indicâ, èdâ, Mârêotica.* **PHR.** Sola India nigrum Fert Ebum. **V.** Et quamvis Ebenedites ferat India lucos. **Rap.**

ÈBÏBÏ, *is, bibî, bîbitum, èrê* [Exhaustire.] **Boire tout, ravir.** **PHR.** Filius aut etiam libertus ut ebibat hæres. **H.** Ubraque ebiberant avidi lactantia nati. **O.** (Vide **BIBO.**)

ÈBLANDIÏR, *iris, itus sum, itî.* **Tâcher d'obtenir par caresse.** **Eblandiri** suffragia precibus. **Cic.** Solitudinem eblandiri. **COL.** *Adoucir.*

ÈBÏRËUS, *â, um.* **PL.** *D'Ivoire.* (Vide **EBURNEUS.**)

ÈBRIËTAS, *âtis. f. Yvresse.* **SYN.** *Têmûlentiâ, crâpûlâ.* **EPITH.** *Trêmûlâ, iners, titubâns, grâvis, infôrmis, obscônâ, tûrpis, imprôbî, amens, fûrens, fûrîosâ, mâlêfânâ, dêmens, fêrôx, tûrpis, fôdâ, infâmîs, impâvidâ, lôquax, imprôvidâ, audâx, exîrîosâ, fûgîendâ.* **PHR.** Non semel ebrietas est simulata mihi. **O.** Ebrietas geminata libidine regnat. **O.** Bacche tuis per fervida tempora donis. **T.** Et mota infania vino. **O.** Aut nulla ebrietas, aut tanta sit, ut tibi curas Eripiat; si qua est inter utrumque, nocet. **O.** Nox erat, & vino somnum faciente jacebant. Ebrietas ut vera nocet, sic ficta juvabit. **O.** Quid non ebrietas designat opera recludit, spes jubet esse ratas, in prælia trudit inermem, sollicitis animis onus eximit, ac docet artes. **H.** (Vide **VINUM.**)

ÈBRIÏSITAS, *âtis. f. Cic. Yvrogerie, habitude à s'enyvrer.*

ÈBRIÏSUS, *â, um.* [Qui sæpe fit ebrius.] **Yvrogne.**

Ebriosâ acinâ ebriosioris. **C.** Ebrietas tibi fida comes: tibi luxus, & atris Circa te semper volitans infamia gennis. **Sil.** Rite cliens Bacchi somno gaudentis & umbrâ. **H.**

ÈBRIÏS, *ÈBRIÏSUS, ÈBRIÏCÏS, ÈBRIÏLATÏS,* *â, um.* **PLA.** *Dim. Yvre, plein de vin.* **SYN.** *Têmûlêntîs, vînlêntîs.* **PHR.** Sæpe Falerno ebria. **M.** Ma-deatque mero. **T.** Titubantem annisque meroque. **V.** Ebrius ac petulans. **J.** Ille mero somnoque gravis titubare videtur. **O.** Invadunt urbem somno vinoque sepultam. **V.** Vinoque madentes. **V.** Gravisque vino. **O.** Madidus Baccho. **T.** Edonis Ogygio decurrit plena Lyæo. **L.** Plenum epulis madidumque mero. **L.** Tamen uda Lyæo Tempora Populeâ fertur cinxisse coronâ. **H.** Multoque jacebat Membra Deo vinctus. **O.** Jamque cibo vinoque graves, somnoque jacebant. **O.** Nimio marcescere vino. **O.** Bacchi furiis Eleides actæ. **O.** Et fervet multo lingua-que mensque mero. **O.** Expletus dapibus vinoque sepultus. **V.** Inferit à mento digitos: miscendaque dixit Cum styge vina bibes. **O.** Nimium Elpenora vini. **O.** Vestigia ebria trahere. **Pr.** Passim vino somnoque per herbam Corpora fusa jacent. **V.** Vino gravatum fulciens lavâ caput. **S.**

ÈBRIÏUM Fieri. **S.** In vinum trahi. **Liv.** Vino depomi. **PLA.** *S'enyvrer.* **PHR.** Gaudebitque mero mergique in pocula mentem. **J.** Vinoque madentes. **V.** Vinoque sepultus. **V.** Et stupeant multo corda sepulta mero. **O.** Jamjam deficio tuumque Bacche... trahor ebrius in soporem. **St.** At né quis modici transiliat munera Liberi. **H.** Multis urgere culullis Et torquere mero quem perspexisse laborant an sit amicitia dignus. **H.** (Vide **BIBO.** *Bibere damnosè.*)

ÈBRIÏ *Descriptions.* Convivæ valido titubantia vino Membra movent, dubii stantque labantque pedes. **T.** Silenum pueri somno videre jacentem Inflatum hesternò venas, ut semper, Iaccho: Serta procul tantum capiti delapsa jacebant; Et gravis attrita pendebat cantharus ansâ. **V.** Denique cur hominem cum vini vis penetravit Acris, & in venas discessit diditus ardor; Consequitur gravitas membrorum præpediunt Crura vacillanti, tardescit lingua, madet mens. Nant oculi; clamor, singultus, jurgia gliscunt. Et jam cætera de genere hoc quæcumque sequuntur Cur ea sunt, nisi quod vehemens violentia vini Conturbare animam consuevit corpore in ipso. **Tr.** Nam simul expletus dapibus, vinoque sepultus Cervicem inflexam posuit, jacuitque per antrum Immensum, sanie eructans ac frustra cruento Per somnum commissa mero. **V.** Plenoque Bacchi pectore turbidum lætatur. **H.** Immodico nutant corpora quassa mero. Quique senex pando non fortiter hæret Asello: Sustinet & ferulâ titubantes ebrius artus. **O.** At quanquam titubante gradu vestigia lapsent, Motaque fallenti sub pede terra tremat; Et Luna & gemino Phœbus duplicetur Olympo; Nec vacet officio

officio linguaque mensque suo. *Sant.*

EBRIUS *Per transp.* PHR. Fortunâque dulci ebria. *H.* Mentemque lymphatam Mareotico redegit in veros timores. *H.* Quàm vino pectus tam virgine cæsa Ardet, & ebrietas geminata libidine regnat. *O.* Jam profluat ebrius amnis Mutatis in vina vadis. *Cl.* Et dulcis pueri ebrios ocellos. *T.* Ebria verba. *T.* Ebria cœna. *Pla.* Ebrius error. *Pb.*

EBULLIŎ, is, iŕe. *Caro.* [Effervescere.] *Boissier, boissillonner.* (Vide **BULLIO**.) **EBULLIRE**. [Metaph. pleno ore detonare] Ebullire sapientiam. *Cic.* *Parler en termes ampoulés.*

EBULLŎ, as, are. [Erumpere, evanescere in modum bullæ aqueæ.] *Sortir soudainement, se dissiper.* *SYN.* *Erumpō, erēpō.* PHR. O! si ebullit patrii præclarum funus. *P.*

EBULUM, li. n. & **EBULUS**, li. m. [Planta.] *Hieble.* PHR. Sanguineis Ebuli baccis. *V.* Atque habilis natura soli quæ gramine læto Parturit; & ruilas Ebuli creat uvida baccas. *Col.*

EBUR, oris. n. [Elephanti dens.] *Tivoire.* *EPITH.* Indum, Indicum, Libycum, Getulium, Marmaricum, Massylum, Assyrium, candens, nitens, lævè, fulgens, micans, nitidum, solidum, politum, niveum, lucidum, festile, splidum, conspicuum. PHR. Indi dentis honos. *St.* Dona dehinc auro gravia secutoque Elephantio. *V.* Altera candenti perfecta nitens Elephantio. *V.* Quale manus addunt ebori decus. *V.* Vel quale per artem Lucet ebur. *V.* Indum sanguineo veluti violaverit ostro Si quis ebur. *V.* Pugnam ex auro solidoque Elephantio. *V.* Et Libycos Indis suspendis dentibus orbes. *M.* Sectile deliciis India præbet ebur. *O.* Nigra tibi niveum littera pingat ebur. *M.* Nec fulget illis splendidum testis ebur. *S.* Signis Phidiacum vivebat ebur. *J.* Non ebur, neque aureum Mea renidet in domo lacunar. *H.* Fulgentia ebore & auro testis. *Cic.* Et mœstum illacrymar templis ebur. *V.* Libyci rasile dentis ebur. *Sant.* Nivei munera dentis. *Sil.*

EBURNATUS, a, um. *PLI.* *Convert, revêtu d'ivoire.*

EBURNEUS, **EBURNUS**, & **EBURNEOLUS**, a, um. *Cic.* *D'ivoire, fait d'ivoire.* PHR. Sceptroque innixus eburno. *O.* Portabat niveis currus eburnus Equis. *T.* Oppida turritis cingantur eburnea muris. *O.* Jamque eadem digitis jam pectine pulsar eburno. *O.* Ensem collo suspendit eburnum. *V.* **EBURNEUS**. *Blanc comme l'ivoire.* PHR. Impubesque genas & eburnea colla. *O.* Eburnea cervix. *O.* Signa. *Cic.* (Vide **ALBUS**.)

EBURONES, um. *Caſ.* [Populi inter Belgas.] *Les habitants du pays de Liege.*

EBUSUS, i. f. *PLI.* *Insula Balearici maris.* Jamque Ebusus Phœnissa movet jamque Artabrus arma. *Sil.*

ECASTOR. *Ter.* [Juramentum apud veteres.] *Par Castor.*

ECBATANA, orum. n. *Cic.* [Mediæ urbs.] *Tauris.*

ECCE. *Voilà, voici.* *SYN.* *En.* PHR. Ecce Dionæi processit Cæsaris astrum. *V.* Ecce autem gemini à Tenedo, &c. *V.* Ecce Antonius. *Cic.* Ecce alterum, ecce me, ecce rem. *Ter.*

ECCERE. *Pla.* [Juramentum.] *Par Ceres.*

ECCLËSIA, æ. f. [Latine cœtus, conventus.] *Assemblée, Eglise.* PHR. Illa fuit dies ubi me lustralibus

undis Immergit, ter me attolleus pro more sacerdos, Et Christum induere & terras dediscere jussit. Illa sinu me fovit & olim exceptit alumnum. *Sant.* Tu pelagi velut in medio firmissima cautes, Quam neque convellunt venti, neque fluctibus undæ, Hac super alta novæ posuisti moenia genti, Quæ totum daret aucta tuis sub legibus orbem. Hic adeo fœlis statio tutissima nautis, Huc, quæ saepe mari in medio nostra ardua puppis Astuat infans ventorum exercita flabris, Se recipit; temnitque minas & murmura ponti... Impetus huc omnis, illisæque frangitur undæ; Obice quo densa licet & vi crebra fatiscat, Tuta tamen ponto nunquam cava mergitur Alnus. *Vida.*

ECDICI, orum. *Cic.* [Qui in municipiis Tribunalium plebis instar erant.] *Sindics des Villes & Communautés.*

ECHENEIS, is. f. *Genus Piscis qui Remora dicitur. quod naves remoretur.* PHR. Non puppim retinens Euro tendente rudentes In mediis Echeneis aquis. *L.* Parva Echeneis adeo mirum! mora puppibus ingens. *O.*

ECHIDNA, æ. & **ECHIDNE**, es. f. [Hydra. Usurpatur vulgo pro eâ quam occidit Hercules.] *La femelle d'une Vipere.* *EPITH.* *Lernæa, tumida, tumens, horrida, venenosa, lethifera, furialis, dira.* PHR. Pars quora Lernææ Serpens eris unus Echidnæ. *O.*

ECHINADES, um. f. [Insulæ in Epyro.] *Echinades. Cing Isles près du Golfe de Corinthe.* Quinque jacent; terræ spatii discrimina fallunt. Quoque minus spectæ factum mirere Dianæ, Naiades hæ fuerant, quæ cum bis quinque juvencos Mactassent, rurisque Deos ad sacra vocassent, Immemores nostri, festas duxere choreas. Intumui; quantusque feror cum plurimus unquam, Tantus eram, pariterque animis immanis & undis A sylvis sylvas, & ab arvis arva revulsi: Cumque loco Nymphas memores tum denique nostri In freta pervolvi; fluctus nosterque marisque Continuum diduxit humum; pariterque revelli In totidem mediis, quot cernis Echinadas undis. *O.*

ECHINUS, ni. m. [Genus Piscis.] *Un Herisson de mer.* Horret capillis ut marinus asperis Echinus. *H.* Utra magis pisces & Echinos æquora celent. *H.*

ECHINATUS, a, um. *Convert de pointes, de piquants.* Echinatus castaneæ calix. *PLI.* **ECHINUS** [Animal terrestre.] *Herisson.* PHR. Sed non hæc acies ritu sylvestris Echini Fixa manet. *Cl.*

ECHINUS [Tegmen spinosum quo servantur castaneæ.] *La coque des chataignes.* PHR. Iste licet digitos testudine pungat acutâ, Cortice deposito mollis Echinus erit. *M.*

ECHINUS [Genus vasis ænei in quo calices lavantur.] *Curvete.* Astat Echinus, Vilis cum paterâ guttus, campana supellex. *H.*

ECHION oris. *Unus de sociis Cadmi primi Thebarum regis.* PHR. Cursuque invictus Echion. *O.* Talia dicentem perturbat Echione natus. *O.*

ECHIONIUS, a, um. PHR. Nomen Echionium. *V.* Victor Echionias si vir penetrasset in urbes. *O.* Echionia arces. *O.* Theba. *H.*

ECHO, us. f. [Soni percussio.] *L'Echo.* Vocalis Nymphæ quæ nec reticere loquenti, Nec prior ipsa loqui didicit resonabilis Echo. Corpus adhuc Echo,

non vox erat : & tamen usum Garrula non alium, quam nunc habet, oris habebat ; Reddere de multis ut verba novissima posset. Fecerat hoc Juno. Quia cum deprendere posset Sub Jove sæpe suo Nymphas sermone jacentes ; Illa deam longo prudens sermone tenebat, Dum fugerent Nymphæ. Postquam hæc Saturnia sensit : Hujus ait linguæ, quâ sum delusa, potestas Parva tibi dabitur, vocisque brevissimus usus : Reque minas firmat... Adducitque cutem macies, & in aëra succus Corporis omnis abit; vox tantum atque ossa supersunt : Vox manet, ossa ferunt lapidis traxisse figuram. Inde laet sylvis, nulloque in monte videtur : omnibus auditur, sonus est qui vivit in illâ. O.

ΕΠΙΤΗ. Lōquāx, lātēns, clārā, gārrulā, cānōrā, vōcālīs, rēsōnāns, pērcūsā, rēc̄prōcā, rēdītūrā, rēsponsūrā, imitātrix, rēsōnābilis, vīgīl, pērvīgīl, rēcōndītā, cānōrā. PHR. Saxa sonant; vocisque offensa resultat imago. V. Cujus recinet jocosa. Nomen imago. O. Hic tua vicinis ludit lasciva sub umbris Jam dudum nostri captatrix carminis Echo. Saut. Et sine mole sonus, sine pondere vocis imago. Com. Ipsa suis taciturna cavis obmutuit Echo; Seque negat doctis vocibus esse parem. Saut. Redituraque rupibus Echo. Cl. Formosam resonare doces Amaryllida sylvas. V. Sex etiam aut septem loca vidi reddere voces, Unam cum jaceres; ita colles collibus ipfis. Verba repulsantes iterabant dicta. Lr. Dixerat Equis adest? &, adest, responderat Echo. O.

ECHO respondens. PHR. Et vox assensu nemorum ingeminata remugit. V. Lævia personuere saxa. V. Gemunt rupes; voceque furoris Expavere sui totâ tellure relatas. V. Pulsataque saxa Audimus longè, fractasque ad littora voces. V. Eurydicen toto referebant flumine ripæ. V. Ille canit, pulsæ referunt ad sidera valles. V. Non canimus furdis: respondent omnia sylvæ. V. Ipsæ jam carmina rupes, Ipsa sonant arbuta. V. Vocem latè nemora alta remittunt. O. Excepit resonis clamorem vallibus Æmus. L. Clamoremque montes Isti rejēctant voces ad sidera. Lr. Ut litus Hyla Hyla omne sonaret. V. Indoluit, quotiesq; puer miserabilis Eheu! Dixerat; hæc resonis iterabat vocibus Eheu? Cumque suos manibus percussisset ille lacertos: Hæc quoque reddebat sonitum plangoris eundem. Ultima vox solitarii fuit hæc spectantis in undam: Heu frustra dilecte puer; totidemque remisit Verba locus, dicteque vale, vale inquit & Echo. O. Non ita quæ resonis habitat vocalis in antris, Nympha percussos reddit avara sonos. Saut. Mima redonabas quos dabat illa sonos. Saut. Reboat nemorum vocalis imago: Littorei clamant scopuli. Aus. Per curvos geminat nomen amabile Echo garrula fornice. Com. Ingrato diu muta silentio Echo carmen amabile Ter centum geminat garrula vocibus. Com. Tamen hæc, in fine loquendi, Ingeminat voces, auditaque verba reponit. O. Plangentibus affonat Echo. O. Habitat quæ cavis montibus Echo, Non, ut solita est, extrema brevis Verba remittat. S. Quæ diva cavis colis recessus. S. Reparabilis affonat Echo. V. Cavis Echo procul affonat antris. M. Rursus hylam & rursus hylam per longa reclamant Avia: responsant sylvæ, & vaga certat imago. V-F. Quod recantat Echo. M.

ECHO dolentibus congemens. PHR. Interea toto clamanti littore Thescu? Reddebant nomen concava saxa tuum. Et quoties ego te, toties locus ille vocabat: Ille locus miseræ ferre volebat opem. O. Laboranti tibi ferre volebat Auxilium rupes officiosa suum. Saut. Quoties gemit ista dolore; Vocalis toties aggemit iste locus... miserata tuo saxa dolore dolent. Saut. Ipsa cavis habitans antris resonabilis Echo Aggemit ærumnis illacrymatque meis. Saut. Reddunt marmora planctus Visa percussis ingemuisse sonis... & nostris fieri mollia saxa malis. Saut. Tu quereris dum prima queror... dumque ego suspiro nostro percussa dolore, Nescio quid simili lugubre voce refers. Responsat vocale tuis nemus omne querelis. Saut. Planxerunt Dryades plangentibus affonat Echo. O.

ECLIPSIS, is. f. A. ad HER. Eclipse du Soleil ou de la Lune. SYN. Defectus, deliquium. EPITH. Tristis, minax, nigrâ, atrâ, fânēstâ, infelix, horrēndâ, fērālīs, mētēndâ. ECLIPSIS SOLIS. PHR. Ipsum etiam Solem defectum lumine vidit Jungere palentes nubibus annus Equos. T. Solis item quoque defectus, Lunæque latebras. Lr. Defectus Solis varios, Lunæque labores. V. Sed quid hoc medium diem Cinxere tenebræ: Phœbus obscuro meat Sine nube vultu. Quis diem retro fugat, Agitque in ortus? unde nox atrum caput Ignota refert? unde tot stellæ polum Implent diurnæ. S. Stellæque minores Per vacuum solitæ noctis decurrere tempus, In medium venere diem. Ipse caput medio Titan cum ferret Olympo; Condidit ardentē atrâ caligine currus Involvitque orbem tenebris; gentesque coëgit Desperare diem, S. Phœbus caligine mergitur atrâ. Sol se subtrahit orbi. Quo vertis iter Medioque diem perdis Olympo? Cur Phœbe tuos rapis aspectus? Nondum seræ nuncius horæ Nocturna vocat lumina Vesper: Nondum Hesperia flexura rotæ Jubet emeritos solvere curus: Stupet ad subitæ tempora cœnæ Nondum fessis Bobus arator... quid te atherio pepulit cursu? Quæ causa tuos limite certo Dejecit Equos. S. Nam cur Luna queat terram secludere Solis Lumine. Lr. Solque suos etiam dimittere languidus ignes, Et nec opinantes tenebris obducere terras. Lr. (Vide Sol. Sol obscuratus.)

ECLIPSIS LUNÆ. PHR. Sicut Luna suo tunc tantum deficit orbe, Cum Phœbum adversis currentem non videt astris. Cl. Velato Phœbe latet abdita vultu Et cur terra queat Lunam spoliare vicissim Lumine. Lr. Quo Luna laborat Defectu? quæ causa jubet pallescere Solem. Cl. Quo soler & niveæ vultum confundere Lunæ... Attonitis quoties avellitur astris Solis opaca soror: procul auxiliantia gentes Æra crepant. S. Cum frustra resonant ara auxiliaria Lunæ: O. Lumenque obscura vicissim Luna premit. V. Aut ubi cantatis Luna laborat Equis. Saut. Defectusque pati voluit raptæque labores lucis. L. Cærus & vultum ferrugine Lucifer atrâ Sparfus erat, sparsi Lunares sanguine currus, O. Eclipsim cum Sol patitur cum Luna laborat. Cl.

ECCLIPTICUS, i. m. Plī. [Circulus in medio Zodiaco annum Solis iter demonstrans. [L'Écliptique. Percipe nunc etiam quæ sint Eccliptica Graio Nominē. Mauil.

ECLÖGÄ, æ. f. [Pastorum, colloquium.] *Dialogue de bergers. Eglogue.* **EPITH.** Tēnūis, dīdūctā, fēstīvā, lēvis. **PHR.** Prima Siracusio dignata est ludere versu Nostra nec erubuit sylvas habitare Thalia. *V. Deductum dicere carmen. V. (Vide CARMEN. Carmen bucolicum.)*

**ECQUIS? ECQUA? ECQUOD? ECQUID? EC-
QUISQUAM**, &c. [Pro quis, quæ, quod, qui.] *Quel.* **PHR.** Ecquis erit mecum primus, &c. *V. Ec-
quidnam in tabulis patet Lucelli Expensum. T.*

ECTYPUS, ā, ūm. *Pli. Taillé en bosse.*

EDACITAS, ātis. f. **Cic.** *Grand appetit, fain canine.* Edacitatem pueri pertimesco. **Cic.** (Vide **FAMES**.)

EDAX, ātis. *Grand mangeur, qui mange beaucoup.* **SYN.** Hellūō, lūrcō, vōrāx, gulōsus. **SYNT.** Edaces Parasiti, Turdi. **H.** Edax cibi. **Col.** **PHR.** Nec mora quod Pontus, quod terra, quod educat aer Poscit, & appositis queritur jejunia mensis. **O.** (Vide **GULOSUS**, **FAMELICUS**.)

EDAX. [Per trans.] *Qui ronge, qui consume.* **PHR.** Ignis edax. *V. Tempus edax rerum. O. Edax imber, vetustas. H. Livor. O. Luctus. Sil. Cura. H.*

EDENTŌ, ās, āre. **PLA.** *Edentier, casser les dents.*

EDENTŪLUS, ā, ūm. **PLA.** *Qui n'a plus de dents.* Edentulum vinum. **PLA.** *Metaph. Vin vieux, qui ne pique plus.*

EDESSĀ, æ. f. *Pli. [Urbs Mesopotamiæ.] Edesse.*

EDICŌ, is, dīxi, dīctum, ēre. *Ordonner, commander, faire savoir.* **SYN.** Præscribō, statūō, decernō, jubēō, sancitō, cōstitūō. **SYNT.** Edicere comitia. **Liv.** Legem. **Cic.** Conventum fociis. **Liv.** **PHR.** Stabulis edico in mollibus herbam Carpere Oves. *V. Armari edice manipulis. V.*

EDICTŌ, ās, āre. **PLA.** *Dire, avertir.*

EDICTUM, tī. n. **Cic.** & **EDICTYŌ**, ōnis. f. **PLA.** *Declaration, Ordonnance.* **SYN.** Jussum, mandatum, præscriptum, placitum, decretum, lex. **SYNT.** Edicta & decreta. **Cic.** Edictum componere, consecrere. **Cic.** Habere. **Cic.** Dare edicta terris. **Cl.** Edicto vetare. **H.** Sancire. **Col.** **PHR.** Adde quod edictum quamvis immite minaxque. *O. Nec sic inflectere sensus Humanos edicta valent, quam vita regentis, Cl. Primus iussa subi: tunc observantior æqui fit populus: nec ferre vetat cum viderit ipsum Authorem parere sibi. Cl.* **EDICTUM**. [Privati jussum.] *Ordre.* Adversus edictum tuum facere ausa. *Ter. (Vide Lex.)*

EDISCŌ, is, didici, ēre. **Cic.** *Apprendre par cœur, étudier.* **SYN.** Discō, pēdiscō, addiscō, pēcipiō. **PHR.** Audit Eurotas, jussitque ediscere Lauros. *V. Artes contenta paternas Edidicisse fuit. O. Cura sit & linguas edidicisse duas. O. Usus ediscere. O. Nec potuit similes voluitque ediscere vultus. V-F. (Vide Disco.)*

EDISSERŌ, is, rūt, sērtum, ēre. *Expliquer, faire enenare une chose.* **SYN.** Elōquor, disserō, dicō, nārō, dispūtō. **PHR.** Mihique hæc ediffere vera roganti. *V.*

EDITYŌ, ōnis. f. Editio libri. **QUIN.** *Edition, publication.* Editio consulum. **Liv.** *Election.*

EDITITIUS, ā, ūm. **Cic.** *Choisi, nommé.*

EDYTŌR, ōris. *Qui producit, qui fait naître.* **SYN.** Conditor. **PHR.** Trojanæque editor arcis. **L.** No-

sturnæque editor auræ, Sarnus. **L.** *Qui cause le serain.*

EDITUS, ā, ūm. *Produit, engendré.* Editus in lucem. **Cic.** *Opinio in vulgus edita. Cas. [Vide PARIO.]* **EDYTUS.** *Haut, élevé.* **PHR.** Editus & asper collis. *Cas. Editus Austris ager. V. Ut in grege Taurus Viribus editor. H. (Vide ALTVS.)*

EDŌ, is, & ēs, edī, ēsum, ēre, & ēsse. *Manger.* **SYN.** Cōmēdō, mādūcō, vēscōr, pāscōr. **PHR.** Priamides Helenen avidē si spectet edentem. *O. Futur ardor edendi. O. Edendi rabies. V. (Vide COMEDO.)*

EDERĒ. [Metaph.] *Devorer, ronger.* **PHR.** Nec te tantus edat tacitum dolor. *V. Artus facer ignis edebat. V. Est mollis flamma medullas. V. Nec edunt oblivia laudem. Sil.*

EDŌ, is, didi, ditum, ēre. *Produire, mettre au jour.* **PHR.** Edere partum. *Tac.* Edidit partu novissimo Juliam. *Tec.* Edita forte novo fuerit si foemina partu. *O. Edere frondes. Col. De arvore. (Vide PARIO.)* **EDERĒ** libros, edere luci. **Cic.** *Metre au jour.* **PHR.** (Vide **LIBER**. *Libros edere.*) **EDERĒ**. *Metaph. Dicitur de re quavis, qua quasi editur ex animo, ex ore, manu, &c.* **SYNT.** Edere scelus. **Cic.** Cædem, funera. **Liv.** Clamorem. **Cic.** Hinnitus, questus. *O. Planctus. J. Dolorem, exempla avaritiæ. Liv. Facinora. Liv. Edere prælium, pugnam. Cic. Edere leges. Cic. Ludos. Sue. Metus. Lr. Murmur. O. Nefas. St. Edere oracula. Cic. Edere testes, iudicium. Cic. i. Proferre. Edere animam. Cic. i. Mori. PHR. Ederet ut multo libera verba mero. T. Vix hæc ediderat. V. Dum licet & veros etiam nunc editis annos. O. i. Ducitis. Ipse tamen velox celerem super edere corpus Audet Equum. T. Funereoque graves edidit ore sonos. O. Edidit hæc tristi dulcia verba modo. T.*

EDERĒ. [Pro facere, committere.] *Faire, causer.* **PHR.** Talia per campos edebat funera victor. *H.*

EDOCĒŌ, ēre. *Enseigner, apprendre, instruire.* **PHR.** Non te cælestia frustra Edocuit, Lauroque suæ dignatus Apollo est. *Vt. Edoctus artes belli. Lr. (Vide DOCEO.)*

EDOLĀTŌR, ōris. m. **PLI.** *Planeur, qui polit.*

EDOLŌ, ās, āre. *Perfectionner, polir.* Edolare librum. **Cic.**

EDOMŌ, ās, ūi, itum, āre. *Domter, subjuguere.* **PHR.** Mos & lex maculosum edomuit nefas. *H. Alpes edomitæ. Cl. Natura edomita doctrinā. Cic. Equi edomiti. Cl. (Vide DOMO.)*

EDŌN, ōnis. *Mons Thracia.* **EDŌNĒS**, ūm. **PLI.** *Populi Thracia.* **EDŌNIS**, idis. f. *Thracia regio à quâ Mænades seu Bacchi Sacerdotes EDŌNĒS dicta sunt.* **PHR.** Nec minis assiduus Edonis fessa choreis. *Pr. Protinus in sylvis matres Edonidas omnes, Quæ videre nefas, tortâ radice ligavit. O. Qualis vertice Pindi Edonis Ogygio decurrit plena Lyæo. L.*

EDŌNIUS, & **EDŌNUS**, ā, ūm. *Qui est de Thracia.* **PHR.** Ibat ut Edonio referens trieterica Baccho Ire solet fufis barbara turba comis. *O. Ac velut Edoni Boreæ cum spiritus alto Insonat Ægæo. V. Edonas hyemes Hebrumque nivalem. S.*

EDŌRMĪŌ, & **EDŌRMISCŌ**, is, ūi, itum, ēre. *H h h ij*

Cic. *Dormir.* Edormire vinum. Cic. *Curver son vin.* Edormire tempus. SEN. *Passer le tems à dormir.* (Vide DORMIO.)

EDUCATIÖ, ñis. f. Cic. *Nourriture, éducation.*

EDUCATOR, ñis. m. Cic. EDUCATRIX, icis. f. *Nourricier, nourrice, qui élève.*

EDUCÖ, as, avi, atum, are. *Nourrir.* SYN. NUTRÖ, alö. PHR. Non ager hic Pomum, non dulces educat uvas. O. Quatuor hic juvenes totidem quos educat Uffens. V. Hoc Amitermus ager felicibus educat hortis. M. Illum... primis Ino matertera cunis educat. V. Terra malos homines nunc educat. J. Educare scerum mammis. Pl. (Vide ALO.)

EDUCARE, Elever, former, donner l'éducation. SYN. INSTITUTEÖ, INFORMÖ, ERUDIÖ, INSTRÜ. PHR. Intumuit Juno raptum quod Pelia natum Educet. O. Tam in gremio quam in sermone matris educatus. Cic. Educatus ad turpitudinem. Cic. Angustam amici pauperiem pati. Robustus acri militia puer Condiscat. H. Et tenerae nimis mentes asperioribus formandae studiis. H. Fontes ut adire remotos, Atque haurire queant vitae praecepta beatæ. H. Teneram virtutis imagine prolem Excolere, inque alias crescentem accendere Lauros. Ru. Dum fingeret illi Grandem animam. Rap. Cum prima daret tibi femina magnæ Mentis & afflaret fortes ad grandia sensus. Rap. Si quando formatus per artes Egregias facileque Musas Orbi regendo veneris. Rap.

EDUCÖ, is, xi, ctum, ere. Cic. *Tirer, mettre dehors.* SYN. EXTRAHÖ, SOLVÖ, EXPEDIÖ, LIBERÖ, EXIMÖ, EMITTÖ. SYN. Educere oculos. S. Telum corpore. V. Aliquem rus, in jus. Cic. Educere copias in aciem. Liv. Gladium è vaginâ. Cic. Naves è portu. Ca. Aliquem è letho. V-F. Educere sub astra. V. Aramque sepulchri Congerere arboribus, caeloque educere certant. V. Educto quâ surgit in aëra dorso. I. Pios eduximus annos. PR. i. Viximus. Educere ludo noctem. V-F.

EDUCERE. [Pro EDUCARE.] *Nourrir, élever.* PHR. Parvös non Aquilis fas est educere fortis Ante fidem Solis judiciumque poli. Cl. Educet Sylvius regem. V. Aurave distinctos educit verna colores. C. Eductus severâ disciplinâ. Tac. In contubernio. Tac.

EDULIS, ulë. *Bon à manger, qui se mange.* PHR. Vinea submittit Capreas non semper edules. H.

EDURĒ, adv. *Durement, rudement.* PHR. Sed neque te facilem promitte roganti; Nec tamen edurē quod petit ille nega. O.

EDURUS, a, um. *Fort dur.* PHR. Eduramque Pyrum. V. Plantis eduræ Coryli nascuntur. V. (Vide DURUS.)

EFFARCIO, is, ire. CAES. *Remplir, garnir.* (Vide FARCIO.)

EFFARIS, & EFFARE, atus sum, ari. *Parler.* PHR. Incipit effari, mediâque in voce resistit. V. Quæ postquam Vates sic ore effatus amico est. V. Non ipsi effata sorori. V. Nec plura effatus. V. Effata templa. Cic. [Suppl. Augurum precibus.] Conscree. Data copia fandi. V. Quid me alta silentiagogis Rumpere? & obductum verbis vulgare dolorem. V. (Vide LOQUOR.)

EFFASCINATIO, ñis. f. PL. *Fascination, charme.* EFFASCINÖ, as, avi, atum, are. LLI. *Fasciner, enjorceler.* (Vide MAGIA.)

EFFATUM, ti. n. Cic. *Axiome, Sentence.* (Vide SENTENTIA.)

EFFECTIO, ñis. f. *La pratique.* Effectio artis. Cic.

EFFECTOR, ñis. m. EFFECTRIX, icis. f. Cic. *Ouvrier, artisan.*

EFFECTUS, us. m. *Effet, production.* PHR. Non caret effectu quod voluere duo. O. Ad effectum vires dare alicui. Pr.

EFFERATUS, & EFFERUS, a, um. Cic. *Favouche.* SYN. Efferatus odio iraque. Liv. Efferatis militiâ animis. Liv. Efferatae voces. S. Efferata vis animi. V. At trepida & ceptis immanibus efferata Dido. V. Sæviturque juventus Efferata. V. Motu effero huc & huc recurfat. S. (Vide CRUDELIS, FEROX.)

EFFERÖ, extuli, elatum, efferre. *Porter dehors, transporter.* SYN. TOLLÖ, PROVĖHÖ, EVĖHÖ. SYN. Efferre focos ex acie. Cic. Pedem domo. Cic. Pedem aliquod. Pla. Gressum arvis. S. Clamorem efferre. Pla. Efferre aliquem ad summum imperium, ad gloriam. Cic. Efferre in humeros. Cic. Patriam demersam efferre. Cic. Quos extulit fortuna. Cic. Efferre in terram de nave. Liv. Segetes ager extulit. Cic. i. *Produxit.* PHR. Prospiciens summâ flavum caput extulit undâ. V. Ut belli signum Laurenti Turnus ab arce Extulit. V. Aurora extulerat lucem. V. Vastis cum viribus effert Ora Dares, magnoque virum se murmure tollit. V. Pennis sublime elatis. V. Lucemque elatis natis efflant. V.

EFFERRĒ aliquem laudibus. Cic. *Loüer.* Efferre se insolentiüs. Cic. Altiüs. FLOR. *S'enorgueillir.* PHR. Teucros insigni laude ferebat. V. Factis fer ad æthera Trojam. V. Punica se quantis attollet gloria rebus. V. (Vide LAUDO.) EFFERRĒ irâ. *Se laisser transporter.* PHR. Læsi dolent, irati efferuntur. Cic. (Vide IRASCOR.)

EFFERÖ, as, avi, atum, are. *Rendre farouche, abrutir.* SYN. Efferare animos assuetudine mali. Liv. Promissa barba efferaverat speciem oris. Liv. Rhetios quos loca ipsa efferarunt. Liv.

EFFERVEÖ, es, ui, ere. & EFFERVEÖ, is, fervi, vel, ferbui, ere. & EFFERVESCÖ, is, ere. *Sortir à gros bouillons.* SYN. FERVĖÖ, FERVESCÖ, EXASTÜÖ. PHR. Mens iracundâ facillè effervesceit in ira. Lr. Stridere Apes utero & ruptis effervere costis. V. Quoties Cyclopus effervere in agros Vidimus undantem ruptis fornacibus Ætnam. V. Effervescente veneno. Sil. Effervescens in dicendo. Cic. Effervescencia verba. Cic.

EFFICACIA, æ. f. PL. & EFFICACITAS, atis. f. Cic. *Efficace, force.*

EFFICACITER, adv. PL. *Efficacement, avec succès.*

EFFICAX, acis. *Qui a la force, la vertu, efficace.* SYN. PÖTENS, UTILIS, PRÆSTANS. PHR. Efficax Hercules. H. *Qui vient à bout de tout.* Efficaces ad muliebrem ingenium preces. Liv. Efficax auxilium adversus, contra serpentes. Pl.

EFFICIENTER, adv. Cic. *Avec effet.*

EFFICIENTIA, æ. f. [Efficentia Solis] Cic. *Action, force, vertu.* (Vide VIS. VIRES.)

EFFICIÖ, is, feci, factum, ere. Cic. *Faire, produire, achever.* SYN. FACIÖ, PERFICIÖ, AGÖ, PER-AGÖ, ABSÖLVÖ, PRÆSTÖ, EXEQVÖR. SYN. Quantum efficere possumus. Cic. Efficere portus, Nuptias. Ter.

Efficere morbos. *Cic. Causar.* **Efficere opus.** *Cic. Pollicita. Ter. Propositum. Cic. Officium. Pla. Iusta alicujus. O. Executer.* **Efficere ut.** *Cic. Jamque iter effectum est. O. Quo efficitur Solem esse, &c. Cic. i. Quod probat. PHR. Maxima res effecta viri. V. Infusa portum Efficit objectu laterum. V. Nihil Claudii non efficient manus. H. Efficiam posthac ne quemquam voce lacescas. V. Quidve superbia, spurcicia, Quantas efficient clades. Lr. Omnino efficies quod cupis. C. Paupertatemque ferendo Efficere levem. O. Venti effecere sonum. O. Hac effecta dabo. Cl. i. Efficiam.*

EFFIGIES, *et. f. Image, Statuë, representation, ressemblance. SYNT. Effigies hominis, virtutis, antiquitatis. Cic. Ingenii. Liv. Effigies in auro. O. Conformata caminis effigies. St. Effigies dissimiles formarum. Lr. Filius effigies probitatis patris. Cic. In effigiem Pelagi exundabat lacus. Sil. Effigiem Dei in se ostendere. Cic. Ad effigiem chlamydis. Pl. Habere effigiem thuris. Plr. Ressembler. PHR. Effigiemque toro locat haud ignara futuri. V. Veterum effigies ex ordine avorum. V. Effigies sacræ Divum. V. Effigies inter vestras statuamque Vagelli. J. Effigies habitum noti mutaverat oris. L. Effigie cælatus clypeus. Sil. (Vide IMAGO. TABELLA.)*

EFFINGO, *is, nxi, ictim, erē. Representer au vif, exprimer, imiter. SYNT. Effingere varias figuras. L. Senem. Pl. Verba imitando effingere. Quin. Effingere aliquid verbis, animo. Cic. Effingere ex vero. Pl. Mores oratoris effingit oratio. Cic. Casus effingere in auro. V. PHR. (Vide PINGO, SCULPO, vel IMITOR.)*

EFFINGERĒ. *Sordida. Humida. Pl. [Tergere.] Ne- roier. Sanguinem spongiis effingere. Cic.*

EFFLAGITATIO, *ōnis. f. Cic. & EFFLAGITAT- TUS, ūs. m. Cic. Demande pressante, instance. (Vide PRECES.)*

EFFLAGITO, *ās, avi, atum, arē. Demander avec instance. SYNT. Flagitō, pōscō, expōscō, pētō, expētō, pōstulō, quērō, sciscitōr, pērcōntōr. SYNT. Efflagitare auxilium ab alienis. Cic. Misericordiam convicio. Cic. PHR. Notumque efflagitat ensem. V. Multa super Priamo rogitans, super Hectorē multa. V. Pœnas cum sanguine poscunt. V. Tum vero ardemus Scitari & querere causas. V. Quæ sunt ea numina Divum Flagitat. V. Habes, tota quod mente petisti. O. Pacemque exposcere Teucris. V. Nomenque Dei scitatis ausa est. O. Pande requirenti nomen. O. Quoniam scitatis digna relatu. O. Ne percuncteris. H. At ne forte roges, quo me duce, quo lare tutes. H.*

EFFLEO, *ēs, evi, etum, erē. QUIN. Pleurer fort. Efflere oculos. QUIN. Se gâter les yeux en pleurant. (Vide LACRYMOR.)*

EFFLICIM, & **EFFLICTE**, *adv. Pla. [Pro valdē.] Ardemment, passionnément.*

EFFLIGO, *is, xi, etum, erē. Sen. [Pro affligere.] Affliger, accabler. (Vide CRUCIO.)*

EFFLO, *ās, avi, atum, arē. Souffler, pousser dehors en soufflant. SSYN. Flō, spiro, expiro, exhālō. PHR. Vitam efflavit anhelo pectore. Sil. Efflare colorem. Lr. Nimbo in sublime. Pl. Efflavit animam. Pla.*

EFFLOREO, *ēs, erē. EFFLORESCO*, *is, erē. Fleurir,*

pousser des fleurs. (Vide FLOREO.) Efflorescere ingenii laudibus. Cic. [Metaph.] Briller. Efflorescunt artes. Pl. Amicitia. Cic. Juventus. Cic.

EFFLUENTĒR, *adv. Plr. Abondamment.*

EFFLUENTĪA, *et. f. Cic. Ecoulement, effusion.*

EFFLUO, *is, fluxi, fluxum, erē. Cic. Couler, dé- couler. SYNT. Effluit vinum. Catō. Aetas, Mens, Vita cum sanguine. Cic. Effluunt voluptates. Cic. Vires lassitudine. Liv. (Vide FLVO.) EFFLUERĒ ex animo. Cic. Echaper, oublier. PHR. Effluit mens dicenti. Cic. Parce queri melius sic te ulciscere ta- cendo, Dum desideris effluat illa tuis. O. Dicta animo effluerunt. C. (Vide OBLIVISCOR.)*

EFFLUVIUM, *ii. n. Plr. L'endroit par ou une chose s'écoule.*

EFFOCATIO, *ōnis. f. Cel. Suffocation.*

EFFOCO, *ās, arē. S. Suffoquer. Effocantur bonis suis. SEN. (Vide STRANGULO, SUFFOCO.)*

EFFODIO, *is, fodi, fossum, erē. Plr. Fouir, creu- ser. SYNT. Erūō, evellō, fodiō. SYNT. Effodere è terra. Pl. Effodere oculos alicui. Ph. Effossum au- rum. Sil. PHR. Sed itum est in viscera terræ; Quas- que recondiderat, Stygiisque admoverat undis, Effodiuntur opes iritamenta malorum: Jamque nocens ferrum ferroque nocentius aurum Prodic- rat. O. Et sacrum effodit medio de limine saxum. J. Hic portus alii effodiunt, hic alta theatris Funda- menta locant. V. (Vide FODIO.)*

EFFŒMINO, *ās, avi, atum, arē. Effeminer, amolir. SYNT. Enervō, debilitō, infirmō, emollitō. PHR. Et molles effœminat artus. Sed. Heu? cæli terræque pudor trabeara per urbem Ostentatur anus, titu- lumque effœminat anni. Cl. Effœminatæ artes. Pl. Effœminata vox stupris. Cic.*

EFFŒTE, *adv. M. Faiblement, sans vigueur.*

EFFŒTUS, *ā, ūm. Epuisé, usé. SYNT. Infirmus, de- bilis, invalidus, æger, fractus. PHR. Effœtos ci- nerem immundum jactare per agros. V. Sed enim gelidus tardante senectæ Sanguis hebet; frigentque effœta in corpore vires. V. Tellus calore effœta. Lr. Effœta aetas. Lr. Jam canit extremos effœtus vini- tor antes. V.*

EFFRACTARIUS, *ii. m. Sen. [Qui effringit.] Vo- leur, qui brise les portes.*

EFFRÆNATĒ, *adv. Avec emportement, sans retenue. Effrænatiūs in hostem irrupere. Cic.*

EFFRÆNATIO, *ōnis. f. Cic. Dérèglement, déor- dement.*

EFFRÆNATUS, *ā, ūm. & EFFRÆNUS*, *ā, ūm. Dérégulé, emporté, déréglé. SYNT. Præcēps, indomī- tūs, furiosus, furēns. SYNT. Effræna juvenia. St. Mors. S. Licentia. Cl. Effrænus amor. O. Effræno Equo in medios hostes inferitur. St. Effrænatus animus, furor, homo. Cic. Effrænata cupiditas. Cic. Libidine effrænatus. Cic. PHR. Moderare mentis ef- frænæ impetus, Animos coercere. S. Effræno nim- bos æquare profatu. St.*

EFFRICATIO, *ōnis. f. SEN. Frottement.*

EFFRICO, *ās, avi, atum, arē. Frotter, dérouiller. Effricata animorum rubigo. Sen.*

EFFRINGO, *is, fregi, fractum, erē. Rompre, briser. SYNT. Effringere animam, corpus. S. Thesaurum. Pl. Glebas. Var. Effractus fame. Pla. Effracta ciuitas. H. Urbs. St. Effractus cerebrum. V. (Vide FRANGO.)*

EFFUGIŌ, is, fugi, fugitum, ēre. *Fuir, éviter, échapper.* SYN. Declinō, vitō, elabōr, evadō, dif-fugiō, fugiō, abēō. SYNT. Effugere longē. *Lr.* Effugere urbe, patriā. *Pla.* De pralio. *Cic.* Ex manibus. *Pla.* Effugere mari. *Cic.* Effugere luctum, curam. *J.* Amorem, visus alicujus, crimen. *O.* Diem, dolores. *Cic.* Incursum. *Lr.* Maculam. *Ter.* Mortem. *V.* Pericula. *L.* Plagam. *Cas.* Anima effugiens. *L.* Voluptas effugit. *St.* Effugere per infestas manus. *O.* *PHR.* Effugiunt, favæque petunt Tritonidis arcem. *V.* Satis est gentem effugisse nefandam. *V.* Dum te fugeret per flumina præceps. *V.* Ter frustra comprehensa manus effugit imago. *V.* Nunquam hodie effugies. *V.* Effugiet tamen hæc sceleratus vincula Protheus. *V.* Hæc nobis Minos effugiendus ope. *O.* Non avis utiliter viscatis effugitalis; Nec bene de laxis cassibus exit Aper. *O.* Vixque fugâ quaesita salus. *O.* Arque ita vinculis excidit. *V.* (Vide FUGIO.)

EFFUGIUM, ī. n. & EFFUGIĒS, ēī. f. *La fuite, le moyen de s'échapper.* SYN. Pēfugiūm, āsylūm, rēceptāculūm, dīverticūlūm. *PHR.* Effugium præcludere eunti. *Lr.* Pennarum effugium habere. *Cic.* Effugium reperire alterius malo. *Plī.* Paucis effugium patuit. *Liv.* Cur patet effugio rimula nulla meo. *Saut.* (Vide ASYLUM.)

EFFULCIŌ, is, sī, lūm, īrē. *S'appuier.* SYNT. Effultus stratis. *V.* Atria effulta montibus. *St.* Fulmina effulta metallis. *St.* (Vide FULCIO.)

EFFULGĒŌ, ērē, & EFFULGŌ, is, ērē. *Reluire, briller, éclater.* *PHR.* Instructo Marte videres Ferrere Leucaten, auroque effulgere fluctus. *V.* Effulgens Lælius ostro. *Sil.* Effulsit lux oculis. *O.* (Vide FULGEO. LUCEO.)

EFFUNDŌ, is, fūdī, fūsum, ērē. *Verser, répandre avec profusion.* SYN. Fundō, profundō, emittō, prō-jiciō, spargō. SYNT. Effundere sletus. *V.* Querelas, minas. *L.* Rabiem. *Sil.* Furorem, odium. *Cic.* Iram in aliquem. *Liv.* Primum impetum cæcā ira effundere. *Liv.* Sanguinem pro republicā. *Cic.* Effundere verba. *O.* Copiam, ararium. *Cic.* Ope. *Plī.* Honores in mortuum. *Cic.* Effundere pavorem. *Liv.* Extremum spiritum. *Cic.* Effusus Tyberis super ripas. *Liv.* Effusus in fugam. *Liv.* In amorem, in lacrymas, in luxum. *Tac.* Ad preces. *Liv.* In aliquem effusus. *Cic.* Effusus cursus. *Liv.* Effusa multitudo. *Liv.* Effusa licentia, lætitia. *Liv.* Italia. *Cic.* Effusa aquæ. *O.* Effusi in Venerem Numidæ. *Liv.* Effusior in verbis cultus. *Quin.* Effusus sinus. *Liv.* Fructus. *Cic.* Fuga effusior, minor cædes. *Liv.* Dolor effudit verba. *S.* Effundi in libidine. *Cic.* Ad luxuriam. *Liv.* In questus. *Cic.* Amnis effunditur in Oceanum immenso ore. *Plī.* Civitas obviā cum conjugibus effusa. *Liv.* *PHR.* Crines effusa Sacerdos. *V.* Effusæ per colla jubæ. *Sil.* Talis & ipse jubam cervice effudit equinā. *V.* Mediis effusus in undis. *V.* Ruuntque effusi carcere currus. *V.* Tuâque animam hanc effundere dextrâ. *V.* Effundere vertice crines. *L.* Autumnus effundit fruges. *H.* Vires in ventum effudit inanēs. *V.* Inque ipsa morantis Proflit ora viri, talique effunditur irâ. *V-F.* Effundere ectore questus. *V.* Agris effusa juventus. *V.* Nos contra effusi lacrymis. *V.* Effusus nubibus imber. *V.* Protinus effuso latam se fingere risu. *Cl.* Effusa grandine nimbi

Præcipitant. *V.* Hostem effusis invadere habenis. *Liv.* **EFFUSĒ**, adv. *Avec excès.* Effusē exultat animus. *Cic.* Effusē fugere. *Liv.* Donare. *Cic.* Vastare. *Liv.* Effusē petulans. *J.* effusē vivere. *Cic.*

EFFUSIŌ, ōnis. f. *Effusion, largesse.* Effusio pecuniarum. *Cic.* Effusio hominum ex oppidis. *Cic.* *Sor-tie.* Effusio animi in lætitiā. *Cic.* *Epanouissement.*

EFFUTIŌ, is, īvī, ītūm, īrē. *Cic.* [Loqui imprudenter.] *Parler inconsiderément, légèrement.* Aliquid foris effutire. *Ter.*

EGELIDŪS, ā, ūm. [Tēpidūs.] *Tiede, qui fait degeler.* *PHR.* Egelidumque Notum. *O.* Nunc ver ege-lidum, nunc est mollissimus annus. *V.* Tepores ege-lidi. *C.* Egelidum flumen. *O.*

EGĒNS, ēntis. **EGENTIŌR**, **EGENTISSIMŪS**, & **EGĒNŪS**, ā, ūm. *Indigent, pauvre.* SYN. Indigēns, indigūs, pāupēr, inōps, mēndiciūs. SYNT. Egens lucis. *O.* Littore. *Lr.* Animo. *Cato.* Fructu amoris. *Pr.* *PHR.* Rebusque veni non asper egenis. *V.* Hujus egens tellus ante coloris erat. *O.* Supplex in rebus egenis. *V.* Omnibus exhaustos jam casibus, Omnium egenos. *V.* Quem non virtutis egentem. *V.* Deponunt animos nil magnæ laudis egentes. *V.* Vi propriā nituntur, opisque haud indiga nostræ. *V.* Bella velint Martemque ferum rationis egen-tes. *M.*

EGĒŌ, ēs, gūī, ērē. *Manquer, avoir besoin.* SYN. Indigēō, cārēō, ōpūs habēō, ōpūs est mihi. SYNT. Egere indignē. *Cic.* Egere aris; auxilii. *Cas.* Pudoris. *Pla.* Mentis. *O.* Monitoris. *H.* Consilio, moderamine. *O.* Oculis. *Cic.* Officio, ope. *O.* Voce. *O.* *PHR.* Nil radices egent aliæ *Planta.* *V.* Non defensoribus istis Tempus eget. *V.* Accersas & egere vetes. *H.* (Vide PAUPER, PAUPERTAS.)

EGERMINŌ, ās, ārē. *COL.* *Germer.* (Vide GERMINO.)

EGĒRŌ, is, gēsī, gēsūm, ērē. *Vuider, jeter, porter dehors.* SYN. Extrahō, ējiciō. *PHR.* Expletur lacrymis, egeriturque dolor. *O.* Et modō si posset re-ferato pectore diras Egerere inde dapes emerisque viscera gestit. *O.* Dies egeritur querelis & questu. *V-F.* Egerit iras. *Æmula* Trinacrius volvens incen-dia flammis. *St.* Aquam fons egerit. *Plī.* Tellus ege-sta scrobibus. *O.*

EGĒSTAS, ātis. f. *Pauvreté, indigence, disette, be-soin.* *EPITH.* Immitis, sordidā, grāvis, misērā, ūrgēns, tūrpis, tristis, infelix, crudelis, acris, dirā, acerbā, contēptā, dēspēctā, lācētā, pān-nōsā, īngēnōsā, mōrtālis. SYNT. Egestas animi. *Cic.* Copiarum. *T.* Linguae. *Liv.* Egestatem susten-tare. *Cic.* Vitam in egestate degere. *Cic.* *PHR.* Du-ris urgens in rebus egestas. *V.* Res angusta domi. *H.* Turpis contemptus & acris egestas. *Lr.* Et luxus po-pulator opum, cui semper adherens Infelix humili gressu comitatur egestas. *Cl.* Assuetum spoliis affligit egestas. *Cl.* Provocet ut segnes animos; rerum-que remotas Ingeniosa vias paulatim exploret ege-stas; Urque artes pariat solertia, nutriet usus. *Cl.* Illinc egestas tristis, hinc durus labor. *S.* Longæ dira obsidionis egestas. *J.* Luctus acerbus abest, & egestas obsita pannis. *Laſtan.* Tentat enim dubiam mentem rationis egestas. *Lr.* (Vide PAUPERTAS.)

EGĒSTIŌ, ōnis. f. *PLI.* *Profusion.* *SUET.* *Evacuation.* **EGŌ**, mēī, mihī, mē. *Je, moy.* *PHR.* Ille ego qui

quondam, &c. *V.* Ille ego sum cui, &c. *Cic.* Vidi egomet cum, &c. *V.* Egomet mecum cogito. *Pla.*
EGREDIŌR, ēris, gressus sum, gredī. *Sortir, partir, se retirer.* *SYN.* Discedō, excedō, exēdō, abēdō, proficiscor, digredīor. *SYNT.* Egredi teētis. *O.* Ex castris. *Caf.* Extra fines. *Cic.* Egredi pedem ē villā. *Cic.* Egredi terminos. *Ter.* Egreditur ab eā. *TER.* i. ē domo ejus. Egredi officio suo. *Ter.* Rates egressāe. *O.* Via egressa. *Pr.* Virtus egressa modum. *St.* Egressa sexum. *Tac.* *PHR.* Egredere o! quicumque es, ait, coramque parentem Alloquere. *V.* Lucoque abscede verendo. *V.* Gressus removete prophani. *Cl.* Et egressus sylvis vicina coēgi Arva, &c. *V.* Qui gressum extuleram... inde domum, si forte pedem si forte tulisset Me refero. *V.* Excessere adytis omnes, atisque relictis, &c. *V.* Latique cavo se robore promunt. *V.* Exierat portis equitatus apertis. *V.* Ruunt portis. *V.* Prodeas nova nupta. *C.* Caro se limine profert. *St.* Corripuit sese, & teētis citus extulit altis. *V.*
EGREGIE. *Adv.* *PHR.* Egregie loqui, pingere. *Cic.* Homo egregie fidelis, cordatus. *Cic.* Egregie factum. *H.* Mobilis egregie. *Lr.* Oppidum egregie munitum. *Caf.* Egregie cenare. *J.*
EGREGIŪS, ā, ūm. [Quali ē toto grege electus.] *Paisait, accompli, rare.* *SYN.* Eximius, prāstāns, insignis, excellēns, māximus, prāclārūs, pulchēr, vānūstus. *SYNT.* Egregius sapor. *Col.* Color. *Cic.* Labor. *S.* Author. *V.* Egregius in laude bellicā. *Cic.* Egregia domus. *H.* Facies. *Lr.* Forma. *Ter.* Indoles. *Cic.* Pax. *Cl.* Progenies. *V.* Egregium facinus. *Liv.* Decus. *Sil.* Corpus. *H.* Egregius linguā. *S.I.* Armis, animā. *V.* *PHR.* Tantum egregio decus enitet ore. *V.* Hunc formā decus egregium movet atque juvenat. *V.* Pietate vel armis Egregius. *V.* Adde tot egregias urbes, operumque laborem. *V.* Ut bello egregias idem disjecerit urbes. *V.* Egregias animas quā sanguine nobis Hanc patriam peperere suo. *V.* Egregiam verō laudem & spolia ampla refertis. *V.* Egregium formā juvenem. *S.* Rex genus egregium Fauni. *V.* Eximios prāstanti corpore Tauros. *V.* Nam nihil egregius quam res secernere apertas E dubiis. *L.*
EGRESSIŌ, ōnis. *f.* *QUIN.* Digression.
EGRESSŪS, ūs. *m.* *Cic.* Sortie, départ. *SYNT.* Egressus dare. *O.* Tentare. *S.* Rarus egressu Caesar. *Tac.* Nec patet egressus, pelagi cingentibus undis. *C.*
EGURGYTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLA.* Jetter dehors.
EHEU. Interj. *Ha! he! he!* *PHR.* Eheu quā pingui macer est mihi Taurus in agro. *V.* Heu pietas & prisca fides. *V.*
EJA Interj. hortantis, corrigentis, &c. *ça! courage.* *PHR.* Eja age rumpe moras. *V.*
EJACULŌR, āris, ātus sum, ārī. Et **EJACULŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. *Lancer, jeter, pousser, darder.* *PHR.* Vitiato fistula plumbo Scinditur, & tenui stridente foramine longas Ejaculatur aquas. *O.* Ejaculatus in altum. *O.* (Vide JACULOR.)
EJECTAMENTŪM, tī. *n.* *De que la mer jette sur les rivages.* Jacebat inter cetera maris ejectamenta. *Tac.*
EJECTATIŌ, ōnis. *f.* *TAC.* Ejection, évacuation. Ejectio. *Cic.* Banishment.
EJECTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Jetter, mettre dehors,*

PHR. Ejectare arenas. *O.* Cruorem manantem ex ore. *Sil.* Ejectata favilla. *O.*
EJECTŌR, ōris. *m.* *TAC.* Qui rejette, qui vomit.
EJERŌ & EJURŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Renoncer, refuser, se demettre.* Ejurare imperium. *Tac.*
EJICIŌ, is, jeci, jectum, ērē. *Jetter, pousser dehors, bannir.* *SYN.* Expellō, pellō, repellō, dejectō, detrūdō, extrūdō, deturbō, arcēdō. *SYN.* Ejicere foras. *Ter.* In exilium. *Cic.* Ex senatu. *Cic.* Ejicere navem in terram. *Caf.* Se in agros ex oppido. *Liv.* Animi mollitiem ejicere. *Ter.* Ratis ejecta. *O.* Ejectus ē mari. *Pli.* *PHR.* Turpius ejicitur, quā non admittitur hospes. *O.* Si quibus ejectus sylvis aut urbibus errat. *V.* Tarquinium ejectum Porcenna jubebat Accipere. *V.* Ejectum litore, egentem Accepi. *O.* Arenā in litus ejectā. *O.*
EJULATIŌ, ōnis. *f.* & **EJULATŪS**, ūs. *m.* *Heurelement, lamentation.* *SYN.* Quēstus, quērimōnī, nēnīā, lēsūs, ululātus. *PHR.* Et foemineo ululatu, Scilla comam, muros amens atque agmina cursu Prima petit. *V.* Ejulatus ne mulieri quidem concessus. *Cic.* Hunc ejulatum quem gemis cuncti gemunt. *S.* (Vide LUTUS.)
EJULŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Jetter de grands cris, se lamenter, heuler.* *SYN.* Lāmēntōr, ululō, depłorō, lūgēdō, flēdō, vociferōr. *PHR.* Mcestis loca quēstibus implet. *V.* Talia vociferans gemitu tectum omne replevit. *V.* Non puduit ruptis exululare comis. *O.* (Vide DOLEO. LUGEO.)
EJURATIŌ, ōnis. *f.* *SEN.* Renonciation. *V-MAX.* Réfus.
ELABŌR, ēris, lāpsus sum, lābī. *S'échapper, s'enfuir, se dérober.* *SYN.* Evādō, excedō, effugiō, excidō, delābōr. *SYNT.* Elabi pugnam, vincula. *Tac.* Elabi ex praelio. *Caf.* Ex oculis. *Liv.* E memoriā. *Cic.* Elapsa verba. *O.* Spes. *PLA.* Vita. *Lr.* Elapsi corporibus animi. *Cic.* *PHR.* Maximus hic flexu sinuoso elabitur Anguis. *V.* Ecce autem elapsus Pyrrhi de caede Polytes. *V.* Antenor potuit mediis elapsus Achivis Illyricos penetrare sinus. *V.* (Vide FUGIO.)
ELABORATIŌ, ōnis. *f.* *Cic.* Application, travail.
ELABORŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Travailler avec soin, polir, perfectionner.* *SYN.* Lābōrō, excolō, poltō, ornō, curō. *PHR.* Cui persāpe cavā testudine flevit amorem Non elaboratum ad pedem. *H.* Elaborata concinnitas, industria. *Cic.* Elaboratum munus. *Cic.* Non Siculā dapes dulcem elaborarunt saporem. *H.* (Vide LABORO. ORNO.)
ELACTESCŌ, is, ērē. *PLI.* Devenir blanc comme le lait.
ELACTŌ, ās, ārē. *Lr.* [Lacte depellere.] *Servier.*
ELÆVIGATIŌ, ōnis. *f.* *VIT.* Le poliment.
ELANGUEŌ, ēs, ērē. Et **ELANGUESCŌ**, is, ērē. *Languir, s'affaiblir, être languissant.* *PHR.* Dubiūclanguit alis. *V-F.* Elanguit res differendo. *Liv.* Cornū elanguescens & jam casura. *Sil.* (Vide LANGUEO.)
ELAPIDATIŌ, ōnis. *f.* *COL.* L'enlèvement des pierres qui sont dans un champ.
ELAPIDŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Col.* [Lapidibus purgare.] *Epierrer, ôter les pierres.*
ELARGIŌR, itis, itus sum, itī. *Donner libéralement, largement.* *PHR.* Elargiri patriā carisque propinquis. *P.* (Vide DO. MUNUS.)

ELASSESCÖ, is, ärē. n. *PLI.* *Se laisser de porter.*

ELATĒ, ēs. f. *PLI.* [Arbor.] *Sapin.* (Vide *PINUS*.)

ELATAS, æ. m. *PLI.* [Bithiniæ fluvius.] *Elatas ou Lime.* **ELATÆUS**, æ, ūm. *O.* *Quod ad Elatam fluvium pertinet.*

ELATĒ Adv. *Hauteinent, avec fierté.* *Elatē dicere.* *Cic.* *Elatius se gerere.* *C-Nep.*

ELATĒRIUM, ū. n. *PLI.* *Genus medicamenti è semine sylvestris Cucumis; quæ medicina purgando alvo adhibita cum valde agitet, hinc derivatur apud Physicos nomen ELATĒRII & ELASTICÆ vis. Virtus elastique.*

ELATINĒ, ēs. f. *PLI.* *Rarve sauvage.*

ELATYŌ, ōnis. f. *VIT.* *Elevation.* *Elatio animi.* *Cic.* *Grandeur, majesté.*

ELÄTRŌ, as, ärē. *Crier, aboier, heurler.* *Ut non acriter elatrem.* *H.* (Vide *LÄTRO*.)

ELATŪS, æ, ūm. *Levé, élevé en haut.* *PHR.* *Contra elata mari responderet Gnoſſia tellus.* *V.* *Elatis verbis intensa oratio.* *Cic.* *Elatus superbiâ, levitate.* *Cic.*

ELÄVER, æris. n. *Caf.* [Gallix fluvius.] *L'Allier.*

ELÄVŌ, as, ärē. *COL.* *Läver.* *Elavare se bonis.* *PLA.* *i. spoliare.* (Vide *LAVŌ*.)

ELECTĒ Adv. *Cic.* *Avec choix.*

ELECTYLIS, ilē. *PLA.* *Choisi.*

ELECTYŌ, ōnis. f. *Et ELECTŪS*, ūs. m. *Choix, election.* *SYN.* *Delectūs, selectūs.* *PHR.* *In necis electu parva futura mora est.* *O.*

ELECTŌR, ōris. m. *Cic.* *Electeur.*

ELECTRA, æ. f. *Dardanus Iliacæ primus pater urbis & author Electræ (ut Graii perhibent) Atlantide cretus Advchirur Teucros. Electræ maximum Atlas Edidit, æthereos humero qui sustinet axes.* *V.* *Dardanon Electræ quis nescit Atlantide cretum.* *O.*

ELECTRIÄ Tellus. *V-F.* *Samos ita dicta ab Electrâ.*

ELECTRUM, trī. n. *Ambre.* *EPITH.* *Stillatūm, pingue, lacrymōsum, liquidūm, splendidūm, lucidūm, flavūm, micans, præfulgens, pallidūm, palens, rōſcidūm.* *PHR.* *Pinguia corticibus ſudent Electræ Myricæ.* *V.* *Inde fluunt lacrymæ, stillataque Sole vigescunt De ramis Electræ novis, quæ lucidus amnis Excipit & nribus mittit gestanda latinis.* *O.* *Quod fieri ferro liquidove potest electro.* *V.* *Flavo radient Electræ metallo.* *M.*

ELEEMOSINÄ, æ. f. [Latine misericordia, miseratione.] *Aumône.* *EPITH.* *Plä, bēnignä, largä, mūnificä; liberälis.* *ELEEMOSINAM dare.* *PHR.* *Extra fortunam est quidquid donatur egenis: Has neque flamma rapit, nec latro tollit opes.* *Sant.* *Turba quem circumdabat indigentum, Cælitum te nunc chorus omnis ambit; Et Deum placant, tua dum renarrant Inclita facta. Hi putres artus, alii profundos Vulnerum monstrant oculis recessus, Quæ manu cautâ, medicoque lambens Ore fovebat.* *Sant.* *Quis tua... limina pauper adit, quem non quimosa beatum Excipit, & subito juvat indulgentia censu.* *Cl.* *Sueverat innumeras hominum ditare catervas. Cernere sempererat populis undare penates.* *Cl.* *Tibi parvus eras, sed largus egenis.* *Vida.* *Quidquid opis potuit miseris partitus egenis, Quos exercebant morbique, algorque famæque.* *Vida.* *Quasi commodati Prodigus auri, Carceres pandit, præſio nocentes Eximit vinclis, aliena ſolvit*

Æra... miseros levaffe Sola voluptas. *Sant.* *Se bonis postquam spoliavit ultro; Mox Dei sacras spoliavit aras: Vasa templorum bene fregit audax; Quod manus fabri studiosa cudit, Chaitas rumpit; meliore flammâ Sponte liqueſcunt.* *Sant.* *Cujus densa inopum turba fatelles erat.* *Sant.* *Pannis latentem vilibus Christum fovebat hospitem: Quas dura subtraxit sibi, Opes refundit prodiga.* *Sant.*

ELEEMOSINAM *Petere.* *PHR.* *Sordida vagitu posceret ara puer.* *M.* *Protentâque manu tenuem misera bilis Irus Et dextrâ & linguâ supplice poscit opem. Se tibi pannoso Christus sub tegmine sistit; Et rogat exiguum voce manuque stipem... egeni Quos socios mensâ vidimus esse tuæ.* *Sant.* *Monstrans egentum squalidos, Quos ipse pascēbat, greges; Hæc turba, dixit, quas sitis Opes Olympo tranſtulit.* *Sant.* *Pone auri quam dudum animo spem pascis inanem: Quidquid erat, quod quæris, inops miserandaque turba Abstulit, & cæli penetralibus abdidit imis.* *Vida.*

ELEGÄNS, äntis. [Ab eligo.] *Qui ſcâit faire choix, délicat, fin.* *SYN.* *Cōcinnūs, vērūtūs, pōlitūs, ōnātūs, excultūs, mūdūs, ūrbānūs.* *PHR.* *Seu quid suavius elegantiusve est.* *C.* *Nec sane nimis elegante linguâ.* *C.* *Elegans oratio, ingenium.* *Quin.* *Elegans in dicendo, in cibo.* *Cic.* *Jocandi genus elegans, urbanum, facetum, ingeniosum.* *Cic.* *Qualis Io superi? qualis nitor... hinc solido fulgore micantia verba Implevere locos: hinc exornata figuris Advolat excusso velox sententia torno.* *Cl.* *Est enim leporum Disertus puer ac facetiarum.* *C.* *Quæ sit enim culti facundia sensimus oris.* *O.* *Quæ tibi tam tenui curâ limantur ut &c.* *O.* *Jam dulce loquendi Pondus, & artonitas sermo qui duceret aures.* *Cl.*

ELEGÄNTĒR Adv. *Avec elegance.* *Accuratē eleganterque dicere.* *Cic.* *Eleganter acta vita.* *Liv.*

ELEGÄNTIÄ, æ. f. *Politesse, délicatesse, elegance.* *SYN.* *Dēcūs, dēcōr, ōnātūs, cultūs, mūditiä, ūrbānitiä.* *SYNT.* *Elegantia morum.* *Tac.* *Lingua, loquendi.* *Cic.* *Sermonis.* *Cic.* *Amœnitatis & leporis arbiter.* *Com.*

ELEGIA, & **ELEGĒIÄ**, æ. f. *O.* *Et ELEGŪS*, gŕ. m. **ELEGIA**, ōrūm. *PLA.* **ELEGIDIUM**, ū. n. *P.* *Elegie, sorte de Poëſie ſur des ſujets tristes.* *EPITH.* *Tristis, bländä, mōſtā, ſcēbilis, infelix, quērülä, ſcēbilis, imbellis, gēmēbūdä, mīſērābilis.* *PHR.* *Versibus impariter junctis querimonia primūm, Post etiam inclusa est voti sententia compos.* *H.* *Quas inter multūm petulans elegia propinquat.* *St.* *Blanda pharetratos elegia canter amores.* *O.* *Venit adoratos elegia nexa capillos; Et puto pes illi longior alter erat. Forma decens, vestis tenuissima, vultus amantis &c.* *O.* *Differ opus, nec te facundi scena Catulli Detineat, cultis aut Elegia comis.* *M.* *Blanditias elegosque leves mea tela resumpsit.* *O.* *Flebilis indignos elegia solve capillos, Ah! nimis ex vero tunc tibi nomen erit.* *O.* *Albi, ne doleas plus nimio memor Immitis Glyceræ; neu miserabiles decantes elegos.* *H.* *Nunc primūm velis elegi majoribus uti.* *H.* *Imbelles elegi, genialis musa valete.* *O.* *Quis tamen exiguos elegos emisit, author, Grammatici certant, & adhuc sub*
judice

judice lis est. *H.* Quid volui demens elegis imponere tantum Ponderis : heroi res erat ista pedis. *O.* Elegos habui faciles in amore ministros ; Cum lufit numeris prima juvena suis. *O.* Non si qua elegidia erudi Dictarunt proceres. *P.* Quid referam molles elegos , miserabile carmen. *Sann.* Plangite Pierides cytharamque aptate dolori ; Lætaque turbatis demite fecta comis : Attratoque habitu lacrymis accedite nostris ; Apraque funesto dicite verba die. *Hofch.* Venit inæquali mœrens elegia passu. Ingeni facies plena pudoris erat : Squallebat vestis ritu conscissa dolentis ; Squallebant fusæ mœsta per ora tomæ. *O.* O ! quoties foribus castis convicia feci, Quæ sparsæ lacrymis permaduere meis. *Hofch.* (Vide *CARMEN. Carmen Elegiacum.*)

ELELEUS, *i.* *Unum è Bacchi nominibus.* Nicteliusque Eleleusque parens & Jacchus & Evan. *O.* (Vide *BACCHUS.*)

ELEIS, *id.* *f. Bacchantæ.* *PHR.* Nunc feror ut Bacchi furiis Eleides actæ , Quæque sub Idæo tympana colle movent. *O.*

ELEÛS, *ā* , *ūm.* *Ex Elide.* *PHR.* Hic vel ad Elei metas & maxima campi Sudabit spatia. *V.* Quantum clamore juvatur Eleus fonipes. *L.* Eliades Equæ. *V.*

ELĒMĒNTĀ, *ōrūm.* *n.* *Element.* *SYNT.* Elementa literarum. *Quin.* Loquendi. *Cic.* *Les premiers principes, les commencemens.* Iterum elementa mearum. *Sil.* Inire elementa rationis. *Lr.* Scelerum si bene poenitet , Eradenda cupidinis pravi sunt elementa. *H.* Elementa vitiolorum. *J.* Primæ indolis. *S.*

ELĒMĒNTĀ, *Seu quatuor prima rerum principia. Terra, aqua, aer, ignis.* Ex illis duo sunt onerosa , suoque Pondere in inferius tellus atque unda feruntur : Et toridem gravitate carent ; nulloque premente Alta petunt aer , atque aere purior ignis. Quæ quamquam spatio distent , tamen omnia sunt Ex ipsis , & in ipsa cadunt ; resolutaque Tellus In liquidas rarefcit aquas : tenuatur in auras , Aeraque humor habet : dempto quoque pondere rursus In superos aer tenuissimus emicat ignes. Inde retro redeunt ; retroque retexitur ordo : Ignis enim densum spissatus in aëra transit , hinc in aquas tellus glomeratâ cogitur undâ. *O.* Quatuor discordia femina rerum : Frigida decertant calidis , humentia siccis. *O.* Quatuor hæc simili cum sint elementa figurâ Prædita , non uno pergunt tamen incita motu Ire ; sed hæc fursus , levitas rapit illa deorsum. Quamquam mutatis redeant pereantque figuris , Quotidie tamen æternâ se lege propagant. *Lr.* Namque canebat uti magnum per inane coacta Semina , terrarumque animæque marisque fuissent , Et liquidi simul ignis ; ut his exordia primis Omnia , & ipse tener mundi concreverit orbis. *V.* Quatuor æternus genitalia corpora mundus Continet. *O.* Altum flamma petit : propior locus aëra cœpit : Sederunt medio terra frerumque loco. *O.* Ignea convexi vis & sine pondere cæli Emicuit , summâque locum sibi legit in arce. Proximus est aër illi levitate locoque ; Denfior his tellus elementaque grandia traxit ; Et pressa est gravitate sui : circumfluius humor Ultima possedit ; solidumque coërcuit orbem. *O.* Astra tenent cæleste solum formæque Deorum : Cesserunt nitidis habitandæ piscibus undæ : Terra feras cepit , volucres agitabilis aër. *O.*

ELĒNCHÛS, *chī.* *m.* [Unionis genus.] *Grosse perle en forme de poire.* *PHR.* Turpe putat nil ; Cum virides gemmas collo circumdedit ; & cum Auribus extensis magnos commisit Elenchos. *J.* Eois incedere dives Elenchis. *Saut.*

ELĒPHANTĪĀ, *æ.* *f. Cel.* [Lepræ genus Elephantorum cuti similis.] *Lepre.*

ELĒPHANTINÛS, *ā* , *ūm.* *V-MAX.* *D'Elephant.* *CEL.* *D'Yvoire.*

ELĒPHĀS, *āntis* , & **ELĒPHANTÛS**, *tī.* *m.* [Quo belluarum nulla prudentior , ait *Cic.*] *Un Elephant.* *SYN.* *Barrus.* *Epirh.* *Indūs* , *Indicūs* , *Ēōūs* , *Āfēr* , *Libyēūs* , *Gētālūs* , *Māssylūs* , *hispidūs* , *Libyssūs* , *Mārmāricūs* , *ingēns* , *fōrtis* , *pōtēns* , *vāstūs* , *fērūs* , *rōbūstūs* , *immānis* , *lācērtōsūs* , *fērōx* , *solidūs* , *infērēns* , *bēlligēr* , *mītis* , *clēmēns* , *ānguimānūs* , *fōlērs* , *indūstriūs* , *dōcīlis* , *bēllicūs* , *mārtiūs* , *cāndēns*. *PHR.* Et molles dare jussa quod choreas Nigro bellua nil negat magistro. *M.* Quid tibi vis mulier nigris dignissima Barris. *H.* Videmus Ingemere anguimanos Elephantes. *Lr.* Libyæ sic bellua terræ. *L.* Sic Libycus densis Elephas oppressus ab armis , Omne repercussum squalienti missile tergo Frangit ; & hærentes morâ cute discutit hastas. *L.* Vis Elephantorum turrito concita dorso. *Sil.* Turritas moles ac propugnacula dorso Gestant. *Manil.* Bellantia monstra. *Sil.*

ELĒPHĀS [Elephanti dentes.] *L'Yvoire.* *PHR.* Altera (Porra) candenti perfecta nitens Elephant. *V.* In foribus pugnam ex auro solidoque Elephant. *V.* (Vide *EBUR.*)

ELĒVATÛ, *ōntis.* *f. Quin.* *Rehaussement, elevation.*

ELĒVŌ, *ās* , *āvī* , *atūm* , *ārē.* *Lever en haut.* *Elever.* Cape lapidem hunc , atque eleva. *Pla.* *PHR.* (Vide *TOLLO.*)

ELĒVĀRĒ, [*Pro imminuere, exēnuare.*] *Diminuer, rabaisser, affoiblir.* *SYN.* Elevare famam. *Tac.* Invidiam. *Quin.* Aegritudines. *Cic.* Neve inimica meas elevet aura preces. *Pr.* Qui , facere quæ non possunt , verbis elevant. *Ph.*

ELĒUSÛS, *is.* *f. Attica urbs ubi regnavit Cereus quem Ceres agriculturam edocuit. Eleusini incola, beneficii memores, templum & sacra Cerei instituerunt.* *PHR.* Tempore quo nobis inita est Cerealis Eleusis. *O.* Attica Eleusis. *S.* Tardaque Eleusinae matris voluntia plaustra. *V. i. Ceresis.*

ELĒUTHĒRIĀ, *ōrūm.* *Pla.* [Latine libertatis solennia. Ea festa in honorem Jovis servatoris pro adeptâ libertate instituta sunt in Græciâ , & deinde Romæ à servis libertate donatis celebrata.] *Fêtes célébrées en mémoire de la liberté qu'on avoit obtenue.*

ELĪĀS, *æ.* *Propheta nomen.* Talem se sociis mirantibus obtulit heros Amborum in medio vatium , quorum alter adivit Flammihero quondam invehctus cæli ardua curru , Et tranavit Equis insultans aëris auras. *Vida.*

ELŪĀS, *ādīs.* *f.* [*Ex Elide.*] *D'Elide.* Eliadum palmas Epirus Equarum. *Fert. V.*

ELĪCYŌ, *is* , *ELĪcūt* , *FLĪcītūm* , *ērē.* *Tirer, faire sortir, attirer.* *SYNT.* Elicere fontem , sudorem. *Plī.* Verum. *Pla.* Vocem. *Cic.* Favorem. *Tac.* Lacrymas alicui. *Pla.* Arcana alicujus. *Liv.* Ululatum. *Plī.* Nervorum sonum. *Plī.* Elicere manes sepulchris. *T.*

Ferrum ex terræ cavernis. *Cic.* Ignem confictū, & ictu lapidum. *Cic.* Elicere ad colloquium, ad pugnam. *Liv.* Elicere præmio. *Cic.* *PHR.* Eliceret rîsum cytharœdi causa magistri. *J.* Ecce supercilio cli-vosi tramidis undam Elicit. *V.* Attonitum-vario oblectamine mulcens Elicit extremo chelyn. *St.* Denique laudari sacrato Cæsaris ore Et merui, la-crymas elicuique Deo. *O.* Nequicquam nostras de-mens, ait, elicis iras. *Sil.* Voce meâ voces eliciente Dei. *O.* Acribus & stimulis eliciendus amor. *V.*

ELICIŪS, II. *Jovis nomen.* Eliciumt cælo te Jupiter.
Unde minores Nunc quoque te celebrant Elicium-
que vocant. O.

ELIDÖ, is, lifi, lifum, èrë. *Ecraser, briser, froisser.*
 SYN. Frängö, tērö, ättērö, collidö. SYN. Elidere
 foetus. *Var.* Naves. *Caf.* Nervos virtutis. *Cic.* Pon-
 tum. *L.* Spiritum. *Cel.* Elidi aegritudinibus. *Cic.* Eli-
 dere sonum. *PLI. i. elicere.* PHR. Ut prima novæcæ
 Monstra manu geminosque premens eliserit angues.
V. Elisos oculos & siccum sanguine guttur. *V.* Quæ
 presso subdita mento, Elidunt oculos, & respira-
 men, iterque Eripiunt animæ. O. Ter spumam
 elisam & rorantia vidimus astra. *V.* Vivacemque ani-
 mam missis elidite sylvis. O. Ter eliso percussis aëre
 pennis. O. Hic laqueo fauces, elisaque guttura fre-
 git. *V.* ELIDÈRÈ ignem è filice. *PLI. Tirer du*
feu. Exiliantque cavis elisi nubibus ignes. O. Et nube
 dirum fulmen elisà micat. S. Elidere sonum. *PLI. Faire*
du bruit en frappant.

FLIGŌ, is, legi, lectum, ēre. *Choisir, faire choix, élire.* SYN. Seligō, deligō, lēgō, ēxcēpō. PHR. Eligere de tribus quem velit. *Cic.* Corpora præcipuè matrum legat. *V.* Vidit lecta diu (*Semina*) & multo spectata labore Degenerare tamen; ni vis humana quotannis Maxima quæque manu legeret. *V.* Quos numero pater eligit omni. *V.* Et sobolem armento fortirè quotannis. *V.* Hæctorci socii Trojæ quos forte supremâ Delegi comites. *V.* Italides quas ipsa decus sibi dia Camilla Delegit, pacisque bonas bellicę ministras. *V.* Nec piget, aut unquam stultè eligisse videtur. *O.* Pugnandi tempora mecum Eligat Atrides. *O.* Illud elige in quo vicerit ratio. *S.* Votis concordibus unum Elegere ducem: juveni se subdere gaudet Canities veneranda; pudor licet arguat intus... Multa reluctanter nobisque sibi que timentem Acrius urgemus... lacrymisque decorus honestis Ultrò concessos fugiendo meretur honores. *Sant.*

FLŪGI, & ELECTŪS, ā, ūm. PHR. Ipſos contrac-
tus in uſus. Eligitur locus, hunc &c. V. Ter lecti
proceres, ter denis navibus ibant. V. Delectos ordi-
ne ab omni. V. Quatuor ex omni delectæ claſſe ca-
rinæ. V. Toto lectos ex ordine mittit. V. Hoc opus
electum me mihi fortè putes. O. Pauci quos æquus
amavit Jupiter, aut ardens eſcivit ad ætherea vir-
tus. V. Pauci læta arva tenemus. V.

ELIMÝNŌ, as, āvī, ātūm, ārē. VAR. *Faire fortir, chasser.* SYN. *Excludō, expellō, pellō, ejiciō, arcēō.* PHR. Ne fidos inter amicos Sit qui dicta foras eliminet. H.

ELIMŌ, as, avī, arūm, arē. *Limer, polir, perf. Clonner.* SYN. Ēxcōlō, ēxōmō, pērpōlīō, pōlīō, līmā rādō, ērādō. PHR. Graciles ex ære catenas, Retiaque & laqueos quæ lumina fallere possent Eli-

mat: non illud opus tenuissima vincant Stamina.
O. Elimare rationes. Cic. *Metaph.*

ELINGUIS, guë. *Qui n'a point de langue, muet.* SYN.
Mŭtŭs. SYNT. Elinguis curia. *Plin* Elinguem reddidit.
Cic. (Vide MUTUS.)

ELINGUŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Pla.* [Linguam amputare.] *Couper la langue.* (Vide LINGUA. *Linguam excindere.*)

ELIQUAMĒN, inis. n. Col. Liqueur, jus.

ELIQUĒSCŌ, is, ěř. *Var.* [Liquidum fieri.] *Se fon-*
dre, se liquesier.

ELIQUO, as, avi, atum, are. [Liquidum facere.]
Clarifier. PHR. Vinum à fecibus eliquatum. *Col.*
 Plorabile si quid Eliquat, & tenero supplantet ver-
 ba palato. P. *Addoucir sa voix.*

ELIS, idis. f. [Urbs in Peloponneso.] *Elide*. PHR.
Alpheum fama est huc Elidis amnem Occultas
egisse vias subter mare. V.

ELISĀ *Nomen Didonis.* PHR. Nec me meminisse pigebit Elifæ. V. (Vide DIDO.)

ĒLISIŌ, ōnis. f. SEN. Expression d'une liqueur.

ÉLIX, icis. m. Col. Rigole, petit canal.

ELIXŪS, ā, ūm. [Aqua coctus.] *Cuit, boſillī.* PHR.
Elixus verber. *ſ.* At ſimul aſſis Miſcueris elixa,
ſimul conchilia Turdis. *H.* Candidus elixæ miſceretur
cafeus herbæ. *O.*

ELLYCHNIUM, ἢ. n. PLI. *Lumignon, mèche d'une lampe, ou d'une chandelle.*

ÉLOCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Jetter hors de son lieu, déplacer.* PHR. Quam chara Diis immortalibus esset (gens Judæorum) docuit quod est victa, quod elocata, quod servata. *Cic.* Elocare Boyes. *Col.* Fundum. *Cic.* [Pro locare.] *Donner à loïage.* Funus elocare. *PLI.* *Faire marché pour un enterrement.*

ELÖCUTIÖ, önis. f. Cic. *Elocution*, *expression*.

ELÖCŪTÖR, (örís, m. Et ELÖCŪTRIX, ícís. f.
 QUIN. *Qui porte la parole.*

ELOGIUM, ū. n. Cic. *Eloge, epitaphe, inscription.*
(Vide LAUS.)

ĒLŌŃĢŃ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Prolonger*. Cum dies
maximē ēlongantur. *Pli.*

ELOQUENS, *entis. Eloquent.* SYN. Fācundūs, dīfer-
tūs. **P**HR. Largus opum & linguā melior. *V.* Dīfer-
tīssīme Romulī nepotum. *C.* Facunda Prīscī pagina.
M. Aufonīo ore potens. *M.* Doctīssīma fandi. *V.* Doc-
te fermonīs utriusque linguā. *H.* Cujus in ingenīo
parīa facundia linguā, Quā prior in Latīo non
fuit ulla foro. *O.* Idemque gravīssīmus author Elo-
quīi. *J.* Romanā facundia maxīma linguā. *O.* Ju-
venīs patrīi non degener orīs. *O.* Tutius est igitur
fictīs contendere verbīs, Quā pugnare manu: sed
nec mīhi dicere promptum, Nec facere est īsti-
quantūmque ego Marte ferocī, Inque acīe valeo,
tantūm valet īste loquendo. *O.* Et quādam sīne me
verba dīferta loqui. *P.* Oracula regīs Eloquīo cre-
vere tuo; nec dīgnīs unquam. Majestas memīnit
sese Romana locutam. *Cl.* Implebit terras voce &
furialia bella Fulmīne compefct linguā; nec deīn-
de relīnquet Par decus Eloquīo cuiquam sperare
nepotum. *J.* Attīce facundā renovas quī nomīna
gentīs; Nec sīnīs īngentem contīnīsse domūm.
M. Cujus Cecropīa pectora voce madent. *M.* Roma-
nī maxīmus author Tullīus eloquīi, cujus sub jure
togāque Pacificas sāvus tīmuit Catīlīna securēs. *L.*

Addebat verbis numeros & pondera rebus. *Sant.* Et multa dulci, multa sublimi refert, Sed cuncta docto pectore. *M.* Sed non replenda est curia verbis, Quæ tuò tibi magna volant, dum distinet hostem Agger murorum. *V.* Sed quæ tam prona facultas Carmina seu fundis, seu Cicerone tonas. *Cl.* Seu per audaces nova dityrambos Verba devolvit. *H.* Nam tu sive libet pariter cum grandine nimbos, Tensaque vibratâ jaculari fulmina lingua; Seu juvat æstictas in nodum cogere voces... Vim Laëtiadæ, brevitatem vincis Attidæ: Dulcia seu mavis liquidoque fluentia cursu Verba, nec incluso sed aperto pingere flore, Inclyta Nestorei cedit tibi gratia mellis. *Cl.* Mox ubi pulsâ mora est, atque os cæleste solutum; Hoc superos jures more solere loqui. *O.* Non sic grandiloqui Demosthenis ora sonabant, Cum fando Æmonii frangeret arma Ducis; Non cum terrarum reginam Tullius urbem Flexit ad eloquii mollia fræna sui. *Com.* Multi magna loqui possumus; ardua Raros ausa vocant. *Sarb.* Ingeniumque capax & par civilibus actis, Quæque animis largas lingua ministret opes. *Pol.* Largos haustus dici de pectore fundit Lingua. *Lr.* Tanta est artificis pellacia, vis ea fandi; Ut quoscumque velit vertat, superetque venenis. *Vida.* Dulcius eloquium, nulli, nec apertior unquam Vis fandi fuit, aut quæ mentibus acrior instet. *Pol.*

ELÔQUENTÏS *virî cum furvîo comparationes.* Monte decurrens velut amnis, imbres Quem super notas aluere ripas, Fervet immensusque ruit profundo Pindarus ore. *H.* Vehemens puroque similis amni Fundet opes. *H.* Qui nunc profundo volvitur alveo Sententiarum; nunc gracili fluit Torrente linguæ; nunc apertis Ingenii spatiat arvis. *Sarb.* Quid referam quantos animorum accenderet æstus Conventu procerum in medio? quæ flumina grandis Spargeret eloqui? quantis assurgeret undis? Cum populorum aures blando sermone teneret. *Rap.* Sic varios sese in vultus facundia dives Induit; & vasto nunc torrens impete fertur Fluminis in morem; siccò nunc aret in alveo, Nunc sese laxat, nunc expatiata coërcet. *Pol.* Instarque densæ grandinis Torrente linguâ perstreperit. *Auf.* Gurgite seu pleno, densisque opulenter undat Verticibus, sive humentes læto ubere ripas Dædala germinibus variat. *Pol.* Cujusque ex ore profuso Omnis posteritas latites in carmina duxit, Unius sæcunda bonis. *Manil.*

ELÔQUENTËR, ius, ismè, adv. *Plt.* *Eloquemment, en beaux termes.*

ELÔQUENTÏA, æ. f. & **ELÔQUIUM**, ït. n. *Eloquence.* *Syn.* Fæcundia. *Epit.* Dulcis, cultâ, blandâ, præstans, mellitâ, divinâ, vênustâ, nectârâ, ambrôsîa, melliflûâ, æxânimâ, floridâ, doctâ, potens, fæcundâ, beâtâ, abundans, adulâ, dolôsâ, callidâ, insidiôsâ, concinnâ, ælûmnâ, Articâ, mædîcîs. *Phr.* Larga quidem semper Drance tibi copia fandi est. *V.* Latiumque beabit divite lingua. *H.* Linguæ tela subire tuæ. *O.* Nec abest facundis gratia dictis. *Cl.* Nunc tibi & eloquii nitor ille domesticus adsit. *O.* Vivit enim in vobis facundi lingua parentis. *O.* Atque hæc est, dicas, facundia principe digna: Eloquio tantum nobilita-

tis inest. *O.* Sæpe acri porior prudentia dextrâ. *V-F.* Eloquium aut formam Demosthenis aut Ciceronis, Incipit optare... Eloquio sed uterque perit... utrumque Largus & exundans letho dedit ingenii fons. *J.* Tardius dicendi copia multis, Et sua mortifera est facundia. *J.* Gratia facundi quanta sit eloquii. *O.* Potentis Eloquii virtus. *St.* Decus partum eloquio. *Sil.* Vis addita linguæ, Vivida mens, animusque sagax. *Sant.* Eloquium blandè auribus influens. *Com.* Nunc in perniciem lingua diserta meam. *O.* Munera fandi. *Rap.* Sive beati Te decor eloquii seu rerum pondera tangunt. *Pol.*

ELÔQUENTÏÆ *vis.* *Phr.* Ille regit dictis animos; & pectora mulcet. *V.* Quippe manu fortes (ait *Ulysses contra Ajacem*) Consilii cessere meis: tibi dextera bello Utilis; ingenium est quod eget moderamine nostro. Tu vires sine mente geris: mihi cura futuri est. Tu pugnare potes; pugnandi tempora mecum Eligit Atrides; tu tantum corpore prode. Nos animo: quantoque, ratem qui temperat, anteit Remigis officium; quanto dux milite major; Tanto ego te supero: necnon in corpore nostro Pectora sunt potiora manu: vigor omnis in illis... Mora manus procerum est; & quid facundia posset Tunc patuit, fortisque viri tulit arma disertus. *O.* Addidit invalidæ robur facundia causæ. *L.* Cum tua mæstos Defensura reos vocem facundia mittit: Quis non attonitus judex tua respicit ora, Quis regit ipsè suam, nisi per tua pondera, mentem. *Cl.* Quid tibi nunc dulcem præcunctis Nestora dicam Qui toties inter primores Argivorum Ingentes potuit verbis componere lites, Et mulcere animos, & millia fingere corda? Nam causas petit ex alto indeprensâ, virique Circuit occultâ verborum indagine mentem. Discitur hinc etenim sensus, mentesque legentum Flectere, diversosque animis morus dare, ut illis Imperet ante potens (dictu mirabile) vates. *Vida.* Tu namque potenti Protinus ore tonans ardentis fulmine linguæ Cuncta quatis. *Pol.* (Vide *CAUSIDICUS*.)

ELÔQUENTIA *præstare.* *Phr.* Pieriis pollent studiis multoque redundant Eloquio. *Cl.* Nec enim tibi sola potentis Eloquii virtus, *St.* Romanam noverat artem. *O.* Quæ sit enim culti facundia sensus oris; Civica pro trepidis cum tulit arma reis. Scimus & ad nostras cum se tulit impetus artes, Ingenii currant flumina quanta tui. *O.* Primæque senes cessere juventæ, Jam tum canities animi, jam dulce loquendi Pondus, & attonitas sermo qui duceret aures. Mox undare foro victrix opulencia linguæ Tutarique reos. Ipsa hæc amplissima sedes Orantem stupuit. *Cl.* Fandique opibus sublimis abundas. *St.*

ELUCËO, es, luxi, erè. *Reluire, briller.* *Phr.* Elucet aliæ & fulgore coruscant. *V.* Elucet eruditio in ipsa picturâ. *Pl.* Elucet honos, amicitia. *Cic.* Lærior eluxit structos super ignis acervos. *T.* Ingenium elucet prudentiâ. *Cic.* Spes in pueris elucet. *Quin.* (Vide *LUCEO*.)

ELUCYDATÏO, òis. f. *Tac.* *Eclaircissement, declaration.*

ELUCTABÏLIS, ilè. *Qu'on peut surmonter.* Non eluctabilis lacus. *S.*

ELUCTŌR, āris, ātus sūm, āri. *Sortir en faisant effort, se retirer avec peine.* SYN. ERŪMPŌ, vī exēō, IŪCTŌR. PHR. Ad plenum calcentur, aqua eluctabitur omnis. V. Tirrhenas vix eluctatus in undas. L. Vox eluctata furorem est. St. Locorum difficultates eluctatus. Tac. Eluctari nives. Tac. Eluctantia verba. TAC. i. *Impedita.* Eluctatus obstantia. Sen.

ELUCŪBRŌ, ās, āvi, ātūm, āre. & **ELUCŪBRŌR**, āri. [Ad lucernam scribere.] *Travailler à la chandelle, faire à force de veilles.* Quam elucubravi epistolam. Cic. Nox lucubrata camœnis. M.

ELUDŌ, is, lūsī, lūsūm, ēre. *Tromper adroitement.* SYN. LŪDŌ, fālŏ, dēcipiŏ, irrīdēŏ, illūdŏ, dēlūdŏ. SYNT. Eludere aliquem & alicui. Cic. PHR. Orislochum fugiens, magnūque agitata per orbem Eludit gyro interior sequiturque sequentem. V. Aggressi nam sæpe senex spe carminis ambos Luserat. V. Mordacem Cynicum sic eludebat, ut &c. H. Expectata seges vanis elusit avenis. V. Et seges elusit mensem fallacibus herbis. T. Increpuit malis, morsuque elusus inani est. V. Animos consiliis eludere. Cl. Quā vaser eludi possit ratione maritus. O. Mæonis elusam designat imagine Tauri Europam. O. Cursu levi canes elusit. Ph.

ELUGĒŌ, ēs, lūxī, lūctūm, ēre. Liv. [Luctum deponere.] *Se consoler.* ELUGĒRE. Cic. Pleurer. (Vide LUGEO.)

ELVINĀ, æ. *Ceres ita dicta ab Elvio oppido in quo colebatur.* PHR. Me quoque ad Elvinam Cererem vestramque Dianam. J.

ELUMBYS, **ELUMBĒ**. Cic. & **ELUMBŪS**, ā, ūm. St. Ereiné.

ELŪŌ, is, lūi, lūtūm, ēre. PLA. *Laver, netoier en lavant.* SYN. Abstergŏ, diluŏ, lāvŏ, tērgŏ, pūrgŏ. PHR. Spumigeroque tuum fonti, quā plurimus exit, Subde caput, corpusque simul, simul elue crimen. O. Irriguo nihil est elutius orto. H. Infectum eluitur scelus, aut exurit igni. V. Cadus. Spes donare novas largus, amaraque Curarum eluere efficax. H. Labem pudoris eluere. S. Eluere maculam vestium. Pl. Vitæ sordes & animi labes. Cic. Labem pudoris. S.

ELŪTRIŌ, ās, āvi, ātūm, āre. Pl. [E vase in vas transferre.] *Survivider.*

ELŪVIES, ei. f. Cic. Ravine d'eau, débordement. CUR. Creux fait par une ravine d'eau. Eluvie mons est ductus in æquor. V. ELŪVIŌ, ōnis. f. Cic. Inondation. (Vide DILUVIUM. ALLUVIES.)

FLUXATŪS, ā, ūm. PLI. *Disloqué.*

ELUXŪRIŌR, āris, āri. Col. [Metaph. de arboribus.] *Pousser trop de bois.* (Vide LUXURIOR.)

ELYSIUM, ii. n. & **ELYSII** cāmpī. *Les champs Elises ou Elisiens.* EPITH. Lætūm, felix, pīum, āmplūm, quētūm, āmōnūm, plācidūm, bēātūm, fortunātūm, lātūm. PHR. Quamvis Elysios miretur Græcia campos. V. Et caligantes animatum examine campos. St. Via... quæ Diris magni sub mœnia tendit. Hac iter Elysium nobis. V. In loca ab Elysii diversa fugabere campis. O. Sedesque discreta piorum. H. Elysios olim liceat cognoscere campos. T. Ereptum stygiis fluctibus Æacum Virtus & favor & lingua potentium Varum divitibus consecrat insulis. H. Quisque suos patimur manes; exinde per amplum Mittimur Elysium; & pauci

læta arvā tenemus. V. Congressus pete, nate, meos; non me impia namque Tartara habent, tristisque umbræ; sed amœna piorum Concilia Elysiumque colo. V. Devenere locos lætos, & amœna vireta Fortunatorum nemorum sedesque beatas. Largior hic campos æther, & lumine vestit Purpureo, solemque suum, sua sidera norunt: Pars in gramineis exercent membra palæstris; Pars pedibus plaudunt choreas, & carmina dicunt... Hic manus ob patriam pugnando vulnera passi, Quique sui memores alios fecere merendo... Nulli certa domus: lucis habitamus opacis; Riparumque toros & prata recentia rivis Incolimus. V. Seclusum nemus & virgulta sonantia sylvis Lethæumque domos placidas qui prænatat amnem. V. Colle sub Elysio nigræ nemus Ilíce frondet. O. Domus Elysia. Vallis Elysia. O.

EMACIŌ, ās, āvi, ātūm, āre. Col. [Macie conficere.] *Amaigrir.* (Vide MACERO.)

EMACITĀS, ātis. f. Col. *L'envie, la passion d'achever.*

EMACRĒSCŌ, crūi, ēre. CEL. & **EMACRŌR**, āris, āri. PLI. *Maigrir.* (Vide MACESCO.)

EMACŪLŌ, ās, āvi, ātūm, āre. [Maculas auferre.] *Oter les tâches, netoier.* SYN. Pūrgŏ, diluŏ, eluŏ, lāvŏ, abstergŏ, Maculās dēlō, tollŏ, aufferŏ. PHR. Emaculaturum spondet per flumina corpus. Cl.

EMANCIPŌ, ās, āvi, ātūm, āre. [Manu mittere, liberare. Dicitur propriè de filiis.] *Emanciper.* Emancipare agrum alicui. [Per transl. Alienare, & possessione suā emittere.] *Aliener, vendre.* Hinc EMANCIPARE se alicui. *S'attacher, se dévouer.* Romanus (Eheu posteri negabitur) Emancipatus sceminæ fert vallum, & arma miles. H.

EMANCŌ, ās, āvi, ātūm, āre. SEN. *Estropier.* (Vide AMPUTO.)

EMANŌ, ās, āvi, ātūm, āre. *Sortir, s'écouler.* SYN. Mānŏ, dīmānŏ, exēŏ, effluŏ, exōriŏr, exillŏ, elābŏr, dērivŏr, prōdēŏ. PHR. Emanat rit, uti fumus, diffusa animæ vis. Lv. Emanat fons, fama. Emanat in vulgus oratio. Cic. Emanant ex fontibus rivi. Pl. Emanare sanie. Pl. Act. *Jetter.* (Vide FLUO.)

EMARGINŌ, ās, āre. *Oter les bords, rogner.* Emarginat ulcera. Pl.

EMASCŪLŌ, ās, āvi, ātūm, āre. APUL. *Faire Eunneque, effeminer.* (Vide CASTRO.)

EMĀTHIA, æ. f. [Thessalia, ab Æmatho rege dicta.] *La Macedoine.* EPITH. Nōbilis, clārā, fortis, montānā, pūgnāx, ferŏx, victrix, indōmitā. SYN. Micēdoniā, Edōniā. PHR. Bella per Emathios plus quam civilia campos. L. Nec fuit indignum Superis bis sanguine nostro Æmathiam, & latos Æni pinguescere campos. V.

EMĀTURĒSCŌ, is, ūi, ēre. *Mûrir.* [Per transl. Dēfervescēre.] *Se rallentir.* PHR. Atque ea sic lapsa est, ut surgere, si modò læsi Ematurerit Cæsaris ira, queat. O.

ĒMAX, ātis. omn. gen. *Grand acheteur.* PHR. Institor ad dominam veniet discinctus emacem. O.

EMBĀMMA, ātis. n. Col. [Condimentum.] *Toute sorte de sausse.*

EMBLĒMA, ātis. n. Cic. [Ornamenta quasi temporaria & exemitibilia quæ aureis poculis illigaban-

tut.] Ornemens qu'on mettoit aux vases, & qu'on pouvoit en ôter. [Per transl. Quod muro appingitur.] Peinture. Embleme.

EMBOLĀ, ōrūm. & EMBŌLYUM, ū. n. Cic. [Argumentum scenicum.] Prologue.

EMBOLARIUS, ā, ūm. Plī. Aſteur comique, farceur.

EMEDULLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Plī. [Medullam extrahere.] Oter la moëlle.

EMENDABILIS, ilē. SEN. Qu'on peut corriger, réparable.

EMENDATĒ, adv. Cic. Correcement, poliment.

EMENDATIŌ, ōnis. f. Cic. Correction, amandement.

EMENDATŌR, ōris. m. Cic. & EMENDATRIX, icis. f. Correcteur, reformateur. Emendatrix vitæ poetica. Cic.

EMENDICŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Manlier. Emendicata ſuffragia. Sen.

EMENDŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Corriger, reformer.

SYN. Cōrigō, cāſtigō, pūrgō, rēcōgnōſcō. SYN. Emendare conſilium. Cic. Fortunam arte. H. Emendare citam alvum. Plī. Res Italas armis tueris, legibus ornes, Moribus emendes. H. Emendaturus fortunam. H. PHR. Cum poteris ſapiens emendatusque vocari. H. In Pomis ſuccos emendat acerbos. O. Studiis animum emendare Platonis Incipiam. Pr. Emendare cupis vitium deforme. M. Agnoscere opus emendare penates. H. (Vide CORRIGO.)

EMENTIŌR, īris, ītūs ſūm, īrī. Feindre, controuuer, déguifer, diſſimuler. SYN. Cōmmiſiſcōr, cōſingō, ſingō, mētiſcōr, ſimulō. PHR. Qui ſe genitum ſcēpremplice Nilo Ementitus erat. O. Ementitus erat clypeo quoque flumina ſeptem. O. Ementitus omnia. Plā. Ementiri genus ſuum. Cic. Ementita opinio. Cic. Ementita Auſpicia. Cic. Faliſſis. (Vide MENTIOR.)

EMENTITĒ, adv. M. En déguifant.

EMERCŌR, āris, ātūs ſūm, ārī. Tac. Achetter. (Vide EMO.)

EMERĒŌ, ēs, ūī, ītūm, ērē. & EMERĒŌR, ēris, ītūs ſūm, ērī. Meriter, gagner par ſes ſervices. Et tamen emerui generoſos veſtis honores. Pr. Honor emeritus. O. Emerito ſignatas nomine vires. Cl. Hinc EMERITĪ milites Dicuntur qui militiā perfuncti ſunt. PHR. Quæ ſedes erit emeritis, quæ rura dabuntur Quæ noſter veteranus aret, quæ mœnia feſſis. L. Emeritos Muſis & Phœbo tradidit annos. M. i. Effraos. Per transl. dicitur Emeritus Equus. O. Canis. St. &c. Dempſerat emeritis jam juga Phœbus Equis. O. Ruſticus emeritum palo ſuspendit aratrum. O. Emeritis non eſt ſatis utilis armis. O. Jubeſt emeritos ſolvere Canes. S. Emeritum ſtipendium libidinis. Cic

EMERITĀ, æ. f. Plī. [Urbs Luſitanæ.] Merida.

EMERGŌ, ſī, ſūm, ērē. Sortir d'où l'on étoit plongé, ſe dégager. SYN. Elābōr, ēvādō, ēxēō, ēxſurgō, ēminēō. SYN. Tenebris pulſis emergere Cl. Emergere eſt flumine. Cic. De paludibus. Liv. Ex judicio. Cic. Ex malis. Ter. Ex vitiis. Cic. Emergere extra terram. Plī. Homo emerſus eſt cœno, e flumine. Cic. Emergit bellum, ventus. Plī. E mari inſula emergit. Plī. PHR. Ad ſummas emergere opes, rerumque potiri. Lr. Animus per tanta negotia emergit. V-F. Haud facile emergunt quorum

virtutibus obſtat Res anguſta domi. H. Lux emerſit Olympo. V-F. Tertia nox emerſa ſuos ubi moverit ortus. Cl.

EMERSŪS, ūs. m. Vir. Sortie. Emerſus caniculæ Plī. Le lever.

EMĒTŌR, īris, ēnsūs ſūm, īrī. Meſurer, parconrir. SYN. Mētiſcōr, dīmētiſcōr, mēnſūrō. PHR. Emenſo cum jam decedet Olympo. V. De ſole. Sol emenſus ardua. Plī. Tanto emetiſis acervo. H. Pelagi teræque laborem Emenſus. Sil. Oculis ſpatium emenſus. V. Emetiri iter vehiculis. Plī.

EMĒTŌ, īs, ērē. [Metere.] Moifſonner. PHR. Ne plus frumenti dotilibus emetat agris. H. Emetit Orecus Grandia cum parvis non exorabilis auro. H.

EMĒCŌ, ās, cūī, ārē. Briller, éclater. SYN. Emicat ignis. Cl. Fax. Plī. Flamma ex incendio emicuit Sen. (Vide FULGEO. LUCEO.) EMĒCARE, Metaph. [Seſe conſpiciendum attollere, erigere.] Se faire voir, paroître. PHR. Juvenum manus emicat ardens. V. Hic ſubitō ante oculos nondum ſperatus Iſaſon Emicuit. V-F. In fata Cerauni Emicuit. V-F.

EMĒCARE, [Pro oſtendere ſe.] Paroître. PHR. In prælia victor Emicat. Sil. Primus abijt, longèque ante omnia corpora Niſus Emicat. V. Per mille foramina ſanguis Emicuit St. Sol emicuit ſuper terras. V-F. Emicat cor. Plā. Emicat ex radice. Plī. Emicat in jugum vitis. Col.

EMĒGRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Plī. Sortir, changer de demeure, déloger. SYN. Abēō, ēxēō, diſcēdō, dēmigrō, mīgrō. SYN. Emigrare domo, finibus ſuis. Plī. E vitā. Cic. PHR. Nos patriam fugimus & dulcia linquimus arva. V. Patriaque excedere terrā. V. (Vide ABEO. EXEO.)

EMINENTĪA, æ. f. Cic. Saillie, relief, avance, éminence.

EMĒNĒŌ, ēs, ūī, ērē. [Cateris altioſem eſſe.] S'élève, paroître au deſſus. SYN. Extō, ſupēō, ſupēminēō. SYN. Terræ globus eminet à mari. Cic. Eminens forma, ſtatura. Col. Trabs. Caſ. Leviter eminentes genæ. Cic. Eminere extra terram. Plī. Moles aquæ eminebat. Cur. Eminet quatuor digitos. Plī. PHR. Supereminet omnes. V. Mens tua ſublimis ſupra genus eminet ipſum. O. Ipſa dorſo eminet Puppis. V. Pulchrum eminare eſt inter illuſtres viros. S. Arbor in arvis eminet. O. Torquet in hunc haſtam mediā quæ nare recepta Cervice exactā eſt; in partesque eminet ambas. O. Eminens animus in futura. Sen. Metaph. Qui prévoir.

EMĒNERĒ, Per Metaph. transl. [Pro appārēre.] Paroître. PHR. Eminet ante oculos, quod petis ecce tuos. O. Eminet illius audacia, arque projecta eſt, Cic. Eminet ex ore crudelitas. Cic. Eminet animus in. &c. Cic. Eminet ſerum per coſtas. Liv. In ſuos major eminet ira. Liv. Sceleris atrocitas eminebat in voce. Cur. Eminet animus in contemnendis divitiis. Cic.

EMĒNŌR, ārī. Plā. Menacer. (Vide MINOR.)

EMĒNŌLŪS, ā, ūm. [Parum eminens.] Qui s'avance un peu, qui ſait un petite ſaillie. Eminaules. Var.

EMĒNŪS, adv. [E longinquo.] De loin. SYN. Prōcūl, lōngē, lōngiūs. PHR. Licet eminus eſſe Fortibus. O. Advenit & rigidā Dryopen ſerit eminus haſtā. V. Stridentemque eminus haſtam Jecit. V.

Nec eminus hastis aut cominus gladiis utuntur. *Cic.*
EMIROR, *ārī*. *Admirer.* *PHR.* Et aspera Nigris
 aquora ventis Emirabatur insolens. *H.* (Vide
MIROR.)
EMISSARIUM, *īī. n.* *Cic.* Canal, rigole, bonde
 d'un étang.
EMISSARIUS, *īī. m.* *Cic.* Emissaire, espion. **EMIS-**
SARIUS Equus. *Col.* [Qui ad sobolem emittitur.]
Etalon. **EMISSARIUS** Palmes. *PLI.* Rejetton
 qu'on donne à la vigne pour provigner.
EMISSIO, *ōnīs. f.* *Cic.* Renvoy, congé, élargissement.
 Emissio balistarum. *Cic.* La décharge.
EMISSITIUS, *ā, ūm.* [Quod emittitur.] *Qu'on jette.*
 Ruinā emissitiā. *Cic.* Emissitii oculi. *PLA.* Qu'on
 jette ça & là.
EMITTO, *īs, mīsi, mīssum, ērē.* *Envoyer, mettre*
dehors. *SYN.* Dimittō, mittō, vel ējiciō, vel ex-
 trahō. *SYNT.* Emittēre de manibus, de carcere. *Cic.*
 Equites emisit in hostem sublato clamore. *Liv.* Emit-
 tit se ardor expressus. *Cic.* Emittēre fulmina. *Cic.*
 Lacrymas. *O.* Vocem. *T.* Emittēre puppe rudentes.
St. Arcu sagittas. *PLI.* Vox emissā calo. *Liv.* Emis-
 sus lacus. *Cic.* Ventus. *O.* Emittēre ova. *PLI.* Pon-
 dre. *PHR.* En, ait, & jaculum intorquens emittit
 in auras. *V.* Quis tamen exiguos elegos emisit
 author. *H.* Et semel emissum volat irrevocabile ver-
 bum. *H.* Emissum caveis ad sidera celi Agmen
 Apum. *V.* Vix dum emissā dies. *St.* Emissamque
 hyemem sensit Neptunus. *V.* Emissō quidquid Sol
 induit ortu. *Cl.* Emissaque tela Aera texerunt. *L.*
 In lucem stygiis emissā tenebris Tisiphone. *V.*
EMO, *īs, emī, emptum, ērē.* *Achetter.* *SYN.* Ac-
 quirō, comparō, parō, cōemō. *SYNT.* Emere ca-
 re. *H.* Argento. *Cic.* Tanti. *Cl.* Emere sibi ali-
 quem. *PLA.* Emere de aliquo. *PLI.* Piper emitur
 pondere. *PLI.* Emere precibus. *S.* Donis. *Liv.* Cu-
 stodem emere munere. *O.* *PHR.* Sperne voluptates,
 nocet empta dolore voluptas. *H.* Unde emeret
 multā pascendum carne Leonem. *J.* Quid panis
 ematur, olus, &c. *H.* Tam carē prodigus emit. *H.*
 Unde Hæc emis hirsuto spirant quæ opobalsama
 collo. *J.* Qui vitā bene credat emi, quō tendis
 honorem. *V.* Quo gaudia tanti Empta mihi. *St.*
 Teque sibi generum Tethys emat omnibus undis.
V. Namque asserit urbes Sola fames, emiturque
 metus. *L.* Talis mors pretio vel sit emenda metu.
Pr. Atque emitur magno nil nisi posse loqui. *O.*
 Emitur virtute potestas. *Cl.* Bis quinquagenis do-
 mus est tibi millibus empta, Vendere quam sum-
 mā vel breviorē cupis. *M.* Ego spem pretio non
 emo. *Ter.* Cladibus multis empta fœdera. *Cl.* Pul-
 menta laboribus empta. *H.* Regibus hic mos est ubi
 Equos mercantur opertos Inspiciunt, ne si facies,
 ut sape, decora Molli fulta pede est, emptorem in-
 ducat hiantem. *H.* Pax donis ingentibus empta. *L.*
 Ingenti decus emptum clade. *Cl.* Tenuit sic Graja
 Philippus Mœnia : Pællæo libertas concidit au-
 10. *Cj.*
EMODEROR, *ārī*. Emoderandus. *O.* Calmer, adou-
 cir. (Vide **MODEROR**.)
EMODULOR, *ārīs, ārī*. [Idem quod modulator.]
Chanter. Musa per undenos emodulanda pedes. *O.*
 (Vide **MODULOR**.)
EMOLIOR, *īrīs, īrūs sūm, īrī*. Jetter, pousser dehors,

agiter. Infesti fretum emoliuntur venti. *S.* Emoliri
 negotium. *PLI.* Venir à bout.
EMOLLIDUS, *Liv. Moū.* (Vide **MOLLIS**.)
EMOLLIO, *īs, īvī, ītūm, īrē.* *Amolir.* *SYN.* Mitigō,
 placō, mulcēō, sedō. *PHR.* Adde quod ingenuas
 didicisse fideliter artes, Emollitque animos, nec
 fuit esse feros. *O.* Emollire mores artibus. *O.* *For-*
mer. Milites quos nondum longa pax emollierit.
Tac. Emollire alvum. *PLI.* Lâcher.
EMOLO, *īs, ūī, itūm, ērē.* *Moudre.* Emole quid me-
 tuas, &c. *P.* Metaph. (Vide **MOLO**.)
EMOLUMENTUM, *tī. n.* *Profit, avantage, émolu-*
ment. *SYN.* Lūcrum, cōmodum, fructus, utilitās,
 ūtilē. *PHR.* Omne tulit punctum qui miscuit utile
 dulci. *H.* Præmia nunc alia atque alia emolumenta
 notemus Sacramentorum. *J.* Habent parvæ com-
 moda magna moræ. *O.* Quid enim immortalibus
 atque beatis Gratia nostra queat largiri emolu-
 menti. *Lr.*
EMONEO, *ērē.* *PLA.* Avertir. (Vide **MONEO**.)
EMORIOR, *ērīs, mōrtuus sūm, rī.* *Mourir.* *PHR.*
 Ante, ait, emoriar quā sit tibi copia nostri. *O.*
 Perque gradus emoriar amor. *O.* Quorum laus
 emori non potest. *Cic.* Emori risu. *Ter.* (Vide **MO-**
RIOR.)
EMORTUALIS Dies. *PLA.* [Quo quis mortuus est.]
Le jour de la mort.
EMOVEO, *ēs, mōvī, mōtūm, ērē.* [Ex loco move-
 re] *Chasser, éloigner, remuer.* *SYN.* Mōvēō, dīmō-
 vēō, rēmōvēō. *PHR.* Arma omnia tectis Emove-
 re. *V.* Emoti procumbunt cardine postes. *V.* Dum lo-
 quitur, totum jam Sol emoverat orbem. *O. i.* emer-
 serat, ortus erat. His dictis curæ emotæ, pulsusque
 parumper Corde dolor tristi. *V.* Emotus axis à
 cardine. *St.* Emotum solum. *Col.* Qui emotæ mentis
 est. *Sen.*
EMPEDOCLES *Philosophus & Poëta.* Deus immorta-
 lis haberi Dum cupit Empedocles, ardentem fer-
 vidus Ænam Insulit. *H.* Agrigentinus imprimis
 Empedocles est. *Lr.*
EMPHASIS, *īs. f.* *Quin.* [Figura Rhet.] *Emphase.*
EMPIRYCE, *ēs. f.* *Cel.* [Medicinæ secta quæ expe-
 rientia tantum nitetur.] *La médecine Empirique.*
EMPLASTRO, *ās, āvī, ātūm, ārē.* *COL.* Enter en
 écusson. (Vide **INSITIO**, **ARBOR**, *Arborem inferere.*)
EMPLASTRUM, *trī. n.* *CEL.* Emplâtre. *PLI.* La terre
 ou la cire qu'on met à l'entour d'une ente.
EMPORETICUS, *ā, ūm.* *De marché, de marchand.*
 Charta emporetica. *PLI.* A envelopper des marchan-
 dises.
EMPORIAE, *ārūm. f.* *Urbs Hispania Tarracoenfis.*
PHR. Phocaicæ dant Emporiæ, dat Tarraco pu-
 bem. *Sil.*
EMPORIUM, *īī. n.* *Cic.* Foire, marché, le lieu où l'on
 tient une foire, un marché. (Vide **FORUM**.)
EMPTIO, & **EMTIIO**, *ōnīs. f.* *Achat.* Mala emptio
 stultitiam Domino exprobrat. *Col.* Emptione factā.
Cic.
EMPTIONALIS. *Cic.* Qui frequente les ventes.
EMPTITIUS, *ā, ūm.* *VAR.* Venal, qu'on peut achet-
 ter.
EMPTYTO, *ās, ārē.* *Freq. PLI.* Achetter souvent.
 (Vide **EMO**.)
EMPTOR, *ōrīs. m.* *Acheteur, qui achette.* *Navis*

Hispanæ magister Dedecorum pretiosus emptor. *H.*
EMPTURIENS, *ēntis. PLA. Qui a la passion d'a-*
chepter.

EMPYREÛS Latine *atherens, caelestis.* Iter Empyreas
 affectat ad arces. *MIL. Le Ciel empyrée.*

EMUCYDÛS, *ā, ūm. PLI. Ranci.* (Vide **MUCIDUS**.)

EMUGIŌ, *is, ivi, itum, ire. QUIN. Mugir, beu-*
gler, meugler. (Vide **MUGIO**.)

EMULCTRALĒ, *is. n. CATO. Vase où l'on trait le*
lait. (Vide **MULCTRA**.)

EMULGATIŌ, *ōnis. f. Tac. [Idem quod promulga-*
tio.] Publication.

EMULGEŌ, *ēs, si, sum, ēre. COL. Traire, le lait.*
(Vide MULGEO.)

EMUNCTIŌ, *ōnis. f. QUIN. L'Action de se moucher.*
[Metaph.] Denialement.

EMUNDŌ, *ās, avi, atum, are. ULP. Nettoier.* (Vide
ELVO, **MUNDO**.)

EMUNGŌ, *is, xi, ctum, ēre. Moucher.* [Metaph.]
Tirer par adresse, attraper. PHR. Emulgere ali-
quem argento. TER. i. spoliare. Emunctæ naris ho-
mo. H. Pithias emuncto lucrata Simone talent-
tum. H.

EMUNIŌ, *is, ivi, itum, ire. Fortifier, munir, en-*
clorre. SYN. MuniŌ, firmŌ. PHR. Fultusque emuniit
obice postes. V. Emunire vites ab injuriâ pecoris.
Col.

EMUSCŌ, *ās, are. Col. [Muscum adimere.] Oter la*
moussé des arbres.

EMUTIŌ, *is, ivi, itum, ire. PLA. [Signum facere*
instar muti.] Gronder, parler entre ses dents.

EMUTŌ, *ās, are. QUIN. Changer.* (Vide **MUTO**.)

EN. Voila, voici. SYN. Ecce. PHR. En, ait, en adsum.
O. Hos tibi dant calamos, en accipe, Musæ. V. En
Priamus, sunt hic etiam sua præmia laudi. V. En hic
ille est. Cas. En obductas fores. PLA. En ut pulsat.
Pla.

ENARRABĪLIS, *ilē. Qu'on peut dire & expliquer.*
PHR. Hastamque & clypei non enarrabile tex-
tum. V.

ENARRATIŌ, *ōnis. f. QUIN. Et ENARRATÛS, ūs.*
m. PLI. Narration. (Vide **NARRATIO**.)

ENARRŌ, *ās, avi, atum, are. Raconter, dire. PHR.*
Quam prolapsa foras enarret in ætæris auras. Lr. Rem
omnem enarravimus ordine. Ter. (Vide NARRO.)

ENASCŌR, *enāscī. VAR. Naitre, pousser, sortir. Ena-*
ta humi virgulta. V. (Vide NASCOR.)

ENATŌ, *ās, avi, atum, are. Se sauver à la nage.*
PHR. Tabulis si fractis enatet expes. H. (Vide
NATO.)

ENAVIGŌ, *ās, avi, atum, are. Passer en bateau,*
naviger, faire trajet. PHR. Unda (Stygis) omnibus
enaviganda, sive reges Sive inopes erimus colo-
ni. H.

ENAVŌ, *ās, are. TER. S'Employer avec soin.* (Vide
CURO, **LABORO**.)

ENCAUSTICĒ, *ēs. f. Et ENCAUSTICĀ, æ. f. Et*
ENCAUSTUM, *tī. n. PLI. [Genus picturæ quæ*
adhbito igne fingitur.] L'Art de peindre en Email,
l'Art d'émailler.

ENCAUSTÛS, *ā, ūm. Emaillé. PHR. Encaustus Phaë-*
ton tabulâ tibi pictus in hac est. M.

ENCĒLADÛS Gigas terra filius fulmine ictus à Jove,
 & sub Ætnâ monte sepultus. Ipse sed horrificis juxta

tonatj Ætna ruinis. Fama est Enceladi semiuustum
 fulmine corpus Urgeri mole hâc; ingentemque
 insuper Ætnam Impositam ruptis flammam expi-
 rare caminis. Et fessum quoties mutat latus, inre-
 mere omnem Murmure Trinacriam, & cælum sub-
 texere fumo. *V. Enceladi bustum, qui saucia mem-*
bra revinctus Spirat inexhaustum flagrantis pectore
sulphur; Et quoties detrectat onus cervicæ rebelli
In dextrum lævumque latus; tunc insula fundo Vel-
licur, & dubiæ nutant cum moribus urbes. Cl.
EPITH. Fērŏx, āudāx, trūx, ātrŏx, Æthnæūs, cēn-
tipēs. PHR. Aut ut Trinacrii salias super ora gigan-
tis; Plurima quâ flammâ Sicanis Ætna vomit. O.
Evulsique truncis Enceladus jaculator audax. *H.*
Surget Enceladus ferox mittetque quo nunc premi-
tur in superos onus. S.

ENDŪMIŌN, *ōnis. Pastor, quem cum adamaret Luna,*
ut dormientem osculari posset, eum in Lathmio Caria
monte per aliquot annos sopivit. Unde proverbium,
Endymionis somnum dormire. Eum tradit Plinius:
multa de Luna motu primùm deprehendisse, quapro-
pter à Lunâ adamatus fingitur. EPITH. Vērēcū-
dūs, cōmīs, blāndūs, āmābīlis, élégāns, dēcōrūs,
dīlēcītūs, pūlchēr, fōrmōsūs, dōrmītŏr. SYN. Thef-
salicus dormitor Lathmius. PHR. Quid tibi dormi-
tor proderit Endymion. M. Lathmius heros. O. Lath-
mius Endymion non est tibi Luna rubori. O.

ENDRŌMĪS, *idis. f. Sorte de vêtements fort grossier.*
gros manteau, cape. PHR. Endromydas Tyrias, &
scæmineum ceroma. J. Sordida, sed gelido non as-
pernenda Decembri, Dona, peregrinam mittimus
Endromyden; Ne madidos intret penetrabile fri-
gus in artus; Neve gravis subitâ te premat Ius
aquâ: Ridebis ventos, hoc munere tectus, & im-
bres; Nec sic in Tyriâ sindone tutus eris. M.

ENĒCŌ, *ās, are. Tuer. PHR. Bos est enectus arando.*
H. Et fulmineo enecat ense. Sil. Enectus fame, siti.
Cic. (Vide OCCIDŌ.)

ENĒRVĪS, *vē. QUIN. Qui n'a point de force ni de vi-*
gueur, enervé, affoibli. PHR. Fractus enervi corpore
gressus. Ped. (Vide DEBILIS, MOLLIS.)

ENĒRVŌ, *ās, avi, atum, are. Affoiblir. PHR. Sal-*
macis enervet, tactosque remolliat artus. O. Ener-
vant animos cytharæ. O. Ut Venus enervat vires,
sic copia Bacchi. H. Non hybernacula segnes Ener-
vent torpore manus. Cl. Non me afflixit, non ener-
vavit senectus. Cic. Enervata oratio. Cic. (Vide
DEBILITO.)

ENGŌNĀSĪS. Col. Defessa velut morientis imago:
Engonasin vocitant genibus quia nixa feratur. Cic.
[Ex veteri poeta.] Constellation qui paroît represen-
ter un homme à genoux.

ENĪM. Conj. Car. SYN. Quoniam, nam, namque,
quippè, sedenim, etenim. PHR. Namque, fatebor
enim, dum me Galatea tenebat. V. Enim me nomi-
nat. Pla.

ENĪŌCHĪ, *ōrūm. Sarmatia populi. PLI. Eniochosque*
truces. V-F.

ENĪPPĒ, *ēs. Pieri uxor mater Picarum de quâ. (Vide*
PICA.)

ENĪPEÛS, *ēt. & ENĪPEÛS, et. m. Thessalia flu-*
vius. PHR. Sanguine Romano quàm turbidus ibit
Enipeus. L. [Commisum enim est Pharsalicum præ-
lium juxta Enipeum.] Enîpée, fleuve de Thessalie.

PH. Et caput unde altus se erumpit Enipeus. V. (Vide FLUVIUS.)

ENITEŌ, ēs, ūī, ērē. & ENYTĒSCŌ, is, ūī, ērē. *Briller, éclater.* PHR. Tantum egregio decus enitet ore. V. Et quantum faciles enituere dea. T. Enitent fruges, oratio enitet. Cic. In eo bello Tulli virtus & fortuna Enituit. Liv. (Vide LUCEO.)

ENITŌR, ēris, nixūs sūm, nīti. *S'efforcer, tâcher.* SYN. Mŏlŏr, ēmŏlŏr, cōtēndŏ, ēlābŏrŏ, cōnŏr, cōnnitŏr, nītŏr. PHR. Viribus eniti quorum & contemnere ventos, &c. V. Nec sic enitor tragico differre colori. H. Eniti ne quid fiat. Cic. Juvenemque superbum servitio enixæ tulimus. V. i. exercitata. Enixior opera. Pl. i. difficilis. (Vide CONOR. NITOR.)

ENITĪ Partum, puerum. Liv. *Accoucher, mettre bas.* PHR. Triginta capitum fœtus enixa jacebit. Sus. V. (Vide PARIO.)

ENIXĒ Adv. Enixè obstare plebi. Liv. Juvare. Cel. [i. cum conatu.] *Avec effort, avec vigueur, avec zèle.*

ENIXŪS, ūs. m. Pl. [Enitendi actus.] *Enfantement.* (Vide PARTUS.)

ENNA, æ. f. *Civitas Sicilia eadem qua Anna templo Cereris clara.* Nec Cerere Enneâ, Phario nec dicta colono. Sil.

ENNIŪS Ingenio maximus arte rudis. O. Quem Rudix genuere *Ut ait SIL. Alii Tarentinum volunt. Bellum punicum scripsit. Sed non extant ejus opera. Ejus sepulchri Elogium inscripsit Cicero.* Aspiciat o! cives senis Ennii imaginis formam: Hic vestrum panxit maxima facta patrum. Cic. Nemo me lacrymis decorat, nec funera fletu Faxit: cur? volito vivus per ora virum. Cic. PHR. Ennius ipse pater nunquam nisi potus, ad arma Profiluic dicenda. H. Utque suo Martem cecinit gravis Ennius ore. O. Ennius arte carens. O.

ENŌ, as, avi, ætūm, arē. Cic. *Se sauver à la nage.* SYN. Enātŏ, nŏ. PHR. Infuetum per iter gelidas enavit ad Arctos. V. Et prius esse sibi distractam corpore in ipso, Quam prolapsa foras enaret in æeris auras. Lr. *De animâ.* Tantumque fretis enavimus orbem. V-F. (Vide NAVIGO. NATO.)

ENŌDĀTE, Enŏdātūs. Adv. Cic. *Clairement, nettement.*

ENŌDĀTIŌ, ŏnīs. f. Cic. [Explicatio.] *Explication, dépoñement.*

ENŌDĪS, Enŏdē. *Qui n'a point de nœuds.* PHR. At rursum enodes trunci resecantur. V. ENŌDĪS. Pl. Metaph. *Clair, intelligible.*

ENŌDŌ, as, arē. *Oter les nœuds d'un arbre.* Ulmum ferro enodare. Col. ENŌDĀRĒ. Cic. Metaph. *Expliquer.*

ENŌRMIS, mē. *Enorme, d'une grandeur d'emmesurée, irregulier.* SYN. Prŏdīgīŏsŭs, pŏrtētŏsŭs, immanīs, Ingēns. PHR. Lufit, & enormes manus est experta Colossos. Sr. Enormes hastæ. Tac.

ENŌRMYTAS, ærīs. f. *Enormité, irregularité.*

ENŌRMĪTĒR Adv. Pl. *Prodigiusement, excessivement.*

ENŌTĒSCŌ, is, nŏtūī, ērē, Pl. [Notum fieri.] *Ere connu.*

ENŌVŌ, as, arē. Cic. *Renouveler.* (Vide RENovo.)

ENS, Entis. n. Cæs. *Un Etre, qui existe.*

ENSIFĒR, s, ūm. *Qui porte une Epée.* PHR. Ensifer Orion aspiciendus erit. O. Et latro & cautus præcingitur ense viator: Ille sed insidias, hic sibi portat opem. O.

ENSĪS, is. m. & ENSYCŪLŪS, ī. Dim. PLA. *Lame d'acier pointue par le bout. Une Epée.* EPITH. Filminēus, nŏricŭs, crūdŭs, rigidŭs, fātīfēr, mārītŭs, lēthālīs, bēllīcŭs, vālīdŭs, hābīlīs, māvŏrtŭs, vŭl-nīfīcŭs, fātālīs, ferrēus, pŭgnāx, mīnāx, strīctŭs, nūdŭs, dīstrīctŭs, ācūtŭs, fŭlgēns, ærēus, cŏrŭscŭs, dēcŏrŭs, āurātŭs, nīrīdŭs, īmprŏbŭs, pērjŭrŭs, pērīdŭs, fērŭs, fāvŭs, īmmītŭs, crŭēntŭs, hŏf-rēndŭs, īnfestŭs, īnsānŭs, bārbārŭs, crūdēlīs, nē-fāndŭs, vīŏlētŭs, scēlērātŭs, sānguīnŏlētŭs, pŏl-lŭtŭs, īnfāultŭs, scābēr, fālcātŭs, hŏstīcŭs, īnmī-cŭs. PHR. In me convertite ferrum. V. Humero simul exuit ense, Auratum mirā quem fecerat arte Lycaon Gnosius, atque habilem vaginā aptarat eburnā. V. Et scelere imbutos etiam nunc vendicat enses. L. Martius incaluit siculis incudibus ensis. L. Brevibusque habiles mucronibus enses. Sil. Nudum inter enses pectus infestus tene. S. Audiet cives acuisse ferrum. H. Horrendos primus qui protulit enses. L. Jamque hebes, & crasso non asper sanguine mucro. L. Et curvæ rigidum falces conflantur in ense. V. Recoquant patrios fornacibus enses. V. Falcati cominus enses. V. Iturus ensis in pectus. O. Sed non Dardaniæ medicari cuspidis ictum Evaluit. V. In me acui sceleratos cernitis enses. O. Infecti cædibus enses. St. Polluti sanguine. L. Infecti jugulis civilibus enses. Cl. Inferere ense alicui. St. Serviant legibus enses. Cl. Nec tibi deletos poterit narrare Sicambros, Ensis & Suevos terga dedisse suis. O. Hic gladio fidens, hic acer & arduus hastā. V. Navali plurima bello Ensis agit. L. Impositum trepidis cervicibus ense Suspicit; & tenui suspensa pericula filo. Rna.

ENSĪS Nudus. PHR. Strictis seges mucronibus horret ferrea. V. Districtus ensis cui super impiā Cervice pender. H. Recto gladium mucrone tenentem. L. Ense levis nudo, parmæque inglorius albā. V. Nec fidens nudo sine fraudibus ensi. Sil. Strictam aciem venientibus offert. V. Ense sequens nudo. V. Strictum rotat acer Leucagus ense. V. Strictumque cotuscat mucronem. V. Ac strictum undique micare ferrum. S. Aperto ense vocat socios. St. Ensisbus exertis bellica læta Dea est. O.

ENSĪS Fulgens. PHR. Atque illi stellatus jaspide fulvā Ensis erat. V. Arataque micant peltæ, micat æreus ensis. V. Horrescit strictis seges ensibus; atque fulgent Sole laceffita, & lucem sub nubila jactant. V. Gestatosque patri capulis radiantibus enses. Cl. Fulsit hinc illinc ensis quem mover crebro furibundus ictu. S.

ENSĒ Accingi. S'Armer, mettre l'épée au côté. PHR. Hic ferro accingor rursus. V. Agmen Ferro accincta vocat. V. Loricam induitur; fidoque accingitur ense. V. Tum lateri atque humeris Tegearum subligat ense. V. Tempora nudus adhuc; laterique accinxerat ense. V. Ensem collo suspendit eburnum. V. Accincti enses lateri. St. Laterique accommodat ense. Sil. Smul aptat habendo Ensemque clypeumque & rubræ cornua cristæ. V. Corripit hic subitā trepidus formidine ferrum. V. Quò quò scelesti ruitis, Aut cur dextris aptantur enses conditi. H. Nec ga-

læ tegimur, nec acuto cingimur ense. O. Cinctum ense latus. O. Gestati scapulis enses. *Cl.*

ENSEM Stringere. *V. Retegere. SIL. Tirer l'épée, met- tre l'épée à la main. PHR. Quo fuit accinctus vaginâ liberat enssem. O. Ensisque vaginâ quiescit; Stringere ni jubeant amici. St. Sævum distingere ferrum. L. Vaginâ ducitur ensis. Sil. Tum strictum properè vaginâ detegit enssem. Sil. Eductumque tenet vaginâ interitus enssem. Sil. Hæc fatus aptat impiam manum capulo, enssemque ducit. S. Nudarunt gladios. O. Vaginâque eripe ferrum. V. Pars gladios stringunt manibus pars missile ferrum Corripunt, cæcique ruunt. V. Nondum vefanos rabies nudaverat enses. Cas-ger. Vaginâque eripit enssem. V. Ensemque recludit Dardanum. V. Simul ense recluso Ibat in Euryalum. V. Veritos enses stringere. Cl. Pendenti nitidum vaginâ diripit enssem. O. Exertus ensis. O. Districtus. H. Ter sustulit enssem: Ter malè subla- to decidit ense manus. O.*

ENSE Decernere, debellare. *St. PHR. Sed ferro ancipiti decernunt, atraque latè Horrescit strictis seges en- sibus. V. Non ulli est animus stricto concurrere fer- ro. V. Ense minax ensis, pede pes, & cuspidè cus- pis. Sil. Dum crebris ensibus ictus Ingeminant: fors & virtus miscetur in unum. V. Pectore nec nudo strictos incurtis in enses. O. Simul ense super- bum Rhamnetem aggreditur. V. Ire medios in enses. S.*

ENSE Lædère, occidère. *PHR. Sed viribus ensis adac- tus. Transadigit costas, & candida pectora rupit. V. Ferrum adverso sub pectore condit. V. Tum late- bras animæ pectus mucrone recludit. V. Crudum per costas exigit enssem. V. Et pede collo Impresso dextrâ mucronem extorquet, & alto Fulgentem tinxit jugulo. V. Ense pectus Norico recludere. H. Proxima quæque metit gladio. V. Altè sublatum con- surgit Turnus in enssem, Et ferit... at perfidus ensis Frangitur, in medioque ardentem deserit ictu. V. Exigere enssem per medium aliquem. V. Ferrum adverso sub pectore condit. V. Buten adversum cus- pide figit, Loricam galeamque inter. V. Dextrâ- que cuspem Extulit, ac lateri capulo tenus abdi- dit enssem. V. Pectore in adverso totum cui cominus enssem Condidit assurgens, & multâ morte recep- pit. V. Instat non segnius ac rotat enssem Fulmi- neum; donec Rutuli clamantis in ore Condidit adverso. V. Sublatum altè consurgit in enssem; Et mediam ferro gemina inter tempora frontem Di- vidit, impubesque immani vulnere malas. V. Ensem tumido in pulmone recondit. V. Perque ærea scuta, Per tunicam squallentem auro latus haurit aper- tum. V. Juguloque haud inscius accipit enssem; Undantique animam diffundit in arma cruore. V. Impressoque genu nitens terræ applicat ipsum: Sic rigido latus ense ferit. V. Fulmineum mediis excepit faucibus enssem. Sil. Abstulit ense caput. V. Quà potuit lethalem condidit enssem. O. Ense sequaci Æquat humo truncos. V-F. Eat per artus ensis exac- tus meos. S. Ensis Hæsurus jugulo. O. Feros avi- dus quin protinus imbuis enses. St. Impulit enssem. Cl. Jugulari ense. O. Transverberat ense. O. Ense jacet prostratus adacto. Sil. Transmissus ensis per latus stridet. S. Ense ferit, sonuit tinnitibus ensis adactus. O. Cominus aggreditur; laterique recon-*

dere duro Luctatur gladium: gladio loca pervia non sunt. Haud tamen effugies: medio jugulabe- ris ense: Quandoquidem mucro est hebes, inquit, & in latus enssem Obliquat, i. oblique ferit. O. Re- ceptus ensis pectore. S. Nostro tua corpora ferro Tentemus: capuloque tenus demisit in armos En- sem fatiferum; cæcamque in viscera movit, Ver- savitque manum; vulnusque in vulnere fecit. O. (Vide OCCIDO. Occidere ense. CÆDES. Cade su- rere.)

ENSEM Reprimere. *St. Vaginæ referre. SIL. Remettre l'épée dans le fourreau. PHR. Gladiosque tegat va- gina minaces. Et frigidus ensis Expulerat bellâ furias. L. Fidum capiti subduxerat enssem. V. Humero simul exuit enssem. V. Tectus ensis vaginâ. H.*

ENTEROCELE, es. f. *PLI. Décence de Boiaux, Hernie. ENTÉROCELICUS, ci. m. Qui a une décente de Boiaux.*

ENTHEATŪS. M. & ENTHĒŪS, ā, ūm. [Numine divino plenus.] *Inspiré. PHR. Incerta qualis Enthecos cursus tulit; Cum jam receptâ Mœnas insani- Deâ. S. Hic Thyrsos, hic pleetra ferit, hic Enthea Lauro Tempora, Minoâ crinem premit ille coro- nâ. St. Nec turba cessat Entheata Bellonæ. M.*

ENTHYMĒMĀ, ātis. n. [Argumentationis genus.] *Enthymeme. PHR. Aut curtum sermone rotato Tor- queat Enthymema. J.*

ENUBŌ, is, nūpsi, nūptum, ēre. *LIV. Se mes- allier.*

ENŪCLĒŌ, ās, āvī, ātūm, āre. [Propriè nūcleum extrahere.] *Tirer l'amande du noiaū. [Metaph. Dē- clārārē, explānārē, pāndērē.] Expliquer, exposer, éclaircir. PHR. Si quid deprendere veri Mens valet, expediat. Cl.*

ENŪCLĒATĒ Adv. *CIC. Clairement, nettement.*

ENUDŌ, ās, āre. *CIC. Dépouiller. (Vide NUDO.)*

ENŪMĒRATIŌ, ōnis. f. *CIC. Énumération, dénom- brement.*

ENŪMĒRŌ, ās, āvī, ātūm, āre. *Faire le détail, compter. SYN. Nūmērō, dīnūmērō, pērcēnsēō, rē- cēnsēō. PHR. Quæ plurima fando Enumerare va- les. V. Enumerat miles vulnera, pastor Oves. Pr. (Vide NUMERO.)*

ENŪNCIATIŌ, ōnis. f. Et ENŪNCIATŪM, tī. n. *Maxime, proposition.*

ENŪNCIATŌR, ōris. m. tīx, tīcis. f. *Qui déclare, qui expose.*

ENŪNCIŌ, ās, āvī, ātūm, āre. *Dire, déclarer, ex- pliquer. (Vide NUNCIO, DICO.)*

ENŪPTIŌ, ōnis. f. *LIV. Mes-alliance.*

ENŪTRIŌ, is, tīvī, tītūm, tīre. *PLI. Nourrir. Enu- trire sata. Col. (Vide NUTRIO, ALO.)*

ENŪŌ, Enŷūs. [Bellonæ nomen.] *Bellonne. PHR. Hinc sanxere fidem; tu Martia testis Enyo. Sil. Ne- te decipiat ratibus navalis Enyo. M. Cum dubitaret adhuc belli civilis Enyo. M. (Vide BELLONA.)*

ĒŌ Adv. *Varia significat. SYNT. Eō. Là, jusques-là. Eō recidit. Quin. Pertinet. CIC. Eō deducta res. CIC. A ce point. Eō insolentiz processit. PLI. Eō me com- pulit. Ter. Eō [Pro ideo.] Eō ad te misi. CIC. A ce dessein. Eō dico quō, &c. Ter. Eō Fit ut &c. De-là vient. PHR. Eō sit Plenior, ut si quos de- lectat copia justo. H. Eō dico ne &c. PLA. Asin- que. Eō. [Pro tanto.] Si fors. Eō carior &c. PLA.*

Eoque magis quod. *Cic.* *EO. Læ, en ce lieu.*
PHR. Ibit eo quo vis, qui zonam perdidit inquit. *H.*

EO, is, ivi, itum, ire. Aller. SYN. Prægrēdiōr, ingredīōr, gradīōr, ambulō, incēdō, vadō, ferōr, veniō, proficiscōr, pēgō, pētō, adēō, incēdō, prōcēdō, succēdō. *Iter, viam cāpō, mōliōr. SYN.* Ire gradibus. *Pla.* Itineribus. *Cic.* Pedibus. *Pla.* Ire longam viam. *V.* Eundæ vitandæque viæ. *Cl. PHR.* Talem se læta ferebat. *V.* Et gressu gaudens incedit Iuli. *V.* Nec tibi ut invenias longa terenda via est. *O.* Si quis ibi ferum carpat amicus iter. *M.* Jamque aliō moliris iter nec deside passu Ire paras. Si tam certus eras hinc ire, modestius isles. *O.* Hoc ordine belli Ibitur. *L.* Sub falsæ viam cum carpit. *V.* Quā juvenis gressus inferret. *V.* Sive per Syrtis iter æstuosas Sive facturus per inhospitalem Caucasum. *H.* Hac manus, ut victum post terga relinqueret orbem, Oceani tumidas remo compefcuit undas. *L.* Hac iter est superis ad magni testæ tonantis. *O.* Quā facit assidu tramite vulgus iter. *Pr.* Quō tulit ille suos ad mare sæpe pedes. *O.* Inde domum molitur iter, jamque arva tenebat. *V.* Et gradiens imā verrit vestigia caudā. *V.* Passuque incedit inerti. *O.* Vel mare per medium fluctu suspensa tumentis ferret iter, celeres nec tingeret æquore plantas. *V.* Nec nos via falleret euntes. *V.* Talem se læta ferebat. Per medios. *V.* Infelix animus peregrinas ibit in auras. *O.* Sic itur ad altra. *V.* Pura nec obtusis per cælum cornibus ibit Luna. *V.* (Vide *PES. Pedem ferre.*)

IRĒ [Pro proficisci, iter aggredi.] Se mettre en chemin. *PHR.* Nec minus Æneas fe matutinus agebat. *V.* Corripuit sese, & testis citus extulit altis. *V.* Inde domum si fortē pedem si fortē tulisset. *V.* Inunc, & ventis animam committe. *J.* Inde datum molitur iter. *V.* Carpitur acclivis per muta silentia trames. *O.* Procedo ad Priami sedes. *V.* (Vide *PROFICIS-COR.*)

IRĒ Cum comitatu. Solus ire. PHR. Et comitem Æneam juxta natumque tenebat. *V.* Sic ambo ad muros rapidi, totoque feruntur Agmine, nec longis inter se passibus absunt. *V.* Fluuntque ad regia plenis Testa viis. *V.* Uno graditur comitatus Achate. *V.* Concurssu accedere magno. *V.* Septimi Gades aditure mecum. *H.* Fertque vagos mediæ per tuta silentia noctis Incomitata gradus. *O.* Postquam omnis longē comitum præcesserat ordo. *V.* Dixit & ante tulit gressum. *V.* Densaque ad muros mole feruntur. *V.* Longam incomitata videtur Ire viam. *V.* Et conferre gradum, & veniendi discere causas. *V.* Dixerat & pariter gressi, per opaca viarum Corripiunt spatium medium, foribusque propinquant. *V.* Cum sese à mœnibus heros Priamides, multis Helenum comitantibus, offert. *V.* Respice Phyllaciden & quæ comes isse marito Ferrur. *O.* Oderat & Magnum (*i. Pompeium*) quamvis comes isset in arma. *S.*

IRĒ Ad aliquem. Ire aliquod. PHR. Protinus ad patrios sua fert vestigia vultus. *O.* Ire ad conspectum cari genitoris & ora. *V.* Viam fecat ad naves socioque revisit. *V.* Nunc iter ad regem nobis murosque Latinos. *V.* Quin ut te supplex peterem & tua limina adirem. *V.* At nos hinc alii fientes ioimus Afros.

H. Et nuntius ibis Pelidæ genitori. *V.* Ferimur per opaca locorum. *V.* Per tacitum nemus ire, pedemque advertere ripæ. *V.* Perge modò, & quā te ducit via, dirige gressum. *V.* Hæc Arunx subit & tacitè vestigia lustrat. *V.* Et Capitolas itque reditque vias. *M.* Anxius huc illuc dissimulanter eo. *O.* Sublato montem genitore petivi. *V.* Ad urbem Sidoniam puer ire parat. *V.* Huc tandem concede. *V.* Italasve capeferet oras. *V.* Quo fessus ab undis Se recipit. *V.* Quo ve tenetis iter. *V.* Jubear quò vertere cursus. *V.* Flestunt vestigia sanctæ Ad delubra Deæ. *V.* Quò simul mearis. *H.* Te Glycæræ decoram Transfer in ædem. *H.* Tentabo & arentes arenas Littoris Assyrii viator. *H.* Visam Britannos... me Dacus & ultimi Noscent Geloni; me petitus Disceat Iber. *H.* Extremas Coryti penetravit ad urbes. *V.* Hæc limina tendere adegit. *V.* Quaque super pontum via visa brevissima Thebas, Virgineumque Heliconæ petit. *O.* Ad claras Asiæ volemus urbes. *C.* Perge modò, atque hinc te reginæ ad limina perfer. *V.* Corripere viam interea, quā semita monstrat. *V.* Ergo iter inceptum peragunt fluvioque propinquant. *V.* Quo cursu deserta petiverit. *V.* Quo te Mœri pedes? an quo via ducit? in urbem. *V.* Avia cursu Dum sequor & notā excedo regione viarum. *V.* In mea Therites regna, licebit, eat. *O.* Succedimus urbi. *V.* Illyricos penetrare sinus, atque intima turis Regna Liburnorum & fontem superare Timavi. *V.* Gressum ad mœnia tendit. *V.* Cursuque amens ad littora tendit. *V.* Ire, pedes quocumque ferunt, quocumque per undas Notus vocabit. *H.* Vadimus haud dubiam in mortem. *V.* Mediæque tenemus Urbis iter. *V.* Procedo ad Priami sedes, arcemque reviso. *V.* Tum se ad Cajeræ recto fert litore portum. *V.* Imperat & lætus fluvio succedit opaco. *V.* Juvenes quæ causa subegit Ignoras tentare vias. Quò tenditis? inquit: State viri, quæ causa viæ? quive estis in armis? quove tenetis iter? *V.* Nec plura effatus ad altos Tendebat muros, gressumque in castra ferebat. *V.* Cur, inquit, diversus abis, huc dirige gressum. *V.* Consueta petens è fluctibus antra. *V.* Jamque aliō moliris iter. *V.* Huc rapies germana viam. *V.* Sedesque revisit Læta suas. *V.* Nos abiisse rati & vento petiisse Mycenæ. *V.* Ad solitum Rusticus ibit opus. *O.* Ibitis Italiam portusque intrare licebit. *V.* O! utinam in thalamos invisi Cæsaris issem. *L.* Satis est inamabile regnum Aspexisse semel, Stygios semel isse per amnes. *O.* Ibit per gladios hei mihi! noster amor. *O.* Quò nunc se proripit ille. *V.* Quò tulit illa suos ad mare sæpe pedes. Ut stat & incertus quā sit sibi nescit eundum Cum videt ex omni parte viator iter. *O.* Unum Isse diem sine Sole ferunt. *O.*

IRĒ Rei gerendæ causâ PHR. Forsitan Aufonias ibis frænare cohortes. *St.* Sed jam age, perge viam, & susceptum perfice munus. *V.* Ire viam, & Tyrios desertâ querere terrâ. *V.* Deinde eo dormitum, non sollicitus mihi. *H.* Ire ad arma. *Cic.*

IRĒ Per trans. PHR. Ire navigio. *Cic.* *Naviger, ou naviguer.* Et jam Argiva Phalanx instructis navibus ibat. *V.* Jamq; per Ægæos ibat Lætria fluctus Puppis. *St.* Inunc (*i. age*) Sisyphias impie confer opes. *O.* Euphrates ibat jam mollior undis. *V.* *i. fuebant.* Ire sub amplexus alicujus. *O.* *i. amplecti.* In inficias. *Pla.*

†. Negare. In opus alienum. *Quin.* Ire se perditum. *Ter.* Seminaque in latos ierant aequaliter agros. *O. i. Sparsa erant.* Ibumus in pœnas, & quæ vocat ira, sequemur. *O.* Ire sub furcam. *H.* Et furis in scelus isse pudet. *O. i. Incidiss.* Perque annos diuturnus eas fratriſque tuoſque. *O. i. Viras.* Verba per attentam non ibunt Cæſaris aurem. *H.* Bellaque per turpes longius iſſe moras. *O. i. Produſſa eſſe.* Dixit & in litem ſtudio certaminis iſſent. *O. i. Veniſſent.* Vix animos dextramque tenens, quin ipſa loquentis Iret in ora Dæx (irrueret) Tantâ pudor æſtuat irâ. *V-F.* Ire dolo in hoſtem. *St. i. Aggredi.* Omnis in unum It manus. *V-F.* Ibit in exemplum. *Tac. i. Exemplo erit.* Ibant in lacrymas, veluti cum vere reſerſo Biſſonia tepere nives. *St. i. Lacrymabantur.* Ire in ſententiam alicujus. *Cic. i. Aſſenſiri.* Res it melius. *Cic.* Eunt præcipites mores. *Tac.* Vont en décadence. It dies. *Pla. i. Declinat.* Itum in viſcera terræ. *O. i. Effoſſa ſunt.*

ËODÈM, adv. *Cæſ.* Eodem loci. *Cic.* La même, au même lieu.

ËÔS, ſ. f. *L'Aurore.* *Phr.* Tres ubi luciferos veniens præmiſerit Eos. *O.* Proxima victricem cum Romam aſpexerit Eos. (Vide AURORA.)

ËOÛS, à, ſ. m. *Oriental, du Levant.* *Phr.* Portus ab Eoo fluctu curvatus in arcum. *V.* Tradimus Heſperias gentes, aperimus Eoas. *L.* Sive illam Heſperis, ſive illam offendar Eois; Uret & Eoos uret & Heſperios. *Pr.* Conſigunt Zephyruſque Notuſque & latuſ Eois Eurus Equis. *V.* Frigidaque Eoo me dolet aura gelu. *Pr.* Eor opes. *O.* Eoom mare. *T.* Cælum. *O.* (Vide ORIENS.)

ËOÛS, *Pro Lucifero.* *Phr.* Cum primum roſeo fulſit Eous Equo. *O.* Aut cum Sole novo terras irrorat Eous. *V.* Primo ſolvebat Eoo vota. *V.*

ËOÛS, *ſ. Unus Equorum Solis.* *Phr.* Interea volucres Pyrois, Eous, & Æthon. *O.*

ËPAPHÛS, ph. m. *Filius Jovis ex Io, vel Iſide.* *Phr.* Hinc (ſcilicet ex eo quod Io Jovis peltex fuerit.) Epaphus magni genitus de ſemine tandem Creditur eſſe Jovis; perque urbes juncta parenti Tempa tenet. *O.*

ËPHEBEÛM, ēi. n. *Vit. Academie.* Lieu ou les jeunes gens faiſoient leurs exercices.

ËPHEBIÛS, à, ſ. m. *Pla.* De puberté.

ËPHEBÛS, bī. m. *Ter.* Qui eſt dans l'âge de puberté. *Phr.* Jam cano imberbis monitori cedit Ephebus. *Cl.* Quo pacto partes tutentur amantiſ Ephebi. *M.* Fx Ephebis exceſſit. *Ter.* (Vide ADOLESCENS, JUVENIS.)

ËPHEMERÛS, ſdis. f. [Diarium.] *Journal.* *Phr.* In cujus manibus ſeu pinguiſ ſuccina tritas Cernis Ephemeridas. *J.*

ËPHÈSÛS, ſi. f. *Pla.* [Jonix urbs, doctrinâ virorum, & Dianæ templo nobiliſſima.] *Ephese.* Icarix ſcopulos Epheſumque relinquens. *L.*

ËPHÈSINÛS, & ËPHÈSIÛS, à, ſ. m. *Cic.* Qui eſt d'Ephese.

ËPHIPPYÛM, ſi. n. *Sello de cheval, harnois, bât.* &c. *Hinc* ËPHIPPYATÛS. *Cæs.* Sellé. *Phr.* Oprat Ehippia Bos piger, oprat atare Caballus. *H.*

ËPHORĪ, ſrūm. *Cic.* [Magiſtratuſ Lacedæmoniorum quales apud Romanos Tribuni plebis.] *Les Ephores.*

EPHYRĀ, æ. & ËPHYRĒ, es. f. [Urbs Achaia, quæ deinde Corinthus dicta eſt.] *Ephire.* *Phr.* Hic Ephyren bimarem, Scythiam tenet ille nivolaſ. *O.* (Vide CORYNTHUS.) ËPHYRÆÛS, ËPHYREIÛS, à, ſ. m. & ËPHYRĒIAS, adis. f. [Ex Ephyrâ.] *D'Ephire ou de Corinthe.* *Phr.* Scilicet Argolicas Ephyreiaſque puellas Cœperat & pulchras jam ſaſtidire Lacænas. *Cl.* Ephyraque mœnia ſervat. *L.* Illuſaſque auro veſtes Ephyreiaque ara. *V.*

ËPICEDIÛM, ſi. n. [Carmen in laudem deſuncti.] *Eloge funebre en vers.* Mœſtoque ſonant Epicedia luſtu. *Manil.*

ËPICHĀRMÛS, mī. m. *Siculus Poëta comicus.* *Phr.* Plautus ad exemplum Siculi properare Epicharmi. *H.* Fuit idem, vel alter hujus nominis Philoſophus, de quo *Cic.* *ſ. Tuſc.*

ËPICRŌCÛS, à, ſ. m. *Pla.* De couleur de ſaffran.

ËPICTETÛS *Stoicus Philoſophus cujus lucernam fictilem tribus Drachmarum millibus emptam dicit Lucianus Cyrus.*

ËPICURÛS, rī. m. *Neoclis filius, Athenienſis Philoſophus qui ſummum bonum in voluptate ponebat, eam verò voluptatem indolentiam ſeu doloris carentiam vocat.* *Cic.* Primus Athenis hortos inſtituit. *Phr.* Nec vagus innumeros, Epicuri ſomnia, mundos Quos atomis demens per inane parentibus edit; Irritus in vacuum ſpatiato pectore quæras. *Cl.* Cæcropium ſuperas qui bonitate ſenem. *M.* Cum ridere voles Epicuri de grege Porcum. *H.*

ËPICÛS, à, ſ. m. *Cic.* [Heroicus.] *Epiquē.* Poëta Epicus. *Cic.* (Vide POËTA, CARMEN.)

ËPIDAMNÛS, nī. f. [Civitas Sicilia.] *Epidamne.* *Duraſſo.* Ad campos Epidamne tuos. *Lr.*

ËPIDAURÛS, rī. f. & ËPIDAURÛM, rī. n. [Achaia oppidum Æſculapii delubro celebre.] *Raguſe.* *Phr.* Domitrix Epidaurus Equorum. *V.* Medicis felix Epidaurus arenis. *S.* Epidauria rura. *St.* Tellus, ligetora. *O.*

ËPIDAURÛS. [Urbs Dalmatix.] *Epidaurē ou Piglada.* Illyris Ionias vergens Epidaurus in undas. *L.*

ËPIDAURIÛS, ſi. *Æſculapii nomen ab Epidaurō urbe.* *Phr.* Afferat ipſe licet ſacras Epidaurius herbas. *O.* Hūc depulſurus morbos Epidaurius hoſpes Reptavit placido tractu; veſtumque per undas Inſula Pœonium textit Tiberina Draconem. *Cl.*

ËPIDIPNIDES, ſi. f. [Epulæ quæ in extremâ cœnâ afferebantur.] *Le deſſert.* Hic ſeras Epididnidas parabit. *M.*

ËPIDRŌMIDÈS, ſi. f. *Pla.* [Funes quibus panduntur & contrahuntur retia.] *Cordo qui ſert à ouvrir & fermer des fileſ.*

ËPIGRAMMĀ, aris. n. *Epigramme.* *Epith.* Aſtictum, laſcivum, grātum, blāndum, argūtum, ingētiolum, ſolers, felix, doctum, ſicetum, lepīdum, jōcōſum. *Phr.* Hexametris Epigrammata facis. *M.* Do tibi Naumachiam, tu das Epigrammata nobis. *M.* Quique adſtricta brevi claudunt Epigrammata nodo. *Pol.* Laſcivis Epigrammata pingere chartis. *Pol.* Ut recitem tibi noſtra rogas Epigrammata; nolo. *M.* Quod non inſulſe ſcribis teſtifica quædam. *Diſticha* quod bellè pauca, *Sabelle*, facis; *Laudo*, nec admiror; facile eſt Epigrammata bellè ſcribere; ſed librum ſcribere diſſicile eſt. *M.*

EPILÖGÜS, gr̃, m. *Cic.* [Peroratio.] *Epilogue, conclusion d'un discours.*

EPIMENIA, or̃um. n. f. [Dona quæ fiebant nascen-
ti Lunæ.] *Presens qu'on se faisoit à chaque nouvelle*
Lune.

EPIMENIDIUM, ii. n. *Pli.* [Bulbi genus.] *Sorte*
d'oignon.

EPIMETHEÛS, ãi. m. *Filius Japethi, Promethei fra-*
ter, pater Pyrrha, quæ ab eo EPIMETHIS appel-
latur. *PHR.* Deteriore luto pravus quos edidit au-
thor , Quem meritò Græci perhibent Epimetheta
vates... Namque ferunt geminos uno, de femine fra-
tres Japetionidas generis primordia nostri Dissi-
mili finxisse manu. *Cl.* Inde Promethides placidis
Epimethida dictis Mulcet. *O.*

EPINICIUM, ii. n. *Sue.* [Celebritas pro partâ victo-
riâ.] *Festin, réjouissances, Vers faits à l'occasion de*
quelque victoire. *PHR.* Victorique Deo memores Epi-
cinia solvunt. *Mill.*

EPINYCTIS, idis. f. [Pusula.] *Petite ulcere.* (Vide
ULCUS.)

EPIPHONEMÄ, at̃is. n. *Quin.* [Acclamatio.] *Ap-*
plaudissement. (Vide **PLAUSUS**.)

EPIPHORA, æ. f. *Pli.* [Oculorum lacrymantium
morbus.] *Fluxion, inflammation des yeux avec lar-*
moïement.

EPIRHEDIUM, ii. n. [Genus vehiculi.] *Especie de*
Char. *PHR.* Tritoque trahunt Epirhedia collo Se-
gnipedes. *J.*

EPIRUS, ri. f. [Græciæ regio, Mölöslä, Chäöniä,
Albaniä dicta.] *L'Epire.* *PHR.* Mist Aprum quan-
tò majores herbida Taurus Non habet Epirus. *O*
Eliadum palmas Epirus Equarum Mittit. *V.*

EPIROTÄ, æ. m. *Liv.* & **EPIROTICUS**, ä, um.
D'Epire. Epirotici Boves. *Var.*

EPISCÖPIUS, ä, um. [Exploratorius.] *D'espion.*
Phafelus Episcopus. *Cic.* **EPISCÖPUS**, pi. m.
[Speculator, custos, præfectus.] *Surveillant, Pre-*
fer. Quem maritima ora habet Episcopum. *Cic.*

EPISCÖPUS. [Hodie pro Pontifice dicitur.] *Evêque.*
SYN. Præsul, antistês, Pöntifex. *EPITH.* Sacer,
pius, vèrèndus, infülätus, sanctus, inclütus, vit-
tätus, vènräbilis, vènrändus, sacrätus, intëgër,
rëlligïösus. *PHR.* Infula qui nitidos advelat candi-
da crines. Divini cui cura gregis commissa Infu-
la cui sacras ambit honora comas. *Sant.* Dextra
pedum gerit : ex humeris nova purpura pendens
Defluit, & lato sirmate verit humum : Annulus
in digitos fideique inducitur obses : Cingit hono-
ratos infula sacra comas. *Hofsch.* Caput augustum sub-
mitte thiaræ ; Summe pedum sacrâ Pontificale manu.
Hofsch. Aureus in baculo & gemmantis tegmine mit-
tæ. *Com.* Quos Deus ponit populis regendis Non
favor regum, neque te tumultus plebis insanæ...
pietas ad altos Vexit honores. *Sant.* Jam gregi no-
tus bonus ille Pastor, Grexque pastori vigil excu-
babit, Credito ne quid rabies Luporum De grege
petëat. *Sant.* Delubra erigere, & sanctos præscri-
bere ritus, Informare pios mores, perque oppida
gentes Lustrare innumeras, Christique accendere
amorem. *Sant.* Vos tutela sacri præsidium gregis
Pastores caditis, sed cruor integro Fusus pro gre-
ge supplicat. Plebs se tota cavis turribus occulit,
Sed pastor trepido sollicitus gregi Supplex fusus

humi fervidus in preces, Pro se, pro populo
quos gemitus dedit, Læsi quæ valeat flectere numi-
nis Iram, proposuit mori. *Sant.* Quando tua tem-
pora circum Gemmatosque apices mitræque bi-
verticis aurum, Aonias passum jam dudum adre-
pere frondes. *Rua.* Quæritur Pastor modò qui re-
lictum Pascat ovile... Excubant portis studio vi-
dendi, quem Deus poscat sibi... involant omnes ;
rapitur Sacerdos. Pugna sit : magnum timer immi-
nentis Pondus honoris. Quid reluctaris ? Deus ap-
probavit : Ipse Dux facti Deus insolentis. Sic vo-
cas dignos populis regendis Christe ministros. Illa
quæ dudum studuit latere, Mille portentis tua
nota virtus, instar accensæ facis, emicabit Major
ab alto. Lux eris cæco, columen labanti, Et sa-
lus ægro, misero levamen ; Et tuum cinget latus
indigentum Turba Satelles. *Sant.* (Vide **PON-**
TIFEX.)

EPISTOLÄ, æ. f. *Lettre.* *EPITH.* Minuscülä, pü-
sillä, brëvis, secrëtä, familiäris, vërilöquä, vë-
rät, nünclä, vërbösä, cömmisä, intëmpëstivä,
licëntior, longior, löquax. *SYN.* Littërä, räbël-
læ, scriptä, chärter, cërä, Epistölüm. *PHR.* Orba
tamen numeris cessabit epistola nunquam, Ire per
alternas officiosa vices. *O.* Missa salutarum longis
quæ venit ab oris ; Nunc oculos tua cura viol-
larit epistola nostros, &c. *O.* Verbosa & grandis
epistola venit Ex Capreis. *J.* Anxia præcipiti ve-
nisset epistola pennä. *M.* His arcana notis terrä pe-
lagoque feruntur : Dicere quæ puduit scribere ius-
sit amor. *O.* Charta erudita, muta vox verbum,
Mæstique lingua pectoris... Arcana pictis verba mit-
tunt tonis, Oculisque non auti obstrepunt. *Com.*
Verba precantis Perlegis lacrymas finge videre
meas. *O.* Quibus... Alloqueris dulces, & sæpe laceffis
amicos. *Rua.* (Vide **LITTERA**.)

EPISTÖLYUM, ii. n. [Brevis epistola.] *Un billet.*
Conscriptum lacrymis epistolium. *C.*

EPISTOMIUM, ii. n. *Vit.* [Quo laxantur aquæ.]
Un robinet de fontaine, canelle, &c.

EPISTYLIUM, ii. n. *Vit.* [Quod imponitur colum-
næ.] *Architrave.*

EPITAPHIUM, ii. n. [Inscriptio sepulchri.] *Epi-*
taphe. *SYN.* Cærmën. Signata sepulchro nomina.
Signatum carmine Saxum. *PHR.* Et tumulum facite
& tumulo superaddite carmen : Daphnis ego in
sylvis hinc usque ad sidera notus. *V.* Scriptaque sine
titulo nostra sepulchra brevi. *O.* Fac lapis inscriptis
stet super ossa notis. *T.* Ne mea contempto lapis
indictet ossa sepulchro. *Pr.* Signataque nomina saxo.
O. Sed tristem mortis demonstret littera causam.
Atque hæc in celebri (i. quæ viam frequentem spe-
ctat) carmina fronte (tumuli) notet. *T.* Nec jam
erit extremos funus qui curet ad ignes, Non lapis
incisus qui tegat ossa notis. *Sant.* Ne forte ignotâ
jaceas inhonoris arenâ Dignus ab æternâ poste-
ritate legi. *Sant.* Et tibi nunc saltem veniam co-
mes : inque sepulcro Si non urna, tamen junget
nos littera : si non Ossibus ossa meis, at nomen
nomine tangam. *O.* Quosque legat versus oculo pro-
perante viator Grandibus in tumuli marmore ca-
de notis. *O.*

EPITAPHIUS, *Cic.* [Supple sermo.] *Fundere.*

EPITHALAMIUM, ii. n. *St.* [Conjugalie carmen.]

Epithalam. Chant nuptial.

EPITHĒTUM, tī. n. QUIN. *Epithete.*

EPITÔME, es. f. Cic. [Latine compendium.] *Epitome, abrégé.*

EPŌS, n. & EPŌDŌS, ōdis. & EPŌDŪS, dī. m. [Genus carminis cum singulis longioribus versibus singuli breviores accinguntur; qualibus versibus constat totus liber ꝑ. Odarum Horatii, inscriptus Epodon.] *Epode, Poësie compose de vers alternativement inégaux.* PHR. Fortē Epos acer, Ut nemo, Varius ducit. H. Scribebamus Epos: cœpisti scribere: cessi. M.

EPŌTŌ, as, avi, ātūm, arē. *Boire tout, avaler.* PHR. Quæque Tyron toties epotavere lacernæ. M. Venit & epoto Sarmata pastus Equo. M. Hic venit epotas dira Charybdis aquas. O. (Vide BIBO.)

EPŪLÆ, ārum. f. & EPŪLŪM, ī. n. F. *stin, banquet.* SYN. Dāpēs, cībī, ālīmēntā, cōnvīvīūm. EPITH. Instrūctā, sācrā, nōctūrnā, rēgīficā, rēgālēs, cālētēs, dālcēs, fēlicēs, solēnēs, gēnālēs, lātā, laūtā, suāvēs, fēstā, dītēs, ōpīmā, fēstīvā, sōciā. SYNT. Dare epulas alicui. V. Gravis marcere epulis. Cl. Epulis accumbere, adhibere aliquem, onerare mensas. V. Epulas struere. Tac. Ponere. O. Instruere. S. Instituire. Sil. Instaurare. V. Celebrare. PHR. Turgidus hic epulis atque albo ventre latatur. P. Tu das epulis accumbere Divūm. V. Primas epulis decerpere noctes. P. Epulasque Draconi Quæ dabat. V. Unde epulum possis centum dare Pythagoræis. J. Epulum dare populo. H. (Vide CONVIVIUM.)

EPŪLÆ. Metaph. SYNT. Epulæ dicendi, epulæ cogitationum. Cic. Fœcundaque pœnis Viscera rimaturque epulis Vultur. V. Cui stragula vestis, Blatarum ac Tinearum epulæ, putrefcat in arcā. H.

EPŪLARIS, arē. Cic. De festin. Epularis dies. Sue.

EPŪLATIŌ, ōnis. f. COL. Bonne chere.

EPŪLŌ, ōnis. m. Cic. [Conviva.] *Qui fait un festin, qui traite.* PHR. (Vide MENSA. Mensā excipere.)

EPŪLŌR, āris, ātūs sūm, ārī. *Faire festin, se regaler.* PHR. Extruimusque toros dapibusque epulamur opimis. V. Impia quān casis gens est epulata juvenis. V. Epulari hilarē. Tac. Modicē, saliatem in modum. Cic. Gens epulata novem dies. V. (Vide CONVIVIUM.)

EQŪA, æ. f. & EQŪŪLĀ, æ. f. dim. VAR. Une jument, une cavale. EPITH. Vide EQUUS. PHR. Armentalis Equæ mammis, & lacte ferino Nutribat. V. Nobiliumque greges custos servabat Equarum. O. Et furis agitantur Equæ; spatioque remoto Per loca dividos amne sequuntur Equos. O. Doctus Equæ pullus. Lr. Tollit hinnitum apra quadrigis Equā. H. Latis Equā trima campis Ludit exultim, meruitque tangi. H.

EQUARIŪS, ā, ūm. VAR. De cheval. Equarius medicus. V-Max, Maréchal.

EQUĒS, EQUITIS. m. Cavalier, homme à cheval. PHR. Nunc Eques in tergo residens huc latus & illuc Molliā purpureis frænabas ora capistris. Medios volat ecce per hostes. Vectus Equo spumante Lages. V. Frænatis lucent in Equis. V. Tres Equitum numero turmæ. V. Sidonio est investus Equo. V. Fertur Equo. V. Quem Thracius albis Portat Equus

bicolor maculis. V. Oculosque suorum Lustrare in Equis. V. Seu spumantis Equi foderet calcaribus armos. V. Sublimes in Equis redeunt. V. Campis pars arduus altis Pulverulentus Equis furit. V. Numeratus ubique Fulget Eques. Cl. Desuper altus Equo graviter ferit. V. Cum vectaris Equo, simulachraque Martia ludis; Quis molles sinuare fugas quis tendere contum Actor, aut subitos melius flexisse recursus? Non te Massageta, non gens exercita campo Thessala, non ipsi poterunt æquare bimbembres. Vix comites alæ, vix te suspensa sequuntur Agmina, ferventesque tument post terga Dracones. Ipse labor, pulvisque decet, consulaque motu Casaries: vestis radiato murice solem Combibit, ingesto crispatur purpura vento. Si Dominus legeretur Equis, tua posceret ultro Verbera Nereidum stabulis nutritus Arion; Serviretque tuis, contempto Castore, frænis Cyllarus, & flavum Xanthus sprevisset Achillem: Ipse tibi famulas præberet Pegasus alas; Portaretque libens; melioraque pondera passus Belorophontæas indignaretur habenas. Quin etiam velox auroræ nuntius Æthon, Qui fugat hinnitu stellas, roseoque domatur Lucifero, quoties equitem te cernit ab altris Invidet, inque tuis mavult spumare lupatis. Cl. Et Equorum agitator Achilles. V. Ignipedum frænator Equorum. St. Flectere Equum sciens. H. Candenti sublimis Equo. Sil. Tergo sublimis ab alto Quadrupedantis Equi. Sil. Lausus Equum domitor. V. Sævus anhelanti moenia lustrat Equo. O.

EQUĒS. [Qui equestrem habet ordinem.] *Chevalier.* PHR. Vescitur omnis Eques tecum, populisque patresque. M. Mecenas Equitum decus. H.)

EQUESTRIĀ, ūm. n. Sen. [Equitum sedes.] *Places des Chevaliers au Theatre.*

EQUESTRIS, trē. De Cavalerie. PHR. Cursus ut latus equestres ducebat. V. EQUESTRIS, Dis rang des Chevaliers. Equestri loco ortus. Cic. Proiectis annulo equestri Romanoque habitu. H.

EQUIDEM. Certes, certainement. SYN. Certē. PHR. Equidem audieram. V.

EQUIFERŪS, ā, ūm. PLI. *Cheval sauvage.*

EQUILĒ, is. n. VAR. Ecurie, étable. (Vide STABULUM.)

EQUIMENTUM, tī. n. VAR. [Merces quæ datur pro admissurā Equi.] *Ce qu'on donne pour faire saillir une jument.*

EQUINŪS, ā. ūm. De cheval. PHR. Necnon & pectori est idem delectus equino. V. Humano capiti cervicem pictor equinam Jungere si velit. H. Ære caput fulgens, cristæque hirsutus equinā. V. Intentus nervo levis arcus equino. O. Pedibusque virum conculcat equinis. O. Infecit sanguis equinus aquas. O.

EQUIŌ, is, ivī, itūm, irē. PLI. *Etre en chaleur.*

EQUIRIĀ, ōrūm. n. Jeux des courses de chevaux, un Carrousel. Jamque duæ restant noctes de mense secundo; Marsque citos junctis curribus urget. Equos. Ex vero positum permansit Equiria nomen. O. (Vide CERTAMEN. Certamen equestre.)

EQUISŌ, ōnis. m. VAR. Ecurier.

EQUITABILIS, ilē. LIV. *Où l'on peut aller à cheval.*

EQUITATIŌ, ōnis. f. & EQUITATŪS, ūs. m. *L'action d'aller à cheval.*

ÆQUITATUS, ūs. *La Cavalerie*. SYN. *Æquites*, *equitum exercitus*. V. *Acies*. Tac. *Tūrmæ*. H. *Æquestres cōpiæ*. PHR. Jamque adeo exierat portis equitatus apertis. V. Quisq̃ue merebat Equo. O. Quisnam frānigeræ signum dare dignior alæ. St. Dat Gallia robur militis: Illyricis sudant equitatibus alæ. Cl. (Vide *Acies*. *Acies equestris*)

ÆQUITŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Aller à cheval*. PHR. Equitare in orbem. O. Ludere par impar, equitare in arundine longā. H. Mediis in vallibus acri Gaudet Equo: jamque hos cursu jam præterit illos. V. Turnusque feratur Per medios insignis Equo. V. Ter mœstum funeris ignem Lustravere in Equis. V. Cur neque militaris Inter æquales equitet, Gallica nec lupatis Temperet ora frānis. H. Exiguus equitare campis. H. Talis Equos alacer media inter prælia Turnus Spumantes sudore quatit. V. Arduus altis Pulvulentus Equis furit. V. Dorso fertur Equi. Sie. Tergumque premebat Acris Equi. O. Ludo volitans cum turma superbo Pulvereis exultat Equis. V-F. Nescit Equo rudis Harere ingenuus puer. H. Pressisq̃ue sedet moderator habenis; Cæsaque Sternacis terga fatigat Equi; Atque alios rotat ex aliis, flectitque recursus, Exiguoque agiles torquet in orbe pedes. Saut. [Vide *Equus*. *Equum fingere*.]

ÆQUUS, Equi. m. *Cheval*. EPITH. *Acēr*, *ardēns*, *fortis*, *fērōx*, *fērūs*, *fūrēns*, *audāx*, *pūgnāx*, *Martiūs*, *bellicūs*, *bellatōr*, *ardūus*, *sūpērbūs*, *flīmīs*, *insultāns*, *armīgēr*, *bellīgēr*, *sonīpēs*, *pūgnatōr*, *gēnērōsūs*, *māgnānimūs*, *ānimōsūs*, *intrepīdūs*, *impavidūs*, *furībūdūs*, *intērrītūs*, *indomītūs*, *effrēns*, *fugāx*, *velōx*, *cītūs*, *lēvis*, *præceps*, *pēnīx*, *cēlēr*, *alēs*, *impīgēr*, *ānhelūs*, *rāpidūs*, *vōlūcēr*, *ignīpēs*, *ālācēr*, *ālbūs*, *jūbātūs*, *crīnītūs*, *cōrnīpēs*, *mītīs*, *nōbīlis*, *īnsīgnīs*, *nōvūs*, *īntrāctātūs*, *pāvidūs*, *sternāx*, *spūmāns*, *āspēr*, *dūrūs*, *quādrupēdāns*, *phālērātūs*, *trīumphāns*, *trīumphālīs*, *pūlvērulētūs*, *rēlūctāns*, *vēnatōr*, *vīctōr*, *ōvāns*, *nīvēūs*, *cāndēns*. SYN. *Alīpēs*, *sonīpēs*, *cōrnīpēs*, *quādrupēs*, *cāballūs*. PHR. Ardentesque avertit Equos in castra. V. Ut fremit acer Equus; cum bellicus ære canoro Signa dedit tubicen; pugnaque assumit amorem. O. Turpis Equus, nisi colla jubæ flaventia velent. O. Spumantem proni mandunt adamanta jugales. St. Cornipedes arcentur Equi. V. Præfractaque Quadrupedantum pectora. V. Et Equorum duellica proles. Lr. Martius huic sonipes campos hinnitibus implet. Stl. Nive candidioribus ambo Vectabantur Equis. O. Piger optat arare Caballus. H. Et altum Pelion hinnitu fugiens implevit acuto. V. Circumstant properi aurigæ; Manibusque lacesunt pectora plausa cavis; & colla comantia pectunt. V. Hinc bellator Equus campo sese arduus infert. V. Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum. V. Quadrupedes, iuter rapidi certamina cursus, Depexæque jubæ, plausaque colla juvant. O. Frānisque solutis Vertunt emeritis ad pascua nota jugales. Cl. Soluti Per campum pascuntur Equi. V. Religatos rite videbat Carpere gramen Equos. V. Illa viris dives, dives abundat Equis. O. Bello armanur Equi. V. Rex fuit utilium bello studiosus Equorum. O. Cecidit miserabilis ille, Præceps, attonitis per freta

raptus Equis. O. Pressus humo bellator Equus. O. I. ad bella cum Domino, & socias vomit ore & naribus iras; Vulneribusque offert generosum pectus. Hic brevis ad numerum rapidos qui colligit ungues Venit ab auriferis gentibus Astur Equus. M.

ÆQUI phaleræ, ornatus. PHR. O! Felix Sonipes tanti cui fræna mereri Numinis, & sacris licuit servire lupatis. Cl. Accipe regales cultus; & crine superbus Erecto, virides spumis perfunde Smaragdos: Luxurient tumido gemmata monilia collo; Nobilis auratos jam purpura vestiat armos; Et medium te zona liger, variata colorum Floribus, & castæ manibus sudata Serenæ, Persarum Gentile decus: sic quippe laborat Maternis studiis; nec dedignatur equestres Moliri phaleras, genero latura decorem. Cl. Equus... cui nitidos artus auro conferta tegebat: Purpura crinito pretiosa monilia collo Effulgent latè, compactaque cauda decoris Vittarum refuit nodis, Terramque flagellat. Hoc cultu fremit arrectis cervicibus altè Luxurians sonipes, tacitosque huc versus & illuc Dividit in populos regem; tantoque superbus Pondere, composito glomerat vestigia gressu, Ludentesque jubas reicit per colla per armos. Flech. Quid dices phaleras; quid fræna? quid aurea bullis Cingula? quid tumido collecta monilia collo. Flech. Stratis insignia pictis Terga premebat Equi. O. Instratos ostro alipedes pictisque taperis; Aurea pectoribus demissa monilia pendent, Tecti auro fulvum mandunt sub dentibus aurum. V. Spumantemque agitabat Equum, quem pellis ahenis In plumam squammis, auroque inserta tegebat. V. Ostroque insignis & auro Stat sonipes, ac fræna ferox spumantia mandit. V. Primus Equum phaleris insignem victor habeto. V. Ferreus, aurato neu cataphractus Equo. Pr. Et fugit excusso fræna Luposque jugo. Saut.

ÆQUORUM pulli. PHR. Continuo pectoris generosi pullus in arvis Altius ingreditur, & mollia crura reponit. Primus & ire viam & fluvios tentare minaces Audet, & ignoto sese committere Ponto, Nec vanos horret strepitus: illi ardua cervix Argutumque caput, brevis alvus, obesaque terga, Luxuriatque toris animosum pectus: honesti Spadicæ, glaucique, color deterrimus albis Et gilvo: tum si qua sonum procul arma dedere, Stare loco nescit; micat auribus, & tremit artus; Collectumque premens volvit sub naribus ignem: Densa juba, & dextro jactata recumbit in armo: At duplex agitur per lumbos spina; cavatque Tellurem, & solido graviter sonat ungula cornu. V. Præta tener persultat Equus; libatque volucris Æquora summa fugā; aut alti subit aspera montis. In juga, saxosumque amnem pede plaudit inermi; Cui pulchro micat acere caput, luduntque decoræ Fronte comæ, vibrant aures, atque orbe nigranti Prægrandes exstant oculi, tum spiritus amplis Naribus ir fervens: stat cervix ardua, qualem Præfert Marmaricis metuenda Leonibus ales. Pol. Dum rudis exultum florentis in æquore campi Ludit Equus, volucresque fugā prævertere ventos Aut tranare amnes, aut cursu evincere montem Gestit, Olympicæ rapturus dona coronæ. Pol.

ÆQUI Descriptiones. PHR. Fremit æquore toto Insultans sonipes, & pressis pugnat habenis, Huc

obversus & huc. *V.* Equi spirantes naribus ignem. *V.* Poscit Equos, gaudetque tuens ante ora frementes, Qui candore nives anteirent, cursibus auras. *V.* Castore dignus erit; sic tergum sessile, sic sunt Pectora celsa toris, totus pice nigrior atrâ. Candida cauda tamen; color est quoque cruribus albus. *O.* Quippe ubi non sonipes motus clangore tubarum Saxa quatit pulsu, rigidos vexantia frânos Ora tenens, spargitque jubas & surrigit aures. *L.* Emicat arrectisque fremit cervicibus altè. *V.* Hastam intorsit Equo, ferrumque sub aure reliquit: Quo Sonipes idèu furit arduus; altaque jactat Vulneris impatiens arrecto pectore crura. *V.* Luduntque jubæ per colla per artus. *V.* Utque tuis primùm Sonipes calcaribus arsit; Ignefcunt patulæ nares; non sentit arenas Ungula, discussaque jubæ sparguntur in artus: Turbantur phaleræ: spumosis moribus aurum Fumat; anhelantes exundant sanguine gemmæ. *Cl.* Quatensque decoras Curvatâ cervice jubas. *Cl.* Vestigia primi Alba pedis, frontemque ostentans arduus albam. *V.* O! quantum, formæ sibi conscius, erigit artus; Spargit & excussis colla superba jubis. *Cl.* Haud procul innumeri Tyrio ducuntur in ostro Regis Equi crebris simulant nunc saltibus iras; Loraque detrectant refugii, jactantque comantes Excussâ cervice jubas: nunc aurea fræna Dentibus illis mandunt; gradibusque sonoris Compositi, sinuant alterna volumina crurum; Et fulvum maculant spumis albenibus aurum; Exultantque pares. *Flech.* Insultatque solo plaudens; glomeratque superbos Arte novâ gressus: campo sese arduus infert: Nunc curvis fertur spatiis; & poplite flexo Spargitur in gyros, intexitque orbibus orbes; Equora mox per aperta volat, cursuque citato, Aërias post se nubes ventosque relinquit. Dat sonitum retro campus, nec sentit euntem... Emicat & vacuas erectis verberat auras Calcibus, atque agili se jactat in aëra saltu. *Flech.* Tanto exultat sessore; suumque Sentit onus. *Flech.* Huc illuc pendens obvertit terga, negatâ Libertate fugæ; pressisque tumescit habenis. Jactat & undantes per fera colla jubas capitisque decori Altus honos... plurima se validos cervix resupinat in artus... Crescunt spissa toris, latere animosa patefcunt Pectora: consurgunt humeri, & jam sessile tergum est; Spinaque depressos gemino subit ordine lumbos; Et castigatum prohibent crassa ilia ventrem. Fundunt se laræ clunes; subcrispaque densis Cauda riget setis, & luxuriantia crebræ Velant colla jubæ, ac dextrâ cervice vagantur. Tum tereti substricta genu, mollissima flectit Crura ferox, celsum ingrediens, fremituque superbit Grande sonat tornata cavo brevis ungula cornu. *Pol.*

ÆQUUS Ferox, indomitus. *PHR.* Equum contra sua fræna tenacem Ore reluctanti. *O.* Consternuntur Equi, & saltu in contraria facto Colla jugo eripiunt, abruptaque lora relinquunt. *O.* Et sonipes in bella ferox. *L.* Quidque agat ignarus stupet; & nec fræna remittit Nec retinere valet, nec nomina novit Equorum. *O.* Parce puer stimulis, & fortius utere loris: Sponte suâ properant: labor est inhibere volantes. *O.* Arbitrio volucrum raptatur Equorum. *O.* Ipse pavet; nec quâ commissas flectat habenas, Nec scit quâ sit iter, nec si sciat imperet illis. *O.*

Mentis inops gelidâ formidine lora remisit: Quæ postquam summo sensere jacentia tergo Expatiantur Equi, nulloque inhibente per auras ignotæ regionis eunt; quaque impetus egit Hæc sine lege ruunt. *O.* Nec tibi Quadrupedes animofos ignibus illis, Quos in pectore habent, quos ore, & naribus efflant, In promptu regere est: vix me patiantur, ubi acres Incaluere animi, cervixque repugnat habenis. *O.* Ut rapit in præceps Dominum spumantia frustra Fræna retentantem durior oris Equus. *O.* Sic ubi liber Equus stabulis egressus apertis, Cui fræna iniecit Dominus, fremit ille teneri Impatiens... Exultantem animis & nimîâ virtute ferocem. *Sant.* Qualis ubi excussis per plana evasit habenis Liber Equus, ludit famulos hinc inde sequentes: Sæpe hic dissimulans atque illic improbus hæret, Perque viam oblatas interdum pascitur herbas; Ast ubi jam videt instantes, elabitur; alteque Emicat, & spatia transmittit maxima campi. *Vida.* It præceps sonipes pressæ contemptor habenæ. Inobsequentes frânis Equi rapere currum... quicumque pavidos rapidus evexit furor, Hæc ire pergunt. *S.* Tum verò pavidâ sonipedes mente excitâ Imperia solvunt, seque luctantur jugo Eripere; rectique in pedes, jactant onus... Sensere pecudes facinus; & curru levi Dominante nullo, quâ timor jussit ruunt. *S.* Asper, nec qui cervicis amaret Applausæ blandos sonitus. *Sil.*

ÆQUUS Cursor. Equorum cursus. *PHR.* Alipedumque fugam cursu tentavit Equorum. *V.* Cum rapidum effusus ageret sublimis habenis Quadrupedem. *Sil.* Cornipedem rapidos suetum prævertere Cervos. *St.* Exquirunt calidumque animis, & cursibus acrem. *V.* Cervoque fugacior ibat Sudanti tremebundus Equo. *Cl.* Alite uestus Equo. *Cl.* Mediis in vallibus acri Gaudet Equo. *V.* Alite fertur Equo. *O.* Equum rigidos percurrere campos Doctum. *T.* Totas accipit habenas In campum sonipes. *L.*

ÆQUUS Anhelus, ager. *PHR.* Fessa jacet cervix: fumant sudoribus artus; Oraque projectâ squallent arentia linguâ; Pectora rauca gemunt quæ creber anhelitus urget, Et defecta gravis longe trahit ilia pulsus; Siccaque sanguineis durefcit spuma lupatis: Jamque gradum, neque verberibus stimulis coacti, Nec quamvis crebris jussi calcaribus addunt. *L.* Solve senescentem mature sanus Equum ne Peccet ad extremum ridendus & ilia ducat. *H.* Acer Equus quondam... palmæ veterumque oblitus honorum Ad præsepe gemit morbo moriturus inerti. *O.* Succussatoris terri tardique Caballi. *Lucil.*

ÆQUUS Admissarius. Etalon. *PHR.* Magnanimùm quondam generator Equorum. *V.* Fortes creantur fortibus & bonis, Est in Equis patrum virrus. *H.* Nobilis haud aliter sonipes, quem primus amoris Sollicitavit odor, tumidus Pharsalia rura Pervolat, & notos hinnitu flagitat amnes Naribus accensis: mulcet fecunda magistros Spes gregis, & pulcro gaudent armenta marito. *Cl.* Quos in spem statuis submittere gentis. *V.* Quos pecori malint submittere habendo. *V.* Ætas Lucinam justosque pati hyemeros Desinit ante decem, post quatuor incipit annos: Cætera nec factura habilis nec fortis aratris. Solve marès mite in Venerem pecuaria primus; Atque aliam ex aliâ generando suffice prolem. *V.*

EQUI *Currym trahentes.* PHR. Quatuor hic invecus Equis. V. Quatuor in niveis aureus ibis Equis. O. Curru succedere fueri Quadrupedes. V. Exercentur Equis; domitantque in pulvere currus. V. Ille fremmentes Ad juga cogit Equos. V. Celsos sonipedes ocyus subigit jugo; Et ora frænis domita substrictis ligat. S. Nonne vides cum præcipiti certamine campum Corripere, ruuntque effusi carcere currus. V. Primus Erythionius currus & quatuor ausus Jungere Equos, rapidisque rotis insistere victor. V. Fertur Equis curruque hæret resupinus inani Lora tenens. V. Fertur Equis auriga; neque audit currus habenas. V. Jungit Equos curru genitor; spumantiaque addit Fræna feris; manibusque omnes effundit habenas. V. Jungere Equos curru. V. Ad currum. V. (Vide CURRUS.)

EQUM *Conscendere.* PHR. Tergumque premebat Acris Equi. O. Ausa est quoque regia virgo, Nescia quem premeret, tergo confidere Tauri. O. Uno credis Equo posse federe duos. M. Et corpora saltu Subjiciunt in Equos. V. In Equi conscendere costas Et moderatier hunc frænis. Lr. Dixit, & exceptus tergo consueta locavit membra. V. Conscendunt in Equos. O. Vacuus timoris Scandit in æquorea subdita Terga feræ. Saut. Sed timor & minæ Scandunt eodem quo Dominus... Et post equitem sedet atra cura. H. Necnon Cornipedis tergo de more repostus. Sil. Saluque superbus Emicat in currum, & manibus molitur habenas. V. **EQVO** *Desillire.* PHR. Portisque ab Equo regina sub ipsis Desiluit, quam tota cohors imitata, relictis Ad terram defluxit Equis. V.

EQUM *Fingere, Dömäre. Equestris Exercitatio.* PHR. Sive ferocis Equi luctantia colla retorques; Exiguo flexos mitor in orbe pedes. O. Primus chalybem, frænosque momordit Spumavitque novis Lapithæ domitoris habenis. V. Primus Equi labor est animos atque arma videre Bellantum, lituosque pati, tractuque gementem Ferre rotam, & stabulo frænos audire sonantes. Tum magis atque magis blandis gaudere magistri Laudibus, & plausæ sonitum cervicis amare. V. At tribus exactis, ubi quarta accesserit ætas, Carpere mox gyrum incipiat, gradibusque sonare Compositis, sinuetque alterna volumina crurum; Sitque laboranti similis; tum cursibus auras Provocet; ac per aperta volans, seu liber habenis, Æquora, vix summâ vestigia ponat arenâ. V. Planus erat latèque patens prope micenia campus Assiduis pulsatus Equis; ubi turba rotarum, duraque mollierat subjectas ungula glebas. Pars ibi de septem genitis Amphione fortes Conscendunt in Equos; Tyrioque rubentia succo Terga premunt, auro gravidis moderantur habenis: E quibus Iñmenos... dum certum flectit in orbem Quadrupedis cursus, spumantiaque ora coercet. Hei mihi! conclamat, medioque in pectore fixa Tela gerit, frænisque manu moriente remissis, &c. O. Quamvis non alius flectere Equum sciens Æque conspiciat gramine Martio. H. Ut si quis Asellum In campum doceat spatiosum currere fræno. H. Spumantia frænis Ora citatorum dextrâ contorsit Equorum. V. Et in gyros ire coactus Equus. O. Sic auriga solet ferventia Thessalus ora Mobilibus frænis in aperto flectere campo. Qui

modò non solum rapido permittit habenas Quadrupedi, sed calce citat; modò torquet in auras Flexibiles rictus; & nunc cervice rotatâ Incipit effusus in gyrum carpere cursus. L. Hic sub juga ferrea nectit Cornipedes, rigidisque docet servire lupatis. Cl. Equos campis exercere. Cl. Fingit Equum tenerâ docilem cervice magister Ire viam quam monstrat eques. H. Atque equitem docuere sub armis Insultare solo, & gressus glomerare superbos. V. Admissos arte retentat Equos. O. Sive gradum premeret, seu fræna effunderet. Quis pulchrius ora Bellatoris Equi lentis moderatur habenis: Seu velit assultare solo, gressusque superbos In numerum glomerare; levem seu poscat aperto Æquore inire fugam, pedibusque lacerare ventos. Tum medio ardentem spatio consistere, & orbes Torquere in varios. Vocemque manumque regentis Agnoscit docilis sonipes, & pondere tanto Exultans loca late hinnitibus implet acutis. Com. (Vide EQUES. CERTAMEN, Certamen Equestre.)

EQUM *Urgere.* PHR. Mox ubi pulsato senserunt verbera tergo. Cl. Stimuloque dolens & verberare sœvit. O. Imperitans violenter Equo. Sil. Anhelum Verbere cogit Equum. Cl. Utque acres concussit Equos. V. Seu spumantis Equi foderet calcaribus amos. V. Vexantemque ilia nudo Calce ferocis Equi. O. Quadrupedem ferulâ dum malus urget Eques. O. Nunc opus est celeri subdere calcar Equo. L. Ferratâ calce, atque effusâ largus habenâ Cunctantem impellebat Equum. Sil. Immitem quatiebat Equum spumantia sævo Fræna cruentantem morsu. Sil. Citatos Verbere Quadrupes. Sil. Ferratâ calce cruentat Cornipedem, & largas Pœnus quatit asper habenas. Sil. Insonuitque flagello. V. Equum urgere calcaribus. Equum accendere stimulis. V. Utque tuis primum sonipes calcaribus arsit. Cl. Pressos Exhortatus Equos, currum direxit in hostem. O. Pronus pendens in verberare, telo Admonuit bijugos. V.

EQUM *Frænare, cômpefcere.* PHR. Purpureusque albi stratis insignia pictis Terga premebat Equi, spumantiaque ora regebat. O. Collaque velocis flectere doctus Equi. O. Insultans sonipes, & pressis pugnat habenis. V. Torquentem frænis ora fugacis Equi. O. Tempore parat Equus lentis animosus habenis. O. Aut quis Equum celeremve arcto compefcere fræno Possit, & effusas tardo permittere habenas. Inque vicem, modò directo contendere cursu, Seu libeat curvo brevius contendere gyro. T. Validisque sedet moderator habenis. T. Seu fræna sonantia flectes. St. Subitisque frementes Vorticibus contorsit Equos. Cl. Ut cupidi natus fræna retentat Equi. O. Et Massylæum virga gubernat Equum. M. Ora nunc pressis trahit Constricta frænis; terga nunc torto frequens verberare coërcet. S. Talis Equos alacer media inter prælia Turnus Fumantes sudore quatit. V. Ille paventes Obliquavit Equos. St.

EQUS *Solis, Luna, Aurora, &c.* (Vide SOL, LUNA, AURORA.)

EQUS *Trojanus.* PHR. Instar montis Equum divinâ Palladis arte Ædificant, sectâque intexunt Abiete costas: Huc delecta virum fortiri corpora, sursum Includunt cæco lateri, penitusque cavernas Ingentes

Ingentes utrumque armato milite complent. *V.* Pars stupet innuptæ donum exitiale Minervæ, Et molem mirantur Equi. *V.* Scandit fatalis machina muros. *Fæta* armis. *V.* Quò molem hanc immanis Equi statuere? quis author? *V.* Laxat claustra Sinon, illos patefactus ad auras Reddit Equus... saltu super ardua venit Pergama & armatum pedirem gravis attulit alvo. *V.*

ERADICITUS Adv. *PLA. Jusqu'à la racine.*

ERADICŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. TER. *Arracher, déraciner.* PHR. Antiquasque domos avium cum stirpibus imis Eruit. *V.* Viridemque ab humo convellere sylvam. *V.* Ruptis radicibus arbor Vellitur. *V.* Segetem ab radicibus imis Sublime expulsum eruerent. *V.* Radicibus eruta Pinus. *V.* (Vide ARBOR. Arborem evellere.)

ERADŌ, is, rāsī, rāsūm, ērē. *Raclet, ratisser.* PHR. Eradenda pravi Cupidinis elementa. *H.* Curam habendi penitus corde eraserim. *Ph.* Timor erasus ex animo. *S.* Erasæ genæ. *P.* (Vide RADO.)

ERASINUS, *Achaia fluvius.* Si modò combibitur, recto modò gurgite lapsus Redditur Argolicis ingens Erasinus in agris. *O.*

ERATŌ & ERATĒ, ēs. f. *Una Musarum nympha Oceani & Thetyos filia.* PHR. Nunc age qui reges, Erato, quæ tempora rerum? Quis Latio fuerit iturus... expediam. *V.* (Vide MUSA.)

ERICISŌ, is, ērē. *Diviser, partager.* Ericifunda familiæ causam agere. *Cic.* On il s'agit du partage des biens.

ERCTUM, ī. n. *Cic. Heritage, bien de famille.*

ERĒBEŪS, ā, ūm. [Ex Erebo.] *De l'Enfer.* PHR. Pectoraque unxerunt Erebeæ felle Colubræ. *O.*

ERĒBŪS, bī. m. [Inferi.] *L'Enfer.* PHR. Mala ex Erebo & nocte fata. *Cic.* Magnos Erebi tranavimus amnes. *V.* Imas Erebi descendit ad umbras. *V.* Ex his non satis liquet quid propriè intellexerint Veteres per Erebum. (Vide INFERI.)

ERĒCHTHEUS, eī. Sceptra loci (*Athenarum*) rerumque capir moderamen Erechtheus Iustitiæ dubium, validisne potentior armis. Quattuor ille quidem juvenes, totidemque creatur Fœmineæ fortis. *O.* Eas ait Cicerò vitam pro patriâ contempsisse. ERĒCHTHÆÆ Arces. *O. i. Athena.*

ERĒCTŪS, ōnis. f. *VIT. L'action de dresser.*

ERĒCTŪS, ā, ūm. *Droit, dressé.* SYN. Sūblātūs, clātūs, celsūs. PHR. Erectus in auras It Sonipes. *O.* Erectus horret crinis. *S.* Eques erectus in armos. *St.* Erectus ad sidera tollere vultus. *O.* Erectior arvis. *Cl.* Erecta via. *Liv.* Pyra erecta sub auras. *I.* ERĒCTŪS [Per transi. ad animum.] *Encouragé.* SYNT. Erectior erat Senatus. *Cic.* Erecto pectore ambulare. *Cl.* Erectus animi. *Sil.* Erectus animus. *Cic.* Erecta mens. *Quin.* Fortunæ te respondere superba Liberum & erectum. *H.* In spem erectus. *Tac.*

ERĒMYGŌ, ās, ārē. *PLI. Parcourir à force de rames.* (Vide REMIGO.)

ERĒMŪS, mī. f. [Latine solitudo.] *Desert, hermitage.* (Vide SOLITUDO, MONACHUS.)

ERĒPŌ, is, rēpī, rēptūm, ērē. *PLI. Grimper, se trainer.* Quos nunquam erepsimus montes. *H.*

ERĒPTIŌ, ōnis. f. *Cic. Enlèvement.*

ERĒPTŌR, ōris. m. *Cic. Ravisseur, voleur.* (Vide FUR.)

ERĒPTŪS, ā, ūm. *Ravi, enlevé, ôté par force.* SYN. Sūblātūs, rāptūs. PHR. Erepta virginitas. *V.* Laus. *S.* Venia scelerum populo nocenti erepta. *L.* Merces erepta laborum. *L.* Fato erepta alicui prima juven-tus. *V.* Ereptus mediis annis. *V-F.* Ereptus ab undis. *V.* Ereptus fato, periculis. *V.* Fluctibus. *H.* Ereptus per medios enfes. *Pr.* Ereptus pugna. *Sil.* Ereptum jus restituere. *O.* Ereptus thalamis Phasidos horridis. *S.* Tantis in erepto favit amore dolor. *Pr.* Eie-ptaque fata Insequor. *St.* Ereptumque dolo reddi sibi poscit honorem. *V.* Iliacis erepta ruinis Munera. *V.* Sensibus ereptis mens excidit. *C.* Lugebant erepta sibi solatia Nymphæ. *Cl.* Consulis erepti pu-blica damna refert. *O.*

ERĒTRYĀ, æ. f. *PLI. Urbs Thessaliae. Erethrie.*

ERGĀ Præp. *Envers, à l'égard.* Erga amicum affectus. *Cic.* Officium erga aliquem. *Cic.*

ERGASTŪLUM, ī. n. *Prison des esclaves.* Nempe in Lucanos, aut Tusca ergastula mittas. *J.* (Vide CARCER.)

ERGASTŪLARIŪS, ī. m. *COL. Concierge, Geolier des prisons.*

ERGŌ Conj. *Donec, doneques.* SYN. Igītūr, itāquē. PHR. Fortunate senex? ergo tua ruina maebant. *V.* Tu captas alios, jam sumus ergo pares. *M.* ERGŌ [Pro gratiâ.] *A cause.* Illius ergo Venimus. *V.* Vir-tutis ergo. *Cic.*

ERICE, ēs. f. *PLI. [Planta.] La bruière.* ERICEUM Mel. *PLI. Miel que les Abeilles amassent sur la bru-rière.*

ERICHTHŌ, ūs. f. *Una Furiarum.* Ut quam furialis Erichtho Impulit. *O.* Erat & ERICHTHŌ Vene-fica Thessala.

ERICHTHONIŪS, sive ERICHTHÆŪS. Pallas Erich-tonium, prolem sine matre creatam, (à *Vulcano scilicet*) Clauserat Actæo textâ de vimine cistâ; Virginibusque tribus gemino de Cecrope natis Ser-vandum dederat, sic inconfessa quid esset; & legem dederat, sua ne secreta viderent. *Videre tamen ser-pentinosque Erichtonii pedes divulgare nymp-hæ quarum pœna Admonuisse potest ne voce pericula quærant.* *O.* Primus Erichthonius curtus & quattuor ausus Jungere Equos rapidisque rotis insistere vic-tor. *V.* Sine matre creatam Lemniacam stirpem. *O.*

ERICIŪS, ī. m. *VAR. Herisson.* ERICIŪS, Caf. [Machina bellica ferro hispida.] *Cheval de frise.*

ERIDANŪS, nī. m. *Italia fluvius cui Eridanus Solis filius nomen fecit; Quem procul à patriâ diverso max-imus orbe excipit Eridanus. O. (Vide PHAETON.)* Le Po. ERITH. Vēnētūs, fœcundūs, Phædōnētūs, sâcēr, viōlētūs, cōrnīgēr. PHR. Plurimus Eridani per sylvam volvitur amnis. *V.* Fluviorum rex Erida-nus. *V.* At gemina auratus Taurino cornua vultu Eridanus, quo non alius per pingua culta In mare purpureum violentior influit amnis. *V.* Pater ipsi superbus aquarum Ausonidum Eridanus. *Cl.* Inter odoratum Lauri nemus, unde supernè Plurimus Eri-dani per sylvam volvitur amnis. *V.* Tiberis quâ la-bitur, & quâ Eridanus centum fluvii comitatus in æquor: Centum urbes rigat, & placidis inter-fluit undis. *Frac.*

ERIDANŪS [Sideris nomen.] *L'Eridan.* PHR. Scel-lifer Eridanus sinuatis flexibus errans, Clara Noti convexa rigat; gladioque tremendum Gurgite fide-reo subterhuit Oriona. *Cl.*

ERIGERON, ōnīs. m. f. *Pli.* [Herba.] *Senecor.*

ERIGŌ, īs, rēxī, rēctūm, ērē. *Lever, clever, dresser.*

SYN. Attollō, elēvō, excitō, evēhō, tollō, effērō.

SYNT. Erigere arces. *St. Aures. Cic. Caput. 1r.*

Scalas ad mœnia. Liv. Caudam falcatam in subli-

me erigere. Plī. Erigere Rempubicam. Cic. Erigere

aciem in clivum. Tac. PHR. Rursusque sub auras

Erigit. V. Ferrea progenies duris caput extulit arvis.

V. Ac terrā sublevar ipsum. V. Tendoque supinas Ad

cælum cum voce manus. V. Cæloque educere jussit.

V. Arcemque attollere testis. V. Quos potuit, solos

tendens ad sidera vultus. O. Oculos jam morte gra-

vatos Pyramus erexit. O. Tollit humo saxum. St.

Illā diu vultum tellure moratur. Erexit. O. Alta-

que testā Tolleret ā terris. O. Cærulea Taurus col-

la sublimis gerens Erexit altam fronte viridanti

jubam. S. Erige congestas Oetheo robore sylvas. L.

Atque solo proceras erigit Alnos. V. Surrigit aures.

V.

ERIGERE [Animum.] *Encourager.* *PHR.* Erigere ad

spem. Cic. Animum demissum & oppressum erigere.

Cic. Magne times? te jam feries, ususque laborum

Erigit. L. Inque dies avidum surgens caput altius

effert. V. Qui recto cælum vultu petis, exersique

frontem; In sublime, feras animam quoque; ne

gravata pectus Inferior fidat mens corpore celsius

levato. Cl. Ululatibus erigit iras. Sil. Erige men-

tem; Et tua cum fatis pietas decertet. L. Patriam

præcepta Platonis Exerere magis. Cl. Tu providus

astu Tende animam vigilem, fecundumque erige

pectus. St. (Vide ANIMUS. Animos accendere.)

ERIGI. *PHR.* Ter sese attollens, cubitoque innixa

levavit. V. Attollit in agrum Se femur. V. Et tol-

lere nunquam Te patiemur humo. Pr. Quò me

fama levat. O. Erigitur Serpens. O. Constitit in di-

gitos extemplo arrectus uterque. O. Paulatim sese

tollit mare & altiùs undas Erigit: inde imo con-

furgit ad æthera fundo. V. Aterque ad sidera fumus

Erigitur. V. Tollit se arrectum Quadrupes. V. Ipse

dolor vires animo dabat: æger in hostem Erigi-

tur. V.

ERIGONĒ, ēs. f. *Icarum patrem occisum ita luxit,*

ut seipsam præ dolore suspenderit. Deorum miseratione

in caeleste signum (quod virgo dicitur) mutata fuit.

Quā locus Erigonem inter Chelascque sequentes

Panditur. V. Quodque dolore necis patriæ pia filia

fecit. O. ERIGONĒIŪS Canis. O. Quo præunte

patris cadaver reperit Erigone. In Sidus deinde mu-

tatus est.

ERIGONŪS, ī. m. *Liv. [Macedoniæ fluvius.] Vis-*

trix.

ERINNYs, ŷōs, & ŷs. [Furia infernalis ita dicta,

quòd humanam mentem corrumpat.] Furie. EPITH.

Nōctūmā, Imprōbā, ūltriā, sevā, dirā, tōrvā,

ferā, discōrs, ferālīs, īnsānā, trīstīs, hōrriřicā,

sānguīnolēntā, īnfelīx, vřsānā, mīnāx, řřgīā, tārtā-

rēā, ānguīcōmā, flāmmīřerā. PHR. Quò tristis Erin-

nys, Quò fremitus vocat. V. Seu tristis Erinnyes

Prætulit infaultas sanguinolenta manus. O. Faces

quas fertis Erinnyes. O. Cæco nec Erinnyas ore ro-

gavi. St. Quā terra patet, fera regnat Erinnyes. O.

Sævī horrendum minans Flammīřer Erinny;

verberē excussō sonat. S. Horrificamque oculis ani-

moque objecit Erinnyem. O. Erinnyes polluit Stygiā

face sacros Penates. S. Succincta Anguibz ustrix

Erinnyes. S. ERINNYs. Pro bello &c. Jamjam ci-

vilis Erinnyis Concider. L. ERINNYs Metaph.

pro fatali, noxio &c. Trojæ & patriæ communis

Erinnyis. V.

ERIPHYLĒ, ēs. *Uxor Amphiarai quæ, ut ait Cic.*

Auro viri vitam vendidit. Latentem enim maritum

prodidit Polinici, accepto monili aureo. Occisa deinde

est ā filio suo Alcmane. Hinc Virg. Mæstamque Eri-

phylen Crudelis nati monstrantem vulnera cernit.

PHR. Sed perfida conjux Dona viro mutare velit.

St. Tu quoque ut auratos gereres Eryphila lacertos,

&c. Pr. Aspice quid donis Eriphyla invenit amaris.

Pr. Sic Eriphyloes aurum fatale Penates Irrumpit,

scelerumque ingentia semina movit. St.

ERIPĪŌ, īs, eripū, rēptūm, ērē. *Prendre, ravir,*

enlever. SYN. Extorquēō, ādīmō, āufērō, prēri-

piō, rāpiō, tollō. PHR. Da flammam evadere clas-

si Nunc pater; & tenues Teucrūm res eripe letho.

V. Hærentes adverso littore naves Eripere. H. Et

ipsis Moribus eripitur, (Lepus) tangentiaque ora

relinquit. O. Fratrem, si quis modus, eripe letho.

V. Sævoque alimenta parentis Antæo Eripui. O.

Quin animam hanc, ne quod facinus tibi perfide

rester, Eripis. O. Vagināque eripe ferrum. V. Eri-

pitur nobis jam pridem clara puella. Pr. Anni... eri-

puere jocos, venerem, convivā, ludos. H. Quo

thalamum eripiat Teucris. V. Multaque ut eripiat,

multo mihi plura relinquet. O. Per carmen & her-

bas Eripit hunc furis. O. Currendi vires eripiente

metu. O. Illum ego per flammās & mille sequentia

rela Eripui his humeris, medioque ex hoste rece-

pi. V. Phryxon & Hellen Dicitur Inois eripuisse

dolis. O. Natum flammis uteroque parentis Eri-

puit. O. Colla jugo eripiunt, abruptaque lora reli-

quunt. O. Jugo se eripere luctantur Sonipedes. S.

Annos Eripere mihi Musæ. Cl. His Jupiter ipse

Auxilium solitum eripuit. V. Eripiunt subito nubes,

cælumque, diemque Teucrorum ex oculis. V. Eri-

pe te moræ. H. Ut tibi curas Eripiat. O. Nisi vati-

bis omnis Eripienda fides. O. Mortalem eripiam

formam. V. Eripe nate fugam. V. Eripiunt tenebræ

lucem. Sil. Ut tantum nefas eripiat oculis. S. Flam-

mæ eripiunt noctem. Sil. Nubem eripiam tibi. V.

Eripit quivis oculos citius mihi, quàm &c. H.

Respiramen iterque Eripiunt animæ. O. Eripit ignis

opes partas. T. Facili sævitia negat Quæ poscente

magis gaudeat eripi. H. Misero quod omnes Eri-

pit sensus mihi. C. Litibus implicitum eripere. H.

Tamen eripiam qui velis &c. H. i. obinebo. Tunc

hinc spoliis indute meorum Eripiare mihi. V. Ho-

nor eripitur. O.

ERISICHTHŌN, ōnīs. Erat, qui numina Divūm

Sperneret, & nullos aris adoleret honores. Ille

etiam cereale nemus violasse securi Dicitur; & lu-

cos ferro temerasse vetustos... Cererem Dryades

cum vestibus aris Mœrentes adeunt pœnamque

Erisichthonis orant. Cerevis jussu fames intrat Sacri-

legi thalamos... Seque viro inspirat, faucesque &

pectus, & ora Afflat, & in vacuis peragit jejunia

venis... Nec mora, quod pontus, quod terra, quod

educat aer Poscit; & appositis queritur jejunia

mensis... Jamque fame patris, altâque voragine

ventris, Attenuarat opes; sed inattenuata manebat

Tum quoque dira fames... Ipse suos artus lacero divellere morfu Cœpit, & infelix minuendo corpus alebat. **EPITH.** Profânus, avidus, sacrilégus, impius, famelicus, Dryopæus, Thesilius. **PHR.** Sic epulas omnes Erisichthonis ora profani Accipiunt quascunque, simul cibus omnis in illo Causa cibi est, semperque locus fit inanis edendo. **O.** Nec minus Autolici conjux Erisichthone nata. **O.** **METRA** de quâ vide suo loco.

ERŌ, ōnis. m. **PLI.** *Espace de panier de jonc, cabas.* (Vide **CANISTRUM**.)

ERŌDŌ, is, rōsi, rōsum, ērē. *Ronger, brouter.* **SYN.** Rōdō, cōrrodō. **PHR.** Teneras audens errōdere frondes. *Col.* Errodere morfu. *PLI.* Sale erosus. *PLI.* (Vide **RODO**.)

ERŌGATIŌ, ōnis. f. **CIC.** *Largeſſe, diſtribution.* (Vide **LIBERALITAS**.)

ERŌGITŌ, as, arē. **PLA.** *Interroger.* (Vide **INTERROGO**.)

ERŌGŌ, as, avi, atum, arē. *Donner, diſtribuer.* *Erogare* pecunias alicui in rem aliquam. **CIC.** (Vide **DO**.)

ERRABUNDŪS, a, um. *Vagabond, qui erre çà & là.* **SYN.** Vāgus, errāns. **PHR.** Si qua fortē ferant oculis sese obvia nostris Errabunda Bovis vestigia. *V.*

ERRATICŪS, a, um. *Errant, qui s'étend çà & là, flottant.* **PHR.** Quam vix erratica Delos, &c. **O.** Errantem accepit tunc cum levis insula nabat. *V.* Vineâ lapsu multiplici & erratico serpens. **CIC.**

ERRATIŌ, ōnis. **CIC.** *Détour, engagement, voyage.*

ERRATŪM, ti. n. *Défaut, manquement, erreur.* Errata erratis. **CIC.** (Vide **PECCATUM**. **ERROR**.)

ERRATŪS, a, um. *Qu'on a parcouru.* **PHR.** Relegens errata retrorsum Littora. *V.* Immenſum est erratas dicere terras. **O.**

ERRŌ, ōnis. m. **PLA.** [Qui frequenter vagatur.] *Couveur, vagabond, esclave, fugitif.* **PHR.** Te ipsum vitas, fugitivus ut erro. **H.** Atque iterum erronem sub tua signa voca. **T.**

ERRŌ, as, avi, atum, arē. *Errer, aller çà & là, être vagabond.* **SYN.** Vāgōr, ōberrō, pērrō. **SYNT.** Errare uribus, viā. *V.* Cursu sollicito. **CL.** Errare per undas. **O.** Circum littora, ad flumina. **V.** Ad lacum. **T.** Huc illuc. **O.** Vagus, exul, & exclusus undique errabat. **CIC.** **PHR.** Omnibus errantem terris & fluctibus. *V.* Mille meæ ficulis errant in montibus Agnæ. *V.* Ille meas errare Boves... Permisit, &c. *V.* Oculisque errantibus alto Quæſivit cælo lucem. *V.* Dubius mediis Mars errat in armis. *V.* Errans buccula campo. *V.* Laribus sejuncta potestas Exulat; imperiumque suis a sedibus errat. **L.** Aut ego diffusus erravi sola capillis. **O.** Ast ego dumofos colles sylvasque pererro. Ille brevi spatio multis erravit in annis, inter Dulichias Iliacasque domos. **O.** Inter audaces Lupus errat Agnos. **H.** Teneras errant armenta per herbas. **O.** Per ignotos errant animalia montes. *V.* Vidisti si quam hic errantem fortē fororum. *V.* Errantes sine præſide turmaz. *St.* Tardis ubi flexibus errat Mincius. *V.*

ERRARE à viā. *Ségare.* **SYN.** DēviŌ, deſectŌ, aberrŌ. **PHR.** Errabant acti fatis maria omnia circum. *V.* Errabat sylvā in magnā. *V.* Per nemus ignotum non certis passibus errant. *V.* Ignari hominumque locorumque Erramus vento huc & vastis fluc-

tibus acti. *V.* Vel per deserta vagari. **O.** Impleas Innumeras errore vias; per devia fertur Incertus quod carpat iter. *V.* Nunc huc, nunc imminet illuc. *V.* Excutimur cursu, & mediis erramus in undis. *V.* Procul avius errat. **Lr.** Ne... erres Urbe vagus totā, me duce certus eris. **M.** Toto passim vagus errat in orbe. **O.** Errare totā viā. **Ter.** Utque viam teneas nulloque errore traharis. **O.** Palantes error in sylvis certo de tramite pellit. **H.** Errantes fertque refertque pedes. **O.**

ERRARE à vero. [Metaph.] *Se tromper.* **SYN.** Fāl-lōr, decipiōr. **PHR.** Erras, si id credis. **Ter.** Parcus Deorum cultor & infrequens, Infantientis dum sapientiæ Consultus erro, nunc retrorsum Vela dare atque iterare cursus Cogor relictos. **H.** A verā lapsi ratione. **Lr.** Errore teneri. **O.** (Vide **FALLO**. **FALLI**.)

ERRARE à recto. [Pro delinquere, peccare.] *Faire une faute.* **PHR.** Errantis factus naturæ. **Liv.** Incertam digitis errantibus amens Scindo Chelim. *St.* Unus utrique Error sed variis illudit partibus. **H.** Quantum animis erroris inest. **O.** Tantis tenet error amantem. **O.** Errare stultitiā. **H.** (Vide **PECCO**.)

ERRARE. *Per trans.* **PHR.** Non per dubias errant mea carmina laudes; Nam bellis experta cano. **T.** Ipsius (Solis) in vultu varios errare colores. *V.* Magnusque per omnes Errabat sine voce dolor. **L.** Flamma per medullas errat. **O.** Non potest in nos tuum errare fulmen. **H.** Extremus super halitus errat. *V.* Erratque aures & tempora circum Crebra manus. *V.* Fluitans navis errat amisso magistro. *V.* Spes sollicitæ, Trepidique metus urbi-bus errant. **S.** Non vires errasse tuas campoque foro-que. **O.** Errare in amicitia. **H.** Errans opinio. **CIC.** i. *Incerta.* Errantesque domos melius fortuna dedisses. **L.** Ætherias errare licentius auras. *V.* Errantes hederas. *V.* Errans Luna. *V.* Stellæ sponte suā jussæne vagentur & errant. **H.** Quos Cyllenius erret in orbes. *V.*

ERRONEŪS, a, um. **COL.** *Couveur, vagabond.* (Vide **VAGUS**.)

ERRŌR, ōris. m. *Ecarr, égarement.* **SYN.** Aberrā-tiŌ, devium iter, flexus. **EPITH.** Longus, vāgus, incertus. **PHR.** Sive errore viæ seu tempestatibus acti. *V.* Pelagine venis erroribus actus. *V.* Diffugiunt quō quemque agit error. **O.**

ERRŌR loci. *Tour, détour.* **EPITH.** Cæcus, avius, dubius, flexus, perplexus, implicitus, implexus, ambiguum, indeprensus, irremediabilis, inextricabilis. **PHR.** Hic labor, illa domus, & inextricabilis error. *V.* Et inobservabilis error. **C.** Seque novo veterum deceptum errore locorum. *V.* Ancipitemque Mille viis habuisse dolum, quā signa sequendi Fal-leret indeprensus & irremediabilis error. *V.* Ducit in errorem variarum amba-gie viarum. *V.* Implicitas errare vias. **L.** Fessus errore viarum. **Sil.**

ERRŌR. [Pro fraude.] *Ruse, fraude.* **PHR.** Aut aliquis latet error. *V.* Erroris omnes nubili fallacibus fraus illigarat casibus. *Bruch.* (Vide **FRAUS**. **DOLUS**.)

ERRŌR. [Pro cursu.] *Courſe, voyage.* **PHR.** Errores Ulyſſis. **CIC.** Errores nemorum. *St.* Viarum. **Lr.** Pelagi, viæ erroribus actus. *V.* (Vide **VIA**, **ITER**.)

ERRŌR à vero. *Erreur.* **SYNT.** Ebris error. *Ph.* Error nominum. **Liv.** Error animi. **CL.** Errore captus,

imbutus, inflatus. *Cic.* Errorem mentis alicui demerere. *H.* Eripere, depellere. *Cic.* Errorem suum deponere. *Cic.* Ab errore evellere aliquem. *Cic.* In errorem induci, rapi. *Cic.* Errore labi. *Quin.* Errorem cum lacte sugere. *Cic.* *PHR.* Et demptus per vim mentis gratissimus error. *H.* Sed vanus stolidis hæc omnia parturit error. *Lr.* Quò virtus, quò ferat error. *H.* Modicis erroribus æqui mores. *J.* Remotâ Erroris nebulâ. *J.* Cum sic errores abstulit ille meos. *O.* Sic quoque cum perii, quis me deceperit error. *O.* Gaudens ambagibus error. Quantum animis erroris inest. *O.* Sublato errore. *L.* Hic error tamen & levis hæc infania quantas Virtutes habeat sic collige. *H.*

ERRÖR. *Méprise, faute par ignorance.* *EPITH.* Simplex, temerarius, credulus, turpis, inculpatus, turbidus, amens, præceps. *PHR.* Error nimium sibi credulus. Illic credulitas, illic temerarius error. *O.* Ut vidi, ut perii, ut me malus abstulit error. *V.* Simillima proles Indiscreta suis gratulque parentibus error. *O.* Sive errore malo Trojæ, monitisque finitris. *V.* Oriturque miserrima cædes Armorum facie, & Grajarum errore jubarum. *V.* Sive velis mores, qui sint, inquirere nostri; Errorem misero detrahe, labe carent. *O.* Non tamen excuses erroris imagine factum. *O.* Quidquid erramus temerè aut malignè. *Buch.*

ERÜBESCÖ. *is, rubûr, èrë. Rougir, devenir rouge.* *SYN.* Rubescō, pudet. *PHR.* Erubuere genæ; totoque recanduit ore. *O.* Niveos infecit purpura vultus. *O.* Saxaque roratis erubuisse Rosis. *O.* Pectora traxerunt tenuem percussa ruborem; Non aliter quàm Poma solent, quæ candida parte, Parte rubent; aut ut variis solet uva racemis Ducere purpureum nondum matura colorem. *O.* Fervens oculis dabat ira ruborem. *O.*

ERÜBESCERË. *Rougir par pudeur.* *PHR.* Fragrantes perfusa genas, cui plurimis ignem Subjecti rubor, & calefacta per ora cucurrit: Indum sanguineo veluti violaverit ostro Si quis Ebur, vel mixta rubent ubi Lilia multâ Alba Rosâ; tales virgo dabat ore colores. *V.* Qui color infectis aduersi Solis ab ictu Nubibus esse solet; aut purpureæ auroræ, Is fuit in vultu visæ sine veste Dianæ. *O.* Nais ab his tacuit: pueri rubor ora notavit: Nescit quid sit amor! Sed & erubuisse decebat: Hic color apricâ pendentibus arbore Pomis, Aut Ebori tincto est. *O.* Sed tamen erubuit; subitusque invita notavit Ora rubor, rursusque evanuit, ut solet aer Purpureus fieri, cum primùm aurora movetur, Et breve post tempus candescere Solis ab ortu. *O.* Inque puellari corpus candore ruborem Traxerat; haud aliter quàm cum super atria velum Candida purpureum similem dat & inficit umbram. *O.* Pulchra verecundo suffundens ora rubore. *O.* Ut juveni primùm virgo deducta marito Inficitur teneras ore rubente genas. Ut cum contexunt Amaranthis alba puellæ Lilia, & autumnio candida Mala rubent. *T.* Flava verecundus tinxerat ora rubor. *O.* Quid pudor vultus gravat. *S.* Etubuit gremioque pudor dejecit ocellos: Hæc satis in tacitâ signa fatentis erant. *O.* Hinc manat tristi conscius ore rubor. *C.* Suspicio ingenuas erubuisse genas. *O.* (Vide **PUDIBUNDUS.**)

ERÜBESCERË. *Rougir de honte.* *PHR.* Erubuit Phaëton, iramque pudore repressit. *O.* Nil tua Cydippe facta ruboris habent. *O.* Sed silet, & læsi dat signa rubore pudoris. *O.* Quoties incanduit ore Confessus secreta rubor. *Cl.* Erubuit, salva res est. *Ter.* Erubuitque preces *Cl. i. Precari.* Qui vellem nimè sum causa pudoris, Teque reor nostris erubuisse malis. *O.* Non legis Evadnen erubuisse viro. *O.* Quæ te cumque domat Venus Non erubescendis adurit Ignibus; ingenuoque semper Amore peccas. *H.* Primæque modestia culpæ Confudit vultus. Purpureus molli fiat in ore pudor. *O.* Avertit vultus, & subit ora pudor. *O.* Quid enim servum, mollèmq; pudebit? Aut quid in hoc poterit vultu flagrare ruboris. *Cl.* Erubescere ora alijus. *Cic.* *Nosser paroitre devant.* Erubescere fortunæ suæ. *Cur.*

ERÜCÄ, *æ f. [Genus vermis.] Une chenille.* *PHR.* Necnon & glomerata modis animalia misis Erucæ. *Rap.* Quæque solent plexis ramos involvere textis Erucæ. *Rap.* Pus & venenum ruris, ore foetido Eruca caules afflueta lambere. *Com.* Nam quæ se cumque torro vertit corpore, Continuo flores tristi spirant halitu; Omnisque adest arbor emoritur comis. *Com.*

ERÜCÄ, *æ. f. [Herba.] La roquette.* *EPITH.* Virrens, viridis, calidâ, salax. *PHR.* Nec minus Erucæ aptum est vitare salaces, Et quidquid Veneri corpora nostra parat. *O.* Tu tantum Erucis imprime dentem. *J.* Jamque Eruca salax fecundo provenit horto. *Col.*

ERÜCTÖ, *äs, ävī, ätüm, ärë. Pousser, jeter, exhiler.* *SYN.* Profectö, ejiciö, profundö, vomö, revomö, evomö, ejectö. *PHR.* Erigit eructans scopulos *Æthna.* *V.* Eructat Bosphorus amnes. *V-F.* Eructat arenam. *V.* Taëtarus horriferos eructans faucibus æstus. *Lr.* Saniem eructans & frusta cruento Per somnum est vitare salaces. *V.* Congeries quam tempestatibus eructat Pelagus. *Col.* Eructat odorem pestilentem. *Vur.* Suis sermonibus bonorum cædem eructant *Cic.* *Metaph.*

ERÜDERÄTÜS, *ä, üm. Var. [Unde rudera sublata sunt.] D'où l'on a tiré les débris.*

ERÜDİÖ, *is, ivī, itüm, trë. Instruire, enseigner.* *SYN.* Imbüö, institüö, institüö, doccö, expöliö, educcö. *SYNT.* Erudire aliquem de rep. *Cic.* Erudire puerum artibus. *Liv.* In jure civili. *Cic.* Erudire ad cursum. *Cic.* *PHR.* Sublatum erudiit. *V.* Qui mollibus annis In patrias artes erudiendus erat. *O.* Erudit admodas ipse capillus acus. *O.* Damnosasque erudit artes. *O.* Ut flierent, oculos erudiere suos. *O.* Si te factis... Erudiit fortuna meis. *Sil.* Erudiit te usus. *Cic.* Erudiunt componere mentem. *O.* (Vide **DOCEO.**)

ERÜDİTE, *adv. Cic. Scavamment.*

ERÜDİTİÖ, *önis. f. [Erudiendi actus.] L'éducation.* *Prior eruditio in scholis quàm domi. Quin.* **ERÜDİTİÖ,** *[Ipsa doctrina.] Erudition, capacité.* *Altissima eruditio. Quin.* Omnis eruditionis expers. *Cic.*

ERÜDİTRİX, *icis. f. Flo. Maîtresse, qui enseigne.* **ERÜDİTÜS,** *ä, üm. Enseigné, instruit.* *SYN.* Përitüs, doctüs, sciens, Institütüs, Instrütüs, expölitüs, edöctüs. *SYNT.* Erudita oratio, tempora. *Cic.* Eruditus literis. *Cic.* Mulicæ. *Cic.* Palatum erudi-

rum. Col. Eruditi oculi. Cic. Eruditus leviter, subtilius. Cic. Erudituli ambo. C. Nil exactius eruditiusque est. M. Hermes omnibus eruditus armis. M. Haud ignara futuri. V. Hinc precor incautos monitis sapientibus annos. Instrue, consiliis usa juvena meis. Saut. (Vide Doctus.)

ERUGATIÖ, önis. f. Pl. La maniere d'ôter les rides.

ERUGÖ, äs, ärë. Erugare corpus. Pl. (Rugas auferre.) Oter les rides.

ERUMPÖ, is, rüpī, rūptūm, ërë. S'élancer, sortir, saillir avec impetuosité. SYN. Evädö, äbëö, ëxëö, ëgrëdör, ëxiliö. SYNT. Erumpunt gemitus. St. Erumpunt omnia. Cic. Tous se fait. Erumpit vox. Cic. Ignis oculis. S. Mugitus fluvio. Si. Erumpit ventus. L. Unda per fontem. Lr. Erumpere in puppim. L. Ad pugnam. Col. Erumpere loco. Cas. Ex latebris. Cic. Scelus in hoc tempus erupit. Cic. In omnium perniciem erupit. Liv. Erumpere se foras. Cas. Per castra. Pl. Timco quò hæc eruptura sint. Cic. Erumpit furor, malum. Cic. Risus. Cic. Gaudium. Ter. Erumpens aqua. Pl. PHR. Stygiis erumpere nitör ab oris. O. Plano scatere atque erumpere campo. Lr. Positis erupit in Hectora plectris. St. Inter nubila sese Diversi erumpunt radii. V. Mox eruptura cicatrix. Cl. Erumpunt portis, concurrunt. V. Erumpunt subito clamore. V. Inque ipsos sæva medentes Erumpit clades; obsuntque autoribus artes. O. ERÜMPERË. Act. Pousser avec impetuosité. PHR. Fontibus ut dulces erumpat terra liquores. T. Attonitum Erumpit subitâ formidine vulgus. Sil. Erumpere gaudium, stomachum in aliquem. Ter.

ERUNCÖ, äs, ärë. Oter, arracher les herbes. Eruncare herbas, aream. Col.

ERÜÖ, is, rüī, rütūm, ërë. Antiquasque domos avium cum stirpibus imis Eruit. V. Quercum Alpini Boreæ nunc hinc nunc flatibus illinc Eruere inter se certant. V. Figitur hinc duplici Gryneus in lumine ramo Eruiturque oculos. O. Segetem ab radicibus imis Eruere. V. Eruere, curam. Pla. Memoriam rei. Cic. Radicibus eruta Pinus. V. (Vide EVELLO.)

ERÜERË. Ruiner, détruire. SYN. Diräerë, ëvërtërë. PHR. Eruet ille Argos Agamemnoniasque Mycænas V. Trojanas ut opes & lamentabile regnum Erueant Danaï. V. Fundamenta quatit totamque à sedibus urbem Eruit. V. Convulsis oppida muris Eruta. St. ERÜERË. [Per trans.] Blessen, percer, &c. PHR. Misâ latus eruit hastâ. V. Eruere ungue genas. P.

ERÜERË. Tirer dehors, détourner. Obscurata diu populo bonus eruet, atque Proferet in lucem speciosa vocabula rerum. H. Alta tonantis Eruit & populis ostendit. O. Paulatim protrahit ætas In medium, ratioque in luminis eruit oras. Lr. Aliquem mediâ turbâ eruere. H. Conditus imo Eruitur templo. Semina rostro eruit Sus. O. Eruere ex tenebris. Cic. Eruius... Quid ferrea Clotho Cogitet. St. Annalibus eruta prisca Sacra. O. Remis eruta caecæ aqua. O.

ERUPTIÖ, önis. f. Cic. Sorrie, irruption.

ERVUM, vi. n. Pl. [Leguminis genus.] Ery. Me sylvacavusque Tutus ab insidiis tenui solabitur Ervo. H.

ERYCINÄ, æ. Veneris nomen ab Eryco monte Sicilia, in quo celebre templum habuit. PHR. Quid geminas Erycina meos sine fine dolores. O. Sive tu mayis Erycina ridens. H.

ERYMANTHÜS, thī. m. Mons Arcadia ubi vastatorem Aprum occidit Hercules. PHR. Fixerit arripedem Cervam licet aut Erymanthi Placarit nemora. V. Erymanthi juga densa. S. Nigræ sylvæ. H. Manaliosque sinus gelidumque Erymanthon & Elim. O. Atque Erymanthæi sudantem pondere monstri Amphitryoniadem. V-F. Erymanthia pestis Sil.

ERYMANTHIS, idös. f. [Arcadia.] L'Arcadie. PHR. Nexilibusque plagis sylvas Erymanthidos ambit. O. ERYMANTHIS Diæta est Calixto Lycaonis Arcadia regis uxor in Orsam fidus versa. Tingitur Oceano custos Erymanthidos Uræ; Æquoreaſque suo fidere turbat aquas. O.

ERYTHRA, æ. f. Pl. [Urbs Asiæ à quâ dicta est ERYTHRÆÄ Sibilla.] Erythrée. Gesme ou Colire.

ERYTHRÆUM mare. [Pro mare rubrum.] La mer rouge. PHR. Quidve in Erythraeo legitur, quæ littore concha. T. Nox & Erythræis Tethydis signanda lapillis. St. i. Unionibus ab Erythraeo mari.

ERYTHRÆÄ, æ. f. Regio ita dicta ab Erythrâ urbe, ex quâ Hercules armenta Boum adduxit in Italiam. PHR. Amphitryonides quâ tempestate Juvencos Egerat à stabulis o! Erythraea tuis. Pr. ERYTHRÆÜS, ä, ūm. & ERYTHREIS, idös. D'Erythra, d'Erythrée. PHR. Victor abijt secumque Boves Erythreidâ prædam Abstrahit. O. Ecce Boves illuc Erytheidas applicat heros, Emenſus longi claviger orbis iter. O.

ERYX, icis. Sicilia rex, Veneris & Bruta vel juxta alios Neptuni filius ab Hercule occisus, & in eo monte sepultus, qui ab eo dictus est Eryx. PHR. Quibus acer Eryx in prælia fuerus Ferre manum. V. Nec littora longè Fida reor fraterna Erycis. V. Erat enim & Linas Veneris filius. Hæc Germanus Eryx quondam tuus arma gerebat. V.

ERYX, icis. m. [Mons Siciliæ templo Veneris clarus.] Trapano. Zephyro semper apertus Eryx. O. Sive Erycis fines regemque optatis Aceſten. V. Quæcumque generat Ionius saxis Eryx. S. Colle sub umbroso quæ tenet altus Eryx. O. Tunc vicina astris Erycino in vertice sedes Fundatur Veneri. V. Imposuit templo nomina celsus Eryx. O. Idaliæque domos Erycinaque templa subiret Venns. St.

ESCA, æ. f. Aliment, viande, nourriture. PHR. Stomacho dulcis ut esca nocet. H. Memor illius esca Quæ simplex olim tibi federit. H. Nux erat esca tibi. O. Esca ignis. Liv. Metaph. La matiere du feu (Vide CIBUS.)

ESCARIÜS, ä, ūm. Qui fert à la tabl. Vasa escaria. Pl. Plats. Adde & bascaudas & mille escaria. J. Escaria uva. Pl. Bon à manger.

ESCULENTUM, ti. n. Cic. Viande, metz.

ESCULENTÜS, ä, ūm. [Quod edi potest.] Qui est bon à manger. Esculenta animalia. Pl. Non esculenta sufficit gulæ præda. N.

ESYTATIÖ, önis. f. Cel. L'action de manger souvent.

ESYTÖ, äs, ävī, ätūm, ärë. PLA. Manger souvent. (Vide COMEDO.)

ESSEDUM, di. n. & ESSEDA, æ. f. S. [Vehiculi genus apud veteres Gallos.] Chariot. PHR. Belgica vel molli melius feret esse la collo. V. Cur-

vaque in Herculeum deportant effeda Tybur. Pr. Effeda festinant. *H.* Effeda cælati siste Britanna jugis. Pr. (Vide CURRUS.)

ESSEDARIÛS, ïi. m. *Cic.* [Qui essedum agebat.] *Celui qui conduisoit ce Charriot.* (Vide AURIGA.)

ESSENTIÀ, æ. f. *L'essence, la nature des choses.* Dura (*verba*) quædam videntur ut Ens essentia, quæ cur tantopere aspernemur non video; nisi quod iniqui iudices adversus nos sumus; ideoque paupertate sermonis laboramus. *Quin.*

ESTOR, òris. m. ESTRIX, Icïs. f. PLA. *Grand mangeur.*

ESURIALIS, alē. Esuriales dies. PLA. *Jours de jeune.*

ESURIËS, æi. *Cic.* ESURITIÖ, ònis. *Cic.* & ESURIGÖ, ïnis. f. VAR. *Faim, envie de manger, appetit.* PHR. Abisti In tantam miser esuritionem. *M.* (Vide FAMES.)

ESURIO, is, ivi, itum, ire. *Avoir faim, avoir envie de manger.* PHR. Quod mare, quod tellus appone, quod educat aer: Nil ibi quod nobis esuriat, erit. O. Vilius esurio. *M.* Non facile esuriens posita retinebere mensa. O. Neque illinc Audeat esuriens Dominus contingere granum. *H. i. Avarus.* (Vide FAMES. *Fame confici.*)

ESURITOR, òris. m. *M.* *Affam.*) Vide FAMELICUS.)

ESUS, us. m. *Pl.* [Ipsa comeestio.] *Le manger, l'action de manger.* Pomum esui idoneum. *Pl.*

ET conj. copul. Et. SYN. Ac, atque, quæ, quòque, etiam, necnōn. PHR. Et ventis dubius jactabar & undis. O. ET. [Pro etiam.] *Même.* PHR. Et vulnere tardus. *V.* Natus & ipse Dea. *V.* ET. *Indignantis.* Et quisquam numen Junonis adoret Præterea. *V.* *Se trouva-t-il quelqu'un qui, &c.* ET. *Confirmantis.* Et dubitamus adhuc virtutem extendere factis. *V.* ET. *interrogantis.* Et quæ tanta fuit Romam tibi causa videndi. *V.* ET. [Pro deinde.] *Ensuite.* Corpusque lavant frigentis & ungunt. *V.*

ETENIM. Car. SYN. Nam, siquidē, enī, sedenim. PHR. Hoc quoque Naso feres: etenim majora tulisti. O. Devinare etenim magnus mihi donat Apollo. *H.*

ETESIÆ, aram. f. [Venti qui quotannis certo anni tempore flant ante exortum Canicular.] *Les vents estiviens.* PHR. Pulverulenta Ceres & Etesia flabra Aquilonum. *Lr.* Etesiarum dies. *Cic.* Aestas veliferis solvit Ethesiis. *S.* Ethesiaca uva. *Pl.* *i. Quæ varias etesiis flantibus.*

ETHEOCLES, is. Oedippi Thebarum. Regis filius, qui cum Polinici fratri regno cedere noller post annum, ut inter ipsos convenerat. Exortum est bellum inter fratres qui denum mutuis vulneribus confossi perierunt. SYN. Oedipodoniis. PHR. Multumque nefas Etheoclis acerbat Crudelem infandumque vocans, pœnasque daturum. *St.* Labdaciumque ducem. *St.* Oedipodoni mittent diademata fratres. *St.*

ETHICA, æ. & ETHICĒ, es. f. *Quin.* [Pars Philosophiæ quæ ad mores pertinet.] *L'Ethique, la Phil. (phil. morale.)*

ETHNICÛS, ã, um. *Païen, idolâtre.* (Vide IDOLATRA.)

ETHOLOGIA, æ. & ETHOPŒIA, æ. *Quin.* [Morum & personarum effctio.] *Portrait, caractère,*

ETHOLOGÛS, & ETHOPŒÛS, ã, um. *Cic.* [Morum effctor.] *Qui peint, qui représente les mœurs, Comedien.*

ETIAM. Conj. Oñi, même, encore. SYN. Quòque, ac, et, atque, similiter, pariter. PHR. Hæ latebræ dulces, etiam, si credis, amantæ. *H.* Nunc etiam pecudes umbras & frigora caprant. *V.* Stultus Atque etiam infans. *H.* Pilum unum, demo etiam unum. *H.* Respondit etiam. *Pl.* Etiam rides? *Ter.* Etiam currus, etiam arma tenentem. *V.* Qualem commendes etiam, atque etiam aspicere. *H.* Etiamne gratis dare &c. *H.*

ETSI. *Quoyque, encore que, bien que.* SYN. Quamvis, licet, quāquā. PHR. Namque etsi nullum memorabile nomen Femineâ in pœnâ est. *V.*

ETYMOLOGIA, æ. f. & ETYMON. ETHIMI. n. Var. [Verborum explicatio, quam etymologiam appellant. ait *Cic.*] *Etimologie des mots.*

EVÀ, æ. [Prima hominum parens.] *Eve.* EPITH. Vānā, credulā, nōcēns, stultā, perfidā, insidiatrix. PHR. Morti sese & genus omne futurum Subderet Eva parens blandis heu credula dictis? Præcipitemque virum sua seque in fata loquendo Attraheret nimium ore potens, & munere fandi. Coniux leges & fœdera solvens Traxerat Eva virum diræ ad consortia culpæ. *Prud.*

EVACUÖ, as, arē. [Exinanire.] *Evacuare alvum.* *Pl.* *Vuider, décharger.*

EVADNĒ, es. *Martis filia ex Thebe uxore Asopi.* Capaneum virum, ducem ex mium, ita dilexit, ut cum ureretur ejus cadaver Accipe me Capaneus? cineres miscebimus, inquit Iphias, in medios insiliitque rogos. O. EPITH. Andax; fidā, gēnērōsā. SYN. Iphias, Capharēā. PHR. Ausaque in accensos Iphias ire rogos. O. Ausa ante alias Capaneia coniux, &c. *St.* Nec fida Evadne, nec pia Penelope. *Pr.*

EVADÖ, is, vāsī, vāsūm, erē. [Quasi vadere extra. Pro effugere.] *Echaper, évier.* SAN. Vito, evito, effugio. PHR. Da flammam evadere classi. *V.* Nostrasne evadere demens Sperasti te posse manus. *V.* Nullo iam cursu evadere pugna Possit. *V.* Satis est gentem effugisse nefandam. *V.* Quæ prima pericula vito. *V.* Et quo quemque modo fugiasque ferasque laborem. O. Non animum metu, Non mortis laqueis expedit caput. *H.* Quid pestem evadere belli Juvit, & Argolicos medium fugisse per ignes, Torque maris vastæque exhausta pericula terræ. *V.* Tantis expertum, nate, periclis. *V.* Duras evadere voces. *V-F.* Quæcumque evaserat undis. *V.* Troius Aeneas Libycis ereptus ab undis. *V.* Iliacis erepta ruinis. *V.* Tu qui consortem properas evadere casum. *Pr.* Divosque evadat iniquos. *Sil.* Et evasset rapidi freta sæva pericli. *Sil.* Evasti? credo metues doctusque cavebis. *H.*

EVADERĒ. [Pro evadere, ire.] *Aller.* SYNT. Evadere in, ad muros. *Liv.* Evadere ardua. *Liv.* In cacumina, evadere loco. PHR. Sic fata, gradus evaserat altos. *V.* Evaditque celer ripam iremeabilis undæ. *V.* Omnemque videbar Evasisse viam. *V.* Ante oculos evasit & ora parentis. *V.* Sed revocare, gradum superasque evadere ad auras Hoc opus hic labor est. *V.* Tecta pero, cellosque gradus evadere nitor. *Sil.* Evado ad summi fastigia culminis. *V.* Casus evaserat omnes. *V.* Claustris evasit uterque

Taurus. V-F. Quo evadas nescio. PLA. i. quorsum hac dicis.

EVADERÈ Pro fieri. Vana evasit spes. Liv. Evadere in morbos. Liv. Pro incidere. Somnium evasit verum. Cic. Epicureus evaserat. Cic.

EVAGATIÖ, önis. f. Cic. L'Action d'errer. Courfe. (Vide ERROR.)

EVAGINÖ, äs, ävi, ätüm, äre. JUST. Degainer, tirer du fourreau. PHR. (Vide ENSIS. Ensem stringere.)

EVAGÖR, äris, ätis süm, äri. Cic. Errer, courir & là. Nullo ad evagandum relicto spatio. Liv. Pour faire les évolutions. (Vide VAGOR. ERRO.)

EVAGÄRI. [Per transl.] S'étendre, se répandre. Aquæ evagatæ stagnant. Plin. Evagata vis morbi. Plin. Evagatur in luxuriam vitis. Col. Apperitus longè evagatur. Cic.

EVÄLEÖ, es, üi, ère. [Idem quod valere.] Pouvoir, avoir le pouvoir. PHR. Sed non Dardaniæ medicari cuspidis ictum Evaluit. V. (Vide POSSUM. VALEO. Valere pro posse.)

EVÄLESCÖ, is, üi, ère. Se fortifier. Evaluit natura curâ adjuta. Quin. Evaluerunt flagella pedes binos. Plin. Ont crié, ont poussé.

EVÄLLÖ, is, ère. [Purgare.] Purger, nettoyer. Frumentum evallere. Plin.

EVÄN Indec. Bacchi nomen à quo EVÄNTES Dicta sunt Bacchi sacrificula. PHR. Nycteliusque Eleusque parens & Jacchus & Evan. O. Evantes Orgia circum Ducebat Phrygius. V. Evantis palluit iras. Sil.

EVÄNDER & EVÄNDRÜS, drī. Pallantis regis Arcadia nepos, qui cum patrem occidisset, in Italiam venit, eaque tenuit loca, in quibus deinde condita fuit Roma. Exul ab Arcadiâ Latios Evander in agros Venerat. O. Arcadas his oris, genus à Pallante profectum, Qui regem Evandrum comites qui signa secuti Delegere locum & posuere in montibus urbem Pallantis proavi de nomine Pallanteum. V. PHR. Atque ubi navali stant sacra palatia Phœbo, Evandri profugæ concubere Boves. Pr. Jam Latii montes, veteresque penates Evandri, quos mole novâ pater inclutus urbis Excolit, & summis æquat Germanicus astris. St. Arcadis Evandri nomen tibi sæpe refertur. O. Rex Evandrus Romanæ conditor arcis. V. Qui Carmentis opes, & regna Evandriaervas. Sil. Evandrius enfis. V. Fuit alter EVÄNDER quem ferunt calatorem fuisse. Mensalve catillum Evandri manibus tritum dejecit. H.

EVÄNESCÖ, is, vānui, ère. S'évanouir, disparaître. SYN. Përeö, vānescö, t'exö, t'excödö, äufugiö, äffugiö. Mortales medio aspectus sermone reliquit, Et procul in tenuem ex oculis evanuit auram. V.

EVÄNESCERÈ De umbrâ. PHR. Dixit, & ex oculis subito, seu fumus in auras Commixtus tenues fugit diversa; neque illum Prensantem nequicquam umbras, & multa volentem Dicere præterea vidit. V. Dixerat & spissis se condidit umbris. V. Deseruit, tenuesque recessit in auras. V. Ter conatus ibi collo dare brachia circum; Ter frustra comprensa manus effugit imago, Par levibus ventis volucrique simillima somno, Mortales visus medio Sermone reliquit. V. Seque ex oculis avertit & aufert. V. Sic fatus nocti se immiscent auras. V. Inter

complexus excidit umbra meos. O. Sic fata refugit Umbra per amplexus trepidi delapsa mariti. Sil. Sic fata in tenuem Phœnissâ evanuit auram. O. Quò deinde ruis! quò proripis inquit, Quem fugis; aut quis te nostris amplexibus arceat. V. Da jungere dextram, Da genitor; teque amplexu ne substrahe nostro. V.

EVÄNESCERÈ De aliâ re quâvis. PHR. Subitusque invita notavit Ora rubor, rursusque evanuit. O. Tabuit, inque leves paulatim evanuit auras. O. Corpus mortale per auras Dilapsum tenues. O. Sed sublime volans nubi se immiscuit atræ. V. Signavitq; viam flammis; tenuesque recessit Consumpta in ventos. V. Haud secus ex oculis se turbidus abstulit Arunx. V. Procul nebulis obscura recessit. V. Cornuaque extremæ velut evanescere Lunæ. O. Ut cernere possis Evanescere paulatim extinguique calorem. Lr. Animique evanuit ardor. O. Et dolor hic nunquam spatio evanescere possit. O. Quod genus est Bacchi, cum flos evanuit; aut cum Spiritus unguenti suaves defugit in auras. Lr. Nubes incipiunt evanescere. O. Virtus herbarum evanuit. O. Ut levis in tenues fumi vapor effugit auras, Ut cera liquefcit ab igni. Buch. Vinum evanescit vetustate. Cic. Perd sa force.

EVÄNIDÜS, ä, üm. Qui disparet. In nubes evanida sustulit ora. Sil. EVÄNIDÜS. Qui a perdis sa force & sa vigueur. PHR. In tenues evanidis exeat auras. O. Pectoraque in tenues abeunt evanida rivos. O. Leve & evanidum gaudium. Ter. Paries evanidis. Vir. Qui n'est pas de durée.

EVÄNGELIÄ, örim, n. Cic. [Sacrificia & supplicationes pro bono nuntio decreta. Vel merces dari solita ei qui jucundum nuncium deferret.] Recompense qu'on donne à celui qui porte une bonne nouvelle. Les sacrifices qu'on faisoit pour la nouvelle d'une victoire, &c. [Jam Evangelii nomine intelligitur fortunatissimum omnium nuncium, Christi nimirum nativitas, vita, & leges à Christo datæ.] L'Évangile. PHR. Sinæ sub alto vertice, Cælo tonante, lex data: Nunc temperato numine Per vela carnis blandiùs Amat videri... Insculpta saxo lex vetus Præcepta non vires dabat; Inscripta cordi lex nova, Quidquid jubet dat exequi: Hanc prædicastis moribus, Signatis hanc & sanguine. San.

EVÄNGELIZÖ, äs, äre. [Latine Christianæ fidei præcepta tradere.] Evangeliser. PHR. Socii se adjussa parabant Munera, diversas fortiti protinus oras, Quas peterent, moresque novos, nova sacra docerent. Vida. Ergo abeunt varias longè latèque per oras Diversi, laudesque canunt, atque incluta vulgo Facta ducis, jamque (ut vates cecinere futurum Antiqui) illorum vox fines exit in omnes. Audit & si quem medio ardens æthere iniquo Sidere desertis plaga dividit invia terris, Quique orbem extremo circumsonat æquore pontus: Continuo ponunt leges, moremque sacrorum Urbibus: infectum genti lustralibus undis Eluitur scelus, & veteris contagia culpæ; Relligioque novas nova passim exfufcit aras. Protinus hinc populos Christi de nomine dicunt Christiadas; toto surgit gens aurea mundo, Seclorumque oritur longè pulcherrimus ordo. Vida. Implebunt terras monitis; &c... templa pererrato statuent tibi maxima mundo, Ad

tua mutatae properabunt nomina gentes, Seclaque
conversis procedent aurea rebus. *Vida.* (Vide APO-
TOLUS.)

EVANNŌ, ās, ārē. [Ventilare.] *Vanner.* Acus evan-
natur foras extra aream. *Var.*

EVAPORATIŌ, ōnis, f. SEN. *Evaporation, exha-*
laifon.

EVARCHŪS, I. m. *Fluvius Scythia.* Niveūmque ferax
Evarchus Olorum. *V-F.*

EVASTŌ, ās, ārē. *Liv. Ravager.* (Vide VASTO.)

EUBŌA, ā. f. *Pli.* [Insula Bæotia pene juncta, mo-
dico interfluente Eurypo.] *Négrepont, Iſle de l'Ar-*
chipel.

EUBŌŪS, & EUBŌYCŪS, ā, ūm. *De Négrepont.*
PHR. Et tandem Euboicis Comarum allabitur otis. *V.*
Excisum Euboicæ latus ingens rupis in antrum,
Quò lari ducunt aditus centum, ostia centum, Unde
ruunt toridem voces responsa Sibillæ. *V.* Euboicæ
carmen legit ille Sibillæ. O. Nunc quoq; ab Euboico
scopulus brevis eminet altè Gurgite, & humanæ
ferp vestigia formæ. *O.*

EUCHARISTIĀ, ā. f. [Latine gratiarum actio. Ho-
die pro sacramento & venerabili Christi corpore di-
citur, apud Christianos catholicos.] *L'Eucharistie.*
EPITH. Æthērēā, cælestis, sacra, divīnā, sanctā,
venerabilis, almā, augustā, salūtifērā. *PHR.* Sanc-
tum, augmentum, alnum, cæli admirabile munus.
Vida. Nate qui Deo parenti Par Deus nunc assi-
des, Christe supremus sacerdos, Atque factus
hostia, Te tuis offers sub aris Incruento funere.
Temperato tu benignus Vis latere numine. Ipse
corpus das in escam, Et propinas sanguinem.
Qualis ista fraus amoris? Non ut olim monte
sancto, Hic Deus nos territas: Inter ignes non
minaris; Hic amas mitefcere. Corpus Deo ple-
num redonas... Assides conviva nobis, ipse tu
convivium. Olympo nos vides quàm dilitos, Ar-
te mirā sis propinquus. *Sant.* Velatum obijciens Ce-
reris sub fragmine corpus. *Sant.* Dum litat æterno
sacratu mysta parenti, Ore renascentem partu-
riente Deum. *Sant.* Qui pereuntem hominem vetiti
dulcedine Pomi Instauras meliore cibo. *Sant.* At-
tollit sursum Mystes spectabile numen, Plebsque
colit tunso fercula sacra sinu. *Sant.* Ut puro latices
ætheris ore bibas. *Sant.* Et plenum latitante Deo
cratera propinat. *Sant.*

EUCHARISTIÆ *Institutio.* *PHR.* Ille autem popu-
lum monitis melioribus auctum Sinceras fruges,
& dulci de vite liquorem, Taurorum pro eade, pa-
tri mactare docebit, Et precibus Numen colere, &
placare colendo. *Rap.* Ut caliquondam rex omni-
potentis, homo idem Ac Deus, humanos indurus cor-
poris artus, Bis sex cum sociis epulatus nocte su-
prema, Insolitasque dapes insuetaque pocula men-
sis Intulerit, miranda novo de more locutus:
Utque laboratam Cererem, immendicataque liba
Fregerit, & sociis dederit partitus in omnes; Di-
lueritque merum paterā libantibus eadem: Utque
omnes verbis extremum effatus amicis, Non illas
de more dapes non pocula fecta Testatus dare, sed
formam sua viscera in illam Vera ac viva novis
epulanda apponere mensis. Hoc est corpus, ait,
meus hic de vulnere sanguis Fendendus, com-
missa hominum qui diluat omnia: Hoc est; hoc

omnes haurite ex pocula fonte: Sic facite, & post-
hac servate in secula morem, Et sacris moniti jam
nunc affuescite mensis. *Vida.* Jamque heros puras
fruges properataque liba Accipiens, frangensque
manu partitur in omnes. Inde mero implevit pa-
teram; lymphæque recenti, Et laticis mixti dium
factavit honorem, Spumantemque dedit fociis,
mox talia fatur: Corporis hæc nostri, hæc vera
cruoris imago; Unus pro cunctis quem fundam
sacra parenti Hostia, ut antiquæ noxæ contagia
tollam. Vos ideo quoties positas accedere mensas
Contigerit, sacrasque dapes, libamina iussa, Fu-
neris his nostri mortuum referetis honorem; Et
nunquam istius abolefcet gloria facti. Nec plura,
ex illo mox servavere minores Hunc semper ritum
memores; arisque sacramus Sinceram Cererem, &
dulcem de vite liquorem, Pro veterum Tauris, pe-
cudum pro pinguib; extis. Ipse sacerdotum verbis
eductus ab astris, Frugibus insinuat sese regnator
Olympi; Libaturque Dei sacrum cum sanguine cor-
pus, In summos hæc religio successit honores. *Vida.*

CHRISTUS *In Eucharistiā præsens.* *PHR.* Thura
pii date thura: volet vapor ater ad auras; Suppli-
citer genibus nixi advolvamur ad aram. Numen
ineſt; magni præsentia numinis instat: Christus
adeſt; veroque animis se corpore nostris, Terre-
nam in speciem, vœcis sub frugibus, offert; Morta-
talesque fugit crusti sub imagine viſus. At verò
quod non oculi sensusque capeſunt Obuſi, com-
preſsum animi vis vivida ſentit Interiùs pulſâque
fides caligine monſtrat. *Vida.* Nos tamen albentem
frugemque & fiſſile cruſtum, Et liquidos latices
veneramur numinis inſtar. Non quia ſunt ipſum
numen color ille, ſaporque; Sed quia divini ſunt
numinis argumenta, Significentque oculis, quod
mens inde altiùs hauriat. *Vida.* Intus Chriſtus ineſt,
& inobſervabile numen: Tum quamvis animo at-
que oculis diverſa ſimul ſe Obijciat; aliudque
oculis, aliudque tuentes Mente volutamur, tan-
tùm tamen una ſubeſt res, Unaque vis; neque
enim coeunt duo corpora in ūnò, Quod ratio vet-
tat, & prorfum natura reſellit. *Vida.* Sacris diſcum-
bire menſis: divinas libare dapes; libate beata Po-
cula, velatumque dapis ſub imagine nûmen Con-
cipite, intus ineſt Numen: Deus inſidet intus Chriſ-
tus adeſt & nos invitat corpore veſco. Ne dubitate.
Vida. Libamurque ſacrum ſacro cum ſanguine cor-
pus; Nam ſimul aſte aram verba illa auguſta ſa-
cerdos Protulit ore premeus, cælo dilapſus ab
alto Chriſtus adeſt; vivoque epulis ſe corpore miſ-
cet. *Vida.*

EVECTŪS, ūs, m. *Pli.* [Vectura.] *Voirure, trans-*
port.

EVĒHŌ, is, vĕxī, vĕctūm, ĕrē. [Extra vehere.]
Porter dehors, transporter. *SYN.* Prōfērō, effērō.
SYNT. Evehere merces. *Pli.* Evehere Equo. *Liv.*
Evehere anguſto tramite. *Pli.* In pelagus rapidis
evechat amnis aquis. *T.* EVĒHERĒ. *Elover.*
SYNT. Evehere aquas ex locis planis. *Liv.* Æthereas
evectus in auras. *Cl.* Caruleis Titan evectus equis.
S. Quos ardens evexit ad æthera virtus. *V.* Evechi
equites jubet. *Tac.*

EVELLŌ, is, vĕllī, & vŭlſī, vŭlſūm, ĕrē. *Arracher,*
tirer dehors, déraciner. *SYN.* Extripō, trāō, effodīō,
cōnvellō,

convellō, avellō, revellō, divellō, abstrahō, extrahō, diruō, evērtō. **EVELLERĒ** *Arborem.* **PHR.** Quin age & ipsa manu felices esse sylvas. *V.* Viridemque ab humo convellere sylvam Conatus. *V.* Tertia sed postquam majori hastilia nisu Aggredior; genibusque adversæ obductor arenæ. *V.* Quæ prima solo ruptis radicibus arbor Vellitur. *V.* Ac veluti annosam valido cum robore Quercum Alpini Boreæ nunc hinc nunc flatibus illinc Eruiere inter se certant: ite stridor; & altè Consternunt terram concussio stipite frondes. *V.* Aut tempestivam sylvis evertere Pinum. *V.* Vidi conantem evellere terræ Glandiferam Quercum; quam dum complexibus ambit; Et quatit huc illuc, labefactaque robora jacrat, O. Solidoque revellere Dumo Annosam Pinum magno molimine tentat. O. Ut quondam cava concidit aut Erimantho, Aut Idæ in magnâ radicibus eruta Pinus. *V.* In adversum nitens concussit; & imis Avulsam solvit radicibus. *V.* Namque diu luctans, lentoque in stirpe moratus Viribus aut ullis valuit discludere morsus Robotis. *V.* Pinum Indomitus turbo, contorquens flamine robur, Eruit: illa procul radicibus extirpara Prona cadit; latèque & cominus omnia frangit. *C.* (Vide **ARBOR.** *Arbores evellere, cadere.*)

EVELLERĒ *Aliud quidvis.* **PHR.** A terrâ convellere funem. *V.* Incubuit, voluitque manu convellere ferum. *V.* Aut castris audebit vellere signa. *V.* Limina perrumpit postesque à cardine vellit. *V.* Magno vellit dum pondere saxum. *V.* Turrim convellimus altis Sedibus, impulimusque. *V.* Accessit telumque altâ ab radice revellit. *V.* Disiectas moles avulsæque faxis Saxa vides. *V.* Trahitque jugis avulsa ruinam. *V.* Hæc loca vi quondam & vastâ convulsa ruinâ. *V.* Quæ gravidam latè segetem ab radicibus imis Sublimè expulsum eruperent Ventri. *V.* Quid quod usque proximos Revellis agri terminos. *H.* Et comam vellit. *M.* Limea tellure revulsum. *O.* Duroque sudem vix ossè revellit. *O.* Simul arripit ipsum Pendentem & magnâ muri cum parte revellit. *V.* Rupique capillos. *O.* Sertaque compositis demere rapta comis. *O.* Castrorum fidas de cæspite vulserat herbas. *L.* Telaque confixis certant evellere membris. *Lr.* Nequicquam cæno tentas evellere plantam. *H.* Castra obsessa evellere. *Sil.* Femur pulex evellit. *O.* Evellere sibi luctu capillum. *Cic.* (Vide **CAPILLUS.** *Capillos lacerare*)

EVELLERĒ [Per transl.] *Arracher, ôter, tirer.* Evellere animo, mente, &c. Homines à loco. Scrupulum ex animo. *Cic.* Mala radicibus evellere. *Lr.* Ethuris glebis evellere odorem. *Lr.* Certemus spinas animone ego fortius, an tu Evellas agro. *H.* Evellere ex mente. *Cic.* Se ex complexu. *Cic.* Sinu matris evulsi filii. *S.* Quos Sidoniâ vix urbe revelli. *V.*

EVENTŌ, is, vēnī, vēntum, irē. [Idem quod vēnīrē, accēdērē.] *Venir, arriver.* **PHR.** Merces profundo pulchrior evenit. *H. i. emergit.* Eveniunt optata. *O.* Usum evenit. *Cic.* (Vide **VENIO.**)

EVENTIRE. *Echoir, arriver.* **SYN.** Fiērī, accīdērē, cōtingērē, advēnīrē, obīngērē. **SYNT.** Evenit feliciter, prospere, bene. *Cic.* Facile. *Liv.* Malè. *Cic.* Forte evenit ut &c. *Cic.* Malè illis eveniat. *Pla.* Auspicia secunda evenerunt. *Cic.* Cum Neroni amor carminum evenisset. *Tac.* **PHR.** At tibi contra Eve-

nit, inquirant vitia ut tua rursus. *H.* Non hæc sine numine Divum Eveniunt. *V.* Quicquid erit; superanda omnis fortuna ferendo est. *V.* Cuncti se scire fatentur, quid fortuna ferat. *V.* Procul eventura videre. *T.* Quò evenient blanda dicta. *Pla.* *On aboutiront.*

EVENTILŌ, as, avī, atum, arē. *Vanner.* Eventilata frumenta puriora fiunt. *Col.* Aërem assiduo harenorum jactu eventilare. *Plt.* *Remuer, agiter.* **PHR.** (Vide **FLABELLUM.**)

EVENTŪS, ūs. m. *Cic.* **EVĒNTUM**, tī. n. *L'événement, l'issue, la fin d'une chose.* **SYN.** Cāsūs, exitūs, succēssūs, fortūnā, sors. **EPITH.** Fēlix, fortūnatūs, tristīs, grāvis, infelix, luctuōsūs. **PHR.** Rerum eventa videre. *Lr.* Careat successibus opto Quisquis ab eventu facta notanda putat. *O.* Cæcosque volutat Eventus animo secum. *V.* Ducis exemplum eventumque secuti. *V.* Eventusque secundet. *V.* Eventus belli varios. *V.* Hic finis Priami factorum, hic exitus illum Sorte tulit. *V.* Hunc manet insontem gravis exitus. *V.* Verum anceps pugne fuerat fortuna. *V.* Sors ista senectæ Debita erat nostræ. *V.* Eventu formæ disce timere tuæ. *Pr.* Poina quoque eventum temporis hujus habent. *O.* Nam timor eventus deterioris abest. *O.* Incerti rerum eventus. *Sil.* Eventuque gravi finita est publica clades. *O.*

EVENŪS, nī. m. [Fluvius Ætolix.] *Fidari.* Venerat Eveni rapidas Jove natus ad undas. *O.*

EVERBERŌ, as, arē. *Battre.* Cineres pulsus everberatis. *O.* (Vide **VERBERO.**)

EVERGŌ, is, erē. [Emittere.] *Jetter.* Mons non evergit apertos rivos. *L'v.*

EVERRICŪLUM, lī. n. *Cic.* [Rete piscatorium.] *Filet à pêcher.* (Vide **RETE.** **PISCOR.**) Everriculum malitiarum. *Cic.* *Metaph.*

EVERRŌ, is, erē. *Col.* *Balaier, netoier* Malignos sermones everrere. *Cic.* *Metaph.* *Recueillir.*

EVERSIŌ, ōnis. f. *Destruction, ruine.* Eversio rerum publicarum, vitæ, agrorum. *Cic.*

EVERSOR, ōris. m. *Destructeur.* Nostri decoris everfor. *S.* Priami regnorum everfor Achilles. *V.*

EVERSŪS, ū, ūm. *Renverser, ruiner, détruire.* **SYN.** Subversus, dirutus, vastatus. **PHR.** Illa sibi infestas everfa ob Pergama Teucros, &c. *V.* Aspice ut everfas concitet Eurus aquas. *O.* Everso jacias dum semina campo. *V-F.* Impetu fortunæ everfa domus. *S.* Eversus Equus cuspidē. *Pr.* Eversus homo. *S.* Ruinæ urbis everfæ. *S.*

EVERTŌ, is, vērtī, vērsam, erē. *Renverser, détruire, ruiner, abbatre.* **SYN.** Vērtō, invērtō, subvērtō, destrūdō, dēmōliōr, exscindō, diruō, erūdō, rūdō, quārsō, dējiciō, subrūdō, quārtō, cōncutō, stērnō, vāstō, pōpūlōr, dēpōpūlōr, pērdō, prōstēr-nō, dēlēō, dēturbō.

EVERTERĒ *Muros, urbem &c.* **PHR.** Aut quid in eversâ vidi crudelius urbe. *V.* Evertere ab imo Mœnia. *V.* Excinde domos &c. *V.* Hic petit excidiis urbem miserosque Penates. *V.* Ut bello egregias idem disjecerit urbes. *V.* Neptunus muros magnoque emorta tridenti Fundamenta quatit; totamque à sedibus urbem Eruit. *V.* Aurum per medios ire satellites, Et perrumpere amat saxa potentius Ictu fulmineo. *H.* Turris quam vitibus omnes Expugnare Itali

summâque evertere opum vi Certabant. *V.* Tyrias olim quæ verteret arces. *V.* Turrim convellimus altis Sedibus, impulimusque; ea lapsa repente ruinam Cum sonitu trahit. *V.* Scopuli ingentem traxere ruinam. *V.* Ipse manu Thebas correptaque moenia fundo Excutiam; versaque solo super Inacha tecta Effundam tuires. *St.* Injurioso ne pede proruas Stantem columnam. *H.* Everfa manibus nostris saxa concidant: Huc eat & illuc aula disjecto obice; Rumpatque postes: columen impulsum labet Procumbat omnis regia. *S.* Ne collapsa ruant subductis tecta columnis. (Vide *URBS. Urbem diruere.*)

EVERTERĒ *Arbores, segetes.* *PHR.* Aut tempestim sylvis evertere Pinum. *V.* Et nemora evertit multos ignava per annos. *V.* Arbusta que diruta ripis. *V.* (Vide *EVELLO. ARBOR. Arbores cadere, evertere.*)

EVĒRTĒRĒ *Ores, familias.* *PHR.* Evertere aliquem bonis & fortunis. *Cic.* Postquam res Asiæ Priamique evertere gentem Immeritam visum superis. *V.* Verum inclementia Divûm Has evertit opes sternitque à culmine Trojam. *V.* Dum Capitolio Regina dementes ruinas Funus & imperio parabat. *H.* Fluxas Phrygiæ res vertere fundo. *V.* Omnia vidit Everfa, & flammis Asiam, ferroque cadentem. *V.* Constructaque mella Diripuerunt ipsæ, & crates solvere favorem. *V.* Hunc saltem everfo juvenem succurrere seculo, &c. *V.*

EUGANEÎ, *Græc. Venetiarum populi mentes supra Patrum antiqui us inclementes.* *PHR.* Euganeâ quantumvis mollior Agnâ. *J.* Euganeo (si vera fides memorantibus) augur Colle sedens. *L.*

EUGĒ *Interj. Est bien, con age, voilà qui va bien.* *SYN.* Nunc agē, ergō agē, tūc agē, mātē. *PHR.* Euge puer sapias. *P.*

EUGENIÆ, *arum.* *COL.* *Uvarum species.*

EVHYUS & **EVYUS.** *Bacchi nomen quasi bonus filius.* *PHR.* Graditur simul Evhyus Evan. *L.* Dissipat Evhyus Curas edaces. *H.* (Vide *BACCHUS.*)

EVHYAS, *adjs. f. Sacerdos Bacchi.* Non secus in jugis E somnis stupet Evhyas Hebrum prospiciens. *H.*

EVIDENS, *entis. Evident, clair, incontestable.* *SYN.* Cōstāns, cētūs, āpērtūs, clārūs, pērspicūtūs, mānifestūs, nōn dubiūs. *PHR.* Tum verò manifesta fides Danaūmque patescunt Insidiæ. *V.* At sapor indicium faciet manifestus. *V.* Auspiciis manifesta fides. *V.* Quid cupiat manifestius ipsi Quam Tur-no apparet. *V.*

EVIDENTIÆ, *æ. f. Cic. Evidence, clariè.*

EVIDENTER *Adv. Liv. Evidemment, clairement.*

EVIGILŌ, *ās; avi, atum, are.* [Expergisci.] *S'veille, se reveiller.* *PHR.* Et duce stant acies evigilante suo. *C.* Grajus quā puppe magister Excidit; & mediis miser evigilavit in undis. *St.* Lenis ab indomito pectore somnus abit. *O.* Strepituque excita resedit, Et reliquum nitido deterisit pollice somnum. *Cl.* Abrupte otuli noctem, mæstoque cubili Extitit. *St.* Rumpet ignavos... sopores... nimique festa Somnii, tergat niveo morantem Pollice somnum. *Sarb.* Somnus clamore solutus. Neu strepitu pedum, Neu plausæ sonitu manūs Pacem solliciti rumpice somni; Donec sponsa suo leves Somnos ex ocu-

lis pollice terferit, Donec Lucifer aureus Rerum paciferum ruperit otium. *Sarb.* Cum voce Deus, cum voce Deoque Somnus abit. Dignoque graves deterisit ocellos Magdala turgidulis semisopita genis. *Saut.* (Vide *SOMNUS. Somnum excutere.*)

EVIGILARĒ [*Pro elucubrare, elaborare.*] *Travail-ler, passer la nuit à faire quelque chose.* *PHR.* Nox multis evigilanda modis. *T.* Versus Quos studium cunctos evigilavit idem. *O.* Evigilata consilia. *Cic.* In eo evigilare curæ. *Cic.* (Vide *LABORO.*)

EVILESCŌ, *is, lūi, ērē.* *S'avilir.* Usque eō eviliuit ut &c. *Sue.*

EVINCIŌ, *is, īnxi, īnctūm, Irē.* *Lier, ferrer.* *PHR.* Puniceas stabis furas evincta cothurno. *V.* Ipse caput tonsæ foliis evinctus Olivæ. *V.* Vittæ crines evinctus. *O.* Evincti geminas ad sua terga manus. *O.* (Vide *VINCIO.*)

EVINCŌ, *is, vici, victum, ērē.* *Vaincre, surmonter.* *SYNT.* Platanus evincit Ulmos. *H.* Evincere somnos. *O.* Morbum. *T.* Fretum. *O.* Evincere aliquem precibus. *S.* Evictus lacrymis. *V.* Arbor vulneribus evicta, concussa. *V.* Virtus paulatim evicta senescit. *Sil.* *PHR.* Exiit oppositasque evicit gurgite moles amnis. *V.* Oppositas nubes evincit Solis imago. *O.* Ergo ubi concepit furias evicta dolore. *V.* Evincas utinam jura feræ tygis. *S.* Artor celfo vertice evinct nemus. *S.* Forsitan & vobis olim minus asper & illi Evictus longo tempore Cæsar erit. *O.* Evicta per æquora vectus. *O.* (Vide *VINCO. SUPERO.*)

EVINCĒRĒ. *Convaincre.* Ratio evincit. *H.* Evictus testibus. *Cic.*

EVIRATIŌ, *ōnis. f. PLI. Le retranchement de la virilité.* *Eviratio pilorum. PLI. Depilation.*

EVIRESCŌ, *is, ērē.* *VAR. Reverdër, devenir verd.* (Vide *VIRESCO.*)

EVIRŌ, *ās, avi, atum, arē.* *VAR. Châtrer, rendre eunuque.* *SYN.* Castrō, virūm ēxēcō. *L.* *PHR.* Vis ferrea sexu Evit. *Cl.* Spadone cum sis evirator fluxo. *M.* (Vide *CASTRO. EUNUCHUS.*)

EVISCĒRŌ, *ās, avi, atum, arē.* *V. Eventer, ôter, arracher les entrailles.* *SYN.* *Exentērō, viscēra diripio, trāpio, extrāhō, avellō.* *PHR.* Comprensamque tenet pedibusque eviscerat uncis. *V.* Illum Thraces Achaïcis Rimati gladiis, pectoris invia Dimovere repagula; Et cor & tepidā morte fluens jecur Deveci, & pia carpere Ansi sacrilegis viscera moribus: At non egregiam quoque Libant animam. *Sarb.*

EVITABĪLS, *ilē.* *Qu'on peut éviter.* *SYN.* Fūgītēdūs, vitābilis. *PHR.* Fræna tamen dantem non evitabile telum Consequitur. *O.*

EVITATIŌ, *ōnis. f. Cic. Fuite, moyen d'éviter.*

EVITŌ, *ās, avi, atum, arē.* *Fuir, éviter.* *PHR.* Metaque fervidis evitata rotis. *H.* Personam quæ officit evitare. *H.* Saucius evitat pugnam gladiator. *O.* Evitare tela alicujus. *O.* (Vide *VITO.*)

EUMELŪS, *Admeti Thessalia regis filius.* Eumelique domum lugentis in aëre natam. *O.*

EUMENIDES, *dum.* *Furia infernales.* *PHR.* Ferrei-que Eumenidum thalami. *V.* Sævas utinam exorare liceret Eumenidas. *St.* Impia donec Eumenis ex oculis Fugit. *St.* Intorti Angues Eumenidum capitis. *H.* Turba severa Eumenidum. *Pr.* (Vide *FURIAE.*)

EUNUCHŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. VAR. *Châtré*.

EUNUCHŪS, chī. m. *Eunuque, châtre*. SYN. Spīdō, cāstrātūs, ēxsectūs, ēvirātūs. PHR. Imitatus Castora, qui se Eunuchum ipse facit cupiens evadere damno Testiculorum. *f.* Spadone cum sis evirator fluxo. *M.* Virum execta juvenis. *L.* Omnia cesserunt Eunuchō consule monitra. Heu! terrae calique pudor! trabeata per urbes Offentatur anus, titulumque efformat anni. *Cl.* Numquam spado consul in orbe, Nec iudex, ductorve fuit. Quodcumque virorum Est decus, Eunuchi scelus est: exempla creantur Quae focci superent risus, luctusque corhurni. *Cl.* Nam quae jam bella feramus Mollihus auspiciis? aut quae connubia prolem, Aut frugem laturus ager? quid fertile terris? Quid plenum sterili possit sub consule nasci. Eunuchi si iura dabunt, legesque tenebunt, Ducant pensa viri; mutatoque ordine rerum Vivat Amazonio confusa licentia ritu. *Cc.* Agmina Brutorum Corvorumque catervae, Eunuchi vestros habitus, insignia sumunt Ambigui Romana mares. Rapuere tremendas Annibali, Pyrrhoque togas: stabella Perosi Adspirant trabeis; jam non umbracula gestant Virginibus, Larias ausi vibrare secures. Linquite foemineas, infelix turba, larebras, Alter quos pepulit sexus, nec suscipit alter, Execti Veneris stimulos, & vulnere casti. Mixta duplex aetas: inter puerumque senemque Nil medium. Falsi complete sedilia patres: Ite novi procures; infocundoque Senatu Eutropium stipate ducem. *Cl.* Quod struis hos auri cumulos? quae pignora tantis Succedunt opibus? nubas ducaſve, licebit, Nunquam mater eris, nunquam pater: hoc tibi ferrum, hoc natura negat. *Cl.* Prodigium est quodcumque gerit: quae pagina lites Foemineas meminit? quibus unquam secula terris Eunuchi videre forum? sed ne qua vacaret Pars ignominia, neu quid restaret inausum, Arma etiam violare parat, portentaque monstris Aggregat, & secum petulans amentia certat. Erubuit Mavors, adversaque risit Enyo; Et sentit jam deesse viros. *Cl.* Quid te turpissime bello Inferis, aut sevis pertentas Pallada campis? Tu potes alterius studiis haerere Minervae; Tu telas non tela pati; tu stamina nosse; Tu segnes operum solers urgere puellas. Et niveam dominae pensis involvere lanam. Vel si sacra placent, habeas pro Marte Cybelem Rauca Celaneos ad tympana discite furores. *Cl.* (Vide CASTRO.)

EVOCATI, ōtūm. *Sue.* [Dicebantur milites qui ex agris in bellum evocabantur in repentinā necessitate.] *Le. Milites.* EVOCATI. *Caf.* [Qui militiā ipſeruncti rursus ad bella repentina evocabantur.] *Vieux ſoldats qu'on rappelloit dans le beſoin.*

EVOCATIŌ, ōnīs. *f.* *Evocation.* Evocatio inferorum. *Plī.*

EVOCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Appeller, mander, faire venir.* SYN. Evocare foras, ē navi. *Pla.* Ad coenam. *Pla.* Ad colloquium. *Liv.* Ad pugnam. *Caf.* Evocare aliquem praeliis. *Quin.* Litteris. *Cic.* Evocare ad causam dicendam. *Liv.* *Faire assigner.* Evocare milites. *Liv.* *Lever.* Evocare Dæmonas. *Plī.* *Evoker.* Evocare animum à negotiis. *Cic.* *Se retirer.* Magnisque vocant clamoribus hostem. *V.* Animas hac (*virgā*) evocat Orco Mercurius. *V.* Avos

atavosque sepulchris Evocat. O. Non vigil ales ibi cristati cantibus oris Evocat auroram. O. (Vide ACCERŌ, VOVO.)

EVOCARE. [Per trans.] *Attirer, faire pousser, faire paître.* EXCIŌ, ELICIŌ. PHR. Evocat ē liquidis Piscem penetralibus esca. *Sil.* Postera lux Hyadas Taurinae coram frontis Evocat. O. Zephyrus vernas evocat herbas. S. Lucifer ignes Evocat aurorae. O. Vitium omnis vis in palmitis evocatur. *Plī.*

EVŌ, EVŌE, & EVOHĒ. [Bacchantium vox.] *Cri des Bacchantes.* PHR. Teque ferens parvum nudis Melicerta lacertis Evoe Bacche sonat. O. Exululante Evoeque sonant. *V.* Evae recenti mens trepidat metu Plenoque Bacchi pectore, turbidum Latatur: Evae! parce Liber. *H.*

EVOLŌ, & EVOLITŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *S'en voler.* [Per trans.] *S'ensuir, s'échapper.* PHR. Jovis ales ab arbore evolat. *Cic.* Evolare altius. *Col.* Curſu præpeti. S. Evolare rus ex urbe tanquam ex vinculis. *Cic.* Nusquam ē nostro pectore evolat. *Pr.* Madidis Notus evolat alis. C. Evolat infelix & fœmineo ululatu Scissa comam muros amens atque agmina cursu Prima petit. *V.* Evolare pœnam. *Cic.* Evolare ex insidiis. *Cl.* Evolvit oratio. *Cic. i.* *Brevis fuit.* (Vide VOLO, vel FUGIO.)

EVOLŌ, ās, ārē. *Cic.* [E volā seu manu furari, rapere.] *Voler.* Cistellam ē manu evolavit. *Pla.*

EVOLVŌ, is, vŏlvi, & vŏlvi, vŏlūtūm, ērē. *Dérouler, apêlier, développer.* PHR. Debuerant fufos evoluisse suos. O. Evolutus & nudatus integumentis dissimulationum. *Cic.* Evolutus bonis. *Sen.* Metaph. *Denné.* Evolutus fursure. *Col.* *Separe.* EVOLVĒRĒ librum. [Pro legere. Volvebantur enim libri; nec legi poterant nisi evolverentur.] *Faillister, livre.* PHR. Ter quater evolvi signantes tempora fastos. O. Non tamen est facinus versus evolvere molles. O. *i.* *Legere.* Miror in hoc igitur tantarum pondere rerum Unquam te nostros evoluisse jocos. O.

EVOLVĒRĒ. Metaph. [Pro explicare.] *Developper, débrouiller.* PHR. Et mecum ingentes oras evoluite belli. *V.* Seriemque evolvere fati. O. *i.* *Exponere.* Condita quin veri pectoris evoluiam. C.

EVOLVĒRĒ. [Pro volvere.] *Rouler.* PHR. Nudis evolvunt saxa lacertis. L. Jactasque evolvere sylvas. O. In mare se fluvii evolvunt. *V.* Evoluti fluvii. S. Quidquid fluvii evolvitur auri. *Cl.* EVOLVĒRĒ animo. [Metaph.] *Rouler dans son esprit.* SYN. Evolvere promissa somni. *Cic.* Naturam rerum. *Cic.* (Vide COGITŌ.)

EVOLVĒRĒ. [Quasi volvendo ejicere.] *Tirer, faire sortir.* PHR. Aliunde sibi argentum evolvere. *Pla.* alius spiramina naris adunca Amputat: ille cavis evolvit sedibus orbes. L. Imus in adversos axes; evolvimur orbe. L. Tales evolvit pectore questus. *V-F.* Evolvere se turbi. *Ter.* Quae postquam evolvit (*i. discevit*) cœcoque exemit acervo. O. Gelidis hæc evoluisse sub antris carmina. V.

EVOLUTIŌ, ōnīs. *f.* *Cic.* *Lecture, l'action de feuilleter.*

EVOLUTŌR, ōrīs. m. *Tac.* *Qui roule, qui déplie.*

EVŌMŌ, is, ūr, itūm, ērē. *Rejeter ce qu'on a mangé, vomir.*

EVŌMĒRĒ dapes. *Cic.* Evomere ignes. *Sil.* *Jetter, Mmm ij*

peuffer. Evomit epotas dira Charibdis aquas. O Faucibus ingentem fumum evomit. *V.* Evomere iram in aliquem. *Ter.* Virus apud aliquem. *Cic.* (Vide Vomo.)

EUPHORBŪS. *Trojanus Panthi filius ab Achille interfectus, cujus animam in se transmigrasse ait Pythagoras apud Ovid.* *PHR.* Ipse ego, nam memini, Trojani tempore belli Panthoides Euphorbus eram, cui pectore quondam Hæsit in adverso gravissima minoris Atridæ. *O.*

EUPHONŪA, æ. f. *QUIN.* Qui a un sen agreable.

EUPHRATES, Æs. & **EUPHRATE,** Æs. m. *Cic.* [Fluvius Mesopotamiæ.] *L'Eufrate.* *EPITH.* Vagus, tumidus, celer, magnus, altus, Babilonius, fertilis, Assyrius, rumens. *PHR.* Hinc movet Euphrates, illinc Germania bellum. *V.* Arsit & Euphrates Babilonius, arsit Orontes, *V.* Caesar dum Magnus ad altum Fulminat Euphratem bello. *V.* Quæque caput rapido tollit cum Tigride magnus Euphrates, quos non diversis fontibus edit Persis, & incertum tellus si misceat amnes. *L.* Tygris & Euphrates uno se fonte resolvunt. *Boet.* Euphrates ibat jam mollior undis. *V.* Quasi se victum seniens. Sparsum in agros Fertilis Euphrates Phariæ vice fungitur undæ. *L.*

EUPHRŌSINĀ, æ. & **EUPHRŌSINĒ,** Æs. f. Una è tribus Gratiis. (Vide GRATIÆ.)

EUPŌLIS. *Prisca Comedæ scriptor, qui ut ait Horatius,* Si quis erat dignus describi quod malus, aut fur, Aut mæchus foret, aut scarius, aut aliqui famosus, multâ cum libertate notabat. *H.* Iratum Eupolidem prægrandi cum sene Palles. *P.*

EURIDICE, Æs. *Orphæi uxor.* Occidit, in talum Serpentis dente recepto. *O.* Illa quidem dum te fugeret per flumina præceps Immanem ante pedes Hydrum moritura puella, Servantem ripas altâ non vidit in herbâ. *V.* Quam satis ad superas postquam Rhodopeius auras Deslevit vates; ne non tentaret & umbras Ad styga Tanariâ est ausus descendere portâ... Euridices oro (*inquit*) properata rerexite fatâ... Hanc simul & legem Rhodopeius accipit Orpheus Ne flectat retro sua lumina; donec avernas Exierit valles, aut irrita dona futura. Hic ne deficeret metuens aviditque videndi Flexit amans oculos, & protinus illa relapsa est. *O.* Redditaque Euridice superas veniebat ad auras Pone sequens (namque hanc dederat Proserpina legem) Cum subita incautum dementia cepit amantem, Ignoscenda quidem, scirent si ignoscere manes: Resistit; Euridicemque ipsam jam luce sub ipsâ Immemor, heu! victusque animi, respexit: ibi omnis Effusus labor, atque immitis rupta Tyranni Fœdera. *V.* Squallidus in ripâ, Cereris sine munere, sedit, Cura, dolorque animi, lacrymaque alimenta fuerunt. *O.* Nulla Venus, nullique animum flexere Hymenæi, Solus Hyperboreas glacies Tanaimque nivalem Lustrabat, raptam Euridicem atque irrita Ditis Dona querens: spreto Ciconum quo munere matres Inter sacra Deum, nocturnique orgia Bacchi Discerptum latos juvenem sparsere per agros. Tunc quoque marmoreâ caput à cervice revulsam, Gurgite cum medio portans Oeagrius Hebrus Volveret, Euridicem vox ipsa & frigida lingua Ah! miseram Euridicen anima

fugiente vocabat: Euridicen toto referebant flumine sylvæ. *V.* Consumptas iterum Deæ suppleat Euridices colos... Respicit immemor, nec credens sibi redditam Orpheus sequi, cantus præmia perdidit. *S.*

EURIPIDES; Æs. m. *Poëta tragicus Atheniensis.*

EURIPŪS, pi. [Maris pars inter Aulidem & Boeotiæ portum, & Eubœam insulam.] *Euripe.* [Ab eo Euripus dicebatur fretum omne & angustus tractus inter vada.] *Bras de mer.* *EPITH.* Æstivans, instabilis, tenuis, varius, vagus, Fubolicus, Incōnstans, velox, angustus, citus, Chalcidicus, Inquietus, spumosus, refluus. *PHR.* Et vagus incertis Euripus defluit undis. *I.* Euripus undas flectit instabilis vagas. *S.* Vicibus alternis fugax Euripus undâ stabit Euboicâ piger. *S.* Euripi magis unda sonat. *Sil.*

EUROPĀ, æ. & **EUROPĒ,** Æs. f. *Agenoris Phœnicens regis filia.* Quæ magni filia regis Ludere virginibus Tyriis comitata solebat. Non bene conveniunt, nec in unâ sede morantur Majestas & amor; sceptri gravitate relicta, Ille pater rectorque Deum, cui dextra trifurcis Ignibus armata est, qui nutu concutit orbem, Indutur faciem Tauri, mixtusque Juvencis Mugit, & in teneris formosus obambulat herbis: Quippe color nivis est, quam nec vestigia duri Calcavere pedis, nec solvit aquaticus Auster. Colla toris exant; armis palearia pendent: Cornua parva quidem, sed quæ contendere posses Facta manu, purâque magis pellucida gemmâ. Nulla in fronte minæ, nec formidabile lumen: Pacem vultus habet. Miratur Agenore nata, Quod tam formosus, quod prælia nulla minetur. Sed quamvis mitem, metuit contingere primò: Mox adit; & flores ad candida porrigit ora... Ausa est quoque regia virgo, Nescia quem premeret, tergo confidere Tauri. Tum Deus a terra siccoque a litore sensum Falsa pedum primis vestigia ponit in undis; inde abit ulterius; mediique per æquora Ponti tert prædam: paver hæc, litrusque ablata relictum Respicit; & dextrâ cornu tener, altera dorso Imposita est, tremulæ sinuantur flamine vestes. Jamque Deus positâ fallacis imagine Tauri Se confessus erat, Dictæaque rura tenebat, Cum pater ignarus rapram conquerere Cadmo imperat, &c. (Vide CADMUS.) *PHR.* Tyriæ rector per undas Europæ niter. *S.* Sic & Europe nimium doloso Credidit Tauro latus, & scaudentem Belluis Pontum, mediaque fraudes Palluit audax. *H.*

EUROPĀ, æ. f. [Pars orbis tettrarum pulcherrima. *PLI.*] *L'Europe.* *EPITH.* Divēs, potens, fertilis, cultâ, mæritâ, opulentiâ, doctâ, fecundâ, exultâ, nobilis, inclatâ, præclarâ. *PHR.* Ardeat omne simul, roburque decusque potentis Europæ. *St.* Vertice lapsus Riphæo Tanais diversi nomina mundi Imposuit ripis, Asiæque & terminus idem Europæ, mediæ dirimens confinia terræ. *L.*

EUROTAS, æ. m. [Fluvius Laconum Macedoniam præterfluens.] *Eurotas. Bassi potamo.* *PHR.* Qualis in Eurotæ ripis, aut per juga Cynthi Exerceat Diana choros. *V.* Omnia quæ Phœbo quondam meditante, beatus Audiit Eurotas, jussitque ediscere Lauros. *V.* Frigidus Eurotas, Populiferque Padas. *O.*

EURUS, rī. m. [Ventus ab Oriente flans.] *Vent d'Orient. L'Est.* PHR. Euris ad auroram Nabathæaque regna recessit. O. Lætus Eois Euris Equis. V. Volucrique citatior Euro. Sil. Nubifer Euris Naufragium spargens aperit freta. O. Hispidus & multâ flavum caput Euris arenâ. V-F. Gens effræna virum Riphæo tunditur Euro. V. Et præceps spirare valentius Euris. O.

EURYALUS. Quo pulchrior alter non fuit Æneadum. V. Eurvalus formâ insignis viridique juvenâ. V. Tutatur favor Euryalum lacrymæque decorâ, Gracior & pulchro veniens in corpore virtus. V. Mutuam ejus cum Niso amicitiam tristemque obitum. Vide Virg. l. 9. Æneid.

EURYMÉDES Telemus Eurimi filius vates eximius. PHR. Telemus Eurymedes quem nulla fefellerat ales. O.

EURYNÔME, Æs. Nympha Oceani & Tethyos filia Orchami regis uxor, mater Leucothoes, quam formosissima partu Edidit Eurynome: sed postquam filia crevit, Quam mater cunctas, tam matrem filia vicit. O.

EURYPILUS. Herculis filius augurio insignis, bello Trojano interfuit. PHR. Peteret moderatior Ajax Euryphilusque ferox. O. Suspensi Eurypilum citatum oracula Phœbi Mitimus. V.

EURYSTHEUS, eī. Rex Græcia, Persei genus, Stenelei Mycenarum regis filius, qui Juvonis instinctu imperat Herculi, ut monstrâ quibus perire posset ageretur. EPITH. Sævus, gravis, Argolicus, Stenelæus, durus, cruentus. PHR. Quis aut Euristhea durum, Aut illaudati nescit Busriris aras. V. Neque adhuc Steneleus iras Solverat Eurystheus; odiumque in prole paternum Exercebat atrox. O.

EURYTHUS. Rex Oæalia qui filiam suam Herculi promissam cum denegaret; iratus Hercules civitatem everit, Eurythum interemit, & Jolem e us filiam sustulit. Ut bello egregias idem disjecerit urbes Trojamque Æcaliamque. V. At puer Amphifus namque hoc avus Eurythus illi Addiderat nomen. O. Eurythidos lacrymas admoto pollice siccant Alceme. O. i. Ioles.

EUTERPE, Æs. Una Musarum. Si neque tibus Euterpe cohibet nec Polyhymnia Lesboum refugit tendere barbiton. H.

EVULGATIŌ, ōnis f. TAC. Publication.

EVULGATOR, ōris. m. L. Qui divulgat, qui publicat.

EVULGŌ, as, avi, atum, are. LIV. Publier, divulguer.

EVULSIŌ, ōnis. CIC. L'action d'arracher.

EUXINUS, nī. m. [Supple Pontus.] Le Pont Euxin, ou la Mer Noire. EPITH. Gellidus, frigidus, inhospitalis. PHR. Frigida me cohibent Euxini littora Ponti, Dictus ab antiquis Axenus ille fuit, Nam neque jactantur moderatis æquora ventis; Nec placidis portus hospita navis habet. Sunt circa gentes quæ prædam sanguine quarunt; Nec minus infida terra timetur aqua. O. Regna Thoas habuit Meotide clausus in ora; Nec fuit Euxinis notior alter aquis. O. Littus ad Euxinum si quis mihi diceret, ibis; Et metues arcu ne feriare Getæ, &c. O. Missus es Euxinas quoniam Vestalis ad oras, Ut pontis reddas jura sub axe locis. O. (De Iphigeni.)

EX. Præp. varia significans pro variis verbis quibus jungitur. ut EX. Depuis. Impius ex quo Tydides. V. Ex illo fluere. V. Edendi Ex longo rabies. V. EX. De, du, a. SYN. A, ab, e, de. SYNT. Ex animo expellere. Lr. Fecerat ex auro. V. Lorica ex ære. V. Ex humeris dependet amictus. V. Ex infantibus fiunt juvenes. Lr. Latari ex animo. Lr. Septem perhibent ex ordine menses Flevisse. V. Ex æquore lucum Prospicit. V. Ex oculis evanuit. V. Ex Equo pugnare. Plī. Ex adytis canit. V. Ex numero. Cic. Sollicitus ex animo. Pla. Ex animo dicere, facere, amare. Cic. Ex adolescente optimo corruptus. Cic. Alia ex aliis in fata vocamur. V.

EX. par. Ex invidia. Plī. Ex insidiis capi. Cic. Ex litteris, ex vultu cognoscere. Cic. Ex intervallo. Cic. EX. Entre. Ex cunctis unum. Cic. EX. Solum. Ex re. Cic. Ex arte. Cic. Ex æquo. O. Ex more. Liv. Ex eventu rerum. Tac. Fides ex fortunâ non ponderanda. Cic. EX. [Post.] Après. Ex consulari profectus est. Cic. EX. Avec. Ex animo facere. Ter. Imago impressa ex annulo. Pla. EX [Ob, propter.] A cause. Ex insolentiâ. Liv. Ex vino vacillat. Quin. Ex injuriâ insanire. Ter. Ex adverso. TER. Vis-à-vis. Ex tempore. Cic. Sur le champ. Tribuere ex dignitate. Cic. Selon.

EXACERBATOR, ōris. m. TAC. Qui aigrit, qui irrite.

EXACERBŌ, as, avi, atum, are. SUE. Aigrir, irriter les esprits. (Vide IRA. Iram acnere.)

EXACERVŌ, as, are. LIV. Entasser. (Vide CUMULO.)

EXACESCŌ, is, ere. COL. S'aigrir. (Vide ACEO.)

EXACINŌ, as, avi, atum, are. CATO. Oter les grains.

EXACTIŌ, ōnis. f. Exactio regum. CIC. Expulsion, bannissement. Exactio nominum. CIC. Dénombrement. Exactio capitum. CIC. Capitation. Exactio operum. COL. Le compte qu'on fait rendre.

EXACTOR, ōris. m. Collecteur, Receveur. Provincia exactoribus conferta. CAS. Exactor operis. COL. Inspecteur. Exactor sermonis. SUE. Censeur. Exactor regum. LIV. Qui chasse. Exactor mortis. TAC. Bourreau.

EXACTUM, tī. n. [Quod actum est.] Ce qu'on a fait. PHR. Quærere constituit sociisque exacta referre. V.

EXACTUS, a, um. [Præteritum, actus.] Passé. SYNT. Exacti anni. H. Exactâ ætate. Ter. Exacto frigore. Plī. Exactus enfis. S. Passé au travers du corps. EXACTUS. [Agitatus.] Poussé. Furiis exactus. O. Exacti reges. CIC. Chassés. EXACTUS. [Perfectus, finitus.] Fini, achevé. His demum exactis. V. Exactum ad mensem. V. Exacta effigies. PR. EXACTUS vir. Plī. [Metaph.] Exact. Nihil exactius eruditiusque. M. EXACTUS. Soigneux, diligent. PHR. Ille moras Solis, quibus in sua signa rediret, Traditur exactis disposuisse notis. O. Exactâ ratione saporum. H. i. Exacté cognita. Fabræque exactior artis. O. i. Perrier.

EXACUŌ, is, cui, cūm, ere. Aiguiser, affiler. SYN. Acuminō, acutō. PHR. Exacuunt alii valles, furcasque bicornes. V. Ipse ruit, dentesque Sabellius exacuit Sus. V. Spiculaque exacuunt rostris. V.

EXACUERĒ. [Per trans.] Animer, aiguilloner. PHR. M m m iij.

At juvenem stimulis immanibus æmula virtus Exacuit. *Cl.* Exacuens varia ad conamina mentem. *Sil.* Animos in Martia bella Versibus exacuit. *H. De Homero.* Non tamen exacuet torpens fapor iste palatum. *O. Donner de l'appetit.* Exacuere aciem oculorum. *Cic. Eclaircir.*

EXACUTIŌ, ōnis. *f. Pl.* [Ipse acuendi actus.] *Aiguisement.*

EXÆDIFICATIŌ, ōnis. *f. Cic. Structure.*

EXÆDIFICŌ, ās, ārē. *Cæs. Râir.* (Vide ÆDIFICŌ.)

EXÆQUATIŌ, ōnis. *f. Liv. Egalité. Vit. Applanissement.*

EXÆQUŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Æquum facere.] *Applanir.* [Metaph.] *Rendre égal.* Exæquare facta dictis. *Sil.* Jura omnia pretio æquare. *Cic. Mettre à prix.* Nos exæquat victoria cælo. *Lr.* Exæquamur avis. *O.* (Vide ÆQUO.)

EXÆSTUŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Liv.* [Æstum emitte.] *Boisillonner.* *PHR.* Fundoque exæstuat imo. *V.* Hos igitur tellus omnes exæstuat æstus. *Lr.* Unda exæstuat vorticibus. *V.* (Vide ÆSTUO.) EXÆSTUĀRĒ. *Metaph.* [Ardescere.] *Être ému, égaré, s'emporter.* *PHR.* Læsus exæstuat acrior ignis. *O.* Et mens exæstuat irā. *V.* (Vide IRASCOR. ARDEO. Ardere ira.)

EXAGGERATIŌ, ōnis. *f. Cic.* [Per transl. Ad animum.] *Grandeur.* Amplitudo & quasi exaggeratio animi altissima. *Cic.*

EXAGGERŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [In aggefem cogere.] *Entasser, accumuler.* *SYN.* Aggerō, cōggerō. *SYNT.* Exaggerare rem, fortunas. *Cic. PHR.* (Vide CUMULO. ACCUMULO.) EXAGGERĀRĒ. [Per transl. Majus facere.] *Grossir, exag. rer.* *SYN.* Amplificō, extollō. *PHR.* Exaggerare verbis beneficium. *Cic.* Exaggerare injuriam. *Quin.* Licet omnia Vates In majus celebrata ferant... Nil veris æquale dabunt. *Cl.* Laudibus amplificat virtutem. *O.* (Vide AUGEO.)

EXAGITATIŌ, ōnis. *f. Tac. Agitation.*

EXAGITŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Agiter, troubler, pour suivre.* *SYN.* Infectō, agitō, vēxō, divēxō, jactō, exercēō. *PHR.* Canes furem exagitant. *O.* Nunc exagitat furor. *S.* Dii me exagitent. *Cic.* Tristes præsagia curas Exagitant. *L.* Dic quā Tisiphone, quibus exagitare Colubris. *J.* Heu! miserē exagitas immiti corde furores. *C.* Littora clamor Nauticus exagitat. *L.* Exagiter nostros manes, sectetur & umbras. *Pr.* Volucres alis zephyros exagitant. *S.* Frænis ora exagitata. *Sil.* Aliæ tua gaudia carpent. Et Lepus hic aliis exagitarus erit. *O.* (Vide AGITO.)

EXAGITĀRĒ feras. *O.* Ferarum lustra. *Sil.* Fera sylvis exagitata. *M. Chasser.* (Vide VENOR.) Causa Exagitata. *Cic. Plaidée, débattu.* (Vide CAUSA. Causam agere.)

EXALBESCŌ, īs, ērē. *Cic. Pâlir.* (Vide PALESCO.)

EXALBYDŪS, ā, ūm. *PLI.* Blanchâtre.

EXALBURNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLI.* [Alburnum detrahare.] *Oter L'Aubier.*

EXALTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Elever.* Exaltare sulcos. *Col.*

EXAMĒN, īnis. *n.* [Nova Apum soboles ex alveari-

bus exire coacta ad quarendas novas sedes.] *Essain d'Abeilles.* *EPITH.* Fugāx, fugiēns, fugitīvum, stridēns, pēndēns, pēndulūm, ēmissūm, vāgūm, incertūm. *PHR.* Ut cum prima novi ducent examina reges Vere suo, ludetque favis emissā juvenus. *V.* Pendet examen ramo frondente. *V.* Resonant examina Quercu. *V.* Smyrnæos fugiant examina Taxos. *V.* Audit in exesā stridorem examinis Ulmo. *O.* Apes examina condunt. *V.* At cum incerta volant, cæloque examina ludunt; Contemnuntque favos & frigida tecta relinquunt. *V.* EXAMĒN. *Met-ph.* [Agmēn, tūrmā.] *Troupe, multitude.* *PHR.* Juvenum recens examen. *H.* Pullorem examina. *Lr.* Grajūmque examina vatūm. *Sr.*

EXAMĒN, īnis. *n.* [Stylus lancis.] *La languette d'une balance.* *PHR.* Jupiter ipse duas æquato examine lances! Sustinet. *V.* Improbum examen in trutinā cattigare. *P.* Hinc EXAMĒN. *St.* [Per transl.] *Examen, discussion.*

EXAMINŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *n.* [Ab examine Apum.] *Faire des essais.* Apes examinant. *Col.*

EXAMINŌ, ās, ārē. *Att.* [Ab examine lancis.] *Examiner, peser, considérer une chose.* *SYN.* Exquirō, discutiō, excutiō, pōndērō, expēndō, pēndō, scrūtōr, invēstīgō, pērpēndō, āgitō. *PHR.* Malē verum examinat omnis Corruptus judex. *H.* Ipsa quis usus Novit; & advertens pensas examinat herbas. *O.* Sed magis acri Judicio perpende. *Lr.* Rerum naturam expendere dictis. *Lr.* Se probat in dies; Sese interrogat ultro, & quæsitōr, & arbitrer. *Sant.*

EXAMŌ, ās, ārē. *Pla.* [Valde amo.] *Aimer avec passion.* (Vide AMO.)

EXAMŪSSIM, adv. *PLA.* Exaëtement.

EXANGUIS. *m. f. guē. n.* *Qui n'a plus de sang dans les veines, mort.* *Exān'mātus, exān'mīs, mōrtuus.* *PHR.* Luridus exangues pallor convertit in herbas. *O.* Exangues acervi occisorum. *Cl.* Exangues umbræ. *V.* Tumuli. *Cl.* Animæ mortuorum. *O.* Artus. *S.* Exangues immisā morte carervæ. *L.* Corpora debentur mœstis exanguia bustis. *O.* Corpus exangue reddere sepulchro. *V.* (Vide MORTUUS.)

EXANGUIS. *A qui la peur, a glacé le sang. Pâle, triste.* *SYN.* Pallidus, pallens, Sēmiānīmīs. *PHR.* Nec examines possunt retinere magistri. *V.* Labitur exanguis: labuntur frigida letho Membra. *V.* Difugimus visu exangues. *V.* Aspicias exangui chartam pallere colore. *O.* Itur in exanguem populum, bellique jacentis Reliquias. *St.* Conferet exanguis quō se post bella senectus. *L.* Exangues humore genas lacrymæ peredēre. *Cic.* Misera voxque calorque fugit. *O.* Sanguinis atque animi pectus inane fuit. *O.* (Vide TERRERI. Territus.)

EXANGUIS. [Qui exanguem facit.] *Qui rend pâle.* *PHR.* Pallidaque exangui squallebant corpora morbo. *O.* Exanguis metus. *O.* Horror. *Cl.* Biberent exangue Cuminum. *H.*

EXANIMĀLIS. *ālē.* Exanimales curæ. *PLA.* [i. Quæ animam eripiunt.] *Capables de faire mourir.*

EXANIMATIŌ, ōnis. *f. Epouvante, consternation.* (Vide TERROR.)

EXANIMŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Quasi ex animo deducere.] *Faire mourir, tuer.* *PHR.* Cur me quelis exanimas tuis. *H.* Quem tulit ad scenam ven-

toſo gloria curru Exanimat lentus ſpectator. *H.* Herba exiliter exanimata. *Cic.* Gaudio nimio exanimatus. *Liv.* (Vide OCCIDO.)

EXANIMARE Metu. *TER.* *Epouventer.* *PHR.* Avidos vicinum funum ut ægros Exanimat. *H.* Mens abit; & morior quories peccaſſe fateris; Perque meos artus frigida gutta fluit. Et mens, & quod opus fabrilis dextra tenebat, Excidit. *O.* Tum vero mœſtam totâ Mileſida mente Defeciſſe ferunt. *O.* Meruentes verbera exanimantur. *H.* Te legum metus exanimat. *Cic.* (Vide TERREO.)

EXANIMIS, mē. **EXANIMUS**, & **EXĀNYMATŪS**, ā, ūm. *Mori.* *PHR.* Exanimis artus & membra tremētia vidi. *O.* Sternitur, exanimiſque tremens procumbit humi Bos. *V.* Decidit exanimis. *V.* Exanimis lingua. *O.* Pallor. *St.* Umbra. *O.* Vultus. *Cl.* Exanimumque auro corpus vendebat Achilles. *V.* Super exanimata parentum Corpora. *V.* (Vide MORTUUS.)

EXANIMIS, *Conſerné, ſaiſi de frayeur.* *SYN.* Territus, exānguīs, trēmēns. *PHR.* Currere per totum pavidū conclave, magiſque Exanimis trepidare. *H.* Tenebris exanguis obortis Succiduo dicor procubuiſſe genu. *O.* Vix ſocer Iphiclus, vix me grandævus Acatus, Vix mater gelidâ mœſta refecit aquâ. *O.* Audiit exanimis; trepidoque exterrita curſu Unguibz ora ſoror ſcœdans & pectora pugnīs Per medios ruit. *V.* Doler exanimatus. *St.* Agmina exanimata. *V.* Tu refugas vires & pectora bello Examinata reple. *St.* Exanimatus peccati conſcientiâ. *Cic.* (Vide TERRERE, TERRITUS.)

EXANIŌ, ās, ārē. *Col.* [Saniem & virus exprimere.] *Chaffer, faire ſortir le pus* [Metaph.] Pallorem exaniat. *Col.* Exaniatur bacca pondere preſſa. *Col.*

EXANTLŌ, ās, ārē. [Antliâ exhaustire.] *Puiſer.* Vinum poculo exantlavit. *Pla.* Labores exantlare. *Cic.* *Eſſuier, ſouffrir.* Tot nos ad Trojam belli exantlavimus annos. *V.*

EXAPTUS, ā, ūm. [Valde aptus.] *Fort propre.* *PHR.* Brachia nec porro validis exapta lacertis. *Lr.*

EXARATOR, ōris. m. *Liv.* *Labourer.* (Vide ARATOR.)

EXARDEŌ, ēs, & **EXARDEſCŌ**, īs, ārſi, ārſim, ērē. *S'échauffer, s'enflamer.* Exarſit dies. *M.* Ilion exarſit, totumque abſceſſit in ignes. *V.* **EXARDERE** [Per Transl. ad animum.] *S'échauffer, s'emporter.* *SYN.* Inſlammōr, Incēndōr. *PHR.* Exarſit amor. *Cic.* Ambitio. *Liv.* Exarſere ignes animo: ſubit ira &c. *V.* Exardere in iras. *M.* Exarſit cupidine formæ. *O.* Dolor exarſit in imis oſſibus. *V.* Graviſter, acutiſſe exarſit. *Cic.* Exardere ad ſpem libertatis. *Cic.* Exarſit vulgi ſibilis. *Cic.* (Vide IRASCOR vel AMO.)

EXARENŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Plī.* [Arenulam expargare.] *Over le ſable.*

EXAREŌ, ēs, ūī, ērē, & **EXAREſCŌ**, īs, ērē & **EXAREſIŌ**, īs, ērī. *PLI.* *Secher, ſe ſecher, devenir ſec.* *PHR.* Amnes exaruerē. *Cic.* Lacrymas diuturnâ miſeriâ exaruiſſe. *Cic.* Exareſcere ex amore. *Pla.* Exareſcere ſiti, miſeriâ. *Cic.* (Vide AREO, SICCITAS.)

EXARMŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Deſarmer.* Exarmatque ducem. *St.* Pallentes agar exarmatus ad umbras. *St.* (Vide ARMA. Arma ponere.)

EXARMARE *Metaph.* Exarmare ſerpes. *PLI.* i. dentes

alimero. Exarmare navem. *Plī.* Inviolata mero (mens) nulliſque venenis Potando exarmata. *Sil.* Hic exarmatum terris cingentibus æquor Clauditur & placidam diſcit ſervare quietem. *Cl.*

EXĀRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Labourer.* (Vide ARO)

Exarare frumentum. *Cic.* *Semer.* (Vide SERO) Exarare radices. *PLI.* *Fouir au tour.* (Vide FODIO.)

EXĀRARĒ. *Metaph.* [Pro ſcribēre, pīngēre.] *Ecrire, tracer.* *PHR.* Ad fratrem ſcriptas exarat illa notas. *O.* Senectus frontem rugis exarat. *H.* *Ride.*

EXĀSCIĀTŪS, ā, ūm. [Dolabrâ & aſciâ paratus.] *Raboté.* Opus exaſciatum. *Pla.* [Metaph. i. fieri cœptum & rudi Minervâ expolitum.] *Ebauché.*

EXĀSPĒRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Rendre rude, inégale.* *PHR.* Quod ſi concuſſas Triton exaſperet undas. *O.* Aſſimulare freto paſſis, quod ſæva quietum Ventorum rabies moris exaſperat undis. *Q.*

EXĀSPĒRARĒ. *Cic.* [Pro acūerē, irritārē.] *Aigrir.* Exaſperare enſem ſaxo. *Sil.* *Donner le pl.*

EXĀTŪRŌ, & **EXĀTIŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. *Raſſaſſier, aſſouvir.* *PHR.* Enſes exatiare cruore. *Sil.* Corda exatiata cruore. *Sil.* Clade domus exatiata. *O.* Exaturare damnis. *St.* Exaturavimus tela. *St.* Occumbam pariter, dum vulnere juſto Exaturata oculos, unum impellamur in ignem. *St.* Odiis aut exaturata quievi. *St.* Sed quæ viſceribus veniebat bellua ponti Exaturanda meis. *O.* Exaturata libido. *Cic.*

EXĀUCTŌRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Sue.* [Liberum dimittere militem.] *Licentier un ſoldat, lui donner ſon congé.*

EXĀUDIŌ, īs, īvī, ītūm, īrē. [Perſectē audire.] *Oūir, entendre.* *PHR.* Hinc exaudiri voces, & verba vocantis. *V.* Vox quoque per lucos vulgō exaudita ſilentes. *V.* (Vide AUDIO.)

EXĀUDIRĒ. *Ecomer favorablement.* *PHR.* Ridebit monitor non exauditus. *H.* **EXĀUDIRĒ** Aliquem [i. preces alicujus.] *Exauir.* *PHR.* Exaudi, ſi digna precor. *St.* Exaudiat preces. *L.* Tacitæ mentis exaudi preces. *S.* Supplicis exaudi, juvenum miſiſſime, vocem. *O.* Verba exaudi mea. *S.* Nulli exaudita Deorum Vota preceſque meæ. *O.* (Vide PRECES. Preces exaudire.)

EXĀUGĒŌ, ēs, ērē. *V.* [Valde augere.] *Augmenter, accroître.* Exaugere benefacta. *Pla.* Exaugere animum. *TER.* *Reléver.*

EXĀUGURĀTIŌ, ōnīs. f. *Liv.* *Profanation.*

EXĀUGŪRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Liv.* [E ſacro profanum reddere.] *Rendre profane par certaines cérémonies de religion.*

EXĀUSPĪCATIŌ, ōnīs. f. *Liv.* *Augures peu favorables.*

EXĀUSPĪCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLA.* *Trouver des augures peu favorables.*

EXCÆCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Cic.* *Avengler.* (Vide CÆCO.)

EXCĀLCĒŌ, ās, ārē. [Calceos detrahare.] *Déchauffer.* Excâlceatus ire cœpit ad cœnam. *M.*

EXCĀLĒFĀCIŌ, īs, ēcī, āctūm, ērē. *PLI.* [Valde calefacere.] *Chauſſer, échauffer.* **EXCĀLĒFĀCTIŌ**, ōnīs. f. *PLI.* *L'action de chauſſer.* **EXCĀLĒFĀCTŌR**, ōris. m. & **EXCĀLĒFĀCTŌRIŪS**, ā, ūm. *PLI.* *Qui échauffe.* (Vide CALEFACIO.)

EXCĀLPŌ, īs, ērē. *CATO.* *Tailler.* (Vide SCULPO.)

EXCĀNDERĀCIŌ, is, fēcī, factūm, ērē. [Inflam-
mare.] *Faire embraser.* (Vide **URO**.) **EXCANDE-
FACERE** annonam. **VAR. Metaph.** [i. cariorum
reddere.] *Faire encherir.*

EXCANDESCĒNTĪĀ, æ. f. **CIC.** *Un feu de colere.*
(Vide **IRA**.)

EXCĀDESCŌ, is, cāndū, ērē. *Etre tout rouge,*
parlant d'un fer chaud. (Vide **ARDEO**.) **EXCAN-
DESCĒRE** **Metaph.** *S'emporter, prendre feu.* **PHR.**
Excandescere in aliquem. **COL.** *Excanduit irā.* **CIC.** *Ex-
candescere verbis.* **QUIN.** (Vide **IRASCOR**.)

EXCĀNTŌ, as, āvī, ātūm, ārē. [Incantare.] *Enchan-
ter, enforceler, attiser par des enchantemens.*
PHR. *Quæ sidera excantata voce Thessalā, Lu-
namque celo deripit.* **H.** *Ut per te clausā sciat
excantare puellas.* **PR.** (Vide **MAGUS. MAGIA**.)

EXCĀRNIFICŌ, as, āvī, ātūm, ārē. *Sue.* [Carni-
ficis manu cruciare.] *Déchirer, faire mourir par la
main du bon reau.*

EXCĀVATŌ, ōnis. f. **SEN.** *L'action de creuser.*

EXCĀVŌ, as, āvī, ātūm, ārē. **PLI.** *Creuser, crever.*
(Vide **CAVO, FODIO**.)

EXCĒDŌ, is, cēsī, cēsūm, ērē. [Egredi, abire.]
Sortir, partir d'un lieu. **SYN.** **DISCĒDŌ, RECĒDŌ, ABĒDŌ,**
EXĒDŌ, EFFUGĒDŌ. **SYNT.** *Excedere testis.* **O.** *Pugnā
Regnis avitis.* **V.** *Censu.* **S.** *Excedere medio.* **TER.**
Ex urbe. **CIC.** *Excedere in aliquem locum.* **CIC.** *Pro
IRE. E corpore excedit animus.* **CIC.** *Excedere ex
pueris.* **CIC.** *Quitter.* *Excedere ē viā.* **CAF.** *Regione
viarum.* **V.** *S'égayer.* *Excedere ē vitā.* **CIC.** *ī. Mori.*
PHR. *Patriāque excedere suadet.* **V.** *Me pater Icarus
viduo discedere lecto Cogit, & immensas increpat
usque moras.* **O.** *Si juvat à patriā damnatum
excedere terrā.* **M.** *Cælo excedit Lucifer.* **O.** *Patrios
excedere muros.* **L.** (Vide **PROFICISCOR**.)
EXEO. **EXCĒDERĒ**. [Per transl.] *Passer, se
dissiper.* **PHR.** *Neque adhuc de pectore cordis Ex-
cessere notæ, signataque sanguine pluma est.* **O.** *Ne-
que funditus omnes Corporeæ excedunt pestes.* **V.**
Excessit ex corde cura. **TE.**

EXCĒDERĒ. *Surpasser.* **PHR.** *Major sum quam cui
possit fortuna nocere, Excessere metum mea jam
bona.* **O.** *Nubes excedit Olympus.* **L.** *Dicor & in
lacrymis justum excessisse pudorem.* **SI.** *Annos ex-
cessere decem.* **COL.** *Excessitque fidem meritum
summa tuorum.* **O.** *Excedere modum.* **LIV.** (Vide
SUPERO.)

EXCELLENS, entis. *Qui surpasser, qui excelle, excellent,*
eminens. **SYN.** **PRÆSTANS, PRÆCLĀRUS, EXIMĪUS, EGREGIUS,**
PERFECTUS. **PHR.** *Ore excellens.* **SIL.** *ī. Elo-
quens.* *Excellentis ars, venustas.* **CIC.** *Ingenium.* **LIV.**
Vir excellens animo. **CIC.** **PHR.** *Quatuor eximios
præstanti corpore Tauros Avertit, toridem formā
superante juvenas.* **V.** *Sylvius Æneas pariter pie-
rate vel armis Egregius.* **V.** *Hoc Juvenem egre-
gium præstanti munere donat.* **V.** *Unde nil majus
generatur ipso.* *Nec viger quicquam simile aut
secundum.* **H.** *Ipse ante alios pulcherrimus omnes.*
Atque inter Latias gloria prima nurus. **M.** *Quā
nihil in terris ad finem Solis ab ortu Clarius,
excepro Cæsare, mundus habet.* **O.** *Excellentis ore.*
SIL. *Formā.* **CIC.** (Vide **FORMOSUS**.) *Excellentis
bellō, virtute.* **CIC.** (Vide **BELLATOR**.) *Excellentis
opibus, &c.* **LIV.** (Vide **DIVES**.)

EXCELLĒTĒR, adv. *Excellentment. Excellentius
audere.* **O.**

EXCELLĒNTĪĀ, æ. f. **CIC.** *Excellence, grandeur.*

EXCELLŌ, is, lū, ērē. *Surpasser, passer, exceller.*
SYN. **PRÆSTŌ, SUPĒRŌ, SUPĒRĒMĒŌ.** **SYNT.** *Excel-
lere opibus.* **LIV.** *Formā.* **LR.** *Ingenio, vitiis.* **CIC.**
Dignitate, excellere cæteris. **CIC.** *Inter omnes, præ-
ter cæteros.* **CIC.** *Super omnes.* **CIC.** *Aliis longē ex-
cellere in re.* **CIC.** *Vir omnibus excellens.* **CIC.** **PHR.**
*O præstans animi juvenis, quantum ipse feroci Vir-
tute exsuperas, tantō me impensius æquum est
Consulere, atque omnes metuentem expendere ca-
sus.* **V.** *Hic genus Ausonio mixtum quod sanguine
surget Supra homines, supra ire Deos pietate vi-
debis.* **V.** *Quem tu Dea tempore in omni Omnibus
ornatum voluisti excellere rebus.* **LR.** (Vide **SU-
PERO**.)

EXCELSĒ, adv. **COL.** *Haut, en haut.* *Excelsius sentire.*
CIC. *Avoir des sentimens plus élevez, plus nobles.*

EXCELSĪTĀS, atis. f. **CIC.** & **EXCELSYTUDŌ**,
inis. f. **PLI.** *Elevation, hauteur.*

EXCELSŪS, ā, ūm. *Haut, élevé.* **PHR.** *Excelsa recta.*
O. *Turris.* **SIL.** *Vertex excelsus montis.* **V.** (Vide
ALTUS.)

EXCELSŪS. **CIC.** *Grand, sublime.* (Vide **EXCEL-
LENS**.)

EXCEPTŌ, ōnis. f. **CIC.** **EXCEPTYUNCŪLA**, æ. f.
dim. SEN. *Exception, limitation.* **EXCEPTŌ.** [In
jure est quasi exclusio quæ actioni opponitur.] *Fin
de non recevoir.*

EXCEPTĀ, ōrum. n. **SEN.** *Collections, extraits.*

EXCEPTĪTŪS, ā, ūm. **PLI.** *Particulier, singulier.*

EXCEPTŌ, as, āvī, ātūm, ārē. *Prendre, recevoir,*
PHR. *Ore omnes versæ in zephyrum stant rupibus
altis Exceptantque leves auras.* **V.** (Vide **EXCI-
PIO**.)

EXCERNŌ, is, crēvī, crētūm, ērē. **VAR.** *Cribler,*
vanner. **COL.** *Nettoier.* **CEL.** *Filtrer.*

EXCERPŌ, is, pī, ptūm, ērē. *Tirer, extraire.* **PHR.**
Excerpto excellentissima. **CIC.** *Quid cum Pice-
nis excerptis semina Pomis Gaudes.* **H.** *Primum ego
me illorum, dederim quibus esse poetas, Excerpti
numero.* **H.** *Excerpe te vulgo.* **SEN.**

EXCESSŪS, ūs. m. **CIC.** *Départ, sortie.* **SYN.** **DIS-
CĒSSUS, ABĪTUS, EXĪTUS.** **PHR.** (Vide **PROFICISCOR**.)
Excessus ē vitā. **CIC.** (Vide **MORS**.)

EXCĪDIUM, īi. n. *Ruine, destruction.* **EPITH.** **FŪ-
MANS, MISĒRĀBĪLĒ, NĒFANDŪM, IMMĒRĪTŪM, DIRŪM,**
CŌMMŪNĒ, ACĒRBŪM, INHĀMĀNŪM, LŪCIFĪCŪM,
**TRĪSTĒ, HŌRĒNDŪM, CRŪDELĒ, IMMĪTĒ, FĒBĪLĒ, LĀ-
MĒNTĀBĪLĒ, MISĒRĀBĪLĒ.** **SYN.** **CLĀDES, STRĀGĒS, RŪ-
NĀ, EVĒRSĪŌ, DĒSTRŪCTĪŌ.** **PHR.** *Hic penit excidiis
urbem miserofque Penates.* **V.** *Vidimus excidia &
captæ superavimus urbi.* **V.** *Sub lachrymofa Trojæ
funera, &c.* **H.** *Aderat miserabile luco Excidium.*
SI. *Fumantia Trojæ Excidia.* **V.** *Excidio dare ali-
quem.* **V.** *Excidium moliri.* **SIL.** (Vide **CLADES. RU-
INA. URBS. Urbem d'ruere.)**

EXCĪDŌ [A cado.] is, cidī, ērē. *Tomber.* **CādŌ,**
PRŌCŪMBŌ, DĒFLŪŌ, FLŪŌ, COLLĀBOR, LABŌR, DEFĪCTŌ,
EVĀNĒSCŌ. **SYNT.** *Exciderat carru.* **O.** *Equis excidit
juvenis.* **O.** *Dies celo excidit.* **S.** *Fulmina celo Ex-
ciderant.* **SIL.** *Excident gladii, fluent arma de ma-
nibus.* **CIC.** *Excidit ore nefas.* **V.** *Vox.* **V.** *Scelus.* **O.**
In

In vitium libertas excidit. *H.* (Vide CADO.)

EXCIDERĒ [Elabi.] *Echapper*. *PHR.* Ut tibi suppositis excideret manibus. *Pr.* Vinculis Excider, aut in aquas tenues dilapsus abibit. *V.* Exciderit tantum ne tibi cura mei. *O.* Excidit; & misero voxque colorque fugit. *O.* Sensibus ereptis mens excidit. *C.* **EXCIDERĒ**. *Echapper de la memoire*. *PHR.* Quæris quis hic sit, excidit mihi nomen. *M.* Utque tibi excidimus: nullam puro Phillida nostri. *O.* Necdum etiam causæ irarum sævique dolores Exciderant animo. *V.* Cura mei tibi excidit. *O.* Excidit ingenio Jupiter ipse meo. *O.* Nomen tuum mihi pene excidit. *O.* Officium mihi excidit. *O.* Exciderant fardo tot mea vota Jovi. *Pr.* (Vide OBLIVISCOR.)

EXCIDERĒ. *Echapper*. *PHR.* At magnis excidit ausis. *O.* Ingenium tantis excidit omne malis. *O.* **EXCIDERĒ** Primo ævo. *Pr.* (Vide MORI.) **EXCIDERĒ**. *Esre abbasu*. Excidit Deo vultus. *O.* Excidit ille metu. *O.*

EXCIDO [A cado.] *ÿs, cīdī, cīsum, ērē. Cruper.* *SYN.* Scindō, scēcō, exscēcō, rescindō. *PHR.* Columnas Rupibus excidunt, scenis decora alta fururis. *V.* Ut tibi tela parent, sylvas excidere possint. *Lr.* Cur igitur Gallos, qui se excidere (*i. Eunuchos*) vocamus. *O.* Excisum Euboicæ latus ingens rupis. *V.* Excisurum urbem minitans. *V.* Abnegat excisā vitam producere Trojā. *V.* Excisum rapuit templum. *St.* Excisa trabs. *V.* Domus. *S.* Urbs excisa Marte. *Sil.* Excidere malum. *Cic.* Excidere ex animo. *Cic.* Ex numero civium. *Plī.* (Vide SECO.)

EXCINDO, *ÿs, excidī, scīsum, ērē. Couper, détruire.* *PHR.* Nec posse Argolicis excindi Pergama telis. *V.* Gentem ferro excindere. *V.* Excindere domos. *V.* Rupes. *St.* (Vide DIRVO.)

EXCIO, *ÿs, cīvī, cītūm, īrē. Et EXCIEŌ, ēs, īvī, ītūm, ērē.* [Extra vocare.] *Appeller, faire venir.* *SYN.* Accersō, acciō, evocō, vocō. *PHR.* Animas imis excire sepulchris. *V.* Stratis excita juvenus. *L.* Qui bello excitī reges. *V.* Somno longo excita. *C.* Sonitu tumultuoso me foras excivit. *Pla.* (Vide ACCERSO.)

EXCIERĒ & EXCIRĒ [Cōmmōvērē.] *Exciter, émonvoī.* *PHR.* Nec fruitur somno vigilantibus excita curis. *V.* Ipse mihi nuper Libycis, tu testis, in undis Quam molem excierit subito: maria omnia cælo Miscuit. *V.* Nunc urbes excite feras, conjuret in armis Mundus. *L.* Ut videt ad nullos exciri posse tumultus. *L.* Ingentibus excita monstis. *V.* Bacchatur qualis commotis excita sacris Thias. *V.* Excitere suem Canes. *O.* Sonitus excitur pedibus. *Lr.* Excite aliquem in arma. *St.*

EXCIPIO, *ÿs, cēpī, cēptūm, ērē. Prendre, recevoir.* *SYN.* Rēcipiō, accēpiō, cāpiō. *SYNT.* Tela excipere tergo. *Sil.* Excipere flammam & exardere. *Cic.* Gladio excipere aliquem. *Cur.* Ventī injuriā excipiat sylva. *Col.* *i. defendat excipiendo.* Excipere aliquem complexu. *O.* Brachii. *Col.* Clamore. *Cic.* Excipere artus collapsos. *O.* Cicatrices adverso corpore. *Cic.* *PHR.* Ventris onus misero, nec te pudet, excipis auro. *M.* Excipere auræ vulnus. *V.* Exciperet cæli inclementia terras. *V.* Apes quamvis angusti terminus ævi Excipiat. *V.* *i. maneat.* Heu! quis te casus dejectam conjuge tanto Excipit. *V.* Inde Romulus accipiet gentem (*regendam*) & Mavortia

condet Mœnia. *V.* Inter honoratos excipietur avos. *O.* Cadentem Molliter excipit. *O.* Galea excipit ictus. *O.* Exceptus Equo. *Sil.* Ancillis excipienda, cado. *O.* Cunctis ego pervius hastis Excipiam medius totius vulnera belli. *L.*

EXCIPERĒ. *Soutenir.* *SYNT.* Excipere hyemem, vim frigoris. *Cic.* Excipere se pedibus, poplitibus. *Cur.* Succisis poplitibus in genua se exceptit. *S.* Fatum libens exceptisti. *Tac.* Excipere dolores pro patriā. *Cic.*

EXCIPERĒ Aliquem hospitio. *Plī. Recevoir.* *PHR.* Excipere benigno vultu. *Liv.* Latā fronte. *Sil.* Excipiunt plausu pavidos. *V.* Domus exceptit reduces. *Cl.* Egressum Romā me exceptit Aricia. *H.* Obvius occurrit: turbāque hinc inde relicta, Et velut oblitus solitæ gravitatis amabat Ingentes molli alloquio deponere curas. *Sant.* **EXCIPERĒ** Male. *Traiter mal.* Derisum exceptumque finistrē. *H.* Excipere clamore & conviciis. *Plī.* (Vide HOSPES, HOSPITIUM.)

EXCIPERĒ. *Surprendre.* *PHR.* Excipere insidiis Aprum. *V.* Incautum crudelē morte sodalis excipit. *V.* Excipit incautum; patriasque obtruncat ad aras. *V.* Morte excipit. *V.*

EXCIPERĒ. *Eccuter.* Excipere avidis auribus. *Plī.* Verba patienter excipere. *Θ.* Excipere rumores. *Cic.* (Vide AUDIO.)

EXCIPERĒ. *Excepter.* *PHR.* Lex excipit, lege excipitur. *Cic.* Clypeum cristasque rubentes Excipiam forri jam nunc tua præmia Nise. *V.* *i. ponam extra sortem.* Hoc unum excipio. *C.* Hoc tibi dictabam post fanum putre Vacunæ; Excepto quod non simul esses, cætera lætus. *H.*

EXCIPERĒ. [Pro sequi.] *Suivre immédiatement après.* Romulum exceptit Numa. *Liv.* Nox diem excipit. *Liv.* Obsidionem exceptit fames. *Liv.*

EXCIPULUS, *lī, m.* **EXCIPULUM**, *lī, n.* *Plī.* [Quo Pisces excipiuntur.] *Nasse.*

EXCISIO, *ōnis. f. Vit. Entaille.* *Cic.* Ruine, demolition.

EXCISORIUS, *ā, ūm. Col.* Qui fert à tailler, à couper.

EXCITO, *ās, āvī, ātūm, ārē. Exciter.* *SYN.* Cōmmōvērō, ācūō, ēxcitō, exciō. *SYNT.* Excitare motus urbanos, admirationem, risum, ætum. *Cic.* Sermones de re. *Cic.* *PHR.* Sopitas excitat aras. *V.* Admoto fomite flammæ Excitat. *L.* Foculum buccā excitat. *J.* Postquam visa satis primos acuisse furores. *V.* Feras excitatas cursu consequi. *S.* Excitare sonum. *Cic.* Miles excitatur classico. *H.* Vapores Sol excitat ex agris. *Cic.* Jacentem excitare. *Cic.* *Reliever.*

EXCITARE Aliquem ad aliquid. *Animar.* *SYN.* Incitō, cōncitō, impellō, stimulō, excitulō, instigō, ācūō, ēxcitō, sollicitō, accendō, incendō, inflammō, movērō, cōmmovērō, prōvōcō, hōrtor, adhōrtor, exhōrtor, invitō, animō. *PHR.* Ipse Deos in Dardana suscitavit arma. *V.* Quam Juno his acuit verbis, ac talia fatur. *V.* Seu ductor ad arma Excitavit. *Sil.* Talibus incensus dictis. *V.* Stimulat Deus æthere missus ab alto. *V.* Et juvenem stimulis immanibus æmula virtus Exacuit. *Cl.* Justas belli flammantur in iras. *St.* Immensum gloria calcar habet. *O.* Ipse pater Danaï animos viresque

secundas Sufficit. *V.* Ecquid in antiquam virtutem animosque viriles Et pater Aeneas & avunculus excitat Hector. *V.* Incenditque animum famæ venientis amore. *V.* Curis acuens mortalia corda. *V.* Ulro animos tollit dictis. *V.* Tum Turnus Rutulos animis audacibus implet. *V.* Nunc prece nunc dictis virtutem accendit amaris. *V.* Fertur Equo, variisque instigat vocibus alas. *V.* Animum inflammavit amore, Spemque dedit dubiæ menti. *V.* Si nulla accendit tantarum gloria rerum. *V.* Vim fuscit ira, Tum pudor incendit vires, & conscia virtus. *V.* Animum virefque Latins Addidit, & stimulos acres sub pectore vertit. *V.* Sed nec vocibus excitata blandis. *M.* Mox animis stimulos pater addere, jamque volantes In decus, æternæque impellere laudis amorem. *Rua.*

EXCITARE [Pro erigere.] *Elever, bâtir.* SYN. Attollere, edificare, extruere. *PHR.* Monstratas excitat aras. *V.* Excitare sepulchrum è lapide. *Cic.* (Vide **ÆDIFICARE**.) **EXCITARE** Sedibus. *Liv.* Faire sortir. (Vide **PELLO**.) Excitare somno, ex somno. *Liv.* (Vide **SOMNUS**. *Somnum excitare*.) **EXCITARE** à mortuis. *Cic.* Resusciter, rendre la vie. Possum crematos excitare mortuos. *H.* (Vide **RESUSCITO**.)

EXCLAMATIO, ònis. f. A-ad her. *Exclamation, cri.* **EXCLAMO**, as, avi, atum, are. [Vociferari.] S'écrier, crier à haute voix. SYN. Exclamare barbare, furiosè, diserte. *Quin.* Cum voce maximâ. *Pl.* Exclamare aliquem nominatim. *Cic.* *PHR.* At tibi pro scelere, exclamat, pro talibus ausis. *V.* Tu miser exclamas & Stentora vincere possis. *J.* (Vide **CLAMO**.)

EXCLUDO, is, cludi, clusum, ere. [Extra claudere.] Rejeter, mettre dehors, chasser, banir. SYN. Expellere, ejicere, arcere, prohibere, abigere, rejicere, emittere, dimittere. SYN. Excludere ova. *Col.* Excludere aliquem foras. *Ter.* A republicâ, à negotiis. *Cic.* Suffragio, mensâ. *Liv.* Excludere bellum. *L.* Amicitias. *Cic.* Excludere alicui oculum. *Pla.* *PHR.* Excludit sanos Helicone Poëtas. *H.* Hæc, spatiis exclusus iniquis, Prætereo. *V.* Astra fugate precor, rotoque excludite cælo. *St.* Quos non dubitas excludere templo. *Pr.* Mœnibus exclusos duro in certamine linquit. *V.* Animoque exclusa voluptas. *St.* Exclusus amator. *H.* Matres exclusæ à complexu liberorum. *Cic.*

EXCLUDERE. *Repousser.* *PHR.* Excludere radios. *St.* Spissa laurea excludet istus servidos. *H.* Excludere jurgia. *H.* Nullus erat custos, nulla exclusura dolentes Janua. *T.*

EXCLUSORYUS, a, um. TAG. Qui donne l'exclusion.

EXCOGITATIO, ònis. f. *Cic.* L'invention.

EXCOGITATOR, oris. m. *Quin.* Inventeur, qui imagine.

EXCOGITO, as, avi, atum, are. [Vehementer cogitare.] Réver. Ad hæc excogita. *Cic.* (Vide **COGITO**.)

EXCOGITARE Aliquid ingenio. *Cic.* [Excogitando invenire.] Inventer. (Vide **INVENIO**.)

EXCOLO, is, colui, cultum, ere. *Cultiver.* Excolere rura. *Cl.* (Vide **AGER**. *Agrum colere*.) **EXCOLERE** Animum doctrinâ. *Cic.* Cultiver, en-

richir. *PHR.* Aut qui vitam excoluere per artes. *V.* Excultus studiis. *O.* Artibus. *H.* Ex agresti virâ ad humanitatem exculti. *Cic.* **EXCOLERE** [Pro ornare.] *Orner.* *PHR.* Excolat & geminas plurima Palma fores. *M.* Cura alicujus excoli. *O.* (Vide **ORNO**.)

EXCOQUO, is, coxi, coctum, ere. *Cuire.* Terram Sol excoquit. *Lr.* Excoquitur flammis scopulus. *St.* (Vide **COQUO**.) **EXCOQUERE** [per Transl.] *Epurer.* *PHR.* Sive illis omne per ignem excoquitur vitium; atque exudat inutilis humor. *V.* Ignis excoquit vitium exudat. *O.* Excoquere malum alicui. *Pla.* [Metaph. i. meditari, parare.] *Preparer.*

EXCORS, ordis. m. *Cic.* [Qui veluti corde & animo caret.] Qui n'a ni esprit, ni sens. *Sot.* insensé. SYN. Stolidus, amens, stultus, insipiens, vecors, infans, demens, hebes. *PHR.* Turpis & excors vixisset. *H.*

EXCREABILIS, ile. *PL.* Que l'on peut cracher.

EXCREO, as, avi, atum, are. *Cracher.* *PHR.* Excreat & fictâ dat mihi signa notâ. *O.* **EXCREMENTUM**, ti. n. [Purgamentum.] Excrement. Excrementum oris. *Tac.*

EXCRESCO, is, crevi, cretum, ere. *Croître, s'élever.* *PHR.* Excrevit in dies luxus. *Pl.* Excrecere in caput. *Quin.* Lenique excrevit in altum Pingue solum tumulo. *L.* (Vide **CRESCO**.)

EXCRETUS, a, um. [Sepsitus, ab excerno.] Separé. *PHR.* Excretos prohibent à matribus Hædos. *V.* [Vel ab excreasco, Validiores.] Déjà grands. **EXCRETUM**, i. n. *PL.* Criblure.

EXCRUCIABILIS, ile. *PLA.* Qui merite d'être tourmenté.

EXCRUCIO, as, avi, atum, are. *Cic.* Tourmenter cruellement quelqu'un. *PHR.* Excruciat animum libido. *Cic.* Frigus enim nudos sine pelibus excruciat. *Lr.* (Vide **CRUCIO**.)

EXCUBITOR, oris. m. Qui fait sentinelle, qui est en garde. SYN. Vigil, custos. *PHR.* Excubitorque diem cantu prædixerat ales. *V.* Quis custos incorruptior, quis excubitor vigilantior Cane. *Col.* Prodiderat portæque fidem.

EXCUBITAE, arum. & **EXCUBATIO**, ònis. f. *V-MAX.* Garde, les Sentinelles. *St. Guet.* SYN. Custodiâ, vigiles, custodiâ, vigiliâ. *Epith.* Fidæ, infomnes, vigilës, nocturnæ, attentæ, fidelës, murales, pervigilës, sollicitæ, impavidæ, securæ. SYN. Excubiæ vigillum. *V.* Custodum. *O.* Excubias agere. *O.* Habere. *Cl.* *PHR.* Vinoque madentes Excubiæ. *Cl.* Et latè fines custode tueri. *V.* Vigillum excubiis obsidere portas. *V.* Huc omnes vertere minas; tutumque remotis Excubiis Rhenum solo terrore relinquunt. *Cl.* Non sic excubiæ, nec circumstantia pila, Quàm turtur amor. *Cl.* Cernis custodia qualis Vestibulo sedeat facies quæ limina servet. *V.* (Vide **CUSTODIA**.)

EXCUBO, as, ui, itum, are. *Coucher dehors.* *PHR.* Ante domum excubui. *O.* Ante fores excubat Cerberus. *T.* Excubat ad portum. *Cæf.* In agros. *Cic.* **EXCUBARE** ova. *VAR.* Couvrir.

EXCUBARE. *Faire sentinelle, être de garde.* *PHR.* Muros qui milite servant. *V.* Discurrent variantque vices. *V.* Obsedere fores, has servant agmine denso. *V.* Omnis per muros legio sortita periculum Excubat, exercetque vices, quod cuique tuendum est. *V.*

Tunc quoque communi portam statione tenebant. *V.* Vigiles simul excitat: illi Succedunt servantque vices. *V.* Vestibulum infomnis servat noctesque diefque. *V.* Omnemque aditum custode coronat. *V.* Noctemque vigil ducebat in armis. *O.*

EXCUBARE animo. *Cic. i. Vigilare.* Excubare reipublicæ. *Cic. Veiller à la conservation.*

EXCUDŌ, is, cūdi, cūsum, ēre. *Forger.* *PHR.* Excudent alii spirantia mollius æra. (Vide CUDO.)

EXCUDERĒ. *Per trans.* [Pro elaborārē.] *Faire, produire par son travail.* *PHR.* Excudens animo singula dicta suo. *O.* Excudent ceras *Apes.* *V.* Opus excudere. *Cic.* **EXCUDERĒ** ignem. [Pro excutere. *Tirer du feu.* *PHR.* Et silicis venis abstrusum excuderet ignem. *V.* Ac primum silicis scintillam excudit Achates. *V.* **EXCUDERĒ** ova. *Col.* [Pro excluderē.] *Faire éclore.*

EXCULCŌ, as, avi, atum, are. *Fouler aux pieds.* (Vide CALCO.)

EXCULPŌ, is, psi, ptum, ere. *Graver, cisele.* Exculpere ē Quercu simulachrum. *Cic.* (Vide SCULPO.) Exculpere alicui oculum. *Ter.* Exculpere verum. *Ter.* *Metaph. Arracher.*

EXCURRŌ, is, curri, & cūcūri, cūsum, ēre. *Cic.* [Currere extra.] *Faire des courses.* In varia loca excurrere. *Cic.* Excurrit insula in &c. *Liv.* S'extend. Excurrit oratio. *Cic.* Sort des bornes. (Vide VAGOR.)

EXCURSUS, ūs. m. & **EXCURSIŌ**. *Cic.* & **EXCURSATIŌ**, ōnis. f. *V. MAX.* *Course, irruption.* *PHR.* Breves excursus tentare. *V.*

EXCUSABILIS, ille. *Excusable, qu'on peut excuser.* *PHR.* Nil tamen est scriptis magis excusabile nostris. *O.* Pars delicti excusabilis. *O.*

EXCUSATE, adv. *Tac.* [Citra culpam.] *Sans blâme.* Id excusatiū fit. *Quin.*

EXCUSATIŌ, ōnis. f. *Cic.* *Excuse.*

EXCUSŌ, as, avi, atum, are. *Excuser une personne, ou une faute.* *SAN.* Cōdōnō, vel libērō. *SYNT.* Excusare aetatem, morbum, tempus. *Cic.* Excusare se alicui. *Pla.* Apud aliquem. *Cic.* Excusare se de aliquo. *Cæs.* S'excuser. *PHR.* Auxilium petiit, vires Ætholius Heros Excusat. *O.* Quā potes excusa, nec amici desere causam. *O.* Si qua meis fuerint, ut erunt, vitiosa libellis; Excusata tuo tempore, lector, habe. *O.* Multa quidem dixi, quibus excusatus abirem. *O.* Excusaturos non sollicitemus amicos. *O.* Excusat crimen lacrymis. *St.* Excusatum habeas me, rogo, ceno domi. *M.* Ille Philippo Excusare laborem & mercenaria vincla, Quod non mane domum venisset. *H.* Ergo Deis fratricque moras excusat. *Sil.* Tremirille, paverque Pallidus, & timide verba excusantia dicit. *O.* Suprema pericula semper Dant veniam culpæ. *Cl.* Ille nihil contra; neque enim defendere verbis Talia facta potest. *O.* Et jubet, & merui, nec quæ damnaverit ille, Crimina defendi fasve piumve puto. *O.* Quamvis amor excusare dolorem Indiciūque dolor poterat. *O.* Qui licet eloquio fidum quoque Nestora vincat; Haud tamen efficiet desertum ut Nestora crimen Esse rear nullum. *O.* Cum tua pervideas oculis mala lippus inunctis? Cur in amicorum vitiis tam cernis acutum. *H.* Prætendis vitio nomina vana tuo. *Hofsch.*

EXCUSŌR, ōris. m. *Quin.* [Qui excudit æs.] *Fondeur.*

EXCUSSE, adv. *SEN.* *Avec violence.*

EXCUSSŌRIUS, a, ūm. *Qui fert à secouer.* *Excussorium* cribrum. *PLI.* *Un van, un crible.*

EXCUTIŌ, a, f. & **EXCUTIŌ**, ōrum. n. *Pla.* *Broffes, vergettes.*

EXCUTIŌ, is, cūsi, cūsum, ēre. [Propriè quariendo dējicere, ējicere.] *Faire sortir en secouant, chasser.* *SYNT.* Excutere cibos ore. *St.* *Flammæ* pectore, onus visceribus. *O.* Aliquem domo. *Ter.* Excutere alicui tela. *O.* Gladium. *S.* **EXCUTERĒ**. [Per trans. *Pro elicere, jacerē, auferre, &c.*] *SYNT.* Excutere alicui fortia verba. *T. R.* *sum.* *H.* Vomitus. *Pla.* Oculos. *Pla.* Excutere ignem. *PLI.* *Faire sortir.* Excutere complexus, conceptum fœdus. *V.* Delicias. *Cl.* Soporem. *O.* *Romp.* *pro.* Excutere in terram litteras. *Cic.* *Jetter.* Excuti ab Equo. *O.* Excussit eum Equus. *Liv.* Excutere sitim undis. *O.* *Elancher.* *PHR.* De crinibus excutit ignem. *O.* A nato sceptris excutiere tuis. *O.* Excutiat Teucros vallo. *V.* Excutimur cursu, & cæcis erramus in undis. *V.* Excusso patuere sedilia vulgo. *St.* Excutit ignem. *O.* Deque meo pavidos excute corde metus. *O.* Pacemque excusserat orbi. *L.* *Quin* etiam patriâ excussos, &c. *V.* Excussis muliebribus ore querelis Fatorum toleremus onus. *Cl.* Excussaque pectore Juno est. *V.* Excutitur terrore quies. *O.* Excutimur somno. *V.* Dolor nimis excullit sensus mihi. *S.* Si mea rusticitas excutienda foret. *O.* Trientem Excutit è manibus. *P.*

EXCUTERĒ. [Pro quætere.] *Secouer, branler.* *SYNT.* Excutere casarium. *O.* Pallium. *PLI.* Arcum. *St.* Excussa lacertis lancea. *L.* Excussa brachia jactare. *O.* Excussis elisus nubibus ignis. *O.* Excute poste feram. *O.* Excuti somno. *V.* Excussus grandine. *PLI.* *PHR.* Habenas excutiant per colla. *O.* Mœnia fundo Excutiam. *St.* Pennas excussit Boreas. *O.* Sus excussit venabula rostro. *O.*

EXCUTERĒ. [Pro discutere, scrutari, agitare.] *Discuter, peser une chose, l'approfondir.* Excutere aliquem, opinionem. *Cic.* Si genus excutias; Equites ab origine primâ Usque per innumeros invenimur avos. *O.* **EXCUTERĒ** se. *Ter.* [Per trans. *A more excutiendi pallium egrediendo è domo.*] *Sortir.*

EXDORSŌ, & **EXDORSŌ**, as, avi, atum, are. *TAC.* *Ecorcher.* (Vide PELLIS. *Pellem detrakere.*)

EXECŌ, as, cūi, ectum, are. [Exciderē, secare.] *Coupe.* Execare lignum. *H.* Secta lingua. *L.* Virum secta juvenus. *L. i.* *Spado.* Execare nervos, pestem Reip. [*Cic.* *Per trans.*] (Vide SECO.)

EXECRABILIS, ille. *Detestabile, horrible.* *SYN.* *Exécrandus, detestandus, horrendus.* *PHR.* Odium execrabile. *Liv.*

EXECRATIŌ, ōnis. f. *Cic.* *Imprecation.* *SYN.* Execrantia verba, vota. *O.*

EXECRŌR, aris, atus sum, are. *Detester, maudire, faire des imprecations.* *SYN.* *Detestor, abominor, abhorrer, horrer.* *PHR.* Et terram altricem sævi execramur Ulyssis. *V.* Sis licet infestus fociis regique mihi que, Dure Philoctete; licet execrere, meumque, Devoveas sine fine caput. *O.* Verba execrantia edere. *O.* Vota execrantia nomen aliqu-

Soli nemo sibi est malus. *Sarb.*

EXEMPLUM. *Punition exemplaire.* Exemplum edere in aliquem. *Ter.* In aliquo. *Caf.* Exemplum statuit in me, ut *Sec. Ter.* (Vide *POENA.*)

EXEMTIÖ, önis. f. *COL.* & **EXEMTÜS,** üs. m. *Vit.* *L'action d'öer.* **EXEMTILIS,** ilë. *COL.* *Facile a öer.* **EXEMTOR,** öris. m. *Pl.* [Qui eximit lapides à terrâ.] *On carrier.* **EXEMTÜS,** ä, üm. *Ole.* (Vide *EXIMO.*)

EXENTERÖ, äs, ävi, ärim, äre. [Interiora auferre: de piscibus propriè dicitur. Ad alia transfertur.] *Eventer.* **SYNT.** Exenterato lepore. *Just.* Seni marisupium exenterare. *Pla.* [Metaph.] *Vinder la levrce.*

EXEO, is, ivi, itum, ire. *Aller, partir, s'en aller.* **SYNT.** Egrëdiör, excëdö, äbëö, äbscëdö, äbsistö, proficiscör, evädö, migro, prödëö. **SYNT.** Exire ad aliquem. *Pla.* Exire domo, è portu. *Cic.* Exire limen. *Ter.* Foras. *Lr.* Limine. *L.* Exire passum. *Var.* Exire in aciem, ad bellum. *S.* Ad opus. *Pl.* Exiit dies. *Liv. i.* *Præterit.* Exire in iram. *L.* Exire modum. *O.* Exire de imperio. *Thc.* Servitio. *V.* Exit vitä. *Cic.* Exeunt libri. *Cic.* *Paroissent.* Sors exit *Cic.* Ex animo exire non potest esse Deos. *Col. Phr.* Quamvis multa meis exiret victima sepiis. *V.* Sin autem ad pugnam exierint. *V.* E conspectu exierat, campumque tenebat. *V.* Non sic aggeribus raptis, cum spumeus amnis. Exiit, oppositalque evicit gurgite mores. *V.* Reges excedit avitis. *V.* Summa flavum caput extulit undä. *V.* Vent, velut agmine facto, Quä data porta; ruunt. *V.* Lærique cavo se robore promunt. *V.* Mene efferre pedem genitor te posse relicto, &c. *V.* Meque extra tecta ferebam. *V.* Urbe egressis. *V.* Malä soluta navis exit alite. *H.* Qua gressum extuleram repero. *V.* Ira Deüm stygiis sese extulit undis. *V.* Cum sese à mœnibus effert. *V.* E sylvis procedit. *V.* Ut portis jubare exorto delecta juvenus. *V.* Non ut marmorei prodirem è limine recti. *J.* Patrios excedere muros. *L.* Exit sæpe foras magnis ex ædibus. *Lr.* Propera rectis efferre gradus; Linque cruentam principis aulam. *S.* Erumpite portä. *St.* Ab amplexibus alicujus exire. *S.* Ad Tybrim flavius exit. *Cic.* Cæno cupiens evellere plantam. *H.*

EXIRÉ. *Sed. livrer, éviter.* **PHR.** Exire arte alieno, ærumnä. *Cic.* Quid facerem neque servitio me exire licebat. *V.* Exire odorem. *Lr.* *Pro vizare.* Corpore tela modo utque oculis vigilantibus exit. *V. i.* *De curat.* Vim viribus exit. *V. i.* *Vitat.*

EXIRÉ in altum. *Croître, pousser, s'élever.* **PHR.** Exire in luminis auras. *Lr.* Spiritus exit in auras. *O.* Sic grandibus altè Insurgens humeris, hominem super, improbus exit. *St.* Exire in angulum. *Pl.* Granum exit in herbam. *Pl.* Plantæ immittuntur; nec longum tempus, & ingens; Exiit ad cælum ramis felicibus arbos. *V.* Inde ubi jam validis amplexæ stirpibus Ulmos Exierint, tunc stringe comas, tunc brachia tonde. *V.* Hic mihi magna domus cælis caput urbibus exit. *V.*

EXEQUIALIS. m. f. *älë. n.* [Quod ad exequias spectat.] *Des funérailles.* **SYNT.** Funëstis, funëbris, feralis. **PHR.** Verbisque dederat exequialibus. Carmina jam moriens canit exequialia Cygnus. *O.*

EXEQUIÉ, ærum. f. *Funérailles.* **SYNT.** Fünüs, fū-

nëri, jüsti, infërre. *Epith.* Tristës, mœstë, pië, cëlëbrës, præclärë, extrêmë, mœrëntës, misërë, finërrë, longë. **SYNT.** Exequias celebrare. *Liv.* Ducere, comitari. *Pl.* Exequias alicui reddere, ferre. *O. Phr.* Funere magni exequias fortuna dedit *Liberti.* *L.* Ritè solutis exequiis. *V.* Procedit dum pompa frequens; miserabile carmen Unanimus locis concinere choris. *Saut.* Longulus attriti spatiat funeris ordo Itque suo, jussus quilibet ire, loco. Proxima sublimem sequitur cognatio cippum, Pulla habitu gradiens ordine, lenta gradu. *Sau.* Ploratus mortis comites & funeris. Attusa feretro Hæret inexpectum lacrymans, & pectora tundens. Lugubriaque induc, nec me Indeploratum sub inania Tartara mitte. *O.* Ipse etiam pompæ pars miseranda tuæ; Sed nequit ingenti vox interclausa dolore Plorandi jussu n. funeris officium: Illa, tuo circum quæ stat jam turba sepulchro, Ploret in exequias officiosa tuas: Feralis longo ducatur ab ordine pompa; Accipiat tristes flebilis ora sonos. Spargat rore pio tumulum de more Sacerdos; Et dicat mœstis verba suprema modis: At postquam tumulo se turba receperit omnis; Egerit & partes pompa peracta suas; ipse silens fletuque gravis lugubria fumam: Pallenti in vultu signa doloris erunt. Accelam, tumuloque super projectus, & amens, Percutiam tristi pectora munda manu. *Rap.* Funeris exequiis adsumus omnis Eques. *O.* Ac dona rogo tristesque rependant Exequias. *St.* Mitibus exequiis ales; & lugentis Etrusci Cernit pios fletus, laudatque lumina terge. *St.* Seu veniet tibi mors, nec erit qui luceat ullus, Nec qui det mœstas manus in exequiis. *T.* Exequiis caruit Livia pene suis. *O.* Pitæacus Eois ales mihi missus ab Indis Occidit: exequias ferte frequenter aves. *O.* Et nunc heu? quæ digna tibi solemnina, quasve Largiat exequias. *St.* (Vide *FUNUS.*) **FUNERO. SEPELIO. POMPA.** *Pompa funebis.*

EXEQUÖR, ëris, qu iëris sim, equi, *Exequitur, accompar.* **SYNT.** Perficiö, përigö, äbsölvö, præstö, ficiö. **SYNT.** Exequi consilium. *Ter.* Dicta alicujus. *Liv.* Fugam, incepta. *Liv.* Viam consilii. *Liv.* Exequi injurias. *Pl.* [Ülcisci.] *Venger.* Exequi fatum alicujus. *Cic.* [i. Sëqui.] *Suivre.* Studia exequi. *Cic.* Ærumnam exequi. *Pla.* [Fërrë.] *Supporter.* **PHR.** Jussa tamen Divum exequitur. *V.* Protinus aërii mellis cælestia dona Exequar. *V.* Hoc tamen unum Exequere Anna mihi. *V.* Imperium celer exequitur. *S. l.* Propere exequitur præcepta Sibyllæ. *V.* Annua vota tamen solemnæque ordine Pompas Exequeret. *V. i.* *Celebrarem.*

EXERCËÖ, ës, cüi, citum, erë. *Exer e, faire, professer.* **SYNT.** Exercere discipulos. *Sue.* Vocem. *Pla.* Excubat exercetque vices legio. *V.* Exercent regnum in quacumque domo sunt. *Pl.* Sæviat exercens telum. *Sil.* Tuti sub matribus Agni Balatum exercent. *V.* Communes exerceremus amores. *C.* Manus furtis exercita. *Cl.*

EXERCERÉ studia. *O.* Exerceri Equis, ludo, armis. *Cir.* In armis. *O.* Ad pugnam. *Quir.* Exercere se arcu. *T.* *Apprendre, s'exercer.* **PHR.** Exercent patrias oleo labente palastras. *V.* Pars in graminis exercent membra palastris. *V.* Exercentur Equi, domitantque in pulvere turris. *V.* Lego omni curâ

vires exercet. *V.* Non coep̄t assurgunt turren non arma juvenus Exercent. *V.* Solus & artifices qui facit usus adest. *O.* Ardentes æquore campi Exercebat Equos, curruque in bella ruebat. *V.* Sic Amphionæ pulcher sudore Palestræ Alcides pharetras Diræaque tela solebat Prætentare feris, olim domitura Gigantes, Et pacem latura Polo; semperque cruentus Ibat, & Alcmenæ prædam referebat ovanti. *Cl.* Debita Trojanis exercet spicula fati. *O.* Indefessusque labores, immenso jam tum famæ venientis amore Percussus nostras sese durabat ad artes. *Rap.* Pueriles Exercere acies. *J.*

EXERCERE. [*Pro fatigare.*] *Fatiguer, agiter.* *PHR.* Curis Exercent hominum vitam belloque fatigant. *V.* Undas exercet Aufser. *H.* Curis exercita corpora somnus Occupat. *V.* Turbo Quem pueri magno in gyro vacua atria circum Armati exercent. *V.* Exercitatus Syrtis Noto. *H.* Undas exercet Aufser. *H.* Te curis nequicquam exercet. *V.* Fortuna exercet me in variis casibus. *Cic.* Nam te nullius exercent numinis iræ. *V.* Æmulus iste tuus qui vestrum exercet amorem. *C.* Exercentur agris *Apes.* *V.* Ergo exercentur pennis, veterumque malorum Supplicia expendunt. *V.* Tuos volui exercere labores. *V.*

EXERCERE terram, exercere se in agris. *TER.* [*Pro colere.*] *Cultiver.* *PHR.* At si trinceam in messem robustaque farra Exercebis humum, solisque instabis aristas. *V.* Exercere solum pressio sub vomere. *V.* Littus arant Rutulosque exercent vomere colles. *V.* Exercentque frequens tellurem atque imperat arvis. *V.* (Vide *ARO. TERRA. Terram colere.*)

EXERCERE. *Occupet.* *PHR.* Quā in re ætatem exerces. *Pl.* Incultique exercet cura salicti. *V.* Strenua nos exercet inertia. *H.* Apes exercet sub sole labor. *V.* Famulæque ad lumina longo Exercent penso. *V.* Exercent viri Tauros, ferite hordea campis. *V.* Ut possint sole reducto Exercere diem. *V.*

EXERCERE. *Travailler.* Ferrum exercebant vasto Cyclopes in antro. *V.*

EXERCERE iram, odium, &c. *Faire éclater, donner des marques.* *PHR.* Rostrique & aduncis unguibus iras Exercent. *O.* Turpes litibus exercent linguas. *O.* Exercent teneras in sua dona manus. *Pr.* Hoc quondam monstro horribiles exercuit iras. *V.* Ferro exercere dolorem. *O.* Exerces pretiosa odia. *O.*

EXERCERE. [*Pro profiteri.*] *Faire profession.* *PHR.* Quam scit uterque, libens censebo, exerceat artem. *H.* Studia exercere Dianæ. *O.* Exercent togata Munera militiæ. *O.* Medicinam exercere. *Cic.*

EXERCERE aliquid. [*Pro facere.*] *Faire.* *PHR.* Quin potius pacem æternam pactosque Hymenæos exercemus. *V.* Quippe etiam festis quadam exercere diebus Fas & jura sinunt. *V.* Exercent populationem. *Liv.*

EXERCITATIO, ōnis. *f. Exercice.* *SYNT.* Exercitatio dicendi, juris. *Cic.* Scholarum. *Quin.* Virtutum. *Cic.* Malorum. *Quin.*

EXERCITATOR, ōris. *m. & EXERCITÖR, ōris. *Quin.* **EXERCITATRIX,** icis. *f. Maître d'exercice, qui exerce.**

EXERCITUS, & **EXERCITATUS,** ā, ūm. *Exercé, versé, acoustumé à une chose.* *PHR.* Exercitus vir.

Pl. Exercitatus ad rem. *Ter.* In dicendo. *Cic.* In re militari exercitus. *Cic.* Exercitatus usu. *Liv.* Disciplinā, curis. *Cic.* Nate Iliacis exercite fati. *V.* Disidiis exercitus. *Lr.* Varioque exercita motu Corpora. *Lr.* Exercita ludo Fatorum gens nostra ruit. *St.* Exercita castris. *St.* Adversis probitas exercita rebus. *O.* Exercitus longo usu. *Cic.*

EXERCITUS, ūs. *m.* [*Bello exerciti.*] *Armée, troupe de gens de Guerre.* *SYN.* Acies, agmēn, tūrmæ, phālānx, cohōrs, catērvā, lēgiō, mānīplūs, cōpīæ. *EPITH.* Fōrtis, audāx, mīnāx, fērōx, Mārtiūs, trēmēndūs, vālidūs, bēlligēr, rābidūs, sānguīnēūs, tērrificūs, armātūs, cristātūs, hāstātūs, ærātūs, clīpēātūs, armīsōnūs, īnstrūctūs, dēnsūs, nūmērōsūs, rāpāx, hōstilis, īnfestūs, crūēntūs, hōrrēndūs, hōrridūs, īnhūmānūs, ādvēnā, cōāctūs, dēnsātūs, glōmērātūs, pēdēstris, īnsolēns, dīrēctūs, stipātūs, pāxātūs, explicātūs, victōr. *SYNT.* Exercitum colligere, conficere, conflare, conscribere, comparare, contrahere, ducere, dimittere, facere, instruere, lustrare, transferre. *Cic.* *PHR.* Jamque omnis campis exercitus ibat apertis Dives Equum, dives pictai vestis & auri. *V.* Postquam acies videt Iliacas, atque agmina Turni. *V.* Quam multo repetet Græcia milite. *H.* Desuetaque bello Agmina in arma vocat. *V.* Turbati cunei calefactaque turba tumultu. *V.* Quā globus ille virūm densissimus urget. *V.* Quis globus o! cives caligine volvitur atrā. *V.* Procedit legio Ausonidum pilataque plenis Agmina se fundunt portis. *V.* Stetit ordine certo Infelix acies. *V.* Militiā simul Fessas cohortes abdidit oppidis. *H.* Demens qui numero tantum non robore mensus Romanos Pulveris ambiguum nubem speculamur ab altis Turribus, incerti socios apportet an hostes Ille globus. *Cl.* Danubii totæ vomerent cum prælia ripæ. Tot subito pedites equitum tor conspicit alas. *Cl.* Totamque sub arma coactam Hesperiam. *V.* Incurrunt densi, simul omnis copia, Teucri. *V.* Densum Palinurus agebat Agmen. *V.* Adverso glomerati ex ordine Graii. *V.* Accipiunt socios atque agmina conscia jungunt. *V.* Agmen agit: densi cuneis se quisque coacti Agglomerant. *V.* Refusi Ferrea diluvies Gradii Tumultuosi turbine prælii Concussit Hæmum... Præceps aheneas rumpere copias. *Sarb.* (Vide *ACIES.*)

EXERCITUS rectā disc'p'linā institutus. *PHR.* Nam te non alius belli tenet aptius artes... Laudis ut assiduo vigeat certamine miles. *T.* Rectius æquatis decurrit frontibus ordo. *Cl.* In quo tam vario vocum generumque tumultu Tanta quies, jurisque metus servator honesti Te moderante fuit nullis ut vinea furtis, Ut seges creptā fraudaret messe colorem: Ut nihil aut sævum rabies, aut turpe libido Suaderet, placidi servirent legibus entes. Scilicet in vulgus manant exempla regentum, Utque decum lituos, sic mores castra sequuntur. Denique felices Aquilas quocumque moveres Arebant tantis eporti millibus amines. Illyricum peteres, campi montesque latabant. *Cl.*

EXERCITUS. *Laxior disciplina.* *PHR.* Pulcher, & urbanæ cupiens exercitus umbræ, Assiduus ludis, avidus splendere lavacris. *Cl.* Non peditem præcedit Eques; non commoda castris Eligitur regio

vicibus custodia nullis Advigilat vallo : non ex-
plotantur eundæ Vitandæque viæ : nullo se cornua
fleunt Ordine : confusi passim per opaca va-
gantur Lustra , per angustas ignoto tramite val-
les. *Cl.*

EXERCYTUS *Explicatus , auro & ære nitens.* *PHR.*

Tellus tota micantibus Ardet sub armis. *S.* Cum lon-
ga cohortes Explicuit legio ; & campo stetit agmen
aperto Directæque acies , ac latè fluctuat omnis
Ære renidenti tellus. *V.* Fulgentes ære catervas. *V.*
Fervet cristatis exercitus undique turmis. *Cl.* Hispan-
nia vidit , Defixitque oculos , mirata tot horrida
pilis Agmina , tot cristas galeis fluitare comantes ,
tot rutilis phaleras vestesque nitere lapillis , Tor-
lætos in Equis juvenes. *Rua.*

EXERCYTUS [*Pro quovis agmine.*] *Troupe.* *PHR.*

Tritonesque citi, Phoriceque exercitus omnis. *V.* Cor-
vorum increpuit densis exercitus alis. *V.*

EXERÖ, is, rui, ertum, ert. & **EXERTÖ**, as, avi,

atum, are. *Tirer , mettre dehors , découvrir.* *PHR.*

Herbaque quæ latuit cerealibus obruta sulcis , Exe-
rit è tepidâ molle cacumen humo. *O.* Conflato sævas
ergastula ferro Exeruerunt manus. *L.* Exerit hæc hu-
merum. *O.* Tu nanti protende manum , tu Piso la-
tentem Exere. *O.* Unum exerta latus pugnae pha-
retrata Camilla. *V.* Hasta sub exertam donec perlata
papillam. *V.* Scyllam Ora exertantem , & naves in
faxa trahentem. *V.* Exere nunc doctos tantæ ceta-
mine laudis Roma choros. *Cl.* Ipse humero exer-
tus gentili more parentum. *Sil.* Exerti ingentes hu-
meros. *St.* Exerit ense. *St.* Ensisbus exercitis bellica
læta Dea est. *O.* Exerta uti medulla & aridum jecur
Amoris esset poculum. *H.* Exertare humeros , nu-
damque laceffere pugnam. *St.* Mentis secreta exere-
re. *S.*

EXERERË Caput. *Paroître dehors , lever la tête.* *PHR.*

Magnis caput urbibus altè exerit Roma. *Sil.* Patriis
exerit ora vadis. *O.* Neptunus imis exerens undis
caput. *S.* Phœbus illustre lætis exerit terris caput. *S.*
Credibile est illos pariter vitisq; iocisq; Altius
humanis exeruisse caput. *O.*

EXESOR, oris. m. *Qui consume , qui ronge.* *PHR.*

Æstus ab undis Aëtoris exesor murorum , &c. *Lr.*

EXESUS, a, um. *Rongé , consumé.* *SYN.* Esus, adē-

sus, absumptus, rōsus, cōrōsus. *SYNT.* Situ exesi
ligones. *Cl.* Pumex exesus. *O.* Scopuli exesi. *S.* Ru-
pes exesæ. *L.* Curis exesus. *V-F.* Punicibusque cavis
exesæque arboris antro. *V.* (Vide CAVUS.)

EXERÖX, ocis. *LIV.* Fier. (Vide FERÖX.)

EXFIBRÖ, as, avi, atum, are. *COL.* Oter les fibres,
les flamens.

EXGRUMÖ, as, avi, atum, are. *Var.* [Grumos,
scu glebas prodeundo eruere.] *Sorir d'une mote de terre.*

EXGURGITO, as, are. *Pla.* [Extra gurgitem emit-
tere.] *Receper.*

EXHÆREDATÖ, onis. f. *QUIN.* Privation d'une
succession.

EXHÆREDÖ, as, avi, atum, are. *Desheriter , pri-
ver.* *PHR.* Exhæredavit te Philomuse , pater. *M.*

EXHÆRES, edis. m. f. *CIC.* Desherité.

EXHALATÖ, onis. f. *CIC.* Vapour , exhalaison.

EXHALÖ, as, avi, atum, are. *Fetter , pousser une
vapeur , en exhalaison.* *PHR.* Quæ tenuem exhalat
nebulam fumosque volucres. *V.* Impositam ruptis

flammam expirare caminis. *V.* Sævamque exhalat
opaca Mephitim. *V.* Ubi cernimus altâ Exhalare
vaporem altaria , ferreque fumum. *Lr.* Flumina na-
tas Exhalant nebulas. *O.* Nebulae caligine mixtæ
Exhalantur humo. *O.* Terra Pulveris exhalat ne-
bulam , nubesque volantes. *Lr.* Ut vidit Pœan vastos
telluris hiatus Divinam spirare fidem , ventosque
loquaces Exhalare solum. *L.* Spiramenta exhalantia
flammam. *O.* Multa per os exhalantur. *Lr.*

EXHALÄRË [Per transi. ad animam.] *Rendre le der-*

nier soufle. *PHR.* Ut regem crudeli vulnere vidit
Vitam exhalantem. *V.* Tundit humum expirans
animam. *V.* Illum expirantem transfixo pectore
flammas. *V.* Exhalare animam. *O.* Postquam exha-
lantem sub acerbo funere vitam Vidit Atym. *O.* In
ventos anima exhalata recessit. *O.*

EXHAURÖ, is, hauri, hauritum, ire. *Epuiser , vni-*

der , avaler tout. *SYN.* Hauriö, ebibiö, exsicceö,

sörbceö. *SYNT.* Exhaustus fons. *Ca.* Exhaurire vi-

num , poculum mortis. *Cic.* Exhaurire amorem. *Cic.*

Metaph. Postquam exhausta palus , terræque ardore

dehiscunt. *V.* Amnes solibus exhausti. *St.* Flumine

exhausto vincere æstum. *Pr.* Exhausto spumaverit

ubere mulctra. *V.* Exhaurire sentinam furum ex urbe.

Cic. *Metaph.*

EXHAURIRË [*Metaph.*] *Epuiser d'argent , de for-*

ces , &c. *SYNT.* Exhaurire bonis civitates , urbem

divitiis. *Cic.* Exhaurire ararium , plebem. *Cic.* Ex-

haurire hæredem legatis. *Pl.* Plebs impensis ex-

hausta. *Liv.* Exhaustit totas delectus Athenas. *L.* Ex-

haustes floribus hortus. *O.* Vos despecta , senes , ex-

haustaque sanguine turba. *L.*

EXHAURIRË Vires. *PL.* *Epuiser , accabler.* *PHR.*

Omniibus exhaustos jam casibus , omnium egenos. *V.*

Exhaustus cursu. *L.* Sudore exhausta juvenus. *L.*

EXHAURIRË Iras alicujus , pœnam , laborem , &c.

[*P o ferrè , absolvèrè.*] *Essuier , fumer jusques au*

bout. *PHR.* Exhaurire minas. *St.* Venientem exha-

userat ictum. *St.* Heu quantis luimus mox tristitia præ-

lia damnis ; Quantaque supplicia , & quales ex-

haustimus iras. *Sil.* Pœnarum exhaustum fatis est. *V.*

Totque maris vastaque exhausta pericula terræ. *V.*

Heu ! quibus ille Jactatus fatis , quæ bella exhausta

canebat. *V.* Mitto ea quæ muris bellando exhausta

sub altis. *V.* Est etiam ille labor curandis vitibus al-

ter , Cui nunquam exhausti fatis est. *V.* Pars est

exhausta laboris. *O.* Frustraque labore Exhausto

fessus repetit tentoria miles. *L.*

EXHAURIRË Ad alia transfertur ut , Exhaurire do-

lorem. *Cic.* Exhaurire sollicitudinem sermone. *Cic.*

Dissiper. Pharetra telis exhausta. *O.* *Vuidè.* Exhaurire

humum lignonibus. *H.* *Crenser.* Proque solo exhausto

meliozem suffice terram. *Rap.* Fractas devolvit in

æquora sylvas Hesperiamque exhaurit aquis. *L.* Ex-

haurire mandata. *Cic.* *Executer ponctuellement.* Ex-

haurire sibi vitam. *Cic.* *Se tuer.* Exhaustus hominum

sermo. *Cic.* *On ne parle plus.*

EXHERBÖ, as, avi, atum, are. *COL.* [Herbas cre-
lere.] *Oter les herbes.*

EXHIBËÖ, es, buri, bitum, ere. [In publicum edu-

cere.] *Produire , montrer , représenter.* *SYN.* Edö,

prödö, pröfö, östendö. *SYNT.* Exhibere sonos. *O.*

Spectaculum. *Pl.* Fidem Domino. *COL.* Exhibere

librum promissum. *Pl.* Rem salvam. *Pla.* Exhibere

faciem alicujus. *Fi.* *Ressembler.* Negotium exhibere alicui. *Pl.* *Faire de la peine.* *Phr.* Quod legi tua vox exhibuisset opus. *O.* Teneris curam exhibitura puellis. *T.* Commissos cum Vesta reposceret ignes. Exhibuit vivos carbafus alba focos. *Pr.* Nox exhibuit pulsâ sidera clara die. *O.* Nec tamen exhibuit tantas facundia vires ut &c. *O.* Te semper videat, tibi semper præbeat aures: Exhibeat vultus noxque diesque tuos. *O.* Formamque removit anilem; Palladaque exhibuit. *O.* Se tibi tres exhibuere Deæ. *O.* Exhibe jam vocis fidem. *Ph.*

EXHILARATIO, ōnis, f. *QUIN.* *L'Action d'égaier, de rejouir.*

EXHILARŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Rejouir, recréer, égaier.* *Phr.* Exhilarant ipsos gaudia nostra Deos. *M.* Exhilarare arbores. *Col.* (Vide *DELECTO*, *RECRO*.)

EXHÖRRĒŌ, ēs, ērē, & **EXHÖRRĒSCŌ**, is, hörrūī, ērē. *Cic.* *Etre saisi de fraieur, fremir d'horreur.* *Phr.* Patrias exhorrui iras. *Sil.* Adveniat; vultus neve exhoretat amicos. *V.* Exhorruit æquoris instar, Quod fremit exiguâ cum summum stringitur aurâ. *O.* (Vide *HORREO*.)

EXHORTATIO, ōnis, f. *QUIN.* *Exhortation, sollicitation.*

EXHÖRTÖR, āris, ātūs sūm, ārī. *Exhorter, encourager, porter à une chose.* *SYN.* Hörtör, ädhörtör, excitō, sūadēō, stimūlō, impellō, inflāmō, äciō. *Phr.* Natum exhortarer. *V.* Tauros exhortor in illum. *O.* Raptor agit currus; & nomine quemque vocando, Exhortatur Equos. *O.* Ipsum exhortantem cuneos. *St.* Sic exhortata reliquit Incertam & tristi turbatam vulnere mentis. *V.* Erubere viri, seque exhortantur, & addunt Cum clamore animos, jactantque sine ordine tela. *O.* (Vide *HORTOR*.)

EXIGŌ, is, ēgī, āctūm, ērē. *Pla.* *Pousser, chasser dehors, bannir.* *SYN.* Exclādō, pellō, ējiciō, äbigō. *SYNT.* Exigere uxorem. *Ter.* Exigere aliquem foras. *Pla.* A se. *Pla.* Exigere Sues pastum. *Var.* Exigere aliquem honoribus. *Pl.* Marorem ex corpore. *Pla.* Exactus rex. *Cic.* Hostis mari. *Pl.* *Phr.* Quos improba ventris Exegit cæcos rabies. *V.* *i. exclusit à latelris.* Et sacer admittas exigit Hebrus aquas. *O.* *i. extra mittit.* Orestes exactus furiis venerat ipse suis. *O.* Phœbus æstivos spariosius exigit ignes. *Pr.*

EXIGERĒ Vitam, ævum. *V.* Noctem, tempus. *Pl.* *Passer, employer.* *Phr.* Solis exegit montibus ævum. *V.* Omnes ut tecum meritis pro talibus annos Exigat. *V.* At tribus exactis, ubi quarta accesserit ætas. *V.* Studiisque virilibus ævum Exigit. *O.* Exacto contentus tempore vitæ. *H.* Vive sine invidiâ, mollesque inglorius annos Exige. *V.* Exacta hora. *Pr.* Spatis exegit quatuor annum Jupiter. *O.* *i. partitus est.*

EXIGERĒ Ferrum, ensē &c. *Passer au travers.* *Phr.* Crudum per costas exigat ensē. *V.* Hastâ exigere aliquem. *V-F.* Exegit ferrum sua per præcordia mater. *O.* Gladiumque per omnes Exegit gentes. *L.* Exigere mare. *Pl.*

EXIGERĒ Pœnam. *Punir.* *Phr.* Hinc pœnas exigit ira Deæ. *O.* Diri sibi conscia facti, Exegit pœnas acto per viscera ferro. *O.* Antiquo memores de vulnere pœnas Exigit alma Venus. *O.* Exiget at dignas

ultrix Rhamnusia pœnas. *J.* Dextra quid cessas iners? Exigere pœnas. *S.* Cujus causa hanc arumnam exigo. *Pla.* Cladesque omnes exegit in uno Sava die. *L.*

EXIGERĒ [Pro petere.] *Exiger, demander.* *Phr.* Exigere acerbius. *Cic.* Exigere votum, pondus. *Sue.* *Æs.* *H.* Exigit indicii memorem Cythereia pœnam. *O.* Perfidie pœnas exigit iste locus. *O.* Exigeret nostræ qualia damna notæ. *O.* Exige polliciti debita jura tori. *O.* Quinas hic capiti mercedes exigit. *H.* Exige cum plenâ munera pacta fide. *O.* Nisi si crudelis idipsum Exigis ut pereat. *O.* Exigit ad sævos famularum brachia planctus. *L.* Ad cælestia ritus Exigere humanos. *O.*

EXIGERĒ [Pro perficere.] *Achever.* *Phr.* Jamque opus exegi, quod nec Jovis ira, nec ignes, Nec poterit ferrum, nec edax abolere vetustas. *O.* Cum summas exigeret horas Consumpta dies. *S.* *i. senectus.* His demum exactis perfecto munere Divæ. *V.* Tenuique exactus pumice versus. *Pr.* Nec adhuc exacta voluntas Est satis. *O.* Exigere opus ad vires. *O.*

EXIGŪĒ, & **EXIGŪM** Adv. [Exilitér, parcē, tēnūtér.] *Petitement, peu.* *SYNT.* Exiguum dormire. *Pl.* Exiguè dare. *Liv.* Exiguè scribere, dicere. *Cic.* *D'un style simple.*

EXIGŪITAS, āris, f. *Liv.* *Petitesse, le peu.* Exiguitas lactis. *Var.* Temporis. *Liv.* Voluptatum. *Cic.*

EXIGŪUS, ā, ūm. *Petit.* *SYN.* Pārvis, tēnūis, mīnimūs, modicūs, exilis, pētēxigūis, lēvis. *SYNT.* Exiguus Mus. *V.* Exiguæ dapes. *O.* Exigua fortuna. *Cic.* Requiēs. *O.* Sedes. *V.* Solatia. *V.* Spes. *Liv.* Temporis exiguum. *O.* Exiguum munus. *O.* Opus. *Cic.* Foramen exiguum. *O.* Ab exiguis initiis profecta. *Liv.* *Phr.* Igni exiguo propera. *V.* Nec exiguæ despice tecta casæ. *O.* Exiguâ prohibemur aquâ. *O.* Sæpe, sed exiguis hautibus inde bibi. *O.* Exiguo resonantia saxa lapillo. *O.* Exiguo flexos miror in orbe pedes. *O.* Aura quamlibet exigua. *O.* Exiguis equitare campis. *H.* Homo corporis exigui. *H.* Exiguas quisquis es adde preces. *O.* Exiguo tempore liber eris. *O.* Fecerat exiguas jam sol altissimus umbras. *O.*

EXIGŪUS. *En petite quantité.* *Phr.* Pulveris exigui jactu. *V.* Exiguam in Cererem. *V.* Hic sterilem exiguus ne deserat humor arenam. *V.* Exigui numero, sed bello vivida virtus. *V.* Exiguum pleno de mare demat aquæ. *O.*

EXIGŪUS. *Foible.* *Phr.* Exiguæ vires: hinc Tusco claudimur amne &c. *V.* Quis tamen exiguos elegos emisit author. *H.* Exiguo murmure verba loqui. *O.* Vocem exiguum tollere. *V.* De fratrum turbâ pars exiguißima restat. *O.* Abundans Corporis, exiguißque animi. *Cl.*

EXILIŌ, is, lūī, & lūī, ūltūm, irē. [Præ gaudio salire.] *Sauver, tressaillir.* *Phr.* Exilire gaudio. *Cic.* Et vos Lunares exilivistis Equi. *O.* (Vide *GAUDEO*.)

EXILIRĒ [Pro exire.] *Aller, sortir.* *Phr.* Foras emigere & exilire. *Lv.* Domo levis exilit. *H.* Exilit in siccum. *V.* Et in obvia arma Exilit. *St.* In cælum arundo exilit. *S.* Nam tum quoque lumen Exilit. *Lv.* Sed curia, & ipsi Sedibus exiliere patres. *L.* Ad superos volucer Deus exilit. *St.* *Mercurius.* (Vide *EXEO*.)

EXILIS, ilē. n. *Petit, menu, mince, grêle.* SYN. Tēnūs, grācilis, minūtūs, exigūus, pārvūs. PHR. Exilis copia, oratio. *Cic. Aper. Var. Vox. Pl.* Exiles digiti. O. Membris exilibus. O. Et domus exilis Plutonia. H. Exilis domus est, ubi non & multa supersunt. O. Exile solum. *Cic. Maigre.*

EXILITAS, ātis. f. *Cic. Petiteesse, maigreur.* Exilitas foliorum. *Pl.* Vocis. *Quin.* Sermonis. *Cic.*

EXILITER Adv. *Cic. D'une manière fêche, petite-ment.* Jejunē & exiliter. *Cic.* Verba exiliter examinata. *Cic.*

EXILIUM, ii. n. *Exil, bannissement.* EPITH. Tristē, dūrū, mœstū, lōgū, vāgū, infelix, fēbīlē, mīserū, infāstū, infāmē, anxīū, fūnēstū, ācerbū. PHR. Diversa exilia & diversas quærerē terras. *V.* Mitius exilium faciunt loca. O. Trepidī comes exiliī tristis egestas. S. Nos patriā amissā Dominis parere superbis Cogimur. Romas domusque subit, desideriumque locorum, Quidquid & amissā restat in urbe mei. O. (Vide EXUL. EXULO.)

EXILIO, afficere, miltare. *Cic.* Pēndere pēnām exilīo. O. In exiliū pellere, agere. *Pl.* Ejicere, projicere. *Cic.* Exiliū alicui imperare. S. PHR. Me vel extremos Numidarum in agros Classe releger. H. Memorique relegat, Solus ubi in sylvis Italī ignobilis ævum Exigeret. *V.* Si jubeat patriā damnatum excedere terrā; Per freta, per scopulos exulis ibo comes. M. Te jubet à patriā longē discedere Cæsar. O. Fato profugus. *V.* Pro quibus exilium durum mihi reddita merces. O. Qui patriam exilio nobis mutavit acerbo. *Sant.*

IN EXILIUM, irē. *Cic.* Fugere. *J.* Proficisci. PHR. Cum patriam amisi, tunc me periisse putato. O. Exul agor; cineresque viri patriamque relinquo; Et feror in duras hoste sequente vias. O. Exilioque domos & dulcia limina linquunt; Atque alio patriam quærunt sub Sole jacentem. *V.* Patriæque excedere suadet. *V.* At nos hinc aliū sitientes ibimus Afros, Pars Scythiam & rapidum Cretæ veniemus Oaxem, &c. *V.* Longa tibi exilia & vastum maris æquor arandum. *V.* Collectam exilio pubem, miserabile vulgus, Undique convenere, animis opibusque parati In quascumque velum pelago deducere terras. *V.* Nos patriæ fines & dulcia linquimus arva, Nos patriam fugimus. *V.* Natum Sustulit exilio comitem. *V.* Aliena petentes loca. C. Regnis excessit aviris. *V.* Littora tum patriæ lacrymans portusque relinquo; Et campos ubi Troja fuit: feror exul in altum Cum sociis. *V.* Cadmus in Aoniâ constitit exul humo. O. Te fides semper comitata, semper Te tua virtus. *Sant.* Atque alium ex alio Magnus migrat exul in orbem. *Sant.* Jam prope lux aderat quā me discedere Cæsar Finibus extremæ jusserat Ausoniæ... Alloquor extremum mœstos abituris amicos... uxor amans flentem flens acrius ipsa tenebat... quocumque aspiceres; luctus gemitusque sobabant... Quid facerem? blando patriæ retinebar amore: Ultima sed iussæ nox erat illa fugæ... ter limen tetigi, ter sum revocatus; & ipse Indulgens animo pes mihi tardus erat. Sæpe vale dicto, rursus sum multa loquutus; Et quasi discedens oscula summa dedi. Sæpe eadem mandata dedi, meque ipse fesselli Respicens oculis pignora cara meis.

Denique quid propero? Scythia est quod mittimur, inquam: Roma relinquenda est, utraque justa mora est. Uxor in æternum vivo mihi vita negatur, Et domus & fidæ dulcia membra domus. Quos ego dilexi fraterno more sodales... Dum licet amplectar: Nunquam fortasse licebit Amplius: in lucro est quæ datur hora mihi. Nec mora sermonis verba imperfecta relinquo... Dividor haud aliter quā si mea membra relinquam... Tum verò exoritur clamor gemitusque meorum; Et feriunt mœstæ pectora nuda manus. Tum verò conjux humeris abeuntis inhaerens Miscuit hæc lacrymis tristia dicta meis... te jubet à patriâ discedere Cæsar ira, Me pietas: pietas hæc mihi Cæsar erit... Egre dior, si illud erat sine funere ferri, squallidus; immisissis hirta per ora comis. O. *De seipso.* Cum conjuge pulsus Et naris totosque trahens in bella Penates Vadis adhuc ingens populis comitantibus exul. Quæritur indignæ cædes longinqua ruina... ut in orbe remoto Abscondat fortuna nefas. L. *De Pompeio.*

AB EXILIO, redire. *Cic.* PHR. Melius exilium est tibi Quā reditus iste: crimine alieno exulas, Tuo redibis. S. Dii faciant te cernere possim... & narrare meos flenti flens ipse labores. O. Eximar ut Scythici de feritate loci. O. Parce tamen puer o! lacrymis, fata aspera forsan Miteſcent, aderitque dies latissima tandem, Post triste exilium patriis cum redditus oris Lætitiam ingentem populorum, omnesque per urbes Accipies plausus, & lætas undique voces, Votaque pro reditu persolvent debita matres. *Vida.*

EXIMIÈ Adv. *Excellentement, parfaitement.* PHR. Eximiè si cœnat. *J.* Eximiè ferox. *Cl.* Utilis. *Pl.*

EXIMIUS, ā, ūm. *Rare, excellent, singulier.* SYN. Egrēgius, excellēns, prætans, præclārus, insignis, nobilis, illūstris, præcellēns. PHR. Quatuor eximios præstanti corpore Taurous. *V.* In pugna eximius. L. Virtus quoque, Et ingeni solertis eximium decus Periere. S. Eximia facies. *Cic.* Forma. O. Laus. C. Pompa. O. Eximius sumptus. *Pla.* (Vide EXCELLENS.)

EXIMO, is, emi, emptum, ere. *Oter, arracher, tirer, délivrer.* SYN. Libero, solvo, expedito, eripio, separo, tollo, aufero. SYN. Eximere Cupressos. *Caro.* Eximere vinum de dolio. *Caro.* Lapidem sub terrâ. *Pl.* Eximere diem de mense. *Cic.* Eximere aliquem servitio. *Liv.* Meru. *Pla.* Ex culpâ, è vinculis. *Cic.* In libertatem. *Liv.* Eximere aliquem ex reis. *Cic.* Eximi noxâ. *Liv.* Erre absous. Eximere diem. *Cic.* Gagner. PHR. Nulla dies unquam memori vos eximet ævo. *V.* Eximit ipsa dies omnes de corpore mendas. O. Hic dies eximet curas. H. Ebrietas sollicitis animis onus eximit. H. Custode rerum Cæsare non furor Civilis, aut vis eximet otium. H. Eximar ut Scythici de feritate loci. O. Acervo eximere aliquid. O. Non facies, non vis exemit Achillem. *Pr.* Quos numero beatorum eximit Virtus. H. Quid te exempta juvat spinis de pluribus una. H. *i. de viris.* Postquam exempta fames epulis. *V.*

EXIN & EXINDE. Adv. *Ensuite.* SYN. Deinde, dein. PHR. Quisq; suos patimur manes; exinde per amplum Mittimur Elysiū. *V.* Exin bella viro memorat. *V.*

EXINANIŌ, is, ivi, itum, ire. [Attēnūārē, évācūārē.] *Vuider, évacuer, affoiblir.* PHR. Exinanire alvum, ovum. *Pli.* Navem. *Cic.* Aciem. *Caf.*

EXINANIRĒ Aliquem, domos, agros. *Cic.* *Voler, ravager.*

EXINANITŌR, ōris. m. *PLI.* *Voleur, qui ravage.*

EXINTĒRATŪS, ā, ūm. *JUST.* *Eventrē.*

EXINSĒRATŌ Adv. *LIV.* *Contre son esperance.*

EXISTIMATIŌ; ōnis. f. *Cic.* *Sentiment, pensée.* (Vide **ANIMUS**.) **EXISTIMATIŌ.** *Reputation, bonne, ou mauvaise.* Existimatio bonā, prāclārā, intēgrā, summā, tūrpīs. *Cic.* Homo magnā existimationis. *Cic.* (Vide **FAMA**.)

EXISTIMATŌR, ōris. m. *Cic.* *Connoisseur, qui s'ait juger du vix.*

EXISTIMŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Croire, juger, penser.* Existimare bene, malē de aliquo. *Cic.* De re. *Cic.* Suis motibus alium existimare. *Cic.* Prudens existimor. *Cic.*

EXISTŌ, is, extitī, tītūm, ērē. [Eſsē.] *Exister, être, subsister.* PHR. Similem avorum existere. *Lr.* Existere virtute praestanti. *Cic.* Poētā existere posse, &c. *Cic.* (Vide **SUM**.)

EXISTĒRĒ [Sapius pro extārē, extirē.] *Sortir.* PHR. In lucem existunt primordia rerum. *Lr.* Sine principiis nil potest existere. *Lr.* Sudor existit toto corpore. *Lr.* Latus repente exitit. *Cic.* Vox ex loco exitit. *Cic.* Delapsus in flumen Equus repente existit. *Liv.*

EXITYABIĻIS, ilē. **EXITYALIŲ**, alē. & **EXITYŌSŪS**, ā, ūm. *Pernicieux, damageable, fatal, dangereux.* SYN. Dāmnōsūs, fatālis, funēstūs, pērniciōsūs. PHR. Serpentis caput exitiale. *O.* Exitiale malum. *St.* Dumque manu tentat trahere exitiabile ferrum. *O.* Sed me fata mea & scelus exitiale Laccnā His misere malis. *V.* Donum exitiale Minervā. *V.* Jacet exitiabile nomen Aufonii columen regni. *Sil.*

EXITIUM, īi. n. [Quasi pessimus exitus.] *Disgrace, ruine, malheur.* SYN. Lābēs, rūinā, pērniciēs, jactūrā, dāmnūm, clādēs, strāgēs. Milūs, grāvīs exitiūs. *EPITH.* Tristē, nēfandūm, lācrīmōsūm, detestābile, pōnālē, dūmūm, fūriālē, crūdēlē, grāvē, cruentūm, effētūm, infandūm, ācerbūm, flebilē, misērābilē. PHR. Exitium misere Apibus. *V.* Cui te exitio fortuna reservat. *V.* Idem amor exitium est pecori, pecorisque magistro. *V.* Et quā sibi quisque timebat Unius in miseri exitium conversa tulere. *V.* Morrem praesensq; minatur Exitium. *V.* Exitium dirum hasta ferens. *V.* Et pereunt, neque ab exitio res ulla refrānat. *Lr.* Irā Thyesten exitio gravi strāvere. *H.* Pugnatum est arte medendi; Exitium superabat opes. *O.* Non Laertiadem exitium tuā Gentis, non Pilium Nestora respicis. *H.* Achilles exitium Troja. *O.* Una dies dabit exitio; multosque per annos Sustentata ruet moles ac machina mundi. *Lr.* (Vide **CLADES**. **ADVERSA**. **MALUM**.)

EXITŪS, ūs. m. *Sortie, issue.* SYN. Abitūs, discēssūs, excēssūs, rēcēssūs, ēgrēssūs. PHR. Exitus alvei. *Pl.* Facilis datur exitus. *V.* Liber patet exitus. *Lr.* (Vide **ABITUS**. **PROFISCOR**.)

EXITŪS. *Evenement, fin.* SYN. Succēssūs, ēvēntūs. *EPITH.* Fāstūs, felix, bōnūs, ingēns, sēcūndūs, grāvīs, grāvior, sāvūs, inopinātus, misērābilis,

sēgnis, supērbūs, tristis, facillīs, exitiālis, dubiūs, hōnēstūs. PHR. Docuit post exitus ingens. *J.* Exitus acta probat: careat successibus opto, Quisquis ab eventu facta notanda putat. *O.* Scribimus, & scriptos absumimus igne labores: Exitus est studii parva favilla mei. *O.* Prudens futuri temporis exitum Caliginosā nocte premit Deus. *H.* Fortuna lustro prospera tertio Belli secundos reddidit exitus. *H.* Exitus auspicio gravior. *O.* Artis in te nil habentis exitus. *H.* Exitus accessit verbis. *O.* Exitus armorum semper timendi. *Cic.* Rerum cursus & exitus. *Cic.* Si verba sequetur Exitus. *O.* Ad bonos exitus vota ducit Liber. *H.*

EXITŪS [Pro fine.] *La fin.* Exitus anni. *Liv.* (Vide **FINIS**.) **EXITŪS** [Pro morte.] *La mort.* PHR. Exitus ille hominis. *J.* Exitus illum Eripuit saevus. *J.* Suos exitus cogitare. *Cic.* (Vide **MORS**.)

EXLEX, ēgis. m. f. *Quine suit aucune loy.* PHR. Et potus & exlex. *H.* Tu legum habenis impatiens regi. *Buch.*

EXOBSECRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLA.* *Conjurer.* (Vide **ORO**.)

EXODIŪM, īi. n. *Fin, conclusion.* Quod cœperas narrare ad exodium ducas. *V. r.* In exodium vitæ. *Var.* **EXODIŪM** [Carmen quod solutior juvenis per urbem cantabat consertum sapius Atellanis fabellis ut ait *Liv.* *Chansons.* **EXODIŪM** [Quod peracta fabulā recitatur.] *La farce.* Proditque ad pulpita notum Exodium. *J.* Urbicus exodio rifum movet Atellanæ Gestibus Autonoes. *J.*

EXODŪS, di. f. *PLI.* *Sortie, issue.* (Vide **ABITUS**. **PROFISCOR**.)

EXOLĒŌ, ēs, ēvī, ētūm, ērē. & **EXOLĒSCŌ**, is, olū, & lēvī, lētūm, ērē. [Adultum fieri, senescere, deficere.] *Vioillir, perdre sa vigueur.* PHR. Dies nullo sacer exolefcer avo. *St.* Exolefcer dolor. *Tac.* Favor. *Liv.* Metus. *Pl.* Amictus. *Tac.* Clades exolefcer. *Tac.* *On oublie.*

EXOLETŪS, ā, ūm. *Vieux, hors d'usage.* SYN. Antiquus, obsoletus. PHR. Cum sit lectulus & sit exoletus. Exoletum verustare odium. *Liv.*

EXOLVŌ, is, solvī, solūtūm, ērē. *Delier, detacher ce qui étoit lié.* SYN. Exolvō, solvō, liberō, expēdiō. PHR. Meque his exolvite curis. *V.* Exolvit glaciem nodosque relaxat. *L.* Exolvere nexus. *Lr.* Obsidium, venas, pœnas morte. *Tac.* Compede exolutā. *S.* (Vide **SOLVO**.)

EXOLVERĒ per trans. *Tirer.* SYN. Exolvere gladios. *L.* Viram è nervis. *Lr.* Pugionem è latere. *Tac.* Aliquem pœnā. *Tac.* PHR. Arcus Religionum animum nodis exolvere pergo. *Lr.* Quippe ipsa metus exolverat audax Turba suos. *L.*

EXOLVERĒ Fidem, promissā, debitum &c. *dégager, accomplir, paier.* PHR. Exolvit promissā Venus. *T.* Longamque imprudens exolvuisse fidem. *O.* Exolvere honores, grates. *V-F* Fidem. *Pl.* Aēs alienum. *Pl.* Exolvere pœnas morte. *Tac.*

EXONĒRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Onus detrahere.] *Décharger, vuider.* PHR. Impositis caput exonerrare tenebris. *O.* Lanam mollire puella Discant, & plenos exonerrare colos. *O.* Exoneraturas ventrem mihi Villica Malvas Attulit. *M.* Attamen hanc odiis exonerrare fugam. *O.* Curas Bacchus exonerat graves. *S.* Dura suos patientia questus Exonerat.

EX. Aliquid in aurem alterius exonerare. *S.* Exonerare aliquem metu. *Ter.* Exonerare pios, onerare nocentes. *O.*

EXOPTABILIS, *flē.* *Souhaitable, desirable.* Fugit exoptabile tempus. *Sil.*

EXOPTŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* *Desirer fort, souhaiter.* *Phr.* Exoptare pestem alicui. *Cic.* Nec mihi jam patriam antiquam spes ulla videndi. Nec dulces natos exoptatumque parentem. *V.* (Vide *DESIDERO.*)

EXORABILIS, *flē.* *Qu'on peut fléchir, qui se laisse gagner.* *Placabilis.* *Phr.* Non exorabilis auro. *H.* Quo quisque est major, magis est placabilis ira. Nec faciles motus mens generosa capit. *C.* Postrema aptabat, nulli exorabilis, arma. *Sil.* Et jam si pecces, Deus exorabilis ille est. *Pr.* Magni vocat exorabile nomen Caesaris. *St.* (Vide *PARCO, VENIA.*)

EXORBĒŌ, *ēs, ūr, ōrptūm, ērē.* *Avaler.* Exorbere ovum. *Pl.* Hirudo exorbet sanguinem. *Pl.* *Phr.* Ut decies solidum exorberet, aceto Diluit insignem baccam. *H.* Avidis linguis aliquid exorbere. *O.* Exorbere difficultatem. *Cic.* Metaph. *Vincere, surmonter.*

EXORBŌ, *ās, ārē.* *Pla.* [Orbum facere.] *Avengler.* (Vide *CÆCO.*)

EXORDIŌR, *īris, ōrsūs sūm, īrī.* *Commencer.* *Syn.* Inchoō, incipio, aggredior, suscipio, ordior. *Phr.* Exordiri bellum. *Liv.* Exordiri aliquid ab aliqua re. *Cic.* Exorsus dicere. *Cic.* Exorsus rem. *Cic.*

EXORDIUM, *ī. n.* & **EXORSUS**, *ūs. m.* *Cic.* **EXORSUM**, *ī. n.* *V.* *Exorde, commencement.* *EPI-TH.* Primum, longum, ductum, peritum, difficile. *Syn.* Principium, primordium. *Phr.* Cunctarum exordia rerum. *Lr.* Exordium mali. *Cic.* Dicendi, scribendi. *Cic.* Laertius heros Astitit; atque oculos paulum tellure moratos Sustulit ad proceres; expectatoque resolvit Ora sono. *O.* Non hic te carmine ficto, Atque per ambages & longa exorsa tenebo. *V.* Nec Rutulos solvo, sua cuique exorsa laborem, Fortunamque ferent. *V.* Repetita exordia retro Incipit. Quo nunc reginam ambire futentem Audiat affatu, & quæ prima exordia sumat. *V.* Expediam, & primæ revocabo exordia pugna. *V.* Ut his exordia primis Omnia, & ipse tener mundi concreverit orbis. *V.*

EXORIŌR, *ēris, & īris, ōrsus sūm, īrī.* *Natire, sortir, tirer son origine.* *Nascor, orior, exurgō, emergō, aggredior.* *Phr.* Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor. *V.* Nec sine te quidquam Dias in luminis oras Exoritur. *Lr.* Ferrea tum verò proles exorta repente est. *Lr.* Jamque dies primos belli visura tumultus Exoritur. *L.* Exoriens hic fuit annus avis. *T.* Aurora ex oriente vagi sub lumina Solis. *C.* Exoriens Auster mediâ ab regione dici. *Lr.* (Vide *ORIOR, ORIGO, Originem ducere.*)

EXORRI, *s'elever.* *Phr.* Nauticus exoritur [vatio certamine clamor. *V.* Exoritur trepidos inter discordia cives. *V.*

EXORNATIŌ, *ōnis. f.* *Cic.* **EXORNATOR**, *ōris. m.* *Cic.* *Qui orne, decoratur.*

EXORNŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* *Orner, parer, embellir.* *Syn.* Ornō, adornō, apparō, instrūō. *Phr.* Exornare aliquem donis. *St.* Præturâ. *Pl.* Verbis

opus exornare. *Pr.* Exornare caput. *O.* Exornare se moribus. *Pla.* (Vide *ORNO.*)

EXORŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* *PLA.* [Pro precari, & vehementer orare.] *Prier instantment.* [Sæpius tamen pro obtinere precibus.] *Gagner, obtenir par prieres, fléchir.* *Syn.* Obtinēō, impetrō. Sedō, placō, flectō. *Phr.* Exorat pacem Divum; vittasque resolvit. *V.* Cur nihil exoret Chelys. *St.* Facta merent odium, facies exorat amorem. *O.* Exorant magnos carmina sæpe Deos. *O.* Supplice voce Exorare Deum. *O.* Nec dare thura libet, nil exorantia Divos. *O.* Exoranda tibi, non capienda fui. *O.* Exoranda Canis tria sunt latrantia colla. *Pr.* Cum semel infernas intrarunt funera leges; Non exorato stant adamante viæ inferorum. *Pr.* Dum verba precantia dicit, Non exoratis animam finivit in aris. *O.*

EXORS, *ōris.* [Extra sortem.] *Qui n'a point de part.* *Phr.* Exors vitæ. *V.* Amicitia, culpæ. *Liv.* Ego sangui vice cotis, acutum Reddere quæ ferrum valet, exors ipsa secandi. *H.* Nam te voluit rex magnus Olympi Talibus auspiciis exortem ducere honorem. *V.* [i. Optimum & precipuum.] *Extraordinaire.*

EXORTIVUS, *ā, ūm.* *PLI.* *Qui concerne la naissance.* **EXORTUS**, *ūs. m.* *Cic.* *Le lever du Soleil.* (Vide *ORTUS, SOL. Sol oriens.*)

EXORTUS, *ā, ūm.* *Né.* *Phr.* Exorta è terrâ arbuta. *Lr.* Exorta cædes. *Cic.* Lis. *St.* Pestis. *Pl.* Lætitia. *V.* Siculis exorta sub antris Monstra. *St.* Sidera exorta. *Lr.*

EXOS, *ōsis.* [Qui est sine ossibus.] *Qui est sans os.* *Phr.* Animantium copia tanta Exos & exanguis tumidos perfluctuat artus. *Lr.* Exos. *PLA.* *Dejasse.*

EXOSCULATIŌ, *ōnis. f.* *PLI.* *Un baiser rendre.*

EXOSCULŌR, *āris, ārī.* *SUE.* *Baiser.* (Vide *OSCULOR.*)

EXŌSSŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* *Desoffer.* *Exossare* Suem. *Col.* Pisces. *Ter.* Exossare aliquem. *PLA.* *Rôner de coups.* *Ager exossarus.* *P.* *Dont on a tiré les pierres.*

EXOSUS, *ā, ūm.* *Qui hair.* *Syn.* Pērōsus, āvērsus. *Phr.* Non adeo has exosa manus victoria fugit. *V.* Et nunc cedo equidem pugnasque exosa relinquō. *V.* Jupiter omnipotens si nondum exosus ad unum Trojanos. *V.* Templâ... Oculos exosa viriles. *O.* Et juvenem exosum. *V.* [i. Odiosum.] *Qui ux.*

EXOTICUS, *ā, ūm.* *PLA.* *Etranger, qui vient d'un Pais étranger.* *Syn.* Externus, Peregrius, adveni. (Vide *de suis locis.*)

EXPALLEŌ, *ēs, pallui, ērē.* & **EXPALLESCŌ**, *is, lūi, ērē.* *Pālis, blēmīr.* *Phr.* Horrui infelix totoque expalluit ore. *O.* Fulgore auri magis expalluit. *C.* Ipse metu, famulumque expalluit omnis Cætus. *St.* Phoebe subitâ umbrâ expalluit *L.* (Vide *PALLEO.*)

EXPALLIŌ, *ās, ārē.* [Pallium auferre.] *Oter le manteau.* *Phr.* Expalliatum sum miser. *PLA.* [Metaph. i. cognitus.] *Je suis découvert.*

EXPALPŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* *PLA.* *Cajoller.* **EXPANDITŌR**, *ōris. m.* *Qui s'étend.* *Expanditor* amnis. *Pl.*

EXPANDŌ, *is, dī, pānsūm, vel pāssūm, ērē.* *Etendre.* *Qoo ij*

dre, déplier, épanouir. SYN. Explicō, extēdō, pāndō, effūdō, spārgō. PHR. Rosa flores expandit. PL. Et repidum ad Solem pennas in litore pandunt. V. Sicubi Quercus Ingentes tendat ramos. V. Nudosque per aëra ramos Effundens. V. Alas pandere ad aëstivum Solem. V. Sparfis in terga capillis. O. Et rerum naturam expandere dictis. Lr. Metaph. *Explicuer.*

EXPANGŌ, is, xi, pāctim, ērē. PLI. [Cōstitūērē.] *Poser en place.*

EXPAPILLŌ, as, avi, atum, arē. PLA. [Nudare usque ad papillas.] *Découvrir jusqu'au sein.*

EXPATIŌR, aris, atis sim, ari. S'ētrendre, se mettre au large. PHR. Quæ postquam summo sensere jacentia tergo Expatiantur Equi; nulloque inhibente per auras, Ignoræ regionis eunt. O. Ignes clarè expatiantur in auras. Sll. t xpations lacus. PL. Expatiata ruunt per apertos flumina campos. V. EXPATIARI. Quin. [Metaph.] *Faire des digressions.* PHR. Nec tamen oblitis ad metam tendere longè Expatiemur Equis. O.

EXPATRICIŪS, ii. m. CIC. *Qui a été Sénateur.*

EXPATRŌ, as, arē. [racerē.] *Faire.* Patum expatrarit. C.

EXPAVEFACIŌ, is, faci, factum, ērē. SEN. *Faire peur.* (Vide TERREO.)

EXPAVEŌ, es, pavi, erē. & EXPAVESCŌ, is, pavi, erē. *Être saisi de peur, s'épouvantier.* P. i. SYN. Mētūō, vērēōr, pavēō, timēō, exhōrērēō PHR. Formicā tandem quidam expavere magistrā. J. Fratrem expavescat frater & natum parens. S. Ad comitum lacrymas expavescere. S. Subitoque tumultu Expavit domus. St. Vocesque furoris Expavere sui. L. Et Therys expavit vitreo sub gurgite remos. St. Non muliebriter Expavit ense. H. Sæpe etiam famuli turbato ad limina somno Expavere truce per vasta silentia vocem. St. (Vide PAVEO. TERREO. TIMEO.)

EXPECTATIŌ, ōnis f. CIC. *Attente, espérance.*

EXPECTABILIS, ille. TAC. *Qu'on peut attendre.*

EXPECTŌ, as, avi, atum, arē. [requenter aspicere. Per. irā. S.] Sperare, dēsīdīrārē. Frequent enim aspicunt, qui aliquid venturum sperant. J. Attēdre, souhaiter. PHR. Sed illos Expectata seges vanis elusit avenis. O. Expectes eadem à summo minimoque. J. Hæc te non meritum tōtas expectat in horas. Pr. Seu me tranquilla senectus Expectat. H. Expecta dum major honos, dum firmius ævum. St. Dum metuar semper, terræque expecter ab omni. L. Non ulla est Oleis cultura, neque illæ Procurvam expectant falcem. V. Armatique cavis expectant turribus hostem. V. Frustra expectant promissas horrea messes. O. Non expectat cum venit imber aqua. O. Inclusi pœnam expectant. V. Meritæque expectant præmia palmæ. V. Intenti expectant signum. V. Expectet facilemque fugam ventosque ferentes. V. Ultima semper Expectanda dies homini est; dicide beatus Ante obitum nemo supremaque funera debet. O. Expectare dum veniat. Ter. Si transiret. Cas. Expectare omnia de aliquo. Cic. Venisti tandem; tuaque expectata parenti Vicit iter durum pias. V. Quæ tantæ tenuere moræ? quibus Hector ab oris Expectate venis. V. Scilicet expectem, libeat dum prælia Turno, Nōstra pa-

ti. V. At sperate Deos memores fandi atque nefandi. V. Expectate solo Laurenti arvique Latinis. V. Ipsi te Tityre Pinus, Ipsi te fontes, ipsa hæc arbuta vocabant. V. Expectata dies aderat. V. O! mihi longum Expectata manus. V-F. Ante expectatum tacuit. O. Expectate venis. V. Nemo illo expectatio venit. Pla. Expectare ad mediam noctem. H. Quem populi plausu, procerum quem voce petebas Adspice Roma virum, jam tempora define longæ Dinumerare viæ, visoque assurgere semper Pulvere: non dubiis ultra torquere voris. Totus adest oculis, aderat qui mentibus olim, Spe major, famâ melior. Cl.

EXPECTŌRŌ, as, avi, atum, arē. [Extra pectus ejicere.] *Oter quelque chose de l'esprit, & du cœur.* PHR. Eloquere, ac pavorem hunc meum expectora. Cic.

EXPECULATŪS, a, um. PLA. [Servus peculio exhaustus] *Qui n'a plus rien.*

EXPEDIŌ, is, ivi, itum, irē. [Quasi pedum vincula dissolvere.] *Dégager, débarrasser.* SYN. Libērō, solvō, extrahō, exolvō, eximō. SYNT. Expedire nodum. Cic. Aditum. Cas. Merces. O. Expedire se curā. Liv. Ærumnis. Ter. Ex laqueis. Pla. Crimine. Ter. Expedire fallaciam. Pla. Expedire salutem. Cic. PHR. Institor ad dominam venit Discinctus emacem: Expediet merces. O. Non animum metu, Non mortis laqueis expedit caput. H. Unde expedire non amicorum queunt Libera consilia. H. Vix illigatum te trifurmi Pegasus expedit Chimarā. V. Per hostes Expedit, dant tela locum, flammæque recedunt. V. Nil Claudæ non efficient manus quas curæ sagaces Expediunt per acuta bella. H.

EXPEDIRĒ. [Pro prōmērē, pārrē.] *Tirer, arracher.* PHR. Cerecemque canistris Expediunt, consisque ferunt mantilia villis. V. Cerealiaque arma Expediunt. V. Et acutâ cuspide contos t xpediunt. V. Convivia rectis Expediunt. V-F. Expediuntque manus. V. Institor expedit merces. O. Expedit donec Junonia sese Consilia. V-F. Trans finem jaculo expedito. H. Alimenta arcu expedire. TAC. *Se nourrir de sa chasse.*

EXPEDIRĒ. [Pro breviter dicere.] PHR. Altius omnem Expediam, primâ repetens ab origine, famam. V. Expediam dictis. V. Nunc quâ ratione quod instat, Expedias. V. Ut omnem Expedit morbi causam. V. Quorum si nomina queras, Promptius expediam quot amaverit Hippia mæchos. J. Expediti quid fecerim. Ph. *Devinés.*

EXPEDIT. Imperf. *Il est avantageux, il faut.* PHR. Vitat quod expedit illi. O. Expedit, & studiis lumen abesse meis. O. An nihil expedit tale movere, vide. O. Expedit esse Deos. O. Pacem reduci velle victori expedit. S.

EXPEDITĒ, adv. CIC. *A sèment, sans hésiter.*

EXPEDITIŌ, ōnis f. Cas. [Propriè militaris apparatus. Sumitur & pro militari facto.] *Expédition de Guerre. Une campagne, une entreprise.*

EXPEDITŪS, a, um. Dégagé, délivré, débarrassé PHR. Curis vagor expeditus. H. Expeditus ad eadem. Cic. Via ad honores expeditior. Cic. Expediti Equites. SAL. *Cavalerie légère.* Expedita cœna. Expeditum unguentum, PLI. *Ajû à suer.*

EXPELLÖ, is, pŭli, pŭlsŭm, ěrĕ. *Chasser, jetter dehors, bannir.* SYN. Ějiciö, pĕllö, rĕpĕllö, ěxigö, dĕjiciö, dĕtŭrbö, ěrcĕö, dĕtŭrö. *PHR.* Expellere aliquem regno. *Caf.* Bonis, domo. *Cic.* Expulit helieboro morbum. *H.* Naturam expellas furcä, tamen usque recurret. *H.* Ut verö est expulsa quies. *O.* Omnia ex animo expuli. *L.* Multaque præterea perditum expellitur ævo. *Lr.* i. moritur. Finibus expulsum patrii. *V.* Aut per vulnera mille fontem animam expellam. *O.* Expellere curas pectore. *S.* Mentemque priorem Expulit. *L.* Postremum expellet certē vivacior hæres. *H.* Expellere tussim pectore. *C.*

EXPENDÖ, is, pĕndi, pĕnsŭm, ěrĕ. [Pöndĕrĕrĕ.] *Pĕser.* *PHR.* Ibat & expenso planta morata gradu. *Fr.* *A pas comptez.*

EXPENDĒRĒ. [Per transl. Pro æstimārē, ěxāmīnārē.] *Examiner.* *PHR.* Omnes expendere casus. *V.* Meritis expendere causam. *O.* Viros expendere bello. *Sil.*

EXPENDĒRĒ pretium. [Pro solvere. Expendebatur enim solvenda pecunia. Transfertur ad pœnas.] *Paier.* *PHR.* Scelus expendisse merentem Laocoonta ferunt. *V.* Supplicia & scelorum pœnas expendimus omnes. *V.* Dignum expendere. *Sil.*

EXPENSÄ, æ. f. & **EXPENSŪM**, sī. n. *Dépense, frais.* *Stl.* Sŭmptŭs. *PHR.* Non æraria lassant Expensæ indecores. *Cl.* Expensum ferre. *Cic.* Mettre en omp e.

EXPERGÖ, is, ěxpĕrĕxi, ěctŭm, ěrĕ. & **EXPERGEFÄCİÖ**, is, fĕci, fäctŭm, ěrĕ. [E somno excitare.] *Exveiller, reveiller.* *PHR.* Experrecti somno. *Sal.* Experi quo possit vis animæ. *Lr.* Quæ nos sæpe sopore Excierant. *Lr.* Quis matutinos abrumper murmure somnos. *St.* Expulerant somnos hæc mea verba tuos. *O.* Somnos abrumpit cura salubres. *V.* Nec tibi somnos adimunt classica. *H.* Tacitis ego noctis in umbris Excitiam somnos, visus adesse, tuos. *O.* Excussere metum somnos; conterrita surgō. *O.* Non rumpunt classica somnos. *Manil.* Orta dies sopitas excitat urbes. *C.* Eripiunt somnum Druso. *O.* Mihi gelidus horror ac tremor somnum excutit. *S.* Quietem excussit timor. *O.* Olli somnum ingens rupit pavor. *V.* (Vide EVIGILO.)

EXPERGEFÄCĒRĒ aliquid malum. *PLA.* *Metaph.* Tumultus terrore subito Italiam expergefecit. *A.* *Ad Her.* Experrecta virtus. *Cic.*

EXPERGĒFİÖ, is, fäctŭs sŭm, fiĕri, & **EXPERGİSCÖR**, ěris, ěpĕrĕctŭs sŭm, iŕci. *S'ęveiller, se reveiller.* *PHR.* Ut teipsum serves non expergisceris. *H.* Expergefäctique sequuntur inania sæpe. *Lr.* Cum Sole experrectus. *Cic.* Expergefäctum caput erigit. *Lr.* Excitior somno. *V.* Nox Æneam, somnusque reliquit. *V.* Ex somno se colligit ipse. *Lr.* Ut pote fallaci quæ tum primū excita somno. *T.* Ignavus defluxit corpore somnus. *St.* Fugit pigra quies. *O.* Tam citö me somnos destituisse queror. *L.* Dum non securos liceat mihi rumpere somnos. *L.* Corripere ex somno corpus. *Lr.* Levem ex oculis volucremque soporem Discutere. *Ĵ.* Somnus ut abscessit. *O.* Pulsus & a trepido pectore somnus abit. *Cl.* Ex somno moliri corpora. *Liv.* Ut verö est expulsa quies. *O.* Vide SOMNUS. Somnum excitare.)

EXPERGİTŪS, ā, ūm. *Qui s'ęveille de soi-même.*

PHR. Nec quisquam expergitus exat. *Lr.* **EXPERİENTİÄ**, æ. & **EXPERİMENTUM**, tī. n. *Experience, épreuve, usage des choses.* SYN. Uŕŭs, tĕntämĕn, tĕntämĕntŭm. *EPİTH.* Lōngä, dōctä, mägisträ. *PHR.* Atque Apibus quanta experientia parcis. *V.* Unde nova ingressus hominum experientia cœpit. *V.* Hæc illi placet experientia veri. *O.* Per varios usus artem experientia fecit; Exemplo monstrante viam. *Manil.* Impigra mentis Experientia. *Lr.* Cognita res usu. Res observata colonis. *O.* Rebus si qua fides addenda probatis. *O.* Non omnia grandior ætas, Quæ fugiamus, habet: seris venit usus ab annis. *O.* Ut vidi, obstupui; meditætaque pene reliqui Tentamenta. *O.* Magna experientia sui dedit. *Ĵust.* Nec me quid valeat naturâ fortior usus Præterit, aut quantum neglectæ defluat arti. Desidis aurigæ non audit verbera currus; Nec manus agnoscit, quem non exercuit, arcum. *Cl.* Res, ætas, usus semper aliquid adportat novi, aliquid monet. *Ter.* (Vide Uŕŭs.)

EXPERİÖR, ěris, ěrtŭs sŭm, ěri. *Essäier, experimenter, éprouver, tenter.* SYN. Experiri aliquem, alicujus fidem, vires. *Cic.* Frustra omnia experiri. *C.* Experiri an vivat. *Pli.* Quanti faciat. *Pla.* *PHR.* Invitas experiemur aquas. *O.* Magna fides avium est: experiamur aves. *O.* Ut loca laudavit summas pede contigit undas: Hisquoque laudatis, &c. *O.*

EXPERİRİ. [Pro conari, tentare aliquid assequi.] *Tächer de faire, d'obtenir, ěnc.* Experiri libertatem. *Sal.* Experiri id noli quod te assequi posse diffidas. *Cic.* Experiar & tentabo omnia. *Cic.* *PHR.* Conjugis ut magicis sanos evertere sacris Experiar sensus. *V.* Tentanda via est quæ, &c. *V.* Primus & ire viam & fluvios tentare minaces Audet, & ignoto sese committere Ponto. *V.* Ne quid inexpertum frustra moritura relinquat. *V.* Ne quid inausum Aut intentatum scelerisve dolive fuisset. *V.* Sed quid tentare nocebat. *V.* (Vide TENTO.)

EXPERİRİ aliquem. *Se mesurer avec quelqu'un, se mettre à l'épreuve.* *PHR.* Sentiat & tandem Turnum experiar in armis. *V.* Vis ergo inter nos, quid possit uterque vicissim, Experiamur. *V.* En quid agam rursusne procos irrita priores Experiar. *V.* Expertus fidelem (Aquilam) Jupiter in Ganimede flavo. *H.* Experiri factis. *Pla.* Periculo. *Cic.* Experiri de aliquo. *Cic.* Experiri aliquem in parvis. *Pli.*

EXPERİRİ se, vires suas. *Essäier ses forces.* *PHR.* Et tentat sese, atque irasci in cornua discit. *V.* Interea Minos Lelegeia littora vastat, Prætentatque sui vires Mavortis in Urbe Alcathoe. *O.* Cæstibus & jaculis & misso pondere saxi Brachia per lusus experienda dabant. *O.*

EXPERİRİ labores, &c. *Essüier, souffrir.* *PHR.* Venturæque hyemis memores (Apes) æstate laborem Experiantur. *V.* Experiri pœnas. *O.* Me sine prima manu tentare pericula belli. *V.* Tecum æquora, tecum Experiar quascumque vias. *V-F.*

EXPERİRİ. *Connoître par l'expérience.* *PHR.* Amores Aut metuet dulces, aut experietur amaros. *V.* Experiere hodie numquid, &c. *Ĵ.* Terram experiere colendo Et facilem pecori, & patientem vomeris unci. *V.* Spe brevius mopitus experiere meos. *O.* Deos iniquos experiri. *O.* Experienda vina. *Pli.* *Max*

air, experiar Deus hic discrimine aperto An sit mortalis : nec erit dubitabile verum. O. Hostibus eveniat quàm sis violentus in armis Sentire, & lingua tela subire tuæ. O.

EXPERIRI jus suum, de jure suo cum aliquo. *Experiri jure apud judices. Cic. Poursuivre un procès.*

EXPERIENS, *ēntis. Experimentē. PHR.* Vir experiens, experientissimus. *Cic. Quæ scilicet in me Quàm proba, tam timida est experientique parum. O. Ingenii est experientis amor. O.*

EXPERTS, *ēntis. [Sine parte, vel sine experientiâ.] Donné, dépourvu, exempt, qui n'a pas éprouvé. SYN.* Rūdis, ignārus, ēgens, ēgēns, inōps, cārēns. *PHR.* Experts undæque cibique. O. Experts belli. O. Confiliū. H. Amoris. *Pla. Curæ. St. Fraudis. Cl. Funeris, pacis. O. Sepulchri, virtutis. V. Experts metū. Pla. Fortunis. Sil. Expertia fomno Lumina. Lr. Thalamique expertem degere vitam. V.*

EXPERTUS, *ā, ūm. Expert, expérimenté. PHR.* Vos & Cyclopeia faxa experti revocate animos. *V. Lucina experta labores. V. Manum sævam experta est. S. Et mille pericula mecum Experti. L. Expertus bello. Tac. Belli. V. Expertis credere. O. EXPERTUS. Pass. Eprouvé. SYN.* Expertæ sævitia. *Pr. Virtus. Tac. Vox. Cic. Expertus labor. S. Expertæ prodimus. Pli.*

EXPES. *Qui n'a aucune espérance. PHR.* Si fractis enarat expes Navibus. *H. Vivet inops, expes. O. Expes vitæ. Tac.*

EXPETIBILIS, *ilē. VAR. Souhaitable.*

EXPETO, *is, īvi, ītūm, ērē. & EXPETESSŌ. EXPETISCŌ, is, ērē. Pla. [Vehementer desiderare.] Souhaiter. demander avec ardeur. PHR.* Toto nitidissima luco Expetitur conjux Tauro. O. Expetere pœnas ab aliquo. *Cic. Expeto audire. S. Cognoscere. O. Et expetiti conjugis vultum excipis. S. Quis Deus magis optimis expetendus amantibus. C. Confilia sana expetens. S. (Vide DESIDERO. PETO.)*

EXPETERĒ. *[Pro cōtingerē, ēvenirē.] Arriver. In servitute expetunt multa iniqua. Pla. Sua culpa expetit in alium. Pla. Retomber.*

EXPIABILIS, *ilē. Cic. Qu'on peut expier.*

EXPILATIŌ, *ōnis. f. Cic. Volerie, brigandage.*

EXPILATŌR, *ōris. m. Cic. Brigand, voleur, concussionnaire.*

EXPILO, *ās, āvi, ātūm, ārē. [Depradari, & ne pilum quidem relinquere.] Liller, voler, importer. SYN.* Spoliō, diripiō, ēripiō, vāstō, pōpilōr, dēpōpilōr, fūrōr. *SYNT.* Expilare Provinciam. *Cic. Thesauros. Liv. Ipsum expilavit ad lumen suum. Ph. Expilare genis oculos. O. Per transl. (Vide FUROR, AMS. POPULOR.)*

EXPINGŌ, *is, pīnxī, pīctūm, ērē. Pli. Décrire, peindre. (Vide PINGO, vel SCRIBO.)*

EXPIO, *ās, āvi, ātūm, ārē. Expier un crime, y satisfaire, purifier. SYN.* Piō, pūrgō, dēlēō. *PHR. SYN.* Manus cæde expiare. *S. Locus expiatus. Cic. Digno & lustralibus ante salivis Expiat. P. Cui dabit partes scelus expiandi Jupiter. H. Nondum expiatis uncta tuoribus Arma. H. (Vide PRO.)*

EXPIARE cædem cæde, &c. *SAL. L'unir, vanger. (Vide ULCISOR. FUNIO.)*

EXPIRATIŌ, *ōnis. f. Cic. Vapeur, exhalaison.*

EXPIRŌ, *ās, āvi, ātūm, ārē. Pousser, jeter des exhalaisons, des vapeurs, exhaler. SYN.* Ēffō, spīrō. *SYNT.* Odorem gravem expirare de corpore. *Lr. Saniem expirat Serpens. Sil. Cadavera expirant vermes. Lr. Amnis auras expirat. Pli. PHR.* Ruptis flammam expirare caminis. *V. Hos igitur tellus exstuat æstus, Expiratque feras in aperta. Lr. Non longius illo Vivit; & expirat modò quas acceperat auras. O. Sanguinis expirans calidum de pectore flumen. Lr.*

EXPIRARE. *Rendre le dernier souffle, mourir. PHR.* Ille velut primos expiraturus ad Austros. *Si. Expiravit Aper majoris dentibus Apri. J. Confixi expirant animos. V. Expirante jam libertate. Pli. Metaph. (Vide MORIOR.)*

EXPISCŌR, *āris, ātūs sūm, ātī. Cic. Propriè indagare Pisce. Metaph. Extorquerē.] Découvrir, sonder, faire avouer. Ab illo omnia expiscatus. Cic.*

EXPLANATE. *Adv. Cic. [Apertē, clarē.] Nettement, distinctement.*

EXPLANATIŌ, *ōnis. f. Cic. Explication, interpretation.*

EXPLANATŌR, *ōris. m. Explanator Deorum. Cic. Interprete, qui explique.*

EXPLANŌ, *ās, āvi, ātūm, ārē. Pli. [Planum facere.] Applani, unir. [Metaph. Explicare, expōnere.] Expliquer, interpreter. Leges explanare. Cic. Explanare verba. Pli. Prononcer distinctement.*

EXPLANTŌ, *ās, āvi, ātūm, ārē. COL. Arracher.*

EXPLENDEŌ, *ēs, ūi, ērē. SUE. Et EXPLENDES-CŌ, is, ērē. C. Briller. (Vide SPLENDEO.)*

EXPLEŌ, *ēs, ēvi, ētūm, ērē. Remplir, combler. SYN.* Implēŏ, rēplēŏ. *SYNT.* Explere cicatricem. *Pli. Rimas. Cic. Explere jejunia. S. Explere terroribus urbes. T. PHR. Luna quater plenis explevit cornibus annum. O. Tecta frugibus explēs. C. Expletus dapibus. V. Patria explevit sanguine mensas. V. Piscibus ingluviem ranisque loquacibus explet. V.*

EXPLERĒ *[Pro perficere.] Accomplir. PHR.* Explebo numerum reddarque tenebris. *V. Tringenta annos volvendis mensibus orbes Imperio explebit. V. Opus explere. O. Quod si fatales jam nunc explevimus annos. T. Quid scelus Ismari queritis Philomela tyranni? Explata est annis ista querela suis. O. Atque explere bonis rebus, satiareque nunquam. Lr.*

EXPLERĒ *[Pro satiare.] Rassasier, assouvir. Explere odium. Cic. Avaritiam pecuniā. Cic. Explere famem, suum. Cic. Expletur lacrymis egeriturque dolor. O. Mentem expleri nequit. V. Expletur jejuna cupido. Lr. Flendique explera voluptas. St.*

EXPLEBILIS, *ilē. n. Cic. [Quod expleri potest.] Qu'en peut satisfaire.*

EXPLEMENTUM, *ti. m. Sen. [Quod explet.] Ce qui remplit, supplement.*

EXPLETIŌ, *ōnis. f. Cic. Rassasement, contentement.*

EXPLICABILIS, *ilē. Cic. Aise à expliquer.*

EXPLICATE *Adv. Cic. [Clarē & apertē.] Clairement, distinctement.*

EXPLICATIŌ, *ōnis. f. & EXPLICATŪS, ūs. m. Pli. L'Action de déplier, ou explication, éclaircissement.*

EXPLICATŌR, *ōris. m. & EXPLICATRIX, fēis.*

f. Cic. [Qui exponit.] *Qui explique, interprete.*

EXPLICŌ, ās, āvī, ātūm, vel ūī, ītūm, ārē. [Ex-tēdēre, ēvōlvēre, pāndēre.] *Déplier, étendre.* PHR. Cum longa cohortes Explicuit legio. V. Explicuit turmas Caesar. L. Sed trudit gemmas, & frondes explicat omnes. V. Urbs explicata loco. Cic. Atria congestos satis explicitura clientes. St. Explicuit vino contractæ seria frontis. H. Tumulus diffuso vertice campum Explicat. L. Cursum explicare citatis passibus. S. Explicat ensem. O. i. evagināt. Ligna explicat natura in flammis. LR. i. resolvit. Turbidum explicui mare. S. Pavo gemmantes explicat alas. M. Explicat & cœnas unica mensa duas. M. i. bis apposita fuit. Suos explicuit luxur. L. Explicat orbes Serpens. L. Claudia diffusas ubi porticus explicat umbras. M. Undas Explicat in longum fluvius. O. Explicare frontem sollicitam. H. Explicare epistolam. Cic. i. aperit. e. Explicat se virtus ad alienam utilitatem. Cic. Explicare rem suam. PLA. Augmenter.

EXPLICARE Rem &c. [Pro expēdīre, pēficēre.] *Terminer, se délarasser.* PHR. Versibus explicitum est omne duobus opus. M. Explicare negotium. Cic. Iter. Pli. Explicare se laqueis. O. Illic per artus fratris (Absyrthi) explicuit fugam. Ph.

EXPLICARE [Pro explanare.] *Expliquer, éclaircir, débrouiller.* SYN. Apēriō, expōnō, explānō, Intēprētōr, declārō, detēgō, rēsvolvō. PHR. Quis cladem illius noctis, quis funera fando Explicet. V. Pandere res altā terrā & caligine mēsas. V. Remque ordine pando. V. Fert animus causas tantarum exponere rerum. LR. Cui cum mirificē Vatiniana Meus carmina Calvus explicasset. C.

EXPLODŌ, is, plōsī, plōsīm, ērē. [Pulsando ejicere.] *Chasser, rejeter quelqu'un avec mépris, le siffler.* PHR. Contemptis aliis explosa arbuscula dixit &c. H. Explosa sententia. Cic. Noctem explodentibus alis. LR. De Gallo.

EXPLORATE Adv. Cic. & **EXPLORATŌ**. TER. *Avec connoissance, certainement.*

EXPLORATŌR, ōrīs. m. trīx, īcīs. f. Cæs. *Espion, coureur, batteur d'estrade, qui observe.* SYN. Spēculatōr, excubitor, vel scrūtātōr, vīgīl, pērquīsītōr. PHR. Exploratores equitum. V. Explorator pelagi. Cl. Explorator Eques. Sil. **EXPLORATORIUS**, ā, ūm. i. Espion. Exploratoria navis. Sue.

EXPLORATUS, ā, ūm. *Connu, certain, assuré.* SYN. Cōgnītūs, cērtūs, scēcūrūs. SYN. T. Explorata salus, victōria, fides, pax. Cic.

EXPLORŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Sagaciter inquirere.] *Rechercher, examiner, découvrir.* SYN. Spēculōr, ōbf. rvō, īstītōr, scrūtōr, īnquīrō, exquīrō, rīmōr, īndagō. SYN. T. Explorare hostium copias, consilium. Caf. Explorare venam tactu. Cel. Cibos gustu. Tac. Explorare iter. Liv. Fugam. Cic. PHR. Fines & litora gentis Diversi explorant. V. Nec non trepidi formidine portas Explorant. V. Exire locosque Explorare novos, quas vento accesserit oras... Quærere constituit. V. Et explorato rege cunctas evocat. Ph. Nutricisque manum lavā tenet, altera motu Cæcum iter explorat. O. Postquam exploratum satis est loca nulla labare. O.

EXPLORARE [Pro tēntāre, expērīrī, prōbārē.] Ef-

saier, sonder, éprouver. SYN. T. Armenta explorare in digitos. St. Animos alicujus explorare. O. Explorare ventos. V. Aurum. Pli. Vias. T. Vires. St. Diem. Cic. PHR. Tuus o! regina quid optes Explorare labor, mihi iussa capefferē fas est. V. Non Lupus infidias explorat ovilia circum. V. Et suspensa focis exploret robora fumus. O. In truncis explorat cornua Taurus. L. (Vide TENTO.)

EXPŌLIŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Cic. *Déponiller.* (Vide FUROR. SPOLIO.)

EXPŌLIŌ, is, īvī, ītūm, īrē. *Polir, perfectionner.* PHR. Expolire unguium scabritias. Pli. Expolite ædes. Pli. Quædam nunc arte expoliuntur. LR. Libellum aridā modō pumice expolitum. C. Dens expolitior. C. Aliquem doctrinis expolire. Cic. (Vide POLIO, ORNO.)

EXPŌLITIŌ, ōnīs. f. Cic. *Politesse.* VIT. *Fourbis-sure.*

EXPŌNŌ, is, pōsūī, sītūm, ērē. [Extra ponere.] *Mettre dehors.* PHR. Exponere scænum in Sole. Col. Exponere frumentum. Cic. *Mettre en vente.* Quartā vix demū exponimur horā. H. Nous débarquâmes. Socios de puppibus altis Pontibus exponūt. V. Vatemq; virumque Informi limo, glaucâque exponit in algâ. V. Exposuit memet populo fortuna videndum. O.

EXPŌNERĒ [Pro ostēdēre, dicēre.] *Exposer, étaler, dire, expliquer.* SYN. Explicō, expromō, pāndō, prōfērō, eloquōr. PHR. Versibus exponi tragicis res comica non vult. H. Errores suos exponere alicui. O. Exponere veram causam verbis. LR. Exponere omnia ordine. Liv. Verboſius. Quin. (Vide NARRO.)

EXPŌNERĒ [Pro Fortunæ committere.] *Abandonner, exposer.* PHR. Exponere puerum. Pla. Vasa. Cic. Rem. LR. Expositus medentis arbitrio. Col. Exposita domus cupiditati. Cic. Exposita ad prædandum provincia. Cic.

EXPŌPULATIŌ, ōnīs. f. Col. *Dégât, ravage.*

EXPŌRRIGŌ, is, rēxī, rēctūm, ērē. *Etendre.* Exporrigere frontem. TER. *Prendre un air gai.* Quid tibi longam temporis seriem exporrigis. SEN. i. *pro-roga.*

EXPŌRTATIŌ, ōnīs. f. Cic. *Transport.* SEN. *Exil.*

EXPŌRTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Transporter.* PHR. Quod mulsere... exportans calathis adit oppida pastor. V. Tum corpora luce carentum Exportant testis. V.

EXPŌSCŌ, is, pōpōscī, pōscītūm, ērē. *Demander instamment.* PHR. Sed votis precibusque jubent exposcere pacem. V. Exposcere opem. O. Supplicium factis exposcere. C. Ilacosque iterum demens audire labores Exposcit. V. (Vide PETO, PRECOR.)

EXPŌSITIŌ, ōnīs. f. Cic. *Exposition, recit.*

EXPŌSITITIŪS, ā, ūm. *Exposé, abandonné.* Exposititia puella. Pla.

EXPŌSITŪS, & **EXPŌSTŪS**, ā, ūm. *Exposé.* PHR. Fortè ratis... expositis stabat scalis, & ponte parato. V. Locus expositus ventis, Solibus. Pli. Expositum cunctis nullique negatum Numen. L. Quid referam expositos servato pondere mores. St. i. *faciles.*

EXPŌSTŪLATIŌ, ōnīs. f. Cic. *Demande, accusa-tion.*

EXPŌSTŪLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Demander avec*

instance. Tarda sunt quæ in commune expostulantur. *Tac.* (Vide *POSTULO*, *PETO*.) **EXPŌSTŪLĀRĒ** [Pro cōquēri.] *Se plaindre.* Expostulare injuriam. *Ter.* De injuriā. *Cic.*

EXPRESSĒ Adv. *Cic.* *Clairement, distinctement.* *PLI.* *Avec justesse.*

EXPRESSŌ, ōnis. f. *PLI.* [Exprimendi actus.] *Epreinte.* f.

EXPRĪMŌ, ōis, prēssī, prēssūm, ērē. *Exprimer, faire sortir en pressant.* *SYN.* *Ēlicŏ, ēdūcŏ, ēxtrāhŏ.* *PHR.* Exprimitur vis. *Lr.* Exprimere oleum. *Pli.* Exprimere per linteam. *Pli.* Caput ruptum expresso cerebro. *S.* Expressum ventis per nubila fulmen. *L.* Exprimere animam. *S.* *Metaph.*

EXPRĪMERĒ *Metaph.* [Pro extōrquēre.] *Arracher.* *PHR.* Expressit hoc necessitas patribus. *Liv.* Animamque fessus vit reluctantem exprimit. *S.* Et cum dolore vocem naturæ exprimit. *Ph.* Exprimitur porro gemitus, quia membra dolore afficiuntur. *Lr.* Exprimere confessionem culpæ. *Liv.* Exprimere risum alicui. *Pla.* Hæc expressa tibi carmina. *C.* Voces quas metus exprimit. *Pli.*

EXPRĪMERĒ [Pro effingere, imitari.] *Representer, copier.* *PHR.* Ungues Exprimer & molles imitabitur ære capillos. *H.* Hanc ne lux rapiat suprema totam. *Picta* Publius exprimit tabellā. *M.* Incessum alicujus exprimere. *O. i.* imitari. Exprimere mores, sermones, vitam patris. *Cic.* Vultus expressi per aenea signa. *H.* (Vide *IMITOR* vel *PINGO*.)

EXPRĪMERĒ [Pro reddere.] *Traduire, exprimer.* *SYNT.* Exprimere verbum verbo. *Cic.* Exprimere aliquid versibus. *Cic.* *Décrire.* Exprimere litteras. *Cic.* *Prononcer.* Exprimere sensus suos. *Cic.* *Exprimer.* Agger turres expresserat. *Cæs.* [i. crexerat.] *Elevoit*

EXPRŌBRATIŌ, ōnis. f. *Reproche.* *PHR.* Hæc commemoratio quasi exprobratio est immemoris beneficii. *Ter.*

EXPRŌBRĀTŌR, ōris. m. tīx, īcis. f. *TER.* *Qui fait des reproches.*

EXPRŌBRŌ, ōis, āvī, ātūm, ārē. [Probro objicere.] *Reprocher, faire des reproches.* *SYN.* *Objiciŏ, objeciŏ, ōppōnŏ, tīxor.* *PHR.* Trepidoque fugam exprobravit amico. *O.* Est aliqua ingrato meritum exprobrare voluptas: Hæc fruar; hæc de te gaudia sola feram. *O.*

EXPRŌMPTŪS, ā, ūm. *Vif, prompt.* Exprompta memoria. *Ter.*

EXPRŌMŌ, ōis, prŏmptī, prŏmptūm, ērē. *Tirer, mettre dehors.* *SYN.* *Prŏmŏ, prŏfērŏ, dēprŏmŏ, ōstēndŏ.* *PHR.* Mæstas expromere voces. *V.* Tantarum causas expromere rerum. *L.* Dulces Musarum expromere factus. *C.* Expromere mente querelas. *C.* Pectore consilia. *Pla.*

EXPŪGNĀBĪLĪS, īlē. *Qu'on peut forcer.* Robur expugnabile. *St.*

EXPŪGNĀTIŌ, ōnis. f. *Cic.* *Prise d'assaut.*

EXPŪGNĀTŌR, ōris. m. *Lic.* *Conquerant.* (Vide *VICTOR*, *BELLATOR*.)

EXPŪGNŌ, ōis, āvī, ātūm, ārē. *Forcer, prendre de force une place.* *PHR.* Expugnata moenia. *Lr.* Montis inaccessas prærupis rupibus arces Invadunt... non juga, non amnes, non propugnacula tardant: Obstupere cavis malę tuti turribus hostes; Suppli-

citer tenduntque manus, veniamque precati Dis-jectis gaudent victorem admittere muris. *Sant.* Expugnare carcerem. *Pla.* *Forcer.* (Vide *VINCO*, *URBS*, *Urtem expugnare*.)

EXPŪGNĀRĒ Aliquem. *H.* *Metaph.* Expugnare cœpta. *O.* Fortunas alicujus. *Cic.* *Surmonter, se saisir, venir à bout.* Expugnare pudicitiam. *Cic.* Expugnabis; & est qui vinci possit. *H.* Rectius expugnat juvenum domos. *H.* Expugnare aurum alicui. *Pla.* Sive expugnantior herba est; Utere tentaris operosæ viribus herbæ. *O.* Mens expugnata fatiscit. *H.* Expugnare aliquid ratione. *Cic.* *Convaincre.*

EXPŪLSĪM Adv. *VAR.* *En repoussant.*

EXPŪLSŌ, ōnis. f. *Cic.* *Expulsion, bannissement.*

EXPŪLSŌ, ōis, āvī, ātūm, ārē. *M.* *Chasser, bannir.* (Vide *PELLO*.)

EXPŪLSŪS, ā, ūm. *Cic.* *Chassé, mis dehors.* *SYN.* *Pulsŏs, rēpulsŏs, ējectŏs, dējectŏs, dēturbātŏs, ēxactŏs, ābactŏs.* *PHR.* Sedibus expuli oculi. *L.* Expulso senatu. *L.* Omnibus expulsæ terris olimque fugatæ Virtutis. *L.* Expulsus pudor. *S.* Expulsa ira. (Vide *EXUL*.)

EXPŪLTRIX, īcis. f. *Cic.* *Celle qui chasse.*

EXPŪMŌ, ōis, āvī, ātūm, ārē. *CEL.* *Ecumer.*

EXPŪNGŌ, ōis, pūnxī, pūncŏtūm, ērē. *Piquer.* Expungitque cutem. *M.* **EXPŪNGERĒ** [Pro dēlērē, ābŏlērē, tŏllērē.] *Effacer.* Expungere gloriam partam. *Pla.* Nomen debitoris. *Pla.* Utinam expungam papillum quem proximis hæres Impello. *P.*

EXPŪŌ, ōis, pūī, pūtūm, ērē. *Cracher.* [Metaph.] *Rejeter.* *PHR.* Quænam te genuit solā sub rupe Leæna? Quod mare conceptum spumantibus expuit undis. *C.* Desine... expuere ex animo rationem, sed magis acri Judicio perpende. *Lr.* Ut lacrymam unam expuant oculi. *Pla.*

EXPŪRGĀTIŌ, ōnis. f. *PLA.* *Excuse, justification.*

EXPŪRGŌ, ōis, āvī, ātūm, ārē. *Col.* *Purgare.* *Nettoier.* [Metaph. *Cic.*] *Disculper, purger.*

EXPŪTŌ, ōis, āvī, ātūm, ārē. *Col.* [Idem quod putare.] *Tailler.* **EXPŪTARĒ** rem. *PPA.* *Penfer.*

EXPŪTRESCŌ, ōis, ērē. *PLA.* *Se pourrir.* (Vide *PUTRESCO*.)

EXQUĪLĪÆ, ātūm. f. [Unus ē septem Romæ collibus.] *Le mont Esquilin.* *PHR.* Per montem adversum gelidasque cucurri Exquilias. *J.* Adde quod excubias ubi rex Romanus agebat, Qui nunc Exquilias nomine collis habet. *O.*

EXQUĪLĪŪS, & **EXQUĪLĪNŪS**, ā, ūm. *Du mont Esquilin.* *PHR.* Monte sub Exquilio multis incæduis annis Junonis magnæ nomine lucus erat. *O.* Et Esquilinæ alites. *H.*

EXQUĪRŌ, & **EXQUÆRŌ**, ōis, īvī, ītūm, ērē. *S'Enguerir, s'informer, rechercher.* *SEN.* *Quæro, inquiro, perquiro, scrutor.* *SYNT.* Exquirere ab, de aliquo. *Cic.* Exquirere mores testium, pretium rei. *Cic.* Exquirere honores, veritatem. *Cic.*

EXQUISĪTE Adv. *Cic.* **EXQUISITIM.** *Var.* [Diligenter.] *Exactement, avec soin, avec choix.*

EXQUISITŪS, ā, ūm. *Recherché.* Nova furta per æquor Exquisita. *L.* **EXQUISITŪS.** *Exquis, excellent.* *SYN.* *Excēllēns, ēximiŏs, prēstāns, prēclarŏs, ēgrēgiŏs.* *PHR.* Adulatio exquisitior. *Tac.* Exquisitæ epulæ. *Pli.* Vir exquisito judicio. *Cic.* (Vide *EXCELLENS*.)

EXRADICŌ,

EXRADICŌ, ās, ārē. VAR. Arracher. (Vide EVELLO.)

EXSĀVIŌ, īs, īrē. LIV. [Desavire.] Se calmer.

EXCALPŌ, īs, pfi, prūm, ērē. CATO. Tailler. (Vide SCULPO.)

EXSCENDŌ, īs, dī, sūm, ērē. LIV. Débarquer. (Vide NAVIS. Navem appellere. EXSCENDĒRĒ. LIV. Mettre pied à terre. (Vide EQUUS. Equo deslire.)

EXSCENSIŌ, ōnis. f. CÆS. Et EXSCENSŪS, ūs. m. Descende, débarquement.

EXSCRIBŌ, īs, scripsi, scriptūm, ērē. CIC. Transcrire, copier. (Vide SCRIBO.)

EXSCULPŌ, īs, pfi, prūm, ērē. CIC. Graver. (Vide SCULPO.) EXCULPĒRĒ Alicui oculum. PLA. Verum ex aliquo. TER. [Metaph.] Arracher.

EXSIBILŌ, ās, ārē. CIC. Siffler. (Vide SIBILO.)

EXSICCATIŌ, ōnis. f. Dessechement.

EXSICCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. PLI. Secher, desscher. (Vide SICCO.) Exsiccata lagena. CIC. Vide.

EXSIGNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. LIV. [Idem quod signare.] Cachetter, sceler. (Vide LITTERA. Litteram sigillare.)

EXSOMNIS, nē. PAT. Qui ne dort point. (Vide INSOMNIS.)

EXSUSCITIŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Eveiller, veiller, animer. (Vide ANIMŌ, vel expērgēfāciŌ.)

EXTA, ōrūm. n. Les entrailles des animaux. SYN. Viscerā, īlā, īntēstīnā. EPITH. Tūmīdā, pīnguā, lūbrīcā, mōllīā, tēpidā, cālētīā, spīrāntīā, tēpētīā, fūmīāntīā, trēpidāntīā, lūstrālīā, trīstīā, fērālīā, strīdētīā. PHR. Lancibus & pandis humanitā reddimus exta. V. Instauratque diem donis; pecudumque reclusis pectoribus inhians, spirantia consulit exta. V. Stans procul in prorā pateram tenet; extraque falsos Porricit in fluctus, ac vina liquentia fundit. V. Tristibus aut exitis fibræ apparere minaces. V. Pingue superque oleum fundens ardentibus extis. V. Pecudum extis moveri. CIC.

EXTA Et viscera [Carnem etiam significant quæ est inter cutem & ossa, quasi magis extans.] La chair. Pinguiaque in veribus torrebimus exta columnis. V. Et solida imponit Taurorum viscera flammis. V.

EXTABESCO, īs, būī, ērē. CIC. Secher, devenir sec. (Vide TABESCO.)

EXTARIS, ārē. Extaris olla. PLA. Chaudiere.

EXTEMPLŌ Adv. CIC. Sur le champ, incontinent, tout à coup. PHR. Extemplo tentanda fugā canit æquora, Calchas. V. (Vide STATIM.)

EXTEMPORALIS, alē. Qui se fait sur le champ. SYN. Subītūs, rēpētīnūs, subītānēūs. PHR. Extemporalis factus est meus Rhetor. M. Extemporalis temeritas. QU n.

EXTEMPORALITĀS, āris. f. SUE. Facilité, de parler sur le champ.

EXTENDŌ, īs, tēnsī, tēnsūm, ērē. Et EXTENSŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Freq. PLA. Etendre, élargir. SYN. TēndŌ, pāndŌ, expāndŌ, diffūndŌ, distēndŌ, prōtēndŌ, explicŌ, prōfērŌ, prōpāgŌ. SYN. Extendere agros. H. Bellum. SIL. Epistolam. PLI. Imperii vires. LIV. Spem in Africam. LIV. PHR. In vacuum poterunt se extendere rami. V. Extenditur unā Horrida per latos acies Vulcania campos. V. Antiquo robore Quercus Ingentes tendat ramos.

V. Cum longa cohortes Explicuit legio. V. Vestibus extensis. J. Latē extendere nomen in ultimas oras. H. Longa sub ignotis extendere rura colonis. L. Famam, virtutem extendere factis. V.

EXTENDĒRĒ. Alonger, prolonger. PHR. Incipe & ad medias sementem extende priuinas. V. Avidos extendere cursus Velle videmur. V. Curas venientem extendit in annum. V. Æternum nostros luctus extendit in ævum. O. Te longā stare senectā Ævumque extendisse velim. SIL. Extendere consulatum. CIC.

EXTENDĒRĒ Aliquem humo. Etendre, renverser. PHR. Et fulvā moribundum extendit arenā. V. Immania terga resolvit Fufus humi; totoque ingens extenditur antro. V. (Vide STERNO.)

EXTENSIŌ, ōnis. f. VIT. Extension, l'action d'étendre.

EXTENTŪS, ā, ūm. Etendu, alongé. SYN. Tēnsūs, distēntūs, expānsūs, diffūsūs. PHR. Extentos fertque superba pedes. O. i. erectē incedit. AVO extento vivere. H. i. longo. Extentus funis. H. Extentura iter. LIV. i. longum.

EXTENUATIŌ, ōnis. f. CIC. Diminution, amoindrissement.

EXTENUŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Diminuer, affoiblir. SYN. TēnūŌ, attēnūŌ, mīnūŌ, īmmīnūŌ. SYN. Extenuare corpus. PLI. Crimen, census, aciem. CIC. Famam belli. LIV. Extenuare cibum dentibus, verbis laudem. CIC. Extenuata gerens veteris vestigia pœnæ. C. i. catenarum. Quod potes, extenua forti mala corde ferendo. O. Spiritus hic vacuas prius extenuandus in auras Ibit. O.

EXTĒRĒBRŌ, ās, ārē. CIC. [Terebrare.] Percer le bois avec la Tarière. EXTĒRĒBRARE. CIC. [Terebrando extrahere. Metaph. PLA. Extorquere.] Extorquer.

EXTĒRGĒŌ, ēs, ērē. & EXTĒRGŌ, īs, ērē. PLA. Essuyer. (Vide TERGEŌ.)

EXTĒRIŌR, ōris. m. f. EXTĒRIŪS. n. Extérieur, qui est au dehors. PHR. Tu comes exterior, si postulet, ire recuses. H.

EXTERMINĀTŌR, ōris. m. CIC. Exterminateur, destructeur.

EXTERMINŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Extra terminos ejicere.] Chasser, bannir. Exterminare aliquem urbe, ex, de urbe. CIC. Exterminare auctoritatem, questiones. CIC. Morbum. PLI.

EXTERMINIUM, īī. n. CÆS. L'Action de chasser, d'abolir.

EXTERNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Dementem facere.] Faire perdre le sens, épouvanter. PHR. Ah! miseram assiduis quā luctibus externavit Spinoas Erycina serens in pectore curas. C. Externata mala. C. Externata fugam frustra tentabat. O. Equi externati. O.

EXTERNŪS & EXTĒRŪS, ā, ūm. [Ex alienā terrā.] Erranger. SYN. Extrānēūs, āllēnūs, pērēgrīnūs. PHR. Arcebatque suis externos finibus omnes. O. Externo lassus amore. O. Auget uterque suas externo robore vires; Et multi Rutulos, multi Trojana tuentur Castra. C. Externā à sede profectus. V. Externum cernimus, inquit, Advantare virum. V. Fas extera querere regna. V. Generos externis affore ab otis. V. Atque alio sub Sole novas exqui-

rere pradas. *Manil.* Quid si non arva aliena domoque Ignotas peteres. *V.* Qui remotis obstrepit Oceanus Britannis. *H.* Longinquis mirrit ab oris. *M.* Syrtis iter ad remotas. *Manil.* Res externa. *Lr.* Exterus hostis. *Cic.* Externus & adventitius tepor. *Cic.* Externa religio. *Cic.* Bona. *O.*

EXTĒRŌ, is, trīvī, trītūm, ērē. *Broier.* Exterere cibum. *Cic.* Messēm. *Var.* Exprimitur validis extritis viribus ignis. *Lr.* De fulgure. (Vide TERO.)

EXTĒRRĒŌ, es, rūī, rītūm, ērē. *Eponvamer.* Taurus Mugitu nemora exterrēt. *Sil.* Subitis exterritus umbris. *V.* Armena exterrita sylvis Diffugiunt. *V.* Novitate exterritus. *Lr.* Exterritus falsa. *Tac.* Exterritus somno. *Cic.* (Vide TERREO.)

EXTILLŌ, as, avi, atūm, arē. *PLI.* Dégouter. (Vide STILO.) Extillare se lacrymis. *TER.* Se fondre en larmes. Extillant oculi. *PLA.* (Vide LACRYMOR.)

EXTIMĒSCŌ, is, ērē. & **EXTIMĒŌ**, es, ūī, ērē. *Craindre fort.* *PHR.* Non equidem extimui. *V.* Extimuitque magistrum. *H.* Aliquas extimuisse minas. *T.* Loquentis Extimuit vultus. *St.* Extimescere de communibus fortunis. *Cic.* (Vide TIMEO.)

EXTIMOLATŌR, ōris, m. *TAC.* Qui encourage, qui anime.

EXTIMULŌ, as, avi, atūm, arē. *Animer.* *PHR.* Fame extimulata Tigris. *O.* His solita est dictis extimulare virum. *O.* (Vide STIMULO. EXEITO.)

EXTIMŪS, ā, ūm. *Qui est à l'extrémité.* *PHR.* Extima membrorum circum celsura. *Lr.*

EXTINCTŌR, ōris, m. *Qui éteint, qui mine.* Extinctor belli, patriæ. *Cic.*

EXTINGŌ, is, xi, ctūm, ērē. *Eteindre, abolir.* **EXTINGUERE** Ignem. *PHR.* Crinemque flagrantem Excutere, & sanctos restinguere fontibus ignes. *V.* Paulatim extinguitur ignis. *O.* Nutritur vento, vento restinguitur ignis: Lenis alit flammæ, grandior aura necat. *O.* Nec flammæ superant undæ. *V.* Flamma extincta relaxit. *O.*

EXTINGUĒRĒ Per transl. Ruiner. *SYN.* Abolēŏ, dēlēŏ, pērdŏ. *PHR.* Extinguere animum. *Cic.* Bellum. *PLA.* Crimen. *Cic.* Formam. *Ter.* Vocem, spem. *Liv.* Motus animorum. *Cic.* Invidiam extinguit mors. *Cic.* Senibusque fessis Rursus extinctos revocat calores. *S.* Sicis est extincta bibendo. *O.* Extinctus pudor. *V.* Et famam extingui veterum sic posse malorum sperans. *V.*

EXTINGUĒRĒ [Pro occidērē.] *Tuer.* *PHR.* Scilicet implestemque toros flammis; natumque patremque Cum genere extinxem. *V. i.* extinxissem. (Vide OCCIDO.)

EXTIRPATIŌ, ōnis, f. *COL.* Déracinement, abolition.

EXTIRPATŌR, ōris, m. *Liv.* Extirpateur, qui déracine.

EXTIRPŌ, as, avi, atūm, arē. *Arracher, déraciner.* *SYN.* Eradicŏ, cōnvellŏ, evellŏ, diruŏ, divellŏ. *PHR.* Extirpa, mihi crede, pilos de corpore toto. *M.* Extirpare vitia, humanitatem ex animo. *Cic.* Radicibus extirpata Prona cadit arbor. *V.* Disjertas moles avulsæque saxis Saxa vides. *V.* (Vide EVELLO. Vel DIRUO.)

EXTŌ, as, stiti, stitūm, arē. [Supērēssē.] *Etre, subsister.* *PHR.* Extant vestigia. *Liv.* Nullaque quæ possit, tot scriptis millibus, extat Littera Nationis

sanguinolenta legi. *O.* Extant exempla. *Cic.* Extat litteris. *Cic.* Quo nullum Latio clarius extat opus. *O.*

EXTARĒ [Pro emīnērē.] *Paroître, s'élever.* *SYNT.* Extant ædificia modicè ab humo. *PLI.* Surculi extant sex digitos, digitis. *COL. PHR.* Torpent mole novâ & summis vix cornibus extant. *V.* Humeris extantem suspicit altis. *V.* Et toto vertice supra est. *V.* Hæc alias inter caput extulit urbes. *V.* Collem qui plurimus urbi Imminet. *V.* Pectora quorum inter fluctus arrecta, jubæque Exuperant undas. *V.* Viros supereminet omnes. *V.* Sed cunctis altior ibat. *V.* Humero supereminet undas. *V.* Longâ trabe rectior extat. *O.* Quasæ tamen nostra est, non merfa, nec obruta navis; Utque caret portu, sic tamen extat aquis. *O.*

EXTARĒ [Pro essē.] *Etre.* *PHR.* Platonis extitit amulus. *Quin.* Non quales nostris extitimus meritis. *Pr.*

EXTOLLŌ, is, extūli, elātūm, ērē. *Elever, lever en haut.* *SYN.* Effērŏ, attollŏ, erigŏ, evēhŏ, tollŏ, elēvŏ. *PHR.* Torvos extollit ad æthera vultus. *O.* Prospiciens summâ caput extulit undâ. *V.* Extulit os sacrum cælo. *V.* Vites extollere & erigere. *Cic.*

EXTOLLĒRĒ [Pro laudārē.] *Leber.* *PHR.* Extollere aliquem verbis. *Sal.* Laudibus. *Cic.* (Vide LAUDO.)

EXTOLLĒRĒ. Animum. *Cic.* S'énorgueillir. (Vide SUPERBIO.) **EXTOLLĒRĒ** Jacentem. *Cic.* Dénier du cœur. (Vide ANIMUS. Animos accendere.) **EXTOLLĒRĒ** Liberos. *PLA.* Elever, nourrir. Extulit hæc (Italia) Decios. *V.* (Vide EDUCO.)

EXTORQUEŌ, es, tōrsi, tōrtūm, ērē. *Tordre, se donner une entorse.* Extorsit articulum. *Sen.*

EXTORQUĒRĒ [Pro auferre vi.] *Extorquer, arracher.* *SYN.* Rāpŏ, eripŏ, auferŏ, extrāhŏ. *PHR.* Tendunt extorquere poemata. *H.* Extorquere errorem alicui. *Cic.* Voluptas extorta alicui. *H.* Extorta voces. *CL.*

EXTORRIS, is, m. *Liv.* [Extra terram patriam ejectus.] *Exilé, banni.* Exulat extorris ab solo patrio. *Liv.* (Vide EXUL.)

EXTORTŌR, ōris, m. *Ter.* [Qui vi rapit.] *Voleur, qui extorque.* (Vide FUR.)

EXTRA Præp. *Hors, outre, par delà.* *PHR.* Nil extra numerum fecisse modumque. *H.* Meque extra tecta ferebam. *V.* Extra modum, jocum, viam, fatum, culpam, periculum. *Cic.* Pretium. *PLA.* Extra reli jac-tum. *Cur.* Extra te unum. *PLA. i.* te excepto.

EXTRACTŌRIŪS, ā, ūm. *PLI.* Attractif, qui attire.

EXTRAHŌ, is, trāxi, trāctūm, ērē. [Extra trahere.] *Tirer hors, arracher.* *SYN.* Trāhŏ, evellŏ, erūŏ. *SYNT.* Extrahere ex animis cupiditates. *Cic.* Telum è corpore. *Cic.* Serpentes cantu. *PLI.* Se ex negotio. *Ter.* *PHR.* Vivum puerum extrahat alvō. *H.* Via quæ me ab hac vitâ extrahat. *S.* Verberum vis extrahet Secreta mentis. *S.* Populus infernæ Stygis huc extrahendus. *S.* Qui rure extractus in urbem est. *H.*

EXTRAHĒRĒ [Pro trahere in longum.] *Differer, prolonger.* Extrahere diem cantando. *Liv.* Mortem vates extrahit dulci testudine. *L.*

EXTRANĒŪS. *Cic.* & **EXTRARIŪS**, ā, ūm. [Alienus.] *Etranger.* (Vide EXTERNUS.)

EXTRĒMITĀS, ātis, f. *Cic.* L'Extrémité, le bout.

EXTREMŌ, & **EXTREMUM**, adv. *Enfin*. SYN. Dēniq̄, dēmū, tādēm. PHR. Extremum te alloquor. *V. Pour la dernière fois.*

EXTREMŪS, ā, ūm. *Dernier*. SYN. Sūp̄rēmūs, ūltimūs, *vel* dīssīcūs, rēmōtūs. *Eloigné*. PHR. Extrema fortuna. *Cic. Hyems. Cic. Pueritia. Cic.* In extremo spiritu. *Col.* Extremum tunicae. *Pl.* Anni. *Tac.* Dies extremus fatis. *O.* Finis extremus laborum. *V.* Gemitus extremos ciere. *V.* Extremā moriens tamen alloquor horā. *V.* Extremā jam in morte. *V.* Equus ne Peccet ad extremum ridendus. *H.* Durare in extremum. *O.* Illam extremam progenit. *V.* Recessu penitus extremo abditus. *S.* Extremos pudeat rediisse. *V.* Extremum hunc Arethusa mihi concede laborem. *V.* Extremis Asiae jam victor in oris. *V.* Impiger extremos currit mercator ad Indos. *H. i. Remotos.* Quid nunc primum dolor infelix, quidve extremum desere paras. *S.*

EXTRICABILIS, ille. *Qu'on peut arracher.*

EXTRICŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. [A tricis expedire.] *Débrancher, débrancher.* SYN. Expēdiō, explicō, solvō, libērō. PHR. Cervā extricata densis plagis. *H.* Mercedem aut nummos unde unde extricat. *H. i. Perquirat, extrahit.* Agrum sylvestrem extricare. *Col. Défricher.*

EXTRINSECŪS. Adv. *Cic. Par dehors, de dehors.* SYN. Fōris, extrā. PHR. Addita corpora sunt extrinsecus. *Lr.* Nequicquam extrinsecus intrat Quod nervos agitet. *P.*

EXTRUDŌ, is, trūsī, trūsūm, ērē. *PLA. Chasser, mettre dehors avec violence.* SYN. Dētrūdō, dētūr-bō, expellō, ējiciō. SYN. Extrudere foras, ex adibus. *PLA.* Invitum extrudere. *Ter.* PHR. Cedit enim rerum novitate extrusa vetustas. *Lr.* Laudat venales qui vult extrudere merces. *H. Se défaire.*

EXTRINGŌ, is, nxi, nctūm, ērē. *Cic. Serrer, enroindre.*

EXTRŪŌ, is, strūxi, strūctūm, ērē. *Bâtir, élever.* PHR. Casas extruere ex virgis. *T.* Extruxit in aethera montes. *V-F.* Extruere thermas de marmore. *M.* Carthaginis altae Fundamenta locas; pulchramque uxoris urbem Extruis. *V.* (Vide *ÆDIFICŌ*.)

EXTRUERE mensas. *T.* Focum. *O.* Garnir. PHR. Extruere focum lignis. *H.* Extruere festas mensas. *T.* Extruimusque toros, dapibusque epulamur opimis. *V.*

EXTUBERATIŌ, ōnis. f. *PLI. Enflure, tumeur.*

EXTUBERŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *PLI.* [Inflari, ex-crescere ad tuberis figuram.] *S'enfler, s'élever.* SYN. Prōtuberō, tūmescō, tūbērō, tūrgēō, inflōr, ex-crescō. PHR. Extuberans oculus gemmā. *PLI.* Extuberare colles. *Adivē. S.*

EXTŪMEŌ, ēs, ērē. *PLI. S'enfler.* (Vide *TUMEO*.)

EXTUNDŌ, is, rūdi, rūsum, ērē. [Tundendo exprimere.] *Eaire sortir une chose à force de coups.* [Metaph. extorquere.] *Tirer, extorquer.* PHR. Quis Deus hanc Musae, quis nobis extudit artem. *V.* Quem mihi vix frugum, & pecudum custodia solers Omnia tentanti extruderat. *V.* Labor extudit fastidia. *H.*

EXTUNDERĒ. [Pro tundendo sculperē.] *Graver.* Hic Salios... Et lapsa ancilia caelo Extruderat. *V.*

EXTURBŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. [Turbis instar violenter ejicere.] *Chasser avec violence, troubler.*

SYN. Expellō, dētūr-bō, ējiciō. PHR. Animas exturbare caede. *O.* Exturbare alicui oculos. *PLA.* Exturbare aliquem bonis, ex agris. *Cic.* Sedibus. *Col.* Aegritudinem ex animo. *PLA.* Radicibus exturbata Pinus. *C.*

EXTURBARĒ. [Pro turbare.] *Troubler.* SYN. Exturbare mentem. *Cic.* Spem pacis. *Liv.* Exturbare cotnas. *St.* Silentia noctis. *St.* Noctem. *S.*

EXTUSSŌ, is, irē. *PLI.* [Cum tussī ejicere.] *Jetter en toussant.*

EXUBERŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Abonder, être abondant.* SYN. Abundō, afflūō. PHR. At si luxuria foliorum exuberat umbra. *V.* Pomis exuberat annus. *V.* Malus membris exuberat humor. *Cl.* (Vide *ABUNDO*.)

EXUCCŪS, ā, ūm. *S.* [Succo carens.] *Sec, qui est sans suc.*

EXUDŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Suer, dégoûter de suer.* PHR. Sive illis (agris) omne per ignem Excoquitur vitium, atque exudat inestus humor. *V.* Exudatique labores. *Sil.* Exudare causas. *H. Plaid.* (Vide *SUDOR*.)

EXVELATŪS, ā, ūm. *PR. Dévoilé, découvert.*

EXUGŌ, is, xi, ctūm, ērē. *COL. Sucrer.* (Vide *SUGO*.)

EXUL, ūlis. m. f. *Exilé, banni.* **EXTŌRRIS**, prōfūgūs, rēlēgātūs, vāgūs. PHR. Attonitusque malis, exul mentisque domusque. *O.* Ultima perperior medios ejectionis in hostes; Nec quidquam patriā longius exul habet. *O.* Exulibusque datur ducenda Lavinia Teucriis. *V.* Exul ab octavā Marius bibit & fruitur Diis Iratis. *J.* Exul, inops erres, alienaque limina lustras. *O.* Me pulsū patriā Pelagique extrema sequentem Fortuna omnipotens & ineluctabile fatum His posuere locis. *V.* Vagus exul in orbe Errabit toto, patriis ejectionis ab oris. *Sil.* Ecce domo patriāque carens oculisque meorum. *O.* Quāvisque diu terris, ubi sistere possit. *O.* Quibus tot funera passis Cunctus ob Italiam terrarum clauditor orbis. *V.* Ignota per oppida tristes Exul agit casus. *St.* Illa relegatum gelidos Aquilonis ad ortus. Non finit exilio delituisse meo. *O.* Ut profugae desint alimenta senectae. *O.* Finibus extorris complexuque avulsus Iuli. *V.* Per undas Ausa sequi patriā excussus. *V.* Et regnis exul ademptis. *V.* Me pulsū patriā Pelagique extrema sequentem. *V.* Pulsus ob invidiam regno. *V.* Finibus expulsum patriā, nova regna petentem. *V.* Gerulis agerem si Syrtibus exul. *V.* Exul errat natus, & patriā caret. *S.* Quid terras alio calentes Sole mutamus? patriā quis exul Se quoque fugit. *H.* Ipse ignotus egens Libyae deserta peragro, Europā atque Asia pulsus. *V.* Et profugus errem semper, ut patriā arceat; Opemque gentis hospes externa sequar. *S.*

EXULCERATIŌ, ōnis. f. *CEL. Ulceration.*

EXULCERATŌR, ōnis. m. trīx, icis. f. *PLI. &*

EXULCERATORIŪS, ā, ūm. *PLI. Qui ulcero.*

EXULCERŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Ulcerer, causer des ulcères.* Exulcerare animum. *Cic.* [Metaph. Pro exasperare, excēbāre.] *Aigrir, envenimer.*

EXULŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Eire banni, être hors de son pays, en être chassé.* SYN. Fūgiō, āufūgiō. PHR. Exulat ignotis Tydeus Germanus ab oris. *V.* Quid ista profunt? orbe defenso caret; fertur quæ

ferri vetat. *S.* Sed alter Victus abijt, longēque ignotis exulat oris. *V.* Exilioque domos mutant. *V.* Exulat Aufoniā profugus delator ab urbe. *M.* Per externas profugus pater exulat oras. *O.* Fama volat pulsum regnis cessisse paternis Idomeneā Ducein, desertaque littora Cretæ. *V.* Qui Tuscā pulsus ab urbe, Exilium dirā poenā pro cæde luebat. *O.* Est aliquid patriis vicinam finibus esse: Ultima me tellus ultimus orbis habet. *O.* Regnoque domoque Pellimur: ejectos ultimus orbis habet. *O.* Pellimur ē patriis laribus patimurque volentes Exilium. *L.* Patriam pulsus dulcesque penates Linqueret, & tristes exul traheretur in oras. *Sil.* Offenso pulsus & urbe Deo. *O.* Patriā mæstus non truditur exul. *Cl.* Nos patriæ fines & dulcia linquimus arva. *V.* Dum procul à patriā raptum amplexuque tuorum, Ah dolor! Hispanis fors impia detinet oris. *Vid.*

EXULTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Saliendo lætitiā ostendere.] *Tressa llir de joye.* *SYN.* Exiliō, sūbsiliō, gēstiō, gāudēō, lētor. *PHR.* Læritiā exultant, *V.* Fœminæ exultant lunatis agmina peltis. *V.* Hic exultantes Salios nudosque Lupercos. *V.* Circum gens humida Ponti Exultans rorem latē dispersgit amarum. *V.* Exultans successu animisque Choræbus. *V.* Exultat relis & luce coruscus ahenā. *V.* Exultatque animis, & spe jam præripit hostem. *V.* At medias inter cædes exultat Amazon. *V.* Otio exultas nimiumque gaudes. *C.* Nimis exultare secundis rebus. *S.* In herbis exultat Vacca. *O.*

EXULTARE. [Pro extra saltare.] *Sauter, être agité* *PHR.* Exultantque vada, atque æstu miscentur arenæ. *V.* Exultantque æstu latices: furit intus aquæ vis. *V.* Exultantiaque haurit Corda pavor pulsans. *V.* Pavor exultat circa pectus. *L.* Craor exultans erupit in ora. *Sil.* Altē exultans ē pectore sanguis Emicat. *Lr.*

EXULTIM, & **EXULTANTER**. *PLI.* En sautant, en bondissant. *PHR.* Quæ velut latis Equa trima campis Ludit exultim, metuitque tangi Nuptiarum expers, & adhuc protervo Cruda marito. *H.*

EXULTATIŌ; ōnis. *f. PLI.* Tressaillement de joie, gaieté.

EXULŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Hurler, jeter un grand cri.* *SYN.* Ululō, lāmētōr, ejulō. *PHR.* Nec puduit scissis exululare comis. *O.* Territus ipse fugit, nactusque silentia ruris Exululat. *O.* Exululant comites furiosaque tibia flatur. *O.* Utque suum Bacche non sentit faucia vulnus, Dum stupet Idæis exulata jugis. *O.*

EXUNDATIŌ, ōnis. *f. PLI.* Débordement. inondation.

EXUNDŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Se déborder.* *SYN.* Undō, ābundō, exēō, efflūō. *PHR.* Præruptum exundat Pelagus. *Sil.* Præsertim incertis si mensibus amnis abundans Exit, & obducto latē tenet omnia limo. *V.* Amnes rumpuntur fontibus. *V.* (Vide *DILUVIUM*.)

EXUNDARE *Metaph.* *Se répandre.* *PHR.* Exundat pestis. *Sil.* Dolor exundat altē mersus. *S.* Terra exundavit chelidris. *Sil.* Vapor exundat antro. *S.*

EXUNGŌ, is, ērē. *PLA.* Oindre. (Vide *UNGO*)

EXUNGULO, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLA.* Arracher les ongles, déssoler.

EXŪŌ, is, ūī, ūtūm, ērē. *Dépeñiller, deshabiller.* *SYN.* Nūdō, dēnūdō, spōliō. *PHR.* Exuere habitus regales. *St.* Exuere alicui vestem. *Sil.* Exuere aliquem armis. *Sil.* Exutusque puer pennis. *M.* Et tu Trojanos exue castus. *V.* Duplicem ex humeris rejecit amictum. *V.* Et magnos membrorum artus, magna ossa, lacertosque Exuit; atque ingens mediā consistit arenā. *V.* Humero simul exuit ensē. *V.* Ensē Vaginā exuerat. *St.* Nec mora temperie blandarum captus aquarum; Mollia de tenero velamina corpore ponit. *O.* Habitus regales exue. *St.* Serpens exuit in spinis vestem. *Lr.* Vetus exuitur Anguibus. *O.* Anguis annis exutus. *St.* Unum exuta pedem vinculis. *V.* Exutus diademate crines. *St.*

EXŪERĒ. [Per trans.] *Quitter, se déliurer.* *SYN.* Exuere virtutes, vitia, ritus. *O.* Servitium, obsequium. *Tac.* Exuere aliquem sedibus. *Tac.* Exuere fastus. *O.* Exuitur feritas. *O.* Exuere pudorem. *Sil.* Patriam. *Tac.* *PHR.* Exuerint sylvestrem animum. *V.* Exuit implicitum tenebris humentibus orbem. *S.* Alecto torvam faciem & furialia membra Exuit. *O.* Cybeleius Atyx Exuit hac hominem; truncoque induruit illo. *O.* Et istam, Oro (si quis adhuc superest precibus locus) exue mentem. *V.* Hi cædunt nemus, exuuntque montes. *St.* Exuit annosā mores nomenque senectā. *M.* Pectus exuere curris. *St.* Sed membra virum terrena relinquunt Exuiturque animos. *St.* Castumque exuta pudorem. *Sil.* Luctus exuti morte. *Sil.* Laqueis exuta Mulæ. *Cl.* Palmæ exuta vinculis. *V.* Exuere animam. *O. i. Mori.* Animā memet ac scelere exuam. *S.* Exuere ossa. *V.* *Décharnier.*

EXŪPĒRĀBĪLYS, ille. *Surmontable, qu'on peut surpasser.* *PHR.* Immanemque totam & non exuperabile saxum. *V.* Exuperabile diris Ingenium mortale. *St.* Non exuperabile vallum. *Cl.*

EXŪPĒRĀNTIĀ, æ. *f. CIC.* Eminence, excellence.

EXŪPĒRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Surpasser.* *SYN.* Sūpērō, vīcō, præsīō, exīō. *PHR.* Exuperant undas crista. *V.* Flammæ exuperant, furit æstus ad auras. *V.* Exuperat morum nobilitate genus. *O.* Non tamen idcirco complecterer omnia verbis; Materiā vires exuperante meas. *O.* Dolor exuperabat. *Lr.* Exuperare ardua. *Sil.* Laudes alicujus. *O.* (Vide *VINCO*.)

EXURDŌ, ās, ārē. *Rendre sourd, étourdir.* *SYN.* Exardat aures. *PLI.* Tibi clamoribus exurdato. *Sen.* Fervida quod subtile exurdant vina palatum. *H.* *Metaph.*

EXURGŌ, is, rēxī, rēctūm, ērē. *Se relever.* Exurgere de nocte. *Pla.* Ex insidiis. *Liv.* Exurgunt vertice colles. *Sil.* Dolor exurgit gravior. *S.* Exurgat foras. *Pla.* (Vide *SURGO*.)

EXURGĒRĒ. [Per trans.] *Prendre courage.* Exurge, & perfer hunc dolorem. *Cic.* Exurgit Respublica. *Cic.* (Vide *ANIMUS. Animus sume*.)

EXURŌ, is, ūsī, ūstūm, ērē. *Brûler, embraser.* *PHR.* Infestum eluitur scelus aut exurit igni. *V.* Pictas exure carinas. *V.* Quos sitis exurit. *Lr.* Sol graciles exurit aristas. *St.* Atque exustus ager inorientibus æstuat herbis. *V.* Exusta Palus. *V.* Flos exustus fiti. *Cic.* (Vide *URO*.)

EXUSTIŌ, ōnis. *f. CIC.* Embrasement. (Vide *INCENDIUM*.)

EXUVIÆ, ærūm. f. *PLUR. D. pœuilles, butin.* SYN. Spoliā, prædā. *EPITH. Ditrēs, cruentæ, hostiles, opimæ, superbæ.* *PHR.* Has olim exuvias mihi perfidus ille reliquit, Pignora cara sui. *V. Hec-tore*, qui redit exuvias indutus Achillis. *V. Hæc arma exuviasque viri tua Quercus habebit. V. Mezentri Ducis exuvias tibi, magne trophæum Bellipotens. V. Non exuvias pulsæve trophæum Virginis, aut spolia ulla peto. V. Ille oculis postquam sævi monimenta doloris Exuviasque hausit; furis accensus, & irā Terribilis? tunc hinc spoliis indute meorum, &c. V. Ut domus hostiles præferat exuvias. T. Exuviae, truncis affixa trophæis Lorica, & fracta de casside buccula pendens, &c. J. Phlegæis sylva*

superbit Exuviis; totumque nemus victoria vestit: Hic patuli rictus; hic prodigiosa Gigantum Tergora dependent; & adhuc crudele minantur Affixæ facies truncis; immaniaque ossa Serpentum passim tumulis exanguibus albeant. *Cl.* His niteat donis conclave & xystris & aula Atque maritalis sponda superba tori, Cæde vicum nostris rorantes ponite templis Exuvias; Getico grata trophæa Deo. *Com. EXUVIÆ ferarum. La peau, PHR. Dat Niso Mnestheus pellem horrentisque Leonis Exuvias. V. Serpens Cum positus novus exuviis nitidusque juventæ volvitur. V. (Vide PELLIS.) EXUVIÆ capitis. S. Les cheveux. (Vide CAPILLUS.)*

F

ABX, & **FABŪLA**, æ. f. dim. *PLA. Fève, le fume. EPITH. Pallens, dūrā, pinguis, vëntōsā. PHR. Vere fabis fatio. V. Duræ culmen inane fabæ. O. Et septem nigras versat in ore fabas. O.*

FABĀLYS, æ. f. *FABACĒUS, &*

FABACYŪS, *Pal. FABAGINŪS. Cæc. FABARIŪS,*

ā, ūm. Pl. [Quod ad fabam pertinet.] De Fève.

PHR. Certè ego de vitulo cinerem, stipulamque fabalem Sæpe tuli, plenā februa tosta manu. O.

FABALIY, ūm. n. *COL. La paille des Fèves.*

FABARIS, is. m. [Sabinorum fluvius qui & Farfarius dicitur.] *Farfaro. PHR. Qui Tiberim Fararimque bibunt. V. Et amænæ Farfarius umbræ. O.*

FABER, Fābrī. m. *Forgeron; artisan, ouvrier. SYN.*

Artifex, opifex. EPITH. Fortis, solers, validus, vigil, clarus, pēritus, nobilis, robustus, indū-

trius. FABER marmōrariūs. SEN. Sculpteur. Fērrariūs. PLA. Forgeron, Serrurier. Ærariūs. Liv. Chaudron-

nier, Fondeur. Lignariūs. Liv. Materiarius. PLA. Menuisier. Tignariūs. CIC. Charpentier. PHR. Fab-

ber imus & unguis Exprimit, & molles imitabi-

tur ære capillos. H. Marmoris aut eboris fabros,

aut æris amavit. H. Cum faber incertus scamnum

faceretne; Priapum Maluit esse Deum. H. Cyclo-

pum exesa caminis Antra Ætnea tonant; validis-

que incudibus ictus Auditi referunt gemitum; stri-

duntque cavernis Stricturæ chalybum; & forna-

cibus ignis anhelat. V. Ocyus incubuere omnes, pa-

riterque laborem Sortiti: fluit æs rivis, aurique

metallum, vulnificusque chalybs vastā fornacē

liquefecit: Ingentem clypeum informat. V. Ac ve-

luti Cyclopes fulmina mæssis Cum properant, alii

Taurinis follibus auras Accipiunt, redduntque;

alii stridentia tingunt Æra lacu: gemit impositis

incudibus antrum. V. Illi inrer sese magnā vi bra-

chia tollunt In numerum; versantque tenaci for-

cipe ferrum. V. (Vide MALLEATOR.)

FABER, Fābrā, ūm. *Artifex, ingenieux. PHR. Dæ-*

dalus ingenio fabre celeberrimus artis. O.

FABETUM, ti. n. *PL. [Locus fabis consitus.] Lieu*

où l'on a semé des Fèves.

FABIŪS, ii. *E Fabiorum familiā trecenti à Vejenti-*

bus occisi sunt apud Cremeram fluvium. Una dies Fabios ad bellū miserat omnes, Ad bellum missos abstulit una dies. O. Unus junior domi remanserat qui deinde Dictator creatus primus fulmineum len-

to luctamine Pœnum Compressit Fabius; Anniba-

lem enim in Campaniam traxit ubi deliciis elan-

guis Pœni ducis virtus. PHR. Victricesque moræ Fa-

bii. Pr. Infraactasque manus dilato Marte fatigar

Solers cunctando Fabius. Sil. Tu maximus ille es

Unus qui nobis cunctando restituis rem. V.

FABRĒ, adv. *PLA. Avec art, artistement.*

FABRICĀ, æ. f. *Structure, construction, composition.*

Fabrica ferrea. PLI. Forge. Fabrica æris, ferri. CIC.

L'art de forger.

FABRICĀ. TER. *Ruse. (Vide Dolus.)*

FABRICA, & **FABRICATIŌ**, ōnis. f. [Compac-

tiō.] Structure, composition. Fabrica membrorum,

naturæ. CIC.

FABRICĀ. [Pro ædificio.] *L'Architecture. PHR. De-*

nique ut in fabricā, si prava est regula, &c. Lr. Ac

veluti jactis dum molibus ardua surgunt Mœnia

snitimis invidiosa locis. Instant ardentes operæ:

Pars ducere muros; Altera pars validā volvere sa-

xa manu Substratis ponunt alii fundamina saxis;

Sortitōque suum quilibet urget opus. Saut. (Vide

ÆDIFICIŌ.)

FABRICĀTOR, ōtis. m. *CIC. Artisan, ouvrier. Ar-*

chitecte. Mundi fabricator. Quin. (Vide FABER.

OPIFEX.) FABRICĀTOR. [Metaph.] Auteur,

Chef, &c. Et ipse doli fabricator Epeus. V. Morbus

Lethi fabricator. Lr.

FABRICIŪS Consul Romanus qui contra Pyrrhum bel-

lum gessit, eique medicum, regis sui necem pollicen-

tem, remisit. EPITH. Pārūs, pāupēr, grāvīs, fortīs,

invictūs, incōruptūs. PHR. Scipiadæ cladem Li-

byæ? parvoque potentem Fabriciū? V. Animo-

saque pauperis umbra Fabricii. Cl. Et nulli pervia

culpæ Pectora Fabricii donis invicta. Cl. Atque à

Fabricio non tristem Ponte reverti. H. Pons Tyberis

à Fabricio factus.

FABRICŌ, as, avi, ætūm, ærē. **FABRĒFACIŌ**, is, ærē.

& FABRICŌR, aris, arūs sūm, arī. DEP. Faire,

fabricuer, construire, forger. SYN. Cūdō, ēxcūdō,

cōnstrō, mōiōr, efficiō, faciō, struō, extruō, ædi-

ficō, cōflicō. **PHR.** Pugnant armis quæ post fabricaverat usus. *Cl.* Qui funesta novo fabricaverat æra dolori. *Cl.* Miserat hunc (*craterem*) illi Therfes, fabricaverat Alcon. *O.* Fabricata fago pocula. *O.* Tela reponuntur manibus fabricata Cycloppum. *O.* Excudent alii spirantia mollius æra. *V.* Quinque adeo magnæ positis incudibus urbes Tela novant... Tegmina tuta cavant capitum... Reconquunt patriis fornacibus enses. *V.* Ferrum exercebant vasto Cyclopes in antro. *V.* Nec enses Immiti sævus duxerat arte Faber. *T.* (Vide **SCULPO CÆLO**.)

FABRILIS, *ilē*. *D'ouvrier, d'artisan.* **PHR.** Fractaque fabrili dedolat ossa manu. *M.* Tractant fabrilia fabri. *H.* Mollibus è stratis opera ad fabrilia surgit. *V.*

FABULĀ, & **FABELLĀ**, *æ. f. dim.* [*A fando, res passim vulgata.*] Nunc fabularum cur sit inventum genus Brevi docebo. Servitus obnoxia quia quæ volebat non audebat dicere, Affectus proprios in fabellas transtulit; Calumniamque fictis elusit jocis. *Ph.* [*Fable, conte.*] **EPITH.** Fictā, vānā, mēdāx, lācā, dōctā, sōlers, īnānis, gārūlā, ānilis, vūlgāris, pēritā, pūērilis, ingēnōsā, lēpidā, bēllā, dēlirā, nōvā, tūrpis. **PHR.** Hæc placet, hæc quoniam vulgaris fabula non est. *O.* figmenta vatum dedecorant viros graves, Mittenda pueris hæc priorum somnia. *Sant.* Garrit aniles Ex re fabellas. *H.* Fictis jocari nos meminerit fabulis. *Ph.* Æsopus talem tum fabellam retulit. *Ph.* Nec aliud quidquam per fabellas queritur Quam corrigatur ut error mortalium. *Ph.* Suecat peritis fabulis Simul joculari & ludere. *Aus.* Illa rudes quondam populos figmenta movebant, Vix ea nunc pueros, credula corda, movent. *Sant.*

FABULĀ. *Le sujet d'un entretien railleur.* **PHR.** Superi risere; dique Hæc fuit in toto notissima fabula cælo. *O.* Cum subito monstrofa mihi turpisque relatu Fabula, Rufini castratus proflit hæres. *Cl.* It nova nec tristis per cunctas fabula cernas. *J.* Fabula narrabor famulis. *S.* Nomine sub nostro fabula nulla fuit. *O.* Mutato nomine de te Fabula narratur. *H.* Asinæque paternum Cognomen veritas in risum; & fabula fias. *H.* Per urbem fabula quanta fui. *H.* Quodque tibi mœchum fabula nulla dabat, Esse videbaris fateor Lucretia nobis. *M.*

FABULĀ. [*Poema ad utilitatem & delectationem confictum.*] *Piece de Theatre.* **PHR.** Traditur antiqui fabula plena joci. *O.* Aut vera, aut veris fac propiora canas. *Sant.* (Vide **TRAGŒDIA**, **COMŒDIA**.)

FABULARIS, *arē*. & **FABULOSUS**, *ā, ūm.* *Fabuleux.* **SEN.** Fictus, commentitius, fictitius, nugatorius. **PHR.** Caucasum, vel quæ loca fabulosus Lambit Hydaspes. *H.* Me fabulosa Vulture in Apulo altricis extra limen Apuliz. *H.* Sed fabulosâ ne vetustate elevem. *Ph.*

FABULĀTOR, *ōris. m. SUE.* *Faiseur de contes.* **FABULŌ**, *ās, avi, arum, arē.* & **FABULŌR**, *āris, arī.* *Dep.* **TER.** *Causar, faire des contes.* **PHR.** Dum fabulamur. *M.* Fabulari inter se. *Tor.* Fabulari falsa. *Pla.* (Vide **COLLOQUOR**, vel **NARRO**.)

FABULOSE, *adv. PLI.* *Fabuleusement.*

FABULOSITAS, *ātis. f. PLI.* *Ce qu'il y a de plus fabuleux dans une histoire.*

FACĒSSŌ, *is, ēssī, sivi, & sūi, sītum, ērē.* [*Idem quod facio.*] *Faire exécuter, accomplir.* **PHR.** Haud mora continuo matris præcepta facessit. *V.* Imperio læti parent ac iussa facessunt. *V.* Facessere alicui, periculum, negotium. **TER.** *Susciter.* (Vide **FACIO**.) **FACĒSSIT.** *Ter.* [*Pro hinc se faciat, abeat.*] *Qu'il s'en aille.* **PHR.** Et tempestates terrâ cæloque coortæ In cælum terrasque remotæ jure facessunt. *Lr.*

FACĒTĒ, *adv. CIC.* *Agreablement, plaisamment.* **SYN.** Lēpidē, festivē, urbānē, saltē, bellē, jucundē, argutē.

FACETIÆ, *arum. f. CIC.* *Bons mots, railleries fines, plaisanteries agréables.* *Leporum* Disertus puer ac facetiarum. *C.* (Vide **JOCUS**, **SALES**.)

FACĒTŪS, & **FACĒTOSŪS**, *ā, ūm.* *CIC.* *Facetieux, plaisant, enjoué, railleur.* **SYN.** Lēpidus, festivus, jocosus, salsus, argutus. **SYNT.** Facetus sermo, Poeta, scurra. *Cic.* Faceti sales. *PLI.* Faceto lepore solers. *PLI.* Facetæ aures. *M.* Delicates. **PHR.** Qui lætis risum salibus movisse facetus. *Cl.* Ut cuique est ætas, ita quemque facetus adoptat. *H.* Molle atque facetur (*i. elegans*) Virgilio annuerant gaudentes rure Camenæ. *H.*

FACIES, *ei. f. La face, le visage.* **PHR.** Et facies Tauro propior. *V.* Jura regunt, facies quamvis inscripta repugnet; Seque suo prodat titulo. *Cl.* A verbis facies dissidet ista tuis. *O.* Pulchram faciem induere turbido animo. *S.* Curvo nec faciem littore dimovet. *H.* (Vide **VULTUS**.)

FACIES. *L'air, la ressemblance.* **PHR.** Armorum facies, & Grajarum errore jubarum. *V.* Curvata in montis faciem circumstetit unda. *V.* In faciem Æneæ. *V.* **FACIES.** *Pro ipsis hominibus.* **PHR.** Facies quælimina servet. *V.* Apparent diræ facies, inimicaque Trojæ Numina magna Deum. *V.* Nec te ullæ facies, non terruit ipse Tiphoeus. *V.* Hostilis facies occurrat & omnia turbet. *V.* Verane te facies, verus mihi nuntius affers. *V.* Mœstanque mariti Possē pati faciem. *L.*

FACIES. *Metaph. Air, figure; face, ressemblance.* Facies locorum. *Tac.* Deformis totâ urbis facies. *Tac.* In stagni faciem. *Tac.* Laborum o! Virgo nova mi facies inopinave surgit. *V.* Nec pingues unam in faciem nascuntur Olivæ. *V.* Ipsa ingens arbor, faciemque simillima Lauro. *O.* Tam multæ scelerum facies. *V.* Ut binæ regum (*Apum*) facies, ita corpora gentis. *V.* Quibus aspera quondam Vifa maris facies. *V.* Hic spelunca fuit, facies quam dira tegebat Solis inaccessible radiis. *V.*

FACILĒ, & **FACILITER**. *adv. VIR.* *Facilement, aisément, sans peine.* **SYN.** Commōdē, absquē lābōrē. **PHR.** Facile credere. *PLA.* Agere. *TER.* Facile ut somno aggrediare jacentem. *V.* Nec temperari facile, nec reprimi potest. *S.* Ingenio facile conciliante placens. *O.* Nobilitate facile Princeps. *Cic.* [*i. Certō.*] *Sans contredit.*

FACILIS, *ilē.* *Facile, aisé.* **PHR.** Da facilem cursum. *V.* Haud facilem esse viam voluit. *V.* Non est ad astra mollis è terris via. *S.* Facili vos tramite sistam. *V.* Facilis descensus Averni. *V.* Quod minimum facillimumque est. *C.* Omnis ad accessus Heliconis semita trita est. *M.* Fundit humo facilem victum justissima tellus. *V.* Egregiam & facilem victu per sæcula gentem. *V.* Quæ sit fortuna facillima ten-

eat. *V.* Res non difficilis mihi videtur. *M.* Facile redimit qui sanguine famam. *M.* Facilis & parabilis. *H.* Facilis & expeditus. *Cic.* Facile est ventis dare vela secundis; Ausroque atque ebori decus addere, cum rudis ipsa Materies niteat. *Manil.* In causâ facili cuius licet esse deserto. *O.* Quid facilem titulum superando quæris inertes. *O.* Facilis mirari nova. *Cl.* Facilis jactura sepulchri est. *V.* Il est aisé de se consoler. Facilis quærentibus herba. *V.* Faciles oculos fert omnia circum. *V.* *i. facile mobilis*

FACILIS, *Traversable, souple, docile.* *PHR.* Dum faciles animi juvenum, dum mobilis ætas. *V.* Ad juga faciles populi. *L.* Ipse volens facilisque sequetur. *V.* Nec visu facilis, nec dictu affabilis ulli. *V.* Duceris ut nervis alienis mobile lignum. *H.*

FACILIS [*Pro benigno.*] *Bon, obligeant.* *SYN.* Lēnis, mitis, benignus, proutis, cōmōdus. *PHR.* Et faciles motus mens generosa capit. *O.* Blandus facilisque maritus. *Sil.* Facilisque rogantibus. *O.* Faciles venerare Napæas. *V.* Nullus amorum unquam faciles ita præbuit alas. *Pr.* Faciles in tua vota Deos. *O.* Facilis mens & apta capi. *O.* Ipse ego vos habui faciles in amore ministros. *O.* Placidus facilisque parens venæque paratus. *O.* Da modo te facilem nec dedignare, &c. *O.* Facilem pecori terram experire. *V.* Terra frugum facilis. *Cl.*

FACILITAS, *avis.* *f. Cic.* *Facilité, complaisance.*

FACINOROSUS, *â, um.* *Cic.* *Méchant, scelerat.* (Vide **SCELERATUS**.)

FACINUS, *oris. n.* *Cic.* *Action, bonne ou mauvaise.* *SYN.* Factum, opus, actus. *EPITH.* Fortē, clarum, plūm, ingēns, nobilē, inclūtum, illūstrē, præclarum, infgnē, egrēgiūm, gēnērōsūm, mēmōrāndūm. *PHR.* Ad omne clarum facinus audaces manus. *S.* At simul Heroum laudes & facta parentis, &c. *V.* Fortia facta patrum series longissima rerum. *V.* (Vide **FACTUM**.)

FACINUS [*Pro scelere, flagitio.*] *Méchant action, crime.* *PHR.* Triste parat facinus, tacitæque exæstuat irâ. *O.* Facinus ignotum, inusitatum, efferum. *S.* Sed quo nefandum facinus admissum loco est. *S.* Et facinus atrox cordis. *S.* Sed tu malorum machinator facinorum. *S.* Morte dignum facinus. *S.* Inque oculis facinus barbara mater habet. *O.* Suasit amor facinus. *O.* (Vide **CRIMEN**, **SCELUS**.)

FACIO, *is, feci, factum, êre.* *Faire, agir, être la cause.* *SYN.* Efficio, cōnficio, pērficio, agō, pērgō, opēror, mōliōr, patrō, pērpētrō, exēquōr. *PHR.* Facere quæstum furtis. *Cic.* Vinum faciens ingenium. *O.* Ventri facientes frigora. *O.* Passus strepitum faciens. *O.* Ruere agmine facto. *V.* Jus tibi fecisti numen cæleste videndi. *O.* At magnum fecit, quod Græca Latinis Misceuit. *H.* Ulciscor facioque nefas. *O.* Pace domi factâ. *O.* Peritum Me fecere dolor lacrymæque. *Pr.* Lacrymæ fecere lituras. *O.* Facta ruina tibi est. *O.* Pro quæstu sumptum facit. *H.* Consilio manūque utiliter facere aliquid. *O.* Factu facile est. *Lr.* Inutile factu. *Lr.* Sol fecerat umbras. *O.* Meme adsum qui feci; in me convertite ferrum. *V.* Quid faceret? quo se raptâ bis conjuge ferret. *V.* Quid faciat lætas segetes. *V.* Pulchrâ faciat te prole parentem. *V.* Sic pater ille Deum faciat. *V.* Unam faceremus utramque Trojam animis. *V.* Arma acri faciendâ viro. *V.* Nūmborumque

facis tempestatumque potentem. *V.* Et me fecere poetam Pierides. *V.* Quæ bello fecere. *V.* Hinc ubi jam firmata virum te fecerit ætas. *V.* Qui nati coram me cernere lethum Fecisti. *V.* Et faciamus idem, nec mereamur idem. *M.* At sapor indicium faciet. *V.* Haud minus ac iusti faciunt. *V.*

FACERE *Ad &c.* [*Pro utile esse, inservire.*] *Servir, être bon.* *PHR.* Ars nostra facit ad bonos mores. *O.* Manus illius faciunt ad omne scelus. *O.* Non facit ad stomachum nostra lagena tuum. *M.* **FACERE** [*Pro effingere.*] *Représenter.* *PHR.* Illam inter cædes pallentem morte futurâ fecerat. *V.* Pugnatæque in ordine bella fecerat. *V.* In foribus pugnam ex auro solidoque elephanto Gangaridum faciam. *V.*

FACERE [*Pro opērārī, sacrificārē.*] *Sacrifier.* *PHR.* Cum faciam Vitulâ pro frugibus; ipse venito. *V.* Sacra refer Ceteri laris operatus in herbis. *V.* Ut Baccho Cererique; tibi sic vota quotannis Agricola facient. *V.* Sacra Jovī facturus erat. *O.* Thura merumque paras, & pia vota facis. *O.* Aris factus honos. *V.*

FACERE *Alia multa significatur.* Facere alicui cœnam. *Pl.* Consilium. *Liv.* *i. dare.* Contumeliam. *Ter.* Dolorem. *Cic.* Errorem. *Sen.* Litem. *Ter.* Facere dicta. *O.* *i. exequi.* *PHR.* Et facta crepuscula terris. *O.* Funus egregie factum. *O.* Quæ tibi res animos in me facit improbe? *O.* Facundum faciebat amor. *O.* Finem vitæ facere, atque laboris. *Lr.* Ne longum faciam. *H.* Cunctæque magna facit. *O.* Mecum facientia jura. *O.* *i. faventia.* Inne tibi melius suadet qui rem ut facias. *H.* *i. compares.* Facere damnum. *Pla.* Deditionem. *Caf.* Facere ex animo. *Ter.* Facere finem studiis. *Cl.* Fraudem legi. *Liv.* Locum voto. *O.* In ambiguo facere. *Pl.* *i. dubium.* Facere iter pedibus. *Cic.* Vestigia fecit. *V.* *i. abiit.* Una omnes fecere pedem. *V.* Facere iter sceleris. *O.* Morem facit usus. *O.* Verba facere alicui. *Ter.* Apud aliquem, de aliquo. *Cic.* Quinque dies Iconii fecimus. *Cic.* *i. mansimus.* Facere medicinam morbo. *Pla.* Morem sibi. *Liv.* Nomen alicui. *Pla.* Facere parvi, plurimi. *Cic.* *Estimer.* Facere reum. *Cic.* *Accuser.* Facere radium. *Liv.* Turbas. *Pl.* *Causar.* Stragem facere. *Cic.* Facere testem. *O.* *Prendre à témoin.* Anchisen facio certum. *V.* Et jam iussâ facit. *V.* Tertia dona facit, geminos ex ære lebetas. *V.* Est facta petiti Copia. *C.* Vela facit tamen, & plenis subit ostia velis. *V.* Quod cuique repertum Rimanti telum ira facit. *V.* Quique sui memores alios fecere merendo. *V.* Fecit avem Circe sparsitque coloribus alas. *V.* Fac minimis è partibus esse. *Lr.* *Suppos.* s. Amicè facis, sed non rectè. *Cic.* *Vous en us.* Proterve facere. *O.* Contra leges. *Cic.* Mecum facit. *O.* *i. assentitur.* Auxilium mercede facere. *Ter.* Facere calorem. *Pl.* *Exciter.* Facere cladem. *Liv.* Clamorem. *Cic.* Conspirationem. *Liv.*

FACTIO, *onis. f.* *Cic.* *L'Action, la manière de faire, d'agir.* **FACTIO**. *Cæs.* *Parti, faction, ligne.* **FACTIOSUS**, *â, um.* *Artif, agissant.* Sunt multi lingua factiosi, inertes operâ. *Pla.* **FACTIOSUS**. *SAL.* *Seditieux.* (Vide **SEDITIO**.)

FACTITIUS, *â, um.* *Pl.* *Artificiel.*

FACITIO, *as, avi, atum, are.* *FREQ.* *Faire souvent, pratiquer.* *PHR.* Nec satis apparet cur versus facitet. *H.* (Vide **FACIO**.)

FACTÖR, ðr̄s. m. CATO. *Artisan, Ouvrier.* (Vide OPIFEX. ARTIFEX.)

FACTŪM, tī. n. *Fait, action.* SYN. Ōpūs, āusūm, āctiō, āctā. EPITH. Clārūm, cēlēbrē, immōrtālē, insignē, nobilē, rūpē, fēdūm, nōxiūm, crūdēlē, irritūm. SYN. Facta alicujus detegere, prodere. O. Miscere dictis facta. *Sil.* Verba & facta probare. *H.* Purgare factum alicujus. O. Damnare, reprehendere, carpere. O. Requiere. O. Regum facta canere. *H.* Virtutem extendere factis. *V.* Mortalia facta peribunt. *H.* Dimidium facti qui bene cepit habet. *H.* Cunctis lætabile factum. O. Facta atque infecta canebat. *V.* Facto damnandus in uno. O. Fama manet facti. O. Neque Diffinget, infectumque reddet, quod fugiens semel hora vexit. *H.* Mens sibi conscia facti. *Lr.* Dux femina facti. *V.* Certa fides facti est. O. Os mutum facti caret indice. O. Præmia facti. O. Conscius audacis facti. *V.* (Vide ACTA, ORUM)

FACTURĀ, æ. f. PLI. *Façon, maniere de travailler.*

FACTŪS, ūs. m. Factus olei. CATO. *Façon qu'on donne au marc des Olives, ou des Raisins qu'on presse.*

FACŪLĀ, æ. f. LIV. *Petit flambeau.* PHR. Quorum alii faculas, alii retinere sagittas. *Pr.*

FACULTĀS, ātis. f. *Faculté, puissance, pouvoir, commodité.* SYN. Pōtēstās, cōpiā, libērtās. PHR. Cuius quoniam est oblata facultas. *V.* Pictoribus atque poetis Quidlibet audendi semper fuit æqua potestas. *H.* Vindictæ nulla facultas. O. FACULTĀS Dicendi & copia. *Cic.* Quæ tam prona facultas. *Cl.* Eloquence. (Vide ELOQUENS.) FACULTĀS [Pro viribus.] Force. Rebus inest secreta facultas. *Lr.* (Vide VIREs.) FACULTĀTES, ūm. *Cic.* Richeffes. (Vide DIVITIÆ.)

FACUNDĒ ADV. *Eloquemment, avec grace.* SYN. Dī fertē, ēlōquēntēr.

FACUNDIĀ, æ. f. *Maniere de dire les choses avec grace, éloquence.* SYN. Facundā vīs, vīrtūs. PHR. Neque abest facundia dictis. *V.* Facundia principe digna. O. Et sua mortifera est facundia. *J.* Mandatam juvit facundia causam. O. Et quanta tuis facundia pollet Ingeniis, nostrum digno sonet ore parentem. *Cl.* Linguae facundia. O.

FACUNDŪS, ā, ūm. *Qui dit les choses avec grace & poliment.* SYN. Eloquent, disertus. PHR. Cur facunda parum decoro Inter verba cadit lingua silentio. *H.* Non formosus erat, sed erat facundus Ulysses. O. Neque abest facundis gratia dictis. *Cl.*

FÆCATŪS, ā, ūm. CATO. *De marc.* Fæcatum vinum. CATO. *De la piquette.*

FÆCINIÆ UVÆ. COL. [Quarum Vinum multum habet fecis.] *Raisins dont le vin à beaucoup de lie.*

FÆCŌSUS, ā, ūm. *Qui jette une liqueur épaisse.* Accipe fæcosum, munera cara, garum. *M.*

FÆCULENTŪS, ā, ūm. *Plein de lie, bourbeux.*

FÆX, cīs. f. & FACŪLĀ, æ. f. dim. *H.* Lie de vin EPITH. Crāsā, lēntā, fēdā, tūrpīs, tētrā, fēcīdā, immūndā, lūtōsā, cānōsā, obscēnā, grāveolēns. PHR. Diffugiunt cadis Cum fæce siccatis amici. *H.* Pannosam fæcem morientis sorbet aceti. *P.* Condiraque in liquidā corna autumnalia fæce. O. Civitatis, fordes & fæx urbis. *Cic.* *Metaph.* La lie du peuple.

FAGINEUS, FAGEUS. PLI. Et FAGINUS, ā, ūm.

De hêtre. PHR. Erat alveus illic Fagineus. O. Post valido nitens sub pondere Faginus axis. *V.*

FAGŪS, gī. f. [Arbor.] *Hêtre.* PHR. Tantum interdensas, umbrosa cacumina, Fagos. *V.* Patulæ recubans sub tegmine Fagi. *V.* Rudibus Fagis texuntur & Ornīs. *Cl.*

FALÆ & FALATICA. (Vide PHALÆ. PHALARICA.)

FALCĀTŪS & FALCARIŪS, ā, ūm. *Cic.* Armé d'une faux. PHR. Falcato lustrantem mœnia curru. *V-F.* FALCĀTŪS [Cūrvātus.] *Courbé.* PHR. Falcati enses. *V.* Sinus falcatus in arcus. O. (Vide CŪRVUS.)

FALCIFER & FALCIGER, ā, ūm. *Armé d'une faux, qui porte une faux.* PHR. Falciferi defendere templā tonantis. *M. i. Saturni.* Falciferique senis fidus. O.

FALCŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. PLI. [Falce cadere.] *Faucher.* (Vide AMPUTO.)

FALCŌ, ōnis. m. [Avium rapacium genus.] *Falcon.* EPITH. Rāpāx, rāptōr, prāpēs, rāpidūs, āvidūs, gēnērōsūs. PHR. Ab alto Intuitus volucrem, liquidum secat aëra Falco. *Mant.* Tinnula per vacuum quatiens crepitacula Falco. Falcoque damnandus rigidis qui semper in armis Vivit, & infirmas fortior urget aves. *Sant.* Falcatis unguibus ales (Vide AVIS. AVES rapaces.)

FALERNŪS, nī. n. [Ager in Campaniā vino nobilis.] *Vin de Falerne.* PHR. Et quo te carmine dicam Rhætica nec cellis ideo contendere Falernis. *V.* Stertimus, indomitum quod despumare Falernum Sufficiat. *P.* Annosō ne parce Falerno. *M.* (Vide VINUM.)

FALISCI, ōrūm. [Hetruriae populi.] *Les Falisques.* SYN. Hētrūscī. PHR. Hi Falcenninas acies, æquosque Faliscos. *V.*

FALISCŪS, ā, ūm. *St.* [Falcimenti genus à Faliscis dictum.] *Saucisse, boudin, saucisson.* FALISCŪS, ā, ūm. *Metaph.* *Farci, rempli.* Et Lucania, ventre cum falisco. *M.*

FALLACIĀ, æ. f. *Fourbe, tromperie.* Verum ubi nulla fugam reperit fallacia. *V.* (Vide DOLUS. FRAUS.) FALLACIĀ. *Détour.* Tanta est fallacia testi. *V.* (Vide LABIRYNTHUS.)

FALLACITĒR ADV. *Cic.* En trompeur, faussement. SYN. Dōlōsē, āstū, frāudulēntēr, mēdācētēr, falsē. PHR. In humum saxumque trabemque, Quæque vacant animā, fallaciter omnia transit. O. *i. mutatur.* Sensit simulatā mente locutam. *V.*

FALLAX, ācis. *Trompeur.* SYN. Mēdāx, dōlōsūs, pērfidūs, frāudulēntūs. PHR. Dolis aptissima telus. *Pr.* Doli fabricator. *V.* Animi sub Vulpe latentes. *H.* Fallentis semita vitæ. *H.* Fallacior undis. O. Novas artes nova pectore versat Consilia. *V.* In utrumque paratus Seu versare dolos seu certæ occumbere morti. *V.* Illa dolos, dirumque nefas in pectore versat. *V.* Consilio versare dolos ingressus & astu. *V.* Docilis fallendi & necere testos. Nunquam tarda, dolos, *Sil.* Nequiquam patrias tentasti lubricus artes; sic avidis fallax indulget Piscibus hamus. *M.* Nec fraus te incolumem fallaci perferet Auno. *V.* Dolis instructus & arte Pelasgā. *V.* Fallaci vultu blandita fortuna. *S.* Grandior ut fortus siliquis fallacibus esset. *V.* Fallacibus Austris Deceptus. *V.* Aut fallax herba veneni. *V.* Nostraque fallaci veneratus lumina vultu. *C.*

FALLŌ,

FALLŌ, is, *sefellit*, *falsum*, *erē*. *Tromper*, *fourber quelqu'un*. SYN. *Dēcipiō*, *fraudō*, *delūdō*, *elūdō*. *illūdō*. PHR. Tum laqueis captare feras & fallere visco. *V*. Aut quæ sopitos deludunt somnia sensus. *V*. Callida sic stultas decipit esca feras. *M*. Dolis capere. *V*. At regina dolos (quis fallere possit amantem) *Præsentit*. *V*. At securā quies, & nescia fallere vita. *V*. Indoctum vanā dulcedine fallere vulgus. *O*. Is tibi verba dedit. *M*. Versare dolos. *V*. Me fraude petebas. *V*. At juvenis vicisse dolo ratus. *V*. Tuta frequensque via est per amici fallere nomen. *O*. Tentabisque iterum fallere fraude Jovem. *O*. Volucres viscatā fallite virgā. *O*. Qua possint fallere ab arte virum. *O*. Fallite fallentes... in laqueos, quos posuerunt, cadant. *O*.

FALLERĒ. *Tromper par la ressemblance, imiter*. PHR. Tu faciem illius noctem non amplius unam falle dolo; & notos pueri puer induc vultus. *V*. Nec miseros fallunt Aconita legentes. *V*. Si numquam fallit imago. *V*. Natum crudelis tu quoque falsis Ludis imaginibus. *V*.

FALLERĒ *Fidem*, *spem* &c. PHR. Dii cujus jurare timent & fallere numen. *V*. Impia nec veriti dominorum fallere dextras. *V*. Mugit; & Caci spem custodita sefellit. *V*. Multa malus simulans vanā spe fuit amantem. *V*. Infandum si fallere possit amorem. *V*. Arvaque jussit fallere depositum; vitiataque semina fecit. *O*. fallit portus & ipse fidem. *Pr*. Nec vota sefellit Eventus. *Cl*. fallere jura tori. *O*. fallere mandata. *O*. *i. non præstare*. fallere retia. *O*.

FALLERĒ [*Pro in errorem inducere*.] *Seduire, faire tomber dans l'erreur*. PHR. Hoc uno responso animum delusit Apollo. *V*. Mille viis habuisse dolum, quā signa sequendi falleret indeprentus & irremediabilis error. *V*. Nec sidus regione viæ litusque sefellit. *V*. fallit te incautum pietas mea. *V*. Deceptum errore locorum. *V*.

FALLI. *Etre trompé*. PHR. Et cæli toties deceptus fraude sereni. *V*. Scis Proteu, scis ipse, neque est te fallere cuiquam. *V*. Tunc stupet & dubie gaudet, fallique veretur. *O*. Nec te sententia fallit. *V*. Falli opinione. *Cic*. Fallitur augurio spes bona sæpe suo. *O*. Nisi fallor. *V*. Nisi me fallo. *Cic*.

FALLERĒ [*Pro latere*. *Tac*.] *Ignorer*. Littera fallit oculos. *O*.

FALSARIŪS, ii, & **FALSIFYCŪS**, i. m. *SUE*. *Fausfaire, qui fait des faussetés*. PHR. Nec mea subjecta convicta est gemma tabellā, Mendacem ceris imposuisse manum. *O*.

FALSE & **FALSO**. *Adv*. *Faussement, sans raison*. PHR. Fama falsō credita. *S*. Laudataque falso Fœmina. *O*.

FALSIFYCATION, ōnis. f. *COL*. *Falsification*.

FALSIFYCŪS, a, ūm. *PLA*. *Qui iure faussement*.

FALSILŌQUŪS, & **FALSIDYCŪS**, **FALSIFYCŪS**, a, ūm. *PLA*. *Qui debite des mensonges*. (Vide *MENDAX*.)

FALSIMONIUM, ii. n. *PLA*. *Fourberie*.

FALSIPARENS, entis. omni. g. c. *Celui dont le pere est supposé*. *Falsiparens* Amphitritonades. *C*.

FALSITAS, atis. f. *Cic*. **FALSIMONIA**, æ. f. *PLA*. &

FALSUM, i. n. *TAC*. *Fausseté, mensonge*. PHR. Qui veris falsa remiscet. *H*. Vero distinguere falsum. *H*. Veris addere falsa. *O*. Falsis acclivis animus. *H*. Falsis addit perjuria verbis. *O*. (Vide *MENDACTUM*.)

FALSŪS, a, ūm. *Faux*. SYN. *Fictus*, *vanus*, *mendax*, *fallax*. PHR. Accusare falso crimine. *O*. Falsis querelis. *Cl*. Pervenit ad aures Fama; nec à veri dissider illa fide. *O*. Falsum odium assimulat. *O*. Cul-pam falsā sub imagine celat. *O*.

FALSŪS [*Pro fallaci*.] *Fourbe, trompeur*. PHR. Falsa lingua. *O*. Falsus amicis. *Cl*. Si falsi positus ambagibus oris Vera loqui finitis. *O*. Solem quis dicere falsum Audeat. *V*. An quæ Neroni falsus astruit scriptor. *M*. Omnibus verax sibi falsus uni. *S*. Immemor atque unanimis falsæ sodalibus. *C*. **FALSŪS**. [*Dēceptus*.] *Trompé*. falsus animi. *Ter*. **FALSŪS** [*Vānus, inānis*.] *Vain, imaginaire*. SYN. falsus terror. *Lr*. Honor. *H*. falsa gaudia. *V*. Spem ponere falsam. *O*.

FALX, falcis. & **FALCICŪLĀ**, æ. f. *PAL*. *Une Faux*. *EPITH*. *Curvā*, *pandā*, *prōcūrvā*, *ādūncā*, *incūrvā*, *acūtā*, *āgrēstis*, *ferrēā*, *āhēncā*, *rēpandā*, *fēstivā*, *lūnatā*, *Sātūrnā*, *dēntatā*, *arbōrariā*, *syvāricā*, *fōnariā*, *scvā*, *dūrā*, *rigidā*, *rāpā*. PHR. Summeret agrestem, posito diademate, falcem. *J*. Terreat ut scvā falce Priapus aves. *Pr*. Neque illæ Procurvam expectant falcem. *V*. Et curvæ rigidum falces constantur in ensē. *V*. Nigræ rubigine falces. *Cl*. Pugnantem falce supinā. *J*. Pax me placidos curvavit in usus: Agricola nunc sum; militis ante fui. *M*.

FALCĒ *Sēcārē*, PHR. falce resecta Ceres. *O*. falce seges reseccanda. *O*. Vites incidere falce novellas. *V*. florentesque secant herbas. *V*. falcibus & messæ ad Lunam herbæ. *V*. Vitem falce premens. *H*. Ramos falce amputant. *H*. Non falx attenuat frondatorum arboris umbram. *C*. Et viridem durā cedere falce comam. *T*. Non mihi falx nimias Saturnia deputat umbras. *O*. falcem Exigui ruris paucissima sarra secantem. *J*. Partim succidit curvamine falcis ahenæ. *O*. Serta nec unquam falciferæ secuere manus. *O*. Æstivæ detondent Gargara falces. *Cl*. falcem supponit aristis. *V*.

FAMA, æ. f. *Brūt*, *renommée*. SYN. *Rūmōr*, *sermō*, *mūrmur*. *EPITH*. *Lōquāx*, *mēndāx*, *garrulā*, *vāgā*, *vōlāns*, *aūdāx*, *vēlōx*, *pērnix*, *mēmōr*, *procāx*, *vōlūcris*, *cēlēr*, *nūnciā*, *vōlūans*, *incertā*, *garrulā*, *pēnnatā*, *vānā*, *dubiā*, *inlignā*, *verbōsā*, *vulgatā*, *prænūnciā*. PHR. Aucupor infelix incertæ murmura fūnæ. *O*. fama miratrix senioris ævi. *S*. Quidquid fama canit. *M*. Hic incredibilis rerum fama occupat aures. *V*. Si vera est fama. *V*. Rumoresque serit varios. *V*. Vera ac ficta simul spargebat fama per urbem. *Sil*. fama loquax vestras si jam pervenit ad aures. *O*. Audiam, & hæc manes venit mihi fama sub imos. *V*. En ego lætarum venio tibi conscia rerum fama per immensas aëre lapsa vias. *O*. Nec tibi fama mei ventura est nuncia lethi. *O*. Sic quisque pavendo Dat vires famæ: nulloque authore malorum, Quæ finire, timent. *L*. Quippe olim; sed fama annis obscura. *Vida*. Arbitrio popularis auræ. *H*. Hæc passim Dea fæda virum diffundit in ora. *V*. Rumore accensus amaro. *V*. Nec nos aut durus pater, aut reverentia famæ Impe-diat. *O*. Destinat imperio clarum prænuncia veri Fama Numam. *O*. Atque equidem memini, fama est obscurior annis. *V*. fœta rumorum fama. *Sarb*. Et famam exingui veterum sic posse malorum. *V*.

FAMÆ Descriptiones. Orbe locus medio est inter terrasque fretumque Cælestesque plagas triplicis confinia mundi, Unde quod est usquam, quamvis regionibus absit, Inspicitur, penetratque cava vox omnis ad aures. Fama tenet, summæque domum sibi legit in arce: Innumerosque aditus, ac mille foramina testis Addidit, & nullis inclusit limina portis. Nocte dieque patet: tota est ex ære sonanti: Tota fremit, vocesque refert, iteratque quod audit. Nulla quies intus, nullæque silentia parte. Nec tamen est clamor, sed parvæ murmura vocis, Qualia de pelagi, siquis procul audiat, undis esse solent: qualinve sonum, cum Juppiter atras Increpuit nubes, extrema tonitrua reddunt. Atria turba tenet: veniunt leve vulgus, euntque: Mistæque cum veris passim commenta vagantur Millia rumorum, confusæque verba volutant. E quibus hi vacuas implent sermonibus aures: Hi narrata ferunt aliò, mensuraque ficti Crescit, & auditis aliquid novus adjicit autor. Illic credulitas, illic temerarius error, Vanaque lætitia est, confternatque timores, Seditioque recens, dubioque autore susurri. Ipsa quid in cælo rerum, pelagoque geratur Et tellure, videt; totumque inquit in orbem. O. Exemplo Libyæ magnas it fama per urbes, fama malum quo non aliud velocius ullum Mobilitate viger, viresque acquirit eundo. Parva metu primò; mox sese attollit in auras, Ingrediturque solo, & caput inter nubila condit. Illam terra parens irâ irritata Deorum Extremam (ut perhibent) Cæo Enceladoque sororem Progenuit pedibus celerem, & pernicious alis. Monstrum horrendum, ingens, cui quot sunt corpore plumæ, Tot vigiles oculi subter (mirabile dictu) Tot linguæ, totidem ora sonant, tot furrigit aures. Nocte volat cæli medio, terræque per umbram Stridens, nec dulci declinat lumina somno: Luce sedet custos, aut summi culmine testis, Turribus aut altis, aut magnas territat urbes, Tam ficti pravique tenax, quam nuncia veri: Hæc tum multiplici populos sermone replebat Gaudens, & pariter facta atque infecta canebat. V. Vana quoque ad veros accessit fama timores; Irrupitque animos populi, clademque futuram Intulit; & velox properantis nuncia belli Innumeras solvit falsa in præconia linguas. L. Et vigil omni Fama sono, varios rerum succincta tumultus, Ante volat currum. St. Velox fama tumultuosus prætervolat incitata pennis. *Sarb.*

FAMÆ Vulgatur. *PHR.* Nec jam fama mali tanti; sed certior author Advolat Æneæ. V. Ad nos vix tenuis famæ perlabitur aura. V. Vestras si forte per aures Trojæ nomen iit. V. Facto vulgata recenti Fama. M. Contigerat nostras infamia temporis aures. O. Si forte tuas pervenit ad aures. V. Hic incredibilis rerum fama occupat aures. V. Vulgi quæ vox ut venit ad aures. V. Cum fama loquax pervenit ad aures, Dejanira, tuas; quæ vires addere falsis Gaudet, & è minimo sua per mendacia crescit. O. Certus abest author, sed vox hoc nunciat omnis: Credo tibi; verum dicere fama soles. M. Votum pro reditu simulant: ea fama vagatur. V. Fama volat pulsum regnis cessisse paternis. V. Jam magis atque magis serpitque per agmina murmur.

V. Quem simul ac Juturna soror crebescere vidit Sermonem. V. Rumor, ut est velox, agitat per volat alis. O. Phrygiæque per oppida facti Rumor it; & magnum sermonibus occupat orbem. O. Jamque ferebatur vicina per oppida rumor. O. Sed circum latè volitans jam fama per urbes Ausonias tulerat. V. Fama volat, parvam subito vulgata per urbem. V. Dicitur hic subito Trojana per agmina rumor. V. Et jam fama volans, tanti prænuncia luctus, Evandrum Evandrique domos & mœnia compler. V. Pavidam volitans pennata per urbem Nuncia fama ruit, matrisque allabitur aures. V. It mœstam fama per urbem, centum ferit aures turbi- da linguis Fanda, infanda ferens. *Com.* Secundæ per populos vehat axe rumor. *Sarb.* Concussam bacchatur fama per urbem. V. Notum, qua patet orbis, erit. O. Ibit in occasum quidquid dicitur ab ortu; Testis & Hesperia vocis Eous erit. Trans ego telurem trans altas audiar undas; Et gemitus vox est magna futura mei. O. Licet remotos fama per populos means Diffusa linguas explicet. *Boet.*

FAMÆ, est. *On dit.* *PHR.* Audieras, & fama fuit. V. Fama est Enceladi semivultu fulmine corpus Urgeri mole hac. V. Illic ut perhibent &c. V. Quem secum patrios aiunt portare Penates. V. Quam Juno fertur coluisse. V. Namque ferunt &c. V. Fama manet facti. O.

FAMÆ [Pro laude.] Reputation. *EPITH.* Ingens, vix, clara, celsæbris, immensæ, illustris, insignis, superba, perennis, æternæ, superstes, splendida, sublimis, victura, præclara, inclyta, egregia, immortalis, perpetua, merita, potens, duratura, intemerata, inviolabilis, incorrupta, stabilis, sincera. *SYN.* Decus, gloria, nomen, honor, laus. *PHR.* Imperium Oceano, famam qui terminet astris. V. Æmula fama laboris Herculei. *Sil.* Nec quæ fama tuas excubat ad fores, Magni nominis artifex. *Rap.* Ventosæ murmura famæ. *Vida.* Pro me rem fama gerebat. *Com.* Magnarum exordia laudum. *Rap.* Tua laus peregrinum effulsit in orbem Ingens, nec meritis ramen amplior. *Rua.* Tua teris didita fama. V. Quem neque posteritas neque tangit fama superstes. Famaque & imperi Porrecta majestas ad ortum Solis ab Hesperio cubili. *H.* Curamque futuri Nominis. O. Si post fata venit gloria, sera venit. *M.* Non ita condemno volucris præconia famæ. O. Summa tuæ Meleagre fuit quæ gloria famæ. O. Nemus cui præter famam nihil duraverat. *Cur.*

FAMÆ Æterna, immortalis. *PHR.* Prisca, fides factis; sed fama perennis. V. Neve operis famam possit delere verustas. *H.* Nulla dies inquam memori vos eximet ævo. V. Quem referunt musæ, viver dum robora tellus. Dum cælum stellas, dum vehet amnis aquas. *T.* Et quis sis, fama loquatur anus. *T.* Parte tamen meliore mei super alta perennis Astra ferar, nomenque erit indelebile nostrum. O. Tua gloria cælo Succedet; nomenque tuum sinus ultimus orbis Audiet; ac nullo diffusum abolebitur ævo. *Vida.* Atque hæc tecum inclyta fama Ibit in Elysium & grandem comitabitur umbram. *Rua.* Nunquam vestri morientur honores. *St.* Nec vestra feretur fama levis; tantique abolefecit gratia facti. V. Cammina delentur mœstis exanguia bullis: Effu-

gimus structos nomen, honosque, rogos. O. Casibus hic nullis, nullis debilibus annis Viver, Appel-
læum cum morietur opus. M. Vivit adhuc com-
pletque vagis sermonibus aures Gloria fusa Probi,
quam nec ventura silebunt Lustra, nec ignota rapi-
et sub nube vetustas. Cl. Vita perit, mortis glo-
ria non moritur. Auf. Hanc sævo vitam mihi finiat
ense; Me tamen extincto fama superstes erit. O.
At non ingenio quæsitum nomen ab ævo Excidet.
Pr. Vivet extento Proculus ævo Notus in fratres
animi paterni: Illum ager pennâ metuente solvi
Fama superstes. H. Nec noster honos infra tave cedat
Fama loco. V. Semper honos nomenque tuum
laudesque manebunt. V.

FAMÂ inclytus. Famam habere. Famam sine labe tene-
re. O. Esse in famâ. Tac. PHR. Magna quidem de
te rumor præconia fecit... Minor est tua gloria ve-
ro; Famaque de famâ pene maligna tuâ est. Plus
hic invenio quàm quod promiserat illa; Et tua
materiâ gloria victa suâ est. O. Nec fama fefellit
Iustitiæ: videre pium, videre fidelem. Quem ve-
niens timuit, rediens Germanus anavit. Cl. Sed
non in Cæsare tantum Nomen erat, nec fama ducis;
sed nescia virtus Stare loco, gaudensque viam
fecisse ruinâ. L. Stat magni nominis umbra: Qua-
lis frugifero Quercus sublimis in agro Exuvias
veteres populi, Sacrataque gestans Dona du-
cum... Nec jam validis radicibus hærens Pondere
fixa suo est; nudosque per æra ramos Effundens;
truncus non frondibus efficit umbram. Sed quan-
vis primo nutet casura sub Euro, Tot circum syl-
væ firmo se robore rollant, Sola tamen colitur.
L. Ubi fama per omnem Trinacriam & spolia illa
ruis pendencia tectis. O. Grande tamen toto nomen
ab orbe fero. O. Omnia post obitum fingit majora
vetustas: Majus ab exequiis nomen in ora venit.
Pr. Ego si bonam famam mihi servasse, sat ero
dives. Pla. Ille quidem majora fide quoque gessit,
& orbem Implevit meritis. O. Neque hoc sine no-
mine lethum Per gentes erit. V. (Vide FAMO-
sus.)

FAMÂM quærere. Famâ studere. Quin. Famâm ex-
peterè, Inquirere, aucupari. Cic. Famæ sitiens Sil.
PHR. Famam captare dicacis. H. Punica se quan-
tis attollet gloria rebus. V. Incenditque animum
famæ venientis amore. V. Tamen illa per urbes Quæ-
sierat studio nomen memorabile. O. Donec eram
sospes, tituli tangebar amore; Quærendique mihi
nominis ardor erat. O. Juvat ire periculis Ad decus;
& dextrâ memorandum condere nomen. Sil. Ar-
morum decus præcedere forensibus actis. O. Implesti
meritis Solis utramque domum. O. Increbescere no-
mem Cœpit, & in populis ferri rumore secundo.
Rap. Et nos aliquod nomenque decusque Gessimus.
V. Venies tu quoque in ora virum. Pr. Ut famæ curru
impositum te deinde per orbem Differat. Rap. Vi-
tamque impendere famæ. Nec vestra fertur Fa-
ma levis. V. Tentanda via est quâ me quoque pos-
sim Tollere humo, victorque virum volitare per
ora. V. Nomen tamen haud leve partum Manibus
hoc referes. V. O! quantum mihi nominis para-
tur. M. Majus ab exequiis nomen in ora venit. Pr.
Omnibus audimur terris; mundique per auras Ibi-
mus. Cl. Legerur; Et nomen toto sparget in orbe

suum. M. Nomen ab æternâ posteritate feres. O.
Latè nomen in ultimas Extendes oras, quâ medius
liquor secernit Europen ab Afro. H.

FAMÂM alicui facere. PHR. Fama celer toto victorem
spargerat orbe. Cl. Longo facite ut narremur in ævo:
Et quæ demissis vitæ, date tempora famæ. O. Non
tua carminibus major sit gloria; nec quo, ut ma-
jor fiat, crescere possit, habet. O. Insignem red-
didit arte. V. Non ita: namque est nullum me-
morabile nomen Famine in pœna est; nec habet
victoria laudem. V. Nostrum nomen in astra ferant.
V. Vivo sublime dedisti Nomen, ab exequiis quod
dare fama solet. O. Alium multis gloria tectis Tra-
dat; & omnes Fama per urbes Garrula laudet;
cæloque parem Tollat & aëtris. S. Carmina ve-
strarum peragunt præconia laudum; Neve sit acto-
rum fama caduca, cavent. O. Carmine fit vivax vir-
tus experisque sepulchri; Notitiam seræ posterita-
tis habet. O. Confido daturus Nomen, & authori
tempora longa suo. O. Quam tribuent, fama per-
ennis erit. O. Unum fama loquatur opus. M.

FAMÂM perdere. PHR. Bonam deperdere famam. H.
Collectamque diu, & certis utcumque locatam Se-
dibus, in dubium patiar deponere famam. Cl. Ex-
tinctus pudor & quâ solâ ad sidera adibam Fama
prior. V. Maculavi crimine nomen. V. Plus no-
minis horror Quàm tuus ensis ager: minuit præsentia
famam. Cl.

FAMÉLICE. Adv. PLA. En assumi.

FAMÉLICUS, à, ūm. Famelique, assumé. SYN. Esu-
riens PAR. Boves macri, lasque famelica collo
Armenta. J. Extimulata fame Tygris. O. Ipsa fame
stimulante, furens, escaque sepulchris Quærat; &
à sævis ossa relicta Lupis. L. Pallida semper Ora
fame. V. Impastus seu plena Leo per ovilia turbans
(Suadet enim vefana fames) manditque trahitque
Molle pecus. V. Ignavæque fame. V. Te matres vin-
cente fame, &c. O. Egens benignæ Tantalus sem-
per dapibus H

FAMÉLICI descriptiones. Petit ille Dapes sub imagi-
ne somni; Oraque vana mover, dentemque in
dente fatigat; Exercetque cibo delusum guttur ina-
ni: Proque epulis tenues nequicquam devorat au-
ras. Ut verò est expulsa quies fuit, ardor edendi;
Perque avidas fauces, immensaque viscera regnat.
Nec mora, quod pontus, quod terra, quod educat
aër Poscit, & appositis queritur jejunia mensis,
Inque epulis epulas quærit: quodque urbibus esse,
Quotque satis poterat populo, non sufficit uni:
Plusque cupit, quod plura suam demittit in alvum.
Utque fretum recipit de totâ flumina terrâ, Nec
satiatur aquis, peregrinosque ebibit amnes: Utque
rapax ignis non unquam alimenta recusat, Innu-
merasque faces cremat: & quod copia major Est
data, plura cupit, turbâque voracior ipsa est: Sic
epulas omnes Erisichtlonis ora profani Accipiunt
poscuntque simul cibus omnis in illo Causa cibi:
est, semperque locus sit inanis edendo. Jamque
fame patrias, atque voragine ventris Attenuarat
opes: sed inattenuata manebat Tum quoque dira
fames, implacataque vigeat Flamma gulæ, tan-
dem demisso in viscera censu, Filia restabat non
illo digna parente; Hanc quoque vendit inops. O.

FAMÉS, is. f. Fam. EPIRH. Sēvā, dirā, ātrā,

inops, durā, turpis, ūrgens, vorāx, ægrā, iners, vigil, furēns, cæcā, mœstā, rēdūx, insānā, turbidā, jejūnā, rabidā, stimulan, crudelis, acerbā, asperā, avidā, pallidā, languidā, querulā, insonnis, immensā, vesanā, infelix, extrēmā, furibundā, obsecrā, maledicentā, importūnā, violētā, impatiens, inexplētā, implacatā, pestiferā, irrequietā, insatiatā, impertosa, hiāns, immundā, sollicitā, inconsumptā, inattēnuatā, inops, clamōsā, pervigil. **SYN.** Esuriēs, edendī rabies, ardor. **INGLUVIēs.** **PHR.** Hians semper fames. **S.** Quos improba ventris Exegit cæcos rabies; catulique relictī Fauibus expectant siccis. **V.** Cogebat vacui ventris furor. **T.** Omne periculum Docta subire fames. **Cl.** Pallor & atra fames, & faucia lividus ora Luctus. **Cl.** Ventris jejunia placat. **O.** Iratum ventrem placare escā. **H.** Exacuit torpens sapor ille palatum. **O.**

FAMIS *descriptions.* Serpentum colla levavit, Quæ sitamque famem lapidoso vidit in agro Unguibus & iaris vellentem dentibus herbas. Hirtus erat crinis, cava lumina, pallor in ore, Labra incana situ, scabii rubigine dentes, Dura cutis, per quam spectari viscera possent; Ossa sub incurvis extabant arida lumbis; Ventris erat pro ventre locus, pendere putares Pectus, & à spinæ tantummodo crate teneri. Auxerat articulos macies, genuumque tumebat Orbis, & immodico prodibant tubere tali. **O.** Famisque mœsta tabido rictu jacens. **S.**

FAMĒ libōrārē. **Avoir faim.** **PHR.** Collecta fatigat edendi Ex longo rabies, & sicca sanguine fauces. **V.** Illos longa domant inopi jejunia victu. **V.** Pallida jejuno sævāt ore fames. Pallet cætera turba fame. **M.** Abisti In tantam miser esuritionem. **M.** Cui inanitate viscera murmurant. **Pla.** Frugibus atra negatis urgebat Trepidamque fames obfederat urbem. **Cl.** Deficit ægra Ceres, nec plebes pane potitur. **Lr.** Torpent membra fame. **Cl.** Jamque comes semper magnorum prima malorum Sæva fames aderat; nulloque obsessus ab hoste Miles egēt; Toto censu non prodigus emit Exiguam Cererem. Proh! lucri pallida tabes Non deest prolato jejunis venditor auro. **L.** Sed patitur sævam, veluti circumdatus arctā Obsidione famem; non dum surgentibus altam In fegetem culmis. Cernit miserabile vulgus In pecudum cecidisse cibos, & carpere dumos Et morsu spoliare nemus, lerhumque minantes Vellere ab ignotis dubias radicibus herbas. Quæ mollire queunt flammā, quæ frangere morsu, Quæque per abrasas utero demittere fauces, Plurimaque humanis ante hæc incognita mensis Diripiens miles; saturum tamen obsidet hostem. **L.** Rabidi jejunia ventris Insolitis adigunt velsi; resolutaque nudos Linquentes clypeos armorum regmina mandunt. **si/.**

FAMĒ pētrē, mōrī, cōfictā. **O.** **PHR.** Et longā fame mors protrahatur lenta. **S.** Tres pateris natos, Galila, perire fame. **M.** Sit frigus mortis causa famæque meæ. **O.** Inextinctā conficiat famē. **O.** Invisus pereas deficiente cibo. **O.** Aut torfit lentā tristia facta fame. **M.** Fractus morboque fameque. **O.** Nec languida fessi Corpora sustentant epulis; mensæque perosū Auxilium fecere famem. **O.** Venasque

fitis consumit apertas. **Cl.** Amissis, ut fama, Apibus morboque fameque. **V.** Advenio supplex, non ut proculcet Oaxem Consul ovans, nostræque premant pharetrata secures Susa, nec ut rubris Aquilas figamus arenis. Hæc nobis, hæc antè dabas; nunc pabula tantum Roma precor. miserere tuæ pater optime gentis: Extremam defende famem; satiavimus iram, Si qua fuit; lugenda Getis, & flenda Suevis Haufimus: ipsa meos horreret Parthia casus. **Cl.**

FAMĒM dēpēllērē. **H.** Implērē. **S.** Lēvārē, dēpōnērē. **O.** Pellērē. **T.** Sōlārī. **V.** **PHR.** Postquam exempta fames epulis. **V.** Concussæque famem in sylvis solabere Quercu. **V.** Postquam exempta fames, & amor compressus edendi. **V.** Hic piscibus atram Improbus ingluviem Ranisque loquacibus explet. **V.** Vix humili duram reppulit arte famem. **O.** Postquam prima quies epulis, mensæque remotæ. **V.** Consumptis hic fortè aliis, ut vertere morsus Exiguam in Cererem penulta adegit edendi. **V.** Pugnantis stomachi composuere famem. Remedia nulla pristinam expediunt famem. **Com.** Domat ventris iram Sanguine multo luxuriata fames. **St.** Quippe sitim victuque famem compescuit ægram; Reddidit & membris vires animoque vigorem. **Buch.**

FAMĒS. *Perorans.* **ad aurum, &c.** **PHR.** Quid non mortalia pectora cogis Auri sacra fames. **V.** Auri imperiosa fames, letho vicina senectus. **O.**

FAMIGĒR; ā, ūm. & **FAMIGĒRĀTOR,** ōrīs. m. trix; trīcis. **f.** **PLA.** Qui fait courir des bruits.

FAMILIĀ, æ. f. *Famille, maison, race.* **SYN.** Gēns, gēnus, stirps, cōgnatiō, dōmūs, cōsanguinitās. **PHR.** Pater familiæ verus est Quirinalis. **M.** Turba fuorum. **O.** Domus Evandri. **V.** Unus de Fabiā gente relictus erat. **O.** Nec refert dominos illic famulose requiras. Tota domus duo sunt: iidem parentque, jubentque. **O.** Ille manu trepidā natos tenet: ille penates Occultat gremio deploratumque relinquit Limen. Moderamina necdum Sumpserat illa domūs. **Cl.** (Vide **DOMUS.** Domus pro domesticis.)

FAMILIĀRIS, arē. *De famille.* Familiaris focus. **Col.** Res familiaris. **Cic.** **FAMILIĀRIS.** *Familier.* Esse familiaris alicui. **Cic.** (Vide **AMICUS.**)

FAMILIĀRITAS, arīs. **f.** **Cic.** *Familiarité, liaison.* Familiaritate conjunctus cum aliquo. **Cic.** (Vide **AMICITIA.**)

FAMILIĀRITER, adv. **Cic.** *Familiarement.* Familiariter monere. **Ter.** Scribere, vivere cum aliquo. **Cic.**

FAMOSUS, ā, ūm *Renommé, celebre.* **SYN.** Insignis, illustis, præclarus, inclūtus, cēlēbēr, nobilis. **PHR.** Daphnis ego in sylvis hinc usque ad sidera notus. **V.** Nobilis & famā multis memoratus in oris. **V.** Quis locus Æthiopum? quæ sic impervia famæ Suecessit regio? quo non rumore secundo Palladii penetravit amor, mentisque benigna Temperies, doctique sales, & grata senectus. **Cl.** Clarumque paternæ Nomen erat virtutis. **V.** Ille quidem ad superos, quorum se devoverat apīs, Succeder fama: vivusque per ora feretur. **V.** Te convivā, te forum sonabit, Ædes, compita, porticus, tabernæ. **M.** Cæcilium torā rumor in urbe tonat. **O.** Ore legor multo; notumque per oppida nomen

Non expectato 'dat mihi fama rogo. *M.* Turba ruit; tantæque virum cognoscere famæ Expetit. *O.* At nomen, quod terras impleat omnes, Est mihi. *O.* Fortitan inferius non Hectore nomen haberet. *O.* Et adhuc à funere vivit. *Hofch.* Pectinibus jactat se molle Tarentum. Una super reliquas tantum memorabere lymphas, Quantum alias inter celebratur Gallia gentes. *Rap.* Latius in memoria, hominum & sermone versabitur. *Sen.* Quo totus personat orbis. Qui dum fuit integer ævi, Terruerat magnas ipso quoque nomine gentes. *O.* Insignem famâ & felicibus armis. *V.* Namque fore illustrem famâ. *V.* Nomenque erat auguris ingens. *O.* At tu seu rapidum poli per axem Famæ cursibus arduis levatus, &c. *St.* Famâ veteres laudantur Athenæ. *L.* Felix aeterno nomine. *L.* Quem nobis fama superbum Tradit. *J.* Bellaque jam famâ totum vulgata per orbem. *V.* Nobilis & famâ multis memoratus in oris. *V.* Inclyta bello Mœnia. *V.* Bello clarus, præclarus. *V.* Factis quem fama ingentibus effert. *O.* Nomen Arionium Siculas impleverat undas. *O.* Per Aonias famâ celeberrimas urbes. *O.* Nec fuit Euxinis notior alter aquis. *O.* Conspiciat divina Philippica famæ. *J.* Cui non dictus Hylas puer & Lætonia Delos. *V.* Satis inclyta nomen Gestat fama meum. *Sil.* Sed totâ legor urbe frequens; & dicitur hic est; Quodque cinis paucis, hoc mihi vita dedit. *M.* Cujus nomen clarum toto fultit in orbe. *O.* Famaque post cineres major venit; & mihi nomen, Tunc quoque cum vivis annumerarer, erat. *O.* Omnibus inque locis celebratur fama sepulti; Notescatque magis mortuus atque magis. *C.* O! famâ ingens, ingentior armis. *V.* Notissima famâ Insula. *V.* Ab ingenio notior ille tuo. *Pr.*

FAMOSUS. [Dicitur in malam partem pro infami, turpi.] *Infame, décrié.* *PHR.* Famofus pudor. *O.* Famofa mulier. *Cic.* Famofis coopertus versibus. *H.* Nec sponsæ laqueum famoso catmine neſcit. *H.* Famofa epigrammata. *SUE. Satiriques.* Libelli famosi. *SUE. Libelles diffamatoires.*

FAMULĀ, æ. *Servante, femme de chambre.* *EPITH.* Fidi, vigil, strenuâ, vigilans. *SYN.* Ancillâ, ministrâ, servâ. *PHR.* Immunes operum famulæ. *O.* Famulasque laboribus urget. *O.* Famulas ad limina longo Exercet penso. *V.* Una ministrarum mediâ de plebe Galanthis Flava comas aderat facientis strenua iussis. *O.*

FAMULARE. *Adv. Servilement.* *PHR.* Nec famulare timens. *St.*

FAMULĀRIS, arē. *De serviteur.* *PHR.* Si Romam intrat famularia jura daturus. *O.* Famularis illum retinet manus. *S.* Famularis turba mensam ſtruit. *S.* **FAMULATŪS,** ūs. *m.* *PLI.* & **FAMULITIUM,** ū. *n.* *VAR.* *Servitute.*

FAMULOR, aris, atūs ſim, arī. *DEP.* Servir, être en ſervice. *SYN.* Serviō, miniſtrō. *PHR.* Quæ tibi jucundo famularer ſerva labore. *C.* A magno Stlicone cave, qui ſemper iniquos, Fortunâ famulante, premit. *Cl.* Famulantis (Admeto) fiſtula Phœbi. *S.* Argolico famulum non te ſervire tyranno Vidiffent gentes ſavaque regna pati. *M.*

FAMULŪS, ū. *m.* *Valet, ſerviteur.* *PHR.* O! famuli turpes, Domini poſt fata prioris Itis ad hæredes. *L.* Famulos vinculis arcere. *Cic.* Vos famuli, quæ

dicam animis advertite veſtris. *V.* (Vide *SERVUS.*) **FAMULŪS,** ū, ūm. *De valet, d'eſclave.* *PHR.* Tradiderat famulas jam tibi Rhenus aquas. *O.* Famulas ad prælia dexteras Excitat. *L.* Cæſareum famulo vertice ferre pedem. *O.*

FANATICŪS, ū, ūm. [Numine affatus.] *Agité, entouſaſmé, fou.* *PHR.* Et crine ſenex fanaticus albo. *J.* Aut fanaticus error & iracunda Diana. *H.*

FANUM, ū. *n.* *Temple.* *PHR.* Fani religio. *Cic.* Fana tamen veteres illis clauſere diebus. *O.* Obſit Agreſti fano ſuppoſuiſſe pecus. *O.* Poſt fanum putre Vacuæ. *H.* Aut rapiam ſuſpenſa ſacris inſignia fanis. *T.* (Vide *TEMPLUM.*)

FAR, aris. *n.* [Fruges quæcunque.] *Toute ſorte de froment.* *SYN.* Triticum, frumentum, adōr, farā, frūgēs. *PHR.* Far erat, & puri lucida mica ſalis. *O.* At ſi triticeam in meſſem robuſtaque farra Exercebis humum. *V.* Hyberno latiffima pulvere farra. *V.* Penetralia Veſtæ Farre pio & plenâ ſupplex veneratur acerrâ. *V.* Farris ſordes mordere canini. *T.* Farris ſeges. *Liv.* Farraceum pollen. *Pli.* Farraria pila *Caio.*

FARCIMEN, inis. *VAR.* *Ce qui ſert à farcir, un farci.*

FARCIO, ūs, ūt, itum, itē. *VAR.* *Farcir, remplir.* Farcire pannos in os. *SEN. i.* Immittere.

FARFARŪS, ū. *m.* [Sabinorum fluviuſ.] *PHR.* Et amœnæ Farfarus undæ. *O.*

FARINĀ, æ. *f.* *PLI.* *Farine.* *EPITH.* Pulvērēā, minūtā, triticēā, ſiliginēā, hordacēā, adōrēā, candidā, albā, volāns, tritā, contritā. *PHR.* Nam quæ pulveræ fuerint confuſa farina. *O.* Paſcitur & dulci facilis Gallina farinā. *M.* Convivam paſcit nigra farina tuum. *M.* Et panem facis & facis farinam. *M.*

FARINARIŪS, ū, ūm. *PLI.* *De farine.*

FARIS, farūr, farūs ſim, farī. *Parler.* *PHR.* Dictis ſic ſatur amicis. *V.* Sic ſatur lacrymans. *V.* Talia ſanti. *V.* Age fate viciffim. *V.* Puer neſcius ſari. *H.* Fando. *V.* Fandi doctiffima. *V.* (Vide *LOQUOR.*)

FARRAGŌ, inis. *f.* *Mélange de pluſieurs grains.* *PHR.* Tum demum craſſâ magnum farragine corpus Creſcere jam domitis finito. *V.* **FARRAGŌ.** *Metaph.* *Mélange de pluſieurs matières.* *PHR.* Quidquid agunt homines votum, timor, ira, voluptas, Gaudia, diſcurſus noſtri eſt farrago libelli. *T.*

FARRĒUM, ū. *n.* *PLI.* *Gâteau de farine de froment.*

FARRĒŪS, ū, ūm. *COL.* *De froment.*

FARTILIS, ille. *PLI.* *Qu'on engraiſſe.*

FARTŌR, ūris. *m.* *COL.* *Qui engraiſſe. Charcutier, qui fait des ſauciſſes, &c.*

FARTUM, ū. *n.* *COL.* *Boudin, farce, ſauciſſe.*

FARTURĀ, æ. *f.* *COL.* *Engrais.* **FARTURĀ.** *VAR.* *L'action de farcir.*

FARTŪS, ūs. *m.* *COL.* *Ce qui farcit, ce qui remplit.*

FARTŪS, ū, ūm. *Farci, fourré.* *Fartus* papyro dum tibi torus. *M.* Pulvinus roſâ fartus. *Cic.*

FAS, n. *ind.* *Ce qui eſt permis, choſe licite, équité.* *SYN.* Juſtūm, juſtitia, æquūm, rectūm, æquitās, juſ, licitūm. *PHR.* Fas & jura ſinunt. *V.* Vos quoque Pergamæ jam fas eſt patere genti. *V.* Fas illi limina Divūm Tangere. *V.* Fas odiſſe viros. *V.* Fas omne abrupit. *V.* Quippe ubi fas verſum, atque neſas, &c. *V.*

FASCIATIM. Adv. **QUIN.** *Par faisceaux.*

FASCIA, & **FASCIOLA**, æ. f. [Linteolum ad ligandum.] *Bande, écharpe.* **EPITH.** Pēndtilā, pēndēns, pūrpūcā, tēnūis, mōllis, sinuōsā, tōrtā, circūmltā. **PHR.** Mollis & hirsutum cœpit mihi fascia corpus. *Pr.* Ponas insignia morbi, Fasciolas, cubitale, &c. **H.** **FASCIĀ.** *Mouchoir de con.* **PHR.** Quam tegat in tepido fascia lata sinu. **O.** **FASCIĀ.** *Manil.* [Zodiaci circulus.] *Le Zodiacue.* **FASCIĀ.** [Nubes in modum fasciæ cælum cingens.] **PHR.** Nil color hic cæli, nil fascia nigra minatur. **T.**

FASCIATŪS, ā, ūm. *Lit̃, entouré de bandes.* **PHR.** Nec fasciato naufragus loquax trunco. **M.**

FASCICULUS, i. m. *Faisceau, petit paquet.* **SYN.** Fascis. **PHR.** Fasciculum portes librorum, ut rusticus Agnum. **H.** Fasciculum à tergo longa terebat anus. *Mant.* **FASCICULŪS.** **CIC.** *Bouquet de fleurs.* (Vide **SERTUM.** **FLOS.**)

FASCINATIO, ōnis. f. **PLI.** & **FASCINUM**, i. n. **PLI.** *Charm, enforcement.* (Vide **MAGIA.** **CARMEN.** *Carmen magicum. Incantamentum.*)

FASCINŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Fasciner, enforceler.* **SYN.** **PHR.** Nescio quis teneros oculus mihi fascinet Agnos. **V.** Lingua malā fascinare aliquid. **CIC.** *Empoisonner.*

FASCIS, is. m. **CIC.** [Lignorum fasciata seu ligata congeries.] *Fagot, fascine.* **FASCIS.** [Pro onere.] *Paquet, fardreau.* **PHR.** Hoc te fasce levabo. **V.** Injusto sub fasce viam cum carpit. **V.** Ultroque animam sub fasce dedere. *Apes.* **V.**

FASCES consulares. [Virgarum fasciculi intra quos obligata erat securis. Insignia Consulium.] *Faisceaux de verges.* **FASCES.** [Pro ipso consularu.] *Le Consulat.* **EPITH.** Sūpērbī, laurīgērī, laurēātī. **PHR.** Petere à populo Fasces savaſque securas. **LR.** Rapti fascēs pretio. **L.** Non illum populi fascēs, non purpura regum Flexit. **V.** Hinc scepra accipere & primos attollere fascēs. **V.**

FASELUS. *Barque.* (Vide **PHASELUS.**)

FASELŪS, & **FASEOLUS**, i. m. **COL.** [Genus leguminis.] *Faseole, seves d'aricot.* **PHR.** Si verò viciamque serēs vilemque Faselum. **V.** Albumque oculo nigrante Faselum. *Vida.*

FASTI, ōrum. & **FASTUS**, ūrum. m. **PLI.** [Liber in quo scribebantur profesti dies, Consulium nomina, &c.] *Les fastes.* **EPITH.** Mēmōrēs pēpētūī, ātērnī. **PHR.** Signataque tempora fastis. **O.** Ter quater evolvi signantes tempora fastos. **O.** Hinc Lamias ferunt Denominatos, & nepotum Per memores genus omne fastos **H.** Latinorum vates operose dierum. **O.** Si vacat annales nostrorum audire laborum. **V.** Qui redit ad fastos & virtutem æstimar annis. **O.** Sacra recognosces annalibus eruta priscis, Et quo sit merito quæque notanda dies. Invenies illic & festa domestica vobis. **O.**

FASTIDIŌ, is, īvi, ītūm, īrē. *Rejetter, rebutter, dédaigner, mépriser.* **SYN.** Rēspūō, āvērsōr, rēfūgīō, āspērnōr, ābhōrrēō. **PHR.** Fastidit olus. **H.** Tanta meæ si te cœperunt tædia laudis. **V.** Longæ venerunt tædia vitæ. **O.** Si non est grave, nec nimis molestum. **M.** Invenies alium, si te hic fastidit. **V.** A me fastidit amari. **O.** Verba fastidita repellere. **O.** Æstus fastidit amictum. **CL.** Omnia fasti-

dit præter Pavonem. **H.** Vir non fastiditus. **O.**

FASTIDIŌSĒ. Adv. **CIC.** *D'un air dédaigneux, avec dégoût.*

FASTIDIŌSŪS, ā, ūm. *Dédaigneux, méprisant.* **PHR.** Dominusque terræ fastidiosus. **H.**

FASTIDIŌSŪS. [Qui fastidio est.] *Dégoûtant.* Fastidiosam desere copiam. **H.**

FASTIDIŪM, īi. n. *Dégoût.* **EPITH.** Lēntūm, sūpērbūm, īnsuāvē, difficilē, mōrōsūm, āmarūm, tristē, grāvē, īnīquūm, īngrātūm, lānguīdūm, mōlēstūm, īndīgnūm. **SYN.** Nāusēā, cōntēptūs, tēdiūm. **PHR.** Sævis agitas fastidia verbis. **H.** Nonne fuit satius tristes Amaryllidis iras Atque superba pati fastidia. **V.** Matri longa decem tulerunt fastidia menses. **V.** Aut si verius amor tuus est in tædia nostri. **O.** Et quories mutare locum fastidia cogunt. *Auf.* Mihi subeunt fastidia. **O.** Labor extundit fastidia. **H.** Movet stomacho fastidia. **H.**

FASTIDIUM ciborum. *Dégoût.* **PHR.** Os hebes est positæque movent fastidia mensæ; Et queror invisi cum venit hora cibi. Quod mare quod tellus appone, quod educat aër; Nil tibi quod nobis esuriatur, erit. Nectar & ambrosium latices epulasque deorum Det mihi formosâ gnava juvena manu. Non tamen exacuet torpens sapor ille palatum; Stabit & in stomacho pondus inerte diu. **O.** Variâ fastidia vincere cernâ. **H.**

FASTIGATIO, ōnis. f. **PLI.** [Exacutio.] *Pointe.*

FASTIGŌ, & **FASTIGIŌ**, ās, āvi, ātūm, ārē. **PLI.** [Acuminare.] *Elever en pointe.* **PHR.** Mediumque per alvum Sensim fastigans compressa cacumina necit. **SIL.** Fastigatus collis. **CÆS.** Fastigiatus in mucronem. **PLI.**

FASTIGIUM, īi. n. [Altitudo & summitas.] *Le haut d'un édifice, le faite, le sommet.* **EPITH.** Sūmmūm, cēlsum, excēlsum, ārdūm, ēditūm, sūblimē, prōcērūm. **SYN.** Cācūmēn, āpēx, vērtēx, sūmmītās, cūlmēn, ācūmēn. **PHR.** Cujus ebur nitidum fastigia summa tegebat. **O.** Et fastigia suspicit urbis. **V.** Summi fastigia tecti. **V.** Aurea fastigia templi. **V.** (Vide **CACUMEN.**) **FASTIGIUM.** *Profondeur.* **PHR.** Forsitan & scrobibus quæ sint fastigia quaras. **V.** **FASTIGIUM** rerum. *Metaph.* **PHR.** Sed summa sequar fastigia rerum. **V.** *Ce qu'il y a de plus remarquable.* **FASTIGIUM.** **CIC.** [Metaph. summi honores.] *Rang, dignité.* (Vide **HONOR.** **DIGNITAS.**)

FASTOSUS, ā, ūm. **L.** *Orgueilleux, fastueux.* **SYN.** Sūpērbūs, āmbitiosūs, īmpēriōsūs. **PHR.** Raraque non humilem calcat fastosa clientem. **L.** Ad nocturna jaces fastosa limina Mœchæ. **M.** Videtne sacram metiente te viam Cum bis ter tularum togâ, Ut ora vertit huc & huc euntium Liberrima indignatio. **H.**

FASTUS, ūs. m. *Faste, ambition.* **EPITH.** Tūmēns, grāvīs, fērōx, āudāx, vānūs, prōcāx, sūpērbūs, tūmīdūs, mālīgnūs, tūrgīdūs, vēntosūs, ēlātūs, prōtērvūs, īnīquīs, īnānis, īnvīsūs, īmpēriōsūs, dēmēns, īmmōdicūs, vēcōrs, mālēfācūs, īmpōtēns, īmpātīēns. **SYN.** Sūpērbīā, āmbitīō. **PHR.** Nec nimium fastu caput crexisse potenti. Laxet terribiles majestas regia fastus. **CL.** Heu! ubi nunc fastus, altaque verba jacent. **O.** Fortunam capient alii, & popularibus auris Gaudentes, vecti aurato

Per compita curru. Cum turbâ famulantum & compicio comitatu. Se populo ostendant. *Sant.* Aliquid fastu contemnere. *Pr.* Et fastu turgidus alto. *Cl.* Tu quoque qui fastus assumis. *Pr.* Si tamen à precibus tumidos accedere fastus. *O.* Arsacio postquam se regia fastu sustulit. *Cl.* Fastus inest pulchris, sequiturque superbia formam. *O.* Fastus ponere, exuer. *O.*

FATALIS, *alē.* *Des destins, fatal, funeste.* *PHR.* Fatales jam nunc explevimus annos. *T.* Parca fatalia nentes Stamina. *V.* Fatale avellere templo Palladium. *V.* Telum fatale coruscat. *V.* Fatalem Æneam manifesto numine ferri. *V.* *J.* Nil me Divum fatalia terrent responſa. *V.* Terrarum fatale malum. *L.*

FATALITER Adv. *Cic.* *Par une fatalité, par une nécessité fatale.* *SYN.* Fātō, fātālī lēgē.

FATEOR, *eris, fātūs sūm, erī.* *Dep.* *Cic.* *Avoīer, confesser.* *PHR.* Meus ille Caper fuit; & mihi Damon Ipse fatebatur; sed reddere posse negabat. *V.* Quid cuperet fissura fuit. *O.* Animum pallore fateri. *O.* Nulline faterier audes. *H.* Culpa fatenda. *O.* Da veniam falso. *O.* Delicta fateri. *O.* De se fateri. *L.*

FATICIOS, & **FATICANUS**, & **FATICINUS**, *ā, ūm.* *Devin, qui prédit l'avenir.* *PHR.* Varis fatidicæ cecinit quæ prima futuros Æneadas &c. *V.* Hæc ubi faticano venturi præſcia dixit Ore Themis. *O.* Sic dicere vates Faticinasque ferunt fortes. *O.* (Vide *VATES*.)

FATIFER, *ā, ūm.* *Qui cause la mort.* *SYN.* Fātālīs, lēthīfēr. *PHR.* Fatiferumque ensēm. *V.*

FATIGATIO, *ōnis. f.* *CEL.* *Lassitude, fatigue, travail.*

FATIGATUS, *ā, ūm.* *Fatigué, lassé.* *SYN.* Lāsūs, fessūs, lāsātūs. *PHR.* Ite fatigatas ubi Dædalus exiit alas. *J.* Studio venandi fessus & æstu Decubuit. *O.* Jamque fatigatis humero sub utroque lacertis. *O.* Et longo fessi discedere bello. *V.* Cornipedum exhaustum cursu. *L.* (Vide *LAASSUS*, *FESSUS*.)

FATIO, *ās, āvī, acūm, arcē.* *Fatiguer, lasser, causer de la lassitude.* *SYN.* Dēbilitō; āttēnūō, lāsō, delāsō, cōnfictō, frāngō. *PHR.* Sæpe etiam cursu quatunt & sole fatigant Equos. *V.* Qualis Equos Threissa fatigat Harpalice. *V.* Quadrupedemque citum ferratâ calce fatigat. *V.* Veloces jaculo. Cervos cursuque fatigat. *V.* Tanto magis ille fatigat Os rabidum. *V.* Quantis fatigaret ruinis. *H.* Urbs quoque te & legum lassat tutela tuarum. Et morum, similes quos cupit esse tuis. *O.* Versâque juvencos Terga fatigamus hastâ. *V.* Undique collecti coeunt Martemque fatigant. *V.* Olli remigio noctemque diemque fatigant. *V.* Venatu invigilant pueri sylvasque fatigant. *V.* Corripit è somno corpus sociosque fatigat (*i. increpat*). Præcipites vigilare viri. *V.* Collecta fatigat edendi. Ex longo rabies. *V.* Aut quæ te fortuna fatigat. *V.* Quos multa fatigant Prælia. *V.* Cælumque metu terrâque fatigat. *V.* Me cura fatigat. *Cl.* Questu Superos fatigat. *V-F.*

FATIGARI. *PHR.* Vix dum per singula ducor Sufficere gradus. *V.* Quæ nunquam vacuo solita est cessare novali. Fructibus assiduus lassâ senescit humus. *O.* Plurimus in lassio corpore languor erat. *O.* Jactando membra fatigat. *Lr.*

FATILOQUUS, *ā, ūm.* *Liv.* [Qui fata præcinit.] *Devin.* (Vide *VATES*.)

FATISCÖ, *is, erē.* *S'entr'ouvrir, s'ouvrir.* *SYN.* Hifcö, hifö, discēdö. *PHR.* Tellus haud unquam manibus jactata fatiscit; Sed picis in morem ad digitos lentescit habendo. *V.* Neu subeant herbæ, neu pulvere victa fatiscat *Avena*. *V.* Laxis laterum compagibus omnes Accipiunt inimicum imbrem rimisque fatiscunt *Naves*. *V.* Et saxis solida æra fatiscunt. *V.*

FATISCERĒ [Pro deficere, lassari, fatigari, languere, cadere, succumbere.] *Défaillir, succomber.* *PHR.* Clamore, sudore fatiscere longo. *St.* Mens expugnata fatiscit. *St.* Ille fatiscens Proruit in caput. *V-F.* Animæ natura fatiscit Fessa ævo. *Lr.* Fatisci vulneribus. *Var.* Chelis laxata fatiscit. *St.* Invidia est, sperabo tamen, nec vota fatiscunt. *Auf.*

FATUM, *i. n.* [Fati nomine indeclinabile Deorum jussu veteres intellexerunt.] *Destin, destinée.* *EPITH.* Finestum, violentum, malum, durum, fœvum, gravē, asperrum, acerbum, crudelē, miserum, iniquum, immite, invidum; horridum, sinistrum, cruentum, flebile, lugubre, miserabile, lamentabile, exitiale, perniciosum, lachrymosum, triste. Felix, clarum, prosperum, secundum, amicum, potens, constans, stabile, immotum, invictum, immobilē, ineluctabile, insuperabile, inevitabile, indomitum, implacabile, inexorabile, cæcū, lærens, occultum, arcānum, abditum. Instans, dubium, speratum, immutabile, incertum, rapax, minax, inopinum, malignum, perfidum, ferreum, lævum, supremum, novissimum. *PHR.* Præceps agit omnia fatum. *L.* Nescia mens hominum fati fortisque futura. *V.* Alas volucris fati tardare. *H.* Sibi fatum accerere ferro. *L.* Multi ad fatum venere suum. Dum fata timent. *S.* Fata viam inveniunt. *V.* Fatis nimis æmula nostris Fata movent Medos. *L.* Numina cum videas duris obnoxia fatis. *M.* Nostros ea fata manere nepotes. *V.* Hic finis Priami fatorum. *V.* Fati ista culpa est. Nemo sit fatis nocens. *Sarb.* Sidus & occulti miranda potentia fatis. *J.* Sors omnia versat. *V.* Te semper ante læva necessitas Clavos trabales & cuneos manu Gestans ahenâ. *H.* Sola insuperabile fatum Nara movere paras; intres licet ipsa fororum Testa trium, cernes illic molimine vasto Ex ære & solido rerum tabularia ferro, Quæ neque concussum cæli, neque fulminis iram, Nec metuunt ulla tuta arque æterna ruinas. Invenies illic incisa adamante perenni Fata tui generis; legi ipse, animoque notavi. Et referam, ne sis jam nunc ignara futuri. *O.* Fata regunt orbem, certâ stant omnia lege. *Manil.* Sat fatis Venerique datum est; sunt & mea contra Fata mihi. *V.* Longius & volvens fatorum arcana movebo. *V.* Me si fata meis paterentur ducere vitam Auspiciis. *V.* Vel quæ fatorum posceret ordo. *V.* Sed nos fata Deum vestras exquirere terras Imperiis egere suis. *V.* Sic fata Deum rex Sortitur. *V.* Concorde stabili fatorum numine Parcæ. *V.* Fatis contraria nostris Fata Phrygum. *V.* Si fata fuissent Ut caderet. *V.* Fatis agimur, cedite fatis. Non solliciti possunt curæ Mutare rati stamina fusi. Quidquid patimur mortale genus, Quidquid facimus venit ex alto; Servatque suæ decreta colis Lachesis durâ revoluta manu. *S.* Docuit nunc exitus

alte Fatorum secreta regi. *Cl.* Metus & inexorable fatum Subjecit pedibus. *V.* Fortuna omnipotens & ineluctabile fatum. *V.* Desine fata Deum flecti sperare precando. *V.* Manent immota tuorum fata tibi. *V.*

FATA Sēquī. *PHR.* Nefas civilia bella fatemur: Sed quo fata trahunt, virtus secura sequetur: Crimen erit superis Et me fecisse nocentem. *L.* Qui rapitur faris, quid præter fata requirit. *O.* Vadite meque meis ad bella relinquitte fatis. *L.* Quibus actus uterque Europæ atque Asiæ fatis concurrerit orbis. *V.* Incerti quò fata ferant, ubi sistere detur. *V.* Te quoque fata Prospectant paria. *V.* Nate Deà quò fata trahunt retrahuntque sequamur: Quidquid erit, superanda omnis fortuna ferendo est. *V.* Coniungere sibi, & fatis egere volentem. *V.* Quam fors inopina salutem Ostendat, Fatibus huc te poscentibus offer. *V.*

FATUM Yūmīcēm. *Disgrace, infortune. PHR.* Instat fatum mihi triste. *H.* O! fata humanis nimirum contraria votis. *Saut.* Oderuntque gravis vivacia fata senectæ. *L.* Ut verò in pedites fatum miserabile belli Incubuit. *L.* Mollibus & verbis Aspera fata leves. *O.* Nos alia ex aliis in fata vocamur. *V.* Heu quibus ille Jactatus fatibus. *V.* Sed me fata mea & scelus exitiale Lacanæ His misere malis. *V.* Nos alias hinc ad lachrymas eadem horrida belli Fata vocant. *V.* Sinistro fato genitus. *J.* Tanta homines rerum inconstantia versat. *O.* Diis adversis fatoque sinistro. *J.* Frangimur heu fatibus. *V.* Et fato meritis acerbo. *V.* Cum video quàm sint mea fata tenacia. *O.* Sic omnia fatibus In pejus ruere. *V.*

FATUM Supremum. *La mort. PHR.* Tolle fugâ Turnum atque instantibus eripe fatibus. *V.* Moriens eadem me ad fata vocasset. *V.* Coniugis attonitus fatibus, Urbisque ruinâ. *V.* Nec vobis opus est, ad noxia fata, veneno. *L.* Nisi opem ferat, omnia fato Interitura gravi. *O.* Nunc inopes victus, ignavaque fata timentes. *O.* Amisum credens immitti Theſea fato. *Cl.* Vadite ad fatum suum. *S.*

FATUM [Pro oraculo.] *Prediction, oracle. PHR.* Tunc etiam fatibus aperit Cassandra futuris ora Dei iussu. *V.* Vates sic fatibus ora resolvit. *V.* Aruspex fata canens. *V.* Agnovit dubiis illusa vocabula fatibus. *Cl.* (Vide ORACULUM.)

FATUITAS, aris, f. *Cic.* [Ineptia & stoliditas.] *Sotise, folie.*

FATUOR, aris, aris sum, aris. *SEN.* Faire le fat, l'ex-travagant.

FATUUS, a, um. *Fade, insipide. SYN.* Insulsus. *PHR.* Ut sapiant fatum fabrorum prandia Betæ. *M.* **FATUUS** *Metaph.* [Pro stolido & infano.] *Sot, ébourdi. SYN.* Stolidus, stupidus, hēbēs, amēns Insānus, vēcōrs. *PHR.* Id quod verbosus dicitur & fatuus. *C.*

FAUCES, ūm, f. *PLI.* & Faux, faucis, f. *Gorge, gosier. PHR.* Utque Siracusio perstricta fauce poëta, Sic animæ laqueo sit via clausa ruæ. *O.* Arent fauces vixque est via vocis in illis. *O.* Immani fauces diducit hiatu. *Sil.* Aëris. Fauces exuberat gravis halitus. *P.* Frangere fauces laqueo. *L.* Laqueo fauces innectere. *O.* Vix equidem fauces hæc ipsa in verba resolvo. *O.* Sitis urit fauces. *H.*

FAUCES *Metaph.* [Pro stricto ingressu collium.]

Avenue, passage étroit, défilé. PHR. Angusta fauces aditusque maligni. *V.* Armato bivias obfidant milite fauces. *V.* Fauces graveolentis averni. *V.* Primis in faucibus orci. *V.* Ruptoque ingens Acherontē vorago pestifera aperit fauces. *V.* Arebant flumina siccis Fauces. *V.* Fauces portus. *Liv.* Fauces fati, belli. *Cic.* *Metaph.*

FAVENTIA, æ, f. *Liv.* [Italici civitas.] *Favenza, Favence. FAVENTINUS, a, um. *PLI.* *De Favence.]**

FAVĒO, es, favī, fautūm, erē. *Favoriser, être favorable. SYN.* Aspirō, annuō, iuvō, adiuvō, studeō, adsum, indulgēō, auxiliōr, secūndō. *PHR.* Adis o! Tegæ favens. *V.* Aspirat primo fortuna labori. *V.* Da facilem cursum atque audacibus annue cœptis. *V.* Sis bonus o! Felixque tuis. *V.* Cui faveas video; vincet cuicumque favebis. *O.* Casta fave Lucina, tuus jam regnat Apollo. *V.* Vos o! mihi Manes Este boni, quoniam superis averſa voluntas. *V.* Dii nostra incœpta secudent. *V.* Quisquis ades, sacris ore favete meis. *O.* Ventis cælo pelagoque faventes. *O.*

FAVERĒ. *Apprécier, applaudir. PHR.* Et vos o! cœtum Tyrii celebrate faventes. *V.* Tum plausu fremituque virum studiisque faventum Consonat omne nemus. *V.* Fama vix vero favet. *S.* **FAVERĒ** linguīs. *Garder le silence. PHR.* Animis linguisque favete. *O.* Linguis quisque favete suis. *T.* **FAVERĒ**. *Etre propre à...* *PHR.* Altera frumentis quoniam favet, altera Baccho. *Tellus. V.*

FAVILLĀ, æ, f. [Proprie dicitur cinis qui tectum ignem fovet.] *Cendres chaudes. EPITH.* Calidā, volitans, levīs, fervens, bibulā, cælens, cānā, cāndens, incēnsā, Ignēā, vivens, fumāns. *PHR.* Mistra bibunt molles lacrymis unguenta favillæ. *O.* Interdumque atram prorumpit ad æthera nubem Turbine fumantem piceo & candente favillā. *V.* Postquam collapsi cineres & flamma quievit. *V.* Reliquias vino & bibulam lavere favillam. *V.* Canā prunam velante favillā. *O.* Calentem Debita spargens lacrymā favillam. *H.* At neque jam cineres ejecta tanque favillam Ferre potest. *O.*

FAVILLĀ [Per trans. sumitur pro ipso igne.] *Feu, flamme. PHR.* Ovaque non acri leviter versata favillā. *O.* Rapidis ambusta favillis. *Cl.* **FAVILLĀ** [Pro fumo.] *Fumée. PHR.* Scinditur in partes atra favilla duas. *O.* **FAVILLĀ**. *Etincelle. PHR.* Volitant super ora favillæ. *O.* Respiciunt atram in nimbo volitare favillam. *V.* Venturi prima favilla mali. *PR.* *Metaph.*

FAUNUS, i. *Qui & FATUĒLUS dicitur, Aboriginum rex fuit, Latini regis pater. Nunc Fauno & Nymphæ genitum Laurente Maricā Accipimus: Fauno Picus pater;isque parentum Te Saturne refert. V.*

FAUNUS *Idem qui Pan. PHR.* Velox amœnum sæpe Lucretilem Mutat lycæo Faunus, & igneam defendit æstatem Capellis. *H.* Faunus Mercurialium Custos virorum. *H.* Faune Nympharum fugientium amator. *H.* Idibus agrestis fumant altaria Fauni. *O.* Et Fauni sacra bicornis erunt. *O.* Faunus in Arcadiâ Templâ lycæus habet. *O.* (Vide PAN.)

FAUNI *Agrorum & sylvarum Dii habitant in terrâ geniti & mortales putabantur. EPITH.* Agrestes, cornigēri, cāpripēdes, rustici, cēlērēs, levēs, frōndētes,

dentes, semidei, rusticolæ, rigidi, prodigiosi, noctivagi, semicapi, bicornes, procaces, lascivi, protervi, sylvicolæ, monticolæ. PHR. Apenninicolæ fugere ad littora Fauni. *Sil.* Saepe sub hac madidi luserunt arbore Fauni. *M.* Ruricolæ sylvarum numina Fauni. *O.*

FAVONIUS, *ii. m.* *Le Zephir. Vent d'Occident.* *EPITH.* Præceps, purus, tumidus, occidens, serenus, somnifer, benignus, secundus. liquidus, tepidus, tendus. *SYN.* Aura, Zephyrus. *PHR.* Quem tibi candidi primo restituent vere Favonii. *H.* Et referata viget genitabilis aura Favoni. *L.* Utque sub adventum spirantis lene Favoni. *O.* Liquidus clementior aura Favoni. *Cl.* Sibilat carlo nifiblandientis Aura Favoni. *M.* Lasciva Favoni Gens volitat circum illudens Lenique flabello ventilat. *Com.* (Vide ZEPHYRUS.)

FAVOR, *oris. m.* *Favenn, protection.* *EPITH.* Dulcis, lævis, mirus, secundus, publicus, manifestus, benignus, ventosus, tumidus, præceps, inanis, fragilis, instabilis, anxius, inemptus, eximius, opatus, vanus, invidiosus. *SYNT.* Gratiâ, amor, benevolentia, studium, aurâ, propensio. *PHR.* Continuunt superi pleno Romana favore Gaudia: successusque novis successibus augent. *Cl.* Solito defecta favore Fortunæ facies. *O.* Secundus Numinum favor. *S.* Respondet meritis favor. *H.* Favorem pascere, nutrire. *Sil.* Favorem permutare odiis. *Cl.* Manifesti signa favoris. *O.* Mirus apud populum favor. *Tac.* Favor plus virtute valet. *Com.* Sive favore tuli, sive hanc ego carmine famam. *O.* Tutatur favor Euryalum. *V.* Sequitur jactantior Ancus Nunc quoque jam nimium gaudens popularibus auris. *V.* Dum tulit antennis aura secunda meas. *O.* Illum populi favor attonitum... aurâ timidum volvit inani. *S.* Quem nunquam ambitio impotens, Et nunquam stabilis favor Vulgi præcipitis mover. *S.* Pravo favore labi mortales solent. *Pl.*

FAVORABILIS, *ilæ. Cic.* *Qui favorise, favorable.* *PHR.* Pronior in magnum populus. *L.* Nec tam præsentis alibi cognoscere Divos. *V.* Fortuna lustro prospera tertio. *H.* Deorum quisquis amicior Aftris. *H.*

FAVORABILYTÈR, *Adv. QUIN.* *D'une manière qui plaît.*

FAUSTE, *Adv. Cic.* *Heureusement, favorablement.* *SYN.* Feliciter, fortunatè, beatè.

FAUSTITAS, *atis. f.* *Bonheur.* *PHR.* Nutrit rura Ceres almaque faustitas. *H.*

FAUSTUS, *â, ium.* [Felix, prosper.] *Heureux.* *PHR.* Faustus dies. *Cic.* Annus. *O.* Candidiorque dies secreto favit amori. *O.* Omne fausto lætus. *O.* (Vide FELIX.)

FAUTOR, *oris. m. tris. f.* *Fauteur, qui favorise.* *PHR.* Ecce viri fautrix superas delapsa per auras Pallas adest. *O.* Fautor utroque tuum laudabit pollice ludum. *H.* Fautor hominis, laudis, honoris. *Cic.* Fautrix suorum regio. *Cic.* Cultor & antistes doctorum sancte virorum. *O.* Turba faventium. *H.* Vatum studiose novorum. *O.* Hoc tibi tutori sarcina major erit. *O.*

FAVUS, *i. m.* [Apum cellulae, in quibus sobolem fovent & mel conficiunt.] *Petire cellule, ou les Abeilles font leur miel.* *EPITH.* Rorans, dulcis, can-

didus, Nectaræus, flexus, pressus, expressus, Hyblæus, Siculus, Hymæus, Atricus, mellæus, suavis, Cæcropius, odoros, odoratus, flavus, purus, ambrosius. *PHR.* Ipsa (*Apes*) crates solvere favorum. *V.* Spumantia cogere pressis Mella favis. *V.* Quærebant favos per nemus omne favos. *O.* Sumere & expressis mella liquata favis. *O.* Prima favi ponunt fundamina; deinde tenaces Suspendunt ceras. *V.* Complet melle favos Apis. *T.*

FAVUS, *Per trans. pro ipso melle.* *PHR.* Dulcibus aut certant quæ Melimela favis. *M.*

FAX, *ficis. f.* [Fustis incisus, & cerâ inunctus ad lumen faciendum.] *Torche, flambeau.* *EPITH.* Clara, ardens, lucens, fervens, fulgens, micans, accensa, rutili, coruscæ, flammans, lucida, flammæa, radians, splendida, tremula, ignita, coruscans, nocturna, flammifera, rapida, sæva, fumida. *SYN.* Lampas, tæda, finalè, lux, lumen, cæcus. *PHR.* Atque manum Pinu flagranti fervidus implet. *V.* Non ille faces non fumea tædis Lumina. *V.* Funereas inferre faces. *V.* Atque omnis facibus pubes accingitur atris. *V.* Diripere focos: piceum fert fumida lumen Tæda. *V.* Accensas ventilat aura faces. *O.* Tædæ pingues. *V.* Multifidaeque faces. *O.* Languidulam cerâ deficiente facem. *Sant.* Inducto ceratæ sulphure tædæ. *O.* Dilapsam in cineres facem. *H.* Pervigilat ferroque faces inspicat acuto. *V.* Fax quoque quam tenuit lacrymoso stridula fumo Usque fuit; nullosque invenit motibus ignes. *O.* Tædas sylva minitrat. *V.*

FACIBUS Noctem vincere. *Eclairez.* *PHR.* Nocturni ignes. *V.* Sævasque videbis Collucere faces; jam fervere littora flammis. *V.* Funereas rapere faces; lucet via longo Ordine flammaram, & latè discriminat agros. *V.* Urit odoratam nocturna in lumina Cedrum. *V.* Dependent lychni laquearibus aureis Incensi, & noctem flammis funalia vincunt. *V.* Pascunturque ignes nocturni & lumina fundunt. *V.* Neu prope, fulgenti lumina ferte face. *T.* Tremulâ fax luce coruscat. Arder inextrinctum positi funale feretri; Nullaque perpetuæ damna tulere faces. *Sant.* Flammis victimibus ardent, Quas nullo extinxit grandior aura Notæ. *Sant.* Tantis obruitur luminibus dies: Accensæ rutilant undique lampades; Te præsentè micant minùs. *C.* Faces quas unguine supra Obduxit manus & ferro inspicavit acuto. *Vida.* Vidi ego jactatas motâ face crescere flammæ. *O.*

FACES Subdere. *Mettre le feu.* *PHR.* Ferte faces properè, fœdusque reposcite flammis. *V.* Ferre faces in tecta. *O.* Jamque faces & saxa volant: furor arma ministrat. *V.* Implesemque foros flammis. *V.* Facelque Conjiciunt: furit immixtis Vulcanus habenis. *V.* Sic effata facem juveni conjecit, & atro Lumine fumantes fixit sub pectore tædas. *V.* Ardentes tædas alii ad fastigia jactant. *V.* Aversi tenuere facem, congesta cremantur Corpora. *V.* Fert ecce avidas in pinea Turnus Tecta faces. *V.* Rapidas cunctatur frondibus aris Subjectæ facies. *St.* Fulmineam jaculata facem. *V-F.* (Vide URO.)

FAX Nuptialis. *EPITH.* Solennis, maritima, jugalis, legitima, socialis, festâ, castâ. *PHR.* Mopse novas incide faces; Tibi ducitur uxor. *V.* Nec conjugis unquam Prærendi tædas. *V.* At mihi nec Juno, nec

Hymen; sed tristis Erynnis prætulit infaustas sanguinolenta faces. O. At nec nupta quidem, tædæque accepta jugali. O. Tolle procul decepte faces Hymenæe maritas. O. Et face pro thalami, fax mihi mortis adest. O. Ausus erat sacræ connubia fallere tædæ. M. Me tibi teque mihi tæda pædica dedit. O. Optato vos junxit lumine tæda. C. Pæctæ expectant tempora tædæ. O.

FAX *Metaph. ut Fax seditionis. Cic. Mortis. O. L'Ardeur, la passion. PHR. Deus ipse faces animumque ministrat. V. Mutuâ flagrare face. S. Me face torret mutuâ. H. FAX. Per transi, ad solem, stellas, &c. Eclat. EPITH. Phœbeâ, lucifera, cælestis, noctivagâ, nocturnâ, volans. PHR. Dum rosâ face Sol inferret lumina cælo. Lr. Stella facem ducens multâ cum luce cucurrit. V. Noctivagæque faces cæli. Lr. Trifidâ face ardescit mundus. S. i. fulmine.*

FAXO, is, it, im, imûs, itis, int. *Je serai &c. Ego fœdera faxo Firma manu. V. Propria hæc mihi munera faxis. H. Summe Deûm libyco faxis de præfide victor Dona feram. Sil. Det mihi se faxo triplici quid cuspide possim Sentiat. O. Nemo me lachrymis decoret nec funera fletu Faxit. Cic. Ex Enn.*

FEBRICITATIÖ, ðnis. f. **CEL. Etat fevreux.**

FEBRICITÖ, as, avi, atum, are. **CEL. & FEBRIÖ**, is, ire. **CEL. Avoir la fièvre. PHR. Febricitans Bos. Col. Ager. Cel. Nec febribus uror anhelis. O. Febricitantem basiliat & flentem. M. Non habui febrem, Symmache; nunc habeo. M. Cum viscera febris Exurit. M. At mihi vix misera torrentur febribus artus. O. Attra quibus pectus torrebatur anhelum Febris, & immitti carpebat viscera flammâ. Rap.**

FEBRICULÖSÜS, a, um. *Fevreux. Verum nescio quid Febriculosi &c. C.*

FEBRIS, is. f. & **FEBRICULÄ**, æ. f. *Dim. Cic. Fevre. EPITH. Accensâ, urens, fervidâ, horridâ, gravis, malignâ, flagrans, recurrens, lentâ, sævâ, occulta, terrificâ, retricâ, arida, anhelâ, ardens. Fervens, dirâ, iners, vigil, segnâ, edens, furens, pallens, torrens, redûx, renascens, avidâ, molestâ, acerbâ, insanâ, tremulâ, pallidâ, acutâ, validâ, furibundâ, violentâ, redivivâ, sitibundâ, sitiens. SYNTH. Febris ardor. Plî. Circuitus, impetus. Cel. Morus. Cic. Discessio, remissio, decessus. Cel. Febrem habere. Cic. Febrem solvere, arcere, abigere. Plî. Deducere. H. Mollire, minuere, levare. Cel. Mitigare. Quin. Summovere. Cel. Febrem adducere. H. Febre, corripî, dolere. Cel. Jactari. Cic. Febris cœpit, accessit, desit. Cel. Augetur, torret, crescit. Cel. Veterascit, repetit. Cel. Desit, evanuit, consistit, quiescit, decedit. Cel. Recidit. Plî. Decrescit, demittit, inclinât. Cel. PHR. Et nova febrium Terris incubuit cohors. H. Febris bili superante coorta. Lr. Deducere corpore febres. H. Provida Pompeio dederat Campania febres Optandas. J. Zoilus agrotat, faciunt hanc stragula febrem. M. Quid macies ægri veteris, quem tempore longo Torret quarta dies, olimque domestica febris. J. Cum furit atque artus depascitur arida febris. V. Nec calidæ citius recedunt corpore febres. L. Oc cultam febrem sub tempus edendi Dissimules. H. Gelidus jam corpore sanguis Febre calet. J. Lateris*

vigili cum febre dolorem. J. Parce precor teneros corrumpere febribus artus. O. Et quantum tritice tulere febres. M. Arida convellit fervens præcordia febris Et Phlegertonæo me coquit igne focus. Aret & excusso tabescit lingua palato; siccaque compressis faucibus ora tacent. Et facit arentem febris anghela sitim. Buch. Dum venis furit æstuosa febris, Et lentis coquit ignibus medullas. Com. Saliunt tentato pollice venæ. O. Venas tunc anghela sitis. Mant. Et veniunt æstus, & nox imminet videretur: Fellaque jactati corporis ossa dolent. O.

FEBRUÄ, örüm, n. [Quæcumque in sacrificiis purgamenti causâ adhibebantur.] *Ce qui servoit aux sacrifices expiatoires. Sacrifices expiatoires. PHR. Februa Romani dixerunt piacula patres: Nunc quoque dat verbo plurima signa fidem: Pontifices ab rege petunt & flamine lanas, Queis vetere in lingua februa nomen erat... Denique quodcumque est quo corpora nostra piantur, Hoc apud intonsos nomen habebit avos. O. Sæpe tuli plenâ februa tosta manu. O.*

FEBRUÄRIÜS, ii. m. [Mensis faciunt cui februa nomen. Mant. Mensis ab his dictus, sectâ quia pelle Luperci Omne solum lustrant; idque piamentum habent; Aut quia placatis sunt tempora pura sepulchris, Tunc cum ferale præterire dies. O.] *Le mois de Février. EPITH. Nimbosus, frigidus, brumalis, ferâlis, gelidus, pluvius, imbrifer. SYN. Febrüus. PHR. Brumalis Janus, Februarius atque December. Asf. Reliquis quoque mensibus impar Febris habens nomen, & lentâ febre timendus. Si madeat multo brevior Februarius imbre.*

FEBRUÖ, as, avi, atum, are. **VAR. Purifier. (Vide Pro.)**

FECIALES, ium, a. *faciendo dicti, inter sacerdotes eligebantur, quibuscum communicabatur quod ad bellum vel pacem faciendam spectabat; si quis legatum violasset de injuriâ cognoscebant: si qua à vicinis illata esset Romanis injuria, legati ad eos mittebantur faciales juris repetendi causa. Arbitræ armorum. O.*

FEL, fellis. n. [Humor flavus in corpore.] *Fiel. EPITH. Atrum, triste, nigrum, mordax, amarum, virosum, viride, viperum, aquosum, tumidum, cæruleum. PHR. Nullaque mica salis, nec amari fellis in illis Gutta sit. M. Telaque vipereo lurida felle gerat. O. Tinctaque mordaci spicula felle gerunt. O. Et felle nigro tabidum spumat jecur. S. Felle veneni armata sagitta. V.*

FEL [Metaph. pro irâ.] *Colere. PHR. Pectora felle vident. O. Hic verò Alcida furis exarserat atro Felle dolor. V. (Vide IRA.) FEL [Amarities.] Ameritume. PHR. Omnia nam tristi tempora felle madent. T. Sales suffusi felle. O. i. mordaces.*

FELICITAS, atis. f. *Cic. Bonheur, felicité. EPITH. Jucundâ, grata, exoptatâ, optatâ, secundâ, dulcis. PHR. O! nulla longi temporis felicitas. S. Summisque negatum Stare diu. L. Et Divum favor, & ventis fortuna secundis. Frac. Et faciles in vota Deos, secuturaque vitæ Oria. Bar. Tu, quamcumque Deus tibi fortunaverit horam, Gratâ sume manu; nec dulcia differ in annum. H. Durate & vosmet rebus servate secundis. V. Fortunâ dulci ebrius. H. Nunquam rebus credere lætis. S. Redeat felix fortuna li-*

FEL. S. Rerum dum secundarum status extollit animos. S. Flebile principium melior fortuna secuta est. O. (Vide **FORTUNA**. *Fortuna prospera*. **VITA**. *Vita beata*.)

FELICITER. Adv. *Heureusement, avec bonheur*. SYN. *Bēātē, fortunātē, prospērē, faustē, faustō, felici auguriō. Alitē sēcūndō, bōnis avibus*. PHR. Nam spirat tragicum fati, & feliciter audet. H. Implere suos feliciter appetit. Non est mihi malē sed benē ac beatē. C. Hic pates, illic veniunt feliciūs uvæ. V. Diis equidem auspiciis reor, & Junone secundā. V. Tumidusque secundo Marte ruat. V.

FELIS, & FELES, is. m. & f. *Un chat, une chatte*. **EPITH.** Cautus, callidus, noctivagus. SYN. *Cārūs, elūrūs*. PHR. Fele soror Phœbi, niveā saturnia Vaccā. O. Bellua nata dolis. *Sauv.*

FELIX, icis. omni. g. *Heureux, fortuné*. SYN. *Bēātūs, fortunātūs*. PHR. Et felicissima matrum. C. Ille mihi par esse Deo videtur; Ille, si fas est, superare Divos. C. Fatis accede Deisque, Et cole felices. L. O! felix nati pietate. V. Felix morte tuā, neque in hunc servata dolorem. V. Ut qui fortis erit & felicissimus idem. J. O! fortunatos nimium, sua si bona norint, Agricolas. V. Felix heu nimium felix. V. Fortunate senex. V. Felices ter & amplius qui, &c. H. O! terque quaterque beati Quis &c. V. Quā non felicior alter Ungere tela manu. V. Nati melioribus annis. V. Felix & nato, felix & conjugē. O. Victoria velox Auspiciis effecta tuis; pugnantis uterque Tu fatis genitorque manu. Cl. Venit post multas una serena dies. L. Fortunā dulci ebrius. H.

FELICEM esse. PHR. Ille fuit vitæ Mario modus, omnia passo, Quæ pejor fortuna potest, atque omnibus uso Quæ melior. L. Si quos Fortunæ casus, & iniqua tulisti Tempora, pars vitæ cætera nube vacet. *Rap.* Nihil est ab omni Parte beatum. H. Perfarum vigui rege beatior. H. Ecquid te satis æstimas beatum. M. Nemo malus felix. J. Dum juvat & vultu ridet fortuna sereno. O. Donec eris felix multos numerabis amicos. O. Felix quicumque dolore Alterius discere posse carere tuo. T. Felix qui potuit rerum cognoscere causas, Atque metus omnes & inexorabile fatum Subjecit pedibus. V. Non possidentem multa vocaveris Rectē beatum: Rectius occupat Nomen beati, qui Deorum Muneribus sapienter uti, Duramque callet pauperiem pati, Pejusque letho flagitium timet. H. Beatus ille qui procul negotiis, Ut prisca gens mortalium, Paterna rura bobus exercet suis Solutus omni fanore. H. Cum fortuna secundis Mecum rebus agat. S. Vive beatus Jucundis in rebus. H. Sed felicit ultima semper Expectanda dies homini est; Dicique beatus Ante obitum nemo supremaque funera debet. O. Ecquid solutis est beatius curis. C. Diligitur nemo nisi cui fortuna secunda est. O. Quo conjugē felix Et Diis cara ferar & sidera vertice tangam. O. Dum tulit antennis aura secunda meas. O. Vivite felices quibus est fortuna peracta Jam sua. V.

FELIX. [*Pro prospero, fausto, secundo, utili.*] *Secourable, propice, favorable*. PHR. Auspiciis felicibus ibat. V. Ipsa dies alios alio dedit ordine Luna Felices operum. V. Septima post decimam felix & ponere

vites, &c. V. Felicibus educat agris. M. Insignem famā & felicibus armis. V. Cursusque dabit venerata secundos. V. Quis rebus dexter modus V. Candidi tibi fulgere Soles. Auspicio felix totus ut annus eat. O. O! mihi felicem terque quaterque dicam. T. Terque novas circum felix ear hostia fruges. V. **FELIX.** [*Pro fertili, feraci.*] *Fertile, fécond, abondant*. PHR. Ramos feliciores inserit. H. Felicemque trahunt limum amnes. V. Exiit ad cælum ramis felicibus arbor. V.

FELLEUS, ā, ūm. **PLI.** *Amer comme le fiel.* (Vide **AMARUS**.)

FEMUR, ōris. & **FÊMEN**, inis. n. *La cuisse*. **EPITH.** Nivēum, candens, tēnellum, tūmidum, tremulum, mollē, hirsutum. SYN. *Crūs*. PHR. Ensem Eripit à femore. V. Magnique femur perstrixit Achatæ. V. Attollit in agrum Se femur. V. Ideo fastigia posse Surarum ac feminum pedibus fundata plicari. Lr. Cum mittis Leporis femur. M.

FEMORALIA, ium. & **FEMINALIA**, ōrum. n. *Sue.* [*Quibus teguntur femora.*] *Caleçons, haui-de-chausses.*

FENESTRA, & **FENESTELLA**, æ. f. *Fenêtre*. **EPITH.** Patens, cavā, apertā, parvula, angustā, biforis, sublimis, magnificā. PHR. Altæ, calgantēque, fenestræ. J. Et quatuor addunt Quatuor à ventis, obliquā luce, fenestras. V. Quā se Plena per insertas fundebat Luna fenestras. V. Junctas quatiunt fenestras Ictibus crebris juvenes protervi. H. Perque cavas densi tela intorquere fenestras. V. Bifores intrabat Luna fenestras. O. Et patulis iniit tectum sublime fenestris. O. Quā lumen thalamis parva fenestra dabat. O. Ingens lato dedit ore fenestram. V. Armataque vomunt stridentia tela fenestræ. St. Nocte patent vigiles, te prætereunte fenestræ. J. Non aptæ sine Sole domus, sine luce penates. Sed duplices recta lumen regione fenestræ Admittant, quarum surgentes altera Phœbi Spectet Equos, fessos contra altera, jamque cadentes, Tum vitri pellucentes opponere quadras Hinc atque hinc jubeo, lini aut firmissima texta. Ut neque concutiant venti neque nubila nimbis Conspergant, obstitque intus penetrabile frigus. *Vida.*

FENESTRALIS. *Non en unius è portis Roma.* Nocte domum parvā solita est intrare fenestrā; Unde fenestralis nomina porta tenet. O. *De fortuna.*

FENESTRÖ, ās, āvi, ātūm, ārē. **PLI.** *Ouvrir, percer un lieu.*

FERA, æ. f. *Bête sauvage*. **EPITH.** Sāvā, rāpāx, acris, audāx, mināx, atrox, ferōx, frēmēns, dirā, hōrrens, rābidā, crūdēlis, cruentā, immitis, hōrridā, rigidā, hōrrendā, inhūmānā, hōrribilis, furiōsā, indōmitā, sanguinolentā, terribilis, trux, pugnāx, spūmāns, tōrvā, vorāx, exītiosā, mētūendā, formidabilis. Vagā, terrans, montānā, agrestis, sylvestris, montivagā, fugāx, vastā, hirsutā, immanis, cornigerā, avidā, impavidā, pernīx, præcēps, velōx. SYN. *Bestia, bellua*. PHR. Ferarum montivagum genus. Lr. Armenta ferarum. V. Feræ per devia lustra vagantes. V. Rabies horrenda ferarum. Sil. Quadrupedum genus omne M. Est mihi per savas imperus ire feras. O. Eccine vita juvat sylvestribus abdita lustris, Indiceret feris. Cl. Separat hoc nos A grege mutorum. J.

Sylvaque montanas occulit herba feras. O. Immissæque feræ sylvis. *V.* Hinc pecudes, armenta, viros, genus omne ferarum. *V.* Inter sylvas, inter deserta ferarum. *V.* Incidat in sævas diripienda feras. O. Et catulos feræ Celent. *H.* Formidolosus dum latent sylvis feræ Dulci sopore languidæ. *H.* Rabidarum more ferarum, Mandat atrox hostile caput. *St.* Quanta sit ira feris. *M.* Candida pax homines, trux decet ira feras. O. Itur in antiquam sylvam, stabula alta ferarum. *V.*

FÉRARUM variæ species. *PHR.* At quibus ingenium est immanfuetumque ferumque, Armeniæ Tygres, iracundique Leones, Cumque Lupis Urſi, dapi-bus cum sanguine gaudent. O. Non sævas pecudes, sed luxuriantis arenæ Delicias, pompam nemorum, quodcumque tremendum Dentibus, aut insigne tubis, aut nobile cornu, Aut rigidam festis capitur: decus omne, timorque Sylvarum non caute latent: non mole resistunt Fortia: non voluci fugiunt pernicia cursu. Hæc laqueis innexa gemunt, hæc clausa feruntur Ilignis domibus; fabri nec tigna polire Sufficiunt: rudibus Fagis texuntur, & Ornīs Frondentes caveæ; ratibus pars ibat onustis Per freta, vel fluvios: exsanguis dextera torpet Remigis, & propriam metuebat navita mercem. Per terram pars ducta rotis, longoque morantur Ordine plaustra vias, montanis plena triumphis Et fera sollicitis vehitur captiva juven-cis, Explebat quibus antè famem: quotiesque reflexi Conspectere Boves, pavidi temone recedunt... Non illos tedæ ardentes, non strata supernè Lapsu virgulta solo, non vocibus Hædi Pendentis stimolata fames, non fossa fefellit: Ultro se voluere capi, gaudentque videri, Tantæ præda Deæ... Fremitus stagnis auditur in imis, Cunctaque profiliunt cete, Tyrhenaque Nereus Confert monstra suis, sed non æquare fatetur. *Cl.*

FĒRĀ cicur. *PHR.* Mordent aurea quod lupata Cervi, Quod fræno Libyci domantur Urſi, Parer purpureis Aper capistris, Turpes effeda quod trahunt Bifontes. *M.* Cervi currum subiere jugales. *Manil.* Detumuerunt minæ... Supplice gestu Volvitur ante pedes... Et palpanda cavā dar sua terga puer. Et pectus sine fraude jubam... Nudamque infertat tutus in ora manum Naturam vicit pietas. *Sant.* Mil-le Lupi, mistique Lupis Urſique, Leæque Occursu fecere metum: sed nulla timenda, Nullaque erat nostro factura in corpore vulnus. Quin etiam blandas movère per aëra caudas, Nostraque adulan-tes comitant vestigia. O. Dedicic primos, aspectū virgine, mores... Suppliciter placidæ blanditur more catellæ, Et jacer ante pios, ut solet Agna, pedes, Usque adeo nihil est, quod non domet ardua virtus. *Sant.* Cervice minaces Deffluxere jubæ fractos inglorius artos Supposuit servile gemens; in-jectaque vincla Unguibus & subitæ collo sonuere catenæ. *Cl.* Rabiemque frementes Deposuerunt feræ. *Cl.* (Vide *CICUR.*)

FĒRĀ docilis. *PHR.* Aspicie morigeras Rhodani torrentis alumnas, Imperio nexas, imperioque va-gas, Dissona quam varios flectant ad murmu-ra cursus, Et Certas adeant voce regente vias. Quamvis quæque sibi nullis discurrat habenis, Et pateant duro libera colla iugo: Ceu constricta

tamen servit, patiensque laborum Barbaricos do-cili concipit aure sonos. Absentis longinqua va-lent præcepta magistri. Frænorumque vices lingua virilis agit. Hæc procul angustat sparsas, spar-gitque coactas, Hæc sistit rapidas: hæc properare facit. Lava jubet: lævo deducunt ordine currum. Mutavit strepitum: dexteriora petunt. Nec vinclis famulæ, nec libertate feroces, Exutæ laqueis, sub ditione tamen. Contemne pares, & fulvis pellibus hirtæ Effeda concordēs multifonora tra-hunt. Miraris, si voce feras pacaverit Orpheus, Cū pronas pecudes Gallica verba regant? *Cl.*

FĒRĀCĪTĀS, atis. *f. Col.* Fertilité. (Vide *FERTI-LITAS.*)

FĒRĀLĒ. Adv. *Cl.* D'un air lugubre.

FĒRĀLIĀ, ium. *n.* Hanc quia iusta ferunt dixere fe-ralia lucem: Ultima placandis Manibus ista dies. O. Tunc cum ferale præterierit dies. O. *Jours con-sacrés à la mémoire des morts.*

FĒRĀLIŒ, alē. [Quæ ad funera, ad mortuos spectant. *Des funérailles, des morts.* [Per transl. dicitur pro fatali.] *Funeste, fatal.* *SYN.* Fūnēstūs, dirūs, ex-tīālis, fatālis, lūgūbrīs, fūnērēūs, fūnēbrīs, dī-rūs. *PHR.* Solaque carminibus ferali carmine Bubo Sæpe queri. *V.* Unde rubescens ferali crine come-tæ. *Cl.* Et ferale ante cupressos. *V.*

FĒRĀX, acis. *Fertile, abundant.* *PHR.* Terra ferax Cerere, multoque feracior uvis. O. Ipse labore ma-num duro terat; ipse feraces Figat humo plan-tas. *V.* (Vide *FERTILIS.*)

FĒRCŪLUM, ī. *n.* [Fercula dicuntur dapes, quia in mensam feruntur.] *Mets, plats, ce qu'on sert sur table.* *SYN.* Epŭlē, dāpēs, ēscā, cībūs. *PHR.* Quis fercula septem Secretò cœnavit avus. *J.* Nul-lis ornata macellis Fercula. *J.* Multaque de ma-gnā superessent fercula cœnā. *H.* (Vide *CIBUS.* *MENSA.* *CONVIVIUM.*)

FĒRCŪLUM. *Sue.* [Etiam dicitur gestamen quo Pompa ferri solebat.] *Brancart.*

FĒRĒ. Adv. *Presque, quasi, peu s'en faut.* *SYN.* Prō-pē, pēnē, fērmē. *PHR.* Semper fere, satis fere, fere plerique, fere omnia. *Cic.* Jamque fere sicco sub-ductæ littore puppes. *V.* **FĒRĒ**. [Pro plerūmqū vūlgō.] *Ordinairement.* *PHR.* Ut fere sit. *Cic.* Mistā fere duris utilis herba rubis. O.

FĒRĒNTĀRII, ōrūm. *m.* [Levis armaturæ milites; à ferendo auxilio dicti.] *Chevaux légers.* Ferentarius amicus. *Pla.* Per transl. *Secourable.*

FĒRĒNTINUM, ī. *n.* *Tuscia oppidum.* *PHR.* Sylla Ferentinos Privernatumque maniplos. *Sil.*

FĒRĒTRIUS, īi. *Jovis nomen, quod pacem ferre pu-taretur; vel à ferendis spoliis. Romulus enim de-victis Ceninensibus spolia Jovi consecravit.* *PHR.* Nunc Jovis incipiam causas aperire Feretri. *Pr.* Hinc Feretri dicta est ara superba Jovis. *Pr.*

FĒRĒTRUM, ī. *n.* [Quo mortui ferri solent.] *Biere, cercueil.* *EOITH.* Mīserūm, dūrūm, nīgrūm, lū-gūbrē, trīstē. *SYN.* Cāpŭlūm, fērcŭlūm, sāndipŭlā. *PHR.* Molle feretrum Arbuteis texunt virgis, & vi-mine querno. *V.* Osculaque applicuit posito supre-ma feretro. O. Feretro Pallanta reposito Procumbit super. *V.* Nigro composta feretro. *Pol.* Duro posue-runt membra feretro. *Quin.* Subdita luctificum spon-te vehēbat onus. *Sant.*

FERYÆ, *arūm. f.* [*Quæ, ut ait Cilevo, in liberis requiem habent litium, in servis verò laborum.*] *Jours de repos. Fêtes. SYN. Fēstā, fēsti dñs, solēnniā. Rēquies ōpērum. SYN. Feriæ belli. Var. [Pro cessatione.] Trēve. Feriæ esuriales. Pla. [i. Dies jejunii.] Jours de jeūne. Feriæ forenses. Cic. *Vacations. Feriæ. Pla. [Pro vitā otiosā.] Cessation de travail. Feriæ. Liv. Réjoissances publiques. Ferias habere. Cic. Celebrare. Liv. Indicare, imperare. Cic. PHR. Longas o! utinam, dux bone, ferias Præstes Hesperia. H. Et fora Marte suo litigiola vacent. O. Venient feriæ Quæ me soluto pectore ad studium vocent. Ph. Fori dum jurgia cessant; Et Themis ipsa etiam posita capit otia librā. Com.**

FERIATŪS, *ā, ūm. Oissf. PHR. Feriatus à studiis. Cic. Malè feriat Troes. H. Nec feriatu ibat ante carrucam. M. Ut canat fēstā tibi feriatu Carmen in umbrā. Buch. Feriati dies. Plī. Feriata toga. PIL. Quæ feriis taxum induitur.*

FERINÆ, *æ. f. [Supple caro.] De la venaison. PHR. Implentur veteris Bacchi, pinguesque ferinæ V.*

FERINŪS, *ā, ūm. Cic. De bête sauvage. PHR. Latè Ferino Nutritus. O. Quid mentem traxisse polo, quid profuit altum Erexisse caput, pecudum si more pererrant Avia; si frangunt communia pabula glandis. Cl. Vitam degere more feræ. V. An jura perofus Ad priscos pecudum damnaret secularius. Cl.*

FERIŌ, *is, irē. Frapper. SYN. Tūndō, pērcūtō, pūlsō. PHR. Et inter Ima ferire pedis salientem sanguine venam. V. Huc ades; insani feriant sine littora fluctus. V. Taurus ferit uncis cornibus hostem. Pr. Et calce feritur Afelli. O. Occursare Capro, cornu ferit ille, caveto. V. Pede terram Crebra ferit. V. Ingens à vertice Pontus In puppim ferit. V. Ille mihi ferendus Aper. O. Præbent ferienda Juvenci colla. O. Stricthoque ferit retinacula ferro. V. Summūque ferit laquearia recti. V. Fulmina summos feriunt montes. H. Saxo ferit ora Thoantis. V. Fama ferit terras. L. Ferit aurea clamor Sidera. V. Plan-gore ferire pectora. O. Tinnulæ, plectro feriente, chordæ. S. Feriunt ululatibus aures. L. Frigus nos ferit. Lr. Ne quis frigore te feriat. H. i. *Cicutā sol-lat. Venus igne ferit pectus. S. Sublimi feriam sidea vertice. H. Certatim socii feriunt mare. V. Nunc dextrā ingeminans ictus; nunc ille sinistrā. V. Sic densis ictibus heros Creber utrāque manu pulsar, versatque Dareta. V. Uvas ferire pede. T. A populo faxis prætereunte petor. O. Jam cornu petar. V. Ferit asserē duro Alter; & hic lignum capiti intulit, ille metretam. J. (Vide JACEO. VULNERO. OCCIDO.)**

FERRĒ *foedus. Cic. Faire alliance. [Feriebatur enim Porca in solemnī fœdere.] PHR. Jungit opes; foedusque ferit. V. i. Firmat. (Vide FOEDUS.)*

FERYTAS, *ātis. f. Ferocitē, naturel, farouche. EPI-TH. Sēvā, indōcilis, immanis, prōdigiosā, tōrvā, Scythicā, inamābilis. SYN. Aspēritas, fērocitā, rīgōr. PHR. Canities eadem est, eadem violentia vultus, Iidem oculi lucent, eadem feritatis imago O. Illis barbaries campis altissima quondam, Ac feritas immanis erat. Mant. Non cadit in mores feritas inamabilis istos. O. Neque ipse manus feritate dedisset. V.*

FERYTAS.] *Pro crudelitātē, fēvitiē.] PHR. Postquam*

inter nos est, plus feritatis inest. M. *De Tygride. Quamque Lupi, sevæ plus feritatis habent. O. (Vide CRUDELIS.)*

FERYTAS *inamœna viarum. St. [Metaph.] Difficulté des chemins.*

FERMĒ. Adv. TER. *Presque, quasi, environ, à-peu-près. SYN. Fērē, prōpē, pēnē. PHR. Mobilis & varia est ferme naturā malorum. J.*

FERMĒTĒSCŌ, *is, ērē. PLI. Fermenter; s'enlever.*

FERMĒTŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē. PLI. [Farinam fermento infare & resolvere.] Faire fermenter. Fermentare terram. Col. [Stercore quasi fermento resolvere nimiam densitatem terræ.] Fumer la terre.*

FERMĒTŪM, *i. n. PLI. Levain, ferment. PHR. Et pocula lati Fermento atque acidis imitantur vitæ sorbis. V.*

FĒRŌ, *fērs, tūlī, lītūm, fērē. Porter. SYN. Gērō, gēstō, pōrtō, vēhō. SENT. Ferri lecticā. Cic. Deorsum ferri suo pondere. Cic. Sublime ferri. Pla. PHR. Et dona cupido Regia portabat. V. Quem tollere in altos Optabam primum montes V. Nec jam sustineant onus Sylvæ laborantes. H. Nondum subactā ferre jugum valet Cervice. H. Turpe est quod nequeas capiti committere pondus; Et pressum inflexo mox dare terga genu. Pr. Virginibus Tyriis mos est gestare pharetram. V. Clypeum, magni gestamen Abantis. V. Pars spicula gestat Bina manu. V. Peplumque ferebant. V. Onus impositum ferre. O. Mediisque per æquora ponti Fert prædam. O. Hæc sunt singula quæ sinu ferebas. M. Portantur avari Pygmalionis opes Pelago. V. Tolerare pondus. H. Surda sit oranti tua janua, laxa ferenti. C. Ferenda tabellis verba dedit. O.*

FĒRRĒ *hūm'ris. Porter sur les épaules. PHR. Cum foret Ænæ cervix subjecta parenti. O. Ergo age care pater cervici imponere nostræ: Ipse subibo humeris; nec me labor iste gravabit. Hæc fatus latos humeros subjectaque colla Veste super, fulvique insternor pelle Leonis Succedoque oneri. V. Pars grandia trudent Obnixæ frumenta humeris Formica. V. Ut si Reticulum panis, venales inter, onusto Fortè vehas humero. H. Languentia membra Ipse levabo humeris & dorso tota locabo. Sil. Quem subivisse humeris consecum ætate parentem aiunt. V. Inque humeros limen tellure revulsum Ponit, onus plaustrī. O. Congestaque robora duris Fert humeris. O. Saxum circumspicit ingens; Vix illud lecti bis sex cervice subirent. V. Nec jubeo collo recta ferre tuo. O. Æthereos humero qui sustinet axes. V. Sed neque fert tecum neque... Pressarunt humeros sacra, paterque tuos. O. Sedens humeris sarcina grata tuis. Saut. Illa pharetram Fert humero. V. Tela sonant humeris. V. Et posse cælum viribus vinci suis Didicit ferendo: subdidit mundo caput; Nec flexit humeros molis immensæ labor: Mediūque collo sedet Herculeo polus: Immota cervix sidera & cælum tulit. S. Latere ardua cernit Atlantis duri cælum qui vertice fulcit. V. Axem humero torquet stellis ardentibus aptum. V. Detrectat onus cervice rebeli. V. Æthareum qui fert cervicibus axem. O. Fascique maligno Subjecisse humeros. Pol. Tergo qui sustulit orbem. Pr. (Vide ONUS. Onus ferre.)*

FĒRRĒ. [*Pro auferre.] Emporter. PHR. Omnia fere Rrr ij*

ætas animum quoque. *V.* Ita turbine nigro Ferret hyems culmumque levem stipulasque volantes. *V.* Ferunt sua flamina classem. *V.* Fertur Equis auriga. *V.* Nimiâ cæde atque cupidine ferri. *V.* Quos flammæ tulerint, inimicus & hauserit ignis. *V.* **FERRÈ** præmia. *V.* Laudem. *Cæf.* Palmam. *Cic.* *Remporter, obtenir.* **PHR.** Quod me cum sæpe rogaret, Non tulit Antigenes. *V.*

FERRÈ laborem, calum &c. *Endurer, souffrir, supporter.* **SYN.** Tolerò, patiòr, pèrpetiòr, sustinèò, subèò, pèrfèrò. **SYNT.** Ferre amici naturam. *Cic.* Ferre acerbè. *Cic.* Ægrè, æquo animo. *Cæf.* **PHR.** Nec credere quivi Hunc tantum tibi me discessu ferre dolorem. *V.* Quidquid erit, superanda omnis fortuna ferendo est. *V.* Nunc & pauperiem & duos perferre labores. *V.* Patiar quemvis durare laborem. *V.* Vim cunctam atque minas perfert cælique marisque. *V.* Cum semel hæserunt arvis aurasque tulerunt. *V.* Militiam puer & Cantabrica bella tulisti Sub duce qui, &c. *H.* Peccato damna tulere suo. *O.* Frigoraque & famem tulistis. *C.* Mitius ista feres. *O.* Et qui non tulerat verbera, tela tulit. *M.* Fortuna ferenda viriliter. *O.* Leniter, ex merito quidquid patiære, ferendum est. *O.*

FERRÈ. *Produire, causer, donner.* **SYN.** Prøferò, gignò, creò, infèrò, pãrò. **PHR.** Non omnis fert omnia tellus. *V.* Postquam te fata tulerunt. *V.* Laudem mihi facta ferent. *V.* Glacies ne frigida lædat Molle pecus, scabiemque ferat. *V.* Matri longa decem tulerunt fastidia menses. *V.* Fruges tellus inarata ferebat. *V.* Quam fessis finem rebus ferat. *V.* Dolorem ferre alicui. *V.* Ea vox audita laborum Prima tulit finem. *V.* Ferre solatia. *Pr.* Subsidium. *Cic.*

FERRÈ aliquò pedes, oculos. *Turner.* Fèrrì. Fèrrè fè. *Aller.* **PHR.** Miratur facileque oculos fert omnia circum. *V.* Gressus ferre aliquò. *O.* Ferte pedem Faunique simul Dryadesque puellæ. *V.* Quo te Mæri, pedes? *V.* Ferre se aliquò. *V.* Vestigia sua ferre in aliquem. *O.* Viam ferre per æquora. *Cl.* Quæ vos ad cælum fertis rumore secundo. *H.* Ferimur per opaca locorum. *V.* Rursus in arma feror. *V.* Meque extra tecta ferebam. *V.* Quietiori nec feratur æquore. *H.* Per mala præceps fertur. *H.* Fertur moriturus in hostes. *V.* Et quò non possum corpore, mente feror. *O.* Saltu supra venabula fertur. *V.*

FERRÈ. *Dire, raconter.* **PHR.** Ferte palam. *Pla.* Vulgo. *Liv.* Vox reddita fertur ad aures. *V.* Quid fortuna ferat populi. *V.* Quam fertur coluisse. *V.* Quæ nunc Samothracia fertur. *V.* Si vera feram, si magna rependam. *V.* Hæc Turno mandata novissima perfer. *V.*

FERRÈ. *Alia multa significat, ut.* Ferre personam. *Liv.* *Jouer le personnage.* Ferre nomen infani. *H.* *Passer pour fou.* Ferre se civem, pro cive. *Liv.* *Se déclarer.* Ferre ventrem. *Var.* Uterum. *Liv.* Partum. *Liv.* *Etre grosse.* Ferre salutem. *O.* *Saluër.* Ferre repulsam. *Cic.* *Etre rebuté.* Ferre annos, vetustatem. *Quin.* *Se conserver.* Ferre se nullius egentem. *H.* *Se vanter.* Leges ferre. *Cic.* *Donner.* Ferre aliquem in oculis. *Cic.* *Aimer.* Manum ferre. *V.* *Combattre.* Ferre expensum, acceptum. *Cic.* *Ecrire sur son livre de compte.* **PHR.** Faciet quæ fert libido. *Sal.* *i.* Quò feret. Quosve canam dubius fe-

ror. *O.* *i.* *Sum.* Capita alta ferentes. *V.* Fer stabulis inimicum ignem. *S.* Assurgens dextræ plagamque ferentis. *V.* *i.* *Minantis.* Cæstus quibus acer Erix in prælia suetus Ferre manum. *V.* *i.* *Conferre.* Æquasset nocti ludum in lucemque tulisset. *V.* *i.* *Protulisset.* Sic oculos, sic ille manus, sic ora ferebat. *V.* *i.* *Habebat.* Quem sese ore ferens. *V.* Si qua fidem tanto est operi latura vetustas. *V.* *i.* *Fatura.* Hinc via Tartarei quæ fert Acherontis ad undam. *V.* *i.* *Ducit.* Non tulit. *V.* *i.* *Passus est.* Teucros insigni laude ferebat. *V.* *i.* *Efferebat.* In nova fert animus mutatas dicere formas. *O.* *i.* *Animus est.* Sæva tulit oscula Divæ. *V-F.* Junoni fer rite preces. *V.* Hanc sine me spem ferre tui. *V.* *i.* *Habere.* Si fert ita corde voluntas. *V.* Ter quinque ferens natalibus annos. *O.* Daphnia ad astra feremus. *V.* Ad majora tulit te virtus. *O.* Ferre suffragium, iudicium de re. *Cic.*

FÈRÒCÌÄ, æ. f. & **FÈRÒCÌTAS**, ætis. f. *Fiertè, orgueil.* **SYNT.** Ferocitas juvenum. *Cic.* Ferocitate comprimere. *Cic.* Ferociam exuere. *Tac.* **FÈRÒCÌÄ.** *Ardeur, valeur.* Virtus ac ferocia. *Tac.* Ferocitas præliorum. *Cic.* *Carnage.*

FÈRÒCÌÒ, is, ite. *Etre fier, feroce, cruel.* **PHR.** Mox intractati more ferocit Equi. *O.*

FÈRÒCÌTER. Adv. *Cic.* *D'une manière haineuse.* *Avec fierté.*

FÈRÒNÌÄ. *Nemorum Dea.* **PHR.** Viridi gaudens Feronia laco. **FÈRÒNÌÄ.** *Urbs Latii.* **PHR.** Ora, manusque tuâ lavimus Feronia lymphâ. *H.*

FÈRÒX, òcis. omni.gen. *Fier, feroce, arrogant.* **SYN.** Fèrüs, effèrüs, crudèlis, àtròx, bãrbàrüs. **PHR.** Ponuntque ferocia Pœni Corda volente Deo. *V.* Sin ad bella magis studium, turmasque feroces. *V.* Stat sonipes ac frena ferox spumantia mandit. *V.* Impetus feroces animi geris. *S.* Bello erat ille ferox. *O.* Torvâque verendus Majestate truci circumspicit omnia visu. Non me tua fervida terrent Dicta ferox. *V.* Lumina torva nimis vultumque in morte minacem. Feroci natus insurgens minax vultu. Pugnantibus idem Supplicibusque ferox. Vultu horridus atro. Nulli aditu facilis, contemnere suetus amorem Dum metui sciret. *Com.* *O!* præstans animi juvenis, quantum ipse feroci Virtute exsuperas, &c. *V.*

FÈRRÄMENTÜM, i. n. *Cic.* [Instrumentum ferreum.] *Outil, instrument de fer.* **PHR.** Cras ferramenta Theanum Tolleris fabri. *H.* Tondendis hæc arma tibi sunt apta capillis. *M.*

FÈRRÄRÌÄ, æ. f. *CATO.* *Une mine de fer.* (Vide *FODINA.*)

FÈRRÄRÌÜS, ä, üm. [Quod ad ferrum pertinet.] *De fer.* Ferrarius faber. *Cl.* Ferrarium metallum. *Pl.* Ferraria aqua. *Pl.* [Quâ utuntur fabri.] *Eau de force.*

FÈRRÄTILIS, ille. Ferratile genus. *Pla.* [Ferro vinctus.] *Esfclave.*

FÈRRÄTÜS, ä, üm. [Ferro armatus.] *Ferré, garni de fer.* **SYN.** Ærätüs. **PHR.** Ferrata agmina. *V.* Hasta. *Liv.* Porta. *St.* Undaque jam tergo ferratos sustinet orbes. *V.* Cornipedem ferratâ calce fatigat. *Sil.* Primaque ferratis præfigunt ora capistris. *V.*

FÈRRÈÜS, ä, üm. *Pl.* *De fer.* **SYN.** Ærèüs. **PHR.** Ferrea telorum leges. *V.* Ferrea turris. *V.* Solea fer-

rea. C. *Fer de cheval*. Ager horret ferreus hastis. V. Clausuris ferreis cohibere portas. S. It toto turbida caelo Tempestas telorum, ac ferreus ingruit imber. V. FERREUS. *Metaph.* [Dūrus, rigidus, crudelis.] *Dur, severe, cruel.* PHR. Ferrea bella. O. Jura. V. Vitæ fors. O. Ferreique Eumenidum thalami. V. Decreta sororum Ferrea. O. FERREUS. *Inatigable.* PHR. Ferrea vox. V. Præcordia. O. Patiens & ferreus. J.

FERRUGINEUS, a, ūm. *De couleur de fer, de rouille de fer.* PHR. Et pinguem Tiliam, & ferrugineos Hiacinthos. V. Et ferrugineâ subvectat corpora cymbâ Charo. V. *i. nigrâ, tristi.* Ferrugineum nemus. *St. i. horridum.*

FERRUGO, inis. f. [Rûbîgô.] *Rouille de fer.* FERRUGO [Per transl. ferruginis color.] *Couleur de fer.* EPITH. Pallens, piccâ, atrâ, obscurâ, scâbrâ, ūbërâ, pëgrînâ. PHR. Ipse peregrinâ ferrugine clarus & ostro. V. Sol caput obscurâ nitidum ferrugine tinxit. V. Ferrugine clarus Iberâ. V. Prætexens arcus piccâ ferrugine cælum. T. Dulci violas ferrugine pingit. Cl. Cærus & vultum ferrugine Lucifer atrâ Sparfus erat. O. Animusque malâ ferrugine purus. O. *Exempt de tâche.*

FERRUM, i. n. [Metallum.] *Fer.* EPITH. Dūrum, rigens, gravē, fortē, validū, rigidū, solidū, stridens, aspērum, mōrdax. SYN. Cālŷbs. PHR. Ast homini ferrum lethale in cote nefandâ Produxisse parum est. J. Terribilem stridore sonum dedit; ut dare ferrum Igne rubens plerumque solet, quod forcipe curvâ Cum faber eduxit, lacubus demittit; at illud Stridet, & in tepidâ submersum sibilat undâ. O. Rutilo ferrum sibi strideat igni; Æreaque alterno gracilescat bractea pulsu. *Rua.* Ferrum quod Noricus excoquit ignis. O. Ferrum dum molliat ignis. H. Scabie & rubigine ferrum Lædere. V. Splendenti laacea ferro. O. Ardenti uritur ferro. J. Ex solido tabularia ferro. O.

FERRUM. *Pro ferreo instrumento.* PHR. Ferroque excindere portam. V. Intima sacrificio rupit præcordia ferro. O. Ardenti Æsonides retinacula ferro Abscidit. V-F. Ille mordaci velut ista ferro Pinus. H. Nigro livenia ferro Crura. O. *i. ferreâ catena.* FERRUM [Pro armis.] *Armes.* PHR. Ferrum ingens sub pectore diro Condidit. St. Maculatum sanguine ferrum. O. Petita ferro bellua, H. Nudo ferro sequi aliquem. O. Trajecta ferro pectora. V. Nullo violabere ferro. O. Pectore ferrum Accipere. Sil. Ferro cadere. Lr. Dedit obvia ferro Pectora. V. Sua per præcordia ferrum Exigit. O.

FERRUM. *Metaph.* [Dūrities.] *Dureté, insensibilité.* PHR. Non scelerata tamen de duro est ultima ferro. O. Nec rigidos filices solidumve in pectore ferrum, Aut adamantina geris. V. Duritiâ ut ferrum superes. O. Pectus ferro durius. O.

FERRUMEN, inis. n. *Pli.* [Quasi gluten quod fit è ferri ramentis.] *Soudure, ce qui sert à souder.*

FERRUMINATOR, ōris, m. VIT. *Celui qui soude.*

FERRUM NŌ, as, avi, atum, are. *PLI.* *Souder.*

FERTILIS, ille. n. *Fertile, qui porte beaucoup.* SYN. Fërâx, fœcundus, ūbër, abundans, divēs, pinguis, ōpimūs, lætus, gravīs, gravidus. FERTILIS terra. PHR. Nec fertilis illa juvencis Nec pecori opportuna Terra. V. Terris fertilis uberibus. *Pr.* Fertilis

frugum pecorisque tellus. H. Fertilior seges est alienis semper in arvis. O. Nec simili Phariis messe superbit ager. *Sarb.* Hic segetes, illic veniunt felicius uvæ Arborei fœtus alibi, atque injussa virescunt Gramina. V. Beata Petamus arva, divites & insulas Reddit ubi Cererem tellus inarata quorannis; Et imputata floret usque vinea; Germinat & nunquam fallentis termes Olivæ Suamque pulla Ficus ornat arborem: Mella cavâ manant ex Illice montibus altis Levis crepante lymphâ desilit pede. Illic injussâ veniunt ad mulctra Capellæ; Refertque tenta grex amicus ubera. Pluraque felices mirabimur; ut neque largis Aquosus agros Eurus radat imbribus, Pinguis nec siccis urantur semina glebis: Utrumque rege temperante cælitum. H. Magna parens frugum Saturnia tellus. V. Uberrima regna. V. Utraque frugiferis est insula nobilis arvis. L. Nec plus Hesperiam longinquis messibus ullâ, Nec Romana magis compleunt horrea terræ. L. Insula dives agris. Cl. Nicææ ager uber æstuosâ. C. Hic tibi prævalidas olim multoque fluentes Sufficiet Baccho vites, hic fertilis uvæ. V. Et cui putre solum (Namque hoc imitatur arando) Optima frumentis. V. Humida majores herbas alit; ipsaque justo Lætior. Ah! nimium ne sit mihi fertilis illa. V. Altera frumentis quoniam favet, altera Baccho. V. Non rastris hominum, non ulli obnoxia curæ. (*Arva*) V. Graminibus tellus fœcunda creatis. V. Divitis uber agri. V. Ipsaque tellus Omnia liberius, nullo poscente, ferebat; Nec renovatus ager gravidis canebar aristis. O. Lætus ager, nullo tantum se Mœsia cultu Jactat; & ipsa suas mirantur Gargara messes. V. Illa seges demum votis respondet avari Agricola, bis quæ solem, bis frigora sensit. V. Illius immensæ ruperunt horrea messes. V. Quid faciat lætas segetes. V. Hordeaque ingenti fœnore reddat ager. Et magnas messes terra benigna daret. T. Hilares Baccho, frugumque feraces. Cl. Densa sere: in denso non segnior ubere Bacchus. V. Sponte tuus florebit ager cessante juvenco. Cl. Distentet spicis horrea plena Ceres. T. Talem dives arat Capua terram. V. Ubere glebæ Terra potens. V. (*Vide AGER. Ager fœcundus TERRA. Terra fertilis.*)

FERTILIS Arbor. PHR. Deinde feraces Plantæ immittuntur. V. Nec minus interea fœtu nemo omne gravefcit. V. Aspice curvatos Pomorum poudere ramos, Ut sua quod peperit vix ferat arbor onus. Induimus nostris sua munera ramis. Incurvet sese ramis felicibus arbor. *Rap.* Viminibus salices fœcundæ, frondibus Ulmi. V. Tiliæ atque uberrima Pinus. V. Quotque in flore novo Pomis se fertilis arbor Induerat, totidem autumnō matura tenebat. V. Huc pater o! Lenæ veni; tuis hic omnia plena Muneribus: tibi pampineo gravidus autumnō Floret ager, spumat plenis vindemia labris. V. (*Vide ARBOR. Arbor fertilis.*)

FERTILE Ingenium. PHR. Tibi... Mille nocendi artes fœcundum concute pectus. V. Fertile pectus habes; interque Heliconæ colentes Uberius nulli provenit ista seges. O. (*Vide INGENIUM.*)

FERTILITAS, atis. f. *Fertilité, abondance.* EPITH. Lætâ, felix, divēs, largâ, ōptatâ, spërâtâ, aurâ, bënignâ, ōpulentâ, cërëalis, ūbër. SYN. Fœcunditas, ōpulentia, cōpiâ, fërâcitas, ūbërâs, abun-

dāctā, divitis ūber āgrī. Glēbā fērācis ūbēr. Fēcūndō cōpiā cōrnū. Frūgūm aurēā cōpiā, prōdigā lūxuriēs. PHR. Ipsa tibi blandos fundent cunabula flores... Incultisque rubens pendebit sentibus uva; Et duræ Quercus sudabunt roseida mella. V. Hic tibi copia Manabit ad plenum benigno Ruris honorum opulenta cornu. H. Hosce mihi fructus hunc fertiliteris honorem Officiique refers. C. Nec requies quin aut Pomis exuberet annus, Aut foetu pecorum, aut cerealis mergite culmi, Proventuque oneret fultos, atque horrea vincat. V. Luxuriem segetum tenerā depascit in herbā. V. Frumenta sequentur. V. Bis gravidos cogunt foetus, duo tempora messis. V. Laurus ubi bona signa dedit, gaudete coloni. T. Nec Trojæ opulencia deerit. V. Si superant foetus (Ducis) pariter frumenta sequentur; Magnaque cum magno veniet tritura calore? V. Obstupuit fruges terra beata suas. Sant. Vos neque jam vanis frustrabit aristas Expectata seges; segeti neque noxius imber Officiet; sterilem nec desfetet humor arenam. Major erit pressi sub virgine copia lactis; Largior undabit pleno vindemia prælo: Duraque mitescent succos oblita priores Poma; nec arboribus ventri, segetique nocebunt. Sed quò larga magis spumet vindemia prælo; Quò plus se ramis curvet felicibus arbor: Quò plus vel pecoris vel copia lactis abundet, &c. Kap.

FERTILITER. Adv. Cic. Fertilement, avondamment.

FERTUM, ī. n. [Libi genus.] Espece de gâteau, dont on faisoit oblation. PHR. Attamen hic extis & opimo vincere ferto Contendit. P.

FERVEFACIŌ, īs, feci, factum, ēre. Cel. [Calidum facere.] Chauffer, faire bouillir. Oleum fervefacere. Cato.

FERVENTER. Adv. Col. & FERVIDE. PLA. Avec chaleur, avec feu, ardemment.

FERVEŌ, ēs, bū, ēre. & FERVŌ, FERVESCŌ, īs, bū, ēre. Etre chauffe. SYN. Aestuŏ, exaestuŏ, ardēŏ, exardēŏ, cālēfīŏ. PHR. Frænaque, ferventesque rotas. O. Incipit & sicco-fervere terra Cane. Pr. Mero cor fervet. O. Fervet lingua mero. O.

FERVERE. Bouillir. SYN. Būlliŏ, ebūlliŏ. PHR. Calido positum medicamen aheni Fervet & exultat spumisque tumentibus albet. O. Mollit aquis ferventibus artus. O. Livida materno fervent adipata veneno. J. Magno veluti cum flamma sonore Virgea suggeritur costis undantis aheni; Exultantque aestu latices: furit intus aquæ vis, Fumidus atque alrè spumis exuberat amnis: Nec jam se capit unda; volat vapor ater ad auras. V. Pars calidos latices & aheni undantia flammis Expediunt. V. Spumeus accenso non sic exundat aheni Undarum cumulus. J. Et grandes fumabant pulvis ollæ. O. Clausus ubi exusto liquor indignatur aheni. Sil. Quoties Cyclopus effervere in agros Vidimus undantem ruptis fornacibus Æthnam. V. Interea teneris repectus in ossibus humor Aestuat. V. Accensis fervore exuberat undis. Sil.

FERVERE. Metaph. Etre agité. PHR. Omnia tunc pariter vento nimbisque videbis Fervere. V. Jam mare turbati trabibus, savaque videlis Collucere faces, jam fervere littora flammis. V. Fervetque freas spirantibus æquor. V. Pontus vertigine fervet. O. Fera litibus omnia fervent. M. Fervere Leucaten,

auroque effulgere fluctus. V. FERVERE Irā, molestiis, avaritiā. PHR. Hostem fervere cæde nova. V. Aestuat ingens Imo in corde pudor, mixtoque infania luctu. V. Et mens exaestuat irā. V. Fervere cupidine ferri. Cl. Pectus avaritiā miserāque cupidine fervet. M.

FERVET ōpis, fervere opere. Travailler avec ferveur. PHR. Opere omnis semita fervet. V. Toto jamdudum fervere campo Quem tueor. Sil. Cum littora fervere latè Prospiceret. V. Fervet opus, redolentque Thymo flagrantia mella. V. Fervet fanum. M. Est frequente. Fervet obsidio. FLOR. On presse le siège.

FERVIDUS, ā, ūm. Chaud, bouillant. SYN. Ardēns, aestuāns, exaestuāns, fervēns. PHR. Et proni dans lora: volat vi fervidus axis. V. Fervidus cinis. S. Fervidus aestus. H. Fervida flamma. H. FERVIDUS. Metaph. [Acris, igneus.] Qui a du feu, vif. PHR. Ipsa inter medias flagrantem fervida Pinum Sustinet. V. Trepidanti fervidus intat. V. Insequitur trepidique pedem pede fervidus urget. V. Juvenum manus emicat ardens. V. Rapido ferventius amne Ingenium. H. Non me tua fervida terrent Dicta ferox. V. Subitā spe fervidus ardet. V. Fervidus ingenio. O. Fervidus ingenii. Sil. Fervida cura. T. Bella. Sil. FERVIDUS [Agitatus.] Agité, ému. PHR. Atque fugam dedit & præter vada fervida vexit. V. Furto fervidus. V. Mortis fraternæ fervidus irā. V.

FERULĀ, æ. f. [Herba cujus caule utebantur olim magistri ludi literarii ad feriendos pueros.] Ferule. EPITH. Lēvis, grāvis, mināx, tristis, invīsā, immītis, trux. PHR. Quadrupedem ferulā Dum malus urget eques. O. Florentes ferulas & grandia lilia quassans. V. Capparis & tristes inulæ ferulæque minaces. Col. Et nos ergo manum ferulæ subduximus. S. Nec manibus mites ferulas. Col. Cedere ferulā. H. Et feriunt molles taurea terga manus. O. Si quos Horbilius ferulā scuticāque cecidit. H. Ferulā tibantes ebrius artus Sustinet. Sil. us. O. Verberibus jussas præbuit ille manus. O. Tradisque magistris; Ut subeant teneræ verbera sava manus. O.

FERULACEUS, ā, ūm. FLI. De ferule. Semblable à la ferule.

FERVOR, ōris, m. Grande chaleur, ardeur. EPITH. Ardēns, torrēns, aestivus, igneus, rāpidus, anhēlus, flammēus, turbidus. SYN. Ardor, aestus, calor. PHR. Mediis fervoribus acrior instat. V. Qui laborentem fervoribus æstivis opacent. Col. Aëra præripit calidis fervoribus ardor. Lr. Siccos aër fervoribus ustus. O. Nimiis torret fervoribus æthereus Sol. Lr. FERVOR Animi. [Metaph.] Agitation, emportement. PHR. Haud tulit Æneas tanto fervore furescentes. V. Accessit fervor capiti. H. Pectoris fervor. H.

FERUS, ā, ūm. Feroce, sauvage, cruel. SYN. Effērus, atrōx, crudēlis, immānis, immītis, barbārus, indomitus, agrestis, fēvus, inhūmānus. SYN. Fera bellua. O. Fera arma. O. Cædes. S. Hyems, tempestas. O. Corda. V. Tempora. Cic. Gaudia. O. Ferus Equus. H. Juvenis. C. Tyrannus, hostis. O. Homo ferus & agrestis. Cic. Ferus omnia Jupiter Argos Transtulit. V. Indomitā cervice ferus. H.

Vultu torvo ferus. *H.* Ardor ferus animi. *O.* Fructusque ferus mollite colendo. *V.* At quibus ingenium est immanfuetumque ferumque. *O.* Quis fuit horrendos primus qui protulit enses: Quàm ferus, ac verè ferreus ille fuit. *T.*

FERUS, *f. m.* *Bête sauvage.* *PHR.* Inque feri curvam compagibus alvum Contorsit. *V.* De Equo Trojano. Spumantiaque addit Frana feris. *V.* Pectebatque ferum, puroque in fonte lavabat. *V.* De Cervo. (Vide *FERA*.)

FESCENNĪUM, *f. n.* *Oppidum Campania, à quo fescennini seu nuptiales versus Romam allati dicuntur; qui versus cum obscenitate & opprobriis referti essent.* Hinc fescenninā licentia Apud Horatium. *PHR.* Hi fescenninas acies, æquosque faliscos. *V.*

FESSUS, *ā, ūm.* [A verbo fatiscor.] *Lis, fatigatus, epuiss de forces.* *SYN.* Defessus, fatigatus, lassus, fractus, languens, debilitatus, languidus, exhaustus, lassatus. *SYNT.* Fessus bello, ætate. *V.* Curis. *S. LUGU.* *O.* Viā. *TAC.* Satiare videndi. *LR.* Viarum errore. *LIV.* Plorando fessus. *CIC.* Fessi rerum. *V.* Operum. *H.* Fessa corpora. *V.* Fessa dies. *ST.* Qui decline. Fessa res. *V.* Ruinées. Festum novale. *COL.* Epuisse. *PHR.* Rapido fessis messoribus æstu. *V.* Studiorum pondere fessus. *O.* Ter fessus valle resedit. *V.* Caput fessum viridi submittit in herbā. *O.* Latus fessum deponere sub Lauri meā. *H.* Fessos oculos furare labori. *V.* Quoque magis fessas optem deponere naves. *V.* Mihi vox fessa loquendo. *O.* Accipit & fessos opibus solatur amicis. *V.* (Vide *LASSUS*.)

FESTINANTER, FESTINĒ, & FESTINATŌ. *Adv.* *PLI.* A la hâte, promptement.

FESTINATIŌ, *ōnis, f.* *CIC.* Hâte, précipitation.

FESTINATOR, *ōris, m.* *QUIN.* Qui se hâte.

FESTINŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* *Se hâter, se précipiter.* *SYN.* Maturō, celērō, accellērō, propērō, depērō, accurrō, advolō. *PHR.* Festinate viri; nam quæ tam læta moratur Segnitias. *V.* Maturate fugam. *V.* Festinavit Arabs, festinare Sabæi. *M.* Gradum studio celerabat anili. *V.* Volitans pennata per urbem Nuncia fama volat. *V.* I, celeres profinde Notos. *CL.* Eburna dic age cum lyrà Maturer. *H.* Eripe te moræ. *H.* Ad quæ si properas gaudia; cum tuā Velox merce veni. *H.* In me mora non erit ulla. *V.* Festinant naves. *H.* Quas induat illa, Festinat vestes. *O.* Nec virgines festinantul. *TAC.* i. cito nuptiū traduntur. (Vide *CELERO*.)

FESTINUS, & FESTINABUNDUS, *ā, ūm.* *VAL-MAX.* Qui se hâte, qui se précipite, qui vient vite. *PHR.* Canities festina venit. *CL.* Cursu festinus anhelo. *O.* Veste regens tibi quam noctes festina dieſque Urgebam. *V.* (Vide *CELER*.) **FESTINUS.** *Avancé, hâtif.* *PHR.* Sed festinus amor: venit robustior aras. *CL.* Virtus cruda & festina. *ST.*

FESTIVĒ. *Adv.* *CIC.* Gaiement, de bonne grace.

FESTIVITAS, *ātis, f.* *CIC.* Maniere agreable & plaisante, enjouement, galanterie. *SYN.* Lēpōr, faciētā, urbānitas, jōci, sālēs. *SYNT.* Festivitas viri, sermonis, oratoris. *CIC.*

FESTIVUS, *ā, ūm.* *CIC.* Plaisant, agreable, galant. *SYN.* Lēpidus, faciētus, jōcōsus, urbānus, hilāris, lētus. *SYNT.* Festivus puer, sermo. *CIC.* Locus. *PLI.* Ludus. *PLA.* Festivum caput. *TER.* Ironiè, pro le-pido.

FESTUCĀ, *æ, f.* *VAR.* Un fettu, brin d'herbe. [Festucam Romani in servos injiciebant, quos manu mittebant.] An festuca facta. *PLA.* A-t-elle été faite libre. Non in festucā lictor quam jactet ineptus. *P.*

FESTUM, *i. n.* *Jour de fête, fêre.* *EPITH.* Lætūm, sanctūm, solēnnē, celēbrē, insignē, annūm, piūm. *SYN.* Solēnnē, annūā sacrā, festā diēs, diēs alimā. *M.* Celēberrimā. *V.* Festivitas. *PHR.* Festum celebrare. *O.* Pars mihi de festo ne labat ulla tuo. *O.* Dies sacer Dianæ. *H.* Immunes operum dies. *O.* Hic dies verè mihi festus attras Eximet curas. *H.* Hic dies anno redeunte festus. *H.* Sacris observandisque diebus, Hic dies nobis celeberrimus, precamur lætior semper redeat, nec ullos Hostium motus ferat, aut maligni Sideris æstus. *Sann.* Urbi festus erat: dixere Palilia patres. *PR.* Annua dum festis venissent sacra diebus. *C.* Sive diem festum rediens advexerit annus. *H.* Sæculo festas referente luces. *H.* Festa dies aderat. *V.* Otia qui (Dies) semper prisca de lege ferebat. *J.* Dies Jure solennis mihi sanctiorque Pene natali. *H.*

FESTUM Indicere. *PHR.* Hunc lætum Tyriisque diem Trojæque profectis Esse velis. *V.* Et quoscumque sacris addidit ille dies. *O.* Cantereturque ferā nil nisi pompa tubā. *O.* Festum celebrare sacerdos Immunesque operum famulas dominasque suorum Jusserrat. *O.*

FESTUM Celebrare. *PHR.* Seu te in remoto gramine, per dies Festos, reclinatum bearis Interiore notā Falerni. *H.* Ex illo celebratus honos, lætique minores Servavere diem. *V.* Festumque vetas celebrare diem. *S.* Aspice quali Lætitiā plausque domus jam ferveat omnis. *Kap.* Festaque confusus resonabat regia turbā. *O.* Salve festa dies meliorque revertere semper A populo rerum digna potente coli. *O.* Annua solvamus nostris solennia Musis. *PR.* Fas sit castra meis hodie succumbere signis, Tibia pro lituis, & pro clangore tubarum Molle lyra, festumque canant, epulentur ad ipsas Excubias: mediis spirent crateres in armis. Laxet terribiles majestas regia fastus, Et sociam plebem non indignata potestas Confundant turbæ proceres, solvantur habenis Gaudia: nec leges pudeat ridere severas. *CL.*

FESTUM Piē sanctæque colere. *PHR.* Thebis læta dies adest, Aras tangite supplices; Pingues cædite victimas. *S.* Nos delubra Deūm miseri, quibus ultimus esset Ille dies, festā velamus fronde per urbem. *V.* Annua sacra ferunt cives; pulchroque paratu Intenduntque vias, & textis compita inunbrant, Hostia quæ festam ducenda est sancta per urbem. Ordine flammarum longo, pompæque frequenti Nos quoque solennem læti comitemur honorem: Flore novo spargamus humum; fundamus odores, Veris opes varias; interque canamus eundem Lætitiā ingentem, & sacræ misteria lucis. *VIDA.* De festo Corporis Christi. Luce sacrā requiescat humus, requiescat arator; Et grave, suspensio vomere, cesset opus. Solveite vincla jugis: nunc ad præsepia debent Plena coronato stare Bo-ves capite. Omnia sint operata Deo: Non audeat ulla Lanificam penſis imposuisse manum. *T.* Quippe etiam festis quædam exercere diebus Fas est jurā sinunt: rivos deducere nulla Relligio vetuit. *V.*

Luce sacrâ positis cessabat pagus aratris : Fumabant calidis annua liba focus. *Hosch.* Illo festa die dum sua sacra facis. O. Cessent depositis jugo Arvi fertilis incolæ. S. Prospera lux oritur linguisque animisque favete. Nunc dicenda bono sunt bona verba die. O. Festa die peragenda sacrâ. *H.*

FESTÛS, *Alicujus. Seu in honorem alicujus indictum.*

PHR. Cæsaris alma dies, & luce sacrator illâ Conscia Dictæum quâ tulit Ida Jovem. *M.* Festosque dies de nomine Phœbi. *V.* Forte die solennem illo rex Arcas honorem Amphitrioniadæ magno Divisque ferebat. *V.* Forte Jovi Phœbus festum solenne parabat. O. Lux tibi post Idus numeratur tercia Maïas, Marcelline, tuis bis celebranda sacris. *M.* Annua solvamus musis solennia nostris. *Pr.* Pars mihi de festo ne labet ulla tuo. O. Faræ sacra dies provocat æmulis Cantus jungere cantibus. *S. & t.* Jure solennis mihi sanctiorque Pene natali proprio. *H.* Læta dies nobis redijt volventibus astris, Quâ Volsci Thomas decus, & lux unica Aquini Digressus terris cæli aurea templa petivit. Ferte rosas, date thura, pio date carmina vati. *Vida.*

FESTÛS, *â, um. De fête. SYN.* Dies festus. *Cic.* Lux festa. *T.* Festa dapes. *H.* Festus cultus. *S.* Festus pagus. *H.* Festi clamores. O. Non festâ luce madere Est rubor. *T.* Profestis lucibus & sacris. *H.* Festa venere calendæ. *T.* Festior annus. *C. i. latior.*

FESÛLÆ, *arum. f. Cic.* [Urbs Tusciæ.] *Fiesoli.*

FIBER, *brî. m. Plî.* [Animal amphibium.] *Castor.*

FIBRÆ, *æ. f. [Extremæ partes jecoris, cordis &c.] Fibre. [Sumitur pro ipsis præcordiis.] Les Entraille.* *PHR.* Nec fibris requies datur ulla renatis. *V. De Prometheus.* Pecudum fibræ. *V.* Et pelluentes numerare in pectore fibras. O. Fibræ apparere minaces. *V.* Quod later arcanâ non enarrabile fibrâ. *P.*

FIBRÆ. *PLI.* [Venarum tenues meatus.] *Petites Veines.* *FIBRÆ, Metaph.* [Minutæ radices arborum.] *Fibres, filaments.* *PHR.* Et amaris Intyba fibris. *V.* Radicum fibras evellere. *Cic.* Radix capillamenti fibrata. *PLI.*

FIBRÉNÛS, *î. m. Cic.* [Latii fluvius.] *Ofume Della Posta.*

FIBRINÛS, *â, um. PLI.* *De Castor.*

FIBÛLÆ, *æ. f. Boucle. EPITH.* Mordax, ferræâ, auræâ, argenteâ, tæres, nitidâ, divës, gemmatâ, hamatâ. *PHR.* Aurea purpuream subnectit fibula vestem. *V.* Rafilis huic summam mordebat fibula vestem. O. Tereti fibula gemmâ. *V.*

FIBÛLÆ [Per transl. Clavculus quo tignorum capita trajiuntur.] *Cheville, crampon.* Fibulis tigna conjuncta. *Cæf.*

FIBÛLATIÛ, *ônîs. f. VIT.* L'Action de joindre des pièces de bois par des chevilles ou crampons.

FIBÛLÛ, *âs, âvi, arum, arê. Col.* *Lier, joindre.* (Vide *VINCIO*.)

FICARIÛS, *â, um. [Quod ad Ficus pertinet.] De figue.* Ficaræ crates. *Cato.* Ficarîi culices. *PLI.*

FICEDÛLÆ, *æ. f. [Avis quæ Ficu pinguescit.] Becfi que.* Cum me Ficus alat, cum pascar dulcibus avis? Cur potius nomen non dedit uva mihi. *M.* Cereæ quæ patulo lucet Ficedula lumbis. *M.* Et eodem jure natantes Mergere Ficedulas didicit. *J.*

FICETUM, *î. n. [Locus Ficis confitus.] Une figuerie.*

PHR. Nunc nisi Ficerum nunc Labienus habet. *M.*

FICTË. *Adv. Cic.* *Faussement, avec feinte.*

FICTÏLË, *is. n. Toute sorte d'ouvrages de terre à potier.*

PHR. Nulla Aconita bibuntur Fictilibus; tunc illa time cum pocula sumes Gemmata. *J.* Fictilibus cœnare pudet. *J.* At tibi læta trahant Samiæ convivia testæ Fictaque Cumanâ lubrica terra rotâ. *T.*

FICTÏLÏS, *ilê. Fuit de terre à potier, d'argile. SYN.* Têstacëus, argillacëus, figlinus, f. fictilis, luteus.

PHR. Fictiles imagines. *Pr.* Figuræ. *Cic.* Fictilia antiquus primum sibi fecit agrestis Pocula, de facili composuitque luto. *T.* Fictilibus crevere Deis hæc aurea templa. *Pr.* Fictilis de nullo violatus Jupiter auro. *J.* Alter humum, de quo fingantur pocula, monstrat. *O.*

FICTIÛ, *ônîs. f. [Fingendi actus.] Fiction.* Fictio nominis, personarum. *Quin.*

FICTITIÛS, *â, um. PLI.* *Artificiel, fait par art.*

SYN. Fictus, effectus, simulatus.

FICTÛR, *ônîs. m. trîx, îcis. f. Cic.* *Un Statuaire. Un Potier de terre.*

FICÛLNÛS, & **FICÛLNËÛS**, *â, um. PLI.* *De figurier.* *PHR.* Olim truncus eram Ficulnus, inutile lignum. *H.*

FICÛS, & **FICÛLÛS**, *î. dim. & FICÛS, us. f. Cic.* *Figue.* *EPITH.* Pinguis, lactens, pullâ, mollis, dulcis, viridis, tenerâ, suavis, cærulâ. *PHR.* Suamque pulla Ficus ornat arborem. *H.* At tibi dum lactens hærebit in arbore Ficus. O. Divino spumantes nectare Ficus. *Rap.* Pinguibus & Ficis pastum jecur Anseris albi. *H.*

FICÛS. *Figurier.* *EPITH.* Bacciferâ, fœcundâ, virescens, bifidâ. *PHR.* Res mira est, Ficus non habet unus ager. *M.* Sterilis mala robora Fici. *J.* Et bicolor Myrthus & baccis cæcula Ficus. O. Densissima pomis Ficus. O. (Vide *ARBOR*.)

FICÛS, *î. m. [Ulcus à similitudine Fici dictus.] Sorte d'ulcere.* *PHR.* Cum dixit ficus, rides, quasi barbara verba Et dici ficos, Cæciliane, jubes. *M.* Dicemus ficus, quos scimus in arbore nasci: Dicemus ficos, Cæciliane, tuos. *M.*

FIDË, & **FIDISSIMË**. *Adv. Cic.* *Fidellement.*

FIDELIÆ, *æ. f. Cic.* [Genus vasî Samii.] *Sorte de vase de terre.* *SYN.* Têtâ, figlinum. *PHR.* Tumer alba fidelia vino. *P.* **FIDELIÆ**. *Col.* [Chorda cretâ illita, qua lignarii fabri utuntur.] *Fiscelle blanchie avec de la craie.*

FIDELÏS, *elê. & FIDÛS, *â, um. fidele. SYN.* Fidus, Integër. *PHR.* Fidumque affatur Achatem. *V.* Fidis offender amicus. *H.* Fidusque ad limina custos. *V.* Fidamque manum sociosque fideles. O. Certus homo. *V.* Sacro est hujus in ore fides. O. Dux... cujus mihi robur in armis, Pace probata fides. *Cl.* Tenaxque promissis fidemque Indocilis temerare pactam. *Buch.* Hanc neque promissis convellere turba rebellis; Nec prece, nec preterio, nec potuere minis. *Hosch.* O! mihi Thefæa pectora juncta fide. O. Pactamque per aras Haud facilis temerare fidem. Quorum spectata est per mala nostra fides. O. Hæsurâque mihi Tempus in omne fide. O. Fido pectore arcana oculam. S. Constanti juvenem fide. *H.* Sic desideris icta fidelibus Quarit patria Cæsarem. *H.* Casta fideli mente. *T.* Rex o! fidissime Teucrum. *V.**

Fœmina nulla viri sermones esse fideles speret. C.
FIDELYS. [Per transl.] *Sûr, assuré.* PHR. Squammâ
 lonica fidelis & auro. V. Fidum capiti subduxerat
 ensem. V. Quam quæ sunt oculis subjecta fide-
 libus. H.

FIDELYTER, & **FIDELĒ.** Adv. PLA. *Fidèlement,*
avec fidélité. SYN. Fidē, cōstāntēr. PHR. Non reti-
 nent patulæ commissa fideliter aures. H. Fideliter
 artes discere. O. Tunc me pœniteat posuisse fide-
 liter iras. O.

FIDENĀ, æ. & **FIDENÆ**, ārūm. [Urbs Latino-
 rum.] *Castel-Jubileo.* PHR. Hi tibi Nomentum &
 Gabios urbemque Fidenam. V. Vivat Fidenis, & agel-
 lo cedo paternus. J. **FIDENĀS**, ātis. FLOR. *Fidenis natus.*

FIDENS, entis, omn. gen. *Qui se fie.* SYN. Cōfīsūs,
 fīsūs, cōfīdēs, frētūs, āudāx. PHR. Fidens ju-
 ventus horrida brachiis. H. Fidens animi atque in
 utrumque paratus Seu versare dolos seu certæ oc-
 cumbere morti. V. Hic gladio fidens, hic acer &
 arduus hastā. V. Fidentemque fugā Parthum ver-
 sisque sagittis. V. Quæque improbus ille Exultat
 fidens, si nunc foret illa juvenia. V. O! nimium
 celo & Pelago confise sereno. V. Ille pedum mel-
 lior motu fretusque juvenat. V. Nam quis te juve-
 num confidentissime &c. V. Tuterisque tuo fiden-
 tem præsidio. H.

FIDENTĒR. Adv. CIC. *Avec assurance.*

FIDENTIĀ, æ. f. CIC. *Assurance, fermeté.*

FIDES, ei f. & **FIDELITAS,** ātis. f. CIC. *Fidélité,*
bonne foy. EPITH. Cērtā, cōstāns, sanctā, rectā,
 piā, pērā, tēnāx, pāctā, verāx, sācrā, ālmā,
 rārā, nōtā, intēgrā, jūrātā, firmātā, intāctā,
 stābilis, immōrā, pērēnnis, incūlpātā, explōrātā,
 intēmērātā, cōncōrs, cārā, unānimis, sōciā, āmī-
 cā, mārītā, pūdicā, cāstā. Ambigūā, āncēps,
 titubāns, lēsā, sōlūtā, pōllūtā, tēmērātā, prōdi-
 tā, ādēmptrā. PHR. Per, si qua est, quæ restat adhuc
 mortalibus usquam Intemerata fides. V. Donisque
 pudicam Sollicitare fidem. O. Nulla fides pietas-
 que viris, qui castra sequuntur. L. Non Bove ma-
 dato cælestia numina gaudent; Sed quæ præstan-
 da est & sine teste fides. O. Ubi non est fides;
 instabile regnum est. S. Incorrupta fides nudaque
 veritas. H. Heu pietas! heu prisca fides. V. En
 dextra fidesque Quem secum patrios aiunt porta-
 re Penates. V. Scilicet ut fulvum spectatur in igni-
 bus aurum; Tempore sic duro est inspicienda fides.
 O. Nec te data dextera quondam Nec moritura te-
 net crudeli funere Dido. V. Eccine vestra fides!
 sic fas aliena tueri Pignora. Cl. Hæc & amicitias
 longo post tempore firmat Mansuroque adamante
 ligat. Cl. Accipe daque fidem. V. Quid tua sancta fi-
 des... Quid data dextera Turno. V. Polliciti tentare
 fidem. O. Et pignus fidei dexteras utrasque poposcit.
 O. Vulgare amici nomen, sed rara est fides. Ph.

FIDĒM servārē, præstārē. O. PHR. Et steter ad finem
 longa tenaxque fides. O. En hæc promissa fides est.
 V. Perjuria vita; Teque simul serva, meque, da-
 tamque fidem. O. Fides quam turbine nullo Exc-
 tuer fortuna tibi. L. Phocais in dubiis ausa est ser-
 vare juventus Non gratā levitate fidem; signataque
 jura, Et causas non fata sequi. L. Rata sit verborum
 summa tuorum. O. Tu modò promissis maneat;

servataque serves Troja fidem. V. Exhibe vocis
 fidem. Ph.

FIDĒM violārē, Lr. Fällērē. Tgr. PHR. Nec violasse
 fidem tentantibus æquora prodest: Perfidia pœnas
 exigit ille locus. O. Rege incolumi mens omnibus
 una est; Amisso rupere fidem. V. Hic primum for-
 tuna fidem mutata novavit. V. Commissa fidei pro-
 dere. H. Vendere fidem gemmis. T. Nulla fides re-
 gni sociis; omnisque potestas Impatiens consortis
 erit. L. Puram non temerasse fidem. O. Nihil est
 quod dicta retractent Æneadæ. V. Turpe sequi ca-
 sum, ac fortunæ cedere amicum; Et nisi sit felix
 esse negare suum. O. Nec veriti dominorum fallere
 dexteras. V. Stat nulla diu mortalibus usquam, For-
 tuna titubante, fides. Non servata fides cineri pro-
 missa Sichæo. V. Nondum juratam fallere docta
 fidem. Siroz. At nunc qui fœdera rumpit Diratur;
 qui servat, eget. Cl. Arcanique fides prodiga per-
 lucidior vitro. H.

FIDES. [P. o fiducia.] *Confiance.* PHR. Inde ubi pri-
 ma fides Pelago; placataque venti Dant maria. V.
 Quæcumque mihi fortuna fidesque est, in vestris
 pono gremiis. V. Hi nostri reditus expectatique
 triumphique hæc mea magna fides. V. Spes o! fidissi-
 ma Teucrum. V. (Vide FIDUCIA.)

FIDES. *Foy, créance.* EPITH. Cērtā, verāx, nōtā,
 pērēnnis, difficilis, dubiā, āncēps. PHR. Exces-
 sitque fidem meritorum summa tuorum. O. Alter-
 nant spesque timorque fidem. O. A veri dissidet
 illa fide fama. O. Negata magnis sceleribus sem-
 per fides. L. Prona venit cupidis in sua vota fides.
 O. Nisi Vatribus omnis Eripienda fides. O. Fal-
 samque in imagine (cornuta frontis) credens Esse
 fidem, digitis ad frontem sæpe, relatis, Quæ vi-
 dit retigit; nec jam sua lumina damnat. O. Prisca fi-
 des, factio, sed fama perennis. V. Ut fama fidem mis-
 sique reportant Exploratores, &c. V. Credo equi-
 dem nec vana fides genus esse Deorum. V. Tarda
 solet magnis rebus inesse fides. O. Si qua fides ani-
 mum, si veris implet Apollo. V. Si qua fidem est
 operi tanto latura vetustas. V. Magna fides avium est.
 O. Maxima rerum Verborumque fides. V. Qui-
 cumque turpi fraude semel innouit; Etiam si ve-
 rum dicit amittit fidem. Ph.

FIDĒS. [Virtus Theologica.] *La foy.* EPITH. Sācrā,
 sanctā, rēligiōsā, incōrrūptā, intāctā, sincērā,
 divīnā, piā, lētā, prōditā, pōllūtā, titubāns.
 PHR. Ergo age prisca fides, nostro succurre la-
 boris; Quod renouat sensus, ratio quod nostra re-
 futat, Ipsa doce; in tenebrisque tuā nos erige lu-
 ce. Vida. Heu nox alta, Deo de se non creditur
 ipsi: Illius est levior quàm sua cuique fides. Hofsch.
 Qui quia non capiunt divina oracula, damnant
 Hofsch. Quorum ancipiti fundamine nrat alternans
 nullo robore nixa fides. Saur. Fides nullis labefacta
 sectis. Sant. (Vide DOCTOR. Doctores Ecclesia.)

FIDĒS, iūm. f. PL. & **FIDĒS,** is. f. Sing. [Citharæ
 genus.] *Instrument de Musique à cordes.* PHR. Threiciā
 fretus citharā, fidibusque canoris. V. Et fide
 Thēiā (i. Anacreontis Thei) dices, &c. H. Atque
 marem strepitum fidis intendisse Latinæ. P. Me fide
 conspicuus Trojæ munitor amavit. O. Sic etiam fidi-
 bus voces crevere sonoris. H. Æoliis fidibus que-
 rentem. H. (Vide CITHARÆ.)

- FIDICEN**, īnis. m. & **FIDICINĀ**, æ. f. [Qui fidibus canit.] *Joueur d'instrument à cordes.* PHR. Romanæ fidicen lyrae. H.
- FIDICINIUS**, ā, ūm. PLA. *Qui concerne les instruments à cordes.*
- FIDICULĀ**, æ. f. dim. CIC. *Petit instrument à cordes.*
- FIDICULĀ**. [Tormenti genus.] *Instrument de torture.* PHR. Num quoties miseros subdūcta fidicula torquet. O.
- FIDIS**, is. f. COL. [Sidus caeleste.] *La Lyre.*
- FIDIŪS**, īi. m. *Deus Jovis filius à fide dictus.* PHR. Quærebam nonas Sanco Fidione referrem. O.
- FIDŌ**, is, fīsi, fīsum, ērē. *Se fieri à quelqu'un.* SYN. Crēdō, cōnfīdō, fidēm habēdō. PHR. Heu nihil invitis fas quemquam fidere Divis. V. Ne dubites; aditque tuæ fiducia formæ. O. Seu crudo fedit pugnam committere cæstu. V. Astur Equo fidens. V. Sed celere fugam in sylvas & fidere nostri. V. Aut aliquis latet error, Equo ne credite Teuci. V. (Vide CONFIDO.)
- FIDUCIA**, æ. f. *Affurance, confiance, hardiesse.* EPITH. Fallax, vana, tenuis, mendax, tardā, dubia, ambigua, ficta, audax, certa, firmā, constans, superba, immota, remeraria, intrepida. SIL. Confidentia, audacia, ausus. PHR. At non audaci cessit fiducia Turno. V. Hæc quoque adhuc vitæ non est fiducia nostræ. Certa satis. V. Fiducia formæ Decipit. O. Vana pedum fiducia. O. Fallax animum fiducia tangit. O. Stat in volucris tenuis fiducia cursu. O. Medi fiducia valli. Fossarumque moræ. V.
- FIDUCIAM habere.** PHR. Quidve ferat memoret: quæ sit fiducia capto. V. Tantane vos generis tenuit fiducia vestri. V. Omnis spes Danaum & cœpri fiducia belli. Palladis auxilii semper iterit. V. Cernis quæ Rutulos habeat fiducia rerum. V. O! formose puer nimum ne crede colori. V. Animumque rebus credulum latis dedi. S. Fiducia cessit quod tibi Diva mei. V. Edocet humanis quæ sit fiducia rebus. V. Quod sit fiducia major Muneris. O.
- FIDUCIĀ**. CIC. [Cum suâ fide accipitur quod postea reddi debet.] *Vente simulée.*
- FIDUCIARIUS**, ā, ūm. CAS. [Quod fidei traditur.] *Donné en confiance.*
- FIDŪS**. (Vide FIDELIS.)
- FIGLINĀ**, æ. f. PLI. [Ars, vel officina figulorum.] *Poterie de terre. L'art de la Poterie.* FIGLINUM, ī. n. VIT. [Vas fictile.] *Ouvrage de poterie, vaisselle de terre.* FIGLINŪS, ā, ūm. PLI. *De poterie, de terre à Potier.*
- FIGŌ**, is, fixi, fixum, ērē. *Ficher, cloûer, attacher, suspendre.* SYN. Affigō, infigō, defigō. PHR. Ut templis præfigeret arma. V. Servati ex undis ubi figere dona solebant. V. Inimicaque nomina figi Truncis. V. Scopuloque infixit acuto. V. Portæque infigitur hasta. V. Infigitur arbore. V. Cornuaque obnixi insigunt. V. In hastis. Præfigunt capita & multo clamore sequuntur. V. Verubusque trementia figunt tergora. V. Desigunt tellure hastas. V.
- FIGERĒ**. [Pro ferire vulnere.] *Blesser, percer.* PHR. Transfixo pectore. V. Auritosque sequi Lepores & figere Damas. V. Figite me, si qua est pietas; in me omnia tela Conjicite. V. Fixisset gravidam cum levis hasta Suem. H. In collo figere dente notas. O.

- FIGE** adversarios. CIC.
- FIGERĒ**. *Per translat.* PHR. Figat humo plantas. V. i. Serat. Terræ defigitur arbor. V. Fixit leges pretio atque refixit. V. *Leges enim lata parietibus affigebantur.* Arcanaque murmura figit Auribus. St. Oculos in virgine figit. O. Nostras intra te fige querelas. O. It comes & paribus curis vestigia figit. V. Accipite ergo animis, atque hæc mea figite dicta. V. Cum dabit amplexus atque oscula dulcia figet. V. Dolor fixus medullis. S. Fixum animo sedet immotumque. V.
- FIGULŪS**, ī. m. COL. & **FIGULĀRIS**, arē. *Potier de terre.* PHR. Sicania figulo sum genitore satus. Auf. Testamque peritis E molli finxisse luto. Amphora cœpit. Institui currente rotā, cur urceus exit. H. Humanos ceram qui ducis in artus; Et subigente sequax pollice fingis opus. Sant. Mobile namque lutum tepidus prius instruit aër, Disceat ut admoto rectius igne coqui... Nunc me docta manus sapiente volumina gyro. Molliter obliquum jussit habere latus. AVIEN.
- FIGURĀ**, æ. f. *Forme extérieure des choses corporelles.* EPITH. Rectā, aptā, variā. SYN. Formā, species, imago, facies. PHR. Causam nunc disce figuræ. O. Induit ignotas hominum conversa figuras. O. In veterem fato revoluta figuram. O. Adimam tibi namque figuram. Quā tibi quaque places nostro importuna marito. O. Aurum impressis animare figuris. St. Fallaci figuræ confidere. O. Veri figuram ducere. Cl. Effingere varias figuras. Cl. Ossa ferunt lapidis traxisse figuram. O. Multigenis variata figuris. Lr. Signatur cera figuris. O. Vastarumque vider trepidus simulacra ferarum. O.
- FIGURATIO**, ōnis. f. PLI. *Forme, figure.* FIGURATIO. QUIN. *Idee.*
- FIGURŌ**, as, avi, atum, arē. *Former, figurer, donner la forme, & la figure.* SYN. Formō, efformō, fingō, effingō, cōmpōnō. PHR. Os tenerum pueri balbumque Poëta figurat. H.
- FILARIUM**, ī. n. COL. [Glomeratum filum.] *Peloton.*
- FILATIM**. ADV. *Par filets.* Filatim cum distrahitur. Lr.
- FILIĀ**, & **FILIOLĀ**, æ. dim. CIC. *Une fille.* EPITH. Pulchrā, pudicā, n. bilis, grandis, tenerā. SYN. Natā, sobolēs, prōgēnēs. PHR. Filius hunc miles, hunc filia nubilus ungit. O. Sola domum & tantas servabat filia sedes, Jam matura viro, jam plenis nubilus annis. V. Ætnæ Cereri proles optata virebat. Unica; nec tribuit sobolem Lucina secundam; Fessaque post primos hæserunt viscera paratus, Infœcunda quidem; sed cunctis altior exstat Matribus, & numeri damnum Proserpina pensat. Cl.
- FILICATŪS**, ā, ūm. CIC. [Filicis more denticulatus.] *Dentelé.*
- FILICTUM**, ī. n. COL. [Locus filice confusus.] *Lieu ou il croît de la fougère.*
- FILICULĀ**, æ. f. FLI. [Herba filici similis.] *Polipode.*
- FILIŪS**, & **FILIOLŪS**, ī. m. dim. *Fils, petit enfant.* EPITH. Cârūs, blandus, suavis, dulcis, dilectus, vênustus, ingenuus, tener, formosus. SYN. Natūs, prōlēs, sobolēs, prōgēnēs, puer. PHR. Sic Venus, at Veneris contra sic filius orsus. V. Filiolus

tibi nascitur. *F.* Pulchrâ faciat te prole patentem. *V.* Nec dulces natos, Veneris nec prœmia noris. *V.* Filius huic fato Divûm prolesque virilis Nulla fuit; primâque oriens erepta juventâ est. *V.* Tuque puerque tuus. *V.* Tûm satus Anchisâ. *V.* Hortamur fari quo sanguine cretus. *V.* Atlantide cretus. *V.* Juvenes Alcione creatos. *V.* Hi quoque vos moveant qui nostro brachia tendunt Parva sinu. *O.* Fauno quem Nympha crearat. Tecum, o! Sponsa, mihi commune est pignus onusque. *O.* Patres sua pignora natos Commendant. *O.* Filius ante diem patrios inquit in annos. *O.* Anchisa generate, Deûm certissima proles. *V.* Projice tela manu sanguis meus. *V.* Jamque vale & nati serva communis amorem. *V.* Non si ipse meus nunc afforet Hector. *V.* Si qua mihi de te suscepta fuisset Ante fugam soboles; si quis mihi parvulus aulâ Luderet Æneas qui te tantum ore referret. *V.* Phœbe pater, si das usum mihi nominis hujus Nec falsâ Clymene culpam sub imagine celat, Pignora da genitor, per quæ tua vera propago Credat. *O.* Vestros stimulant si pignora sensus Me quoque non impar naturæ cura remoret. *Cl.* Tibi gaudia nostri Sanguinis & caros uteri commendo labores. *Cl.* Inque sinu natos, pignora cara, tenent. *O.* Hortamur fari quo sanguine cretus. *V.*

FILIUS. *Patri similis.* *PHR.* Cujus erat facies, in quâ materque paterque Cognosci possent. *O.* Non aliud Hector in meo nato mihi Placer quam tu... Vivat ut possit tuos Referre vultus. *S.* Similisque tibi sit natus; & illum Moribus agnoscat quilibet esse tuum. *O.* Fortes creantur fortibus & bonis Est in Juvencis, est in Equis patrum Virtus; nec imbellem feroces Progenerant Aquilæ Columbam. *H.*

FILIUS. *Patre clarior.* *PHR.* Aspice completur votum; jam natus adæquat Se meritis, & quod magis est optabile, vincit. *Cl.* Qui fortibus armis Acta patris vincet; majorque vocabitur illo. *O.* Quin pater ipse suos ultro deponit honores, Et proprio assurgens gaudet decedere nato. *Sant.* Natique videns bene facta, fatetur Esse suis majora, & vinci gaudet ab illo. Hic sua præferri quanquam vetat acta paternis, Libera fama tamen, nullisque obnoxia jussis Invitum præfert, unâque in parte repugnat. Sic magnis cedit titulis Agamemnonis Atreus: Ægea sic Theseus, sic Pelea vincit Achilles. Denique ut exemplis ipsos æquantibus utar, Sic & Saturnus minor est Jove *O.* **FILIUS.** *Patris laus & decus.* *PHR.* Nate meæ vires, mea magna potentia solus. *V.* Felix ille parens qui te securus Olympum Succedente petit, quàm lætus ab æthere cernit Se factis crevisse tuis. *Cl.* Si nihil egisset clarum... Sufficeret natus Stilico. *Cl.* Menagius dubium fecit natufne parenti An nato plus jam debeat ipse parens. *Com.* Nec enim de Cæsaris actis Ullum majus opus, quàm quod pater exitit hujus. (*Augusti*) Scilicet æquoreos minus est domuisse Britannos; Et multos meruisse, aliquos egisse triumphos, Quàm tantum genuisse virum, quo præfide rerum Humano generi Superi favistis abunde. *O.*

FILIX, *icis. f.* [*Herba.*] *De la fougere.* *EPITH.* Viridis, stérilis, invisâ, virêns, urêndâ. *PHR.* Et filicem curvis invisam pascit aratris. *V.* Ne-

glectis urenda filix innascitur arvis. *H.*

FILUM, *i. n.* *Cic.* *Du fil.* *EPITH.* Nodôsûm, lēnē, grācilē, tēnūē, sūbtilē, tērēs, scticūm. *SYN.* Stā-mēn, līnūm. *PHR.* Lentum filis immititur aurum *O.* Levi deducens pollice filum. *O.* Torti magicâ vertigine fili. *L.* Tereti filo deducit stamina. *Pli.* Quæ prius in lavi fuerant extantia filo. *C.* Pregnans stamine fufus. *F.* Iteratæ vellera lanæ Cui properabantur. *H.* Purpureasque notas filis intexuit albis. *O.* Canis frondes intexere filis. *O.* Incœptaque fila relinquit. *O.* (*Vide NEO.*)

FILUM. *Var.* [*Amûssis, linēâ, rēgūlâ.*] *Lione.* *SYN.* Filum. *Lr.* [*Līnēāmētūm.*] *Trait.* **FILÀ** *sonantia.* *O.* *Co des.* (*Vide CITHARA.*) **FILUM.** [*Prostylo.*] *Le stile, ou maniere d'écrire.* *PHR.* Tenui deducta Poëmata filo. *H.* Et secum gracili connectere carmina filo. *Col.* **FILUM** *Parcarum.* *EPITH.* Fācilē, ātūm; tristē. *PHR.* Atracium fila fororum. *H.* Triplicesque Deæ tua fila revolvunt *H.* Horæ supremæ fila. *M.* (*Vide PARCÆ.*) **FILUM** *Araneæ.* *Toile.* *PHR.* Pede deducit Aranea filum. *O.* (*Vide ARANEA.*)

FIMBRIA, *æ. f.* *Cic.* [*Vestis extremitas.*] *Le bord de la frange qu'on met au bas d'une robe.* *SYN.* Lymbûs, ōrâ, fasciâ. *EPITH.* Sūmmâ, pīctâ, āurātâ, āurēâ. *PHR.* Et circumtextum croceo velamen Achanto. *V.* Quam plurima circum Purpura Mæandro duplici Melibæa cucurrit. *V.* Sidoniam picto clamydem circumdata lyngo. *V.*

FIMBRIATUS, *â, ūm.* *PLI.* *Dentel', frangé.*

FYMETUM, *i. n.* *PLI.* [*Locus ubi fimus congeritur.*] *Fumier.*

FYMUS, *i. m.* *PLI.* & **FYMUM,** *i. n.* *Col.* *Du fumier.* *EPITH.* Abjēctûs, pīnguîs, pūtrîs, ūdûs, kīquidûs, bībulûs, immūndûs. *SYN.* Stercûs, cōnūm, lutūm. *PHR.* Ne perfusa luto sit porticus. *F.* Limo turbatam hauris aquam. *H.* Ne saturare fimo pingui pudeat sola. *V.* Concidit immundoque fimo sacroque cruore... Et simul his dictis faciem ostendebat & udo Turpia membra fimo. *V.* Aur ubi odor cœni gravis. *V.* Quæcumque premes virgulta per agros Sparge fimo pingui. *V.*

FINDO, *is, fidi, f ssum, êrē.* *Fendre, separer.* *SYN.* Diffindō, scindō, scēcō, dividō, pārtiōr. *SYNT.* Findere aëra. *O.* Freta classe. *Pr.* Rura vomere. *Cl.* Finditur illinc Euphrates. *Pli.* Fissa lingua. *O.* *PHR.* Aut rursus enodes trunci refecantur; & altè Finditur in solidum cuneis via. *V.* Nam primi cuneis sindebant fissile lignum. *V.* Hoc ubi hiulca siti findit Canis æstifer arva. *V.* Hic locus est partes ubi i se via findit in ambas. *V.* Paries tenui rimâ fissus. *O.* Robora nec cuneis, nec olentem scindere Cedrum. *V.* Jamque labant cunei; spoliataque tegmine ceræ Rima patet, præbetque viam lethalibus undis. *O.*

FINGO, *is, finxi, fictum, êrē.* *Faire, former, p-ter en moule, façonner.* *SYN.* Effingō, formō, efformō, cōmpōnō, figūrō. *PHR.* Et munire favos & Dædala fingere testâ. *V.* Nec si miserum fortuna Si nonem Finxit, vanum etiam mendacemque improba finget. *V.* Excudent ceras & mella tenacia fingunt. *V.* Bis conatus erat casus effingere in auro. *V.* Et luteum celsâ sub trabe fingit opus. *O.* Cerâque liquenti Duceret in faciem. Fronde premit cinem fingens atque implicat auro. *V.* Persequitur

vitem attondens, fingitque putando. *V.* Muscere alternos & corpora fingere linguâ. *V.* Virgo fingitur artubus. *H.* Quamvis & voce paternâ Fingeris ad rectum, & per te sapis. *H.*

FINGERĒ. *Feindre, dissimuler.* *PHR.* Speravi ne finge &c. *V.* Nec tantos mihi finge metus. *V.* Nec vana putes hæc fingere somnum. *V.* Cœpit fingere Cælius podagram. *M.* Vel cum se pavidum contra mea jurgia fingit. *V.* Quælibet in quemvis opprobria fingere. *H.* Voto fingere. *Pl.* Credimus; an qui amant ipsi sibi somnia fingunt. *V.* Dat gemitus fictos, commentaque funera narrat; Et lachrymæ fecere fidem. *O.* Tristi fingere mente jocum. *T.* Vetus regnandi sensit, falsos in amore, odium non fingere. *Tac.* Gressus effingit cunctis. *V.* *i. Imitatur.* Aude hospes contemnere opes, Et te quoque dignum Finge Deo. *V.* *i. Cogita.*

FINIŌ, *is, tvi, itum, ire.* *Achever, finir, mettre fin, terminer.* *SYN.* Perficiō, conficiō, absolvo, consumō, concludō. *SYNT.* Finire dolorem gladio, vitam ense. *O.* Laqueo. *S.* Famem cæde Boum. *O.* Prandia Moris. *H.* Finit copia lymphæ. *H.* *PHR.* Si bellum finire manu, si pellere Teucros apparat. *V.* Finit ut pœnas tandem rogat. *V.* Jurgia finierat. *O.* Sit modum lasso maris & viarum militiæque. *H.* Finem dedit ore loquendi. *O.* Hic finis fandi. *V.* Ultimus ille dies bello gentique fuisset. *V.* Sed finem imposuit pugnae. *V.* Positis mitescent secula bellis. *V.* Nec vestra capit discordia finem. *V.* Vix bene defierat. *O.* A te principium tibi desinat. *V.* Facere finem vitæ atque laboris. *Lr.* Statuere finem cladi. *S.* Ponere finem vitæ. *S.* Nec finis in illâ est. *O.* Positis requiescent ora querelis. *Pr.*

FINIS, *is, m.* *Est etiam fœm. gen.* Hæc finis Priami factorum. *V.* Certa finis. *Lr.* *Fin, achievement, extrême.* *EPITH.* Supremus, ultimus, expletus, positus, impositus, factus, certus, optatus, latus, quæsitus. *SYN.* Terminus, modus, exitus, meta, limes. *PHR.* Operum longorum finis. *H.* Dura ferens spe finis. *H.* Hic labor extremus, longarum hæc meta viarum. *V.* Optatus ille portus ærumnis adest. *S.* At simul ad metas venit finita voluptas. *O.* Hæc spatiis ultima meta meis. *Pr.* Terminus ævi. *V.* Atque ubi mortalis lux venerit ultima vitæ. *O.* Quis scelerum modus est. *L.* Imperium sine fine dedi. *V.* Exactum ad mensem. *V.* Et jam finis erat. *V.* Vitæ finis mortalibus astat. *V.* Certum voto pete finem. *H.* Lusus habet finem. *O.* Nulla mihi statuent finem te fata canendi. *T.* Quem tamen inveniet tam longa potentia finem. *L.*

FINEM imponere bello, malis &c. *PHR.* Nullane finis erit nostro concessa dolori. *Pr.* Nec mortis pœnas mors altera finiet hujus. *O.* Hæc nos suprema manebant Exitus positura modum. *V.* Nec stabit civilibus exitus armis. *L.* Jam statue tandem gravibus ærumnis modum Finemque cladi. *S.* O! passi graviora dabit Deus his quoque finem. *V.* Nunc eadem fortuna viros tor casibus actos Insequitur: quem das finem, rex magne, laborum. *V.* Quò vitam dedit æternam; cur mortis adempta est Conditio; possem tantos finire dolores. *V.* Ea vox audita laborum Prima tulit finem. *V.* Nunc belli finis & ævi His dabitur terris. *V.* Quem finem fessis rebus ferat. *V.* Detur aliquando orium Quiesque

fessis. *I.* Portus ærumnis adest. *S.* Finemque imponere curis. *V.* Extremam Saturnia bello Imponit regina manum. *V.* Finemque orare malorum. *O.* Pierides cœptis addite summa meis. *O.*

FINEM imponere operi, libro. *PHR.* Exegi monumentum ære perennius. *H.* Iambos ad umbilicum adducere. *H.* Quoviscumque loco potes hunc finire libellum: Versibus explicitum est omne duobus opus. *M.* Cumque suo finem mense libellus habet. *O.* Venimus in portum libro cum mense peracto. *O.* Sed nos immensum spatiis confecimus æquor; Et jam tempus Equum fumantia solvere colla. *V.* Extremo ni jam sub fine laborum Vela traham; & terris festinem advertere proram. *V.*

FINES, *ium. Borne, limites, barriere.* *SYN.* Limites, terminus, confinia, metæ, oræ, finitimi agri. *V.* Latè fines custode tueri. *V.* Finibus omnes Profluere suis. *V.* Finesque canebat Venturum Ausonios. *V.* Detrudere finibus hostes. *V.* Est modus in rebus; sunt certi denique fines Quos ultra citraque nequit consistere virtus. *H.* Fines exire senectæ. *St.* Præscriptos transcendere fines. *Cl.* Intra fines naturæ vivens. *H.* Tutor finium Sylvanus. *H.*

FINITE. *Adv. Cic. Avec limitation.*

FINITIMUS, *â, um. Voisin, proche.* *SYN.* Proximus, vicinus, contemnus, propinquus, affinis, confinis. *PHR.* Non leve finitimis hospitibusque malum. *O.* Finitimas in bella ferunt rumoribus urbes. *V.* Hic ego finitimis quamvis circumsonor armis. *O.* Proxima supposito contingens Umbria campo. *Pr.*

FINITIŌ, *onis, f.* *QUIN.* [Pro definitione.] *Definicion.*

FINITŌR, *oris, m. Cic. [Agrorum mensur.] Arpenteur.* **FINITŌR.** *Hori. on. PHR.* Libycæ Finitor circulus oræ. *L.*

FINITUS, *â, um, f. Fini, cessé.* *SYN.* Perfectus, confectus, absolutus. *PHR.* Scriptus & in tergo necdum finitus Orestes. *J.* Finitis animum reddere amoribus. *H.* Ætas finita certis legibus. *O.* Potestas finita cuique. *Lr.* Cum via finita est. *O.* Lingua dentibus finita. *Cic.*

FIŌ, *is, factus sum, fieri.* *Etre fait, devenir.* *SYN.* Evadō, existō, efficior. *PHR.* Omnia jam fient, fieri quæ posse negabam. *V.* Nunc agilis fio. *H.* Fis anus & tamen vis formosa videri. *H.* Sonitus fit in æthere. *V.* Mora fit per janitorem. *H.* Fit strepitus tectis. *V.* Fit via vi. *V.*

FIERĒ [Pro evenire, contingere, accidere.] *Arriver.* *PHR.* Qui fit Mæcenas ut... *H.* Fit ex otio. *Ter.* (Vide Accido.) **FIERĒ.** *Etre estimé.* Tanti fiat ab amicis. *Cic.*

FIRMAMEN, *inis. & FIRMAMENTUM,* *i. n. Appui, soutien.* *SYN.* Fundamentum, robur, firmitas, fulcrum, fulcimen. *PHR.* Porrigitur radix longi firmamina trunci. *O.*

FIRMATŌR, *oris, m. Tac. Qui soutient, qui affermit.*

FIRMĒ, *& FIRMĪTER.* *Adv. PLA. Ferme, avec fermeté.* *SYN.* Fortiter, constantèr, validè, potenter. **FIRMITAS,** *atis, f. & FIRMITUDŌ,* *inis, f. Cic. Force, vigueur, courage.* (Vide ANIMUS.)

FIRMŌ, *as, avi, atum, are.* *Fortifier, affermir.* *SYN.* Confirmō, stabilio, manio, roboro, corroborō,

findō, *stātūō*. PHR. Firmaret consilio patres. *H.* Da deinde auxilium pater; atque hæc omina firma. *V.* Talibus inter se firmabant fœdera dictis. *V.* Omne quo firmans animum. *V.* Talibus accensis firman-
tur. *V.* Sed non ulla magis vires industria firmat. *V.* Animum præsentis pignore firmat. *V.* Trunca ma-
num Pinus regit, & vestigia firmat. *V.* Pars aditus
urbis firmant. *V.* Adis o! tandem & propius tua
numina firmes. *V.* Ut potius reor & potius Dii nu-
mine fiment. *V.* Hinc ubi jam firmata virum te
fecerit ætas. *V.* Firmatas petis dissolvere leges. *Cl.*
Firmare soporem alicui. *O.* Firmare vocem. *Cic.*
Juvenum corpora labore firmare. *Cic.* Firmare cibo
corpus. *Liv.* Firmare alvum. *Pl.* *Refferer.*

FIRMUS, ā, ūm. *Ferme, solide, constant.* SYN. **FIXUS**,
cērrus, immōbilis, immōtus, incōcēssus, stābilis,
solidus. PHR. Acies oculorum firma. *O.* Firma
carina. *Janua.* *O.* Robora. *V.* Firmus cibus, firma
potio. *Cel.* Sunt & Amineæ vites, firmissima vina.
V. Firmissimus ira. *O.* Amore firmo victus. *O.* Amores
firmos rumpere. *O.* Mens firma permanet in suo
voto. *O.* Pectore fitmo Nunc opus est. *V.* Poplite
nondum fitmo constitit. *O.* Potestas firma rerum.
V-F. Fundus nec vendibilis nec pascere firmus. *H.*
i. pascens.

FISCĒLLA, & **FISCINĀ**, æ. f. *CEL.* *Petit panier d'osier ou de jonc.* PHR. Nunc facilis rubea texatur
fiscina virga. *V.* Unde data est ægræ fiscina frondis
ovi. *O.* Fiscina ficorum. *Cic.* *Un cabas de figues.* Et
gracili fiscellam texit Hibisco. *V.* Tunc fiscella levi
detexta est vimine junci. *T.* (Vide **CALATHUS**.)

FISCUS, ī. m. [Qualus Sparteus.] *Panier.* PHR. Multi
gravati sarcinis ibant duo; Unus ferebat fiscos
cum pecuniā. *Ph.* *Quia fiscis opus erat ad cogen-
dam pecuniam publicam.* Hinc **FISCUS** [Pro æra-
rio ipso dicebatur.] *Le fisc, le trésor public.* PHR. In-
gens Depositum manibus puris qui reddere fisco
Suetus erat. *Sant.*

FISSILIS, ilē. [Omn. g.] *Qu'on fend.* PHR. Nam
primum cuneis fidebant fissile lignum. *V.* (Vide
FINDO.)

FISSUM, ī. n. *Cic.* & **FISSURĀ**, æ. f. *COL.* *Fente, crevasse.* **FISSIO**, ōnis. f. *Cic.* *L'Action de fen-
dre.*

FISTUCA, æ. f. *Pl.* [Machina quā pavitores utun-
tur ad complanandum.] *Bate.* [Et quā pali defigun-
tur in terram.] *Mou'on.* Hinc **FISTUCATIO**. *Vit.*
& **FISTUCARĒ**. *Pl.* *Battre le pavé, ou enfoncer
les pivois.*

FISTULĀ, æ. f. *Cic.* [Per quam aqua fusa educitur.]
Tuiāu, canal. PHR. Viciato fistula plumbo Scin-
ditur. *O.* (Vide **CANALIS**.) **FISTULĀ**. *Pl.* [Per
quam spiratur.] *Sifflet, canal par où l'on respire.* **FIS-
TULĀ**. *Cel.* [Ulcus altum.] *Fistule.*

FISTULĀ [Instrumentum musicum cicutis compac-
tum.] *Flageolet, chalumeau, flûte.* *EPITH.* **BLĀNDĀ**,
cānōrā, gārrulā, rāucā, ārgūtā, rūsticā, dūlcis,
suāvis, cāvā, enōdis, pāstoriā, stridens, lētā, dis-
pār, tērēs, āngustā, indōctā, tēnuis, grācilis,
āmānā, āgrēstis, multīforis, Phœbēā, Arcādīā,
Mœnālīā. PHR. Tibi fistula cerā Juncta fuit. *V.*
Garrula sylvestri fistula sacra Deo. *T.* Inæquales
cerā texebat avenas. *Cl.* Tibiaque & cantus animi
felicia læti Argumenta. *O.* Suadetque leves, cava

fistula somnos. *St.* Solamenque mali de collo fistula
pendet. *V.* Dispar septenis fistula cannis. *O.* Pan pri-
mus calamos non passus inertes. *V.* Fistula dispari-
bus septem compacta cicutis. *V.* Pan primus cala-
mo cerā conjungere plures Instituit. *V.* Fistula cui
semper decrescit arundinis ordo, Nam calamus
cerā jungitur usque minor. *T.* Disparibus calamis
compagine ceræ Inter se junctis. *O.* A minimā
cœptas, longam breviorē sequente, Ut clivo cre-
visse putes, sic rustica quondam Fistula disparibus
paulatim surgit avenis. *O.*

FISTULĀ CĀNĒRĒ. PHR. *Fistulā valles & Usticæ cu-
bantis lævia personuere saxa.* *H.* Nec te pœniteat
calamo trivisse labellum. *V.* Et leve ceratā modula-
tur arundine carmen. *O.* Cum Pan semiferi capitis
velamina quassans Unco sæpe labro calamos per-
currit hiantes. *Lr.* Inæquales cerā texebat avenas,
Mœnaliōsque modos, & pastoralia labris Murmu-
ra tentabat relegens, orisque recurſu Dissimili te-
nuem variabat arundine ventum. *Cl.* Dicunt in te-
nero gramine pinguum Custodes ovium carmina
fistulā. *H.* Gaudebat & uncum Ore instare pio, ac
digitis percurrere Loton. *Cl.* Tu buxum digitis move;
Et mutis animam suffice tibiis. *S. Arb.* Ille te-
rebrati per certa foramina buxi Cum digitis molles
rudis alternantibus auras Conciperet. *Rap.* Cap-
ripedes calamo Panes hiantē canent. *Pr.* Sylvestrem
tenui musam meditaris avenā. *V.* Ludere quæ vel-
lem calamo permisit agresti. *V.* Querelas Tibia
quas fundit digitis pulsata canentum. *Lr.* Stridentē
miserum stipulā disperdere carmen. *V.* Tu calamos
inflare leves, ego dicere versus. *V.* Gracili modula-
tus avena Carmen. *V.* Pastor junctis pice cantat
avenis. *O.* Vestra meos olim si fistula dicat amores.
V. Agrestem tenui meditabor arundine musam. *H.*
Barbaraque horribili stridebat tibia cantu. *C.* Nec
calamis solum æquiparas, sed voce magistrum. *V.*
Biforem dat tibia cantum. *C.* De vertice sacro
Dulce sonat calamis. *Sil.* Tibi multiforo tibia buxo
Solenne canit. *S.* Pastor per devia rura Capellas
Dum vehit adductas, & structis cantat avenis. *O.*
Impari Tauros calamo vocavit. *S.*

FISTULĀTOR, ōris. m. *Cic.* *Joueur de flûte.*

FISTULŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Pl.* *Sifflet, joueur de
la flûte.*

FISTULŌSUS, ā, ūm. [Foraminibus plenus spon-
giarum modo.] *Plein de trous.* **Fistulosus** caseus.
Col. *Qui a des yeux.*

FIXUS, ā, ūm. *Fiché, attaché.* SYN. **INFIXUS**, **DEFIXUS**,
CŌFIXUS. PHR. Arma viri thalamo quæ fixa reli-
quit. *V.* Stetit acri fixa dolore. *V.* Fixo ferrum in pul-
mone tepeſcit. *V.* Illa solo fixos oculos averſa tene-
bat. *V.*

FIXUS [Stābilis, immōtus.] *Fixe, attaché, déterminé.*
PHR. Turnus ad hæc oculos horrendā in virgine
fixus. *V.* Si mihi non animo fixum immotumque fe-
deret. *V.* Talia perstabat memorans fixusque mane-
bat. *V.*

FLĀBĒLLIFĒR, ā, ūm. *PLA.* *Qui porte un éven-
tail.*

FLĀBĒLLUM, ī. n. [Instrumentum quo fit ventila-
tio.] *Éventail.* PHR. Profuit & tenui ventos movisse
fiabello. *O.* Vis tamen interea tenues arcessere ven-
tos, Quos faciunt nostrā mora fiabella manu. *O.*

Et modò Pavonis caudæ flabella superbæ. *Pr.* Pars laxare sinus ventumque ciere flabello. *Com.* Captura leves agitabilis æris auras, Mollia formosâ sume flabella manu. *Saut.*

FLABYLIS, ille. *Cic. Qu'en respire. Aërien.*

FLABRĀ, ōrūm. n. *PLI. Le soufflé des vents.* *PHR.* Ergo non hyemes illam non flabra nec imbres Convellunt. *V.* Lenibus horrescunt flabris summaque sonorem Dant sylvæ. *V.* Flabra Aquilonum. *Lr.* Montesque supremos Sylvis fragis vexat flabris. *Lr.* (Vide VENTUS.)

FLACCĒŌ, ūi, ærē. & FLACCĒSCŌ, is, cūi, ærē. *COL. Se flétrir, se faner.* *SYN.* Languescō, mārceſcō, arēſcō, tabēſcō. FLACCĒRĒ [Per transl.] Devenit languissant. Flaccellit oratio. *Cic.* (Vide LANGUEO.)

FLACCŪS, & FLACCIDŪS, ā, ūm. *Fané, pendant.* Flaccidæ aures. *PLI.* (Vide LANGUIDUS. PENDULUS.)

FLAGĒLLŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Foüetter, fustiger.* *SYN.* Cādō, percūtō, verbērō. *PHR.* Pondere Serpentis curvata est arbor, & imā Parte flagellari gemuit sua robora caudā. *O.* Flagello tange Chloen. *H.* Sectus flagellis hic Triviritalibus Præconis ad fastidium. *H.* Continuo fontes ultrix accincta flagello Tyſiphone quatit insultans. *V.* Verberaque insonuit. *V.* Qui mea crudeli laceravit verbera terga. *O.* Tenerumque duris ictibus tergum secant. *S.* Pars fecat humatis corpus inerme flagris. Verbera crudo Insonat; & densis lacerum vibicibus auit. Terga fævis exarabit verberum vibicibus. Terga longis secta fulcis. *Buch.* Nudat, & atroci prociñdit terga flagello. *Mant.* Intorto verbera terga feca. *O.* Verberibus castigat. *L.* Date sæva fero verbera tergo. *S.* Cædas licet usque flagello, Proſicies nihil. *M.* Reppulit intortum vibrans per terga flagellum. *Vida.* Ipsum horroni quatit ira flagelli. *V-F.* Torrere flagellis. *Lr.* Rubet ille flagellis. *J.* Cum positâ stares ad verbera veste. *O.* Sic tibi de furiis scindat latus una flagello. *O.* Rubet flagellis impiis corpus. *Quin.* Et ferrugineis livida terga notis. *Hofch.* Verbera lenta pati. *V.* Ne lancum latuseculum manusque mollicelas Inusta turpiter tibi flagella conferibillent. *C.*

FLAGELLARĒ. *Metaph. Battre.* *PHR.* Mollesque flagellant Colla comæ. *M.* Flagellare frumentum pecticis. *PLI.* Battre le bled. Flagellare annonam. *PLI.* Faire encherir. Et cuius laxas arca flagellat opes. *M. i. arctas continet.*

FLAGELLUM, ī. n. [Propriè Arborum virgam significat.] Verge, ou scion des branches d'arbre. Neve inter vites Corylum fere, neve flagella Summa pete. *V.*

FLAGELLUM, ī. n. [Fœiet. *EPITH.* Dūrūm, crūentūm, sanguinēum, sævūm, acerbūm, tristē, gravē, dūrūm, vulnificūm, horronūm, horrēdūm, crudelē, minax, rigidūm, ātrōx, vindēx, tōrtūm, intōrtūm, spinōsum, nodōsum, rigidūm, crepi-tans, immittē, rēsonāns, sanguinēum, cruentūm. *SYN.* Flāgrūm, verbērā, lōrā, vīrgē, scūtīcā. *PHR.* Gaudet acerbo Plagarum strepitu. *P.* Membra catenatis dilanianda flagris. *Saut.* Pene patent fævis ossa reſecta flagris. *Hofch.* Et qui non tulerat verbera, tela tulit. *M.* Gravibusque flagellis Robustas armata manus. *Mant.* Intorti liventia terga

flagelli. *Mant.* Laceri membris stillantibus artus. *J.* Torto furiarum erecta flagello. *V-F.* Laceratus verbera. *O.* Cederis infelix scuticæ tremefactus habenis Ante pedes dominæ pertinuisset minas. *O.* (Vide VERBER.)

FLAGELLUM Aurigæ. *PHR.* Quatiens Bellona flagellum. *Sil.* Signum dedit, insonuitque flagello. *V.* Instant aurigæ verbera torto. *V.* Urget stimulis auriga cruentis. *St.*

FLAGITATŌR, ōris. m. *Cic.* Demandeur, sollicitateur, empressé.

FLAGITIŌSE. *Adv.* *Cic.* D'une manière maligne, débordée.

FLAGITIŌSŪS, ā, ūm. *Cic.* Débauché, viticieux, criminel. *PHR.* Animus flagitiorum capax corporis decus infamat. *S.* (Vide SCCELERATUS.)

FLAGITIUM, ī. n. *Crime, action lâche, honteuse.* *PHR.* Posset & in tanto vivere flagitio. *Pr.* Pejusque letho flagitium timet. *H.* (Vide CRIMEN.)

FLAGITŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Demander avec importunité.* *PHR.* Quæ sint ea numina Divum Flagitat. *V.* (Vide PETO.)

FLAGRŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Bruler, être en feu, s'embraser, être embrasé.* *PHR.* Flammisque furentibus ardet. *Cl.* Jam fervere littora flammis. *V.* Agilis altas flamma percurrit trabes. *S.* Et celeri flammâ degustant ligna trabesque. *Lr.* Omnia vindicibus devovi carmina flammis: In tenues ibant ingloria scripta favillas. *Sant.* Flagrantem fervida Pinum sustinet. *V.* Crinemque flagrantem Excutere. *V.* (Vide ARDEO, URO. *Uri.* INCENDIUM.)

FLAGRĀRĒ. *Metaph.* Flagrare invidiâ. *Cic.* Rumore malo. *H.* Flagrantes perfusa genas, cui plurimus ignem Subjecit rubor. *V.* Calefacta per ossa cucurrit. *V.* Flagrantesque Dei vultus. *V.* Siderco flagrans clypeo & caelestibus armis. *V.* Hos inter motus medio flagrante tumultu. *V.* Amore sic meo flagras. *H.* Flagrat amore pilæ. *M.* Odio flagrant tua pectora nostro. *O.* Flagrare cupidine currus. *O.*

FLAGRĀNTER. *Adv.* *Tac.* Ardemment, passionnément.

FLAGRĀNTIĀ, æ. f. Flagrantia oculorum. *Cic.* Le feu, la vivacité.

FLAGRUM, ī. n. *PLA.* Un fœuet. Poignée de verges. *PHR.* Ad sua qui domitos deduxit flagra Quiritēs. *J.* Nec dura timebis Flagra pati. *J.* (Vide FLAGELLUM. FLAGELLO.)

FLAMĒN, inis. n. *Vent, soufle, son d'instrument.* *SYN.* Vēntūs, flātūs, spīritūs, aurā, flabrūm, hālītūs. *PHR.* Sed me flaminibus venti majoris iturum. *O.* Ceu flamina prima Cum deprehensa fremunt sylvis; & cæca volutant Murmura venturos nautis prodentia ventos. *V.* Obviaque adversas vibrabant flamina vestes. *O.* Cur Berecynthiæ Cessant flamina tibiæ. *H.* Contraria classi Flamina. *O.* Ingenti flamine puppis Ducitur. *O.* Fugant inductas flamina nubes. *O.* Rapido terram cum flamine portant Venti. *V.* Sonoro Flamine rapturus Sylvas. *Cl.*

FLAMĒN, inis. m. [Primus Dei cuiusque Sacerdos.] *Flamine.* Pontife, premier Prêtre des faux Dieux. *PHR.* Veterumque minister (Sacerdos) Flamen ad hæc, prisco more, Dialis erat. *O.* Perunt à Flamine lanam. *O.*

FLAMINICĀ, æ. f. *Tac.* [Flaminis uxor.] La Femme

du premier Prêtre des faux Dieux.

FLAMINIUM, ī. n. Cic. [Flaminis dignitas & Sacerdotium.] Le pontificat, la dignité de Flamine.

FLAMINIĀ, æ. f. Via ita dicta à Flaminio consule qui eam lapidibus stravit à Româ Ariminum usque.

PHR. Flaminia claudia juncta via. O.

FLAMMĀ & FLAMMŪLA, æ. f. Cic. Dim. La flamme du feu. EPIRH. Ardēns, mīcāns, clārā, fūlgēns, cōrūscā, rūtilā, rūtilāns, rādīāns, cōrūscāns, vōrāx, ēdāx, fērvēns, furēns, acris, sēquāx, fērā, āudāx, ūltrīx, ūrēns, ignēā, āvidā, fērvīdā, tōrrīdā, ignītā, rāpāx, pōpūlāns, īnsānā, vīndēx, sōnāns, fēspēns, crēpītāns, trēmūlā, strīdūlā, vīvāx, tōrrēns, vōlāns, vēlōx, lēvis, vāgā, rāpīdā, āgilis, mōbillis, vōlūcris, fūmōsā, hōstilis. SYN. Ignis, vūlcānis, fix, favillā, ardor, fērvōr. PHR. Postquam collapsi cineres & flamma quievit. V. Aut acrem flammā sonitum dabit. V. Exuperant flammæ; furit æstus ad auras. V. Fervida vicino flamma vapore nocet. O. Surgit in immensum geminatis ignibus atrox Flamma rogum. Sordidum flammæ trepidant rotantes Vertice fumum. H. Rotare cavis flammam fornacibus. Lr. Et moenia cingere flammis. V. Ter flamma ad summum tecti subiecta reluxit. V. Magno veluti cum flamma sonore Virgea suggeritur costis undantis aheni. V. Ruptis flammam expirare caminis. V. In segetem veluti cum flamma furentibus austris Incidit. V. Corripuit tremulis altaria flammis. V. Apicemque per ætra duxit Flamma. O. Collucent moenia flammis. V. Flammā populante capillos. O. Compescere flammam. O. Excoquitur flammis scopulus. Sil. Flammæ despexit ovariantes. V. Da flammam evadere classi. V.

FLAMMĀ [Pro igne.] FEN. PHR. Quærit pars semina flammæ Abstruse in venis silicis. V. Calidis torrescere flammis. Lr. Vestæ vigiles extinguere flammæ. O. Tum glacies acri flammā devicta liquefit. Lr. (Vide IGNIS.) FLAMMĀ [Pro face.] Flambeau. PHR. Jactant ad culmina flammæ. V. Vidi ego jactatas morā face vincere flammæ. O. Noctem flammis funalia vincunt. V. Lucet via longo Ordine flammæ. V. (Vide FAX.) FLAMMĀ [Pro stellâ.] PHR. Noctivagæque faces cæli flammæque volantes. Lr. FLAMMĀ [Pro lumine, fulgore.] Lumière, éclat. Flammæ longos à tergo albescere tractus. V. Arsero coruscæ Luminibus flammæ arrectis. V. Terribilem cristis galeam flammæque vomentem. V. FLAMMĀ [Pro fulgure.] Eclair, foudre. Per nubila flammæ spargere. O. Trifidâ fumantia flammâ Corpora datum tumulo. O. FLAMMĀ Metaph. Passion, amour, feu. PHR. Continuoque avidis ubi subdita flamma medullis. V. Nec dum animus toto percepit pectore flammam. V. Accipit solitam flammam, notusque medullas Intravit calor. V. Tum magis illa fremens, & tristibus effera flammis. V. Juvenum feroces Concitat flammæ. S. Tenuis sub artus flamma demanat. C. Obscenæ procul hinc abscedite flammæ. O. Conceptas pectore flammæ. O. Sævas extinguere flammæ. O. Flamma redardescet quæ modò nulla fuit. O. Excutere. O. (Vide AMOR.) FLAMMĀ Gulæ. O. La faim. (Vide FAMES.) FLAMMĀ Invidiæ. Cic. Vis & quasi flamma oratoris extinguitur. Cic.

FLAMMATÖR, ōris. St. Incendiaire. (Vide INCENDIUM.)

FLAMMĒĀ, æ. f. Plin. [Flos quem Plinius violam dixit.] Sorte de fleur.

FLAMMĒUM & FLAMMĒÖLUM, ī. n. Dim. [Vellum lutei coloris quo tegebantur novæ nuptæ.] Voile de couleur de feu. PHR. Lutea demissos velarunt flammea vultus. L. Sedit illa parato Flammæolo. J. FLAMMĒARIŪS, ī. PLA. Qui flamma vendebat, vel tingebat.

FLAMMĒÖLŪS, ā, ūm. De couleur de feu. PHR. Pressaque flammeolâ rumpatur fiscina caltha. Col.

FLAMMĒŪS, FLAMMIFĒR, & FLAMMIGĒR, ā, ūm. De feu, embrasé. SYN. Flammātūs, flammāns, ignēūs, ignītūs, flāgrāns, ardēns, accēnsūs, incēnsūs, īnflāmmātūs. PHR. Tum flamma torquens Lumina. V. Flammiferam pestem. Cic. Sol flammiger. V-F.

FLAMMŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Flammam producere.] Jetter des flammes. PHR. Omnes flammaverat ejus arrogantia. Tac. Flemmatus Jupiter. Cic. Flaminata pudore juvenus. V-F. Rougissant. Talia flammato secum dea corde volutans. V. Flammantia lumina torquens Saxit agris, asperque siti. V. Flammatave togæ. M. i. rubra.

FLATŪS, ūs. m. Cic. Souffle. PHR. Complet fedilia flatu tibia. H. FLATŪS. Vent. PHR. Jamque viam suadet Boreas; flatuque secundo Carbasa mota sonant. O. Aspirans propellit carbasa flatus. Sil. Hybernis parcebant flatibus Euri. V. Et Madidis Euri resolutæ flatibus Alpes. L. Rapidusque incendia flatus Ventilat. Sil. (Vide VENTUS.)

FLAVĒŌ, es, erē. & FLAVĒSCŌ, is, erē. Jaunir, devenir jaune. PHR. Molli paulatim flavescit campus arista. V.

FLAVŪS, ā, ūm. Jaune, blond. SYN. Rūtilūs, aurēūs, crōcēūs, lūtēūs, flāvēns, flāmmēūs, rūtilāns, rūfūs. PHR. Summā flavum caput extulit undā. V. Flavæque caput nectentur Olivā. V. Cum flavis messorem induceret arvis. V. Torquens flaventes Ister arenas. V. Flaventes abscessa comas. V. Flaventem primā lanugine malas. V. Forma placet niveusque color, flavique capilli. O. Flavaque de rubro promere mella cado. M.

FLEBİLIS, ilē. omn. gen. Déplorable, lugubre. SYN. Lācrīmābilis, dēfendūs, lēmētābilis, lūctūōsūs, lūgūbrīs, mœstūs, tristis, funēstūs. PHR. Multis ille quidem flebilis occidit, Nulli flebilior quàm tibi Virgili. H. Cantare flebile. O. Ulularunt flebile. Sil. Flebiles modi. H. Febilis species. Cic. Clamor. S. Elegia. O. Vultus flebiles profert notas. S. (Vide TRISTIS.)

FLEBİLITĒR. Adv. D'une manière lamentable, lugubre. Flebiliter gemens. H.

FLECTŌ, is, flexī, flexūm, erē. Cic. Courber, ploier, flechir, tourner. SYN. Inflexō, rēflexō, īncurvō, curvō, rēcūrvō, tōrquēō, cōntōrquēō, sinūō. PHR. Gyro brevior flecti. S. Fectere luctantes inter vineta juvencos. V. Flectit Equos, curruque volans dat lora secundo. V. Manibusque undantes flectit habenas. V. Flectere ratem. O. Si flectas oculos, majora ad crimina confer. J. Aut quæ se ad fœdera flectat. V. Flectere viam velis. V. Flectere iter sociis, terræque advertere proras Imperat. V.

FLECTĒRĒ Animum. *Fléchir*. SYN. Plācō, mītīgō, mōvēō, dēmētēō, cōncīlīō, mōllīō, tēmōllīō, cōmmōvēō, pērmōvēō, tēxōrō, vīncō. PHR. Instat amans precibus, pretioque minisque: Nec prece, nec pretio, nec metuo ille minis. O. Flectere si nequeo Superos, Acheronta movebo. V. Neque illum Orando flectes. V. Te potuit lachrymis Latonia flectere conjux. V. At Dominum mundi flectere vota valent. M. Et jam jamque magis cunctantem flectere sermo Ceperat. V. Solus hic inflexit sensus, animumque labantem Impulit. V. Non mollia possunt Prata movere animum. V. Parentis Ingenium verbis ad publica commoda verti. O. Alicujus minas flectere. V. F.

FLECTI Difficilis. PHR. Nesciaque humanis precibus mansuescere corda. V. Nec autum, nec valuisse preces. V. Quid obsecratis auribus fundis preces. H. Haudquaquam dictis violentia Turni Flectitur; exuperat magis, aegrescitque medendo. V. Sed nullis ille movetur Fletibus, aut voces ullas tractabilis audit. V. Quis hujus animum flecter intractabilem. S.

FLECTI. Se *laisser fléchir*. PHR. Juppiter omnipotens precibus si flecteris ullis. V. Desine jam tandem, precibusque inflectere nostris. V. Vestra motus ager prece. H. Ergo ne dubita blandas adhibere querelas: Vincuntur molli peccata dura prece. T. Prece motus Achilles. V. Sed nil proficimus; nihil movetur. C. Nullane res potuit crudelis flectere mentis? Consilium; tibi nulla fuit clementia praesto. C. Sed flecti poterit, mens est mutabilis illi. T.

FLECTERE Genua. Vide **GENU**. *Genus flectere*.)

FLEGMĒN, in's. n. **PLA**. *Fluxion, enflure, inflammation*.

FLEŌ, tēs, flēvī, flētūm, tē. *Pleurer, verser des larmes*. SYN. Lūgēō, plōrō, lācrynōr, illācrynōr, dēflō. PHR. Flebat & adductas Tyritus aeger oves. M. Gelidi flevit saxa Lycæi. V. Flendo turgiduli rubent ocelli. T. Flentem flens acrius ipse tenebat. O. Flendo diffundimus iram. O. Nitidos lachrymis corrumpere ocellos. Sann. Non aliter flevi, quam me steturus ademptum. Ipse fuit. O. Ardentem flebitur ante rogum. T. Si me vis flere, dolendum est Ipse tibi. H. (Vide **LACRIMOR**. **LUGEO**.)

FLETUS, ūs. m. *Pleurs, larmes*. **EPITH**. Tristis mōstus, hūmēns, misēr, acerbūs, luctuosus, rēpēns, luctisōnūs, misērāndus. SYN. Lācrynā, luctūs, plāngōr, plāctūs, gēmītūs, clāmōr mōstus. V. Clāmōr flebilis. S. Ejulatiō. H. Lugubra verba. O. Vox lacrymosa, flebilis, mōsta. V. Singultus. PHR. Fletus, arumnas, humida fletu littora levas. S. Et sparsa videres Fletibus arma piis. St. Ter conata loqui, ter fletibus ora rigavit. O. Abrasit lacrymas nitente plectro. St. (Vide **LACRIMA**.)

FLEXANIMUS, ā, ūm. V. *Touchant, qui gagne le cœur*. PHR. Quæ tibi flexanimo mentem perfundat amore. C.

FLEXIBILIS, & **FLEXILIS**, ilē. *Flexible, pliable*. SYN. Lēnūs, fācīlis. PHR. Nobis flexibiles curvantur Apollinis arcus. O. Flexilis obtortit per colum circulus auri. V. Oppositoque genu curvabit flexile cornu. O. Torquet equorum flexibiles rictus. O.

FLEXILOQUUS, ā, ūm. *Cic*. [Qui ambigua lo-

quitur.] *Ambigu*.

FLEXIŌ, ōnis. f. *Cic*. [Actus flectendi.] *L'action de plier*. Flexio vocis. *Crc*. *L'inflexion de la voix*.

FLEXIPES, ēdis. omn. gen. *Qui a les pieds courbés*. Vos quoque flexipedes Hederæ. O.

FLEXUOSE. Adv. **PLI**. *En tournant*.

FLEXUOSUS, ā, ūm. *Qui va en tournant, tortueux, qui serpente*. SYN. Obliquus, inflexus, tortuosus, implicitus, recurvus, sinuatus, sinuosus. SYNT. Flexuosus mons. *Pli*. Flexuosum iter. *Cic*. Flexuosa vitis. *Caro*.

FLEXURĀ, æ. f. **COL**. & **FLEXUS**, ūs. m. **PLI**. *Courbure, pliment*. PHR. Tardis ingens ubi flexibus errat, Mincius. V. Flexu sinuoso elabatur anguis. V.

FLEXUS, ā, ūm. V. *Plié, courbé*. SYN. Inflexus, reflexus, tortus, contortus, curvatus, incurvatus. (Vide **CURVUS**.)

FLECTUS, ūs. m. [A verbo antiquo *Flego*, cujus compositum configo, &c.] *Choc d'une chose contre une autre*. PHR. Dant sonitum flectu galeæ: pugna aspera surgit. V.

FLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Spirare.] *Souffler*. SYN. Spīrō, pērflō, āspīrō, āfflō, tēxhālō, tēxspīrō, hālō. PHR. Flavir nobis ab Epiro lenissimus auster. *Cic*. Tibia flatur. O.

FLOCCUS, & **FLOCCULUS**, ī. m. **Dim**. **PLI**. *Floccon de laine*. Nidum floccis consternunt. **PLI**. *Hinc*

FLOCCIFACIŌ. *Crc*. & **FLOCCIPENDŌ**, ērē. *Ter*. **PR**. [Nihil facere.] *Mépriser, ne faire aucun cas*.

FLORĀ, æ. [Meretrix fuit, quæ populum Rom. scripsit heredem, grandem relinquens pecuniam, cujus ex annuo fœnore, ludi (Floralia dicti) celebrabantur natali ipsius die; quam ludorum turpem originem ut dissimularent Romani, Floram Deam finxere, quæ gauderet floribus, quamque placari oportebat, quæ prospere florescerent arbores segetesque.] *Flore*. **EPITH**. Vēnā, lētā, dūlcis, suāvis, pūlchrā, cōmpā, ōlēs, rēdōlēs, ōdōriferā, ōdōrātā, vēnūstā, āmēnā, jūcūndā, rūsticā, fōrmōsā, cāndidā, jōcōsā, fœcūndā, multicolor. SYN. Chloris, zēphiritis, flōrūm mātēr. O. PHR. Chloris eram, quæ Flora vocor: corrupta Latino Nominis est nostri littera græca sono. O. Tantus veris honos & odoræ gloria floræ. M. Quæ videt antiquum rustica Flora Jovem. M. Et delicatæ aureum nemus Floræ. M. Floraque vultu Versicolore decens. *Pol*.

FLORALIA, iūm. *Festum de quo supra*.

FLORALIS, alē. **FLORALITUS**, ā, ūm. [Quod ad Floram vel ad floralia spectat.] *De flore, ou des jeux floraux*. PHR. Exit & in majas festum florale calendas. O. Populo nostra ut floralia profint. P. Et floralitias lasser arena feras. M.

FLORALIUM, ī. n. **PLA**. [Locus floribus confitus.] *Un parterre*. PHR. Illa colit nitidis gemmantem floribus hortum. Pinxeruntque locum variato germine flores. *Fort*. Talis in vario solet divitis Domini hortulo stare flos Hyacinthus. C. Et circum irriguo surgebant lilia prato, Candida purpureis mista papaveribus. *Pr*. Seu rubuit tellus Tuscula flore tuo. M. Nec biferi superet vos gloria Pæsti, Nec quibus Alcinoi messibus halat ager. *Sant*. Rosæ, quibus annuit æther Tam fortunato surgere posse

solo. *Saut.* Hac messe superbus ager. *Saut.* Pinxerat innumeros ibi Chloris Dædala flores, Atque omnis circum copia naris erat. *Saut.* Hic Salaminici scribunt sua nomina flores, Hic gratum Cereri pleūmque sopore papaver. Oscitat, hic inhiat libimnet Narcissus, at illic Corycios alit aura crocos. *Pol.*

FLORĒNTĪA. [Urbs Italiæ.] *Florence.* *PHR.* Ante Florentinam miles quā conderet urbem Scylla tuus, cui post factum Florentia nomen. *Mant.* Tu nostrum forsitan olim O! mea blanda altrix non aspernabere carmen, Quamvis magnorum genitrix Florentia vatum. *Pol.*

FLORĒŌ, ēs, rū, ērē. & **FLORĒSCŌ,** is, ērē. *Fleat ir, & reuflum.* *PHR.* Floret ager. *V.* Tibi suaves Dædala tellus Submittit flores. *Lr.* Hic ver purpureum, varios hic flumina circum Fundit humus flores. *V.* Varios humus humida flores Educit. O. Vernat humus, floretque; & mollia pabula surgunt. O. Hæc circum Calthæ virides, & olentia latè Serpyllæ, & graviter spirantis copia Tymbræ Floreat. *V.* Florentes ferulas & grandia Lilia quassans. *V.* Si benè floruerint segetes; erit area dives; Si benè floruerit vinea, Bacchus erit. Flore semel læso pereunt Viciæque fabæque; Et pereunt Lentescens, advena Nilæ, tuæ. Quis humum florentibus herbis Spargeret. *V.*

FLORĒRĒ. [*Metaph.* Pro vigere, nitere, falgere.] *Fleurir, briller.* *PHR.* Nos quoque floruius; sed flos fuit ille caducus. O. Leges sub Cæsare florent. O. Florent (*verba*) modò nata, vigentque. *H.* Studiis florentem ignobilis ora urbem. *V.* Punica se quantis attollet gloria rebus. *V.* Florentes ære catervas. *V.* Quibus Itala jam tum Floruerit terra alma viris. *V.*

FLORĒŪS, & **FLORĪDŪS,** **FLORĪDŪLŪS,** ā, ūm. dim. *De fleurs. fait des fleurs.* *SYN.* Florēscēns, hōrēns. *PHR.* Florida quam multas Hybla tuetur Apes. O. Variis florentia limina fertis. *V.* Qualis Apes æstate novā per florea rura. *V.* Et cingant florea ferta caput. *T.* Puberibus caulem foliis & flore comantem. *V.* Floridior prato. O. Ore floridulo nitens. *C.*

FLORĪFER, & **FLORĪGĒR,** ā, ūm. *Qui porte des fleurs.* *PHR.* Talia florigeris nunquam nascuntur in hortis. *T.* Pictaque florifero germine vernat humus. *Pol.* Laboris Floriferi reperunt studium Apes. *L.*

FLORĪLĒGŪS, ā, ūm. *Qui ramasse le suc des fleurs.* *PHR.* Florilegæ nascuntur Apes. *O.*

FLŌS, ōris. & **FLŌSCŪLŪS,** ī. m. dim. *EPITH.* Halāns, flāgrāns, olēns, rēdōlēns, ōdōrifēr, ōdōrātūs, micāns, vērñūs, pīctūs, crōcēūs, rūtīlūs, nivēūs, nīcīdūs, dēcōrūs, amānūs, vīrītūs, pūrpūrēūs, pūlchēr, vērscīcōlōr, pūrūs, lātūs, blāndūs, mōllīs, suāvīs, dīcīlīs, grātūs, gēmīnūs, nāscēns, rēnēr, rēcēns, nōvūs, æstīvūs, pērēnnīs, nōbīlīs, cādūcūs, vērñūs. *PHR.* Verè novo lætis decorantur floribus arva. *V.* Aut flores terræ quos ferunt solutæ. *H.* Quos propter fluminis undas Aura parit flores, tepidi fœcunda favoni. *C.* Pictaque dissimili flore nitebat humus. *O.* Frigidant rami, varios humus humida flores. *O.* Aura Minor in florem torpentes evocat herbas. Felici fidere natas Flora suas reparabat opes. *Saut.* Et

toras veris monstrat ovariant opes. *Saut.* Ut varii rubeant, oculorum gaudia, flores; Quos docili tellus fert inarata sinu. *Smut.* Primâ flos pubet in herbâ. *Rap.* Tantus veris honos, & odoræ gratia Floræ, Tantaque Pæstani gloria ruris erat. *M.* Nec flos ullus hiat pratis. *Pr.* Dum tener in viridi flosculus hæret humo. *Saut.* Est nostræ flos umbra simillima vitæ: Intereunt uno, vitæque flosque modo. *Saut.* Hyemem contra descendere flores Congestis stipulis & multi stramine fœni. *Rap.* Flores Quos pulchriores ipsa reddiderat suis Aurora lacrymis. *Com.* Florumque ignobile vulgus. *Rap.* Floscule qui vacuas de caudice surgis in auras, Pande coloratos, veris alumne, sinus. *Saut.*

FLORUM varii colores. *PHR.* Tot fuerant illic, quot habet natura colores; Pictaque dissimili flore nitebat humus. *O.* Sanguine splendore Rosas, Vaccinia nigro Induit, & dulci Violas ferrugine pingit. *Cl.* Aperitque sinus diversa rubentes. *Rap.* Non uno folium fucata colore. Niveos ostentat amictus. *Rap.* Flaventi pallor in auro. *Rap.* In tenues foliis se versicoloribus auras Proferet. *Rap.* Aspice quos submittit humus formosa colores. *O.* Colorato murice blandum Exerit os; lucique comam diffundit apricæ, Et picturatas non uno errore colorum Ostendit diversa sinus. *Rap.* Permixture niveum candore ruborem Confundit foliis. *Rap.* Et suave rubens Hyacinthus. *V.* Sic ubi purpureis risere papavera labris. *Saut.* Ambigeres, raperetne rosas aurora ruborem, An daret; & flores tingeret orta dies. *Auf.* Deducens calicem rubicundus haret, Molle tegens folio versicolore solum. *Saut.* Confusi melius majori errore colores. *Rap.* Folii medium cingentibus albis Inveniunt florem. *O.*

FLORUM folia. *PHR.* Fronde super largâ tollit se. *Rap.* Humili de cæspite surgit. Ingens luxuries foliorum. Coniferas foliis imitata cupressos; Crispæque comam. Crispæ cervice comantes Undantique sinu. Dentatis cervice simillima cyrhis. Vaginâ flores rumpuntur ab arcu. Sunt qui sæpe suos medicato semine flores Folliculo majore sinus laxare tumentes, Et calicem angustum foliorum implere comanti Luxuriâ, & contra morem turgere docebunt. Sunt etiam, certâ qui floribus arte colores Conciliare alios, aliosque inducere odores, Et propriam norint formæ emendare figuram, Aut differre suos in non sua tempora, fœtus. *Ex Rap.*

FLORUM odor. *PHR.* Invitent croceis Halantes floribus horti. *V.* Zephyris illic melioribus halant Perpetui flores. *Cl.* Semper odoratis spirabunt floribus autæ. *St.* Queis permulsa domus jucundo risit odore. *Pr.* Nec Narcissus abest, nec quidquid amabile florum Terra colorato nutrit odora sinu. *Saut.* Et ridet tepidi veris odora leges. *Saut.* Et nunc flagrantem violæ captat halitum (*Apis*) jam inebriatur calyce Narcissi aureo. *Com.* Affiantur è floribus odores. *Cic.* Omnis copia narium. *H.*

FLŌS languens, mōriēns, exsiccūs. *PHR.* Qualem virgineo demessum pollice florem... Cui neque fulgor adhuc, nec dum sua forma recessit: Non jam mater alit tellus viresque ministrat. *V.* Purpureus veluti cum flos succisus aratro Languescit moriens. *V.* Namque malè hærentem & nimia levitate cada-

cum Excutiunt iidem, qui perfiant omnia venti. O. Florentesque rosæ primos moriuntur ad Austros. *St.* Ut flos in septis secretis nascitur hortis Quem mulcent auræ, firmat Sol, educat imber: Multi illum pueri, multæ optavere puellæ; Idem cum tenui carptus desoruit ungui; Nulli illum pueri, nullæ optavere puellæ. Sic virgo &c. C. Pallere Ligustra, Exspirare Rosas, decrefcere Lilia vidi. *Cl.* Vivite perpetuum Violæ; nec solibus æstus Nec vos mordaci frigore carpat hyemis. *Pol.* Qualiter, immodicos dum Sirius excitat æstus, In mediis marcet flosculus uestus agris. *Saut.* Qualis virginæ cum mollis amaracus urnâ Et pluviam, & ventos pariter perpeffa procaces Demisit turbata comas, iterumque refurgens Extulit os cælo, ac priscum meditatur honorem. *Vida.* Reparare caducas Languentum florum vitali flumine vites. *Rap.* Si sese turbidus imber Ruperit, aut Aquilo nigrantes moverit alas: Pallet egens animæ & fractâ cervice recumbit. *Rap.* Flos, vidui flenda ruina Soli. *Saut.* Flos animam moriens dulcemque expirat odorem. *Saut.* Languidulum cernens marcescere florem, Inque suâ brevitet consenuisse manu. Quam citò pupurei vanus decor excidat oris Flos docet. *Saut.* Arebat nimio moriturus flosculus æstu. *Saut.* Quippe ubi vel senio, vel iniquo sideris æstu Marcuit; & lapsæ populato vertice frondes. In venas abiere, & humum sparsere ruinâ. *Rua.* Nec semper violæ nec semper lilia florent Et riger amissâ spina relicta rosâ. O. Non semper idem floribus est honos vernis. *H.* Alba ligustra cadunt, vaccinia nigra leguntur. *V.*

FLORÊS lègèrè. *Phr.* Et lilia pollice carpunt. *V.* Quodum Proserpina luo Ludit, & aut violas, aut candida lilia carpit; Dùmque puellari studio calathosque sinumque, Implet, & æquales certat superare legendo. O. Collige virgo rosas, dum flos novus. C. Summa papavera carpit. O. Nunc tondere manu, nunc mixta referre Lilia virgineos lucida per calathos. *Pr.* Quam simul aspexit, comites accedite, dixit, Et mecum plenos flore referre sinus. Præda puellares animos oblectat inanis; Et non sentitur sedulitate labor. Hæc implet lento calathos è vimine nexos, Hæc gremium, laxos degravat illa sinus. Illa legit Calthas; huic sunt violaria curæ; Illa Papavereas subsecat ungue comas; Has Hyacinthe tenes, illas Amarante moraris. Pars Thyma, pars Roreum, pars Melilochon amant. Plurima lecta Rosa est, sunt & sine nomine flores: Illa crocos tenues, Liliaque alba legit. O. Ut si quis Violas rigrove Papavera in horto, Liliaque infringat fulvis hærentia linguis. O. Pratorum spoliatur honos: hæc Lilia fuscis Intexit Violis; hanc mollis Amaracus ornat: Hæc graditur stellata rosis, hæc alba Ligustris: Æstuat ante alias avido fervore legendi Frugifera spes una Deæ. *Cl.* Harpalice patulis collecta ligustra canistris Injicit, & varias veris olentis opes. Prætulit hæc Calthis Violas, hæc Lilia Nardis, Lilia, narcissos; casiam, vaccinia, calthas Ingenuus legulo subsecat ungue puer. Floriferi messes depopulatus agri. *Saut.* Et vos agrestes, duro qui pollice molles Demetitis flores. *Col.* Ut rosa delectat metitur quæ pollice primo. *M.* Primus vere Rosam

atque autumnò carpere poma. *V.* Et tenui primam deligere ungue Rosam. O. Nunc Violas tondere manu. *Lr.* Decerpens tenero pueriliter ungui. O. Hærentem decerpit pollice florem. O. Pratorum spoliatur honor. *Cl.* Cum breve Cecropiæ ver populantur Apes. *M.*

FLORÊS tēxērē. *Faire un bouquet.* *Phr.* Tibi candida Nais, Pallentes Violas & summa Papavera carpens, Narcissum & florem jungit bene olentis Anethi; Tum Casâ arque aliis intexens suavis herbis Mollia luteolâ pingit Vaccinia Calthâ. *V.* Ut cum contexunt Amaranthis alba puellæ Lilia. *T.* Lamiæ apricos nectet flores. *H.* Necteret implicitos Phylirâ dum Magdala flores, Dumque Crocos Calthasque breves & candida circum Lilia deligeret candidiora manu; Misceretque Rosas Violis, Apiumque Ligustris. *Saut.* Junge Hederam Violis, Myrrum subtexet Ligustris, Alba vercundis Liliâ pinget Rosas. *Saut.* (Vide SERTUM.)

FLORIBUS ornare. *Phr.* Thure calent aræ; fertisque recentibus halant. *V.* Variis florentia limina fertis. *V.* Ipsa tibi blandos fundent cunabula flores. *V.* Purpureos spargant flores. *V.* Floribus extruitur currus: juga floribus halant. *Cl.* Flore sacella tego, Verbenis compita velo. *Pr.* Undique jactato, flore te gente vias. O. Et tegat ornatas longa corona fores. O. Palatia fertis velantur. O. Nexa corona focos velat. O. Ornatur altum culmen & lauro fores Viriscant. S. Floribus atque Apio cines ornatus amaro. *V.* Intenditque locum fertis, & fronde coronat. *V.* Saxaque roatis erubuisse rosis. O. Nectareis aspergere tecta Floribus. *Cl.* Quis me prohibet flore decenti Vincere comam. S. Nunc decet aut viridi nitidum caput impedire myrthos. *H.* Nec vincere novis tempora floribus. *H.* Sertaque dependent tectis. O. Fumida cingatur florentibus ara coronis. O. Ut thalami tetigere fores, tum verè rubentes Desuper invertunt calathos, largosque rosarum Imbres, & Violas plenis sparsere pharetris. *Cl.* Hoc flore ambrosios incingit Flora capillos, Hoc tegit indociles Gratia blanda sinus: Hæc Aurora suæ nectit redimicula fronti, Cum roseum verno pandit ab axe diem: Forsitan & vobis hæc illinc gratia venit, Tantus honor dominæ spirat ab ore meæ. Aspice lacteolo blanditur ut illa colore, Aspice purpureis ut rubet hæc foliis. Hic color est dominæ, roseo cum dulce pudore Pingit lacteolas purpura grata genas. *Pol.*

FLOR arborum. *Phr.* Flos apprima tenax; animas & olentia Medi Ora fovet illo. *V.* Ulmusque incauit albo Flore Pyri. *V.* Quotque in flore novo pomis se fertilis arbor Induerat, totidem autumnò marura tenebat. *V.* Cum se Nux plurima sylvis Induet in florem, & ramos curvabit olentes. *V.* Mala ferant Quercus, Narcisso floreat Alnus. *V.*

FLOR. Metaph. *La fleur.* *Phr.* Flos veterum virtusque virum. *V.* Tum mihi prima genas vestibat flore juvena. *V.* Ambo florentes ætatibus. *V.* Pueri & primævo flore juvenus. *V.* Flosculus angustæ miseræque brevissima vitæ Tempora. *J.* In ipso Græciæ flore. *Cic.*

FLOR orationis. *Cic.* Hyblam quod nomen sapit Articosque flores. *M.* Flos siliginis. *Pli.*

FLUCTIFLOR, a, ūm, VAR. *Qui cause des vagues.*

FLUCTHARAGÜS, à, ùm. *LR. Qui rompt les flots.*
FLUCTIGENÄ, æ. m. f. *St. Engendré dans les flots.*

FLUCTIVAGÜS, à, ùm. *Qui court, qui vogue sur mer.* *SYN.* Undivägüs, æquorëüs. *PHR.* Fluctivagi nautæ scrutatoreſque profundî. *V.*

FLUCTUATIÖ, önis. f. *PLI. L'agitation des flots.*
[Metaph.] De l'esprit.

FLUCTÜÖ, äs, ävi, ætüm, ärë. *PLI. Etre agité par les flots.* *SYN.* Äſtö, ündö, fluitö. *FLUCTIBÜS*, æſtö jactör, ägör, impellör. *PHR.* Impellitur unda Urgeturque prior veniente, urgetque priorem: Tempora ſic fugiunt pariter, pariterque ſequuntur, Et nova ſunt ſemper. *O.* Fertque reſertque fretum ſequiturque reciproca Tethys. *O.* Aura colludens cumulo jocantis Obſtrepit undæ. *Sarb.* Aurea ſed fluctu ſpumabant cærule cano. *V.* Pugnant adverſis molibus undæ. *Vida.* Exultantque vada atque æſtu miſcentur arenæ. *V.* Fervetque ſemper fluctus alternâ vice. *S.* Longo per multa volumina tractu Äſtuat unda minax. Imoque à gurgite pontus Vertitur. Ventorum validis fervescit viribus unda. *V.* Äquora canent Fluctibus immo-diciſ. *C.*

FLUCTÜÄRË. *Metaph.* *PHR.* Et latè fluctuat omnis Äre residentî tellus. *V.* Fluctuat incertis erroribus ardor amantum. *LR.* Atque animo incerto fluitans, errore vagaris. *LR.* Irarum tantos volvis ſub peſtore fluctus. *V.* Magnis curarum fluctuat undis. *C.* Sævit amor, magnoque irarum fluctuat æſtu. *V.* Hæc memorans, animo nunc huc nunc fluctuat illuc. *V.* Fluctuamus inter varia conſilia. *Sen.*

FLUCTÜÖSÜS, à, ùm. *PLI. Orageux, agité par les flots.*

FLUCTÜS, üs. m. *Floj. EPITH.* Tümenſ, minäx, frëmënſ, väſtüs, ältüs, inſünüs, räpidüs, vëſünüs, ündöſüs, procëllöſüs, ſpümänſ, ündänſ, ſö-nörüs, tumidüs, ſpümöſüs, ſpümifër, ſpümëſ, inquitëtüs, ſönänſ, ſævüs, vägüs, terränſ, löngüs, mürinüs, hÿbërnüs, immänis, æquörëüs, hörrifonönſ, ärënöſüs, cërülëſ, ätër. *SYN.* Pëlägi minä. *V.* Aquæ mönſ. *V.* Ingënſ pöntüs. *V.* Tëmpëſtäs, äquirüm mötüs. *V.* Indignatüm æquör. *V.* Miris fragor. *V.* Undarüm glöbüs. *S.* Impëtüs ündæ. *O.* Möles ëjëcti märis. *O.* *PHR.* Quäm multi Libyco voluntur marmore fluctus. *V.* Fluctibus & fremitu aſſurgens, Benace, marino. *V.* Ubi Mauræ ſemper Äſtuat unda. *H.* Tumor irrequietus aquarum. Et fluctu tenui ſed inquieto. *M.* Obruerat tumulos immenſa licentia ponti. *O.* Et mulcere dedit fluctus & tollere ventos. *V.* Et tantas auderis tollere moles. *V.* Canos minitantes murmur fluctus. *Cic.* Väſtiüs aſſurgens decimæ ruit imperus undæ. *O.* Decimoque volumine pöntum Expulit in terras. *Sil.* Unda reſſuis irrequieta vadis. *Saur.* Flumina præcipientes volvant cum murmure fluctus; Et æquor undis æſtuet minacibus: Compescit Dominus gravidis ingentia nimis Flumina; minacis ſternit undas æquoris. *Buch.*

FLUCTÜS *Elatus & depressus.* *PHR.* Cum mare fur-rexit cumuloſque immanis aquarum In montis ſpeciem curvari, & crefcere viſus. *O.* Atque imo batarari ter gurgite vaſtoſ Sorbet in abruptum fluctus; ruſſuſque ſub auras Erigit alternos, & ſidera

verberat undä. *V.* Fluctus uti primo cœpit cum albescere ponto. Paulatim ſeſe tollit mare, & altiüs undas Erigit; Inde imo conſurgit ad æthera fundo. *V.* Fluctibus erigitur cælumque æquare videtur Pontus, & inductas aſpergine tangere nubes. Hi ſummo in fluctu pendent: his unda dehifcens Terram inter fluctus aperit: furit æſtus arenis. *V.* Me miſerum quanti montes volvantur aquarum: Jamjam tacturas ſidera ſumma putes. Quantæ diducto ſubſidunt æquore valles: Jamjam tacturas tartara nigra putes. *O.* Väſtæque voragine gurges Äſtuat atque omnem Cocyto eructat arenam. *V.* Vel ſi ſublimis fluctu conſurgeret imo; Vel ſi interrupto nudaret gurgite pontum. *T.* Vel mare per medium fluctu ſuſpenſa tumentî. *V.* Tollimur in cælum curvato gurgite & iidem Subductâ ad manes imos descendimus undä. *V.* Erigat Oceanum fluctuſque ad ſidera tollat. *L.* Ut quoties æſtus Zephyris Eurifque repugnat: Huc abeunt fluctus, illuc mare. *L.* Inſequitur cumulo præruptus aquæ mons. *V.*

FLUCTÜS *ad litus veniens, à litore recedens.* *PHR.* Longique urgent ad littora fluctus. *V.* Et venti vaſtoſ volvant ad littora fluctus. *V.* Sequiturque ad littora fluctus. *V.* Ut mare ſollicitum ſtrider reſcuentibus undis. *V.* Veniant ad littora fluctus. *V.* Fluctus ut in medio cœpit cum albescere ponto Longiüs, ex altoque ſinum trahit, utque volutus Ad terras, immane ſonat per ſaxa, nec ipſo Monte minor procumbit: at ima exæſtuat unda Vorricibus; nigramque altè ſubſectat arenam. *V.* Qualis ubi alterno procurrens gurgite pontus, Nunc ruit ad terram, ſcopuloſque ſuperjacet undam Spumeus, extremamque ſinu perſundit arenam; Nunc rapidus retro, atque æſtu revoluta reſorbens Saxa, fugit; littuſque vado labente telinquit. *V.* Alternis vicibus cum funditur ingens Oceanus, vel cum refugis ſe fluctibus aufert. *L.* Alterno qualis procurrens gurgite pontus Dum ruit, & fuſo paulatim advolvitur æſtu: Allifî reſonant ſcopuli, crebreque remugit Ante fragor; procul incipiunt albescere tractus Undarum, donec perſundat littora fluctus Spumeus, & totâ latè ſe volvat arenâ. *Fleſch.* Fluctus ſuſpenſum in terras portat mare: frigida nautis Corda tremunt; ſonat ille procul, ſtatuque tumescens Curvatis pavidas tranſmittit Cycladas undis. *Sil.* Utque per alternos undä labente reſcurſus Subtrahitur preſſo mollis arena pede. *O.* Cæruleis Oceânus fretis Quidquid vel veniens, vel fugiens lavat. *S.* Äquor furit alternos volvere fluctus. *S.*

FLUCTÜS *navem, rupem verberans.* *PHR.* Ut horridis utrumque verberes latus Auſter memento fluctibus. *H.* Ut Pelagi rupes magno veniente fragore, Quæ ſeſe multis circum larrantibus undis Mole tenet ſcopuli nequicquam, & ſpumæa circum Saxa fremunt; laterique illiſa reſunditur alga. *V.* Saxum ſpumantia contra Littora, quod tumidis ſubmerſum tunditur olim Fluctibus. *V.* Nec percuffa juvant fluctu tam littora. *V.* Et genitum ingentis Pelagi, pulſataque ſaxa Audimus. *V.* Quibus omnis ab alto Frangitur; inque ſinus ſcindit ſeſe unda reductos. *V.* Pulſabantque novi montana cacumina fluctus. *O.* Moles quam magno murmure

fluctus Oppugnant. O. Littus longè resonante tunditur undâ. T. Plangunt littora fluctu. O. Nec leviùs laterum tabulæ feriuntur ab undis. Quàm grave balistæ mœnia pulsât onus. O. Naufraga quàm vasti tenderet unda maris. T. Raudi littoris ictus. V. F. Arietet in fragilem quamquam furor æquoris alnum. Saut. Quid facerem versus inter fera murmura ponti. O.

FLUCTYBŪS mergi. PHR. Fluctibus oppressos Troas calique ruinâ. V. Opprimeret hanc animam fluctus. O. (Vide NAUFRAGIUM.)

FLUCTŪS. Metaph. PHR. Irarum tantos volvis sub pectore fluctus. V. Et tempestatibus urbis. H. Foribus domus alta superbis Mane salutantum toris vomit ædibus undam. V. Fluctus concionum. Cic. Fluctus fortunæ. Pl. **FLUCTŪS**. Pro aquâ. Salvos revomentem pectore fluctus. V.

FLUENTĒR. Adv. Liv. *En coulant*.

FLUENTISONUS, â, um. *Qui fait du bruit en coulant, ou écart battu des flots*. PHR. Namque fluentifono prospectant littore. C.

FLUENTOM, L. n. *Un courant d'eau, un ruisseau*. PHR. Lyciam Xanthique fluenta Deserit, ac Delum maternam invisit Apollo. V. (Vide FLUVIUS.)

FLUIDŪS, â, um. *Fluide, qui coule, qui se répand*. SYN. Dēfluūs, fluēns, prōfluūs, labilis, liquidūs. PHR. Luminis effossi fluidum lavit inde cruorem. V.

FLUIDŪS. *Languissant, mou*. PHR. Fluidi pendunt lacerti. O. Fluidoque calore corpora tabescunt. O. [i. Qui fluidum facit.] *Qui rend languissant*.

FLUITŌ, âs, âvi, âtūm, ârē. *Flottez, surnager*. PHR. Amisso fluitantem errare Magistro Navem. V. Fides fluitat. Tac. Ne fluitem dubiæ spe pendulus horæ. H. (Vide FLUCTUO.)

FLUMĒN, inis. n. *Fleuve, rivière*. PHR. Gaudent fluminibus salices crassisque paludibus Alni. V. Et qui prima bibit deprensa flumina Nili. M. Adverso flumine Lembum Remigiis subigit. V. Gelu flumina confiterint acuto. H. Effuso flumine stagnans Nilus. V. Languido flumine exans Cocytus. H. Expatiatâ ruunt per apertos flumina campos. O. (Vide FLUVIUS.)

FLUMĒN. Metaph. Flumen ingenii, verborum, &c. Cic. Largoque humectat flumine vultum. V. i. *Lacrymis*. Vomens calidum de pectore flumen. V. i. *Sanguinem*.

FLUMINEŪS, â, um. *De rivière, de fleuve*. SYN. Flūvialis, flūvialis, flūvialis. PHR. Et quam flumineâ luste adulter ave. O.

FLUŌ, is, fluxi, fluxum, erē. *S'écouler, couler*. Dēfluō, inflluō, prōfluō, effluō, manō, labōr, illabōr, decurrō. PHR. Ubi Lydius arva Inter opima virum leni fluit agmine Tybris. V. Seu profluet humor. V. Nec quæ Saxosâs inter decurrunt flumina valles. V. Per sylvam volvitur amnis. V. Gelidusque per imas Quærit iter valles. V. Nec assuetos egerunt flumina cursus. T. Et properantis aquæ per amœnos ambitus agros. O. Occultas egisse vias subter mare. V. Cocytusque sinu labens interfuit atro. V.

FLUËRĒ. Per transi. PHR. Sudor fluit undique rivis. V. Sudore fluens. O. Artus sanie taboque fluentes. V. Mella fluant illi. V. Multoque fluentes Baccho vites.

V. Pressis manabunt flumina mammis. V. Fluit spes. V. Voluptas. Cic. Tarda fluent ingrataque tempora. H. Fluit lutulentus. H. De Poëta. Fluere ac retro sublapsa referri Spes Danaum. V. Auro plurima fluxit. V. De aurifodina. Ramos compesce fluentes. V. Fluunt arma de manibus. Cic. Fluere luxu, molliatâ. Cic. Etre mou, effeminé. Fluere facetiis. PLA. i. *Abundare*. Quò fluant ejus consilia. Cic. i. *Sp. stant*.

FLUŌR, ōris. m. CEL. *Flux de ventre*.

FLŪVIŪS, ii. m. *Fluve, rivière*. EPITH. Cîtus, violētus, prōpēns, prēcēps, rapax, adversus, fugiēns, sōnorus, rapidus, effusus, tumidus, vagus, furēns, undans, minans, turgidus, velox, flexus, pronus, strepens, tumens, sonans, celer, sonorus, concitus, sp. mōsus, spumifer, exundans, rigidus, turbidus, lenis, placidus, tranquillus, secundus, amœnus, lentus, piger, circumfluus, volubilis, quētus, obliquus, inflexus, labricus, sinuosus, corniger. Declivis, refugius, rigius, lucidus, liquidus, cæruleus, vitreus, cæruleus, argenteus, perlucidus, pinguis, nobilis, gelidus, profundus, altus, perennis. SYN. Flūmēn, fluētūm, flūvialis undæ. V. Annis aquarum vitæ. O. Decursus aquarum. Liv. PHR. Pleno quem flumine cernis, Stringentem ripas & pingua culta secantem. V. Corniger Hesperidum fluvius regnator aquarum. V. Atque ardua flumina ripis. V. Fluvii gravem solantis æstum. H. Et pingui flumine Nilus. V. Saxosumque sonans Hispanis. V.

FLŪVII Deus PHR. Tybris arundiferum medio caput extulit alveo. O. Ipse triumphali se cingit arundine Scaldis : Cujus eant ipsæ scire videntur aquæ. Hof. b. Huic Deus ipse loci fluvio Tyberinus amœno Populeas intrè senior se attollere frondes Vifus : eum tenuis glauco velabat amictu Carbafus, & crines umbrosa tegebat arundo. V. Cum sic Calydonius amnis Cœpit, inornatos redimitus arundine crines. O.

FLŪVII cîpūt, fōns. *La source*. PHR. Amnes rumuntur fontibus. V. Quæ maxima sacro Fonte sonat. V. Referantur aquis, concussaue tellus Laxat iter fluviis. L. Flumina magna vides parvis de fontibus orta Plurima collectis multiplicantur aquis. O. Fonte cadit modico, parvisque impellitur undis Pumiceus Rubicon. 1. Hunc fama est stygiis manare paludibus amnem ; Et capitis memorem fluvii contagia vilis Nolle pati. 2. Ruunt de montibus amnes. V. Effusus Pindo spumosis volvitur undis. Est Tygrini subito tellus absorbet hiatu. Occultosque regit cursus, rursusque renatum Fronte novo. L. Scythicis Hypanis de montibus ortus. O. Primo fonte breves, alto mox gurgite regnant, Et fluvios cogunt undâ coeunte minores In nomen transire suum. Cl. Haud procul hinc parvo descendat Fonte Numicus. Sil. Rivus muscofo profilit è lapide. C. Fontium qui celat originem Nilus. H. Nec unda muscosis flumina fusa jugis. Pr. Sic ubi terreno Lycus est epotus hiatu, Existit procul hinc, alioque renascitur orbe. O. Nostrum procurrit in æquor Secreto de fonte cadens... Flumina profundens alieni conscia cæli. Cl. De Nilo.

FLŪVII ostiūm. *L'embouchure*. PHR. Quos miscet Pelago fontes. L. In freta prorumpunt septena per

ostia. Septem hostia Nili. *V.* Adriacas qui verberat Aufidus undas. *L.* Et diversa ruens septem discurrat in ora. *V.* Et defracto volvuntur in æquora cursu. *O.* Et multâ flavus arenâ. In mare prorumbit. *V.* Ut in mare flumina vastum, Sic solet exigua currere rivus aquar. *O.* Nec reperire viam, atque evolvere posset In mare se Xanthus. *V.* Undique collectos sinuoso flumine rivos, Jamque suos, rotat exultans, spoliisque superbit; Donec præcipiti prorumpat in æquora cursu. *Sant.* Et gemina auratus taurino cornua vultu Eridanus, quo non alius per pingua culta In mare purpureum violentior induit amnis. *V.*

FLUVIUS Nitidus, amœnūs. *PHR.* Umbrosas inter liquidissimi Alnos Luxuriatur agris. *Sarb.* Has inter ludebat aquis errantibus amnis Spumeus, & querulo versabat rore lapillos. Per quas numerabilis altè Calculus omnis erat. *O.* Est nitidus vitroque magis pellucidus amnis. *O.* Per faxa volutus Purior electro campum petit amnis. *V.* Strepitumque gaudet Inter umbrosas salices jocosa Edere lymphæ. *Com.*

FLUVIUS Turbidus. *PHR.* Incubat infelix; limosaque flumina potat. *O.* Turbidus hybernus ille fluebat aquis. *O.* Flumina currebant turbidiora metu. Amnis arundinibus limosas oblite ripas. *H.* Turbatam limo haurit aquam. *H.* Fluit lutulentus. *H.* Turbidus imbris. *Lr.* Turbidus & torquens flaventes Ister arenas. *V.*

FLUVIUS Inundans. *PHR.* Monte decurrens velut amnis, imbres Quem super notas aluere ripas. *H.* Per plana jacentis Ægypti Libicas Nilus stagnaret Arenas. *L.* Fœcunda licentia Nili. *Sr.* Vidimus flavum Tiberim, retortis Littore Hetrusco violenter undis, Ire dejectum monumenta regis Templeaque Vestæ. *H.* Sic pleno Padus ore tumens excurrit, & ignotos aperit sibi gurgite campos. *L.* Implentur fossæ: cava flumina crescunt Cum sonitu. *V.* Omnia plenis Rura natant fossis. *V.* Proluit infano contorquens vortice sylvas Fluviorum rex Eridanus; campofque per omnes Cum stabulis armenta tulit. *V.* Fluminis lapides adefos Stirpesque raptas, & pecus & domos Volventis unâ, non sine montium Fragore vicinæque sylvæ. *H.* Non habet unda vias: jam naufraga campo Cæsaris arma natant. *L.* Fluctuat omnis ager: remis songere novales: cernit cum stabulis armenta natantia pastor. *Cl.* Nec fluvii strepunt hibernâ nive turgidi. *H.* Summis Amasenus abundans Spumabat ripis. *V.* Expatiatæ sunt per apertos flumina campos, Cumque Satis arbuscula trahunt. *O.* An fluvium per tecta vagum summisque minantem Collibus. *Cl.* Nec victis semper cava flumina ripis Plena fluunt. *Vida.* Plenior undis Majores evolvat aquas. Indignata suis cohiberi flumina ripis, Vagâ per agros murmurant licentiâ. *Buch.* Marginis immemor prorupit, Et arvis latinis imperans Vagatur. *Sarb.* Effuso ingentem flumine Nilum. *V.* Fluvii que ferocis incrementa timens. *L.* Ueberior solito nimbis hyemalibus auctus, Vorticibusque frequens erat atque impervius amnis. *Vida.* (Vide TORRENS.)

FLUVIUS Decrescens. *PHR.* & decrescencia ripis Flumina. *H.* Dum flumina pacem Et placidos habebant lapsus; totæque residant... aquæ. *O.* Aut pin-

gui flumine Nilus Cum refluit campis, & jam se condidit alveo. *V.* Revocat piger alveus undas. Jam noto patiens teneri Alveo. *Com.* Solito dum flumina currant Limite; dum tenues capter suos alveus undas. *O.* Regreditur Nilus; sparsasque recolligit undas. Alveus undas Cum revocat. *Lr.* Sic ubi se magnis refusus suppresit in antris Nilus. *Sr.* Tum obistere cautes indignaris aquis; spumâ tunc Astra lacesis. *L.*

FLUVIUS Lentus. *PHR.* Aquas vix ire putares. *O.* Quas placidis devehit amnis aquis. *O.* Tacito pede labitur amnis. *Sarb.* Sinuat qua flexibus undam, Aufidus, & curvo circumerrat gurgite ripas. *O.* Labitur & leni per valles volvitur amne. *Sil.* Sine vortice aquas sine murmure euntes. *O.* Tacitis qui leniter undis Cæruleus placidis per vada serpis aquis. *O.* Tacente ripâ serpit inter agros. *Sr.* Tacitâ refluxus ita substitit undâ Mitis ut in morem stagni placidæque paludis Sterneret æquor aquis, reimo ut luctamen abelset. *V.* Rura quæ Lyris quietâ mordet aquâ Taciturnus amnis. *H.* Ut meus hic tacitis labitur amnis aquis. *Sant.* Tardis ingens ubi flexibus errat Mincius. *V.*

FLUVIUS Cursus. *PHR.* Dominum me cernis aquarum Cursibus obliquis inter tua regna fluentem. *O.* Non habeant amnes declivem ad littora cursum. *L.* Voluit inexhaustas irrequietus aquas. *Sant.* Quâ variis torquens erroribus undas Sequana fertories fugit & sectatur eundo. *Com.* Inde petens rapidum ripis declivibus æquor. *O.* Spumanti Rhodanus proscindit gurgite campos. *Sil.* Qui per plana, per abrupta, per impervia lubricum vestigat Domino deproperas Nereidum patri. *Sarb.* Quique per infernas horrendo murmure valles Imperjuratæ laberis amnis aquæ. *O.* Moxque amnes alii qui, quâ tulit impetus illos, In mare deducunt fessas erroribus undas. *O.* Flumina sub terram occulto labentia tractu Mox eadem longo redeunt exercita cursu. *Vida.* Ne quid glomeratis audeat undis, Spargitur in rivos fluvius.

FLUVIUS Urbem alluens. *PHR.* Sequana cum primum reginæ allabitur urbi, Tardat præcipientes ambitiosus aquas: Captus amore loci cursum obliviscitur, anceps Quò fluat, & dulces necit in urbe moras. Hinc varios implens fluctu subeunte canales, Fons fieri gaudet qui modò flumen erat. *Sant.* Fluminaque antiquos subterlabentia muros. *V.* Mare quod supra quodque alluit infra. *V.* Et viridem Ægyptum nigrâ fœcundat arenâ. *V.* Et urbes Littore deductas angusto interluit æstu. *V.* Vel quæ loca fabulosus Lambit Hydaspes. *H.* Non rura quæ Lyris quietâ mordet aquâ taciturnus amnis. *H.* Villaque flavus quam Tyberis lavit. *H.* Quæ tumidus rigat arva Nilus. *H.* Sed quæ Tibur aquæ fertile perfluunt. *H.* Domos prænatat amnis. *V.* Perque imas serpit valles & Gallica, cerrus Limes, ab Ausoniis disternat arva colonis. *O.* Ipse pater magnam qui præterlabitur urbem Sequana lætitiâ fundo testatus ab imo Ingentem sonitu plausum dedit. *Rap.* (Vide ALLUO.)

FLUVIUS Refluens ad fontem. *PHR.* Cur fugis in fontes fluminis unda tuos. *Buch.* Vidit, & acta retro scissi maris unda cucurrit; Inque caput trepidos Jordanis reppulit amnes. *Com.* Cur verso tu quoque cursu Attonitos retro latice Jordanis agebas. *Com.*

Ad fontem Xanthi versa recurret aqua. O. Xanthe retro propera versaque recurrete lymphæ. O. Regeret in fontem citas. Revolutus undas amnis. S. Ripis mirantibus amnes. In fontes rediere suos. O. Et Tybris tacitâ refluens ita substitit undâ. V. In caput isse retro liquido pede fluminis undas. Pol. Quis neget arduis Pronos relabi posse rivos Montibus, Et Tyberim reverti. H. Fluminaque in fontes cursu reditura supino. O.

FLUVIUM Trajicere. PHR. Nec tibi (Fluvio) sunt pontes, nec quæ sine remigis ictu Concava trajecto cymba rudente vehat. O. Neflus adit, membrisque valens, scitatusque vadorum: Officioque meo ripâ sistetur in illâ. Hæc, ait, Alcide: tu viribus utere nando. O. Cæsar... capere arma jubet, nec quærere pontem, Nec vada; sed duris fluvium superare lacertis. Paretur; rapuitque ruens in prælia miles, Quod fugiens rimuisset iter. L. Hostis imminet: iratas objicit amnis aquas... ille per attonitas sicco pede labitur undas. Sant. Nant armati equites domitoque incumbere Rheno Ad nutum Lodoici ardent; sub milite denso Unda later... aspiceres fluvio impositas equitare phalanges Fatiferosque enses. Et ferrea tela per undas. Naiades obstupere; gemit sub pondere flumen Nequicquam excutens dominantem fluctibus hostem. Vincere dum properas; sese simul omnia subdunt: Qui mora Cæsaribus sit tibi Rhenu iter. Sant. Impervius obstat Rhenu aquis immane furens; ubi Cæsaris umbra Errat adhuc circumvolitans... Rapidis se credidit undis Guischiis; & domito victor superincubatur amni, Agmen agens equitum. Sant. Ibit retortis fluctibus impotens Rhenu tonantem littora Cæsarem Rursus pavebit turbulento Triste fluens & iners in alveo. Alacres quamquam refugique tremiscant Alipedes; ventoque tumens immugiat undâ, Invadunt fluvium... Jam sola defuerere; & jam vacua omnia nutant Sub pedibus: timido lymphas ruit ungula pulsu. Rus. Sine remigis usu Publica trajecto fune carina vehat. Sant. Transire vadum cymbâ. J.

FLUVIUM Mole cohibere. PHR. Fluvius... multâ mole docendus aprico parcere prato. H. Ceu saxa morantur Cum rapidos amnes; clauso sit gurgite murmur; Vicinæque fremunt ripæ crepitantibus undis. V. Pontem indignatus Araxes, V. Multa rebellem compede sequanam Frænavit; ne feraces Vorticibus populerat agros. Sant. Suisque contentus ripis ibit... composito fluctu, & noto nunc redditus alveo. Sant. Frænata imperio substitit undâ tuo. Sant. Errantem frænis ars temperet undam. Sant. Si rapidos cursus tardaverit obvia moles In sese redit; iratis immurmurat undis Indignans: glomerat fluctus, frænoque teneri Impatiens, positas cerat perrumpere metas. Ac veluti flumen rapidis dum volvitur undis, Si solitos cursus immania saxa retardant, Inceptum perrumpit iter, circumque per omnes Itque reditque errando locos, si libera ruptis Sit via vorticibus, toto rotat impete lymphas quâ data porta, suisque exultat liber habenis. Sant. Ita magno turbidus imbri Molibus incurrens, validis cum viribus amnis Dat sonitu magno stragem; volvitque sub undis Grandia saxa. Lr.

FLUXIO, ðnis. f. Cic. Débordement, écoulement.

Fluxio sanguinis. Plt. Perte de sang. Fluxio alvi. Plt. Flux de ventre.

FLUXUS, ð, ðm. Fluide coulant. SYN. Flūdus, labilis. PHR. Illic & laxas vestes & fluxa virorum Velamenta vides. L. Fluxas Phrygiæ res vertere. V. Mens senio fluxa. Tac. Vanos honores sequitur aut fluxas opes. S. Fluxa fides, studia. Tac.

FLUXUS, ðs. m. QUIN. Le cours. (Vide FLUO.)

FŒCĀLĒ, ðs. n. [à fauces. Fascia ambiens.] Sorte de bonnet ou de capuchon, qui couvroit les oreilles & le col. Un camail. PHR. Hec focale tuas asserat auriculas. M. FŒCĀNEÛS Palmes. Col. [Qui quasi fauces occupat.] Branche de vigne qui croit entre les amres.

FŒCĀLĒ [à focus Ferrum ignitum quo crispantur crines.] Fer à friser. PHR. Fasciolas, cubitalis, focalia. H.

FŒCILLŌ, ðs, ðvī, ðtūm, ðrē. & FŒCILLŌR, ðris. D. p. PLA. Fomenter, rechauffer.

FŒCŪLĀ, ðrūm. n. Pla. [Alimenta.] Viandes. (Vide CIBUS.)

FŒCŪS & FŒCŪLŪS, ī. m. Dim. [At focus à flammis, & quod fovet omnia dictus. O.] Foier. EPITH. Ardēns, cālēns, lūcēns, vīvūs, fūmāns, tēpidūs, fūmōsūs, accēnsūs, ignītūs, flammīvōmūs, ignīvōmūs. SYN. Cāmīnūs, līrēs. PHR. Advolvere focus Ulmos, ignique dedere. V. Et suspensa focus explorat robora fumus. V. Rapiantque focus penetralibus ignem. V. Confusa ruebant Ossa focus. V. In medioque focus, & Diis communibus aras. V. Ante focus, si frigus erit. V. Uritur in calidis alba columba focus. O. Sectaque fumosis extra dedere focus. O. Dissolve frigus, ligna super foco Largè reprensens. H. Lignis focus extruere. H. Ardenti subdere ligna foco. O. Dum meus assiduo luceat igne focus. T. Atque humilem grato calfacit igne focus. O. Foculum buccâ excitat. J. Inde loco tepidum cinerem dimovir & ignes suscitât hesternos. V.

FŒCĪ, ðrūm. Domestici Dei. PHR. Munera libo Inremerata focus. V. Nec prodest sanctis thura dedisse focus. Mant.

FŒCŪS [Privata cujusque domus.] Maison. PHR. Hortor amare focus. V. Sancti focus. O.

FODICĀTIŌ, ðnis. f. CEL. L'action de creuser.

FODICŌ, ðs, ðvī, ðtūm, ðrē. Percer, creuser. PHR. Qui fodicit latus. H. (Vide FODIO.) Fodicare animum. Pla. [Metaph.] Inquieter.

FŒDINĀ, ð. f. [Locus ubi quid foditur.] Mine d'où l'on tire l'or, l'argent. EPITH. Divēs, aurēā, argēntēā. PHR. Argenti rivos, ærisque metalla Ostendit venis, atque auro plurima fluxit Italia. V. Insula inexhaustis Chalybum generosa metallis. Sed itum est in viscera terræ; Quasque reconsiderat, stygiisque admoventur umbris; Effodiuntur opes, irritamenta malorum: Jamque nocens ferrum, ferroque nocentius aurum Prodierat. O. Si quis tellure revulsâ sollicitis fodiens rimetur collibus aurum. O. Abdita quid prodest generosa vena metalli, Si cultore caret. O. Quidquid, luce procul venas rimata sequaces, Addita pallentis fodit solertia Bessi. Cl. Astur avarus Visceribus lacerat telluris mergitur imis; Et redit infelix effoso concolor auro. Sil. Effossis nec pallidus Astur oberrat Montibus. L. Abdita neu sulvæ populari viscera terra.

Rus.

Rua. Variis tellus ubi foeta metallis. *Frac.* Inferni caelum manes sperare jubentur. Pallidus auri Scrutator longè meruit se luce relicta. *Eviscerati* colles Indig. *Sarb.*

FODIŌ, is, fodi, fossū, ēre. *Fouir, creuser.* *SYN.* Effodiō, confodiō, fodico, cavō, excavō, concavō, perforō, arō, subigō, proscindō, vertō. *PHR.* Dura lactosio fodiebant arva coloni. *O.* Magnos scrobibus concidere montes. *V.* Supinatas aquiloni ostendere glebas. *V.* Et labefacta movens robustus jugera fossor. *V.* Duratam renovat non mihi fossor humum. *O.* Antiquos Curionum passa ligones. *L.* Abstrusaque flumina quærunt; Nec solum rastris durisque lignonibus arva, Sed gladiis fodere suis. *L.* Veteres tellure recludit Thesauros. *V.* Effosis si vera est fama latebris Sub terrā fodere larem. *V.*

FODERĒ Metaph. *Piquer.* *PHR.* Et spumantis Equi foderet calcaribus armos. *V.* Guttur a cultro fodit. *O.* Fodere ense jugulum. *M.* Latius alicuius fodere. *H.*

FŌCUNDĒ Adv. *PLI.* Abundamment.

FŌCUNDITAS, atis. *f.* *Cic.* *Fecondité, fertilité.* (Vide *FERTILITAS*.)

FŌCUNDŌ, as, avi, atum, are. *Fertiliser, rendre fertile.* *SYN.* Gravido, impinguo, sagino, uberō. *PHR.* Et viridem Ægyptum nigra fecundat arenā. *V.* Tu pater aërios montes, camposque jacentes Nestare caelesti saturas; fecundaque rerum Semina vitales in luminis elicis auras. *Buch.* Quidquid peccabant soles auræque malignæ, Supplebat variā sedulus arte labor. *Hofsch.*

FŌCUNDŪS, a, um. *Fecond, abondant, fertile.* *Fecundus, pecorum, frugum.* *Tac.* (Vide *FERTILIS*.)

FŌCUNDĀ *Mulier* [Quæ fert uterum.] *Enceinte.* *PHR.* Ut fecunda fores fieretque injuria partu Nota. *O.* Cum tam rapaces cerneret fati minas, Damna semper sobole reparavit novā. *S.* Læta Deūm partu, centum complexa nepotes. *V.* Felix prole virum. *V.*

FŌDĒ, ius, ismē. Adv. *Cic.* *Vilainement.* *Liv.* *Cruellement.* *PHR.* Cæsa manus juvenum fedē, thalamique cruenti. *V.*

FŌDERĀTUS, a, um. *Ligué.* *PHR.* Bella dabunt socios. *L.*

FŌDIFRĀGŪS, a, um. *Cic.* *Qui rompt l'alliance.* (Vide *FŌDUS*. *Fœdus rumpere*.)

FŌDITAS, atis. *f.* *Cic.* *Salété, mal-propreté.* *Fœditas* vestitus. *Cic.* *Fœditas & turpitudine.* *Cic.* *Honte, infamie.* *Fœditas* vultus. *PLI.* *Laidur.*

FŌDŌ, as, avi, atum, are. *Salir, gâter, souiller, deshonorer, déchirer.* *SYN.* Commaculo, maculo, polluo, contamino, inquinō, coinquino, turpo, deturpo, deformo, conspurco, vitio, corrumpo, adultero, sordido, spurco, violo, temero. *PHR.* Quæ causâ indigna serenos Fœdavit vultus. *V.* Nati me cernere Lethum Fecisti, & patrios fœdasti funere vultus. *V.* Unguibus ora fœdans. *V.* Ferro Argolicas Fœdare latebras. *V.* *Pro dilacerare.* *Fœdare* scelerē. *Cic.* *Accuser.*

FŌDŪS, a, um. *Laid, difforme, sale.* *SYN.* Fœdatus, turpis, sordidus, obscenus, deformis, inhonestus, horridus, informis, indecor. *PHR.* Caput impexâ porrigine fœdum. *H.* Carmine fœdo Splendida facta linunt. *H.* Corpora fœda podagrâ. *T.* Aversusque refugit Fœda ministeria. *V.* Hæc passum

Dea fœda virum diffundit in ora. *V.* *Fœdum* tacitus. *TER.* *Pro crudeli.* *Fœda* cicatrix. *H.* *Convivia.* *O.* *Fœdus* victus. *H.*

FŌDŪS, eris. *n.* *Traité, alliance.* *EPITH.* Pæctum, junctum, iustum, ratum, promissum, firmatum, sanctum, juratum, compositum. *CERTUM*, firmum, stabile, constans, sincerum, æternum, perenne, perpetuum, incorruptum. *LÆSUM*, fallax, dolosum, ruptum, violatum, temerarium, abruptum, pollutum, infectum, insidiosum, optatum, pacificum, sociale. *JUGALE*, conjugale, legitimum, illibatum, pudicum, sacrum, castum, sacratum, geniale, socium, concors, æquum, mutuum, amicum, placidum, tacitum. *SYN.* Pæctum, pax, concordia, dextra, fides, lex, fœderis leges. *V.* Dātæ dextræ. *Cl.* *Fides* pæcti, fœderis. *S.* *PHR.* Da fœdera prisca Illibata tori. *L.* Nec quas Junimus hospitio dextras. *V.* Fœderis æquas Dicamus leges. *V.* Perpetuo sociatam fœdere lecti. *O.* Promissaque fœdera servant. *Sil.*

FŌDŪS *Sancire, concipere.* *V.* *Confermare, facere, ferre, icere.* *Cic.* *Inire.* *O.* *Jungere.* *V.* *Sociare.* *O.* *PHR.* Nec tecum meus hoc pepigit mihi fœdera Lausus. *V.* Paribus se legibus ambæ Inviçtae gentes æterna in fœdera mittant. *V.* Dic in amicitiam coeant & fœdera jungant. *V.* Et dabit ante fidem; cogamque in fœdera testes Esse Deos. *O.* Sociat perituro fœdere dextras. *Cl.* Nulla fides unquam miseros elegit amicos. *L.* Unam faciemus utramque Trojam animis. *V.* Hos castris adhibe socios, & fœdera junge. *V.* Coeant in fœdera dextræ. *V.* Quæ dicta ferant, & fœdera firment. *V.* Leges & fœdera jungent. *V.* Fœdere pacto Exercentur agris. *V.* Ergo & quam petitis juncta est mihi fœdere dextra. *V.* Ausonios conjunxi fœdere Teucris. *V.* Oblato gaudens componi fœdere bellum. *V.* Placidum latè componite fœdus. *V.* Iustum jam fœdus, & omnes Compositæ leges. *V.* Fœdera sunt ponenda prius, signandaque jura. *Pr.*

FŌDŪS, rumpere, confundere. *V.* *Violare.* *Cic.* *Polluere.* *O.* *PHR.* Nunc arma volunt, fœdusque precantur Infectum. *V.* Immitis rupta tyranni Fœdera. *V.* Bella cie, conceptumque excute fœdus. *V.* Disjice compositam pacem: sere crimina belli. *V.* Nulla dies pacem hanc Italiam nec fœdera rumpet. *V.* Polluta dolis fœdera. *Sil.* Fratrum rumpere fœdus. *H.* Violant communia fœdera pacis. *Lv.*

FŌDŪS [Pro lege.] *Loy, Reglement.* *PHR.* Regemque dedit qui fœdere certo Et premere & laxas sciret dare jussus habenas. *V.*

FŌMĪNĀ, æ. *f.* *Femme.* *PHR.* Varium & mutabile semper Fœmina. *V.* Nullum memorabile nomen Fœmineâ in poenâ est; nec habet victoria laudem. *V.* Frangitur in tacito fœmina sæpe viro. *Pr.* Carpic enim vires paulatim, uritque videndo Fœmina. *V.* (Vide *MULIER*.)

FŌMĪNĒS, & **FŌMĪNINŪS**, a, um. *PLI.* *De femme.* *SYN.* Mulieris. *PHR.* Fœmineum vulgus. *L.* Non illa colo calathisque Minervæ Fœmineas assueta manus; sed prælia virgo Dura pati. *V.* Quatuor ille quidem juvenes, totidemque crearat Fœmineæ sortis. *V.* Fœmineâ modulatur carmina voce. *O.* Fœmineo prædæ & spoliis ardebat amore. *V.* Fœmineos fugiat, blanda pericla, choros. *Saur.*

- FÆNARIÛS**, ã, ùm. COL. *Qui concerne le foin.*
FÆNÈBRÏS, Ë. LIV. [Quod spectat fœnus.] *Qui concerne l'usure.*
FÆNÈRÀLIÀ, ùm. n. LIV. [Tempus quo fœnus cessabat, reddébaturque pecunia.] *Terme du paiement.*
FÆNÈRATÏO, ònis. f. CIC. *Prêt à usure, à intérêt.*
FÆNÈRATÏTÏÛS, ã, ùm. VAL-MAX. *Usuraire.*
FÆNÈRÀTO, Adv. PLA. *Avec usure.*
FÆNÈRÀTOR, òris. m. TRIX, ICIS. f. CIC. *Usurier, qui prête à usure.* EPITH. Àvâris, àvidûs, cûpidûs, fôrdidûs, ÎmpÏûs. PHR. Hæc ubi locutus fœnerator Alphius, Omnem relegit idibus pecuniam, Quærit calendis ponere. H. Et quicumque suas per seculus auget opes. O.
FÆNÈRÀTORÏÛS, ã, ùm. VAL-MAX. *D'usure, d'usurier.*
FÆNÈRÔ, ãs, ãvÏ, ãtûm, ãrë. LIV. & FÆNÈRÔR, ãris, ãtûs ùm, ãrÏ. DEP. CIC. *Prêter de l'argent à usure.* SYN. Fœnerari aliquid alicui. CIC. Aliquem. M. Fœnerare beneficia. CIC. [Metaph. Gratiâ exigere.] *Re d-e service par motif d'intérêt.* Fœneratum beneficium. TER. ï. *duplicatum.* PHR. Quid petis à Phœbo? nummos habet arca minervæ (causidicorum parvora) Hæc sapit, hæc omnes fœnerat una Deos. M.
FÆNICULUM, ï. n. PLI. [Herba.] *Fénoüil.*
FÆNILÈ, ïs. n. COL. *Grange à foin.* PHR. Nec totâ claudet fœniliâ brumâ. V. Aut frondem, positalque cremet fœnilibus herbas. O.
FÆNISÈCÀ, ã. COL. & FÆNISÈX, ICIS. m. f. PLI. *Faucheur.*
FÆNISÈCÏUM, ù. n. COL. FÆNISÈCÏÀ, ã. f. VAR. *La coupe des foins.*
FÆNUM, ï. n. HERBE. f. FOIN. m. EPITH. VÏlë, vÏrÏdë, ôdôrûm, ãmœnûm, hêrbôsûm, prâtensë, vër-nûm, ãutûmnâlë. SYN. Hêrbâ, grâmèn, prâtûm, pâbulâ, grâmÏnÏs hêrbâ. PHR. Plenaque desecto surgant fœnilia campo. Fœnum habet in cornu. H. Metaph. ï. furit. Si quis enim Bos cornu peteret, fœnum cornibus illigabatur. (Vide HERBA. PRATUM.)
FÆNÛS, òris. n. USURE. f. *L'intérêt de l'argent qu'on a prêté.* EPITH. Grândë, êdâx, vôrâx, àvidûm, fœcundûm, cumulâtûm, Înexplêtûm, êxitâlë, Însâtûrâbilë, Întôlërâbilë, grävë. PHR. Dives positus in fœnore nummis. H. Fœnus accipere, fœnori dare. CIC. Iniquo fœnore versuram facere. CIC. Fœnore trucidari. CIC. Usura vorax avidumque in tempore fœnus. L. Et fames auri miseram trucidans Fœnore plebem. BUCH. Nummos quincunce modesto Nutrieras. PR.
FÆNÛS. [Per transl. pro utilitate.] *Profit, avantage.* PHR. Sæpe venit magno fœnore tardus amor. PR. Ut redeant nobis cumulatolo fœnore messes. COL. Multis occulto crescit res fœnore. H. Hordeaque ingenti fœnore reddit ager. O.
FÆTÈO, ês, êrë. n. [Male olere.] *Sentir mauvais être puant.* PHR. Fœtere multo Myrtale solet vino. M. (Vide ODOR.)
FÆTÏDÛS, ã, ùm. CIC. *Puanti, pourri.* SYN. PûrÏdûs, têtër, fœtens, grävÏs, pêtÏfër, mâlëolëns, grävëolëns.
FÆTÏFÈR, & FÆTÏFÏCÛS, ã, ùm. PLI. *Qui rend second.*

- FÆTÏFÏCÔ**. PLI. & FÆTÔ, ãs, ãvÏ, ãtûm, ãrë. COL. *Faire ses petits.*
FÆTÔR, òris. m. COL. & FÆTÏDÏTAS, ãtis. f. SEN. *Puanteur, mauvoise odeur.* SYN. GrävÏtas. Ôdôr têtër, mâlûs &c. (Vide OLEO. Male olere.)
FÆTÛM, ï. f. *La portée des animaux, ou le temps de la portée, ou de faire des petits.* PHR. Si foetura gregem suppleverit. V. Ætas fœnuræ habilis. V.
FÆTÛS, ùs. m. *Le fruit, la portée des animaux, les petits.* SYN. Pârtûs, prôlës, sobôlës, prôgênÏs, ònûs, vêntrÏs. O. VêntrÏs pÏgnôrâ, pônðërâ. S. PHR. Quò sæpe solemus Pastores ovium teneros depellere fœtus. V. Adultos Educunt fœtus. V. Maturos edere fœtus. O. Fœtus nixibus edunt. V. Certa tumentis Spes uteri. Visceribus crescens excuteretur onus. O. Uteri pars est hæc septima nostri. O. Et facerent uteri pondera lenta moram. PR.
FÆTÛS. [Per transl.] *Production.* PHR. Hinc omnis largo pubescit vinea fœtu. V. Mutatis requiescunt fortibus arva. V. Nec minus interea fœtu nemus omne gravescit. V. Grandior ut fœtus siliquis fallacibus esset. V. Lætifici fœtus telluris. Lr. Fœtus animi, oratorum. CIC.
FÆTÛS, ã, ùm. [Fœta dicitur, quæ grävÏda est.] *Pleine.* SYN. GrävÏdâ, prægnañs, vel ênÏxâ, pârtûm ênÏxâ. PHR. Non Înquæta graves tentabunt pabula fœtas. V. Fœtus ager. O. *Ensemencé.*
FÆTUS. [Per transl.] *Plein, rempli.* PHR. Loca fœta furentibus austris. V. Præcordia belli fœta. SIL. Machina fœta armis. V. FÆT 4 [Quæ partu liberata est.] *Qui a mis bas.* PHR. Fecerat & viridi fœtam Mavortis in antro Procubuisse Lupam. V. Nec tibi fœtæ More patrum, nivea implebunt mulctralia. VACCÆ; Sed tota in dulces confument ubera natos. V.
FÔLIACÛS, ã, ùm. PLI. [Ex foliis factum. Vel foliis simile.] *Fait de feuilles, ou en forme de feuilles.*
FÔLIATÏO, ònis. f. COL. *L'Action de pousser les feuilles.*
FÔLIATÛM, ï. n. [Unguentum à foliis Malobatri dictum.] *Sorte de parfum, des anciens.* PHR. At mea me libram foliati poscat amica. M.
FÔLIOSÛS, ã, ùm. PLI. *Feuilleux, couvert de feuilles.*
FÔLÏUM, ù. n. *Feuille, feuillage.* EPITH. VÏrëñs, cômâñs, vërñûm, dëñsûm, lëtûm, ôpâcûm, pâtlûm, ûmbrôsûm, vÏrÏdâñs, vÏrÏdë, ârbôrëûm. CrÏspûm, crÏspâñs, âltûm, trêmûlûm, möllë, lëvë, tënërûm, tënüë, móbÏlë, cädûcûm, ôdôrâtûm, dëcidûm, ôdôrÏfërûm, âmârûm, âgrëstë, ârÏdûm. SYN. FrônS. Arbôris ûmbrâ, rëgmën, ârbôrëâ cômâ, ârbôrÏs dëcûs. Hônôs. PHR. Infelix superat foliis oleaster amaris. V. Aureus ipse, sed in foliis, quæ plurima circum Funduntur, violæ, subluet purpura nigræ. V. Aureus & foliis, & lento vimine ramus. V. Et spissæ nemorum comæ. H. Puberibus caulem foliis, & flore comantem. V. Nam seu mobilibus veris inhorruit Adventus foliis. H. Nexa comam foliis. CL. Hic verno Platanus folio viret. S. Sic quoque perpetuus semper gere frondis honores. O. Nec teneris audent foliis admittere soles. C. Sed trudit gemmas & frondes explicat omnes. V. Amaris vesci foliis. H. Frondibus arboreis & amarâ pascitur herbâ. O. Frigidaque arboreas mulceat

aura comas. O. Horret opacâ fronte nigrans. S. Vento frondes tremuere. O. Ramis tegere frondentibus aras. V. Ofcitant folia ad solem. *Pli.* Folius umbrosa comantibus arbor. *Pont.* At si luxuriâ foliorum exuberat umbra. V. Extructosque toros obrentu frondis innumbrant. V. Super viridi requiescere fronde. V. Denfas Agricola stringunt frondes. V. Nimias falx deputat umbras. O. (Vide ARBOR. *Arbor umbrosa.*)

FOLIA caducâ. *PHR.* Quique per autumnum percussis frigore primo Est color in foliis, quæ nova læsit hyems. O. Non citius frondes autumnii frigore tactas, Jamque malè hærentes, altâ rapit arbore ventus. O. Foliis ne carmina manda; Ne turbata volent rapidis ludibria ventis. V. Verba quellarum foliis leviora caducis. O. Laurus erat, folia haud ullis labentia ventis. V. Quàm multa in sylvis autumnii frigore primo Lapsa cadunt folia. V. Sæpe levem paleam & frondes volitare caducas. V. Consternunt terram concussio stipite frondes. V. Seras posuit cum vinea frondes; Frigidus & sylvis Aquilo decussit honorem. V. Et foliis viduantur Orni. *H.* Spargit agrestes tibi sylva frondes. *H.* Comas arbor posuit. O. Ut bruma decussit comas Arborum. S. Detonfa frigore frondes. O.

FOLLICULUS, *i. m. Col.* [Theca frumenti.] *Petite pear qui couvre le grain.* **FOLLICULUS**, *Cic.* [Sacculus, crumena.] *Bourse.*

FOLLIS, *is. m. & FOLLES*, *i. m. m.* *Soufflet pour allumer le feu.* *EPITH.* Cavi, ventosi, taurini, tumidi, tumentes, Æthnei, Siculi, Æoli. *PHR.* Alii taurinis folibus auras Accipiunt, redduntque. V. Festinant; ignes quatiant, follesque trementes Assiduo examinant motu. Tu neque, anhelanti coquitur dum massa camino Folle premis ventos. P.

FOLLIS, *Per trans.* [Pila genus.] *Balon.* *EPITH.* Tumens, levis, tumidus, inflatus, teres, rotundus, lusciorus, missilis, volitans, agitabilis. *PHR.* Folle decet pueros ludere, folle senes. M.

FOLLIS *Metaph.* [Mendax arrogans, jactantior.] *Menteur, qui se loie lui-même.* *PHR.* Tunc iamen-fa cavi spirant mendacia folles. J.

FOLLITIM, *Adv. PLA.* *Dans un sac. Ou comme dans un balon.*

FOMENTUM, *i. n. CEL.* *Fomentation.* **FOMENTUM**, *Metaph.* [Lævamen.] *Adoucissement.* *SYN.* Lævamen, lenimen, medicina, auxiliium, solamen, juvamen. *PHR.* Frigida curarum fomenta. *H.* Fomentisque juvas vulnera nostra tuis. O. Fomenta nil malum allevantia. H.

FOMES, *itis. m.* [Materia quæ facile incenditur.] *Matiere qui prend feu aisément.* *SYN.* Nutrimētum, nutrimentum. *PHR.* Suscepitque ignem foliis, atque arida circum Nutrimenta dedit; rapuitque in fomite flammam. V. **FOMES**, *Metaph. GEL.* [Iritamentum, incitamentum.] *Ce qui excite, qui donne de l'ardeur.*

FONS, **FONTIS**, *m.* *Fontaine.* *EPITH.* Clarus, vitreus, limpidus, liquidus, illimis, nitidus, splendidus, argenteus, cæruleus, crystallinus, pellucidus, perspicuus. Sonans, rucis, querulus, susurrans, loquax, riguus, jugis, perennis, saliens, fugiens, undans, properans, defluus, fugax, celer, errans,

serpens, obliquus, dulcis, gratus, amoenus, vivus, sacer, purus. Largus, dives, lentus, piger, iners, turbidus, frigidus, gelidus, umbrösus, opacüs, gramineus, muscosus, puniceus. *SYN.* Amnis caput, scatebra, origo. Venâ perennis aquæ. Aquæ lene caput sacra. *H. PHR.* In medio gelidæ fons erat altus aquæ. O. Fontesque sylvis obstreperant manantibus, Somnos quod invitet leves. *H.* Est nitidus vitroque magis perlucidus amnis Fons sacer: hunc multæ numen habere putant. O. Inducite fontibus umbras. V. Dulces à fontibus undæ. V. Sepositi quærent fontis. aquam. *Pr.* Hic fontes natura novos emisit, & illic Clausit, & antiquis tam multa tremoribus orbis Flumina profluit, aut exsiccata residunt. O. Dea sustulit alto Fonte caput, viridesque manu siccata capillos &c. O. Cui fluxit largo flumine dura silex. *Buch.* Fontes enixa silex. Illius oret opem, solâ qui voce liquentes Percussâ de rupe potest deducere rivos. *Rap.* In umbroso quàm velles fonte lavari. O. Muscoque adoperta virenti Manabat saxo vena perennis aquæ. O. Tum largus magis atque magis se fundit aquæ fons. *Rap.* Stygii caput implacabile fontis. V. Fontibus ut dulces erumpat terra liquores. T. Inventus mediis fons unus arenis. Largus aquæ. L. Plurima quæ riguis effluit unda jugis. *Sann.* Ora reclusi; Sumque repentinas ejaculatus aquas. O.

FONTIS *descriptions.* Niveo de pumice fontes Roscida mobilibus lambent gramina rivis. *Cl.* Desilit è saxo querulis fons garrulus undis. Sive fons largus, citas diffundit aquas; sive per flores novos fugiente dulcis murmurat rivo. S. O! Fons Blandiæ splendidior vitro, Dulci digne mero: Te flagrantis atrox hora caniculæ Nescit tangere; tu frigus amabile Fessis Vomere tauris præbes, & pecori vago. Fies nobilium tu quoque fontium Me dicente cavis impostam Illicem Saxis; unde loquaces lymphæ desiliunt tuæ. *H.* Fons sonat à dextrâ tenui pellucidus undâ, Margine gramineo patulos succinctus hiatus. O. Fons erat illimis nitidis argenteus undis; Quem neque pastores neque pastæ in monte capellæ Contigerant, aliudve pecus; quem nulla volucris, Nec fera turbaret, nec lapsus ab arbore ramus. Gramen erat circa, quod proximus humor alebat; Sylvaque sole locum passura tepescere nullo. O. Suos Amat morando rumpere vortices, Errare per vicos, & urbem Uberibus recreare rivis. *Sann.* Captus amore loci nescit in urbe moras (*seguana*) & varios implens fluctu subeunte canales, Fons fieri gaudet qui modò flumen erat. *Sann.* Urnam nymphæ gerens dominam properabat in urbem. Dum tamen hic cellas suspicit illa domos; fervere tot populos; quæsitam credidit urbem: Conscit & largas læta profudit aquas. *SANT.* *De suburbii fonte.*

FONTES *medici.* *PHR.* Infirmo capiti fluit utilis, utilis alvo. *St.* Morborum mala te cohors, Te longè, pavido mors refugit pede; Infusa tuo salus innatat alveo. *Com.* Nam totas Phœbi vires complexa salubres, Ingeniis pariter corporibusque fluit. *Com.* Ad fontes medicos undique curritur: Hinc longè fugiunt agmina febrium; His terris habitat salus. *Sann.* Undaque morbos arceat, & vivacibus Luem fluentis eluit. *Sarb.* Salve Pæoniæ largitor

nobilis undæ, Dardanii salve gloria magna Soli. Publica morborum requies, commune medentum auxilium, præsens numen, inempta salus. *Cl.* Et fragile nostrum miseratus corporis usum, Telluri medicas fundere iussit aquas: Parcarumque colos exoratura severas, Flumina laxatis emicuere jugis. *Cl.* Fontes Viciacos succo affectit quos terra salubri. *Rap.*

FONTES *proligiosi.* *PHR.* Flumen habent Cicones, quod potum faxea reddit Viscera, quod tactus inducit marmora rebus. Crathis, & hinc Sybaris vestris conterminus oris. Electro similes faciunt, auroque capillos. Quodque magis mirum est, sunt qui non corpora tantum, Verum animos etiam valeant mutare, liquores. Cui non audita est obscenæ Salmacis unda, Æthiopesque lacus? quos si quis faucibus hausit, Aur sunt, aut patitur mirum gravitate soporem. Clitorio quicumque sitim de fonte levatur, Vina fugit, gaudetque meris abstemius undis: Huic fluit effectum dispar Lincestius amnis: Quem quicumque parum moderato gutturre traxit, Haud aliter titubat, quam si mera vina bibisset. Est lacus Arcadiæ, Pheneum dixere priores, Ambiguus suspectus aquis, quas nocte timore: Nocte nocent potæ: sine noxâ luce bibuntur. Sic alias, aliasque lacus, & flumina vires. Conciunt. *O.* Crescit, decrescitque; subtrahitur, vel assurgit; fauces modò laxat, modò includit; alternis vicibus supprimitur, vel egeritur. *Pli.*

FONS. [*Pro aqua.*] *Eau.* *PHR.* Sacros restinguere fontibus ignes. *V.* Manibus liquidos dant ordine fontes. *V.* (*Vide AQUA.*) **FONS.** [*Metaph.*] *Origine, source.* *PHR.* Caput & fons rerum. *H.* Exundans ingenii fons: *J.* Infœcundus fons ingenii. *O.* Largus fons luminis Sol. *Lr.* (*Vide ORIGO.*)

FONTALIS, *alē.* & **FONTANUS**, *ā, ūm.* *De fontaine.* *PHR.* Bis caput intonsum fontanâ spargitur undâ. *O.*

FONTANALIA, *ŭm. n.* *VAR.* *Fêtes à l'honneur des Nymphes de fontaines.*

FONTICULUS, *i. m. dim.* *Petite fontaine.* *PHR.* Magno de flumine mallem Quam ex hoc fonticulo tantumdem fumere. *H.* (*Vide FONS.*)

FORABILIS, *ilē.* *Qu'on peut percer.* *PHR.* Contemptor ferri, nulloque forabilis ictu. *O.*

FORAMEN, *inis. n. Trou.* *EPITH.* Cævum, patens, hians, litum, apertum, hūlcum, tēnūē, angustum. *SYN.* Mēātūs, fissurā, rimā, spirāmentum, cāvūs, hīātūs. *PHR.* Tenuis simplexque foramine parvo. *H.* Idem ego (*Boreas*) cum subii convexa foramina terræ. *O.* Exiguum templi testā foramen habent. *O.* Angustos habeant aditus alvearia. *V.* Quā brevis occultum Mus sibi fecit iter. *O.*

FORAS. *Adv. Hor., dehors.* *SYN.* *Extrā.* *PHR.* Fer cineres Amarylli foras. *V.* Qui dicta foras eliminet. *H.* Missa foras iterum limea transire memento. *O.* Ejecta foras anima. *Lr.* Exire foras, ex ædibus. *Lr.*

FORCEPS, *ipīs. m. f.* *Tenaille, des tenailles, des ciseaux, des forces, des pincettes.* *EPITH.* Cūrvā, tēnāx, mōrdāx, āhēnā, ādūncā, bīfidā, bīfūlcā, ācūtā, hābīlis. *PHR.* Versantque tenaci forcipe ferrum. *V.* Ferrum quod forcipe curvā Cum faber eduxit Lacubus demittit. *O.* Mordaci correptum forcipe nasum Prendit, & instanti comprimit usque

manu. *Sauv.* Forcipibus ad morsum coeuntibus. *Pli.* Prestant forcipibus. *V.*

FORDA, *æ. f.* [*Forda ferens Bos est, fecundaque dicta ferendo. O.*] *Vache pleine.*

FORDICIDIA, *ōrūm. n.* *VAR.* *Sacrifices où l'on immoloit des vaches pleines.*

FÖREM, **FÖRET**, **FÖRE**. [*Pro futurum esse.*] *Devoir être.* *PHR.* Hinc fore ductores revocato à sanguine Teucros. *V.* Damno dedecorique foret mihi. *H.*

FÖRENSIS, *ē. Du barreau, du Palais.* *SYNT.* Forensis asperitas. *Quin.* Opella. *H.* Turbâ. *O.* Forensis latrocinium. *Cic.* *PHR.* Armorumque decus præcede forensibus actis. *O.* Positâ libertate forensi. *O.* Valere Marte forensi. *O.*

FÖRES, *ŭm. & FÖRIS, *is. f. Pl.* *Les portes.* *EPITH.* Validæ, sup̄erbæ, āhēnæ, tēretæ, ācērnæ, rigidæ, robūstæ. *SYN.* Valvæ, jānūā, pōstēs, pōrti, limēn, robōrā pōstis. *O.* *PHR.* Foribus cardo stridebat ahenis. *V.* Constitit ad geminæ limina prima foris. *O.* Me tamen asperas Porrectum ante fores. *H.* Robustæque fores & vigilum canum Tristes excubie: *H.* Clausis & obseratis foribus. *Apul.* Difficiles motu Cardine pande fores. *O.* Occultis foribus confisi & limine cæco... Indeprensus oculis iter opportunaque furto Ostia. *Com.**

FÖREX, *icis. & FÖRICULĀ, *æ. f. dim. Pl.* [*Forfice inciditur; forcipe verò tenetur quod forum seu calidum est.*] *Ciseaux.* *PHR.* Vitiosa, uvæ grana forficibus amputant. *Col.* Tondendis hæc arma tibi sunt apta capillis, Unguibus hæc longis, utilis illa genis. *M.**

FÖRI, *ōrūm. m.* [*Tabulata navium seu sparia apertiora quibus inceditur.*] *Les Ponts, le tillac d'un Navire.* *PHR.* Laxatque foros; simul accipit alveo Ingentein Æneam. *V.* Implestemque foros flammis. *V.* **FÖRI**. [*In circo dicuntur spatia è quibus videntur spectacula.*] *Places dans l'Amphitheatre.* **FÖRÜLĀ**, *ōrūm. m. dim. Sue.* [*Dicuntur in Bibliothecis librorum conditoria.*] *Les tablettes.* Hic libros dabit & forulos, mediamque Minervam. *J.*

FÖROS. *Dixit virg. cellas Apis.* Complebuntque foros & floribus horrea texit. *V.* **FÖRI**. [*Dicuntur etiam semitæ angustæ hortorum.*] *Petits sentiers entre les planches d'un jardin.* *PHR.* Angustosque foros adverso limine ducens, Rursus in obliquum distinguat tramite parvo. *Col.*

FÖRICA, *æ. f.* [*Locus publicus ubi alvus ejicitur; privatus enim locus latrina dicitur.*] *Aisément, lieux, retrait.* Conducit foricas. *J.*

FÖRICULĀ, *æ. f. Var.* [*Dim. fores.*] *Petite porte, volet de fenêtre.*

FÖRIS, **FÖRINSECUS**. *Adv. Col. Par dehors.* *PHR.* Ne biberis diluta, foris est promus. *H.*

FÖRMĀ, *æ. f.* *Figure, forme, image, idée.* *SYN.* Figūrā, effigies, imāgō, spēcies. *EPITH.* Brēvis, rūdis, insolitā, novā, laudatā, emīnens, nitidā, insignis, prætāns, fragilis, cādūcā, fluxā. *PHR.* Ignoti nova forma viri, miserandaque cultu. *V.* Optima rotxæ Forma Bovis. *V.* Terribiles visu formæ. *V.* Omnes scelerum comprehendere formas. *V.* Nec pingues unam in faciem nascuntur olivæ. *V.* Curvata in montis faciem circumstetit unda. *V.* Ipsa ingens arbor, faciemque simillima Lauro. *V.* Ut binæ facies (*Apum*) ita corpora gentis. *V.* Tam multæ

seculum facies. *V.* Cœperit & rerum paulatim assumere formas. *V.*

FORMA accipere, mutare. *PHR.* Cui formam accipit, simul aratri. *V.* Formas fingerit in omnes. *O.* Mortalem eripiam formam magnique iubebo Æquoris esse Deas. *V.* Formam assumulata Camerti. *V.* Formas se vertit in omnes. *V.* Tot sese vertit in ora Tam sævæ facies tot pullulat atra colubris. *V.* (Vide *METAMORPHOSIS*.)

FORMA, *Forme, moule.* Sutorum formæ. *H.* Cæci formæ. *Col.* Forma buxea. *Pli.*

FORMA, *Æ. f. Beauté, agrément, charmes.* *EPITH.* Lâudatâ, emînens, nitidâ, decôrâ, ingênûâ, præstâns, fragîlis, ténérâ, cādūcâ, fluxâ, brêvis, incêps, vëlôx, fugâx, vîtrêâ, exîmîâ, fôrmosâ, insignîs, tegrâgiâ. *SYN.* Vênûstâs, pûlchrîtudô, decor, grîtîâ, nitôr. *PHR.* Egregius formâ juvenis. *V.* Eximium formæ decus. *St.* Gratia formæ. *O.* Aucta fugâ forma est. *O.* Formam fucata. *L.* Tantum egregio decus enitit ore. *V.* Nullaque de facie nescia terra ruâ est. *O.* Quem decorat lepor, & roseis effusa labellis Gratia. *Buch.* Magisque solito splendet extremus decor, Ut esse Phœbi dulcius lumen solet Jamjam cadentis, & atra cum repetunt vices. *S.* Decus sacræ venerabile formæ. Quantus in ore lepos, sacræ qui frontis honores. *Sant.* Honos oculis novus & decor additus. *Rap.* Facies decorata cultu. *St.* Lumenque juventæ Purpureum, & lætos oculis afflarat honores. *V.* Niveo natat ignis in ore Purpureus. *St.* Membrorumque modus qualem nec carmina fingunt Semideis. *Cl.* Manet ille decor, manet ille genarum Fulgor. *Cl.*

FORMÆ insignis comparationes. Nerine, Galathæa Thy nio mihi dulcior Hyblæ, Candidior Cygnis, Hederâ formosior albâ. *V.* Lucifer ut nitidos produxit in æthere vultus Clarior, & læto nunciat ore diem... Atque inter stellæ lumine regna tenet. Sic tu diffundens formoso lumina vultu Fœmineos vincis pulchrior ore choros. Cui cedent Castore cum suo Pollux. *S.* Sed quantum virides Pelagi Venus addita Nymphas Obruit, offulget tantum regina. *St.* Sed facies aderat nullis obnoxia gemmis, Qualis Apelleis est color in tabulis. *Pr.* Laudaret faciem livor quoque : qualia namque Corpora nudorum tabulâ pinguntur amorum, Talis erat, &c. *O.* Quæ propior sceptris facies, quis dignior aulâ Vultus erit ; non labra rosæ, non colla pruinx, Non crines æquant violæ, non lumina flammæ. *O.* Unius facies præminet omnibus : Sic cum sole perit sideribus decor. *S.* Quantum præcedit clara minores Luna faces, quantumque alios premit Hesperus ignes, &c. *St.* Candidior folio nivei Galatæa Ligustri, Floridior prætæ, longâ procerior Alno, Splendidior vitro, Platano conspectior altâ, Lucidior glacie, riguo formosior horto. *O.* Lumina sideribus certent. *M.* Qualis gemma micat fulvum quæ dividit aurum, Aut collo decus aut capiti ; vel quale per artem inclusum buxo... Lucet ebur, &c. *V.* Quàm sidere pulchrior ille est. *H.* Conferat tecum decus omne priscum Fama miratrix senioris ævi ; Pulchrior tantò tua forma lucet, Clarior quantò micat orbe pleno, Cum suos ignes socunte cornu Junxit ; & curru properante pernox Exerit vultus rubicunda Phœbe. *S.*

FORMA bonum fragile. *PHR.* Forma bonum fragile est ; quantumque accedit ad annos, Fit minor ; & spatio carpitur ipsa suo... Jam molire animum qui durer, & adstrue formam. Solus ad extremos permanet ille rogos. *O.* Nec semper Violæ, nec semper Lilia florent Et viget amissâ spina relicta Rosâ : Et tibi jam venient cani, formosæ, capilli : Jam venient rugæ, quæ tibi corpus arent. *O.* Ista decens facies longis vitabitur annis ; Rugaque in antiquâ fronte senilis erit ; Injicietque manum formæ damnosa Senectus, Quæ, strepitum passu non faciente, venit... Et speculum mendax esse querere tuum. *O.* Pulchris stare diu Parcarum lege negatur. *Cl.* Formam populabitur ætas. *O.* Tempus erit, quo vos speculum vidisse pigebit. *O.* Fugit retro Levis juvenus & decor, aridâ Pellente lascivus amores Canitie. *H.* Anceps forma bonum, mortalibus exigui donum breve temporis ! Celeri velox ut pede laberis : Non sic prata novo vere decencia Æstatis calidæ dispoliatur vapor, Ut fulgor teneris qui radiat genis Momento rapitur : nullaque non dies Formosi spoliū corporis abstulit... Quis sapiens bono Confidat fragili. *S.* Res est forma fugax vanoque simillima Flori... Nascentem parit una dies, rapit una cadentem. *Sunt.* Flore ne crede figuræ : Gratia purpureis exolet ista genis. Herba seu lactens pueri venustas Prodit, occultoque adolescit ævo, Donec ut frangat arefactum Falce senectæ. *Buch.* O ! for nescit puer nimium ne crede colori : Alba Ligustri cadunt, Vaccinia nigra leguntur. *V.* Fugit juvenus, & verecundus color Reliquit ossa pelle amicta Luridâ. *H.* Cum... Et quæ nunc hauris volutant deciderint comæ, Nunc & qui color est puniceæ flore prior rosæ, Mutatus Ligurinum in faciem verterit Hispidam, Dices heu quorū te in speculo videris alterum) Vel cur his animis non redeunt genæ, &c. *H.* Flet quoque ut in speculo rugas aspexit aniles Tyndaris. *O.* Cum seve totas brama decussit comas, Deforme foliis aspicias truncis nemus Sic, &c. *S.*

FORMA nocens. *PHR.* Sed te decor iste quod optas Esse vetat ; votoque tuo (virginitatis) tua forma repugnat. *O.* Formæque à vicio gradu vix distat uno. *Com.* Rara est concordia formæ Atque pudicitæ. *J.* Lis est cum formâ magna pudicitæ. *O.* Fastus inest pulchris, sequiturque superbia formam. *O.* Sed fuit in tenerâ tam dura superbia formâ. *O.*

FORMA cæpti, mōvērī. *PHR.* Eximie correptus imagine formæ. *O.* Nec formâ tangor, poteram tamen hac quoque tangi. *O.* Facta merent odium ; facies exorat amorem : Me miserum vitiis plus valet illa suis. *O.* Facies oculis infidiosa meis. *O.* Nulli non sua forma placet. *O.* Forma placet, niveusque color flavique capilli Quique aderat nullâ factus ab arte decor. *O.* Et vultus nimium lubricus aspici. *H.* Gravior & pulchro veniens in corpore virtus. *V.* Spectat inornatos collo pendere capillos, Ecquid si comantur, ait ? videt igne micantes Sideribus similes oculos... Laudat digitosque, manusque. Brachiaque & nudos mediâ plus parte lacertos. *O.* Quem formæ confisa sue Cleopatra sine ullis Tristis adit lacrymis. *L.* Forma nihil magicis utitur auxiliis. Fallit enim multos

forma sine arte decens. O. Hunc decus egregium formæ mover. V.

FÖRMÄM Nēgligēre, amittere. **PHR.** Forma viros neglecta decet. Venit inornatis ut erat neglecta capillis, Sive fuit fastus, seu fors fiducia formæ. **Rap.** Donec eras simplex animum cum corpore amavi: Nunc mentis vitio lasa figura tua est. O. Tenerque nitidi corporis cecidit decor. S. Vino forma perit, vino corrumpitur ætas. **Pr.** Indigna est pigro forma perire situ. O.

FÖRMACEUS Paries. **PLI.** Muraille pétrie de terre.

FÖRMÄLYS, alē. Qui est dans les formes. **Formalis** temperatura æris. **PLI.** Formalis epistola. **SUE.** En forme d'épître.

FÖRMAMENTUM, i. n. *Forme, figure.* Principiorum Formamenta. **LR.**

FÖRMÄTOR, örīs. m. Qui forme, qui regle. **Formator** animi, morum. **COL.**

FÖRMÄTURÄ, æ. f. *L'Action de former.* La forme. Servat enim formaturam servatque figuram. **LR.**

FÖRMÄE, ärüm. f. *Urbs Campania.* **Formiarum** oppidum. **H.** Formiani colles. **H.** Antiphatae domus. O.

FÖRMICÄ, æ. f. *Fourmi.* **EPITH.** Pärvä, brēvis, rēpens, solers, vigil, pärkä, prūdēns, impīgrä, sēdulä, prōvidä, ävärä, tēnūs, exilis, pärvulä, sollicitä, frūg lēgä, grāniferä, ingēnīösä, räpax. **PHR.** Ut redit itque frequens longum formica per agmen. Granifero solitum dum vehit ore cibum. O. Hic nos frugilegas apeximus ordine longo Grande onus exiguo formicas ore gerentes. O. Inopi metuens formica senectæ. V. Sapius & testis penatibus extulit ora Angustum formica terens iter. V. Ac velut ingentem formicæ farris acervum Cum populant hyenis memores; tectoque reponunt: It nigrum campis agmen; prædantque per herbas Convectant caile angustos: Pars grandia tridunt Obnixæ frumenta humeris; pars agmina cogunt Castigantque moras: opere omnis semita ferver. V. Parvula nam exemplo est magni formica laboris. **H.** Neu formica rapax populari semina possit. **COL.** Ore trahit quodcumque potest, atque addit acervo, Quem struit haud ignara ac non incauta futuri. **H.** Progerit ora cavis patiens formica laborum. **POL.** Sed fabro cavat ore lares; penitusque fodinis Egerit ignavam, quæ jacet intus, humum. Hæc domus, hic positus habitat formica latebris, Hæc tegit exiguum parva caverna gregem. **Sant.** Pars humeris propellit agens vel in horrea mordax Oris nativâ forcipe grana vehit. Hæc recipit venientis onus, tectoque reponit, Hæc redit, hæc parvum limen onusta subit. Hæc rostro, pedibusque rotat cereale legumen, Illa suo gravius corpore pondus agit. Si qua videt pressam sub iniquo fasce sodalem, Juncta suæ properat ferre sodalis onus., Utque veter parca solers industria gentis, Ne pereant turpi mucida farra situ: Pars pluviis excludit iter; pars, aggere strueto, Furtivæ prohibet ne fluat imber aquæ. Sole novum radiis retegente micantibus orbem, Pura repurgato dum niter axe dies. E foveis pars haurit aquam, pars vestrat in auras Pabula quæ penitis immauere cavis... Pars memores venturæ hyemis, ne rursus in herbam Humida succrescant germina, denre premit. Pars

alit invalidas & inertibus assidet ægris, Pars tumulat celebri corpora functa rogo... Erudit incautam formica magistra juventam, Ne sinat ignavos currere lenta dies. Sollicito populosa vacat turbella labori, Providaque annonæ consulit ante suæ. Interea raucis resonant arbuta cicadis, Et strepit assiduis stridula sylva sonis. Ast ubi nimbo-fax furit inclementia brumæ, Arvaque sunt tacitæ vellere tecta nivis. Perfruitur dapidus prudens formica repostis, Dum perit ignavâ muta cicada fame. **Sant.**

FÖRMICÄTÖ, önīs. f. **PLI.** [Quod formicarum currentium modo sentitur.] *Démangeaison, ébullition de sang.*

FÖRMICINUS, ä, üm. *De Fourmi.* **Formicinus** gradus. **PLA.**

FÖRMICÖ, äs, ävī, ätüm, ärē. n. *Démanger.* **Formicat** cutis. **PLI.**

FÖRMICOSUS, ä, üm. *Rempli de fourmis.* **Formicos** a arbor. **PLI.**

FÖRMIDÄBILYS, ilē. *Formidable, redoutable.* **SYN.** Hörrificus, hörrēndus, hörrib'lis, tērrificus, tērribilis, trēmēndus, stupēndus. **PHR.** Nec formidabilis ulli. O. Nullæ in fronte minæ, nec formidabile lumen. O.

FÖRMIDÄTÖ, önīs. **CIC.** & **FÖRMIDÖ**, inīs. f. *Crainte, peur, lacheté.* **PHR.** Tu nihil admittes in te formidine pœnæ. **H.** Subit horrida mentem formido. **SIL.** Huic percussa novâ mentem formidine mater. V. Et caligantem nigrâ formidine lucum. V. Pavidus formidine pœnæ. V. Formidine torpens. **LR.** Mentis inops gelida formidine lora remisit. O. Haud unquam miserâ formidine priver. **H.** Illicet excussit manibus formido ligones. **Hofsch.** (Vide **TIMOR**, **TERREO**.)

FÖRMIDÖ, äs, ävī, ätüm, ärē. *Craindre, avoir peur.* **PHR.** Verbera succincti formidavere Luperci. **St.** Judicis argutum quæ non formidat acumen. **H.** Et formidatus nautis aperitur Apollo. V. Formido mihi. **PLA.** (Vide **TIMEO**.)

FÖRMIDÖLOSE. **ADV.** **CIC.** *Avec crainte.*

FÖRMIDÖLÖSUS, ä, üm. **TER.** *Craintif, timide.* (Vide **TIMIDUS**.)

FÖRMÖ, äs, ävī, ätüm, ärē. *Former, façonner, figurer.* **SYN.** Fingö, effingö, figürö. **PHR.** Romulus æternæ nondum formaverat urbis Mœnia. **T.** Tempore quo primum Phrygiâ formabat in idä Æneas classem. V. Capillos lapidos formare. **Pr.** Gaudia formare tacitâ mente. O. Formatum è marmore signum. O. Formare carmen. **Sue.** Formare rectè verba. **QUIN.** *Prononcer.*

FÖRMÄRÉ. *Instruire, dresser.* **SYN.** Erüdö, instrüdö, excölö, edöcö, införmö. **PHR.** Talibus ignaram Juno Cadmeia dictis Formarat. O. Mentis asperioribus Formandæ studiis. **H.** Tu quos ad studium atque usum formabis agrestem, Jam Vitulos hortare. V.

FÖRMÖSÄS, ätis. f. **CIC.** *Beauté.* (Vide **FORMA**.)

FÖRMÖSUS, ä, üm. *Beau, bel, bienfait.* **SYN.** Dēcōrus, vērūstus, pulchēr, élégāns, egrēgīus, spēciōsus. **PHR.** Nec solis ab orru Inter formosas altera nomen habet. O. Ægle Naiadum pulcherrima. V. Præstanti corpore nymphæ Quarum quæ forma pulcherrima. V. Formosus pecoris custos, formosior

ipse. *V.* O Formæ pulchræ filia pulchrior. *H.* Quæ nulla decentior. *O.* Ægregius formâ. *O.* Forma insignis. *V.* Formâ præstante puellæ. *O.* Pulcherrime rerum. *O.* Decore felix. *M.* Quis blandior illa Aut quis Apollineo pulchrior ore fuit. *M.* Facie spectabilis. *O.* Dotatissima formâ. *O.* Rarâ quidem facie. *O.* Quem vultus honestat. *Cl.* Enitefcit pulchrior multo. *H.* Princeps corusco fidere pulchrior. *Cl.* Totidem formâ superante juvenas. *V.* Et multus in ore Majestatis honos... Mens pulchrâ in corpore regnat Pulchrior : illam oculi cælesti ardore micantes, Ingeniisque, lepos, & non ascita venustas Et sine felle sales, & lactea copia fuit, &c. *Com.* Nec facies impar nobilitate fuit. *O.* Quo pulchrior alter Non fuit. *V.* Sed vitale viros cultum formamque professos. *O.*

FORMOSI *Pueri descriptiones.* *PHR.* Omnia Mercurio similis, vocemque, coloremque, Et crines flavos, & membra decora juvenæ. *V.* Quæ manus artificis tria sic confudit, ut uno Gratia, majestas, & decor ore micent. *Buch.* Fons ebori geminisque oculis micat æmulus astris; Vestierat rutilas primula barbâ genas. Et Lycum nigris oculis nigroque Crine Decorum. *H.* Insignem tenui fronte. *H.* Lumina sideribus certant; mollesque flagellant Colla comæ. *M.* Frons brevis, atque modus breviter sit naribus uncis; Præstantis rubeant æmula labra rosis. *M.* Barba erat incipiens, barbæ color aureus: Aurea Ex humeris medios coma dependebat in artus: Gratus in ore vigor: cervix, humerique, manusque, Pectoraque artificum Laudatis proxima signis. *O.* Et dignos Baccho digitos, & Apolline crines, Impubesque genas, & eburnea colla, decusque Oris, & in niveo mixtum candore ruborem. *Miratur. O.* Intonsi crines longâ cervice fluebant: Spirabat tyrio Myrrhea rore coma. Candor erat, qualem præfert Latonia Luna: Et color in niveo corpore purpureus. *T.* Sed toto Martius ardor Ore micans, acresque oculi & robusta venustas. *Com.* Hunc vel Hylam dicas, vel quem Jovis abstulit ales: Vel sua quem visis forma peremit aquis. Marmoreâ involitant pulli cervice capilli, Rider in ingenuo nobilis ore decor. Labra verecundo pinguntur honesta pudore. *Sant.* Parve puer lumen quod habes concede parenti: Sic tu cæcus amor sic erit illa Venus. *O. de matre & filio altero oculo orbis.*

FORMOSÆ *Puella descriptiones.* *PHR.* Te suis matres metuunt juvencis, Te senes parci miseræque nuper Virgines nuptæ, tua ne retardet Aura maritos. *H.* Par animo quoque forma suo responder in illâ, Et genus & facies ingeniumque simul: Nec quod laudamus formam, tu turpe putaris: Laudamus magnas hac quoque parte Deas. *O.* Sulpicia est tibi culta tuis, Mars magne, calendis; Spectatum è cælo, si sapiis, ipse veni. Hoc Venus ignoret. *T.* Ecce venit dives magno Philomela paratu, Divitiarum formâ: quales audire solemus Naiadas & Dryadas mediis incedere sylvis, Si modò des illis cultus similisque paratus. *O.* Quanto splendidior, quàm cætera sidera fulget Lucifer, & quanto, quàm Lucifer, aurea Phœbe, Tanto virginibus præstantior omnibus Herse Ibat, eratque decus pompæ, comitumque suarum: Obstupuit formâ Jove natus. *O.* Amor pulchris exenbat in genis. *H.* Amori

Tela dabunt oculi, lunataque porriget arcum Umbra supercilii. Ipse sinu ludebat amor ludebat oculis; Ludebatque genis. *Sant.* Illius ex oculis cum vult exurere divos, Accendit geminas lampadas, acer amor. Illam, quidquid agit, quo quo vestigia movit, Componit furtim subsequiturque decor: Seu solvit crines; fufus decet esse capillis; Seu compfit, compfit est veneranda comis. *T.* Ægorat... sibi collatam doluit Venus... Præ se formosis invidiosa dea est. *Pr.* Et quantum ira finit, formosa, movensque decoro Cum capite immisos humerum per utrumque capillos. *O.* Æquali tendit per gramina passu. Nec membris, nec honore minor: potuitque videri Pallas, si clypeum ferret, si spicula, Phœbe. *Cl.* Aspicias ut puro veniat pulcherrima vultu; Aspicias augustæ quàm blanda modestia formæ; Quàm spiret roseis gratia viva genis. *H. sch.* Crediderim venerem te pene; sed obstat Quæ tegit illa tuas Divina modestia dotes. *Sant.* Talis erat, cultu facies quàm dicere verè Virgineam in puero, puerilem in virgine posses. *O.* Clarissima formâ Multorumque fuit spes invidiosa procorum. *O.* Quæ laudatissima formæ Dote fuit virgo. *O.* Tota decens, tota est gemmis insignis & auro, Et facies cultum illustrat, facieque decorâ Pulchrior est animus. *Buch.*

FORMŪLĀ, *æ. f.* *Forme, formule, style.* *SYNT.* Formula quam sequamur. *Cic. Regle.* Formula judicii, pacti, sponsi. *Cic. PHR.* Hæc populos, hæc magnos formula reges Excepto sapiente tenet. *H. Tiennent cette maxime.*

FORMŪLARIŪS, *ii. QUIN.* *Qui sait le style, & l'usage du barreau.*

FORNACALIĀ, *iūm. n.* [Sacra quæ fiebant cum far in fornaculis torrebant ut deinde in pilis tererent veteri more.] *Sorte de sacrifice. PHR.* Facta Dea est fornax: læti fornace coloni Orant ut fruges temperet illa suas. Curio legitimis nunc fornacaliæ verbis Maximus indicit, nec stata sacra facit. *O.*

FORNACEŪS, *ā, ūm. PLI.* *De four, de fournaise.*

FORNAX, *acis. & FORNACULĀ, *æ. f. DIM. Fournaise.* *EPITH.* Ardens, cælens, fumans, vorax, flammans, flammans, flammēa, ignitā, ignēa, rutilā, picēa, anhelā, avidā, ignivomā, flammificā, flammiferā, fumiferā, vaporiferā, vastā, capax, cavā, atrā, curvā, immensā, ærariā, calcariā, æthnēa, Sculā. *PHR.* Fluit æs rivis aurique Metallum; Vulnificusque Calybs vastā fornace liquefcit. *V.* Vidimus undantem vastis fornacibus Æthnam. *V.* Æstuat ut clausis rapidus fornacibus ignis. *V.* Fornacibus ignis anhelat. *V.* Ruptique cavis fornacibus ignes. *V.* Sulphureis ardet fornacibus Æthna. *O.* Utque solent pleni resonare camini; Aut ubi terrenâ siliques fornace soluti Concipiunt ignem liquidarum aspergine aquarum. *O.* Indomitique flix curvâ fornace liquefcit. *St.* Ruptis flammam expirare caminis. *V.* Et qui furentes semper Æthneis jugis Versat caminos. *S.**

FORNICATIŌ, *ōnis. f. VIT.* *Structure faite en voûte.*

FORNICŌR, *arīs, ātūs sūm, ārī. PLI.* [Curvari in fornecem.] *Se courber en forme de voûte, être courbé en arc.*

FORNIX, *icīs, f. Voûte, en berceau. SYN.* Cūmēti,

estūdō, arcūs. EPI TH. Cāvūs, cūrūs, pēndēs, altūs, cūrvarūs, inflexūs, cōncāvūs, cōnvēxūs, pēnsilis, sīnūsūs, cāvērūs, lūnātūs. PHR. Inflexus lato curvamine fornix. Mœnia conspicio atque adverso fornice portas. V. Aut alti fornice faxi. V.

FÖRNIX [Pro lupanari, quod sub fornicibus habitare consuevissent Meretrices.] *Lieu de prostitution.* PHR. Lenonum pueri quocumque in fornice nati. J.

FÖRÖ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Percer, creuser.* Forato pariete. Col. Forare aliquem. Pla. (Vide FODIO.)

FÖRS, örtis. f. Cic. *La fortune, le hazard.* SYN. Förtünā, fātūm, cāsūs. PHR. Fors incerta vagatur, Fertque refertque vices. L. Forte suā libycis tempestas appulit oris. V.

FÖRS, FÖRSÁN, FÖRTÄSSĖ, FÖRSITÄN, FÖRTĖ. Adv. *Par hazard.* Peni être. PHR. Forfitan includet crastina fata dies. O. Forfan & hæc olim meminisse juvabit. V. Forfitan & scrobibus quæ sint fastigia quaras. V. Et cesserit Ausonio si fors victoria Turno. V. Et fors æquatis cepissent præmia rostris. V. Crediderat, cæloque animum fortasse ferebat. V. Forte sub argutâ confederat Illice Daphnis. V.

FÖRTIFICÖ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Fortifier.* Fortifica animum. Pla. (Vide ANIMUS. Animos addere.)

FÖRTIS, tē. FÖRTICULUS, ā, ūm. dim. Cic. *Vaillant, courageux, brave.* SYN. Magnānimūs, animōsūs, gēnērōsūs, invictūs, audāx, intrépīdūs, intēritūs, ācēr, cōnstāns. PHR. Fortis in armis. T. Ad opera. Col. Manu fortis. O. Rebus angustis animosus atque Fortis appare. H. Quam sese ore ferens, quam forti pectore & armis. V. Scipiadus duos bello. V. Fortia facta patrum. V. Sunt nobis fortia bello Pectora sunt animi & rebus spectata juvenis. V. Præstans animi juvenis. V. Omne solum forti patria est. O. Qui re secundâ fortis est, dubiâ fugax. Ph. Nobile, nec victum fatis caput. L. Non oblita animorum, annorum oblita suorum. O. Tercentum crudo rursus certamine cæsos Per lethæa tuens Dis vada puppe vehi: Classis ait spartæ est; adverso corpore plagas, Et fixa in solo pectore tela gerunt. Com. Multos in summa pericula misit Venturi timor ipse mali: fortissimus ille est, Qui promptus metuenda pati, si cominus insent, Et differre potest. L. (Vide BELLATÖR. GENEROSUS.)

FÖRTIS. Fort, robuste, vigoureux. SYN. Rōbustūs, validūs, nērōsūs, virilīs, ācēr, vālens, infrāctūs, pōtēns. PHR. Forti fides Equo. V. Et quid bove firmius. O. Fortis aratro. V. Fortes ad aratra juvenecos. V. Hic labor, hinc laudem fortes sperate coloni. V. Hic membris & mole valens. V. Tum fortes latē ramos & brachia tendens. V. Fortes Ulmi. V. Viribus ille Confusus perit admirandisque lacertis. J. Eler., Illos qui fuerant solidarum more ferarum, Herculeis similes, fluidos pendere lacertos. O. Viribus audax. V. Immani corpore Buten. V. Prædurum viribus Orfen. V. Integer annorum. St.

FÖRTITĖR. Adv. *Fortement, courageusement, vaillamment.* SYN. Gēnērōsē, animōsē, audāctēr, cōnstāntēr, ācrtēr, firmitēr. PHR. Felix qui quod amat defendere fortiter aude. O. Pereas quin fortiter. H. Indomitâ cervice mori. L. Uti fortiter ense. O.

FÖRTITUDÖ, inis. f. Cic. *Force, bravoure, gran-*

deur d'ame. SYN. Animūs. Animī rōbūr, vīs. Förtē pēctūs. PHR. Nec diis nec viribus æquis. V. Imitatur audacia fortitudinem. Cic. Tam fortibus ausis. V. Componite mentes Ad magnum virtutis opus. I. Quæ pieras quantusque vigor tranquillaque magni Vis animi, nulloque levis terrore moveri. Cl. Fortiaque adversis opponite pectora rebus. V. Stare animis. H. Quid membra immania profunt! Quid vires. O. Par vigor est mentis, promptæque ad fortia vires. St. Sed sisus latis humeris & mole juventæ. L. (Vide ANIMUS. Force. VIRES.)

FÖRTÜITÖ, & FÖRTÜITÜ. Adv. *Par hazard, inopinément.* SYN. Cāsū, tēmērē. Fortuito accidit. Cic. Verbum tibi non fortuito excidit. Cic.

FÖRTÜITÜS, ā, ūm. *Fortuit, impreveu, qui arrive par hazard.* PHR. Nam neque fortuitos artus furgentibus astris. Mant. Fortuitum spernere cæspit. H.

FÖRTÜNÄ, æ. f. *Fortune, destin, sort.* EPI TH. Infidā, lēvis, āncēps, fallāx, vāgā, vėlōx, præcēps, fugāx, pēfidā, vānā, mēdāx, lūbricā, incērtā, dubiā, frāgilis, impōrtēns, mōbilis, incōnstāns, dubiā, instābilis, volūbilis, mutābilis, āmbigūā, mālēfidā, fugitīvā, grāvis, iniquā, nōxiā, rāpāx, improbā, inimicā, ādvērsā, mālignā, cādūcā, ingrātā, iniquā, āspērā, crudēlis. Felix, locūplēs, prōspērā, bēnignā, blāndā, bēatā, pōtēns, mināx, supērbā, inānis, insōlēns, fātālīs, cæcā, impēriōsā, insidiōsā. SYN. Fātūm, cāsūs, fōrs, fōrs. Dea cæca. Sil. PHR. Audaces fortuna juvat. V. Sunt in fortunæ qui casibus omnia ponunt. J. Fortunæ cætera mando, Quæ juvet & melius, quam tu tibi, consulat opto. O. Hoc juris habebat In tantum fortuna caput. L. Metuit casus mobiles rerum. S. Quæ vos fortuna quieros Sollicitat. V. Accidet hæc fessis etiam fortuna Latinis. V. Nullum numen abest si sit prudentia; sed te Nos facimus Fortuna deam, cæloque locamus. J. Si quæ fors adjuvet ausum. V. Si qua interea fortuna fuisset. V. Si qua id fortuna vetabit. V. Procella impotens fortunæ. S. Anceps pugne fortuna. V. Pendebat belli fortuna. O. Fortuna arbitris tempus dispensat ubique: Illa rapit juvenes abripit illa senes. Quæque ruit, furibunda ruit, totumque per orbem Fulminat & cæcis cæca triumphat equis. O. Quibus temerè humana negotia volvi persuasum est. Cur. Regna deæ metuas dubio pendentes in orbe Cujus agit celem ventus & unda rotam. Bem.

FÖRTÜNÄ Instābilis. *Inconstance de la fortune.* PHR. Passibus ambiguus fortuna volubilis errat; Et manet in nullo certa tenaxque loco; Sed modò læta manet; vultus modò sumit acerbos; Et tantum constans in levitate suâ est. O. Multa dies, variusque labor mutabilis ævi Rettulit in melius: multos alterna revisens Lusit & in solido rursus fortuna locavit. V. Tu quoque fac timeas; & quæ tibi læta videntur, Dum loqueris, fieri tristitia posse puta. O. Dat enim fortuna rapitque; Irus & est subito qui modò Cræsus erat. O. O! faciles dare summa Deos, eademque tueri Difficiles. L. Quamam ista jocandi Sævitia. V. Humanis quantum bacchabere rebus. Cl. Hæc dea non stabilis, quam sit levis, orbe faterur Quæ summum dubio sub pede semper habet: Quolibet est folio, & quavis incertior aurâ; Par illi levitas, improbe, facta tua est. Omnia sunt

Sunt hominum tenui pendencia filo; Et subito casu, quæ valere, ruunt. Ille Syracusâ modò formidatus in urbe, Vix humili duram reppulit arte famem. Quid fuerat Magno majus, tamen ipse rogavit Summissâ fugiens voce clientis opem. O. Luctat in humanis divina potentia rebus; Et certam præsens vix habet hora fidem. O. Fortuna in præcipiti dubioque nimis, Excelsa locas. S. Ut præcipientes regum casus fortuna rotat. S. Nulla est mortalibus usquam Fortunâ titubante, fides. Sil. Versatur celeri fors levis orbe tota. T. Nec ulli præstat velox fortuna fidem. S. Ut nunquam fortuna labet successibus anceps. L. Vidi repente quàm pede lubrico Starent superbi; quàm stabiles parum Opes tenerent; quàm fragili loco Fultos ruinâ præcipiti trahas. Buch. Cum sol non solito luminæ riserit Et fortuna volubilis Fati difficilem jecerit aleam. Quod vexant hodie Noti, Cras lambent hilares æquor Ethesiæ: Mæstum sol hodie caput, Cras lærum roseo promet ab æquore: Alterno redeunt choro Risus & gemitus, & madidis prope Sicci cum lacrymis joci: Nascuntur mediis gaudia luctibus. Sarb. Quot tibi largâ dedit hora Dextrâ, Hora furaci rapit sinistra More fallentis tenerum jocosa: Matris alumnum. Sarb. Tu quoque qui dominas rerum moderaris habenas, Ni sapias, instabiles experiere vices: Nam tua dum tumido ventosa superbia fastu Surgit, ut in Solyis Cedrus odora jugis; Et nullâ te posse quati vertigine credis; Vel brevis inversâ merferit hora rotâ. Sant. Res Deus nostras celeri citatas Turbine versat. S. Seu fors incerta vagatur, Fertque refertque vices, & habent mortalia casum. V. Invida factorum series, summissæque negatur Stare diu, nimioque graves sub pondere lapsus! In semagna ruunt: lætis hunc numina rebus Crescendi posuere modum. L. Quoniam fors omnia versat. V. O! Funestus multis dirisque favor, Qui cum flatu vela secundo Ratis implevit, vexitque procul, Languidus idem deserit alto Saxoque mari. S. Quem dies vidit veniens superbum Hunc dies vidit fugiens jacentem. S. Fortuna sævo læta negotio, Ludum insolentem ludere pertinax, Transmutat in certos honores. Nunc mihi, nunc alii benigna. H. Ex humili magna ad fastigia rerum Extollit quoties volvit fortuna jocari. J. Ima permutat brevis hora summis. S. Culmine dejectum vitæ fortuna priori Reddidit insano jam satiata joco. Cl. Qui modò tam densas nutu movère cohortes, In quos jam dubius sese libraverat orbis, Non hostes victore cadunt; sed judice fontes Damnat voce reos. Cl. Sic nocte mentes ludificans fugit Imago somni. En jacet Fortuna quem nuper gremio forum Per populos tumidum ferebat. Præcipiti versat quos dea cæca manu. Sant.

FORTUNÂ Inimica. PHR. Disce puer virtutem ex me verumque laborem, Fortunam ex aliis. V. Seu caput horridis Fortuna circumsculat undis, seu placidâ tibi mulcet aurâ. Sarb. Invida pro quantum rapuit fortuna triumphum. Cl. Quæ te fortuna fatigat. V. Quis te nate dea per tanta pericula casus Insequitur. V. Ni me quæ salium fortuna inimica tulisset. V. Funditus occidimus, neque habet fortuna regressum. V. Me quoque per multos similis for-

tuna labores jactaram. V. In quem manca ruit semper fortuna. H. Invida donec Laomedontæos suggeret fortuna penates. V-F. Tantum fortuna secunda Aut adversa cadat. V. Contraxit vultum fortuna. O. Ut opes fractæ Teucrum & fortuna recessit. V. Cunctaque, fortunâ rimam faciente, dehiscunt. O. Omnia passus Quæ pejor fortuna potest, atque omnibus usus Quæ melior. L. Fatis luctatus iniquis. Sant. Nostra per adversas agitur fortuna procellas. O. Cui te exitio fortuna reservat. V. Fortunâ læsus iniquâ. O. Fortunæ facies invidiosa. O. Quæ jam spondet fortuna salutem. V. Quò dura vocat fortuna, sequamur. V. Fallacem mutavit nubila vultum. Boët. (Vide ADVERSA.)

FORTUNÂ Prospera. PHR. Fortuna merentes Adjuvat. Com. Fessos duxit heri boves; Dat magnis hodie jura Quiritibus; Et quæ bobus ademerat, Imponit Gabiis & Curibus juga. Qui servi non est admissus in usum Suscipitur regnis. Cl. Major sum, quàm cui possit fortuna nocere: Multaque ut eripiar, multò mihi plura relinquet: Excessere metum mea jam bona. O. Speravimus ista Dum fortuna fuit. V. Fortuna secunda Aut adversa cadat. V. Si qua fors adjuvet ausum. V. Dum flavit velis aura secunda meis. Si placido ducas Candida vela mari. Dum mea per placidas cymba cucurrit aquas. O. Dum juvat & vultu ridet fortuna sereno. O. Stat fortuna improba noctu Arridens nudis infantibus. J. Miscens adversa secundis Servavit fortuna pares. L. Quis influentis dona fortunæ abnuit. S. Vultum servat fortuna benignum. H. Aspirat fortuna labori. V. Comes fortuna veniret Virtuti, quæ nos ad opes efferret avitas. Vida. Vix duo tresque mihi de tot superestis amici. Cætera fortunæ, non mea, turba fuit. O. (Vide FELIX.)

FORTUNÂ Prosperâ inflari. PHR. Quòque fortuna altiùs Evexit atque levavit humanas opes; Hoc se magis suppressere felicem decet... magna momento obrui Vincendo didici. S. Levantibus altè intumuit rebus. Cl. Fortuna dulci ebrius. H. Rebus mores cessere secundis. Cl. Et res secundæ non habent unquam modum. Et qui secundis rebus exultat nimis Fluitque luxu... Hunc illa magnæ dira fortunæ comes Subit libido. S. Superba & impotens flatu nimis Fortuna magno spiritus tumidos daret. S. Jamque oblita sui nec sobria divitiis mens, In miseras leges hominumque negoria ludit. Cl. Fortunam reverenter habe, quicumque repente Dives ab exili progrediare loco. M. Non ipse se, fortuna non ipsum capit Auræ favoris ebrium. Pol. O! fuge fortunæ ridenti Credere... Addit opes, cumulat titulos; post omnia mentem Eripit. Hofsch. Nam licet egregiæ dotes, sit copia rerum, Sint tituli insignes, sit & olli splendor avorum; Non fastu tamen ille tumer; sed ubique modestus Fortunam indocilem regit, & virtute coeret. Sant. Destinatis elatis quisquam confidere rebus; Instabilesque Deos, ac lubrica Numina discat. Illa manus, quæ sceptrâ sibi gestanda parabat, Cujus se toties submisit ad oscula supplex Nobilitas, inhumata diu, miseræque revulsâ Corpore feralem quæstum post fata poposcit. Adspiciat, ne quis nimium sublata secundis Colla gerat, triviis calcandus spargitur ecce, Qui sibi pyramidas, qui non cedentia tem-

plis Ornatura suos exstruxit culmina manes. *T.*

FORTUNA *Usi sapienter. Fortunam regere, vincere.*

PHR. Non qui præcipiti traheret simul omnia casu, Sed qui maturo vel læta vel aspera rerum Consilio momenta regens, nec tristibus impar, Nec pro successu tumidus, spatiumque morandi Vincendique modum mutatis nosset habens. *Cl.* Ego, si qua super fortuna laborum est Ipse regam. *V.* Submire modestè Fortunæ vexilla. *S.* Fortuna fortes metuit, ignavos premit: Tunc est probanda si locum virtus habet. *S.* Sperat infestis, metuit secundis Alteram fortem bene præparatum Pectus. *H.* Fortunæ te respondere superbæ. *H.* Fortuna opes auferre non animum potest. *S.* Sive te molli vehet aura vento; Sive non planis agitabit undis Vince fortunam. Riserit, vultum generosus aufer; Fleverit, dulci refer ora risu. *Sarb.* Nec revocabili Diffide fortunæ aut fugaci Anteveni tua fata tergo. *Sarb.* Sors dura tibi superanda ferendo est. *Rap.* Fortunam virtute domat. *Cl.* (Vide **ADVERSA**. *Adversa fortiter ferenda.*)

FORTUNÆ *Mediocritas.* **PHR.** Quanti casus humana rotant: Minus in parvis fortuna furit; Leviusque ferit leviora Deus: Servat placidos obscura quies. *S.* Rectius vives Lycini neque altum Semper urgendo; neque, dum procellas Cautus horrescis, nimium premendo Littus iniquum. Sæpius ventis agitur ingens Pinus; & celsæ graviore casu Decidunt turres; feriuntque summos Fulmina montes. *H.* Non parvi frutices iram meruere Tonantis: Ingentes Quercus annosas fulminat Ornos. *Cl.* Excelsa fortunæ objacent; Et alta ventos excipiunt iuga. *S.* Desiderantem quod satis est neque Tumultuosum sollicitat mare, Nec sævus Arcturi cadentis Impetus aut orientis Hædi. *H.* Vivitur parvo benè cui paternum Splendor in mensâ tenui salinum, Nec leves somnos timor aut cupido sordidus aufert. *H.* Vivitur exiguo melius. *Cl.* Non Eminentem civitas humilis domum Promittit, nec fulget altis splendidum rectis Ebur: Somnosque non defendit Excubitor meos... non ventrem improbum alimus tributo gentium; nec somno dies Bacchoque nox ducenda pervigili datur. Sed non timemus: tuta sine relo est domus; Rebusque parvis alta præstatur quies. (Vide **MEDIOCRITAS**.)

FORTUNÆ, *Æ. f. Etat, condition.* **PHR.** Format enim natura prius nos intus ad omnem Fortunarum habitum. *H.* Stat fortuna domûs & avi numerantur avorum. *V.* Quæ fortuna sit urbi. *V.* Et quo sit fortuna loco quis casus agat rem. *V.* **FORTUNÆ**, *arum. f. Cic. Richesses.* (Vide **DIVITIÆ**.)

FORTUNATÆ, *Cic. & FORTUNATIM.* *Adv. PLA.* *Heureusement.* **SYN.** Feliciter, beatè, faustè.

FORTUNATUS, *â, um.* *Fortuné, heureux.* **SYN.** Beatûs, prospër, felix, secundûs, dextèr, faustûs, locuplès, divès, opulèntûs. **PHR.** Devenere locos, lætos & amœna vireta Fortunatorum nemorum, sedesque beatas. *V.* Fortunata domus. *Pr.* Fortunatus & ille Deos qui novit agrestes. *V.* Fortunata puer tu nunc eris alter ab illo. *V.* Ingenium miserâ quia fortunarius arte Credit. *H.*

FORTUNO, *as, avi, arum, are.* *Rendre heureux.* Tu quamcumque Deus tibi fortunaverit horam Gratâ sume manu. *H.* Belli secundos reddidit exi-

tus. *H.* Secundos cæpta duc ad exitus. *Buch.* Furnos & balnea laudat. Ut fortunatam plenè præstantia vitam. *H.*

FÖRUM, *i. n.* [Negotiationis locus quò Venalia feruntur.] *Le marché, place publique.* **SYN.** Mercatûs, macellum, nundinæ. **EPITH.** Fréquens, venalè, solennè. **PHR.** Forum rerum venalium. *Sal.* Forum boarium. *Liv.* Piscarium. *Var.* Olitorium. *Liv.* Vinarium. *Var.* Fora vinaria. *Col.* Curves où l'on met la vendange.

FÖRUM [In quo judicia publica exercentur.] *Le barreau, lieu où l'on rend la justice.* **EPITH.** Frémens, rancûm, sacrum, nobilè, sèverum, clamorûm, turbidum, verbosum, insanum, injustum, publicum, legiserum, rabiosum, sollicitum, litigiosum. **SYN.** Curia, senatus, rostra. **PHR.** Indicitque forum, & patribus dat jura vocatis. *V.* Nec ferrea jura Insanumque forum aut populi tabularia vidit. *V.* Hic clamefi rabiosa fori Jurgia vendens improbus iras. Et verba locat. *S.* Aut fora vos retinent aut unctæ dona palæstræ. *O.* Forumque litibus orbum. *H.* Et fora Marte suo litigiosa vacent. *O.* Nec lites tetricas forumque triste. *M.* Verbosa garrula verba fori. *O.* Fori insidias. Non turbas rauci pertulit ille fori. *M.* Nec te plebis honos nec litibus insonata centum Verbosa raucis bella sub patronis Nec plorata reis subsellia. *Sarb.* Forum agere. *Cic.* Tenir l'audience.

FÖSSÄ, *Æ. f. & FÖSSULÄ*, *Æ. f. dim. Col. & FÖSSÄTUM*, *i. n. PLI.* *Fossé, tranchée, retranchement.* **EPITH.** Hiâns, cavâ, præruptâ, cæcâ, obscurâ, profundâ, humilîs, præceps, patulâ, atrâ, concavâ, apertâ. **PHR.** Humili designat moenia fossâ. *V.* Et inundant sanguine fossæ. *V.* Medii fiducia valli Fossarumque moræ. *V.* Et fossas implere parant. *V.* Et fossas agger complent. *V.* Omnia plenis Rura natant fossis. *V.* Subitâ circumdedit agmina fossâ. *L.* Quam multâ madidæ celantur arundine fossæ. *O.*

FÖSSYLIS, *ilè. & FÖSSITÛS*, *â, um. PLI.* *Fossile, qu'en tire de la terre.* **SYN. Fösisûs, effösisûs.**

FÖSSÏÖ, *önis. f. Cic. & FÖSSÛRA*, *Æ. f. VIT.* *L'action de creuser, de fouir.*

FÖSSÖR, *öris. m. M.* *Fossoeur, travailleur, pionier.* **PHR.** Et labefacta movens robustus jugera fossor. *V.*

FÖTÛS, *â, um.* *Echauffé, fomenté.* **SYN.** Calefactus. **PHR.** Forum gremio dea tollit in altos Idaliæ lucos. *V.*

FÖTÛS, *ûs. m. PLI.* *Fomentation, l'action d'échauffer.*

FÖVÄÄ, *Æ. f. Fosse, creux.* **PHR.** Caco foveæ deceptus: hiatu. *O.*

FÖVËÖ, *ës, fövi, fötüm, erè.* [Calefacere.] *Echauffer, couvrir.* **PHR.** Fövit eâ vulnus lymphâ. *V.* Sicca domus queritur nullo se rore foveri. *M.* Calidis tota foveris aquis. *M.*

FÖVERË *Per trans.* [Pro väerî.] *Entretenir, foment, conserver, soutenir, nourrir, cultiver.* **PHR.** Rimosa cubilia limo Unge fovens circum. *V.* Famamque fovemus inanem. *V.* Animas & olentia Medi Ora foveat illo, & senibus medicantur anhelis. *V.* Progeniem nidosque foveat. *V.* Non obvia ferre Arma viros; sed castra fovere. *V.* Hæc oculis, & pectore toto Hæret & interdum gremio fovet.

V. Et spem muneribus fovimus usque datis. *M. Fovere bella. V. Arma. O.*
FÖVERĒ. *Favoriser, caresser.* **PHR.** Pulchram fovisse Calypso. *O. Sinu Germanam amplexa fovebat. V. Fovere complexu, gremio. V. Mecumque fovebit Romanos rerum Dominos. V.*
FRĀCES, ūm. *f. Col. [Olei fæces.] Lie d'huile. Marc des olives.*
FRĀCESCŌ, is, **FRĀCŪI,** ērē. *Col. [Putcheri.] Se moisir, se gâter.*
FRACIDĒ. Adv. *COL. Avec moissure, puamment.*
FRACIDŪS, i, ūm. *CATŌ. Moisi, gâté.*
FRĀCTIŌ, ōnis. *f. PLA. & FRĀCTURĀ, æ. f. COL. Fraction, fracture, rupture.*
FRĀNĀTOR, ōris. *m. PLI. Qui bride, ou qui modere.*
FRĀNIGĒR, ā, ūm. *Quisnam frānigeræ signum dare dignior alæ. ST. C. Valeric.*
FRĀNŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Brider, mettre un mors à la bouche. PHR. Infrānant alii currus, aut corpora saltu Subjiciunt in Equos. V. Jungit Equos curru genitor spumantiaque addit Fræna feris; manibusque omnes effundit habenas. V. Primaque ferarum præfigunt ora capistris. V. Et lora frānis domita substitutis ligat. S. Frānatis lucent in Equis. V. Os Equi frānatum. H. Quadrupes ducunt, adduntque sonantia fræna. V. Mordent aurea quod lupata Cervi; Quod fræno Libyci domantur Ursi. M. Frānis impediuntur Equi. O.*
FRĀNĀRĒ. [Metaph.] *Reprimer, moderer, arrêter. SYN. CŌercēō, cōtinēō, rētinēō, subigō, dōmō, mōdēōr. PHR. Justitiæque dedit gentes frānare superbas. V. Glacie cursus frānaret aquarum. V. Imperio premit ac vinculis & carcere frānat. V. Frustra protervis Fræna damus feris; Si nulla nostræ fræna protervix Aptamus: excussere cælo, Non vacui Phaëronta fræno Sed lege currus. Sar'. Regemque dedit qui fœdere certo. Et premere & laxas sciret dare iussus habenas. V. Ni frānum accipere & victi parere fatentur. V. Spes avidas frānare. Sil.*
FRĀNŪM, ī. n. & **FRĀNI,** ōrum. *m. CIC. Frein. Mors de bride, embouchure de cheval. EPITH. Dūrūm, lēntūm, difficilē, mōbilē, ārtūm, lāxūm, immūssūm; cōncōrs, hūmēns, spūmāns, sōnāns. PHR. Stat sonipes, ac fræna ferox spumantia mandit. V. Frænaque magnanimi dente teruntur Equi. O. Frænos ore momordit Equus. T. Siccaque sanguineis durescit spuma lupatis. L. Frænorumque aprat habenas. L. Curru succedere Sueti Quadrupes, & fræna iugo concordia ferre. L. Lora remisit: Quæ postquam summo sensere jacencia tergo, Expantiantur Equi, &c. O. Et stabulo frænos audire sonantes. V.*
FRĀNŌ regere, moderari. *PHR. Frānis mollibus ora flectere. O. Concordi currere fræno. Sil. Equos & lora regebat. V. Ardo celerem comescere fræno. Possit Equum. T. Nec fræna remittit; Nec retinere valet. O. Mobilibus frānis in aperto flectere campo. L. Objecit sese ad currum, & spumantia frānis Ora citatorum dextrâ contorsit Equorum. V. Nec qui Pampineis victor iuga flectit habenis. V. Flectit equos, curruque volans dat lora secundo. V. Ipsa subit, manibusque undantes flectit*

habenas. *V. Gallica nec Lupatis temperet ora frānis. H. Flectitis aut fræno colla fugacis Equi. O. Tu bijugūm pictis insignia frānis Colla premis Lynceum. O. Hyppolitus arctis continet frānis Equos. S. Moderandis frānis docta manus. S. Præcipitant currum scopulis: ego ducere vanâ Fræna manu spumis albetibus oblita luctor; Et retro lentas tendo resupinus habenas. O.*
FRĀNŌ pārērē. *PHR. Tempore paret Equus lentis animosus habenis; Et placido duos accipit ore Lupos. O. Tempore lenata pari fræna docentur Equi. O. Sed asperis fracti lupatis servitium ferunt. Buch. Geminusque ad spumea Triton Fræna natans. St. Paret purpureis Aper capistris. M. Verbera lenta pati & duris parere lupatis. V. Sub iuga nescit Cornipedes; rigidisque docet servire lupatis. Ut si quis Asellum In campo doceat parentem currere frānis. H.*
FRĀNŌ repugnare. *PHR. Rigidus vexantia frænos Ora tenent. L. At neque eos jam fræna virūm, nec verbera sæva, Non scopuli rupeque cavæ atque objecta retardant Flumina. V. Frustra retinacula tendens Fertur Equis auriga; neque audit currus habenas. V. Stat sonipes Vexatque ferox humentia fræna. Sil. Frānum non depulit ore. H.*
FRĀNŪM. *Metaph. Frein. PHR. Fræna licentiæ iniecit. H. Sæpe obstinatis induit frānis amor. S. Laxat frænos populis furentibus. L. Imperii moderare fræna. O. Animum frānis comescere. H.*
FRĀGĀ, ōrum. *n. Des fraises. EPITH. Mollia, mōntānā, rubēntiā, rēdolēntiā, ōdōrā, dulciā, grātā. PHR. Qui legitis flores & humi nascentia fraga. V. Et fraga parvis valsa dumeris cibos Faciles ministrant. S. Sunt auro similes longis in vitibus uvæ, Sunt & purpureæ: tibi & has servamus, & illas. Ipsa tuis manibus sylvestri nata sub umbrâ. Mollia fraga leges. O.*
FRĀGILIS, ille. *Fragile, qui se casse, qui se brise aisément. PHR. Glacies fragilis. O. Jam fragiles poteram à terrâ contingere ramos. V. Sustuleris fragiles calamos, sylvanque sonantem. V. Fragili jam stringeret hordea culmo. V. Fragiles muri. C.*
FRĀGILIS. [Infimus, debilis, fluxus.] *f. f. f. PHR. Jam fragiles anni subeunt, & inertior ætas. O. Fragiles & caducæ res humanæ. Cic. FRAGILIS. Qui fait du bruit en se rompant ou en se brulant. PHR. Chartarum fragiles sonitus. Lr. Fragiles incendit bitumine Lauros. V.*
FRĀGILITAS, ātis. *f. CIC. Foiblesse, fragilité.*
FRĀGMĒN, īnis. & **FRĀGMĒNTŪM,** ī. n. *Morceau, éclat d'une chose rompue, fragment, tronçon. SYN. Sēgmētūm, sēgmēn, frūktūm. EPITH. Tēnūē, minūtūm, exilē, ingēns. PHR. Fragmenta remorum, mucronis. V. Ingenti fragmine montis. V. Ramea costis Subjiciunt fragmenta. V. Collecta sacra fragmenta carinæ. L. Collegitque sinu fragmenta novissima fracti Oris; & aggesta contumulavit humo. M. Mucro, glacies seu futilis ictu Dissiluit: fulvâ resplendent fragmina arenâ. V. Fragmenta conjiciens sylvarum, arbutaque tota. Lr.*
FRĀGŌR, ōris. *m. Bruit éclatant. EPITH. Ingēns, magnus, vastus, rāucus, grāvis, stridēns, rēsōnūs, turbidus, āridus, stridulus, crepans, sōnōrūs, cōfusūs, rēpētīnūs, īnsolītūs, rēpētītūs.*

iterātūs, *præcēps, crebēr, rāpidūs, sūbtūs, rē-
sōnāns, hōrrendūs, insānūs, tērrībilis, fūlmīnēūs,
hōrrisōnūs, tērrificūs. PHR. Vocis horrendæ fra-
gor. S. Dat sylvā propulsa fragorem. O. Aridus altis
Montibus audiri fragor, aut resonantia longē Lit-
tora misceri, & nemorum increbescere murmur.
V. Terque fragor stagnis auditus arenis. V. Sic
cunctus Pelagi cecidit fragor. V. Vibratus ab æthe-
re fulgor Cum sonitu venit; & ruerē omnia visa
repente Suspiciunt; iterum atque iterum fragor
intonat ingens. V. Jam verō in tectis prædivitis ur-
be Latini Præcipuus fragor, & longē pars maxi-
ma lucētūs. V. Concurrunt clypeis; ingens fragor
æthera complet. V. Subitoque fragore Intonuit
lævum. V. Cælum tonat omne fragore. V. Horren-
dus ubique It fragor. Cl. Inde fragore gravi stre-
pitus loca proxima terret. O. Succidere, horifono
posse omnia victa fragore. L. Magno cedunt virgū-
ta fragore. V. Belli sentire fragorem. L.

FRAGORĒ. Adv. Plt. Avec fracas, avec grand
bruit.

FRAGOSUS, ā, ūm. Qui fait un bruit éclatant.
SYN. Sōnōrūs, strīdēns. PHR. Urget utrinque la-
tus nemoris; medioque fragosus. Dat sonitum faxis
& torto vortice torrens. V.

FRAGOSUS. [Aspēt, præruptūs.] Rude, raboreux.
Deviaque, & sylvis horrentia saxa fragosis. O. Fra-
gosa oratio. QUIN. Metaph.

FRAGRANTIĀ, æ. f. V-F. Bonus & douce odeur.
(Vide ODOR.)

FRAGRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Rendre, jeter, exha-
ler une odeur, bonne ou mauvaise. SYN. Rēdolēō,
ōlēō, spīrō, hālō. PHR. Halantes floribus horti.
V. Redolentque thymo fragrantia mella. V. Ne gra-
vis hesterno fragres fescennia vino. M. Fragrat acer-
bus odor. V-F. Assyrio fragrat odore domus. C.

FRAMEĀ, æ. f. Tac. [Teli oblongi genus.] Espece
de javeline. Et Martis frameam. T.

FRANCONĒS, ūm. Col. [Germaniæ populi.] Les
Peuples de Franconie.

FRANCIĀ, æ. f. Aus. France. (Vide GALLIA.)

FRANGŌ, is, frēgī, frāctūm, frē. Rompre, casser,
dérivire, briser, démolir. SYN. Cōmmīnūō, cōn-
tērō, obtērō, dīscūmpō, rūmpō, scīndō, īnfrīngō,
ēffrīngō, dīstrīngō, tērō, ōbrūdō. PHR. Fregisti
calamos. V. Fruges Et torrere parant flammis, &
frangere saxa. V. Perfringere dextrā. V. Franges,
si vires experiere tuas. O. Tu mea, tu moriens fre-
gisti cominoda frater. C. Vetus ut non fregerit ætas.
T. Et pondere corporis ornum Ingentem fregit. O.
Terque quaterque gravi juncturas verticis ictu
Rupit; & in liquido federunt ossa cerebro. O. Gle-
baque versis Æternūm fungenda bidentibus. V.
Euri frangunt sylvas. V. Crus fractum. H. Vul-
tum minitantiæque ora Robore nodoso præduraque
tempora fregit. O. Laterum craterem perripit. O. Et
vi perfringere portas. L. Loricam & pectora rupit.
O. Candida Tauri Rumpere sacrificā, molitur
colla securi. O. Franguntur remi. V. Quassatam
ventis classem. V. Duo de numero cum corpora
nostro Frangeret ad saxum. V. Mox reficit rates
Quassas. H. Et malus celeri faucibus Africo. H. Ictu
Dissiluit mucro. V. (Vide PORTA, Portas fran-
gere.)

FRANGĒRĒ. Metaph. [Pro vincēre, ēmōllīrē.]
Vaincre, briser, reprimer. PHR. Atque animū
pietas maternaque nomina frangunt. O. Frangit for-
tia corda dolor. T. Fracti bello. V. Fracta cadet sa-
pientia. O. Fracta virtus. H. Gemitu supplice fran-
gere aliquem. St. Mala ingenium fregere meum.
O. Vinum sublimia pectora fregit. O. Minis nullis
frangitur. St. Doli circum hæc demum frangentur
inanes. V. Frangimur heu fati, inquit, ferimurque
procellā. V. Mare frangitur æstu. LR. i. Agitur.
Diem mero frangere. H. i. Agere. Frangere fœdus,
leges, opes. Cic. Frangit se calor. Cic. i. Mi-
nuitur.

FRATĒR, frātīs. m. Frere. SYN. Gērmanūs. EPITH.
Cārūs, dūlcīs, unānīmīs, dīlētūs. PHR. Morere &
fratrem ne desere frater. V. Haud quicquam mihi dul-
ce meorum Te sine, frater, erit. V. Sed regna Tyri
Germanus habebat Pygmalion. V. Gemelli fratres. O.
Fratres gemini. QUIN. Stant gemini fratres fœcundas
gloria matris, Quos eadem variis genuerunt visce-
ra fati. Discevit mors sæva duos, unumque
relictum Agnoverunt miseri, sublato errore, parentes.
Æternis causam lacrymis tenet ille; dolorem Sem-
per & amissum fratrem lugentibus offert. L. Infidos
agitans discordia fratres. V. Mœrentem abjungens
fraternā morte juvenem. V. Fratres unanimes. C.
Fratrum quoque gratia rara est. O. Sancto tibi
fœdere junxit Quos natura minus quā probi-
tatis amor. O. Bene concordēs ad publicā commoda
regni Tergemini heroēs: tales Themis optima,
tales Relligio, tales regno Bellona petebat. Sant.
Unde fit ut malim fraterculus esse Gigantum. J.
Natus è terra ut Gigantes, i. Parentibus ignotis.

FRATĒRNĒ. Adv. Cic. Fraternellement, en frere.

FRATĒRNITAS, ātis. f. QUIN. Fraternité, qualité
de frere. SYN. Frātērniūsmōr. O. Frātērni fīdēs. O.
PHR. Fraternal dulce fœdaliūm. C. Fratris & fās
& fides jusque omne percat. S.

FRATĒRNUS, ā, ūm. Fraternel, de frere. SYN. Gēr-
manūs, vel fīdūs, fīdēlis, sīncērūs. PHR. Moris
fraternæ fervidus irā. V. Sparfos fraternā cade pe-
nates. V. Nec littora longē Fida reor fraternā Ery-
cis. V. Fraternali rumpere fœdus, H.

FRATRICIDĀ, æ. f. Cic. Fratricide, qui a tuē son
frere. Fraternali funus. O. Fraternal cades. V.

FRAUDĀTŌR, ōris. m. Cic. Trompeur, affronteur.
PHR. Et fraudator es, & negotiator. M.

FRAUDŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Fourber, affronter,
user de fourberie, ou de tromperie. PHR. Amicum
fraudare. Cic. Quis Deus in fraudem egit. V. Fra-
demque astuto pectora versat. V. (Vide FALLŌ.)

FRAUDĀRĒ. Frustrer, dérober. PHR. Tu pueros som-
no fraudas, tradiditque magistris. O. Nec cibus iste
juvat morsu fraudatus aceti. M. Quam regno Hef-
periz fraudo & fatalibus arvis. V.

FRAUDŪLĒNTĒR. Adv. Col. Avec fourberie.

FRAUDŪLĒNTŪS, ā, ūm. Cic. Frauduleux, ou il
y a de la tromperie. Cum populo & duce fraudu-
lento. H. Fraudulenta venditio. Cic.

FRAUS, FRAUDIS, & FRAUDATIŌ, ōnis, &
FRAUDŪLĒNTIĀ, æ. f. PLA. Tromperie, super-
cherie, surprise, fourbe. SYN. Dōlūs, āstūciā, āstūs,
īnsīdiā, fallāciā, tēchnā. EPITH. Mālā, sāvā,
tūrpis, malignā, scēlestā, nefandā, īmpliā, īvisā,

fratrua, hōrrida, impropria, scelerata, cauta, cetera, latus, mendax, caeca, occulta, dolosa, invida, hostilis, tacita, versuta, astuta, callida, subdola, arcana, implexa, clandestina, instructa, innexa, composita, insidiosa. Anceps, inextricabilis. PHR. Et celi rotas deceptus fraude sereni. V. Fraude loci. V. Pudicā fallere fraude procos. O. Fraudibus objice nubem. H. Fraudem componere. Pr. Nectere. Sil. Pauca tamen suberunt praece vestigia fraudis. V. Est curvo anfractu vallis accommoda fraudi, Armorumque dolis. V. Errorum & fraudis abunde est. V. Et fraus innexa clientis. V. Nec fraus incolumen fallaci perferet Aunō. J. Ignem fraude mala gentibus intulit. H. Nec parat occultae caedem committere fraudi. L. Nullane perjuri capitis fraudisque nefandae Pœna erit. T. Fraude perit virtus. O. Fraus est concessa repellere fraudem. O. Fraudum secuta anfractus. Buch. Tollite Massylas fraudes, remove bilingues Insidias, & verba doli spirantia virus. Cl. Me fraude petebas. V. Fraudem nudare. Cl.

FRAXINEUS, & FRAXINUS, a, um. De frêne.

PHR. Fraxineas aprare fudes. V. Ut quatitur trepido fraxina virga Noto. O. Fraxineaeque trabes. V.

FRAXINUS, i. f. [Arbor.] Frêne. PHR. Proceras manibus vertere Fraxinos. H. Et Coryli fragiles, & Fraxinus utilis hastis. O. Sonat alta bipenni Fraxinus. V. Fraxinus in sylvis pulcherrima, Pinus in hortis. V. (Vide ARBOR.) **FRAXINUS, [Pro telo fraxineo.]** PHR. Classica non fremerent non stridula fraxinus iter. Cl. Infandos belli potura cruores Fraxinus. S. (Vide TELUM.)

FREGELLÆ, arum. f. Liv. [Vetus Italiae oppidum.] Fregelles, ponte Corvo. **FREGELLANUS, a, um. Cic.**

FREMBUNDUS, a, um. Qui fremit, qui menace. SYN. Fremens, frendens. PHR. Praeceptu curru fremebundus ab alto Desilit. C.

FREMITUS, us. m. & FREMOR, oris. m. V. [Ingens sonitus.] Fremissement, grand bruit. PHR. Eemitusque ardescit Equorum. V. Non bella norat, non tubae fremitus truces. S. Quis fremitus aures flebilis pepulit meas. S. Perfurit acri Cum fremitu ventus. Lr. Resonant fremitu loca cuncta mugienti. C. **FREMITUS. Hominis irati.** EPITH. Trux, acerb, saevus, dirus, horrendus, rabidus, insinuos, anhelus, terrificus, horridus, horribilis, terribilis. SYN. Strépitus, sonitus, stridor, murmur. PHR. Et rapidi fremitus & murmura magna minarum. L. Vix ea legati; variusque per ora cucurrit Ausonidum turbata fremor: Ceu, saxa morantur Cum rapidos amnes, clauso fit gurgite murmur; Vicinæque fremunt ripae crepantibus undis. V. Ardentem oculis animisque frementem. V. Longe gradientem & dira frementem. V. Bis toto color ore abiit, bis pectore anhelus Infremuit, nutuque caput conculsit. Vida.

FREMITUS plaudenium. EPITH. Lætus, oivans, plaudens, festus. PHR. Lætitia ludisque vix plausuque fremebant. V. Tum plausu fremituque virum studiisque faventum Consonat omne nemus; vocemque inclusa volutant Littora: pulsati colles clamore resultant. V. Clamore excipiunt socii fremituque sequuntur. V. Circumstant fremitu denso sti-

pantque frequentes. V.

FREMITUS maris. EPITH. Raucus, gravis, stridens, vastus, sonorus, horridus, ingens, saevus, marinus. PHR. Fremituque sonoro Colluctantur aquae. Mant. Fluctibus & fremitu assurgens Benace marino. V. Spumea circum Saxa fremunt. V. Perfurit acri Cum fremitu, saevitque minaci murmure Pontus. Lr. Aequoris nigri fremitus. H.

FREMÖ, is, fremüt, fremütum, erē. Fremit, faire grand bruit. SYN. Infremö, frendö, fridö, murmurö, vel indignör, furö, saevö, rugö, tumultuön. PHR. Illi indignantes magno cum murmure montis Circum claustra fremunt. V. Cuncti simul ore fremebant. V. Magnoque dolore fremebant. O. Murmure mixto Turba fremit. L. Fremunt immani murmure venti. O. Vario superi sermone fremebant. O. Talibus otabat Juno; cunctique fremebant Calicula assensu vario; seu flamina prima Cum deprensa fremunt sylvis, & caeca volutant Murmura. V. Dixerat hæc, unoque omnes eadem ore fremebant. V. Lætitiaque fremunt, animosque ad sidera tollunt. V. Tum magis illa fremens & tristibus effera flammis. V. Stabat acerba fremens. V. Fremit horridus ore cruento. K. Gravidam imperiis belloque frementem. V. Arma amens fremit; arma toro testisque requirit. V. Ille frementes Ad juga cogit Equos. V. Fremit æquore toto Insultans sonipes, & pressis pugnat habenis. V. Substitit infremuitque ferox Aper. V. Torrentes immane fremunt. Cl.

FRENDEÖ, es, frendü, frendüm, erē. [Frangere.] Casser, briser Fabam frendere. Var. FRENDERE. [Vulgo significat strictis dentibus vocem emittere.] Grincer les dents. PHR. Et graviter frendens, sic fatis ora resolvit. V. Dentibus infrendens Aper. O. Frendens dolor. S.

FREQUENS, entis. Frequenté, peuplé. SYN. Tritus, populö fräquens, celeret. PHR. Frequens Roma. Cic. Frequentia compita. H. Quique frequens herbis ager. V. Urbs populis frequens. L. Tuta frequentque via est. O. Sylva frequens trabibus. O. **FREQUENS. [Creber, assiduus.] Assidu.** PHR. Exercetque frequens tellurem atque imperat arvis. V. Cultuque frequenti, In quascumque voces artes, haud tarda sequuntur. V. **FREQUENS. [Multus.] Nomb. ux.** SYN. Creber, multus, plurimus, numerosus, densus. PHR. Telis frequenteribus instant. V. Stipantque frequentes. V. Jamque frequenter mensa conviva relicta. O.

FREQUENS. [Quod frequenter contingit.] Frequent, ordinaire. PHR. Frequentia pocula. Cic. Auditor frequens. Cic. Frequens venit. Cic.

FREQUENTER, ius, issimē. Adv. Cic. Frequentement, souvent. SYN. Crebro, sæpe, non raro, assidue, continuö, plerumque. PHR. Hic gemini currus numerant Elephantæ frequentes. M. Frequentes vincere. O.

FREQUENTIA, æ. f. & FREQUENTIÖ, onis. f. Foule, multitude. SYN. Cöpiä, numerus ingens, turbä fräquens, densi cohörs. SYN. Frequentia, amicorum, epistolarum. Cic. (Vide COERTUS.)

FREQUENTÖ, as, avi, atum, atē. Frequent, hanter un lieu. SYN. Frequens adeö, conveniö, visö. PHR. Frequentare aliquem. Tac. Domum ali-

cujus, Ludos. *Cic. Sacra. O. Quæ bello clari secreta frequentant. V.*

FREQUENTARE. [*Pro celebrare.*] *Loüer.* Quorum sermo absentes coler, & frequentabit. *Sen.* **FREQUENTARE.** [*Pro frequentem facere.*] *Peupler, assembler du monde.* Frequentare triumphum. *Liv.* Populum. *Cic.* Tempa frequentari decet. *O.* Italiam frequentavit. *Tac. PHR.* Tu mihi da cives & inania moenia supple. *O.* Domum conventu frequentare. *C.* Frequentare vitem. *Col. Provigner.*

FRËTUM, ī. n. [*Maris angustia.*] *Détroit de Mer, Manche, pas.* *EPITH.* Tūmēns, ūndāns, frēmēns, mīnāx, fervēns, spūmāns, cācūm, tūmīdūm, spūmōsūm, nāufāgūm, rāpidūm, īnfānūm, āstūōsūm. *PHR.* Cycladas & crebris legimus freta consista terris. *V.* Fervetque fretis spirantibus æquor. *V.* Thyrrenusque fretis immittitur æstus avernis. *V.* Ventis surgentibus aut freta ponti Incipiunt agitata tumescere. *V.* Navisfragumque fretum gemino quod littore pressum. *O.* Quaque fretum torrens Mæotidas egerit undas. *L.* **FRËTUM.** *Pro mari.* *PHR.* Miscetur vasto multa per ora freto. *O.* Adversis hiberna licet tumeant freta ventis. *T.* Imbelle fretum torpentibus undis. *St.* Sollicitant remis freta cæca. *V.* In freta dum fluvii current. *V.* Bella gerunt venti fretaque indignaria miscunt. *O.* Dum me per freta longa fugis. *O.* Cælum pice nigrius & freta ventis Turbida. *O.* (*Vide MARE.*)

FRËTUM. [*Metaph.*] *Trouble, agitation.* *PHR.* Te rursus in bellum resorbens Unda freti tulit æstuosi. *H.* **FRËTUM** ætatis. *Lr.* Adolescentiæ. *FLO.* [*i.* Fervor.] *Le feu, la fougue.*

FRETUS, ā, ūm. *Se fiant, se constant, appuie.* *SYN.* Fesus, confusus, fidens. *PHR.* Freti armis. *V.* Utere temporibus, quorum nunc munere freta &c. *O.* Threiciā fretus citharā. *V.* Fretus virtute, ingenio. *Pla.* Voce, gratiā, amicitias. *Cic.* (*Vide CONFIDENS.*)

FRIABILIS, īlē. *Cic.* Friable, qui s'émie aisément.

FRICTATIO, ōnis. f. *Col.* **FRICTIO,** ōnis. f. *Cel* **FRICTUS,** ūs. m. *Plī.* **FRICTURĀ,** æ. f. *Vit.* & **FRICTUS,** ūs. m. *Plī.* *L'action de frotter, friction.*

FRICO, ās, āvī, ātūm, & fricūī, frictūm, ārē. *Frotter.* *SYN.* Perfrico, affricō, attēro. *PHR.* Fricat arbore costas. *V.* Hinc oleo corpus frico, mollique Palæstra. *M.* Si prurit frictus ocelli Angulus. *J.* Fricari vento. *Plī.* [*Per trans.*] *Etre battu.*

FRIGEDŌ, īnis. f. *VAR.* Froid, froidure. (*Vide FRIGUS.*)

FRIGEFACTŌ. *Pla.* **FRIGERŌ,** ās, āvī, ātūm, ārē. *CATO.* Refroidir. *SYN.* RēfrigerŌ. *PHR.* Aonios specus Lympha quos simul irrigat frigerans Aganippe. *C.*

FRIGEFACTIO, ōnis. f. *CEL.* Refroidissement.

FRIGEFACTOR, ōris. m. *CEL.* Qui refroidit.

FRIGEO, ēs, gūī, & xī, ērē. *Avoir froid, être froid.* *SYN.* Algēō, rigēō, frigēscō, tōrpēō. *PHR.* Tristis & ignavi plenissima frigoris. *O.* Et pavet obfessum glaciali frigore corpus. *V.* Gelido torpentia frigore membra. *Sil.* Gelidæ frigore pallent aquæ. *O.* Ignavæque fame & contracto frigore pigræ. *V.* Rugosus frigore Pagus. *H.* Gelido frigore astrictum pectus. *O.* Concurrit frigus per ossa. *O.* Ne madiolos intret penetrabile frigus in artus. *Mant.* Sit fri-

gus mortis causa famelique tuæ. *O.* Gelido vastantur frigore. *T.* Frigus enim nudos sine pellibus excruciat. *Lr.* Frigusque perambulat artus. *O.* Frigoribus premimur. *O.* Permanat frigus ad ossa. *Lr.* Concurrit summos animosum frigus in artus. *St.* Matutina parum cautos jam frigora mordent. *H.* Cui protinus intima frigus Ossa receperunt. *O.* Cumque igne propinquo Frigora vix ferrent alii, tunc iste rigentem Danubium calcabat Eques. *Cl.* Collidens miseris nutanti vertice dentes, Admotasque manus malis pallentibus aptans Captabat tenuem flatu adspirante teporem. *O.*

FRIGERE [*Metaph.*] *Etre languissant.* In re ferventi friges. *Cic.* Frigent judicia. *Cic.* Frigens turba animis. *Sil.* Frigentia lumina torpent. *St.* Gelidus tardante senectū Sanguis hebet; frigentque effocto in corpore vires. *V.* Segni frigescere luctu. *V-F.* Frigescit opus. *Quin.*

FRIGIDARIUS, ā, ūm. *PLI.* Qui sert à rafraichir.

FRIGIDE. *Adv.* *QUIN.* Froideement.

FRIGIDUS, & **FRIGIDULUS,** ā, ūm. *Dim.* *Froid.* *SYN.* Algīdus, algēns, rigēns, gelīdus, frigēns. *PHR.* Frigidus anguis. *V.* Frigidulos udo singultus ore cientem. *C.* Centum me tetigere manus aquilone gelatæ. *M.* Spirantes frigora Cauri. *V.* Arvaque Rhiphæis nunquam viduata pruinis. *V.* Horrida cano Bruma gelu. *V.* Frigidus in nudā sæpe jacebis humo. *O.* Ipsa caloris egens. *L.* Frigida vix cælo noctis decesserat umbra. *V.* Frigidius glaciæ pectus amantis erat. *O.* Frigidā lavare. *PLA.* *supple* aquā.

FRIGIDUS *Metaph.* *Fioble, sans vigueur.* *PHR.* Frigidus in aliquid. *V.* Frigida bello Dexterā. *V.* Homo frigidus. *Cic.* Frigida verba. *Cic.* Solatia frigida. *H.* Sed mihi tarda gelu seclis effocta senectus. *V.* Frigidus obstitit circum præcordia sanguis. *V.* Frigida curarum fomenta. *H.*

FRIGUS, ōris. n. *Froid, le froid.* *EPITH.* Tōrpēns, dūrūm, acrē, īnērs, pīgrūm, hōrrēns, sāvūm, dīrūm, rigēns, cānūm, sēgnē, acerbūm, cōnctētūm, cōnctātūm, rigīdūm, īnīquūm, mīlīgnūm, ācūtūm, gēlīdūm, īmmītē, īgnāvūm, brūmālē, hībērnūm, pāllīdūm, āstrīctūm, hībērnālē, glācīālē, īmmodīcūm, pēnētrābīlē, bōrēālē, Arc-tōūm, hībērbōrēūm, scythīcūm, cāucāsēūm, sarmāticūm, Sīthōnīūm, R. phāūm, stērilē, plūvīūm, lēthālē, ūrēns, ādūrēns. *SYN.* Gēlū, brūmī, hībēns, algōr. *PHR.* Canā concreta pruīnā Frigora. *V.* Frigusque per unguēs Labitur. *Sil.* Boreæ penetrabile frigus adurat. *V.* Brumali gaudentia frigore rapa. *M.* Sterili non quicquam frigore gignit. *L.* Frangunt sic improba solem Frigora. *St.* Tutior auxilio brumæ, quod gentibus illis Frigore consuetis faver inclementia calī. *Cl.* Non poterit brumam durare, nec imbrēs Hybernos, tristisque minas Aquilonis iniqui. *Rap.* Ah! te ne frigora lædant: Ah tibi ne teneras glaciēs secet aspera plantas. *V.* Non mihi pigra nocent hybernæ frigora noctis. *T.* Me ramen asperas Porrectum ante fores obijcere incolis Plo-rates Aquilonibus. *H.* Acre terit frigus. *Lr.* Tremulo quatitur frigore corpus. *Cic.* Pellibus & laxis arcent mala frigora braccis. *O.* Cavere frigora. *O.* Defendo teneras à frigore Myrthos. *V.* Zephyri minuunt frigora. *O.* Mollunt. *S.*

FRIGUS EST, *Il fait froid.* *PHR.* Non solis adulti

Manueſcit radiis, non verni temporis aura: Semper hyems. *L.* Et cum triftis hyems etiam nunc frigore laxa Rumperet, & glacie curſus frænaret aquarum. *V.* Ante focum, ſi frigus erit; ſi meſſis, in umbra. *V.* Lac mihi non æſtate novum, non frigore deſit. *V.* Concreſcunt ſubita currenti in flumine cruſtæ: Ætaque diſſiliunt vulgo, veſteſque rigefcunt Induta, cæduntque ſecutibus humida vina, Et totæ ſolidam in glaciem vertere lacunæ; Striaque impexis induruit horrida barbis. *V.*

FRIGUS [*Pro hyeme.*] *L'Hyver.* *PHR.* Frigoribus, parto agricolæ plerumque fruuntur. *V.* Bis quæ ſolem bis frigora ſenſit. *V.* Frigoribus mediis. *V.* Denſaque ſedit Frigoris aſperitas, fœtaque terra patet. *O.*

FRIGUS. *Friffonnement, l'horreur que cauſe la crainte.* *PHR.* Genua labant, gelidus concrevit frigore ſanguis. *V.* Aſt illi ſolvuntur frigore membra. *V.* Aſtrectum gelido frigore pectus erat. *O.* Et paver obſeſſum glaciali frigore corpus. *O.* Geliduſque trementi Corpore. *O.* Mihi frigidus horror Membra quatit; geliduſque coit formidine ſanguis. *V.* Frigus per oſſa currit. *O.* Æneæ ſolvuntur frigore membra. *V.*

FRIGUS. *Le frais, la fraîcheur.* *EPITH.* Grātū, amœnū, opacū, ſylveſtrē, amabile. *PHR.* Speluncæ, viviq; lacus, & frigida Tempe. *V.* Luciferi primo cum ſidere frigida rura Carpatum, dum mane novum. *V.* Tu frigus amabile Feſlis Vomere tauris Præbeſ & pecori vago. *H.* Nunc etiam pecudes, umbras & frigora captant. *V.* Et blando mordentia frigora ſenſu Spirabat croceo mane revecſta dies. *Auf.* Hic inter flumina nota Et fontes ſacros, frigus captabis opacum. *V.*

FRIGUS [*Pro morte.*] *La mort.* *PHR.* Supremum animæ frigus. *Sr.* Vox ipſa & frigida lingua Labitur exſanguis; labuntur frigida letho Lumina. *V.* Et cum frigida mors animā ſeduxerit artus, *V.* Corpufque lavant frigentis, & ungunt. *V.* Lethalis hyems paulatim in pectora venit; Vitaleſque vias & reſpiramina clauſit. *O.*

FRIGUS *Metaph.* *Froid, langueur.* Argumentorum frigus. *Quin.* Curarum frigus lentum. *O.*

FRIGUS [*Pro frigida regione.*] *Pais froid.* Ulterius nihil eſt niſi non habitabile frigus. *O.*

FRIGILLA, æ. f. [*Avis.*] *Pinſon.* *PHR.* Nunc ſtornos imopes Frigillarumque querelas Audit, & arguto paſſere vernat ager. *M.* Auroram increpitans cantu frigilla morantem. *Com.*

FRIGURIŌ, ſs. Irē. *Pli.* [*à frigo.*] *Faire un bruit ſemblable à celui d'une choſe qu'on frit.*

FRIO, as, arē. *Pli.* [*Comminuere.*] *Emier.*

FRITILLUS, i. m. [*Tabula luſoria, vel potiùs pyrgus.*] *Cornet à joier aux dés.* *PHR.* Parvoque eadem movet arma fritillo. *J.* Dum blandā vagus Aleæ December Incertis ſonat hinc & hinc fritillis. *M.*

FRITINNIŌ, ſs. Irē. *VAR.* *Crier, babiller.*

FRIVOLA, ōrū. n. [*Vaſa fictilia, & vilis ſuppelleſ.*] *Vaſe de terre. Utenſiles de peu de valeur.* *PHR.* Jam poſcit aquam jam frivola transfert Uealegon. *J.* Regum frivola. *J.*

FRIVOLUS, ā, ūm. *Pli.* [*Nullius valoris.*] *Frivole, vain, de peu de conſequence.* Ubi vanus animus

aurā captus frivola Arripuit inſolentem ſibi fiduciam. *Ph.*

FRONDARIUS, ā, ūm. *Pli.* [*Quod frondes ſpectat.*] *Qui concerne les ſeuilles.* FRONDATIO, ōnis. f. *COL.* *L'Action d'effeuiller les arbres.*

FRONDATOR, ōris. m. [*Qui frondes ſtringit, legit.*] *Celui qui taille les arbres, qui ébroue une vigne, ou qui ramasse des ſeuilles.* *PHR.* Hinc altā ſub rupe canet frondator ad auras. *V.* Ligna ſenex minuit, concifaque conſtruit altē. *O.*

FRONDĒŌ, ēs, ērē. FRONDĒSCŌ, ſs, dū, ērē. *Avoir des ſeuilles.* *PHR.* Obviaque hoſpitiis teneat frondentibus arboſ. *V.* Baccæ ſemper frondentis Achanti. *V.* Sic quoque perpetuos ſemper gere frondis honores. *O.* Comata ſylva. *C.* Floridis enitens Myrthus ramulis. *C.* Frondibus intactis cætera turba viret. *O.* Et modō formatiſ opertit frondibus arbor. *O.* (*Vide ARBOR.* *Arbor opaca.*)

FRONDĒRĒ Pouſſer des ſeuilles. *PHR.* Nunc frondent ſylvæ. *V.* Et nunc omnis ager, nunc omnis parturit arboſ. *V.* Quale ſolet ſylvis brumali frigore viſcum Fronde vitere novā. *V.* Crinitur frondibus arboſ. *Sr.* Ceu neſcia falciſ Sylva comas tollit. *O.* Cæpimus in patulas luxuriare comas. *O.* Arboribus redeunt detonſæ frigore frondes. *O.* Frondis odoriferæ lauros ubi ſylva comantes Explicat. *Mant.*

FRONDĒŪS, ā, ūm. *Touffu.* Frondea nemora. *V.*

FRONDĒŪS. *Fait de ſeuilles.* Teſta frondea. *V.*

FRONDYFER, ā, ūm. *Touffu.* Frondiferæ ſylvæ. *LR.* *De ſeuille.* Frondiferæque domos avium. *Lr.*

FRONDŌSUS, ā, ūm. *Plein de ſeuilles.* *PHR.* Lucus frondofus. *V.* Et mox frondofa reducit æſtas. *V.*

FRŌNS, ōndis. f. *Feuille d'arbre.* *EPITH.* Vēnāns, ūmbroſā, virēns, opacā, dēciduā, trēmulā, cādūcā, tēnuis, lētā, tēnērā. *SYN.* foliū, arbōris ūmbra. *C.* Cōmā nēmōrū. *H.* Frōndis hōnōs. *O.* Nēmōrū dēcūs. *S.* Fōliōrū luxuriā. *V.* Arbōris tēgmēn. *PHR.* Nec veſcas Salicum frondes. *V.* Arbuteā limina fronde notat. *O.* Palleſcunt frondes quas nova læſit hyems. *O.* Jubeo frondentia Capris Arbutea ſufficere. *V.* Tremefacta coma arboris, concuſſa. *V.* Mollique fluentem Fronde premit crinem. *V.* Veſtibus molli velatum fronde. *C.* Abdiſta fronde levi. *O.* Fronde comas vincti. *H.* Carpendæ manibus frondes. *V.* Tum ſtringe comas, tum brachia tonde. *V.* Canitiem frondum depectere. *Pli.* Levandum Fronde nemus. *V.* Tonſa comas arbor. *O.* (*Vide FOLIUM.*)

FRŌNS, ōntis. f. *Le front.* *EPITH.* Lētā, ſērēnā, plācidā, hilārī, rēmīſſā, tōrvā, mōſtā, ſērōx, prōtervā, turbidā, rigidā, grāvī, ſēvērā, contrāctā, adductā, nūbīlī, mināx, aſpērā, grāvī, audāx, pulchrā, hōnēſtā, nūtidā, vērūſtā, mōdeſtā, nīvēā, nītēns, rōſēā, tēnērā, lūcidā, dēcōrī. *SYN.* Vultūs, faciēs, ōs. *PHR.* Fronte ferit terram. *V.* Et frontem obſcœnam rugis arat. *V.* Et median ferro gemina inter tempora frontem Dividit. *V.* Converſis in prælia Tauri Frontibus incurrunt. *V.* Sive vagi crines puris in frontibus errant. *Pr.* Miratur niveum ſpatioſæ frontis honorem. *Saur.* Celſe frons nuncia mentis. *Rap.* Ut frons decenter prominens certum gerat larentis indicium Ingenii. *Com.* Niveā pendebant fronte capilli. *O.* Setigera frons Capri. *Sr.*

Primis frons turgida cornibus. O. Frons aspera cornu. O. Præcinctus arundine frontem. O.

FRONS [Pro vultu.] *Visage*; mine. **PHR.** Sed frons iata parum & dejecto lumina vultu. *V.* Consilium vultu tegit, ac spem fronte serenat. *V.* Contractæ seria frontis. *H.* Sollicitam explicuere frontem. *H.* Decipit Frons prima multos. *Ph.* Fronti nulla fides. *J.* Frons expirantis præportat pectoris iras. *C.* Nec matutinâ si mihi fronte venis. *M.* *i. parum hilari.* Illa fronte precor carmina nostra legas. *M.* Mœstâ fronte queri. *Cl.* Sed lateant vires; nec sis in fronte desertus. O. Obductâ fronte senectus. *H.* (Vide **VULTUS**.)

FRONS. *Pudeur*, *honte*. **PHR.** Et frontis teneræ cupis videri. *M.* Frons illi perit. *P.* Frons urbana. *H.* *Hardiesse.* Frontis ad urbanæ descendit præmia. *H.*

FRONS [Metaph. pars anterior.] *Le devant*. **PHR.** Fronte sub adversâ scopulis pendentibus antrum. *V.* Junctisque feruntur frontibus *Naves*. *V.* Plebs habitat diversa locis; à fronte potentes Cælicolæ. O. Nec fragili geminæ poliantur pumice frontes. *Libri.* O. Concurrere nubes Frontibus adversis. *V.*

FRONTALĒ, *is. n. Liv.* [Ornamenta quæ Equorum frontibus imponuntur.] *Fronteau*, *tétière*.

FRONTATUS, *â, um.* Frontati lapides. *Vit.* *Qui font face de deux côtés.*

FRONTĒ, *onis. m. Cic.* *Qui a un grand front.*

FRUCTIFĒR, *â, um. Pl.* *Qui porte du fruit.* (Vide **FERTILIS**.)

FRUCTIFICŌ, *as, avi, atum, are. Pl.* *Produire du fruit.* (Vide **ARBOR.** *Arbor FERTILIS*.)

FRUCTUARIŪS, *â, um. Col.* *Fruitier.* *Qui concerne le fruit.*

FRUCTUOSŪS, *â, um.* *Fertile*, *fructueux*, *profitable*. Fructuosa virtus, prædia, beneficia. *Cic.* *Ars. Pl.*

FRUCTŪS, *us. m.* [à fruor.] *Fruit*, *avantage*, *utilité*. **SYN.** Quæstus, cōmmodum, utilitas. *Lucrūm.* **SYNT.** Fructus laborum, pietatis, virtutis. *Cic.* Fructum ex aliquo capere, consequi, demerere, percipere. *Cic.* **PHR.** Vitæ Fructibus explemur nunquam. *Lr.* Labori fructus non respondet. O. Unde laboris Plus haurire mali est, quam ex re decerpere fructus. *H.*

FRUCTŪS Arborum. *Fruit.* **EPITH.** Fertilis, multus, abundans, dives, cōpiōsus, jucundus, suavis, maturus, immaturus, acerbus, ferus, mitis, tempestivus, novus, brevis. **PHR.** **SYN.** Poma, arboribus, fructus, parvis. **PHR.** Fructibus immensis avidos satiare colonos. O. Fructusque feros mollire colendo. *V.* Totumque tulit prædivite cornu Autumaum, & menfas, felicia poma, secundas. O. Plenis pomaria carpere ramis. O. Decussa Cydonia ramis. *Pr.* Bis gravidæ pecudes, bis pomis utilis arbor. *V.* (Vide **POMUM**.) **FRUCTUS** Legerē. *Cueillir.* **PHR.** Dum cultis errat in hortis Punicum curvâ decerpserat arbore pomum. O. Dulcia poma Detrahet arboribus. *T.* Pomaque non notis legit ab arboribus. *T.* Pomaque crudeli vellis acerba manu. O. Carpent tua poma nepotes. *V.* At mihi maturos numquam licet edere fatus; Ante diemque meæ decutiuntur opes. O.

FRUGALIS, *alē.* *Frugal*, *temperant*. **SYN.** Sōbrius, mōderatus, tēperans, abstīnens, cōtētus pār-

FRUGALIS colonus. *Cic.* *Frugalis villa.* **VAR.** *Non superba.* Ventre nihil novi frugalius; hoc tamen ipsum Defecisse puta, quod inani sufficit alvo. *J.* Vivitur parvo bene. *H.* Quanto quisque sibi plura negaverit; A Diis plura feret: Nil cupientium Nudus castra peto Et transfuga divitum Partes linquere gestio. *H.* Contracto melius parva cupidine Vestigalia porrigam. Multa perentibus Desunt multa: bene est cui Deus obtulit Parcâ quod satis est manu. *H.*

FRUGALITAS, *atis. f. Cic.* *Frugalité*, *retenue*, *moderation*. **PHR.** Vivite contenti casulis & collibus istis O! pueri... panem quæramus aratro Qui satis est mensis. *J.* Contentas honesto Fabricius parvo, spernebat munera regum; Sudabatque gravi consul Serranus aratro... tibi quærir inanes Luxuries nocitura cibos; mihi donat inemptas Terra dapes... Vivitur exiguo melius. *Cl.* (Vide **MEDIOCRITAS**.)

FRUGALITĒR. **Adv.** *Modestement*, *sobremment*, *frugalement*. **SYN.** Mōderatē, mōdestē. **PHR.** Parcē & frugaliter vivere. *H.*

FRUGES, *gum. f. Pl.* & **FRUGĒS**, *is. Sing.* [Sumitur pro omni terræ fructu quo vescimur.] *Les biens de la terre.* **EPITH.** Lætæ, novæ, cultæ, flavæ, largæ, amplæ, gravidæ, amœnæ, optimæ, maturæ, teneræ, virides, spicæ, fecundæ, feracēs, ubērēs, auræ, flavētes, opertæ, triticæ, expectatæ, cœrælēs. **SYN.** Fructus, fructus, sēgētēs, mēsis, aristæ, culta, sita, frumentum, Ceres, **PHR.** Gravidæ fruges. *V.* Nocent & frugibus umbræ. *V.* Locupletem frugibus annum. *H.* Provisæ frugis in annum Copia. *H.* Frugibus infelix tellus. *V.* Triste lupus stabulis, maturis frugibus imber. *V.* At nitidæ surgunt fruges ramique virescunt. *Lr.* Quique novas alitis nonnullo semine fruges. *V.* Et medio tostas æstu terit area fruges. *V.* Altrum quo segetes gauderent frugibus. *V.* Officiant læris ne frugibus herbæ. *V.* Tunis gemit area frugibus. *V.* Si Thure placaris & hornâ fruge Lares. *H.* Tua Cæsar ætas Fruges & agris rettulit uberes. *H.* Fruges pleno diffundit copia cornu. *H.* Terra frugibus farta. *Cic.* Fruges tellus inarcta ferebat. O. Mitis adoptatis curvetur frugibus arbor. *Col.*

FRUGĒ. *Ina.* Homo frugi. *Ménager*, *homme de bien*. Cœnula frugi. *J.* *Frugal.* Sum bonus & frugi. *H.* Populus frugi castusque. *H.* Tam frugi Juno velle habere jovem. *M.*

FRUGIFĒR, *â, um.* *Qui porte du fruit.* *Fertile*. Arva frugifera. *L.* Frugifera menses alimentaue mitia. O. Terra frugiferens. *Lr.* Frugifera philosophia. *Cic.* (Vide **FERTILIS**.)

FRUGILEGŪS, *â, um.* *Qui amasse du grain.* **PHR.** Hic nos frugilegas conspeximus ordine longo Grande onus exiguo formicas ore gerentes. O.

FRUGIPĒRDA Arbor. **PL.** *Qui perd son fruit.*

FRUMENTARIŪS, *â, um. Cic.* *De bled*, *qui concerne le bled*.

FRUMENTARIŪS, *ii. m. Cic.* *Marchand de bled*.

FRUMENTATIŪS, *onis. f. Cæs.* *Provision*, *transport de bled*. **SYN.** *Distribution du bled*.

FRUMENTATŌR, *oris. m. Liv.* *Munitaire*.

FRUMENTŌR, *aris, aris sum, ari. Cic.* *Aller à la provision du bled*. *Cic.* *Faire trafic de bled*.

FRUMENTUM,

FRUMENTUM, i. n. *Bled, froment.* **EPITH.** P̄rūm, l̄tūm, flāvūm, flāvēscēns, l̄ctēns, āstivūm, grāndē. **SYN.** Frūgēs, sēgēs, tritīcūm, fār, cērēs. **PHR.** Frumenta in viridi stipulā lactentia turgent. *V.* Si quis ad ingentem frumenti semper acervum Porrectus vigilet. *H.* Si superant fectus, pariter frumenta sequentur. *V.* Sulcis frumenti quæreretur herbam. *V.* Mox & frumentis labor additus, ut mala culmos esset rubigo. *V.* Non opimas Sardiniae segetes feracis. *H.* Sed frumenta manu carpes sata. *V.* Arctoio pensasset frugibus annum. Invectæ Rhodani Tiberina per ostia classes, Cyniphiisque ferax Araris successit arstis. Teutonicus vomer, Pyrenæique juveni Sudavere mihi, segetes mirantur Iberas Horrea: nec Libyæ senserunt damna rebellis Jam Transalpina contenti messe Quirites. *Cl.*

FRUNIPUS, ā, ūm. *CATO.* Sage, prudent. (Vide SAPIENS PRUDENS.)

FRUOR, ēris, frūi. & **FRUISCOR**, isci. *Pla.* Jouir d'une chose. **SYN.** Utōr, potior, tēnēō, pōssidēō, gaudēō. **SYNT.** Frui paratis. *H.* Parto. *V.* Pace. *Cic.* Amore. *Pr.* Amici moribus. *Cic.* Ars fruendi divitiis. *H.* Fruenda sapientia. *Cic.* Beatus qui presentibus frueretur, consideretque se fruiturum. *Cic.* **PHR.** Frui-turque Deorum Colloquio. *V.* Licito tandem sermone fruuntur. *V.* Nescit vitæne fruatur, An sit apud manes. *O.* Perpetuā virginitate frui. *O.* Fruitur meliore marito. *O.* Nec fruitur somno vigilantibus excita curis. *O.* Frui ingenio suo. *Ter.* Gratoque fruaris tempore sapim. *H.* Qui nunc te fruitur. *H.*

FRUSTATIM. **PLI.** & **FRUSTILLATIM**. *Adv.* **PLA.** Par morceaux.

FRUSTRA. *Adv.* En vain, inutilement. **SYN.** Inūtiliter, inaniter, incassum, nequicquam. **PHR.** Heu magnum alterius frustra spectabis acervum. *V.* Frustra fortissimus. *V.* Opemque Dei non cassa in vora vocavit. *V.* Nec tanta incassum virtus eat. *S.* Credule quid frustra simulachra fugacia captas. *O.* Nequicquam in duras jaculabere spicula cautes: Saxeus obtundet spicula vana rigor. *Sant.* Quacumque viam virtute petivit, Successum Dea dira negat. *V.* Quid arenæ semina mandas: Non profecturus litoris Bobus aras. *O.* Eugenia prendere poma; Spemque suo refugii fluminis ore sequi. Terribilisque Notus jactat mea verba; precesque Ad quos mittuntur non finit ire Deos. *O.* Vana ferunt volucres mea verba procellæ. *O.* Et mentem vanā credulitate fovet. *O.*

FRUSTRATIŌ, ōnis. *f.* **CIC.** & **FRUSTATUS**, ūs, m. **PLA.** Tromperie, attente vaine.

FRUSTRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē, & **FRUSTRŌR**, āris, āris sūm, āri. **CIC.** Frustrer, tromper, abuser. **SYN.** Frūdō, fallō, decipio. **PHR.** Inceptus clamor frustratur hiantes. *V.* Frustratur imagine verbi. *Lr.* Ne te frustrere. *H.* Frustrari laborem, expensas. *Col.* Frustrata nos est fides tua. *Ter.* Frustrantur falsis gaudia lacrymulis. *C.*

FRUSTULENTUS, ā, ūm. **PLA.** Plein de morceaux.

FRUSTUM, & **FRUSTULUM**, i. n. *Dim.* **PLA.** [Rei cujusque particulā, frāgmētum.] Morcean, piece, fragment. **EPITH.** P̄rvūm, ingēns, tēnūē, exilē, mīnūtūm, exiguūm. **PHR.** Semel lardi frusta. *H.* Ærumæ cumulus, quod nudem & frusta rogamtem.

f. Exiguæ frustis imbutus ofellæ. *f.* Pars in frusta secant. *V.* Mucida panis Frusta. *f.*

FRUTETOSUS, ā, ūm. **PLI.** Plein d'arbrisseaux.

FRUTETUM. **COL.** & **FRUTICETUM**, i. n. *H. Lieu où il croit des arbrisseaux. Une pépinière.*

FRUTEX, icis. *m.* Arbrisseau. **EPITH.** Arboreus, p̄rvus, ūmbrosus, rāmōsus, dēnsus, tēnēr, vīrēns, vīridāns, vīridis, frōndōsus, ōpācus. **SYN.** Arbustūm, arbūsculā, virgultūm. **PHR.** Nec parvi frutices iram meruere tonantis. *Cl.* Sylvarum fruticumque viret genus omne. *V.* (Vide ARBOR.)

FRUTICATIŌ, ōnis. *f.* **PLI.** Production de plusieurs rejets.

FRUTICŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. **COL.** **FRUTICESCŌ**, is, ērē. *n.* **PLI.** Et **FRUTICŌR**, āris, ātis sūm, āri. *Dep.* *Cic.* [Frutices emittere.] Jetter, produire des rejetons. **SYN.** Virēō, virēscō, pūllūō, luxūriōr, gērmīnō, Fruticare latius, pluribus culmis. *Col.*

FRUTICOSUS, ā, ūm. **PLI.** [Quod longē latēque fruticat.] Que produit des rejetons. **SYN.** Ramis dēnsus, divēs, crebēr, frēquēns, ābūndāns, luxūriāns. **PHR.** Illic fruticosa legebant Vimina. *O.*

FUAM, ās, āt. *Pro* sīm, sīs, sīt. **PHR.** Tros Rutuluse fuar, nullo discrimine habebō. *V.*

FUCINUS, i. m. *M.* [Italiæ lacus.] Il lago di Celano.

FUCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Colorare.] Teindre. **SYN.** Inficō, tīngō, cōlōrō. Fucō cōlōrēm mēntiōr. **PHR.** Alba nec assyrio fucatur lana veneno. *V.* Vellera nymphæ Carpebant Hyali saturo fucata colore. *V.* Fucoque comas ornare. *T.* Lana medicata fuco. *H.*

FUCARĒ. *Farder.* **PHR.** Formam corrumpere luxu. *H.* Et luco splendente genas ornare. Formosam faciem nigro medicamine celas. *M.* Sua compositis linit ora venenis. *O.* Ac velut officiis trepidantibus ora puellæ, Spe propiore tori, mater solertior ornat Adveniente proco. *Cl.* Dum minio fucata genas sibi nympha colorat; Ora gerit paribus vermiculata notis. *Sant.* Et melior vero quæritur arte color. *O.* Protegit ingenuas picta rubore genas. *O.* Latet oblita cretā. *M.* Quæ pictis miniata prius rubuere venenis, Ora vrecundi plena pudoris erunt. *Sant.* Et labris spargit rubra venena suis. *Sant.* Trita faciem medicamine turpat. *Sant.* Illinitur cerussa genis miniumque labellis; Mendacique triplex ridet in ore charis. *Sant.* Immodicē formam fucata. *L.*

FUCATUS & **FUCOSUS**, ā, ūm. *Fardé.* **PHR.** Interea fœda aspectu ridendaque multo Pane tumet facies aut pingua poppæana Spirat, & hinc miseri viscantur labra mariti. *f.* Nullo circumlita fuco. *Lr.* Veniet lotā cute. *f.* Fucata genas & amicta dolosis Illecebris. *Cl.* Utraque formosa est, operosæ cultibus ambæ. Artibus in dubio est hæc sit, an illa prior. *O.* Ergo mihi nunquam nisi personata videnda es. Viscatæ cretā genæ. Coloratis faciem miniata venenis. *Sant.* Ingenuas nullo picta rubore genas. *Sant.* Lenaque fucatis infidiosa genis. *Sant.*

FUCUS, i. m. [Genus herbæ quā vestes purpureæ tingebantur.] Sorte de plante. Fucoque & floribus oras Explent. *V-F. Hinc Metaph.* **FUCUS**, i. m. *Fard.* **EPITH.** Rōsēus, splēndēns, Cārūlēus, mēn-

dāx, vānūs, fallāx, nitēns, splēndēns, cāndidūs, quāsitūs, colōrātūs, ādultēr, fōemīnēūs, pēgrīnūs. SYN. Pīgmētūm, ūnguētūm, cērūsā, mīnīum. PHR. Nulloque imitabile fuco. Naturale decus. *Auf.* Non amat ascitum si casta est virgo, colorem: Sar rubet, innato si qua pudore rubet. *Saut.* Et olentia latē Fundit adornandis ipsa venena comis. *Saut.*

FUCUS [Metaph.] *Déguisement.* PHR. Perfusaque gloria fuco. O. Mercem sine fucis gestat. H. Fucum alicui face re. *Cic. i. fallere.*

FUCUS [Genus apīs.] *Bourdon. Guêpe.* PHR. Ignavum fucus pecus a praecepibus arcent. V. Immunisque sedens aliena ad pabula fucus. V.

FUGA, æ. f. *Fuite.* EPITH. Effusā, pērnīx, volūcris, sollicitā, tūrpis, misērā, vāgā, pavidā, trēpidāns, facillīs, praeceps, tūtā, furtivā, citā, vēlōx, subitā, trēpidā, āstūtā, hōnētā, occūltā, nōctūrnā, prōvidā, festinā, prōbrōsā, tūrbatā, imbellis, rēpēntinā. SYN. Effugium, cūrsus. PHR. Deest jam terra fugæ. V. Nec spes ulla fugæ. V. Ni fuga subsidio subeat. V. Fugæ studio. V. Expectet facilemque fugam ventosque ferentes. V. Ut tempora tandem Furtivæ placuere fugæ. L. Nudataque fœdā. Terga fugā. L. Victa labore fugæ. O. Fidis Equo, dimitte fugam; (i. fugiendi potestatem) & te cominus æquo. Mecum crede solo. V. Cursumque reculant *Genua.* V. Pariterque ruebant Victores victique; neque his fuga nota nec illis. V. Fugā sylvas saltusque peragrat. V. Trepidæ duxque comesque fugæ. O. Inclusis aperire fugam. Cl. Fugam custodia claudit. O. Compescit. Cl. Texuntque fugas (i. cūrsus) & praelia ludo. V. (Vide FUGIO. CURSUS. CELER.)

FUGAX, acis. omn. gen. *Qui fuit, qui prend aisément la fuite.* SYN. Fugiens, fugitivus, praeceps, pērnīx, vēlōx, cēlēr. PHR. Fugacem nube tegat. V. Mors & fugacem persequitur virum; Nec parcat imbellis juvenatē Poplitibus, timidoque tergo. H. Si forte fugacem Conspectit Capream. V. Volucricque fugacior aurā. O. Quam tu, Cervus uti valis in alterā. Visum Parte Lupum graminis immemor Sublimi fugies mollis anhelitu. H. Fugaces Terret Equos. H. At pedibus longē melior. V. An tibi Mavors Ventosā in linguā pedibusq; fugacibus istis Semper erit. V. Conversusque fugax aufertur habenis. V.

FUGAX [Per trans.] *Qui passe d'abord.* SYN. Frāgilis, fluxus, caducus, brevis, instabilis. PHR. Ire leves menses, alisque fugacibus anni. *Siro.* Credule quid frustra simulachra fugacia captas. O. Gaudia non remanent sed fugitiva volant. M. Viæ velut raptō, fugitivaque gaudia carpe. M.

FUGIO, is, fugi, itum, ēre. & **FUGITO**, as, avi, atum, are. Freq. *Cic. Fuir, s'ensuir.* SYN. Aufugio, diffugio, effugio. PHR. Sæpe fugam Danaï Trojā cupiere relicta Moliri, & longo fessis discedere bello. V. Extemplo tentanda fugā canit æquora Calchas. V. Vos agitate fugam. V. Ardet abire fugā. V. Festinare fugam. V. Peter ille fugam. V. Terga dedisse fugæ. Pr. Hi fugiunt penitusque datis referuntur habenis. V. Verum ubi nulla fugam reperit fallacia. V. Abcessere retro, pavidique in terga reatos, Adduxere gradus. Sil. Dato, verti vestigia

tergo. V. Dum Terga dabant palantia Teucris. V. Fugit illicet ocior Euro. V. Speluncamque petit; pedibus timor addidit alas. V. Proripuit sese. V. Mille fugit refugitque vias. V. Acri Carpere prata fugā. V. Illa volat, simul arva fugā simul æquora verrens. V. Mediosque fugam tenuisse per hostes. V. Rapido cursu fugit. O. Quas caelo fuga dissipat. *Rap.* Fugiens opprobria culpæ. H. Fugere labores. O. Volucricque fugā prævortitur Hebrum. V. Terga fugibus præbere. O. Fugam cursu tentavit. V. Eidite ne pedibus: ferro rumpenda per hostes. Est via. V.

FUGERE Hostem, fugā vitæ consulere. PHR. Nunc & oves ultro fugiet Lupus. V. Tecum Philippos & celerem fugam Sensi relietā non bene parmulā. H. Tu quoque, quamvis Terga fugæ dederas, vulnus. Lance tulisti. O. Et neque terga Ira dare aut virtus paritur. V. Vidi, puduitque videre, Cum tu terga dares, inhonestaque velā parares. O. Diffugiunt hostes inhonestaque vulnera tergo Accipiunt. O. Turpique fugā quæsisse salutem. Non mea converso relegam vestigia cursu. Hanc ego vel regno victor, vel morte tenebo Victus humum. Cl.

FUGERE Aliquem, aliquid. *Eviter.* PHR. Nec quemquam fugio. V. Nunquam hodie effugies, veniam, quocumque vocaris. V. Turbati trepidare intus, frustra que malorum Velle fugam. V. Utque fugax avidis Cervus deprensas ab Urhis, Cinctaque montanis ut fugit Agna Lupis; Sic ego belligeris a gentibus undique septus Terreor, hoste meum pene premente latus. O. Ut fugiant Aquilas timidissima turba Columbæ, Utque fugit visos Agna novella Lupos. O. Me sylvā lupus in sabinā Fugit inermem. H. Vitas Hinnuleo me similis Cloe. H. Dum te fugeret per flumina praeceps. V. Seseque exterrita fugit. V. Neque enim fuga jam super ulla periculi est. V. Meneigitur socium summis adjungere rebus Nisifugis. V. Remigiumque dedit quo me fugiturus abires. O. Propiusque accedere fugit. O.

FUGERE Aliquid. PHR. Quo nunc se proripit ille. V. I, pedes quo te rapiunt & auræ. H. Tuta petunt, & Equis averſi ad mœnia tendunt. V. Ad muros trepido convertunt agmina cursu. Sil. Quo deinde fugam, quò tenditis inquit. V. Turbatæ acies versique Latini Rejiciunt parmas & Equos ad mœnia vertunt. V. Qui cursu portas primo irrupere patentes. V. Et fugit in sylvas perniciores alite Vento Saxa per & plenius obstantia flumina ripis. St. Naves & littora cursu Fida petunt. V. Et fugit ad salices, & se cupit ante videri. V. Jam mente fugas, jam Gallicæ rura Respicitis. Cl. Navaliam pauci Præcipiti tenuere fugā. L. Diffugiunt, sylvasque & sicubi concava furtim Saxa petunt. V. Diversa fugā petit æquora Turnus, Et nunc huc, inde huc adversos implicat orbis. V. Fugam intendunt ad mœnia. L. Sed nuda parabant Crura fugæ, tutosque agitabant mente receptus, Si qua fortè viam per saxa irrupere, & altis Evasisse jugis, Deus, aut sua fata dedissent. Sam.

FUGERE Pro abire ex aliquo loco. PHR. De cavēa fugiat ne malè pastus Aper. M. Seque ex oculis averrit & aufert. V. Non fugis hinc praeceps, dum præcipitare potestas. V. Siste gradum, teque aspectu ne subtrahe nostro. V. Omnis campis diffugit arator. V. Tum celerare fugam patriæque excedere suadet. V.

Sed fugite o ! miseri fugite , atque ab littore funem Rumpite. *V.* Mene efferre pedem , genitor , te posse relicto Sperasti. *V.* Tacitusque mea decedere terrâ. *V.* Ardet abire fugâ. *V.*

FUGERĒ. [Pertransi.] *Passer vire* *PHR.* Sed fugit interea fugit irreparabile tempus. *V.* Vitaque cum gemitu fugit indignata sub umbras. *V.*

FUGIENS, entis. & **FUGITIVUS,** â, um. & **FUGITÖR,** oris. m. *PLA. Fugitif.* *PHR.* Terga dabo? & Turnum fugientem hæc terra videbit. *V.* Ille celer pennâ tardos ætate fatigat , Eluditque diu. *O.* Ed quæcumque putat fugientem posse morari Verba refert. *O.* Tali fugientem est voce secutus. *V.* Vivæ velut rapto ; fugitirque gaudia carpe. *M.* Fugitivus à jure & legibus. *Cic. Qui s'écarte.* Fugitivus rei familiaris. *PLI. Qui abandonne.*

FUGIENTEM sequi. *PHR.* Insequitur trepidique pedem pede fervidus urget : Inclusum veluti si quando flumine nactus Cervum aut puniceæ captum formidine pennæ Venator cursu canis & latratibus instat : Ille autem insidiis & ripâ territus altâ Mille fugit refugitque vias : at vividus Umber Hæret hians , jamjamque tenet , similisque tenenti Increpuit malis , morsuque elusus inani est. *V.* Hos inimica super mœsto premit agmine turba ; Nec miseram effugiunt mortem ; sed limine in ipso Confixi expirant animas. *V.* Sic ego currebam , sic me ferus ille premebat , Ut fugere Accipitrem pennâ trepidante columbæ ; Ut solet Accipiter trepidas urgere Columbas. *O.* Illam sequiturque premitque Improbus ; illam oculis iterumque iterumque resumit. *Sr.* Admisso sequitur vestigia passu ; Ut canis in vacuo leporem cum Gallicus arvo Vidit , & hic prædam pedibus petit , ille salutem : Alter inhæsuro similis , jamjamque tenere Sperat , & extento stringit vestigia rostro. Alter in ambiguo est an sit comprehensus ; & ipsis Morsibus eripitur tangentiaque ora relinquit. Sic Deus & virgo est , hic spe celer , illa timore : Qui tamen insequitur , pennis adjutus amoris , Ociore est ; requiemque negat , tergoque fugacis Imminet , & crinem sparsum cervicibus afflat. *O.* Quam facile Accipiter saxo facer ales ab alto Consequitur pen- nis sublimem in nube Columbam. *V.* Qualis cum Cerva cruentis Circumventa Lupis , nullum cui pe- ctore molli Robor & in volucri tenuis fiducia cursu , Præcipitat suspensa fugam ; jamjamque teneri Credit , & elusus audit concurrere morsus. *Sr.* Ab Italiâ volantem remis adurgens. *H.* Gaudet Equo , jamque hos cursu , jam præterit illos. *V.* Ecce volat , calcemque terit jam calce Diore. *V.* Vidi præcedere longam Ante pedes umbram... Sonituque pedum terrebat , & ingens Crinales virtus afflabat anhelitus oris. *O.*

FUGÖ, as, avi, atum, are. *Mettre en fuite, chasser.* *PHR.* Somnos classica pulsa fugant. *T.* Longæque fugari Ex conspectu hominum. *Lr.* Trans pontum fugat , & terris immittit apicis. *V.* Quamvis sæpe fugâ versos ille egerit hostes. *V.* Aut hæc verba fugâ victor dare terga coëgit. *V.* Bis conversa fugâ per muros agmina vertit ; Immisitque fugam Teu- cris , atrumque timorem. *V.* Jamque fugaturâ Tithoni conjuge noctem. *O.*

FULCIMEN, inis. *Lr. FULMĒNTUM.* *Var. FUL-*

CIMENTUM. *PLA. & FULCRUM,* i. n. *Apui, soutien.* *EPITH.* Firmum , tutum , validum , fortē , æternum , ævum , suppositum , mobile , utile , aptum. *SYN.* Columnen , admniculum , sustentaculum. *PHR.* Lugent genialibus altē Lucida fulcra foris. *V.* Fulcro nituntur acerno. Fulcro sternatur lectus eburno. *Pr.*

FULCIÖ, is, fulsi, fultum, ire. *Appuier, soutenir.* *SYN.* Effulciö, sustineö, sustentö, ferö, firmö, muniö, subfulciö. *PHR.* Fultus amicitia. *PLi.* Vitis fulta. *Cic.* Fulcitur testâ Fagina mensa mihi. *M.* Fulcire cibis ac omnia sustentare. *Lr.* Pravis fultus malè talis. *H.* Columnis fulta domus. *Pr.* Fulcire labantem temp. *Cic.* In te omnis domus inclinata recumbit. *V.* Ille latus niveum molli fultus Hyacintho. *V.* Atlantis duri cælum qui vertice fulcit. *V.* Ætherios humero qui sustinet orbes. *V.* Decus imperiumque Latini Te penes. *V.* Iners Senectus adjuvat baculo gradum. *S.* (Vide FERÖ. *Ferre humeris.*)

FULGÖ, es, fulsi, erē. & **FULGÖ,** is, erē. *Reluire, briller, éclater.* *PHR.* Fulget dies. *O.* Purior æther fulsit. *O.* Fulgent gladii. *Cic.* Aure fulgere. *Cic.* Fulsere ignes. *V.* Rosæ fulgent inter sua lilia. *O.* Fulget apex capiti. *V.* Et gratum nautis sidus fulgere. *M.* Picta nec inducto fulgebat palma pyropo, *Pr.* Cingor fulgentibus armis. *V.* Cum crastina fulserit hora. *O.* Virtus intaminatis fulget honoribus. *H.* (Vide LUCEO.)

FULGĒNS, entis, & **FULGIDUS,** â, um. *Brillant.* *SYN.* Splendidus , lucidus , coruscus , rutilus , micans. *PHR.* Surgit ab Oceano Titoni fulgida conjux. *O.* Cæli fulgentis imago. *O.* Nomina romanas inter fulgentia gentes. *O.* Oculi lucidum fulgentes. *H.* Togâ radiante decorus. *O.* Purpureo radians vultu. *Col.*

FULGĒTRÄ, æ. f. & **FULGĒTRUM,** i. n. *PLI. Eclair.* (Vide FULGUR.)

FULGÖR, oris. m. *Eclat, lueur, brillant.* *EPITH.* Ignëus , aurëus , radians , gemmëus , coruscus , terrificus , nitidus , tremulus. *SYN.* Splendor , nitör , lumen , lux. *PHR.* Vibratus ab æthere fulgor Cum subito venit. *V.* Aspicias oculos tremulo fulgore micantes. *O.* Jam fulgor armorum fugaces Terret Equos. *H.* Maculosus & auro Squammam incendebat fulgor. *V.* Elucent alia , & fulgore coruscant. *V.* Stupet insanis acies fulgoribus. *H.* Visum perstringit fulgor. *Quin.* Obtendensque manum solem infervescere fronti Arcet ; & umbrato perlustrat pascua visu. *Sil.* **FULGÖR** Alexandri. *PLI. i. Gloria.* **FULGÖR.** *Cic. [Pro fulgure.] Eclair.*

FULGÜR, uris. *Eclair.* *SYN.* Fulgëtrum , fulgör. *EPITH.* Micans , clarum , flagrans , ardens , velox , minax , vibrans , volans , rapidum , rutilum , subitum , ignitum , flammëum , radians , coruscans , coruscum , rutilans , volücre , vanescens , horrificum , ignitum , flammiferum , repentinum , formidabile , terrificum , inopinum , celer. *PHR.* Cæci in nubibus ignes Terrificant animos. *V.* Exilantque cavis elisi nubibus ignes. *O.* Celeri micuerunt nubila flammâ. *O.* Fulgura cælum Pervolvunt. *Lr.* Excussus elisis nubibus ignis. *O.* Antevo- lant rutilantis fulminis ignes ; Hostesque flammæ

obruunt sequacibus ; Fulguribusque micat latè flagrantibus æther : Attonita tellus intremiscit. *Buch.* Excussa que nubibus attris Fulgura. *L.* Namque improvviso vibratus ab æthere fulgor. *V.*

FULGÜR. *PLI.* [*Pro fulmine.*] *La foudre.* (Vide *FULMEN.*)

FULGÜR. [*Metaph.*] *Brillant, splendeur.* *PHR.* Galæ fulgur. *Cl.* Domus auro fulgurat. *St.*

FULGÜRĀLIS, *ālē.* *Cic.* *Qui concerne les éclairs.*

FULGÜRĀTIŌ, *ōnīs.* *f. SEN.* *La production de l'éclair.* *PHA.* Fulgit item ; nubes ignis cum semina multa Excussere suo concursu ; ceu lapidem si Percutiat lapis aut ferrum ; nam tum quoque lumen Exiliū, & claras scintillas dissipat ignis. *Lr.* Ventus ubi invasit nubem ; & versatus ibidem , Fecit ut ante cavam docui spissescere nubem : Mobilitate suā sevefecit ; ut omnia motu Percallescata vides ardescere ; plumbea verò Glans etiam longo cursu volvenda liquefcit. Ergo fervidus hic , nubem cum percudit atram , Dissipat ardoris quasi per vim expressa repente Semina , quæ faciunt nitentia fulgura flammæ. *Lr.* Fulget item cum rarefcunt quoque nubila cæli. Nam cum ventus eas leviter deducit euntes , Dissolvitque ; cadant ingratiss (*i. invitis*) illa necesse est Semina quæ faciunt fulgorem : tunc sine tetro Terrore & sonitu fulget , palloque tumultu. *Lr.* Fulmina gignere & crassissimæque putandum est Nubibus extructis : nam cælo nulla sereno Nec leviter densis mittuntur nubibus unquam. *Lr.* Inde ubi percaluit vis venti , vel gravis ignis Impetus ignescit ; maturum tum quasi fulmen Percussit subito nubem ; ferturque coruscis omnia luminibus lustrans loca percitus ardor. *Lr.* Est etiam cum vis extrinsecus excita venti Incidit in validam maturo fulmine nubem , Quam cum percudit , extemplo cadit igneus ille Vortex , quod patrio vocitamus nomine fulmen. *Lr.* Ventis... Nunc hinc , nunc illinc fremitus per nubila mittunt Quarentesque viam circumversantur & ignis Semina convolvunt è nubibus. *Lr.*

FULGÜRĀTOR, *ōris.* *m. Cic.* [*Fulgurum inspector.*] *Devin* (Vide *VATES. Devin.*)

FULGÜRŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* *Faire, jeter des éclairs. Eclairer.* *PHR.* Raptoque Polo micat igneus æther. *Sil.* Crebris micat ignibus æther. *V.* Ingeminant abruptis nubibus ignes. *V.* Heu mihi quam celeri micuerunt nubila flammæ. *O.* Tonitru cum rupta corusco Ignea rima micans percarrir lumine nimbos. *V.* Excidunt ignes tamen Et nube dirum fulmen elisâ micat. *S.* Hinc tonat ; hinc missis abrupitur ignibus æther. *O.* Attritus subitâ face rumpirur aer. *St.* Non alias cælo ceciderunt plura sereno Fulgura. *V.* Namque improvviso vibratus ab æthere fulgor Cum sonitu venit , & ruere omnia visa repente. *V.* Et medium flamma ingenti discedere cælum. *Rap.* Fulgure rapta Corusco Intremuit nubes , elisosque absceidit ignes. *L.*

FULICĀ, *ā & FULIX,* *icis.* *f. Cic.* [*Avis fluvialis.*] *Fulques.* *EPITH.* *Marinā, palustris, parvā, vāgā.* *PHR.* Cumque marinæ In sicco ludunt pulicæ. *V.* Nunc celebris Mergis Fulicisque palustribus undæ *O.*

FULIGŌ, *inīs.* *f. De la suite de cheminée.* *EPITH.* *Attrā, nīgrā, tetrā, piccā, obscurā, pallā, fūrā, fūdā.*

PHR. Hic plurimus ignis Semper & assiduâ postes fuligine nigri. *V.* Fuligo lucubrationum oratori bibenda. *Quin.*

FULLŌ, *ōnīs.* *m. Pla.* [*Qui vestes poliendas accipit.*] *Un foulon.* *PHR.* Sæpe ceret lintea fullō tibi. *M.*

FULLŌNIŪS. *PLI.* & **FULLŌNICŪS,** *ā, ūm.* *PLA.* *De Foulon.*

FULMĒN, *inīs.* *n. La foudre. Le feu du Ciel.* *EPITH.* *Micans, flagrans, ardens, coruscum, rutilum, coruscans, rutilius, flammæum, trifidum, trifidum, igneum, igniferum, flammiferum, sulphureum, æthereum, ignivomum. Sævum, dirum, ferum, minax, infestum, horrendum, horridum, rapidum, tremendum, violentum, horrificum, horribilum, terribile, inimicum, metuentum, formidabile. Tortum, missile, vibratum, intortum, contortum, obliquum, validum, repentinum, penetrabile, æthnæum, inopinum, inevitabile, fumans, atrum.* *SYN.* *Tonitru, fulgur.* *PHR.* Præbentque micantia lumen. Fulmina. *O.* Expressum ventis per nubila fulmen. *Lr.* Tela reponuntur manibus fabricata Cyclopium. *O.* Addidit & tonitrus & inevitabile fulmen. *O.* Toto Jove fulmen adactum. Cum templa mundi fulminum quateret fragor , Attonita tellus siluit : imbellis pavor Mentis superbas perculit. *Buch.* His informatum manibus jam parte polita Fulmen erat , toto genitor quæ plurima cælo Dejecit in terras ; pars imperfecta manebat : Tres imbris torti radios , tres nubis aquosæ Addiderant , rutili tres ignis & aliris Austris. Fulgores nunc terrificos sonitumque metumque Miscebant operi , flammisque sequacibus iras. *V.* Nec fulmine tanti Dissulcant crepitus. *V.* Ventis & fulminis ocior alis. *V.* Inque Jovis dextrâ fictile fulmen erat. *O.* Obliqui via fulminis. *S.* Et nube Dirum Fulmen elisâ micat. *S.* Qualiter expressum ventis per nubila fulmen Ætheris impulsu sonitu mundique fragore Emicuit , rupitque diem , populosque paventes Terruit obliquâ præstringens lumina flamma. *L.* Transversosque volare per ignes fulmina cernis. Nunc hinc , nunc illinc abruptis nubibus ignes Concurant ; cadit in terras vis flammæ vulgo. *Lr.* Dum nube rupta fulmina Terras nocentes territant. *Sant.* Permixtureque nimbis Fulmina , & excussos ventorum flatibus ignes. *Sil.* Unde nives , aut quâ prorumpat origine fulmen : Tanus in elisis nubibus unde fragor.

FULMINATIŌ, *ōnīs.* *f. PLI.* *Foudroiement.*

FULMINATŪS. **FULGURITŪS.** *VAR.* & **FULGURĀTŪS,** *ā, ūm.* *PLA.* *Frappé de la foudre.* *SYN.* *Fulgurē, tactus, afflatus, percussus.* *PHR.* Quæ fuerat sævo fulmine tacta Jovis. *O.* Fulmine dejecti. *V.* Seu fumat (*Æsculus*) percussa Jovi ; sacrosque per ævum Æthereo ramos populantur sulphure flammæ. *Sil.*

FULMINEŪS, *ā, ūm.* *De la foudre.* *Potentius ictu Fulmineo.* *H.* Fulmineo celeres dissipat ore canes. *O.* *Metaph.* Aper fulmineis ad eum venit dentibus. *Ph.*

FULMINŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* *Foudroier, lancer la foudre.* *PHR.* Nec fulminantis magna Jovis manus. *H.* Namque diespiter igni corusco nubila dividens. *H.* Jupiter & spargit rutilas per nubila flammæ.

Ita rapidum Æthæo fulgur ab igne jacit. *O.* Jupiter fulmina torquet. *O.* Fulmine terret. *V.* Sic trifidos ignes & ineluctabile telum Si quando iratus mundi arbiter, humida rumpens Nubila, subjectas hominum molitur in arces: Ipse prius tremulis densa in caligine ludit Fulguribus, volucrique polum circumvolat igni: Mox rutilum per iter rapidisque micantia flammis Erumpit spacia, & subito ruit impete fulmen. *Rue.* Ni Jupiter ætherè summo Pacificas rubri torisset fulminis alas. *Cl.* Aspicias hæc? ante, genitor, cum fulmina torques Nequicquam horremus, cæcique in nubibus ignes Terrificant animos, & inania murmura miscant. *V.* Ipse Jovis rapidum jaculata è nubibus ignem Disjecitque rates. *V.* Libratur aliud fulmen: hoc toto impetu Certum reducta Pallas excussit manu. *S.* Ille Pater rectorque Deum, cui dextra trifulcis Ignibus armata est, qui nunc quoque concutit orbem. *O.* Vidi & crudeles dantem Salmoneæ pœnas, Dum flammæ Jovis & sonitus imitatur Olympi. Quatuor hic invecus Equis, & lampada quassans Per Graiûm populos, mediæque per Elidis Urbem Ibat ovans, Divûmque sibi poscebat honorem. *V.* At Boreæ de parte trucid cum fulminat. *V.* Unde movet tonitru, vibrataque fulmina jactat. *O.* Fulminaque æthereâ diffuluisse domo. *Pr.* Nec sic de nihilo fulminis ira cadit. *Pr.* Seviat exercens telum. *Lr.* Dum saxa, dum terræ caduco Sospite te feriuntur igni *H.* Denique cur nunquam cælo jacit undique puro Jupiter in terras fulmen; sonitusque profundit: An simul & nubes succedere; ipse in eas tum Descendit, prope ut hinc de reli terminet ictus. *Lr.* Nec tremendo Juppiter ipse ruens tumultu. *H.*

FULMINARE *locum aliquem.* *PHR.* Ipse Pater mediâ nimborum in nocte coruscâ Fulmina molitur dextrâ; quo maxima motu Terra tremis: fugere feræ, & mortalia corda Per gentes, humilis stravit pavor: ille fragranti aut Athon, aut Rhodopen, aut alta ceraunia telo Dejecit. *V.* Nec parvi fructices iram meruere Tonantis; Ingentes Quercus, annosas fulminat Ornos. *Cl.* Pater rubente Dexterâ factas jaculatus arces Terruit urbem. *H.* Quater inde coruscum Contorsit dextrâ fulmen, quo tota reluxit Mæonidum tellus. *Sil.* Quid in alta ceraunia Sævis; Aut quid in immeritum fulmina perdis Athon. *Hofeb.* Disecutit infesto præclaras fulmine sedes. *Lr.* Jamque erat in totas sparsurus fulmine terras, *O.* Ter pater extructos disjecit fulmine montes. *V.* Tu parum castis inimica mittes Fulmina lucis. *H.* Misso perfregit Olympum Fulmine. *O.* Cyclopm rapta caminis Fulmina Tyrhenas Thralimeni torfit in undas. *Sil.*

FULMINARE *aliquem hominem.* *PHR.* Intonat; & dextrâ libratur fulmen ab aure Misit in aurigam, pariterque animæque rotisque exiit. *O.* Mentimur regnare Jovem: spectabit ab alto Æthere Thessalias, teneat cum fulmina cædes; Immeritamque peter Rhodopen, petet ignibus Æthan. *L.* Ut cum fulminibus permixta tonitrua nundum Terrificant; summique labat domus alta parentis: Omne hominum in terris trepidat genus: ipsaque oborta Lux atrox micat; & præsens altare viritum Creditur intento perculsis Juppiter igne. *Sil.* Non imitabile

fulmen Ære & cornipedum cursu simulat Equorum (*Salmoneus*) At pater omnipotens densa inter nubila telum Contorsit (non ille faces nec fumica rædis Lumina) præcipitemque immani turbine adegit. *V.* Neque per nostrum patimur scelus Iracunda Jovem ponere fulmina. *H.* Titanas immanemque turbam Fulmine sustulerit caduco. *H.* Jupiter in multos temeraria fulmina torquet. *O.* At pater omnipotens irâ tum percitus acri Magnanimum Phaëtona repenti fulminis ictu Deturbavit Equis. *Lr.* Quatit Mentresque nostras ignibus terret sacris. *S.* Vel tu quod superest infesto fulmine morti, Si mercor, demitte; tuâque hac obrue dextrâ. *V.* Fulmine Phœbigenam Stygias destruxit ad undas. *V.* Ex quo me Divûm Pater atque hominum rex Fulminis afflavit ventis, & contigit igni. *V.* Ut Macedon icta est rapidis cum conjuge flammis; Sic precor ætherei vindicis igne cadas. *O.* Aut rutili missio fulminis igne cremet. *O.*

FULMINARE, & **FULMËN**. [Metaph.] *Foud oier.* *Fulm.* *PHR.* Fulminat Æneas armis, summasque minatur Dejecturum artes Italum excidioque daturum. *V.* Cæsar dum magnus ad altum Fulminat Euphratem bello. *V.* Ac rotat enssem Fulmineum. *V.* Duo fulmina belli Scipiades. *V.* Fulmina verborum. *Cic.* Micantia fulgura mittunt *crispa.* *V.*

FULTURÂ, æ. f. *Apui, joutient.* *SYN.* Fûlcimën, fûlcimëntüm. *PHR.* Ingens accedat stomacho fultura ruenti. *H.*

FULVUS, ã, üm. *Jaune, de couleur roussâtre.* *SYN.* Rufus, flavus, aureus, rutilus. *PHR.* Sidera fulva. *T.* Fulvus, Aper, Lupus. *O.* Fulvum spectatur in ignibus aurum. *O.* Atque illi stellatus jaspide fulvâ Ensis erat. *V.* Fulvæque caput nectentur Olivâ. *V.* Fulvâ pugnas de nube tuentem. *V.*

FUMARIA, æ. f. [Flos.] *La fumeterre.* *PHR.* Ipso etiam primo molliis fumaria verè Ostendat varios per Norica saxa colores. *Rap.*

FUMARIUM, ñ n. *Locus ubi vinum fumo medicabatur.* *PHR.* Improbæ Massylia quidquid fumarîa cogunt, Accipit ætatem quisquis ab igne cadus. *M.*

FUMËUS, fûmîdûs, fûmîfër, fûmîficûs, ã, üm. *Pl.* *De fumée, qui jette de la fumée.* *PHR.* Altaria fumida. *O.* Fumantes pulvere campos. *V.* Terræ agitantia fumos. *O.* Contorsit non ille faces nec fumica rædis Lumina. *V.* Tacitas vires & flammæ colligit ignis Nigrante piceus caligine. *Sil.* Fumidavina. *Pl.*

FUMIGŎ, & **FUMIFICŎ**, ãs, avî, atûm, atë. [Suffire.] *Fumer, parfumer.* *PHR.* Fumigare alvearia. *Var.* Ei Arabico fumificem odore. *Pla.* Et suspensâ focis exploret robora fumus. *V.*

FUMŎ, ãs, avî, atûm, atë. *Fumer, rendre, ou jeter de la fumée.* *SYN.* Fûmûm vômŏ, exhâlŏ, vŏlvŏ, glômêrŏ, spârgŏ, dŏ, mittŏ, prŏrûmpŏ. *PHR.* Ignibus arria fumant. *O.* Fumantes aræ. *T.* Fumat Aper. *M.* Fumoque implevit amaro. *V.* Atram prorumpit ad æthera nubem Turbine fumantem piceo, & candente favillâ. *V.* Constituere Pyras; subjectisque ignibus atris, Conditur in tenebras altum caligine cælum. *V.* Sulphureum vomit exesô de vertice fumum. *Sil.* Et ruit atram Ad cælum piceâ crassus

caligine nubem. *V.* Piceus ignis in fumos abit; Et ipse fumus tristis ac nebulâ gravis Ipsos penates nube deformi obsidet. *S.* Robora seu fumum mittent. *Lr.* Sordidum flammâ trepidant rotantes Vertice fumum. *H.* Deosum quâ turbine nigro Exundat fumans piceus caligine vertex. *S. l.* Et jam fumma procul villarum culmina fumant. *V.* Et latè circum loca sulphure fumant. *V.* Dabat fumos. *O.* Fumantes sudore quatit. *V.* Fumant sudoribus artus. *O.* Udo sub robore vivit. Stupa vomens tardum fumum. *V.* Piceum fert fumida lumen Tæda. *V.* Volvit anhelatas tectoria per cava flammâs, Inclusum glomerans æstu expirante vaporem. *Auf.* exigit atro Nigrañtem fumo rogus alta ad sidera nubem. *Sil.*

FUMOSUS, ã, ùm. *CATO.* Qui fait de la fumée. (Vide FUMIDUS. FUMO.) Fumosus December. *M.* **FUMOSUS.** Fumé, noirci de fumée. *PHR.* Fœda nigro simulachra fumo. *H.* Colaque prælorum fumosis diripe testis. *V.* Fumoso condita vina cado. *O.* Fumosa perna. *O.* Obrepisti ad honores commendatione fumosarum imaginum. *Cic.* Fumosos Equitum cum dictatore magistris. *M.*

FUMUS, ï. m. Fumée. *EPITH.* Atër, nigrèr, tètèr, vòlâns, pinguïs, grâvis, ùndâns, lèvis, piceûs, sordidûs, vòlucèr, vòlûmîs, tènûs, inânîs, tûrbidûs, amârûs, ignitûs, ôpâcis, æstûâns, flûctûâns, tènèbrôsûs, cærulèûs, sulphurèûs, lachrymôsûs. *SYN.* Fuligô, caligô. *PHR.* Nec cælum patet undante fumo. *S.* Calidoque involvitur undique fumo. *O.* Mixtoque undantem pulvere fumum. *V.* Ex oculis, ceu fumus, in auras Commixtus tenues fugit. *V.* Aterque ad sidera fumus Erigitur. *V.* It fumus ad auras. *V.* Fumosque manu prætende sequaces. *V.* Nigri spatiofa volumina fumi. *Lr.* Villa recepisset lachrymoso non sine fumo. *H.* Nebula fumique volantes; *Lr.* Implentur fumo & nebulâ caliginis atrâ. *Sil.* Nec tamen infestet lachrymosus lumina fumus. *Vida.* Ubi fumus altè Serpit in cælum. *S.* Fluctuante turbidus fumo. *S.* Fumum Evomit, involvitque domum caligine cecâ, Prospectum eripiens oculis; glomeratque sub antro Fumiferam noctem commixtis igne tenebris. *V.* Atrâ piceâ caligine nubes. *V.*

FUMUS. Metaph. Pro re vanâ & illico evanescenti. *PHR.* Vendere nec vanos circum Palatia fumos, Plaudere nec cano &c. *M.*

FUNALE, ïs. Flambeau, torche, fallot. *PHR.* Noctem flammis funalia vincunt. *V.* Cui nocturnus honos funalia clara, facerque Post epulas tibicen adest. *Sil.* Densum funale coruscis Lampadibus. *O.* Appensi altaribus ignes Dant lucem latè & largo loca lumine complent. *Sauv.* Funalibus ordine ductis Plurima venturæ suspendite lumina nocti. *C.* (Vide FAX.)

FUNALE. *Liv.* Cable, corde. (Vide FUNIS.) **FUNARIUS**, ïi. n. A. Vic. Cordier.

FUNAMBULUS, ï. m. *TER.* Danseur de corde. *PHR.* Vel qui more avium sese jaculantur in auras. *Cl.* Pendula librato figat vestigia saltu. *Cl.* Certa per extentos ponit vestigia funes Et cali meditat iter. *Mail.*

FUNCTIO, ònîs. f. *Cic.* For élion, exercice d'une charge. (Vide MUNUS, DIGNITAS.)

FUNDĀ, ã. f. Fronde à jetter des pierres. *EPITH.* Bâlëârîs, bâlëâricâ, tørtâ, stridèns, flexâ, tètèr, lèvis, sònâns, vòlûtâ, còntòrtâ, excûsâ, vâlidâ, stûpèâ, vòlûbilîs, vèrsâtilîs. *PHR.* Fundam Ipse ter abductâ circum caput egit habenâ. *V.* Stridentia fundâ Saxa pluunt: volucres imitantur fulgura glandes. *Sil.* Torto balearis verberare fundæ Ocyor. *O.* Quem... more rotat fundæ. *O.*

FUNDĀ Jâcèrè. *PHR.* Quantum balearica torto Funda potest plumbo medii transmittere cæli. Excussæ balearis tortor habenæ Glande petens, solido fregit cava tempora plumbo. *O.* Signata citâ loca tangere fundâ. *L.* Et media adversi liquefacto tempora plumbo Diffidit. *V.* Plumbea cum tortæ sparguntur pondera fundæ. *Pr.* Glandes baleari spargere fundâ. *Cl.* Ut latâ plumbea fundâ Missa solet medio glans intabescere cælo. *O.* Non secus exarsit, quàm cum Balearica plumbum Funda jacit: volat illud, & incandescit cundo, Et, quos non habuit, sub nubibus invenit ignes. *O.*

FUNDĀ, ã. f. [Retis genus.] Filets de pêcheur. *PHR.* Atque alius latum fundâ jam verberat annem. *V.*

FUNDĀ. *Pli.* [Circulus quo innectuntur gemmæ.] Le chaton d'une bague.

FUNDĀMĒN, ïnîs. & **FUNDĀMĒNTUM**, ï. n. Fondement. *EPITH.* Altûm, tûtûm, firmûm, stâbilè, sòlidûm, mânîsurûm, sùppòsitûm. *PHR.* Prima favis ponunt fundamina; deinde tenaces Excudunt ceras. *V.* Alta theatris Fundamenta locant alii. *V.* Ambibat Siculæ fundamina terræ. *O.* Fundamine magno Res Romana valet. *O.* Fundamenta ponere; jacere. *Cic.* Fundamenta quatit; rotamque à sedibus urbem Eruit. *V.*

FUNDATIŌ, ònîs. f. Fondation, l'action de jetter les fondemens.

FUNDĀTŌR, òrîs. m. Fondateur. *SYN.* Còndîtŏr. *PHR.* Nec Prænestinæ fundator defuit urbis. *V.*

FUNDI, òrûm. *Cic.* [Urbs Latii.] Fondi. Fundanus locus. *Pli.*

FUNDITŌR, òrîs. m. *CÆS.* & **FUNDIBŪLARIUS**, ïi. *Liv.* [Qui fundâ dimicat.] Frondeur. *PHR.* Stupea torquentem balearis verbera fundæ. *V.* Et tortâ balearis sævus habenâ. *Sil.* Teretes pars vertere fundas Assueti. *St.* Flexæ balearicus author habenæ. *St.*

FUNDITŪS. Adv. De fund en comble, entierement. *SYN.* Pénitûs, radicîtûs, òmnînŏ, Plânè, prŏrûm, prŏrsûs. *PHR.* Funditus atque imis exarsit tota medullis. *C.* Urbes pereunt funditus. *H.* Funditus avelunt postes. *V.* Nec funditus omnes Corporæ excedunt pestes. *V.* A sedibus imis Eruit. *V.*

FUNDŌ, ãs, ãvî, ãtûm, ãrè. Fonder, jetter le fondement, établir. *SYN.* Còndŏ, mŏltŏr, stâbilŏ, stârûŏ, cŏnstitûŏ, êxtrûŏ, cŏnstrûŏ, strûŏ. *PHR.* Tu nunc Carthaginis altæ Fundamenta locas. *V.* Primus qui legibus urbem Fundavit. *V.* Quam dicitur urbem Acrifoneis Danae fundasse colonis. *V.* Haud procul hic saxo colitur fundata vetusto Urbis Agillinæ fedes. *V.* Anchora fundabat naves. *V.* Fundantem arces ac tecta novantem. *V.* Opes bene fundata. *O.*

FUNDŌ, ïs, fudî, fûsûm, èrè. & **FUNDITŌ**, ãs, ãvî, ãtûm, ãrè. Freq. *Pla.* [Proprie liquefacere.] Fondre. Vel liquidum æs &c. Mittite in formas. *Jer-*

ex fonte. Unde FUSOR, FUSILIS. PHR. Fundere ex are. V. PLI. Fusis statuae membris. *Quin.*

FUNDĒRĒ [Per transl.] *Jetter* SYN. Effundō, diffundō, profundō, mittō, emittō, spargō, dispersgō. PHR. Et multo nebulae circum dea fudit amictu. V. Vina liquientia fundam. V. Visus Iuli Fundere lumen apex. V. Cristisque à vertice flamma Funditur. V. FUNDĒRĒ [Pro gignere, producere, proficere.] *Produire, pousser.* PHR. Nunquam fronde levi fundet virgulta nec umbras. V. Fundit humo facilem victum iustissima tellus. V. Tuque o! cui prima fremmentem Fudit Equum magno tellus percussa tridenti. V. Ipsa tibi blandos fundent cunabula flores. V. FUNDĒRĒ. *Ad alia transfertur, ut.* PHR. Fuditque preces rex pectore ab imo. V. Talia fundebat lacrymans. V. Extremam fundo cum sanguine vocem. V. Fundere iras. V-F. Mendacia. PLA. Fundere carmen. *Cic.* Ingentia victor Corpora fundit humi. V. Toto corpore fusus humi. M. Fusaque membra toro. O. Funditur latè vitis. *Cic. i. serpit.* Fusi capilli. V. *i. longi.* Acies funditur fugā, in fugam. *Liv.* Fundere exercitum. *Liv. i. delere, vincere.* Fundere sex Cyathos. M. *Verfer.*

FUNDUM, *i. n.* [Ima cuiuscunque rei pars.] *Le fonds.* SYN. Imūm, ima, profundū, penetrālīa. PHR. Imo ciet æquora fundo. V. At gravis ut fundo vix tandem redditus imo est. V. Fundo volvuntur in imo. V. At nebulae magis ima petunt. V. Arenosum Fundum fluvii. *Sil.*

FUNDUS, & FUNDULUS, *i. m.* Dim. *Vin.* [Ruris possessio.] *Un fonds de terre.* EPITH. Pinguis, cultus, dives, latus, frugifer. SYN. Prædium, ager. PHR. Obire fundos. *Cic.* Non verberata grandine vineæ Fundusque mendax. H. Et latis oria fundis. V. (Vide AGER. RUS.)

FUNEBRIS, & FUNERĒUS, *ā, ūm.* *Funebre, qui concerne les funérailles.* PHR. Ira truces inimicitias & funebre bellum *Genuit.* H. Funereas inferre faces. V. Funereamque toris quaslat uterque facem. M. Intenditque locum fertis & fronde coronat Funereā. V. Funebres laudatio. *Quin.* Funebre vestimentum. *Cic.* *Habit de deuil.* Paratus funebres. *Tac.* Funereus Bubo. O.

FUNERŌ, *ās, āvi, ātūm, ārē.* *Faire les funérailles, les obseques, de quelqu'un.* L'Enterrer. SYN. Tūmulo, sēpeliō, cōndō. PHR. Egregiè factum funus. H. Prope funeratus arboris ictu. H. Mixta senum ac juvenum densantur funera. H. Vidissem feretro impositam, mediamque per urbem Funereas inter tædas piceosque vapores Elatam. *Sant.* Jam tamen extincto cineri sua dona ferebant; Compositique nepos busta piavit avi. O. Urbs gemit, & vultum miserabilis induit unum: Dii que latent templis nec iniqua ad funera vultus Præbent. O. Corpora missa neci nullis de more feruntur Funeribus, neque enim capiebant funera portæ. Aut inhumata premunt terras, aut dantur in altos Indotata rogos, & jam reverentia nulla est: Deque rogis pugnant, alienisque ignibus ardent: Qui lachryment defunt, indefetæque vagantur Natorum matrumque animæ, juvenumque senumque Nec locus in tumulos, nec sufficit arbor in ignes. O. Nec me Indeploratum sub inania Tartara mitte. O. Non soror Aillyrios cineri quæ dedat odores, Et

fleat effusus ante sepulchra comis. T. Conjugis extincti funus, miserabile funus, Dum queritur se non bello, non fortibus armis Oppetere, at lento paulatim cedere morbo. Pallor erit gelido juvenis morientis in ore, Et sensum placida clauduntur lumina morte. Addua aquas juxta fundet mœstissimus urnā, Et circumfusa rudent sua pectora Nymphæ Spargentes stratis violam, mœstumque Hyacinthum. Exanimus circumstabit, regesque ducesque Mœrentes; largoque undabunt omnia fletu. *Vida.* O mihi, dum tales tumulo redantur honores, Tam lentam Lachesis scindat avara colum. *Sann.* (Vide FUNUS.)

FUNESTŌ, *ās, āvi, ātūm, ārē.* [Funere inquinare.] *Profaner, souiller un lieu par un meurtre.* PHR. Humanis hostiis templa funestant. *Cic.* Tali mente deæ funestat seque suosque. C. *Per transl.*

FUNESTŪS, *ā, ūm.* [Funere inquinatus.] *Funeste.* SYN. Fātālis, ferālis, dīrūs, trīstis, funēbris. SYN. Funesta domus. O. Dies. *Cic.* Hora. L. Munerā. O. PHR. Lumina funesti Conscia facta mali. O. Funestæque iterum recidiva in Pergama tædæ. V. Funesta vestis. C. Funesta familia. *Cic.* *En duel.*

FUNESTŪS *Per transl.* [Nōxius, dāmnōsus.] *Funeste.* Funesta consilia. V-F. Arma. O. (Vide NOCIVUS.)

FUNETUM, *i. n.* *PLI.* [Vitis flagella in funem torta.] *Branches de vigne tortillées en forme de corde.*

FUNGINUS, *ā, ūm.* *PLA.* De champignon. Fungino genere est, capite se totum tegit. *PLA.*

FUNGOR, *eris, functus sum, fungi.* *Faire, exercer une charge.* SYN. Defungor, gerō, exequor, obēō, exercēō, perfungor. PHR. Officiis vernaliter fungi. H. Fungar vice cotis. H. Amici munere fungi. H. Fungi laboribus. H. Militiā. *Sue.* Fungi vicem alienam. *Liv.* Munus. *PLA.* Munera. *Tac.* Fungi muneris. *Cic.* FUNGI. *S'Acquitter, servir.* Eo honore functi. *Liv.* Functi epulis. O. Gaudio. *Tac.* Virtute functos duces canere. H. Functus morte. O. Fato. *QUIN. i. mortuus.*

FUNGOSITAS, *arīs. f.* *PLI.* Porosité, spongiosité.

FUNGOSUS, *ā, ūm.* *PLI.* Poreux, spongieux.

FUNGUS, *i. m.* *Champignon, morille, mousseron.* SYN. Bōletūs. EPITH. Albus, ancipēs, dubius, prætensis, udus, pluvialis. PHR. Præcensibus optima fungis Natura est. H. Vilibus ancipites fungi ponentur amicis. H. Aut virides malvas aut fungos colligit albos. O. Ævo veteres mortalia primo Corpora vulgarunt pluvialibus edita fungis. O.

FUNGŪS [à similitudine fungi.] *Sue qui s'amasse au bout du lumignon d'une lampe allumée.* PHR. Testa cum ardente viderent Scintillare oleum, & putres concrelescere fungos. V. FUNGŪS. *Ter.* [Metaph. pro stupidus.] *Sor, étourdi.* FUNGŪS. *PLI.* Arborum morbus.

FUNIS, *is. m.* & FUNICULUS, *i. m.* Dim. *Corde, ficelle.* EPITH. Cannābinus, tortus, intortus, nodosus, durus, rigidus, contentus, tensus, extensus, volutus, rigidus, oblongus, nauticus, marinus, stupens, loricus, lineus, sparteus. SYN. Rēctis, rēdens, loricus, rētinaculum, stupēā vincula. V. Vincula linī. O. Tortum linum. O. PHR. A terrā convellere funem. V. Tortosque incidere funes. V. Stridorque rudentum. V. Et stipea vincula collo

Intendunt. *V.* Littore funem Diripere, excussosque jubet laxare rudentes. *V.* Restemque sequuntur. *V.* Nodos & vincula linea rupit. *V.* Quæ dederam supra, repeto; funemque reduco. *P. i. m. o. sententiam Metaph. à jumentis quæ laxato fune libera vagantur.*

FUNUS, *cris. n.* *Les funeraillies, les obseques.* **EPITH.** Tristē, mœstum, acerbū, lāmētabilē, misērābilē, aērū, lācrymōsū, lūgūbrē, infelix, flēbilē, misērū, gēmēbūdū, misērāndū. Pīū, jūstū, sūprēmū, solēnnē, extrēmū, dēbitū, illūstrē, hōnēstū. **SYN.** Fūnēbrīā, jūstā. *Liv.* Fūnēbris pōmpā. *Quin.* **PHR.** Absint inani funere Nenix, Luctusque turpes, & querimonix. *H.* Cantabat mœstis tibia funeribus. *O.* Ploratus mortis comites, & funeris attri. *Lv.* Funere felici spoliōr. *V.* Tu secanda marmora locas sub ipsum funus. *H.* Heu vicina nimis Funera funeribus. Non alio digner te funere. *V.* Ergo instauramus Polydoro funus. *V.* At pius exequiis Æneas rite solutis. *V.* Libabat cineri Andromache manesque vocabat Hectorum ad tumulum. *V.* Intenditque locum feris & fronde coronat Funera. *V.*

FUNUS *Ducere. PHR.* Tum corpora luce carentum Exportant tectis, & tristia funera ducunt. *V.* Funera ducebat mediam lacrymosa per urbem, Luridaque arsurō portabat membra feretro. Forē viā vicina domus, quā flebilis ibat Pompa, fuit: duræque sonus plangoris ad aures Venit Anaxaretis, quam jam Deus ultor agebat. Mota tamen: videamus, ait, miserabile funus, Et patulis iniiit tectum sublime funebris. Vixque bene impositum lecto prospexerat Iphim: Dirigere oculi. *O.* Nos juvenem exanimum... vano mœsti comitatur honore. *V.* Pullaque in veste supremos, Quā poterunt, solvent pompæ feralis honores; Et caros cineres mecum largo imbre rigabunt. *Sant.* Pulvere conspersus caput, & subpallidus ora Lamentis implebo locum; Dextrâq; tremente Fumantem attollens rædam, turbatus & amens lustrabo cineres... In tumulum immotis defixi obtutus omnes Confusus inter gemitus... Me miserum his oculis vidi procedere pompam Ordine flammaram longo... Ibant pullati dejectique ora sodales; Et longum per iter carmen feralis caneant... Procul aspicimus miserabile corpus Impositū molli feretro... Ut vidi pressos oculos, pallentiaque ora; Quos ah! tum gemitus quæ tum lamenta per auras. *Sant.* Atque hæc pompa domum me, non Pallanta referret. *V.* (*Vide SEPELIO. FUNERO. EXEQUIÆ POMPA. Pompa funebris.*)

FUNERUM RITUS *APUD VETERES ROMANOS.* In litore Curvo Constituerē pyras. Huc corpora quisque suorum More tulere patrum: subjectisque ignibus attris Conditur in tenebris altum caligine cælum. Ter circum accensos, cincti fulgentibus armis, Decurrere rogas; ter mœstum funeris ignem Lustrare in equis, ululatusque ore dedere. Spargitur & tellus lacrimis, sparguntur & arma. It cælo clamorque virum, clangorque tubarum. Hinc alii spolia occisis derepta Latinis Conjiciunt igni; galeas, ensesque decoros, Frænaque, ferventesque rotas; pars munera nota, Ipsorum clypeos, & non felicia tela. Multa Boum circa mactantur corpora morti; Serigerosque Sues, raptasque ex omnibus

agris Inflammam jugulant pecudes: tum litore toto Ardentes spectant socios, semustaque servant Busta; neque avelli possunt; nox humida donec Invertit cælum stellis ardentibus aptum. Nec minus & miseri diversa in parte Latini Innumeras struxere pyras; & corpora partim Multa virum terræ infodiunt, avestaque partim Finitimos tollunt in agros, ubique remittunt. — Cætera, confusaque ingentem cordis acervum, Nec numero nec honore cremant; tunc undique vasti Certatim crebris collucet ignibus agri. Tertia lux gelidam cælo dimoverat umbram: Mœrentes altum cinerem & confusa ruebant Offa focis, tepidoque onerabant aggere terræ. *V.* Arcades ad portas ruere; & de more vetusto Funereas rapuere faces: lucet via longo Ordine flammaram, & latè discriminat agros. *V.* Ergo instauramus Polidoro funus, & ingens aggeritur tumulto tellus: stant Manibus aræ Et circum Iliades cinem de more solutæ. Inferimus tepido spumantia cymbia lacte Sanguinis & sacri pateras; animamque sepulchro Condimus, & magnâ supremum voce ciemus. *V.* Nec minus interea Misenum in litore Teucris Flebant; & cineri ingrato suprema ferebant. Principio pinguem tædis & robore secto Ingentem struere pyram, cui frondibus attris Intexunt latera, & ferales ante Cupressos Constituant; decorantque super fulgentibus armis. Pars calidos latices & athena undantia flammis Expediunt, corpusque lavant frigentis & unguunt. Fit gemitus; tum membra toro deflata reponunt, Purpureasque super vestes, velamina nota Conjiciunt. Pars ingenti subiere feretro Triste ministerium, & subjectam more parentum Aversi tenere facem: congesta cremantur Thurea dona, dapes, fuso crateres olivo. Postquam collapsi cineres & flamma quævisit Reliquias vino & bibulam lavere favillam; Offaque lecta cado texit Chorineus atheno, Idem ter socios purâ circumtulit undâ; Lustravitque viros, dixitque novissima verba. Et pius Æneas ingenti mole sepulchrum Imponit, suæque arma viro, remumque, tubamque. *V.*

FUNUS. *Pro cadavere. PHR.* Quæ nunc artus avulsaque membra Et funus lacerum tellus habet. *V.*

FUNUS *Pro morte. PHR.* Extinctum crudeli funere. *V.* Tot ferro Sava dedisset Funera. *V.* Abstulit atra dies, & funere misit acerbo. *V.* Nec cruda nepotis Funera. *Sa.* (*Vide MORS.*)

FUR, *fūris. m. Larron, voleur.* **EPITH.** Rēpāx, vīgīl, solērs, nōctūrnūs, imprōbūs, tūctūs, occūlītūs, pērvīgīl, cāllidūs, astūtūs, īnfōmnīs, ābdītūs, trēpidūs, īnfēstūs, īmmītīs, īnfāndūs, ārmātūs, mīnāx, īmpīūs, fēllīctūs, scēlēratūs, īnsīdīōsūs. **SYN.** Lātērō, spōliārōr, prēdō, prēdātōr, rāptōr, pōpūlārōr, ābāctōr. Cū mātūs ūncā, vīcōsā, pīcēātā, rāpāx, fūrāx. **PHR.** Trepidi per cæca silentia fures. *Man.* Nunquam custodibus illis Nocturnum stabulis furem horebis. *V.* Nocte latent fures. *O.* Ut jugulent homines surgunt de nocte latrones. *H.* Ite aliō fures... Nam fida est custos addita, pauperies. *Pol.* Affueri vivere rapto. *V.* Quid Domini facient audent cum talia fures. *V. i. servi.*

FURACITAS, *ātis. f. Pl. panchani au larcin.*

FURACITER

FURACITĒR, & **FURACISSIMĒ**. Adv. Cic. *En frison, en volcur.*

FURAX, acis, *Om. gen.* Cic. *Enclin, porté à dévorer.* SYN. Rāpāx, avidus. PHR. Furaces moneo manus repellas. M.

FURCĀ, **FURCULĀ**, & **FUSCILLĀ**, æ. f. Dim. VAR. *Furche.* EPITH. Bicornis, tricornis, ferrē, rāpāx, prōbrōsā, infāmī, lignēā, bifidā, bīcūspis, tricūspis. SYN. Sūdēs, cōtūs. PHR. Exacuunt alii vallos, furcasque bicornes. V. Naturam expellas furcā, tamen usque recurret. H. Ramum prior ille bifurcum Gesserat. O. **FURCĀ**. PLI. *Potence.* **FURCA**. LIV. *Bis fourchū qu'on attachoit au col des esclaves, qu'on fouettoit.*

FURCIFĒR, ēri. H. [Furcā dignus.] *Pardard, vaurien.*

FURENTĒR. Adv. Cic. *En furieux, avec fureur.*

FURFŪR, ūris. m. PLA. [Purgamentum & fax farinæ.] *De son.* Furfuribus sibi conspersum quod panem daret. Ph. **FURFŪRES** Capitis. PLI. *La crasse qui tombe de la tête.*

FURFŪROSŪS, ā, ūm. PLI. *Plein de son, ou de crasse.*

FŪRIĒ, ārum. f. *Les furies.* Dicuntur geminæ pestes cognomine Diræ; Quas & tartaream nox intempesta Megaram Uno eodemque tulit partu, paribusque revinxit Serpentum spiris ventosæque addidit alas. Hæ Jovis ad solium sævique ad limina regis Apparent acjuuntque metum mortalibus ægris. V. *Quid sint revera furie explicat cicero his verbis.* Nolite putare, quemadmodum in fabulis videris, eos qui impiè & sceleratè aliquid commiserint, agitari furiarum tædis ardentibus: sua quemque fraus & suus terror maximè vexat: suum quemque scelus agitatur, conscientiaque animi terrent. Hæ Sunt impiis assidua domesticæque furia. Cic. EPITH. Infernæ, Stygiæ, tartaræ, ævernālēs. Ultricēs, sēvēræ, hōrīdæ, tristēs, ardētēs, nōctūrnæ, immānēs, sanguinæ, sāvæ, diræ, fēræ, tōrvæ, atræ, mālæ, tristēs, hōrēndæ, squalidæ, crudēlēs, imitēs, fērōcēs, furētēs, insānæ, minācēs, crūēntæ, discōrdēs, rēbellēs, nōctīgēnæ, ignīgēnæ, flammīgēræ, anguicōmæ, scēlērātæ, lūctificæ, mētūēndæ, vipēræ, implacābiles, colūbriferæ, fērālēs. SYN. Eumēnidēs, infernæ citērvæ. C. Diræ sororēs. V. Sororēs stygiæ, anguicōmæ. Si Nocte fatæ. V. Ultrices scelerum Deæ. Pr. PHR. Illa sorores Nocte vocat genitas, grave & implacabile numen. O. Eumenidum videt agmina Pentheus. Armatam furis matrem, & serpentibus atris. V. Lucificam Alecto dirarum ab felle sororum Infernisque ciet tenebris; cui tristia bella Iraque, insidiæque & crimina noxia cordi. V. Intorti capillis Eumenidum recreantur angues. H. Exin gorgoneis Alecto infecta venenis. V. Tunc primum lacrymis victarum crimine fama est Eumenidum maduisse genas. O. Et agmen horrendum anguibus Megæra ducat. S. Torvosque sinistra Ostentans angues Vocat agmina sæva sororum. V.

FŪRIARUM Descriptiones. Nec mora, Tisiphone madefactam sanguine sumit. Importuna facem, hūidōque errore rubentem Induitur pallam, torroque incingitur angue, Egrediturque domo: luctus comitatur euntem, Et pavor, & terror, trepi-

dōque infania vultu. Nexaque vipereis distendens brachia nodis Cæsariem excussit: motæ sonuere colubræ; Parsque jacent humeris, pars circum pectora lapsæ Sibila dant, faniemque vomunt, linguisque coruscant. Attulerat secum liquidi quoque monstra veneni, Oris Cerberei spumas, & virus Echidnæ, Errorisque vagos, cæcæque oblivia mentis, Et scelus, & lacrymas, rabiemque, & cædis amorem, Omnia trita simul, quæ sanguine tincta recenti Coxerat ære cavo viridi versata cicuta. O. Invidiæ quondam stimulis incanduit atrox Alecto placidas latè cum cerneret urbes: Protinus infernas ad limina terra sorores Consilium deformæ vocat. Glomerantur in unum Innumera pestes Erebi, quascumque sinistro Nox genuit partu, nutrix discordia belli, Imperiosa fames, letho vicina senectus; Impatiensque sui morbus, Livorque secundis Anxius, & scisso mœrens velamine luctus, Et timor, & cæco præceps audacia vultu, Et luxus populator opum, cui semper adhærens Infelix humili gressu comitatur egestas. Cl. Tisiphones atro si furit angue caput. Pr. Continuo fontes ultrix accincta flagello Tisiphone quatit insultans. V. Tor Erynnis sibilat hydrys. V. Alecto torvam faciem & furialia membra Exiit. V. Pallida Tisiphone morbos agit ante metumque. V. Tisiphoneque sedens pallâ succincta cruentâ. V. Cæruleos implexæ crinibus angues. V. Furiarum maxima juxta Accubat. Exurgitque facem attollens atque intonat ore. V. Et geminas facies Megæra quatiens. S. Protinus hinc fuscis tristis Dea tollitur alis. V. Illa autem attollit stridentes anguibus alās, Cocytique petit sedem. V. Odit & ipse pater Pluton, odere sorores Tartareæ monstrum; tot sese vertit in ora; tam sævæ facies: tot pullular atra colubris. V. In tergum repulit angues Perque humeros errare dedit. Cl.

FŪRIARUM Vrs. PHR. Tu potes unanimes armare in pralia fratres, Atque odiis versare domos: tu verbera testis Funereasque inferre faces: Tibi nomina mille, Mille nocendi artes. Fœcundum concute pectus: Disjice compositam pacem; fere crimina belli. V.

FŪRIIS Agitātī. PHR. Scelerum furis agitatus Orestes. V. Heu furis accensa feto. V. Furis actus. H. In furias ignemque ruunt. V. In flammis & in arma feror, Quò tristis Erynnis Quò fremitus vocat. V. Vultibus Eumenidum matrisque agitabitur umbris. O. Vipereasque ciet Stygiæ de valle sorores. O. Furis agitata doloris. O. Ergo ubi concepit furias evicta dolore; Decrevitque mori. V. Mentemque rabidam cæcus instigat furor. S.

FŪRIA. *Metaph. de nomine inique.* Furia ac pestis patritæ. Cic.

FŪRIALIS, alē. Cic. *De furieux.* SYN. Fūristēs, furēs, furibundus. PHR. Quod pretium speret pro tam furialibus ausis. O. Serpentis furiale malum. O.

FŪRIALITĒR, **FŪRIOSE**. Adv. Cic. *Comme un furieux.* SYN. Fūristā mētē. PHR. Furialiter odit. O. Multaque per mœstum demens effata furorem. V. Quod impotenti facinus parat furore. S.

FURINŪS, ā, ūm. PLA. *De voleur, de larron.*

FŪRĪŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Enivre mettre en furie.* PHR. Flagrans amor & libido, Quæ solet matres fumare Equorum. H. Furiatā mente ferebat. V. Post-

quam visa satis primos acuisse furores. *V.* Horriferaque oculis animoque objecit Erynnim. *O.* Stimulos in pectore cacos Condidit; & profugam per totum terruit orbem. *O.* Quæ te Germana furentem Mens agit in facinus. *V.* Effera prætumido quatiebat corda furore. *Cl.* Ea fræna furenti Concurit, & stimulus sub pectore vertit. *V.* Me me sorores mente dejectam me versate primam. *S.* Mentis cæcus instiget furor. *S.* Faces furori subdere. *Buch.*

FURYOSUS, FURYBUNDUS, FURYATUS, à. ūm. **FURENS**, entis. *Furieux, forcené.* *SYN.* Lymphātus, amēns. Turbidus, furorē cæcus. Furis agitatus ardēns. *PHR.* Vultus furiosus & acer. *Lr.* Opum furiosa cupido. *O.* Quantō hoc furiosius atque majus peccatum est. *H.* Animus furenti rabie stimulatus. *C.* Furiatā mente Chorebus. *V.* Conscendit furibunda rogos. *V.* Alcides magno furore percitus. *S.* Vultus furore torvus. *S.* Furentem. Cæde Neoptolemum. *V.* Accensa furore. *V.* Ecce furens animis aderat. *V.* Furiis mens effera. *V.* Sæviri inops animi totamque incensa per urbem. Bacchatur. *V.* Furiis accensus est irā Terribilis. *V.* Furiis accensas pectora matres. *V.* Acta furore gravi. *V.* Furiis Eleides actæ. *O.* Vagus animi. *O.* Indomitos in corde gerens Arcadna furores. *C.* Ardens, amenti cæca furore. *C.* Passim lymphatā mente furebant. *O.* Non satis magno meum Ardet furore pectus: impleri juvat Majore monstro. *S.* Exululat sparsisque fugit malefana capillis. *O.* Rabie stimulata furenti. Furiis animum stimulatus acerbis. *Sant.* Stygiis furiis actus. *Sant.* Incensa vecors, mente non sanā feror. *S.*

FURENTIS descriptiones. *PHR.* His agitur furiis toroque ardentis ab ore Scintillæ abstant: oculis micat acribus ignis. *V.* Ardent animi: furor iraque mentem Præcipitant. *V.* Delirat linguaque mensque. *Lr.* Non vultus; non color unus; Non compæx mansere comæ; sed pectus anhelum Et rabie fera corda tument. *V.* Sanguineam torquens aciem torvumque repente Clamat, io. matres &c. *V.* Spumea tum primum rabies vesana per ora Effluit. *O.* Tum denique conceita mater Exululat; passisque fugit malefana capillus. *O.* Sanguineam volvens aciem, maculisque trementes Interfusa genas & pallida morte futurā. *V.* Recursat huc & huc motu effero Furoris ore signa Lymphati gerens. Flammatas facies spiritum ex alto citat: Hæret, minatur, æstuat, queritur, gemit. *S.* Colligit os rabiem. *V.* Ardentes oculorum orbis ad mœnia torfit Turbidus. *V.* Toto furor iraque vultu Portendit funestum aliquid. *Sant.*

FURNACEUS, à, ūm. *PLI.* De four, qui concerne le four.

FURNARIÆ, æ. f. *SUE.* Le métier de boulanger.

FURNUS, i. m. *PLI.* [A furvo colore.] Four, fournaise

FUROR, is, èrē. *Etre en fureur, être enragé.* *SYN.* Persuror, insanor, bacchor, irascor, exardescor, excandescor, frendor, infrendor, sevior, desevior. *PHR.* Immensam sine more furit Lymphata per urbem. *V.* Quid furis. *V.* Lymphatā mente furebat. *O.* In furias ignemque ruunt: furor omnibus idem. *V.* Nec tantos mente furores Concipit. *V.* Tandem

exundanti permisit verba furori. *St.* Recepto Dulce mihi furere est amico. *H. i.* Insanire.

FUROR, oris. m. *Fureur, furie, rage, folie.* *EPITH.* Ardēns, immānis sacrilegus, barbarus, insanus, eruentus, sanguineus, vesanus, martius, armatus, acer, tumidus, rapidus, præceps, impius, horridus, gravis, violentus, vecors, sevus, dirus, vergus, accensus, fervidus, effrenus, immis, crudelis, nefandus, impotens, Lymphatus, pertinax, indomitus, impatiens, maleficus, sceleratus, inflammatus. *SYN.* Furor, insanus, amens, demens, vesanus, rabies, ira, delirium, vecordia, mens dira. *V.* Effera vis animi. *V. PHR.* Quis furor o! cives! quæ tanta licentia ferri. *V.* Violenti signa furoris. *Lr.* Majus adorsa nefas majoremque orsa furorem. *V.* Quid si te mala mens furorque vecors. *C.* Sed caret eventu nimius furor. *Cl.* Furor impius intus Sæva sedens super arma & centum vinctus ahenis. Post tergum nodis fremit horridus ore cruento. *V.* Pronus in arma furor. Furor ne cæcus, an rapit vis actor. *H.* Si tam protervus incubat menti furor. *S.* Experts consilii furor. Permixta furori consilia. *St.* Acrior admonitu est; irritaturque retenta Et crescit rabies. *O.* Quod impotenti facinus parat furore. *S.* (Vide FURIOSUS.)

FUROR pro amore. *PHR.* Aspicere, & misero præbere alimenta furori. *O.* Intus erat furor igneus. *O.* Et furiis agitur amor. *V.* (Vide AMOR.)

FUROR varium. Varietas concepit mente furores. *O.* (Vide VATES. Devin.) **FUROR** poeticus. (Vide POETA.) *Poeticus furor.* **FUROR** bellicus. *PHR.* Extimulat bellandi corda furore. *Sil.* Sic animus juvenum Furor additus. *V.* Turno diversa in parte furenti. *V.* Ubi nunc Mezentius acer & illa. Effera vis animi. *V.* (Vide BELLUM. BELLATOR.) **FUROR** calis maris. *PHR.* Et calis furor æquinoctialis. *C.* Furit æstus arenis. *V.* (Vide TEMPESTAS.)

FUROREM compescere. *PHR.* O! juvenes servate animos avidumque furorem. *St.* Sæpe furores Compressi & rabiem tantam calique marisque. *V.* Dum furor in cursu est, currenti cede furori: Difficiles aditus impetus omnis habet. *O.* Fervidam mentem rege Placideque tracta. *S.* Ut primum cessit furor & rabida ora quierunt. *V.* His dictis fractus furor. *V.* Irā mollire furentem. *O.* Tempus inane peto, spatium requiemque furori. *V.*

FUROR, aris, atus suum, aris. *Dérober, prendre en cachette, voler.* *SYN.* Rapio, latrocino, diripio, subripio, exipio, populo, subfuror, eripio, aufero, subduco. *PHR.* Furari alicui. *PLI.* Furari pecuniam ex templo. *Quin.* Non nos aut ferro libyicos populare penates Venimus, aut raptas ad littora vertere prædas. *V.* Tum res rapuisse licebit. *V.* Non ego te vidi Damonis, pessime, caprum Excipere insidiis, multum latrans Lycisca. *V.* Fatale aggressi sacro avellere templo Palladium. *V.* Tempula vel arcana demens spoliaverat auro. *M.* Si quis rapiat stabulis armenta reclusis. *O.* Quilibet argentum primā de fronte tabernæ Tollat, & ad gemmas quilibet alter eat. *C.* Auferat hic aurum Peregrinos ille lapillos; Et quascumque potest tollere, tollat opes. *O.* Semperque recentes Convectare juvat prædas, & vivere rapto. *V.* Pavido furto subducere aliquid. *L.* Callidum quiddam pla-

auit jocosò Condere furto. *H.* At vos exiguo pectori fureſque Lupique Parcite ; de magno præda petenda grege. *C.* Callidus effractâ nummos fur auferet arcâ. *M.* Quatuor à ſtabulis præſtanti corpore Tauros Avertit... Saxo raptos occultat opaco. *V.*

FURARI. *Per tranſ.* *PHR.* Cinge caput mtrâ, ſpeciem furabor Jacchi ! Furabor Phœbi ſi modò plectrâ dabis. *Pr.* Nec ego hanç abſcondere furto Speravi, ne finge, fugam. *V.* Pone caput, ſeiſoſque oculos furare labori. *V.*

FURTIFICUS, â. ūm. *PLA.* Qui dérobe. (Vide *FUR.*)

FURTIM, & **FURTIVE**. *Adv.* *PLA.* Furtivement, à la dérobee, en cachette. *Clandefinement.* *SYN.* Clâm, clanculûm. *PHR.* Quem furtim mandarât alendum. *V.* Latent furtim. *O.*

FURTIVUS, â, ūm. *Dérobé, caché.* *PHR.* Res furtiva. *Quin.* Moveat cornicula riſum Furtivis nudata coloribus. *H.* Boves per dolum amotas. *H.* Poſt ignem æthereâ domo ſubductum. *H.* **FURTIVUS.** *Furtif, clandestin.* *PHR.* Nec jam furtivum Dido meditatur amorem. *V.* Artes furtivæ. *O.* Furtivus amor. *V.* Furtiva voluptas. *O.* Furtiva munerâ. *C.*

FURTUM, î. n. *Larcin, vol.* *EPITH.* Infandum, nefandum, iniquum, pavidum, nocturnum, turpe, fœdum, cautum, occultum, tactum, infamè, lictroſum, ſacrilegum. *SYN.* Râpinâ, prædi, lâtrociniûm. *PHR.* Quid refert morbo, an furtis, percamne rapinis. *H.* Seu quis apud ſuperos furto lætatus inani. *V.* Bello prædâque potiti. *V.* Vivitur ex rapto *O.* Prædæque & hoſtiles luxum ſuaſere rapinæ. *L.* Deprendere furta alicujus. *O.* Non habet eventus fordida præda bonos. *Pr.* Fugam furto abſcondere. *V.* Si te præda juvat fœdique infamia lucri ; Quò poſſis melius fallere, ſume togam. *M.* Trifti ſpoliantur tempia rapinâ. *L.* Abſtractæque boves abjuratæque rapinæ. *V.*

FURTUM. *Adultere.* *PHR.* Martiſque dolos & dulcia furta. *V.* Hoc certè furtum conjux mea neſciet inquit. *O.*

FURTUM belli. [*Infidiæ.*] *Embûches.* *PHR.* Furta paro belli convexo in tramite ſylvæ. *V.* Haud furto melior ſed fortibus armis. *V.*

FURUNCULUS, î. m. dim. *CIC.* Petit voleur. **FURUNCULUS.** *COL.* Petite tumeur, boſſe. *CEL.* Froncle, clou.

FURVUS, â, ūm. *Obscur, noir.* Antra furva. *O.*

FUSCATOR, ôris. m. *Qui obſcurcit.* Cæli fuſcator Eoi Corus. *L.*

FUSCINA, æ. f. [*Telum triſulcum piſcatorium.*] *Trident.* *SYN.* Tridens, telum triſidum. *PHR.* Fuſcina dente minax. *M.* Fuſcina vebantur retarii in gladiatorii ludis. *PHR.* Vicit & hoc monſtrum tunicati fuſcina Gracchi. *J.*

FUSCO, âs, âvi, âtûm, ârè. *Noircir, brunir.* *SYN.* Infuſcò, obſcuſcò, denſgrò, obnubilò. *PHR.* Fuſcare diem. *O.* Fuſcandi cura coloris. *O.* Lanugine mala fuſcante. *L.* Fuſcantur corpora. *O.*

FUSCUS, â, ūm. *Brun, noirâtre, ſombre.* *SYN.* Subnigër, nigricans, obſcuſcûs. *PHR.* Fuſcus amictus, *T.* Color. *O.* Equus. *O.* Pilus. *Ph.* Fuſca caligo, cella. *M.* Cornix *Cic.* Viola. *C.* Fuſca nubila. *O.* Epais, ſombre. Fuſca vox. *Cic.* Caſſe, enrôuée.

Fuſcum ſalernum. *M.* *Convert.* Fuſcior. *M.* Alba decent fuſcas : albis Cephœia placebas. *O.* Candida ſi non ſum, placuit Cephœia Perſeo. *O.*

FUSE. *Adv.* *CIC.* Amplement, bien au long. *SYN.* Cōpiōſè, plênè, lâtè, cūmūlâtè, âbūndāntèr, lâr-gitèr.

FUSILIS, ilè. *Fuſible, qui peut ſe fondre.* *SYN.* Dūctilis, fuſus. *PHR.* Fuſile per rictus aurum fluirare videres. *O.* Fuſilis argilla, *Cæs.* Maniable.

FUSIO, ônis. *CIC.* Effuſion, épanchement.

FUSTERNÀ, æ. f. *PLI.* Bâton noueux.

FUSTIS, is. m. *Bâton pour frapper.* *EPITH.* Têrès, nōdōſûs, dūrûs, ilignûs, ſevûs. *SYN.* Stipès, biculûs, ſudès, cōntûs. *PHA.* Rumpuntur ſummi fuſtes. *J.* Fuſte aperire caput. *J.* Aliquid agere formidine fuſtis. *H.* Non opus eſt verbis fed fuſtibus. *Cic.* Aliquem fuſte coërcere. *H.* Fuſtibus pugnare. *H.* Fuſtem alicui impingere. *Cic.* Nautæque caput Lumbosque ſaligno Fuſte dolet. *H.* (Vide *Occido.* *Occidere fuſte.*)

FUSTUARIUM, î. n. *LIV.* Baſtonnade, ſupplice de faire paſſer par les baguettes.

FUSURÀ, æ. f. *PLI.* Fonte, l'action de fondre.

FUSUS, î. m. *Fuſeau.* *EPITH.* Lëvis, cêrès, tōrtûs, lauiſicûs, prægnans, grâvidûs, vërſatûs, vōlūbilis, puëllâris. *PHR.* Gravidos penſo devolvere fuſos. *V.* Levi teretem verſabat pollice fuſum. *O.* Reſſice ſuccinctos operoſo ſtamine fuſos. *O.* Libratum tereti verſabat turbine fuſum. *O.* Dum fuſis mollia penſa Devolvunt. *V.* Viminaque & fuſo ſtamina totta levi. *Mani.* (Vide *Neo.*)

FUSUS, â, ūm. *CIC.* Répandu, épanché. (Vide *FUNDO.*)

FUTILIS, ilè. *Vain, inutile.* *SYN.* Vanûs, lëvis, inanis, fragilis, inutîlis, irricûs, cãſûs. *SYNT.* Futile votum. *ſil.* Murmur. *V-F.* Alacritate futiſti geſtiens. *Cic.* *PHR.* Conſiliis habitus non futiſis author. *V.* Nunquam futilibus excanduit ignibus æther. *Mani.* Mucro, glacies ceu futiſis, icſtu Diſſiluit. *V.* Futilis ætas Imbellesque animi. *ſil.* Futilis homo. *Ter.* [Qui tacenda continuo effudit.] *Parleur.* Qui miſerunt vos tam fuſiles. *Ph.* (Vide *LOQUAX.*)

FUTILITAS, âtis. f. *CIC.* Vanité, legereté.

FUTURUS, â, ūm. *Futur.* Qui ſera, ou qui doit être. *SYN.* Vënturûs, pōſtêrûs, crãſtinûs. *PHR.* Hic victor pugnis, ille futurus Equis. *Pr.* Præſenſit, motusque excepit prima futuros. *V.* Noſtros fortuna labores Verſat adhuc ; caſusque jubet neſcire futuros. *ſil.*

FUTURUM, î. n. *L'avenir.* *PHR.* Delius inſpirat vates aperitque futura. *V.* Sin duram metus hyemem, parcesque futuro. *V.* Tu ne quæſieris ſcire (neſas) quem mihi quem tibi Finem Dii dederint. *H.* Quid ſit futurum cras fuge quætere. *H.* Lætus in præſens animus, quod ultra eſt Oderit curare. *H.* Prædens futuri temporis exitum Caliginosâ nocte premit Deus ; Ridetque ſi mortalis ultra ſas trepidat. *H.* Quid craſtina volveret ætas, Scire neſas homini. Quid fortuna ferat craſtina neſciam. *Sart.* Penitusque futuri Temporis eventus altrâ caligine merſit Juppiter ? atque hominum malè provida pectora ridet... Præcurrit dubios cæcâ formidine caſus. *Rua.*

~~~~~

G

ĀBĀLĀ, æ. f. *Pli.* [Urbs Syriae Maritima.] *Gil'elle.*

GĀBĀLĪ, ōrūm. *Cas.* [Aquitanicæ Gallicæ populi.] *Givaudan.*

GABĀLŪS, ī. m. *Var.* [Crux.]

Potence, giber. [Vide CRUX.]

GĀBĀTĀ, æ. f. [Vās concavum.]

De par. c. . . PHR. Transcurrunt Gabatæ. M. Sic implet Gabatas Paropsideque. M.

GĀBĪI, ōrūm. [Populi Volscorum.] *Les Gabiens.* PHR. Hic tibi Nomenrum, & Gabios, urbemque Fidenam &c. V.

GĀBINŪS, ā, ūm. *Gabien.* PHR. Ipse Quirinali trabēā cinctuque Gabino Insignis. V. Urbs Gabina. O. Gabiniensis ager. *Pii*

GĀBRIEL, elis. Vide ANGELUS.]

GĀDĒS, ūm. f. [Insula Oceani circa columnas Herculis.] *Cadis.* SYN. Ēr̄ythriā. EPITH. Ōcciduā, Hēr̄culēā, rēm̄ōtē, Extrēmā, Hesp̄riā, T̄yr̄iā, Ēr̄ythrēā. PHR. Dissidet occiduis quod Gadibus. arida Barce. *Cl.* Septimi, Gades aditūre mecum. M. Herculeas Erithræa ad littora Gades. *Sil.*

GĀDĪTANŪS, ā, ūm. *De Cadis.* PHR. Et Gaditanis ludere docta modis. M. Tyrisque ā Gadibus hospes. L. Cantica qui Nili, qui Gaditana fassurāt. M. Gaditanum fretum. LLI. *Le Détroit de Gibraltar.*

GĀGĀTES, æ. m. *PLI.* Fluvius Lycia in quo primū reperitus est Lapis ab eo dictus GĀGĀTES. *Jaier.*

GĀLACTŌPŌTĀ, æ. m. *Col.* [Qui lac potat.] *Qui vit de lait.*

GĀLANTHĪS, idīs. *Una ministrarum Alcmena, qua Alcmena cum utero laboraret, Mediā de plebe Galanthis Flava comas aderat faciendis strenua jussis, Officiis dilecta suis; ea sentit iniquā Nescio quid Junone geri: dumque exit & intrat Sape fores, divam (Lucinam) residentem vidit in arā, Brachiaque in genibus digitis connixa tenentem (Quo habitu premissaque carmine, Alcmena in cæ, to partus sustinebat Lucina) & quæcumque es, ait (Galanthis) Dominæ gratare: levata est Argolis Alcmenē, potiturque puerpera voto. Exiliit, junctasque manus pavēfacta remisit Diva potens uteri, vinculis Alcmena levatur. Numine decepto risisse Galanthida fama est, Ridentem prensamque ipsis Dea sava capillis Traxit, & è terra corpus relevare volentem Arcuit, inque pedes mutavit brachia primos. Strenuitas antiqua manet, nec terga colorem Amisere suum, forma est diversa priori, Quæ quia mendaci parientem joverat ore. Ore parit, hostrasque domos velut ante frequentat. O.*

GĀLĀTÆ, ārūm. [Galatiæ populi.] *Les Galates.* SYN. Gallōgræci. PHR. Ihs parce, precor, vivant Galatæque Syrique. L.

GĀLĀTÆA, *Nympha filia Neri & Dorydis &c.* Ejus fabulam vide ACIS. EPITH. Cādidā, vir̄idīs, pr̄ocāx, fōrmōsā, vēnūstā. SYN. Nerēis, Ner̄nē.

PHR. Candidior folio nivei Galatæa ligustri, Savior indomitæ eadem Galatæa juvenis, Caudato pavone superbiōr &c. O. Nunc ades ô! Galatæa, quis est nam ludus in undis. V. Nerine Galathæa, thymo mihi dulciōr Hyblæ, Candidior Cyenis, hederā fomosiōr albā. V.

GĀLATIĀ, æ. f. *PLI.* [Regio minoris Asiæ.] *La Galatie.*

GĀLBĀ, æ. f. *Sæ.* [Animal exile in Æsculis nascens.] *Ver qui naît dans le Chêne.*

GĀLBĀNŪM, ī. n. *PLI.* & GĀLBĀNŪS, ī. m. *Sue.* [Lacrymæ herbæ quæ similis est ferulæ.] *Gaibanon, Gomme resinifère.*

GĀLBĀNŪM. [Vestimenti genus à colore Galbani dictum.] *Etoffe fine & rase, d'un verd pâle.* PHR. Cærulea indurus scutulata, aut Galbana rafa. *J.*

GĀLBANATŪS, ā, ūm. *Vēn de cepte étoffe.* PHR. Jacet Galbanatus in lecto. M.

GĀLBANEŪS, ā, ūm. *De Galbanon.* PHR. Galbanoque agitare graves nidore Chelydros. V. Hic jam Galbaneos suadebo incendere odores. V.

GĀLBĒŪS, ī. m. *Sue.* [Remedii genus lanā involutum, à quo propter frequentem ulum, Galbum imp. denominatum volunt.] *Sorte de remede.*

GĀLBINĒŪS, & GĀLBINŪS, ā, ūm. [Coloris Galbani.] *D'un verd pâle.* [Hic color cum viros dedeceret hinc GALBINUS apud Mart. pro molli & effeminato.] *Mou, effeminé.* Galbinos habet mores. M.

GĀLBŪLŪS, li. m. *Var.* [Pila cupressi.] *Noix de Cyprès.*

GĀLBŪLĀ, æ. f. [Avis.] *Lorio.* PHR. Galbula decipitur calamis & retibus ales, Turget adhuc viridi cum rudis uva mero. M.

GĀLĒĀ, æ. f. *Casque, armure de tête.* SYN. Cāsis, cāsidā, cūddō, (i. Coriacea cassis) Āpex, cōnūs, cristā. EPITH. Cōmāns, cristatā, hirsutā, insīgnis, aurīcomā, pēnnicōmā, pēnnifērā, crīnitā, nitēns, fūlgēns, ardēns, lūcēns, micāns, lēvis, pīctā, dēcōrā, nitidā, auratā, cālātā, rādīans, coruscā, minax, rigēns, hōrrens, tōrvā, hōrridā, mārītā, infestā, terribilis, formidabilis, ærātā, ærēā, āhēnēā, āhēnā, ferrēā, aurēā, fūlvā, altā, cāvā, māvōrtiā, fūlmīnēā. PHR. Strepit assiduo cava tempora circum, Tinnitu galea; & saxis solida æra fatiscunt. V. Tum scuta cavæque Dant sonitum flectu Galeæ. V. Discussæque jubæ capiti. V. Quem juvat clamor galeæque lavēs. H. Ut tegmina primum Fulgentis Galeæ conspexit. H. Galeamque minantem Quassat. V. F. Summaque per galeam delibans oscula. V. Vincla trahit galeæ. O. Gladio galeamque cavari cernit. O. Tegmina mox caput picto nutantia cono. O. Terribilem cristis galeam flammæque vomentem. V. Et conum insignis galeæ, cristasque comantes. V. Galea caput ille premetur. O. Cui triplici crinita jubā galea alta Chinæram, Sustinet, Ætneus efflantem faucibus

ignes. V. Removebitur omne Tegminis officium. *Idem* tor galeæ claro radiantis ab auro. O. Loricæ galeæque renidentes Hyacinthis. *Cl.* Galeæque nunciis Flava cruentarum prærenditur umbra jubarum. *Cl.* Crista resurgens Erexit galeam. *C.* Et subræ cornua cristæ. *V.* Tegminaque coruscis Subnixam cristis, vibrant cui vertice coni Alben-tes niveæ tremulo nutamine pennæ. *Sil.*

GALAM Inducere. *S'armer d'un Casque.* *PHR.* Tum galeam Messapi habilem cristisque decoram Induit. *V.* Aprat roantes sanguine cristas. *V.* Caniciem galeæ premimus. *V.* Tegmina tuta cavant caput. *V.* Et galeam presâ sustinuisse comâ. O. Cavo protegit are caput. *Pr.* Caniciem galeæ sub-jectoque meæ. O.

GALÉATŪS, ā, ūm. *Armé d'un Casque, qui a le Casque en tête.* *SYN.* Cristatus. *PHR.* Galeatum sero duelli poenitet. *J.* Quem præstare potest mulier galeata pudorem. *J.* Cum tu claudare minaci Casside, ferratusque sones. *St.* Capiti intremit aurea cassis. *V.* Serpentum gestant parulos pro casside ric-tus. *Cl.* Capiti ærea cassis Insidet; & piæ volitant in vertice cristæ. *Fræc.* Seu caput abdiderat cristatâ Casside pennis. In galeâ formosus erat. O. Cristis capita alta coruscis. *V.* Ære caput fulgens, cristâ-que hirsutus Equinâ. *V.* Tegmina queis, caput raptus de subere cortex. *V.* Tegmenque immane Leonis Indutus capiti. *V.* Quem cristâque regit galea aurea rubrâ. *V.* Viden ut geminæ stant vertice Cristæ. *V.* Purpurei Cristis juvenes auroque corusci. *V.* Cristis capita alta coruscis. *V.* Ardet apex capi-ti; Cristisque à vertice flamma Funditur, & vastos umbo vomit aureus ignes. *V.* Tremunt in vertice Cristæ Sanguinæ. *V.* Cujus olorinæ surgunt de vertice pennæ. *V.* Quis decor, incedis quoties cly-peatus, & auro Squammeus, & rutilus cristis, & casside major. *Cl.*

GALÉOTÆ, arūm. *Cic.* [Portentorum interpretes.] *Interpretes des prodiges.*

GALERICŪS, ī. m. *SUE.* & **GALERICUM**, ī. n. *M.* Pellis vel capilli emptiū qui us calvitium tege-bant de quo Mart. Ne lutet immundum nitidos ce-roma capillos, Hac poteris madidas condere pelle tomas. *M.* Tour de cheveux, perruque. *PHR.* (Vide CAPILLUS. Capilli emptiū.)

GALERITA, æ. f. *Plī.* [Avis à cristâ dicta.] *Aloëste huppée.* *SYN.* Alauda.

GALÉRITŪS, ā, ūm. [Galero indutus.] *Qui porte un bonnet de peau.* *Prima Galeritus posuit prætoria Lucron. Pr.*

GALÉRŪS, ī. m. & **GALÉRUM**, ī. n. *St.* Bonnet fait de peau *SYN.* Pilæus, pétasus, pilæum. *EPITH.* Filivus, arcadicus, rusticus. *PHR.* Fulvosque lupi de pelle galeros. *V.* **GALÉRŪS.** *Perruque.* *PHR.* Splendeat ut rutilo frons invidiosa Galero. *Pol.* Et nigrum flavo crinem abscondente Galero. *J.*

GALÉSUS, si. m. [Calabriæ fluvius.] *Galese.* *EPITH.* Umbrōsus, tepidus, dulcis, niger, albū, Lacedæmoniū, Spartānū, Œbaliū, Tērāpnæū. *PHR.* Quā niger humectat flaventia culta Galefus. *V.* Et Lacedemonii pecuaria culta Galefi. *St.* Blanda te-rapnæi placeant vineta Galefi. *St.* Umbrosi subter pineta Galefi. *Pr.* Dulce pellitis ovibus Galefi Flu-men. *H.*

GALYLÆA, æ. f. *Plī.* *La Galilée, contrée de la Pa-léste.*

GALLA, æ. f. [Fructus Quercuum.] *Noix de Galle.* *PHR.* Ploderit & tunsum Gallæ admiscere sapo-rem. *V.*

GALLACIA, æ. f. *Plī.* [Hispaniæ citerioris Regio.] *La Galice.*

GALLETI, orūm. *Plī.* [Galliæ Celticæ populi.] *Le païs de Caux.*

GALLI, orūm. Gens natura bellicosa Romano nomi-ni infestissima. *Air SAL.* Gens avida semper ar-morum. *Liv.* Quam volumus licet ipsi nos amemus: tamen nec robore Gallos, nec calliditate Pœnos su-peramus. *Cic.* *Les François, les Gaulois.* *SYN.* Fran-cī, Frāncgēnē, Cēlē. *PHR.* Sciat orbis Eous, Sitque palam Gallos causâ non robore vinci. *Cl.* Feroces Gallorum populi. *L.* Inde truces flavo co-mitantur vertice Galli, Quos Rhodanus velox, Araris quos tardior ambit, Et quos nascentes ex-plorat gurgite Rhenus, Quosque rigat retro per-nicior unda Garumnæ Oceani pleno quoties im-pellitur æstu. *Cl.* Optima gens flexis in Gyrum se-quana (i. sequanici) Franis. *Sil.* Sternit Pœnos Gal-lumque rebellem. *V.* Galli per dumos aderant, ar-cemque tenebant: Aurea cæsaries ollis, atque au-reâ vestis; Virgatis lucent sagulis; tum lactea col-la Auro innectuntur. *V. O!* mala vicinis hæc mœ-nia condita gallis. *L.* Profugique à gente verustâ Gallorum Cēlē. *L.* Cincta premebantur trucibus capitolia Gallis. O.

GALLIA, æ. f. [Europæ pars à candore populi dicta quam ita dividit Plin. Gallia comata uno nomine appellata in tria populorum genera dividitur, am-nibus maximè distincta: à Scalde ad sequanam Bel-gica; ab eo ad Garumnâ Celtica, eademque Lugdunen-sis: inde ad Ilyrenæi montis excursum, Aquitania Aremorica olim dicta. *Plī.*] *La Gaule, la France.* *EPITH.* Divēs, potēns, audāx, clārā, fērōx, inclŷtā, nobilis, insignis, superbā, opimā, mār-tiā, cōmārā, flāvā, animōsā, faciundā, fertilis, fērāx, fortis. *PHR.* Non paventis funera Galliæ, Duræque tellus audit Iberiæ. *H.* Tum flava repexo Gallia crine ferox, evinctaque torque decoro, Bi-naque gesa tenens. *Cl.* Animosa tuas ut Gallia le-ges Audiât. *Cl.* Gallia frugum hominumque fer-tilis. *Liv.* Gallia caudicibus docuit facunda Britan-nos. *J.* Gallia fert acres animos & idonea bello Corda. *Nant.*

GALLICUS, & **GALLUS**, ā, ūm. *Gaulois, qui est de France.* *PHR.* Et Gallica certus Limes ab Auso-niis disterminat arva colonis. *L.* Gallicus axis. *J.* Per Celtica rura. *Sil.* Gallica per gelidas rabies dif-funditur Alpes. *L.* Gallicum mare. *Plī.* *Le Golphe de Lyon.*

GALLICÆ, arūm. *Cic.* [Genus calceamenti quo ure-bantur Galli tempore pluvio.] *Galloches, Sabots.*

GALLICE. Adv. *VAR.* à la Gauloise, en François.

GALLINA, æ. f. *Cic.* *Une Poule, une volaille.* *EPITH.* Tēnērā, vīgīl, sedulā, strēnuā, cristārā, glōcītāns, nūmīdicā, āfrā, solērs. *PHR.* Nec Gallina malo respondet dura palacio. *H.* Ceu cristata suos dispersa examina fœtus Singultu volucris vocat & plau-dentibus alis. *Vida.* Gallinæ filius albæ *J. i. felici-ter natus.* *PROV.* Ductum ex eo quod ali. a vocarent

lata & auspicata: vel alluditur ad Gallinam albam quam pratervolans Aquila in gremium Liviae demisit in vejentano, de qua tanta pullorum soboles provenit (ait Suet.) ut hodie ea villa ad Gallinas vocetur.

GALLINACEÛS, ã, ūm. COL. De Poule. GALLINACEÛS GALLÛS. Un Cocq.

GALLINARIÛM, ū. n. COL. Un Poulailier.

GALLINARIÛS, ū. m. VAR. Celui qui élève des Poules, marchand de volaille.

GALLIPOLIS, is. f. Pli. [Salentinorum urbs in Italia.] Gallipoli.

GALLÖ-GRÆCIÄ, æ. f. Liv. [Asia minoris regio.] Gallogrèce, ou Galatie.

GALLÛS, ū. m. Un Cocq. EPITH. Titānūs, Crīstātūs, sup̄būs, vīgīl, prēnūnciūs, infōmīs, pēvīgīl, audāx, Mārtiūs, Bēllīgēr, mātūtīnūs. PHR. Ales quæ vigili provocat ore diem. O. Crīstā sup̄būs, unguibūs & rostro ferox. Com. Quem Gallus ultor rostro cruentat & asperis calcaribus. Com. Non vigil ales ibi cristati cantibus oris Evocat auroram; nec voce silentia rumpit. O. Ales quæ vigili lucem vocat ore morantem. Pol. Nondum cristati rupere silentia Galli. M. Jam dederat cantum lucis prænuncius ales. O. Sub Galli cantum, consultor ubi ostia pulsar. H. Ales siderum conscius. Com. Jam cecinit mediam volucris Titania noctem. M. Excubitorque diem cantu prædixerat ales. V. Adde gregem cortis, cristatarūq; volucrum Induperatores, laterum quī sidera pulsū Explaudunt, vigiliq; citant Titana canore. Pol.

GALLÛS, ū. m. Phrygia furvus cujus aqua cum potantes in furorē agit; hinc (ut ait Ovid.) GALLI dicti sunt Cybeles sacerdotes fanatico carmine vaticinantes. O. Cur igitur Gallos, qui se excidēre, vocamus; Cū tantō Phrygiā Gallicā distet humus. Inter, ait, viridem Cybelen altasque Celas Annis it insanā, nomīne Gallus, aquā: Qui bibit inde, furit. O. Sanguineis ululantia Dyndima Gallis. Cl. Hinc GALLÖ, ãs, ærē. VAR. Faire le furieux.

GALLÛS, Cornelius Gallus Poëta Octavii amicus, ejus deinde odium cū incurrisset ob suspitionem conjurationis, vel (ut ait Ovid.) nimiam loquacitatem; ipse sibi mortem conscivit. Non fuit opprobrio celebrasse Lycoridā Gallo; Sed linguam nimio non tenuisse mero. O. PHR. Sanguinis atque animæ prodige Galle tuæ. O. Gallus & Hesperius & Gallus notus Eois; Et sua cū Gallo nota Lycoris erit. O.

GAMMARÛS, ū. m. [Animal aquaticum simile Cancro.] Sorte d'Ecrevisse. SYN. Astacus, cāncēr. PHR. Dimidio constrictus Gammarus ovo. J. Concolor in nostrā Gammare lance rubes. M.

GANEÄ, æ. f. Cic. GANEÛM, ū. n. TER. & GANEÄ, ū. m. n. Cic. [Meretricum taberna.] Lieu de debauché. SYN. Lūpānār, lūstrūm.

GANEÖ, ōnīs. m. Cic. Un debauché. SYN. Scōrtātōr. EPITH. Tūrpīs, ōccūltūs, ēbriūs, lāscīvūs. PHR. Sed laudem siliquas, oculus Ganeo, pultes. J.

GANGARIDÆ, ārūm, & GANGARIDēs, dūm. m. [Populi juxta Gangem.] Les Gangarides. PHR. In foribus pugnam ex auro solidoque Elephantō Gangaridum faciam victorisque arma Quirini. V.

GANGES, is. m. [Maximus Indiae fluvius.] Le Gange.

EPITH. Immēnsūs, lātūs, extrēmūs, āurēūs, āurīfēr, gēmmīfēr, divēs, pūlchēr, tēpidūs, rāpidūs, Indicūs, Eōūs, flāvūs, tōrrēns, ūndāns, Indūs. PHR. Decolor extremo quā cingitur India Gange. O. Laro spatiantem flumine Gangem. O. Talis erat domitā Bacchus Gangeride terrā. O. Nec pulcher Ganges atque auro turbidus Hærmus. V. Dūm trepidus Ganges, frigidus Ister erit. O. Gurgitis immensum deducit in ostia Gangem. Cl.

GANGETICÛS, ã, ūm. Du Gange. SYN. Indicūs, Indūs. PHR. Et quas sentit Arabs, & quas Gange-tica tellus Exhalat nebulas. L.

GANGRĒNÄ, æ. f. Pli. [Caro emortuā ex ulcere.] Gangrène.

GANNIÖ, is, ivi, itūm, irē. Glapir, ou crier comme les Renards. GANNIRĒ [Metaph. Obstrépère, Gārrirē, Argüerē.] Criailler, gronder. PHR. Stat contrā ratio & secretam gannit in aurem. P.

GANNITÛS, ūs. m. [Proprie vox vulpis vel canum.] Le glapissement des Renards, l'aboi des Chiens. [Sumitur pro quovis strepitu.] Cri, bruit. EPITH. Improbūs. PHR. Longē alio pacto gannitu vocis adulant, Aut cū deserti baubantur in ædibus, aut cū Plorantes fugiunt summissō corpore plagas. Lr. Et Gannitibus improbis laceffunt. M. Gannitu constreperi lasciviunt passerēs. Apul.

GANYMĒDES, is. Rex superūm phrygii quondam Ganymedis amore Arsit: & inventum est aliquid, quod Juppiter esse, Quā quod erat, mallet: nulla tamen alite verti Dignatur, nisi quæ posset sua fulmina ferre. Nec mora, percusso mendacibus aëre pennis Arripit Iliaden: qui nunc quoque pocula miscet, Invitāque Jovi nectar Junone ministrat. O. SYN. Iliādēs. EPITH. Pūlchēr, blāndūs, flāvūs, vēnūstūs, nobīlis, rēgīūs, phrýgīūs, Idēūs, Trōjānūs, Phrýx, Iliácūs, Dardānīūs, rāptūs. PHR. Puer quem præpes ab Idā, Sublimem pedibus rapuit Jovis armiger uncis. V. Qualem Ministrum fulminis alitem, Cui Rex deorum regnum in aves vagas Permisit, expertus fidelem Jupiter in Ganimede flavo. H. Dilectusque Jovi puer. V. Ilus & Aslaracus raptusque Jovi Ganimedes. O. Dulcia Dardanio nondum miscente Ministro Pocula. M. Et Ganimedeā pocula mixta manu. M.

GARAMANTES, ūm. m. [Populi Libyæ.] Les Garamantes. Super & Garamantas & Indos Proferet Imperium: jacet extrā sidera tellus, Extrā anni Solisque vias; ubi cælis Atlas Axem humero torquet stellis ardentibus aptum. V. EPITH. Extrēmī, nūdī, incūltī, inopēs, libyē, ætrī, sēvī, vīgī, fērōcēs. PHR. Ismarus aut Rhodope aut extremi Garamantes. V. Quā nudi Garamantes arant. L. Sive illud inops novit Garamas. S. Ad libyæ campos & arenivagos Garamantes. Mant. Raprā Garamantide nymphā. V.

GARGANÛS, ū. m. [Mons Apuliæ.] Le mont Gargan ou le mont Sant Angelo. PHR. Apulus Adriacas exit Garganus in undas. L. Ille Urbem Argiripam, patriæ cognomine gentis, Victor Gargani condebatur Iapigis agris. V. Aut aquilonibus Querceta Gargani laborant. H.

GARGARÛS, ū. m. & GARGARÄ, ōrūm. n. [Cacumen montis Idæ: est & nomen urbis positæ in radicibus montis Idæ.] Ville & Montagne de la Phry-

gie sur le mont Ida. PHR. Gargara quot segetes, quot habent Merhymna racemos. O. Hinc grata ceteri Gargara, & dives solum. S. Ipsa suas mirantur Gargara messes. V.

GARGARIZO, as, are. *Pli.* [Sæpius ad guttur revocare.] *Gargaviser.*

GARGARIZATIO, onis. CEL. *L'Action de Gargaviser.*

GARRIO, is, ivi, itum, ire. *Gasoüiller, dégoiser, jaser.* SYN. Oblôquor, Obstrêpô, Blâtêrô. PHR. Cum quidlibet ille Garriret; vicos, urbem laudaret. H. Auriculam Mario graviter miraris olez? Tu facis hoc: garris, Nestor, in auriculam. M. Garris in aurem semper omnibus Cinna. M. Meliusque Ranæ garriant Ravennates. M. Garrire nugas. Ter.

GARRULITAS, aris. & GARRITUDÔ, inis. f. VAR. *Babil, caquet, gasoüillement des Oiseaux.* SYN. Lôquacitâs, vel, nûgacitâs, verbositâs. EPITH. Insânâ, imprôbâ, intêmpêstivâ, ôdiôsâ, râucâ, impôrtnâ, môlestâ, verbôsâ, procâx, mên-dôsâ, mûliêbris, fêmînêâ, insânâ, nûmâ, litî-giôsâ, insidiôsâ. PHR. Crede mihi quamvis ingentia, Posthume, dones; Authoris pereunt garrulitate sui. M. Raucaque garrulitas studiumque immane loquendi. O. Verbisque procacibus ardens Garrulitas. Mant. Arcanique fides prodiga, perucidior vitro. H. Est & fidei tuta silentio Merces: verabo qui Cereris sacrum Vulgarit arcana, sub iisdem Sit trabibus; fragilemque mecum Solvat fascellum. H. (Vide LOQUACITAS.)

GARRULUS, a, um. *Qui gasoüille, qui ramage, causeur, grand parleur.* SYN. Lôquacûlus, lôquâx. Vel de avibus, vocalis, canorus, sonorus, strêpens, argûtus. SYN. Garrula fama. S. Lingua. O. Fistula, Lyra. T. Rivus garrulus. O. PHR. Ante Garrula quam tignis nidum suspendat hirundo. V. Percussatorem fugito; nam Garrulus idem est. H. Hæc quæiat tenera garrula sistrâ manu. M. (Vide LOQUAX.)

GARUM, i. n. [Liquamen è Gari piscis intestinis.] *Sauisse que les anciens faisoient avec la saumure de poisson.* PHR. His mistum jus est oleo, quod prima Venafri Pressit cella garo de succis piscis Iberi. H. Expirantis adhuc Scombri de sanguine primo Accipe sacosum, munera cara, Garum. M.

GARUMNÂ, æ. m. [Galliæ fluvius.] *La Garonne.* PHR. Quosque rigat retrò pernicios unda Garumnæ, Oceani pleno quoties impellitur æstu. Cl. Testis arat Rhodanusque celer magnusque Garumna. T. Equoreum liqui te propter, amice, Garumnam. Auf. GARUMNI, orum. *Caf.* [Populi ad Garumnam habitantes.] *Les Tolosains, les Bordelois, &c.*

GAUDEO, es, gavisus sum, erê. *Se rejouir, être gai.* SYN. Gêstio, exultô, lâtôr, triumphô, ôvô. PHR. Hoc deerat unum Phrygibus everis malum, Gaudere. S. Gaude, & bene rem gere. H. Dubiè gaudet, fallique veretur. O. Gaudere in se, secum. C. In sinu. Ter. In tacito cohibe gaudia clausa sinu. Pr. Non ita Dardanio gavisus Atrida triumpho est. Pr. Talem se læta ferebat. V. Æneæ suspensam blanda vicissim Gaudia pertentant mentem. V. Jàm sollicitas ponite curas. Redeant vultus ad læta boni. S. Sævi nubila fati pelle. S. Mordaces exue

curas; Libera lætitiæ da modò fræna tuæ. Lætatur secum, & tacito sub pectore gessit. Læta fremunt dulci præcordia motu. Excipiunt plausu socios, gaudentque tuentes. V.

GAUDERE Aliquo. *Se rejouir, être bien aise.* PHR. Acri gaudet Equo. V. Sanguine gaudet. O. Jove Dardana pubes Gaudet avo. V. Miratur, rerumque ignarus imagine gaudet. V. Et scissâ gaudens vadit discordia pallâ. V. Nec veterum memini, lætorve maiorum. V. His lætor rebus. C. Italiâ latere repertâ. V. Studio gestire lavandi. V. Aspice venturo latentur ut omnia seculo. V. Gaudet cognomine terra. V. Nec tantum Phœbo gaudet Parnassia rupes. V. Quoque modo potis gauderent Intyba rivis. V. Quo nunc Turnus ovar spolio, gaudetque potitus. V. Numero Deus impare gaudet. V. Astrum quo segetes gaudent frugibus. V. Tum magis atque magis blandis gaudere Magistri Laudibus, & plausu sonitum cervicis amare. V. De Equo. Carmine tu gaude, hic delectatur Iambis. H. Tam gaudet in se, tamque se ipse miratur. C. Rebus novis gaudere. Lr. Nimum gaudens popularibus auris. V. Gaude quod nulla est æque formosa. Pr. Circa virentes est animus tuæ Campos Juvencæ. H. Funemque manu contingere gaudent. V. Gaudetque comantes Excitens cervice toros. (Leo) V.

GAUDENS, entis. om. gen. *Qui se rejouit.* SYN. Lætus, exultans, ôvans, gêstiens. PHR. Oblato gaudens componi fœdere bellum. V. Italiam læto clamore salutant. V. Hinc nescio quâ præter solitum dulcedine læti. V. Vasti circum gens humida ponti Exultans. V. Emicat extemplo lætus post talia. O. Et lætæ pecudes, & ovariantes gutture corvi. V. Animo gaudens & fenore liber. M. Lætiâ exultans. V. Oppletur lætanti regia corru. C. Talem se læta ferebat. V. Falsa inter gaudia noctem Egerimus. V.

GAUDIUM, ii. n. *Joie, allegresse.* SYN. Lætitiâ, vôleptâs, jocûs, plausûs, âlâcritâs. EPITH. Bêatûm, dëlîciôsûm, festivûm, lætûm, môle, blandûm, dîl-cê, sêcûrûm, jucundûm, ingens, effûsûm, læcry-môsûm, fugitivûm, procâx, ventôsûm, inânê, vâ-nûm, vâgûm, nôvûm, sêrênûm, ôpârûm, solennê, insôlîtûm, inôpînûm, êmptûm, mûltûm, côm-mûnê. PHR. Exhilarant ipsos, gaudia nostra Deos. M. Omnia tecum unâ perierunt gaudia nostra, Quæ tuus in vitâ dulcis alebat amor. C. Quæ mente reporto Gaudia. St. Et mala mentis Gaudia. V. Non vitæ gaudia quæro. V. Gaudia principium nostri sunt sæpè doloris. O. Nil adeo fortuna gravis miserrabile fecit; Ut minuant nullâ gaudia parte malum. O. Scilicet interdum miscentur tristia lætis. O. Ventosaque gaudia famæ Quærimus. S. Gaudia non remeant, sed fugitiva volant. M. Nec ferre videt sua gaudia ventos. V. Duoque admisit gaudia vultu. L. Inopina gaudia afferre alicui. St. Equidem modò gaudia cœpi Cum &c. O. Latonæ tacitum pertentant gaudia pectus. V. Fugaci gaudia præteritura passu. *Sarb.* Gaudia magna foves. Gaudia venturi sunt nuntia sæpe doloris, Et lacrymas risus non procul esse docet. *Sant.* Multis damnosâ fuere Gaudia: dispersi pereunt somnoque soluti: Sæpius incautæ nocuit victoriâ turbæ. Cl. O! mortalia nunquam Gaudia plena satîs! nunquam securâ voluptas! Aut aliquid cumulo semper deest,

aut revocat se Fors infida. *Vida.* An habet lacrymas magna voluptas? S. Gaudia, & in vultu curarum ignara voluptas. St. Jam jam largis hæc gaudia faxo Compensent lacrymis. Cl. Horret adhuc animus, manifesta quoque gaudia differt; Dum stupet, & tanto cunctatur credere voto. Cl.

GAUDIO efferrē. *Etre transporté de joie.* PHR. Lætitia exultans animus. V. Gaudet hians immane, comasque arrexit. V. Exultans successu animisque Coræbus. V. Fœminea exultant lunatis agmina peltis. V. Veroque frueri non superbus gaudio. M. Gaudia nec retinet Rheetus. O. Successu cædis ovantem. O. Lætitiaque fremunt, animosque ad sidera tollunt. V. Dum me lætitia tumefactum fallis inani. C. Obstupuit visu, suspensaque gaudia vocem Oppressam tenuere. Cl. Ingenti celebrant nova gaudia plausu. V. Mentem... ab insolenti temperatam lætitia. H. Dona ferunt; præ se, declarant gaudia vultu. C. Ut læta gaudia mente agnoscant. C. Lætitia voces ad sidera jactant. V. Fremebant Lætitia. V. Hilari se diffundentia sensu pectora. Exultatque, & vix animo sua gaudia differt. O.

GAUDIUM fingere. PHR. Hei mihi difficile est imitari gaudia falsa; Difficile est tristi fingere mente jocum. Nec bene mendaci risus componitur ore; nec bene sollicitis ebria verba sonant. T. Spem vultu simulat; premit altum corde dolorem. V.

GAVIA, æ. f. Pl. [Avis.] *Une Morvete.*

GAURUS, i. m. Cic. [Mons in Italiâ.] *Il monte barbare.* PHR. Bacchæi vineta madentia Gauri. St. Icario nemorosus palmite Gaurus. St. Gaurani montes. Pl.

GAUSAPĒ, n. Indecl. & **GAUSAPĀ**, ōrūm n. & **GAUSAPINĀ**, æ. f. M. [Militare vestimentum villosum.] *Capot, Surtout, Manche d'étoffe velue.* PHR. Gausapa si sumpsit, Gausapa sumpta proba. O. Gausape purpureo mensam pertexit. H. Jam Chlamydas Regum, jam lutea Gausapa capris locat. P. Et dolet, & queritur sibi non contingere frigus Propter sexcentas Baccara Gausapinas. M. Mense vel Augusto unire Gausapinas. M. Gausapina penula. M.

GAUSAPĒ. *Metaph.* [Probarbâ hirsutâ & prolixâ.] *Une grosse barbe hirsute.* PHR. Tu cum maxillis Balanatum Gausape pectas. P.

GAUSAPATŪS, ā, ūm. SEN. *Couvert d'un Capot.*

GAZĀ, æ. f. *Trésor, richesses, biens.* SYN. Thēsaurūs, divitiæ, opēs, pēcuniā. EPITH. Divēs, nobilis, beātū, prētiosā, pēgrinā, Persicā, Eōā, Indi, Lydi. PHR. Nobilibus gasis opibusque cubilia surgant. Cl. Si Babylonis opes Lydæ si pondera gazæ, &c. St. Digne Midæ Cræsiq; bonis, & perfide gazā. St. Easque premunt tentoria gazas. L. Beata Arabum gazæ. H. Et gazā latus agresti. V. Tabulæque & Troia gaza per undas. V. (Vide DIVITIÆ.)

GAZĀ, æ. f. Strab. [Urbs Mediæ.] *Oriz.* **GAZÆUS**, & **GAZÆTICŪS**, ā, ūm. SUE. *Qui est d'Oriz.*

GEBENNA, æ. f. Sue. Gēbennā mōns. CÆS. *Les Cevenes.* PHR. Quā montibus ardua summis Gens habitat canā pendentes rupe Gebennas. P.

GĒDROSIA, æ. f. Pl. [Regio Persidis.] *Gusarata.*

GELĀ, æ. f. [Urbs & flumen Siciliæ.] *Alicata.* PHR.

Immanisque Gela, (*Urbs*) flavii cognomine dicta. V. **GELASCŌ**, is, ērē. *Se geler, se glacer.* Gelascit vinum. Pl.

GELASINŪS, i. m. PLA. *Plaisant, bouffon.*

GELASINŪS, i. m. [Lineæ quæ ridentium vultu apparent.] *Petites enjures, qui se font au visage de quelques personnes, lorsqu'elles rient.* PHR. Nec grata est facies cui Gelasinus abest. M.

GELASIŌ, ōnis. f. PL. *Frigid glaciens, gelée.* (Vide GELU. FRIGUS.)

GĒLICIDIŪM, ii. n. VAR. *Gelée, verglas.* PHR. Rara pruinosis canebar gemma fructis, Ad primi radios interitura, dic. Aus. Tum quā durati concreto frigore collis Lubrica frustratur canenti semita clivo, Luctantem ferro glaciem premit. Sil.

GĒLYDE. Adv. *Froidement.* PHR. Res omnes timide gelidæque ministrat. H.

GĒLIDŪS, ā, ūm. *Fort froid, frais.* SYN. GĒlialis, gĒlātūs, frigidūs, ālgidūs, ālgēns, frīgēns. PHR. Verè novo gelidus canis cum montibus humor Liquitur. V. Mihi frigidus horror Membra quatit, gelidusque coit formidine sanguis. V. Gelidus tremor somnum excutit. S. Foribusque repulsum Perfundit gelidā. H. *Supple aqua.* Frigore gelido astrictum pectus. O.

GĒLŌ, ās, āvī, ārūm, ārē. PL. *Geler, glacer.* SYN. Cōngelō, glaciō, indūrō, dūrō, āstringō, cōstringō, vel, dūrēscō, gĒlascō. PHR. Et glacialis hyems Aquilonibus asperat undas. V. Pavidoque gelantur pectore. J. Sævit hyems pigroque ligat vaga flumina nexu. Sant. Africanus in glaciem frigore necit aquas. Pr. Hyems dum sæva rigente Stringeret arva gelu. Sævo quos asper hiatu Perfoliat Boreas. St. Et cum tristis hyems etiam nunc frigore Saxa Rumperet, & glacie cursus frænaret aquarum. V. Cum nix alta jacet; glaciem cum flumina trudunt. V. Et quā bruma rigens ac nescia verè remitti Astringit Scythicum glaciali frigore Pontum. C. Æraque diffiliunt vulgō, vestesque rigescunt; Induræ; cæduntque securibus humida vina, Et toræ solidam in glaciem vertere Lacunæ; Stiriæque impexit induruit horrida barbis: Intereunt pecudes, stant circumfusa pruinis Corpora magna Boum. V.

GĒLATŪS, ā, ūm. PHR. Centum me terigere manus Aquilone gelatæ. M. Sæpè sonant moti glacie pendente capilli; Et niret inducto candida barba gelu. O. Nudaque consistunt formam servantiæ testæ Vina; nec haurta meri sed data frustra bibunt. C. Glacie riget horrida barba. V. Rigido stantia vina gelu. Mant. Paller adusta gelu. O. Concreto rigit vincta repente gelu. M. Ubi frigidus imber Altius ad vivum periclit; & horrida canq; Bruma gelu. V.

GĒLATĀ flumina. PHR. Ripas Danubius gelu jungit; duratæque glacie ingentia tergo bella transportat. Pigrior astrictis torpuit Hebrus aquis. Cl. Durarunt rigidas amnis inertis aquas. Hyberno flumina vincta gelu. Stabant tñm flumina crudo In crustata gelu. Mant. Gelæque Flumina coarctantur acuto. H. Concreverunt subitæ currenti in flumine crustæ; Undaque jam tergo ferratas sustinet orbes, Puppibus illa prius parulis nunc hospita plaustris. V. Glaciem cum flumina trudunt. V. Hyberno prægravis

gravis unda gelu. *M.* Atque duæ gelidæ vastantur frigore semper; Et nulla incepto perlabitur unda liquore; Sed durata riget densam in glaciemque nivemque. *Pr.* Frigore captivos indignans Sequana fluctus. *Sant.* Non illum constrinxit hyems, non Sirius axis. *Cl.* Cum, glacie retinente, fretum non impulit Ister, *L.* Cæruleus ventis latites durantibus Ister Congelat, & rectis in mare serpit aquis: Quæque rates ierant, pedibus nunc itur; & undas frigore concretas ungula pulsat Equi; perque novos pontes interlabentibus undis Ducunt Sarmatici barbara plaustra Boves. *O.* Durum calcavimus æquor; Undaque non udo sub pede summa fuit. *O.* Tum neque se pandi possent Delphines in auras Tollere; conantes dura coercet hyems: Et quamquam Boreas jactatis insonet alis, Fluctus in obfesso gurgite nullus erit: Inclusæque gelu stabunt in marmore puppes: Nec poterit rigidas scindere remus aquas. Vidimus in glacie pisces hæere ligatos; Sed pars ex illis tum quoque viva fuit. *O.* Cum solidis hæerent flumina Lymphis. *Cl.* Vidimus ingentem glacie consistere Pontum; Lubricaque immotas testa premebat aquas. *O.* Ter frigore constitit Ister; Facta est Euxini dura ter unda Maris. *O.* Et Maris astricto quæ coit unda gelu. *O.* Quid loquar ut cuncti concrecant frigore rivi; Deque lacu fragiles effodiantur aquæ. *O.* Ipse vides certè glacie concrecere Pontum; Ipse vides rigido stantia vina gelu. *O.* An coëat duratus frigore Pontus, Et teneat glacies jugera multa freti. *O.* Postquam Brumali diriguere gelu *Aqua. Pamp.* Concretas pigro frigore ridet aquas. *M.*

GELATA *Arva.* *PHR.* Rura gelu tum claudit hyems. *V.* Sed jacet Aggeribus niveis informis & alto Terra gelu latè, septemque assurgit in ulnas. *V.* Jam nec prara rigent. *H.* Arvaque Riphæis nunquam viduata pruinis. *V.* Et cum terra riget glacialibus ulla pruinis. *V.* Horrida sævo Quæ premis arva gelu. Terraque sub sterili torpet adusta gelu. *Manl.* Glebaque canenti semper obusta gelu. *O.* Tellus lenta gelu.

GELONI, *örüm. m.* [*Scythiæ populi.*] *Les Gelons.* *PHR.* Bifaltæ quo more solent, acerque Gelonus Cum fugit in Rhodopen, aut in deserta Getarum; Et lac concretum cum sanguine potat Equino. *V.* Membraque qui ferro gaudet pinxisse Gelonus. *Cl.* Eoasque domos Arabum pictosque Gelonos. *Cl.* Sagittiferosque Gelonos. *V.* Visam pharetratos Gelonos. *H.*

GELU, *n. Indec. Gelée, glace.* *SYN.* Glaciēs. *EPITH.* Cānū, cānēns, rigēns, arctūm, durūm, sævūm, horrēns, densūm, altūm, rōrpēns, inērs, cōncrētūm, astrictūm, rigidūm, acutūm, hybernūm, nivālē, frigidūm, Brūmālē, horrīdūm, acerbūm, inīquū, hēmālē, immōdicūm mārmoreūm, Glaciālē, sterīlē, erūdūm, acrē, horrēndūm, trēmūlūm, Cāucāsūm, Rīphæūm, Sīthōnīūm, Sārmatīcūm, Borēālē, Scythīcūm, Arctōiūm, Hypebōrēiūm, Thrāciūm. *PHR.* Ceres pallor adusta gelu. *O.* Star glacies iners Menses per omnes. *H.* Et ventis glacies astricta pendit. *O.* Cum pendula rectis Horrescit glacies. *H.* Horrida cano Bruma gelu. *V.* Nox erat, & sparso triste cubile gelu. *Pr.* Immensumque gelu regitur mare. *L.* Hyems

vestit montes gelu. *Cl.* Ah! tibi ne teneras glacies fecer aspera plantas. *V.* Ad flumina natos Deferimus; sævoque gelu duramus & undis. *V.* Canā concreta pruinā Frigora. *V.* Primio Bruma gelu ficiſſique Aquilonibus horrens. (*Vide HYEMS.*)

GELU *Metaph. Froid.* *PHR.* Sed mihi tarda gelu seclisque Effæta senectus. *V.* Torperque vincus frigidus sanguis gelu. *S.*

GEMEBUNDUS, *ā, ūm.* *Gemissum. nt.* *SYN.* Quērūlūs, gēmēns, lūgēns, sūspīrāns, mœstūs. *PHR.* Ille quidem totam gemebundus obambulat Ætnam. *O.* Multa gemens. *V.*

GEMELLAR, *arīs. n. Col.* [*Vas olearium geminas menſuras continens*] *Vaisſiau qui contient deux mesures.*

GEMELLIPARA, *æ. f.* *Qui accouche de deux enfans à la fois.* Ita vocatur ab ovidio Latona quæ Dianam & Apollinem gemellos edidit.

GEMELLI, *örüm. m.* [*Qui uno partu nascuntur.*] *Jumeaux.* *SYN.* Gēmīnī. *PHR.* Modò namque Gemellos Spem gregis ah! silice in nudo connixa reliquit *Ovis.* *V.* Quos uno eodemque tulit partu. *V.* Prolemque gemellam Pignora Lucinā bina favente dedi. *O.* **GEMINI**. *Plī.* [*Castor & pollux signum Zodiaci.*] *Les Jumeaux.*

GEMELLUS, *ā, ūm.* *Jumeau.* *PHR.* Partus enixa gemellos. *O.* Prolem est Enixa gemellam. *O.* Gemellæ vites. *Col.* *Metaph. duas uvas gerentes.*

GEMINATIO, *ōnīs. f.* *Cic. Repetition, Redite.*

GEMINŌ, *ās, āvī, ātūm, arē.* *Doubler, augmenter.* *SYN.* Ingēmīnō, cōngēmīnō, dūplīcō, cōndūplīcō, rēpētō, itētō, rēnōvō. *PHR.* Labor geminaverat æſtum. *O.* Sed non ut placidis coëant immitia; non ut Serpentes avibus gementur, tigribus agni. *H.* Geminatur plausus. *V.* Facinus. *O.* Ebrietas geminata libidine. *O.* Geminatus honor. *Liv.* Jamque decem vitæ frater geminaverat annos. *O.*

GEMINUS, *ā, ūm.* *Double, deux, Jumeau, égal.* *SYN.* Gēmīnārūs, dūplēx, bīnī, dūō, gēmēllūs. *PHR.* Sunt geminæ belli portæ. *V.* Huc geminas nunc flecte acies; hanc apice gentem. *V.* Geminus huic ubera circum Ludere pendentes pueros. *V.* Prolem geminam partu dedit. *V.* Geminæ sorores. *H. i. gemella.* Temporibus geminis canebat sparsa senectus. *V.* Magnus erit geminis amor, & concordia duplex. *Manil.* Similis improbitas, gemina audacia. *Cic. i. par.*

GEMITUS, *ūs. m.* *Gemissement, plainte.* *SYN.* Lūctūs, sūspīrā, quēstūs, quērēlā, plāctūs, plāngōr, lāmētūm, fletūs, ululātūs, mœrōr, trīstītiā, dōlōr, lācrīmā. *EPITH.* Grāvīs, durūs, mœstūs, trīstīs, ægēr, acerbūs, quērūlūs, infānis, fletīlīs, infelix, mīserāndūs, Lācrīmābilīs, lāmētābilīs, īngēns, lōngūs, crebēr, āsīdūūs, extrēmūs, sūplēx, altūs, fēmīnēūs, itērātūs, īnānīs. *PHR.* Lamentis, gemituque, & fœmineo ululatu. *V.* Vitaque cum gemitu fugit indignata sub umbras. *V.* Agnovit longè gemitum præſaga mali mens. *V.* Gemitus lacrymabilis imo Auditur tumulto, & vox reddita fertur ad aures. *V.* Hinc exaudiri gemitus. *V.* Gemitu commissa querela. *Lr.* Attonitos gemitus à corde petitos. *O.*

GEMITUM *Cōhibērē.* *Retenir ses plaintes.* *PHR.* Tune questus tenuere suos; magnusque per omnes Errabat sine voce dolor. *L.* Mulceat insanos gemitus. *St.*

Gemitus compescere. *St.* Gemitu sit quisque latenti Non ausus timuisse palam : vox nulla dolori Credita. *L.* Audiit Alcides Juvenem magnumque sub imo Corde premit gemitum. *V.* Quærebant luctus prodere voce suos ; Sed tantum miseris heu singultire licebat : Obruta mens vocis nempe negabat opem. *Sym.* (Vide PLACATUS. LUTUS.)

GEMITUS. *Bruit.* *Phr.* Hinc exaudiri gemitus. *V.* Ingemuere cavæ sonitumque dedere cavernæ. *V.* Et gemitum ingentem Pelagi pulsataque saxa Audimus. *V.* Dat Tellus gemitum. *V.* Liquefactaque saxa sub auras cum gemitu glomerant. *V.* Cum gemitu reboant sylvæque & magnus Olympus. *V.*

GEMMA, æ.f. *Pierre précieuse, pierrerie.* *Syn.* Divēs lapis, lapillus. Conchā, baccā, unio, Admās, Achirēs, amethystis, beryllus, Iaspis, Onix, Sardōnīx, Smaragdus, Topāsīus, Pyropus, Margaritā. *Epith.* Micans, clarā, stellans, purā, nitens, radans, lucidā, scintillans, fulgidā, coruscā, sidereā, rutilā, igneā, ardens flammēā, perspicuā, vivā, divēs, nobilis, pretiosā, nectilis, peregrinā, Indā, Indicā, Eoā, Erythrēā, Gīngivicā, viridī, purpurēā, violacēā, coloratā. *Phr.* Erythræis cruta gemma vadis. *M.* Aut dignas digitis gemmas. *St.* Lapilli littoris Indici. *M.* Rubri munerā Ponti. *St.* Invia quis calidi scrutatus stagna profundi, Thetios invasit gremium ? quis divitis algæ Germina flagrantēs inter quæsit arenas ? Quis junxit lapides ostro ? quis miscuit ignes Sidonii rubrique maris. *Cl.* Nec tibi gemmarum quidquid felicibus undis Nascitur, eoi qua maris unda rubet. *T.* Majoris pondera gemmæ. *J.* Qualis gemma micat fulvum quæ dividit aurum Aut collo decus aut capiti. *V.* Puræque magis pellucida gemmā. *O.* Similes fluctibus maris gemmas. *M.* Qui miro candoris honore Lucet in aure lapis rubris advectus ab undis. *Sil.* Non disposito clara monili Gestat pelagi dona rubentis ; Nec gemmiferas detrahit aures Lapis Eoā lectus in undā. *S.*

GEMMARUM *Variarum nomina* *Phr.* Quoscumque Smaragdos, Quosve dedi flavo lumine Chrysolitos. *Pr.* Et solitum digito Beryllon adederat ignis. *Pr.* Grandia tollatur cristallina maxima, rursus Murrhina, deinde Adamas notissimus, & Berenices In digito factus pretiosior. *J.* Gemmaque Princeps Sardonicus Loculis quæ custoditur Eburnis. *J.* Sardonicas, Smaragdos, Adamanthas, Jaspidas, uno Portat in articulo Stella, Severe, meus. *M.* Arcano florentes igne Smaragdos. *St.* Quæque sub undis, Assimilant nostros imitata Monilia cultus. *Auf.* Eois splendent Donaria Gemmis. *L.* Flammæque imitante Pyropo. *O.*

GEMMIS *Ornatus homo.* *Phr.* Caris aures onerare lapillis, *O.* Eois pectus variare lapillis. *Pr.* Multas in digitis, plures in carmine gemmas Invenies : inde est hæc puto culta manus. *M.* Dat digitis gemmas, dat longa monilia collo. *O.* Nec sit marita quæ rotundioribus Onusta Baccis ambulet. *H.* Cujus & hinc lucet sardonica manus. *M.* Nec Coæ referunt jam tibi purpuræ, Nec clari lapides tempora. *H.* Et tereti subnectit fibula Gemmā. *V.* Vidit in Herculeo suspensa monilia collo. *O.* Nec premit articulos, lucida gemma meos. *O.* Plena maris rubri spoliis ; colloque comisque Divitias Cleopatra gerit, cul-

tuque laborat Ipsa suo. *L.* Rubro sit clara Pyropo. *Lr.* Cervix monili vacua ; nec niveus lapis Deducat aures indici donum maris. *S.* Senex Charinus omnibus digitis gerit, Nec nocte ponit annulos. *M.* Toto posuere monilia collo. *J.* Cum virides gemmas collo circumdedit, & cum Auribus extensis magnos commisit Elenchos. *J.* Multæque ornatur Iaspide vultus ; Et variis spirat Nereia bacca figuris. *Cl.* Viridique angustat Iaspide pectus. *Cl.* Substringitque comam gemmis, & colla monili. *Circuit,* & Baccis onerat candentibus aures. *Cl.* Ambirent ardentes tempora gemmæ. *Cl.* Conspicias gemmis vultis habere manus. Aure leves bacca, redimicula pectore pendent. *O.*

GEMMIS *Disposita res.* *Phr.* Poculaque Eoā luxum irritantia gemmā. *M.* Asperat Indus Velamenta lapis ; pretiosaque fila smaragdis. Ducta virent ; Amethystus inest, & fulgor Iberus Temperat arcanis Hiachynthi cærulea flammis. *Cl.* Totæque effusus in aulā Calcabatur Onyx. *L.* Per juga Chrysoliti positæque ex ordine gemmæ Clara repercusso reddebant lumina Phœbo. *O.* Quodque gemmarum nitor Distinguit aurum, quo solent cingi comæ. *S.* Colloque Monile Baccatum, & duplicem gemmis auroque coronam. *V.* Gravem gemmis pateram. *V.* Illi stellatus Iaspide fulvā Ensis erat. *V.* Solio claris lucente smaragdis. *O.* Coronam Insignem gemmis. *V.* Non pudit fortes auro cohibere lacertos, Et solidis gemmas apposuisse toris. *O.* Crebrò maculas distincta smaragdo Fulget Gemma toris, & Iaspide fulva supellex. *L.* Et cingula Baccis aspera Gemmataque togas, viridesque smaragdos. *Cl.* Et vario lapidum distinctas igne coronas. *Cl.* Lemnius hæc etiam gemmis instruxit & auro, Admiciens artem pretio ; gravibusque smaragdis Supposuit cæcas Hyacinthi rupe columnas. Berillo paries, & Iaspide lubrica surgunt Limina, despectusque solo calcatur Achates. *Cl.* Et virides picto gemmas numeravit in auro. *M.*

GEMMÆ *Metaph.* *pro nitore.* *Phr.* Et gemmis caudam stellantibus implet. *O.*

GEMMÆ [Viridis germen.] *Le Bourgeon.* *Phr.* Latoturgent in palmitē gemmæ. *V.* Nam quæ se medio trudent de cortice gemmæ, Et tenues rumpunt tunicas. *V.* Sed trudit gemmas, & frondes explicat omnes. *V.*

GEMMATIÖ, önis. f. *Col.* *Bourgeoisement.*

GEMMATÜS, ä, üm. *Couvert, orné de pierreries.* *Phr.* Pendebant tereti gemmata Monilia collo. *O.* (Vide GEMMA ; gemmis ornari.)

GEMMEUS, ä, üm. *De pierreries, de perles.* *Gemmea trulla.* *Cic.* Gemmea rotunditas. *Pl.*

GEMMYFER, ä, üm. *Qui produit des pierreries, des perles.* *Phr.* Et freta gemmiferi findere classe maris. *Pr.*

GEMMÖ, äs, ävi, ätüm, ärë. *Cic.* & GEMMASCÖ, is, èrë. n. *Col.* [Gemma agere.] *Bourgeoisner.*

GEMMARE [Pro lucere.] *Briller.* *Phr.* Herba gemmantes rore. *Lr.* Gemmantes explicat alas Pavo. *M.* (Vide LUCEO.)

GEMÖ & GEMISCÖ, üi, itüm, èrë. *Pousser des gemmifera, gemir.* *Syn.* Ingemö, ingemiscö, suspirö, Querör, Plängö. *Phr.* Nec gemere aëria cessabit Turtur ab Ulmo. *V.* Confurgant gemitu Rutuli,

totusque remugit Mons circum. *V.* Tum verò ingentem gemitum dat pectore ab imo. *V.* Sed graviter gemitus imo de pectore ducens. *V.* Fit gemitus: tùm membra toro desteta reponunt. *V.* Successitque gemens stabulis; questuque cruento Atque imploranti similis, tectum omne replevit. *V.* Qualiter implevit gemitu cum Taurus acerbo Avia *V-F.* Erupit medullis gemitus. *Cl.* Exprimere gemitus læto pectore. *L.* Lamentabili lugere gemitu. *S.* Intima creber viscera quassat Gemitus stridens. *S.* At timidum Phryges misere gemitum. *S.* Talia vociferans gemitu tectum omne replebat. *V.* Hoc fletu concussi animi, mœstusque per omnes It gemitus. *V.* Verboque intervenit omni Planctus. Et gemit, & miseris singultibus astra lacescit; & fuso teneras irrigat anne genas. *Sarb.* Dat gemitus fictos; commentaque funera narrat. *O.* Vix ea fatus erat, gemitu cum talia reddit. *V.* Acerba gemens, *O.* Turpe gemens. *S.*

GEMERE aliquid. *Se plaindre.* *PHR.* Multa gemens ignominiam. *V.* Multa gemens, magnoque animum labefactus amore. *V.* Multa gemens, casuque animum concussus amici. *V.* Illum expirantem Vocem atque extrema gementem. *V.* Nescis quid queruli gementem lacrymabile Mergi. *Sann.* Servum te gemis esse diu. *M.* Vestra lamentabili Lugere gemitu funera. *S.*

GEMENTIUM *descriptions.* Ingentem gemitum tunis ad sidera tollunt Pectoribus; mœstoque immugit Regia luctu. *V.* Tum verò ardentes oculi atque attractus ab alto Spiritus interdum gemitu gravis; imaque longo Ilia singultu tendunt. *V.* At Clymeae postquam dixit; quæcumque fuerunt In tantis dicenda malis; lugubris & amens, Et laniata sinus, totum percensuit orbem. *O.* Ingrato facio convicia demens Vana Jovi; cupioque mori; moturaque duos Verba queror filices, Matres Cadmeides adfunt; Votaque suscipiunt, exhortanturque dolentem. *O.* (Vide LUGEO.)

GEMERE. [*Pro strepere.*] *Faire du bruit.* *PHR.* Anteaque gemunt. *V.* Gemit impositis incudibus Æthra. *V.* Rebile terrificis gemitu mugitibus Æthra. *Cl.* Tunis gemit arca frugibus. *V.* Gemit sub pondere cymba. *V.* Rota tractu gemens. *V.* Gemit incita pulsu Terra pedum. *V.* Millia multa daret letho; gementemque repleti Amnes; nec reperire viam, atque evolvere posset In mare se Xanthus. *V.* Nec plaustris cessant vectare gementibus Ornos. *V.*

GEMONI gradas. *Fac Gemoniæ scalæ.* *Pli.* [*Locus Romæ è quo noxiorum Cadaver in Tyberim projiciebatur. Gradus & scalæ dicitur, quia aliquot gradibus ascendebatur, Gemoniæ à gemitu & calamitate.*] *L'en à Rome, d'où l'on précipitoient dans le Tybre les criminels, qu'on avoit traînez par la ville.*

GEMURSA, æ. f. *Pl.* [*Tuberculum inter digitos pedum nascens, ita dictum, quod gemitum eliciat.*] *Cors, durillon.*

GENA, æ. f. *Cic.* Et frequentius GENÆ, arum. f. [*Genæ quæ leniter eminentes tutantur oculos.* *Cic.*] *Les joies.* **GENÆ** adolescentis. *EPITH.* Pulchræ, mollis, blandæ, teneræ, nivæ, rosæ, flagrantis, venustæ, ebullientæ, decoræ, rubentes, tenebræ, albentes, tumidæ, sidereæ, conspicuæ, dulces,

lævæ, impubēs, florentes, pubentes, pubescentes, purpureæ, ingenuæ. *PHR.* Tum mihi prima genas vestibat flore juvenus. *V.* Conspiciæ cum flore genæ. *Cl.* Rubentes flagrant genæ. *S.* Igne suffusæ genæ. *S.* Ne prima genas lanugo nitentes Carperet. *St.* Ut fulgor teneris qui radiat genis. *S.* Rubor igneus inficit ora, Liventesque genas. *L.* Ante genas dulces quam flos juvenilis inumbret. *Cl.* Purpureas tenero pollice tange genas. *O.* Pingit lacteolas purpura grata genas. *Pol.* Atque coloratis labra decora genis. Ille (*cupido*) virentis & doctæ psallere Chiræ Pulchris excubat in genis. *H.*

GENÆ *Senis.* *EPITH.* Seniles, rugosæ, hirsutæ, sèveræ, laxæ, incultæ, pallentes *PHR.* Pendentesque genas & tales aspice rugas. *J.* Ante quàm turpis macies decentes Occupet malas; teneræque succus Defluat prædæ, speciosa quaro Pascere Tygres. *H.* Rugis persulfatas genas severis. *Cl.*

GENÆ *lachrymantis.* *EPITH.* Mœstæ, udx, pallentes, tabentes, mididæ, liventes, trementes, humidæ, humentes, rorantes. *PHR.* Nec lacrymis caruere genæ. *V.* Flere vetat, siccataque genas, atque oscula jungit. *O.* Pariter pallorque ruborque Purpureas hausere genas. *St.* In vultu color est sine sanguine: lumina mœstis Inimota genis. *O.* Et faciunt udas ille vel ille genas. *O.* Humentes mirata genas. *L.* Cur lacrymis molles immaduere genæ. *O.* Siccis ipse genis flentes hortatur amicos. *M.* Irrigat albentes humida gutta genas. *Rap.* Exanguis lacrymæ peredere genas humore. *Cic.* Genæ lacrymis gravidæ. *O.* Effusæ. *V.* Hument inculcæ fronte perenne genæ. *O.* Fletus insequitur, genas irrigat. *S.* Humor labitur in genas. *H.* Manat lacryma per genas. *H.* Flagrantes perfusa genas lacrymis. *V.* Lachrymis rorantes genæ. *Lr.* (Vide LACHRYMOR.)

GENEALOGUS, i. m. *Cic.* *Qui fait des Genealogies.*

GENER, eris. m. *Cic.* *Le gendre, le mary de la fille.* *PHR.* Sæpè pater dixit, generum mihi, filia, debet. *O.* Quos generos vocet, aut quæ sese ad fœdera flectat. *V.* Quin gnatum egregio genero, dignisque Hymeneis Des pater. *V.* Hac gener atque focer coeant mercede suorum. *V.* Spernebat generos inopes vicinia dives. *V.* Principe tu felix genero, felicior ille Te focero. *Cl.* Nubilis interea maturæ virginis atas Urgebat patrias suspensio principe curas; Quem simul imperioque ducem, nataque maritum Prospiceret, dubius toto quærebat ab axe Dignum conjugio generum, thalamisque Serenæ. *Cl.*

GENERABILIS, ille. *Pli.* *Qui peut s'engendrer.*

GENERALIS, alē. [*Quod ad cunctos pertinet*] *Generalis* *universel.* *SYN.* Publicus. *PHR.* Ostendat maculas generales corpori inesse. *Lr.* Generalis constitutio. *Cic.* Tractatus. *Cic.*

GENERASCÖ, is, erē. *S'engendrer, se produire.* *PHR.* Cur omnia membris Ex ineunte ævo generascunt ingenioque. *Lr.*

GENERATIM, & **GENERALITÈR**. *Adv.* *Cic.* *Generaliter, en general.* *SYN.* Promiscuè, confusè. *PHR.* Efficiis ut cupidè generatim secla propagent. *Lr.* Ut possint commisceri generaliter. *Lr.* **GENÉRATIM**. [*Per singula genera.*] *Selon les especes.*

PHR. Quare agite, ô proprios generatim discite cultus. *V.*

GÉNÉRATIŌ, ōnis. f. *PLI. Generation.* (Vide GENUS.)

GÉNÉRĀTŌR, ōris. *Cic. Qui engendre, qui producit.* Agragas generator Equorum. *V.*

GÉNĒRŌ, ās, āvi, ātūm, ātē. *Engendrer, produire.* SYN. Crēō, prōcrēō, gignō, prōgignō. PHR. Tantus amor florum & generandi gloria mellis. *V.* Atque aliam ex aliā generando suffice prolem. *V.* Semina limus habet virides generantia Ranas. *O.* Generata ē sanguine Beli. *Sil.* Nil majus generatur ipso. *H.* Quoque modo cæsis jam sæpe juvenis Infincerus Apes tulerit cruor. *V.* (Vide GIGNO.)

GĒNĒRĀKĒ. *Cic. Inventer, composer.* (Vide SCRIBO. Scribere. *Composer.*)

GĒNĒRŌSĒ. Adv. *D'une manière courageuse, noble.* PHR. Quæ generosius Perire quærens. *H.*

GĒNĒRŌSĪTĀS, ātis. f. *Bonne, excellence.* Generositas vini. *Col.* Tauri. *PLI.* GĒNĒRŌSĪTĀS. [Latine animus, virtus.] *Generosité, courage.* PHR. Tales animos, tam certa tulistis Pectora. *V.* Si patrii; quid Martis habes. *L.* Forrem posce animum, & mortis terrore carentem. *J.* Si solidæ quidquam virtutis adesset, & regique animi. *V.* Nunc si cui virtus animusque in pectore præsens. *V.* Nunc animis opus Ænea? nunc pectore firmo. *V.* Ingentes animos angusto in pectore versant. *V.* Qui juvenes quantas ostendant aspice vires. *V.* Incipe, si qua animo virtus. *V.* Si tantum pectore robur Concipis. *V.* Victis redit in præcordia virtus. *V.* Nullique tumultus Excussere viris mentes ad summa paratas. (Vide ANIMUS. ANIMUS *Courage.*)

GĒNĒRŌSŪS, ā, ūm. *Generoux, Magnanime.* SYN. Fortis, audax, Magnanimus, animosus, intrépides, impavidus, invictus, acerr, imperterritus. PHR. Egredditur castris miles generosus ab iisdem. *O.* Nascerur vobis expers terroris Achilles, Hostibus haud tergo, sed foris pectore notus. *C.* Quos ille timorum Maximus haud urget lechi metus; inde ruendi In ferrum mens prona viris, animæque capaces Martis. *L.* Ceciditque in strage suorum Impiger ad lethum, & fortis virtute coacta. *L.* Viros spernaces mortis agebat. *Sil.* Virtusque nestra nescit ignavos metus. *S.* Adversus feros audax Gigantes obviis ferre manus. *S.* Præstantes virtute legit. *A.* Magnanimi Heroës nati melioribus annis. *V.* Exigui numero, sed bello vivida virtus. *V.* Vivida bello Dextra viris, animusque ferox patientique pericli. *V.* Ingentemque animis; ingentem corpore & armis. *V.* Romulidæ lechi immemores, quos Martia virtus, &c. *Rap.* Obvia prosternas, prostrataque more Leonum Despicias: alacres ardent cum sternere Tauros, Transtillunt prædas humiles. *Cl.* Et nulli pervia culpæ Pectora fabricii, donis invicta vel armis. *Cl.* Teloque animus præstantior omni. *O.* Mens infracta malis, animi vigor integer. *Buch.* Magna dant magnos animos pericla: Cui timent omnes, sibi nil timebat. *Son.* Quam forti pectore & armis. *V.* Ligurum Ductor fortissime bello. *V.* Præstans animi. *V.* Animi plenissima Magni Pectora. *O.*

GĒNĒRŌSŪS. [Pro nobilis.] *Qui est de naissance, noble.* PHR. Nobilitas generosæque nomina. *O.* Generosus

avorum. Nominibus. *O.* Juvenis generosi sanguinis. *L.* Titulis generosus avitis. *St.* Ortu materno generosus. *O.* (Vide NOBILIS.) GĒNĒRŌSŪS. [Pro clarus illustris, egregius.] *Illustre, fameux.* Generosa arbor. *Col.* Pruna, uva, metalla. *O.* Generosus flos. *O.* Bacchus. *T.* Ad mare cum venio generosum & lene requiro vinum. *H.* Pecoris generosi pullus. *V.*

GĒNĒSĪS, is. f. *Sue.* [Natalitium fidus.] *Le point de la naissance.* PHR. Si prurit frictus ocelli Angulus, inspecta genefi collyria poscet. *J.* Nota Mathematicis genefis tua. *J.*

GĒNĒTHLIĀCŪS, cī. m. *GELL.* *Faiseur, ou tireur d'horoscope.* PHR. Scire Genethliacos fatalia sidera dicunt. *Mant.*

GĒNĒVĀ, æ. f. *Cas.* [Allobrogum oppidum.] *Genève.*

GĒNĪĀLĪS, ālē. [Quod ad genium pertinet, quod fit in honorem genii.] *De genie.* Geniale festum. *O.* Genialis torus. *V.* *i.* Nuptialis quia gemo consecratur sacri genium contemnere fulcri. *J.* *Lit nuptial.* GĒNĪĀLĪS. [Metaph. à festo quod in honorem genii celebrabatur, significat lætum, festivum.] *Jocux, de réjoissance.* PHR. Genialis agatur Ilte dies. *J.* Rus geniale. *O.* Geniales epulæ. *Cl.* Invitat genialis hyems. *V.* Nunc elegi molles, genialis Musa valere. *O.* Genialia bella. *St.* *i.* *Injur con-viv a exorta.*

GĒNĪĀLĪTĒR. Adv. *Agréablement, avec réjoissance.* PHR. Hospitis adventu festum genialiter egit. *O.*

GĒNĪCŪLATĪM. Adv. *PLI.* *Par nœuds, à chaque nœud.*

GĒNĪCŪLATŪS, ā, ūm. *Cic.* *Nœux, plein de nœuds.*

GĒNĪCŪLUM, ī. n. *PLI.* *Nœud dans la tige des plantes.* VAR. *Le genouil.*

GĒNĪSTĀ, æ. f. [Frutex.] *Genêt.* *EPITH.* Flexilis, virēns, humilis, lentū, tēnuis. PHR. Salices humilesque genistæ. *V.* Molle filer, lentæque genistæ. *V.*

GĒNĪTABĪLĪS, & GĒNĪTĀLĪS, ālē. *Qui a la vertu d'engendrer.* PHR. Genitabilis aura favoni. *Lr.* Verè tument terræ, & genitalia femina poscunt. *V.* Rerum genitalis origo. *Lr.* GĒNĪTĀLĪS. [Pro natalis.] *De la naissance.* PHR. Genitale solum, genitalia arva. *O.* Genitalia fœdera. *St.* Genitalis hora. *O.*

GĒNĪTĀLĪTĒR. Adv. *Lr.* *Par generation.*

GĒNĪTĪVŪS, ā, ūm. *De naissance.* PHR. Genitivæ notæ. *Sue.* Adjectivæ probent genitiva agnomina Cottæ. *O.* Forma prior rediit genitivaque venit imago. *O.*

GĒNĪTŌR, ōris. m. *Pere, qui a engendré.* SYN. Sītōr, pārens, gēnērātōr, prōgēnītōr, pātēr. PHR. Dubio genitore creatus. *O.* Deum genitor Rectorque. *O.* Heu genitorem, omnis curæ casusque levamen, Amitto Anchisen: hic me, pater optimè, fessum Deferis. *V.* Isque parentem Te saturnæ refert tu sanguinis ultimus author. *V.* (Vide PATER.)

GĒNĪTRĪX, īcis. f. *La mere, qui a engendré.* SYN. Parēns, mātēr. PHR. Imperfectus adhuc infans genitricis ab alvo, &c. *O.* Decoram Cæsariem nato genitrix afflarat. *V.* Frugum genitrix terra. *O.* (Vide MATER.)

GENYTURA, æ. f. *Pli.* [Generatio.] *Production.*
GENYTURA, *Sue.* [Genitalis hora. O.] *Horoscope.*
GENITURĀ, *Pli.* *Pro semine genitali.*
GENITUS, ā, ūm. *Né, engendré.* *PHR.* Diis quamquam geniti. *V.* Semina populos genitura. O. Noſtro ſanguine genitus. O. Furto genitus. *Sil.* (Vide **GIGNO**. **GIGNI**.)
GENIUS, ii. m. [A gignendo dictus eſt Deus cuique à nativitate additus. Duos ejuſmodi quemque genios habere aiebant, bonum & malum. Ejus feſtum natali die celebrabant. Similes genios locis quibuſque & urbibus tribuebant.] *Le genie, Dieu qui préſide à la naiſſance.* *EPITH.* Dēxter, fauſtus, felix, bōnus, fidus, dux, amicus, ſecundus, nātīlis, lētus, hilāris, jūcundus, feſtivus, patrīus. *Inf.* lix, infeſtus, infauſtus, mālus, ſin ſtēr, ſāvus. *PHR.* Magne geni? cape Thura libens; votūque faveto. C. Ipſe tuos adſit genius riſurus honores. T. Ille patris genio ſolennia dona ferebat. O. Incertus, geniumne loci famulumne parentis Eſſe puter. *V.* At tu natalis quoniam Deus omnia ſentis; Annue. T. Funde merum genio. P. Diis iratis, genioque ſiniſtro. P. Et genius natale comes qui temperat Aſtrum. H. Concelebrare genium Choraïs. T. Per geniumque loci., Precatur. *V.* Vino placare genium. H.
GENIUM. [Pro ingenio.] *Le genie, l'inclination.* *PHR.* Curare genium mero. H. Indulge genio; carparamus dulcia. O. **GENIUS**. [Pro ingenio & lepore.] *Le genie, l'eſprit.* *PHR.* Victurus genium debet habere liber. N. Nemo Mathematicis genium indemnatus habebit. *J.*
GENS, **GENTIS**. f. *Nation.* *SYN.* Pōpūlus, nātīō. *EPITH.* Egrēgiā, antiquā, clārā, ſupērbā, audāx, inclītā, turbidā, vālidā, fērōx, bellātrīx, bellīgērā, mināx, indōmitā, intrāctābilis, implācidā, inimicā, bārbārā, crudēlis, dirā, dōlōſā, effrēnā, ſubāctā, trūcūlētā, fērā, ſclērātā, incūltā, hōrridā, durā, āspērā, nefāndā, impiā, immītis, exīciālīs, vāgā, hūmīlis. *PHR.* Gentemque feroci Aſſuetam bello pacis traduxit ad atres. O. Gens dura atque aſpera cultu. Debellanda tibi. *V.* Septem ſubjecta Trioni Gens effrēna virūm. *V.* Gentes frēnate ſuperbas. *V.* Magnis gentibus imperitare. *L.* Deſcripſit radio totum qui gentibus orbem. *V.*
GENTIUM *variarum aſ. v. piones.* Incedunt longo ordine gentes. Quā varīa linguis, habitu tam veſtis & armis. *V.* Addidit & varias, heu barbara nomina, gentes Bellovacos, Morinosque, &c. *Sann.* Hæc genus acre virūm, Marſos, pubemque ſabelam, Aſſuetumque malo Ligurem. *V.* Genſque virūm truncis ac duro robore nata. Quis neque mos, neque cultus erat. *V.* Omnes ubique gentium Quos ſolis ambit Orbita. *Buch.* Et colent gentes ſub utroque mundi Axe jacentes. Audiet Arctoo ſi quæ deſerta ſub axe Zembla riget; ſi qua Auſtrino ſub cardine cæli Gens alios curſus annorum atque altera novit Sidera: quæque bibit deprenſum in origine Nilum. *V.* Extremique hominum Japones & inhospita tellus Sinarum, & Canadæ regio vaſtiſſima ſylvis. *Com.* Ipſe etiam Arctoo veniens à ſole Polonus; Dūm ſeſe egregium Peregrino oſtendit in auro, Geſa manu nodofa, Boritheniamque bipennim Quallabat ferus, & pacem pro Rege pe-

tebat. Venit & Orator Nomadum de gente vetuſtā, Cui Getulæ urbes & Punica littora parent Vana ubi reſtat adhuc magnæ Carthaginis umbra: Ille gravi chlamydem Phrygiam circumdatus auro, Accinctuſque humeros telis, & acinace Mauro. *Rap.* Venit & ipſe etiam jam mollibus æquior undis Danubius, lentuſque Albis, rapiduſque Viſurgis: venit & Italidum magnus regnator aquarum Eridanus, centum quem Nymphæ, omneſque ſequuntur Amnes paciferis velati tempora rāmis. *Rap.*
GENS. [Pro familia.] *Race.* *PHR.* Hic jam tertentum totos dominabitur annos Gente ſub Hectoreā. *V.* Rhæti de gente vetuſtā. *V.* (Vide **GENUS**. **SANGUIS**. *Race.*)
GENTIANĀ, æ. f. *Cel.* [Herba.] *De la Gentiane.*
GENTILIS, ilē. *Cic.* Genticius. *TAC.* **GENTILITIUS**, ā, ūm. *Cic.* De mēme nation, de mēme ſanīde. *PHR.* Neenon gentilia tympanā ſecum. *J.* Gentilitia ſacrificia. *Cic.* Nomina, nota. *Liv.* Gentico more. *Tac.* Gentiles & agnati. *Cic.* **GENTILITAS**, atis. f. *Cic.* L'affinité ou les p. r. ſortes d'une mēme race ou famille. Cognatus. (Vide **CONSANGUINEUS**.)
GENTILITAS. *Pli.* [De herbis. Pro ſpecie, genere.] *La mēme eſpece.*
GENU. *Indecl.* *Le genou.* *SYN.* Pōplēx. *EPITH.* Firmūm, cērtūm, durūm, rigidūm, tardūm, ægrūm, trēmēns, labāns, titubāns, prōnūm, flexūm, incūrvūm, cūrvūm, ſupplēx, cūrvatūm, ſubmiſſūm, ſuccidūm. *PHR.* Tarda trementi Genua labant. *V.* Illum genua ægra trabentem Ducunt. *V.* Nuda genu, nodoque linus collecta fluentes. *V.* Impreſſoque genu terræ applicat ipſum. *V.* Quā crus eſſe incipit, & quā Mollia nodofus facit internodia poples. O. Et genuum junctura riget. O. Genua intremuere timore. O. Pigris membra genibus labant. S. Si cadit inflexo lapſa puella genu. *Pr.* Impreſſo niti genu. *V.* Tremat corde & genibus. H. Genuumque tumebat Orbis. O.
GENUĀ *ſcētēre* *S'agenouiller, ſe mettre à genoux.* *PHR.* Genu flexum ſummiſit. O. Tellus preſſa genu noſtro eſt. O. Summiſſo poplite prona jacer. Poſitiſque in margine ripæ Procumbit genibus. O. Poſitoque genu Tirania terram Preſſit. O. Non ego ſi merui dubitem procumbere templis; Et dare ſacratis oſcula luminibus. T. Genibus minor. H. Terram genibus ſummiſſa petebat. L. Flexo genu jam torus ad terram ruit. S. Suppliciter poſito procubnere genu. O. Summiſſoque genu. O. Fulvis genua inclinarat arenis. O. Tum denique tellus Preſſa genu noſtro eſt. O. Humique Preſſus utroque genu. O. Delituit flexumque genu ſummiſit. O.
GENIBUS *advōlvī.* *Liv.* Genua alicujus amplecti. *V.* *Se jeter aux genoux de quelq'un.* *PHR.* Dixerat, & genua amplexus genibuſque volutans Hærebat. *V.* Ecce autem complexa pedes in limine conjux Hærebat; parvumque patri tendebat Julum. *V.* Et genua amplectens effatur talia ſupplex. *V.* Iterum, ſuperbe, genibus advolvor tuis. S. Et genibus pronus, ſupplex, ſimiliſque rogantj. O. Succiduis genibus lapſus. *aſ.* Et blandas manus ad genua tendens, voce miſerandā rogat. S. Submiſſoque genu voluitur ante pedes. O. Et genibus pronus. O. Nec

moror ante tuos procubuisse pedes. O. Projiciens summissio poplite corpus. C. Nunc pudet ad tene-ros procubuisse pedes. T. En supplex jacet allap-
sa genibus. S. Supplex volverer ante pedes. T. Non ut inflexo genu Regnantem adores. S. Quem genu nixa tremuere gentes. S.

GĒNUA, æ. f. *Pl.* [Urbs, Ligurum princeps.] *Ge-nes.* **GĒNUANI**, ōrūm. *Cic.* [Nummi genua-
culi.] *Monote frappée à Genes.*

GĒNUALIA, ūm. n. [Genuum indumenta.] *Ge-nuilliere.* [PHR. Quæque Poplitibus suberant pi-
cto genualia limbo. O.]

GĒNUINĒ. Adv. *Cic.* *Franchement, naïvement.*

GĒNUINI, ōrūm. m. [Dentes posteriores.] *Dents machelieres.* *PHR.* Panem Vix fractum, solidæ jam mucida frusta fatinæ, Quæ genuinum agitent, non admittentia morsum. J. Genuinum fregit in illis. P. Aliquem genuino rodere. P.

GĒNUINUS, ā, ūm. *Gil.* [Nativus.] *Naturel.*

GĒNUS, ěris. n. *Race, famille.* *EPITH.* Clarūm, vē-tūs, nōrūm, altūm, rēgiūm, illūstrē, nobilē, an-tiquū, p̄reclārūm, rēgālē, ignobilē, vilē, ab-jectūm, fōrdidūm, ignotūm. *PHR.* At genus im-mortale manet: multoque per annos Stat fortuna domūs, & avi numerantur avorum. V. Quod genus hoc hominum quæve hunc tam barbara morem Permittit patria. V. Quis genus Æneadum, quis Trojæ nesciat urbem. V. Unde hominum genus & pecudes. V. Dardanidæ magni genus alto à san-guine Divūm. V. Sic genus amborum scindit se sanguine ab uno. V. Genus huic materna superbūm Nobilitas dabat, incertum de patre ferebat. V. Nam genus & proavos, & quæ non fecimus ipsi, Vix ea nostra voco. O. Jactare genus & proavos. O. Et genus & formam, regina pecuniā donat. H. (*Ibi genus sumitur pro nobilitate.*) (Vide **NOBILITAS**.)

GĒNUS ducere ab aliquo. *PHR.* Rex, genus egregium Fauni. V. Heli vetusto nobilis ab Lamo, Quando & priores hinc Lamias ferunt Denominatos, & Nepotum Per maiores genus omne fastos. H. Hinc progeniem virtute futuram Egregiam. V. Ge-nus undē Latium. V. Genus qui ducis olympo. V. Hic vir hic est, tibi quem promitti sæpius audis, Augustus Cæsar, iuvēnū genus. V. Diis genite, & geniture Deos. V. Unde genus ducis. V. Ab Jove principium generis. V. (Vide **ORIGO**. *Originem ducere ab aliquo.*)

GĒNUS. [Pro gente.] *Nation.* *PHR.* Hinc Getulæ urbes, genus insuperabile bello. V. Nec puer Iliacā quisquā de gente Latinos In tantū spe tollet avos. V. Genus irritabile vatum. H. Genus vito-rum immire. O. Genus intracabile bello. V. Genus parcum patiensque laboris. O.

GĒNUS. *Esper.* *PHR.* Genus omne animantum. Lr. Férarum Montivagum genus. Lr. Durum tinea genus. V. Alituum genus. St. Genus vitis. V. Tur-barum. Lr. Concharum. Lr. Genus dicendi, furan-di. *Cic.* Genus disciplinæ, ætatis. *Cic.*

GĒOGRAPHIA, æ. f. *Cic.* [Terræ descriptio.] *Geo-graphie.* *PHR.* E tabula pictos edificere mundos. Des-cripit radio totum qui gentibus orbem. V.

GĒOMĒTRES, & **GĒOMĒTRĀ**, æ. m. & **GĒO-MĒTRES**. *Trisul.* per contractionem. [Terræ men-sor.] *Geometre, qui sçait la Geometrie.* *PHR.* Gram-

maticus, Rhetor, Geometres, Pictor, Aliptes. J. Te matris & terræ numeroque carentis arenæ Men-sorem cohibent, Archita, Pulveris exigui prope li-tus parva matinum Munera. H.

GĒOMETRIĀ, æ. & **GĒOMĒTRĒ**, ěs. f. *Cic.* *La Geometrie.*

GĒOMĒTRICŪS, ā, ūm. *De Geom. tric.* Geometrica scientia. *Cic.* Discere Geometrica. *Ci.*

GĒORGICA, ōrūm. n. V. [Georgicum carmen. *Col.*] *Georgiques, livres qui traitent de l'Agriculture.*

GĒRGŌVIĀ, æ. f. *Cæs.* *Vetus Arternia oppidum.*

GĒRMĀNĒ. Adv. *En frere, fraternellement.* Germa-nē fraternēque rescribam. *Cic.*

GĒRMĀNIA, æ. f. *Cæs.* *La Germani, l'Allemagne.* *SYN.* *Älēmānniā.* *EPITH.* Audāx, fērōx, potēns, divēs, bellatīx, armipotēns, pūgnāx, 'fōrt s, elā-rā, flāvā, frigidā, nimbōsā. *PHR.* Quis Parthum paveat, quis gelidum Scythen? Quis Germania quos horrida parturit Fœtus. H. Germania quon-dam Illa ferox populis. Cl. Nec fera caruleā do-muit Germania pube. H. Jam fera Cæsaribus Ger-mania. O. Teque rebellatrix Germania. O. Perfida damnatus Germania projicit hastas. O. Ante tubam nobis audax Germania servit. L.

GĒRMĀNI, ōrūm. m. m. *Cæs.* *Les Germains, les Allemans.* *SYN.* *Älēmānni, Teutōnēs, Teutōnici, Sicāmbri.* *PHR.* Non qui profundum Danubium bi-bunt Edicta rumpunt Julia. H.

GĒRMĀNICŪS, ā, ūm. *D'Allemagne.* *PHR.* Ger-manica signa. O. Fera. H.

GĒRMĀNITAS, ātis. f. *Cic.* *Parentés, fraternité.*

GĒRMĀNŪS, ā, ūm. [Ex eodem germine seu stirpe satus.] *Frere.* *PHR.* Sed regna Tyri Germanus ha-bebat. V. Germanus frater. *Cic.* Germana soror. *Cic.* Cognatione patruelis, amore Germanus. *Cic.* *Fre-re d'inclination.* (Vide **FRATER**, *vel* **SOROR**, *vel* **CONSANGUINEUS**.)

GĒRMĀNŪS. [Metaph. Pro vero, sincero, nec spu-rio.] *Vini, qui n'est point fardé, deguise.* *SYNT.* Germani Attici. *Cic.* Germana patria, Græcia, Iro-nia. *Cic.* Germanum nomen. *Pla.* Germanus alicui. *Ter.* Alicujus. *Cic.* [i. Similis.] *Semblable.*

GĒRMĒN, inis. n. [Quod ex arborum surculis nas-citur.] *Germē, rejeton, bourgeon d'un arbre.* *SYN.* Stīrps, sēmēn. *EPITH.* Tūrgēns, pūbēns, fœcūn-dūm, ōdōrūm, gēnitālē, floriferūm, mōllē, mī-cāns, nātūm, ādūctūm. *Læsum, adūctūm.* *PHR.* Hūc alienā ex arbore germē Includunt, udoque docent inolescere libro. V. Ne adolescentia germinis nodo angatur. *Pal.* (Vide **ARBOR**, **INSITIO**.)

GĒRMĒNATIŌ, ōnis. f. *Col.* & **GĒRMĒNATŪS**, ūs. m. *Pl.* *La production d'un germe; ou d'un re-jetton.*

GĒRMĒNŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. [Pūllulārē, gērmēn ēmittērē.] *Germer, pousser, bourgeonner.* *PHR.* Germinat & nunquā fallentis termes Olivæ. H. (Vide **NASCOR**.)

GĒRŌ, ōnis. m. *Pla.* & **GĒRŪLŪS**, ī. m. [Bājū-lūs.] *Un Portefaix.* *PHR.* Festinat calidus mulis gerulisque redemptor. H. (Vide **FERO**. *Humeris ferre.*)

GĒRŌ, is, gēsī, gēsūm, ěrē. *Porter, être chargé.* *SYN.* Gēsīō, fērō, pōrō, vēhō, dēvēhō. *PHR.* Quō ferrum, quidve hæc genitis tela irrita dex-

ris. *V.* Bella manu lethumque gero. *V.* Pars Spicula gestat Bina manu. *V.* Munera quæ patriis ad me portastis ab oris. *V.* Hæc mea militia est: gerimus quæ possumus arma. *O.* Et steriles Platanî malos gessere valentes. *V.* Vincula gerit. *O.* Profuit aut nostras humero gessisse Pharetras. *V.* Gerere aliquem in oculis. *Ter.* Metaph. *Aimer.*

GÉRERĒ [*Pro administrare.*] *Gouverner, exercer, avoir l'administration.* *PHR.* Dic uter ex istis melius rem gesserit. *Mant.* Malè rem gerere. *H.* Rebus minus apta gerendis. *O.* Gerere Consulem. *Sal.* Consulatum, *Remp.* *Cic.* Honores. *Pli.* Personam. *Cic.*

GÉRERĒ [*Pro habere.*] *Avoir.* *PHR.* Aspera si geritis corda. *M.* Non obtusa adeò gestamus pectora Pœni. *V.* Animum gerere laude dignum. *Cic.* Gerere fidem fluxam. *Pla.* Gerere amicitiam, odium cum aliquo. *Cic.* Sensus additos gerit. *S.* Speciem paternam gerere. *Col.* Animum gerens virilem. *V.* Gerens in corde furores. *C.* Virginis os, habitumque gerens. *V.*

GÉRERĒ [*Pro facere.*] *Faire.* *PHR.* Gerere bellum. *Cæ.* Nec tecum talia gessi. *V.* Et nos aliquod nomenque decusque Gessimus. *V.* Prima quod ad Trojam pro caris gesserat Argis. *V.* His foribus tutelam gerit. *Ter.* Rebus minus apta gerendis. *O.*

GÉRERĒ Morem alicui. *Ter.* Amori. *O.* Animo. *TER.* Obeir, suivre les ordres. (*Vide OBEDIO.*)

GÉRERĒ Se honestè, perditè. *Cic.* Se Comporter.

GERRÆ, arum. *f.* *Ter.* [*Nugæ Res, frivola.*] *Bagatelles, badineries.* (*Vide NUGÆ.*)

GERRŌ, onis. *Ter.* [*Nugator.*] *Badin, folâtre.*

GERRIS, is. *m.* *Genus piscis vilis.* *PHR.* Fuisse Gerres aut inutiles Mœnas Odor impudicus urcei fatabatur. *M.*

GĒRUNDĀ, æ. *f.* *Pli.* [*Urbs Hispaniæ.*] *Gironne.*

GĒRYŌN, onis. *Hispania rex triplex & tricorpor dictus, vel quia tribus insulis Hispania adjacentibus imperabat, vel quod tres essent fratres amore conjunctissimi.* *EPITH.* Triplex, minax, audax, vastus, triformis, tricorpor, horrendus, Iberus, Tergeminus. *PHR.* Laurentia victor Geryone extincto Tyrentius attigit arva; Tyrrhenoque Boves in flumine lavit Ibero. *V.* Tergemini nec Geryonis spoliisque superbus Alcides aderat. *V.* Qui ter amplum Geryonem Tityonque tristi Compefecit undâ. *H.* Et forma Tricorporis umbræ. *V.* Nec me pastoris Iberi Forma triplex movit. *O.* Pastor triformis littoris Tartessi. *S.*

GĒSTĀ, onum. *n.* *Cic.* *Faits memorables, belles actions.* (*Vide ACTA.*)

GĒSTĀMĒN, inis. *n.* *Ce qu'on porte comme un ornement, vêtement &c.* *PHR.* Cognito clypeum lævæ gestamina nostræ. *O.* Clypeum, magni gestamen Abantis. Postibus adversis figo. *V.* Hoc Priami gestamen erat. *V.* **GĒSTĀMĒN** Lecticæ. *TAC.* *Litiere.* *f.*

GĒSTĀTĪŌ, onis. *f.* *CEL.* *Agitation, mouvement.* (*Vide MOTUS.*) **GĒSTĀTĪŌ.** *PLI.* *Allée, Galerie.* (*Vide AMBULACRUM.*)

GĒSTĀTŌR, onis. *m.* *Pli.* *Trîx, Icîs.* *f.* *V-F.* *Porteur, qui porte.* *PHR.* Gorgonei monstri gestatrix Diava. *Cl.* Gestator jacet effuso tacente. *M.*

GĒSTĀTŌRĪŪM, ii. *n.* *SUE.* *Chaise à porteur. Litiere &c.* (*Vide LECTICA.*)

GĒSTĀTŌRĪŪS, æ, um. *Qui fert à porter.* *Gestatoria sella.* *Sue.*

GĒSTĀTŪS, us. *m.* *Transport.* *Gestatum non tolerant.* *Pli.*

GĒSTĪCŪLATĪŌ, onis. *f.* *V.* *MAX.* *Gesticulation.* *Gestes.*

GĒSTĪCŪLĀTŌR, onis. *COL.* *Gesticulateur, Bateleur.*

GĒSTĪCŪLŌR, aris, ari. *Faire des gestes, gesticuler.* *Gesticulari carmina.* *SUE.* *z. saltare ad numeros carminis.*

GĒSTĪŌ, onis. *f.* *Cic.* [*à gero, is.*] *Administration, gouvernement.*

GĒSTĪŌ, is, ivi, itum, ire. *Sauter, tressaillir de joie.* *SYN.* *Gaudēō, lætōr, exultō, ovō, exiliō.* *PHR.* Gestire nimia voluptate. *Cic.* Et studio incassum videas gestire lavandi. *V.* Gestit & audaces perdomuisse viros. *T.* Gestit paribus colludere. *H.*

GĒSTŌ, & **GĒSTĪTŌ**. *Dim.* *As, avi, atum, are.* [*Idem quod gerere.*] *Porter.* *SYNT.* Gestare collo. *Pli.* In manibus. *Ter.* Gestare arma humeris. *Liv.* Aliquem in sinu gestare. *Ter.* *PHR.* Scopulos gestare in corde. *O.* Virginibus Tyriis mos est gestare Pharetram. *V.* (*Vide FERŌ.*)

GĒSTĀRĒ Crimina. *Pla.* *Vitia.* *SEN.* *Déferer, rapporter.* Hinc **GĒSTŌR**, onis. *PLA.* *Délateur.*

GĒSTŪS, us. *m.* *Geste dont on accompagne ce qu'on dit.* *EPITH.* Grātus, loquax, nūmērōsus, dēcorus, vēnūstus, hōnēstus, pētūlāns, solūtus, mōllis, distortus, jactantior, inurbanus, scēnīcius. *PHR.* Ille placet gestu. *O.* Imitari gestum alicujus. *Lr.* Molli deducit candida gestu Brachia. *Pr.* Et dulcis lepor, & grato facundia gestu. *Pont.* Luminibus motis apte, gestuque venusto. *Mant.* Exiguo signet gestu, quodcumque loquetur, Cui digiti pingues, & scaber unguis erit. *O.* Semper hiat; semper colloque humerisque laborat; Et simulat magnum voce manūque sōphos numeris brachia mota suis. *O.*

GĒSTŪS, æ, um. *Fait.* *PHR.* Qui sibi res gestas Augusti scribere sumit. *H.* Benè gesta res. *V.* Gesturus praelia Consul. *L.*

GĒSUM, i. *n.* [*Telum Gallicum.*] *Favelot, ou demi pique des Gaulois.* *PHR.* Duo quisque Alpina [*i. è lignis Alpini.*] cotuscant Gesa manu, scutis protecti corpora longis. *V.* Et Rigida molli Gesa jaculari manu. *S.* Gesa manu vertere. *St.*

GĒTÆ, arum. *Thracia populi*, in quibus est nemo (*ut aiebat Ovidius apud eos exul*) qui non Corython & arcum, Telaque vipereo lucida felle gerat. Vox fera, trux vultus, verissima mortis imago; Non coma; non ullâ barba resecta manu: Dexterâ non segnīs fixo dare vulnera cultro; Quem victum lateri barbarus omnis habet. *O.* *Les Getas.* *SYN.* Scythæ, Daci, Gelsoni. *EPITH.* Ferti, squallidi, Threici, truces, diri, sævi, v̄gi, pelliti, rigidi, hirsuti, feroces, indomiti, pharetrati, armigeri, barbari. *PHR.* Cùm fugis in Rhodopen, atque in deserta Getarum. *V.* Nulla Getis toto gens est truculentior orbe. *O.* Nèc venit in duros musa vocata Geras. *O.* Aspicit hirsutos cominus Ursa Getas. *O.* Vagus campis Geta. *S.*

GĒTĪCŪS, æ, um. *Des Getas.* *SYN.* Scythicus, Threicus, Threicius. *PHR.* Hoc tibi de Getico littore mittit opus. *O.* Nam procul à Getico littore vitis abest. *O.*

GETULI, ōrūm. [Africæ populi.] *Les Getules.* PHR. Hinc Getulæ urbes, genus insuperabile bello. V. Vestes Getulo murice tinctas. H. Salve Getulice? seu tu &c. S.

GETULIÆ, æ. f. [Africæ regio.] *La Getulie.* PHR. Quicquid monstriferis gignit Getulia campis. Cl.

GIBBA, æ. f. SUE. & **GIBBUS**, i. m. & **GIBBER**, ēris. n. f. [Tumor carneus.] *Une bosse.* PHR. Gibboque tumentem. f. Mediisque in naribus ingens Gibbus. f. Attritus Gibbere nasus. f. Nec quæ Gibboso tubere terga tument. Saut.

GIBBER, ērā, ērūm. PLI. & **GIBBEROSUS**. SUE. & **GIBBOSUS**, ā, ūm. CEL. *Bossu.*

GIGANTÆUS, ā, ūm. *De Geant. Gigantesque.* PHR. Cumque Gigantæi memorantur prælia belli. O. Acta Gigantæos nunquam tacitura triumphos. Cl. Summaque levatus Rupe Gigantæos humeros irrorat Enipeüs. Gigas terra natus. Cl.

GIGANTES, ūm. *Hominum monstra maximis corporibus, quos à terrâ procreatos fabulantur Poëta Jovem à suo regno deturbare voluisse.* Terra parens quondam cælestibus invida regnis, Titanūque simul crebros miserata dolores, Omnia monstrifero complebat Tartara coetu, Invisum genitura nefas: Phlegramque retexit Tantâ prole tumens, & in æthera protulit hostes. Nève foret terris securius arduus æther, Affectasse ferunt regnum cæleste Gigantes, Altâque congestos struxisse ad sidera montes. Tum pater omnipotens misso perfrigit Olympum Fulmine, & excussit subjectū Pelion ossæ. Obruta mole suâ cum corpora dira jacerent, Perfusam multo natorum sanguine terram Immauisse ferunt, calidumque animasse cruorem, Et ne nulla suæ stirpis monumenta manerent, In faciem vertisse hominum, sed & illa propago Contemptrix superūm, sævæque avidissima cædis, Et violenta fuit: scires è sanguine natam. O. *Les Geants.* SYN. Titanēs, terrigenæ, Anguipèdes. EPITH. Fērī, fævī, dirī, terrēnī, vāstī, immānēs, hōrrendī, Audācēs, minācēs, crudēlēs, supērbī, tūmīdī, fūrēntēs, rābīdī, vāldī, nefāndī, immītēs, hōrridī, pēstiferī, fulminēī, cōjūrātī, Terrigenæ, mētūendī, hōrribīlēs, scēlērātī, impiī, intērrītī, cēntīmānī, Anguipèdes, Phlēgræī. PHR. Aut si terrigenæ tentarent astra Gigantes. P. Ænæos fratres cælo capita alta ferentes. V. Terrigenasque feros. H. Hic genus antiquum Terræ Titania pubes. O. Vastotum Terra Gigantes In cælum furibunda tulit. Manil. Serpenterosque Gigantes. O. Phlegreos hostes. S. Ingentes humeros spatiosaque pectoris ossa Protulit horrendosque toris informibus artus. Abjetibus juvenes patriis & montibus æquos. (Vide PRO CERUS.)

GIGANTUM *Varia nomina.* PHR. Centimanus Gigas. H. Vastâ se mole moventem Pastorem Polyphemum. V. Sed quid Typhoeus, aut validus Mimas? Aut quid minaci Porphyriō statu? Quid Rhætus evulsisque truncis Enceladus jaculator audax, Contrâ sonantem Palladis Ægida Possint ruentes. H. Tum partu terra nefanda Czumque Japethumque creat, sævumque Typhoea, Et conjuratos cælum rescindere fratres. V. Ite precor miscete polum, rescindite turre Sidereas, rapiat fulmen sceptrumque Typhoeus: Enceladi iussu mare serviat; alter

habenas Auroræ pro Sole regat; te Delphica laurus Stringat Porphyriōn. Cl. Hic & Aloidas geminos, immania vidi Corpora. V.

GIGANTUM *Bellum adversus Deos.* PHR. Bella canit superūm, falsoque in honore Gigantes Ponit, & extenuat magnorum facta Deorum, Emissumque imâ de sede Typhoea terræ Calicibus fecisse metum, victōsque dedisse Terga fugæ, donec fessos Ægyptia tellus Ceperit, & septem disceret in ostia Nilus. Huc quoque terrigenam venisse Typhoea narrat, Et se mentitis superos celasse figuris: Duxque gregis, dixit, sit Jupiter; unde recurvis Nunc quoque formatus Libys est cum cornibus Ammon. Non ego (*Jupiter*) pro mundi regno magis anxius illâ Tempestate fui, quâ centum quisque parabat Injicere anguipedum captivo brachia cælo. O. Titanas ausos rumpere Imperiū Jovis. S. Et conjuratos cælum rescindere fratres Ter sunt conati imponere Pelion ossæ, Scilicet atque Ossæ frondosum involvere Olympum; Ter pater extractos disjecit fulmine montes. V. Qui manibus magnum rescindere cælum Agressi, superisque Jovem detrudere regnis. V. Magnum illa terrorem intulerat Jovi Fidens juvenis horrida brachiis, Fratresque tendentes opaco Pelion imposuisse Olympo. H. Domitosque Herculeâ manu Telluris Juvenes; undè periculum Fulgens contremuit domus Saturni. H. Insecta monstris terra dolet suis, Mœretque partus fulmine luridum Misso ad Orcum. H. Vasta Gigantæis ingesta est insula membris Trinacris; & magnis subjectum molibus urget, Æthereas ausum sperare Typhoea sedes. O. Cecini plectro graviore Gigantes, Sparsaque Phlegreis victricia fulmina campis. O.

GIGNŌ, is, gēnūī, gēnitūm, ērē. *Engendrer, produire.* SYN. Edō, crēō, prōcrēō, prōgēnēō, prōgignō, fēcō, prōdūcō, prōfērō, prōfūdō. PHR. Marte gravis geminam partu dabit ilia prolem. V. Tunc ille Æneas quem Dardanio Anchisæ Alma Venus Phrygiū genuit Simoentis ad undam. V. Si qua mihi de te suscepta fuisset Ante fugam soboles. V. Duris genuit te Cautibus Horrens Caucasus; Hircanæque admorunt ubera Tygres. V. Et Clymene veros, ait, edidit ortus. O. Pasiphae mater decepto subdita Tauro Enixa est utero crimen onusque suo. O. Sub ilicibus Sus Triginta capitum fetus enixa jacebit. V. Quippe ubi temperiem sumpere humorque calorque, Concipiunt; & ab his oriuntur cuncta duobus. O. Edidit innumeras species, partimque figuras Rettulit antiquas, partim nova monstra creavit. O. Sed te quoque, maxime Python, Tum genuit. O. E Terrâ genitam. O. Quem lucida Partu Pleiās enixa est. O. Ætas parentum pejor avis, tulit Nos nequiores, mox datura Progeniem vitiosorem. H. Unde nil magis generatur ipso. O. Fortes creantur fortibus; & bonis Est in juvenis, est in equis patrum Virtus; nec imbellem feroces Progenerant Aquilæ Columbam. H. Parvos educere natos. V. Quæ te tam læta tulerunt Secula, qui tanti talem genuere parentes. V. Germania quos horrida parurit fetus. H. Quem Rheas sacerdos Furtivum partu sub luminis edidit auras. V. Quænam te genuit solâ sub rupe Leæna? Quod mare conceptum spumantibus expuit undis. C. Nam

te nec vasti genuerunt æquora ponti; Nec te con-
ptum sava leana tulit. T. Nec fortis nixibus edunt
Apes. V. Quid me præclarâ è stirpe Deorum (si
modo, quem perhibes, pater est Tymbraus Apollo)
invisum fatis genuisti? V.

GIGNI GENÏTÛS, à, ùm. PHR. Fuit illa dies, quâ
femina tantum Spesque hominum primæ, matris-
que habitavimus alvo. Artifices natura manus ad-
movit; & angi Corpora visceribus distentæ con-
dita matris Noluit; atque domo vacuas emisit in
auras. Editus in lucem jacuit sine viribus infans.
O. Aslaraci quem sanguinis Ilia mater Educet. V.
Electrâ Atlantide cretus. V. Trojâ generatus Acestes.
V. Electram maximus Atlas edidit. V. Vobis Mercuri-
us Pater est, quem candida Maïa Cyllenes gelido
conceptum vertice fudit. V. Dis genite & geniture
Deos. V.

GIGNERĒ, *Causar.* PHR. Gignere fastidium. *Pl.* Pax
& concordia gignitur. *Cic.* Ludus genuit certamen.
H. Dolorem oculis gigni. *Lr.*

GILVÛS, à, ùm. [Color iater album & rufum.] *Gris*,
cendré. PHR. Color deterimus albis (*Equis*) Et
gilvo. V.

GINGIVĀ, æ. f. [Pars oris cui inhaerent dentes.] *Gen-
cive.* PHR. Frangendus misero gingivâ panis inermi.
J. Rufam defricare gingivam. C.

GLABĒR, brâ, brûm. [Lævis & sine pilis.] *Qui est
sans poil, qui n'a point de poil.* Crure glaber. M.

GLABRĒO, ès, èrĕ. & **GLABRĒSCO**, is, èrĕ. *De-
venir chauve.* Glabrentibus locis. *Col.* [Metaph. i.
nudis.] *Sans herbe.*

GLABRĒTUM, ī. n. *Col.* [Loca ubi non crescunt
segetes.] *Lieu ou l'herbe, ou le bled ne croit point.*

GLABRŌ, as, avi, atum, arĕ. *Col.* [Pilos auferre.]
Raser, rendre chauve, ôter le poil.

GLACIALIS, alĕ. n. *Glacial*, de glacie, qui glacie,
froid. SYN. Gēlīdus prūnōsūs, algīdus, frigīdus.
PHR. Glaciale fretum, frigus. O. Glacialis polus. S.
Et glacialis hyems Aquilonibus asperat undas. V.
(Vide FRIGIDUS.)

GLACÏES, ēi. f. *De la glace, un glacier.* EPITH. Rī-
gēs, aspērâ, gēlīdâ, astrictâ, cōncretâ, solidâ,
nivālīs, frīgīlīs, Arctōâ, Rīphæâ, hÿpērborĕâ, Scÿ-
thicâ, iners, frigidâ, lūbricâ, lūcidâ. PHR. Et ven-
tis glacies astricta pependit. O. Pendula rectis Di-
rigit glacies. *Pol.* Glacieque nivali Hispidus. *Cl.*
Glacies seu futilis, istu Desiluit *Ensis* V. Nec Ar-
menis in oris, Amice Valgi, stat glacies incers
Menses per omnes. H. Liquitur ut glacies incerto
fauzia Sole. O. Utque, sub adventum spirantis lenē
favoni, Sole remollescit quæ frigore constitit unda.
O. Efflatus frigentibus alīs Rīphæus leviter vinxe-
rat Euræ aquas. *Hofsch.* Frigidior glacie pectus. O.
Ah? tibi ne teneras glacies secet aspera plantas. V.
Ceruleâ glacie concretus. V. Glacies ne frigida læ-
dat Molle pecus. V. Ignis exolvit glaciem. *Lr.* Flu-
mina tridunt glaciem. H.

GLACIO, as, avi, atum, arĕ. *Glacer, faire glacier.*
PHR. Glaciantes auræ. V. F. Positas ut glaciēt nives.
H. Glaciat. n. *Pl.* Se glacie. Humor in gemmas gla-
ciatur. *Pl.* Glaciatu caseus. *Col.* In grandinem gla-
ciatus humor. *Pl.* (Vide GELO.)

GLADIĀTOR, ōis. m. *Gladiator.* EPITH. Fōrtis,
nūdus, solers, rōbustus, audāx, sanguinĕus. PHR.

Victus repetit gladiator arenam. O. Lustravitque
fugâ mediam gladiator arenam. J. Gladiatorum da-
re centum paria. H. Das Gladiatores futurum regu-
le. M. Sui tremorque ludi... Belligerâ superbus haistâ,
Æquoreâ minax tridente, Casside languidâ timea-
dus. M. Monstrum tunicati fuscina Gracchi. J.

GLADIĀTORIÛS, à, ùm. *Cic.* *De Gladia-
teur.*

GLADIĀTORIÛM, īi. n. *Liv.* [Supple præmium.]
Le prix que remportoient les gladiateurs. PHR. Mor-
tes & vulnera passim vendita.

GLADIĀTURA, æ. f. *Tac.* *La profession de gladia-
teur.*

GLADIÛS, īi. m. & **GLADIÛM**, īi. n. VAR. &
GLADIOLÛS, ī. m. *Dim. Pl.* *Epée, Comielus,
Sabre.* SYN. Pugō, fici, ferrum, muerō, cuspis,
acies, ensis. EPITH. Fūlgēs, minax, strictus, acū-
tus, ferrĕus, sanguinĕus, cruentus, fulminĕus, lē-
thalis, fūnĕstus, hostilis, fatalis, micans, impius,
durus, cōruscus. SYNT. Gladium distringere, edu-
cere è vaginâ. *Cic.* Stringere. V. Nudare. *Liv.* Gladio
aliquem insequi. *Cic.* Percutere. *Cæs.* Conficere. *Liv.*
Gladium imbue scelere. *Cic.* Infigere alicui in
pectus. *Cic.* Pectore recondere. O. Gladio trajecit.
O. PHR. Pars gladios stringunt manibus, pars missi-
le ferrum. V. Ipse furens Dux tenuit gladios. L.
Frigidus indē Stat gladius. L. Gladioque tegat va-
gina miscet. *Cl.* Gladios clementia tristes Obtulit.
Cl. Exceptus gladio parvulus impio. S. Gladii cūm
triste minantes Judicium insolitâ trepidum cinxere
coronâ. L. Nescierint gladios primi excudere fabri. J.
(Vide ENSIS.)

GLANDIFĒR, & **GLANDARIÛS**, à, ùm. VAR.
Qui porte du Gland. PHR. Glandiferas inter curabant
corpora Quercus. L.

GLANDIÛM, īi. n. *Pl.* **GLANDÛLĀ**, æ. f.
CEL. Une Glande. **GLANDÛLĀ**. f. & **GLAN-
DIÛM**, īi. n. *Pla.* [Apri vel suis pars juxta cervi-
cem, vel cervix ipsa.] *Un lanquier, une gorge de
Cochon salé.* PHR. Ter poscit Apri glandulas, qua-
tēr lumbum. M.

GLANDÛLOSÛS, à, ùm. *COL.* Plein de glandes.

GLANS, glādis. f. *Du Gland.* EPITH. Dūrâ, virĕns,
agrĕstis, sylvestris, quĕrnâ, ilignâ, Aesculâ, Aescu-
lĕâ, Chāonîâ, hÿbernâ, cādūcâ. PHR. Ilignâ nutri-
tus glande... Aper. H. Glande Sues lati redeunt. V.
Liber & alma Ceres, vestro si munere tellus Chaoniam
pingui glandem mutavit aristâ. V. Prima Ceres
ferro mortales vertere terram Instituit, cum jam
glandes atque arbuta sacrae Deficerent sylva, &
victum Dodona negaret. V. Nec de concussâ tan-
tum pluit Illice grandis. V. Sed tamen & Quernas
glandes nunc stringere tempus. V. Uvidus hybernâ
venit de glande Menalcas. V. Concussâque famem
in sylvis solabere Quercu. V. Et quæ deciderant parvulâ
Jovis Illice glandes. O. Glandiferae arbores quæ homi-
nem primò aluerunt, nutrices inopis ac ferae fortis.
Pl. Quid mentem traxisse polo, quid profuit altum
Erexisse caput; pecudum si more pererrant Avia, si
frangunt, communia pabula, glandes. *Cl.* Chaonio
statui gentes avertere victu. *Cl.* Prima Ceres homi-
ni ad meliora alimenta vocato Mutavit glandes
utiliore cibo. Unde datæ populis fruges, & glande
relictâ Cesserit in ventis Dodonia Quercus Arctus. *Cl.*

GLANS [*Pro globo plumbeo ferreoque.*] *Une balle.* **EPITH.** Volans, durā, ferrēa, āhenēa, ignēa, missilis, vūlnificā, rāpidā, ignitī, lēthifērā, volūcris. **PRH.** Saxa pluunt, volucresque imitantur fulgura glandes. **S.** Ut latā plumbea fundā Missa solet medio glans intabescere cælo. **O.** Pars maxima Glandes Livenis plumbi spargit. **V.** Evomit ignitas hostilis machina glandes. Explosum vomit horifono cū murmure plumbum. *Saut.* At grave barbarici scelus avertata furoris, Vix tetigit summam glans venerata cutem. **S. n.** (Vide **TORMENTUM B llicum.**)

GLAPHIRŪS, ī. [*Pōlitūs, ōrnātūs, fēstīvūs.*] *Polit, orné, affecté* **PRH.** Plaudere nec cano, plaudere nec glaphiro. **M**

GLARĒA, & **GLARĒOLĀ**, ā f. Dim. *Pla.* [Terra sabulosa.] *Grève, gravier, menus cailloux.* **SYN.** Arēnā. **EPITH.** Durā, jejūnā, splendens, infœcundā, stērilis. **PRH.** Nām jejuna quidem clivosi glareæ ruris Vix humiles Apibus Cāsias Roremque ministrat. **V.** Aut impulsā levi turbatur glareæ venā. **L.**

GLARĒOSŪS, ā, ūm. **PLI.** Plein de gravier.

GLASTŪM, ī. **PLI.** [Herba quā fullones pannos inficiunt.] *Pastel.*

GLAUCŪS, cī. Mortalis eram (*ait ipse apud. Ovid*) Sed scilicet altis Deditus æquoribus; tantūm exercebār in illis... Sunt viridi prato confinia littora... in illo Cæspite confedi, dum lina madentia sicco. Utque recenserem captivos ordine pisces, Insuper exposui quos aut in retia casus, Aut sua credulitas in aduncos egerat hamos. Res similis fictæ; sed quid mihi fingere prodest? Gramine contacto cœpit mea præda moveri, Dumque moror, mirorque simul, fugit omnis in undas Turba suas, dominumque novum, littusque relinquunt. Obstupui, dubitōque diu, causamque requiro, Num Deus hac aliquis, num succus fecerit herba? Quæ tamen has, inquam, vires habet herba? manūque, Pabula decerpit, decerpitque dente momordi. Vix bene combiberant ignotos guttura succos, Cum subito trepidare intus præcordia sensi, Alteriasque rapi naturæ pectus amore: Nec potui restare diu, repetendaque nunquam Terra vale, dixi, corpusque sub æquore merui. Dīj maris exceptum socio dignantur honore. Utque mihi quæcūque feram mortalia demant, Oceanum, Tethynque rogant; ego lustror ab illis... Hanc ego tum primum viridem ferrugine barbam; Cæsariemque meam, quam longa per æquora verro, Ingentesque humeros, & cærula brachia vidi, Cruraque pinnigero curvata novissima pisce. **O.**

GLAUCŪS Alter *Sisyphi filius Potnia rex: is cum Equas suas, quò essent velociores à partu prohiberet, discerptus est ab ipsis Equis quous furor in immiserat indigna: a Venus.* Quo tempore Glauci Potniades malis membra assumpsere *Quadrige.* **V.**

GLAUCŪS & **GLAUCINŪS**, ā, ūm. [Quod viridi colorī alborem admixtum habet.] *Verd clair ou mêlé de blanc, verdâtre.* **SYN.** Cærulēus, cærulus, viridis, virēns, viridāns. **PRH.** Caput glauco contextit amictu. **V.** Ardentes oculos intorsit lumine glauco. **V.** Glaucā canentia fronde salicta. **V.** Honestis spadices glaucique *Equi.* **V.** Oliva glauca. **St.** Pallia donavit Glaucina, Cosme, tibi. **M.**

GLAUCOMĀ, āris, & **GLAUCOMATŪM**, ī. n. **PLA.** & **GLAUCOMĀ**, ā, f. **PLI.** [Vitium oculi, cum cristallinus humor in Glauco colore mutatur.] *Es, ecc de maladie de l'œil.*

GLEBĀ, & **GLEBŪLĀ**, ā, f. Dim. *Col.* [Cæspes terræ.] *Une mole de terre.* **EPITH.** Hūmidā, hūmens, fērāx, fērtilis, frūgiferā, divēs, pīnguīs, fœcundā, virēns, inērs, pūtrīs, jācēns, supīnatā, ūbēr. **PRH.** Zephīro putris se gleba resolvit. **V.** Pingua nec siccis urantur semina glebis. **H.** Glebasque jacentes coquat æstas. **V.** Ante supīnatas Aquiloni ostendere glebas. **V.** Pingues manus utraque glebas Expri-mit ora super. **L.** Fœcundas vertentes vomere glebas. **L.** Glebæ terrarum. **L.** Glebas cunctantes crassaque terga Terra. **V.** Potens terris atque ubere glebæ. **V.** Rastris glebas qui frangit inertes. **V.** Glebas versare ligonibus. **H.**

GLĒBARIŪS, ī. *Var.* [Glebas qui frangit.] *Qui casse les moles.*

GLĒBOSŪS, ā, ūm. **PLI.** Plein de moles.

GLĒSSŪM, ī. m. **PLI.** [Electri species.] *Ambre jaune.*

GLĒUCINŪM, nī. n. **PLI.** [Oleum expressum, antequam Olivæ in Torculari subigantur.] *Huile vierge.*

GLIS, īris. m. [Animal muri simili de quo ita *Marr.* tota mihi dormitur hyems, & pinguior illo Tempore sum, quo me nil nisi somnus alit. *M.*] *Un Loir.* **EPITH.** Inērs, pīgēr, brēvis, dōrmītōr, hībērnūs, sōmnīculōsus. **PRH.** Somnuculosus ille porrigit Glires. **M.** Glis brevis hyberno solitus pinguescere somno. *Mant.* Evigilat rebus seu glis hybernus adeptis.

GLIRARIŪM, ī. n. *Var.* [Locus in quo nutriuntur Glires.] *Lieu où l'on nourrit les Loirs.*

GLISCŌ, īs, ērē. *Croī re, s'augmenter.* **SYN.** Augēōr augēscō, crēscō, invālescō. **PRH.** Gliscit lætitia. *Tac.* Periculum. *Cl.* Certamen, potestas. *Tac.* Seditio. *Liv.* Gliscere numero. *Tac.* Gliscunt animis discordibus iræ. **V.** Haud secus accenso gliscit violentia Turno. **V.** Libido pugnandi gliscibat. *Sil.* Mentis tumor atque audacia gliscit. **St.**

GLISCERĒ [*Pro pinguescere.*] *S'engraisser.* Gliscit tellus stercore. **PLI.** Alnus paleis. **Col.**

GLÖBÖR, āris, āris sūm, ārī. **PLI.** [In rotunditatem componi.] *S'arrondir.* **PRH.** Guttae globantur parvis orbibus. **PLI.** Quam decircinat orbem In tumidum. *Manil.* Teretes facit esse figuras. *Manil.*

GLÖBÖSŪS, ā, ūm. *Rond, formé en rond, en globe.* **SYN.** Rōtundūs, ōrbīculātūs. **PRH.** Globosus mundus, Turbo. *Cic.* Globosa saxa, terra. *Cic.* Esse globosa, tamen cū squalida consistit. **Lr.**

GLÖBŪS, ī. m. [Corpus solidum undique rotundum.] *Un globe, une boule, un peloton.* **SYN.** Orbis. **EPITH.** Tōrnātīlis, dēnsūs, lēvis, rētundūs, mōbīlis, vōlūbīlis. **PRH.** Lucentemque globum lunæ. **V.** Globulus lanæ. **H.** Terræ. *Cic.* **GLÖBŪS** *Pro multitudinē conglobatā rei cujusque.* Quis globus o! civēs caligine volvitur atrā. **V.** Gros de cavalerie. Flammarumque globos. **V.** Tourbillon de flammes. Sanguinis globos vomit. **O.** Des Grumeaux. Globus navium. **Cæs.** *Une Escadre.*

GLOCYŌ, īs, īrē. n. **COL.** *Gloçer.*

GLOCYATIŌ, ōnīs. f. **COL.** *Glocement, le cri des poules qui veulent couver.*

GLÖMŪS, ī. m. **PLA.** & **GLÖMŪS**, ēris. n. **PLI.**

- GLŌMŪS.** *Lv.* [Globus ex filo factus.] *Un peloton de laine ou de fil.*
- GLŌMĒRĀMEN,** *inīs. n.* *Amas, monceau en rond.* *Pla. Phr.* Dissimiles igitur formæ glomeramen in unum Conveniunt. *Lv.*
- GLŌMĒRĀTIŌ,** *ōnis. f.* *Entrelasement.* Mollis alterno crurum explicatu glomeratio. *Plī.* [De Equo.] *Allure d'un cheval qui va l'amble.*
- GLŌMĒRŌ,** *ās, āvī, ātūm, ārē.* *Devider, mettre par pelotons du fil ou de la laine.* *SYN.* Accumulō, agglomerō, cōnglomerō. *Phr.* Lanam glomerabat in orbes. *O.* Sinuatque immensa volumine terga. *V.* De serpente. Ille volubilibus squamosos nexibus orbes Torquet. *O.* Spiritus facientibus orbem. *O.*
- GLŌMĒRĀRĒ,** [Pro cogere, colligere.] *Amasser, Phr.* Sed glomerare manum bello, & concurrere in arcem. Cum focis ardent animi. *V.* Et foedam glomerant tempestatem imbribus aris Collectæ ex alto nubes. *V.* Quam multæ glomerantur aves. *V.* Tum se glomerant, retrōque residunt. *V.* Magnum mixtæ glomerantur in orbem *Apes.* *V.* Hinc subitam nigro glomerari pulvere nubem. *V.* Glomeratque ferens incendia ventus. *V.* Densi cuneis se quisque coactis Agglomerant. *V.* Quam mille secutæ Hinc atque hinc glomerantur Oreades. *V.*
- GLŌMĒRĀRĒ** gressus. [De Equo.] *Aller l'amble.* *Phr.* Insultare solo, & gressus glomerare superbos. *V.*
- GLŌRIĀ,** & **GLŌRIŌLĀ,** *æ. f. dim.* *Cic.* [Gloria est pervagata meritorum fama. *Cic.* Vel ut alibi ait. Vox incorrupta bene iudicantium de virtute.] *La gloire.* *Epith.* Inclytā, sublimis, ingens, clarā, altā, nobilis, insignis, celebris, immensā, splendidā, præclarā, illustis, triumphalis, egregiā, eximīā, conspicuā, perennis, vivax, superstitēs, victurā, immortalis, operosā, arduā, animosā, ambitiōsā, meritā, solidā, felix. Superbā, inanīs, vānā, brevīs, fragilis, ventosā, fugitivā, mutabilis, invidiōsā. *Phr.* Nisi utile est quod facimus stulta est gloria. *Ph.* Nomen Palamedis & inclyta famā Gloria. *V.* Fuit Ilium & ingens Gloria Teucrorum. *V.* Procax Trojanæ gloria gentis. *O.* Quem gloria Turni, Obliquā invidiā stimulisque agitabat amaris. *V.* Honos & gloria. *V.* Nec levis ambitio, perfusaque gloria fuso. *O.* O! decus atque ævi gloria rara tui. *O.* Ne vos titillet gloria. *H.* An obest quoque gloria multis. *O.* Gloria sera venit. *M.* Juncta invidiæ gloria. *Cic.* Tantus amor florum & generandi gloria mellis. *V.* Sed citō senescit quæ citō venit gloria. *Com.*
- GLORIA** immortalis. *Phr.* facta ducis vivent; operosaque gloria rerum Hæc manet, hæc avidos effugit una rogos. *O.* Illum per populos garrula differet Bigis gloria candidis, & teris recinet famā nepotibus. *Sarb.* Gaudetque senectā Gloria, cum longo titulis celebratur in ævo. *Sil.* Neque enim si bella quierunt Occidit & virtus. *O.* (Vide FAMA. Fama immortalis.)
- GLORIA** desiderio acui, excitari. *Phr.* Et quis cuique dolor victo, quæ gloria palma. *V.* Patriam tamen obruit olim Gloria paucorum, & laudis tituli cupido. *J.* Ergo ubi luctandi juvenes animosa citavit Gloria. *St.* Suasit & hortatrix animosa gloria lethi. *St.* Si nulla accendit tantarum

- gloria rerum; Nec super ipse tuā moliris laude laborem. *V.* Tu sola animos mentemque peruris Gloria: te viridem vider, immunemque senectā, Phasidis in ripa stantem, juvenesque vocantem. *V-F.* Haud ignarus eram, quantum nova gloria in armis, Et prædulce decus primo certamine posset. *V.* Ardua per præceps gloria vadit iter. *O.* Denique non parvas animo dat gloria vires; Et facunda facit pectora laudis amor. *O.* Excitat auditor studium; laudatque virtus Crescit; & immensum gloria calcar habet. *O.* Arripuit traxitque virum fax mentis honestæ Gloria. *Sil.* Magnum iter ascendo; sed dat mihi gloria vires. *Pr.*
- GLORIĀM** sibi comparare. *Phr.* Puncia se quantis attollet gloria rebus. *V.* Nulla meis sine te quæretur gloria rebus. *V.* Jam nosces ventosa ferat cui gloria laudem. *V.* Latinum nomen & Italæ Crevere vires, famaque & imperi Porrecta majestas ad ortum Solis ab Hesperio cubili. *H.* Artibus ingenuis quæsitæ est gloria multis. *O.* Trojanis cum multo gloria venit Sanguine. *V.* Nec ivos parva sequetur Gloria. *V.* Quis tantam Rutulis laudem casusve Deusve Attulerit, pressa est insignis gloria facti. *V.* Et nos aliquid nomenque decusque gessimus. *V.* Dum captamus inanis & fugacis Auram gloriolæ, & sequace fumo Vates pectora pascimur miscelli. (Vide FAMA. Fama quære.)
- GLORIĀTIŌ,** *ōnis. f.* *Cic.* L'action de se glorifier.
- GLORIŌR,** *āris, ārūs sūm, ārī.* Se glorifier d'une chose, s'en faire une gloire, se vanter. *SYN.* Superbiō, jactō, ostentō, jactitō, venditō. *SYNT.* Gloriarī apud aliquem, alicui. *Cic.* Gloriarī de suis rebus. *Cic.* Gloriarī aliquid in re aliqua, re aliqua. *Cic.* Aliquid. *Cic.* More senum gloriarī. *Cic.* *Phr.* Vis cursu pedibusque gloriarī. *M.* Verbis extollere gesta superbis. Jupiter alter avus: socero quoque glorior ille. *M.* Gloria peccati nulla petenda tui est. *O.* (Vide SUPERBIO.)
- GLORIŌSE.** *Adv.* *Cic.* [Cum gloriā & laude.] *Glorieusement, avec gloire.* **GLORIŌSE** loqui, mentiri. *Cic.* Avec ostentation, avec vanité.
- GLORIŌSŪS,** *ā, ūm.* *Glorieux, converti de gloire.* *SYN.* Illūstris, excellens. *Phr.* Gloriosa facta, mors. *Cic.* In tenui labor; at tenuis non gloria. *V.* Claraque erit scriptis gloria vestra meis. Quod si me Lyricis varibus inferes Sublimi feriam sidera vertice. *H.* Et patet in laudes area lata tuas. *O.* Odi loquacis compira gloriæ, Plebeia quam cum fama faventibus Evexit auris, sæpe misso Invidiæ stimolata telo, Aut invidentum territa vocibus, Parum obstinatis & malè fortibus. Dimittit alis: me meliūs tegat Privata virtus & popularia Nunquam volaturum per ora Celat iners sine laude rectum. *Sarb.* (Vide FAMOSUS.)
- GLORIŌSŪS.** [Pro superbo.] *Eer, orgueilleux.* *Phr.* Epistolæ jactantes & gloriosæ. *Pii.* Gloriosus miles. *Ter.* (Vide SUPERBUS.)
- GLŌS,** *ōris. f.* *Pla.* [Mariti soror, vel fratris soror.] *La belle sœur.*
- GLŌSSĀ,** *æ. f.* *Pla.* [Latine lingua.] *Langue.* (Vide LINGUA.)
- GLŌSSEMĀ,** *āris. n.* *Cic.* [Voces minus usitata.] *Mots, expressions peu usées.*
- GLŌSSŌPĒTRĀ,** *æ. f.* *Plī.* [Gemma humanæ linguæ

similis.] *Pierre, qui a la figure d'une langue.*
GLÖTTIS, idis. f. *Pli.* [Avis prælongam exerens linguam, unde ei nomen, ait *Pli.*] *Le roi des Cailles.*
GLÜBÖ, is, ärē. [Corticem detrahere.] *Pêler un arbre, en ôter l'écorce.* *SYN.* Stringö, distringö, decorticö. *Glubere salicetum. Caro. Ramos. Vir.*
GLÜBERĒ aliquem. [Metaph. *Pro nudare.*] *Dépoiller.* *PHR.* Nunc in quadriuiis & angiportis Glubit magnanimos Remi nepotes. *C.*
GLÜMÄ, æ. f. *Var.* [Hordei tunicula, grani folliculus.] *Petite peau qui couvre le grain.*
GLUTĒN, inis. n. *Colle, glu.* *SYN.* Viscūm. *EPITH.* Viscōsum, validūm, fortē, tēnāx, lentūm, pingūē. *PHR.* Glutine materies taurino jungitur unā. *Lr.* Narcissi lachrymam & lentum de cortice gluten. *V.* Visco & Phrygiæ pice lentius Idæ. *V.*
GLUTINAMENTUM, & **GLUTINUM**, i. n. *PLI.* *Colle, soudure.*
GLUTINATIÖ, önis. f. *CEL.* Soudure, consolidation.
GLUTINÄTOR, önis. m. *PLI.* *Celui qui colle, qui soude.*
GLUTINÖ, as, avi, atūm, ärē. *PLI.* *Coller, souder.* *SYN.* Conglutinö, agglutinö, compingö, cōnjungö. *PHR.* Partes dum glutinat ambas. *Pr.* Glutinator vulnus. *PLI.* *Se consolide.* Glutinator sanguis. *PLI.* *Se caille.* Lacte madefcentes perfusa tenaciter alas, Finit extremos naufragi musca, dies. *San.*
GLUTINOSUS, ä, um. *Gluant, visqueux.* Glutinosa terra. *Col.* (Vide *TENAX.*)
GLÜTÖ, is, ivi, itūm, irē. *Engloutir, avaler.* *PHR.* Quales tunc epulas ipsum glutisse putamus. *J.* Glutire vocem. *PLI.* *Metaph.* (Vide *ABSORBEO.* *COMEDO.*)
GLÜTÖ, önis. m. *Gourmand, gloton.* *PHR.* Nec gluto forbere salivam mercurialem. *P. i.* Lucrum appete, ne salivam sorbere praerum fuit. (Vide *GULOSUS.*)
GLÜTÖS, ä, um. *Cato.* [Subactus de agro.] *Appiani, uni.*
GLYCYRRHIZA, æ. f. [Radix medica.] *De la réglisse.*
GLYCYSIDĒ, es. f. *PLI.* [Herba.] *Pivoine. f.*
GNÄRÖS, ä, um. [Sciens, & peritus.] *Qui sçait, qui connoit les choses.* *SYNT.* Rerum gnarus. *Sil.* Gnarus loci. *PLI.* Gnarus se peti. *PLI.* **GNÄRÖS**, [Pro cognito.] *Commu.* *PHR.* Palus gnara. *Tac.* Id nulli magis gnarum quem Neroni. *Tac.* **GNÄRITÄS** locorum. *SAL.* Connoissance.
GNÄTÖS, i. m. [Pro natus præponitur G, ut vox dulcius sonet.] *Le fils.* **GNÄTÄ**, æ. *La fille.* *PHR.* Gnatum exhortarer. *V.* Gnate mihi longâ jucundior unice virâ. *C.* (Vide *FILIUS.*)
GNÄVITĒR. Adv. Vigoreusement. Gnäviter pugnare. *Liv.* **GNÄVITĒR** agere. *Cic.* [Pro solertër.] *Soigneusement.*
GNÄVÖS, ä, um. [Solers, Impigër, studiösüs, diligens.] *Soigneux, diligent.* *PHR.* Gnava juventa. *O.* Gnävus manè forum, & vespertinus pete tecum. *H.*
GNIDÖS, i. f. [Lyciæ civitas.] *Gnide.* *PHR.* Piscosamque Gnidum gravidamque Amathunta metallis. *O.* Regina Gnidi Venus. *H.*

GNÖMÖN, önis. m. *Vir.* [Regula.] *Equerre.* [Stylus horas indicans] *Le stile, l'aiguille d'un cadran solaire.*
GNÖMÖNICÄ, æ. f. *Vir.* *L'art de faire des Cadrans solaires, ou de connoître par leur moyen les divers climats.*
GNÖSÖS, & **GNÖSÖS**, i. f. *PLI.* [Urbs Cretæ, ä quâ Creta Gnōsia dicta est.] *Ginosa dans la Crete, ou Candie.*
GNÖSIÖS, **GNÖSÖS**, & **GNÖSIÄCÖS**, ä, um. *D: Crete.* *SYNT.* Gnōsia humus. *O.* Littora. *C.* Regna. *V.* Gnōsiacum regnum. *S.* Gnōsas agitare Phætras. *L.*
GNÖSIS, idös. & **GNÖSIÄS**. *Ariadne Cretensis.* *PHR.* Et Phœbus Daphnen, & Gnōsida Bacchus amavit. *O.* Gnōsiaque ardentis decedat stella coronæ. *O.* Bacchi Gnōsias uxor eris. *O.*
GÖBIÖ, önis. & **GÖBIÖS**, ii. m. [Piscis exigui.] *Un Goion.* *PHR.* Cum sit tibi Gobio tantum In loculis. *J.* Principium Cœnæ Gobius esse solet. *M.*
GÖLIÄTH, & **GÖLIÄS**, æ. *Gigas Davidis victoriam notus.* *PHR.* Vidimus horrendum membris animisque Goliath. *Prud.* (Vide *GIGAS.*)
GÖMPHÖS, i. m. *S.* [Palus.] *Un Pieu.*
GÖRGÖNĒS, um. *Phorci filia Æthiopiam incolentes.* *Phorcinides ore Monstrifico extremis Libyæ quas finibus olim Aspectu mutare homines in saxa solebant. O.* Gelido sub Atlante jacentem Esse locum... [Narrat Perseus apud Ovia.] Cujus in introitu geminas habitasse sorores Phorcydas unius fortitas lumen usum. Ait idem Perseus se Gorgoneas tetigisse domos, passimque per agros Perque vias vidisse hominum simulacra ferarumque In silicem, ex ipsis visâ conversa Medusâ; Se tamen horrendæ, Clypei quod læva gerebat Ære repercusso, formam aspexisse Medusæ. Dumque gravis somnus colubrasque ipsamque tenebat, Eripuisse caput collo. *O.* Evare in re Gorgones vel vellicosa fœmina, quarum Reginam Medusam debellavit Perseus: vel puella mira pulcherrimâ, quas qui viderent quasi stupore torpebant. *EPITH.* Äspëræ, sēvæ, rigidæ, tristēs, angustæ, duræ, fēræ, ätrōcēs, cruentæ, hörrëndæ, hörrificæ, mētündæ, hörribiles; sâxificæ. *PHR.* Gorgones, Harpiæque & forma tricoloris umbræ. *V.* Non hic Centauros non Gorgonas Harpyasque. *M.* Connexasque Angues, ipsamque ex pectore Divæ Gorgona defecto vertentem lumina collo. *V.* Gorgone bis centum riguerunt corpora visâ. *O.* Te non penna vehit rigidâ cum Gorgone Perseus. *Cl.* (Vide *MEDUSA.*)
GÖRGÖN, önis. f. *Medusa ipsa, vel Palladis scutum abscisso Medusa capite horrens.* *PHR.* Pallas Incedit nimbo effulgens & Gorgone sævâ. *V.* Gorgonis Anguicomæ cælatos Agide vultus Pallas habet. *Stro.*
GÖRGÖNĒS, ä, um. *De Meduse, des Gorgones.* *PHR.* Gorgoneas tetigisse domos. *O.* Gestatrix Gorgonii ministri. *V-F.* Gorgoneis Alecto infecta venenis. *V.*
GÖRGÖPHÖRÄ, æ. f. *Cic.* [Palladis nomen quasi Gorgonem ferens.] *Pallas.*
GÖRGÖNIÄ, æ. f. [Corallium ita dictum quod in lapidis duntiem muretur. ait *Pli.*] *Du Corail.*

• GORTYNĀ, æ. f. [Urbs Cretæ.] *Gortyna*. Ab eâ dicitur GORTYNIS, idis GORTYNIUS, GORTYNIACUS, ā, ſim. [Pro Cretenſis.] *De Creta*. PHR. Gortynis arundo. L. Nec Gortyniaco calamus levis exit ab arcu. O. Gortynia teſta. C. Spicula. V.

GOSSYPIUM, ī. n. *Pli.* [Frutex laniger.] *Colonier, coton.*

GOTHI, ōrūm. m. *Pli.* [Scythiæ populi qui Italiam, deinde Hispaniam inſaſerunt.] *Les Goths*. EPITH. Infrānēs, immānēs, fērī, ſēvī, crūēntī, bārbārī. PHR. Immanes venere Gothi, gentemque Latinam Evertere. *Mant.* Quō ferus argenti Gothus descendit ab axe. *Mant.*

GOTHUNI, ōrūm. Cl. [Sarmatæ ē Gothiſ & Hunniſ compoſiti.] *Les Gothuriens, les Sarmates*.

GRABATUS, tī. m. *Cic.* [Lectus exiguus.] *Une couchette, un lit de repos*. SYN. Lēctūs, cūbīlē, tōrūs, lēctulūs, ſpōndā. EPITH. Vilis, hūmilis, tēnūs, nūdus. PHR. Fractum qui vereris pedem grabati. C. Sed ſi nec focus eſt, mundi nec ſpōnda grabati. M. ibat tēpes grabatus, & bipes menſa. M. Tenui cūm ſolā grabato Decubuit. V. F. Grabatis tegetibuſque concepti. M.

GRACCHUS. *Gracchorum familia Roma nota & eloquentiā, & ſeditionum amore*. PHR. Auſos ingentia Gracchos. L. Quis tulerit Gracchos de ſeditione quereſtes ?

GRACILESCŌ, īs, ērē. *Pli.* [Gracile & tenue fieri.] *se avir, devenir grêle.*

GRACILIS, īlē. *Grêle, maigre, menu, délié*. SYN. Exilis, tēnūs, mācēr, mācilētūs, exigūus, pārvūs. SYNT. Graciles artus capellæ. O. Gracilis umbra. O. Amor. O. Lapis. PHR. Gracili modulatus Avenā Carmen. V. Si quid fortē petam timido, gracilique libello. Æ. Et gracilis ſtructos effugit umbra rogos. O. (Vide MACER.)

GRACILITAS, atis. *Cic.* [Corporis habitus tenuior.] *Maigreur, taille mince, déliée*. Gracilitas ſtyli. *Cic.* *Metaph.* (Vide MACIES.)

GRACULUS, ī. m. [Avis ē cornicum genere.] *Choucas*. PHR. Tumens inani graculus ſuperbiā. Ph. Pluvix graculus author aquæ. O.

GRADARIUS, ā, ūm. *Var.* [Equus molliter incedens.] *Qui a le pas doux*. GRADARIUS. *Sen.* [Metaph.] *Dont le ſtile eſt coulant*.

GRADATIM. Adv. *Par degrés*. Foſſas gradatim ſternere. *Pli.* Gradatim deſcendere. *Var.* Redire. *Cic.* GRADATIM reſpondere, aſſequi honores. *Cic.* [i. ſenſim, paulatim.] *Peu à peu*.

GRADATIO, ōnis. f. *Vit.* *Eſcalier, degré*. GRADATIO. *Cic.* [ig. Rhet.] *Gradation*.

GRADATUS, ā, ūm. *Pli.* *Fait en forme de degrés*.

GRADIOR, ēris, grāſſus ſum, grādī. *Marcher, aller*. PHR. Lentē gradientis Aſelli. O. Gradiens ingenti littora paſſu Degravat. O. Uno graditur comitatus Achate. V. Gradiensque Deas ſupereminet omnes. V. Graditur, ſocioſque reſiſit. V. Et fert ſuſpenſos, corde micante, gradus. Seniles moliri gradus. S. Præcipites agit ille gradus. V. F. Proſpero teſta penetravit gradu. S. Leves circum fertque reſertque gradus. *Mant.* (Vide EO, īs. AMBULO.)

GRADIVUS, ī. m. *Martis nomen, à gradiendo in bella*. PHR. Et genus ā magno, ducentem fortē Gra-

divo. O. Gradivumque patrem Geticis qui præſidet arvis. V. (Vide MARS.)

GRADUS, ūs. m. *Degré, marche d'un escalier, échelon*. EPITH. Altūs, ſurgēns, ſcāſiſilis, ſublīmīs. PHR. Ærea cui gradibus ſurgebant limina centum. V. Gradus evaſerat altos. V. In gradibus ſedit populus de cæſpite factis. O. Oſculaſque impreſſis nixa dedi gradibus. Pr.

GRADUS. [Pro greſſu.] *Démarche, pas*. SYN. Grēſſus, pāſſus, incēſſus. EPITH. Lēntūs, libāus, ſiccidūus, ſeſſūs, ægēr, ſegnīs, tardūs, ſenilis, ērāns, prōpērūs, præcēps, cōmpōſitūs, ſuſpēnſūs, citātūs, cēlēr, vāgūs, dubiūs, titubāns, trēmūlūs, rāpidūs, ānhelūs, fugix, ſubītūs, cērtūs, firmūs, ſeſſūs, incērtūs, ſupērbūs. SYNT. Gradum abducere. *Sil.* Accelerare. *Liv.* Continere. V. Corripere. H. Firmare. *Cir.* Inferre. *Liv.* Moliri. S. Revocare, ſiſtere. V. Vertere. S. Diſtare gradus aliquot ab aliquo. O. Incitato. accurrit gradu. S. Accunqtue gradus. St. Æquare gradus alicujus. S. Dirigere invitum gradum. S. Verſo gradu diſcedere. O. Efferre gradum foribus. *Sil.* Tardis gradibus errare. O. Virgineos ferre gradus. O. Flectere gradum retro. S. Ebrío gradu incedere. S. Suſpenſus gradus digitis. O. Tremulo gradu venit ægra ſeneſtus. O. PHR. Carpere mox gyrum incipiat, gradibuſque ſonare Compoſitis *Equus*. V. Continuitque gradum. V. Sed revocare gradum ſuperaſque evadere ad auras. V. Siſte gradum; reque aſpectu ne ſubtrahe noſtro. V. Et vera inceſſu patuit Dea. V. Et conferre gradum. V. Inque tuo celerem littore ſiſte gradum. O. Nudoque veſtigio paſſilem gradum paulatim minuens. *Apul.* Sed quid citato nuncius portat gradu. S. (Vide PES.)

GRADUS. *Metaph. varia ſignificat u.* SYNT. Deſcendi de gradu. *Cic.* Gradus honoris, dignitatis, militiæ. *Cic.* Poſt, charge, dignité. Ad aliquid gradum facere. *Cic.* S'ouvrir un chemin. Venire gradibus. *Cic.* Par degrés, peu à peu. Gradus ætatis, fortunæ. Cognationis. *Cic.* Degré. Noritiam, primosque gradus viciniā fecit. O. Gradus ætatis adultæ ſcandere. *Lv.*

GRÆCANICUS, ā, ūm. *Pli.* *De Grece, qui concerne les Grecs*.

GRÆCĒ. Adv. *En Grec, en langue Grecque*. PHR. Græcē loqui. S. Scribere. *Cic.* Græco murmure dulce ſonat. C. G.

GRÆCĪ, ōrūm. m. *Les Grecs, Peuples de la Grece*. SYN. Græci, Grājūgēnē, Āchæi, Āchāicī, Ārgōlicī, Ārgivī, Pēlāgi, Dōricī, Tāntālidē, Jāſtidē, Dōlōpēs, Phorōnēi, Āgimmēmōnōidēs, Pēlōpēi, Āchillēi, Abāntiādā, Acrīſiōnīādā; ita dicti à variis *Gracia* gentibus, vel Regibus, Ducibuſque *Gracorum* nobiliſſimis. EPITH. Dōctī, vānī, fācūndī, ſolētēs, ſigācēs, audācēs, mēndācēs, audētēs, bellīgērī. PHR. Reliquias Danaum atque immitis Achilli. V. Quidquid ideſt timeo Danaos, & dona ferentes. V. Et jam Argiva Phalanx inſtructis navibus ibat. V. Clāſſis Argivum. V. Pugnaſces Achillei. V. Argolici rediēre Duces. O. Danaūmque pateſcunt Inſidiæ. V.

GRÆCĪĀ, æ. f. *La Grece*. SYN. Dūllichā, Pēlāgiā, Hēllās, Āchāiā, Ātrīcā, Dānāis, Dārdāniā. EPITH. Vānā, fallāx, mēndāx, vētūs, ſolētēs, dōctī, illūſtrīs,

fāmōsā, ēvērsā, dirūtā. PHR. Et quidquid Græcia mendax Audet in historiā. J. Ferus omnia Jupiter Argos Transulit: incensā Danaī dominantur in urbe. V. Millia quot magnis nunquā venēre Mycenis. V. Grajugenumque domos, ac mœnia Larissæa. C. Virgilium finibus Atticis Reddas inco-lumem. H. Urbes ducit Argolicas. S. Bœrotaque tel-lus. O. Aulide piscosā puppes tenuisset ituras. O. Aulide piscosā puppes tenuisset auras. O. Noritiam-que loci melioris, & oppida, quorum Hic quo-que fama viget, cultusque artesque virorum. O. An-tiquæ Grajorum Urbes, gens optima morum For-matrix, clara ingenii, & fortibus ausis. Sann. Gra-jugenumque domos suspectaque linquimus arva. V. Dulces moriens reminiscitur Argos. V.

GRÆCŪS, ā, ūm. *Grec.* PHR. Graji meminere Poë-tæ. V. Iliacis occumbere campis. V. Regesque Pe-lasgi. V. Achaiū ignis. V. Sternere & Hectorē Dor-ica castra face. Pr. It Doricus ordo sub armis. St. Ut Danaūm proceres Agamemnoniæque Phalan-ges. St. Juvare ire; & Dorica Castra Desertosque videre locos. V. Neque me Argolicā de gente nega-bo. V. Ille dolis instructus, & arte Pelasgā. V. Quos omnes undique Grajæ Circum errant acies. V. Lit-terulis Græcis imbutus. H. Voce Græcā loqui. O. Græca fides. *Pla.*

GRÆCŌSTASIS, is. f. *Var.* [Locus Romæ ubi Græ-corum aliarumque gentium legati habitabant.] *Quartier de Rome ou logeoient les Ambassadeurs.*

GRÆCŌR, āris, atūs sūm, āri. [Luxuriosē, & Græ-corum more vivere.] *Vivre à la Grèce, à la ma-nière des Grecs.* PHR. Vel si Romana fatiget Mili-tia assuetum Græcarū. H.

GRÆCŪLUS, ā, ūm. dim. *Petit Grec.* PHR. Græcu-lus esuriens in cælum jussit ibit. J.

GRĀJŪGĒNÆ, ārūm. [Græci.] *Les Grecs.* PHR. Grajugenumque domos, suspectaq; linquimus arva. V.

GRĀJŪS, ā, ūm. [Græcus.] *Grec.* PHR. Fas mihi Grajorum sacrata resolvere jura. V. Grajūmque ideo bis vindicat armis. V. Habita Grajis oracula Quer-cus. V.

GRALLÆ, ārūm f. *Var.* [Furculæ quarum ope am-bulantes ingentes passus faciunt.] *Des échasses.*

GRALLATŌR, ōris. m. *Pla.* [Qui Grallis utitur.] *Qui marche monte sur des échasses.*

GRALLATŌRIŪS, ā, ūm. *D'échasses.* Grallatorius gradus. *Pla. i. Magnus.*

GRĀMĒN, inis. n. [Herba.] *Du Chien-dent.* EPITH. Nōcēns, tristē, mōrtiferūm, Cīrcēūm, māgicūm.

GRĀMĒN. [Pro quavis herbā quam pascuntur pe-cudes.] *Gazon, Verdure.* EPITH. Flōridūm, rōscīdūm, lētūm, mōrtānūm, vivāx, tēnērūm, inēx-pugnābilē, viridē, viridāns, fertilē, mōllē, dīf-cōlōr, āpricūm, gēmmāns, nitidūm, rēdivivūm, fœcūdūm, flāgrans, hālāns, rīdēns, pīctūm, āmōnūm, vērāns, flōrēns, ōdōrūm, tēnēllūm, herbōsūm, rigūūm, jūcūdūm. PHR. Roscida mo-bilibus lambebant gramina rivis errantes Lymphæ.

Cl. Viridi se gramine tellus Vestit. V. Carpunt gra-men Equi. V. Redeunt jam gramina campis. H. Tondentes gramina campo Lanigeræ pecudes. Lr. Libet jacere modō sub antiquā līce Modō in te-naci gramine. O. Montano gramine pasci. O. Quum remere in viridi gramine lassā jacet. O. Et lubrica

tabo Gramina. St. Cerinthæ ignobile gramen. V. Inque novos audent se gramina soles Credere. V. Nec gramina rivis, Nec Cythis saturantur Apes. V. Nulla neque amnem Libavit Quadrupes nec graminis attingit herbam. V. Tondebant tenero viri-dantia gramina morfu. V. Sic in gramine floreo re-clivis. M.

GRĀMIĀ, æ. f. *Pli.* [Oculorum morbus.] *La Chassie.* GRĀMINEŪS, & GRĀMINOSŪS, ā, ūm. *COL.*

D'Herbe, de gazon, plein d'herbes. SYN. Hērbōsūs, hērbidūs, viridīs, viridāns, virēns, virēscēns, vēr-nāns. PHR. Gramineus cæspes, Campus. O. Gra-mineo ripæ religavit ab aggerē classem. V. Aut in gramineā ponere corpus hūmo. O. Pars in gramineis exercent membra palestris. V. Gramine vestitis ac-cubuerē toris. O.

GRĀMMĀ, ātis. n. *Latine littera, hinc GRĀMMĀ-TICA, æ. & GRĀMMATICÆ, es. f. Cic. & GRĀMMATICĀ, ōrūm. n.* [Rectæ loquelæ, rectæ-que scripturæ scientia ut definit. Cic.] *La Gram-maire.* PHR. Odi Hanc (Uxorem) ego quæ repe-rit volvitque Palæmonis artem Servatā semper lege ac ratione loquendi. J.

GRĀMMATICŪS, ā, ūm. [Quod ad grammaticam pertinet.] *De Grammaire.* PHR. Grammaticas ambi-tribus & pulpita dignos. H.

GRĀMMATICŪS, cī. m. [Qui Grammaticam docet, vel Grammaticæ peritus est.] *Un Grammairien.* PHR. Grammaticus, Rhetor &c. H. Quis... elegos emisit author Grammatici certant; & adhuc sub judice lis est. H.

GRĀMMATICE. Adv. Cic. *En Grammaire.*

GRĀMMATISTĀ, & GRĀMMATISTES, æ. m. *Qui enseigne la grammaire.* Grammatistam dixit sue. [Pro sciolo & leviter erudito.] *Un demi-savant.*

GRĀNĀDILLĀ, æ. f. [Flos.] *La fleur de la passion.* PHR. Ferventes etiā tūm Granadilla per æstus Prodit, Amazonii quam litore fluminis ortam Ad nos extremo Peruvia misit ab orbe: Flos altē in-cisas crispatā margine frondes, Caule in sublimi, Vallo præterdit acuto Spinaram. *Rap.*

GRĀNĀRIŪM, īi. n. [Ubi frugum grana reponun-tur.] *Le Grenier à servir les grains, Grange.* SYN. Hōrrēūm. PHR. Jān nunc astringas, jān nunc gra-naria laxes. P. At suave est ex magno tollere acer-vo! Dūm ex parvo nobis tantumdem haurire re-linquas; Cur tua plūs laudes cumeris granaria nostris. H. Si quis ad ingentem frumenti semper acervum &c. H.

GRĀNĀTUM, ī. n. *Pli.* [Supple matum.] *Grenade.* PHR. (Vide PUNICUM Malum)

GRĀNĀTUM, ī. n. *Pli.* [Alica è grano trito.] *Feculentee.*

GRĀNĀTŪS, ūs. m. Granatui ferere. *Cato.* [i. non ut viride pabulum secetur, sed ut ad granum & fru-gem perveniat.] *Pour faire grenier, pour la moisson.*

GRĀNDÆVŪS, ā, ūm. *Qui est fort vieux, fort âgé.* SYN. Sēnēx, sēniōr, lōngævūs, ānōsūs, ævō mā-tūrūs. PHR. Et quā vētus Abas & quā grandævus Aletes. V. Grandævusque senes. Lr. Grandævi patres. O. (Vide SENEX.)

GRĀNDISCŌ, is, ērē. *Devenir grand, croître.* SYN. Crēscō, ādolēscō. PHR. Ali, & grandescere. Lr. Pa-bula grandescunt. Lr. Hilarem grandescere ad

auctum. *Lr.* Grandescit sponte seges. *Cl.* (Vide CRESCO.)

GRANDILOQUŪS, ā, ūm. *Cic.* Qui a le style su-
blime. *PHR.* Magnique Rabirius oris. O. Multa su-
blimi refert. Sed cuncta docto pectore. *M.* Seu per
audaces nova dityrambos Verba devolvit. *H.*
Grandiloqui & cum amplā sententiarum gravitate
& maiestate verborum vehementes. *Cic.* Non sic
grandiloqui Demosthenis ora sonabant. *Com.* (Vide
ELOQUENS.)

GRANDINAT, āvit, āre. [Impers.] Grēler, tomber
de la grêle. *SYN.* Degrandin t. *PHR.* Quam multa
in testis crepitans salit horrida grando. *V.* Ac velut
effusa si quando grandine nimbi Præcipitant; om-
nis campis diffugit arator. *V.* Jam satis terræ nivis,
atque diræ Grandinis misit pater. *H.* Grandine
pugnat hyems. O. Quam multā grandine nimbi
Culminibus crepitant. *V.* Sic ubi torrentem crepi-
tanti grandine nimbium Illidit terris. *Sil.* Cum sa-
liente graves ceciderunt grandine nimbi. O. Tan-
tūm nivosa grandinis dejecit. *Lv.* Fremeret sævā
cūm grandine venus Jupiter. *J.* Nec gravis ater-
nā grandine sævit hyems. *Hofsch.* Quam multā gran-
dine nimbi In vada præcipitant, cum Jupiter hor-
ridus austris Torquet aquosam hyemem, & cælo
cava nubila rumpit. *V.*

GRANDŌ, ūnis. *f. Epith.* Rēsōnāns, sēvā, hōrri-
sōnā, hōrridā, saxeā, brūmālīs, hēmālīs, hēber-
nā, dirā, cōncrētā, lpidōsā, tēribilis, exitiōsā,
fērmidabilis, Arētōā, Hēpērbōrēā, spīsā, effūsā,
sālīens, Borēālīs, canī, dēnsā, grāvīs, mināx,
nivalis, glaciālīs, Scythica, Gētica, Riphæā. *SYN.*
Grandinis imber, rūnā. *Lr.* Ictus. O. *PHR.* Grandi-
nisque Infremuit lapidosus imber. Nubem pi-
ceam cum grandine multā Intorquens. *Sil.* His ego
nigramentem commixtā grandine nymbum Desuper
infundam. *V.* Grando duris invisa colonis. Grandi-
ne tellus Pulsa. O. Non secus hæc refilit, quā
testi a culmine Grando. *V.* Lapidosa grandinis ictus.
O. Multā grandine canus Athos. O. Induroque ni-
ves, & terras grandine pulso. O. *De Boreæ.* Utque
ferunt imbres gelidis concrecere ventis; Inde ni-
ves fieri: nivibus quoque mole rotatis Astringi &
spīsā glomerari grandine corpus. O.

GRANDINĒ Lædi. *PHR.* Heu malē tum mites defen-
det Pampinus uvas. *V.* Non verberatæ grandine
vineæ. *H.* Grandine læsa seges. O. Grandine qui
segetes qui totum perdidit annum. Contudit Gran-
do vites. *H.* Tantā quatitur nec grandine Syrtis. *St.*
GRANDINOSŪS, ā, ūm. [Obnoxius Grandini.]
Sujec à la grêle. *PHR.* Grandinosum cælum. *Col.*
Contractum grandine cælum. *L.*

GRANDIŌ, is, ivi, irē. *VAR.* Faire croître, faire
grandir. Grandire gradum. *PLA.* Doubler le pas.

GRANDIS, Grandē. *Grand, qui a crû.* *SYNT.* Gran-
dis adolescens. *Cic.* Grandior Virgo. *Ter.* (Vide
ADOLESCENS.) GRANDIS. De haute taille.
(Vide PROCEPERUS.)

GRANDIS. Ample, vaste, étendu. *SYNT.* Grandis
acervus. O. Grande caput. O. Grandior ut foetus fili-
quis fallacibus esset. *V.* Grandia membra. O.

GRANDIS. Considerable. *SYNT.* Grandis pecunia.
Cic. Grande æs. *Pl.* Grande certamen, Decus, ma-
lum, Dedecus. *H.* Divitiæ grandes. *Lr.* Grandia

dona. O. Exemplis grandibus uti. O. Poena gran-
dis. O. GRANDIS. Majestueux, sublime. Gran-
dia verba. *Cic.* Grande sonant tragici. O. Audere
grandia. O. GRANDIS NATU. *H.* Agē. Grandior
atas. O. Grandior homo. *Ter.* Grandior ævo. O.
(Vide SENEX.)

GRANDITAS, ātis. *f. Cic.* Grandeur, élévation.
GRANDIUSCŪLŪS, ā, ūm. *TER.* Qui commence à
être grand.

GRANICŪS, ī. *m. Just.* [Bithyniæ fluvius clarus sex-
centis Persarum millibus castris fugatifque ab Ale-
xandro.] Le granique.

GRANIFĒR, ā, ūm. Qui porte du grain, du bled.
PHR. Graniferum agmen. O. *De Formicis.*

GRANŌSŪS, ā, ūm. *Pl.* [Plenus Granis.] Grené,
plein de grains ou de graine.

GRANŪM, ī. *n. Grain, graine.* *SYN.* Sēmēn. *EPITH.*
æstivūm, lactēns, flavescēns, cērēālē, spārsūm,
fērāx, tēnā. *PHR.* Punica sub lento cortice grana
rubent. O. Quorū soporiferum grana Papaver ha-
bet. O.

GRAPHIARIUM, ī. *n.* [Theca in quā styli reponun-
tur.] Etui à mettre les Stilets dont les anciens se ser-
voient pour écrire. Casse d'écrivoire. *SYN.* Graphiārū
thēcā. *Sue.* *PHR.* Hæc tibi erunt armata suo Graphia-
ria ferro: Si puero dones; non leve munus erit. *Mart.*

GRAPHICE, ēs. *f. PL.* L'art d'écrire, de dessiner, de
peindre. Pueri ante omnia graphicen doceantur. *Pl.*

GRAPHICE. *Adv.* [Elégānter, politē.] Parfaite-
ment, à peindre. Graphice exornatus. *Pla.* Graphice
factus. *Pla.*

GRAPHICŪS, ā, ūm. *Pla.* [Pēfēctūs, ābsōlūtūs.]
Achevé, accompli. Graphicum habes servum. *Pla.*
Graphicus nugator. *Pla.*

GRAPHIS, īdis. *f.* [Operis futuri rudis descriptio.]
Dessin; craton, ébauche. Extant graphidis vestigia
in tabulā. *Pl.*

GRAPHYŪM, ī. *n.* [Stylus quo in pugillaribus cerā
illitis scribebatur.] Un stylet. *PHR.* Quid digitis opus
est Graphium lassare tenendo. O.

GRASSATIŌ, ōnis. *PL.* & GRASSATŪRĀ, æ. *f.*
SUE. Brigandage, pillage. (Vide FURTUM. PRÆDA.)

GRASSATŌR, ōris. *m.* Voleur, brigand. *SYN.* PRÆDŌ,
prædātōr, fūr, lātrō, rāptōr, pōpūlatōr. *PHR.*
Ferro subitus Grassator agit rem. *J.*

GRASSŌR, āris, ātus sum, āri. [Quasi gradior.
significat propriē āmbulārē, irē, prōcēdērē.]
Marcher, aller, avancer. Grassari ad gloriam vir-
tutis viā. *Sal.* Grassari obsequio. *H.* S'insinuer. Gras-
sari consilio. *Liv.* User d'adresse. Grassari jure non
vi. *Liv.* Proceder par les voies. Grassari adversus ali-
quem. *Sue.* In aliquem. *Liv.* Marcher contre quel-
qu'un. Hinc GRASSARI [Pro aggredi, vastare
&c.] Attaquer, outrager quelqu'un, entreprendre
sur ses biens. *PHR.* Nec ferro grassatur sapius ullum
Humanæ mentis vitium, quā sæva cupido. In-
domiti census. *J.*

GRATABŪNDŪS, ā, ūm. *TAC.* Qui felicite.

GRATE. *Adv.* *Cic.* Avec reconnaissance. GRATĒ. *Cic.*
Agréablement.

GRATĒS, In nomin. & acc. plur. Tantum. *Actions*
de graces. Grates alicui agere. *Cic.* Remercier. *PHR.*
(Vide INFRA GRATIAS. Agere.)

GRATIĀ, æ. *f.* Grace, bienfait, plaisir. *PHR.* Nec

nulla interea est inarata gratia terræ. *V.* Gratia quæ tarda est, ingrata est: Gratia namque Cum fieri properat, gratia grata magis. *Auf.* Debita sit facto gratia nulla meo. *O.* Gratiaque, officio quod mora tardat, abest. *O.* Solet à despectis par referri gratia. *Ph.* Neu gratia facto Nulla rependatur, nitidam cape præmia Vaccam. *O.* Perit gratia, si reposcatur. *Pl.* Suspicio extinguit gratiam. *Cic.* (*EPITH.* & *PHR.* (Vide BENEFICIUM.)

GRATIA [*Pro lepore, venustate.*] *Agrement, beauté.* *PHR.* Sermonis gratia. *H.* Gratia villæ. *Pl.*

GRATIA [*Pro amore, studio.*] *Affection, bonnes grâces.* *PHR.* Quæ gratia currum Armorumque fuit vivis, quæ cura nitentes Pascere Equos; eadem sequitur tellure repostos. *V.* Si qua piis animis manet infelicis Amata Gratia, si juris materni cura remordet. *V.* Malè facta Gratia nequicquam coit. *H.* Gratia fratrum Diffiluit. *H.* Redire in gratiam. *Cic.* Gratiā reddere. *Ter.* Gratia fratrum rara. *O.* Solida est mihi gratia tecum. *O.* Cum illa nulla est mihi gratia. *Pr.*

GRATIA. *Ricommisance, actions de grâces.* *EPITH.* Vivax, pia, pœnennis, æternā, longā, mēmōr. *PHR.* Nec vestra feretur Fama levis, tantique abolēscet gratia facti. *V.* Gratia pro rebus meritō debetur inemptis. *O.* Nec partum gratia talem Parva manet, casus factum quicumque sequetur. *V.* Levior plumā est gratia, iræ plumbeæ. *Pla.* Hei mihi quān nihil est quod vōx tibi nostra rependit: O! quantō meritis est minor illa tuis: Sed benè quod minimos potes hos in pectore motus Inspicere, & verbis plura videre meis. Ora licet taceant; sua vox est linguaque menti: Hæc nunquā non est parte disertus amor. *Bosch.*

GRATIAS Agere. *Remercier.* *SYN.* Grātes, rēferō, fēro, pōferō, reddō, solvō, pērsolvō, exolvō, pēndō, dicō, dignas memori de pectore promo. Vicēm mēritis reddō. Mēritis rēspōndē. *PHR.* O! decus Italia Virgo, quas dicere grates Quasve referre parem. *V.* Plenissima concipit heros Verba, quibus Veneri grates agit. *O.* Nec verba locuti Ulla priora suavis, quān nos testantia gratos. *O.* Grates pērsolvere dignas Haud opis est nostræ. *V.* Dii tibi (si qua polo est pietas quæ talia curet) Pērsolvant grates dignas, & præmia reddant Debita. *V.* Huic agitur meritis grates, quascumque licebit, Proxam mansueto pectore semper agam. *O.* o! referant grates (quoniam non possumus ipsi) Dii tibi, qui referent si pia facta vident. *O.* Pro quibus ut meritis referatur gratia. *O.* Nec laudare satis, dignasque rependere grates. *O.* Plena tot & tantis referetur gratia factis. *O.* Meritis hæc gratia tantis Redditur. *O.* Quare gratias tibi maximas Catullus agit. *T.* Dūm gratia carmine nostro Redditur. *St.* Tibi grandævi lassique senes Compote voto reddunt grates. *S.* Gaudet & invitō grates agit ille parenti. *O.* Gratesque supremas pēferat. *S. l.*

GRATIA Diis. *Dieu merci, grâces à Dieu.* *PHR.* Gratia Diis domuique tuæ, religata catenis Jam pridem vestro sub pede bella jacent. *O.* Gratia magna Jovi. *T.* Diis gratias laudemque fero. *S.*

GRATIA [*Pro Divino auxilio.*] *La Grâce.* *PHR.* Divinoque tuum perfunder lumine mentem. Agit vis ætheris intus. *Vida.* Tibi sæpe affulsit ab alto Cæ-

licolūm pater; ac pleno se numine fudit. *Vida.* Da bonam mentem superique plenos Luminis haustus. *Sann.* Qui cæli tantus favor? hæc speculatus, amico Lumine respexit juvenem in sua damna ruentem; - Suppositque manum dexter; mentemque benignam Concipiens in eum, præsentī numine fovit. *Vida.* Illū Deus increpat intus, Intrus inest; mentem propior descendit in imam Illapsu tacito... Sopitos suscitāt ignes, Æthereos ignes, & sacra semina flammæ. *Sann.* Senferat insolitū vitæ melioris amorem Magdalis, afflatus numine plena sinus... Quō pia sollicitat numinis aura, sequi. Sunt etiam cælo momenta, suisque recessus, Nec poteris, quo fors tempore posse voles... Ah meminī mutatā olim dūm mente rebellem Afflavit melior numinis aura sinum. *Sann.* Si nos respicias, ibimus ibimus Quō tu cumque vocas, Quoque jubes sequi. *Sann.* Animo lux intima puro Fulserat. *Sann.* Quid non Christe pores? nescia cedere Ut gaudes sine vi rumpere pectora? Ut victrice manu quos subigis, tuæ Formas militiæ Duces. Pectus sollicitant hinc bona gaudia; Hinc rursus mala distrahunt... At cum plena suo lumine veritas Affulsit juveni; terribi nox fugit; Et divinus amor sacrilogos piis Ignēs ignibus excutit. Altē corda domans spiritus incubat, Rumpit vincla: sacro lumine tingitur, Christi liberior jugo. Quæ vis blanda Dei te rapuit tibi, Illam gratus amas pandere posteris, Dicit religio te pariter suum Dicit gratia vindicem. *Sann.* Ab ore pendens præsulis audit Intus loquentem jam docilis Deum. *Sann.* Tu me si placido lumine videris, Cedent tristitia nubila: terricas Mœroris tenebras discutiet mihi Lucis dulce jubar tuæ. *Buch.* (Vide DEUS. Deus spiritus sanctus.)

GATIAE, arum. f. (*De quibus vide CHARITES.*) *Les grâces.* *PHR.* In medio resoluta comas; nudata papillas Ludit, & alterno terram pede gratia pulsata. *Pol.* Gratia cum Nymphis geminisque sororibus audet Ducere nuda choros. *H.* Junctæque Nymphis Gratia decentes Alterno terram quatient pede. *H.* Nexa sub ingenti requiescit gratia Quercu Pennati passim pueri, quō quemque vocavit umbra, jacent. *Cl.* Fervidus tecum puer, & solutus Gratia zonis (*Properant*) & parum comis sine te juvenia Mercuriusque. *H.*

GRATIFICATIO, ōnis. f. *Cic.* Gratification, plaisir. *GRATIFICOR*, aris, aris sum, aris. *Gratifier quelqu'un, lui faire plaisir.* Gratificari alicui aliquid, de aliquo. *Cic.* (Vide BENEFICIUM, Munus.)

GRATIOSUS, a, um. [*Qui gratia potest.*] *Favori, accredit.* Gratosus apud aliquem, alicui. *Cic.* Gratosus ac potens. *Cic.* Gratiola missio. *Liv.* Accordée par faveur. Arbor gratioſa umbrā. *Pl.* [*i. placens.*] *Agreable.*

GRATIS & GRATUITO. *Adv.* *Cic.* Gratuitement, sans intérêt. *Cic.* Dar gratis, ultrō dat mihi Galla, nego. *M.* Et cave ne gratis hic tibi constet amor. *O.* Ipse decor recti, facti si præmia desint, Non movet, & gratis poenitet esse probum. *O.* Gratis & sine mercede. *Sue.*

GRATO. *Pla.* *Adv.* Avec action de Grâces.

GRATUITUS, a, um. [*Quod datur gratis.*] *Gratuit, donné gratuitement.* *SYNT.* Gratuita amicitia. *Cic.* Hospitia

Hospitia. *Pli.* Probitas gratuita, non mercede evocata. *Cic.*

GRATULATIÖ, òñis. *f.* Congratulation, felicitation, compliment.

GRATULATÖR, òñis. *m.* *Cic.* Qui felicitate, qui se conjoñit. *Phr.* Jam parce lassio Roma Gratulatori. *M.*

GRATULÖR & GRÄTÖR, äñs, äñs süm, äñ. Felicitet, congratulet. *Syn.* Lätör, Gäudö, Cöngrätulör. *Phr.* Totoque libens mihi pectore Grator. *O.* Grata est scilicet illis Thracia. *O.* Inveni, Germana, viam; Gratata Sorori. *V.* Gratantur reduces. *V.* Totâ tibi mente mihiq; Gratulor ingenium non latuisse tuum. *O.* Gratulor huic terræ quod abest regionibus illis. *O.* Prisca juvent alios; ego nunc me denique natum Gratulor. *O.* Gaudia testantur socii clamore secundo; Victtricemque petunt dextræ conjungere dextram. *O.* Felicesque vocat pariter studioque locoque Mæonidas. *O.*

GRÄTÜS, ä, üm. *Agreeable, qui plait.* *Syn.* Jücündüs, äccëptüs, Grätiosüs, Dülcis, suavis, amätüs. *Phr.* An sit tellus mihi gravior ulla Quàm &c. *V.* Turno gratissimus Augur. *V.* Grata superveniet quæ non sperabitur hora. *H.* Gratus in vulgus. *Tac.* Comitum gratissimus. *O.* Conviva gratus. *H.* Gratissimus error. *H.* Grata quies. *H.* Diva animo gratissima nostro. *O.* Tempore grato. *H.* Gravior & pulchro veniens in corpore virtus. *V.* Solibus hybernis æstivâ gravior umbrâ. *O.*

GRÄTÜS. Reconnoissant. *Syn.* Mëmör. *Phr.* Fortuna est impar animo... Parva quidem fateor pro magnis munera reddi; Cum pro concessâ verba salute damus. Sed qui quàm potuit dat maxima, gratus abunde est; Et finem pieras contigit illa suum. *O.* Vestri non immemor unquàm, Qui mala sollicitè nostra levatis, ero. *O.* Nec cadat ex animo gratia fluxa tua. *Saut.* (Vide BENEFICIUM. Beneficii memor.)

GRÄVATË, & GRÄVATÏM. *Adv. Lit.* A regret, à contre-cœur, contre son gré. *Syn.* Cöactë, ægrë, invitö, grävitér. *Phr.* Plumæque volantes Quæ nimia gravitate cadunt plerumque gravatim. *Lr.* i, tardë.

GRÄVEDYNÖSÜS, ä, üm. *Cic.* Qui a des pesanteurs de tête. *Pl.* Qui cause des pesanteurs de tête.

GRÄVEDÖ, ññs. *f.* *Pla.* Pesanteur de tête, rhume, fluxion. *Phr.* Hic me gravedo frigida, frequens tussis quassavit. *C.*

GRÄVEÖLËNS, òñtis. [Quod malè olet.] Qui sent mauvais. *Syn.* Fædüs, tètër, virülentüs, fœtidüs, fœrens, pütidüs, grävitér ölens, spiräns. *Phr.* Ad fauces graveolentis averni. *V.* Graveolentia Centaurea. *V.*

GRÄVEÖLËNTYÄ, æ. *f.* *Pl.* Mauvaise odeur. *Phr.* Et quàm malus undique membris Crescit odor. *V.* (Vide OLEO. Male olere.)

GRÄVËSCÖ, ñs, èrë. [Onerati.] Etre surchargé, plier sous le fais. *Syn.* Öñörör, grävör. *Phr.* Nec minüs intercæ factu nemus omne gravescit. *V.* (Vide ÖNÜS. Oneri succumbere.)

GRÄVËSCËRË [Graviorem fieri.] Empirer, s'augmenter. Gravescentibus malis. *Tac.*

GRÄVËSCËRË. *Pl.* [Pro gravidari.] Devenir pleine.

GRÄVIDÖ, äs, ävi, ätüm, äñ. *Pla.* [Implere, &

gravidam facere.] *Eng.* offer, rendre grosse. *Phr.* Impleratque uterum generoso semine. *O.* Gravidamque dolet de semine magni. *Esse Jovis Semelen.* *O.* Dulce mihi gravidæ fecerat auctor onus. *O.* Forsitan & gravidam Dido, scelerate, relinquis; Parsque tui latitat corpore clausa meo. *O.* Marte gravis geminam partu dabit Ilia prolem. *V.* GRAVIDARË Novales. *H.* [Metaph.] Ensemencer. Terra feminibus gravidata. *Cic.* (Vide SERO.)

GRÄVIDÜS, ä, üm. *Plein, chargé.* *Syn.* Pöñdërösüs, öñërösüs, grävüs. *Syn.* Metallis grvida Amathus. *O.* Gravidæ fruges. *V.* Italia Imperiis grvida. *V.* Gravidâ jactat convicia linguâ. *Pr.*

GRÄVIDÄ [Pro prægnante.] Enceinte, grosse. *Phr.* Virginei tumere sinus: innuptaque mater Arcano stupuit compleri viscera partu; Authorem paritura suum. *Dam.* De Maria Christi matre. Cælesti tumidus pondere venter erat. *O.* Jacet illa gravis: jam scilicet intrâ Viscera Romanæ conditor urbis erat. *O.* Decem mensium graves uteri labores. *S.* Jamque tumescebant vitati pondera ventris; Ægraque furtivum membra gravabat onus. *O.* Matris adhuc utero, partu remorante, tenebar, Jam gravidus justo pondere venter erat. *O.* Uteri manifesta tumore. *O.* Ferre gravem maturo pondere ventrem. Surgentemque uterum occuluit. *St.* Gravidâ celatur in alvo. *O.* Laborantes utero puellas audis. *H.* Tu Lucina dolentibus Juno dicta puerperis. *C.* Concipit, id deerat; manifesta que crimina pleno Fert utero. *O.*

GRÄVIDÄ Canis ovis. *V.* &c. *Ter.* Pleine. *Phr.* Exactis gravidæ cum mensibus errant. *V.* Sine ullis Conjugiis vento gravidæ Equæ. *V.* Sus fera jam gravior, maturi pignora ventris, Emisit foetum. *M.*

GRÄVILÖQUÜS, ä, üm. *Pla.* Qui parle grave-ment.

GRÄVISCÆ, äñm. *f.* Tuscorum castellum. *Phr.* Et Pyrgi veteres, intempestaque Gravisca. *V.*

GRÄVIS [Pro gravidâ.] Grosse. Venter gravis maturo pondere. *O.* Non insueta graves tentabunt pabula foetas. *V.* (Vide GRAVIDA.)

GRÄVIS [Pro gravidus, pöñdërösüs.] Pesant, lourd. *Phr.* Gravis morbo. *V.* Annis. *H.* Ætare. *Pl.* Somno, vinoque. *O.* Nam gravis imbelles atterit hasta manus. *Pr.* Quem vix juga bina moverent Juncta. *O.* Infesto volvebant pondere saxa. *V.* Non unquàm gravis ære domum mihi dextra redibat. *V.* Ipse gravis, gravitérque ad terram pondere vasto Concidit. *V.* Decidunt casu graviore turre. *H.* Incunt Gravibus certamina remis. *V.* Vomere terras Invertisse graves. *V.*

GRÄVIS. Considerable, de consequence. *Phr.* Gravis supplex. *Pl.* Cura gravi faucia. *V.* Gravis testis. *Cic.*

GRÄVIS. Grave, sérieux, majestueux. *Phr.* Grave & immutabile sanctis Pondus adest verbis. *St.* Sed super ista movet plenus gravitate ferenâ Vultus, & insigni perstringit imagine visus. *L.* Talis inest habitus, qualem nec dicere mæstum, Nec fluidum; lætâ sed retreticite Decorum Possumus: ingenitæ sat nobilitatis in illo Pulcher honos, & digna suis natalibus ora. *L.* Tum pietate gravem ac meritis si fortè virum quem Conspectere. *V.* Vultuque & veste severum. *J.* Sis gravior Curio Fabricioque licet Rigidi fed plena pudoris. *M.* Elucet gravitas fastu jucunda remoto. *Cl.*

GRĀVĪS. *Dnr, triste, fâcheux.* PHR. Gravis moror. *H. Morbus, mors. O. O!* passi graviora: dabit Deus his quoque finem. *V. Gravis esse alicui. Cic. Amore percussus gravi. H. Ambitio misera gravisque. H. Amicitiae principum graves. H. Hic Gravis Entellum dictis castigat Acestes. V. Ictus graves excipere. H. Ira fessus. S. Poenâ Graviore dignus. O. Gravior ne nuncius aures Vulneret. V.*

GRĀVĪS. *Puant, mal-sain.* Nidor Gravis. *V. Virus grave. H. Gravis oris odor. O. Juniperi gravis esse solet cantantibus umbra. V.*

GRĀVITAS. *âris. f. Pesanteur.* SYN. Ōnūs, pōndūs, mōlēs. PHR. Sed leve pondus erat, nec quod cognoscere possent Solis equi; solitæque jugum gravitate carēbat. *O. Tendeat gravitas uterum; mihi quodque ferebam. Tantum erat, ut posses auctorem dicere tanti Ponderis esse Jovem. O. Ipse quoque egreditur tardus gravitate senili. O. Nam per aquas quæcumque cadunt atque aëre deorsum. Hæc pro ponderibus casus celerare necesse est. Lr.*

GRĀVITAS. *Serieux, air grave.* SYN. Austeritās, sēvērītās, sup̄erciliūm, mājēstās. EPITH. Spēctabilis, insignis, lētā, jūcundā, sērēnā, augūstā, sanctā, im-mōtā, sēnīlis, tardā, tētrīcā, rīgīdā, tristis, mātūrā, vērēndā. SYNT. Gravitās judicis. *Cic. Verborum. Quin. Gravitatē habere, tueri. Tenere. Cic. PHR. Sceptri gravitate relicta. O. Posita gravitate forensi. O. Vincere Cæcilium gravitate, Terentius arte. H. In tenero gravitas ore senilis erat. Mant. Supercilium, durique severa Catonis. Frons. M. Terrarum Dominum pone supercilium. M. Qui loquitur Curios assertoresque Camillos; Cujus & ipse times triste supercilium. M. Mira subest gravitas. J. Rigidique severos Censoris mores etiam collega timeret. J. Læta viro gravitas, & mentis amabile pondus, Et sine tristitia virtus: non ille rigoris Ingratas laudes nec nubem frontis amabat. Sil. Morumque senium triste, & aspectu grave. S.* GRĀVITAS. *Grandeur, excellence.* PHR. Gravitās rerum nitore. *O. Multiplicat tamen hunc gravitas auctoris honorem. O.*

GRĀVITAS [Mōlētīā, incōmmōdūm.] SYNT. Gravitās auditūs, aurium, audiendi. *PLI. Duret d'oreille.* Gravitās capitis, membrorum. *Pesanteur. Cic. Tardaque Deus gravitate jacentes Vix oculos tollens. O.*

GRĀVITĒR. Adv. *Lourdement, pesamment.* PHR. Gravitèr concidit. *V. Hastā sub mentum graviter pressā. V.*

GRĀVITĒR. Adv. [Pro mūltūm.] *Fort, beaucoup.* PHR. Ægrotare graviter. *Cic. Graviter commotus. V. Miserans graviter. V. Graviter spirantis copia Tymbræ. V.* GRĀVITĒR [Pro asp̄erē.] *Aigrement, avec chagrin.* PHR. Sed graviter gemitus imo de pectore ducens. *V. Ingenuit graviter. V. i. alie. Graviter audire. Ter. Dicere, accipere. Cic. Imperare. Pla. GRĀVITĒR. Graviment, seriemement.* PHR. Graviter narrare. *Cic.*

GRĀVŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Charger.* SYN. Ōnērō, prēmō, pr̄grāvō, opprimō, obrūdō. PHR. Ipse subibo humeris; nec me labor iste gravabit. *V. Poma gravantia ramos. O. Gravatum caput demittere. O. Oculos in morte gravatos. O. Æqueque furtivum*

membra gravabar onus. *O. Nec poterat vestras ille gravare manus. Pr. Vastā gravatus horridam clavā manum. S. Non ego sum classi sarcina magna tuæ. O.*

GRĀVĀRĒ [Pro mōlētūm tēsē, lēdērē, offēdērē.] *Fâcher, inquieter, chagriner.* PHR. At tu fortunant parce gravare meam. *O. GRĀVĀRI [Pro mōlētē ferrē.] Souffrir avec peine.* Romanos odere omnes dominosque gravantur. *L. Quid si quæ voce gravaris. Mente dares. V. Et exemplum grave præbet Ales. Pegafus terrenum equitem gravatus Bellerophontē. H. GRĒGĀLIS, ālē. VAR. & GRĒGĀRIŪS, ā, ūm. Cic. [Ex eodem grege.] Qui est d'un même troupeau. GRĒGĀRIŪS. Cic. [Metaph. pro contubernalis.] De même compagnie. Gregarius miles. Tac. Simple soldat. Gregale testorium. Sen. [i. vile & vulgare.] Vl, commun.*

GRĒGĀTIM Adv. [Per diversos greges.] *Par troupes, en troupe.* SYN. Tūrmātīm, cātērvātīm, cōnjūctīm. SYNT. Gregatim nare. *PLI. Volare. Cic. Transfertur ad homines. PHR. Gregatim Ferre manus. S. Cives gregatim conjecti. Cic.*

GRĒMIŪM, īi. n. *Le Sein.* SYN. Sīnūs, pēctūs, ūlnā. EPITH. Dulcē, pr̄dulcē, amēnūm, mōllē, virgīnēūm, cāstūm, pudīcūm, jūcundūm, mātērnūm, amābilē. PHR. Fotum gremio (*Ascanium*) Dea tollit in altos Idaliæ lūcos. *V. Ut cum te gremio accipiet lætissima Dido. V. Gremiis abducere pactas. V. Quæcumque mihi fortuna fidesque est. In vestris pono gremiis. V. i. in virtute vestra. Ascanium gremio fovet, detinet. V. Anchisæ gremio complexitur ossa tellus. V. Conjugis infusus gremio. V. Inde senem pueri gremio cervice repostā. Infusum, & dulci laxantem corda sopore. Pol. Gremium telluris. V. Imperii, patriæ. Cic. Metaph.*

GRĒSSŪS, ā, ūm. *Qui marche, qui va.* PHR. Pariter gressi per opaca viarum. *V. (Vide GRADIOR. Eo.)*

GRĒSSŪS, ūs. V. *La demarche, le pas, le marcher.* SYN. Pāssūs, incēssūs, grādūs. EPITH. Velōx, citātūs, āgilis, cēlēr, fūstīnūs, prop̄rātūs, prop̄rētūs, attonītūs, incērtūs, instābilis, anxīūs, vāgūs, pr̄ssūs, lēnītūs, sēgnīs, īnērs, lāpsāns, īnrēpīdūs, ardēns, sup̄erbūs. PHR. Veniebat gressu delicato & languido. *Ph. Ad limina gressum tendit, recipit. V. Vertit. St. Ardentes tenet inter limina gressus. V-F. Gressus glomerare superbos. V. Subsequitur, pressoque legit vestigia gressu. O. Gressum firmare lapsantem. Sil. Terga sequi, properosque jubet conjungere gressus. V-F. Succidui titubant gressus. Cl. Gressu jam festinabat anhele. Attonito ferri gressu. S. Celeres domum referte gressus. S.*

GRĒX, grēgis. m. *Troupeau.* SYN. Pēcūs, pēcūdēs, pēcōrā, pēcūārīā, armētūm. EPITH. Nivēūs, op̄imūs, cōmīgēr, lānīgēr, op̄ulētūs, īmmūdūs, hīrsūtūs, hīrtūs, vāgūs, pīnguīs, pētūlāns, effēriūs, āvidūs, fōcūdūs, nūmērōsūs, tardūs, discolor, mōntānūs, mōntivāgūs, prōtērvūs, ēdāx. PHR. Hæc satis armentis: superat pars altera curæ, Lanigeros agitare greges; hirsasque Capellas. *V. Quinque greges illi; Balantum quina redibant Armenta. V. Et grege de intacto septem mastræ Juvencos. V. Si factura gregem suppleverit. V. Dux gregis ipse Caper decraverat. V. Lata boum passim campis armenta videmus. V. Lascivi soboles gre-*

gis. *H.* Perspectat errantes greges. *H.* Illo seque-
bar monte cornigeros greges. *S.* Sic armenta Bœum,
vastis quæ turbida sylvis Spargit hyems, cantus
& sibila nota magistrî Certatim repetunt, vel no-
tæ pascua vallis; Inque vicem se voce regunt,
gaudentque fideles Reddere magitus. *Cl.* Dumque
omnis lux quæ solvitur; & loca latè Concava
lascivis resonant balatibus. *Com.* (Vide Ovis
PECUS)

GREGĒM pascere. *PHR.* Hædorumque gregem vi-
ridi compellere hibisco. *V.* Jam pastor umbras cūm
grege languido Rivumque fessus quatit, & hor-
ridi Dumeta sylvani. *H.* In saltus utrumque gregem,
atque in pascua mirres. *V.* Compulerantque
greges Corydon & Tyrſis in unum. *V.* Pascite ut
ante Boves pueri. *V.* Hūc appellite greges opimos.
S. Mille greges illi toridemque armenta per her-
bas Pascebant. *V.* Sub monte Capellas Pasce-
bat, tenuique gregem mulcebat Avenâ. *Rap.* (Vide
PASCO.)

GREX. [Metaph.] *Troupe.* Grex avium. *H.* Grex
hominum. *Ter.* Amicorum. *Cic.* Scribe tui gregis
hunc, & fortem crede bonumque. *H.* *i.* Inter
amicos numerâ. (Vide TURBA.)

GRIPHŪS, *i.* m. *GELL.* [Latine rete. Metaph. sermo
implicitus.] *Griſe.* Sorte d'Enigme. (Vide
ÆNIGMA.)

GRÖSSŪS, & **GRÖSSŪLŪS,** *i.* m. dim. *Col.* [Ficus
quæ nondum maturuit.] *Une figue qui n'est pas
mûre.*

GRŪDI, örüm. *Cas.* [Belgiæ populi.] *Le quartier
de Bruges.*

GRŪMETŪM, *i.* n. *Tac.* [Lucaniæ urbs.] *Agro-
mento.*

GRŪMŪS, *i.* m. *Col.* [Terra in acervum collecta.]
Un monceau. Grumus falis. *PLI.* *Un Grumeau.*

GRŪNDIÖ, & **GRŪNNIÖ,** *is, ivi, irēm, irē.*
Grogner, imiter le cri d'un pourceau. *PHR.* Et cūm
remigibus grunisse Elpenora porcis. *J.*

GRŪNNITŪS, ūs. m. *Cic.* [Porcotum vox.] *Gro-
gnement. Cri des Pourceaux.*

GRŪS, grūs. m. f. [Avis.] *Grue.* f. *EPITH.* Advē-
nā, hībērnā, tūrnālīs, præsāgā, lōngīnquā, pērē-
grīnā, aērīā, Thrēiciā, Strymonīā, Bistōniā, ālti-
volāns, rāpīdā, quērulā. *PHR.* Tum Gruibus pedi-
cas, & retia tendere cervis. *V.* Advenam laqueo
Gruem captat. *H.* Quales sub nubibus atris Stry-
monix dant signa Grues; atque æthera tranant Cūm
sonitu, fugiuntque Notos clamore secundo. *V.* Aëriæ
fugere Grues. *V.* Qualia trans pontum Phariis de-
fensa serenis Rauca parætonio decedunt agmina
Nilo, Cūm fera ponit hyems: illæ clangore fu-
gaci Umbra fretis arvisque volant, sonat avius
æther. *St.* Ad subitas Thracum volucres nubemque
sonoram. *J.* Ingenti clangore Grues æstiva relin-
quunt Thracia; cūm tepido permutant Strymona
Nilo: Ordinibus variis per nubila texturalis Lit-
toræ; pennarumque notis inscribitur aër. *Cl.* *Vo-
lando enim vel triangulum, vel litteram Y delineant:*
quam litteram invenisse dicitur Palamedes inspelis
Gruibus, hinc Mart. Turbabis versūs, nec littera
nota volabat; Unam perdideris si Palamedis avem.
M. Strymonix cinnxere Grues longo ordine cælum.
Continuò auditus gravis inter nubila clangor. *Fol.*

Pla. Dispersa ferentes Membra Gruis sparsi sole
multo. *H.*

GRŪS. *Vit.* [Machina tollendis ponderibus.] *Une
Grue.*

GRŪLLŪS, *li.* m. [Animal magnitudine Cicadæ.]
Un Grillon. *PHR.* Tota soporiferis latè vicinia Gril-
lis Tinnit... Tentat somnum conciliare suis turba
nigella sonis... Et dum muta silet lingua, penna
streptit. *Saut.*

GRYNÆŪS, *i.* *Apollinis nomen à Grinia urbe mino-
ris Asia, vel à Grynæo nomine sibi consecrato in fini-
bus Joniis.* *PHR.* Grynæus Apollo. *V.* Grynæi nemo-
ris dicatur origo. *V.* (Vide APOLLŌ.)

GRYNÆŪS, *ei.* *Nomen unius Centaurorum.* *PHR.*
Cūmque suis Grynæus immanem sustulit aram Igni-
bus. *O.*

GRYPHŪS, *i.* & **GRYPHS,** γρῆς. m. [Animal pen-
natum & quadrupes, alis & rostro Aquilam, corpore
Leonem refert.] *Un Griffon.* *EPITH.* Hῡpērbō-
rēis, indīcūs, āvidūs, ālātūs, cāpāx, fērōx, tīm-
pavidūs, fūrīōsūs, fērūs, āudāx, mīnāx, crūdēlīs,
hōrīrēndūs. *PHR.* Jungentur jam Gryphes Equis;
ævoque sequenti Cum canibus tumidi venient ad
pocula Damæ. *V.* Gryphs naribus uncis. *Mant.*

GŪBĒRNĀCŪLŪM, *li.* n. *Cic.* [Navis clavus.]
Le Gouvernail, le Timon d'un Vaisseau. *SYN.* Clāv-
vūs, tēmō, gūbērnāclūm. *PHR.* Namque guber-
naculum multā vi fortè revulsum. *V.* Ipse guberna-
clo rector subit; ipse magister. *V.* Clavumque affixus
& hærens Nūsqūam amittebat, oculosque sub astra
tenebat. *V.* Rector erit puppis; clavoque immo-
bilis hærens Mutabit Pelago terras. *O.* (Vide
CLAVUS. Gouvernail.)

GŪBĒRNĀCŪLŪM. [Metaph. Pro imperio.] *Con-
duite, administration.* *PHR.* Clavum imperiū tene-
re, Reip. Gubernacula tractare. *Cic.* Gubernacula
vitæ. *PLI.* Civitatum. *Cic.*

GŪBĒRNĀTĪÖ, önis. f. *Cic.* Gouvernement, con-
duite. Gubernatio navis, consilii. *Cic.*

GŪBĒRNĀTÖR, öris. m. *Pilote, patron.* *SYN.* Dūc-
tör, rēctör, mōdērätör, māgīstēr, nāvūtā, nāvār-
chūs. *EPITH.* Vigīl, solērs, prōvidūs, pērītūs,
sollicitūs. *PHR.* Quā cursum, ventusque guberna-
torque vocabant. *V.* Ecce gubernator sese Palinurus
agebat. *V.* Addidici regimen dextrā moderante ca-
rinæ Flectere. *O.* Residens in puppe Magister arte
regit ventos. *V.* (Vide NAVITA.)

GŪBĒRNĀTÖR, öris. m. *Trux, icis.* f. *Gouver-
neur, qui est chargé de la conduite.* *SYNT.* Guber-
nator Reip. *Cas.* Gubernatrix civitatum eloquentia.
Cic. Gubernator Equorum. *Cur.*

GŪBĒRNÖ, as, avi, arūm, arē. *Gouverner, conduire.*
SYN. Rēgō, mōdērör, dūcō. *PHR.* Vitam ra-
tione gubernat. *Lr.* Gubernare mundum, Reip.
aliquem consiliis. *Cic.* Quid, qui gubernat astra,
qui nubes quatit. *S.* Qui terram inerte[m], qui mare
temperat Ventosum, & urbes regnaque tristia, Di-
vosque mortalesque turbas Imperio regit unus
æquo. *H.* (Vide REGO. REGNO.)

GŪBĒRNI, örüm. *Cac.* [Idem qui Sicambri.] *Les
Sicambres.*

GŪLĀ, æ. f. *Cic.* [Superior pars Œsophagi. Sumitur
pro faucibus, gutture.] *L'esophage, le giser, la gor-
ge.* *PHR.* Laqueo gulam fregere. *Sa.* Gladium in

gulam demittere. *Pla.* SYN. Fāucēs, gūttūr, jūgūlūm
Qua vide suis locis.

GULĀ, æ. f. *Gourmandise, intemperance de bouche.*
SYN. Abdōmēn, Inglūviēs, vorācītās, edācītās.
EPITH. Immēnsā, ardēns, sordidā, implicatā, vorāx,
insatiābilis, impiātiēs, inexplētā, impiōsā, in-
gēnīosā, erūdītā, subtilis, hiāns, luxuriōsā. PHR.
Dira fames, implacatæque vigeat Flamma gulæ.
O. Crescente gulā. J. Ingeniosa gula est. M. Malè
moratus venter. O. Ventris stimulante voracis
gluvie. *Buch.* Jāmq̃ epulis exempta fames; sed
prava libido Non exempta tamen; sed adhuc sine
fine petitæ Faucibus hærebant epulæ. *Buch.* Pro-
diga rerum Luxuries nunquā parvo contenta pa-
ratu, Et quæsitōrum terrā pelagoque ciborum
Ambitiosa fames, & lautæ gloria mensæ. Discite
quā parvo liceat producere vitam, Et quantū
natura petat. L. Quanta est gula quæ sibi totos Po-
nit Apros, animal propter convivium natum. J. Jam-
que fame patrias atque voragine ventris Attenua-
rat opes. O.

GULOSE. Adv. *Cic. Goulument, avidement.*

GULOSUS, ā, ūm. [Homo sordidæ gulæ, ut ait *Sue.*]
Goulu, gourmand, supe à sa bouche. SYN. Lūcō
hēllūō. PHR. Non est, Tucca, fatis quod es gu-
losus. M. Qui Curios simulant, & Bacchanalia vi-
vunt. J. Lascivique senes: quibus est insignis edendi
Gloria, corruptasque dapes variasse decorum: Qui
ventrem invitāt pretio; traduntque palato Sidereas
Junonis aves, & si qua loquendi Gnara coloratis
viridis defertur ab Indis, Quæsitus trans regna ci-
bus: quorumque profundam ingluviem, non Ægeus
non alta propontis, Non freta longinquis Mæo-
tidæ piscibus implent. *Cl.* Porrectum magno ma-
gnū spectare catino Vellem ait Harpiis gula digna
rapacibus. H. Quorum Dentes vel flicem comesse
possent. C. Ventris cupidine victus. O. Pernicies &
tempestas Barathrumque Macelli. *St.* Demisso in
viscera censu. C. Plusque cupit, quod plura suum de-
mittit in alvum. O. Et quibus in solo vivendi cura
palato est, Interea gustus elementa per omnia
quærant. J. Quidquid quæsierat, ventri donabat
avaro. M.

GULOSUS. [Metaph.] *Qui a de l'avidité pour quel-
que chose.* PHR. Non opus est nobis nimium lectore
gulofo. M.

GUMMI. n. indec. *CEL. & GUMMIS*, is. f. *Col.*
[Lacryma arborum quarundam.] *Gomme, resine.*

GUMMITIO, ōnis. f. *Col.* L'actiō de gommer, de
vernir.

GUMMOSUS, ā, ūm. *PLI. Gommeux, qui jette beau-
coup de gomme.*

GURGĒS, īris. m. [Locus in flumine profundus.]
Un gouffre. SYN. Vorāgō, vōrtēx. EPITH. Altus,
imū, cāvus, vastus, profundus, cænōsus, tūr-
bidus, limōsus, liquidus, vitreus, irriguus, pū-
rūs, lucens, tumidus, rāucūs, undāns, rapidus,
undōsus, spūmēus, spūmāns, æstūāns, curvus,
tortus, sinuōsus, cārūlēus. PHR. Affiliunt fluctus;
imoque à gurgite pontus Vertitur. O. Turbidus hic
cæno vastaque voragine gurgēs Æstuat; atque om-
nem Coccyto eructat arenam. V. Atque imo Bara-
thri ter gurgite vastos Sorbet in abruptum fluc-
tus; rursusque sub aurās Erigit alternos, & sidera

verberat undā. V. Imaque exæstuat undā Vortici-
bus, nigramque altè subiectat arenam. V. Quæque
vomit toridem fluctus, toridemque resorbet. C. Quod
rapax hausit revomit Carybdis. S. Vorat hæc raptas,
removiturque carinas. O. Per pice torrentes atraque
voragine ripas. V. Navim rapidus rotat æquore
vortex. V. Mater quæ gurgitis hujus Ima re-
nes. V.

GURGĒS pro mari, fluvio, paludē, &c. PHR. Qui
gurgēs, aut quæ flumina lugubris Ignara belli. H.
Quis te, tam lenē fluentem, Morum tantas vio-
lenti gurgitis iras, Nile, putet. L. Raptus flumi-
neo venit de gurgite piscis. M. Curvos gurgēs sinua-
tus in arcus. O. Cum spumeus amnis Exiit; oppo-
sitasque evicit gurgite moles. V. Apparent rati nan-
tes in gurgite vasto. V. Tollimur in cælum cur-
vato gurgite. V. Quod gurgite Bactros Includit
gelido. L. Rapido fertur quæ gurgite Pontus. L. Li-
mosoque novæ saltant in gurgite Ranzæ. O. Refluo
circumfusa gurgite Thule. S.

GURGĒS vitiorum patrimonii, &c. *Cic.* [Metaph.]
Gouffre, abime. Gurgēs ille & helluo abdomini non
laudi natus. *Cic.*

GURGUSTIUM, ī. n. *Cic.* [Angusta & latens ta-
berna.] *Une Gargotte, un cabaret borgne.*

GUSTATORIUM, ī. n. *Pli.* [Locus ubi antiqui
cænare solebant.] *Salé à manger.*

GUSTATUS, ūs. m. [Qui ea sentit quibus vescimur,
ait *Cic.*] *Le goût.*

GUSTO, ās, āvi, ātūm, ārē. *Gouster, tâter d'une
chose.* SYN. Libō, delibō, degūstō. ēdō, cōmēdō.
SYNT. Gustare leporem, aquam, herbam. *Cic.* PHR.
Priusquā Pabula gustassent Trojæ, Xantumque
bibissent Equi. V. Ut nihil omnino gustaremus. H.
Ter mane caput gustaverit Alli. P.

GUSTARE. [Metaph. expēiri.] *Eprouver, goûter,
tâter.* SYNT. Gustare Philosophiam. *Cic.* Sermo-
nem. *Pli.* Qui primoribus labris gustassent hoc vitæ
genus. *Cic.* Summatim causam gustare. *Cic.* Si se-
mel uno De fene gustarit. H.

GUSTUS, ūs. m. *Cic.* [Sensus qui gustando perci-
pitur.] *Le goût, le sens du goût.* EPITH. Acēr, acū-
tūs, dulcis, suāvis, nēctārēus, mellissimūs, odō-
rāns, sapidus, jucundus; grātūs. PHR. Et sapor in-
diciū faciet manifestus. V. Interea gustus elemen-
ta per omnia quærant. J. (Vide *SAPOR.*)

GUSTUS. [Primum prandii ferculum.] *Entrée de ta-
ble.* Gustu protinus has edis in ipso. M.

GUSTUS. [Per transi. ad animum.] *Gout.* Veræ lau-
dis gustum non habet. *Cic.*

GUTTA, & **GUTTULĀ**, æ. f. dim. *PLA. Goutte
de quelque liqueur.* SYN. Stillā. EPITH. Exiguā,
prociūā, liquidā, fluitāns, flūdā, irriguā, mā-
nāns, cadēns, stillāns, liquēns riguā, hūmidā, lū-
cidā, vāgā, nitidā, terēs, turgēns, gelidā, cæ-
rūlēā. PHR. Grandes ibunt per vimina guttæ. V.
Gutta cavat lapidem non vi, sed sæpē cadendo. O.
Uberibus flent omnia guttis. *Rap.* Huic atro li-
quantur sanguine guttæ. V. Sanguineæ manant tan-
quā de vulnere guttæ. O. Levibus manantia guttis
Antra. O. Guttæ pertundunt saxa cadentes. *Lr.* Saxa
stillant guttis manantibus. *Lr.*

GUTTĀ. [Pro sudore.] *Sueur.* PHR. Gutta per atto-
nitas ibat oborta genas. O. Perque meos artus fri-

gida gutta fluit. O. (Vide SUDOR.) GUTTĀ.
[Pro lācrīmi.] Larve. PHR. Guttis humectat
grandibus ora. V. (Vide LACRYMA.)
GUTTĀ. [Metaph.] Petite quantité. PHR. Gutta
consilii. Plā. Dulcedinis gutta in cor stillavit. Lr.
GUTTĀ, ārum. f. [Maculæ.] Marques, tâches,
mouchetures. PHR. Cæruleis variantur corpora gut-
tus. V.
GUTTALŪS, ī. m. Plī. [Fluvius Germaniæ.] Oder.
GUTTATĀ. Adv. Plā. Goutte à goutte.
GUTTATŪS, ā, ūm. [Qui veluti guttas habet.]
Mouchetev. PHR. Et picta perdix Numicidæque gut-
tatæ. M.
GUTTŪR, ūris. Le gosier, la gorge. SYN. Jūgūlūm,
faucēs, gūli. EPITH. Concāvūm, sōnōrūm, pā-
tūlūm, mōbilē, tūmīdūm, cānōrūm, hāns, ūdūm.
PHR. Et ovariantes gutture Corvi. V. Tenui gutture
cantat avis. O. Colluere guttur liquido plasmate. P.
Rupit mihi guttura pugno. O. Trahere annem gut-
ture. O. i. Bibere. Plenis tumuerunt guttura venis.
O. Hæsit sub gutture vulnus; & udæ Vocis iter te-
nuemque inclusit sanguine vitam. V. Elisos oculos
& siccum sanguine guttur. V. Et quatit ægros Tuf-
fis anhela, Sues ac faucibus angit obelis. V. Ænæos
efflantem faucibus ignes. V. Patuloque redundat
Gutturæ ructatus largè cruor. St. Ille fame rabidā
tria guttura pandens. V. Mors graditur vasto pan-
dens cava guttura rictu. Sil.
GUTTŪR alicujus vincire. O. Laqueo frangere. L.
Elidere. L. Errangler. (Vide STRANGULO.)
GUTTŪS, & GUTTŪLŪS, ī. m. dīm. Plā. [Po-
culi genus quo liquor guttatim effundebatur. Eo
in sacrificiis & in balneis utebantur.] Sorte de vase
à bec & à col étroit. Burette, biberon. PHR. Vilis
cūm paterā guttus, campana supellex. H. Pleno
componit lineæ gutto. J.
GYARŪS, ī. & GYARĀ, ē. f. [Una ex Cycladi-
bus insulis, quō Romani in exilium reos mittebant.]
L'isle Gyarée. PHR. Aude aliquid brevibus Gyaris
& carcere dignum. J. Ut Gyaræ clausus scopulis
parvæque Seripho. J. Mycone celsā, Gyatoque re-
vinxit. V.
GYGES. Gigas Centimannus calī & terra filius Briarei
frater. Ausus eram, meminī cælestia dicere regna
Centimannūque Gygen. O. (Vide GIGAS.)
GYGES Lydiæ rex. PHR. Lydia Gygeō tincta puella
lacu. PR. A Gyge dicto.
GYMNŪS, ādis, & ādōs. f. [Exercitatio ita dicta
quod nudi luctarentur.] Exercice de la lute. PHR.
Sic lubrica ponit Membra Terapneā resolutus gym-
nade Pollux. St. Herculeā turbatus Gymnade vultus
Amnis Acheloi. St. Exercere protervas Gymnadas
St. (Vide LUCTO. Luctantium descriptiones.)
GYMNASIARCHĀ, ē. m. & GYMNASIAR-
CHŪS, ī. m. Cic. [Gymnasii præses.] Maître d'ex-
ercice. [Per transi.] Chef des écoles. Democritus
Gymnasiarchus. Cic.
GYMNASIŪM, ī. n. Cic. [Locus exercitationum.]
Le Gymnase, lieu des exercices de la lute. Académie
des Sciences. College. SYN. Pālēstrā, lūdus, vel,
scholā, Collēgiūm. PHR. Gymnasium Therma. M.
Gymnasis aderit studioque ignara palæstræ. L. Gym-
nasium pueris plenum. Cur. Flos Gymnasii. C. Vir-
gineum Gymnasium. Lr.

GYMNASTICŪS, & GYMNICŪS, ā, ūm. Qui con-
cerne la lute, l'Académie. Ars Gymnastica. Plū. Lu-
di Gymnici. Plī.
GYMNŌSOPHISTĀ, ārum. m. Plī. Indorum sacer-
dotes ita dicti quod nudi incederent.
GYNÆCEUM, ēi. n. Plā. [Pars ædium quam mu-
lieres habitabant.] L'appartement des femmes. PHR.
Grande gynæceum, quō se socialique recludit. Mant.
GYNDES, ē. m. Assyrionum fluvius maximus. PHR.
Nec quā vel Nilus nec regia Lympha Choaspes. Pro-
fluit, aut rapidus Cyri dementia Gyndes. T. Cyrus
enim eum fluvium in rivus dispergendo æstā em de-
menter insumpsit cum immenso exercitu.
GYPSŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. Col. [GypsŌ īndūcē, īllinēre, īnceultirē.] Plâtrer, crépir. PH. Nota
loquor; regnum ipse tenet, quem sæpē coegit Bar-
bara Gypsatos ferre catasta pedes. T. Venatium ser-
vorum pedes Gypso notabantur. Nec tu si quis erit
capitis mercede redemptus, Despice Gypsi nomen
inane pedis. O.
GYPSŪM, sī. n. Vir. Du plâtre. EPITH. Albūm, tē-
nā, crāsūm, siccūm. PHR. Quancūq̃ plena om-
nia Gypso Chryssiipi invenias. J.
GYRINŪS, ī. m. Plī. [Rana nondūm formata.] Pe-
tite grenouille.
GYRŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. VAR. Tournoier, piroüet-
ter. SYN. In gyrūm, flectŏr, sinuŏr, tŏrquēŏr,
intŏrquēŏr. Gyrŏs āgŏ. PHR. Curvo contendere
gyro. L. Ducit per aëra gyros Milvius. O. Exiguos,
format per prima volumina Gyros. St. In gyros ire.
O. Bruma nivalem Interiore diem gyro trahit. H.
Ancipiti gyro volvi. St.
GYRŪS, rī. m. Tour en rond, cercle. SYN. Orbis,
flexūs, sinūs, spirā, vŏlūmēn, glŏmērāmēn, rŏ-
tātūs, orbiculus, ambītūs. EPITH. Cūrvātūs, si-
nūtūs, cūrvūs, inflexūs, intŏrctūs, pātūlūs, īn-
gēns, vāstūs, ārtūs, lŏngūs, īmmēnsūs, spirŏŏ-
sus, āltērnūs, ōbliquūs, rŏtātūs, vŏlūtūs, rŏtā,
rīlis, āncēps, āltērnus. PHR. Quem pueri magno
in gyro vacua atria circum Ingenti ludo exercent:
ille (turbo) actus habenā Curvatis fertur spatii.
V. Magnumque agitata per orbem Eludit gyro in-
terior. V. Redit agricolis labor actus in orbem. V.
Quos ignis cæli Cyllenius erret in orbem. V. Et lon-
go læva petantur Æquora circuitu. V. Ingenti de-
signat nubila gyro. T. Volatque Ingenti gyro. V.
Tardis ubi flexibus errat Mincius. V.
GYRĪ serpentum. PHR. Septem ingens gyros septena
volumina traxit Anguis. V. Ingenti traxit curvata
volumina gyro. Sil. Maximus hic flexu sinuoso elab-
itur anguis. V. Immenfis orbibus angues Incum-
bunt Pelago. V. Cūm mediū nexu, extremaq̃
agmina caudæ Solvuntur; tardosque trahit sinus
ultimus orbem. V. Sinuantque immensa volumine
terga. V. Nec rapit immensos orbem per humum;
neque tanto Squammeus in spiram tractu se col-
ligit anguis. V. Ille volubilibus squammpfos nexi-
bus orbem torquet. T.
GYRĪ Equorum. PHR. Et tremulo medios abruptit
poplite gyros. L. In gyros ire coactus Equus. O. At-
que arcum in gyrum luctantia flectere colla. Faust.
Quinque orbem explent cursu; totidemque retexunt.
V. Et nunc hūc indē hūc incertos implicat orbem.
V. Seu libeat curvo melius contendere gyro. T. Car-

pere mox gyrum incipiat, gradibusque sonare. Compositis, sinuetque alterna volumina crurum. *V.* Gyrosque dedere Impositi dorso, atque Equitem docuere sub armis. Insultare solo, & gressus glomerare superbos. *V.* Inde alios ineunt cursus, aliosque recursus Adversis spatiis, alternosque orbibus or-

bes Impediunt; pugnaeque cident simulachra sub armis. *V.* GYRUS lunatus, *Demi cerce.* *PHR.* Diverso^o ruebat Classis & arcebat lunato caerulea gyro. *T.* GYTHEUM, *ēi.* *Cic.* Oppidum Laconia ab Hercule & Apolline communi opere conditum.

H

H ! Interj. corripientis. Ha cave. *Pla.* Ha ha. *TER.* Interj. ridens.

HABENĀ, *æ.* *Renes, bride.* *SYN.* Lērum, retinaculū, frēnū, flagellū, lūpātū, modērāmen cāpistrū. *EPITH.* Vāgā, ūndāns, lēntā, lāxā, fūsā, effūsā, summissā, pēmissā, lāxatā. *ARCT.* strīctā, prēstā, adductā, rētēntā, cōntrāctā, āngustā, citā, tērēs, tēnāx, vālidā, fācīlīs, fīxīlīs. *PHR.* Immissis aurigae undantia Lora Conculsere jugis; pronique in verbera pendent. *V.* Tempore paret Equus lentis animosus habenis; Et placido duos accipit ore lupos. *O.* Frustrā retinacula tendens Fertur Equis auriga; neque audit currus habenas. *V.* Emicat in currum, & manibus molitur habenas. *V.* Currumque & Equos & lora regebat. *V.* Liber habenis Equus. *V.* Aliquō flectere habenas. *O.*

HABENAS addicere. *Tenir la bride en main, retenir un cheval.* *PHR.* Sic ait adductisque amens subsistit habenis. *V.* Insultat sonipes & pressis pugnat habenis. *V.* Ut praecipue sonipes stricte contemptor habenae. *St.* Equum angustis compefcit habenis. *T.* Arcto compefcere frēno. *T.* Comprimere habenas cursu *T.*

HABENAS effundere Equis. [Et per *Metaph. irā.*] *Lâcher la bride.* *PHR.* Flectit Equos curruque volans dat lora secundo. *V.* Non rapidum effusus agerit sublimis habenis Cornipedem. *Sil.* Manibusque omnes effundit habenas. *V.* Illi instant verbera torto; Et primi dant lora; volat vi fervidus axis. *V.*

HABENĀE. [*Metaph. Pro regimine.*] *Les rénes du gouvernement, le maniement des affaires.* *PHR.* Sol flammiferis mundum complexus habenis. *Cl.* Et premere & laxas scire dare iussus habenas. *V.* Reum habenae traduntur Asdrubali. *Flor.* Deus ipse vagis succedit habenis. *St.* Sepit se tectis; rerumque reliquit habenas. *V.* **HABENĀE**. *Metaph. Pro quovis moderamine.* *PHR.* Itarumque omnes effundit habenas. *V.* Furit immissis Vulcanus habenis. *V.* Habenae amicitiae adducere, remittere, laxas habere. *Cic.* Legum habenis reprimi. *V.* Classique immitit habenas. *V.*

HABENĀE fundae. *Les bras d'une frondie.* *PHR.* Fundae Balearis habenae. *St.* Ipse ter adducta circum caput egit habenā. *V.* (Vide **FUNDA**.)

HABENĀ. [*Pro quovis loco.*] *Courvoie, lanierre, écriviere.* *PHR.* Turbo actus habenā Curvatis fertur spatiis. *V.* Latuit metuens pendens habenae. *H.*

HABEO, *es, habui, habuim, ēre.* *Avoir, conser-*

ver, posseder. *SYN.* Sērvō, cōservō, pōssidēō, obtinēō, tēnēō. *SYNT.* Nil habeo scribere. *Cic.* Hae habui quae dicerem. *Cic.* Respondendum habeo. *Tac.* Habere diem acerbum. *V.* Habere adiutū ad &c. *Cic.* Habere imperium, spem, auctoritatem in aliquem, societatem cum aliquo. *Cic.* Habere Deum praesentem. *Ter.* Habere in animo, in deliciis. *Cic.* Habere litem cum aliquo. *Cic.* Odium in aliquem. *Cic.* Laudem de aliquo. *O.* Jus in aliquem. *L.* Usū rei, in re. *Caf.* Habere curam rei. *Liv.* Rem curae. *Pla.* Habere in potestate, in potestatem. *Caf.* Ante oculos. *O.* In promptu. *Cic.* Habere sermonem de aliquo. *Cic.* Habere aliquem sibi ludibrio. *Lr.* Aliquem documento. *Cic.* *PHR.* Quam nisi tu dederis non est habitura salutem. *O.* Et dixit moriens te nunc habet ista fistula) secundum. *V.* Quae nemora aut qui vos saltus habuere puellae. *O.* Tu quoque magnam Partem opere in tanto, sineret dolor, Icare haberes. *V.* Haberes Magnum adiutorem qui &c. *H.* Nil tibi quod demus majus habemus, ait. *M.* Hostis habet muros. *V.* Illa suo moriens dat habere nepoti. *V.* Veller promptas habuisse sagittas. *O.* An melius quis habet suadere. *H.* Plura habebam tibi mandare. *O.* Amor sceleratus habendi. *O.*

HABERE. [*Pro aestimare, iudicare.*] *Estimer, juger, mettre au rang de.* **HABERĪ**. *Passer pour &c.* *SYNT.* Habere aliquid nefas. *Cic.* An habendum sit adulterium &c. *Cic.* Habere pro beneficio. *Cic.* In prodigiis. *Pl.* Voluptas in rebus bonis non habenda. *Cic.* Incerta pro incertis habere. *Cic.* Habere nullo loco. *Cic.* Habeo te fratrem. *Ter.* Loco patris. *Cic.* In numerum sapientum. *Cic.* Habere aliquem mortuum. *Cic.* Aliquem in perditis. *Cic.* Habere pro stercore. *Pla.* Pro hoste. *Sal.* Quod nisi concedas, habere in suavis, acerbis. *H.* Omnes uno ordine habetis Achivos. *V.* Cupit formosus haberi. *H.* Quo nec sincerior alter habetur. *M.*

HABERE. [*Pro habitare.*] *Demeurer, habiter, loger.* *PHR.* Qui Africam habent. *Sal.* Meretrix hic habet. *Pla.* Qui primi fines habuere Latinos. *V.* Habere castra in loco. *Cic.* Habere stativa. *Liv.* Quae regio Anghen, quis habet locus. *V.*

HABERE se bellē. *Cic.* Se^o porter bien. Bene habet. *Liv.* Tout va bien. Habere se parcé, duriter. *TER.* Vivre.

HABERE senatum. *Cic.* Comitia. *Sal.* Consilium de summis rebus. *Tac.* Assembler, convoquer.

HABERE. [*Pro continere.*] *Tenir.* Agros habebant in tenebris. *Cl.* Habere in custodia. *Liv.* Habere milites antiqua disciplina. *Tac.* Habet illum arde

contentréque. *Pla.* Tacitè habere aliquid. *Ter.* Hi ludunt, hos somnus habet. *O.*

HABERÈ *Alia multa significat, ut* Habere in animo. *Cic.* [i. cogitare.] *Avoir la pensée.* Habere aliquem in honorem. *Cic.* Honore. *CÆs.* *Respecter.* Habere aliquem malè, liberaliter. *Cic.* *Traiter.* Habere artem. *Sal.* Noctem plenam timoribus. *Cic.* Habere activa. *Liv.* *Passer.* Habet, captus est. *Ter.* *Il en vient.* Habere fidem, honorem alicui. *Cic.* *Croire, respecter.* Habere odio. *Pla.* In odium. *Cic.* *Ludibrio.* *Ter.* *hair, mépriser.* Habere religioni. *Cic.* *Faire scrupule.* Habere orationem ad, apud aliquem, cum aliquo. *Cic.* Colloquia inter se. *CÆs.* *Parler.* Habere censum. *Cæs.* Delectum. *Cic.* Convivium. *Plt.* *Faire.* Habere gratiam alicui. *Quin.* *Remercier.* Habere iter aliquo. *Cic.* *Aller.* Ut habentur pleraque. *Sal.* *Comme vont &c.* Habeo hunc morem, hoc moris. *Plt.* *C'est ma coutume.* Habere rationem cum terrâ, cum musis. *Cic.* *Cultiver.* Tibi ratio laudis habenda tuæ. *O.* *Avoir égard.* Habes rein. *Ter.* *Vous comprends.* Habere ægè aliquid. *Cic.* *Souffrir.* Habere in matrimonio. *Cic.* *Eponser.* Res ita se habet. *Cic.* *Est.*

HABERÈ Suspectum. *Liv.* Cognitum. *Soupçonner, connaître.* Habere infestum mare. *Cic.* *Infester.* Habere anxium sollicitum. *Cic.* *Inquieter.* Habere dubium. *Cic.* *Douter.* Habui te nimium delicatum. *Pla.* *Je vous ai traité.* Habuimus illum acerbum. *Cic.* *Nous fut contraire.* Habere receptum ad suos. *CÆs.* *Se retirer.*

HABILIS, *ilē. n. Propre, convenable.* *SYN.* Aptus, commōdus, accōmmōdus. *PHR.* Habilis ensis, arcus. *V.* *Supp.* *ad pugnam.* Pinguibus hæ (vires) terris habiles, levioribus illæ. *V.* *Ætas nec fœturæ* habilis nec fortis araris. *V.* Hæc habilis brevitate suâ est. *O.* Non habilis Cyathis & inutilis uva Lyæo. *M.* Habilis ad pugnam. *Liv.* At bona bello Cornus; Ituræos Taxi torquentur in arcus. *V.*

HABILIS [Dēcens, cōgruus.] *Propre, qui sied bien.* *SYNT.* Habilis calceus ad pedem. *Cic.* Habilis frumentis terra. *Col.* Locus pandendis retibus. *Plt.* *PHR.* Habilem [Ensem] vaginâ aptarat eburnâ. *V.* Tum Galeam Messapi habilem Crisifque decoram. *V.* Atque habilis membris venit vigor. *V.* Postquam habilis lateri Clypeus loricaque tergo est. *V.* Non est conveniens luctibus ille color. *O.* Aptam circumligat hastæ. *V.* *i. aptatam loco.*

HABILITAS, *ætis. f.* *Cic.* *Habilité, adresse.* Habilitas corporis. *Cic.*

HABITABILIS, *ilē.* *Habitable, qu'on habite.* *PHR.* Quarum quæ media est (Zona) non est habitabilis æstu. *V.* Habitabiles casæ *Plt.*

HABITATIŌ, *ōnis. f.* *Cic.* *Demeure, logement.* *SYN.* Sēdēs, domus, dōmīciliūm, ædēs. *PHR.* Mutandæ sedes non hæc tibi littora suasit Delius. *V.* Hic domus, hæc patria est. *V.* Illa mihi sedes, illuc mihi carpitur aras. *C.* Hæc domus, hæc sedes, hæc sunt penetralia magni Amnis; in his residet. *V.*

HABITATOR, *ōris. m. trīx, trīs. f.* *Cic.* *Habitant, qui demeure en quelque lieu.* *SYNT.* Incola & habitator. *Cic.* Nemonisque habitator amœni. *M.*

HABITŌ, *ās, avi, atum, arē.* *Habiter, loger en un lieu, y demeurer.* *SYN.* Colō, incolō, manēō, tēnēō, habēō. *SYNT.* Habitare bene laxè, magni-

ficè. *Cic.* Habitare urbe. *Liv.* In foro. *Cic.* *Sylvis.* *O.* Habitare apud aliquem, cum aliquo. *Cic.* *Ad occasum.* *Plt.* Habitare tanti. *Pla.* *i. tanto pretio.* Matrisque habitavimus alvo. *O.* *PHR.* Quisquis ubique habitat, Maxime, nusquam habitat. *M.* Seu te fulgentia signis Castra tenent. *H.* Atque humiles habitare casas. *V.* A fronte potentes Cælicolæ clarique suos posuere penates. *O.* Credo pudicitiam Saturno rege moratam In terris; visamque diū, cum frigida parvas Præberet spelunca domos; ignemque laremque Et pecus & dominos comuni clauderet umbrâ. *J.* Accolit effuso stagnantem flumine Nilum. *V.* Quas dedimus certè terras habitare sinamus. *O.* Plebs habitat diversa locis. *O.* Illo Virgilium me tempore dulcis alebat Parthenopé. *V.* Urbs antiqua fuit; Tyrii tenuere coloni. *V.* Quæ nemora aut qui vos saltus habuere puellæ. *V.* Pallas quas condidit arces Ipsa colat: nobis placeant ante omnia sylvæ. *V.* Ego vitam agam sub altis Phrygiæ culminibus. *C.* Nulli certa domus: lucis habitamus opacis; Riparumque toros, & prata recentia rivis Incolimus. *V.* Quid struis? aut quâ spè Libycis teris otia terris. *V.* His habeant terris, sine, mœnia. *V.* Quos alit Adriaco tellus circumflua ponto. *L.* Quæ regio Anchisem, quis habet locus. *V.* Hæc habitant ad littora. *V.* Hac profugos posuistis sede penates. *O.* Extremum Tanaim si biberes Lyce. *H.* Qui toscida rivis Hernica saxa colunt, quos dives Anagnia pascit; Quique Rufas Batulamque tenent, atque arva Celennæ, Et quos maliferæ despectant mœnia Abellæ. *V.* Sociâ simul urbe fruuntur. *V.*

HABITARI, *Etre habité.* *PHR.* Raris habitata Mapalia tectis. *V.* Haud procul hinc saxo colitur fundata vetusto Urbis Agillinae sedes. *V.* Cuncta malis habitantur mœnia Grajis. *V.* Ferisque rursus occupabitur solum. *L.* Apris habitanda fana. *H.* Terra procul vastis colitur Mavortia campis: Thraces arant, acri quondam regnata Lycuro. *V.*

HABITARE *Metaph.* *PHR.* Tecum habita; & noris quàm sit tibi curta supellex. *P.* Habitant oculi mei in eorum vultu. *Cic.*

HABITUS, *ūs. m.* [Qualitas & forma corporis, aut alterius rei.] *Le port, l'air, la figure, l'exterieur.* *SYN.* Fōrmâ, faciēs, stitūs. *EPITH.* Superbus, hōnētūs, cultūs, dēcens, dēcōrūs, sordidūs, tūrpīs, fœdūs, prætans. *PHR.* Habitus oris. *Cic.* Corporis. *Col.* Animorum. *Tac.* Habitu dolentis induere. *Tac.* Habitu studentis. *Plt.* Habitu muraverit oris. *L.* Ardentesque notare oculos; qui spiritus illi, Qui vultus; vocisque sonus, vel gressus euntis. *V.* Plenus gravitate decorâ Vultus... Ingenitæ stat nobilitatis in illo Pulcher honos, & plena suis natalibus ora. *Cl.* Status est vultusque deserti. *O.* Excubat in medio tibi pulchra modestia vultu; Et niveus roseo regnat in ore pudor. Simplicitas oculis, sacrâ faciundia linguâ, Rider in ingenuis gratia viva genis: Majestas humeros, placidam clementia frontem, Pura verecundus pectora candor habet. *Sarb.* (Vide VULTUS.)

HABITUS Fortunarum. *H.* Locorum. *La situation.* *PHR.* Varium cæsi prædicere morem Cura sit, ac patrios cultus, habitusque locorum. *V.*

HABITUS [Pro vestibus & corporis cultu.] *Habit, maniere de s'habiller.* *PHR.* Gepres Quàm variæ

linguis, habitu tam [vestis & armis. *V.* Vade sed incultus qualem decet exulis esse. Infelix habitum temporis hujus habe. *O.* Venerat lugubri habitu. *Pli.* Isque ubi Dardanos habitus, & Troia vidit Arma procul. *V.* Virginis os habitumque gerens & virginis arma. *V.* Obscenoque animus corpore fordior. *Pol.*

HABITUS [Latine consuetudo.] *Habitude.* (Vide ASSUETUDO.)

HAC Adv. *Par icy, par là.* *PHR.* Hac iter Elysiū nobis. *V.*

HACTENUS Adv. *Jusques là, jusques icy.* Hactenus arborum cultus & sidera celi; Nunc te Bacche canam. *V.* Hac celebrata tenus certamina. *V.*

HÆDILE, is. n. *H.* [Hædorum stabulum.] *Etable à Chevreau.* *PHR.* Nec virides metuunt colubros, Nec Martiales hædilia lupos. *H.*

HÆDINUS, æ. ūm. *De Chevreau.* Hædina pellis. *M.*

HÆDUS, **HÆDULUS**, & **HÆDILLUS**, ī. m. *Dim. PLA. Chevreau, Cabri.* *m. EPITH.* Tēnēr, tēnellus, mollis, trēmulus, pētūlūs, pētūlāns. *PHR.* Sic canibus catulos similes, sic matribus Hædos Noxam. *V.* Lascivi soboles gregis. *H.* Hic vagientem marris hispida ferum &c. *M.* Cui frons turgida primis Cornibus. *V.* Hædorumque greges. *V.* Teneri tremulis cum vocibus Hædi. *O.* Errat cursu incerto Molli petulans Hædus in herbā. *S.* Sit tener pleno cadit Hædus anno. *H.* Hædulus è toto grege mollior, inscius herbæ. *J.* Hædique petulci Floribus insultent. *V.* è Tiburtino veniet pinguis agros Hædulus. *J.* Tenero lascivior hædo. *O.* Ut puella tenellulo delicatior Hædo. *C.*

HÆDUS [Signum caeleste.] *Le Capricorne.* *PHR.* Impetus orientis hædi. *H.* Quantum ab occasu veniens pluvialibus Hædis Verberat imber humum. *V.*

HÆMATITES, æ. m. *Pli.* [Lapis ruber sanguinem sifens.] *Hématite.*

HÆMORRHŌIS, idis. f. [Genus serpentis pestiferum. A fluxu sanguinis dictum; ejus enim morfu effluit sanguis, nec fisti potest.] *Especie de serpent.* *PHR.* At non stare suum miseri passura cruorem Squammiferos ingens Hæmorrhois explicat orbes. *L.*

HÆMORRHŌIDES, ūm. f. *Pli.* [Genus morbi, cum ora venarum juxta anum sanguinem fundunt.] *Les Hémorrhoides.* Emisere simul rutilum pro sanguine virus. *L.*

HÆMUS, ī. m. *Mons Thracia jugo in pontum procumbens. In ejus radicibus sita erant Tempe, loca ob amoenitatem à Græcis celebratissima. Hæmus mons nomen habet ab hæmone quodam qui filiam suam Rhodopen uxorem habuit: ambo in montes contiguos conversi sunt, in pænam incestus.* *EPITH.* Gélidus, nivālis, Thrāciūs, gēticiūs, Œāgriūs, ārdūūs, nīvēūs, vāstūs, spēctābili. *PHR.* Qua patet umbrosū Rhodope glacialis ad Hæmum. *O.* Quique tuas accolit, Hæme, nives. *O.* Virgineusque Helicon & nondum Œagrius Hæmus. *O.*

HÆMON, ōnis. *Thebanus juvenis qui Antigonem ita perdidit adamavit, ut ad mortua tumulum se ipse interfecit.* *PHR.* Antigones tumulo Boetius Hæmon Corruit ipse suo faucibus ense latus; Et sua cum misera permiscuit ossa puellæ. *Pr.*

HÆMONIARIUS, æ. ūm. *Cic.* [Quod ad hæredi-

tatem pertinet.] *Hereditaire.*

HÆREDITAS, aris. f. *Cic. Heritage, succession.* **HÆREDIUM**. *VAR. & HÆREDIOLUM*, ī. n. *Col. Héritage, fonds de terre.* Hæreditatem adire. *Cic.* Non ego divitias patrum fructusque requiro, Quos tulit antiquo condita messis avo. *Pr.* Pax aluit vites, & succos pandidit uvæ, Funderet ut nato testa paterna merum. *T.* Salve hærediolum majorum regna meorum. *Auf.* Morte Neoptolemi regnorum reddita cessit Pars Helena. *V.*

HÆRĒŌ, ēs, hæsi, hæsum, tē. *Etre joint, attaché.* *SYN.* Inhæreō, adhæreō, adhæreſcō, cōjūngōr, nēctōr, cōnnēctōr, figōr, affigōr. *PHR.* Vix ossibus hærent Agni. *V.* Hærent in scuto tela. *Liv.* Hæc oculis hæc pectore toto Hæret. *V.* Hærent parietibus scalæ. *V.* Concurrent: hæret pede pes, densusque viro vir. *V.* Hæret Visceribus superaccumbens. *V.* Cui datus hærebam custos. *V.* Fert Aquila, implicuitque pedes, atque unguibus hæsit. *V.* Tergo volucres hætere sagittæ. *V.* Cum semel hæserunt arvis *Planta.* *V.*

HÆRĒRĒ. *Hésiter, s'arrêter.* *PHR.* Attonitis hætere animis. *V.* Obstupui; steteruntque comæ, & vox faucibus hæsit. *V.* Paulum aspectu conterritus hæsit. *V.* Incidit huic, subitque aspectu territus hæsit. *V.* Hærrere in urbe. *Cic.* Apud aliquem. *Pla.* Obtutuque hæret defixus in uno. *V.* Hærentes littore naves. *H.* Hærebat genua amplexus genibusque volutans. *V.* Hærent infixi pectore vultus. *V.* Foliiſque sub omnibus hærent. *V.* Incœproque & sedibus hæret in iisdem. *V.* Procumbit super, atque hæret lacrymansque gemensque. *V.* Hic terminus hæret. *V.* Obtutuque hæret defixus in uno. *V.* Hæsit in amplexu. *O.* In oculis, in visceribus. *Cic.*

HÆRES, edis. m. f. *Cic. Héritier, EPITH.* Sôllicitus, vîgil, prôbûs, imprôbûs, divēs, inhîāns. *SYNT.* Hæredem aliquem scribere relinquere, instituere, facere, factitare. *Cic.* Hæres successit. *Cic.* Hæredem esse alicui. *Cic.* Hæres nominis, criminis. *O.* Hæredes arborum. *Pl.* *Metaph. i. surculi.* *PHR.* Per spem hæredis juli. *V.* Spes patris. *O.* Displicet hæredi mandati cura sepulchri. *O.* Si tua custodis, avidus jam hæc auferet hæres. *H.* Vivit enim in vobis facundi lingua parentis; Et res hæredem reperit illa suum. *O.* Patrii non degener oris. *O.* Tabulas à te remove memento: Sic tamen ut limis rapias quid prima secundo Cera velit versu: solus multissime cohæres Veloci percurrere oculo. *H.* Expellet certè vivacior hæres. *H.* Parcus ob hæredis curam, nimiumque severus Assidet insano. *H.*

HÆRESIS, is. f. *Cic. Secte, parti.* [Græca dictio, opinionem privatam significans.] *Opinion, sentiment.* In eā sum hæresi quæ sequitur &c. *Cic.* Ex quā hæres dejectus sis. *Cic.* Pithagoræ hæresim sequitur. *Vit.* (Vide SENTENTIA.)

HÆRESIS [Pro defectione à religione.] *Héresie.* *EPITH.* Effrēnis, supērbā, impiā, detestandā, fēralis, dirā, horrīdā, desēs, audāx, fallāx, mēdāx, āpōt, sāvā, scēlestā, infandā, infestā, pērfidā, supērbā, scēlērātā, exitiōsā. *PHR.* Cælo timendum pariter ac terris monstrum. Acheronte profectæ Tartaræ pestes. *Sant.* Monstra grassantia terris. *Sant.* Fraus religionis amictu Testa caput. *Hofsch.* Novos ritus, nova sacra per urbes Instituit, priſcalque

priscasque audet rescindere leges. *Vida.* Longè aberant positis mendacia turpia larvis, Et solidi errores, & quidquid adultera veri Fabula commentis in credula pectora mittit. *Sant.* Hæresis obvelans faciem, gremiumque parentis Dilcerpere atrox. *Com.* Pallidæ pestes Ereboque natæ. *Sant.*

HÆRESIS *Eror.* Hæc quarta Erynnis cui pater Pluto impiâ Vibrare sævas dexterâ indulgit faces; Serpentinibusque vinxit, & collum dedit Atris draconum pullulare nexibus. Vidisti ut ardens sacrilegâ manu Implexa nodis vipereis caput Francas oberat per urbes Hæresis; impatientisque fræni Ut subditorum non semel impias Armarit ipsos in Dominos manus Crudelis; æternosque Romæ Aula, nefas, abolere ritus; Et pasta multo sanguine civium Discordia &c. *Sant.* Inferno faciem suffusa yeneno Gaudet, & indignas animis ciet hæresis iras. *Rha.* Et scelera & fraudes quas suggerit impius error, Qui se fucatâ religione tegit. *Hofsch.* Crinibus abruptos in vulgus projicit hydros: Hæc ferro & flammis, hæc cæde & sanguine gaudet: Unica lex illi nullas agnoscere leges. *Hofsch.* Amica furoris Hæresis. *Com.*

HÆRESIM Vincere. *PHR.* Labem abolere nefandam Perstabas, monstrante Deo; dum crebra micabant Fulmina Tarpeji sacro de vertice saxi; Et Vaticanâ summus de rupe sacerdos Triste exturbabat monstrum, dirisque vovebat. *Rap.* Qui fabuloso fortior Hercule Hydram sine armis contudisti, Quam nec avi domuere ferro. Eversa per te, dedecus ultimum, Delubra vidit; vidit & erutas, mendacii arces, officinas Error ubi sua cudit arma. Non templa templis æmula surgere, Aris nec aras stare videbimus Contra: sacrorum cultus idem Una fides populos beabit. *Sant.* Hæreticæ subigis portenta immania sectæ Ingenii doctâ dexteritate tui. *Sant.* Furens cruentis cædibus hæresis Te fulminantem vidit & horruit. *Sant.* Christi sponsa, novas scissa per hæreses, Per te tuta suis fulget honoribus. *Sant.* Nunc cælo stygius libera pestibus, Effert conspicuum religio caput. *Sant.* Hæresis torvo tamen una vultu Ad tuum fertur trepidasse nomen: Ipse Coeæstus stupefactus imo Palluit amne. Fronte dejectâ malefuadus error Pressit os mutum. *Rap.*

HÆRETICUS [Latine desertor avitæ religionis.] *Hæretique.* *PHR.* Divûm & pietatis avitæ contemptor, priscos ritus exosus. Virusque reiectum est Hæretici sensûs. *Prosp.* Christo restitunt quos malè credulos Mendax luserat Hæresis. *Sant.* Ne tamen atra caput stygiilibus offerat antris Pernicies regnorum, amens sine legibus error, Reliquiæ tristes, laceri gens posthuma monstri, Inficiant terras & flatibus omnia fœdent. *Sant.* Germania nuper Grata Deo, nunc ingenuis elara superbis Detrahere jugum imperiî, & se opponere patrum Sanctorum placitis, & sacris legibus audet: Nec jam pontificum nec jam ullos Cæsaris audit Infelix monitus; sed lævo numine Divûm, Arma parat. *Frac.* Jam melior, jam noster, amans quos oderat ante. Protinus illa animi vis vivida & aurea linguæ Quæ modò cælicolas rotas exercita contra est, Invigilat veterum pro religione parentum. *Vida.*

HÆSITABUNDUS, a, um. & **HÆSITATOR**, oris.

m. *PLI.* Qui hæsitet, irresolus. (Vide *DUBIUS*.)

HÆSITANTER. Adv. *LIV.* En hæsitant, en bagaïant. **HÆSITANTIÂ**, æ. f. Hæsitantia linguæ. *CIC.* Begaiement.

HÆSITATIÖ, oris. f. *CIC.* [Dubitatio.] Doute, irresolution.

HÆSITÖ, as, avi, atum, are. *LIV.* Hæsiter, balancer. *SYN.* Ambigö, dubitö, fluctuö, cunctör, titubö, vacillö. *PHR.* Sub terris ideo tremulum jubar hæsitat ignis. *LR.* (Vide *DUBITO*, *DUBIUS*.)

HÆSITARE Linguâ. *C.* Begaiier. Hæsitare in eodem luto. *TER.* Etre dans les mêmes difficultés.

HALCYON (Vide *ALCYON*.)

HALEC, ecis. f. & n. & **HALECÜLÄ**, æ. f. Dim. [Pisciculus.] *HARAN*, ou Anchois. m. Sardine. f. *EPITH.* Püttrë, vilë, færidum, salsum. *PHR.* Cui portat gaudens ancilla Paropside rubrâ Halecem. *M.*

HALEC [Liquamen ex intestinis halecis.] Sorte de sauce. *PHR.* Ego facem primus & halec, Primus & inveni piper album. *H.* Putri Cepas Halece nantes. *M.*

HALESÖS, i. m. [Fluvius & mons Siciliæ, non longè ab Ætna.] *Halesö.* *PHR.* Et quæ Sicanii flores legistis Halesi. *Col.* **HALESÖS** *Faliscum conditor* Agamemnone cæso Et scelus & patrias fugit Halesus opes. Jamque pererratis profugus terræque marique Mœnia felici condidit alta manu. Ille suos docuit Junonia sacra Faliscos. *O.*

HALIACMÖN, oris. m. *Macedonia fluvius.* *PHR.* Et frustra rapidum damnant Haliacmona Bessi. *Cl.*

HALIÆTÖS & **HALIÆTÖS**, i. m. *PLI.* [Genus Aquilæ.] *Aigle de mer.* *PHR.* Et modò factus erat fulvis Haliæetus alis. *O.*

HALICARNASSÖS, i. f. [Cariæ civitas ad radices Tauri montis posita, clara Herodoto, Heraclio poetâ, & Salmacis fonte.] *Halicarnasse.* *Aujourd'hui Castel St. Pietro.*

HALIBUTICÄ, orum. n. *PLI.* [Latine liber de piscibus.] *Traité des Poissons.*

HALITÖS, us. m. *SYN.* Spiritüs, anhëlitüs, änimä, flätüs. *EPITH.* Fædüs, nöxiüs, impürüs, nigër, grävüs, ténüis. *PHR.* Quique halitus exit Ore niger, stygio vitiatas inficit herbas. *O.* Faucibus exuberat gravis halitus. *P.* Extremus si quis super halitus errat. *V.* Malè odorati anhelitus oris. *O.* Dum loquitur, vernas afflat ab ore rosas. *O.* (Vide *ANHELITUS*.)

HALITÖS Terræ. *Exhalaison, vapeur.* *PHR.* Tenuisque subibit Halitus atque animos tollent fata. *V.* (Vide *VAPOR*.)

HALMYRIS, is. m. *PLI.* [Mœsiæ lacus.] *Caresin.*

HALÖ, as, avi, atum, are. *Fetter ou rendre quelque odeur.* *SYN.* Öleö, Rêdölêö, spiro, expiro, exhalö. *PHR.* Invitent croceis halantes floribus horti. *V.* Thure calent aræ, fertisque recentibus halant. *V.* Notas odor attulit herbas. *V.* (Vide *OLEO*.)

HALÖPHANTÄ, æ. m. *PLA.* [Quasi omnia mentiens, hominis genus nequam.] *Imposur, fripon.*

HALÖSIS, is. f. *Sue.* [Latine expugnatio urbis.] *Saccagement d'une ville.*

HALTER, eris. m. [Erant halteres plumbeæ pilæ masculave, quibus se librabant qui saltu certabant.] *Un contrepoids.* *PHR.* Quid pereunt stulto fortes haltere lacerti: Exercent melius vinea fossa viros. *M.* Alter-

rem facili rotat lacerto. *M.* Magno gaudet sudare tumultu. Cum lassata gravi ceciderunt brachia malsâ. *J.*

HALÿS, is. m. *Paphlagonia fluvius* Cræso fatalis ut vocat *Luc.* Cræsus enim Cyro persarum regi bellum denuntiaturus oraculum adiit, à quo cum responsum hoc retulisset Cræsus Halym penetrans magnam pervertet opum vim. *Eo deceptus, Halym, trajecit Cræsus; opeſque non alienas ſeu ſuas pervertit funditus.* *PHR.* Influit & crebro vortice tortus halys. *O.* Turbidus Ægeâ seu nive lavit Halis. *Cl.* (Vide *FLUVIUS*.)

HÂMÄ, & **HÂMÜLÄ**, æ. Dim. f. [Vas aquarium.] *Un Sceau.* *PHR.* Dispositis prædives hamis vigilare cohortem Servorum Licinus jubet. *J.* Autabilem bacchove lagenam (da' it cucurbita) utero quæ vasta tumescit. *Col.*

HÂMÄDRÿÄDËS, ùm. f. *Sylvarum nympha.* *EPITH.* Sēmidē, rūsticē, prōcācēs, ſylvētrēs. *PHR.* Inter Hamadryadas jaculatricemque Dianam. *O.* Jam neque Hamadryades rursus, nec carmina nobis Ipsa placent. *V.*

HÂMÄTYLIS, ilē. *D'Amegon.* Hamatilis piscatus. *Pla.*

HÂMÄTÛS, ä, ùm. [Hamo instructus.] *Garni d'un crochet, d'un amegon.* Hamata arundo, sagitta. *O.* Hamata inter se corpora. *Lr.* Hamati ungues. *O.* Hamata munera. *Pl.* [Metaph.] *Des presens interesseſ.* Hamatis præcordia sentibus implet. *O. i. curis.* Hamatæ tegulæ. *Vir. Tuiles à crochet.*

HÄMIÖTÄ, æ. m. *Var.* [Qui piscatur hamo:] *Pêcheur à la ligne.*

HÄMÛS, & **HÄMÜLÛS**, i. m. Dim. *CEL.* *Un orot, un crochet.* Oraque adunca dedit curvos dedit unguibus hamos. *O.* **HÄMÛS** [Cātēnülä.] *Une chaîne.* Loricam confertam hamis auroque trilicem. *V.* **HÄMÛS** Piscarius. *PLA.* *Un amegon.* *EPITH.* Cūrvūs, ūncūs, tōrtūs, tēnāx, ädūncūs, rēcūrvūs, äcūrtūs, fallāx, illēx, lēthālīs, ſubdōlūs, dōlōsūs, öpērtūs, ſuſpēctūs, öccūltūs, lēvīs, fērtēūs, cōnnēxūs, mērtūs, immērtūs, piſcārītūs, lēthīfēr, inēlūctābilīs. *PHR.* Hamis pisces ducere. *O.* Decipere. *V.* Prædari. *P.* Qui semel est læsus fallaci piscis ab hamo, Omnibus unca cibus æra subesse putat. *O.* Pisces Quos sua credulitas in aduncos egerat hamos. *O.* Assuetum Thrasimene tuos prædantibus hamis Exhaustire lacus. *Sil.* At neque piscis edax malefido credulus hamo Ante suos moriens fluctus pulsavit arenam. *Pap.* Sic avidis fallax indulget piscibus hamus. *M.* Nec celate cibus uncus fallacibus hamos. *O.* Hac caprat arundine pisces Cum tenues hamos abdidit ante cibis. *T.* Saucius abrepto piscis retinetur ab hamo. *O.* Addere supremis æra recurva cibus. *O.* Vel quæ (æra) piscis edax pavido malè devoret ore. *O.* Occultum decurrit piscis ad hamum. *H.* Imitantur hamos dona. *M.*

HÄMÛS [Metaph. infidiosi illecebræ.] *Amegon.* *PHR.* Hamum vorat; meus est. *Pla.* Infidiatorem præroso fugerit hamo. *H.*

HÄPHE, æs. f. [Pulvis quo luctantium corpora, oleo prius illita, inspergebantur.] *La poudre qu'on jectoit sur le corps des Lucteurs.* *PHR.* Et flavescit haphe. *M.* Ille cavis hausto spargit me pulvere palmis; Inque vicem fulvæ tactu flavescit arenæ. *O.*

HÄRÄ, æ. f. *Etable à cochons.* *EPITH.* Öbscēnā, im-mundā, hūmilīs, fœtidā, fœdā, ötēns, tūrpīs, ſordidā. *SYN.* Stäbülūm, sūilē. *PHR.* Tertius immundæ cura fidelis haræ. *O.* Et minor ex humili victima Porcus harâ. *O.*

HÄRIÖLATÿÖ, öñs. f. *Cic. Devination.* (Vide *VATICINIUM. AUGURIUM.*)

HÄRIÖLÖR, äris, ätis sūm, äti. *TER.* *Deviner, prédire l'avenir.* (Vide *VATICINOR. AUGUROR.*)

HÄRIÖLÛS, i. *Cic.* **ÄRIÖLATÖR**, öñs. m. *Pla.* **ÄRIÖLÄ**, æ. f. *Pla.* *Devin, Devineresse.* (Vide *VATES. Devin.*)

HÄRMÖGE, æs. f. *Pl.* [Concors colorum mixtio.] *Nuance, assortiment de diverses couleurs.*

HÄRMÖNÄ, æ. f. [Latine concensus.] *Harmonie, accord de plusieurs voix, ou instrumens.* *PHR.* Concors discordia vocum. Harmoniam graji quam dicunt. *Lr.* Canere ad harmoniam. *Cic.* (Vide *CANTUS.*)

HÄRMÖNICÛS, ä, ùm. *PLA.* *Harmonieux.* (Vide *CANORUS.*)

HÄRPÄGÖ, öñs. m. *Ces.* [Telum aduncum quocapiuntur navigia.] *Harpon, Croc.* (Vide *UNCUS.*)

HÄRPÄGÖ, äs, ävi, ätūm, äre. *PLA.* *Accrocher, enlever.*

HÄRPÄLYCË, æs. *Amazonum regina.* *PHR.* Vel qualis equos Threiffa fatigat Harpalice, volucremque fugâ prævertitur Hebrum. *V.* (Vide *AMAZON.*)

ÄRPÄSÄ, æ. f. *Pl.* [Asiæ urbs.] *Arpase.*

HÄRPÄSTÛM, i. n. [Pilæ genus.] *Especie de balon.* *PHR.* Sive harpastæ manu pulverulenta rapis. *M.* Harpasto quoque subligata ludit. *M.*

HÄRPÄX, ägis, & ägös. m. *Eli.* [Electrum paleas trahens.] *Sorte d'ambre.*

HÄRPE, æs. f. [Falcatus gladius.] *Sorte de Cimeterrou de Sabre recourbé.* *EPITH.* Falcātā, ūncā, incūrvā. *PHR.* Brachia Tentendent Cyllenide confodit harpe. *O.* Vertit in hanc harpen madefactam cæde Medusæ. *L.* Cyllenida sustulit harpen. *L.* Cyllenida dicitur quæ a Mercurius harpe caput Argo amputavit. eadem usus dicitur Perseus in Medusam. (Vide *ENSIS.*)

HÄRPÖCRÄTËS, æ. m. *Deus silentii habitus apud Ægyptios: ejus simulacrum digito labiis impresso exhibebatur in sacris Isis et Serapidis.* *PHR.* Quique premit vocem Digitoque silentiâ suadet. *O.* Patrum reddidit Harpocratem. *C. i.* *silentem, seu impositum ei silentium.*

HÄRPÿÆ, ätūm. f. *Avium monstra qua ita describit Virg.* Virginei volucrum vultus, fœdissima ventris Proluvies, unciæque manus, & pallida semper Ora fame. *V.* Eas filias esse volum maris & terra. *Tres à Virgilio numerantur, Aello, Ocyete, & Celeno. à diis immissa dicebantur, ut Phineum regem filiorum interfectorem infestarent, cibos ejus ipsumque ventris Proluvie conspurcantes. à Zeta & Calai Argonautis ad Ploas insulas abacta sunt.* *EPITH.* Jējānā, im-mundā, hōrēndā, dirā, rāpācēs, ävidā, trēcēs, tārārē, vōlūcrēs, äligērā, tūrpēs, fœdā, infestē, crudēlēs, Ärcādīā, pālūstrēs. *SYN.* Stÿmphālīdēs, stÿmphālīä mōnstrā, phīnēä ävēs. *PHR.* At subitæ horricio lapsu de montibus adsunt Harpyæ, & magnis quatium Clangoribus alas. Diripiuntque dapes contractuque omnia fœdant Immundæ. *V.* Rursus ex diverso cæli cæcisque latebris Turba

Tonans prædam pedibus circumvolat uncis; Pol-
luit ore dapes. *V.* Sive dæx, seu sint diræ obscenæque
volucres. *V.* Harpyis gula digna rapacibus. *H.* Arca-
dicæ volucres Ithyphala (*lacum*) colentes. *Lr.*
Quum mihi tartareas sævo clangore volucres Pro-
tulit ira jovis. *V. F.*

HARUDES, dūm. *Cas.* [Galliæ populi ultra Rhenum.]
Les Harudes.

HARUSPĒX, icis. m. & **HARUSPĪCĀ**, æ. f. *Pla.*
[ita dicti sunt ab horâ & inspicio quia victima erep-
tas viventi corpore fibras Inspiciunt; mentem-
que Deum scrutantur in illis. *O.*] *Devin.* Pec-
dumque reclusis Pectoribus inhians spirantia con-
sulit extra. *V.* Utinam patriæ sim verus aruspex. *Pr.*
Et sacra secundus aruspex Nunciat. *V.* (Vide
VATES.)

HARUSPĪCĪNĀ, æ. f. *Cic.* **HARUSPĪCIUM**, ii. n.
Divination. f. *PHR.* Discat Perficum aruspiciū. *C.*
(Vide *VATICINIUM.*)

HÄSSI, örüm. *Plī.* [Galliæ populi.] *La Bassie dans*
l'Artois.

HASTĀ, æ. f. [Jaculum quo eminus hostis peteba-
tur: eodem cominus collato gradu pugnabatur.]
Lance, pique, javelot, halebardo. *SYN.* Lāncēā,
spicūlūm, hāstīlē, tēlūm, jāculūm, ābīēs, pīnūs,
frāxīnūs, rōbūr, ferrūm. *EPITH.* Hōrrens, sēvā,
mīnāx, frēmēns, mārītā, bēllīcā, vāldī, ācūtā,
crūentā, fūnēstā, īmmītīs, fātālis, īnfēnsā, īn-
fēstā, rīgīdā, ferrātā, vūlnīfīcā, sāguīnēā, bēl-
līgērā, māvōrītā, cētā, cōtōrtā, vībrātā, mīssī-
lis, īntōrtā, lēvīs, grāvīs, lōngā, īngēns, tērēs,
ōblōngī, frāxīnēā, pīnēā, āmentātā, trēmūlā, nī-
rēns. *PHR.* Atque oculis spatium emensus quantum
satis hastæ. *V.* Desigunt tellure hastas, & scuta re-
clinant. *V.* Densisque virūm seges horruit hastis. *V.*
Et calami spicula gnossii. *H.* Bellica non dextræ
convenit hasta tuæ. *O.* Non decet imbelles hasta
cruenta manus. *Pamph.* Omne ævum ferro teritur,
versâque Juvenctum Terga fatigamus hastâ. *V.* In-
gentem quatiens Mezentius hastam. *V.* Hastamque
coruscat. *V.*

HASTĀM intorquere. *Lancer.* *PHR.* Curctatusque bre-
vi contortam viribus hastam, Quantas ira dabat,
nequicquam in Persea misit. *O.* Certam quatit im-
probis hastam. *V.* Missa manu sonitum dedit hasta
per auras. *V.* Telum quod Missile libro. *V.* Adverso
torquens hastile lacerto. *V.* Tortâque ruunt pernici-
cius hastâ. *C.* Dextrâque trabalem Hastam intor-
sit agens. *St.* Dirigere immitem non infcius audeat
hastam. *O.* Fraxineam misit mentis quoque viribus
hastam. *O.* Terrificus sævam fundit stridoribus ha-
stam. *S. V.* Ille rudem nodis & cortice crudo Intor-
quet summis adnixus viribus hastam. *V.* Striden-
temque eminus hastam Jecit; at illa volans cly-
peo est excussa. *V.* Et inter Bellatoris Equi cava
tempora conjicit hastam. *V.* Namque procul va-
lidam direxerat hastam. *V.* Conjectis eminus hastis.
V. Et adducto contortum hastile lacerto. *V.* Toto
connixus corpore ferrum Conjicit. *V.* (Vide *JACULOR.*)

HASTĀ insequi, pugnare. *PHR.* Infesto vulnere Pyr-
rhus Insequitur; jam jamque manu tenet, & pre-
mit hastâ. *V.* Et Parthos feroces Vexet Eques me-
tucudus hastâ. *H.* Adversis connixi incurrunt hastis. *V.*

Sanguine terra madet; stridentque hastilibus auræ.
V. Et gladiis & acutâ dimicet hastâ. *O.* Tela & fu-
nestæ casum prior occupat hastæ. *St.* Hastasque re-
ductis Protendunt longè dextris & spicula vi-
brant. *V.*

HASTĀ ladere. *PHR.* It hasta Tago per tempus utrum-
que Stridens; trajectoque hæsit tepefacta cerebro.
V. Latos hinc hasta per armos Asta tremit. *V.* Rī-
gidâ Dryopen ferit eminus hastâ. *V.* Volat atri
turbivis instar, Exitium dirum hasta ferens. *V.*
Hasta volans noctis diverberat umbras & venit in
tergum Sulmonis, ibique Frangitur, & fixo transit
præcordia ligno. *V.*

HASTĀ. [Quæ in auctionibus ponebatur, sumitur
pro ipsâ auctione & pro venditione.] *Un Escan,*
une Vente publique. *SYNT.* Ad hastam locare. *Col.*
Subire sub hastâ. *PLA. i. Vendi.* Hasta Pompeii.
Cic. i. Venditio bonorum ejus.

HASTATŪS, ā, ūm. *Armé d'une pique.* *PHR.* Acies
hastata. *T.* Pugnæ Bellona hastata. *St.* Hermes bel-
ligerâ superbus hastâ. *M.* At fervidus advolat hastâ.
V. Hic acer & arduus hastâ. *V.* Tremenda cuspidē
pugnax. *H.*

HASTILĒ, is. n. [Lignum teres, oblongum, quale
solet esse hasta.] *La hampe, le bois d'une pique.*
EPITH. Lōngūm, lēntūm, tērēs, dūrūm, rīgī-
dūm, vāldūm, frāxīnēūm, cōrnēūm, rōbōrēūm.
PHR. Hastilibus & bona bello Cornus. *V.* Præfixo
hastilia ferro. *V.* **HASTILĒ** pro hastâ ipsâ. Lato
crispans hastilia ferro. *V.* **HASTILĒ**. [Pro vir-
gulto] *Verge, Sion.* *PHR.* Densis hastilibus horrida
Myrthus. *V.* Tertia sed postquam majore hastilia nisa
Aggredior. *V.* Rase hastilia virgæ. *V.*

HASTŪLĀ regia, æ. f. *Plī.* [Herba.] *Alphodele.*

HAU. Interj. *TER.* Hé, hola.

HAUD, hāudquāquā. *Cic.* Non, point, pas. *SYN.*
Nōn, nēquāquā, mīnīmē. *PHR.* Progenies haud
inficienda parenti. *O.* Haudquaquam dictis cessit
violentia Turni. *V.* Haud mora. *V.* Haud procul.
Liv. Haud faciam. *Ter.* Haud dubiè. *Liv.* Haud
aliter. *V.* Haud melior. *Cic.*

HAURIŌ, is, hāusī, hāustūm, īrē. [Proprie aquam
educere è profundo loco.] *Puiser.* *PHR.* Summoque
hausit de gurgite lymphas. *V.* Palmis hausta duabus
aqua. *O.* Haurire pocula. *Liv.* Haurire à fontibus.
C. Juvat integros accedere fontes Atque haurire.
Lr. *Metaph. i. intactam materiam aggredi.*

HAURIRĒ. [Pro sōrbērē.] *Avaler, engloisir.* *PHR.*
Ille impiger hausit Spumantem pateram, & pleno
se proluit auro. *V.* Haurire cibos. *Col.* Medium
Sol igneus orbem Hauserat. *V. i. Siccaverat.* Jam
flammæ, inimicus & hauserit ignis. *V.* Hausit mari
naves. *Liv.* Hausit opes patrias. *M.*

HAURIRĒ. [Per tranil ad oculos, ad aures.] *Voïr,*
entendre. *PHR.* Hauriat hunc oculis ignem crudelis
ab alto. *V.* Cum primum lucem pecudes hausere.
V. Auras Suspiciens hausit cælum; mentemque
recepit. *V.* Oculis sævi monumenta doloris Exu-
viasque hausit. *V.* Constitit Æneas, strepitumque
exterritus hausit. *V.* Simul hæc animo hauri. *V.* Atque
animos spem turbidus hausit inanem. *V.*

HAURIRĒ. *Ad alia multa transferitur, ut.* *PHR.* In-
renti expectant signum; exultantiaque haurit Cor-
da pavor pulsans. *V. i. Fatigar.* Huic gladio latus

haurit apertum. V. i. *Confodit*. Haurire artes. C. i. *Edificare*. Haurire dolorem luctum, &c. Cic. i. *Accipere*. Spero Supplicia hausurum scopolis. V.

HAUSTOR, ōris. m. *Qui boit*. Haustor aquæ. L.

HAUSTUS, ūs. m. *L'action de puiser, un trait, un coup, une gorgée*. ΕΡΗ. Jūcūdus, rēcrēans, grātis, avidus, exigūus, dūlcis. PHR. Aqua profundius haustus. Col. Haustus aquæ mihi nectar erit. O. Prius haustu sparsus aquarum. V. Sæpe sed exiguis haustibus inde bibi. O. Bacchi tibi sumimus haustus. O. **HAUSTUS** æthereus. V. [i. Spirtius.] *Inspiration*.

HĒBDŌMAS, ādis. & **HĒBDŌMĀDĀ**, æ. f. Cic. [Spatium septem dierum.] *Une semaine*. (Vide **DIES**. *Dies 7.*)

HEBE, ēs. Dea juventutis, Junonis absque patre filia. Eam Jupiter ob elegantiam forma poculis suis præfecit: donec, saltante per lubricum locum vestigio, indecoro lapsu corruens, ab officio amota est. Ejus loco subrogatus est Ganymedes: ipsa verò Hebe Herculi, inter Deos relato, nuptui tradita est. PHR. Hoc illi dederat Junoni a muneris Hebe. O.

HĒBES, ētis. omni. gen. Cic. [Cujus obtusum est acumen.] *Emoussé, dont la pointe est emoussée*. SYN. Obtusus, rētusus. PHR. Hebes telum. C. Gladii hebetes. O. Jamque hebes & crasso non asper sanguine macro. L. Hebetes lasso hictore secures. J. Utque hebeti pectus tantummodò contudit istu. O.

HĒBES. [Per transl. ad animum. Stupidus, segnīs.] *Hebeté, stupide, insensible*. SYN. Hebes & rudis homo. Cic. Cor hebes. Lr. Hebes ingenium. C. Oculus. Pl. Sensus. Cic. Auris, dolor. C. Hebes gustu. Col.

HĒBESCŌ, is, ēre. & **HĒBĒŌ**, ēs, ēre. *Etre émoussé, s'émousser, s'affoiblir, perdre sa vivacité*. PHR. Sed enim gelidus, tardante senectâ, Sanguis hebet; frigentque effictæ in corpore vires. V. Hebescent sidera. Tac.

HĒBĒTATĪŌ, ōnis. f. Pl. *Affoiblissement*.

HĒBĒTATRIX, icis. f. *Qui obscurcit, qui affoiblir*. Hebetatrix umbra terræ. Pl.

HĒBĒTŌ, ās, āvi, ātium, āre. *Emousser, reboucher la pointe*. SYN. Obtundō, rētundō. PHR. Hebetare tela. Sil. Aciem ferri. Pl. **HĒBĒTARE**. *Metaph.* SYN. Mortales hebetat visus tibi. V. *Affoiblir*. Hebetare dentes. Sil. *Agacer*. Hebetare sidera. Tac. Speculi fulgorem. Pl. *Obscurcir*. Hebetare corpus. Cel. *Appesantir*. Hebetare flammæ. O. *Diminuer*. Venenum hebetare. Pl. *Rompere la force*. Cutas hebetare vino, Pl. *Chasser*. Auster aures hebetat. Cel. *Rend sourd*.

HĒBRÆI. *Diſti ſunt Judæi ab Heber, qui fuit abnepos Sem filii Noë*. (Vide **JUDÆUS**.)

HĒBRŪS, ī. m. *Fluvius Thraciæ aureas volvens arenas*. **ÆAGRIŪS** dictus est ab Orpheo Oeagri filio cujus abscisum caput in Hebrum projecere. Caput à cervice reflexum Gurgite cum medio portans Æagrius Hebrus Volveret. V. *L'Ebre, aujourd'hui la Mariza*. ΕΡΗ. Divēs, spūmāns, cēlēr, Ōdrysiūs, Rhōdōpētiūs, Æagriūs, Thrāciūs, Thrēciūs, aurifer. PHR. Volucrumque fugā prævertitur Hebrum. V. Ibat arenoso Satyris Comitatus ab Hebro. O. Mugire refractis Corniger Hebrus aquis. Sr.

HĒCĀTĒ, ēs. Filia Persæ solis filii, venatrix & herbarum sciens venenorumque, quibus Perseum ipsum sustulit. Ætæa patriuo nupsit, & ab eo Medeam & Circeon genuit. Alii dicunt Hecaten filiam Jovis & Cereris eandem esse cum Proserpinā Alii verò Hecaten & Dianam eandem esse aiunt. Sunt denique qui Hecaten Dianam & Proserpinam tria ejusdem fuisse nomina contendunt: ita ut in calo Luna diceretur, in terris Diana, apud inferos Proserpina, ideoque tergemina appellari. Indicat ovidius tergemina dici, tricipitemque depingi quod in Triviis coleretur. Ora vides Hecates in tres vergentia partes, Servet ut in ternas compita secta vias. O. ΕΡΗ. Trifōrmis, sēvā, trīcēps, nōctūrnā, infērā, tērgēminā. SYN. Prōserpinā, Trivīā, Dīānā, Lūnā. Dēā trifōrmis. PHR. Tergeminamque Hecaten, tria virginis ora Dianæ. V. Voce vocans Hecaten cæloque crebique potentem. V. Hecate variata figuris. Cl. Nocturnis Hecate Triviis ululata per urbes. V. Tuque triceps Hecate, quæ cœptis conscia nostris Adjutrixque venis. O.

HĒCATOMBE, ēs. f. [Centenæ ejusdem generis victimæ.] *Hecatombé, Sacrifice de cent bœufs, ou de cent autres animaux de même espèce*. ΕΡΗ. Sācrā, pī, solēnnis. PHR. Existunt qui promittant Hecatomben. J. Centena nivei colla submittunt Boves. S. Vota Jovi Minos Taurorum sanguine centum solvit. O. (Vide **SACRIFICIUM**. **VICTIMA**.)

HĒCTŌR, ōris. Priami Regis Ex hecubā filius, quo sospite expugnari Troja non potuit à Græcis, decimum quos distulit Hector in annum. V. Sed ademptus Hector Tradidit fessis leviora tolli Pergama Grajæ. H. Hectoremque & Trojam traxit Achilles. S. Lacerum Trojæ cum moenia circum Priamidem cæso solatia traxit amico. St. Patroclonempe, cuius causâ Hectora Priamidem animosumque inter Achillem Ira fuit capitalis. H. *Patroclum enim occiderat Hector*. Raptatus bigis aterque cruento Pulvere, perque pedes trajectus lora tumentes (V) terruit admissos sanguinolentus Equos. O. Hei mihi qualis erat, quantum mutatus ab illo Hectore, qui redit exuvias indutus Achillis, Vel Danaum Phrygios jaculatus puppibus ignes. Squalem barbam, & concreto sanguine crines Vulnæque illa gerens, quæ circum plurima muros Accepit patrios. V. Hectoris corpus auro redemit Priamus. Ter circum Iliacos curaverat Hectora muros Exanimumque auro corpus vendebat Achilles. V. Hector uxorem habuit Andromachen, ex quâ suscepit astinaxen, de quo vide **ASTIANAX**. ΕΡΗ. Trōjānūs, Trōiūs, Phrygiūs, Dārdāniūs, fortissimūs, acēr, inclētūs, fortis, amipōtēns. āudāx. SYN. Lāomēdōntiūs, Priāmētiūs hērōs. PHR. Tu prædidum Phrygius fessis, Tu murus eras; humerisque tuis Sterit illa (Trojas) decem sulta per nanos. S. Quum lacerat Danaas impiger Hector opes. O. Raptus & Hæmonius flebilis Hector Equis. O. Sævus ubi Æacidæ telo jacet Hector. V. Non si ipse meus nunc afforet Hector. V. Pugnaces Achivos Hectoreis opibus refringit. H. Corpus exangue sepulchro reddidit Hectorem. V. Gente sub Hectoreâ. V. i. Trojanâ.

HĒCŪBĀ, æ. Priami Trojanorum regis uxor, quam Ovidius post Homerum Dimantis, Virgilius verò En-

vinidem secutus, Cissei filiam dicit, capta Trojâ Modò regia conjux, Regia dicta parens, Asiæ florentis imago: Nunc etiam prædæ mala fors, quam victor Ulysses Esse suam nollit, nisi quòd tamen Hecctora partu Ediderat, dominum matri vix repperit Hector *O. Redemptibus in patriam Gracis; um captivorum grege*, Ultima conscendit classem, (miserabile visu) In mediis Hecube natorum inventa sepulchris: Prenfantem tumulos, atque oscibus oscula dantem Dulichiae traxere manus... Modò maxima rerum, (*niebat Hecuba*) Tot generis, natisque potens, nurbusque, viroque: Nunc trahor exul, inops, tumulis avulsa meorum Penelopæ munus; quæ me data pensa trahentem Matribus ostendens Ithacis, hæc Hecctoris illa est Clara parens: hæc est, dicit, Priameia conjux... Quò ferrea recto? Quidve moror? quò me servas damno senectus? Perdidit infelix hominis post omnia formam, Externasque novo latratu terruit auras *O. In canem mutata dicitur, quia cum captiva duceretur Gracos inanimibus conviciis lacerabat.* EPITH. Phrigiâ, Trôjâ, Trôïâ, Illiâ, Dardaniâ, infelix, captivâ, tristis, gemebundâ, flebilis, amens, furcens, longævâ, fecundâ. PHR. Vidi Hecubam centumque nurus Priamumque. V. Tot illa regum mater. S. Et face prægnans Cissæis regina Parin creat. V. Latrasse Dymantida flebile visum est. O.

HEDERÂ, f. f. *Du Lierre* Hederâ est gratissima Bacho. *H. Ebricitatem enim dissolvere credebatur. Hinc convivia Hederâ coronabantur. Hederacâ coronâ donatus Poeta. Ut dignus venias hederis & imagine.* Me doctarum hederæ præmia frontium Diis miscant superis. H. Nunc hederæ sine honore jacent; operataque doctis Cura vigil musis nomen inertis habet. EPITH. Ténax, ambitiosâ, flexibilis, ligans, serpens, pallens, errans, sequax, nexilis, intortâ, vivax, bacciferâ, bicolor, crinalis, Baccifera, albâ, nigra, lævis, victrix, comans, viridis, frondens, frondosâ, præcocrâ. PHR. Lascivis hederis ambiciosior. H. Hederave mollem bacciferâ religate frontem. S. Est in horto, Philli, nectendis Apium coronis: Est hederæ vis Multa, quâ crines religata fulges. H. Sic hederâ semper tempora vincita feras. T. Hederâ procera astringitur Ilex. H. Candidior Cygnis hederâ formosior albâ. V. Atque hæc sine tempora circum Inter victices hederam tibi serpere lauros. V. Vos quoque flexibiles hederæ venistis. O. Utque solent hederæ longos intextere truncos. O. Ut tenax hederâ hæc & hæc arborem implicat errans. C. Proccedit Jacchus. Crinali florens hederâ. Cl. Media inter gramina plausu Serpit humi nitens: solido si robore Quercus, Aut vetus occurrat, Parnassi gloria, laurus; Tum levibus fibris & morsu tortillis unco Subrepat sensum, ac lato se cortice fundit Summa petens. Rue.

HEDERACEÛS, a, um. Col. [Quod ex hederâ est.] *De lierre.* HEDERACEÛS. Pl. [Simile hederæ.] *Semblable au lierre.* HEDERIGER. C. & HEDEROSÛS, a, um. Plein de lierre. Hederoso conditus antro. Pr.

HEDÛI, orum. m. [Populi Galliæ Celticæ, Burgundiones dicti.] *Peuples de la Bourgogne.* Pugnante Heduï fratres nostri. Cic.

HEI. [Dolentis interj.] Ha, helas. PHR. Hei mihi

qualis erat. V.

HELICIARIÛS, ii. m. [Ab helcio, quod Equus collo gerit, & cui alligantur lora quibus trahit.] *Qui tire un bateau avec une corde.* PHR. Somno Quem nec rumpere nauticum celeuma, Nec clamor valet Helciorum. M.

HELEI, orum. Populi in Peloponneso clarissimi. PHR. Quantum clamore juvatur Heleus Sonipes. L.

HELENÂ, æ. & HELENÊ, es. *Filia Jovis ex Lada uxore Tyndari regis Laconia seu Oebalia. Unde Oebalis & Tindaris dicta est, quia Tindari filia habebatur. Adhuc virguncula à Theseo raptâ, repetentibus eam Castori & Polluci fratribus restituta est, & Menelao uxor tradita. Paris à Menelao hospitio susceptus, rapuit iterum Ledaemque Helenam Trojanas vexit ad arces. V. Heu quantum Phrygii sanguinis ille vehit. O. Ilion Fatalis incæstusque iudex (Paris) & mulier peregrina vertit In pulverem. H. Tyndaris infestis fugitiva repositur armis: Hac venit in thalamos dote superba tuos. O. Menelaus enim ejusque frater Agamemnon ceterique Gracia principes illam à Paride injuriam ulsuri ad expugnationem Trojæ profecti sunt. Demoruo interim Paride, Helena ejus fratri Deiphobo nupsit: rebusque Trojæ jam desperatis cum fatalis Equus saltu super ardua venit Pergama, & armatum peditem gravis attulit alvo; Helena intra recta vocat Menelaum, & limina pandit, Scilicet id magnum sperans fore munus amanti, & famam extinguere veterum sic posse malorum. V. Nec enim sefellit opinio: interfecto enim ejus ope Deiphobo, in gratiam rediit cum Menelao priore viro. SYN. Tündaris, Ledæâ, Oebalis, Læceni, Trôpæâ. EPITH. Argivâ, spartanâ, perfida, sceleratâ, turpis, adulterâ iniquâ, blindâ, infestâ. PHR. Jam nec Lacenæ splendet adulteræ Famulus hospes. H. Pastor dum traheret per frera navibus Idæis Helenem perfidus hospitam, H. Turpis adultera, de quâ Inter amatorem pugna virumque fuit. O. Victus es à tumido Grajæ rapore maritæ. O. Terapneæ faciem culpasse maritæ. O. Quod Lacedemoniæ pastor (Paris) donavit amicæ. M. Tam magno Europæ atque Asiæ repetenda tumultu Tot conjuratis incendia moverat armis. Rap.*

HELENIUM, ii. n. Pl. [Herba.] L'aunée.

HELENÛS, i. Trojugena interpret Divum, qui numina Phœbi sensit. V. Priami ex Hecuba filius fuit: ejus vaticinia cum in Græcorum utilitatem cessissent, ei Pyrrhus Andromachen redonavit, adjectâ etiam regni parte, quam de fratris sui nomine Chaoniam dixit, quòd cum Æneas profugus devenisset; hic incredibilis rerum fama occupat aures Priamiden Helenum Grajæ regnare per urbes Conjugio Æacidæ Pirrhi sceptrisque potitur, Et patrio Andromachen iterum cessisse marito. V.

HELIADÊS, dum. *Quæ & Phædontiadæ, à Phæonte fratre dicuntur, filia erant Solis & Clymenes. Quæ dum fraterna dolerent Funera, Populeæ fecerunt semina genti; Flavaque moerentum fletus infuccina versû, Tum magno majus pretium fecere dolori. Rap. Heliades lugens, & inania morti Munera dant lacrymas & cæcæ pectora palmis Non auditurum miseras Phæontia querelas Nocte dieque vocant, asternunturque sepulchro... è quibus Phæntusa fororum Maxima cum vellet terræ procumbere* DD d d iij

questa est Diriguisse pedes ; ad quam conata venire Candida Lampetie subita radice retenta est. Tertia cum crinem manibus laniare pararet , Avelit frondes : hæc stipite crura teneri , Illa dolet fieri longos sua brachia ramos. Inde fluunt lacrymæ : stillatae sole rigescunt De ramis electra novis : quæ lucidus amnis Excipit , & nurbus mittit gestanda Latinis.

HELICE, æs. f. [Sidus juxta polum arcticum.] *La grande Ourse*. PHR. Torva Lycaoniis Helice miretur ab astris. *Cl.* Parthasis obliquos Helice cum vertet axes. *L.* Grajis helice servanda Magistris. *V.F.* (Vide ARCTOS.)

HELICON, ònis. m. [*Mons Boeotia juxta Thebas Parnassio vicinus & amicus. Sacer erat Apollini , & Musis, quæ ab eo monte HELICONIDES , & HELICONIADES dicta sunt.* Adde Heliconiadum comites , quorum unus Homerus. *LR.*] *Le Mont Helicon*. EPITH. Dīvinūs , cānōrūs , amēnūs , saccr , laurētī dōctūs , Aōnīūs , Piēriūs , Apōllinēūs , Phœbēūs , virginēūs , virēns , ardūūs , umbrōsūs , hñantiūs. SYN. Hēlicōnīūs cōllīs. *C.* Hēlicōnīūs sylvā. *St.* Mōns sōrōrūm. *Pr.* PHR. Ut studio majore petant Heliconia virentem. *H.* Aut in umbrosis Heliconis oris. *H.* In medioque mihi das Helicone locum. *O.* Pandite nunc Heliconia Deæ , cantusque move. *V.* Qui primus ameno Detulit ex Helicone perenni fronde coronam. *LR.* Procul ecce canoro demigrant Helicone Deæ. *St.* O ! ubi molles Heliconis umbræ O ! ubi Cydnus , violisque pictum Thepiæ rupis caput ! o sonori Flumina pindi *Sarb.* Quà densos Helicon saltus , collesque virentes Pandit , & Aonidum perluit astra liquor. *Sann.*

HELICONIUS, à , ūm. **HELICONIS**, idis. f. SYN. Aōnīūs , Apōllinēūs , Parnāssiūs. PHR. Doctique cohors Heliconia Phæbi. *St.* Parnassique jugis sylvæque Heliconide. *St.*

HELIOtropium, ii. n. **PLI.** [*Flos in quem Clytie solis amans mutata dicitur.* (Vide CLYTIE.) Illa suum , quamvis radice tenetur , Vertitur ad solem ; mutataque servat amorem. *O.* Omnia solis habet nomenque orbemque coloremque Crinis , & innocuâ fulgentem luce coronam. Indidit & motum solers natura ; suumque Esse dedit terris (visu mirabile) solem , Constanti qui lege dies meritur & umbras ; Attonitoque novum deducit tempus Olympo. *Com.*] *Un Turæ sol*

HELIX, icis. f. **PLI.** [*Hederæ genus.*] *Sorte de Lierre.*

HELLAS, adis. f. [*Græcia ab Hellene Deucalionis & Pirrhæ filio dicta.*] *La Grece*. PHR. Hellade percussâ Marius cum præcipitat se. *H.* (Vide GRÆCIA.)

HELLE, æs. *Filia Athamantis & Nepheles , qua Inus Norveca infidias fugiens cum Phrixo fratre , arictem aurei velleris consendit , quo Pontum trajiceret.* Purpureis agitatam fluctibus Hellem , Auræâ quam molli tergo vexit ovis. *PR.* Helle periculis contrivita in mare decidit. Questus est Hellen cecidisse Phryxus ; Cum gregis tutor radiante villo Aureo fratrem simul & sororem Sustulit tergo ; medioque jactum fecit in Ponto. *S.* Et Pelago nomen Nepheleas abstulit Helle. *L.* Et de se nomina fecit aque. *O.* Hellepontos enim ab Hulle dictum est mare nud. *EPITH.* Infelix , trëpidans , scëbilis , pal-

lida , Phyræa , Phyræa sörör. SYN. Nēphēlēis , Nēphēliās , Athāmānthīs. PHR. Longaque Phryxæ stagna sororis adit. *O.* Et frustra pecudem quæres Athmantidos Helles. *O.* Si te forte juvant Helles Athamantidos urbes. *Pr.*

HELLEBORUM, i. n. & **HELLEBORUS**, i. m. [*Herba frequens in Anticyrâ insulâ , quæ cum haberecur efficax ad levanda mentis vitia , proverbio locum dedit Helleboro opus esse iis qui animo parum constarent.* Danda est Hellebori multo pars maxima avaris. *H.*] *Hellebore*. PHR. I Bibe dixissem purgantem pectora succos , Quidquid & in torâ nascitur Anticyrâ. *O.* Sed negat Helleboros & noxia Galbana succo. *Col.* Helleborosque graves. *V.* Expulit Helleboro morbum bilemque meraco. *H.*

HELLEBOROSUS, à , ūm. **PLA.** [*Qui plus Hellebori sumpsit quàm par erat.*] *Qui a pris trop d'Hellebore.*

HELLEBORITES, æ. m. **PLI.** *Vin d'Hellebore , où l'on a fait tremper de l'Hellebre.*

HELLESPONTUS, ti. m. [*Parsægæi maris ab Helle dicta , in cujus faucibus Abydus in Asiâ opposita est Sexto in Europâ ait prop.* Imperio Xerxis bina coisse vada ; junctis scilicet navibus , quibus innumerabiles copias trajiceret. Longus in angustum quâ clauditur Hellepontos. *O.*] *L'Hellepont , le bras de Saint George , ou le détroit de Gallipoli.* SYN. Hēllēspōntiācā örā. *C.* Æquor Phyræūm. *St.* Abydēnā aquā. *O.* Sēstiāci sinūs. *St.* Hēllēspōntiācūm mārē. *O.* Phyræā stāgnā sörörīs. *O.* EPITH. Angūstūs , rāpīdūs , Phyræūs , Athāmāntiūs , Lēandriūs , Abidēnūs , Sēstiācūs , cūrvūs , irātūs. PHR. Quæ passim rapido diffunditur Helleponto. *C.* Fervent cocuntia Phryxi Littora. *St.* Ponto quâ Nereis imperat Helle. *St.* Per angustas malè vectæ virginis undas. *O.* Angustum citra pontum Nepheloides Helles. *O.* An freta vicinas inter currentia turres. *H.* Phryxi quâ semita jungi Europamque Asiamque verat. *St.*

HELLUATIO, onis. f. *Débauche , goinfre.*

HELLUO, onis. m. **CIC.** *Goinfre , gourmand.* Dicitur etiam metaph. helluo patriæ , librorum. **CIC.** PHR. (Vide GULOSUS. FAMELICUS.)

HELLUOR, aris , arūs sum , arī. *Manger , consumer tout son bien à faire bonne chère.* Parum expatriavit ? an parum helluatus est. *C.* Quidquid quæserat , ventri donabar avaro. *H.* Præclaram ingrata stringat malus ingluvie rem. *H.* Ventri & luxuriæ vacare. *Cl.* (Vide GULA. GULOSUS.)

HELORUS, i. m. [*Sicilia fluvius.*] *Abisö.* PHR. Præpingue solum stagnantis Helori. *V.*

HELVELLÆ, arūm. f. **CIC.** [*Edules herbæ.*] *Sorte de plante bonne à manger.*

HELVETII, örüm. Acerrima & Maxima natio aë cicero sita inter Rhenum , & Rhodanum , Juram montem & Alpes. Statum habent popularem tredecim distinctum civitatibus : æquâ vivunt libertate , concordia inter se fœdere , nunc à Suicia pago qui primus omnium Austriacam dominationem excussit , appellantur.] *Les Suisses.* EPITH. Förtēs , Impāvīdī , dūrī , gēnērōsī , magnānīmī , bellīgērī. PHR. Fera gens armis Helvetia. *Bapt.* Helvetii genus armipotens. *Mam.*

HELVII, örüm. m. **Cas.** [*Populi Gallia Narbonensis.*] *Le Vivare.*

HELVOLUS , **HELVUS** , **HELVOLUS** , à , ūm.

Coloris inter rubri & nigri, helvolum vinum. Cato. Vin paillet.

HĒLXINĒ, ēs. f. *Pli.* [Herba quæ parietaria dicitur.] *De la Parietaire.*

HĒM. *Interj. irascentis, interrogantis &c.* Hem quid istuc. *Ter.* Nihilne? hem. *TER. He.* Hem pater! *TER.* Ah! Hem! quæ est hæc fabula. *TER. Ho ho.* Hem astutias. *TER. Voila.*

HEMERIS, is. f. *Pli.* [Quercus species.] *Especie de Chêne.*

HĒMEROCALLYS, is. f. *Pli.* [Herba cujus flos brevis unum diem tantum durat.] *Hemerocalie. Lys sauvage. PHR.* At tu quæ flores in tergum averſa reflectis. Obliquos, ostro costas virgata rubenti, Si sparium unius possis durare diei, Hemerocallis eris. *Rap.*

HĒMYCYCLUS, i. m. *Cic.* [Sedes &c. semiorunda.] *Siege ou autre chose faite en demy cercle.*

HĒMINA, æ. f. [Menſuræ genus dimidia pars sextarii.] *Hemine, demi ſétier. PHR.* Fregerit heminas Aretæ ædilis iniquas. *L.*

HĒMINARIUS, a, ūm. [Quod heminam capit.] *De demi ſétier. HĒMINARIUS. QUIN.* [Pro Exiguis.] *Petit.*

HĒMIONYUM, i. n. *Pli.* [Herba.] *Ceterac.*

HĒMYS [Græcæ vox pro semis.] *Demy.* Hinc **HĒMISPHÆRIUM**, i. n. *Var.* [Dimidius globus.] *Hemisphère. HĒMITRIGLYPHUS, i. Vi. &c. *Demytriglyphe, ornement d'architecture.**

HĒMITRITÆUS, a, ūm. [Semitertiana febris.] *Fièvre demy-tierce. PHR.* Cui gravis & ferveas hemitritæos erat. *M.*

HĒNDECASYLLABUS, i. m. [Versus undecim syllabarum.] *Endécasyllabe. PHR.* Quare aut Endecasyllos trecentos. *C.* Dulces Molliculi tenellulique, Et prorsus similes catullianis. *Com.*

HĒNIOCHI, ōrām. *Populi Sarmatia juxta pontum. PHR.* Heniochosque truces. *V-F.*

HĒNYOCHUS, i. m. *Pli.* [Sidus.] *Le cocher, constellation.*

HĒPAR, ātis. n. [Latine jecur.] *Le Foie. (Vide JECUR.)*

HĒPAR, pītis. *Pli.* [Piscis genus.] *Sorte de Poisson.*

HĒPATARIUS Morbus. *CEL.* *Maladie Hépatique ou du foie.*

HĒPATYCUS, a, ūm. *CEL.* [Qui Epate laborat.] *Epaticus qui a le foie mal affecté.*

HĒPTERES, is. f. *Liv.* [Navis habens septem remorum ordines.] *Galere à sept rangs de rames. (Vide NAVIS.)*

HĒRĀ, æ. f. [Domina.] *La maîtresse d'un logis. PHR.* Scis, hera, te mea lux? juveni placuisse Beato. *O.* Heram pro junone & fortunâ dixit *Cic.*

HĒRACLEA, æ. f. [Nomen multarum urbium, quarum celeberrima fuit in Bithyniâ.] *Quam Ovid. Herculeam urbem nominat. Alia in Thraciâ quæ magna Perinthus Ante fuit; priscum mutavit Heraclea nomen. Ait MANT. Fuit & Heraclea urbs lydia ab eâ Dionysius philosophus dicitur à Cicerone HĒRACLEOTES. Ab eodem denominatur lapis HĒRACLIUS seu LYDIUS. Pierre de touche.*

HĒRACLEĀ Est etiam oppidum Sicilia &c.

HĒRACLITUS, i. *Philosophus Ephesus quem aiunt flere solitum fuisse, quoties egredereetur domo, cum e contra videret Democritum; quod alteri quidem fletu,*

alteri verò risu digna viderentur quacumque agebant homines. PRH. Qui materiam rerum esse putarunt Ignem... Heraclitus inquit quorum Dux prælia primus Clarus ob obscuram linguam magis inter inanes (i. imperitos) quàmde graves inter Grajos qui vera requirunt. *Lr.*

HĒRACLIUS *Imperatoris nomen. PHR.* Tunc erat imperii caput Heraclius in armis. *Mant.*

HĒRBĀ, & **HĒRBULĀ**, æ. f. *Dim.* *Une herbe, de l'herbe. SYN.* Grāmēn, grāmīnis hērbā, cāspēs. *EPITH.* Mōllis, vērnan̄s, flōrēns, flōridā, lētā, Dūlcis, pīnguīs, pūbēns, altā, sūrgēns, gēmīans, flāgrāns, hālāns, pīctā, rīdēns, vīrēns, vīridis, vīridāns, tēnērā, tēnēllā, rōscidā, tēnuīs, rēdōlēns, āmōnā, rīgūā, irrīgūā, prūīnōsā, ōdōrātā, ōdōrā, grāmīnēā, ēdūlīs, trēmūlā, flūvīālīs, ūdā, lētā, cōmāns, fēcūndā, fērtīlīs, mōrīēns, pālēns, ādūlētā, lānguēns. *PHR.* Innumeris distinctas floribus herbas. *O.* Quis humum florentibus herbis Spargeret. *V.* Floribus agrestes herbas variantibus. Facilis quærentibus herba. *V.* Quas habet hortus opes. *M.* Sulcis frumenti quæreretur herbas. *V.* Illic officiant lætis ne frugibus herba. *V.* Ne surgentes atterat herbas Buccula. *V.* Herbaque quæ latuit cerealibus obruta sulcis, Exerit è tepidâ molle cacumen humo. *O.* Nec feges eludat messē fallacibus herbis. *O.*

HĒRBĀ *Irrigua. PHR.* Perque resurgentes rivis lambentibus herbas. *V.* Gramineus madidam cæspes obumbrat humum. *O.* Quas roscido nutriunt humore. *C.* Irriguumque bibant fontem. *V.* Herba seu verno saturata rore. *Buch.* Tenuis fugiens per gramina rivus. *V.* Gramen erat circa quem, proximus humor alebat. *O.*

HĒRBĀM *Pascere. PHR.* Sunt viridi prato confinia litora, quorum Altera pars undis, pars altera cingitur herbis, Quas neque cornigeræ morsu læsere juvenæ, Nec placidæ carpsistis oves, hirtæ capellæ. Non apes inde tulit collectos sedula flores: Non data sunt capitis genialia ferta, nec unquam Falciferæ secdere manus: ego primus in illo Cæspite confedi. *O.* Aut herbâ captum viridi. *V.* Cum ros in tenerâ pecori gratissimus herbâ est. *V.* Cætera pascuntur virides armenta per herbas. *V.* Summas carpentem Ignavius herbas. *V.* Equus immemor herbæ. *V.* Frondibus & victu pascuntur simplicis herbæ. *V.* Et vulvis pascunt radicibus herbas. *V.* Nec fortu nemorum gaudent, nec mitibus herbis. *M.* Neque enim pecori fœcundior ulla Herba loco est. *O.* Florentem cytisum carpetis. *V.* Luxuriem segetum tenerâ depascit in Herbâ. *V.* Non gramina defunt; & quantum longis carpent armenta diebus, Exiguâ gelidus tantum ros nocte reponet. *V.* Vitulus relicta Matre qui largis juvenescit herbis In mea vota. *H.* (Vide PASCO.)

HĒRBĀ *Sitiens, languens. PHR.* Et cum exustus ager morientibus æstuat herbis. *V.* Sole licet, siccæque siti peritura laborent. *O.* Arct ager, vitio moriens sicut aëris herba. *V.* Ceu sole marcet herba languens torrido... Quæ repente corruit ante falcis plagam aridis radicibus. *Buch.* Herba mox languet medio sub æstu; Et comis sero jacet arefactis Vespere. *Buch.* Passa jam longos velut herba soles. *San.* Neque uilis. Aut herbæ campo apparent, aut arbore frondes. *F.*

IN HERBĀ Recubare, jacere. **PHR.** Fronde super viridi requiescere. *V.* In molli confedimus herbā. *V.* Cognovi preffas noti mihi cæspitis herbas: De nostro curvum pondere gramen erat. *O.* Herba cubile Præbebat multa, & molli lanugine abundans. *Lr.* Sed opacā fufus in herbā. *O.* Fufusque per herbam. *V.* Udis abjectus in herbis. *O.* Unus erat tribus in secretā lectulus herbā. *Pr.* Neu dorso nemoris libeat jacuisse per herbam. *V.* Ille caput viridi fessum submisit in herbā. *O.* Vifidante toro confederat herbæ. *V.* Datque torum cæspes. *O.* Fagineâ nuper recubabam lentus in umbrâ, Stravit ubi, facilem cæspitis herba torum. *Sant.* (Vide **JACEO**. *Jacere in herbâ.*)

HERBĀS Lëgërë. *Cueillir.* **PHR.** Florentesque secant herbas. *V.* Herbas partim radice revellit; Partim succidit curvamine falcis ahenæ. *O.* Messæ falcibus herbæ. *V.* Ungue secta seges. *S.* Carpendæ manibus frondes interque legendæ. *V.* (Vide **COLLIGO**.)

HERBĀ Mëdicā. **EPITH.** Mitis, sanā, pötens, salubris, utilis, salutaris, salutaris, phœbëa, Apollinëa, Mächäoniā, Pœoniā, pœantiā, præsens, opërosā. **PHR.** Non illa feris incognita capris Gramina, cum tergo volucres hætere sagittæ. *V.* Scire potestates herbarum, usumque medendi. *V.* Operosæ viribus herbæ. Medicas seu diceret herbas. *Cl.* Nec potuit curas sanare salubribus herbis. *T.* Nosse salutaris dubiis animantibus herbas. *S.* Pœonias nequicquam admoveris herbas. *Cl.* Exoneratur ventrem mihi villica malvas Attulit. *M.* Qui miribus herbis Parcarum exoras pensa brevesque colos. *M.* Huc tu jussos asperge sopores Trita Meliphilla, & Cerinthæ ignobile gramen. *V.* Superas cæli venisse sub auras Pœoniis revocatum herbis. *V.* Phœbique potentibus herbis. *V.* Spargitque salubres Ambrosiæ succos. *V.* Utere tentatis operosæ viribus herbæ. *O.*

HERBÆ Venenösæ, Mägicæ. **EPITH.** Mägicæ, f-nestā, cantatā, lëthalis, nocens, opërosā, lethifërā, scëlërātā, Circæā, Mëdëis, Hëcätëis, invalidā. **PHR.** Membraque Circæis effœminat acrius herbis. *Cl.* Has herbas atque hæc Ponto mihi lecta venena Ipsa dedit Mæris. *V.* Herbasque quas Colchos atque Iberia mittit venenorum ferax. *H.* Martis quæstæ in montibus herbæ. *V.* Sardois videar tibi amarior herbis. *V.* Falcibus & messæ ad lunam quæruntur ahenis Pubentes herbæ. *V.* Cicutis allium nocentius. *H.* Latices spargit radice nocenti. *O.* Et fallax herba veneni. *V.* Pocula tristi Gramine tincta. *Cl.* Velociusve miscuisse toxicum. *H.* Herba succo nocitura. *S.* Nec miseros fallunt Aconita legentes. *V.* Nimiûnque hostiliter usā Viribus herbarum. *O.* Horrendis pabula succis Conterit. *O.* Si non evanuit omnis Herbarum virtus. *O.* Quidquid lëthali gramine pollet Caucasus. *Cl.*

HERBIS Coronari. (Vide **CORONO**.)

HERBÆ Hortensës. (Vide **OLUS**.)

HERBACEÛS, ā, ūm. **PLI.** Semblable à l'herbe.

HERBANÛM, ī, n. **PLI.** [Tusciæ oppidum.] *Orvieto.*

HERBARIÛS, ā, ūm. [Quod ad herbas pertinet.]

Qui concerne les herbes. **Ars Herbaria.** **PLI.** La Botanique. **HERBARIÛS**, ī, m. **PLI.** Un Botaniste, qui connoit les simples. **PHR.** Scire potestates herbarum usumque medendi. *V.*

HERBASCÖ, & **HERBESCÖ**, is, èrë, n. **PLI.** Poussir de

l'herbe. **PHR.** Terra è semine elicit herbescentem viriditatem. *Cic.* Injussa virescunt Gramina. *V.* Mulcens aurâ Zephyrus vernas evocat herbas. *S.* Quæque diu latuit, nunc quâ se tollat in auras, Fertilis occultas invenit herbâ vias. *O.* Nunc herbæ ruptâ tellure cacumina tollunt. *O.* Nec quas hortus alit cum succis mitibus herbas. *O.* Nam fata vere novo teneris lacerantia succis. *O.* Seu plures calor ille vias, & cæca relaxat Spiramenta, novas veniat quâ succus in herbas. *V.* Vere novo: tunc herba recens & roboris experts Turget, & insolida est, & spe delectat agrestes. *O.* Hic ver perpetuum fragrantès educat herbas. *Siro.* Tellus gemmantès explicat herbas. *V.*

HERBASCÈRE, **PLI.** Croître en herbe: **PHR.** Puberibus caulem foliis & flore comantem Purpureo. *V.*

HERBESÛS, ī, f. **Liv.** [Siciliæ oppidulum.] *Pe-lazzuolo.*

HERBËÛS, ā, ūm. **PLA.** [Quod herbæ colorem habet.] *Verd.* Oculi herbei. **PLA.** (Vide **VIRIDIS**.)

HERBIDÛS, **HERBIGËR** & **HERBOSÛS**, ā, ūm. [Herbis plenus.] *Converti d'herbes.* **SYN.** Grāmīnëus. **PHR.** Locus herbidus. *Liv.* Seges herbida. *Col.* Mons herbifer. *PLI.* Herbosus agger. *O.* Viridi cæspite mollis humus. *O.* Rider ager multo fecundus gramine. Stagni tamen ultima vivo Cæspite cingantur. *O.* Viridi si margine clauderet undas Herba. *Lr.* Terræ gramen habent. *H.* Viridissima gramine ripa. *V.* Planissima campi Area, quam viridem faciebant graminis herbæ. *O.* Quæque suo viridi semper se gramine vestit Tellus. *V.* Principio genus herbarum viridemque nitorem Terra dedit circum colles; camposque per omnes Florida fulserunt viridanti prata colore. *Lr.* Vivax cæspite gramen. Quique frequens herbis & fertilis ubere campus. *V.*

HERBIGRĀDÛS, ā, ūm. [Qui super herbam graditur.] *Qui marche sur les herbes.* Cochlea herbigrada. *Cic.*

HERCÛLÛS, īs. *Jovis filius ex Alcmenâ Amphitruonis uxore.* Laboriferi cum jam natalis adesset Herculis; & decimum premeretur fidere signum, Tendebat gravitas uterum mihi (ait Alcmena) quodque ferebam Tantum erat, ut posses authorem dicere Tanti ponderis esse jovem. *O.* Nam quod te jactas Alcmenâ matre creatum: Jupiter aut falsus pater est, aut crimine verus. Matris adulterio patrem petis. *O.* Junonem ille, ut ceteri Jovis filii auverſam habuit. Vel in ipsis cunis Herculem perdere voluit Juno, immisſis anguibz quos elisit infans. Cunarum labor est angues superare. *O.* Monstra superavit prius Quam nosse posset. *S.* Qui timidæ matri pressos ostenderit angues; Intrepidusque feros riserit ore puer. *Cl.* Manibusque suis Tyrinthius angues Preflit, & in cunis jam Jove dignus erat. *O.* Paladis ope Juno Herculi conciliata pueri labris ubera immulsi. Sparſa lactis gutta viam in calo lacteam effecere. Junonis benevolentia non fuit diuturna. Juno Euristeum regem impulit ut Herculem variis obiceret laboribus, quibus oppressus periret. Ille quidem majora fide quoque gessit, & orbem Implevit meritis. *O.* Duodecim vulgò numerantur ejus labores prima Cleonæ tolerata ærumna Leonis; Proxima Lerneam ferro & face contudit Hydram: Mox Erymanthæum vis tertia percussit Aprum: Æripedis quarto tulit

tulit aurea cornua Cervi, Stymphalidas pepulit volucres discrimine quinto, Threiciam sexto spoliavit Amazona Baltheo: Septima in Augiæ stabulis impensa laboris, Octava expulso numeratur adorea tauro, In Diomedes victoria nona quadrigis, Geryone extincto decimam dat Iberia palmam, Undecimum mala Hesperidum distracta triumphum (*Atlantem in eo adiutorem habuit, Hercule interim eolum humeris ferente*) Cerberus extremi suprema est meta laboris. *Aus. Eos labores Hercules ipse recenset apud Ovid.* Ergo ego fœdantem peregrino templa cruore Bustri domui? sævoque alimenta parentis Antæro eripui? nec me pastoris Iberi Forma triplex, nec forma triplex tua Cerbere movit? Vósne manus validi pressistis cornua tauri? Vestrum opus Elis habet, vestrum Stymphalides undæ, Partheniumque nemus. Vestra virtute relatus Thermodoontiaco cælatus baltheus auro, Pomaque ab infomni non custodita dracone. Nec mihi Centauri potuere resistere, nec mi Arcadiæ vastator Aper: nec profuit Hydræ Crescere per damnum, geminasque resumere vires. Quid, quod Thracis equos humano sanguine pingues, Plenaque corporibus laceris præsepia vidi? Visaque dejeci, dominumque ipsosque peremi. His elisa jacet moles Nemeæa lacertis: Cacus & horrendum Tiberino in litore monstrum. Hac cælum cervice tuli, defessa jubendo est Sæva Jovis conjux: ego sum indefessus agendo. *O. Quem non mille feræ, quem non Stenelejus hostis, Non potuit Juno vincere, vicit amor. O. Omphaleque Lydorum regina servire coëgit.* Alciden nere coëgit amor. *Aus. Crassaque robusto deducit pollice fila; Aequaque formosæ pensa rependit heræ. O. Et manu clavam modò quâ gerebat Fila deducit. Pro dejanira quæque pugnavit contra Acheloum (Vide ACHELOUS) Nessum centaurum dejaniram abducere tentantem, interemit. Nessus moriens vestem suo cruore tinctam Dejanira dedit, affirmans si eam Hercules indueret, futurum ut nullam aliam amaret.* Calido velamina tincta cruore Dat Munus raptræ, velut irritamen amoris. Longa fuit mediæ mora temporis; actaque magni Herculis implerant terras, odiumque novæ... cum fama loquax præcessit ad aures, Dejanira tuas... amphitritoniaden Joles ardore teneri Credit amans, venerisque novæ perterrita famâ... prætulit imbutam Nessæo sanguine vestem Mitte... caput inficis heros Induiturque humeris Lerneæ virus Echidnæ. *O. Ardet atro delibutus Hercules Nessi cruore. H. Incaluit vis illa mali: pulmonibus erat Ignis edax imis... Dum potuit, solitâ gemitum virtute repressit. Victa malis postquam est patientia, reppulit aras Implevitque suis memorosam vocibus Oeten. Nec mora, leviseram conatur scindere vestem: Quâ trahitur, trahit illa cutem (scædumque relatu, Aut hæret membris frustra tentata revelli, Aut laceros artus, & grandia detegit ossa... Arboribus cæsis, quas ardua gesserat Oete, Inque pyram structis, arcum pharetramque capacem, Ferre jubet Porante satum, quo flamma ministro Subdita: dumque avidis comprehenditur ignibus agger, Congeriem sylvæ Nemeæo vellere summam Sternit, & impositâ clavæ cervicæ recumbit Haud*

alio vultu, quàm si conviva jaceret Inter plena meri redimitus pocula fertis. Sic, ubi mortales Tiryntius exiit artus, Parte sui meliore viget, majorque videri Coepit, & augustâ fieri gravitate verendus. Quem pater omnipotens inter cava nubila raptum Quadrijugo curru radiantibus intulit astris. *O.*

ERRH. Tiryntius, Amphitritoniûs, ætheûs, claviger, cælisfer, clârus, fortis, victor, magnus, potens, ferôx, invictus, insignis, inclutus, horridus, tremendus, formidabilis, imperterritus, vâgus, impiger, violētus, horridus, torvus, belipotens, generosus, eximius. SYN. : HERCULYS Nomina. PHR. Natus Alcmenâ. S. Venerat Eveni rapidas Jove natus ad undas. O. Appulerat ripæ Vaccas Ætheus Iberos. O. Magnanimus spectat pharetras & inutile robur Amphitritoniades. V-F. Emensus longi claviger orbis iter. Dicam & Alcidem. H. Hic locus Herculeo nomine clarus erat. O. Ausus falsiparens Amphitritoniades. C. Ecce furcens animis aderat Tiryntius. V. Tegmen torquens immane leonis Terribili impexum serâ cum dentibus albis Indutus capiti. V. Populus Alcideæ gratissima. V. Orbis domitor. S. Claviger heros. O. à clavâ Thebanus Deus. PR. Quid Thebæ natus sit.

HERCULIS Labores. Ut prima novæ Monstra manu geminosque premens eliserit angues; Ut bello egregias idem dejecerit urbes, Trojamque Æchaliæque; ut duos mille labores Rege sub Euristheo faris Junonis iniquæ Pertulerit: tu nubi-genas invictæ Bimembres Hylæumque Pholomque manu, tu Cressia mactas Prodigia, & vastum Nemeæ sub rupe leonem: Te stygii tremuere lacus, te janitor orci... nec te ullæ facies nec terruit ipse Typhoeus. Arduus arma tenens: non te rationis egentem Lerneus turbâ caput circumsterit anguis. V. Non Hydra secto corpore firmior Vinci dolentem crevit in Herculem. H. Nec verò Alcides tantum telluris obivit: Fixerit æripedem Cervam licet, aut Erimanthi Placavit nemora, & Lemam tremefecerit arcu. V. Non cadere Anthæo, non crescere profuit Hydræ, Non Cervam volucres eripere pedes. Cl. Ut qui pacato statuisset in orbe columnas. PR. Audistisne aliquem tergo qui sustulit orbem: Ille ego sum; Alciden terra recepta vocat. PR. Sic Hercule quondam Sustentante polum, melius librata pependit Machina, nec dubiis titubavit signifer astris, Perpetuæque senex subductus mole parumper Obstupuit proprii spectator ponderis Atlas. Cl. Te Libyci timuere finis: te maximus Atlas Horruit, imposito cum premerere polo. Cl. Firmior herculeâ mundus cervicæ pependit. Cl. Melius collo sedit Herculeo polus. S. Quis facta Herculeæ non audit fortia clavæ. PR. Melle-nia mœnia quondam Stravit, & immeritas urbes Elinque Pylumque Diruit. O.

HERCULEUS, à, ñm. d'Hercule. PHR. Domitosque Herculeâ manu Telluris Juvenes. H. Qui carmine laudes Herculeas & facta ferant. V. Herculeos arcus. J.

HERCULANĒA Pars. Pla. [i. decima, ab Hercule cui offerebatur, ita dicta.] La dixième partie.

HERCULARIUM, ñ. n. Plî. [Campaniæ oppidum.]

La Torre del Gréco.
HÉRCULÉ, *Hércle. Ter.* [Juramenti formula.] *Par Hercule.*
HÉRCŪLIS *Insulæ. Pl.* [Prope Sardiniam.] *Asinaria.*
HÉRCŪLVS *Portus. Pl.* [In Tusciâ.] *Porto Ercole.*
HÉRCŪLVS *Monæci portus. Pl.* [In Galliâ Narbonnensi.] *Mourgues.*
HÉRCŪLANEÆ *Urtica. Ppl.* *Especie d'ortie.*
HÉRCŪNIÆ, *Æ. f.* [Maxima Germaniæ sylvæ cuius latitudinem fuisse ait Cæsar novem dierum iter, longitudinem verò dierum sex.] *La Forêt noire.*
PHR. Sublimis in Arcton Prominet Hercyniæ confinis Rhetia sylvæ, Quæ se Danubii jactat Rhenique parentem. *Cl.* Lucis Suevi nobiles Hercyniis. *S.*
HÉRDŌNIÆ, *Æ. f. Pl.* [Urbs Apuliæ.] *A dona.*
HĒRI & **HĒRĒ**. *Adv. Hier. SYN.* *Hēsternā lūcē.*
PHR. Cur here quod dederas, hodie puer Hile negasti. *M.* Nolite fronti credere; nupsit heri. *M.* Scriberet hesternā patri cum luce salutem. *M.* Quæ tulit hesternā pessima nocte quies. *T.*
HĒRIFUGA, *Æ. m.* *Esfclave, fugitif.* Relinquens dominos, ut herifugæ Famuli solent. *C.*
HĒRILYS, *tlē.* *Du Maître, de la Maison.* **PHR.** Ille manum patiens, mensæque assuetus herili. *V.* Canes satiati sanguine herili. *V.* Gressumque canes comitantur herilem. *V.*
HĒRYNACĒVS, *Æ. Pl.* & **HĒRYCIŪS**, *ii. Var.* [Animal spinis horridum.] *Un herisson.*
HĒRMÆÆ, *Æ. f. Pl.* [Insula Sardinia.] *Il capo cavalle.*
HĒRMÆ, *ārūm. m.* [Statuæ Mercurii in trunco arboris efformatæ, quæ sepulchris erigebantur.] *Statuē de Mercure.* Hermes tuos & signa Megarica expecto. *Cic.*
HĒRMĀNDURĪ, *ōrūm. Tac.* [Germaniæ populi.] *Peuples de Silésie.*
HERMAGŌRÆS, *Æ.* Rhetor egregius qui roma docuit Augusti temporibus.
HĒRMĀPHRŌDITŪS, *i. mercurii ex Venere filius, qui relicto monte Ida, in quo à Na adibus educatus fuerat in Cariam venit.* Mercurio puerum, divâ & Cythereide natum Najades Idæis enutrivere sub antris: vidit ubi puerum visumque optavit habere Naias Salmacis fontis præses. Istum (ait nymphe) nulla dies à me, nec me deducat ab isto. Vota suos habuere Deos nam mista duorum Corpora junguntur, faciesque inducitur illis Una... nec duo sunt, sed forma duplex; nec femina dici, Nec puer ut possit, neutrumque & utrumque videtur. Ergo ubi se liquidas, quò vir descenderat, undas Semimarem fecisse videt, mollitæque in illis. Membra, manus tendens, sed jam non voce virilis, Hermaphroditus ait, nato date munera vestro Quisquis in hos fontes vir venerit, exeat inde Semivir, & tactis subito mollescat in undis. Motus uterque parens (Mercurius & Venus) nati rata verba biformis Fecit, & incerto vocem medicamine tinxit. *O.* Ab eo **HĒRMĀPHRŌDITŪS** dicitur ambiguus modo vir modo femina. *O.* *Hermaphrodite.*
HĒRMĀTHENÆ, *Æ. f. Cic.* *Statuē de Mercure & de Minerve sur une même base.*

HĒRMĒS, *is. & Ætis.* *Mercurii nomen.* (Vide **MERCURIUS**.)
HĒRMĒS, *Æ. m. & HĒRMÆ*, *ārūm. m.* [Statuæ Mercurii.] *Statuē de Mercure.* Hermes tuos & signa Megarica expecto. *Cic.* Truncoque simillimus Hermæ. *J.* Simulachra Mercurii quadrato statu figurabantur, ait Macrobius.
HĒRMĪŌNE, *ēs.* *Martis & Veneris filia, uxor Cadmi quæ cum marito in serpentem mutata est.* Versæque in sibila dira querelæ. *St.* Divæ Veneris quoque filia longum Reprat & Illyricas ejectionem virus in herbas. *St.* (Vide **CADMUS**.)
HĒRMĪŌNE Altera, fuit Menelai & Helenæ filia eam Menelaus dum Trojanæ obsidioni interesset nuptui dedit Pyrrho Achillis filio. Sed Orestes cui absente Menelao desponsata erat Hermiones, eam repetiit Pyrrho interfecto. *EPITH.* Spārtānā, lēdēā. *PHR.* Spartanamve feras laudibus Hermionem. *Pr.* Qui (Pyrrhus) deinde sequutus Ledaam Hermionem Lacedæmonioque hymenæos. *V.*
HĒRMŪS, *i. m.* *Fluvius lydia aurifer.* *EPITH.* Tūrbidūs, divēs, lūdūs, lūdūs, flāvūs, aurifer. *PHR.* Non illi satis est turbato fordidoque Hermus. *M.* Nec pulcher Ganges atque auto turbidus Hermus. *V.* Et dives rutilus sordeat hermus aquis. *Pr.*
HĒRNIÆ, *Æ. f.* [Morbigenus, cum intestinum in scrotum descendit.] *Hergne, hernie, descende de boiaux.* *SYN.* *Entērocēlæ*, *ārūm.* *PHR.* Ingens iratis apparuit hernia sacris. *J.*
HĒRNICI, *ōrūm.* *Italia populi in Campaniā* Qui roscida rivis Hernica saxa colunt. *V.*
HĒRŌ, *ūs. f.* *Puella Veneris sacerdos ex Ceste urbe bellefonti, quæ Leandri Abydeni adolescentis amore capta, lucernam in fastigio turris noctu ponebat, ad ejus lumen natabat Leander. Subortā tempestate extincta est lampas & Leander aquis obruitur.* Hero doloris impatientia se de turri præcipitem dedit: Quid Juvenis, magnum cui versat in ossibus ignem Durus amor! nempe abruptis turbata procellis Nocte natat Cæcæ ferus freta, quem super ingens Porta tonat cæli; & scopulis illisa reclamant Æquora; nec miseri possunt revocare parentes, nec moritura super crudeli funere virgo. *V.* Sæpe potens Hero Juvenis transnaverat undas. *O.* Seder anxia turre supremā Sestias in speculis. *St.* Si cadat unda maris festa puella tibi. *O.* In quā Nil nisi Leandri nomen in ore fuit. *O.* Dicar Abydeno festa puella viro. *O.*
HĒRŌDES, *Æ.* *Multi fuere ejus nomini, quorum celebrior, Ascalone natus, filius fuit Antipatris Idumæi, Judææ rex declaratus anno Augusti 10.* *EPITH.* Fērūs, fērōx, ātrōx, impiūs, crudēllis, Bārbārūs, crūentūs. *PHR.* Cur alter fratrum cessare & ludere & ungi Præferat Herodis palmetis pinguibus. *H.*
HĒRŌICŪS, & **HĒRŌŪS**, *ā, ūm.* *Heroique, de Heros.* *PHR.* Heroica tempora, heroica personæ. *Cic.* Heroici versus. *Quin.* Quis te Carminis heroi tangere jussit opus. *Pr.*
HĒRŌYS, *idīs. f. St.* & **HĒRŌINÆ**, *Æ.* *Femme illustre.* *PHR.* Prima locum sanctas heroidas inter haberes: Prima bonis animi conspiciere tui. *O.* Quā veteres Latias Crajasque heroidas æquas. *St.* Illa fit Inachius & blandior heroinis. *Pr.* Mutatas formas, heroidas insuper isdem Addidit. *M.* *De libris Ovidii,*

HEROS, ōis. m. [Heros dicebatur qui Deum habebat patrem, matrem verò mortalem, vel vicissim Deam matrem, patrem verò hominem.] *Un Heros, un demi-Dieu.* [Nunc Heros dicitur vir divinā quasi virtute praeclitus.] *Un Heros, un homme illustre.* **ΕΡΗΣ**. Fōrtis, clārus, pōtēns, inclēyūs, īngēns, illūstris, nobilis, invictus, magnānīmūs, animōsūs, gēnērōsūs, sēmīdēūs, cēlēbrīs. **PHR.** Sēmīdēūque genus. O. Intererit multūm Davusne loquatur, an Heros. **H.** Cum sese à mōenibus Heros Priamides. **V.** Qvem virum aut Heroa Iyrā vel acri Tibiā fumes celebrare Clio. **H.** Divisūque videbit Permissos Heroas, & ipse videbitur illis. **V.** Heroes salvere, Deūm genus. **C.** Hic genus antiquum Teucrici, pulcherrima proles, magnanimi Heroes, nati melioribus annis. **V.** Defunctaque corpora vitā Magnanimūm Heroum. **V.** Nec robora profunt Sēmīdēūm Heroum. **St.** Insignes & pace Heroas & armis. **S. rōz.** Se profert animis ingentibus Heros; Non qualis belli furis accensus, & irā Terribilis, manibus ferrum fatale contusat, Attollitque animos & saevis fulminat armis, Aspera dum fuso crudescunt praelia Martis Sanguine; sed qualis, dum nobilis ira refedit, Bellorum mitem deterfus pulvere vultum Excipitur; votis victor placidusque triumphat. *Fleoh.* (Vide **BELLOR.**)

HERSYLIA, æ. *Conjux Romuli. Rapto in calum Romulo.* Flebat ut amissum conjux; cum regia Juno Irin ad Herfiliam descendere limite curvo Imperat, & vacuæ sua sic mandata referre: O & de Latio, O! & de gente Sabinā Præcipuum matrona decus, dignissima tanti Antè fuisse viri conjux, nunc esse Quirini, Siste tuos fletus, & si tibi cura videndi Conjugis est, duce me lucum pete, colle Quirino Qui viret, In terram pictos delapsa per arcus, Herfiliam jussit compellat vocibus Iris... Nec mora, Romuleos cum virgine Thaumantā Ingre-ditur colles: ibi sidus ab æthere lapsūm Decidit in terras, à cujus lumine flagrans Herfiliaë crinis cum sidere celsit in auras. Hanc manibus notis Romanæ conditor urbis Excipit, & prisceum patriter cum corpore nomen Mutat, Oramque vocat: quæ nunc Dea juncta Quirino est. O.

HERUS, rī. m. *Le maître du logis.* **PHR.** Nec victoris heri tetigit captiva cubile. **V.** Servus non paulo sapientior. **V.** O? here quæ res Nec modum habet &c. **H.** (Vide **DOMINUS.**)

HESYODUS, dī. *Vates, Ascræus dictus ab Ascræ Bæotia vico, ubi natus est.* Intumuit vati non tamen Ascræ suo. O. Primus agricultura præcepta tradidit. Ascræumque cano Romana per oppida carmen. **V.** Hos tibi dant calamos, en accipe, musæ Ascræo quos ante Senī, quibus ille solebat Cantando rigidas deducere montibus Ornos. **V.** Ecce Deas vidi, non quas præceptor arandi Viderat, Ascræus cum sequitur oves. O. Tu canis Ascræi veteris præcepta Poëtæ. *Pri.*

HESIONE, ēs. *Laomedontis regis Troja filia. Aedificatā per Neptunum & Apollinem Trojā, pactum pro Mœnibus aurum...* Rex inficiatur... Rector maris omnes Inclinauit aquas ad avaræ littora Trojæ... Poenæ neque hæc satis est regis quoque filia (*Hesione*) monstrō Poscitur æquoreo; quam dura ad laxa revinctam Vindicat Alcides; promissaque

munera dictos (*promissos*) poscit Equos: tantique operis mercede negatā Bis perjura capit superatæ mœnia Trojæ: Nec pars militiæ Telamon sine honore recessit, Hesioneque datā (*in conjugem*) poritur. O. *Ab eā natus est Ajax à patre Telamonius dictus.*

HESPERIA, æ. f. [Italia.] *L'Italie.* Est locus, Hesperiam Graji cognomine dicunt. **V.** Ad Hesperia venturos littora Teucros. **V.** (Vide **ITALIA.**)

HESPERIA ultima. [Hispania utraque à stellâ Hespero dicta est.] *L'Espagne.* **PHR.** Qui nunc Hesperia fospes ab ultimâ. **H.**

HESPERIDES, ūm. Tres sorores Æglē, Arēthūsā, Hēsperēthūsā, Atlantis filia nepes Hesperī, à quo nomen habent. Colebant illa amantissimos hortos in quibus fuisse dicuntur aurea mala. Draco sacros servabat in arbore ramos. **V.** Inde Hercules occiso Dracone, mala diripuit. Post hæc adortus nemoris opulenti domos, Aurifera vigilis spolia serpentis tulit. **S.** Eos hortos insulas fortunatas putant. (Les Canaries.) Alii insulas Gorgades. (Les Isles du Cap verd.) Mala aurea, ait Var. Sunt capræ & oves quas Hercules ex Africâ in Græciam exportavit, ea enim Græci suâ voce appellant mala. Alii putant mala fuisse citrea, quæ inde in Græciam detulit. Per Draconem Hesperidum custodem, flexuosum intelligunt fretum, quo cingebantur horti. **ΕΡΗΣ**. Solētes, sāgacēs, sollicitæ, vigilēs, insōmnes, Afræ, pōmicolæ, **PHR.** Poma... Credere quæ posses subrepta sororibus afriis. **J.** Demprum tenet arbore pomum (*Mydas*) Hesperidas donasse putes. O. Tum canit Hesperidum miratam mala puellam. **V.** Et tibi ab Hesperio mala Dracone ferat. **Pr.** Pomaque ab insomni non custodita Dracone. O.

HESPERIS, idis. f. *Plī.* [Flos qui vespere magis olet.] *Espece de giroflée.*

HESPERIUS, ā, ūm. **HESPERYS**, idis. f. [Ex Hesperia.] *D'Italie, d'Espagne.* **PHR.** Aquarum Hesperidum regnator. **V.** Mos erat Hesperio in Latio. **V.**

HESPERUS, ī. *Atlantis frater Japethi filius, qui subito turbine raptus, cum in cacumine montis Atlantis siderum cursus observaret, à suis calo receptus creditus est, & in sidus illud mutatus, qui suo nomine Hesperus il citur.*

HESPERUS, ī. & **HESPERUGO**, ins. [Stella quæ solem vespere subsequens Hesperus dicitur: Eadem mane cum solem antegreditur, Lucifer appellatur.] *Venus. L'étoile du soir.* **ΕΡΗΣ**. Lūcidūs, rōsēūs, fuscūs, pūrpūreūs, rōscidūs, frigidūs, mīcāns, ūmbrifer, occidūūs, nōctifer, nīger. **SYN.** Hēsper, vēsper, vēsperūs. **PHR.** Ire domum saturæ, venit Hesperus, ite capellæ. **V.** Hesperus & fusco roscidus ibat Equo. O. Dilectus veneri nascitur Hesperus. **Cl.** Alios premit Hesperus ignes. **St.** Qualis est primas referens tenebras Nuncius noctis. **S.** Ast ubi vicina noctis venit Hesperus index. **V-F.** Retulitque pedem, alternis nomen stella quæ mutat, seque mirata est Hesperum dici. **S.**

HESSENI, ōrūm. *Palestina populi, apud quos olim lege cantum erat ne quis Columbas occideret. Quid referam ut volitet crebras intacta per urbes Albā Palestino sancta Columba viro. T.*

HESTERNUS, ā, ūm. *D'hier.* **SYNT.** Hesternā dies. *Cic.* Hesternō fœtere mero. **M.** Hesternā nocte. O.

HETRURĪĀ, æ. f. [Italia regio.] *L'Étrurie, aujourd'hui la Toscane.* EPITH. Tūscīā, ūmbriā. Tŷr-rhēnā ārvā. PHR. Ergo omnis furis surrexit Etruria iustis. V. Sic fortis Etruria crevit Scilicet; & rerum facta est pulcherrima Roma. V. Fulmineos solers Hetruia consular ignes. Cl.

HETRŪSCŪS, ā, ūm. D'Etrurie. SYN. Tūscūs, Tŷr-rhēnūs. Hos tenet Hetruscis manat quæ fontibus unda. T. Etruscum mare. H.

HEU. [Dolentis interj.] *Hélas, ha!* SYN. Heī, ēhēu, hēm. PHR. Heu ubi pacta fides! ubi quæ jurare solebas. O. Eheu quam brevibus pereunt ingentia causis. Cl. Heu pietas! heu prisca fides. V.

HEUS. [Adv. Vocantis.] *Hola, hé.* PHR. Ac prior heus, inquit, juvenes. V. Heus? etiam mensas consumimus, inquit Julius. V.

HEXACHORDŌS, ī. m. f. Vir. [Sex habens chordas.] *Instrument de musique à six cordes.*

HEXACLINŌN, nī. n. [Sex capiens convivas.] *Lieu où il y avoit six lits autour d'une table.* PHR. Et testudineum mensus quater hexaclinon. Ingemuit citro non satis esse suo. M.

HEXAGONŪS, ā, ūm. Col. *Exagone, qui a six angles.*

HEXAMETER, trā, ūm. [Sex pedum.] *Hexametre, qui a six pieds, ou six mesures.* Hexametris Epigramma facis. M. Heroi res erat ista pedis. O. Graves numeri. O. Senis facta canit pedibus. T.

HEXAPHŌRŪM, ī. n. [Lētica quæ à sex servis ferebatur.] *Litiere portée par six hommes.* PHR. Ingenti latē vectus es Hexaphoro. M. Non debes ferri mortuus Hexaphoro. M.

HĒXASTICŪM, ī. n. Col. [Hordeum cujus spicæ sex ordines habent.] *Qui a six rangs de grains.*

HĒXASTILŪS, ā, ūm. Vit. [Sex habens columnas, vel columnarum ordines.] *Qui a six colonnes. Qui a six rangs de colonnes.*

HĒXERĒS, īs. f. Liv. [Navis sex remorum ordines habens.] *Galere, qui a six rangs de rames.*

HYĀRBĀS, æ. Rex Libya qui Carthagini bellum intulit, cum ejus nuptias respiciisset Dido regina. Coactū à civibus Dido Hyarbā nubere, petiit ut liceret sibi ante nuptias, mariti manes placare: exiit in hunc finem Pyra se in ignem conjecit. PHR. Non Libya non ante Tyro despectus Jarbas. V.

HIATŪS, ūs. m. L'ouverture de la bouche. EPITH. Avidūs, vorāx, immānis, terrificūs, vāstūs, hōr-rēndūs. PHR. Artis immanis hiatibus Hydra Saviour iatus habet sedem. V. Vasto respectet hiatu. Lr. Patulos alludens tentat hiatu Pulcher Hylas. M. Vasto grave murmur hiatu Infremuit. L. Vacuo qualis discedit hiatu Impatiens remeare Leo. Cl. Grande Sophocleo carmen bacchamur hiatu. J. Caput, ingens oris hiatu Et malæ texere lupi. V. Ternis & hiatibus ora Solvit. O.

HIATŪS. [Pro oscitatione.] *Bâillement.* PHR. Extremus expirantis hiatu. Quin. Inmani fauces diducit hiatu. Sil. Et longas trahis oscitationes. M. Diffutis undique malis. Oscitat. P.

HIATŪS terræ. *Ouverture, abîme, gouffre.* SYN. Rīmā, bārāthrūm, ābŷſūs, vorāgō, gūrgēs, faucēs. EPITH. Vāstūs, cēcūs, lātūs, pātēns, pātūlūs, obſeurūs, prōfundūs, hōr-rēndūs, vācūūs, immānis, tēnēbrōsūs. PHR. Rupta sonans Compagne

dehiscit terra, & immenso sinu Laxata patuit. S. Ne pateat latoque solum retegatur hiatu. O. Et miser invisam traxit hiatus aquam. Pr. Cæcas stagnante voragine fauces Laxat; & horrendos aperit teluris hiatus. V. Specus est tenebroso cæcus hiatu. O. Spelunca alta fuit, vastoque immanis hiatu. V. Vasto Tellus discedit hiatu. (Vide TERRA. Terra dehiscens.)

HYBERNĪĀ, æ. & **HĪBERNE**, ēs. f. Cæs. [Insula in mari Atlantico, quæ à nivibustrahit Hibernis Hibernia nomen. MANT.] *L'Hibernie, l'Irlande.* PHR. Scotorum cumulos flevit glacialis Hyberne Cl.

HIBISCŪS, ī. m. Pl. & **HĪBISCŪM**, ī. n. V. [Herba similis malvæ.] *Guimauve.* PHR. Hadorumque gregem viridi compellere Hibisco. V. Dum sedet & gracili fiscellam texit Hibisco. V.

HĪBRIS, idīs. m. f. Pl. [Sus semifera, seu nata ex Apro & Sue domesticâ. Transfertur ad cætera animalia, & ad ipsos homines à Cicerone.] *Engendré d'animaux d'espèces différentes.* Hibrida quo pacto sit Persius ultus. H.

HĪC, hęc, hōc, hūjūs &c. *Celui-ci; celle-ci, ce, cet.* SYN. Īs, illē, ĩpsē, tālis, hīcē. PHR. Nempe quod hic altē, demissiūs ille volabat. O. Solus hic inflexit sensus. V. Hic vir hic est, tibi quem promitti sæpius audis. V. Hic Ephiten bima-rem, Scythiam tenet ille niviosam. O. Est hic est animus lucis contemptor. V. Hoc erat alma parens. V. Hoc anno. O. Hic meus amicus. Ter. Hic ille legatus. Cic. Hoc atatis fenex. PLA. Pro hujus. Hoc avi. Pl. Plaga hoc gravior, quō &c. Cic. i. Tanco. Uxor his moribus. TER. Supple prædita.

HĪCCĒ, hēcē, hōccē. TER. *Celui-ci, celle-ci.* **HĪCCINĒ**, hēcīnē, hōccīnē, hūjūscīnē. TER. *Est-ce celui là, est-ce là.* Hæccine parva meum funus arena teget. Pr. Hiccine deslebit vero mea fata dolore. M.

HĪC. Adv. TER. *Ici.* Hic inter corylos. V. HĪC. Cic. *Alors.* PHR. Hic animis gravis, atque animi maturus Acestes. V. Hic emitur quidquid graciles huc mittitis Indi. V.

HIĒRĀ, æ. f. Pl. [Latine sacra. Insula Siculi maris Vulcano sacra.] *Hiere, Volcano.*

HIĒRAPŌLIS, īs. f. Strab. [Urbs Syria.] *Menbig.*

HIĒRĪCHŪS, ūntīs. f. Strab. [Judææ urbs.] *Jéricho. Ribbi.*

HIĒRŌBŌTĀNĒ, ēs. f. Pl. [Herba.] *La Vera veine.*

HIĒRŌSŌLŪMĀ, æ. f. Cic. & **HIĒRŌSŌLŪMĀ**, ōrūm. n. Suid. [Princeps urbium Judææ.] *Hierusalem.* EPITH. Magnificā, opulētā, vērērābīlīs, vērērāndā, altā, sanctā, īnclētā, palmīfērā, divēs, nobīlīs. SYN. Sōlŷmā. PHR. Quos Hierosolymis aut Byzantion oris. Fort. Talia Davidicam post facta reliquerat urbem. Juven. Ille iter antiquas Soly-morum instaurat ad arces. Vida. Hierusalem templo tunc illustrata. Prud. An Solumm cinerem palmetaque capta subibis. St. Cælicolūm quondam regi gratissima tellus.

HIĒRŌSŌLŪMĀRĪŪS, ā, ūm. Cic. *De Jerusalem.* **HILĀRE**, ūs, īsīmē. Adv. *Gaiement, joieusement.* Hilare epulatus. Tac.

HILARESCŌ, īs, ērē. PLA. *Se réjouir, se mettre en*

belle humeur. (Vide GAUDEO.)

HYLARIS, arē. & **HYLARUS**, & **HYLARULUS**, ā, ūm. dim. Gay, gaillard, joieux, enjoué. SYN. Lētus, jocōsus, jūcundus, facētus, lēpidus, festivus, suavis, ālācēr. SYN. Hilaris populus. O. Dies Ter. Vultus. Dic. Probitas. S. Hilarē ingenium P. a. Hilarissimum convivam. Pla. PHR. Oderunt hilarem tristes, tristemque jocosus. H. Ibat circum gens humida Ponti Exultans. V. Penſa manu ducunt hilares. ? Nam quaecumque vides hilare grandescere adauctu. Lr. Hilara vota. Cic. Hilarula est, quod optimum in pueris est. Cic. (Vide LĒTUS.)

HILARITAS, aris. Cic. & **HILARITUDŌ**, inis. f. Pla. Gaicté, belle humeur. SYN. Gaudiū, lētitiā, jūcunditās, suavitās, lēpōs, lēpōr, amēnitās, ālāciritās, joci. PHR. Non hilaritate, nec lasciviā, nec risu aut joco beati. Cic. Hilaritatem amittere, afferte alicui, eripere. Cic. Hilaritas dici. Col. Motoque ingens exorta tumultu Lætitiā. V. Nescio qua præter solitum dulcedine lāti. V. (Vide GAUDIUM.)

HILARUS, ās, āvi, ātūm, ārē. Rendre joieux, égaier, réjoir. SYN. Exhilarō, rēcrēō, oblētō, dēlectō, lētificō. PHR. Hilarare animum. C. Et multō in primis hilarans convivia baccho. V. Hos ubi facundo tua vox hilaraverit ore. O. Hinc lætum Tyriusque diem Trojāque profectis Esse vells. V. Deme supercilio nubem. H.

HILLĀ, ā f. & **HILLĀ**, orūm. [Intestinum Porcinum aliis intestinis factum.] Anāoille. PHR. Pernā magis, ac magis hillis Flagitat in morsus refici. H.

HILUM, ī. n. Fest. [Nigrum illud quod est in summitate fabæ.] Marque noire, qui paroît au bout des fèves.

HILUM. [Metaph. Pro exiguo & nihilo.] Un rien, un peu. PHR. Nec deminus hilum. Lr. Nec desit ponderis hilum. Lr. Nec proficit hilum. Cic.

HIMELLĀ, ā. m. [Fluvius in Tyberim dilabens infra Cures.] PHR. Casperiamque colunt, Forulosque & flumen Himellæ. V.

HIMĒRĀ, ā. f. [Fluvius Siciliæ.] Termine. PHR. Quā mergitur himera Ponto. Sil.

HINC. Adv. De là, d'ici. Hinc civis est. Ter. Hinc pudicitia, illinc stuprum. Ter. Hinc profectus. Cic. HINC, illinc. De côté & d'autre. PHR. Raros colligis hinc & hinc capillos. M. Hinc atque hinc glomerantur. V. HINC. De là vient. Hinc illæ lacrymæ. Ter.

HINNILITŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. Var. [Hinnorum proprium.] Braire comme un Mulet.

HINNIŌ, īs, īvi, itūm, itē. Quin. [Proprium equorum.] Henni. PHR. Tibi tollit hinnitum apra quadrigis Equa. H. Fortis Equus visæ semper adhinnit Equæ. O.

HINNITUS, ūs. m. Hennisement d'un cheval. EPI-TH. Acūtus, acēr, trēmulus, sōnōrus. SYN. Equōrū hēmītus. PHR. Sonipes campos hinnitibus implet. Sil. Arrectis auribus acrem Hinnitum effundens. Sil. Et procul hinnitu campis sonat omnis acuto. Mant. Hinnitu fugiens implevit acuto. V.

HINNULUS, & **HINNULUS**, ēi. m. [Foetura capreolorum damarum.] Un faon de Biche. PHR.

Vitas Hinnuleo me similis Chloë. H. Hinnulei pel-lis. Pr. Lustat exultim mediisque petulcus in arvis Hinnulus it latā, quō libet ire, fugā. Saut.

HINNUS, & **HINNULUS**, ī. m.] Equo & Afina genitos mares Hinnulos antiqui vocabant; contra verō Mulos, quos Afini & Equæ generarent, ita Pl.] Un Mulet.

HYŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. [Propriè ore aperto spiri-tum emittere] Bâiller, avoir la bouche ouverte. PHR. Inceptus clamor frustratur hiantes. V. Gau-det hians immane Leo. V. Hæret hians, jam jam-que tenet. V.

HIARĒ. [Metaph. Findi, dehiscere, apertre.] S'ou-vrir, s'épanouir. PHR. Nec flos ullus hiat pratis. Pr. Seu durat magis & venas astringit hiantes. V. Hiat æstu terra. Col. His unda dehiscens Terram inter fluctus aperit. V. HIARĒ. [Pro concu-piscere.] Souhaiter. PHR. Ad spem futuri hiat. Sen. Hiante avaritiā. Cic. HIARĒ. [Pro stupere.] Regarder avec admiration. PHR. Hic stupet atto-nitus rostris: hunc plausus hiantem Corripuit. V. HIANS litterarum concursus. Cic. [i. Asper.] Elisions trop rudes. Hiantia loqui. Cic.

HIPPACĒ, ēs, f. [Caseus ex lacte equino.] Fromage de lait de Jument. Scytharum Hippacæ. Pl.

HIPPAGUS, ī. m. Pl. & **HIPPAGŌ**, inis. Fest. [Navis convehendis Equis.] Navire à transporter des chevaux.

HIPPĒ, ēs. Chironis Centauri filia in Equum conver-sa & in calum translata.

HIPPEUS, ēi. m. Pl. [Cometa jubam equinam ha-bens.] Comete, qui a une chevelure semblable à la crinière d'un cheval.

HIPPICĒ, ēs. f. Pl. Herba genus ita dicta ab Equis, qui, ut ait Pl. Hippicen in ore habentes famem sitimque non sentiunt. Pl.

HIPPŌ, ōnis. m. & f. [Duplex in Africā, urbs utra-que memorabilis ait Pl. Utramque ita exprimit Silius. Tum vaga (palustri loco sita, & terra mo-tibus agitata,) & antiquis dictus regibus Hippo. Sil. Altera enim Hippo regius dicebatur.] Hippone, aujourd'hui Bonne.

HIPPŌCENTAURI, ōrūm. Monstra humanam faci-em habentia & in Equos desinentia. Centaurorum filios fuisse dicunt, Fabula inde orta est quod primi Equos conscenderint. (Vide CENTAURUS.)

HIPPŌCRATĒS, ōus, arte medicinæ clarus, ait Quin.

HIPPŌCRĒNĒ, ēs. f. [Fons Bæotia Apollini & Musis sacer dura Medusæi quem præperis ungula rupit. O. Vera tamen fama est, & Pegafus hujus origo est Fontis, & ad latices deduxit Pallada sacros. Quæ mirata diu factas pedis ictibus undas, Sylvarum lucos circumspicit antiquarum, Antraque, & in-numeris distinctas floribus herbas. O.] La fontaine d'Hippocrène. SYN. Aganippis, Phœrcinis, cābāl-linūs fons. PHR. Fontes aganippidos Hippocre-nes. O.

HIPPŌDĀMĒ, ēs, & **HIPPŌDĀMIĀ**, ā. Filia œnomani Regis Elisidis, cujus forma procos multos alliciebat qui ejus connubium postularent. Oenomā-nus accepisset se à genere occidendū esse, equis con-fusus ex ventorum flatu creatus, Curule certamen proposuit eā lege, ut victus filiam iraderet, victos

interficeret. Multis viâis occisisque, Pelops Myrtillum Oenomani aurigam pretio corrupit. Everso ejus fraude curru, lapsus Oenomanus collis membris obiit. Pelops vero Hippodamiam hac fraude obtinuit. Atque ita Tantalides (Pelops) agitante cupidine currus Pisæam (ab urbe Pisa) Phrygiis vexit eburnus Equis. O. PHR. Cui non dictus Hylas... Hippodameque, humeroque Pelops insignis eburno. V. Si Pelopis duos prior Hippodamia labores &c. V-F. Nec Phrygium falso traxit candore (humero eburneo) maritum Avecta externis Hippodamia rotis. Pr.

HIPPODAMIA. Altera Atracii filia & Pirothoi uxor. Ad ejus nuptias invitati Centauri eam rapere voluerunt, sed ingenti Clade profligati sunt. Duxerat Hippodamen audaci Ixione natus, Nubigenasque feros, positis ex ordine mensis, Arboribus tecto discumbere jusserat antro. Ecce canunt Hymenæon, & ignibus atria fumant: Cinctaque adest virgo matrumque, nulumque catervâ, Præsignis facie: felicem diximus illa Conjuge Peirithoum: quod penè fefellinus omen. Nam tibi sævorum sævissime Centaurorum Euryte, quam vino pectus, tam virgine visâ Arder, & ebrietas geminata libidine regnat. Protinus eversa turbant convivia mensæ: Raptaturque comis per vim nova nupta prehenfis. Eurytus Hippodamen, alii, quam quisque probabat Aut poterat, rapiunt: captæque erat urbis imago. Fœmineo clamore sonat domus, ocyus omnes Surgimus: (ait Perseus) Nec prius abstinitis ferro exercere dolorem, Quam data pars letho, partem fugâ noxque removit. O. Ab eo bello Hippodamia dicta est Ischomache, Qualis & Ischomache, Lapithæ genus Heroinæ, Centauris medio grata rapina mero. Pr. Atracis, idôs dicitur à patre, indicare bella coëgit Atracis Æmonios Hippodamia viros. O.

HIPPODAMIA. Altera filia Briseæ Sacerdotis Phœbi. Hinc Briseis, dicta, Lyrnæsis verò à Lyrnesso Phrygia oppido uli nara, & unde ab Achille abducta est expugnato Lyrnesso. PHR. Fertur & abductâ Lyrnæside tristis Achilles.

HIPPODRÔMUS, i. n. [Locus ad Equorum cursus dispositus.] Hippodrome, manège. PHR. Pulveremque fugax Hippodromon ungula carpit. M. (Vide Equus. E. u. m. fingere.)

HIPPOLITE, æs. Amazonum Regina quam Hercules devictam Theseo uxorem dedit. PHR. Quories Arcton populata vitago Hippolite. Cl. Felix Hippolite nudâ tulit anna Papilla. Pr. (Vide AMAZON.)

HIPPOLYTUS. Thesei & Hippolites Amazonia filius, à Phadrâ novercâ amatus, ejusque falsâ stupri criminatione perditus. Namque ferunt famâ Hippolitum, postquam arte novercâ Occiderit, patriasque implevit sanguine pœnas Turbatus distractus Equis, ad sidera rursus Ætheria, & superas cæli venisse sub auras Pæoniis revocatum herbis, & amore Dianæ: at Trivia Hippolitum secretis alma recondit Sedibus; & nymphæ Egeriæ nemorique relegat, Solus ubi in sylvis Italis ignobilis ævum Exigeret, versoque ibi nomine Virbius esset. Unde etiam Triviæ templo lucisque sacris Cornipedes arcentur Equi; quod litore curru Et juvenem monstris pavidi effudere marinis. V. Hic latet Hip-

politus loris discerptus Equorum; Unde nemus nullis illud aditur Equis. Casus suos pluribus enarrat Hippolitus ipse apud Ovidium. Fando aliquem Hippolytum, vestras si contigit aures Credulitate patris, sceleratæ & fraude novercæ Occubuisse neci mirabere, vixque probabo. Sed tamen ille ego sum; me Pasiphaëa (Phadra) quondam Tentatum frustra patrium temerare cubile, Quod voluit, finxit voluisse, & crimine verso, Indicii metu magis, offensâve repulsæ Arguit, immeritumque pater projecit ab urbe, Hostilique caput prece detestatur euntis. Pyreiam profugo curru Trœzena petebam, Jamque Corinthiaci carpebam littora ponti, Cum mare surrexit, cumulusque immanis aquarum In montis speciem curvari & crescere visus, Et date mugitus, summûque cacumine findi: Corniger hinc tamen (Phoca) ruptis expellitur undis, Pectoribusque tenus molles erectus in auras Naribus & patulo partem maris evomit ore. Corda pavent comitum, mihi mens interrita mansit Exiliis contenta suis, cum colla feroces Ad freta convertunt, arrectisque auribus horrent Quadrupedes, monstrique metu turbantur, & altis Præcipitant curru scopulis: ego ducere vanæ Fræna manu spumis albenibus oblita luctor, Et retro lentas tendo resupinus habenas: Nec vires tamen has rabies superasset equorum, Ni rota, perpetuum quæ circumvertitur axem, Stipitis occursum fracta & disjecta fuisset. Excitior curru, lorisque tenentibus artus Viscera viva trahi, nervosque in stirpe teneri, Membra rapi partim, partim reprensâ relinqui, Ossâ gravem dare fracta sonum, fessamque videres Exhalare animam, nullasque in corpore partes Noscere quas posses, unumque erat omnia vulnus. Vidi quoque luce carentia regna, Et lacerum fovi Phlegæthontide corpus in undâ. Nec nisi Apollinæ valido medicamine prolis (Æsculapii) Reddita vita foret; quam postquam fortibus herbis Atque ope Pæoniâ Dite indignante recepi: Tum mihi, ne præsens auferem muneris hujus Invidiam, densas objecit Cynthia nubes. Utque forem tutus, possémque impunè videri, Addidit ætatem, nec cognoscenda reliquit Ora mihi, Cretæque diu dubitavit habendam Traheret an Delon: Delo, Cretæque relictis Hic posuit, noménque simul quod possit equorum Admonuisse, juber deponere: quique fuisti Hippolitus, dixit, nunc idem Virbius esto. Hoc nemus inde colo, de Diisque minoribus unus. O.

EPITH. Infons, castus, pudicus, rigidus, sèverus, miserabilis, formosus. Juvenisque castus crimine incesto jacet Pudicus, infons. S. SYN. Virbius. Quod bis vir fuerit. Namque illi, valido medicamine quondam Proles Apollinæ, reddita vita fuit. Theseus Heros. O. Népôs Æthræ. O. Quæ Thesei mater erat. Amazonē nātus. O. Hippolite. Mittit Amazonio Cressa puella viro. O. Phadræ privignus Pr.

HIPPOMANES, n. indec. [Caruncula quæ fronti puli adnascitur, quam statim, edito partu. Equa devorat. Quæritur & nascentis Equi de fronte revulsus Et matri præreptus amor. W.] Morceau de chair avec lequel naissent les poulains. Est etiam Hippomanes; vero quod nomine dicunt Pastores,

lentum (*Quod Equarum*) distillat ab inguine virus: Hippomanes quod saepe malæ legere novercæ Miscueruntque herbas & non innoxia verba. *V.*] *Venin* propre à faire des enchantemens.

HIPPOMENES, æ. *Macharei filius neptuni nepos qui Atalantam, Veneris dolo, cursu victam, uxorem duxit: & ab eadem in Leonem mutatus est.* (Vide ATALANTAE.) **PHR.** Quid me sollicitâ proles Neptunia voce Invocat Hippomenes. *O.* Dubium Megareius heros Gaudeat &c. *O.* Scithicâ non segnior ire sagittâ Aonio visa est juveni. *O.* Hippomene prope nunc viribus utere totis. *O.* Vidi ego & immiti cupidum decurrere campo Hippomenen. *St.* Ut tulit Hippomenes Scheneida, præmia cursûs. *O.*

HIPPONÂ, æ. *Dea Equorum, quam colebant stabularii.* **PHR.** Jurat Hipponam, & facies olida ad præsepia pictas. *J.*

HIPPONAX, ætis. *Poeta cujus, ut ait PLI. Tanta erat vultus fœditas, ut ejus imaginem ridentium circulis proposuerint. Indignatus Hipponax distrinxit in eos amaritudinem iambici Carminis quod Bupalum sculptorem ad laqueum compulsi. Hinc ab Hor. nominatur acer hostis Bupalò. H. Hipponacti & senarii. Cic. i. iambici versus, ab Hipponacte denominari.*

HIPPOPÆRÆ, ærûm. *f. Sen. [Sacculi scortei.] Bourfes, Bougeres de Cuir, Valise.*

HIPPOPOTÂMUS, i. m. [Bellua Nili, ungulis bifidis Dorso, jubâ, & hinnitu Equi, caudâ & dentibus Aprorum, tergoris impetentabilis nisi humore madeat. Ita PLI.] *Hippopotame, Cheval de riviere.*

HIPPÓS à quo multa nomina deducuntur, Equum significat.

HIPPOSELINUM, i. n. *PLI. [Apri species.] Espece d'Ache, ou de Persil.*

HIPPOTADES, æ. m. *Æoli nomen ab Hippota.* **PHR.** Clauserat Hippotades aeterno carcere ventos. *O.* Æolon Hippotaden cohibentem carcere ventos: Quos bovis inclusos tergo. (memorable munus) Dulichium sumpsisse ducem. *O.* (Vide ÆOLUS.)

HIPPURYS, is. *f. PLI. [Herba equinæ setæ similis.] Queue de cheval.*

HIPPUS, i. m. *STRAB. Fluvius Colchidis in Phasin defluens.*

HIRÂ, æ. *f. PLA. [Intestinum quod jejunum vocant.] Le Jejunum.*

HIRCINUS, â, ùm. *De bouc.* **PHR.** Conclusas hircinis follibus auras. *H.*

HIRCOSUS, â, ùm. [Qui hircum olet.] *Qui sent le bouc, le goussef.* **Puan.** **PHR.** Senex hircosus. *PLA.* Hic aliquis de gente hircosâ centuriorum. *P.*

HIRCQUUS, i. m. [Angulus oculi ita dictus ab Hircis transversum aspicientibus.] *Le coin de l'œil.* Transversa ruentibus Hircquis. *V. Nisi de Hircis ipsis dictum velis.*

HIRCULATIÖ, ðn's. *f. PLI. [Vitis morbus cum nimio ubere sterilefcit.] Maladie de vigne.*

HIRCULUS, i. m. [Herba à gravitate odoris dicta. *PLI.*] *Sorte d'herbe fort puante.*

HIRCUS, i. m. *Un Bouc.* **EPITH.** Cörnigër, setigër hirsutüs, olens, bärbigër, ölidüs, immündüs, läfcivüs, grävüs, präcäx, vägüs, cýniphüs. *SYN.* Cäpër. **PHR.** Carmine qui tragico vilem certavit ob Hircum. *H.* Dux gregis ipse Capet deeraverat. *V.*

Nec lædat nares virque paterque gregis. *O.* Et olentes turpiter Hircos. *Petr.* Sustinet immundum sima Capella virum. *O.* Olentis uxores mariti. *H.* Baccho caper omnibus annis Ceditur... & ductus cornu stabit sacer Hircus ad aram. *V.* Duxque gregis, cornu per tempora dura recurvo. *O.*

HIRCUS Metaph. [Hircinus factor.] *Odeur de Bouquin, Goussef.* **PHR.** Gravis hirsutis cubat Hircus in alis. *H.* Lædit te quædam mala fabula, quâ tibi fertur Valle sub alarum trux habitare caper. *C.*

HIRMNIUS, i. m. *PLI. [Sicilia fluvius.] Il Manli.*

HIRNEÂ, æ. *f. Cato. [Vasis fictilis genus.] Une Gourde, un Broc.*

HIRPINUM, i. n. *Cic. [Italiae vicus.] Aversa.*

HIRSUTUS, & **HIRTUS**, â, ùm. *Vilu, herissé, couvert de poil.* **SYN.** Villösüs, pilösüs, setösüs, hirsutüs. **PHR.** Hirsuti secuerunt corpora vepres. *V.* Hirsutus sparsis ut videre comis. *O.* Hirsutumque supercilium, promissaque barba. *V.* Ære caput fulgens cristâque hirsutus Equinâ. *V.* Frondibus hirsutis & carice paltus amarâ. *V.* Hirsutis ego cruribus genisque. *M.* Canities rigidis sterit hirta capillis. *O.* Hirtasque capellas. *V.* Hirta sepes. *Col.* Corpora. *PLI.* Saxa dumis hirta. *St.* Nec mea quod rigidis horrent densissima setis Corpora, turpe puta: turpis sine frondibus arbor, Turpis Equus, nisi colla jubæ fluitantia velent. *O.*

HIRSUTUS [Per transi. ad mores & ingenium. Aspër & impolitüs.] *Rude, désagréable, sauvage.* **PHR.** sumperit annales: nihil est hirsutius illis. *O.*

HIRUDÖ, in's. *f. [Sanguisugâ.] Sangsue.* **EPITH.** parvâ, avidâ, mördäx, ténäx, pälistris. **PHR.** Sune quibus oppositâ siccatur hirudine sanguis. *Seren.* Non missura cutem nisi plena cruoris hirudo. *H.*

HIRUNDINUS, â, ùm. *d'Hirondelle.* **Nidus Hirundinus.** *PLA.*

HIRUNDÖ, in's. *Avis in quam mutata dicitur Progne (Vide PROGNE.)* **EPITH.** Bistönä, Thräcä, Cécropiä, Pandionä, Atticä, argütä, garrülä, löquäx, gemëns, nigrä, brümalis, dütä, crüentä, vägä, vänä. **SYN.** Prögnë, däulilis, pandionis alës. *O.* **PHR.** Prænuncia veris Hirundo. *O.* Ante Garula quam tignis nidum suspendat Hirundo. *V.* Nigra velut magnas domini cum divitis ædes Pervolat, & pennis alta atria lustrat Hirundo; Pabula parva legens nidisque loquacibus escas. Et nunc porticibus vacuis, nunc humida circum Stagna sonat. *V.* Aut arguta lacus circumvolitabit Hirundo. *V.* Daulias, & Gerici tandem secura mariti Ales adest, plaususque larem cantuque salutat, & luteum celsâ sub trabe figit opus. *O.* Nidum ponit, Itym flebiliter gemens, Infelix avis, & Cecropiæ domus Æternum opprobrium quod malè barbaras Regum est ultra libidines. *H.* Tectis Bistonis ales residens summis, Impia diri furta mariti Gerrula deflet. *S.* Talis in umbrosis mitis nunc denique sylvis Deflet Threicium Daulias ales Itym. *O.* Sic pandionæ reperunt ubi fida volucres Hospitia, atq; larem, brumâ pulsante relictum, Stantque super mîdos, veterisq; exordia fati Enarrant tectis. *St.* At lasciva lacus alis perstringit Hirundo; Et summas prope radit aquas. *Pol.* Sanguineis Progne pectus temerata lituris. *Sant.*

HISCÖ, is, erë. [Proprie idem quod hio.] *S'ouvrir,*

être ouvert. PHR. Hiscunt ades. *Pla.* Magnæ nunc hiscite terræ. *Quin.* Hiscere nempe tibi terra neganda foret. O. (Vide Hro.)

HISCERE [Per transl. summissè loqui.] *Parler bas.* Ne hiscere quidem audebat. *Cic.* *Ouvrir la bouche.* Vix pauca furenti Subjicio, & raris turbatus vocibus hisco. *V.*

HISPANIÀ, Æ. Cæs. & Hispaniæ, arum. *Cic.* *l'Espagne.* *EPITH.* Fērāx, divēs, potēns, bēllicōsā. *SYN.* Hēspēriā ūltimā. *H.* Iberiā. *H.* Iberā littorā. Iberā tērrā. *M.* Iberiā rēllūs. *H.* Cēlīberīā tērrā. *C.* PHR. Gallia, nec latis audax Hispania terris. *T.* Te non paventis funera Galliæ Duræque tellus audit Iberiæ. *H.* Quidquid ab auriferis eiecit Iberia fossis. *St.* Hesperia sospes ab ultimā &c. *H.* Quid dignum memorare tuis Hispania terris Vox humana valet; primo lavat æquore Solem India: tu fessos exactâ luce jugales Proluis, inque tuo respirant sidera fluctu. Dives equis, frugum facilis, pretiosa metallis, Principibus fecunda piis, tibi sacula debent Trajanum: series his fontibus Ælia fluxit. *Cl.* Quæ vasto circum pugna Hispania ponto Alluitur. *Pont.*

HISPANŪS, Æ, ūm. *Espagnol, de l'Espagne.* *SYN.* Ibērūs, hēspērūs, bēllicōlā, bērigēnā, Tārtēsiācūs, Tārtēsiūs. *PHR.* Illa vel Hispano lecta sit uva jugo. O. Quid bellicosus Cantaber & Scythes. *H.* Navis Hispanæ magister. *H.* Audiamque Iberum Narrantem loca, facta, nationes. *C.*

HISPANIENSIS Exercitus. *TAC.* *Qui in Hispania versatur.*

HISPELLUM, ī. n. *Pli.* [Urbs Italiæ.] *Spelle dans l'Ombrie.*

HISPIDŪS & **HISPIDOSŪS**, Æ, ūm. *Velu, couvert de poil, kerissé.* *SYN.* Hirsūtūs, villōsūs, hīrūs, sētōsūs. *PHR.* Cui laterum tenuis hispida nanti Frons hominem præfert. *V.* Agri hispidi. *H.* Non dico pueris, sed hispidosis. *C.*

HISPIDŪS [Metaph. durūs, âsprē.] *Rude, severe.* *PHR.* Hispidus aspectu. *Pl.* Facies hispida. *H.*

HISTORIÀ, Æ. f. [Testis temporum, ut ait *Cic.* Lux veritatis, vita memoriæ, nuncia vetul-tatis.] *l'Histoire.* *EPITH.* Vētūs, āntīquā, prīscā, sēvērā, nobīlis, mēmōrābilis, novā, rēcens, mēmōr, vērā, vērāx. *SYN.* Annālēs, āctī. A tātis monūmentā vētūstā, fāstī mēmōrēs per omne ævum. *PHR.* Historia ne quid falsi dicere audeat, ne quid veri dicere non audeat. *Cic.* In historiā nihil est brevitate dulcius. *Cic.* Quæ facit ut longos durent bene gesta per annos Et possint serā posteritate frui. O. Quā sine præterita non esset mentio vitæ; Quā sine virtuti nullus adesset honos. *V.* Tuque pedestribus Dices historiis prælia Cæsar. *H.* Veterum volvens monimenta virorum. *V.* Acta temporum Claudianorum. *M.* Victuræ chartæ. *M.* Omne ævum explicare chartis. *C.* Pars erit historiæ, totoque legetur in orbe. O. Crispus Romanā primus in historiā. *M.* Fœcunda rerum sæcula. *Sarb.* Qui mos, quæ fuerit felix sententia priscis, Et seriem rerum diversaque tempora signat.

HISTORIÀ [P. o narratione.] *Un conte.* *EPITH.* Argūtā, pulchrā, bellā, festīvā, fictā. *PHR.* Historias bellas, carmina bella facis. *M.* Et caput argutæ

præteritæ historiæ. *Pr.* Amara historia. *H.* Satis historiarum est. *Pla.*

HISTORIALIS, alē. *Pl.* [Ad historiam pertinens. *De l'histoire.*

HISTORICE, ōs. f. *Quin.* [Ars enarrandi.] *La science d'écrire l'histoire, de raconter.*

HISTORICŪS, Æ, ūm. *Historique.* Historica fides. O. **HISTORICŪS**, ī. m. *Cic.* [Historiarum scriptor.]

Un historien. *SYN.* Conditor historiæ. O. Obliviosi temporis vindex. Veteris non inscius ævi. O. Quis daret historico quantum daret acta legenti. *J.* Præcipites astris volventibus annos Sistit; & injectis fugientia tempora franis... ne forte ingentia facta Intereant seris ignota nepotibus olim. *Sant.* Celeres qui sistitis annos; Temporibus qui fræna datis, solesque redire Cogitis elapsos frustra obluctantibus annis. *Sant.*

HISTRIŌ, ōnis. m. *Cic.* [Qui personatus tragœdias vel comedias agit.] *Comedien; farceur.* (Vide *Comœdus.*) **HISTRIŌ**. *Cic.* [Qui ridiculo gestu cachinnos elicit.] *Un Bouffon.* **HISTRIONIA**, Æ. & **HISTRIONICÀ**, Æ. f. *PLA.* *La profession de Comedien, de Bouffon.* **HISTRIONALIS**, alē. **HISTRICŪS** & **HISTRIONICŪS**, Æ, ūm. *PLA.* *De Comedien, de Bouffon.*

HISTRIX, icis. f. *Cic.* [Animal ex Herinaceorum genere, missiles habens aculeos.] *Porc-Epic.* Os longius illi Assimilat porcum: mentitæ cornua setæ Summâ fronte rigent: oculis rubet igneus ardor; Parva sub hirsuto catuli vestigia dorso. Hanc tamen exigua miro natura tueri Præsidio dignata feram, Itat corpore toto Silva minax, jaculisque rigens in prælia crescit Picturata seges, quorum cute fixa tenaci Altera succescit, alternantesque colorum Cincta vices, spatii intus nigrantibus, exit In solidæ speciem pugnæ, tenuataque furtim Lævis in extremum sese producit acumen. Sed non hæc acies ritu silvestris Echini Fixa manet: crebris propugnat jactibus ultro... Morem hinc traxisse Cydonas Bellandi Parthosque retro didicisse ferire, Prima sagittiferæ pecudis documenta sequutus. *Cl.*

HIULCE Adv. *En s'entreouvrant.* Hiulce loqui. *Cic.* *Ouvrir trop la bouche en parlant.*

HIULCŌ, ās, arē. [Hiulcum facere.] *Faire fendre, entreouvrir.* *PHR.* Æstus hiulcat agros. *C.*

HIULCŪS, Æ, ūm. *Fendu, entreouvert.* *SYN.* Hīāns, dehiscēns, patēns, āpērtūs, fīssūs, rīmōsūs, fātīscēns. *PHR.* Hoc ubi hiulca siti findit canis æstifer arva. *V.* Hiulca nubes. *Cl.* Hiulca gens. *PLA.* *Metaph. pro avido, vel fallaci.* Verborum Hiulcus concursus. *Cic.* *Qui fait trop ouvrir la bouche.*

HODIE. Adv. *Temporis.* [Nūnc, hōc tempore.] *Aujourd'hui, maintenant.* *PHR.* Qui non est hodie, cras minus aptus erit. O. Equis me vivit hodie fortunatior. *Ter.* Numquam hodie moriemur inulti. *V.* Numquam hodie effugies. *V.* Non dices hodie: quorsum hac tam putrida tandem Furcifer. *H.*

HODIERNŪS, Æ, ūm. *d'Aujourd'hui.* Hodiernus dies, sermo. *Cic.*

HOLCŪS, ī. m. *Herba qui in saxis nascitur, aristas habens in cacumine.* *Art PLI.*

HOLLANDIÀ, **HOLLANDŪS**. (Vide *BATAVIA.*) **HOLŌ-**

HÖLÖCAUSTUM, ī. n. [Latine victima quæ tota igne absumebatur.] *Un holocauste.* (Vide SACRIFICIUM, VICTIMA.)

HÖMERICUS, ā, ūm. d' *Homere.* SYN. Mœōnīūs, Smŷrnæūs. PHR. Exclamas quantum Gradivus Homericus. *J.*

HÖMERŪS, ī. m. Ipse parens vatum, princeps Heliconis Homerus. *Cl.* Conditor Iliados. *J.* Hunc omnes alii observant : hinc pectore numen Concipiunt vates, blandumque Heliconis amorem. *Vidz.* Septem urbes certant de stirpe insignis Homeri, Smyrna Rhodos, Colophon, Salamin, Chius, Argos, Athenæ... Et sua niserunt secula Mæonidem. *M.* Ita dictu est à *Smyrnâ* in *Mæonia*. SYN. Mœōnīdēs, vātēs Smŷrnæūs, Achæūs, Mœōnīūs. EPITH. Græcūs, Achæūs, Colōphōniacūs, Chīūs, Sālīmīniacūs, Smŷrnæūs, Rhodiūs, Argivūs, Atacūs, Mœōnīūs, insignīs, doctūs, faciundūs, divinūs, immōrtālīs, sūblīmīs, māgnīloquūs. PHR. Aliquando bonus dormitat Homerus. *H.* Quantum Smŷrnæi durabunt vatis honores. *L.* Nec si priores Mæonius tenet Sedes Homerus, Pindaricæ latent Cæque & Alcæi minaces, Sresichorique graves Camænæ. *H.* Tu canis æterno quidquid restabat Homero. *O.* Vati quod fecit Achæo. *O.* Æterno propior non alter Homero. *T.* Homerus Posteritate suum crescere sensit opus. *Pr.* Mæoniumque senem Romano provocat ore. *L.* Adde Heliconiadum comites, quorum unus Homerus sceptrâ potitus. *Lr.* Aspice Mæoniden, à quo ceu fonte perenni Vatum pieris ora rigantur aquis. *O.* Quis nosset Homerum Ilias æternum si latuisset opus. *O.*

HÖMICIDĀ, æ. Com. gen. *Homicide, meurtrier.* SYN. Sicariūs, pērcūssor. PHR. Si fur displiceat verri, si homicida Miloni. *J.* Author, artifex lethi. *S.* Regis cæde nocens. *S.* **HÖMICIDIUM**, ī. n. *Cic. Homicide, meurtre.* (Vide CÆDES, Occidō.)

HÖMŌ, īnis. m. f. *l'Homme.* EPITH. Prōvidūs, diligēns, cātūs, acēr, felix, intēgēr, indūstrīūs, nobīlis, ūrbānūs, cōmmōdūs, facilīs, cōspiciūūs, idōnēūs, illūstrīs, ingēniōsūs, insignīs, lēnīs, bellūs, ornātūs, vēnūstūs, dūris, aspēr, mālūs, locūplēs, obtūsūs, adōlescēns. **HOMINĒ**. SYN. Mōrtālēs, mōrtālīā pēctorā. *V.* Mōrtālēs turbæ. *H.* Gēns hōmīnūm. *S.* Virūm gēnūs, prōgēnēs. *V.* Hūmānæ mēntēs. *O.* Mōrtīlē, hūmānūm gēnūs. *O.* Hōmīnūm cōrpōrā. *V.* Gēns hūmānā. *H.* PHR. Terra malos homines nunc educat, atque pusillos. *J.* Vix sunt homines hoc nomine digni. *O.* Qualia nunc hominum producit corpora tellus. *V.* Nil mortalibus arduum est. *H.* At natum in curas hominum genus. *T.* Tellus mortalibus orba. *O.* Ut quota pars homo sit terræ totius unus. *Lr.* Sed terræ hospicibus, cæli super astra vocatis. *Prosp.* Namque haud tibi vultus Mortalis; nec vox hominem sonat. *V.* Nī vīs humana quotannis Maxima quæque manu legeret *Sevina*. *V.* Nos quoque, pars mundi, quoniam non corpora solum, verum etiam volucres animæ sumus. *O.* Ardentesque notare oculos ! qui spiritus illi, Qui vultus, vocisve sonus, vel gressus eunti. *V.* Quod genus hoc hominum. *V.* Est tamen humani generis jactura dolori. *O.* Nunc genus in nobis restat mortale duobus (Sic visum est superis hominumque exempla mauemus. *O.* Audax Japeti genus. *H.*

Gentis humanæ pater. *H.* Perdendum est mortale genus. *O.* Humanum paucis vivit genus. *L.*

HÖMĪNIS *Origo.* PHR. Unde hominum pecudumque genus. *V.* Quo tempore primū Deucalion vacuum lapides jactavit in orbem ; Unde homines nati, durum genus. *V.* Sobolemque priori Dissimilem populo promittit origine mirā. *O.* ! utinam possem populos reparare paternis Artibus, atque animas formatæ infundere terræ. *O.* Inque brevi spatio, superorum numine, saxa Missa viri manibus faciem traxere virorum ; Et de fœmineo reparata est fœmina jactu : Inde genus durum sumus, experiensque laborum ; Et documenta domus qua finis origine nati. *O.* Generis primordia nostri Cernere erat limum informem. *Sann.* Utque hominis speciem maternā sumit in alvo, Pêrque suos intus numeros componitur infans, Nec nisi maturus communes exit in auras. *O.*

HÖMĪNIS *Laus, dignitas.* PHR. Igneus est ollis vigor, & cælestis origo. *O.* Sanctius his animal, mentisque capacius altæ Deerat adhuc, & quod dominari in cætera posset. Natus homo est : sive hunc divino semine fecit Ille opifex rerum, mundi melioris origo : Sive recens tellus, seductaque nuper ab alto Æthere cognati retinebat semina cæli, Quam satus Japetho mistam pluvialibus undis Finxit in effigiem moderantum cuncta deorum. Pro-naque cum spectent animalia cætera terram, Os homini sublime dedit, cælumque tueri Jussit & erectos ad sidera tollere vultus. *O.* Separat hoc nos Agrege mutorum ; atque adeo venerabile soli Sortiti ingenium, divinorumque capaces, Atque exercendis capiendisque artibus apti, Senium à cælesti demissum traximus arce Cujus egent prona & terram spectantia mundi Principia : indulgit communis conditor illis Tantum animas, nobis animum quoque ; mutuus ut nos Affectus peteret auxilium & præstare juberet, Dispersos trahere in populum, & migrare vetusto De nemore, & proavis habitatas linquere sylvas, Edificare domos, laribus conjungere nostris Tectum aliud, tutos vicino limite somnos Ut collata daret fiducia. *J.* Intulerat terris nuper, mundoque recenti Cura dei sanctum hoc animal, quod in æthera ferret Sublimes oculos, quod mentis acumine totum Naturæ lustraret opus, causasque latentes Eliceret rerum, & summum deprenderet ævi Artificem, nutu terras, maria, astra regentem, Quodq; freret ratione animi substerneret uni Cuncta sibi, ac vindex pecudum, domitorque ferarum Posset ab ignavo senium defendere mundo. *Pol.* Unica gens hominum celsum levat altius cacumen ; Atque levis recto stat corpore ; despicitque terras : Hæc (nisi terrenus malè despicias) admonet figura, Qui recto cælum vultu peris, exerisque frontem In sublime feras animum quoque. *Boët.* Nonne vides hominum ut celsos ad sidera vultus Sustulerit Deus, ac sublimia finxerit ora ; Cum pecudes volucrumque genus formasque ferarum Segnem atque obscenam passum stravisset in alvum. *Sil.* Quid mentem traxisse polo ! quid profuit altum Erexisse caput ; pecudum si more pererrant *Avia.* *Cl.*

HÖMŌ Castus moribus, integer pudore, Velox ingenio, decore felix. *M.* Misér, imbecillis. *EPITH.*

Ærūmñōsūs, lūbrīcūs, incāutūs, pūillūs, vīlīs, frāgilīs, cādūcūs, sōlīcītūs, ānxiūs, affīctūs, jācēns, ābīectūs, impōtēns, īnstābilīs, lēvīs. *V.* mōbilīs, mīsērābilīs. *PHR.* Optima quæque dies miseris mortalibus ævi Prima fugit: subeunt morbi, tristisque Senectus. Et labor, & duræ rapit inclementia mortis. *V.* Tantos mortalibus esse labores. *V.* Rhæbe diu (Res si qua diu mortalibus ulla est, Viximus. *V.* Nescia mens hominum fati sortisque futura Et servare modum rebus sublata secundis. *V.* Quo turbine rerum Difficiles agitent mortalia pectora fluctus. *Rap.* Flos, & homo sibi sunt similes, succrescit uterque Unius spoliū veris uterque viret. Hoc unum discrimen inest; nam sæpe senescit Flosculus, & rupta sæpe refurgit humo. Nos ubi tristic hyems lethali afflaverit aurā, Nulla reverfuri tempora veris erunt. *Sant.* Edocet humanis quæ sit fiducia rebus. *V.* Fuit illa dies, quā semina tantum, Spēsque hominum primæ, matrisque habitavimus alvo. Artifices natura manus admovit, & angī Corpora visceribus distentæ condita matris Noluit, æque domo vacuas emisit in auras. Editus in lucem jacuit sine viribus infans; Mox quadrupes, ritūque tulit sua membra ferarum; Paulatimque tremens, & nondum poplite firmo Constitit, adjutisque aliquo conanime nervis. Inde valens, veloxque fedit, spatiumque juventæ Transiit, & emeritis mediis quoque temporis annis, Labitur occidua per iter declive senectæ. Subruit hæc ævi demoliturque prioris Robora. *O.* Etenim mortalibus, ex quo Tellus cœpta colit, nunquam sincera bonorum Sors ulli concessa viro: quem vultus honestat, Dedecorant mores: animus quem pulchior ornat, Corpus destruit: bellis insignior ille; Sed pacem fœdat vitis: in publica felix, Sed privata minus. *Cl.* Nos, vilis turba, caducis Deservire bonis semperque optare parati, Spargimur in casus: celsa tu mentis ab arce Despicis errantes, humanaque gaudia rides. *Sr.*

HOMŌ Nēquām scēlērātūs. *EPITH.* Mēdāx, sōns, īnfelīx, ācērbūs, cōntāminātūs, mālūs. *PHR.* Audax omnia perpeti Gens humana ruit per vetitum nefas. *H.* Quid fas Atque Nefas, tandem incipiunt sentire peractis Criminibus tamen ad mores natura recurrit Damnos. *J.* Lupus est homo homini. *Pl.* Pernicies hominum maxima, homo alter. *Auf.* (Vide SCCLERATUS.)

HOMOLIUM, ī. n. *Pl.* [Urbs Macedoniæ.] *Lamina.*

HOMENCIŌ, ōnīs. **HOMULŪS**. *Cic.* & **HOMUNCULUS**, ī. m. *Pl.* [Homo vilis.] *Un homme de rien; un homme de neant.* *PHR.* Quadraginta tibi si quis Deus, aut similis diis Et melior fatis donaret, homuncio quantus Ex nihilo fieres. *J.*

HOMŌMŌRIA, æ. f. *Pl.* [Latine similitudo parium.] *Ressemblance.* *PHR.* Hinc & Anaxagoræ scrutemur homœomeriam. *LR. 1.* opinionem quā contendit partes corporis similes progenitoris partibus procreari.

HOMŌLE, ēs. f. *Mons Thracia.* Homolen Othrinque nivalem Linquentes. *V.*

HONESTAMENTUM, tī. n. [Ornatus.] *Parure, ornement.* *PHR.* Nullo honestamento eget virtus, ipsa sui decus est. *Sen.* Honestamenta pacis. *SAL. Cor.*

leurs dont on se dote une paix honteuse.

HONESTAS, ātis. f. & **HONESTUM**, ī. n. *Honnêteté, honneur, bienfiance.* *SYN.* Dēcōrūm, vīrtūs, dēcūs, laus, dignitās, hōnōr, hōnōs. *PHR.* In officio colendo sita est honestas. *Cic.* Honestate meriti summum bonum. *Cic.* Nixa honesto virtus. *Cic.* Nec tibi quid liceat, sed quid fecisse decebit, Occurrat; mentemque domet respectus honesti. *Cl.*

HONESTĒ, iūs, īsimē. *Adv.* *honnêtement, honorablement.* *PHR.* Honestè vivere, facere. *Cic.* Habitare. *Ter.*

HONESTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Honorer, faire honneur.* *PHR.* Honore honestatus. *Sal.* Quam vultus honestat Dedecorant mores. *Cl.* Nullum memorabile nomen Fœminæ in penā est, nec habet victoria laudem. *V.* Nec domo Dominus, sed Domino domus honestanda est. *Cic.*

HONESTŪS, ā, ūm. *Honnête, honorable, loüable.* *SYN.* Dēcōrūs, dēcēns, hōnōrāndūs, hōnōrābilīs, laudābilīs. *SYNT.* Honestus homo. *Cic.* Honestus dies. *Cic.* Exitus. *Tac.* Honestum officium. *H.* Honesti vulnera, mors. *Tac.* Errori nomen honestum ponere. *H.* Ipso pulchra loco vulnera. *O.*

HONESTŪS. *Illustre, qualifié.* *PHR.* Honesti loci natus. *Cic.* Ampla & honesta familia. *Cic.* (Vide NOBILIS.)

HONESTŪS. *Considerable.* Participem qui te secreti fecit honesti. *J.* **HONESTŪS** Pro Decoro. Honesti facie virgo. *Ter.* Honesti forma & liberalis. *Ter.* (Vide FORMOSUS.)

HONŌR, & **HONŌS**, ōrīs. m. *Honneur, respect qu'on rend à une personne.* *EPITH.* Clārūs, īngēns, āmplūs, vīvāx, āltūs, nōbilīs, illūstrīs, īnclytūs, sūblīmīs, āugūstūs, dīvīnūs, solēnnīs, ēgrēgiūs, ēxīmīūs, cōspīcūūs, māgnīfīcūs, pōpūlārīs, īmōrtālīs, īntāmīnātūs, cēlēbrīs, pērpētūūs, sūpērbūs, īncērtūs, īnānīs, vānūs, īnvīdīōsūs, āmbītiōsūs, tūmīdūs, quāxītūs, optātūs, dēbītūs, mēritūs, lēgītīmūs. *SYN.* Laus, gloriā, dēcūs, fāmā, tītulūs, nōmēn. *PHR.* Donec honor placidoque decens reverentia vultu. *O.* Hic pietatis honos! sic nos in scepra reponis. *V.* Laudis succensus amore. *V.* Haud equidem tali me dignor honore. *V.* Vomeris huc & falcis honos, huc omnis aratri Cessit amor. *V.* Sic honor in nobis invidiosus erit. *O.* Et honorum cæca cupido. *Lr.* Quos falsus honor juvat. *H.* Si quis Amare Tangit honos animum. *V.* Non didicit solas agitare superbia mentes; & volucres ipsas tangit honoris amor. *Sant.* (Vide FAMA.)

HONORIS Vis. *PHR.* Honos alit artes. *Cic.* Protinus intravit mentes suspectus honorum. *O.* Te, clara Divum progenies, honor, Te meta votorum & laboris Dulce luctum, volucrisque vitæ Formosa merces... te, quæ propinquā clade superbior Gaudet cruentis diva periculis Laffare fortunam duello, & Per medias docet ire mortes... te radiantium nexus coronatum, sereni Regum apices, lituique circum, Et regiarum sidera frontium, Mitraque fulgent, & diademata... Tu lene tormentum ingenio admoves, Mentisque dulcis necare gloriæ Plerumque mulces... spes mille circum nubibus insident; Plenoque regni pectore turbidum Bacchantur. *Sarb.*

HONOREM Sibi vel alteri facere, āfferrē, āccūmūla-

re, aſſequi. *Cic.* PHR. Honori velificari. *Cic.* Certat tergiminis tollere honoribus. *H.* Est hic est animus lucis contemptor, & istum Qui vitâ bene credat emi, quod tendis, honorem. *V.* Cui laurus æternos honores Dalmatico pepetit triumpho. *H.* Aggredere o! magnos, aderit jam tempus, honores. *V.* Sic honor & nomen divinis vatibus. *H.* Inraminatis fulget honoribus. *H.* Contigit ex merito qui tibi nuper honos. *O.* Honori inservire. *H.* Nam velut umbra sequar tergo fugientis inhæret, Captales leviter fallere docta manus; Sic levis instat honor dorso comes usque fugaci; Sectantemque vagâ mobilitate fugit. *Saut.* (Vide FAMA. Reputation. LAUS. Laudem mereri.)

HONOREM spernere. PHR. Hi proprium decus, & partum indignantur honorem. *V.* Dum fortunæ apices & honorum insignia mille Meliore calcas ambitu. *Com.* Fugiamus altos, Qui brevi fato fugient, honores, Quæque fors seclî malè blandientis Manera spondet. *Sant.*

HONOR. [Pro dignitate.] *Charge, dignité.* PHR. Honorum gradus. *Cic.* Ad honores obrepere. *Cic.* Curia pauperibus clausa est: dat census honores. Inde gravis iudex, inde severus Eques. *O.* Ambitio, quæ vestibulis foribusque potentum Excubar; & pretiis commercia poscit honorum. *Cl.* Honoribus auctus. Cum te nuper honor liquidis circumvagus auris Altus in auratis inſequeretur Equis. *Sarb.* Et victus meritis erubuisse honor. *Sarb.* (Vide DIGNITAS.)

HONOR. [Pro reverentia.] *Respect.* Habitus est honor auribus. *Cic.* Il fit compliment, il dit sans le respect. Præfandus est honos. *Cic.* Aliquid referre honore dicto. *Plî.*

HONOR. [Pro pudicitia.] *L'honneur.* Ganimedis honores. *V.* Casti flos illibatus honoris. *Saut.* (Vide VIRGINITAS.)

HONOR. [Pro ornatu.] *Ornement.* PHR. Et latos oculis afflatat honores. *V.* Sylvus Aquilo decussit honorem. *V.* Angustis hunc addere rebus honorem. *V.* Addam cerea pruna, & honos erit hic quoque pomo. *V.* (Vide ORNATUS.)

HONOR funeris. *Funerailles.* PHR. Quisquis honorumuli, quidquid solamen humandi est, Largior. *V.* Sepulchri Mitte supervacuus honores. *H.* Et nunc servat honos sedem tuos, ossaque nomen Hesperia in magnâ, si qua est ea gloria, signat. *V.* Exanimam vano mœsti comitamur honore. *V.* Ex agmine mittit Mille viros, qui supremum comitentur honorem. *V.* Et mortis honore carentes. *V.* (Vide FUNUS. SEPULCHRUM.)

HONOR. [Pro cultu, sacrificio.] *Sacrifice, culte divin.* PHR. Meritos aris mactabis honores, Taurum Neptuno, Taurum tibi pulcher Apollo. *V.* Supplex aris imponet honorem. *V.* Junoni jussos adolemus honores. *V.* Semper honore meo, semper celebrabere donis. *V.* Saepè in honore Deum medio, stans hostia ad aram. *V.* Aris factus honos. *V.* Divumque sibi poscebat honores. *V.* Divum templis indicit honorem. *V.* (Vide SACRIFICIUM.)

HONORABILIS, ille, id est, iſſimûs. *Liv.* [Honore dignus.] *Honorable, respectable.* (Vide HONORATUS, FAMOSUS.)

HONOR, & HONORARIUM, it. n. *Cic.* [Quod honoris causâ datur.] *Présent fait pour honorer la*

dignité ou le mérite. PHR. Attulit ipse viris optatum casus honorem. *V.* Iſſis præcipue ductoribus addit honores. *V.* Ereptumque dolo reddi sibi poscit honorem. *V.* Si primi Salio reddantur honores. *V.*

HONORARIUS, a, um. *Cic.* *Honoraire, d'honneur.* HONORATE, ius, iſſimè. & HONORIFICUS, entius, iſſimè. Adv. *Cic.* *Honorablement, avec honneur.* PHR. Quem Phœbi interpres multo compellat honore. *V.*

HONORATUS, a, um. *Honoré, respecté, considérable.* SYN. Célèbre, illustris, inclitus. SYN. Honoratus vir. *Liv.* [Honorator militia. *Tac.* Honorati cani. *O.* Honoratus quatuor filiis. *Cic.* Pleni honoribus anni. PHR. Plurimus auro Venit honos. *O.* Jamque dies, ni fallor adest, quem semper acerbum, Semper honoratum, sic Diu voluisti, habebam. *V.* Semper honos nomenque tuum laudesque manebunt. *V.* Spondebat ducem celsi nitor igneus oris, Memborumque modus, qualem nec carmina fingunt Semideis: quacumque altè gradereris in urbe, Cedentes spatiis, assurgentesque videbas. Quamvis miles adhuc; taciti suffragia vulgi Jam tibi detulerant quidquid tuum reddidit aula. *Cl.* Cujus honoratis ossa vehantur Equis. *Pr.* Verbaque honorato ferre legenda viro. *O.* Accedunt trabes: nil jam Theodore relictum; Quo virtus animo crescat vel splendor honore: Culmen utrumque teneo. *Cl.* In me omnes defixi oculis, quocumque ferebar, Monstrabant digito, nec inani nomine vatem. Clam fateor titulisque meis famâque fruebar: Omnes accensi studiis æqualibus, omnes Iruere & nostris certatim assurgere musis. *Sant.* Tu famam ingentem meritis ingentibus æquas Externæ nil laudis egens. *Sant.*

HONORIFICUS, centior, iſſimûs. *Cic.* & HONORUS, a, um. *Honorable, glorieux.* PHR. Honorifica verba, mentio. *Cic.* Si quid honorificum pagina blanda sonat. *M.* Laudis honora Effigies. *Sil.*

HONORŌ, as, avi, atum, are. *Honorer quelqu'un.* SYN. Colō, venerator, observō. PHR. Cum quo consensuit miles, honorat Equum. *M.* Miro quod honore colebat. *V.* (Vide HONORATUS.)

HONORIUS. *Romanus Imperator.*

HONORIADĒS. *Honorii filius.* PHR. Parvus honoradias genibus confedit avitis. *Cl.*

HORĀ, æ. *Heure.* EPITH. Fugiens, propereans, tacita, citâ, mobilis, brevis, velox, labens, fugitiva, instabilis, irrevocabilis. Dîurnâ, nocturnâ, opportûnâ, optatâ, tēpēstivâ, sinistrâ, incertâ, funestâ, gravis, flebilis, extrēmâ, supremâ, novissimâ, crastinâ, venturâ. PHR. A dextrâ lavæque (Solis) dies & mensis & annus Seculaque, & posita spatiis æqualibus horæ. *O.* Immortalia ne speres, monet annus & alium Quæ rapit hora diem. *H.* Hic alienus oves cyſtos bis mulget in horâ. *V.* Extrēmâ moriens tamen alloquor horâ. *V.* Idem ambas ferro dolor atque eadem hora tulisset. *V.* Datur hora quieti. *V.* Grata superveniet quæ non sperabitur hora. *H.* Cujus amotantum mihi crescit in horas. *V.* Libra die fomnique pares ubi fecerit horas. *V.* Quod surgente die mulcere, horisque diurnis. *V.* Nec dum orbem medium, nox horis acta subibat. *V.* Volat ambiguus mobilis alis Hora. *S.* Quid

non homini brevis eripit hora. *Pol.* Non finit hora fugax & anhelio concita cursu. *Mant.* Prima saluantes atque altera continet hora; Exercet raucos tertia caudicicos. *M.*

HORĀ crastina. *V. Le lendemain.* (Vide CRAS.)

HORĀ. *La saison.* SYNT. Hora anni. *Pl.* Flagrantis atrox hora caniculæ. *H.* Septembres horæ. *H.* Variisque mundum Temperat horis. *H.* HORĀ. [Pro tempore.] *Le temps.* PHR. Veniet narratibus hora Tempestiva meis. *O.* Neque definger insectumque reddet Quod fugiens semel hora vexit. *H.* Nos flendo ducimus horas. *V.* (Vide TEMPUS)

HORĀ. *Dea iuventutis quam Romani putabant fuisse Hersiliam uxorem Romuli, qui in sidus mutatus, hanc manibus notis Romanæ conditor urbis Excipit, & priscum pariter cum corpore nomen, Mutat; Horamque vocat, quæ nunc Dea juncta Quirino. O. Teque Quirine pater veneror horamque Quirini.* *Ena.* (Vide HERSILIA.)

HORĀRIUM, *ii. n.* CEL. *Tout instrument, qui fait connaître l'heure qu'il est.* (Vide HOROLOGIUM.)

HORĀRIŪS, *ā, ūm.* *Sue.* [Quod est unius horæ.] *D'une heure, qui dure une heure.*

HORĀTIŪS Flaccus, *Poeta Lyricus, Venusinus, natus ad Ausidum (H) Augusto & Mæcenati carissimus, qui non alio dictum prius ore Latinis Vulgavit fidicen.* *H.* PHR. Detinuit nostras numerosus Horatius aures, Dum ferit Ausoniâ carminâ culta lyrâ. *O.* Quod monstror digitis prætereuntium Romanæ fidicen lyræ. *H.*

HORĀTIŪS Coclēs. *Qui hostium impetum remoratus est donec interciso retro Ponte armatus in Tiberim insiliit.* PHR. Illum indignanti similem, similemque minanti Aspiceres pontem auderet quod velere Cocles. *V.* *Eueret & tres insignes HORATII fratres, qui cum Curiatius tribus Albanis congressi sunt, de quibus pluribus.* *Liv. I.* Tergeminæ fumantem sanguine cædis Germanum in pectus tulit asper Horatius ensen. *Rua.*

HORDĀ, *æ. f. Var.* [Vacca prægnans.] *Une vache pleine.*

HORDEŪM, *ē. n.* COL. *De l'orge.* PHR. Grandia sæpe quibus mandavimus Hordea sulcis. *V.* HORDEĀCŪS, *ā, ūm.* [Quod ex hordeo factum est.] *D'orge.*

HORDEĀRIŪS, *ā, ūm.* [Quod hordeo vivit. *Pl.*] *Qui vit d'orge.* *Hordearia pruna.* *Pl.* *Quæ maturescunt Hordeo maturesciente.*

HORIĀ, & HORYŌLĀ, *æ. f. dim. Pl.* [Piscatoria cymba.] *Petite barque de pêcheur.*

HORIZŌN, *ōntis. m.* VIT. *L'horizon.*

HORMINŪM, *i. n.* *Pl.* [Herba.] *Oruale, ou ton-te-bonne.*

HORNŪS, *ā, ūm.* [Quod est hujus anni.] *De l'année.* PHR. Pælea horna. *H.* Illa dies Agnis eadem denunciat hornis. *H.* Et horna dulci vina promens dolio. *H.*

HORŌLOGIŪM, *ii. n.* CIC. *Horloge.* HORŌLOGIŪM solarium. *Pl.* *Un Cadran.* PHR. Magdala Dædaleo descriptum gnomona cælo Servat ad innubens expositura dies; Scilicet ut certas stata tempora scindat in horas Parva vices magni linea solis agit. *Artis opus raræ geminis compactile quadris Materies Libyci rasilæ dentis ebur. Quæque hiat in*

partes moles adapertilis ambas, Transversus fili ductus utramque ligat. *Gnomonis inferior facies digessit in orbem Per duodena breves distita puncta notas...* Interea adverso radium jacularis ab astro; Et radio filum ductile, Phœbe, feris... In tabulam cadit umbra humilem, quam protinus umbram Excipit hic numerus, Rectâ quam Phœbus adiret, Ni medius fili &c... Jam quota sit nitidæ numerabilis hora diei, Viderat inspectâ, quam tegit umbra, notâ. *Sant.* Circumlata suum celer umbra perambulat orbem... Penalis è tenero cadit umbra tenerima filo. *Sant.*

HORŌLOGIŪM sonans. *Horloge sonante, Pendule.* Mortalisne etiam felix audacia dextræ Æternas simulare domos; & legibus æquis Sidera constantem cælo modulancia cursum Aggreditur, divûmque operi certare laborat. Ecce brevis moles totum comprehendit Olympum, Æmula naturæ moles, quâ prædica tellus Nil jam solis eger, neque lunæ consulit ignes, Ipsa suum sibi tempus habens: namque alite curru Quot terram circumvolitans sol conficit orbes, Tot gyro brevior imitatrix machina ducit; Metiturque viæ spatium & discrimina signat, Ortusque occasusque... Ceu cælo dicat leges, atque imperet astris... Nec mora turritâ respondet ahenus ab arce Excubitor; ferroque sonum pulsante per auras Ingeminat tories, tabulâ quot in indice tangit Virga notas; numerumque horarum cantibus æquat. *Com.*

HORŌLOGIŪM ex arena. *Un sablier.* Irrequiete cinis gemino qui apsus ab orbe Is per arenosum sæpe redisque vitrum. Quò tamen incertas discriminet utilis horas; Clepsydra sit lacrymis postmodo plena meis. Dumque minutatim stillabit aquatica pixis &c. *Sant.* (Vide CLEPSYDRA.)

HORŌSCŌPŪS, *ā, ūm.* [Id omne in quo notantur horæ.] *Horloge solaire.* Vasa horoscopa. *Pl.*

HORŌSCŌPŪS, *i. m.* [Temporis momentum quo quis nascitur.] *Le moment de la naissance de quelqu'un.* HORŌSCŌPŪS, *i. m.* [Inspectio horæ in quâ quis nascitur, & vaticinium inde ductum.] *Horoscope, Prédiction de ce qui doit arriver à quelqu'un, tirée du moment de sa naissance.* PHR. Quam benè partitis memorant horoscopon astris. *Mant.* Geminos, horoscopenvaro Producis genio. *P.* Cur te tam fata tulerunt Impia nascentem. *V.* Nec ulla Commoda nascenti stella levisve fuit. *O.* Natus iniquis Sideribus, horâ sinistra. *O.* Utrumque nostrâ consentit astrum. *H.* Conscia fati Sidera, diversos hominum variantia casus. *Mant.* Quaritis & cælo Phœnicum inventa sereno, Quæ sit stella homini commoda, quæque mala. *Pr.* Primique per artem Sideribus videre vagis pendentia fata. *Mant.*

HORRENDŪS, *ā, ūm.* HORRIDŪS, *ā, ūm.* HÖR-RYBILIS, *ilē.* Horrible, épouvantable. SYNT. HÖrens, tremēndis, tērificus, mētūendūs. SYNT. Horribilis fera. *V.* Metus. *Cl.* Oratio. *Cic.* Horrenda nox. *O.* Rabies. *H.* Species. *St.* Horrendi enses. *T.* Clamores. *V.* Horrida grando. *V.* Ira, arma hyems. *O.* Æquora. *H.* Horridus December. *M.* Sapor horridus. *Pl.* PHR. Tum vox horrenda per auras Excidit. *O.* Interpres Divûm fert horrida jussa per auras. *V.* Horrida cano Bruma gelu. *V.* Fiet enim subito Sus horridus, atraque Tigris. *V.* Duris

genuit te cautibus horrens Caucasus. *V.* Horrentia pilis Agmina. *H.* Fremit horridus ore cruento. *V.* Effera, ignota, horrida, Tremenda cælo pariter ac terris mala. *S.* Terribile, dirum, pestilens, atrox, ferum. *S.* Cum multa horrenda moneat. *V.* (Vide TERRIBILIS.)

HORRIDŪS. [*Pro inculto deformi.*] *Horrible, affreux.* *PHR.* Deformis & horridus homo. *Cic.* Moribus horridus. *Cic.* Ille horridus, alter Desidia, latamque trahens inglorius alvum. *V.* Horridior Rusco, projecta vilior Algâ. *V.* Monstrum horrendum, informe, ingens. *V.* Glacie riget horrida barba. *V.* Stiriæque impexis induruit horrida barbis. *V.* Horridus in jaculis & pelle Lybistidis Ursæ. *V.* Turnus ad hæc oculos horrendâ in Virgine fixit. *V.* Sic regia tecta subibat Horridus Alcides. *V.* Cum subito è sylvis macie confecta supremâ Ignoti nova forma viri, miserandaque cultu Procedit: dira illuvies, immissaque barba, Consertum tegmen spinis. *V.* Pallor utraque fecerat horrendas aspectu. *H.* (Vide DEFORMIS.)

HORRIDŪS. [*Pro inculto.*] *Inculte, mal-propre.* Densis hastilibus horrida Myrthus. *V.* Sylva fuit late dumis atque ilice nigra Horrida, quam densi complerant undique sentes. *V.* Horrentesque rubos & arantes ardua Dumos, *V.* Et campum horrentem fractis invertere glebis. *V.* Sylvestribus horrida dumis loca. *V.*

HORRENDŪM visu. *PHR.* Nec visu facilis, nec dictu affabilis ulli. *V.* Nunc etiam horribili visu portenta sequuntur. *V.* Hic aliud majus miseris, multoque tremendum. Obicitur magis. *V.* Obstupuit visu Æneas. *V.* Magnis exterrita monstis Dirigit visu in medio: calor ossa reliquit. *V.* Horrescit visu subito. *V.* Aspectu conterritus hæsit. *V.* Aspectu obmutuit amens. *V.*

HORRENDŪM dictu. *PHR.* Quod dictu quoque videtur horribile. *Cic.* Latices nigrescere sacros. *V.* Pecudesque loquuta (Infandum:) sistunt amnes. *V.* Horresco referens. *V.* Refugit loqui mens; torque inhorrescit malis. *S.* Acerba faru polcis. *S.* Fari animus horret. *S.* Quamquam animus meminisse horret, luctuque refugit, Incipiam. *V.*

HORRENDŪM, HORRIDE. *Cic.* **HORRIFICE.** *Lr.* Adv. *D'une manière horrible.* *PHR.* Horrendum stridens, flammisque armata. *V.* Horrendum sonnere. *V.* Horrendumque intonat armis. *V.*

HORREŌ, ēs, HORRŪ, ērē. *Se herissier, se dresser.* *PHR.* Horrent capilli. *T.* Segnisque horreret in arvis Carduus. *V.* Arrectis horret squammis coluber. *V.* Cui vates horrere videns jam collo colubris *V.* Strictisque seges mucronibus horret. *V.* Ferreus hastis Horret ager. *V.* Spicæ jam campis cum messis inhorruit *V.* Infremuitque ferox & inhorruit armos Equus. *V.*

HORRĒRE frigore. *Col.* *Frissonner, trembler de froid.* Horrenti tunicam non reddere servo. *J.* (Vide FRIGEO.)

HORRĒRE, aliquo, aliquid. [*Per transl. ad animum.*] *Craindre.* *SYN.* Inhorreŏ, exhoreŏ, perhorreŏ, pavēŏ, pavēscŏ. *PHR.* Horrent admotas vulnera truda manus. *O.* Horret pauperiem. *O.* Horrescentia mortem Pectora. *St.* Illum quo læsa est, horret adire locum. *V.* Horrer adhuc animus. *St.* Respon-

sis horrent Divum. *V.* Nec tu mensarum morsus horresce futuros. *V.* Ac me tum primum savus circumsternit horror. *V.* Et tremulus mœstis oritur flebitus horror. *Pr.* Aut impacatos à tergo horrebis Iberos. *V.* Nec mortem horremus. *V.* Mihi frigidus horror Membra quatit. *V.* Nec vanos horret strepitus. *V.* Horrescunt corda agricolis. *V.* Adveniat; vultus neve exhorrescat amicos. *V.* Et terram altricem sævi execramur Ulyssis. *V.* Horror ubique animos simul ipsa silentia terrent. *V.* Juveni tremor occupat artus. *V.* Vagus per artus errat excussos tremor. *S.* Pavet animus: artus aridus quassat tremor. *S.* Genya labant tremuli, pulsu micat artubus horror. *Com.* Intremuit, ramisque sonum sine flamine motus Alta dedit quercus. pavido mihi membra timore Horruerant, stabantque comæ. *O.* (Vide TIMEO.)

HORRESCĒRE. *Etre, ou devenir horrible.* *PHR.* Campique natantes Lenibus horrescunt flabris. *V. i.* Tremescunt. Et inhorruit unda tenebris. *V.* Cautibus horrens Caucasus. *V.* Namque aliæ turpes horrent Apes. *V.* Horruit inbre dies. *V-F.* Horret iratum mare. *H.* Sævis Horrent verba minis. *O.* Tempestas nimbis horrescit. *Cl.*

HORREŪM, & HORREOLŪM, ī. n. dim. *V-Max-Grævier. Col. Grange, Cave, Magazin.* *EPITH.* Plenum, refectum, dives, vacuum, siccum, calidum, frigidum. *PHR.* Illius immensæ ruperunt horrea fruges. *V.* Proventuque oneret sulcos, atque horrea vincat. *V.* Distentet spicis horrea plena Ceres. *T.* Parcis diripere horreo Cessantem Bibuli consulis amphoram. *H.* Horreum frumenti. *Pl.* Capuam esse voluerunt cellam atque horreum Campani agri. *Cic.*

HORRIBILIS. (Vide HORRIDUS.)

HORRIDŪLŪS, ā, ūm. [*Tremens*] *Qui frissonne, qui tremble de froid.* *PHR.* Scis comitem horridulum trita donare lacernâ. *P.* **HORRIDŪLŪS.** [*Pro inculto.*] *Dégoutant, rude, mal-poli.* Horridula scripta. *Cic.*

HORRIFĒR, ā, ūm. *Qui porte l'horreur, qui cause l'effroy.* *PHR.* Horrifer Aquilonis stridor. *Cic.* Horrifer Boreas. *O.* Horriferæ voces. *Lr.* Horriferos eructant faucibus æstus. *Lr.*

HORRIFICŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Effraier, épouvanter.* *PHR.* Terribili monitu horrificant. *V.* Ritūque ferarum Horrificant galeas. *Sil.*

HORRIFICŪS, ā, ūm. *Qui cause de l'effroy.* *PHR.* Ipse sed horrificis juxta tonat Ætna! ruinis. *V.* Ægidaque horrificam. *V.* Horrifico lapsu Hatpyæ &c. *V.*

HORRISONŪS, ā, ūm. *Qui fait un bruit épouvantable.* *PHR.* Horrisonus fragor. *Lr.* Fremitus. *V.* Flagellum horrisonum. *V-F.* Horrisono stridentes cardine portæ. *V.*

HORRŌR, ōris. m. *Horreur, fraïeur, peur, effroy.* *EPITH.* Sævus, dirus, ferus, ingens, terribilis, frigidus, gelidus, exanguis, lividus, pavidus, subitus, acerbus, terribilis, atrocitatus, terrificus. *PHR.* Arrectæque horrore comæ. *V.* Horrore moveri. *V.* Perfundi. *Cic.* Armorumque ingruit horror. *V.* Campis magis ac magis horror Crebrescit; propiusque malum est. *V.* Plena horroris imago. *L.* Niger insicit horror Terga maris. *L.* Scire stridentis

acerbum Horrorem. *Lr.* Tremulo ramos horrore moveri. *O.* Meluridus occupat horror. *O.* Cor pepulit horror : membra torpescunt metu. *S.* Frontis Martius horror. *Pol.* Conscia servilis præcordia concutit horror. *Cl.* Urbemque sonoro Terruerant horrore tubæ. *Bart.* Artus horrore rigentes. *M.* Roma tuis quondam civibus horror erat. *Pr.*

HÖRRÖR. [Ad venerationem refertur.] *La fraieur qu'inspire un lieu sacré.* *Phr.* Arboribus suis horror inest. *L.* Horrentique atrum nemus imminet umbrâ. *V.* Horrendum sylvis & religione parentum. *V.* Horre divinum numen. *Cic.*

HÖRSÜM. Adv. *Pl.A.* *Vers ce lieu. De ce côté.*

HÖRTÄMĒN, *in's,* & **HÖRTÄMENTÜM,** *i. n.* **HÖRTÄTIO,** *ön's,* f. *Cic.* **HÖRTÄTÜS,** *üs. m.* *Exhortation, encouragement.* *Epith.* Acrë, fortë, disertum, blandum, ingens, longum, brevë, efficac. *Phr.* Nec, dum consueta norint hortamina vocis. *L.* Hic ubi turbatas hortatibus impulit aures. *Sil.* Talia Romanus dabat hortamenta Sacerdos. *Mant.* Sic ille truces hortatibus implet Labdacidas. *St.* Intravere sui : non est hortamine longo Nunc, ait, utendum : vires effundite vestras. *O.* Solidis hortatibus agmen Instigar. *O.* Hortatu ignifero mentes furiabat in iram. *Sil.* Addidit ira ferox motus prælia voces. Talibus Otriadæ dictis & numine Divum In flammæ & in arma feror. *V.*

HÖRTÄTIONES *ad milites.* *Phr.* Adest tories optatæ copia pugna. Nil opus est voris : jam factum accessit ferro : in manibus vestris, quantus sit Cæsar, habetis. *L.* Hæc eadem est (dies) hodie quæ pignora, quæque penates Reddat ; & emeritos faciat vos marte colonos. Hæc fato, quæ teste probet, quis justius arma Sumpserit. *L.* Pugnate... Gladiosque exolvite culpâ : Non mihi res agitur, sed vos ut &c. *L.* Aut merces hodie bellorum, aut pœna paratur : Qui sobolem & thalamos deseratque pignora quarrit, Ense petat : medio posuit Deus omnia Campo. Causa jubet melior superos sperare secundos. Credite pendentes à summis moenibus urbis Crinibus effusis hortari in prælia matres. *L.* Magnus (Pompeius) nisi vincitis, exul, Ludibrium loceri, vester pudor. *L.* Dubiis evincite rebus Quæ meminisse juvet. *V. F.* Nec in cælum dubites te tollere factis. *Sil.* Uno tot prælia vincite bello, Romanum reparate decus, molemque labantis Imperii fulcite humeris, hæc omnia campus Vindicat : hæc mundo pacem victoria sancit. Visceribus mediis, ipsoque in corde videtis Bella geri, patrem clypeis defendite Thyrim. *Cl.* Caput insuperabile rerum ; Aut ruet in vestris, aut stabit Roma lacertis. Tot mihi debetis populos, tot jura, tot urbes Amissas ; uno Libyam defendite bello. Vestros imperium remos, & vestra sequatur Carbasa : despectas trans æquora ducite leges. *Cl.* O ! socii (neque enim ignari sumus ante malorum) O ! p ! si graviora : dabit Deus his quoque finem, Vos & Scyllæam rabiem, penitusque sonantes Accessis scopulos... Revocate animos mestumque timorem Mittite : forsan & hæc olim meminisse juvabit. *V.* Ergo agite ! & divum ducunt quò iusta sequamur. Nunc illas promitte vires, nunc animos, quibus in Getulis syrtibus usi. *V.* Quo fugiis socii ? per vos & fortia facta Per ducis

Evandri nomen, devictaque bella, Fidite ne pedibus ; ferro rumpenda per hostes Est via, quæ globus ille virum densissimus urget ; Hæc vos & Pallanta ducem patria alta reposcit : Numina nulla premunt ; mortali urgemur ab hoste Mortales : totidem nobis animæque manusque. Ecce maris magno claudit nos obice Pontus : Deest jam terra fugæ. *V.* Quod votis optastis, adest perfringere dextrâ ; In manibus Mars ipse, viri : nunconjugis esto Quisque suæ, rectique memor : nunc magna referto Facta patrum & laudes ; ultro curramus ad undam ; Dum trepidi, egressique labant vestigia prima. Audentes fortuna juvat. *V.* Cur indecores in limine primo Deficimus ? cur ante tubam tremor occupat artus. Multa dies, variusque labor mutabilis ævi Retulit in melius ; multos alterna revivens Lufit, & in solido rursus fortuna locavit. *V.* Quo ferrum ? quidve hæc geritis tela irrita dextris ? vix hostem, æterni si congregiamur, habemus. *V.* Ille quidem ad superos, quorum se devovet aris, Succedet famâ ; vivusque per ora feretur : Nos patriâ amissâ dominis parere superbis Cogemur. *V.* Sed vos o ! lecti, ferro quis scindere vallum Apparat ; & mecum invadit trepidantia castra. *V.* Maxima res effecta, viri : timor omnis abesto : Quod superest hæc sunt spolia. *V.*

HÖRTÄNÜM, *i. n.* *Pl.i.* [Urbs Tuscia.] *Orti.*

HÖRTÄTÖR, *ör's. m. trix,* *ic's. f.* *Qui exhorte, qui excite, qui encourage.* *Phr.* Hortator scelerum Æolides. *V.* Virtus Suasit, & hortatrix animosi gloria lethi. *St.* Hortator pugna. *O.* Cædis, studii, faciendi aliquid. *Cic.* Te hortatore fecimus. *Cic.* Fortis monitor. *Cl.* Nec tibi tam prudens quisquam persuadeat autor. *V.* Non si mihi Jupiter autor Spondeat. *V.* Author ego audendi : sic exhortata reliquit agmina. *V.*

HÖRTENSIS, *së.* & **HÖRTENSÜS,** *ä, üm. Pl.i.* *De Jardin.*

HÖRTÖR, *är's, ärt's süm, ärt.* *Exhorter.* *Syn.* Exhortör, adhörtör, suadëö, excitö, instigö, stimülö, impellö, äcüdö, mövëö, änimö. *Syn.* Hortari viros. *V.* Aciem. *O.* Quod te hortor. *Cic.* Hortari ad pacem. *Cic.* De pace conciliandâ. *Cas.* Hortari ut. *Cic.* Hortor amare focos. *V.* Te hortor ne spoliës. *Ter.* Hortatus est à scorto. *Cic.* *Pass.* Hortari Canes, Equos. *O.* *Animer.* *Phr.* Armatas hominum est præsens hortata catervas. *C.* Hortamur fari, quo sanguine cretus. *V.* Hæc sunt quæ nostrâ liceat te voce moneri. *V.* Duci intra muros hortamur, & arce locari. *V.* Nescio quid cupiens hortari. *H.* Fertur equo variisque instigar vocibus alas, Nomine quemque vocans ; reficitque in prælia pullos. *V.* Certatim sese Rutuli exhortantur in arma. *V.* Et paribus Messapum in prælia dictis Hortatur. *V.* Corda virum fovet hortando, renovatque vigorem. *V.* Dictis confirmat iruros Aggerè conspicuus : stat circumfusa juvenus Nixa hastis, pronasque ferox accommodat aures. *Cl.* Nunc prece, nunc dictis animos accendit amaris. *V.* Engor, & trepidos cives exhortor in hostes ; Amissamque meâ virtutem voce reposco. *O.* Animo stimulos hortatibus addunt. *Vida.* His acuit stimulis, subicitque haud mollia dicta. *V.* Imperium, promissa, preces confundit in unum. *O.* Sic animis juvenum furores

additus; inde Lupi ceu &c. *V.* Talibus incensa est juvenum sententia dictis: Qui sibi jam requiem pugnae rebusque salutem Sperabant, nunc arma volunt, fœdusque precantur Infectum. *V.* Acer & ad palmæ per se cursus honores, Si tamen admoneas, forrior ibit Equus. *O.* Disce puer virtutem ex me verumque laborem, Fortunam ex aliis: nunc te mea dextera bello Defensum dabit, & magna inter prælia ducet: tu facito, mox cum matura adoleverit ætas, Sis memor, & te animo repetentem exempla tuorum Et pater Æneas & avunculus exciret Hector. *V.* (Vide EXCITO. Excitare. *Animer.* ANIMUS. *Animos accendere.*)

HORTUS & HORTULUS, i. m. Dim. *Jardin.*

EPITH. Lætus, mollis, cultus, pinguis, dives, virens, viridis, floridus, florens, ferax, felix, gratus, ridens, pictus, halans, odoratus, redolens, odoratus, flagrans, septus, amœnus, fecundus, fertilis, pomifer, hilaris, jucundus, apertus, rigens, irriguus, placidus, secretus, suburbanus, rusticus. SYN. Viridaria, pomaria, rosaria, florea rura. *V.* Amœna vireta. *V.* Pomiferi colles. *O. PHR.* Brumæ florentes nova contristaverat hortos. *M.* Cum furem nemo timeret Caulibus aut pomis, & aperto viveret horto. *J.* Sed neque jam fœtus desiderat arbore demptos, Nec quas hortus alit cum succis mitibus herbas. *O.* Lectis exhaustus floribus hortus. *O.* Argenteum modò qui reliquit horto. *M.* Parva suburbani munuscula mittimus horti. *M.* Quos Amictus ager felicibus educat hortis. *M.* Mobilibus pomaria rivis. *H.* Odoratis non indecor Arbutis hortis. *Pom.* Ut flos in septs secretus nascitur hortis. *C.* Nitidis halantem floribus hortum. *M.* Malvas Attulit, & varias, quas habet hortus, opes. *O.* Quas cuique suas tulit hortulus herbas. *Mill.* Jamque Eruca falax fecundo provenit horto. *Col.* Vestit hortum Morus & Ficus frequens. *Pl.* Est mihi fecundus dotalibus hortus in agris: Aura fover, liquidæ fonte rigatur aquæ. *O.* Hortus erat junctus casulæ, quem vimina pauca Et calamo redimita levi munibat arundo, Exiguus spatio, variis sed fertilis herbis, nil illi deerat quod pauperis exigit usus. Hic olus hic &c. *V.* In Mor. Qualia perpetuus Phœacum autumnus habebat. *J.* Illa (*Pomona*) suis sine muneribus, sine divitis anni Exuviis, calathos ægre monstrabat inanes, Autumno indignante & sientibus undique nymphis. *Sant.* Hic tibi tora suas flora recludit opes. *Sant.* Hic lætas diffundit opes Pomona, suasque Divitias verno candida Flora sinu. Tantus veris honos & odoræ gratia Floræ, Tantaque Pæstani gloria ruris erat. *M.*

HORTOS Colere. *PHR.* Componere flores Areolis tonsaque vias discernere buxo. *Rap.* Res quibus angustum concesserit arctior hortum, Pro Buxo diducere suos includere flores Aut humilis ligni septo testæve rubentis. *Rap.* Rege sub hoc Pomona fuit: quâ nulla Latinas Inter Hamadryadas coluit solertius hortos, Nec fuit arborei studiosior altera fœtus: Unde tenet nomen. Non sylvas illa, nec amnes, Rus amat, & ramos felicia poma ferentes. Nec jaculo gravis est, sed aduncâ dextera falce: Quâ modo luxuriem premit, & spatiantia passim Brachia compescit: fisco modò cortice, linguam Inserit, & succos alieno præstat alumno.

Nec sentire sitim patitur, bibulaque recurvas Radicis fibras labentibus irrigat undis. Hic amor, hoc studium, Veneris quoque nulla cupido. Vim tamen agrestum metuens, pomaria claudit. *O.* Namque sub Æbalæ memini me turribus altis Corycium vidisse senem, cui pauca relicti Jugera raris erant; nec fertilis illa juvenis Nec pecori opportuna seges, nec commoda Baccho: Hic rarum tamen in dumis olus, albaque circum Lilia, verbenasque premens vescumque papaver, Regum æquabat opes animis, seraque revertens Nocte domum, dapibus mensas onerabat inemptis. Primus vere rosam, atque autumnò carpere poma: Et cum tristis hyems etiam nunc frigore saxa Rumperet, & glacie cursus frænaret aquarum; Ille comam mollis jam tum tondebat Achanti, Æstatem increpitans seram Zephirusque morantes... quotque in flore novo pomis se fertilis arbor Induerat, totidem autumnò matura tenebat. Ille etiam seras in versum distulit Ulmos, Eduramque Pyrum, & spinos jam pruna ferentes, Jamque ministrantem Platanum potantibus umbram. *V.*

HORTUS Irriguus, hortum rigare. *PHR.* Quodque suo conjux riguo colligerat horto, Truncat olus. *O.* Tunc bibit irriguas fertilis Hortus aquas. *T.* Et dare quas sitiens jam bibat Hortus aquas. *O.* Hortus odoratis suberat cultissimus herbis, Sectus humum rivo lene sonantis aquæ. *O.* Hortus, Quem rigua saliens rivus alebat aqua. *Sant.* Et vocet in rivos currentes rusticus undam, Hortus liquidæ fonte rigatur aquæ. *O.* (Vide RIGO.)

HORTI, orum. *M. Cic.* *Maison de plaisance.* (Vide PRÆDIUM.)

HOSPES, itis. *m. f.* [Qui hospitio excipit.] *Hôte.* EPITH. Bègnus, facilis, lætus, hilaris, gratus, dulcis, blandus, urbanus, munificus. *PHR.* Conviva Deorum. *H.* Vivitur ex raptò non hospes ab hospite tutus. *O.* Hospitis officium. *O.* Super omnia vultus Accessere boni, nec iners pauperque voluntas. *O.*

HOSPES [Qui hospitio excipitur.] *Hôte.* EPITH. Clarus, carus, amicus, vagus, externus, amabilis, gratus, peregrinus, supplex, vespertinus, gravis. *PHR.* Juppiter! hospitibus nam te dare jura loquuntur. *V.* Stat pallidus hospite magno Pastor; & ignoto præclarum nomine vultum Rustica sordenti genitrix ostendit alumno. *Cl.* Hospitis adventu festum genialiter egit. *O.* Nec bibit ignotas mobilis hospes aquas. *Cl.* Collucet domus omnis, & hospite læta superbo Visa mihi solito major. *Sant.* Quis novus hic nostris successit sedibus hospes. *V.* Turpius ejicitur quàm non admittitur hospes. *O.* Hospita carmentis fidos intrasse penates Diceris, & longam deposuisse famem. *O.* Hospes urbis. *Cic. i. peregrinus.*

HOSPITALIS, alè. [Quod est hospitis.] *D'Hospitalité, d'Hôte.* *PHR.* Non Hospitalis exulem tellus ferat. *S.* Umbram Hospitalem consociare amant Arbores. *H. Metaph.*

HOSPITALITAS, ætis. *f.* *Hospitalité.* *PHR.* Tam comi pater Hospitalitate domus. *M.*

HOSPITIUM, ii. n. *Hospice, hospitalité.* EPITH. Blandum, dulce, comè, gratum, patens, apertum, benignum, opatum, amicum, amœnum, quæsitum, paratum, antiquum, communiè, favens, it-

bēralē, magnificūm. SYN. Hōspitā tēctā. *Pr.* Sōcīr pēnātēs. *V.* PHR. Hospitii iusque fideique. *O.* Vereor quō se Junonia vertant. Hospitia. *V.* Haud illi stabunt Æneia paruo Hospitia. *V.* Ne fugite hospitium; neve ignorete Latinos. *V.* Hospitio prohibemur arenā. *V.* Si jungi hospitio properat, sociusque vocari. *V.* Hospitium antiquum Trojæ, sociosque penates. *V.* Per patris hospitium, & mensas quas advena adisti. *V.*

HOSPITIŌ Invitatē. PHR. Hæc limina victor Alcides subiit: hæc illum regia cepit. Aude hospes contemnere opes, & te quoque dignum. Finge Deo; rebusque veni non asper egenis. *V.* Vel unā Nocte tuā fac, Magne, locum quem cuncta revisent. Scylla. *L.* Hic tamen hac mecum poteris requiescere nocte, Fronde super viridi: sunt nobis mitia poma, Castaneæ dulces, & pressi copia lactis. *V.* Consistite, dixit; Nec dubitare, precor, tecto grave fidus & imbrem (Imber erat) vitare meo: subiere minores Sæpe casus superi. *O.*

HOSPITIŌ Excipere. PHR. Excipit hospitio juvenes. *O.* Pandite defessis hospita tecta viris. *Pr.* Utque novæ pateant Carthaginis arces Hospitio Teucris. *V.* Indulge Hospitio. *V.* Reduces & gazā latus agresti Excipit, ac fessos opibus solatur amicis. *V.* Longis erroribus actō Threicio portus hospitiumque dedi. *O.* Tectoque animoque recepi. *O.* Fronte lætā exceptos tectis inducit hospes. *S. l.* Mille domus adiere, locum requiemque petentes; Mille domos clauferæ: tamen una recepit. *O.* Egressum magnā me excepit Aricia Romā Hospitio modico. *H.* Excipit hunc Ægeus... nec satis hospitium est &c. *O.*

HOSPITŌR, āris, ātus' sum, āri. *See*] Hospitio uti.] *Loge.* PHR. In Mamurrarum lassī deinde urbe manemus Muræda præbente Domum. *H.* Jungimus Hospitio dextras, & tecta subimus. *V.* Nostis succedere penatibus hospes. *V.* Teucris sociā simul urbe fruuntur. *V.* Has magnus Lodoix quondam divertit ad ædes; Bisque suo sacras reddidit Hospitio. *Com.*

HOSPITARI. *Metaph.* Hospitatur aqua in eo loco. *PLI.* *Cronpi.* Nescit Hospitari Castanea in alieno loco. *PLI.* *Etre transpiante.*

HOSPITŪS, ā, ūm. [*Pēgrinūs.*] *Etranger.* PHR. Bellum o? terra hospita, portas. *V.* Avis hospita. *Sr.* Nec placidos portus hospita navis habet. *O.* Hospita flumina. *Sr.* *Per que transiri potest.*

HOSTIA, ē, f. [*Sacrificium pro devictis hostibus* hostibus à domitis Hostia nomen habet. *O.*] *Hostie, victime.* *EPITH.* Placidā, grātā, opimā, blandā, felix, pinguis, pullā, piā, mactatā, sumptuosā, hūmānā. SYN. Hōnōr, exā, sacrā, ōrām, pēcus. Bōs, dōnā, mūnērā. PHR. Sæpe in honore Deum medio, stans Hostia ad aram &c. *V.* Terque novas circum felix eat Hostia fruges. *V.* Lucos vocet Hostia pinguis in altos. *V.* Donetur tenerā mitior Hostiā. *S.* Hostiaque ē plenā mystica Porcus harā. *T.* Quamvis multa meis exiret victima sepiis. *V.* Et pecudes secum, & monstrata piacula ducat. *V.* Et statuam ante aras auratā fronte Juvenum. *V.* Quæritas ad sacra Boves. *V.* Jam nunc solennes ducere pompas Ad delubra juvat, cæsosque videre Juvenos. *V.* Multo pecudum sanguine, vorivā cæde focos placare. *V.*

HOSTIAM. *See* Hostia. PHR. Blandis induta cornibus aurum Considerant içæ niveâ pervice Juvenæ. *O.*

Ictaque conjectos incalfacit hostia cultros. *O.* Placatam Euridicem Vitulā venerabere cæsā. *V.* Multa tibi ante aras nostrā cadet hostia dextrā. *V.* Raptas ex omnibus agris In flammam jugulant pecudes. *V.* Sistit ad aram. *V.* Admittitque pecus flagrantibus aris. *V.* Taurum mactabat ad aras. *V.* Cæsis de more Juvenis. *V.* Quatuor hic primum nigrantes terga Juvenos Constituit, frontique invergit vina sacerdos. *V.* Illius aram Sæpe tener nostris ab ovilibus imbuet agnus. *V.* Non aliam ob culpam Baccho Caper omnibus aris Cæditur. *V.* (Vide SACRIFICIO.)

HOSTIĀ Humana. PHR. Humanis hostiis aras Deorum funestare. *Cic.* Vos aræ ensesque nefandi Quos fugi, vittæque Deum quas Hostia gessi. *V.* Ducitur ad tumulum, diroque fit Hostia busto. Quæ memor ipsa sui, postquam crudelibus aris Admota est, sensitque sibi fera sacra parari: Utque Neoproleum stantem, ferrumque tenentem, Inque suo vidit figentem lumina vultu. *O.* Jamque dies infanda aderat mihi sacra parari, Et falsæ fruges & circum tempora vittæ. *V.* Juvenes... viventes rapit inferias quos immolet ambris Captivoque rōgi perfundat sanguine flammæ. *V.* Hæc melior magnus data victima divis. *V.* Hanc tibi Erix meliorem animam pro morte Daretis Perfolvo. *V.* Sanguine placastis ventos & virgine cæsā. *V.*

VICTIMARUM *Fibras consulere.* PHR. Pecudumque reclusis Pectoribus inhians spirantia consulit extra. *V.* Cui pecudum fibræ, cæli cui sidera parent. *V.* Hoc mihi non ovium fibræ dixere. *O.* Protinus creptas viventi pectore fibras Inspiciunt, mentemque Deum scrutatur in illis. *O.* Erepta vivis extra pectoribus tremunt; Et spirant venæ, corque adhuc pavidum salit: Et ille fibras tractat, & facta inspicit. *S.*

HOSTICŪS, ā, ūm. & **HOSTILYS**, ūlē. *D'Ennemi.* PHR. Hostilis terra. *V.* Hostilia arma. *V.* Inimica nomina, fortuna. *V.* Hostilis facies occurrat. *V.* Semianimes in castra trahent hostilia turmas. *L.* Et cremat infontes hostica turba casus. *O.* Hunc non hosticus auferet enſis. *H.* Hostilia induere, facere. *Tac.* Referre. *Liv.*

HOSTILITAS, āris, f. *S.* *Hostilité, acte d'hostilité.*

HOSTILITER. *Adv.* *En ennemi, avec un esprit ennemi.* SYN. Fērocitēr, crudelitēr, rābidē. PHR. Sternitque hostiliter omnes. *O.* Nimium hostiliter usa. *O.*

HOSTIŌ, ūs, ūrē. [*Hostiliter vicissim uti.*] *Rendre la pareille.* Promitto hostire contra. *Pla.*

HOSTIRĒ Ferociam. *Pla.* [*Pro reprimere.*] *Reprimer.*

HOSTIMENTUM, ūi, n. *Pla.* [*Æquamentum dicitur, etiam de beneficio.*] *La pareille.*

HOSTIS, ūs, m. *Ennemi.* *EPITH.* Sævus, fērox, fērus, dirus, pugnax, acēr, minax, infensus, invisus, infestus, adversus, perfidus, impius, crudentis, barbarus, iniquus, acerbus, crudelis, immittis, vesanus, prædator, validus, inhumanus, subbundus, truculentus, interritus, indomitus, immansuetus, metuendus, sanguinolentus, formidabilis, perniciosus, imperterritus, insidiosus, virgil, superbus, victor, insolens. Capitalis, imbellis, spoliatus, victus, domitus, debellatus. **HOSTES**. SYN. Hostilis manus. *O.* Hostile agmen. *O.*

O. Inimicā turbā, cāstrā. *V.* Armā cōtrāriā, ad-
versā. O. Gēns inimicā. *V.* Fāciēs invīsā, hostilis.
V. Hosticā turbā. O. *PHR.* Dolus an virtus quis in
hoste requiratur. *V.* Non hostem inimicaque castra. *V.*
Animos accendit in hostes. *V.* Sævus complectitur
hostem. *Hostis. L.* Qui perfidis se credidit hosti-
bus. *H.* Misericordere nescius Hostis. *Sil.* Pugnaces ire
per hostes. *Pr.* Flammam inter & hostes Expedior:
dant tela locum. *V.* Ipse Hostis Teucros insigni lau-
de ferebat. *V.* Trojugenas ac tela vides inimica La-
tinis. *V.* Pœnas inimico à fratre recepi. *V.* Pœnas
inimico à sanguine sumit. *V.* Ventus ut amittit vires,
nisi robore densæ Occurrant sylvæ, spatio diffusus
Inani. Sic hostes mihi deesse nocet; damnumque
putamus. *Armonum*, nisi qui vinci potuere, re-
bellent. *L.* Et non ille, satum quo te mentiris, Achil-
les. Talis in hoste fuit Priamo; sed jura fideinque
Supplicis erubuit. *V.*

HOSTIS *Irruens.* *PHR.* Lacero simul horror amictu,
Et pavor, & rigidos vellens Discordia crines Præ-
volat; & patriæ labentem in viscera Francum
Ultiores superos invictaque fata ferentem, Et le-
chum ante oculos & ferrum & vinoula & ignes
Occidit. *Rua.* Pallet & hostiles credit adesse manus.
Cum belliger ingruit Hostis. *V.* Talis in adversos
ductor Rheteius hostes Agmen agit. *V.* Hostis ha-
ber muros: ruit alto à culmine Troja. *V.* Hostis adest.
V. Convulsaque vidit Limina tectorum & medium
in penetralibus hostem. *V.* Non aliter quàm si im-
missis ruat hostibus omnis Carthago, aut antiqua
Tyros flammæque furentes. Numeratque dies, spa-
tiatione viamur Meritur vitam, torquetur peste fu-
tura, Nec recipit somnos: & sæpe cubilibus amens
Excutitur; pœnamque luit formidine pœnæ. *Cl.*

HOSTEM *Invadere.* *PHR.* Signa movet præcepſque
oblutum fertur in hostem. *V.* Per tela per hostes Va-
dimus haud dubiam in mortem. *V.* Denſos fertur
morigerus in hostes. *V.* Ceu cum pedes irer in Hos-
tem. *V.* Sese medios moriturus in hostes Inferat,
& pulchram properet per vulnera mortem. *V.* Den-
ſos prorumpit in hostes. *V.* Medios volat ecce per
hostes Vectus Equo spumante. *V.* Perque hostes
per tela ruit. *V.* Sollicitatque feros non æquis viri-
bus hostes. *L.* Impiger Hostium Vexare turmas, &
fremetem Mittere equum medios per ignes. *H.*
Flos veterum virtusque virum quos justus in Hostem
Fert dolor. *V.* Quamvis sæpe fugā versos ille egerit
hostes. *V.* Detrudere finibus Hostem. *V.* (Vide ACIES.
In aciem exire. *BELLUM.* Bello laescere.)

HOSTIS [*Pro Irātūs, infēnsūs.*] *Fache contre quelqu'un.*
PHR. Hinc Agamemnonius Trojani nominis hostis.
V. Hostis amare? quid increpitas, mortemque mina-
ris. *V.* Dii me terrent & Jupiter Hostis. *V.* Casuras
inimicis ignibus arces. *V.* Apparent diræ facies, in-
imicaque Trojæ Numina magna Deum. *V.* Et hosti-
les inimicent Classica turmas. *Sr.* Ecce inimicus
atrox. *V.*

HUC. *Adv. Cic. Icy.* *PHR.* Huc ades o! formose puer.
V. Huc it, & hinc illuc &c. O. Huc & illuc cursare.
Cic. Huc rem adduxit. *Cic.*

HUCCINĒ. *Adv. Jusques-là.* *PHR.* Huccine mortalis
progressa potentia curæ. *Cl.*

HUI. *Ter* [*Interj. admirantis.*] *Ho, ho-ho.*

HUMANĒ & HUMANITĒR. *Adv. Humainement,*

avec douceur, en homme raisonnable. *SYN.* Urbane,
benigne. *PHR.* Humanè, humaniter, facere, ferre.
Cic. Humanè facis, Herme, non superbe. *M.* Quan-
tò simplicius quantò est humanius illud. *M.*

HUMANITAS, *ātis. f. L'Humanité, la nature hu-
maine.* *Humanitatis jure.* *Cic.* **HUMANITAS.**
[*Bēnignitās, urbānitās, clēmēntiā, cōmītās, mān-
suetūdō, mōrū suāvitās, lēpōr.*] *Humanitē, poli-
tesse, bonnētē.* *Expers humanitatis.* *Cic.* Human-
tas erga aliquem. *Cic.* *PHR.* Humanitati qui se non
accommodat, Plerumque pœnas appetit super-
biæ. *Ph.*

HUMANITAS [*Humaniores litteræ.*] *Les humanités,
les belles lettres.* *Humanitate politus.* *Cic.* Human-
tatis studia. *Cic.*

HUMANITŪS. *Adv. [Ut solent homines.] A la ma-
niere des hommes, comme les hommes.* Si quid Huma-
nitas mihi accidisset. *Cic.*

HUMANŪS, *ā, ūm. D'Homme humain.* *SYNT.* Hu-
manus animus. *H.* Labor. *V.* Humana gens. *Sal.*
Species. *Cic.* Humanum caput. *H.* Genus. *C. c.* *Jus.*
Tac. *PHR.* Non hæc Humanis opibus non arte ma-
gistrā. *V.* Credibile est illos pariter virisſque jocisſque
Altius Humanis exeruisse caput. *O.* Et Deus huma-
nā lustro sub imagine terras. *O.* Mortalem eripiam
formam; magnique jubebo Æquoris esse Deas. *V.*
Non noxia corpora tardant, Terrenique hebeant
artus moribundaque membra. *V.* Sors tua mortalis:
non est mortale quod optas. *V.* Edocet humanis
quæ sit fiducia rebus. *V.* Augustæque procul telluris
inertia rides Pondera, & insanis exercita pectora
curis. *Vida.*

HUMANŪS. *Cic. Doux, affable,
bonnête.* Homines à ferā agrestique vitā ad huma-
num civilemque cultum adducere. *Cic.* (Vide BE-
NIGNUS.) **HUMANŪS** [*Pro erudito.*] *Qui sait
les belles lettres.* Nemini humaniori ignotus. *Var.*

HUMATĪŌ, *ōnis. f. Cic. Enterrement.* (Vide FU-
NUS.)

HUMATŌR, *ōris. m. Lr. [Qui humo dat.] Qui en-
terre.* *PHR.* Non illum pœnus Humator Consulit.
L. (Vide SEPELIO.)

HUMECTŌ, *ās, avi, arum, arē. Humecter, mouil-
ler, arroser.* *SYN.* Mādefaciō, irrigō, rigō, irrōrō.
PHR. Quā niger humectat flaventia culta Galesus.
V. Deinde satis fluvium inducit... scatebrisque aren-
tia temperat arva. *V.* Lacrymis humectant ora ge-
nasque. *Lr.* Largoque humectat flumine vultum. *V.*
Humectans oscula labris. *Lr.*

HUMĒŌ, *ēs, ērē. Etre humide, moite, mouillé.*
PHR. Lacrymis humet arena meis. *O.* Humentem-
que Aurora polo dimoverat umbram. *V.* Humet la-
crymis arbor. *O.* Humentes oculi. *O.* Ueberibus flent
omnia guttis. *V.* Lasfove Papavera collo Denisere
caput, pluviā cum forte gravantur. *V.*

HUMĒROSŪS *Locus. Col. [Metaph. habens quasi
humeros.] Qui a des hauteurs, élevé.*

HUMĒRŪS, *i, m. l'Epaule.* *EPITH.* Cādidūs, cān-
dēs, albūs, fortis, robūstūs, nervōsūs, validūs,
īncūrvūs, lātūs, lānguēns, āmicūs. *SYNT.* *Humeri
per transſ.* Humeri boum. *Cic.* Gallinaceorum. *Col.*
Arborum. *Pli.* *PHR.* Ostenditque humeros altos al-
ternaque jactat Brachia. *V.* Regius ostro Veler
honos lavas humeros. *V.* Ista decent humeros gesta-
mina nostros. *O.* Atque hinc atque illinc humeros

ad vulnera durat. *V.* Lana Demissa ex humeris. *V.* Humerum exercere. *O.* Obnixus latis humeris. *V.* Humeros attollere. *V.* Axem humero torquet. *V.* Cervici imponere vestra. *V.* Sublime referrem His humeris corpus. *O.* HUMERIS FERRE (*Vide FERO Humoris ferre. ONUS. Onus ferre.*)

HUMESCŌ, is, ěrĕ. [*Humidum fieri.*] *Devenir humide, moire.* *PHR.* Humescunt spumis flatuque sequentum. *V.* Humescere poculis. *H.* Et mader assiduis flebile marmor aquis. *Saut.*

HŪMI. [*Gen. vice adverbii.*] *à terre, en bas.* *PHR.* Procumbit humi Bos. *V.* Qui legis flores, & humi nascentia fraga. *V.* Corpora fundat humi. *V.* Pressit humi nitens. *V.* Sternit humi moriens artus. *V.* Condet humi. *V.* Volvitur ille excussus humi. *V.* Jacebit Alba, solo recubans *Sus.* *V.*

HUMIDŪS, hūmĕctis. *VAR. & HUMIDŪLŪS, ā, ūm.* *Dim. SIL.* Humide, moire. *SYN.* Hūmĕns, mādīdus, mādĕns, ūdus, hūmĕfactus. *PHR.* Vapor Humidus. *O.* Humida humus, lumina, dies, nubila. *O.* *PHR.* Humida solstitia, atque hyemes orate ferenas Agricola. *V.* Cæduntque securibus humida vina. *V.* Gens humida ponti. *V.* Nox humida cælo Præcipitat. *V.* Quid cogit humidus Auster. *V.* Humidulum linum. *O.* Lacrymabile marmor. *Saut.* Flebilibusque flix æmula stillat aquis. *Saut.*

HUMIDŪM, dī. n. Humidum paludis. *TAC. L'Humidū ē.*

HUMIFĒR, & HUMIFĒCŪS, ā, ūm. *Qui porte l'humidité.* Cuncta humifico spiritu laxat Luna. *PLI. PHR.* Natis humiferum duxere ex aëre succum. *CIC. Ex hereri poëa.*

HUMILIS, ilĕ, hūmīlīor. *CIC. Hūmīllimŭs. Pat. [Quod est humi declive.] Bas, rampant, baissé contre terre.* *SYN.* Demissus, jaccens, depressus. *SYNT.* Humilis vitis. *CIC. Humilis domus. H. Humilis fossa. TAC. Peu profond. O! tantum libeat tecum tibi fordida tura, Atque humiles habitare casas. V. Humilis volatus. V-F.*

HUMILIS Homo. *CIC. [Metaph. ignobilis.] Sens naissance, de basse condition. PHR. Humili loco natus. CIC. Humilis & minimè generosus ortus. CIC. Potentes sequitur invidia, & humiles abjectosque contemptus. QUIN. Humili de stirpe creatus. O Laus vera humili sæpe contingit viro. S. (Vide IGNOBILIS.)*

HUMILIS. *Rampant, bas, lâche.* *SYNT.* Humilis metus. *CL. Mens, animus, oratio. CIC. Preces humiles. O.*

HUMILIS [*Latine modestus demissè de seipso sentiens. Contemptor honorum.*] *Humble; modeste.* *PHR.* Valet ima fummis Mutare, & insignem attenuat Deus obscura promens. *H.* Vim temperatam Dii quoque promovent In majus: iidem odere vires Omne nefas animo moventes. *H.* Ut nobis res dant sese, ita magni atque humiles fumus. *Ter. Quid referam posito ut fastu metuentis videri Exuerit titulos & nomina magna, parentes Malhades pulchrâ bellorum laude superbos. Saut. Quid fugis præceps dubium per æquor: Scandet aratas tua fama puppes; Scandet & virtus tua, nec fugacem Deferet umquam. Jamque tot signis malè tuta notis Ferre se virtus nequit. Saut. Clarum tot titulis deditic genus, Cælestis generis memor.*

Sant. Magnanimus contemnere opes, contemnere honores... pro turbâ famulantum & conspicuo comitatu Astabar lateri fido comes unica virtus. Sant. Quanta celavit sibi testis uni: Ne quid amittat meriti dolosa Fraude deceptus, benefacta celat. Sant. Excelso raperis quo propior Deo; Hoc sis tu tibi vilior. Sant. Series tam clara parentum, Purpuræ &c... aut pars nulla tui est, aut vilior: omnibus unus Altior exuperas fummos, dum spernis, honores. Ruæ. Ligna ferens... humeros sub pondere subdit, Quis regni nuper grande sedebat onus, Saut.

HUMILITAS, atis. f. Humilitas fiderum. *CIC. Inclination, situation basse. Humilitas generis. CIC. Basse condition. PHR. HUMILITAS. Basseffe, foiblesse. Humilitatem habet metus. CIC.*

HUMILITER. *Adv. PLI. Humblement, lâchement, sans elevation. Humiliter sentire. CIC. Aut servit humiliter, aut superbe dominatur. LIV.*

HUMŌ, as, avi, atum, arĕ. *Enfermer, mettre en terre. SYN. Tumulŏ, sĕpĕlĭŏ, inhumŏ. PHR. Quisquis honor tumuli; quidquid solamen humandi est? V. Hic populus semper consuevit humari. Lr. Sociis dare tempus humandis: V. Raptum pugna pretiove redemptum Mander humo solita. V. Corpus humo patiare tegi. V. Socios inhumataque corpora terræ Mandemus, qui solus honos Acheronte sub imo est. V. Et corpora passim Multa virum terræ infodiunt. V. Sineret succedere terræ Corpora. V. Cineri suprema ferebant. V. Sedibus ut saltem placidis in morte quiescat. V. (Vide SEPELIO. FUNUS.)*

HUMOR, ōris. m. *Humour, humidité, ce qu'il y a d'humide dans un corps. Eau, vapeur. EPIH. Exiguus, tĕnĕr, rĭgŭŭs, flūidŭs, lĭquidŭs, dŭlcĭs, frĭgidŭs, gĕlidŭs, lĕntŭs, crāsŭs, dĕcidŭŭs, mŏbilis, pĭnguis, tĕpidŭs, fĕrvīdŭs, spūmĕŭs, lāctĕŭs, plŭvĭŭs, āquātĭcŭs, vĭtrĕŭs, ūnguĭnĕŭs. SYN. Aquil, lĭquŏr, ūlĭgŏ, āspĕrgŏ. PHR. Linguae defecerat humor. O. Dulce satis humor. V. Vere novo, gelidus canis cum montibus humor Liquitur. V. Laxant arva sinus: superat tener omnibus humor. V. At quæ pinguis humus dulcique uligine læta. V. Noctes lentus non deficit humor. V. Hic sterilem exiguis ne deserat humor arenam. V. Ipse satis tellus, cum dente recluditur unco, Sufficit humorem, & gravidas cum vomere fruges. V. Inde cavæ tepido sudant humore lacunæ. V. Ruber humor. Lr. i. sanguis. Humor musti. V. i. mustum. Bacchi Massicus humor. V. Lacteus humor. Lr. i. lac.*

HUMŪS, ī. f. La terre. *PHR. Pinguis humus dulcique uligine læta. V. Alimentaque debita dives Polcebatur humus. O. Udam Spernit humum fugiente pennâ. H. Qui latam Nereus cæculus ambit humum. O. Et teneram ferro sollicitavit humum. T. (Vide TERRA.)*

HUNNĪ, ōrŭm. *Gens Scythica quæ, imperante Valentino, orbem per vagata maximas edidit clades. PHR. Distulit instantes eluso principe pugnas Hunnorum. Cl.*

HŪACĪNTHŪS, thĭ. *Amyclides carus Apollini puer quocum immemor ipse sui... iniiit certamina disci Quem prius aërias libratum Phæbus in auras Misit; & oppositas disjecit pondere nubes; Decidit in solidam longò post tempore terram Pondus, &c.*

exhibuit junctam cum viribus artem. Protinus imprudens, actusque cupidine lusum Tollere Tænari-
des orbem properabat: at illum Dura repercussio
subjecit in aëre tellus In vultus, Hyacinthe, tuos:
expalluit æquè Quàm puer, ipse Deus; collapsos-
que excipit artus. Et modò te refovet, modò tris-
titia vulnera siccat; Nunc animam ad mortis fugien-
tem sustinet herbis. Nil profant artes: erat im-
medicabile vulnus. Ecce cruor, qui fusus, erat, sig-
naverat herbas: Desinit esse cruor, Tyrioque ni-
tentior ostro Flos oritur; formamque capit quam
Lilia, si non purpureus color his, argenteus esset
in illis. Non satis hoc Phœbò est (is enim fuit
author honoris) Ipse suos gemitus foliis inscribit
& ai ai Flos habet inscriptum; funestaque littera
ducta. O.

HYACINTHUS, ī. m. [Flos de quo supra.] *Jacyn-
te, Hyacinthe.* **EPITH.** Rubens, ferrugineus, mol-
lis, languens. **PHR.** Te quoque flebilibus mœrens
hyacinthe figuris, Narcissumque metunt, nunc
indecyta gramina veris, Præstantes olim pueros:
tu natus Amyclis: Hunc Helicon genuit. te disci
perculit error: Hunc fontis decepti amor, te fron-
te retusâ Delius, hunc fractâ Cephissus arundine
luget. **CL.** Munera sunt lauri & suave-rubens Hy-
acinthus. **V.** Hoc etiam grave erat nullâ mercede
Hyacinthos Injicere, & fracto busta piare cado. **Pr.**
Pinguem Tiliam & ferrugineos Hyacinthos. **V.** Qualis
odorifero, surgens Hyacinthus in horto Lugubribus
præfert tristitia signa notis. *Sant.* Vere suos etiam,
cessant modò frigora, promit Quos Hyacinthus
habet Phœbi de crimine flores. *Rap.* At species non
est Hyacinthis una, nec uno Vere, sed æstivo
passim quoque tempore florent, Nec simplex flori
color est, in simplice formâ. *Rap.*

HYACINTHUS, tr. m. **Pli.** [Gemma Hyacinthini
coloris.] *Hyacinthe.*

HYACINTHINUS, ā, ūm. *D'hyacinthe.* Hyacinthi-
nus flos. **C.** Hyacinthina vestis. **M.** *De couleur
d'Hyacinthe.*

HYADES, dūm f. *Stella septem in capite Tauri, ita
dicta Græcè à pluvîâ.* Ora micant Tauri septem ra-
diantia flammis, Navita quas Hyadas Grajus ab
imbre vocat. **O.** Dicuntur & Atlantiadēs ab At-
lante patre, Pleiadēs verò à Pleione Athlantis ux-
ore, Vergiliū quod circa æquinoctium vernum orian-
tur mane. *Hyadas aliqui dictas volunt ab Hyante
fratre, quem à Leone interfectum cum deslerent
agrius, in calum ob pietatem translata sunt. Eorum
nomina sunt Electrā, Miiā, Taygērā, Alcýonē,
Cēlēnō, Stērōpē, Mērōpē.* **EPITH.** Tristes, ūm-
brōsē, pluvîā, mādidiā, nimbōsē, nubilā, im-
briferē, vernā, Athlāntē. **PHR.** Progenies At-
lantis. **V-F.** Pleiadum sidus glomerabile. *Mūnil.*
Arcturum pluviasque Hyadas geminosque Triones.
V. Nimbofaque Taurum Ducat Hyas. **CL.** At simul
inducunt nocturna crepuscula noctem, Pars Hyad-
um, toto de grege, nulla lateret. **O.** Pleiadum
spisso cur coit igne chorus. **Pr.** Postera lux Hyadas
Taurinæ cornua frontis Evocat; & multâ terra
madescit aquâ. **O.** Tauri de fronte minantur imbrem
Hyades, dubio pendunt dum nubilâ cælo. *Rap.*

HYENĀ, æ. f. **Pli.** [Animal Lupo simile, quod ha-
bere dicebatur utramque naturam. Tergo Passa pa-

rem, nunc esse marem miramur Hyenam. **O.**
Une Hyène.

HYĀLUS, ī. f. [Vitrum.] *Du verre.* [Per transfl.
vitri color.] *Un verd brun.* Vellera nymphæ Car-
pebant Hyali sacro fucata colore. **V.**

HYĀNTIŪS, ā, ūm. **O.** [Ex Hiantia, seu Bœotia
ita dicta à Bœotia rege.] *La Bœotie.* Agri. Hiantai.
St. Hiantæa Aganippe. **O.**

HYBERNUS, ā, ūm. [Quod ad Hyemem pertinet.]
D'Hiver. **SYNT.** Annus hybernus. **H.** Hiberna nix.
H. Nox. **V.** Grando. **O.** Hybernæ Agni. **Pli.** Men-
ses. **Cic.** **PHR.** Quam zona nivalis Perpetuæque
premut hyemes. **L.** Hybernis parebant statibus
Euri. **V.** Hyberno moliri fidere classem. **V.**

HYBERNĀ, orūm. & **HYBERNACŪLĀ**, orūm. **m.**
[Loca in quibus milites hyemant.] *Quartier d'hi-
ver.* **PHR.** Ad hyberna cohortes mittere. **Cic.** Co-
hortes novis hybernaculis locatæ. *Tac.* Ternaque
transierant Rutulis hyberna subactis. **V.** Non bru-
mæ requies, non hybernacula segnes Encerent
torpore manus. **CL.**

HYBLĀ, æ. & **HYBLĒ**, es. f. *Civitas & mons Si-
cilia Thymo abundans.* **EPITH.** Trinacris, sicaniis,
siculā, sicaniā, florēns, redolēns, fertilis, fē-
rāx, mellifluā, melliferā. **PHR.** Nerine Galatea
Thymo mihi dulcior Hyblæ. **V.** Quor apes pascun-
tur in Hyblā. **O.** Et caveat dulci Trinacris Hybla
Thymo. **O.** Pascat & Hybla meas pascat Hymerus
Apes. **M.**

HYBLÆŪS, ā, ūm. *Du mont Hybla.* **PHR.** Hyblæis
apibus florem depasta salicti. **V.**

HYDĀSPES, is. m. [Indiæ fluvius.] *Hydaspe.* **EPITH.**
Parthus, Medus, Nyseus, Nabathæus, Eous,
fibulosus, aurēus, gemmeus, opulentus, dives,
gemmifer, aurifer, longinquus. **PHR.** Quā rapi-
dus Ganges & quā Nyseus Hydaspes. **L.** Nec po-
puli Parthorum, aut Medus Hydaspes. **V.** Cauca-
sum, vel quæ loca fabulosius Lambit Hydaspes.
H. Tepidis Hydaspes gemmifer currens aquis. **S.**
Auriferum veniam poturus Hydaspem. **CL.**

HYDRĀ, æ. f. *Hydrā fixerunt Poeta serpentem in
Lernā palude multorum caputem, quorum aliquot suc-
cisis, totidem renascebantur. Eam Hercules ferro &
igne domuit, ut ipse narrat apud Ovid.* Pars quora
Lernæ serpens erit unus Echnidæ: Vulneribus
fecunda suis erat illa; nec ullum De centum
numero caput est impune recisum, Quin gemino
cervix hærede valentior esset. Hanc ego ramosam
natis è cede colubris, Crescentemque malo, do-
mui domitamque reduxi. **O.** **EPITH.** Dirā, fēvā,
fērā, nocēns, fērōx, hōrrēns, hōrrēndā, squā-
lidā, immāns, pūllulāns, renāscēns, redīvā,
septūplēx, Lernā, Herculēā, trūx, squalēns,
venenātā, tōrvā, tūrpis. **PHR.** Dirigere oculi: tot
Erynnis sibilat Hydris. **V.** Quinquaginta atris im-
manis hiatibus Hydra. **V.** Lernæus turbâ caputem
circumstet anguis. **V.** Bellua Lernæ Horrendum
stridens. **V.** Torva colubriferi soporavit lumina mon-
stri. **O.** Quæque redundabat fecundo vulnere ser-
pens. **O.** Diram qui contudit Hydram. **H.** Hydra
venenatis vallata colubris. **Lr.** Redivivam moribus
Hydræ. **M.** Morde fecundum domuit Draconem.
S. Hydram redivivā in colla tumentem. *Fausb.*

HYDRARGIRUM, ī. n. **Pli.** [Argentum vivum.]
G G g g i)

Du vis argent.

HÏDRAULICA, òrũm. n. *Vio.* [Machinæ quæ aquæ vi moventur.] *Machines Hydrauliques.* **HÏDRAULICUS**, à, ũm. *Hydraulica organa.* *PLI.* *Qui jòient par le moien de l'eau.* **HÏDRAULA**, æ. m. *SUE.* *Celui qui fait jòier une Orgue, par le moien de l'eau.*

HÏDRÏA, æ. f. *Cic.* [Vas ad capiendam aquam.] *Une cruche.* (Vide URNA.)

HÏDROCÈLE, ès. f. [Hernia aquosa.] *Hydrocele.* f. Dicentem tumidas in Hydroceles &c. *M.* **HÏDROCÈLICUS**, à, ũm. *PLI.* *Qui a une Hydrocele.*

HÏDRÒMANTIA, æ. f. *PLI.* [Divinatio ex aquæ inspectione.] *L'Hydromantie.* f.

HÏDRÒMÈLI. *Indec.* [Fit, ait *PLI.* ex imbre puro cum melle.] *Hydromel.*

HÏDRÒMYLÆ, àrũm. f. *Vit.* [Moletrinæ aqueæ.] *Moulin à eau.*

HÏDRÒPHOBUS, bĩ. m. *PLI.* [Qui aquam expaverit morſu rabioſi canis.] *Qui craint l'eau.*

HÏDRÒPICUS, à, ũm. *Hydropique.* *PHR.* Si nolis ſanus, cures Hydropicus. *H.* Surgentem ſtomachum dolebis; Totiſque artubus innatabis Hydrops; Et vix te pedibus trahes anhelans, Vix pondus ſtomacho ſuum ferente. *Sant.* Sic quibus intumuit ſuffuſa venter ab undâ; Quò plus ſunt potæ, plus ſitiuntur aquæ. *O.* Perſpicuo diſtensus ventre tumebat. Plenus; aquæ gravidamque cutem ſuſpenderat alvũs, Incluſam paritura necem. *Sedul.*

HÏDRÒPS, òpis. m. & **HÏDRÒPÏSIS**, iſ. f. *PLI.* [Morbus qui & intercus dicitur.] *Hydropiſie.* *EPITH.* Pallens, turgens, tumens, languens, dirũs, turgidũs, tumidũs, aquoſũs, ſitiens, pallidũs, languidũs. *PHR.* Indulgens ſibi divus Hydrops; Nec ſitum pellit, niſi cauſa morbi. Fugerit venis & aquoſus albo Corpore languor. *H.* Sed morbus egens, jam gurgite plenis Viſceribus ſibi poſcit aquas. *L.* Nec formidatis auxiliatur aquis. *O.* Et genua arcæno diriguiffe gelu. *Com.* Quique premit nodis te morbidus humor aſoſis. *Rap.*

HÏDRÒS, ĩ. m. [Genus ſerpentum in aquâ degentium.] *Hydr.* *EPITH.* Liſſycũs, Niligênâ, Gorgoneũs, Cædmæũs, Echĩonũs, Immanis, tũrpis, ſtridens, livens, rabidũs. *SYN.* Chelũdrũs, Echĩdnâ. *PHR.* Crinitaque ſentibus Hydris Tyſiphone. *Cl.* Gorgoneũm turpes mutavit in Hydros. *O.* Aſſibilat Hydris. *Cl.* (Vide SERPENS.)

HÏDRUS, ũntis. f. [Regio Apulia in littore Adriatici maris quæ & Iapygiâ, Meſſapiâ, & Calabriâ dicitur.] *Le pais d'Otrante.* **HÏDRUNTUM**, ĩ. n. *Liv.* [Urbs regionis Princeps.] *Otrante.*

HÏEMALIS, ælẽ. *D'Hyver.* *SYN.* HÏbẽrnũs, brũmalis, frigidũs, glaciãlis, aquoſũs, plũvialis. *SYNT.* Hyemales nymbi. *O.* Hyemalis navigatio. *Cic.* *Locus.* *PLI.*

HÏEMATÏO, ònis. f. *Le tems d'Hyver.* Apibus mel Hyemationi relinquere. *Pour paſſer l'hyver.*

HÏEMO, & **HÏBÈRNÒ**, às, avĩ, àtũm, àrẽ. *Paſſer l'Hyver en quelque lieu, être en quartier d'Hyver.* *PHR.* Naviget, ac mediis Hyemet mercator in undis. *H.* Àtra ſubegit Hyems veſtris fucedere terris. *V.* **HÏEMARÈ**. *Faire un grand froid,*

un tems d'hyver. *SYNT.* Vehementer hyemare. *Col.* Dies Hyemat. *PLI.* Hyemat mare. *H.* Eſt fort agitẽ. **HÏEMS**, hÏemis. f. *L'Hyver.* *EPITH.* Dũrâ, cãnâ, algens, ſævâ, ferâ, dirâ, ferõx, ſegnũs, pigrâ, rigens, hõrrẽns, tõrpens, iners, æris, gelidâ, frigidâ, inſõrmis, aquoſâ, ventõſâ, tũrbidâ, immitis, undõſâ; nivõſâ, nĩmbõſâ, hõrridâ, brũmalis, dẽfõrmis, ſtẽrilis, acutâ, iniquâ, ignavâ, inviſâ, algidâ, glaciãlis, plũvioſâ. Imbriferâ, intractabilis, gẽnialis, Thraciâ, Sithoniâ, Scythicâ, Cãucãſeâ, Riphæâ, Bõrẽãlis, Aquiloniâ, Àrctõâ, àſpẽrâ, effõrti, cæcâ, extrẽmi. Intõnãrâ, lethãlis, novâ, prẽmaturâ, ſenilis, ſiccâ, triſtis, diſcedens, mollis, mĩteſcens, extrẽmâ, prẽcẽps. *SYN.* Brũmâ, brũmẽ intractabilis imbrẽs. *V.* HÏbẽrnũs annũs. *H.* Brũmalẽ tẽmpõs. *H.* Brũmalẽs hõrẽ. *O.* HÏbẽrnẽ minẽ. *O.* Frigidâ tẽmpõrâ. *S.* HÏbẽrnẽ tẽmpõrâ brũmẽ. *T.* *PHR.* Humida ſolſtitia atque hyemes orate ſerenas Agricolæ: hyberno lætiſſima pulvere farra. *V.* Ad medias ſumentem extendẽ pruinã. *V.* Illos aſpera Ponti Intercluſit hyems. *V.* Improbã pugnat hyems indignaturque. *O.* Et ferrea nimbiſ. Certat hyems. *St.* Sarmaticas hyemes, & pallida Rheni Frigora. *St.* Cui fundit ab antris Æolus armatas hyemes. *L.* Invitat gẽnialis hyems, curaque reſolvit. *V.* Oppõſitis hyems. Quæ nunc debilitat pumicibus mare Tithenum. *H.* Ver ubi longum tepidasque præbet Jupiter brumas. *H.* Frigidus & ſylvis. Aquilo decuſſit honorem. *V.* Et glaciãlis hyems Aquilonibus aſperat undas. *V.* Pigro bruma gelu ſiccis. Aquilonibus horrens. *V.* Frangunt ſic improba ſolem Frigora. *St.* Et cum triſtis hyems etiam nunc frigore ſaxa Rumperet, & glaciẽ curſus frænaret aquarum, *V.* Nudatum frondibus Hæmum Tendit hyems veſtigelu. *Cl.* Tunc triſtis hyems; tunc Pleiades inſtant; Tunc & in aquoreâ mergitur Hædus aquâ. *O.* Rura gela tum claudit hyems. *V.* Horrida Cano Bruma gelu. *V.* (Vide FRIGUS GELU.)

HÏEMIS *deſcription.* Aſpice, ut hibernus rapidos ubi flexit in Austrum Phœbus equos, noſtrumque videt depreſſior orbem: Brumâ riget, duratque gelu, ſpargitque pruinâ. Tellurem, & gelidâ glaciẽ vaga flumina ſiſtit. Inde ſenilis hyems tremulo venit horrida paſſu, Aut ſpoliata ſuos, aut quos habet alba capillos. *O.* Illic clauſa tenent ſtabulis armenta; neque ullæ. Aut herbæ campo apparent, aut arbore frondẽs. Sed jacet aggeribus niveis informis, & alto Terra gelu latẽ, ſeptemque aſſurgit in ulnas. *V.* Semper hyems, ſemper ſpirantes frigora Cauri: Tum ſol pallentes haud umquam diſcutit umbras... Concreſcunt ſubitæ currenti in flumine cruſtæ: Undaque jam tergo ferratos ſuſtinet orbes, Puppibus illa priũs patulis nunc hoſpita plauſtris: Æraque diſſiliunt vulgo, veſteſque rigefcunt. Induta, cæduntque ſecuribus humida vina: Et totæ ſolidam in glaciẽm vertere lacunæ; Stiriaque impexis induruit horrida barbis. Interea toro non ſecius aère ningit. Intereunt pecudes: ſtant circumfuſa pruinis Corpora magna Boum; confertoque agmine Cervi. Torpent mole novâ, & ſummis vix cornibus extant... Iſi in deſoſſis ſpecubus ſecura ſub altâ. Otia agunt terrâ, congeſtaque robora, totaſque Advolvere facis Ulmos igni-

que dedere. *V.* Tunc riget omnis ager clausum mare, condita castra; Nec tolerant medias hyemes horrentia saxa. *Manil.* Et glacialis hyems canos hirsuta capillos. *V.* Nec cum tristis hyems Aquilonis inhorruit alis Quàm multà fiat grandine canus Arthos. *O.* Densà tellus absconditur umbrà; Et nulla incepto perlabitur unda liquore; Sed durata riget densam in glaciemque nivemque. *T.* Brumam Capricornus inertem Per minimas cogit luces, & maxima noctis Tempora. *Manil.*

HYEMIS initium. Informes hyemes reducit Jupiter, idem Summovet. *H.* At quum tonantis annus hybernus Jovis Imbres nivesque comparat. *H.* Cum frigidus olim Jam cadit; extremoque irrorat Aquarius anno. *V.* Hic post Decembres imminente jam brumà. *M.* At cum December causus & bruma impotens Aquilone rauco mugiet. *H.* Canæ frigora brumæ nudant sylvas. *S.* Aut frigida cum jam bruma discussit decus Nemorum & nivali cuncta constrinxit gelu. *S.* Quippe per autumnum percussis frigore primo Qui color in foliis, quæ nova læsit hyems. *O.* At quum tristis hyems squalentia protulit ora; Terraque marmoreo est candida facta gelu. *O.* Tandem bruma nives affert; pigrumque rigorem Reddit: hyems sequitur crepitans, & dentibus alget. *Lr.* Cum Jupiter horridus austris Torquet aquosam hyemem. *V.* Frondes, quas adhuc severiore ore bruma non momordit. *Sarb.* Sæpe gelu primæque putes pallefcere brumà. *Saut.* Extremo cum jam Boreas Autumno Incubuit terris, primo cum frigore tactæ Labuntur frondes maternaque brachia linquunt. *Pol.*

HYEMIS extrēmā, decedēns, mītescēns, finitā. *PHR.* Solvitur actis hyems gratā vice veris & favoni. *H.* Quid quod hyems adopena gelu, tum denique cedit; Et pereunt lapsæ sole repente nives. *O.* Fœcundaque nimbis Tempora, & Austrifero nebulosam vertice frontem Immitis condebat hyems. *Sil.* Cum fera ponit hyems. *Sr.* Usque sub extremum brumæ intractabilis imbrem. *V.* Et quia bruma rigens ac nescia verè remitti, Alstringit Scythicum glaciali frigore Pontum. *L.* Jam solis adulti manufescit radius cælum. Extrēmæ sub casum hyemis. *V.* Mitior æternum zephyri jam bruma repositum Senferat, & primi laxabant germina flores. *Cl.*

HYÉMÈ. *En Hyver, durant l'Hyver.* *PHR.* Frigoribus parto agricolæ plerumque fruuntur. *V.* Cum nix alta jaceret, glaciem cum flumina rudunt. *V.* Horrida congestis cum staret bruma pruinis; Cunctaque durato stringeret arva gelu. *Avien.* Dum nivibus canent, impervia culmina, montes; Dum valles nimis impediuntur aquis. Aut gelidas Hybernus aquas cum fuderit Austro. *T.* Hyberno moliris fidere classem; Et mediis properas Aquilonibus ire peraltum. *V.* Gelido non aspernanda Decembri. *M.* Brumali frigore. *V.*

HYÉMÈM spernere, solvere. *PHR.* Hic tantum boreæ curamus frigora, quantum Aut numerum Lupus &c. *V.* Dissolve frigus ligna super foco Largè reponens. *H.* Scandit inaccessos brumali fidere montes, Nil hyemis, cælive memor. Sic ille relinquens Jejunos antro carulos immanior exit, Hybernâ sub nocte Leo tacitusque per altas Incedit furiale nives: stant col-

la pruinis Aspera: flaventes astringit stiria seras. Nec meminit lethi; nimbosque aut frigora curat Dum natis alimenta parat. *Cl.* Postquam acris successit hyems, & pendula tectis Dirigit glacies, largâ strue tollitur altè, Collucetque focus, coeunt vicinia simplex. *Pol.*

HYÈMS vitæ. *PLA.* *La vieillesse.* (Vide *SENECTUS.*)

HYLAS, æ. *Puer Herculi carus, ejusque comes in Argonauticâ expeditione. In fontem, è quo aquam hauriebat, urna pondere demersus, & à Nymphis raptus, ab Hercule sociisque diu frustra inclamatus est. Cujus ut accensæ Dryades candore puellæ Miratæ solitos destituere choros; Prolapsum leviter facili traxere liquore: Tum sonitum rapto corpore fecit hylas; cui procul Alcides iterat responsa: sed illi Nomen ab extremis fontibus aura refert. Pr. Naiadumque tenet crimine captus Hylas. O. His adjungit hylam, nautæ quo fonte relictum Clamassent: ut litus Hyla, Hyla omne sonaret. V. Et multum quæsitur Hylas, urnamque sequutus. J. Epith. & PHR. (Vide *FORMOSUS.*)*

HYMÈN, ènis. & HYMÈNÆUS, i. [*Nuptiarum Deus, filius Veneris, aut ut mavult claud. Urania Musa. Hunc Musâ genitum legit Cytherea; ducemque Præfecit Thalamis: Nullum junxisse cubile Hoc sine, nec primas fas est attollere tædas. Cl. J. L'Hymen. Le mariage. Le Dieu du mariage. PHR. Conde tuas, Hymenæe, faces. O. Vulgus Hymen, hymenæe vocat: fugit ille vocantes. Pr. Hymen & tu qui facibus legitimis ades. S. O! Hymenæe ades o! Hymenæe. C. Adfuit & fertis tempora vinctus Hymen. O. Turpia formosus corpora jungit Hymen. O. Croceo velatus amictu Æthera digreditur Ciconumque Hymenæus ad oras Tendit. O. Huc veni (Hymen) niveo gerens luteum pede soccum. C.*

HYMÈN. [*Pro cantu nuptiali.*] *Chant nuptial. PHR.* Hymenæa canunt. *O.* **HYMÈNÆUS.** [*Pro conjugio ipso.*] *Le mariage. Les noces. PHR.* Quin potius pacem æternam pactosque Hymenæos Exercemus. *V.* Lucinam justosque pari Hymenæos. *V.* Quid me Tyrio sociare marito Progeniem caram, infausitque dabas Hymenæis. *Sr.* Ruraque complerat Thracia festus Hymen. *Cl.* Promissus socios Hymenæus in annos. *O.*

HYMÈRÀ, æ. f. *Fluvii nomen. PHR.* Quo mergitur Hymera Pontus. *Sil.*

HYMÈTTUS, i. m. [*Mons Atticæ.*] *Le Mont Hymette. Epith. Vernus, pîctus, odoratus, cæcropsius, olens, albus, viridis. PHR.* Pascat & Hybla meas pascat Hymettus apes. *O.* Vertice de summo semper florentis Hymetti. *O.* Apis populatorix Hymetti. *M.* Hymettia cera. *O.* Mella. *H.* Et quæ Cecropio monte vagantur Apes. *M.*

HYMNÛS, nî. m. *Hymne, chant. Epith. Dulcis honoratus, alacer, sacer divinus, placidus, lætus, resonans, festus, festivus. PHR.* Invitus puerum fatetur Hymnus. *M.* (Vide *CANTUS.*) **HYMNIFÈR.** *Orpheus. O. Qui a fait des Hymnes.*

HYÛSCIÀMÛS, i. m. Plr. & HYÛSCIÀMÛM, i. n. Cel. [*Herba.*] *Jusquiamme. HYÛSCIÀMINÛS, à, um. Plr. De Jusquiamme.*

HYPÆPÆ, arum. f. *Oppidulum Lydiae. PHR.* Quæ domo parva, parvis habitabat Hyæppis. *O.*

HYPÆTRON, tr. n. Vit. *Lieu découvert.* Hypætræ ambulationes. Vit. *Des Galeries découvertes.*
HYPALLAGE, Æs. f. Quin. [Fig. Rhet.] *Changement d'un mot pour un autre.*
HYPANIS, is. m. [Sarmatiæ fluvius.] *Hypænis, au cur'd'hui le Bog.* PHR. Saxosumque sonans Hypanis. V. Scythicis Hypanis de montibus ortus. O. (Vide FLUVIUS.)
HYPATE, Æs. f. Vit. [Minima citharæ chorda sonum habens acutiorem.] *La chantrelle.*
HYPENEMIUM ðvũm. [i. Irritum, ex quo nihil gignitur, ait Pl.] *Oeuf sans germe.*
HYPĒBĀTON, ī. n. Quin. [Fig. Rhet.] *Transposition.*
HYPĒRĒBĒLE, Æs. f. Cic. [Fig. Rhet.] *Hyperbole, exaggeration.*
HYPĒRĒBĒRĒI, ðrũm. [Montes & populi Scythiæ à Borea dicti.] *Peuples septentrionaux.* HYPĒRĒBĒRĒŪS, ā, ūm. *Septentrional.* SYN. ĀrĒðũs, bōrĒālis, Āqũlōnũs, glāciālis. PHR. Talis Hyperboreo septem subjecta Trioni Gens effrænā vīrũm. V. Solus Hyperboreas glacies Taniamque nivalem &c. V.
HYPĒRĒCON, cī. n. Col. [Flos.] *Millepertuis.*
HYPĒRĒION, ðnīs. *Solis pater, vel sol ipse.* PHR. Radiis Hyperiona cinctum. O. Jamque duas cæli partes Hyperione menso. O. Sic Hyperionium Phaëtona. O. (Vide SOL.)
HYPĒRMNĒSTRĀ, Æ. *Una è quinquaginta Danaï filibus, qua sola Lynceo viro peperit, cum reliqua Danaides jussu patris viros interfecissent.* Una de multis, face nuptiali Digna, perjurum fuit in parentem Splendide mendax, & in omne virgo Nobilis ævum. H. *A patre in carcerem comecta scripsit ad Linceum à quo liberata dicitur.* Mittit Hypermnestra de tot modo fratribus uni: Cætera nuptiarum crimine turba jacet. Clausa domo teneor gravibusque coercita vinctis: Est mihi supplicii causa fuisse piam. O.
HYPŒCAUSTUM, tī. n. & HYPŒCAUSIS, is. f. Vit. [Locus ad sudandum.] *Etuve. Poële.* PHR. Et tenuem volvunt Hypocausta vaporem. St. (Vide BALNEUM.)
HYPŒCRISIS, is. f. [Latine simulatio.] *Hypocrisie.* EPITH. Vānā, mēdāx, fallāx, fictā, subdōlā, dōlōsā, infidā, nefandā, scēlestā, iniquā, improbā, supērbā, spēciosā, insidiōsā, ambītiōsā, cāllidā, pērjurā, vāfiā. PHR. Ubi vultus ille est, ficta majestas viri? Arque habitus horrens, prisca & antiqua appetens, Morumque fenium triste & aspectu grave? O! vita fallax abditos sensus geris; Animisque pulchram turbidus faciem induis. Pudor impudentem colat, audacem quies, Pietas nefandum: vera fallaces probant; Simulantque molles dura. S.
HYPŒCRITĀ, & HYPŒCRITĒS, Æ. Sue. [Alienæ personæ simulator.] *Un Comedien.* HYPŒ-

CRITĀ. [Qui pietatis larvā pravos mores dissimulat.] *Hypocrisie. Tartufe.* EPITH. Fictus, fallax, mēdāx, vānũs, cāutũs, mālīgnũs, scēlētũs, imprōbũs, supērbũs, fūcātũs. PHR. Ultra Sauromatas fugere hinc libet & glaciale Oceanum, quoties aliquid de moribus audent Qui Curios simulant & Bacchanalia vivunt. J. Pelliculam veterem retinens, & fronte politus Astutam rapido servas sub pectore vulpem, L. At facie (ne cede dolis) mentitur honestā Virtutem: scelerum tegit alto in pectore amorem. Nonne vides, hæc religio quò se nova vertat. Vida. Nec sanctam violasse fidem, nec fœdere in ullo Divum ad fallendos nomine abusum homines. C. Et indignum, scelerato profuit ara. O. Tristesque vultu vendunt sanctimonia, Censuram sibi quandam & tyrannidem occupant: Pavidamque plebem territant minaciis, Decipiens specie recti. Animosque gerens sub vulpe latentes. Ficto simulans pia pectora vultu. Simulator honesti.
HYPŒDIDASCALUS, ī. m. Cic. [Quasi submagister.] *Sous-maître.*
HYPŒGĒUM, ī. n. Vit. [Locus subterraneus.] *Les Caves, les Offices, qui sont sous terre. La Cave.*
HYPŒMNĒMĀ, ātīs. n. Cic. [Commentarius, interpretatio.] *Interpretation, Commentaire.*
HYPŒTHĒCĀ, Æ. f. Cic. [Pignus.] *Gage. Hypothèque.*
HYPŒSĀ, Æ. m. Pl. [Fluvius Siciliæ.] *Il belici.* Qui potant Hypsamque Alabimque sonantes. Sil.
HYPŒIPHILĒ, Æs. *Thoantis Regis insula Lemni filia qua Jasonem hospitio & lecto accepit. Sola patrem servavit, cum reliqua mulieres Lemnia viros cognatosque è communi sententiā occidissent.* E Lemno à cæteris fœminis ejecta & à Piratis capta Lycurgo regi vendita est, ejusque nutriendo filio præposita. Extat ejus ad Jasonem, Medea amore caprum, epistola inter Ovidianas sexta. SYN. Thōāntiās, Lēmniās. PHR. Hæc fletu cunctata modesto Lemnias orsa refert. St. Claro generata Thoante servitium Hypsiphe fero capta Lycurgi. St. Hæc ego conjugio fraudata Thoantias oro. O. Vulcanum tellus Hypsiphe colit. O. i. Lemnia.
HYPŒCANIĀ, Æ. f. [Regio Asiatica ab Hyrcanā syllā dicta.] *L'Hircanie, aujourd'hui le Mazenderan dans la Perse.*
HYPŒCANUM, ī. f. [Subaudi mare.] *La mer Caspienne. La mer de Bachu.*
HYPŒCANUS, ā, ūm. *Caspian.* SYN. Cāspiũs, Scythicus. PHR. Caucasus, Hyrcanæque admovent ubera tigres. V.
HYPŒGINUM, ī. n. Pl. [Herba.] *Herbe, qui sert à teindre en bleu.*
HYPŒSŒPUS, ī. m. & HYPŒSŒPUM, ī. n. Col. [Herba odora.] *De l'Hyssope.* HYPŒSŒPITES, Æ. m. Pl. [Vinum ex Hyssopo factitium.] *Vin d'Hyssope.*

Imp. *Va*, *allés*. SYN. Itō, vādē, vādē
āgē. PHR. I bone, quō virtus tua
te vocat, i pede fausto. *H.* I foror;
atque hostem supplex affare su-
perbum. *V.* (Vide *EO*.)

IACCHUS, chī. *Unum ē Bacchi
nominibus*. PHR. Populus Alcidae
gratissima, viris Jaccho. *V.* (Vide *BACCHUS*.)

IACCHUS [*Pro ipso vino*.] *Vin.* PHR. Inflatum he-
sterno venas, ut semper, Jaccho. *V.* (Vide *VINUM*.)

JACEŌ, ēs, jaciū, ērē. n. *Etre couché*. SYN. Cūbō,
rēcūbō, rēcūmbō, prēcūmbō, dēcūmbō, stērnōr,
prōstērnōr, fūndōr, rēsōlvōr, ēxtēndōr. PHR.
Stratoque jacebat. *V.* Aversaque in ora jacentem. *O.*
Ad quartam jaceo. *H.* Jacere in toro. *O.* Jacere
prostratum. *Cic.* Asperas porrectum ante fores. *H.*
Perque vias sternuntur inertia passim Corpora. *V.*
Viridi projectus in antro. *V.* Aversaque in ora jacen-
tem. *O.* Graves vino somnoque jacebant. *O.* Jace-
bant Corpora diversis victa sopore lēcis. *O.* Toro
composita jacebat. *Sant.* Saepe super stramen feno-
que jacentibus alto, Depressa est humili cana prui-
na casā. *O.* Et inter Dura jacet pernox instrato
saxa cubili. *V.* Non duro liceat morientia cāspite
membra Ponere. *L.* Tres juxta famulos temerē
inter tela jacentes. *V.* Artus imbrī ventoque rigen-
tes Projicit; ignotaque acclivis postibus aulā
Invitat tennes ad dura cubilia somnos. *St.* Vix de-
fessa senem passus componere membra Cum cla-
more ruit magno; manibusque jacentem Occupat.
V. Stratoque super discumbitur ostro. *V.* Puro secu-
buisse toro. *T.* Fusaeque erant toro languida mem-
bra toro. *O.* Requiescere lecto. *T.* Solito membra
levare toro. *T.* Circumfusa Rosis & nigra recum-
bit Amomo. *O.*

JACERĒ *In herbā*. PHR. Vino somnoque per herbam
Corpora fusa vident. *V.* Procumbit tenerāque latus
submitit in herbā. *O.* Cervicem inflexam posuit,
jacuitque per herbam. *V.* In gramine molli Pro-
pter aquae rivum, sub ramis arboris altae. *V.* Mollis-
bus aut foliis, aut mollibus incubat herbis. *O.* Ju-
vat hic aut amnis vagi Pressisse ripas; cāspite aut
nudo leves Duxisse somnos. *S.* Gramineos dedit
herba toros. *St.* Viridante toro confederat herbae. *O.*
Seu te in remoto gramine per dies Festos reclina-
tum bearis. *H.* Recubet teneramque eliserit herbam.
Pergramina fuderat artus. *Cl.* Solo, quod texerat
herba, jacebat; Et pictam positā pharetram cer-
vice premebat. *O.* (Vide *HERBA*. *In herbā ja-
cere*.)

JACERĒ *Sub arbore*. PHR. Corpora sub ramis depo-
nunt arboris altae. *V.* Saepe greges inter requievimus
arbore tecti; Mixtaque cum foliis praebuit herba
rorum. *O.* Mecum inter salices lentā sub vite jaceret.
V. Discumbet in herbā, Arboris antiquae qua levis
umbra cadet. *Pr.* Sub Platani cubes virentis umbrā.
Cl. Sub quā nunc recubas arbore, virga fuit. *O.*

Patulae recubans sub tegmine Fagi. *V.* Libet jacere
modō sub antiquā Ilice, Modō in tenaci grami-
ne. *H.* Nunc viridi membra sub arbuto Stratus,
nunc ad aquae lene caput sacrae. *H.* Longaque con-
fectum militiā larus Depone sub Lauri. *H.* Pennati
passim pueri, quō quemque vocavit Umbra, ja-
cent. *Cl.* Umbrā jacuere sub unā. *O.* Pulvillum de-
dit herba mihi: dedit Aesculus umbram, Fons spe-
culum; volucres carmina, ripa torum. *Sant.*

JACERĒ *Humi*. *Cic.* PHR. Jacuit medio resupinus in
antro. *V.* Aut medio procumbere campo. *V.* Sus
enixa jacebit Alba solo recubans. *V.* Proque toro
terrā non semper gramen habenti Incubat infelix.
O. Madidā resupinus arenā Calcitrat. *H.* Sicut erat,
lusu lassā, quievit humo. *O.* Ventum erat ad mollem
declivo tramite ripam Ponitur ē summā fictilis urna
comā: Fessa resedit humo, ventosque recepit aper-
to Pectore; turbatas restituitque comas. Dum
feder, umbrōsae Salices volucresque canorae Fece-
runt somnos, & leve murmur aquae. *O.* Viderat in-
formem multā Paroclon arenā Porrectum. *Pr.*
Immania terga resolvit Fusus humi, toroque in-
gens extenditur antro. *V.* Cervicem inflexam posuit,
jacuitque per antrum. *V.* Ille autem spissā jacuit re-
volutus arenā. *V.* Et caput in durā ponere jussit hu-
mo. *O.* Nunc latus in fulvis niveum deponit are-
nis. *O.*

JACERĒ. *Etre situé, être étendu par terre*. PHR.
Quodcumque jaceret inutile. *H.* Serta procul capiti
tantum delapsa jacebant. *V.* Strata jacent passim sua
quaeque sub arbore poma. *V.* Tantum campi jacet.
V. Jacet extra sidera tellus. *V.* Atque alio patriam
quaerunt sub sole jacentem. *V.* Ante pedes jacuit
supplex. *O.* **JACERĒ**. *Etre mort, être étendu
mort*. PHR. Corpora per campos fletu quae fusa ja-
cebant. *V.* Canibus data praeda Latinis Alitibusque
jaces. *V.* Truncus iners jacui. *O.* Telo jacet. *V.* Mor-
te jacent meritā. *V.* Nudus in ignorā Palinure jace-
bis arenā. *V.* Jacuit poenae comes. *S.* Jacet oratio.
Cic. i. *languet, exanimis est*.

JACERĒ [*Pro fordere, ignobile esse*.] *Etre ruiné, être
méprisé*. PHR. Cetera quā rerum jaceant perculsa
ruinā. *V.* Mea numina tandem Fessa jacent. *V.*
Fœdē cum vita jaceret In terris. *Lr.* Jacere in sor-
dibus, in silentio. *Cic.* Jacent studia, virtutes. *Cic.*
Jacere inultum. *Liv.* Jacent praedia. *Cic.* i. *vili
venumur*.

JACENS, ēntis. [*Pro segni, languenti*.] *Lâche, faible*.
SYNT. Jacens animus, homo. *Cic.* In amore jacens.
O. Jacente te. *Cic.* i. *agrotante*. Jacentem consola-
ri. *O.*

JACTŌ, is, jecti, jactum, ērē. *Jeter, lancer*. SYN.
Jaculor, conjiçio, mitto, emitto, fundō, vībro,
torqueō, projiciō, ejiciō, jactō, effundō, dejiçio.
PHR. Tela manu jaciunt. *V.* De manu. *Cic.* Anchora
de prorā jacitur. *V.* Fundit humi. *V.* Purpureosque
jacit flores. *V.* Et jussos lapides sua post vestigia mit-

tunt. O. Admovère focis Ulmos, ignique dedere. V. Projice tela manu, sanguis meus. V. Conjiciunt igni galeas. V. Dejecit in terras toto qua plurima cælo fulmina. V. Spargite me in fluctus, vastoque immergite ponto. V. Purpureosque jacit flores. V. Effortos cinerem immundum jactare per agros. V. Et raras superinjacit flores. V. Validis jactam per inane laceratis. O.

JACERĒ Aliquid aliquò, in aliquem. PHR. Flammas ad culmina jactant. V. Fluctibus an jaciati mediis. V. Et terque quaterque rotatum Mittit in Euboicas, tormento fortius, undas. O. Sic effata facem juveni conjecit, & atro Lumine fumantes fixit sub pectore tædas. V. Ardentem conjecit lampada Turnus. V. Huic dea cæruleis unum de cinibus Anguem Conjicit, inque sinum præcordia ad intima subdit. V. Sustulit Ægides, aduersaque misit in ora Immanem scopulum. O. Silicem contorquet in ora Turbidus: incussæ crepuerunt pondere malæ. Dextræque molarem sustulit & magnum magno conamine misit. O. Iryosque caput Philomela cruentum Misit in ora patris. O. Eminus hastam Jecit; at illa volans clypeo est excussa. V.

JACERĒ se. Se jetter. PHR. Seseque per ignem Præcipiti jecit saltu. V. Et se jactu dedit æquor in altum. V. Dat sese fluvio. V. In medias dat sese acies. V. Meme super ipsa dedissem. V. Et sese medium iniecit moriturus in agmen. V. Jaciebant corpora saltu. Lr. Toto præceps se corpore ad undas misit. V. è culmine turris Se jactit. O. Hic se præcipiti jaculatus pondere. L. Tamen alta sub æquora tendit præcipiti saltu. L. Summo se mittere saxo. Pr.

JACERĒ Muros. V. Fundamenta. Tac. Vallum, molem. Cæs. &c. Jetter, poser, faire. PHR. Quid prohibet muros jacere, & dare civibus urbem. V. Omnis in hac certam regio jactit arte salutem. V. Saxea pila cadit, magnis quam molibus ante Constructam jaciunt ponto. V. Et grandia conjice saxa. V.

JACERĒ Exempla, vocem. Tac. Ridicula. Cic. Dire, rependre. SYN. T. Apud paucos talia jaciebat. Tac. Jacere probra. Liv. Querelas, terrores, sermones. Cic. Vera an vana jaceret. Liv. Hoc in me jactis. H.

JACTANTĒR. Adv. TER. Avec faste, en se vantant. SYN. Sûperbē, élārē, fastuosē. PHR. Magnifica verba prolocutus ampliter. Vida.

JACTANTIĀ, æ. f. QUIN. Faste, vanterie, ostentation, parade. SYN. Sûperbiā, fastūs, ostentatiō. PHR. Qui vestra... muliebribus armis Verba redargueret. V. (Vide SUPERBIA.)

JACTATIŌ, ōnis. f. & JACTATŪS, ūs. m. CIC. Agitation, mouvement. PHR. Excussit pennas, quarum jactatibus omnis Afflata est tellus. O. Jactatio corporis. Cic. Jactatio eruditionis. QUIN. Pro jactantiā.

JACTATŌR, ōris. QUIN. & JACTITATŌR, ōris. m. freq. LIV. Qui vante, qui se vante, van. PHR. Immodicus proprii jactator honoris. Cl. Acer in absentes lingua jactator, abundans Corporis, exiguusque animi. Cl. Quem juxta sequitur jactantior Ancus. V. Virtutis expers verbis jactans gloriam, Ignotos fallit, notis est derisui. Ph. Dum gravibus marcent epulis, hostique carenas Inter vina crepant. Cl. Melior mihi dextera lingua est: Dum-

modò pugnando superem, tu vince loquendo. O. (Vide SUPERBUS.)

JACTITŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. Freq. LIV. Dire souvent, ne faire que vanter.

JACTŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. [Idem quod jacere.] Jetter. PHR. Et si non alium latè jactaret odorem. V. Deucalion vacuum lapides jactavit in orbem. O. Gravidā jactans convicia linguā. Pr.

JACTARĒ [Pro agitārē, mōvērē.] Porter ça & là, agiter. [Per trans.] Tourmenter. SYN. Jactare caput. T. Colla. O. Oculos. Lr. PHR. Artus variè jactat incertus dolor. S. Excussaque brachia jactat. O. Atque illum tales jactantem pectore curas. V. In jactando membra fatigat. Lr. In toto corpus jactare cubili. Lr. Nec si te validus jactaverit Ausfer in alto. H. Dispersi jactamur gurgite vasto. V. Ut cymbæ instabiles, fluctu jactante. V. Jactat mea verba precesque. O. Jactatos æquore toto. V. Terris jactatus & alto. V. Jactamur ventis. Pr. In undis. V. Jactari morbo. H. Febre. Cic. Periclis. V.

JACTARĒ [Suppl. sermone.] Dire. PHR. Ibi hæc Incondita solus Montibus & sylvis studio jactabat inani. V. Nunc fera querelis Haud justis assurgis, & irrita jurgia jactas. V. Voces ad sydera jactant. V. Voces dum jactat inertes. V. Talia jactanti. V.

JACTARĒ [Pro efferre, laudare.] Venter. PHR. Nullo se tantum tellus jactabit alumno. V. Et genus & proavos & regia nomina jactat. O. Talia magniloquo tumidus memoraverat ore. O. Jactans sui. Quin. Paulò jactantior. H.

JACTURĀ, æ. f. Perte, dommage, désavantage. EPIRH. (Vide Damnum.) PHR. Facilis jactura sepulchri est. V. Est tamen humani generis jactura dolori Omnibus. O. Ablati jactura decoris. O. Et ut summā vestem laniarat ab orā Collecti flores tunicis cecidere remissis; Tantaque simplicitas puerilibus affuit annis, Hæc quoque virgineum movit jactura dolorem. O. (Vide DAMNUM.)

JACTŪS, ūs. m. Jet, coup, l'action de jeter, lancer. PHR. Pulveris exigui jactu compressa quiescent. V. Jamque intra jactum teli progressus uterque. V. Missa (Saxa) viri manibus faciem traxere viro- rum, Et de foemineo reparata est foemina jactu. O.

JACTŪS Aquæ (Vide AQUA. Aqua jactus.)

JACULABILIS, ille. Qu'on peut lancer. PHR. Vide- runt oculi telum jaculabile nostri. O.

JACULATIŌ, ōnis. f. PLR. [Jaculandi actus.] L'Action de darder, de lancer.

JACULATŌR, ōris. m. & trīx, icis. f. Dardeur de Javelots, qui lance, qui jette des fleches. PHR. Jaculatricemque Dianam. O. Jaculatoremque Lyceum. O. Hic jaculo bonus, hic longè fallente sagittā. V. Et gens illa quidem sumptis non tarda pharetris. V. Doctus sagittas tendere senicas Arcu paterno. H. Ille missilibus melior sagittis. H. O! quam certa fuit librato dextera ferro. V. Et certos jaculo levi Suevos. M. Primusque Teucer tela Cydonio Direxit arcu. H. Aut jaculo incedit melior, levibusque sagittis. V. Quis tardamve sudem melius, celeremve sagittam Gesserit, aut lento perfrigerit obvia pilo. T. Dirigit aligero lethalia vulnera ferro. Sil. (Vide SAGITTARIUS.)

JACULI, ōrūm. m. COL. De longues courroies avec lesquelles on attache les Boeufs au joug.

JACULŌR,

JACULOR, ātis, ātis sum, āti. D. [Longè jacere.] *Jester, lancer.* SYN. Ejāculor, jāciō, tōrquēō, intōrquēō, cōntōrquēō, vībrō, ēxcūtīō, jāctō, cōnjiciō, injiciō, pōnjiciō, mīttō, ēmittō. PHR. Quantas jaculetur Monichus Ornos. J. Et rubente Dexterā sacras jaculatus arces. H. Ego te ferro, jaculabor acuto. O. Aëra si misso vacuum jaculabere disco. O. Vidi cum monte revulsum Immanem scopulum, medias permisit in undas: Vidi iterum veluti tormenti viribus acta Vasta Giganteo jaculantem saxa lacerto. O. Telumque imbelles sine ictu Conjecit. V. Ferrum alii torquent, & obumbrant æthera telis. V. Concutiensque suis vibrantia tela lacertis. O. Rursusque tremencia forti Tela manu torfit. O. Aut acres tendunt arcus aut lenta lacertis spicula contorquent. V. Jaculum intorquens emittit in auras. V. Intorquet summis adnixus viribus hastam. 'Excepere auræ vulnus. V. Telumque intorfit in hostem. Inde aliud super atque aliud. V. Et spicula vibrant. V. Telum Æneas fatale coruscet, Sortitus fortunam oculis, & corpore toto Eminus intorquet. V. Utque manu jaculum fatale parabat Mittere. O. Aut tremulum excusso jaculum vibrare lacerto. O. Seu lentum valido torques hostile lacerto. O. Crebroque simillima nymbo Trans ripam validi torserunt tela lacerti. L. Et totis jaculum dirige viribus. S. Excludere diem telis: stant ferrea cælo Nubila; nec jaculis arctatus sufficit aër. Cl. Ipsa Jovis rapidum jaculata è nubibus ignem. V. Vel Danaum Phrygios jaculatus puppibus ignes. V. (Vide HASTA. Hastam intorquere.)

JACULARI [Per trans. ad animum.] *Porter loin ses vñes.* PHR. Quid brevi fortes jaculamur ævo. Multa. H.

JACULUM, li. [Quidquid in longum jaci potest.] *Dard, Javelot.* SYN. Tēlūm, mīsilē, spīculūm, cōtīnūs, rōbūr, pīnūs, hāstīlē, vēnābīlūm. EPIH. Velox, stridens, lethiferum, coruscum, tremulum, intortum, volans, levē, acutum, certum, missile. PHR. Jaculo, ferroque volanti. L. Nervo pulsante sagittā. V. Quem dudum non ulla injecta movebant Tela. V. Nec pila lacertis Missa tuis cæcā telorum in nube ferantur. L. Missaque tela Aëra texerunt. L. Hunc aut tortilibus vibrata phalarica nervis Obruat. L. Hic jaculis, illic certant defendere faxis. V. Ferrum quod missile libro. V. Jaculo circumvolat alite campum. Sil. Sonitum dat stridula cornus, & auras Certa fecat. V. Nervo per nubem impulsā sagitta. V. Involvunt atrā telorum mœnia nube. Sil. Per auras Dirigit aligerō lethalia vulnera ferro. Sil. Pars missile ferrum Corripuit. V. Telorum seges. V.

JACULO *Aliquem petere, Iadere.* PHR. Hastam Misit in adversum, Lyciā de plebe, Menœtem; Loricamque simul subjectaque pectora rupit. O. Cygnumque petit; nec fraxinus errat; Inque humero sonuit non evitata sinistro. O. Validoque in Demoleonta lacerto Fraxineam misit mentis quoque viribus hastam; Quæ laterum craterem perripit, & ossibus hærens Intremuit. O. Tendit in hanc nimium certos Tyrrhinus arcus. O. Tela manu miseri jactabant irrita Teucri. V. Missurusque tuum, si non sint tela nec ignes, In famulos Prolomæ caput. L. In quem tela Torferat. V. Dixit & hæsarum clypei cur-

vamine telum Misit in Æacidem; quod & æs, & proxima rupit Terga novena Boum. O. In medios telum contorsit Achivos. H. Adversos hosti defigere nervos. T. Cæcā tela manu, sed non tamen irrita, mittit. V. Intorquet jaculum quod detulit error in Idam. O. Conjecto sternit jaculo: volat Itala Cornus Aëra per tenerum; stomachoque infixā, sub altum Pectus abit: reddit specus atri vulneris undam Spumantem, & fixo ferrum in pulmone tepescit. V. Arcus obvertit in illum, Certaque lethiferā direxit spicula dextrā. O. Tum magnam corripit hastam, Et jacit; illa volans clypei transverberat arā Mæonis, & thoraca simul cum pectore rumpit. V. Hastam jacit: illa per orbem Ære cavum triplici, per linea terga tribusque Transiit intextum tauris opus, imaque sedit Inguine. V. Ante levi jaculo longum per inane secutus. V. Missilibus longè & vasto clamore lacescunt. V. Et dare certa feræ, dare vulnera possumus hosti, Qui modò pestifero tot jugera ventre prementem Stravimus innumeris tumidum Pythona sagittis. O.

JACULO *Peti, Iadi.* PHR. Nec te missa super jaculorum turba moratur. O. Telis obruimur. V. Sic tua conjectis fodiantur corpora telis. O. Toto connixus corpore ferrum Conjicit; hasta volans noctis diverberat umbras, Et venit adversi in tergum fulmonis; ibique Frangitur, & fixo transit præcordia ligno. V. Hæsurā in nostro tela gerit latere. T. Conjicit injecto medius per viscera telo. Sil. Perque ilia venit arundo. V. Qualis conjectā cerva sagittā, Quam procul incautam nemora inter Cressia fixit Pastor agens telis, liquitque volatile ferrum. V.

JACULO *Venari.* PHR. Et omnem Miscet agens telis nemora inter fronde turba. V. Et nunquam talibus armis Ante nisi in Danis Capreisque fugacibus usus. O. Cautus idem per apertum fugientes agitato grege cervos jaculari, & celer alto latitantem fruticero excipere Aprum. H. Ille vagam cælo demisit sæpe volucrem; Ille procul campo linquentem reriā Cervum Vulnerē sistebat, ruereque inopina sub ictu Ante fera incauto, quàm sibila poneret arcus. Sil. Nec se tum pharetrā jactabit justius ullā Eois quamquam certer Gortyna sagittis. Sil.

JACULUM AMORIS. *Metaph.* PHR. Te quoque si certo puer hic concusserit arcu. Pr. Deque sagittiferā promptis duo tela pharetrā Diverforum operum; fugat hoc, facit illud amorem: Quod facit auratum est; & cuspide fulget acutā: Quod fugat obtusum est, & habet sub arundine plumbum. Hoc Deus in nymphā Peneide fixit. O.

JACULUS, li. m. *Pli.* [Serpens qui quasi tormentum missile ex arborum ramis vibratur, obviasque volucres penetrat.] *Especie de serpent.* PHR. Et Natrix violator aquæ, Jaculique volucres. L.

IADER, ētis. n. *Fluvius Illyrici in mare Adriaticum defluens, juxta quem est Iadera oppidum.* PHR. Et tepidum in molles zephyros excurrit Iader. L.

JAM [Adv. temporis.] *Presentement, maintenant.* PHR. Votis jam nunc assuesce vocari. V. Jamjamque tibi faciendum est. H. Jam modò non possum contentus vivere parvo. J. Jam olim posuit cum vinea frondes. V. Jamjam tacturos sidera summa putes fluctus. O.

JAM [Pro modò.] *Tantiòt.* PHR. Jam vino quærens, H H h h

jam somno fallere noctem. *H.* Jamque eadem digitis, jam pectine pulsâ eburno. *V.*

JAM DUDUM, *Jam pridem. Depuis long-temps.* *PHR.* Jam dudum erumpere nubem Ardebat. *V.* Jam pridem refides populos, defuetaque bello Corda. *V.* **JAM TUM**, *Desors.* *PHR.* Jam tum religio pavidos terrebat agrestes. *V.*

JAMBEUS, & **JAMBYCŪS**, ā, ūm. *Iambique, com- pose de vers Iambes.* *PHR.* Trimeter accrescere jussit Nomen Iambeis cum fenos redderet ictus. *H.*

JAMBŪS, bī. n. [Syllaba longa brevi subiecta vocatur Iambus. *H.*] *Pied compose d'une breve & d'une longue.*

JAMBŪS [*Pro jambico versu, eoque mordaci & satyrico.*] *Vers Iambe.* *EPITH.* Lācrīmōsus, trīstis, vūlnificus, criminosus, pugnāx, ūltor, ferōx, fērus, hōrrendus, mōrdicus, mōrdax, rābidus, rābiōsus, trūx, Lŷcāmbēus, ācēr. *PHR.* Liber in adversos hostes stringatur iambus. *O.* Archilochum proprio rabies armavit iambo. *H.* Postmodo si perges in te mihi liber iambus Tincta Lycambeo sanguine tela dabit. *O.* Quem criminosis cumque voles modum Pones iambis. *H.* Fervor & in celeres iambos Misit furem. *H.* Utque repertori nocuit pugnacis iambi. *O.* Sive minax ultorem stringit iambum. *St.* Inceptos olim, promissum carmen, iambos... ad umbilicum adducere &c. *H.* (*Vide CARMEN. Carmen satyricum.*)

JANALIS, ālē. *De Janus.* *PHR.* Virgaque Janalis de spinâ fumitur albâ. *O.*

JANICULUM, lī. n. [*Oppidulum in Janiculo monte, trans Tyberim, ita dictum à Jano conditore: fuit deinde pars urbis Romæ, & unus è septem colibus quos Romani muris complexi sunt.*] *Le janicule, montagne & forteresse de Rome.* *PHR.* Hæc duo præterea disiectis oppida muris Reliquias veterumque vides monumenta virorum: Hanc Janus pater, hanc Saturnus condidit urbem, Janiculum huic, illi fuerat Saturnia nomen. *V.* Janiculensis pons. *M.*

JANITOR, ōris. m. *Cic.* trīx, īcis. f. *PLA.* Portier, Huissier. *SYN.* Pōrtitor, pōrtæ cistōs, ōstīārūs, ātrīēnsis. *EPITH.* Vigil, fidus. *PHR.* Te stygii tremuere lacus, te portitor Orci. *V.* Licet ingens janitor antro Æternum latrans exangues terreat umbras. *V.* Sic ego perſpicio cælestis janitor aulae Eoas partes Hesperiasque simul. *O.* Janitrix custos. *PLA.* Cernis custodia qualis Vestibulo sedeat, facies quæ limina servet. *V.* Nec custos absistit limine Janus. *V.* Eidusque ad limina custos. *V.*

JANTHĒ, ēs. *De quâ Ovid.* Cum pater, Iphi, tibi flavam despondet Janthen, Inter Phætiadas quæ laudatissima formæ Dote fuit virgo. *O.*

JANTHINA, ōrūm. n. *Plī.* [*Veltes violaceæ, ita dictæ ab Ianthide seu violâ flore.*] *Habitus violets.* *PHR.* Coccina famosæ donas, & Ianthida mœchæ. *J.*

JANŪA, æ. f. *Cic.* Porte, entrée du logis. *SYN.* Ōstium, forēs, limen, pōrtis, vestibulūm, pōrtā, āditūs, ingreſſūs, valvæ, claustrā. *EPITH.* firmā, durā, stridens, latā, ingens, ærēā, ferrēā, vālidā, āngustā, rōborēā, lignēā, firmā, māximā, pūllatā, laxā, patens, ōpértā, rēciūsa, ādāpértā, vallatā, clausā. *PHR.* Claustra pandite janua. *C.* Portarum

ingentia claustra. *V.* Horrifono stridentes cardine portæ. *V.* Omnis habet geminas hinc atque hinc janua frontes, è quibus hæc populum spectat, at illa larem. *O.* Foribus cardo stridebat ahenis. *V.* Vestibulum ante ipsum, primoque in limine. *V.* Barbarico postes auro spoliisque superbi. *V.* Foribusque affixa superbis Ora virum. *V.* Ferrea marmoreos attollit janua postes. *Mant.* Janua laxa ferenti, furda petenti. *O.* Sepulchri janua. *O.* Noctes atque dies patet atri janua Ditis. *V.* Tota pater demptâ janua nostra serâ. *O.* Et resupinati neglecto cardine postes. *Cl.*

JANUAM *Claudere, defendere, pulsare, rumpere, aperire, intrare* (*Vide PORTA. Portam claudere, portam defendere &c.*)

JANUARIŪS, ī. m. [*Mensis.*] *Janvier.* *EPITH.* Trīstis, frigīdus, brūmālis, gēlidus, stērilis, hōrridus, nīmōsūs, glāciālis, hŷbērnus, tōrpēns, pigēr, inērs, infōrmis, nivēus. *SYN.* Jānus, PHR. Instabatque dies qui dat nova nomina fastis; Quique Colit primus, ducentem tempora Janum. *O.* Jane bifrons, anni tacite labentis origo. *O.* Ergo ubi, Jane biceps, longum referaveris annum; Pulsus & à sacro mense December erit. *O.* Vindicat Aufonias Junonis cura calendas. *O.* Imperium Jani suscipit ille die. *O.*

JANŪS, ī. m. *Rex Italia antiquissimus, qui regni socium excepit Saturnum à Jove fugatum, navigavit in Latium appulsus. Hinc bona posteritas puppim signavit in ære, Hospitis advenam testificata Dei.* *O.* Janus & Saturnus agriculturam maxime promoverunt: duas urbes adificarunt Janiculum huic (à Jano) illi fuerat Saturnia nomen à Saturno. *V.* Janus post mortem inter Deos relatus, templum Roma habuit à Numa Pompilio positum, quod belli tempore patebat; claudebatur verò cum omnia pacata erant. Sunt geminæ belli portæ, sic nomine dicunt, Religione sacræ... nec custos absistit limine Janus: Has, ubi certa sedet patribus sententia pugnæ, Ipse quinquali trabecâ, cinctuque Gabino Insignis referat stridentia limina consul, Ipse vocat pugnæ. *V.* Claudentur belli portæ: furor impius intus Sæva sedens super arma... fremet horridus ore cruento. *V.* Hinc Patulcius & Clusius dictus est Janus. Modò namque Patulcius idem. Et modò sacrifico Clusius ore vocor. *O.* Nec belli tantum custos credabatur; sed & per ipsum ad Deos alios aditus erat, Mox ego? cur, quamvis aliorum Numina placem, Jane tibi primum thura merumque fero? Ut possis aditum per me, qui limina servo, Ad quoscumque voles, inquit, habere Deos. *O.* Publica quem primum vota precesque canunt. *O.* Bifrons porro fuisse fingitur Janus, quia cum regum esset prudentissimus; & præterita sciebat, & futura prævidebat. Tum sacer ancipiti miratus imagine Janus Bina repente oculis obtulit ora meis. *O.*

EPITH. Antiquus, vêtus, sâcër, bīfrōns, bīcēps, gēminus, bīfōrmis, pācīficus, bellīgēr, clāvīgēr, āncēps, mīrūs. *PHR.* Jane bifrons anni tacite labentis origo, Solus de Superis qui tua terga vides. *O.* Annorum nitidique sator pucherrime mundi, Idque quod à tergo est, idque quod ante, vides. *O.* Saturnusque senex, Janique bifrontis imago. *V.* Ferrea belligeni compeſcat limina Jani. *L.* Quid-

quid ubique vides, cælum, mare, nubila, terras, Omnia sunt nostrâ clausa, patentque manu. O. Immenſi reparator maximus ævi. *St.*

IAPETUS, & **JAPETUS**, i. *TRASSIL. Cali & Terra filius.* Partu tum terra nefando Cæumque Iapetumque creat, sævumque Typhoea. *V. Pater fuit Prometheus, Hesperii, Atlantis, & Epimethei.* *PHR.* Quam satus Iapetho &c. O. Tu quoque Iapetide. O. *i. Prometheus.* Iapethi post bella truciſ Phlegræque labores. *V. F.* Audax Iapeti genus. *H.*

IAPIS, idis. f. [Venetæ ditionis pars, quam irrigat Timavus fluvius.] *Le Frioul. PHR.* Castella in tumulis, & Iapidis arva Timavi. *V.*

IAPYX, ygis. *Dadali filius, à quo Apulia dicta est.* **IAPYX**, & **IAPYGIÀ**. *La Pouille. PHR.* Argypipam.. Victor Gargani condebat Iapygis arvis. *V.* Linquit Iapygiam &c. O.

IAPYX, ygis. m. [Ventus flans ab Apuliâ.] *Le vent de Nord-est. PHR.* Quid albus peccet Iapyx. *H.* Adversus Zephirus & Iapyga Pindus. *L.* Undis & Iapyge ferri. *V.*

IASIS, idis, & **IDOS**. f. *Atalantis nomen ab Iasio patre.* *PHR.* Sævitiâ duræ contudit Iasidos. *Pr.*

IASIUS, i. *Dardani frater.* *PHR.* Hinc Dardanus ortus, Iasusque pater, genus à quo principe nostrum. *V.*

IASON, jônis. *Filius Æsonis, fratris Pelia, qui cum Argonautis ad Chelchum venit, aureum vellus rapturus, quod præstitit juvante Medea. (Vide MEDEA.)* *EPITH.* Æmônîus, Thēsālūs, Pēlāf-gūs, pējūrūs, pēfidūs, fallāx, prēdō, Æsonîus. *SYN.* Æsonides. Æsonē natus. O. Dux Æsonius, Æmônîus. O. Thēsālīcūs. *V-F.* Mōlītōr primæ rātis. O. *PHR.* Primæque ratis molitor Iason. O. Gremioque in Iasonis hærens Per freta longa feror. O. Tantalidæ fratres absint, & Iasonis uxor. O. Vestris Dux Thēsālus appulit oris. *V-F.* Qui tulit auratæ nobile vellus ovis. Et Argonautas præter omnes candidum Medea mirata est ducem. *H.* Et auro Æsonius potitur. *C.* Nunc sciet Æsonides &c. O.

IASPIDIS, idis. f. [Lapidis pretiosi genus.] *Du Jaspe* *EPITH.* Virēns, viridīs, præclārā, fūlvā, rūtīlā, pūlchrā, effūlgēns, Æōā, Indīcā. *PHR.* Atque illi stellatus Iaspide fūlvā Ensis erat. *V.* Viridique angustat Iaspide pectus. *Cl.* Collectæ tereti nodantur Iaspide vestes. *Cl.* Et pretium magnis fecit Iaspidibus. *M.* Adamantas, Iaspidas uno Ponat in articulo. *M.*

IASPIDES, à, ūm. *PLI.* *De couleur de Jaspe.*

IBERIA, æ. f. [Hispania, ab Ibero flumine dicta.] *L'Espagne. PHR.* Decolor hastatas effudit Iberia turmas. *V-F.* (Vide *HISPANIA.*)

IBERUS. [Fluvius Hispaniæ.] *L'Ebro, ou l'Ebre, un des principaux fleuves d'Espagne. EPITH.* Aurifer; divēs, aurēus, rāpidūs, &c. (Vide *FLUVIUS.*) *PHR.* Lentas Arar, Rhodanusque celer, & dives Iberus. *Cl.*

IBERI, ōrūm. *Hispania populi, ab Ibero fluvio ita dicti. PHR.* Aut inpacatos à tergo horrebis Iberos. *V.* Ut extremos alter scrutetur Iberos. *Cl.* Ferrugine clarus Iberi. *V.*

IBERUS. [Est & Asia fluvius à quo **IBERYA** regio Asia juxta pontum, cujus populi **IBERI** & **IBERES**

dicti sunt. Ab iis venisse qui in Hispaniâ habitaverunt, ait Varro. Asiaticos contra ab Hispanis venisse scripsit Dyon.] *L'Iberie, la Georgie, le Gurgistan. PHR.* Herbasque, quas Colchos, atque Iberia mittit venenorum ferax. *H.* Duræque tellus audit Iberiæ. *H.* Auratæ scrutator Iberus arenæ. *Rua.*

IBER, **IBERUS**, & **IBERYACUS**, à, ūm. [Quod est ex Iberiâ.] *D'Iberie. PHR.* Quos nec Iber, aut tuta tuis aurora Pharetris &c. *V-F.* Ibericis peruste funibus latus. *H.*

IBEX, ibicis. m. *PLI.* [Hircus sylvestris.] *Boncsau-vage.*

IBY. *Ad. Lâ, en cet endroit. PHR.* Autibi flava Ceres &c. *V.* Ter connatus ibi collo dare brachia circum. *V.*

IBIDEM. *Adv. Au même endroit. PHR.* Illum ter fluctus ibidem Torquet agens circum. *V.*

IBIS, idis. f. [Avis Egypti maximam vim serpentum conficiens, ait Cic.] *Oiseau d'Egypte. PHR.* Pisce Venus latuit, Cyllenius Ibis alis. O. **IBIS**, apud Ovid. fictum est adversarii nomen ad imitationem Poëta Callimachi, qui ficto nomine Ibis dixit quem versibus acerbe insectatus est. Ibis interea tu periere quoque nomen habe. O.

IBRYDA, idæ. m. & f. *PLI.* *Qui est né d'animaux d'espèces différentes. Persius ibrida. H. Metaph.*

ICARIA, æ. f. *Insula in Icario mari, ab Icaro dicta, in qua regnabat Ulysses, ab eâ ICARUS dictus, & Penelope verò ICARIS & ICARYOTIS. PHR.* Quæque terunt fastus Icariori tuos. *Pr.* Icaridos famulæ procique. O.

ICARIUS, à, ūm. *D'Icare. PHR.* Icarus Icaris nomina fecit aquis. O. Ceratis ope Dedalæa Nititur pennis, vitreo daturus Nomina ponto. *H.*

ICARIUS *Atheniensis Oebali Laconum regis filius, pater Erigones & Penelopes. Vitis usum à Baccho edoctus, rusticis vinum cum dedisset, inebriati illi venenum se bibisse crediderunt; & Icarium interfecere. Icarii canis ad Erigonem rediit, eamque ad patris cadaver deduxit: ubi Erigone laqueo vitam finit, & inter astra relata est. Canis quoque inter sidera collocatus ICARUS dictus est. (De quo vide CANICULA.) PHR.* Me pater Icarius viduo discedere lecto Cogit, & immensas increpat usque moras. O. *De Penelope.*

ICARUS. *Dadali filius qui in insulâ Cretâ cum patre detinebatur. Ingenium mala sæpe movent: quis crederet unquam, Aërias hominem carpere posse vias. Remigium volucrum disponit in ordine pennas. Dedalus... Tractabat ceramque puer pennasque renidens, Nescius hæc humeris arma parata suis Cui pater: his, inquit, patria est adeunda carinis... Aëra non potuit Minos; alia omnia clausit; Quæ licet inventis aëra rumpe meis... Me pennis sectare datis; ego prævius ibo: Sit tibi cura sequi, me duce tutus eris. Nam sive athereas vicino sole per auras Ibis, impariens cera calor erit. Sive humiles propiore freto jactabimus alas; Mobilis æquoreis penna madefcet aquis. Inter utrumque vola... Inde suis factas humeris accommodat alas; Perque novum timidus corpora librat iter: Jamque volaturus parvo dedit oscula nato; Nec patriæ lacrymas continuere genæ... Jamque novum delectat iter; positoque timore, Icarus audaci for-*

rius arte volat... Et puer incautus nimium temerarius annis. Altius egit iter; deseruitque patrem. Vincula labant, & cera, Deo propiore, liquescit. Nec tenues venti brachia mota tenent... Tabuerant ceræ; nudos quatit ille Lacertos, Et trepidat, nec quo sustineatur, habet. Decidit, atque cadens pater o! pater auferor inquit: Clauferunt virides ora loquentis aquæ. At pater infelix, non jam pater, Icare, clamat, Icare, clamat, ubi es, quove sub axe volas. Icare clamabat: pennas aspexit in undis: Ossa regit tellus, æquora nomen habent. O. (Vide DÆDALUS.)

ICCIUS pōrtūs, ICCI pōrtūs. m. *Caf.* [Gallia urbs.] *Calais.*

ICENI, ōrūm. *Tac.* [Angliæ populi.] *Les Icéniens, Peuples à l'Orient de l'Angleterre.*

ICHNEUMON, ōnis. m. *Cic.* [Animal magnitudine felis, specie muris.] *Rat d'Egypte.* *PHR.* Delectat Marium si perniciosus Ichnemon. *M.*

ICTHOCOLLA, æ. f. *Col.* [Piscis cui glutinosum est corium.] *Poisson gluant. Colle de poisson.*

ICHTYOTRŌPHIUM, ī. n. *Col.* [Locus in quo aluntur pisces.] *Un Vivier, un Etang.* (Vide PISCINA.)

ICŌ, is, īci, īctūm, ēre. *Battere, frapper.* *SYN.* Percussio, ferio, cædō, lædō, verbēro. *PHR.* Corpus propellit, & icit. *Lr.* Caput iceretelis. *C.* Icto capiti fervor accessit. *H.* Emicat in partem sanguis, unde icimur ictu. *Lr.* Jovis ignibus ictus. *O.* Sic desideria icta fidelibus. *Querit patria Cæsarem. H.* Pinus icta mordaci ferro. *H.* Icere fœdus. *Cic.* Pro sancire. Ictum jam fœdus. *V.*

ICON, ōnis. f. *Pli.* [Imago ad vivum expressa.] *Portrait. Figure.* (Vide IMAGO.)

ICONICUS, a, ūm. *PLI.* *Représenté au naturel.*

ICTERŌS [Morbi genus cum bilis per totum corpus suffunditur.] *Jaunisse. Ilinc ICTERUS, & ICTERYCUS.* [Qui eo morbo laborat.] *Qui a la jaunisse.* *PHR.* Consulit ictericæ lento de funere matris. *J.*

ICTYS, is, & idis. f. *Pli.* [Mustellæ genus.] *Belette, Furet, Martre.*

ICTUS, ūs. m. *Un coup.* *EPITH.* Violentus, validus, vehemens, durus, lethifer, cruentus, lethalis, acerbus, creber, resonans, sonorus, crepitans, rapidus, horrificus, cæsus, irritus, invadidus, languens, cæcus, vastus, fortis. *PHR.* Perfidus ensis Frangitur; in medioque ardentem deferit ictu. *V.* Potentius ictu Fulmineo. *H.* Telumque imbelles sine ictu Conjicit. *V.* Sed non Dardanidæ medicari cuspidis ictum Evaluat. *V.* Refugo subfultat malleus ictu. Validos dum præbeat ictus Sanguis. *L.* Ictus diri serpentis. *O.* Quisnam cassos furor impedit ictus. *Sil.* Nec sufficit umbo Ictibus. *V.* Sustinet ingentes crepitantibus ictibus hastas. *Sil.* Grandior ictus. Quam paritur natura... Et omnes Confundit sensus. *Lr.* Nulloque forabilis ictu. *O.* Lapidus grandinis ictus. *Cl.* Ictus fulminis. *Cic.* Pedum. *O.* Saxorum. *Tac.* Gravis ictu. *V.* Vastis tremir ictibus ærea puppis. *V.* Stare sub ictu fortunæ. *L.* Percussu crebro saxa cavantur aquis. *O.*

ICTU ferire. *PHR.* Pectora serpentum baculi violaverat ictu. *O.* Sunt ictu ferienda levi. *S.* Meditatum pendet in ictum. *C.* Labefactataque tandem

Ictibus innumeris, adductaque funibus arbor Corruit. *O.* Tum crebros ensibus ictus Congeminant; fors & virtus miscentur in unum. *V.* Nec mora nec requies: quàm multâ grandine nimbi Culminibus crepitant; sic densis ictibus Heros Creber utrâque manu pulsat, versatque Dareta. *V.* Alternaque jactat Brachia protendens & verberat ictibus auras. *V.* Multa viri nequicquam inter se vulnera jactant. Multa cavo lateri ingeminant; & pectore vastos. Dant sonitus; erratque aures & tempora circum Crebra manus: duro crepitant suo vulnere malæ. *V.* Spicula contorquent, cursuque ictuque lacescunt. *V.* Ense ferit: sonuit tinnitibus ensis acutis. *O.* Illi inter se se multâ vi vulnera miscunt. *V.* Pendens in vulnera... Alcum ter micat assultans. Illum ardens infesto vulnere Pyrrhus Insequitur. *V.* Vehementi perculit ictu. *Lr.* Victorem assequitur, lethaliique occupat ictu. *Sil.* Ventosque lacescunt Ictibus. *V.*

ICTUM excipere. *PHR.* Galea excipit ictus. *O.* Dari sub ictum. *Tac.* Ictibus æra sonant. *O.* Crebro pulsariet ictu. *Lr.* Tum forti saucius ictu dissiluit vertex. *Cl.* Puppis in obliquum resonat latus excipit ictus. *V-F.* Vastis tremir ictibus ærea puppis. *V.* Animantem grandior ictus Affligit. *Lr.* Ictibus arbor labefacta. *O.* (Vide VULNERARI.)

ICTUM declinare. *TAC.* *PHR.* Ictus fervidos excludere. *H.* Adduxere retro longè capita ardua ab ictu. *V.* Jamque assurgens dextræ, plagamque ferentis. *Æneæ* subiit mucronem, ipsumque morando. *Sustinuit.* *V.* Ille ictum venientem à vertice velox Prævidit; celerique elapsus corpore cessit: Entellus vires in ventum effudit inanes. *V.* Hasta repulsa... Iter obliquans alieno vulnere cædit. Opposuit dextram passuræ vulnera fronti: Affixa est cum fronte manus. *L.* Nato non depulit ictus Jupiter. *Cl.* Lapis non pertulit ictum. *V.* Sustinet incursum, instantiæque ora retardat. Cuspide præterit: furit ille, & inania duro Vulnera dat ferro, figitque in acumine dentes. *O.* Loricæque modisquamis defensus, & atræ Duritiâ pellis, validos cure reppulit ictus. At non duritiâ jaculum quoque vicit eadem: Quod medio lentæ spinæ curvamine fixum Constitit, & torum descendit in ilia ferrum. *O.* Sed quamquam certâ nullus fuit error in hastâ, Nil tamen emissi profecit acumine ferri. Utque hebeti pectus tantummodo contudit ictu. *O.*

IDÅ, æ. f. [Mons altissimus ad Troadem spectans.] *Le Mont-Ida.* *EPITH.* Altâ, sacrâ, cupressifera, nemorosa, Phrygiâ, Dardaniâ, umbrôsâ, humidâ, cretâ, arduâ. *PHR.* Classem sub Phrygiæ molimur montibus Idæ. *V.* Nec quâ Priamides in aquosâ valibus Idæ. *O.*

IDÅ. [Est & mons Cretæ insulæ.] *Montagne dans l'Isle de Candie.* *PHR.* Dictamnium genitrix Cretæ carpit ab Idâ. *V.* Cum Dædalus Idâ Profiliuit &c. *V-F.* (Vide MONS.)

IDÆUS, a, ūm. *Du Mont-Ida.* *SYNT.* Idæum nemus. *V.* Idæus mons. *V.* Idæum jugum. *O.* Idæus sinus. *Pli.*

IDALIUM, ī. (Mons & nemus insulæ Cypri.) *Montagne de Cypre.* *PHR.* Aut super Idalium seclerâ sede recondam. *V.* Idalia Dea. *O. i. Venus*

ab Idalio monte ita dicta.

IDCIRCO, & **IDĒŌ**. Adv. *Pour cette raison, pour cela.* PHR. Idcirco certis dimensum partibus orbem Per duodena regit mundi sol aureus astra. V. non ideo debet pelago se credere. O.

IDĒĀ, & f. Cic. [Prima species rerum.] *L'idée, la forme qu'on se représente.* SYN. Imāgō, spēcīēs, ēxēmplār. (*Qua vide suis locis.*)

IDĒM, eādēm, idēm. PRON. *Le même.* PHR. Amor omnibus idem. V. Nil prodest quod non laedere possit idem. O. Utar in hoc idem : sit in hoc precor exitus idem. O.

IDEMTIDĒM. Adv. *De tems, en tems, assez souvent.* PHR. Qui sedens adversus, idemtidem te spectat, & audit. C.

IDIOTĀ, & **IDYŌTĒS**, & m. Cic. [Indoctus, & illiteratus.] *Idiot, sot, grossier.*

IDYŌTISMŪS, i. m. SEN. *Manière de parler, simple & basse.*

IDOLŌLĀTRĀ, & m. [Deorum cultor.] *Idolâtre, adorateur des Idoles.* EPITH. Stolidus, stultus, hēbēs, infānus, impius, scēlētus. PHR. Qui vana colunt & corde sinistro. Religiosa sibi sculptunt simulacra ; suumque Factorem fugiunt ; & quæ fecere, verentur. (*Vide IDOLUM.*)

IDOLŌLĀTRIĀ, & f. [Idolorum cultus.] *Idolâtrie.* PHR. Sed finxit superos, peccandi exempla, libido. *Hofeh.* Simul exiuraverit orem, Sacrilegos ritus, & ludicra numina, divos. *Saut.* Vana superstitio specie ne fallat inani. *Com.* Sacrilega aspiciet vani sacra ritus. *Buch.* Forceps Myronis, Polycleti malleus natura est, atque origo Caelitum. *Prud.* Nil relictum est ebrios : laudant Deos, Etiam furentes : omne per pronum it nefas, Quodcumque lex coërcet, aut damnat pudor, Virtus Deorum est. *Heim.*

IDOLŪM, i. n. Cic. [Simulacrum & representatio rei.] *Fantôme, spectre.* Imaginesque idola nominant. Cic.

IDOLŪM, i. [Pro simulacro Deorum.] *Une Idole.* EPITH. Vānū, fictū, fictilē, aūrēū, infānē, lignēū, mārūrēū, prōfānū, ludīcērū, frāgīlē. SYN. Nūmīnā vānā. O. Infānā Divūm nūmīnā. Simulacrā sensū cāsā. *Lr.* Mēntī nūmīnā Divī. *Vida.* Nūmīnā prīscā. M. PHR. Numina ducta colunt auro, easque Deorum Argento effigies ; quibus ora carentia linguis, Cultorum precibus nec responsura suorum Non oculis cernunt fletus, non aure querelas Accipiunt ; nullo nares mulcentur odore : Thura licet fument & acervis balsama plenis. *Com.* Auxilio miseris occurrere frustra Posse putes, rigido plantas cohibente metallo. *Com.* Vani numen inane Jovis. Devovet incæstos, sacra profana, Deos. *Saut.* Fusilis infanā stabat in æde Deus. *Saut.* Ridesque Jovis jaculabile fulmen Grande coruscanti quod tenet ille manu. *Saut.* Bele, poli si non falsò quater ardua templa Diceris, & fontes jaculari fulmine terras ; Respice nos ; atque ipse tuum pater asserere numen. *Com.* At sibi quæ variis finxit simulacra figuris Vana superstitio, calidis fornacibus aurum Argentumve liquans, nil sunt nisi ludicra dextræ Humanæ commenta. *Buch.* Belumque, Astartemque & mistum pisce Dagona Et quos cuique Deos finxisset dira cu-

pido. *Com.* Sic numina Memphis In vulgus proferre solet. Penetralibus exit Effigies, brevis illa quidem, sed pluribus infra Liniger imposita suspirans veste Sacerdos. Testatur sudore Deum. *Cl.* At impiarum finxit error gentium manu Deos Inutiles ; aurum caminis excoquens, Aut malicis masā è sequaci bracteis Ducens, figurā multiformi, ludrica Affixis aris Numina : inane vocis os habent. *Buch.* Oculos habent, orbis inanes luminis, naribus odores nec trahunt, Nec auribus surdis sonores audiunt. *Buch.*

IDOLŪM colere. PHR. Sed truncum forte dolatum Arboris antiquæ numen venerare. C. Sed credo magni limen amplectar ; Jovis qui, si citetur, legibus vestris luet Pœnas... Martis indignabitur Offensa virtus, si colatur Lemnius : Junonis iram sentiet, quisquis Deum Sacello consecravit Herculem. *Prud.* Hic populi limphara cohors altaria circum Sistit ; & incæsto numen honore colit. *Saut.* Mortalin excussa manu me credere signa Esse Deos ; rigidoque jubes dare thura metallo. *Com.* Fronde satuti simulacra Tauri colunt instar Numinis. *Buch.* Inanes quicumque mentis stipites pro Diis colunt ; Quique sacris placant picti ludibria trunci. *Buch.* Ut colat incæstos, frigida saxa, Deos. *Saut.*

IDOLŪM ruere, comminuer. PHR. Non fegniot instat Sacrilegas imis evertere sedibus ædes ; Hortaturque suos stipulas atque arida circum. Lignaferant... Liquefactus ab igne It truncus rivis ; flammæque ultrice metallum Exiit humano simulatum crimine Numen. *Com.* Nil peragis ; nam numina fracta resurgent Cum struat hæc fuso quilibet ære faber. *Saut.* Et ruit interpeidā fana Deosque manu. *Saut.* Expulerisq; adytis meritos numina Divos. *Vida.* Aras ante Jovis non malè pertinax Victor thura negat : sacrilegam pede Deturbat statuam ; nec metuit gravem Vano fulmine dexteram. *Saut.* Vana qui stravit simulacra Divūm. *Saut.* Detrusus aris Jupiter. *Saut.*

IDOMENĒŪS, i. *Deucalionis filius & nepos Minois, Rex Cretenſium, captā Trojā, in patriam rediens, vocis in tempeſtate ſacrificaturus ſe, quod primum occurreret ſibi in patriā. Occurrit filius, quem cum immolaſſet, à civibus regno pulſus, Salentinum Calabria Promontorium tenuit.* PHR. Fama volat pulsum regnis ceſſiſſe paternis Idomeneæ ducem. V. Et Salentinos obſedit milite campos Licetus Idomeneus. V.

IDONĒĒ. Cic. Adv. [Ap̄tē & cōmmōdē.] *D'une manière propre & convenable.*

IDONĒŪS, ā, ūm. *Propre pour une choſe. Convenable, capable.* SYN. Oppōrtūnūs, ap̄tūs, cōmmōdūs, ūtilis, cōvēmīens, hābilis, dēxtēr, cōngrūūs. SYNT. Idoneum tempus, idoneus locus. Cic. Idoneus rei. H. Ad rem, in re. Ter. Idoneus quem fallas. Ter. Idoneus author. Liv. PHR. Non ego ſum laudī, non natus idoneus armis. Pr. Dare pondus idonea. P. Si facis ut patriæ ſit idoneus, utilis agris. J.

IDŪMĒĀ, & & **IDŪMĒ**, & s. f. [Regio Syriæ.] *L'Idumée.* EPITH. Fērāx, flāgrāns, divēs, palmīfērā. PHR. Palmarum dives Idume. L. Palmiferamque fenex bello domitabit Idumen. Sil. Dulce nemus florentis Idumes. Sr.

IDUMĒUS, ā, ūm. *D'Idumée.* PHR. Primus Idumæas referam tibi Mantua palmas. *V.*

IDUS, idūūm, idībūs. *f. Pl.* [Dies qui mensem dividunt, à verbo antiquo **IDUARE** dividere.] *Les Ides.* PHR. Octonis referentes idibus æra. *H.* Idus tibi sunt agendæ. *H.* **IDŪALIĀ**, ūm. n. *Pl. Sacrificia quæ Fori fiebant singulis Idibus.* Idibus alba Jovi grandior Agna cadit. *O.*

IDŪLLIUM, ī. n. *Auf.* [Pastorale carmen.] *Idylle.* (Vide **CARMEN.** **CARMEN BUCOLICUM.**)

JĒCUR, ōris. n. & **JĒCŪSCŪLUM**, ī. n. dim. *Cic.* *Le foye.* *EPITH.* Cālidūm, ardēns, aridūm, siccūm, ægrūm, fervēns, sanguificūm, ūlcērōsūm. *PHR.* Aspicere quān tumeat magno jecur Anserē majus. *M.* Quid referam quantum siccum jecur ardeat irā. *J.* Fervens difficili bile tumet jecur. *H.* Quum tibi flagrans amor & cupido Quæ solet matres furare Equorum Sæviet circa jecur ulcerosum. *H.*

JĒJUNĀTOR, ōris. m. *CEL.* *Jeûneur*, qui fait abstinence.

JĒJUNĒ. Adv. *Cic.* *D'une manière*, sèche, foible, maigre.

JĒJUNITAS, atis. *f. Vir.* *Aridité*, sécheresse.

JĒJUNIUM, ī. n. *Abstinentie de manger*, *Jeûne*, jour de jeûne. *EPITH.* Acēbūm, dūm, tristē, lōngūm, inērs, lānguīdūm, insōmnē, mācīlētūm, sacrūm, piūm, rēlligiōsūm. *SYNT.* Jejunia indicare. *H.* Instituire Cereri. *Cic.* Explere. *S.* Annua celebrare jejunia. *Cl.* Jejunio laborare. *Col.* *PHR.* Longa domant illos inopi jejunia victu. *O.* Invalidique patrum referunt jejunia nati. *V.* Expers undæque cibique Rore mero, lacrymisque suis jejunia pavit. *O.* Carne feræ jejunia sedant. *O.* Placant jejunia ventris. *O.* Tribus solvit jejunia granis. *O.* Avidum jejunia ventrem Longa premunt. Est virtus placitis abstinuisse cibis. Pecus abstinet herbis. *Sr.*

JĒJUNŪM, ī. n. *Col.* [Intestinum, ita dictum, quod non continet, sed ad inferiora transmittit quæ accipit.] *Le boiau culier.*

JĒJUNŪS, ā, ūm. [Pro impasto.] *Qui est à jeun.* *SYN.* Impastus, esuriēns, famelicus. Vaciūus potūque cibōque. Expers undæque cibīque. *PHR.* Jejunus raro stomachus vulgaria temnit. *H.* Dicitur integro Sicci mane die. *H.* Vilem jejunæ saepe negavit aquam. *M.* Cereris sine munere. *O.* Stat iustus vacuo gutture Talastus. *S.* Lupus jejunis dentibus acer. *H.* Impastus ceu plena Leo per ovilia turbans (Suadet enim vesana fames, manditque trahitque Molle pecus. *V.* Expletur jejuna cupido. *H.* Jejuna fames. *O.* Macies jejuna. *Cl.* Saliva jejuna. *Col.* *i. Homines jejuni.* (Vide **FAMELICUS.**)

JĒJUNŪS. *Pro sterili.* *PHR.* Jejuna arena. *V.* Terra. *Col.* Jugera. *S.* Nec jejuna quidem clivosi glareæ ruris. *V.* Jejuna oratio, calumnia. *Cic.* *Per trans.*

JĒNTACŪLUM, ī. n. [Cibus qui sumitur antè prandium.] *Le déjeuner.* *PHR.* Surgite jam vendit pueris jentacula pistor. *M.* Si sine carne voles jentacula sumere frugis Hæc tibi Vestino de grege massa venit. *M.*

JĒNTŌ, as, avi, atūm, arē. *VAR.* *Dejeuner.*

JĒRUSĀLEM. *Urbs Judææ.* (Vide **HIEROSOLIMA.**)

JĒSŪS. *Nomen Redemptoris ac Salvatoris nostri Christi.* *PHR.* Virginis intactæ proles. *Vida.* Redeuntis con-

ditor ævi. *Dam.* Cara Dei soboles. *Ex Virg.* Virginei partus magnoque æquæva parenti Progenies. *Sann.* Et quoniam multis olim feret ipse salutem, Servabitque pios, patrio dic nomine **JESUM**, Sedibus infernis jam nunc lacrymabile nomen. *Vida.* Genitoris munere adeptus Præclarum, & dictis non enarrabile nomen, Infolitum evectum super omnia nomina nomen, Quod cælum tellusque tremunt, atque infera regna, Suppliciterque uni genua accurvantur ubique. *Vida.* Pars ductum incisâ meminit de pelle cruorem, Accepto fufus quando pro nomine sanguis, Per se omnem labem humanæ qui tollere noxæ Sufficeret, populique scelus fatale piaret. *Rap.* *EPITH.* & *PHR.* (Vide **CHRISTUS.**) *Ubi pluribus de Jesu Christi vitâ.*

JĒTĒNSĒS, iūm. m. *Cic.* *Ceux de Jato dans la Sicile.*

JĒTĒRŪS, ī. m. *PLI.* *Fleur de Mœsie.*

JĒYTŪR *Conj.* *Cic.* *Donc*, *denque.* *SYN.* *Ërgō*, *Ëtāquē.* *PHR.* Alternis igitur contendere versibus ambo Capere. *V.*

IGNARŪS, ā, ūm. *Qui ignore*, *qui ne sait pas une chose.* *SYN.* Inscius, nescius. *SYNT.* Ignarus rerum. *V.* Belli. *H.* Artis. *Ter.* Causæ. *PLI.* Religionis. *Cic.* Ignarus docendi. *Quin.* *PHR.* Non ignara mali miseris succurrere disco. *V.* Et mens ignara nocendi. *Cl.* Ignari hominumque locorumque Erramus. *V.* Ignari scelerum tantorum, artisque Pelasgæ. *V.* Olli serua datur operum haud ignara Minervæ. *V.* Ergo inter medios sese haud ignara nocendi Injicit. *V.* Vana superstitio veterumque ignara Deorum. *V.* Haud vaturn Ignarus venturique inscius ævi. *V.* Inscia Dido Infideat quantus miseræ Deus. *V.* Atque istius inscia culpæ. *V.* Nesciaque humanis precibus mansuescere corda. *V.* Nescia mens hominum fati, sortisque futuræ. *V.* Et secura quies & nescia fallere vita. *V.* Qui gurgis aut quæ flumina lugubris Ignara belli. *H.*

IGNARŪS [Pro rudi & imperito.] *Ignorant.* *SYN.* Illitērātus, impērītus, indōctus, rŭdis, inērs, vēcōrs. *SYNT.* Ignarus philosophiæ, religionis, officii civilis. *Cic.* *PHR.* Num tu in triviis, indocte, solebas Stridenti miserum stipulâ disperdere carmen. *V.* Ergo animi indociles, & adhuc ratione carentes. *O.* (Vide

IGNĀVE, & **IGNĀVITĒR.** *Cic.* [Lentè & segniter.] *Lâchement*, *mollement.* *PHR.* Summas carpentem ignavius herbas. *V.* *De ove.*

IGNĀVIĀ, æ. *f.* & **IGNĀVITAS**, atis. *f.* *Just.* *EPITH.* Mollis, inērs, segnīs, tōrpēns, lēntā, pīgrā. *SYN.* Pīgritā, dēsidiā, vētērnūm, vēcōrdiā, ōtīum, segnītēs, pēctūs inērs, tārdis. *Lâcheré*, *indolence.* *PHR.* Et nunquam vigili torpens ignavia vultu. *Sr.* Cernis ut ignavum corrumpant otia corpus; Ut capiant vitium, ni moveantur, aquæ. Et mihi si quis erat dicendi carminis usus, Deficit; estque minor factus inerte situ. *O.* Quæ tanta animis ignavia venit. *V.* Jam signa, tubæque Mollescunt: ipsos ignavia fluxit in enses. Exultant meritò gentes; facillique volenti Præda sumus. *Cl.* Ignavia odoris. *PLI.* Per trans. *i.* odor remissus.

IGNĀVŪS, ā, ūm. *Lâche*, *qui manque de cœur*, *poltron.* *SYN.* Inērs, vēcōrs, enērvīs, segnīs, imbellis. *PHR.* Fortuna fortes metuit, ignavos premit. *S.*

Ignavus adversus lupos. *H.* Sibi quisque profecto Est Deus : Ignavis precibus fortuna repugnat. *O.* Valuit pro vulnere terror , Implevitque viam jaculi ; vitamque nocentem Integer & sola formidine faucius efflat. *Cl.* Virtutis expers, verbis jactans gloriam. *Ph.*

IGNAVŪS. *Parvifex.* *SYN.* Piger, desēs, iners, desidiosus, scōrs, lentus, tardus. *SYNT.* Ignava gravitas. *O.* Ignavum corpus. *O.* *PHR.* Ignavum Fucos pecus à præsepibus arcent. *V.* Ille horridus alter Desiliā, latamque trahens inglorius alvum. *V.* Se-gnesque metu sententia tardat. *V.* Veterno refināque pigriores. *M.* (Vide **PIGER.**)

IGNAVŪS. *Qui vendit lache, parvifex.* *SYNT.* Ignavus amor, somnus, æstus. *O.* Dolor. *Pli.* Ignava otia, mora. *O.* Contagia. *Cl.* Hyems ignava colono. *V.*

IGNESCŌ, is, ēre. *n.* S'embrafer, s'allumer. *PHR.* Ignescunt iræ ; duris dolor assibus ardet. *V.* Ignescunt animis discordibus iræ. *V.* Ante amor ignescit menti, sevitque medullis. *Col.* Ignescens color. *Pli.* (Vide **ARDEO.**)

IGNEŪS, & **IGNITŪS,** ā, ūm. *Qui est de la nature du feu, de la couleur du feu, qui est tout en feu.* *SYN.* Flammēus, flammātus, cādens, accēsus, incēsus, fervēns, ardēns, ignivōmus, flammāns, flammivōmus. *SYNT.* Igneus æther. *T.* Fervor, color. *Pli.* Ignea astra, sitis. *V.* Virtus. *L.* *PHR.* Cæruleus pluviam denunciat, igneus Euros. *V.* De se. Medium sol igneus orbem Hauferat. *V.* Igneus est ollis vigor, & cælestis origo. *V.* Exilit in siccum & flammantia lumina torquens. *V.* Ardentes oculorum orbes. *V.*

IGNIARIŪM, īi. *n.* *Pli.* [Ligna quibus ignis statim accenditur.] Amorce, matiere combustible. (Vide **IGNIS.** *Ignem excitare.*)

IGNICŪLŪS, ī. *m.* *Dim.* Un petit feu. *PHR.* Igniculum brumæ si tempore poscas. *J.* (Vide **IGNIS.**)

IGNICŪLŪS [Pro incitamento & stimulo.] Equillon. *SYNT.* Igniculi virtutum, desiderii. *Cic.* Ingenii. *Quin.*

IGNIFĒR, ā, ūm. *Qui porte le feu.* *SYN.* Flammifer, ignivōmus, ignitūs, ignēus. *PHR.* Inde mare, inde aer, inde æther ignifer ipse. *Lr.*

IGNIFLŪS, ā, ūm. *Qui jette du feu.* Cavernæ igniflux. *Cl.*

IGNIGĒNĀ, æ. *m.* *O.* Engendré du feu.

IGNIPĒS, ēdis. *Qui a les pieds de feu.* *PHR.* Ignipedum vires expertus equorum. *O.*

IGNIPŌTĒNS, ēntis. [Vulcani nomen.] *Qui a le feu en son pouvoir.* *Vulcan.* *PHR.* Ignipotens cælo descendis ab alto. *V.*

IGNIS, is. *m.* *Le feu.* *EPITH.* Cālidus, siccus, liquidus, fervidus, ferus, acēr, vivāx, rapāx, avidus, ardēns, flāgrāns, tōridus, æstifer, picēus, lēvis, volāns, trēmulus, vāgus, serpens, subtilis, celer, nitidus, clārus, purus, coruscus, rusticus, splendidus, damnosus, edax, fævus, pestifer, impius, infandus, sacrilegus, scintillans, fumosus, torrens, missilis, pugnax, sulphureus. *SYN.* Flammā, calor. *PHR.* Omnia purgat edax ignis, vitiumque Metallis Excoquit. *O.* Incedis per ignes Suppositos cineri doloso. *H.* Liquidi color aureus signis. *Lr.* Corripuit tremulis altaria flammis. *V.* Quæ neque dant flammæ, lenique tepore cremantur. *O.* Æstuat ut

clausus rapidis fornacibus ignis. *V.* Cassamque dabit sine robore flammam. *Sil.* Ignis aquæ pugnax. *O.* Et medium, freti pietate, per ignem Cultores multā premimus vestigia prunā. *V.* Ignea convexi vis & sine pondere cæli Emicuit ; summāque locum sibi legit in arce. *O.* Igne quid utilius : si quis tamen urere testā Comparet ; audaces instruit igne manus. *O.* Aversa tendunt ut in æthera flammæ, Et cognata sibi sidera lambit apex. *Saut.* Qui falsum lento torruit igne Bovem. *O.* Flammæ longos à tergo albescere tractus. *V.* Fornacibus ignis anhelat. *V.* Latèque vagatur ignis. *V.*

IGNEM *Excudere excitare.* *PHR.* Ac primum silicis scintillam excudit Achates ; Suscepitque ignem foliis, atque arida circum Nutrimenta dedit ; rapitque in fomite flammam. *V.* Et silicis venis abstrusum excuderet ignem. *V.* Quærit pars semina flammæ, Abstrusa in venis silicis. *V.* Circum strictis de cautibus ignem Ostendit, foliisque & sulphure pascit amico. *V. F.* Impositum cinerem & sopitos suscitavit ignes. *V.* Ipse genus nixus flammæ excussit ab omni ; Et promittit quas comminuitque faces. *O.* Multaque præterea prius ipso tacta vapore Eminus ardescunt, quàm cominus imbuat ignis. *Lr.* Atque arida ligna Explicat in flammæ. *Lr.* Excitat invalidas admoto fomite flammæ. *Lr.* Inde foco tepidum cinerem dimovit, & ignes Suscitavit externos ; foliisque & cortice sicco, Nutrit, & ad flammæ animā perducit anili ; Multifidasque faces ramaliaque arida recto Detulit, & minuit ; parvoque admovit ahen. *O.* Tunc sicco primas irritat cortice flammæ. *O.* Et primum Herculeis sopiras ignibus arces Excitat. *V.* Buccâ foculum excitat. *J.* Summis circumlita tædis Admotas rapiunt vivacia sulphura flammæ. *V.* Rapidusque incendia flatus Ventilat. *Sil.* Magno veluti cum flammæ sonore Virgea suggeritur costis undantis aheni. *V.* Ut pene extinctum cinerem si sulphure tangas, Vivet, & ex minimo maximus ignis erit. Sic... flamma Redardefcet, quæ modò nulla fuit. *O.* Omnis odoratis ignibus ara calet. *O.* Pars silicem sictu vivacis semina flammæ Excitit, & motis certatim ventilat alis. *Com.* Irritantque focos pennis, animasque ministrat. *Com.* Si quis eum (ignem) flabris exsuscitet, arida circum Nutrimenta ferens, subitis ad lecta favillis Emicet, & totas lustrat splendoribus ædes. *V. da.* Pervigilemque focis ignem longæva sacerdos Nutriet. *O.* Utque solet ventis alimenta assumere ; quæque Parva sub inductâ laruit scintilla favillâ Crescere, & in veteres agitata resurgere vires. *O.*

IGNEM *Extinguere.* *PHR.* Nutritur vento, vento Restingnitur ignis : Lenis alit flammæ ; grandior aura necat. *O.* Nos pavidi trepidare metu ; criminemque flagrantem Excutare, & sanctos restinguere fontibus ignes. *V.* Interrupti ignes, aterque ad sidera fumus Erigitur. *V.* Sparsa superfluis flammæ remisit aquis. *Saut.*

IGNE *Figusolvere.* *PHR.* Hic plurimus ignis Semper, & assiduâ postes fuligine nigri. *V.* Hic focus, & tædæ pingues, hic plurimus ignis. *V.* Advolvère focis Ulmos, ignique dedere. *V.* Sacrum vetustis extruat lignis focum. *H.* Dissolve frigus, ligna super foco Largè reponens. *H.* Dum meus assiduo luceat igne focus. *T.* Ingeret argenti grandia ligna foco

O. Flammâ propiore caleſco. O. Largoque ſerenâ Ignem domum. *St.* Ligna ſenex minuit, concifaque conſtruit altè. O.

IGNIS *Pro tadâ.* *PHR.* Odoratâ luxerat igne caſâ. *P.* Lucet via longo Ordine flammârum. *V.* Prima inſenſum vi corripit ignem, Sublatâque procul dextrâ connixa coruſcat, Et jacit. *V.* (Vide *TÆDA*.)

IGNIS [*Pro fulgure, pro fulmine.*] *Eclair, foudre.* *PHR.* Abruptus nubibus ignis. *V.* Crebris micat ignibus æther. *V.* Eluſus nubibus ignis. O. Cæleſtique ocyor igne. *St.* Seu Jovis igne malo, ſeu jam radice ſolutâ; Deſicit *Arbor.* *St.* Nainque dieſpiter Igni coruſco nubila dividens. *H.* Me reor inſeſto, cum tonat, igne peti. O. Cui dextra trifulcis Ignibus armata eſt. O. Nec ſævus ignis, nec tremendo Jupiter ipſe ruens tumultu. *H.* Caput igne coruſco contigit. O. (Vide *FULMEN. FULGUR.*)

IGNIS [*Pro ſplendore pro lumine.*] *Le brillant.* *PHR.* Et quidam ſeros hybèrni ad luminis ignes Pervigilat. *V.* Certatim crebris collucent ignibus agri. *V.* Vastos umbo vomit æreus ignes. *V.* Collucet polus ignibus; nihilque Obſcurâ patitur licere nocti. *St.*

IGNES [*Fèſtivi.*] *Feux de joye.* *PHR.* Inque chori ſpeciem ſpargentes ardua flammâs Scena roter, varios effingat Mulciber orbes. Per tabulas impune vagus, pictæque citato Ludant igne trabes, & non permiſſa morari Fida per innocuas errent incendia turres. *Cl.* Cum feſtos ignes ſpectaret ab alto Jupiter & telis æmula tela ſuis. *Com.* Publica ſuſpenſæ teſtantur gaudia flammæ. Ignis, lætitiæ teſtes, per compita lucent. Aſpice ut in varias incendia verſa figuras Ludant arte novâ... ut ſe multiplici gyro contorqueat ignis Plexilis; & geminas diviſâ luce columnas Attollat ſuſum, parvo ſinuamine ſtectens; Atque triumphalem ſenſim curvetur in arcum... Proh? quàm ſulphureæ cernes miracula flammæ: Stellifero aſpicias involui pulvere cælum, Et ſcintillantes per inania currere tædas: At non arte tamen flammâs diſcurrere nullâ Credideris, caſuque vagos errare vapores. Scilicet & bombos trepidique tonitrua cæli Nimborum fabri artiſces finxere: procellis Grandinat innocuis æther; licet ignea grando eſt, Et flammâs inter nitrato flammæa paſſu Nix alitur... Farta Meduſeis hinc ſagrat arundo capillis; Et ſpargit fulvos, rupto ſeu ventre, dracones Moxque plicatilibus ſerpens vulcania ſpiris Mille micat linguis; & ſibila colla per auras Convolvens, face ſopiras exſuſcitât umbras; Ac tandem luſtata diu ſub nube relinquit Sulphureas animas.

IGNIS *Per tranſl. ad animum pro amore, irâ &c.* *PHR.* Nam poſtquam peſtifer ignis Convaluit. O. Ignescunt iræ & duris dolor oſſibus ardet. *V.* Seſe offert ultro, meus ignis, Amyntas. *V.* Aſcendunt agitati fortiùs ignes. O. Cæco carpitur igni. *V.* Edunt medullam ignes. *C.* Virginis ignes Hauſerat inſolitos. *Cl.* Lentis maceror ignibus. *H.* Igne furto populante venas. *S.* (Vide *AMOR.*)

IGNISPICIUM, *II. n. Pl.* [*Divinatio ex ignis inſpectione.*] *La Pyromantie.*

IGNITUS (Vide *IGNEUS.*)

IGNOBILIS, *Ille.* *Inommu, qui eſt ſans reputation, roturier, qui eſt de baſſe naiſſance.* *SYN.* Obſcûrûs, ignotûs, ignotûs, ingloriûs, humiliſ, abjectûs,

villûs, deſpectûs. *PHR.* Solus ubi in ſylvis Italiæ ignobilis ævum Exigit. *V.* Sæviturque animis ignobile vulgus. *V.* Multi præterea quos fama obſcura recondit. *V.* Non eſt ignobile carmen. *V.* Studiis florentem ignobilis ori. *V.*

IGNOBILIS. *Qui eſt de baſſe naiſſance, roturier.* *PHR.* Multos ſape viros nullis majoribus ortos Et vixiſſe probos, magnis & honoribus auctos. *H.* Si me non veterum commendant magna parentum Nomina. O. Quod non ingenuos habeat claroſque parentes. *H.* Pauper & inſimâ de gente ſub dio moreris. *H.* Ignotum nomine Lygdam Ingenuâ de plebe virum. O. Quem ſeries inhonora parentum Progeniit. *St.* Turmali ſanguine cretus. *St.* Cui ſine luce genus. *St.* Sanguis parentum pauperum. *H.* Humili de plebe parentes. O. Non illa loco nec origine gentis. Clara... pater bibulas tingebar murice lanas... mater de plebe, ſuoque Æqua viro fuerat... orta domo parvâ parvis habitabat Hypæpis. O.

IGNOBILITAS, *âtis. f.* *Cic. Baſſe extraction.* *PHR.* Res obſcura quidem eſt ignobilitate virorum. O. Non ego pauperum Sanguis parentum. *H.* Ut genus indecores... omnibus obſcuro genus, & ſine luce penates, Atque humiliſ fortuna. *Vida.*

IGNOMINIÂ, *æ. f.* [*Nominis nota.*] *Ignominie, deshonneur.* *EPITH.* Dâmnoſâ, tûrpis, hõrriâ, timendâ, prõbrõſâ. *SYN.* Infamiâ, dedecûs, maculâ, labes, prõbrum. *PHR.* Multa gemens ignominiam, plagæque ſuperbi Victoris. *V.*

IGNOMINIOSUS, *â, um.* *Ignominieux, honteux.* *SYN.* Prõbrõſus, infamis, fœdus. *PHR.* Aut immunda crepent ignominioſæque dicta. *H.* Ignominioſa fuga. *Liv.*

IGNORABILIS, *illegit.* *Cic. Qu'on peut ignorer.*

IGNORANTIÂ, *æ. f.* & **IGNORATIO**, *õnis. f.* *Cic. Ignorance, incapacité.* *EPITH.* Tûrpis, pravâ, culpabilis, pûdendâ, noxiâ, rûdis. *SYN.* Inſcitiâ, impertiâ. *SYNT.* Ignorantia viri. O. Litterarum. *Cic.* Cauſarum. *Lr.* Ignoratio ſui. *Cic. PHR.* Præterita veniam dabit ignorantia culpæ. O. Iners malorum remedium ignorantia eſt. *S.* Heu heu quo miſeros tramite devio Abducit ignorantia.

IGNORÔ, *âs, avi, atum, are.* *Ignorer, ne ſavoir pas.* *SYN.* Neſciô, mē ſugit, mē lâtet. *PHR.* Naides ignorant, ignorat & Inachus ipſe. O. Ne fugite hoſpitiûm, neve ignorate Latinos. *V.* Haud lignarus eram quantum &c. *V.* Nec latere doli fratrem Junonis & iræ. *V.* Fas ergo eſt aliquâ cæleſtia pectora falli; Et ſunt notiâ multa minora tuâ. O. Mutatam igoerent ſubitò ne ſemina matrem. *V.* Non equidem obſcuro vobis plebique Pelasgæ Eſſe reor. *V.* Scire neſas hominî quid craſtinus afferat ortus. *H.* Prudens futuri temporis exitum Caliginosâ nocte premit Deus. *H.* Multaque me fugiunt. O. Quis Trojæ neſciat urbem. *V.* Sed quod magis ad nos Pertinet; & neſcire malum eſt. *H.* Cur neſcire prudens pravè quam diſcere malo. *H.* Inertis eſt neſcire quid liceat ſibi. *S.* Ignoraretur forſitan eſſe fides. O.

IGNOSCÔ, *is, novî, notum, erē.* [*Pro noſcere.*] *Connoître, ſavoir.* Ignoscite quid feram. *Var.* (Vide *COGNOSCO.*)

IGNOSCERE [*Pro condonare.*] *Pardonner.* *PHR.* Ignoscere pulcrum Jam miſero, poenæque genus vidiliſſe

vidisse precautem: Quæ vindicta prior, quam cum formido superbos Flectit, & affertum spoliis affligit cgestas. *Cl.* Sunt delicta tamen, quibus ignovisse velimus. *M.* Abde domo (*Ejunt*) nec turpi ignosce senectæ. *V.* Cum subito incautum dementia cepit amantem, Ignoscenda quidem, scirent si ignoscere Manes. *V.* Da veniam genitor facto, conjurque coactæ... Quam, dixit, veniam vos daris, ipsa nego. *O.* De *Lucretia* Ille dabit veniam, si te, tua facta gementem, Errari videat pœnituisse tui. Et mores & pœctus Heri placabile nosti, Ille nihil torvum, nil habet ille ferum. *Saut.* (*Vide PARCO.*)

IGNOTUS, *â*, *ûm*. *Inconnu, qu'on ne connoît pas.* *SYN.* Incognitus, abditus, arcânus, ignobilis. *PHR.* Quod latet, ignotum est; ignoti nulla cupid. *O.* Rara per ignotos errant animalia montes. *V.* Ignoti nova forma viti. *V.* Ignotis errare locis. *O.* Ignorum argenti pondus & auri. *V.* Ignorâ in veste viros. *V.* Mortibus ignotis perierunt. *H.* Qui notus nimis omnibus, ignotus moritur sibi. *S.* Si Venerem numquam Cœus pinxisset Apelles, Mercâ sub æquoreis illa lateret aquis. *O.* Multi quos fama obscura recondit. *V.* Te excepti... vixque bene audito nomine, regna dedi. *O.* Ignotus in vulgus. *Cic.* Gens longinqua, eoque ignotior. *Liv.*

ILBĀ, & **ILVĀ**, *æ. f.* *Insula in mari Tusco.* *PHR.* Ast Ilva trecentos Insula inexhaustis chalybum generosa metallis. *V.*

ILĒ, *ys. n. Pl.* [*Intestinum.*] *Boian.* (*Vide ILTA.*)

ILĒUS, *i. m. Pl.* [*Morbis gracilioris intestini.*] *Collique. appellée mîse ere.*

ILĒOSUS, & **ILYOSUS**, *â*, *ûm. Pl.* [*Qui iliûm morbo laborat.*] *Sujet à la passion iliaque.*

ILĒRDĀ, *æ. f.* [*Oppidum Hispaniæ.*] *Lerida.* *PHR.* Aut fugies Uricam; aut victus miiteris Ilerdam. *H.*

ILĒX, *icis. f.* [*Quercus species.*] *Yeuze, ou chêne verd.* *PHR.* Cornicibusque cavis vitiosæque ilicis alvo. *V.* Duris ut Ilex tonsa bipennibus... Per damna, per cædes, ab ipso Ducit opes animumque ferro. *H.* Libet jacere modò sub antiquâ Illice; Modò in tenaci gramine. *H.* Mella cavâ manant ex Illice. *H.* Flavaque de viridi stillabant Illice mella. *O.* Enodisque abies, curvataque glandibus Ilex. *O.* Ilex plena favis. *Cl.* Illicibus crebris sacrâ nemus acubatur umbrâ. *V.* Illicibus tremat Apenninus. *V.*

ILĪĀ, *iliûm, ilibûs. n.* [*Viscera.*] *Les intestins.* *PHR.* Invidiâ rumpantur ut Ilia Codro. *V.* Dura messorum ilia. *H.* Ilia longo Singultu tendunt. *V.* Ilia ducere. *H.* Compressis ilibus arcta. *L.*

ILĪĀ, *æ. f.* *Sacerdos Vesta, Remi & Romuli mater de quâ.* (*Vide ROMULUS.*) *PHR.* Donec regina sacerdos Martæ gravis, geminam partu dabit Ilia prolem. *V.* Romanâ vigui clarior Ilia. *H.* Troica quem peperit sacerdos. *H.* Nisi Dardana furto, Cepisset Martem. *Sr.*

ILĪACUS, & **ILYUS**, *â*, *ûm.* *D'Ilum: de la ville de Troye.* *SYN.* Trojanus, troicus, troius, dardanus. *PHR.* Videt Illicas ex ordine pugnas. *V.* Ilia cis erepta ruinis Munera. *V.* Ilia Tellus. *V.*

ILYAS, *adis. f.* [*Pro trojanâ.*] *De Troye.* *PHR.* Iliades cinem de more soluta. *V.*

ILYAS, *adis. f.* [*Homeri poema.*] *Iliade, ou la guerre de Troye.* *PHR.* Nescio quid majus nascitur Iliade. *PR.* De *Æneide.*

ILYCET [*Pro ire licet.*] *Vous pourés vous en aller.* Nihil est; Illicet. *Ter.*

ILICET [*Pro illicet, statim.*] *Aussi-tôt.* *PHR.* Fugit Illicet ocyor Euro. *V.* Illicet obruimur numero. *V.* (*Vide STATIM.*)

ILICETUM, *i. n.* [*Nemus Ilicum.*] *Bois planté de chênes verds.* *PHR.* Focus... vicini strue cultus iliceti. *M.*

ILICEUS, & **ILIGNEUS**, & **ILIGNUS**, *â*, *ûm.* *De chêne verd.* *SYN.* Iligna glands. *Pl.* Iligneæ corona. *Pl.* Illicæque trabes. *St.*

ILYENSES, *ûm. m. Pl.* *Peuples de Sardaigne.*

ILYONĒ, *es. f.* *Priami filia.* *PHR.* Sceptum Ilione quod gesserat olim Maxima natarum Priami. *V.*

ILYPĀ, *æ. f. Liv* [*Urbs Iustitaniæ.*] *Zelamea.*

ILISSUS, *i. m. Pl.* [*Articæ fluvius.*] *Ilissus.*

ILIUM, *i. n.* & **ILYOS**, *i. f.* [*Urbs trojæ seu troadis ab Illo rege denominata.*] *Troye.* *EPITH.* Sæcrum, inclÿtum, superbum, pœrens. *SYN.* Përgamâ, Përgamus. *Trojâ.* *PHR.* Tunc cum tristis erat defensa est Ilios armis. *O.* O! patria, o! Divûm domus Ilîum, & inclÿta bello Mœnia Dardanidûm. *V.* Ceciditque superbum Ilium, & omnis humo fumat Neprunia Troja. *V.* Postquam alta cremato est Ilios, & Danaas paverunt Pergamma flammæ. *O.* Gens quæ crematâ fortis ab Illo, Jactata Tuscis æquoribus, sacra, Natosque, maturosque patres Pertulit Ausonias ad urbes. *H.* Et pugnata sacrobella sub Illo. *H.*

ILITHIĀ, *æ. f.* *Diana sic dicta quod parienti'us adesset.* *PHR.* Præpositam timidis parientibus Ilithiam. *O.*

ILLĀ. *Adv. Tac.* *En cet endroit.*

ILLABEFACIUS, *â*, *ûm.* [*Non debilitatus.*] *Qui n'est point gâté, corrompu.* *Illabefacta vincula.* *O.*

ILLABOR, *eris, lapsus sum, labi. D.* [*Intro labi.*] *S'écouler, entrer dedans.* *SYN.* Incidò, infludò, insinudò, irrudò. *PHR.* Mediæque minans illabatur urbi. *V.* Da pater augurium, atque animis illabere nostris. *V.* Tum Deus in sensus illabebatur & ora. *M.* Medios illapsus in hostes. *V.* Tyberino illabatur amni. *L.* Illapsus cerebro truncus. *H.*

ILLABI [*Pro labi.*] *Tomber.* *PHR.* Si fractus illabatur orbis, Impavidum ferient ruinæ. *H.*

ILLABORATUS, *â*, *ûm.* *Quin.* [*Sine labore & diligentia factum.*] *Mal travaillé, fait négligemment.*

ILLABORÔ, *as, avi, atum, are.* *Tac.* *Travailler soigneusement.*

ILLAC. *Ad. Par-là.* *Ibimus illac.* *O.*

ILLACERABILIS, *ilē.* *Qui ne peut être déchiré.* *Spolium illacerabile.* *Sil.*

ILLACESSITUS, *â*, *ûm.* *Tac.* *Qui n'a pu être attaqué.*

ILLACRYMABILIS, *ilē.* *Insensible, impitoyable, inhumain.* *PHR.* Non, amice, places illacrymabilem Plutona. *H.* (*Vide DURUS, CRUDELIS.*)

ILLACRYMÔ, *as, avi, atum, are. n.* & **ILLACRYMOR**, *aris, aris sum, arē. D. Pl. urer.* *PHR.* Sic ait illachrymans. *V.* Illacrymare malis. *O.* (*Vide LACRYMOR.*)

ILLACRYMARĒ [*Pro sudare, stillare.*] *Dégoutter, suer.* *PHR.* Et mœstum illacrymat templis ebur, æraque sudant. *V.* (*Vide STILLOR.*)

ILLÆC. *Ter.* [*Pro illa hæc.*] *Elle, cette chose.*

ILLÆDŌ, is, fī, sūm, ērē. A. Crc. [*Pro infringere, violare.*] *Volere*. Legem illædere. Cic.

ILLÆSUS, ā, ūm. [*Non læsus.*] *Qui n'a point du mal, qui n'est point blessé, sain & entier.* SYN. Incolumis, intēger, sātus. PHR. Illæsum timidis unguibus hæsit onus. M. Illæsa cupressus. St.

ILLÆTABILIS, illē. *Qui ne donne aucun plaisir.* SYN. Injucundus, Ināmēnus, ingrātus, tristis, mōstus, fūestus, luctuosus, æbilis, Ināmabilis. PHR. Hinc Drepani, me portus, & illætabilis ora Accipit. V. Onus illætabile. St.

ILLAPSUS, ūs, m. Col. *Ecoulement, cours des eaux.* **ILLÆQUATIŌ**, ōnis, f. Liv. *L'action d'arrêter, ou d'être pris dans les filets.*

ILLÆQUEATOR, ōris, m. Tac. *Qui embarrasse, qui engage dans des filets.*

ILLÆQUEŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [*Laqueo constringere.*] *Prendre dans les filets, embarrasser.* SYN. Irretitō, implicō, illigō, involvō. PHR. Scævos illaqueant duces. H.

ILLAUDABILIS, illē. & **ILLAUDATUS**, ā, ūm. *Qui n'est point loisible.* PHR. Juvat heu ! juvat illaudabile carmen. St. Quis... illaudati nescit Bufiridis aras. V. Facta non illaudata. St.

ILLĒ, illā, illūd. Pron. [*Is de quo fit mentio.*] *Lui, celui, celle.* SYN. Is, eā, id. hic, hæc, hōc. PHR. Solam nam perfidus ille. Te colere &c. V. Me dixerit ille (*i. aliquis*) Duci ventre. H. Ille ipse. Cic. Ille ego qui quondam &c. V.

ILLECEBRÆ, arūm, f. Plī. [*Id omne quo allicimur.*] *Attrait, charme, appas, amorce.* SYN. Blāditia, Irītāmētā, Invītāmētā. EPIRH. Dulcēs, blāndæ, mōllēs, mītēs, fortēs, lenēs, vānæ, dōlōsæ, fallācēs, Inānēs, argūtæ, pōtētēs, fōmīnæ, mūllēbrēs, enērvēs, pētūlāntēs, suāvēs, lāscīvæ. SYN. Illecebris voluptatum deliniri. Cic. Illecebris irretire adolescentulum. Cic. Illecebris dedere se. Cic. PHR. Fucata genas, & amicta dolosis Illecebris, tortos anro circumlinit Hydros. Cl. Illecebris erat, & gratā novitate morandus. H. Dulcibus illa... (*Vacca*) Illecebris cogit decernere amantes (*Taurors*) V.

ILLECEBRŌSE, Adv. PLA. *D'une manière attrayante, enca eant.*

ILLECEBRŌSUS, ā, ūm. PLA. *Plein d'attraits.* SYN. blāndus, suāvis, jucundus, fallāx. *Qua vide suis locis.*

ILLECTUS, ā, ūm. [*Non lectus.*] *Qui n'a pas été lu.* PHR. Si non accipiet scriptum, illectumque remittet. Lecturam spera, propositumque tene. O.

ILLECTUS Ab illicio. (*Vide ILICIO.*)

ILLEPIDĒ, Adv. [*Injucundæ, & infacētæ.*] *Sans grace, sans agrément, sans poli. esse.* PHR. Crasse compositum illepidēve. H.

ILLEPIDUS, ā, ūm. *Grossier, mal poli.* SYN. Incōcinnus, Incōnditū, Infalsus, Inlēgāns, Inurbānus, Invenustus. PHR. Deliciæ illepidæ, atque inelēgantes. C. Non illepidum, nec invenustum. C.

ILLEX, icis. Omn. gen. [*Illicium, illecebræ.*] *Charme, attrait.* Illex animi Venus. Pla.

ILLI, Adv. [*Pro ibi.*] *Là, en cet endroit.* Dum sedebamus illi. Ter.

ILLIBATUS, ā, ūm. *Entier, à qui l'on n'a pas touché.* SYN. Intactus, intēger, illæsus, Intēmēra-

tus, Incōrrūptus. PHR. Illibata tibi mercedis portio salva. J. Illibata tori fœdera. Cl. Indelibatas cuncta sequuntur opes. O.

ILLIBERALIS, alē. [*Qui contra agit ac liberum hominem decet.*] *Servile, honteux, sordide.* SYN. Illiberale facinus. Ter. Illiberalis jocus. Cic. Cibus illiberalis. PLI. *Pro vili & plebeo.*

ILLIBERALITAS, atis, f. Liv. *Basse, grossiereté.*

ILLIBERALITAS, Cic. *Chich, té, épaigne sordide.*

ILLIBERALITER, Adv. TER. *D'une manière basse, mal honête, sordide.*

ILLIC, Adv. *Là, en cet endroit.* PHR. Illic officiant lætis ne frugibus herbæ. Hic &c. V.

ILLICIŌ, is, lēxi, lēctūm, ērē. A. *Attirer, engager, charmer.* SYN. Illaqueō, Irretitō, blāndiōr, invitō, pelliciō, Inlēcō. SYN. Illicere aliquō, ad aliquem. PLA. Illicere in fraudem. Ter. In stuprum. Cic. Cave ne illiciaris. LR. PHR. Illicere ut cuperent vitam mutare priorem. L.

ILLICITUS, ā, ūm. *Illicite, qui n'est pas permis.* SYN. Illegitimus, vētītus, nōn licītus, Iniquus. PHR. Illicitas tentare vias. V-F. Illici tori. L. Illicita Venus. St. Ire per illicium. St.

ILLICIUM, īi, n. VAR. & **ILLECTUS**, ūs, m. PLI. *Attrait, charme.* (*Vide ILLECEBRÆ.*)

ILLICŌ, Adv. *Sur l'heure, sur le champ.* SYN. Stātīm, cōtinuō, cōfestīm, actūtīm, ocyūs, extēmplo, subito, prōtinūs, citō, prōpēre. PHR. Illico prodiit poeta. C.

ILLIDŌ, is, līsi, līsum, ērē. A. [*Infringere.*] *Heurter, froisser, briser contre.* SYN. Impingō, offēdō, allidō, frangō, cōfringō. PHR. Cœstus illisit in ossa. V. Illis dentibus. PLA. Illiditque vadis, atque aggere cingit arenæ. V. Denfum funale illisit fronti Lapithæ. H. Illisa scopulis æquora. V.

ILLIDERE [*Pro imprimere.*] *Enfoncer.* Illidere dentem labellis. LR. *Pro mordere.* Et fragili quærens illidere dentem. Offendit folido. H.

ILLIGATIŌ, ōnis, f. i. i. [*Illigandi actus.*] *L'action de lier, d'attacher.*

ILLIGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. A. *Lier, attacher, entrelacer, nouer.* SYN. Ligō, vincitō, intexō, nectō, alligō. SYN. Illigare aliquid alicui, in aliquo. Cic. Illigare gentem bello. Liv. Illigare juga Tauris. L. Illigare manus. Liv. Illigatus peste. Cic. Conscientia. Tac. PHR. Palus quos... undā Illigat; (*i. circumcludit*) & novies styx interfusa coerces. V. Summa pedum properē plantaribus illigat alis. St. Vix illigatum te triformi Pegasus expedit chimerā. H. Non ut juvenis illigata pluribus Aratra &c. H. (*Vide VINCIO.*)

ILLIMIS, mē. [*Sine limo.*] *Clair, qui n'est point bourbeux.* SYN. Pūrus, nitidus, limpīdus, perlucidus, argēnteus. PHR. Fons erat illimis nitidis argenteus undis. O.

ILLINC, Adv. Cic. *De-là, de ce lieu-là.* SYN. Indē, istinc. SYN. Illinc huc transfertur. Ter. Amorem abjecit illinc. Ter. Ab illā hinc illinc venire. Ter.

ILLINIŌ, is, īvī, itūm, īrē, & illinō, is, lēvī, litūm, ērē. [*Inungere & leniter conficcare.*] *Oindre, enduire, froter.* SYN. Oblinō, linō, circumlinō, ūngō, pērūngō. SYN. Illinere viscum peninis. S. Illinire veneno donum. Liv. Illitus limo. Plis. Fuco. Cic. PHR. Quod si bruma nives Albanis

illinet agris. *H.* Quem non offendat toto fax illita vultu. *O.* Illita tela dolis, nec martem cominus unquam Ausa pati. *V.* Aurum vestibus illitum. *O.*

ILLIQUEFACIŌ, is, fect, factum, ẽrẽ. *CEL.* *Liquefier, fondre.*

ILLIQUEFICIŌ, is, ẽrẽ. *CEL.* *Se fondre, ẽtre fondu.* Illiquefactæ voluptates. *Cic. Metaph.* (Vide **LIQUESCO**.)

ILLISUS, ũs. m. *Choc.* Illisu ipso percussus. *Liv.*

ILLITERATUS, ẽ, ũm. *Qui n'est point lettrẽ.* Ignorant. *PHR.* Illiterati num minus nervi rigent. *H.* (Vide **INDOCTUS**.)

ILLITUS, ũs. m. *PLI.* *Onction.*

ILLO. *Adv. Pla.* [Ad locum.] *Là, en cet endroit.* Illo adveni. *Ter.*

ILLOCABILIS, ille. *Qu'on ne peut placer.* Illocabilis virgo. *PLA. i.* *Qua viro tradi non potest.*

ILLOTUS, ẽ, ũm. [Non lotus.] *Sale, qui n'est point lavẽ.* *SYN.* Sordidus, tũrpis. *PHR.* Illotæ vestes. *O.* Sudor tonsis (ovibus) illotus adhæsit. *V.* Illotis manibus. *PLA.* [Metaph.] *i.* Irreverenter. *Profanus.*

ILLUC. *Adv. Là, en cet endroit.* *PHR.* Animo nunc huc nunc fluctuat illuc. *V.* Huc illuc volvens oculos. *V.* Huc caput atque illuc humero ex utroque pendit. *V.*

ILLUCEŌ, ẽs, xĩ. ẽrẽ, & **ILLUCESCŌ**, is, xĩ. ẽrẽ. [Lucidum esse.] *Luire, ẽclairer.* *SYNT.* Illuxit dies. *Liv.* Ubi illuxit. *Liv.* Illucet in ingeniis comitas. *Cl.* (Vide **DIESCIT**, **ILLUMINO**, **LUCEO**.)

ILLUDŌ, is, sĩ, sũm, ẽrẽ. *Joier quelqu'un, se moquer de lui.* *SYN.* Rĩdẽ, irĩdẽ, lũdũ, delũdũ. *PHR.* Certant illudere capto. *V.* Nostris illuserit advena regnis. *V.* Verbis virtutem illude superbis. *V.* misero illudi nolunt nisi se se jactat. *Cic.* Nam turba nostris obvia illudit malis; Nutatque nictatque; & caput Morat, labella exporrigit, ludibria Verbis acerbat asperis. *Buch.* Me tumidi probris hostes petiere superbis; Me conspicari capita quassarunt sua. *Buch.* Illudere pecuniæ. *Tac. i.* *Malẽ impendere.* Illudere charis. *H. i.* *Per ludum scribere.* Illusæ vestes auro. *V. i.* *Quas artifex quasi illudens auro depinxit.* Capræque sequaces Illudunt tenebræ frondi. *V. i.* *Pascuntur.*

ILLUMINATĒ. *Adv. Avec ornement.* Illuminatẽ dicere. *Cic.*

ILLUMINŌ, ẽs, ẽvĩ, ẽrũm, ẽrẽ. *Eclairer, illuminer.* *SYN.* Illũstrũ, collũstrũ. *SYNT.* Luna à sole illuminata. *Cic.* Vias illuminat igni. *St.* Illuminare orationem. *Cic. i.* *Lucem afferre.* *PHR.* Largoque serenat. Igne domum. *St.* Tenebras & opacam vincere noctem. *St.* Collucet polus ignibus, nihilque Obscuræ patitur licere nocti. *St.* Crebris collucet ignibus agri. *V.* Lucet via longo Ordine flammarum, & latẽ discriminat agros. *V.* Luxerat igne casa. *Pr.* Plurima venturæ suspendite lumina nocti. *Cl.* Luxerit & torã flamma secunda domo. *Pr.* Luna ministrat iter; demonstrant astra latebras, Ipse amor accensas percutit ante faces. *P.* Noctem flammis funalia vincunt. *V.* Dant clara incendia lucem Errant. *V.* Picum fert fumida lumen Tæda. *V.* Nocturnos præstabat Cereus ignes. *M.* Luna mihi tremulum lumen præbebat eunti. *O.* Collucet

ignibus ædes. *O.* Me quem Luna solet deducere, vel breve lumen Candela. *J.* Apparet confusa inerts domus, atque circum Atria, rarefunt tenebræ, & nox cæca recessit. Nam Deus haud secus obscuris conspectus in antris Perstringens oculos divinã luce refulget, Quàm cum gemma... In noctem thalamis lucet regalibus; atralque Exuperat tenebras, largo & loca lumine vestit Purpureã circum perfundens omnia luce. *Vida.*

ILLUNIS, ũnẽ. [Sine Lunã.] *Sans Lune, obscur.* *SYN.* Opacũs, obscurũs, tẽnẽbrũs. *PHR.* Illunem nacti per rura tacentiã noctem. *Sil.* Nox illunis & nubila. *Pl.*

ILLUSIŌ, ẽns. f. *Cic.* *Derision, moquerie.* (Vide **JOCUS**.)

ILLUSOR, ẽns. m. *PLA.* *Moqueur, railleur.*

ILLUSTRAMENTUM, tĩ. *Quin.* [Ornatus.] *Ornement, agriment.*

ILLUTRATIŌ, ẽns. f. *QUIN.* *Illumination, ẽclaircissement, ornement.*

ILLUSTRIS, trẽ. [Lucidus, clarus, splendidus.] *Eclairẽ, qui a beaucoup de jour.* *SYNT.* Aedes illustriores fecit; fenestrasque indidit. *Pla.* Illustris visus. *Cic.* Illustris nox. *P.* Caput solis illustre. *O.*

ILLUSTRIS. *Celebre.* *SYN.* Nobilis, inclũtus, clarus, insignis, conspicuus, spectabilis, spectandus, cẽlẽbẽr, prẽstans, eximius, ẽgrẽgius, famosus. *SYNT.* Illustris homo. *Cic.* Illustre ingenium. *Tac.* Factum. *Cir.* Avos illustres jactare. *P.* *PHR.* Quena docuit multaque insignem reddidit arte. *V.* Proles pulcherrima cælo. *V.* Inclũta fama Gloria. *V.* Illustres animas, nostrumque in nomen ituras. *V.* Quem tu... Omnibus ornatum voluisti excellere rebus. *V.* Humeroque Pelops insignis eburno. *V.* Eurialus formã insignis, viridique juvenat. *V.* Victor cæsis insignis Achivis. *V.* (Vide **CELEBER**, **FAMOSUS**.)

ILLUSTRŌ, ẽs, ẽvĩ, ẽrũm, ẽrẽ. *Eclairer, donner du jour.* Illustrari à sole. *V.* Sol illustrat ora. *H.* Nox leviter illustrans. *Pl.* (Vide **ILLUMINO**.)

ILLUSTRARĒ. [Pro ẽpẽrĩrẽ, dẽclãrãrẽ.] *Eclaircir.* *SYNT.* Illustrare dubia perspicuis. *Cic.* Græcorum illustrare reperta Versibus. *Lr.* Illustrare orationem. *Cic.* Pro ornare.

ILLUTIBILIS, ille. *PLA.* *Qu'on ne sauroit ẽter ou ẽffãier en lavant.*

ILLUVIES, ẽĩ. f. [Sordes, immunditiæ.] *Mal-propretẽ, ordure, crasse.* *EPITH.* Fœdã, tũrpis, crãssã, fœtidã, sordidã, obscũnã, immũndã, lũtũsã, cœnũsã. *SYNT.* Illuvies corporis. *Lr.* Locorum. *Sil.* Fœdissima ventris Illuvies. *V.* Dira Illuvies immisæque barba. *V.* Morbo Illuvieque peresã pecora. *V.*

ILLYRIUM, tr. n. **ILLYRIS**, is. & **ILLYRIÃ**, ẽ. f. [Regio Epiri, Thraciæ & Germaniæ contermina.] *L'Illyrie, aujourd'hui l'Esclavonie.* *PHR.* An tibi sum gelidã vilior Illyriã. *Pr.*

ILLYRIUS, ẽ, ũm. *De l'Illyrie.* *PHR.* Adde quod Illyriã si jam pice nigrior essem. *O.* Sive oram Illyrici legis æquoris. *V.*

ILVA, ẽ. f. [Insula Tusciæ adjacens.] *Elve.* Ilva trecentos Insula inexhaustis Calybum generosa metallis. *V.*

ILUS. *Ascanius Æneæ filius ita dictus ab Illo.* At puer Ascanio cui nunc cognomen Iulo Additur; Ilus

erat dum res steterit Ilia regno. *V.* Ilus adhuc Asia dives habebat opes. *O.*

IMAGINARIŪS, ā, ūm. *Imagināre, feint.* Imaginarii falces. *Liv.* Imaginaria militiæ genus. *Sue.*

IMAGINATIŌ, ōnis. *PLI.* *Imagination, idée.*

IMAGINŌR, aris, aris ūm, aris. *S'imaginer une chose, s'en représenter l'image.* **SYNT.** Imaginari aliquem. *PLI.* Imaginatus est venisse. *PLI.* (Vide **FIN- GO.** **CREDO.**)

IMAGINŌSŪS, ā, ūm. *Qui represente.* **SYNT.** Imaginosum speculum. *C.* Imaginosus morbus. *CATO.* *Qui fait rêver.*

IMAGŌ, inis. *f. Image, Portrait, Statuë.* **EPITH.** Spīrāns, vivā, exp̄ressā, adūmbratā, excūltā, cērēi, marmōrēā, argēntēā, aurēā, ebūrnēā, mūtā. **SYN.** Simulacrūm, ititūā, effigēs, exēmplār, spēcēs, formā. **PHR.** Imago vivis certans vultibus; Quin etiam veterum effigies ex ordine avorum, Antiqua ex Cedro. *V.* Tabulæ capient mea lumina pictæ. *Pr.* Aereæ imagines. *H.* Imaguncula aerea. *Sue.* Non incisa notis marmora publicis, Per quæ spiritus & vita redit bonis Post mortem ducibus. *H.* Marmoribus quamquam & memori redivivus in ære Spiret. *Rua.* Quantā se majestate ferebat, Regia quæ toto gravitas spirabat in ore. *Sant.* Ceras remove: quid imagine mutā Carperis. *O.* Et Divūm amplexa simulacra tenebant. *V.* Effigies sacræ Divūm. *V.* Cum paupere cultu Stabat in exigua ligneus æde Deus. *T.* Hoc tibi sub nostrā breve carmen imagine vivat. *M.* An Polycletæa vivit imago manu. *Sant.* Vitifator curvam servans sub imagine falcem. *V. i.* In vagina qua imago est rei clausa. (Vide **TABELLA.**)

IMAGINŪM varia inscriptiones. Credere posteritas si tam ardua facta recusas Suspice, & hæc facient principis ora fidem. *SANT.* De *Ludovico Magno.* Aspice quem faultis ambit victoria pennis: Hic Pelago, hic terris, hic sibi jura dedit. *SANT.* De *eodem.* Non alio cerni majestas se velit ore: Non aliud poscat mundus habere caput. *COM.* De *eodem.* Hanc ne lux rapiat suprema totam, Pictā Publius exprimit tabellā: Aut utramque putabis esse veram, Aut utramque putabis esse pictam. *M.* Pisces aspiceis, adde aquam mutabunt. *M.* Inferta phiala: Mentoris manu ducta Lacerta vivit; & timeatur argentum. *M.* Quanto pulchrius elegantisque Picta est hæc tabula omnibus tabellis; Tanto pulchrior elegantiorque Hac ipsā mihi crederis tabellā. *Sez.* Vivam olim in lapidem veterunt numina; sed me Praxiteles vivam reddidit ex lapide. *Cel.* de *Niobe.* Videtur Hoc tantum virgo picta, quod ore tacet. *Pamph.* Frustra trahit ubera; dextrā Myronis Cam dederit vitam, lac dare non potuit. *Cel.* Ne dubita, picta est quam cernis virgo; sed acres Hæc oculis flammæ ejaculatur amor. *Pol.* Hoc tantum quod muta silet; mentitur imago. *Sant.* Sic risit tenerum ferens pudico Intermissa resis ligustra vul- tu; Puris oscula sic dabat labellis, Fulgur sic erat innocens ocellis. *Com.* Virides hic explicat alas Pſittacus, & solā garrulitate caret. Erue com pedibus quibus herent, erue filis Crura; volaturas nemo negabit aves. Ars utinam mores animi- que effingere posset, Pulchrior in terris nulli- tabella foret. *M.* Possit & ille altos animi depromere sensus; Sed veteri obstrictus religione silet.

NAUG. De *Pythagora.* Semet vidit, & obrigit. *FAUST.* De *Medusa statuā.* Non peccat dum muta silet; nam magdalis olim Dicitur in tantis muta fuisse malis. *Sant.* Quos animos facer hic vates, dum scriberet hymnos Spiraret, tali discere ab ore pos- set. *RAP.* De *Santol.* Aspice tranquillo faciles in præfule vultus; Et formam imperio dixeris esse parem: Explicat ingenuam sincera modestia fron- tem Pura verecundo ridet in ore Charis: Oris ebur, frontisque nives, ostrumque genarum Pinxit Apellæa nobilis arte manus. *Sant.* Ars pingit totum, sed sine mente, virum. *SANT.* De *Solido.*

IMAGŌ. [Pro exemplari.] *L'idée.* **EPITH.** Vānā, lēvis, falsā, nocturnā, vāgā, nīgrā, tēnūs, inānis, fictā. **SYNT.** Imago artis. *O.* Eloquentiæ, temporum. *Cic.* Formæ. *V.* Terroris. *L.* Falsa lau- dis imago. *Quin.* Mali felicitis imago Aurea. *O.* Falsā culpam sub imagine celat. *O.* Cum subit illius tristissima noctis imago. *V.* Falsamque in imagine credens Esse fidem. *O.*

IMAGŌ. *Ressemblance.* **PHR.** Cari genitoris imago. *V.* Deceptris pacis imagine. *Tac.* Imago libertatis. *Tac.* Pſittacus humanæ vocis imago loquax. *O.* Quid me tu quoque Vanis Ludis imaginibus. *V.* Vultus imago; animi, oculi indices. *Cic.* Homi- nem... Finxit in effigiem moderantum cuncta Deo- rum. *O.* Ipsius umbra Creusæ Visa mihi ante oculos, & notā major imago. *V.* Jamque Deus pos- sit fallacis imagine Tauri. *O.* Imago nocturnæ quietis. *Tac.*

IMAŪS, ī. m. *PLI.* [Mons Scythiæ.] *Moregar, Bel- gian dans la Tartarie.*

IMBECILLIS, ī. & **IMBECILLŪS**, ā, ūm. *Im- becille, foible.* **SYN.** Infirmus, languidus, debi- lis, iners, invalidus, segnus, enervus. **SYNT.** Im- becilla consilia, natura, medicina. *Cic.* Aetas. *H.* Imbecille ingenium. *PLI.* Imbecillis valetudine, ani- mo, fortunā. *Cic.* **PHR.** Imbecillus, iners, si quid vis adde Popino. *V.*

IMBECILLITAS, aris. *f. Cic.* [Debilitas, infir- mitas.] *Imbecillité, foiblesse.* (Vide **ANIMUS.** *Ani- mo cadere.*)

IMBECILLITER, Adv. *Cic.* D'une manière imbecil- le, par foiblesse.

IMBELLIS, ī. [Absque bello.] *Sans guerre.* Trien- nium imbelles. *Tac.* Dies imbellis. *Sil.* **IMBEL- LIS.** *Qui n'est point propre à la guer e, lâche, pol- tron.* **SYN.** Timidus, ignavus, iners, incernis. **PHR.** Tres sumus imbelles numero, sine viribus, uxor, Laertesque senex, Telemachusque puer. *O.* Imbelli cytharā carmina divides. *H.* Lyxo Imbellem donare diem. *Sil.* Vobis picta croco, & fulgenti murice vestis; Desidia cordi, juvat indulgere cho- reis. *O!* verè Phrygiæ, neque enim Phryges... Si- nite arma viris & cedite ferro. *V.* Teucrum miran- tur inertia corda Non æquo dare se campo, non obvia ferre Arma viri. *V.* *O!* semper inertes Tyr- rheni, quæ tanta animis ignavia venit? *V.* Torpent infractæ ad prælia vires. *V.* Telumque imbelles sine ictu Conjicit. *V.*

IMBER, bris. m. *Pluvie.* **EPITH.** Subitūs, vehēmēns, frigidus, largus, præcēps, effusus, turbidus, hor- ridus, hybernus. **SYN.** Pluvia, pluvialis aqua. *O.*

Pluviales Austris, *V. Agmen aquarum. V. Cæli ruinæ. V. Dies mædidi. M. Aquæ subitæ. M. Phr. Concitus amnis Imbris. O. Multa decidit imber aqua. T. Vento pulsatur ab imbri. V. Aut actum cælo magnis Aquilonibus imbrem. V. Sub antrum Cæruleus subitis compulit imber aquis. O. Frigidus agricolam si quando continet imber. V. Fuit imbris atra Tempestas. V. Deucalioncos fudisset Aquarius imbres. L. Quod non imber edax, non Aquilo impotens Possit diruere. H. Adde vagos imbres, tempestatesque volantes. *Lr. (Vide PLUVIA.)**

IMBER. *Per transl. [Pro lacrymis.] Larmes. Phr. Largis tunc imbris ora madescunt. Cl. Spargebat tepido flebilis imbre sinus. O. (Vide LACRYMÆ.)*

IMBER. *Pro aquâ. Phr. Figat humo plantas, & amicos irriget imbres. V. Accipiant inimicum imbrem naves. V. Calidis perfundes imbris artus. O. (Vide AQUA.)*

IMBER. *Ferrens. [Pro telis.] Flèches. Phr. Tempestas telorum & ferreus ingruit imber. V.*

IMBER. *aureus. In quem mutatus dicitur Jupiter. (Vide DANAE.) Nullus in hoc turpis Jupiter imbre latet. SAUT. De auro quod avus Nicolaus per fenestras maritandis puellis injiciebat.*

IMBERBIS, *bē. [Sine barbâ.] Qui n'a point encore de barbe. SYN. Impubes, impuber. Phr. Imberbis juvenis. H. Nulla tectus lanugine malas. O. (Vide BARBA. Barba incipiens.)*

IMBIBO, *is, bibi, bibitum, erē. Imbiter. SYNT. Imbibitur nidor. Pl. Imbibere succos & exorber. Pl. De pannis. Prendre la teinture.*

IMBIBERE. *Per transl. [Ad animum.] Concevoir. Imbibere opinionem. Cic. Tantum certamen animis imbibant. Liv. Qui petere à populo fasces sævasque secures Imbit. *Lr.**

IMBRIX, *icis. m. f. [Tegula curva.] Une tuile creuse, une faitière. SYN. Tegula, later. Phr. Tegulas imbricesque confregit. Pla. Hunc angustique imbrice tecti Parietibusque premunt arctis. V. Imbricio poteras, Sexte, lavare pedes. M. Imbrix porci. M. [Pro aure.] L'oreille de cochon.*

IMBRICATIM. *Adv. Pl. [Imbricis modo.] En manière de gouttière.*

IMBRICO, *as, avi, atum, are. Pl. [Imbricibus tegere.] Couvrir de tuiles creuses.*

IMBRICATUS, *a, um. [In modum imbricis factum.] Fait en forme de tuile creuse. Imbricati ungues. Pl. Imbricatum Conchæ genus. Pl. Imbricata asperitas. Pl.*

IMBRIFER, & **IMBRICUS,** *a, um. Pla. [Pluviosus.] Pluvieux, qui emmène la pluie. Phr. Quæ vigilanda viris, vel cum ruit imbriferum ver. V. Imbrifer Arcus. T. Quis trahat imbriferas nubes Cl.*

IMBUO, *is, bui, butum, erē. Abreuer, tremper. SYN. Tingo, perfundo, rigō, irrigō, illinō. Phr. Illius aram sæpe tener nostris ab ovilibus imbuit Agnus. V. Quo semel est imbuta, diu servabit odorum Testa suum. H. Imbuta veneno Tela. O. Sanguine vestis imbuta. O. Tellus imbuta scelestæ. C. Bellum odio imbutum. Cic. Imbutus formidine. H. i. Plenus.*

IMBUERE. *[Pro instituere, erudire.] Instruire, inspirer. SYNT. Imbutus doctrinâ, superstitione, stu-*

*diis. Cic. Imbuere aliquem vitiis. Quin. Animos errore. Liv. Pectora pietate. Liv. Ea opinio mentem imbuit. Cic. Litterulis Græcis imbutus, idoneus arti. H. Imbutus amoribus aulæ. *St.**

IMITABILIS, *ilē. [Quod quis potest imitari.] Imitable, qu'on peut imiter. Phr. Demens qui nimbos, & non imitabile fulmen Ære & cornipedum cursu simulat Equorum. V. Exemplar vitiis imitabile. H. IMITAMEN, inis. & IMITAMENTUM, i. n. Tac. & IMITATIO, ōnis. f. Cic. Imitation. Phr. Priscique imitamina facti. O. Callidissima simplicitatis imitatio. Quin. Imitamenta doloris, tristitiæ. Tac.*

IMITATOR, *ōris. m. tris, icis. Imitateur. SYN. Æmulus, sectator, affectator. Phr. O! imitatores, servum pecus. H. Si quis erit recti custos, imitator honesti. M. Interpres nec desilies imitator in arcum. H. Imitatrix boni voluptas. Cic. Paternam moribus in tuis Agnosco virtutem atque domesticum Decus, redonataque mundo Justitiam. *Rap.**

IMITOR, *aris, acus sum, ari. Imiter quelqu'un, suivre son exemple. SYN. Æmulor, sector, affector. Phr. Sonitus imitata tubarum vox. V. Satyros imitabitur. V. Quin & erat magnæ pars imitanda domus. Pr. Patrios imitatus honores. V. Ungula imitante remos. S. n. Exprimit incessus habitumque sonumque loquendi: Adjicit & vestes, & consuetissima quæque Verba. O. Ille etiam medio spinas in pisce notatas Traxit in exemplum; ferroque incidit acuto Perpetuus dentes, & serræ repetit usum. O. Cum risi, arides; lachrymas quoque sæpe notavi, Me lacrymante, tuas; nutu quoque signa remittis. O. Componitur orbis Regis ad exemplum; nec sic inflectere sensus Humanos edicta valent, quam vita regentis: mobile mutatur semper cum principe vulgus. Cl. Fas mihi divini tantum vestigia vatis Posse sequi, summoque volans dum tendit Olympo, Sublimem aspicere, & longè observare tuendo. *Rap.* Quos celebravi carmine divos, O! utinam castis moribus exprimerem. Sant. Magnis ut patrem passibus æquas. Sant. Imitari gestum. *Lr.* Voces. Pr. Falsa. T. Mecum unâ in sylvis imitabere Pana canendo. V. Namque hoc imitatur arando. V. Pindarum quisquis studet æmulari, Ille ceratis ope Dædalæ Nititur pennis vitreo daturus Nomina ponto H.*

IMMADĒO, *es, dui, erē. & IMMADĒSCO, *is, dui, erē. n. Etremuillē. Phr. Credibile est lacrymis immaduissē genas. O. Terra immaduit. O. (Vide MADEO.)**

IMMANĒ. *Adv. Beaucoup. Phr. Immanē sonat per saxa. V. Immanē stridens. Sil. Immanē exarsere animi. Sal.*

IMMANIS, *nē. Fort grand, extraordinaire, prodigieux. SYN. Grādis, ingēns, immēnsus, vāstus. SYNT. Immania armenta. V. Membra. O. Immane pondus. Liv. Corpus. V. Argentum. St. Immanis ambitus. Cic. Numerus. Var. Phr. Tenet ille immania saxa, Vestras Eure domos. V. Posuitque immania templa. V. Quō molem hanc immanis Equi statuere. V.*

IMMANIS. *[Pro immanueto.] Cruel. SYN. Ferox, immis, inclemens, truculentus, asper, ferus, crudelis, sævus, barbarus. SYNT. Immania vul-*

nera. *St.* Immanis fera. *O.* Natura. *Cic.* Immane ingenium. *Cl.* Nefas. *V.* Vitium. *H.* Animo immanis. *O.* *PHR.* At trepida & cœptis immanibus effera Dido. *V.* Pygmalion scelere ante alios immānior omnes. *V.* (Vide *CRUDELIS*.)

IMMANITAS, ātis. *f.* *PLI.* *Grandeur excessiue, demesurée.* Immanitas pretii. *PLI.* **IMMANITAS**. *CIC.* [*Pro crudelitate.*] *Ferocité, barbarie.* (Vide *CRUDELIS*.)

IMMANSUETUS, ā, ūm. *Sauvage, farouche.* *SYN.* *Crūdēlis, fērox, āspēr.* *PHR.* At tu de rapidis immanifutissime ventis. *O.* De Borea.

IMMARCESCERE, is, cūi, ēre. *N.* *Se corrompre, se flétrir.* *PHR.* Nempe immarcescunt epulæ sine fine petiæ. *H.*

IMMATURE. *Adv.* *CEL.* *Avant la saison, trop-tôt.*

IMMATURITAS, ātis. *f.* *CIC.* *Prématurité, précipitation, âge trop avancé.*

IMMATURUS, ā, ūm. *CEL.* *Qui n'est pas encore mûr, hors de saison, prématuré.* *SYN.* *Prématurus, præcōx, intēpēstivus.* *PHR.* Filius immaturus obit. *H.* Cornaque adhuc nostris non satis apta cibus. *C.* **IMMATURUS**. *Per transl.* Immaturus amor. *Liv.* Mors immatura. *Cic.* Mortis iter immaturum. *Pr.* Immaturum consilium. *Liv.*

IMMEDICABILIS, ille. *Irremediable incurable.* *PHR.* Telum immedicabile torfit. *V.* Ars victa malo. *CEL.* Atque malum latè solet immedicabile Cancer Serpere. *O.* (Vide *INSANABILIS*.)

IMMEO, mīnxi, mīctum, ēre. *P.* *Pisser dedans.*

IMMEMOR, ōris. *Qui a oublié quelque chose, qui ne s'en souvient plus.* *SYN.* *Oblitus.* *PHR.* Instantius tamen immemores, cœcique furor. *V.* Meritanti non immemor unquam. *V.* Immemor herbarum quas est mirata iuvenca. *V.* Hæc tibi tantisper subito sunt missa libello; Immemores ne nos esse querere tui. *C.* (Vide *OBLIVISCOR*.)

IMMEMORABILIS, ille. *PLA.* [*Cujus nulla debet esse memoria.*] *Dont on ne doit point parler.* Immemorabiles versus. *PLA.* Spatium immemorabile. *LR.* *i.* *Maximum.*

IMMEMORATUS, ā, ūm. *Inoui.* Immemorata ferentem. *H.*

IMMENSE. *CÆS.* & **IMMENSUM**. *Tac.* *Adv.* *Sans mesure.*

IMMENSITAS, ātis. *CIC.* *Immensité, grandeur, étendue infinie.*

IMMENSUS, ā, ūm. [*Quod præ magnitudine mensurari non potest.*] *Qui n'a ni bornes ni mesure, immense, vaste.* *SYN.* *Vastus, ingēns, grādis, immāns, infīnītus.* *SYNT.* *Immensus aer.* *CIC.* *Tractus.* *PL.* *Dolor.* *S.* *Labor.* *O.* *Immensum mare.* *CIC.* *Iter.* *LIV.* *Ævum.* *LR.* *Pondus.* *H.* *Immensa gula, terra.* *O.* *Clamorem immensum tollunt.* *V.* *Laudumque immensa cupido.* *V.* *Ardet in immensum geminatis ignibus Æthna.* *V.* *Immensis orbibus angues.* *V.*

IMMO, ās, āre. *PLI.* *Entrer dedans.* *SYN.* *Influo, intro, subeo, ingredior.* *Qua vide suis locis.*

IMMERENS, entis. & **IMMERITUS**, ā, ūm. *Qui ne merite pas, qui n'est pas digne.* *SYN.* *Indignus, non meritis, non dignus.* *PHR.* Quid immerentes hospites vexas canis. *H.* *Terriste lignum,*

te caducum *In Domini caput immerentis.* *H.* *Honestissimum credidi non premere innocentem.* *PLI.* *Et rapit immeritas sordidus unctor opes.* *M.* *Postquam res Agæ Priamique evertere gentem Immeritam visum Superis.* *V.* *Premere immeritum.* *O.* *Nux ego juncta viæ, cum sim sine crimine vitæ, A populo saxis prætereunte petor.* *O.*

IMMERENTER. *Adv.* *PLA.* & **IMMERITO**. *CIC.* **IMMERITISSIME**. *TER.* *A tort, sans sujet, sans l'avoir mérité.*

IMMERGO, mēsti, sum, ēre. [*Intus mergere.*] *Jeter dans l'eau, plonger.* *SYN.* *Mergo, demergo, submergo.* *PHR.* *Spargite me in fluctus, vastoque immergite ponto.* *V.* *Medioque sub æquore mergit.* *V.* *Dum licet obscenam ponto demergite puppem.* *O.* *Imoque sub æquore mergit Incolumem toties ima procella ratem.* *O.* *Aut Pelago Danaum infidias suspectaque dona Præcipitare.* *V.* *Tyrhænaque mittis in æquor Corpora.* *O.* *Inter saxa virum spumosa immerferat unda.* *V.* *Cæsus in immensum projiciare frerum.* *O.* *Vivus in occultas precipiteris aquas.* *O.* *In mare præcipitem puppi deturbat ab altrâ.* *V.* *Ipsos potuit submergere ponto.* *V.* *Et disjice corpora ponto.* *V.* *Submersas obrue puppes.* *V.* *Truncaque limosa tempora merfit aqua.* *O.*

IMMERGERE, se. *Immergi.* *PHR.* *In undas Corpore desiluit.* *O.* *Excutitur, pronusque magister Volvitur in caput: ast illum ter fluctus ibidem Torquet agens circum; & rapidus vorat æquore vortex.* *V.* *Immittere corpus in undas.* *V.* *Corporaque immergant undis.* *Manil.* *Et se jactu dedit æquor in altum; Quaque dedit spumantem undam sub vertice torfit.* *V.* *Opprimet hanc animam fluctus; frustra que precantes Ore necaturas accipiemus aquas.* *O.* *Hinc toto præceps se corpore ad undas Misit avi similis.* *V.* *Sese Fluctibus an jaciat mediis.* *V.* *Se liquidas projecit in undas.* *V.* *Oceani metuentes æquore tingi.* *V.* *Submergere membra palude.* *O.* *Ne sua luminea corpora mergat aqua.* *O.* *Si me quoque pontus haberet.* *O.* *Jam premeretur aquis.* *M.* *In medii mergare voragine cœni.* *O.* *Pressæque latent sub gurgite turres.* *O.* *Me totis obruit undis.* *O.* *Vultus obruit unda meos.* *O.* *Cum moribunda niger clauderet ora liquor.* *Pr.* *Quos inclementia ponti Hauserit.* *St.* *Et fessus tumidis jam premeretur aquis.* *O.* *In magnas præcipitatus aquas.* *O.* *Spumantisque freti princeps immergitur undis.* *Sil.* *Pressus aquis.* *O.* *Fluctibus oppressus.* *O.* *Aries in gurgite mersatur.* *V.* *Dat sese fluvio.* *V.* *Præceps sese omnibus armis In fluvium dedit.* *V.* *Disjectaque corpora ponto.* *V.* *Projectus in æquor.* *O.* *Degravat unda caput.* *Pr.*

IMMERGERE. *Metaph.* *Immergere se in voluptates.* *Liv.* *In consuetudinem alicujus.* *Cic.*

IMMERSABILIS. *Qu'on ne peut enfoncer dans l'eau.* *PHR.* *Latumque per æquor Dum sibi, dum sociis reditum parat, aspera multa Pertulit, adversis rerum immerfabilis undis.* *H.* *Premitt immerfabilis undas.* *Sant.* *Cæruleæque gradum sustinuerunt viæ.* *Sau.* *Tibi amnis Trajicitur famulis sub pede pressus aquis.* *Sant.* *Namque super liquidas natat immerfabilis undas: Pendula nativo fluitat sine pondere moles.* *Sant.* *Enatat; unmani scopulo vice corticis usus.* *Sant.*

IMMETATUS, ā, ūm. *Qui n'est point borné, qui est sans bornes.* PHR. Geta, Immetata quibus jugera liberae Fruges & Cererem ferunt. H.

IMMIGRŌ, ās, āvī, ārūm, ārē. n. *Changer de demeure, aller habiter ailleurs.* SYNT. Immigrare in suas aedes. Liv. Luxuria in remp. immigravit. Liv. Immigrare in ingenium suum. Pla. SYN. Mīgrō, cōmmigrō, ābēō, ēxēō. *Qua vide suis locis.*

IMMINĒŌ, ēs, ūī, ērē, n. [Instārē, impēdērē.] *Approcher, être proche.* PHR. Mors imminet. Cic. Imminentes imbres. H. Nec verò à stabulis, pluviā impendente, recedunt. V. Cæcos instare tumultus sæpe monet. V. Tolle fugā Turnum, atque instantibus eripe fati. V. Mors quotidie imminet. Cic.

IMMINERĒ [Pro observare captare.] *Epier le moment, chercher l'occasion.* SYNT. Imminet in fortunas nostras. Cic. In occasionem. Liv. Imminet imperio. Cic. Prædæ. Plī. Imminere animis in spem. Liv. Imminet exitio viri conjugis, illa mariti. O.

IMMINERĒ Hosti, Regno. Cic. *Être prêt à attaquer, à fondre sur...* PHR. Nam quā globus imminet ingens. V. Muris iterum imminet hostis. V. Imminet bellum ab Tarquiniiis. Cic. Instaret curru cristatus Achilles; Nec quisquam instantes Teucros, lethumque ferentes Sustentare valet telis, aut sistere contra. V. Ingruit Æneas Italis, & prælia miscet. V. Imminet prædæ. Plī.

IMMINERĒ [Pro incumbere.] *Être au dessus.* PHR. Imminet his aër. O. Hic candida Populus antro Imminet; & lætæ textat a n'bracula vites. V. Jamque ascendebat collem, qui plurimus urbi Imminet, adversasque aspectat desuper arces. V. Horrentique atrum nemus imminet umbra. V. Imminet via. Cæf. Quos super atra silex, jam jam lapsura, cadenti Imminet assiduis.

IMMINUŌ, is, nui, nūtūm, ērē. *Diminuer, retrancher, amoindrir.* SYN. Dētrāhō, ēxtēnūō, ārtēnūō, mīnūō. SYNT. Imminuere jus, officium, auctoritatem, laudem alicujus. Cic. Imminuta virtus, bella, cupiditas. Cic. Imminuere de voluptate. Cic. Imminuere caput alicui. Plā. PHR. Postquam se dolor imminuit; nec pectora plangi, Nec puduit scissis exululare comis. O

IMMINUTĪŌ, ōnis. f. Cic. *Diminution, rabaissement.*

IMMISCĒŌ, ēs, mīscūī, mīstūm, ērē. *Mêler, mêlanger.* SYN. mīscēō, cōmmīscēō, ādmīscēō, pērmīscēō, cōnfundō. PHR. Immiscere se bello, colloquiis. Liv. Sic fatus nocti se immiscuit atræ. V. Summis immiscuit ima. O. Immiscere manus manibus. V. Mediis se immiscuit armis. V. Sin macula incipient rutilo immiscuerit igni. V. (Vide MISCEO.)

IMMISERĀBĪLĒS, ilē. *Indigne de compassion, qui ne fait point de pitié.* PHR. Si non periret immiserabilis Captiva pubes. H.

IMMISERICORDIĀ, æ. f. Liv. *Inhumanité, dureté.* **IMMISERICORDIŢĒR**. Adv. TER. *Impitoyablement.*

IMMISERICŌRS, ōrdis. f. Cic. [Sine misericordiā.] *Qui est sans pitié, sans compassion.* (Vide DURUS CRUELIS.)

IMMISSIŌ, ōnis. f. [Sarmentorum immissio. Cic.] *L'action de provigner la vigne.*

IMMITIS, tē. Rude, severo, cruel. SYNT. Immitte

pectus. C. Cælum. Plī. Immitia cordā. Sil. Facta, vulnera. O. Immitis dolor. S. PHR. Troas reliquias Danaum atque immitis Achillei. V. Ore ferunt dulcem nidis immitibus escam. V. Immitte minaxque Edictum. O. Immites habuit Cornelia Parcas. Pr. (Vide CRUELIS.)

IMMITIS [Pro acerbo, immaturo.] *Qui n'est pas mûr.* SYNT. Immitis vva. H. Immitia poma. Plī.

IMMITTŌ, is, mīsi, mīssūm, ērē. *Mettre dedans.* SYN. Infērō, īnjicō, impēllō. PHR. Liquidis immisi fontibus Apros. V. Antro se immisit aperto. V. Lentum filis immittitur aurum. O. i. *intexitur.*

IMMITTĒRĒ [Pro mittēre, tōrquēre, jaculari.] *Envoyer, lancer, jeter.* PHR. Immittere corpus in undas. Immittere se in medios hostes. Cic. IMMITTĒRĒ [Equum. Cic. Canes cervis immisi. V. Immittere habenas. V.] *Lâcher.* Immissaque barba. V. [i. longa.] *Qu'on a laissé croître.* Immittere servos ad... Cic. *Envoyer.*

IMMŌBĪLĒS, ilē. *Immobile, qui ne se remue point.* SYN. Firmūs, immōtūs, īnstābĪlĒs, fĪxūs, cōnstāns, hārens, īncōncēssūs, īmmūtābĪlĒs. PHR. Defixa Latinus Obtutu tenet ora; soloque immobilis hæret. V. Clavoque affixus, & hærens Nulquam amittebat, oculosque sub astra tenebat. V. Capitoli immobile saxum. V. Et ineluctabile fatum. V. Ac stupet ipse sibi, vultuque immotus eodem Hæret, ut e Pario formatum marmore signum. O. Permanet, & capto stat gravis ille loco. O. Illa manent immota locis, neque ab ordine cedunt. V. Talia perstabat memorans, fixusque manebat. V. Illa solo fixos oculos averſa tenebat; Nec magis incæpto vultum sermone movetur; Quam si dura silex, aut ster Marpesia cautes. V. Me mea defendit gravitas, frustra que petebat; Haud secus ac moles, quam magno murmure fluctus Oppugnant: manet illa, suoque est pondere tuta. O. Ergo non hyemes illam (Quercum) non flabra, neque imbres Convellunt; immota manet. V. Expositaque cælo Vim cunctam atque minas perſert cælique marisque. V. Ut dura cautes ipsa intrastabilis Resistit undis; & lacescentes aquas Longè remittit. S.

IMMŌBĪLĒS [Sententiæ tenax.] *Qu'on ne peut ébranler.* PHR. Lacrymis immobilis. V. Sed nullis ille movetur Fletibus, aut voces ullas tractabilis audit. Ac veluti annosam valido cum robore Quercum Alpinis Boreæ nunc hinc nunc flatibus illinc Erucere inter se certant... Ipsa hæret scopulis. V. His ubi nequicquam dictis experta, Latinum. Contra stare videt. V. Stat cunctis immota minis. St. Incæptoque & sedibus hæret in iisdem. V. Si mihi non animofixum immoriturque federet &c. V. Nec mea jam mutata loco sententia cedit. V. (Vide CONSTANS.)

IMMŌDĒRĀTĒ. Adv. *Immodérément, excessivement.* SYNT. Immoderatè vivere, facere, loqui. Cic.

IMMŌDĒRĀTĪŌ, ōnis. f. *Déréglement, excès.* Immoderatio verborum. Cic.

IMMŌDĒRĀTŪM, ī. n. [Infinitum.] *L'infini.* Aut etiam alterutrum, nisi terminat alterum eorum... patet immoderatum. Ir.

IMMŌDĒRĀTŪS, ā, ūm. *Immodéré, excessif, outré, déréglé.* SYN. Immodicus, nimius, vehemens. SYNT. Immoderata tempestas, oratio, mulier. Cic. Res

immoderata libido est. *O.*

IMMODESTĒ. Adv. [Immoderatē.] *Sans retenû, immodestement.* **SYNT.** Immodestē amare. *Pla. Gloriarī.* *L. v.*

IMMÖDĒSTĪĀ, æ. f. *Pla.* [Immoderatio intemperantia.] *Immodestie, indiscrecion.* **PHR.** (Vide **MODESTIA.**) **IMMÖDĒSTĪĀ.** C-NEP. *Licence, desord. e.* (Vide **LICENTIA.**)

IMMÖDESTŪS, ā, ūm. *Immoderé, immodeste.* **SYNT.** Immodesti mores. *Plī.* Immodestum jocandi genus. *Cic.*

IMMÖDĪCĒ. Adv. *Col.* [Nīmīs, Intēpērātē.] *Trop, excessivement.*

IMMÖDĪCŪS, ā, ūm. *Trop grand, excessif, outré.* **SYN.** Nīmūs, ingēns, Immēnsūs. **SYNT.** Immodicārix. *H.* Immodicus labor. *O.* Immodicus irā. *St.* Libidinis. *Col.* Latitiā, mēoris. *Tac.* **PHR.** Immodicum tempora frigus habent. *O.* Atriaque immodicis arctat imaginibus. *M. i. nimis.*

IMMÖDULĀTŪS, ā, ūm. *Qui est sans mesure.* Immodulata poemata. *H.*

IMMOLĀTIÖ, ōnīs. f. *Cic.* *Immolation, sacrifice.* (Vide **SACRIFICIUM.**)

IMMOLĀTÖR, ōrīs. m. *Cic.* *Sacrificateur.*

IMMOLĀTŪS, ā, ūm. *Liv.* *Bātī.* (Vide **ÆDIFICO.**)

IMMÖLÖ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Immoler, sacrifier.* **SYN.** Macō. *PHR.* Pallas te hoc vulnere Pallas Immolat, & pœnas scelerato ex sanguine fūmit. *V.* Taurum tibi Jupiter unum Immolat. *O.* Videntes rapit inferias, quas immolet umbris; Captivoque rogi perfundat sanguine flammās. *V.* Castumque datura cruorem, Flentibus ante aram stetit Iphigenia ministris. *O.* Libidinofus immolabitur Caper. *H.* Agno immolato aram spargere. *H.* (Vide **MAC-TO. VICTIMA.** *Victimam mactare.*)

IMMÖRIÖR, ēris, mōrtūūs sūm, mōrī. *Mourir sur, dedans.* **PHR.** Immori ferro. *S.* Fortiter Euxinis immoriemur aquis. *O.* Hastā immoritur. *V-F.* Immoritur studiis & amore senescit habendi. *H.* (Vide **MORIÖR.**)

IMMÖRÖR, āris, ātūs sūm, ārī. *Col.* *S'arrêter, séjourner en quelque lieu.* (Vide **MORÖR.**)

IMMÖRĀRĪ Terrenis. *Quin.* [i. se dedere.] *S'attacher.* Immorari ovis. *Col.* [i. incubare.] *Couver.*

IMMÖRTĀLĪS, ālē. [Qui mori non potest.] *Immortel, qui ne peut mourir.* **SYN.** ætērnūs, sēmpitērnūs, pērnēnāis, pērpētūūs. **PHR.** Mortaline manu factā, immortale carinā Jus habent. *V.* Æternum est, ā me quod traxit, & expers Atque immune necis. *O.* Nec finire licet tantos mihi morte dolores, Sed nocet esse Deum, præclusaque janua lethi Æternum nostros luctus extendit in ævum. *O.* Haud alium vidit tellus, cui ponere finem Non posset mors una viro; duræque sorores Tertia bis rupto torquerent stamina filo. *Sil.* Evincas utinam jura feræ stygis Parcarumque colos irrevocabiles. *S.* Et clades te nulla rapit; solusque superstes Edomirā tellure manes; non stamina Parcæ In te dura legunt, nec jus habuere nocendi. *Cl.* Nec morti esse locum; sed viva volare Sideris in numerum, atque alto succedere cælo. *V.* Solaque non norunt hæc monumenta mori. *M.* *De libris.* Divi morte carentes. *H.* Ergo etiam cum me supremus adusserit ignis; Vivam; parique mei multa superstes erit.

O. Æternumque tenet per secula nomen. *V.* Immortale jecur tundens. *V.* Nunquam vestri morientur honores. *O.*

IMMÖRTĀLĪS *Pro duraturo.* **PHR.** Jamque opus exegi quod nec Jovis ira, nec ignes, Nec poterit ferrum, nec edax abolere vetustas. Cum volet illa dies, quæ nil nisi corporis hujus Jus habet, incerti spatium mihi finiat ævi; Parte tamen meliore mei super alta perennis Astra ferar; nomenque erit indelebile nostrum: Quæque patet domitis Romana potentia terris, Ore legar populi, perque omnia secula famā, Si quid habent veri vatum præfagia, vivam. *O.* Exegi monumentum ære perennius, Quod non imber edax, aut aquilo impotens, Possit diruere, aut innumerabilis Annorum series, & fuga temporum. Non omnis moriar, multaque pars mei Vitabit Libitinam. *H.* Nulla dies unquam memori vos eximet ævo. *V.* Torque inter decora, & laudum præconia nullā Emoritura die. *Buch.* Æternum nostros luctus extendit in ævum. *L.*

IMMÖRTĀLĪTĀS, ātis. f. *L'immortalité.* **PHR.** Non est lugenda mors quam immortalitas consequatur. *Cic.* Ad astra inveniet viam, aut faciet. *S.* Felices animæ quibus est in secula, vitæ Jam nunc parta quies, præclusaque janua Lethi. *Vida.* Quod vitam dedit æternam? cur mortis adempta est Conditio? *V.* Marmora Mæonii vincunt monumenta libelli: Vivitur ingenio; cætera mortis erunt. *O.* Abstulit illi Quod mortale fuit. *O.* Perperui fructum donavi nominis; idque, Quo dare nil potui munere majus, habes. *O.* Tristibus ignotum te non finet immori tenebris; Sed te futuro consecrabit ævo, Temporis egressum ludibria, turbineque rerum, Et caliginosi sæva jura lethi. *Sar.*

IMMÖRTĀLĪTĒR. *Cic.* & **IMMÖRTĀLĒ.** Adv. *Eternellement.* **SYN.** Pērpētūō, ætērnūm, sēmpēr.

PHR. Immortale virens flos. *V-F.* (Vide **SEMPER.**)

IMMÖTŪS, ā, ūm. *Immobile.* **PHR.** Mens immota manet, lacrymæ volvuntur inanes. *V.* (Vide **IMMÖBILIS.**)

IMMUGĪÖ, īs, īvī, & īī, ītūm, īrē. *n. Mengler, Retentir.* **SYN.** MūgĪō, rēbōō, bōō. **PHR.** Curvis immugit Ætna cavernis. *V.* Vastoque immugit regia luctu. *V.* Immugit mare. *S.*

IMMULGĒÖ, ēs, sī, & xī, ctūm, & sūm, ērē. *Traire, tirer le lait.* **PHR.** Lacte ferino Nutribat, teneris immulgens ubera labris. *V.* (Vide **MULGEO.**)

IMMUNDŪS, ā, ūm. *Immonde, sale, mal propre.* **SYN.** Fœdūs, sordidūs, spūrcūs, impūrus, tūrpīs. **SYNT.** Immundique Sues. *V.* Fimus immundus. *V.* Immunda illuvies. *Ter.* Pauperies. *H.* Fortuna. *Pla.* **PHR.** Nihil est immundius illo. *C.* Canitiem immundo deformat pulvere. *V.* Nec piger immundo perfundis littora cæno. *H.* Contactuque omnia fœdant Immundo. *V.* Turbidus hinc Cæno vastaque voragine gurgēs Æstuat. *V.*

IMMŪNĪS, nē. [Qui nullo officio fungitur, qui labori non vacat.] *Oiss.* **SYN.** ÖtĪōsūs, vācāns, vācūūs, sōlūtūs. **PHR.** Immunes operum famulæ. *O.* Immunisque sedens aliena ad pabula Fucus. *V.* Virtus non est immunis. *Cic.* Nullum passa jugum, curvique immunis aratri. *O.*

IMMUNĪS [Liber ab onere publico.] *Exempt, franc, libre d'impôt.* **SYN.** Exēmpūs, libēr. **SYNT.** Immunes

munis agri, civitates. *Cic.* Immunis militiâ. *Liv.* Belli. *V.* Metu. *S.* *PHR.* Aspicit urbem Immunem tanti belli, atque impune quietam. *V.* Pars nulla regni immunis exitio vacat. *S.*

IMMUNIS [Supple mali.] *Innocent.* *PHR.* Immunes si tuleris manus. *H.* Immunis scelerum. *St.* Vobis immunibus hujus Esse mali dabitur. *O. i.* suspicione carebitis. (Vide *INNOCENS.*)

IMMUNITAS, âtis. *f. Cic.* Exemption de taille, de charges.

IMMUNITUS, â, um. *Qui n'est point fortifié, qui est sans défense.* Urbs immunita. *O.*

IMMURMURŌ, âs, âvi, âtūm, ârē. *Faire un bruit sourd, murmurer.* *PHR.* Frigidus ut quondam sylvis immurmurat Austro. *V.* Totumque immurmurat agmen. *O.* Aliquid sub lingua immurmurat. *P.*

IMMUTABILIS, ille. *Immuable, qui ne change point.* *SYN.* Stābilis, firmus, perpētūis, cōstāns, immōbilis, immōtus, ineluctabilis. *PHR.* Immutabile sanctis pondus adest verbis. *St.* Immutabile corpus Materiz. *Lr.* (Vide *IMMOBILIS.*)

IMMUTABILITAS, âtis. *f. Cic.* Immuitabilité, érat immuable.

IMMUTATIŌ, ōnis. *f. Cic.* Changement.

IMMUTESCŌ, is, ūi, ērē. *n.* [Mutum fieri.] *Se taire.* *PHR.* Ruptis immutuit ore querelis. *St.* (Vide *SILEO.*)

IMMUTŌ, âs, âvi, âtūm, ârē. *Changer.* *SYN.* Mūtō, vāriō, trānsfōrmō. *SYNT.* Immutare sensus. *Lr.* Mores. *Cic.* Vestitum. *Plā.* Immutari ex amore. *Ter.* *PHR.* Immutatque meam (videor sensisse) figuram. *O.* Ingenium egestate immutatur. *Ter.* Immutata licet, tamen ut non noxia veni. *Pr.* (Vide *MUTO.*)

IMŌ, conj. *Mais, même, au contraire, oui.* *SYN.* Quin etiā, quin. *PHR.* Vendere nil debet, scēnarat imō magis. *M.* Imō ego Sardois videar tibi amarior herbis. *V.*

IMPACATŌS, â, um. [Non pacatus, vel qui placari non potest.] *Qui n'est point apaisé, ou qui ne demeure point en paix.* *PHR.* Odia impacata. *Cl.* Aut impacatos â tergo horrebis Iberos. *V.*

IMPACTIŌ, ōnis. *f. Choc, rencontre.* Impactio nubium. *Sen.*

IMPACTŌR, ōris. *m. Vir.* *Qui donne un choc.*

IMPAGĒS, um. *f. Pl. Vir.* *Pieces d'assemblage.*

IMPALLEŌ, ēs, ūi, ērē, & **IMPALLESCŌ**, is, ūi, ērē. *Devenir pâle, pâlir dessus.* *PHR.* Te maturinis jubet impallescere chartis. *J.* Et eventu impalluit ipse secundo. *St.*

IMPAR, âris. *Inégal.* *SYN.* Inæquālis, disimilis, absimilis, nōn par. *SYNT.* Impar certamen. *O.* Imparia arma, fara. *V.* Impar numerus. *Cic.* Ova imparia numero. *Pl.* *PHR.* Aut asper crabro imparibus se immiscuit armis. *V.* Ludere par impar, equitare in arundine longâ. *H.* Numero Deus impare gaudet. *V.* Fortuna est impar animo. *O.* Viribus imparibus. *V.* Impar oneri. *Tac.* *Qui ne peut porter.* Nil fuit umquam Sic impar sibi. *H.* *Inégal.*

IMPARATŌS, â, um. *Cic.* *Depourvu, qui n'est point prêt.* *SYN.* Immēditātus, incāutus. *PHR.* Pectus non imparatum ærumnis. *S.* Imparatus rebus omnibus. *Caf.* â militibus. *Cic.*

IMPARIŌR. *Adv.* Inégalement, d'une manière inégale. *PHR.* Versibus impariter junctis. *H.*

IMPASCŌR, & **IMPASCŌ**. *COL.* *Idem quod pascor.* (Vide *PASCOR.*)

IMPASTŌS, â, um. *Qui n'a point mangé, qui est affamé.* *PHR.* Turba impasta Luporum. *Sil.* Impastus ceu plena Leo per ovilia &c. *V.* (Vide *JEJUNUS*, *FAMELICUS*, *FAMES*, *Fame perire.*)

IMPATIIBILIS, ille. [Quod ferri non potest.] *Insuperable.* *SYNT.* Impatibilis poena. *Cic.* Morbus. *Pl.*

IMPATIENS, ēntis. [Qui pati non potest.] *Qui ne peut souffrir.* *SYN.* Intolērans, mōllis, indocilis pati. *PHR.* Impatiens animus nec adhuc tractabilis arte. *O.* Mollior est animo foemina nulla meo. *O.* Frigoris impatiens, impatiensque viâ. *O.* Irâ impatiens. *O.* Impatiens nescire torum, nullasque mariti Illecebras, nec dulce patris cognoscere nomen. *Cl.* Vix tempero animo; vix dolor frânos capit. *S.* Quique fugax rerum securaque in otia natus Molli & impatiens ante laboris eram. *O.* Herba hyemis impatientior. *Pl.*

IMPATIENS *Morâ.* *Impatient.* *PHR.* Ancipiti longum socias tardumque putavit Expectare manus. *Cl.* Præda cum propior fuit Cervice totâ pugnat; & gemitu vocat Dominum morantem; seque retinenti eripit Canis. *S.* Pacta placent: & lux tardè discedere visa Præcipitatur aquis. *O.* Immeritasque movens alterno verbere pinnas, Sicaniam quærit, cum nec dum ascenderit Idam. *Cl.* Longiorem Increpant noctem, nimiumque tardi lumina solis. *Sant.* Æstatem increpirat seram zephirusque morantes. *V.*

IMPATIËNTĒR. *Adv.* *Pl.* [Ægrē, mōlētē, vix.] *Impatiemment, avec peine.*

IMPATIËNTIÂ, æ. *PL.* *Impatience, difficulté à supporter.* *PHR.* Siste furiale impetum. *S.* Mentem cæcus infligat furor. *S.* Animus concitatus. *S.*

IMPAVIDE. *Adv.* *Liv.* [Audactē, intrépide.] *Hardiment, avec intrepidité.*

IMPAVIDŌS, â, um. *Qui ne craint point, intrepide.* *SYN.* Intērrītus, impērrītus, intrēpidus, magnānīmūs, audāx, fortis, gēnērōsus. *PHR.* Impavidus fui. *Cl.* Somni. *Sil.* Impavidum pectus. *Liv.* Janitor impavidus. *St.* *PHR.* Impavidus frangit telum, & fremit ore cruento. *V.* Abest pavoris crimen ac probrum procul; Virtusque nostra nescit ignavos metus. (Vide *FORTIS*, *BELLATOR*, *AUDAX.*)

IMPEDIMENTUM, ti. *n.* & **IMPEDITIŌ**, ōnis. *f. Cic.* *Empêchement, obstacle, difficulté.* Impedimentum inferre. *Cic.* Esse impedimento alicui. *Cic.* Animus liber ab omni impeditioe curarum. *Cic.*

IMPEDIMENTÂ, ōrum. *n. Cæs.* *Le bagage d'une armée.* Impedimenta naturæ. *Cic.* *Defaut naturel.*

IMPEDIŌ, is, tvi, & dii, itūm, itē. *Empêcher, embarrasser.* *SYN.* Absūm, abstō, implicō, illāquēō, involvō, mōrōr, rēmōrōr. *PHR.* Sic precor auxiliis impediare meis. *O.* Clypeique ingens onus impedit. *V.* Eurialum tenebræ ramorum, onerosaque præda Impediunt. *V.* Quâ venata foret silvâ narrare parantem Impedit amplexu. *O.* Frânis impediuntur equi. *O. i.* *frānantur.* Impedita sylva. *Caf.* Pugna. *Tac.* Impeditus amore. *Cic.* *Engagé.*

IMPEDIRĒ [Pro obstare ne quid fiat.] *Empêcher, mettre obstacle.* *SYN.* Rēfistō, obstistō, inhibēō, nēgō, rēcūsō, vērō, prōhibēō, arcēō. *SYNT.* Impedue

iter. *Cic.* Exitus. *Cas.* Æquitatum. *Cas.* Impediri fletu, atato, morbo, pudore, religione, vinculis. *Cic.* Casus impeditur ne &c. *Cic.* Impediunt curæ. *Ter.* Impediri in re. *Cic.* Impedire nuptiis. *Ter.* *PHR.* Impediuntque loqui lacrymæ & dolor. *O.* Pabula venti Ferre domum prohibent. *V.* Pecus à præsepibus arcent. *V.* Nec posse Italiâ Teucrorum avertere regem. *V.* Prohibet infandos à navibus ignes. *V.* Hospitio prohibemur arenæ. *V.* Primæque verant consistere terrâ. *V.* Ventos glaciemque nivalem Avertes. *V.* Morsusque afferre parantem Arceet. *O.* Ne qua mora ignaròs ubi primum vertere signa Impediat, egnesque metu sententia tardet. *V.* Quamquam tardante sagittâ Interdum genua impediunt, cursumque recusant. *V.* Prohibent nam cætera Parcæ Scire Helenum, farique verat Saturnia Juno. *V.* Non me ulla vetabunt Frigora Parthenios canibus circumdare saltus. *V.* Non scopuli rupesque cavæ, atque objecta retardant Flumina. *V.* Fata obstant placidasque viri Deus obstruit aures. *V.* Sic Turno quamcumque viam virtute petivit, Successum Dea dira negat. *V.* Reverentia patris Obstitit auxilio. *Cl.*

IMPEDIRĒ. [*Pro* implicare.] *Entrelasser.* *PHR.* Cornua fertis Impediunt. *O.* Aut impeditam cassibus refert Damam. *M.* Nunc decet aut viridi nitidum caput impedire Myrtho. *H.* Vestigia cursu Impediunt, texturque fugas & prælia ludo. *V.* Alter nos orbibus orbis Impediunt. *V.* Impedire se in plagas. *Pla.*

IMPEDŌ, as, avi, atum, are. [*Pedaminibus sustinere.*] *Echallaser.* Impedata vitis. *Col.*

IMPELLŌ, is, impuli, pulsū, ere. *Pousser dedans.* *PHR.* Cavum conversâ cuspidem montem Impulit in latus. *V.* Hanc, ut prona iugo lævum incumbibat ad amnem, Dexter in adversam nitens conussit, & imis Avulsam solvit radicibus; inde repente Impulit, impulsu quo maximus insonat æther. *V.* Hoc geritur zephris primum impellentibus undas. *O.* Maternas impulit aures Luctus Aristæi. *V.* Mugitibus aures Impellit. *O.* Impulsas tentavit pollice Chordas. *O.* Nervo per nubem impulsâ sagittâ. *V.* Unde altior esset Casus & impulsæ præceps immane ruina. *J.*

IMPELLERĒ ad scelus, ad bellum. *Cic.* Ad iram. *H.* [*Pro hortari.*] *Exhorter, pousser.* Furiis impulsus. *V.* [*Vide HORTOR. EXCITO.*]

IMPENDEŌ, pendī, pensum, ere. (*Veluti casurum pendere.*] *Pancher' dessus, être suspendu au dessus, menacer de ruine.* *SYNT.* Impendens ruina. *O.* Impendebat mons. *Cas.* Impendet nobis invidiæ tempestas, belli timor. *Cic.* Impendent à superis motus. *Cic.* Impendent te mala. *T.* Tanta malorum Impendet Ilias. *Cic.* [*Vide IMMINEO.*]

IMPENDIO. *Adv.* *Beaucoup plus.* Impendio magis. *Ter.*

IMPENDIOSUS, a, um. *PLA.* *Qui fuit trop de dépense.*

IMPENDŌ, is, di, sum, ere. *Dépenser, employer.* *SYNT.* Consumo, expendo, infundo. *SYNT.* Impendere de suo. *Lr.* Pecuniam in rem, sumptum ad &c. *Cic.* Impendere vitam studiis. *Pl.* Vitamque impendere famæ. *St.* Ætas impensa labori. *L.*

IMPENETRABILIS, is, m. *Impenetrables qu'on ne peut*

percer. *SYNT.* Impervius, invius, inaccessus, inviolabilis. *PHR.* Silex ferro impenetrabilis. *Liv.* Impenetrabilis pudicitia, mens impenetrabilis ira. *Sil.* Impenetrabilis armis. *St.* Ad scuta. *Pl.*

IMPENSĀ, æ, f. *Cic.* & **IMPENDIUM,** i, n. *Dépense, fraix, coût.* *SYNT.* Sumptus, expensâ. *PHR.* Confert impensas. *J.* Magnarum nec parvus opum geminare profundas Distulit impensas. *Cl.* Venari suffragia cœnarum impensis. *H.* Melius sine cæde moræque Impensæque sui poterit superare cruoris. *O.* Opus multæ impensæ. *Pla.* Recidet omnem impensam funeris. *Ph.*

IMPENSĀ. [*Pro beneficio.*] *Bien-fair.* *PHR.* Impensis vitam principis annumeres. *M.* [*Vide BENEFICIUM.*]

IMPENSE. **IMPENSIUS.** *Adv.* *Beaucoup, fort.* *SYNT.* Valdè, studiôsè, gnâvitèr. *SYNT.* Impensius uror. *C.* Impensius petere. *Pl.* Impensè regnum affectare. *Liv.* Impensè improbus. *Pla.*

IMPENSUS, a, um. *Emploie, dépense.* Impensum pretium. *Cic.* [*Vide IMPENDO.*] **IMPENSUS.** [*Pro vehementi.*] *Excessif, grand.* *SYNT.* Impensæ preces. *Sue.* Impensa libido. *Lr.*

IMPERĀTOR, oris, m. *Empereur.* **IMPERATRIX,** icis, f. *Imperatrice.* *SYNT.* Orbis moderator. *O.* Custos rerum, Romulæ gentis. *H.* Rerum Dominus. *M.* Arbitr Imperii. *O.* Terrarum Dominus. *M.* Mundi rector, præses. *M.* *PHR.* Regnator terrarum orbisque subacti Alme parens. *St.* Benè quo Romana potentia nixa est. *O.* Non ea te moles Romani nominis urget; Inque tuis humeris tam leve fertur onus. *O.* Te summe mundi rector parens orbis. *M.* Qui regis Augustis parentem legibus orbem. *Manil.* *EPITH.* & *PHR.* [*Vide REX.*]

IMPERĀTOR. [*Pro duce exercitus.*] *General d'armée.* [*Vide BELLATOR. DUX.*]

IMPERĀTORIUS, a, um. [*Quod ad Imperium, ad Imperatorem pertinet.*] *De l'Empire, d'Empereur.* Imperatorium jus. Imperatoria laus. *Cic.*

IMPERĀTUM, i, n. *Cæs. Commandement.* Perage imperata. *S.* [*Vide IMPERIUM. JUSSUM.*]

IMPERCUSSUS, a, um. *Qui ne s'est point heurté.* Impercussos movere pedes. *O.*

IMPERDITUS, a, tum. *Qui n'a point été détruit.* *PHR.* Et vos, o! Gravis imperdita corpora, Teucri. *V.*

IMPERFECTIO, onis, f. *Cæs. Imperfection.*

IMPERFECTUS, a, um. [*Nondum absolutus.*] *Imparfait, qui n'est point achevé.* *PHR.* Opera imperfecta. *O.* Sermonis verba imperfecta. *O.* Pars imperfecta manebat. *V.*

IMPERIALIS, is, m. *Flos. L'Imperiale.* *PHR.* Jamque per areolas pictum caput arduus effert Supra alios longè flores, qui fronte superbâ Duxit ab imperio nomen. Plebs indique florum Agmine circumstare densò, seu fortè saluter Regem humilis, capitisque altum veneretur honorem: Illi surgit apex summo de vertice virgæ Aureus; hunc apicem cristâ viridante coronat Ingens luxuries foliorum, Vertice ab alto Quatuor ex uno promittit caudice flores Inverfos in humum, folio pendente, recurvos. *Rap.*

IMPERIOSUS, a, um. *Qui a une grande autorité.* *SYNT.* Imperiosa conjux, fames. *O.* Æquor imperiosius. *H.* Imperiosa domina cupiditas. *Cic.* Imperio-

sus sui. *Pli.* Sibi. *H.* Imperiosa trahit Proserpina. *H.* Quisnam igitur liber? sapiens, sibi que imperiosus. *H.*

IMPERIOSUS. *Cic.* Imperieux, haustain. *PHR.* Imperio durus caperata fronte Palæmon. *Sant.* (Vide *SUPERBUS.*)

IMPERFOSSUS, ā, ūm. *Qui n'a point été percé.* *PHR.* Manet imperfossus ab omni laque cruentatus. *Ictu.* *O.*

IMPERITE, ūs, īsīmē. *Adv. Cic.* [Indōctē.] *En ignorant, sans art, grossièrement.*

IMPERITIĀ, ē. f. *PLI.* Ignorance, grossièreté.

IMPERITUS, ā, ūm. *Ignorant, mal-abile.* *SYNT.* Imperitum vulgus. *Cic.* Imperitus rerum. *Cic.* Lingua Græca. *Pli.* Homine imperito numquam quidquam iniustius. *Ter.*

IMPERIUM, ī. n. *Empire, Souveraineté, Domination.* *EPITH.* Pōtēns, rēgiūm, suāvē, mollē, felix, lēvē, blāndūm, dūrūm, mōlēstūm, sāvūm, īnīquūm, supērbūm, violēntūm, cruentūm. *SYNT.* Rēgnūm, dīctō, dōminātūs, pōtētās, mōdērāmēn, dōminātīō, scēptūm. Rērūm habēnē. *V.* Rērūm summā pōtētās. *V.* Terrārūm cūrā. *V.* Impērii mōlēs, pōndūs, ōnūs. *S. PHR.* Sceptra loci rerumque capit moderamen. *O.* Decus imperiumque Latini Te penes. *V.* Non illi imperium Pelagi, sævumque tridentem, sed mihi forte datum. *V.* Diis quibus imperium hoc steterat. *V.* Consul is imperium hic primus, sāvāsque secures Accipiet. *V.* Victrices populorum Aquilas, fascesque reliquit. *Com.* Nec abuendum si dat imperium Deus, Nec appendum. *S.* Facile est imperium in bonis. *Pla.* Hominum contentus habenis, Undarum terræque potens. *Cl.* Eheu quàm brevibus pereunt ingentia causis. Imperium tanto quæsitum sanguine, tanto Servatum, quod mille ducum peperere labores, Proditor unus iners angusto tempore vertit. *Cl.*

IMPERIUM agitare. *Sal.* Dārē. *Cic.* Impērii frānā mōdērārī. *O.* Impēriō rēgērē. *V.* Regner. *PHR.* [Vide *IMPERO.* *REGNO.*]

IMPERIUM proferre. *O.* *PHR.* Illa inclita Roma Imperium terris, animos æquabit Olympo. *V.* Super Garamanthas & Indos Proferet imperium. *V.* Imperium Oceano, famam qui terminet astris. *V.* Sed fore qui gravidam imperiis belloque fremen-tem Italiam regeret. *V.* Parat ultima terra triumphos; Tigris & Euphrates sub tua jura fluent. *O.* Totaque sub regno terra futura tuo est. *O.* Quicumque mundo terminus obstitit Hunc tanger armis. *H.* India quā, Auguste, tuo dat colla triumpho, Et domus intactæ te tremat Arabiæ. Angustior olim Crevit in imperium. *Sant.* Sed laudes genitor longè transgressus avitas Subdidit Oceanum sceptris, & margine cæli Clausit opes. *Cl.* (Vide *VINCO.* *VICTOR.*)

IMPERIUM. *Commandement, ordre.* *PHR.* Sed me jussa Deūm quæ nunc has ire per umbras Imperiis egere suis. *V.* Attonitus tanto monitu imperioque Deorum. *V.* Imperio lati parent ac jura facessunt. *V.* Imperio Jovis huc venio. *V.*

IMPERJURATUS, ā, ūm. *Par qui on ne jure pas vainement.* Quique per infernas horrendo murmure valles Imperjuratæ laberis amnis aquæ. *O.*

IMPERMISSUS, ā, ūm. *Défendu.* *PHR.* Eligat Cui

donet impermissa raptim Gaudia luminibus re-motis. *H.*

IMPERŌ, & **IMPERITŌ,** ās, āvī, ātūm, ārē. *Commander, ordonner.* *SYNT.* Jūbēō. *SYNT.* Imperare tributum, pecuniam. *Cic.* Imperare cœnam famulo. *Cic.* Rem æquam imperito. *H. PHR.* Hæc & idoneus imperor, & non Invitus. *H.* Tum denique dura Exerce imperia. *V.* Melius quod plura jubere Erubuit quàm plura parl. *L.* Pater raptam perquirere Cadmo imperat. *O.* Si das jussa, ro-gas; & risu dura benigno Imperia emollis. *Sant.*

IMPERARĒ. Sibi, animo. *Liv.* Cupiditatibus. *Cic.* Dolori. *Plī.* Reprimer. *PHR.* Latius regnes avidum domando Spiritum, quàm si Libyam remotis Ga-dibus jungas, & uterque Pœnus Serviat uni. *H.* Fortiter imperat iræ. *O.* Se obsequentem qui sibi subdidit. *Sarb.* Quicumque dat sibi Regem; Ille potest dare jura mundo. *Sarb.* Cum viderit ipsum Authorem parere sibi. *Cl.* Tu mihi, qui imperitas, aliis servis miser. *H.*

IMPERARĒ. [Pro dominari populis.] *Gouverner.* *PHR.* Reges magnis qui gentibus imperitarunt. *Lr.* Magnis legionibus imperitare. *H.* Imperiumque pater Romanus habebit. *V.* Imperium Dido Tyriā regit urbe profecta. *V.* Tringita magnos volvendis mensibus orbes Imperio explebit. *V.* Triumphatī-que possit Roma ferox dare jura Medis. *H.* Qui ter-ram inertem qui mare temperat Ventosum, & ur-bes, regnaque tristitia, Divosque mortalesque tur-mas Imperio regit unus æquo. *H.* Victorque vo-lentes Per populos dat jura; viamque affectat Olym-po. *V.* Diis quibus imperium est animarum, um-bræque silentis. *V.* Imperii fræna tenere. *O.* (Vide *REGNO.*)

IMPERARĒ. *Per trans.* *PHR.* Sive opus est impe-ritare Equis. *H.* Quis pecori imperitet, quem tota armenta sequantur. *V.* Exerceatque frequens tellu-rem, atque imperat arvis. *V.* Ventos tempestatē-que sonoras Imperio premit. *V.*

IMPERTERRITUS, ā, ūm. *Intrepide, qui ne s'é-pouvante de rien.* *PHR.* Manet imperterritus ille. *V.* (Vide *AUDAX.* *INTREPIDUS.*)

IMPERTIŌ, īs, īvī, ītūm, īrē, & **IMPERTIŌR,** īrīs, ītūs sūm, īrī. *Communiquer, faire part.* *SYNT.* Impertire alicui diem, fortunas, dolorem suum. *Cic.* Impertire tempus rei. *Cic.* Impertiri aliquem honoribus. *Plī.* De re. *Cic.* Laus impertitur colle-gæ. *Cic.* (Vide *DO.*)

IMPERTURBATUS, ā, ūm. *Qui ne se trouble, qui ne s'émue de rien.* *PHR.* Imperturbato bibit ore ve-nenum. *O.* Lux imperturbata. *Plī.*

IMPERVIUS, ā, ūm. *Impenetrable, inaccessible.* *SYNT.* Inviūs, ināccēsūs, impēnētrābilis. *SYNT.* Imper-vius amnis. *O.* Impervia freta. *V-F.* Itinera. *Tac.* (Vide *AVIUS.* *INVIUS.*)

IMPETIGŌ, īgīnīs. f. *Plī.* [Scabiei genus.] *Gra-zelle, seu volage.*

IMPETŌ, īs, īvī, ītūm, īrē. *Attaquer, courir sus.* *PHR.* Flammis & sagittis impetens cupido. *S.* (Vide *AGGREDIOR.*)

IMPETRABYLIS, īlē. *Qu'on peut obtenir.* *PHR.* Ju-noni votum facile impetrabile dixit. *Pr.* Impetra-bilis venia. *Liv.* Dies. *Pla.*

IMPETRATIŌ, ōnīs. f. *Cic.* Impetration.

IMPETRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Impetrev, obtenir.*

PHR. Impetratus augusti reditus. *H.* Impetrat & pacem, locupletem frugibus annum. *H.* (Vide **OPTINEO**.)

IMPETUŌSŪS, ā, ūm. *Violent, impetueux.* Impetuosus animus. *Pl.*

IMPETŪS, ūs. m. *Impetuosité, violence.* **EPITH.** Præcēps, amēns, dēmēns, fervēns, ardēns, audāx, cōcūs, ferōx, vāstūs, rāpidūs, subitūs, fervidūs, citatūs, vividūs, effrēnūs, violētūs, furibundūs, furiosūs, furialis, hōrribilis, inauspicatūs, vēsanūs, scēlērātus, rēpēntinūs, cēlēr, citūs, acēr, mīnax, vagus, vālidūs, irātūs, hōstilis. **SYN** Vīs, violētia. **SYNT.** Furentis impetum colligare, frangere, retardare, comprimere. *Cic.* Contundere. *H.* Continere. *Liv.* Mollire. *Liv.* Sustinere. *Sil.* Impetum dare. *Liv.* Facere. *Cic.* Sumere. *Quin.* Impetus famæ languescit. *Liv.* Resedit. *Cic.* impetu opprimi, percelli. *Cic.* Impetu ferri ad. *Cic.* Impetus in oratione, imperus dicendi. **QUIN.** *Impetuosus, vehemence, foue.* Impetus famæ. **TAC.** Le premier bruit. Impetus morbi. *Cic.* L'effort, la violence. **PHR.** Vanescit inanī Impetus, & vanæ redeunt in claustra procellæ. *Cl.* Nec sævus Arcturi cadentis imperus. *H.* Demisit hostem vividus imperus. *H.* Post ubi commovit vis ejus, & impetus acer. *Lr.* Tremulo tempestas impete fulget. *Lr.* Non auspiciatos condit impetus. *H.* Sic illam fert impetus ipse volantem. *V.* Non rectus animi impetus est libido. *Cic.* Quoties caret impetus arte. Frangitur. *Hofsch.* Vasto diruit impetu. *H.* Currus effreno impetu effugit aciem. *S.* Compefce dementem impetum. *S.* Tandem lasa feros exuat impetus. *S.* Mitte violentem impetum doloris. *S.* Siste furialem impetum. *S.* Furit impetus Æthnæ. *Lr.* Rapit impetus illuc Theſea magnanimum. *St.* Celeri volat impete labens. *Lr.* Impetus est fulvis & vasta Leonibus ira. *O.* Victor feroces impetus primos habet. *S.* Impetus illi In medios fuit ire rogos. *O.* Ruuntque Impetibus crebris. *Lr.* Magno comburens impete flamma. *Lr.* Vasto impete fertur. *O.* Usque adeone producit impetus iræ. *Cl.*

IMPEXŪS, ā, ūm. *Qui n'est point peigné.* Canities impexa. *O.* Comæ impexa. *O.* (Vide **CAPILLUS**, *C. pilli neglecti.*)

IMPEXĀ antiquitas. **TAC.** Metaph. [*Pro inculta.*] *Rude, grossière.*

IMPICŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [*Pice illinere.*] *Poisser, goudronner.* Impicare amphoram. *Col.*

IMPĪĒ. Adv. *Avec impiété.* Impiē facere. *Quin.* Impiē ingratus. *Cic.*

IMPĪETĀS, ātis. f. *Impiété, irreligion.* **EPITH.** Audāx, dirā, ferā, sēvā, amēns, dēmēns, cēcā, insānā, bārbārā, pētūlūs, effrēnūs, tēmērariā, sācrlēgā, stūltā. **PHR.** Quos foecios impietatis habet. *O.* Impietatis habet festum celebrate Sacerdos. *O.* Discite justitiam moniti & non temnere Divos. *V.* Dii multa neglecti dederunt Hesperia mala luctuosæ. *H.* Nam latē impietas graſſatūr libera passim : Omnia plena malis. *Buch.* Ergo flagitiis se penitus dedit Secura impietas. *Buch.*

IMPĪGER, **IMPĪGRA**, grūm. *Qui n'est point pareſſeux.* **SYN.** Strēnuūs, sedulūs, acēr, vīgīlāns, studiōsūs. **PHR.** Vix multā impiger. *Cic.* Impiger

ad labores, in scribendo. *Cic.* Comes impiger ibam. *St.* Impigra mens. *Lr.* Impiger fluvius. *flor.* Impiger extremos currit mercator ad Indos. *H.* Tum Bitia dedit (*pateram*) increpicans ; ille impiger hausit. *V.*

IMPĪGRE. Adv. *Liv.* Diligemment.

IMPINGŌ, is, pēgī, pāctūm, ērē. *Heurter, pousser, jeter contre.* **SYNT.** Impingere alicui fustem, venenum. *S.* Pugnam, vulnus. *Pl.* Impingere culpam in aliquem. *Pl.* Impingere navem. **QUIN.** *Faire échoier.* Impactus faxo. *Liv.* Impactæ fores. *L.* **PHR.** Examiniata sequens impingeret agmina muris. *V.* Impacti turbine pugna. *Sil.*

IMPĪŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Commettre un crime contre Dieu.* *Manguer à la pitié deus à ses parents.* Impiati facinore thalami. *S.* Erga Deos me impiari. *Pl.*

IMPĪŪS, ā, ūm. *Impie, qui est sans Religion.* **SYN.** Scēlētūs, scēlērātūs, nefāriūs, irrēllīgīōsūs, nefandūs, infandūs, iniquūs, detestandūs, nōxiūs, nōcīvūs, flagitiōsūs, exēcrandūs, perversūs. **PHR.** Impia in adversos solvimus ora Deos. *T.* Impia lingua Deos laſit. *T.* Impia religio Perſarum. *C.* Impiaque æternam timuerunt secula noctem. *V.* Sed illa propago Contemptrix superum sævæque avidissima cædis. *O.* Nihil ille Deos, nil carmina curat. *V.* Contemptor Divūm Mezentius. *V.* Patens Deorum cultor & infrequens. *H.* Ergo exoluta Numinis formidine, Dat fræna turpitudini. *Buch.*

IMPĪŪS. *Denaturé, qui n'a aucun sentiment de pitié envers ses parents.* **PHR.** Domus impia. *O.* Promissam eripui genero, atque arma impia sumpsi. *V.* Arma secuti Impia, nec veriti dominorum fallere dextras. *V.* Exeret penas & ad impia tartara mittit. *V.* Hic quibus invisi fratres dum vita manebat, Pulsamſque parens & fraus innixa clienti. *V.* **IMPĪŪS.** [*Pro sceleſto.*] *Scelerat.* (Vide **SCELERATUS**.)

IMPLACABILIS, ille, & **IMPLACATŪS**, & **IMPLACĪDŪS**, ā, ūm. *Qu'on ne peut appaiser, irreconciliable.* **SYN.** Inēxōrābilis, immītis, dūrūs. **PHR.** Se signari oculis ultro implacabilis ardet. *V.* Implacata Charybdis. *V.* Adjuro Stygii caput implacabile fontis. *V.* Non implacabilis ira. *O.* Sed inattenuata manebat Tum quoque dica fames implacataque vigeat Flamma gulæ. *V.* Implacidas nullo solabor pignore curas. *Cl.* Divūm Mars ; implacidissimus. *St.* Genaanos implacidum genus. *H.*

IMPLEŌ, es, plēvī, plētām, ērē. *Emplir, remplir.* **SYN.** Rēplēŏ, cōmplēŏ, cūmūlŏ, sātūrŏ, sātīŏ. **SYNT.** Implere munia. *Tac.* Numeros principis. *O.* Fidem, promissum, spem. *Pl.* Animum spe. *Tac.* **PHR.** Suos implet feliciter annos. *O.* Implere omnia potestatis suæ. *Liv.* Implent multatralia Vaccæ. *V.* Implevitque mero pateram. *V.* Implentur veteris Bacchi, pinguisque ferinx. *V.* Implentur fossæ, & cava flumina cresunt. *V.* Gemitu rectum omne replebat. *V.* Pelion hinnitu fugiens implevit acuto. *V.* Me quater undenos sciat implevisse Decembres. *H.* Implerat nuncios aures. *St.* Cælum questibus implet. *V.* Implendum annis non segnis ævum. *O.* Diem sermonibus implet. *O.* Asper me impleverat horror. *Sil.* Implevit clamore locum. *V.* Neptunus ventis implevit vela secundis. *V.* Lacrymis implebat verba. *O.* Hos nisi de

flavâ loculos implere monetâ, Non deeret. *M.*
IMPLEXUS, ūs. m. *PLI.* Entortillement, entrelasse-
 ment.

IMPLEXUS, ā, ūm. *Entortillé, entrelacé.* *SYN.* Im-
 plicātus, implicātus. *PHR.* Implexa manus. *S.* Cæ-
 ruleos implexæ crinibus angues Eumenides. *V.*
IMPLICATIO, ōnis. *f.* *Cic.* Entortillement, em-
 barras.

IMPLICATUS, & **IMPLICYTUS**, ā, ūm. *Qui a*
des p'is, embarrasé, confus. *PHR.* Implicitæque er-
 rore viæ. *L.* Litibus attris Implicitus. *H.* Implicitus
 morbo: *Lr.* Limo. *Lr.* In morbum: *Liv.* Im-
 plicitus religione: *Cic.* Implicatum nihil & tortuo-
 sum in sermone. *Cic.* Avaritia implicata criminibus.
Cic. Animum implicatus molestiâ. *Cic.* Pinguis &
 implicitas virga teneret aves. *M.*

IMPLICITĒ. *Adv.* *Cic.* D'une manière embarrassée.
IMPLICŌ, ās, āvi, ātūm, & implicū, impli-
 citū, āre. *Entrelacer, embrouiller, embarrasser.*
SYN. Illiquēō, irrēciō, involvō, impediō, in-
 nectō, intricō. *PHR.* Crinem implicat auro. *V.* Dex-
 tra se parvus Iulus Implicuit, sequiturque patrem.
O. Quæ vos fortuna... Implicuit bello. *V.* Seris
 implicuisse comas. *T.* Colla... Laqueis implicuisse
 juvat. *O.* Implicare dexteras. *Tac.* Brachia. *O.* Ad
 speculum caput implicat. *Pla.* Implicuere inter se
 acies; legique virum vir. *V.* Sertaque cælestes im-
 plicitura comas. *O.* Implicuitque comam lavâ. *V.*
 Draconem Fert Aquila, implicuitque pedes, atque
 unguibus hæsit. *V.* Implicat, ut serpens, quam re-
 gia sustinet ales. Sublimemque rapit pendens ca-
 put illa, pedesque Alligat, & caudâ spatiantes
 implicat alas. Utque solent hederæ longos intexere
 truncos. *O.*

IMPLORATIO, ōnis. *f.* L'action d'implorer, d'ap-
 peller à son secours. Acerba imploratio & vox misè-
 rabilis. *Cic.*

IMPLORŌ, ās, āvi, ātūm, āre. *Implorer, demander*
l'assistance de quelqu'un. *SYN.* Invocō, appellō,
 compellō, expolcō, opem precōr. *PHR.* Magnoque
 implorant numina questu. *V.* Implorantque Deos,
 obestanturque Larinos. *V.* Cælestes implorat aquas
 doclâ prece blandus. *H.* Hujus opem magnis implora-
 vere periculis. *O.* Atque imploranti similis. *V.* Dubitem
 haud equidem implorare quod usquam est. *V.* Im-
 ploravit opes hominis (Equus) frænumque rece-
 pit. *H.* Jam prece Pollucis jam Castoris implora-
 ratâ. *C.* Tum demum patrem implorant, & nomen
 inani Voce cient, frustra oculos ad litora ten-
 dunt. *Cl.* (Vide *AUXILIUM.* *Auxilium pe cre.*)

IMPLUMBŌ, ās, āvi, ātūm, āre. *Vit.* [Plumbo col-
 ligere.] *Plomber, foudrer.*

IMPLUMIS, mē. [Plumis carens.] *Qui n'a point de*
plumes. *PHR.* Pullos quos durus arator Observans
 nido implumes detraxit. *V.* Assidens implumibus pul-
 lis avis. *H.*

IMPLUŌ, is, ūi, ūtūm, ēre. *Pleuvoir sur ou dedans.*
 Impluere in locum. *Pl.* Malum impluit cæteros,
 cæteris. *Pla.* [Metaph.] Tombe.

IMPLUVIĀ, æ. *f.* [Vestis quâ Sacerdotes per imbrem
 utebantur.] *Sorte de vêtement, que les Prêtres por-
 toient pendant la pluie.* Salium sereno tempore im-
 pluviâ amictum criminabantur. *Var.* Hinc *IM-
 PLUVIATA* vestis. *Pla.* [Ita dicta vel â figurâ implu-

viæ quatuor pannis constans.] *Vêtement à quatre*
 *pans. [Vel à colore quasi fumoso impluviæ.] Ha-
 bit de couleur tanée, minime.*

IMPOLITE. *Adv.* *Cic.* [Inelegantèr.] *Grossièrement,*
sans politesse.

IMPOLITIA, æ. *f.* *VAR.* Mal-propreté, peu de po-
 litesse.

IMPOLITUS, ā, ūm. *Qui n'est point poli, qui n'est*
qu'ébauché, grossier. *SYNT.* Res impolita & acerba.
Cic. Homo impolitus & rudis, & hebes. *Cic.*
IMPOLLUTUS, ā, ūm. *Qui n'est point souillé, violé.*
SYN. Intémérātus, illibātus, intāctus, incōrruptus,
 pūrus. *PHR.* Impolluta fides &c. *M.*

IMPONŌ, is, pōsūi, itūm, ēre. *Mettre dessus, im-*
poser. *SYN.* Pōnō, supērpōnō, addō, āstrūō, āc-
 cūmūlō. *SYNT.* Imponere leges populo. *Cic.* Finem
 luctibus. *O.* Formam operi. *S.* Modum tempori.
Liv. Dolori. *Pl.* Onus alicui. *Cic.* Silentium. *Sue.*
Vim. *Cic.* Imponere in Equum, in naves. *Liv.* Vo-
 cabula rebus imponere. *H.* *PHR.* Puppibus & læri-
 nautæ imposuere coronas. *V.* Molemque & montes
 insuper altos Imposuit. *V.* Imponere montibus ar-
 ces. *V.* Impositus stratis. *St.* Thuricremis cum dona
 imponeret aris. *V.* Impositique rogis juvenes ante ora
 parentum. *V.* Lanificam pensis imposuisse manum.
T. Imposuit humeris Oslam Enceladus feroc. *S.* Fi-
 nemque imponere curis. *V.* Supremamque manum
 bellis imponere. *O.*

IMPONERĒ alicuem & præficere pecori. *Cic.* Donner
 la charge. **IMPONERĒ** vocabulum alicui. *Tac.*
 Donner un nom. **IMPONERĒ** alicui. *Cic.* Im-
 poser, tromper. (Vide *FALLO.*)

IMPORCŌ, ās, āvi, ātūm, āre. *Col.* [Porcas seu
 fulcos facere.] *Faire des sillons, labourer.* (Vide
ARO.)

IMPORCATIŌ, ōnis. *f.* *COL.* Les semailles, les cou-
 vrailles. (Vide *SEMENTIS.*)

IMPORTŌ, ās, āvi, ātūm, āre. *Cic.* Transporter.
SYNT. Importare frumenta. *Cas.* Adjumenta. *Cic.*
 Cladem. *Liv.* Odium importare libellis. *H.*

IMPORTUNĒ. *Adv.* *Cic.* [Præter temporis aut de-
 coris, aut honestatis rationem.] *A. contre-temps,*
mal-à-propos.

IMPORTUNITAS, aris. *f.* *Cic.* Importunité.

IMPORTUNUS, ā, ūm. *Qui se fait hors de temps,*
fa. heux, importun. *SYN.* Incōmmōdus, nōcēns,
 nōxiūs, infestūs, mōlestūs, intēpestīvus. *SYNT.*
 Importuna pauperies. *L.* Mors. *O.* Libido. *Cic.* *PHR.*
 Nocte sedens serâ canit importuna per umbras. *V.*
 Nec mihi conjugium fata importuna negarent. *C.*
 Obscænique Canes, importunæque volucres. *V.*

IMPORTUOSUS, ā, ūm. [Portu carens.] *On il n'y*
point de port. Mare importuosum. *Tac.*

IMPŌS, ōtis. *omn. gen.* Animi imposi. *Ter.* [Qui
 animi sui potens non est.] *Qui ne se possède pas, qui*
est hors de soy, transporté. *SYN.* Nōn compōs, im-
 pōtēns, āmēns, vēcōrs.

IMPOSITIŌ, ōnis. *f.* *PLI.* Imposition, application.

IMPOSITIUS, ā, ūm. Impositium nomen. *VAR.*
 Donné. **IMPOSITOR**, ōtis. *m.* *VAR.* Qui donne
 un nom.

IMPOSSIBILIS, ilē. *Quin.* [Quod fieri non potest,
 quod vires superat.] *Impossible, qu'on ne peut faire.* *PHR.*
 Maria ante exurere Turno Quam sacras dabitur

pinus. *V.* Quem qui scire velit, Libyci velit æquoris idem Discere quàm multæ zephire turbentur arenæ, Aut ubi navigiis violentior incidit Eurus; Nolle quot Ionii veniant ad littora flustus. *V.* Priusque cælum fider inferius mari, Tellure porrectâ super. *S.* Potiere petitis: Invia virtuti nulla est via. *O.* Ante cum flammis aquæ, Cum morte vita, cum mari ventus fidem Fœdusque jungent. *S.* Incultisque rubens pendebit sentibus uva; Et duræ Quercus sudabunt roscida mella. *V.* Jungentur jam Gryphes Equis; ævoque sequenti Cum canibus timidi venient ad pocula Damæ. *V.* Hoc si quis vitium poterit mihi demere, solus Tantalâ poterit tradere poma manu, Dolia virginis idem ille repleverit utnis, Ne tenera assiduâ colla graventur aquâ; Idem caucaseâ solvet de rupe Promethei Brachia, & à medio pectore pellet avem. *Pr.* Cyniphæ fegeis citius numerabis aristas; Altaque quàm multis floreat Hibla thymis, Et quot aves motis nigrantur in aëra pennis, Quotque natent pisces æquore certus eris; Quàm tibi nostrorum statuatur summa laborum, Quos ego sum terrâ, quos ego passus aquâ. *O.* Et prius incipient turres vitare Columba, Antra feræ, pecudes gramina, Mergus aquas. *O.* In caput alta suum labentur ab æquore retro Flumina; conversis solque recurret equis: Terra feret stellas; cælum findetur aratro; Unda dabit flammæ; & dabit ignis aquas: Omnia naturæ præpostera legibus ibunt; Parsque suum mundi nulla tenebit iter: Omnia jam fient, fieri quæ posse negabam; Et nihil est, de quo non sit habenda fides: Hæc ego vaticinor, quia sum deceptus ab illo, Laturum misero quem mihi rebar opem. *O.*

IMPOTENS, entis, omn. gen. *Impuissant, foible.* *SYN.* Invalidus, debilis, infirmus, æger. Impotens & infans homo. *Cic.* Patrias male fortis ad artes Confugit. *O.* **IMPOTENS.** Qui n'est pas maître de soi. *SYN.* Impotens iræ. *Liv.* Amoris, Tac. Animi. *Chr.* Impotens furor, fortuna, animus. *S.* Dominatio. *Cic.* Illam deperit impotente amore. *C.* Nec satis menti imperat. *S.*

IMPOTENTIÂ, æ. f. *TER.* Impuissance, faiblesse. *SYN.* Infirmitas, debilitas, ignavia. **IMPOTENTIÂ.** *Cic.* Dereglement, emporiement. *PHR.* Gregem æstuosâ torret impotentia Sirius. *H.*

IMPOTENTER. Adv. Sans retenue. Ne quid improbe, ne quid impotenter faciat, monendus est puer. *Quin.* Impotentius regi. *Liv.* Avec peine.

IMPRANSUS, a, um. *PLA.* Qui n'a pas diné. *PHR.* Verum hic impransum mecum disquirite. *J.* (Vide JEJUNUS.)

IMPRÆCŌR, aris, atus sum, arî. *Faire des imprecations, maudire.* *PHR.* Et terram alticem sævi execramur Ulyssis. *V.* Pio si pœnas ore reposco. *V.* Diris agam vos: dira detestatio Nullâ expiatur victimâ. *L.* Saxa moves gemitu; Lætriadaque precaris Quæ meruit; quæ (si dii sunt) non vana precaris. *O.*

IMPRÆCARI Pœnas. *PLI.* Diva, seu vota in hostium perniciem. *PHR.* At tibi pro scelere, exclamat, pro talibus ausis Littora littoribus contraria, fluctibus undas, Imprecor; arma armis, pugnent ipsique nepotes. *V.* Dii tibi dent nullosque Lares, inopemque senectam, Et longas hyemes perpetuamque sitim. *O.* Sanguineas edat ille dapes, arque ore

cruento Tristia cum multo pocula felle bibat. Hanc volitent animæ circum, sua fata querentes; Semper & è tectis Stryx violenta canat. Ipsa, fame stimulante, furens herbasque sepulchri Quærat, & è sævis ossa relicta Lupis. *T.* Infelix urgeat ossa lapis. *T.* Vive precor, sic te melius quàm funere perdam. *O.* Sed mihi vel tellus optem prius ima dehiscat; Vel pater omnipotens adigat me fulmine ad umbras; Ante pudor quàm te violem, aut tua jura resolvam. *V.* Et nostras audite preces: si tangere porrus Infandum caput, ac terris adnare necesse est; At bello audaciis populi vexatus & armis, Finibus extorris, complexu avulsus Juli Auxilium imploret, videatque indigna suorum Funera; nec cum se sub leges pacis iniquæ Tradiderit, regno aut optatâ luce fruatur: Sed cadat ante diem, mediâque inhumatus arenâ. Hæc precor hanc vocem extremam cum sanguine fundo. *V.* O! Quæ satis ima dehiscat Terra mihi. *V.* Est pejus aliquod quod precor sponso malum: Vivat, per urbes erret ignotus, egeus, Exul, pavens, invisus, incertus laris. *S.* Summum cadaver fumet, & aëra; Cælumque diro liberet haliu Fatalè monstrum, dissidentium Ludibrium Furiarum & Orci. Perrumpe tractus impenetrabiles Ignava tellus, desuper ardua Volente saxorum ruinâ, Quam Pelagus super & refusus Bis terque Nereus syrtibus insonet, jam barathrum prope, Vastique campi dissidiis hiant... profunda Inexpiaro pollue tartara Tyranne letho: solus & igneum Insuume Cocytum & frementem Sulphureis Acheronta rippis. *Sarb.*

IMPRESSÏO, ònis, f. *Cic.* Impression. Impressio vocum. *Cic.* L'articulation. **IMPRESSIO** in hostes. *Liv.* Attaque.

IMPRIMŌ, is, præsi, præsum, ère. [Premendo efformare.] *Imprimer, marquer, graver.* *SYN.* Inscribō, insculpō, obsignō, signō, informō, efformō, *SYNT.* Imprimere humi litteram. *Cic.* Imprimere corpus. *PLI.* i. premere. Imprimere unguem. *PLI.* Vulnus. *Col.* Imprimere aliquid animo. *Cic.* Maculam laudibus. *S.* *PHR.* Aut pecori signum, aut numeros impressit acervis. *V.* Levior cippus num imprimit ossa. *P.* Crater impressus signis. *V.* Imprime-retque Muris aratrum exercitus insolens. *H.*

IMPRŌBABILIS, ille. *Cic.* Qu'on ne sauroit promettre. **IMPRŌBATIŌ**, ònis, f. *A.* ad *HER.* Désavoué, rech-sation.

IMPRŌBĒ, ius, isimē. Adv. *Cic.* [Perversè.] Méchamment.

IMPRŌBITAS, atis, f. Improbitas humani cordis, *PLI.* Méchanceté, malice. *SYN.* Crimēn, scélus, mālitiâ, impietās, malignitās. *PHR.* Improbitas illo fuit admirabilis avo. *J.* Improbitas ipsos audet tentare parentes. *J.* Improbitate pari. *J.*

IMPRŌBŌ, as, avi, atum, are. *Désapprouver, blâmer, désavouer.* *SYN.* Arguō, incusō, rejiciō, re-fellō. *PHR.* Per hoc inane purpuræ decus precor Per improbatum hæc Jovem &c. *H.* Improbare mores alicujus. *Sue.* Improbare testamentum. *PLI.* Rejetter. Improbare alicui judicium. *Cic.* Casser sa sentence.

IMPRŌBRŌ, as, avi, atum, are. *PLA.* Reprocher. **IMPRŌBŪS**, & **IMPRŌBŪLUS**, a, um. Méchant, mauvais, gâté, vicieux, defectueux. *SYN.* Mālūs,

impugnus, nefarius, flagitiosus, iniquus, injustus, sceleratus, impius, nequam. **PHR.** Non alii rei est improbus. **Pla.** Improbata carmina. **O.** Nihil nefutius improbiusque. **M.** Improbata divitiarum. **H.** male parva. Non sunt hæc mimis improbia, lege. **M.** (Vide **SCELERATUS**.) **IMPROBUS** [Pro durus, crudelis.] **Cruel**, **facheux**. **PHR.** Improbus ille puer, crudelis tu quoque mater. **V.** Improbata ventris Exegit rabies. **V.** Hyems improba. **O.** Amor improbus. **V.** (Vide **CRUELIS**.) **IMPROBUS** [Pro magnus, nimius.] **Grand**, **excessif**. **PHR.** Labor omnia vincit improbus, & duris urgens in rebus egestas. **V.** **IMPROBUS** [Pro damnosus.] **Nuisible**. **PHR.** Nihil improbus Anser Strimoniarumque Grues... officunt. **V.** Improbum os. **Sue.** Improbata verba. **O.** **IMPROBI** postes. **Pla.** Pourris, gatus.

IMPROPERATUS & IMPROPERUS, a, um. [Non properatus.] **Qui n'est point précipité**. **PHR.** Vestigia Turnus Improperata refert, & mens exæstuat ira.

IMPROPERO, as, avi, atum, are. **Pli.** [Properanter ingredi.] **Se hâter d'aller en un lieu**. (Vide **PROPERO**. **CURRO**.)

IMPROPERARE. **Pla.** [Pro objicere.] **Reprocher**.

IMPROPRIE. **Adv.** **Pli.** **Impropement**.

IMPROPRIUS, a, um. **Quin.** [Minimè proprius.] **Improprie**.

IMPROSPER, a, um. **Tac.** **Qui ne réussit pas**. (Vide **INFELIX**.)

IMPROSPERE. **Col.** **Malheureusement**.

IMPROVIDE. **Adv.** **Liv.** **Imprudement**, sans prévoyance.

IMPROVIDUS, a, um. **Cic.** [Qui non prævidet futura.] **Imprudent**. **SYN.** Incautus, imprudens, inconsultus. **SYNT.** Improvidus consilii. **Tac.** Futuri. **Liv.** Mali. **Pli.** Improvida pectora turbat. **V.** Improvida tela. **Pli.** i. non prævisa.

IMPROVISO & IMPROVISE. **Adv.** **Pla.** à l'improvu, au dépourvu. **SYN.** Ex improviso, inopinato, subito, repente.

IMPROVISUS, a, um. **Imprevu**. **SYN.** Inopinatus, inopinatus, repentinus, inexpectatus, subitus. **PHR.** Improvisus ait coram quem queritis adsum. **V.** Improvisior pestis. **Tac.** Non intellecta præterisse fugam. **Saut.**

IMPRUDENS, entis. omn. gen. [Non prævidens.] **Imprudent**, mal avisé, étourdi. **SYN.** Improvidus, incautus, temerarius, inconsultus, maledictus. **PHR.** Imprudentibus imber Obfuit. **V.** **IMPRUDENS** [Pro ignarus.] **Qui ne sait pas**. **SYNT.** Imprudens religionis, maris. **Liv.** Rerum. **Ter.** **PHR.** Sed quam cæcus inest vitis amor: omne futurum Despicitur; suadentque brevem præsentia fructum. **Cl.**

IMPRUDENTER. **Adv.** **Ter.** **Imprudement**, par mégarde.

IMPRUDENTIA, æ. f. **Cæs.** **Imprudence**, indiscretion.

IMPUBES & IMPUBIS, bē. omn. gen. & **IMPUBES**, bēris. & **IMPUBESCENS**, entis. [Qui non emit lanuginem.] **Qui n'a pas atteint l'âge de puberté**. **PHR.** Dividit impubes immani vulnere malas. **V.** Impubibus annis. **O.** Impube corpus, quale postea Mollire Thracum pectora. **H.** Nam puer impubes, & adhuc non utilis armis. **O.**

IMPUDENS, entis. omn. gen. [Quem nihil pudet.]

Impudent, effronté. **SYN.** Inverecundus, effrons, procax, protervus. **PHR.** Impudens liqui patrios penates. **H.** At cum perficitur frontem, posuitque pudorem. **M.** Nil tua, Cydippe, facta pudoris habent. Fines transgressa pudoris. **Saut.** Minus pudentem tua me fecit comitas. **Com.**

IMPUDENTER. **Adv.** **Cic.** **Impudemment**, effrontément. **SYN.** Procaciter, protervè, audaciter.

IMPUDICUS, a, um. **Cic.** [Minimè pudicus.] **Impudique**, lascif, débauché. **SYN.** Impurus, turpis, lascivus, libidinosis, obscenus. **PHR.** Sed quæ se impuro tradidit adulterio. **C.** Nec impudica Colchis intulit pedem. **H.** Mens impudicam facere, non casus solet. **S.** Illa quidem fateor frontis non esse severæ Scripta. **O.** (Vide **LIBIDINOSUS**.)

IMPUDENTIA, æ. f. **Cic.** **Impudence**, effronterie. **SYN.** Inverecundia. **PHR.** Nullusque petendi Cogendive pudor. **Cl.** Ejectum semel atria de fronte ruborem. **J.**

IMPUDICITIA, æ. f. **Cic.** **Impudicité**. (Vide **AMOR**. **Pro turpi cupidine**.)

IMPUGNATIO, onis. f. **Cic.** **Assaut**, attaque. (Vide **PUGNA**.)

IMPUGNATOR, oris. m. **Liv.** **Qui attaque**.

IMPUGNO, as, avi, atum, are. **Cæs.** **Attaquer**. (Vide **LACESSO**. **AGGREDIOR**.)

IMPUGNARE. **Impugnare**, contrarier. Causâ meritum impugnante. **O.**

IMPULSOR, oris. m. **Qui pousse**, qui porte. Suasor, & impulsor, & adjutor protectionis. **Cic.**

IMPULSUS, a, um. **V.** **Poussé**. (Vide **IMPELLO**.)

IMPULSUS, us. m. & **IMPULSIUS**, onis. f. **Impulsion**, choc. Impulsus Aquilonis. **Cæs.** Scutorum. **Cic.** Primo impulsu. **Cic.** (Vide **IMPETUS**.)

IMPULSUS. **Persuasion**. **PHR.** Ardor non alieno impulsu movetur. **Cic.** Impulsu vestro loquor. **Cic.** Impulsio in hilaritatem. **Cic.**

IMPUNE, tus. **Ter.** **Isimè**. **Pla.** **Adv.** [Sine poena, sine damno.] **Impunément**, sans être puni, sans danger. **PHR.** Et sæpe alterius ramos impune videmus Vertere in alterius. **V.** Haud impune tamen; nec talia passus Ulysses. **V.** Impune minax. **H.** Non illi quisquam se impune tulisset Obvius armato. **V.**

IMPUNITAS, atis. f. **Cic.** **Impunité**. **SYN.** Licentia, libertas, venia.

IMPUNITUS, a, um. **Impuni**, qu'on ne punit point. **PHR.** Tergo plector enim; quid tu impunitior illa. **H.** Quid tu impunitior exis. **P.**

IMPURE. **Adv.** **Cic.** **D'une manière impure**, deshonnée.

IMPURITAS, atis. f. **Cic.** **Impureté**, saleté.

IMPURUS. **Cic.** & **IMPURATUS**, a, um. **Ter.** **Impur**, impudique, deshonné, infame, sale. **SYN.** Obscenus, immundus, fædus, sordidus, turpis. **J.** (Vide **LIBIDINOSUS**.)

IMPUTATUS, a, um. [Quod non est putatum.] **Qui n'est point taillé**. **PHR.** Imputata floret usque vinea. **H.** (Vide **AMPUTO**.)

IMPUTATOR, oris. m. **Sen.** [Qui sibi imputari vult.] **Qui veut**, qu'on lui tienne conte.

IMPUTO, as, avi, atum, are. **Imputer**, attribuer. **SYN.** Adscribo, tribuo, attribuo, exprobatio. **PHR.** Cædem imputat. **Quin.** Natum imputat ipsi. **O.**

Sol equis. O. Imputet ipse Deus, nectar mihi fiet acetum. M. IMPUTARE. SEN. [Pro supputare.] *Ca cu'er.* (Vide NUMERO.)
 IMPUTRESCÖ, is, putrui, ere. Col. [Intus putrescere.] *Se pourrir, se gâter.* (Vide PUTRESCO.)
 IMÜS, ä, um. *Le plus bas.* SYN. Infimüs, profundüs, intimüs, extremüs, supremüs. PHR. Sed graviter gemitus imo de pectore ducens. V. Summa magis mediis media imis &c. Lr. Ima pedis. V. Umbræ. O. Inä de stirpe recisum. V. Ima petit. O. In imo corde. V. Imi Manes. V. Fundo voluntur in imo. V. Imo tollere de gradu. H. Suspirat ab imo. O.
 IN Præp. A. au. dans. en. PHR. Unus erat toto naturæ vultus in orbe. O. Non venit in mentem &c. V. In numerum ludere. V. Spem ponis in armis. V. IN [Pro ergä, conträ.] *Envers, contre.* PHR. Gratus in vulgus. Cic. Accipit in Teucros animum, mentemque benignam. V. Quid meus Æneas in te committere tantum, Quid Troës potuere. V. Impulit in latus. V. Liberalis in milites. Cic. IN [Pro ad, usque.] *Jusques.* PHR. Bibere in lucem. M. In cœnæ tempus studet. Pl. IN [Pro inter.] *Au, entre, parmi, au nombre.* PHR. In bonis esse. Cic. In cibo, in vino. Cic. In quibus fumus. Cic. Penthesilea furens mediis in millibus ardet. V. In somnis visus adeste. V. IN [Aliquando significat. Pro.] *Pour.* PHR. In vesperum. Pla. In Tyriam decretæ legiones. Cic. Lætus in præsens animus. H. Accingi in aciem. Tac. In diem panem mercari. Sal.
 IN Alia multa significat ut. In dies. Cic. De jour en jour. Gallo cuius amor tantum mihi crescit in horas. V. Cui licet in diem dixisse vixi. H. Pellibus in morem cincti. V. *i. ex more.* Factum in hoc. Col. In illius respectum. Sen. [i. propter.] *à cause.* In diebus paucis. Ter. [i. post dies.] *Après.* In armis esse. Liv. [i. sub.] *Sous.* Dicere in rem. Cic. [i. de re.] *Sur.* In genua astare. Pla. i. *flexis genibus.*
 INABRUPTÜS, ä, um. *Qui ne peut se rompre.* Inabrupta catena. St.
 INACCESSÜS, ä, um. V. Inaccessibile. SYN. Invius, imperviüs, inhospitüs. PHR. Dives inaccessos ubi solis filia lucos &c. V. Rumpit inaccessos aditus. Sil. Toto latè circumflua ponto Extrat inaccesso non adeunda situ. Saut. Solo cognoscere visu Non aditu tentare licet. Cl.
 INACHIS, idös. f. Io *Inachi filia.* (Vide Io.) PHR. Inque nitentem Inachidos vultus mutaverat ille juveneam. O. Inachix Juno pestem meditata juvenca. V.
 INACHÜS, i. primus Argivorum rex Ius seu Isidi pater, qui Inacho fluvio & Gracia populis nomen dedit. Dives ne prisco natus ab Inacho. Nil interest An pauper & infimä De gente sub dio moreris. H. INACHÜS Fluvii Deus Unus abest imoque reconditus antro Fletibus auget aquas; natamque miserrimus Io Luger ut amissam. O.
 INACHIDÉS, um. [Græci, ab Inacho dicti.] *Les Grecs.* PHR. Sedibus astant Inachidæ. St. Inachix urbes. St. Venit & ad patrias ubi ludere sæpe solebat Inachidas ripas. O. Inachium litus. O.
 INADVERSUM. Adv. Cæs. *Au travers.*
 INADUSTÜS, ä, um. O. *Qui n'est pas roté.*
 INÆDIFICÖ, äs, avi, atum, are. Cæs. *Bâtit sur ou dans.* (Vide ÆDIFICO.)

INÆDIFICARE. Cic. [Pro demoliri.] *Demolir, ruiner.* (Vide DIRUO.)
 INÆQUABILIS, ille. [Inæquabilis locus. Cic.] *Qu'on ne peut applanir.*
 INÆQUABILITER. Adv. VAR. & INÆQUALITER. Col. *Inégalement.*
 INÆQUALIS, alë. *Inégal, disproportionné.* SYN. Impar, dispar, dissimilis, absimilis, inæquatus, inæquabilis. PHR. Per inæquales autumnos. O. Pinguis inæquales onerat, cui villica menfas. M. Erat mensæ per tertius impar Testa parem fecit. O.
 INÆQUALITAS, atis. f. Col. *Inégalité, disproportion.*
 INÆQUATÜS, ä, um. *Qui n'est pas uni.* Qualis inæquatum si quando onus urget utrumque. T.
 INÆQUÖ, äs, avi, atum, are. Cæs. [Pro æquare.] *Applanir.* Inæquare terrâ. Cic. *Mettre rex terre.*
 INÆSTIMABILIS, ille. SEN. *Ne peut asses estimer.* Inæstimabilis. Cic. [Pro non æstimabili.] *Méprisable.*
 INÆSTÜÖ, äs, avi, atum, are. *S'échauffer.* PHR. Quod si meis inætuer præcordiis bilis. H. (Vide ÆSTUO.)
 INÆFFECTATÜS, ä, um. Pl. *Naturel, qui n'est point affecté.*
 INAGITABILIS, ille. SEN. *Immobile.* (Vide IMMOBILIS.)
 INAGITATÜS, ä, um. SEN. *Qui n'a pas été remué.*
 INALBESCÖ, is, ere. n. CEL. *Blanchir.* (Vide ALBESCERE.)
 INALESCÖ, is, ere. CEL. *Croître.* (Vide CRESCO.)
 INALGESCÖ, is, ere. CEL. *Se refroidir.* (Vide FRIGESCO.)
 INALPINI, örüm. Cic. [Alpium incolæ.] *Les habitants des Alpes.*
 INAMABILIS, ille. *Qui n'a rien d'aimable, dégoûtant.* SYN. Invisüs, ödiosüs, molestüs, injucundüs, ingrätüs. PHR. Fata obstant tristisque palus inamabilis undä. V. Non cadit in mores feritas inamabilis istos. O. Sive locum spectro; locus est inamabilis, & quod esse nihil toto tristius orbe potest. O.
 INAMARESCÖ, is, ere. n. [Amarum fieri.] *Devenir amer.* PHR. Namque inamarefcunt epulæ sine fine petita. H.
 INAMBITIONÜS, ä, um. *Qui est sans ambition.* PHR. Secretos montes & inambitiosa colebat Rura. O. (Vide AMBITIO. Ab ambitione alienus.)
 INAMBULATIÖ, önis. f. Cic. *Promenade.* INAMBULÖ, äs, avi, atum, are. Cic. *Se promener.* (Vide AMBULO.)
 INAMENÜS, ä, um. *Désagréable.* SYN. Tristis, ingrätüs, molestüs, injucundüs. PHR. Persephonea adiit inamœnaque regna tenentem &c. O. Feritas inamœna viz. St.
 INANIMÜS, & INANIMATÜS, ä, um. Cic. [Quod animä caret.] *Qui n'est pas animé.* (Vide MORTUUS.)
 INANË, is. n. & INANÏÆ, arüm. f. Pla. *Le vuide, espace de vuide.* SYN. Aer, vacuüm. PHR. Ante levi jaculo longum per inane sequutus. V. Celeri raptus per inania vento. V. Inane profundum. Lr. Inania famæ. Tac.
 INANILÖQUÜS, ä, um. Pla. [Qui vana & inania loquitur.]

loquitur.] *Discur de rien.*

INANĪŌ, is, ivi itūm, irē. [Vācūārē.] *Vuider.* PHR. Factus inanitusque locus magis, ac vacuatus. *Lr.* Hoc ubi inanitur spatium. *Lr.* (Vide VACUO.)

INANĪS, ānē. *Vuide, où il n'y a rien.* SYN. Vācūūs, cāvūs, cōncāvūs. SYNT. Inanis domus, ager. *Cic.* Mensa. *Pla.* Navis. *Caf.* Inane crimen. *Cic.* Bellum. *Sil.* Inanis accedit. *Pla.* Miserrimus & inanissimus. *Cic.* Inanis Equus. *Cic.* Cui nemo insidet. Inanes ostreae. *Pli.* Inania simulachra, Horrea. *O.* Nubila. *V.* Inanis re utili. *Cic.* Prudentia. *Cic.* PHR. Perque domos Ditis vacuas & inania regna. *V.* Dat inania verba, Dat sine mente sonum. *V.* Sanguinis atque animarū corpus inane fuit. *O.* (Vide VACUUS.)

INANĪS, Vain, frivole, inutile. SYN. Vānūs, cāssūs, irrītūs, inūtīlis, fūtīlis. PHR. Inanis homo. *Cic.* Operam inanem sumere. *H.* Et in curis consumit inanibus ævum. *Lr.* Causas nequicquam nectis inanes. *V.* Doli franguntur inanes. *V.* Animum picturā pacis inani. *V.* Tumefactus inani Latitā. *Pr.* Spe captus inani. *V.*

INANĪTAS, ātis. f. *Le vuide.* Inanitate viscera murmurant. *Pla.* INANITAS. *Cic.* Vaine apparence.

INANĪTĒR Adv. Vainement, en vain, inutilement. SYN. Frūstrā, incāssūm. PHR. Medicas exercet inaniter artes. *H.* Meum qui pectus inaniter angit. *H.*

INAPERTŪS, ā, ūm. *Qui n'est point ouvert.* PHR. Fraudique inaperta senectus. *Sil.*

INARATŪS, ā, ūm. [Incultus.] *Qui n'a pas été labouré.* PHR. Nec nulla interea est inaratæ gratia terra. *V.* (Vide AGER. Ager incultus.)

INARDEŌ, ēs, ūi, ērē. & **INARDESCŌ**, is, ārf., ārfūm, ērē. *S'ensfanner, être embrasé.* PHR. Solis inardescit radiis, longèque refulget. *V.* Nec munus humeris efficacis Herculis Inarsit æstuosius. *H.* (Vide ARDEO.)

INAREFACTŪS, ā, ūm. *PLI.* Seché. (Vide ARIDUS.)

INARESCŌ, is, rūi, ērē. *COL.* Se fecher. (Vide AREO.)

INARGENTATŪS, ā, ūm. *PLI.* Argensé, couvert d'argent.

INARIMĒ, ēs. f. *Insula in ora campania juxta Neapolim durumque cubile.* Inarime Jovis imperiis supposita Typhæo. *V.* Eius inu & incolae crudeliores Jupiter in Pythecos seu Simias mutasse dicitur Inarimem prochytenque legit sterilique locatas Colle Pythecus habitantium nomine dictas. Quippe Deūm genitor fraudem & perjuriam quondam Cercopum exosus, gentisque admissa dolosa, In deforme viros animal mutavit; ut iidem Dissimiles homini possent, simileque videri. *O.*

INARŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Var.* [Idem quod arare.] *Labourer.* (Vide ARO.)

INARTIFICIALIS, ālē. **INARTIFICIALĪTĒR**. Adv. *QUIN.* Sans art.

INASCENSŪS, ā, ūm. *PLI.* [Non ascensus.] *Où l'on n'a point encore monté.*

INASCENSŪS, ūs. m. *PLI.* [Ascendendi actus.] *L'action de monter.*

INAPSECTŪS, ā, ūm. *Qui n'a pas été vu.* SYN. Invisus, nōn visūs. PHR. Imæque recessu Sedis, inaspectos cælo radiisque penates. *Sr.*

INASSATŪS, ā, ūm. *PLI.* Roti. (Vide ASSO.)

INASSUETŪS, ā, ūm. *Qui n'est point accoutumé.*

SYN. Insuētūs, Insōlītūs, Inūsītātūs, Insōlēns. PHR. Diurnum Lumen inassueti vix patiuntur Equi. *O.* Cogit inassuetas sumere tela manus. *O.*

INATTĒNUATŪS, ā, ūm. *Qui n'est point atténué, diminué.* PHR. Alique voragine ventris Attenuarat opes; sed inattenuata vigeat Tum quoque flamma gula. *O.*

INATTĒSTATŪS, ā, ūm. *PLA.* Qu'on n'a pas pris à témoin.

INAUDAX, ācis. *Qui manque de hardiesse.* Dura post paulo fugies inaudax Prælia raptor. *H.*

INAUDĪŌ, is, ivi, itūm, irē. *Cic.* [Perfecte audire.] *Oïr.* SYNT. Inaudire de aliquo. *Cic.* Inauditu damnari. *Cic.* Inauditi & indefensi perierunt. *Tac.* (Vide AUDIO.)

INAUDĪTŪS, ā, ūm. *Cic.* Inoui, inusitē, extraordinaire. SYN. Insōlītūs, nōn priūs audītūs. *H.*

INAUGURATŌ. Adv. *PLI.* [Augurum monitu.] *Après avoir consulté les augures.* (Vide AUGUR AUGURIUM.)

INAUGURŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Consulter les augures.* (Vide AUGURIUM.) **INAUGURARĒ** [Pro dedicārē, consēcrārē.] *Consacrer, dédier.* PHR. Romanis avibus quem Tybris inaugurat, annus. *Cl.*

INAURĪS, is. f. *PLA.* [Aurium ornamenta.] *Pendant d'oreille.* PHR. Miro candoris honore Lucet in aure lapis rubris advectus ab Indis. *Sil.* Nec gemmiferas detrahit aures Lapis eā lectus in undā. *S.* Caris aures onerare lapillis. *O.* Nec niveus lapis deducit aures. *S.* Auribus extensis magnos commisit Elenchos. *J.* Baccis onerat candentibus aures. *Cl.*

INAURŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Dorer.* PHR. Confestim liquidus fortunæ vivus inaurat. *H.* Cujus inaurati celebrabant limina currus. *Pr.* Curvus inauratum pedibus cratera recurris Tollit; & aërium pervolat alæ iter. *O.* Inaurata statua. *C.* Columna, pellis. *Cic.* Casus effingere in auro. *V.*

INAUSPICATĒ. Adv. *Cic.* Sans avoir consulté les augures. SYN. Infāustē, Infelicitēr, mālīs āvibus, jōvē sinistrō, sinistris augūrīs.

INAUSPICATŪS, ā, ūm. *PLI.* *Qui est de mauvais augure.* SYN. Infelīx, Infāustūs. PHR. Per inauspicatum sanguinis pignus mei. *S.* Non auspicatos condit impetus. *H.*

INAUSŪS, ā, ūm. *Quel'on n'ose entreprendre.* PHR. At furis Caci mens effera, ne quid inausum Aut intentatam scelerisve dolive fuisset. *V.* Nil linquere inausum. *V.*

INCÆDŪŪS, ā, ūm. [Non cæsus.] *Qu'on ne coupe point.* PHR. Multis incædus annis Lucus erat. *O.*

INCALĒSCŌ, is, cālūi, ērē. n. *Devenir chaud, s'animer.* PHR. Incaluit quoties faucia vena mero. *M.* Incaluitque Deo (*Barcho*) quem clausum pectore habebat. *O.* Incaluit vis illa mali. *M.* Mœnia vicinis Incaluere rogis. *O.* Virtus incaluit. *L.* Incaluere apimi. *O.* Incallescere ad aliquid. *Tac.* (Vide CALEO.)

INCALFACĪŌ, is, fēcī, fāctūm, ērē. *Echauffer.* PHR. Itaque conjectos incalfacit hostia cultros. *O.* Culmos Titan incalfacit udos. *O.*

INCALLIDĒ. Adv. *Cic.* [Non callidē.] *Grossièrement.* **INCALLIDŪS**, ā, ūm. *Grossier, sans adresse.* Judex incallidus. *O.*

INCANDESCĒ, is, cāndūt, ērē. n. *Devenir tout en feu.* SYN. Inārdescō, incālescō, flāgrō, ignescō, incēndōr, inflāmmōr. PHR. Totoque autumnī incanduit aestu. V. Adde quod arcanā fieri novus ignis in aede dicitur; & vires flamma resecta capit. O. Non fecus exarsit quā cum Balearica plumbum Funda jacit: volat illud & incandescit eundo. V. Accensis incanduit ignibus ara. V.

INCANESCĒ, is, cānūt, ērē. n. *Blanchir, devenir blanc.* SYN. Cānescō, albescō, albescō. PHR. Ornuſque incanuit albo Flore Pyri. V. Tortaque remigio spumis incanuit unda. C.

INCANTAMENTUM, ī. n. *PLI. Enchantment, charme.* SYN. Cārmēn. V. Cāntūs, hērbēque pōtētēs. O. Māgicūm mīnīstērīūm. T. Māgīcūs strīdōr. T. Māgīcī fōcī. Pr. Thēsālī cāntūs. S. Māgīcā āuxīlīā. O. Māgīcē vīrēs. Cl. PHR. Mixtaque cum magicis Marſa venena ſonis. O. Spargere qui ſomnos cantuque manuque ſolebat. V. PHR. Non hīc verba valent; non hīc nocturna Cytzīs, Non Perīmedēā grāmīna cōcta manu. Pr. Non aliter dīs verborum obſeſſa venenis Palluit. Lr. Nec facie meritisque placet; ſed carmine movit; Diraque cantatā pabula falce merit. O. Pollutos cantu dirisque Venefica ſuccis Conſperſos vetuit tranſmittere bella Philippos. L. Ut mīhi verax Pollicita eſt magico ſaga mīnīſterio: Hanc ego de cālo ducentem ſidera vīdī; Fulmīnis hāc rapīdī carmine vertit iter: Hāc cantu ſīnditque ſolum, manēſque ſepulchro Elicit, & tepīdo devocat oſſa rogo. T. Hāc ſe carminibus promittit ſolvere mentes Quas velī, aſt alīs duras immittit cūras. V. Vīm affore verbo Crediderat. V. Graminibuſque novīs & longo murmure purgat. St. At vos deductae quibus eſt fallacia Lunae, Et labor in magicis ſacra piare focis. Pr. Magico religatū brachia nodo. T.

INCANTŒ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Enchanter.* SYN. FāſcīnŒ, ēxcāntŒ. PHR. Qui malum carmen incantaffet. *PLI.* Incantata lacertis Vincula. H. Me duce non tumulto prodire jubebitur umbra Non anus infami carmine rumpet humum. O. Quae ſidera excantata voce theſſalā. H. Audax cantata leges imponere Lunae. Pr. Mens hauſit nullā ſanie polluta veneni Excantata perit. L. Lunamque cālo deripit. H. Quam deduxiſſe canendo Saepe reluctantis conſtabat cornua Lunae. O. Naias an ut cantu nimiumque potentibus herbis Verterit in tacitos juvenilia corpora piſces. O. Vipereo generi & graviter ſpirantibus hydīs Spargere qui ſomnos cantuque manuque ſolebat. V. Et obſcurā verborum ambage novorum Ter novies carmen magico demurmurat ore: Jam ciet infernas magico ſtūdore catervas Jam jubet aſperſas lacte referre pedem: Cum libet hāc trīſti depellit nūbila cālo: Cum liber aſtīvo provocat orbe nives. Sola tenere malas Medae dicitur herbas, Sola feros Hecates perdomuiſſe canes. O. At vos deductae quibus & fallacia Lunae, Et labor in magnis ſacra piare focis... Tunc ego crediderim vobis & ſidera & amnes Poſſe Cyteinis ducere carminibus. Pr. Quae ſaga quis te ſolvere Theſſalis Magus venenis, quis poterit Deus. H. Quaeque Magos tellus pollentibus inſtruis herbis. O. His ego Daphnin Aggredior: nil ille Deos, nil carmina curat. V. Neſcio quis teneros oculus mīhi ſuſcinat,

Agnos. V.

INCANŪS, ā, ūm. [Valde canus.] *Blanc de vieillesse.* PHR. Incanæ herbæ. Col. Crines incanaque menta. V. (Vide SENEX.)

INCARCERŒ, ās, āvī, ātūm, ārē. *VAR. Emprisonner.* Ego illis Mollior, nec te feriam, nec intra Clauſtra tenebo. H. Me pater ſavis oneret catenis. H. Trecentae Pirithoum cohibent catenae. H. (Vide CARCER. Carcere claudere.)

INCASSUM. Adv. *En vain, inutilement.* SYN. Frūſtrā, nequicquā, inānitēr. PHR. Turne tot incaſſum fuſos patiere labores. V. Sine viribus ignis Incaſſum furit. V. Nequicquam erepte periclis. V. Medicas exercet inaniter artes. O.

INCASTIGATŪS, ā, ūm. *Qui n'a pas été châtié.* SYN. Nōn cāſtigātūs, nōn emēndātūs. PHR. Nec me dimittes incaſtigatum ubi plura Cogere quā ſatis eſt, ac non ceſſare videbor. H.

INCAYŒ, ās, āvī, ātūm, ārē. *COL. Cremser.* (Vide CAVO.)

INCAUTĒ. Adv. *CIC. Inconfidemment, imprudemment.*

INCAUTŪS, ā, ūm. [Qui ſibi cavere nescit.] *Imprudent.* SYN. Imprōvīdūs, incōſultūs, praeceps, imprūdēns. PHR. Continuo ferro culpam compeſce, priuſquā Dira per incautum ſerpant contagia vulgus. V. Plectar & incauto ſemper ab ingenio. O. Spiritus incauto pectore lapſus. O. Haud ignara ac non incauta ſurſi. H. Iter hoſtibus incautum. Liv.

INCEDŒ, is, cēſſī, cēſſūm, ērē. n. *Marcher, aller.* SYN. Grādīōr, vādō, āmbulō, ēō. PHR. Incedere molliter, durīus. O. Lenis incedas. H. Incedere ad urbem. Liv. Incedere pede. Liv. Cum incedit medii per maxima Nerei Stagna viam. V. Aſt ego quae Divūm incedo (i. ſum) regina, Joviſque Et ſoror & conjux. V. Perge modō & , quo te ducit via, dirige greſſum. V. Aut jaculo incedit melior. V. Haud more feſtinant juſſi; rapidiſque ſeruntur Paſſibus. V. Paſſuque incedit inertī. O. Egrediens multo incedit ſublimis honore. Vida. (Vide EO. AMBULO.)

INCĒLĒBRATŪS, ā, ūm. *TAC. Dont on n'a point parlé.*

INCĒLĒBRIS, ē. f. *SIL. Qui n'est point celebre.*

INCENDIARIŪS, ā, ūm. *QUIN. Incendiaire, qui met le feu.* Incendiaria navis. *CÆS. Un brulo.* Incendiaria Avis. *PLI. Qui préſage quelque incendie.*

INCENDIUM, ī. n. & **INCENSIŒ**, ōnīs. f. *Incendie, embrasement.* *EPITH.* Trīſtē, vāgūm, dirūm, ſēvūm, ātrūm, āſpērūm, clārūm, rīpīdūm, fūmōſūm, vōrāx, lēthālē, fūrēns, fūrībūndūm, Aethnēūm, vūlcānūm. SYN. Ignīs, flāmmā, vūlcānūs, cōnflāgratiō, rōgūs. PHR. Dant clara incendia lucem. V. per moenia clarior ignis Auditur, propiūſque aſtus incendia volvunt. V. Rapiduſque incendia ſtātus Ventilat & volucres ſpargit per nūbila flammās. V. per juga per valles errat vulcania peſtis. *SIL.* Attollitque globos flammatarum & ſidera lambit. V. Nec cum ſubſiliunt ignes ad recta domorum; Et celeri flamma degultant tigna. V. Quā denſior ignis Evomit undosus in latus omne globos. *SANCT.* Undantem revoluta turbine fumum. *Memb.*

INCENDII *Descriptions.* Ilicet ignis edax ſumma

ad fastigia vento Volvitur; exsuperant flammæ; furit æstus ad auras. *V.* Rapiens incendia ventus Per Romana tulit celeri munimina cursu; Nec quamvis viridi luctetur robore, lentus Ignis agit vires; tædâ sed raptus ab omni Consequitur nigri spatioſa volumina fumi: Nec solum sylvas, sed saxa ingentia solvit Et crudæ putri fluxerunt pulvere cautes. *L.* Pinguibus ignis Affixus tædis & recto sulphure vivax Spargitur; ac faciles præbent alimenta carinæ... Nec flammæ superant undæ; sparsisque per æquor Jam ratibus, fragmenta ferus sibi vindicat ignis. Hic recipit fluctus, extinguat ut æquore flammæ: Hi ne mergantur, tabulis ardentibus hærent. *L.* Uritur omne nemo, lucosque effusus in altos Immissis crepitat victor Vulcanus habenis... Flamma vorax imo penitus de gurgite tractos Absorbet latice, sævoque urgente vapore Siccus inareſcit ripis cruor: horrida latè Scinditur in rimas & hiatu rupta dehiscit Tellus; ac stagnis altæ sedere favillæ. *Sil.* Raptusque sonoro Ignis edax vento per propugnacula fertur... Sylvis spariatur fervida pestis: Frondosi ignescunt scopuli, subitoque per alta Collucet juga dissultans Vulcanius ardor. *Sil.* Ex omni manant incendia tecto. Sentitur plerisque prius quàm cernitur ignis... Multorumque ora, vocantum Auxilium, invadunt flammæ: fluit undique victor Mulciber... Lugubre increpitans latè circumvolat ardor. *Sil.* Dum tacitas vires & flammam colligit ignis Nigranti piceus sensim caligine vertex Volvitur; & pingui contorquet nubila fumo. Mox subita in toto lucent incendia monte. *Sil.* Ecce autem flammis inter tabulata volutus Ad cælum undabat vortex turrimque tenebar. *V.* Furit immissis Vulcanus habenis Transtra per & ramos & pictas abiete puppes. *V.* Jam prope semitæ merguntur in æquora classes: Jamque hostes & tela natant; nec puppibus ignis Incubuit solis; sed quæ vicina fuere Tecta mari, longis rapuere vaporibus ignem; Et eladem fovère Noti, percussaque flamma Turbine, non alio motu per tecta currit, Quàm soler ætherio lampas decurrere sulco Materiæque carens atque ardens aère solo. *L.* Nam sæpe incautis pastoribus excidit ignis, Qui furtim pingui primum sub cortice tectus Robora comprehendit; frondeſque elapsus in altas, Ingentem cælo sonitum dedit; inde securus Per ramos victor, perque alta cacumina regnat; Et totum involvit flammis nemo; & ruit atram Ad cælum piceâ crassus caligine nubem. Præsertim si tempestas à vertice sylvis Incubuit, glomeratque ferens incendia ventus. *V.* Ac velut optatâ ventis æstate cohortis Dispersa immittit sylvis incendia pastor: Correptis subito mediis extenditur unâ Horrida per latos acies Vulcania campos: Ille sedens victor flammæ despectat evantes. *V.* Corripitur flammis, ut quæque altissima, tellus; Fissaque agit rimas & succis aret ademptis. Pabula canescunt, cum frondibus uritur arbor; Materiamque suo præbet seges arida damno. Parva queror, magnæ pereunt cum mœnibus urbes, Cumque suis totas populis incendia gentes In cinerem vertunt: sylvæ cum montibus ardent. Ter Neptunus aquis cum torvo brachia vultu Exserere ausus erat, rer non tulit aëris ignes. *O.* Fu-

midus exelas puppes depascitur ignis... Vita spirabilis haustus Dum trahit os, ater densâ caligine fumus Obstruit... Lapsæ per guttura flammæ... Populantur viscera... Alter puppi se mittit ab altâ; Et toto flammæ quærit restinguere Ponto. *Membr.*

INCENDIUM excitare. *PHR.* Coruscans Lampada Tarpeis inferens incendia tectis. *Sil.* Totis Vulcanum spargere tectis. *V.* Victorque Sinon incendia misceat. *V.* Fumiferos infert Mezentius ignes. *V.* Ardentæ tædas alii ad fastigia jactant. *V.* Et mœnia cingere flammis. *V.* Princeps ardentem conjecit Lampada Turnus; Et flammam affixit lateri, quæ plurima vento Corripuit tabulas, & postibus hæsit aedem. *V.* Illicit ignis edax summa ad fastigia vento Volvitur. *V.* Pinguibus ignis Affixus tædis & toto sulphure vivax Spargitur. *L.* Infert incendia tectis. *Sil.* Et tacitâ spargit celata incendia nocte. *Sil.*

INCENDIUM extinguere. *PHR.* Prohibe infandos à navibus ignes. *V.* Semiuſta madescent Robora, reſtinctus donec vapor omnis, & omnes Quatuor amissis servatæ à peste carinæ. *V.* Quis Deus, o! mulsæ tam sæva incendia Teucris Averit; tantos ratibus quis depulit ignes. *V.* Sed non idcirco flammæ atque incendia vires Indomitas posuere: udo sub robore vivit Stupa vomens tardum fumum, lentasque carinas Est vapor; & toto descendit corpore pestis; Nec vires posuere infusaque flumina flammis &c. *V.* Spectent incendia læri; Nec quicquam flammæ sedulus addat aquam. *T.* Quod Oceanus non eluat omnibus undis. *Sant.* Maturate viri, crescentem extinguite flammam; Ne mox subsiliat victrix ad tecta domorum, Degustetque trabes, perque ardua culmina regnet. *Vida.* Fortior affusis flamma resurgit aquis. *Sant.* Unda flammæ opprimat. *S.*

INCENDIO, is, cēnsī, cēnsūm, ērē. *Brûler, embraser.* *SYN.* Succēndō, inflāmmō, ūrō, exūrō, ādūrō, cōmbūrō, crēmō. *PHR.* Quæ fugit, incendit vestitos messibus agros: Damnoſis vires ignibus aura dabat. *O.* Advolvère focis Ulmos, ignique dedere. *V.* Subjectis urere flammis. *V.* Succedunt tecto & flammæ ad culmina jactant. *V.* Igni circumdare muros. *V.* Eruam & æqua solo fumantia culmina ponam. *V.* Galbaneos incendere odores. *V.* Ure sata. *V.* Fer stabulis inimicum ignem. *V.* Ure foco Cancros. *V.* Fragiles incende bitumine lauros. *V.* (Vide Uro.)

INCENDI. *Etre brûlé.* *PHR.* Incendi muros, ignes ad tecta volare. *V.* Tum verò omne mihi visum confidere in ignes Ilium, & ex imo verti Neptunia Troja. *V.* Rutilis collucent ignibus ædes. *V.* Visa, nefas, longis comprehendere crinibus ignem; Atque omnem ornatum flammâ crepitante cremari. *V.* Casuras inimicis ignibus arces. *V.* Injiciant flammis volucres; odor ibi in auras Fumidus & tremulæ ludent sub tecta favillæ. *Rue.* Flammæque furentes Culmina perque hominum volvantur perque Deorum. *V.* Cuncta jacent flammis & tristi merſa favillâ. *M.* Has omnes ignis avarus habet. *Pr.* Jamque erat in totas sparsurus fulmina terras; Sed timuit ne fortè facer tor ab ignibus æther Conciperet flammæ, totusque ardesceret axis, Esse quoque in fatis reminiscitur affore tempus, Quo mare, quo tellus, correptæque regia cæli

Ardeat, & mundi moles operosa laboret. O. Pref-
ferat orâ vapor : tostos en adspice cines, Inque
oculis fumum : volitant super ora favillæ. O. (Vide
URO. Uri.)

INCENDĒRE, & **INCENDĪ**. *Metaph. PHR.* Ani-
mum incendit amore. *V.* Irâ incendi. *Ter.* Incen-
dit dictis animum. *V.* Clamore incendunt cælum.
V. Acricque incensa dolore. *V.* Incendere cupidita-
tes. *Cic.* Furiis incensa. *V.* Define meque tuis in-
cendere, teque querelis. *V.* Pudor incendit vires. *V.*
Odia in se incendere. *Cic.* Gloriâ ad studia incen-
duntur. *Cic.*

INCENSUS. *Brûlé. Metaph. Irrité, animé.* (Vide
INCENDĪ.)

INCENSUS, â, ūm. *Cic.* [Non census.] *Dont on
n'a pas fait le dénombrement.* (Vide CENSUS.)

INCENTIVUS, â, ūm. *Qui excite, qui anime.* In-
centiva tibia. *Var.* *Qui commence un air.*

INCERNICULUM, i. n. *Pli.* [Crēbrum.] *Crible-
sas canu.*

INCERNŌ, is, crēvī, crētūm, ērē. *CATO.* Cribler,
amiler. Incernere terram cribro. *Cato.*

INCEPTUM, i. n. (Vide INCOEPTUM.)

INCERŌ, âs, âvī, âtūm, ârē. [Cerâ oblinere.] *Ci-
rer, enduire de cire.* *PHR.* Propter quæ fas est genua
incereare Deorum. *J.*

INCERTO. *Adv. PLL.* *Avant incertitude.*

INCERTUS, â, ūm. *Cic.* *Incertain, douteux.* *SYN.*
Ambiguus, dubius, ancēps. *SYNT.* Incerta mens,
aura. O. Consilia. *Ter.* Incerti soles. *V.* Incertæ vic-
ces. O. Incertus exitus. *Cic.* Mars. *Tac.* Incertus
veri. *Liv.* Incertæ potentium spes. *Tac.* Vulgo nihil
incertius. *Cic.* Incerta cuncta mortalia. *Tac.* *PHR.*
Incerti quò fata ferant ; ubi sistere detur. *V.* Cæcâ
fluitantia forte laboret. Reddere certa. *H.* Scindi-
tur incertum studia in contraria vulgus. *V.* Sed fati-
tis incerta feror. *V.* Dum curæ ambigæ, dum spes
incerta futuri. *V.* Incertam & tristi turbatam vul-
nere mentis. *V.* Et nunc huc, inde huc incertos
implicat orbes. *V.* Certusque incerta pericula lustret.
V. Tuque adeo quem mox quæ sint habitura Deo-
rum Consilia incertum est. *V.* Incertum quâ pulsa
manu, quo turbine adacta. *V.* Lubrica & incerta
aras. *Cic.* Crines incertos colligere. O. Quavis in-
certior aurâ. O. Incerta salutis. O. Pede incerto
ferebar. *H.* Amicus certus in re incerrâ (*i. despe-
ratâ*) cernitur. *Ter.* Ille adeo tali confusus imagine
rerum Dum mœsto tam multa fremens sub corde
volutat. In partes mentem labefactam dividit om-
nes. *Rap.* (Vide DUBIUS.)

INCESSIO, ōnis. *f. Cic.* *Poursuite.*

INCESSŌ, is, cēsī, cēsūm, ērē. *COL.* *Venir, sur-
venir.* Incessit seditio, rumor, spes. *Tac.* Cupido-
eum incessit. *Liv.* Cum incesserit autumnus. *Col.*
Horrida tempestas incesserat. *V.* Nam sæpe duobus
Regibus (*Ajum*) incessit magno discordia mo-
tu. *V.*

INCESSĒRE. *Attaquer.* *SYN.* Prōvōcō, cōncitō,
mōvēō, cōmmōvēō, lācēsō, incidō, aggredior.
PHR. Dictis incesse amaris. O. Incesse aliquem
dolis. *Pla.* Jaculis incescit Index. O. Lapidum
incesse jactu. O. Pœnis incesse gentem. *St.* In-
cessi muros. *V.*

INCESSUS, ūs. m. *Démarche, pas.* *EPITH.* Mōllis,

frāctūs, fœmīnēus, lānguēns, tristis, supērbūs,
grāvīs. *SYN.* Grēfūs, grādūs, pāsūs, āmbulātō,
īngrēfūs, prōgrēfūs. *PHR.* Incessit tacito pro-
gressu. *V.* Fingere vultum & incessum exprimere.
V. Et verâ incessu patuit Dea. *V.* Hæc movet atte-
larus, tunicisque fluentibus auras Excipit, exten-
tos fertque superba gradus. O. gressu gaudens in-
cedit Iuli. *V.*

INCESTŌ, âs, âvī, âtūm, ârē. *Commettre un in-
ceste.* *SYN.* Pōllūō, cōspūcō, vitīō, cōrrūpō,
tēmētō, violō, mātūlō, fœdō, inquinō. *PHR.* In-
cestare filiam. *Ter.* Gremium incestare parentis. *St.*
Miscere thalamos patris & nati apparas. Uteroque
prolem capere confusam impio. *S.* Thalamos au-
sum incestare novercæ. *V.* Nefandos occupat thala-
mos patris. *S.*

INCESTARĒ. [Pro pōllērē.] *Souiller, rendre impur.*
PHR. Totamque incestat funere classem. *V.*

INCESTUM, i. n. & **INCESTUS**, ūs. m. *Cic.* In-
ceste, crime. *EPITH.* Nefandūm, impūm, scēlē-
stūm, scēlērātūm, ārcanūm, impīum, sācrlēgūm.
SYN. Nefandūm cōjūgīum. C. Incesti tōrī. *S.*
Eāx impīa. *S.* *PHR.* Mixtumque in fratre parentem.
Mixtumque nomen conjugis nati, patris. *S.* Cu-
jus incestis stupris Fumant tot urbes. *S.* Ultra
autem sperare aliquid potes impia virgo ? Næ
quot confundas & jura, & nomina sentis ? Tūc
eris & matris pellex, & adultera patris ? Tūc
soror nati, genitrixque vocabere fratris ? Nec me-
tues atro crinitas angue sorores, Quas facibus
sævis oculos, atque ora petentes Noxia corda vi-
des. ? at tu dum corpore non es Passa nefas ani-
mo ne concipe ; neve parentis Concubitu vetito
naturæ pollue fœdus. O.

INCESTUS, â, ūm. *Incestueux.* *SYN.* Impūdicūs,
pōllūtūs, impūrus. *SYNT.* Incestæ nuptiæ. *Tac.*
Incestæ aves. *St.* Incestum stuprum, incesta Vesta-
lis. *Cic.* Incestum os. *Cic.* *PHR.* Scilicet incesti me-
retrix regina Canopi. *Pr.* Vultus adest precibus fa-
ciesque incesta perorat. *L.* Et incestos amores. De-
tenere meditatur ungui. *H.*

INCESTE. *Adv. LR.* *Par un inceste. D'une manière
incestueuse.* *SYN.* Fœdē, tūpītēr.

INCHOŌ, âs, âvī, âtūm, ârē. *Commencer.* *SYN.* In-
cipiō, ōrdiōr, āggredior. *PHR.* Te sine nil altum
mens inchoat. *V.* Tunc Stygio regi nocturnas in-
choat aras. *V.* Qui lites inchoat annus. *J.* Vitæ sum-
ma brevis spem nos vetat inchoare longam. *H.* In-
choatæ sedes. *S.*

INCIDŌ, is, cīdī, cāsūm, ērē. *N.* [A verbo cado.]
Tomber, choir. Arriver par hasard. *PHR.* Inci-
dere in foveam. *Cic.* In luctum, in hostes, in mor-
bum, in vitium. *Cic.* In fraudem. *Pla.* Incidit in
cāsēs præda perita meos. O. Aut ubi navigiis vio-
lentior incidit Eurus. *V.* Incidit in segetem cum
flamma furentibus austris. *V.* Incidit ad ferrum. *V.*
Pierius menti calor incidit. *St.* Novus incidit error.
Pr. Manibus tremor incidit. *H.* Incidere nobis va-
rii sermones. C. Incident ruinæ capiti. *Liv.* Incidit
ut vocaretur. *Liv.* (Vide CADO.)

INCIDŌ, is, cīstī, cīsūm, ērē. [A verbo cado.]
Couper, trancher. *SYN.* Cādō, præcidō, scindō,
āmutō, dēcidō, sēcō, rēsēcō, pūtō, tōndēō.
PHR. Quod nisi me quæcumque novas incidere li-

tes Ante sinistra cavā monuisset ab Ilce Cornix &c. *V.* Mopse novas incide faces, tibi ducitur uxor. *V.* Atque malā vites incidere falce novellas. *V.* Singultus verba incident. *St.* Incidere sermonem. *Liv.* (Vide SECO)

INCIDĒRE. *Graver, ciseler.* *SYN.* Insculpō, inscribō, imprimō, sculpō, cālō. *PHR.* Tenerisque meos incidere amores Arboribus. *V.* Incisā Fagi mea nomina servant. *O.* Non incisā notis marmora publicis. *H.* Leges incidere ligno. *H.* (Vide CÆLO. SCULPO.)

INCIDUUS, ā, ūm. [Idem quod incæduus.] *Qu'on ne coupe pas.* *PHR.* Stat vetus & multos incidua sylvā per annos. *O.*

INCILE, is. n. *Col. Canal, rigole.* (Vide CANALIS.)

INCILŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Blāmer, reprendre.* *Jure increpat incilatque.* *Lr.*

INCINGŌ, is, cīnxi, cīctūm, ērē. *Ceindre, envelopper, entourer.* *PHR.* Incincti pelliibus. *V.* Mitra canos incincta capillos. *O.* Incingere mœnibus urbes. *O.* Lauro incingi. *O.* (Vide CINGO.)

INCINŌ, is, cīnūt, incēntūm, ērē. *Chanter.* *PHR.* Seu varios incinit ore modos. *Pr.* (Vide CANO.)

INCIPIŌ, is, cōpi, cōptūm, ērē. *Commencer.* *SYN.* Ordior, exordior, aggredior, suscipiō, inchōō, accingor, auspicor. *SYN.* Incipere facinus, iter. *Pl.* Amicitiam. *Ter.* Incipit ver. *Cic.* Incipio diffidere. *Cic.* Vix prima inceperat æstas. *V.* Barba erat incipiens. *O.* Incipiens amor. *V.* *PHR.* Incipiam conferre manum. *V.* Sin in processu cœpit crudescere morbus. *V.* Et furere incipias. *T.* Desinit ante decem, post quatuor incipit annos. *V.* Cum prima quies mortalibus ægris Incipit. *V.* Fatis ingressus iniquis. *V.* Incipe parve puer risu cognoscere matrem. *V.* Mox tamen ardentes accingar dicere pugnas. *V.* Quæ prima exordia sumat. *V.* Expedit primā repetens ab origine famam. *V.* Tibi res antiquæ laudis & artis Ingredior sanctos ausus recludere fontes. *V.* Majus adorsa nefas majoremque orsa furorem. *V.* O! quoties ingressus iter. *T.* Ordior arma. *Sil.* Inceptus sermo frustratur hiantes. *V.* Inceptum celerantiter. *V.* Unde nova ingressus hominum experientia cœpit. *V.* Auspiciis cœptorum operum. *V.* Ab origine dicere primā Incipe. *Pr.* Disserere incipiam & rerum primordia pandam. *Lr.* Quo tanta lues eripuit ortu. *Cl.* A tantis princeps incipiendus erat. *O.* Præludens Trojæ fatis.

INCIPĒRE effari. *V.* *PHR.* (Vide LOQUI. Loquendi initium facere.)

INCISE, & **INCISIM.** *Adv.* *Cic.* D'un style coupé. *D'une manière concise.*

INCISIŌ, ōnis. f. *Cic.* & **INCISURĀ,** æ. f. *Cic.* & **INCISUS,** ūs. m. *Pl.* [Incidendi actus.] *Incision.*

INCISIŌ, f. & **INCISUM,** ī. n. *Cic.* Style concis, coupé.

INCITĀ, æ. f. *Pl.* [Extremi ordines in alveolo luforio.] *Les derniers rangs de l'Échiquier.* *Ad incitas redactus.* *Pla.* *Meraph. i.* *Ad extremam indigentiam.*

INCITATĒ. *Adv.* *Cic.* Avec impetuosité.

INCITATIŌ, ōnis. f. *Cic.* & **INCITAMENTUM,** ī. n. [Quod incitat, Incitandi actus.] *Encourage-*

ment. Incitamentum seditionum. *Tac.* Laborum. *Cic.* Itarum. *Tac.* (Vide HORTAMEN.) **INCITATIŌ** mentis. *Cic.* *Entousiasme.* (Vide POËTA. *Poëticus furor.*)

INCITŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Inciter, exciter.* *SYN.* Suscitō, concitō, excitō, instigō, stimulō, impellō; urgēō, prōvōcō, acūō, excitō, movēō, incitō, hortor, īritō, cōmmovēō, accendō, incendō, inflammō. *SYN.* Incitare ad bellum. *Cic.* Ad scribendum. *Cic.* Incitare mentes. *Cic.* Incitare canes in aliquem. *H.* Incitato Equo. *Cas.* Incitari amore, irā, spe. *Cic.* Incitatus populus, furor. *Cic.* *PHR.* Stimulis haud mollibus incitat iras. *V.* Saliens incitat unda sitim. *O.* Incitato gradu accurrat. *S.* Incitat umbra metum. *O.* (Vide HORTOR. EXCITO.)

INCITUS, ūs. m. *Pl.* *Agitation, mouvement.*

INCITUS, ā, ūm. *Excité, prompt, ému, violent.* *SYN.* Concitūs, incitātūs, concitātūs, velox, celer. *PHR.* Apicem tamen incita summum Hasta tulit. *V.* Validi vis incita venti. *Lr.* (Vide CELER.)

INCIVILITĒR. *Adv.* *SUE.* D'une manière incivile, mal-honnête. *Alti.* & incivilius se efferre. *Flor.*

INCLAMŌ, & **INCLAMITŌ,** ās, āvī, ātūm, ārē. *Freq.* [Clamore accersere.] *Appeller quelqu'un.* *SYN.* Inclamare aliquem magnā voce. *Liv.* *Nomine.* *Lv.* Inclamare alicui. *Liv.* *PHR.* Æquora conspexi, volui inclamare sed &c. *O.* Fit sonus inclamat comites & lumina poscit. *O.* Inclamatque suos auxiliamque vocat. *O.* (Vide CLAMO. AUXILIUM. *Auxi id vocare.*)

INCLAMĀRĒ. [Pro increpare.] *Faire des reproches.* *PHR.* Non merito inclamet magis ac voce increpet acri. *Lr.* Nonne satis fuerat timidæ inclamasse puellæ; Nec nimium rigidas intonuisse minas. *O.*

INCLĀRĒŌ, ēs, ūī, ērē. & **INCLĀRĒSCŌ,** is, ērē. n. [Clarum fieri.] *Se rendre illustre & célèbre.* *Inclaruere artes.* *Pl.* *Inclaruit in auro cælando.* *Pl.* *Dicendi genere.* *Sue.* *PHR.* (Vide FAMA. FAMOSUS. CELEBRIS.)

INCLEMENS, entis. omni. gen. *Liv.* *Rude, rigoureux, implacable.* *SYN.* Dūrus, immitis, inhūmānus, implacābilis, inēxorābilis, sāvūs, aspēt, dīrus, fērūs, sēvērūs, āustērūs, fērōx, immanis, bārbīrūs. *Quæ vide suis locis.*

INCLEMENTĒR. *Adv.* *Liv.* *Sans pitié, rigoureusement.*

INCLEMENTIĀ, æ. f. *Rudeſſe, dureté, rigueur.* *SYN.* Sēvitiā, crudelitās, dūritēs, sāvitiēs, fērītās, āspēritās, violētiā. *PHR.* Inclementia maris & fati. *Sil.* Et labor & durā rapit inclementia mortis. *V.* Verum inclementia Divūm. Has evertit opes. *V.*

INCLINĀBĪLIS, ilē. *SEN.* *Qu'on ne peut faire pancher.*

INCLINATIŌ, ōnis. f. *Cic.* *L'action de se pancher.* *Inclinatio corporis, laterum.* *Quin.* **INCLINATIŌ** animi. *Liv.* *Voluntatis.* *Cic.* *Inclination, panchant.* *Inclinationes rerum, temporum.* *Cic.* [Mutationes.] *Les changements.* *Inclinationes mundi.* *Vit.* *Les climats.*

INCLINŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Incliner, courber.* *PHR.* Genua inclinarat arenis. *O.* Ipsos etiam inclinare maritos. *J. i.* *Inflextere.* *Ad terramque fuit.*

deveo pondere cervix. *V.* Inque humeros cervix collapsa recumbit. *V.* Inclinare aliquò cursum. *O. i.* Versere. Inclinantur opes ad Sabinos. *Cic.* Inclinare fugam in &c. Animum ad &c. *Liv.*

INCLINARE. n. [*Pro animo pròpenderè.*] *Avoir du penchant.* Inclinare in vitium. *Pli.* Ad Stoicos. *Cic.* In consilium. *Liv.* Inclinat animus ut sequar. *Liv.* Suo ingenio ad mitiora inclinans. *Tac.* Eò inclinant sententiæ. *Liv.*

INCLINARE ad colorem aliquem. *Pli.* Tirer sur une couleur. Inclinatus morbus. *CEL.* *Qui est sur son declin.*

INCLINARE. *Baisser, être sur le penchant de sa ruine.* *PHR.* Inclinata resp. *Cic.* Inclinatum erigere. *Cic.* In te omnis domus inclinata recumbit. *V.* Inclinant fata ducum. *L.* Inclinata & prope jacens fortuna. *Cic.* Inclinantibus Danaïs. *Cic.* Etant sur le point de plier. Inclinatur, inclinat acies. *Liv.* Inclinare in fugam.

INCLINARE. [*De sole, astris.*] *Baisser.* *SYNT.* Inclinat dies. *Cic.* Inclinat se sol. *Tiv.* Inclinat meridies. *H.* (*Vide ASTRUM. Astrorum occasus.*)

INCLUDĒ. is, clūsi, clūsum, clūre. *Enfermer.* *SYNT.* Clūdō, cōcludō, abdō, obsēdō. *SYNT.* Includere domi. *Cic.* Septis. *O.* In carcere, in carcerem. *Cic.* Includere viam. *Liv.* Vocem includit dolor. *Cic.* Verba inclusa modis. *St.* Inclusa sunt medullis. *Cic.* Includere verba versu. *Cic.* *PHR.* Multiplicique domo & cæcis includere tectis. *O.* Mors tamen inclusum protrahit inde (*Galea*) caput. *Fr.* Includunt cæco lateri; penitusque cavernas ingentes, utrumque armato milite complent. *V.* Illic clausa tenent stabulis armenta. *V.* Iterum antiquo me includere ludo. *H.* Surasque incluserat auro. *V.* Inclusos utero (*Equi Trojani*) Danaos. *V.*

INCLUDERĒ. [*Pro cingere circumdare.*] *Investir, entourer, enchaîner.* *PHR.* Smaragdi Auro includuntur. *Lr.* Undique enim densa Teucris includere coronâ. *V.* Undique colles Includere cavi & nigrâ nemus abiete cingunt. *V.* Arboribus clausam circum atque horrentibus umbris Occulit. *V.* Piscis aquâ inclusus. *O.*

INCLUSIO, ōnis. f. *Cic.* [*Includendi actus.*] *Emprisonnement.*

INCLYTUS, â, ūm. *Celebre, fameux, illustre.* *SYNT.* Clārus, insignis, illustris, nobilis, excellens, præstans, splendidus. *PHR.* Inclyta bello Moenia Dardanidum. *V.* Rex inclyte Teucrum. *V.* Hic inclytus armis. *V.* Gens titulis inclyta. *S.* Inclyta famâ gloria. *V.* Acta inclyta cantu Maonio. *St.* (*Vide FAMOSUS.*)

INCOACTUS, â, ūm. *Sen.* [*Non coactus.*] *Libre, qui n'est point contraint.* (*Vide LIBER.*)

INCOCTILE, is. n. *Pla.* [*Vas æneum stanno illitum.*] *Un vase de cuire étamé.*

INCENATUS, â, ūm. *CATO.* & **INCENIS,** ē. *Pla.* [*Qui non cenavit.*] *Qui n'a pas soupé.*

INCENĒ, âs, âvi, âtūm, ârē. n. *Sue.* [*Idem quod cenare.*] *Souper.* (*Vide CŒNO.*)

INCEPTIO, ōnis. f. *TER.* *Commencement.* (*Vide INITIUM.*)

INCEPTĒ, âs, âvi, âtūm, ârē. *TER.* *Commencer.* (*Vide INCIPIO.*)

INCEPTOR, ōris. m. *Ter.* [*Qui incipit.*] *Qui commence, qui entreprend.*

INCEPTUM, ī. n. & **INCEPTUS,** ūs. m. *C-NEP.* *Entrepris.* *SYNT.* Cœptum, ōrsâ, exōrsâ. *PHR.* Dii nostra incepta secundant. *V.* Sua cuique exorsa laborem Fortunamque ferent. *V.* Incepto, desistere, abstinere. *V.* In melius tua, qui potes, orsa reflectas. *V.* Magni incepti pertaxus. *V.* Peragunt incepta. *V.*

INCŒGITABYLIS, ilē. *PLA.* *Qui ne peut tomber dans la pensée.*

INCŒGITANS, antis. *TER.* *Inconsidéré, imprudent.*

INCŒGITANTIA, æ. f. *PLA.* *Inconsideration, indiscretion.*

INCŒGITATUS, â, ūm. *SEN.* *Impreveu.* *INCŒGITATUS.* *PLA.* *Imprudent.*

INCŒGITĒ, âs, âvi, âtūm, ârē. [*Idem quod cogitare.*] *Penser, méditer, machiner.* Socio incogitare fraudem. *H.*

INCŒGNITUS, â, ūm. *Incommu.* *SYNT.* Ignobilis, obscurus, ignotus, inauditus. *PHR.* Te prius optavi quàm mihi nota fores. *O.* Ante tuos animo vidî quàm lumine vultus. *O.* Quid facies præfens quæ nondum visa placebas. *O.* Proles ignota parenti. *O.* Sed res animos incognita turbat. *V.* Dii juranda Palus, oculis incognita nostris. *O.*

INCŒLĀ, æ. omni. gen. [*Qui regionem incolit.*] *Habitant d'un lieu, qui y demeure.* *SYNT.* Cīvis, cōlōnis, hōspēs. *SYNT.* Pauper incola. *O.* Incola montium. *Pli.* Incola piscis. *Cic.* Arbor. *Pli.* *PHR.* Nafō Tomitanæ jam non novus incola terræ. *O.* Crete civem sortita ronantem. *O.*

INCŒLŒ, is, cōlūt, cōlūtūm, clūre. *Habiter, demeurer.* *SYNT.* Cōlō, hābitō, inhābitō. *SYNT.* Incolere lucos. *L.* Castra. *Cic.* Vitam. *Ter.* Terras. *L.* A quibus loca incoluntur. *Cic.* *PHR.* Sic veteres sedes incoluisti avi. *T.* Haud procul hinc saxo incolitur fundata vetusto. *V.* Plebs habitat diversa locis. *V.* Pallas colat arces. *V.* (*Vide HABITO.*)

INCŒLŒMIS, mē. *Qui est sain & sauve.* *SYNT.* Sālvis, hōspēs, fānus. *SYNT.* Incolumes cives servare. *Cic.* Incolume corpus. *Lr.* Incolumis vox. *Lr.* *PHR.* Gratulor incolumi, quantum finis. *O.* Talos â vertice sanus ad imos. *H.* Sæpe Deos supplex ut tu scelerate valeres. Sum prece Thuriæ mis devenerata focis. *O.* Frui paratis & valido mihi Laroe dones & precor integrâ Cum mente, nec turpem senectam degere. *H.* Salubre corpus. *M.* Rege incolumi mens omnibus una est. *Apib.* *V.* Vis fieri sanus. *M.* Incolumem Pallanta mihi si fata reservant. *V.* Bene nam valetis omnes. *C.* Salvum tamen esse negabis. *O.* Donec eram sospes. *O.* Sospite sic te sit natus quoque sospes; & olim Imperium regat hic cum seniore senex. *O.* Si me vivere vis sanum recteque valentem. *V.* Virtutem incolumem odimus invidi. *H.* Ductor quo sospite &c. *V.* Vivendo vici mea fata superstes. *V.*

INCŒLŒMIS. [*Per transl.*] *Sauve, entier.* *SYNT.* Incrēger, illæsus, tūtus, scūrūs. *SYNT.* Incolume argentum. *Pla.* Incolumis ratis. *O.* Civitas, splendor. *Cic.* Status. *Sue.* Famamque tueri Incolumem. *H.* Incolumi gravitate jocum tentavit. *H.*

INCŒLŒMITAS, atis. f. *Cic.* *Conservation, salut.* *PHR.* Ea visa salus morientibus una. *V.* (*Vide VALERIO. SANUS.*)

INCŒMATUS, â, ūm. *Qui ne porte point de cheveux*

PHR. Rumpe, Basse, latus sed incomatis. M. (Vide CAVLUS.)

INCOMITATŪS, ā, ūm. [Sōlūs.] *Seul, qui n'est accompagné de personne.* PHR. Incomitata funera. Lr. Sola sibi semper longam incomitata videtur Ire viam. V. Fertque vagos mediæ per multa silentia noctis. Incomitata gradus. O Externis virtus incomitata bonis. O.

INCOMMENDATŪS, ā, ūm. [Sine commendatione.] *Qui n'est d'aucune recommandation.* PHR. Nil illis (Ventis) vetitum est; incommendataque tellus Omnis, & omne fretum est; cæli quoque nubila vexant. O.

INCOMMÖDATIÖ, ōnīs. f. **INCOMMÖDITAS**, ātis. f. & **INCOMMÖDUM**, dī. n. Cic. *Incommodité, peine, prejudice.* SYN. Dāmnūm, nōxā, dētrīmentūm. SYNT. Incommodo affici, dolere. Cic. Incommodum capere, dare, importare. Cic. PHR. Multa senem circumveniunt incommoda. H. Miserantem incommoda nostra. V.

INCOMMÖDE, iūs, īsīmē. Adv. Cic. *D'une manière incommode, à contre-temps.*

INCOMMÖDÖ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Incommoder, causer du tort.* Incommodare alteri. Cic.

INCOMMÖDŪS, ā, ūm. *Incommode, fâcheux, qui arrive à contre-temps.* Incommoda uxor. Pla. Incommoda, res. Cic. Munere te parvo beer, aut incommodus angat. H. Valerudo incommoda. Cic. *Mauvaise sante.*

INCOMPARABILIS, ilē. Plī. *Incomparable, sans égal.* SYN. Egrēgius, īsignis, exīmīus. *Qua vide suis locis.*

INCOMPERTŪS, ā, ūm. Liv. *Qui'on n'a pas trouvé, incertain.* (Vide INCERTUS, INCOGNITUS.)

INCOMPÖSITE, Adv. Liv. *Sans ordre, en desordre.*

INCOMPÖSITŪS, ā, ūm. *Mal en ordre, negligé, dereglé.* SYNT. Incomposita oratio. Liv. Incompositum agmen. Liv. Moribus incompositus. Quin. Incomposito currunt pede versus. H. Det motus incompositos. V.

INCOMPREHENSIBILIS, m. f. ilē. n. CEL. *Incomprehensible.* Incomprehensibilis. Plī. *Qui'on ne peut surprendre.*

INCOMPREHENSŪS, ā, ūm. Cic. *Qui'on ne comprend pas.* Inconnu.

INCOMPTŪS, ā, ūm. *Mal-ajusté, mal-propre.* SYN. Incultus, inörnātus. SYNT. Incompti capilli. H. Incomptus decor. S. Incomptum caput. H. (Vide CAPILLUS. Capilli negligiti.)

INCOMPTUS [Metaph. inörnātus.] *Negligé, sans art.* Oratio incompta. Cic.

INCONCESSŪS, ā, ūm. *Défendu.* PHR. Placet inconcessa voluptas. O. pergama cum peterent inconcessosque hymenæos. V.

INCONCILIATĒ. Adv. Pla. *Incōnsultē, pēpērām.* De *mauvaise grace.*

INCONCILIÖ, ās, āvī, ātūm, ārē. Pla. [Facere sibi inimicum.] *Choquer, se faire un ennemi.*

INCONCINNITAS, ātis. f. SUE. *Défaut de politesse, mauvaise grace.*

INCONCINNŪS, ā, ūm. *Mal-poli, grossier.* PHR. Asperitas agrestis & inconcinna. H. Personamque feret non inconcinna utramque. H.

INCONCOSSŪS, ā, ūm. [Stabilis, firmus.] *Ferme*

inébranlable. PHR. Florebant hilares inconcussique penates. St.

INCÖNDITĒ. Adv. Cic. [Incōmpösitē, inörnātē.] *Sans justesse, sans ordre.*

INCÖNDITŪS, ā, ūm. [Inordinatus.] *Mal ordonné, grossier, impoli.* SYNT. Incöndita carmina. Liv. Loca. Sal. Verba. Cic. Incönditus motus, fremitus. Plī. Sparſi & incönditi, sine ordine, sine signis &c. Liv. Vox rudis & incöndita. Tac. Tibi hæc incöndita solus Montibus & sylvis studio jactabat inani. V. Incönditæ blanditiæ. Pla. **INCÖNDYTÄ** Corpora. L. [Insepulta.] *Qui ne sont point enterrés.*

INCÖNFECTŪS, ā, ūm. Cel. [Non perfectus.] *Qui n'est point achevé.*

INCÖNFESSŪS, ā, ūm. *Qui n'est pas avoué, ou qui n'a pas avoué.* PHR. Sed enim inconfessa quid esset. O.

INCÖNFUSŪS, ā, ūm. SEN. *Qui n'est point confus.*

INCÖNGRÜENS, ēntis. Plī. [Quod non congruit.] *Qui ne convient pas, qui n'a point de rapport.*

INCÖNSCŪS, ā, ūm. Liv. *Qui ne sait pas, qui ignore un complot.*

INCÖNSEQUENTIA, æ. f. QUIN. *Défaut de suite, consequence mal tirée.*

INCÖNSIDĒRANS, āntis. & **INCÖNSIDĒRATŪS**, ā, ūm. *Inconsidéré, imprudent, ébourdi.*

INCÖNSIDĒRANTIA, æ. f. & **INCÖNSIDĒRANTIÖ**, ōnīs. f. Cic. *Imprudence, indiscretion, manque de reflexion.*

INCÖNSIDĒRATĒ. Adv. Cic. *Inconsidérément, en ébourdi.*

INCÖNSÖLABILIS, ilē. *Inconsolable.* PHR. Contemptaque fontis Jura sui mœrens, inconsolabile vultus Mente gerit tacitā. O. (Vide SOLOR.)

INCÖNSPICŪS, ā, ūm. FLOR. *Qui n'est point remarquable.*

INCÖNSTANS, āntis. *Inconstant, léger.* SYN. Lēvis, mobilis, varius, mutabilis, instabilis, incertus. PHR. Inconstans in aliquo. Cic. Varium & mutabile semper Fœmina. V. Et vulgi variare labantia corda. V. Mens est mutabilis illi. T. Scinditur incertum studia in contraria vulgus. V. Quianam sententia vobis Versa retro. V. Quæ te sententia vertit. V. Nunc quoque mens eadem perstat mihi. V. Et solâ constans in levitate suâ est Fortuna. O. Quod petiit spernit, repetit quod nuper omisit. H. Passibus ambiguis fortuna volubilis errat; Et manet in nullo certa tenaxque loco. O. (Vide DUBIUS.)

INCÖNSTANTIÖR. *Aurâ folio &c.* PHR. Quolibet est folio, quâvis incertior aurâ. O. Verba puellarum foliis leviora caducis; Irritæque, ut visum est, ventus & unda ferunt. O. Tu levior foliis, tunc cum sine pondere succi Mobilibus ventis arida facta volant. O. Non sic incerto mutantur flamine Syrtis; Nec folia hyberno tam tremefacta notor; Quàm citò fœmineâ non constat fœdus in irâ. Pr. Non ita Carpathiæ variant Aquilonibus undæ, Nec dubio nubes vertitur atra Noto; Quàm facile irati verbo mutantur amantes. Pr. Aspicias ut frondes agitet mutabilis arbor: Robora sunt animo mobiliora tuo. Saut. (Vide FORTUNA. Fortuna instabilis.)

INCÖNSTANTĒR. Adv. *Aves inconstance, légèremment.* Membra inconstanter jactando fatigat. Lr.

INCÖNTANTIA, æ. f. *Inconstance, légèreté.* SYN.

LEVITAS, *mōbilitās*. **PHR.** Incertæ mentis levitas, & mobile pectus. *Sil.* Mobilitate viget. *V.* Par illi levitas, improbe, sola tua est. *O.* Hei mihi? mens racitis tot inastuat anxia votis; Ut levis interdum, quod prius odit, amet. *Saut.*

INCONSUEŦUS, *ā, ūm.* *Qui n'est point accoutumé.* **PHR.** Stuper inconfuetus opimæ Sidonius menfæ miles. *Sil.*

INCONSULTE & INCONSULTO. **Adv.** *Cic. Sans prémeditation, sans prendre conseil.*

INCONSULTUS, *ā, ūm.* *Inconsideré, qui ne demande avis à personne.* **SYNT.** Homo inconsultus & temerarius. *Cic.* Turba ruit inconsulta. *L.* **INCONSULTUS** [Cui non est datum consilium.] *Qui n'a pas été conseillé, à qui on n'a pas répondu.* **PHR.** Inconfuti abeunt, sedemque odere Sibyllæ. *V.*

INCONSUMENTUS, *ā, ūm.* *Qui n'est point consumé.* **PHR.** Inque manu thutis pars inconsumpta reperta est. *O.* Tibi inconsumpta iuventa; Tu puer æternus. *O.*

INCONTAMINATUS, *ā, ūm.* **VAR.** *Qui n'est point souillé.* **SYN.** Intactus, integër, purus, incorruptus.

INCONTENTUS, *ā, ūm.* *Cic. Qui n'est pas tendu, lâche.* **SYN.** Laxus, remissus.

INCONTINENS, *entis.* *Incontinent, débordé, qui ne se retient pas.* **SYN.** Intemperatus, immoderatus. **SYNT.** Incontinens sui, cupiditatum. *S.* Incontinentes injiciat manus. *H.*

INCONTINENTER. **Adv.** *Cic. Sans retenue, sans moderation.*

INCONTINENTIA, *æ. f.* *Cic. Incontinence, dérèglement.* **PHR.** Objicitur toties à te mihi nostra libido. Crede mihi vobis imperat ista magis: Vos ubi contempti rupistis frana pudoris, nescitis capræ mentis habere modum. *Pr.* Et rapidæ stimulos frangere nequitia. *Pr.*

INCONTROVERSUS, *ā, ūm.* *Qui n'est point disputé.*

INCONVENIENS, *entis.* *Vit. Qui ne s'accorde pas.*

INCONVENIENS. **QUIN.** *Qui ne convient pas, indecent.* **SYN.** Incongruus, indecens. **PHR.** Non est conveniens luctibus iste color. *O.*

INCOQUO, *is, cōxi, cōctum, ēre.* *Faire cuire dans...* **SYNT.** Incoqui Sole. *Pl.* Incoquere cum aqua. *Col.* **PHR.** Succos incoquit atros. *O.* Hujus odorato radices incoque Baccho. *V.* Cruor incoctus herbis. *H.* Incocti corpora Mauri. *Sil.* Tyrios incocta rubores vellera. *V.* Incoctum generoso pectus honesto. *P.* (Vide Coquo.)

INCOQUERE. **PL.** [Pro coquendo applicare.] *Dover, argente éterné un feu.*

INCORPORALIS, *alē.* **QUIN.** & **INCORPOREUS**, *ā, ūm.* *Cic. Incorporel, qui est sans corps.*

INCORRECTUS, *ā, ūm.* *Qui n'est pas corrigé.* *Opus incorrectum. O.*

INCORRUPTĒ. **Adv.** *Cic. Purement, sans se laisser corrompre.*

INCORRUPTUS, *ā, ūm.* *Qui ne s'est point laissé corrompre, incorruptible.* **SYNT.** Incorruptus animus. *Cic.* Custos. *H.* Incorrupta vox, virgo, fanixas. *Cic.* Materia. *Pl.* **PHR.** Quæ nec secula centies peracta, Nec longæ cariem timet senectæ. *M.*

INCREBRESCO, *is, brui, & bui, ēre.* **PL.** & **IN-**

CREBRŦO, *ās, ārē.* **PLA.** *Devenir plus fréquent; s'accroître.* **SYN.** Crebrescō, augēor, invāleō, augēscō, crescō. **SYNT.** Increbescit fama, rumor. *Liv.* Increbuit Auster. *Caf.* Doctrina. *Cic.* **PHR.** Littora misceri, & nemorum increbescere murmur. *V.* Et latē Latio increbescere nomen. *V.* Si increbuit aura. *H.* Pugna increbescit. *Sil.*

INCREDIBILIS, *ilē.* *Incroyable.* **SYN.** Mirus, admirabilis, stupendus, prodigiosus. **SYNT.** Incredibilis furor, res, virtus. *Cic.* Incredibile auditu. *Cic.* Memoratu. *Sal.* Incredibilis sum. **PLA.** Modo incredibili consentire. *H.* **PHR.** Hic incredibilis rerum fama occupat aures. *H.* Omnia jam fient, fieri quæ posse negabam, Et nihil est de quo non sit habenda fides. *O.* Sed neque tam facilis, res ulla est; quin ea primam difficilis magis ad credendum confert. *Lr.* Majora veris monstra vix capiunt fidem. *S.* Delius augurium dedit huic, dedit altera Liber Fœmineæ stirpi voto majora fideque Munera. *O.* Speque fideque, pater dixit, majora videbis. *O.* Resque fide major! cœpere virefcere telæ. *O.* Inde (fide majus) &c. *O.* Ille quidem majora fide quoque gessit, & orbem Implevit meritis. *O.* (Vide IMPOSSIBILIS.)

INCREDIBILITER. **Adv.** *Incroyablement.* Quibus incredibiliter delector. *Cic.*

INCREDULUS, *ā, ūm.* *Incredule.* **PHR.** Quodcumque ostendis mihi sic, incredulus odi. *H.*

INCRĒMATUS, *ā, ūm.* **FLOR.** *Brûlé.* **INCRĒMATUS**, *ā, ūm.* **FLOR.** (Vide URO, URI.)

INCRĒMENTUM, *tī. n.* *Accroissement, augmentation.* **PHR.** Vipereos dantes populi incrementa futuri. *O.* Magnum Jovis incrementum. *V.* Incrementa fluvii. *L.* Incrementa vineæ. *COL.* *Les rejetons.*

INCREPITO & INCREPO, *ās, avi, atum, ārē.* *Repandre, reprimer, blâmer.* **SYN.** Rēprehēndō, accūsō, cūlpō. **PHR.** Incepare probis. *Liv.* Incepare aliquem avaritiæ. *Sue.* Hostis amare, quid increpitas, mortemque minaris? *V.* Incepat ultro Cunctantes socios. *V.* Incepat his victor; nostrasne evadere demens Sperasti te posse manus? *V.* Incepor à cunctis; totumque immurmurat agmen. *O.* Corripies nimirum & castigabis acerbo Clamore. *J.* Illum acri voce increpat. *Lr.* Et tibi ob invidiam Nereides increpitarent. *Pr.* Non tulit, ac verbis nos indignatus amaris Incepuit. *Vida.* Nec vos arguerint Teuceri. *V.* Immenfas increpat usque moras: Incepet usque licet, tua sim, tua dicar oportet. *O.* Me quoque conantem gladio finire dolorem Arguit. *O.* Et stimulo rardos increpuisse Boves. *O.* Audentius hostem Incepitans. *St.* Æstatem increpitans feram zephirosque morantes. *V.*

INCRĒPARE [Pro crepitum vel sonitum emittere.] *Faire du bruit.* **SYN.** Insonō, strēpō, instrēpō. **PHR.** Corvorum increpuit densis exercitus alis. *V.* Incepuere manus. *Pr.* Sanguineus Mavors clypeo increpat. *V.* At tuba terribilem sonitum procul ære canoro Incepuit. *V.* Verberis ictu Incepuit. *O.* Carinæ latus undā increpuit. *O.* Digitis increpuisse Lyram. *O.* Incepuit suspicio. *Cic.* *i. audire est. O.*

INCRESCO, *is, crevī, cretūm, ēre.* *Croître, s'accroître.* **PHR.** Hic confixum ferrea texit Telorum seges, & jaculis increvit acutis. *V.* Increvit dolor. *O.* Audacia

Audacia, certamen. *Liv.* Barba genis increscit. *L.* (Vide **CRESCO**.)

INCRUENTATUS, *Tac.* & **INCRUENTUS**, ā, ūm. *Qui n'est point sanglant.* *Victoria* incruento milite. *Liv.* Incruenta victoria. *Liv.*

INCRUSTO, ās, āvī, ātūm, ārē. [**Incruster.**] *Enduire.* *Phr.* Sincrum cupimus vas incrustare. *H.*

INCUBATIO, ōnis. f. & **INCUBATUS**, ūs. m. *Pli.*

INCUBITIO, ōnis. f. *PLI.* & **INCUBITUS**, ūs. m. *Pli.* [**Incubandi actus.**] *L'action de se coucher, accroupissement, couvrement, si on parle des oiseaux.*

INCUBO, ās, āvī, ātūm, & būī, bītūm, ārē. *Se coucher, être couché sur...* *Phr.* Incubuitque toro, dixitque novissima verba. *V.* Pellibus incubuit stratis, somnosque petivit. *V.* Incubare stramentis. *H.* Metus incubat amens. *L. Metaph.* **INCUBARE** Ova. *Pli. Ovis. COL. Couver.*

INCUBARE Dolori, auro &c. [**Metaph.**] *S'occuper, penser continuellement.* *Phr.* Iusto mens incubat ægra dolori. *O.* Defossoque incubat auro. *V.* Divitiis soli incubare repertis. *V.* Spe atque animo pecuniæ incubat. *Cic.* Il tâche à s'emparer.

INCUBARE [**Pro incubere.**] *Couvrir, s'appliquer.* *Phr.* Ponto nox incubat atra. *V.* Illis non incubare ligones. *J.*

INCUBUS, bī. & **INCUBO**, ōnis. m. [**Morbi genus quo quasi pondere superincumbente infestantur dormientes.**] *Incube, ou coquemare.*

INCULCO, ās, āvī, ātūm, ārē. *Inculquer, retenir.* *Synt.* Inculcare aliquid alicui. *Cic.* Inculcare animis, auribus. *Cic.* Inculcasti ut &c. *Cic.*

INCULPATUS, ā, ūm. *Qui n'est point coupable, irréprochable.* *Inculpata fides.* *O.*

INCULTE. *Adv. Cic.* Sans politesse, grossièrement.

INCULTUS, ā, ūm. *Inculte, qui n'est point cultivé.* *Phr.* Ipsa quoque immunis rastroque intacta; nec ullis Saucia vomeribus per se dabat omnia tellus; Contentique cibis nullo cogente creatis &c. *O.* Quocumque apiceres campi cultore vacantes; Vastaque, quæ nemo vendicet, arva jacent. *O.* Mox etiam fruges tellus inarata ferebat Nec revocatus ager, gravidis canebar arstis. *O.* Arvaque Cyclopus quid rastro, quis usus aratri Nescia, nec quidquam junctis debentia Bobus. *O.* Sed loca deformi senta rigere situ. *Saut.* Et inertis tradidit herbæ. *Agricolæ* raptis annum flevit Juvencis. (Vide **AGER**. *Ager incultus*.)

INCULTUS [**Per trans.**] *Négligé, impoli, mal-propre.* *Syn.* Inornātis, Incōmptūs, hōrīdūs, squāllidūs, āgrēstīs, inūrbānūs, Incōmpōsītūs. *Phr.* Queis neque mos neque cultus erat. *V.* Vade, sed incultus, qualem decet exulis esse: Fortunæ memorem te decet esse meæ. *O.* Intonso rigidam in frontem defendere canos Passus erat, mœstamque genis increscere barbam. *L.*

INCUBO, īs, cūbūt, cūbītūm, ērē. [**Innīti, inhērēre, incubāre.**] *Être couché sur... être appuyé contre...* *Synt.* Incumbere lecto. *O.* Baculo. *O.* Aratro. *V.* Humero. *V.* Gladio, in gladium. *Cic. Phr.* Incubens tereti Damon Sic cœpit Olivæ. *V.* At tua centenis incumbunt testæ columnis. *M.* Colligere arma jubet validisque incumbere aratris. *V.*

INCUMBERE [**Per trans.**] *S'appliquer.* *Synt.* Incumbere ad bellum in bellum. *Cic.* Animo & opi-

bus incumbere. *Caf.* Incumbere in curam, ad laudem, in perniciem alicujus. *Cic.* Incumbere labori. *Sil.* Incumbere omni curâ. *Cic.* Pectore toto, nervis cunctis. *O.* Acrius omnes Incumbent generis lapsi sarcire ruinas. *V.* Huc incumbe. *Cic.* Incumbere ceris & stylo. *PLI. Ecrire.*

INCUMBERE [**Pro inclinare.**] *Pencher.* *Phr.* Hanc (Rupem) ut prona jugo lævum incumberebat ad amnem. *V.* Ubi saxea procubet umbra. *V.* Juxtaque veterima Laurus Incumbens aræ. *V.* Impellam quocumque incubuerit. *Pla.* Incumbit illi spes successione. *Sue.* [**Metaph.**] *i. illum manet.*

INCUMBERE [**Pro violenter incidere.**] *Tomber.* Si tempestas à vertice sylvis Incubuit. *V.* Incumbere in aliquem. *Cic.*

INCUNABULĀ, ōrūm. n. [**Cūnā.**] *Le berceau, l'enfance, le lieu de la naissance.* *Syn.* Cūnā, cūnābulā, primordiā. *Phr.* Jovis incunabula Crete. *O.* i unde orius est. Tutaque sunt geniti bis incunabula Bacchi. *O.* Incunabula dicendi. *Quin.* Doctrinæ virtutis. *Cic.* Les premiers éléments.

INCUNCTANTER. *Adv. A-Vic.* Promptement, sur le champ. (Vide **STATIM**.)

INCURATUS, ā, ūm. *Qui n'a pas été pansé, guéri.* *Phr.* Stultorum incurata pudor malus ulcera celat. *H.*

INCURIA, æ. f. *Négligence, non-chalance.* *Syn.* Inertia, sēgnitēs, nēgligētiā, pīgritiā. *Epith.* Tardā, sēgnis, dēsēs, iners, lentā. *Phr.* Offendar maculis, quas aut incuria fudit, aut &c. *H.* Incuria Coloni. *PLI.*

INCURIOSE. *Adv. Pli.* [**Nēgligēter.**] *Négligemment, sans aucun soin.*

INCURIOSUS, ā, ūm. *Négligent, peu soigneux.* *Synt.* Incuriosa ætas. *Tac.* Incuriosus proximorum. *Pli.* Recensium rerum. *Tac.* *Phr.* Negligens, ne quā populus labore. *H.*

INCURRO, īs, incūrrī, cūrsūm, ērē. *Courir, se jeter dessus.* *Synt. Phr.* Incurrere verbis in aliquem. *Cic.* Tomber. *Phr.* Incurrunt in prælia Tauri. *V.* Incurrunt acies. *Sil.* Armentis Urbi incurrunt. *O.* Consequimur cuncti, densisque incurrimus armis. *O.* Pectore nec nudo strictos incurris in enses. *M.* Incurfus erat, tenuit vestigia. *O.* **INCURRE** in morbum, in odium, in tempus. *Cic.* Tomber. (Vide **INCIDO**) incurrit agri in campanum. *Cic.* Sont enclavés.

INCURSIO, ōnis. f. & **INCURSUS**, ūs. m. *Cic.* *Incursion, course, invasion.* *Phr.* Luporum incurfus. *V.* Incursus omni de parte timendi. *O.* Undarum incursum sonat unda. *O.* Sustinet incurfus. *O.*

INCURSIO, & **INCURSITO**, ās, āvī, ātūm, ārē. *S.* Se jeter, courir dessus, attaquer, faire des courses. *Phr.* Fortius incurfant Tyrii. *St.* Sub æthere fixis incurfant stellis. *O.* Cornibus incurfant Boves. *Pla.* Incursat in te dolor. *Cic.* Incursare aciem nuntantem. *Tac.* Incursare in fortunas ad her. (Vide **AGGREDIOR**.)

INCURVATIO, ōnis. f. *PLI.* *Courbure.*

INCURVESCO, īs, ērē. *Se courber.* *Rami uberrate incurvescunt.* *Cic.*

INCURVO, ās, ārē. *Courber, plier.* *Syn.* Cūrvō, flectō, inflectō, intorqueō. *Phr.* Validis incurvant viibus arcus. *V.* Membra incurvata. *O.* (Vide **CURVO**.)

INCURVŪS, ā, ūm. [Idem quod curvus.] *Courbé, plié.* SYN. CŪRVŪS, cŪRVĀTŪS, INCŪRVĀTŪS. SYNT. Incurva carina. O. Arbor. *Plī.* Incurvum & leviter inflexum bacillum. *Cic.* Incurvus humeris. *Plī.* (Vide CŪRVŪS.)

INCŪS, ūdis. f. *Enclume.* EPITH. SŌNŌRĀ, hŌRRISŌNĀ, dŪRĀ, grĀVIS, SŌNĀNS, fĒRRĒĀ, rĒSŌNĀNS, tŪNSĀ, rĪGĪDĀ, SICŪLĀ, ĀEOLĪĀ, VŪLCĀNĀ, ĀETNĒĀ. PHR. Gemit impositis incudibus Ætna. *V.* Impositos duris crepitare incudibus enses. *V.* Positis incudibus omnes Tela novant. *V.* Brachia, & Æoliis desunt incudibus ignes. *St.* Gladios incude parante. *J.* Martius incaluit Siculis incudibus ensis. *Lr.* Tonat afflictā domus ignea mafsā. *V-F.* Incudibus ictus Alternant Chalybes. *Vida.* Gemit incus ictibus. *Sant.* Validis incudibus ictus Audiri referunt gemitum. *V.*

INCŪS [Metaph.] incudem eandem tundere. *Cic.* *Religare, redire la même chose.* Et male tornatos incudi reddere versus. *H.* *Repousser.*

INCUSATIŌ, ōnis. f. *Cic.* Accusatio, blāme.

INCUSĀTŌR, ōris. m. *Sil.* Accusator.

INCŪSŌ, ās, āvī, ātūm, ārĕ. *Cic.* Accuser, blāmer. PHR. Quem non incusavi amens, hominumque deorumque. *V.* Magnāque incusat voce Latinum. *V.* Incusat fata querelis. *St.* Eadem me incusaveras. *Ter.* (Vide ACEŪSŌ.)

INCŪSSIŌ, ōnis. f. & **INCŪSSŪS**, ūs. m. *Tac.* Choc, heur.

INCUSTODITŪS, ā, ūm. *Qui n'est point gardé, ou qui n'est pas sur ses gardes.* PHR. Incustoditum capiat ovile pecus. O. Incustoditis & apertis Lesbia semper Luminibus peccas. *M.*

INCUSUS, ā, ūm. *Piqué avec le marteau.* PHR. Lapidemque revertens Incusum, aut atræ massam picis urbe reportat. *V.*

INCŪTIŌ, ūs, cŪSSI, cŪSSŪM, ĕrĕ. *Frappier.* PHR. Nos colaphum incutimus lambenti crustula servo. *J.* Incutere pedem teritæ. *Quin.* **INCŪTĒRĒ** Alicui metum, morbos. *Liv.* Pudorem. *H.* Aliquid negotii. *H.* Desiderium urbis. *H.* Religionem, ruborem. *Liv.* Errorem. *Cic.* *Causar, donner.* PHR. Incute vim ventris, submersasque obrue puppes. *V.*

INDAGABILIS, ille. *VAR.* *Qu'on peut rechercher.*

INDAGATIŌ, ōnis. *Cic.* & **INDAGŌ**, ūnis. f. *Plī.* Recherche. **INDAGĀTŌR**, ōris. m. *Qui recherche.* Indagator aquarum. *Col.* Philosophia indagatrix virtutis. *Cic.*

INDAGŌ [Series plagarum.] *Panneau, Filets.* *To les.* PHR. Saltusque indagine cingunt. *V.* Et sylvas, vastāque feras indagine clausit. *L.* Armata indagine pœnarum cingi. *Plī.* *Metaph.* Indagine testamenta & orbos capi. *Tac.*

INDAGŌ, ās, āvī, ātūm, ārĕ. *Cic.* Rechercher avec soin. (Vide QUÆRO.)

INDĒ. Adv. De là, de ce lieu, d'ici. SYN. Hīnc, illīnc, illā ex pārtē. Inde abiens. *Ter.* Videris inde esse. *Plā.* **INDĒ** [Pro ob id.] Pour cela. Inde est quod &c. *Plī.* Inde adeo mercatus est. *Ter.* **INDĒ** [Pro deinde.] Ensuite. SYN. Deīn, ĕxīndĕ, ĕxīn. PHR. Inde toro patet Æneas sic orsus ab alto. *V.* **INDĒ**. Dés. Inde ab initio. *Liv.*

INDEBITŪS, ā, ūm. *Qui n'est pas dû.* SYN. Immēritus, injūstus, īnquīs, nŏn dēbitus. PHR. Præmia magna quidem, sed non indebita posco. O.

INDECENS, ēntis. [Quod non decet.] *Indécet.* PHR. Oculoque ludos spectat indecens uno. *M.*

INDECENTĒR. Adv. *Indécemment.* PHR. Quam sic lufca Philenis indecenter. *M.*

INDECĒT. Imp. *Plī.* Il ne sied pas. (Vide DEDECET.)

INDECLINABILIS, ille. *SEN.* Inébranlable, immuable, inevitable.

INDECLINĀTŪS, ā, ūm. *Ferme, constant.* PHR. Indeclinatæ munus amicitiae. O. Hæc tibi qui præstas indeclinatus amico &c. O.

INDECŌR, ōris. & **INDECŌRIS**, rĕ. & **INDECŌRŪS**, ā, ūm. *Indécet, qui ne sied pas, qui deshonore.* PHR. Non erimus regno indecores. *V.* Stat quidquid acerbi est Morte pati, nec me indecorem germana videbis. *V.* Nec genus indecores. *V.* Non indecoro pulvere sordidus. *H.*

INDECŌRĒ. Adv. *Cic.* [Tūrpitĕr.] D'une manière indécete, peu honnête.

INDEFĀTIGABILIS, ille. *SEN.* Infatigable.

INDEFENSŪS, ā, ūm. *Qui n'est point défendu.* Bel-lumque sinu indefensa recepit. *Sil.*

INDEFESSŪS, ā, ūm. *Infatigable.* Indefessus agendo. O. Validam rapit indefessa bipennem. *V.*

INDEFLETŪS, ā, ūm. *Qui n'a point été pleuré.* PHR. Qui lacryment desunt, indefletæque vagantur Natorum matrumque animæ. O.

INDEFLEXŪS, ā, ūm. *Plī.* [Quod non flectitur.] Invariable, ferme.

INDEFECTŪS, ā, ūm. *Qui n'a point été ruiné.* Si qua domus mansit, potuitque resistere tanto Inde-jecta malo. O.

INDELEBILIS, ille. *Ineffaçable.* SYN. Æternus, immortālis, pĕrpĕtŭus. PHR. Nomenque erit indelebile nostrum. O.

INDELIBĀTŪS, ā, ūm. *A quoi l'on n'a pas touché.* PHR. Dum juvat & vultu ridet fortuna sereno Indelibatas cuncta sequuntur opes. O.

INDEMNĀTŪS, ā, ūm. *Cic.* *Qui n'a point été condamné.*

INDEMNŪS, nĕ. *Qui n'a reçu aucun dommage.* SYN. Innŏcŭus, innŏxiŭs, innŏfĕnsŭs, illŏsŭs. PHR. Per ignes illæsus & indemnis evasit. *Sen.* Sedere carinæ omnes innocuæ. *V.* (Vide INEOLUMIS.)

INDENŪNTIĀTŪS, ā, ūm. *SEN.* *Qu'on n'a point annoncé.*

INDEPLŌRĀTŪS, ā, ūm. *Qui n'a point été pleuré, à qui on n'a pas rendu les derniers devoirs.* PHR. Sed sine funeribus caput hoc, sine honore sepulchri Indeploatum barbara terra teget. O.

INDEPRĀVĀTŪS, ā, ūm. *SEN.* *Qui n'est point gâté.*

INDEPRĒNSŪS, ā, ūm. *Qu'on ne peut découvrir.* Indeprensus & irremediabilis error. *V.* De labyrintho.

INDEPTŌ, ās, ārĕ. *VAR.* Obtenir. (Vide OBTINEO.)

INDESERTŪS, ā, ūm. *Qu'on n'a point abandonné.* PHR. Si tamen exaudis pulchrā cum matre cupido Indeferta meo pectore regna gere. O.

INDESINĒNTĒR. Adv. *VAR.* Continuellement, sans cesse.

INDETŌNSŪS, ā, ūm. *Qu'on n'a point rasé.* PHR. Additur his Nyseus, indetonsusque Thyoneus. O.

INDEVĪTĀTŪS, ā, ūm. O. *Qu'on n'a point évité.*

INDEVŌRĀTŪS, ā, ūm. [Non omnino devoratus.] *Qu'on n'a pas tout mangé.* PHR. Indevorato capite

Taturem truncum. M.

INDEX, icis. m. [Qui indicat, vel accusat.] De-lateur, dénonciateur. PHR. Inspicit & nullis indiget indicibus. PR. Latentem Detegeret culpam non exorabilis index. O.

INDEX. Marque, signe, titre. PHR. Index morborum. Cic. Vultus imago amini, oculi indices. Cic. Indice non opus est nostris, nec vindice libris. M. Pectoris index color & macies. O.

INDEX. Terminus seu lapis quo fines agri definiuntur. Batius pastor (ut narrat Ovidius) prodidit Mercurii furtum; perjuraque pectora (Mercurius) vertit In durum silicem qui nunc quoque dicitur index; inque nihil merito vetus est infamia saxo. O. Arbiter fundi lapis. SARB. Bornes, limites.

INDEX digitus. Le doigt d'après le pouce. PHR. Qui, si quid forte lateret, Indice monstraret digito. H. INDEX librorum. Cic. La table.

INDI, orum. [Asiae populi.] Les Indiens. EPITH. Picti, uesti, fuscī, pēstī, tōstī, ādūstī, cōlōrātī, siccētēs, extrēmī, lōnginquī, ditēs. PHR. Sittentes Srtius Indos Ardebat. V. Positosque sub ignibus Indos Sideris. O. Et quascumque bibit, decolor Indus aquas. O. Arma Deus Cæsar dices meditatur ad Indos Et freta gemmiferi findere classe maris. PR. Et quidquid Eois Indus littoribus rubrā scrutatur in Algā. Cl. Quos Aurora suis rubra colorat Equis. PR. Extremi cultores orbis Eoi. V.

INDIĀ, æ. f. Les Indes, l'Inde. EPITH. Divēs, ārdēs, nīgrā, tōstā, cōā, extrēmā, gēmmiferā, opulētā, decolor, Mēmnoniā. PHR. India mitit Ebur, molles sua thura Sabæi. V. Thesauris Arabum & divitis India. H. Decolor extremo quā cingitur India Gange. O. Magna viri merces parat ultima terra triumphos: Tigris & Euphrates sub tua jura fluent. PR. Te licet terra ultimo Submota mundo dirimat Oceani plagis. S.

INDICATIŌ, ōnis. f. PLA. & INDICATŪRĀ, æ. f. PLI. Prix, estimation.

INDICIŪM, īi. Indice, preuve, découverte. SYN. Signum, argumētum, vēstigiū, insigne. SYNT. Indiciū doloris. Cic. Mali. O. Naturæ, sceleris, veneni. Cic. Indicio esse. Ter. Indiciū edere. Pla. Facere. Ter. PHR. Indiciū mores nobilitatis habent. O. At sapor indicium faciet manifestus. V. Pignus tenemus sceleris. S.

INDICŌ, as, avi, atum, are. Indiquer, désigner, dénoncer. SYN. Ostendō, monstrō, apēriō, detēgō, PHR. Indicat & nomen littera pacta tuum. T. Vulgus adulterium diffamatumque parenti Indicat. O. Vultu proficiente dolorem.

INDICŌ, is, ixi, itum, ere. Annoncer, déclarer, ordonner. SYNT. Indicare bellum voluptati. Cic. Ventri. H. Indicare forum. V. Ferias, diem pugne, consilium. Liv. Funus. Sue. Jejunia. H. Spectacula. Liv. Nuptias. Quin. Multam indicere. PLI. Condamner à l'amande. Indicare cenam alicui. M. Prier à souper. PHR. Simul Divum templis indicit honores. V. Populisque suis indicere bellum. V. Lux hæc indicitur. O. Choros indixit tibia Bacchi. V.

INDICTŪS, a, um. Annoncé. Indictæque dapes. O. INDICTŪS. [Pro non dictus.] Qui n'a point été dit. PHR. Dicam insigne, recens, adhuc Indictum

ore alio. H. Indicta causâ damnari. Cic. Sans avoir été entendu.

INDICTIŌ, ōnis. f. Cic. Taxe, tribut.

INDIDEM. Adv. Cic. [Ex eodem loco ex eadem parte.] De même côté, du même lieu.

INDIFFERENS, entis. f. Indifferent. Circa victum indifferens. Sue. Indifferentia voco nec bona nec mala. Sen.

INDIGENĀ, æ. m. [Quasi inde genitus.] Qui est du País; natif d'un País. SYN. Civis, incolā, colonus, habitator. PHR. Indigenæ Sidonida nomine dicunt. O. Hæc nemora indigenæ Fauni, Nymphæque colebant. V. Nec vetus indigenas nomen migrare Latinos. H. Indigena vinum. Pl. Merces. Pl.

INDIGEO, es, digui, ere. Etre dans l'indigence, manquer de... PHR. Quin tu aliquid saltem potius, quorum indiget usus... Paras. V. Indigere spe. Pl. Rebus. Cas. Indigentibus opem ferre. Cic. (Vide EGEO. PAUPERTAS.)

INDIGES, etis. m. [Deus ex homine factus, quasi in diis agens.] Mis au rang des Dieux. Alii indigetes volunt esse tutelares Deos (les Dieux tutélaires) vel Deos indigenas. Les Dieux du país, révérés dans un país. PHR. Dii patrii indigites & Romule Vestaque mater. V. Indigetem Æneam, scis ipse & scire faretis. Deberi cælo, fatisque ad sidera tolli.

INDIGESTŪS, a, um. Confus, sans ordre. Indigeste, PHR. Rudis indigestaque moles. O.

INDIGNABUNDUS, a, um. Cic. Indigné.

INDIGNATIŌ, ōnis. f. & INDIGNATION-CULĀ, æ. f. dim. PLI. Indignation. PHR. Si natura negat facit indignatio versum. J. Vides... Ut ora vertat huc & huc euntium liberrima indignatio. H.

INDIGNE, ius, isime. Adv. Indignement, misérablement. Indigné ferre. Cic. Eget nunc indignè, quondam felix. Cic.

INDIGNITAS, atis. f. Indignité, cruauté, malhon-neté &c. SYNT. Indignitas calamitatis, calumnia, rei. Cic.

INDIGNŌR, aris, atus sum, arī. Se fâcher. SYN. Irascor, ægrēscerō, stōmachōr. PHR. Et casum infontis mecum indignabar amici. V. Ægram, indignantem, tali quod sola careret Munere. V. Venerat huc Dryope fatorum nescia; quoque Indigere magis, Nymphis latura coronas. O. Longam indignantia pacem Corda. St. Indignantia verba, freta. O. Illi indignantes magno cum murmure montis Circum claustra fremunt venti. V. Illum indignanti similem, similemque minanti. V. Quod Venus, audaci Nymphæ indignata licere. V. Tum pater omnipotens aliquem indignatus ab umbris Mortalem infernis ad lumina surgere vitæ. V. Atque indignatum magnis stridoribus æquor. V. Hæc ego dum mecum lacrymis indignor, obortis. Jam scopulis furit unda, tremat jam terra tumultu: fallor an hæc ipsa est Nisæ indignantis imago? Sann. (Vide IRASCI.)

INDIGNARI. [Pro rejicere.] Rejetter avec charin. PHR. Hi proprium decus & partum indignantur honorem. V. Pontem indignatus Araxes. V. Indignanti fræna receperatore. O. Indignari preces. St.

- INDIGNUM.** [Interj.] *Chose indigne, horrible.* PHR. Nisi post altaria Phineus Iset; & (indignum!) scelerato profuit ara. O.
- INDIGNUS,** ā, ūm. *Indigne, qui ne mérite pas.* PHR. Indigna est forma perire situ. O. Cur eget indignus quisquam te divite. H. Indignos inque merentes Exanimat. Lr. Tanto nato indignissimus. St. Percutit indignos claro plangore lacertos. O.
- INDIGNUS.** [Pro impius, crudelis, fœdus.] *Honteux, infame, cruel.* PHR. Vident indignâ morte peremptum. V. Quæ causa indigna Serenos fœdavit vultus. V. Indignis manibus pulsata. Pr. Indigna ferre. Sil. Agere. H. Indignæ hyemes. V. Indignam necem pati. O.
- INDIGUS,** ā, ūm. & **INDYGENS,** ēntis. *Indigent, qui a besoin.* SYN. Inōps, ēgēs, ēgēns, pāuper. PHR. Ipsa suis pollens opibus nihil indiga nostri. Lr. Vi propriâ nituntur opisque haud indiga nostræ. V. Agmina vastabat clavâ; nihil indigus enſis. Sil. (Vide PAUPER.)
- INDILIGENS,** ēntis. *Négligent, peu soigneux.* Vir indiligens. Ter. Indiligens hortus. PLI. *Mal-cultivé.*
- INDILIGENTER.** Adv. Cic. *Négligemment, sans soin.*
- INDILIGENTIA,** æ. f. Cic. *Négligence, paresse.*
- INDIPISCO,** is, ēre. PLA. & **INDIPYSCOR,** ēris, dēptus sum; scī. LIV. *Obtenir, gagner.*
- INDIRECTUS,** ā, ūm. QUIN. *Qui n'est pas bien réglé, indirect.*
- INDIREPTUS,** ā, ūm. TAC. *Qui n'a point été ravagé.*
- INDISCRETUS,** ā, ūm. VAR. *Qui n'est point divisé, confondu.* **INDISCRETUS.** *Qu'on ne peut distinguer.* PHR. Proles Indiscreta suis gratulque parentibus error. V. Arma indiscreta Manipulis. Sil. Cibus indiscretus. PLI.
- INDISCRIMINATIM.** Adv. VAR. *Indifféremment, sans choix.*
- INDISERTE.** Adv. Cic. *Sans élégance.*
- INDISERTUS,** ā, ūm. Cic. *Qui n'est point éloquent.*
- INDISPOSITE.** Adv. Sen. [Confusé.] *Sans ordre, confusément.*
- INDISPOSITUS,** ā, ūm. TAC. *Qui est en désordre, dérangé.*
- INDISSIMILIS,** ilē. VAR. *Qui se ressemble.* (Vide SIMILIS.)
- INDISSOLUBILIS,** ilē. *Indissoluble, qu'on ne peut défaire.* Nodus indissolubilis. PLI.
- INDISTINCTUS,** ā, ūm. *Confus, qui est sans ordre.* Indistinctis corollis plexi flores. C.
- INDISTRICUS,** ā, ūm. *Qui n'a reçu aucune blessure.* PHR. Removebitur omne Tegminis officium; tamen indistrictus abibo. O.
- INDIVIDUUS,** ā, ūm. [Quod dividi non potest.] *Qu'on ne peut diviser.* Individua corpora. Cic. De Atomis. Mors individua. S.
- INDIVISUS,** ā, ūm. *Qui n'est point divisé.* SYN. Indivise ungulæ. VAR. i. *Non fissa.* Indivisus honos. Sil.
- INDŌ,** is, idī, dīſtūm, ēre. [Quasi intus dare imponere.] *Mettre dedans, ou parmi.* Imposet, etabliſſir. SYN. Indere nomen alicui. Liv. Indere novos ritus. TAC. i. *Instituer.* Castella rupibus indita. TAC.

- INDŌCILIS,** ilē. *Indocile, à qui on ne peut rien apprendre.* SYN. Indocilis cæli agricola. PLI. Indociles animi. O. Indocilis & tardus. Cic. Metaph. Pertransl. PLI. PHR. Is genus indocile, ac dispersum montibus altis composuit legesque dedit. V. Indocilis pauperiem-pati. H. Arbor indocilis nasci. PLI. Metaph.
- INDŌCILYS,** ilē. [Quod non doecetur aliunde quàm à naturâ.] PHR. Indocilique loquax gutture vernæ avis. O. Indociles currit lymphæ vias. O. Indocili numero cantat. O.
- INDŌCTE,** iūs, iſſimē. Adv. Ctc. *En ignorant.*
- INDŌCTUS,** ā, ūm. *Ignorant, qui ne ſçait rien.* SYN. Rūdis, ignarūs, impēritus, illitērātus, inē-rūdītus, inſciūs, nēſciūs, artē rūdīs. O. SYN. Indoctus homo. Cic. Indoctum vulgus. O. Indoctæ manus. QUIN. Oratio. Cic. Indocti mores. PLI. Qui mens nullos agitata per usus. O. Nullas animum per artes excoluit. PHR. Ægis inops animi, sturdiorum inglorius Ægis. Bap. Non tu in triviis, indocte, solebas. Stridenti miserum stipulâ disperdere carmen. V.
- INDŌLENTIA,** æ. f. Cic. *Indolence, insensibilité.*
- INDŌLEŌ,** es, lūr, ēre. & **INDŌLESCŌ,** is, ēre. *Avoir du regret, être fâché, s'affliger.* PHR. Idipsum Indoluit Juno. O. Indoluit factio. O. Illius... Indoluisse malis. O. Successorumque Minervæ Indoluit. O. (Vide DOLEO. CONGEMO.)
- INDŌLES,** is. f. *Le naturel, l'inclination, le génie d'une personne.* SYN. Ingēniūm, naturâ, animūs. EPITH. Gēnēſiā, ēgrēgiā, prætāns, nobilis, hōnētā, ingēniā, amābilis, eximīā, felix, māgnā, lātā, cūltā, nutritā, mīrificā. SYNT. Præditus bona indole. Cic. Indolis specimen dare. PLI. Tanta indoles erat in eo. Liv. Hæc indole virtutum. Liv. PHR. Vestigia magnæ Indolis agnosco. Cl. Quid pius Æneas tantâ dabit indole dignum. V. Diverſos diverſa juvant non omnibus annis Omnia convenient, res prius apta nocet. Exultat levitate puer gravitate Senectus; Inter utrumque manens stat juvenile decus. C. G. Indole si dignum Latia si sanguine prisco. L. Robur inest animis sensere quid mens rite, quid indoles Nutrita fastis sub penetralibus Posset, quid Augusti paternus In pueros animus Neronis Nunc age naturas Apibus quas Jupiter ipse Addidit, expediam. V. Ergo animos ævumque notabis. V. Haud equidem credo quia sit divinitus illis (Apibus) Ingenium, aut rerum fato prudentia major. V. Hic satus ad pacem, hic Castrensibus utilis armis. Naturæ sequitur semina quisque suæ. Pr. Semina indolem servant. Liv. i. Non degenerant. Exordia magnæ indolis. St. Necas rectam indolem. S.
- INDŌMITUS,** ā, ūm. LIV. & **INDŌMABYLIS,** ilē. PLA. [Quod domari non potest.] *Indomtable, indomé.* SYN. Indomitus Equus. H. Indomitæ undæ. H. Vires. V. Indomita rabies, licentia. H. Libido. Cic. Indomitum mare. T. Indomiti greges. T. Igne capitur indomito. O. Indomitum quod despumare falernum &c. P. Nate quis indomitas tantus dolor excitat iras. V. Nescius ore regi sonipes. Sive ferocis Equi luctantia colla recurvas. O. Qui libera colla Servitio nondum assuevit. V. Negat duris parere lupatis. V. Operum rudis. O.

INDORMIÖ, is, ivi, itum, ire. *S'endormir sur...*
dans... **PHR.** Indormit cubilibus unctis. **H.** Con-
gestis undique fassis Indormis. **H.** (Vide Dor-
mio;)

INDORMIRĒ. [Metaph. Pro negligere.] *Negligere.*
SYNT. Indormire causas. **Cic.** In colendo homine,
Cic. Indormire defidia. **Cic.**

INDOTATUS, ā, ūm. *Qui n'a point de dot.* Indota-
ta est. **Ter.** Indotata mihi soror est, paupercula
mater. **H.** **INDOTATUS**. [Metaph. Carens or-
natu, ars indotata. **Cic.**] *Negligē.* Indotata cor-
pora. *Enterris sans ceremonie.* **PHR.** Aut inhumata
premunt terras, aut dantur in altos Indotata
rogos. **O.**

INDUBITABILIS, ilē. **QUIN.** Indubitable. (Vide
CERTUS.)

INDUBITANTĒR. Adv. **PLI.** & **INDUBITATE**.
PAT. Indubitablement, certainement.

INDUBITATUS, ā, ūm. Induisable. Spes indubi-
tata. **Pi.**

INDUBITÖ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Douter, se dēfier.*
PHR. Viribus indubitare tuis abiste. **V.** Tuisque
Moribus indubito. **St.** (Vide Dubito, Diffido.)

INDUCIÆ, ātūm, f. [Cessatio belli in aliquot dies.]
Trève, suspension d'armes. **SYNT.** Induciæ exierant.
Liv. Inducias facere, inire. **Pl.** Pactæ induciæ ma-
nent induciæ. **Cas.** Induciæ litium. **Pla.** **PHR.** Hic
labor hæc requiem multorum pugna dierum Attu-
lit, & positis pars utraque substitit armis. **O.**

INDUCÖ, is, xi, ātūm, ērē. [Introdúcere.] *Con-
duire, faire entrer, introduire.* **SYNT.** Adducō, in-
tröducō, ādigō. **SYNT.** Inducere equites in pugnam.
Liv. Oves in rura. **Var.** Ambitionem in curiam. **Cic.**
Inducere loquentem. **Cic.** Huc te inducet animus.
Pla. **PHR.** Turmas inducit Asilas. **V.** Cum flavis
messorem induceret arvis. **V.** Novos mores indu-
xit Erynnys. **St.** Nubes, tenebras inducere teris.
O. Senectus Inducit rugas. **T.** Crepuscula noctem
Inducunt. **O.** Membris inducere formam. **O.** Indu-
cenda rota est. **M. i.** Circumagenda,

INDUCERĒ. [Pro persuadere.] *Persuader.* **PHR.** In-
ductus consuetudine falsā spe. **Cic.** Semper ut indu-
car blandos offers mihi vultus; Post tamen es mi-
sero tristis & asper amor. **O.** Ut nunquam inducant
animum cantare rogati. **H.** Inducere promissis. **Tac.**
Inducere in spem, ad misericordiam. **Cic.** **INDU-
CERĒ** aliquem. **Cic.** Tromper. (Vide Fallo.)

INDUCERĒ. [Pro ducere supra tegere.] *Couvrir,
enduire, revêtir.* **PHR.** Inducere scuta pellibus. **Cas.**
Colorem picturæ, nitorem cuti. **Pl.** Aut viridi fon-
tes induceret umbrā. **V.** Inducite fontibus umbras.
V. Inductæ sulphure tædæ. **O. i.** Illita. Audet adire
virum manibusque inducere castus. **V.** Tunicæque
inducitur artus. **V.** *Hinc* **INDUCERĒ** [Per
transl. Pro delere.] *Effacer, rader.* Inducere Sena-
tusconsultum. **Cic.** Locationem. **Cic.** **INDUCĒ-
RĒ** alicui agrum. **Cic.** [Vendere.] *Vendre, mettre
sur son compte.* **INDUCERĒ** frondes, fructum.
PLI. Pouffer.

INDUCTIÖ, önis, f. [Inducendi actus.] *Conduite.*
Inductio aquarum. **Cic.** Inductio animi. **Cic.** *Per-
suasion.* Inductio personarum. **Cic.** *Introduction.*

INDUCTÖS, ūs, m. *Induction, persuasion.* Alicujus
inductu & persuasu facere. **Cic.**

INDUCÜLÄ, æ, f. **PLA.** Chemisette, camisole.

INDUGREDI. Pro ingredi. **Lr.** **PHR.** Viamque In-
dugredi. **Lr.** (Vide INGREDIOR.)

INDULGĒNS, entis. *Indulgent, facile, complaisant.*
PHR. Indulgens pater. **Cic.** Indulgens in aliquem.
Liv. Crescit indulgens sibi dirus hydrops. **H.**

INDULGENTĒR, tūs, tūsime. Adv. *Avec indul-
gence, avec douceur.* Indulgenter habere aliquem.
Liv.

INDULGENTIÄ, æ, f. *Indulgence, douceur, facilité.*
SYN. Clemen tia, lenitas. **EPITH.** Bländä, mollis,
intempēstivä, segnīs, inērs, nōxiä. **PHR.** Nocet
indulgentia nobis.

INDULGENTIÄ cæli. *Douceur de climat.* **PHR.** Si
non tanta quies iret, frigusque caloremque Inter &
exciperet cæli indulgentia terras. **V.**

INDULGĒÖ, es, ūlī, ūlsum, & ūltūm, ērē. [Fa-
cilē concedere.] *Accorder, permettre.* **SYNT.** In-
dulgere precibus alterius. **Pl.** Indulgere nomen.
Quin. Indulgent sese; **f.** Indulgere desiderio alicu-
jus. **Pl.** Indulgit se videndum tibi. **St.** Indulgit bal-
neum fieri. **Pl.** Ei vestitu nimio indulges. **Ter.**

INDULGERĒ alicui. **Cas.** In aliquem. **Liv.** [Pro
indulgentiūs habere.] *Traiter doucement, choïer,
avoir de l'indulgence.* **PHR.** Tur, cujus & annis Et
generi farum indulget. **V.** Furori alicujus indulge-
re. **O.** Indulget tempestas imbris. **Lr.** Indulge
genio, carpamus dulcia. **P.** Indulge ordinibus. **V. i.**
Laxiores pone. Indulgent animis, & nulla, quid
utile, cura est. **O.**

INDULGERĒ. [Pro operam dare.] *Travailler, s'adon-
ner, se livrer.* **PHR.** Hic campo, indulget, hunc alea
decoquit. **L.** Quid tantum insano juvat indulgere
labori. **V.** Et orbis Indulgens regno. **A. i.** *Quarens
invadere.* Indulge hospitio, causasque innecte mo-
randi. **V.** Indulgit lacrymis. **O.** Luctibus. **Lr.** Indul-
gere iræ. **Liv.** Amori. **O.** Amicitis. **Cic.**

INDUMENTUM, ti n. **Cic.** Habilement; vêtement.
(Vide Vestis.)

INDÜÖ, is, dūi, dūm, ērē. *Vêtir, revêtir.* **SYNT.**
Induere vestem sibi. **Pla.** Se veste. **Ter.** Vestem hu-
meris. **O.** Annulum digitis. **Pl.** Induere se soccis.
Cic. Calceum. **Sue.** Aima. **V.** Induere soleas ju-
mentis. **PLI.** *Ferrer.* **PHR.** Loricam induitur. **V.**
Quem non pudet alto Per glaciem Perone tegi,
qui submovet Euros Pellibus inversis. **f.** Mense vel
Augusto sumere Gausapinas. **M.** Invisos si quis ten-
taret amictus. **V.** Tunicæque inducitur artus. **V.** Et
vestes humeris induit ipsa meis. **O.** Induit & Ty-
rio distinctam murice Pallam. **O.** Purpureo velare
comas adopertus amictu. **V.** Fulvosque Lupi de pel-
le Galeros Tegmen habet capiti. **V.** An sese ob
tantum dedecus amens Induat (i. accingat) &
crudum per costas exigit ense. **V.** (Vide Vestio.)

INDÜTÖS, ā, ūm. *Vetu, revetu.* **PHR.** Quidlibet
indutus celeberrima per loca vadit. **H.** Levi vela-
tum pectus amictu. **C.** Ambæ auro, pictis incin-
ctæ pellibus ambæ. **V.** Inde Lupo fulvo genitricis
tegmene latus. **V.** Atque humeros innato murice
tectum. **O.** Niveoque insignis amictu. **S.** Quis Mar-
tem tunicâ tectum adamantinâ Dignè scripserit.
H. Vestibus intexto Phrygiis spectabilis auro. **C.**
Chlamide & pictis conspectus in armis. **V.** Pallâ
suscincta cruenta. **V.** Pictus acu tunicas, & tegmina

barbara crurum. *V.* Ipse Quirināli trabeā, cinctūque Gabino Insignis. *V.* Tegmen immane leonis indutus capiti. *V.* Horridus Herculeoque humeros in-nexus amictu. *V.* Qui redit exuvias indutus Achil-lis. *V.* Raptis indutus spoliis. *V.* Vestesque rigescunt induta. *V.* (Vide VESTIRI. Vestitus.)

INDUERE. [*Per. transl.* Ad arbores.] *Se couvrir, se charger.* PHR. Cum se Nux plurima sylvis Induet in florem. *V.* Pomis se fertilis arbor Induerat. *V.* Frondes induit arbor. *O.* Terra induitur segete. *Pl.*

INDUERE. *Ad alia transfertur, ut magnum cratera coronā induit. V. i. Implevit.* Pice postes induere. *PLA. i. Illinere.* Animum bonis artibus induere. *TAC. i. Ornare.* Quos hominum ex facie Dea seva potentibus herbis Induerat Circe in vultus ac ter-ga ferarum. *V. i. Mutaverat.* Induere se in la-queos. *Cic. In fraudem. LA. i. Injicere.* Indui suā confessione. *Cic. i. Capi.*

INDUERE. *Prendre.* SYN. Induere mores. *Pl.* Iras. *Sil.* Ingenium no-vum. *Liv.* Habitu & voces dolentum. *Tac.* Per-sonam iudicis. *Cic.* Duritiam. *Pl.* Pavores falsos. *Tac.* Speciem latronis. *Liv.* Induere sibi nomen. *Liv.* PHR. Vultus induit tu magis severos Quam conjux Priami, nurusque major. *M.* Formam mortalem induitur Phœbus. *O.* Sibi induit iras. *Sil.*

INDUPEDIOR, *itr.* LR. [*Pro impedior.*] *Etre em-barrassé.* Vinculis indupedita suis. *Lr.* (Vide IM-PEDIO.)

INDUPERATOR, *ōris. i.* [*Pro Imperator.*] *Empe-reur, chef d'armée.* Romanus Grajusque ac Barba-rus induperator. *J.*

INDURESCO, *is, rūi, ēre.* *S'endurcir.* SYN. Dū-re-sco, indūrō, dūrōr, rīgēō. PHR. Stiriaque im-pexis induit horrida barbis. *V.* Ipso vexatum in-duruit usu. *O.* Frangas potius quam corrigas quæ in pravum induruerunt. *Quin.*

INDURŌ, *ās, āvi, ātūm, ārē.* [*Durum facere.*] *En-durcir.* SYN. Dūrō, āstringō, prēmō. PHR. Ro-bora flammis Indurata. *St.* Nives Boreas indu-rat. *O.* Timor induratus. *Liv.*

INDŪS, *dī. m.* *Pl.* [*Flumen Asiæ à quo India no-men duxit.*] *L'Inde.*

INDŪS, & INDICŪS, *ā, ūm.* *Pl.* [*Ex Indiā.*] *De l'Inde, Indien.* PHR. Hinc gemmata niger ten-toria fixerat Indus. *Cl.* Indos Sardonichas. *M.* Eois lex funeris una maritis, Quos Aurora suis rubra colorat Equis. *Pr.* Vicit Erythræos tua, Cæsar, arena triumphos. *M. i.* Indicos ab Erytheo mari.

INDUSTIARIŪS, *īi. m.* *Pla.* [*Qui industria conficit, vel vendit.*] *Qui fait ou qui vend des chemises.*

INDUSTIUM, *īi. n.* *Var. & INDUSIATĀ tunicā.* *PLA. Vêtement, que les anciens portoient sur leur chair. Chemise.*

INDUSTRIĀ, *æ. f.* *Industrie, adresse.* SYN. Sōlēr-tiā, prūdētiā, ingēniūm, dēxtērītās, ārs. EPITH. Sōlēs, sāgax, prēstāns, ācris, vīgīl, cālidā, in-gēniōsā, cōnsultā, prōvidā, pērnōx, insōmīs, ēgrēgiā, ācutā. PHR. Sed non ulla magis vires industria firmat, Quam &c. *V.* Ut varias usus meditando extunderet artes. *V.* Utque artes pariat solertia, nutriet usus. *Cl.* Grande doloris Ingenium est, miserisque venit solertia rebus. *O.* Omnia co-nando docilis solertia vicat. *Mant.* Et quantum pri-mis soles industria cepis Addiderat. *Pour.* Acuat-

que sese diligens industria. *Ph.*
INDUSTRIŪS, *ā, ūm.* *Cic.* [*Diligēns.*] *Soigneux, appliqué, industrieux, adroit.*

INDUTŪS, *ūs. m.* *Tac.* INDŪYĀE, *ārūm.* *PLA. Vêtement, habit.* (Vide VESTIS.) Induvix arborum. *PL.* *L'écorce.* (Vide CORTEX.)

INEBRIŌ, *ās, āvi, ātūm, ārē.* *Enyvrer.* PHR. Qui te per compita quærat Nolentem, & miseram vi-nosus inebriet aurem. *J.* (Vide EBRIUS.)

INEDIĀ, *æ. f.* *Cic.* *Abstinence de manger, diète.* Vi-giliis & inediā necatus. *Cic.* (Vide JEJUNIUM.)

INEDITŪS, *ā, ūm.* *O.* *Qui n'a point paru, qu'on n'a pas publié.*

INEFFABILIS, *īlē.* [*Quod effari non possis.*] *Qu'on ne peut exprimer.* SYN. Inenarrabilis, nōn enarrā-bilis. PHR. Si vox infragilis, pectus mihi firmius esset, Pluraque cum linguis pluribus ora forent; Non tamen idcirco complecterer omnia verbis Ma-teriā vires exsuperante meas. *O.* Nec mala voce meā poterunt tua cuncta referri; Ora licet tribuas mul-tiplicata mihi. *O.* Non mihi si linguæ centum sint, oraque centum Ferrea vox, omnes scelertum com-prendere formas, Omnia pocnarum percurrere no-mina possem. *V.* Non mihi si centum Deus ora so-nantia linguis, Ingeniumque capax, totumque Heliconā dedisset, Tristitia persequeretur miserarum vora sororum. *O.* Non ego centenā si quis mea pec-tora laxet Voco Deus gemitus dignis conatibus æquem. *St.* Vatribus hic mos est centum sibi pscere voces, Centum ora, & linguas optare in carmina centum. *P.* Hic mihi si æternum sonet immortalis ahenō Guttare vox, centumque obeant hæc mu-nera linguæ; Haud equidem laudum sperem com-prendere partem Sint ideo potius tibi nostra silentia laudi. *Vida.*

INEFFICAX, *acīs.* *SEN.* *Qui n'a point de force, ineffi-cace, qui est sans succès.* Dii inefficaces. *Sen.*

INELĀBORĀTŪS, *ā, ūm.* *QUIN.* *Qui n'est point tra-vaillé.*

INELĒGĀNS, *antis.* *Peu poli.* Inelegans oratio. *Cic.* Carmen, vestis. *Pl.* Deliciæ illepidæ atque inele-gantes. *C.* Defuit & scriptis ultima lima meis. *O.* Rudis fandi. *St.*

INELĒGĀNTĒR, *Ady. Cic.* *Sans grace, sans poli-tesse.*

INELŪCTABILIS, *īlē.* [*Quod domari vel vitari non potest.*] *Insurmontable.* SYN. Insuprabilis, invic-tus, nescius vincī, inēvitabilis, inēxpugnabilis. PHR. Venit summa dies & ineluctabile tempus Dardanix. *V.* Fortuna omnipotens & ineluctabile fatum His posuere locis. *V.* Coenium ineluctabile. *St.*

INEMENDABILIS, *īlē.* *SEN.* *Incorrigible, où dont on ne peut se corriger.*

INEMORIŌR, *eris, mōri.* *Mourir en, dans...* In-mori spectaculo. *H.*

INEMPTŪS, *ā, ūm.* [*Non emptus.*] *Qu'on n'a point acheté.* PHR. Dapibus mensas onerabat inemptis. *V.* Saltus Aprum, campus Leporem tibi misit inemptum. *M.* Patella nil debet foro. *Sarb.*

INENARRABILIS, *īlē.* *Qu'on ne peut raconter.* PHR. Vis dare majus adhuc & inenarrabile munus. *M.* Quis talia fando Explicet, aut possit verbis æqua-re dolorem. *V.* Haud humanis opus enarrabile ver-bis. *Vida.*

INENARRABILITER. Adv. *PLI.* D'une manière qu'on ne sauroit exprimer.

INENODABILIS, ille. Qu'on ne peut dénoûer, débrouiller. *Res inenodabilis. Cic.*

INĒŌ, is, tvi, itum, irē. Entrer dans, commencer, se mettre à. *SYN.* Ingrēdiōr, incipio, aggredior. *SYNT.* Inire sedes lucidas. *H.* Munus. *V.* Honorem. *Sue.* Vitæ limen. *LR.* Certamen. *Cic.* Connubia famulæ. *O.* Inire inducias. *PLI.* Gratiâ, fœdus, consilium cum aliquo. *Cic.* Convivium, cursum, dapes cum aliquo. *St.* Inire pœnam suam. *O.* Rationem. *Liv.* Suffragia. *Liv.* Ineunte ætate. *Cic.* Ineunte vere, ætate. *Cic.* Iniit te febris. *PLA. i.* cepit. Inire numerum. *Liv.* Compter. *PHR.* Leves ineunt si quando prælia parti. *V.* Taurus init cælum. *O.* Consilium multæ calliditatis init. *O.* Non colla iugo, non aspera præbet Ora Lupis; dominique negat captivus inire Imperia. *O.* Sæpe levi somnum suadebit inire fufurro. *V.* Multi Nomine divorum thalamos inire pudicos. *O.* Sensisti multas quid sit inire vias. *O.* Ex ineunte ævo. *LR.*

INEPTĒ. Adv. *Impertinenter, sotelement.* Moliri aliquid ineptē. *H.*

INEPTIÆ, ærūm, f. *Sotises, impertinences.* *PHR.* Lectores ineptiarum. *C.* Facere aliquid ineptiarum. *G.*

INEPTYŌ, is, irē. *TER.* *Badiner, dire des sotises.*

INEPTŪS, ā, ūm. *Sot, ridicule.* *SYNT.* Insulsus, stolidus, stultus, fatuus. *PHR.* Ineptæ chartæ. *H.* Incepta causæ, lenitas. *Ter.* Lusus inepti. *O.* Visu inepto res ineptior nulla est. *C.* Jurasset cupidē quidquid ineptus amor. *T.*

INEQUITABILIS, ille. *CUR.* Où l'on peut aller à cheval.

INERMIS, mē, & INERMŪS, ā, ūm. Qui est sans armes, désarmé. *SYN.* Nūdus, invalidus. *SYNT.* Inermis arcus. *St.* Dextra. *V.* Amor. *T.* *PHR.* Arcadio infelix telo dat pectus inermum. *V.* Vel licet armatis hostis inermis eas. *Pr.* Nec tegmina membris Ulla Letho pater omnis. Non caput est rectum galeæ, non pectora scuto: Pro scuto & galeæ dextra animusque tibi est. *Hofeb.* Deposuisse tuum vel primus diceris ensē, & monstasse palam primus inerme latus. *Sann.* Nec clypeis recti galeisque micantes Ibitis. *Ch.* **INERMIS.** *Cic.* Foible. (Vide **DEBILIS.**)

INERRŌ, is, avi, atum, arē. *Courir çà & là.* *PHR.* Ignis inarrat Aëdibus. *St.* Stellæ inerrantes. *Cic.*

INERS, ertis, omn. gen. [Qui sine arte est.] *Ignorant, qui n'a ni art ni savoir.* *SYN.* Ignarus, ineptus, stolidus, stupidus. *SYNT.* Iners anima, ingenium, pectus. *O.* Inertes versus. *H.* Inertia corda. *V.* Pecora inter inertia Tygri &c. *V.*

INERS *Paresseux, fainéant, lâche.* *SYNT.* Iners vita. *O.* Iners operâ. *PLA.* Iners ad &c. *PLI.* Iners in aliquid &c. *Col.* Iners annus. *O.* Otium. *Cic.* Somnus. *O.* *PHR.* Libertas quæ sera tamen respexit inertem. *V.* Teucrūm mirantur inertia corda, Non æquo dare se campo. *V.* Quis metus o! nunquam dolituri, o! semper inertes Titheni? quæ tanta animis ignavia venit. *V.* Ignavæque fame & contracto frigore pigræ. *V.* Tempus abibat iners. *O.*

INERS [Per trans.] *Qui ne produit pas.* Inertes glæbæ. *V.* Et nemora evertit multos ignava per annos. *V.* Et legnem patiēre sicu durescere campum. *V.*

INERS. *Pesant, immobile.* Terra. *H.* Pondus. *O.* Truncus iners jacui. *O.* Oculos stupor urget inertes. *V.* Seu stabit iners seu profluet humor. *V.* Iners membris. *PLI.*

INERS [Inertem faciens.] *Qui rend paresseux.* Frigus iners. *O.* Iners senectus. *S.* Iners bruma. *H.*

INERS *Querela.* *Liv.* *Inutile.* **INERS** *Caro.* *H.* *Fade.* **INERS** *sal.* *PLI.* *Qui ne sale point.*

INERTIÄ, æ, f. *Cic.* [Ignorantia artis.] *Ignorance, manque d'habileté.*

INERTIÄ. *Lâcheié, paresse, oisiveté.* *SYN.* Sēgnitēs, ignāviā, fœcōrdiā, desidīā, pīgriā. *EPITH.* Tōrpens, tardā, lentā, lānguidā, mollis, dēgēnēr, tūrpis, pūdēdā, rēmīssā. *PHR.* Mollis inertia cur tantam diffuderit imis Oblivionem sensibus. *H.* Paulum sepultæ distat inertię Celata virtus. *H.* Ne vincat inertia mentes. *Mant.* Nam quæ tam sera moratur Segnities. *V.* Mirantur inertia corda. *V.* Inertia laboris. *Cic.* Inertiam castigare. *Cic.*

INERTYCŪLŪS, ā, ūm. *Dim.* *PLI.* (Vide **INERS.**) Inerticula vitis. *COL.* Dont le vin est foible.

INERŪDITĒ. Adv. *QUIN.* En ignorant, par ignorance.

INERŪDITŪS, ā, ūm. *Cic.* *Ignorant.* (Vide **INDOCTUS.**)

INESCŌ, as, avi, arē. [Decipere oblatā esca dicitur propriē de Piscibus & avibus.] *Amorcer.* *PHR.* (Vide **HAMUS.**) **INESCARE** [Metaph. de hominibus pro fallere.] *Empaumer, duper, troner.* *PHR.* Nescis inescare hominem. *Ter.* Inescata temeritas ferocitatis consulis. *Liv.* (Vide **FALLO.**)

INEVITABILIS, ille. *Inevitable.* *SYN.* Ineluctabilis, certus, nō vitabilis. *PHR.* Addidit & tonitrus & inevitabile fulmen. *O.* Sed rigidum jus est inevitabile mortis. *O.*

INEVOLUTŪS, ā, ūm. *Qu'on n'a point déplié.* *PHR.* Vadas & redeas inevolutus. *M.*

INEXATURABILIS, ille. *Insatiable.* Junonis gravis ira, & inexcaturabile pectus. *V.*

INEXATURATŪS, ā, ūm. *CEL.* *Qui n'est point rassasié.*

INEXCITABILIS, ille. *Qu'on ne peut éveiller.* Oppressus inexcitabili somno. *Sen.*

INEXCITŪS, ā, ūm. *Qui n'a point été provoqué, excité.* *PHN.* Ardet inexcita Ausonia. *V.*

INEXCOGITATŪS, ā, ūm. *PLI.* *A quoi on n'a point pensé, qui n'a pas été trouvé.*

INEXCUSABILIS, ille. *Inexcusable.* *PHR.* At ne retrahas & inexcusabilis absis. *H.* Gratia diis, felix & inexcusabile pectus. *O.*

INEXERCITATŪS & INEXERCITŪS, ā, ūm. *Qui n'est point exercé.* Inexercitatus miles. *Cic.* Hebes & inexercitus. *Cic.*

INEXHAUSTŪS, ā, ūm. *Inepuisable.* *PHR.* Infula inexhaustis chalybum generosa metallis. *V.* Inexhausta legendi aviditas. *Cic.*

INEXORABILIS, ille. *Inexorable, qu'on ne peut fléchir.* *SYN.* Dūrus, implacabilis, nō exorabilis. *PHR.* Inexorabilis iudex. *Cic.* *Res.* *Liv.* Atque metus omnes & inexorable fatum Subjecit pedibus. *V.* Sed nullis ille movetur Fletibus, aut ullas voces tractabilis audit: Fata obstant, placidasque viri Deus obstruit aures. *V.* Ut dura cantes undique intractabilis Resistit undis, & lacessentes aquas.

Longe remittit; verba sic spernit mea. S. Non exorato stant adamante viæ. Pr. Panditur ad nullas janua nigra preces. Pr.

INEXPECTATUS, ā, ūm. *Qu'on n'attend pas.* Et inexpectatus in armis Hostis adest. O.

INEXPEDITUS, ā, ūm. *QUIN.* Broûillé, embarrassé.

INEXPERRECTUS, ā, ūm. *Qui n'est point éveillé.* PHR. Cunctis sine fine jacebat Sopitus venis, & inexpectatus Aphytnas. O.

INEXPERTUS, ā, ūm. *Qui n'a pas été expérimenté, éprouvé.* SYN. Incōmpertus, inexploratus, intētātus. PHR. Dulcis inexpertus cultura potentis amici. H. Si quid inexpertum scenæ committis. H. Ne quid inexpertum frustra moritura relinquat. V. Ad contumeliam inexpertus animus. Liv.

INEXPIABILIS, ilē. *Inexpiabile.* Inexpiable odium. Liv. Inexpiable bellum. Cic. Implacabile.

INEXPLANATUS, ā, ūm. *Embarrassé, embrouillé.* Inexplanata lingua. Plī.

INEXPLEBILIS, ilē. *Insatiable.* Inexplebilis cupiditas. Cic. Inexplebilis laudis homo. Liv.

INEXPLETUM. Adv. *Demesurément.* PHR. Hæret inexpectum lacrymans. V.

INEXPLETUS, ā, ūm. *St.* *Qui n'a pas eu d'effet, qu'on n'a pas achevé.* Inexpletæ cades. St.

INEXPLICABILIS, ilē. Cic. *Inexplicable.* Series inexplicabilis. *QUIN.* Via inexplicabilis imbrisibus. Liv. *Gatē, dont on ne peut se tirer.* Inexplicabiles laquei. *QUIN.* *Dont on ne peut se débarrasser.*

INEXPLICITUS, ā, ūm. *Embrouillé, obscur.* PHR. Democritos, zenonas, inexplicitosque Platonas. M.

INEXPLORATO. Adv. Liv. *Sans s'être informé, sans avoir fait reconnoître le país.*

INEXPLORATUS, ā, ūm. *PLI.* *Qu'on n'a point reconnu, éprouvé, découvert.*

INEXPUGNABILIS, ilē. *Imprenable, invincible.* SYN. Inexsuperabilis, indomitus, invictus, nō expugnabilis. PHR. Cor... inexpugnabile telis. O. Inexpugnabile pectus amori. O. Inexpugnabilis probatio. *QUIN.*

INEXPOTABILIS, ilē. [Quod exputari seu numerari non potest.] *Qu'on ne sauroit compter.* Inexpotabilis numerus. *QUIN.*

INEXTINCTUS, ā, ūm. **INEXTINGUIBILIS**, ilē. *VAR.* *Qui ne s'éteint jamais.* PHR. Ignis inextinctus templo celatur in illo. O. Vir inextinctæ libidinis. O.

INEXTIRPATUS, ā, ūm. *CEL.* & **INEXTIRPABILIS**, ilē. *PLI.* *Qu'on ne peut arracher.*

INEXSUPERABILIS, ilē. *Insurmontable, invincible.* Inexsuperabilis vis fati. Liv.

INEXSUPERATUS, ā, ūm. *M.* *Qui n'a point été vaincu.*

INEXTRICABILIS, ilē. *Dont on ne peut se tirer, sortir.* SYN. Implēxus, irrēmēabilis. PHR. Hic labor, ille domus & inextricabilis error. V.

INFABRE. Adv. *Sans art, grossièrement.* Scalptum infabré. H.

INFABRICATUS, ā, ūm. *Brut, qui n'est point mis en œuvre.* PHR. Frondentesque ferunt ramos, & Robora sylvis Infabricata fugæ studio. V.

INFACETE. Adv. *SUE.* *Fadement, froidement.*

INFACETIÆ, ārum. f. *Mots fades, railleries, insipides.* PHR. Pleni infacietiarum annales. C.

INFACETUS, ā, ūm. *Mauvais, plaisant, railleur, insipide.* SYN. Non infacetus homo. Cic. Lepor. Plī. Infacetum seclum. C. Sed quod non grave sit nec infacetum. M.

INFACUNDUS, ā, ūm. *LIV.* *Qui n'est point éloquent, qui ne s'énonce pas bien.*

INFAMATUS, ā, ūm. *Diffamé, décrié.* PHR. Et procal insidias infamataque relinquunt testæ Deæ. *Circes.* O.

INFAMIA, æ. f. *Infamie, deshonneur, opprobre.* SYN. Dēdēcūs, prōbrūm, opprōbrīum, labēs, ignōmiā, notā, mādūlā. *EPITH.* Pūdendā, tūrpis, prōbrōsā, mādūlōsā, obfcōnā, pērennis, vētūs, mēdāx. PHR. Vetus est infamia saxo. O. Contigerat nostras infamia temporis aures. O. Avidos vicinum funus ut ægros Exanimat, mortisque metu sibi parcere cogit; Sic teneros animos aliena opprobria læpe Absterrent vitiiis. H. Falsus honor juvat, & mendax infamia terret. H. Ille notas veteres, & longi dedecus ævi Sustulit. O.

INFAMIS, mē. *Infame, perdu d'honneur.* SYN. Prōbrōsūs, tūrpis, pūdendus, inhōnētūs, fāmōsūs. SYN. Infamis vita. *LR.* Genus infame Danaï. H. Infames Iudi. *Pr.* Infame nomen. *PLI.* Terræ infames cæde. O. Infamis corpore. *TAC.* Infames frigoribus Alpes. *LIV. i.* *horrenda.* Infames vitiiis homines. *CIC.* Hinc infamis amor versis dare terga carinis. *Pr.* Infami digito (*i. medio*) lustralibus ante salivis Expiat. *P.*

INFAMÖ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Diffamer, ternir la reputation.* SYN. Dēdēcōrō, mādūlō. PHR. Define mitem animam vano infamare timore. O. Infamantia bellum Funera. *St.* Ferrum infamare veneno. *SIL.* Parcius infamant. *Pr.* Post mortem tumuli sic infamantur amantum. *Pr.* Infamare agrum, *COL.* Infamare rem. *LIV. i.* *divulgare.*

INFANDUM? [Interj.] *Chose qui fait horreur à dire.* PHR. Infandum? sistant amnes &c. *V.* Navibus infandum amissis. *V.*

INFANDUS, ā, ūm. *Qu'il ne faut pas dire, dont on ne parle qu'avec horreur.* SYN. Infandus amor, casus, dolor, labor. *V.* Infanda res. *CIC.* Cades. *LIV.* Dies. *V.* PHR. Immatura dabant infandas corpora pœnas. *M.* Infandum regina jubes renovare dolorem. *V.*

INFANS, āntis. m. f. [Nondum fans.] *Petit enfant qui n'a pas encore l'usage de la parole.* SYN. Pūēr, pūellā, pūellulā, pārvūlus, infāntūlus, *EPITH.* Tēnēr, tēnellūs, pārvūs, ānimōsūs, gēnērōsūs, nōbīlis, vāgiēns, fēbīlis, lāctēūs, lāctēns. PHR. Sub nutrice puella velut si luderet infans. *H.* In cunis sine voce puer. *Pr.* Hic reptat febilis infans Hic jacet. *St.* Cum tener in cunis jam Jovē dignus erat Hercules. *O.* Nam fierent juvenes subito ex infantibus. *LR.* Gutturaque imbuerant infantia lacte canino. *O.* Tutus ut infanti vagiat ore puer. *O.* Et vagientes intus audit infantes. *M.* Vulcu quo noscere patrem Incipis... quo matrem ore salutas. *Rap.* Pressaque molliet infantilibus ubera palmis. *Com.* Dumque puer primos illi responderet amores Blanditiis, pacem inspirat placatque furentem. *Rap.* Sinu re blandus amico Excepit, dulces venientem lucis in auras, Mollia formosæ delibans oscula fronti. *Rap.* Venturos perimens vix ortā in prole nepotes. *Com.*

Com. Editus in lucem jacuit sine viribus infans, Mox quadrupes, rituque tulit sua membra ferarum, Paulatimque tremens, & nondum poplite firmo Constitit, arrectisque aliquo conamine nervis: Inde valens, veloxque fugit, spatiumque senectæ Transiit. O Tum porro puer (ut sevis projectus ab undis Navita) nudus humi jacet infans, indigus omni Vitali auxilio, cum primum in luminis auras Nixibus ex alvo matris natura profundit: Vagituque locum lugubri complet, ut æquum est, Cui tantum in vita restet transire malorum. *Lr.* Ego te gremio reptaem & nota petentem Ubera chare puer, molli studiosa favebo Amplexu: tu blanda tuæ dabis oscula matri Adridens: colloque manum & puerilia nectes Brachia: & optatam capies per membra quietem. *Sann.*

INFANS [De Brutis & Avibus.] *Les petits.* Quadrupedes infantes suos cognoscunt. *Pli.* Volitat amplexa infantes. *Pli.* Nidum plumis consternunt ne durus sit pullis infantibus. *Pli.* **INFANS** boletus. *Pli.* *Qui ne fait que sortir de terre.* **INFANS** [Pro vetecundo & elingui.] *Muet.* Pudor infans. *H.* **INFANS** [Non facundus.] *Stupido, qui ne sçait point parler.* Nihil accusatore lentulo infantius. *Cic.* Infans & insipiens. *Cic.* Infantissimus. *Cic.* Infans historia. *Cic.*

INFANTARIA, æ. f. [Puerpera.] *Qui a souvent des enfans.* *PHR.* Et quod miseris magis, infantaria non est. *M.*

INFANTIA, æ. f. *L'enfance.* **SYN.** Pueritia, cunæ, incunabula. **Ætās** infantilis, lactea, prima, primæva, **EPITH.** (Vide supra **INFANS.** **PHR.** Tecumque fuit puerilibus annis. O. Nondum complebat primævi corporis annos. *Sil.* Flore nitens primo. *Sil.* Lactens puerique simillimus ævo. O. (Vide **INFANS** **PUER.**)

INFANTIA Pomi. *Pli.* [Metaph.] *Petite pomme.*

INFANTIA. *Cic.* *Défaut d'éloquence.*

INFANTILIS, ille. *Just.* *Infantim, d'enfant.*

INFARCIO, is, si, artum, ire. *Remplir.* (Vide **IMPLEO.**) Infarcire salem largum in partes quibus ossa relicta sunt. *Col.* *De sue.* (Vide **IMPLEO.**)

INFATIGABILIS, ille. *Infatigable.* Infatigabilis cursus. *Pli.* **SYN.** Indefessus, robustus, fortis. *Qua vide suis locis.*

INFATUO, as, avi, atum, are. [Fatuum, vel stultum reddere.] *Infatuer, faire devenir fou.* Ut hominem stultum magis infatuet. *Cic.*

INFAUSTUS, a, um. *Malheureux.* **PHR.** Bella infausta gerunt multumque ab utraque cruoris Parte datur. O. Quare agite, & mecum infausta exurite puppes. *V.* (Vide **INFELIX**, **MISER.**)

INFECTOR, oris. *Cic.* *Teinturier.* Infector succus. *Pli.* *Sue dont on teint.*

INFECTUS, us. m. *Pli.* *Teinture.* (Vide **TINGO.**)

INFECTUS, a, um. *Qui n'a pas été fait.* *Imparfait.* **PHR.** Facta infecta loqui. *St.* Infecto deposcit præmia cursu. *Pr.* Infectum fœdus. *V.* Argentum. *Liv.* Infecta pax. *Ter.* Infectaque pensa reponunt. O. Infecta sacra relinquunt. O. Infectum scelus. *V.* Distinguere infectumque reddere. *H.* Infectum volat esse, dolor quod suaserit. *H.* **INFECTUS.** *Teint, souillé, gâté.* **SYNT.** Cibi infecti cruore, sanguine. *Tac.* Infectus veneno. *Sue.* Superstitione. *Tac.*

INFECUNDUS, a, um. *sterile, qui ne produit rien.*

PHR. Fœsque post primos hæserunt viscera partes Infecunda quidem, sed cunctis altior extat Matribus & numeri damnum Proserpina pensat. *Cl.* (Vide **STERILIS.**)

INFELICITAS, atis. f. *Cic.* *Fortune, malheur.* (Vide **INFORTUNIUM**, **MALA**, **ADVERSA.**)

INFELICITER. *Adv. Ter.* *Malheureusement, par malheur.*

INFELIX, icis. *Malheureux, infortuné.* **SYN.** Miser, ærumnosus, miserabilis, infautus, infortunatus.

PHR. Tantum infelicem nimium dilexit amicum.

V. Infelix Dido nunc te fata impia tangunt. *V.* Natus es infelix, ira dii voluere, nec ulla Comoda nascenti stella levisque fuit. O. Sic ego fortunæ telis confixus iniquis. *V.* Infelix animi. *V.* Nunc eadem

fortuna viros tor casibus actos Insequitur. *V.* Terræque marisque Omnibus exhaustos jam casibus, omnium egenos. *V.* Diris cruciatibus ægrum Invisamque animam, natamque laboribus aufer. O. Et fuit ad cœptas hora sinistra vias. O. Utque caducis Percussu crebro saxa cavantur aquis: Sic ego continuo fortunæ vulneris ictu... Nec magis assiduo vomer tenuatur abusu; Nec magis est curvis Appia trita rotis, Pectora quam mea sunt serie calcata malorum. O. Non agimur tumidis velis Aquilone secundo; Non tamen adversis ætatem iudicimus Austris. *H.* Sensumque mali detraherat usus. *Cl.* Si quis ultro se malis offert volens, Seque ipse torquet, Perdere est dignus bona Quis nescit uti. *S.* Marte sub adverso tristitia damna tulit. O. Finis alterius mali Gradus est futuri. *S.* Quid habet Cytherea quod ultra (Velle puta) faciat? nam dum peiora timentur, Est locus in voto; fors autem ubi pessima rerum est, Sub pedibus timor est, securaque summa malorum. O. Non ita sunt fati stamina nigra mei. O. Sic mihi lanificæ ducunt non pulla sorores Stamina, nec surdos vox habet ista Deos. *M.* Miserere fracti tor malis, Tor obruti doloribus: Caligat oculus, mens stupet, Mœrore corpus tabuit, Caduca vita elabitur Per luctus & suspiria. *Buch.* (Vide **ADVERSA**, *Adversis premi.*)

INFENSE. *Adv. Tac.* *En ennemi.*

INFENSÖ, as, avi, atum, are. [Pro infensum habere.] *Eire irrité.* Infensantibus deis. *Tac.*

INFENSARE [Pro infestare.] *Cæter, ravager.* Infensare Armeniam, pabula. *Tac.*

INFENSUS, a, um. *Fâché, irrité, offensé.* Infensus alicui. *Tac.* Infenso atque inimico animo. *Cic.* Infensa valetudo. *Tac.* Infensum corripit ignem. *V.* Dictis infensus amaris. *St.*

INFERNALIS, alē. *Sr.* & **INFERNUS**, a, um. *Qui est en bas, inférieur.* **SYNT.** Pars Inferna. *Cic.*

INFERNUS. *Des Enfers.* Infernæ aquæ, sedes, valles. O. Umbræ. *M.* Tenebræ. *H.* Inferna stagna. *Liv.* (Vide **INFERI.**)

INFERI, örüm. n. *Cic.* *L'Enfer.* **EPITH.** Attri, nigri, tristes, mæsti, tætri, cæci, squallentes, squallidi, luridi, obscuri, pestiferi, opaci, profundi, horrendi, tremendi, invisī, impii, inanēs, inf. sti, pallidi, tenebrosi, horribiles, avari, inexpleri, formidabiles, ignei, imi, cævernosi, immānēs, metuendi, fugiendi, tremendi. **SYN.** *Àvernus, Erebus, Orcus, tartarus, Achéron, Styx, Àvernū*

lūci. *V.* Dīrī sārārīā Dītīs. *Cl.* Dītīs rēgiā. *O.* Trīstīs sinē solē dōmūs. *V.* Ērēbī ūmbrē, sedēs, āmnēs. *V.* Hīātūs īmmānēs Ērēbī. *Cl.* Īnāmābilē rēgnūm. *V.* Īnfērni lācūs. *V.* Īmī rēgiā mūndī. *St.* Lūcī pōssēsāquē Mānībūs ārīā. *St.* Sedēs tārtārēā. *V.* Sedēs īnfērni, tēnēbrōsā. *O.* Lōcūs ūmbrārūm nōctīsqūē. *V.* Ūmbrārūm cārcēr. *S.* Rēgiō pallidā. *Cl.* Īmpīā rēgiō. *S.* Īnfērūs ōrbīs. *Cl.* Rēgnā Prōserpīnē. *H.* Nōctīs ātērnā chāōs. *S.* Āvīdūm chāōs. *S.* Dōmūs Plūtōniā. *H.* Tārtārēā dōmūs. *O.* Nīgrāntēs ānimārūm dōmūs. *Pr.* Tārtārēi sinūs. *O.* Tānārīā vāllēs. *O.* Ānrā īnfērni. *Pr.* Īnfērni Dītīs ōpīcā lōcā. *S.* Īnfōrmēs plāgā. *Cl.* Sōnī plāgā dēcrētā turbā. *S.* Mōrtīs līmīnā. *St.* Tānārīi spēcūs. *S.* Mūndī fūndūs. *S.* Tērtiā rēgnā Dēī. *T.* Prōfūndī mānēs. *V.* Perque dōmos Dītīs vacuās, & īnānīa rēgnā. *V.* Tārtareas etiā sedēs, āltā ōstīa Dītīs Cocytiqūē petit sedēs. *V.* Et chāōs & Phlegeton loca nocte silentia latē. *V.* Aspīcīes Lucos stygiōs rēgnā īnvīa vīvīs. *V.* Dōmūs atque īntīma lethī. *Tartara.* *V.* Fauces graveolētīs Āvernī. *V.* Tē stygiū tremuere Lacus. *V.* Et cāligāntem nīgrā formīdīne Lucum. *V.* Styx & īnvīsi hōrrīdā Tānārī sedēs. *H.* Nīgrī regīa cācā Dēī. *O.* Tenebras Orcī vāstāsqūē lacunas. *Lr.* Ādversā superīs regnā manēsqūē īmpīos. *S.* Cācām atque opacām dītīs ūbrofī dōmūm. *S.* Vīduatāque lūmīne regnā. *Sil.* Pallidī fauces Āvernī. Tānārīi spēcūs. *S.* Ād īnfērnas lībēr īturūs āquās. *M.* Pandītūr ād nullās januā nīgrā pīces. *O.* Ādīit silentēm noctē pēpētūā dōmūm. *S.* Tārtārē sedēs, & formīdābile rēgnūm. *Mōrtīs īnēpētē. St.* Mē lucīs hēcātē prāfecīt āvernīs. *V.*

PHR. Inaccessa omnibus, Ignora Phæbo, quæque deterior polus Obscura diro spatia concessit Jovi. *S.* Nec secus ac si quā penitus vi terra dehiscens Infernas referet sedes, & regna recludat. Pallida, diis invisa superque immane barathrum. Cernatur, trepidentque immisso lumine manes. *V.* Ditis tamen ante Infernas accede domos. *V.* Quæ te fortuna fatigat Ut tristes sine sole domos loca turbida adires. *V.* Divinosque lacus & Averna sonantia sylvis. *V.* Lucis egenus Tartarus horridus eructans faucibus æstus. *Lr.* Nec procul hinc partem fusi monstrantur in omnem. Lugentes campi; sic illos nomine dicunt. *V.* Cæcas stagnante voragine fauces. Laxat; & horrendos aperit telluris hiatus. Interdumque novo perturbat lumine manes. *Sil.* Elysiæque domos & regna novissimis mundi Me duce cognosces. *O.* In loca ab Elysiis diversa fugabere campis; Quasque tener sedes noxia turba, coles. *O.* Per ego hæc loca plena temoris, Per chaos hoc ingens, vastique silentia mundi. *O.*

INFERORUM Portitor (*Vide* CHARON.) **INFERORUM** Custos. **PHR.** Tartareum ille manu custodem in vincla petivit. *V.* Serpentum Cerberus ore Stridet, & æratas occubat ante fores. *O.* Ecce latratu gravi loca muta terret: sibilat totos minax serpens per armos. *S.* Oblitus sui Custos opaci pervigil regni canis, Componit aures timidus, & patiens trahi, Herumque passus, ore submisso obsequens Utrumque caudā pulsant anguiferā latus. *S.* Vipereā larrans circumligat illa caudā. *S.* (*Vide* CERBERUS.)

INFERORUM Judices. **PHR.** Hæc inferni janua regis

Dicitur. *V.* Flectere si nequeo superos Acheronta movebo. *V.* Non unus altā sedē quæsitōr sedens. *Judicia* trepidīs fera fortitur reis: *Auditur* illo Gnosius Minos foro, Rhodomanthus eo, Thetydis hoc auditur focer. *S.* Has inter formas conjux Junonis avernæ. Suggerit refidens cognoscit crimina regum: Stant vincti, seroque piget sub iudice culpa. *Sil.* Quæsitōr in alto Conspicuis folio pertentat crimina Minos Et iustis dirimit fontes. *Cl.* Ingreditur manesque adiit, regemque tremendum, Nesciaque humanis precibus mansuescere corda. *V.* Et Jovis arcanis Minos admissus. *H.* Nec verò hæc sine forte datæ sine iudice sedes, Quæsitōrque Minos urnam movet, ille silentium Conciliumque vocat, vitasque & crimina discit. *V.* Gnosius hæc Rhadamantus habet durissima regna; Castigatque auditque dolos, subigitque fateri Quæ quis apud superos, furto latatus inani, Distulit in se iam commissa piacula mortem. *V.* Forte sedens mediâ regni infelicitis in arce Dux Erebi, populos poscebat crimina vitæ, Nil hominum miserans, iratusque omnibus umbris. *Sil.* Tu damnatura nocentes Tu requiem latura piis, te iudice fontes Improbæ cogentur vitæ commissa fateri. *Cl.* Æacus huic pater est, qui iura silentibus illic Reddit, ubi Æoliden saxum grave Silyphon urget. *O.* Et judicantem vidimus Æacum. *H.* Non tamen immerito Minos sedet arbiter Orci. *Pr.* Tuque o! sævissime fratrum Cui servire dati manes, æternaque fontum Supplicia, atque imi famulatur regia mundi. *St.* Nec placare malæ datur aspera lumina Lethes. *St.* Dii quibus imperium est animarum, umbræque silentes. *V.* Vidit ut inferno Plutoni subdita regna &c. *T.*

INFERNORUM Furia, monstra. **PHR.** Luctus edax, Maciesque malis comes addita morbis, Et mærorum pastus fletu, & sine sanguine pallor, Curæque insidiaeque, atque hinc queribunda Senectus: Hinc angens utrâque manu sua guttura livor; Et deformem malum, ac scelere proclivis egestas Errorque infido gressu, & discordia gaudens. Permiscere fratrum cælo &c. *Sil.* Tristius haud illis monstrum, nec sævior ulla Pestis & ira Deum stygiis sese extulit undis. *V.* Vipereasque ciet stygiæ de valle sorores. *O.* Illa sorores nocte vocat genitas, grave & implacabile numen. *O.* (*Vide* FURIAE.)

INFERORUM Descriptiones. Stat chaos densum, tenebræque turpes, Et color noctis malus, & silentis Otium mundi. *S.* Tum Tartarus ipse Bis patet in præcepis tantum, tenditque sub umbras, Quantus ad ætherium cæli suspectus olympum. *V.* Vestibulum ante ipsum primisque in faucibus Orci Luctus & ultrices posuere cubilia curæ; Pallentesque habitant morbi, tristisque senectus, Et metus, & male suada fames, & turpis egestas (Terribiles visu formæ) lethumque laborque, Tum consanguineus lethi sopor, & mala mentis Gaudia, mortiferumque adverso in limine bellum, Ferreique Eumenidum Thalami, & discordia demens Vipereum crinem vittis innexa cruentis. *V.* Non prætā viridi læta facie germinant; Nec adulta leni fluctuat zephyro seges: Non ulla ramo sylvæ Pomiferos habet. Profundi vastitas horrida squallet foli; Et fœda tellus torpet æterno situ, Rerumque mæstus finis, & mundi ultima. Immotus ætæ hæret, &

igro sedet Nox atra mundo ; cuncta mœrore horrida Ipsaque morte pejor est mortis locus. S. Huc post Emeritam mortalia secula vitam Deveniunt , ubi nulla manent discrimina fari , Nullus honor , vanoque exutum nomine regem Protrahat Plebeius egens. *Cl.* Spelunca alta fuit vasto-que immanis hiatu Scrupea , tuta lacu nigro , nemorumque tenebris : Hic specus horrendum , & sævi spiracula ditis Monstrantur , ruptoque ingens Acheronte vorago Pestiferas aperit fauces. *V.* Est via declivis funestâ nubila taxo , Ducit ad infernas per mixta silentia sedes : Styx nebulas exhalat iners , umbræque recentes Descendunt illac , simulacraque functa sepulchris : Pallor , hyemisque rement latè loca senta. O. Continuo auditæ voces vagitus & ingens Infantumque animæ flentes in limine primo. *V.*

INFERORUM pœna. *Phr.* Furias amnemque severum Cocytum metuet , tortosque Ixionis Angues. *V.* Hæc iter Elysium nobis , at læva malorum Exercet pœnas , & ad impia Tartara mittit. *V.* Has omnes ignis avarus habet. *Pr.* Stridor ibi & gemitus pœnarum atroque tumultu Fervet ager : sæpe Eumenidum vocesque manusque In medium sonuere diem. *S.* Verane est fama , inferis tam fera reddi jura ; & obliros sui sceleris nocentes pœnas dare. *S.* Atque ea nimirum quæcumque Acheronte profundo Proditæ sunt esse , in vitâ sunt omnia nobis... Et Tityus nobis hic est , in amore jacentem Quem curæ volucres lacerant , atque exest anxius angor. *Lr.* Necnon & Tityos terræ omnipotentis alumnum Cernere erat per tota novem cui jugera corpus Porrigitur , rostroque immanis vultur adunco Immortale jecur tundens fecunda-que pœnis Viscera , rimaturque epulis , habitatque sub alto Pectore , nec fibris requies datur ulla renatis. Quid memorem Lapithas , Ixiona , Pirithoumque , Quos super alta silex , jam jam lapsura , eademque Imminet assimilis. Lucent genialibus altis Aurea fulcra toris , epulæque ante ora paratæ Regifico luxu ; furiarum maxima juxta Accubat , & manibus cohibet contingere meas ; Exurgitque faciem attollens , atque intonat ore. Hic quibus invisî fratres , dum vita manebat , Pulsatæve parens , & fraus innexa clienti ; Aut qui divitiis soli incubuere repertis ; Nec partem posuere suis , quæ maxima turba est ; Quique arma secuti Impia , nec vetiti dominorum fallere dexteras Inclusi pœnas expectant. *V.* Saxum ingens volvunt alii , radiisque rotarum Districte pendent : sedet æternumque sedebit Infelix Theseus ; Phlegiasque miserimus omnes Admonet , & magnâ testatur voce per umbras , Discite justitiam moniti & non temnere Divos. *V.* Ergo exercentur pœnis , veterumque malorum Supplicia expendunt ; aliæ penduntur inanes Suspensæ ad ventos ; aliis sub gurgite vasto Infestum eluitur scelus , aut exuritur igni : Quisque suos patimur manes. *V.* Aliam partem sua pœna coercet : Viscera præbebat Tityus lanianda , novemque Jugeribus distractus erat : tibi Tantrale nullæ Deprenduntur aquæ ; quæque imminet effugit arbor. Aut petis , aut urges ruiturum Sisyphæ saxum : Volvitur Ixion , & se sequiturque fugitque ; Moliturque suis lethum pa-

truelibus ausæ , Affidui repentem , quas perdunt , Belides undas. O. Tunc alius sævis religatur rupe catenis... Vipereo domat hunc æterna Megæra flagello. *Sil.* Hos variis mens ipsa modis agit : sua carpunt Facta viros. *V-F.* Tiphphoneque impexa ferros pro crimbus Angues Sævitur , & huc illuc impia turba fugit. Illi lunonem tentare Ixionis anxi Versantur celeræ noxia membra rota ; Porrectusque novem Tityus per jugera terræ. Assiduas atro viscere pavit aves. Tantalus est illic , & circum stagna , sed ærem Jam jam poturi deserit unda sitim. Et Danaï proles , Veneris quod numina læsit , In cava Lethæas dolia portat aquas. *T.* Verbera , carnifices , robur , pix , lamina , tædæ Quæ tamen & si absunt , at mens sibi conscia facti Præmetuens , adhibet stimulos torretque flagellis : Nec videt interea qui terminus esse malorum Possit ; nec qui sit pœnarum denique finis. *Lr.* Nec mortis pœnas mors altera finiet hujus Horaque erit tantis ultima nulla malis. O. Impios supplicia vinculis sæva perpetuis domant. *S.* Srat ferrea turris ad auras ; Tiphphoneque sedens pallâ succincta cruentâ Vestibulum infomnis servat noctesque diesque ; Hinc exaudiri gemitus & sæva tonare Verbera ; tum stridor ferri tractæque catenæ. Constitit Æneas , strepitumque exterritus hausit. Quæ scelerum facies (o ! virgo effare) quibulve Urgentur pœnis ? Quis tantus plangor ad auras. *V.* Continuo fontes ultrix accincta flagello Tiphphone quatit insultans ; torvosque sinistrâ Intentans Angues , vocat agmina sæva sororum. *V.* Vidi & crudeles dantem Salmonea pœnas Dum flammæ Jovis & sonitus imitatur Olympi. *V.* Exæquat damnum meritis , & muta ferarum Cogit vincita pari : truculentos ingerit uris , Prædoneque Lupis ; fallaces vulpibus addit. At qui desidia semper vinoque gravatus Indulgens Veneri voluit torpescere luxu , Hunc suis immundi pingues detrudit in artus. Qui iusto plus esse loquax , arcanaque suevit Prodere , piscosus fertur victurus in undas ; Ut nimiam pensent æterna silentia vocem. *Cl.* Hic tibi de furis scindit latus una flagello , Ut sceleris numeros confiteare tui. Altera Tartareis scotos dabit Anguibus artus ; Terria fumantes incoquet igne genas. O. Sub terris sunt jura Deum & tormenta. *Pr.* Noxia mille modis lacerabitur umbra ; tuasque Æacus in pœnas ingeniosus erit. O. Dubio tibi pendula rupes Immineat lapsu , volucer te torqueat axis ; Te refugii fallant latices , atque ore natanti Arescat decepta sitis ; dapibus relictis In tua mansurus migret præcordia Vultur. Quamquam omnes alii , quos hæc tormenta fatigant Pars quota sint Rufine tui ? quid tale vel audax Fulmine Salmoneus , vel lingua Tantalus egit ? Aut inconcesso Tityus deliquit amore. *Cl.* Sedantur gemitus Erebi , se sponte relaxat Squallor... Urna nec incertas versat Minoia sortes : Verbera nulla sonant nulloque fremencia luctu Impia dilatis respirant Tartara pœnis. Non rota suspensum præceps Ixiona torquet : Non aqua Tantalice subducitur invida labris. Solvitur Ixion ; invenit Tantalus undas ; & Tityus tandem spatiosos erigit artus. *Cl.* His addit scelerum pœnas... Quave animas subitisse necesse est Arbitria , æternosque nigris fornacibus ignes. *Vida.*

INFERORUM Anvii. PHR. Mœnia lata vides triplici circumdata muro, Quæ rapidus flammis ambit torrentibus undis Tartareus Phlegeton, torquetque fonantia saxa. *V.* Et locus infaustis quo conciliantur in unum Cocytus Phlegetonque vadis inamœnus uterque: Hic volvit lacrymas, hic igne redundat. *Cl.* Et pressio lacrymarum fonte resedit Cocytus, tacitissime Acheron obmutuit undis, Et Phlegethontæ requierunt murmura ripæ. *Cl.* Quos circum limus niger & deformis arundo Cocyti, tardaque palus inamabilis undâ. *V.* Terque fragor stagnis auditus Avernis. *V.* Cocyti stagna alta vides, Stygiamque paludem. *V.* Hinc via Tartarei quæ fert Acherontis ad undas. Turbidus, hic cœvo vastâque voragine gurgis Æstuat, atque omnem Cocyto eructat arenam. *V.* Quippe per infernas horrendo murmure valles Imperjuratæ laberis annis aquæ. *M.* Latè exundantibus urit Ripas sævus aquis Phlegeton; & turbine anhelio Flammarum resonans saxosa incendia torquet. Parte aliâ torrens Cocytus sanguinis attri Vorticibus fuit, & spumanti gurgite fertur. *Sil.* Tristior his Acheron sanie, crassoque veneno Æstuat; & gelidam eructans cum murmure arenam. Descendit nigrâ lentus per stagna Palude. Hanc opat saniem non uno Cerberus ore, Hæc & Tisiphones sunt pocula; & atrâ Megæra Hic sitit, ac nullo rabies extinguitur haustu. Ultimus erumpit lacrymarum fontibus amnis. Ante aulam atque aditus & inexorabile limen. *Sil.* Visendus ater flumine languido Cocytus errans. *H.* Umbrifero Styx livida fundo. *St.* Per flumina juro Infera sub terra Stygio labentia luo. *O.* Stygias jubet hoc audire Paludes. *O.* Stygi per flumina fratris, Per pice torrentes atrâque voragine ripas. *V.* Adjuro Stygi caput implacabile fontis, Dii cuius jurare timent & fallere noctem. *V.*

INFERIS damnari ad inferos mitti, mittere. PHR. Ite truces animæ; funestaque Tartara letho Polluite, & cunctas Erebi consumite pœnas. *St.* Sub tristitia Tartara mittit. *V.* Habentque Tartara Panthoiden iterum Orco Demissum. *H.* Vulnere Tartareas geminato misit ad umbras. *O.* Manesque Deam demittat ad imos. *V.* Ad immanes Erebi detrudor hiatu. *Cl.* Multos Danaum demittimus Orco. *V.* Fulmine Phœbigenam Stygias detruxit ad undas. *V.* Tisiphone in lucem Stygiis emissâ tenebris. *V.* Vel pater omnipotens adigat me fulmine ad umbras. *V.* Alias sub tristitia Tartara mittit. *V.* Noctis æternæ meditatus ignes, Te reservatum malè credis Orco; Dira fors mentem redimenda nullis Fletibus angit. *Sant.*

INFEROS adire. PHR. Illa quidem Stygiâ nabat jam frigida Cymbâ. *V.* Corpora viva nefas Stygiâ vectare carinâ. *V.* Jam te premet nox fabulaque inanes, Et domus exilis Plutonia. *H.* Atque fretum de totâ flumina terrâ Sic omnes animas locus accipit ille; nec ulli Exiguus populo est, turbamve accedere sentit. *O.* Conveniunt animæ, quantas violentior Auster Decutit arboribus frondes, aut nubibus imbres Colligit, aut frangit fluctus, aut torquet arenas. *Cl.* Vobis authoribus umbræ Non tacitas Erebi sedes Disiſſe profundi Pallida regna petunt. *L.* Innumeri quondam populi, domus omnis una. *Sil.* Umbræque recentes Descendunt illac

simulacraque functa sepulchris. *O.* Ingens vorago faucibus vastis pater; Latunque pandit omnibus populis iter. *S.* Huc post emeritam mortalia secula vitam Deveniunt. *Cl.* Venimus, & magnos Erebi tranavimus amnes. *V.* Ad Styga Tanaria est ausus descendere portâ Perque leves populos simulacraque functa sepulchro Persephonen adiit, inamœnaque regna tenentem Umbrarum Dominum. *O.* Quæ vinci potuit regia cantibus, Hæc vinci poterit regia viribus. *S.* Elysios olim liceat cognoscere campos Lethæamque ratem Cimmeriosque lacus. *T.* Ut subitus Vates pallentibus incidit umbris Lethiferasque domos, orbisque arcana sepulcri Rupit, & armato turbabit funere manes. *St.* Vitaque cum gemitu fugit indignata sub umbras. *V.* Tum vita per auras Concessit mœsta ad manes, corpusque reliquit. *V.* Et nunc magna mei sub terras ibit imago. *V.* Sed moriamur, ait, sic sic juvat ire sub umbras. *V.* Ingressus manesque adiit regemque tremendum. *V.* Fuvæ regna Proserpinæ Et judicantem vidimus Æacum. *H.* Ne tamen ad Stygias famulus descenderet umbras. *M.* Infernas si quis prior isset ad umbras. *M.* Bis Stygios innare lacus, bis nigra videre Tartara. *V.* Lethæa ad stagna reverti. *Pr.* Haud ullas portabis opes Acherontis ad undas. *V.* Nigrantefque domos animarum intrasse silentes. *Pr.* Infernas adiit domos. *P.* Effregit ecce limen inferni Jovis. *S.* Omnis hæc magnis vaga turba tertis Ibit ad manes, facietque inertî Vela Cocyto. *S.* Longus ad manes properatur ordo Agminis mœsti. *S.* Sed omnes una manet nox Et calcanda semel via lethi. *M.* Omnes eodem cogimur, omnium Versatur una, serius, ocyus Sors exitura & nos in æternum Exilium impositura cymbæ. *H.*

INFERI irremeabilis. PHR. Facilis descensus Averni, Sed revocare gradum, superasque evadere ad auras, Hoc opus, hic labor est. *V.* Cum semel infernas intrarunt funera leges, Non exorato stant adamante viæ. *Pr.* Panditur ad nullas janua nigra preces. *Pr.* Tanaria limen perit irremeabile portæ. *St.* Nec... Amplius objectam passus transire Paludem. *V.* Atque avidum chaos, Gradumque retro flectere haud unquam sinunt Umbræ tenaces. *S.* Nemo ad id fero venit, unde nunquam, Cum semel venit, potuit reverti. *S.* Nunquam amplius Convexa tetigit supera, qui merſus semel Adiit silentem nocte perpetuâ domum. *S.* Supprime jam lacrymas; non est revocabilis istis Quem semel umbriferâ navita lintre tulit. *O.*

INFERI exi e. PHR. Manesque Acheronte remissos. *V.* Quos ubi per varios annos per mille figuras Egit Lethæo purgatos flumine tandem Rursus ad humanæ revocat primordia formæ. *Cl.* Stygiis sese extulit undis. *V.* Cessit immanis tibi blandienti Janitor aulæ. *H.* Tenebrosâ sede Tyrannus Exierat. *O.* Opaca linquens diſis inferni loca, Adsum profundæ Tartari emissus specu. *S.* Si potuit manes arcessere conjugis Orpheus. *V.* In lucem Stygiis emissâ tenebris Pallida Tisiphone. *V.* Redditaque Euridice superas veniebat ad auras. *V.* Deus advocat agmine magno Immemores animas, supera ut convexa reſant. *V.*

INFERIÆ, arum. f.] Sacra mortuorum.] *Offrandes,*

Sacrifices qui se faisoient pour les morts. PHR. Ad-
 vento miseras fratris ad inferias. T. Inferias ex-
 tincto mittere. O. Manibus dare. O. Absenti ferat
 inferias, decoretve sepulchro. V. Tumulo quoque
 nomen habenti Inferias dederat cum fratribus He-
 ctor inanes; Desuit officio Paradisi praesentia tristi.
 O. Animas decore supremis Muneribus. V. In-
 ferias Orpheï Lethæa papavera mittes. V. Et nigram
 mactabis ovem. V. Fugientis preffit ocellos Mater,
 & in cineres ultima dona tulit. O. Tradita sunt
 tristes munera ad inferias. C. (Vide FUNUS.)
INFERIOR, ōris. *Plus bas, inferieur.* Inferior belli
 laude. Cic. Marte & armis. Pr. Inferiore genere
 ortus. Cic. Non inferiora secutus. V.
INFERIUS. Adv. *An dessous, plus bas.* Inferiusque
 suis fraterno. currere Luna Admiratur Equos. O.
 Cælum fides inferius mari. H.
INFERNĀ, ōrūm. n. TAC. *Les Enfers.* (Vide IN-
 FERI.)
INFERNĀS, ātis. omn. gen. VIT. *Qui croit dans des
 lieux bas.*
INFERNATĒS, ūm. PLI. *Tuscia populi maritimi.*
INFERNĒ. Adv. LR. *En bas.*
INFERNŪS, ā, ūm. *Qui est dessous, en bas.* Inferni
 Dii. Liv. Infernæ umbræ. M.
INFERŌ, fers, tulī, lātūm, ferrē. [Ferre intro.]
Mettre, ou porter dedans. SYN. *Inducō, invēhō,*
Intrādō, mīttrō. SYNT. Inferre in ignem. Caf. In
 aciem. Liv. Inferre facem tectis. Cic. Classē Oceano.
 L. Inferre sermonem de re. Cic. Inferre ratio-
 nibus. Col. Inferimus repido spumantia cymbia
 lacte. V. **INFERRĒ** aliquem. Cic. [Pro sepeli-
 re.] Enterer.
INFERRĒ se in templum, in urbem, in periculum.
 Cic. Per medios. V. [Pro irē, irrūrē.] *Aller, se
 jeter.* Equus infert se campo. V. Æneas foribus
 sese intulit altis. V. Hostem inferre se alicui. V. In-
 ferre pedem. Cic. Vestigia aliquo. Lr.
INFERRĒ. [Pro dirē, afficērē.] *Causar, faire cau-
 ser.* SYNT. Inferre cladem, metum, dolorem. Liv.
 Moram, spem. Caf. Sumprum, supplicia urbibus.
 Cic. Inferre crimen alicui. Cic. Morsus. O. Stu-
 prum. Cic. PHR. Turba armatas manus in illum
 intulit. O. Magnum illa terrorem intulerat Jovi. H.
 Inferre signa patriæ. Cic. **INFERRĒ** aliquid ex
 alio. Cic. *Inferer, conclurre.*
INFERVĒFACIŌ, ūs, fēcī, fūctūm, ērē. COL. *Faire
 boi liv.*
INFERVĒŌ, ēs, būi, ērē. CATO. & **INFERVES-**
CŌ, ūs, būi, ērē. *Boiillir avec.* PHR. Hoc ubi
 confusum sectis inferbuit herbis. H. (Vide FER-
 VEO.)
INFERŪS, ā, ūm. CIC. *D'en bas, qui est au dessous.*
 Inferum lumen, mare. Cic.
INFESTATOR, ōris. m. CIC. *Qui ravage, qui fait
 du dégât.*
INFESTĒ. Adv. LIV. [Hostilitēr.] *D'une maniere
 nuisible, hostilement.*
INFESTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Infester, endommager,
 nuire.* PHR. Charybdis infestat aquas. O. Supersti-
 tione infestare rudes animos. Col. Vineta Austris
 infestantur. Col. (Vide NOCTO.)
INFESTŪS, ā, ūm. [Noxiūs.] *Nuisible.* SYNT. In-
 festus amor. C. Clamor. Cic. Hostis, O. Infestum

odium. Cic. Infesta fortuna. Cic. Arma. O. Itinera.
 Caf. Senectus. Liv. Tela. V. Terra infesta Colu-
 bris. O. Infesto vulnere Pyrrhus Insequitur. V.
INFIBŪLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. CELS. *Boucler,
 liv.*
INIFICĒTE. Adv. V. PAT. *De mauvaise grace.*
INIFICĒTIÆ, ātūm. f. *Railleries, fudes.* Pleni ruriæ
 & inficetiarum Annales. C.
INIFICETŪS, ā, ūm. CIC. *Qui n'a rien d'agréable,
 grossier.*
INIFICIALIS, alē. & **INIFICIATOR**, ōris. CIC.
Qui nie quelque chose. In jus, o ! fallax atque infici-
 ator, eamus. Æ.
INIFICIĀS, irē. TER. [Pro negārē.] *Nier.*
INIFICIATIŌ, ōnis. f. CIC. [Negatio.] *Dénierment,
 Désaveu.*
INIFICIŌR, āris, ārūs sūm, ārī. [Negare.] *Nier.*
 PHR. Nec tuus & genitor nos inficiatus amicos. O.
 Notitiam pars est inficiata mei. O. Inficiandus
 amor. O. Progenies Phaëthon haud inficienda pa-
 renti. O. Varre Sophocleo non inficiande cothur-
 no. M. (Vide NEGŌ.)
INIFICIŌ, ūs, fēcī, fēcūm, ērē. *Teindre, frotter de
 quelque couleur.* SYN. *Imbuō, tingō, pērfundō.*
 PHR. Cultros infecit sanguine. O. Cortex nucis in-
 ficiens manus. O. Rubor igneus inficit ora. L. Vo-
 lumina fumi Infecere diem. O. Ora pallor albus
 inficit. H. Sanguis infecit aquas. O. Senecta caput
 infecit. T. Inficere ingenti longum curvamine cæ-
 lum. O. Infecit æquor sanguine Punico. H. Infici-
 tur teneras ore rubente genas. T.
INIFICĒRĒ vēnēnō. *Empoisonner, infecter.* PHR. Po-
 cula si quando saxa infecere Novercæ. O. Inficere
 rabe invidiæ. O. Inficit occultē medicans. V.
INIFICĒRĒ artibus, moribus. LIV. *Former, donner une
 teinture.* Otio, languore, desidiā animum inficere.
 Cic. *Corrompre, gât.*
INFIDELIS, elē. CIC. & **INFIDŪS**, ā, ūm. *Infide-
 lle.* SYN. *Pērfidus, fallax, mālēfidus.* SYNT.
 Infida pax. Liv. Proditio. O. Infidus vir. Pr. Infi-
 dum vulgus. H. Infidum mare. Lr. Infida & insta-
 bilis sedes. Plī. PHR. Novisque rebus infidelis Allo-
 brox. H. Infidos agitans discordia fratres. V. Neg
 violasse fidem tentantibus æquora prodest. O. Non
 infideles rebus arbitrar meis. H. Certus es Ænea
 cum fœdere solvere navem. O. Atque idem venti
 vela fidemque ferent. O. (Vide AMICUS. *Amicus
 infidelis.*)
INFIGŌ, ūs, fixī, fixūm, ērē. [Intus figere.]
Ficher, faire entrer. SYN. *Figō, dēfigō, imp ngō.*
 PHR. Scopuloque infixit acuto. V. Arma viri, tha-
 lamo quæ fixa reliquit. V. In hastis Præfixunt ca-
 pita. V. Postibus adversis figo. V. Viscera sic aliquis
 scopulus tua figat, ut olim Fixa sub Euboico
 Graja fuere sinu. O. Lancea Pirythoi costis im-
 missa Petræi pectora cum duro luctantia robore
 fixit. O. Adversū qui infixitur arbore mali. V. Fixus
 & in duris carparis viscera faxis. O. Fixus Helops
 jaculo est, quod pervia tempora fecit; Et missum
 dextra lævam penetravit ad aurem. O. Statque la-
 tus præfixa veru. T. Excipit immensum suspensa
 per ilia ferrum; Affixusque rati telo retinente pe-
 pendit. L. Infixum educeretektum. O. Infixum stri-
 det sub pectore vultus. V.

INFIGERĒ animo. [Metaph.] *Graver dans sa mémoire.* Infixa animis religio. *Liv.* Dolor hæret infixus animo. *Cic.* Quæ sint inculcanda, infigenda. *Pl.* Hærent infixi pectore vultus. *V.*

INFIMŪS, ā, ūm. *Le plus bas.* SYN. Imŭs, extrēmŭs, ūltimŭs pōstrēmŭs. SYN. Infimi homines. *Ter.* Infima fortuna. *H.* Infimo loco natus. *Cic.* Infimis precibus petere. *Liv.*

INFINDO, īs, ērē. *Fendre.* Telluri infindere fulcos. *V.* (Vide **FUNDO**.)

INFINITAS, ātis, & **INFINITIŌ**, ōnis. f. *Cic.* *Infinité, immensité.*

INFINITE. Adv. *Cic.* Infinitement, sans bornes. Dempro fine. *S.*

INFINITŪS, ā, ūm. *Infini, sans bornes, immense.* SYN. Inēxhāŭstŭs, Innūmērŭs, Intērmīnātŭs, pēpētŭŭs. PHR. Ex infinito contractum tempore bellum. *Lr.* His ego nec metas rerum, nec tempora pono Imperium sine fine dedi. *V.* (Vide **INNUMERUS**.)

INFIRMATIŌ, ōnis. f. *Cic.* Infirmitas, refutation.

INFIRME. Adv. *Cic.* Foiblement. SYN. Impōtētē, Imbēcillitēr.

INFIRMITAS, ātis. f. *Cic.* Infirmité, foiblesse. SYN. Infirmitas corporis. *Cic.* Virium. *Caf.* PHR. Hei? mihi perpetuus corpora languor habet: Seu viciant artus agræ contagia mentis, Sive mei causa est in regione, mali. Ut tetigi Pontum vexant insomnia, vixque ossa regis macies, nec juvat ora cibis... Nec viribus allevor ullis; Et nunquam queruli causa doloris abest. O. Nam neque sunt vires, nec qui color esse solebat: Vix habeo tenuem, quæ regat ossa, cutem. O. (Vide **ÆGER**, **ÆGROTO**, **MORBUS**.)

INFIRMITAS. [Pro inconstantia.] *L'inconstance.* Infirmitas nuptiarum. *Ter.* Infirmitas Gallorum qui sunt in consiliis capiendis mobiles, & novis plerumque student. *Caf.*

INFIRMŌ, ās, āvī, ātŭm, ārē. [Infirmitas reddere.] *Affoiblir.* PHR. Debilitat vires animi, mutatque vigorem. *V.* Infirmare fidem testis, testem, veritatem, legem. *Cic.*

INFIRMŪS, ā, ūm. *Yor, isimus.* Infirme, faible, inconstant. SYN. Invalīdŭs, lāngŭidŭs, ēnervī, frāctŭs, Imbēcillŭs, mōllī, dēbilī. SYN. Infirma ætas mens. O. Senectā. *T.* Valetudo. *Cic.* Infirmitas animus. *Ter.* Infirmæ vires. *T.* Infirmitas corpus. O. Caput. *H.* Infirmi lacerti. O. PHR. Infirmitas baculo sustinet artus. O. Dum petit infirmus nimium sublimia pennis. O. Longior infirmum ne lassat epistola corpus. *B.* Torpent ad prælia vires. *V.* Sed enim gelidus tardante senectâ Sanguis hebet, frigentque effæta in corpore vires. *V.* Infirmitas causa pusilla nocet. O. (Vide **ÆGER**.)

INFIRMŪS. [Pro debilis.] *Foible.* Vinum infirmi saporis. *Col.* Cibus infirmus. *Cel.* Infirma classis. *Cic.* Infirma res ad probandum. *Cic.*

INFIT. DEFECT. [Pro incipit.] *Il commence.* PHR. Ita farier infit. *V.* His vocibus infit. *V.* Alloquitur morientem & talibus infit. *V.* Infit, eo dicente, &c. *V.*

INFLAMMATIŌ, ōnis. f. *Cel.* Inflammation.

INFLAMMŌ, ās, āvī, ātŭm, ārē. *Enflammer, allu-*

mer, brûler. SYN. Inflammaré fatum. *Cic.* Animus. *Cic.* Magno inflammatus amore. *V.* Inflammari scelere, furore, spe potiendi. *Cic.* Inflammare odiis. *St.* Inflammare invidiam. *Cic.* His dictis, incensum animum inflammavit amore. *V.*

INFLATIŌ, ōnis. f. *Cel.* Enflure, tumeur.

INFLATIŪS. Adv. *Avec trop d'enflure.* Inflatiŭs aliquid commemorare. *Caf.*

INFLATŪS, ūs. m. *Cic.* Le soufflé, le vent qu'on donne à un instrument. Inflatus divinus. *Cic.* L'inspiration.

INFLECTŌ, īs, flectī, flectŭm, ērē. *Fléchir, courber, p ier.* SYN. Incŭrvŏ, cŭrvŏ, flectŏ, tŏrquēŏ, cŏntŏrquēŏ, sinŭŏ, rēcŭrvŏ. SYN. Inflectere oculos. *Cic.* Curfus. *Pl.* Caput. *C.* Radices in nodum. *Col.* Inflecta cervix. *V.* Inflexum cornu. *C.* Aratrum. *V.* Genu. *Pr.* Inflecta pūppis. *Pl.* Inflecta in se cornua. *Pl.* Vox senum ad misericordiam inflecta. *Cic.* PHR. Colla cave inflectas, ad summum obliqua Theatrum. *Pl.* (Vide **CURVO**, **FLECTO**.)

INFLECTERĒ. [Pro placere.] *Fléchir, appaiser.* PHR. Solus hic inflexit sensus, animumque labantem Impulit. *V.* Lacrymis inflectere patrem. *St.* Voces inflectere cantu. *T.* Faire des roulemens, des inflexions de voix.

INFLEXIBILIS, ilē. *PL.* Inflexible. (Vide **IMMOBILIS**.)

INFLEXIŌ, ōnis. f. *Cic.* Courbement, pliment.

INFLIGŌ, īs, xi, ctŭm, ērē. [Pro incutere.] *Appliquer aëssus avec violence.* SYN. Impingŏ, incutŏ, imprimŏ, infŏrŏ. SYN. Infligere plagam, vulnus, colaphum, turpitudinem alicui. *Cic.* Graves usuras. *Paul.* PHR. Manibus tollit cratera duabus Infigitque viro. O.

INFLO, ās, āvī, ātŭm, ārē. [Turgescere.] *Enfler.* PHR. Nec dum etiam audierant inflari classica. *V.* Inflavit cum pinguis ebur, Tyrrhemus ad aras. *V.* Tumidoque inflatur Carbasus Austro. *V.* Tu calamos inflare leves; ego dicere versus. *V.* Silenum somno videre jacentem Inflatum Hesternum venas, ut semper, Iaccho. *V.* Inflata tumescunt Colla, O. Quin illis Jupiter ambas Iratus buccas inflat. *H.* Inflatus aquis fluvius. *Liv.*

INFLARĒ. [Metaph.] *Enorgueillir.* PHR. Crescentem tumidis infla sermonibus utrem. *H.* Examinat lentus spectator, sedulus inflat. *H.* Inflatus & tumens animus. *Cic.* Inflatus spe atque animis. *Cic.* Cum animos rumor inflasset. *Cic.*

INFLŪŌ, īs, fluxī, fluxŭm, ērē. *Confler.* PHR. In mare purpureum violentior influit Austris. *V.* Fortunæ influentis dona. *S.* Influentia negotia. *Pl.* Influit fluvius in pontum. *Cic.* INFLUERĒ in animos, in aures populi. *Cic.* S'insinuer, se glisser. Menti dolor influit. O. Animis illabere nostris. *V.* (Vide **FLUO**.)

INFLŪVIŪM, īi. n. *V-PAT.* Epanchement.

INFODIŌ, īs, fodi, fossŭm, ērē. *Enferrer, enfouir.* SYN. Infodere corpora terræ. *V.* Parum est uniones collo gestari, nisi infoderentur corpori. *Pl.* Unguibus infodiunt fruges. *V.* Squalentes infode conchas. *V.*

INFODERĒ. [Pro fodere.] *Crenser.* Infodere sulcum. *Col.* (Vide **FODIO**.)

INFORMATIŌ, ōnis. f. *Cic.* Idée, representation.

INFORMIDATŪS, ā, ūm. *SIL. Qui n'est pas craint.*
 INFORMIS, mē. *Info me, qui n'est qu'ébauché.* *SYNT.*
 Caro informis & inaninā. *PLI.* Informes alvei. *LIV.*
 Informis exitus. *TAC.*

INFORMIS [*P o d e f o r m i s .*] *Disforme, défiguré.* *SYNT.*
 Informe cadaver. *V.* Informes hyemes. *H.* Informia regna. *L.* Informis situs. *H.* Limus. *V.* Nota. *PR.*
PHR. Nec sum adeo informis : nuper me in littore vidi. *V.* [*Vide DEFORMIS.*]

INFORMŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [*Rem inchoare nec perficere.*] *Former, ébaucher, tracer.* *SYN.* Fingō, figūrō, delinēō. *PHR.* His informatum manibus jam parte politā Fulmen erat. *V.* Ingentem clypeum informant. *V.* INFORMARĒ Oratorem. *QUIN.*
Metaph. Animus à naturā bene informatus. *CIC.*
Bien fait, bien tourné.

INFORMARĒ [*Pro animo concipere.*] *Se représenter, se figurer.* Informare Deos conjectura. *CIC.* Effigiem informat latiam. *SIL.*

INFORŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLA.* Percer. [*Vide FORO.*] INFORARĒ. *PLA.* [*Ad forum deferre.*] *Citer en justice.*

INFORTUNATE. *Adv. PLA.* [*Infelicitē.*] *Malheurusement.*

INFORTUNATŪS, ā, ūm. *TER.* Malheureux, infortuné. *PHR.* O ! infortunatum senem. *TER.* Hāc ubi damnatā fati tellure locarunt Castra duces. *L.* [*Vide INFELIX, MISER.*]

INFORTUNIŪM, ī, n. *Infortune, malheur, disgrâce.* *SYN.* Cālāmītās, infelicitās, exitiūm, clādēs. *EPITH.* Grāvē, cālāmītōsūm, tristē, insperātūm, crudelē, misērūm, lēvē. *PHR.* Tua me infortunia ludent. *H.* Neve morer referens tristes ex ordine casus. *O.* Suffecitque malis animus. *O.* At poteras, inquis, meliūs mala ferre silendo. *O.* Luctu serieque malorum Victus. *O.* Et consolantia verba Dixerunt... nec enim fortuna querenda. *Sola tua est ; similes aliorum respice casus, Mitius ista feres : utinamque exempla dolentem Non meate possent relevare. O. Essemus miseri sine crimine ; forsque querenda Non celanda foret, lacrymæque pudore carent. O. Duri solatia casus. V. Expone feriem cædis : gaudet animus ærumnas meas tractare totas. S. Pectora longis hebetata malis. S. Mente jacens & acerbo saucius ictu. O. Et similes iterum luctus fortuna reduxit. CL. Liceat cognoscere sortem... scire peto quæ forma mali : quamcumque dedistis. Fortunam, sit nota, feram. CL. Sensumque malis detraxerat usus. Quis populi tunc vultus erat, quæ murmura furtim, Nam miseris nec flere quidem aut lenire dolores Colloquiis impune licet. CL. Luctusque ferebant Et mala, vel duri lacrymas motura Catonis. L. Nocui mundo, cunctosque fugavi A causâ meliore Deos. L. Auger ingenium dolor ; rebusque miseris acuitur solertia. *COM.**

INFRA. *Præp. Dessous, sous.* *SYN.* Subter, dēorsūm. *SYNT.* Infra ætatem. *LIV.* Infra sensum, ingenium. *H.* Infra fe humana omnia ducit. *CIC.* Cogebant infraque locum concedere. *LR.* An mare quod supra memorem, quodque alluit infra. *V.*

INFRACTIŌ, ōnis. *f.* Infractio animi. *CIC.* Découragement.

INFRÆNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *BRIDER.* *SYN.* Frēnō. *PHR.* Infrænare Equos. *LIV.* Infrænant alii cur-

rus. *V.* Infrænare navigia anchoris. *PLI.* [*Metaph.*] *Retenir, arrêter.* [*Vide FRÆNŌ.*] INFRÆNATĪ Manipli. *SIL.* Equites. *LIV.* [*Quorum Equi frænos non habent.*] *Dont les Chevaux ne sont point bridés.*

INFRÆNŪS, ā, ūm. & INFRÆNIS, nē. *Qui est sans bride, sans frein.* *PHR.* Sed quid ego infrænovolitare per æthera cursu Passus Equos. *COL.* Illum infrenis Equi lapsu tellure jacentem. *V.* Et Numidæ infræni cingunt. *V.*

INFRAGILIS & INFRAGIBILIS, ilē. *Qu'on ne sauroit rompre, qui ne s'affoiblit pas.* *PHR.* Si vox infragilis, pectus mihi firmius esset. *O.* Animumque tenere Infragilem. *O.* Infragibilis animi rigor. *SEN.*

INFRĒMŌ, is, frēmū, frēmītūm, ērē. *Fremir, faire du bruit.* *SYN.* Frēndō, frēmō, Indignōr. *PHR.* Acrius infremuit, trepidumque exterruit orbem. *SIL.* Substitit, infremuitque ferox. *V.*

INFRĒNDĒŌ, ēs, ūi, ērē. [*Dentes Præ irā invicem collidere.*] *Grincer les dents.* *SYN.* Frēndēō. *PHR.* Dentibus infrendens gemitu, graditurque per æquor. *V.*

INFRĒQUĒNS, ōntis. [*Qui non frequentat.*] *Qui vient rarement en un lieu.* Infrequens sum Romæ. *CIC.* Parcus decorum cultor & infrequens. *H.*

INFRĒQUĒNS [*Parum frequentatus.*] *Où il y a peu de gens, peu nombreux.* Infrequens senatus. *CIC.*

INFRĒQUENTĪA, æ. *f.* Peu d'affluence, petit nombre. Infrequentia senatūs. *LIV.*

INFRĪCŌ, ās, āvī, ātūm, & clī, ictūm, ārē. [*Idem quod fricare.*] *Frotter.* [*Vel fricando illinere.*] *Enduire.* Infricare vas cinere. *PLI.* Cinerem vasi. *COL.*

INFRĪCTIŌ, ōnis. *f.* *CEL.* *Friktion.*

INFRĪGŌ, is, xī, ctūm, ērē. *PLI.* [*Simul frigere.*] *Frir avec... dedans.* [*Vide FRIGO.*]

INFRĪNGŌ, is, frīgī, frāctūm, ērē. *Rompre, mettre en pieces.* *SYN.* Frāngō, cōnfrīngō, pēfrīngō. *SYNT.* Infringere lilia, vestes. *O.* Infringere colaphum. *TER.*

INFRĪNGĒRĒ [*Per transl.*] *Affoiblir, reprimer.* *SYNT.* Infringere vires alicujus. *PR.* Animos. *LIV.* Infringere jus. *TAC.* Decreta senatūs. *CIC.* Conatus hostium. *CÆS.*

INFRACTŪS, ā, ūm. [*Valde fractus.*] *Cassé, rompu, brisé, affoibli.* *PHR.* Turnus ut infractos adverso Marte Latinos Defecisse videt. *V.* Infractaque tela cruentar. *V.* Infractaque constitit ira. *O.* Infractaque minæ. *SIL.* Torpent infractæ ad prælia vires. *V.* Infractus ævo. *LIV.* Infracta & blanda loquela. *LR.* *Un parler mignard.* Infracta & amputata loqui. *CIC.* *A demi mort, à bâtons rompus.* Longæ auriculæ infractaque. *PL.* [*i. non fractæ, seu erectæ.*] *Droites.* [*Vel potius fractæ seu pendulæ.*] *Pendentes, baissées.*

INFRĪŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *COL.* *Emier dedans, égruger.*

INFRŌNS, ōndis, & INFRŌNDIS, dē. [*Sine frondibus.*] *Qui n'a point de feuilles.* Hic campi infrōndes, hic spicula tineta venenis. *O.*

INFRUCTŪŌSŪS, & INFRUGĪFĒRŪS, ā, ūm. *Infructueux, stérile.* Infructuosæ vites. *COL.* Preces. *PLI.* [*Vide STERILIS.*]

INFRUNITŪS, ā, ūm. *SEN. FOU, insensé.* [*Vide STULTUS.*]

INFUCÖ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLA. Farder.* (Vide Fucō.)

INFŪLĀ, ā. f. v. & **INFŪLĒ**, ātūm. f. *Cic.* [Fascia in modum diadematis.] *Mitre, Turban.* *EPITH. Sācrā, ālbā, lōngā, gēmmātā, aurēā, divēs. PHR.* Linea dum niveā circumdatur infula vittā. *V.* Infula virgineos circumdata comptus. *Lr.* Sacratas diripis capitis infulas. *S.* Labentem pietas, nec Apollinis infula texit. *V.* Ambiat ut fulvas infula longa comas. *O.*

INFULATŪS, ā, ūm. *SUE. Qui porte la mitre. PHR.* (Vide EPISCOPUS.)

INFULCIÖ, is, fī, tūm, īrē. [Ingērērē.] *Mettre dedans...* Infulcire verbum locis omnibus. *SUE. Employer par tout.*

INFULGĒNS, ēntis. *Replendissant.* Sæpe pater Divūm templo infulgente revīens. *C.* (Vide FULGĒNS, LUCIDUS.)

INFUMIBŪLUM, li. n. [Ut legunt aliqui apud plin.] *Tuileau de cheminée.*

INFUMÖ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLI. Fumer, s'cher à la fumie.*

INFUNDIBŪLUM, li. & **INFUSÖRIUM**, li. n. *COL. Un Entonnoir.*

INFUNDÖ, is, fādī, fūsum, ērē. *Verfer dedans...* *SYN.* Fündö, injiciö, immittö, ingērö, instillö. *PHR.* Imbres Desuper infundam. *V.* Certatim largos humeris infundere rores. *V.* Infundere faucibus. *COL.* In vas. *COL.* Funde capacibus Unguenta de conchis. *H.* Frontique invergit vina sacerdos. *V.* Infundere opus ceris. *Ph.*

INFUNDERE Poculum. *H. Verfer du vin. PHR.* Vina novum fundam calathis Arvisia nectar. *V.* Oblivioso lævia melleo ciboria exple. *H.* Et nobis pronā funde falerna manu. *T.* Vinaque fundebat pateris. *V.* Puer quis ex aulā capillis Ad cyathum statueret unctis. *H.* Minister veluti puer falerni, Inger mī calices amatores. *C.* Et liquidas mixto nectare fundit aquas. *O.*

INFUSÖS, ā, ūm. *Repandū, versé.* *PHR.* Infuso in aures succo. *PLI.* Infusa terræ maria. *PLI.* Infusus populus. *V. Metaph.* jam sole infuso jam rebus luce reiectis. *V.* Et mens infusa per artus. *V.* Colloque infusus amantis. *O.*

INFURNIBŪLUM, li. n. *PLI. Une pelle à feu.*

INFUSCÖ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Noircir, tâcher.* *SYN.* Obscūrö, miculö. *PHR.* Summaque jejuna sanie infuscatur arena. *V.* Ne maculis infuscet vellera pullis. *V.*

INFUSCARĒ Metaph. *Corrompre, gâter.* *SYNT.* Infuscare saporem. *COL.* Infuscari barbarie. *Cic.* Infuscare viam. *PLA. i. aquā diluere.* Infuscate sonum. *PLI. Enrouër.*

INFUSCŪS, ā, ūm. *COL. Noiratre.* (Vide FUSCUS.)

INFUSIÖ, ōnis. f. & **INFUSŪS**, ūs. m. *PLI. Infusion.*

INGĀVÖNES, ūm. *PLI. Germania populi.*

INGEMNÖ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Doubler, redoubler, reïterer.* *SYN.* Gēmīnö, cōngēmīnö, duplicö, iterö, cōnduplicö. *PHR.* Hostiles ingeminavit opes. *O.* Curæ ingeminant rursusque resurgens Sævitur amor. *V.* Ingeminant Austri, & densissimus imber. *V.* Ingeminant abruptis nubibus ignes. *V. i. ingeminantur.* Tum liquidas Corvi presso ter gutture voces Aut

quater ingeminant. *V.* Nunc dextrā ingeminans ictus, nunc ille sinistrā. *V.* Terrorem ingeminant. *V.* Ingeminant plausum Tyrii. *V.* Et vox assensu nemorum ingeminata remugit. *V.* Nobilitas ingeminata. *O.*

INGEMISCO, *Cic. & INGEMÖ, is, mūt, mītūm, ērē. *Gemir, se plaindre.* *PHR.* Daphni tuum Pænos etiam ingemuisse Leones Interitum &c. *V.* Num fletu ingemuit nostro. *V.* Propriis ingemuisse malis. *O.* Ingemuere jacentem Inachidæ. *Sr.* Depresso incipiat jam tum mihi Taurus aratro Ingemere. *V.* Ingemere agris. *Tac. Laboribus. H.**

INGENERÖ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Engendrer, causer.* *PHR.* Deus ingenerat iras. *S.* Non decet tam vetus sine liberis nomen esse, sed in diem semper ingenerari. *C.* (Vide GIGNO.)

INGENICULATŪS & INGENICULARIŪS, rīi. m. *Vin. [Borealis sideris nomen.] L'agenouillé, constellation.*

INGENIÖSE, iūs, īsīmē. *Adv. Cic. Ingenieusement, avec esprit. PHR.* Tuasq; Ingenio laudes uberiore canam. *O.*

INGENIÖSŪS, ā, ūm, iör, īsīmūs. *Ingenieux, spirituel. SYN.* Sölērs, sägāx, pērspicāx, subtilis, indūstriūs. *PHR.* Inter Sauromatas ingeniosus eram. *O.* Ingenii mirā dexteritate valens. Tuasque Æacus in pœnas ingeniosus erit. *O.* Furtum ingeniosus ad omne. *O.* Centum puer artium. *H.* Ingeniosa gula. *M.* Venerabile soli Sortiti ingenium divinorumque capaces. *J.* Profundi fervidus ingeni. *Sarb.* Cui ingenii benigna vena est. *H.* Ingenium cæleste suis velocius annis. *Surgit. O.* Ingenium ingens Inculto latet hoc sub corpore. *H.* Ennius ingenio maximus, arte rudis. *O.* Mens tua sublimis supra genus eminet ipsum; Grandius ingenio nec tibi nomen inest. Maxime qui tanti mensuram nominis implet; Nec finis ingenium nobilitate premi. *O.* Florentibus occidit annis Moribus ambiguum major, an ingenio? *Pol.* Et vi consilii promptus & ubere Venā divitis ingeni. Te rerum sapiens usus & imperi, Te felix operum spiritus addecer, Et vox se populo fundere largior, Plenā flumine copiaz. *Sarb.*

INGENIÖSŪS [Pro habili.] *Propre. PHR.* Ad segetes ingeniosus ager. *O.* Ad causas ingeniosa fuit. *O.* Et vox mutandis ingeniosa sonis. *O.*

INGENITŪS, ā, ūm. [Quasi una natus.] *Qui est naturel. SYN.* Innātūs, insitūs. *PHR.* Ingenitum corpori virus. *PLI. De serpente.* Ingenita stat nobilitatis in illo Pulcher honos, & digna suis natalibus ora. *O.*

INGENIUM, li. n. *Le naturel, l'humeur, le genie. SYNT.* Ingenio suo vivere. *Liv. Sævior ingenio. O.* Fervidus ingenii. *Liv.* Promptum ad asperiora ingenium. *Tac.* Ingenio servire. *Pr.* At quibus ingenium est immanuetumque ferumque. *O.* Ego mite parentis Ingenium verbis ad publica commoda movi. *O.* Ingenium res Adversa nudare solent, celare secundæ. *H.* Scelerumque immune refumit Ingenium. *Cl.* (Vide INDOLES.)

INGENIUM. *L'esprit, le genie, le talent. EPITH.* Cāpāx, exīmīum, prēstāns, divēs, emīnēns, cōpiōsum, fērāx, ūbēr, felix, fētilē, bēnīgnūm, solērs, sägāx, ācrē, ætēum, illūstrē, ūbērīūs, fōrtē, cūl-tūm, prōmptūm, pērspicāx, subtilē, prēclārūm, nobilē,

nobile, sublime, fervidum, divinum, cultum. Docile, mobile, memor, vivax. Tardum, hebes, durum, molle, iners, pingue, parvum, rude, incultum, ignobile, invalidum, atrox, fœvum, crudelē, sceleratum. SYN. Mens, animus, acumen, spiritus. Venā ingenii. H. Mētis vigor. H. Ingenii vires. O. Solertia industriā. SYNT. Ingenii acies, acumen, igniculi, gratia, tarditas. *Quin.* Lumen. *Cic.* Vena benigna ingenii. H. Velocis vigor ingenii. O. Ingenio certare. *Lr.* Valere. O. Ingenium claudicat. *Lr.* Deficit. O. Ingenium cœnæ. *Pl.* i. apparatus ingeniosus. Vectus ingenii velis. *Pl.* *Phr.* Felicia mentis femina. O. Ingeniūque vocas carmen inertis opus. O. Grande doloris Ingenium est, miserisque venit solertia robur. O. O! quantum est subitis casibus ingenium. *M.* Divitis ingenii est immunia Cæsaris acta Scribere. O. Sæpe summa ingenia in occulto latent. *Pl.* Rapido ferventius anni Ingenium. H. Ingenii est experientis amor. O. Ingeniam æquiparans mores. O. Ingeniis investigata *Oracula.* O. Dum properat furor ingenique morari Tempestas renuit. *Vida.*

INGENII *Vis & laus.* *Phr.* Aurum & opes, & rura frequens donavit amicus: Qui velit ingenio cedere rarus erit. *M.* Singula ne referam nil non mortale tenemus, Pectoris exceptis ingeniique bonis. En ego cum patriā caream vobisque domoque; Raptaque sint, adimi quæ potuere mihi; Ingenio tamen ipse meo comitorque fruorque: Cæsar in hoc potuit juris habere nihil. O. Mirēmurque magis quos munera mentis adornant; Quam qui corporeis capere bonis. *Avien.* Ingenium quondam fuerat pretiosius auro; At nunc barbaries grandis, habere nihil. O. Nam neque Pyramidum sumptus ad sidera ductis; Nec Jovis Elzi cælum imitata domus, Nec Mausolæi dives fortuna sepulchri Mortis ab extremâ conditione vacat. Aut illis flamma, aut imber subducit honores; Annorum aut ictu pondera victa ruunt: At non ingenio quæsitum nomen ab ævo Excidet; ingenio stat sine morte decus. *Pr.* Si mihi difficilis formam natura negavit; Ingenio formæ damna rependo meæ. O.

INGENIUM [Acuere, alere. *Quin.* Imbuere artibus, excolere. *Cultiver son esprit.* *Phr.* Ego nec studium sine divite venâ, Nec rude quid prosit video ingenium. H. Non est ingenii cymba gravanda tui. O. Quamvis ingenio non valet, arte valet. O. Non tibi parvum Ingenium, non incultum est, nec turpiter nirtum; Sed linguam caulis acuis. H. Scimus & ad nostras cum se tulit impetus artes, Ingenii currant flumina quanta tui. O. Ingenium est fortunarius arte. H. Non hæc mihi cantat Apollo: Ingenium nobis ipsa puella facit. *Pr.* Ingenium molitur ab arte. O. Ingenii stimulos subdere. O. Adde quod ingenium longâ rubigine læsum Torpet, & est multo quam fuit ante, minus. Fertilis affido si non renovetur atratio; Nil nisi cum spinis gramen habebit ager. O. Verum non eadem tamen omnibus esse memento Ingenia inventus sæpe est cui carmina curæ. Cui placeant Musæ, cui sit non læva voluntas, Nititur ille tamen frustra, & contendit inani Delusus studio, veritisque accingitur ausis, Numina læva obstant, precibusque vocatus Apollo. Orabit melius causas fors ille,

animoque Naturam, & cæcos rerum scrutabitur ortus. Sæpe tamen cultusque frequens, & cura docentum Imperat ingenii, naturaque flectitur arte. *Vida.*

INGENIUM *Adversis fractum.* *Phr.* Da mihi Mœoniden & tot circumspice casus: Ingenium tantis excidet omne malis. O. Dolor artibus obstat; Ingeniumque meis substitit omne malis. O. Scilicet ut limus venas excæcat in undis; Læsaque suppresso fronte resistit aqua; Pectora sic meæ sunt limo viatiata malorum; Et carmen venâ pauperiore fluit. O. Ingenium tantis se cladibus atrox Dejicit. *Cl.* Quod non ingenio, quod non profecimus arte, Quod mea sit longo mens prope victa situ: Quod mala subrepens imos, seu pestis, in artus Subruerit fracto corpore segnities &c. *Sann.*

INGENS, tis. *Grand, considerable, extraordinaire.* SYNT. Ingens animus, amor, dolor, fletus, gloria, clamor, corpus, arbor, bellum, metus, pudor, ventus, vox, umbra, pluvia, moles, saxum, rus. *V.* *Phr.* Populæque ingentem farris acervum. *V.* Ingentes animos angusto in pectore versant. *V.* Ingenti ramorum protegat umbrâ. *V.* Concipit ingentes iras. O. Ingens animi femina. *V.* Ingens armis, corpore. *V.* Eloquio. *St.* Instat montis Equum... ædificant. *V.* Ipse arduus, altaque pulsat Sidera. *V.* O! famâ ingens, ingentior armis. *V.* Cavæ concessum ingentis. *V.*

INGENUE. Adv. [Libère & simplicitér.] *Ingenument, noblement.* Ingenué loqui, fateri. *Cic.* Ingenué gratus, educatus. *Cic.*

INGENUITAS, aris. f. *Condition, état de celui qui est né libre.* Ingenuitatis jus, ornamenta. *Cic.*

INGENUITAS [Per transl.] *Ingenuité, candeur.* Probitatem & ingenuitatem præ se ferre. *Cic.*

INGENUOS, a, um. [Qui liber natus est.] *Qui est né libre.* *Phr.* Quos non ingenuos habeat clarosque parentes. *H.*

INGENUUS [Ingenuo homine dignus.] *Honnête, franc.* SYNT. Ingenua facta, facies. *Pl.* Ingenuus puer. *H.* Color. *Pr.* Ingenuæ genæ. O. Amor ingenuus. *H.* Animo ingenuo facere aliquid. *C.* Aut pudor ingenuus, aut reticendus amor. *Pr.* Artibus ingenuis quæsitæ est gloria multis. *i. liberalibus.* *Ovid.* Per gemitus nostros ingenuasque cruces Parce precor lassio. *M.* *i. animo ingenuo & libero susceptas.* Vide Nobilis, honestus, vel sincerus, probus, candidus.

INGERÖ, is, gēssi, gēstūm, ērē. *Fetter, verser dedans.* SYNT. Injicō, immittō, infērō, intrādō, impōitō, præbēō, suppēditō. SYNT. Ingerere saxa, tela in aliquem. *Liv.* Ingerere vulnera. *Tac.* Nomina alicui. *Tac.* Ingere ligna foco. *T.* Scelus sceleri ingerit. *S.* Fugientibus ingerit hastas. *V.* Ingesta contumulatur humo. *V.* (Vide JACIO.)

INGESTABILIS, ilē. *Pl.* *Qu'on ne peut porter.*

INGIGNÖ, is, gēnūi, gēnitūm, ērē. *Engendrer, produire avec...* natura cupiditatem veri ingenuit homini. *Cic.* Ingenitæ stat nobilitatis in illo Pulcher honos, & digna suis natalibus ora. O. (Vide GIGNO.)

INGLÖMÉRÖ, as, avi, atūm, arē. *Accumuler.* *Phr.* Sed plurimus Auster Inglomerat noctem, tenebrosa volumina torquens. *St.* (Vide GLOMERO.)

INGLŌRIŪS, ā, ūm. [Ignobilis, nullam laudem consecutus.] *Qui n'a acquis aucune gloire.* SYN. Inhonorūs, villis, abjectūs, ignobilis, indēcorūs, incōgnitūs. PHR. Vox ingloria. St. Inglorius militiæ. Tac. Inglorius ausi. SIL. i. qui tentata non efficit. Ense levis nudo parmāque inglorius albā. V. Horridus alter Defidiā, latamque trahens inglorius alvum. V. (Vide IGNIBILIS.)

INGLŪVIES, ēī. f. [Sinus gutturis avium.] *Le jabot des Ois. aux.* Hic Piscibus atram Improbis ingluviem, ranisque loquacibus explet. V.

INGLŪVĪES [Metaph. voracitas.] *Glonnerie, gourmandise.* SYN. Gūlā, edācītās, vorācītās, aviditās. EPITH. Improbā, tūrpis, fœdā, vorāx, insatiābilis, inexplētā, inēxsātūrābilis, prōfundā. PHR. Avicur atque parentis Præclaram ingratā stringat malus ingluvie rem. H. Quorumque profundam Ingluviem non Ægeus, non alta Ptoopontis. Expleat. Cl.

INGRĀNDĒSCŌ, īs, dūt, ērē. COL. Croître. (Vide CRESCO.)

INGRĀTĒ. Adv. Cīc. Avec ingratitude. Tac. Avec peine. Ferre aliquid ingrātē. Tac.

INGRĀTĪS. TER. & INGRĀTĪS. Cīc. Abl. abs. malgré soy, à regret. PHR. Effugere haud potis est: Ingratis hæret. Lr. Cadant ingratis illa necesse est. Lr.

INGRĀTŪS, ā, ūm. Desagréable, qui ne plaît pas. SYN. Injēcundūs, mōlēstūs. PHR. I. nunc ingratis offer te irrisu periculis. V. Joci non ingrati. O. Saporis ingrati caseus. Col. Ingrata superbia veneri. H. Ingrata tempora. H. Ingratus ut dormiam. Ter. [i. ingratis.] *Malgré moi.*

INGRĀTŪS. Ingrat, méconnoissant. PHR. Ingrati animi crimen. Cīc. Læserat ingrato Leo perfidus ore magistrum. M. Ingratos ante omnia pone fodales. I. M. Est aliqua ingrato meritum exprobrare voluptas. O. Hac fruar: hac de te gaudia sola feram. O. Quod vivis... hoc ipsum ingratus quod potes esse, meum est. O. Nil agis o! frustra meritum oblite meorum. O. Meritisne hæc gratia tantis. Redditur, hac vitam servatam dote: rependis. O. Vadis oblitus mei... excidimus tibi. S. Tantane te fallax cepere oblivia nostri... cunctane Lethæis meris feruntur aquis. O. Hoc pretium vitæ, vigilator mque laborum Cepinus! O. Define de quoquam quidquam bene velle mereri; Aut aliquem fieri posse putare pium. Omnia sunt ingrata &c. C. Nil terra ingrato pectore pejus alit. Saut. At sincerum odiis quisquis compensat amorem, Is miser exitiis omnibus unus erit. aut. (Vide BENEICIUM. Beneficii memor.)

INGRAVESCO, īs, ērē. S'apésantir, croître, se redoubler. SYN. Ingravescit malum, morbus. Cīc. Ingravescit annona. Cæs. i. carior fit. Ingravescere defatigatione. Cīc.

INGRĀVŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Affaïsser, rendre plus incommode, algrir. SYN. Grāvŏ, āgrāvŏ, prēmŏ, ōpprēmŏ. PHR. Ingravat puppem. St. Ingravat hæc ævus Drances. V. Ille meos casus ingravat, illa levat. O. Ingravat hoc quod abest; levat hoc, quod præstat amorem. O.

INGRĒDĪOR, ēris, ēsūs sūm, ēdī. Entrer. SYN. Intrŏ, inēŏ, subēŏ. SYN. Ingredi in viam. Plī. Infundum, in vitam. Cīc. Ingredi colles. O. Iter. Liv.

PHR. Hæc ingressa vias. St. Nostro Limine formosos intulit illa pedes. Pr. Vicinaque Tybridis arva Intrabo. V. Ingredere o! Teuctrum fortissime. V. Quis novus hic nostris succedit sedibus hospes. V. Et caligantem nigrā formidine lucum Ingressus. V. (Vide INTRO.)

INGRĒDĪ [Pro irē incēdērē.] Marcher. Ingreditur campo. V. Ingredi iter pedibus. Cīc. Mare navibus. Liv. Pecoris generosi pullus in arvis. Altiūs ingreditur. V. Ingredi patris vestigiis. Cīc. Vitam. Cīc. Viam vivendi. Cīc. (Vide EO, AMBULO.)

INGRĒDĪ [Pro incēpērē.] Commencer. SYN. Ingredi in causam, in orationem. Cīc. Ingredi studia, vitam, viam vivendi. Cīc. Studia, consulatum. Quin. PHR. Ingredior tibi res antiquæ laudis & artis. V. Consilia, & vitæ diversum iter ingreditur. J. Mœnia prima loco, fatis ingressus iniquis. V.

INGRESSŌ, ōnis. f. & INGRESSŪS, ūs. m. Cīc. Entrée. Plani ingressus. SIL. INGRESSŪS Hominis. Cīc. Le marcher, l'allure. INGRESSŪS Orationis. Quin. Le commencement.

INGRŪŌ, īs, ūt, ērē. [Conferitum & Gruum more invadere.] Fondre avec impetuosité, être prêt de fondre sur, menacer. SYN. Irruŏ, instŏ, āgrēdīŏr, lācēsŏ. PHR. Si bellum ingrueret. V. Armorumque ingruit horror. V. Ac ferreus ingruit imber. V. Ingruit Æneas Italici, & prælia miscet. V. Ingruit inviros. Liv. Inguens periculum, fatum, metus. Liv. Morbus. Plī. Ingruit frigus. Col. Vitibus ingruit umbra. V. (Vide AGGREDIOR, vel IMMINEO.)

INGUEN, īnis. n. Laine. PHR. Inguen ad obscenum suctuctis usque facetus. Vestibus. H. Complectitur inguina cortex. O.

INGUINARIĀ, æ. f. Plī. Herba inguinum doloribus utilis.

INGURGĪTATŌ, ōnis. f. CEL. Yvrognerie, excès de boire, & de manger. (Vide EBRIETAS, vel GULOSUS.)

INGURGĪTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Se remplir le ventre avec excès. SYN. Ingurgitare se cibis. Cīc. Inmerum. Pla.

INGURGĪTĀRĒ Metaph. [Pro immērgērē.] Se jeter. Ingurgitare se in flagitia. Cīc. In copias alicujus. Cīc.

INGUSTĀBĪLĪS, īlē. Dont on ne peut goûter. Bacca ingustabilis. Plī.

INGUSTĀTŪS, ā, ūm. Dont on n'a point goûté. Ingustata mihi, porrexerit ilia Rhombi. H.

INHĀBĪLĪS, īlē. Inhabile, incapable. Inhabilis ad consensum. Liv.

INHĀBĪTĀBĪLĪS, īlē. Cīc. Inhabitable.

INHĀBĪTATŌ, ōnis. VIT. Demeure, séjour.

INHĀBĪTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Habiter, faire son séjour. Animus in oculis inhabitat. Plī. (Vide HABITO.)

INHÆRĒŌ, ēs, hæsī, hæsūm, ērē. & INHÆRĒSCŌ, īs, ērē. Être attaché, joint. SYN. Parris cervicibus inhærebat. Cīc. Inhæret in mentibus. Cīc. Inhæreere voluptatibus. Cīc. Prioribus vestigiis. Col. PHR. Accipitque manu, dextramque amplexus inhæsit. V. (Vide HÆREO.)

INHÆRĒS, ēdis. V-MAX. Qui n'est pas héritier.

INHALŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Halitum emittere. Souffler, pousser son haleine. PHR. Tetros nec inhalat

odores. *L.* Cum ore foetido teterrimam nobis popinam inhalasset. *Cic. i. Halitum popinam redolentem*

INHIBĒŌ, ēs, bū, būm, ērē. *Empêcher, retenir.* *SYN.* Cōhibēŏ, prōhibēŏ, impēdiŏ. *SYNT.* Inhibere manum. *Cur.* Fletus. *O.* Vires suas. *O.* Mentem à probro. *C.* Inhibere frānos. *Liv.* Inhibere alvum. *Plī. i. Sistere.* Parcite jam Rutuli & vos tela inhibete Latini. *V.* Cursus inhibebat Equorum. *O.*

INHIBĒRĒ. [*Pro minari.*] *Menaſer, intimider.* Inhibere supplicia alicui. *Cic.* Imperia. *Liv.* (*Vide MINOR.*)

INHIBĪTŌR, ōis. *m. QUIN.* *Qui empêche, qui défend avec menaces.*

INHĪŪ, ās, āvī, ātūm, ārē. [*Hiscēre.*] *Bâiller, ouvrir la bouche.* *PHR.* Tenuitque inhians tria Cerberus ora. *V.* Oraque sicca ferunt trepidorum inhiasse Luporum. *St.* Attonitis inhians animis. *V.*

INHĪARĒ. *Per transl.* *Aspirare ad aliquid.* *PHR.* Fraternos inhians obitus. *St.* Gazis inhians. *S.* Congestis undique faccis. *Indormis inhians.* *J.* Nec varios inhians pulchrā testudine postes. *V.* Inhiare aliquem. *Plā. i.* *Ejus advenum appetere.* (*Vide DESIDERO.*)

INHŌNESTĒ. *Adv.* *Cic.* *D'une manière mal-honnête.*

INHŌNESTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [*Dedecorare.*] *Deshonneur.* *SYN.* Fēdŏ, infāmŏ, mādūlŏ, dēdēcŏrŏ. *PHR.* Ne cadat (*Equus*) & multas palmas inhonester adeptas. *O.* Dedecorant bene nata culpa. *H.*

INHŌNESTŪS, ā, ūm. *Deshonnête, honteux.* *SYN.* Turpis, fēdūs, pūdendūs, prōbrŏsūs, ignōbīlīs, indēcēns. *SYNT.* Inhonestus homo. *Teē.* Exitus. *Pr.* Inhonestā mors. *Pr.* Cupiditas. *Cic.* *PHR.* Exitus hic nobis non inhonestus erit. *Pr.* Truncas inhonesto vulnere nares. *V.*

INHŌNŌRĀTŪS, ā, ūm. *INHŌNŌRĪFYCŪS.* *Sen.* *INHŌNŌRŪS*, ā, ūm. *Qui n'est pas honnoré.* *SYN.* Inglōriūs, indēcŏr. *PHR.* Quæque inhonoratæ, non & dicemur inultæ. *O.* Objectæque inhonorus fronde Sacerdos. *St.* Facies inhonora. *Sil.* Usunque medendi Maluit, & mutas agitare inglorius artes. *V.* Irisam sine honore ratem Sergestus agebat. *V.* Patriam remeabo inglorius urbem. *V.* Non tamen indecorem tua te regina relinque. *V.* Extremā jam in morte: nec hoc sine nomine Lethum Per gentes erit. *V.*

INHŌRREŌ, is, ūī, ērē, & **INHŌRREŌ**, ēs, ūī, ērē. *Ette horissē, frissonner avec horreur.* *SYN.* Et inhorruit unda tenebris. *V.* Agitatus inhorruit aer. *O.* Spicea jam campis cum messis inhorruit. *V. i.* *Intrēmisseit.* (*Vide HORREO.*)

INHŌSPĪTĀLĪS, ālē. & **INHŌSPĪTŪS**, ā, ūm. *Inhabitable.* *SYN.* Nōn hābitābilis, ināccēsūs, invīūs, āvīūs, dēfērtis, incūltūs. *PHR.* Inhospitale litus. *Plī.* Inhospitalis Caucasus. *H.* Barbara me tellus & inhospita littora Ponti, &c. *O.* Et inhospita tecta tyranni Ingredior. *O.* Et Numidæ infreni cingunt & inhospita Syrtis. *V.* Indeferta & inhospita Tesqua. *H.*

INHŪMĀNĒ, & **INHŪMĀNĪTĒR**. *Adv.* *Cic.* *Inhumainement, cruellement.*

INHŪMĀNĪTĀS, āis. *f. CŌ.* *Inhumanité, cruauté.*

INHŪMĀNŪS, ā, ūm. *Inhumain, barbare, dur.* *SYNT.* Inhumana barbaria. *O.* Gens, vox. *Cic.* Cruditatis. *Liv.* *PHR.* Semper inhumanos habet officiosus amicos. *M.* Lector inhumanā liber ab invidiā. *M.* Illi robur, & æstrixplex Circa pectus erat, qui fragilem Truci Commisi Pelago ratem. *H.* Extremum Tanain si biberes Lycæ, Sævo nupta viro, nec tamen... Plorares, &c. (*Vide CRUDELIS. DURUS.*)

INHŪMATŪS, ā, ūm. *Qui n'est pas enterré.* *SYN.* Insēpultūs, incūmūlatūs. *PHR.* Interea socios inhumataque corpora terræ Mandemus, qui solus honos Acheronte sub imo est. *V.* Nos animæ viles, inhumata, insectaque turba. *V.* Cernis ibi mortuos & mortis honore carentes. *V.* Canibus data præda Latinis Alitibusque jaces. nec te tua funera mater Produxi. *V.* Aut inhumata premunt terras (*corpora*) & dantur in altos Indolata rogos... Vagantur indeflectæ animæ. Non locus in tumulos, non sufficit arbor in ignes. *O.* Sine honore sepulchri. *O.* Aut exanimum tibi corpus amici. *V.*

INHŪMŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLI.* *Enterrev.* (*Vide SEPELIO.*)

INĪBĪ. *Adv.* *Lū.* *en ce lieu.* Inibi esse. *Cic.* Inibi dicta sunt. *Plā.*

INJECTIŌ, ōis. *f. QUIN.* *L'action de se saisir.*

INJECTŌ, ās, ārē. *FREQ.* *Se saisir, se jeter dessus.* *PHR.* Ausus erat furto dextram injectare. *St.*

INJECTŪS, ūs. *m. L'action de jeter.* Injectus pulveris. *Plī.* (*Vide JACTUS.*) **INJECTŪS** animi. *Liv.* *Reflexion, idée.*

INJICIŌ, jeci, jactūm, ērē. *Jetter dedans, on dessus.* *SYN.* Jāciŏ, immittŏ, infērŏ, ingērŏ. *SYNT.* Injicere in ignem. *Ter.* Injicere ardorem. *Liv.* Curam alicui. *Cer.* Catenas, certamen, laqueum. *Liv.* Fugam. *Plā.* Formidinem. *Cic.* Ignem capitolio. *Cic.* Manus in aliquem. *Cic.* Injicere spem, religionem, plagam. *Cic.* Injicere Pontem. *Liv.* Arma regno. *St.* Metum in pectus. *Plā.* Vincula animo. *Cic.* *PHR.* Injiciunt ipsi ex vincula fertis. *V.* Injecit fræna licentiæ. *H.* Injicere manum Parcæ. *V.* Medium se injecit in agmen. *V.* Brachia collo Injicit. *O.* Incontinentes injiciat manus. *H.*

INIMICE. *Adv.* *Cic.* [*Hostiliter.*] *En ennemi.*

INIMICITĪĀ, æ. *f. & INIMICITĪĀ, ātūm. *f. Inimitié, haine.* *SYN.* Ōdiūm, dīsīdīūm, similitas, inimicūm pectūs. *V.* *EPITH.* Grāvis, ātrŏx, hŏstilis, fūnēstā, crūdēlis, invētērātā, ācērbā, fērŏx, impācātā, tēnāx, invīsā, tīmēndā, infēstā, āmārā. *PHR.* Nullæ sunt inimicitia, nisi amoris, acerbæ. *Pr.* Fratrum quoque gratia rara est: Imminet exitio vir conjugis, illa mariti. *O.* Ira truces inimicitias & funebre bellum (*genuit.*) *H.* Pax erit hæc nobis donec mihi vita manebit, Cum pecore infirmo quæ solet esse Lupis. *O.**

INIMICŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Rendre ennemi.* *PHR.* Et misera inimicat urbes. *H.* Hostiles inimicent classifica turmas. *St.*

INIMICŪS, ā, ūm, ūŏr, īsīmūs. *Ennemi, nuisible.* *SYN.* Hŏstīs, ādvērsāriūs. *SYNT.* Inimicus ensis, ignis. *V.* Vulcanus. *Plā.* Inimica fames. *O.* Fortuna, numina. *V.* Inimicus alicui. *Cic.* In aliquem. *Plā.* Inimicior amicitia vox nulla, &c. *Cic.* *PHR.* Gens inimica mihi Tirthenum navigat æquor. *V.*

Pallet, & hostiles credit adesse manus. O. Pœnasque inimico à sanguine sumit. V. Hostilis facies occurrat, & omnia turbet. V. Ecce inimicus atrox magno stridore per auras Insequitur. V. Feris inimica virgo. H. Littora littoribus contraria, fluctibus undas Imprecor, arma armis, pugnent ipsique nepotes. V. Hostes inimicaque castra. V. Inimicus Pontibus amnis. Sil. Inimico pectore fatur. H. Semperque odiis & crimines Drances infensus. V.

INIMITABILIS, ille. *Quin.* [Quod quis imitari non potest.] *Inimitabile.*

INIQUE, ius, iustum. Adv. *Injustement*, à tort. Iniquè pacisci, facere. *Cic.* Iniquè comparatum. *Cic.*

INIQUITAS, atis. f. *Cic.* *Iniquité*, injustice. *SYN.* Injustitia, *EPITH.* Impia, crudelis, scvā, dira, nequitia, dōlus, improbitas, nefas, scelus. *PHR.* Secundum in fraudes hominum genus... Nec vitia præmia fraudum... Videntes raptō populos luxuque solutum. Omne decus, multaque oppressum nocte pudorem. Vis colitur, jurisque locum sibi vendicat enlis, Et probis cessit virtus... Nemo infons, pacem servant commercia culpæ. *Sil.* Et perjuriam quondam Cercopum exosus, gentisque admissa dolosa. O. Prosperum & felix scelus Virtus vocatur fontibus parent boni. Jus est in armis, opprimit leges timor... Certant in omne facinus. *J.* Tu quem nequitia procacior Delectant nimium salesque nudi. *M.* Iniquitas loci. *Liv.* *Desavantage.* Iniquitas temporum. *Cic.* *La misère, le malheur.*

INIQUUS, à, um. [Non æquatus.] *Inégal*, *raboteux.* Iniquus locus ascensu. *Liv.* Pugna congressus iniqua. *V.* *Incompar.*

INIQUUS. *Funeſte, desavantageux.* *PHR.* Vertumnis, Quotquot sunt, natus iniquis. *H. i.* *Iratis.* Vitiis iniquus. *H.* Iniquus casus. *V.* Sidus iniquum genitibus. *L.* Et iniquo pondere raſtri. *V. i.* *Mugno.* Verum hæc spatis exclusus iniquis (*angustis*) Prætereo. *V.* Spatioque subit Sergestus iniquo. *V.* Iniqua Mente tulit. O. *Avec imagination.* Vultu spectant iniquo. O.

INIQUUS. [Qui contra æquitatem facit.] *Injuste, inique, déraisonnable.* *PHR.* Iniquus iudex. O. Legem sancimus iniquam. *H.* Pretium pietatis iniquum. O. Contemptor Amulius æqui. *V.* Quæ tu perverse Menalca, &c. *V.* Te vitat pessimè, &c. *V.* Proh superi? quantum mortalia pectora cæcæ Notis habent: ipſo sceleris molimine Tereus Creditur esse pius; laudemque à crimine sumit. O. Secleratas sumere pœnas. *V.* Inimica bonorum Lingua. *C.* Atras parentum pejor avis, tulit Nos nequiores progeniem daturus. Vitiosorem. *H.* Sed & illa propago Contemprix superum, scvæque avidissima cædis. O. Æqui contemptor. O. (Vide **SCELERATUS**.)

INITIA, ōrum. n. *Cereris sacra, ita dicta.* Tanquam ea sint vitæ principia, ait *Cic.* Initiorum dies. *Liv.* *Les fêtes de Ceres.* Tua, mater, ipitia. *C.* (Vide **FESTUM**.) Hinc **INITIAMENTA**, ōrum. *SEN.* & **INITIATIO**, ōnis. f. *SUE.* *Initiation.* *Introduction dans les mystères.*

INITIŌ, as, avi, atum, are. *Cic.* [Sacris imbueret.] *Initier dans les mystères d'une Religion.*

INITIUM, ii. n. *Le commencement, l'entré.* *SYN.*

Principium, exordium, primordium, cœptum, cōpia, exorsū, fons, origō, cāpit. *EPITH.* Grandē, insignē, dulcē, fortunatum, illustre, lætum, jucundum, gratum. *Triste, infelix, acerbum, infautum.* *SYNT.* Initium iræ. *Ter.* Initium capere. *Caf.* Dare rei, ducere ex re, facere à re, sumere. *Quin.* Ponere. *Cic.* *PHR.* A te principium tibi desinet: accipe jussis Carmina cœpta tuis. *V.* Audacibus annue cœptis. *V.* Dii nostra incepta secudent. *V.* Pertasum magni incepti rerumque tuarum. *V.* Et in melius tua, qui potes, orſa reflectas. *V.* Expediam primā repetens ab origine famam. *V.* Expediam & primā revocabo exordia pugnæ. *V.* Per longa exorsa tenebo. *V.* Hinc mihi prima mali labes. *V.* Ex unā pendebat origine bellum. O. Quota lues eruperit ortu. *Cl.* Ab origine mundi. *V.* Ante mare & terras, & quod tegit, omnia cælum. O. Generis primordia nostri. O. Unde nova ingressus hominum experientia cœpit. *V.*

INJUCUNDĒ. Adv. *Cic.* *Désagréablement.*

INJUCUNDITAS, atis. f. *Cic.* *Désagrément.*

INJUCUNDUS, à, um. *Désagréable*, qui n'a nul agrément. *SYN.* Ingratus, molestus, tristis. *SYNT.*

Injucundus labor. *Cic.* Odor. *Pli.*

INJUDICATUS, à, um. *Quin.* *Indecis.*

INJUNGŌ, is, nxi, nctum, ère. *Joindre avec, ensemble.* *SYNT.* Injungere pondus Bobus. *Cl.* Amicitiam cum aliquo. *Pli.* Manus injectæ pedibus. *S.*

INJUNGERE detrimentum. *Cic.* Injuriam. *Liv.*

[Pro inferre.] *Faire causer.* **INJUNGERE** manus officium. *Col.* Laborem. *Pli.* [Pro imponere,

jubere, præcipere.] *Ordonner, imposer.*

INJURATUS, à, um. *Cic.* *Qui n'a point juré.* Injurato plus crederet mihi, quàm jurato tibi. *Pla.*

INJURIA, æ. f. *Injure, injustice, mauvais traitement.* *SYN.* Injustitia, iniquitas nōxā damnum. *EPITH.* Intolerabilis, scvā, atrox, dira, molesti, indignā. *PHR.* Manet altā mente repostum Judicium Paridis, spretæque injuria formæ. *V.* Nostræque injuria cædis. *V.* Si sceleris tanta est injuria nostri. *V.* Quælibet extinctos injuria suscitavit ignes.

O. Nec sola hæc ad nos injuria venit ab illo. O. Nec contumeliæ graves. *C.* Fit nota injuria partu.

O. Foribus injuriam defendere. *Pla.* Non maximæ sunt injuriæ quæ interdum iras maximas faciunt. *Ter.*

INJURIA. *Injure.* *SYN.* Convicium, maledictum, prōbrum, amara dicta. *V.* Verba canina. O. Op-probrum, contumeliā, effusi felle sales. O. Voces molestæ. *Pr.* *PHR.* Et tulit ad Clymenen Epaphi convicia matrem. O. Et verbis odia aspera movi. *V.* Efficiam posthac ne quemquam voce laceſas. *V.* Pudet hæc opprobria nobis. Et dici potuisse, & non potuisse refelli. O. Minusque. Ni procul abſcedat, conviciaque insuper addunt. O. Neve in me stolidè convicia fundere linguæ. Admiremur eum. O. Addidit obscenis convicia rustica dictis. O. Sed nunc quoque turpes Litibus exercent linguas; pulſoque pudore Quamvis sint sub aqua, sub aqua maledicere tentant: Ipsæque dilatant parulos convicia riſtus. O. Quid immerentes hospites vexas Canis. Ignavus adversum Lupos? *Quin* huc inanes, si potes, vertis minas. An si quis atro dente me petiverit, Inultus ut flebo pner. *H.*

INJURYÖR, äris, äris sum, äri. SEN. *Faire du tort, causer du dommage.*

INJURIOSE. Adv. CIC. *Injustement, à tort.*

INJURIOSUS, & INJURIUS, ä, um. *Injurieux, injuste, nuisible.* SYN. Injustus, nocivus, damnosus, contumeliosus. PHR. Id tu tibi laudi ducis, at injurium est. Ter. Injuriosus aridus ventis ferat. H. Injurioso pede prorsus Stantem columnam. H.

INJUSSUS, us. m. Injussu meo. TAC. *Sans mon ordre.* Injussu populi. CIC.

INJUSSUS, ä, um. *Qu'on n'a point commandé, à qui on n'a point ordonné.* PHR. Non injussa cano. V. Ut nunquam inducant animum cantare rogati; Injussi nunquam desistant. H. Arborei foetus alibi, atque injussa virescunt gramina. V.

INJUSTE. Adv. *Injustement.* SYN. Iniquè. SYNT. Injuste dicere, facere. CIC.

INJUSTITIÄ, æ. f. *Injustice.* SYN. Iniquitas, injuria. PHR. Quoties probrosa recurat Fraus innexa toro, duræque injuria pacis, Junctæque non æquo regum connubia pacto. RUA. Non metuunt leges; sed cedit viribus æquum; Victæque pugnaci jura sub ense tacent. O. Ibi fas ubi maximâ merces. Cl. Legum nullus honos; nulla est reverentia juris: Venalis judex auro, venalia jura; Fraus fecura sui; jus scelerique datum. SALT. (Vide INIQUITAS.)

INJUSTUS, ä, um. *Injuste, déraisonnable.* SYNT. Injustus vir. CIC. Amor. O. Injusta sententia. O. Lex. T. Injustum bellum. O. PHR. Est mihi namque domi pater, est injusta Noverca. V. Justitiam de mente fugarunt. C. Injusta tenebat Regna. O. Sævit & injustitiam jus sibi ubique facit. O. Injusto sub face viam dum carpit. V. i. *Graviori onere.*

INNABYLIS, ille. O. *Qu'on ne peut passer à la nage.* Sic erat instabilis tellus innabilis unda. O.

INNASCÖR, äris, natus sum, sei. *Naître, croître dans.* PHR. Innata rubus Robora. O. Innatus in nobis amor scientiæ. CIC. Vitium nobis innatum. CIC. Innata libido. O. Urenda filix innascitur agris. H. Cecropias innatus Apes amor urget habendi. V.

INNÄTÖ, & INNÖ, äs, ävi, ätüm, äre. *Surnager.* PHR. Necnon & torrentem undam levis innatat Alnus. V. Innatat unda fratri dulcis, leviorque marinâ est. O. Carpere prata fugâ fluviosque innate rapaces. V. Innabant pariter fluctusque secabant. V. Lactuâ innatat stomacho. H. Innatat pluma aquis. Pl. In Tyberim innatavit. Pl. Innat aquæ. Liv. Classis innat mare. S. Pisciculi in hiantem concham innatarunt. CIC.

INNAVIGABILIS, ille. LIV. *Qui n'est point navigable.*

INNAVIGÖ, äs, ävi, ätüm, äre. S. *Naviger, voguer de l'us.* (Vide NAVIGO.)

INNECTÖ, is, nexum, nexum, ere. *Lier avec.* Attacher a... SYN. Colligö, äs. Adnectö, ligö, vincio. PHR. Tum lactea colla Auro innectuntur. V. Palmis amborum innexit arma. V. Laqueo fauces innectere; O. Pedem vinculis innexa Columba. V. Ambobus... Innectens colla lacertis. O. Innectere tempora fertis. O. Causasque innecte mo-

randi. V. Et fraus innexa clienti. V. (Vide VINCIÖ.)

INNITÖR, äris, itus, & itus sum, niti. [Inhæ-rere, incumbere.] *S'appuyer dessus.* PHR. Fractæque innititur hastæ. St. Stivæque innixus arator. O. Innitens baculo. O. Cubito innixa. V. Innixus hastâ. Liv. Humero dextro. P. In fratrem innixus obiit. Pl. Hæc arte innixus Hercules arces tetigit igneas. H. Sceptroque innixus eburno. V. Gradibus acclivis oburnis. L. Mite nec in rigido pectore pone caput. O. Et requievit humo; pressitque & gramen & ipsum; Inque sinu juvenis positâ cervice reclivis Sic ait, ac mediis interfert oscula verbis. O. Innituntur illi ejus secreta. TAC.

INNÖCENS, äntis. *Innocent, qui n'est point criminel.* SYN. Insons, inegër, inculpatus. SYNT. Innocens mulier. H. Epistola. CIC. Innocens factorum. TAC. Innocentem damnare. CIC. PHR. Integer vitæ scelerisque purus Non eger Mauri jaculis nec arcu. H. Nil confire sibi, nullâ pallefcere culpâ; H. Sancta ad vos anima atque innocens istius inscia culpæ Descendam magnorum haud unquam oblitus avorum. V. Immunes cædis habere manus. Inculpata, scio, vita fidesque tua est. O. Et adhuc sine crimine vixi: Fama, velim quæras, crimine nostra vacat. O. Non ego cæde nocens in Ponti litto-ra veni; Mixtaque sunt nostrâ dira venena manu. O. A culpâ facinus scitis abesse mea; Stultæque mens nobis, non scelerata, fuit. O. Si scelus ingenio scitis abesse meo. O. At bene si quæras fortunæ crimen in illo Non scelus invenies quod enim scelus error habebat. O. Sine crimine vitam degere. V. Nec fore perpetuam sperat sibi Muminis iram, Conscius in culpâ non scelus esse suâ. O. Summæ criminis unus abes. O. Sæpe Diespiter Neglectus incesto addidit integrum. H. Immunis aram si tetigit manus. H. Mors innocentem sola fortunæ eripit. S. (Vide SANCTUS. PECCATUM. Abstinerè à peccato.)

INNÖCENTES martyres, quis Herodes occidi jussit. PHR. Fama Palæstinum subito fert undique regem, Florentem teneris orbasse nepotibus urbem, Quos frustra infantes passim ferro-impus hausit, Dulcia linquentes vagitu lumina vitæ: Palluit, applicuitque sinu perterrita mater (Mria) Infantem... Lugent orbe sua pignora matres, &c. Vida. Ergo jubet plenas numerofo funere cunas Proh! facinus pueris esse feretra suis, Vulneribus vix membra patent, nec flebilis amplum Repperit in minimo corpore plaga locum. Heu? pueri primogenitricis ab ubere rapti Nescierant vitam, cum didicere mori. Immaturo neci primoque inlimine vitæ Occidit immerito funere captâ cohors. Saut. Salvete flores Martyrum: Quos lucis ipsò inlimine Christi infecutor sustulit Seu turbo nascentes Rosas Apollinaris.

INNÖCENS. [Pro innoxius.] *Qui ne nuit pas.* PHR. Quis curam neget esse te decorum Propter quem fuit innocens ruina. M. Hic innocentis pocula Lesbia Duces sub umbra. H. Innocentior uva quæ decerpta, diu pendit. Pl.

INNÖCENTER, ius, isimè. *Innocemment, sans malice, sans nuire.*

INNÖCENTIA, æ. f. CIC. *Innocence, éloignement* Q O O o iij.

de tout crime. SYN. Intēgritās, sanctitās, probritās mōrūm. PHR. Quid tibi nunc mores profunt actumque pudicā Omne ævum, & tanto jam placuisse viro. Quid tenuisse animum contra sua sacula rectum. Altius & vitiiis exeruisse caput. O. Conscia mens recti famæ mendacia rider; Sed nos in vitium credula turba sumus. O.

INNOCŪE. Adv. SUE. *Sans faire du mal, sans nuire.*

INNOCŪS, ā, ūm. *Qui ne nuit point.* SYN. Innō- xius, innōcens. SYNT. Innocuum iter, genus. O. Opis innocua. O. PHR. Ut grandine tecta Inno- cūa percussa sonant. 7. Ludimus innocuis ver- bis. M.

INNOCŪS. [Cui nulla sit noxa.] *Qui ne reposit alicui damage.* SYN. Illāsus, intēgēr, inōffēn- sus, indēmnis. PHR. Donec rostra tenent siccum, & sedere carinæ Omnes innocuæ. V. Littusque ro- gamus Innocuum. V.

INNŌTĒSCŌ, is, ōtū, ērē. [Clārēscere nōtūm fieri.] *Devenir celebre.* PHR. Fallimur an nostris innouit illa libellis. O. (Vide FAMOSUS. FAMA. Famam quarere.)

INNŌVŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. CIC. *Renouveler, innover.*

INNŌXIŪS, ā, ūm. *Innocent, qui n'est pas cou- pable.* Innexus & innoxius servus. PLA. (Vide INNOCENS.) INNŌXIŪS. *Qui ne nuit point.* PHR. Innoxii saltus. PLI. Innoxior vita. CATO. Mis- cuerunt herbas & non innoxia verba. V. Tactuque innoxia molli Lambere flamma comas. V. (Vide INNOCUUS.) INNŌXIŪS. [Intēgēr, saluus.] *Qui n'a pas été endommagé.* Faba à curculionibus innoxia. COL.

INNŪBĀ, æ. f. *Qui n'est, ou qui n'a pas été mariée.* SYN. Cælebs, innūptā, vīrgō. PHR. Innuba per- maneo. O. Solane perpetuā mærens carpere ju- ventū; Nec dulces natos, & largē diffuso lumine ridet. Lr. Qualis innubis dies &c. S. (Vide SERE- NUS. DIES, Dies serenus.)

INNŪBILŪS, ā, ūm. & INNŪBIS, bē. Sērēnūs. *Qui n'est point couvert de nuées.* PHR. Semperque innubilis æther Integit, & largē diffuso lumine ridet. Lr. Qualis innubis dies &c. S. (Vide SERE- NUS. DIES, Dies serenus.)

INNŪBŌ, is, nūpsī, nūptūm, ērē. LIV. *Prendre un mari.* (Vide NUBO.)

INNŪBŪS, & INNŪPTŪS, ā, ūm. *Qui ne se ma- rie point.* PHR. Quod solus egeret Connubiis ste- rilesque diu consumeret annos impatiens nescire to- rum nullasque mariti illecebras, nec dulce patris cognoscere nomen. Cl. Pueri innuptæque puellæ. V.

INNŪMÉRABILIS, ilē. CIC. & INNŪMĒRO- SŪS, ā, ūm. PLI. & INNŪMĒRŪS, ā, ūm. *Innumbrable.* PHR. Innumabilis Annorum series. H. Innumabilibus plagis vexata per ævum. Lr. Numeroque carentis arenæ H. Numeroque copia major erat. O. Excedit numerum meritorum sum- ma tuorum. O. Cunctus ab innumero me tener ho- ste locus. O. Sed neque quam multæ species, nec nomina quæ sint Est numerus; neque enim nu- mero comprehendere refert. Quem qui scire velit æquoris idem Discere quàm multæ zephyro tur- bentur arenæ. Nosse quot Jonii veniant ad littora

fluctus. V. Et citius quot Aves mirantur in aëra pen- nis Quàm tua nostrorum statuatur summa labo- rum. O. Vere prius flores, æstu numerabis aristas, Poma per autumnum frigoribusque nives &c. O. Sylva feras quot alit, quot piscibus unda notatur; Quot tenerum pennis æthera pulsat avis. Tot pre- mor adversis, quæ si comprehendere coner, Icariz numerum dicere coner aquæ. O. Sed neque ramosâ numerabis in Illice glandes &c. O. Littore quot con- chæ, quot sunt in amore dolores. O. Tot mala sum passus quot in æthere sidera lucent. O. Parvaque quot siccus corpore pulvis habet. O. Adde quod in- numeræ concurrunt undique gentes. I.

INNŪMÉRABILITAS, ātis. f. CIC. *Un nombre in- fini.*

INNŪMÉRABILYTĒR. Adv. *Sans nombre.* Innume- rabiliter privas mutatur in horas. Lr.

INNŪMÉRALIS, alē. *Innumbrable.* Numero magis innumerali. Lr. (Vide INNŪMĒRUS.)

INNŪŌ, is, nūī, nūtūm, ērē. *Faire de la tête, ou des yeux un signe d'avertissement.* Indicavit atque innuit. CIC. (Vide ANNŪ. NŪTUS.)

INNŪTRIŌ, is, īvī, itūm, īrē. *Nourrir.* Innutri- tus mari. PLI. Innutritus disciplinis. CIC. Certis in- geniis immorari & innutriti. SEN. (Vide ALŌ.)

INO, ūs. f. *Filia Cadmi & hermiones, uxor Athaman- tis, teneri nutrit eadem matertera Bacchi.* O. Acci- pit Ino Te, puer; & summā sedula nutrit ope. O. *Insensu Jun quod Bacchum à Jove natum aleret.* Tisiphonem adit... Exponit causas odiūque viæque... Orat ne regia Cadmi Staret; & in facinus traherent Athamanta furores. Imperium, promissa, preces, confundit in unum... facta puta, quæcumque jubes, ait Tisiphone, eo. Inde duos mediis abruptis crini- bus Angues; Pestiferaque manu raptos immisit; at illi Inoosque sinus Athamanteosque pererrant. Protinus Aolides (*Athamantis filius*) mediā fu- ribundus in aulā Clamat... utque feræ sequitur vestigia conjugis amens; Deque sinu matris (*Inus*) ridentem & parva Learchum Brachia tendentem rapit, & bis terque quaterque More rotat fundæ, rigidoque infantia saxo Discutit ora ferox... tum concita mater, Seu dolor hoc fecit, seu sparsi causa veneni, Exululat; sparsitque fugit male sana capillis; Teque ferens parvum nudis Melicerta la- certis... seque super pontum nullo tardata timore Mittit onusque suum; percussa recanduit unda, At Venus immeritatæ nepris miserata labores. Neptunum adiit & quos in Jonio inquit vastari eris, Diis adde tuis... Annuit oranti Neptunus; & abstulit illis Quod mortale fuit, majestatemque verendam Im- poluit; nomenque simul, faciemque novavit Leu- cotheaque Deum cum matre Palemona dixit. O. Ponti regna tenet nitidi matertera Bacchi Nerei- dumque choris matertera cingitur Ino.

INOBLITŪS, ā, ūm. *Qui n'a point oublié.* PHR. Sem- per inoblita reperam tuā munera mente. Et mea me tellus audit esse tuum. O. (Vide MEMOR.)

INOBRŪTŪS, ā, ūm. *Qui n'a point été englouti.* PHR. Deucalionæ effungit inobrutus undas. O.

INOBSCURŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. CIC. *Obscurcir, cacher.*

INOBSĒQUĒNS, ēntis. *Desobéissant.* Inobsequentes protinus feri Rapuere currum. S. Sed si furda mihi

pugnabunt castra monenti. *Sil.* Servire indociles, semper dare jura paratos. *Sant.* Gens fræni impatiens, indocilisque regi. Populos frænare rebelles. Indomita & legum subdere colla jugo. *Sant.* Parere recusans Imperio, Tarsum diversus abire parabat. *Com.* (Vide REBELLS.)

INOBSEVABILIS, ille. *Qu'on ne peut observer.* *PHR.* Labirynthi inobsevabilis error. *C.*

INOBSEVANTIÀ, æ. f. *SUE.* Inadvertence.

INOBSEVATÜS, à, ùm. *Qui n'est point observé.* *PHR.* At ille Ut puer, & vacuus, & inobsevatus, in herbis Huc it, & hinc illuc. *O.* Nisi inobsevata maneret. *M.*

INOCIDÜS, à, ùm. *Qui ne se couche point.* *PHR.* Spectat inocciduis stellarum visibus Argum. *St.*

INOCÇÖ, as, avi, atum, are. *Col.* [Glebas dissolvere.] *Herfer.* (Vide OCCO.)

INOCULATIÖ, önis. f. *COL.* L'action d'enter en écusson, de greffer. (Vide INSITIO.)

INOCULÖ, as, avi, atum, are. *Col.* [Oculum seu germen unius arboris alteri adhibere.] Greffer, enter en écusson. (Vide INSERO.)

INODORÖ, as, avi, atum, are. [Odore inficere.] *Communiquer son odeur.* Allia inodorant halitum. *Col.*

INODORÜS, à, ùm. [Odore carens.] *Qui n'a point d'odeur.* *PHR.* Ossa inodora dabit seu spirent cinnamum surdum. *P.*

INOFFENSÜS, à, ùm. *Qui n'a point été offensé.* Inoffensum pedem referre. *T.* Detur inoffensæ spatium decurrere vitæ. *O.* **INOFFENSÜS** [Innocuus.] *Qui ne nuit pas, qui n'offense pas, n'isè.* *PHR.* Inoffensâ curret atundo viâ. *M.* Sed mare inoffensum crescenti allabatur æstu. *V.*

INOFFICIÖSÜS, à, ùm. *Desobligeant.* Inofficiosus in aliquo. *Cic.*

INOLESCÖ, is, iui, itum & evi, etum, ere. *Croître par dessus.* *PHR.* Huc alienâ ex arbore germen Inducunt; udoque docent inolescere libro. *V.* Multa diu concreta modis inolescere miris. *V.* (Vide CRESCO.)

INOLENS, entis. [Inodörüs.] *Qui est sans odeur.* Natura inolentis olivi. *Lr.*

INOMINATÜS, à, ùm. [Malè ominatus.] *Funeſte, fatal.* *PHR.* Mollis & exspes Inominata perprimat cubilia. *H.* (Vide INFELIX.)

INOPACÖ, as, avi, atum, are. *Col.* [Opacum reddere.] *Ombreger.* (Vide UMBRO.)

INOPERTÜS, à, ùm. [Apertus patens.] *Decouvert.* Inoperta veritas. *Sen.* (Vide APERTUS.)

INOPIÀ, æ. f. *Pauvreté.* *SYNT.* Inopia frugum, consilii, annonæ. *Cic.* Argenti. *Pia.* Tecli. *Cic.* Locii. *Liv.* Malus cum futor inopiâ deperditus. *Ph.* (Vide PAUPERTAS.)

INOPINANTER. *Sue.* **INOPINATE.** **INOPINATÖ**. *Liv.* *Sans y penser.*

INOPINATÜS. *Cic.* & **INOPINÜS**, à, ùm. *Inopiné, subit, impreveu.* *SYNT.* Improvisus, subitus, repentinus, novus, insperatus, inexpectatus. *PHR.* Nova mihi facies inopinaque surgit. *V.* Vix primos inopina quies laxaverat artus. *V.* Quam fors inopina salutem Ostentat. *V.* Ergo insperatâ deprensam in luce. *V.*

INÖPPÖRTUNÈ. *Adv. LR.* *A contre-temps, hors de saison.*

INÖPPÖRTUNÜS, à, ùm. *Cic.* *Qui n'est pas à propos, hors de saison.*

INÖPS, öpis. **INÖPIÖSÜS**, à, ùm. *PLA.* *Qui a besoin, qui est depourveu, pauvre.* *SYNT.* Inops domus, victus. *O.* Turba. *V.* Amor. *Lr.* Senecta. *O.* Inops rationis. *St.* Animi. *V.* Consilii, auxilii. *Liv.* Amicorum, ab amicis. *Cic.* Inops verbis, inops ad ornandum. *Cic.* *PHR.* Aut doluit miserans inopem, aut invidit habentis. *V.* Tum res inopes Cassandrus habebat. *V.* Turpis, inopique simul miserabile transfiget ævum. *O.* Inopis undæ vada. *S.* Inopem trahebat senectam. *O.* Versus inopes rerum, nugæque canoræ. *H.* Decisus humilem pennis, inopemque paterni Et laris & fundi, paupertas impulit audax Ut versus facerem. *H.* (Vide PAUPER.)

INÖRATÜS, à, ùm. *Dont on n'a point parlé.* Re inorata. *Cic.*

INÖRDINATE. *Adv. CEL.* *Irregulierement.*

INÖRDINATÜS, à, ùm. *CIC.* *Qui est sans ordre, confus.* Inordinati milites. *Liv.* Pili. *Pli.*

INÖRIÖR, eris, & iris, örüs sum, iri. *TAC.* *Naître dans... venir de... (Vide ORIÖR.)*

INÖRNATÜS, à, ùm. *Qui est sans ornement, sans parure.* *SYN.* Incömpütis, hörridüs, incömpösütüs. *PHR.* Jussit inornatos humeris pendere capillos. *O.* Inornata verba. *H.* Brevitas, mulier. *Cic.* Inornatumque caput crinesque solutos. *T.*

INÖTYÖSÜS, à, ùm. *QUIN.* *Qui n'est jamais en repos.* (Vide OCCUPATUS.)

INÖSTÉRÜM. *Adv. Cic.* *Deformais.*

INPRIMIS. *Adv. En premier lieu, sur tout.* *SYN.* Präcipue, præsertim, inäximè. *PHR.* Inprimis venerare Deos, atque annua magnæ Sacra refer Cere-ri. *V.*

INQUANTUM. *Adv. QUIN.* *Autant que.*

INQUIES, etis. *PLI.* **INQUIETATIÖ**, önis. f. *LIV.* & **INQUIETUDÖ**, inis. *SEN.* *Inquietude, trouble.* Inquies nocturna. *PLI.* *Insomnie.* *SYN.* Cürâ, sollicitudö, mölestiâ. (Vide SITS LOCIS.)

INQUIES, etis. *SAL.* & **INQUIETÜS**, à, ùm. *Inquiet, trouble, qui n'a pas du repos.* *SYN.* Türbätüs, sollicitüs, irrèquëtüs. *PHR.* Nox inquiet. *Tac.* Inquietas sylvas fecit Aper. *S.* Atque illinc abii tuo lepore incensus, Licini, facietisque; Ut nec me miserum cibus juvaret; Nec somnus tegeter quietè ocellos: Sed toto indomitus furore lecto Versarer, cupiens videre lucem, Ut tecum loquerer simulque ut essem. *C.* Mens inquieta deregit stimulos graves. *S.*

INQUIES. *Inquiet, remuant.* *SYN.* Türbülentüs, seditiösüs. *SYNT.* Inquietus homo, animus inquietus & turbulentus. *Liv.* Inquies præcordia. *H.* Nox. *Liv.* Inquieta ingenia & in novas res avida. *Liv.* *PHR.* Res avidi conficere novas, odioque furentes Pacis, & ingenio scelerumque cupidine fratres. *Cl.* Sed inquietâ rapitur hinc audaciâ. *S.* Ab inquieto saepe simulatur quies. *S.*

INQUIETÖ, as, avi, atum, are. *Sue.* [Molestum esse alicui.] *Inquietet, troubler.*

INQUILINÜS, à, ùm. [Qui in conductâ domo habitat.] *Locataire.* Inquilinus urbis. *SAL.* *NOUVEAU*

venu dans la Ville. INQUYLINŪS. Qui loge dans la même maison. M. Vicinus Novio, vel inquilinus Sit, si quis Novium videre non vult. M.

INQUINAMENTUM, tñ. n. VIT. Ordure, saleté.

INQUINATE. Adv. Inquinatè loqui. Cic. Ne parles pas purement.

INQUINŌ, ās, āvīātūm, ārē. Souiller, salir. SYN. Fœdō, cōtāmīnō, pōllūō, mǎculō, tēmērō, spūr-cō, dētūr-pō. SYN. Inquinata aqua cadaveribus. Cic. Inquinatum vitis factum. Cic. Inquinare famam, se libidinibus. Cic. Nihil illo inquinatius. Cic. PHR. Inquinat egregios adjuncta superbia mores. Cl. Inquinavit ære tempus aureum. H. Amplexus inquinat illa tuos. O. Quod bis murice vellus inquinatum. M. i. tinctum nuptias inquinavere & genus & domos. H.

INQUIŌ, is, it. Defect. Je dis, dis-je. Inquimūs. H. Inquunt. Cic. Inquām & inquēbām, inquēr. Cic. PHR. Quando artibus inquit honestis &c. J. Communi sensu planè caret, inquitus, eheu? H.

INQUIRŌ, is, sivi, sitūm, ērē. Chercher, rechercher. SYN. Quērō, exquērō, indāgō, pērcōntōr. SYN. Inquirere de aliquo, in aliquem. Cic. PHR. At si forte vides in nos inquirere. O. Patriosque inquit in annos. P. Inquirant vitia. H.

INQUISITIŌ, ōnis. f. Cic. Inquisition, recherche, enquête.

INQUISITŌR, ōris. m. PLI. Qui recherche, qui s'enquête. Inquisiteur, Commissaire. SYN. Quæsitor, indāgātōr, invēstīgātōr, scrūtātōr. PHR. Inquisiteores agerent cum remige nudo. J.

INSALŪBRIS, brē. PLI. Mal sain. Insalubris fundus. Col. Locus. PLI.

INSALUTATŪS, ā, ūm. Qui n'a point été salué. Inque salutaram linquo. V.

INSANABILIS, ilē. [Quod sanari non potest.] Incurable. SYN. Immedicabilis, incurabilis. SYN. Insanabilis dolor. Quin. Plaga, contumelia. Cic. Insanabile ingenium. Liv. PHR. Vulneris id genus est quod cum sanabile non sit. O. Cura quoque inter-dum, nullā est medicabilis arte... longā est extenuanda morā. O. Cuncta prius tentanda; sed immedicabile vulnus Ense recidendum est, ne pars sincera trahatur. O. Afferat ipse licet sacras Epidaurius herbas: Sanabis nullā vulnera cordis ope. O. Non est in medico semper relevetur ut æger: Interdum doctā plus valet arte malum. O. Et tribus Antyciris caput insanabile. H. Tollere nodosam nescit medicina podagram; Nec formidatis auxiliatur aquis. O.

INSANIA, æ. f. & INSANYTAS, ætis. Cic. Folie, fureur, emportement. SYN. Vēsanīā, amēntīā, demēntīā, furōr, vēcōrdīā, stūlētīā, insipientīā. EPITH. Præcēps, furibundā, fervēns, rābīdā, scēlērātā, impōtēns. PHR. Quid loquor aut ubi sum quæ mentem insaniam mutat. V. Sævit amor ferri & scelerata insaniam belli. V. Trepidatque insaniam vultu. O. Quæ nos ludit amabilis insaniam. H. Quæ villa objurgat ceterarum insaniam, Cic. i. luxuriam.

INSANIŌ, is, ivi, itūm, irē. Devenir fou, faire le fou. SYN. Furō, dēsipiō. PHR. Insanire libet sine more furet Lymphara per urbem. V. Sævit inops animi totamque incensa per urbem Baccha-

tur. V. Dulce est desipere in loco. H. Delirat si-guaque mensque. Lr. Quæ te dementia cepit. V. Quæ mentem insaniam mutat. V. Quisquis luxuria tristive superstitio. Aut alio mentis morbo calet, Cum doceo insanire omnes. H. Danda est ellebori multò pars maxima avaris: Nescio an Anticiran ratio illis destinet omnem. H. Quicumque aspiciunt, mente carere putant. O. Insanire libet quoniam tibi. V. Insanire amore. H. Insanientis dum sapientiæ Consulatus erro. H.

INSANŪS, ā, ūm. Fou, furieux. SYN. Dēmēns, vē-cōrs, amēns, furēns, furiosus, vēsanus. PHR. Quid tantum insano juvat indulgere labori. V. Insanumque forum (ab insanis clamoribus) & populi tabularia vidit. V. Insania jurgia. O. Mens. T. Vates. V. Insano concita cursu. O. Finisque flammis nullus insanis erit. S. Uter est insanior horum. H. Quid tibi mentis erat cum sic male sana lateres. O.

INSANŪS (Pro vēhēmēns magnus.) Extrême, outré, demesuré. PHR. Insanæ vires Austri. O. Insani feriant sine littora fluctus. V.

INSATIABILIS, & INSATURABILIS, ilē. Cic. Insatiable, qu'on ne peut rassasier. SYN. Gūlōsus, inēxplētus, inēxsaturabilis. SYN. Insatiabilis Lupus. O. Animus. Liv. (Vide GULOSUS.)

INSATIABILITAS, & INSATIETAS, ætis. f. PLA. Avidité, insatiable. (Vide FAMES.)

INSATIABILITER, & INSATURABILITER. Adv. Cic. Sans pouvoir être assouvi. PHR. At nos horifico cinefactum te prope busto Insatiabiliter defebimus. Lr.

INSATIATUS, ā, ūm. St. Qui n'est pas assouvi. PHR. Etenim insatiatus eundi Ardor & hiberno par inconstancia ponto. St.

INSAPORATUS, ā, ūm. St. Insipide. (Vide SAPOR.)

INSATIVUS, ā, ūm. PLI. Qui vient sans être semé.

INSCENDŌ, is, di, sūm, ērē. Monter dessus. Inscendere curram, in curram. PLA. (Vide ASCENDO.)

INSCIENTER. Adv. Cic. En ignorant, sans reflexion

INSCIENTIĀ, æ. & INSCITIĀ, æ. f. Ignorance, incapacité. EPITH. Crāsā, stolidā, tūrpis, mālā, SYN. Ignōranciā. PHR. Sanctarum inscitia legum. H. Quæcumque inscitia veri. H. Seu calidus sanguis, seu rerum inscitia vexat. H. (Vide IGNORANTIA.)

INSCITE. Adv. En ignorant, sans art, sans politesse. Inscite dictum. Cic. Inscite facere. Col.

INSCITUS, ā, ūm. TER. Ignorant, sot, grossier. (Vide IGNARUS.)

INSCIUS, ā, ūm. INSCIENS, ætis. Qui ne sait pas. SYN. Nesciūs, ignāriūs. SYN. Inscius acti. O. Armorum. Quin. Malorum. St. Ævi venturi. V. PHR. Stupet inscius, alto Accipiens sonitum saxi de vertice, pastor. V. Inscius feci. Cic. Insciente me. Cic.

INSCRIBŌ, is, pti, ptūm, ērē. Ecrire dans... sur... mettre une inscription. SYN. Inscūlpō, adscribō, exārō, nōtō, imprimō. SYN. Inscribere in fronte, in animo, in statuā. Cic. Lapis inscriptus notis. Cic. Inscribere ædes venales. PLA. Ædes mercede. TER. Mettre en vente. Inscribi Dominum rei. S. Inscribere corpus vulneribus. PLA. Metaph. PHR. Flores inscripti

inscripti nomina regum. *V.* Versâ pulvis inscribitur hastâ. *V.* Mea dextera letho Inscribenda tuo est. *O.* Augustâ gravitate sedent : sua quemque Deorum Inscribit facies. *O.* Ut nostrum tantis inscribam nomen in actis. *T.* Inscripsit sacrum femiusto stipite nomen. *L.* Inscribere Deos sceleris. *O.* *i. scelus tribuerunt.*

INSCRIPTIÖ, öñs. *f.* *Cic.* *Inscription*, *écriteau*. *PHR.* Causa superpositâ scripto testata coronâ Servatos cives indicat hujus ope. *O.* *PHR.* Per nos (*vates*) & vivunt, & marmora muta loquuntur. *Sant.* Indignata meos versus muta æra recusant. *Sant.* Ego tam mala credam Carmina Romano marmore posse legi. *Sann.* Quæ civis & hospes Attonitus leger & sera admirabitur ætas. *Sant.* Quos scripsi geminos in cortice versus, hos precor æternis ulque tenete notis. *Sant.* Trunco Magdalis insculpsit nobile nomen, amo. Et super adjecit tantum crescetis amores Vicinis quantum læta salicta vadis... nunc etiam in viridi cortice vivet amor. *SAUT.* *Varia imaginum inscriptiones.* (Vide **IMAGO**.)

INSCULPÖ, is, psi, ptum, èrè. *Graver dessus, cizeler.* Postibus insculpunt cornua. *O.* Insculpere saxo. *H.* (Vide **SCULPO**.)

INSECÖ, as, cûi, sectum, arè. *COL.* *Couper.* Dentes insecti pectine. *O.* (Vide **SECO**.)

INSECTATIÖ, öñs. *f.* *Liv.* *Persecution*, *poursuite*. (Vide **ADVERSA**.)

INSECTATÖR, öris. *m.* *Liv.* *Persecuteur*. (Vide **HOSTIS**.)

INSECTÖ, as, avi, atum, arè. *PLA.* & **INSECTÖR**, aris, atus sum, arî. *Persecuter*, *poursuivre*. *SYNT.* Insectari aliquem maledictis, lapidibus. *PLA.* Non equidem infector. *H.* Terram insectabere rastris. *V.* (Vide **INSEQUOR**.)

INSECTUM, ti. *n.* *Pli.* [Animal cujus sectæ partes moventur.] *Un insecte.*

INSECTURÂ, æ. *f.* *Incision.*

INSECDABILITÉR. *Adv.* *Sans pouvoir être apaisé, sans relâche.* Insecdabiliter sitis arida corpora merfians. *Lr.*

INSECDATÜS, â, um. *Cic.* [Commotus turbulentus.] *Agité, inquiet.*

INSENESCÖ, is, senüt, cèrè. *Vieillir.* Insenescere negotiis. *Tac.* (Vide **SENESCO**.)

INSENSATÜS, â, um. *QUIN.* *Qui n'est pas bien sensé.* (Vide **STULTUS**.)

INSENSIBILIS, ilè. *CEL.* & **INSENSÏLIS**, ilè. *Lr.* *Insensible*, *qui ne tombe pas sous le sens.* *PHR.* Necesse est Ex insensitibus tamen omnia consistere Principiis constare. *Lr.*

INSENSIBILIS [Latine sensu carens.] *Insensible.* *PHR.* Duroque simillima saxo Torpet. *O.* Duritiâ ferrum ut superes, adamantaque, teque. *O.* Durius & ferro cum sit tibi pectus. *O.* Quæ pater, haud aliter quam cautes æquora ponti, Accipit. *O.* O! ego ne possim tantos sentire dolores, Quàm vellem in gelidis montibus esse lapis. *T.* Mens immota manet lacrymæ volvuntur inanes. *V.* Nullis ille movetur steribus, aut voces ullas tractabilis audit. *V.* Ille velut pelagi rupes immota resistit. *V.* Nec magis incepto vultus sermone movetur Quàm si dura silex, aut ster marpesia cautes. *V.* Sed neque tor pœar, neque tot benefacta rebelles Continuere ani-

mos. *Bur.* (Vide **DURUS**.)

INSEPARABILIS, ilè. *SEN.* *Inseparable.* *PHR.* Te semper videat, tibi semper præbeat aures: Exhibeat vultus noxque diesque tuos. *O.*

INSEPULTÜS, â, um. *Qui n'est point enseveli.* *PHR.* Insepultus pater. *S.* Insepulta membra dissecant Lupi. *H.* Nudus in ignorâ Palinure jacebis arenâ. *V.* Mortis honore carentes. *V.* Projecta jacentium Passim per populos busta Quiritium, Et, vilis zephyro jocus Jactati cineres... Pompeii gelido sub Jove segreges Artus, & lacrymis carens Desertoque vagum litoris funus, & Magni nominis indigum Corpus. *Sarb.* (Vide **INHUMATUS SEPELIO**.)

INSEQUÖR, èris, cütüs & quütüs sum, sèquî. *Poursuivre*, *courir après.* *SYNT.* Pèrsèquör, sùbsèquör, sèquör, inlè, pèrgö. *PHR.* Nympha precor Penia mane; non insequor hostis. Nympha mane sic Agna Lupum, sic Cerva Leonem, Sic Aquilam pennâ fugiunt trepidante Columbæ, Hostes quæque suos: amor est mihi causa sequendi. *O.* Quam Troiüs heros Insequitur celeremque metu celer urget amore. *O.* Ab Italiâ volantem Remis adurgens: Accipiter velut Molles Columbas, aut Leporem citus Venator in campis nivalis Æmonia. *H.* Insequitur, trepidique pedem pede fervidus urget. *V.* Cursu fugit. *V.* Quàm facile Accipiter saxo sacer ales ab alto Consequitur pennis sublimem in nube Columbam. *V.* Unde vocalem temerè insecutæ Orphea sylvæ. *H.* Insequeris, fugio; fugis, insequor &c. *M.* Insequitur clamorque virum stridorque rudentum. *V.* Insequitur langor. *Lr.* Nimbus. *V.* (Vide **SEQUOR**. **PERSEQUOR** **FUGIO**. *Fugientem sequi*.)

INSEQUI. *Persecuter.* *PHR.* Nunc eadem fortuna viros tot casibus actos Insequitur. *V.* Insequitur clamore ac minis. *Cic.* Per tanta pericula casus Insequitur. *V.* Cineres atque ossa sepulti. Insequar. *V.* Tot signis unum petitur caput. *Cl.* Exagitet nostros manes, sectetur & umbras; Insultetque rogis; calcet & ossa mea. *Pr.*

INSEQUI [Pro Instärè, cönärî.] *Tâcher*, *continuer.* *PHR.* Convellere vimen Insequor. *V.*

INSEQUENS, èntis, *Suivant.* Insequens annus, dies. *Liv.* *Hora.* *Cic.*

INSERENÜS, â, um. [Nubilus.] *Sombre.* *PHR.* Non tantis Hyas inferena nimbis Terras obruit. *St.*

INSERÖ, is, sevi, situm, èrè. *Cic.* *Gréser*, *enter.* *PHR.* Fissaque adoptivas accipit arbor opes. *O.* Nec modus inferere atque oculis imponere simplex: Nam quâ se medio tradunt de cortice gemmæ; Et tennes rumpunt tunicas; angustus in ipso Fit nodo sinus: huc alienâ ex arbore germina Includunt, udoque docent inolescere libro. Aut rursum enodes trunci refecantur; & altè Plantæ immittuntur; nec longum tempus, & ingens Exiit ad cælum ramis felicibus arbos, Miraturque novas frondes & non sua Poma. *V.* Nunc quibus expediat varios confundere fructus Fœderibus, quales ramis conjungere ramos, Quæ quibus hospitium præstent virgulta, monebo. *Rap.* Inferitur Lauro Cerasus. *Rap.* Discat adoptivos truncis imponere ramos. *Rap.* Ligno infelici felicem includere ramum. *Rap.* Si quis conducat cortice ramos;

Crescendo jungi pariterque adolefcere cernat. O. Cum Pyrus invito stipite mala tulit. *Pr.* Mutatamque infita Mala Ferre Pyrum. *V.* Prunis lapidosa rubescere corna. *V.* Quin & adoptivos teneris includere ramos Arboribus mos stabat: habent sua fœdera plantæ, Quis vel amant jungi, vel fœdera iussa recusant. *Sant.* Inutilesque falce ramos amputans Felicitates inserit. *H.* Fisso modò cortice lignum inserit; & succos alieno præstat alumino. *Pall.* Fac ramum ramus adoptet; Stetque peregrinis arbor opaca comis. O. Inseritur verò ex fœtū nucis Arbutus horrida. *V.* (Vide ARBOR. Arborem inferere.)

INSÏTÛS, & **INSÏTIVÛS**. *Cic.* à, ūm. *Enté, gréfé.* *PHR.* Pyrus fert infita Mala. *V.* Gaudebit sterili nova Poma ostendere trunco Arbor; & ipsa novas jactabit adultera frondes. *Sant.* Et Pyrus invito stipite mala tulit. *Pall.* Ventis spatio durata resistit; Firmaque adoptivas arbor habebit opes infitus urbi Civis. *St.* [Metaph.] à qui on a donné le droit de bourgeoisie.

INSÏTÛS [Pro ingēnītūs, īnnātūs.] *Naturel, qn'on tient de la nature.* *PHR.* Mortalibus infitus horror. *Lr.* Doctrina vim promovet infitam. *H.* Infitus menti amor cognitionis. *Cic.* Infita feritas. *Liv.*

INSERERE [Pro serere.] *Semer.* Inferere hortos. *Col.* Frumentum arboribus, inter arbores. *Col.* Inferere nunc Melibœe Pyros. *V.* Vitorum aliqua insecit tibi natura. *H. Metaph.* (Vide SERO.)

INSERŎ, īs, ērūt, fertūm, ērē. *Inserer, mêler, mettre dedans.* *SYN.* Immittō, impōnō, immiscēō. *SYNT.* Inferere cibum in os, collum in laqueum. *Cic.* Grana ciceris in acum. *Quin.* Pennam per transversas nares. *Plī.* Inferere Deos minimis rebus. *Liv.* Inferere se alienis negotiis. *Liv.* Huic loco fabula inseritur. *Liv.* Oscula inferere. O. *PHR.* Historiæ turpes inferuere jocos. O. Neque te civilibus inferre bellis. O. Juvat ignibus atris Inferuisse manus. *I.* Quem si puellarum infereres ckoro. *H.* Radiis subtegmen acutis. Inferitur. O. Quā se Plena per inferas (i. non inferatas, non clausas) fundebat Luna fenestras. *V.* Inscrīpere Deos sceleri. O. Profuit insertos latices infundere cornu. *V.* Quod si me lyricis vatibus inferas. *H.*

INSERPŎ, īs, pŏ, prūm, ērē. [Sērpērē, ōbrēpērē.] *Se couler, se glissr.* *PHR.* Jam somnus avaris Insuper curis. *St.* (Vide SERPO.)

INSERTIM. Adv. *Au travers.* Lumina solis Insertim fundunt radios. *Liv.*

INSERTŎ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Mettre, engager dedans.* *PHR.* Clypeoque sinistrum Insertabam aptans. *V.* Dextram insertare catenis. *St.* Cælo mentem Insertasse. *St.*

INSERVİŎ, īs, īvī, & īī, ītūm, īrē. *Servir, favoriser, tâcher d'acquérir.* *SYNT.* Inservire honoribus, commodis suis. *Cic.* Famæ. *Tac.* Inservire plebi. *Liv.*

INSERVŎ, ās, āvī, ātūm, ārē. *St.* Garder dans. (Vide SERVŎ.)

INSIBİLŎ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Souffler dedans.* *PHR.* Qualia succinctis, ubi trux insibilat Eurus, Murrura Pinctis fiunt. O. Membris insibilat ignis. *Sil.*

INSİCCŎ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Cels.* Desserber, secher. *PHR.* Vulnereque ista ferens putri insiccata

cruore. *St.*

INSİDEŎ, ēs, fēdī, fēssūm, ērē. *Eire assis dessus.* *SYNT.* Insidere Equo. *Liv.* Toro. O. In sellā. *Plī.* *PHR.* Nescia Dido Infideat quantus miseræ Deus. *V.* (Vide SEDEO.)

INSİDERE. *Occuper, s'être emparé.* *SYNT.* Insidere effugia, agros vacuos. *Tac.* Itinera. *Liv.* Cogitatio, crimen in animo. *Cic.* Pedibus dolor insidet. *Plī.* Insidet nobis desiderium. *Lr.* Insidens cura. *Liv.* Humus infessa tanto pondere. *St.* *PHR.* Arripuitque locum, & sylvis infedit iniquis. *V.* Sylvarum anfractus cæcis infederat armis. *Sil.* Militibus arcem infedit. *Liv.* Se mit en garnison. Infessis locis, viis. *Liv.* i. occupatis. (Vide INSIDIOR.)

INSİDİÆ, ārūm. f. *Embûches, embuscades.* *SYN.* Dôlius, frâus, furtūm, fallaciâ. *EPITH.* Tectâ, occultâ, tictâ, nocturnâ, latētes, cāutâ, fallicēs, dôlōsâ, hōstiles, iniquâ, malignâ, tūrpēs, sāvâ, nefandâ, scēlērâtâ, crūdēles, trūcēs, vānâ, inānēs, dubiâ, imprōvīlâ, inēxpēctatâ, subdōlâ. *SYNT.* Insidiæ maris. *Lr.* Agere de insidiis, ex insidiis. *Cic.* Ex insidiis consurgere. *Cic.* Insidias intrare. *Cas.* Insidiis niri, insidias parare vitæ alicuius. *Cic.* Ponere insidias, in insidiis. *Cic.* *PHR.* Tollite Massilas fraudes, removeite bilingues Insidias. *Cl.* Qui fortè nefandas Jam parat insidias. *Cl.* Nullæ hīc insidiæ tales: absitte moveri. *V.* Accipe nunc Danaūm insidias; & crimine ab uno Disce omnes. *V.* Talibus insidiis perjurique arte Sinonis. Credita res. *V.* Heu? Quibus insidiis quā me circumdedit arte. *V.* Suspecta locorum Fraude. *Cur.* Subdola famosæ, moneo, fuge retia mœchæ. *M.* Fallendique vias mille ministrat amor. *T.* Fallat eum tecto cara puella dolo. *T.* Perfida tela cave. O

INSİDİÆ BELLICÆ. *PHR.* Turpes, primordia belli, Insidias. *St.* Furta paro belli convexo in tramite sylvæ. *V.* Armato bivias obsidam milite fauces. *V.* Ubi vincere apertè Non datur, insidias armaque tecta parat. Est curvo anfractu vallis accommoda fraudi. Armorumque dolis; quam densis frondibus atrum Urget utrinque latus, tenuis quā semita ducit, Angustæque ferunt fauces aditusque maligni: Hanc super in speculis summoque in vertice montis Planities ignota jacet, tutique receptus; Seu dextrâ lavâque velis occurrere pugnæ; Sive instare jugis, & grandia volvere saxa. Hac juvenis notâ fertur regione viarum; Arripuitque locum, & sylvis infedit iniquis. *V.* Densæque legunt compendia sylvæ. Lecta dolis sedes: geminis, procul urbe, malignis. Faucibus urgentur colles; quos umbra superni Montis, & incurvis claudunt juga frondea sylvis. Insidias natura loco, cæcamque latendi Struxit opem, mediasque arcetæ secat aspera rupes Semina quam subter campi, devexaque latis Arva jacent spatiis. *St.* Cuncta sine insidiis, nullamque timentia fraudem Plenaque pacis erant. O. Perfidus hic nostros incluit fraude locorum. O.

INSİDIATŎR, ōis. m. *Cic.* [Qui tendit insidias.] *Qui est en embuscade.* *PHR.* Circa viarum compita insidias locat, Ut innocentem clam inolet: Intentus oculis intuetur acribus In transeuntes pauperes. Qualis eventus subter alta delitat Spelæa conditus Leo; Sic è latebris corde trepido palpi-

rans Infirmioribus imminet. *Buc.* Ac veluti pleno Lupis insidiatus ovili Cum fremit ad caulas ventos perpeffus & imbres Nocte super mediâ. *V.* Nec Pœnum liquere doli : sed & ense reposto Abditus, cætera virgultis abdita turba latet. *O.* O! machinator fraudis! o! Scelerum artifex. *O.* Dolis & æstu maleficæ mentis pollens. *S.* Doli fabricator. *V.*

INSIDIOR, aris, arūs sūm, arī. *Dresser des embuches à quelqu'un, lui tendre des pieges.* *SYN.* Insidēō, insidiās mōlīōr, cōllōcō, cōmpārō, faciō, pārō, pōnō, tēndō. *Cic.* Cōponō. *T.* Dispōnō. *Quin.* Instruō. *C.* Mēditōr. *V.* Struō. *Tac.* Insidiīs spērō. *PHR.* Illis insidias tendant. *Manil.* Obscuris insidere in insidiis iussit. *Liv.* Non Lupus insidias explorat ovilia circum; Nec gregibus nocturnus obambulat. *V.* Nec Lupus insidias pecori, nec retia Cervis Ulla dolum meditantur. *V.* Insidias Avibus moliri. *V.* Insidiis quid nunc fallacibus ambit. *V-F.* Imminet exitio vir conjugis, illa mariti. *O.* Somnis faciat insidias tuis Lascivæ nemorum Dex. *S.* Cum mihi... Struxerit insidias notus feritate Lycæon. *O.* Non hospes ab hospite tutus, Non focer à genero : fratrum quoque gratia rara est : Lurida terribiles miscent aconita Novercæ. Filius ante diem patrios inquit in annos. *O.*

INSIDIOSĒ. Adv. *En tendant de pieges par surprise.* *PHR.* Telum ex insidiis cum tandem tempore capto Conjicit, &c. *V.* Insidiis tacitoque invadere ferro. Pene per insidias vitam mihi nuper ademit, Dum variâ nostros circuit arte lares. Nunc hos, nunc illos aditus tentabat; & omnem Lustrabat cupido lumine præda viam. *Sant.* Caprum excipere insidiis. *V.*

INSIDIOSŪS, ā, ūm. *Qui dresse des embuches.* *PHR.* Insidioforum si ludis bella latronum. *M.* Armatis insidiosa dolis. *Sant.* Verba insidiosa. *O.* Insidiosa oculis facies. *O.*

INSIDIOSŪS. *Où il y a des embuches, dangereux.* Insidiosa quies. *St.* Itinera. *Pl.*

INSIDO, is, sedī, sessūm, ērē. *S'asseoir dessus.* *PHR.* Apes ætate serenâ Floribus insidunt variis & candida circum Lilia funduntur. *V.* (Vide SEDEO.)

INSIGNĒ, is, n. *Signe, marques d'honneur ou de distinction.* *EPYX.* Clārūm, præclārūm, nōbilē, dēcōrūm. *PHR.* Muremus clypeos Danaūmqæ insignia nobis Aptemus. *V.* Este procul vitæ tenues insigne pudoris. *O.* Humeris inimicum insigne gerebat. *V.* Suspensa sacris insignia fanis. *T.* Clypeique insigne decorum. *V.* Regisque insigne gerentem. *V.* Sellam trabeamque, insignia regni. *V.* Cui, belli insigne paternum, Tempora navali fulgent rostrata coronâ. *V.* Insignia lugentium. *Tac.* *Habits de deuil.*

INSIGNĒ. *Liv.* Signal du combat, &c. (Vide SIGNUM.) **INSIGNĒ.** CÆs. Enseigne, Drapeau. (Vide SIGNUM, VEXILLUM.)

INSIGNIŌ, is, ivī, itūm, ire. [Signis notare distinguere.] *SYN.* Ornō, dēcōrō, illūstrō. *PHR.* Clypeum auro insignibat. *V.* Hæc tu Sidonio potes insignis amictu, &c. *O.* Annus funeribus & cladibus insignitus. *Tac.*

INSIGNIRE. [Pro insignem facere.] *Rendre recommandable.* Insignire aliquem. *Pl.* Insignire cladi- bus annum. *Tac.*

INSIGNIS, nē. *Insigne, considerable, remarquable.* *SYN.* Illūstris, inclŷtūs, cēlēbēr, nōtūs, ēximŷs, ēgrēgiūs, cōspiciūs. *SYNT.* Insignis facie, jaculo, gemmis, arte, famâ, armis, pietate. *V.* Fide in aliquem. *Tac.* Camœna insignis. *H.* Insignia facta. *O.* Insignis improbitas meritas. *Cic.* Insigne studium. *Cic.* Insignis miseria. *Cic.* Insignis Equus phaleris. *V.* Insignis vitis. *V.* Insignis ad deformitatem. *Cic.* Insigne aliquid facere. *Ter.* *PHR.* Titulis insignis avorum. *L.* Ambo animis, ambo insignes præstantibus armis. *V.* Insignem pietate virum. *V.* Ostroque insignis & auro. *V.* Nec mihi displiceat maculis insignis. *V.* Multaque insignem reddidit arte. *V.* Scilicet ante omnes furor est insignis Equarum. *V.* Virumque insignis laude ferebat. *V.* Insignia monstris corpora. *Quin.* Versibus insignem te pudet esse meis. *Pr.* Viximus insignes. *Pr.* Apes insignibus alis, &c. *V.*

INSIGNITE, & **INSIGNITER**. Adv. *Considerablement.* Insigniter improbus. *Cic.* Insignitus exprobrat. *Liv.* insigniter impudens. *Cic.*

INIGNITŪS, ā, ūm. *Cic.* Remarquable. (Vide INSIGNIS.)

INSILĒ, is, n. [Textorium instrumentum.] *La pe- dale d'un Tisserand.* Insilia ac fusi, radique, scapique sonantes. *Lr.*

INSILIŌ, is, lŷt, lŷtūm, ire. *Sauter dans.* *Sur...* *SYN.* Irruō, sālŷō, inēō, cōscēndō. *SYNT.* Insilire saltu. *Pl.* Insilire in Equum. *Liv.* Tergo alicujus. *O.* *PHR.* Insilire vadis. *St.* Insilii undis. *O.* Insiluit, solo nociturus pondere puppi. *L.*

INSIMULATIŌ, ōnis. f. *Cic.* Accusation, reproche.

INSIMULŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Accuser, reprocher.* *PHR.* Criminibus falsis insimulare virum. *O.* Insimulare probri. *Cic.* Proditionis. *Cæs.* (Vide AC- cuso.)

INSINCERŪS, ā, ūm. *Gâté, corrompu.* *PHR.* Insincerus Apes tulerit cruor. *V.*

INSINUATIŌ, ōnis. f. *Cic.* Insinuation.

INSINUŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Insinuer, faire en- trer.* *SYNT.* Insinuare aliquem alteri. *Sue.* Insinuare se in causam, in sermonem. *Cic.* Ad amicam. *Pl.* *PHR.* Tum verò tremefacta novus per pectora cunctis Insinuat pavor. *V.* *i.* *Insinuatur.* Intravit calor & labefacta per ossa cucurrit. *V.* Tibi vires det Cæsar, & omni Tempore tam faciles insinuorū opes. *Pr.* Sol æstum per sepra domorum Insinuat. *Lr.*

INSIPIENS, ēntis. *Insensé, ridicule.* Fortunatus insipiens. *Cic.* Insiptens sæclum. *C.* (Vide STULTUS. INANUS.)

INSIPIENTĒR. Adv. *Cic.* Follement, imprudemment.

INSIPIENTĪĀ, æ. f. *Folie, extravagance.* (Vide STULTITIA. AMENTIA.)

INSISTŌ, is, instī, stitūm, ērē. *Se tenir, s'appuyer, demeurer ferme.* *SYN.* Cōsistō, inistōr. *SYNT.* Insistere digitis, hastæ. *Pl.* *PHR.* Jungere Equos rapidique rotis insistere victor. *V.* Nulli fas cæto sce- latorum insistere limen. *V.* Utque pedum primis in- fans vestigia plantis Institerat. *V.*

INSISTERĒ. *Insister, s'opiniâtrer, presser.* *PHR.* Jam vitulos hortare, viamque insistere domandi. *V.* Ma- gnis inhibere rebus. *T.* Insistere in rem animo &

mente. *Caf. Rem. Pla.*

INSITIÖ, önis, f. & **INSITÜS**, üs, m. *PLI. L'a-
tion d'inter, de gréfer.* SYN. Felix, növä, vörnä.
PHR. Connubio tali, fuerat quo moribus arbor
Ante feris, Sylvestrem animum deponet; & ipsam
Dedisset matrem, succos oblita priores... Inque alio
Cerasus florebit adultera trunco. Interdumque ar-
bos ramis diversa sub uno Stipite poma feret,
partu spectanda biformis. *Rap.* Et specimen facio-
nis & insitionis origo. *Lr.* Venerit insitio, fac ra-
mum ramus adoptet, &c. O. (Vide **INSERO.**)

INSITITIÜS, & **INSITIVÜS**, ä, üm. *CIG. Enté-
[Metaph.] Transporté, étranger.* Et gaudet in-
fitiva decerpens Pyra. *H.*

INSITOR, öris, m. *Celui qui ente.* PHR. Insitor hic
solvit pomosâ vota coronâ. *Pr.*

INSITUM, ti, n. *COL. Gréfe, rejetton qu'on ente
sur un saugeon.* PHR. Firmaque adoptivas ar-
bor habebit opes. O. Atque peregrinis arbor operta
comis. O.

INSITÜS, ä, üm. (Vide post **INSERO.**)

INSOCIABILIS, ille. *Qu'on ne peut joindre.* SYNT.
Gens indomita & insociabilis. *Liv.* Regnum inso-
ciabile. *Tac.* Qui ne souffre point de compagnon. In-
sociabilis omnibus. *Liv.* Quamvis pectore insocio-
bilis. *S.*

INSOLABILITÄR, Adv. *Sans pouvoir se consoler.* De
fratre dolentis insolabiliter. *H.*

INSOLATIÖ, önis, f. *Cic. L'action d'exposer au
Soleil.*

INSOLENS, ëntis. [Insuetüs.] *Qui n'est pas accou-
tumé, neuf, novice.* SYN. Inexpertüs, insolitüs,
insuetüs. SYNT. Insolens contumelie animus. *Tac.*
Insolens bellorum. *Tac.* Insolens verbum. *Quin.*

INSOLENS, [Pro arroganti.] *Insolent, arrogant.* PHR.
Imprimeretque muris Hostile aratrum exercitus
insolens. *H.* Ludum insolentem ludere pertinax. *H.*
Insolens in pecuniâ. *Cic.* Insolentissimum nomen,
Quin. Asperius nihil est: cum surgit in altum
Cuncta ferit, dum cuncta timet; desavit in omnes,
Ut se posse putent: nec bellua retior ulla est. Quam
ferri rabies in libera colla furentis. Agnoscit gemi-
tus & poenæ parcere nescit. Quam subit. *Cl.*

INOLENTIA, ä, f. [Insuetudo.] *Peu d'habitude.*
Offendit aures inolentia sermonis. *Liv.*

INOLENTIA, Cic. [Növitas.] *Nouveauté.* **IN-
SOLENTIA**, Cic. *Insolence, hauteur.* (Vide **SU-
PERBIA.** **FASTUS.**)

INSOLITÜS, ä, üm. [Nön suëtüs, növüs.] *Ex-
traordinaire, nouveau.* PHR. Insolitis tremuerunt
motibus Alpes. *V.* Insolitum eloquium. *H.*

INSOLITÜS, [Qui non fuit.] *Qui n'est pas accou-
tumé.* Insolitus rerum bellicarum. *Sal.* Ad labo-
rem. *Caf.*

INSÖLÖ, äs, ävi, ätüm, äre. *Exposer au Soleil, met-
tre à secher.* Uvæ insolatæ. *Col.* Insolatur humus,
COL. i. Solem admittit. Insolati dies. *COL. i.* Qui-
bus sol lucet.

INSÖLÜBILIS, ille. *Quin.* [Quod solvi non potest.]
QUIN. Qu'on ne peut délier. *SEN.* Qu'on ne peut
parer.

INSÖLUTÜS, ä, üm. *SEN.* Qui n'est pas païé.

INSÖMNIÖSÜS, ä, üm. *Calo.* [Qui in somnis tor-
quetur.] Qui rêve beaucoup.

INSÖMNIÖS, nē. *Qui ne dort point.* SYN. Pervigil,
vigil, insopitüs. PHR. Insomnes oculi. *St.* Noctem
custodia ducit Insomnem. *V.* Sex noctes, toridem
redeuntia solis Lumina viderunt inopem somnique
cibique. Per juga, per valles, quâ fors ducebat,
euntem. O. Nec somnus domitor curarum pectora
solvit. O. Quid Tyrio recubare toro prodesti. Nam
neque tum plumæ, nec stragula picta soporem
Nec sonitus placida ducere possit aquæ. *T.* Neque
enim membris dar' cura quietem: *V.* Pervigil in
plumâ Caius ecce jacet. *M.* Dulci fraudata sopo-
re Lumina. Jam sua declinat verso remone Boo-
tes Plaustra: tuas (o somne) tardus vincet an ille
moras. *Hofsch.* (Vide **DORMIRE.** *Dormire non
poss.*)

INSÖMNIUM, ii, n. *Insomnie. Songe.* PHR. Dii me-
liora ferant, nec sint insomnia vera. *T.* Exercent
rabidam truculeata insomnia mentem. *St.* Quæ me
insomnia vexant. O. (Vide **SÖMNIUM.**)

INSÖNÖ, äs, üi, ätüm, äre. *Sonner, retentir.* PHR.
Insonuere tubæ. *L.* Calamis agrestibus insonat ille.
O. Insonuere cavæ, gemitumque dedere cavernæ. *V.*

INSÖNS, öntis. *Innocent, qui n'est point coupable.*
PHR. Fraternalis sanguinis insons. O. Et mecum in-
sonitis casum indignabar amici. *V.* Insonitesque cre-
mare casas. O. (Vide **INNOCENS.**)

INSÖPITÜS, ä, üm. *Qui ne dort point.* Terrige-
nasque feros insopitumque Draconem. O. (Vide
INSÖMNIÖS.)

INSÖRTITÜS, ä, üm. *PLA.* Qui n'est pas échu par-
sort.

INSPECTATIÖ, öntis, *SEN.* & **INSPECTYÖ**, öntis, f.
Cic. Inspection, veni. (Vide **ASPECTUS.**)

INSPECTÖ, äs, ävi, ätüm, äre. freq. *Cic.* Regar-
der attentivement. (Vide **ASPICIO.**)

INSPECTÖR, öris, m. *PLI.* Inspecteur, visiteur.

INSPERANS, äntis. *Cic.* Qui est sans esperance.
SYN. Expēs.

INSPERATÜS, ä, üm. *Inesperé, contre l'esperance.*
SYN. Inexpectatus, improvisus. PHR. Inesperatâ
tellure positi. *V.* Non expectatâ cum venit imber,
aqua. O. Ante expectarum tacuit. O.

INSPERGÖ, is, si, süm, ëre. *Répandre dessus.* Insperfi-
nævi egregio corpore. *H.* (Vide **ASPERGO.**)

INSPERSIÖ, öntis, f. *CEL.* Inspersion.

INSPICIÖ, is, pëxi, pëctüm, ëre. *Regarder, exa-
miner, éprouver.* PHR. Tempore duro Inspicienda
fides. O. Inspice majus opus. O. Inspiciunt ne fi-
facies, ut sæpe decora &c. In nostros fabricata est
machina muros Inspectura domos, venturaque
desuper urbî. *P.* (Vide **ASPICIO.**)

INSPICÖ, äs, ävi, ätüm, äre. [In modum spicæ
acuere.] *Faire une pointe à un bâton en forme d'épy.*
Ferroque faces inspicat acuto. *V.*

INSPIRATIÖ. [Latine afflatus-divinus.] *Inspiration.*
SYN. Mönitum divinum, cælestë. Dëüm jussâ. *V.*
Divinus mörüs, afflatus. O. Impulsus. *S.* Numi-
nis aura potens. *Vida.* PHR. Non hæc sine numine
Divqm &c. *V.* Ora Dei jussu... Aperit, Cassandra.
V. Occultos monitus audire Deorum. O. Quod mo-
nito calitum jussu paro. *S.*

INSPIRÖ, äs, ävi, ätüm, äre. [Spiritum infunde-
re.] Souffler dedans. Granaria Aquilonibus inspi-
rentur. *Col.*

Société Catholique des bons livres,
Rue St-Thomas d'Enfer n° 8, à Paris.

Les souscripteurs reçoivent par année dix ouvrages en exemplaire triplé, ensemble trente volumes. Ces trente volumes donnent 300 feuilles, 1200 pages, format in-12, ou 240 feuilles, 8640 pages, format in-24.

Le prix de la souscription annuelle est de 20 fr. On s'abonne dans toutes les villes importantes chez les correspondants de la société, on s'abonne aussi chez les principaux libraires et chez les maîtres de postes.

Les paquets, lettres et argent doivent être adressés franco à Mre Dabecourt, administrateur, rue St-Thomas d'Enfer, n° 8, où on trouve tous les ouvrages que la société à publiés jusqu'ici. Quand on demande à la société des collections complètes de toutes les années, on obtient des remises qui sont plus ou moins considérables selon le nombre des volumes demandés.

INSPIRARE, *Inspirer*. PHR. Occultum inspires ignem fallasque veneno. V. Tacitumque inspirat amorem. S. Lasciaque venenum Moribus inspirant. Apes. V. Vipeream inspirans animam. V.

INSPIRARI. [*Pro affari divino numine.*] *Etre inspiré*. PHR. Magnam cui mentem animumque Delius inspirat vates, aperitque futura. V. Et quoniam Deus ora movet, sequar ora moventem Rite Deum, Delphosque meos ipsumque recludam Æthera, & augustæ referabo oracula mentis; Magna, nec ingeniis investigata priorum Quæque diu latuere canam. O. An Deus in nobis? quid nos mortalibus oris Sevocat o' nostrasque rapit super æthera mentes? Non ea vis opis humanæ, non pectoris hujus. Desuper extimulat numen, Deus insidet ipse, Intus agit Deus, & nostro se pectore versat... Si lux illa meis oculis de lumine largo Explicet, & nubem de pectore differat atram Quo me tollere humo valeam, & sublimia cæli Rimari. *Vida.*

INSPOLIATUS, *à, um*. *Qui n'a point été dépouillé, volé*. PHR. Corpus & arma Inspoliata feram tumulo, patriæque reponam. O. (*Vide SPOLIO.*)

INSPUO, *is, pui pūcūm; ērē. PLI. & INSPUTO*, *ās, avi, atum, arē. PLA. Cracher sur...* SYNT. Inspuere in frontem. S. Oculis. Pli. Insputare aliquem alicui. *Pla.* (*Vide SPVO.*)

INSTABILIS, *ilē. Qui n'est pas ferme, léger, inconstant.* SYNT. Mobilis, mutabilis, varius, incōstans, lēvis. PHR. Instabiles animos ludo prohibebis inani. V. Instabilis locus. O. Hostis. Liv. Alieno in loco haud stabile regnum est. S. (*Vide INCONSTANS.*)

INSTABILITAS, *actis. f. PLI. Instabilité, légèreté.*

INSTANTIÀ, *æ. f. PLI. Force, véhémence.*

INSTAR, *n. Ind. A la façon, comme.* SYNT. Velut, quasi, ut, tanquam, uti. PHR. Instar montis Equum. V. Instar mortis erat, vidisse tyrannum. V. Unum erat in mediâ lumen cui fronte; sed instar Ingentis clypei. V. Volat attri turbinis instar. V. Exhorrui æquoris instar. O. Agmen ageus Lausus magnique ipse agminis instar. V.

INSTAR. [*Pro exemplari.*] *Modelle.* Quantum instar in ipso est. V.

INSTAURATIO, *ōnis. f. CIC. Renouvellement, rentrée.*

INSTAURATIVUS. *CIC. & INSTAURATUS*, *à, um. Renouvelé, rétabli.* Instaurati animi. V.

INSTAURO, *ās, avi, atum, arē.* [*Renovare, instar alterius facere.*] *Renouveler, rétablir.* SYNT. Rēparō, restitūō, rēnovō, rēficiō, rēdintēgrō. PHR. Certatim instaurant epulas. V. Instauratque diem donis. V. Ergo instauramus Polydoro funus. V. Instauratque choros. V. Inceptos genitori instaurat honores. V. Instaurant acies. V. **INSTAURARE**, *Tac.* [*Instruere.*] *Disposer.* Iter instaurabat ad Argos. S. Instaurare vias. S.

INTERNO, *is, stravi, stratum; ērē. Couvrir.* PHR. Internor pelle Leonis. V. Tabulas super instravit. Liv. Tori instrari super pelle Leonis. Sil. Instrati ostro Alipedes pictisque tapetis. V. (*Vide STERNO.*)

INSTIGATIO, *ōnis. f. A-AD-HER. Instigation, impulsion.* (*Vide HORTAMEN.*)

INSTIGATOR, *ōnis. m. trix, icis. f. Tac. Qui excite, qui anime.* - *Vide HORTATOR.*

INSTIGO, *ās, avi, atum, arē. Exciter, pousser, animer.* PHR. Fertur Equo variisque instigat vocibus alas. V. Vires instigat. S. Sequentem Instigant studiis, resonat clamoribus æther. V. Instigante Deo. Liv. SYNT. Hōrtōr, acūō, excitō, stimulō, mōvō, impellō. *Qua vide suis locis.*

INSTILLATIO, *ōnis. f. PLI. L'action de faire distiller.*

INSTILLO, *ās, avi, atum, arē. Faire tomber de dans, faire dégoûter.* SYNT. Stillatim infundō, itōrō. PHR. Lingua instillato reficienda mero. O. Merum instillat in ignes. O. Guttae quæ saxa instillant. *Cic.* (*Vide STILLO.*)

INSTILLARE aliquid alicui. *Cic.* [*Metaph. in animam infundere.*] *Faire entrer, inspirer.* Præcepta auriculis hoc instillare memento. H.

INSTIMULO, *ās, avi, atum, arē.* [*Stimulis impellere.*] *Eguillonner, exciter.* PHR. Saturnia Bacchas Instimulat fictis insidiosa sonis. O. Illum instimulat verbis. O. (*Vide ACVO. HORTOR.*)

INSTINTOR, *ōnis. Tac. Instigateur, qui pousse.* (*Vide HORTATOR.*)

INSTINCTUS, *ūs. m. Instinct, inspiration.* SYNT. Instinctu divino. Col. Alicujus instinctu facere. Pli. A la persuasion. (*Vide VATES. PRÆDICTIO: AUGURIUM.*)

INSTINCTUS, *à, um. Incité, poussé.* Sacro mens instincta furore. L. His vocibus instinctos milites. Liv.

INSTIPULOR, *aris, atus sum, akt. Pla. Pâcisci, stipulâri, promittère.* *Stipuler, promettre.*

INSTITA, *æ. f.* [*Tenuissima fasciola quæ stolæ extremitatem ambibat.*] *Bord, bordure.* PHR. Illas Quarum subfuta talos tegat instita veste. H. Quæque tegis medios instita longa pedes. O.

INSTITOR, *ōnis. m.* [*Qui negotio gerendo insitit.*] *Facteur, Commissionnaire. Homme de trafic.* PHR. Amata nautis multum & institoribus. H. Institor Hybernæ tegetis. J. Mundus demissis institor in tunicis. Pr. Distinctus institor. O. (*Vide MERCATOR.*)

INSTITOR eloquentiæ. *Quin. Metaph. Qui fait trafic d'éloquence.*

INSTITORIUS, *à, um. Sue.* [*Ad institorem pertinens.*] *Qui concerne les Facteurs, les Marchands.*

INSTITRIX, *icis. f. Pla.* [*Ancilla quæ pro dominâ negotiatur.*] *Confidente, entremetteuse.*

INSTITUO, *is, tui, tutum; ērē. Instituer, établir, commencer.* SYNT. Stâtūō, constitūō, decernō, incēptō, prōpōnō, mōlīōr, dispōnō. SYNT. Instituire Collegium. Pli. Civitates. Cic. Exemplum. Pli. Hæredem, iter. Cic. Naves. Cas. Pœnam in aliquem. Cic. Vitam sapienter instituere. Ter. Ut facere instituit. Ter. Instituire accusatores, testes, amicos sibi. Cic. Instituire in animo animum ad. Ter. Ita in animo. Ter. PHR. Amphora cepit Institui corrente rotâ cur urceus exit. H. Instituantque dapes & adorea liba per herbas Subjiciunt epulis. V. Per institutum rumpere. H. Celebri certamine ludos Instituit. O. Vestigia retro Instituit. Lr. Vestigia nuda sinistri Instituire pedis: crudus regit altera pero. V. Amphoræ sumum bibere instituere, &c. H.

INSTYTÜERĒ. [*Pro docerē, infōrmārē, erūdīrē.*] *Instruire, dresser, former.* SYNT. Instruere aliquem, aliquam artem, aliquā arte, ad dicendum, ad turpitudines, ad scenum. *Cic.* Institui Lyrā. *Quin.* PHR. Instituitque rudes melior locusta propinquos. *J.* (Vide DOCEO.)

INSTITUTIŌ, ōnis. f. *Cic.* *Instruction, éducation.* Institutio operis. *Cic.* *Entreprise.*

INSTITUTUM, ti. n. *Cic.* *Coutume, Loi.* (Vide LEX.) **INSTITUTUM** vitæ. *Cic.* *Genre de vie*

INSTŌ, as, ivi, itum, are. *Presser, poursuivre de prés.* SYN. Prēmō, ūgēō, irrūō. PHR. Hinc Pallas instat & urget. *V.* Trepidanti fervidus instat. *V.* Cursu Canis & latratibus instat. *V.* Desine plura puer; & quod nunc instat, agamus. *V.* Dum nititur acer & instat. *V.* Instat vi patriā Turnus. *V.* Victis ferociter instat. *Tac.* Instans operi. *V.* Instandum fame. *Tac. i.* *Ea utendum.* Rectam viam instas. *Pla. i.* *Sequeris.*

INSTARĒ. [*Pro impēndērē, immīnērē, incūmbērē.*] *Pancher, être sur le point de tomber.* *Presser.* PHR. Instat aqua, saxumque undis immane minatur. *V.* Instantibus eripe fatis. *V.* Telumque instare tremiscit. *V.* Cæcos instare tumultus. *V.* Cædes miseris instant. *V.* Scelus in propinquo est; occupa mater preces. *St.* Instat nox. *Sal.* Periculum. *Cic.* Partus. *Ter.* Instabatque dies. *L.* Instans senecta. *H.* Nescit quid instat boni. *Pla.*

INSTARĒ. *Insister; poursuivre un dessein.* PHR. Animus majoribus instat. *O.* Lenius instando tædia tolle tui. *O.* Talem Dido se læta ferebat. Per medios, instans operi regniſque futuris. *V.* Instant mille licet premantque curæ; Nostris carminibus tamen vacabit. *M.* Acrior instat. *V.* Unum instat ut &c. *Ter.* Instare viam. *Pla.*

INSTRAGŪLUM, ti. n. *Cato.* [Idem quod stragulum] *Converture.*

INS TRENUŪS, ā, ūm. *TER.* *Qui n'a pas de courage, ne ligent, paresseux.*

INSTRĒPŌ, is, pūi, pītum, ērē. *LIV.* *Faire du bruit.* PHR. Post valido nitens sub pondere fraxineus axis Instrepi. *V.* Dentibus horrendum instrepi. *Cl.* (Vide STREPO.)

INSTRINGŌ, is, nxi, strīctum, ērē. *QUIN.* *Lier fortement, ferrer.* (Vide VINCIO.)

INSTRUCTIŌ, ōnis. f. *Arrangement, construction.* Instructio balnei. *Pli.* Instructio exercitus, militum. *Cic.* *Ordre de bataille.*

INSTRUCTŌR, ōris. m. *Cic.* *Qui arrange, qui prepare.* Instructor convicii. *Cic.*

INSTRVCTŪS, ūs. m. *Cic.* *Ornement, appareil.*

INSTRUMENTUM, ti. n. [Quo instruitur domus.] *Mebles.* Instrumentum ac supellex. *Cic.* Instrumentum belli. *Cic.* *Attirail, équipage.*

INSTRUMENTUM. [*Pro subsidio ad aliquid agendum.*] *Mo en.* *Ce qui sert à une chose.* SYNT. Instrumentum causarum, triumphī, litis. *Cic.* PHR. Instrumenta necis ferrumque ignisque parantur. *O.* In juvenem rediit, & anilia demit Instrumenta sibi. *O.* Nullum majus boni imperii instrumentum quam bonos amicos. *Tac.* Instrumentum venatorium. *Pli.* *Équipage de chass.*

INSTRUMENTUM. [Quo quis ad operandum uti-

tur.] *Instrument, outil.* PHR. Abiecto instrumento artis, clausaque tabernā. *H.* Dicendum & quæ sint duris agrestibus arma. Quis sine nec potuere feri, nec surgere messes. *V.* Nec mora splendentes versā tellure ligones. Sarculaque in medio ponit adunca foro. Tribulaque & falces & iniquo pondere rastra. Nec teres ingenti mole Cylindrus abest. *Ho/ch.*

INSTRŪŌ, is, xi, strīctum, ērē. *Bâsir, meubler.* SYNT. Instruere hortos. *Cic.* *Domum.* *Plu.* (Vide ÆDIFICO.)

INSTRŪERĒ [*Pro ordinare.*] *Arranger, préparer.* SYNT. Instruere aciem. *Cic.* *Cœnam.* *M.* *Navigia.* *Col.* *Litem.* *Cic.* *Consilia.* *Ter.* Instruere insidias alicui. *C.* *Locum insidiis.* *L.* PHR. Socios simul instruit armis. *V.* Instruere epulis mensas. *O.* At domus interior regali splendida luxu Instruitur, mediisque parant convivia tectis. *V.* Si jam puerile paratum Agmen habet secum; cursusque instruxit Equorum. *V.* Instruimus mensas. *V.*

INSTRŪERĒ [*Pro instituerē, erūdīrē.*] *Dresser, former, instruire.* PHR. Dolis instructus & arte Pelasgā. *V.* Quem cultibus instruit. *O.* Instruit exemplis. *H.* Instructor doctrinis. *Cic.* Instructus à jure civili. *Cic.*

INSTŪPĒNS, ēntis. *PLI.* *Engourdi.* (Vide STUPEO.) **INSUASUM,** i. n. *Pla.* [Color fumo acquisitus.] *Couleur enfumée.*

INSUAVIS, vē. *Desagréable, de mauvais goût.* SYN. Injucundus, molestus, ingratus, acerbus. PHR. Quod nisi concedas habere insuavis, acerbis. *H.* Insuavis odor. *Col.* *Vita.* *Cic.*

INSUAVITER, Adv. *Cic.* *Desagréablement.*

INSUBĒR, brī. m. [Insuubres qui Mediolanum metropolim habuere. ait Strab.] *Insuubriens, peuples du Duché de Milan.*

INSUCCŌ, as, avi, atum, are. *Col.* [Succo vel humore impingere vel intingere.] *Faire tremper dans quelque liquide.*

INSUDŌ, as, avi, atum, are. *CELS.* *Suer.* [Metaph.] *Se donner de la peine.* SYN. Sudō, desudō, allaborō, incumbō. PHR. Hic positus Tirynthius armis Insudat. *St.* Quis manus insudet vulgi. *St.* Notis Pieris macer Insudare libris. Aut tacito vigil impallescere Socrati. *Sarb.*

INSUEFACTŪS, ā, ūm. *Accoutumé, habitué.* Insuefactus Equus. *Caf.*

INSUESCŌ, is, suēvi, ētūm, cērē. n. *S'accoutumer, s'habituer, accoutumer.* SYNT. Insuescere alicui rei. *Col.* Mentiri insuevit. *Ter.*

INSUESCĒRĒ. Act. *Accoutumer.* PHR. Insuescere pecus aliquā re. *Col.* Insuevit pater optimus hoc me. *H.*

INSUETŪS, ā, ūm. *Qui n'est pas accoutumé.* SYN. Insolitus. SYNT. Insueta solitudo. *Liv.* Insuetus laboris, pugnae. *Caf.* Insuetus vera audire. *Liv.* PHR. Insuetæ manus operi. *T.* Non insueta graves tentabunt pabula fortas. *V.* Insuetum per iter gelidas enavit ad Arcos. *V.* Arcadas insuetos acies inferre pedestres. *V.*

INSŪLĀ, æ. f. *Iste.* *Epith.* Rīgūā, irrīgūā, ūdā, circūmflūā, mādēns, æquorēā, fērāx, fertilis, nēmōrōsā, saxōsā, divēs, opimā, spātiosā, exīgūā. PHR. Quid faciam? quò sola ferar? vacat insula

culcu. O. Insula dividuâ quam premit amnis aquâ.
O. Natantes Oceano terrâ. *Sarb.* Insula dives opum.
V. Variis freta confita terris. V. Quam vasto amplexu
circumdruit æquor. Circumflua Tiberidis alti Insula.
O. Leucada continuam veteres habuere Coloni:
Nunc frera circumcunt: medio jacet insula pŕonto.
O. Fluctus Continuum diduxit humum. O. A sylvis
sylvas & ab arvis arva revulsi. O. *De fluvio.*

INSULÆ Descriptiones. *PHR.* Insula nomen habet,
laterumque à parte duorum Porrigit æquales me-
diâ tellure lacertos. O. Est in secessu longo locus;
insula portum Efficit objectu laterum, quibus om-
nis ab alto Frangitur, inque sinus frangit sese
unda reductos. Hinc atque hinc vastæ rupes ge-
minique minantur In cælum scopuli: quorum sub
vertice latè. Æquora tuta silent, tum sylvis scena
coruscis Desuper, horrentique atrum nemus im-
minet umbrâ. V. Est procul, ingenti regio summotâ
recessu, Insula quæ refides fluctus mitescere co-
git, In longum producta latus; fractasque per
undas Ardua tranquillo curvantur brachia por-
tu. *Cl.*

INSULARIS, arê. *PLI.* Insulaire, d'une Isle.

INSULSÆ, Adv. *Cic.* sottement, sans esprit.

INSULSITAS, âtis. f. *Cic.* sottise, niaiserie.

INSULSUS, â, um. *Col.* [Sine fale Metaph. Fictus,
stultus.] *Sor.* niais. *SYN.* Fictus, stolidus, inepŕtus.
PHR. Sed tu insulsa malè & molesta vivis. *C.*

INSULTATIO, ōnis. f. *QUIN.* Insulte.

INSULTO, as, avi, atum, arê. *Sauter dessus, sur.*
PHR. Equitem docuere sub armis Insultare solo,
& gressus glomerare superos. V. Hædique petulci
Floribus insultent. V. Insultare jacenti. O. Calcibus
insultare fores. *Tor.* Fremit æquore toto Insultans
fompes.

INSULTARE Alicui. In aliquem. *Cic.* Aliquem. *Sal.*
[Pro irridere.] Insulter, faire insulte. *PHR.* Huic
capiti insultans. V. Si quis es insultes qui casibus
improbe nostris. O. Illi moribus insultans duris. *Pr.*
Insultare bonos. *Sal.* Insultare malis, rebuŕque
ægrefcere latis. *St.* Cernis ut insultent Rutuli. V.
Afflictos miserosque procaciter insultantes, Verbis
acerbant vulnera. *Buc.* Hic capiti insultans tot ferro
sacra dedidit Funera. V.

INSUM, inēs, inēsŕe. *Etre dedans, paroitre sur...*
PHR. Inest in vultu severitas. *Ter.* Inest novi spes.
Pla. Inest in amore fructus. *Cic.* Versamur ibidem
atque infumus usque. *Lv.* Sed tibi tantus inest ve-
teris respectus amici. *M.* Hic crudelis amor Tauri,
prolesque biformis Minotaurus inest. V.

INSUMO, is, mpsi, ptum, erê. *Prendre.* *PHR.* Di-
gnas cæptis infumite mentes. *St.* Nubila montis
Infumpscere latus. *St.* i. occuparunt. (Vide *ACCTPIO.*)

INSUMERE *Employer.* Infumere operam, sumptus
in rem, curam ad &c. *PLI.* *PHR.* Melius quò infu-
mere possis. *H.*

INSUO, is, sui, sutum, erê. *Coudre dedans, joindre*
à... *SYN.* Asuô, consuô. *PHR.* Terga Boum plum-
bo infuto ferroque rigeant. V. Vestes infuto graves
auro. O. Infuitur femori maternaque tempora com-
plet. O. *De Baccho.* Privatam impensam publicæ rei
infuserat. *Liv.*

INSUPER. *Ouire, de plus, davantage.* *SYN.* Præte-
râ, adhuc. *PHR.* Roscoque hæc insuper addidit

ore. V. Et montes insuper altos. Addidit. V. Cu-
mulata videbis Insuper esse aliis alia. *Lr.* Pro de-
super. Captivosque dabit suaque omnibus arma,
Insuper his. V. i. prater hæc.

INSUPERABILIS, ilê. *Insurmontable, invincible.*
SYN. Invictus, infractus, indomitus, non exupè-
rabilis. *PHR.* Hinc Gerula urbes genus insuperabile
bello. V. Nescia vinci pectora. V. Invictaque bello
dextera, non illi quisquam se impunè tulisset Ob-
vius armato. V. Insuperabile fatum, saxum &c. V.
Fortuna omnipotens & ineluctabile fatum. V. Et
inexorabile fatum subjecit pedibus. V. Immanemque
rotam & non exsuperabile saxum. V. (Vide *IN-*
VICTUS.)

INSUPERABILIS. *Inaccessible.* Insuperabili Alpium
transitu. *Liv.* (Vide *INVIUS.*)

INSURGO, is, rēxi, rēctum, erê. *Se lever.* *PHR.*
Perque ossa securim, Altior insurgens, oranti &
multa precanti Ingeminat. V. Nunc nunc insurgite
remis. V. (Vide *SURGO.*) **INSURGERE** *Albus.*
QUIN. Se donner de airs, de hauteur. (Vide *SU-*
PERBIO.) **INSURGERE** *Regnis alicujus.* O.
Attaquer. (Vide *AGGREDIOR.*)

INSUSCEPTUS, â, um. *Qui n'a point été reçu.* *PHR.*
Dixit, & iratus vota insuscepta reliquit. O.

INSUSURRO, as, avi, atum, arê. *Faire un petit*
bruit sourd. *SYN.* Immurmuro. *SYNT.* Insufurrat
favonius. *Cic.* Insufurrare aliquid alteri, in aurem
alicujus. *Cic.* Insufurrare vota Deo. *S.* Prier tout bas.
(Vide *LOQUOR.* *Loqui submissè.*)

INTABESCO, is, bui, erê. *Secher, devenir sec.*
PHR. Cibo interminato intabuisseŕ pupulæ. *H.* Vir-
tutem videant, intabescantque relicta. *P.*

INTABESCERE. *Se fondre.* Ut intabescere flavæ Igne
levi cæræ maturinæque pruinæ Sôle tepente solent.
O. (Vide *LIQUESCO.*) **INTABESCERE** *Morbo.*
Cic. Tomber en languet. (Vide *ÆGROTO.*)

INTACTILIS, ilê. *Qui ne peut être touché.* *PHR.*
Sin intactile erit, nullâ de parte quod ullam Rem
prohibere queat per se transire meantem: Scilicet
hoc id erit vacuum quod inane vocamus. *Lr.*

INTACTUS, â, um. *à quoi on n'a pas touché.* *SYN.*
Integër, *SYNT.* Intactus grex. V. Intactum Græcis
carmen. *H.* Intactâ cervice Juvenca. V. Virgo intacta
manet. *C.* Intactæque Boves. *H.* Intactus infamiâ.
Liv. à sibilo. *Cic.* Intactus religione. *Liv.* *Qui n'est*
pas touché.

INTAMINATUS, â, um. *Pur, qui n'est point souil-*
lé. *PHR.* Virtus repulsæ nescia fordida Intamina-
tis fulget honoribus. *H.*

INTECTUS, â, um. [Opertus, tectus.] *Convert.*
Tecta stramentis intecta. *Liv.* **INTECTUS**
[Non tectus apertus, nudus.] *Déconvert.* Obscu-
rum adversus alios sibi uni incautum intectumque
effecit. *Tac.*

INTEGER, grâ, grum. *Entier, dont on n'a rien ôté.*
Integræ opes. V. i. non accisa. Integra signa. *H.*
Integrum templum omni opere. *Cic.* Integrum vi-
tium. *Sen.* Integra audaciâ. *Pla.* Dans toute son
étendue. Rudis & integer discipulus. *Cic.* Neuf.

INTEGER [Intaminatus, incorruptus, intactus.]
Qui n'a pas été souillé, deshonore. *SYNT.* Integræ
virgines. *C.* Integer pudore. *M.* Quod castum expe-
rens & integellum. *C.* (Vide *CASTUS.* *VIRGO.*)

INTEGER. *Integro, irreprochable.* SYNT. Integer & bonus vir. *Cic.* Integra vita, integri testes. *Cic.* Nemo illo integrior. *Cic.* PHR. Integer vitæ scelerisque purus. *H.* (Vide JUSTUS.)

INTEGRÆ Ætas. *Ter.* Valerudo. *Cic.* Le bel âge, une pleine santé. Integer ævi. *V.* Integer sensus. *Cic.* Integer animi. *Cic.* Mentis. *H. i. sana.* Integer & florens populus. *Cic.* Qui n'a eu aucune disgrâce. Integra tempora. *CEL. i. malo carentia.* Decor integer ævi. *St.* Vos o? quibus integer ævi Sanguis, ait solidaque suo stant robore vires. *V.* Fons integer. *Cic.* **INTEGRÆ** Res. *Cic.* Une affaire qui est en bon état. Integri milites. *Cæs.* Qui ne sont point fatigués. Integer & somno satiat miles. *Liv.*

Ab INTEGRO. *Derechef.* Magnus ab integro sæclorum nascitur ordo. *V.*

INTEGRO, is, tēxi, tēctum, ēre. *Cæs.* Couvrir. PHR. Intexit casside crines. *St.* Integi vallo. *Liv.* (Vide TEGO.)

INTEGRASCŌ, is, ēre. *Se renouveler, se rétablir.* Integrascit malum. *Ter.*

INTEGRATIO, ōnis. *f. TER.* Renouvellement, réparation.

INTEGRĒ. Adv. Avec intégrité, équitablement. Vita integerrime acta. *Cic.*

INTEGRITAS, atis. *f.* Intégrité, droiture. SYNT. Integritas vitæ. *Quin.* Integritas sermonis. *Cic.* Pureté de langage. Integritas corporis. *Cic.* Santé, vigueur.

INTEGRŌ, as, avi, atum, are. *Recommencer.* SYNT. Instaurō, repētō, iterō. PHR. Ramoque sedens miserabile carmen Integrat, & moestis latè loca questibus implet. *V.* (Vide ITERO.)

INTEGRARĒ *Pro renovare, perficere.* SYNT. Integrare pugnam, aciem. *Liv.* Bellum. *St.* Omnia debet enim cibus integrare novando. *Lr.*

INTEGUMENTUM, ti. *n.* *Liv.* [Quo quid integitur.] Couverture, enveloppe. [Metaph.] Prétexte, voile. Integumentum frontis, ingenii, dissimulationis, flagitiorum. *Cic.*

INTELLECTIO, ōnis. *f. & INTELLECTUS, ūs. *m.* *Cic. & INTELLIGENTIA, æ. *f.* *Cic.* L'entendement, connoissance. SYNT. Intellectum rei capere. *Quin.* Intellectu consequi. *Quin.* Intellectus saporum. *Pl.* Disciplinarum. *Quin.* Columbis inest gloriæ intellectus. *Pl.* Intelligentiæ omnes anteire. *Cic.* Intellectus verborum. *QUIN.* Sens, signification.**

INTELLIGENTĒ. Adv. *Cic.* En habile homme.

INTELLIGŌ, is, lēxi, lēctum, ēre. *Entendre, concevoir.* SYNT. Agnoscō, percipiō, capiō, concipiō, audiō. SYNT. Intelligere animum alicujus. *Ter.* Colloquia alitum. *Pl.* Intellexi ex litteris te &c. *Cic.* Intelligens principis. *Pl.* Qui connoit. Non intelligitur quanta vis amicitiae. *Cic.* PHR. Ut tamen exemplis intelligat. *O.* Animo hausi. *V.* Accipite ergo animis atque hæc mea figite dicta. *V.* Septimius nimirum intelligit unus. *H.* Sed corda parumper. His adverte libens, atque has bonus accipe voces. *St.* Non intelligitur quando obrepat senectus. *Cic.* Nullus in hac terrâ, recitem cui carmina, ejus Intellecturis auribus utar, adest. *O.*

INTEMERANDUS, a, ūm. [Non violandus.] *Qu'on ne doit pas profaner.* PHR. An martia templa Inte-

meranda minus. *V. F.*

INTEMERATUS, a, ūm. *Qui n'a point été violé, pur, entier.* SYNT. Intēgēr, pūrūs, intāmīnātūs. PHR. Si restat adhuc mortalibus usquam Intemerata fides. *V.* Tendoque supinas Ad cælum cum voce manus, & munera libo Intemerata focis. *V.* Intemerata fides. *V.*

INTEMPERANS, antis. & **INTEMERATUS**, a, ūm. *Intemperant, excessif, débauché.* SYNT. Intemperans vir. *Cic.* Intemperans. *Liv.* SYNT. Immōdīcūs, libīdīnōsūs, Immōdērātūs. *Qua vide suis locis.*

INTEMPERANTĒ. Adv. & **INTEMERATĒ.** *Cic.* Avec excès. SYNT. Immōdīcē.

INTEMPERANTIĀ, æ. *f.* Intemperance, débauche, excès. SYNT. Intemperantia ægri. *Quin.* Libidinis. *Pl.* Adolescentium. *Cic.* Ritus. *Pl.*

INTEMPERANTIĀ, Col. & **INTEMPERYES**, et. *f.* *Cic. & INTEMPESTAS, atis. *f.* *Pl.* [Aëris inclementia.] Intempérie de l'air. **INTEMPERIES** Amici. *Cic.* L'emportement.*

INTEMPERIE, arum. *f.* **PLA.** Emportement, fureur.

INTEMPESTIVĒ. Adv. *Cic.* Hors de saison. Intempestivè irasci. *Cic.* Movere vulnus. *O.*

INTEMPESTIVUS, a, ūm. *Qui arrive à contre-temps.* SYNT. Mōlēstūs, impōrtūnūs, incōmmōdūs. PHR. Intempestivus descendit nubibus imber. *H.*

INTEMPESTUS, a, ūm. *Qui est sans bruit.* Aut intempesta filer nox. *V.* Et lunam in nimbo nox intempesta tenebat. *V.* Intempestaque Gravisæ. *V. i. ventis carentes.*

INTENDŌ, is, dī, sum, et tūm, ēre. *Tendre, bander.* Intendere arcum. *Pl.* Digirum. *Cic.* Manus. *O.* Nervos, oculos. *Pl.* Vela. *V.* Intenditque locum fertis. *V.* Tenebris se intendentibus. *V.* Et stupea vincula collo. *V.* Intendant sine pace manus. *St.* Numerosque intendere nervis. *V.* Arcum intendebat Apollo. *V.* (Vide TENDO.)

INTENDĒRE [Per transl. pro pēssēquī, nīti.] *Prétendre, tâcher, s'appliquer.* SYNT. Intendere animum rei. *H.* Ad rem. *Liv.* Ad scribendum. *Pl.* In regnum. *Sal.* Intendere aures ad verba alicujus. *O.* Intendere curam alicui rei. *Pl.* Fugam ad mœnia. *Lr.* Laborem in aliquid. *Quin.* Litē alicui. *Cic.* Intendere se acrius ad aliquid. *Quin.* Vim rebus. *Quin.* Intendere consilium. *TER.* Former. Intendit hoc orationē. *QUIN.* Il prétend. Sororem meam se intendit esse. *Ter.*

INTENDĒRE. *Augmenter, accroître.* Intendere formidinem. *Tac.* Fugam longiorem. *Liv.* Gloriam. *Tac.* (Vide AUGEO.) **INTENDĒRE** Alicui item, bellum. *Cic.* Faire, intenter. **INTENDĒRE.** *Allez.* Quò nunc intendam. *H.* Iter aliquò intendere. *Liv.* (Vide EO.)

INTENTATIO, ōnis. *f.* L'action d'étendre. Intentatio digitorum. *SEN.* L'action de menacer avec les doigts.

INTENTATUS, a, ūm. *Qui n'a pas été éprouvé, essayé.* SYNT. Inēxpērtūs, ināusūs. PHR. Nil intentatum nostri liquere poetæ. *H.* Hæc intentata manebat Sors rerum. *V.* Nil intentatum Silius nil linquit inausum. *M.*

INTENTĒ. Adv. *Attentivement, soigneusement.* Audire

dire intentē. *Quin.* Intentius se excusare. *Tac.*
INTENTYŌ, ōnis. f. & **INTENTUS**, ūs. m. *Cic.* L'actiō de s'entendre. [Per transl.] Application, effort.
SYNT. Intentio corporis, vocis. *Cic.* Iusūs. *Liv.*
INTENTŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Etendre.*
INTENTANS Manus. *Liv.* Hinc per transl. dicitur minārī. *Menacer.* *Phr.* Præsentemque viris intentant omnia mortem. *V.* Tiphphone intentat faces. *St.* (Vide **MINOR**, aris.)
INTENSUS, & **INTENTUS**, ā, ūm. *Tendu, hañdē.* Intentæ chordæ. *Cic.* Intentus arcus. *Plī.* Cythara nervis intenta. *Quin.* Intentaque brachia remis. *V.* (Vide **TENDO**.)
INTENTUS. *A tentif, appliqué, occupé.* Intenta cura. *Quin.* Custodia. *Lic.* Labor intentus. *O.* Mens intenta malis. *O.* Intentos volvens oculos. *V.* Intentus paci. *L.* Intenti expectant signum. *V.* Hærent intenti vultus. *Sil.* (Vide **AUDIO**. Audire attentē.)
INTĒPĒŌ, ēs, pūi, ērē. & **INTĒPĒCŌ**, is, pūi, ērē. *S'attēder, se refroidir.* *Phr.* Strata membris intepuere tuis. *O.* Et lacus æstivis intepet Umber aquis. *Pr.* Ut semel intepuit mucro. *V.* (Vide **TEPEO**.)
INTER Præp. *Entre, au milieu, durant, dans, parmi.* *Phr.* Canit inter opus. *Pr.* Magna inter præmia. *V.* Arma inter nubem... rutilare vident. *V.* Lucum hunc inter. *V.* Pastas (*Capellas*) age Tityre, & inter agendum &c. *V.* Inter initia. *Plī.* Inter manus. *Cic.* Sordemus inter nos. *Plā.* Inter paucos dies. *Liv.* Inter se amant. *Cic.* Inter se foliis strepitant. *V.* Inter vina. *H.* Converterque oculos inter se. *V.*
INTERALBYCŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Plī.* [Ad album accedere.] *Etre blanchâtre.* (Vide **ALBEO**.)
INTERAMNĀ, æ. f. *Cic.* [Urbs Italix in Umbria.] *Terni.*
INTERANĒĀ, ōrūm. n. *Col.* Les entrailles. (Vide **VISCERA**.)
INTERARESCŌ, is, rūi, ērē. *Cic.* S'évaporer, devenir sec. (Vide **AREO**.)
INTERBYBŌ, is, ērē. *Plā.* [Torum bibere.] *Boire tout.* (Vide **BIBE**.)
INTERBYTŌ, ās, ārē. *Plā.* [Intervēnīrē.] *Survénir.*
INTERCĀLĀRIS, ārē. [Quod interfertur] intercalatis annus, mensis. *Plī.* Intercalare, inséré entre deux. **INTERCĀLĀRIS** Mensis februarius dicitur quod ei dies interferatur. Diesque ipse insititius, intercalaris dicitur, ait *Plī.* Dicitur & annus ille intercalaris. *Cic.* L'année bissextile.
INTERCĀLĀRYŪM, īi. n. & **INTERCĀLĀTIŌ**, ōnis. f. *Cic.* Intercalation, l'actiō d'insérer entre deux.
INTERCĀLŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Cic.* Intercaler, mettre entre deux. **INTERCĀLĀRĒ**. *Liv.* Différer, remettre.
INTERCĀPĒDŌ, īns. f. *Cic.* Intervalle, suspension. Intercapedo molestia. *Cic.* Temporis. *Plī.*
INTERCĒDŌ, is, cēssī, cēssūm, ērē. *Intervenir, survenir.* *SYNT.* Intercessere dies pauci. *Liv.* Intercesserat nox una. *Cic.* Aegritudo huic gaudio intercessit. *Ter.* In bello parvis momentis magni casus intercedunt. *Cæs.* Intercedit illi tecum amicitia, inimicitia, simulatas. *Cæs.* [Pro inest.] Il y a &c.
INTERCĒDERĒ Pro alio. *Cic.* Répondre, cautionner.

INTERCĒDERĒ. *Plī.* [Pro obstarē, obēssē.] *S'opposer.* Intercessit sententia. *Liv.*
INTERCĒDERĒ. *Cic.* Interceder, s'entremettre. *Phr.* Senatūs authoritas intercesserat. *Cic.* Iratum tu sæpe tonantem Concilias nobis, & iustæ te objicis iræ: Quandoquidem nihil omnipotens non annuit ultro. Devinctus tibi, nil veteri non donat amori. *Vida.* Ni Deo carum caput Pro nobis Moses obtulisset; & prece Frangit iras. *Buc.* (Vide **PRECES**. **PRECOR**.)
INTERCEPTIŌ, ōnis. f. *Cic.* Surprise.
INTERCESSIŌ, ōnis. f. *Cic.* Opposition, empêchement.
INTERCESSŌR, ōris. m. *Cic.* Opposant. *SEN.* Intercesseur.
INTERCESSUS, ūs. m. *Liv.* Entremise, médiation.
INTERCĪDŌ, is, cīdī, cāsūm, ērē. *Liv.* Tomber entre, survenir. **INTERCĪDERĒ**. *Cic.* Echapper à la mémoire, perir. *Phr.* Nomen longis intercedit annis. *O.* Honos intercedit ævo. *Sil.* Quod si intercedit tibi nunc aliquid. *H.* (Vide **OLIVISCOR**.)
INTERCĪDŌ, is, cīdī, cāsūm, ērē. *Entre-couper.* *SYNT.* Intercisa dies. *Cl.* Intercidere venas. *Plī.* Montem. *Cic.* (Vide **SECO**. **AMPUTO**.)
INTERCĪNŌ, is, cīnūi, cētūm, ērē. *Chanter entre deux, dans les intermedes.* *Phr.* Neu quid medios intercinat actus, Quod non proposito conducit. *H.*
INTERCĪPIŌ, is, cēpī, cēptūm, ērē. *Intercepter, surprendre.* *SYNT.* Intercipere litteras. *Cic.* Regnum. *Plī.* Iter intercipere. *Liv.* i. claudere. Intercipi morbo. *Col.* Egre surpris. *Phr.* Direxerat hastam, Quam medius Rheus intercipit &c. *V.* Atque ubi jam Venerem gravis interceperit ætas. *Pr.* Mortalitate interceptus. *Plī.*
INTERCISE. *Adv.* *Cic.* Par morceaux.
INTERCISIŌ, ōnis. f. *Plī.* Coupure, fente. Intercisio stomachi. *Plī.* Tranchées.
INTERCLUDŌ, is, fī, fūm, ērē. *Fermer, boucher.* *SYN.* Claudō, ōclūdō. *Phr.* Sæpe illos aspera ponti Intercludit hyems, & terruit Austro euntes. *O.* Intercludere aditum, fugam. *Cic.* Hostes ab oppido. *Cæs.* Spem. *Liv.* Prospectu visus intercludere nefasto. *St.* Profugium fortunæ intercludere. *Cic.* Nimiā ab dulcedine aquarum Interclusa anima. *Lv.* (Vide **CLAUDO**.)
INTERCLUSIŌ, ōnis. f. *Cic.* L'actiō de fermer, empêchement. *QUIN.* Parenthèse.
INTERCOLUMNIŪM, īi. n. *Cic.* Espace entre deux colonnes.
INTERCŌNCYLĪŌ, ās, ārē. *QUIN.* Concilier. (Vide **CONCILIO**.)
INTERCULCŌ, ās, ārē. *Col.* Fouler. (Vide **CALCO**.)
INTERCURRŌ, is, cūrrī, cūrsūm, ērē. *Survenir.* Exercitationibus dolor intercurrit. *Cic.*
INTERCŪRSŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Plī.* Courir, couler entre, au milieu. (Vide **CURRO**. Vel **FLUO**.)
INTERCŪRSUS, ūs. m. *Liv.* L'arrivée entre... cours au travers.
INTERCŪS, ūtis. omn. gen. *Qui est entre peau & chair.* Intercus aqua. *Cic.* Intercutibus vitiiis madens. *SEN.* i. occulitis.
INTERDATUS, ā, ūm. *Distribué.* Cibis ut suffulciat

artus Et recreet vires interdatus. *Lr.*
INTERDICO, is, xī, ctūm, ērē. *Interdire, défendre.* *SYNT.* Interdicere alicui domo. *Liv.* Igni. *Liv.* Usū purpuræ fœminis interdiciamus. *Cic.* Aqua & ignis interdictur mihi. *Cic.* Interdico ne velis &c. *Ter.* [i. veto.] *Défendre, enjoindre.* Interdicta voluptas. *H. Spes.* O. Cui nemo interdicere possit. *Cic.* i. resistere.

INTERDICTUM, tī, n. & **INTERDICTIŌ**, ōnīs. f. *Cic.* Défense, interdit.

INTERDIU. Adv. *TER.* De jour.

INTERDUCTUS, ūs. m. *Cic.* [Notæ quæ in libris exarantur, quibus sententiæ vel capita distinguuntur.] *Marque pour servir aux divisions d'un Discours, d'un Livre &c.*

INTERDUM. Adv. *Quelquesfois.* *SYN.* Aliquândō, quândōquē, nōnūnquā, sēpē. *PHR.* Sternitur interdum. O. Interdum aut hederæ pandunt vestigia nigra. *V.*

INTEREĀ. Adv. **INTEREĀDUM**. *TER.* & **INTĒRIM**. *TER.* *SYN.* Intērīm, hęc intēr, supēr hīs, tūm vērō. *PHR.* Panditur interea domus omnipotentis Olympi. *V.*

INTEREMPTIŌ, ōnīs. f. *Cic.* Meurtre, assassinat. (Vide CÆDES.)

INTEREMPTOR, ōrīs. PAT. Assassin.

INTEREŌ, is, ivī, & īī, itūm, irē. *Mourir.* *SYNT.* Interire fame, naufragio. *Cas.* Interire morte. O. Intereunt fegetes. *V.* Naufragus interiit. O. Multis utrinque **INTĒRITIS**. *Cl.* (Vide MORIOR.)

INTĒRIRĒ. Passer, se passer, perir. *SYN.* Cādērē, ābōlērī. Interitura æstas, verba. *H.* *PHR.* Si tua non esset interitura domus. O. Nec si quid olim lufit Anacreon Delebit ætas. *H.* Interit ira morā. O.

INTĒRĒQUITŌ, ās, āvī, atūm, arē. *Liv.* Etre à cheval parmi... avec d'autres. (Vide EQUITO.)

INTĒREST, fuit, ēssē. *Il importe.* *SYNT.* Interest, hominum. *Plī.* Interest quid faciat. *Cel.* Interest meā, tuā, illius, magni, parvi, multum. *Cic.* Nil interest an pauper & infimā de plebe &c. *H.*

INTĒRESSĒ [Pro differrē.] *Etre different.* Inter hominem & belluam hoc interest quod &c. *Cic.* Il y a cette difference. Stulto intelligens quid interest. *Ter.*

INTĒRESSĒ. Etre entre-deux. Cum interesset annis. *Liv.* Senis millibus passuum interesset. *Cas.*

INTĒRESSĒ [Pro adēssē.] *Etre present, assister.* Interest spectaculo. *Plī.* In convivio. *Liv.* Lætus interfis populo. *H.* (Vide ANSUM.)

INTERFACIŌ, is, fecī, factūm, ērē. *Liv.* Faire cependant.

INTERFARIŌ, fātūs sūm, fārī. *Liv.* Interrompre.

INTERFATIŌ, ōnīs. f. *QUIN.* Interruption.

INTERFECTOR, ōrīs. m. *Cic.* Trix, icis. f. *TAC.* Meurtrier.

INTERFICIŌ, is, fecī, factūm, ērē. *Tuer.* Interficere feras. *Lr.* Fer stabulis inimicum imbrem atque interfice messes. *V.* [i. dele.] *Ravages.* (Vide OCCIDO.)

INTERFIŌ, is, ērī. *Etre consommé.* *PHR.* Aut flammis interficiat malisve ferarum. *Lr.* (Vide PEREO MORT.)

INTERFLUŌ, is, flūxī, flūxūm, ērē. *Couler par le milieu.* Interfluere mœnia. *Cur.* (Vide FLUO. FLU-

VIUS. *Fluvius urbem alluens.*) **INTERFLUUNT** exanima corpora. *Tac.* [i. fluctuant.] *Flotter.*

INTERFLŪS, ā, ūm. *PLI.* Qui coule entre deux.

INTERFODIŌ, is, fodi, fossūm, ērē. *Percer entre.* Oculis immissa Leonum pupillas interfodiunt. *Lr.* (Vide FODIO.)

INTERFURŌ, is, ērē. *Faire le furioux par tout.* Alternum Mavors interfurit orbem. *Si.*

INTEREUSŌ, ā, ūm. *Couler au milieu, qui se répand entre deux.* *SYNT.* Interfuso mari. *Plī.* Palus inamabilis undā. *Alligat, & novies Styx interfusa coërcet.* *V.* Interfusa genas maculis. *V.*

INTERGERŌ, is, gēssī, gēstūm, ērē. *PLI.* & **INTĒRJICIŌ**, is, jēcī, jectūm, ērē. *Entremêler.* Interjectis diebus. *Liv.* Inter equites sagittarios interjicere. *Cas.* Nalus quasi murus oculis interjectus. *Cic.*

INTERJACEŌ, ēs, cūī, ērē. *Etre au milieu... être situé entre...* *PHR.* Quidquid & Asopon veteresque interjacet Argos. *St.*

INTERJECTIŌ, ōnīs. f. *QUIN.* & **INTĒRJECTŌS**, ūs. m. *Cic.* Interposition, interjection. Interjectus terræ. *Cic.* Temporis. *Tac.*

INTĒRIMŌ, is, emī, emptūm, ērē. *Tuer, faire mourir.* *SYNT.* Se ipsa interimit. *Cic.* Interimi veneno. *Plī.* Mors interimit res. *Lr.* Me interimunt hæ voces. *Cic.* *PHR.* Cum laqueo uxorem interimis matremque veneno. *H.* Dissolvat natura, neque ad nihilum interimat res. *Lr.* (Vide OCCIDO.)

INTĒRĪŌR, ōrīs. *Intérieur, qui est au dedans.* *SYN.* Intimūs, imūs, pēnētrālīs. *SYNT.* Interior epistola. *Cic.* Le milieu. Interior vita. *SUE.* Reirée. Interior societas. *Cic.* [i. arcta.] *Etroite.* *PHR.* At domus interior regali splendida luxu. *V.* Interiore notā falerni. *H.* Teſto interiore. *V.* Evolve mentis intimos sinus Deus, latebrasque nostri pectoris. *Buch.*

INTĒRITŌS, ūs. m. *La mort, le trépas.* Interitugaudeat illa tuo. *Pr.* (Vide MORS.)

INTĒRITŌS Patriæ. *Cic.* La ruine, la destruction. (Vide CLADES.)

INTĒRJUNGŌ, is, nxī, ctūm, ērē. [Disjungere.] *Dérèler.* *PHR.* Exarsitque dies, & horz Laffos interjungit Equos meridiana. *M.* **INTĒRJUNGĒRĒ**. [Metaph.] *S'arrêter pour se reposer.* *PHR.* Et cum currere debeas Bovillas, Interjungere quæris ad Camœnas. *M.*

INTĒRJUNGĒRĒ Dextras. *Liv.* [i. jūngērē.] *S'enretoucher dans la main.*

INTĒRĪŌS. Adv. *Cic.* Au dedans, plus avant. Interius altē condidit sinu. *S.*

INTERLINŌ, is, livī, litūm, ērē. *Effacer, rayer.* Interlitæ tabulæ & corruptæ. *Cic.* (Vide DELEO.)

INTERLOCUTIŌ, ōnīs. f. *QUIN.* Interlocution.

INTERLŌQUŌR, ērīs, cūtūs, & quūtūs, sūm, quī. *TER.* Interrompre.

INTERLUCATIŌ, ōnīs. f. *PLI.* L'action d'élaguer les arbres. **INTERLUCŌ**, ās, āvī, atūm, arē. [Ramos arborum refecare.] *Elaguer, émonder les arbres.* (Vide ARBOR. Arborea amputo.)

INTERLUCĒŌ, ēs, xī, ērē. & **INTERLUCESCŌ**, is, xī, ērē. *Liv.* Luire au milieu, briller entre. *SYN.* Intermicō, internitēſcō. *PHR.* Quā rara est, acies, interlucetque corona. Non tam spissa viris. *V.*

INTERLUNĪUM, īī. n. *Temps auquel la lune ne*

parois pas. PHR. Thracio Bacchante magis sub inter Lunia vento. H.

INTERLŪŌ, is, lŭr, ěrĕ. *Arroser en passant, couler entre.* PHR. Rupit confinia Nereus Victor, & abscessus inerluit aequore montes. Cl. Arvaque & urbes Littore diductus angusto interluit æstu (Pontus) V. Quasque secans interluit Allia. V. Interluere manus. CATO. i. Interim lavare.

INTERMĀNĒŌ, ěs, mĀnsĭ, mĀnsŭm, ěrĕ. *Demenrer entre... Au milieu...* PHR. Defessus Cæsar mediis intermanet agris. L.

INTERMĒDIŪS, ā, ūm. Cic. [Inter]jēctŭs, [Inter]jācēns. *Qui est au milieu.*

INTERMĒSTRŪS, ā, ūm. & **INTERMĒSTRIS**, tre. Intermestris Luna. [Inter]lūnĭŭm. *Le tems qu'il ne paroît plus de Lune.*

INTERMĒŌ, ās, ās, ātŭm, ārĕ. Plī. [Inter]fluere. *Passer, couler au milieu.*

INTERMĒCŌ, ās, cŭī, ārĕ. *Reluire entre.* PHR. Rutilum squammis intermicat aurum. Cl.

INTERMINĀTŪS, ā, ūm. Cic. [Sine termino.] *Qui n'a point de bornes.*

INTERMINŌ, ās, āvī, ātŭm, ārĕ. & **INTERMĒNŌR**, ārĭs, ārĭ. *Menacer.* PHR. Interminari vitam. Pla. Interminato cum semel fixæ cibo. H. (Vide MINOR.)

INTERMISCĒŌ, ěs, cŭī, mĭxtŭm, & mĭstŭm, ěrĕ. V. *Entremêler.* Doris amara suam non intermisceat undam. V.

INTERMISSŌ, ōnĭs. f. Cic. *Di continuation.*

INTERMITTŌ, is, mĭtĭ, mĭstŭm, ěrĕ. *Discontinuer.* SYNT. Intermittere officium, studia. Cī. Prælium, iter, opus. Caf. Otium. Plī. Intermisit dare. Caf. Bella diu intermissa. H. Intermissa verba. O. Tecta. Plī. Intermisit dare. Caf. Planities collibus intermissa. Cæs. Coupée par des hauteurs.

INTERMŌRYŌR, ěrĭs, mŏrtŭŭs sŭm, mŏrĭ. *Mourir entre... En faisant... Se mourir, languir.* Intermortua res. O. Memoria. Cic. Intermortui mores. Pla. Intermortua concia. Cic. Prononcées d'une voix mourante.

INTERMŪNDYŪM, ĭi. n. Cic. *L'espace qui est entre les divers mondes.*

INTERMŪRALIS, ālĕ. Liv. *Qui passe entre les murailles.*

INTERNĀSCŌR, ěrĭs, nātŭs sŭm, nāscĭ. *Naître parmi...* Internatæ saxis herbæ. Tac. Cicatrix internato corpore expleto. Plī.

INTERNĒCĪŌ, ōnĭs. f. Cic. & **INTERNĒCTĪŌ**, Carnage, massacre. PHR. Nulli sua profuit ætas Nobilitas cum plebe perit, latèque vagatur Ensis, & à nullo revocatum est pectore ferrum. Sed satis est jam posse mori. L. Turbâque cadentem (Staree fluvius) nī rapidus juvisset flumina sanguis. Cl. (Vide CÆDES.)

INTERNĒCINŪS, ā, ūm. Liv. *Qui fait du carnage.* Internecinum bellum. Liv. Une guerre sanglante.

INTERNĒCŌ, ās, āvī, ātŭm, & cŭī, nĕctŭm, ārĕ. Cic. *Massacrer, tailler en pieces.* (Vide OCCIDO.)

INTERNECTŌ, is, nĕxŭī, nĕxŭm, ěrĕ. *Lier ensemble, entrelasser.* Magna lavare vulnera & efflantes liber internectere plagas. St. Ut fibula crinem

Auto internectat. V. (Vide VINCIO.)

INTERNICIALYS, ālĕ. Liv. Mortel. (Vide LETHIFĒR, CRUDELIS.)

INTERNĒGRĀS, āntĭs. *Qui tire sur le noir.* PHR. Noctemque diemque Assimilant maculis internigrantibus albæ. St.

INTERNITEŌ, ěs, tŭī, ěrĕ. Plī. *Briller entre.* (Vide NITEO. LUCEO.)

INTERNŌDYŪM, ĭi. n. *L'espace, qui est entre deux nœuds, entre les jointures.* PHR. Mollia nodosus facit internodia poples. O. Longa internodia crurum. O. Raras longa per internodia gemmas. Rap.

INTERNŌSCŌ, is, nŏvī, nŏtŭm, ěrĕ. Cic. *Reconnoître, discerner.* (Vide COGNOSCO.)

INTERNŪNCIŌ, ās, āvī, ātŭm, ārĕ. Plī. *Parlementer.*

INTERNŪNCIŪS, ĭi. m. Internunciis ultro citroque missis. Cæs. Entremetteur. Internuncius & interpret. Cic. Un truchement. Internuncius & minister rei. Liv. Un envoyé.

INTERNŪNDINIŪM, ĭi. & **INTERNŪNDINŪM**, nī. VAR. *Le tems que durent les Foires.*

INTERNŪS, ā, ūm. Cic. *Interne, intérieur.* (Vide INTERIOR.)

INTERŌ, is, trĭvī, trĭtŭm, ěrĕ. TER. *Broier dans.* (Vide TERO.)

INTERŌRDINIŪM, ĭi. n. Col. [Spatium inter arborum ordines.] *L'espace qui est entre des rangs d'arbres.*

INTERPARTYŌR, ĭrĭs, ĭrĭ. PLA. *Partager.* (Vide PARTIOR.)

INTERPELLATŌ, ōnĭs. f. Plī. *Interruption.*

INTERPELLATŌR, ōrĭs. m. trĭx, ĭcĭs. f. Cic. *Qui interrompt. Fâcheux, importun.* **INTERPELLATŌ**, ōnĭs. f. Cic. *Interruption.*

INTERPELLŌ, ās, āvī, ātŭm, ārĕ. Cic. *Interrompre, détourner.* Interpellare victoriam. Caf. Interpellandi locus hic erat. H. Interpellare aliquem in suo jure. Cæs. Troubler la possession.

INTERPLICATŌ, ōnĭs. f. Col. *Entrelacement.*

INTERPLICŌ, ās, āvī, ātŭm, ārĕ. *Entrelasser.* PHR. Albaque puniceas interplicat infula cristas. St.

INTERPOLATŌ, ōnĭs. f. Plī. *L'action de renouveler, de rajuster.*

INTERPOLATŌR, ōrĭs. m. trĭx, ĭcĭs. Pomp. *Frappier.*

INTERPŌLŌ, ās, āvī, ātŭm, ārĕ. [Refarcire, reparare.] *Raccommoder, réparer.* Interpolare opus. Pla. Togam. Cic. Satiatatem epularum Lupis interpolabat. CUR. *Il se delassoit.*

INTERPŌNŌ, is, pŏsŭī, pŏsĭtŭm, ěrĕ. *Inserer, mettre parmi.* SYNT. Intermiscēŏ, miscēŏ, insēŏ. PHR. Interponis aquam subinde Rufe. M. Ære interposito. Tr. Flammiss interpositâ morâ. Caf. Interpositum spatium. Lr. Aliquot diebus interpositis. Var. Interponere noctem. Cic. Interpone tuis interdum gaudia curis. C.

INTERPŌNĒRE se. Cic. *S'entremettre.* Interponere operam suam pro aliquo. Cic. Fidem alicui. Caf. Fidem in aliquam rem. Caf. Interpositâ autoritate. Cic. Nullum verbum interposuit. Cic. Interpositâ fluminis morâ. Caf. Interponere se furori. Cic. S'opposer.

INTERPÖSYTÖ, òñis. f. & **INTERPÖSYTÖS**, ùs. m. *Cic.* *Interpositio. Ce qu'on écrit entre les lignes. Interpositio. QUIN.* *Une parentèle.*
INTERPRĒMÖ, is, prĕsĭ, prĕsŭm, ěrĕ. *Presser entre.* (Vide **PREMO.**) *Interpretare fauces. PLA.* *Errangler.* (Vide **STRANGULO.**)
INTERPRĒS, ětis. f. *Interprete, Divin.* *Interpres, portentorum, extorum. Cic.* *Somniorum. QUIN.* *Interpres Jovis & Sattelæ Aquilæ. Cic.* *Interpres Religionum. Cic.* *Hominum Divŭmque interpres Afilas. V.* *Sed malus interpres rerum metus, omne trahebat Augurium pejore viâ. Cl.* *Tuque harum interpres curarum & conscia Juno. V.* (Vide **AVGUR.** **VATES.**)
INTERPRĒS. [Qui obscura exponit, qui convertit ex una linguâ in aliam.] *Traducteur, Interprete. PHR.* *Nec converti ut interpres &c. Cic.* *Interpres Poëtarum. Cic.* *Post effect animi motus interprete linguâ. H. PHR.* *De latîâ in patriam convertit carmina linguam Nobilis interpres, nitidoque lepore desertus; Et dubitat lector fuerit cui debita palma; Usque adedò numeris respondent omnia nostris. Plaudo mihi, mirorque magis: mea Musa Latinum Dedicens morem numeris liberrima ruptis Principis (interpretis) ad nutum jam Gallica tota superbit. Sant.* *Interpres legum. J. Jurisconsulte. Interpres pacis. Liv. [Medius.] Mediateur.*
INTERPRĒTATIÖ, òñis. f. *Cic.* *Interpretation, Traduction. Interpretatio. Liv.* *Conjecture. Interpretatio fiderum. MAX.* *Prediction astrologique.*
INTERPRĒTÖR, ārĭs, ārŭs sŭm, ārĭ. *Interpreter, expliquer. SYN.* *Exponō, explānō, explicō. SYNT.* *Interpretari legem & æquitatem explicare. Cic.* *Interpretari auctores, somnium, verborum vim, obscura dicta. QUIN.*
INTERPRĒTĀRĪ, *Juger.* *SYNT.* *Interpretatur nomen suum violari. PLI.* *Interpretari grato animo. Cic.* *Prendre en bonne part. Interpretari secus, perversè. PLA.*
INTERPUNCTIÖ, òñis. f. & **INTERPUNCTUM**, tĭ. n. *Ponctuation. Clausulas & interpuncta verborum. Cic.*
INTERPUNGÖ, is, nxĭ, nctŭm, ěrĕ. *Sen.* [Punctis distinguere.] *Ponctuer.*
INTERPÜGÖ. PLI. & **INTERPÜTÖ**, ās, āvĭ, ātŭm, ārĕ. *Col.* [Per circuitum putare & purgare arbores.] *Elaguer, émonner, acharger les arbres des branches superflues.* (Vide **AMPUTO.**)
INTERQUĒRÖR, ěris, quĕstŭs sŭm, quĕrĭ. *Liv.* *Se plaindre.* (Vide **QUĒRÖR.**)
INTERQUIESCÖ, is, quĭĕvĭ, ěrĕ. *Cic.* *Se reposer par intervalles. Interquiescunt lites. Liv.* (Vide **QUIESCO.**)
INTERRĀDÖ, is, ftĭ, sŭm, ěrĕ. *Col.* [Circumradere.] *Racler les arbres, en ôter la mousse.* (Vide **RADO.**) **INTERRĀDĒRE. PLI.** *Limer, polir.* (Vide **POLIO.**)
INTERRĀSILIS, ilĕ. *PLI.* *Limé; poli.*
INTERREGNŪM, nĭ. n. *Cic.* [Tempus quo regnum vacat. *Interregne,*
INTERREX, ěgis. m. *Cic.* [Qui regis demortui locum tenet, donec novus substituatur.] *Regent d'un Royaume.*
INTERRĪTÖS, ā, ūm. *Intrepide, qui ne s'étonne*

de rien. PHR. *Sola est interrita virgo. O.* *Mens interrita Lethi. O.* *Vultus interritus. QUIN.* *Virtusque nostra nescit ignavos motus. S.* *Spectatque interrita pugnas. V.* *Seu cava rupes murmurantis æquoris Spēnit minaces impetus; Sic ille certā interritus fiducia Sortis procellas sustinet. Buc.* (Vide **INTREPIDUS. BELLATOR.**)
INTERRÖGATIÖ, òñis. f. *Cic.* *Interrogation, question.*
INTERRÖGÖ, ās, āvĭ, ātŭm, ārĕ. *Interroger. SYN.* *Quĕrō, inquĕrō, sciscitor. SYNT.* *Interrogare de aliquo, aliquid, Cic.* *An audierit. PLI.* *Si venerit. PLA. PHR.* *Horrescit visu subito causasque requirit Infcius Æneas? quæ sint ea flumina &c. V.* *Tum verò ardemus scitari, & quærere causas Ignari scelerum tantorum. V.* *Quoniam scitaris digna relatu, Accipe quasi causam. O.* *Et percontabere doctos. H.* *Scitabere ab ipso. M.* *Nautas rogitate citatos. Dicite quo portu clausa est &c. Pr.* *Heus! inquit juvenes monstrate mearum Vidistis si quam hæc errantem forè sororum V.* *Quæ scelerum facies, o! virgo, effare. V.* *Veniendi poscere causas. V.* *Multa super Priamo rogitant. V.* *Quæ sint ea numina Divŭm Flagitat. V.* *Nec me quærentem vana moratur. V.* *Quæ sit sententia posco. V.* *His Vatem aggredior dictis & talia quæso. V.* *Mihique hæc ediffere vera roganti M.* *Pande requirenti nomen. O.* *Nec percontaberis. H.* *Te studioso animo venante. C.* *Arcanum neque tu scrutaberis ullius unquam. H.* *Singula cernens Nutricem consultat anum, quid fixa Diaconum Ora velint? ventis fluitent an vera minentur Sibila suspensum faucibus hostem. Cl.*
INTERRÜMPÖ, is, rŭpĭ, rŭptŭm, ěrĕ. *Rompere par le milieu, casser. Interrumpere, troubler. SYNT.* *Interrumpere somnos. PLI.* *Ordinem. Col.* *Pontem. Liv.* *Dicentem. Cas.* *Iter amoris. Cic.* *PHR.* *Pendent opera interrupta. V.* *Amnis interruptus aquis. L.* *Singultuque pius interrumpente querelas. O.* *Iter interruptum. Tac.* *Interrupti ignes. V.* *Interruptæ voces. Tac.* *Interrupta & impervia itinera. Tac.*
INTERRÜPTĒ, Adv. *Cic.* [Incisè, cāsŭm, divisè.] *D'une manière interrompue.*
INTERSCINDÖ, is, scĭdĭ, scĭssŭm, ěrĕ. *Cic.* *Briser par le milieu. (Vide SCINDO. SECO. AMPUTO.)*
INTERSCRĪBÖ, is, psĭ, ptŭm, ěrĕ. *PLI.* *Ecrire entre deux.*
INTERSECÖ, ās, cŭtĭ, ěctŭm, & ātŭm, ārĕ. *A-AD-HER.* *Graver, imprimer. (Vide SECO, SCULPO.)*
INTERSEPIÖ, is, psĭ, ptŭm, ěrĕ. *Enclorre. SYNT.* *Intersepere urbem vallo. Liv.* *Interseptum iter. Cic.* *i. Clausum, fermé. (Vide SEPIO, CLAUDO.)*
INTERSERÖ, is, rŭtĭ, ěrtŭm, ěrĕ. *PLI.* *Entrec-mêler. PHR.* *Mediis interferit oscula verbis. O.*
INTERSĒRÖ, is, sĕvĭ, sĭtŭm, ěrĕ. *COL.* *Semere pami. Interficia Pomis omnia. Lv.* (Vide **SERO.**)
INTERSISTÖ, is, stĭti, stĭtŭm, ěrĕ. *QUIN.* *S'arrêter au milieu. (Vide STO.)*
INTĒRSÖNÖ, ās, ūtĭ, ārĕ. *ST.* *Resentir entre. (Vide RESONO.)*
INTĒRSPIRATIÖ, òñis. f. *Cic.* *Respiration. INTĒRSPIRÖ, ās, āvĭ, ātŭm, ārĕ. *Respirer, recevoir.**

de l'air. Relinquo quā interspiret dolium. *Cato.*
INTERSTERNŌ, is, strāvī, strātūm, ēre. *PLI. Entre-
 dre entre-deux. (Vide STERNO.)*
INTERSTINGŌ, is, xī, nctūm, ēre. *Distinquere. Spa-
 tia interstincta columnis. St.*
INTERSTINGŪI. *LR. S'écindre.*
INTERSTREPŌ, is, pūī, pītūm, ēre. *Faire du bruit
 parmi. PHR. Argutos interstrepere Anser Olores. V.
 (Vide STREPO.)*
INTERSTRINGŌ, is, nxi, ctūm, ēre. *PLA. Server
 entre. (Vide STRINGO. VINCIO.)*
INTERSTROCTIŌ, ōnis. f. *VIT. Assemblage.*
INTERSTRUŌ, is, xī, ctūm, ēre. *Assembler, em-
 boîter. PHR. Qua spina interstruit artus. Sil.*
INTERSŪM, es, fūī, ēsē. *CIC. Etre present, assi-
 ser. (Vide ADSUM.) INTERESSE alia signi-
 ficat. (Vide INTEREST.)*
INTERTEXŌ, is, xūī, tēxtūm, ēre. *Faire un tissu,
 mêler parmi. Interexti hederis flores. O. Telæ in-
 terextæ. St.*
INTERTRAHŌ, xī, ctūm, ēre. *PLA. Tirer du
 milieu.*
INTERTRIGŌ, inis. f. *COL. Blessure, écorchure.*
INTERTRIGŌ, COL. [De Equis cum pes pedem
 terit.] *Entaillure.*
INTERTRIMENTŪM, tī. n. *CIC. Perte, dommage.*
Intertrimentum argenti. Liv. Dé bit.
INTERTURBATIŌ, ōnis. f. *LIV. Trouble, agi-
 tation.*
INTERTURBŌ, as, avī, atūm, are. *PLA. Troubler,
 interrompre.*
INTERVACANS spatium. *COL. Espace, vuide entre-
 deux.*
INTERVALLŪM, ī. n. *Intervalle. SYNT. Interval-
 lis paribus. Caf. Intervallum annum regni. Liv.*
Intervalla quietis. CIC. Aëris. LR. Siderum. Quin.
*PHR. Proximus huic longo sed proximus intervallo
 Insequitur Salius. V.*
INTERVELLŌ, is, ēre. *Arracher. Intervellere bar-
 bam. Sen. Poma. PLI. (Vide VELLO.)*
INTERVENIŌ, is, vēnī, vēntūm, ire. *Survenir.*
*SYN. Occurrō mediū, improvīsūs, vēnīō, accēdō,
 supervēnīō. PHR. Improvisi adsunt. V. Cunctisque
 repente Improvisus air, coram quam quæritis ad-
 sum. V. Plura dolor prohibet, verboque intervenit
 omni Plangor. O. Bellum cœptis intervenit. Liv.*
Nox prælio intervenit. Liv. Interveniunt ira. Liv.
Liv. Interveniens flumine. PLI. i. Interfluente.
*Interveniens desertis. PLI. i. Occurrentibus. In-
 tervenire malo. PLA. Aller au devant. INTER-
 VENIRE ne quid mali fieret. SUE. S'opposer.*
INTERVENTŌR, ōris. m. *CIC. Qui survient, qui
 vient à la traverse.*
INTERVENTŪS, ūs. m. *CIC. Arrivée, imprevue.*
Intervetus noctis. Caf. Collegæ. Liv.
INTERVERTŌ, is, tī, sūm, ēre. [Callidē subri-
 pere.] *Oter finement. Cum symbolo. (i. annulo)
 Intervertit. PLA. Aliquem muliere intervertere. PLA.*
*Détourner. INTERVERTERE millicies fester-
 tiūm. Tac. [i. Decoquere.] Dépenser.*
INTERVIGILŌ, as, avī, atūm, are. *SEN. Etre à de-
 mi éveillé. (Vide DORMITO. EVIGILO.)*
INTERVIREŌ, es, rūī, ēre. *Paroître vert parmi.*
PHR. Semita discretis interviret humida nimbis. Cl.

INTERVISŌ, is, sī, sūm, ēre. *CIC. Visiter.*
INTERVOLŌ, as, avī, atūm, are. *V-F. Voler entre.*
(Vide VOLO, as.)
INTERVOMŌ, is, ūī, itūm, ēre. *LR. Vomir avec,
 parmi.*
INTĒSTABILIS, ilē. *PLA. [Cujus testimonium non
 excipitur.] Qui ne peut être tenu pour témoin. [Per
 transl. Detestabilis.] Detestable. PHR. Uter Edilis
 fueritve Vestrum prætor, is intestabilis & sacer
 esto. H.*
INTĒSTATŪS, ā, ūm. *Qui n'a point fait de Testa-
 ment. Possis signavus haberi Et subiti casus im-
 providus; ad coronam si Intestatus eas adeo tot
 fata est. J.*
INTĒSTATŪS. *PLA. [Nullo teste convictus.] Qui on
 n'a point convaincu par témoins.*
INTESTINĀ, ōrūm. n. *Les entrailles, les intestins.*
*PHR. Siccine subrepsi, meaque intestina perurens,
 &c. C. Intestina crepant. PLA. (Vide VISCERA.)*
INTESTINŪS, ā, ūm. [Intēriōr.] *Intestin, dome-
 stique, civil. Intestinum habeat cunctis, in rebus
 agentem. Le. Intestina pestis discordia. Liv. Intesti-
 num bellum. CIC. i. Civile.*
INTĒXŌ, is, xūī, tēxtūm, ēre. *Faire un tissu, bro-
 cher. SYN. Intersēdō, implicō, tēxō. PH. Illa tibi
 lætis intexit vitibus Ulmos. V. Utque Purpurea
 intexti tollant aulae Britannii. V. Frondes canis in-
 texere chartis facta. T. Sectaque intexunt abiectæ
 stas. V. Intexere læta tristibus. CIC.*
INTEXERE aliquem. *CIC. [Loquentem inducere.]
 Introduire, faire parler.*
INTEXTŪS, ūs. m. *PLI. Tissu. (Vide TEXTUS.)*
INTIME. *Advv. CIC. Du fond du cœur, intime-
 ment.*
INTYMŪS, ā, ūm. *Fort avancé, le plus intérieur.*
*SYN. Intēriōr, imūs. PHA. Angulus intimus. H.
 Pectore uritur intimo. C. Intima more suo sese in
 cunabula condent Apes. V. Domus atque intima
 lethi Tartara. V. Urbis pars intima. CIC. Intimæ
 rdes. CIC. Intimum odium. CIC. Secrete.*
INTIMŪS. [Cariū familiaris.] *Intime ami. SYNT.*
*Esse intimus alicui, alicujus. CIC. Intimus ex ali-
 cujus consiliis. Tac. Confident. (Vide AMICUS.)*
INTINCTIŌ, ōnis. f. *PLI. Teinture.*
INTINTŌR, ōris. m. *PLI. Teinturier.*
INTINCTŪS, ūs. m. *PLI. [Obsoniorum condimen-
 tum.] Saussé, assaisonnement.*
INTINGŌ, nxi, nctūm, ēre. [Mādficēre, im-
 būere, hūmēctare, perfūndere.] *Tremper dans...
 Sauffer. PHR. Nutriat intinctos missa patella cibos.*
O. Intingere in acetum. Cato. Intingere calamus.
Quin.
INTOLÉRABILIS, ilē. & **INTOLÉRANDŪS**, ā,
 ūm. *Insupportable. SYN. Gravis, molestus, in-
 mīus. SYNT. Intolerabile frigus. CIC. Intoleranda
 libido. Liv. Barbaries. CIC. PHR. Intolerabilibus
 que malis erat anxius angor. LR. Non his possum
 durare ferendis. Intolerabilis nihil est quam fœmi-
 na dives. J. (Vide ADVERSA, Adversa fortiter
 ferre.)*
INTOLÉRANS, autis. *Qui ne peut souffrir. SYNT.*
*Intolerans laboris. Tac. Intolerantior servitus vi-
 ctis. Tac. i. Intolerabilior.*
INTOLÉRANTER, tiūs, īsīmē. *CIC. Impatiem-*

- ment.* INTÖLÉRABILITĒR. Adv. Col. D'une manière insupportable.
- INTÖLÉRANTĪĀ, ā, f. Cic. Impatience.
- INTÖNĀTŪS, ā, ūm. H. Qui s'est élevé avec bruit. Intonata hyems Eois fluctibus. H.
- INTÖNDEÖ, ēs, dī, ūm, ērē. Col. Tondre tout autour. (Vide TONDEO.)
- INTÖNÖ, ās, nūī, ārē. Toner. PHR. Intonuit lævum. V. Intonat, & dextrā libratum fulmen ab aure Misit in aurigam. O. Intonuere poli & crebris micat ignibus æther. V. (Vide TONO.)
- INTÖNĀRĒ. [Metaph. Iracundē loqui.] Tonner, se mettre en colore. PHR. Cum hæc intonuiisset plenus iræ. Liv. Intonuit vox pernicioſa. Cic. Nonne satis fuerat timidæ inclamasse puellæ; Nec nimium rigidus intonuiſſe minas. O. Intonuit canis ingenti larratu. Pl. Intonuit vox ejus concione Helternā. Cic. (Vide CLAMO, vel IRASCOR.)
- INTÖNSŪS, ā, ūm. Qui n'a pas été tondu. SYNT. Intonſum caput. O. Intonſus Deus. O. Crinis. T. Intonſæ Oves. Col. Intonſi homines & inculti. Liv. Intonſus comas. O. PHR. Intonſā juvenis comā. S. Ephebi nondum poſitis comis. S. (Vide CAPILUS. Capilli paſſi, neglecti.)
- INTÖRQUEÖ, ēs, örsī, örsūm, & örtūm, ērē. Tourner de travers. Intorquere funes. O. Mentum. Cic. Appoſita intortos extendit regula mores. P. Intortī capilli. M. Crepus. Intorta oratio. PLA. i. Obscura.
- INTÖRQUĒRĒ. [Jācērē, jācūlārī.] Lanſer. PHR. Jaculum intorquens emittit in hoſtem. O. Denſa per anguſtas tela intorquere fenestras. V. Tergo ſceleratam intorſerit haſtam. V. (Vide JACULOR.)
- INTÖRTĒ. Adv. D'une manière embarrasſée. Intortius oſiſpum bruscum. PLI. Plus tortillé.
- INTRĀ. Adv. Dedans, dans, au dedans. SYNT. In, intūs, intrō. SYNT. Intra modum. Cic. Intra legem epulari. Cic. i. ſecundum. PHR. Duci intra muros hortatur & arce locari. V. Intra caſtroſum timuit tentoria. L. Intra teſta vocat. V. Eſſe ſuam intra fortunam. Pr.
- INTRACTABILIS, ille. Intraitable, qu'on ne peut adoucir, rude, intolérable. SYNT. Dürūs, aſpēr. PHR. Intractabilis animus. S. Sed ſines Lybici genus intractabile bello. V. Uſque ſub extremum brumæ intractabilis imbrem. V.
- INTRACTATŪS, ā, ūm. Cic. Indompté. (Vide INDOMITUS.)
- INTRĒMISCÖ. PLI. & INTRĒMÖ, is, müī, ērē. Trembler, fremir. PHR. Intremuere undæ penitusque exterrita tellus. V. Et ſeſſum quoties mutāt laſtus, intremere omnem Trinacriam. V. Palluit & ſubito genua intremuere timore. O. Aſpicias alternos intremuiſſe pedes. O. Senectūs intremuit Annibalem. Sil. (Vide TREMO.)
- INTRĒPIDĒ. Adv. Liv. Hardiment, d'un air intrepide. PHR. Cum pace rupta bellicus muros fragor Circumſonaret, pertuli intrepidē omnia. S.
- INTRĒPIDŪS, ā, ūm. Intrepide, hardi. SYNT. Impavidūs, imperterritus. PHR. Pertulit intrepidus ad fata noviffima vultus. O. Quæ præter Niobem anam, conterruit omnes; Illa malo eſt audax. O. Manet importerritus ille Hoſtem magnanimum opperiens, & mole ſuā ſtat. V. Ar non tardatus

- caſu, nec territus Heros Acrior ad pugnam redit & vim ſuſcitat ira. V. Ingentemque animis ingentem corpore & armis. V. Aude animo, tenta, perage mandatum tuum, Intrepida conſtent verba. S. Non terruit ipſe Tiphoeus Horridus, arma tenens. V. At non magnanima percuffit pectora Bruti Terror. L. Stetit ſui ſecurus. S. Stetit intrepidus vultu meruitque timeri Non metuens. L. Pectus metu Liſymachus inſracſtum gerit. Rua. Si fracſtus collabatur orbis, Impavidum ferient ruina. H. Aſtra cadant, Phlegetonque ſuas vomat igneus undas, Terraque convulſo funditus orbe ruat; Impavidum ferient inconcuſſumque ruina. Sant. Rerum ruinas mentis ab arduâ Sublimis aulā, non ſine gaudio Spectavit; & latē ruenti Subjiciens ſua colla celo, Mundum decoro vulnere fulciet Interque cæli fragmina lugubre Telluris inſiſtet ſepulchrum. Sarb. (Vide GENEROSUS. BELLATOR.)
- INTRĒPIDŪS. Qui non timetur intrepida hyems. Tac. Des quartiers d'hiver où l'on ne craint rien.
- INTRICÖ, ās, āvī, ātūm, ārē. PLA. Embarrasſer. (Vide IMPLICO.)
- INTRINŒCŪS. Adv. [Intra.] Au dedans. Sudabunt etiam fauces intrinſecus atræ. C.
- INTRITĀ, ā, f. Col. [Cibi genas ex contritis ovis, caſeo, alio &c.] Sorte de mets, achis, capilotade &c.
- INTRITĀ, Aquā. Var. Et Intrita panis. PLI. Aqua pane ſpiſſior facta. Une panade. Eſt & intrita. PLI. [Lutum terra ſubacta & mollita.] La terre graſſe paſſée. INTRITĀ, f. & INTRITUM, ti. u. Vit. [Cæmentum.] Du mortier.
- INTRO. Adv. Dedans. Mitteret ad ſe intro. C.
- INTRO, ās, āvī, ātūm, ārē. Entrer. SYNT. Introö, ingredior, ſubö, pēnēö, inö, ſuccēö, inſēö, mē. PHR. Huc ubi delari portus intravimus. V. Tor maria intravi duce te. V. Cum ſemel infernas intrarunt funera leges. Pr. Laurigeros domini Liber intravere penates. M. Si certus intravit dolor. H. Interiora domus irumpit limina. V. Foribus ſeſe intulit altis. V. Teſtis juvenes ſuccedite noſtris. V. Penetrant aulæ & limina regum. V. Noſtris ſuccēſſit ſedibus hoſpes. V. Lucum ingreſſus, manefque adit regemque tremendum. V. Juſſit adire domo. V. Illa ſubit, mediæque minans illabitur urbi. V. Et teſta ſubinus. V. Neu recipi portis poſſit. V. Vicinaque Tybridis arva Intrabo. V. Domibusque immiſſa ſuperbis Unda fremit vulgi. St. Recluſis inferitur portis. St. Dum ferrent tutos intra tentoria greſſus. L. Et inhospita teſta tyranni Ingreſſior. O. Nemorum ſecreta ſubibis. O. Antro ſe immiſit aperto. V. Jamque caput rerum Romanam intraverat urbem. O. Atque domum parvā ſolita eſt intrare fenestrā. O. Intravit mentes ſuſpectus honorum. O. Intravit animus cupido. Tac. Intravit illum gloria. Tac. Urſos intrant venabula. M. i. tranſiguntur. Intrata ſylva. Liv. i. in ſylvas intratum. In rerum naturam intrare. Cic. Approfondir.
- INTROCLŪSŪS, ā, ūm. SEN. Enſermé.
- INTRODUCÖ, is, xi, ctūm, ērē. Introduire, faire entrer. SYNT. Immitö, inducö, intrömütö. SYNT. Introducere in oppidum copias. Caſi. Ambitionem in ſenatum. Cic. Sic animas introduxerunt ſenſibus

auctas. *Lr.* Duc age duc ad nos, fas illi limina Divum Tangere. *V.*

INTRODUCTIO, ōnis. *f. Cic.* Introduction.

INTROËO, is, ivi, itum, ire. *Entrer.* **SYNT.** Introire in urbem, in vitam. *Cic.* Ad aliquem. *Ter.* (Vide **INTRO**.)

INTROFERO, fers, tuli, latum, ferre. *Cic.* Porter dedans. (Vide **FERO**.)

INTROGREDIOR, eris, gressus sum, edi. *Entrer.* **PHR.** Postquam introgressi & coram data copia fandi. *V.* (Vide **INTRO**.)

INTROITUS, ūs. *m.* L'entrée, l'action d'entrer. Claustrinus introitus. *Cic.* Introitus in causam. *Cic.* Introituque suo perrumpere corpus. *Lr.*

INTROITUS [Aditus, limen.] *Entrée, avenue.* **PHR.** Introitus squalens. *Sil.* Cujus in introitu geminas habitasse sorores. *O.* Introitus defensionis. *Cic. i. exordium.*

INTROMITTO, is, misi, missum, ere. *Introduire.* **SYNT.** Aliquem intromittere in ædibus. *Pla.* Ad se. *Pla.*

INTRORSUM & **INTRORSUS**. *Adv.* En dedans. Turpis introsum. *H.* Introsum aliquem inspicere. *Cal.*

INTRORUMPÖ, is, ūpi, ūptum, ere. [Cum impetu introire.] *Entrer avec violence.* (Vide **INTRO**.)

INTROSPICIO, is, exi, ectum, ere. *Regarder dedans, examiner à fonds.* Introspectere mentes, in mentes. *Cic.*

INTROVOCO, as, avi, atum, are. *Cic.* Appeller pour faire entrer, sonner la retraite.

INTRUDÖ, is, si, sum, ere. *Cic.* Pousser dedans. Inferre se & intrudere. *Cic.* S'intriguer.

INTÜBÜ, & **INTÜBÜ** bi. *n.* & **INTÜBÜS**, bi. *f. Chiorée, endive.* **PHR.** Quoque modo potis gauderent intyba rivis. *V.* Et amaris intyba fibris. *V.* Torpenti grata palato Intyba. *Co.*

INTÜBÖR, eris, itus sum, eri. *Voir, regarder.* **SYNT.** Intueri sagaciter, acrioribus oculis. *Quin.* Acri animo. *Cic.* Intueri in rem in fummos homines. *Cic.* Intueri aliquem pectore. *O.* Intueri & contemplari aliquem. *Cic.* Veritatem. *Cic.* **PHR.** Quid ut noverca me intueris. *H.* Impleri mentem nequit, ardescitque tuendo. *V.* Aspexit, pariterque animo est oculisque securus. *O.* Prospiciens, summâ flavum caput extulit undâ. *V.* Si qua pios respectant Numina. *V.* Aspectat desuper arces. *V.* Animum picturâ paseit inani. *V.* (**ASPCIO**.)

INTÜITUS, ūs. *m.* *Vus, regard.* Hilior intuitu. *Plz.* (Vide **ASPECTUS**.) Visus.

INTÜMEÖ, es, mui, ere. & **INTÜMESCÖ**, is, mui, ere. *S'enfler, se gonfler.* **PHR.** Intumescens fluctus. *Plz.* Vidi virgineas intumuisse genas. *O.* Sic quibus intumuit suffusa venter ab undâ. *O.* Humus intumescit viperis. *H.* (Vide **TUMEO**.)

INTÜMESCERE [Per transl. pro irasci.] *S'emporter.* **PHR.** Intumuit sub pectore bilis. *P.* Intumuit Juno postquam inter sidera pellex Fulsit. *O.* Intumuit vati non tamen Aspera suo. *O.* Intumueret ira. *St.* Jupiter intumuit; quaque est non usa modestæ, Eripuit linguam. *O.* (Vide **IRASCERE**.)

INTÜMESCERE. *QUIN.* S'enorgueillir. (Vide **SUPERBIO**.)

INTÜMULATÜS, â, ūm. *Qui n'a point été enterré.*

PHR. Occurrantque oculis intumulata tuis. *O.* (Vide **INSEPULTUS**.)

INTURBATÜS. *PLI.* & **INTURBYDÜS**, â, ūm. *TAC.* *Qui n'est point troublé.* Inturbidus externis rebus. *Tac.* (Vide **INTREPIDUS**.)

INTÜS. *Adv.* *Cic.* Dedans, au dedans. **SYNT.** Intus est, intus exiit. *Pla.* Intus prodeat. *Pla.* Intus domique præstans. *Cic.* Intus aquæ dulces, vivoque sedilia saxo. *V.* Intus se tegit obice saxi. *V.*

INTUTÜS, â, ūm. *Liv.* [Non tutus.] *Qui n'est pas en su eis.* **SYN.** Lâcēsö, aggredior, irrüö.

INVADÖ, is, si, sum, ere. *Attaquer, insulter.* Medios invaserat hostes. *V.* Primus curmas invasit agrestes. *V.* Infidiis, tacitoque invadere ferro. *St.* Plebs exit in unum. *St.* Irruimus, densis & circumfundimur armis. *V.* Danaos in recta ruentes. *V.* Et Achaica castra Aggressi ferro. *V.* Irruimus ferro. *V.* Densis incurrimus armis. *V.* Ferro quis scindere vallum. Apparât; & mecum invadit trepidantia castra. *V.* Invadere capillos alienjus. *Pr.* Rutus ut invadat prælia, nudus eat. *M.* Leo invadit gregem. *O.* Invadunt victa sopore corpora. *O.* (Vide **AGGREDIOR**.)

INVADERE [Öccüpäre.] *S'emparer, se saisir.* **SYNT.** Invasit fames illos. *Ter.* Illis. *Sal.* In illos. *Cic.* Invasit senectus. *Col.* Invadere urbem, in urbem. *V.* In pecunias. *Cic.* Terror omnes invaserat. *Liv.* Animos invasit avaritia. *Sal.* Invasit morbus in corpora. *Liv.* **PHR.** Invadunt arcem somno vinoque sepultam. *V.* Invasit nubem ventus. *Lr.* Nunc invade viam. *V.* i. *ingredere.* Aliquid jam dudum invadere magnum. *Mens* agitat mihi. *V.* i. *aggredi.* Invadere urbem. *Liv.* [Pro *ingredi.*] *Entrer.*

INVÄLEÖ, es, lüt, ere, & **INVÄLESCÖ**, is, lüt, ere. *Se fortifier, s'affermir.* **PHR.** Invaluit; viresque novas, & robora sumpsit. *L.* Cum mala per longas invaluere moras. *O.* Et crescent inque valebunt. *Lr.* Invaluit consuetudo. *Plz.* Vires acquirit eundo. *V.*

INVÄLESCERE [Venire in desuetudinem.] *S'abolir, être hors d'usage.* Verba invalescunt temporibus. *Quin.* (Vide **ABOLEO**.)

INVALETUDÖ, inis. *f. Cic.* Mauvaise santé, indisposition.

INVÄLIDÜS, â, ūm. *Foible, mal sain.* **SYN.** Debilis; infirmus, imbellis, fractus. **PHR.** Invalidum corpus robur. *O.* Invalidæ manus. *Lr.* Herbæ. *Col.* Invalidi milites. *Liv.* Invalidi ignes. *Tac.* Ad munia corporis senectâ invalidus. *Liv.* Invalidique patrum referent jejunia nati. *V.* Deteret invalidos & via longa pedes. *T.* Invalidæ vires ingeniumque mihi. *O.* Invalida. *Sus.* *PLI.* i. *agrâ.* (Vide **DEBILIS** vel **AGER**.)

INVECTIO, ōnis. *f. Cic.* & **INVECTÜS**, ūs. *m.* *PLI.* Transport. (Vide **VENEO**.) **INVECTIO**. *Cic.* Invective, outrage. (Vide **INJURIA**.)

INVECTITÜS, â, ūm. *Venu d'ailleurs.* Invectitiæ columbæ. *Plz.* Invectitium gaudium. *SEN.* Metaph.

INVEHÖ, is, vexi, vectum, ere. *Transporter, voyager.* Invehi Equo. *Liv.* Curru. *Cic.* Invehere per mare. *Plz.* Centauro invehitur magnâ. *V.* **INVEHERE** [Metaph. Pro *importare.*] *Causar, attirer.* Invehere mala. *Cic.* Quem fortuna casum invehit. *Cic.*

INVEHERE se & **INVEHI** [Pro *irruere.*] *Se jeter.*

Invehi in aciem invehunt se hostes. Liv. *Hinc Metaph.* INVĒHÖR, ēris, vēctūs sūm, vēhī. *Attaquer, investir, s'emporter contre &c.* Invehi in aliquem acerbius, graviter. Cic. Tristibus investus verbis. O.

INVINDIBILIS, ille. PLA. *Qu'on ne peut vendre.*

INVĒNĪŌ, is, vēnī, vēntūm, irē. *Trouver, rencontrer.* SYN. Nānciscōr, rēpēriō, cōmpēriō. PHR. Inveni germana viam. V. Fata viam invenient. V. Atque hic ingentem comitum affluxisse novorum Invenio. I. Invenio Parthis mendacior. H. Et quos non habuit sub nubibus invenit ignes. O. Quaque viam referatam invenerit, intret. Pr. Inventa sub Ilicibus Sus. V. Ristitque dolis Cytheræa repertis. V. Nactusque silentia noctis. O. Ecce fuit te reperire atrox Tidydes. H. Et olentia noctæ Pascua. O. Ergo ubi ver noctæ sudum. V. Si se aureus ille Ostendat ramus. V. Facilis quærentibus herba. V. Nusquam oculis tamen es visus adesse meis. Saut. Sicubi triste oculis obijciare meis. Saut. Salutem invenire fugā. Sil. Spelunca... vix ipsis invenienda feris. O.

INVĒNĪRĒ [Excōgitārē, extindērē.] *Inventer, découvrir.* PHR. Ut varias usus meditando extunderet artes. V. Quis nobis extudit artem. V. Et quæcumque sagax tentando repperit usus. Manil. Quidquid paulatim protrahit aras In medium; ratioque in luminis eruit oras. Lr. Invidiā Siculi non invenire Tyranni Tormentum majus. H.

INVĒNĪRĒ [Pro acquirere, parere.] *Acquerir, amasser.* Invenire nomen, pecuniam. Plī. Cognomen ex &c. Cic. Opes inventæ sanguine. O.

INVĒNTĪŌ, ōnis. f. Cic. & INVĒNTŪM, tī. n. & INVĒNTŪS, ūs. m. PLI. *Invention.* INVĒNTIUNCULA, æ. f. Quin. Dim. *Déconverte.* PHR. Arcadii memoranda inventa magistri Pandere. V.

INVĒNTÖR, ōris. m. tr. x, icis. f. *Inventeur, auteur.* PHR. Scelerumque inventor Ulysses. V. Inventor rerum. Lr. Voluptatum. Ter. Stoicorum. Cic. Salutis. St. Oleæque Minerva Inventrix. V. Carminis inventrix authorque. O. Stoicorum inventor. Cic.

INVĒNŪSTŪS, ā, ūm. *Desagréable, impoli, grossier.* SYN. Illepīdus, inhōnēstus, tūrpis. PHR. Quamvis fordida res & invenusta est. C. Invenustum arbustum. Col.

INVĒRĒCUNDIY, æ. f. SEN. *Effronterie, impudence.*

INVĒRĒCUNDŪS, ā, ūm. PLA. *Impudent, effronié.* Inverecunda frons. Quin. Inverecundum animi ingenium. Cic. Inverecundus Deus Fervidiore mero Arcana promorat loco. H.

INVERGÖ, is, ērē. *Tourner vers... verser dessus.* PHR. Frontique invergit vina sacerdos. V. Invergere liquorem in se. PLA. i. bibere. Tum super invergens tepidi carcheia lactis. O. (Vide FUNDÖ.)

INVERSIÖ, ōnis. f. Cic. *Renverser, emment.*

INVERTÖ, is, tī, sūm, ērē. *Retourner, renverser.* PHR. Nos virtutes invertemus ipsas. H. Campum fractis invertere glebis. V. Inversum mare. H. Inversi mores. H. (Vide VERTÖ.)

INVESPĒRASCIT. Liv. *Il se fait tard.* (Vide VESPERASCIT.)

INVESTIGATIÖ, ōnis. f. Cic. *Recherche.*

INVESTIGÄTÖR, ōris. m. *Qui cherche.* Investigator veri. Cic.

INVESTIGÖ, ās, ārē. Cic. *Rechercher, suivre à la piste, trouver.* Investigare de aliquo. Cic. Nil tam difficile quin quærendo investigari possit. Ter. SYN. Veltigö, quæro, scrütör, invēniō. *Que vide suis lac.*

INVESTIÖ, is, ivī, itūm, irē. PLI. *Revêtir, couvrir, incruster.* (Vide VESTIÖ, TEGO.)

INVĒTĒRASCÖ, is, ērē. & INVĒTĒRÖ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Vieillir, s'affermir par le temps.* SYN. Inveteravit hæc opinio. Cic. Consuetudo. Cæ. Ulcus enim vivescit & inveterascit alendo. Lr. Inveteratum vinum. Plī. Inveterata querela, amicitia. Cic.

INVĒTĒRATIÖ, ōnis. f. Cic. *La durée, l'opiniâtreté.*

INVĒTĪTŪS, ā, ūm. Sil. [Non vetitus.] *Qui n'est point défendu.*

INVICEM. Adv. *Mutuellement, réciproquement.* Se invicem exacuere. Plī. Manibus apprehensis invicem. Quin. Hæc invicem obstant. Quin. SYN. Vicissim, alternis, mutüo.

INVICTŪS, ā, ūm. *Invincible, ou qui n'a pas été vaincu.* SYN. Insüpērābilis, inēxsüpērābilis, inēxpūgnābilis, indōmitus, infrāctus. SYN. Invictus laboris ac operis. Tac. Invictum se præstare à labore. Cic. Invictus cursu. O. Invicta virtus. O. Invictissimus imperator. Cic. Invictus Adamas. O. Invicti dentes ignibus. Pl. PHR. Invictaque bello Dextera. V. Invictisque viris, quos nulla fatigant Prælia, nec victi possunt abstinere ferro. V. Dñs quam geniti atque invicti viribus essent. V. Nescia vinci pectora. V. Genus insuperabile bello. V. Cantaber non ante domabilis. H. Invictus Romano Marte Britannus. T. Invictum à vulnere corpus. O. Ignibus invicti dentes. P. Bellum invicta gestare manu. O. Invictus cursu. O. Eripe me his invictis malis. V.

INVIDĒÖ, ēs, vīdī, vīsum, ērē. *Envier, porter envie.* SYN. Līvēö, livēscö, āmülör. SYN. Invidere laudi. Cic. Laudem. Liv. Invidere aliquem. O. Alicui. V. Natura Africæ oleum invidit. Plī. Eorum honori invidetur. Pat. PHR. Concedit laudem & paribus non invidet armis. V. Nec invident primos tibi laudis honores. V. Jam pridem nobis cæli te regia Cæsar Invidet. V. Ascanioque pater Romanas invidet arces. V. Nec bonus Eurytion prælato invidit honori. V. Mihi efforta senectus Invidet Imperium. V. Tene... invidit fortuna mihi. V. Liber pampineas invidit collibus umbras. V. Quæ tamen Aufoniæ Teucros insidere terrâ Invidia est. V. Obreptante suorum Invidiâ. Sil. Non istic obliquo oculo mea commoda quisquam Limat, non odio occulto morsque venenat. H. Invidere alii; totoque erat agmine murmur. O. Degeneri patet invidiæ; non ipse vicissim Obliquo livore mader, fortisque veneno Æstuat, atque aliena oculis bona limat acuris. Pol. Si Cæsaris umbra rediret Prælusisse tibi dicat, & invideat. Sanr. Virtus, & benefacta... his mersere malis; nam dum gens effera, laudi Invidet eximæ, nec fert surgentis honores &c. Vida. Qui ducis vultus & non legis ista libenter Omnibus invideas livide, nemo tibi. M. Sub-

motum patriâ proscindere livor Desine. O. Illa Deam obliquo fugientem lumine cernens Murmura parva dedit, successorumque Minervæ Indoluit. O. **INVIDIA**, & **INVIDIOLA**, æ. f. dim. Cic. *Envie, jalouse*. Epith. Mordax, furcens, atrâ, acris, livens, ardens, pallens, sævâ, obliquâ, iniquâ, degener, amara, exitialis, noxiâ, tristis, mœstâ, ægrâ, pallidâ, decolor, exanguis, insomnis, irrequietâ, macilentâ, sordidâ, âperta, tabificâ, pernôx, torvâ, odiôsâ, Lymphatâ, ignavâ. Syn. Livor, invidiæ tabes, stimuli. Livoris rabies. Phr. Pulsos ob invidiam regno. V. Cadat iste minacis Invidiæ cumulus. Cl. Virtutis comes invidia. Cl. Ingenium magni livor detrectat Homeri. O. Aëgraque lætis Invidia. S. O! dirum exitium mortalibus. O! nihil unquam Crescere, nec magnas patiens exurgere laudes Invidia. St. Pascitur in vivis livor, post fata quiescit. Tunc suus ex merito quemque tuetur honos. O. Hi sunt invidiæ nimirum, Regule, mores, Præferat antiquos semper ut illa novis. M. Invenere viam liventia fata; pilumque Intravit vis sæva larem, sic plena maligno Affantur vineta Noro. St. Non illud carpere livor Possit opus. O. Livor Nimiùm sinister mentis interpres meæ. Sant. Livorque secundis Anxius. Cl. Falsa licet cupidus deponat gaudia Livor. Pr. Procul atra recedat Invidia, atque aliò liventia pectora flectat. St.

INVIDIÆ Descriptio. Protrinus Invidiæ nigro squalentia tabo Tecta petit domus est imis in vallibus hujus Abdita, sole carens, non ulli peria vento, Tristis & ignavi plenissima frigoris, & quæ Igne vacet semper, caligine semper abundet... videt intus edentem Vipereas carnes, vitiorum alimenta suorum, Invidiam; visâque oculos avertit: at illa... Utque Deam vidit formæque armisque decoram Ingemuit, vultumque Dea ad suspiria duxit. Pallor in ore sedet, macies in corpore toto: Nusquam recta acies: liveat rubigine dentes: Pectora felle virent: lingua est suffusa veneno. Risus abest, nisi quem visî fecere dolores Nec fruitur somno vigilantibus excita curis; Sed videt ingratos intabescitque videndo Successus hominum, carpitque & carpitur unâ. Suppliciumque suum est... quacumque ingreditur florentia proterit arva; Exuritque herbas & summa papavera carpit Afflatuque suo populos urbesque domosque Polluit... vixque tenet lacrymas, quia nil lacrymabile cernit. O.

INVIDIÆ Patere. Erre un objet d'envie. Phr. Nemo sine invidiâ felix: & agrestia livor Tecta petit. Hæb. Invidiam quod habet non solet esse diu. Pr. Scripta placent à morte quidem; quia lædere vivos Livor, & inviso carpere dente solet. O. Plus vetustis nam faver Invidia mordax quàm Bonis præsentibus. Ph. Virtutem incolumem odimus, sublatam ex oculis quarimus invidi. H. Urit enim fulgore suo qui prægravat artes Infra se positas; extinctus amabitur idem. H. Invidia quoniam seu fulmine summa vaporant. Lr. Celsâ conspectus in arce Degeneri patet invidiæ. Pol. Et jam dente minus mordeor invido. H. Livor edax tibi cuncta negat. L. Summa petit livor, perflant altissima venti. O. Nulli pars æmula defuit unquam, Quæ gravis obstreperet laudi; stimulisque malignis Facta sequeba-

tur quamvis ingentia livor. Cl. Esse quid hoc dicam vivis quod fama negatur. M. Invidiæ sic quoque sensit onus. Altis livor comes additus ausis.

INVIDIA Major. Qui est au dessus de l'envie. Phr. Solus hic invidiæ fines virtute reliquit, Humanumque modum: quis enim livescere possit Quod nunquam pereant stellæ, quod Jupiter olim Possideat cælum, quod noverit omnia Phœbus. Est aliquod meriti spatium, quod nulla furentis Invidiæ mensura capit. Cl. Livor iners vitium, mores non exit in altos; Utque latens imâ vipera serpit humo. O. Invidia tristis victa consensu pio. S. Quod nulla aspirer iniquæ Tempestas fœda invidiæ. Pol. Haud illum niger Edaxque livor dente degeneri petir. S. Invidiâ major, quam nî contemnere posses, Virtutis poteras non meminisse ruæ. Ars prima regni est posse te invidiam pati. S. Rabiem livoris acerbi Nulla potest placare dies. Cl. Exhaustæque factis invidiam. Særb. Invidiam pueris malè provida detrahit ætas. Sant.

INVIDIA Torqueri. Porter envie, être jaloux. Phr. Irritata dolore Cecropis occulto morderetur; & auxia nocte, Anxia luce gemit, lentâque miserrima tabe Liquitur, ut glacies incerto faucia sole Felicisque bonis non lenior uritur Herfes, Quàm cum spinosis ignis supponitur herbis, Quæ neque dant flammæ, lenique tepore cremantur. O. Insultare malis, rebusque ægressere lætis. S. Invidiâ sculi non invenere tyranni Tormentum majus. H. Invidus alterius rebus macrescit opimis. H. Fertiliior seges est alienis semper in agris. O. Macerat invidia ante oculos illum esse potentem, Illum aspectari claro qui incedit honore: Ipse se in tenebris volvi, cœnoque queruntur. Lr. Ecce iterum nigros corrodit lividus unguis. M. Trucem secreta coquebat Invidiam. St. Rumpitur invidiâ quod amamur, Quodque probamur: Rumpatur quisquis rumpitur invidiâ. M. Quæ cum vidisti puero donata dolebas. V. Hocine est credibile ut malis quis gaudeat; Atque ex incommodis alterius sua comparer commoda. Ter. Quem gloria Turni Obliquâ invidiâ stimulisque agitabat amaris. V. Invidiâ vel amore vigil torquere. H. Sed videt ingratos intabescitque videndo Successus hominum. O. Invidiæ stimulis incanduit atrox. Cl.

INVIDIOSË, ius, ismē. Cic. *Odiusement, ou par envie.*

INVIDIOSÛS, ā, ūm. *Envie, à qui l'on porte envie.* Phr. Pactolumque petit quamquam non aureus illo Tempore, nec caris erat invidiosus arenis. O. Cum genus hoc inter versetur ubi acris Invidia, atque viget ubi crimina. H. (Vide **INVIDIA**, *Invidia potere.*)

INVIDIÖSÛS [Ëxösüs, Ìnvīsüs, ödïösüs.] *Odienn, hai.* Phr. Projecta cadavera vidi Ante ipsas, quò mors foret invidiosior, aras. O. Invidiosa feri radiabant atria regis. M. Invidiosa arma, rapina, præmia. O. (Vide **ODIOSUS**.)

INVIDIÖSÛS [Invidüs.] *Envieux, qui porte envie.* Phr. Tempus edax rerum, tuque invidiosa vetustas Omnia destruitis. O.

INVIDÛS, ā, ūm. *Envieux, jaloux.* Syn. Invidiösüs, livens, lividüs, invidiæ stimulis agitatus. Phr. Virtutis hostis, laudis invidus. Cic. In-

vida lingua. O. Turba. Pr. Ecce iterum nigras corrodit lividas ungues. M. Invidus alterius rebus macrescit opimis. H. Stimulus dedit æmula virtus; Nec quemquam jam ferre potest Cæsare priorem Pompeiuse parem. L. Cui placet alterius, sua mirum est odio fors. H. Atra veneno Invidiæ nigroque undantia pectora felle. Sil. Par rabido cani Qui latrat ad Lunam micanes Indocilem colibere currus. Com. Nimiæque æruginæ captus. M. Nigroque undantia pectora felle. Sil. Tabæ miser lentæ. O.

INVIGILŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Veiller sur...* PHR. Invigilate viri; tacito nam tempora gressu Diffugiunt. Col. Namque aliæ victu invigilant. V. Venatu invigilant pueri; sylvasque fatigant. O. Cura quieti Invigilat. St. Invigilant animo curæ. St. Mens curis invigilat. Sil. Invigilare malis. O.

INVIOLABILIS, ille. *Inviolable, qu'on ne doit pas violer.* Pacis inviolabile fœdus. V.

INVIOLABILIS, S. *A qui l'on ne peut faire du mal.* Caput inviolabile telis. Sil.

INVIOLATŪS, ā, ūm. *Qui n'a reçu aucun mal, qui n'est point corrompu.* SYN. Intēgēr, Intāctūs, Intēmerātūs, Incōrrūptūs, Illēsus. SYN. Inviolata pudicitia. O. Membra inviolata feris. St. Mens inviolata mero. Sil. Et Scythicum inviolatus amnem visam. H. Membra tamen stygiæ tulit inviolata sub umbras. C-G.

INVISIBILIS, ille. CELS. *Invisible, imperceptible.* PHR. Inferi se septus nebulā (Mirabile dictū) Per medios; miscetque viris, neque cernitur ulli. V. At Venus obscure gradientis aëre sepsit; Cernere ne quis eos, neu quis contingere possit. V. Nequeunt oculis rerum primordia cerni. Lr. Constitit alma Venus nullo cernenda. O. Mente Deos adit; & quæ natura negabat Visibus humanis, oculis ea pectoris hausit. O. Improvisus adest, & inobervabilis heros Effulget clausis ingressus limina portis... Improvisus adest inopinæque gaudia portat. Iter liquidum rapiens, consumpsit visus. Vida. Quem modò cælum stellis Delphina videbas, Is fugiet visus nocte sequente tuos. O. Fessis vix culmina prendas Visibus. St.

INVISITATŪS, ā, ūm. QVIN. *Qu'on n'a point visité.*

INVISŌ, is, si, sūm, ērē. *Aller voir, visiter.* SYN. Adēd, visŏ, convēniŏ. PHR. Labere Nympha polo, sineque invise Latinos. V. Desilit, ac Delon maternam invisit Apollo. V. Urbesque invise Cæsar Terrarumque velis curam. V. Arcadiæ gelidos invisere fines. V. Invisere domum alicuius. Cic.

INVISŪS, ā, ūm. *Qui n'a point été visité.* Occulta & non invisa solum, sed etiam inaudita. Cic.

INVISUS [Odiosus, exosus.] *Odieux, haï.* PHR. Troja jacet Danaïs invisa puellis. O. Non tibi Tyndaridis facies invisa Lacenæ. V. Et filicem curvis invisam pascit aratris. V. Candida venit avis longis invisa Colubris. V. Nulla invisior umbra. M. Hic quibus invisī fratres dum vita manebat. V. Invisos si quis tentaret amictus. V. Invisio carpere dentæ. O. Invisa negotia. H. Vita, salus. O.

INVITAMENTUM, ti, n. CIC. *Attrait, charme.* (Vide ILLECEBRÆ.)

INVITATIŌ, ōnis, f. & **INVITATŪS**, ūs, m. In-

visitation, attrait. Ad dolendum invitatio. CIC. *Hospitum invitatio liberalis.* Cic.

INVITE, Adv. CIC. *Malgré soi.*

INVITŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Inviter, convier.* SYN. Invitare alicquem cœnam. CIC. Domum. Liv. Hospitio, in hospitium. Liv. Poculis. Pla. PHR. Vir tuus est epulas nobiscum aditurus eadem. O. Dant etiam positus adirum convivia mensis. O.

INVITARE [Præ allicere.] *Inviter, engager.* PHR. Invitent croceis halantes floribus horri. V. Invitat pretiis animos & præmia ponit. V. Omnia culpam Invitant. O. Invitare somnos. H. Invitat genialis hyems curasque resolvit. V. Gloria invitatur præclara ingenia. Cic.

INVITŪS, ā, ūm. *Qui fait quelque chose à regret, malgré soi.* SYN. Cōactūs, nōlēns, ādactūs, rēpugnāns. PHR. Invitus, regina, tuo de lictore cessi. V. Vis trahit invitam. O. Vim tulit invitæ. O. Invitatus pervenit crimen ad aures. O. Invitis oculis aspicienda. O. Tu nihil invitæ facies disceves Minervæ. H. Invitæque oculi lacrymis maduere coactis. O. Nam sine vi non ulla dabit præcepta. V. Nulla est tam facilis res quā difficilis fiat si invitus facias. Ter.

INVIŪS, ā, ūm. *Où il n'y a point de sentier, inaccessible, impénétrable.* SYN. Impervius, inaccessus, āvitus, devius, āditū cārēns. PHR. Postquam altos ventum in montes atque invia lustra. V. Et non accessis invia fluminibus. O. Per rupes scopulosque adinæque carentia saxa. Quæque est difficilis, quæque est via nulla sequemur. O. Per opertos arbore montes. Saxa quoque & rupes &, quæ via nulla, currit. O. Longa procul longis via dividit invia tectis. V. Etræos apices flos cognoscere vifu. Non aditu tentare licet. Cl. Hirtaque dumis Saxa, nec ulla pati faciles vestigia terras. Pars Libyæ nimio quæ se munita calore Defendit, tantique vacat secuta tyranni. Cl. Ille licet sese prætentis syrtibus armet, Oppositoque Atlante tegat, licet arva referta Anguib; & solis medios objecerit æstus... Penetrabit arenas: Invenit virtute viam. Cl. Sed latus Hesperia... præruptis ferit astra jugis, panditque tremendam Vix æstare vias: multos haufete profundæ Vastâ mole nives... subitam glacie labente ruinam Mons dedit. Cl. Pendent maledicta folo. Cl. Mania invia Teucris. V. Regio rupibus invia. Pl. Urbs moribus & positu vix adeunda loci. O. Stygios lucos regna invia vivis. V. (Vide AVRUS.)

INŪLA, æ, f. [Herba.] *Aunée.* PHR. Capparis & triftes Inulæ &c. Co.

INULTE, Adv. CTR. *Sans se venger.*

INULTŪS, ā, ūm. *Impuni, qu'on n'a point vengé.*

SYNT. Inulta injuria. Cic.

INULTŪS. *Qui ne s'est point vengé.* PHR. Nec enim moriemur inulti. V. Non hæc patiemur inultæ. O. (Vide ULCISCI, VINDICO PARCO.)

INUMBROŪS, ās, āvi, ātūm, ārē. *Ombrager, faire de l'ombre.* PHR. Instructosque toros obtentu frondis inumbrant. V. Et inumbrant ora coronis. Lr. (Vide UMBRO.)

INUNCTIŌ, ōnis, f. PLI. *Onction.* **INUNCTŌR**, ōris, m. CEL. *Celui qui oint, baigneur.* (Vide UNGO.)

INUNGŌ, *is, xi, ātum, ēre. Oindre. PHR.* Visco innungit oculos. *Pli.* Et bene si cœnas Conchis innuncta tibi est. *M.* Non tamen idcirco contemnas lippus innungi. *H.* (Vide **UNGO**.)

INUNDATIO, *ōnis. f. Plu. Inundation, débordement d'eau. Inundatio maris. Plu. Fluminum. Col. (Vide **DILUVIUM**, **FLUVIUS**.)*

INUNDŌ, *ās, āvi, ātum, āre. Inonder, se déborder. PHR.* Inundant sanguine fossæ. *V.* Lavate profundo Frœna mari, fluvius ruptis immittere ripis. *Cl.* Præcepisse ruens de montibus amnis Villatum Cum strage trahit; perque arva refusi Mille vias pandunt vasto cum murmure rivi. *O.* Mare tellurem subitis aut obruit undis. Aut scidit, & medias fecit sibi litora terras. *L.* Jam tumuli collesque latent; jam flumina cuncta. Condidit una Palus, vasque voragine misit. *L.* Omnes Inclinauit aquas ad avaræ litora Trojæ: Inque freti formam terras converterit, opesque Abscudit agricolis; & fluctibus obruit agros. *O.* Dum mergunt patriam suam sub undis. Atque diluvie hinc & hinc refusâ. Eheu? naufragio petunt salutem. *Com.* Expatiarâ ruunt per apertos flumina campos, &c. *O.* Denâ Troës inundant. *V.* *Metaph.* Bellum in Italiam inundaverat. *Liv.* (Vide **DILUVIUM**, **TORRENS**.)

INVOCATIO, *ōnis. f. QUIN. Invocation.*

INVOCŌ, *ās, āvi, ātum, āre. Invouer, implorer le secours. SYN. Præcor, obsecrô, implorô, pŏcô, rŏgŏ, exŏcŏ. PHR.* Matrem Invocat Et duplices cœloque ereboque parentes. *V.* Divosque in vota vocavit. *V.* Passis de litore palmis. Numina magna vocant. *V.* Vocabitur hic quoque votis. *O.* Ingrederet & jam nunc votis assuesce vocari. *V.* Ut trepido genitrix invocet ore Deos. *Cl.* Dubitem haud equidem implorare quod usquam est. *V.* Te pauper ambit sollicitâ prece Ruris Colonus. *H.* Et te Bacche vocant per carmina. *V.* Orandaque Divum Numina conclamant. *V.* Placuit celeste precari Numen, & auxilium per sacras querere sortes. *O.* Quem vocet Divum populus ruentis Imperii rebus. *H.* Vocantis Thure te multo. *H.* Thuraque dant Bacchumque vocant. *O.* Placatus mitisq; rogant, Ismenides adsis. *O.* Precibusq; vocare Anchisen. *V.* Vorisque vocari. Assueras crebris feriunt ululatus aures. *L.* Interea lassas tendens ad sidera palmas, Te veniente die, te fugiente voco. *Buch.* (Vide **ORO** *Orandi varia formula.* **AUXILIUM.** *Auxilium petere.*)

INVOCATIONES *Pœtica, earumque varia formula.* Nunc age qui reges Erato, quæ tempora recum? Quis Latio fuerit iturus... Expediam. Tu vatem, tu diva mone; dicam horrida bella, &c. *V.* Et vos agrestem præsentia numina Fauni, Ferte simul, Faunice pedem Dryadibus puellæ; Munera vestra cano. Tuque o! ... Adsis o! Tegeæ favens... Dique Deæque omnes studium quibus arva tueri... Tuque adeo, quem mox quæ sint habitura Deorum Consilia incertum est, arbine inviere Casar, Terrarumque velis curam... Tene sibi generum Tethys emat omnibus undis... Da facilem cursum atque eudacibus annue cœpitis; Ignarusque viae mecum miseratus agrestem Ingrederet, & votis jam nunc assuesce vocari. *V.* Musâ mihi causas memora, quo numine laeta; &c. *V.* Tuque

ades, inceptumque unâ decurre laborem. *O!* decus o! famæ meritò pars maxima nostræ, Meccenas, Pelagique volans da vela parenti: Te sine nil altum mens inchoat: en age signes: rumpe moras, &c. *V.* Sicelides Musæ paulo majora canamus. *V.* Extremum hunc Archēusa mihi concede laborem. *V.* Pandite nunc Heliconæ Deæ cantabilem moveat. *V.* Quis Deus hanc Musæ, quis nobis extudit artem. *V.* In nova fert animus mutatas dicere formas Corpora, Dii cœpitis (nam vos mutastis & illa) Aspirate meis, primâque ab origine mundi, Ad mea perpetuum deducite tempora carmen. *O.* Te precor incipiens adit tua laurea nobis: Carminis & medicæ Phœbe repertor opise. Tu pariter vati pariter succurre medenti: Utraque tutelæ subdita cura tua est. *O.* Pierides cœpitis addite summa meis. *O.* Dicite Pierides &c. *O.* Floreat ut toto carmen Nâsonis in ævo Sparge precor donis pectora nostra tuis. *V.* Pandite nunc Musæ præsentia numina Vatum, Scitis enim, nec vos fallit spatiosa vetustas. *O.* Nunc ades. *O!* cœpitis flava Minerva meis. *O.* Bellicæ, depositis clypeo passiver & hastâ, Mars ades; & nitidas casside solve comas. *O.* Dirigat in medio qui mea vela freto. *O.* Gratia Pieridum nobis æqualiter adsit. *O.* Nunc o Bacche tuis humiles advolvimur aris, Da mihi pacato vela secunda pater. *O.* Velis libro dexter inesse meo. *P.* Nuda recede Venus, non est tuus ille libellus: Tu mihi, tu Pallas Cæsariana veni. *M.* Et des ingenio vela secunda meo. *Cl.* Phœbe favet, novus ingreditur tua templa Sacerdos, Huc, age, cum cytharâ carminibusque veni. *Cl.* Pieridum column ejus Parnassia magno Numine templa sonant, &c. *Cl.* Tu modò si veteres digno replevimus haustu, Da fontes mihi Phœbe novos; ac fronde secundâ Necte comas, neque enim Aonium nemus advena pulso. Nec mea nunc vitris albescent tempora primis. *St.* Tuque ades; & nostro succurre labe labori Nympha Padî in ripâ magnis è regibus orta, Quæ gentem pulchrâ auxisti pulcherrima prole Gôngagam; exiguis ades huc non aspera cœpitis. *Vida.* Da mihi te placidum; dederis in carmina vires: Ingenium vultu statque cadique tuo. *O.*

INVOLŌ, & **INVOLÛTŌ**, *ās, āvi, ātum, āre. FREQ. Vœr sur desus. PHR.* Et quæ nunc humeris involant comæ. *H.* Animum cupido involat. *Tac.* Involat nidis. *Col.* In capillum. *Ter.* Involare in possessione alicujus. *Cic.* (Vide **VOTO** *ās.*)

INVOLARE, [*A volâ seu manu, pro fitari.*] *Prindre, dérober. PHR.* Quid corpore Magni Projecto rapiat, quod Cæsaris involat artus. *L.*

INVOLUCRĒ, *is. n. Plu. [Linteam' tonsorum.] Linged bariæ.*

INVOLÛCRIS, *crē. GEL. Qui ne peut voler. PHR.* Auscultat an inens Pipiat involucer pullus. *Pol.*

INVOLUCRUM, *crī. v. Cic.* [Quod aliquid tegit.] *Enveloppe, couverture.*

INVOLVŌ, *is, vŏlvi, & vŏlŭi, vŏlŭitum, &c. Envelopper, couvrir. SYN. Nēgŏ, implicŏ, circūvolvŏ, intēgŏ. PHR.* Ruit Oceano nox Involvens umbrâ magnâ terrarumque polumque. *V.* Capivam stipulâ festoque involvit. *O.* Obscuris vera involvas. *V.* Autter aquâ involvens navesque viros.

que. *V.* Involvere diem nimbi. *V.* Involvitque domum caligine cæcâ. *V.* Dicitur immanes elisis faucibus Hydros Infantem caudis involuisse manum. *O.* Et totum involvunt flammis nemus. *V.* Ossæ frondosum involvere Olympum. *V. i. Imponere.* Armenta virosque Involvens secum torrens. *V.* Involvit casside crinem. *St.* Historiis involvere carmina. *C.* Involvere se otio. *Pl.* Litteris. *Cic.* Vir tute meâ me Involvo. *H.* Quem super involvunt saxa trabesque. *O. i. Provolum.* Involvaræ res & occultæ. *Gic.* Involuta integumentis nequitia. *Cic.*

INVÖLVÖLÜS, *li. m. Pla.* [Vermiculus qui se foliis arborum circumvolvitur.] *Ver-coquin.*

INURBANE, *Adv. Cic.* Incivilement, grossiè ement.

INURBANUS, *â, um.* Incivil, rustique. *SYN.* Invenustus, illepîdus, âgrêstis, rusticus. *PHR.* Scimus inurbanum lepido seponere dicto. *H.*

INURGEÖ, *es, èrè.* *Liv.* Passer contre dedans. (Vide URGEÖ.)

INURINÖ, *as, avi, arum, arè.* *Col.* Se plonger dans l'eau. (Vide IMMERGO.)

INURÖ, *is, usi, utum, èrè.* [Ignito ferro imprimere.] *Mauger avec un fer chaud.* *PHR.* Continuòque notas & nomina gentis inurunt. *V.* Inurere alicui infamiam maculam. *Liv.* [Metaph.] *Noter d'infamie.* Inurere dolorem animo. *Cic.* Causar.

INUSITATE, & **INUSITATÖ**, *Adv.* D'une manière inusitée. Inusitate loqui. *Cic.*

INUSITATÜS, *â, um.* Inusité, hors d'usage. *SYN.* Insolitus, insuetus, novus, insolens. *PHR.* Inusitatum fare, quod populi horreant. *S.*

INUTILIS, *ilè.* Inutile. *SYN.* Vânus, irritus, cûsus. *PHR.* Exsudet inutilis humor. *V.* Et inutile factu Necne sit. *H.* Et inutilis alga. *H.* Inutile nomen. *H.* Quid arenæ semina mandas : Non profecturis litora Bobus aras. *O.* In litris arenam. In segetem spicas, in mare fundat aquas. *O.* Parthum dicere, nec quæ nil attinent. *M.* Donec solertior isto & sibi inutilior. &c. *O.* Cassa præsidia occupas. *S.* Ad usus inutile. *Cic.*

INUTYLITAS, *âris. f. Cic.* Inutilité.

INUTYLITËR, *Adv. Cic.* Inutilement.

INVÖLNËRÄBİLIS, *ilè. S.* Invulnerable. *PHR.* Telaque in hunc omnes unum mittuntque feruntque ; Tela retula cadunt : manet imperforatus ab omni Inque cruentatus cæneus Elateius ictu. *O.* Corpus nullo penetrabile telo. Inviçtumque à vulnere erat. *O.* Voto Deus æquoris alti Annuerat ; dederatque super ne faucibus ullis vulneribus fieri, ferro occumbere posset. *O.* Nullis violabilis armis. *Sz.* Contemptor ferri nulloque forabilis ictu. *O.*

INVÖLNËRATÜS, *â, um. Cic.* Qui n'a point été blessé. (Vide VULNERO.)

IO, *IUS. f. Inachi filii filia, cuius pudorem rapuit Jupiter.* Cum Juno... Depressi tones bene nosser furta mariti... Delapsa est æthere summo. Conjugis adventum præsenferat, inque nitentem Inachidos vultus mutaverat ille Juvencam. Petit hanc Saturnia munus... Quod si sociæ generisque torique Vacca negaretur, poterat non Vacca videri. Pellice donatâ non protinus exiit omnem Diva metum... Servandam tradidit Argo... Nec superum rector mala tanta Phoronidos (iâs) ultra Ferre

potest natumque (Mercurium) vocat, Lethoque det imperat Argum. *Mercurius* sermone... Junctisque canendo vincere arundinibus servantia lumina tentat... Vidit ubi Cyllenius omnes Succubuisse oculos, adoptataque lumina somno : Supprimit extemplo vocem, firmatque soporem ; Languida permulcens medicatâ lumina virgâ. Nec mora, falcato nutantem vulnerat ense, Quâ collo est confine caput saxoque cruentum Dejecit, & maculat præruptam sanguine rupem, & vide Argus. Protinus exarsit, nec tempora distulit iræ, Horrificamque oculis animoque objecit Erynnin Pellis Argolicæ, stimulosque in pectore cæcos Condidit, & profugam per totum terruit orbem. Ultimus immenso testabas Nile labori, Quem simul ac tetigit, positisque in margine ripæ Procubuit genibus, resupinòque ardua collo, Quos poruit solos tendens ad sidera vultus, Et gemitu, & lacrymis, & luctifono mugitu Cum Jove visa queri est, sinemque orare malorum. Conjugis ille suæ complexus colla lacertis Finit ut pœnas tandem rogat... Ut lenita dea est, vultus capit illa priores, Firque quod ante fuit, fugiunt de corpore sêæ, Cornua decrescunt, fit luminis arctior orbis ; Contrahitur rictus, redeunt humerique manusque Ungulæque in quinos dilapsa assumitur ungues. De bove nil superest, formæ nisi candor in illâ, Officiòque pedum nympe contenta duorum Erigitur, metuitque loqui, ne more juvencæ Mugiat, & timidè verba intermissa retentat. Nunc dea Niligenâ colitur celeberrima turbâ. Hinc Epaphus magni genitus de semine tandem Creditur esse Jovis, perque urbes juncta parenti Templâ tenet. *O.* Epith. Argolicâ, vâgâ, candidâ, phariâ, mêmphitis, argivâ, Ægyptiâ, Niligenâ, niliâcâ. *PHR.* Sit Medea ferox invictaque, flebilis Io. *H.* Inachiae pedem Juno meditata Juvencæ. *V.* Quæ tibi causa fugæ ? quid Io frætra longa pererras. *O.* At lævem clypeum sublaris cornibus Io. Auro insignabat : jam sêtis oblita, jam Bos, Argumentum ingens & custos virginis Argus, Cælaratque amnem fundens pater Inachus urnâ. *V.* Scilicet ex ilo Junonia permanet ira Quo Bos ex homine est, ex Bove facta Dea. *O.* Ex homine facta Bos, Dea ex Bove, templo remugit aureo *Com.*

IO Dolentis particula. *PHR.* Uror Io ! remove sava puella faces. *T.*

IO Particula gessientis. *PHR.* Dicite io Pæan, & io bis dicite Pæan. *O.* Io triumphe. *H.*

JOANNES Baptista cuius fractos Lasciva puella per artem Emollire gradus, & brachia docta movere Ad numeros... In pretium Iudi petit impia mortem Vatis : Marmoreâque caput cervicæ recisum Fert disco, infandæ gratissima munera matri. Hæc vultus, primâque oculos in morte natantes Oraque adhuc tacitâ venerem damnantia voce Illicitam, digitis tractare immiçibus audet : Dirâ & pungit acu, veitros ne turbet amores ; Terrificamque jubet servare silentia linguam. *Com.* (Vide MARTYR.)

IOCASTA, *Æ. Filia Chærontis & uxore Lai regis Thebanorum, qua imprudens Oedippo filio suo nupsit, ex quo Polynicem & Ethoclen suscepit.* (Vide OEDIPUS.) *PHR.* Et genitrix Jocasta mihi. *St.*

JOCABUNDUS, ā, ūm. MAX. *Enjôé, qui badine.*

JOCATIO, ōnis. f. CIC. *Enjoûement, plaisanterie.*

JOCOR, & JOCULOR, āris, ātūs sūm, āri. LIV. *Se j'ier, badiner.* SYN. Lūdō, cāvillōr, ridēō, irrīdēō. PHR. In faciem per multa jocatus. H. Carum nescio quid jocatus. C. Mimi obscena jocantes. O. Quorones voluit fortuna jocari. J. Quinctus cum Domino liber jocetur. M. Dictisque jocans incessit amaris. COM. Lascivitque josis. POL. Incolumi gravitate jocum tentavit. H. Verbaque cum salibus asperiora dedit. CL.

JOCOSUS, ā, ūm. Railleur, plaisant, enjôé. SYN. Facētūs, festīvūs, lēpidūs, argūtūs. SEXT. Jocosa verba. O. Jocosum furtum. H. Jocosi ludi. O. Hilaris & jocosus. H. Non potuit melius litem finire jocosam. M. Si mea materiæ respondet Musa jocosæ. O. Oderunt Hilarem tristes, tristemque jocosū. H. Cujus recinet jocosā Nomen imago. H. Conviva joco mordente facetus. J. Radere mores Doctus, & ingenuo culpam defigere ludo. P.

JOCULARIS, āre. CIC. & JOCULARIUS, ā, ūm. TER. *Plaisant, risible.* PHR. Ut qui jocularia ridens Percurram. H. Jocularis licentia. CIC.

JOCULARITER. CIC. & JOCOSE. ADV. PLI. *En riant, en plaisantant.* SYN. Jōcō. TER. Pēr jōcūm. CIC. Dixero si quid fortē jocosus. H.

JOCULATOR, ōnis. m. CIC. Railleur, enjôé, badin.

JOCULATORIUS, ā, ūm. CIC. *De railleur.*

JOCUS, cī, m. & JOCULUS, ī. dim. PLA. *Jeu, raillerie.* SYN. Rīsūs, lūdūs, lēpōr, sālēs, jōcōsā vērba. Lūsūs, cāvillūs, cāvillātiō, faciētā. EPITH. Festīvūs, hilaris, plācidūs, facillīs, ālācēr, pētulcūs, supērbūs, prōcērvūs, prōcāx, libēr, jōcūndūs, lētūs, blāndūs, grātūs, dūlcis, liscivūs, illibērālis, faciētūs, libēriōr, ingratūs, invēnūtūs, vēnēnātūs, argūtūs. PHR. Nulla venenato littera mixta joco. O. Aptā verba joco. O. Antiqui fabula plena joci. O. Vacuæque agitalle remisos Cum Junone jocos. O. Historiæ turpes inseruisse jocos. O. Non est in vanum fabula ficta jocum. T. Accedent sine felle joci. M. Et ridens jocus & sales protervi. ST. Attico lepore tincti sales. M. Jocos movere. H. Nec data jucundis tempora pauca josis. O. O. Et ridens jocus & sales protervi. ST. Vertere conveniunt dulcibus illa josis. O. Quæ gratis animos josis lacescit. PONT. In ipsum Intermixta josis scommata jactat herum. SAUR. Joca plena facietarum. CIC. Illud est extra jocum. CIC. *Passe la raillerie.* Hæc mea cura est ne sis jocus. H. *Qu'en ne vous jõe.*

JOLAUS, Iphicli filius qui Herculi Hydram interficienti adfuit ejusdemque precibus jpm senex inventui restitutus est. PHR. Pene puer dubiæque regens lanugine malas Ore reformatus primos Jolau in annos Hoc illi dederat Junonia muneris Hebe Vita viri (Heculis) precibus. O.

JOLCOS, ī. f. *Oris Thessalia Jasonis patria, à quo dicta est, & maris vasti domitrix Jolcos.* S. Victor Iolciacos tenuit cum conjugē portus. O.

JOLE, ēs. f. *Euryti Oecalia regis filia, ab Hercule adamata.* PHR. Dumque refert Jole factum mirabile, dumque &c. O. Cum fama lequax præcessit

ad aures Dejanira tuas... Amphitroniaden Joles ardore teneri. O. Gratulor Ecaliam titulis accedere nostris: Victorem victæ succubuisse queror. Dejanira apud Ovid.

JONAS, æ. f. *Prophet.* Heu quibus ille malis terrâ jactatus & alto: Spera luit superum mandata, fugamque rebellem: Pertulit eversum fundo mare, pertulit iras Ventorum, cæsi conjuratosque tumultus: Et per mille neces mortem non reperit unam; Naufragique obiit casus graviore superstes Naufragio: meruitque animam fervare sub undis, Solveret ut longas producto funere poenas. COM. Tertia lux aderat cum fido in littore cetus Expuit illæsum quod prius hausit onus. SAUR.

IONIA, æ. f. [Regio minoris Asiæ.] L'ionie. PHR. Nec Latium norat quam præber Ionia dives. O.

IONIUS, & IONICUS, & IONIACUS, ā, ūm. D'ionie. PHR. Inter Ioniacas calatham tenuisse puellas. O. Motus doceri gaudet Ionicos. H. Nolle quot Ioni veniunt ad litora fluctas. V. Ellēs Ioniū facta puella maris. O.

JORDANIS, is, m. PLI. [Pælestinae fluvius.] Le Jourdain.

YOS. ūs. f. [Insula una ex Cycladibus.] Nio.

JOSEPH. B. Maria Virginis sponsus. PHR. Regum progenies Ilacidum decus Tu custos sociæ Virginis integer, Alto progeniem quam bene creditam Servas consilio; depositum Dei. Tecum cœlitum pater Curas juraque dividit; Infantique Deo pabula sufficis; Et formata Dei, te sine, de tuis Crescunt membra laboribus. Sint qui mille tubis undique personent Adventasse Deum qui populos regat: Tu commissā tibi non violabili Velas fœra silentio: Smt. Marris intactæ venerande conjux, Testis & custos nivei pudoris. Smt. Quem te memorem tantæ cui cura parentis, Et pueri tanti credita cura fuit. Majestate vides & cano crine verendum Candida præmanibus lilia ferrenem. SAUR.

IOTA, n. INDEC. Littera Græca nomen. PHR. Unum de titulo tollere iota potes. M.

IPHICLUS, cī. m. Amphitronis & Alcmæna filius, eodem cum Hercule partu editus, quamvis ex diverso patre. PHR. Cognitus Iphicli subripuisse Bovēs. PR.

IPHIGENIA, æ. f. Agamemnonis & Clytemnestra filia: Agamemnon cervam Diana cum imprudens occidisset in Aulide; Dea indignata Græcorum naves contrariis ventis remorata est. Expectata diu nulla, aut contraria classi Flamina erant, duræque jubent Agamemnona fortes Immeritant lævæ natam matrem Dianæ: Denegat hoc genitor divisque irascitur ipsis Atque in rege tamen pater est... (Ulysses) Mite parentis Ingenium verbis ad publica comoda vertit... Mittitur ad matrem, quæ non hortanda, sed astu Decipienda fuit. Simulavit enim Ulysses Iphigeniam Achilli nupturam esse, atque ita à matre abduxit. Postquam pietatem publica causa, Rexque patrem vicit; castumque datura cruorem Plentibus ante aram sterit Iphigenia ministris: Victa Dea est, nubemque oculis objecit, & inter Officium turbamque sacri, vocesque precantium, Supposita fertur mutasse Mycenida (Iphigeniam Mycenis oriundam) cervam. O. Eamque in Pat-

vicam regionem transulisse. Regae Thoas habuit Mæotide clarus in orâ Sceptra tenente illo liquidas fecisse per auras Iphigenian iter dicunt... Quam levibus ventis sub nube per æquora vectam Creditur his Phœbe deposuisse locis: Præfuerat templo multos ea rite per annos, Invitâ peragens tristia sacra manu. O. *Humana enim victima immola' antur. Hinc deinde cum Orsele aufugit in Italiam, occiso Thoante rege, & oblato secum Diana simulachro.* (Vide ORESTES.) PHR. Pro quâ mactata est Iphigenia morâ. PR. Sanguine placatis ventos & virgine cæsâ, Cum primum Iliacas, Danaï, venistis ad oras, Sanguine quærendi reditus. V. Nec solvit Danais subdita Cerva rates. PR.

IPHYS, is. m. Puer qui cum ab Anaxarete puellâ, non redamaretur, laqueo vitam finivit. Atque onus infelix elisâ fauce pependit. O. (Vide ANAXARETE.)

IPPHYS cretensis puella Lycdi filia. Teletusâ conjugē gravidâ, cum statuisset pater necare fœminam si forte ederetur. Nata est ignaro fœmina patri, Jussit ali mater puerum mentita... Nomenque imponit avitum: Iphis avus fuerat... Cultus erat pueri, & facies quam sive puellâ Sive dares puero, fieret formosus uterque. Tertius interea decimo successerat annus, Cum pater, Iphi, tibi flavam desponderet Ianthen... Luxque jugalis adest... Teletusa & Iphis precibus votisque auxilium Ipsidis implorant, nec in vanum nam quæ fœmina nuper eras puer es... Dant munera templis; Addunt & titulum titulus breve carmen habebat, Vota puer solvit, quæ fœmina voverat Iphis. O.

IPSE, ipsâ, ipsū, ipsūs, ipsī, &c. *Lui-même.* PHR. Pallas quas condidit arces, Ipsa colat. V. Ipsus. TER. Ipsissimus. PLA. Ipsius Anchisæ, &c. V. Ad cineres ipsius & ossa parentis. V. Ipsi te fontes, ipsa hæc arbuta vocabant. V.

IRĀ, & IRACUNDIĀ, æ. Colere, emportement. EPIRH. Præceps, cæcâ, ardens, fervens, amens, demens, effera, rabidâ, crudelis, acerbâ, immanis, impiâ, vesânâ, insânâ, horridâ, iniquâ, improbâ, infrenâs, indomitâ, fervidâ, infractâ, impatiens, implacabilis, aspera, furens, flagrans, undans, infractâ, iustâ, capitis, deformis, audax, acris, discors, fremens, spumans, memòr, vivax, tenax, tristis, sævâ, fera, atroç, ferrea, commotâ, accensâ, fumidâ, flammâ, turbidâ, terribilis, fulminæa, minax, immedicabilis, lentâ, mollis, pugnax, vetus, maledicâ, ignea, discors, agitata, palens, cruentâ, aspera, ultrix, pertinax, tartarea. SYN. Furor, rabies, bilis, stomachus, violentiâ, irâ vis, irarum stimuli, æstus, fluctus. Mētis furor, animi tumor, irati pectoris æstus, animus acerbus, dolor atro fellē. V. Acrâ cordâ. LR. Flammâ irarum. S. PHR. Junonis gravis ira & inextinguibile peccus. V. Si dolor & bilis, si victa coegerit ira. M. Ira, furor brevis est. O. Fluctuat ira intus. O. Tristes Amaryllidis iras Atque superba pati fastidia. V. Sævæ memorem Junonis ob iram. V. Calet ira. CL. Candida pax homines, trux decet ira feras. O. Ira quæ procudit enses, Et miseris inimicat urbes. H. Lenta ira Deorum est. J.

Ira quæ tegitur nocet: Professa perdunt odia vindictæ locum. S. Per hæc scelera præludit dolor. S. Accensæ stimulis majoribus iræ. ST. Arrectæ stimulis haud mollibus iræ. V. Stultitiâne erret nihilum distabit an irâ. H. Iræ Thiesten exitio gravi Stravere & altis urbibus ultima Stetere causæ cur perirent funditus. H. Amantium iræ amoris integratio est. TER.

IRĀM concipere, colligere. H. Induere. SIL. Sumere. O. In iras effundi. Concedere. V. Ad iras decurrere, decedere. LR. Se mettre en colere. PHR. Dignas Jove concipit iras. O. Tum verò assurgunt iræ. V. Tum magis increfcunt animis discordibus iræ. V. Spes addita fuscitat iras. V. Accenso gliscit violentia Turno. V. Sequæ prætentans proluit iræ. S. Incumbe in iras; teque languentem excita, Veteres impetus pectore hauri. S. Consumptis precibus violentam transit in iram; Intendensque manus passis furibunda capillis, &c. O. Iræ permittit habenas. Colligit os rabiem. O. Irritaturque retenta, Et crescit rabies. O.

IRĀ accendi. L. Commoveri. O. Cumulari CIC. Erre transporté de colere. PHR. Exasfere ignes animo, subit ira cadentem Ulcisci patriam. V. Tum verò indomitas ardescit vulgus in iras. O. Sævæque altius iræ Dardanio insurgunt ductori. V. Necdum etiam causæ irarum, sævique dolores Exciderant animo, manet altâ mente repostum Judicium Paridis &c. V. Æternum servans sub pectore vulnus. V. Talia flammato secum Dea corde volutans. V. Asperque coquebat Jam dudum immites iras. SIL. Fœminæ ardentem curæque iræque coquebant. SIL. Mentem cæcus instigat furor. S. Qui ferrum ignemque Jovemque Sustinuit toties, unam non sustinet iram; Invictumque virum vicit dolor. O. Imperat heu? ventis; tumidâ non imperat iræ; Possidet & viriis regna minora suis Æolus. O. Eluctabitur iram. Ingentes parturit ira minas. O. Irarumque omnes effundit habenas. V. Irarum tantos volvit sub pectore fluctus. V.

IRĀS exercere. V. Satisfacere. CL. Assouvir sa colere. PHR. Protinus exasit, nec tempora distulit iræ. O. Infirmas adjuvat ira manus. O. Exercet memores plus quam civiliter iras. O. Inextinguibile durus exerce odium, nec iniquâ finis in irâ est. O. Strictis odium mucronibus explet. CL. Publica cum lentam Non capit ira moram. Murmure jam sævo verberibusque tonas. M. Ultrices in se converterat iras. CL. Hoc monstro horribiles exercuit iras. Fœdasque palam satiaverit iras. S. Armigeras lassare assueverat iras. ST. Quod cuique repertum Rimanti, telum ira facit. V. Omnibus armatur rabies pro cuspide ferri. Cuncta volant dum dextra ferox in vulnere sævit, Pro telo geritur, quidquid suggesserit ira. CL. Ferrique vicem... Præbuit iram. Iram devolvit in nostrum caput. COM. Non te nullius exercent numinis iræ. V. Non tamen abstinuit, nec voci iræque pepercit. V. Cum Palas iusto vertit iram ab Ilio In impiam Ajacis ratem. H. Aut laces effusus in iras. ST. Rabiem irarumque procellas Effundit. SIL. Nec prius abstimus ferro exercere dolorem Quam &c. O. Unguibus illa suas explens muliebriter iras. SAM.

IRĀM acerbare. S. Acuerē, excitare, accendēre. O.

Aggērārē. *V.* Aspērārē. *Tac.* Cōcītārē. *O.* Aigrir, *fomentur la colere.* *PHR.* Subitam converto in iram, Contemptuque dolens, ne sum spernenda futuris Exemplo caveo; meque ipsam exhortor in ambos. *O.* Seque exhortatur in iras. *O.* Dicta Jovis pars voce probant, stimuloque frementi Adjiciunt. *O.* Atrecta stimulis iræ. *V.* His onerat dictis, atque aggerat iras. *V.* Stimulis haud mollibus excitat iras. *V.* Se suscitāt irā. *V.* Magnisque acunt stridoribus iras. *V.* Incenditque animum dictis. *V.* Vim suscitāt ira. *V.* Spes addita suscitāt iras. *V.* Iras resides sic increpat. *Com.* Dolor addidit iram. *O.* Iras parat seque præterans prælusit iræ. *S.* Ille faces animo subdit, cæcoque furore concitat.

IRAM Alicujus mollirē, cōmpescērē, cōmprīmērē. *S.* Frēnārē. *S.* Mōdērārē. *H.* Plācārē. *O.* Sēdārē. *L.* Tēpērārē. *V.* Tēnērē. *O.* Lēnērē. *Quin.* Cōhibērē. *V.* Cōdērē. *Tac.* Cōtūndērē. *V.* Finirē. *O.* Frāngērē. *Quin.* Pērmūcērē. *Liv.* Prēmērē. *L.* Rēprīmērē. *O.* Appaīser, arrēter la colere *PHR.* Haud quaquam dictis violentia Turni Flectitur; exuperat ināgis ægrefcitque medendo. *V.* Vince animos iramque tuam, qui cætera vincis. *O.* Ira, furor brevis est, animum rege; qui nisi pareat. Imperat: hunc frēnis, hunc tu compesce carēnā. *H.* Pone vēsanos precor. Animi tumores; teque pietati refer. *S.* Reprime iracundiam, atque in te redi. *Ter.* Cum se malēnata remiserit ira. *Sant.* Ut valido mentem collegit ab æstu. *O.* Ut ira morā vires absumere possit. *O.* Erubuit Phæchōn, iramque pudore repressit. *O.* Dicentem lumine torvo, Spectat; & accensæ non fortiter imperat iræ. *O.* Nescit vestra ruens ira referre pedem. *Pr.* Qui non moderabitur iræ. *H.* Propter me mota est, propter me desinat ira; Simque ego tristitiæ causa modulusque tuæ. *O.* Flendo diffundimus iram. *O.* Cadit ira metu. *O.* Osculo finire iram. *O.* Quem statues modum iræ. *Buc.* Frēnare nescit iras. *S.* Mollitque animos & temperat iras. *V.* Tumida ex ira tum corda residunt. *V.* Qui male sopitos premit alto corde furores. *Sant.* Ne fræna animo permitte calenti, Da spatium, tenuemque moram: male cuncta ministrat Imperus. *St.* Sed nunquam dederis spatiosum tempus in iram. *O.* Qui non moderabitur iræ, Infectum volet esse, dolor quod suaserit & mens, Dum pœnas odio per vim festinat inulto. *H.* Difficile quān sit animum ab irā flectere Jam concitatum; Quāmq̃ue regale &c. *S.* Promptamque coercuit iram. *St.* Ut fragilis glaciēs, interit ira morā. *O.* Corpora Taurorum satis est prostrasse Leoni Ira suum finem cum cadit hostis habet. At Lupus & tristes instant morientibus Ursi Et quæcumque minor nobilitate fera est. *O.* Servat inoffensam divina modestia vocem; Temperiem servant oculi, nec lumina fervor Asperat, aut rabidas diffundit sanguine venas, Nullaque mutati tempestas proditur oris. *Quin.* etiam fontes expulsā corrigis irā, Et placidus delicta domas; nec dentibus unquam Instrepis horrendum, fremitu nec verbera poscis. *Cl.* Ardentem & torva tuentem Mulcebat dictis animum. *V.* Diis proximus ille est, Quem ratio non ira movet. *Cl.* Veniamque dabunt, irasque remittent. *V.* Ut primum cessit furor, & rabida ora

irarum calidæque rixæ. *H.* Iram ponere. *PHR.* Tumidam rabiem spumosaque ponit murmura. *H.* Rabies cum fracta quievit. *Cl.* Nec me pœniteat posuisse fideliter iras. (Vide **PLACO.** *Placari.*)

IRACUNDE, & IRATĒ. *COL.* Avec colere, avec fureur. *PHR.* Talia flammato secum dea corde volutans. *V.* Ad quem subridens mixtā Mezentius irā. *V.* Dictis affatur amaris. *V.*

IRACUNDUS, ā, ūm. [Ad iram proclivis.] *Colere, qui s'emporte aisément.* *SAUT.* Improbo iracundior Adriā. *H.* Iracunda mens. *Lr.* Fulmina. *H.* Iracundus animus. *Pla.* Iracundi leones. *O.* Iracunda secum mussitat. *Pla.* *PHR.* Iras proclivis decurrit ad acres. *Lr.* Acria corda, Iracundaque mens facili effervescit in iras. *Lr.* Horridus irā, Quæ solita est illi, nimiumque domestica. *O.* Non est patiens iræ, faciliſque regi. *S.* O! quān terribiles exarsit pronus in iras. *M.* Utque erat impatiens iræ. *O.* Illis ira modum supra est. *V.* Immodicum iræ Tydæa. *H.* Tantane animis celestibus iræ. *V.*

IRASCOR, ēris, Irātus sum, Irāscī. *Se mettre en colere, se fâcher, s'emporter.* *SYN.* Stōmachōr, ex-cāndēscō, succēnsēō, Indignōr, irā æstūō, fērvēō, ardēō, āgōr, mōvērō, Irām cōncipīō, āttōl-lō, fōvērō, irā sūrō. *SYNT.* Irasci alicui. *Pr.* Irascor tibi istud dictum. *Pla.* Irascor quod &c. *Pl.* Nostram ne vicem irascaris. *i. doleas.* *PLI.* *PHR.* Ardescit vulgus in iras. *O.* Magnoque irarum fluctuat æstu. *V.* Tangit & ira Deos. *O.* Ardet & iram Non capit ipsa suam. *O.* Sunt & inermibus Iræ Columbis... sunt Apibus sua tela parvis. *Sarb.* Procedere longius iras, Et favere animis Entellum haud passus acerbis. *V.* Tacitæque exæstuat irā. *O.* Ferret atque irā tumet. *S.* Sævas paulatim surgit in iras. *O.* Quod si meis inæstuer præcordiis liberabilis. *H.* Talibus Aleſto dictis exarsit in iras. *V.* Mortis paternæ fervidus irā. *V.* Si forē bilem movit hic tibi versus. *M.* Sectum stomacharis ob unguem. *H.* His accensa super. *V.* Irasci nostro non debes, Cerdo, libello. *M.* Talibus ira feri postquam commota Tyranni. *O.* Inter se rogitant trepidi quos hæc iræ notet. Calido sub pectore bilis luteumuit. *L.* Violentia cunctis Gliscit... paulatimque animi turgescent tristibus iris: Exarsere omnes: pestis latet intus... tum demum erumpit quæ cunctos ira coquebat: Infrenuere omnes contra. *Vida.*

IRATŪS, ā, ūm. *Qui est en colere, indigné, irrité.* *SYN.* Irā fērvēns, flāgrāns, ārdēns, ignēūs, cōncītūs, fūrēns, rūmēns, fērōx, ānīmīs, bilē rūmēns. *Hōrīdūs* Irā. Iræ impatiens. *O.* Fērvīdūs Irā. *V.* *SYNT.* Iratus alicui. *Cic.* Irati oculi. *O.* Irata sitis. *Pr.* Iratus venter. *H.* *PHR.* Audaces effusus in iras immani concitus irā. *V.* Illa furens, acrique incensa dolore. *V.* Stabat acerba fremens. Isque amens animi, & rumore accensus amaro. *V.* Furens animis. *V.* Furiis accensus & irā Terribilis. *V.* Ille asper & improbus irā Sævit. *V.* Immani concitus irā. *V.* Anguem attollentem iras. *V.* Jam venit iratus nimium, nimiumque severus. *T.* Ultro implacabilis ardet. *V.* Haud iræ vacuus. *Sil.* Accensum quis bile feret. *St.* Vix sum compos animi, ira iracundiā ardeo. *Ter.* Et secum furit impotenti Turbidus irā. *Buc.* Insano ferum pectus tumultu. Nullā nubilus irā. *M.* Commissumve teges & vino tortus & irā. *H.*

Acta furore gravi. O. Nullæ in fronte minæ, nec formidabile lumen. O.

IRATI *Hominiſ descriptiones.* **PHR.** Aſpicit hanc torvis... conſeſſaque vultibus iram. O. Ira Emicat ex oculis, ſpirat quoque pectore flammas. O. Verbaque querenti ſatis indignantia linguæ Defuerant... ſaſque neſaſque Confuſura ruit; pœnæque in imagine tota eſt. O. Ardent minaces igne truculento genæ; Oculique vix ſe ſedibus retinent ſuis. S. Vultus furore torvus, atque oculi truces, Gemitus, & altum murmur: egelidus fluit Sudor per artus, ſpumat, & volvit minas, Ac merſus altè magnus exundat dolor. S. Frons læta parum eſt, non triſtior æquo Non deſecta malis, mixtâ ſed nobilis irâ. *Cl.* Totamque vixentibus iram Diſperſit maculis. *Cl.* Sed ecce ſævus ac minas vultu gerens; Et qualis animo eſt, talis inceſſu venit. S. Ora tument irâ, nigreſcunt ſanguine venæ; Lumina Gorgoneo ſævius Angue micant. O Tum verò poſtquam ſolitas acceſſit ad iras Cauſa recens, plenius tumuerunt guttura venis. O. Ferveſcit ſanguis, & irâ Scintillant oculi. *P.* Sæpe ſuum fervens oculis dabat irâ ruborem. O. Hinc ſagellat irâ mentem fluctus turbida tollens. *Boet.* Scintillavit cruentis Ira genis. *Sil.* Huc ſerus atque illuc animum paſſentiaque irâ Ora ferens, *St.* Talia dicentem jam dudum averſa tueretur, Huc illuc volvens oculos, totumque pererrat Luminibus tacitis, & ſic accenſa profatur. *V.* Tunc nec mens mihi, nec color... certâ ſede manet. *Sil.* His agitur furiis; totoque ardentis ab ore Scintillæ abſiſtunt; oculis micat acribus ignis. *V.* Qui torvis nebulam nutibus addidit. *Sarv.* Furor iraque mentem Præcipitat. *V.* Par ira formæ. S. Et quantum irâ ſinit formoſa. O. Et me torva tuens contractâ fronte. *Sant.* Aſpicit hanc oculis quos irâ tremendos Fecerat. O. Multum etiam interit Didone? irata loquatur An pacato animo... ſæviet ac totâ paſſim bacchabitur urbe Mentis inops, immanis, atrox, verba aſpera rumpet, Confuſaſque dabit voces, incertaque & anceps Quæ quibus anteferat. *Vida.* Et quas non habet iras Ingenio ſupplet, naturamque adjuvat arte. *Com.* Irarum rabiem frons ſervat. *Sil.* Fronte minæ durant & ſtant in vultibus iræ. O.

IRATI *Hominiſ comparationes.* **PHR.** Qualis per arxæ Libycus infanit Leo, Fulvam minaci fronte concutens jubam vultus furore torvus, atque oculi truces. S. Haud ſecus exarſit, quàm circo Taurus aperto, Cum ſua terribili petit irritamina cornu. O. Acrior admonitu eſt, irritaturque retenta Et creſcit rabies, moderaminaque ipſa nocebant: Sic ego torrentem, quâ nil obſtabat cuncti, Leniùs & ſtrepitu modico decurrere vidi: At quæcumque trabes obſtructaque ſaxa jacebant Spumeus & fervens, & ab obice ſævior ibat. O. Ira feri mota eſt nec fulmine leniùs ariſt. O. Aut ubi terrenâ ſilices fornace ſoluti Concipiunt ignem liquidarum aſpergine aquarum; Pectora ſic intus clauſas volentia flammas, Gutturaque uſta ſonant. O. Utque furit Catulo lactante orbata Leæna; Signaque naſta pedum, ſequitur quem non videt hoſtem; Sic Hecubæ poſtquam cum luſtu miſcuit iram, Non oblita animorum, annorum oblita ſuorum Vadit ad &c. O. Sed neque fulvus Aper mediâ tam ſævus

in irâ eſt, Fulmineo rapidos dum rotat ore Canes... Fœmina quàm ſocii deprenſâ pellice leſti Ardet, & in vultu pignora mentis habet. O. Magno veluti cum flamma ſonore Virgea ſuggeritur coſtis undantis aheni Exultant aſtu latices; furit intus aquæ viſ, Fumidus atque altè ſpumis exuberat amnis; Nec jam ſe capit unda; volat vapor ater ad auras. *V.*

IRIS, *Idis.* *f.* [Thaumantis filia, quæ Deorum nuncia habebatur, reverà arcus coeleſtis.] *L'Arc-en-Ciel.* **EPITH.** Jūnōniā, diſcōlōr, rōſcēdā, æthērēā, ærīā, nūbiferā, plūviā, imbriferā, ūdā, grāvis, volūcris, pictā, fulvā, nūnciā, dēcōrā, corūſcā, clārā, vērſicōlōr, cōlōrātā, nūmbōſā. **SYN.** Thāumāntis, Thāumāntiās, Thāumāntiā prōlēs. Jūnōnis nūnciā. **PHR.** Iris decus cæli. *V.* Roſeo Thaumantias ore locuta eſt. *V.* Aur actam nubibus Irim. O. Irim de cælo miſit ſaturnia Juno... Illa viam celerans per mille coloribus arcum, Nulli viſa, cito decurrit tramite virgo. *V.* Dixit & in cælum paribus ſe ſuſtulit aliſ, Ingentemque fugā ſecuit ſub nubibus arcum. *V.* Nuncia Junonis vario decorata colore. *V.* Succinctam nubibus Irim. *Sil.* Huc ſe cæruleo libavit ab æthere virgo Diſcolor. *St.* Velocem roſeis demitſit nubibus Irim. *V-F.* Cinctam Thaumantida nimbis; Ire jubet. *Cl.* Induitur velamina mille colorum Iris, & arquato cælum curvamine ſignans &c. O. Nuncia Junonis varios induta colores, Concipit Iris aquas, alimentaſque nubibus affert. O. Utque ſuos arcus per nubila circinat Iris. O. Quoque cadit liquidas Junonia virgo per auras, Et picturato pluvium ligat ærâ gyro. *St.* Imbrifera qualis implicat varios ſibi Iris colores parte quæ magnâ poli Curvata picto nunciat nimbos ſinu Quis deſit illi, quiſve ſit dubites color. S.

IRIS *Pro arcu celeſti.* **PHR.** Seu nubibus arcus Mille trahit varios adverſo ſole colores. *V.* Purpureus pluvias cur bibit arcus aquas. *Cl.* Pluvius deſcribitur arcus. *H.* Arcum variatâ luce rubentem. *Pr.* Prætexens pictâ ferrugine cælum. *Pr.* Hinc imperfecto complectitur ærâ gyro Arcus. *Cl.* Color adverſi qui ſolis ab iſtu Nubibus eſſe ſolet qualis ab imbre ſoler percuſſus ſolibus arcus Inſicere ingenti longum curvamine cælum. In quo diverſi niteant cum mille colores, Tranſitus ipſe tamen ſpectantia lumina fallit. O. Non temerè pluvius per cælum ſeſtitur arcus... Multa adeo mortale genus monet arcus, Avitur Crimen & ultrices offenſi numinis undas, Sancitamque novo teſtatur fœdere pacem. *Rua.* Certâ diſcreti lege colores Dulce micant, roſeo confinis purpura limbo Diluitur, puro limes viret aureus igni, Concordique avidos recreat diſcrimine viſus. *Rua.* Curva triumphales ſol nubila lunat in arcus, Et pluvio arquatum circinat orbe ſolum. *Sant.* Imbriferos nubes iride picta ſinus. *Sant.*

IRIS [Herba.] *Iris, glaioul.* **PHR.** Illyricâ quæ venit Iris humo. O. Tunc & celeſti quæ dicitur Iris ab arcu Splendebit, flores variata coloribus illis, Quos pluvia accipiunt adverſo nubila ſole. *Rap.*

IRINUS, ā, ūm. **CEL.** *De Glaioul.*

IRNEA, æ. f. *Pla.* [Vaſis genus.] *Sorte de cruche.*

IRONIA, æ. f. *Cic.* [Cum aliud loquimur, aliud intelligi]

telligi volumus.] *Ironie.*

IRRADIŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Plā.* [Illustrare.]
Eclairer de ses raisons. Irradiant mensam salibus.

Plā. Metaph. *Ils brillent.* (Vide **RADIO**, **LUCEO**.)

IRRASŪS, ā, ūm. *Plā.* *Qui n'est point rasé.* Irrasum caput. *Plā.* Irrasa clava. *Sil.* [i. nodōsā.] *Pleine de nœuds.*

IRRATIONABILIS, & **IRRATIONALIS**, ālē. *QUIN.*
Deraisonnable.

IRRAUCESCŌ, īs, **IRRAUCŪI**, ērē. *Cic.* *S'enrouer.* (Vide **RAUCUS**.)

IRRĒDIVIVŪS, ā, ūm. *Qu'on ne peut faire revivre.*
Irredivivus ponticulus. *C.* *Pro irreparabili.*

IRRĒDUX, ūcis. *D'où l'on ne peut revenir.* *PHR.* Irreducemque viam deserto limine carpit. *L.*

IRRĒLYGATŪS, ā, ūm. *Delic.* *PHR.* Utque erat ē somno tunicā velata recinctā Nuda pedem, croceas irreligata comas. *O.* (Vide **SOLUTUS**.)

IRRELLYGIOSE. *Adv.* *V-MAX.* *Sans religion.*

IRRELLYGIOSŪS, ā, ūm. *PLI.* *Qui est sans religion.* (Vide **IMPIUS**.)

IRREMĒABILIS, ūlē. *D'où l'on ne peut revenir.* *PHR.* Irremeabilis illa. *V.* *De Styge.* Viæ irremeabiles. *S.* Falleret indeprentus & irremeabilis error. *V.* Testa Inraverunt coræ non adeunda domūs. *O.*

IRREMĒDYABILIS, ūlē. *PLI.* *A quoi l'on ne peut remédier.* (Vide **IMMEDICABILIS**.)

IRRĒPARABILIS, ūlē. *Irreparable.* *SYN.* Nōn rēpārābīlis, nūllā rēpārābīlis ārtē. *PHR.* Sed fugit interea fugit irreparabile tempus. *V.*

IRRĒPERTŪS, ā, ūm. *Qui n'a pas encore été trouvé.* *PHR.* Aurum irrepertum & sic melius situm Cum terra celat. *H.*

IRRĒPŌ, pŕī, pŕūm, ērē. *Cic.* & **IRRĒPTŌ**, ās, ārē. *St.* *Se trainer, se glisser.* *SYN.* Rēpŏ, ōbrēpŏ, ſēpŏ, ādrēpŏ. *SYNT.* Irrept scabies. *Col.* Lues. *PLI.* Irrepere in tabulas, in testamenta. *Cic.* *i. clam scripsum esse.* Irrepere sacris. *Cl.*

IRRĒPRĒHENSŪS, & **IRRĒPRĒNSŪS**, ā, ūm. *Ir reprochable.* *PHR.* Turpis sine crimine mansit Et tandem probitas irreprehensa fuit. *O.*

IRRĒQUIĒS, ētīs. & **IRRĒQUIĒTŪS**, ā, ūm. *Qui n'a point de repos.* *SYN.* Inquētūs, ſollicitūs, īnſōmīs, pērvīgil, tūrbīdūs, īmpīciēns mōrē. *PHR.* Sors irrequieta. *O.* Bellaque cum multis irrequieta geris. *O.* Discutris totā vagus urbe, nec ulla Cathedra est, cui non mane feras irrequietus ave. *M.* Irrequies motus tremuloque simillimus igni. *Com.*

IRRĒSECTŪS, ā, ūm. *Qui n'a pas été coupé.* *PHR.* Hic irrefectum sava dente livido Canidia rodens pollicem. *H.*

IRRĒSŌLUTŪS, ā, ūm. *Qui est rendu, qui n'est pas relâché.* *PHR.* At semel intentus nervo levis arcus Equino, Vincula semper habens irresoluta, manet. *O.*

IRRETĪŌ, īs, īvī, ītūm, īrē. [Retibus involvere.]
Envelopper dans des filets. *SYN.* Illāquēŏ, īmplicŏ, īmpēdiŏ, īnvōlvŏ. *PHR.* Ut volucris quæ... incidit in teretes dum male cāuta plagas, Quō magis oblectatur agens abrumpere nodos, Sequē improvīs expedīſſe dolis; hōc ſeſe intricat multōque tenacius hæret. *Saut.* Niveo frons irretita capistro. *Calph.* (Vide **RETE**.)

IRRĒTIRE [Pro illecebris detinere.] *Engager par de caresses.* *PHR.* Cum illecebris irretisses, ad libidinem facem prætulisti. *Cic.* Irretitus cantuunculis. *Cic.* Illecebris juvenes solet irretire voluptas.

IRRĒTORTŪS, ā, ūm. *Droit, inflexible.* *PHR.* Quisquis ingentes oculo irretorto spectat acervos. *H.*

IRRĒVĒRENTĒR. *Adv.* *PII.* *Sans respect.*

IRRĒVĒRENTIA, ā. f. *TAC.* *Irreverence, manque de respect.*

IRRĒVŌCABILIS, ūlē. *Irrevocable.* Irrevocabilis ætas. *Lr.* Irrevocabile pondus anchoræ. *PLI.* Et semel emissum volat irrevocabile verbum. *H.*

IRRĒVŌCATŪS, ā, ūm. *Qui n'a point été rapellé.* *PHR.* Irrevocatus ab acri Cæde. *O.* Cum loca jam recitata revolvimus irrevocati. *H.*

IRRĒVŌLUTŪS, ā, ūm. *Qui n'a point été feuilleté.* *PHR.* Vadas & redeas irrevolutus. *M.* *De libro.*

IRRIDĒŌ, ēs, ſī, ſūm, ērē. *Se moquer, tourner en ridicule.* *SYN.* Rīdēŏ, dērīdēŏ, jōcŏr, īllūdŏ, īnſūktŏ, lūdŏ, cāvillŏr, rīſū ēxēptŏ, lācēsŏ. *PHR.* Hic juvenis vatem irridens. *V.* Certantque illudere capto. *V.* Juventus Ingeminat trepidos naso crispante cachinnos. *P.* Irrider pia vota Lycaon. *O.* Irrident alios alii. *Lr.* Ignotos naso suspendis adunco. *Crudeli* quassant rīſū caput undique, circum Insultant, tolluntque has læti ad ſidera voces &c. *Vida.* Captatorque dabit rīſus. *H.* (Vide **RIDEO**.)

IRRIDYCŪLE. *Adv.* *De mauvaise grace.* Non irridiculē dixit. *Cæs.* *Plaisamment.*

IRRIDYCŪLUM, ī. n. *PLA.* *Moquerie, dérision.* (Vide **Iocus**.)

IRRIGATIŌ, ōnīs. f. *Cic.* *Arroisement.*

IRRIGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Arroser.* *PHR.* Et fluvii siccos rivisque fugacibus agros Irrigat. *Buc.* Fessos sopor irrigat artus. *V.* Venus Ascanio per membra quietem Irrigat. *V.* Genæ irrigantur affliduo rore. *S.* Vino ætatem irriges. *Plā.* Nilus irrigat Ægypthum. *Cic.* Aquam in atreas irriga. *Cato.* Irrigat dabitur non mihi sulcus aquæ. *O.* (Vide **RIGO**.)

IRRIGŪS, ā, ūm. [Quod irrigatur.] *Qui est arrosé.* *SYNT.* Irriguus hortus. *H.* Irrigua regio. *L.* Irrigua fontibus terra. *PLI.* Irriguum mero corpus. *H.*

IRRIGŪS [Qui irrigat.] *Qui arrose.* *PHR.* Irriguumque bibant violaria fontem. *V.* Tunc bibit irriguas fertilis hortus aquas. *T.*

IRRIPIŌ, īs, ērē. *Cic.* *Emporter dedans.* (Vide **RAPIO**.)

IRRISIŌ, ōnīs. f. *Cic.* *Dérision, raillerie.* (Vide **Jocus**.)

IRRISŌR, ōrīs. m. *Railleur, moqueur.* *PHR.* Diccam tibi venturos irrisor amores. *P.* *SYN.* Dicāx, dērīsŏr, jōcŏstīs. *Qua vide suis locis.*

IRRISŪS, ā, ūm. *Moqué, raillé.* *SYN.* Dēlūsŏs, īlūsŏs, lūsŏs. *PHR.* Irrisam sine honore rarem Sergesthus agebat. *V.* Impatiens ludi, & petulantis fabula turbæ. *Sant.*

IRRITABILIS, ūlē. *Qui se met facilement en colère.* *PHR.* Genus irritabile vatium. (Vide **IRACUNDUS**.)

IRRITAMĒN, īnīs. *O.* & **IRRITAMENTUM**, tī.

Liv. [*Illēcēbrē, stīmulūs.*] *Ce qui irrite, écuillon, motif.* *PHR.* Effodiuntur opes irritamenta malorum. *O.* Adjecisset opes, animi irritamen avari. *O.* Haud secus exaruit quàm circo Taurus apertō cum sua terribili perit irritamina cornu. *O.* Irritamen amoris. *O.* Irritamenta gulæ. *Liv.* *Ragous, fausse.*

IRRITATIŌ, ōnis. *f. Liv.* [*Irritandi actus.*] *Irritation.* *SEN.* *Desir.*

IRRITATOR, ōris. *m. trīx, icis. f. SEN.* *Qui irrite, qui excite.*

IRRITŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Irriter, aigrir.* *SYN.* Exāspērō, prōvōcō, lācēsō, incēndō. *PHR.* Irritatque virum telis ac voce laceffit. *V.* Irritat ad iras. *O.* Ira irritata Deorum. *O.* Gens irritata. *O.* Numinis iram Languentem infans irritavere querelis. *Buch.* [*Vide IRA. Iram accendere.*]

IRRITARE [*Pro acūerē, stīmulārē.*] *Animer, exciter, émoiuvōir.* *PHR.* Segniūs irritat animos demissa per aurem, Quam quæ sunt oculis subjecta. *H.* Vitia irritare verando. *O.* Irritancia luxum Potula. *Sil.* Irritata voluptas. *O.*

IRRITŪS, ā, ūm. *Annulé, cassé, sans effet.* *SYN.* cāsūs, vānūs, inūtilis, invālidūs, inānis, inefficāx. *SYNT.* Irritus labor. *O.* Irrita dicere. *O.* Irritus consilii, legationis. *Tac.* Irrita lingua. *Pr.* Irrita verba. *O.* Irrita preces. *Plī.* Irrita ova. *COL. i.* *Herilia.* *PHR.* Variis assultibus irritus urget. *V.* Tela manu miseri jactabant irrita Teucris. *V.* Irrita dicentem, & nec quicquam voce moventem. *O.* Sera querelis Haud justis assurgis, & irrita jurgia jactas. *V.* Labor irritus annit. *O.* Cadit spes irrita. *Liv.* Irrita linguens promissa. *O.* Irritis precibus furdas principis aures adstreptit. *Plī.* Irrita lingua. *C.* Nec vanos horret strepitus. *V.* In cassum furit. *V.* Frustraque animis elate superbis. *V.*

IRROGATIŌ, ōnis. *f. Cic.* *Imposition, condamnation.*

IRROGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Imposer, ordonner.* *SYN.* Impōnō, dēcērnō. *SYNT.* Irrogare tributum. *Plī.* Multam. *Liv.* Mortem alicui. *Tac.* Pœnam sibi. *Quin.* *PHR.* Adsit regula peccatis quæ pœnas irroget æquas. *H.*

IRROGARE [*Cōncēdērē.*] *Accorder.* Irrogare legem, privilegia. *Cic.*

IRROGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Arroser légèrement.* *PHR.* Inde ubi libatos irroravere liquores vestibus. *O.* Irroravit aquis cinem. *O.* Somnus oculis quietem irrorat. *Sil.*

IRRORARE. *Couvrir de rosée.* *PHR.* Aut cum sole novo terras irrorat Eous. *V.*

IRRORAT. *COL.* *il bruine, il fait de la rosée.* (*Vide ROS.*)

IRRUBEŌ, ēs, ūt, ērē. *Rougir.* *PHR.* Mihi vultibus ignis Irrubuit. *St.* Irrubuit cæli plaga. *St.*

IRRUCTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Roter.* In os mihi ebrius irruetas. *Pla.* (*Vide RUERO.*)

IRRUGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *St.* *Rider.* (*Vide RUGA.*)

IRRUMPŌ, īs, rūpī, rūptūm, ērē. *Entrer de force, faire irruption.* *PHR.* Qui cursu portas primi irrupere patentes. *V.* Irrumpere oppidum. *Cæs.* Germanos jubet irrumper. *Cæs.* Animos irrupit fama. *L.* Irrumpere ad aliquid. *Quin.* In ærarium. *Cic.* Irrumpunt thalamo. *V.* (*Vide IRRUO.*)

IRRŪŌ, īs, ūt, ērē. *Se jeter avec furie, se lancer, fondre sur.* *SYN.* Irrūmpō, incūrrō, īnsillō, īnvōlō, rūō, fērōr, īnvādō, āggredior, mē īnfēcō, īnjicō. *PHR.* Irruerant Danai & testum omne tenebant. *V.* Medios moriturus in hostes Irruit; & quā tela vider densissima, tendit. *V.* Perque hostes, per tela ruit. *V.* Irruimus, densis & circumfundimur armis. *V.* In medias dat sese acies. *V.* Ruit in medios, per medios hostes. *V.* Fit via vi, rumpunt aditus. *V.* Medios invaserat hostes. *V.* Et sese medium iniecit morituris in agmen. *V.* Seu duo nubigenæ, cum vertice montis ab alto Descendunt Centauri. Dat euntibus ingens Sylva locum, & magno cedunt virgulta fragore. *V.* Ecce velut torrens undis pluvialibus auctus, Aut nive quæ zephyro victa tepente fluit; Per sata, perque vias fertur; nec ut ante solebat Riparum clausas margine finit aquas. Sic Fabii vallem latè discursibus implent; Quodque vident sternunt. *O.* Utque Leo speculā cum vidit ab altā. Stare procul campis meditantem prælia Taurus Advolat: haud alia est Turni venientis imago. *V.* Per tela per hostes Vadimus haud dubiam in mortem. *V.* Aut ubi decursu rapido de montibus altis Dant sonitum spumosi amnes, & in æquora currunt, Quisque suum populus iter; non segnius ambo Æneas Turnusque ruunt. *V.*

IRRŪPTIŌ, ōnis. *f. Cic.* *Irruption.*

IRTIŌLĀ, æ. *f. Plī.* [*Genus vitis.*] *Sorte de vigne.*

IRŪS, rī. *m. Mendicūs ex Ithacā priamos Arneus Dein Iruus appellatus, illum Ulysses pugno interfecit.* *PHR.* Fortuna binominis Iri. *O.* Iruus & est subito qui modo Croesus erat. *O.*

IS, ēā, id. *ejus, ei. &c.* & **ISCĒ**, ējuscē, &c. *Cic.* *Ce, c'est, celui, celle.* *SYNT.* Is est. *Ter.* Id ætatis homo. *Cer.* Id ætatis sumus, id temporis. *Cic.* Honoris. *Tac.* Id virium. *Tac.* Id locorum. *Liv.* *Pro cā atate, eo tempore, &c.* *PHR.* Is enim se primus agebat. *V.*

ISĀURĪĀ, æ. *f. Strab.* [*Regio Ciliciæ.*] *L'Isaurie.* Isauri indomiti. *Cl.*

ISĀURŪS, ī. *m. O. Pamphilia civitas.* *PHR.* Africa victorem de se vocat alter Isaurum. *O.*

ISĀRĀ, æ. *m. Cic.* [*Galliæ Narbonensis fluvius.*] *L'Isère.* *PHR.* Hi vada liquerunt Iaræ qui gurgite ductus, &c. *L.*

ISCHIACŪS, cī. *m. CATO.* & **ISCHIADICŪS**, cī. *Plī.* [*Qui Ischiade laborat.*] *Qui a la goute sciaticque.*

ISCHIĀS, ādis. *f. Plī.* [*Morbus quem sciaticam dicunt.*] *La goute sciaticque.*

ISĒLASTICĀ, ōrūm. *Plī.* [*Ludi Græciæ, in quibus qui vicerant triumphantium more in parium reducebantur.*] *Sorte de combat des anciens Athletes.*

ISĪACĪ, ōrūm. *Plī.* [*Isidis Sacerdotes.*] *Les Prêtres d'Isis.*

ISIS, īs, & **IDIS**. *f. Inachifilia Jo prius dicta cujus fabulam.* (*Vide Jo*) *PHR.* In Paratonium Maeroticæque arua, Pharónque Quæ colis, & septem digestum in cornua Nilum, Fer precor (inquit) opem, nostroque medere timori. *O.* Inachis ante torum pompâ comitata sacrorum Aut sterit, aut visa est. Inerant lunaria fronti. Cornua, cum spicis nitido flaventibus auro, Et regale decus: cum

qua latrator Anubis , Sanctaque Bubastis , variisque coloribus Apis . O. Nos in templa tuam Romana recepimus Iſim . L. Vidi ego Linigeræ numen violasse fatentem Iſidis Iſiacos ante federe focos . O. Viſite thuricremas Vaccæ Memphisidos aras . O. Neu fuge Niligenæ Memphisita sacra Juvenæ . O. Iſiacæ ſacraria Lenzæ . J.

ISMARŪS, rī. m. & ISMARĀ, ōrūm. n. [Thraciæ mons.] *Le mont Iſmare.* SYN. Mons Ciconum . O. PHR. Juvat Iſinara Baccho Conſerere . V. Miratur & Iſmarus Orpheæ . V. Biſtoniaſque plagas atque Iſmara propter . *Ly.* Iſmariz gentes . O. Iſmari Equi . O.

ISMENE, ſs. f. *Oedippi filia.* Iſmene Agenoæ . *St.* ISMENŪS, ſi. m. *Bæotia fluvius.* , PHR. Horruit ingenti venientem Iſmenus acervo . *St.* Et celer Iſmenos cum , &c.

ISMENIDĒS, ūm. *Ab Iſmeno fluvio dicta ſunt Thebanæ mulieres.* PHR. Thuraque dant , ſanctaque colunt Iſmenides aras . O.

ISOCRATES, is. m. *Celeberrimi oratoris Græci nomen.* (Vide ORATOR.)

ISSĀ, æ. f. *Pl.* [Inſula Dalmatiæ adjacens.] *Ieſa, ou Liſſa.*

ISSŪM, ī. n. *Prol.* & ISSŪS, ī. f. *Pl.* [Ci licia urbs.] *Lajazzo.*

ISTAC. Adv. TER. *Par là, de vōtre côté.*

ISTĒ, ā, ūd. ISTIŪS, ISTĪ, & ISTHĪC, ISTHĀC, &c. TER. *Celui-ci, ce, cet.* PHR. Parcius iſta viris tamen obijcienda memento . V. Iſtius pueri Brutus amator erat . M. Iſtius ingentem corporis eſſe negent . O.

ISTĒR, trī. m. [Germaniæ fluvius.] *Le Danube.* EPITH. Germānicus, binōminis, ſcyth cūs, ſeptēplex , cōrniger , ſeptēgeminus , rāpidus . PHR. Turbidus & torquens flaventes Iſter arenas . V. Ripā ſemper metuendus utrāque Iſter . V. F. Latus ubi æquoreis Iſter aditur aquis . O. Stat vetus urbs , ripæ vicina binominis Iſtri . V. Et coit aſtrictis barbarus Iſter aquis . O. Properatque torrens Iſter & junctos verat eſſe pontes . S. (Vide FLUVIUS.)

ISTHIC. Adv. CIC. *Là, on cet enāroit.* ISTHINC. Adv. CIC. *De-là.* ISTŌ. Adv. *Pl.* ISTŪC. Adv. TER. *Là, en ce lieu.* ISTORSUM. Adv. TER. *Vers le lieu ou vous êtes.*

ISTHMŪS, & ISTHMŌS, mī. m. [Proprie col- lum ſignificat à cujus ſimilitudine terram anguſtam inter duo maria Iſthmum dixere.] *Iſthme.* SYN. Fāuces , āngūſtiæ . PHR. Poſtquam bimarem ſuperavimus Iſthmum . O. Geminum gracilis mare dividit Iſthmus . L. Quæque urbes bimari clauduntur ab Iſthmo , Exteriusque ſitz bimari ſpectantur ab Iſthmo . O. Et bina ſinder Iſthmos exilis ſiæta . S. Iſthmos quā tenuis arcet utrinque mare . Pr. Hæc ſpacio contracta brevi ſiæta bina repellit ; Unaque pulſatur terra duabus aquis . O. Quā duo porrectus longè ſiæta detinet Iſthmos . O. Exiguo debet quod non eſt inſula colli . L. Et duo continuo connectens æquora muro Iſthmos & anguſti patuerunt templa Lycæi . Cl. Pontum quā Boſphorus arctat . Cl. Geminæ fauces maris . St.

ISTHMIACŪS, ā, ūm. *Qui concerne un Iſthme.* Iſthmiacā victor clamatus arenā . St.

ISTRIA, æ. f. *Pl.* [Italiæ regio , Illyrio contermina.]

na.] *L'Isrie.* ISTRI, ōrūm. *Pl.* *Les Iſtriens.* ITĀ. Adv. *Oui.* SYN. Sic, hāud ālīter , nōn ſecūs, hāud ſecūs. SYN. Ita eſt. TER. Ita dico , loquor, *Pla.* Ita proſus. CIC. Ita ingenio ſumus. TER. i. *Et ingenio.* Ita moratus ut &c. CIC. i. *Tantum.* Ita magnè ut &c. CIC. Non ita ! namque & ſi &c. V.

ITALIĀ, æ. f. *L'Italie.* EPITH. Belligerā , pōrens, divēs , ſerāx , antiquā , fertilis , illuſtris , ſuperbā , mārīā . SYN. Hesperia , Aūſoniā , Lātium , Œnōtriā , Itālā tellūs . Sātūrnīā arvā . Lātī finēs . Aūſoniā ōrē . PHR. Sed fore qui gravidam imperiis belloque fremmentem Italiam regeret . V. Regnum Italiæ , Romanaque tellus . V. Terrasque requirit Auſonias . V. Fines Italūm Saturniaque arva . *Sil.* Sin vos Hesperiam magnam &c. V. Latio regnata per arva Saturno . V. Primus ab æthereo venit Saturnus Olympo Arma Jovis ſuſcens , & regnis exul adeptis : Is genus indocile ac diſperſum montibus altis Compoſuit , legesque dedit . Lātiumque vocari Maluit , his quoniam latuiſſet primus in oris . V. Crebrisque micantem Urbibus Italiam . Cl. Furiis ſurrexit Etruria juſtis . V. Italos obſidere fines . V. Eſt locus , Hesperiam Graji cognomine dicunt ; Terra antiqua , potens armis atque ubere glebæ . Œnōtrii coluere viri , nunc fama minores Italiam dixiſſe , ducis de nomine gentem . V. Sed neque Medorum ſylvæ diſſiſſima terra , Nec pulcher Ganges atque auro turbidus Hermus Laudibus Italiæ certent... Hic ver aſſiduum atque alienis menſibus æſtas , Bis gravidæ pecudes , bis pomis utilis arbor... Adde tot egregias urbes , operumque laborem ; Tot congeſta manu præruptis oppida ſaxis . Hæc eadem argenti rivos æriſque metalla Oſtendit venis ; atque auro plurima fluxit . Hæc , genus acre virūm , Decios , magnosque Camillos , Scipiadas duros bello , & te maxime Cæſar... Extulit . V.

ITALŪS, & ITALYCŪS, ā, ūm. *D'Italie, Italien.* SYN. Aūſoniſus , Lātius , Tŷrrhēniſus , Œnōtriſus . PHR. Quibus Itala jam tum Floruerit terra alma viris . V. Inguis Æneas Italis , & prælia miſcet . V. Conjecto ſternit jaculo ; volat Itala cornus . V. Italides quas ipſa decus ſibi &c. V. Graja quis Italici author poſuiſſet in oris . O. Auſoniam Tŷbrim . V. Fines Italos mittere . V. Hesperia ſonitum ruinz . H. Potens Itālā virtute propago . V.

ITAQUĒ. Conj. *C'eſt pourquoi.* PHR. Nunc itaque & verſus & cætera ludicra pono . H.

ITĒM. Conj. *Auſſi de même.* SYN. Itidēm , pāritēr , quōquē , etiām . PHR. Contemplator item cum ſe Nux plurima ſylvis Induet in ſorem &c. V. Umbra videtur item nobis in ſole moveri . *Ly.*

ITĒR, itinēris. n. *Chemin, paſſage, route.* EPITH. Planūm , certūm , fidūm , facile , pērvium , tūtām , pārens , lātūm , ſtratūm , mollē , amōnūm , dūlcē , pērplexūm , fallāx , irrēmēabilē , impērvium , clauſūm , devium , dubiūm , ambigūm , hōrrēdūm , præcēps , ignōtūm , ſlēxūm , grāvē , dūrūm , trīſtē , opacūm , occultūm , inſuetūm , ſecrētūm , tēnēbroſūm , inſeſtūm , pātēns , æquorēum , liqūdūm , aērūm , longinquūm . SYN. Viā , cāllis , ſemītā , trāmēs . SYN. Inſeſtum viæ iter . *Ly.* Iter aperire , avertere . *Caf.* Claudere . O. Coarctare . *Liv.* Intercludere . *Caf.* Mu-

nire. *Gl.* Parare, repetere. *O.* Instabat illi iter longum. *Cic.* Esse in itinere. *Cic.* Iter aquarum. *Col.* *Conduat.* Iter diei. *Cic.* *Une journée.* Quatridui iter. *Cic.* *Quatre journées.* *PHR.* Hic locus est ubi se partes via findit in ambas. *V.* Vicit iter durum pietas. *V.* Angustum Formica terens iter. *V.* Secreti celant calles. *V.* Jam non pulverulenta via est. *M.* Angustæque ferunt fauces aditusque maligni. *V.* Paricibus textum cæcis iter anticipitemque Mille viis habuisse dolum. *V.* Rhedarum transitus arcto Vicorum inflexu. *J.* Prædam. Convectant calle angusto. *V.* Opere omnis semita fervet. *V.* Quà nulla humano sit via trita pede. *T.* Quà nova muscoso semita facta solo est. *Pr.* Signantemque vias. *V.* Facili te tramite sistam. *V.* Tenuis quâ semita ducit. *V.* Per occultos semita calles. *V.* Surgentem dextro monstravit limite callem. *P.* Unda præcluserat iter. *O.* Iter nos raptat ad ostia Ponti. *V.F.* Iter dimittere cœptum. *O.* Hæc iter Elysium nobis. *V.* Nutricisque manum lavâ tenet; altera motu Cœcum iter explorat. *O.* Ad te via prona videtur: A te cum redeo &c. *O.* Ut regerent passus pro duce fila dedit. *O.* Effusus arcer populos, & longa viarum Strata patere procul jubet. Luna mihi tremulum lumen præbebat eunti. Comes in nostras officiosa vias. Si premerem ventosas horridus Alpes, Durum, cum dominâ molle fuisset iter. Subsidite montes Et faciles curvis vallibus este viæ. Quâ via visa brevissima.

ITER agere. *O.* Cîrperê. *H.* Cînf cêrê pëdîbûs. *Cic.* Cînferrê aliquô. *Cic.* Cîntendêrê. *Cic.* Cîrrêrê. *V.* Dîrîgêrê. *O.* Fîcêrê. *Cic.* Îngrêdî. *Cic.* Vêrrêrê aliquô. *V.* Pêrgêrê, përrêgêrê. *H.* Mîlîrî. *V.* Expêdîrê. *Liv.* *Aller.* *PHR.* Sive per Syrtes iter altuosas, Sive facturus per inhospitalem Caucasum. *H.* Ibinus ibinus Quocumque præcedes, supremum Carpere iter parati. *H.* Perplexum iter omne revolvens Fallacis sylvæ. *V.* Dumque iter horrendum per opaca crepuscula carpit. *O.* Excitis iter irremeabile signis Accipit. *Cl.* Nulli visa, citò decurrit tramite virgo. *V.* Quâ semita monstrat Corripuere viam. *V.* Ignotâ captus regione viarum Noctivagum qui carpit iter. *V.F.* Quo te Mœri pedes? an quò via ducit. *V.* Quòve tenetis iter. *V.* Hinc te reginæ ad limina perfer. *V.* Gressumque ad mœnia tendit. *V.* Parvæ succedimus urbi. *V.* Occupat Æneas aditum. *V.* Nunc iter ad regem nobis, murosque Latinos. *V.* Recepitque ad limina gressum. *V.* Ardua montis Per desertâ iugo properans adventat in urbem. *V.* Avia cursu Dum sequor & notâ excedo regione viarum. *V.* Medium jam clâsse tenebat: Currus iter. *V.* Quæ causâ subegit Ignoras tentare vias, quò tenditis, inquit. *V.* Dirige navis item. *O.* Jamque iter effectum est. *O.* Iter instaurabat ad Argos. *St.* Propositum peragunt iter. *H.* Hæc iter est breve per divortia certa viarum. Per compendia montis. Præcipitata via est. *O.* Per insidias iter est. *O.* Si quis ibi ferum carpat amicus iter. *M.* Pede carpere campos. *O.* Et brevis quam nos ille peregit iter. *O.* Hæc celerans iter ad naves tendebat. *M.* Magnum iter ad magnas proficisci cogor Athenas. *Pr.* (Vide Eo.)

ITER. [Metaph.] *Enireprise, dessein, voie.* **SYNT.**

Iter ad honores pronom. *Pli.* Iter ad ingenti lumen ostendit. *Quin.* Iter ad famam instruere. *Quin.* Iter ambitione vacuum pergere. *Tac.* Vocis iter. *O.* *PHR.* Fecit iter sceleri. *O.* Labitur occiduae per iter declive senectæ. *O.* Non utile carpis, inquit, iter. *O.* Doctus iter melius. *H.* Cumque iter ambiguum est vitæ nescius ordo. *P.*

ITERATIO, ònîs. f. *Repetition, redite.* **ITERATIO** *Col.* [Orationis genus] *La seconde façon qu'on donne à la terre.* **ITERATIO.** *Col.* [Pro secunda pressura Olearum & uvarum.] *La seconde taille d'un marc de vin, &c.*

ITERO, âs, âvî, âtûm, ârê. *Refaire, recommencer.* **SYN.** Duplicô, ingeminô, întegrô, rëpëtô, rësimô, cîngemînô, gëminô. *PHR.* Sic iterat voces & verba cadentia tollit. *H.* Fortuna tristi clade iterabitur. *H.* Mane ubi bis fuerit, Phœbusque iteraverit ortus. *O.* Cras ingens iterabimus æquor. *H.* Sic iterum in lacrymis, iterum tentare precando. *V.* Ne quicquam ingeminans iterumque iterumque vocavi. *V.* Saucius ejurat pugnas gladiator, &idem, Immemor antiqui vulneris, arma capit. Sic ego constanter studium non utile servo, & repeto. *O.* Iterate verba. *Cic.* *Repetet.* Iterate campum. *Col.* *Donner une seconde façon.*

ITERUM. Adv. *De nouveau, derechef.* **SYN.** Rûsum, rûsûs, prëterrêa, însûpër, adhûc. *PHR.* Iterum atque iterum fragor intonat ingens. *V.* Reprens iterumque iterumque monebo. *L.* Semel aut iterum. *Cic.* *Une ou deux fois.*

ITHACA, æ. f. [Jonii maris insula Ulyssis patria.] *Itaque.* *PHR.* Effugimus scopulos Ithacæ, Lærtia regna. *V.* Sum patriâ ex Ithacâ comes infelicis Ulyssis. *V.* Non est aptus Equis Ithacæ locus. *H.*

ITHACUS, â, ûm. & **YTHACENSIS**, sê. & **ITHACESIUS**, â, ûm. *D'Itaque.* *PHR.* Ithacensis Ulysses. *H.* Ithacæ sedes Sil. Hoc Ithacus (i. Ulysses) velit, & magno mercentur Aridæ. *V.*

ITHOME, ês. f. *Oppidum Peloponn si.* *PHR.* Planaque Messenæ, montanæ nutrit Ithome. *St.*

ITHYRÆ, æ. f. *Ubi in Tauri monte, à quâ Ithyreus arcus dictus est.* *PHR.* Ithyreos Taxi torquentur in arcus. *V.* Tunc & Ithyrei, Medique, Aræ, &que soluto Arcu turba minax. *L.*

ITIDEM. Adv. *De même.* **SYN.** Pârîtêr, itêm. *PHR.* Omnia nos itidem depascimur aurea dicta. *Lr.* Itidem mulieres, uti sunt pueri, levi sententiâ. *Ter.*

ITÔ, âs, âvî, âtûm, ârê. freq. *Cic.* *Aler souvent.* (Vide Eo.)

ITÛS, ùs. m. *Cic.* & **ITYÔ**, ònîs. **TER.** *Allée, venue.*

ITYS, **ITYÔS**, m. *Filius regis Thracium, qui patri epulandus, cum à matre Progne apponeretur in Phasianam avem macatus est fabulam.* (Vide Progne.) *PHR.* Quoque erat ortus Itys. *O.* Itysque caput Philomela cruentum, &c. *O.* Concinit Ismarium Daulias ales Ityum. *O.* Ityum huc accersite dixit. Ad matrem veniebat Itys. *O.* Daulias assumpti fata gemens Ityi. *C.*

JUBA. *Rex Mauritania, quem Pompeii partes secutum vicit Cæsar.* *PHR.* Nec Juba Marmaricæ nudus pressisset arenas. *L.* Perfida magnanimi contudit arma Juba. *O.* Lybiamque jubent authore

Senatu Sceptifero parere Iubæ. L.

JUBÆ, æ. f. *Les crins; la crinière d'un cheval.* EPITH. Cômans, flûens, errans, sparsâ, longâ, fûsâ, densâ, fûlvâ, pexâ, crispans, vâgâ, hirtâ, effûsâ, diffûsâ, rigens, terribilis, coruscâ, equânâ. SYN. Cômantiâ collâ. V. Jubarum luxurîes. PHR. Luduntque jubæ per colla per armos. V. Densa juba & dextra jactata recumbit in armo. V. Talis & ipse jubam cervice effudit equinâ Saturnus. V. Cervice minaces Defluxere jubæ. Cl. Ut primum sentit habenas Frænaque in effusas laxa jacere jubas. O. Rutilam ferox torosâ cervice jam quate jubam. C. Impexis fera colla jubis exasperat horror. *Sunt.* O! quantum per colla decus! quem spargit honorem; Aurea lunatæ cum stetit unda jubæ. M.

JUBÆ galæarum. PHR. Cui triplici crinita jubâ galæa alta Chimæram Exhibet. V. Oriturque miserrima cædes Armorum facie, & Grajarum errore jubarum. V. Terribilesque jubas & frontem cassidis horreat. St. (Vide GALEA.)

JUBÆ Serpentum, & Cræcæ. PHR. Jubæque sanguine exuperant undas. V. Jubæ Gallinaceorum. COL. *Les plumes que les Coqs ont sur le cou.*

JUBATUS, â, um. S. *Qui a de crins.* PLA. *Qui a une effe de crête.* Jubatus Leo. S. Jubati Angues. P. a.

JUBAR, âris. n. [Propriè dicitur lucifer.] *L'étoile du matin.* It portis jubare exorto. V.

JUBAR [Astorum, splendor.] *L'éclat, la clarté du Soleil ou des Astres.* EPITH. Ardens, fulgens, perspicuum, candidum, formosum, illustre, clarum, nitidum, purpureum, coruscum, flammæum, rubrum, auricomum, sydereum, igniferum. SYN. Lux, lumen, splendor, fulgur, radii. PHR. Ab æquoreis nitidum jubar exeat undis. Lucifer. O. Jamque rubrum tremulis jubar ignibus erigere altè. L. Per jubar hoc inquit radiis insigne coruscis. O. (Vide SOL. SOLIS FULGOR ASTRA. Astorum fulgor.)

JUBAR [Metaph. quivis splendor.] *Eclat, brillant.* m. PHR. Non ille vultus flammeum intendens jubar. S. Purpureum fundens Cæsar ab ore jubar. M. Per fratris regale jubar. Cl. Et tremulum summâ spargit in æde jubar. O.

JUBEŌ, es, jussî, jussum, erē. *Commander.* SYN. Præcipiō, mândō, impêrō, statûō, edicō, decernō, præscribō. PHR. Campos juber. SYN. Jubere pacem, fœdus, consulem. Cic. i. *facere jubeo* solve-re, Cic. ii. *sauro.* Fide tua esse jubes. Cic. *Vous en respondés.* Esse patentes. V. Pauperies juber. Quidvis & facere & pari. H. Dextrâque silentia jussit. L. Jamque secuturo jussurus classica Phœbo. L. Infandum regina jubes renovare dolorem. V. Ægeis ire jubebar aquis. O. Hæcubi nos præcepta jubent deponere dona. V. Seu Troas fieri jubeas, Teucrosque vocari. V. Divum ducunt quò jussa sequamur. V. Hæc ferre juber mandata. V. Armari Volsorum edice manipulis. V. Sociis edicit signa sequantur. V. Imperat ad naves ferri. V. Mandat fieri sibi talia Daphnis. V. Juberi Ire salutarum. M. Jubeo te salvere, te esse bono animo. Cic.

JUBILA, orum. n. & JUBILATIŌ, ōnis. f. JUBILATUS, ūs, m. VAR. *Cris de joie.* PHR. Et læ-

tis scopulis audivit júbila Cyclops. Sil.

JUCUNDĒ, ius, iſimē. *Agreablement, avec plaisir.* PHR. Corpora jucundè curare. Lr. Jucundè ole-re. Pl. Vivere, narrare. Cic.

JUCUNDITAS, atis. f. Cic. *Plaisir, agrément, joie.* (Vide GAUDIUM.)

JUCUNDŪS, â, um. *Agreable, qui plaît, qui a de la complaisance.* SYN. Dulcis, gratus, acceptus, lætus, hilaris, amoenus. SYN. Jucundus ager. Cic. Odor. Pl. Jocus, error. O. Jucunda voluptas. Lr. Quies. Pr. Munera. C. Paupertas. T. Vita. H. Tempora. O. PHR. Quod te per cæli jucundum lumen, &c. V. Minus hoc jucundus, &c. H. In rebus jucundis vive beatus. H. Auræ zephiri jucundæ. C. Mihi vitâ jucundior. C.

JUDÆĀ, æ. f. [Syriæ regio.] *La Judée.* EPITH. Palmifera, florens, nobilis; superba, sacra, dives, felix, perjurâ, rebellis, perfida, dira. PHR. Et dedita sacris Incertâ Judæa Dei. L. Solymis quod natus in ipsis. M. An Solymum cinerem palmetaque capta subibis. Non sibi felices sylvas ponentis Idumes. St.

JUDÆI, orum. *Les Juifs.* SYN. Isacidae, Abrahimæ, Hebræi, Palestini, Idumæi. EPITH. Apella. H. Curti. O. i. *Circumcisi.* Sabbathani. M. PHR. Persuadere cupit: credat Judæus apella. H. Cultaque Judæo septima sacra viro. O. Culta Palestino septima festa viro. O. Quod jejunia Sabbathariorum, &c. M. Quidam fortiti metuentem Sabbata patrem, Nil præter nubes & cæli numen adorant: Nec distare putant humanâ carne suillam, Quâ pater abstinuit: mox & præputia ponunt: Romanas autem soliti contemnere leges, Judaicum ediscunt & servant ac metuunt jus, Tradidit arcano quodcumque volumine Moſis. J.

JUDÆUS, & JUDÆCŪS, â, um. *Juif, de Judée.* SYN. Judaicum jus. J. Aurum. Cic. Judaica superstitione. Quin. Velis Judaicis pingitur India. Cl.

JUDAS, & JUDAS, æ. m. *Unus ex Apostolis, Christi proditor.* EPITH. Sceleratus, nefandus, impius, proditor. PHR. Falsi simulator amoris. Vida. Hortator vero scelerisque inventor Judas, &c. Vida. Partem alia regem qui procidit hosti, Mutatus scelus agnoscit perjurus Judas. Nulla quies animo sævire in pectore Divæ Ultrices. Demens qui potius veniam sperare satendo. Non ausus: neque enim precibus non flectitur ullis. Rex superum, & justæ bonus obliviscitur iræ. Informem nectens ex arbore nodum. Laqueoque infami extrema secutus. Spiramenta animæ Eliso gutture rupit. Vida. Et laqueo infami Judas extrema secutus. Rep.

JUDĒX, icis. m. *Juge.* EPITH. Aquis, sanctus, infractus, sagax, integer, acer, ingeniosus, durus, severus, rigidus, terribilis, tremabilis, clemens, inexorabilis, corruptus, injustus, immittis, verendus, prudens, legislator. SYN. Arbitrator, quæsitior, cognitior, antistes juris. Legum vindex, Consultissimus æquus. Causarum arbiter. PHR. Et cui sunt dubii credita jura forti. Nec legitur dubiis qui litibus addere finem. Justior, & merum latebris educere verum. Cl. Tanto viduas judice leges. Cl. Jura dabat populis posito modo prætor aratro. O. Vindex avaræ fraudis, &c.

abstineas Ducentis, ad se cuncta pecunia. *H.* Hic quoties bonus atque fidus Judex, honestum prætulit utili, Et rejectit alto dona nocentium Vultu. *H.* Nec verò hæc sine forte data sine iudice sedes. *V.* Malè rerum examinat omnis Corruptus iudex. *H.* Tu es iudex; ne quid accusandus sis, vide, *Ter.* Judicis officium est, ut res, ita tempora rerum Quærere. *O.* Altà sede quæstor sedens Judicia trepidis reis sortitur. *S.* Et qui fronte nimis crimina tetricâ Quærunt, ac veteres excutiant reos. *S.* Nam postquam jugum solium, Themidisque tribunal Publica virtuti vota dedere tuæ. Per te diva suæ librat momenta bilancis... Tu primus Divæ interpres, primusque Sacerdos. *Rap.* Succurrere lapsis Legibus & versos revocare in pristina mores... Inque hominum vitas & crimina vindice pœnâ Arbitrium exercere. *Rap.* Nulla fontem gratia eripiet mihi. *S.* Et adhuc sub iudice lis est. *H.* Difficilem tenui sub iniquo iudice causam. *O.* Quæ dubiis accedant pondera, rebus Iudice te. *Sant.* Nec vincla minantia fixo Ære ligabantur. *O.*

JUDEX, icis. [Æstimatōr.] *Commoisseur, qui juge des choses.* *PHR.* Æquus æstimator & iudex rerum. *Cic.* Subtilis veterum iudex & callidus audis. *H.* Judicis argutum quæ non formidet acumen. *H.* Salve numen me: iudice dixit... Majus Jove. *O.*

JUDICATRIX, icis. f. *QUIN.* Celle qui juge, qui décide.

JUDICATUM, ti. n. *Ce qui a été jugé.* Judicatum facere, negare. *Cic.*

JUDICATUS, ūs. m. *Cic.* [Judicis munus.] *La Judicature, l'autorité du Juge.* (Vide **DIGNITAS**, **MUNUS**.)

JUDICIALIS, alē. & **JUDICIARIUS**, ā, ūm. [Quod ad judicia pertinet.] *Judiciaire, qui concerne les Juges, & le jugement.* *SYNT.* Judicialis causa, molestia. *Cic.* Judicialis quæstus. *Cic.* Judicialiæ controversiæ. *Cic.* *Conspectus de Jurisdiction.* Judicialia lex. *Cic.* *Qui regle les Juges.*

JUDICIUM, ii *Jugement, Arrêt.* *EPITH.* Æquū, rectū, iustū, iniquū, injūstū, sēvērū, rigīdū, lenē, mitē. *SYNT.* Sēntentiā, arbitriūm. *SYNT.* Judicium capitis, capitale. *Quin.* Judicio absolvere, adesse, condemnari. *Cic.* Judicium reddere. *Ter.* Facere, exercere, dare. *Cic.* Judicia calent, silent. *Cic.* Judicia suprema. *SUE.* *Testament.* *PHR.* Manet altā mente reposum Judicium Paradis. *V.* Argolicosque Duces mediis confidere castris Jussit, & arbitrium legis trajecit in omnes. *O.* Cum modò distulerint rauca vadimonia chartæ. *M.* Sincerum mihi Candore noto reddas iudicium, peto. *Ph.* Quis castra timentī Necesse mista foro; gladii cum triste minantes Judicium (i. *Judices*) insolitā trepidum cinxere coronā. *Cl.* Judicium donis sollicitare. *O.* Grave subire iudicium. *Cl.* Hominum sententia fallax. *O.*

JUDICIUM. [Consiliūm æstimatiō.] *Jugement, avis.* *SYNT.* Acri iudicio aliquid pendere. *Tr.* Opinio populi & iudicium. *Cic.* Meum iudicium fuit, &c. *Cic.* Habere iudicium de aliquo. *Cic.* Judicium suum flectere. *Cic.* Iudicio suo stare. *Cic.* Iudicio falli. *Quin.* Iudicium cibi, potionis. *Cic.* *Discernment.*

JUDICIUM *Extremum, ejusque varia descriptiones.*

PHR. Esse quoque in fatis reminiscitur affore tempus Quo mare, quo tellus, correptaque regia cæli Ardeat, & mundi moles operosa laboret. *O.* Maria & terras cælumque... una dies dabit exitio multosque per annos Sustentata, ruet moles & machina mundi. *Tr.* Nunc adest mundo dies Supremus ille, qui premat genus impium Cæli ruinā. *S.* Avulsūm trepido polo Titan excutiet diem; Cæli regia concider. *S.* Quæstor scelus veniet, vindexque reorum Qui commissā... in lucem trahat. *Manil.* Feralis ad sonum tubæ Mors iussa reddit mortuos, Quos ad tribunal judicis Urgent coactos Angeli: Crux ante Judæis probum, Ludibrium crux gentibus, Terror reis, probis amor, Summo micabit æthere... (*Christus*) vultu beabit quo suos, Hoc terrabit impios. *Sant.* Audire feralem tubam, Quæ sub sepulchris abditos Cælo recludet hospites. Tunc mors inermis & tremens Surdis ab antris audiet; Et iussa reddet lumini Defuncta luce corpora. Ruent ab alto sydera: Æterna nox Lunam premet; Lux deseret solem suum, Et cuncta miscebit chaos. Turbata clade publicā Natura dissipabitur. Suis soluti legibus Rumpentur orbis cardines. Flammis rubens ultricibus Iras Dei pluet cælum. Tellus suo quæ pondere Immota stat, movebitur. *O!* plenus irarum dies, Dies furoris ultimi, Quo stabit immutabilis Decrera fors mortalium. Reos paventes obruet Tremenda majestas Dei... Scriptus notis fatalibus Hic explicabitur liber... Quod multa nox celaverat Pleno patebit lumine... Tunc Christe sis placabilis; Oppone te totum tibi; Ultoris exarment manus Suscepta pro me vulnera... *O* vindicis dies Dei, Ubi sedebit arbiter: Qui punit, & qui læsus est... Nunc ur̄e, savi, nunc seca, Hæc dum die peperceris. *Sant.* Cum torvus alti nube supercili Disjudicandorum supremus Concilio stetit in deorum. Illi & propinquus terror in aureo Et fas & æqui strenua veritas; Et candor ascedere scamno, Et liquidæ sine nube leges. *SARB.* *Ex psal.* Ergo ubi veridicus iudex in nube serenā Dicere sui veniet, scelerisque coarguet orbem. Non coram impietas mæstos attollere vultus, Nec misera audebit iustæ se adjungere turbæ. *BUCH.* *Ex psal.* Cum plenis venient tempora seculis; Coram inquit Dominus concilium meum Justis supplicis profingar impios, Justis muneribus pios Fundamenta soli dissiliant licet &c. *Buch.* Qui frænat arquis legibus arbiter Superba regum colla minantium, Vocabit in jus orbem, ab ortu Solis ad hesperium cubile... Non facta semper non sinet impia. Impune grassari; veniet Deus: Flamma vorax illum antecedet... sedebit Ne dubita Deus ipse iudex... Qui judicantur examinabit Nequitiam trutinā severā. *Buch.* *Ex psal.* Cum suprema dies perituro illuxerit orbi; Arque iterum natum cælo dimiserit alto Arbiter, ut vitas hominumque & crimina quarat. *Vida.* Animas in corpora rursus Evocet ad blandum lumen; populosque sepulchris Eliciat, secumque pios educat ad astra, Quos pater à primâ prævidit origine rerum Mente suos fore, & æthereo transcripsit Olympo... Judicis ad solium properabitur æthere toto Ipse altè effulset montisque in vertice summo. Arbiter effulgens circumferet ora tte-

menſa; Secernetq; pios dextrâque in parte locabit:
Lava autem coget fontes, quæ plurima turba. *Vida.*
Omniaque eliciam patefactis oſſa ſepulchris; At-
que iterum in lucem emergent quos terra tegebat...
Ipſe ego jura dabo mediâque in valle ſedebo. Qua-
ſitor, vitas populorum & crimina pendens. *Vida.*
Nulla ſontem gratia eripiet mihi. S. Cum ſuprema
dabit mortalibus ore tremendo Arbitria, inque
hominum vitas & crimina quæret Exactor, mun-
dumque ardenti & nube nocentem Armatus flam-
mâ damnabit vindice judex. *Rap.* Surgite funerei,
clanger tuba, ſurgite manes: Triftis ad extremum
vos citat urna forum... Nulli impune nefas erit ad-
miſſiſſe piandum, Inſontesque manent præmia,
pœna reos. Pars hominum ſtygias petet execra-
bilis undas; Sorte petet meritos pars meliore polos.

Sant.

JUDICŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* *Juger, faire la fonc-
tion de Juge.* *SYN.* Jūs dicō, lites dirimō, cōmpōnō.
Cauſarūm ſedēō arbitēr. Pōpūlis jūrā dō. Lēgūm
hābēnās modērōr. Cauſās cōgnōſcō. *SYNT.* Judi-
care de aliquo, inter aliquos. *Cic.* Judicare aliquid
ex æquo. *Cic.* Judicare judicium inclytum. *Cic.* Ju-
dicatus pœcuniæ. *Liv.* Condamné. Judicare alicui
per duellionem. *Liv.* *PHR.* Si judicas cognosce, ſi
regnas, jube. S. Qui ſtatuit aliquid parte inauditâ
alterâ, Æquum licet ſtatuerit, haud æquus eſt. S.
Non noſtrum inter vos tantas componere lites. *V.*
Res eſt arbitrio non dirimenda meo. Mos erat an-
tiquis niveis attriſque lapillis, His damnate reos,
illis abſolvere culpâ. Tunc quoque ſic lata eſt
ſententia triftis; & omnis Calculus immitem de-
mittitur ater in urnam. Quæ ſimul effudit nume-
randos verſa lapillos; Omoibus è nigro color eſt
mutatus in album; Candidaque Herculeo ſenten-
tia numine facta Solvit Alemonidem. O. Utrix
inſequitur debita pœna reos. *Sant.* Meritis expendite
cauſam... frater... Ajacis meritum non ſit; nec ſan-
guinis ordo; Sed virtutis honor ſpoliis quærat
in illis. O. Pauperum queſtus facili tuorum Aure
cognoscat; dirimatque lites Legibus æquis. *Buch.*
Qui jura celſo de folio datis, Qui fræna legum
ſectitis. *Buch.*

JUDICARE, *Porter ſon jugement, dire ſon avis.* *SYNT.*
Judicare animo ſuo. *Ter.* De ſuo ſenſu. *Cic.* Judi-
care oculis. *Cic.* Illos ex tuo ingenio judicas. *Ter.*
Reſtè judicas de Catone. *Cic.* *PHR.* Et ſapit & me-
cum facit, & Jove judicat æquo. *H.* Felix arbitrii
princeps, qui congrua mundo Judicat, & primus
cenſer, quod cernimus omnes. *Cl.* Neve hæc noſtris
ſpectentur ab annis. *V.* Parce, nec ad ſenſus exige
cuncta tuos. *Sant.*

JUGALIS, *alē.* *Qui lie, qui tient ſous le joug.* *SYNT.*
Jugalis jura, ſacra. O. Jugalis lectus, jugales tori.
St. PHR. Cui vincla jugalia curæ. *V.* Ne cui me
vinco vellem ſociare jugali. *V.* Poſt pacta jugalia.
O. Mulier tædâ accepta jugali. O. Quindecim anni
jugales. *M.* De marriage. (Vide **CONJUGIUM**.)

JUGALES [Jugati Equi.] *Attelage de chevaux.* *PHR.*
Curram geminosque jugales &c. *V.* Emeritos vertunt
ad paſcua nota jugales. *Cl.*

JUGAMENTUM & **JUGUMENTUM**, *tī. n.* *Cato.*
[Feneſtrarum portarum &c. ſtructura.] *Croiſſée de
fenetre, linteau de porte.*

JUGARIUS, *tī. m. Col. Bouvier.* (Vide **BUSU-**
CUS.)

JUGATIŌ, *ōnīs. f. VAR.* *L'échalacement des Vi-
gnes.*

JUGATORIUS, *ā, ūm.* *Qui met ſous le joug, ou qui
eſt propre au joug.* Jugatorius Bos. *Col.*

JUGERATIM, *Adv. Col.* *Par arpent.*

JUGERUM, *tī. n. & JUGER, ēris.* [Quod uno jugo
Boum in die exarari poſſet.] *Un arpent.* *PHR.* Cui
pauca relictī Jugera ruris erant. *V.* Jugeraque in-
culti pauca relictā ſoli. O. Ut multo innumeram
jugere paſcat Ovem. *T.* Donare clientem Juge-
ribus paucis. *J.* Arat ſalerni Mille fundi jugera. *H.*
Et labefacta movens robustus jugera ſoſſor. *V.* (Vide
AGER, TERRA.)

JUGIS, *gē.* [Quaſi ſemper jugo affixus.] *Perpetuel,
continuel.* *PHR.* Hortus ubi, & teſto vicinus, jugis
aquæ ſons. *H.* Puteique perennes Jugis aquæ. *H.*
(Vide **PERPETUUS, ÆTERNUS**.)

JUGITER, *Adv. PLA.* *Continuellement.* (Vide **SEM-**
PER) *Continuō.*

JUGLANS, *dis. f. PLI.* *Noier.* *Cic.* Noix. (Vide
NUX.)

JUGŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* *Attacher, lier, mettre
ſous le joug.* *PHR.* Cui pater intactam dederat, pri-
miſque jugarat Ominibus. *V.* Terhidi pater ipſe
jugandum Pelea ſenſit. *C.* Jugandæ fœminæ. *H.*
Jugare vineas. *Col.* (Vide **VINEA. Vineæ jugata.**)

JUGŌSUS, *ā, ūm.* [Jugis plenus.] *Rempli de hau-
teurs, montueux.* *PHR.* Quis probet in ſylvis cere-
rem regnare jugoſis. *O.*

JUGULÆ, *ārūm. f. PLA.* [Orionis ſtellæ.] *Les trois
étoilles du baudrier d'Orion.* (Vide **ASTRUM**.)

JUGULŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* *Egorger, étrangler.*
SYN. Jūgūl m rēſolvō, rēſēcō. Gūtūr, faucēs
rūmpō. *PHR.* In flammam jugulant pecudes. *V.*
Sacrum jugulis demitte cruorem. *V.* Dextrâ mu-
cronem extorquet & alto Fulgentem tinxit ju-
gulo. *V.* Parentis olim ſi quis impiâ manu Senile
guttur frēgerit. *H.* Inque tuo thalamo juguleris. *O.*
Hæſit ſub gutture vulnus; & udæ Vocis iter, te-
nuemque incluſit ſanguine vitam. *V.* Obſidis unius
jugulum mucrone reſolvit. *O.* Viruli qui guttura
cultro Rumpat. *O.* Quod manus extimuit jugulo
demittere ferrum. *O.* Juguloque Ægyſthus aperto
Teſta cruentavit. *O.* Aut ſtringi cultros in ſua colla
videt. *O.* Aut illi jugulet (quem non bene tradidit)
enſe. *O.* Admovi jugulo tela paterna tuo. *O.* Veſ
Domini jugulum foderat enſe nocens. *M.* Jugulum
perfoderat enſe. *Sil.* Gladium juguloque parentis
Condere me jubeas. *L.* Jugulumque ſenile Confo-
diam. *L.* Haud jugulo ſe polluet iſto Noſtra ma-
nus. *L.* Stricto Medea reſcludit Enſe ſenis jugulum.
O. Guttura cultro fodit. *O.* Jugulari fame. *Pla.* Lit-
teris. *Cic.* *Metaph.* ſcelus eſt jugulare ſalernum.
M. *Affoiblir.* (Vide **OCCIDO, STRANGULO**.)

JUGULUM, *tī. n. Cic. & JUGULUS, tī. m. QVIN.*
La gorge, le goſier. *SYN.* Gūtūr, faucēs, collūm.
PHR. Sin te jugulo juvat Merſiſſe ferrum, Præbeo
collum volens. *S.* Jugulo manu commiſit. *S.* Aut
ſtringi cultros in ſua colla videt. *O.* Enſem jugulo
accipit. *V.* Jugulum mucrone reſolvere. *O.* Cultris
miferabile collum Præbet. *J.* Da jugulum cultris
hoſtia dira meis. *O.*

JUGUM, gē. n. *Joug*. **EPITH.** Cūrvūm, pāndūm, īncūrvūm, āhēnēdūm, lōrātūm, rēpāndūm, ferrēdūm, ōnērōfūm, dūrūm, grāvē, rigidūm. **PHR.** Ducam rucolas sub juga panda Boves. *O.* Vexere Tigres indocili currum collo trahentes. *H.* Nondum subactā ferre jugum valer. *Cervice.* *H.* Robustis quoque jam Tauris juga solvet arator. *V.* Genus acre Leonum Præbeat insolitas ad juga curva jugas. *O.* Prima jugis Tauros supponere colla coegit. *O.* Demere juga fatigaris Bobus. *H.* Juvenca indomita vitans onus jugi. *C.* Nullum Bos passa jugum. *O.* Bos juga detrectans. *V.* Curtum temone jugum. *J.* Aratra jugo referunt suspensa Juvenci. *V.* Fræna jugo concordia ferre. *V.* Præbet & incurvo colla premenda jugo. *O.* Ac veluti primò Taurus detrectat aratra; Post venit afflueto mollis ad arva jugo. *O.* Ubi juncta juga resolvens cybarea Leonibus. *C.*

JUGUM [Metaph. servitus.] *Joug, servitude, assujettissement, esclavage.* **EPITH.** Sērvilē, sōrdidūm, tristē, āspērūm, exītiālē, mīserūm, ācērbūm, dīrūm, grāvē, mōlēstūm, īnīquūm, īnvīsūm. **SYN.** Sērvitūs, servitūtū. **PHR.** Servitii jugum ferre. *St.* Tameq̃ aspera regum Perpetimur juga. *V-F.* Submisit tristi colla superba jugo. *O.* Diductosque jugo cogit aheneo &c. *H.* Cui placet impares Formas atque animos sub juga ahenea Sævo mittere cum joco. *H.* Scilicet ut Taurus ita te juga ferre coegit. *O.* Eripe turpi Colla jugo liber. *H.* Et tua læsuro subtrahe colla jugo. *O.* Qui blandiendo dulce nutrit malum, Sero recusat ferre, quod subiit jugum. *S.* Famulusque jugo laxatus herili. *Cl.* Animum jugo premit turpis cupido. *S.* Famulare collo nobili subeat jugum. *S.* Qui sua materno colla dedere jugo. *Cl.*

JUGUM [Apex montis.] *Le sommet, la cime, le haut d'une montagne.* **EPITH.** Sāxōfūm, nēmōrōfūm, mōntānūm, frōndēdūm, prærūptūm, sūblīmē, ārdūm, frōndōfūm, spīnōfūm, hērbōfūm, clīvōfūm, fīxōfūm, āērtiūm. **SYN.** Apex, cācūmēn, vērtēx. **PHR.** Montanis sylvæ recisa jugis. *O.* Leniter acclivo constituere jugo. *O.* Tu quoque saxoso præcipitere jugo. *O.* Incurvis claudunt juga frondea sylvis. *St.* Hoc superate jugum. *V.* Nec vaga muscosis flumina fusa jugis. *Pr.* Arduo jugo surgit alta rupes. *S.* Immenis tumet Ida jugis. *O.* Spinosi terga jugi. *Pr.*

JUGUM. *Col.* [Quo elata vites sustinentur.] *Treille, berceau, perche.* **PHR.** (Vide **VINEA.** *Vinea jugata.*)

JUGUM [Ligatum quo textores telam convolvunt.] *Ensemble, rouleau.* **PHR.** Tela jugo juncta est. *O.*

JUGA [Trāstrā seu navium tabulæ in quibus sedent remiges.] *Bancs des rameurs.* **PHR.** Inde alias animas quæ per juga longa sedebant Derurbar. *V.*

JUGUM. *Cic.* [Libra fidus cœleste.] *La balance.*

JUGURTHA, æ. m. *Rex Numidarum bellicosus & perfidus à Mario consule Romano victus, & Roma in carcere actus.* **PHR.** Compulimus dirum syphacem; fractumque Metello Traximus immanem Marii sub vincula Jugurtham. *Cl.* Ductus erat per quas ante Jugurtha vias. *Pr.*

JULIUS, ii. m. [Mensis à Julio Cæsare dictus cum antea Quintilis vocaretur. *Le mois de Juillet.* **PHR.** O! Juliarum dedecus calendatum. *M.* Cleonei Leonis mensis. *M.* Fervidus arentes exurit Julius agros Sero. *Tempus Juteis cras est natale calendis.* *O.* (Vide **MENSIS.** *Æstas.*)

JULIUS Cæsār. Nascetur pulchrā Trojanus origine Cæsar Imperium oceano famam qui terminet astris Julius, à magno demissum nomen Julo: Hunc tu (*Venus*) olim cælo spoliis orientis onustum Accipies secura, vocabitur hic quoque votis. *V.* (Vide **CÆSAR.**)

JULIANUS, JULIUS, & JULEUS, æ, ūm. *Quod ad julium pertinet.* Julium ludus. *H. i. stella Cæsaris.* Julia rumpent edicta. *H.* Julia domus. *O.* Juliani milites. *Sue. i. Cæsarianis.*

JULUS. *Fluv. Aene, dictus & Ascanius.* **PHR.** At puer Ascanius cui nunc cognomen Julo Additur: Ilus erat, dum res steterit Ilia regno. *V.*

JUMENTUM, ti. n. [à juvando eo nomine continentur animalia quæ sarcinas gerunt, currus trahunt, terram excolunt &c. *Bête de somme, de charge.* **EPITH.** Rōbūstūm, vālidūm, lābōrīōfūm, pīnguē. **PHR.** Ætolis onerata plagis jumenta canesque. *H.* (Vide **Bos, Equus** &c.)

JUNCETUM, ti. n. *Var.* [Locus juncis confitus.] *Une jonchaie.*

JUNCÆUS, & JUNCINUS. *Pl. æ, ūm. De jonc.* Juncea vincla. *O.* Juncea virgo. **TER.** *Metaph. i. flexilis.* **JUNCIDUS.** *Var.* [Exilis.] *Ménus délié.*

JUNCOSUS, æ, ūm. *Plein de junces.* Juncosa litorea. *O.*

JUNCTIM. *Adv. Sue.* [Sine intervallo.] *De suite, sans intervalle.*

JUNCTIO, ōnis. *f. Cic. Jonctio, liaison.* (Vide **VINCULUM.**)

JUNCTURA, æ. *f. Joindre, liaison.* **SYN.** Vinculum, cōmmissurā, nēxus, cōjūctiō, cōnnēxiō. **EPITH.** Flexilis, firmā, nēxilis, rōbūstā, vālidā, ferrēā. **PHR.** Digitosque ligat junctura rubentes. *O.* Quā... juncturas tabulata dabant. *V.* Genuum junctura rigebar. *O.* **JUNCTURÆ** *Boum. Col.* [Jungendi actus.] *Ac ouplement des Beufs.* Junctura verborum. *Quin.* Callida junctura. *H. Liaison.*

JUNCUS, ci. m. *Jonc.* **EPITH.** Flūviālīs, lacūstrīs, palūstrīs, flūminēus, limosus, ūdus, mollis, ūvidus, bibulū, tērēs, lēvis, tēnūs, exīlis, tēnēr. **SYN.** Arundō. **PHR.** Limosoque palus obducit pacua juncos. *V.* Sed sterili juncos cannæque intexta palustri. *L.* Junco brassica vincla levi. *Pr.* Nec acutâ cuspide junci. *O.* Nec molli juncos nec vimine lento Perfeci calathos. *Nem.* Fiscella levi dextera est vimine junci. *T.* Quin tu aliquid... Viminibus mollique paras detexere juncos. *V.*

JUNGŌ, is, nxi, nctūm, ēre. *Joindre, assembler, lier.* **SYNT.** Jungere dextram. *V.* Equos curru. *V.* Equum Equo. *Cæs.* Rhedam Equis. *Cic.* Equos ad currum. *Cic.* Jungere ponte amnem. *Cæs.* Jungere fœdera. *Liv.* Oscula, preces. *O.* Jungere se alicui. *V.* Ad aliquem. *Cic.* Jungere Tauros. *V.* Verba. *M.* Amici juncti. *H.* Junctus amore alicui. *O.* Junctus fœdere. *O.* Ars cum viribus juncta. *O.* **PHR.** Con nubio jungam stabili, propriamque dicabo. *V.* Quam commune mihi genus, & patruelis origo, Deinde toris junxit, nunc ipsa pericula jungunt. *O.* Sed quæ cum tibi sit junctissima, junctior esse Expetit; & vinclo tecum propiore ligari. *O.* Ille meos primus; qui me sibi junxit, amores Abstulit; ille habeat secum, servetque sepulchro. *V.* Vetustâ Pene puer puero junctus amicitia. *O.* Legitimo fœdere junctus

junctus amor. O. Qui mihi materno quamvis à sanguine junctus. O. Junctas in amore Columbas. Pr. Ignoto juncta puella viro. O. Jungentur jam Gryphes Equis. V. Jungimus hospitio dexteras, & recta subimus. V. Die in amicitiam coëant, & fœdera jungant. V. Pacem hanc æternò fœdere jungas. V. Versus impariter juncti. H. Vineæ mœnibus juncta. Liv. i. admoa.

UNGÈRÈ. Attacher. Phr. Equos jungere curru. V. Neque jungere Tauros, Aut componere opes norant. V. Aprà jungitur arte fulex. T. Junget vix tria verba miser. M. Versus impariter juncti. H. (Vide VINCIO.)

JUNICULUS, li. m. Pl. [Vitis surculus qui & draco dicitur.] Rere ton de vigne.

JUNIOR (Vide JUVENIS.)

JUNIPERUS, ri. f. [Arbuscula.] Cenevrièr, genevre. Epith. Olens, viridis, virens, odorata. Phr. Juniperi gravis umbra, nocent & frugibus umbræ. V.

JUNIO, li. m. [Mensis.] Le mois de Juin. Phr. Juni Brute, tuo mensis de nomine dictus. O. Quid hujus mensis calendis Tarquinium expuleris Junius Brutus alii denominatum volunt à Juvenia Junius à juvenum nomine dictus adest. O. Alii demum à Junone cuius Mensis ades calendis Junii dedicata fuit. Ne tamen ignores vulgique errore traharis Junius à nostro nomine nomen habet. O.

JUNIX, icis. f. [Teneræ ætatis Bos femina.] Une Jénisse. Phr. Tot tibi cum in flammâ Junicum omenta liquecant. P.

JUNO, onis. f. Saturni & Opis filia. Et germana Jovis Saturnique altera proles. V. Divum incedit regina Jovisque Et soror & conjux. V. à juvando denominata est, dicitur & Lucina, & pronuba, quod nubentibus & parturientibus præesse putabatur. Cui vincla jugalia cordi. V. Toris quæ præsidet alma maritis. V. Habili Saturnia curru Ingressit liquidum Pavonibus æthera pictis. O. Eam imprimis mulieres venerabantur. Hæc tibi magna tuæ Junonis nomina juro Quæ sola ante alios est mihi magna Deos. T. Epith. Rēgiā, Sātūrnā, māmā, altā, cēlēstis, ōmnpōtēns, scēptīfērā, à locis in quibus colebatur Argivā, Argolīcā, gābinā, pēlāsgā, Rōmānā. Syn. Sātūrnā, lūcīnā. Divūm rēginā, Sātūrnā rēgiā prōlēs. Jōvis sōrōr, cōnjūx, cōnsōrs. Phr. Si maxima Juno rite vocor... Si me gemman- tia dextrā Sceptra tenere decet; si sum regina, Jovisque, Et soror & conjux. O. Sui germana mariti. Q. Magni matrona Tonantis. O. Solā toro magni digna reperta Jovis. O. Tellus & pronuba Juno Dant signum. V. Junonis magnæ primūm prece numen adora. V. Dominamque potentem Supplicibus supera donis. V. Tum regina Deūm &c. V. Casta fave Lucina. V. Et te sororem cuncta pol- lentis viri Argolica Juno. S. Veterisque memor Saturnia belli. V. Magna Deūm genitrix. V. Germa- na tonantis. O. Nupta sororque Jovis. O. Soror to- nantis; hoc enim solum mihi Nomen relictum est. S. Conscia sit Juno sacris præfecta maritis. O. Uxor Jovi Jovis esse nescis Mitte singultus. S. Juno pronuba (Vide LUCINA.)

JUNONICUS, æ. ūm. Quod ad Junonem pertinet. Ju- nonia templa. O. Avis Junonia Pavo. O. Junonius mensis. O.

JUNONICOLÆ, arum. Qui Junonem colunt. Phr. Junonicolæque phalisci. O.

JUNONIGENÆ, æ. Ita dictus Vulcanus qui à solâ Junone natus credebatur. Phr. Junonigenæque ma- rito Furta tori, furtique locum monstravit. O.

JUPITER, Jovis. m. Plures fuere Joves, quorum facta à poetis uni tribui solent: eum Saturni & Opis filium fuisse aiunt. Gentis humanæ pater atque custos orbe Saturno. H. In Arcadiâ, vel juxta alios in Cretâ uno cum Junone partu editus est, & in Idâ monte à Curetibus melle nutritus. Dictarum quæ tulit Ida Jovem. M. Canoros Curetum sonitus, cre- pitantiaque æra secuta Dictæo cæli regem pavere sub antro. V. De Apibus. Clam autem caucabatur ne Saturnus ex passione cum Titano fratre inith, eum ut ceteros matres devoraret, grandior deinde Ju- iter, cum cognovisset parari sibi à patre insidias, eum regno expulsi. Postquam Saturno tenebroso in Tar- tara misso Sub Jove mundus erat. O. Orbis im- perium, cum fratribus Neptuno & Plutone dividens, Neptuno maria, Plutoni inferos relinquit, calum sibi terrasque servavit Nec fulminantis magna Jovis manus, Qui terram inertem qui mare tem- perat Ventosum & urbes regnaque tristia, Di- vosque mortalesque tunnas Imperio regit unus æquo. H. Junonem sororem suam uxorem duxit, vel potius mulierum omnium vir fuit, si animo re- vocas jam sapius memorata antiqui dulcia furta Jo- vis. Pr.

Epith. Sūprēmūs, tōnāns, altitōnāns, altisōnūs, trēmēndus, sāvūs, vīndēx, tērrificūs, sūpēr- bus, cēlsūs, altūs, sūmmūs, magnūs, æquūs, jūstūs, Ilēus, Hērēcūs, Tārpētūs. Syn. Sātūrnūs, Tōnāns, Divūm pātēr, atque hominum rex. V. Tarpejus pater. Pr. Hominum rerumque rector. V. Torquet qui sidera mundi. V. Pater omnipotens rerum cui summa potestas. V. Diespiter. H. Alto- rum rexque paterque Deūm. O. O! pater o! homi- num divūmque æterna potestas. V. Divūm tu maxi- me rector. V. Vasti quoque rector Olympi Qui fera terribili jaculatur fulmina dextrâ. O. Hominum fa- tor atque Deorum. V. Phr. Ille pater rectorque Deūm cui dextra trifidus Ignibus armata est, qui nutu concutit orbem. O. Rex Jupiter omnibus idein, V. Jupiter hospitibus nam te dare jura loquuntur. V. Pater ipse colendi Haud facilem esse viam vo- luit, primusque per artem Movit agros. V. Atque affectantes cælestia regna Gigantes Ad styga nu- bifero vindicis igne datos. O. Rapidis qui tonat altus Equis. O. Qui gubernat astra qui nubes quatit. S. Cælo tonantem credidimus Jovem Regna- re. H. Namque diespiter Igni corusco nubila di- videns, Plerumque per purum tonantes Egit Equos volucremque currum. H. Ipse pater mediâ nimborum in nocte coruscâ Fulmina molitur dex- trâ; quo maxima motu Terra tremit. V. An te genitor cum fulmina torques Nequicquam horre- mus, cæcique in nubibus ignes Terrificant animos & inania murmura miscent. V.

JUPITER [Pro aëre.] L'air. Phr. Manet sub Jove frigido Venator. H. Et jam maturis metuendus Jupiter uvis. V. Fremeret sævâ cum grandine ver- nus Jupiter. J. Arida nec pluvio supplicat herba Jovi. T.

JURĀ, *ā. m. Caf.* [Mons Gallie sequanos ab Helvetiis dividens.] *Le mont Jura, le mont Saint Claude.*
JURAMENTUM, *t. n. S. & J. JURĀNDUM. PLA.*
JUS JURĀNDUM, *dī. n. Cic. Juremēt, serment.* **EPITH.** Sācrum, sanctum, solēmnē, sācrātum, inviolabile, tēnax, rēligiōsum, pium, pēfidum, impiū. **SYN.** Sācrāmētum. *H. Jurantia verō.* **SYNT.** Jurejurando adigere instare. *Quin.* Firmare. *Cic.* Jusjurandum exigere, reddere. *Liv.* Dare, offerre. *Cic.* Deferre. **QUIN.** *S'en remettre au serment.* **PHR.** Fidem alligavit jurejurando suam. *S.* Non ego perfidum dixi sacramentum. *H.* Jurejurando obstringam ambos. *H.* Jurandi formula juris. *O.*

JURĀTOR, *ōris. m. SEN. Témoin en justice.* (Vide **TESTIS**.)

JURĀ Abl. abs. *Avec droit.* **PHR.** Jure ac merito. *J.* Jure damus penas. *O.*

JURĒUS, *ā. ūm. PLA.* De jus, de potage.

JURGĪUM, *ī. n. Querelle, dispute.* **EPITH.** Aspērum, infānum, improbū, vēsanū, clamōsum, litigiosū, rābiosū, turbidū, prōbrōsum, inimicū. **SYN.** Rixā, lis, discōrdiā, cōtrēntiō, cōtrōvērsiā, altērcatiō, pugnā. **PHR.** Lite vacent aures, infānaque protinus abint. *Jurgia.* *O.* Jurgii causam intulit *Po.* Jurgia, prācipuē vino stimulatā, caveto. *O.* Sunt o! sunt jurgia tanti &c. *O.* Infānae meditantēs jurgia linguae, Impia in adversos solvimus ora Deos. *T.* Ventosam nequicquam acuens in jurgia linguam. *Vida.* Motas trahit in fera jurgia lites. *Quin.* Jurgia gliscunt. *Lr.* Neectere jurgia cum aliquo. *O.* Hic clamosi rabiosa fori Jurgia vendens. *S.* De causidicis. (Vide **RIXA**.)

JURCŌ, *ās, āvi, ātūm, ārē.* & **JURGŌR**, *āris, ātus sim, āti.* *Quereller, contester.* **SYN.** Litigō, cōtrēndō, altērcōr, rixōr, pugnō. **SYNT.** Jurgare aliquem, cum aliquo. *Ter.* **PHR.** Jure inquis Thraſius istis Jurgatur verbis. *H.* Nunc fera querelis Haud justis assurgis; & irrita jurgia jactas. *V.* Turbida prolatis tacuerunt jurgia rebus. *O.* Tum linguam ad jurgia solvit. *O.*

JURIDICIALIS, *ālē. Cic.* [Quod ad Judices & judicia spectat.] *Judiciaire.*

JURIDICŪS, *cī. m. Jure.* **PHR.** Flentes Eurydicem Juridici sedent. *S.* (Vide **JUDEX**.)

JURIDICŪS, *ā. ūm. PH.* [Quod est secundum jus.] *Juridique.* (Vide **JUSTUS**.)

JURISCONSULTŪS, *tī. m. Cic.* [Interpres juris, sive legum.] *Jurifconsulte.* **SYN.** Jōris intēprēs, legūm sciēs, pēritūs, jōris antīstēs, prāsidium fori. *O.* **PHR.** Vir consultissimus aequi. Consultus juris. *H.* (Vide **ADVOCATUS**.)

JURISDICTIŌ, *ōnis. f. Cic.* [Facultas & potestas juris dicendi.] *Jurisdiction.*

JURISPĒRITŪS, *tī. m. Cic.* *Sçavant en droit, qui sçait les loix.* **PHR.** Qui leges & Jus justissimus ipse, Noverat. *Hofsch.* Juris legumque peritus. *H.* Jus anceps novi, causas defendere possum. *H.* (Vide **CAUSIDICUS**.)

JURŌ, & **JURĒJURŌ**, *ās, āvi, ātūm, ārē.* *Liv.* *Jurer, faire serment.* **SYN.** Tēstōr, attēstōr, adjūrō. **PHR.** **SYNT.** Jurare aras. *H.* Juratum fœdus. *Sil.* Jurata numina. *O.* Jurare verbis solennibus, certis. *Liv.* Jurare in verba Consulis. *Cic.* *Entre les mains*

d'un Consul. Jurat in hæc verba. *Caf.* Jurare mōrbum. *Liv.* *Protester qu'on est malade.* Jurare in leges. *Cic.* *Promettre avec serment de garder les loix.* Jurare Deos, in Deos, per Deos. *H.* *Prendre à témoin.* Non ego cum Danaïs Trojanam excindere gentem. *Juravi.* *V.* Jurabis, scit te fallere posse fidem. *O.* Quod si quis inaniter adjuravit. *C.* Perque suos illam nuper jurasse recordor. *Perque* in eos oculos, & dolere mei. *O.* Non te jurata reducunt Numina. *O.* Sed tu obligasti perfidum voris caput. *H.* Multa Deos aurisque pater testator inanes. *V.* Non ego juravi, legi jurantia verba. *O.* Scis tamen, & liquidō juratus dicere posses. Me non &c. *O.* Vivit, ait; timidumq; mihi jurare Cōēgi, vix mihi teste Deo credita vita tua est. *O.* Non ego perfidum dixi sacramentum. *H.* Testatur moritura Deos & conscia fati Numina. *V.* Idque ratum Stygii per flumina fratris Annuit *Jupiter.* *V.* Sed juramus in hæc. *H.* Bœorum in crasso jurares aere natum. *H.* Tum mihi jurabas nullo te divitis auri &c. *T.* Jurabis *Aulrē.* *T.* Juraret ne quos inscia lingua Deos. *O.* Dii cujus jurare timent & fallere numen. *V.* Cur mihi tu Ventrem, cur intestina Deorum. Hispanā tactus religione sonas? non pudet hen! cælum rebus fœdare pudendis. *Sann.* Jurandasque tuum per nomen ponimus aras. *H.* In me jurarunt somnus ventusque &c. *O.* Mihi per Latium jurata tonantem. *L.* Juratur bellum. *S.* Nullius addictus jurare in verba magistri. *H.* In facinus jurare. *O.*

JURANDI Formula. Per sidera testor, Per superos, atque hoc cæli spirabile lumen. *V.* Per superos, & si qua fides tellure sub imā est. *V.* Terram mare, sidera juro. *V.* Audiāt hæc genitor, qui fœdera fulmine sancit. *V.* Tango aras mediasque ignes, & sidera testor. *V.* Vos æterni ignes, & non violabile vestrum Testor numen, ait. *V.* Per caput hoc juro &c. *V.* Fata per Æneæ juro, dextramque poterem. *V.* Adjuro Stygii caput implacabile fontis. *V.* Nox & tua testis Dextera. *V.* Per matrem juro cæsareumque caput. *O.* Quoque magis credas, Stygii quoque conscia sunt Numina torrentis: timor & Deus ille Deorum est. *O.* Promissis testis adesto Diis juranda palus. *O.* Per jubar hoc, inquit, radiis insigne coruscis Nare tibi juro, quod nos auditque viderque; Hoc te, quem spectas, hoc te, qui temperat orbem Sole satum: si ficta loquor, neget ille videndum Se mihi; sitque oculis lux ista novissima nostris. *O.* Testor majorum cineres tibi, Roma, colendos. *Pr.* Juro ego... me servasse fidem: si falso, vipera nostris Sibilet in tumulis & super ossa cubet. *Pr.* Hæc per sancta tuæ Junonis numina juro. *T.* Ne valeam, si non &c. *M.*

JURARE Falsa. **PHR.** Spectat truculenta loquentem Falsaque jurantem. *O.* Si de tot læsis sua numina quisque Deorum Vindicet, in penas non satis unus eris. *O.* Fidem jurata fecellit. *O.* (Vide **PERJURUM**.)

JURULENTŪS, *ā. ūm. Cel.* [Juris plenus.] *Succulent, en y a du jus.*

JŪS, *jūris. n. Le droit, la Justice.* **EPITH.** Cīvilē, cīvicūm, obscurū, fīmmūm, sācrūm, publicūm, privātūm, vētustūm, ānceps, vēnērābilē, intēgrūm, sanctūm, sācrātūm, sēvērūm, ārtūm, in-

violabile, firmum, legitimum, involutum.

JUS [Förum.] *Lei arreau.* Litigiosum, clamorosum, rabiosum, turbidum, insanum, triste. (Vide FORUM.) SYN. Fas, æquum, æquitas, justitia, iustum. SYNT. Jus dicere, petere, orare. *Pl.* Callere. *Cic.* Constituerere. *Lr.* Firmare. *Tac.* Consulere. *Lrv.* Infirmare, infringere, obterere. *Tac.* Sumere ab aliquo. *Quin.* In jus procurrare, rapere jus. *O.* In jus rapere, procurrare. *H.* Aliquem. *H.* Jure contendere juris sui esse. *Cic.* Jure suo agere. *Cic.* Experiri. *Cic.* Concurre de jure, hoc jure sunt Siculi. *Cic.* *C'est le droit.* Jure potestatis. *Tac.* *En vertu.* Summo jure agere. *Cic.* *à la rigueur.* *PHR.* Heu ubi pacta fides ubi connubialia jura. *O.* Cæsar in hoc potuit juris habere nihil. *O.* Legitimi fallere jura Tori. *O.* Jus summum sæpe est summa malitia. *T r.* Nec natura potest justo scernere iniquum. *H.* Judice me fraus est concessa repellere fraudem; Armaque in armatos sumere jura sinunt. *O.* us est in armis: opprimat leges pudor. *S.* Sponte sua cecidit sub leges arctaque jura. *L.* Periere mores, jus, decus, fides. *S.* Cedar, jus proprium regi, patriæque remittat. *V.* Imminet armorum rabies; ferrique potestas confundet jus omne. *L.* Gens juris expert. *S.* Fines transcendere juris. *Lr.* Jurisque metus servator honesti. *Cl.* Nullaque calcari juris vestigia restant. *Cl.* Jus naturæ novatum. *O.* Dictatis ab eo feci sponsalia verbis Consuloque fui juris amore vaser. *O.* Fas & jura sinunt. *V.* Jus omne remisimus. *M.* Jus tibi fecisti nomen cæleste videnti. *O.*

JUS [Pro legibus.] *Les Loix.* *EPITH.* SYN. (Vide LEX.) *PHR.* Jus anceps novi, causas defendere possum. *H.* Jura senes norint, & quid liceatque, nefasque Fasque sit, inquirant; legumque examina servant. *O.* Felices quibus ista licent: humana malignas Cura dedit leges; & quod natura remittit, Invida jura negant. *O.* Non metuunt leges sed cedit viribus æquum; Victaque pugnaci jura sub ense jacent. *O.* Nequities aut vafri inciticia juris. *H.* Jura fori clamosa tacent. *Mmr.* Jura inventa metu injusti. *H.* Solvere nodos juris. *J.* Nova condere jura. *O.*

JUS [Pro potestate.] *Authorité, pouvoir.* *PHR.* Compositæ leges; mihi jus concurrere soli. *V.* Sed rigidum jus est, & inevitabile mortis. *O.* Jus & moderamen Equorum. (Petit) *O.* tantumne tibi sævissime fratrum In me juris erit. *Cl.* Jus triste sepulchri. *O.* (Vide POTESTAS.)

JUS, & **JUSCULUM**, li. *CATO.* *Jus, boisson, fausse.* *EPITH.* Pingue, crassum, dulcè, amarum, triste. *PHR.* Est operæ pretium duplicis cognoscere juris Naturam; simplex est dulci conplisat olivo &c. *H.* Male conditum jus. *H.* Tepidum jus ligurire. *H.*

JUSSUM, si. n. & **JUSSUS**, us. m. *Cic.* *Commandement, ordre.* *EPITH.* Amicum, blandum, molle, suave, ferum, immite, crudelè, acerbum, durum, superbum, iniquum, triste, horridum, regale, ingens, difficile. SYN. Imperium, mandatum. SYNT. Jussa capefcere, exequi, facere. *V.* Patrare. *Tac.* Jussa exuere. *Tac.* Rescindere. *O.* Jussa parare, flectere. *V.* *PHR.* Ergo agite &, divum ducunt quò jussa, sequamur. *V.* Jussa aliena pati, & Dominos dignabere Teucros. *V.* Imperio læti parent, ac jussa

faceiunt. *V.* Contra jussa monent Heleni. *V.* Haud mollia iussa ferentem. *V.* Ora Dei iussa non unquam credita Teucris. *V.* Accipe iussis Carmina cæpta tuis. *V.* (Vide IMPERO. *Id.*, OBEDIO.)

JUSSUS, à, um. *Commandé, ordonné.* *PHR.* Haud secus ac iussi faciunt. *V.* Jussi contendere. *V.* Huc tu iussos asperge sapores. *V.* Jussa fames servire. *L.* Fuga iussa. *O.* Si quis adest, iussa profluunt lacryma. *M.* Jussus abire. *Lrv.* Jussi labores. *O.*

JUSTÀ, òrum. n. [Exequiæ.] *Funerailles, enterrement.* SYNT. Justa facere. *Cic.* Peragere. *Pl.* Perolvere,olvere. *S.* Justa funebria. *Lrv.* *PHR.* Hanc, quia iusta ferunt, dixere feralia, lucem. *O.* (Vide FUNUS.)

JUSTA, [Constituta, quæ præstari debent.] *Devoirs.* SYNT. Justa facere, percipere, exigere. *Col.* Justa operum peragere. *Col.* Justa hospitalia. *Lrv.*

JUSTE. Adv. *Cic.* & **JUSTO**. *Quin.* *Avec équité.*

JUSTIFICUS, à, um: *Qui fait justice.* *PHR.* Justificam nobis mentem avertère Deorum. *C.*

JUSTITIÀ, æ. f. [Animi affectio, ait Cic. Suum cuique tribuens.] *Juice, équité, droiture.* *EPITH.* *Æquâ, piâ, sacrâ, sancti, almâ, potens, cælestis, sèverâ, illæsâ, inviolabilis, cõnitans, divinâ, lènis, benignâ.* SYN. *Thémis, Astræa, æquitas, æquum, iustum, rectum, integritas, juris amor. Jusque piumque.* *O.* *PHR.* Justitia utilibus rectum præponere suadet Communesque sequi leges, injustaque nunquam Largiri focis. *Cl.* Esse sed injustum fateor quodcumque negatur Justitiæ. *V.* prima hominem sylvestribus antris Elicis, & fædo detergis secula victu. Te propter colimus leges, animosque ferarum Exuimus, nitidis quisquis te sensibus hausit; Irruet intrepidus flammis: hyberna secabit Æquora: confertos hostes superabit in armis. *Cl.* Ultima cælestum terras Astræa reliquit. *O.* Extrema per illos (Agricolæ) justitia excedens terris vestigia fecit. *V.* Sic potenti justitiæ placitumque Parcis. *H.* Si quid Usquam justitiæ est, & meus sibi conscia recti. *V.* Salubrem justitiam legesque & apertis otia portis. *H.* Discite justitiam moniti & non temnere Divos. *V.* Exiuit feritas, armisque potentius æquum est. *O.* Justitiæque dedit gentes frænare superbas. *V.* Justitia vires temperat. *O.* Jam redit & virgo, redeunt Saturnia regna. *V.*

JUSTITIUM, ii. n. [Intermissio justitiæ.] *Les Vacances, les Vacations.* *PHR.* Clausaque justitio tristi fora. *L.* Justitium edicere, indicere. *Gic.* *Publier des Vacances.* Justitium remittere. *Lrv.* *Ouvrir le Barreau.*

JUSTUS, à, um, ior, iissimus. *Juste, équitable.* SYN. *Æquus, rectus, iustus, amans, servantissimus, æqui.* *Justitiæ ténax, æqui defensor.* *PHR.* Quo justior alter Nec pietate fuit, nec bello major & armis. *V.* Justissimus unus Qui fuit in Teucris & servantissimus æqui. *V.* Rex Jupiter omnibus idem. *V.* Jupiter ipse duas æquato examine lances Sustinet, &c. *V.* Sorti pater æquus utrique est. *V.* Vindice nullo Sponte sua, sine lege fidem rectumque colebant. *O.* Non illo melior quisquam nec, amantior æqui Vir fuit. *O.* Æqui cultor timidusque Deorum. *O.* Cui pudor & justitiæ soror, Incorrupta fides, nudaque veritas, quando ullum invenient parem. *H.* Justum & tenacem propositi virum Non civium ardor prava

jubentium... Mente quatit solidâ. *H.* Tanta tibi est recti reverentia Cæsar & æqui, Quanta Numæ fuerat. *O.* Aspiciunt oculis superi mortalia iustis. *O.* Si quis erit recti custos, imitator honesti, &c. *M.* Prima mihi debes animi bona, sanctus haberi Justitiæque tenax. *J.* Uno quo sospite nondum Justitia & virtus terris antiqua recessit. *Frac.*

JUSTÂ res. *Equitable, raisonnable.* *PHR.* Arma tenenti Omnia dat qui iusta negat. *L.* Quos iustus in hostem Fert dolor. *V.* Iusta ab iniustis petere insipientia est. *Pla.* Tibi me est æquum parere. *V.* Oculis hæc aspicit æquis. *V.* Veneris iustissima cura. *V.* Armaque iusta movet. *O.* Iustamque intendere lite.n. *L.* Neque enim lex iustior ulla est, Quàm necis artifices arte perire sua. *O.*

IUSTOS varia alia significat ut iustus Dominus. *Cic.* Iusta uxor. *Cic.* Servitus. *TER.* Legitime. Iustum testamentum. *ULP.* Dans les formes. Iustum opus. *PAT.* Ut iuste volumus. Iusti dies. *Cic.* Certains jours. *PHR.* Humida (terra) majores herbas alit ipsaque iusto Lætiior, &c. *V.* Ipse tibi iustâ cæli plus parte relinquit Scorpis. *V.* Iustos annos peragere. *O.* Utque labant curvæ iusto sine pondere naves. *O.* Iustum pugnæ ne accersite tempus. *V.*

IUTURNA, æ. f. *Nympha seu fons Rome ita dictus quod ejus aqua agros juvaret. Eam Turni foro em fuisse volum.* Te quoque lux eadem Turni soror æde recepit, Hic ubi virgineâ campus obitur aquâ. *O.* Eadem habuit Roma ut aquam virginem, ut fontem illum vocabant. Disce tuum, ne me incuses, Juturna dolorem. *V.* De sorore Turni.

JUVENILIA, ium. n. *Sæ.* Juvenales ludi. *Tac.* [Ludi qui pro salute juvenum celebrabantur.] *Fêtes instituées pour la conservation de la jeunesse.*

JUVENALIS. Poëta satyrorum scriptor Neronis temporibus.

JUVENCÂ, æ. f. *Genisse, jeune vache.* *EPITH.* Mollis, tenerâ, nivâ, formosâ, nitens, torvâ, petulans, cornigera. *PHR.* Immemor herbarum quos est mirata Juvencæ. *O.* Quas neque cornigeræ morsu læsere Juvencæ. *O.* Aut errans Buccula campo Decutiat rorem. *O.*

JUVENCÂ, & **JUVENCÛS**. *Cic.* *Metap.* [Virgo puer.] *Jeune fille, jeune garçon.* *PHR.* Graia juvenca venit. *O.* Te suis matres metuunt juvencis. *H.* Qui flosculus est juvenculorum. *C.* Circa virentes est animus tuæ Campos juvencæ. *H.*

JUVENCÛS, cî. m. *Jeune Taureau, Bouvillon.* *EPITH.* Tëner, petulans, indomitûs, audax, profugus, lascivus, rudis, difficilis, sâginatus, torvus, luctans, cornigër, protërvus. *SYN.* Vitulus, Bucculus, Taurus. *PHR.* Tempore difficiles veniunt ad aratra juveni. *O.* Validis terram proscinde juvencis. *V.* Scilicet ut teneros lædunt prima juga juvenco. *O.* Colla rudes operum præbent ferienda juveni. *O.* Ludit prato liber aperto Nondum ruptâ fronte juvencus. *S.* Primis nondum cornibus findens cutem... Petulans juvencus torvâ fronte. *S.* Lunati fronte juveni. *S.* Sociare juvenco aratro imposito. *S.* Te quoque mutatum torvo Neptune juvenco. *Cl.*

JUVENESCÔ, is, èrë. [Juvenem fieri.] *Rajeunir.* *PHR.* Illius à tactu Pylius juvenescere posset. *O.* Ora

reformatus primos Iolaüs in annos. *O.* Saccis per quos renovata Senectus In florem redeat, primoque recolligat annos. *O.* Iolaüs in annos, Quos egit, rediit. *O.* Fatiscere debent, &c. *O.* Relegens tua per vestigia cursum, Fata redordiris. *Com.* Ævi flore virens. *Sil.* Anguibz exiit tenui cum pelle vetustas; Nec faciunt Cervos cornua jacta senes. *O.* Juvenescit in herbis. *H.* Tecum pubesceret ævo. *V.*

JUVÊNILIS, ilë, iör, iüs. [Quod ad juvenem pertinet.] *De la jeunesse, de jeune homme.* *SYNT.* Juvenilis ætas, ardor. *S.* Vis. *O.* Gratia. *St.* Juvenile decus. *O.* Corpus. *V.* Juvenilia carmina, incepta. *O.* *PHR.* Si mihi quæ quondam juvenili in corpore virtus Esset adhuc. *V.* Sumptis juvenilibz armis. *V.* Juvenilibz acta lacertis. *O.* Tecumque fui juvenilibz annis. *O.* Caput intonsis juvenile capillis. *O.* Silensque suis semper juveniliior annis. *O.*

JUVÊNILITÄS, atis. f. *Var.* [Juventutis tempus.] *L'âge de la jeunesse.* (Vide **JUVENTUS**.)

JUVÊNILITËR. Adv. *Comme un jeune homme, en jeune homme.* *PHR.* Ingenio juveniliter uti. *O.* Venatum in sylvas juveniliter ire solebam. *O.* Juveniliter exultans. *Cic.*

JUVÊNIS, is. *Jeune.* *EPITH.* Pülchër, audax, fortis, alacris, docilis, indocilis, egregius, formosus, adultus. *SYN.* Adolescens. Primâ rectus lanugine malas. *O.* Viridi spectabilis ævo, ævi flore nitens. *Sil.* Cui decor integer ævi. *St.* Viridi spectabilis ævo. *Sil.* Virens juvenilibz annis. Calidus juventâ. *H.* Animis ardens alacrique juvena. *PHR.* Imberbis juvenis tandem custode remoto, Gaudet Equis Canibusque, & aprici gramine campi; Cereus in vitium flecti, monitoribus asper, Utilium tardus provisor, prodigus æris, Sublimis, cupidusque & amata relinquere pernix. *H.* Ora puer primâ signans intonsa juventâ. *V.* Lætitia juvenem, frons decet tristis senem. *S.* Et adhuc florente juventâ Fervidus. *H.* Nec parci imbelle juvenat Poplitibus. *V.* Barba erat incipiens. *O.* Flaventem primâ lanugine malas. *V.* Tu qui juvenat flore primævo viges. *S.* Purpureo primâ signatus flore juvenat. *Cl.* Parvæ puer dubiis quem lubrica flexibus ætas, Quemque suis versat prima juvena dolis. *Sanct.* Mutatur in horas Imberbis juvenis. *H.* Et Pubes tibi crescit omnis. *H.* Et teneræ nimis mentes asperioribus Formandæ studiis. *H.*

JUVÊNÛM laudes. *PHR.* Gravibusque latet sub moribus ætas. *Cl.* Nec mores ætas lasciva relaxat; Sed gravibus curis animum fortita senilem, Ignea longævo frænatur corde juvenus. *Cl.* Primæque senes cessere juvenat: Jam tunc canities animi, jam dulce loquendo Pondus, & attonitas sermo qui duceret aures. *Cl.* Primordia vestra Vix pauci meruere senes; metasque tenetis Ante, genas dulces quàm flos juvenilis inumbret; Oraque tidenti lanugine vestiat ætas. *Cl.* Si titulos annosque tuos numerare velimus Facta premunt annos. *O.* Opum fastusque superbi Contemporem animum, & nil tale ferentibus annis, &c. *Sanct.* Annos iudicii pensat gravitate. *Sanct.* Tenero probitas maturior ævo, facundia præterit annos. *St.* Patriæ decus edire cælo,

Spes generis tanti. *Sann.* (Vide *PUER. Puer magna* *spei.*)

JUVENOR, *āris, ārus sūm, āri.* [Juveniliter agere loqui &c.] *Faire le jeune homme.* **PHR.** Aut nimium teneris juvenentur verbis unquam. *H.*

JUVENTĀ, *ā. & JUVENTUS*, *ātis. f. Epith. Vernans, virens, florēns, pubēns, floridā, tēnērā, rosēā. primū, primāvā, viridīs, lētā, blāndi, decōrā. mollis, mitis, jucundā, amēnā. Ardēns, āgrāns, āctis, fervēns, fervidā, ignēa, āudāx, indomitā, gēnērōsī, ānimosī. Cēcī, prēcēps, improvidā, incāutā, vāgī, effrēnā, effrēns, lascivā, effrā, indocilis, fūribundā. Incōnstāns, mōbilis, lēvis, facilis, imbellis, lūbrici. Robūsta, vālidā, vālēns. SYN. Pubertās, juvenilis aetās, fervor, flos. Impubē corpūs. H. Juvēnilēs annī. O. Juvēntē flos, vigor. St. Juvēnilē aevū. L. Juvēntē, pūerilē tēmpūs. O. Vēr aetās. O. Flōs aevi. M. Primāvūs flos. V. Aevū florēns. Lr. Aetātis hōnōrēs. O. Juvēns annī. O. Aevū viride. O. **PHR.** Nec stabiles animos annis, viridemque juventam. O. Primā florente juventā. V. Vix pubescente juventā. *Sil.* Nondum validā tibi signa juventae Irrespere genis, & adhuc decor integer aevi. *St.* Circa virentes est animus tuae Campos juvenae. *H.* Impubesque genas. O. Quō rapitis misero primae lanuginis annos. *Pr.* Tenerae signatus florae juventae. *St.* Flore nitens primo. *Sil.* Cepimus & tenerae primos aetatis honores. O. Cum tua lanugo perserpere coeperit ora. *Cl.* Lanugine nondum Vernabant vultus. *Cl.* Apti lufibus anni. O. Frerufque juventā. V. Fidens primaevo corpore. V. Dumque virent genua. *H.* Vos o! quibus integer aevi Sanguis, ait, solidaeque suo stant robore vires. V. Spatiumque juventae Transiit. *Cl.* Quamvis nunc juvenile decus mihi pingere malas Coeperit, & nondum vicefima venerit aetas. *L.* Primo lascivus in aevo. O. Ostonis iterum natalibus actis Signarat teneras dubiā lanugine malas. O. Necdum illi dubiis flos prorsum evanuit aevi. *Vida.* Tum demum puerili aevo florente juvenus Occipit, & molli vestit lanugine malas. *L.* Posito fervore juventae. O. Perpetuo sic flore mices. *M.**

IN JUVENTUTE. **PHR.** Jucundum cum aetas florida ver ageret. *C.* Dum nullā teneri sordent lanugine vultus. *M.* Nondum mutatae rosae lanugine malae. *St.* Tunc mihi prima genas vestibat flore juvena. V. Teneris adhuc in annis. *St.* Vix ora novā mutante juventā. *St.* Dum melior vires sanguis dabat. V. Primis sub annis. O. Primo sub aevo. *St.* Dum vires animique sinunt tolerare labores. *H.* Cum primum carmina legi Barba resecta mihi bisve semel fuit. O. Dum faciles animi juvenum, dum mobilis aetas. V. Dum vires animique sinunt: Superat gregibus dum lata juvenatus. V. Donec virenti canities abest Morosa. *H.*

JUVENTOTIS gratia decor. **PHR.** Color aureus, haec ubi necquicquam formas Deus aptus in omnes Edidit in juvenem rediit. O. Frons Ebori gemmisque oculus micat æmulus astris: Vestierat rutilas primula barba genas. *Sant.* Primoque micantes Flore genae. *St.* Et membra de-

cora juventae. V. Hunc decus egregium formae movet atque juventae. V. Primis & pubescentibus annis Mira decore pio servabat nata penates. *St.* Primis fulgebat in annis. *Cl.* Lumenque juventae Purpureum & latus oculis afflarat honores. V. Rosae perfudit luce juventae. V. Formā insignis viridique juventā. V. Etheftsē Pulchrior multo juvenumque prodis curā. *H.* Publica cura.

JUVENTUS brevis. **PHR.** Fugit terro Levis juvenus & decor, aridā Pellente lascivos amores Canitie. *H.* Transiet aetas, Quam citō non segnis stat remeaturque dies, Quē citō purpureos deperdit terra colores, Quā citō formosās populū alta comas. Vidi jam juvenem premeret cum senior aetas, Mœrentem stultos præterisse dies. *T.* Mediā cecidere abrupta juventā Gaudia; florentesque manu scidit Atropos annos. *St.* Transvolat blandae breve ver juventae. Ocyus Euro. *Buch.* Carpe Rosas, teneri dum flos viger integer aevi: Veris & aetatis flos fugitivus abit. *S. ut.* At tu dum primi floret tibi temporis aetas Utere, non tardo labitur illa pede. *T.* (Vide *VITA. Vita brevisitas.*)

JUVENTUTIS impetus, ardor. **PHR.** Neque enim robustior aetas Ulla, nec uberior, nec quae magis ardeat ulla. O. Juvenile virium est regere non posse imperum. S. Juvenilis ardor imperu primo furit, Languescit idem facile, nec durat diu. S. Calidus juvenā. *H.* Me quoque pectoris Tentavit in dulci juvenā Fervor, & in celeres Jambos Misit furentem. *H.* Regenda magis est fervida adolescentia. S. Aetatis fervor rapit spiritus truces. S. Haec (Senectus) dare consilium, pugnare paratior illa est (Juvenus) Haec aetas bellum suadeat, illa gerat. O. Nullus effrenā rabiem juvenā Aestus Aenei superet camini. Crescit infestis animosus ausus Ardor; & primae juvenile virae Robur adversum sibi luctuosis Dissidet armis. Mollior læsi tamen ira ponti, Lenior motis Aquilo procellis Puberum, Juli, quatiente cæcas Turbine mentes. Fortius pugnes juvenum domando Spiritus, quam si juga feriat Induas Tauris, vel equina Pæno Fræna Leonis. *Sarb.* Luxuriant animi corporaque ipsa vident. O. Mollis fautor cape lora juventae. *Pr.* Sic casta juvenae Fræna dedit; teneros his moribus imbuunt annos. *Cl.*

JUVENTUS. [Pro juvenēs.] *Les jeunes gens.* **PHR.** Sunt animi, & rebus spectata juvenus. V. Audaxque juvenus Erupit. *L.* Di probos mores docili juvena. Dare. *H.* Hos inter petulans altā cervice juvenā. *Cl.* At patiens operum parvoque assueta juvenus. V. Cum tam pulchra mihi tam par aetate juvenus Obvia processit. *O.*

JUVENTAS, æ. f. Dea quae juventuti praesse putabatur. **PHR.** Properentque Nymphae Et parum ce-mis sine te Juventas. *H.* Nectar & Ambrosiam, latices epulasque Deorum Der mihi formosā gnava juvena manu. *O.*

JUVERNĀ, æ. [Hiberniā.] *L'Irlande.* **PHR.** Anna Quid ultra Littora Juvernæ promovimus. *J.*

JUVĒ, *ās, jūvī, jūtūm, āre.* *Aider, secourir.* **SYNT.** Juvare aliquem consilio. *Cic.* Commeatu. *Liv.* Juvare ad aliquid, apud aliquem. *Cic.* **PHR.** Juvit facundia causam. *O.* Luant peccata; neque

illos Juværis auxilio. V. Nos aliquid Rutulos contra juvisse nefandum est. V. Ita me dii juverint. C. Neque enim juvere in vulnera cantus. V. Opibusque juvabo. V. Quid te Turne potest, germana juvare. O. At tua supplicibus domus est assueta juvandis. O. Adfis o! placidusque juves. V. Admotâ ope juvari. O. (Vide AUXILIOR. ADJUVO.)

JUVAT. Il est bon, avantageux, agreable. PHR. Juvat fecisse. Cic. Je suis ravi. Juvat indulgere labori. V. Juvat evasisse tot urbes Argolicas. V. Otia me somnusque juvant. M.

JUXTA, & JUXTIM. Sue, Præp. *Après, près. Le long, &c.* SYN. Præp. *ad.* SYNT. Juxta viam ripam. Cic. Juxta te. Pla. Juxta hæc. PLI. *Après.* PHR. Furiarum maxima juxta Accubat. V. Et juxta genitorem adstat Lavinia virgo. O. Ingens ara fuit juxtaque veterrima laurus. V.

JUXTA. Adv. [Æquè.] Egalement. SYNT. Juxta

hyeme atque æstate. Liv. Juxta mecum scitis. Sal. Juxta ac si esses. Cic. (Vide ÆQUE.)

IXION, ònis. Rex Thessalia à Jove Deorum convivio adhibitus, & ab eodem (quod Junonem stupro interpellasset) ad inferos detrusus, & rota alligatus. Illic Junonem tentare Ixionis ausi Versantur celeri noxia membra rota, T. EPITH. Thésalüs, impiüs, lascivüs, audâx, tûrpis, përfidüs. PHR. Quos omnes facie postquam Saturnia torvâ Vidit, & ante omnes Ixiona. O. Tortosque Ixionis Angues Immanemque rotam. V. Sit flebilis Ino, Perfidus Ixion, Io vaga, tristis Orestes. H. Rapi-tur volucris torus Ixion rota. S. Volvitur Ixion & se sequiturque fugitque. O. Et caligantem longis Ixiona gyris. St. Quique agitur rapidæ vinctus ab-orbe rotæ. O.

IXIONÆUS, ã, ùm. Quod ad Ixionem pertinet. PHR. Atque Ixionci vento rota constitit orbis. V.

L.

ĀBĀSCŌ, is, ērē, N. & LĀBĀS-CŌR, ēris, scī. D. Var. [ruinam minari] être sur le point de tomber, chancellor. PHR. Vincitur in longo spatio tamen; atque labascit. Lr. (Vide LABO.)

LĀBDĀCŪS Rex Thebanus, Laii pater, Oedipi avus. Ab eo Thebani dicti sunt Lābdācidæ. Sr.

LĀBĒFĀCIŌ, is, feci, factum, ērē. A. & LĀBĒ-FACTŌ, as, arē. Ebranler, faire tomber. SYN. dējiciō, diruō, quāriō, concutiō, subvertō, evē-riō, destruiō, rūmpō, cōnvellō, dissolvō, SYN. Labefacere aliquem. Cic. Fidem suam. Sue. Dentes alicui Ter. Labefactare republicam. Cic. Com-moda alicujus. Cic. Animam. Lr. PHR. Membra voluptatis tum vi labefacta liquefiant. Lr. Idque ubi vi multā partem labefecit in omnem. O. Et labefacta moveus robustus jugera fossor. V. animum labefactus amore. V. Labefacta cadebat Relligio. Cl. Ne leviter credas labefactari undique sensus. Lr.

LĀBĒFĀCTĀTIŌ, & LĀBĒFĀCTIŌ, ōnis. f. PLI. Ebranlement.

LĀBĒFĀCTŌR, ōris, m. TER. Qui ébranle, qui secoue.

LĀBĒLLŪM, ī. n. dim. O. Petite levre, (Vide LABRUM.)

LĀBĒŌ, ōnis, m. PLI. & LĀBRŌSŪS, ā, ūm. Cels. [Cui magna sunt labia.] Qui a de grosses levres, ou lippes.

LĀBĒS, is. f. [A lapsu, dicitur propriè aquæ, gran-dinivæ ruina.] Ruine, dégât. SYN. Labes agro-rum, reipublicæ. Cic. PHR. Hinc mihi prima mali labes. V. Magni quoque moenia mundi Ex-pugnata dabunt labem putrefque ruinas. Lr. Par-va quidem periit, sed sine labe domus. O. (Vide CLADES.)

LĀBĒS. [Sumitur quoque pro hiatu terræ, & barathro.] Gouffre, abîme. SYN. Ut multis locis labes facta sint, terræque defederint. Cic. (Vide ABYSSUS, GURGES.)

LĀBĒS, & LĀBĒCŪLĀ, æ. f. [Pro macula.] Tâ-che. PHR. Candor ab insolitâ labe notandus erat. O pudoris labem eluere. S. Adulteriū labe carere. O. (Vide MACULA, DED CUS.)

LĀBĪŌŪS, ā, ūm. VIT. Glissant. (Vide LUBRICUS.)

LĀBĪŪM, ī. n. PLA. Grosse levre, lippe. (Vide LABRUM.)

LĀBŌ, as, arē. N. [ruinam minari.] Etre ébranlé, menacer ruine. PHR. Labant dentes Cel. Postquam exploratum satis est loca nulla labare. O. Labat ariete crebro Janua. V. Genua labant; gelidus concrevit corpore sanguis. V. Aedes labantes reficere. H. Oculi langore labantes. C. Dubii stant-que labantque pedes. O. Et fessa cervix capite sub-misso labat. S. Aut jam quatient ruinâ Nutan-tes pendere domos. Illa (Arbor.) usque minatur

Et tremefacta comam concusso vertice nutat; Vulneribus donec paulatim evicta, supremum Congemuit, traxitque jugis avulsa ruinam. V. Ur-que securi Saucia trabs ingens, ubi plaga novissi-ma restat, Quò cadat in dubio est, omnique à parte rimetur. Sic animus vario labefactus vul-nere nutat, Huc levis atque illuc, momentaque sumit utroque. O.

LĀBĀRĒ [per transl. ad animum pro deficere, dū-biū esse, vacillare] Etre ébranlé, heziter. SYN. Labant animi. Liv. Labat mens. Cel. Memoria. Liv. Labare sermone. Plī. Vita labat. O. Labat acies. Tac. Labat consilium quod fixum erat. Cic. PHR. Variant vulgi labantia corda. V. Spes labat mixto metu. O. In dubio pectora nostra labant. O. Animumque labantem Impulit. V. Jamque labant cunei. i. acies. V. Labat incerto mihi limite cur-sus. St. Fortuna reges inter incertos labat. S. (Vide DUBIUS.)

LĀBŌR, ēris, lapsus sum, labi. Tomber, cheoir. SYN. cādō, concidō, ruō, corrūō, procumbō, prolābōr. PHR. Lactymæque genis labuntur oborta. O. Pede lapsus. H. Labere Nympha polo. V. Caput labens levat. L. Misere domus labentis. V. somnus ocellos Labentes premit. Pr. Solo tempore lapsa fides. O. Regia res est lapsis succurrere. O. Venimus huc lapsis quæsitum oracula rebus. R. Labitur ex ocu-lis gutta. O. Præcipites cælo labi. V. Mores ad mol-liem labuntur. Cic. Silex jam jam lapsura. V. (Vide CADO.)

LĀBĪ. [Pro fluere,] couler, se passer. PHR. Flumina sub terras labentia. V. Anni labentes tacito passu. O. Fugaces labuntur anni. H. Labente die. V. Tem-pora labuntur, tacitisque senescimus annis. O. Tot jam labentibus annis. V. (Vide LVO.)

LĀBĪ. Se glisser, couler. PHR. Somnus in artus Labi-tur. O. Humor in genas furtim labitur. H. Per æ-quora labi rate. O. Labere pennis. V. Frigus per unguis labitur. O. Labitur uncta vadis abies. V. (Vide GLISCO.)

LĀBĪ. [Pro errare, Fälli, peccare.] Faire une faute, faillir. PHR. Cæpit & in vitium fortunâ labier æ-quâ. H. Labi in verbo. O. Labi errore. Quin. A ve-râ lapsus ratione. Lr. (Vide ERRO, PECCO.)

LĀBŌR, ōris, m. Travail. EPITH. Dūrus, grāvis, ingēns, sāvūs, acerbūs, improbūs, molestūs, ān-xiūs, insomnis, immēnsūs, immānis, nimius, insanūs, opērosūs, prædurūs, aulterūs, tristis, mœstūs, ægēr, impigēr, pēmōx, vīgīl, solērs, sedulūs, pērvīgīl, vīgīlatūs, irrequiētūs, cōtī-nūūs, assidūūs, iniquiētūs, nōn intērmīssūs. Inrītūs, inūtilis, vānūs, infēlix, stērilis, inānis, ingrātūs, invīsūs, indignūs. Fācilis, dūlcis, blandūs, felīx, ūtilis, grātūs, ardūūs. Hērclēūs, Sīsyphēūs, exhaūstūs, exūdātūs, difficilis. SYN. opūs, opērā, sūdōr, labōrūm fēriēs, tēdiā. PHR. Labor omnia

vincit Improbis. *V.* Disce puer virtutem ex me verumque laborem, Fortunam ex aliis. *V.* Redi agricolis labor actus in orbem. *V.* Secundis usque laboribus Romana pubes crevit. *H.* Acres sociare labores Expofcunt. *Sil.* Longumque fugæ ne linque laborem. *V.* Superas evadere ad auras Hoc opus, hic labor est. *V.* Nec tibi qui venient facies erit una laborum. Excipiet curam nova cura, laborque laborem. Hic te pofcit labor. *S.* Hic labor extremus, longarum hæc meta viarum. *V.* Heu! quantus equis, quantus adest viris sudor. *H.* Nec me labor iste gravabit. *V.* Nec magnus prohibere labor. *V.* Series immensa laborum. *O.* Mox & frumentis labor additus. *V.* Rapiunt sibi quisque laborem. *Sil.* Fallebat curas ægraque corda labor. *O.*

LĀBŌREM FERRĒ, excipērē. *Cic.* expēri. *V.* pēferrē fūstinērē, fūfcipērē. *Quin.* Trāhērē. *V.* impēdērē. *Cic.* Lābōrī incūbērē. *Sil.* *PHR.* Deinde ubi pertuleris quos dicit fama labores Herculeos; *Pr.* Et quo quemque modo fugiatve feratve labores. *V.* Quantos primus patiare labores. *V.* Aiunt hāc mente laborem Sese ferre; senes ut in oria tuta recedant. *H.* Hunc laborem mente latui, decet quā ferre non molles viros. *H.* Multa tulit, fecitque puer, sudavit & alfit. *H.* Nec te pœniteat duos subijisse labores; Aut operi infueras attenuasse manus. *J.* Dum vires animique finunt tolerate labores. Jam veniet tacito curva senecta pede: Aut mare navigiis, aut vomere scindere terram, &c. *O.* Quemvis perferre laborem Suadet. *O.* Patiar quemvis durare laborem. *V.* Longos castrorum ferre labores. *V-F.* Labor sudatus in Æmo. *Sr.*

LĀBŌRĒ frāngī, defatigārī. *Cæs.* Lābōribus Ingē. mērē. *H.* Pēriērē lābōrē. *Lr.* *PHR.* Cernis ut in duris (& quid bove firmitus) arvis Fortia taurorum corpora frangat opus. Quæ nunquam vacuo solita est cessare novali, Fructibus assiduis lassā senescit humus.... Sic me debilitat series immensa laborum; Ante meum tempus cogit & esse senem. Oria corpus alunt, animus quoque pascitur illis, Immodicus contra carpit utrumque labor. *O.* Me labor insolitus lassavit. *O.* Magnusque labor geminaverat æstum. *O.* Nequeunt superesse labori. *V.* Defessaque membra labore. *C.*

LĀBŌRĒM lēvārē. *V.* Intērmittērē, minūērē. *O.* Fī. nūrē *S.* Lābōrī pārcērē. *Cic.* *PHR.* Sis felix, nostrumque leves quæcumque laborem. *V.* Requies ea certa laborum. *V.* Mollit austerum studio fallente laborem. *H.* laborum dulce lenimen. *H.* Post multa virtus opera laxari solet. *S.* Pars est exhausta laboris. *O.* Frustraque labore exhausto. *L.* Finemque impone labori. *V.* Dulcis erat mercede labor. *O.* Longum cantu solata laborem. *V.* Aspirat primo fortuna labori. *V.* Pars est dilata laborum. *O.* Labori finem facere. *Lr.* Requie longum relevare laborem. *O.*

LĀBŌRĒ aliquem exercērē. *PHR.* Famulæque laboribus urgent. *O.* Non tibi desidias molles nec maici-da luxa Oria, nec somnos genitor permisit inertes; Sed nova per duos instruxit membra labores, Et crudā teneras exercuit indole vires. Æstivum tolerare jubat. &c. *Cl.* Famulæque ad lumina longo Exercet penso. *V.* Graves dum terra labores Præbuit. *O.*

LĀBŌR [pro opere] *Onurage.* *PHR.* Artificumque manus inter se, operumque labores Miratur. *V.* Tollite cuncta, inquit, cœptosque auferte labores. *V.* Docto labori dulce præponens lucrum. *Phed.* (Vide *OPUS*.)

LĀBŌR [pro periculo, calamitate.] *Risque, iraverse, desastre.* *PHR.* Me quoque per multos similis fortuna labores Jactatam, &c. *V.* Requies ea certa laborum. *V.* Et vacet annales nostrorum audire laborum. *V.* Vocat labor ultimus omnes. *V.* Et breviter Trojæ supremum audire laborem. *V.* Suos relegunt fermone labores. *O.* (Vide *PERICULUM*.)

LĀBŌR [pro dolore.] *Douleur.* *PHR.* Primos Lucinæ experta labores. *V.* Tytti tormenta, labores Sisyphios. *Mant.* Damnatus longi Sisyphus Æolides laboris. *H.* (Vide *DOLORE*.) *Transfertur ad plantas,* præcipue dum frons tenera imprudensque laborum. *V.*

LĀBŌR [pro curâ,] *Soin.* *PHR.* Scilicet is superis labor est, ea cura quietos Sollicitat. *V.* Non illum vestri possunt mutare labores. *O.* (Vide *CURA*.)

LĀBŌRIS amāns, & **LĀBŌRIFĒR**, & **LĀBŌRĪŌSUS**, ā, ūm. *Laborieux, dur à la fatigue, qui travaille beaucoup.* *PHR.* Ego, Apis matina more modoque Grata carpentis thyma, per laborem plurimum... Operosa parvus carmina fingo. *H.* Nec tibi contingunt, quæ gentibus oria præstas. *O.* Nullum à labore me reclinat otium: Urget diem nox, & dies noctem, neque est Levare tanta spiritu præcordia. *H.* Ventura memores jam nunc estote senectæ, Sic nullum vobis tempus abibit iners. *O.* Nec patiens corpus, nec mens fuit apta labori. *O.* Nec ulla nobis segnis illuxit dies. *S.* Noctem addens operi. *V.* Durum à stirpe genus, natos ad flumina primum Deferimus; sævoque gelu duramus & undis... At patiens operum parvoque afflueta juvenus, Aut rastris terram domat, aut quatit oppida bello: Omne ævum ferro teritur. *V.* Et licet erumpat toto tibi corpore sudor; Lædat & attritas pustula rupra manus. *Hofsch.* Non animus, non tu desis tibi, nil sine magno Quod juvet & proffit, vita labore dedit. *Hofsch.* Dicitur & magicis segetes urgere venenis. Res delata foro: causam sub iudice dicit Rusticus: ostendit nitidos cum falce ligones, & solitos usu è longo splendescere rastros. Ecce meum crimen, dixit, mea noxa, Quirites, Splendida de cultu jugique labore supellex: Hi magici cantus: simul hæc, simul horrida tendens Brachia, monstrabat natam cum matre Sabellâ Duratasque operi, longoque è sole rubentes; Et causam obtinuit laudata Quiritibus ipsis Sedulitas. *Rap.* Laboriosa cohors. *H.* Laboriosi remiges Ulyssæi. *H.* Assiduo duratus membra labore, experientisque laborum: *H.*

LĀBŌRĪŌSUS [pro difficili.] *SYNT.* Laboriosa deambulatio. *Pla.* Exercitatio. *Cic.* Laboriosus versus. *M.* Chartæ doctæ & laboriosæ. *C.* Inceditque gradu laborioso. *M.*

LĀBŌRĪŌSĒ, iūs, iſsimē. adv. [difficulter.] *Avec travail, avec peine.* *SYNT.* Laboriosius sternuit. *Pli.* Laboriosè evellere. *Pli.* Accusare. *Cic.* *PHR.* Male est, Cornifici, ruo Catullo; Male est me Hercule & laboriosè. *C.* Quantâ mihi mole pareatur Insidiæ.

LĀBORŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Travailler*, *Fatiguer*. SYN. Ōpērōr, lābōrī vācō, īnſtō ōpērī. Lābōrē dēfīngor. Lābōrē cōrpūs ēxercēō, mānūs tērō. PHR. Mez laborarunt manus. H. Arte laborata vestes. V. Ipse labore manum duro terat. V. Scilicet omnibus est labor impendendus. V. Quos malus exercet nocte dieque labor. *Sant*. Victu invigilant; & fœdere pacto Exercentur agris. V. Ocyus incubuete omnes, pariterque laborem fortiti. V. In quintam varios extendit Roma labores. M. Tædas inflamatura labori. Cl. Instant ardentes Tyrii, pars ducere muros, Moliri que arcem, & manibus subvolvere saxa... Qualis apes æstate novâ per florea rura Exercet sub sole labor, &c. V. Ac veluti ingentem Formicæ fartis acervum Cum populant hyemis memores... Pars grandia trudent Obnixæ frumenta humeris; pars agmina cogunt, Castigantque moras: opere omnis semita fervet. V. Omnibus una quies operum, labor omnibus unus. V. Præcipuum jam inde à teneris impende laborem. V. Hyemis memores æstate laborem Experiuntur (*Apes*). V. Est etiam ille labor curandis vitibus alter, Cui nunquam exhausti satis est. V. Juvenum manus emicat ardens... Ærtamine summo procumbunt... tum creber anhelitus artus Aridaque ora quatit: sudor fluit undique, rivis. V. Plena laboratis habeas cum scrinia libris. M.

LĀBORĀRE frustra. PHR. Jamque caput quassans magnus suspirat arator Crebrius incaustum magnum cecidisse laborem. Lr. Turne tot incassum fufos pati laboribus. V. Ne labor in sterili noster delusus arenâ, Nil profecturis jugera Bobus aret. *Sant*. Hunc video mihi frustra sumptum esse laborem. C. Perit labor irritus anni. O.

LĀBORĀRE [PER TRANSL. Pro malè habere.] *Etre incommode*. SYNT. Laborare morbo. Cic. Frigore. Col. A frigore. Pl. Ex invidia, ex renibus. Cic. Curis. Cl. Ingenio, podagrâ. M. Vitiis. Liv. Re frumentariâ. *Caf*. PHR. Aut ob avaritiam aut miserâ ambitione laborat. H. Atlas en ipse laborat. O. Laborantes utero puellas. H. (Vide *ÆGROTO*, *DOLEO*.)

LĀBORĀRE [de sole & lunâ] *Etre éclipsé*. PHR. Nec cum fraternis, luna laboret equis. V. Quo luna laboret Defectu. Cl. Solis labores. V. (Vide *ECLIPSIS*.)

LĀBORĀRE. *Etre en peine*. SYNT. Laborat de se, de nomine, de re, de verbo. Cic. Labore ne id fiat, ut sis salvus. Cic.

LĀBRUM, brī, n. & Labellum, lī. n. dim. Cic. *La levre*. EPITH. Roscūm, dulcē, hūmīdūm, hūmīdūlūm, nīdūm, tēnellūm, tēnēlūm, tēnūē, dēcōrūm, trēmūlūm, trēmēns, mōtūm, īmūm, surgēns, dīfētūm, blandiloquūm, faciūndūm, mellīfūm, formōsūm, pall dūm, arīdūlūm, pūpūrēūm, āmbrosiūm, vīrgīnēūm, dīdūctūm, expōrēctūm, ūncūm. PHR. Nec dūm illis labra admovi poculis. V. Pestanis rubeant æmula labra Rosis. M. Labra movet metuens audiri. H. Calamos longo percurrere labro. Lr. Teneris immulgens ubera labris. V. Talia verba refert tremulis titubantia labris. M. Basia dimidio quod das mihi Posthume labro. M. Purpureis condatur lingua labellis. O. Sed

hiante labello sit tuo similis patri. C. Nec fonte labra prolui Caballino. P. Basiaque humidulis cum sumit rapta labellis. Pont. Promulis labris excussit sibilum. Tho. Primoribus labris attigit. Cic. In labris primoribus versabatur mihi ejus nomen. Pl.

LĀBRUM [genus vasis.] *Bassin*, *cuve*. PHR. Sicut aquæ tremulum labris ubi lumen ahenis &c. V. Inficit hoc fuscum labris splendentibus annem. V. (Vide *VAS*.)

LĀBRUM [Vinarium, olearium.] CATO. *cuve*. PHR. Spumat plenis vindemia labris. V.

LĀBRŪSCA, æ. f. [Vitis agrestis.] *Vigne sauvage*. PHR. Sylvestris raris sparsit labrusca racemis. V.

LĀBYRINTHUS, thī, m. [Locus à Dædalo in Cretâ perplexis parietibus factus, quo Minotaurus inclusus est.] *Labyrinthe*. EPITH. Cūrvūs, flectūs, āncēps, cœcūs, fallāx, īnflectūs, īncūrvūs, mūlīplex, rēcūrvūs, dūbiūs, obliqūs, āmbīgūs, dīfīcīlīs, sīnuātūs, īrrēmēābīlīs, īnēxtrīcābīlīs; Dēdālēūs, Crētēnsīs, Crētīcūs Gnōstūs, Gōrtyniūs. SYN. Lābyrīnthī ērrōr, dōlūs, āmbāgēs, fallaciā. Lābyrīnthēī flectūs. Lōcūs gūrys īmplicītūs. PHR. Ut quondam fertur Cretâ Labyrinthus in altâ Parietibus textum cæcis iter, ancipitemque Mille viis habuisse dolum, quo signa sequendi Falleret indeprentus & irreineabilis error. V. Dædalus ingenio fabra celeberrimus artis Ponit opus, turbatque notas, & limina flexu Ducit in errorem variarum ambage viarum: Non secus, ac liquidis Phrygius Mæander in undis Ludit, & ambiguo lapsu refluitque fluitque, Occurrentisque sibi venturas aspicit undas: Et nunc ad fontes, nunc ad mare versus apertum Incertans exercet aquas: ita Dædalus implet Innumeras errore vias, vixque ipse reverti Ad limen potuit, tanta est fallacia tecti. O. Ne labyrinthis è flexibus egredientem Tecti frustraretur inobservabilis error. C. Curva meâ fugit tecta sororis ope. O. Ne victus tecto morerere recurvo. O. monstrofi ambagibus antri. Sz.

LĀC, LACTIS. n. *Du lait*. EPITH. nīvēūm, nēctīrēūm, mātērnūm, nōvūm, pīnguē, dulcē, suāvē, cāndēns, rēcēns, prēssūm, cōncrētūm, cōāctūm, tēpidūm, ōvillūm, vāccīnūm, ēquīnūm, cāprīnūm, fērīnūm, fīcīlīnūm. SYN. Lactēūs hūmōr, lactis ālīmētū. PHR. Lac mihi non æstare novum, non frigore desit. V. Vinique fontem, lactis & uberes Cantare rivos. H. Et salis occultum referunt in lacte saporem. V. Huic tu lacte favos, & miri dilue Baccho. O. Et lac concretum cum sanguine potat Equino. V. Inque coronatis fluitanti nectare labris Spumabat liquidâ ficitilis urna nive *Sant*. Ne sit pudori lacte regales mero Mutare dapes... Capellæ plena siccantem ubera Tellus adoravit Jovem; qui ne sibi... Nunquam tam bonus Deesset liquor, nutricem olympo transtulit. Apollo dulci rore cum cuperet frui;... Servavit Admeri Boves: Mammæque crebro fuxit, ambrosiæ vetus Ut abstergeret fastidium. Feros Hercules lactantis in matris sinu elisit Angues. Com. Lac mihi semper adest niveum; pars inde bibenda Servatur, partem liquefacta coagula durant. O. Depulsus lacte leo. H. & lac subducitur agnis. V. *Servare*.

LACTIS abundans. PHR. Ipsæ lacte domum refe-

rent distenta Capellæ Ubera. *V.* Hinc largi copia lactis. Quam magis exhausto spumaverit ubere mul-
etra. *V.* Sic cythiso pastæ distendent ubera vaccæ.
V. Læta magis pressis manabunt ubera maffimis. *V.*
Ut referant hœdis ubera plena suis, Ubera vaccæ
Lactea demittunt. *V.* Cum peperit, dulci repletur
lacte. *Lr.* Ubera dant saturæ manibus pressan-
da Capellæ. Bis venit ad mulctram binos alit
ubere factus. *V.* Gravido superant vix ubere li-
men. *V.*

LAC per transf. de plantis dicitur. *PHR.* Lamina mol-
lis adhuc; tenero est in lacte, quod intra est. *O.* Et
coma lactenti spicea fruge tumet. *Pr.*

LACONÆ, æ. f. *Cic.* [A Læconiâ.] *Laconienne.* *PHR.*
non tibi Tindaridis facies invisa Laconæ. *V.* adul-
tera Laconæ. *H.* *Pro Helenâ.*

LACEDÆMON, ōnis f. [Peloponēsi urbs, Menelai
regia.] *Lacedemone.* *SYN.* Spārtā, Lācōn. *PHR.* *O.*
Utinam tunc cum Lacedæmona classe petebat, &c.
O. At non sic Phrygius penetrat Lacedæmona pastor
V. Tutius objecit nudam Lacedæmona bellis. *Cl.*

LACEDÆMONIŪS, ā, ūm. *De Lacedemone.* *PHR.*
Quæ Lacedæmonium barbara nomen habet. *M.* La-
cedæmoniosque hymenæos. *V.*

LACER, & lacerūs, ā, ūm. *Déchiré, brisé.* *SYN.*
Lacerātūs, dilacerātūs, dilaniātūs, laniātūs, scis-
sus, discissus, abscessus, sectus, dissectus, discer-
ptus, confectus. *SYNT.* Lacer currus. *O.* Laceri
artus. *O.* Crines. *Sr.* Laceræ navis. *O.* Membra. *Lr.*
Laceræ comæ. *L.* Puppis, tabulæ. *O.* Lacerum cor-
nu. *O.* Regnum. *Cl.* *PHR.* Atque hic Priamidem
laniatum corpore toto. Deiphobum vidit, lacerum
crudeliter ora. *V.* Seminecem lacerumque. *V.* Quam-
vis est circum cæsis lacer undique membris. *Lr.* Vi-
debant laceri, membris stillantibus, artus. *M.*

LACERATIŌ, ōnis f. *Cic.* *L'action de déchirer.*

LACERNÆ, æ. f. [Vestis ferè militaris, eâ se mu-
niebant Romani tempore pluvio & in spectaculis.]
Une casaque, un surtout. *EPITH.* Militaris, pin-
guis, scissa, tristis, fulgens, divēs, &c. (*Vide*
VESTIS.) *PHR.* Cereæ si pender lumbis ac trita la-
cerna. *M.* Si fœda & scissa lacerna. *M.* Caput obf-
curante lacernâ. *H.* Mittenda est domino... no-
strâ facta lacerna manu. *O.* Texitur in castris qua-
ta lacerna tuis. *Pr.* Cuspis Tyrias humero revo-
cante lacernas. *J.* Scis comitem horridulum trita
donare lacernâ. *P.* Purpureis rubet lacernis. *M.* Cum
tegit argentes nostra lacerna togas. *M.* Pingues ali-
quando lacernas Munimenta togæ duræ crassique
coloris, &c. *M.* (*Vide VESTIS.*) *Lacernis uteban-
tur & mulieres.* *PHR.* Ipse lacernatæ cum se jacta-
ret amicæ. *M.* Amator ille tristium lacernarum. *M.*

LACERNATŪS, ā, ūm. *M.* *Qui est, en surtout, en*
manteau.

LACERŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Déchirer, mettre en*
pieces. *SYN.* Dilacerō, dilaniō, discerpō, scindō,
discindō, conscindō, rumpō, dirumpō, divellō,
diripiō, secō, dissecō, frangō, abscondō, laniō.
SYNT. Lacerare capillos, ora, vestem. *O.* Oculos.
Lr. Cornua ferro. *H.* Ora manu. *Sil.* Virgis tergus.
Liv. Motu viscera. *Cic.* *PHR.* Quid miserum Æneæ
laceras. *V.* Loricamque manu validâ lacerare re-
vulsam. *V.* Ora, comas, vestem lacerat. *O.* Et tua

dente fero viscera carpat Equus. *O.* Ipsa meos scin-
das licet imperiosa capillos. Oraque sint digitis li-
vida nostra tuis. Omnia perpetiar... tantumque
timebo Corpore lædatur ne manus ista meo. *O.*
Undique circumstant merisque in corpore rostris
Dilacerant falsi dominum sub imagine cervi. Nec
nisi finitâ per vulnera plurima vitâ, Ira phætra-
tæ fertur Satiata Dianæ. *O.* Prima Melanchates in
tergo vulnera fecit... Hæsit in armo... Cætera
turba coit, confertque in corpore dentes; Jam
loca vulneribus desunt, &c. *O.* Ipsique suos jam
morte sub ægrâ Discissos nudis laniabant dentibus
artus. *V.* Rupi tamen ungue capillos; Oraque sunt
digitis aspera facta meis. *O.* Tuta nec à digitis ora
fuere meis. *O.* Dilaniant: uno tor corpore pila
repefcunt, Et non infecto puduit mucrone reverti.
Hi vultus avidos, & adhuc spirantia vellunt Lu-
mina: truncatos alii rapuere lacertos. Amputat ille
pedes: humerum quatit ille solutis. Nexibus, hic
fracti referat curvamina dorsi. Hic jecur, hic cor-
dis fibras, hic pandit anhelu Pulmonis latebras,
spatium non invenit ira, Nec locus est odiis, con-
sumto funere vix tum Deseritur, sparsumque perit
per tela cadaver. *Cl.* Divellere mordicus agnam
cœperunt. *H.*

LACERARE ad multa transfertur. Lacerare diem. *Plā.*
Perdre. Lacerare patriam; *Cic.* Urbes *L.* Ruiner.
Lacerari probris. *Liv.* Rumore vulgi. *Tac.* Lacer-
rare famam. *Liv.* *Déchirer.* Lacerari, dolore. *Cic.*
fame. *J.* être tourmenté.

LACERTÆ, æ. f. *Cic.* & LACERTŪS, tī, m.
[Serpentis genus.] *Lezard.* *EPITH.* Picti, vēriscolor,
viridis, maculosi, æstivā, trēpidā, fugāx, nō-
xiā, &c. (*Vide Sērpēs.*) *PHR.* Absint & picti
squalentia terga lacerti. *V.* Nunc etiam occultant
virides spinera lacertos. *V.*

LACERTĀ [genus piscis.] *Sorte de poisson de mer.*
PHR. Cum laxerani fertur tibi cauda lacerti. *M.*

LACERTŌSŪS, ā, ūm. [Pro robusto.] *Robuste.* *PHR.*
Dura lacertosi fodiebant arva coloni. *O.* (*Vide Ro-*
BUSTUS.)

LACERTŪS, tī, m. [Homini brachium à cubito-
ad manus] *Le bras.* *EPITH.* Fortis, validus, robū-
stus, nervosus, mollis, tēnēr, cāndens, rēres,
īnfirmus, īnbellis, fluidus, nūvūs. *PHR.* Gan-
dentes humero suppone lacertos. *T.* Me cupidis te-
neat foveatque lacertis. *Pr.* Palmis percussa lacer-
tos. *V.* Et dum pila valent fortes torquere lacerti.
Lr. Adductis spumant freta versa lacertis. *V.* Dura
parabantur captivis vincla lacertis. *O.* Fatigatis hu-
mero sub utroque lacertis. *O.* Flexi post terga lacer-
ti. *O.* Fluidos pendere lacertos. *O.* Dare colla la-
certis. *St.* (*Vide BRACHIUM.*)

LACERTUS [per transf. pro robore.] *Force, vi-*
gueur. *PHR.* Gigantæo jaculantem faxes lacerto. *O.*
(*Vide ROBUR, VIRES.*)

LACESSŌ, is, sīvī, & sīi, & fīi, sītūm, sītērē.
Attaquer, insulter. *SYNT.* Lacesere aliquem bello,
ferro. *Cic.* Infidiis. *C.* Jurgiis. *Liv.* Stimulo Bo-
ves. *Col.* Lacesere ad pugnam. *Liv.* Lacesere pu-
gnam. *V.* Pelagus. *H.* *PHR.* Efficiam posthac ne
quemquam voce lacesas. *V.* Clamore lacescunt
Sydera. *Sil.* Corpora quæ feriant oculos visumque

laceffant. *Lr.* Lacescentes aquas repellit rupes. *S.* Lucē laceffitā. *V.* Musamque laceffo. *M.* Rómam fortuna laceffit. *L.* Cruento Dente laceffitus. *H.* An sic profanus in sacros minaciter impune vates fūrgat. *Sant.* (Vide AGGREDIOR.)

LACHESIS. *Is. f. Una ex Parcis.* *PHR.* Tum demum ferrea fumet Jus in te Lachesis. *Cl.* O duram Lachefin. *O.* (Vide PARCÆ.)

LACINATIŌ, ōnis, *f. Cel.* Déchirement.

LACINIĀ, æ *f. PLA.* [Pars vestis extrema.] *Frangē, bord.* Laciniā togæ calcare. *Sue.* (Vide VESTIS.)

LACINIŌSŪS, ā, ūm. Déchiré, déchiqueté. Laciniōsa folia. *Pli.*

LACINIŪM, ī. n. *Italia promontorium in quo Junonis templum erat, ā quo Laciniā dicta est Juno.*

PHR. Hinc sinus Herculei, si vera est fama Tarenti Cernitur: attollit se diva lacinia contra. *V.*

LACŌN, ōnis. *Laconien.* *PHR.* Prævalidusque Lacon. (*Canis.*) & cursu fortis Aëlla. *O.* Qualia Iedæi fata lacones habent. *Cl.*

LACŌNIĀ, æ *f. Peloponēsi provincia, qua & Œbaliā & Lacedæmoniā dicitur.*

LACŌNYCŪS, & **LACŌNYŪS,** ā, ūm. *De Laconie.* *PHR.* Nec Laconicas mihi trahunt clientes purpuras. *H.*

LACRYMĀ, æ, *f. Larne.* *EPITH.* Tristis, mœstā, amārā, profusā, cādēns, effusā, mānāns, rōrāns, stillāns, flūēns, miserā, fūnēbris, ūdā, hūmēns, obōrtā, rēpēns, grāvis. Fallāx, dōlōsā, īnsidiōsā, āsidiuā, īmmodicā, īnexplētā, rēdūdāns, acris, acerbā, fūnēstā. *Plā,* fidelis, supplex, mitis, rūdis. *SYN.* Flētūs, plōrātūs, lūctūs. Lacrymātūm īmbēr, mœstūs rōs. *PHR.* Et tunicas lacrymis, sicut ab imbre graves. *O.* Fluunt lacrymæ more perennis aquæ. *O.* Lacrymæque genis labuntur obortæ. *O.* Perque genas oculis argenteus effluit imber. *Rue.* Lacrymæ micant trementes. Voluta per sinus insultat tremulo fugax rotatu. Effusæque genis lacrymæ. *V.* Lacrymæque rudes & gratus amantum Pallor. *Cl.* Et nati fletus cognovit inanes. *V.* Lacrymā nil citius arefcit. *Cic.* Et lacrymas cernens in singula verba cadentes. *O.* Irrigat fletus genas, Imberque victo subitus vultu cadit. *S.* Erumpe ex oculis unda cruenta meis. *Hofch.* Suspensæque diu lacrymæ fluxere per ora. *O.* Lacrymæ voluntur inanes. *V.* Et lacrymis spargunt rorantibus ora genasque. *Lr.* Imbre per humectas usque cadente genas. *Sant.* Torquentes lacrymarum imbres, & flumina cerne, Usque per undantes præcipitata sinus. *Sant.* Lacrymæque per ora volutæ. *V.* Inque sinum multæ labitur imber aquæ. *O.* Flumen perpetuis lacrymarum labile rivis. *Sant.*

LACRYMÆ jussā, fcta. *Simulare lacrymas.* *PHR.* Credideram lacrymis? an & hæc simulare docentur. Hæ quoque habent artes; quæque jubentur eunt. *O.* Neve puellarum lacrymis moveare caveto, Ut fterent, oculos erudiere suos. *O.* Invitque oculi lacrymis maduere coactis. *O.* Manuque simul veluti lacrymantia terfit. *Lumina.* *O.* Et fletum invitis ducere luminibus. *Pr.* Et lacrymis falsis humeant ora genasque. *Lr.* Uberibus semper lacrymis semperque paratis. In statione suā. *J.* Lacrymas ad ostentationem doloris paratas. *Tac.* Jussos oculis

stillantibus imbres. *Sant.* Frustrantur falsis gaudia lacrymulis. *C.* Quin etiam flebat: at non ego fallere doctus, Tergebam humentes credulus usque genas. *T.* Amisum non flet, cum sola est Gellia, patrem: Si quis adest jussu profluunt lacrymæ. *M.* Ille dolet verè qui sine teste dolet. *M.*

LACRIMIS indulgere. *O.* Effundi in lacrimas. *TAC.* *Dare, tradere se lacrymis.* *CIC.* Lacrymis saturari. *V.* Lacrymis luctum tollere. *PHR.* Indulgit primo lacrymis, flendoque dolorem Diffudit miseranda suum. Mox deinde! quid autem Fletus ait? pellex lacrymis latabitur istis. *O.* Mœrens inconstabile vulnus. Mente gerit tacitā; lacrymisque absuntur omnis. *O.* Est quædam flere voluptas Expletur lacrymis egeriturque dolor. *O.* Fletus ærumnas levat. *S.* Lacrymis visus abire dolor. *Rue.* Exemploque nivis, quam mollit aquaticus Austet, Gutta per attonitas ibat oborta genas. *O.* Solatia luctus Exigua ingentis. *V.* Turbavit nitidos extinctus Passer ocellos. *C.* Humidulos lacrymis corrumpit ocellos. *Sant.* Gaudium inest lacrymis, & habet, mihi credite, vestro Nescio quid risu dulcius iste dolor. *Sant.* Totis demaduisse genis. *Sant.* Flere licet, certè flendo diffundimus iram. *O.* Perque sinus lacrymæ fluminis instar eunt: Has semper solas habeo. *O.* insatiabiliter deslebitus æternūque, Nulla dies nobis mœrorem ē pectore demet. *Lr.* Tu semper urges flebilibus modis Mythen ademptum. *H.* Fertur & indomito frānos laxasse dolori. *Com.* Assolet indomitum fletus lenire dolorem Quamque cadunt lacrymæ, tam cadit ipse dolor. *Sant.* Flevimus, & gemitus luctantia verba repressit Inque sinus liquidæ decidit imber aquæ. *Burb.* Fletus Corde fover. *St.* Qui flumina cernis Currere sulcatis trita per ora genis. *Sant.* Et tua jam fletu! lumina fessa tument. Pro somnis oculi lacrymis funguntur obortis. *O.* In lacrymas paulatim totus abiret, Liquitur ut pluvio tacta pruina noro. *Frac.* Si quæ fient mala, lugubres Auferrent oculi, fidoniis ego Mercarer bene lacrymas gemmis. . . . At seu rore seges viret. . . . Sic crescunt riguis tristitia fletibus: Urget lacryma lacrymam. . . . Terrentur tacito fata silentio. *Sarb.* Est aliqua dolendi voluptas; si in amici sinu desleas, apud quem lacrymis tuis sit vel laus parata vel venia. *Pli.* Nec lacrymis crudelis amor, nec gramina rivis, Nec cythiso saturantur Apes. *V.*

LACRIMIS flectere, flecti. *PHR.* Sis licet immitis matrisque ferocior undis: Ut (i. quamvis) taceam, lacrymis comminuere meis. *O.* Cætera dicetis lacrymæ, si vocis habetis Pondera, si nullā fallitis arte fidem. *O.* Nec tua si fletu scindeantur verba, nocebit: Interdum lacrymæ pondera vocis habent. *O.* Tutatur fāvor Euryalum lacrymæque decorat. *V.* Sed nullis ille movetur Fletibus. *V.* Hoc fletu concussi animi. *V.* Nempe tuas lacrymas littora furda bibent. *Pr.* Lacrymis opus est non sanguine dixit; Sæpè per has flecti principis ira solet. *O.* His lacrymis vitam damus & miseresчимus ultro. *V.* Turne per has ego te lacrymas, per si quid Amata Tangit honos animum. *V.* Et gemitu & lacrymis. . . cum Jove visa queri, finemque orare malorum. *O.* Meis lacrymis evicta. *Cic.*

LACRIMAS cohilere, compescere. *S.* Continere. *O.* In

hibere. S. Reponere. St. PHR. Quis talia fando temperet à lacrymis. V. Lacrymas ira resorbet. St. Non tamen illa suos poterit compescere ocellos : Surget & invitis spiritus in lacrymis. Pr. Nec jam suspendere fletum Sustinet. O. Tunc denique flevi: Torpuerant molles ante dolore genæ. O. Compescuit omnem Res nova tristitiam. O. Cohibere lacrymæ prorumpunt. Pl. Desine, Paule, meum lacrymis urgere sepulchrum. O. Supprime jam lacrymas, non est revocabilis istis, Quem semel umbriferà navita linte tulit. O. Lacrymas dilectæ pelle Creusæ. V. Magnumque sub imo Corde premit gemitum. V. Alto tantum suspiria ducit Pectore. O. Suspensas oculis lacrymas tenet. O. At populus lacrymas quas ille tenebat Non tenet. O.

LACRYMAS *ficare. PHR. Pervicax clades mali siccavit oculos... Quodque in extremis solet perire lacrymæ. S. Flere vetat, siccaturque genas, atque oscula jungit. O. Lacrymæ vocem impedire loquentis, Quas ubi marmoree deterfit pollice virgo. O. lacrymas admoto pollice siccatur. O. Ergo omnis longo solvit se Teuceria luctu. V. Lacrymæ per amantia lumina manant, Pollice quas tremulo conscia siccatur anus. O. Non lacrymis hoc tempus, ait. &c. V. Lumina fletu fessa. O.*

LACRYMABILIS, *il. & Lăcrȳmōsūs, ā, ūm. De p rable, qui fait verser des larmes. SYN. Flebilis, tristis, mœstus, dōlendus, miserabilis. PHR. Vixque tenet lacrymas, quia nil lacrymabile cernit. O. Lacrymabile bellum, tempus. O. Gemitus lacrymabilis imo Auditor tumultu. V. Hic bellum lacrymosum, hic miseram famem, &c. H.*

LACRYMABUNDUS, *ā, ūm. & Lăcrȳmōsūs, Qui a les yeux baignés de larmes. PHR. Largo nunc turgida lumina fletu Fixa tenebat humi. L. Lacrymis humida supplicibus. Pr. Lacrymis osque sinusque madent. O. Mœsta nec assiduo tabescere lumina fletu Cessarent. O. Et lacrymis vidi sæpè madere genas. O. Cernite fletus, Liventesque genas. St. Suc essitque gemens stabulis. V. Tristis ad undam Stat lacrymans. V. Effusi lacrymis. V. Talia fundebat lacrymans. V. Afflictus vitam in tenebris luctuque trahebam. V. Tristior & lacrymis oculos suffusa nitentes. V. Lamentis gemituque & fœmineo ululatu Tecta fremunt. V. Quid lacrymosa torvam exarat rugis faciem. Sarb.*

LACRYMATIO, *ōnis. f. PHR. Larmoiement. (Vide LACRYMA)*

LACRYMŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē. TER. & Lăcrȳmōr, ār's, ātūs sūm, ārī. Pleurer. SYN. Flēō, lŕgēō, plōrō, dēflēō, illăcrȳmō: lăcrȳmās fundō, dō, lăcrȳmīs ōrā rŕgō, tŕngō, lăcrȳmīs indŕlgēō, ōrā flētū, flēōbūs irrŕgō, flētūm cŕēō, lŕmīnā in flētūm scŕlvō. PHR. Lumina, quod potuit, lacrymis implevit obortis. O. Anxia in assiduos absumens lumina fletus. C. Lacrymis spargunt rorantibus ora. Lr. Largoque humectat flumine vultum. V. Num lacrymas, victus, dedit. V. Ire iterum in lacrymas. V. Tepido manabant lumina fletu. O. Ut cogi in lacrymas me quoque posse putem. O. Largo fletu simul ora rigabant. V. Humectat lacrymarum gramina rivo. O. Lacrymas effundit inanes. V. Nec lacrymis caruere genæ O. Manat rara meas lacryma per genas. H. At lacrymas sine fine dedi. O.*

Et flesti, & nostros vidisti flentis ocellos; Miscui-mus lacrymas mœstus uterque suas. O. Lacrymis humet arena meis. O. Tepido suffundi lumina ro-re. Ipsaque nil præter lacrymas pudibunda profu-di. O. Largis humectant imbribus ora. St. Ora mœstis fletibus rigat. S. Spargebat tepido flebilis imbre sinus. Decidit in tepidos lucida gutta sinus. O. Nec gravidæ lacrymas Continuere genæ. O. Fletus edentem graves. Phad. Tepido manabant lumina fletu. O. Uberibus plorat lacrymis. J. Subitos fundunt oculi fletus. S. Irrigat fletu genas. S. Noctes non sine multis Insomnes lacrymis agit. H. Tunc flevi, rupique sinus, & pectora planxi; Implevi-que sacram querulis ululatus Idam. O. Geminis stillant lumina rivis. Saut. Vultus aratur aquâ. Saut. Gutta eat ex oculis præcipitata tuis. Saut. Demisit lacrymas. V. Et mœstus tremulis oritur fletibus horror. Pr. Neque enim cœlestia tingi Ora licet lacrymis. O.

LACRYMANTIS *descriptions, & comparationes. Aspi-ce demissos lugentis more capillos, Et tunicas lacrymis sicut ab imbre graves. O. Uxor amans flentem flens acrius ipsa tenebat, Imbre per indignas usque cadente genas. O. Gutta sequebatur manantibus addita guttis. Saut. Scribimus & lacrymis oculi rorantur obortis. O. Procumbit super; atque hæret lacrymansque gemensque: Et via vix tandem voci laxata dolore est. V. Genibusque affixa tonantibus Hæret inexplerum lacrymans, sparsisque capillis. Pol. Lacrymisque genæ maduere profusis: Ter conata loqui, ter fletibus ora rigavit Singultuque piis interrompente querelas. Heu quoties præfaga mali violavit oborto Rore genas. O. Suspensæque diu lacrymæ fluxere per ora: Qualiter abjectâ de nive manat aqua. Cl. Nil nisi flere libet; nec nostro parciore imber Lumine, quàm vernâ de nive manat aqua. O. Oculis nec defuit imber, Sed qualis rapitur per valles improbus amnis... Gurgite sic pleno facies manavit; & alto Insonuit gemitu turbatum murmure pectus. O. Fleudo turgiduli rubent ocelli. Et tua flendo Lumina dejectis turpia sint lacrymis. Maximaque in vultu signa dolentis erant.*

LACRYMARI [*pro fluere.*] *Couler. PHR. Nos lacrymas natura docet: flet Phyllidis arbor, Balsama flent, scisso flet quoque Myrrha libro: Flet Notus, egelido glacies flet victa tepore: Flet quoque roriferis Aurora invecsta quadrigis. Saut. Dat gemitus arbor, lacrymisque cadentibus humet. O. Et mœstum illacrymat templis ebur. V. Et simulachra Deum lacrymas fudisse repentes. Lr. Nondum pertulerat lacrymatas cortice Myrrhas. O.*

LACRYMŌSE. *Adv. Lăcrȳmândō, En pleurant. PHR. Flens invitusque sacerdos Præbita conjecto rupi præcordia ferro. O. Implesti lacrymis talia verba tuis. O. Lacrymis ingressus obortis. V. Talia cum gemitu lacrymis effudit obortis. Sil. Et lacrymæ mites inter mandata cadebant. O. Talia fundebat lacrymans. V. Lacrymas verba inter singula fundit. V. Gemitus imo de pectore fundens. V. Lamentabilibus sic ait orsa sonis. Saut. Fletu multum manante. C. Lacrymis implebat verba. O. Longas in fletum ducere voces. V. Inter opus monitusque genæ maduere seniles. O. Fletu scinduntur verba. O.*

LACTANTIÄ, iüm. n. & Lactantiä, örüm. n. *Plur.*
[Quidquid ex lacte confectum est] *Tout ce qui est fait avec du lait.*

LACTEÖ, es, üi, erē. *VAR. Tetter. SYN. überä sugö, trähö, dücö. PHR. Porcus lactens, Col. Bina die siccant Ovis ubera. V. (Capreoli.)* Uberaque ebiberant avidi lactantia nati. *O. Ubra quid pul-
sas frigentiam atris ahenæ. Aus. Pectoribus rapti
matrum, frustraue trahentes Ubra sicca fame. L.
Ubra sugunt Et sibi per missa lactis aluntur ope.
Pr. Victuque ferarum Distentas siccant pecudes : &
lacte negato Sordidus exhausto sorbetur ab ubere
sanguis. L. Lactentes viruli, catuli. O.*

LACTENS PER TRANS. *Qui rend du lait.* Frumen-
ta in viridi stipulä lactentia turgent. *V. Et coma
lactenti spica fruge tumet. Pr.*

LACTES, iüm, m. *PLA. [Graciliora intestina.] Les
petits boyeaux. (Vide VISCERA.)*

LACTESCÖ, is, erē *Cic. [In lac, converti.] se chan-
ger en lait. Lactescere. PLI. [Lacte impleri.] Avoir
du lait.*

LACTEÜS, ä, üm. & Lacteölüs [Quod ex lacte est.]
De lait. Lacteus humor. Lr. Liqueor. T.

LACTEÜS. Per trans. [Pro albo] *Blanc. Lactea
colla, cervix. V. Lacteolæ puellæ. C. Via lactea.
O. Lacteus circulus. CL. La voye de lait. PHR. Est
via sublimis cælo manifesta sereno : Lactea no-
men habet, candore notabilis ipso. O. (Vide AL-
BUS.)*

LACTÖ, as, ävi, ätüm, äre. [Lac præbere.] *Alaiter.
SYN. überä præbëö, ädmövēö. Lactë nüttrö. PHR.
Mammis & lacte ferino Nutribat, teneris immul-
gens ubera labris. V. Ludere pendentes pueros &
lambere matrem. V. Quem, sine matris honore,
Nutrit inhumanæ dura papilla lupæ. Pr. Binos alit
ubere foetus. V. Lactantia quatit Ubra mamma-
rum. Lr.*

LACTARĒ. PER. TRANS. [Pro bländitiis ällicere
decipere.] *Entretenir par l'espoir. PHR. Nisi me
lactasses amantem. Ter. Pollicitando animos lactas.
Ter.*

LACTUCA, æ. f. [Herba à lactis copiä dicta] *Lai-
tue. EPITH. Hörtensis, möllis, viridis, fröndens,
Cappidox, Cæciliänä, cypriä, frigidiä, fessilis. PHR.
Claudere quæ cernas lactuca solebat avorum, Dic
mihi cur nostras incipit illa dapes. M. Lactuca in-
narat acri Post vinum stomacho. H. Teneris fron-
dens lactucula fibris. Col.*

LACUNÄ, æ. f. [locus ubi torpentes aquæ coguntur.]
*Fosse, mare, où l'eau se ramasse. PHR. Unde cavæ
tepido sudant humore lacunæ. V. Et totæ solidam
in glaciem vertere lacunæ. V.*

LACUNÄ. O. [quod cuique rei deest.] *Lacune, vui-
de, ce qui manque à quelque chose. Lacunam rei
familiaris explere. Cic. Ne qua lacuna sit in auro.
Cic. i. Ne quid desit.*

LACUNÄR, äris, n. [Tignorum interstitium, quo ve-
luti lacuna efficitur.] *Lambriis, Plat-fonds. PHR. Non
Ebur, neque aureum Meâ renidet in domo lacu-
nar. H.*

LACUNÖ, as, ävi, ätüm, äre, *N. PLI. [Stagnä-
re.] Déborder. Lácünäre. A. [Lacunaria facere.]
Lambriffer. Summa lacunabant alterno murice con-
chæ. O.*

LACUNÖSÜS, ä, üm. *Cic. [Lacünis plenus, inæ-
qualis] Creux, enfoncé, inégal. Nihil eminens nil
lacunofum habens. Cic.*

LACÜS, üs, m. & Lascüscülüs, li. *COL. Un Lac.
EPITH. ältüs, piger, segnis, törpens, silens, stä-
gnans, lentüs, quietüs, tranqüillus, illimis, niti-
düs, limöfüs, cænösüs, pfcösüs, rigüüs, gëlidüs,
fönörüs, vitreüs, limpidüs, fluminëüs, cömplü-
viüs, pätilüs, vivüs, pröfundüs. SYN. Stägnium,
pälüs, läcünä. PHR. Limosque lacu per noctem
obscurus in ulvâ Delitui. V. Stagna petit patulos-
que lacus. O. Speluncæ vivique lacus. V. Lacu stu-
vius se condidit alto. V. cænofo lacu volutari. Col.
Pigro quæ stupet unda lacu. M. Ist lacus acclivis
devexo margine, formam Littoris efficiens, sum-
mum Myrteta coronant. O. Restagnans gurgite
vastö Effigiem in pelagi lacus. Sil. Amica sternit
interim lacum quies . . . Et ipsa secum pigra lucta-
tur Tethys. Sarb.*

LACÜS. [Mustum prælo expressum continens.] *Enchoe
qu'on met sous le pressoir. PHR. Inque cavos ierant
tertia musta lacus O. Pramia de lacubus proxima
musta ruis. O. immenso panditur ore lacus. Cl.*

LACÜS, [Vas ad usum balnei.] *Bassin, Cuve. PHR.
Merferat in nitidos se Cleopatra lacus M.*

LACÜS. Col. [Quibus granaria distinguntur.] *Sepa-
rations dans un grenier.*

LÆDÖ, is, si, süm, erē *Bleffer. SYN. Vülnerö,
öffendö, violö. PHR. Cantantes licet usque, mi-
nus via lædet, eamus. V. Qui dare certa feræ, dare
vulnera possumus hosti. O. Fixa sub aure feri, sum-
mum distripxit arundo Corpus, & exiguo rubefecit
sanguine feras. O. Carmine læsa meo est, lædere &
illa potest. M. Atqui non ego te Tigris ut aspera
Getulusque leo frangere persequor. H. Dextroque
frementis in armo Inachides ferrum curvo tenus
abdidit hamo. O. Sylvis exire parantem Fixerat
obliquo juvenis Cinyreus ictu. O. Trux Aper in-
sequitur, totosque sub inguine dentes Abdidit ; &
fulvâ moribundum extendit arenâ. O. Et missis pe-
ctora telis Transfigitur : medio concurret pectore
telum : Et stetit incertus fueret quo vulnere fan-
guis ; Donec utraque simul largus cruor expulit
hastas. L. Excipit immissum suspensa per ilia fer-
rum, Affixusque rati telo retinente pendit. L.
Manum gravis insuper ictus Amputat ; illa tamen
nixu, quo prenderat, hæsit ; Dirigitque tenens
strictis immortalia nervis. L. Pila sed in medium ve-
nere tremantia pectus. L. Fraxineam misit mentis
quoque viribus hastam. Quo laterum craterem per-
rupit, & ossibus hærens Intremuit. O. Si fueras mi-
seros læsurus amores. T. Ubi quis te læserit. H. Ah-
ne te frigora lædant. V. Herbas mortu læsere Ju-
venæ. O. Ferro nec semina læde retuso. V. Quem
tristi lædere versu, &c. H.*

LÆSÜS, ä, üm. *PHR. Bleffé. Ipse dolor vires animo
dabat : æger in hostem Erigitur, &c. O. Sangui-
nis ille globos pariter cerebrumque merumque
Vulnere & ore vomens, madidâ resupinus arenâ
Calcitrat. O. Trepidantem, & terga parantem
Vertere succiso liquerunt poplite nervi. O. Sunt &
mihi vulnera cives Ipso pulchra loco O. Vulnere
tardus Equi, fessusque senilibus annis. O. Vulnere
læsa gravi modo se sublimis in auras Attollit ; mo-*

do subdit aquis; modo more ferocis Verfat Apri. O. Ille (*Serpens*) dolore ferox caput in sua terga retorisit; Vulnereque apfexit, fixumque hostile remordit. O. Furit ille & inania duro Vulnere dar ferro O. Et hiantia ruptis Ossa genis. *J.* Crevit in adversis virtus: plus nobilis iræ Truncus habet. *L.* At taurus duos Perpeffus ictus, huc & huc dubius ruit; Animamque fessus vix reluctantem exprimit. *S.* Inimici trajectum pectora ferro Foedatque manus. *Sann.* Summo tenus extima tactu Læsa cutis. Saucius at quadrupes nota intra tecta refugit, Succesfitque gemens stabulis, questuque cruentus Atque imploranti similis. *V.* Ut se tam multo pereuntem fanguine vidit. *L.* Offensos saucia sente pedes. *Sau.* Venabula taurus Corpore fixa gerit. O. Quamvis est circum cæsis lacer undique membris Truncus, adempta animâ circum, membrisque remotis. *Lr.* Rebus succurrite læsis. O. Læsum rubigine ferrum. *V.* Cor vulnere læsum. O. Turpi crimine læsus. O. Ingenium longâ rubigine læsum. O. Grandine læsa seges. O. (*Vide VULNERO.*)

LÆSO MEDERI. *PHR.* Conjugis, ad vocem præceps, amensque cucurri. Semianimem, & sparsas foedantem sanguine vestes, ... corpusque meo mihi charius ulnis. Mollibus atollo, scissaque à pectore veste Vulnere saxa ligo, conorque inhibere cruorem: Neu me morte sua sceleratum deferat, oro. Viribus illa carens, & jam moribunda. O. Protrinus Hylonomie morientes excipit artus, Impositaque manu vulnus fovet, oraque ad ora Admoveret, atque animâ fugienti obfistere tentat. O. (*Vide VULNUS. MEDEOR,*)

LÆNĀ, æ, f. [Vestimenti militaris genus.] *Especie de sur-tout.* *PHR.* Tyrioque ardebat murice lænâ. *V.* Demissa ex humeris lænâ. *V.* [*Vide VESTIS PALLIUM.*]

LÆERTĒS, is, m. [Acrisii filius, pater Ulyssis qui ab eo Lærtiades passim dicitur.] *PHR.* Læertesque senex, Telemachusque puer. O.

LÆERTIŪS, æ, ūm. *De Læerte.* *PHR.* Ithacæ scopulos Læertia regna. *V.*

LÆERTIADĒS, æ. *Ulysses Læertis filius.* *PHR.* Vim Lærtiadæ brevitatem vincis Attidæ. O. Lærtius heros. O. (*Vide ULYSSES.*)

LÆSIŌ, ōnis, f. *Cic.* & Læfurâ, æ, f. *TER.* *Blessure, injure, offense,* (*Vide VULNŪS, vel, INJURIĀ.*)

LÆSTRIGONĒS, ūm. *Gentes feritate famosa, Formias Campania urbem incolentes, quas ait Plinius humanâ carne viciitasse.* *PHR.* Regnatam duræ quondam Læstrigone terram. *Sil.* Incultos adiit Læstrigonas Antiphatemque, (*eorum regem*) *J.* Inde Lami veterem Læstrigonis inquit in urbem Venimus: Antiphates terrâ regnabat in illâ... Vixque fugâ quaesita salus comitique mihi. Tercius è nobis Læstrigonis impia tinxit Ora cruore suo. O.

LÆTABILIS, ille *Qui caule de la joye.* *PHR.* Cunctisque meum lætabile factum. O. Adsis læticia Bacchus dator. *V.* (*Vide JUCUNDŪS, grātus.*)

LÆTAMĒN, inis, n. *COL.* [Fimus ita dictus quod lætos faciat agros.] *Le fumier.* (*Vide FIMŪS.*)

LÆTĒ, ius, iſimâ, adv. *QUIN Joieusement.* *SYN.* Jucundè, hilaritèr. *SYNT.* Lætè dicere, lætiùs audere aliquid. *L. QUIN.* Lætiùs fruticare. *COL.*

LÆTIFICŌ, ōs, avi, atum, arē. *A. Caufer de la joye, réjouir.* *SYN.* Hilarō, exhilarō, rēcrēō, lætūm faciō. *PHR.* Non illum gloria pulsi Lætificat Magni. *L.* Latonæ tacitum pertentant gaudia pectus. *V.* Ergo alacres sylvas, & cætera rura voluptas Panaque pastoresque tenent. *V.* Hæc loca multcent lætitiâ. *Lr.* Plerumque gratæ divitibus vices, Mundæque parvo sub lare pauperum Cœnæ, sine aulæis & ostro, Sollicitam explicuere frontem. *H.* Hic dies verè mihi festus atrox eximet curas. *H.* Quid faciat lætas segetes. *V.*

LÆTIFICŌ, ā, ūm, *Qui rend joyeux.* Lætificæ vites. *Cic.* Munera lætitiâque Dei. *Bacchi. Sen. Vini. V.*

LÆTITIĀ, æ, f. & Lætitiō, ōnis, f. *Cæs. Joie, allegresse.* *EPITH.* alacris, festivâ, blândâ, novâ, insolens, fallax, brēvis, dulcis, variâ. *SYN.* Gaudium; hilaritâs. *PHR.* Mixtoque ingens exorta tumultu Lætitiâ. *V.* Namque ut supremam falsâ inter gaudia noctem Egerimus. *V.* Expulit ex omni pectore lætitiâs. *C.* Lætitiæ motus accipere. *Lr.* Lætitiâ choreis tum fortè vacantem Advocat... Cælicolūm per limina semper Discursat, raroque imas petit hospita terras, Curarumque experts, Lacrymasque exosa virago Exultat, totoque abigit suspiria cælo. *A.* Lenimenque viæ comites vocat: ilicet adsunt Jucundæ visu facies, cantusque chorique Gaudiaque, plaususque, & honestis ignibus ardens... Amor, & spes insciâ luctûs, Gratiæque, & niveam suadens concordia pacem. *Sann.* Gaudia non remanent sed fugitiva volant. *M.* (*Vide GAUDIUM.*)

LÆTŌR, aris, atus sum, atī. *Se réjouir, être joyeux.* *SYN.* Gaudēō, exultō, gēstio. *PHR.* Nec veterum memini lætoræ malorum. *V.* Quæ quis apud superos furto lætatus inani. *V.* Apice venturo lætentur ut omnia seclo. *V.* Non his tam lætor rebus, quàm me affore... discrucior. *C.* Victor nec longum lætabere. *V.* Fortè Jovem memorant diffusum nectare curas Seposuisse graves, vacuâque agitalle remissos cum Junone jocos. O. Longo solvit se Teucra luctu. *V.* Enxæ suspensam blanda vicissim Gaudia pertentant mentem. *V.* Littora, cum plausu clamor, superasque Deorum Impleve, re domos: gaudent generumque salutant O Nec vero Alciden me sum lætatus euntem Accepisse. O. Italiâ lætere repertâ. *V.* Inter nos lætemur amantes. *Pr.* Lætatur votorum sorte. *M.* Ingenti celebrant nova gaudia plausu. *Sil.* Patribus nimis luxuriosa fuit lætitiâ. *Liv.* Ipsi lætitiâ voces ad sydera jactant. *V.* Consonat assensu populi, precibusque faventū Regia; Nec tota tristis locus ullus in urbe est. O. Ut pectore toto Lætitiâ totâque fovet bona gaudia mente. *Pol.* Italiam læto socii clamore salutant. *V.* Lætitiâque fremunt animosque ad sydera tollunt. *V.* Lætitiâ plausuque fremebant. *V.* Omnes accipit in se lætitiæ motus. *Lr.* Toto pectore lætor. O. Animus viger lætitiâ. *Lr.*

LÆTŪS, ā, ūm, ior, iſimſ. *Joyeux, gay.* *SYN.* gaudens, hilaris, festivus, jocōsus, gēnialis, alac*, ovans, exultans. *SYNT.* Lætâ æstas, frons, lætus, mens. *V.* Pubes, victoria, sedes. *H.* Lætus dies, clamor, honor. *V.* Conviva. *H.* Plausus. *St.* Vultus. O. Lætâ pascua. *H.* Prata. *S.* Arva. *V.*

LAGEŌS, ēī. f. *Uva* genus. PHR. Tenuisque lageos

LAMENTŌR, āris, āris sūm, āri. Crc. *Se lamenter, gemir.* PHR. Cum lamentamur non apparere labores *H.* Mœstæque tenent delubra cœtervæ: Hæ lacrymis sparsere deos, hæ pectora duro Affixere folo, lacerasque in limine sacro Attonitæ fudere comas. *L.* Contemptaque fontis Jura sui mœrens, inconsolabile vulnus Mente gerit tacitâ, lacrimisque absumitur omnis. *O.* Nec jam ullos gemitus, nec jam ullos amplius edit Singultus: magno sed enim exanimata dolore, Frigida, muta silet, gelidoque

simillima saxo. Circumstant aliae, tunc omnes pectora palmis. *Vida.* Ecce autem late reboant plangore propinqui. Fœmineo montes: responsant flebile saltus. Omnia flere putes sola lamentabile lethum. Ipsa sedet vivo genitrix mœtissima saxo. Ægro corde, comis passis, totoque cruentum Heu natum complexa sinu, miserabile corpus, Atque oculos fovet ore patensque in pectore vulnus. *Vida.* Mopopia totis clara lamentis sonet. S. Nec turbida facris Obstreperant lamenta choris. *Cl.*

LAMIÀ, æ. f. [Monstrum faciem habens muliebrem & pedes Equinos, infantium olim terriculum] *Lamie.* *Phr.* Neu pransi lamiae puerum vivum extrahat alvo. *H.*

LAMIÀ familia nobilis Romana. *Phr.* Æli vetusto nobilis ab lamo. *H.* Lamiarum cæde madenti. *I. i. nobilium.*

LAMIŪS, ii. Endymion à *Lamio Fonia monte dictus.* *Phr.* Lamius Endymion non est tibi luna rubor. *O.*

LAMINÀ ET LAMNÀ, æ. f. *Lame, feuille de metal, ou de quelque autre matiere.* *Epith.* Tenuis, levis, flexilis, aerea, aurea, argentea, ferrea, plumbea, &c. *Phr.* Ensis lamina dissiluit. *O.* Lamina (nucis) mollis adhuc tenero est in lacte. *O.* Nullus argento color est avaris Abdito terris, inimice lamnae. (*i. argentea.*) Crispe salusti. *H.* Audivit sonitus crepitante lamna. *S.* Tum ferri rigor atque arguræ lamina ferrea. *V.*

LAMPADIAS, æ. f. *Pli. Comete.* (Vide COMETA.)

LAMPAS, adis. f. *Flambeau, torche, falot.* *Epith.* Fulgida, nitens, ardens, flammifera, ignigera, rutila, rutilans, coruscâ, clara, fumifera, nocturna, pendula, pinguis, ignea, tremula, pendens, splendens. *Syn.* Fax, tædâ, fides, lucerna, lychnus. *Phr.* Ardentem coniecit lampada turnus. *V.* Pinguesque ardere videntur Lampades, & rutilis collucent ignibus aræ. *O.* Lampadibus densum rapuit funale coruscis. *O.* Dependent lychni laquearibus aureis Incensi, & noctem flammis funalia vincunt. *V.* Lumine fumantes tædas. *V.* Pascunturque ignes nocturni & lumina fundunt. *V.* Testâ cum ardente videntur Scintillare oleum. *V.* Invectus equis & lampada quassans. *V.* Lunaque fulgebat nec facis usus erat. *O.* Quæ lampas excubat aris. *Sant.* Cornu vulcanum gerit inclusum. Dum tenuis lychnus modicum consumat olivi. *O.*

LAMPAS per transl. pro sole, Lunâ, &c. *Phr.* Orta dies lustrabat lampade terras. *V.* Autollens rutilantem lampada titan. *Sil.*

LANÀ, æ. f. *Laine, Toison.* *Epith.* Mollis, divës, alba, candida, nivea, tincta, fucata, medicata, colorata, bibula, rudis, sordida, sequax, succida, atralica, calabra, canisina, discolor, textilis, ibérica. *Syn.* Vellus lanæ, vellera, villi. *Phr.* Creditur & lanas excoluisse rudes. *O.* Quas geritis vestes, sordida lana fuit. *O.* Ante pedes calathi, lanæque mollis erat. *O.* Pingua Gallicis crescunt velle ra pascuis. *H.* Sive rudem primos lanam glomerabat in orbes. *O.* Lanâ sua fila sequente. *O.* Pensis involvere lanam. *Cl.* Et pecudum fulvis velantur corpora feti. Lanæque proveniat nullas læsura puellas. Mollis & ad teneras quamlibet apta manus. Tumeat tibi culcitra lanis. *M.* Tenuia nec lanæ per cœlum vellera ferri. *V.* Vellere dives ovis. *O.* Munere sic niveo la-

na &c. *V.* Hanc (lanam) nec in Hesperia lavit Ibeus aqua. *Sant.*

LANAM tingere, medicari. *Phr.* Alba nec assyrio fucatur lana veneno. *V.* Phocaico bibulas tingebar murice lanas. *O.* Neque amissos colores Lana refert medicata fuco. *H.* Te bis afro murice tincta Vestunt lanae. *H.* Confer Amyclæis medicatum vellus ahenis: Murice cum Tyrio &c. *O.* Nec Sidonios Mollis aheni Repetita bibit Lana rubores. *S.*

LANA per transl. Ut [Lana anserina] *Ulp. Plume, duvet.* [Lana arborum.] *Coton.* Quid nemora Æthiopum molli canentia lanâ Commemorem. *V.* Lana caprina. *Ulp. Poil de chevre.*

LANARIA, æ. f. *Pli. L'herbe au foulon.*

LANARIS, rē. *Var.* [Quod lanam gerit.] *Qui a de la laine.*

LANARIŪS, a, ūm. [Qui lanam curat.] *Qui apprête les laines.*

LANATŪS, a, ūm. *Col. Couvert de laine.*

LANCEÀ, æ. f. *Lance, pique.* *Epith.* Sævâ, minix, cruentâ, tristis, atrox, longa, ferratâ, tremens, rigida, validâ, ferox, martia, bellica, sanguinea. *Syn.* Hastâ, cuspis, telum, hostile, jaculum. *Phr.* Hunc lata resectum Lancea consequitur. *V.* Nulla fuit non certa manus, non lancea felix. *L.* Ille velut refugit quem contigit improbi mauri Lancea. *V. f.*

LANCEARIŪS, ii. m. *Sue.* [Qui lanceam gerit.] *Lancier, piquier.*

LANCINŌ, as, avi, atum, are. *Cic. Ferire, lacrarē.* *Dechirer.* (Vide LANIO, LÆDO.)

LANCINARĒ. *Metaph. Dissiper.* *Phr.* Bona paterna lancinata sunt. *C.*

LANEŪS, a, ūm. *De laine.* *Phr.* Lanea dum nivea circumdatur infula vitæ. *V.* Laneum pallium. *Cic.* Laneum latrunculum. *C. i. molle.*

LANGUEFACIŌ, is, feci, factum, ere. *Cic. Rendre languissant.*

LANGUEŌ, es, gūi, ere, & LANGEŌ, is, ere. *Languir, être languissant.* *Syn.* Deficiō, torpō, torpescō, marcō, dissolvō, ægrō. *Syn.* Languens cor. *C.* Ictus. *L.* Languentia membra. *Lr.* Languet gratia. *Sil.* Languere via. *Cic.* *Phr.* Languent in corpore vires. *O.* Tristi languebant corpora morbo. *V.* Omnia langor habet. *O.* Languent exhausto corpore vires. Purpureus veluti cum flos succisus aratro Languescit moriens, lassove papavera collo Demisere caput pluvia cum forte gravantur. *V.* Languet, ut in medio flosculus ustus agro. *Sant.* Nimbosum languet lunæ jubat. *Sr.* Confecti languent artus. *Lr.* Languescunt lumina morte. *C.* Languescit cupido. *Pli.*

LANGUERĒ per transl. *Cic.* [Pro otiosum esse.] *Être oisif* (Vide OTIOR.)

LANGUIDĒ. *adv. Pli. Negligemment, lâchement.*

LANGUIDŪS, & LANGUIDULŪS, a, ūm. *Languissant, faible.* *Syn.* Languens, infirmus, debilis, torpens, morbidus, æger, invalidus. *Syn.* Languida cervix aura. *O.* Lumina. *C.* Vina. *H.* Languidus ignis, ictus, succus. *Pli.* Homo languidior. *Cic.* *Phr.* Languidulosque paret tecum conjungere somnos. *C.* Oculos ubi languida pressit Nocte quies. *V.* Languidus in cubitum jam se conviva reponet. *H.* Semina nequitiæ languidiora facit. *O.* Violas arere videres. *Filaque punicea languida facta croci. Q.*

Vadit incerto pede Jam viribus defecta. S. Languida vix cubito membra levare potest. Sed laxos referunt humeris languentibus arcus. V. Molli langore solutus. O. Promere languidiora vina. H. Languidus vino, vigiliis. Cic. *Epuisé*. Pecus ad pastum languida. Cic.

LĀNGUIFICŪS, ā, ūm. Cic. *Qui fait languir*.

LĀNGUOR, oris, m. *Langueur, faiblesse*. EPR. Sēgn's, pīgēr, ignāvūs, grīvīs, lēntūs, trīstīs, mōllīs, lēthīfēr, frīgīdūs, frīgīdulūs, mōlēstūs, nōxiūs, īnērs. SYN. Tōrpōr, sēgnītiēs, debīlītās. PHR. Hei mihi perpetuus corpora languor habet. O. Discedit corpore languor. O. Piger ignavos colligat artus languor. S. Multis languoribus peresus. C. Et aquosus albo corpore languor decedet. H.

LĀNGŪLĀ, ā, f. Var. [Pro minimā lance.] *Sorte de petit plat*.

LĀNGŪRIŪM, īī, n. *Pli*. [Electri fulvi species.] *l'Ambré jaune*.

LĀNTĀRIŪM, īī, n. Var. Et līnīēnā, ā, f. *Pli*. [Officina in quā venduntur carnes.] *Boucherie*. (Vide MACCELLUM.)

LĀNIĀTŪS, ūs, m. Cic. Et lānīātīō, ōnīs. f. S. *Déchirement*. PHR. Dispersa fœdē membra laniatu efferto. S. (Vide VULNUS.)

LĀNICIŪM, īī, n. [Pro lanā.] *La laine, le lainage*. PHR. Si tibi lanicium curæ. V. (Vide LANA.)

LĀNIFICIŪM, īī, n. [Lanæ opificium.] *L'art d'appréser de travailler la laine*. SYN. Ārs pālādīs, stūdiūm Minervæ, ārs lānificā. PHR. Non erat hujus opis lanam mollire trahendo. O. Vos lanam trahitis calathisque peracta refertis. Vellera. Sil. Et totam phryxi Julia nevīt ovem. M. Tu potes alterius studiis hærere Minervæ; Tu telas, non tela pati, tu stamina nosse, Et niveam dominæ pensis involvere lanam. Cl. de *Eurēcho*. Et tenuare rudes attrito pollice lanas Demonstrat, reficitque colos. St. Nec laticonicas mihi trahunt honestæ purpuras clientæ. H. Lanam mollire puellæ Discant & plenas exonerare colos. O. Illa etiam stantes percurrere telas Erudit, & rarum pectine densat opus. Aut ducunt lanas, aut stamina pollice versant; Aut hærēt telæ famulæque laboribus urgent. O. Nunc glomerare rudes, nunc rursus solvere lanas. Nunc tenuare levi filo, nunc ducere telas. Manil.

LĀNIFICŪS, ā, ūm. [Qui lanæ operam dat.] *Qui apprêre, qui travaille la laine*. SYN. Lānē artifex, opifex. PHR. Non audeat ulla lanificam pensis imposuisse manum. T. Sive rudem primos lanam glomerabat in orbes, Seu digitis subigebat opus, repetitaque longo Vellera mollibat nebulas aquantia tractu. Sive levi teretem versabat pollice fufum, Seu pingebat acu: scires à Pallade doctam. O. Est mihi quæ lanas molliat apta manus. O. Et sibi lanificæ non cedere laudibus artis. O. Tibi fama petatur Inter mortales faciendæ maxima lanæ. O. Doctissimus artis Quondam lanificæ, moderator pectinis unci. Non alius lanam purgatis sordibus æque Præbuerit calathis; similis non pinguis quisquam Vellera per tenues ferri producere rimas. Cl. Si mihi lanificæ ducunt non pulla sorores. (Parca.) Stamina; nec surdos vox habet ista deos. M.

LĀNIFER, *Pli*, & LĀNIGER, ā, ūm. *Qui est couvert de laine*. SYO. Villōsus. Lani tēctus, opertus: lānē

vēllērē dīvēs, PHR. Lanigeros agitare greges, hirtasque capellas. V. effertus laniger annis. O. Lanigerum vellus. O. Lanigeræ pecudes. V.

LĀNIŌ, ās, āvī, ātūm, arc. *Déchirer, mettre en pièces*. SYN. Lācērō, dilācērō, dirīpiō, dīscēcō, dīscēpō, scēcō, scīndō, dīscīndō, dilāniō. PHR. Discissos nudis laniabant dentibus artus. U. Dilaniat vigiliūm te quoque turba Canum. O. Atque ita divulgit, divulsaque membra per agros Disipat. O. Fertur... Membra soror fratris consecuisse sui. O. Vivaque adhuc animæque aliquid retinentia membra Dilaniat. O. Ora protervis Insequitur manibus. O. Tunc flevi, rupique sinus, & pectora planxi, Et secui madidas ungue rigente genas. O. Oraque sunt digitis aspera facta meis. O. Manu laniare capillos. O. Rostroque redunco, Hamatisque viri laniaverat unguibus ora. O. Crines scindit Juturna solutos. Unguibus ora soror fœdans, & pectora pugnīs. U. Rostro trahat ilia vultur. O. Inque meas unguibus ire genas. O. Tuta nec à digitis ora fuere meis. O. Unguibus artus Diripiam. O. Quid miserum laceras. U. Sic tibi de furiis scindat latus una flagello. O. Et scindent avidi perfida corda canes. O. Cum sic laceraris ab Urso. M. Qui laniant avido viscera dente Lupi. O. In tergo vulnera fecit... Hæsit in armo... Cætera turba coit confertque in corpore dentes... Merfis in corpore rostris Dilacerant dominum. O. Pedibusque eviscerat uncis. U. Mundum laniant venti. O. Tenuēs laniavit amictus. O. Seu tibi candidos turparunt humeros. H. Hæret visceribus superaccumbens: lavit improba terer Ora cruor. U. Patuloque redundat Pectore ructatus largè cruor: incubat attris femeræ stragis cumulis, aut murmure anhelō Infrēdens, laceros inter spatiatu acervos. Sil. Nudataque viscera fodit Unguibus. St.

LĀNIĀTŪS, ā, ūm. [Déchiré, mis en pièces.] PHR. Laniata genas, capillos, sinus. O. Laniata classis. O. Atque hic Priamidem laniatum corpore toto Deiphobum vidit, lacerum crudeliter ora Ora, manusque ambas, populataque tempora raptis Auribus, & truncas inhonesto vulnere malas. U. Vivebant laceri membris stillantibus artus. M. Velut Agna pavens quæ saucia cani Ore excussa Lupi, nondum sibi tuta videtur. O. Discerptum latos juvenem sparsere per agros. U. Mille lacer spargere locis, & sanguine sylvas Fœdabis. O. Flavos lavinia crines, Et roseas laniata genas. U.

LĀNIŌNIŪS, ā, ūm. *De boucher*. Lanionia mensa. SUE. LĀNISTĀ, ā, m. [Magister & institutor gladiatorum] *Maitre des gladiateurs. Maitre en fait d'Armes*. PHR. Inter Pinnirapi cultos juvenes, juvenisque lanistæ. J.

LĀNĪŪS, īī, m. & LĀNĪŌ, ōnīs. [Qui carnes vendit.] *Boucher*. PHR. Omnia crudelis lanus per compita portat. M.

ĀNŌSŪS, ā, ūm. Col. *Qui a beaucoup de laine*.

ĀNŪGINŌSŪS, ā, ūm. *Plī*. [Lanuginem habens.] *Plein de poil solet, de duvet*.

ĀNŪGŌ, īnīs, f. *Poil solet*. PHR. Mōllīs, nāscēns, primā, novā, tēnērā, rōsēā, tēnūīs, cāndīdā, rēcēns, rīdēns, grācīlīs. PHR. Oraque ridenti lanugine vestiat ætas. Cl. Dum nullā teneri fordent lanugine vultus. M. Cum tibi vernarent dubiā lanugine malæ. M. Signatæ primā lanugine malæ. Tum mihi primā

genas vestibat flore juvena. *V.* *Ævo* florente juvenas Occipit; & molli vestit lanuginē malas. *Lr.* Valida nondum argumenta juvenat Irrepere genis. Dum nova lanugo est. *O.* Fulcante tamen lanugine malas. *L.* Primæ lanuginis aras. *O.* Rosæ lanugine malæ. *St.* Comæ graciles instar lanuginis. *O.*

LANUGO. [Dicitur per transl. de fructibus, frondibus.] *Coton, duvet.* *PHR.* Ipse ego cana legam tenerā lanugine Mala. *U.* Molli lanugine abundans Herba. *L.* Implent lanugo cutem mollissima vestit, Quilis in arboreis foetibus esse solet. *Saur.*

LANX, cīs, f. [Vas escarium.] *Plat bassin.* *EPIT.* Grādis, magnā, rotundā, pāndi, f cīlis, cēlātā, divēs *SYN.* Cātīnūs, pātīnā, discūs, pāropīs. *PHR.* Lancibus & pandis fumantia reddimus exta. *U.* Cumulant oneratis lancibus aras. *V.* Quin damus id superis, de magnā quod dare lance Non possit Messala. *P.* Aspice quā magnō distendat pectore lancem Quæ fertur Domino squilla, & quibus undique septa Asparagis. *J.* Ilignā nutritus glande rotundas Curvat aper lances. *H.* Sic implet gabatas paropsideque Et læves scutulas cavasque lances. *M.*

LANX. [Pro balance.] *Balance.* *EPIT.* *Æquā, jūstā, pēndens, pēndulā, æquālīs.* *SYN.* Trūtīnā, stātērā. *PHR.* Jupiter ipse duas æquato examine lances sustinet; & fata imponit diversā duorum. *V.* In geminas nutat provincia lances. *Cl.* Lancibus æquis libratum punire nefas *Fauß.* Geminā justum suspendere lance. *P.*

LAOCOON, ōntīs. *Priami regis filius, Apollinis Sacerdos.* *PHR.* Laocoon adens summa decurrit ab arce. *V.* Laocoonta ferunt, &c. *V.*

LAODAMIA, æ. f. *Protesilai, qui primus ad trojam occubuit, uxor. Viri demortui umbram, cum videre cupiisset in ejus amplexibus obiit.* *PHR.* Mittit & optat amans quō mitteret ire salutem Hæmonis hæmonio laodamia viro. *O.*

LAODAMIA alia, *Bellerophonis filia, qua à Jove Sarpedonem suscepit.*

LAODICE, ēs, f. *Una filiarum Priami. Altera fuit Agamemnonis ex Clytemnestra filia.* *PHR.* Flavaque Laodice caloque recepra Celæno. *O.*

LAODICEA, æ. f. *Plī.* [Urbs Asiæ.] *Laodicée.* *PHR.* Laodicea, patres ubi confedere parati. *Maur.*

LAOMEDON, ōntīs *Ilī filius trojanorum rex, qui cum de adificandis Troja manibus cogitaret Laomedontæis laiois (Apollo.) astitit arvis. . .* Inde novæ primū moliri mœnia Trojæ Laomedonta videt, susceptaque magna labore Crescere difficili, nec opes exposcere parvas; Cumque tridentigero tumidi genitore profundi (*Neptuno*) Mortalem induitur formam; phrygiæque tyranno Adificat muros, pactus pro mœnibus aurum. Stabat opus: præcium rex inficiatur; & addit perfidiæ cumulum, falsis perjurâ verbis. Non impune ferēs, rector maris inquit, & omnes Inclina vit aquas ad avaræ littora Trojæ; Inque freti formam terras convertit, opesque Abstulit agricolis, & fluctibus obruit agros. Pœna necque hæc fatis est, regis quoque filia monstro Poscitur æquoreo, quam dura ad saxa revinctam Vendicat Alcides, promissaque munera, dictos Poscit equos: tantique operis mercede negatā. Bis perjura capit superatæ mœnia Trojæ. *O.* *PHR.* Ex quo destituit deos mercede pactā laomedon. *H.* Ilia ab Idæo Laomedonte genus. *O.*

Cum caderent magnæ laomedontis opes. *Pr.*

LAOMEDONTEUS, & **LAOMEDONTIUS,** & **LAOMEDONTIACUS,** ā, ūm. *De laomedon, troien.* *PHR.* Laomedontæa lūmus perjurâ trojæ. *V.* Laomedontia pubes *V.* Laomedontiæ (*i. Trojani*) Bellumne inferre paratis.

LAPATHUM, thī, n. [Herba.] *Oseille.* *PHR.* Et lapathi brevis herba *H.*

LAPICIDINĀ, æ, f. *Cic.* [Locus ubi lapides exciduntur.] *Carrière (Vide FODINA.)*

LAPICIDĀ, æ, m. *Var.* & *lapidarius,* ī *ULP.* *Onvriier qui travaille aux carrieres, tailleur de pierre.*

LAPIDATIO, ōntīs, f. *Cic.* [Lapidandi actus.] *L'ation de jeter des pierres.*

LAPIDATOR, ōntīs, m. *Cic.* *Qui jette de pierres, frondeur. (Vide LAPIDO)*

LAPIDESCŌ, īs, ērē. *Plī.* [In lapideam duritiem converti.] *Se petrifier.* *PHR.* Ut se lenthifero sensit durescere visu: Et steterat jam pœnē lapis: quo vertimur inquit? Quis fersit per membra silex, quis torpor inertem Marmoreā me peste ligat. *Cl.* Conanti sua flectere lumina, cervix Dirigit; saxoque oculorum induruit humor. *O.* Saxum jam colla tenebāt Oraque duruerant, signumque exangue sedebat. *O.* (*Vide METAMORPHOSIS.*)

LAPIDŌ, ās, āvi, ārūm, ārē. *FLOR.* *Lapider, assommer à coups de pierres.* *SYN.* Lapidibus obruō, saxis lēcēsō. Lāp'dūm grādinē, īmbre ōbruō, opprimō. *PHR.* Cape saxa manu, cape robora pastor Tollen temque minas, & carula colla tumentem Deice. *V.* Saxa nivis ritu volitantia. . . Errant aures & tempora circum Saxea tela. *Mur.* Saxorum crepitant sub vulnere malæ. Crebris insigunt vulnera faxis. Lapidumque incessere jactu *O.*

LAPIDŌSŪS, ā, ūm. *Pierreux, plein de pierres.* *SYN.* Sāxōsus, scrāpētūs, pētrosūs. Sāxīs āspēr, hōrrēns. *SYN.* Lapidosus ager, rivus. *O.* Mons, panis. *S.* *PHR.* Prunis lapidosa rubescere Coma *V.* Lapidosis obruta pomis Terra. *Col.* Lapidosus grandinis ictus. *Cl.* Lapis omaia nudus Obducit. *V.*

LAPILLŪS, ī, m. *Petit caillou.* *EPIT.* Tērēs, tēnuīs, lāvīs, āspēr, dūrīs. *SYN.* Calculūs, scrīpus. *PHR.* Excursusque breves tentant, & sæpe lapillos. . . Tollunt (*Apes.*) *V.* Pura coloratos interstrepit unda lapillos. *Pol.*

LAPILLIS aquam stringere. *Faire des ricochets.* *PHR.* Radit aquas, tūns nunc fluctibus ardua sursum Fmicat emergens, crebroque animata recussu: Nunc subfidit aquæ, nunc tollitur usque, Sub imos dum delapsa lacus nisu deficit inani. *Moir.* Aspicias ut viridi ludens in margine ripæ Exigui jactu lapidis puer aquoris undas Ventilet. . . Fluctus non uno vapulet ictu. . . Crispat aquas. . . Desilit emergens alternis saltibus. . . Tunc magis atque magis minimos decrescit in arcus. . . Aquis lapis insultat, quas sæpe laceffit Multiplici tactu.

LAPILLŪS, [Pro gemmā.] *Pierre précieuse.* *EPIT.* Ūntīs, pellūcūs, clārūs, tōūs, īndīcūs, nītēns, lūcēns. *PHR.* Eois pectus variare lapillis. *Pr.* Munera fert illi conchas teretisque lapillos. *O.* Ista est carior indicis lapillis. *M.* Auferat hic aurum, peregrinos ille lapillos *O.* (*Vide GEMMA.*)

LAPIS, īdis, m. [Differt à saxo quod minor sit & non continuus.] *Pierre.* *EPIT.* Mīsilis, nudus, pāxiūs.

pēllucīdūs, mōlārīs, opērariūs, bībūlūs, adēsūs, mīfūs, cōnjēctūs, grāvīs, āspēr, dūrūs, rīgīdūs, frūctīlīs, quādrātūs, strātūs, mōntānūs, mīfēcōsūs. PHR. Deucalion vacuum lapides jactavit in orbem. V. Lapidemque reportat Incusum. V. i. molam. Tum lapis ipse viri vacuum per inane volutus, Nec spatium evasit totum, nec pertulit ictum. V. Tanquam lapides effunderet imber. J. Rivus muscoso profilit ē lapide. C. Candidiore diem lapide notare. C. Interpretationem. (Vide CANDIDUS.)

LAPIS. [Pro milliario. Veteres enim milliaria signabant lapidibus.] Pierre posée près d'un grand chemin pour marquer les distances. Un mille. Ad quantum lapidem. Pl.

LAPIS. [Pro stupido, & negligentī.] Stupide, étourdi. Lapis quid fias. TER. Planté comme une statue.

LAPITHÆ, arūm, m. Thessalia populi, qui Pindum & Oebria montes habitant primi, frēna Peletroni (A Peletronia Thessalia oppido.) Lapithæ gyrosque dedere Impositi dorso; atque equitem docuere sub armis. Insultare solo, & gressus glomerare superbos. V. Hinc semiferi dicti sunt, equites enim novum aliquod monstri genus habiti sunt. Regem habuere Pirithoum, in cuius nuptiis magnum inter Centauros & Lapithas extitit praelium, de quo pluribus Ov. met. 12. EPIT. Semiferi, sylvestres, sēvī, truces, immānēs, Æmonii, pēlētrōnī, thēssālīcī. PHR. Mars perdere gentem Immanem Lapithūm valuit. V. Sylvestres Lapithas populūque biformem. O.

LAPITHEUS, & LAPITHEIUS, ā, ūm. Des Lapithes. PHR. Nec quæ Lapitheia movit praelia. O. Lapitheæ gloria gentis. O.

LAPPA, æ, f. [Herbæ genus.] Bardane. PHR. Mixta tenax segeti crescere lappa solet. O. Intereunt segetes, subit aspera sylvæ Lappæque tribulique. V. Per culta nitentia lappæ Luxuriant. Faust.

LAPPACĒUS, ā, ūm. Pl. De bardane.

LAPSANĀ, æ, f. Pl. [Olus sylvestre.] Espèce de chou sauvage.

LAPSŌ, ās, āvī, arūm, arē. FLOR. Chancellor. PHR. Tremement Traxit, & in multa lapsanrem sanguine nati. V. Lapsantem gressum firmare. Sil. (Vide TITUBO.)

LAPSŪS, ūs, m. & LAPSTŌ, ōis, f. Cic. Chute. EPIT. Prōnūs, mōllīs, prēcēps, grāvīs, āncēps, mīserāndūs, innōxiūs, plācidūs. SYN. Cāsūs, rūnā. PHR. Nimioque graves sub pondere lapsus. L. Lapsus scalarum. Pl. Lapsus fidei. Pl. Ancipites rerum lapsus. Cl. (Vide RŪNĀ, Cāsūs.)

LAPSŪS Avium. Le vol. PHR. Horrifico lapsu de montibus adsunt Harpyæ. V. (Vide VOLATUS.)

LAPSŪS rotarum. V. Le tournant des roues. PHR. Pedibusque. (Equi Trojani.) Rotarum subjiciunt lapsus. V. (Vide ROTA.) LAPSŪS fluminum. Le cours. Prono curvari flumina lapsu. In fontes reditura suos Cl. Celeri pergunt ubi flumina lapsu. Lr. (Vide FLUVIUS, AQUA.)

LAPSŪS serpentum. V. Vineæ. Cic. Le glissement. (Vide SERPENS.)

LAPSŪS, ā, ūm. (Vide LABŌR, ēris.)

LAQUEAR, arīs, n. [Dim. à lacus.] Plancher, plafond. EPIT. Celsūm, aurātūm, aurētūm, cōrūscūm, pīcūm, fulgēs, mīcāns, cēlātūm, supērbūm, splēndidūm, cōrūscūm, amplūm, cūrvūm. SYN. Tabū-

lātūm, lacūnār. PHR. Dependent Lychni laquearibus aureis. V. Summi laquearia tecti. V. Celsis nitent laquearibus aurum. Sr. Auratis pendens laquearibus enſis. P. Non fulget altis splendūm tectis ebur. H. Neque aureum meā renidet in domo lacunar. H.

LAQUEATŪS, ā, ūm. [Laquearibus ornatus.] Lambriffe, plat-formé. PHR. Laqueata tecta. H. Laqueata cedro domus. Savb. Laqueatus auro. Pl.

LAQUEATŪS. [Laqueis irretitus.] Attaché. Laqueatum corpus & distentum. Col. Intricor geminos illaqueata pedes. Sau.

LAQUEŪS, ēī, m. Corde à nœud coulant, lacer. EPIT. Tēnāx, arētūs, vālidūs, fallāx, dōlōsūs. SYN. Laqueis collum implicare. O. Animam laqueo claudere. O. Laqueo premere collum. H. Ligare guttura. O. Nodatus collum laqueo. O. PHR. Atque suum laqueis, quos callidus abdidit auceps, Crus ubi commisit volucris, sensitque teneri. O. Arctis colla laqueis inferi prohibebis. S. Et laqueis captare feras. V. Laqueique requirere causam. O.

LAQUEŪS. [Metaph. pro dolis, insidiis.] Pieu, panneau. PHR. Quam validis hæserit in laqueis. Pr. Iudicii laqueos declinans. Cic. Laqueo verbi capi. Cic. In laqueos cadere. O.

LAR, arīs, m. Lar sumitur aliquando pro cuiusque genio tutelari. (Vide GENIUS.) Erant & lares dii tutelares urbium. Pergameumque larem & canæ penetralia vestæ. V. Turbantur & agros. Vos quoque felices quondam, nunc pauperis agri Custodes, fertis munera vestra lares. T. Maxime tamen privatorum domibus præesse credebantur. Et vigilant nostrā semper in æde lares. O. Sacer illis erat focus, Fuliginos thure placantur lares. Prud. Hinc lar pro ipso foco dicebatur. Positosque vernas ditis examen domus Circum renidentes lares. H.

LAR, & LARĒS. Pro ipsa domo: SYN. & EPIT. (Vide DOMUS.) PHR. Nec te lar patrius, sed amor revocavit. Q. Secum... agit rectumque laremque. V. Paterni laris inops. H. Fundumque laremque Donat. H. Sub terris fodere larem (Talpa.) V. Es modicus voti presso lare. P. Hinc... lares parvosque penates Sustinet. V. i. Familiam.

LARDŪM, di, n. & LARDŪM, dī, n. PLA. Du lard. PHR. Pinguia cur illis gustantur larda calendi. O. Et natalitium cognatis ponere lardum. J. Et pallens Faba cum rubente lardo. M. Frustra lardi semesa. H.

LARGE, & LARGITER, iūs, īsīmē. Largement, abondamment. SYN. Uberrim, affatim, cōpiōsē, ābūndāntēr. SYN. Large effusēque donare. Cic. Large liberaliterque æstimare. Cic. Largius epulas celebrare. Liv. Munera mittere. Cic. Large blandus. Pla. Largiter vini, argenti. Pla. Peccasti largiter. Pla. Auferre largiter. H. PHR. Ligna super foco large reponens. H. Constructis large mensis. C. Ne potum largius æquo, &c. H.

LARGIFLŪUS, ā, ūm. Cic. Qui coule abondamment. PHR. Largifluum fontem scatere. Lr.

LARGIFICŪS, ā, ūm. Liberal. PHR. Stipe largificāditare. Lr. (Vide LIBERALIS.)

LARGILOQUUS, ā, ūm. PLA. Grand parleur. (Vide LOQUAX.)

LARGIOR, iūs, ītūs sūm, īrī, Donner largement, B iij

liberalement. SYN. DŌ, tībūō, dōnō, ĩmpērtiō, ĩmpērtiōr. PHR. Præfenti tibi maturos largimur honores. H. Largiri alicui exequias, ſolemnia. St. Munera. Pr. Ingrato largibar munera ſomno. Pr. Quid ſit largiri, quid ſit donare docebo. Si neſcis, dona Gargiliane mihi. (inopi.) M. Quin largita tuis ſunt nulla ſilentia votis. T.

LARGITAS, ātis, & LARGITIŌ, ōnis, f. *Largeſſe, liberalité.* (Vide LIBERALITAS.)

LARGITŌR, ōris, & Lārgūs, ā, ūm. *Qui fait des liberalités, de largeſſes, Liberal.* PHR. Magnarum largitor opum. Cl. Aonidum dives largitor aquarum. St. Et tua largā ſepe manu, multiſque oneravit limina donis. V. (Vide LIBERALIS.)

LARGŪS, ā, ūm. [*Pro abundanti.*] Abundant. SYN. Largus imber. O. Fons. Lr. Ignis. H. Largæ opes. M. Meſſes. O. Largus animo. Tac. Largus opum. V. Largus donare. H. PHR. Largo pubeſcit vinea fœtu. V. Largos effundere ſectus. V. Largā luce repletus. Lr. Largo diem celebrare mero. O. Largæ fluminis undæ. Lr. Largos humeris infundere rores. V. Largior æther lumine veſtit. V. Qui largis juveneſcit herbis. (Equus.) H.

LARICINĀ, æ, f. PLI. *Refine.*

LARISSĀ, æ, f. *Nomen multarum civitatum: Alia enim eſt Theſſalica, à quā Lariffæus Achilles. V. Alia in Creta. Alia Trallibus. à quā Lariffæus Jupiter dictus eſt. Alia in Italiā.* PHR. Nec tam Lariffæ percuſſit campus optimæ Quam, &c. H.

LARIŪS, īi, [*Lacus Italiæ.*] Lago di como. PHR. Veronam veniat novi relinquens Comi mœnia lariumque litus. C.

LARIX, icis, f. [*Arbor Abietis affinis.*] Le Larix. PHR. Et larices fumoque gravem ſerpentibus urunt Abrotonum. L.

LĀRVĀ, æ, f. & Lārvæ, ārūm. Pla. [*Noxiæ inferorum umbræ.*] Spectre, lutin, eſprit follet. PHR. Hæc larvarum plena ſunt. Pla. Hæc tamen à vanis prodibat ineptia larviſ. U-F. Errabo ante tuas offecla larva domos. Ang.

LĀRVĀ. *Maſque.* EPIT. Mēdāx, fallāx, dōlōſā, lūdicrā, hōrrens, hōrridā, tērrificā, dēfōrmis. PHR. Nil illi larvā aut tragicis opus eſſe corhurnis. H. Oraque corticibus ſumunt horrenda cavatis. V.

LĀRVĀLIS, iē. PH. *Qui concerne les ſpēſtres.*

LĀRVĀTŪS, ā, ūm. Pla. [*Mente motus, & quaſi à larvis exterritus.*] Qui a l'eſprit troublé.

LĀRVĀTŪS. *Maſqué.* PHR. Diſſimulans Deum cornibus. Buch. Quæ dea ſuſpēdit falſā ſub imagine mentes. . . . Non fruſtra ludere falſis tentat imagini bus. . . . Et male diſſimulans toto ſe prodidit ore. Per mille illecebras quales Venus æmula poſcat Saut.

LĀSANUM, nī, n. [*Vaſculum quo ventris onus excipitur.*] Le pot de chambre, le baſſin. SYN. Mitrū lā, mātellā. Phr. X. Pueri laſanum portantes Oenophorumque. H.

LĀSCIVĒ, adv. LIV. *Laſcivement, avec moleſſe.*

LĀSCIVIĀ, æ, f. *Laſciveté, moleſſe, diſſolution.* EPIT. Mōllis, tūrpis, ſōrdidā, infāmis, inhōnēſtā, fugiendā. SYN. Lūxuriēs, mōllitēs, libidō, vōlūptās, pētūlantiā. PHR. Mater ſæva cupidinē. . . . Et laſciva licentia Finitis animum reddere amoribus. . . . Juber. H. Tenerique ſoror laſcivia riſū, Garruliſque

Jocique leves. Com. (Vide AMOR, CUPIDO.) LĀSCIVIŌ, īs, īvi, itūm, irē. *Folâtrer, badiner, être porté au plaifir.* SYN. Lūxuriōr, vel, lūdō, jōcōr, gēſtiō. PHR. Laſcivitque fugā. (Agnus) Laſcantiæ ubera quærit. O. Colludunt per prata greges, arque omne beato Flagrat amore nemus. Pol.

LĀSCIVŪS, ā, ūm, iōr, īſimūs. *Laſcif, diſſolu.* SYN. Libidinōſūs, mōllis, ſālāx, ĩmpūdicūs. SYN. Laſcivus amor. T. Diſcuſſus. Cl. Jocus. Plī. Laſciva ætas. H. Corpora, carmina. O. PHR. Laſciva eſt nobis pagina, vita proba eſt. M. Vide LIBIDINOSUS.)

LĀSCIVŪS. *Badin, folâtre.* PHR. Laſcivior hædo. O. SYN. Pētūlāns, prōcāx, prōtērvūs. *Qua vide ſuis locis.*

LĀSĒR, ēris, n. COL. [*Succus lāſēpitiī, virgulti herbidi.*] Sorte de benjoin. PHR. Lacerpiciſeris jacer cyrænis. C.

LĀSSEſCŌ, īs, ērē. N. Plī. [*Laſſum fieri.*] Se laſſer. LĀSſITŪDŌ, īnis, f. CIC. *Laſſitude, fatigue.*

LĀSSŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. A. *Laſſer, fatiguer.* SYN. Fātīgō, frāngō, cōſficiō. PHR. Nec mihi quærenti ſpatioſam fallere noctem, Laſſaret viduas pendula tela manus. O. Supplicibus dominum laſſare libellis. M. Calamo laſſavimus artus. O. Brachia laſſat aquis. O. Me labor inſolitus laſſaverat. O. In molli ne quicquam laſſor arenā. O. Laſſatus necdum ſatiatus. J. Laſſata ſequendo. O.

LĀSSŪS, & LĀSSŪLŪS, ā, ūm. dim. *Laſ, fatigué, haraſſé.* SYN. Fātīgātūs, feſſūs, dēfeſūs, lāſātūs, cōſectūs lābōrē, viā, &c. Lānguēs, lānguīdūs. SYN. Laſſus amore. O. Opere. Pla. De viā. Pla. Laſſus viam. O. Laſſus animus. Ter. Laſſæ aures. H. Laſſa humus, lumina. O. Laſſus ſtomachus. H. Affoibli. Laſſæ res. O. *Adverſité.* PHR. At nondum eſt talos mittere laſſa manus. Pr. Hic puer & ſtudio Venandi laſſus & æſtu. O. Erravitne viā, ſeu laſſa reſedit. V. Laſſique petit ſolatia rebus. O. Laſſulæ nimio è labore. C. Accipit hæc feſſos tuto placidiſſima portu. V. Feſſum ætate parentem. V. In mare laſſatis volucris vaga dicitur alis. O. Sic modus laſſo maris & viarum militiæque. H. Longāque feſſum militiā latuſ. H. Sed feſſa labat mihi pondere cervix; Et tremefacta cadunt ſuccifo poplite membra Feſſumque caput ſe ferre recuſat. Rapido feſſis meſſoribus æſtu. V. Laſſulus æſtu Quærit ubi jaceat molle reclinis Amor. Saut.

LĀTĒ, iūs, īſimē, adv. *An large.* PHR. Latē viſtrices catervæ. H. Effuſum latē mare. H. Longē latēque remotus à vulgo. H. Lucus latē ſacer. V. Latē loca milite complent. V. Latē patens, latē ſparſus. O. Latē vagari, loqui. Cic. Diſcedere. V. Latius audiri. Tac.

LĀTĒBRĀ, æ, f. *Cache, caverne.* f. m. *Antre.* EPIT. Tēctā, cāvā, cūrṽā, cēcā, ābditā, rēmōtā, nīgrā, ſquallidā, ſilēns, obſcūrā, calīgāns, rēconditā, ōcūltā, ābſtrūſā, inhōſpitā, īnvīā, dēvīā, īgnōtā. SYN. Spēcūs, āntſrūm, cāvērū, lātībūlūm. Lātēbrōſā, tēctā dōmūs. PHR. Hic juvenem in latebris averſum à lumine Nympha Collocat. V. Curvis fruſtra deſenſa latebris. V. Tum latebras animæ pectus mucrone reſolvit. V. Effoſis ſi vera eſt fama latebris Sub terrā fodere larem. V. Secant vulnus relique latebram Reſcindunt. V. Quærirat obſcuros vita maligna locos. C. Sed nunquam oblita decoris Obſcœ-

nam latebram pietas ignava requirit. *Cl.* Densæ penetrans umbracula sylvæ.

LÂTEBRÆ animorum. *Metaph. Cic. Les secrets replis du cœur.* (Vide DISSIMULATIO.)

LÂTEBRICŌLĀ, æ. f. *PLA. Qui se tient caché.*

LÂTEBRŌSE adv. *En cachette.* *SYN.* Clām, ōccūltrē.

LÂTEBRŌSUS, ā, ūm. *Caché, ou propre à se cacher.*

latebrosa nox, saxa. *O. Via. Cic. Latebrosa frondes. Cl.* Latebrosus locus ad equites tegendos. *Liv.*

PHR. Cui domus & dulces latebrosi in pumice nidi.

V. Eripuit latebrosas hostibus Alpes. *O.*

LÂTENTĒR adv. *M. En cachette.*

LÂTEŌ, ēs, tūt, ērē. & *Lâtŏ*, ās, ārē. *freq. & Lâtēcŏ*, īs, ērē. *Col. N. Se cacher. SYN.* Abscōndŏr, ābdŏr.

PHR. Latet Anguis in herbā. *V.* Stat lumine clauso, Ridendum revoluta caput, creditque latere

Quæ non ipsa videt. *Cl.* Tu post correcta latebas. *V.* Latet arbore opacā. *V.* Secretā in fede latentem. *V.*

Sub præsepibus. . . Vipera delituit ælumque exterrita fugit. *V.* Obscurus in ulvā Delitui dum vela darent. *V.*

Aut hoc inclusi ligno occultantur Achivi. *V.* Se post correcta tegebat. *V.* Aut lepori qui vepre latens &c. Spreta latet sylvis; pudibundaque frondibus

ora Protegit *O.* Sylvasque & sicubi concava furim Saxa petunt *V.* Latuit rupis exesæ specu. *S.*

Post magna latere sepulchra. *H.* Nunquid apud Partos Armeniosque, latet. *M.* Aut aliquis latet error. *V.*

Latet sub classibus æquor. *V.* Ut vastis jaceas tenebris celabere nunquam. *I.* Aper latitans fruticeto. *H.*

LÂTERE être inconnu. *SYNT.* Latet causā. *Col.* Latet mihi. *Lr.* Me. *O. PHA.* Nec latuere doli fratrem

Junonis & iræ. *V.* Tu mihi causā lates. *L.* Res latuit patrem. *O.* Quæ latuere prius. *O.* Latentis ecce fortunæ impetu. *S.*

Celabitur author. *I.* Obruta virtus paupertate latet. *Cl.*

LATER, ēris. & **LÂTERCŪLŪS**, li. m. dim. *PLI.* [Terra in lapidem durata.] *Une brique. EPITH.* Cōctilis, dūrus dūratūs, planūs, cōncāvus, cāvūs. *SYNT.* Urbs ē latere confecta. *Cic.* Laterem coquere, ducere. *Vit.*

Nec latere cōcto quo Semiramis &c. *M.* Laterem lavare. *Ter.* [I ro operam ludere.] *Perdre son temps.*

LÂTERĀLIS, ālē. *PLI.* De côté, au côté.

LÂTERĀRIĀ, æ. f. *PLI.* [Ubi coquantur lateres.] *Tuilerie. Lâtērārīus*, ii. m. *PLI.* *Tuillier. Lâtērārīus.*

Vit. & Lâtērītūs, ā, ūm. *PLI.* *De tuile, de brique.*

LÂTERNĀ, æ. f. *Lanterne. fanal. PHR.* Dux laterna viæ clausis feror aurea flammis, & tuta es gremio parva lucerna meo. *M.* (Vide LAMPAS. FAX.)

LÂTERNĀRIŪS, ii. m. *Cic.* *Qui porte une lanterne.*

LÂTERŪNCŪLI, ōrūm. m. *S. Danes de damier. Pices du jeu d'Echecs. Lâtērŭncŭlārīā tībŭlā. SEN.*

Damier, Echiquier. (Vide ABACUS, SCACHIA.)

LÂTEX, īcīs. m. [Quidquid liquidum est.] *Liqueur. PHR.* Laticeque lyxum. *V.* Palladios latices. *O. i. oleum.*

Amarum Absynthi laticem. *Lr.* Exultant æstu latices, furit intus aqua vis. *V.* Securos latices & longa obli-

via potant. *V.* Ventis latices durantibus, Ister Congelat. *O.*

LÂTIALIS & **LÂTIARIS**, rē. [Quod ex latio est.] *Latin. Latialis Jupiter. Cic.* (Vide LATINUS.)

LÂTIBŪLŪM, li. n. *Cic. Cachette. PHR.* Adire omnia latibula. *C.* Hiantia inter latibula exesi specūs. *H.*

(Vide LATEBRA.)

LÂTICLAVIĀ TŪNICĀ. *Val. Max. & Lātūs clāvūs*

lātī clāvī. m. [Vestis Senatoria purpureā, à texturā & similitudine capitis clavorum dicta.] *Robe de Sénateur, bordée d'une bande de gros boutons d'or ou de pourpre.*

PHR. Et latum demisit pectore clavum. *H.* Et lato variata mappo clavo. *M.* Induiturque humeris cum lato purpura clavo. *O.* Latum clavum à Casare obtinui.

PLI. i. Senatoriam dignitatem.

LÂTICLAVIŪS, ii. m. *Sue.* [Senator à veste dictus.] *Sénateur,*

LÂTIFŌLIŪS, ā, ūm. *PLI.* *Qui a les feuilles larges.*

LÂTIFUNDIŪM, ii. n. *Var.* [Fundus latus & amplus.] *Fond de terre de grande étendue.*

LÂTINÆ, ārūm. f. *Cic.* [Latii festa in honorem Jovis latialis.] *Les fêtes du Latium.*

LÂTINĒ adv. *En Latin, à la manière des Latins. SYNT.* Latine scire, loqui. *Cic.* Latine reddere. *Cic. Traduire. PHR.* Si qua videbuntur chartis tibi lector in istis, Sive obscura nimis, sive latina parum. *M.* Latina voce loqui. *O.* Qui me Romano compulit ore loqui.

Sant. Quotquot amant latia grande sonare tubā. *Sant.*

LÂTINI, ōrūm. *V.* [Latii populi.] *Les Latins.*

LÂTINITAS, āris. f. *Cic.* *La latinité, la langue latine. PHR.* Deserimur latiosque premit nox alta poetas: Nullus honos latis gratia nulla modis. *Sant.*

Post habuit francis verba latina sonis. *Sant.* Aufonia sic crevit gloria linguæ. *Sant.* Amissos flebat linguæ latialis honores Roma. *Sant.*

LÂTINŪS, & **LÂTIŪS**, ā, ūm. & **LÂTINIENSIS**, sē. *Cic.* *Latin, qui est du Latium. SYNT.* Latinum carmen. *H.* Latina fides. *H.* Latina lingua. *Cic.* Vox *O.*

Verbis latinis miscere Græca. *H.* Genus unde latinum Albanique patres. *V.* Gens latia, latii agri. *O.*

LÂTINŪS, nī. *Latii rex, quo tempore Æneas in Italiam venit. PHR.* Rex arva latinus & urbes Jam senior longā placidas in pace regebat. Hunc Fauno & nympha genitum laurente Maricā accipimus. . . Sola domum & tantas servabat filia sedes. (*Lavinia.*) *V.*

LÂTIŌ, ōnis. f. *Cic.* [Ferendi actus.] *L'action de porter. Latio suffragii. PLI.* (Vide FERŌ.)

LÂTITATIŌ, ōnis. f. *Quin.* *L'action de se cacher.* (Vide LATEO.)

LÂTITUDŌ, īnis. f. *Largeur, étendue. Latitudo possessionum, verborum. Cic.*

LÂTIUM, ii. n. (*Italia pars, quæ dicta est latium terra, latente deo (Saturno) O.* Latiumque vocari Maluit, his quoniam latuisset tutus in oris. *V.*) *Le latium, le país latin, la campagne de Rome.* (Vide ITALIA.)

LÂTŌMIÆ, vel **LÂTŌMIÆ**, ārūm. f. *Cic.* [Lapidicina.] *Carriere. f.*

LÂTONĀ, æ. f. *Cai filia Jovi dilecta à quo Apollinem & Dianam peperit. Genitam Titanida Cæo Latonam. . . cui maxima quondam Exiguam sedem paritura terra negavit? Nec cælo, nec humo, nec aquis Dea vestra recepta Exul erat mundo, donec miserrata vagantem. . . . Instabilemque locum Delos dedit, illa duorum, (Apollinis & Diana) Facta parens: O. EPIT. Titāniā, gēmillipārā, pulchrā, formosā. SYN. Filia Cei. O. Titānis, titāniā. PHR.*

Magna gemellipare venerantur numima divæ. *O.* Latonamque supremo Dilectam penitus Jovi. *H.*

LÂTOIS, īdis, & īdōs. f. [Diana latonæ filia.] *Diane. PHR.* Timeo saxa latoïdos iram. *O.*

LÂTONIGĒNĀ, æ. m. f. *Nomen Apollinis & Diana.*

- PHR. Et date latonæ latonigenisque duobus. O.
LATONIUS, & **LATOUS**, ā, ūm. De latone. PHR. Latonia proles. O Delos V. Velox latonia. St. i. Diana. Frui paratis & valido mihi Latoe (Apollo) Dones. H.
LATOR, oris m. Sue. [Pro bajulo.] *Porteur*. (Vide FERRO, FERRE HUMERIS) lator legis. Cic. *Legislator*. Lator suffragii. Cic. *qui donne*.
LATRATOR, ōris m. *Qui abboie comme un chien*. PHR. Omnigenumque Deūm monstra, & latrator Anubis. V.
LATRATUS, ūs m. *Abboiement*. EPITH. Vastus, clārus, vigil, rāucus, dirus, sāvus, hōrēndus, hōribilis, tēribilis, cāninus, vāgus, clāmōsus, argūtus. PHR. Vigilique rapaces Latratu terrere lupos. Cl. Venator cursu canis & latratibus instat. V. Ceruo claris latratibus actus. O. Venator dumeta vagis latratibus implet. Sil. Sævique canum latratu in auras. V. Diris acuens latratibus iras. Mant. Latratu signa dederunt. O. Intonat latratu ingenti. Col. Remugit nemus latratu. S. Turbat latratibus Apros. V.
LATRINA, æ. f. [A lateo, locus ad exonerandum ventrem.] *Latrine, retrait, garde robe*. EPITH. Fœdā, tūrpis, olēns, olidā, immundā. PHR. Immundis quæcumque vomit latrina cloacis. Cl.
LATRO, ās, āvi, ātūm, ārē. *Abboier, japper*. SYN. Allatrō. Latratibus instō. Latratū tollō, dō. Latratibus aurās impleō, mīscō. PHR. Et hylax in limine latrat. V. Multum latrante lyciscā. V. Cerberus hac ingens latratu regna trifauci personat. V. Cervinam pellem latravit in aulā. H. Canem objurgabat qui senem contra latrans. Ph.
LATRARE. *Metaph.* [pro diēctare, vōciferari.] *Clabauder, crier*. PHR. Rumperis & latras magnorum maxime regum. H. Cui dat latratos obvia turba cibos. M. i. mendicatos. Nil aliud sibi naturam latrare nisi ut &c. Lr. Latrantia undique bella. Cl. Latrantem stomachum lenire. H. *Metaph.*
LATRARE aliquem [pro conviciari,] *investiver contre*. PHR. Si quis Opprobriis dignum latraverit integer ipse. H. Adlatres licet usque nos & usque Et gannitibus improbis lacescas. M. Scit cui latretur. O.
LATRO, ōnis, & **LATRUNCULUS**, li. m. dim. Cic. *Larron, voleur*. PHR. Ut jugulent homines surgunt de nocte latrones. I. Tutus ab infestis larronibus. H. (Vide FUR.)
LATRO. *Pla.* [Quasi latero, sātēllēs.] *Garde du corps*. I. latrocinarī. *Pla.* *Etre garde du corps*.
LATROCINUM. *Pla.* pro militiā. *L'art militaire, Guerre*.
LATROCINIUM, ti. n. Cic. & **LATROCINATIO**, ōnis. f. *PLI. Vol, brigandage*. PHR. Cum dicas esse pares res Furta latrocinii, & magnis parva minis. H. (Vide FURTUM.)
LATROCINOR; āris, ātus sūm, ārī. Cic. *Voler, dérober*. (Vide FUROR.)
LATRONES. ūm m. *Pla.* [Figura buxea eburnea &c. quibus luditur, geminā quasi acie utrinque directā.] *Echecs pour jouer*.
LATRUNCULI, ōrūm m. *Sen. Pieces du jeu d'Echecs*. PHR. Sive latrocinii sub imagine calculus ibit. O. Infidioforum si ludis bella latronum. M. (Vide SCACH A.)
LATUS, ā, ūm. *Large, de grande étendue*. SYN. Am-

- plūs, spātiosūs, vāstūs, extēnsūs, diffūsus, lātē fūsus. SYN. Latum æquor. H. Flumen. V. Regnum, pectus. O. PHR. Ingentem lato dedit ore fenestram. V. Latis audax Hispania terris. T. Lataque plus parvis vela roris habent. O. Hæc ego vasta dabo, & lato se fuisse ducam. V. Tortilis in latum buccina. O. Pectore latus. M.
LATUS, ā, ūm [A feror.] *Porté*. (Vide FERRO.)
LATUS, ēris, & **LATUSCULUM**, li. n. dim. *Le côté*. EPITH. Dextrūm, sinistrūm, mollē, tēnērūm, nūvēm, fortē, validūm, firmūm, invālidūm. PHR. Laterum dolor. H. Tum longo nullus lateri modus. V. de Bove. Ille latus niveum molli fultus Hyacintho. V. Laterique accommodat ense. V. Tum longo nullus lateri modus. V. De Bove. Procubuit tenerasque latus submisit in herbas. O. Latera ardua tinxit. V. Nec leviūs laterum tabulæ feriuntur ab undis. O. Ne lanceum latusculum manusque molicellas &c. C. Latuscula speculorum. Lr.
LATUS per trans. [pro robore, virtutibus.] *La force*. PHR. Lateribus & lacertis nobilitatus. Cic. Latus patiens laboris. *Quin*.
LATUS rei cuiusque. *Le côté*. PHR. Exesi latere in montis. V. Latus campi. O.
LATUS [caus. de exercitu.] *Aile, flanc d'armée*. (Vide ACIES, ACIEI CORNUA.)
LATUSCLAVUS, vi, m. *PLI.* (Vide LATICLAVIA)
LAVACRUM, cri. n. *Bain*. PHR. Avidus splendere lavacris. Cl.
LAVATIO, ōnis. *Var. Le bain*. PHR. *baaignoire*. (Vide BALNEUM, LAVARI)
LAVATOR, ōris m. *CEL. Baigneur*.
LAVATRIX, icis. f. *Liv. Lavandiere, blanchisseuse*. (Vide LAVO.)
LAUDABILIS, ilē. *Loüable, digne de louange*. SYN. Laudandus, cēlēbrandus, mēmōrābilis, hōnōrāndus, illūstris, ēgrēgius. PHR. Laude canendus. Stā. Illustri celebratus laude. Cic. Naturā fieret laudabile carmen an arte. H. Nil magnæ laudis egentes. V. Multi lydia nominis. H. Romanā vigui clarior Iliā. H. Laus vera & humili sæpe contingit viro. Non nisi potenti falsa. S. Te fama levat terris sublimis. Pr. Omnis Cæsareo cedat labor amphitheatro: Unum pro cunctis fama loquatur opus. M. Et puer ipse fuit cantari dignus. V. Etsi nullum memorabile nomen Fæmineâ in pœnâ est; nec habet victoria laudem. V. Id laudabile opus Divūm. Lr. Plenum laudis opus, cunctis memorabile terris. O. Res antiquæ laudis. V. Formæquæ laudatissima dote. O.
LAUDABILITER, adv. Cic. *Avec louange. Avec éloge*.
LAUDATIO, ōnis f. Cic. *Eloge, panegyrique*. Laudatio funebris. *Quin. Oraison funebre*. (Vide LAUS.)
LAUDATIVUS, ā, ūm. *Quin. Qui concerne les Eloges*.
LAUDATOR, ōris m. Cic. *Qui loue, panegeriste*. PHR. Derisor verò plus laudatore movetur. H. Munificus laudis, sed non es prodigus auri. Cl. non ego sum satis ad tantæ præconia laudis. H. Est tibi qui possit magnis se adjungere rebus Valgius. æterno propior non alter Homero. T. Laudatrix Venus est infidiosa mihi. O.
LAUDŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Loüer*. SYN. Cēlēbrō. prædicō. Lāudibus effēro, ōnō, tollō, afficiō. PHR. Quibus

Quibus cælo te laudibus æquem. Justitiæne prius mirer belline labores. *V.* Conanti per laudes ire tuorum. *O.* Speciem Saturnia Juno, Quamquam invita, probat. *O.* Te celebrant alii, quanto decet ore, tuasque Ingenio laudes ubiorem canunt. *O.* Convenientque tuas cupidi componere laudes Undique, quique canent victo pede, quique soluto. *T.* Non te deficient nostræ memorare Camenæ. *T.* Laus magna tibi tribuetur. *C.* At non per dubias errant mea carmina laudes; Nam bellis experta cano: testis mihi victa, &c. *T.* Equidem si cæmen in unum Tantarum sperem cumulos adolvere rerum, Promptius imponam glaciali Pelion Ossæ: Si partem tacuisse velim, quodcumque relinquam, Majus erit: veteres actus, primamque juventutem Prosequar, ad sese mentem præstantia ducunt. Narrem justitiam, resplendet gloria Martis. Armati referam vires, plus egit inermis: Quod floret Latium, Latio quod reddita servit Africa, vicinum quod nescit Iberia Maurum, Tuta quod imbellem miratur Gallia Rhenum. An gelidam Thracem, decertatosque labores, Hebro teste canam? magnum mihi panditur æquor, Ipsaque Pierios lassant proclivia currus Laudibus innumeris. *Cl.* Pudor est decora alta silere; Et laudare timor. *Rue.* Et quanta tuis (*ô Romæ*) facundia pollet Ingeniis, nostro dignum sonet ore parentem. *Cl.* Nec sum animi dubius verbis ea vincere magnum Quam sit. *V.* Omnia post obitum fingit majora vetustas. Major ab exequiis nomen in ora venit. *Pr.* Qualem commendes etiam atque etiam aspice, ne mox Incutiant aliena tibi peccata pudorem. *H.* Sublime ferent ad sidera nomen. *V.* Tuos celebrabit honores. *V.* Quis Martem tunicâ rectum adamantinâ Dignè scripserit. *H.* Vos quoque qui fortes animas, belloque peremptas Laudibus in longum vates demittitis ævum. *L.* Annalibus addent. *T.* In tua centenas aptent præconia voces. *Cl.* Daphninque tuum tollemus ad astra. *V.* Quisque suam (*uxorem*) laudat, studiis certamina crescunt. *O.* Numerosâ laude Senatus Excipit; & meritis reddit tibi curia voces. *L.* Victorque virum volitare per ora. *V.* Fluctuque magis mobile vulgus Aurâ tumidum tollit inani. *S.* Laudatur ab his, culpatur ab illis. *H.* Laudes egregii dicere Cæsaris. *H.* Non ego te meis Chartis inornatum sileri, Tôtve tuos patiar labores. *H.* Laudato ingentia rura, Exiguum colito. *V.* Cogite Concilium, & pacem laudate sedentes. *V.* Otium & oppidi Laudat rura sui. *H.* Si ad vitulum Spectes nihil est quod pocula laudes. *V.* En erit ut liceat totum mihi ferre per orbem Sola Sophocleæ tua carmina digna cothurno. *V.* Palladis urbem Carmine perpetuo celebrare. *H.* Aptum dicet equis Argos. *H.* Vos Tempe totidem tollite laudibus. *H.* Est laudanda voluntas. *O.* Laudando concipit ignem. *O. i. Simulata laudatione impropèrando.* Numquam ita magnificè quidquam dicam, id virtus quin superet tua. *Ter.*

LAUDARE *se.* *PHR.* Ipse ego libtorum video delicta merorum Cum sua plus justò carmina quisque probet. *O.* Est rerum cunctis tutela suarum. *V. F.* Respice quod non es. . . . Tecum habita & noris quàm sit tibi curra supellex. *P.* Nec tua laudabis studia, aut aliena reprendes. *H.* Proavos & regia nomina jactas. *O.* Quod bene te jactes & fortia facta loquaris. *O.* Si prædicat suas pugnas, de illius ore fiunt sordidæ. *Plæ.*

LAVERNÆ, æ. *f. H.* Latronum dea ita dicta quòd in obscuris ejus templi locis convenirent latrones, ac furta inter se dividerent. *PHR.* Labra movet metuens audiri: pulchra laverna Da mihi fallere, da justum sanctumque videri; Noctem peccatis & fraudibus obijce nubem. *H.*

LAVINIA. Filia Latini regis & Amata. *Æneæ nupsit post devictum Turnum qui in Æneam & Latinum arma susceperat Lavinia causâ.* *PHR.* Vicisti & victum tendere palmas Ausonii videre, tua est Lavinia conjux. *V.* Exulibusque datur ducenda Lavinia Teucris. *V.*

LÄVÖ, äs, ävi, ätüm, äre. & Lävö, is, Lävi, lö-tüm, & Lätüm, ère. *A.* Laver, arrosfer. *SYN.* Abläö. Äquäs elüö, tērgö, pūrgö, itrigö, spārgö. *PHR.* Peçtebarque ferum puroque in fonte lavabat. *V.* Luminis effossi fluidum lavit inde cruorem. *V.* Tirrenoque Boyes in flumine lavit Iberas. *V.* Cruore rubros obstetrix pannos lavat. *H.* Et dominum lavit moriens captiva cruentum. *Pr.* Fluvii pecus omne magistri Perfundunt. *V.* Qui rore puro Castalie lavit crines solutos. *H.* Corpusque lavant frigentis & ungunt. *V.* Corpusque recenti spargit aquâ. *V.* Oraque susceptâ mane laventur aquâ. *O.* Subde caput, corpusque simul, simul elue crimen. *O.* Qui caput & stomachum supponere fontibus audent. *H.* Caput undie spargere. *L.* Mala dulci vino lavere. *H.* Proluvie largâ lavere humida saxa. *Lr.* Lacrymis vultum lavere profusis. *O.* Vino bibulam lavere favillam. *V.* Lavit improba teter Ora cruor. *V.* membra lavabis aquâ. *O.*

LÄVÄRE manus. *PHR.* Manus perluit unda. *O.* Manibus liquidos dant ordine fontes. *V.* Dant famuli manibus lymphas. *V.* Manibusque ministrat Nilias crySTALLUS aquas. *L.* Ipse manus haustâ victrices abluit undâ. *P.* Ora manusque tuâ lavimus Feronia lymphâ. *O.*

LÄVARI. *Se baigner, prendre le bain.* *PHR.* Dumque ibi perluitur solitâ Titania lymphâ. *O.* Non ego nostros Abluere hic artus, lassataque membra parabam; Sed relevare sitim. *O.* Nuda superfusus tingamus corpora lymphis. *O.* Donec me flumine puro Abluero. *V.* Recingor, Molliaque impono Salici velamina curvæ Nudaque mergor aquis. *O.* Hic dea sylvarum venatu fessa solebat Virgineos artus liquido perfundere rores. *O.* Gelidâ cum perluor undâ. *H.* Bis flumine corpora tingat. *O.* Simul unctos Tyberinis humeros lavit in undis. *H.* Dic corpus propter fluviali spargere lymphâ. *V.* Certatim largos humeris infundere rores. . . Et studio incassum videas gestire lavandi. *V.* Ast ubi me fessum sol acrior ire lavatum Admonuit. *H.* (*Vide BALNEUM.*)

LAURENTIÄ, æ. Romuli & Remi nutritrix uxor Faustuli. *PHR.* Non ego te tantæ nutritrix Laurentia genitis; Nec taceam vestras Faustule pauper opes. *O.*

LAURENTALIÄ, örüm. Festum in honorem ejus Laurentie. *PHR.* Vester honos veniet cum Laurentalia dicam: Acceptus genis illa December habet. *O.*

LAURÆATÜS, ä, üm. Crc. Orné, couronné de laurier. (*Vide LAURUS.*)

LAURËA, LAURËÖLÄ. (*Vide LAURUS.*)

LAURENTUM, i. n. Latii civitas à Laureâ sylvâ denominata. Hinc Laurëns, entis. Laurentis regia Picci. *V.* Laurentia arva. *P.*

LAURĒTUM, tī. n. *Plī.*] Locus Lauris confitus.] *Un bois de laurier.*

LAURĒUS, & LAURINŪS, ā, ūm. *SYNT.* De laurier. Laureæ ferta. O. Corona. *Liv.* aureus ramus. *Plī.* Laurina folia. *Plī.*

LAURICES, īcūm. m. [Leporum, quos cuniculos appellant, fortis ventre exectos vel uberibus ablatis laurices vocant, *nīc plī.*] *Petits lapereaux.*

LAURICOMŪS, ā, ūm. *Dont la cime est couverte de lauriers.* Lauricomi montes. *Lr.*

LAURIFĒR, & LAURIGĒR, ā, ūm. *Orné, couvert de laurier.* *PHR.* Laurigeros ageres cum læta triumphos. *M.* Lauriferos nullo comitetur vulnere currus. *L.* Laurigero sacrata palatia Phœbo. *O.*

LAURŪS, tī. f. & LAURĒĀ, ā. [Arbor Apollini sacra.] *Laurier.* m. (Vide DAPHNĒ.) Arbor eris certè, dixit, (*Apollo*) mea : semper habebunt Te coma, te citharæ, te nostræ laure pharetræ. Tu ducibus lætis aderis, cum læta triumphum. Vox canet, & longas visent Capitolia pompas. Postibus augustis eadem fidissima custos, Ante fores stabis, mediamque tuebere quercum. Utque meum intonsis caput est juvenile capillis, Tu quoque perpetuos semper gere frondis honores. O. Tu sacros Phœbi tripodas, tu sydera sentis, Et casus aperis rerum præfaga futuros. . . . Accendis bellantum animos te Cynthius ipse, Te Musæ, vatesque sacri optavere coronam. *Rap. EPITH.* Virēns, viridis, viridans, Apollinēā, Phæbēā, Apollināris, Parnassīā, Aoniā, Pieriā, Delphicā, victricē, triumphālīs, festā, supērbī. Innubī, virgō, castī, pūrā (*à Daphnē*) bacciferā, odorā, redolēns, opacā, frondosā, crepitāns. *PHR.* Et lauri baccas Oleamque. *V.* Laurus . . . sacra comam. *V.* Nec Myrthus vincet Corylos, nec laurea Phœbi. *V.* Inter odoratum lauri nemus. *V.* Quæ Delphicorum filia montium, Cælo tonantem non metuis Jovem ; Dum saxa dum terras caduco Sospite te feriuntur igni. Nec Fagus & innuba laurus. *O.* Lauro devinctus agresti. *T.* Rectā proceras stipite lauros. *C.* Castā redimitus tempora lauro. *T.* Tum spissa ramis laurea servidos. Excludet æstus. *H.* Venturi præscia laurus. *Cl.* Amara baccis laurus. *S.* Appositā velatur janua lauro. *O.* Laurus inoffenso frondis honore viget. *Rua.* Floret odoratis laurus pulcherrima baccis Nobilis æternæ cui gloria frondis obumbrat. *Rap.* Littora faridicas attollunt delia lauros. *Cl.* Gratissima laurea Phœbo. *V.*

LAURŪS, LAURĒĀ, & LAURĒOLA, ā. f. *Cic.* [Corona laurea.] *Couronne de laurier.* *PHR.* Pura novum vati laurea molli iter. *Pr.* Et mihi Delphicā Lauro cinge volens Melpomene comam. *H.* Laureā donandus Apollinari. *H.* Tempora Phœbeā lauro cingentur. *O.* Cingor Apollinēā victricia tempora lauro. *O.* Hanc siue tempora circum. Inter victrices hederam tibi serpere lauros. *V.* Ire triumphales circum mea tempora lauri. *Uicimus.* At te victrices lauros Messala gerentem. *T.* Quæ datur ex Daçis, laurea tota tua est. *O.*

LAUS, LAUDIS. f. *Loiange, gloire, estime.* *EPITH.* Clārā, insignis, illustris, splendīdā, inclŷtā, cēlēbris, ēgrēgiā, eximīā, pērēnnis, immōrtālīs, pērpetuā, pōstērā, vērā, bellicā, inclŷtā, modicā, blāndā, falsā, immēnsā, pōtēns. *SYN.* Glōriā, hōnōr, nōmēn, dēcūs, famā, prēcōniūm. *SYNT.*

Laude potens. *Pr.* Laudis hæres, æmulus. *O.* Laudes alicujus deterere. *H.* Laudi est. *H.* Assumere laudem, laudi. *Cic.* Laudem amittere. *Plī.* Laude florere. *Plī.* Certare. *V.* *PHR.* Totum quæ gloria compleat orbem. *O.* Nec vesta feretur fama levis. *V.* Semper honos, nomenque tuum laudesque manebunt. *V.* Heroum laudes & facta parentis. *V.* Nec Ganges, nec . . . laudibus Italiæ certent. *V.* Tantarum munere laudum, Cingite fronde comam. *V.* Partaque bellando gloria dulcis erit. *O.* Os populi meruisse. *P.* Crescit occulto velut arbor ævo fama Marcelli. *H.* Nomen Palamedis & inclyra famā Gloria. *V.* Tanta mea si te ceperunt tadia laudis. *V.* Suas nescire & à populo didicisse laudes. *Sarb.* Laudataque virtus Crescit, & immensum gloria calcar habet. *O.* Veritque in crimina laudem. *O.*

LAUDIS cūpidus. *Laudis amore tangi.* *PHR.* Lecta manus juvenum calucre cupidine laudis. *O.* Si nulla accendit tantarum gloria rerum ; Nec super ipse suā molitur laude laborem. *V.* Tantus amor laudum, tantæ est victoria curæ. *V.* Eximīæ laudis succensus amore. *V.* Tum magis atque magis blandis gaudere magistrī Laudibus. *V.* Vitamque volunt pro laude pacisci. *V.* Vincer amor patriæ laudumque immensa cupido. *V.* Non laudis amor, nec gloria cessit Pulsa retro. *V.* Exultantique haurit Corda pavor pulsans, laudumque arrecta cupido. *V.* Non ego cum scribo, si fortè quid aptius exit Laudari meruam, neque enim mihi cornea fibra est. *P.* Laudatas ostendit avis Junonia pennas : Si tacitus spectes, illa recondit opes. Quadrupedes, inter rapidi certamina cursus, Depexaque jubæ plausaque colla juvant. *O.* Usque adeone Scire tuum nihil est, nisi te scire hoc sciat alter. At pulchrum est digito monstrari, & dici, hic est. *P.* Nunc quoque jam nimium gaudens popularibus auris. *V.* Non tua majorum contenta est gloria famā ; Sed generis præcos contendit vincere honores. *T.* Animus laudis avarus. *H.* Laudis spes magna percussit cor. *Lr.* Laudisque cupidine tactus. *O.* Non parvas animo dat gloria vires, & facunda facit pectora laudis amor. *O.*

LAUDEM mereri. *V.* Afferere sibi. *O.* Colligere. *Cic.* Habere de aliquo. *Cic.* *PHR.* Primam merui qui laude coronam. *V.* Vitavi denique culpam ; Non laudem merui. *H.* Mihi cætera laudem. Facta ferent. *V.* Et nos aliquod nomenque decusque Gessimus. *V.* Egregiam verò laudem, & spolia ampla refertis. *V.* Tentanda via est, quā me quoque possim Tollere humo, victorque virum volitare per ora. *V.* An ut pervenias in ora vulgi. *C.* Sæpe venit magno fœnore tardus honor. *Pr.* Sunt hæc etiam sua præmia laudi. *V.* Hinc laudem fortes sperate coloni. *V.* Magnūque in nomen ituras. *V.* Quam laudem meruere, grave est audire modestis : Hanc alii spectent, his meruisse sat est. *Hofsch.* Omnia tentantem quā laus erat obvia. Punica se quantis attollet gloria rebus. *V.* A crimine fumere laudem. *V.* Factis ser ad æthera Trojana. *V.* Laudemque & optatum petactis. Imperiis decus arrogavit. *H.* Mihi facta ferent laudem. *V.* Hoc veluti virtute paratum. Speravit magnæ laudi fore. *H.*

LAUTE, ius, iisimē, adv. *Magnifiquement, somptueusement.* *SYN.* Lautē vestitus. *Pla.* lautē loqui. *Ter.* Diversari. *Cic.* Munus administrare. *Ter.*

LAUTIA, ōrum, n. *Liv.* [Munera quæ Romani

legatis exterarum nationum mittebant.] *Præsens que les Romains faisoient aux Ambassadeurs.*

LAUTITIA, æ, f. Cic. Magnificence, somptuosité.

LAUTUS, ã, ùm. [Pro loto.] *Lavé, baigné.* Lautus in undâ. St. Lautum te voluit occidere. Cic. i. *Post balneum.* Lautis mane senex manibus currebat. H.

LAUTUS. Pro eleganti, splendido, concinno, exculto poli, *délicat.* SYN. Homines lauti & urbani. Cic. Lautior servus. Cic. Lauti opera. Pl.

LAUTUS per transl. [Pro divitè, magnificè.] *Magnifique, somptueux.* SYN. Lauti culina. H. Lautus cibus. Ter. Lautum patrimonium, oppidum. Cic. Illa quidem. (Cæna.) Lauti est, dapibusque instructa superbis. M.

LAXAMENTUM, tî, n. Liv. *Repos, relache.* (Vide Quies, otium.)

LAXATIO, ònis, f. Vit. *Elargissement, vuide.*

LAXE, ius, iſsimè, adv. *An large, spatieusement.* SYN. Laxe distare, pererrare. Pl.

LAXITAS, atis, f. Cic. *Etendue, largeur.* SYN. Laxitas domûs. Cic. Viarum. Col. Laxitas animi. SYN. Abbatement.

LAXO, as, avi, atum, atè. *A. Elargir, ouvrir,* SYN. Extendè, diducò, pròtrahò, dilatò. *Synt.* Laxare form. Cic. Manipulos. Caf. Laxati à vinculis. Cic. Classis laxata. L. Laxatus aer. Quin. Laxant arva sinus. V. Corpora laxantur rugis. O. Die laxatur humus. O.

LAXARE. [Pro aperire, liberare, remittere, solvere.] *Lâcher, déliurer, dégager.* PHR. Quies laxaverat artus. V. Animalia somno Laxabant curas, & corda oblita laborum. V. Frænos laxat populo furenti. L. Munera Bacchi Laxarunt duram mentem. Sil. Laxata dolore fœmina. St. Curis laxatus. Cic. laxavit in otia curas. Cl. Laxare catenas. L. Laxat annona. Liv. *Pro imminuitur:* Excussosque jubet laxare rudentes. V. Et via vix tandem voci laxata dolore est. V. Placida laxarant membra quiete. V, l.

LAXARE. [Pro producere, extendere.] *Prolonger.* PHR. Laxare tempus fugæ. Sen. Innumeros ferrum laxatur in usus. St.

LAXUS, a, um, ior, iſsimus. *Large, ample, spacieux.* SYN. Amplius, vastus, latus. Phr. Ac primum laxos tenui de vimine circulos Cervici subnecte. V. Calceus laxus hæret in pede. H. Et cujus laxas arca flagellat opes. M. laxa dies, laxum tempus. Liv. *pro longo.*

LAXUS. [Pro molli, remisso, dissoluto.] *lâche, relâché, débandé.* SYN. Laxus arcus, funis. V. Amictus. O. Laxa janua. O. *Proaperta.* Laxa tunica. O. Laxissimas habenas amicitie habere. Cic. PHR. Se laxus ad auras Palmes agit, laxis per purum immissus habenis. V. Et premere & laxas sciret dare jussus habenas. V. laxo ferre sinu. H.

LEA, æ, f. & Læanâ, æ, f. *Lionne,* EPITH. (Vide Leo.) Phr. Fulva cervice Leana. V. Ipse fuit Libycæ præda cruenta Leæ. O. Venit ecce recenti. Cæde Leana Eoum spumantes oblita rictus. V. Nec te conceptum sæva Leana tulit. Pr. Ut Lea quæ... frangere morsu tela queat; sed prolis amor crudelia vincit Pectora, & in mediâ carulos circumspicit irâ. St. Utque fuit carulo lactante orbata Leana, Signaque nacta pedum sequitur quem non videt hostem. O.

LEANDER, & **LEANDRUS**, dñ. *Juvenis ex Abido urbe qui cum Herus puella amore captus, in oppositum litus transfretaret ad amicam, in Helleponto submersus est.* PHR. Si tibi tale fretum quondam Leandre fuisset. Non foret angustæ mors tua crimen aquæ. O. Phryxæi contemptor Ephebus Æquoris. St. Clamabat tumidis audax Leander in undis, Mergite me fluctus cum rediturus ero. M.

LEARCHUS. *Athamantis & Ino filius, quem furens pater. Deque sinu matris ridentem & parva Learchum Brachia tendentem rapit, & bis terque per auras Morte rotat fundæ; rigidoque infantia saxo discutit ora ferox, &c.* O. (Vide Ino.)

LĒBES, ætis, m. [Vas æneum.] *Chaudiere chaudron.* EPIT. Ahēnēs, ahēnūs, ænēs, fūlvūs, cūr-ūs, Dōdōnæus, ingēns, cāvūs, fūmāns, fervidūs. SYN. Ahēnūm. Phr. Viginti fulvos operoso ex ære lebetes. O. Tertia dona facit geminos ex ære lebetas. V. Magno cum flamma sonore Uirgea suggeritur costis undantis aheni. V.

LECTĒ, ius, iſsimè. *Var. Avec choix, avec discernement.*

LECTICĀ, æ, f. & **LECTICŪLĀ**, æ, f. *Litière, chaise à porteur.* EPIT. Fūlgēs, ebūrā, mōllis, lēnis, nūtiāns, piētā. PHR. Namque facit somnum clausula lectica fenestrâ. J. Dat tibi securos vilis lecticula somnos. M. lectica dormit resupinus eburâ. Mant. lecticâ gestare. H.

LECTICARIŪS, ii, m. *Suot.* [Qui lecticam defert.] *porteur de chaise.*

LECTICARIOLĀ, æ, f. [Lecticariorum amatrix.] *Une gourgandine.* PHR. Ancillariolum tua te vocat uxor, & ipsa lecticariola est, estis Alauda pares. M.

LECTIŌ, ōnis, f. Cic. *Choix, élite.* (Vide Lego, eligo.)

LECTIŌ. [Pro legendi actu.] *Lecture.* EPIT. Jūcūndā, grātā, assidūā, dūlcis, ūtilis. PHR. Quid te vana juvant miseræ ludibria chartæ; Hoc lege quod possis dicere jure meum est. M. Et quæ mox imitere legas; nec desinat unquam Tecum graja loqui, tecum romana vetustas: Antiquos evolve duces, afflucesce futuræ Militiæ; Latium retro te confer in avum. Libertas quæsitâ placet; mirabere Brutum. Perfidiam damnas; Merii fatiabere pennis, &c. Cl. Inter cunctæ leges, & percontabere doctos; Quâ ratione queas traducere leniter avum... Quid minuat curas, quid te tibi reddat amicum. H. Plurimos multivagæ lectionis insanabile cacoethes, & vesana prurigo tenet... Hi more nullo & lege obertantes libris, Ipsos in horas & studia mutant malè: Peregrini ubique, sistere usquam nescii, Olfacere gaudent cuncta, nil succi trahunt, Magnoque pretio comparant inscitiam. Com.

LECTISTERNIUM, ii, n. Liv. [Jovis epulum dicebatur; convivium enim in capitolio stratis tribus lectis apponebatur Jovi, Junoni, & Minervæ.] *Ceremonie de mettre dans le Capitole de petits lits de table, sur lesquels on posoit les images de Dieux.*

LECTISTERNIATOR, ōris, m. *Plâ.* [Qui lectum sternit.] *Celui qui avoit soin de faire les lits.*

LECTŌR, ōris, m. [Qui libros vël Epistolas legit.] *Lecteur, qui lit.* EPIT. Vigil, sēdūlus, stūdiōsus, fastiditūs, plācidūs, attēntūs, pērvigil, amīcūs. PHR. Laudatus abundè, Non fastiditus si tibi lector

erit. O. Nec tibi cessaret doctus benedicere lector. O. Non opus est nobis nimium lectore guloso. M. Contentus paucis lectoribus. M. Illa tuis beata libris; Tu lectore beatus es librorum. *Sarb.* Volve... regum annales Condæ & videbis Bellorum eventus varios, Martisque labores, Nilque tuâ dignum invidiâ: te iudice pallent Ingentes heroum animæ. *Sant.*

LECTŪS, tī. & **LECTŪLŪS**, hī, m. dim. *Epist.* Mollis, stratus, plūmēus, quētūs, placidus, nōcurnus, ignāvus, sēgnis, sōpōrifēr, divēs, fulgēns, pīctūs, purpurēus, aurātus, eburnēus, tēpidus, cālens, tēpens, humilis, paupēr, vīlis, jūgālis, gēnialis, fōciūs, lēgitimūs, cāstus, pudicūs, pūrus, altus, pēmissus. *Phr.* Lectus genialis in aulā est. *H.* Gemmantes primā fulgent testudine lecti. *M.* lectumque jugalem Quo perii. *V.* Socialia lecti Jura. O. Furtivi fœdera lecti. *T.* Lecti mollia strata. *Lr.* Tripes grabatus. *M.* Commixit lectum potus. *H.* Fulgentibus illic Surgunt strata thoris. *Cl.* Roseisque cubilia surgunt Floribus, & thalamos dotalis purpura velat. *Cl.* Non plumæ, non picta juvant me stragula, nec quæ Pavonis vario sponda colore nitet. *Sant.* Nec plumæ, nec stragula picta soporem... ducunt. *T.* Suaves expirans castus odores Lectulus. *C.* lucent genialibus altis Aurea fulcra toris. *V.* lectus plumæa congerie tumidus, *Apul.*

LECTUM Stēnērē. *Phr.* Nec mihi dum fulcro stēnatur lectus eburno. *Pr.* Purpureave tuum confternens veste cubile. *T.* In medio torus est de mollibus ulvis... Vestibus hunc velant, quas non nisi tempore festo Sternere consueverant. Sed & hæc vilisque vetusque vestis erat, lecto non indignanda saligno. O. Rubro ubi cocco Tincta super lectos canderet vestis eburnos. *H.*

LECTUM pētērē. *Phr.* Post ubi jam thalamis se composuere. *V.* Collapsaque membra Marmoreo referunt thalamo stratisque reponunt. *V.* Aulæis jam se regina superbis Auræ composuit spondā. *V.* Procu-buit seramque dedit per membra quietem. *V.* Ubi curata sopori Membra dedit. *H.* Jovis ascendere cubile. *V.* Et positus juxta secubueret toris. Collocat hunc stratis conchâ sardonide tinctis... Acclina-taque colla Mollibus in stratis tanquam sensura reponit. O. Incumbere fulcro. *Pr.* Quassus ab imposito corpore lectus. O.

IN LECTO IACERĒ. *Phr.* Desiderato acquiescimus lecto. *C.* Tum me confectum curis somnoque gravatum Infelix habuit thalamus. Pressitque jacentem Dulcis & alta quies. *V.* Tyrio quo fusus Honorius ostro, Carpebat teneros Mariâ cum conjuge somnos. *Cl.* Dixit & os impressa toro, &c. *V.* Ut gemmâ bibat, & Sarrano dormiat ostro. *V.* Et inter dura jaceret pernox infrato saxa cubili. *V.* Corpora curamus fessos sopor occupat artus. *V.* Mollibus in stratis huc versat & illuc Corpus iners.

LECTO surgere. *Phr.* Corripio è stratis corpus. *V.* Mollibus è stratis opera ad fabrilis surgit. *V.* Mollis furim decedere lecto. *T.* Membra levat sensum, vili demissa grabato. Aura rubescere prima Cœperat; exurgo. O. Somnos Excutiente metu, surgo. O. Molliter in mediam postquam mihi stertere lucem Attalici dederant aurea fulcra tori, surgo, &c. *Sant.* Croceum linquens Aurora cubile. *V.* Illi rupta quies:

attollit membra, thoroque Erigitur. *Ss.* Territus exurgit, fugit omnis inertia somni. O.

LECŪTHŪS, thī, m. *Cic.* [Ampulla olearia.] *Vase, buretto à huile.*

LEDĀ, æ. Uxor Tyndari regis Laconia quam ex Jovis in Cygnum versi congressu ova duo peperisse fabulantur, ex altero nati sunt Pollux, & Helena, ex altero castor & Clytemnestra. *Phr.* Dat mihi leda Jovem Cygno decepta parentem, Quæ falsam gremio credula fovit avem. O.

LEDÆŪS, ā, ūm. Ledæi fratres. O. Castor & pollux leda filii.

LEGALIS, alē. *Quin.* [Quod ad legem pertinet.] de la loi, legal.

LĒGATIŌ, ōis, f. *Cic.* Ambassado. *Phr.* Sic ubi mandatam juvit sacundia causam. O.

LĒGATŌR, ōris, m. *Sue.* Qui legue, qui fait un legs.

LĒGATŪM, tī, n. *Cic.* [Donatio testamento relicta.] Un legs. Legatum alicui scribere. *Plī.*

LĒGATŪS, tī, m. Ambassadeur. Et lēgātā, æ, f. *Cic.* Ambassadrice. *Syn.* Oratōr. *Phr.* Hinc ubi legari rediere, negata ferentes. O. Centum oratores augusti ad mœnia regis Ire jubet, ramis velatos Palladis omnes, Dona que ferre viro, pacemque exposcere Teucri. *V.* Legati responsa ferunt. *V.* Et ipsum, Quod perit ore meo, præsentem crede precari. O. Missi legati magnis de rebus. *H.* Toto lectos ex ordine mittit. *V.*

LĒGIFĒR, ērī, & Lēgīfātōr, ōis, m. Legislateur qui fait des loix. *Erīt.* Aequus, justus, sapiens, prudens, pius, solers, inclutus. *Syn.* legum minister, arbitër, interpretës, defensor. *Phr.* Legifera Cereri Phæboque, &c. *V.* Optavit Minos similes sibi legifer annos. O. Firmatur senium juris; præcamque resumptam Canitiem leges, emendanturque vetustæ, Acceduntque novæ. Talem sensere Solonem Res Pandionia. *Cl.* Primus qui legibus urbem Fundavit. *V.* Vetera ipsa retractans Jura, novas figit simulato numine leges, Instituitque novos ritus, nova sacra per urbes, Quæ servant feri ventura in sæcla nepotes. *Vida.* Qui mente sagaci Fraudibus implicitas leges multisque tenebris Eruit abstrusas. *Sant.* Patrias in publica commoda leges sancit. *Sant.*

LĒGIŌ, ōis, f. & Lēgīunculā, æ, f. *Liv.* [A legendo, seu eligendo.] Legion, regiment. *Syn.* Agmēn, acies, cohors phalanx, manus, cætervā. *Erīt.* Armata, armisōnā, æratā, hastatā, martiā, belligērā, pūgnāx, horrēndā, hostilis, fortis, potēns, mināx, tremēndā, vālidā. *Synt.* legiones instruere. *Liv.* Curare. *Tac.* legionum acies. *Tac.* *Phr.* Legio conferta manipulis. *Sil.* Quod mihi pareret legio humana tribuno. *H.* Legio sortita periculum. *V.* Cum longæ cohortes Explicuit legio, & campo stetit agmen aperto. *V.* Magis legionibus imperitare. *H.* (Vide ACIES.)

LĒGIONĀRIŪS, ā, ūm. *Cic.* [Quod ad legionem pertinet.] Legionaire, de legion, Legionarii milites. *Cal.* Legionarius centurio. *Plī.*

LĒGITIME, adv. *Cic.* Legitimement, selon les loix. Nubere legitime. *J.*

LĒGITIMŪS, ā, ūm. [Secundum leges.] Legitime, suivant les loix. *Syn.* Justus; æquus, rectus, debitus, meritus. *Syn.* Legitima conjux. O. Potestas. *Cic.* Hora. *Cic.* Legitimum jus. *Cic.* Impedimen-

rum. Cic. legitima ætas. Liv. *Æge competant.* Legitimi die s. Cic. *Delais ordonnés par les loix.* Legitimum poema. H. *Selon les regles.* PHR. Legitimo fœdere junctus amor O. Legitimâ fraudatur littera voce. O. Corpora legitimis imposuisse toris. V. Legitimumque sonum digitis callemus & aure. H.

LĒGŌ, ās, āvī, ātūm. ārē, A. [In legationem mittere.] *Deputer, envoyer en ambassade.* SYN. Dēlēgō, mītō. SYN. Legare ad aliquem. Cic. In Africam. Sal. Legare alicui. Pla. Legare famulum aliquo. C. (Vide LEGATUS.)

LĒGĀRĒ. [Pro legatum facere.] *Leguer, donner par testament.* SYN. Legare aliquid alicui. Cic. [Vide Do.] LĒGĀRĒ sibi aliquem. Cic. *Faire quelqu'un son Lieutenant.* LĒGĀRĒ. [Pro tribuere.] *Imputer, attribuer.* Fortunæ legavit adversa. Liv.

LĒGŌ, īs, lēgī, lēctūm, ērē, & LĒCTĪTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. A. freq. lire. SYN. Pērlēgō, vōlvō, ēvōlvō. PHR. Ut rudibus pueris monstratur littera primum Per faciem nomenque suum; tum ponitur usus; Tum conjuncta suis formatur syllaba nodis. Mani!. Ac simul heroum laudes & facta parentis Perlegere, & quæ sit poteris cognoscere virtus. V. Et quæ Mox imitere legas. Cl. Veterum volvens monumenta virorum. V. Detinuere oculos carmina nostra tuos. M. Sic tamen ut limis rapias. H. Veloci percurrere oculo, quid, &c. H. Illâ fronte precor carmina nostra legas. M. Perlege quodcumque est, quid epistola lecta nocebit. O. Si cui fortè legeris. M. Qui revolvant Nostrarum tineas ineptiarum. M. A posteritate legi. O. Secum scripta legiti. O. Illius invitis oculis... Verba legit. O.

LĒGĒRĒ, per trans. [Pro videre, cognoscere.] *Voit, reconnoître.* PHR. Tumulum capit... Unde omnes longo ordine possit Adversos legere, & venientum discere vultus. V. Quin protinus omnia Perlegerent oculis. V. Simul & vestigia retro Observata legit. V. Tortos legit obviis orbes. Vestigatque virum. V.

LĒGĒRĒ [Pro colligere.] *Amasser.* PHR. Ipse ego cana legam tenerâ lanugine Mala. V. Fractosq; legunt in gurgite remos. V. Qui legis flores. V. Pabula parva legens, nidifque loquacibus escas. V. Humida vela legit. V. Si quis super halitus errat Ore legam. V. (Vide COLLIGO.)

LĒGĒRĒ. [Pro eligere.] *Choisir.* PHR. Corpora præcipue matrum legat. V. Præstantes virtute legit. V. Quem legere ducem. V. Implicuere aciem, legitque virum vir. V. Geminasque legit de classe biremes. V. Et idonea tempora legit. O. (Vide ELIGO.)

LĒGĒRĒ, ōrām, &c. Cotoier. PHR. Crebris legimus freta confita terris. V. Et vada dura lego. V. Littraque Epiri legimus. V. Illic legi æquoris undam. V. Subsequitur pressoque legit vestigia gressu. O.

LEGULEIUS, īr, m. Cic. [Qui legum studia sectatur. *Legiste, qui s'applique au Droit.*

LEGUMEN, īnis, n. Cic. *Legume.* EPIT. Vilē, lēctūm, cōctūm, appōsitūm, īnsīpidūm. PHR. lēctum fili-quā quassante legumen, &c. V.

LEGUMINARIUS, īr, m. Col. [Qui legumina vendit.] *Un Grenetier.*

LEGUMINOSUS, ā, ūm. Cel. *Plein de legumes.*

LELEGES, ūm. m. *Populi errabundi, qui Thessaliā aliāque loca tenuere.* PHR. Caras & armiferos Lele-

gas Lyciamque pererrat. O. Mox Lelegum dextrâ presum descendit aratrum. L.

LEMĀ, Æ. f. Pl. [Humor albidus qui angulis oculorum adharet.] *Chassie.*

LEMĀNŪS, nī, m. [Lacus Gallie quem influit Rhodanus.] *Lac de Geneve.* PHR. Deseruere cavo tentoria fixa lemano. L.

LEMBŪS, & LEMBUCŪLŪS, i. m. dim. Tac. [Navicula brevis & velocissima.] *Felouque, Brigantin, fluite, fregatie, &c.* PHR. Non aliter quàm qui adverso vix flumine lembum Remigiis subigit. V. (Vide NAVIS.)

LEMMĀ, ātis, n. [Argumentum.] *Le titre d'une pièce de poësie.* PHR. Lemmata si quæris cur sint adscripta, docebo; Ut si malueris, lemmata sola legas. M.

LEMNISCĪ, ōrūm, m. Pl. [Fasciolar ex coronis dependentes.] *Rubans.*

LEMNISCATŪS, ā, ūm. Cic. *Garni, orné de rubans.*

LEMNIŪS, & LEMNIACŪS, ā, ūm. [Ex Lemno insulā.] *Qui est de l'Isle de Lemnos.* PHR. Lemniacam stirpem contra data fœdera vidit, &c. O. Lemnia saxa, turba. O. Lemniadesque viros. O.

LEMNŌS, ī, f. [Insula quæ & hypsipyla dicitur in Ægæo mari, quod Vulcanus à Junone projectus cecidit.] *Lemnos.* EPIT. Fūmīdā, cālens, ārdens, Ærīdōnā, Vūlcāniā, & quōrēā circumflūā. PHR. Ægæo premitur, circumflua Lemnos. St. dos tibi Lemnos erit, terra ingeniosa colenti. O. Vulcanum tellus Hypsipylæa colit. O. arifonis Curetum advectus ab antris. O. Lemnonque calentem, Cum lare Vulcani, spumantibus eruit undis. Cl.

LEMŌNIŪM, īr, n. Pl. [Herba.] *Poirée sauvage.*

LEMŌRĒS, ūm. m. [Nocturnæ larvæ.] *Lemures, Lutsins, Spectres.* EPIT. Nōctūrnī, nīgrī, tērrificī, vāgī, pālētēs, errāntes, dēfōrmēs, īnfestī. SYN. Lārṽæ, ūmbræ, spectrā. PHR. Somnia, terrores magicos, miracula, sagas, Nocturnos Lemures H. Mox etiam lemures animas dixere silentium. O. Perstrepit attonitas variis terroribus ædes Larvarum ac Lemurum prodigiola cohors. Urfmarus irriguæ lustrali aspergine Lymphæ Conjicit in trepidam, panica monstra, fugam. Saut.

LEMŪRIĀ, ōrūm, & ūm. n. *Festis Lemuribus sacra, quæ mense maio celebrabantur.* Ritus erit veteris nocturna lemuria sacri Inferias tacitis manibus illa dabunt... Fana tamen veteres illis claudere diebus... Nec viduæ tædis eadem nec virginis apta Tempora; quæ nupit, non diuturna fuit Hæc quoque de causā (Si te proverbia tangunt) Mense malas majo nubere, vulgus ait. O.

LENĀ, Æ. f. [Quæ mulieres quæstuiarias prostituit.] *Maquerelle.* EPIT. Tūrpis, mālēsūādā, īnfāmis, nēfandā, scēlērātā. PHR. Quæ sciet hos illos vendere lena toros. M. Venit in exitium callida lena meum. T. Pro facie multis vox sua lena fuit. O. *metaph.*

LENÆŪS, i, m. *Bacchi nomen.* PHR. Huc pater O! Lenæ veni. V. LENÆŪS, ā, ūm. *De vin.* Lenæos libat honores. V. Lenæos latices. V. (Vide BACCHUS.)

LENĒ, LENĪTER, LENIŪS. adv. *Doncement.* SYN. Suāvītēr, mōdērātē. PHR. lenius aspirans aura. C. Ollis lenē movens admurmurat aura Favoni. Pap. Suspendis leniter ire. O. Aridere.

Cic. agere. Liv. Leniter ex merito quidquid patiare ferendum est. *O.* Ripas lenè sonantis aquæ. *O.*

LĒNIMEN, inis. n. & **LĒNIMENTUM**, ti. n. *Addou- cissement, soulagement.* *Epith.* Dūlcē, suāvē, jū- cundū, blandū, grātū, accēptū. *Syn.* Lēvā- mēn, solāmen, solārīum. *Phr.* Multaque respondit timidum solantia pectus . . . Addidit illis. Hoc quoque lenimen, quo solo flexit amantem. *O.* Et mihi sollicito lenimen dulce senectæ. *O.* (Vide **SOLA- TIUM**)

LĒNYŌ, is, ivi, itum, ire. *A.* *Adoucir, moderer.* *Syn.* Plāō, flēō, mūlcēō, dēmūlcēō, dēlīnō. *Synt.* Lenire Tigres, Leones. *H.* Dolorem. *Sil.* Noctem. *Pr.* Clamorem. *H.* Lenire animum dictis, curas somno. *V.* *Phr.* Lenibant curas & corda oblita laborum. *V.* Quamquam lenire dolentem Solando cupit, & dictis avertere curas. *V.* Lenit albescens animos capillus. *H.* Feros lenire labores. *V.* Nova res oblata timore Lenit. *V.* Numina leniri possunt. *O.* Superos lenire rogando. *O.* Tempus lenit odium. *O.* Reque lenire dolores. *O.* Panis . . . Latrantem stomachum bene leniet. *H.*

LĒNIS, nē. *Doux, paisible.* *Syn.* Clēmēns, mānsuēt- ūs, hūmānūs, mītis, placidūs, facilis, cōmis, indulgēns, bēnīgnūs, mōllis. *Synt.* Lenis aura. *O.* Sonus. *Cic.* Spiritus. *T.* Volatus. *O.* Dominus. *H.* Lene merum, tormentum. *H.* Venenum. *Cic.* Con- silium. *H.* Lenia carmina. *Lr.* *Phr.* Lenior & mellior sis accedente senectā. *H.* Leni fluit agmine Tybris. *V.* Lenis in hostem. *H.* Campique natantes Lenibus horrescunt flabris. *V.*

LĒNITAS, atis. f. & **LĒNITUDŌ**, inis. f. *Cic.* *Dou- ceur, humeur douce.* *Syn.* Clēmēntiā, indulgēntiā, bēnīgnitās, mānsuētūdō. *Phr.* Frons mitior aspi- ci. . . Innubi ore . . . irati vacuus nube supercilii, fa- ciem risu explicat. *Sarb.*

LĒNŌ, ōnis. **LĒNŪLŪS**, **LĒNŪNCŪLŪS**, li. m. dim. *Pla* [Scortorum productore & mango.] *Cor- rupteur de jeunesse, maquereau.* *Epith.* Tūrpis, obscēnūs, nēfandūs, scēlestūs, impiūs, perfidūs, insidiōsūs, impūrus, infāmis, sordidūs. *Phr.* Qui non leno potest, nec comestator haberi. *M.* Devover imperium tamen hæc lenonis avari. *O.* Aggreditur lenonis opus : nec segnīs ad artem Mens erat, offi- ciosæ capax, omnesque pudoris Hauserat infidias : custodia nulla tuendo Fida toro ; nulli poterant excludere vinctes : Ille vel aratā Danaen sub turre latentem Eliceret, ætus domini fingeat amantis Indomitaque moras : Pretio lenibat avaras, Lasci- vasque jocos, nec blandior ullus . . . Occulto cri- men mandasse susurro. *Cl.* lenonia fides. *Pla.*

LĒNOCINIUM, ii. n. *Cic.* *Commerce de prostitution.* *Maquerelage.*

LĒNOCINIUM [pro elegantia sue.] *Agrément, appas.* [Pro illecebrā.] *Cic.* *Attrait, charme.* *Phr.* & Le- nocinium vitæ præsensque voluptas. *Manil.*

LĒNOCINŌR, aris, atus sūm, arī. *D.* *Lenocinium fa- cere, per trans.* *Cic.* Blandiri, allīcērē. *Flatter, ca- resser.* (Vide **BLANDIOR**, **ADULOR**.)

LĒNS, **LĒNDIS**. f. **PLI** [Pediculi ovum.] *Lende.* Acc- ro calefacto lendes tolluntur. *Plī.*

LĒNS, **LĒNTIS**. f. [Leguminis genus.] *Lentille.* *Phr.* Nec Pelusiacæ curam aspernabere lentis. *V.* Accipe Niliacam, Pelusia munera, lentem. *M.* **LĒNTI-**

CŪLĀ, æ. f. dim. *Plī.* [Pro lente.] *Lentille.* **LĒN- TICŪLĀ**, & **LĒNTIGŌ**, inis. *Plī.* [Pro ma- culis.] *Tâche de rousseur qui vient au visage.* **LĒNTICŪLĀ**. **CELS**. [Vasis genus à lentis figurā dictum.] *Vase rond & plat.* **LĒNTICŪLĀ**. *Plī.* [Gemmæ species.] *Sorte de pierre précieuse.* **LĒNTI- CŪLATŪS**, ā, ūm. **CELS** [Lenticulæ formam ha- bens.] *Fait comme une lentille, ou marqué de taches.*

LĒNTĒ, adv. *Tardē, cunctantēr, Lentement.* *Phr.* Lentē gradientis Aselli. *O.* Lentē augescere. *Tac.* Len- tē agere. *Liv.* [Pro sēgnitēr.] *Nonchalament.* Lentē ferre injurias. *Cic.* [pro lēntēr & placidē.] *patiemment.*

LĒNTĒSCŌ, is, ērē. *N.* *Devenir mou, pliable, gluant.* *Phr.* Et picis in morem ad digitos lentescit Terra. *V.* Lēntescērē, *afouillir.* *Phr.* Lentescunt tempore curæ. *O.*

LĒNTISCŪS, cī. f. [Arbor.] *Lentisque.* Lēntiscūm, cī, n. [Arboris lignum.] *Bois de Lentisque.* *Phr.* Lēntiscum melius ; sed si tibi frondea culpis Befue- rit ; dentes penna levare potest. *M.* *De dentiscalpio.* Jam verò semper viridis semperque gravata Len- tificus triplici solita est grandescere fœtu, Ter fru- ges fundens, etia tempora monstrat arandi. *Cic.* *Ex veteri Poëtā.*

LĒNTITIĀ, æ. *Plī.* & **LĒNTITUDŌ**, inis. *Cic.* [Flexibilitās, mollitēs.] *Facilité de se plier.* **LĒN- TITUDŌ**. *Cic.* [Pro tarditate.] *Lenteur, paresse.*

LĒNTŌ, ās, avi, atum, arē. *A.* *Courber, plier.* *Phr.* Arcus lentare. *St.* Ante & Trinacriā lentandus remus in undā. *V.*

LĒNTŌR, ōris. m. *Plī.* [Humor tenax & glutinosus.] *Humeur gluante.*

LĒNTŪS, & **LĒNTŪLŪS**, ā, ūm. dim. *Cic.* *Flexi- ble, pliant.* *Syn.* Flexilis, flexibilis, tēnēr. *Phr.* Lenta Salix. *V.* Lenta texunt umbracula vites. *V.* Verbera lenta pati, & duris parere lupatis. *V.* Seu lento fuerint alvearia vimine texta : *V.* Lentis fulmina massis Cum properant. *V.* Aut læves ocreas lento ducunt argento. *V.*

LĒNTŪS *Lent, tardif, paresseux.* *Syn.* Tārdūs, sēgnis, pigēr, ōtiosūs, placidūs, lēnis, quīetūs. *Phr.* Et in len- to luctantur marmore tonsæ. *V.* Qui nunc lenti con- fedimus arvis. *V.* Tityre lentus in umbrā, &c. *V.* Lentis maceror ignibus. *H.* Lentus in irā. *O.* Lentus capri cunctaris. *Sil.* Lentas corripit turba moras. *O.* Lentā detinuisse morā. *O.* Lentus spatia sub um- brā. *O.* Carbonibus urere lentis. *O.* Tellus lenta ge- lu. *Pr.* Spes lenta. *O.*

LĒNTŪS. [Pro viscoso.] *Gluant.* *Phr.* Et visco & Phrygiæ pice lentius Idæ. *O.* Narcissi lacrymam & lentum de cortice gluten. *V.*

LĒŌ, ōnis. m. *Lion.* *Epith.* Libycūs, Gētūlūs, Afēr, Māssylūs, Armēnūs, Caspiūs, Scythicus, Pēnūs, Phrygiūs, Nēmēæūs, terribilis, intērritūs, impāvīdūs, animōsūs, magnānimūs, hōribilis, indōmitūs, irātūs, iracundūs, immānis, acēr, trūx, tōrvūs, fūrēns, rāpāx, audāx, fērōx, āspēr, fērūs, prādātor, sūlvūs, jubātūs, fortis, Mārtiūs, frēndēns, hōrīdūs, rābī- dūs, impāstūs, jēcūnūs, fugiēns, villōsūs, violē- tūs, flammēūs. Flāvūs, cāsīūs. sanguinēūs, tōrvūs. *Phr.* Corpora magnanimo satis est prostrasse Leoni ; Ira suum finem, cum jacet hostis, habet. *O.* Cunctis trepidantibus emicat audax Crafsā mole Leo. *Cl.* Co- mas & hiantis Sava Leonis Ora. *Col.* Spectandum mole Leonem. *M.* Quid frustra nemorum dominum

regemque fatigas. *V.* Et nobilis ira Leonum. *L.* Libycis Leo fævus arenis, Rex idem pecudumque timor grassatur: ab alto Rugitum aspiciunt pavidarum armenta ferarum. Leonem Alcides potuit qui novus esse labor. *Sau.* Vacuo descendit hiatu *Leo.* *Cl.* Impetus est fulvis & vasta Leonibus ira. *O.* Asperum tactu Leonem, quem cruenta Per medias rapit ira cædes. *H.* Et palpar facili colla jubata manu. *Saut.*

LEONIS *descriptions.* *PHR.* O! quantum per colla decus? quem spargit honorem Aurea lunatæ cum stetit umbra jubæ. *M.* Pænorum qualis in arvis Saucius ille gravi venantum vulnere pectus, Tum demum movet arma Leo; gaudetque comantes Excitans cervice toros, fixumque latronis Impavidus frangit telum, & fremit ore cruento. *V.* Si forte fugacem conspexit capream... Gaudet hians immane; comasque artexit, & hæret Visceribus super accumbens: lavit improba teter Ora cruor. *V.* Viscera fodit Unguibus; & rabiem totos erexit in armos: Stat crassa turpis sanie; nodosque jubarum Excutit; & viles pastorum despicit iras. *Cl.* Mox ubi se sævæ stimulavit verbere caudæ. Erexitque Jubar vasto & grave murmur hiatu Infremuit. *L.* Ut Leo qui, campis longe custode fugato, Massylas depastus Oves, ubi sanguine multo Luxuriata fames... Mediis in cædibus astat. Æger hians victusque cibus. *St.* Ut Leo magnanimas regaliter excitat iras Effusus rutilam colla per hirta jubam: Incedensque suæ stimulat se verbere caudæ. *Saut.* Efferus immani rugit ore Leo. *Saut.* Impexis fera colla jubis exasperat horror. *Saut.* Minaci fronte concutiens iubam... Vultus furore torvus atque oculi truces... Spumat & volvit minas. *S.*

LEONIS cætilus. *Un jeune Lion.* *PHR.* Ut Leo cui parvo mater. Getula cruentos. Suggestit ipsa cibos, cum primum crescere sensit Colla jubis torvusque novos respexit ad ungues; Indignatur ali, tandemque effusus apertos Liber amat campos, & nescit in antra reverti. *St.* Dominumque ferarum Crescere miratur genitrix Massyla Leonem. *Cl.* Qualis ingentis fera Parvus tenerque fortis, & nondum potens Sævire dente, Jam tandem tollit minas Morfusque inanens tentat atque animis tumet. *S.* Fulvæ matris ab ubere cum lacte depulsum Leonem dente novo peritura vidit (*Caprea*) *H.*

LEO. [Signum cæleste.] *Le Lion, signe du Zodiaque.* *EPITH.* Ardens, sævus, æstivus, æstifer, flammæus, rabidus, vesanus, Herculeus. *PHR.* Rabidique Leonis solstitialis caput. *L.* Cum sol Herculei terga Leonis adit. *O.* Stella vesani Leonis. *H.*

LEONINUS, æ, um. *PLI.* De Lion.

LEOPARDUS, di. m. *PLI.* [Animal ex Leone & Panthera natum.] *Leopard.*

LEPIDE, & **LEPIDULE.** *Pla.* adv. *Agreablement, avec grace.* *SYN.* Fæstivè, urbânè, vênustè. *SYNT.* Lepidè memoras, facis. *Pla.*

LEPIDIUM, ii. n. *PLI.* [Herba] *Passerage.*

LEPIDUS, æ, um. *Agreable, joly, enjôné.* *SYN.* Hilaris, lætus, jocosus, facetus, fæstivus, lætus, urbânus, vênustus, concinnus. *SYNT.* Lepidus libellus. *C.* Locus. *Pla.* Lepida forma, fama, cantio. *Pla.* *PHR.* Scimus inurbanum lepida secernere dictum. *H.* Fratres, quorum est lepidissima conjux. *C.*

LEPOR, & **LEPOS**, oris. m. *Agrement, politesse, finesse,*

delicateffe. *EPITH.* Blandus, urbânus, vênustus, dulcis, suavis, cultus, jucundus. *Atticus, Cæcropsius, tener, insidiosus, comis, argutus, mellitus, jocosus, facetus, scurrilis, cultus.* *SYN.* Vênustas, urbânitas, sales, argutus, joci, gratia. *PHR.* Aeternum da dictis virgo leporem. *Lr.* Medio de fonte leporum Sugit amari aliquid. *Lr.* Lepore tinctos attico sales narrat. *M.* in campis Lepores, in verbis quare lepores. *M.* Nec desit jucundis gratia dictis. Et culti & nullâ rusticitate sales. Et Musa ad teneros ingeniosa sales. Hunc dulcis lepor & grato facundia gestu Adjuvat. *Pont.* Disertus leporum ac facetiarum. *C.* Lepor sermonis, dicendi. *Cic.* Leporem & salem consecutus. *Cic.* (Vide SALES.)

LEPORARIUM, ii. n. *Var.* [Septa quæ includunt animalia quæ ibi pascuntur. Ut definit var.] *Un Parc.*

LEPORINUS, æ, um. *VAR.* De lievre.

LEPRA, æ. f. & **LEPRÆ**, arum. *f. PLI.* [Morbus.] *Lepre.* *EPITH.* Fædâ, putris; edax, tristis, sordidâ. *PHR.* Ut mala quem scabies urget. *H.* Improbamordaci serpens prurigine lepra. *Mant.*

LEPUS, oris, & **LEPUSCULUS**, i. m. dim. *Cic.* *Lievre.* *Levrant.* *EPITH.* Fugax, velox, lævis, celer, pernix, pavidus, auritus, timidus, fæcundus, perversus, meticulosus, vagus. *PAR.* Inter aves Turdus, si quis me iudice ceter, Inter quadrupedes gloria prima lepus. *M.* Fœcundi leporis sapiens sectabitur armos. *H.* Auritusque sequi lepores. *V.* Leporemque forti callidum rumpes Equo. *M.* Præda Canum lepus est, vastos non implet hiatus. *M.* Saltus Aprum, campus leporem tibi mittet inemptum. *M.* Nunc leporem pronum catulo sectare sagaci. *O.* Et canibus leporem venabere. *V.* Pavidum captat leporem. *H.*

LERNE, es. f. *PLI.* *Mycæni agri locus hinc LERNÆ palus in quâ erat Hydra ab Hercule interfecta: Ab illa Hydra.* **LERNÆUS** [pro pestifero & mortali dicebatur.] *Mortel, contagieux.* Venenum lernæum, lerniferum. *O.*

LESBIUS, idis. f. *De Lesbos.* *PAR.* Formâ præstante puellæ Lesbides, eversâ &c. *O.*

LESBIUS, & **LESBOUS**, æ, um. *De Lesbos.* *PHR.* Lesbium refugit tendere barbiton. *H.* Lesbium plestrum. *H.* Lesbia vates. *O.* *Sappho.* Lesbia vina. *H.*

LESBOS, us, & bi. f. [Insula in Ægeo mari è quâ Sappho, Alceus, Theophrastus &c. orti sunt.] *Lebos, Metelin.* *PHR.* Vindemia quam Methymneo carpir de palmitre lesbos. *V.*

LESSUM, si. & **LESSUS**, ris. m. *Cic.* [Lugubris ejulatio.] *Gemissement, lamentation.* (Vide LUCTUS.)

LESTRIGONES, um. *Extremi Italia populi, quos Homerus ait humana carne vesci solitos.* *PHR.* Incultos adiit Lestrigonas. *T.*

LETHÆUS, æ, um [Ex lethe fluvio.] *Du fleuve lethé.* *PHR.* Lethæi fluminis unda. *V.* Non me Lethææ, conjux, oblivia ripæ Immemorem fecere tui. *L.*

LETHALIS, alè. & **LETHIFER**, **LETHIFICUS**, æ, um. *St.* Qui fait mourir. *SYN.* Mortifer, fatalis, funestus. *PHR.* Hæret lateri lethalis arundo. *V.* Lethifer annus. *V.* Lethiferi calidi spirarum flacibus Austri. *O.* Stetit inguine ferrum; Lethifer ille locus. *O.* Sanguine lethifero torus miscetur orbis. *O.* Lethifer ictus. *O.* Lethale jaculum, frigus. *O.* Lethalis hyems. *V.* Lethale vulnus. *V.* Quaque est via proxima letho. *O.* Non tamen ad lethum causas satis

illa valentes Plaga dedit. O. Ferrumque haud debile dextrâ Spargimus, & nostro sequitur de vulnere sanguis. V. Quâ fata celerrima, crudo Transadigit costas & ærates pectoris ense. V.

LËTHALITËR, adv. **PLI.** Mortellement.

LËTHARGIÄ, æi f. & **LËTHARGÛS**, gñ. m. **PLI.** [Inexpugnabilis pene somni necessitas.] *Lethargie.* **PHR.** Grandi lethargo oppressus. V. Adde quod in nigras lethargi immergitur undas. *LR. i. Obliviones lethæas.*

LËTHARGICÛS, ä, üm. *Lethargique.* **PHR.** Ut lethargicus hic cum sit pugil, & medicum urget. *H.*

LËTHATÛS, ä, üm. *Letho datus.* **TUË.** **PHR.** Ut nemus intravit lethataque corpora vidit. *O.*

LËTHË, ãs. f. [Africa fluvius qui terrâ absorptus cum erumpat rursus, persuasum est incolis eum ab inferis emergere. Ejus potu credebantur mortui præteritarum rerum oblivisci.] *Le fleuve lethé.* **EPITH.** Törpëns öblivïöfä, söpörifërä, stÿgïä, infërnä, scürä, täcïtä, täcïtürnä, törpëns, äträ, cëcä, pröföndä, silëns, quiëtä, tärtärëä, länguidä, sömni-fërä, ämnëmör. **SYN.** Lëthæüs ämnïs, lëthæi lä-ticës. **PHR.** Lethæi ad fluminis undam Securos lactices & longa oblivia potant. V. Quem juxta lethæ tacitus perlabitur amnis Infernis (ut fama) trahens oblivia venis. **L.** Lethaumque domos placidas qui prænatat, amnem. V. Non ego si biberem securæ pocula lethæ. Excidere hæc credam pectore posse meo. **O.** Placido quieta labitur lethæ vado, Demitque curas. *S.*

LËTHÛM, thī. n. *La mort.* **PHR.** Et dolor ac morbus lethi fabricator uterque. *LR.* Et confanguineus lethi sopor. V. Genus miserabile lethi. **O.** Ostentant omnia lethum. **C.** Unica diri Conspecta est lethi facies. **L.** Tristis est letho lethi genus. **M.** Et populis commune intendere lethum. *CL.* Labuntur lumina letho. V. Letho offerre caput. *LR.* Corruptunt poculo etho. **L.** Lethi limen. *LR.* Lethique animosa voluntas. *St.* (Vide **MORS.**)

LËVAMËN, inīs. n. & **LËVAMËNTÛM**, tī. n. **CIC.** *Addouissement, soulagement.* **SYN.** Lëvīmën, solātium, auxiliūm. **PHR.** Omnis Curæ casusque levamen. V. Quis mihi desertæ dulce levamen erit. **O.** (Vide **SOLATIUM**, **AUXILIUM**)

LËVATIÖ, önis. f. *Vitr.* [Levandi actus.] *Elevation d'un poids.*

LËUCÄS, ädis. f. *Leucadia in Acarnaniâ oppidum & promontorium Apollini sacrum.* **PHR.** Jam tum civili meditatus leucada bello. **L.** Leucada continuam veteres habuere coloni; Nunc freta circumeunt. **O.** Actæum populi Leucadiumque vocant *Apollinem.* **O.** **LËUCÄRGILIÛM**, īi. n. **PLI.** [Argilla alba.] *Sorte d'Argile blanche.*

LËUCATËS, æ. m. *Mons & promontorium in Epyro Apollini sacrum.* **PHR.** Mox & leucata nimbosâ cacumina montis, Et formidatus nautis aperitur Apollo. V. Nec nubifer Actæa textit Littora Leucates. *CL.*

LËUCI, örüm. **CÆS.** [Galliæ belgiçæ populi.] *Le Diocese de Toul.*

LËUCÖCHRYSÛS, ī. m. **PLI.** [Gemma chrysolitus interalbicans.] *Especie d'hyacinthe.*

LËUCÖION, & **LËUCÖIÛM**, īi. n. [Leucoii nomen (ait **PLI.**) omnia violarum genera comprehenduntur.] *La giroflée blanche & toute especie de vio-*

letes. Leucoia candida, lutea, purpurea. *Col.*

LËUCÖNIÛM, īi, & **LËUCÖNICÛM**, cī. n. [Tomentum.] *Laine ou bourrelanisse à garnir des matelas.* **PHR.** Oppressæ nimium vicina est fascia plumæ. Accipe Leuconicis vellera rafa sagis. **M.** Culcitra leuconio quàm viduata suo. **M.**

LËUCÖPËTRÄ, æ, f. **CIC.** [Promonterium Sicilia.] *le Cap Despartivento.*

LËUCÖPHËÛS, ä, üm. **PLI.** [Color, ex albo & nigro nomen trahens] *Gris cendré.* **LËUCÖPHËÄTÛS**, ä, üm: *Habillé de gris cendré.* **PHR.** Et Beticatus atque Leucophæatus. **M.**

LËUCÖPHÖRÛM, rī, n. **PLI.** [Glutinum auri.] *Especie de cole, qui fait tenir l'or sur le bois.*

LËUCÖPHTHÄLMÛS, mī, m. **PLI.** [Gemma.] *Pierre précieuse semblable à la prune de l'œil.*

LËUCÖSÏÄ, æ, f. [Insula Thufci maris.]

LËUCÖSÏRIÄ, æ. f. **PLI.** [Cappadocia regio.]

LËUCÖTHÖE, *Filia Orchami Achæmenia principis, quam formosissima partu Edidit Eurynome. Sed postquam filia crevit; Quam mater cunctas, tam matrem filia vicit. Rexit Achæmenias urbes pater Orchamus Ique septimus à prisco numeratur origine Belo... Ea fessa diurnis Membra ministeriis nutrit, reparatque labori... thalamos deus (Sol.) intrat amatos Versus in Eurynomes faciem genitricis... Seu mater caræ dedit oscula natæ... Jubet famulas discedere... Iam veram rediit speciem, solitumque nitorem. At virgo quamvis inopino territa visu, Victa nitore Dei, posita vim passa querelâ est. Illam Orchamus pater. Defodit altâ Crudus humo... Ille quidem (Phæbus) gelidos radiorum viribus artus, Si queat, in vivum tentat revocare calorem: Sed quoniam tantis fatum conatibus obstat, Nectare odorato sparsit corpusque locumque Multaque conquestus, tanges tamen æthera, dixit. Protinus imbutum cælesti nectare corpus Delicuit, terramque suo madefecit odore: Virgaque per glebas sensim radicibus actis Thurea surrexit, tumulumque cacumine rupit. **O.***

LËÜCTRÄ, örüm, n. **CIC.** *Bootia oppidum. Leutrica gloria.* **CIC. i.** *Victoria Leuctris relata à Thebanis in Lacedamonios.*

LËVICÛLÛS, ä, üm. **CIC.** *Qui a l'esprit un peu léger, volage.*

LËVIDËNSIS, se. **CIC.** *Clair, peu serré. Levidense munus.* **CIC.** [Pro exiguo.] *Petit.*

LËVIFIDÛS, ä, üm. **PLA.** [Qui levi fide est.] *Qui est sujet à manquer de parole.*

LËVIGÖ. (Vide **LÆVIGÖ.**)

LËVIPËS, ëdis, omni. g. **VAR.** *Qui va vite.* (Vide **CELER.**)

LËVÏS, vë, iör, tñsmüs. *Leger, qui n'est pas pesant.* **SYN.** Grävitätë cärens. Sine pöndërë. nil pöndëris, nil grävitätis habëns. **PHR.** Corythiq. leves humeris. & lethifer arcus. V. vix gravat infirmam fictilis urna manum. *Sant.* Foliis levior. **O.** leve pondus. **O.** levia arma. **O.** levis stipula. *V.*

LËVÏS. *Inconstant.* **SYNT.** Möbilib, incönstäns. **PHR.** leve vulgus. **O.** levior fortuna. **O.** levior juvena. *H.* Tu levior cortice. *H.* Verba foliis leviora. **O.** Ad honesta & prava juxta levis. *Tac.*

LËVÏS. *Petit, de peu de valeur, de peu de consequence.* **SYN.** Vilis, cënuüs, pärvüs, exigüüs. **SYNT.** levis jactura.

jactura. *Cl.* Poena, impenſa. *O.* Infania. *H.* Fortuna. *St.* Cauſa. *V.* Dolor. *Cic.* Ruina. *H.* Spes. Somnus. *V.* leve vulnus, munus. *O.* Pretium. *O.* Sed nunc de factis levioribus. *J.*

LEVIS. *Leger, qui va vite.* *PHR.* Ante leves ergo paſcentur in athere Cervi. *V.* levibusque ſagittis. *V.* (Vide *CELER.*)

LEVISOMNUS, ā, ūm. [Qui levi ſomno premitur.] *Qui s'éveille au moindre bruit.* *PHR.* Et levifomna Canum fido cum peſtore corda. *Lr.*

LEVITAS, ātis, f. *Legereté.* *PHR.* Volucris levitate feruntur. *Lr.*

LEVITAS. [Pro inconstantia.] *inconstance.* *PHR.* Et tantum conſtans in levitate ſua eſt fortuna. *O.* Incerta mentis levitas. *Sil.* (Vide *INCONSTANTIA.*)

LEVITER, iūs, iſſimē. *Legerement, ſuperſiciellement.* *SYN.* Pārūm, tēnūtēr, ōbitēr, brēvītēr, ſtrictūm. *SYN.* Leviter dolere. *O.* Attingere ſtudia. *Sue.* dicere. *Cic.* Eminere. *Cic.* leviter eruditus, ornatus, ſaucius. *Cic.* *PHR.* Ovaq. non acri leviter verſata ſavillā. *O.* Audebant eadem hæc leniter & leviter. *C.* Quāto conſtantior in vitis, tantō levius miſer. *H.* levius dolere. *O.*

LEVŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [In altum tollere.] *élever, lever en haut.* *SYN.* Rēlevō, āllēvō, ērīgō, tōllō. *PHR.* Membra levat cubito. *O.* De cæſpite virgo ſe levat. *O.* levat in ſublime. *Pli.* Detrudunt naves ſcopulo, levat ipſe tridenti. *V.* Fratris moritura levabat Membra Solo. *St.* Piſtaque per flavas arma levare jubas. *Pr.* Oculos jam morte gravatos Pyramus erexit. *O.* Ab humo miſerans attollit amicum. *V.* Tollit ſe arrectum quadrupes; *V.* Educere cælo. *V.* Ad ſydera tollere. *O.* Ter ſe ſe attollens cubitoq. innixa levavit. *V.*

LEVARE. [Pro auferre tēxōnārē.] *ôter décharger.* *PHR.* Atque arcta levare vincla jubet Priamus. *V.* Ego te hoc ſaſce levabo. *V.* Nemus fronde levandum. *V.* Cum te ſervitio longo curaque levavit. *H.* Levare ſœnore. *Liv.* levare alicui metum. *Cic.* Morbum. *Pla.* Obſidione levare. *V.* levare aſpera cultu. *H.*

LEVARE. *Soulager.* *PHR.* Noſtrumque leves quæcumque laborem. *V.* luſtuque levare noſtro. *O.* Quid ō! tua fulmina ceſſant ſumme deūm: liceat peritura viribus ignis, igne perire tuo, clademque auctor levare. *O.* Sitim de fonte levabat. *O.* Varioque viam ſermone levabat. *V.* Ripaque æſtus viridante levaret. *V.* Nil audire velim, nil diſcere quod levat ægum. *H.* levare corpus tempore feſto. *H.* levare ſitim & curas vino. *O.* Curam verbis, famem fronde. *O.* Arida ora aqua. *O.*

LEVARE. [Pro imminuere.] *Diminuer, affoiblir.* *PHR.* Promiſſa multa fidem levant. *H.* Annonam levare. *Liv.*

LEX. *Légis.* *La loy, le droit écrit.* *EPIT.* Equā, juſti, ſancti, impētiōſā, inviolabilis, antiqua, vētus, ſacri, ſacritā, durā, ſēvērā, aſpērā, rigidā, acerbā, grāvis. *YN.* jūſ, mōs, inſtitūtūm, prāceptūm, dēcrētūm, ēd.ētūm, ſcītūm, plācītūm, lēgūm prāſcriptā, jūrā, lēgēs, ſis ēt jūrā, lēgūm tābūlā. *PHR.* Quippe etiam feſtis quædam exercere diebus Fas & jura ſinunt. *V.* Quid leges ſine moribus vanæ Proſciunt. *H.* Jura ſenes norunt; & quid liceatque neſaſque Faſque ſit, inquirant, legumque examina ſervent... Quid liceat neſcimus adhuc; & cuncta licere Credimus. *O.* Nec fortuitum ſpernere

cæſpitem leges ſinebant. *H.* Teneor patriæ nec legibus ullis. *V.* Quid faciant leges, ubi ſola pecunia regnat. *Petr.* Anigmata legum ſolvere. *J.* Noſti quot leges habeant in limine primo Difficiles aditus, fractaque ambage viarum Præcipites juvenum greſſus, curſusque morentur. *Sant.* Saturni gentem, Haud vinclo, nec legibus, æquam Sponte ſua, veterisq. dei ſe more tenentem. *V.* Omnia ſub leges mors vocat atra ſuas. *O.* Publica lex hominum. *P.* lex alligat omnes ex æquo. *O.* Viduatæ judice leges. *Cl.* Flōrent ſub Cæſare leges. *O.* Anigmata legum ſolvere. *J.* leges in pace timendæ. *L.* Ultra legem tendere opus. *H.*

LĒGĒM ferrē. *PHR.* Remo cum fratre Quirinus Jura dabunt. *V.* Is genus indocile ac diſperſum montibus altis compoſuit, legesque dedit. *V.* Inde datæ leges, ne fortior omnia poſſet. *O.* Ille per Aonias famā celebrimus urbes Irreprehenſa dabat populo reſponſa petenti. *O.* Leges incidere ligno. *H.* Inde magiſtratum... Juraque conſtituere, ut vellent legibus uti. *Lr.* Reddere jura foro, componere legibus urbem. *Manil.* O! qui res hominumque Deūmque Æternis regis imperiis. *V.* Qui leges poſuere, atque inclyta jura Gentibus, & primas fundarunt mœnibus urbes. *Sil.* Per populos dat jura. *V.* Moreſque viris & mœnia ponet. *V.* Vocatis Jura daret populis. *V.* Totum ſub leges mitteret orbem. *V.* Pareto legi quiſquis legem ſanxeris. *Auf.* Vindicibus tabulis exponere jura. *Pol.* Quinetiam accendās vitia irriteſque vetando. *O.* Prohibent diſcedere Leges; Pœnaque mors poſita eſt patriam mutare volenti. *O.* Atque emendatas in publica commoda leges. *Sant.* Fixit leges pretio atque reſixit. *V.* Legem ſibi dixerat ipſe. *O.* Verita legibus alea. *H.* (Vide *LEGIFER.*)

LĒGĒM violārē, ēggredi. *Tac.* *PHR.* Fas mihi Græjorum ſacrata reſolvere jura. *V.* Cui peccare licet peccat minus... Nitimur in vetitum ſemper cupimusque negata. *O.* ultra legem tendere opus. *H.* Perumpere milite leges. *L.* (Vide *PECCARE.*)

LEX. [Pro conditione, ſœdere.] *Paſſe, condition.* *PHR.* Continuo has leges æternaque ſœdera certis Impoſuit natura locis. *V.* Ictum jam ſœdus & omnes Compoſitæ leges. *V.* Paribus ſe legibus ambæ Invictæ gentes æterna in ſœdera mittent. *V.* Et pacis dicere leges. *V.* Cum ſe ſub leges pacis iniquæ Tradiderit. *V.* Animas nec lethi lege ſolutas. *Lr.* Ruptis inter ſe legibus urbes Arma ferunt. *V.* Pacis diſſolvere leges. *Cl.*

LĒX. [Pro normā, regulā.] *Regle.* Hanc ad legem formanda oratio. *Cic.*

LĒXŌBII, ōrūm, Caſ. [Galliæ populi.] *les peuples de Liſieux.*

LIBĀMEN, inis, n. & Libāmētūm, ti. n. Libātīō, ōnis, f. *Cic.* Quidquid in ſacris libatur ita dictum à libero patre qui primus Jovi libavit. Nominē ab authoris (*Liberi*) ducunt libamina nomen. *O.* Libation. *EPIT.* Sācrūm; divinūm, pingui, piūm, feſtūm. *PHR.* Ignibus imponit ſacris libamina prima. *V.* Pingui cumulat libamine flammam. *V.F.* Ad aras libamenta tuli. *St.* Rode Caper vitem, tamen hinc cum ſtabis ad aram, In tua quod ſpargi cornua poſſit, erit. *O.* (Vide *LIBO.*)

LIBĀNUS, ī, m. [Mons Arabiæ.] *le Mont Liban.* *PHR.* Florum Spirat odor, Libani ſeu montis honor Thus. *Auf.*

LIBELLĀ, æ. f. [Norma; fabrilis instrumentum.] *Niveau*. *PHR.* Denique ut in fabricā si prava est regula prima, Norma que si fallax, rectis regionibus exit: Et libella aliquā si ex parte claudicat hilum; Omnia mendosē fieri, atque obstipa necessum est. *Gr.*

LIBELLĀRIŪM, ii, n. *Cic. Porte-feuille, tablette à livres.*

LIBELLŪS, ōnis. m. *Cic. [Pro tabellione.] Notaire.* **LIBELLŌ**. [Pro librario.] *Libraire.* *PHR.* de cāpsā miseri libellionis Emptum. &c. *St.*

LIBELLŪS, li. m. dim. *Petit livre.* *PHR.* Parvus sed curā grande libellus opus. *O.* Libros non legit ille sed libellos. *M.* Brevem Zoile dicis hunc libellum? *O!* Si possit idem omnibus videri. *Beza.* Lepidus novus libellus. *C.*

LIBELLŪS. [Quem vulgō supplicationem dicunt.] *Requette.* *PHR.* Idem supplicibus yacat libellis. *M.* Sed jam supplicibus Dominum lassare libellis. *M.* Libellos signare. *SUE.* Subnotare. *PLI.* Signer. A libellis. *SUET.* Maître des Requêtes.

LIBELLŪS famosus. *Cic. Libelle diffamatoire.* **LIBELLŪS** querulū. *PLI.* Une plainte renduë en justice. **LIBELLŪS**. *Cic. Ecriveau, placard.* **LIBELLŪS** mandatorum. *Cic. LIBELLŪS* memoriæ. *QUIN.* Un memoire. **LIBELLŪS**. *Cato.* [Genus mensuræ.] *Sorte de mesure.*

LIBĒNS, entis. *Qui fait volontiers.* *PHR.* Libens morior. *O.* Quam scit uterque, libens censebo, exerceat artem. *H.* Junoni cane vota libens. *V.* Libentissimis omnibus. *Cic. i. e. communi consensu.*

LIBĒNTER, ius, iſsimē. adv. [Libenti animo.] *De bon gré, volontiers, avec plaisir.* *PHR.* Discit enim citius, meminitque libentius illud Quod quis detider, quā, quod probat, & veneratur. *H.* Verum Gallice, non libenter audis. *M.* Libenter qui accepit beneficium, reddidit. *Sen.* Cœnare libenter. *Ter.*

LIBĒNTIĀ, æ. f. *PLA.*, complaisance, condescendance.

LIBĒR, eri. m. [Bacchi nomen.] *Bacchus.* *PHR.* Nec qui pampineis victor juga flectit habenis Liber agens cello Nisæ de vertice Tygres. *V.* Proles Semeleia liber. *G.* (Vide *BACCHUS*.)

LIBĒR [pro vino.] *Vin.* *PHR.* Condita cum verax aperit præcordia liber. *H.* (Vide *VINUM*.)

LIBĒR, brī. m. [Pars corticis interior quæ ligno adhæret.] *Peau qui est entre le bois & l'écorce d'arbre.* *PHR.* Moriens altā liber aret in ulmo. *V.* Germen includunt, udoque docent inolescere libro. *V.* Ante usum charta, volumina ex libris arborum compaginabantur *Hinc*

LIBĒR, brī. m. *Livre, volume.* *EPITH.* Dōctūs, fācundūs, cultūs, rersūs, labōrātūs, eximius, utilis, politūs, expolitūs, aurātūs, pictūs, purpurēus, lepidūs, argūtūs, facer, ingeniōsus, disertūs. *PHR.* Plena laboratis habeas cum scrinia libris. *M.* Libris est data palma meis. *Pr.* Pontificum libros, annosa volumina vatū. *H.* Perdire Niliacas, Musæ, mea damna Papyros. *M.* Cultumque illi donate libellum. *T.* Ad libros & ad hæc Musarum dona vocares. *H.* Hæc mihi charta Nuces, hæc est mihi charta frutillus. *M. i. Eâ recreor.* Opus hoc de monte sororum Detulit. *M.* Omne ævum tribus explicare chartis. *C.* Si quis te ferret perlegeretque liber. *M.* At tu Romano lepidos sale tinge libellos. *M.* Quam brevis immensum cepit membrana Maremem. *M.* Sex ego

fastorum scripsi, totidemque libellos, &c. *O.* Vobis pagina nostra dedicatur. *M.* Sextus mittitur hic tibi libellus. *M.* Sæpe suis illum videas super esse libellis. *Hofsch.* Fœdas chartas & olentia Mævi Carmina, Romani dedecus eloquii. *Sanna.* At chartis nec furta nocent, nec sæcula profunt. Solaque non noceant hæc monumenta mori. . . Neve sit actorum fama caduca, cavent. . . Carmine fit vivax virtus expertique sepulchri, &c. *O.* Librorum bona copia. *H.* Libros undique coemptos. *H.* Fasciculum librorum portare. *H.* Carminum libri. *H.*

LIBRŌS scribēre, edēre, emittēre. *QUIN.* Faire imprimer. *PHR.* Ede tuos tandem populo, Faustine, libellos. Et cultum docto pectore profer opus. *M.* Tu quoque quam studii maneat felicius usus Effuge venturos quā potes usque rogos. *O.* Victuris tua docta poemata chartis, Et famæ tradenda. . . Debes tua carmina famæ. . . Jam scrinia. . . Musa indignatur tristes exosa tenebras. *Hofsch.* Scilicet Icarious miserum tentare volatus, Et Phaëthontæis curribus ire jubes. *Hofsch.* Chartæ sub gravibus gemuere prælis. *Sarb.* Nec tua se tenuit patriis industria muris: Mors spoliū de te nullum nisi corpus habebit. *Hofsch.* Quid dubitas nimiumque times tua tradere famæ Carmina, nil illis cura quod addat habet. . . Fama tuas pridem constitit ante fores. *Hofsch.* Latusque laborum, Non toram subito præceps secura per urbem, Carmina vulgabit: Ah! ne sit gloria tanti Et dulcis famæ quondam male-suada cupido. Ar patiens operum semper, metuensque pericli Expectet, donec sedatā mente calorem Paulatim exuerit, fœtusque abolerit amorem Ipse sui. . . tum demum redit, & post longa oblivia. . . veterem explorare laborem Incipit. . . longè alia heu facies rerum mutataque ab illis Carmina, quæ tantum ante, recens confecta, placebant. Miratur tacitus nec se cognoscit in illis. . . Omnia tuta rimet. . . quod non una dies, fors afficeret altera. *Vida.* Et studiis annos septem dedit insenuitque libris. *H.* Nonumque premantur in annum Libri. *H.*

LIBRŌS tēgēre, ōrnāre. *PHR.* Lutea sed niveum involvat membrana libellum; Pumicet & canas tondeat ante comas. *T.* Quod neque sum cedro flavus nec pumice lævis; Erubuit domino cultior esse suo Liber. *O.* Quæ cedro decorata purpuratæ Nigris pagina crevit umbilicis. *M.* Sed pumicatā fronte. . . Nec umbilicis cultus atque membranā. *M.* Nec titulus minio, nec cedro charta notetur. *O.* Hæ cedro niteant chartæ. *Hofsch.* Non me marginibus Poëta pictis Aut chartā movet elegantiore; Non me tegmine splendido libelli. *Langl.* Novi umbilici, lora rubra, membrana directa plumbo, & pumice omnia aquata. *C.* Cedro nunc licet ambules perunctus; Et frontes gemino decens honore Pictis luxurietis umbilicis. *M.*

LIBĒR, erā, erūm, erior, erimūs. *Libre.* *SYNT.* Liber equus. *V.* Jocus. *O.* Locus. *PLA.* Libera via. *Pr.* Vox. *Liv.* Vita, otia, lingua. *O.* Liber terrore. *Cic.* Religione. *Liv.* Liber à metu. *Cic.* Laborum. *H.* Libera toga. *Cic. i. Virilis, libertate donans.* Libera prædia. *Cic. [i. immunia.] En franc alu.* Libera fama. *Pr. i. sine sorde & maculā.* Libera vina. *H. i. Liberos facientia.* *PHR.* Dein ubi libera colla Servitio assueciat. *V.* Abruptis fugit præsepia viaculis.

Tandem liber Equus, campoque potitus aperto, &c.
V. Equus seu liber habenis. *V.* Cælo liberiore frui.
O. Liber homo & nimium, dicis mihi Cherile semper. *M.* Bilis libera inæstuat præcordiis. *H.* Liber patet exitus. *Lr.* Vitæ liberioris iter. *O.* Luxuriæ libera facta vita. *Pr.* Libera edere verba. *T.* Nullus liber erit, si quis amare volet. *Pr.* Quî melior seruo, quî liberior sit avarus. *H.* Neque enim Turno mora libera mortis. *V.* Liberque laborum Rusticus. *H.* Perfruo infelix liberioze malo. *O. i. majori.* Passimque soluti Per campos pascuntur Equi. *V.* Quisnam igitur sapiens? Liber sibi imperiosus. *H.*

LIBERALIÄ, örüm, n. [Dies Baccho sacer.] *Fête de Bacchus.*

LIBERALIS, alē. *Liberal*, qui donne volontiers. *SYN.* Magnificus, mūnificus, largus, non parcus. Largis opum. Prōdigus æris. *PHR.* Sed tam prodigus atque liberalis. *M.* Par donis armisque manus. *Cl.* Munera quod Senibus viduisque ingentia mittis Vis te munificum Gargiliane vocem. *M.* Hic non divitias nigrantibus abdidit antris, Nec tenebris damnavit opes: sed largior imbre Sueverat innumeras hominum ditare catervas. Quippe velut denso currentia munera nimbo Cernere semper erat: populis undare Penates: Assiduos intrare inopes: remeare beatos. Præcepit illa manus fluvios superabat lberos, Aurea dona vomens. . . . Nil negat & sese vel non poscentibus offert. *Cl.* Ipsaque possessio mens est opulentior auro: Quis tua cultorum juvenis facunde tuorum Limina pauper adit, quem non animosa beatum Excipit, & subito juvat indulgentia censu. *L.* Ad præmia velox. *O.* Sed quî quàm potuit dat maxima, gratus abunde est. Et finem pietas contrigit illa suum. Nunquam pigra fuit nostris tua gratia rebus Nec mihi munificas arca negavit opes. *O.* Liberales sumptus. *Cic.* Epulæ. *Tac.*

LIBERALIS [libero homine dignus.] *Qui sent sa personne de qualité.* *SYNT.* Liberalis forma, facies. *Ter.* Species. *Cic.* *Bello phisonomie.* Liberalis uxor. *Ter.* [pro ingenuo.] *De qualité, bien né.* Liberalis actio. *Cic.* *Generose.* Liberales artes. *Cic.* *Ars liberaux.* Liberale ingenium. *Tac.* *Bien tourné, noble.* Liberales joci. *Plt.* *Railleries honnêtes, fines.* Liberalia studia. *Tac.* *Les belles lettres.*

LIBERALITAS, atis, f. *Liberalité, largesse.* *SYNT.* Mūnificentiā, largitās, magnificentiā, bēnignitās. *PHR.* Quid est? An hac sinistra liberalitas. *C.* Sensuro bona liberalitatis. *M.* Extra fortunam est quidquid donatur amicis: Quas dederis, solas semper habebis opes. *M.* Hoc longum tibi vita dum manebit, hoc & post cineres erit tributum. *M.* Uni parca sibi, reliquis profusa volunras *Rue* Congestas arca refundat opes. (Vide **LIBERALIS**. **BENIGNUS**. **ELEEMOSYNA**.)

LIBERALITER, adv [Largē, abundanter.] *Liberalément, avec profusion.* Liberaliter polliceri; vivere. *Cic.* Liberaliter educatus, eruditus. *Cic.* Genitus. *Plt.* *Noblement.* Liberaliter servire. *Tac.* *Avec affection.* Exercitum nimis liberaliter habuerat. *SAL.* *Avec trop d'indulgence.*

LIBERATIO, ōnis, f. *Cic.* *Délivrance, affranchissement.*

LIBERATOR, ōris, m. *Liberateur, qui délivre.* *PHR.* Blanda cruentatis affigunt oscula dextris; Auxiliū-

que domus servatorēque salutant. *O.*

LIBERĒ, ius, bērrimē. adv. *Librement, sans contrainte.* *PHR.* Ipsaque tellus Omnia liberius nullo possente ferebat. *V.* Nimis liberē fugit. *C.* Liberē defendere. *Cic.* Loqui. *Pla.* Bibere. *Ter.* Educatus liberē. *TER.* [i. ingēnuē.] *Bien élevé.*

LIBERĪ, ōrūm, m. plur. *Les enfans.* *PHR.* Quod si pudica mulier in partem juvet domum atque dulces liberos, &c. *H.* Similes patri liberi. *S.* Nulla quit sine te domus liberos dare, nec parens stirpe nititur. *C.* (Vide **FILIUS**.)

LIBERŌ, as, avi, atum, are. *Délivrer, garantir, sauver.* *SYN.* Eximō, expēdiō, vīndicō. Vinculū solvō, rumpō. Servitiō redimō. Libertatē assēro. *SYNT.* Liberare curā, infamiā, periculū, invidiā. *Cic.* Liberare se a re alieno. *Cic.* Creditoribus. *Sen.* Custodiis corporis. *Cic.* Liberare crimine. *Cic.* Culpæ. *Liv.* *Aboudre, justifier.* *PHR.* Jam Pædagogo liberatus &c. *M.* Vaginā liberat ensē. *V.* Tenebris Diana pudicum Liberat Hyppolitum. *H.* Sed tot communi populos sub morte jacentes, Torāque Tartareis ē faucibus oppida traxi. *Cl.* Asseritur ferro captivum vulgus. *O.* Sævo incolumes ex hoste recepi. *O.*

LIBERTAS, atis, f. *Liberté.* *EPITH.* Carā, dulcis, blandā, grātā, suavis, felix, candidā, aurēā, spērātā, amatā, optatā, expēctatā, amīcī, pretiōsā, candidā. *PHR.* In ferrum pulchrā pro libertate ruebant. *V.* Fallitur egregio quisquis sub principe credit Servitium: Nunquam libertas gratior extat, Quam sub rege pio. *Cl.* Quem non corrumpit pubes effræna, novæque Libertas properata togæ. *St.* Vitæ liberioris amor. *O.* Nec spes libertatis erat. *V.* Ingenia recta se in laudes melius ferunt, si nobilem animum libertas alit. Vitæ libertas reverentiam remisit. *St.* Libertas quæ fera tamen respexit inertem. *V.* Prorumpit in arvā Libertas effræna maris. *Cl.* Potior metallis libertas. *H.* Est mihi libertas tecum secreta loquendi. *O.* Aliquem multā cum libertate notare. *H.* Libertatem bello obruere. *St.* Libertatēque tueri. *L.* Pro-cax libertas civitatem miscuit, Frānūque solvit pristinum licentia. *Ph.*

LIBERTATEM assēquī. *PHR.* Scilicet asserui jam me, fugique catenas. *H.* Et juga captivo excussit servilia collo. *Buc.* Eripui letho me, & vincula rupi. *V.* Te his exue monstis. Resoluta catenis Incedit virgo. *O.* Ruptis fugit præsepia vinculis. Liber Equus. *V.* (Vide **VINCULUM**, *vincula rumpere, effugere*.)

LIBERTATĒ dōnāre. *PHR.* Ipse viro primus manicas atque arcta levare. Vincula jubet. *V.* Famulusque juga laxatus herili Ducitur, & grato remeant securior ictu. Tristis conditio pulsata fronte recedit. In civem: rubuere genæ, tergōque removit Verbera, promissi felix injuria voti. *Cl.* Catenatas . . . Pande fores, exloque precor me redde patenti. *Sant.* Maxima nobis Est data libertas. *O.* Sic puer effractis cui blanda licentia vinculis Liberat imposito subdita colla jugo. *Sant.* Laxas seiret dare justus habenas. *V.* Demam vincula cani. *T.*

LIBERTINŪS, nī, m. & **LIBERTINÄ**, æ, f. [Liberti filius, [Le fils, la fille d'un affranchi. *PHR.* Quem rodunt omnes libertino patre natum. *H.* Me libertina, neque uno Contenta phryne macerat. *H.* Et libertinas arca flagellat opes. *M.*

LIBERTŌ, ās, ārē. *Pla.* Libertate donare. (Vide **LIBERTAS**.)

LIBERTŪS, tī. m. & **LIBERTĀ**, ē. f. *Affranchi, affranchie.* *PHR.* At hunc liberta securi. Divisit medium. *H.* Filius aut etiam libertus ut ebibat hāres. *H.*

LĪBĒT, libūt, libitūm ēst, ērē. [Idem significat quod placet.] *Il plaît.* *SYN.* Plācēt, jūvāt, lūbēt, arīdēt. *PHR.* Infanire libet quoniam tibi. *V.* Quæ cuique libuissent. *Sue.* Undelibet veniat; quoque libebit, eat. *O.*

LĪBĪDĪNŌR, āris, ārūs sām, ārī. *S'abandonner au plaisir.* *SYN.* Libīdinē rāpī, āgī, fūrērē. In venērem ferrī. Impūrōs amōrēs sēctārī. *PHR.* Post hāc omnia cum libidinatur. *M.* Ardet & ebrietas geminata libidine regnat. *O.* Cum castum amisit polluto corpore florem. *C.*

LĪBĪDĪNŌSĒ, adv. *Cic.* *Suivant sa passion, avec débauche.*

LĪBĪDĪNŌSŪS, ā, ūm. *Débauché, dereglé dans ses mœurs.* *SYN.* Lāscivūs, impūrūs, impūdicūs, obscēnūs. Libīdinē fūrēns, pērcitūs, cāptūs, frāctūs. In venērem prēcēps, pūtrīs, prōnūs, inēxtinctē libīdinīs hōmō. *O.* *PHR.* Libidinofus immolabitur Caper. *H.* Hic thalamum invasit natæ veritosque hymenatos. *V.* Sed & hunc innata libido Extimulat; pronomque genus regionibus illic In venerem est; flagrat vitio gentisque, suoque. *O.* Apta magis veneri, quam sunt tua corpora Marti: Bella gerunt fortes, tu Pari semper ama. *O.* Ille in venerem est putris. *P.* In venerem Satyrorum prona juvenus. *O.* Impatiens nescire torum nullasque mariti Illecebras; nec dulce patris cognoscere nomen. *Cl.* Gens mollis amorum. *Cl.* Tu quem nequitia procaciores Delectant nimium Salestque nudi. *M.* Objicit toties ā te mihi nostra libido: Crede mihi, vobis imperat illa magis. Vos ubi contempti rupistis fræna pudoris, Nescitis captae mentis habere modum. *Pr.* Libidinosa adolescentia effectum corpus tradit senectutis. *Cic.* Libidinosa eloquentia. *Quin.* Libidinosa sententia. *Cic.* [Quæ pro libidine feruntur.] *Selon son caprice.* Libidinosa dapes. *COL.* *Pro exquisitis.*

LĪBĪDŌ, inīs. f. [Voluntas temerē suscepta.] *Caprice, desir dereglé.* *PHR.* Pugnandi prava libido Crescebat. *Sil.* Cujus infecti vecors semel libido est. *S.* Crescere res posset minui damnosa libido. *H.* Et ruit in veritum damni secura libido. *Cl.* Sæva habendi libido. *O.* Libidine, non ratione agere. *Cic.* Dira fortunæ comes libido. *S.* Cum fas atque nefas exiguo fine libidinum discernunt. *H.*

LĪBĪDŌ [pro veneris appetentiā.] *Débauche, débordement.* *EPITH.* Tūrpīs, lāscivā, fōdā, cēcā, prōbrōsā, dāmnōsā, obscēnā, impūrā, incēstā, scēlērācā, flagitīōsā, fūrīōsā, pērditā, nefariā, trūmnoisā, fērvēns, blāndā, violētā, fūrēns, immōdērātā, vēcōrs, effēnātā, vērērā, prāvā, dāmnōsā, indōmītā, vēsānā, vīrīōsā, fūrīōsā, illicītā, mōnstrōsā, infāmis, incōnsultā, prēcāx, dīrā, infāmā, fēminēā, inēxtinctā, impōrtūnā, pōtēns, tērrā, vēritā. *SYN.* Cūpidō, lāscivīā. Vēnūs. Libīdinīs ēstūs, stīnūlī. Obscēnūs amōr. *PHR.* Nam simul ac venas inflavit tetra libido. *H.* Cum tibi flagrans amor & cupido, Quæ solet matres furiare Equorum Sæviet circa jecur ulcerosum. *H.* Altercante libidinibus, payore. *H.* Nec te jucundā fronte fefellit Luxuries

prædulce malum, quæ dedita semper Corporis arbitriis hebetat caligine sensus; Membraque Circæis efforminat acris herbis. Blanda quidem vultu, sed quā non terrior ulla: Interius fucata genas, & amicta dolosis Illecebris, torvos auro circumligat Hydros: illa voluptatum multos innexuit hamis. *Cl.* Atque ubi concubitus primos jam nota voluptas Sollicitat, frondeque negant, &c. *V.* Avidis ubi subdita flamma medullis, Verē magis, quia vere calor redit ossibus, Illæ (Equæ) vento concipiunt. *V.* Minotaurus inest veneris monumenta nefandæ. *V.* Veneris damnosa voluptas Non solet in mortuos illa venire toros. *O.* Et venerem & cæci stimulos avertere amoris. *V.* Quæque succensas agit libido mentes. *S.* Viscosa voluptas Me male compedibus strinxerat ante suis. *Sant.* Nunc mores periere boni regnatque cupido Improbæ. *Mant.* (Vide **AMOR**.)

LĪBĪTINĀ, æ. f. [Dea quæ & Proserpina dicitur in cuius templo vendebantur, quæ ad exequias pertinent.] *La Deesse qui présidoit aux funérailles.* [Sumitur pro ipsâ exequiarum expensâ. *Sue.*] *La dépense des funérailles.* **LĪBĪTINĀ** *V-M.* Pro ipsâ sepeliendi arte, aut vendendi quæ ad sepulcrum pertinent. *PAR.* Autumnusque gravis Libitinæ quæstus acerba. *H.* **LĪBĪTINĀ** pro ipsâ morte. *PHR.* Multaque pars mei vitabit Libitinam. *H.* **LĪBĪTINĀ** pro se retro, rogo. *PHR.* Dum levis arsuro struitur Libitina Papyro. *M.* (Vide **EXEQUIÆ**, *vel FUNUS*, *vel MORS*.)

LĪBĪTINARIŪS, ii. m. *Sue.* [Qui vendebat, quæ ad exequias pertinebant.] *Celui qui fournissoit les choses nécessaires pour les funérailles.*

LĪBĪTŪM, tī. n. *La volonté, le bon plaisir.* Ad libita Cæsarum. *Tac.* Si libitum tibi erit. *Pr.*

LĪBŌ & **LĪBĪŌ**, ās, āvī, ārūm, ārē. dim. *Cic.* [Leviter degustare, primoribus labris attingere.] *Essaier, tâter.* *SYN.* Dēlibŏ, gūstŏ. *PHR.* Nulla neque amnem Libavit quadrupes. *V.* Purpureosque metunt flores, & flumina libant Summa leves. *V.* Libare cibum digitis. *O.* Vina ego libaram, focero libata propino. *O.*

LĪBĀRĒ *Metaph.* [Pro leviter tangere.] *Effleurer, toucher légèrement.* *PHR.* Oscula libavit natæ. *V.* Cui mea virginitas avibus libata sinistris. *O.* Libare aliquid ex omnibus disciplinis. *Cic.* Summum degustat vulnere corpus. *V.* Primaque libatō, summo tenus attingit ore. *Vinum. V.*

LĪBĀRĒ [pro sacrificare.] *Sacrifier.* *PHR.* Et duo rite mero libans carchesia Baccho. *V.* Nunc pateras libate Jovi. *V.* Pateris altaria libant. *V.* In mensâ Latium libavit honorem. *V.* Hoc pater Anchises auro (aureo poculo) libabat ad aras. *V.* Te libans Lenæ vocat. *V.* Vinaque fundebat pateris. *V.* Libare diis thura. *O.* Uvas. *T.* Epulum. *Cic.*

LĪBĀRĒ lacrymas per transŏ. *PHR.* Jure igitur lacrymas Celso libamus adempto. *O.*

LĪBRĀ, æ. f. *Le poids d'une livre.* Una libra farris. *H.*

LĪBRĀ. [Pro lancibus quibus res ponderantur.] *Balance.* *EPITH.* Jūstā, æquā, cētā, pēdēns, pēndulā, æqualis. *PHR.* Atque iterum æquatis ad justæ pondera libra. *L.* Scis etenim justum geminā suspendere Lance Ancipitis libra. *P.* Libra suas demittit pendula Lances. Justa pari premitur veluti cum pondere libra; Prona nec hāc plus parte sedet, nec surgit ab illā. *O.*

LIBRĀ. [Prosigno caelesti.] *la Balance, signe du Zodiaque.* PHR. *Libra die somnique pares ubi fecerit horas.* V. *Libra Phæbeos tenet aqua currus.* S.

LIBRĀ. Col. [Pro libellā.] *Niveau.*

LIBRĀLIS, *alē. Col.* [Quod est unius libræ] *Du poids d'une livre.*

LIBRĀMĒN, *inis, n.* Li. & **LIBRĀMĒNTŪM,** *tī, n. Plī.* [*Æquamentum.*] *Contrepoids, équilibre.*

LIBRĀRIŪM, *ī, n.* Cic. *Registre, Catalogue.*

LIBRĀRIŪS, *ī, n.* & **LIBRĀRIĀ,** *æ, f.* [Qui libræ & pensis partiendis præfectus erat.] *l'esclave qui donnoit aux autres esclaves leur tâche à faire.* PHR. *Aversus jacuit, perit libraria.* J.

LIBRĀRIŪS. & **LIBRĀRIŪLŪS,** *ī, m. dim.* Cic. [Qui libros transcribebat, vel vendebat.] *Qui transcrivoit des livres, libraire.* PHR. *Ut scriptor si peccat idem librarius.* H. *Libraria taberna.* Cic.

LIBRĀTIŌ, *ōnis, f.* [*Librandi actus.*] *l'action de mettre en équilibre. Nivellement. l'action de lancer.*

LIBRĀTŌR, *ōris, m. Plī.* [Qui aquam ad libellam librat.] *Nivelleur. LIBRĀTŌR.* Tac. *Celui qui lance, Bombardier.*

LIBRĀLIS, *ilē.* Cato. *Qui fert à lancer.*

LIBRĀPĒNS, *ēdis.* Plī. [Qui librabat argentum.] *Celui qui pesoit l'argent, qu'on donnoit aux Soldats.*

LIBRŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* [*Ponderare, trutinare, pendere.*] *Pefer.* PHR. *Paulum stetit anxius Heros, librabatque metus.* St. *Jupiter ipse duas æquato examine lances Sustinet, & fata, imponit diversa duorum. Quem damnet labor, & quo vergat pondere lethum.* V. *Tellus ponderibus librata suis.* O.

LIBRĀRĒ. [Pro æqualiter dividere.] *Partager.* PHR. *Et paribus titan orbem libnaverat horis.* Col.

LIBRĀRĒ. Col. *Niveller.* **LIBRĀRĒ** corpus in alas. O. *Se soutenir sur ses ailes, s'envoler.* PHR. *Sæpè lapillos tollent his sese per inania nubila librant.* V. *libravit in aëre cursum.* O.

LIBRĀRĒ. [Pro jaculari, torquere, vibrare.] *lancer.* PHR. *Summā telum libravit ab aure.* V. *Duroque reductā Libravit dextrā media inter cornua castus.* V. *Lactentis vituli dextrā libratu ab aure.* Tempora discutit claro cava malleus ictu. O. *librare telum didicit.* S. *Libratur aliud fulmen.* S. (Vide **JACULOR.**)

LIBŪM, *bī, n.* [Genus dulciarii cibi quod libandi causā fiebat.] *Gâteau qu'on offroit aux Dieux.* PHR. *Liba Deo fiunt, succis quia dulcibus, idem Gaudet, & à Baccho mella reperta ferunt.* O. *Melle pater fruitur liboque infusa calenti.* Jure repertori (*Baccho*) *Candida mella damus.* O. *Instituuntque dapes & adorea liba per herbas.* V. *Grandia liba facit.* O. *Plena domus libis venalibus.* J. *Libaque Mopsopio dulcia melle ferant.* T.

LIBURNĀ, *æ, h.* & **LIBURNICĀ,** *æ, f. Sue.* [Genus navis bellicæ velocissimæ, à liburnis populis dictæ.] *Sorte de petit vaisseau de guerre bon voilier.* PHR. *Ibis liburnis inter alta navium.* Amice propugnacula. H. *Liburnæ Ordine contentæ gemino.* L.

LIBURNIĀ, *æ, f.* [Regio inter Illyriam & Dalmatiam.] *la Croatie.* **LIBURNŪS,** *ā, ūm.* [Qui est ex Liburnia.] *Croato.* PHR. *Regna Liburnorum & fontem superare Timavi.* V. *Pugnacefque mari, grajā cum classe, Liburnos.* L. *Terra Liburna.* L. *Rostra Liburna.* Pr.

LIBYĀ, *æ, f.* & **LIBYĒ,** *ēs, f.* [*Affricæ pars.*] *la Libye.* ERIT. *Ardēns, fervēns, squallēns, torridā, fervidā, sitiēns. Incultā, desertā, inhospitā.* PHR. *Ipse ignotus egens Libyæ deserta peragro.* V. *Per inhospita syrtis litorea, per calidas Libyæ sitientis arenas.* L. *Instar anhelantis Libyæ, quæ torrida semper Solibus, humano nescit mansuescere cultu.* Cl. *Felicior illa perustæ Pars Libyæ, nimio quæ se munica calore.* Defendit, tantique vacat secunda tyranni. Cl. *Gorgonei capitis guttæ cecidere cruentæ, Quas humus (Libyca) Exceptas varios animavit in Angues;* Unde frequens illa est infestaque terra Colubris. O. *Libyæ quod fertile terræ est, Vergit in occasus; sed & hæc non fontibus ullis Solvitur. . . . At quæcumque vagam Syrtim complectitur ora, Sub nimio porrecta die, vicina perusti Ætheris, exurit menses, & pulvere Bacchum Enecat.* L.

LIBYCŪS, & **LIBYSSINŪS,** *ā, ūm.* & **Libys,** *m.* **Libys,** *æ, f.* **Libysis,** *īdis, f.* *Qui est de Libye.* PHR. *Te propter Libyæ gentes, &c.* V. *Et pelle Libyftidis ursæ.* V. *Num te læana montibus Libyfinis.* C.

LYCENTĒR, *adv.* Cic. *Licentieuxement, avec trop de liberté.* PHR. *Qui quamquam dextrā regione licentius errent.* O. *Idcircone vager scribamque licenter.* H. *Audacter & licenter ede.* C.

LYCENTIĀ, *æ, f.* *Licence, liberté trop grande.* ERIT. *Vagā, præceps, audāx, effrēni, solūtā, vēsānā, lascivā, furēns, dāmnosā, immēnsā, effusā, indomitā, exitiosā.* SYN. *libertās, libidō.* PHR. *Semeles puer, & lasciva licentia.* H. *Hic habitat nullo restricta licentia nodo.* Cl. *Evaganti fræna licentia injecit.* H. *Si quæret pater urbium Subscribi statuis, indomitam audeat Refranare licentiam.* H. *Suadetque licentia luxum; Illecebrisque effræna favet.* Cl. *Immensa licentia ponti.* O. *Nec tanta licentia fandī.* Libertate palam gaudent majore loquendi. *Vida.* *Quis furor o! cives quæ tanta licentia ferri.* L. *Exit in immensum fecunda licentia varum.* O.

LYCENTIĀ, *æ.* Cic. [*Facultas, potestas.*] *Permission, congé, pouvoir.*

LYCENTIŌR, *m. f.* *īus, n.* *ōris.* Cic. & **Licentiōs,** *ā, ūm.* Tac. *Qui prend trop de licence, trop libre.* *licentior epistola.* Plī. *Accusatio.* V-F. *Vita licentior.* V-F. *Pro dissolutā.* *Turba licentior Exulter tetricis libera legibus.* Cl.

LYCEŌ, *ēs, cūi, licitūm ērē.* N. *Passivam habet significationem.* [*Pretio augeri in auctionibus.*] *être mis à prix.* PHR. *Parvo cum pretio diu liceret.* M. *Unius assis, Non unquam pretio pluris licuisse.* H.

LYCEŌR, *ēris, LYCITŪS, sūm, ēri.* Cic. & **Licitor,** *āris, āri.* D. *Activam habet significationem.* [*Deserre pretium, pretium augere.*] *Mette un prix, Encherir.* PHR. *Et centum græcos curto centusse licetur:* P. *Illo licente contra liceri audeat nemo.* Cas. *licitari hostium capita.* Cur. *Hinc*

LYCITARI. Enn. [*Pro pugnare.*] *Combattre.*

LICĒT, *licitū, licitūm est, ērē.* [*Impers.*] *Ette permis.* PHR. *Sed tu non ideo cuncta licere pura.* O. *Atqui licet esse beatīs.* H. *Nobis non licet esse tam disertis.* M. *En erit unquam Ille dies, mihi cum liceat tua dicere facta.* V. *Cui tantum de te licuit.* V. *Id facere laus, quod decet, non quod licet.* S. *Nec tibi quid liceat, sed quid fecisse decebit Occurrat, mentemque domet respectus honesti.* Cl. *Sit mihi fas audita*

loqui. *V.* Haud licitum est. *V.* Fas & jura finunt. *V.* Cur dextræ jungere dextram Non datur. *V.* Me si fata meis paterentur ducere vitam Auspiciis. *V.* Quod licet ingratum est, quod non licet acrius urit. *O.* Verum ubi nulla datur cœcum exsuperare potestas Consilium *V.*

LICET, adv. *Quoique.* SYN. *Êtsi*, quâmqm, quâmvīs. PHR. Licet ingens Janitor antro Terreat. *V.*

LICHEN, ênis, m. & LICHENÊ, ês, f. *Pli.*] Morbi genus.] *Dartre, feu volage.* PHR. Non ulcus acre pustulæve lucentes. Nec triste mentum fordidive lichenes. *M.* Est & Lichen, *Pli.* [Herba.] *l'hépatique.*

LICITATIŌ, ōnis, f. *Cic.* [Auctio.] *Enchere.*

LICITATOR, ōris, m. *Cic.* [Qui pretium auget.] *Encherisseur.*

LICITUS, ā, ūm. *Permis.* SYN. *Pērmīssus*, lēgītīmus, cōncēssus. PHR. Et licito tandem sermone fruuntur. *V.* Cui peccare licet, peccat minus. Ipsa potestas femina inquitia languidiora facit. *O.*

LICYUM, ī, n. & LICIA, ōrum. [Filia quibus textrices implicant stamina.] *la trame.* PHR. Et licia telæ Addere. *V.* Ut mos est Phariis miscendi licia telis *L.* Dira fororum Licia *St.* LICIA. *In magicis vim habere putabantur, cum quis alicujus animum irritare volebat, ut liciis implicantur stamina.* PHR. Terna tibi hæc primū triplici diversa colore. Licia circumdo. *V.* Tunc cantata tenet cum fusco Licia plumbo. *O.* Scit bene quid gramen, quid torto concita Rhombo Licia, quid valeat virus amantis aquæ. *O.*

LICTOR, ōris, m. [Minister consulis, prætoris, &c. Qui virgarum fasciculos cum securibus ligatos portans, magistratibus præibat; reum virgis cædebat, aut securi feriebat.] *Licteur.* EPIT. Sævus, trux, horrēdus, ferox, minax, truculētus. PHR. Me superbum clamosi lictoris abiget virga. *M.* Neque consularis submovet lictor miseros tumultus mentis. *H.*

LIEN, ênis, & LIENIS, is, m. *La rate.* SYN. Splen. PHR. Si lienes turgent. *Cato.* Lien disruptus est. *Plm.* Lienis bubulus. *Celf.* Petulanti splene cachinno. *P.*

LIENICUS, & LIENOSUS, ā, ūm. *Plt.* [Qui liene laborat] *Rateleux, qui a mal à la rate.*

LIENTERIA, æ, f. *Celf.* [Morbi genus.] *Lienterie espece de flux de ventre.* LIENTERICUS, ā, ūm. [Qui eo morbo laborat.] *Qui est attaqué de la lenterie.*

LIGAMEN, inis, n. LIGATIŌ, ōnis, & LIGATURĀ, æ, f. *Col.* LIGAMENTUM, tī, n. *Liv.* Ligament, lien. PHR. Sidoræ nocturna ligamina mitræ *Pr.* Implicitum nexu diroque ligamine. *Sil.* (Vide VINCLUM.)

LIGELLUM, ī, n. *Pla.* [Tugurium, casa.] *Cabane.*

LIGER, & LIGERIS, is, m. [Gallia flumen.] *la Loire.* PHR. Jam placida Ligeris recreatur ab unda. *Cl.* Testis erit Liger, Arvernus qui fusus ab antris Libera devexum per loca findit iter. *Sann.*

LIGNARIUS, ī, m. *Liv.* & LIGNATOR, ōris, m. *Cæs.* Bucheron, Charpentier. LIGNARIUS, ā, ūm. *Liv.* [Quod ad lignum pertinet.] *De bois, qui occerne le bois.*

LIGNATIŌ, ōnis, f. *Cæs.* [lignorum defectio, vel

deportatio.] *Proviſion de bois.* Lignatio. *Col.* *Drsie de chauffage.*

LIGNEUS, & LIGNEOLUS, ā, ūm. *dim.* *Cic.* *de bois.* SYN. Ligneus *Deus.* *T.* Equus. *Pr.* Ponticulus. *Cic.* Ligneæ solæ. *Cic.* PHR. Ligneæ contulerat veterum simulachra deorum. *O.*

LIGNOR, aris, arsus sum, arsi. *D. Cæs.* [Ligna cedere, deferre.] *Faire du bois.* PHR. Matris ad arbitrium recisos portare fustes. *H.*

LIGNOSUS, ā, ūm. [Instar ligni durum.] *Dur comme du bois.* Lignosa radice. *Pli.*

LIGNUM, nī, n. *Plt.* *Du bois.* EPIT. Acidum, viride, durum, fissile, vetustum, roborem, ramosum, tonsile, exesum, tornatum, dolatum, cariosum, odoratum, scissile, scissum, inutile, tornatile. SYN. Robur, stipēs, sudes, trabs, arbor, &c. PHR. Nam primi cuneis scindebant fissile lignum. *V.* Dum potes aridum compone lignum. *H.* Sacrum vetustis extruat lignis focum. *H.* Portat & arsuris arida ligna focis. *O.* Duro transfixi ligno. *V.* Robore secto ingentem struxere pyram. *V.* Ignorā ex arbore factum Ferre manu jaculum... quā tamen ē sylvā teneas hastile recisum, Jam dudum dubito: certē si Fraxinus esset Fulva colore foret; si Cornus, nodus inesset. *O.* Hinc radios trivere rotis, hinc tympana plaustris Agricola, & pandas ratibus posuere carinas. *V.*

LIGO, ōnis, f. [Instrumentum rusticum.] *Hoie, boyau.* EPIT. Curvus, incurvus, flexus, acutus, aduncus, ferreus, attritus, scaber, rusticus. SYN. Bident. PHR. Longis purgare lignonibus arva. *O.* Duris lignonibus exhauriebat humum. *H.* Jactati pulsant arva ligones. *O.* Exesque situ cogit splendore ligones. *Cl.* Antiquos Curionum passa ligones terra. *L.*

LIGO, as, avi, atum, are. *Lier, attacher.* SYN. Alligō, religō, illigō, subligō, vincio, stringō, cōstringō, nectō, adnectō, cōnectō, nodō, vinculis stringō, nodis implicō. PHR. Corripiunt spirisque ligant ingentibus. *V.* Laqueoque ligavit Guttura. *O.* Manicisque jacentem occupat. *V.* Vincula capto tende. *V.* Vinculis & carcere frænāt. *V.* Darer ut catenis fatale monstrum. *H.* Me pater sævis oneret catenis. *H.* Vincitque manus post terga catenis. *Sil.* Ignarum laqueis vincloue innecte tenaci. *O.* Injice vincla mihi. *St.* Et compede nexant. *Manil.* Crines nodantur in aurum. *V.* Vinxerat inter se connexis vellera nodis. *M.* Aurea purpuream subnectit fibula vestem. *V.* In globum ligavit. *St.* Natam sylvestri subere clausam implicat, atqueabilem mediæ circumligat hastā. *V.* Fronde ligare comas, & spargere floribus hastam. *St.* Ripæ religavit ab aggere classē. *V.* Vincula sopitas addit in arcta manus. *O.* (Vide VINCIO.)

LIGARI. PHR. Hic tibi nate prius vinclis capiendus. *V.* Hic fessas non vincula naves Ulla tenent, unco non alligat anchora morsu. *V.* Scribere plura libet: sed pondere lassā catenæ Est manus. *O.* Nec religer durā captivā catenā. *O.* Accepere tuæ Romule vincla manus. *Pr.* Corruptit dura catena manus. *Pr.* Nec abire potes vinclisque teneris. *O.* Gravent catenæ corpus. *S.* Impios supplicia vinclis sæva perpetuis domant. *S.* Impediunt geminas vincula firma manus. *O.* Firmis retinere vinclis. *O.* Vincula ferri exedere senem. *L.* Dextras juvat insertare catenis. *O.*

LIGATŪS, ā, ūm. *Attaché*. PHR. Vincitum & oppres-
sum catenis. S. Gravibusque coercita vinculis. O. Et
centum vinctus ahenis Post tergum nodis. V. Ecce ma-
nus juvenem interea post terga revinctum. V. Perque
pedes tractus lora tumentes. V. Obstrictis aliis præ-
ter Japyga. H. Ad duras religatum brachia cautes.
O. Compede vinctum. H. In Scithycâ religatus rupe.
H. Spes etiam validâ solatur compede vinctum:
Crura sonant ferro; sed canit inter opus. T. Gemin-
as arcus post terga catenis Succinctus palmas.
Sil. Trementes tendere conatur palmas: vis improba
ferri Impedit, & motâ somnum excussere catenâ.
O. Pugnando vincula tentant Rumpere, pugnantes
fortius illa tenent. O. Jam vinctæ vites. V.

LIGŪLĀ, æ. f. *Courroie*. SYN. LORŪM. PHR. Et ligu-
las dimittere sollicitus ne. Tota salutatrix jam turba
peregerit orbem. J. (Vide LORUM.)

LIGŪLĀ.] Instrumentum in speciem linguæ factum,
ad extrahenda è vasīs unguenta.] *Une spatule, une*
cuillier. PHR. Quamvis me ligulam dicant equites-
que patresque Dicor ab indoctis lingua Grammaticis.
M. LIGŪLĀ. Col. [Mensuræ genus quæ &
cochlear dicitur.] *Sorte de mesure*.

LIGŪR, ūris m. & LIGŪTINŪS, ā, ūm. [Qui
est è Liguriâ.] *De Ligurie*. PHR. Vane Ligur, fru-
straque animis elate superbis. V. Assuerosque malo
Ligures. V. Nam si procubuit qui saxa Ligustica por-
tat. J. i. Marmor.

LIGURIĀ, æ. f. [Italiæ regio cujus caput est Genua.]
La Ligurie. PHR. Interea tristi prostrata Liguria ca-
su. Mant.

LIGURIŌ, is, īvi, & īi. Itūm, Irē. [Suaviora edu-
lia carpere.] *Ette friand*. PHR. Tractavit manibus
calicem, dum furta ligurit. H. Semelos pisces tepidumque
ligurierit jus. H. i. Avidè comederit. LIGU-
RIRĒ per trans. Cic. [Pro furari & appetere.] *Voler*,
envier.

LIGURITIŌ, ōnis. f. Cic. [Aviditās.] *Avidité*,
friandise.

LIGUSTICUM, cī. m. Plī. [Herba hortensis.] *Liveche*.

LIGUSTRUM, trī. n.] Arbor cujus flos candidus est.]
Le Troëscue. PHR. Alba Ligustra cadunt vaccinia nigra
leguntur. V. Puella Ligustro candidior. M. LIGUS-
TRUM est & genus herba per macerias serpens. Ni-
gro permixta Ligustro. Balsama. Col.

LILIE TUM, trī. n. Plī. [Locus Liliis confusus.] *Lien*
plein de Lis.

LILIUM, īi. n. [Flos.] *Le Lis*. EPITH. Albūm, cān-
dēns, candidūm, nivēūm, lactēūm, albicōmūm,
fōrmōsum, odorūm, redolēns, odorātūm, odorifē-
rūm, argēntēūm, hīāns. PHR. Sæpe tulit blandis ar-
gentea Lilia Nymphis. Pr. Violas & candida Lilia
carpit. O. Neu desint epulis Rosæ, Neu vivax
Apium, neu breve Liliūm. H. Languescunt folio Li-
lia pallido. S. Et spectat patulis Lilia panda comis.
Sant. Quale micant puris Lilia mixta Rosis. Sant. Ni-
veis hiat labris. Sarr. Præstat & florum premit Tur-
bam minorem Liliūm: insueto coma. Candore lucens
nivibus invidiam facit. Com. Ecce tibi viridi se Lilia
caudice rollunt, Atque humiles alto despectant ver-
tice flores. . . . At circum intus agunt se tenuia fila,
coruscis Lutea malleolis, niveoque immixta nitore
Purpura collucet, sparsoque intermicat auro. Pass. Ti-
bi Lilia plenis, Ecce ferunt Nymphæ calarnis. V.

LILYBÆUM, æt. n. [Sicilia promontorium.] *Lilibæe*.
PHR. Expositum zephyris Lilybæon. O. Et vada dura
lego faxis Lilybæia cæcis. V.

LIMĀ, æ. f. Var. [Instrumentum fabrilē.] *Lime*. f.
EPITH. Edāx, aspērā, mōrdāx, rōdēns, dēntārī,
ferrēā. PHR. Forti & asperatā limā polire. S. LIMĀ.
Metaph. *Le soin de polir les ouvrages d'esprit*. PHR.
Defuit & scriptis ultima lima meis. O. Scilicet in-
cipiam limā mordaciū uti; Ut sub judicium sin-
gula verba vocem. O. Utque meus limā rarus liber
esset amici, Non semel admonitu facta litura tuo
est. O.

LIMATĒ. adv. Cic. Poliment, élégamment.

LIMATŪS, & LIMATŪLŪS, ā, ūm. dim. Cic. Poli,
delicat. PHR. Fuerit Lucilius inquam Comis & ur-
banus, fuerit limator idem Quam rudis. H. Lima-
tus ac tersus; & emunctus. Quin. Limatus oratio-
ne. Cic. Limatus urbanitate. Cic. Varioque togæ li-
matus in usu. M.

LIMAX, acis. m. [Cochlea.] *Limaçon*, *escargot*.
EPITH. Cōrnigēr, fœdus. tūrpis, tardus, tardigrā-
dus, lentus, reptilis, spūmōsus, spūmēus, cōrnūtus.
SYN. Cōchlēā, tēstūdō. PHR. Implicitus conchæ li-
max, hirsutaque Campe. Col.

LIMBOLARIUS, īi. m. Pla. [Qui limbos texit.]
Brodeur.

LIMBŪS, bī. m. [Pars vestis extrema.] *Bord*, *bordure*,
frange. EPITH. Extrēmūs, summus, pītūs, aū-
rātus, aurēus, tēnūs, villōsus, pītātātus. SYN.
Fimbriā, īnstītā, lacinīā. Vestis ōrā. PHR. Sidoniam
picto chlamydem circumdata limbo. V. Mæonio cir-
cumflua limbo. St. Tyriam quam limbus obibat Au-
reus. O. Ultima pars telæ tenui circumdata limbo.
O. Et circumtextum croceo velamen Achanto. V.
Quam plurima circum purpura Mæandro duplici Me-
libæa cucurrit. V.

LIMĒN, īnis. n. *Le seuil d'une porte, la porte, l'entrée*.
EPITH. Stridēns, ærēūm, tritūm, fixēūm, lētūm,
dulcē, marmōrēūm, apertūm, clausūm, īncūstōdītū-
m, revulsūm, rigidūm, fractum, nobilē, venē-
randūm, religiofūm, supēbūm. SYN. Pōstēs, fō-
rēs, ōstīūm, vēstībūlūm, ātrīūm, pōrtā, jānuā.
PHR. Ærea cui gradibus surgebant limina. V. Rese-
rat stridentia limina consul. V. Inque suo nullum li-
mine limen erat. M. Limen inferum superumque sa-
lutarant. Pla. Crudeles rigido cum limine postes.
O. Superba civium potentiorum limina. H. Intulit &
trito fulgentem in limine plantam. C. Et Hylax in
limine latrat. V. Perrumpit dura bipenni Limina.
V. Limina turris scandere. St. Limen transire. O. Li-
mina pulsare. O. Scandere. St. Fidusque ad limina
custos. V. De limine pelli. C.

LIMĒN [pro ipsâ domo; pars pro toto.] *La maison*.
PHR. Penetrant aulas & limina regum. V. Exiliōque
domos & dulcia limina mutant. V. Et religiosa Deo-
rum Limina. V. i. Tempia. Interiora domus irrupit li-
mina. V.

LIMĒN [pro ingressu.] *L'entrée*. PHR. Limen erat cæ-
cæque fores & pervius usus Testorum. V. Obsessa
tenere Limina portarum. V. Limine submoveor: pe-
rierunt tempora longi Servitii. J. Ostium limenque
carceris. Cic. LIMEN [pro ingressu] metaph. *Ad*
multa transfertur. Ut. PHR. Umbræ quas in primo
limine vitæ scelus oppressit. S. i. initio. Limina im-

- perii. *Pli.* [Fines.] *Zes Frontieres.* Limina lethi. *Lv.* A limine salutare disciplinas. *Sen.* Signoque repente Corripiunt spatia audito, limenque relinquunt. *V.* [i. Fines carceris.] *La barriere.*
- LIMĒS**, itis. m. [Transversa via.] *Chemin de traverse.* *Phr.* Lato te limite ducam. *V.* Curvo descendere limite. *O.* Sectus in obliquum limes. *O.* Et longo limite sulcus. *V.* Jam patet attritus solidarum limes aquarum. Non aliter multā quam via pressa rotā. *O.* Et tenuis limes longā subnubilis umbrā. *O.* (*Vide ITER, VIA.*)
- LIMĒS** per transl. [Pro termino agrorum, qui vulgō limite seu viā finiuntur.] *Borne, limite, frontiere.* *Phr.* Partiri limite campum. *V.* Vix ita limitibus discreverat omnia certis. *O.* Saxum antiquum ingens, campo qui fortē jacebat. Limes agro positus, litem ut discerneret arvis. *V.* Communēque prius (seu lumina solis & auræ) Cautus humum longo signavit limite menfor. *O.* Lapis regit arva certis finibus. *C.* Termine tu populos & regna ingentia finis. *O.* (*Vide TERMINUS.*)
- LIMINARIS**, arē. *Ad limen spectans.* Liminares trabes. *Vitr.* *Linteaux de portes.*
- LIMITATOR**, ōris. m. *Liv.* *Celui qui plante des bornes.*
- LIMITŌ**, as, avi, atum, arē. *Cic.* & *Limitōr*, aris, atis sum, ari. *Pli.* *Limiter, borner.* *Sen.* *Finis, partiōr, dividō, discernō, separō, terminō, determinō, distinguō.* *Limite signō, partiōr, mētās pōnō.* *Phr.* Gallica certus Limes ab Ausoniis determinat arva colonis. *L.* Brundisium quo definit Italia tellus. *Sil.* Nullus in campo sacer Divisit agros, arbiter populi lapis. *S.* Non fixus in agris qui reget certis finibus arva lapis. *T.* His ego nec metas rerum, nec tempora pono: Imperium sine fine dedi. *V.* Immoto divisit limite mundum. *L.* Et fluctus avidum mare certo sine coerceat. *Boët.*
- LIMŌ**, as, avi, atum, arē. *A.* *Limer, polir.* *Syn.* *Elimō, poliō, expoliō.* *Phr.* Limare gemmas. *Pl.* Limare opus. *Per transl.* *Châtier un ouvrage.* **LIMARI** curā. *O.* [Pro torqueri.] *Etre rongé.*
- LIMARĒ**, [pro limis seu invidis oculis aspicere.] *Regarder avec envie, rabaisser.* *Phr.* Non istic obliquo oculo mea commoda quisquam Limat; non odio morfuque venenat. *H.*
- LIMONĪA**, æ. f. *Pl.* [Genus Anemones.] *Especie d'Anemone.* (*Vide ANEMONE*)
- LIMOSŪS**, ā, ūm. [Limo plenus.] *Bourbeux.* *Syn.* *Cœnōsus, lūtulentus, lūtōsus.* *Limō* sordidus, fœdus. *Cœnō* turbidus. *V.* *Synt.* *Limosa flumina, humus.* *O.* *Ulva.* *L.* *Radix.* *Pl.* *Limosus juncus.* *V.* *Phr.* *Limosōque lacu per noctem obscurus in ulvā Delitui.* *V.* *Limosōque flumina potat.* *V.* *Limosōque palus obducit pascua juncō.* *V.* *Limo turbatam hauris aquam.* *H.*
- LIMOSITAS**, aris. f. *Pla.* *Limon, bourbe.*
- LIMPIDŪS**, ā, ūm. *Clair, transparent.* *Syn.* *Clārus, purus, lucens, lucidus, pellucidus, crystallinus, illius, nitens, argenteus.* *Synt.* *Limpidus lacus.* *C.* *Limpidissimum vinum.* *Col.* *Limpida vox & canora.* *Pl.* *Metaph.* *Erumpit per agros vastis fons limpidus antris.* *C.* *Effingit species purissimus humor aquarum; Plana velut speculi vivas imitantia formas. Quam dulce erranti percurrere lentre canalem....*

- hic* Tiliæ frondere putes; hic intremis absens Populus, & crispis juga proxima cernis in undis. Ipse novum Titan pingit sub gurgite solem; Et tremulum vibrat unda jubar: fluitare videntur Culmina villarum, mersæque liquefcere nubes. (*Vide PERLU- CIDUS & TRANSLUCEO.*)
- LIMPITUDŌ**, inis, f. *Pl.* *Clarté de l'eau, transparence.*
- LIMŪS**, mī, m. [Pro luto molli.] *limon, boue, vase.* *Epit.* *Pālūstris, lentus, pūtris, cœnōsus, atēr, sordidus, infōrmis, deformis, bibulū, niger, lūbricus, Lævīs.* *Syn.* *Cœnūm, fimus, lūrum.* *Phr.* *Obducto latē tenet omnia limo.* *V.* *Tu tamen ē lavi timosa cubilia limo Unge fovens circum.* *V.* *Quos circum limus niger & deformis arundo Alligat.* *V.* *limus ut hic ducēscit.* *V.* *lento convellere limo, &c.* *Sil.* *Imo ē gurgite mollem Huc illuc limum saltu movēre maligno Rana.* *O.* *Crateri limus adhæsit.* *H.* *Nigro si turbida limo Colluvies immota jacet.* *L.*
- LIMŪS**, ā, ūm. [Transversus unde dictum est Limen quod transverse ponitur.] *Oblique, de travers.* *Phr.* *Limis & Limulis oculis aspicere.* *Pla.* *Phr.* *Aspice limis oculis, ne ille nos se videre sentiat.* *Pla.* *Altera nam memini, limis subrisit ocellis.* *O.* *Du coin de l'œil.* *Hinc*
- LIMŪS**, ī, m. [Vestis genus habens in extremo purpuram limam i. transversam seu fluxuosam.] *Une jupe.* *Phr.* *Velati limo & verbenis tempora cincti.* *V.* *Hinc LIMŪS.* *Col.* [Pro sulco, limis enim, seu transversis fulcis aratur.] *Un sillon.*
- LINAMENTŪM**, tī, n. *Col.* *Linteolum vel lana.* [Pro penicillo, seu linteolo trito quod vulnere imponitur.] *Charpie, ou tente.*
- LINCTŪS**, ūs, m. *Pl.* [lingendi actus.] *léchement.*
- LINĒA**, æ, f. *Ligne, trait tiré avec la plume.* *Epit.* *Rectā, obliquā, longā, oblongā, brevīs.* *Syn.* *Lineam ducere.* *Quin.* *Quintā dum linea tangitur umbrā.* *P.* *Primis lineis designare.* *QUIN.* *Ebaucher.* *Linēa* piscatoria. *Pl.* *Ligne à pêcher.* *Phr.* *Tremulaque caprum linea trahit piscem.* *M.* (*Vide PISCOR.*)
- LINĒA**, *Quin.* [Pro filo funiculo.] *Fiscelle, cordeau.* **LINĒA**, [Pro limite.] *Borne.* *Phr.* *Moriar; mors ultima linea rerum est.* *H.* *Est peccare tanquam transire lineas.* *Cic.* (*Vide LIMES.*) **LINĒA**, *Sr.* [Pro origine.] *Lignée, race.* (*Vide ORIGO.*)
- LINEAMENTŪM**, tī, n. *cl.* *lineament, trait de visage.* *Lineamenta & formæ decorum.* *Cic.* *Lineamenta animi.* *Cic.* *Per transl.*
- LINĒARIŪS**, arē. [Quod ad lineam pertinet.] *linearis pictura.* *Pl.* *Dessin à la plume, au craion.* *Linearis ratio.* *QUIN.* *l'Art de mesurer.*
- LINĒŌ**, as, avi, atum, atum, arē. *A.* *designer, tracer.* *Lineare materiam.* *Cato.* *Lineata catina.* *Pla.*
- LINĒŪS**, ā, ūm. *De lin.* *Phr.* *Nodos ac vincula linea rupit.* *V.*
- LINGŌ**, is, xī, atum, erē. *Lécher.* *Syn.* *Lāmbō, sugō.* *Phr.* *Lingere mel.* *Pla.* *Digitos.* *Pl.* *Phr.* *Et lingit linguā corpora bina suā.* *O.* *Lambentem vulnera linguā.* *O.*
- LINGŌNES**, ūm, m. *Cæs.* [Galliæ populi.] *les Langrois.* *Phr.* *Pugnaces pictis cohibebant lingonas armis.* *L.* *Lingonicis agetum tumeat tibi culcitra lanis.* *M.*
- LINGUĀ**, æ, f. *la langue.* *Epit.* *Dōctā, disertā, elegans, facundā, divēs, aurēā, blāndā, mellissimā, dulcis,*

dulcis, garrulā, loquax, clamorosa, volubilis, vibrans, vibratā, infrenis, effrenis, mellita, pia, vaniloquā, petulans, protervā, improbiā, nocens, promptā, procax, mordax, fera, dira, sēvā, rabidā, inimicā, dicax, amara, mendax, falsa, dēdila, vana, turpis, subdola, impiā, insana, sinistra, perfidā, sceleratā, pestiferā, blasē, venalis. **PHR.** An tibi Mavors Ventosa in linguā pedibusque fugacibus istis Semper erit. *V.* Sed tunc quoque turpes Litibus exercent linguas. *V.* Orāque projectā Iqualent arentia linguā. *L.* Cur facunda parum decoro Inter verba cadit lingua silentio. *H.* Ne voce pericula quærant. Linguæque vix tales isto dedit ære voces. *O.* Hæreat ad fauces aspera lingua meas. **Buch.** Blasæque fit iusto lingua cæcta sono. *O.* linguæ defecerat humor. *O.* Fauces aspera lingua premit. *O.* Multifidas linguas vibrans Draco. *V-F.* Suppressæque lingua palato. *O.* linguis micat ore trifidus. *O.* linguisque coruscant Serpentes. *O.* Torpue rat gelido lingua retenta metu. *O.* Et nimio linguam non tenet ille mero. *O.* Et linguā titubante loqui. *O.* Hæret mihi lingua. *Ter.* Fervet lingua mero. *O.*

LINGUAM. Exscindere, avellere. **Cic.** Couper la langue. **PHR.** Nomen patris usque vocantem, Luctantemque loqui comprensam forcipe linguam Abstulit ense fero: radix micat ultima linguæ; Ipsa jacet, tetraque tremens immurmurat atra. *O.* Raptā silet altera linguā. *O.* Abstulit usum Verborum, & nata dira in perjuria linguæ. *O.* Lingua palato Deerat. *O.* Usum deperdere linguæ. *O.* Avulsæ cecidere manus, exsectæque lingua Palpitat, & muto vacuum ferit æra motu. *L.*

LINGUÆ. [Pro sermonum differentiā.] *Langue, language.* **PHR.** Nulla mihi cum gente ferā commercia linguæ... Meque palam de me tutō mala sapē loquuntur. *O.* Omnia sunt Getici plena timore soni. *O.* Diffona linguis Turma. *Cl.* Nec nostra dicere lingua Concedit nobis patrii sermonis egestas. *Lr.* Grajorum obscura reperta Difficile illustrare Latinis verbis esse Propter egestatem linguæ, & rerum novitatem. *Lr.* Gentes variæ linguis. *V.* Voces audire videbar jam mihi defuertas. *Sil.* Vagæ inconstantia linguæ. *Sant.* Mollit, & ingratis asperiora sonis. *Sant.* Nescis ut patrio novam Sermoni faciem quæque ferat dies; Nam quas nunc miserè anxius Scriptor quætere amat delicias, brevi, Usus si vollet insolens, Spretas, rejiciet non sine nausæ. *Com.* Varias linguis longæque remotas Inter se gentes imitantur munere vocis.... Agnoscunt populi patriæ commercia linguæ. *Vida.* Ut fari primamque datum distinguere linguā Annibalis vocem. *Sil.* Discrimina vocum. *Vida.* Doctæ sermonis utriusque linguæ. *H.* Sermo linguā concinnus utraque. *H.* Duas ediscere linguas. *O. i.* Romanam & Græcam.

LINGUÆ. [Pro oblocutione.] *Discours, Eloquence, coups de langue, &c.* **PHR.** Liquidus puroque similis anni Fundet opes, latiumque beabit Divite linguā. *H.* Post effert animi motus interpretare linguā. *H.* Turpe reos emprā miseros defendere linguā. *O.* lingua mali pars pessima servi. *J.* Este procul lites & amaræ prælia linguæ. *O.* Nève in me stolidæ convicia fundere linguæ. *O.* linguæ tela subire tuæ. *O.* Patruæ verbera linguæ. *H.* Magicæque potentia linguæ. *O.* Vanæ mendacia linguæ. *O.* Seu caulis acuis linguam. *O.*

LINGUACE, es, & **LINGULACÆ,** æ, f. **PLI.** [Piscis linguæ figuram habens.] *Une sole.* **LINGUARIUM,** ii, n. **SEN. Baillon.** **LINGUAX,** acis. **GEL. Jaseur.** (Vide **LOQUAX.**) **LINGULĀ,** æ, f. [Varia significat linguæ figuram habentia.] **Lingulā. Cæs.** Langue de terre. **Lingula** & ligula. **PLI. Spatule.** **Lingulā. Vit. Le bec d'un levrier.** **Lingulā. GEL. Une baionnette.**

LINGULACĀ, æ, f. **PLA. Babillarde.** (Vide **LOQUAX.**)

LINGULATŪS, ā, ūm. **VIT. Qui a une languette.**

LINIGER, ā, ūm, **Qui est vêtu de lin. PHR. Nunc Dea. (Isis.)** Linigerā colitur celeberrima turbā. *O. I. Sacerdotibus qui lineis vestibus indui solebant. Qui grege linigero circumdatus. (Anubis.) J. Nec tu linigeram fieri quid possit ad ibim Quæsieris. O.*

LINIŌ, is, ivi, itum, ire. & **Linō,** is, lini, & **lēvi,** litum, ēre. **A. SYN. illinō, oblinō perlinō, ūngō, obducō, fricō. PHR. Nève tuā Medæ linian- que cade sagittæ. Pr. Limit ora luto. O. limit ora venenis. O. I. fuco. Tenuia cerā Spiramenta linunt. V. I. Obturant. Carmina linenda cedro & lævi servanda Cupresso. H. Ardentes auro & paribus lita corpora guttis. V. I. Distincta, maculata. Linere auro. Dorer. PHR. Nec quæ Callio linuntur auro. M. Auro sublimia tecta linuntur. O.**

LINITŪS, ūs, m. **CEL. Onction, friction.**

LINQUŌ, is, liqui, litum, ēre. **Laisser, quitter. SYN. Deserō, relinquō, dimittō, omittō. PHR. Nil intentatum nostri liquere poētæ. H. liquere pol- lulum hospitium. V. Alicibus liquere feris. V. Jam- que Vale ! simul his dictis linquebat habenas. V. li- queris anchisem. V. linquere promissa. C. I. Violare. Ut que reliquit Sic linquendus erat. O. Impudens liqui patrios penates. H. Mensæque metu liquere priores. V. (Vide **RELINQUO.**)**

LINTEATŪS, ā, ūm. **LIV. [Linteo indutus] Vêtu de toile. Linceatus senex. S. Un Prêtre d'Isis.**

LINTEŌ, ōnis, m. **PLA. [Qui lintea texit.] Tisse- ran. m.**

LINTĒR, tris, m. f. & **Lintricūlus,** li, dim. **Cic. [Navicula è cavā Arbore facta.] Petit bateau, Na- celle. EPITH. Cāvūs, cāvātūs, cēlēr, cūrvūs, rīmō- sūs. SYN. Scāphā, cymbā, lembūs, nāviculā. PHR. Cavat arbore lintres. V. Transvecti lintribus amnem. Cl. Ire solebat Exiguus pullā per vada linter aquā. T. Servabit plenis in lintribus uvas. T. Celeres mi- raris currere lintres. Fr. Quem semel umbriferā Na- vita linter tulit, O.**

LINTERNŪM, nī, n. **Campania vicus, ubi scipio Africanus obiit. PHR. Lentisciferumque tenetur Lin- ternum. O. Stagnisque palustre Linternum. Sil.**

LINTEŪM, ēi. & **Lintēolūm,** li, n. **Cels. Lintēā- mēn, inīs, n. APUL. Linge, drap, voile de navi- re. PHR. Non tam sæpe teret lintea Fullo tibi. M. Certum est dare lintea retro. V. Orba suis essent etiam nunc lintea ventis. O. Villosa tegant tibi lin- tea citrum. M. Quas vestit tenui fascia linteolo Pont. (Vide **VELUM.**)**

LINTEŪS, ā, ūm. [Lineo compactus.] **De toile, de linge. SYN. Lintea tunica. LIV. Lintea vestis. CIC. Linrei libri. LIV. In linteis voluminibus scriptatum contat. PLI.**

LINUM, nī, n. **Du lin. EPITH. Albēns, cāndidūm,**

nitens, tennē, mōllē, cāndens, sūbtīlē, grācīlē, lēvē, tēxtīlē, artīfēx, dēdālēum, sōlērs, Pēlūsīācūm, Nīlīācūm, hūmīdūlūm, Nīlōtīcūm, Aegyphtūm, tērēs, tōrtūm, cōntōrtūm. PHR. Urit enim campum lini seges. V. Et Pelusiaco linum componere filo. Sil. Linum acu trajicere. Cel. Linum incidere. Cic. *Decachetter une lettre.*

LINUM [pro fune nautico.] Cordage. PHR. Dumque parant torto subducere carbasa lino. O.

LINUM [pro verriculo, & castibus.] Filets de Pêcheur, de Chasseur. PHR. Pelagoque alius trahit humida lina. V. Lina madent, comites, ferrumque cruore ferarum. O. Nodosaque tollite lina. O. Qui lina madentia ducunt. O.

LINUS, nī. m. Filius Apollinis & Terpsichores musica veritissimus, qui Orpheum & Herculem edocuit: ab Hercule, quem ineptē canentem irridebat, impatē in caput cybarā occisus est. PHR. Vincet nec Thracius Orpheus, Nec Linus; huic mater quamvis, atque huic pater adit, Orphei Calliopea, Lini formosus Apollo. V.

LINUS, aliter Crotopi Argivorum regis filius, quem à matre Cespite terræ projectum . . . Dira Canum rabies moriū depasta cruento Dissecat. O. Quique Crotopiadem diripere Linum Canes. O.

LIPARE, ēs. f. [Sicilia insula.] Lipari. PHR. Ignifluisque gemit Lipare fumosa cavernis. Cl. Brachia Vulcanus liparæ nigra tabernæ. J.

LIPIO, is, irē Sue. A. Phil. [Milvi vocem imitari.] Crier comme un Milan.

LIPPUS, is, īvī, itūm, irē. Cic. [Lippum fieri.] Devenir, être chassieux.

LIPPITUDŌ, inis. f. Chassie.

LIPPUS, ā, ūm [Qui oculos habet lacrymantes.] Chasseux, à qui les yeux pleurent. PHR. Hic oculis, ego nigra meis collyria lippus Illinere. H. Omnibus & lippis notum & tonsoribus. H. Cum tua pervideas oculis mala lippus inunctis. H. LIPPUS [pro mendiculo.] Un gueux. PHR. Vappa & lippus, & in tenui farragine mendax. P. LIPPACIUS. M. i. succum lacrynosum emittens. LIPPACIUS lacuna. M. Un œil arraché. PHR. Aspicis hunc uno contentum lumine, cuius Lippa sub attrita fronte lacuna patet. M.

LIQUAMEN, inis. n. Col. Le jus, le suc qu'on exprime d'une chose.

LIQUATIO, ōnis. f. Cel. Fonte. f. LIQUATOR, ōnis. m. Cel. [Qui liquefacit.] Fondeur.

LIQUEFACIO, is, feci, factūm, ērē. Faire fondre, dissoudre, amolir. SYN. Liquō, eliquō, solvō, rē-solvō, dissolvō, mollīō. PHR. Cogit hyems eademque calor liquefacta remittit. V. Omentum in flammā pingue liquefaciens. C. Fudit & argentum flammis. L. Exemploque nivis quam mollit aquaticus Austro. L. Nix jacet, & jactam nec sol pluviaeque resolvunt. O. Ignis item liquidum facit æs, aurumque resolvit. Lr. Thura liquefaciunt. O. Glaciem radiis tabescere cogit. Lr.

LIQUEFACTUS, ā, ūm. Fondus. PHR. Ossa liquefactis fumantur fervida membris. Sil. Liquefacta coagula lacte. O. Flammarumque globos liquefactaque volvere saxa. V. Austro Nix resoluta cadit. L.

LIQUESCO, is, ērē. & LIQUOR, ēris. [Qui.] Se fondre, se liquéfier. SYN. Solvōr, rē-solvōr, dissolvōr, tabē cō. PHR. Si mens mea tabida facta De nive

manantis more liquefcit aqua. O. Vulnificusque chalybs vastā fornace liquefcit. V. Sic mea perpetuis liquefcant pectora curis. O. Gelidus canis cum montibus humor Liquitur; & zephyro putris se gleba resolvit. V. Quin labefactus rigor auri solvitur æstu. Lr. Tum glacies aris flammā devicta liquefcit. Lr. Ut cera liquefcit. V. Solis ab æstu Tabuerant ceræ. O. Liquitur ut glacies incerto faucia sole. O. Et pereunt victæ sole repente nives. O. Fluit æs rivis, aurique metallum. V. Et cera Deo (Sole) propiore liquefcit. L. Ut intabescere flavæ Igne levi ceræ, matutinæque pruinæ Sole repente solent. O. Molliri membra videres, Ossa pati flexus, unguis posuisse rigorem; Primaque de totā tenuissima quæque liquefcunt. O. Aut cum liquentia mella stipant. V. Tor tibi cum in flammis junicum omenta liquefcant. P. Liquuntur montibus amnes. V. i. fluunt. Gut-tæ liquuntur. V. i. stillant.

LIQUET, quēbār, ērē. imperf. [Cōstit. certūm est, patēt.] Il est certain, il paroît manifeste. PHR. Quod magis ut liqueat, neve ego fingere credar. Lr. Et quamvis aberat corpus, tamen esse liquebat. O.

LIQUIDĒ, ius, isimē, & LIQUIDŌ. adv. Clairement, nettement. PHR. Liquidius judicavit. Cic. Scis tamen, & liquidō juratus dicere posses. O.

LIQUIDUM, di. n. [Pro aqua.] L'eau. PHR. Ut tibi si sit opus liquidi non amplius urnā Vel cyatho. H.

LIQUIDUS, ā, ūm. Rarō liquidus. Liquidus, coulant, fluide, fondu. SYN. Liqueus, fluidus, defluus, fluxus, liquefactus, liquidus, solutus, resolutus. PHR. Crassaque conveniunt liquidis & liquida crassis. Lr. Liquidus venter. M. Pro fluido. Et liquida (mella) & durum Bacchi domitura saporem. V. Liquidum plumbum. H.

LIQUIDUS. [Pro puro, nitido.] Clair, net. PHR. Liquidumque per aëra lapsæ. V. Liquida inter nubila. V. Nare per æstatem liquidam. V. Sol liquidi fons luminis. Lr. Et liquidi simul ignis. V. Liquidissimus amnis. V. Liquidissima cœli tempestas. Lr.

LIQUIDUS, per trans. Alia multa significat ut. Liquidique potentia somni. V-F. Sommeil paisible. Liquidā mente videre. C. Esprit libre. Liquida vox. V. Nette, Liquida voluptas & libera. Cic. Pur. Liquida fides. V-Max. Sincere. Liquidum auspiciū. Pla. Favorable. Liquidum carmen. Lr. Sermonis genus. Cic. Net, sans obscurité. Liquidum iter. Pr. [Pro marino.] Navigation.

LIQUO, ās, āvī, ātūm, ārē. [Liquidum facere.] Fondre. PHR. Liquidæ solis ardore guttæ. Cic. Liquidantur nives. M. Expressis mella liquata favis. O. Ereptaque tela liquavit. L. (Vide LIQUEFACIO.)

LIQUOR, ōris. m. Liqueur, humeur coulante. EPITH. Fluidus, rigūus, perspicuus, vitreus, nitidus, gellidus. &c. Vide Aqua. SYN. Humor, latex, aqua, undā. PHR. Rursus abundabat fluidus liquor, omniaque in se Ossa minutatum morbo collapsa trahebat. V. Levem fundunt oculi liquorem. S. Ut hauriret gelidos potura liquores. O. Perspicuus liquor est stagni. O. Mellis dulci flavoque liquore. L. Laticēque liquoris Vitigeni. Lr. Liquor aquai. Lr. Liquor florū. Lr.

LIRĀ, æ. Col. [Cumulus terræ inter duos sulcos.] Terre élevée entre deux rates.

LYRIS, is. m. H. [Campaniæ fluvius.] Garigliana.

LIRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Var.* [Liram facere. *Labourer, sillonner.* (Vide ARO.)

LIRATIM. *adv.* COL. *Par sillons.*

LIRINUM, nī. n. *Plī.* [Liliaceum oleum.] *Huile de lis*

LIRINUS, ā, ūm. *Plī.* [Quod ad lilium pertinet.] *De Lis.*

LIS, LITIS. *f.* *Dispute, contestation, procès.* EPITH. *Forēnsis, āncēps, dubiā, āmbigūā, sōllīcitā, tristis, dirā, sēvā, ācērbā, mōlestā, vēsānā, infestā, impōrtūnā, āmārā, difficilis, clāmōsā, rābidā, ārdens, āquā, jūstā, injūstā, inīquā, jōcōsā, ēxōrtā, cōmpositā, disjūdicatā, nōvā, vētus, māgnā, ōpērōsā, ēxistālis, pērniciōsā.* SYN. Litigium, disidiūm, rixā, jūrgium, cōtrōvērsiā, dīlcōrdiā, cōtēntiō, cērtāmēn, pūgnā, jūrgium. *PHR.* Lis est cum formā magna pudicitiae. O. Judex de lite jocosa. O. Cupidus litium & rixae. *H.* Quod nisi me quacumque novas incidere lites. . . Monuisset. *V.* Et casu tunc respondere vadato Debebat, quod ni fecisset perdere litem. *H.* Este procul lites & amara jurgia linguae. O. Insequeris tamen hunc & lite moraris iniqua. *H.* Lite vacent aures; insanāque protinus absint Jurgia: differ opus, livida turba, tuum. *M.* Eripere atris Litibus implicitum. *H.* Nec lites tetricas, forumque triste. *M.* Causam ferro dicunt. *L.* Clamosi aeterna Lycæi Jurgia. Ancipitem muscat sententia causam. Nunc me nescio quis per tristia jurgia versat Scotius, & rauci cogit ad arma fori. *Sann.* Quid dubio natus de jure querelas. *Saut.* Forum litibus orbum. *H.* Etiam lites cum rege molestas. *H.* Non sum ego caudicidus, nec amaris litibus aptus. O. Litis instrumentum. *QUIN.* Les pieces d'un procès, la production.

LITEM disjūdicāre. *H.* Fuger un procès, terminer un différend. *PHR.* Arbitrium litis trajecit in omnes. O. Litem ut discerneret. *V.* Non nostrum inter vos tantas componere lites. *V.* Magnaeque secantur judice lites. *H.* Nil agit exemplum quod litem lite resolvit. *H.* Et adhuc sub judice lis est. *H.* Frigida pugnant calidis; humentia siccis. . . Hanc Deus & litem melior natura diremit. O. Quid verbis opus est. *V.* Spectemur agendo. Arma viri fortis (*Achillis*) medios mittantur in hostes. Inde jubete peti, & referentem ornate relatis. O.

LISÆ, ātūm. *f.* *Cel.* [Majores juguli venæ.] *Les grandes veines jugulaires.*

LISUS, sī. m. *Thracia fluvius qui Xerxis exercitui non sufficiens fuit ad potum.* *PHR.* Epotaque flumina Medo prandente. *I.*

LITATIO, ōnis. *f.* *LIV.* *Sacrifici.* (Vide SACRIFICIUM.)

LITEMUS, mī. m. *Plī.* [Muris stercus.] *Crote de souris.*

LITHARGYRUS, tī. m. & LITHARGYRIUM, īī. n. *Plī.* [Argenti scoria.] *Litarge d'argent.*

LITHOSTROTUM, tī. n. *Plī.* [Latine lapis stratus. crustae diversi coloris quibus pavementum constabat.] *Pavé de mosaïque, de marqueterie.* Pavimentum Lithostrotis spectandum. *VAR.*

LITHOTOMUS, mī. m. *Cel.* [Qui calculosos caedit.] *Qui taille ceux qui ont la pierre.*

LITICEN, inīs. m. [Qui lituo canit.] *Qui sonne du clairon.* *PHR.* Desides Bajas liticene notus &c. *St.*

LITIGATIO, ōnis. *f.* *Plā.* & LITIGIUM, īī. n. *Plā.* *Procès, dispute.* (Vide LIS.)

LITIGATOR, ōris. m. *Cic.* & LITIGATRIX, īcis. *f.*

Plī. *Plaideur, plaideuse.* SYN. Litibus implicitus. *H.*

LITIGIOSUS, ā, ūm. *Litigieux.* *PHR.* Omnis erit sine te (*Termine*) litigiosus ager. O. Et fora marte suo litigiosa vacent. O. Litigiosus dominus. *H. i.* *Litium amans.*

LITIGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Plaidier, être en procès.* *PHR.* Ah miser & demens viginti litigat annos Quisquam, cui vinci Gargilian licet. *M.* Foro si res certabitur olim. *H.* (Vide LIS.)

LITŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *A.* & LYTŌR, āris, ārī. *D.* [Sacrificio deos placare, votum impetrare.] *Obtenir ce qu'on demande par un sacrifice.* *PHR.* Pastor & ad calamos exta litabat Ovis. *Pr.* Sed nullo thure litabis. *Pr.* Sanguine quaerendi reditus; animaque litandum Argolicā. *V.* (Vide SACRIFICIO.)

LITTERA, & LITTERULĀ, ā. *f.* *dim.* *Cic.* *A.* *Lettre; caractère, écriture.* SYN. Chācter, nōtā. *PHR.* Aut si qua incerto faller te littera tractu; Signa meae dextrae jam morientis erunt. O. Aspera mutata est in lenem tempore longo Littera. O. Quid cum legitima fraudatur littera voce; Blasphaque fit jussu lingua coacta sono. O.

LITTERĀ [pro epistolā.] *Lettre.* EPITH. Nūnciā, mīssā, cōmmīssā, ārcanā, grātā, brēvis, vērbōsā, intērpres, tristis, infelix, fidā. SYN. Tabellā, chārtā. Cōmissā tabellis verbā. *PHR.* Littera sermonis fida ministra mei. O. Vel si pudor ora tenebit, Littera celatos arcana fatebitur ignes. O. Verba vadum tenent alienis scripta tabellis: Accipiat missas apta ministra notas. O. Saepe ferenda dedit blandis sua verba tabellis. O. Littera suffusas quot habet maculosa lituras; Læsit opus lacrymis ipse poeta suum. O. Accipe colloquium gelido Nafonis ab istro. O. Ite hinc difficles, funebria ligna, tabellæ. O. Pertimui, scriptumque tuum sine murmure legi. Munera cur mihi, quidve tabellas mittis. *H.* Accipe quo semper finitur epistola verbo; Atque meis distent ut tua fata, vale. O. Ultima mandato claudetur epistola parvo; Sit tibi cura mei, sit tibi cura tui. O. Furtivæ conscia mentis Littera. O. Odi cum latē splendida cera vacat.

LITTERĀM scribēre, mitterē. *PHR.* Quam legis a raptrā Briseide littera venit, Vix bene barbaricā Græca notata manu. Hæc mea si casu miraris epistola quare Alterius digitis scripta sit, æger eram. O. Hanc tuus è Getico mittit tibi Naso salutem; Mittere si quisquam, quo caret ipse, potest. O. Quam nisi tu dederis caritura est ipsa, salutem Mittit &c. O. Mittit Abydenus quam mallet ferre, salutem. O. Mittit & oprat amans, quo mittitur ire, salutem. O. Quid digitos opus est graphium lassare tenendo; Hoc habeat scriptum littera tota, veni. O. Longior infirmum ne lasset epistola corpus, Clausaque confucto sit tibi sine, vale. O. Scribere plura libet, sed vox mihi fessa loquendo; Dictandi vires siccaeque lingua negat. O. Jam satis invalidos calamo lassavimus artus. Et manus officium longius ægra negat. O. Quam legis ex illo Theus tibi littore mitto, Unde tuam sine me, vela tulere ratem. O. Quam legis, unde tibi mittatur epistola quaeris. Hinc ubi cæruleis jungitur Ister aquis. O. Carmine Græcinum, quem præsens voce solebat, Tristis ab Euxinis Naso salutat aquis: Exulis hæc vox est, præbet mihi littera linguam; Et si non liceat scribere, mutus ero. O. Hæc tibi

non vanam portantia verba salutem Mittit. O. Et ramen ipsa loqui, non me committere ceræ Debueram. O. Sape ferenda dedit blandis sua verba tabellis. O. Cum mihi misisti verbis Leandre salutem; Ut possim missam rebus habere, veni. O. Hanc tua Penelope lento tibi mittit Ulyssē: Nil mihi rescribas, attamen ipse veni. O. Esse salutatum te vult mea littera primum. O. Si ferat ac referat tacitas nunc littera voces, Et peragant linguæ charta manusque vi- ces. O. Salutem scribere. M.

LITTĒRĀM sigillārē. *Cachetter.* PHR. Protinus impressā signat sua crimina gemmā, Quam tinxit lacrymis, linguæ defecerat humor. O. Ecquid ab impressæ cognoscis imagine ceræ, Hæc tibi Nasonem scribere verba Macer Authorisque sui si non est annulus index; Cognitæque est nostra littera facta manu. O.

LITTĒRĀM accipērē. PHR. Pertulit ad miserum tan- dem tua casus Ulyssēm Penelope charis verba no- tata piis. Agnovit caramque manum gemmæque fideles; Solamen longis illa fuere malis. O. Lit- tera sera quidem, sed mihi grata tamen. O. Quæ mihi de raptō tua venit epistola: Celsō, Protinus est lacrymis humida facta meis. O. Jam dudum & gratum est quod epistola nostra recepta est; Spem facit hoc recipi me quoque posse modo. O. Nunc oculos tua cum violarit episto a nostros; Non rescri- bendi gloria visā levis. O. Ecquid ut ē Ponto nova venit epistola palles, Et tibi sollicitā solvitur illa manu. O. Perlege quodcunque est? Quid epistola lecta nocbit. O.

LITTĒRĀE infrequētes. PHR. Quid rear affatus quod non mihi dirigis ullos; Nec redit alterno pollice ducta salus. Scribendine labor? Sed quæ tam prona facultas, Carmina seu fundis, seu Cicerone tonas? An rarus qui scripta ferat? Quin tempore nullo Cessant Flaminia pulverulenta, viæ. . . . Quæ nisi contemnō, causa relicta tibi. . . . Quin age rumpe moras. . . . Crebraque facundo festinet littera cur- su. . . Mille potest causis, à te quæ littera sæpe Missa sit, in nostras rara venire manus. Mille ta- men causas scribendo vince frequenter; Excuse me te semper amice mihi. O. Littora Thessaliæ reduci tetigisse carinā. Diceris aurata vellere dives ovis. Gra- tulator incolumi quantum finis, hoc tamen ipso De- bueram scripto certior esse tuo. Cur mihi fama prior, quàm nuncia littera venit. . . Hæc ego si possem timide credentibus ista, Ipse mihi scripsit, dicere? Quanta forem. O. Quod tua me raro solatur episto- la, peccas. O. Quem precor inter nos habitura silen- tia finem? Quando dabit gratas littera nostra, vi- ces. Cl. Et dum scripsisse priorem Pœnitet; æternas itur in usque moras. Cl. Sed quid agam? cepisse vet- tat reverentia vestri; Hinc amor hortatur scribere; vincet amor. Cl. Ergo lacesitus tandem rescribe ro- ganti. Cl.

LITTĒRĀE, & **LITTĒRŪLĀE**, arūm. f. Cic. [Pro scientiā & disciplinis.]. *Les sciences.* PHR. Litteras vorare, nescire, addere se litteris. Cic. Litterulis Græcis imbutus. H. At me litterulas stulti docuere paren- tes. M. Litteræ publicæ. Cic. *Registres*, Litteræ Pra- toris. Cic. *Ordonnance.*

LITTĒRARIŪS, ā, ūm. [Quod ad litteras atti- net.] *Qui concernæ les sciences, les études.* Littera-

rius ludus. *QUIN. Ecôle. f.*
LITTĒRĀTĒ, adv. Cic. *Doctement.* SYN. Dōctē, pēritē.

LITTĒRĀTŌR, ōris, m. *Qui fait profession des scien- ces.* PHR. Manus dat tibi Sylla litterator. C.

LITTĒRĀTURĀ, æ, f. Cic. *Litterature, erudition.*

LITTĒRĀTIŌ, ōnis, f. *Var.* [Litterarum studium]. *Étude des belles lettres.*

LITTĒRĀTŪS, ā, ūm, tōr, tīsmūs. Cic. *Lettre, savant.* **LITTĒRĀTŪS.** Pla. [Litteris inscri- ptus.] *Marqué de quelques lettres.*

LITTŌRALIS, alē C. & Littōrēus, ā, ūm. [Quod ad littus pertinet.] *De rivage, qui demeure, qui est placé sur le rivage.* PHR. Littoreas agitabat aves. V. Littoreamque domum. M. Littoreis inventa sub il- libus Sus. V. Nec ulla vota littoralibus Deis esse facta. C. Littorea arena, Myrthus. O.

LITTŪS, ōris, n. *Rivage, bord.* EPIT. Ūdūm, sic- cūm, rēflūm, bibūlūm, spūmōsūm, ūndōsūm, vī- ridē, amōnūm, pīctūm, frūticōsūm, arēnōsūm, ūndisōnūm, mādīdūm, tūtūm, āprīcūm, hōspītūm, īnnocūm, amīcūm, optātūm, secūrūm, īnhōspītūm, sāvūm, præruptūm, saxōsūm, dēsērtūm, crū- delē, sōnōrūm, cūrūm, prōcūrūm, īgnōtūm, bārbārūm, sīnūōsūm, sīnūātūm, spūmāns, ūndāns, īnīquūm, prōcellōsūm, rēsōnāns, pōrēctūm, æ- quōrēūm, naufrāgūm. SYN. Ōrā, ripā, āctā, littōris ōrā.

LITTŪS mārīs. PHR. Littusque rogamus Innocuum. V. In littore sicco Corpora curamus. V. Et dare naufragio littora tuta meo. O. Curvo nec faciem lit- tore dimovet. H. Maris submovere littora, parum locuples continente ripā. H. Neque dum procellas Cautus horrefcis, Nimiū premendo Littus in- quum. H. Frigida me cohibent Euxini littora Pon- ti. O. Quā mollibus undis Littoris incurvi bibulam lavit æquor arenam. L. Jam littora blando Anfra- ctu sinuosa legunt. V-F. Nunc huc nunc illuc, & utroque sine ordine curro: Alta puellares tardas are- na pedes. O. Pro ripis littora pulsant. O. Oras & lit- tora circum. V. Sternimur optatæ gremio telluris ad undam. V. Artus in littore ponunt. V. Et sola in siccā secum spatiatu arena. V. Littore curvo Mœnia pri- ma loco. V. Puppēs abruptunt vincula ripis. V. Non littora curvæ Thessaliæ saxosa pavent. L. Quid bi- bulum curvo proscindere littus aratro. O. I. rem inu- tilem facere. Tunditur undā litus. C. Torquere ad littora clavum. V. Proxima Circæ raduntur littora terræ. V. Angusto littore diductas urbes. V. Littori puppim applicat. S. (Vide PORTUS.)

LITTŪS fluvīi, rīvī, &c. PHR. Littora nativis collu- cent picta lapillis. Pr. Riparumque toros. V. Fluvia- li consista ripā. O. Riparum clausas margine finit aquas. O. Et præbet faciles obvia ripa toros. Lit- tora quæ dulces auras diffunditis agris. V. Sacrumq. Numici Littus arant. V. littora Myrtheis lætissima. V. Consonat omne nemus vocemque inclusa volutant Littora. V. (Vide RIPA.)

LITŪRĀ, æ, f. *Effigure, statue.* PHR. Non possum nostros multæ Faustine lituræ Emendare jocos; una litura potest. M. Carmen quod multa litura coercuit. H. Admonitu facta litura tuo. O. Hæc erit à lacry- mis facta litura meis. Pr. Littera suffulas quod habet maculosa literas, Lætit opus lacrymis ipse Pœta.

- fuam. O. Centumque lituras Mutandas semper de-
teriore notâ. *Auf.*
- LYTUS**, ūs. m. *Pli.* & *liturâ*, æ. f. *Col.* *Onthion.*
Litus, â, ūm. *Tachetâ.* Paribus lita corpora gut-
tis. *V.*
- LITŪS**, ūt. m. [Baculus incurvus quo Augures Avi-
bus templa designabant.] *Bâton des augures. Croffe*
des Evêques. *PHR.* Ipse quirinali lituo parvâque se-
debat Succintus trabea. *V.*
- LITUUS**, [Buccinæ incurvæ genus.] *Clairon.* *EPIT.*
tōrilis, cūrvus, ādūncus, ærēus, sōnōrūs, ācēr,
ācūrūs, strēpēs, tērrībilis, mārītūs. *SYN.* Tubā,
būccinī. *PHR.* Jam lituus pugnæ signa daturus erat.
O. Sonus tubæ permixtus lituo. *H.* Stridor lituūm
clangorque tubarum. *V.* Et lituis aures circumpulsan-
tur acutis. *St.* Primus equi labor est animos atque
arma videre. Bellantum, Lituosque pati. *V.* Jam pla-
cet stridor litui strepentis. *S.* Turba Canum non se-
gnius acres Exilit ad lituos. *V-F.* Litui strepunt. *H.*
- LIVĒO**, es, ērē. [Atrum esse & lividum.] *Etre livi-*
de, noirâtre, meurtri. *PHR.* Impressis livere labellis
O. Livet rubigine dentes. O. Liventia crura Com-
pedibus. O. Planctu liventes atra lacertos. *L.* Liven-
tia tundunt pectora. O. Et pruna nigro liventia suc-
co. O. Prima mihi variat liventibus uva racemis
Pr. Te nec Amiclæo decuit livere veneno. *M.*
- LIVĒRĒ**, [Pro invidere.] *Porter envie.* *PHR.* Livet
Carinus, rumpitur. *M.* Albanæ livere potest quia
Quercus Olivæ. *M.*
- LIVESCŌ**, is, ērē. [Lividum fieri.] *Devenir livide*
PHR. Livescunt digiti. *Lr.* Livescit nullâ caligine
fusca, nec odit Exploratores nubila massa focos. *M.*
Livescere pro invidere. *PHR.* Haud equidem invi-
deo; nec enim livescere fas est, Vel nocuisse deos. *Cl.*
- LIVIŪS**. *Patavinus rerum Romanorum scriptor insignis.*
PHR. Habet hos, numeratque poetas Ad nostrum
tempus, Livi scriptoris ab ævo. *H.*
- LIVŌR**, ōrīs. m. [Nota quæ fit ex percussione, color
ater.] *Meurtrissure, couleur livide, plombée.* *PHR.*
Pressos venit livor in artus. O. Livores tumidi. *J.*
Uvaeque conspectâ livorem ducit ab uvâ. *J.* Et qui-
bus è succis abeat de corpore livor. O. Sed Niger
in vaccæ pectore livor erat. *O.*
- LIVŌR**, [Pro invidia.] *Envie.* *PHR.* Impatiensque
sui morbus livorque secundis Anxius. *Cl.* Livor edax
tibi cuncta negat. *L.* (Vide *INVIDIA*.)
- LIVIDŪS**, & **LIVIDŪLŪS**, â, ūm. *Livide, plombé,*
meurtri, noirâtre. *SYN.* Līvēs, cōtūsūs, sūbnīgēr,
plūmbēūs, ātēr. *PHR.* Factaque lascivis livida colla
notis. O. Araque sunt digitis livida facta mæis. O.
Animæ remis vada livida verrunt. *V.* Brachia armis
Livida. *H.* Lividissima paludis vorago. *C.*
- LIVIDŪS**, & **LIVIDŪLŪS**. [Pro invidio.] *Envieux.*
PHR. Omnibus invidetas livide, nemo tibi. *M.* Livi-
dus & mordax. *H.* Omnia tunc quibus invidetas, si
lividulus sis. *J.* Obliquo livore macer. *Pol.* (Vide
INVIDUS.)
- LIX**, līcis. m. *Var.* [Cinis foci.] *La cendre du*
foier. *Lix.* *PLI.* & *Lixivium*, ūt. n. *Lixivā*, æ. f.
Col. *Lessive.* Lixivium cinere facere. *Col.* Lixivius
& lixivus cinis. *Pli.* Lixivum vinum. *Col.* [Quod fuit
ultrô & absque pressurâ, instar lixivii.] *Vin de*
mere-goute.
- LIXA**, æ. m. [Qui exercitum sequitur.] *Goujat.* *PHR.*

- Infertique globo pedices & inutile Marti Lixarum
vulgus. *Sil.*
- LOBÆ**, arūm. *Pli.* [Milli culmi.] *Les gouffes du*
millet.
- LŌCARIŪM**, ūt. n. *Var.* [Quod pro loco solvitur.]
Ce qu'on donne pour une place, pour la couchée.
- LŌCARIŪS**, ūt. m. *M.* Loueur de places, de chaises,
Aubergiste, &c. *PHR.* Hermes, divitiæ locario-
rum. *M.*
- LŌCATIŌ**, ōnīs. f. *Cic.* [Locandi actus.] *Bail,*
louage.
- LŌCATOR**, ōrīs, m. *Cic.* Qui donne, & qui prend
à loier, *Entrepreneur.* *Locator funeris.* *Pli.*
- LŌCŌ**, & **LŌCITŌ**, âs, âvī, arūm, arē, dim.
Mettre, poser, placer. *SYN.* Pōnō, rēpōnō, cōllōcō,
stītūō, cōstitūō. *PHR.* Alta theatri Fundamenta
locant. *V.* Longævum in sede locavit. *V.* In cælo se-
des & templa locarunt. *Lr.* Vitam in tranquillo loca-
re. *Lr.* Gramineoque viros locat ipse fedili. *V.* Au-
læis jam se regina superbis Auræ composuit spon-
dâ, mediamque locavit. *V.* Quâ parte locatus es.
P. Conservus vili portanda locabat in arcâ. *H.* Et
regni demens in parte locavit. *V.* Locare vigiles no-
cturnos. *Pla.* Infidias alicui. *Pla.* Locare castra, ar-
gentum, beneficium apud gratos locare. *Liv.* Filiam
locare. *Ter. i.* nuptui dare.
- LŌCARE**, & **LŌCATARE**. *Loier, donner à loier,*
affermer. *SYN.* Locare agros. *Pli.* Funus. *Cic.* Ope-
ram suam alicui. *Gel.* Sola locat noctes, sola locan-
da venit. O. Locare secunda marmora. *H.*
- LŌCRIS**, idōs, f. *Regio Achaia Phocidi proxima. Est*
& urbs in Brutiis. *PHR.* Hic & Naritii posuerunt
mœnia Locri. *V.*
- LŌCŪLAMENTŪM**, tī. n. [Locus distinctus.] *Lieu,*
endroit à placer des choses séparément, logettes. Casse
d'imprimerie. Cellule de mouches à miel. Trou à
pigeon, &c.
- LŌCULI**, & **LŌCELLI**, ōrūm. m. dim. *Bource, gi-*
beciere, &c. *PHR.* Hos nisi de flavâ loculos implere
monetâ Non decet, argentum vilia ligna ferant. *M.*
Neque enim loculis comitantibus itur Ad casum ta-
bulæ; positâ sed luditur arcâ. *J.* Excussi loculos sac-
culumque. *M.* Loculis depromit eburnis Gramina.
O. Demittere nummum in loculos. *H.* Condi loculis.
O. Loculis quæ custoditur eburnis... gemma. *H.*
Si quid adhuc superest in nostri fœce locelli Munus
erit: nihil est! Ipse locellus erit. *M.* Omnes perse-
queris Prætorum, Cotta, locellos. *M.*
- LŌCŪLŌSŪS**, â, ūm. *PLI.* *Plein de separations.*
- LŌCŪLŪS**, ūt. m. *Pli.* [Feretrum.] *Biere, cercueil.*
(Vide *FERETRUM. FUNUS*.)
- LŌCŪPLES**, tīs, tīōr, tīssimūs. *Riché, opulent.*
PHR. Id quod Æquæ pauperibus prodest, locupleti-
bus æquæ. *H.* Sic festinanti semper locupletior ob-
stat. *H.* Cum ponit uterque In locuplete domo ve-
stigia. *H.* Locupletem frugibus annum. *H.* Locuples
lingua, author, testis, oratio. *Cic.* Locuples rei fa-
miliaris. *Cic.* Orbus es, & locuples & Bruto consu-
le natus. *M.* (Vide *DIVES*.)
- LŌCŪPLETŌ**, âs, âvī, arūm, arē. *Enrichir, rendre*
riche. *SYN.* Locupletare aliquem argento, veste, for-
tunis, locupletare eloquentiam. *Cic.*
- LŌCŪS**, cī, m. *Plur.* **LŌCI**, & **LŌCĀ**, ōrūm. n.
Lieu, endroit, país, situation. *EPIT.* Capax, āngens,
E ii

lātūs, **ēxīgūūs**, **grātūs**, **dūlcīs**, **lātūs**, **rūtūs**, **pūlchēr**, **cēlēbrīs**, **āmēnūs**, **deferrūs**, **mōstūs**, **īnviūs**, **tristīs**, **īnaccēsūs**, **stērīlīs**, **pālūstrīs**, **nēmōrōsūs**, **lātēbrōsūs**, **ābdītūs**, **īgnōtūs**, **ēdītūs**, **ālūs**, **hūmīlīs**, **vīcīnūs**, **fīnītīmūs**, **vācūūs**, **īnānīs**, **plēnūs**. **PHR.** Sive locum specto, locus est inamabilis, & quo Esse potest toto tristius orbe nihil. **O.** Exit Conditor urbe suā, tanquam fortuna locorum Nōn sua se premeret. **O.** Et quia causa latet, locus est in crimine. **O.** Omnibus umbra locis adero. **V.** Hic locus urbis erit. **V.** Cultus habitusque locorum. **V.** Et quicumque loci non alienus erat. **O.** Fraude loci oppressus. **V.** Ubicumque locorum vivitis. **H.** Locus aptus Equis. **H.** Loca sacra furentibus Austris. **V.** Dira loca furiarum. **S.** Loca aquarum. **Lr.** Camporum loca cursu complent. **Lr.** Ignotis errare locis. **O.** Celebratissima per loca vadit. **H.** Feraque sueta Hunc vexare locum. **H.** Novosque Explorare locos. **V.** Designat moenia fossā Molliturque locum. **V.** Loca forte legunt. **V.** Natalis locus. **O.** Munitum loco castrum. **Caf.** Locorum positus, ingenium. **Sr.** Facies. **Tac.** Forma. **O.** Fraus. **V.** Loca plena timoris. **O.**

LŌCŪS. [In corpore, sermone, &c.] **Endroit.** **PHR.** Missum stetit inguine ferrum Lethifer ille locus. **O.** Destinat locum vulneri. **S.** Singula quæque locum teneant fortita decenter. **H.** Mutata loco sententia cedit. **H.**

LŌCŪS rei. **Etat. m.** **PHR.** Quo res summa loco Pantheu. **V.** **LŌCŪS** personæ. **Rang.** **condition.** **PHR.** Summus nempe locus nullā non arte petitus. **J.**

LŌCŪS. **Place.** **PHR.** Locum facere muneribus. **O.** Sit locus & nostris aliquā tibi parte libellis. **M.** Esse parentis loco. **Cic.**

LŌCŪS. [Pro occasione.] **Occasion.** **temps.** **PHR.** Misce stultitiam consilii brevem: Dulce est desipere in loco. **H.** Difficile est tamen hic remis utaris aurā Dicere: consilium, resque locisque dabunt. **O.**

LŌCŪSTĀ, **æ. f.** **Sauterelle.** **EPIT.** Saltans, saltans, levīs, exilis, gracilis, stridens, stridulā, edax, viridis, volitans, æstivā. **PHR.** Pruchus, & excussio confidens cure locusta. **Alc.** Horret apex capitis: medio fera lumina surgunt Vertice, cognatus dorso durefcit amictus. Armavit natura cutem. **Cl.**

LŌCŪTIŌ, **ōnis. f.** **Cic.** Le parler, la parole.

LŌDIX, **icis. f.** [Operimentum lecti.] **Loudier. m.** *Grosse couverture de lit.* **PHR.** Lodices mittere docti tibi terra Catulli. **M. i. Verona.** Nec de lodice parandā attonita. **J.** Nudo stragula ne toro parent, Junctæ nos tibi venimus sorores. **M. De lodicibus.**

LŌGI, **ōrūm. m.** **TER.** [Dictum ridiculum] *Conte, farsettes, gaietés*

LŌGICĀ, **æ. f.** & **LŌGICĒ,** **es. f.** & **LŌGICĀ,** **ōrūm. n.** **Cic.** Logique, Dialectique, art de discourir.

LŌLYACEŪS, & **LŌLYARIŪS,** **iā, ūm. Col.** *D'y-voire.*

LŌLIGŌ, **īnis. f.** [Genus piscis cujus sanguis ater est.] *Calmar,* **LŌLIGŌ metaph.** [Pro livore hominis malevoli] *Medifance.* **PHR.** Hic nigræ succus loliginis; hæc est Ærugo mori. **H.**

LŌLYŪM, **īi. n.** [Herba segetibus inimica.] *De l'Yvoire.* **EPIT.** Nōxiūm, stērīlē, infelix, amarūm. **PHR.** Infelix lolium & steriles dominantur avenæ. **V.** Et careant Loliis oculos vitiantibus agri. **O.**

LŌMENTŪM, **tī. n.** [Farina fabacea.] *Farine de*

fèves. **PHR.** Lomento rugas condere. **M.**

LŌNGÆVŪS, **ā, ūm.** [Longi xvi.] *Qui à un grand âge.* **PHR.** Quem tibi longævo serum Lavinia conjux Educet sylvis. **V.** Si mutare paras longævos cana capillos. **M.** Longæva senectus. **Pr.** Jamque malis annisque graves. **O.** (Vide **SENEX.**)

LŌNDINŪM, **nī.** [Urbis totius Angliæ caput.] *Londres.* (Vide **URBS.**)

LŌNGĒ, **iūs, īfīmē,** & **LŌNGITĒR,** & **LŌNGŪLĒ.** **dim. adv. PLA.** *Loin, de loin.* **SYN.** *Procul, tēminūs.* **Synt.** Longē distare. **Lr.** Abesse. **O.** Fugere. **Pla. PHR.** Resonantia longē littora. **V.** Jactatos æquore toto Arcebat longē Latio, **V.** Tama longē es mihi, quā Terentianus Qui nunc Niliacā regit Cyenen. **M.** Quædam si propius stes, Te capient magis, & quædam si longius abis. **H.** Neque à nervis & sanguine longiter errat. **Lr.** Recedant Longius à stabulis. **V.** Procedunt longius ira. **V.**

LŌNGĒ [Pro valde, magnopere, multum.] *Beau-coup, fort.* **PHR.** Panis longē pulcherrimus. **H.** Longēque beator omnibus illa est. **O.** Longē doctissimus. **H.** Succus longē dissimilis. **H.** Longē latēque remotus A vulgo. **H.** Longē dispar. **Cic.**

LŌNGINQUITĀS, **ātis, f.** **Cic.** Eloignement, *longue durée.*

LŌNGINQUŪS, **ā, ūm.** *Eloigné, lointain, de longue durée.* **SYN.** *Rēmōtūs, distāns, disjunctūs, distitūs, pēgrinūs, extērnūs.* **PHR.** Longinquo referam lassus ab orbe pedem. **O.** Cuncta, ut ex longinquo, aucta. **Tac.** Venturæ spes non longinqua juvenat. **Sr.** Invidi Longinqua mirantur; propinquis Lævus amat comes ire livor. **Sarb.** Longinqua vetustas. **V.** Vita. **Pla.** Sermo longinquus. **PLA.** Pro longo. Longinquus morbus. **PLI.** Pro diuturno.

LŌNGIPĒS, **ēdis, omn. g. PLI.** [Qui longos habet pedes.] *Qui à les pieds longs.*

LŌNGITUDŌ, **īnis, f.** **Cic.** Longueur, *longitude, durée.*

LŌNGIŪSCŪLŪS, **ā, ūm.** *Tant soit peu plus long.* **PHR.** Epigramma alternis versibus longiusculis. **Cic.**

LŌNGŪM. **adv. V.** Pour long-temps. **PHR.** Nec longum lætabere. **V.** Et longum formose vale vale inquit Jola. **V.**

LŌNGŪRIŪS, **īi, m. Caf.** [*Perticā.*] *Une longue perche.*

LŌNGŪRIŌ, **ōnis, m. Var.** [*Procerus vir.*] *Un homme élancé, grand.*

LŌNGŪS, **ā, ūm, iōr, īfīmūs.** *Long, étendu, constant, de durée.* **SYN.** *Oblongūs, porrēctūs, prōdūtūs, prōcērūs, diūtūrnūs, prōlīxūs, pērēnnīs.* **SYN.** Longus cursus. **V.** Annus. **O.** Amor. **V.** Pes. **H.** Sermo. ordo. **V.** Versus. **Cic.** Longa mora. **O.** Militia, negotia, facies, fabula. **H.** Ætas. **H.** Dies. **Pla.** Longus pedes. **PLI.** Pedum quatuor longus. **Col.** Longum est dicere. **Cic.** Longi sumus in apertis rebus. **Cic.** **PHR.** Longa fuit mediū mora temporis. **O.** Longa est injuria, longæ Ambages; Sed summa sequar fastigia rerum. **V.** Flammæ longos à tergo albescere tractus. **V.** Ager... longus in occasum. **V.** Et nostros in longum ducis amores. **V.** Ne faciam longum. **H.** Longumque bibebat amorem. **V.** Et spatium longius anno. **O.** Sed nulla potentia longa est. **O.** Series longissima rerum. **V.** Non longa est fabula. **H.** Longum per valles pascitur agmen. **V.** Deferet ante dies... Quam consequar omnia

dictis. O. Candida venit avis longis invisâ Colubris. V. Si mihi non hæc lux toto jam longior anno est. V. Longarum hæc meta viarum. V.

LÔQUACITAS, aris. f. Crc. [Inanis & stulta verborum copia, loquendi prurigo.] *Babil.* *EPITH.* Prôcix, improbi, nimia, importuna, odiosa, molesta, insani, stulta, Garrula, senilis, fœminæ *SYN.* Garrulitas, verbosa loquelâ. *C.* Studiumque immane loquendi. O. Pervia verbis ora. O. *PHR.* Lingua fuit damno, linguâ faciente loquaci, &c. O. Larga quidem semper, Drance, tibi copia fandi. V. Haud secus assiduis hinc atque hinc vocibus heros Tunditur. V. Eximia est virtus præstare silentia rebus; At contra gravis est culpa, tacenda loqui. O. Et Poma fugacia caprat Tantalus: hoc illi garrula lingua dedit. O. Melior mihi dextera linguâ est; Dummodo pugnare superem, tu vince loquendo. O. Sæpe fuit brevior, quam mea verba dies. O. Quin etiam agricolæ ea fandi nota voluptas Exercet. *Vida.* Studiumque immane loquendi. O.

LÔQUACITER, adv. *Avec beaucoup de babil.* *PHR.* Et garrulitate magistrâ Scribetur tibi forma loquaciter & situs agri. *H.*

LÔQUAX, acis. cior, cissimus. & **LÔQUACÛLUS**, ã, um. *Lr.* dim. *Grand parleur, grand jaseur.* *SYN.* Garrulus, verbosus, multiloquus, linguax, blâterô. *SYNT.* Loquax fama, avis, vultus. O. Senectus, epistola. *Cic.* Loquaces lymphæ. O. Ranz. V. Nutus, oculi. *T. PHR.* Piscibus ingluviem Ranisque loquacibus explet. V. Qui justò plus esse loquax, arcanaque suevit Prodere. *Cl.* Jam fama loquacibus alis &c. *Cl.* Dant sonitum rauci per stagna loquacia Cygni. V. Percontatorem fugito; nam garrulus idem est. *H.* At flagrans odiosa loquacula. *Lr.* Et poterit de me quilibet esse loquax. O. Sed non replenda est curia dictis. V. An tibi Mavors Ventosa in linguâ pedibusque fugacibus istis Semper erit. V. Melior contendere linguâ Quam pugnare manu. *Com.* Verberat aures loquax. *Lr.* Quantumque ego Marte feroci, Inque acie valeo; tantum valet ille loquendo. O.

LÔQUELA & **LÔQUENTIA**, æ. f. *SAL.* *Laparoie, le langage.* *PHR.* suaves ex ore loquelas Fundere. *Lr.* Verbosa gaudet Venus loquelâ. *C.* Blanda atque infracta loquelâ. *Lr.* Græcæque quod Getico mista loquela sono. O. (Vide Vox. VERBUM)

LÔQUOR, quæris, cûtus, & quûtus sum, quî. & **LÔQUITÔR**, aris, arûs sum, arî. freq. *D.* *PLA.* *Parler, discourir.* *SYN.* Fari, affari, profari, aiô, dicô, elôquor. Verbâ, faciô, fundô, edô, dô. V. cêm proferô. Orâ solvô. Orê sônôs edô. *PHR.* Gratis dedit ore rotundo Musa loqui. *H.* Omnes uno simul ore loquuntur. O. Mute nititur ore loqui. O. Pro re pauca loquat. V. Sit mihi fas audita loqui. V. Cætera mitte loqui. *H.* Loqui de rebus. *Lr.* Dulce loqui. *H.* Ficta loqui. O. Facta infecta loqui. *St.* Haud ignota loquor. V. Supplice voce loqui. O. Orsa loqui vates. V. Verba loqui socianda cordis. *H.* Non est quod multa loquamur. *H.* Simulatâ mente locutum. V. Loqui magnificè. *T.* Magnumque loqui, nique cothurno. *H.* Loqui mandata, prælia. *H.* Tales effundere voces. V. Postquam introgressi & coram data copia fandi. V. Disce verecundo sanctis ore loqui. *M.* Roseoque hæc addidit ore. V. Vix equidem fauces hæc ipsa in verba resolyo. O. Tristes

Lætoria voces Ore dabat. V. Hæc ubi præscia dixit Ore Themis. O. Hæc . . . Montibus & sylvis studio jactabat inani. V. Vocemque expromit anhelam. *Cl.* Vocem proferret ab ore. V. Medio sic interfata dolore est. V. Sit modò libertas, quæ velit ira, loqui. Ventis profundere verba. *Lr.* In ventos dare verba. O. Tum parer omnipotens . . . Infit, eo dicente, Deum domus alta fiescit. V. Dictis ira fatur amicis. V. Tum sic affari, & curas hic demere dictis. V. Solio res infit ab alto. V. Balbaque cum puero dicere verba senem. *T.* Dignas tulit . . . Consule voces. Quidquid venerit obvium loquamur, Morosa sine cogitatione Dicere verba persuadentia, precantia, consolantia, digna rubore. O. Mulsa loqui. *PLA. i.* *Blandiri.* Dum prima retractant Fata domûs; releguntque suos sermone labores. O. Quid me alta silentia cogis Rumpere & obductum verbis vulgare dolorem. V. Tantumne nefas patrio excidit ore. V. Haud mollia faru Sublatis aperire dolis. V. Rerum longas exponere causas, Et magnâ dabitur Cæsaris aure frui. Et quæcumque voles fugient tibi verba querenti. *Pr.* Ut vox mœstas potuit proferre querelas. *L.* Talia perstabat memorans. V. Talia jactabam. V. Vix ea fatus erat. V. Talibus effata est libera lingua sonis. O. Plura quidem feci quam quæ comprehendere dictis In promptu mihi sit. O. Blandisque moratur vocibus. O. Talia nequicquam toto Venus aurea celo Verba jactat. O. Unum pro cunctis fama loquatur opus. *M.* Sed postquam fuerant digiti cum voce locuti; Edidit hæc tristi dulcia verba modo. *T.* Quem chartis, famæque damus populisque loquendum. *M.* Consumere tempora loquendo. O. Reginam alloquitur. V. Dictis affatur amorem. V.

LÔQUI submisè, lentè, timide, aspèrè. *PHR.* Demissa voce locuta est. V. Sæpe illum auditur furtivâ voce loquentem. *C.* Sæpe vel exiguo, vel longo murmure dixi. O. Timidè verba excusantia dixit. O. Blandis tamen omnia dictis Emollire parat. Cui sic verba trahens longis cum fletibus Anna. O. Tum vox Semianimi miseranda effunditur ore. *L.* Et longo gaudet voces producere tractu. Dimove vocis moram . . . Ambiguâ voce verba perplexa jactis, effare apertè. *S.* Furtim linguâ titubante locutus. O. Asperat ora sonis. Intonat ore. V. Rabidoque hæc addidit ore. V. Nec dicere sustinet ultra Verba minoræ Deâ. O. Dum talia celsò Ore tonat. O. (Vide Vox. *Voci parcere. Vocem tollere.*)

LOQUENDI initium facere. *PHR.* Incipit & blandas addit pro tempore voces. *Sil.* Vox excidit ore. V. Incipit effari, mediâque in voce resistit. V. Incipit hæc. V. Placido sic pectore cœpit. V. Sic incipit ore. V. Rupitque hanc pectore vocem. V. Sic orsa loqui. Expectatoque resolvit Ora sono. *Cl.* Sic ora resolvit. V. Ac prior Heus? inquit &c. V. Incipe Damata; tu deinde sequere Menalca. V. Sic orsa vicissim Ore refert. V. Jupiter hoc iterum sermone silentia rupit. Talibus orsa modis. V. Rex prior hæc. V. Incipio super his. V. Rerum primordia dictis Aggrediar. *J.* Sic prior alloquitur. V. Nec prima pudor dat verba. *V-F.* Talibus inde modis ora indignancia solvit. O. Cui contra breviter sic fatur. V. Ad quem tum Juno supplex his vocibus usa est. V.

LOQUENDI finem facere. *PHR.* Et timidè verba intermissa retentat. O. Mediâque in voce resistit. V.

Talia fata, conticuit. *V.* Veturque plura loqui, vocisque meæ præcluditur usus. *O.* Finem dedit ore loquendi. *V.* Dixit pressoque obmutuit ore. *V.* Nec plura effatus. *V.* Sic effata. *V.* Nec plura locutus. *V.* Hæc ubi dicta. *V.* Ea verba locutus. *V.* Vocemque premit. *V.* Sermonis verba imperfecta relinquo. *O.* Plura locuturi subito subducimur imbre. *O.*

SIC LOCUTUS EST. *PHR.* Talibus Ilioneus. *V.* Sic fatus. *V.* Sic memorat. *V.* Sic ore effatus amico. *V.* Simul hæc effatus. *V.* Hæc ait, &c. *V.* Tum venus. *V.* Tum sic Hirtacides. *V.* Cui dea sic, &c. *Sil.* Tum sic Mercurium alloquitur. *V.* Edidit hos nobis ore priore fonos. *O.*

LŌQUĒNS. Lōquēndō. *PHR.* Verbaque singultu rupta loquentis erant. *O.* Plura locuturum, magno interfata tumultu Gens Avium fremit. *Com.* Tantum effatus & in verbo vestigia torfit. *V.* Has inter voces. *V.* Media inter talia verba. *V.* Omnia magna loquens. *H.* Inopis me quodque pusilli Finxerunt animi raro & perpauca loquentis. *H.* Signa supercilio pene loquente dare. *O.*

LŌQUĪ nutu, oculis &c. (Vide *NUTUS nutu loqui.*)

LŌQUĪ cum aliquo. *S'entretenir.* (Vide *COLLOQUOR. COLLOQUIUM.*) *Parler à quelqu'un.* (Vide *ALLOQUOR.*)

LŌRĀ, æ. f. [Expressi acinorum folliculi in dolia congiuntur, eoque aqua additur: ea vocatur lora, ait *VAR.*] *Dela piquette.*

LŌRĒŪS, ā, ūm. *PLI.* *De courroie, de cuir.*

LŌRICĀ æ. f. *Cuirasse, corselet.* *EPITH.* Gravis, dura, rigens, ærēā, æratā, āhenēā, ferrēā, ærisōnā, trīlīx, nexilis. hāmātā, tōrtā, lībērā, squāmmīfērā, squāmmēā, splēndidā, cōrūscā, aurēā, ardēns, mīcāns, splēndēns, aurātā, fūlvā, mūltiplēx, dēnsā, impervīā, sanguīnēā, crūentā, ātrōx, crūdā. *SYN.* Thērāx *PHR.* Loricam ex ære rigentem, Sanguineam, ingentem. *V.* Loricā fāgītīs Invia Sarmaticis. *M.* Loricām consertam hamis, aurōque trili cem. *M.* Textam nodis aurōque trili cem Loricam & nulli regmen penetrabile relo. *Sil.* Nec duplici squammā lorica fidelis & auro. *V.* Quam vel ad Ætolæ securam cuspidis ictus Texuit innumeri lubricus unguis Apri. *M.* Florentes ære catervas. *V.* Bis sex thoraca petitem per ossumque locis. *V.* Multiplicem tenues iterant thoraca catenæ. *St.* Æratā propugnant pectora crates. *St.* Quæ torta graves lorica catenas Opponit. *L.* Loricæque moras & pectus perforat ingens. *V.* Nexilis innumero Chalybum sub tegmine thorax. Non æratā gravat viridem lorica senectam. *Mant.* Socraticam domum mutare loricis Iberis. *H.*

LŌRICŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Armer d'une cuirasse.* *PHR.* Pluribus se coriis loricavit. *PLI.* Loricam induitur, fidique accingitur ense. *V.* Circumdat loricam humeris. *V.* Rutilum thoracā indutus ahenis Horrebat squammis. *V.* Postquam habilis lateri clypeus, loricaque tergo est. *V.* Loricati milites. *Liv.* Loricata statua. *PLI.* Loricæque modò squammis defensus & atræ duritie pellis. *O.* (Vide *ARMA. Arma induere.*)

LŌRICĀ & LŌRICŪLĀ, æ. f. *Cas.* [Munimentum quod ob æreates urbium construunt.] *Mantelet, Gilet, &c.*

LŌRIPĒS, edīs, m. f. [Qui pedem tortum in modum

lori habet.] *Qui a les pieds tortus.* *PHR.* Loripedem rectus derideat, Æthiopem albus. *J.*

LŌRŪM, rī, n. [Græca dictio corrigiam significans.] *Courroie, lanierre.* [Per trans.] Quæ corrigiā conficiuntur ut hābēnā, rētinācūlūm. Flāgellūm, vīncūlūm &c. *J.* Rēnes, bride, sangles de lit, étrivière, cable, &c. *EPITH.* Flexilē, lēntūm, nōdōsūm, vālidūm, rigidūm, strīctūm, ārtūm, fluēns, ūndāns, sōlūtūm, tēfūsūm, tēnāx. *PHR.* Currūque volans dat lora secundo. *V.* Contentus tremulo monstasse cubilia lora. *L.* De Cane venatico. Immissis aurigæ undantia lora Concussere jugis. *V.* Instant verbere torto Et proni dant lora. *V.* Corripe lora manu. *O.* Lora tenens. *V.* Colla jugo erumpunt, abruptaque lora relinquunt. *O.* Dum licet & loris passim potes ire solutis. *O.* *Metaph.* Loris non uteris, aio. *H. i.* flagro. Sensit lora restrictis lacertis. *H.*

LŌTĪŪM, īī, n. *CATO.* [Urina.] *Urine. f.* *PHR.* Hoc re amplius bibisse prædicet lori. *C.*

LŌTŪRĀ, æ. f. *PLI.* *Blanchissage.* (Vide *LAVO.*)

LŌTŌS & LŌTŪS, tī, f. *Arbor.* *De quā sic Ovid.* Haud procul à stagno Tyrios imitata colores In spem Baccarum florebat aquatica Lotos. Carperat hinc Dryope, quos oblectamina nato Porrigeret flores... Vidit guttas è flore cruentas Decidere, & tremulo ramos horrore moveri. Scilicet, ut referunt rardi nunc denique agrestes, Lotos in hanc Nymphæ, fugiens obscœna Priapi, Contulerat verfos servato nomine vultus. *O.*

LŌTŌS. [Pro tibiā quæ conficiebatur è Loto.] *Flute.* *PHR.* Tenero Lotos ab ore sonat. *Pr.* Strepit ad Phrygiam Nilotica Loton Memphis. *Sil.* Digitis percurrere Loton. *Pol.*

LŌTŌPHAGĪ, ōrūm. *PLI.* *Africa populi.* Spectat spectati bellis, quos succo nobilis arbor Et dulci pascit Lotos nimis hospita baccæ. *Sil.*

LŪBĒNS. LŪBĒTER. *PLA.* **LŪBĒT.** *CIC.* *Idem quod libens, libenter, liber. Quæ vide suis locis*

LŪBRICĒ adv. *D'une manière dangereuse.* Lubricē versatus in bello. *CIC.*

LŪBRICŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Lubricum reddere.] *Rendre glissant.* *PHR.* Qui Lacedæmonium pytimate lubricat orbem. *J.*

LŪBRICŪM, cī, n. *Pas glissant.* *PHR.* Angusta & lubrica viarum. *Tac.* Lubricum adolescentiæ. *Tac.* Per lubrica surgens. *V.*

LŪBRICŪS, ā, ūm. *Glissant.* *SYN.* Lābīlis, fallēns, pēriculōsūs, lēvīs, fallāx. *PHR.* Lubricus Anguis. *V.* Lubrica convolvit sublato pectore terga. *O.* Carenti lubrica clivo Semita. *Sil.* Lubrica terra. *T.* Conchilia. *H.*

LŪBRICŪS per trans. *Dangereux, trompeur, qui échappe.* *PHR.* Et vultus nimium lubricus aspici. *H.* Nequicquam patrias tentasti lubricus artes. *V.* Lubrica prestantes effugit umbra manus. *O.* Spes lubrica. *H.* **LŪCĀ-BŌS** lūcæ-bōvis. f. [Elephas.] *Un Elephant.* *PHR.* Inde Boves Lucas turrito corpore tetros, Anguimanos, &c. (Vide *ELEPHAS.*)

LŪCANICĀ, æ. f. [Genus farcinis à Lucanis populis dictum.] *Saucisson.* *PHR.* Filia Picenæ venio Lucanica porca. *M.*

LŪCANĪ, ōrūm. *Populi Italia Apulos inter & Calabria sit.* *PHR.* Sive quod Apula gens seu quod Lucania bellum, &c. *H.* Lucani rabida ora maris. *St.*

LŪCANŪS,

LUCIFĒR, ī. m. [Qui facem præfert.] *Page, laquais.*

PHR. Quare toga libera detur Luciferis pueris candidæ Bacche, tuis. O.

LUCIFUGŪS, ā, ūm. [Qui fugit lucem.] *Qui fuit la lumière.* *PHR.* Hinc & lucifugæ posuere cubilia Blata. V.

LUCILIŪS, īī. m. *Poëta satyricus de quo Hor. Ubi de scriptoribus comædiarum loquitur.* Hinc omnis pendet Lucilius, Hofce secutus (*comædiarum scriptores.*) Mutatis tantum pedibus numerisque facetus, Emunctæ naris, durus componere versus : Nam fuit hoc vitiosus, in horâ sæpe ducentos, Ut magnum, versus dictabat stans pede in uno : Cum flueret lutulentus, erat quod tollere velles. H. Nemp̃e in composito dixi pede currere versus Lucili . . . idem Sale multo Urbem destruxit. H.

LUCINĀ, æ. f. [Junonis nomen. Dedit hæc tibi nomina Lucus ; Aut quia principium tu dea lucis habes. O. i. partui præes. Tu nobis lucem Lucina dedisti. O.] *Junon.* *PHR.* Parce precor gravidis facilis Lucina puellis. O. Pignora Lucinâ bina favente dedi. O. Rite maturos aperire partus, &c. H. Lucinæ primos experta labores. V. Diva potens uteri. O. (Vide JUNO)

LUCINIŪS, **LUCINŪS** PLI. & **LUCISCŪS**, ā, ūm. *Cic.* Qui a de petitis genit, qui est louche.

LUCIŪS, īī. m. *Auf.* [Piscis.] Un brochet.

LUCRETĪĀ, æ. f. *Lucretii filia quam stupravit Tarquinius, filius Tarquini superbi Romanorum regis, propter quod scelus reges exegit populus ; Lucretia verò gladio se occidit.* *PHR.* Non erimus patriæ indecores, exempla que de me Nulla peter mulier sceleris, non femine regum Progeniem tibi Roma dabo ; aut invita tyrannos Producam genitrix. *Barl.* Et gravis incumbens casto Lucretia ferro . . . concidit uno Ultra pudicitiam libertatæque cruore. *Cl.* Interea juvenis furiales regius ignes Concipit . . . *Lucretiam.* Nec prece, nec pretio, nec mover ille minis. Nil agis eripiam, dixit, pro crimine vitam Falsus adulterii testis adulter cro . . . Succubuit famæ victa puella metu . . . Heu quantò regnis nox stetit una tuis. Jamque erat orra dies ; passis fedit illa capillis . . . Quæ luctus causa requirunt . . . Pater cum conjuge . . . Illa diu reticet pudibundaque celat amictu Ora . . . Eloquar, inquit, Eloquar infelix dedecus ipsa meum. Quæque potest narrat . . . Restabant ultima ; flevit, Et matronales erubere genæ. Dant veniam genitor factò, conjuxque coacta : Quam, dixit, veniam vos datis ; ipsa nego. Nec mora celato fixit sua pectora ferro. Et cadit in patrios sanguinolenta pedes. O.

LUCRETĪLIS, is. m. *Mons in Sabinis* *PHR.* Velox amœnum sæpe lucretilem Mutat Lycæo Faunus. H.

LUCRETĪŪS, *Poëta qui libros sex de rerum naturâ scripsit, illius carmina ut elegantia præstant, ait Quint.* Sic quoque multum habent difficultatis *PHR.* Carmina sublimi tunc sunt peritura Lucreti, Exitio terras cum dabit una dies. O. Et docti furor ardens Lucreti. St.

LUCRIFACIŌ, is, feci, factum, etc. & **LUCRŌR**, aris, atus sum, arī. *Gagner, faire du gain.* *PHR.* Tyrias (lacernæ) coloris optimi Lucrifecit. M. Pythias emuncto lucrata Simone talentum. H. Mox lucubrâre sati. St. Cædem mortisque lucrentur. *Manil.*

LŪCRIFIŌ, is, factus sum, erī. *Cic.* Faire du gain. (Vide DITESCO.)

LŪCRINŪS. Lacus [in bajano sinu] *Lucrin.* lago di Licola. *PHR.* Ostrea tu sumis stagno saturata Lucrino. M. Portus Lucrinoque addita claustra. V.

LŪCRIŌ, ōnis. m. & **LŪCRIPĒTĀ**, æ. m. *PLA.* [Lucri avidus.] Qui cherche à gagner. (Vide LUCRUM. AVARUS.)

LŪCRŌSŪS, ā, ūm. [Quæstuosus, utilis.] *Lucratif, qui porte du gain.* *PHR.* Pœna est lucrosa Poëtæ. O. Lucrosa eloquentia. *Tac.* Erasus. *Pli.* Cur mihi sit damno, tibi sit lucrosa voluptas. O.

LŪCRŪM, crī. & **LŪCELLŪM**, ī. n. dim. *Gain, profit.* *EPITH.* Dulcē, optatūm, grātūm, ingens, inhonestūm, pūdendūm, tūrpē, fœdūm, avārūm, sordidūm. *SYN.* Quæstus, commodūm. *SYNT.* Lucrum facere. *Cic.* Lucrum dare, addere. *Cic.* In lucro deputare. *Ter.* Ad lucrum revocare. *Cic.* Impius lucrī furor. S. Lucrī, lucro est. *PLA.* Lucrī studium, scabies, contagia. H. Cupido. O. *PHR.* Quem fors dierum cumque dabit tibi Lucro appone. H. In lucro est quæ datur hora mihi. O. Tecum partita lucellum. H. Si præda juvat fœdique infamia lucrī. M. Sperne lucrum ; vexat mentes vesana libido. Et faciet lucrum bibliopola. M. Lucra petens habili Tauros adjungit aratro ; Et durum terræ rusticus urget opus. T. Luxuriamque lucris emimus, luxuque rapinas. *Manil.* Pone moras, & studium lucrī. H. Lucrī bonus est odor ex re quâlibet. J. Sportula. Quid referat . . . Quantum rationibus addat Sportula. J. Ergo fas pretio cedit : mercede placebit Proditio. O. Pecuniam in loco negligere, interdum magnum est lucrum. *Ter.* Munera quæ dederas habere sine lite jubeto : Esse solent magno damna minora bono. O. Alea nec damnum, nec facit ista lucrum. M.

LUCTAMĒN, inis. n. *V-F.* & **LUCTATIŌ**, ōnis. f. *Cic.* Lutte, exercice de la lutte. (Vide LUCTOR.)

LUCTAMĒN [pro nisu.] *Effort.* *PHR.* Sterneret æquor aquis ; remo ut luctamen abesset. V. Inter Equos misero luctamine versant. *V-F.*

LUCTĀTOR, ōris. m. *Lutteur.* *PHR.* Ut jacet Aonio luctator ab hospite fufus. O. Spectate Palæstris Omnibus, & nuper Nemæo in pulvere felix. St. (Vide LUCTOR.)

LUCTIFĒR, & **LUCTIFICŪS**, ā, ūm. & **LUCTIFICABILIS**, le. **LUCTUŌSŪS**. **LUCTIŌNŪS**, ā, ūm. *Affigeant, déplorable, lamentable.* *PHR.* Et gemitu & lacrymis & luctifono mugitu. Cum Jove visa queri. O. Luctificam Alesto. V. Luctificus Titan, nunquam . . . Segnior, æthera contra, Egit Equos. L. Hic vultur, illic luctifer Bubo gemit. S. Edidit ignes face luctiferâ (Hecate) S. Dii multa neglecta dederunt Hesperia mala luctuosæ. H. Luctificus clangor. St. Antiopa ærumnis cor luctificabile fulta. P.

LUCTŌ, as, avi, atum, are. *TER.* & **LUCTŌR**, aris, atus sum, arī. *Lutier, s'exercer à la lutte.* *PHR.* Contendunt ludo & fulvâ luctantur arenâ. V. Luctari complexu inter se. *Pli.* Inter se adversis luctantur cornibus Hædi. V. Et jam contulerant arcto luctantia nexu Pectora pectoribus. O. Pars in Gramineis exercent membra Palæstris. V. Exercent garras oleo labenne Palæstras. V.

LUCTANTIIUM *descriptions.* Rejeci viridem de corpore vestem; Brachiaque opposui, tenuique à pectore varas. In statione manus, & pugnae membra paravi. Ille cavis hausto spargit me pulvere palmiss; Inque vicem fulvæ tactu flavescit arena: Et modò cervicem, modò crura micantia caprat, Aut captare putes, omnique à parte laceffit. . . Digredimur paulum, rursusque ad bella coimus; Inque gradus stetimus, certi non cedere, eratque Cum pede pes junctus; totoque ego pectore pronus, Et digitos digitis, & frontem fronte premebam. . . Ter sine profectu voluit nitentia contra Rejicere Alcides à se mea pectora, quarto Execuit amplexus adductaque brachia solvit; Impulsulumque manu, . . Avertit, tergoque onerosus inhæsit. . . Vix tamen inserui sudore fluentia multo Brachia; vix solvi duos à corpore nexus: Instat anhelanti, prohibetque resumere vires; Et cervicem meâ positur: tum denique tellus Pressa genu nostro est, & arena ore momordi. O. Tum verò erectus uterque Exertare humeros, nudamque laceffere pugnam. Celsior ille gradu, procerâ in membra, simulque integer annorum, &c. *St.* Et multo brachia nexu Colla diu gravibus frustra tentata lacertis Immorumque caput, fixâ cum fronte tenetur. . . Nec viribus uti Alcides primo voluit certamine totis; Exhaustique virum (*Antrum.*) quod creber anhelitus illi Prodidit, & gelidus fesso de corpore sudor. Tunc cervix lassata quati, tunc pectore pectus Urgeri, tunc obliquâ percussa labare Crura manu; jam terga viri cedentia victor Alligat, & medium comprehensilibus arctat; Inguinaque insertis pedibus distendit, & omnem Explicuit per membra virum: rapit arida tellus Sudorem: calido complentur sanguine venæ: Intumescere tori; totosque induruit artus; Herculeosque novo laxavit corpore nodos. Constitit Alcides stupefactus robore tanto; Utque iterum fessis inspicit brachia membris. . . Alcides medium tenuit. . . Terrisquedi non credidit hostem. *L.*

LUCTARI. *S'efforcer.* *SYN.* Niti, obniti, instare, conari, cœtare, obluctari, contendere. *PHR.* Remissam ad opem luctare ferendam. O. Magno luctari molimine. O. Luctantia lunnina somnus composuit. *Sil.* Irim misit. . . Quæ luctantem animam, nexosque resolveret artus. *V.* Luctari mori. *SIL. i. rum morte.* Infractâ luctatur arundine telum Eripere. *V.* luctantes inter vineta juvencos. *V.* Namque diu luctans, lentoque in stirpe moratus, Viribus haud ullis valuit discludere morsus Roboris Aeneas; dum nititur acer & instat. *V.* Tutrim. . . Evertere opum vi Cerrabant. *V.* Luctantes ventos. *V.* Summâ nituntur opum vi. *V.* Adunco Luctantem rostro. *V.*

LUCTŪS, ūs. *m. Afflictio, tristesse.* *EPIT.* Quærilus, flebilis, miser, segnis, tristis, moestus, æger amarus, edax, acerbus, miserabilis, funereus, exanimis, crudelis, rigidus, infirmus, æter, iners, turpis, assiduus, continuus, squallidus, sordidus, gravis, ingens. *SYN.* Dolor, fletus, gemitus, planctus. *PHR.* Stisso Mœrens velamine Luctus. *Cl.* Et saucia lividus ora Luctus. *Cl.* Nostro Latona dolore Pascere ait, sariæque meo tuâ pectora luctu. O. Luctusque turpes, & querimonias. *H.* Luctus edax, maciesque malis comes addita morbis. *Sil.* Stat sanguineo, discissus amictu Luctus atrox. *Sil.* Ater-

que luctus sequitur, & morbus tremens. *S.* Felix morte tuâ, neque in hunc servata dolorem. *V.* Gemitus lacrymaeque sequuntur, Plurimæque in sævos populi convicia Divos. *L.* Segnique juvat frigescere luctu. *F-V.* Lacrymis luctuque absumor incerti. *V-F.* Crudelis ubique Luctus, ubique pavor, & plurima mortis imago. O. Tristem moerenti solatur pectine luctum. *Sil.* Admonitu luctus renovantur amari. O. Nimis ægris Luctibus indulges. *Lr.*

LUCUBRATIO, ōnis, *f. Cic.* [Lucubrandi actus.]

Veille, ouvrage travaillé la nuit.

LUCUBRATORIŪS, ā, ūm. *SUR. Propre au travail qui se fait pendant la nuit.*

LUCUBERŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. [Nocte ad lucernam operari.] *Travailler pendant la nuit. PHR.* Hæc dat nocturnis nox lucubrata camœnis. *M.*

LUCULENTE, & **LUCULENTER.** [Āpērtē, clārē ēgrēgiē, eximie, splendide, insignitē, lucidē.] *Claiement, nettement, fort bien.* Luculentē scribere. *Cic.* Luculenter dicere. *Cic.*

LUCULENTŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *A. VIT. Rendre clair, donner du jour.*

LUCULENTŪS, ā, ūm. [Splendens perspicuus.] *Clair, éclairé. SYN.* Luculentus dies. *Pla. Scriptor. Cic.* Luculentus testis. *Cic. i. oculatus.* Luculenta forma. *Ter. Hereditas. PLA. i. insignis.* luculenta plaga. *Cic. i. grandis. PHR.* Nec dicat mihi luculentus Attis. *M.*

LUCULLŪS, ī. *Vir Romanus bello & eloquentiâ clarus. PHR.* Lucullus belli fulmen, celeberrimæque inter Nomina, quos habuit Martia Roma ducum. *Hofsch.*

LUCŪS, ī. *m.* [Nemus arboribus densum & Deis Sacrum.] *Bos sacré. EPIT.* Sacer, sacratus, vērēdus, sanctus, vērērabilis, castus, vētus, altus, silens, hōrēns, hōrēndus, ætēr, pallens, ūmbrōsus, arcānus, opacius, caligāns, frōndōsus, viridis, tēnēbrōsus, incidūsus, sublimis, inaccessus, dēsērtus, ūmbrāns, nīgēr, prōnubilus. *SYN.* Nēmūs, saltus, sylva. *PHR.* Lucosque vetustâ Religione truces, & robora numinis iustar Barbarici, nostræ feriant impune bipennes. *Cl.* Horrentes sacrâ formidine lucos. *Rap.* Et inhorruit acri Majestate nemus. *Cl.* Multis incidiis annis Junonis magnæ nomine lucus erat. O. Stat vetus & densâ prænubilus arbore lucus. O. Mugitu reboat vocalis lucus. *St.* Atque ingens domus umbrante luo tegitur. *St.* Phœbeas summove umbra faces. *Hofsch.* Præstitit noctem lucus. *S.* Hunc tegit omnis Lucus, & obscuris claudunt convallibus umbræ. *V.* Lūcus Religionē patrum latē Sacer; undique colles Includere cavis, & nigrâ nemus abiete cingunt. *V.* Lucus Aventino suberat niger lūcis umbra, Quo possis viso dicere, numen inest. O. (Vide SYLVA.)

LŪDI, ōrum, *m.* *Les jeux publics, les spectacles. PHR.* Et tuba commissos medio canit aggere ludos. *V.* Lætitia, ludisque viæ plausuque fremebant. *V.* Instituit Sacros celebri certamine ludos. *V.* Mater ades florum ludis celebrata jocosis. O. Solemnes ludos circi celebrate Quirites. O. Dum variis tumulto referunt solemnia ludis. *V.* Spectaret populum ludis attentius ipsis. *H.*

LŪDIĀ, æ, *f. Bâteleuse, danseuse. PHR.* Hermes cura laborque ludiarum. *M.*

LUDIBRIUM, ī, n. [Res vana & deridenda.] *Jouer, moquerie, insulte.* SYNT. Ludibrio haberi. *Ter.* Esse alicui. *Cic.* Vertere in ludibria. *Tac.* Ludibrio lædi. *Cic.* Ludibrio sibi aliquem habere. *Lr.* Ludibria religionum. *Lrv.* *PHR.* Folis ne carmina manda, Ne turbata volent rapidis ludibria ventis. *V.* Ludibrium pelagi, vento jactamur & undā. *Cl.* Quid te vana juvant miseræ ludibria chartæ. *M.* Quod si ridicula hæc ludibriaque esse videmus. *Lr.*

LUDIBUNDUS, ā, ūm. [Idem quod ludens.] *En se joignant* Ludibundi pervenimus. *Cic.* Ludibundus incessit. *Pla.*

LUDICRUS, & **LUDICER**, ā, ūm. *Qui se fait par jeu.* SYN. Jocōsus, faciēs. *Synt.* Ludicra ars. *Pli.* *Res.* *H.* Ludicræ tibix. *Pli.* *PHR.* Versus & cætera ludicra pono. *H.* Nec enim levia, aut ludicra petuntur Præmia; sed Turni de vitâ & sanguine certant. *V.* Valeat res ludicra. *H.*

LUDICRUM, ī, n. *Liv.* *Jeux publics.* (Vide **LUDI**.)

LUDIFICATIO, ōnis. f. *Cic.* *Raillerie, moquerie.*

LUDIFICATOR, ōris, m. *PLA.* *Railleur moqueur.*

LUDIFICŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. & **Ludificōr**, āris, ātūs, tūm, āri. [Deridēre, per locum & ludum fallere.] *Jouer quelqu'un, le railler, le duper.* Ludificari aliquem. *Tac.* Mala alicujus. *Pli.* *PHR.* Ut puero- rum aras improvida ludificetur. *St.* Ludificante ducem Fabio *Sil.* (Vide **ILLUDO**. **LUDO**, *ludere aliquem*.)

LUDIMAGISTER, trī, m. [Qui præest ludis.] *Le Maître des jeux.* **Ludimagister**. [Qui præest ludo litterario.] *Maître d'école.* *PHR.* Non rethor, non grammaticus, ludive Magister, Non cynicus, non tu stoicus esse potes. *M.*

LUDŌ, is, sī, sūm, ērē. *Jouer* SYN. **Lūdō** *indulgēō*, ānīmūm, mētēm rēcrēō. *PHR.* Et luditur alea pernox. *J.* Parvoque eadem movet arma fritillo. *J.* **Lusum** it Meccenas, dormitum ego, Virgiliusque : Namque pila lippis inimicum est ludere crudis. *H.* Hi noctem ludo ducunt. *V.* Illā qui plurima nocte *Luserat*... Felix si protinus illum *Aquasset* nocti **ludum**, in lucemque tulisset. *V.*

LUDERĒ. *Se divertir.* *PHR.* Quæ velat latis æqua trimā campis **Ludit** exultim. *H.* Si quis mihi parvulus, aulā **Luderet** *Æneas*. *V.* Circa virentes est animus tuæ Campos juvenæ, nunc in udo **Ludere** cum *Uitulis* salicō. *Prægestientis*. *H.* In numerum *Faunosque* ferasque videres. **Ludere**. *V.* **Luduntque** per undas. *V.* *Cæloque* examina **ludunt**. *V.* *Ubera* circum **Ludere** pendentes pueros. *V.* *Pecus* **ludit** campo. *H.* *Viridique* exultat in herbā. *O.* Ubi filia regis **Ludere** *Virginibus* *Tyriis* comitata solebat. *O.* **Ludere** par impar, equitare in arundine longā. *H.* **Ludit** in aquā piscis. *Ter.* Nec nisi *lufurā* movimus arma manu *O.*

LUDERĒ. *Jouer des instrumens de Musique, faire des vers.* *PHR.* **Ludere** quæ vellem calamo permisit agresti. *V.* Hæc ego *Pieriā* **ludebam** tutus in umbrā. *M.* Versibus incompris **ludunt**. *V.* *Carmina* qui *lusi* *Pastorum*. *V.* Si quid vacui sub umbrā *Lufimus* tecum. *H.* *Juvenilia* *Lusi*. *O.* *Lusit* tua *Musa* quod canent, &c. *O.* (Vide **CARMEN**, **CANO**. *Cannere fistulā* &c.)

LUDERĒ aliquem. *Se moquer de quelqu'un, le duper.* *PHR.* Quid natum toties crudelis tu quoque falsis **Ludis** imaginibus. *V.* *Cuive* pater *vastri* **luditur** arte

Getæ. *O.* vanā spe **lufit** amantem. *V.*

LUDERĒ *Floter.* *PHR.* **Luduntque** jubæ, per colla, per armos. *V.* Et summā nantes in aquā colludere plumas. *V.*

LUDŌS, ī, m. *Jeu.* *EPIT.* **Lætus**, grātūs, jūcūdūs, jōcōsūs, āmēnūs, festīvūs, hilārīs, plācīdūs, pūerīlīs, lēvis, inānīs, āncēps, dubīūs, fallāx, vēritūs, prōhibītūs. SYN. **Lūsūs**. *PHR.* **Ludus** enim genuit trepidum certamen & iram. *H.* Et revocat cupidās alea sæpe manus. *O.* Non mea magnanimo depugnat tessera talo... Hæc mihi *Charra* nuces, hæc est mihi *Charra* *fritillas*; *Alea* nec damnum nec facit ista *lucrum*. *M.* *Intempestivum* pueris concedere *ludum*. *H.* *Turbo*... quem *pueri* magno in gyro vacua atria circum *Intenti* *ludo* exercent. *V.* *Flectere* *ludus* equos, & spicula tendere corau. *V.* *Instabiles* animos *ludo* prohibebis inani. *V.*

LUDŌS *Divertissement.* *PHR.* *Posthabui* tamen illorum mea *seria* *ludo*. *V.* *Huc* ades, ō *Galatea*; quis est nam *ludus* in undis. *V.* *Texuntque* *fugas* & *prælia* *ludo*. *V.* Ne condire brevi pigeat tua *seria* *ludo*. *Com.* *Amori* dare *ludum*. *H.* *Ludo* belli simulacra ciebat. *V.*

LUDŌS. [Pro joco.] *Jeu, raillerie, passerems.* *PHR.* *Seria* vertere *ludo*. *H.* *Amoto* quæramus *seria* *ludo*. *H.* *Simulacra* vagantur nocturno facere ut possint in tempore *ludos*. *Lr.* *Longo* satiate *ludo*. *H.* *Ludos* reddere. *Ter.* *Novi* *ludum*. *Pla.* (Vide **JOCUS**)

LUDŌS. [Pro scholâ.] *Ludus* dicendi. *Cic.* *Ludus* litterarius. *Pla.* *Litterarum*, *Lrv.* *Ludus* gladiatorius. *Cic.* *Sale d'escrime.* *PHR.* *Donatum* jam *Rude* quæris *Meccenas* iterum antiquo me includere *ludo*. *H.* Quid tibi nobiscum est *ludi* scelerate *Magister*. *M.*

LŪES, is, f. *Maladie contagieuse.* *EPIT.* **Fædā**, dīrā, acerbā, ātrōx, tabificā, violētā, sāvā, finētā, perniciosā, miserandā, inimicā. SYN. **Pestis**, cōtāgēs, cōtāgiō, cōtāgiā. *PHR.* *Subitō* cum tabidā membris *Arboribusque* *fatisque* *lues* & *letifer* annus, &c. *V.* Inque suos vultus serperet atra *lues*. *M.* *Gravem* *populus* *luem* *sparsura* *pestis*. *S.* At dum prima *lues* udo sublapsa veneno. *V.* *Acerba* *lues* disjectis insita telis. *Sil.* (Vide **PESTIS**.)

LUGDUNUM, ī, n. *STR.* [Gallix civitas.] *Lyon.* *PHR.* *Palleat*, ut nudis pressit qui calcibus anguem. Aut *Lugdunensem* *Rhetor* dicturus ad aram. *J.* *Templum* erat *Lugduni* *Augusto* *sacrum*, in quo oratores & *Pœta* recitabant, *gravem* *subituri* *pœnam*, si *displiceret* oratio.

LUGĒŌ, ēs, xī, ātūm, ērē. *Pleurer, gemir, s'affliger.* SYN. **Dōlēŏ**, flēŏ, plāngŏ, gēmŏ, lāmētŏr, lūctībūs *indulgēŏ*, lūctū *sqallēŏ*. *PHR.* *Fraterem* *lugebat* *adeptum*. *O.* *Positis* te *frondibus* *arbores* *Toussa* *comas* *luxit*. *O.* *Datque* *animam* in *luctus*; & *luctibus* *adjicit* *iram*. *O.* *Amisum* *insanē* *luket*. *Pli.* *Postquam* se *dolor* *immanuit*, mea *pectora* *plangi*. Nec *pudivit* *ruptis* *exululare* *Comis*. *O.* *Nec* *gemuissē* *minus* quā si *narzæ* *meumve* *Vidisset* *structos* *corpus* *habere* *rogos*. *O.* *Desino*, ne *dominæ* *luctus* *renoventur* *acerbi*: Non ego sum *tanti*, *plor* ut *illa* *semel*. *T.* *Afflictus* *vitam* in *tenebris*, *luctuque* *trahebam*. *V.* *Versis* *lugeret* *Græcia* *fat*. *V.* *Hei* *mihi*! quid *tanto* *turbantur* *mœnia* *luctu*. *V.* *Totamque* *videmus* *Confedisse* *urbem* *luctu*. *V.* *Gemitum* *ruptis* *ad littora* *collunt* *Pectoribus*, *mastrisque*

immugit regia luctu. *V.* Septem illum totos perhibent ex ordine menses Flevisse . . . Qualis Populeâ mœrens philomela sub umbra Amisos queritur fortis . . . Hæc noctem, ramoque sedens miserabile carmen Integrat, & mœstis latè loca questibus implet. *V.* Quid fles abductâ gravius Briseide? Quid fles Anxia, captivâ tristius Andromachâ. *Pr.* Jam verò in tectis prædixit urbe Latini Præcipuus fragor, & longè pars maxima luctûs. Hic matres miseræque nurus, hic cara sororum Pectora mœrentum, puerique parentibus orbi Dirum execrantur bellum. *V.* Dira intus facies: vix Mavors ipse videndo Gaudeat: incertis lymphatam horroribus urbem Scindunt dissensu vario luctusque furorque, Et pavore & cæcis fuga circumfusa tenebris . . . Miscentur clamore viæ . . . Ingratæ vallantur planctibus aræ: Una omnes eademque subit formido per annos: Poscunt fata senes; ardet palletque juvenes: Atria femineis trepidant ululata querelis; Flent pueri & flendi nequeunt cognoscere causas Attoniti, & tantum matrum lamenta timentes. *St.* Tunc questus tuere suos; magnusque per omnes Errat sine voce dolor: sine funere primo Attonitæ tacere domus, cum corpora nondum Conclamata jacent; nec mater erine soluta Exigit ad sævos famularum brachia planctus . . . Hæc lacrymis sparsere Deos; hæc pectora duro Affligere solo; Lacerasque in limine sacro Attonitæ fudere Comas . . . Contundite pectora matres, Nunc laniate Comas . . . Nunc flere potestas Dum pendet fortuna ducum . . . His se stimulis dolor ipse lacefcit. *L.* Pheretro . . . Procumbit super atque hæret lacrimansque gemensque; Et via vix tandem voci laxata dolore est. *V.* Evolat infelix, & femineo ululatu Scissa Comam, muros amens atque agmina cursu Prima petit . . . Cælum dehinc questibus implet. *V.* Et domus interior gemitu miseroque tumultu Miscetur; penitusque cavæ plangoribus Aedes Femineis ululant; ferit aurea sydera clamor. Tum pavida tectis matres ingentibus errant. *V.*

LUGUBRĒ, & LUGUBRITĒR. *PLA.* D'une manière lugubre. *En duell.* *PHR.* Cometa Sanguinei lugubri rubent. *V.*

LUGUBRIS, brē. *Lugubre, funebre.* *SYN.* Luctuosus, funestus lamentabilis, lugendus, descendens. *PHR.* Tollunt lugubri voce querelam. *Lr.* Qui gurgis atque flumina lugubris Ignara belli. *H.* Lugubria pectora. *H.* Lugubres cantus. *H.* Surge age, da lacrimas, lugubriaque induc. *O. i.* *Lugubres vestes.* (Vide *MOESTUS*.)

LUMĀ, æ. f. *VAR.* *Ronce.* (Vide *SPINA*.)

LUMBRICUS, i. m. *COL.* *Ver de terre.* (Vide *VERMIS*.)

LUMBUS, & LUMBULUS, i. dim. m. *PLI.* Et usitatius Lumbi, orum. *Les reins.* *PHR.* Barbarus excussis agit vestigia lumbis. *Pr.* Limina dara, quibus lumbos, & infregi latus. *H.* Mulo . . . Mantica cui lumbos onere ulceret. *H.* Patulo lucet Ficedula lumbos. *M.* Lumbos dolare fuste. *H.*

LUMĒN, inis. n. *Lumiere, clarté, jour.* *EPITH.* Phœbæum, micans, cælestē, ætheræum, purpureum, nitens, nitidum, albens, lucidum rutilans, rutilum radians, fulgidum, coruscum, candidum, candens, aggrans, igneum, flammæum, tremulum, vagum,

blândum, vênustum, salvum, fumæum, brevè, nocturnum, hybernium. *SYN.* Lûx, fulgôr, splendôr. *PHR.* Hybernî luminis ignes, flagrantia lumina flammis. *Lr.* Arsere Coruscâ Luminibus flammæ arctis. *V.* Fumea lumina tædis. *V.* Urit odoratam nocturna in lumina Cedrum. *V.* Pascunturque ignes nocturni & luminafundunt. *V.* Splendida solis lumina. *Lr.* Splendet tremulo sub lumine Pontus. *V.* Sol Lurida terris lumina præbebat. *O.* Illic fera rubens accendit lumina vesper. *V.* Aër lumine privatus. *Lr.* Ether purpureo lumine campos vestit. *V.* Cujus stellantia glaucâ Lumina nube tremunt. *V-F.* Dum lumen vitale videbo. *O.* Per cœli jucundum lumen Oro, &c. *V.* (Vide *LUX*.)

LUMĒN repêrcutêrē. *PHR.* (Vide *REPERCUTIO*. *LUGEO* *lucere pro lumen repêrcutere.*)

LUMĒN [pro oculo. [*Oeil.* *PHR.* Et inanem luminis orbem. *O.* Oculorum lumina. *Lr.* Adopertaque lumina fomno. *O.* (Vide *OCULUS*. *ASPICIO*.)

LUMĒN [pro die. [*Un jour.* *PHR.* Vix lumine quarto Prospexi Italiam. *V.* (Vide *DIES*.)

LUMĒN & LUMINARĒ, is. [Pro decôrē, ornāmētō.] *L'ornement.* Lumen civitatis. *O.* Virtutis, orationis. *Cic.* Tot luminaribus extinctis. *Cic.* Lumenque juvenat Purpureum, & latus oculis afflarat honores. *V.*

LUMĒN [per transl. ad animum. [*Clarté.* *PHR.* Clara tuæ possum præpandere lumina menti. *Lr.* Animi sine lumine. *Col.*

LUMĒTUM, i. n. *VAR.* [Locus spinis confitus.] *Lieu plein de ronces.*

LUMINOSUS, æ, um. *Cic.* *Clair, éclairé.* Luminosum ædificium. *Vit.* *Bien percé.* (Vide *CLARUS*, *LUCIDUS*.)

LUNĀ, æ. f. *La lune.* *EPITH.* Cándidā, argenteā, lucidā, lucens, rubens, aurēā, ignēā, serēnā, pernōx, nocturnā, altā, purā, menstruā, vagā, rōscidā, vëntosā, turbidā, nimbosā, cœrulēā, nigrā mutabilis, instabilis, tæcitā, frigidā, plenā, globosā, crescens, novā, nascens, minor, bicornis, revērtens, rediens, decrescens, deficiens. *Mæstā, luridā, pallidā, opacā, obscurā, laborans, pallens, errans.* *SYN.* Phœbē, Dianā, Latōniā, Cynthiā, Deliā, Lucinā. Lunæ jubār, nitōr, globūs, orbis, currus, æqui. Lunæ jubār. *Cl.* Noctis deā. soror æmulā Phœbi. Astrorūm decūs. *PHR.* Ipse pater statuit quid menstrua luna moneret. *V.* Nec fratris radiis obnoxia surgere luna. *V.* Tacitæ per amica silentia noctis. *V.* Junctos cum jam soror ignea Phœbi Sentit equos. *St.* Curra properante pernōx Exerit vultus rubicunda Phœbe. *S.* Jamque dies, cælo concesserat, almaque curru, Noctivago Phœbe medium pulsabat Olympum. *V.* Lunaque nocturnos alta regebat equos. *O.* Cum niveis investa micat Latonia bigis Moderatrix Cynthia noctis. *St.* Phœbeæ Lampadis instar. *V.* Diana quæ silentium regis. *H.* Lucentemque globum lunæ *H.* Celeremque (Lunam) se pronos volvere menses. *H.* Fratri contraria Phœbe Ibit. *L.* Bifores intrabat luna fenestras. *O.* Sororque fratri semper occurrens suo, Noctivaga Phœbe. *S.* Tu lunæ incertos vultus per tempora certa Circumagis. *Buch.* Lunaque quæ nunquam quo prius ore micat. *O.* Cum cælo surget radiis argentea puris. *Rap.*

LUNĀ crescens. *PHR.* Tertia jam lunæ se cornua lumine complent. *V.* Nec nova crescendo reparabat

cornua Phœbe. *M.* Cornu præsignis adunco Delia. *O.* Tres aberant noctes, ut cornua tota coirent. *O.* Fronte curvatos imitatus ignes Tertium lunæ referentis ortum. *H.* Jam decies redivivo lumine fulsit Luna. Luna revertentes cum primùm colligit ignes. *V.* Luna quater junctis implebat cornibus orbem. *O.*

LUNÆ décroscens. *PHR.* Novæque pergunt interire lunæ. *H.* Qualia dimidiæ sinuantur cornua lunæ. *O.* Nec par aut eadem nocturnæ forma Dianæ Esse potest. . . Si crescit minor est, major si contrahit orbem. *O.* Senescentis lunæ cornua. *Pont.* Qualis, ut orbem Complevit, versis luna recurrit Equis. *T.* Cornuaque extrema velut evanescere lunæ. *O.*

LUNÆ plênâ. *PHR.* Totum orbem sydere implente. *Cur.* Cornua cum lunæ pleno simul orbe coissent. *O.* Plenum tenuata retexit orbem Luna. *O.* Tres aberant noctes, ut cornua tota coirent Efficerentque orbem postquam plenissima fulsit, Et solidâ terras spectavit imagine luna. *O.* Mense ferè medio, quanta nitere solet. *O.* Cornuque coacto Jam Phœbe toto fratrem cum redderet orbe. *L.* Seu plena futura est, seu jam plena fuit. *Lr.* Lunæque rotundum aspiciamus lumen. *St.* Pleno turgescit Cynthia cornu. Unde coactis cornibus in plenum menstrua luna redit. *T.* Lunâ nascente profectus, Ante redis quàm plena fuit. *Cl.* Ante . . . quàm luna bis impleat orbem. *O.* Lunæ se cornua lumine complent. *V.* Toro quater orbe recrevit. *O.* Clarior quânto micat orbe pleno, Cum suos ignes coëunte cornu Junxit & curru properante pernox Exerit vultus rubicunda Phœbe. *S.*

LUNÆ influxus. *PHR.* Ipsa dies alios, alio dedit ordine luna Felices operum. *V.* Si nigrum obscuro comperderit aëra cornu; Maximus agricolis, pelagóque parabitur imber: At si virgineum suffuderit ore ruborem, Ventus erit, &c. *V.* Aurea luna Cui maria alta omnis cui rerum obtemperat humor. *Frac.* Validas crescenti à lumine vires Semina concipiunt genitalia: tum faver æther Majoremque trahunt nascentia membra vigorem. *Vida.* Saltus reficit jam roscida luna. *V.* Contemplator item felix quæ luna ferendo est; Namque illam cæli tempestatumque potentem, Et tellus colit omnis, & altè observantem. *Rap.* Illius & faciles veniunt de munere venti; Atque suos ponunt auræ, tolluntque furores. *Rap.* Quo Boream cornu, quo Cynthia provocet austrum. *Pol.*

LUNÆ splendor. *PHR.* Nox erat & cælo fulgebat luna sereno. *H.* Ut puro nocturna renidet Luna mari. *H.* Nec candida cursum Luna negat: splendet tremulo sub lumine Pontus. *V.* Luna mihi tremulum lumen præbebat eunti. *V.* Radiis fulges argentea puris. *O.* Unda repercussæ radiabat imagine Lunæ Et nitor in tacitâ nocte diurnus erat. *O.* Urbe silent totâ, claroque micantia cælo, Sydera nocturnis luna pererrat Equis. *Sant.* Lunæ radiantis imago. *V.*

LUNÆ pallor. *PHR.* Quo faucia vento decolor iratos attollat Cynthia vultus. *Cl.* Parum serenis Cynthia cornibus. *Sub.* Occuluit rutilos atrâ caligine vultus. *Sant.* Non pallet nisi dum pluvios prænuntiat imbre. *Sant.* Et Lunam in nimbo, nox intempesta tenebat. *V.* Diris verborum obfessa venenis, Palluit. *L.*

LUNÆ defectus. (Vide ECLIPSIS.)

LUNÆ pro deâ. *PHR.* Tu cursu Dea menstruo motiens iter anuum. *C.* Phœbe sylvarum potens, lucidum

cæli decus. *H.* Syderum regina bicornis, audi Luna puellas. *H.* O magna sylvas inter & lucos Dea, Clarumque cæli sydus, & noctis decus, Cujus rellucet mundus alternâ face, Hecate triformis. *S.* Astrorum decus, & nemorum Latonia custos. *V.*

LUNARIS, arê. [Quod ad Lunam pertinet.] *De la Lune.* *SYNT.* Lunare jubar. *Cl.* Lunaribus currus. *O.* Ratio. *Pl.* Lunares currus. *O.* Lunaribus globus. *Cl.*

LUNO, as, avi, atum, arê. *A.* [In modum Lunæ flectere.] *Courber, plier en arc.* *PHR.* Lunavitque genu sinuosum fortiter arcum. *O.* Placido lunata recessu Æquora. *St.* Nondum lunati fronte juvenis. *St.* Frons vituli lunata. *Cl.* Amazonidum lunatis agmina peltis. *V.*

LUNOLÂ, æ. *F. PLA. Bague.* (Vide ANNULUS.)

LŪ, is, ūi, erê. *A.* [Perfolvere.] *Paier, satisfaire, expier.* *SYN.* Sôlvô, pœnâs dō. *SYNT.* Luere æs alienum. *Cur.* Luere pœnas. *Cic.* Luere vitia sanguine, stuprum morte. *Cic.* Luere capite pro puniri. *Cic.* Luere alterius delicta. *H.* *PHR.* Hac sæpe luatur Quidquid Romani meruerunt pendere mores. *L.* Scilicet in superis etiam fortuna luenda est. *O.* Post mihi non simili pœnâ commissa luctis. *V.* Luimus perjuriam Trojæ. *V.* Morte luet meritâ. *V.* (Vide PUNIRI.)

LUPÂ & **LŪPŪLÂ**, æ. *f. dim. Louve.* *f. PHR.* Ad multas Lupa tendit oves prædatur ut unam. *O.* (Vide LUPUS.) **LŪ**, A. *Cic.* [Pro meretrice.] *Une femme prostituée.* *PHR.* Vis ovium pastor faustine vocari? Parce favere Lupis, parce fovere Lupas.

LUPANAR, aris, n. [Locus in quo versantur meretrices.] *Maison de prostitution, lieu infame.* *EPITH.* Turpe, immundum, probrorum, obscenum, fœdum. *SYN.* Lustrum, prost. bulum. *PHR.* Intravit calidum veteri Centone Lupanar. *J.* Ad loca quæ casto non licet ore loqui. *Sant.* Fœda Lupanaris tulit ad pulvinar odorem. *J.*

LUPARÂ, æ. [Gallorum Regum Palatium.] *Le Louvre.* *PHR.* Tarpei cedat cui domus alta Jovis. *Sant.* Hic ubi Sequanica lambunt, regalia Lymphæ Mania finitimis imperiosa locis. *Sant.* Urbi par domus est, urbs orbi, neutraque Regi.

LUPATUM, i. n. & **LŪPI**, orum, m. [Frænum asperim.] *Emboucheure tres rude pour les chevaux.* *PHR.* Verbera lenta pati, & duris parere lupatis. *V.* Siccaque sanguineis durefcit spuma lupatis. *L.* Asper Equus duris contunditur ora lupatis. *V.* Tempore parret Equus lentis animosus habenis, Et placido tutos accipit ore lupos. *O.* Rigidisque docet servire lupatis. *Cl.* (Vide FRÆNUM.)

LUPATUS, a, um. *H.* Qui est embouché d'un mors fort rude.

LUPERCAL, alis, n. Locus sub monte Palatino Romæ, ubi à Lupâ aiunt, Remum & Romulum nutritos esse. Illa (Lupa) loco nomen fecit; locus ille lupercal Magna dati nutrix præmia lactis habet. *O.* Gelidâ monstrat sub rupe lupercar Parrhasio dictum Panos de more Lycei. *V. i. ex culus Arcadio Panos Lycei.* Hinc Lupercal ex virg. dictum est à Lycao monte.

LUPERCALIA, orum, n. Celebrata Roma in honorem Panos, ita dicta vel quod in lupercali sacra fierent; vel quod lupo immutarentur. **LUPERCI**, dicebantur sacerdotes Panos, qui nudi sacra faciebant, civitatem currendo lustrabant, prænatiuntque mulierum manus fusticulis verberabant, ut facilius parerent. *PHR.* Quid vetat Arcadio dictos à monte Lupercos; Fau-

nus in Arcadiâ, templa Lycæus habet. O. Hic exultantes Salios nudoque Lupercos, &c. *V.*

LUPILLUS, i. m. *PLA.* [Moneta simulata, ita dicta à lupâ quâ signati erant veteres Romanorum nummi.] *Feston.*

LUPINUM, i, n. *COL.* & LUPINUS, i. m. [Genus leguminis.] *Lupin.* *EPITH.* Pallens, amarum, triste, ingratum. *PHA.* Aut tenuis fetus Viciz, tristisque Lupini, Sustuleris fragiles calamos. *V.* Nec tamen ignorat, quid distent æra lupinis. *H.*

LUPINUS, à, um. *CIC.* [Quod pertinet ad Lupum.] *de Loup.*

LUPUS, i, m. *Loup.* *EPITH.* Rápax, raptor sævus, ferus, vorax, acër, ferox, dirus, effærus, rabidus, crudelis, immitis, infestus, sanguineus, terribilis, ferociens, sanguinolentus, rabiosus, infrensus, asper insatiabilis, impastus, esuriens, famelicus, jejunus, montanus, fulvus, nocturnus, ululans maritius; Insidiator, cautus, asper, Appulus, vehemens, fremens, canis. *PHR.* Si qua excussa est avidi dentibus Agna Lupi. O. Sæpe canem visum longè fugit Agna, Lupumque Credit, & ipsa suam nescia vitat opem. O. Mactis veluti nox illa sonaret Plena Lupis. O. Illa tremat velut Agna pavens, quæ saucia cani, ore excussa Lupi. O. Genus acre Luporum. *V.* Viscera montanis ferret edenda Lupis. O. A sævis ossa relicta Lupis. *T.* In montes sese avius abdidit altos Occiso pastore Lupus, magnoque juvenco; Conscius audacis facti caudamque remulcens, Subjecit pavantem utero. *V.*

LUPUS ovile vastans. *PHR.* Ac veluti pleno Lupus insidiatus ovili, Cum fremit ad caulas, Ventos perpressus & imbres; Nocte super mediâ: tuti sub matribus Agni Balatum exercent; ille asper & improbus irâ; Sævus in absentes: Collecta fatigat edendi, Ex longo rabies, & sicca sanguine fauces. *V.* Non Lupus infidias explorat ovilia circum; Nec gregibus nocturnus obambulat. *V.* Ille velut pecoris Lupus expugnator opimi, &c. *St.* Bellua vasta, lupus, sylvisque palutribus exit, Oblitus & spumis, & crasso sanguine rictus Fulmineus, rubrà suffusus lumina flammâ, Qui quamquam sævit pariter rabieque famæque, Actor est rabie; neque enim jejunia curat Cæde boum, diramque famem finire: sed omne Vulnerat armentum, sternitque hostiliter omnes. O. Utque rapax, stimulantæ fame, cupidusque cruoris lucustoditum caprat ovile pecus. O. Fœtumque tementem, Ore tenet presso, tum si vestigia cursu Audiris celeret balatibus obvia pastor, Jam sibimet metuens spirantem dentibus imis, rejectat prædam, & vacuo fugit æger hiatu. *Sil.* Vastatorémque cruento Ore ferum, longos infectum sanguine villos. O. Sed enim irrevocatus ab acri Cæde Lupus perstat dulcedine sanguinis asper. O.

LURCO, onis. m. *PLA.* *Gourmand* (Vide GULOSUS.)

LURIDUS, à, um. [Quasi loridus, seu loro percussus.] *Pale, blême, livide.* *PHR.* Solis quoque tristis imago lurida sollicitis præbebat lumina terris. O. Lurida sulphura. O. Pellis. *H.* Mors lurida. *Sil.* Luridus horror. O. Luridi dentes. *H.* Luridum missos ad orcum. *H.* Lurida terribiles miscet aconita novercæ (Vide PALLIDUS.)

LUROR, onis. m. *Pâleur.* *PHR.* Lurida præterea sunt quæcumque teneantur Arquati; quia luroris de corpore

eorum Semina multa fluunt, &c. *Ly.* (Vide PALLOR.)

LUSCINIA, & LUSCINIOLA, æ. dim. [Philomela, ita dicta quod primâ luce canat.] *Rossignol.* *PHR.* Luscinias soliti prandere coemtas. *H.* Sirenes nemonum pennatæ gloria gentis, dicite Luscinæ, &c. *Com.* (Vide PHILOMELA.)

LUSCIOSUS, & LUSCITYOSUS, à, um. *PLI.* [Qui parum videt.] *Qui a les yeux faibles.*

LUSCUS, i. m. & LUSCÆ, æ. f. [Qui altero captus est oculo.] *Borgne.* *PHR.* Tunc furit, atque oculo, luscus, utroque videt. *M.* Cum Gerula ducem portaret bellua luscum. *J.* Oculo Philanis semper altero plorat: Quo fiat istud, quæris modo? Lusca est. *M.*

LUSIO, onis. f. *CIC.* *Jeu.* (Vide LUDUS.)

LUSITANIA, æ. f. *PLI.* [Portugalliæ regnum.] *Le Portugal.* Lusitanumque remotis, &c. *Sil.*

LUSITO, as, avi, atum, are. freq. *PLA.* *Joier souvent.* (Vide LUDO.)

LUSOR, oris. m. *Joieur.* *PHR.* Tunc fumus incauti studioque aperitur ab ipso, Nudaque per lusus pectora nostra patent. Ira subit, deforme malum, Lucrique cupido, Jurgiâque & rixæ, sollicitusque dolor. Crimina dicuntur, resonat clamoribus æther, Invocat iratos & sibi quisque Deos. O. Sic, ne perdidit, non cessat perdere luser, Et revocat cupidas alea sæpe manus. O. Mercurius melior furto cunctatur & hærens usque alium ex alio spectando prævidet istum. *Vida.* LUSOR. [Qui ludit, seu qui canit. *PHR.* Ille ego qui fueram tenerorum Lusor amorum. O.

LUSORIUS, à, um. [Quod ad ludum spectat.] *Qui sert à joier, qui concerne le jeu.* Lusoria tabula, pila. *PLI.* Lusoria quæstio. *PLI.* [Id est quæ ludo fit.] *Pour rire.*

LUSTRALIS, alē. [Ad lustrandum adhibitum.] *Qui sert aux purifications.* *PHR.* Sparfit aquâ captos Lustrali Graja Sacerdos. O. Lustralibus extis. *V.* Casta placent superis; purâ cum fronte venite; Et manibus puris fumite fontis aquam. *T.*

LUSTRAMEN, inis. n. [Lustrandi seu quærendi æctus.] *Récherche.* *PHR.* Seminecæque duces inter sua tela suosque Inter Equos, sævam misero lustramine versant Congeriem. *V-F.*

LUSTRATIO, onis. f. [Circuitio.] *Course.* Lustratio municipiorum. *CIC.* LUSTRATIO. *COL.* [Pro sacrificio expiationis.] *Sacrifice d'expiation.* (Vide SACRIFICIUM.)

LUSTRICUS, & LUSTRICUS, à, um. [Quod ad lustrationem pertinet.] *De purification.* Lustrificus cantus. *V-F.* Lustricus dies. *Su.*

LUSTRO, as, avi, atum, are. *A.* *Parcourir, visiter, chercher.* *SYN.* Përâgrō, circūmeō, ambiō, obēō, visō, invisō, circūspiciō, pèrerrō. *PHR.* Lustrat Equo muros, aditumque per avia quærit. *V.* Phœbæâ lustrabat lampade terras. *V.* Os oculosque loquentis. . . Et totum lustrabat lumine corpus. *V.* Sub ingenti lustrat dum singula templo. *V.* Sol qui flammis opera omnia lustras. *V.* Lustrandum navibus æquor. *V.* Vestigia alicujus lustrare. *V.*

LUSTRARE, & LUSTRARI. [Pro expiare.] *Expier.* *PHR.* Magico lustrare ritu. O. Et cum lustrabimus agros. *V.* Lustramurque Jovi. *V.* i. ut Jovi sacra faciamus. Idem ter socios purâ circumtulit undâ Spargens tore levi & ramo felices olivæ; Lustravitque viros, dixitque novissima verba. *V.* Dic corpus

properet fluviali spargere lymphæ. *U.* Terque senem flammâ, ter aquâ, ter sulphure lustrat. *O.* Fruges lustramus, & agros, Ritus ut à prisco traditus extat avo. *T.* Divino lustratum corpus odore. *O.*

LÜSTRUM, *i. n.* *Cic.* [Pro lustratione.] *Sacrifice, expiatoire.* . . . **LÜSTRUM**. [Pro quinquennali spatium à luendo dictum; quod quinto quoque anno vestigalia exigebantur.] *Lustre, ou espace de cinq années.* *PHR.* Veniet lustris labentibus ætas. *V.* (Vide *ANUS*, *amni quinque.*)

LÜSTRUM, *i. n.* [Ferarum habitaculum, à luto dictum.] *Tanière de bêtes féroces, caverne.* *EPIT.* Obscurum, lutosum, cænosum, horridum, desertum, horrens, opacum, tenebrosum, ignotum, sylvestre, avium, devium, invium. *SYN.* Antrum, specus, caverna, spelæum, ferarum cubile. *PHR.* Per opaca vagantur lustra. *Cl.* Hæcine vita juvat sylvestribus addita lustris. *Cl.* Saltus & lustra ferarum. *V.* **LÜSTRUM**. *H. Metaph.* [Pro lupanari] *Lieu de prostitution.*

LÜSUS, *us. m.* [Puerorum est propriè.] *Jeu, divertissement, recreation.* *PHR.* Est in te facies, sunt apti lusibus anni. *O.* Innocuos censura potest permittere lusus. *M.* Lusus gravitate carentes. *O.* Mutua sic placido traheremus gaudia lusu. *M.* Virgineis exercent lusibus undas Naiades. *O.* Amisit lusus deliciasque suas. *M.* (Vide *LUDUS*.)

LÜSUS. [Pro joco.] *Kaillerie, plaisanterie.* Lufum creditis jocumque. *M.* (Vide *JOCUS*.)

LÜTAMENTUM, *i. n.* *Cat.* [Opus luto confectum.] *Muraille, cloison, etc. de terre.*

LÜTARIUS, *us. m.* *Pli.* [Qui lutum amat.] *Qui se tient dans la boue.* Lutarius piscis. *Pli.*

LÜTEA, *æ. Pli.* [Flos.] *Sauvey.* (Vide *CALTHA*.)

LÜTESCERE, *is. èrè. N.* *Devenir boueux.* Lutescere cæno. *Col.*

LÜTETIA, *æ. f.* [Urbs Galliæ primaria.] *Paris.* *PHR.* Francigenæ princeps populosa Lutetia gentis Exerit immensum clara sub aitra caput. . . . audit, obstupuitque hospes, fastusque viator Vidit, & haud oculis credidit ipse suis. *Scal.* (Vide *PARISII*.)

LÜTEUS, & **LÜTEOLUS**, *us. m.* *Jeuneur.* *PHR.* Aurora in roseis fulgebat lutea bigis. *V.* Mollia luteola pingit vaccinia calthâ. (Vide *FLAVUS*.)

LÜTEUS, *us. m.* *De boie.* *PHR.* Ignotaque prodit hirundo, & luteum celsâ sub trabe fingit opus. *O.* effingit Rheno luteum caput. *H.*

LÜTEUS. *Per transl.* [Pro vili.] *Vil, bas.* Luteum negotium. *Cic.* Composuitque luto nullos habuere parentes. *J.*

LÜTÖ, *as. avî, atum, arè. A.* [Luto oblinere.] *Enduire de terre, de mortier, poisser.* *PHR.* Granaria lutare. *Cat.* Ne lutet immundum nitidos ceroma Capillos. *M.*

LÜTÖR, *oris. m. Cl.* [Pro pallore.] *Pâleur.* (Vide *PALLOR*.)

LÜTÖSE, *adv. M.* *D'une manière basse.*

LÜTÖSUS, & **LÜTÖLENTUS**, *us. m.* *Boueux.* [Per transl.] *Sale, vilain.* *PHR.* Cum fluere lulentus, erat quod tollere velles. *H.* De Lucilio Poëta. Cæno lutosus. *L.* Nec me pulvereum, gravemque cæno. *St.* Aut lulentus agis brumali tempore cursus. *O.* Lapidis lulentâ radere palma. *H.* Turpique luto fædum ora. *Sane.*

LÜTRÄ, *æ. f. Pli.* [Animal Amphibium.] *Loutre. f.*

LÜTÜLÖ, *as. avî, atum, arè. Pla.* [Luto conspergere.] *éclabouffer.*

LÜTUM, *i. n.* *Boie, fange, limon.* *EPIT.* Turpe, fædum, crassum, pingue, udum, humidum, obscurum, sordidum, fætidum, palustre, grævölens, putridum, impurum, ténax, molle. *SYN.* Cænum, limus, sordēs, fæx, illuvies. *PHR.* Et amica luto Sus. *H.* Udum & molle lutum es. *P.* Luto jumenta recenti Spargere. *J.* Pocula de facili composuitque luto. *T.* Ficta Promethæo diceris esse luto. *M.* Aspersus luto. *H.*

LÜTUM, *i. n.* [Herba quâ ducitur flavescens color.] *Du pastel.* *PHR.* Aries jam suavè rubenti Murice, jam croceo mutabit vellera Luto. *V.*

LUX, *cis. Lumiere.* *EPIT.* Clarâ, micans, coruscâ, splendidâ, fulgidâ, radiâns, rutilâ, rutilans, nitidâ, sérênâ, purpureâ, æthéréâ, phœbéâ, sidéréâ, cœlestis, roséâ, eodâ, diurnâ, grata, blandâ, dulcis, amicâ, invisâ, purâ, flamméâ, ignéâ tremulâ, coruscans, auréâ, almiâ, largâ. *SYN.* Lumen, splendor, fulgor, nitor, jubar. *PHR.* Lucis egens aer. *O.* ô! lux immensâ publica mundi, Phæbe pater. *O.* Seram pepulere crepuscula lucem. *O.* Cælumque astivâ luce reclusit. *V.* Nova lux oculis effulsi. *V.* Solis præclarâ luce nitorem. *Lr.* Claram dispergere lucem. *Cl.* Omnia corident luce dei. *Lr.* Stagna vagâ sic luce micant. *V-F.* Cum primum lux albescit. *V.* Subductâ luce, cælum fretumque miscet. *S.* Lucem tenebris nox abstulit. *L.* Purpureâ luce refulsi humus. *O.* Dant clara incendia lucem. *V.* Ut primum lux alma data est. *V.* (Vide *LUMEN*.)

LUX [Pro die.] *Le jour.* *PHR.* Lucemque aurora reducit. *O.* In lucem dormire. *H.* Lux perditur. *H.* multis ante lucibus. *O.* Luce finit pasci. *O.* Multâ luce revesus. *Tac.* Hæc tibi . . . geniali luce paramus. *Sta.* Tertia post idus lux est celeberrima Bacco. *O.* (Vide *DIES*.)

LUX. [Pro vita.] *Vie. f.* *PHR.* Optatâ luce fruatur. *V.* Corpora luce carentum. *V.* Supremam Cælesinus in auras expirat lucem. *Sil.* Piget lucis. *V.* Lucem. *V.* Lucis usuram dare. *Cic.* Lux mea. *Cic.* Blandientis vox. (Vide *VITA*.)

LUX. [Pro oculis.] *Les yeux.* *PHR.* Effossæ squallent vestigia lucis. *St.* Et damnum lucis ademptæ. *O.* (Vide *OCULUS*.)

LUX. [Pro publico.] *Public.* *PHR.* In luce & in oculis civium magnus. *Cic.* LUX forensis. *Cic.* Pro ornamento.

LUX. [Pro nitore.] *Eclat.* *PHR.* Exultat telis & luce, coruscus ahenâ. *V.* Viridi cum luce finaragdi. *Lr.*

LÜXÖ, *as. avî, atum, arè. [Loco movere.] Déboiter, disloquer.* *PHR.* Luxata membra. *Pli.* Corpora. *Var.*

LÜXÜRIA, *æ. & LÜXÜRIES*, *ei. f.* *Luxe, excès, profusion.* *EPIT.* Nimia, effusa, perditâ, misérâ, prodigâ, nociturâ, cæcâ, insânâ, nocivâ. *SYN.* Lixus. *PHR.* Luxuriam premeret cum crastina semper egestas. *M.* Distantibus idem Inter se vitiis cinctus: quodcumque profundâ Traxit avaritiâ, luxu pejore refundit. *Cl.* Luxuriâ instrumenta. *O.* De auro & argento. Luxuria victrix orbis, immensas opes jam pridem avaris manibus, ut perdat rapit. *S.* (Vide *LUXUS*.)

LUXŪRIĀ. *Vie môle, dissolution.* PHR. Luxuria pestis blanda cui vires dedit Roburque longum tempus atque error gravis. S. Luxuriæ via facta. PR. Luxuriæ effervescens æstus compescere. GEL. Illum adeo placuisse Apibus mirabere morem, Quod nec concubitu indulgent nec corpora segnes In venerem solvunt aut fortis nixibus edunt. V. (Vide LIBIDO.)

LUXŪRIĀ. [Per transl. ad segetes, arborum folia.] Trop grande abondance. Luxuriam segetum tenerâ depascit in herbâ. O. At si luxuriâ foliorum exuberat umbra. V.

LUXŪRIĀRIŪS, Flor. & Lūxuriōsūs, ā, ūm. CIRC. Qui vit dans le luxe. Divitiis alitur luxuriosus amor. O. Luxuriōsa lartitia. LIV. Foie excessive. Luxuriōsa seges. O. Viris. COL. Qui pousse trop.

LUXŪRIŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. N. & lūxuriōr, ārīs, ātūs sūm, ārī. D. Faire des profusions, avoir en abondance. SYN. Luxuriante felicitate. LIV. Luxuriant otio animi. LIV. Sanguine multo luxuriata fames. St. Pictis luxuriis umbilicis (Liber.) M.

LUXŪRIARI. Per transl. ad arbores, herbas, &c. PHR. Ager assiduâ luxuriabat aquâ. O. Ut seges in pingui luxuriatur agro. O. Cœpimus in patulas luxuriare comas. O. De Nuce.

LUXŪRIARI. Per transl. ad animum, ad feras, &c. PHR. Luxuriat animi rebus plerumque secundis. O. Juvēnilibus annis luxuriat animi. O. Luxuriare deliciis. O. Luxuriat pecus in pratis. O. Sit semel illa meo luxuriata joco (Littera) O. Luxuriatque toris animosum pectus. V. Arctis comis cervicibus altē luxurians. (Equus.) V.

LUXŪS, ūs, m. Luxe, somptuosité, profusion. EPIT. Mollis, desēs, iners, supērbūs, mālūs, ēdāx, prodīgūs, insānūs, ignāvūs, infrēnūs, cēcūs, nocēns, fluēns, inhonestus, pūdendūs, pōpulātōr, rēgālīs, rēgificiūs, mūltiūs, effusūs, ambitiosūs, tūrpīs, fœmīnēūs, nocēns, fœdūs, splēndidūs. SYN. Lūxuriā, lūxuriēs, fastūs. PHR. Et luxu, populator opum, cui semper adhærens Infelix humili gressu comitatur egestas. CL. Ciborum ambitiosa fames & lautæ gloria mensæ. L. Explicuitque suos magno Cleopatra tumultu Noudum translatos romana in sæcula luxus. L. Trames absconderat aurum... Effusus in aulâ Calcabatur onix... Populusque minister. CL. Luxuque carentes deliciæ. STA. Famique affinis avare Luxus. RUA. Nostri præceps infania lūxūs. RAP. Aspice latē. Florentes quondam luxus quas verterit urbes: Quippe nec ira Deūm tantum, nec tela, nec hostes, Quantum sola noce animis illapsa voluptas. SIL. Frangitur ipsa suis Roma superba bonis. PR. Sed quod dissuasor honesti Luxus, & humanas oblimat copia mentes. CL. Turpi fregerunt sæcula luxu Divitiæ. J. tunc hyemem inter se luxu, quam longa, fovere Regnorum immemores, turpique cupidine captos. V. Epulæque paratæ Regifico luxu. V. ô! prodiga rerum Luxuries numquam parvo contenta paratu. L. Tibi quærit inanes Luxuries nocitura cibos. CL. Et multo pocula luxu Ducere. PR. Luxumque mensarum redemptum Regni opibus populi que censu. RAP.

LUXŪS amāns, lūxuriōsūs, in lūxūm effusūs. Tac. Sclūtūs lūxū. Quin PHR. Quisquis secundis rebus exultat nimis Fluitque luxu, semper insolita appetens; Hunc illum magnæ dira fortunæ comes Su-

bit libido: non placent suetæ dapes. S. Et meris circumflua luxu. CL. Nil non permittit mulier sibi, turpe putat nil, Cum virides gemmas collo circumdedit, & cum Auribus extensis magnos commisit elencos. J. Namque ut opes nimias mundo fortuna subacta Intulit, & rebus mores cessere secundis, Prædaque & hostiles luxum suasere rapinæ, Non auro rectissime modus, mensasque priores Aspernata fames &c. L. Plena maris rubri spoliis colloque comisque Divitiis Cleopatra gerit, cultuque laborat. L. Infundunt epulas auro... Ægypti posuere Deos... ministrat Niliacas cristallus aquas. L. Mulier fundis ornata. Latē multo spectabilis auro Dar vultum populo sublimis. Quis furor est census corpore ferre suo. O. Haufisti patrias luxuriosus opes. M. Longinqua velis navigamus æquora, Pontique videmus minas: Negotioso ut serviamus luxui. Quæcumque naufragio venit, pretiosa res est; lignumque fūco discolore patrum Maculisque deformat faber; Ut insolens quid, atque peregrinum exprimat Nostro palato desipit Vulgate quidquid atque plebeium sapit, Niveque pœnas montium Laboriosas, facere delicias gulæ Studemus. Nil esurimus obvium ac parabile... Fastu insolenti magna privata domus Struuntur in palatia... Nigrum caput mutare flavo discimus: Ori paratur arte medicatus rubor, Genasque fucus inficit... Jam purpurata servitus &c. RAP.

LYÆŪS, ī. Bacchi nomen. PHR. Corniger increpuit thyrsos graviore, lyæus. O. (Vide BACCHUS.) LYÆŪS.] Pro vino.] VIN. PHR. Non hæc immo dico contraxi damna Lyæo. O. Uda Lyæo tempora. H. (Vide VINUM.)

LYCAMBES, Thebanus vir quem Archilochus Poëta jambis ad suspendium adegit. PHR. In malos asperissimus, Parata tollo cornua; Qualis Lycambæ spreus infido gener. H. In eo mihi liber Jambus Tincta lycambeo sanguine tela dabit. O.

LYCAON, ōnis, m. Ejus historiam narrat Jupiter ipse apud Ovid. Fœda Lycaoniæ referens convivia mensæ... Manala, inquit, transieram latebris horrenda ferarum, Arcados hinc sedes, & inhospita tecta tyranni Ingredior, traherent cum sera crepuscula noctem: Signa dedi venisse Deum, vulgusque precari, Cœperat: irridet primò pia vota Lycaon. Mox ait, Experiar Deus hic, discrimine aperto, An sit mortalis: nec erit dubitabile verum. Nocte gravem somno, nec opinâ perdere morte Me parat: hæc illi placet experientia veri. Nec contentus eo est: missi de gente Molossâ, Obsidis unius jugulum mucrone resolvit. Atque ita semineces partim ferventibus artus Mollit aquis, partim subjecto torruit igni. Quos simul imposuit mensis, ego vindice flammâ In Dominum dignos everti tecta penates. Territus ipse fugit, nactusque silentia ruris, Exululat, frustra loqui conatus, ab ipso Colligit os rabiem, solitæque cupidine cædis, Utitur in pecudes, & nunc quoque sanguine gaudet. In villis abeunt vestes, in crura lacerti: Fit lupus & veteris servat vestigia formæ. Canities eadem est, eadem violentia vultus, Idem oculi lucent, eadem feritatis imago est. O.

LYCAONĪŪS, ā, ūm. PHR. Quæque Lycaonio terra sub axe jacet. O. I. Sub ursâ, in quam, Calisto Lycaonis filia versa est. Virgineos perijura Lycaona. (Calisto.) Cœtus defere. O.

LYCEUM, *ἔλ*, n. [Schola Aristotelis Athenis.] *Le Lycée*. PHR. Inque Academia umbrifera, nitidoque lyceo. *Cic.*

LYCEÛS, *ἔλ*, m. *Mons Arcadia Pani Deo sacer*. PHR. Saxa lycei. *V.* Depascunt summa lycei. *V.* Cultique arbuta lycei. *O.* Faunus in arcadiâ templa lyceus habet. *O.* Lyceum nemus. *O.*

LYCHAS. Nomen famuli Herculis cui *Dejanira vestem infectam crure Nessi perferendam dedit ad Herculem, quâ cum ille consumeretur*. Ecce Lycham trepidum, & latitantem rupe cavatâ Aspexit (*Hercules*). Utque dolor rabiem collegerat omnem, Tunc Lycha, dixit, feralia dona dedisti? Tunc meæ necis auctor eris? fremit ille, pavêtque Pallidus, & timidè verba excusantia dicit. Dicentem genibûsque manus adhibere parantem Corripit Alcides, & terque quaterque rotatum Mittit in Euboicas, tormento fortius, undas. Ille per aërias pendens induruit auras. . . In rigidos versum filices prior edidit atas Nunc quoque in Euboico scopulus brevis eminet altè Gurgite, & humanæ servat vestigia formæ: Quem quasi sensurum nautæ calcare verentur, Appellantque Lycham. *O.*

LYCHNÛS, *ἔλ*, m. *Lampe*. PHR. Incensi laquearibus aureis Dependent lychni. *V.* (Vide *LUCERNA*.)

LYCHNÛCHÛS, *ἔλ*, m. *Cic. Chandelier à branches, lustre*.

LYCIA, *ἔλ*, f. [Minoris Asiæ regio.] *La Lycie*. PHR. Qui Lyciæ tenet dumeta. *H.* Lyciæ quoque fertilis agris, &c. *O.* Lyciæ fines. *O.* Spicula torquebat lyco gortinia comu. *V.* Lycio vota probante Deo. *Pr. I.* Apolline. Lyciæ sortes. *V. I.* Apollinis cujus in lyciâ fuit celebre oraculum.

LYCISCÂ, *ἔλ*. Nomen canis. PHR. Multum larrante Lycisca. *V.*

LYCÔMÊDES. *Creontis filius, de quo Hom. l. 9. Iliad. Fuit alter LYCÔMÊDES, Seyri insula rex deidamia pater*. PHR. Imbelli nuper Lycomedis in aulâ. *St.*

LYCÔPHRÔN, *ὄνῆς*. Poëta Chalcidensis. PHR. Utque cothurnatum petiisse Lycophrona narrant, Hæreat in fibris fixa sagitta tuis. *O.*

LYCTÛS, *ἔλ*, f. *Urbis creta. Lyctus Idomenæus. V.*

LYCÛRGÛS. Eunomi Lacedæmoniorum regis frater cui in regnum successit, ignarus Eunomum gravidam uxorem reliquisse: quod ubi cognovit, regnum Charilao fratris filio posthumo restituit, ipse verò tutoris nomine regnum sanctissimis legibus administravit.

LYCÛRGÛS. Alter Thracia Rex qui vites erui iussit, Thracas vino immoderatè deditos animadvertens: in furorem deinde actus crura sibi succidit, vites excidere putans. PHR. Acri quondam regnata Lycurgo Terra. *V.* Vesanumque novâ nequicquam in vite LYCURGUM. *Pr.* Inque tuum furis actè Lycurge genu. *O.*

LYDIA, *ἔλ*, f. Minoris Asiæ regio. PHR. Urbis Agyl linæ sedes ubi Lydia quondam. *V.*

LYDIÛS Lapis. [Cujus attritu dignoscuntur aurum & argentum.] *Pierre de touche*. Aurifer annis Lydius. *T. i. Pactolus*.

LYDÛS. Herculis filius ex *Fole*. LYDÛS, *ἄ*, ūm. Qui ex Lydiâ est. PHR. Ridet amatorem Lyda puella suum. *O. i. Fole*.

LYMPHÂ, *ἔλ*, f. *De l'eau*. PHR. Corpus fluviali spargere lymphâ. *V.* Fugax lymphâ trepidat oblique ri-

vo. *H.* Lymphis purealibus altè. &c. *Lr.* Manibus dare lymphas. *V.* Restinguere pocula lymphâ. *H.* (Vide *AQUA*.)

LYMPHATICÛS, & **LYMPHATÛS**, *ἄ*, ūm. [Furiōsus, insaniēns, ita dictus quod furere crederentur ex imagine in aquâ visâ.] *Furieux, troublé*. PHR. Sine more furit Lymphata per urbem. *V.* Lymphato trepidare metu. *L.* Lymphatâ mente furebant. *C.* Incertis lymphatam horroribus urbem. *St.* Lymphatica somnia. *Pli.* Lymphaticus pavor.

LYMPHÛ, *ἄs*, arē. [In furorem agere.] *Rendre furieux*. PHR. Deus ancipitem lymphaverat urbem. *U-F.* Superis animum lymphantibus horror. . . Subit. *St.*

LYMPHÛR, *ἄris*, arūs sūm. *CVR.* [Insanire, furere.] *Devenir fol.*

LYNCESTÛS, *ἔλ*, m. *Fluvius*. PHR. Clitorio de fonte sitim quicumque levavit, Vina fugit; gaudetque meris abstemius undis. Hinc fluit effectû dispar Lyncestius amnis, Quem quicumque parum moderato gutture traxit, Haud aliter titubât quàm si mera vina bibisset. *O.*

LYNCEÛS, *ἔλ*, m. *Unus ex Argonautis, Apharei filius, tantâ oculorum acie pradtus ut vel parietem visû penetraret, exeuntemque à Chartagine classem, numerumque navium ex Libycâ speculâ notaret*. PHR. Solus transibit nubila Lynceus. . . Possit qui rumpere terras Et styga transmissio tacitam deprendere visu. *V-F.* Non possis oculo quantum contendere Lynceus, &c. *H.* Proles Aphareia Lynceus. *O.*

LYNCÛRIÛM, *ἔλ*, n. *PLI.* [Gemma è Lyncis vrinâ coacta.] *Sorte de pierre précieuse qu'on tire du Lynx*. PHR. Victâ racemifero Lyncas dedit India Baccho: E quibus, ut memorant, quicquid vesica remisit, Vertitur in lapides, & congelat aëre tacto. *O.*

LYNCÛS. *Scythia rex. Triptolemus à Cerere missus qui frugum usum cultumque edoceret*, Jam super Europam sublimis & Asia terram Vectus erat juvenis, Scythicasque advertitur oras Rex ubi Lynceus erat: regis subit ille penates, Quâ veniat, causamque viæ, noménque rogatus Et patriam: patria est claræ mihi, dixit, Athenæ Triptolemus nomen: veni nec puppe per undas, Nec pede per terras: paruit mihi pervius æther. Dona fero Cereris, latos quæ sparsa per agros Frugiferas messes alimenta que mitia reddant. Barbarus invidit, tantique ut muneris auctor Ipse sit, hospitio recipit, somnoque gravatum Aggreditur ferro: conantem figere pectus Lynca Ceres fecit, rursusque per aëra iussit Mopsopium juvenem factos agitare jugales. *O.*

LYNX, *ἔλ*, f. [Animal ex Cervorum genere, maculoso tergore, visu acutissimo præditum.] *Lynx*. *EPIT.* Perspicax, maculosâ, versicolor, variâ, imbellis, fugax, timidâ, velox, PHR. Lincas & Cervos agitat arcu. *H.* Succinctam pharetrâ & maculosæ tegmine Lyncis. *V.* Delicet turela Deæ fugaces Lynces. *H.* Lyncibus ad cælum versa Ariadna tuis. *Pr.* Et variæ Bacchi Lynces. *V.*

LYNCEÛS, & **LYNCÛS**, *ἄ*, ūm. [Quod ad lyncem pertinet.] *De Lynx*. PHR. Ne corporis optima Lynceis Contemplare oculis. *H.* Quis est tam Lynceus. Ut &c. *Cic.* & ita acutè videt.

LYRÂ, *ἔλ*, f. [Instrumentum musicum.] *Lyre*. PHR. Fertur . . . Achilles Æmonia curas attenuasse lyrâ. *O.* Et movet auratæ pollice fila lyra. *Q.* Non hæc

jocosa conveniunt lyra. *H.* (Vide CITHARA.)
LYRĀ. [Signum cæleste.] *La lyre.* *PHR.* Illā nocte aliquis tollens ad sydera vultum Dicit ubi est hodie quæ lyra fulsit heri. *O.* Sydereoque polo cedit lyra mersa profundo. *Gol.*
LYRICŪS, ā, ūm. [Quod ad lyram pertinet.] *Lyrique,* *PHR.* Lyrici vates. *H.* Forsitan & quare mea sint alterna requiris Carmina, cum lyricis sint magis apta modis. *O.* Quod si me lyricis vatibus inferis. *H.*
LYRISTĒS, ā, m. *PLI.* *Joûeur de Lyre.*
LYRCĒŪS, ēī, m. *Fons Arcadia ex quo Inachus fluvius oritur.* *PHR.* Aret Lerna nocens, aret Lyrcæus, & ingens Inachus. *St.* **LYRCĒŪS,** est & mons agri Argivi. *PHR.* Confracta arboribus Lyrcæa reliquerat arva. *O.* Dominum Lyrcæia tellus, &c. *V-F.*
LYRIS, is. *m.* *Fluvius campania.* *PHR.* Rura, quæ

Lyris quietâ Mordet aquâ taciturnus amnis. *H.* *Ec* innantem Maricæ littoribus tenuisse Lyrim. *H.*
LYRNESSŪS, sī, f. *Oppidum Troadis patria Briseidis quæ & Lyrnæssis & Lyrnæssia dicitur.* *PHR.* Fertur & abductâ Lyrnesside tristis Achilles. *O.* Diruta marte tuo Lyrnessia moenia vidi. *O.*
LYSIDICĒ, ēs. *Filia Pelopis & Hippodamia Alceonæ mater.*
LYSIPPĒ, ēs. *Una ex filiabus Præti quæ in Vacca commutata sunt.* (Vide PROTEIDĒS.)
LYSIPPŪS, pī. *Clarissimus statuarius fuit.* *PHR.* Edicto vetuit (Alexander) ne quis se præter Apellem Pingeret, aut alius Lysippo duceret ara Fortis Alexandri vultum simulantia. *H.*
LYTTĀ, ā, f. *PLI.* [Vermiculus in linguâ Canum quo exempto catulis, trididi non fiunt.] *Petit ver qui est sous la langue des chiens.*

M.

ACHARĒŪS, & **MACHAREŪS,** ēī, m. *Filius Aëoli quī sororem suam Canacem vitiauit.* *PHR.* Nobilis est Canace fratris amore sui. *O.* Cur unquam plus me frater quàm frater amasti. *O.* O! utinam Machareu. Quæ nos conjunxit in unum Venisset Letho serior Hora meo. *O.*

MACĒDONIĀ, ā, f. *PLI.* [Regio à Macedone Ossiridis filio dicta.] *La Macedoine.* *SYN.* *Amathiā.*
MACĒDŌ, ōnīs, m. *Macedonien.* *PHR.* Nubibus intactum Macedo miratur Olympum. *Cl.* Vir Macedo. *H.* Tangebatur Macedum fines *Cl.* *Pro Macedonum.*
MACĒDONIŪS, & **MACĒDONIŪS,** ā, ūm. *PHR.* Qui clypeo, gladioque, Macedoniocū varisā. *O.*
MACĒLLŪM, lī, n. [Locus in quo ad victum necessaria venduntur.] *Halle, marché.* *PHR.* Pernicies & tempestas barathrumque Macelli. *H.* Immane est vitium dare militia terma Macello. *H.* **MACĒLLARIŪS,** iī, m. *SUE.* *Boucher.* **MACĒLLARIŪS,** ā, ūm. *V-M.* *Qui concerne ceux qui vendent de la chair, ou du poisson.*

MACĒŌ, ēs, ērē, N. [Macrum esse.] *Etre maigre.*
MACĒSCŌ, & **MACĒRĒSCŌ,** is, ērē, N. *COL.* [Macrum fieri.] *Devenir maigre. amaigrir.* *PHR.* Invidus alterius macrescit rebus opimis. *H.* Vix habeo te, nuem quæ tegat ossa cutem. *O.* Effice ne macies palenter occupet artus Neu notet informis pallida membra color. *T.* Et tenuant vigiles corpus miserabile curæ : Adducitque cutem macies ; & in aëra succus Corporis omnis abit : vox tantum atque ossa superfunt. *O.* Diceris & macie vultum tenuasse. *Pr.* Et tremat effæto corpore laxa cutis. Concidimus macie ; color est sine sanguine. *O.* *Ævo* macieque senescere. *Pr.* Ossa & pellis totus est : ita curā macet. *Pla.*

MACĒR, crā, crūm. **MACRIŌR,** **MACĒRRIMŪS,** & **MACILENTŪS,** ā, ūm. *Maigre.* *BYN.* Gracilis gracilentus, tabidus, tabens, tabescens. Maciē confectus, enectus, horridus, tūpīs, linguens. *PHR.* Pene macros arsit Turdos, dum versat in igne. *H.* Eheu ! quā pingui macer est mihi Taurus in arvo.

V. Turpes deformat pellis arata genas. Ora parcis attenuata cibis. *Saut.* Cum pallida nudis Ossibus horrorem dominis præberet imago Decolor, & macies occursum læderet omnes. *Cl.* Macie confectus Lupus. *Ph.* Si me Palma negata macrum, donata reducit opimum. *H.* Fugerat ore color, macies abduxerat artus, Sumebant minimos ora coacta cibos. *O.* Jam lurida solâ Testa cute, & venis male juncta trementibus ossa Extant consumptis visu deformia nervis. *Sil.* Ossa sub incurvis extabant arida lumbis : Ventris erat pro ventre locus : pendere putares Pectus, & à Spinâ tantummodò crate teneri. Auxerat articulos macies, Genuumque tumebat Orbis, & immodico prodibant tubere tali. *O.* Vox tenuis, tardique gradus, oculique jacentes ; Interiùs fugere genæ ; jejuna lacertos Exedit macies : humeris vix sustinet ægris Squallentem clypeum. *Cl.* Cum subito è sylvis macie confecta supremâ Ignoti nova forma viri, miserandaque cultu Procedit dira illuvies immisilque barbâ. *V.* In cavos orbes oculi recedunt : Ossa vix ipsis male juncta pendent Arida nervis. Informis macies vultum populatur, & omnia Ossa patent tensâ dinumeranda cute. *Saut.* Terribilis stygio facies pallore gravatur. *L.*

MACĒRATIŌ, ōnīs, f. *VIT.* [Maceratio calcis.] *L'ation d'éteindre la chaux.*

MACĒRIĀ, ā, f. *CÆS.* & **MACĒRIĒS,** ēī, f. *CIC.* [Murus saxeus sine cemento.] *Muraille de pierres seches.*

MACĒRŌ, ās, āvi, ātūm, ārē, A. [Molle facere.] *Amolir, macerer, attendre.* *SYNT.* Macerare ova. *PLI.* Virgas. *COL.* **MACĒRĀRĒ.** *Metaph.* [Pro attēnuārē, cōtēnērē.] *Attenuer, affoiblir.* *SYN.* Cōficērē, extēnuārē, exēdērē, attērērē. *PHR.* Maceror interdum, quod sim tibi causa doloris. *O.* Macerat invidia ante oculos illum esse potentem. *Lr.* Quā lentis penitus macerer ignibus. *H.* Attenuant juvenum vigilatæ corpora noctes. *O.* Macie tenuant armenta. *V.* Macerare fame. *Liv.* Macerare se. *Ter.*
MACHĀRĀ, ā, f. *PLA.* *Sabre, épée.* **MACHĒRŌPHŌRŪS,** CIC. *Qui porte un sabre.* (Vide ENSIS.)

MACHÆRYUM, ī. n. *PLA.* & **MACHÆRĀ**, æ. *SUE. Couteau de boucher, de cuisine.*

MACHAON, ōnis. m. *Æsculapii filius Medicina arte clarus.* *PHR.* Ille Machaoniā vix ope sanus erit. *O.* Sava Machaonio coierunt vulnera succo. *St.* Quid tibi cum medicis; dimitte Machaonas omnes. *M.*

MACHINĀ, æ. f. & **MACHINATIŌ**, ōnis. f. *Vit. & MACHINAMENTUM, ī. n. *Liv.* [Instrumentum quo moles facilē impellitur.] *Machine.* *EPITH.* Ingens, altā, stupendā, mirabilis, bellicā, māvortā, martiā, terribilis, violentā, āhēnā, ærēā, stridens, horrificā, hostilis. *PHR.* Torquet nunc lapidem; nunc ingens machina tignum. *H.* Aut hæc in nostros fabricata est machina muros. *V.* Urbes sternere machinis longē saxa rotantibus. *S.* Machina mundi. *Lr.* Multaque per trochleas & tympana pondere magno Commoveret, atque levij sustollit machina nilū. *Lr.* Stridente tardum machinā ducens onus. *S.**

MACHINÆ per transl. [Consilia ad decipiendos hostes.] *Ruse, finesse, invention.* *SYNT.* Omnes adhibere machinas ad, &c. *Cic.* Dolum machinamve commoliri. *Cic.* (Vide *DOLUS*.)

MACHINATOR, ōris. m. *Liv. Trīx*, īcis f. *S. Machiniste.* [Per transl. *Cic.*] *Inventeur, qui machine, auteur d'une fourberie.* *Machinator belli.* *Liv. Doli.* *Tac.* O machinator fraudis scelerum artifex. *S.*

MACHINŌR, aris, atūs sūm, arī. *Machine, projector, inventor.* *SYN.* Mōlīōr, mēdītōr, strūd, fābricō, exrūd. *PHR.* Machinari necem alicui. *Liv.* Pestem in omnes. *Cic.* Nam tibi præterea quod machinor, inveniamque. *Lr.* Exitia machinatus insolita, efferat. *S.*

MACHINŌSUS, ā, ūm. *SUE. Fait avec artifice.*

MACIēs, ei. f. & **MACRITAS**, atis. *Vir. Macritūdō*, īnis. f. *PLA. Maigreur.* *EPITH.* Tūrpis, squālens, fœdā, pallens, pallidā, iners, lividā, horridā, deformis, infirmis, decolor, squallidā, aridā, ægrā, jējunā, tētrā, inglōriā, infelix, lividā, supremā. *PHR.* Tenet ora prophana Fœda situmacies. *L.* Luctus edax, maciesque malis comes addita morbis. *Sil.* Hostibus ipis Pallorem ac maciem, & tennes mirantibus artus. *J.* Unde hæc infirmis macies. *Cl.* Concidimus macie. *O.* Turpis macies decentes occupat malas. *H.* Horrida vultum Deformat macies. *V.* (Vide *MACER*.)

MACROCOLUM, li. n. *Cic.* [Charta regia.] *Grand papier.*

MACTABILIS, ilē. *Lr.* *Qu'on peut assommer.*

MACTATOR, ōris. m. *Meurtrier, assassin.* *PHR.* Perge mactator senum. *S.* **MACTATUS**, ūs. *L'action d'immoler.* *PHR.* Nubendi tempore in ipso Hostia concideret mactatu mœsta parentis. *Lr.*

MACTĒ. *Voc. ex* Mactus, a, um. *i. Magis auctus.* *Dictio est laudantis simul & adhortantis, ut.* *Macte* virtute. *Cic.* Macte animis. *S.* Macte esto pueri. *Liv.* *Courage, allons.* *PHR.* Macte novā virtute puer: Sic itur ad astra. *V.* Mahti animi. *M.* Macte esto virtute. *H.* Macte esto Tædis O! hymenæe tuis. *M.* Macte bonis animi. *Sr.* Macte amare. *PLA.* *Pro multum.*

MACTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Assommer, tuer, immoler.* *SYN.* Occidō, sacrificō, immolō. *PHR.* Et nigram mactabis ovem. *V.* Caper Bacchi mactatus ad

aras. *V.* Mactanda virgo est Thessali busto ducis. *S.* Meritos aris mactabit honores. *V.* Perpeßus ictum huc & huc dubius ruit animamque vix reluctantem exprimit. *S.* Aut aliter quā cum spectante juvenē Lactentis vituli, dextrā libratus ab aure Tempora discussit claro cava malleus ictu. *O.* (Vide *SACRIFICŌ*.) *VICTIMA* *victimam mactare.* *Bos. Bovem mactare.*

MACULĀ, æ. f. *Tache.* *EPITH.* Tūrpis, fœdī, sordidā, obscēnī, atrā, immundā, deformis, pudendā, nigrā. *SYN.* Labes, notā. *PHR.* Ne maculis infuscer vellera pullis. *V.* Maculis quem Thracius albis Portat Equus. *O.* Ore fugat maculas. *O.* Bos maculis insignis. *V.* Squallentes auro maculæ. *V.* Et adverso maculæ sub pectore nigræ. *O.*

MACULĀ per transl. [Pro infamiā] *Ignominie, deshonneur.* *SYNT.* Maculam delere, eluere. *Cic.* Maculis aspergere. *Cic.* Imprimere maculam laudibus. *S.* Pauca maculæ in carmine. *H.* (Vide *LABES*, *INFAMIA*.) **MACULĀ** per transl. [Pro foramine retis seu plagā.] *Maille de filet.* *Distincta maculis retia.* *O.* (Vide *RETE*.)

MACULŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Tacher, salir.* *SYN.* Commaculō, inquinō, cōinquinō, fœdō, pollūō, cōtaminō, tūrpō, detūrpō, deformō, maculis aspergō, variō, notō, distinguō, oblinō, illinō. *PHR.* Et terram tabo maculant. *V.* Maculavit sanguine ferrum. *O.* Tuum maculans crimine nomen. *V.* Particidii partus suos maculare. *Liv.*

MACULŌSUS, ā, ūm. *Plein de taches, monché.* *SYN.* Maculis distinctus, aspersus, variatus, illitus. *PHR.* Maculisque tremantes Interfusa genas. *O.* Atque notis longam maculosus grandibus alvum. *V.* Ardentis auro & paribus lita corpora guttis. *V.* Cæruleæ cui terga notæ maculosæ & auro Squammam incendebat fulgor. *V.* Littera suffusas quot habet maculosa lituras. *O.* Maculosæ tegmine Lyncis. *V.*

MACULŌSUS, *Metaph. Noirci, dissimé, honteux.* *PHR.* Nullis casta domus polluitur stupris. *Mos & lex* maculosum edomuit nefas. *H.* Maculosus dedecore, libidine. *Tac.*

MADĒFACIŌ, is, fēcī, factūm, ērē. & **MADIDŌ**, ās, arē, & **MADIFICŌ**, ās, arē, *PLI. Arroser, Moïiller.* *SEN.* Irrigō, ablūd, pēfundō, irrōrō. *PHR.* Viridesque super madefecerat herbas. *V.* Tyrio madefactus tempora nardo. *T.* Madefient cæde sepulchra. *C.* In caput injectā me totum proluit undā. . . . Dum madido in pectus stillarent vertice guttæ. *Sant.* Novo madidantes nectare pennas Concutit. *Cl.* Telus madefacta cruore. *O.*

MADĒŌ, es, dii, ērē. & **MADĒFIŌ**, is, factus sūm, fiēt. & **MADĒSCŌ**, is, ērē. *N. Etre moïillé, arrosé, humecté.* *PHR.* Largis tunc imbribus ora madefcunt. *Cl.* Invitque oculi lacrymis maduere coactis. *O.* Et madet assiduo lubricis imbre lapis. *O.* Mœstaque civili cæde maderet humus. *M.* Æmathique iterum madefient cæde Philippi. *O.* Pluvioque madescit ab Austro. *V.* Ramum Lethæo rore madentem. *V.* Madent imbre genæ. *C.* Continuis vexata madet vindemia nimbis. *M.* Madente mappā. *M.* Ensis cruore maduit. *O.*

MADĒRĒ per transl. [Pro ebrium, imbutum, plenum esse.] *PHR.* Quanquam Socraticis madet sermonibus. *H.* Divitiis madent fœcula. *Pr.* Qui vino madear,

nec erubescat. *M.* Tardeſcit lingua madet mens. *Lr.* De ebrío. Madeant generoſo pocula Baccho. *T.* MÄDIDŪS, ä, üm *Trempe, mouillé.* SYN. Mādēns, hūmīdus, ūdus, ūvīdus, hūmēns, mādēfāctūs. *PHR.* Madidis Notus fecolat alis. *O.* Madidāque fluens in veſte Menētes. *V.* Madidā genā. *O.* Madida palus, barba. *O.* MÄDIDŪS pro imbuſo. *PHR.* Si quis Cecropiæ madidus Latīæque Minervæ Atribus *M.* MÄDIDŪS pro ebrío. *PHR.* (Vide EBRIŪS.)

MÄDÖR, öris. m. *SAL.* Moiteur, humidité. (Vide HUMOR.)

MÆANDĒR, drī. m. [Phrygiæ fluvius ſinuofis errans fluctibus.] *Meandre.* *EPITH.* Implexūs, incertūs, recūrvūs, reſſūūs, mālignūs, ambigūūs, ſinūōſūs, Phrygiūs. *PHR.* Quicque recurvat ludit Mæander in undis. *O.* Non fecus ac liquidis Phrygiis Mæander in undis Ludit & ambiguo lapſu reſſuitque, fluitque; Occurrenſque ſibi venturas aſpicit undas; Et nunc ad fontes, nunc ad mare verſus apertum Incertas exercet aquas. *O.* Terris errat Mæander in iſſdem; Et lapſas in ſe ſæpe retorquet aquas. *O.* Mæander ſibimet reſſus ſæpe obviuſ undis. Qualiter in Phrygiis tortus Mæander arenis Ludit, & uſque ſuas deſpicit erro vias. *Sunt.* Qualis incertū vaguſ Mæander undā ludit, & cedit ſibi; Inſtatque dubiuſ littuſ an fontem petat. *S.*

MÆANDĒR. [Picturæ genus in morem labyrinthi.] *Entrelasement de la broderie.* *PHR.* Chlamydem quam plurima circum Purpura Mæandro duplici Melibæa cucurrit. *V.*

MÆANDRĪ, örūm. *CRC.* Tours, détours. *Sinuofité.* (Vide SI. ŪS.)

MÆNÄ, æ. f. *CRC.* [Pſiculus marinus.] *Anchois.*

MÆNÄDĒS, ūm. f. *Bacchi ſacriſcula inſanientes, & furentes unde habent nomen.* *Græcè.* *PHR.* Ad matrem fugiet Pentheus, ad Mænadas Orpheuſ. *M.* Crinem que rotant ululante Priapo Mænades. *J.* (Vide BACCHANTES.)

MÆNÄLÄ, örūm. n. & MÆNÄLŪS, lī. m. *Mons Arcadia.* *PHR.* Tua ſi tibi Mænala curæ Adūſ ō Tegeæ favens. *V.* Latebris horrenda ferarum Mænala. *O.* Mænaluſ argutumque nemuſ Pinofque loquentes Semper habet, ſemper paſtorum ille audit amores. *V.* MÆNÄLYŪS, ä, ūm. & MÆNÄLYS, idos *Quod eſt ex Mænalo.* Mænaliuſ Deuſ. *O. i. Faunus.* Mænaliuſ nemuſ. *St.* Incipe Mænaliuſ mecum mea tibia verſuſ. *V.* Cumque truci Boreä Mænaliſ Urſa videt. *O.*

MÆÖNĪÄ, æ. f. [Lydia, regio minoris Aſiæ.] *Lr.* *Lydie.* Mæöniūſ, ä, ūm. *De Lydie.* *PHR.* Cape Mæonii carcheſia Bacchi. *V.* MÆÖNĪŪS. *Diſtuſ eſt Homeruſ quod in Mæoniä Smyrnam patriam habuerit.* *PHR.* Perlege Mæonio cantatas carmine ranas. *M.* Mæonio conſurgere carmine. *O.* Mæoniis chartiſ condere aliquid. *O.* Et ſua riſerunt ſæcula Mæonidem. *M.* Feliceſque vocat pariter ſtudioque locoque Mæonidaſ. *O. i. Muſas.* Mæoniſ eluſam deſignat imagine Tauri Europam. *O. i. Arachne puella Lydia.*

MÆÖTĪS, idīſ. & idōſ. f. *Paluſ Scythia.* *PHR.* Quæque fretum torrenſ Mæotidoſ egerit undaſ. *L.* Bipenneſ Queiſ nemora, & ſolidam (*i. Gelu concretam,*) Mæorida cædere fuerat. *St.*

MÆÖTĪS, idīſ. f. *Ad Mæotidaſ habitans.* *PHR.* Qui modo peltiferas fudit Mæotidaſ armiſ. *O. i. Amazonaſ.* Mæotide ſævior arā. *J. i. Ara Diana Thaurica,*

cui hoſpites immolabantur. Quā Scythiæ gentes Mæoticaque unda, &c. *V.*

MÄGÄ, æ. f. *Magicienne, forciera.* *EPITH.* Dīrā, ſā, vā, fērōx, impīā, ſcēleſtā, inſāmīſ, ſācrlēgī, exitioſā, tārārēā, ſtŷgiā, inſernā, Theſſālā, cōlchicā, Ætā, vānā, ſāllāx, mīnāx. SYN. Sīgā, vēnēficā. *PHR.* Theſſaliciſ armata veneniſ. Ætō cantu potenſ. Solutuſ ambulat veneficæ ſcientioriſ carmine. *H.* Fecerunt turpeſ otia longa magaſ. *O.* Cantuſque arteſque magarum. *O.* Cantu diſiſque venefica Succiſ Conſperſoſ vetuit tranſmittere bella Philippoſ. *L.*

MÄGALĪÄ, iūm. n. *Cabanes des bergers.* *PHR.* Miratur molem Æneaaſ magalia quondam. *V.* (Vide CASA.)

MÄGĪÄ, æ. & MÄGĪCĒ, ēſ. f. *PLI.* *La Magie, l'art magique.* *EPITH.* Dīrā, impīā, ſcēleſtā, &c. (Vide MAGA.) *PHR.* Neve parum valeant à ſe data gramina carmen Auxiliare canit, ſecretaſque advocat arteſ. *O.* Ut mihi verax Pollicita eſt magico Saga miniſterio. *O.* At tu ſive aliquid regnuſ eſt in carmine, carmen Ore move ſacro; ſive expugnantior herba eſt Utere tentariſ oſeroſā viribuſ herbæ. *O.* Hunc Dea prævitiat portentificique veneniſ Inquinat; hic preſſoſ latices, radice nocenti Spargit, & obſcurā verborum ambage novorum, Ter novieſ carmen magico demurmurat ore. *O.* Nimiūmque hoſtiliter uſa Viribuſ herbarum. *O.* Horrendiſ inſamia pabula ſucciſ Conterit, & tritiſ Hecateia carminaa miſcet. *O.* Magiciſ ſanoſ avertere ſacriſ Experiar ſenſuſ. *V.* Miſcueruntque herbaſ, & non innoxia verba. *V.* Teſtor... Magicaſ invitam accingier arteſ. *V.* Bacchare fronteſ Cingite, ne vari noceat mala lingua futuro. *V.* Nec vocata meſ tua Marſiſ redibit cantibuſ. *H.*

MÄGĪÆ VĪS. *PHR.* Si modo me novi; ſi non evanuit omniſ Herbaruſ virtuſ, & me mea carmina falſunt. *O.* Diique omneſ noctiſ adeſte: Quorum ope, cūm volui, ripiſ mirantibuſ, amneſ In fonteſ rediere ſuoſ, concuſſaque ſiſto, Stantia concutio cantu freta, nubila pello, Nubilaque induco: ventroſ abigoque, vocoque: Vipereſ rumpo verbiſ, & carminē fauceſ, Vivaque ſaxa, ſuā convulſaque robora terrā, Et ſylvaſ moveo, jubeoque tremiſcere monteſ, Et mugire ſoluſ, maneſque exire ſepulcriſ: Te quoque Luna traho: Curruſ quoque carmine noſtro Pallent, ac pallet noſtriſ aurora veneniſ. *O.* Namque mihi magicæ vires, ævique futuri Præſciuſ ardor ineſt: novi quo Theſſala cantu Eripiat Lunare jubar, quid ſigna ſagaciſ Ægypti valeant, quā gentiſ Chaldaæ vocatiſ Imperat arte Deiſ, nec me latuere ſuenteſ Arboribuſ ſucciſ, ſuneſtarumque poteſtaſ Herbaruſ, quidquid lethali germine pollenſ Caucaſuſ, & Scythicæ vernant in gramine rupēſ, Quas legit Medea ferox, & callida Circe. *Gl.* Serpenteſ igitur potui Tauroſque furenteſ. Unuſ non non potui perdomuiſſe viruſ. *O.* Quæque feroſ repuli doctiſ medicatibuſ igneſ, Non valeo flammaſ effugere ipſa meoſ. *O.* Me cantuſ herbæque relinquunt. *O.* Dum ferruſ aderit ſuccuſque veneniſ; Hoſtiſ Medæ nulluſ inultuſ erit. *O.* Quæ me non poſſuſ, potui Sopire Draconem. *O.* Vertere quæ poterat homineſ in mille figuraſ; Non poterat animi vertere jura tui. *O.* An habent & carmina certuſ

Imperiosa Deum. *L.* Diris verborum obfessa venenis. *L.* Hanc ego de cælo ducentem sydera vidi; Fulminis hæc rapidi carmine vertit iter. Hæc cantu finiditque solum, manesque Sepulchris Elicit, & tepido devocat ossa rogo. Jam ciet inferas magico stridore catervas, Jam jubet aspersas lacte referre pedem: Cum liber hæc tristi depellit lumina cælo, Cum liber æstivo provocat orbe nives: Sola tenere malas Medææ dicitur herbas, Sola feros Hecates perdomuisse canes. Hæc mihi composuit cantus, queis fallere posses: Ter cane; ter dictis despue carminibus. *Pr.* Carmina vel cælo possunt deducere Lunam: Carminibus Circe socios mutavit Ulyssis: Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis. *V.* His (*herbis*) ego sæpe Lupum fieri & se condere sylvis Mærin, sæpe animas imis excire sepulchris; Atque fatas aliò vidi traducere menses. *V.* Hæc se carminibus promittit solvere mentes Quas velit, ast aliis duras immittere curas, Sistere aquam fluviis, & vertere sydera retro; Nocturnosque ciet manes: mugire videbis Sub pedibus terram, & descendere montibus Ornos. *V.* Auræ Percussus virgâ, versumque Venenis Fecit avem Circe, sparsitque coloribus alas. *V.* Non hic verba valent. *Pr.*

MAGICŪS, æ, ūm. [Quod ad Magicem pertinet.] *Magique, de Magicien.* *SYN.* Circæus, Thesalicus, Thesalus, Colchicus, Ææus. *SYN.* Magica ars, sacra. *V.* Portenta. *Pl.* Auxilia. *T.* Carmina. *Cic.* Magicæque potentia linguæ. *O.* Lustrari magico ritu. *O.* MAGICUS, adv. *Davantage, plus.* *SYN.* Plūs, magē. *PHR.* Magis anxius. *O.* Vitâ care magis. *V.* Jam magis atque magis præceps agit omnia fatum. *V.* Haud equidem invideo! miror magis. *V.* Magis ac magis ingruit horror. *V.* Aspice num mage sit nostrum penetrabile relum. *V.*

MAGISTĒR, trī, m. [Artium præceptor.] *Maitre qui enseigne, qui instruit.* *SYN.* Modératōr, præceptōr, lūdīmagistēr. *EPITH.* Dōctūs, pēritūs, vīgīl, impīgēr, sēdūlūs, indūstriūs, imprōvidūs, insignis, mētīs, mānuētūs, blāndūs, sēvērūs, āspēr, dūrūs, mōrōsūs, ācērbūs, grāvīs, clāmōsūs rūdīs, impēritūs. *PHR.* Magistrum Prævenit ingenio. *Cl.* Quintilianæ vagæ moderator summe juvenatæ. *M.* Perlegat ut tumidus raucâ te voce magister. *M.* Occidit miseros crambe repetita magistros. *J.* Quærendus rector de millibus, æque legendus Sicubi Musarum studiis insignis, & arte... Illa suis niti nondum ausit viribus ætas, Externæ sed opis, alienæque indiga curæ est... Præsentis vis fida regentis Adsit, & huic dulcem studiorum infundat amorem. Ille autem, pueri cui credita cura colendi Artibus egregiis, in primis optet amari, Atque odium cari super omnia viter alumni. Ne forte & sacras simul oderit ille camænas, Imprudens, & adhuc tantæ dulcedinis experts, Deficientque animi studiorum in limine primo. Ponite crudeles iras, & flagra magistri Fœda ministeria, atque minis abssistite acerbis, Ne mihi, ne quæso puerum quis verbera cogat Dura pati, neque enim lacrymas, aut dulcis alumni Ferre queunt Musæ gemitus, ægræque recedunt. *Vidæ.* Clamose revocatur à magistro. *M.* Discere quæ infano multum laudanda magistro. *P.* Felix qui præfens hausit spirantis ab ore Omnia quæ merito discere sacra volent. *Hofch.* Cum te egregias ad Apollinis artes For-

marem primos inspirans laudis amores. *Rap.* Primæ cultos rectorque juvenatæ. *Com.* Nam quando proli te rex præfecit alendæ; Commisit curis publica vota tuis. Te penes imperii sunt jam communia fata... Quam puero præstas, curam præstabis & orbi. *Rap.* Sæpe tui judex, sæpe magister eram. *O.* Feci Artibus ut posses non rudis esse meis. *O.* Barbarum hoc crede magistrum Dicere. *P.* Nullius addictus jurare in verba magistri. *M.* Nec semper acerbi Exercet pueros vox imperiosa magistri. *Auf.* Pallanta adjungam sub te tolerare magistro Militiam, & grave Martis opus, tua cernere facta Assuescat, primis & te miretur ab annis. *V.* Scilicet egregias qui me duxere per artes: Unde mihi nomen, decus unde, & gloria venit, Et probitas morum, sacri quoque regula veni. *Sant.* Sic iterat voces & verba cadentia tollit; Ut puerum sævo credas dictata magistro Reddere. *H.* Quo didicit cultè lingua docente loqui. *O.* Cultorque animi morumque magister Lætus tam facili ponere semen humo. *Rap.* Quid non intrepidus credas, cui regia tutò Creditur, hoc clypeo munitus honorius alium Non genuit patrem. *Cl.*

MAGISTĒR, *Per transl.* *SYN.* Magister pecoris. *Cic.* *Berger.* Magister equitum. *Cic.* *Mestre de Camp, general de la Cavalerie.* Magister navis. *Liv.* *Patron.* Magister Populi. *Cic.* *Dicteur.* Magister ad rem. *Ter.* *Qui a l'Intendance.* Magister sacrorum. *Liv.* *Grand Prêtre.* *PHR.* Ipse gubernaclo rector subit, ipse magister. *V.* Timidoque pudet servire magistro. *St.* Tabulâ jactare capaci Fumosos equitum cum dictatore magistros. *J.* Fingit Equum tenerâ docilem cervice magister. *H.* Seu navis Hispaniæ magister. *H.* MAGISTERIUM, ū, n. *Cic.* *Maitrise, la profession d'enseigner, Magistrature.* *PHR.* Pace puer quæso, ne turpis fabula fiam, Cum mea ridebunt vana magisteria. *T.* (Vide MAGISTER.)

MAGISTRĀ, æ, f. *Maitresse, gouvernante.* *PHR.* Roma magistra Luxuriæ. *rr.* Artes magistræ. *O.* Magistrâ ac duce naturâ. *Cic.* Quid gravis Antenor, Priamus quid suadeat ipse Consule, quis ætas longa magistra fuit. *O.* Magistra loquendi consuetudo. *Quin.*

MAGISTRĀTŪS, ūs, m. *Cic.* *Qui exerce une magistrature.* *Magistrature, Office de Magistrat.* *SYN.* Populi rector, modératōr, jūdēx; præsēs. *vel dignitas, fiscēs, sēcūrēs, &c.* *PHR.* Jura magistratusque legunt sanctumque senatum. *V.* Vacuæ cessere curules: Omnia Cæsar erat. *L.* (Vide DIGNITAS.)

MAGMĀ, ātis, n. *Pl.* [Unguentorum fæx.] *Le marc d'un parfum.*

MAGNĀNIMITAS, ātis, f. *Cic.* [Animi sublimitas, præstantia] *Magnanimité, grandeur de courage.* (Vide ANIMUS.)

MAGNĀNIMŪS, imē. & Magnānimūs, ū, m. *Courageux, magnanime.* *PHR.* Magnanimosque duces. *V.* Leo magnanimus. *O.* Ingentes animos extrema in fata ferentem: Non gemitus, non fletus erat; Salvâque verendus Majestate dolor. *L.* Nec te videre superbum Prospera bellorum; nec fractum adversa videbunt. *L.* Fortunæ te respondere superbæ Liberum & arrectum. *H.* (Vide GENEROSUS, INTREPIDUS, BELLATOR.)

MAGNĒ, adv. *Tac.* [Multum, vehemēnter.] *Beaucoup.*

MAGNES, *ĕſis*, m. [Lapidis genus ferrum ad se trahentis.] *Aimant*, m. *Epit.* Nigër, atër, decolor, obſcürus, mirabilis. *Phr.* Quo fœdere fiat Naturæ, lapis hic ut ferrum ducere poſſit, Quem magneta vocant patrio de nomine Graii; Magnetum quia ſit patriis in finibus ortus. *Lr.* Illa velit? poterit magnes non ducere ferrum. *Pr.* Allicit, & trahit ferrum magnes. *Cic.* Sequitur magnes Erymanthidos aſtrum. *Mant.* Lapis eſt cognomine magnes Decolor, obſcurus, vilis: non ille repexam Caſariam Regum, nec candida virginis ornat Colla, nec inſigni ſplendet per cingula morſu: Sed nova ſi nigri videas miracula faxi, Tunc ſuperat pulchros cultus, & quidquid Eois Indus litoribus rubrà ſeruat in algâ. Ex ferro meruit vitam, ferrique rigore Veſcitur; has dulces epulas, hæc pabula novit. Hinc proprias renovat vires: hinc fuſa per artus Aſpera ſecretum ſervant alimenta vigorem. *Cl.*

MAGNEſIÄ, *æ*, f. [Macedoniæ regio.] *La Magnèſte.*

MAGNĒTĒS, ūm *et* MagnĒſī, ōrūm. [Magnetiæ populi.] **MAGNĒSIS**, idos, f. *Quæ ex Magnetiâ eſt.*

Phr. Cur unquam Colchi magnetiſida vidimus Argo. *O.* Et magnetes Equis, Myniæ gens cognita remis. *L.*

MAGNĒTĪCŪS, *â*, ūm. [Quod ad Magnetem pertinet.] *d'aimant.* Magnetica gemma. *Cl.*

MAGNĒDĪCŪS, *â*, ūm. *PLA.* Magniloquus, *â*, ūm.

Tac. Qui parle noblement, ou ſanſaron, qui ſe vante. *Phr.* Quæ tu magniloquus nocte dieque ſonas. *M.*

Talia magniloquo tumidus memoraverat ore. *O.*

MAGNIFICĒ, adv. *Cic.* Magnificēter. *Vit.* Magnificēment. **MAGNĒFĪCĒNTIÄ**, *æ*, f. *Cic.* Magnificence. **MAGNĒFĪCŪS**, *â*, ūm. *Magnifique, pompeux.* *Phr.* Magnificæ urbes, ædes. *O.* Magnifica verba. *Ter.* Magnificum aliquid dicere. *T.* I nunc magnificos victor molire triumphos. *O.* (Vide *LIBERALIS*, *LUXUS* *luxus* *AMANS*.)

MAGNIFICŌ, *âs*, *âvi*, *âtium*, *ârĕ*. *PLI.* **MAGNĒPĒNDŌ**, *is*, *ĕrĕ*. *TER.* *Estimer, faire cas.* *Phr.* Hominis quem tu vidisti beatus Non magnipendis. *H.*

MAGNĒLOQUĒNTIÄ, *æ*, f. *Cic.* *Sublimité dans le discours.*

MAGNĒTUDŌ, *inīs*, f. *Grandeur.* *SYN.* Magnitudo animi, periculi, æris alieni. *Cic.*

MAGNŌPĒRĒ, Magnŏ, magni. adv. [Valde, vehementer.] *Beaucoup, grandement.* Magnopere à verò longèque erraſſe videntur. *Lr.* Magnò conſtare. *Plī.*

Vendere. *Cic.* Magni facio. *L.* Non magni pendis quia contigit &c. *H.* Magnò mercentur Atridæ. *V.*

MAGNŪS, *â*, ūm. *mājor, maximus, mājſculus.* dim. *Ter.* [De homine.] *Grand, puiſſant.* *SYN.* Præſtans, excellens, præcellens, eximius, egregius, ingens, potens, altus. *Phr.* Magne pater divum. *V.*

Magne, tuum nomen rerum eſt meſura tuarum. *O.* Humanâ mens major. *Sil.* Numina magna loci. *V.*

Magnò præſentit pectore curas. *V.* Corpore major Spiritus. *H.* Quo juſtior altè Nec pierate fuit, nec bello major. *V.* Maximus ille armis, maximus ille togâ. *O.* Vir factis maximus. *O.* Magnorum maxime regum. *H.* Inter omnes maximus. *O.* Major erat menſibus illa tribus. *M.* Natu maxima virgo. *V.*

MAGNŪS. [De re aliâ quâvis.] *Grand, extraordinaire.* *SYN.* Amplius, immenſus, vâſtus, grandis, im-

mōis, nimius, non tenuis, non parvus. *Phr.* Magnaque cum magno venit tritura calore. *V.* Magnò dilectus amore. *V.* Aedibus ex magnis. *H.* Ma-

jor pede calceus. *H.* Cauſa doloris Maxima. *Pr.*

Magnum corpus crefcere finito. *V.* Gratia magna debetur. *H.* Magnæ vindicem linguæ. *H.* Unus viribus majus. *O.* Populo in magno. *V.* Rerum fato prudentia major. *V.* Magnis de rebus uterque Legati. *H.* Quid moror in parvis: animus majoribus inſtat. *O.* Riſus magnus jocuſque. *H.* Vox magna. *Cic.* At magnum fecit quod &c. *H.* Narras magnum, vix credibile. *H.* Majoraque viribus audent. *V.* Majora animo. *O.* Magno mercentur Atridæ. *V.* Peccare magna. *Tac.* Aggredere o! magnos, aderit jam tempus, honores. *V.* invidiâ major. *H.* Majorique cadunt altis de montibus umbræ. *V.* Majus adorſa neſas, majoremque orſa furorem. *V.*

MAGŪNTIÄCŪM, *et* **MŌGŪNTIÄCŪM**, i. n. *Tac.*

[Vangionum urbs.] *Mayence.*

MAGŪS, *gi*, m. [Persica vox quæ apud eos ſapiens ſignificatur.] In Perſis augurantur & divinant Magi, ait. *Cic.* Mage, ſciant, Philoſophe chez les Perſes.

MAGŪS. [Pro incantatore.] *Magicien.* *Phr.* Cantus arteſque magorum. *O.* Portenta Magorum. *Cic.* Quæ ſaga, quis te ſolvere theſſalis Magus venenis? Quis poterit Deus. *H.* Quæque magos tellus polleutibus inſtruit herbis. *O.* (Vide *MAGIA*.)

MAGĪ, ōrūm. Extremo qui ex oriente profeſti huc (Bethlehem) Se ſe intulerant puero (Chriſto) dona ampla ferentes, Aurumque & thuris glebas, ſtaſtaque liquorem. His vis aſtrorum, ac ratio volentis Olympi Monſtrarat regem noſtris in finibus ortum, Cui cæli, terræque pararent debita ſceptra... Stella facem ducens venientibus uſque Dux erat, atque viam ſignabat lumine largo. *Vida.* Vidi illos auro illuſtres, oſtroque decoros Ante pedes pueri ſe ſe demittere pronos Suppliciter, genibusque pia procumbere matris. Dum ſua quiſque facit ſortiti ex ordine dona. Barbarici ante fores expectabant comitatus. *Vida.*

MAIÄ, *æ*. *Atlantis filia ex quâ Jupiter Mercurium ſuſcepit, tranſlata dicitur in calum, et in Pleiadum numerum aſcita.* *Phr.* Nil ampliùs oro Maiä nate. *H.* Quem peperit magno lucida Maia Jovi. *O.* Virgâ venerande potenti, Pleiadæ nate. *O.* Mercurius quem candida Maia Cyllenes gelido conceptum vertice fudit. *V.* Maiæ genitum demittit ab alto. *V.*

MAJĒſTÄS, *âris*, f. *Honoris et reverentia filia à Romanis colebatur.* Donec honor, placidoque decens reverentia vultu Corpora legitimis impoſuere thoris. Nec mora conſedit medio ſublimis Olympo... Ex illo tempore culta manet: Aſſidet inde Jovi, Jovis eſt ſidiſſima cuſtos; Et præſtat ſine vi ſceptra tenenda Jovi. Venit & in terras; coluerunt Romulus illam, Et Numa; mox alii tempore quiſque ſuo. Illa patres in honore ſuo, matresque tuetur... Illa daros ſaſces commendat eburque curule, &c. *O.* *La déeſſe de la Majéſté.*

MAJĒſTÄS. *Majéſté, grandeur.* *Epit.* Sūblīmīs, aūgūſtā, vērēndā, impēriōſā, vēnērāndā, vēnērābilīs, ſānctā, Cæſarēā, rēgiā, rēgālīs, grāvīs, cēlſā, grātā, cōmīs. *SYN.* Dēcūs, hōnōr, dignitās, grāvītās. *Phr.* Victoris ſterit ante pedes; ſervata præcantis Majēſtas non fracta malis. *L.* Salvæque verendus Majēſtate dolor. *L.* Sed neque parvum Carmen majēſtas recipit tua. *H.* Tum ſic jecata eſt majēſtas tanti ducis. *Ph.* Famaque & impetū Porrecta

majestas. *H.* Non bene conveniunt, nec in unâ sede morantur Majestas & amor. *O.* Majestas adeo comis ubique tua est. Dira majestas Deo, Frons torva. *S. de Plutone.* Ubi vultus ille & ficta majestas divi, morumque senium triste. *S.* Norique verendâ Majestate loci. *L.* Te simul asperi, simul ictus imagine tantâ Obtupui; neque enim manifesto numine plenos Fas vultus tum ferre tuos, neque frontis honores. *Sant.* Majestas nominis. *M.* Majestatem lædere. *Sue.* Majestatis postulare, damnari. *Cic. i. ob laesam majestatem regis vel reip.*

MAJORES, ūm. *Nos ancêtres, nos predecesseurs.* *SYN.* Pātrēs, āvī, prōāvī, p̄scī, āntīquī. *PHR.* Ab his majoribus orti. *H.* Multos sæpe viros nullis majoribus ortos. *H. i. ignobiles.*

MĀJŪS, ī, m. *Le mois de May.* *EPIT.* Flōrēns, flōridus, lūxuriāns, āmōnūs, grātūs, hīlārīs, lētūs, vēnāns, īmbrīfēr. *PHR.* Hinc sua majores tribuere vocabula Majo; Junius à juvenum nomine dictus ad est. *O.* Romulus populum Rom. in majores, seu senes, junioresque divisi, ut alii consilio, alii armis Remp. inerentur. Mensis erat majus majorum nomine dictus. *O.* *EPIT.* & *PHR.* (Vide *VER.*)

MĀLĀ, ā, f. [Faciei pars ita dicta quod rotunda cum sit, mali speciem prae se ferat.] *La joue.* *PHR.* Crepitant duro sub vulnere malæ. *V.* Et violare manu malisque audacibus orbem Fatalis crusti. *V.* Diffutis undique malis Ofscitat. *P.* Signarat teneras dubiâ lanugine malas. *O.* (Vide *GENÆ.*)

MĀLĀCHĒ, ēs, f. [Malvæ species ab emolliendo ventre dicta, ait *Pli.*] *Especie de mauve.* *PHR.* Et Malache prono sequitur quæ vertice solem. *Col.*

MĀLĀCHŪS, ā; ūm. *PLA. Mou.* (Vide *MOLLIS.*)

MĀLĀCIĀ, ā, f. *Caf.* [Maris tranquillitas.] *Calme* Malacia stomachi. *Plī.* [Languor fastidientis stomachi.] *Foiblesse.*

MĀLĒ, adv. *Mal, à contre-temps, malignement.* *SYN.* Improbē, prāvē, vitiōsē, nēquītēr, pērvērsē, scēlēstē, Pērvērām, scēlērātē, nōn bēnē, infāustē, āgrē. *PHR.* Malē concordēs. *L.* Malē grātus. *O.* Malē fānus. *H.* Malē sobrius. *O.* Malē pinguis arena. *V.* Malē fana cicatrix. *O.* Malē Sarta gratia. *H.* Malē fedulus. *O.* Non tamen Æneam, quamvis malē cogitē, odi. *O.* Jus malē conditum. *H.* Opes malē quæsitæ. *O.* Vobis malē sit. *C.* Malē est Cornifici, tuo Catullo, Malē est me Hercule & laboriosē. *C.* Troas malē feriatos. *H.* Versus malēnari. *H.* Malē defendere. *V.* Malē cadere. *Caf.* Malē audire, *Cic. i. infamari.* Malē locata beneficia. *Cic.* Malē vertat. *Ter.* Heu malē tum Lybiæ solis erratur in agris. *V.*

MĀLĒĀ, ā, f. *Laconica Provincia promontorium.* *PHR.* Nec timeam vestros curva Malea sinus. *O.* Jonioque mari Maleæque sequacibus undis. *V.* Rauca circumtonat ira Maleæ. *St.*

MĀLĒDICE, adv. *Cic.* *D'une manière injurieuse.*

MĀLĒDICO, is, xī, etūm, ērē. *Dire du mal à quelqu'un, l'injurier, le maudire.* *SYN.* Cōviciōr, dētrāhō. *ōbtrēcō, lācēsō, dētrēcō, īmprecōr.* *PHR.* Pauper amet cautē, timeat maledicere. *O.* Liberius maledicere. *H.* Maledicere alicui. *Ter.* Allatres licet usque nos & usque. *M.* Nunc quoque turpes Litibus exercent linguas. . . Et sub aquâ maledicere tentant (*Raz.*) Ipsaque dilatant parulos convicia rictus. *O.* (Vide *IMPRECOR.*)

MĀLĒDICTIŪ, ōnīs, f. & **MĀLĒDICTŪM**, tī, n. *Cic.* *Malediction, imprecation, injure.* *EPITH.* Dīrūm, sāvūm, prōcāx, prōbrōsūm, pūdendūm, āudāx, ātrōx, hōrrendūm. *PHR.* Vocis & infanz tot maledicta tuæ. *Pr.* Addere maledicta culpæ. *O.* Aliquem maledictis insectari, vexare. *Cic.* (Vide *CONVICIUM. IMPRECOR.*)

MĀLĒDICŪS, ī, m. *Médisant, igni fait des imprecations.* *EPITH.* Injūriūs, pētūlāns, īnvīdūs, āmūlūs, prōcāx, īnjūriōsūs, tūrpīs. *SYN.* *ōbtrēctātōr, cōviciātōr.* *PHR.* Acer in-absentes linguæ jactator. *Cl.* O! Deus linguas malē perde pravās, Illitas linguas gelido veneno, Quæ dolis, probris, rabidisque vexant Litibus orbem. *Buch.* Nec atris mitior Anguibz, Vibratque linguam virulentam, & Ore vomit rabido venenum. *Buch.* Maledicus in omnes. *Quin.* (Vide *CALUMNIATOR.*)

MĀLĒFACIŪ, is, fect, factum, ērē. *TER.* *Faire du mal.* **MĀLĒFACTŪM**, tī, n. *Cic.* *Mauvaise action.* Benefacta malē locata, malefacta arbitror. *Cic.* **MĀLĒFICE**. *PLA.* & **MĀLĒFICIŪSĒ**. *Cic.* adv. *Avec malice.* **MĀLĒFICIENTIĀ**, ā, f. *Cæs.* *Dégat.* (Vide *DAMNUM. CLADES.*) **MĀLĒFICIENTIĀ**. *PLI.* *Inclination à faire du mal.* **MĀLĒFICIŪM**, tī, n. *Cic.* *Méchante action.* **MĀLĒFICŪS**, ā, ūm. *Malfaisant.* *SYNT.* Malefica vis, Capra frondibus malefica. *Plī.* Malefici homines, mores. *Cic.* Dolis & astu malefica mentis jacent. *S.*

MĀLĒFIDŪS, ā, ūm. *Auquel on ne peut se fier.* *Statio* malefida carinis. *V.*

MĀLĒPRĒCOR, ānt. *PLA.* *Maudire.* (Vide *IMPRECOR.*)

MĀLĒSANŪS, ā, ūm. *Fou.* *SYNT.* Malefani Poëtæ. *H.* Malefana cicatrix. *O. i.* *Non perfectè curata.*

MĀLĒSUADŪS, ā, ūm. *Qui donne des mauvais conseils.* *PHR.* Et metus & malesuada famēs, & turpis egestas. *V.*

MĀLĒVOLŪS, ā, ūm. *Cic.* & **MĀLĒVŪLENS**, ēntīs. *PLA.* *Mal-veillant, qui a mauvaise volonté.* *PHR.* Curiosus nemo est, quin sit malevolus. *PLA.* **MĀLĒVŪLENTIĀ**, ā, f. *Cic.* *Mal-veillance, haine.* (Vide *ODIUM.*)

MĀLĒFĒR, ā, ūm. *Qui porte des pommes.* *PHR.* Et quō maliferæ despectant mœnia Abellæ. *V.*

MĀLIGNĒ, adv. *Avec malignité.* *PHR.* Benefacta malignē detrectare. *O.* Laudare malignē. *H.* Malignē præbere. *Liv. i.* *Avarē.*

MĀLIGNITAS, ānt. f. *Malignité, malice.* *SYN.* Mēns mālignā. (Vide *MALITIA.*) **MĀLIGNITAS**. [Pro paritate.] *Avaricie, épargne.*

MĀLIGNŪS, ā, ūm. *Malin, malicieux.* *PHR.* Non fuit ingenio fama maligna meo. *O.* Scelere ante alios immanior omnes. *V.* Fecundum in fraudes hominum genus. *O.* Ancipites, oculisque malignis Ambiguae spectare rates. *V.* (Vide *MALUS.*)

MĀLIGNŪS. [Difficilis, asper, debilis, āvārūs.] *Difficile, rude, faible, chiche.* *PHR.* Quale per incertam lunam, sub luce malignā, &c. *V.* Difficiles terræ collesque maligni. *V.* Angustæ fauces aditusque maligni. *V.* Mente malignā facere aliquid. *G.*

MĀLITIĀ, ā, f. *Malice, méchanceté.* *EPITH.* Improbā, nēquām, nēfariā, scēlērātā, īnjūstā, ātrōx, dīrī, prāvā, dōlosā, sūbdōlā. *SYN.* Nēquitiā, īmprobītās, mālignitās. *PHR.* Nil erit ulterius quod nostris

nostris moribus addat Posteritas . . . Omne in præcipiti vitium stetit. *J.* Tunc scelera dempto fine per cunctas domos Jere : nullum caruit exemplo nefas. *S.* Jutitiamque omnes cupidâ de mente fugarunt, Perfudere manus fraterno sanguine fratres. *C.* (Vide SCÆLUS. SCÆLERATUS.)

MALITIÖSE, ius, iſſimè. *Cic. adv. Malicieusement, avec finesse.* **MALITIÖSÜS**, ä, üm. *Cic. Malin, fourbe.*

MALLEATÖR, öris. *m. M. Forgeron. PHR.* Illinc Paludis malleator Hispanæ Tritum nitenti fuisse verberat laxum *M.* Cui conat affictâ semper domus ignea mafsâ. *V-F.* Incudibus ictus Alternant Chalybes , robustaque brachia tollunt , Candentem curvâ versantes forcipe massam. *Vida.* Brachia docta movent , alternisque ictibus instant. *Com.* Instabant , operosa cohors ; & brachia nudi Arte laboratum quisque rotabat opus : Altera pars Chalybis stricturam aspergine tingit ; Pars rude mordaci forcipe versat onus : Pars massam informat , validis gemit ictibus incus ; Totaque sudatis turba madefcit aquis. Ductile formineos ferrum lentescit in artus. *Saut.* Domitumque tuâ fluat arte metallum , Et pereat ferri durus in igne rigor. *Saut.* Ardentique camino informas Chalybem . . . Follibus alternas & reddit & accipis auras Stridulaque inspecto diruis æra lacu. *Saut.* (Vide FABER. CYCLOP-S.)

MALLEÜS, æs. *m. & MALLEÖLÜS, li. *m. dim. Marteau. EPIT.* Ferrëus , durus , gravis , ingens , rigidus , incus , impactus , validus , sævus. *PHR.* Dextra libratus ab aure Tempora discussit claro cava malleus ictu. *O.**

MALLEÖLÜS, li. *m. Col.* [Novus palme vitis à mallei similitudine dictus.] *Marcotte de vigne.*

MALÖ, mavis , mavult , malui , malle. *Aimer mieux. SYN.* Eligö , öptö. *PHR.* Quod tibi maluerim , sine me debere procellis. *O.* Basia das aliis , aliis das Posthume dextram : Dicis , utrum mavis elige ? malo manum. *M.*

MALÖBÄTRÜM, trî. *n. Arbor de cujus folio oleum ad unguenta exprimitur. PHR.* Coronatus nitentes Malobatro Syrio capillos. *H.*

MALTHÄ, æ. *f. Pl.* [Bituminis genus.] *Especie de bitume , de ciment.* **MALTHÖ**, äs , ære. *Pl.* [Malthä illinere.] *Enduire de ce ciment*

MALTHÄCÜS, ä, üm. *H. Mon , effeminé.*

MALVÄ, æ. *f. Mauve. EPITH.* Möllis , viridis , salubris , lenis , florens. *SYN.* Malächè. *PHR.* Aut virides Malvas aut fungos colligit albos. *O.* Malvæ salubres corpori. *H.* Me cichorea levesque Malvæ pascunt. *H.* Utere lactucis , & mollibus utere Malvis. *M.* **MALVACEÜS**, ä, üm. *Pl.* *De Mauve.*

MALÜM, li. *n. Mal , disgrâce , dommage , chagrin , maladie. EPITH.* Fatale , triste , feralè , nefastum , nefandum , sævum , grave , grandè , ingens , intolerabile , infandum , perpetuum , exitiale , crudelè , luctuosum , lachrymabile , flebile , mortuum , ligubre , deformè , indomitum , immedicabile , longum , perpetuum , exitiosum. *SYN.* Exitium , clades , strages , periculus , incommodum , damnum , miseria , ærumna , iustitia. *PHR.* Utque malum latè Solet immedicabile cancer Serpere. *O.* Ad mala jam pridem non sumus ulla rudes. *O.* Non ignara mali miseris succurrere disco. *V.* Hinc mihi prima mali labe. *V.* Sola-

menque mali de collo fistula pendet. *V.* Causa mali tanti conjux iterum hospita Teucris. *V.* Præsaga mali mens. *V.* Clades scire qui refugit suas , Gravat timorem : dubia plus torquent mala. *S.* Nec segnis tanta tolerabit mala , majora quisquis timuit. *S.* Sed quibus ipsa malis careas , quia cernere suave est. *Lr.* Mobilis & varia est semper natura malorum. *J.* Sæpe malum hoc nobis . . . Memini prædicere Quercus. *V.* In viscera lapsum Serpentis furiale malum. *V.* Excussis muliebribus ore querelis Factorum toleremus onus. *Cl.* Quod potes , extenua forti mala corde ferendo. *O.* Ac magis horror Ciebreſcit , propiusque malum est. *V.* Furentem His Germana malis oneras. *V.* His mersere malis. *V.* Eripe me his inviste malis. *V.* Tu ne cede malis. *V.* Quid superest , quod jam patientia nostra recuset Ferre viri , dixit , quid habet Cytherea , quod ultra (Velle puta) faciat ; nam dum pejora timentur ; Est locus in voto : Sors autem ubi pessima rerum est Sub pedibus timor est , securaque summa malorum. *O.* Fruitur liberiore malo. *O.* Cladibus exclamat Saturnia pascere nostris : Pascere & hanc pestem spectâ crudelis ab alto ; Corque ferum satia. *O.* Malis comes est angor. *Lr.* Otia . . . jucundi causa cibusque mali. *O.* Causa caputque malorum. *V.* Domitor malorum somnus. *S.* Luxuries prædulce malum. *Cl.* Me turba malorum circumstat. *O.* Finemque orare malorum. *O.* Hoc peperit misero garrula lingua malum. *T.* Nulla : mali requies. *Lr.* Invigilare malis. *O.* Multa malorum *Lr.* Sanant vina malum. *Pr.*

MALÖRÜM MÈ MÏNISSE. *PHR.* Quæ fuit durum pati meminisse dulce est. *S.* Mandemusne Noti flabris , quoscumque timores Pertulimus , festæ doleant ne tristibus aures . . . An potius meminisse juvat , semperque vicissim Gaudia permixta cumulant inopina dolores. *Cl.* Utque sub occidua jactatis Pleiade nautis Commendat placidum maris inclementia portum ; Sic mihi tunc major stilico cum læta periclis Metior , atque illi redeunt in corda tumultus. *Cl.* Nec veterum memini , lætorve malorum. *V.* (Vide MEMINISSE.)

MALÜM pro flagitio , crimine. PHR. Veterumque malorum Supplicia expendunt. *V.* Assuetumque malo Ligurem. *V.* Et deforme malum , & scelere proclivis egestas. *Sil.* Opes irritamenta malorum. *O.* (Vide PECCATUM. SCÆLUS.)

MALÜM, li. *n. Pomme , fruit. PHR.* Malo me Galatea petit. *V.* Ipse ego cana legam tenerâ lanugine mala. *V.* In patulis redolentia mala canistris. *O.*

MALÜS, li. *f. Pommier. (Vide POMUS.)*

MALÜS aurèa V. Oranger. EPITH. Floridâ , florens , amœnâ , viridis , jucundâ , fœrâ , odorâ , suavis , Atlantæa , &c. *Vide arbor. PHR.* Medio nitet arbor in arvo Fulva comas , fulvo ramis crepitantibus auro , Hinc tria fortè meâ veniens decerpta ferebam Aurea poma manu. *O.* Arboreæ frondes . . . Ex auro poma ferebant. *O.* Non tamen ulla magis fontes ornabit & hortos Arbor , Atlantei quàm quæ viret arbore mali. Illi est æternus folii decus : inter opacum Albescunt nitidi flores nemus , aurea ramis Poma micant , fulvoque ardent radiata metallo . . . Semper flore novo semper ditabere pomis . . . Fructuque & flore superba Implebit teretes arbor spe divite ramos. *Rap.* Alcides per vim dices irruerit hortos ,

Pomaque sopito male custodita Draconi, Primus Aventino victor plantavit in horro, Ruraque citrigenis repleverit Itala ramis. *Rap.* Hic Hyemes nil juris habent, ver regnat & æstas: Ingredere æternas flora recludet opes. *Sant.*

MĀLŪS, li. m. *Mâl de Navire.* *EPITH.* Vēlifer, prōcērūs, āltūs, ērēctūs, sūblīmīs, ēxcēlsūs, īngēns, vālēns. *SYN.* Arbor, pīnūs. *PHR.* Rigido pendentia lintea malo. *O.* Fractaque veliferi sonuerunt pondera mali. *L.* Vago suspendam lintea malo. *C.* Arbor & antennis & velis apta ferendis. *Hofch.* Et malus celeri saucius Africo. *H.* Ingentique manu malum... Erigit. *V.*

MĀLŪS, ā, ūm. *Méchant.* *SYN.* Imprōbūs, nēquām, prāvūs, scēlēstūs, pērvērsūs, scēlēratūs, flagitiōsūs, malignūs, nefariūs, pērdītūs, nōcēns, reūs. *PHR.* At lava malorum Exercet poenas. *V.* Cuncta malis habitantur moenia Grajis. *V.* Mala tactu vipera. *V.* Malus Anguis. *V.* Multa malus simulans vanā spē lusit amāntem. *V.* Sive locum spēcto, locus est inamabilis. Siye homines, vix sunt homines hoc nomine digni. Non metuant leges, sed cedit viribus æquum, &c. *O.* Quid refert quantā nemōrum vectarit in umbrā; Jugera quotj vicina foro, quas emerit ædes; Nemo malus felix. *J.* Nullum ad nocendum tempus angustum est malis. *S.* Terra malos homines nunc educat. *J.* Tolluntur in altum ut lapsu graviore ruant. *Cl.* Exultatque malis. Et crimine tanto Luxuriat. Dolor afficit unus, quod non ipse manu feriat. *Cl.* Pejorem mirata virum. *Cl.* Temporibusque malis ausus es esse bonus. *M.* Et cui fervens Æstuat occultis animus semperque tacendis. *J.* (Vide SCĒLERATUS.)

MĀLŪS. [De re quavis noxiā, vili, inutili, &c.] *Mauvais*, qui n'est pas bon, propre, &c. *PHR.* Mala condere carmina. *H.* Et mala mentis gaudia. *V.* Stultorum incurata pudor malus ulcera celat. *H.*

MĀMMA, æ. & **MĀMILLĀ**, & **MĀMMŪLĀ**, æ, f. dim. *CEL.* Mamelles, sein des femmes. *Tettes des animaux.* *EPITH.* Matēnā, altrix, lactēā, lactūs, d. lētēā, grāvīdā, tūmēns, fēcūndā, nēctārēā, pēndēns, pēndulā, nīvēā, rosēā, fōrmōsā, mōllīs. *SYN.* Ūbēr, p. p. illi. *PHR.* Aurea subnectens exerce cingula mamma. *V.* Illa loqui rectā facie strictisque mamillis. *J.* Nudā teneat venabula mamma. *J.* Iressis manabunt flumina mammis. *V.* Quidquid ponitur hinc & inde veris, Mammæ suminis imbricemque Porci. *M.* Iratus mammae Puer. *P.* (Vide ŪBER pro mamma.)

MĀMILLARĒ, īs. n. [Fascia quā mulieres manimas tegunt] *Mouchoir de cou.* *PHR.* Taurino poteras pectus constringere tergo; Nam pellis mammas non capit ista tuas. *M.*

MĀMMOSŪS, ā, ūm. *Qui a de grosses mamelles, qui a beaucoup de sein.* *Mammosas metuo.* *M.* Mammosa Ceres. *Lr.* Mammosa pyra. *Plī. i.* Magna.

MĀMŪRĪŪS, li. m. *Faber insignis apud oschos tempore Numæ.* *PHR.* Hic tibi Mammuri formæ celator ahenæ Tellus artifices ne terat Oscha manus. *Pr.* Quare cælestia Martis Arma ferant Salii Mammuriumque canant. *O.*

MĀMŪRRĀ *Eques Romanus, qui primus Roma mamorens ades habuit, Natus erat Formis, qua ab eo nomen habent.* *PHR.* in Mamurrarum lassi deinde urbe manemus. *H.*

MANABILIS, īlē. *Qui peut couler.* *PHR.* Nec capere humorem, nec item manabile frigus. *Lr.*

MANATIO, ōnis. f. *QUIN.* Ecoulement, flux.

MANCEPS, īpis m. *Plī.* [Qui aliquid à populo emir, conducitve, ita dictus quia manu sublata authorem se emptionis esse significabat.] *Encherisseur, traitant, fermier.*

MANCIPATIO, ōnis. f. & **MANCIPATŪS**, ūs. m. *Plī.* Alienation. Vente.

MANCIPĪUM, īi. n. *Droit de propriété.* *PHR.* Vitaque mancipio nulli datur, omnibus usu. *Lr.* Mancipii sui esse. *Cic.* MANCIPĪUM [pro servo manu capto.] *Esclave, prisonnier de Guerre.* *PHR.* Mancipiis locuples. *H.* Mancipium frugi, & amicum Domino. *H.* Pro quibus ut meritis referatur gratia, jurat. Sē fore mancipium tempus in omne tuum. *O.* (Vide SERVUS.)

MANCIPŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Quasi manu capere.] *Acquerir.* *PHR.* Quædam, si credas consultis, mancipat usus. *H. i.* Usu acquiritur. **MANCIPARE** [pro vendere.] *Aliener.* Venditum atque mancipatum tribunatum. *Cic.* (Vide VENDO.)

MANCŪS, ā, ūm. [Manu carens.] *Manchos.* *PHR.* Et licet antiquo manibus collatus Epeo. Sit prior, irata Pallade mancus erit. *O.*

MANCŪS per trans. [Pro debili, infirmo, imperfecto.] *Qui n'est pas entier, foible.* *PHR.* Talibus officiis prope mancum. *H.* In quem manca ruit semper fortuna. *H.*

MANDATŌR, ōris. m. *SUE.* [Qui alteri author est ut aliquid faciat.] *Qui engage, instigateur.*

MANDATUM, ti. n. & **MANDATŪS**, ūs. m. *SUE.* Mandement, ordre, commandement. *EPITH.* Grīvē, ācērbūm, dūrūm, sāvūm, īngrātūm, dūlcē, bēnīgnūm, āmicūm. *PHR.* Ferre jubet mandata. *V.* Defer mea dicta. *V.* Faunisque premunt te iussa. *V.* Multa Patri portanda dabat mandata, sed auræ Omnia discerpunt, & nubibus irrita donant. *V.* Haud mollia iussa ferentem. *V.* Et hæc Turno mandata novissima perfer. *V.* Cælestium vis magna jubet. *V.* Et iussa superbo Redde Jovi. *V.* Tam qui mandabant quam cui mandata dabantur. *O.* Pone graves curas, mandataque falle mariti. *O.* Constanti mente tenere Mandata. *C.* Mandata exequi. *O.* Facere. *Quin.* Gerere. *St.* Dare, accipere. *O.* Loqui. *S.* Negligere. *O.* Mandatum bibere. *Pro oblivisci.* *PLA.*

MANDŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Commander, donner ordre.* *SYN.* Jūbēō, īmpērō, præschrībō, īnjūngō. *PHR.* Mandavi dices olim nec talia fuisti. *J.* Interitus egi Quam mihi mandarat communis Græcia causam. *O.* Primus mandarar alendum. *V.* Utere mandantis simplicitate viri. *O.* Mandara Nepotibus arma. *St.* Mandate salutem. *O.* Mandat opus miserum fociis. *St.*

MĀNDARĒ pro dare. *Ut mandare se fugæ.* *Caf.* Mandare scriptis. *Cic.* Mandare carmina foliis. *V.* Mandat arenæ Seminā. *O.* Pretioque redemptum Mandet humo. *V.* Mandavimus hordea sulcis. *V.*

MĀNDŌ, īs. dī, sūm, ērē. & **MĀNDŪCŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. & **MĀNSITŌ**, ās, ārē. freq. *PLA.* Māher, manger. *SEN.* Comēdō, ēdō, vorō. *PHR.* Vidi cum membra fluentia tabo Manderet, & trepidi tremere sub dentibus artus. *V.* Stat Sonipes ac fræna ferox spumantia mandit. *V.* Morfu Leōnis

mandi. *Tr.* Mandendo cibum exprimimus. *Tr.* Ponitur Aufoniis avis hæc rarissima mensis, hanc in lautorum mandere sæpe soles. (Vide *COMEDO*.)

MANDRAGORÁ, æ. f. *PLI.* [Herba.] *Mandragore.*

MANĒ, n. indecl. *Le matin.* *EPITH.* Novum, primum, rubens, croceum, rosæum, purpureum. &c. *Vide Aurora.* *PHR.* Frigida rura Carpathus dum mane novum, dum gramina cauent. *V.* Mane piger stertis. *P.* Sed mane totum dormies. *M.* Jam clarum mane fenestras. Intrat, & angustas extendit lumine rimas. *P.* Consumpta nocte. *V.* Jubare exorto. *V.* Primi sub lumina solis. *V.* Primo cum lumine solis. *V.* Phœbo gelidas pellente tenebras. *L.* Primisq; cadentibus altis. *V.* Jam luce infusa, jam rebus luce relectis. *V.* Pulsis mane tenebris. *O.* Mollis erat tellus roatâ mane pruina. *O.* Tempus erat vitreâ quo primum terra pruina spargitur, & tectæ fronde queruntur aves. *O.* Sole ferè radiis feriente cacumina primis. *O.* Nox Æneam sonnulque reliquit. *V.* Frigida vix cælo noctis decesserat umbra. *V.* Et cum sole novo terras inprat Eous. *V.* Sole recens orto. *V.* Te veniente die, te decedente canebar. *V.* Jamque pulsâ pulsâ tenebris invecta rubebat. *V.* Jam nocte pulsâ dubius effulsit dies. *S.* Vicerat noctem dies. *S.* Dum matutinis præfudat solibus aer, Dum meus humectat flaventes Lucifer agros. Roranti proventus Equo. *Cl.* Jam summum radiis stringebat Lucifer Æmum. *Cl.* Nocturnos aurora removerat ignes, Solque pruinosa radiis siccaverat herbas. *O.* Jam nitidum regente diem, noctisque fugante Tempora Lucifero. *O.* Redeunte die. *L.* Et primâ sub luce. *Cl.* Et jam nova cælo Cœperat ire dies, dubiâque albescere luce. *Rua.* Cum referet cæloque diem rebusque colorem. *Sant.* (Sol.) Lotum Indi fretis jam Phœbus attollit caput. *Sarb.* Cum nondum aurora relato Orta die albentes cæli discriminat oras. *Vida.* (Vide *DIESCIT. AURORA.*)

MANĒŌ, es, si, sūm, erē. & **MANSYŌ**, as, arē. freq. *TAC.* Demeurer, s'arrêter. *SYN.* Pērmīdēŏ, stō, cōmōrō, hābitō, vēsōr, pērs itō, hārēŏ. *PHR.* In quâ nec Boreas ipse manere velit. *M.* In statione manere. *Tr.* Manet imperterritus ille Oppetiens hostem. *V.* Unum manere diem. *Pr.* Arbor immota manet. *V.* Semper honos nomenque tuum laudesque manebunt. *V.* Dum vita manebat. *V.* Et intra Fortunam debet quisque manere suam. *O.* Priamique arx alta maneres. *V.* Mansurum post mea fata decus. *O.* Fortuna manet stabili fundamento. *Tr.* Talia perstabat memorans fixusque manebat. *V.*

MANERĒ. *Attendre.* *PHR.* Qui te cumque manent isto certamine casus. *V.* Maneat nostros ea cura nepotes. *V.* Hæc eadem matrique tuz generique manebunt. *V.* Omnes una manet nox. *V.* Manet te gloria. *V.* Te pœna manet. *T.*

MANERĒ [pro stare.] *Persister.* *PHR.* Tu modò promissis maneat, servataque serves Troja fidem. *V.* Manet conditio, lex, mos. *Cic.*

MANĒS, iūm. *Les manes, les ombres, les ames des morts.* *EPITH.* Tristes, nigri, nigrantes, mūti, silētes, imi, profundī, Elysii, Tartarēi, Stygiī, Lethæi, Phlégēthōnēi, tēnēs, inanes, exāngues, ētrāntēs, pillēntēs, ātri, obscuri. *PHR.* Vos modò fraternal Manes animæque recentes Officium sentite meum. *O.* Quo fletu manes, quo numina voce vo-

carēt. *V.* Id cinerem aut manes credis curare sepultos. *V.* Nocturnosque ciet manes. *V.* Si potuit manes arcescere conjugis Orpheus. *V.* Trepidant immisso lumine manes. *V.* Per patrios manes ... te precor. *V.* Manibus hoc referes, telo cecidisse Camillæ. *V.* Stant manibus aræ Caruleis mœstæ victimis. *V.* Errat & obscuros pallida turba lacus. *O.* Ultima placandis manibus illa dies. *O.* Simulachra modis pallentia miris Visa sub obscurum noctis. *V.* Et cantu commotæ Erebi de sedibus imis. Umbræ ibant tenues simulachraque luce carentum. *V.* Infelix simulachrum atque ipsius umbra Creusæ Visa mihi ante oculos & notâ major imago. *V.* Caros urnâ confundite manes. *St.* Elicere manes ex fossis. *H.* Alicuius lædere manes. *J.* Et ni docta comes tenues sine corpore vitas Admonet volitare cavâ sub imagine formæ. *V.* Placidâ quamvis tellure reposti turbamur. *Sant.* (Vide *ANIMA, anima moriuorum. UMBRA pro animâ defunctorum.*)

MANĒS. *Pro loco Manibus habitato, seu pro inferis.* *PHR.* Audiam, & hæc manes veniet mihi fama sub imos. *V.* Manes demittat ad imos. *V.* Properas mœstos visere manes. *S.* Nox atra ... Manesque profundi. *V.* Nè stygios adeam manes. *O.* Subductâ ad manes imos descendimus undâ. *V.* (Vide *INFERI.*)

MANĒS. *Pro Inferorum diis.* *PHR.* Quoque patet terras inter Lunæque meatus Semidei manes habitant. *L.* Vos ô! Mihi manes Este boni, quoniam superis averſa voluntas. *V.*

MANĒS. *Pro suppliciis qua sunt apud manes.* *PHR.* Quisque suos patimur manes. *V.*

MANGŌ, ōnis, m. [Qui pueros puellasque vendebat.] *Marchand d'Esclaves.* *PHR.* Millia pro puero centum me mango poposcit. *M.* Mangones gemmarum. *PLI.* *Per transj.*

MANGŌNIZŌ, as, arē. *PLI.* [Pro componere ad allucandos emptores: solebant enim Mangones pueros puellasque fūco ornare.] *Déguiser, frelater.* **MANGŌNIUM**, ii, n. *PLI.* *L'Art de déguiser ce qu'on vend.*

MANCŌNICŪS, aūm. *SUET.* *De marchand d'Esclaves.*

MANICĀ, æ. f. *Manche.* *PHR.* Et tunicae manicas, & habent redimicula mitræ. *V.* **MANICÆ**. [Pro manuum vinculis.] *Liens, menottes.* *PHR.* Manicas atque arcta levare vincla jubet Priamus. *V.* Manicisque jagentem Occupat. *V.* In manicis aliquem tenere. *H.* (Vide *VINCULUM.*) **MANICÆ**. [pro thecis ferreis.] *Gantelets, brassarts.* *PHR.* Baltheus & manicæ, Cristæ, crurisque sinistri Dimidium tegmen. *J.* **MANICÆ**. [Quibus adversum frigus muniuntur manus.] *Mitaine.* *PHR.* Hyeme manicis muniebat manus, ne cæli asperitas ullum studii tempus eriperet. *PLI.*

MANICATŪS, a, ūm. [Quod habet manicas.] *Qui a des manches.* *Manicata tunica.* *Cic.* *Manicati cuculli.* *Col.*

MANIFESTE, & **MANIFESTŌ**, adv. iūs, iſsimē. *Cic.* *Manifestement; évidemment.* *PHR.* Manifestius ipsi quam turno Regi, aut regi apparere Latino. *V.*

MANIFESTŌ, as, avi, arum, arē. *Manifester, découvrir.* *SYN.* Declārō, āpēriō, prōdō, pātēficiō, dētēgō, rētēgō, pāndō, prōmō, exprōmō, explicō, dōcēŏ, expōnō, mōnstrō, sīgnificō. *PHR.* Insidias prodet manifestabitque latentem. *O.* Tum verò manifesta fides, Dananumque pateſcunt Insidiæ. *V.* Scelus omne retexit. *V.* Causas & signa docebo. *V.* Vo-

bis furiarum ego maxima pando. *V.* Fas mihi Graiorum Sacrata resolvere iura. *V.* Recusat prodere voce suâ quemquam. *V.* Arcanum iocoso Consilium regegit Lyxo. *V.* Pandere res altâ caligineertas *V.* Expediam dictis, & te tua fata docebo. *V.* Et galea Euryalum sublustri noctis in umbrâ Prodidit immemorem. *V.* Questus & vulnera caeca resolvam. *St.* Fert animus causas tantarum expromere rerum. *V.* Venturos prodere casus. *L.* Pande quodcumque est malum. *S.* Hosti prodere timui. *O.*

MĀNĪFĒSTĀRĒ sē. *PHR.* Formamque removit anilem Palladaque exhibuit. *O.* Jam dudum erumpere nubem Ardebam. *V.*

MĀNĪFĒSTŪS, ā, ūm. *Clair, évident, manifeste.* *SYN.* Perpicuus, apertus, compertus, clarus, certus, lucidus, notus, cognitus, evidens. *SYN.* Manifestus amator. *O.* Manifesta res. *Cic.* Cædes. *Liv.* Culpa, pietas. *O.* Fides. *V.* Manifestum facere. *Ph.* Habere. *Sal.* Manifesta negare. *O.* Manifestus flagitii, ambitionis. *Tac.* Mendacii. *Pla.* *PHR.* At sapor indicium faciet manifestus. *V.* Est via sublimis cælo manifesta sereno. *V.* Et ne certa forent manifestæ signa rapinæ. *Pr.* Visti ... multo manifesti lumine. *V.* Ipse Deum manifesto in lumine vidi. *V.* Manifesta totæ vestigia. *O.* Manifestaque numinis ira. *O.*

MĀNĪPLŪS, pli. & **MĀNĪPŪLŪS**, li, m. [Fasciculus quem manu quis apprehendit metendo.] *Une poignée, une botte, un faisceau.* *PHR.* Multâ stipulâ filicunque manipulis. *V.*

MĀNĪPŪLŪS, *metaph.* [Pro exigua militum manu.] *Escouade, Brigade, bande, troupe.* *PHR.* Convocat armatos extemplo ad signa manipulos. *L.* Dialectique duces desolatique manipuli. *V.* (Vide *ACIES*.)

MĀNĪPŪLĀRĪS, is, m. *Tac.* Simple soldat. *PHR.* Perrica suspensos portabat longa manipulos inde manipularis nomina miles habet. *O.*

MĀNĪPŪLATĪM, adv. *Liv.* Par bandes.

MĀNNĀ, æ. f. Manna thuris. *PLI.* [Pro thuris granis.] *De l'encens en grain.*

MĀNNŪS, nī. & **MĀNNŪLŪS**, li, m. *dim.* [Equus pusillus ita dictus quod manum sequatur.] *Petit cheval d'Amble.* *PHR.* Impositus Mannis. *H.* Appiam Mannis terit. *H.* Agens Mannos ad villam. *Lr.* Nusquam est Mullio, Mannuli tacebunt. *M.*

MĀNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē *Couler, découler.* *PHR.* Manavere genis lacrymar. *Sil.* Cruor de stipite manat. *V.* Sanguineæ manant de vulnere guttæ. *O.* Mel la cavâ manant ex ilice. *H.* Dum gelidus toro manabat corpore sudor. *V.* Sudor ad imos manabat talos. *H.* Aquæ manant de flumine. *O.* Fontibus. *T.* Manat paupere venâ ingemium. *O.* Manat sudore. *Liv.* Culter manat cruore. *Liv.* Arbor manat picem. *PLI.* Semper abundate, & latices manare perennes. *Lr.* (Vide *FLUO*.) **MĀNĀRĒ** [Pro dispergi, serperē.] *Se répandre.* *SYN.* Manat fama, rumor, malum. *Cic.* Consilium. *Liv.*

MĀNSĪŌ, ōis, f. *Cic.* [manendi actus.] *Demeure, séjour.* **MĀNSĪŌ.** [Pro hospitio.] *Sue.* *Hôtellerie.* **MĀNSĪŌ.** [Pro itinere unius diei.] *PLI.* *Journée de chemin.*

MĀNSUEFĀCĪŌ, is, erē. *Liv.* [mansuetum facere.] *Rendre doux, apaiser.* (Vide *PLACO*.)

MĀNSUESCŌ, is, suēvī, erē. & **MĀNSUEFĪŌ**, is, erī. *S'adoncir, s'apaiser.* *SYN.* Placor, mutescō, mi-

tigōr, lēnōr. *PHR.* Nesciaque humanis precibus mansuescere corda. *V.* Carcere clauso Mansuere feræ. *L.* Tellus mansuescit arando. *V.* Subitâ mansuescere pace. *St.* Mansuescunt terræ fructus. *Lr.* Per blandimenta feræ mansuescunt. *Col.*

MĀNSUETĒ, adv. *Cic.* Doucement.

MĀNSUĒTŪDŌ, inis, f. *Cic.* Douceur, manières douces. *SYN.* Clémentia, benignitas, lenitas, comitas. *Qua vide suis locis.*

MĀNSUĒTŪS, ā, ūm, iōr, īsīmus. *Doux, paisible.* *SYN.* mitis, lēnis, placidus, ficiilis, clēmēns, tūbīnūs, bēnignūs, hūmānūs, affābilis. *PHR.* Numinis ut læsi fiat mansuetior ira. *O.* Carmina mansuetor lenia quærit amor. *Pr.* Mansueta manus, pectora. *O.* Mansueta litora. *Pr.* Sunt quibus austeri mores atque aspera virtus ... te melior, Franciscæ, poli te mitior aura Afflavit nascentem ... scis illum placidâ qui condidit omnia letere, Regnatorem orbis placido mortalia nutu Vertere, & ultices non sponte assurgere in iras. Scis ... nec rigidâ rumpenda manu, quæ flectere possis. Hos adeo quibus ipsa Dei clementia pectus Imbuerat tibi, quos primis infudit ab annis Hos etiam in vultu voluit splendescere sensus. *Rua.* (Vide *BENIGNUS*, *CLEMENS*.)

MĀNSŪM, si, n. *Cic.* Morceau maché.

MĀNTĪCĀ, æ. f. *Bourse, sac, malle, besace.* *PHR.* Mullo Mantica cui lumbos onere ulceret atque eques armos. *H.* Ut nemo in sese tentat descendere? nemo! Sed præcedenti spectatur mantica tergo. *P.*

MĀNTĪLĒ, is. *O.* Mantelē, is. *M.* Manteliūm, īt, n. *Var.* [Linteolum quo manus tergimus.] *Essui-main, serviette.* *PHR.* Villis mantile solutis. *O.* mantile ē mensâ sustulit Herinogenes. *M.* Tonsisque ferunt mantilia villis. *V.* Mantelium. i. n. *Pla.* [pro penulâ.] *Manteau, Casaque.* Mantelium mendacis esse. *Pla.* *metaph.* *Convrir.*

MĀNTISSĀ, æ. *Lucil.* [Quod ponderi adjicitur.] *Ce qu'on donne par dessus le poids.* Mantissa opsonium vincit. *Lucil.*

MĀNTŌ, ūs, f. *Tiresia vatis filia, quæ demortuo patre ad diversa loca diffugiens in Asiam venit, ubi Clarii Apollinis templum condidit: ex Tyberina Tusco Ocnus filium habuit.* Ille etiam patriis agmen ciet Ocnus ab oris Fatidicæ Mantūs, & thusci filius amnis, Qui muros matrisque dedit tibi Mantua nomen. *V.* Nam lata Tiresiâ venturi præcia Manto Per medias fuerat divino concita motu Vaticinata vias. *O.* Priscaque fatidicæ referam fundamina Mantūs. *St.* Ab illâ dictus est MĀNTĒS, is. *Cic.* [pro vate.] *Devin.* **MĀNTEŪM**, ī, n. *Cic.* [Mantis domus.]

MĀNTŪĀ, æ. f. *Italia.* Urbs Virgilit patriæ. *PHR.* Mantua Virgilio gaudet, Verona Catullo. *O.* Mantua vix miseræ nimium vicina Cremonæ. *V.*

MĀNŪĀLĪS, alē. *PLI.* [Quod manu capi potest.] *Qu'on peut empoigner.* Manualis fasciculus. *PLI.*

MĀNŪĀTŪS, ā, ūm. *PLI.* [In fasciculos ligatum.] *Mis en faisceau, en gerbe.*

MĀNŪBIĀ, arūm, f. *Cic.* [Spolia manu capta.] *Dépouilles des ennemis, butin.* (Vide *PRĒDA*, *spoliūm*) **MĀNŪBIĀLĪS**, alē. *Sue.* *Qui concerne le butin.* **MĀNŪBIĀRIŪS**, ā, ūm. *PLA.* [Manubiarum particeps.] *Qui a part au butin.*

MĀNŪBRIŪM, īt, n. *Cic.* & **MĀNŪBIŪLŪM**, īt, n. *CEL.* [Capulus cuiusque rei.] *Mancie. Quin-*

ipsa manubria cultellorum Ossea. *J.*

MANUFACTUS, ā, ūm. Cic. *Fait de la main, artificiel.*

MANULEATUS, ā, ūm. Pla. *Qui a des manches, vêtu d'une robe qui a des manches.* Manuleantus professit in publicum. *Sue.*

MANUMISSIO, ōnis, f. Cic. *Affranchissement.*

MANUMITTO, is, ēre. Cic. *Affranchir.* (Vide LIBERTAS.)

MANUPRETĪUM, ī, n. Cic. *Ce qu'on donne pour la façon, pour le prix d'un ouvrage.*

MANUS, ūs, f. *La main.* Epit. Rōsēā, cāndidā, lāctēolā, nivēā, tēdellā, ambrosiā, pūlchrā, formōsā. Certā, audir, amiserā, victrix, potēns, invicti. Debilis, infirmis, timidā, tremēns, infirmā, ignāvā, invalidā, iners, tremulā, languēns lāsā, victi. Furāx, ūncā, sacrilegā, pollūtā, scēlesti, trūculēci, bārbārā, crudēlis, impiā, inquinā. Fidelis, innocuā, placidā, ingēnuā, amici, fidā, carā, piā. Magistri, Apollinēā, medicā, solers, artifex, Phœbēā. Cava, extēnti, purā, longā, insuetā, scēptrigērā, fōminēā, virgineā. Syn. dextērā, dextrā, sinistrā, lēvā, digitī, palmi. Phr. Brachia tum porro validis exapta lacertis. Esse, manusque datas utraq̃ue a parte ministras. Ut facere ad vitam possimus quæ foret usus. *Lr.* Amputat ense manus. *L.* Manus abscissa lacerto. *L.* Sic oculos, sic ille manus, sic ora ferebat. *V.* Jaculisque manus oneravit acutis. *V.* Victricesque manus facundaque principis ora. *O.* Illa manus quæ sceptrā sibi gestanda parabat, Cujus se toties submisit ad oscula supplex Nobilitas, inhumata diu, miseroque revulsa Corpore, feralem quæstum post fata poposcit. *Cl.* Dextera quin etiam ludō concessā vagatur Æra petens, pœnasque animi persolvit avari. *Cl.* Cui Deus obtulit Parcā quod satis est manu. *H.* Submover ingenuas pagina prima manus. *O.* Laudat digitosque manusque. *O.* Et cava suscepto flumine palma. *O.* Læderet & teneras fistula rupta manus. *T.* Nec læneum latisculum, manusque mollicellas. *C.* Manibus nexis... duxere choreas. *O.* Et jacet in gremio languida facta manus. *O.* Et nos ergo manum ferula subduximus. *J.*

MANUS tollere, tendere. Phr. Tenditque supinas Ad cælum cum voce manus. *V.* Suffulit exutas vinculis ad sydera palmas. *V.* Suspensi corpora plantis Erexe manus. *St.* Invalidasque tibi tendens heu non tua palmas. *V.* Et victum tendere palmas Ausonii videre. *V.* Adsit & evinctis attollat brachia palmis. *V.* Magno clamore protervas Intenrate manus. *O.* Parvulus Matris è gremio suæ Porrigens teneras manus. *C.* Tendebarque manus rixæ ulterioris amore. *V.*

MANUM dare, accipere, iungere. Phr. Accipitque manu, dextramque complexus inhaesit. *V.* Dextram complexus euntis. *V.* Ilionea petit dextrā, lavāque sersutum. *V.* Dextrāque prehensum continuit. *V.* Et si tibi vera videntur, Dede manus. *Lr.* Junge manus & concipe fœdus. *St.* Des in amicitia si rata signa, manum. Hanc dextram, hoc pacti dat amabile pignus amoris; Atque ita sancitam nuntiat esse fidem. *Saur.* (Vide Fœdus.)

MANU Ferire, pugnare, aut aliud quidvis agere. Phr. Bellatricemque decebat Ducere fila manum. *Cl.* mille laborum victrix manus. *O.* Dextramque potentem, sive fide, seu quis bello est expertus & armis. *V.* Et

vix à misero continet ore manus. *O.* Concussaque manu dat signum. *O.* Manibusque laceffunt Pectora plaustra cavis. *V.* Et tunc pectora palmis. *V.* Cæde madentes Crudelesque manus. *O.* Audaces manus ad omne facinus. *S.* Carnificesque manus. *Sil.* Nunquam cassa manus, nullum sine vulnere fugit. *Missile. Sil.* Horrida ferro manus. *S.* Capiō tela tremente manu. *O.* Scelestas hostium evita manus. *S.* Immiscentque manus manibus; pugnamque laceffunt. *V.* Sanguineā bella movere manu. *O.* Infanā pectora plango manu. *O.* Daretem pulsat utraq̃ue manu. *V.* Satiare manus sanguine. *L.* Queis in prælia luctus Ferre manum. *V.* Languentique manu tenet. *O.* Corruptum manibus tenet. *V.* Manibus subvolvere saxa. *V.* moenia structa manu. *V.* Manu premere. *Lr.* Doctāque manu distinguere crinem. *O.* Manibus divellere montes. *Lr.* Manibus gaudent contingere funem. *V.* Inasuetā manu agere aliquid. *O.* Meā læsa puella manu. *O.* Manu sinistra non bellē uteris. *C.* Tacitā manu deducere ramos. *V-F.* Arcana profanā Detexisse manu. *O.* Manu magnā portumnus euntem Impulit. *V.* Marmoreā fundes nigra falerna manu. *M.*

MANUS vincire. Phr. Præstricta manus vinculis. *S.* Retortis trahitur manibus. *H.* Manibus post terga revinctis. *V.* Teneras arcebat vincula palmas. *V.* (Vide VINCIO.) MANU aquam bibere. (Vide BIBO. Bibere manu cavā.) MANUS lavare (Vide LAVO. Aqua, Aquam manibus dare.)

MANUS per trans. ab usu manuum ductam, significat potestatem aliaque multa ut. Phr. In manibus vestris quantus sit Cæsar habetis. *L.* Mœvius in manibus non est, & mentibus hæret. Pene recens. *H.* Ante oculos interque manus sunt omnia vestra. *V.* Manus ultima cæpro imposita est. *O.* i. perfectum est. Phidias cuperent quam meruisset manus. *M.* Immunis aram si teigit manus. *H.* Deficiunt ad cæpta manus. *O.* Manum studiis imponere. *O.* i. Operam.

MANUS. Troupe, bande. Phr. Illa manus quondam studiorum fida meorum. *M.* Juvenum manus emicat ardens. *V.* Fidamque manum sociosque fideles. *O.* Ingentique manu malum erigit. *V.* Glomerare manum bello. *V.* Multa Poëtarum manus. *H.*

MAPALIA, ōrum. [Casa agrestes.] Cabanes, huttes. Phr. Pallidus attonitos ad plena mapalia pastor Cum revocat Tauros & sine mente pecus. *M.* Ratis habitata mapalia testis. *V.* (Vide CASA.)

MAPPĀ, æ. f. Serviette, ou linge dont on couvre la table. Epit. Cindidā, nitidā, viridē, sordidā, brevī. Phr. Attulerat mappam nemo, dum furta timentur. *M.* Et lato variata mappa clavo. *M.* Interea Megalesiacæ spectacula mappæ. *J.* i. circenses, ita dicti, quia prator elatā mappā seu linteolo signum quadrigis dabat ut exirent è carceribus. Risum compefcere mappā. *H.* Mensam velant... Vestibus... Quas non nisi tempore festo Sternere confuerant. *O.*

MARATHON. Campus Attica victoria Theſei ex Tauro famosus. Phr. Te maxime Theſeu Mirata est Marathon cretæi sanguine Tauri. *O.*

MARATHRUM, ī, n. Pl. MARATHŪS, ī. [Herba nomen] Fenôil. Profuit & Marathos bencolentibus addere Myrthis. *O.*

MARCE LŪS, ī, m. Romanus vir qui Annibalem prius vinci docuit. Phr. Crescit occulto velut arbor ævo Fama Martelli. *H.*

MARCEÖ, *ēs, cūr, ēre.* & MARCESCÖ, *īs, ēre.*

Ette fletri. Fané. SYN. Languēscō, languēscō, *vel.* pūtreō, pūtreō. SYN. Marcere epulis. *Cl.* Torpore, inertia, otio. *Liv.* Marcet animus. *Cel.* Vnā marcent. *L.* Visu marcente. *S.* Marcentia colla. *St. Phr.* Vir marcet ab annis. *O.* Corpus annis marcet. *Lr.* Marcet sylvā comis. *St.* Marcentes tibi porrigentur uvæ. *M.* Senex marcentibus annis. *Sil.* Nimio marcescere vino. *O.* Marcescunt per inertes otia somnos. *O.* Marcentem potorem recreare. *H.* Marcescente stomacho cibi onere. *Sue.*

MARCIDUS, *O.* & MARCIDULUS, *ā, ūm. dim.* *Pl. A. Flētri, abbatu.* SYN. Languidus, flaccidus, marcens. *Phr.* Marcida demittant subito caput illa gravatum (*Lilia*) *O.* Oria luxu marcida. *Cl.* Marcidus somno. *Pl.* Illi marcida vina largiuntur. *St. Vin tūrne.*

MARCÖR, *ōris. m. PLI.* Corruption, pourriture. (Vide PUTREDO.) MARCÖR. *V-Pat.* Languor, paresse. *Phr.* Cernitis expositas turpi marcere cohortes. *St.* (Vide PIGRITIA.)

MARĒ, *māris. n. Mer.* EPITH. Rēstagnāns, avidūm, āvarūm, vēlivōlūm, falsūm, profundūm, immensūm, altūm, latūm, hūmidūm, effusūm, cārulūm, marmōrēūm, scopulōsūm, ārenōsūm, cēcūm, immensūm, impēriōsūm, liquidūm, māgnūm. SYN. Pōnūs, Ōcēānūs, āquōr, Pēlāgūs, Nēprūnūs, Nērēūs, Tērhy's, Thēris, altūm, profundūm, marmōr, frētūm, sālūm. *Phr.* Terris jactatus & alto. *V.* Per tot vada cārula vexit. *V.* Tractusque maris. *V.* Discludere Nerea Ponto. *V.* In aquoreas præcipiteris aquas. *O.* Neptunia arva. *V.* Cunctique profundum Pontum aspectabant. *V.* Ravidum salum tulistis, & truculenta Pelagi. *C.* Pelagi prope marmora. *C.* Placidum per Nerea. *T.* Jonio lassas rore manus. *Pr.* Occiduo lota profundo. *Pr.* Tethyos unda. *L.* Ad canam descendit in æquora Tethyn. *O.* Undas & liquidam molē, camposque natantes. *Lr.* Et lati stagna profundū. *Sil.* Vaga Ponti mobilis unda. *S.* Magnis fluitans anfractibus æquor. *Lr.* Pervia ventis æquora. *L.* Imo Nereus ciet æquora fundo. *V.* Liquidas Neptuni nasse per undas. *C.* Pelago premit arva sonanti. *V.* Vastum maris æquor arandum. *V.* Et mare contrahitur; siccaque est campus arena. *O.* Et quæ marmoreo fert monstra sub æquore Pontus. *V.* Omnia vel medium fiant mare. *V.* Dorsum immane mari summo. *V.* Cesserunt nitidis habitandæ Piscibus undæ. *O.* Quā latam Nereus cærulū ambit humum. *O.* Extrema tellus hunc dat Oceano modum. *S.* Quā circumfusa tellus se porrigit undis. *Buch.* Exitio est avidum mare nautis. *H.* Neptunus alto tundit Hypernus Salo. *S.* Sytibus infame est saxisque latentibus æquor. *Hofsch.* Nec brachia longo Margine terrarum porrexerat Amphirrite. *O.* Pictumque velis æquor & insulis. *Sarb.* Vastoque ambitu Complexa terras fastui humano brevem Campum reliquit. *Com.* Scopulis infame latentibus æquor. Neptuni ventosa potentia vincat. *O.* Nos manet Oceanus circumvagus. *H.* Circumflus humor Ultima possedit, folidumque cōcēruit orbem. *O.* Tum freta diffudit, rapidisque tumescere ventis Jussit, & ambitæ circumdare littora terræ. *O.* Magnas obcuntia terras Tot maria intravi. *V.* Incurvum Pontus circumfluit orbem. *T.* Abluitur solum vasto Tethyos ambitu. *S.*

MARĒ fluctuans. *Phr.* Et fluit & refluit rapiturque & volvitur astu, Et stabile in solā mobilitate mare est. Littora nunc reperit, nunc littora deserit unda; Occurritque sibi, seque reversa fugit. *Hofsch.* Cum zephyris summa crispantur leniter undæ. *Sara.* Mobile quā primas porrigit æquor aquas. *O.* Exhorruit æquoris instar, Quod fremit exigua cum summum stringitur aurā. *O.* Ut mare sollicitum stridet resluentibus undis. *V.* (Vide FLUCTUS, FLUCTUO.)

MARĒ agitata tempestate. EPIT. Turbatūm fērūm, aspērūm, indomītūm, insanūm, sāvūm, turgidūm, præruptūm, naufragūm, ventosūm, tumultuosūm, iratūm, inversūm, incertūm, dubiūm, infidūm, inquietūm, procellosūm, hybernūm, atrūm, cēcūm, infestūm, spūmans, frēmēns, minax, tumidūm, immite, fervidūm, horridūm, sollicitūm, agitātūm, truculētūm, indignātūm, horribōnūm, inimicūm, tumefactūm, cānēns, cānūm, cōncitūm, convulsūm, dūtūm, invīūm, sāvūm, sāvīens, spūmēūm, inhospitūm, raucūm, furēns, undivagūm, undosūm, turbidūm. *Phr.* Infidi maris insidias viresque dolunque Ut vitare velint. *Lr.* Qui vidit mare turgidum. *H.* Aspera nigris aquora ventis. *H.* Æquora me terrent, & Ponti tristis imago: Et lacerass nuper tabulas in litore vidi. *O.* Cum semel emissi tenuerunt æquora venti Nil illis veritum est. *O.* Et gemitum ingentem Pelagi pulsatque saxa Audimus. *V.* Nisi æquora sævi Invia fecissent venti. *O.* Ita perfurit acri Cum fremitu, sævitque minaci murmure Pontus. *Lr.* Precibusque meis obmurmurat ipse (*Pontus*). *O.* Sollicitum raucis quod mare fervet aquis. *O.* Mare sævit ventis. *S.* Imo barathri ter gurgite vastos Sorbet in abruptum fluctus, rursusque sub auras Erigit alternos, & sydera verberat unda. *V.* Vel si sublimis fluctu confurgeret imo, Vel si interrupto nudaret gurgite Pontum. *T.* Tumidis tortis charybdīs aquis. *O.* Emovere fretum contorti vorticis undæ. *L.* Scopulis illis reclamant Æquora. *V.* Inverso mari. *H.* Vix durare carinæ possunt imperiosus æquor. *H.* Aut freta Ponti Incipiunt agitata tumescere. *V.* Magno misceri murmure Pontum, Emissamque hyemem sensit Neptunus, & imis Stagna refusa vadis. *V.* Cum mare surrexit; cumulusque immanis aquarum In montis speciem curvari & crescere visus. *O.* Ut mare cum magni commorunt æquora venti, Vertitur in canos candenti marmore fluctus. *Lr.* Maria omnia cælo Miscuit. *V.* Miscuit se maria, & nigra attolluntur arena. *V.* Fit sonitus spumante salo. Et dubium pendet vento cui pareat æquor. *L.* Atque indignatum magnis stridoribus æquor. *V.* Continuo venti volvunt mare, magna que surgunt Æquora. *V.* Turbida testantur conceptos æquora ventos. *Lr.* Imo Nereus ciet æquora fundo. *V.* Fervetque fretis spumantibus æquor. *V.* Æquora surgunt spumea. *Sil.* Puppis. Tumescens æquoris audit aquas. *O.* Spumofum incanduit æquor. *Pont.* Infana quamvis æquora sæviant Et vorticofo gurgite torquant Spumantque, simumque; & procellis Terrificis scopulos flagellent. *Buch.* Rauca sonantem Oceanum. *Rua.* Mare cum tumidis albescere cœpit Fluctibus, & præceps spirare valentius Euris. *O.* Stravere ventos æquore fervido deprellantes. *H.* Concita ventis æquora. *O.* Me miserum! Quanti montes volvuntur aquarum; Jam jam ta-

Auros sydera summa putes : Quanta diducto subsunt æquore valle : Jam jam tacturas tartara nigra putes. O. Lassatum fluctibus æquor. L. Ponunt lassa furorem Æquora. *St.* Æquoris nigri fremitum & trementes Verbere ripæ. *H.* Tristissima Ponto Exoritur facies. Ex alto tumuere fluctus : Seyllâ pulsatis resonat cavernis. Ac mare in portu timuere nautæ. S. Boreas... Decimoque volumine Pontum Expulit in terras : Sequitur cum murmuræ molenæ Ejecti maris, & fridentibus affrenit alis. V. Neq̃ timidè pictos verberat unda deos... Et modo surgentes pulsabant sydera fluctus, Et modo diductis terra patebit aquis. Exasperato fluctibus mari. *Liv.* Dissecitque rares; evēritque æquora ventis. V. Et murmurantes sese fluctibus alloquuntur undæ. *Sarb.* Nigrescit horror Terga maris, longo per multa volumina tractu Æstuat unda minax, Nautæ videre trecentes Fluctibus è summis præceps mare : Cumque tremantes Rursus hiant undæ, vix eminet æquore Malus. L. Artis opem vicere metus; nescitque magister Quam frangat, cui cedat aquæ. L. Mare sava quietum ventorum rabies motis exasperat undis. O. Ventis discordibus acta Phæselus. Turbo convolvit mare. S. Attrum hyemat mare. H. Venti incubare mari. V. Coortum sævibat mare. *Lr.* Maria alta tumescunt. V. Insanum tumuit mare. S. Venti volunt mare. V. Sed contumaces Æoliæ minas Iramque Ponti spernis, & obvios Mundi furores irretortâ fronte subis. *Sarb.*

MARĒ placidum. *Epith.* Stratum, pronium, placatum, quietum, apertum, compositum, tractabile, iners, pacatum, tranquillum, planum, tutum, vitreum, marmoreum. *Phr.* Cum placidum ventis staret mare. V. Et nunc omne tibi stratum silet æquor & omnes, Aspice, ventosi ceciderunt murmuris auræ. V. Linthea dum nautas flamina nulla vocant. *Pol.* Nulla Noto, nulla Favonio Confurgunt tumidis fluctibus aquora; Stat pigro Pelagus gurgite languidum. S. Mene salis placidi vultus fluctusque quietos Ignorare jubes. V. Mitis ut in morem stagni placidæque Paludis Sterneret æquor aquis; remo ut luctamen abesset. V. Placidis mare constitit undis. T. Ferunt ipsa aquora classem. V. Deumere animi maris; & clementior Auster Vela vocat. *St.* Immotis mare fluctibus. *Cl.* Et posito Borea pacemque timentibus austris. L. Faceres tu mollia conjux Æquora, te sociâ nil mihi triste foret. O. Si suæ ventis cecidere vires. S. Dum mare pacatum dum ventis amiceret. O. Tum primum mutâ Pelagus consternitur undâ. *Manil.* Non secus ac longâ ventorum pace solutum Æquor. *St.* Placidum nullis intumet æquor aquis. *Sant.* Nullaque tranquillæ aura vibrabat aquas. *Sant.* Ventus abiecit minas; Placidumque fluctu murmurat leni mare. S. Sratâs mare leniter undis Æquora tuta silent. V. Alta quierant æquora. V. Tum zephyri posuere : Premit placida æquora Pontus. V. Subsidunt undæ tumidum, Sternitur æquor aquis. V. Sic cunctus Pelagi cecidit fragor. V. Navita tranquillo moderabitur æquore Pinum. *Cl.* Omnisque resedit Flatus, & in lento luctantur marmore tonitru. V. Inde ubi prima fides Pelagi, placataque venti Dant maria. V. Et inertia tonitru Æquora morant. L. Æquora lenta jacent alto torpore ligata. L. Jam venti ponent strataque æqualiter undâ,

Ceruleis Triton per mare currit Equis. O. Non valet ipsa sequi puppes quæ vexerat aura. Pigrius immotis hælere Paludibus undæ. V. Sæva quies Pelagi; mœstique immota profundo Stagna jacentis aquæ. L. Aura superstes immoritur velis. *St.* Ventus & unda silent. Si tibi moti cadit ira Ponti; Cum Thetys molles imitata somnos Sternitur latè, bibulisque se reclinat arenis. *Sarb.* Planum jacet mare. *J.* Moræ dira protervia Subsidet undæ : jam video procul Ad littus acclinata leni Æquora decubuisse somno, Et dormientis flamina Nerei spirare pacem. *Sarb.*

MARĒ navigare. *Phr.* Vastum maris æquor arandum. V. Spumas salis ære ruebant. V. Postquam altum tenuere rates. V. Placuitque profundo Fortunam tentare mari. L. Tum nova ceruleum descendit navis in æquor. *Sil.* Jactatus dubio per duo lustra mari. O. Hospita lustris Æquora. V. Cras ingens iterabimus æquor. H. Tot vasta per æquora vecti. V. Conscendere navibus æquor. V. Permensi classibus æquor. V. Spumescant æquora remo. O. Tentanda fugâ canit æquora Calchas. V. Certatim socii feriunt, mare & æquora verrunt. V. Vela damus, vastumque cavâ trabe scindimus æquor. V. Insidum remis impellere maris. V. Tentate Thetyn ratibus. V. Qui fragilem truci commisit Pelago ratem. H. Labitur alta secans fluctuque æstuque secundo. V. Altum alii teneant. V. Penitusque profundo vela dabit. V. Et campos salis ære secabant. V. Latet sub classibus æquor. V. Mari decurrere. O. Per mare iter facere. O. Ferri mari. H. Mare scindere navigiis. O. Nauta secat mare. H. Sulcat maria alta carina. V. Tumultuosum sollicitat mare. H. (Vide NAVIGO.)

MARIS, æstus. *Le flux & reflux.* *Phr.* Æstuat & pronas puppes nunc amne secundo Nunc redeunte vehit, nudataque littora fluctu Deferit, Oceani lunaribus æmula damnis. *Cl.* Qualis ubi alterno procurrrens gurgite Pontus, Nunc ruit ad tetram; scopulosque superjacet undam; Nunc rapidus retro atque æstu revoluta resorbens Saxa, fugit littusque vadō labente relinquit. V. Et longâ refluxum mare frangeret undâ. *St.* Quâ vi maria alta tumescant Obicibus ruptis, rursusque in se ipsa residunt. V. Thetys unda vagæ lunaribus æstuat horis. V. Littoris oram Proxima quæ nostri perfunditur æquoris æstu. V. Fertque refertque frætum, sequiturque reciproca Thetys. *Sil.* Refluxusque reciprocatur æstus. Accessus tot certâ lege, recessusque, Et modò crescentis Salsâ superare lacunâ Littora detecto modò se subducere fundo. *Vida.* Refluoque mari nudantur arenæ.

MARĒ rubrum. *Pl.* MARĒ divisum. *Phr.* Siccus Israël appensi per concava gurgitis irer Aggeribus vallatus aquæ. Pontus rigenti dissiluit freto, Et circum penderunt cuntes Marmoreis maria alta muris.... Portectas in altum Ipse timor glaciavit undas. Fræ nigeras Pharaonis alas Currusque & hastas sanguineum mare, Jam non inani nōmine, proruit latè superfusum. *Sarb.* Vidit & attonitas trepidum mare dissidit undas. *Buch.* Cessavit unda te jubente & vitreo miro liquor coërcuit cursum. *Buch.* Simul alta jubet discedere latè Flumina, quâ juvenis gressus inferret : at illum Curvata in montis faciem circumstetit unda. V.

MARGĀ, æ. f. *PL.* [Terræ cretaceæ genus quâ stercoreantur agri.] *De la Marre.*

MARGARIS, idis. f. **PLI.** [*Palmar genus.*] *Especie de petite datte blanche.*

MARGARITA, æ. f. **CIC.** & **MARGARITUM**, cī. **TAC.** *Perle. Vide Gēminā, ūnō.* **MARGARITIFER**, ā, ūm. **PLI.** *Qui producit des perles.*

MARGO, inīs. m. f. [*Cujuslibet rei extremitas.*] **BORD.** **PHR.** *Plenā jam margine libri.* **J.** *Nec brachia longo Margine terrarum porrexerat Amphytires.* **O.** *Margine gramineo.* **O.** *Extremo in margine rafa Littera.* **O.** *Gramineus margo fontis.* **O.** *In margine ripæ.* **O.** *Margines imperii.* **PLI.** *Quam (Arborem...) Imus in extremo margine fundus habet.* **O.** (*Vide Rīpā, littus. vel Fines, ōrā.*)

MARGINŌ, ās, āvī, ārūm, ārē. **LIV.** *Border.*

MARIA, æ. f. [*Mater Christi Jesu.*] **MARIE.** **EPITH.** *Venerandā, venerabilis, augustā, sacrā, sanctā, piā, inclītā, incōruptā, intactā, intēmētā, inviolatā, purā, castā, pudicā, virgō.* **PHR.** *Virgo decus cæli...* *Plena Deo.* *Vida.* *Regia progenies genus alto ā sanguine Judæ, Cui pater omnipotens pleno se numine fudit, Gratiaque acceptam matres super extulit omnes, Quā primum dias prodisti, in luminis auras Luce, eadem nostræ spes est exorta salutis. Fœmineus lapsus, ignominiamque pudendam Ultra tui generis, genus ipsum ad sidera tollis. Prisca hominum genitrix, & matrum maxima mater.* *Vida.* *Mille chori celebrant servatricemque frequentant. Cælicolæ assurgunt omnes, tibi regia pareat Ætheris immensū. Tibi centum aræ, tibi maxima centum Thure calent delubra: tuis pia munera templis Afferimus.* *Vida.* *Sæpe mihi videor te poplite cernere virgo Subnixam, infantemque recens mirarier ortum Teque tuos prono venerantem pectore fœtus, Attonitumque senem tantis vix hiscere monstris.* *Vida.* *Primāvi concepta nites sine labe veneni.* *Sant.* *Postquam divino fœdere rupto Primus in urbe parens hominum se perdidit ipse, Seque suumque genus veniens corripit in ævum, Sola malo exorta es, veterique impervia noxæ.* *Vida.* *Ille qui rerum genitor parensque, Se tuam gaudet sobolem vocari.* **COM.** *Huc o! Featis septa cohortibus Regina mundi sydereos age Molire passus.* **SARB.**

MARIA mater & virgo. **PHR.** *Numine vīso Virginei tumuere sinus; innuptaque mater Arcano stupuit compleri viscera partu Authorem paritura suum.* **DAM.** *Quæ Deum gaudes peperisse virgo, Non prius junctos socias pudori Matris honores.* **COM.** *Æthereis delapsus spiritus astris Incorrupta pia compleret viscera matris.* **SANT.** *Quæ superūm puro concepit ab æthere regem Semine de nullo, nullis temerata hymenæis... Virgineam implesti fœcundis flatibus alvum.* *Vida.* *Congressus nunquam perpeffa vitiles, Concepit gravis æthereā divinitus aurā Nam pater omnipotens cælesti affavit ab arce; Atque uterum implevit dilapsum nomen ab astris.* *Vida.* *Nunquam inmixta viro mulier, fœcæque remansit Virginitas.* *Vida.* *De virginali sanguine Quem nulla labe inficit, Fingente sancto Spiritu, Christi Caro compingitur.* *Sant.* *Castum cælesti pondere ventrem Sentiet afflatu Divini numinis auctum: Nam matris simul illa decus, simul illa pudicæ Virginis intactum florem servabit.* **RAP.** *O! cæli decus, o! magni spes publica mundi: O! de te genito numine digna parens.* **HOFCH.** *Sic tu concubitu nullo, mirabile dictu,*

Cælicolūm regem educes in luminis auras Mortalem, nostrosque artus, nostra ora gerentem. **RAP.** *Quæ sola salutem Felici peperisti utero mortalibus ægris.* *Vida.* *Divinæ matris honorem Vel levis intactum labe fuisse notæ.* *Sant.*

MARIÆ ASSUMPTIO. **PHR.** *Hæc est illa dies clara triumpho, Quā matrem placidā morte solutam Narus sydereā suscipit aulā.* *Sant.* *Ut gaudes humiles linquere terras. Servire tuo certat cælitum turba triumpho.* *Sant.* *Reginam teneræ dicite Virgines Visentem roseis astra jugalibus Dignatamque volantum currus flectere syderum.* **SARB.** *Discit uti superos virgo superaverit orbes. Quo cursu super astra, quibus volitaverit alis... Per cæcula cæli Enavit summoque volans successit Olympo.* **RAP.** *Virgo leves zephyris invec̃ta curulibus auras, Quō suus antevolat filius, astra petit.* *Sant.*

MARIÆ PATROCINIUM, INVOCATIO. **PHR.** *Inter perpetuos numinis haustus, O! regina tibi sanguine junctum Ne dedisce genus? nostra fuisti Summi diva parens virgo tonantis.* *Sant.* *Adsis o! mater, nec nominis immemor hujus... Per lacerum nati pectus lacerataque spinis Tempora... Annue sollicitis, rerum mirissima, votis.* **HOFCH.** *Cumque caput fuerit tantorumque una malorum Fœmina principum, lacrymasque & funera terris Intulerit; nunc auxilium ferat ipsa, modumque, Quā licet, afflictis imponat fœmina rebus.* **SANT.** *Tu miseris Deum Blandā minacem Concilia prece... Exulum tu quæ miserata sortem, Sedibus lato patris reponis, Digna pro tali merito vocari Janua Cæli.* **COM.** *Te malis stellam dubiisque virgo Sydus in undis... Te canat matrem facilemque clausi Ætheris portam... Per te vota... Nunquam Deus obstinatā Respuat aure. Integrā nobis sine labe vitam, Prosperam nobis sine clade mortem, Et sacros nati genitrix tueri Annue vultus.* **SARB.** *Quod prima mater perdidit, mater reformas altera, Tu dux olympi prævia Clausas diu pandis fores Virgo Dei puerpera.* *Sant.* *Nunc o stella maris nostri nos aspice præsens: Eripe tot pelagi pene haustos fluctibus atris... Per te, per carum oramus tua pignora natum, Perque sinus illos, quibus hærens vagiit infans, Brachiaque implicuit collo, innexuque pependit Dulce onus interdum, perque ubera quæ tener hausit. Per pueri dulces risus, perque oscula blanda, Per teneros lusus, per quidquid denique in illo Dulce fuit tibi.* *Vida.*

MARICĀ. *Nympha Liris fluminis, in littore Minturnensium, Fauni uxor, Latini regis mater.* **PHR.** *Rex arva Latinus... regebat. Hunc Fauno & Nymphā genitum Laurente Maricā Accipimus.* **V.**

MARINŪS, ā, ūm. *Marin, de mer.* **SYN.** *Æquorēus, marmoreus, Neptūnius.* **PHR.** *Casus Abies visura marinos.* **V.** *Non tibi sunt fontes laticis nisi pene marini.* **O.** *Et fremuit assurgens Lenace marino.* **V.** *Marinæ volucres, conchæ.* **O.**

MARISCA, æ. f. [*Ficus species.*] *Sorte de figue insipide.* **PHR.** *Non boletus hiare, non mariscæ ridere aut violæ patere possunt.* **M.** *Vilisque Mariscæ.* **COL.**

MARISCĀ. [*Genus morbi à similitudine Fici dictum.*] *Fistule, tumor, hemorrhoidæ enscæ.* **I HR.** *Cæduntur tumidæ, medico ridente, Mariscæ.* **J.**

MARISCŪM, cī, n. & **MARISCŪS**, cī, m. **PLI.** [*Junci genus.*] *Jonc marin.*

MARITĀ, æ. f. *Femme mariée.* PHR. Stultæ dum te jactare maritæ Quæris. O. Castas jubet esse maritas. O. Nec sit marita quæ rotundioribus Onusta baccis ambulet. H. [Vide UXOR.]

MARITALIS, alē, *Du mariage.* PHR. Stulta maritali jam porrigit ora capistro. J. Veste maritali. O. [Vide CONJUGIUM.]

MARITIMUS, ā, ūm. [Quod mare accolit, vel ad mare pertinet.] *Maritime, de la mer.* SYN. Maritimi æstus, homines. Cic. mores. Pla. PHR. Geminumque latus stringentia longè Utraque perpetuo discriminat æquora tractu. Cl.

MARITŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. Tac. *Marier.* (Vide CONJUGIUM. *Conjugio jungere.*)

MARITARĒ *Per trans.* [De arboribus.] *Echalasser, lier.* PHR. Ergo aut adultā Vitium propagine altas maritat Populos. H. (Vide VINEA, *vineæ jugata.*)

MARITUS, tī, m. *Le mari.* PHR. Ignara puella mariti. H. Violata mariti jura. O. (Vide VIR. CONJUX.)

MARITUS, [*Per trans.* ad feras.] *Le mâle.* PHR. Olentis uxores mariti. H.

MARITUS, ā, ūm. *De mari, de mariée, de mariage.* PHR. Hæcne marita fides. Pr. Exigit hoc socialis amor fœdusque maritum. O. An pudet, & veneirem metuis temerare pudicam, Castaque legitimi fallere jura tori. O. Facies maritæ. O. marita pecunia. Pla. *Pro dote.*

MARIUS. *Arpinus humili loco natus Jugurtham vicie, quinque continuos consulatus gessit, cimbro in Galliâ, Teutonar in Italiâ debellavit. Filio Mario nomen, non virtutis laudem reliquit.* PHR. Extulit hæc (*Italia.*) Decios, Matios, magnosque Camillos. V. In cæno Marius jacuit cannæque palustri. O. *Minurnis scilicet cum à Syllâ victus esset.* Exul ab octavâ Marius bibit, & fruitur diis Iratis. J.

MARMARICĀ, æ. f. *Regio vicina Libya.* Rape Marmaricas in prælia vires. Sil.

MARMARIDÆ, ārūm. *Populi Egypto contermini.* PHR. Gens unica terras incolit, à serpo serpentum innoxia morsu Marmaridæ. L. Marmaridæ... Ad quorum cantus serpens oblata veneni. Sil.

MARMOR, ōris, n. *Marbre.* EPIT. Pārūm, Cēbīlūm, Tēnārūm, Phrygiūm, Mygdonūm, Chīūm, Agēūm, Lacedæmoniūm, Libyūm, Punicūm, Pæonūm, Lygusticūm, Tērāpnæūm, Idæūm, Amyclæūm, lūcēns, nitēns, pūrūm, clārūm, durūm, antiquūm, maculosūm, splendīdūm, coruscūm, pērspicūm, sūmptuosūm, nobīlē, virīdē, lēvē, incīsūm, cārūlūm, gelīdūm, frīgīdūm, durūm, rigīdūm, supērbūm, prētiosūm. SYN. Lāpis pārīus, Phrygius, &c. PHR. Vivos ducent de marmore vultus. V. Templum de marmore ponam. V. Lævi de marmore tota... Stabis. V. Parīi lapides spirantia signa. V. Parīo marmore purīus splendens. H. Incīsa notis marmora publicis, Per quæ spīritus & vita redit bonis Post mortem ducibus. H. Domus Phrygiis inmixta columnis Cæduntur Parīis qualia saxa jugis. Fuit in rectis de marmore templum. V. Et mader affiduis flebile marmor aquis. *Sant.* Simulachrum è marmore. Cic.

MARMOR, *Pro mari.* PHR. Infidum remis impellere marmor. V. (Vide MARE.)

MARMOREUS, ā, ūm. *De marbre.* PHR. Marmoreum signum. Cic. marmoreus tumulus. O. marmoreo re-

ferunt thalamo. V. Nunc te marmoreum pro tempore fecimus. U. i. *Statuā marmoreā denavimus.*

MARMOREUS. *Metaph.* [Pro albo, nitido.] *Blanc, poli.* SYN. Marmorea cervix. V. Marmoreum colum. O. Marmorei pedes. O. Marmoreum gelu. O. *Pro duro.*

MARMOREUS. *Pro marino.* Et quæ marmoreo fert monstra sub æquore pontus. V.

MARMORARIUS, īi. m. *Sen. Marbrier.* MARMORATUS, ā, ūm. *Var.* [marmore tectus.] *Revetu, orné de marbre.*

MARMORATÆ laudes. Cic. *Per trans.* i. quæ marmoreā statuā decorantur.

MARMOROSUS, ā, ūm. PLI. [Quod marmoream habet duriciem, vel quod marmore abundat.] *Plein de marbre, ou dur comme du marbre.*

MARŌ, ōnis. *Virgilii cognomen.* PHR. Grande cothurnati pone Maronis opus. M. Quam brevis immensum cœpit membrana Maronem. M. i. *Maronis opera.* Ignavo pollice chordas Pulso, Matoneique sedens in margine templi Sumo animum, & magni tumulis accanto magistri. St. (Vide VIRGILIUS.)

MARPESUS, si, m. *Mons in Paro Insulâ.* PHR. Nec magis incæpto vultum sermone movetur, Quam si dura silex, aut flet Marpesia cautes. U.

MARRA, æ, f. [Instrumentum ferreum ad excidendas herbas.] *Une Marre.* PHR. Ne Marra & farcula desint. J. Marris eradere viscera matris. Col. i. *terra.* Vivacem cæspitis herbam Contundat marra, vel fracti dente liganis. Col.

MARRUBII, ōrūm. *Populi Italia circa Fuscium lacum.* PHR. Quin & Marrubiâ venit de gente Sacerdos. U.

MARRUBIUM, īi, n. PLI. [Herba.] *Du Marrubium.* MARRUCINI, ōrūm. *Italia populi inter Marfos.* PHR. Marrucina simul Frentanis amula pubes. Sil.

MARS, artis. & MAVORS, ōrtis. *Deus belli præses ab antiquis creditus. Jovis & Junonis filius, vel ut fabulatur Ovid. solius Junonis quæ tacitū floris Martem concepit: sororem habuit Bellonam, Sacerdotes verò Salios, qui ab eo Martialis dicti sunt.* Regina Sacerdos Marte gravis geminam partu dedit Ilia prolem. V. EPIT. Fortis, audax, indomitū, bellipotēns, magnānimus, frēmēns, fūrēns, hōrīdus, armīgēr, invictus, fulminēus, hōrīficus, armīsōnūs, acēr, pōtēns, trūcūlētus, impāvīdus, aspēr, violētus, effērus, lūctīfēr, tērrībilis, sānguīnēus, durus, sāvus, impius, crūēntus, fūnēstus, tōrvus, nēfandus, aspēr, tristis, ancēps, ambīguus, infīdus, secūndus, dubius, adversus, hōstilis, infestus, incertus, infausus. Odrysius, Sithonius, Bistonius, Thracius, Geticus. SYN. Armōrūm dēus: bellipotēns dēus, grādīvus: armōrūm, bellōrūm arbīter, pārēns. PHR. Tuque inclyte Mavors Cuncta tuo qui bella pater sub numine torques. V. Bellice, depositis clypeo paulisper & hastā, Mars ades. O. Hic Mars omnipotens animum viresque Latinis Addidit, & stimulos acres sub pectore vertit; Immisitque fugam Teucris. V. Dubius mediis Mars errat in armis. V. Sævit toto Mars impius orbē. V. Sanguineus Mavors clypeo increpat, atque furentes Bella movens immittit Equos. V. Belliger invictus quod Mars tibi cedit in armis. M. Impavidus conscendit Equos Gradivus. O. Gradivumque patrem Geticus qui præsidet arvis. V. Et genus à

magno ducentem fortè Gradivo. O. Bellatorque animo Deus incidit. V. Cum sis officiis Gradive virilibus aptus. O. Belli fera munera Mayors Armipotens regit. Lr. Mavors sanguineâ qui cuspide verberat urbes. Cl. Fereâ Martis Forma nitet. Cl. Circumque atræ formidinis ora Iræque insidiæque, Dei comitatus, aguntur. V. Mavors in prælia curus Odyssæa tellure vocat... Exercitus unâ Irarum, Eumenidesque simul, lethique cruenti Innumeræ facies; frænisque operata regendis Quadrijugos atro stimulat Bellona flagello. Sil.

MARS pro bellō. PHR. Sanguinei juvenilia munera Martis suscipe. O. Rigidi certamina Martis. O. Martemque secundum Miscuit. St. Namque timens ne Mars alium vagus iret in orbem. L. Inesto quem Marte petit. Cl. Cum prima movent in prælia Martem. V. Cæco Marte resiliunt. V. (Vide BELLUM.) MARS forensis. CIC, *L'éloquence du barreau*.

MARS stellā. *Mars une des sept Planètes*. PHR. Felicesque Jovis stellas Martique rapacis. Pr. Bellicus à telo venit in astra Deus. O. Placidum spondentia Martis sydera. O.

MARSIA, æ f. CIC. *Italia regio*. MARSŪS, ā, ūm. PHR. Et mediæ Marfis findantur cantibus Angues. O. Marfa mænia. H. Nec vocata mens tua Marfis redibit vocibus. H. Mærsicâ vina. Col.

MARSUPIUM, īi. n. PLA. [Sacculus nummarius] *Bourse*. (Vide CRŪMĒNĪ.)

MARSŪS Satyrus qui arundine victus est ab Apolline. In pœnam cutis est summos direpta per artus. Hunc Satyri fratres... & Nymphæ fletunt... Madefactaque terra caducas Concepit lacrymas, ac venis peribit imis. Quas ubi fecit aquas, vacuas emisit in auras. Inde petens rapidum ripis declivibus æquor Marfia nomen habet, Phrygiæ liquidissimus amnis. O.

MARSŪA, æ. m. *Fluvius de quo supra*. PHR. Icarium Pelagus Mychalæaque littora juncti, Marfia Meanderque petunt; sed Marfia velox, Dum suus est, flexuque carens, jam flumine mixtus Mollitur Meandre tuo, contraria passus Quàm Rhodano stimulatus Arar. Cl.

MARTIALIS, is. *Poeta genere Hispanus bilbili natus*. Vir Celtiberis non tacende gentibus, Nostræque laus Hispanicæ. M.

MARTICOLĀ, æ. [Qui Martem colit.] Marticolamque Geten. O. MARTIGĒNĀ, æ. *Ex Marte natus*. PHR. In quâ Martigenæ non sunt sine crimine nati, Romulus Iliades Iliadesque Remus. O.

MARTIŪS, ā, ūm. & MARTIALIS, alē. *Quod ad Martem pertinet*. SYNT. Martis horror. Cl. Martia bella. O. Castra. T. Legio. CIC. Martialis flamen. CIC. Martia Picus avis. O. Lupi Martiales. H. Martius campus. Ci. i. Marti consecratus.

MARTIŪS, īi. [Mensis.] *Le mois de Mars*. PHR. A te principium Romano dicimus anno: Primus de patrio nomine mensis erit. O.

MARTŪR. [Latine testis.] *Martyr*. EPIT. Gēnērōsūs, fōrtis, impāvidūs, intrēpidūs, animōsūs, inclŷtūs, insignis, piūs, sanctūs, christicōlā. PHR. Omnes te propter contemptu lucis amore Haud mortem horrescent, pergentque in funera læti; Innumeramque suo parient tibi sanguine gentem; Projectu vitæ & mortis amore superbi. *Vida*. Haud metus olli Dejecit vultus. *Vida*. Mens intacta manet, superat ridetque dolores Spectanti similis, fessoque labore mistros Increpitar, dominiq; crucem clamore re-

poscit. *Vida*. Atqui sciebat quæ sibi Barbarus Tortor pararet. H. Et nil mutato lætum isse ad funera vultu. *Vida*. Et rubra crates ignibus, ardens cubile sternitur. Christi pugil, lætus mori, Pœnisque magnis debitus, Hanc irretito lumine Pompam dolorum respicit... Suo & ipse plaudit funeri... Altis medullis intimus Tostos per artus ir dolor; Menti Deus sed intimè Præfens dolorem temperat: Dum corpus in flammâ abijt, Mens intus ardet fortior. *Sant*. Quid, constanter reo, pallide carnifex, Anceps & dubiâ tu trepidas manu. *Sant*. Illi supplicium delicias putant: Subdunt se gladiis, pro Domino caput Lati ponere Martyres. *Sant*. Heu te sancte senex quis furor impetit, Cur plebs immeritam te rapid ad necem: Nil mōrum gravitas & venerabilis Nil te canities juvat... Unum nempe doles quod Domino litas Vitæ reliquias breves. *Sant*. Divinæ necis æmulus... Pœnas inter ovans... Dilacerant viminibus eum... Corpus arant dentibus asperis... ictus ingeminant... Scissa volat caro; Per partes lacerum corpus abijt, feræ Gentis ludibrium: mens manet integra Torti corporis immemor. *Sant*. Flamma perhorruit sanctum lædere martyrem. *Sant*. Protenfis laceros funibus Alligant Artus, perque rotas ossa crepant suis Vi divulsa locis: Magnanimo pugil Fert tormenta silentio. *Sant*. Projecto fluvius corpore constitit, Et suspendit iter: Tum famulantibus longo circuitu tardior undis, &c. *Sant*. Illi totus amas fundere sanguinem, Effudit tibi qui suum... Homo redemptus æmulum Deo liravit sanguinem. *Sant*. Audire si nos respuis Quos criminum moles gravat, Audi tuos qui sanguinem Fudere pro te martyres. *Sant*. Obliti meminit tunc bene corporis Præclaræ sitiens necis... invicta pœnis pectora... O! forte pectus Virginis, Tormenta quæ non horruit, Oblita stirpis regiæ, suoque sexu fortior... Magnanimâ fide Et ridere Deos, judicis & minas... Anceps carnificis dum trepidat manus, Incertoque caput vulnere percutit, &c... Urbem per mediam victima nobilis. Raptaris lacero corpore pulchrior. *Sant*. Frustra marinis fluctibus Sacrum cadaver mergitur, Se læta Sternunt æquora. Parcunt verendo pignori. Sibi cadaver fit raris, Deo regente fluctuat Pulsante blando spiritu, Oprata tangit littora... Feris datum voracibus, Corvus dapis jam non memor Sarelles uncis unguibus, Passis & alis protegit. *Sant*. Dum te lenta secant verbera... Longâ perfrueris supplicii morâ; Affixusque cruci nobilis æmulus Christum quâ licet exprimis... Vitam fundere Prodigus. *Sant*. Dividunt palmam comites & ornant... Exemplis animosiores, &c. *Sant*. Inter catenas mente stant liberimâ... Fortes funere martyres. *Sant*. Tu prima... Victima, primusque testis æmulo. Deum fateris funere. *Sant*. Tum blanda mors amabili Sopore clausit lumina; Ad lucis æternæ jubar Exutus artus evolat. *Sant*. Vulneribus veneranda suis palmisque superba Agmina. *Sant*. Manat vulneribus Virgineus cruor, Admotâ trepidi Sindone: quem legunt... Ut discant pugiles tincta cruoribus, Non horrescere funera. *Sant*.

MARTŪRIUM, īi. n. *Martyre*. EPITH. SĒvūm, crūdēlē, dūm, inhūmānū, longūm, impiūm. PHR. Partus honos ignominia, atque in cede triumphus; Sic flammis ultro Senium exiit unicus ales, Purius & multo sic aurum redditur igni. *Vida*. Fortis con-

temnere dulces Vitæ blanditias, ferroque opponere corpus... Et lethum pro relligione pacisci. *Com.* Proiecto lucis amore, Non ferrum aut flammæ metuunt, morsusve ferarum. *Vida.* Illi ostentabant duri vestigia ferri, Insignesque notas; & erat sua gloria vinculis. *Sant.* Pars rapido submersa mari, pars stipite fixa, Pars pice, pars oleo, liquentis & unguine ceræ Perfusa, admotis facibus, rædisque perusta... Illa inter rapidasque rotas falcesque minaces, Turbinis in morem, constanti pectore virgo Vertitur. *Bent.* Rabies furiosa tyranni Armenius prædam jussit esse feris. *Sant.* Pœnarum nova monstra necesseque impietas tormenta per omnia sævit. *Sant.* Misit in arduos corpora nuda Pyras. *Sant.* Fictilium ridens simulachra Deorum, Non timet armatas in sua fata manus. *Sant.* Plagas & honestum dedecus oris. *Sant.* Et laceros artus & hiulca immaniter ora. *Sant.* Felix morte tuâ, qui cruciatibus Cæli difficilem rumpere amas viam. *Sant.* Tormenta quæ non pertulit, Per mille mortes multiplex Oblata Deo victima: Duris ligatur funibus; Corpus rotis protrahitur; Secant aduncæ pectines; Vivoque dant longum mori... Lentis crematur ignibus, Ut se sub imis acrius Dolor medullis inferat. Tormenta cedunt martyrii; Ipsique vel torquentibus, Tortus triumphat fortior. *Sant.* Signat iter cruor, Quo sparso veluti semine, lætior Surgit Christiadam seges. *Sant.* Cujus præsidio prælia sustinent Fuso sanguine martyres.. Stas arbiter certaminis, Futurus ipse præmium. *Sant.* Perdere stat novam Gentem Christiadam. Vota sed irrita; His quoque crescet eladibus. *Sant.* Nudos in artus sæviunt: Scissæ flagris carnes volant, Tortoris ad fastidium... Suo cruore tingitur Litanda flammis victima. *Sant.* Illa irretitis luminibus rogum, Ferrumque & omnes Barbariæ truces Secura formas intueri. *Com.* Pro tuis aris animosa virgo Molle dat pœnis lacerare corpus, Non suos sentit memor o! tuorum, Christe laborum. *Sant.* Est suus truncis honor, & venustas Est sua membris. Christe fice olim cruce tensus altâ Obsequens patri laceros placebas horridus artus. *Sant.* Et pulchrâ nece Virginem Immortale decus, non rimidam sequi. *Com.*

MAS, mæris. & **MASCULUS**, l. m. dim. *Mâle.* *SYNT.* Marem admittere, maribus permittere fœminas. *Col.* Agnus mas. *Cir.* *PHR.* Lusus & immeritos executi mares. *M.* Sacra Bonæ maribus non adeunda Deæ. *T.* Mascula proles. *H.* Accipit hic tergo formosum Bucula Taurum Accipit immundum sinu Capella marem. *Sann.*

MAS & **MASCULUS**, â, ùm. [per transl.] *Courageux.* *PHR.* Mares animi. *H.* Calido sub pectore mascula bilis Intumuit. *P.* Verbenasque adole pingues & mascula thura. *V.* Mascula Sappho. *H.*

MASCULESCO, is, èrè. *PLI.* [Masculum fieri.] *Devenir mâle.*

MASINISSA. Numidarum rex. Superat Masinissa Syphacem. *O.*

MASSA, æ. & **MASSULA**, æ. f. dim. *COL.* [Proprie significat farinam maceratam & subactam. per transl. Quidquid densum & spissum est.] *Masse.* *SYNT.* Massa auri, ferri. *Col.* Lactis. *O.* *PHR.* Massam picis urbe reportat. *V.* Pondus iners quondam duraque massa fuit. *O.* Lentis Cyclopes fulmina massis Cum

properant. *V.* Versantque tenaci forcipe massam. *V.* Lactis massa coacti. *O.*

MASSAGETÆ, arum. Nobiles Syria populi trans Araxem sagittandi peritissimi, hospitibus insensu. *PHR.* Massagetæ Scythicus non alligat Ister. *L.* Massagetes quo fugit Equo. *L.* Audax Massagetes. *Cl.*

MASSICUS, ci. m. Mons Campaniæ, optimi vini ferax. Massicus uviferis addebat nomina glebis. *Sil.* Felicia Baccho Massica. *V.* Et Bacchi Massicus humor. *V.* Massica Bacchi munera. *V.* Veteris pocula Massici. *H.*

MASSILIA, æ. f. [Gallia Narbonensis urbs, de qua ita Cic. Quamquam Barbaria fluctibus alluatur sic optimatum consilio gubernatur, ut omnes ejus instituta laudare facilius possint, quam æmulari.] *Mar-seille.* *PHR.* Semper in externis populo communia vestro Massilium bellis testatur fata tulisse. *L.* Fumea Massiliæ ponere vina potes. *M.*

MASSYLIA, æ. f. Mauritanica pars, à qua non longe aberant horti Hesperidum, & mons Atlas. *PHR.* Hinc mihi Massylæ gentis monstrata Sacerdos Hesperidum templi custos, epulasque Draconi Quæ dabat, & sacros servabat in arbore ramos. *V.* Massylieque runnt equites, & odora Canum vis. *V.* Et gens quæ nudo residens Massylia dorso, Ora levi flectit, frænorum nescia, virgâ. *L.* Et Massylæum virga gubernat Equum. *M.*

MASTICHE, es. & **MASTICE**, es. f. *PLI.* [Lentisici lactyma.] *Mastic, gomme.*

MASTIGEUS, â, ùm. *PLA.* [A Græco **MASTIX**, igitur, flagellum, scutica.] *Qui merite le fouet, les écrivains.*

MASTRUCA, æ. f. [Vestis pelle confecta.] *Vêtement fait de peau de bêtes sauvages.* *PHR.* Sardorum mastruca. *Cic.* **MASTRUCATUS**, â, ùm. *PLA. i.* *Qui mastrucâ utitur.* **MATELLA**. (Vide **MATULA**.)

MATER, tris. & **MATERCULA**, æ. f. dim. *Læmere.* *EPITH.* Blandi, sollicita, amans, cara; alma, benigna, placida, sedula, vigil, anxiosa, studiosa, dulcis, clemens, dilecta, pia, optima, dura, inhumana. *SYN.* Parens, genitrix. *PHR.* Quod si non omnem pepulisti pectore matrem. *Cl.* Talis erat mater, si modo mater erat. *O.* Ira discessit, materque tota, conjuge expulsâ, redit. *S.* Quod fortibus aucta duobus. *O.* Natorum grege conjux animosa. Nunc uterus vitio est; quæ vult formosa videri. Hoc avo rara est quæ velit esse parens. *O.* Erat huic proles... Unica, nec tribuit sobolem Lucina secundam: Fessaque post primos hæserunt viscera partus. Infœcunda quidem sed cunctis altior extat Matribus & numeri damnum Proserpina pensat. *Cl.* Illa sinu dum blanda fovet, vultuque puellum, Credo equidem teneris rapit oscula mille labellis. *Rap.* Timet, ardet, & anceps Insolitum miratur & obstupescit tuendo se matrem probat. *Sant.* Dum pueris omnis pater & matercula pallet. *H.* Excretos prohibent à matribus Hædos. *V.*

MATERIA, æ. & **MATERIES**, ei. f. *Mariera, materiaux.* *EPITH.* Parata, ampla, dives, larga, diffusâ, lignea, aurea, rudis, infabricata. *PHR.* Jacet omnis ad undam Materies: ipsi numerumque modumque carinis præcipiant. *V.* Materiam superabat opus. *O.* Materiamque rudem. *L. i.* *Chaos.* Materiam veniæ fors mihi nostra dedit. *O.* Materiam

damno præbeat ille suo. O. Quærit amoti Materiam. O. Gemmas, & lapides, aurum, & inutile Summi materiam mali. H.

MATÉRIA libri. Materia ad scribendum, ad dicendum. *Matiere, sujet.* ΕΡΓΗ. Ὑβέρτιορ; ingens, lūculētiā, plurimā, variā, mūltiplex, grācilis, fēlix, jōcōsā, grāvīs. PHR. Si mea materiā responderet Musa jocosa. O. Sumite materiam vestris qui scribitis æquam Viribus. H. Materiæ gracili sufficit ingenium. O. Et quoniam magno feror æquore, plenaque ventis Vela dedi. O. Exiguā cum frænaret materiā impetum. Ph. Ni me spātiū urgeret iniquis Copia dicendi. Rap. Materiā vires exuperante meas. O. Sed tamen exiguo damus otia nostra labori; Currit & in tenui pulvere noster Equus. Saut. Ludicra divino quondam placuere Maroni; Materiesque culex parvulus ampla fuit. Saut. (Vide ARGUMENTUM.)

MATÉRIA vitis. Col. [Pro novello palmitē.] *Le jeune bois de la vigne.*

MATÉRIARIUS, ii. m. PLA. Charpentier. **MATÉRIARIUS**, ā, ūm. De Charpentier, de charpente. **MATERIATĪO**, ōnis. f. Vir. La charpente. **MATERIATŪS**, ā, ūm. Cic. Bāti de charpente. **MATÉRIŌR**, āris, ūtis sūm, āri. CÆs. Faire provision de bois. Vir. Bātir de charpente.

MATERNŪS, ā, ūm. Maternel, de mere. SYNT. Maternus animus. Ter. Sanguis. Cic. Materna mens. O. PHR. Materno veniens ab avo Cyllenia proles. V. Maternas impulit aures Luctus Aristæi. V. Maternaque tempora complet. O. Maternum nomen adeptus. Lr.

MATERTĒRĀ, æ. f. [Matris soror.] Tante. PHR. Ecce Avia aut metuens divūm matertera cunis Exemit puerum. P. Fida sorori Esse velis; prolisque meæ matertera dici. O.

MATHEMATICĀ, æ. f. SEN. Mathématique. **MATHÉMATYCŪS**, ā, ūm. SEN. De Mathématique. **MATHEMATICŪS**, i. m. Mathematicien. PHR. Nota Mathematicis Genesius tua. J. Iſque (Pythagoras) licet cæli regione remotus, Mente Deos adiit; & quæ natura negabat Visibus humanis, oculis ea peſtoris hausit. O.

MATINŪS, i. m. Mons Calabria. PHR. Calidi lucent buxeta Marini. L. Quando Padus Matina laverit cacumina. H.

MATRĀLIĀ, iūm. n. Matronarum festa, à quibus excluderentur famula. PHR. Ite bonæ matres, vestrum matralia festum; Flavaque Thebanæ reddite liba Deæ. O.

MATRICIDĀ; æ. m. f. Cic. Qui a tuā sa mere. **MATRĪCIDYŪM**, ii. n. Cic. Meurtre de sa mere. (Vide Occido.)

MATRIMONIUM, ii. n. Cic. Mariage. (Vide CONJUGIUM.)

MATRIMŪS, ā, ūm. Cic. [Cujus mater vivit.] *Qui a encore sa mere.*

MATRIX, ūtis. PLI. Matrice de femme. **MATRIX**. Col. [Fœmina quæ habetur fœtus grātiā.] *Femelle.* **MATRIX** arbōr. SUE. [Quæ sobolem nutrit.] *Arbre qui produit des rejetons.*

MATRŌNĀ, æ. Une femme de qualité. SYN. Dōminā, ūxor, cōnjūx, mātēti. PHR. Si torus in pretio est, dicor Matrona tonantis. O. Ut Matrona meretrici dispar erit. H. Conjuge digna Probo: nam tantū

ecetibus exstat Fœmineis, quantum supereminet ille maritos. Cl.

MATRŌNALIS, ālē. De mere de famille, de Dame. PHR. Et matronales erubere genæ. O.

MATRŌNĀ, æ. m. [Galliæ fluvius.] La Marne. PHR. Non tibi se Liger anteferet, non Axona præceps, Matrona non Gallis Belgicæ interstita fines. Auf.

MATTĀ, æ. f. [Tégēs.] Natte. f. PHR. Scirpea matta fuit. O.

MATTĒĀ. & **MATTYĀ**, æ. f. [Quodcumque pretiosum edulium.] *Mets delicat, friandise.* PHR. Inter quadrupes mattya prima Lepus. M.

MATŪLĀ. PLA. & **MATELLA**, æ. f. & **MATELLĪŌ**, ōnis. m. Cic. [Vas in quod urina redditur.] *Por de chambre.* PHR. Dispeream, si tu Pyladi præstare matellam Dignus es. M. Ventris onus misero, nec te puder, excipis auro. M.

MATURATIŌ, ōnis. f. A. ad HER. Hâte, diligence. **MATURATĒ**. adv. Liv. En diligence.

MATURĒ, iūs, iſsimē. adv. Mûrement, à tems. PHR. Jussus adesse foro, jussā maturiūs horā Fac semper venias, nec nisi ferus abi. O. Maturē redeat, repetatque relicta. H.

MATURESCŌ, is, rūi, ērē. Mûrir, devenir mûr. PHR. Pleno maturuit anno. O. Puella plenis maturuit annis. O. Duceret apricis in collibus uva colorem. V. Poma quod Hybernā matureſcentia capſā, &c. M.

MATURITAS, āris. f. Cic. Maturité. SYNT. Maturitas sceleris, virtutis, senectutis, orationis. Cic. Frumentorum. Cæs.

MATURŌ, ūs, āvi, ātiūm, ārē. A. Faire mûrir. PHR. Annus in apricis maturat collibus uvas. T. **MATURĀRĒ**, per trans. [Pro ūgērē, præcipitārē.] *Dé, pêcher, hâter.* PHR. Maturare fugam. V. Multa forent quæ mox cælo properanda sereno, Maturare datur. V. Maturare mortem alicui. Cic.

MATURŪS, ā, ūm. Mûr. PHR. Maturis albescit messis Aristis. O. Triste Lupus stabulis, maturis frugibus imbres. V. Maturus edere fortis. O.

MATURŪS per trans. Varia significat. Ut, Maturus ævi. V. Annis. Tac. Agē. Maturus vener. O. *Prés à acoucher.* Maturus militiæ. Liv. Ad arma. Sil. Matura viro. V. *En âge de, &c.* Matura gloria, libertas. Liv. Dies Lr. Maturus reditus, partus. H. PHR. Ah! te meæ si partem animæ rapit maturior vis. H. Hic annis gravis atque animi maturus Alethes. V. Maturus propior funeri. H. Probitas maturior ævo. St. Maturus tempore adepta Conjugium. C. Maturus iterum quæſta redire dies. Pr. Virginitas matura toris. St.

MATUTĀ, æ. f. [Ino Cadmi filia Leucothoæ nominata à Græcis, matuta à nostris dicta est, quod matutino tempori præſit, ait. Cic.] *L'aurore, la Deesse du matin.* PHR. Gaudet defuncti laboribus Ino... Numen eris Pelagi: natum quoque (Palæmona) Pontus habebit. In vestris aliud sumite nomen aquis. Leucothoæ Grajis, matura vocabere nostris. Quem nos Portunum sua lingua Palæmona dicet. O. (Vide Ino.)

MATUTINŌ. [Supl. tempore.] Cic. Le Matin. **MATUTINUM**, i. n. PLI. Le matin. **MATUTENŪS**, ā, ūm. Du matin. PHR. Matutineque pruinæ. Pr. Et matutinis obſtrepit alitibus. Lr. Radii juga subdita

matutinis. O. Nec minus Æneas se matutinus agebat. (Vide MANE.)

MĀVORS, MĀVORTYŪS. (Vide MARS.)

MAURITĀNĪĀ, Æ. f. PLI. [Africæ regio, versus Gaditanum tretum.] *La Mauritanie.*

MAURI, ōrūm. [Mauritanīæ populī.] *Les Maures*

EPITH. Trūcēs refūgī, ātrōcēs, ādūltī, nēgrī, ōccīdūt, Libyēi, fūscī, ūstī, īncūltī, bārbāri, hōrrīdī.

PHR. Incocti corpora Mauri. *Sil.* Ab occiduīs Lybie

pater arida Mauris. *Sil.* Concolor Indo Maurus. *L.*

Picti tunicā nilotide Mauri. *M.* Et adustus corpore

Maurus. *Sil.* Et Mauri celerēs, & Mauro obscurior

Indus. *J.* Ubi maura semper Æstuat unda. *H.* Mauri

rusia tellus. *Cl.* Et Maurusiaci pondera rara Citri. *M.*

MĀUSŌLŪS. Rex Caria quem Artemisū sponsa ita dilexit,

ut illius demortui cineres ebiberit : eidem sepulchrum extruxit ita magnificum ; ut ab eo sumptuosa

deinde sepulchra, Mausolea dicta sint. *PHR.* Nec tumuli cernēs operosam surgere molem Qualia Mausoli fama sepulchra canit. *Bez.* Aëre nec vacuo pendētia Mausolea, Laudibus immodicis Cares in astra ferant. *M.* Marmora parva quidem, sed non cessura viator Mausoli saxis Pyramidumque lege. *M.* Nec Mausolei dives fortuna sepulchri. *Pr.* Qui sibi Pyramidas, qui non cēdentiā templis Ornatura suos extruxit culmina Manes. *O.*

MĀXĪLLĀ, Æ. f. PLI. *La machoire.* *PHR.* Tu cum maxillis balanatum gausape pectas. *P.* Maxillaris dens. *PLI.* *Pro molari.*

MĀXĪMĒ. adv. Cīc. *Beaucoup, extrêmement, principalement.* MĀXIMŪS, ā, ūm. (Vide MAGNUS.)

MĀXĪMĪTĀS, atis. f. LR. *Grandeur excessive.* *PHR.* Ni quædam cogas immāni maximitate. *Lr.*

MĀZAX. acis. *Africa populus.* *PHR.* Equaturusque sagittas Medorum tremulum quum toris missile Mazax. *L.*

MEABĪLĪS, ilē, PLI. *Doni le passage est facile, qui sinuū.*

MĒATŪS, ūs. m. *Passage, cours.* *PHR.* Solis cursus, Lunæque meatus. *Lr.* Cælique meatus Describit radio. *V.* Bifidoque meatu Divisus Rhenus. *Cl.* (Vide ITER.)

MECHĀNICŪS, ī. m. SUB. *Ingenieur, machiniste.* (Vide ARTIFEX.) MECHĀNICŪS, ā, ūm. PLI. *Mécanique.*

MĒCĒNĀS, atis. *Eques Romanus ab Etruria regibus oriundus, studiorum Patronus, cui Virg. Georgica, Horatius libros carminum inscripsit.* *PHR.* Mecænas Atavis editæ regibus O ! & præsidium & dulce decus meum. *H.* Mecænas Eques etrusco de sanguine regum Intra fortunam qui cupis esse tuam *Pr.* O ! famæ meritò pars maxima nostræ *V.* Mecænas mearum Grande decus columenque rerum. *H.* Purpuream teneris quoque mecænatibus aptam. *J.*

MĒDEĀ, Æ. Filia Ætææ regis Colchorum ex Hypsæâ vel Idyâ conjuge. *Argonauta* claro sub Jafone... contigerant rapidas limosi Phasidos undas. Dumque adeunt regem (Ætæam) Phryxæaque vellera poscunt. Concipit interea validos Ætias (Medea) ignes, Et luctata diu... Ratione furorem Vincere non potuit... Speciosaque nomina culpæ Imposuit Medæa fux. Ab ea Jafon Hospes & auxilium summissâ voce rogavit, Promissitque torum... Creditus accepit cantatas protinus herbas ; Ediditque usum... sopit... Draconem qui... Custos erat arboris aureæ... & auro Heros Æsonius (Jafon) potitur ; spoliisque superbus,

Muneris auctorem (Medeam) secum spolia altera portans, Victor Cecropios (Athenienses,) Terigit cum conjuge portus. *Ubi, ope magicâ Medea Æsonis renovata senectus In florem rediit.* (Vide ÆSON.) *Nupsit deinde Jafon Creüsæ, Sed Veneficis Medea artibus colchis arsit nova nupta venenis... Sanguine natorum perfunditur impius enfis (Medea.) Hinc Titianniacis. (i. à sole acceptis.) ablata draconibus intrat Palladias arces (Athenas.)... Excipit hanc Ægeus (Rex.) Nec satis hospitium est thalami quoque fœdere jungit. *O.**

EPITH. Cruentâ, sævâ, sceleratâ, dirâ, effrēnâ, bābirâ, fērōx, sāguinēâ, vēnēficâ, sāgī, mīgâ. SYN.

Æetis, Æetias, Phasis, Phasias, colchis. PHR. Ad quos revertar ? quascumque aperui tibi vias, clusi mihi... Nihil exul tuli nisi fratris artus ; hos quoque impendi tibi... tibi patria cessit, pater, pudor... Hac dote nupsi. Cui prodest scelus, is fecit. Tibi innocens sit ; quisquis est pro te nocens. *Med. ad Jas. S.* Sit Medea ferox invictaque. *H.* Nec impudica colchis intulit pedem. *H.* Colchida resperam puerorum sanguine culpant. *O.* Impia desertum fugiens Medæa parentem. *O.* Phasida puppē novâ venit Pegæus Jafon. *O.* Medea... Trepidante marito Absyrtum sparsura patri. *Sil.* Erret inops, expes, cæde cruenta suâ. *O.* Sed tenuit cæptas sæva noverca vias. *O.* Non Medea viri crimen majoribus ultra Criminibus. *Com.* Non faciunt ut vincat amor Medeides herbæ. *O.*

MĒDEŌR, eris, erī. [Remedium afferre.] *Donner des remèdes, panser, traiter, guerir.* SYN. Cūrō, medicor. PHR. Nec medeare mihi, sanesque hæc vulnera mando. *O.* Scire potestates herbarum usumque medendi. *V.* Ora fovēt illo, & senibus medicantur anhelis. *V.* Huc ades, & teneræ morbos expelle puellæ... Crede mihi propera, nec te jam Phœbe pigebit Formosæ medicas applicuisse manus. *Pr.* Tarda Philoctetæ sanabit crura Machaon. *Pr.* Quâ cuspide vulnus Senserat, hæc ipsâ cuspide sensit opem. *O.* Telorumque graves ictus sanare medendo. *Sil.* Qui modò nascentes properabam pellere morbos, admoveo tardam nunc quoque lentus opem. *O.* Lenire dolorem possis, & magnam morbi deponere partem. *H.* Non domus & fundus, non æris acervus & auri Ægroto Domino deduxit corpore febres. *H.* Non tamen ulla magis præsens fortuna laborum est, Quàm si quis ferro potuit rescindere summum Ulceris os ; alitur vitium vivitque regendo, Dum medicas adhibere manus ad vulnera pastor Abnegat, & meliora Deos sedet omnia poscens. *V.* Cum... artus depascitur arida febris, Profuit incensos æstus averere, & inter Ima ferire pedis salientem sanguine venam. *V.* Continuò culpam ferro compesce ; priusquàm Dira per incautum serpent contagia vulgus. *V.* Et modò tetra fovet, modò tristia vulnera siccant. Nunc animam admotis fugientem sustinet herbis. Nil profunt artes : erat immedicabile vulnus. *O.* Pharmaca uni admoves conservas duos... Uni medendo, vitam restituis duobus. *C-G.* Pugnatum est arte medendi : Exitum superabat opem. *O.* Corpora vix ferro quædam sanantur acuto : Auxilium multis succus & herba fuit. *O.* Quid faciat somnos, quid hiantia vulnera claudat, Quæ ferro cohibenda lues, quæ cederet herbis, Edocuit. *St.* Dictamo fuscum labris splendentibus annem Inficit, occultè medicans...

Fovit eâ vulnus limphâ ... Subitôque omnis de corpore fugit Quippe dolor; omnis stetit imo vulnere sanguis. *V.* Vos quoque Phœbeâ febres qui pellitis arce. *O.* Mortuus. (*Serpentum.*) Arte levabat: Sed non dardaniam medicari cupidus ictum Evaluit. *V.* Nunc purgat vulnere Limphâ, Nunc mulcet succis; Ligat inde, ac vulnere molli Circumdat tactu, & torpentes mitigat artus. *Sil.* Nequicquam spicula dextrâ Sollicitat, prensatque tenaci forcipe ferrum. *V.* Radixque medendi Utilis. *O.* Fomenta allevantia vulnus. *H.* Venienti occurrere morbo. *P.* (Vide **VULNUS**. *Vulneri mederi.*)

MEDERI. Per transi. *Remedier.* **SYN.** Mederi rei alicui. *Cic.* Amori, labori, timori. *O.* Inopix. *Cas.* reip. *Cic.* *PHR.* Aura veni, dixi, nostrosque medere dolori. *O.* Talis amor teneat, nec sit mihi cura mederi. *V.* Sera medicina struitur dolori. *S.* Aufer & ipse meum pariter medicando dolorem. *T.* Haud quaquam dictis violentia Turni Flectitur; exuperat magis, Aegre scitque medendo. *V.* Ille ego qui toties blandus matrumque patrumque Vulnere, qui vivos potui mulcere dolores, deficio, medicasque manus fomentaque quæro Vulneribus, sed summa meis. *O.* Nam quoniam variant animi, variabimus artes; Mille mali species, mille salutis erunt. *O.* Tanquam hæc sit nostri medicina fororis. *V.*

MEDIĀ, æ, f. [*Asiæ regio.*] *La Medie.* *PHR.* Media fert tristes succos, tardumque saporem Felicis mali. *V.*

MEDI, ōrūm. *Les Medes.* *PHR.* Sed neque medorum silvæ ditissima terra. *V.* Horribilique Medo Nestis catenas. *H.*

MEDICABILIS, ille. [*Cui medicina adhiberi potest.*] *Qu'on peut guerir.* *PHR.* Cura quoque interdum nullâ est medicabilis arte; Et si sit, longâ est extenuanda morâ. *O.* Hei mihi quod nullis amor est medicabilis herbis. *O.* Nullâ medicabilis arte Læsa pudicitia est. *O.* Non est in medico semper relevetur ut æger: Interdum doctâ plus valet arte malum Afferat ipse licet sacras Epidaurius herbas Sanabit nullâ vulnere cor dis opem. Tollere nodosam nescit medicina podagram; Nec formidatis auxiliatur aquis. *O.* Ille Machaonia vix ope sanus erit. *O.*

MEDICAMEN, inis, n. & **MEDICATŪS,** ūs. & **MEDICINA,** æ, & **MEDICAMENTUM,** i. *Remede, medicaments, medecine.* **EPIT.** Præsens, efficiax, salutarē, salutariferū, amārū, ingrātū, utilē, prōptū, dulcē, suavē, grātū. *PHR.* Tristi medicamine tactæ Defluxere comæ. *O.* Temporibus medicina valet: data tempore profunt, Et data non apto tempore, vina nocent. *O.* Quæ non medicamina nutrit Attulit, audaci supposuitque manu. *T.* Principiis obita; ferò medicina paratur, Cum mala per longas invaluere moras. *O.* Pæoniis revocatum herbis. Tantum artes hujus, tantum medicamina possunt. *J.* Fert aliis tristem succus amarus opem. *O.* Quæque feros repuli doctis medicatibus ignes. *O.* Cineri nunc medicina datur. *Cl.* Veteri post obruta morbo Corpora, Pæonias nequicquam admoveris herbas. *Cl.* Ubi turpis est medicina, sanari pudet. *S.* Utere tentatis operosæ viribus herbar. *O.* Succos atque auxiliantia morbis Gramina. *Sz.* Medicina publica curæ somnus. *O.*

MEDICAMENTARIŪS, ii. **PLI.** [*Qui medicamen-*

ta conficit.] *Apotiquaire.* **MEDICAMENTŌSŪS;** ā, ūm. *Cato.* [*Quod est medicamenti vice.*] *Medecinal.* **MEDICATIŌ,** ōnis, f. *COL.* *L'application d'un remede.*

MEDICATŪS, ā, ūm. **PLI.** [*Cui admixtum est medicamentum.*] *Mixtionné de quelque drogue.* *PHR.* Melle soporata, & medicatis frugibus offam Objicit. *V.* Santonicâ medicata dedit mihi pocula Virgo. *M.* Medicatus sapor, odor. *PLI.* Medicata veneno Tela. *Sil.* *Empoisonné* Lana medicata fuce. *H.* Teinte. Medicatus somnus. *O.* i. *Medicamine accersitur.*

MEDICINĀ, æ. [*Ars medendi.*] *La Medecine.* **EPIT.** Doctâ, potens, solers, sagax, Apollinæa, pæoniâ, machaoniâ, operosâ. *PHR.* Omnes humanos sanat medicina dolores; Solus amor morbi non amat artifice. *Pr.* Medicas mihi tradidit artes. *O.* Usunque medendi Maluit, & mutas agitare inglorius artes. *V.* Cautius ingentes morbos, & proxima cordi Ulcera Pæoniâ tractat Solertia curæ. *Cl.* Utque Machaonis Pocantius artibus heros Lenito medicam vulnere sensit opem. *O.* Inventum medicina meum est; opiferque per orbem Dicor, & herbarum subjecta potentia nobis. *O.* Scire potestates herbarum usumque medendi. *V.* Ille Machaoniâ vix ope sanus erit. *O.* Et medicas exercet inaniter artes. *O.* Ipse repertorem medicinæ talis & artis. *V.* Firma valent per se, nullumque Machaona quærent; Ad medicam dubius confugit æger opem. *O.* Medicæ Phœbe repertor opis. *O.* Eripit interdum modò dat medicina salutem. *O.* Scilicet & sacra est medicinâ, vetusque Deorum Inventum & sacri medici, quibus auctor Apollo: Qui revocare animas jam caligantibus Orci Faucibus impositas ad caræ munera vitæ, Ætheriôsq; haustus, & dulcia lumina possunt. *Frac.*

MEDICŌ, as, avi, arum, arē. *Et usitatus* *Medicor,* aris, arūs sum, arī. *Remedier, apporter du remede.* *PHR.* Medicando dolorem Abstulit. *T.* Senibus medicantur anhelis. *V.* Medicari cupidus ictum. *V.* (Vide **MEDEOR.**) **MEDICARĒ** Per transi. *Mêler, mixtionner de quelque drogue.* *PHR.* Semina vidi equidem multos medicare ferentes. *V.* Medicare capillos. *O.* *Mettre de l'essence.*

MEDICŪS, i, m. *Medecin.* **EPIT.** Fidus, fidelis, doctus, peritus, gravus, sagax, solers, sciens, sollicitus, cautus, salutarifer, celebris, industrius, illustris, insignis, ignavus, inscius, imperitus, infidus, tardus, negligens, durus, immittis acerbis. **SYN.** Medens, machaon, pæon, podalirius, &c. *PHR.* Quid tibi cum medicis? dimitte machaonas omnes. *M.* Publica morborum requies, commune medentum Auxilium, præsens numen, inempta salus. *Cl.* Quantum apud Danaos Podalirius arte medendi, &c. *O.* Non ultimus arte medendi. *O.* Adjuvor & nullâ fessa medentis ope. *O.* Nullus Apollinæa qui lever arte malum est. *O.* Nec nisi quâ medicus notus Apollo mihi est. *Saut.* *De se agrotante.* Et in ipsos sæva medentes. Erumpit clades. *O.* Fidis Offendar medicis. *H.* Animas nostras negotiantur medici. *PLI.* Ille retorto Pæonium in morem senior succinctus amictu, Multa manu medicâ Phœbique potentibus herbis Nequicquam trepidat. *V.* Animas dum subtrahis orco. *Frac.* Tale Machaonii dogma dedere senes, *Saut.* Vos quoque phœbæâ morbos qui pellitis arte. *O.* Me

miserum quod non medicorum iussa ministro. O.
MEDICUS, ā, ūm. *Medecinal.* SYN. Salūtifēr, opifēr, phœbēus, Apollinēus, māchāoniūs. SYN. Ars medica. T. Opē medicā iuvare. O. Medicas adhibere manus ad vulnera. U.
MEDIASTINUS, nī, m. [Servus & minister ita dictus quod in mediā domo ad imperia nutusque excubare soleat.] *Valet.* m. PHR. Tu Mediastinus tacitā prece rura petebas. H.
MEDIETAS, ātis, f. Cic. *Une moitié.*
MEDIMNUS, nī, m, & **MEDIMNUM**, nī, n. Cic. [Mensuræ genus senos modios capiens.] *Mesure de six boisseaux.*
MEDIOCRIS, crē. *Mediocre.* Non dii mediocribus esse Poētis... non permiscere columnæ. H. Illud quod medium est atque inter utrumque, probatur. H. Actor causarum mediocris. H. Non mediocris cura. H. Mediocritia vitia. H.
MEDIOCRITAS, ātis, f. *Mediocrité.* EPIT. Aurēa, felix, beatā, securā, tutā, æquā, pulchrā. PHR. Auream quisquis mediocritatem Diligit, tutus caret obsoleti sordibus testī, Caret invidendā sobrius aulā... Rectius vives Licini neque altum Semper urgendo; neque dum procellas Cautus horrescis, nimium premendo Littus iniquum. H. Altiūs egressus caelestia testā cremabis, Inferiūs terras, medio tutissimū ibis.... Inter utrumque vola. O. Vivitur exiguo melius: natura beatis Omnibus esse dedit, si quis cognoverit uti. Cl. Virtus est medium vitiorum utrinque reductum. H. Fata si liceat mihi Fingere arbitrio meo, temperem zephyro levi vela, ne pressā gravi spiritu antennæ tremant.... Quidquid excessit modum pender instabili loco. S. Quisquis medium defugit iter, Stabili nunquam tramite currit. S. Dum petit infirmis nimium sublimia pennis Icarus, Icarus nomine fecit aquas. O. Id arbitror in vitā utile, ne quid nimis. Ter. In se magna ruunt: lætis hunc Numina rebus Crescendi posuere modum. L. At tibi Dædaleos monitus Heliconie vates Qui sequeris, neque ventosis in nubibus alas Expandis, neque serpis humi, sed præpete lapsu Ceu medium confine teris. Pol.
MEDIOCRITER, adv. *Mediocrement.* PHR. Ne pavor & rerum mediocriter utilium spes. H. Mediocriter vestita. Ter. Mediocriter doctus. Cic.
MEDIOLANUM, nī, n. [Urbs cisalpina Gallia, à Gallis ædificata, *inquit* Liv.] *Milan.* PHR. Et Mediolani mira omnia, copia rerum, Innumeræ cultaque domus, facunda virorum Ingenia. Auf.
MEDIOXIMUS, ā, ūm. PLA. *Mitoyen, moyen.* (Vide medius)
MEDIOPONTUS, tī, m. [Prælii funis.] CATO. *Cable de pressir*
MEDITATE, adv. PLA. *Avec reflexion.*
MEDITATIO, ōnis, f. Cic. *Meditāmen, inīs, n. C.*
MEDITAMENTUM, tī, n. TAC. *Meditation, reflexion.* EPIT. Altā, solērs, prōfūdā, iniquērā. SYN. Meditatio mali. Cic. Meditatio dicendi. Quin. Versari in meditatione. Cic. Stulta est meditatio futuri mali. Cic. *MEDITATIO re-um celestium.* PHR. Ubi liber animus res caducas deferens, sibi que totus, & deo totus vacet. Sant. Submotumque oculis animo percurrere cælum. Sann. Tu sacra fluenta Plena Deo securus adis, tu lumine vivo Paceris antē diem patrii novus hospes Olympi. Sant. Terrenæ molis...

Libera mens sedes rutilas inviset Olympi, Unde illi genus... Numenque oculis mirantibus ipsum Hau-riet, obtutuque hærebis fixa beato. Com. Alto mentis otio Contemplant quibus refluere impotens Ætas præcipitet rotis. Rap. In æthereos animo conscende recessus. Cl. Qualis... Audax hiulci fulminis faretles Vere novo teneras aquilonibus experitur alas, Terrasque nescit; immemorque nidi Magna patris relegit vestigia fulminumque latē Circumtonantes visit officinas Evincitque notos, &... Cælo tenfos navigat per imbres. Talis inassueto circumvagus ingeni volatu Doctus paternæ strenuusque pennæ, Celsa super procerum palatia, despiciſque turres; Summasque cæli pervagaris arces. Saib. Dum mente volutat.... Summi decreta tonantis. Sant.
MEDITERRANEUS, ā, ūm. [Quod est à mari remotum & quasi in mediā terrā.] *Qui est au milieu de la terre, éloigné de la mer.* Mediterraneæ regiones. Caf.
MEDITOR, ātis, ātūs sūm, ātī. *Mediter, reflexir, penser.* SYN. Cōgitō, rēpūtō, pēpēndō, spēcūlōr. PHR. Inachia Juno pestem meditata Juvenca. V. Arma Deus Cæsar dices meditatur ad Indos. Pr. Nec jam furtivum Dido meditatur amorem. V. Verris obliquum meditantis ictum. H. Nec Lupus insidias pecori, nec retia Cervis Ulla dolum meditantur. V. Accedam; an potius mediter finire dolores: H. Ut varios usus meditando extunderet artes. V. Meditantem prælia Taurum. V. Raptus meritur corde futuros. Cl. Secum ipse grande nescio quid parat, suisque fati simile. S. Sit frons læta licet, tamen hæc est multa putanti Multa volutanti similis. Murmura cum secum, & rabiosa silentia rodunt. Atque exporrecto trutinantur verba labello Ægroti veteris meditates somnia. P. Capere ante dolis & cingere flammā Reginam meditor V. Meditari ad aliquid, de aliquo. Cic. Meditari fugam, exilium. Cic. Volutare secum alicuius verba. O.
MEDITARI [pro exercere se.] *S'exercer, s'étudier.* PHR. I nunc & versus tecum meditare canoros. H. Sylvestrem tenui Musam meditabor avenā. V. Omnia quæ Phœbo quondam meditante beatus Audiit Eurotas. V. Meditari ad ludos. Pla. Meditata verba. O.
MEDIUM, īī, n. & **MEDITULLIUM**, īī, n. Cic. *Le milieu.* SYN. è medio excedere. TER. i. Mori. è medio tollere. Cic. i. Occidere, in medio relinquere. U-P. In medio ponere. Cic. Proferre in medium. Cic. Consulite in medium. (i. in commune.) Et rebus succurrere fessis. V. Nec signare quidem aut partiri limite campum Fas erat: in medium quærebant. V. i. in commune. Jam medium tenere rates. V.
MEDIUS, ā, ūm. *Qui est au milieu.* PHR. Jamque dies medius rerum contraxerat umbras. O. Per medias rapit ira cædes. H. Ad medias sementem extende pruinās. V. Ante aras media inter numina divūm. V. In mediā nimborum nocte. V. In medios dormite dies. H. Frigoribus mediis. V. Mediā nimborum in nocte. V. Medium sermonem abrumperē. V. Mediāque in voce resistit. V. Aurēa composuit spondā, mediamque locavit. V. Brachia tendens. (Quercus.) Huc illuc media ipsa ingentem sustinet umbram. V. Confedit scopulo medius. V. Media incedens nave. V. medium responsum. Liv. i. *ambiguum.*
MEDIUS, īī, m. *Mediateur.* SYN. Sēquēstēr. PHR. Sed

idem Pacis eras mediufque belli. *H.* Ne quā scire dolos, mediufve occurrere possit. *V.* Cæsaris hæc animum poterant audita movere, Maxime; movissent si tamen ante tuum. *O.*

MEDIUS fidius. *Cic.* [Jurisjurandi formula significans græcè per jovis filium i. Herculem] *Par Hercule.*

MEDULLA, æ. f. [Ita dicta quod in ossibus media sit.] *La moëlle.* *Epit.* Intimā, imā, occultā, internā, mollis, tenerā, pinguis. *Phr.* Cæcā liquefactæ tabe medullæ. *O.* Mollibus ardet ignis in medullis. *C.* Amor foveat igne medullas. *O.* Avidis ubi subdita flamma Medullis. *V.* Notusque medullas intravit calor. *V.* Labitur totas furor in medullas. *S.* Quid delubra juvant; est (*i. edit.*) mollis flamma medullas. *V.* Vel Anseris medullula. *C.* **MEDULLA** *Per trans.* ut. In mediis litium medullis. *Qu. i. in mediis litibus.* Medulla arboris. *Plin.* *Le cœur, le milieu.* Harere in medullis alicujus. *Cic. i. Amari.*

MEDULLITUS, adv. *Pla.* [Ex intimo affectu.] *Du fonds du cœur.* **MEDULLOSUS**, ā, ūm. *Cel. moelleux.*

MEDUSA, æ. f. *Filia Phorcæ una Gorgonum*: Clarissima formā, Multorumque fuit spes invidiosa procorum Illa, nec in torā conspectior ulla capillis Pars fuit.... Hanc pelagi rector templo vitiasse Minervæ Dicitur, averfa est, & castos agide vultus Nata Jovis texit: néve hoc impunè fuisset, Gorgoneum crimem turpes mutavit in hydros. Nunc quoque ut attonitos formidine terreat hostes Pectore in adverso quos fecit, sustinet angues. *O.* Narrat Abantiades (*Perseus*). Se .... Gorgoneas tetigisse domos, passimque per agros Pérque vias vidisse hominum simulacra ferarumque In silicem ex ipsis visā conversa Medusā. Se tamen horrendæ clypei, quem læva gerebat, Ære repercusso formam aspexisse Medusæ: Dumque gravis somnus colubros ipsamque tenebat, Eripuisse caput collo, pennisque fugacem Pegason, & fratrem. (*Chrysaora*) matris de sanguine natos. *O.*

Epit. Sævā, torvā, horrēndā, horribilis, terrificā, anguicomā, anguiferā, viperēā, Gorgonēā, invisā, saxificā. *Syn.* Phorcys, Gorgon. Phorcynis. *Phr.* Credam prius ora Medusæ Gorgonis anguicomis cincta fuisse comis. *O.* Quærens cur una sororum Gesserit æternis immixtos crinibus Angues. *O.* Villosa Colubris Terna Medusæ vincirem guttura monstris. *O.* Squallebant latè Phorcynidis arva Medusæ. *Pr.* Gorgoneisque frequens affibilat Hydrys. *Pr.* Si fuerit torvā violentior ipsa Medusā Fiet amatori lenis. *O.* Medusæus Equus. *O. i. Pegasus.*

MEGÆRĀ, æ. f. *Una è tribus furiis.* *Phr.* Dicuntur geminæ pestes cognomine diræ Quas & tartaream nox inrempsta. Megæram Uno eodemque tulit partu. *V.* Improbā mox surgit tristi de sede Megæra. *Cl.* (*Epith.* & *Phr.* (*Vide FURĀ.*))

MEGALĒSĪĀ, ōrūm, n. [Dies & ludi magnæ matri deorum dicati] *Feux & feste à l'honneur de Cybelle.* *Phr.* Atque à plebæis longè Megalesia tristes, &c. *J.* (*Vide FESTUM.*)

MEIŌ, is, mīnxi, mīctūm, ērē. *N.* [Urinam emitte.] *Pisser.* *Phr.* Cujus ad effigiem non tantum mieri fas est *J.* Atque in me veniat mīctum. *H.*

MEL, **MELIS**, n. *Miel.* *Epit.* Dulcē, suāvē, grātūm, flāvūm, flāvēns, aurēūm, frāgrāns, ōdōrūm, rēdōlens, rōscidūm, liquidūm, liquēns, pūrūm, tēnāx, spūmēūm,

spūmāns, nēctārēūm, æriūm, hūblēūm, hūmētūm, cēcrōpiūm, Mōspōpiūm, ārticūm, sicūlūm, prēsūm, cōstrūctūm. *Phr.* Quis mel Aristæo, quis Bāccho vina &c. *O.* Redolentque Thymo fragrantia mella. *V.* Spumantia cogere pressis Mella favis. *V.* Aërii mellis cælestia dona Exequat. *V.* Adjice de flavis Attica mella favis. *O.* Et duræ Quercus sudabunt roscida mella. *V.* Mella jubes Hyblæa tibi, vel Hymettia nasci. *M.* Aut pressa puris mella condit amphoris. *H.* Flavaque de viridi stillabant Illice mella. *T.* Truncis lapsa cavis... Mella. *O.* Atticarum prima mella cerarum. *M.* Melle, quod in ceris attica ponit Apis. *O.* Pomaque & in ceris aurea mella suis. *O.* Cecropio saturata Cidonia melle. *M.* Frigore mella Cogit hyems; eademque calor liquefacta remittit. *V.* Mella fluant illi, ferat & Rubus asper Amomum. *V.*

MEL [per trans.] *Douceur.* *Phr.* Manare Poëtica mella. *H.* Suaviloquenti carmine... Quasi dulce contingere melle. *Lr.* In melle sunt linguæ sitæ, corda in felle. *Pla.* Meum mel, meum melliculum. *Pla.* *Vox blandientis.*

MELAMPŪS, pī. *Mythæonis, & Dorippes filius, arte medendi clarus.* *Phr.* Cessere Magistri Phillyrides Chiron, Amythaoniusque Melampus. *V.* Amythaone Cretus Jam Senior, sed mente virens, Phæboque Melampus. *St.* **MELAMPŪS** *apud Ovid.* *Canis nomen.*

MELANCHŌLIĀ, æ. f. *Cic.* [Latine atra bilis.] *Melancolie.* **MELANCHOLICUS**, ā, ūm. *Plin.* [Qui atrā bile abundat.] *Melancolique.*

MELANION. *Dictus est Hippomenes eo quod Pomis certamen confecerit.* *Phr.* Melanion nullos fugiendo, Tulle, labores Sæviam duræ contulit Jafidos. *Pr.* (*Vide HIPPOMENES.*)

MELAS, æ. m. Multorum fluviorum nomen. *Phr.* Mygdoniusque Melas. *O.* Sacratumque Melam, passua læta Boum. *O.* *Loquens de Sicilia.* Palladiusque Melas Hecateia gurgite nutrit Flumina. *St. i. Minerva sacra, in Bæotiā.*

MELĒĀGER, agrī. *Melēagrūs, grī.* & **MELĒĀGRŌS**. *Oenei regis Ætholia filius ex Althæā Cneā...* ferunt plenis successibus anni Primitias frugum Celeri, sua vina Lyæo Libasse... Solas sine thure relictas Latoidos aras... Tangit & ira Deos... Latona... Ultorem spera per agros Misit Aprum... Omnia vastantem... Meleagrus & unā Lecta manus juvenum caluere cupidine laudis. Venit Atalante virgo pulcherrima... Hanc pariter vidit pariter Calidonius Heros (*Meleager*) Optavit. *Postquam Aprum occidit Meleager.* Protinus exuvias rigidis horrentia Seris Terga dat (*Atalante*) & magnis insignia dentibus ora: Illi lætitiæ est cum munere muneris author. Invidere alii; toroque erat agmine murmur Thestiadæ (*Frates Althææ Meleagri matris.*) *Munus ab Atalantā vi rapere, eos interfecit Meleager.* Cum videt extinctos fratres Althæa... Melior Germana parente Incipit esse... impietate pia est... & fratrum mortem... Nati morte piat... Stipes erat quem cum partus enixa jaceret Thestias, (*Althæa*) in flammam triplices posuere sorores... Tempora dixerunt eadem lignoque tibi que O! modo nate damus... ille diu fuerat penetrabilibus abditus imis: Protulit hunc genitrix... Inimicosque admovet ignes... Inscius atque absens flammā Meleagrus ab illā Uritur... Et maguos

- magnos superat virtute dolores; Quod tamen ignavo cadat & sine sanguine letho, Mæret. O. PHR. & ferro dignus Meleagri Fumat Aper. 7.
- MĒLĒAGRIDĒS.** *Meleagri sorores, quæ mortuo fratre. Immemores decoris liventia pectora tundunt... Affusæque jacent tumulo....* Quas, (postquam Cneæ tandem Latonia clade Est satiata domus) natis in corpora pennis Allevat, & longas per brachia porrigit alas, Corneaque ora facit; versasque per aëra mittit. O [Galliarum Africa.] *Poules de Guinée.*
- MĒLIBŒA,** æ. f. *Urbs Magnesia in Thessaliâ ubi eximia tingebatur purpura.* PHR. Chlamidem quam plurima circum Purpura, Mæandro duplici, Melibœa cucurrit. V. Herculeis fortis Melibœa pharetris. L.
- MĒLICERTA,** æ. m. *Filius Athamantis & Ino in Deum marinum, Palemona dictum, mutatus. Vid. Ino.* PHR. Teque ferens parvum nudis, Melicerta, laceratis. O. Votaque servati solvent in litore nautæ Glauco & Panopeæ & Inoo Melicerte. V.
- MĒLILOTOS,** & **MĒLILOTUS.** ti. f. [Herba.] *Melilot.* PHR. Et semper flore decoram Luteolo Melilotum. Rap.
- MĒLIMELUM.** i. n. [Pomum quod mellis saporem habet.] *Pomme douce.* PHR. Infanti melimela dato, fatuasque mariscas. M. Dulcibus aut certant quæ melimela favis. M.
- MĒLINUM,** nī. n. VIT. [Coloris lutei species.] *Especie d'ocre.* **MĒLINUM.** PLI. [Oleum ex flore Malorum.] *Huile de fleur de coin.*
- MĒLIOR,** ōis. & **MĒLIUSCŪLUS,** ā, ūm. dim. **CELS.** *Meilleur.* SYN. PŒTIOR, PRÆSTANTIOR. PHR. i, decus, i, nostrum; melioribus utere fatis. V. Oblitos famæ melioris amantes. V. Pedibus melior. V. (Vide BONUS.)
- MĒLIORĒSCŌ,** is, ērē. COL. *Devenir meilleur.*
- MĒLIPHYLLON.** & **MĒLIPHYLLUM,** i. n. [Herba.] *Melisse.* f. PHR. Trita Meliphylla & Cerynthæ ignobile gramen. V.
- MĒLIS,** is. f. VAR. [Animal mellis avidissimum & alvearibus infestum.] *Taïsson, Blaireau.* m.
- MĒLISSŪS,** sī. *Rex Cretensis cujus filia Amalthea & Melissa Jovem puerum caprino lacte ac melle aluerunt.*
- MĒLYTĒ,** ēs. & **MĒLYTĀ,** æ. [Insula inter Italiam & Epyrum.] *Malthe.* PHR. Fertilis est Melite sterili vicina Cocythæ Insula, quam Libyci verberat unda fresti. O.
- MĒLYTURGŪS,** gī. m. VAR. [Qui mel ab alvearibus premit.] *Qui tire le miel des ruches.*
- MĒLYUS,** adv. & **MĒLYUSCŪLE,** adv. dim. *Mieux.* PHR. Orabunt causas melius. V. Nil Turdo melius. H. Speravit melius O. Sed melius nescisse fuit. O. Meliusculè tibi esset. Cic. Melius Crisippo & Cantore dicit. H.
- MĒLLĀ,** æ. *Fluvius Gallia.* PHR. Et curva legunt prope flumina Mellæ. V.
- MĒLLARIUM,** ī. n. VAR. [Locus alvearibus plenus.] *Le lieu, ou l'on élève des ruches à Miel.*
- MĒLLATIO,** ōis. f. COL. [Cum mel eximitur.] *La récolte du miel.*
- MĒLLĒUS,** ā, ūm. [Quod ex melle est.] *De miel.* PHR. Melleus sapor, color. PLI.
- MĒLLITUS,** ā, ūm. [Quod melle conditum est.] *Emmiellé.* **MĒLLITUS** [pro suavi.] *Doux, agreable.* PHR. Mellitos oculos tuos Juvenci. C. Nam mellitus erat; suamque norat, Ipsam tam bene, quam puella matrem. C.
- MĒLLYFER,** ā, ūm. O. *Qui producit le miel.* **MĒLLYFICATIO,** ōis. f. VAR. & **MĒLLYFICIUM,** ī. n. COL. *Le travail des Abeilles.* **MĒLLYFICŌ,** ās, āvī, ātum, ārē. PLI. *Faire du miel.* PHR. Hos ego versuculos feci, tulit alter honores: Sic vos non vobis mellificatis Apes. V. Nec Calabræ mella ferunt Apes. H. Ceraque nectareas ducat sexangula cellas. Pol. Plenoque saporibus alveo Candida multiforæ solidat fundamina ceræ. Pol. Alveos accipite, & ceris opus infundite. Ph. Dulcior illo Melle quod in ceris Attica ponit Apis. O.
- MĒLLYFICŪS,** ā, ūm. COL. *Qui fait du miel.* PHR. Pars intra tecta domorum Narcissi lacrymam, & lentum de cortice gluten Prima favis ponunt fundamina, deinde tenaces Suspendunt ceras.... Aliæ purissima mella Stripant, & dulci distendunt nectare cellas.. Fervet opus redolentque Thymo fragrantia mella. V. Aulasque & cerea regna refigunt. V. Ulroque animam sub falce dedere, (Apes.) Tantus amor florum, & generandi gloria mellis. V. Flores Apis ingerit alveo, Compleat ut dulci sedula melle favos. O. Hinc arte recentes Excudent ceras. & mellæ tenacia fingunt. V. Nonne videns quos cera tegit sexangula fœtus Melliferarum Apium, O.
- MĒLLIGĒNŪS,** ā, ūm. PLI. [Ejusdem generis cum melle] *Qui est de la nature, qui a le goût du miel.*
- MĒLŌS.** n. indec. [Cantus suavis.] *Melodie.* PHR. Cantare credas Pegaseum melos. P. Longum caliope melos, &c. H. (Vide CANTUS, MUSICA.)
- MĒLPOMĒNE,** ēs. f. *Una Musarum.* PHR. Præcipe lugubres Cantus Melpomene, cui liquidam pater Vocem cum cytharâ dedit. H. (Vide MUSA.)
- MĒMBRANĀ,** æ. f. & **MĒMBRANŪLĀ,** æ. f. dim. **CIC.** [Pellis quæ membra tegit, Membrane, peau.] Dicitur de ligno. per trans. *Pellicule entre l'écorce & le bois.* [Metaph. pro superficie] Tenuis summi membrana coloris. LR. [Superficie, superficie.] EPITH. Tenuis, levis, detracta. PHR. Membrana chelydri Squamea. O. Membranas mittunt Vituli de corpore summo. LR.
- MĒMBRANĀ per trans.** [Pro charta è pellibus animantium concinnata.] *Parchemin, velin.* PHR. Sic raro scribis, ut toto non quater anno Membranam poscas. H. Membranis intus positus delere licebit, Quod non edideris. H. Luteaque involvat niveum membrana libellum. T. Hos eme quos arctat brevibus membrana tabellis. M.
- MĒMBRANACEŪS,** ā, ūm. PLI. *Semblable à une membrane, à une peau.*
- MĒMBRATIM.** adv. *Par membres, par pieces.* PHR. Et membratim vitalem deperdere sensum. LR. Membratim & incisè dicere. Cic.
- MĒMBRATURĀ,** æ. f. VIT. *Disposition, forme des membres.*
- MĒMBRŌSŪS,** ā, ūm. *Membru, dont les membres sont vigoureux.* PHR. Et magnos membrorum artus, magna ossa, lacertosque Exuit. V. Hic membris & mole valens. V. Ostenditque humeros latos. V.
- MĒMBRUM,** i. n. [Dicitur de singulis corporis partibus.] *Membre.* **MĒMBRĀ,** ōrūm. [Pro corpore.] *Le corps, les parties, les membres du corps.* EPITH. Valida, robusta, fortia, torosa, fessa, faucia, squalida, exanguia, debilia, fracta, truncata, avulsâ, cæsa, ægra, inertia. Lactea, decora, tenera, juven-

nillā, cāndidā, vīvidā. Prōcērā; Im̄mānā, lāssā, rigēntiā, mūl̄scēriā. SYN. T. Membrorum flexus. *Quin.* Gravitas. *Lr.* Membris iners. Membris puer muliebribus. *Lr.* Membra cubili erigere. *Sil.* Pavor membra excutit. *S. PHR.* Et crines flavos & membra decora juventutis. *V.* Curva trementi Membra tulit gressu. *O.* Languida membra cadunt. *O.* Membra levat baculo. *O.* Membra solo posuere. *O.* Mollia membra movet. *Lr.* Langore soluta membra. *O.* Languidaque effuso requierunt membra sopore. *V.* Salsusque per artus Sudor iit. *V.* Et magnos membrorum artus. *V.* Hic membris & mole valens, sed tarda trementi Genua labant; Vastos quatit æger anhelitus artus. *V.* Terrenique hebetat artus moribundaque membra. *V.* Sic oculos, sic ille manus, sic ora ferebat. *V.* Vitā fugiente rigentia membra. *L.* Ossā liquefactis fumarunt fervida membris. *Sil.* Udo Turpia membra fimo. *V.* Ante vel à membris dividat ipse meis. *O.* Placidam membris dat cura quietem. *V.* Cavæ supplem corpore rugæ, Membraque luxuriant. *O.* Atque habilis venit membris vigor. *V.* Venis malè jūcta tremētibz ossa Extant consumptis visu deformia membris. *Sil.* Accommoda bellis membra. *St.* Membra diurnis Fessa ministeriis. *O.* Sævus complectitur hostem Hostis, & implicitis gaudent subsidere membris. *L.*

MĒMBRŪM. Crc. [Pro parte orationis.] *Membre, partie.* **MĒMBRŪM** domūs *Vit.* [Membrum dormitorium.] *PLI.* *Appartement, chambre.*

MĒMINI, īstī, nīt, nīssē. *Se souvenir, Se ressouvenir* SYN. Rēcōrdōr, rēminiscōr, sūm mēmōr. Pēctōrē, mēntē tēnēō. *PHR.* Cantabam, meminī, meminerunt omnia amantes. *O.* Si rite audita recordor. *V.* Numeros meminī, si verba tenerem. *V.* Et vocem Anchisæ magni vultumque recordor. *V.* Habitatque sub alto pectore. *V.* Aures retinent commissa. *H.* Fac tui memori tibi condita corde Hæc vigeant mandata, nec ulla obliteret ætas. *C.* Quamvis obster mihi tarda vetustas; Multaque me fugiant primis spectata sub annis, Plura tamen meminī, nec quæ magis hæreat ulla Pectore res nostro est, quàm, &c. *O.* Mentibus hæret penè recens. *H.* Necdum etiam causæ irarum, sævique dolores Exciderant animo, manet altā mente repostum Judicium Paridis. *V.* Et quorum Graii meminere Poëtæ. *V.* Cum Juno æternum servans sub pectore vulnus. *V.* Narrare memento. *V.* Signa tibi dicam: tu condita mente teneto. *V.* Esse quoque in fatis reminiscitur. *V.* Parcius ista viris tamen obijcienda memento. *V.* Nec feræ meminit decedere nocti. *V.* Et mentem patriæ subiit pietatis imago. *V.* Hæc mandata prius constanti mente retenantem. *C.* Signatum hoc memori pectore nomen habe. *O.*

MEMINISSE malorum. *PHR.* Forſan & hæc olim meminisse juvabit. *V.* Quid me meminisse malorum Cogis. & obductos annis rescindere luctus. *O.* Quin nunc quoque frigidus artus, Dum loquor, horror habet, passque est meminisse doloris. *O.* Mens refugit luctu, atque animus meminisse perhorrens Deficit, & victi torpent ad carmina sensus. *Vida.* Ecce animo subiit miseranda Sionis imago. *Com.* Quamquam animus meminisse horret luctuque refugit. *V.* Neque enim ignari sumus ante malorum. *V.* (Vide **ADVERSA. MALUM.** *malorum meminisse.*

MEMINISSE amicorum. *PHR.* Te loquor absentem te vox mea nominat unam, Nulla venit sine te nox mihi, nulla dies. *O.* Ante meos oculos præsto est tua semper imago; Et videor vultus mente videre tuos. *O.* Quidquid ero... Cineres interque favillas Tunc quoque non potero non memor esse tui. *O.* Longa dies citior brumali tempore, noxque Tardior hibernâ solstitialis erit... Quam tibi nostrarum veniant oblivia rerum. *O.* Ut quamquam longè toto sumus orbe remoti, Scire tamen possis nos meminisse tui. Nominis ante mei venient oblivia nobis Pectore quàm pietas sit tua pulsa meo; Et prius hanc animam vacuas reddemus in auras Quàm fiat meriti gratia vana tui. *O.* Da mihi, si quid ea est, hebetantem pectora Lethen, Oblitus potero non tamen esse tui. *O.* Excidimusne tibi. *Cl.* Ante leves ergo pascentur in æthere Cervi... Quàm nostro illius labatur pectore vultus. *V.* Rupe sedens aliquâ specto tua littora tristis, Et quò non possum corpore, mente feror. *O.* Subiit deserta Creusa &c. *V.* Multa viri virtus animo multusque recurat Gentis honos; hærent infixi pectore vultus. *V.* Ad nos animo recurre. Ante oculos errat domus, & forma locorum. *O.* Æneas oculis semper vigilantis inhæret. Æneamque animo noxque diesque referr. *O.* Te vigilans oculis, animo te nocte videbam. *O.* Toto licet abstrahar orbe Non animo divisus agam; prius ipsa recedet Corpore vita meo, quàm vester pectore vultus. *Pau. ad Aus.* Tu semper amoris Sis memor & cari comitis ne abscedat imago. *V-F.* Et penitus noti tibi variis amorem Corde exire veta. *St.* Et dulces moriens reminiscitur Argos. *V.* Illa meo numquam facies de pectore abibit; Illam vos etiam mecum discetis amare Intonsi montes... Te pectore suspirabo... Prius dediscet amare gramina ovis... Quàm tua de nostris vellatur cura medullis. *Vida.* Tum tibi si qua mei venier non immémor hora. *Pr.* Nec me meminisse pigebit Elisæ Dum memor ipse mei, dum spiritus hos reget artus. *V.*

MĒMNŌN, ōnīs. *Tithonis & Aurora filius qui cum Priami auxilio venisset; Achillemque ad singulare certamen provocasset, ab eo interfectus est.* Phrygiis quem lutea campis vidit Achillea pereuntem cuspide mater (aurora...) Jovemque oravit... Ut daret huic aliquem, solatia mortis, honorem. Jupiter annuebat, cum Memnonis arduus alto Corruit igne rogos; nigrique volumina fumi Infecere diem... Atra favilla volat; glomerataque, corpus in unum Denatur, faciemque capit, sumitque colorem, Atque animum ex igni: levitas sua præbuit alas. Et primò similis volucris, mox vera volucris Insonuit pennis: pariter sonuere sorores Innumeræ, quibus est eadem natalis origo. Terque rogam lustrant, & consonus exit in auras Ter plangor: quarto seducunt castra volatu. Tunc duo diversâ populi de parte feroces Bella gerunt, rostrisque & aduncis unguibus iras Exercent: alasque adversaque pectora lassant: Inferiaque cadunt cineri cognata sepulto Corpora: seque viro forti meminere creatas. Præpetibus subitis nomen facit autor: ab illo Memnonides dictæ. cum Sol duodena peregit Signa, parentali moritura morte rebellant. Luctibus est Aurora suis intenta, plangit Nunc quoque dat lacrymas, & toto rorat in orbe. *O.* *PHR.* Nunc quibus aurora venisset.

ilius armis. *V.* Nigra coloratus produceret agmina Memnon. *L.* Easque acies & pigri Memnonis arma. *V.* Memnonio Cygnos esse colore putem. *O. i. Nigro.* MEMNONIDES, ūm. *Aves de quibus supra.*

MEMOR, ōris. *Qui se souvient, qui a de la memoire.* memor beneficii. *Cic. Reconnoissant.* Memor nota. *H. Marque pour se souvenir.* *PHR.* Et bene apud memores veteris stat gratia facti. *O.* Veterum non immemor ille parentum. *V.* Quippe sui memores alios fecere merendo. *V.* Venturæque hyemis memores. *V.* Sux non immemor artis. *V.* sævæ memorem Junonis ob iram. *V.* Dum memor ipse mei. *V.* Vive memor quàm sis ævi brevis. *H.* Furens Impresit memorem deute labris notam. *H.* Memori vocem condidit aure. *O.* MEMOR beneficiorum. (*Vide Beneficium, Beneficiorum memor.*)

MEMORABILIS, ille. [*Dignum memoriâ.*] Memorabile. *SYN.* Mëmörändis, laudabilis. *PHR.* Memorabile munus *T.* Et si nullum memorabile nomen Fœmineâ in penâ est. *V.* ô! mihi post magnos nunquam memorande fœdalis *O.* dubiis evincite rebus Quæ memorare juvet. *V. F.* ô! longum memoranda dies. *St.* Hoc memorandum contigit urbi. *L.*

MEMORATOR, ōris. m. trix, icis, f. *Qui fait mention.* *PHR.* Tui casus memorator Homerus. *Pr.*

MEMORIA, & MEMORIOLA, æ. dim. f. *Cic. La memoire, le souvenir.* *SYN.* Rêcördatiō, mëmör änimûs, mēns. *PHR.* Omnia fert ætas, animum quoque: sæpe ego longos Cantando puerum memini me condere soles. Nunc oblita mihi tor carmina. *V.* Æternumque tenet per sæcula nomen. *V.* Nec vestra feretur Fama levis, tantique abolefcer gratia facti. *V.* Subeat tibi memoria nostri. *Sen.* Mens senio fluxa. *Tac.*

IN MEMORIAM revocare. *PHR.* Levis exoletam memoriam revocat nota. *S.* Obducta longo temporum tractu moves. *S.* Oblitis admonitura mei. *O.* Memori quos mente requiris. *O.* Succurunt sponte quæ legi; sed dolore superantur. *Sis* memor & te animo repentem exemplâ tuorum & pater... Exciter & *V.* (*Vide MEMINI.*)

MEMORIALIS, alē. [*Quod ad memoriam pertinet.*] *Qui concerne la memoire.* Memoriales libri. *Suz. Les Registres.*

MEMORITER, adv. *Par cœur.* Memoriter narrare, exponere, respondere. *Cic.*

MEMORŌ, as, avi, atum, are. *Raconter.* *PHR.* Musa mihi causas memora. *V.* Memorare bella. *Pr.* Et meministi enim divæ, & memorare potestis. *V.* Quidve ferat, memoret. *V.* Define de Druso læta referre tuo. *O.* (*Vide NARRO.*)

MEMPHIS, is, f. *Ægypti urbs.* *PHR.* Barbara pyramidum fileat miracula Memphis. *M.* Memphis vana factis. *L.* Barbara Memphitem plangere docta bovem. *T.* Dat chartis habiles calamos Memphitica tellus. *M.* Neu fuge Niligenæ Memphitica sacra Juvençæ. *O.*

MEN. [*Pro mēnē.*] *TER.* *Qui? moy?*

MENANDER, dtr. & MENANDRŌS, Poëta Atheniensis Comediarum scriptor. *PHR.* Fabula jucundi nulla est sine amore Menandri. *O.* Librorumque tuos, docte Menandre, sales. *Pr.* Dum fallax servus, durus pater, improba lena Vixerit, & meretrix blanda, Menandros erit. *O.*

MENDĀ, æ. f. & MENDŪM, ī. n. *Cic.* [*Errōr, errātum.*] *Faute, défaut.* *PHR.* De corpore mendas Eximere. *O.* Nocte latent mendæ. *O.* In toto nūquam corpore menda fuit. *O.*

MENDACIUM, īi. *Mensonge, fausseté.* *EPIT.* Tūrpē, pūdendūm, fallāx, dōlōsūm, sūbdolūm, fictūm, vānūm, callidūm, blandūm, fūcilē, ānilē, mūliēbrē. *SYN.* Cōmmentūm, fallāciā, fallēnciā vērbi, fictā vōcēs, falsā pērjūrā linguā. *PHR.* Nec vos decipiant blandæ mendacia linguæ. *O.* Prodigiosa sequor veterum mendacia vatūm. *O.* Mistaque cum veris passim commenta vagantur Millia rumorū. *O.* Si mendacium subtiliter limasset à radicibus. *Ph.* Mendaciunculis aspergere. *Cic.* Improbi hominis est mendacio fallere. *Cic.* Mendacia componere, dicere. *Cic.* Face-re. *Quin.*

MENDAX, acis. *Menteur.* *SYN.* Vānūs, fallāx, sūmūlātōr. *SYN.* Mendax os. *O.* Vir mendax. *V.* Splendidē mendax. *H.* Mendax speculum. *O.* Forma. *O.* Somnus. *T.* Fundus mendax. *H. i.* *qui spēm fallit.* *PHR.* Nec si miserum fortuna Sinonem, Finxit, vanum etiam, mendacemque improba finget. *V.* Sæpe fui mendax pro te mihi, sæpe putavi Alba procellosos vela referte Notos. *O.* Quid cum mendaci damno mæstissima plorat. *O.* Invenior Parthis mendaciōr. *H.* Ne vana putes hæc fingere somnum. *V.* Mendax si cætera Proteus, Non tamen hoc vanas effudit carmine voces. *Sant.* Non augur vanus. *Rap.*

MENDICABŪLUM, ī, n. *PLA.* [*Mendiculorum sedes.*] *Le poste d'un gueux.*

MENDICĒ, adv. *En mendiant.* MENDICYTAS, aris, f. *Cic. & MENDICATIŌ, ōnis, f. SEN. Mendicité, pauvreté.* (*Vide PAUPERTAS.*)

MENDICŌ, as, avi, atum, are. *Mendier, gueuser.* *PHR.* Vilia qui quondam miseris alimenta negarat, Nunc mendicato pascitur ille cibo. *O.* Arcanam Judæa tremens mendicat in aurem. *J.* Alienaque limina lustrēs, Exiguūque petas ore tremante cibum. *O.*

MENDICŪS, MENDICŪLŪS, ī. m. dim. *Mendiant, gueux.* *EPIT.* Nūdūs, hīcēr, pāllēns, pāllidūs, trēmēns, tristis, infœlīx. *SYN.* Paupēr, inōps, egēnūs. *PHR.* Nec mendica ferat barbari prandia nudī, *M.* Per urbes erret ignotas, exul, egens, pavens, invifus, incerti laris. *S.* Ora fame tremuloque gelu pal-lentia præfert, turbaque gratuitas poscit egena dapes. *Sant.* (*Vide PAUPER.*)

MENDŌSĒ, adv. *Mal. Fausement.* Mendose reddere causas. *Lr.* Mendose colligis inquit. *P.*

MENDŌSŪS, ā, ūm. *Plein de fautes, vicieux, difforme.* *PHR.* facies mendosa. *O.* Historia mendosior. *Cic.* Non ego mendosos ausim defendere mores. *O.* Si vitiiis mediocribus aut mea paucis Mendosa est natura. *H.*

MENECEŪS. *Creontis Thebanorum regis filius.* *PHR.* Vidēo quæ noster signa Menecceus, Quæ noster gerat arma Creon. *St.*

MENEDĒMŪS. *Nobilis inter Socraticos Philosophus.*

MENELĀUS. *Filius Atrei, & Æropes, Agamemnonis frater, rex Sparta, qui Helenam Jovis & Leda filiam uxorem habuit: Helenam rapuit Paris Priami filius, cujus repetenda causâ conflatum est Trojanum bellum.* *PHR.* Et Menelaus & ipse doli fabricator Epeus. *V.*

MENS, tis, f. *L'ame, l'esprit, l'entendement.* *EPIT. & SYN.* (*Vide ANIMUS.*) *PHR.* Esse Apibus partem divi-

næ mentis & haustus Æthereos dixere. *V.* Sanctius his animal, mentisque capacius altæ Deerat adhuc. *O.* Ire per ora, Nomen in æternum, paucis mens ignea donat. *Sil.* Mentis satiata Cupido est. *C.* Omnia perverse poterunt corrumpere mentes. *O.* Mentis inops, ferox. *O.* Non potens mentis. *S.* Illa fuit mentis prima ruina meæ. *O.* Arctæ mentes stupefactaque corda. *V.* Aversa deæ mens. *V.* Mentisque sacraria nostræ. *St.* Cœca futuri Mens hominum. *St.* Et nova captivâ vincula mente feram. *O.* At mens sibi conscia facti. *Lr.* Mens sterit in dubio. *L.* Mens trepidat metu. *H.* Turbatus vulnere mentis. *V.* Mens inrenta malis. *O.* Mens Lethi interrita. *O.* Mens præfaga mali. *V.* Faciles advertire mentes. *O.* Aliquid jamdudum invadere magnum Mens agitat mihi. *V.* Miseræ turbine mentis agor. *O.* Valido mentem collegit ab æstu. *O.* Mente deficere. *O.* Mentes formandæ studiis. *H.* Mentibus hæret pene recens. *H.* Habes totâ quod mente peristi. *V.* Mens tamen ut rediit, pariter rediere furores. *O.* Nec venit in mentem. *V.* (Vide ANIMUS.)

MENS. *Pro voluntate.* *PHR.* Mens omnibus una. *V.* Mentemque priorem expulit. *L.* Mentisque Deum scrutatur in illis (*Fibra.*) *O.* Hanc exue mentem. *V.* Non eadem est mens. *H.* **MENS.** *Pro consilio.* *PHR.* Quâ facere id possis nostram nunc accipe mentem. *V.* (Vide CONSILIUM vel VOLUNTAS.)

MENSÂ. *Æ. f. Table.* *EPIT.* Instructâ, opulentiâ, effûsâ, regâlis, Liatâ, pinguis, divēs, largâ, opimâ, gentilis, hilaris, dulcis, nitidâ, festâ, lætâ, securâ, ebriâ, sœvērâ, dapalis, avārâ, parcâ, citrâ, fâginâ, æcernâ, aurēi, gemmiferâ. *SYN.* Torus, epulâ, convivium. *PHR.* Ambitiosa fames & laux gloria mensæ. *Lr.* Disponere mensas. *St.* Nec avara servat crastinas dapes mensa. *M.* Ingens argentum mensis. *V.* Regales inter mensas, laticemque lyæum. *V.* Dapes & plenæ pocula mensæ. *V.* Mensas Extructas dapibus, nec tostæ frugis egentes. *V.* Dapibus mensas onerabat inemptis. *V.* Pattiis epulandum apponere mensis. *V.* Et vina reponere mensis. *V.* Regificæ extructis celebrant convivia mensis. *V.* Aptâ joco mensa. *O.* Hic nullis verbis pudor aut reverentia mensæ. *J.* Mensa conscripta vino. *O.* Mensarum affecula. *Cic.*

MENSÂM STERNERĒ. *PHR.* Nec mora jam mensas famularis turba torosque Instruit. *St.* At sibi quisque dapes, & festas extruit altæ Cæspitibus mensas. *T.* Instruimus mensas. *V.* Et later injectâ splendida mensa rosâ. Pars teretes relevare manu ac disponere mensas. *St.* Huic mensas posuere ministri Extructas dapibus, nec tostæ carnis egentes. *O.* In medio torus est de mollibus uluis Impositus lecto, sponda, pedibusque salignis. Vestibus hunc velant, quas non nisi tempore festo Sternere consueverant: sed & hæc vilisque, verusque Vestis erat, lecto non indignanda saligno. Accubere. *Dei:* mensam succinctâ, tremenque. Ponit anus: mensæ sed erat pes tertius impar. Testa parem fecit: quæ postquam subdita clivum sustulit, æquarâ mentâ exterrere virenti. *O.*

MENSÂ excipērē. *PHR.* His adhibet conjux ignarum. Thesca mensis. *O.* Super omnia vultus. Accessere boni, nec iners pauperque voluntas, & veniam dapibus nullisque paratibus orant. *O.* Dederat prin-

ceps accumbere mensæ. *Sant.* Adhibere epulis. *V.* **MENSÆ accūbērē.** *PHR.* Stratoque super discumbitur ostro. *V.* Toris jussi discumbere pictis. *V.* Gramineoque viros locat ipse sedili. *V.* Qui postquam nivos flexerunt sedibus artus. *C.* Discubere toris procures. *V.* Aulæis jam se regina superbis Auræâ composuit spondâ, mediamque locavit. *V.* Perpetuis soliti patres confidere mensis. *V.*

MENSÆ ministrārē, appōnērē. *PHR.* Dant famuli manibus lymphas, Cerebremque canistris Expediunt tonsisque ferunt mantilia villis. *V.* Pars epulis onerant mensas & pocula ponunt. *V.* Crateras magnos statuunt & vina coronant. *V.* Non una ministri Turba gregis: posuisse dapes his addita cura; His adolere focos; His ordine pocula ferre. *Sil.* Lecti juvenes certatim... Viscera tostæ ferunt Taurorum onerantque canistris. *V.* Pares ætate ministri, Qui dapibus mensas onerant. *V.* Ne malè conditum jus apponatur. *H.* Epulasque foci misere calentes. *O.* Instaurant epulas & mensæ grata secundæ Dona ferunt; cumulantque oneratis lancibus aras. *V.* Et quæ non egeant ferro structoris œsellæ. *M.* Servum patinam qui tollere jussus semefos pisces tepidumque liguricrit jus. *H.* Affertur squillas inter Muræna nantes In patinâ porrecta. *H.* Mensam tollere. *Cic.* Removere. *V.* Desservir. (Vide CONVIVIUM, convivium struere.)

MENSÆ SECUNDÆ. *Dessert.* *PHR.* Mensis accepta secundis... Rhodia (*Vua.*) *V.* Mensis non interdicta secundis Poma cadunt. *O.* Circumlata diu mensis scribilita secundis. *M.* Tum lætæ favisque Distinxit dulces epulas. *Sil.* Saturis mitia poma dabo. *M.* Et quales fuerant in vitibus uvæ. *J.* Tum pensilis uva secundas Et nux ornabat mensas, cum duplici ficu. *H.* Nec adhuc mensa secunda venit. *M.* Totumque tulit prædivite cornu Autumnum, & mensas, felicia Poma, secundas. *O.* Mensæ munera si voles secundæ Marcentes tibi porrigentur uvæ, Et nomen Pyra quæ ferunt Syrorum Et quas docta Neapolis creavit, Lento Castaneæ vapore tostæ. *M.* Nec te liba juvant, nec festæ quadra placentæ. *M.* Qui nigris prandia Moris Finiet. *H.* Nec longæ rursus reteruntur vina Senectæ; Dantque locum mensis paulum seducta secundis: Hic Nux hic mixta est rugo, Si Carica Palmis Prunaque & in patulis redolentia Mala canistris, Et de purpureis collectæ vitibus uvæ candidus in medio favus est. *O.*

MENSÂ Surgere. *PHR.* Surgere jam tempus, jam pingues linguere mensas. *C.* Discedit mensâ conviva relicta. *O.* Postquam exempta fames epulis mensæque remota. *V.* Mensas clamore repellit. *O.* A sermone senis repetito munere Bacchi Surrexere toris. *O.*

MENSÂ. [*Pro epulis.*] *Repas.* *PHR.* Convictus facilis, sine arte mensa. *M.* Turusque mensâ capitur angustâ cibus. *S.* Unâ comedunt patrimonia mensâ. *J.* Appositis queritur jejunia mensis. *O.* Ille dapes laudet mensæ brevis. *H.* Mensæ inconvictus opimæ Miles. *Sil.* Lucis pars optima mensæ Est data. *O.* Verecundâ laxamus seria mensâ. *P.*

MENSES, ium, m. *PLI. & MENSTRUÂ,* ōrum. n. *CEL.* Les purgations, les ordinaires des femmes. Mulier: quo tempore menstrua solvit. *Lr.*

MENSIO, ōnis, f. *Cic.* Mesurage. (Vide METIOR.)

MENSIS, is, m. *Un mois.* *EPIT.* Lunaris, prœnū, fugax.

cēlēr, fūgītīvūs. PHR. Incipiant magni procedere menses. *U.* Celeremque. (*Lunam.*) Pronos volvere menses. *H.* Damna tamen celeres reparant cœlestia Luna. *H.* Idus tibi sunt agendæ Qui dies mensem veneris marinx Findit Apulem. *H.* Primis à mensibus anni. *U.* Sæpe diem noctemque & torum ex ordine mensem Pascitur. *U.* Mensibus exactis. *U.* Triditur dies die, novæque pergunt interire Luna. *H.*

1. MENSIS PHR. Lunâ nuper nascente profectus Ante redis quàm plena fuit. *Cl.* 2. MENSES. alter agebatur post sacra jugalia mensis. *O.* Ante bis exactum quàm Cynthia conderet orbem. *L.* Ante reversurum quàm Luna bis impleat orbem. *O.* 3. MENSES. PHR. Tertia jam Luna se cornua lumine complent. *V.* 4. MENSES. Luna quater junctis impleat cornibus orbem. *O.* Luna quater latuit, toto quater orbe recevit. *O.* 5. MENSES. Luna resumebat quinto nova cornua motu. *O.* 6. MENSES. Sexta resurgebant orientis cornua Luna. *O.* 7. MENSES. Septima jam rediens, Phæbe mihi respicit ægras Stare genas. *St.* 8. MENSES. Bis quater impleat Phœbe radiantibus orbem Cornibus. *O.* 9. MENSES. Jam novies erat orta soror pulcherrima Phœbi. *O.* Orbe resurgebant lunari cornua nono. *O.* Coactis Cornibus in plenum novies lunatibus orbem. *O.* 10. MENSES. Denaque luciferos Luna vehebat Equos. *O.* Decimum cum Luna receperat orbem. *O.* Bis quinos plenâ cum fronte resumet orbes Cynthia. *St.* Luna novum decies implebat cornibus orbem. *O.* 11. MENSES. Undecimos Phœbe nondum compleverat orbes. *O.* 12. MENSES. Super ipse labores Annus, & angusto bis seni limite menses. *St.* Ætheræ moles circumvaga flammæ Annua bis senis revocabit mensibus astra. *L.* (Vide ANNUS.)

MENSOR, *ōis*, *m.* *Mesureur.* PHR. Maris & terræ mensor. *H.*

MENSTRUALIS, *ālē*, & MENSTRUUS, *ā*, *ūm*. *D'un mois.* PHR. Ipse pater statuit quid menstrua Luna merneret. *U.* Tu cursu dea menstruo metiens iter annum. *C.* Menstrua. Reddere thura lari. *T.* Menstrualis mulier. *Pli.*

MENSURA, *ē*, *f.* *Mesure.* PHR. Mensuraque roboris ulnas quinque ter implebat. *O.* Partis mensura relicte parva. *J.* Brevior mensura capillis. *O.* Ut rebus lætis par sit mensura malorum. *J.* Maxime qui tanti mensuram nominis imples. *O.*

MENTA, *ē*, *f.* *Herba*, *Mente.* EPIT. Vītēns, ōlēns, sylvēstris, rūtātīx, ōdōrā. PHR. Hæc tibi quæ tortâ venerunt condita Mentâ. *M.* Fœmineos artus in olentes vertere Mentas. *O.*

MENTAGRA, *ē*, *f.* *PLI.* [Morbis à Mento dictus.] *Fens volage*, *dartre.*

MENTIGŌ, *inīs*, *f.* *COL.* [Genus morbi, qui pecudes invadit.] *Especie de dartre, qui vient aux levres des Chevaux, & des Agneaux.*

MENTIŌ, *ōnis*, *f.* *CIC.* *Mention.* SYN. Facere, habere mentionem rei, de re. *Qu.* Injuncta mentio de aliquo. *H.*

MENTIŌR, *īris*, *ītus sūm*, *īrī.* *Mentir.* SYN. Fingō, simulō. PHR. At non ille, satum quo te mentiris, Achilles, &c. *U.* Fugæ causam mentitur. *O.* Si non mentiris amorem. *O.* Varios mentitur lana colores. *U.* Capitis mentita puella dolorem. *O.* Mentiti fidem. *Cl.* Mentiri robur inani saginâ. *Quin.* Mentiri sexum motu muliebri. *Col.* Qui se genitum sep-

templíce Nilo Ementitus erat. *O.* Si quid mentita fuisset. *Pr.* Atque ita mentitus, sic veris falsa remisset. *H.* Sed mera narrantur mendacia. *M.* Nec mendacia qui loquar libenter. *M.* Quid Romæ faciam? mentiri nescio. *J.* Falsum dicere. *M.* Se mentitis celare figuris. *O.* Mentita fama. *O.* Vox mentitura. *O.*

MENTŌR, *ōris*. *Calator eximius.* Raræ sine Mentore mensæ. *J.* Lesbia Mentoreo vina bibas opere. *Pr.*

MENTŪM, *rī.* *Le menton.* EPIT. Nivēum, dēcōrūm, pulchrūm, tērēs, fōrmōsūm, cānūm, hīspīdūm, incānūm. PHR. Et crurum tenuis à mento palearia pendent. *U.* Terribili squallore Charon cui plurima mento Canities inculca jacet. *U.* Nusco crines incaque menta Regis Romani. *U.* Tum mihi prima genas vestibat flore juvenia. *V.* Flaventem primâ lanugine malas. *V.* Nutanti mento pectus percutere. *O.* MEO, *ās*, *āvī*, *ātūm*, *ārē*. [Ultrō citrōque ire, fluere.] *Aller*, *couler.* PHR. Anima diversa means in membra. *L.* Magnum per inane meandi Mobilitas *Lr.* (Vide EO. vel FLUO.)

MEPHITIS, *īs*, *f.* [Terræ putor.] *Puanteur*, *exhalaison puante.* EPIT. Grāvis, grāvēolēns, pūtīdā, sūlphūrēā. SYN. Fætōr, pūtor. PHR. Sævamque exhalat opaca Mephitis. *V.* Atque albo ventre lavatur Guttore sulphureas lentē exhalante mephites. *P.* MERACŪS, *ā*, *ūm* [Sōlūm & pūrūm.] *Pur*, *sans mélange.* PHR. Expulit helleboro bilem, morbumque meraco. *H.* Sup. vino. Anticyras sorbere meracas. *P.* Vinum meraculum. *Pli.* Meracius bibere. *Cel.*

MERCABILIS, *ilē*, *O.* & MERCALIS, *ālē*, *COL.* *Qu'on peut trafiquer.* Meretrix certo mercabilis are. *H.*

MERCATOR, *ōris*, *m.* *Marchand.* EPIT. Sēdūlūs, impīgēr, vīgīl, sōllicitūs, insōmnis, sēdūlūs, advēnā, vāgūs, pērēgrīnūs, irrēquīrēs, dīvēs, āvārūs, īnīquūs, astūtūs, callīdūs. SYN. Ēmptōr, vēndītōr, īnfītōr. PHR. Impiger extremos currit mercator ad Indos, Per mare pauperiem fugiens, per saxa, per ignes. *H.* Mercator... ter & quater Anno revisens æquor Atlanticum. *H.* Infitor ad dominam venies discinctus emacem, Expediet merces teque sedente suas. *O.* Mercis mutator Eoz. *L.* Vecturus longinqua per æquora merces, molitur tellure ratem; vitamque procillis Obiectare parat. *Pr.* Gemino gens nota sub axe, Quorum nominibus sese ultima littora, & omnes Undique se portus, se se maria omnia pandunt. *Sant.* Mercatorne vagus, cultorne virentis agelli. *H.*

MERCATORIŪS, *ā*, *ūm*. *PLA.* *De marchand.*

MERCATŪRĀ, *ē*, *f.* *Marchandise*, *trafic.* Mercaturam facere. *Cic.* Aversus mercaturis. *H.* Nec vagus ignotis repetens compendia tertis Prefferat externam navita merce ratem. *T.* Non ego divitias avidus sine fine parandi, Latum mutandis mercibus æquor aro. *O.* Mercibus hic Italīs mutat sub sole recenti Rugosum piper. *P.*

MERCATŪS, *ūs*, *m.* [Locus in quo res venduntur.] *Marché*, *foire.* SYN. Mercatum indicere, instituire. *Cic.* Frequenti mercatu. *Liv.* En plein marché.

MERCENARIŪS, *ā*, *ūm*. *CIC.* *Qui se fait pour de l'argent.* Mercenarii testes. *Cic.* Mercenaria vincla. *H.* MERCENARIŪS, *ī*, *m.* [Qui mercedis gratiâ operam præstat.] *Mercenaire*, *Valet*, *Fermier.* PHR. Qui mercenarius agrum Illud ipsum mercatus aravit. *H.*

MERCĒS, *ēdis*. f. *Prix, recompense*. ΕΡΗ. Πάτῃ, cōpositā, debītā, iustā, grātā, æquā, amplā, m̄ximā, insignis, spectabilis. PHR. Postquam est merces geminata, &c. O. Virtus sibi mercedem pulcherrimam merces. *Sil.* Sunt hīc etiam sua prēmia laudi. *V.* Hac lethum mercede placet. Nec dilata tuis Augusto iudice merces Officiis. *Cl.* Pretium non vile laboris, Cymothoen .... habebis. Hac mercede veni. *Cl.* Dirue castella &c. ... Ut locupletem Aquilam. (*i. militarem dignitatem*) tibi sexagesimus annus Afferat. *J.* Proque ministerio magnum sibi ponderis aurum Postulat. O. Magna viri merces! *Pr.* Namque suo venit merces non sera labori. *Rap.* Merces parvas sequitur. *H.* Mercede diurnā Conductum pavit. *H.* Huic aliud mercedis erit. *V.* Dulcis erat mercede labor. O. Mercedem operis negat. O. (*Vide PRÆMIUM.*)

MERCIMONYUM, *īi*. n. *PLA.* Marchandise, denrée.

MERCŌR, *āris*, *ātūs sūm*, *ārī*. [mercaturam exercere, vel emere.] *Traffiquer, acheter.* PHR. Mercari Equos. *H.* Mercari aliquid alicui. *Ter.* Vende animam lucro, mercare &c. *P.* Mercetur agellum. *H.* Mercari pretio. *H.* Ad certam summam. *Cic.* PHR. Hoc Ithacus velit, & magno mercentur Atridæ. *V.* Quivis mercatur amicam Muneribus. *Pr.* Delicias mercatus. *St.* Naturæque decus mercato perdere cultu. *Pr. i. empto.* Largus mercandi. *Sil.* Mercarique solum. *V.* Nec nautica Pinus Mutabit merces. *V.* (*Vide MERCATURA, EMO, VENDO.*)

MERCŪRIALIS, *ālē*. [Quod ad Mercurium spectat.] *de Mercure.* Mercurialis viri. *H.* Sodales, vel collegium in honorem Mercurii institutum. Mercurialium custos virorum. *H.*

MERCŪRIŪS *Jove natus*. O. Quem candida Maia Cyllenes gelido conceptum vertice fudit. *V.* Interpres divūm. *V.* Commune profundis Et superis numen, qui fas per limen utrumque Solus habet, geminoque facit commercia mundo. *Cl.* Plejonesque nepos ego sum: (*ait ipse apud Ov.*) Qui iussa per auras Verba patris porto: pater est mihi Jupiter ipse. O. *Ejus insignia sunt* Talārā, gālērūs & cadūceūs. Alas pedibus virgæque potentem somniferam sumpsisse manu tegimenque capillis. O. Primum pedibus talaria nequit Aurea; quæ sublimem alis, sive æquora supra, seu terram, rapido pariter cum flamine portant: Tum virgam caput, hac animas ille vocat Orco Pallentes, alias sub tristia tartara mittit; Dat somnos adimirque & lumina morte resignat; Illā fretus agit ventos, & turbida tranat Nubila. *V.* Deus *Eloquentia habitus est.* Curvæque Iyæ parens. *H.* Qui feros cultus hominum recentum Voce formavit. *H.* Fuit & callidus quidquid placuit jocosio Condere furto. *H.* Hinc Fraudis furumque Magister Mercurius. *Mant.*

ΕΡΗ. Καλλιδύς, φύριξ, φύρ, ἀλγέρ, πέννιγέρ, ἀλάrys, νόλνκέρ, σόλς, Κύλληνιός, Ἀρκάδιος, Μενάλιος, δόκτυς, φαικύνδς. *SYN.* Ἀτλαντιάδης, *i. Atlantidis nepos.* Κύλληνιος ἂν Κύλλενε ὅπου γέννηται. Μάϊονος, Μάϊα γέννηται, καδύκεϊς, ἰντερπρὲς διῶν. PHR. Cumque parente (*Jove*) venit Atlantes postis caducifer alis, O. Tum Majā genitum qui fervida dicta reportet Imperat acciti: Cyllenius astitit Ales, Somniferam quatiens virgam rectusque galero. *Cl.* Natumque vocat quem lucida partu Plejās enixa est. O. Sive mutatā juvenem figurā

Ales in terris imitatis almæ Filius Majæ. *H.* Volat ille per aëra magno Remigio alarum. *V.* Cyllenes, cælique decus facunde minister. *M.* Hic primum paribus nitens Cyllenius alis Constitit. *V.* Maternum veniens ab avo Cyllenia proles. *V.* Omnia Mercurio similis. *V.*

MERDĀ, *æ*. f. *Merde.* PHR. Corvorum merdis caput inquirer. *H.*

MERĒ adv. *PLA.* Purement, sans mélange.

MERĒNDĀ, *æ*. f. *Pla.* [cibus qui post meridiem sumitur.] *le gæster, la collation.*

MERĒŌ, *ēs*, *rūt*, *rūtūm*, *ērē*, & **MERĒŌR**, *ēris*, *mērītūs sūm*, *ērī*. *Meriter, gagner par son travail.* PHR. Primam merui qui laude coronam. *V.* Et faciamus idem, nec mereamur idem. O. Nardo vina merebere. *H.* Quā possum solā veniam ratione merebor. O. Præda sit hæc illis, quorum meruere labores. *Pr.* Non minimum meruere decus. O. Laudem pietate mereri. O. Si nemo præstet quem non merearis amore. O. Meruisse necem. O. Supplicium. O. Magna merens. *St.* Aspice nos hoc tantum; & si pietate meremur. *V.*

MERERĒ, & **MERĪTARĒ**. *Cic.* [*Supp. stipendium.*] *Servir, être à la solde.* PHR. Ære merent parvo. *L.* Castrorum in plebe merebat. *L.* Iussit & in castris æra merere suis. O. Merere Equo. *Plī.* Pedibus. *Liv.* Sub Hasdrubale meruit. *Liv. i. militavit.*

MERERĒ de aliquo, [pro conferre beneficium.] *Faire plaisir, obliger.* PHR. Si bene quid de te merui. *V.* [*Vide BENEFICIUM.*]

MERĒTRICĪE adv. *PLA.* à la manière des Courtisannes.

MERĒTRICIUM, *īi*. n. *Sue.* Prostitution. **MERĒTRICIŪS**, *ā*, *ūm*. de Courtisanne. PHR. Corpora Vestales oculi meretricia cernunt. O.

MERĒTRICŌR, *āris*, *ātūs sūm*, *ārī*. *COL.* hanter les lieux de débauche.

MERĒTRIX, *icis*. f. & **MERĒTRICŪLĀ**, *æ*. f. *Cic.* Une Courtisane; une prostituée. ΕΡΗ. Λασιγία, σπύρκα, ὀβσκονά, τὺρπις, σάλας, περσίδα, ἀστὴρ, περσινός, περσὺρ, ἰμπία, περσὺλς, βλάδα, κόμπτα, ἀργὺτῆ, σόρδιδα; ἀνὰ, ἀνὰ, ἀνὰ, ἀνὰ. *SYN.* Σκόρτιον, πέλλεξ, λὺπά, προστὶβὺλον. PHR. Stat meretrix certo cuius mercabilis ære, Et miseras jussu corpore quærit opes. O. Sola locat noctes, sola locanda venit. O. Meretrix herum suā blanditiā privavit bonis, honore, atque amicis. *PLA.* Subdola famosæ monco fuge retia Mœchæ. O. Pellex ego facta. O. Abscondunt spurcas hæc monumenta lupo. O. Ac procul abjecto meretrix effræna pudore. *Conr.* Possent ut visere. . . multo non sine risu delapsam in cineres facem. O. Te conjux aliena caput, meretricula Davum. O. Incesti meretrix regina Canopi. *Pr.*

MERGĀ, *æ*. f. [Rusticum instrumentum quo spicæ legebantur] PHR. Multi mergis, alii pectinibus spicam legunt in rarā segete. *Col.*

MERGĒS, *itis*. f. [Spicarum manipulus] *Poignée du moissonneur.* PHR. Cerealis mergite culmi, Provenitque oneret sulcos, atque horrea vincat. *V.*

MERGŌ, *is*, *sī*, *sūm*, *ērē*. & **MERSŌ**, *ās*, *āvī*, *ārūm*, *ārē*. *Freq.* [Sub aquam ponere] *Plonger, tremper dans l'eau.* *SYNT.* Mergere ponto. *Col.* Æquore. *V.* In undis. O. Sub æquore. *V.* PHR. Balantumque gregem fluvio mersare salubri. *V.* Unda mergit in imaratem. O. Brachia mersit in aquas. O. Tellurem

ponto merfit Neptunus. *Col.* Pars maxima classis Mergitur. *L.* Merferat in nitidos se Cleopatra lacus. *M.* O Utinam . . . . Obrutus infans esset adulter aquis. *O.* Scopulo . . . . decedit in pontum : Thetys miserata cadentem Molliter excepit. *O.* (*Vide IM-MERGO.*)

MERGI *pro lavari.* (*vide BALNEUM.*)

MERGĒRE & **MĒRGI.** *metaph.* Mergere ferrum visceribus. *Cl.* Merfumeque in robora ferrum. *L.* *Enfoncer.* Sed me mea fata . . . His merfere malis. *V.* *Plonger dans un abyme de malheurs.* Merfor fortunæ fluctibus *C.* Abtulit atra dies & funere merfit acerbo. *V.* Lumenta somno mergere. *V-F.* Res altâ caligine merfas. *V. i. obrutas.* Usuræ mergunt sortem. *Liv. i. excedunt.*

MĒRGŪS, gī. m. [*avis*] *Plongeon.* *EPITH.* mārīnūs, æquorēūs, velōx, fugāx, cēlēr. *PHR.* Apricis statio gratissima Mergis. *V.* Cum mediō celeres revolant ex æquore Mergi Clamoremque ferunt ad littora. *V.* Avi similis quæ circum littora, circum Piscoscos scopulos, humilis volat æquora juxta. *V.* Furit Æsacus, inque profundum Pronus abit, lethique viam sine fine retereat. Fecit amor maciem : longa internodia crurum, Longa manet cervix ; caput est à corpore longè ; Æquor amat ; homenque manet quia mergitur illo. *O.* *Cætera quæ spectant mutationem Æsaci in Mergum.* (*vide ÆSACUS.*)

MĒRIDIANŌ. abl. abf. *PLI* à *midy.*

MĒRIDIANŪS, ā, ūm. *PLI.* [*Quod ad meridiem spectat.*] *de midy.* **MĒRIDIANŪS.** *Suet.* [*pro gladiatore, quia meridianā horā digladiabantur.*] *Gladiator.*

MĒRIDĪES, ēī. f. & **MĒRIDĪANŪM**, nī. n. *PLA.* *Le midy.* *SYN.* Mēdiūs diēs, mēdiūs solis cūrsūs. *PHR.* Medios cum sol accenderit æstus ; Cum sitiant herbæ, & pecori jam gravior umbra est. *V.* Dum calet & medio Sol est altissimus orbe. *O.* Jamque dies medius rerum contraxerat umbras, Et Sol ex æquo metâ distabat utrâque. *O.* Inque pari spatio vesper & ortus erant. *O.* Æstus erat mediūque dies. Medio cum sol altissimus orbe Tantūm respiceret, quantum superesse videret. *O.* Nunc Phœbus utrâque distat idē terrâ, finditque vaporibus arva. *O.* Medio cum plurimus orbe Sol erat, & minimas à vertice fecerat umbras. *O.* Sed postquam medio Sol altior astitit orbe. *O.* Titan medio cum fervet olympo. *L.* Medio cum Phœbus in axe est. *L.* Truncum vix protegit arbor, Jam brevis in medium radiis compellitur umbra. *L.* Aut plus aut medium sole tenente diem. *O.* Medias Sole tenente vias. *O.* Cum Solem ad culmina mundi Tollit anhela dies. *St.* Nunc etiam pecudes umbras, & frigora caprant, Nunc virides etiam occultant spinera Lacertos. *V.* Sole sub ardenti resonant arpusa Cicadis. *V.* Medium Sol igneus orbem Hauferat : arebant herbæ & cava flumina ficcis Faucibus, ad limum, radii tepefacta coquebant. *V.* Sol medium cæli conscenderat igneus orbem. *V.* Sol medium æthereo cursu trajecerat orbem. *V.* Exarsitque dies, & hora lassos Interjungit Equos meridiana. *H.* Cum Titan medium constituit diem. *S.* Donec decreveret umbra In medium surgente die. *L.*

MĒRIDĪŌ, ās, āvī, ātūm, ārc. *PLA.* & **MĒRIDĪŌR**, āris, āriūs, sūm, ārī. *CELS.* *Dormir après midy, faire la meridienne.* *PHR.* Jube ad te veniam meridiatum.

C. MĒRIDĪATĪŌ, ōnīs. f. *CIC.* *La meridienne.*

MĒRIDĪALIS, alē. *GEL.* & **MĒRIDĪANŪS**, ā, ūm. *CIC.* *Meridional, du midy.* *PHR.* Et plaga nimbiferos quæ torrida vergit ad Austros. *O.* Quaque dies medius flagrantibus æstuat horis. *L.* Aduſta medius regna quæ torret dies. *S.* Penetrare jussus Solis æstivi plagas. *S.* Et quò Sol medium tenens, umbras corporibus negat. *S.*

MĒRĪTŌ, **MĒRĪTĪSSIMĒ.** *PLI.* & **MĒRĪTĪSSIMŌ** *CIC.* *Adv.* *Justement, avec justice.* *PHR.* O decus, ô fama meritò pars maxima nostræ. *V.*

MĒRĪTŌRIŪM, ī. n. [*taberna meritoria seu diversorium*] *Chambre de loūage.* *PHR.* Nam quæ meritoria somnum admittunt.

MĒRĪTŌRIŪS, ā, ūm. *Qu'on loūe, de loūage.* Meritoria vehicula. *Sue.* Meritorius puer. *CIC.* *Qui quæstum facit corpore.*

MĒRĪTŪM, ī. n. *Merite.* *PHR.* Adde quod, ingrato meritorum judice, virtus Nostra perit : quidquid gerimus fortuna vocatur. *L.* Haud quaquam ob meritum pœnas. *V.* Quæcumque ex merito spes venit, æqua venit. *O.* Grandia laturus meritorum præmia. *H.* Leniter ex merito quidquid patiari ferendum est. *O.*

MĒRĪTŪM [*pro beneficio*] *Bienfait.* *PHR.* Tanti meriti non immemor. *V.* Meritorum oblitus. *O.* Excessitque fidem meritorum summa tuorum. *O.* Gratia quàm meriti possit abire tui. *O.* (*Vide BENEFICIUM.*)

MĒRĪTŪM. *Ter.* [*pro mercede.*] *Recompense.* (*Vide MERCES.*)

MĒRĪTŪS, ā, ūm. *Qui a meriti.* *PHR.* Inviso meritis torquetur ab auro. *O.*

MĒRĪTŪS, *Merité, dont on est digne.* *PHR.* Morte jacent meritâ. *O.* Meritos aris imponit honores. *V.* Meritas aut bello territat urbes. *V.* Meritas grates agit. *O.*

MĒRŌĒ, ēs. f. *Insula Nili maxima.* *PHR.* Gurgite rupto Ambitur nigris Meroë facunda colonis. *L.* Extremo Meroe circumflua Nilo. *Cl.*

MĒRŌPĒ, ēs. f. *Una ex Pleiadibus, quæ obscurissima apparet ; ex eo quod ait Ovid. Cum Sorores ejus omnes Diis nupfissent, sola Sisypho mortali homini nupferit.* *PHR.* Septima mortali Merope tibi Sisyphæ nupfit ; Pœnitet ; & facti sola pudore later. *O.*

MĒRŌPS, ōpis. m. f. *Oyseau qui mange les Abeilles.* *PHR.* Absint pinguibus à stabulis Meropeſque aliæque volucres. *V.* Verficolorque Merops Apibus certissima fessis Pernicies. *Com.*

MĒRŪLĀ, æ. f. [*avis.*] *Merle.* *PHR.* Tum pectorē aduſto Vidimus & Merulas poni, & sine clune palumbes. *H.* Si veluti Merulis intentus decipit auceps. *H.*

MĒRŪM, ī. n. *Du vin pur.* *PHR.* Implevitque mero pateras. *V.* Nocturno certare mero. *H.* Liquidum fortius adde merum. *T.* Plenaque purpureo subrubet uva mero. *O.* Et multi Damalis meri. *H.* Pocula plena meri. *O.* (*Vide VINUM.*)

MĒRŪS, ā, ūm. *Pur, sans mélange.* *PHR.* Non aliter ritubat quàm si mera vina bibisset. *O.* Vina fugit gaudetque meris abstemius undis. *O.* Lactē mero veteres, usi memorantur & herbis. *O.* Scelera mera loquuntur. *Cic.* Rus merum. *PLA.* meræ nugæ. *PLA.* Libertas mera. *H.* Differt sermoni-sermo merus. *H.* Sulcos & vineta crepat mera. *H.*

MERX, MERCYS, f. [*Quod emitur, venditurve.*] *Marchandise.* **EPIT.** Fallax, fucosa, sordida, mala, improba, foeminea, esculenta; emenda, venalis, peregrina, longinqua, externa, Indica, rara, opulenta, dives, pretiosa. **SYN.** Merces expedire, ostendere, explicare. **O.** Convhere ex, &c. Vender. **O.** **PHR.** Laudat venales qui vult extrudere merces. **H.** Quas mittit dives Panchaia merces. **P.** Vecturus longinqua per aequora merces. **Cl.** Prefferat externa navita merce ratem. **T.** Gestat mercem sine fucis. **H.** Pretiumque avellier, ante Quam mercem ostendi. **H.** Mutandis mercibus aequor aro. **O.** (Vide **MERCOR.**)

MESEMBRIA, æ. f. *Urbs Thracia, Megarensium Colonia.* **PHR.** Inde Mesembriacos portus, &c. **O.**

MESOPOTAMIA, æ. f. **TAC.** [*Asia regio inter Tygrin & Euphratem.*] *Mesopotamie.*

MESPYLUS, i. f. [*Arbor.*] *Neslier.* **PHR.** Mespylus admissio germinis tuta subit. **TAC.** **MESPYLUM, i. n.** **PLI.** [*Fructus.*] *Nesle.*

MESSANA, æ. f. *Urbs Sicilia Peloro promontorio vicina.* **PHR.** Incumbens Messana freto, nivibusque revulsa. **Sil.** Littore in Italico messenia littora contra Scylla mihi visa est. **O.**

MESSAPIA, æ. f. [*Italia regio Adriatico mari contermina.*] *La terre d'Otrante.* **PHR.** Peuceciosque finus Messapiaque arva reliquit. **O.**

MESSIS, is. f. *Moisson, recolte.* **EPIT.** Largæ, amplæ, dives, immensæ, pinguis, fertilis, beata, opima, luxurians, uberrima, ceteralis, frugifera, triticea; maturæ, spicæ, gravidæ, totæ, sicca, cana, punicæ, Libycæ, collectæ, expectatæ, æstivæ, largæ, steriles, infœcundæ, fallax. **PHR.** Triticeos fetus. **O.** Coquit ficas insana Canicula messes. **P.** Vestiri messibus agri. **O.** Spicæ jam campis cum messis inhorruit. **V.** Messes area cum teret crepantes. **M.** At si triticeam in messem, robustaque farra Exercebis humum, folisque instabis aristis. **V.** Te Ceres flavis redimita culmis, Te suis æstas opulenta circumfundit aristis. *Sarb.* Teneræ spes anni ostendit in herbâ. *Rap.* Parturiunt stipulæ frugem & genitalibus auris Pervia turgescunt lactentibus hordea culmis. *Pol.* Tristia per vacuos horrent Absynthia campos, Conveniensque suo messis amara loco est. **O.** Queis sine nec potuere feri nec surgere messes. **V.**

MESSIS Opima, fertilis. **PHR.** Largaque provenit cessatis messis in agris. **O.** Illa seges demum votis respondet avari Agricola. quæ... &c. Illius immensæ ruperunt horrea messes. **V.** Suo se Myfia cultu Jactat & ipsa suas mirantur Gargara messes. **V.** Et magnas messes terra benigna daret. **T.** Vincen-temque horrea messum. *Manil.* Seminaque in fœnus sulcatis reddere terris... atque horrea reddere messi. *Manil.* Gravidis oneratos messibus agros. **O.** Congestas ingens area coepit opes. **O.** Et nitidæ surgunt fruges foetique gravantur. *Lr.* Nec renovatus ager gravidis canebar aristis. **O.** Munus hoc sensit locupletiori Gestiens culmo seges, & tumente Messium fructu superans avari Vota Coloni. *Rap.* Proventuque oneret sulcos atque horrea vincat. **V.** (Vide **FERTILIS, FERTILITAS.**)

MESSIS FLUCTUANS. **PHR.** Leni fluctuat zephyro seges. **S.** Campique natantes Mollibus horrescunt flabris. **V.** Circum beatis imperat campis Ceres;

Latèque rura possidet, & arva flavo messium fluctuant, motuque culmorum natant. *Sarb.* Molle flagellatis ubi fluctuat æquor aristis, & seges incerto stringitur acta Noto. *Sant.* (Vide **VENTUS ventus movens segetes, &c.**)

MESSIS laesa rubigine, grandine, &c. **PHR.** Qualis fientibus arvis Arida jejuna seges interlucet aristæ. **Cl.** Interea crescat scabrae rubiginis experts: Nec vitio cæli palliat ægra seges; Et neque deficiat macie, nec pinguior æquo Divitiis pereat luxuriosa suis; Et careat Loliis oculos vitiantibus agri, Nec sterilis culto surgat avena solo. **O.** Et segetum gravidus ruit igneus imber in agros; Ira Dei, laxisque furor bacchatur habenis. *Buca.* Ure sata, satque interface messes. **V.** (Vide **GRANDO, STERILIS.**)

MESSIS. Le temps de la moisson. **PHR.** Ante focum si frigus erit, si messis in umbra. **V.** Testhylis & rubras messibus usta genas. **M.** Messis erat, raptaeque Ceres lugebat aristas. *Sant.* **MESSIS. pro tritico. *Bled.* Plenæ peregrinæ messe carinæ. **L.** **MESSIS metaph.** Malorum messem metere, messum Syllani temporis. *Cic.***

MESSOR, oris. m. *Moissonneur.* **EPIT.** Torridus, ustus, perustus, adustus, fessus, sudans, indefessus, rusticus, sedulus, impiger, insomnis, curvus, maturus. **PHR.** Rapido fessis messoribus æstu. **V.** Cum flavis messorum induceret arvis Agricola & fragili jam stringeret hordea culmo. **V.** O! quoties habitu duri messoris aristas Corbe tulit. **O.**

MESSORIUS, æ. um. *De moissonneur.* Messoria opera. *Col.* Messoria corbis. *Cic.*

META, & MËTULÆ, æ. f. dim. **PLI.** [*Congeries seu strues posita in dimenso spatio.*] *Borne faite en forme de pyramide.* **PHR.** Hic viridem Æneas frondenti ex Illice metam Constituit, signum nautis pater, unde reverti Scirent, & longos ubi circumflectere cursus. **V.** Aut prius infecto deposcit præmia cursu Septima quam metam triverat ante rota. *Pr.* Jamque propinquabant scopulo metamque tenebant. *V.* Præterit & metis tenet æquora tuta relictis. **V.** Hic vel ad Elci metas & maxima campi Sudabit spatia. **V.** Finibus omnes Haud mora profluere suis. **V.** Optatam cursu contingere metam. **V.** Metæque fervidis evitata rotis. **H.**

METÆ Per transl. [*Pro quovis termino.*] *Borne, terme.* **PHR.** His ego nec metas rerum nec tempora pono. **V.** Præstat Trinacrii metas lustrare Pachini. **V.** Mediam cæli nox humida metam Contigerat. **V.** Quæ proxima meta viarum. **V.** Sol ex æquo metæ distabat utræque. **O.** Finem tormentis, meramque laboribus orat. *Sil.* Hæsit ad metas ejus fama. *Cic.* Venit ad metas finita voluptas. **O.** Tendimus huc omnes, metam properamus ad unam: Omnia sub leges mors vocat atra suas. **O.** Hic tibi mortis erant metæ. *V.* Fata vocant, metæque dati pervenit ad ævi. **V.** Vitæ metam tangere. **O.** Pyliæ ævi transcendere metas. *St.*

METÆ fœni. **PLI.** *Cic.* [*Fœnum in metam seu in conum collectum.*] *Un mouton de foin.* Metæ lactis. **M.** [*i. caseus ad formam metæ factus.*] *Fromage fait en cone.*

METALLICUS, ci. PLI. [*Qui in metallis operatur.*] *Mineur, qui travaille aux mines.* **METALLICUS, æ. um.** **PLI.** *De metal, mineral.*

METALLIFER

METALLIFER, æ, ùm. *Qui producit du metal.* Metalliferæ terræ. *Sil.* Ante metalliferæ repetit mea moenia Lunæ. *Sr.*

METALLUM, li, n. *Metal.* *Epit.* Flāvum, fulgēns, fulvum, nitidum, splendens, rutilum, divēs, auratum, auriferum, prætiōsum, gravē, solidum, opērosūm, rigidum, incōctum, inēxhaustū. *Syn.* Metalli massa, congeries. *Phr.* Inexhaustis Chalybum generosa metallis Insula. *V.* Hæc eadem argenti rivos ærisque metalla Ostendit venis. *V.* Quid fulvi vasta Metalli Congeries. *Cl.* Cornua ramofo surgunt procera Metallo. *O.* Fulgentes viridi ramos curvata metallo. *Cl.* Grajis effluta Metallis Culmina. *Sil.* Simili frondefcit virga Metallo. *V.* Ignis vitium metalli excoquit. *O.* Dolor Metallis libertas. *H.* Generosi vena metalli. *O.*

METAMORPHOSIS, ōsēs. *O.* [Latine transformatio.] *Metamorphose.* *Phr.* Mirabile monstrum. *V.* Miracula rerum. *V.* In nova fert animus mutatas dicere formas Corpora. *O.* Sunt quoque mutata ter quinque volumina formæ. *O.* Mutatas formas, Heroidas insuper iisdem Addidit. *M.* Versæ solatia formæ Magna nepos dederat. *O.* Novis mutantem corpora formis. *Pol.* Mutatos Tercei narraverit artus. *V.* Corporis indicium mutati triste peregit. *O.* Quid natum tu quoque falsis Ludis imaginibus. *V.*

METAMORPHOSI *Transformare.* *Phr.* Quos hominum ex facie dea facta potentibus herbis Induerat Circe in vultus ac terga ferarum. *V.* Quem .. Auræ percussum virgâ versumque venenis Fecit avem Circe, sparitque coloribus alas. *V.* Nais an ut cantu nimiumque potentibus herbis Verterit in tacitos juvenilia corpora pifces. *O.* Carminibus Circe socios mutavit Ulyssis. *V.* Et potes in totidem classes convertere Nymphas. *V.* Istam mutando perde figuram. *O.* Inque nitentem Inachidos vultus mutaverat ille Juvencam. *O.* Verteret ut multos in nova monstra viros. *O.* Vertere quæ poteras homines in mille figuras, Non poteras animi vertere jura tui. *O.* Apra vel herbis, Aptaque vel cantu veteres mutare figuras. *T.* Musco circumdat amaræ Corticis, atque solo proceras erigit Alnos. *V.*

METAMORPHOSI *Transformari.* *Phr.* Sux non immemor artis Omnia transformat sese in miracula rerum Ignémque horribilèmove feram, &c. *V.* Rursus & in veterem fato revoluta figuram. *V.* Amor... Alas Exiit, & gressu gaudens incedit Juli. *V.* Formâ tum vertitur oris Antiquum in Buten. *V.* Tot sese vertit in ora. *V.* Alecto... Furialia membra Exiit, in vultus sese transformat aniles. Et frontem obscenam rugis arat, Induit albos Cum vittâ crines... Fit Beroë Junonis anus. *V.* Vette omnes tere in facies. *V.* Cuncta gerens vocemque, & corpus & arma Metisci. *V.* In faciem conversâ Metisci. *V.* Formam assumulata Camerri. *V.* Ut facie mutatus & ora Cupido, Pro dulci Afcanio veniat. *V.* Alitis in parvæ subito collecta figuram. *V.* Virgineæ (Mirabile monstrum.) Reddunt se totidem facies, pontoque feruntur, Quot prius æratæ steterant ad littora proræ. *V.* Formas se vertet in omnes. *V.* Ne quo se numine mutet. *V.* Piet enim subito sus horridus, atraque Tygris. *V.* Nunc Equæ, nunc alas, modo Bos, modo Cervus abibat. *O.* In species translata novas. *O.* Cui posse figuras Sumere quas vellet, rursusque reponere sum-

ptas, Hic ubi nequiquam formas variatus in omnes Vertitur in faciem volucris. *O.* Quod formas unus vertebat in omnes. *Pr.* Sive mutata juvenem figurâ Ales in teris imitaris. *H.* Numerumque pedum, nigrumque colorem Ponere, & humanam membris inducere formam. *O.* Nigrescere pinnis Incipit, huic Lycabas? in quæ miracula dixit, Verteris! *O.* Alium me corpore toto, Ac fueram nuper, nec eundem mente recepi. *O.* Vendicet antiquam faciem vultusque ferinos. *O.*

METAMORPHOSEON,
SEU TRANSFORMATIONUM
varia Exempla.

TRANSFORMATIO in Avem. Tendebar brachia cælo: Brachia ceperunt levibus nigrescere pennis. Rejicete ex humeris vestem molibar: at illa Pluma erat, inque cutem radices fixerat imas. Plangere nuda meis conabar pectora palmis: Sed neque jam palmas, nec pectora nuda gerebam. Currebam: nec, ut antè, pedes retinebat arena: Sed summâ tollebar humo, mox alta per auras Evehor. *O.* Pennas in corpore vidit: Seque novam subito Latius accedere sylvis Indignatus avem, duro fera robora rostro Figit, & iratus longis dat vulnera ramis. Purpureum chlamydis pennæ traxere colorem: Nec quidquam antiquum Pico, nisi nomina restant. *O.* Canæque capillos Dissimulant plumæ, collumque à pectore longè Porrigitur, digitosque ligat junctura rubentes: Penna latus velat, tenet os sine acumine rostrum. Fit nova cygnus avis. *O.* Cui respondere volenti Vox pariter, vocisque via est tenuata, comæque In plumas abeunt, plumis quoque colla teguntur, Pectoraque, & tergum: majores brachia pennas Accipiunt, cubitque leves sinuantur in alas: Magna pedis digitos pars occupat, oraque cornu Indurata rigent, sinemque in acumine ponunt. *O.*

TRANSFORMATIO in arboem. Ruptos obliqua per ungues Porrigitur radix, longi firmamina trunci: Ossaque robur agunt, mediâque manente medullâ, Sanguis it in succos, in magnos brachia ramos, In parvos digiti, duratur cortice pellis. Jamque gravem crescens uterum præcinxerat arbor, Pectoraque obruerat, collumque operire perabat: Non tulit illa moram, venientique obvia ligno Subsedit, misitque suos in cortice vultus. *O.* Fugam tentabat; at illam Lenta tenet radix, exultantemque coërcet. Dùmque ubi sint digiti, dum pes ubi quærit & ungues, Aspicit in teretes lignum succedere furas. Et conata femur moerenti plangere dextrâ, Robora percussit, pectus quoque robora sunt: Robora sunt humeri: porrectaque brachia veros Esse putas ramos. *O.* Hæserunt radice pedes, convellere pugnat: Nec quicquam, nisi summa, movet, succrescit ab imo, Totaque paulatim lentus premit inguina cortex. Ut vidit, conata manu laniare capillos, Fronde manum implevit: frondes caput omne tenebant. At puer Amphifus materna rigescere sensit Ubera, nec sequitur ducentem lacteus humor. *O.* Obriguere pedes: latèque per imos Exspatiata ungueis radix fugientia tardat, Adfigitque solo vestigia, tum vagus ipsis Spiritus emoritur venis, indignaque pallor. Occupat ora: tegit trepidantia pectora cortex. Nec mora: pro digitis ramos exire videres, Auratâque comas glaucâ canescere fronde: Et jam vitalis nusquam calor: ipsâ

que cedunt Viscera paulatim venienti frigida ligno. O. Per candida mollis Colla liber serpit, summoque cacumine condor... Contegit inductus morientia lumina cortex. Desierat simul ore loqui, simul esse : diuque Corpore mutato rami caluere recentes. O.

TRANSFORMATION in feram. Brachia ceperunt nigris horrescere villis, Curvarique manus, & aduncos crescere in ungues, Officioque pedum fungi, laudatæque quondam Ora Jovi lato fieri deformia rictu. Næve preces animos, & verba precantia flectant, Posse loqui eripitur : vox iracunda, minaxque Plenæque terroris rauco de gutture fertur. Mens antiqua tamen facta quoque mansit in ursâ, O. Ergo modò lævia fuluæ Colla jubæ velant : digiti curvantur in ungues : Ex humeris atri sunt : in pectora totum Pondus abit : summæ caudæ verruntur arenæ. Iram vultus habet : pro verbis murmura reddunt : Pro thalamis celebrant sylvas : aliisque timendi Dente premunt domito Sybeleia fræna leones. O. Jam mihi subduci facies humana videtur : Jam cibus herba placet : jam latis currere campis Impetus est : in Equam, cognatæque pectora vertor. Talia dicentis pars est extrema querelæ Intellecta parum, confusæque verba fuerunt. Mox nec verba quidem, nec Equæ sonus ille videtur, Sed simulantis Equam : parvoque in tempore certos Edidit hinnitus, & brachia movit in herbis. Tum digiti coeunt, & quinos alligat ungues. Perpetuo cornu levis ungula crescit & oris, Et colli spatium : longæ pars maxima pallæ Cauda sit : utque vagi crines per colla jacebant, In dextras abiitque jubas : pariterque novata est. Et vox, & facies. O. Cum brachia veller. Tendere non habuit, quæ brachia tenderet Argo : Et conata queri mugitus edidit ore, Pertimuitque sonos, propriæque exterrita voce est. O. Seris horrescere cepti, Nec jam posse queri, pro verbisque edere raucum Murmur, & in terram toto procumbere vultu : Osque meum fessum pando occalescere rostris, Colla tumere toris. O. Conjugii dotem sociorum corpora poscit. (*Ulysses à Circe.*) Spargimur ignotæ succis melioribus herbæ... Quo magis illa canit, magis hōc tellure levati Erigimur : fetæque cadunt, bifidosque relinquunt Rima pedes : redeunt humeri & subjuncta lacertis. Brachia sunt : flentem flentes complectimur illum (*Ulysses.*) O.

TRANSFORMATION in lapidem. Surgere conanti partes, quas cumque sedendo Flectimus, ignavæ nequeunt gravitate moveri. Illa quidem pugnat recto se attollere truncus : Sed genium junctura riger, frigusque per ungues. Labitur, & pallent amisso sanguine venæ. O. Sic lethalis hyems paulatim in pectora venit, Vitalesque vias, & respiramina claudit. Nec conata loqui est, nec si conata fuisset, Vocis habebat iter : saxum jam colla tenebat, Oræque duræstant, signumque exangue sedebat. Nec lapis albus erat : sua mens infecerat illam. O. Tunc quoque conanti sua flectere lumina cervix. Dirigit, saxoque oculorum induruit humor. Sed tamen os timidum, vultusque in marmore supplex, Summissæque manus, facièsque obnoxia mansit. O. Pars ultima vocis. In medio suppressa sono est : adaptatæque velle. Ora loqui credas, nec sunt ea pervia verbis. Incutitur erat : tenuit vestigia tellus : Immotusque silex, armatæque mansit imago. O.

TRANSFORMATION in aquam. Et quantum fuerat magnum modò numen, in illas Extenuatur aquas molliori membra videres, Ossâ pari flexus, ungues posuisse rigorem : Primæque de totâ tenuissima quæque liquecunt, Carulei crines, digitique & crura, pedesque : Nam brevis in gelidas membris exilibus undas Transitus est : post hæc humeri, tergumque, latiusque, Pectoraque in tenues abeunt evanida rivus. Denique pro vivo vitiatas sanguine venas Lympha subit. O.

TRANSFORMATION in piscem. Squamamque cutis durata trahebat : At Libys, obstantes dum vult obvertere remos, In spatium resiliere manus breve vidit, & illas Jam non esse manus, jam pinnas posse vocari. Alter ad intortos cupiens dare brachia funes, Brachia non habuit : truncoque repandus in undas Corpore desiliit : falcata novissima cauda est. O.

TRANSFORMATION in Araneam. Tristi medicamine tactæ, Desfluxere comæ, cumque his & naris, & aures : Fitque caput minimum : toto quoque corpore parva est. In latere exiles digiti pro curibus hærent, Cætera venter habet, de quo tamen illa remittit Stamen, & antiquas exercet arenea telas. O.

TRANSFORMATION IN AURUM. Berecynthius heros, Pollicitique fidem tangendo singula tentat. Vixque sibi credens, non altâ fronde virentem Illic derraxit virgam, virga aurea facta est. Tollit humo saxum, saxum quoque palluit auro. Contigit & glebam, Contractu gleba potenti Massa fit : arentes Cereris decerpit aristas, Aurea messis erat : demptum tenet arbore pomum, Hesperides donasse putat, si postibus altis Admovit digitos, postes radiare videntur. Ille etiam liquidis palmas ubi laverat undis, Unda fluens palmis Danaëncludere possit. Vix spes ipse suas animo capit, aurea fingens. Omnia : gaudenti mensas posuere ministri Extructas dapibus, nec tostæ frugis egentes. Tum verò, si ille suâ Cerealia dextrâ Munera contigerat, Cerealia dona rigeabant : Sive dapes avido convellere dente parabat, Lamina fulva dapes admoto dente premebat. Miscuerat puris auctorem muneris undis. Fusile per rictus aurum fluitare videres. Attornitus novitate mali, divèque miserique Effugere optat opes, & quæ modò voverat, odit. O. de Mydæ.

METAPHORÂ, æ. f. Guin. [Fig. Reth.] Metaphore.

METATIO, ònis, f. Col. Alignement. METATOR, òris, m. Qui prend des alignemens, des mesures d'un plan. PHR. Andax Hesperios veniam metator in agros. L. Metator castrorum. Cic. Maréchal de Camp.

METANÆA, æ, f. Latine poenitentia. Sum dea quæ fati non fastique exigo poenas : Nempe ut poeniteat, sic Metanæa vocor. Auf.

METAPONTUM, i. n. Plin. Italia oppidum in sinu Tarrentinò. PHR. Quæ Metapontinas ingens ferit Adria cautes. Men.

METAURUS, i. m. Umbria fluvius, juxta quem Asdrubal à Claudio Nerone Consule victus est. PHR. Quid debeas ò Roma Neronibus. Testis Metaurum flumen. H. Veloxque Metaurus Crustumiumque rapax. L. Despiciturque vagus præruptâ valle Metaurus, Quæ mons, arce patens vivo se perforat arcu, Admisitque viam, sectæ per viscera rupis. Cl.

METEMISYCOSIS. Latine anima ex uno corpore in aliud migratio, quæ Pythagora opinio fuit. Morie carens.

animæ, semperque priore relicta Sede, novis domibus vivunt, habitantque receptæ.... Omnia mutantur, nihil interit: errat, & illinc Huc venit; hinc illuc, & quolibet occupat artus Spiritus; &que feris humana in corpora transit, Inque feras noster, nec tempore deperit ullo. Utque novis facilis signatur cæra figuris, Nec manet, ut fuerat, nec formas servat eandem, Sed tamen ipsa eadem est: animam sic semper eandem Esse, sed in varias doceo migrare figuras. O. Nec species sua cuique manet, rerumque novatrix Ex aliis alias reparat natura figuras. Nec perit in toto quicquam (mihi credite) mundo, Sed variat, faciendamque novat, nascique vocatur Incipere esse aliud, quam quod fuit antè; morique, Desinere illud idem, quum sint huc forsitan illa, Hæc translata illuc, summâ tamen omnia constant. Nil equidem durare diu sub imagine eadem Crediderim: sic ad ferrum venistis ab auro Secula; Sic toties versa est fortuna locorum. O. Certis ambagibus ævi Rursus corporeos animæ mictuntur in artus. Cl. Quas ubi per varios annos, per mille figuras Egit Lethæa purgatas flumine, tandem Rursus ad humanæ revocat primordia formæ. Cl. Lethæum ad fluvium Deus evocat agmine magno Scilicet immemores supera ut convexa revisant, Rursus & incipiant in corpora velle reverti. V. Quinetiam mea tunc, tumulus eum texerit ossa, Seu matura dies fato properat mihi mortem; Longa manet seu vita, tamen mutata figurâ; Seu me finget Equum rigidos percurrere campos Doctum; seu tardi pecoris sim gloria Taurus; Sive ego per liquidum volucris vehar æera pennis, In quemcumque hominem me longa receperit ætas, Inceptis de te subtexam carmina chartis. T. Cælum & quodcumque sub illo est Immutat formas, tellusque & quidquid in illâ est: Nos quoque pars mundi (Quoniam non corpora solum Verum etiam volucres animæ sumus.) Inque ferinas Possumus ire domos, pecudumque in pectora condi, Corpora quæ possunt animas habuisse parentum, Aut fratrum, aut aliquo junctorum fœdere nobis, Aut hominum, certè tuta esse & honesta sinamus. O.

METHODÛS, ī. f. Vit. METHODICĒ, ēs. QUIN. Methode.

METHYMNĀ, æ. f. Civitas Lesbī insula. PHR. Gargara quot segetes, quot habet Methymna racemos. O. Vindemia... Quam Methymnæo carpit de palmitē Lesbos. V.

METICULOSÛS, ā, ūm PLA. Crainlif, timide. (Vide Timidus, pavidus.)

METIÖR, īris, mēnsūs sūm, īrī. SYN. Metiri agrum, frumentum, mundi magnitudinem. Cīc. PHR. Metiri se quemque suo modulo ac pede par est. H. Et quam bello Trojane petisti Hesperiam, metirē jacens. V. Multum cæli post terga relictum, Ante oculos plus est: animo metitur utrumque. O. Terras oculis metitur. L. Aquora metior prospectu. O. Metiri cuspide pectus alicujus. Sil. Sol annum metitur. O.

METIRI. METAPH. Pro abire. PHR. Iter cursu metiens. C. Carina Ægeas metitur aquas. O. Et juncto bipedium cursu metitur equorum. V. (Vide ABEO.)

METIRI. Pro Æstimare. PHR. Metiri omnia officio ambitione, venire. Cīc. Angustè tantos metiris ho-

nores. St. Extolletque animos Latium vefanus in orbem Barbarus.... Se simul & Romam Pompeio supplice mensus. L.

METIÛS. Albanorum dictator tempore Tullī Regis. PHR. Haud procul inde citæ Metium in diversa quadrigæ distulerant. V.

METÖ, īs, sūī, mēsiūm, ērē. Cīcailir, moissonner. SYN. Colligē, dēmētō. PHR. Postremus metito. V. Pro sternens Messor aristas Sole sub ardenti flaventia demetit arva. C. At rubicunda Ceres medio succiditur æstu. V. Nec... Falcem maturis quisquam supponat aristis. V. Et matura seges falce resecta cadit. O. Purgatæque metunt flores. V. Rura ferunt messes calidi cum syderis æstu: Deponit flavas annua terra comas. T. Metit quidquid benevolentibus arvis Cultor odoratæ dives segetis. T. Pabula falce metit. O. Metere arva Pr. Farra. O. Et tertiâ jam falce decubuit Ceres, S.

METĒRĒ. Metaphr. Metit Orcus grandia cum parvis. H. Prostratis opibus regni Phœnissa metantur Agmina. Sil.

METÖR, ārīs, ætūsōum, ārī. d. [Metas in agris ponere; metiri, terminare.] Mesurer, aligner, tracer un plan. PHR. Metatus agellus. H. Si pinguis agros metabere campi. V. Nulla decempedis metata privatis, opacam Porticus excipiebat Arcton. H. (Vide METIOR, DEFINIO, TERMINO.)

METRĀ, æ. Autolici conjux Eriſichthone nata. O Cui demisso in viscera Censu Filia restabat, non illo digna parente: Hanc quoque vendit inops.... At illa ut patri succurreret, imploratâ Neptuni ope, Nunc Equâ, nunc Ales, modò Bos; modò Cervus abibat; Præbebâtque avido non iusta alimenta parenti. O. (Vide ERIſichthon.)

MĒTRETA, æ. f. & MĒTRĒTĒ, ēs. f. Col. Genus vasis congiurum decem. PHR. Hic tignum capiti incutit, ille Metretam. J. Plurimus Hispanas mitter tibi nauta metretas. M.

MĒTRUM, ī. n. [Latine mensura.] Mesure, Vers. PHR. Servire metro coguntur. Quin. de Poëtis. Metra Virgilii. Col. i. carmina. MĒTRICÛS, ā, ūm. PLI. Qui concerne les mesures. MĒTRICÛS, QUIN. De Vers.

MĒTÖÖ, īs, ūī, ērē. Craindre; apprehender. SYN. Id metuens. V. Tunc decuit metuisse, &c. V. Metuit tangi. H. Loqui. O. Metui ab hoste. O. Metuens fortunam, cladem. O. Superos. St. Metuens flagelli. J. Pericli. V. Eques metuendus hastâ. H. Metuendum antrum. Pr. PHR. Speremus pariter, pariter metuamus amantes. O. Non ego Daphnin, Judicē metuam. V. Et jam maturis metuendus Jupiter ūvis. V. (Vide TIMEO.)

MĒTÛS, ūs. m. Crainte, peur. PHR. Victa metu pietas. O. Quibus aut odium crudele Tyranni Aut metus acer erat. V. Non sine vano sylvarumque auræque metu. H. Præcipites metus acer agit... metus incubat amens. L. Iræque rubentes Exanguësque metus. St. Arvæque nigro Vasta metu... V. F... Cæco fientque paventque metu. O. Omnia solliciti sunt loca plena metus. O. Spemque metumque inter dubii. V. Trepidare metu. V. Multosque metu servata per annos. V. Pelle fœmineos metus. S. Metu vacuus. O. Somnum excussit metus. O. Dirigere metu. V. Excessere metum mea jam bona. O. (Vide TIMOR.)

MEVANIA, æ. f. *Civitas Umbria.* **PHR.** Tauriferis ubi se Mevania campis Explicat. *L.*

MEVIUS Inepti Poeta nomen. **PHR.** Qui Bavium non odit, amet tua carmina Mevi. *V.*

MEÛS, ã, ùm. **PRON.** Mon, mien. **SYNT.** Meus est natalis. *V.* Carmen ... quale meo Codro concedite. *V.* Et flamma extrema meorum. *V.*

MEZENTIÛS Tyrrhenorum Rex, Deorum contemptor, & crudelis Tyrannus, qui à suis pulsus, una cum Lausofilio ad Turnum se contulit. Quid memorem infandas cædes, quid facta Tyranni Effera, Dii capiti ipsius generique reservent: Mortua, quin etiam jungebat corpora vivis, Componens manibusque manus, atque oribus ora, Tormenti genus, & fanie taboque fluentes complexu in misero longâ sic morte necabat. *V.* Excitato Turnum inter & Æneam diffidio. Primus inquit bellum Tyrrhenis asper ab oris, Contemptor Divûm Mezentius, agminaque armat; Filius huic juxta Lausus. . . dignus patriis qui lætior esset Imperiis, & cui pater haud Mezentius esset. *V.*

MICÆ, æ. f. [Pulvisculus qui in arenâ fulget.] *Ce qui reluit dans le sable.* [Per transl. particulam significat.] Miette, petit morceau. **PHR.** Auri micæ. *Lr.* Lucida mica salis. *O.* Nulla in tam magno est corpore mica salis. *C.* Mollivit aversos Penates Farre pio & saliente micâ. *H.*

MICÔ, ãs, ãvi, ãtûm, ãrê. *Reluire, briller.* **PHR.** Crebris micat ignibus æther. *V.* Oculis micat ignis. *V.* Igne micant oculi. *V.* Micuerunt sydera. *O.* Celerrimicuerunt nubila flammâ. *O.* Sinus micuere metu. *O.* Et fert suspensos corde micante gradus. *O.* Oculis micat ardor. *Lr.* Enses triste micant. *St.* Linguis micat ore trifulcis (*Serpens*) *V.* Micat auribus, & tremat artus. *V.* Purpura Agenoreis saturata micabat ahenis. *Sil.* Parvulus. . . dulcè rideat ad patrem, sed micante labello. *C.* (Vide *Luceo*)

MICTÛRIO, is, irê. [pro mictare] *Pisser.* **PHR.** Nocibus hic ponunt lecticas, micturiunt hic. *J.*

MIDÆS Gordii bubulci filius, Rex Phrygia, ad quem cum Bacchus divertisset: Midas Hospitis adventu festum genialiter egit. . . Huic Deus optavit gratum, sed inutile fecit Muneris arbitrium, gaudens altore recepto. Ille malè usus donis, ait: effice quicquid Corpore contigero, fulvum vertatur in aurum. Annuit optatis, nociturâque munera solvit Liber, & indoluit, quod non meliora petisset. *O.* Dibat rigidò quidquid Midâ tangeret auro: Sed postquam riguisse dapes; fulvâque revinctos In glaciem vidit latices, tunc munus acerbum. Sensit, & invisò votum damnavit in auro. *Cl.* Da veniam Lenæ pater peccavit, inquit. . . Bacchus peccasse fatentem. Restituit. . . Vade, ait, ad magnis vicinum Sardibus amnem. . . fonti. . . subde caput, corpusque simul, simul eluc crimen: Inde perosus opes sylvas & rura colebat. . . Pan ibi. . . Ausus Apollineos præ se contemnere cantus Judice sub Tmolò certamen venit ad impar. . . Pana jubet Tmolus citharâ summittere cannas. Judicium, sanctique placet sententia. montis Omnibus: arguitur tamen, atque injusta vocatur Unius sermone Midæ, nec Delius aures Humanam stolidas patitur retinere figuram: Sed trahit in spatium, villisque albenibus implet, Instabilisque illas facit, & dat posse mo-

veri. Cætera sunt hominis partem damnatur in unam Induiturque aures lentè gradientis aselli. *O.* **MIGRATIÔ**, ônis. f. *Cic.* (migrandi actus.) *Délogement, changement de séjour.* **MIGRATÛS**, ùs. m. *Liv.* Transport d'un lieu en un autre.

MIGRÔ, ãs, ãvi, ãtûm, ãrê. n. (Domicilium mutare.) *Changer de séjour, déloger, démenager.* **SYNT.** Discedô, abedô, excedô, cômamigrô, emigrô. **SYNT.** Migrare domo. *Cic.* Ex urbe. *Ter.* Migrare in caelum. *Pla.* Migrare Romam. *Liv.* **PHR.** Advenâ, possessor agelli Diceret hæc mea sunt veteres migrate coloni. *V.* Patriâque excedere suadet. *V.* Totâque ex urbe ruentes. *V.* Equitis migravit ab aure voluptas Omnis ad incertos oculos & gaudia vana. *H.* In varias figuras migrat anima. *O.* Nec manet ulla sui similis res; omnia migrant; Omnia commutat natura & vertere cogit. *Lr.* Migret in obscuras humili sermone tabernas. *H.*

MILÊS, itis. m. *Soldat.* **EPITH.** Intrepidus, fortis, strenuus, acêr, robustus, indomitus, impavidus, martius, belliger, generosus, ardens, mavorius, clypeatus, cristatus, armatus, furens, crudelis, furibundus, sanguineus, furiosus, ferus, rigidus, ferox, cruentus, dirus, inhumanus, rabidus, impius, truculentus, asper, implacabilis, immittis, horribilis, terribilis, amens, effers, injustus, avarus, rapax, iniquus. **SYNT.** Bellator. **PHR.** Egreditur castris miles generosus ab iisdem, E quis dux fieri quilibet aptus erat. *O.* Miles numero præstantior omni. *O.* Cum lecti juvenes Argivæ robora pubis. *O.* Assiduo vigeat certamine miles. *L.* Duratos in bella viros; exercita dudum Pectora. *V.* Pugnat ad exemplum primi minor ordine pili, Multaque fert miles vulnera, multa facit. *O.* Obsedit milite campos. *V.* Militis indomiti tantum mens sæva timetur. *L.* Jacuerat perempti, Debuerat quo stare loco. *L.* Non secus ac patriis acer Romanus in armis Injusto sub fasce viam cum carpit, & hosti Ante expectatum positus stat in agmine castris. *V.* Delecta virum corpora. *V.* Latè loca milite complent. *V.* Vivida bello Dextra viris, animusque ferrox, patiensque periculi. *V.* Muros qui milite servant. *V.* Et circumfuso volitabant milite Volsci. *V.* Nulla fides pietasque viris qui castra sequuntur. *Cl.* Incedunt densi ordinibus per opaca viarum, Incerti quod iussa trahant, sed vincere certi In quoscumque trahas casus. *Rua.* Non assuescere legibus efferas militiâ animos. *Liv.* Rarâque res pietas sanctique in milite mores. *Hofsch.* incompæ facies. . . . Et ferri memores genæ *Sarb.* Excitatur classico miles truci. *H.*

MILÊS senior. **PHR.** Victum ævo robur cecidit; fessulque senectâ, Exemplum non miles erat. *L.* Primosque suorum Consultare juber bellis annisque verendos. Crinigeri sedere patres, pellita Getarum Cunia, quos plagis decorat numerosa cicatrix. Et tremulos regit hasta gradus; & niritur altis Pro baculo contis non exarmata senectus. *Cl.* Quos tantis aluit Bellona trophæis, Totâque sub galeis Mavoria canuit ætas. *Cl.* Militiam quisquis spatio metiris & armis, Falleris: ars belli solo non discitur usu. *Hofsch.* Bellorum ô, focii, qui mille pericula Martis. Mecum, ait, experti decimo jam vincitis annq. *L.* (Vide *BELLATOR*)

MILĒS [*per transl.*] **PHR.** Et rudis ad partus & nova miles eram. **O.**

MILETŪS, *Apollinis & Deiones filius, quem Minos Juventæ Robore Miletum Phæboque parente superbum Pertimuit; credensque suis insurgere regnis, Haud tamen est patriis arcere Penatibus ausus. Sponte fugis Milete tuâ, celerique carina Ægeas metiris aquas, & in Aside terra Mœnia constituis positoris habentia nomen.* **O.**

MILETŪS *Urbs de quâ suprâ.* **PHR.** Quamvis Milefia magno Vellera murentur Tyrios incocta colores. **V.**

MILIARIUM, *ii. n. Col.* [*Vasis genus.*] Sorte de vase.

MILIARIUS, *â, um. Var.* [*qui milio vescitur.*] *Qui se nourrit de millet.* [*hinc*] **MILIARIÂ**, *æ. f. Plî.* [*Avis.*] **Ortolan.**

MILITARIS, *arē.* [*Quod ad milites, aut militiam pertinet.*] *De guerra, militaire.* **SYNT** Militaris ætas. *Tac.* Daunia. *H.* Manus. *S.* Opera. *Liv.* Militaris via. *Cic.* Un grand chemin. *Militare æs.* **PLA.** La solde. **PHR.** Interque signa, turpe, militaria Sol aspicit Conopeum. **H.**

MILITARITER *adv. Liv.* [*more militum.*] *En home de guerre.*

MILITIÂ, *æ. f.* *La guerre, le metier de la guerre.* **EPITH.** Aspēâ, âcis, sēvâ, violētâ, trux, durâ, &c. (*Vide BELLUM.*) **SYN.** Bellum, armâ, Mîrs, Bellonâ, caltrâ. **SYNT.** Militiæ rudimenta, labor, facta, signa. **O.** Decora. *Liv.* Militiæ gnarus, impiger. *Tac.* Maturus. *Liv.* Militiæ malus, piger. *H.* Militiam colere, detrectare. **O.** Militiâ solvi, fungi. *Liv.* Militiam ferre. *H.* Militiæ munera exercere. **O.** Dare nomen militiæ. *Cic.* Militia veneris. **Pr.** [*per transl.*] **PHR.** Militiâ ex illâ diversum ad littus adacti. **V.** Sub te tolerare magistro Militiam, & grave martis opus. **V.** Sunt quos castra juvant & Lituo tubæ Permixtus sonitus. **H.** Militiam puer, & Cantabrica bella tulisti. **O.** Vellem haud correpta fuisset militiâ tali. **V.** Præmia militiæ pulverulenta sequi. **O.** Arma juves, oro, pro nato sumpta, piæque Pars sis militiæ. **O.** Militiæ quamquam piger & malus, utilis urbi. **H.** (*Vide BELLUM.*)

MILITŌ, *ās, avi, atum, arē.* *Porter les armes, servir.* **SYNT.** Mērēō, belligērō, bellō. **PHR.** Libenter hoc & omne militabitur, bellum in tuâ spem gloriæ. **H.** Militavi non sine gloriâ. **H.** (*Vide BELLUM*, bellum gerere.)

MILITARĒ. *Metaph.* Militat in sylvis Catulus. **H. i. Venatur.** Tibi militat æther, (*i. Favē.*) Et conjurati veniunt in classica venti. **Cl.** Militat omnis amans & habet sua castra Cupido. **O.** Hæc mea militia est: gerimus quæ possumus arma. **O.**

MILYUM, *ii. n.* [*Genus frugis.*] *Millet.* **PHR.** Tunc & Milio venit annua cura. **V.**

MILLĒ, *n. Indecl.* **MILLIÂ**, **MILLIUM**. *n. Plur.* *Mil, Millier.* **PHR.** Octo millia nummorum. **H.** Viginti millibus emi. **M.** Centum millia frumenti. **H.** Curarum millia. **Pr.** Multis cum millibus ibat. **V.** Mille annorum. *Cic.* **MILLĒ** *Adj.* Mille cavi. **H.** Mille mœx siculis errant in montibus Agnæ. **V.** Mille passus. **Col.** Mille usufunt. **Plî.** Mille trahens varios adverso sole colores. **V. i.** innumeros.

MILLIARIUS, *â, um.* *De mille, de millier.* *Milliarius grex.* **VAR. i.** mille capitum. *Aper milliarius.*

VAR. i. mille librarum. **MILLIARIUM**, *ii. & MILLIARĒ*, *is. n.* *Cic.* [*Mille passuum spatium.*] *Un mille.* **MILLIES**. *adv. Cic.* Mille fois. **MILLESIMŪS**, *â, um.* *Mille.* **PHR.** Stabit barbarico conjux millefima lecto. **L.**

MILŌ, *onīs.* *Civis Romanus, de quo Juv.* *Quis Cælum terræ non misceat & mare Cælo; Si fur displiceat verri, homicida Miloni.* **J.**

Fuit alius MILO Athleta Crotoniensis, qui in Olympico certamine Taurum illu nuda dextra occidisse dicitur, humeris portasse, totumque eo die comedis. *Robur diducere fissile tentans, Non potuit captas inde referre manus.* **O.** Ita retentus à feris laceratus obiit.

MILVŪS, *vi. m.* [*Avis.*] *Milan.* **EPITH.** Carnivorus, rapax, edax, prædator, crudelis, ferox, fulvus, rutilus, ferrugineus, celer, præpes, &c. (*Vide AVIS.*) **PHR.** Hinc propè summa rapax Milvus in astra volat. **M.** Et volucris visis rapidissima Milvius exis. **O.** Spemque suam motis avidus circumvolat alis. **O.** (*Vide AVIS, Aves rapaces.*)

MILVINUS, *â, um.* [*Quod ad Milvum pertinet.*] *De Milan.* *Milvinæ ungulæ.* **PLA.** Plumæ. **O.**

MIMALION, *onīs.* *Adolescens qui Atalantam amavit.* **PHR.** Mimalion nullos fugiendo Tulle labores sævitiam duræ contudit Jasidos. **Pr.** (*Vide ATALANTA.*)

MIMAS *Mons in minori Asia.* **PHR.** Et tandem nivibus Rhodope tacitura, Mimæque. **O.**

MIMALLONES & MIMALLONYDES *Dicta sunt Baccha mulieres, quod in Mimâ monte Orgia celebrarent.* **PHR.** Ecce Mimallonides sparsis in terga capillis: Ecce leves saryri prævia turba Dei. **O.**

MIMAS *Gigantis nomen.* **PHR.** Sed quid Typhæus & validus Mimas, &c. **H.** (*Vide GIGAS.*)

MIMŪS, *mi. m.* [*Latine effictor.*] *Comedien, farceur.* **EPITH.** Prôtēvūs, prōcax, insulsus, pētūlans, lascivus, mollis, improbus, nequam. **SYN.** Histrion, præstigiator, ludion. **PHR.** Scribere nec fas est imitantes turpia Mimos. **O.** Quid si scripisssem Mimos obscæna jocantes. **O.**

MIMICUS, *â, um.* *De farceur.* *Jocus mimicus.* *Cic.*

MIMICĒ *adv. En farceur.* **PHR.** Turpe incedere mimicæ & molestæ. **C.**

MINĀ, *æ. f.* [*Idem apud Græcos quod libra, & pondo apud Romanos.*] *Sorte de poids chez les Grecs qui pesoit cent drachmes.* **MINĀ.** **VAR.** Mensura genus. **MINĀ**, *ovīs.* **VAR.** [*Glabrum habens ventrem.*] *Peléé sous le ventre.*

MINACITER & MINANTER & MINACIUS. *Cic.* *adv. En menaçant, d'un air menaçant.* **PHR.** Minaciter terrere. *Cic.* Prohibere. *Liv.* Torrente minaciter subterfluente. **Plî.** Multaque submissæ multa minanter agent. **O.**

MINÆ, *arum.* & **MINATIO**, *onīs. f.* *Cic.* *Menaces.* **EPITH.** Diræ, tumidæ, rigidæ, sēvæ, injustæ, ingentes, superbæ, feroces, atrocēs, insanæ, tristes, terrificæ, hostiles, audaces, frēmōntēs, inanēs, vānæ, infractæ, gravēs. **SYN.** Minantia verba. **SYNT.** Verba minarum plena. **H.** Minas effundere. **L.** Exhaustire. **St.** Jactare. *Cic.* Intendere. *Tac.* Tollere. **V.** Compescere. **S.** Minis obsistere. **Lr.** Vanæ tumore minæ. **L.** **PHR.** Minis horrebant verba. **O.** Nec mihi rigidas intonuisse minas. **O.** Minas mare poni.

inanes. *Lt.* Compesce diras genitor irarum minas. *S.* Dii prohibere minas. *V.* Pelagique minas cælique ferebat. *V.* Iràmque minasque Supplicibus supera votis. *V.* Discite facta minis quantum distent. *O.* Non vanas experire minas : qui sine virtute vanas exercet minas. *Ph.* Tremuit sub voce minantis vulgus iners. *L.* Nec casta minas jactavit inanes ; Sed sequitur vocis pondera , pena comes. *San.* Frænique patiens exuit vultu minas. *Com.*

MINÆ [Pro pinnis seu eminentiis murorum.] *Crenæaux.* *PHR.* Pendent opera interrupta minæque murorum ingentes. *V.*

MINAX, æcis. & **MINITABUNDUS**, ā, ūm. *LIV.* *Menaçant.* *SYNT.* Minax arcus. *H.* Ira. *V-F.* Murmur. *H.* Scopulus. *V.* Animus *O.* Minax nubibus aer. *O.* Vincula minacia. *O.* Terrepe minaci voce. *H.* Serpens linguā minax vibrante. *Lr.* *PHR.* Fluvius tentare minaces. *V.* Jam jam minaces ire per cælum faces. *S.* Quas gerit ore minas , quanto premit omnia fastu. *St.* Vultu torva minaci. *L.* Minas vultu gerens. *S.* Nullæ in fronte minæ , nec formidabile lumen. *O.* Tollentemque minas , & sibilis colla tumen tem. *V.*

MINCIUS *Italia Fluvius.* *PHR.* Tardis ingens ubi flexibus errat Mincius & tenerā prætexit arundine ripas. *V.* Tardusque meatu Mincius. *Cl.*

MINEIDÆ *Thebanae Virgines quæ Bacchi sacra contemnentes in Vespertilioes mutatae sunt.* *Indictio enim Bacchi festo ; Mineia proles Urget opus , spernitque Deum , festumque profanat. . . . Resque fide major, cœpere virefcere telæ , Inque Hederae faciem pendens frondefcere vestis. Pars abit in vites , & quæ modò fila fuerunt , Palmite mutantur , de stamine pampinus exit : Purpura fulgorem pictis accommodat uvis Jàmque dies exactus erat , tempusque subibat Quod tu nec tenebras , nec posses dicere lucem , Sed cum luce tamen dubiæ confinia noctis. Testa repente quati , pinguisque ardere videntur Lampades , & rutilis collucet ignibus ædes , Falsaque sævarum simulacra ululare ferarum. Fumida jam dudum latitant per tecta sorores. *O.**

MINERVÆ, æ. f. *Dea sapientia & bonarum artium ex Jovis cerebro sine matre procreata , quo commento significarunt Poëtæ artium disciplinas ex inexhausto divina sapientia fonte in humanum usum esse depromptas. Contendisse fertur cum Neptuno ; uter Athenis nomen daret. Cum ex Deorum arbitrio , is honos decerni deberet ei qui munus optimum daret. Pallas Oleam , Neptunus Equum produxit : Lis Palladi adjudicata est : quæ judicio Dii pacem bello anteposendam declararunt Pallas à Gracis dicta est. Ejus insignia sunt hasta & Ægis , seu scutum Medusa capite horrens. Dextrum nuda latus , niveos exerta lacertos Audacem reteggit mammam , laxumque coercens Mordet gemma sinum ; nodus , qui fubelevat enssem , Album Puniceo pectus discriminat ostro. Miltetur decori virtus , pulchèque severo Armatur terrore pudor. *Cl.* Aspera pectus Ægide Gorgoneos virgo succincta furores. *Sil.* Diva ferox , magni decus ingeniumque parentis Bellipotens ; cui torva genis horrore decoro Cassis , & asperso crudescit sanguine Gorgon. *St.* Vulcani nuptias repudiasse dicitur , unde innuptæ & intactæ appellatur. Intactæ Palladis urbem. *H.* Innuptæ donum exitiale Minervæ. *V.**

EPITH. Dōctā , ingēnōsā , faciendī , cūctā , nēctā , Cērōpīa , bīstōniā , Phrygiā , Tynhēnā , Laciā , Aōniā , ūnigēnā , belligērā , fērōx , Ægīsonī , bel-lātrix , armipōtēns , armigērā , cāstā , innōbā , innūptā , intāctā , lānificā , ōpērōsā. *SYN.* Pallās , Tritōniā , Tritōnis. Sæva Tritonidis arcem. *V.* Palladis armifonæ nomen. *V.* Oleæque Minetva Inventrix. *V.* Jove nata. *V.* Belli præfes Tritonia Virgo. *V.* Bel-latrix diva ferebat opem. *O.* Actæaque Virgo. *St.* Bello metuenda virago. *O.* Palladis ad templum Tritonidos almæ. *Lr.* Divæ armipotentis ad aram. *V.* Tuque ô magni nata tonantis incluta Pallas. *S.* *PHR.* Dic mihi Virgo ferox cum sit tibi cassis & hasta. *M.* Accipe belligeræ crudum thoraca Minervæ. *M.* Arces Tritonia Pallas Incendit nimbo effulgens & Gorgone favâ. *V.* Vertit ad hanc torvi Dea bellica luminis orbis. *O.*

MINERVÆ *pro lanificio , & studiis quibus præesse credebatur.* *PHR.* Totos dat tetricæ dies Minervæ. *M.* Telas , operosæ Minervæ studium. *H.* Coæ textura Minervæ. *Pr.* Operum haud ignara Minervæ. *V.* Calathifve Minervæ Fœmineas assueta manus. *V.* **MINERVÆ** *pro ipso ingenio.* *PHR.* Tu nihil invitâ dices faciesve Minervâ. *H.*

MINERVÆL, & **MINERVÆLĒ**, is. n. *Var.* [Præmium quod præceptor datur.] *Le salaire de celui qui enseigne , recompense d'un travail d'esprit.*

MINGŌ, is, xī, ērē. (Vide Meio.)

MINIMĒ, **MINIMUM**, adv. *Nullement.* *SYN.* Nēquāquā , hāudquāquā , nōn , hāud. *PHR.* Quod minimè reris. *V.* Quo minimè credis gurgite piscis erit. *O.*

MINIMŪS, ā, ūm. *Tres petit , le moindre.* *PHR.* Crispinus minimo me provocat. *H.* Regnumque tantum minimus in superos habet. *S.* Minimus natu. *Li.* Non minimum decus. *H.* Minimus dolor , honor. *O.*

MINISTĒR, trī. m. & **MINISTRĀ**, æ. f. *Cl.* *Ministre , serviteur.* *EPITH.* Fidus , fidelis , strenuus , succinctus , alacer , celer. *SYN.* Famulus , servus. *PHR.* Totidemque pares atate ministri. *V.* Iliadum turbā & Phrygiis comitata ministris. *V.* Vos famuli quæ dicam animis advertite vestris. *V.* Famulas , ad lumina , longo Exercet penso. *V.* Famulumque manus Trojanaque turba. *V.* Olli serva datur operum haud ignara Minervæ. *V.* Tum famulæ numerus turbæ , populisque minister. *L.* Tacitique sedent ad jussu ministri. *V-F.* Horratur celeres clamore ministros. *Cl.* Occurrunt properè lectâ de plebe ministri. *Cl.* (Vide SERVUS)

MINISTĒR, *Qui est le ministre , l'instrument.* *PHR.* Fide minister , ait , jussorum nate meorum. *O.* Manus cordis scelerumque ministræ. *O.* Trepidusque ministro tridentes baculo , luminis orbis , iter. *O.* Minister libidinis. *Cic.* Sceleri. *Tac.* In maleficio. *Cic.*

MINISTĒR SACRORUM. *Prêtre.* *PHR.* Donec Calchante ministro &c. *V.* Inter cunctantes cecidit moribunda ministros. *V.* (Vide SACERDOS.)

MINISTĒR REGIUS. *Ministre d'Etat.* *PHR.* Quas . . . sibi dia Camilla delegit pacique bonas bellicque ministras. *V.* Additur ad clavum regni ; bellicque regendis Præficetur : plausit Mars Gallicus omnibus armis. *Sanct.* Quo rerum moles onerosa recumbit. *Frac.* Regni in suprema vocatus Concilia. *Rap.* Tibi se fatum , & fortuna resignat Publica. *Com.* In re

Totius imperii grande reponat onus. *Rap.* Dicam quo pondere tractas Imperii momenta, quibus dum bella geruntur Consiliis, summam rerum, quam mente ministras; Et totum factis implebis ingentibus orbem, dum magnam meritis fortunam grandibus æquas. *Rap.* Richelius magnis ferret dum pondera rerum Consiliis, regnique vices pro rege teneret. *Rap.* Proh! Quisquis Olympi Summa tenes? tantone libet mortalia risu Vertere? Qui servi non est admissus in usum, Suscipitur regnis; & quem privata ministerium Dedignata domus, moderantem sustinet aula. *Cl.*

MINISTÉRIUM, *ii. n.* *Ministere, employ, toute sorte de travail, de service qu'on rend.* *EPITH.* Servilē, inhonorū, sēdūlū, dūlcē, grītū, hōndrū, tristē, mēlētū, ācrē, dūrū, dīrū, nōctūnū. *SYN.* Officiū, obsequiū, similitū, serviū. *PHR.* Pars ingenti fubiere feretro, Triste ministerium. *V.* Aversusque refugit. Fœda ministeria. *V.* Fœda diurnis membra ministeriis nutrit, reparatque labori. *O.* Ubi libera colla Servitio assuerint. *V.* Neque servitio me exire licebat. *V.* Meque ministerio scelerisque artisque removi. *O.*

MINISTÉRIUM. *Pli.* [Pro ipsis ministris.] *Les Domestiques, l'équipage.* (Vide MINISTER.)

MINISTRATOR, *ōris, m.* *trix, icis, f.* *Cic.* Qui aide, qui fert. **MINISTRATORIUS**, *ā, ūm.* *Avec quoi on sert.* Ministratorii urceoli. *M.*

MINISTRO, *ās, āvi, ātūm, ārē.* *A.* [Servire, porrigere præbere.] *Servir, exécuter, fournir, donner.* *PHR.* Medicorum iussa ministrat. *O.* Res omnes timide gelidæque ministrat. *H.* Fallendique vias mille ministrat amor. *T.* Vinum verba ministrat. *H.* Furor arma ministrat. *V.* Jamque ministrantem Platanum potantibus umbram. *V.* Dona laboratæ Cereris, Bacchumque ministrant. *V.* Ipse ratem conto subigit velisque ministrat. *V.* Juno vires animæque ministrat. *V.* Vix humiles Apibus casias roremque ministrat. *V.*

MINIUM, *ii. n.* [color.] *Minium, vermillon, m.* *EPITH.* Rubens, rubrum, rubrum, purpureum, micans, nitens, dilutum, Iberum. *PHR.* Minio suffusus... rubenti. *V.* Sanguineis ebuli baccis, minioque rubentem. *V.* Nec titulus minio nec cedro charta notetur. *O.* Ut Mæotica nix minio sit ceter lbero. *Pr.* **MINIO**, *ās, āvi, ārē.* *Pli.* [Minio tingere.] *Rougir avec du vermillon.* **MINIATUS & MINIATULUS**, *ā, ūm.* *Cic.* Qui a mis du rouge. **MINIARIA**, *ā, f. Pl.* Mine de vermillon. **MINIARIUS**, *& MINIACEUS*, *ā, ūm.* *Vitr.* De vermillon.

MINOR. & **MINITOR**, *āris, ātus sūm, āri.* & **MINITO**, *ās, āvi, ātūm, ārē.* *PLA.* Menacer, faire des menaces. *PHR.* Multa ac metuenda minari. *O.* Multa mihi terræ, multa minantur aquæ. *O.* Edidit impavidus ore minante sonos. *O.* Vulnera curvatâ minantem cuspidē (*Scorpius*,) *O.* Rigidas insonat ore minas. *O.* Multumque severis Asperat ora minis. *St.* Addidit hæc cladis prænuncia verba futura. *O.* Veluti si cuncta minentur Flumina, quos miscet pelago, subducere fontes. *L.* Me licet torvo minax vultu increper, & perniciaci &c. *Com.* Precibusque minas regaliter addit. *O.* Summâque minatur Dejecturum arcem Italum. *V.* Sine aliquem infandum casum fortuna minaris. *V.* Hostis amare, quid increpiras? mortemque minaris. *V.* præsensque minatur Exitium, si quis-

quam adeat, terretque tremantes, Excisurum urbem minitans. *V.* Et nisi paruerit plura & graviora minari. *O.* Minasque Ni procul abscedat, conviciaque insuper addunt. *O.* Aspice quàm sævas increpat aura minas. *Pr.* Ferus ille minari... Verbisque urgere pudorem. *St.* Sapius hanc ob rem minatur terra ruinas. *Lr.* Et magno Hylæum Lapithis craterem minantem. *V.* Et patris ingentes passim denuntiat iras Ni redeant. *Vida.* Nec semper feriet quodcumque minabitur arcus. *H.* Præsentemque viris intentant omnia mortem. *V.* Quales his pœnas Deus hic, quantumque minetur. *T.* Puerum minaci Voce dum terret. *H.* Hinc atque hinc vastæ rupes geminæque minantur In cælum scopuli. *V. i.* Eminent. Bellum hæc armenta minantur. *V. i.* præsagunt. *V.* Atqui vulnus erat multa & præclara minantis. *H. i.* pollicentis.

MINOR, *ōris, m. f.* *Moindre, plus petit.* *SYN.* Minor filius. *Ter.* Minor natus. *Cl.* Minor animus, metus sumptus. *H.* Minor ira, infamia. *O.* *PHR.* Cenfor castigatque minorum. *H.* Admonita est... Cedere cælitibus verbisque minoribus uti. *O.* Virtute & honore minores. *H.* Nec minor est virtus quàm quætere, parta tueri. *O.* Mensura minor. *O.*

MINORES, *ūm, m.* *Nos descendans.* *PHR.* nostros hujus (*Diei*.) Meminisse minores. *V.*

MINORATIO, *ōnis, f.* *PLA.* Amoindrissement, diminution.

MINOS. *Cretensium rex, cujus filium Androgeon per insidias cum interfecisset Agæus Atheniensium rex.* Bella parat Minos, qui quanquam milite, quanquam Classe valet, patriâ tamen est firmissimus irâ, Androgeique necem iustus ulciscitur armis: Ante tamen bello vires acquirit amicas... Prætentatque sui vires Mavortis in urbe Alcathoe, quam Nisus habet. *Nisum regem prodidit Sylla ejus filia.* (Vide NISUS.) Interea dum aberat Minos Creverat opprobrium generis fœdumque patebat Matris (*Pasiphaës*.) Adulterium monstri novitate biformis. (Vide MINOTAURUS.) Destinat hunc minos thalami remove pudorem. *Labiryntho inclusit, quo & Dadalum Labirynthi authorem detinuit; eo quod uxori suæ in tam nefando concubitu adiutorem se prabisset.* Devictos Athenienses compulsi Minos, ut septem quotannis juvenes in Cretam mittere cogerent Minotaurum obiectos. *Obiit in thermis æstu suffocatus Cocali perfidiâ.* Vel tua maret, sicut Minoia, fata: Per caput infusæ fervidus humor aquæ. *O.* Post mortem Juxta: animarum apud inferos constitutus credebatur. Quæsit Minos urnam movet; ille silentum Conciliumque vocat vitæque & crimina discit. *V.*

EPITH. Gortynius, Agēnōrēus, Gnōsīus, Gnōsīacūs, Crēsīus, Dictāus, lēgīfēr, sēvērūs, rigēdūs, jūstūs, æquūs, quæsitōr, jūdex, arbīter. *PHR.* Cum Minos meo qui propter multa senectæ Pondera despicitur; nec quo prius ordine regnat. *O.* Opravit Minos similes sibi legifer annos. *O.* Auditor illo Gnossius Minos foro. *S.* Non tamen immerito Minos sedet arbiter Orci. *Pr.* Si tua contigerit Minoas puppis arenas. *O.* Minoia regna. *V.*

MINOTAURUS, *rī, m.* *Monstrum bifforme exportentæ sō Pasiphaës cum Tauro concubitu, quod iussu Minois Labiryntho inclusum humanis carnibus vescabatur.* Huic Athenienses quotannis ex præscripto fœderis septem à suis liberis devorandos mittebant. Tertiæ anno

Theſeus Ægei filius ſorte miſſus Minotaurum occidit. Quo poſtquam geminam tauri juveniſque figuram clauſit, & Actæo bis paſtum ſanguine monſtrum. Tertia ſors annis domuit repetita novenis; Utque ope virginæ nullis iterata priorum Janna difficilis filo eſt inventa relicto.... Jam lamentabile Arhenæ pendere Deſierant Theſeâ laude tributum. O. (Vide THEſEUS.)

EPITH. Biſſormis, inſormis, ſemibos, ſemifer, ſemivir, gnôſſius, gnôſſiâcus, Crêſſius, Lâbirynthæus, hœrêndus, hœrribilis, ſævus, indomitus, crudelis. **PHR.** Hic crudelis amor Tauri, ſuppoſitæque furto Paſiphaæ mixtumque genus proleſque biſormis Minotaurus ineſt veneris monimenta nefandæ. **V.** Semibovemque virum, ſemivirumque Bovem. **O.** Monſtrique cæcam Gnôſſi vidit domum. **S.**

MINTHÊ, ês, f. *Cocythi filia qua cum proponere ſe Proſerpina auſa eſſet ab illâ in herbam ſui nominis mutata eſt.* **PHR.** An tibi quondam Fœmineos artus in olentes vertere menthas Perſephone licuit. **O.**

MINTURNÆ, arûm. f. [Oppidum Campaniæ.] *Trajecto.* **PHR.** Vina bibes diſſuſa, paluſtres Inter Minturnas ſinueſanumque Petrinum. **H.**

MINUO, is, ūi, ūtûm, êrê. **A.** Amoindrir, diminuer. **SYN.** Êxtênûo, tênûo, âtênûo, dêtrâh, Imminûo. **SYN.** Minuere curas, fuorem. **H.** Spem, timorem. *Caf.* Labores, luſtus, vires. **O.** Iram. *Ter.* **PHR.** Vires minuuntur amoris. **O.** Studio minuente labores. **O.** Zephiri minuunt frigora. **O.** Minuuntur carmine curæ. **H.** Nos quibus ingenium longi minuere labores. **O.** Hæc mihi verba malæ minuerunt tædia vitæ. **O.**

MINUS, adv. *Moins.* **PHR.** Jam minus atque minus lætus ſucceſſu. **V.** Plus dapis, & rixæ multo minus. **H.** Haud minus ac juſſi faciunt. **V.** Minus acriter. **O.** Minus audacter. **S.** Minus invida cura. **H.** Grata minus pietas. **O.** Minus vexare. **H.** Minus amicorum. **Pla.** Minus valet **Pla.**

MINUSCULUS, â, ūm. *Un peu plus petit.* Minuscula villa, epiſtola. **Cic.**

MINUTAL, âlis, n. [Genus condimenti ex rebus minutim conciſis.] *Hæchis, farce.* **PHR.** Helſternum ſolitus ſervare minutal. **J.** Hinc exit varium coco minutal. **M.**

MINUTATIM, & **MINUTE,** **MINUTIM,** adv. **COL.** Bien menu, par morceaux, peu à peu, en détail. **PHR.** Oſſa minutatim morbo collapſa. **V.** Inde minutatim retrô quaſi condere lumen. **Lr.** Minutê dicere grandia. **Cic.** *D'une manière baſſe.*

MINUTUS, & **MINUTULUS,** â, ūm. *Menu, petit.* **SYN.** Minutum argentum. **Pla.** Minutus animus. **Cic.** Minuta corpora, oſſa. **Lr.** Fruges minutæ. **Lr.** Dei minuti. **Pla.** In partes minutas diſtrahi. **Lr.**

MINUTIÂ, æ. f. *Morceau.* Ad minutias redigere. **SEN.** *Brôier.*

MINYÆ, arûm. *Theſſalia populi, Faſonem ſecuti in Colchos.* **PHR.** Jâmque fretum Minyæ Pegæſâ puppe ſecabant. **O.**

MIRABILIS, ilê. **Cic.** *Admirable, merveilleux.* **SYN.** Admirabilis, ſtupêndus, mirus, încrêdibilis. **PHR.** Mirâ quem fecerat arte Lycaon. **V.** Cunctæque miratur, quibus eſt mirabilis ipſe. **O.** Quin & caudicibus ſectis, mirabile dictu. **V.** Qui ſe credebat miros audire tragædos. **H.** Non ſatis eſt dixiſſe, ego mira

Poëmata pando. **H.** Structura carminis mirifica. **O.** Opus mirabile viſu. **H.** Opus magni mirabile mundi. **T.** Mirabile factum. **O.** Donum. **V.** Mira facies. **Lr.** Miras apud populum favor. *Tac.* Templum miro quod honore colebat. **V.** Mira novitas. **O.** Præcepta. **H.** Mira efficere. **Lr.** Miram eſt quod, &c. **Pli.** Miris modis turbas. **PlA.** Ducibûſque ea mirâ victi. **V.** Admiranda tibi levium ſpectacula rerum. **V.**

MIRABILITER, mirê, mirificê, adv. **Cic.** *Merveilleuſement.* **SYN.** Mirificê loqui. **C.** Mirê finxit. *Ter.* Pueri mire favent. **Cic.** Mirabiliter lætor, cupio. **Cic.** Mirificê eſt âte naſtus utrumque malum. **C.**

MIRABUNDUS, â, ūm. *Qui eſt dans l'admiration.* **SYN.** Stupêfactus, admirans, ſtupêns. **SYN.** Mirabundi hoſtes. **Liv.** Plebs mirabunda. **Liv.** Miranti ſimilis, vultuque immobilis uno. *Sant.*

MIRACULUM, li. n. *Merveille, miracle.* **EPIT.** Magnûm, novûm, ingens, inſolens, inſolitum, inauſum, încrêdibile, ſtupêndum, inſignê, inſuetum, cêlêbrê. **SYN.** Pôrrentum, prôdigium. **PHR.** Omnia transformat ſeſe in miracula rerum. **V.** Attonitam monſtris dum grandibus urbem Implet. *Rap.* Monſtri miracula. **O.** Æſtivo provocat orbe nives. **T.** (Vide **MAGIA** *Magia vis.*)

MIRACULA *Per Chriſtum vel Sanctos edita.* **PHR.** Urbes prodigiis attonitæ ſilent. *Sant.* Fidem firmat prodigio Deus. *Sant.* Nec ſperata fidem miracula fallunt. *Com.* Ne cunctare, Deum certis te prodere ſignis. *Com.* Nunc age paſtam Solve fidem factiſque ingentibus adſtrue dicta. *Com.* Tanti formidine monſtri Exanguis cecidere ſolo. *Com.* Te probant mundo manifeſta ſigna; Ut jubes parent elementa voci, Juſſa mors primæ rediviva luci Corpora reddit. *Sant.* Urbs ſtupendis excita ſignis. *Sant.* Seſe Deum ſignis probat: Surgunt ſepulchris corpora. *Sant.* Saxea demiſſum caput inclinavit imago. Ut certam annueret flexile marmor opem. *Sant.* Commovit totam monſtris ingentibus oram Vix oculis credunt. *Vida.* Non te miracula rerum Ulla movent, aut non præſentia numina ſentis. *Vida.*

MIRACULIS *clarus.* **PHR.** Te procelloſi tremuere fluctus: Ut jubes proni poſuere venti, Te vocant nauæ, maris æſtuoſi; unda quieſcit. *Sant.* Cujus ad nutus elementa parent. *Sant.* Imperiis elementa tuis famularia parent Seque tuis fractis ſuppoſuere minis. *Sant.* Te rerum agnoſcit docilis natura potentem.... Arcanâ vim faciente manu. *Sant.* Rhodanusque fugax mandata loquentis Senſit, & attonitis mitior ibat aquis. *Sant.* Subdunt ſc.... Leones... Obſequio... Uſque adeo nihil eſt quod non domet ardua virtus. *Sant.* Validæ molimine vocis Eruit ex imo ſaxa revulſa ſolo. *Sant.* Efficax triſtes remove morbos Et potens duræ dare jura morti. *Sant.*

MIRACULORUM *genera varia.* **PHR.** Dum tibi depulſis augetur gloria morbis; Accedat titulis ſoſpes & ille tuis: Hic oculos lucêmque tibi debere fatebitur.... Carceris ille fores à te ſibi narrat apertas; Donâque fert illâ, quâ modò vincla manu. Hic loquitur cui poſſe loqui natura negarat... Te poſſe & velle mederi Fixa docent aris plurima ſigna tuis *Hoſch.* Atque alius raptò juſſus conſurgere lecto, Haud mora proſiliet, paſſuque in tẽpla citato Conſtans, onus ipſe humeris portabit. Ibi ingens Clamor, & innumeræ circum donaria voces Spectantis populi.

populi, & retum novitate paventis. Parte aliâ extinctam penitus, sensuque carentem Ad sua jam cernes revocari munera dextram. *Sann.* Cum volui vacuis panes crevere canistris; Cum volui liquidæ vina fuisse aquæ. Illius in laudem rupere silentia muri; Equato claudi subsiliere pede... Sape Erebi furia vocem tremuere jubentis; Corporaque invitâ deferere fugâ. *Hofeb.* Dum manu nudâ puer igne massam Tractat ardentem; venerat ignis, Vimque dediscit; timet innocentem Ledere dextram. *Sant.* Jussâ mors primæ rediviva luci Corpora reddit. *Sant.* Lucē defunctos vocat ad prioris Munera vitæ. *Sant.* Jussæque morborum recedunt. Ejus ad imperium cohortes... Frumenta desint! Plena messes horrea mox subitas ministrant. *Sant.* Prece fretus unâ Arce à muris inimica castra... Viscerum si quis dolor urit intus, Supplici poscat prece te patronum Jussus extemplo dolor inquieto Corpore ceder. *Sant.* Prece sed medenti vulnera sanat... Sentiunt omnes simul efficacis munera dextræ. *Sant.* Natura cedit, patet ut imperas: Ponunt furorem jam dociles feræ. *Sant.* Flamma quæ vastas populatur urbes, Ad tuos nutus sterit... Saxa subsidunt, elementa parent. Unda daratur, stupefactus amnis Portat euntem... Redditur cæco sua lux, & auris Redditur surdo, sua lingua muto: Impari qui vix pede claudus ibat Ambulat æquo. *Sant.*

MIRATIO, ōnis, f. Circ. *Admiration, étonnement.*

MIRATOR, ōris, m. trix, Icis, f. *Admirateur.* PHR. Formæ mirator honestæ. Pr. Fama miratrix senioris ævi. S. Magnanimo juveni miratorique Catonis. L. Sive es mirator rerum, mirabere nostras. O.

MIRIFICŌ, as, avi, arum, are. PLA. [mirabilem facere.] *Rendre merveilleux.*

MIRMILLŌ, ōnis, m. Circ. *Gladiateur.* (Vide GLADIATOR)

MIROR, aris, atus sum, arî. *Admirer, être surpris.* SYN. Admîrôr, demîrôr, stupêd, obstupêd, suspiciô. PHR. Mirantur dona Æneæ, mirantur iulum. V. Miratur, facilesque oculos fert omnia circum Æneas, capiturque locis. V. Hæc cum Dardanio Æneæ miranda videntur: Dum stupet, obtutuque hæret defixus in uno. V. Jamque domum mirans genitricis, & humida regna Ibat & ingenti motu stupefactus aquarum. V. Hunc capit argenti splendor, stupet Albius ære. H. Dona parentis Miratur, rerumque ignarus imaginae gaudet. V. Miratorque interque manus & brachia versat. V. Non equidem invideo miror magis. V. Quos omnis euntes Trinaciæ mirata fremit Trojæque juvenus. V. Tum jussâ superba Miratus, stupet in Turno; corpusque per ingens Lumina volvit, obitque truci procul omnia visu. V. Hic stupet ætonitus restit. V. Donum stupet. V. Stupet... mirata volubile buxum. V. Obstupuere silentes Converſique oculos inter se atque ora tenebant. V. Nequeunt expleri corda tuendo. V.

MIRUS, (Vide supra MIRABILIS.)

MISCELLANEA, ōrum. [Rerum indifcreta mixtura.] *Mêlanges.* PHR. Veniunt ad miscellanea ludi. f. i. *Varios ludos eodem die editos.*

MISCELLÛS, & MISCELLANEÛS, a, um. VAR. *Mêleé, mêlangé.* Miscellæ uvæ, vites. *Cato.* Miscelli ludi. *Sue.*

MISCEŌ, es, cû, stum, & xum, erê. A. *Mêler,*

mêlanger, bréuiller. SYN. Pêrturbô, cōfūdō, immiscēd, pērmiscēd, intērmiscēd. SYN. Miscere vinum aquâ. *Pli.* Miscere ad, &c. *Col.* Veris miscere falsa. S. Miscere conflia cum aliquo. *Tac.* PHR. Magno miscetur murmure cælum. V. Omnia confudit summisque immiscuit ima. O. Maria omnia cælo Miscuit. V. Poculaque inventis Acheloia miscuit uvis. V. Et inania murmura miscent. V. Canities miscuerat comas. O. Verbis miscere Latinis *Græca.* H. Cum duris venatibus otia miscent. O. blandis verbis oscula miscent. O. Misce stultitiam consiliis brevem. H. Qui miscuit utile dulci. H. Curſitant mixtæ pueris puellæ. H. Mixtus grandine ventus. O. Miscueruntque herbas & non innoxia verba. V. Inter se vulnera miscent. V. Pulvere campus miscetur. V. Misceſcive probet populos. V. Fors & virtus miscentur in unum. V.

MISCERÊ *Pro turbare.* PHR. Deformare domum, & luctu miscere hymenæos. V. Domus gemitu miseroque tumultu Miscetur. V. Diverso interea miscetur mœnia luctu. V. Vario misceri pectora moru. V.

MISCERÊ pocula. CIRC. [Pro ministrare.] *Donner à boire.* PHR. Iliadem qui nunc quoque pocula miscet Invitæque Jovi nectar Junone ministrat. O. Nescit tot millibus emptus Pauperibus miscere puer. f.

MISCERÊ, se. *Se mêler.* PHR. Inſert ſe ſeptus nebula... Per medios miscetque viris, nec cernitur ulli. V. Spiritus intus alit, totamque infusa per artus Mens agitat molem, & magno se corpora miscet. V. Ad prætoria densa Miscuntur.

MISTÛS, a, um. *Mêlé.* PHR. Mixtoque ingens exorta tumultu Læticia. V. Se quoque principibus permixtum agnovit Achivis. V. Mixtaque securo est sobria lymphæ mero. T. Mixtus candore rubor. *Cic.* Verbera cum verbis mixta. O. Vadimus immisti Danaïs. V.

MISENUM, i, n. Promontorium prope Cumas, nomen habens à Misenæ tubicini Æneæ. Quo non præstantior alter Ære ciere viros, Martemque accendere cantu... Cavâ dum personat æquora conchâ, Demens & cantu vocat in certamina divos Æmulus, exceptum Triton, si credere dignum est, Inter saxa virum spumosa immerſerat undâ... At pius Æneas ingenti mole sepulchrum Imponit... Monte sub ærio, qui nunc Misenus ab illo Dicitur, æternumque tenet per sæcula nomen. V.

MISER, a, um. & MISSELLÛS, a, um. DIM. *Misérable, malheureux, digne de compassion.* SYN. Inſortünatûs, ærûmnôsûs, misêrandûs, misêrabilis, afflîctûs. SYN. Miseri mortales. V. Anni Pr. Misera plebs. H. Res, fuga. O. Ambitio, fames, formido. H. Vita. O. Luxuria. Pr. Miser furor. O. Miserum carmen. V. Miseri lateris dolor. H. Modis miseris distractus. *Lr.* PHR. O! miseras hominum mentes. *Lr.* Fortuna miserrima nostra est. O. Oriturque miserrima cades. V. Ad preces miseras decurrere. H. Finxit miserum fortuna Sinonem. V. Proprium hoc miseros sequitur vitium, Numquam rebus credere lætis: Redeat felix fortuna licet, Tamen afflîctos gaudere piger. S. Pallor in ore... Faciesque simillima fato. L. Est miser nemo nisi comparatus. S. Scilicet ut semper quid agam charissime quæris... Sum miser & hæc brevis est nostrorum summa malorum; Quisquis & offenso Cæsa-

re viver, erit. O Turbatum, obsessum malis pectus. S. Solus inops, expes, pœnæ lethoque relictus. O. Mortemque miserrimus opto. V. Ah! miseri quos hic graviter Deus urget. T. Numquam est ille miser, cui facile est mori. S. O! quàm miserum nescire mori. S. Miseris colendos maximè superos reor. S. Misera mens incredula est. S. Nullus est miseris pudor. S. Tum me circumstat densorum turba malorum: Crede mihi, vero est nostra querela minor. O. Quàm miser est, qui fert asperiora fide. O. Quemcumque miserum videris, hominem scias. S. Misèrum stipulâ disperdere carmen. V.

MISERABILIS, *IS*, *IL*. [miseratione dignus.] *Miserable*, *pitoyable*. **SYNT.** Miserabile supplicium, fatum, vulnus, bellum. O. Miserabilis casus, sonus. *Cic.* Puer. **PHR.** Moliturque genus pœnæ miserabile, si non ille suis esset nulli miserabilis actis. O. Sisque miser semper, nec sis miserabilis ulli. O. Ramoque sedens miserabile carmen. *Integrat.* V. Collectam exilio pubem, miserabile vulgus. V. Nec lethum timeo genus at miserabile lethi. O. Græcia tum potuit Priamo quoque flenda videri. O. At nunc miseranda vel hosti. O.

MISERABILITER. *Cic.* & **MISERABILE**. *adv.* **PHR.** Miserabile cæcis Hostibus insultas. V.

MISERATIO, *ōis*. f. *Cic.* *Pitié*, *compassion*. (Vide MISERATIO.)

MISERE. *adv.* *Malheureusement*, *miserablement*. **PHR.** Pars cadat hamatis miserè confixa sagittis. O. Miserè amare, cupere, invidere. *Ter.*

MISEREO, *ēs*, *ērē*. n. & **MISEREOR**, *ēris*, *sērtūs sūm*, *ērī*. & **MISEROR**, *āris*, *ātūs sūm*, *ārī*. D. & **MISERESCO**, *is*, *ērē*. n. **MISERET**. *imperf.* *Avoir pitié*, *être touché de compassion*. **PHR.** Nil nostri miserrere. O. Miserere laborum Tantorum; miserere animi non digna ferentis. V. Neque ille Aut doluit miserans inopem, aut invidit habenti. V. Et res miserabere fractas. V. Miserefcire Regis. V. O! Sola infandos Trojæ miserata labores. V. O! Dii si vestrum est misereri, aut si quibus unquam Extrema in. . . morte tulistis opem. *Pr.* Cælo tandem miseratus ab alto. V. Prosequitur lacrymans longè & miseratus euntem est. V. Nec te miseret natæque tuique. V. Si non unius; quæso, miserere duorum, Vivam si viver; si cader illa, cadam. *Pr.* Te nil miseret tui dulcis amiculi. C. His lacrymis vitam damus & miserefcimus ultro. V.

MISERIA, *æ*. f. *Cic.* *Misere*, *malheur*. **EPITH.** Tristis, flebilis, gravis, acerbâ, durâ, crudelis. **SYN.** Infortuniū, ærumnâ, malū; calamitas. **PHR.** Leve est miseria ferre: perferre est grave. S. Grande doloris Ingenium est, miserisque venit solertia rebus. O. Ærumnis modum statue finemque cladi. S. Avarus ipse miseria causa est suæ. *Pla.* Accipe queis merfer fortunæ fluctibus. C. Sors ultima rerum In dubios casus, & prona pericula mortis Præcipitare solet. L. Tu qui lætus rides mala nostra. T. Nunc Amici casum gemit, & crudelia secum Fata Lyci. V. Hoc equidem occasum Trojæ tristesque ruinas Solabar, fatis contraria fata rependens. V. Nunc eadem fortuna viros tot casibus actos Insequitur, quem das finem, Rex magne, laborum. V. Cum cœpit quasfata domus subfidere, parres In proclinas omne recumbit onus; Cunctaque fortunâ rimam faciente

dehiscunt. O. Pectora longis hebetata malis. S. Nam dum pejora timentur Est locus in voto. O. Dulce mœrenti populus dolentum . . . lentius luctus lacrymæque mordent, Turba quas fletu simili frequentat. S. (Vide MALUM, ADVERSA.)

MISERICORDIÂ, *æ*. f. *Cic.* *Misericorde*, *compassion*. **PHR.** Proclivis ultro cum sit misericordia. *Ph.* Quo causa melior forsque deterior trahit; inclinât animus semper infimo favens. S.

MISERICORDIAM implorare. *Cic.* **PHR.** Tantum miserrere, precesque Supplicis exaudi. O. Miserrere matris & preces placidus pias Patiensque recipe; quoque te celsum altius Superi levarunt, mitius lapsos preme. S. Si qua est cælo pietas quæ talia curet. V. O! Salus rerum, lacrymis precantum Mollibus flecti facilis, rogantem Lenis exaudi; scelorumque tetras Ablue sordes. *Buch.* Et nos ergo parens, nostræ & spes una salutis Respice placatus facilisque; animumque benignum Accipe; perpetuæ neve implacabilis iræ Sævior in feros etiam vindicta nepotes. Respice nos melior tantum; quodcumque missella Spirat adhuc animæ, te respiciente, vigorem Accipiet; populoque tuo, jam nube repulsâ Tristitiæ, lætos hilarabunt gaudia vultus. *Buch.* Me precor heu! me redde mihi; gravibusque medere Vulneribus; vitamque jube famamque reverti: Quæ per te cecidit, per te fortuna resurgat. *Cl.* Has tibi protendo lacrymas; succurre ruenti: Eripe me tandem servilibus eripe regnis; Neve adeo cunctos paucorum crimine damnes; Nec nova tot meritis offensa prioribus obster. Jam jam flecte animum: suprema pericula semper Dant veniam culpe. *Cl.* Placidus bonus exere vultus. *Buch.* (Vide PRECES, PRÆCOR.)

MISERICORS, *ordis*. *oma*. g. *Misericordieux*, *qui a pitié*. **PHR.** Ipsas misericors forsan ærumnas amat. S. **MISSA**, *æ*. f. [Latine sacrificium.] *La Messe*, *le sacrifice*. **PHR.** Divisque litato Auspiciis cunctorum operum, cum manè Sacerdos Sinceram Ceretem & Leneum libat honorem. *Vida.* Mysta ciet superis vescu dum numen ab aris; Tristiceoque ipsum condit in orbe Deum. *Saut.* Dum faceret summo mystica Sacra Deo. *Saut.* Tu pia solemnî peragens mysteria ritu. *Saut.* (Vide SACRIFICIUM.)

MISSILE, *is*. *Trait*, *flèche*. **PHR.** Tremulum cum torset missile. L. Pellere vallo Missilibus cecant. V. (Vide SAGITTA, TELUM.)

MISSILIA, *orūm*. *Sue.* [Munera quæ populo spargebantur.] *Liberalité*, *pieces de monnoye qu'en jetoit au peuple*.

MISSILIS, *ilē*. *Qu'on jette*, *qu'en lance*. **SYNT.** Missilia tela, saxa. *Liv.* Tormenta. *Pl.* Pondus missile disci. *Pr.*

MISSIO, *ōis*. f. *Cic.* & **MISSUS**, *ūs*. m. *Liv.* *Renvoy*. Legatorum missio. *Cic.* Missio militum, remigum. *Cic.* [pro dimissione.] *Congé*. Missio sanguinis. *CEL.* *Saignée*. Missus teli. *Liv.* Missus Principis. *Liv.* **MISTURÂ**, *æ*. f. *Mélange*. **PHR.** Multaque de rerum misturâ dicere callent. *Lr.* Mistura jocorum. M. (Vide MISCEO.)

MISTIM. *adv.* *SUE.* *En mêlant*, *sans distinction*. Mistim affidere. *Sue.*

MITESCO, *is*, *ērē*. n. & **MITYFICOR**, *āris*, *ātūs sūm*, *ārī*. D. *PL.* *S'apaiser*, *s'adoucir*. **SYN.** Mansuescō, *flacēt*, *mollior*, *mitigor*, *placō*. **PHR.** Haud

Deus ille malis hominum mitescere disceat. *V.* Nemo adeo ferus est, ut non mitescere possit, si, &c. *H.* Referam... Facta quibus flecti facile & mitescere possis. *O.* Positis mitescent sæcula bellis. *V.* Dum freta mitescunt. *O.* Nesciaque humanis precibus mitescere corda. *V.* Jam trepidum, jam verba minus violenta loquentem. *O.* Mitescit discordia, hyems. *Liv.* Uva calore mitescit. *Col.*

MITHRIDATES. Rex Ponti qui dissidentibus Romanis Græciam occupavit. Tanta deiade suorum clade superatus est, ut mori quærens; cum veneno, cui assueverat, parum profueret, ferro sibi necem conscivit. Effecit porro Mithridates sepe veneno, Toxicæ ne possent sæva nocere sibi. *M.* Pontica magnanimum celebrant medicamina regem. *J.*

MITIGATIO, ōnis. *f.* *Cic.* & **MITIFICATIO**, ōnis. *f.* *Col.* Adoucissement.

MITIGATORIUS, ā, ūm. *PLI.* Qui sert à adoucir.

MITIGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *A.* Adoucir, Calmer.

SYN. Lēnīō, plācō, mīlcēō, flectō, mōllīō, mīnīfūctīō, dēlīnīō. *SYNT.* Mitigare iras. *O.* Dolorem, laborem, populum, febrem. *Cic.* *PHR.* Quem nec longa dies, pietas nec mitigat ulla. *V.*

MITIS, tē. *Doux, traitable, calme.* *SYN.* Lēnīs, suāvis, fācīlīs, cōmīs, mīnīfūctūs, bēnīgnūs, clēmēns, mōllīs, plācīdūs, hūmānūs. *SYNT.* Mitis precanti. *St.* Mitis in aliquem. *Liv.* Mitior animo. *H.* Vultu. *St.* Mitior ventus. *O.* Pœna. *Quin.* Mitis temperies. *L.* Pietas. *O.* Mite solum. *H.* Mīssīma verba. *O.* *PHR.* Naturā mitis & annis. *O.* Mitis & affatu bonus. *St.* Nullæ in fronte minæ, nec formidabile lumen: Pacem vultus habet. *O.* Blanda tibi vultus gravitas; sed mite serenā Fronte supercilium, sed pectus mitius. *Cl.* Omnibus lenis sibi dura soli Exuit mores nimium severos. *Sanr.* (Vide **BENIGNUS**.)

MITIS [pro maturo]. *Mīr.* *PHR.* Mitis in apticis coquitur vindemia saxis. *V.* Sunt nobis mitia poma. *V.* (Vide **MATURUS**.) **MITIS** [pro tranquillo]. *Calme.* *PHR.* Mitis ut in morem stagni placidæque paludis. *V.*

MITIUS, īsīme. *adv.* Doucement. *PHR.* Similes aliorum respice casus Mitius ista feres. *O.* Mitius ille perit, subitā qui mergitur undā, Quam sua qui liquidis brachia lassat aquis. *O.*

MITRĀ, ē. *V.F.* & **MITELLĀ**, ē. *f.* *dim.* Genus ornamentī capitis quo Maonii, Ægyptii, Phrygii &c. uti sunt, Pileus erat incurvus ex quo pendebant fasciola. Et tunica manicæ & habent redimicula mitræ. *V.* *EPITH.* Phrygiā, Mæoniā, Lydiā, Lydā, Sidoniā, aurēā, gemmātā. *PHR.* Et nunc ille Paris cum semiviro comitatu Mæoniā mentum mitrā, crinemque madentem Subnixus. *V.* Ille etiam pictā redimitus tempora mitrā. *O.* Quæ cum Sidoniæ nocturna ligamina mitræ Solverit. *Pr.* Te caput Syriæ cohibere mitrā. *S.* Non flavo retinens subtilem vertice mitram. *C.* Ite quibus grata est pictā lupa barbara mitrā. *J.* Cinget Lydia mitra comas. *Pr.* Inque orbem tereti mitrā redeunte capillum Strinxerat, & virides flavescere jusserat angues. *Cl.*

MITRATUS, ā, ūm. *PR.* Mitré, qui porte une mitre.

MITTŌ, īs, mīsi, mīssūm, ērē. & **MISSITŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. *freq.* *A.* *LIV.* Envoyer, renvoyer. *SYN.* DīmīttŌ, amāndŌ, ablēgŌ. *SYNT.* Mittere alicui, ad aliquem scripta. *Cic.* Mittere auxilium. *O.*

Mittere in acta. *L.* Enregistrer. Mittere sub jugum. *Caf.* Sub leges. *V.* Subjuguer. Mittere salutem alicui. *O.* Saluer. Mittere subsidio & subsidium. *Cæs.* Envoyer du secours. Mittere corpus sepulchro. *St.* Enterre. *PHR.* Tua nos ad limina mittit. *V.* Aurea mala decem misi, cras altera mittam. *V.* Rapidum ad naves præmittit Achatem. *V.* Trinacriā fines Italos mittēre relictā. *V.* Mitteris Erebo vile pro cunctis caput. *S.* Mittimur Elysiūm. *V.* Totum sub leges mitteret orbem. *V.* Hamus mittitur in lupum. *M.* At tibi... Famulus mittetur ab Istro. *M.* Cinerique hæc mittite nostro. *V.* Tibi me claro demittit Olympo. *V.* Hanc tuus è Getico mittit tibi Naso salutem; Mittere si quisquam, quo caret ipse, potest. *O.* Sub magna pericula missus. *V.* Corpora missa neci. *O.* Nescit vox missa reverti. *H.* Legati missi magnis de rebus. *H.* Missus è corpore sanguis. *Tr.*

MITTĒRE [pro jacere.] Jetter, lancer. *SYNT.* Hastam misi in ora. *O.* Mittere vocem. *Cic.* *PHR.* Cum se saxo misisset ab alto. *O.* At nondum est talos mittere lassā manus. *Pr.* Mitteret in pyrgum talos. *H.* (Vide **JACTO**.) **MITTĒRE** [pro emittēre, vel prōducere.] Pousser, produire. *SYNT.* Mittere folia, fructum. *PLI.* Radicem. *Col.* **MITTĒRE** [pro desinēre, finire.] Laisser, omettre. *PHR.* Mitte lachrymas. *Ter.* Ambages. *Liv.* De pectore mittere curam. *V.* Misso certamine. *V.* Mœstumque timorem Mittite. *V.* Mitte leves spes & certamina divitiarum. *H.* Cætera mitte loqui. *H.* Mitte precari. *O.* Missa facio. *Ter.*

MITŪLUS, ī. *H.* [Piscis.] Moule. *PHR.* Mitulus, & viles pellent obstantia Conchæ. *H.*

MITŪLENĒ, ēs. *f.* & **MITŪLENÆ**, arūm. [Urbs in Lesbo.] Mitylene. *PHR.* Cum tibi non Ephesos, nec sit Rhodos, aut Mitylene. *M.*

MNĀ. *PLA.* pro mina. (Vide **MINA**.)

MNEMONICĀ, ōrūm, n. *A. ad her.* [Præcepta de memoriā.] Regles de la memoire artificielle.

MNEMOSYNĒ, ēs. *f.* *Cic.* Mater novem Musarum.

MNEMOSYNŪM, nī. *n.* [Pignus amico in memoriam relicum.] Gage d'amitié. *PHR.* Verum est Mnemosynon mei fodalit. *C.*

MOBĪLIS, īlē. Mobile, changeant, inconstant. *SYN.* Mutabilis, varius, incōnstans, incertus, irrēquētus, vāgus. *SYNT.* Mobilis animus. *Cic.* Aura. *O.* Folia mobilia. *H.* Mobiles & lubrici oculi. *Cic.* Caduca & mobilia munera. *Cic.* Mobiles pedes. *Pla.* *PHR.* Mobilis & varia est semper natura malorum. *J.* Duceris ut nervis alienis mobile lignum. *H.* Dum faciles animi juvenum, dum mobilis ætas. *V.* Mobilibus frænīs in aperto flectere campo. (Equum) *L.* vulgi turbati mobilis ira. *Sil.* (Vide **INCONSTANS**.)

MOBĪLITAS, atis. *f.* *CI.* Facilité à se mouvoir. *SYN.* Lēvītās. *PHR.* Fama... mobilitate viget viresque acquirit eundo. *V.* Mobilitate pedum celeres super orbibus orbes flectis. *O.* Tantum mobilitas illa decoris habet. *O.* Fortunæ lubrica nescit Mobilitas fixisse rotam. *Archib.* Mobilitas vulgi rerum studiosa novarum. *Mant.* Mobilitas linguæ. *Cic.*

MOBĪLITER, *adv.* *Cic.* Legerement.

MOBĪLITŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Donner du mouvement, rendre mobile. *PHR.* Inde aer, inde omnia mobilitantur. *Lr.*

MODERABILIS, īlē. *O.* Où l'on peut garder de la moderation.

MÖDERÄMEN, inis. n. *Conduite, gouvernement.* SYN. Rēgimēn, gūbērnātiō. PHR. Ultima prona via est & eger moderamine certo. O. Alipedum jus & moderamen i quorum, &c. O. Sceptra... capit & moderamina rerum. O. (Vide IMPERIUM.)

MÖDERÄNTĒR. *Lr. MÖDERÄTĒ*, tiūs, tīsīmē. **MÖDERÄTIM**. *Lr. Avec moderation.* PHR. Moderatē dictum. Moderatiūs facere. *Cic.* Dono moderatiūs uti. O. Sed te (quaecumque est) moderatē injuria turbet. O. Moderantiūs oro, Curre; fugamque inhibe, moderantiūs insequar ipse. O. Naturaque rebus Paulatim tribuit, moderatim crescere cogens. *Lr.* Moderantiūs opta. O.

MÖDERATIÖ, ōnis. f. *Moderation, retenue.* SYNT. Moderatio animi. *Cic.* Moderationem exhibere rebus, personis. *Sue.* Moderatio cæli. *Cic.* Temperature. Moderatio machinarum *VIT. Construction.*

MÖDERÄTÖR, ōris. m. trīx, tēis. f. *Cic. Modérateur, Conducteur.* SYN. Gūbērnätör, rēctör, dūx, māgīstēr. PHR. Vincitur ars vento; nec jam moderator habenis utitur. O. Quintiliane vagæ moderator summe juventæ. *M.* Robustus curvi moderator aratri. *Lr.* Arcanæ moderatrix Cynthia noctis. *St.* Moderator orbis. O. Validisque sedet moderator habenis. *f.*

MÖDERÖ, ās, āvī, ātūm, ārē. *A. SAL. & MÖDERÖR*, āris, ātūs sūm, ārī. *D.* Moderer, conduire, regler. SYN. Tēmpērō, cōmpēscō, frānō, tēfrānō, gūbērnō, rēgō, cōtēncō, cōtinēō, cōhibēō. SYNT. Moderari alicui. *Tac.* Aliquid. *Sue.* Moderari consilia officio. *Cic.* Moderari fortunæ. *Liv.* Vīno. *Pla.* PHR. Accipe quos frānis altē moderere dracones. O. Hominem... Finxit in effigie moderatum cuncta Deorum. O. Meliūs moderabere finem. O.

MÖDERÄRĪ sibi, iræ. *Cic.* Linguae. *Pla.* &c. PHR. Majus tormentum qui non moderabitur iræ, &c. *H.* Minimum decet libere, cui multum licet. *S.* Quò plura possis, plura patienter feras. *S.* Violenta nemo imperia continuit diu; quòque fortuna altius evexit humanas opes, Hoc te magis supprimere felicem decet... magna momento obrui Vincendo didici: Troja nos tumidos facit, Stamus hoc loco unde cecidit. *S.*

MÖDERÄTÜS, ā, ūm. *Modéré.* SYNT. Moderatus vir. *Cic.* Amor. O. Moderata tempora. *Cl.* Ira. O. PHR. Nec solet irasci, neque enim moderatior alter. O. Neque enim moderatus in illam est. O. Jaſtantur moderatis æquora ventis. O.

MÖDESTĒ. adv. *TER. Avec moderation, avec modestie.* SYNT. Modestē parere. *H.* Facere. *Ter.* Modestē munificus. *H.* Lingua non modestē uti. O. Admonita est... cedere calitibus, verbisque minoribus uti. O.

MÖDESIÄ, æ. f. *Modestie, air modeste.* EPITH. Hūmilis, blāndā, pūdibūndā, dēcōrā, plācidā, dīvinā, īnsgnīs, prēclārā, vērēcūndā, simplex, trānquillā. SYN. Pūdōr. PHR. Minuitque modestia crimen. O. Servat inoffensam divina modestia vocem. *Cl.* Moresque modesti. Fortunā crescente manent. *St.* Tandem vince tuum, qui vincis cuncta, pudorem. *Cl.* Iste pudoris amor, blandique modestia vultūs Addidit & formæ pretium; meruitque videri Dum lauit. *Rap.* Et castigatæ collecta modestia frontis. Multum est componere sensus, In toto sedeat depicta modestia vultu... Ne rerum species violent sacra

mentis, Captivos sensus durā sub lege tenebis. *Sanp.* **MÖDESTÜS**, ā, ūm. *Modeste, modéré.* SYN. Vērēcūndūs, mōdērātūs. SYNT. Modestus homo. *Cic.* Modesti mores. *Cic.* Oculi. O. Modestus & integer rex. *Cic.* Modestus vultu. *Ter.* PHR. Nec pudeat coram verba modesta loqui. O. Oculos dejecta decoros. *V.* Ille verecundo vix tollens lumina vultu. O. Quam laudem meruere, grave est audire modestis. *Hofch.* Quæ sentire, palam non evulgare juvabit; Laudibus offendi nam solet ille suis. *Rap.* Tristis nube supercili Ad laudes trepidans palluerit suas. *Rap.* Vultus blandē demissa modestos Incedit gravis, & toto spectabilis ore. Durum erat in tantā spectari luce modesto. *Rap.*

MÖDICE & MÖDÍCUM. adv. *Cic. Mediocrement, modérement.* SYNT. Modicē uti libertate. *Liv.* Modicē utile. *Cic.*

MÖDICÜS, ā, ūm. *Modique, mediocre.* SYN. Mēdiōcris, Tēmpērātūs. PHR. Nam fuerim quamvis modico tibi junctus ab usu. O. Utar & ex modico quantum res possit æervo. *H.* Cantharis potare modicis. *H.* Modicā cenare patellā. *H.* Voti modicus. *P.* Cultu modicus. *Tac.*

MÖDIFICATIÖ, ōnis. f. *SEN Modification, mesure, qu'on doit observer.* MÖDIFICÄTÜS, ā, ūm. *Changé, employé autrement.* Modificata verba. *Cic.*

MÖDIUM, īi. n. *PLI. & MÖDIÜS*, īi. *Cic. & MÖDIÖLÜS*, īi. m. *Cic.* [mensuræ genus.] Sorte de mesure. PHR. Mille fabæ modii. *H.* Modiolum vini. *Pla.* Modius agri. *VAR. Mesure de terre.*

MÖDÖ. adv. [pro jamjam.] *Tout à l'heure, il n'y a qu'un moment.* PHR. Modö eum vidisse aiebant. *Pla.* Venit modö. *Ter.* Hic inter Corylos modö namque gemellos... connixa reliquit. *V.* Modö nata. *H.* MÖDÖ. [pro nunc, jam.] *Tantôt.* PHR. Sed modö læta manet, vultus modö fumit acerbos. O. MÖDÖ. ['pro interdum.] *Quelquefois.* PHR. Sæpè notatus Cum tribus annellis, modö lævā. priscus inani Vixit inæqualis. *H.* MÖDÖ [pro si tamen.] *Pourveu.* PHR. Modö vita superstit. *V.*

MÖDÜLÄTĒ. adv. *Cic. Avec harmonie.* Modulatē canentes tibiæ. *Cic.*

MÖDÜLÄTIÖ, ōnis. f. *QUIN. & MÖDÜLAMEN*, inis. n. & **MÖDÜLÄTÜS**, ūs. m. *Chant, harmonie.* PHR. Nam quamvis alix volucres modulamina tenent; Nulla potest modulis æquivalere tuis. *A. Phil.* Amphion... struxit, canoro saxa modulatu trahens. *S.* (Vide CANTUS.)

MÖDÜLÄTÖR, ōris. m. *Chantre, Musicien.* Cantor & modulator optimus. *H.* (Vide MUSICUS.)

MÖDÜLÖR, āris, ātūs sūm, ārī. *Chanter avec harmonie, de mesure.* PHR. Modulatur arundine carmen. O. Carmina pastoris Siculi modulabor avenā. *V.* Verba modulanda fidibus. *H.* Carmina descripti & modulans alterna notavi. *V.* In varios modulata sonos (*Philomela.*) *S.* Et gravis obstreperet modularis bucina nervis. O. Modulari sonum vocis pulsu pedum. *Liv.* *Batra la mesure.* Modulari vocem, orationem. *Cic.* Prononcer avec mesure.

MÖDÜLÜS, īi. m. [pro mensurā.] *Mesure.* PHR. Metiri se quemque suo modulo ac pede verum est. *H.* Ab imo Ad summum totus moduli bipedalis. *H.* Ponderibus modulisque suis ratio utitur. *H.* (Vide MENSURA.)

MÖDULUS. *Pli.* [pro cantu, modulatione.] *Chant, air, chanson.* *PHA.* Nulla (*Avis*) potest modulus æquivalere tuis. *A. Phil.* (*Vide CANTUS.*)

MÖDUS, *i. m.* *Mode, maniere, façon.* *SYN.* Rätid, mōs. *SYNT.* Modus vivendi. *Cic.* Modum definire, adhibere, constituere rebus. *Cic.* Dare. *Quin.* Est modus in faciendo &c. *Col.* Unus modus est. *Cic.* *PHR.* Quis rebus dexter modus. *V.* Numerosque modosque edificare vitæ. *H.* Miserisque modis distracta laborant. *Tr.* Nec modus inferere atque oculos imponere simplex. *V.*

MÖDUS, [*Tērminūs, finēs.*] *Borne, Fin.* *SYNT.* Modum lugendi non facere. *Cic.* Figere nequitiae modum. *H.* Exitiis modum ponere. *V.* Modum servare. *Pli.* Statuere, tenere. *Cic.* *PHR.* Est modus in rebus, sunt certi denique fines Quos ultra citraque nequit consistere rectum. *H.* Non parva accessio magnæ Fortunæ est, tenuisse modum. *O.* Infani sapiens nomen feret, æquus iniqui, Ultra quàm satis est, virtutem si petit ipsam. *H.* Hoc erat in voris, modus agri non ita magnus. *H.* Secundis patitur in rebus modum. *S.* Flenti Theſeiis heros, Siste modum, dixit. *O.* Ærumnis gravibus modum statuere. *S.* Illis (*Apibus*) ita modum supra est. *V.* Quis scelerum modus est. *L.* Tum longo nullus lateri modus. *V.* Nullus adest lacrymis modus. *O.* Facere sibi modum lacrymarum &c. *O.* Quis enim modus adsit amor. *V.*

MÖDUS [pro mensurâ carminum, dicitur & pro ipso carmine] *Mesure des vers, vers.* *SYNT.* Modi flexibiles, dulces. *H.* Modi Lyrici. *O.* Docilis modorum. *PHR.* Longa canoros Dant per colla modos. *V.* Numerisque modisque licentia major. *H.* Tentavit pollice chordas, Et sensit varios quamvis diversa sonarent Concordare modos. *O.* Magna modis tenuare parvis. *H.* (*Vide CARMEN, CANTUS.*)

MÖCHUS, *i. m.* *MÖCHA, æ. f.* *Adultere.* *PHR.* Subdola famosæ moneo fuge retia Mœchæ. *M.* Ad nocturna jaces fastosæ limina mœchæ. *M.* Notior mœchus. *J.* (*Vide ADULTER.*)

MÖCHOR, *aris, atius sūm, arī.* *C.* *Commestre un adultere.* (*Vide ADULTEROR.*)

MÖNIA, *iūm, n.* *Les murailles, les rempars.* *EPITH.* *M.* Altā, ardūā, celsā, tūritā, vallatā, sublimā, fortā, solidā, superbā, inclytā, cōctiliā, saxeā, pinnatā, tūrigērā, inaccēsā. *SYN.* Mūrī. *PHR.* Mœnibus affiliit miles. *O.* Mediis in mœnibus adstant. *V.* Obliquo sinu curvantur in orbem Mœnia. *Sil.* Turretis incingere mœnibus urbes. *O.* Quorum jam mœnia surgunt. *V.* Tua mœnia texti. *V.* Moresque, viris & mœnia ponet. *V.* Dejicite passim mœnia, in planum dare. *S.* Ubi nunc ingentia cernes Mœnia surgentemque novæ Carthaginis arcem. *V.* Atque ipsis prælia miscet Aggeribus murorum. *V.* Cingetis mœnibus urbem. *Auf.* Cyclopum firmata moles. *V.* Minæque Marorum ingentes, æquataque machina cælo. *V.* Mœnia lata vident, triplici circumdara muro. *V.* Septemque una (*Roma*) sibi muro circumdabit arces. *V.* Sic turribus altis Ardua, ut ætrias intrent fastigia nubes. *Auf.* Cyclopum firmata manu stant ardua ferro Mœnia. *Cl.* (*Vide MURUS*)

MÖNIA [pro ipsis urbibus, domibus.] *Ville, maison.* Miscentur mœnia luctu. *V.* Cuncta malis habitantur mœnia Graiis. *V.* Cernēs urbem & promissa Layini.

Mœnia. *V.* Imperiumque urbi dabimus tu mœnia magnis Magna para. *V.* Mœnia mundi. *Tr.* Cæli. *O.* pro ambitu.

MÖRĒŌ, *ēs, ērē. n. pass.* *Être triste, être affligé.* *SYN.* Tristōr, cōtristōr, gēmō, lūgēō, dēflēō, dōlēō, dēplōrō, lacrymōr. *PHR.* Sola domo mœret vacuā. *V.* Mœretque partus fulmine luridum Missos ad orcum. *H.* Quam simul agnovit tanquam tum denique raptam scisset, inornatos laniavit Diva capillos; Et repetita suis percussit pectora palmis. *O.* Qualis populeā mœrens Philomela sub umbrā. *V.* Extremosque ciet gemitus (*Bos*) it tristis arator, Mœreutem abjungens fraternā morte juvenum. *V.* At Cyane, raptamque Deam, contemptaque fontis Jura sui mœrens, inconfolabile vulnus Mente gerit tacitā, lacrymisque absumitur omnis. *O.* Lugent juvenesque, senesque Et vulgus, procereſque gemunt, scissaque capillos Plangunt ora simul matres Calydonides: Oeneus Pulvere canitiem genitor, vultusque seniles Fœdat humi fufos, spatiosumque increpat ævum. *O.*

MÖRÖR, *ōrīs. m. & MÖSTITIÄ, æ. f.* *Cic.* *Tristesse, affliction.* *EPITH.* Gravis, acerbis, anxius, tristis, longus, asiduus, dirus, incōsolabilis. *SYN.* Tristitiā, dolor. *PHR.* Aut ad humum mœrore gravi deducit & angit. *H.* Et mœror pastus fletu & sine sanguine pallor. *Sil.* Ægro seu pectore mœror Incumbens pigrā sensus caligine merſit. *Cam.* Ille qui longus fuit, esse magnus Desinit mœror: Facilem ferendo Finge fortunam: levis esse longo Discit ab usu. *Sarb.* Multis in luctibus inque Perpetuo mœrore & nigrā veste senescant. *J.* Dies nulla mœrore caret. *S.* Nulla dies nobis mœrorem ē pectore demet. *Tr.* Vita in mœrore jacebat. *Tr.* Mœrore pressus. *S.* Cuncta mœrore horrida. *S.*

MÖSIA, *æ. f.* [*Illyrici regio*] *La Mœsie.* *PHR.* Nullo tantum se Mœsia cultu Jactat. *V.*

MÖSTE, *Cic. & MÖSTILĒR.* *adv. PLA.* *Tristement.*

MÖSTIFICUS, *ā, ūm. PLA.* *Qui rend triste.*

MÖTUS, *ā, ūm.* *Triste, affligé.* *SYN.* Tristis, mœrens, dolens, miserandus. *PHR.* Mœstas expromere voces. *V.* Alter ab alterius funere mœstus erat. *O.* Mœstasque sacravimus aras. *V.* Mœsto cum corde jacebat. *Tr.* Et mœstum illacrymat templis ebur. *V.* Mœstoque immugit regia luēt. *V.* Mœstumque timorem Mittite. *V.* Mœstasque refuscitat iras. *Sil.* Lumina mœstis Stant immota genis. *O.* Mœstis larē loca quæstibus implet. *V.* Et mœstam (*i. funebrem*) teneris vestem pendere lacertis. *Pr.* Passusque capillis Ut solet ad natī mater itura rogum. *O.* Dictis mœrentia pectora mulcet. *V.* Et sub Jove, nocte dieque Sedit humo nudā, madidis incompta capillis: Perque novem luces experts undæque cibique, Rore mero, lacrymisque suis jejunia pavit. *O.* Stabant cum vestibus atris Ante toros fratrum demisso crine sorores. *O.* Mœstiūs lacrymis Simonideis. *C.* Mœstus amor. *O.*

MÖLÄ, *æ. f.* *Meule de moulin.* *EPITH.* Scābrā, dūrā, frūmentāriā, olēariā, vērſatilis. *PHR.* Et quæ pumiceas versat Afella molas. *O.* Ut rudis ā scābrā turpis Afella molā. *O.*

MÖLÄ [Far tostum & sale sparsum: ā molito farre ita dicta.] *Gateau qu'on offroit en sacrifice.* *PHR.* Tu cum pro Vitulā statuis dulcem Aulide natam Anre

aras; spargisque molâ caput improbe falsâ. *H.* Jam fundere Bacchum cœperat, obliquoquē molas inducere cultro. *L.* Ne possent læva nocere Somnia, ter sanctâ deveneranda molâ. *T.* Sparge molam. *V.* (Vide SACRIFICIO.)

MOLARIS, is, m. [Dens maxillaris ita dictus quod cibum molat.] *Dent macheliere.* *PHR.* Interque mares Difficili crescente cibo. *F.* pressoque diu stridere molari. *F.* **MOLARIS**. [Lapis ex quo mola fit, vel à molâ concisus.] *Gros quartier de pierre.* *PHR.* Et ramis, vastisque molaribus instat. *V.* Dextrâque molarem Sustulit, & magnum magno conamine misit. *O.* Sulphureique volant alto stridore molares. *V-F.* Phocais effundit vastos balista molares. *L.* Vastæque fudes fractique molares. *St.*

MOLARIUS, â, um. & **MOLARIS**, arê. *Quod ad molam pertinet.* *Molaris lapis.* *Pl.* Molarius Afinus. *Cato.*

MOLĒS, is, f. *Grande & grosse masse, chose d'un gros poids.* *EPIT.* Vastâ, immânis, ingens, præruptâ, structâ, crassâ, immensâ, magnâ, ardûâ; stupendâ, onerosâ, eductâ, rudis, indigestâ, præcelsâ, saxæâ, densâ, gravis, operosâ, insolitâ. *PHR.* Pondus iners. *O.* Torpent mole novâ (*Sub nive.*) *V.* Stat faxea moles Templum ingens cineri. *St.* Molemque & montes insuper altos Imposuit. *V.* Tantas auderis tollere moles. *V.* Ardeat, & mundi moles operosa laboret. *O.* Ardua marmoreo surrexit pondere moles. *L.* Fatales murorum attollere moles. *V.* Rudis indigestâque moles. *O.* Ille aditum saxi præstruxerat obice montis: Vix juga movissent quinque bis, illud onus. *O.* Socium quoque faxea moles Oppressit. *O.*

MOLĒS. *Pro quâvis aliâ magnitudine & numero.* *PHR.* Densâque ad muros mole feruntur. *V.* Ingenti mole chimæram. *V.* Ingenti mole Latinus. *V.* Vastâ se mole moventem. *V.* Quod molem hanc immanis equi statuere. *V.* Miratur molem Æneas magalia quondam. *V.* Molem propinquam nubibus arduis Omite mirari. *H.* Prima fuit rerum confusa sine ordinemoles. *O.* Crassâ mole Leo. *Cl.* Membris & mole valens. *V.*

MOLĒS. [In mari, flumine &c. Pro aggere.] *Mole, massif, jettée de pierres, digue.* *PHR.* Contracta Pisces æquora sentiunt Jactis in altum molibus. *H.* Moles opponere fluctibus. *Cic.* Molibus unda crescit. *Stat.* Rivus.. multa mole docendus parcere prato. *H.* Adjacet undis Facta manu moles, quæ primas æquoris undas Frangit, & incurfus quæ prædeclassat aquarum. *O.* Intractabilis resistit undis, & lacescentes aquas longè remittit. *S.* Cum spumeus amnis Exiit, oppositasque eiecit gurgite moles. *V.* Saxea pila cadit; magnis quàm molibus ante Constructam jaciunt ponto. *V.* Frænata per artem Æquora, luctantesque adversa in claustra procellas. *Rha.* (Vide AGGER.)

MOLĒS. [Pro difficultate.] *Difficulté.* *PHR.* Moles curarum. *Tac.* Injuriam molem sustinere. *Cic.* Tantæ molis erat Romanam condere gentem. *V.* (Vide DIFFICILIS.)

MOLĒSTĒ, adv. *Avec chagrin, avec peine.* *SYN.* Agrè, gravitèr. *SYN.* Molestè ferre, pati &c. *Cic.*

MOLĒSTIÀ, æ, f. *Chagrin.* *SYN.* Molestiam capere, depellere, deponere, suscipere, trahere ex aliquo: exhibere, dare alicui, molestias abstergere. *Cic.* *EPIT.* & *PHR.* (Vide CURA, DOLOR.)

MOLĒSTÛS, â, um. *Farheux, chagrinant, importun.* *SYN.* Gravis, incômmôdus, difficilis, odiosus, durus. *PHR.* Lites cum rege molestæ. *H.* Otium tibi molestum. *C.* Voces compeſce molestas. *Pr.* Sermone molestus. *H.* Cura molesta. *O.*

MOLĒTRINÀ, æ, f. *CATO Un moulin.* **MOLĒLĒ**, is, n. *CATO.* [Quod jumentorum collo, vel humeris fervorum alligabatur ad versandas molas.] *Collier.*

MOLIMĒN inis, n. *CÆS.* & **MOLIMENTUM**, ti *LIV.* & **MOLITIÔ**, ônis, f. *Cic.* Effort, peine. *PHR.* Magna tenent illud numen molimina rerum. *O.* Circumspectare magno molimine. *H.* Molitio rerum. *Cic.* (Vide CONATUS.) Molitio agrorum. *Col.* (Vide AGER, CULTURA.)

MOLIOR, itis, itus sum *IT.* Tâcher, agir en faisant effort, s'efforcer. *SYN.* Nitôr, enitôr, têtô, cônôr, aggrêdiôr, *PHR.* Nec super ipse suâ molitur laude laborem. *V.* Fulmina molitur dextrâ. *V.* Dolos molitur opertos. *V-F.* Inde datum molitur iter. *V.* Manibus molitur habenas. *V.* Molitique fugam. *V.* Ure Sata & validam in vires molire bipennem. *V.* Corpora ex somno moliri. *Liv.* Moliri fugam. *V.* Suâ montes moliri sede. *Liv.* Moliri fores. *Tac.* Obices. *Liv.* Tâcher de rompre. Genus miserabile penæ Molitur. *O.* Similes gradus moliri. *S.* Hoc molita nefas. *St.* Moliri triumphos. *O.* Moliri magna. *Cic.* Moliri pestem patriæ. *Cic.* Agricola incurvum terram molitur aratro. *V.* i. movet. Moliri urbem, classem. *V.* i. adificare.

MOLITÔR, ôris, m. trîx, tês, f. [Qui molitur.] *Auteur, inventeur.* *PHR.* Primæque ratis molitor Jason. *O.* Mundi molitor. *Cic.* Molitor novarum rerum. *Sue.*

MOLITURÀ, æ, f. *PL.* [Molendi actus.] *Mouture, l'action de moure.* (Vide MOLO.)

MOLLESCÔ, is, êrê. *N.* Devenir mol, s'amolir. *PHR.* Jam signa tubæque Mollescunt, ipsos ignavia fluxit in enses. *Cl.* Tentatum mollescit ebur, positoque rigore Subsedid digitis, ceditque ut Hymettica Sole Cera remollescit, tractatâque pollice multas Vertitur in facies, ipsoque fit utilis usu. *O.* Mollescunt colla Juvencis. *C.* Pectora mollescunt asperitasque fugit. *O.* Ferrea lascivis mollescant corda sagittis. *Cl.* Quisquis in hos fontes vir venerit, exeat inde Semivir, & tactis subito mollescat in undis. *O.* Mollescere tactu. *Pl.*

MOLLIO, is, tvi, itum, itê. *A.* Amolir, rendre mol. *SYN.* Emollîô, flêctô. *PHR.* Dum ferrum molliat ignis. *H.* Molliri que morâ, mollitaque ducere formam. *O.* Lanam mollire puellæ Discant, & plenas exonerare colos. *O.* Fructusque feros mollite colendo. *V.* Lanam mollire trahendo. *O.*

MOLLIRÊ. [Per transi. ad animum.] *Adoucir, appaiser, apprivoiser.* *SYN.* Lenîô, flêctô, mîtigô, placô, frangô, effemînô, infrîngô, mânuêfaciô, emollîô, têmpêrô. *PHR.* Mollitque animos & temperat iras. *V.* Scilicet ingeniûm placidâ molliitur ab arte. *O.* Accessus molliet ista tuos. *O.* Quale posset impia mollire Thracum pectora. *H.* Feritas mollita. *O.* Mollire impetum. *Tac.* Dura verba. *Cic.* Mollierant animos lectus & umbra meos. *O.*

MOLLIPES. êdis. *Qui à le pied tendre.* *Bovem mollipe dem.* *Cic.*

MOLLIS, lê. & **MOLLICULUS**, â, um. *Mol, ten-*

dre. PHR. Uttere Lactucis & molliibus utere Malvis. *M.* Quid nemora Æthiopum molli canentia lanâ. *V.* Molliibus è stratis opera ad fabrilia surgit. *V.* Muscoli fontes & somno mollior herba. *V.* Mollis arista. *V.* Castanea. *V.* Cervix. *Lr.* Molli feret effeda collo. *V.* Crines Molli fronde premit. *V.* Mollia nodosus facit internodia poples. *V.* Purpureus molli fiat in ore pudor. *O.* Pes mollis equi. *H.* Venter mollis. *H.* Thorus de molliibus ulvis. *O.* Molliculus caseus. *Pla.* Mollior cuniculi capillo. *C.*

MOLLIS. *Moû, effeminé, enervé, qui n'est pas robuste.*

PHR. Ipse ego mollis eram discinctaque in otia natus. *O.* Quique prius mollem vacuumque laboribus egi In studiis vitam Pieridumque choro. *O.* Versus evolvere molles. *V.* Ne pigeat molli succubuisse viro. *O.* Non faciunt molles ad fera bella manus. *O.* Ingenium nobis molle Thalia dedit. *O.* Est mollis flamma medullas. *V.* At nunc à puero Thebæ capientur inertem, Quem neque bella juvant neq̃ tela, nec usus equorum, Sed madidi myrrhæ crines, mollisque coronæ, Purpuraque, & pictis intextum vestibus aurum. *O.* Molliibus est oculis. *O.* Molles cytharæ modi. *H.* Qui me ex versuculis meis putastis, Quod sint molliculi, parum pudicum. *C.* Molli dedita somno. *Lr.*

MOLLIS. [Pro facili, leni, placido, jucundo, grato, suavi.] *Donx, facile, traitable.* PHR. Haud mollia iussa ferentem. *V.* Tentaturum aditus & quæ mollissima fandi Tempora. *V.* Nec venit incæptis mollior aura meis. *O.* Colles... mollicque jugum demittere clivo. *V. i. non arduo.* Ad nostras cor molle preces. *O.* Iter molle. *O.* Mollior ascensus. *Liv.* Mollia naufragiis littora. *O.* Vincuntur molli pectora dura prece. *O.* Stimulis haud molliibus incitat iras. *V.* Non est ad astra mollis è terris via. *S.* Umbræ succedere molli. *V.* Facillisque moveri supplicibus, mediâque tamen mollissimus ira. *Cl.* Lacrymis Amphyona mollem. *Pr.* Quid precibus nostris mollius esse potest. *O.* Haud mollia dictu. *Sil.* Faru. *V.* Mollis in obsequium, facillisque rogantibus effes. *O.* Mollia securæ peragebant otia gentes. *O.*

MOLLE vinum. [i. carens asperitate.] *vin agreable.*

PHR. Tunc Agni pingues tunc & mollissima vina. *V.*

MOLLE fœrum. *O.* [Pro tranquillo.] *Calme.*

MOLLITER, ius, iſsimè. *Mollement, doucement.* PHR. Quàm molliter ossa quiescant. *V.* Molliter impresso. *Pr.* Cadentem molliter excipere. *O.* Molliter austro studio fallente laborem. *H.* Molliter incedit. *O.* Molliter admotâ sollicitare manu. *O.* Ut solvat partus molliter ipsa suos. *O.* Molliter vivere. *O.* Mollius recubare. *St.* Interpretari, accipere. *Tac.*

MOLLITIA, æ. & **MOLLITIËS**, ei f. **MOLLITUDINIA**, inis, f. *Cic. Dèlicatesse, mollesse.* *Epit.* Pſgrâ, iners, imbellis, fractâ. *SYN.* Mollitia cervicum, naturæ, victus, animi. *Cic.* Mollities maris. *Pro tranquillitate.* *PLI.* Præsumis mollitiem, ceu. &c. *H.* (Vide INERTIA IGNAVIA.)

MOLLUSCUM, cî, n. *PLI.* [Tuber Aceris.] *Bosse qui vient à l'Erable.* **MOLUSCÂ** Nux. *PLI.* [à mollitie putaminis dicta.] *Eſpece de noix.*

MOLLO, is, lûr, itum, èrè. [molâ terere.] *Moudre, briser avec la meule.* *SYN.* Tèrô, frangô, subigô, contundô, obtèrô. *PHR.* Fruges, Et torrere parant flammis, & frangere saxo. *V.* Perdomitam saxo Cere-

rem. Lenta jube scabrâ frangat Asella molâ. *O.* Fruges aspera saxa terent. Subdere fracturo filici frumenta, superque Ducere pendentes orbes. *Mant.* Quodcumque est solidae Cereis cava machina frangat. *O.* Molitur in farinam. *PLI.* Molita cibaria. *Col.* **MOLORCHÛS.** *Cleonei agri pastor, cujus gratiâ Hercules hospitio apud illum comiter exceptus Leonem Nemeum interfecit.* *PHR.* Sacra Cleonei cogunt vineta Molorchi. *Sil.* Et pauperis arva Molorchi. *St.*

MOLÖSSIA, æ. f. *Parv Epyri à Molosso Pyrrhi filio dicta, qua deinde Chaonia nominata est.* *PHR.* Chaoniosque sinus ubi nati rege Molosso Impia subjectis fugere incendia pennis. *O.* Missi de gente Molossâ Obsidis unius jugulum mucrone resolvit. *O.* *Hac regio Canes optimos educabat, qui Molossi dicebantur.*

MOLÖSSÛS, sî, m. *Dogue, gros chien, Mâtin.* *EPIT.* Fortis, trux, vividus, armillatus, acër, lãtrãtor. *PHR.* Qualis aut Mollossus, aut fulvus Lacon, Amica vis Pastoribus. *H.* Simul domus alta Molossis Personit Canibus. *H.* Veloces Spartæ Catulos, acremque Molossum Pasce sero pingui. *V.* Atque armillatos colla Molossa canes. *Pr.* Teneant acres lora Molossos. *S.* Retia dum cessant latratoreſque Molossi. *L.* Venator tenet ora levis clamosa Molossi. *L.*

MOLÛ. *Indec.* [Herba laudatissima contra veneficia ait Plin.] *Herbe excellente contre le poison.* *Herba..* Moli vocant superi, nigrâ radice tenerur. *O.*

MOMENTUM, ti, n. [Qualecumque spatium temporis, & qualecumque pondus, vulgò pro brevissimo tempore dicitur.] *Moment, instant.* *EPIT.* Brève, minimum, incertum, instabile, fugitivum, rapidum. *PHR.* Horæ Momento cita mors venit, aut victoria læta. *H.* Ut fulgor teneris qui radiat genis, Momento rapitur. *S.* Decedentia certis Tempora momentis. *H.* Parvo possunt impulsa moveri Momine. *LR.* *Pro momento.* Momentum ut horæ peccat officii mei. *Ph.* Refinæ momentum *PLI. i. parum.*

MOMENTUM. [Pro pondere, vi.] *Poids, force.* *PHR.* Animus vario labefactus vulnere nutat. Huc levis atque illuc momentaque sumit utròque. *V.* **MOMENTUM.** [Pro utilitate.] *Utilité, consequence.* *SYN.* Momenti magni res. Nullius, minimi momenti. *Cic.* Maxima momenta ad &c. *Cic.* Momentum habere. *Cic.* Facere. *Liv.* Momento pari. *Cic. i. pretio.* *PHR.* Quoque modo vanos populi consciret amores Gnarus, & irarum causas & summa favoris Annonâ momenta trahi. *L.* Si sine momento rerum partisque ruinâ Casurum est caput hoc. *L.*

MOMUS, mî. *Deus patre somno, matre nocte progenitus, nihil ille operis edebat, sed Deorum aliorum opera curiosis oculis contemplabatur, & liberrimè carpebat.*

MONACHÛS. [Latine solitarius.] *Moine, solitaire.* *PHR.* Felices nemorum pangimus incolas, Certo consilio, quos Deus abdedit, Ne contagio feculi Mores læderet integros. Illis divitiæ, pauperiem pati... Illis summa voluptas longo supplicio mori... *O!* pulchras acies castraque fortia, Quæ spes, una fides, unus amor regit: Omnes lege sub unâ, uno sub duce militant... Heu quantis rapiunt astra laboribus, Pulsant perpetuis quæstibus æthera: Per jejunia longa vires corporis atterunt. Votis unanimes, vi quoque stertum Instant, & socias ingeminant preces; Et concordibus armis Vim cælo si-

mul inferunt. Hæc vis grata Deo ; sic amat optimus Vincti per Lacrymas , per gemitus pater : Sic duris referatur Cælum conditionibus. Fervent quando die cuncta tumultibus , Altum turba filet : cætera dum tacent , Hi per cantica rumpunt Noctis longa silentia. Exercent vigilis continuus labor ; Incumbunt operi non refides manus : Quin regina sui mens quoque subditur Rectorisque studet nutibus obsequi ; Nil servat sui juris Capto liberior iugo.

Sant. (Vide SOLITARIUS.)

MONASTERIUM, īī, n. [Latine solitudo.] *Monastère, maison de solitaires.* PHR. Flebant alta tibi se iuga montium Vallis clara ; calis ipsa nec audeant Se componere parvis Regum magna palatia : Tectis pauperibus quos capis hospites, Tangunt sydereas verticibus domos. O ! Felix domus ! altis Aedes nulla propinquior. Has valles habitant alta silentia, Nil præter gemitus vallibus insonat. Attentat Deus aure Audit vota gementium. Oblitos videas hic homines sui ; Se miris adeo conficiunt modis.

Sant. (Vide SOLITUDO.)

MONEDŪLĀ, æ, f. [Avis ita dicta quod monetam fureretur.] *Corneille ou choucas* PHR. Nigra pedes, nigris velata Monedula pennis. O.

MONEŌ, ēs, ūī, ītūm, ērē. *Avertir reprendre.* SYN. Admonēō, reprehēdō, præcipiō, suadēō, commōnēfāciō, objurgō, hortor. SYN. Monere aperte, acriter. *Cic.* Pluribus. *Quin.* Moner ipsa res. *Cic.* Monere de te, rem. *Cic.* Monuit mihi illud. *Pla.* Moneo ut veniat. *Ter.* Monere quid facto opus, *Ter.* PHR. Immortalia ne speres monet annus & alium Quæ rapit hora diem. *H.* Cæcos instare tumultus Sape monet. *V.* Hæc sunt quæ nostrâ liceat se voce moneri. *V.* Cynthius aurem Vellit & admonuit, pastorem Tityre pingues Pascere oportet Oves. *V.* Lectorem delectando pariterque monendo, &c. *H.* Talibus exemplis monitæ. O. Sed tamen ut monitus caveas. *H.* Quis matrem nisi mentis inops in furem nati Flere vetat ; non hoc ulla monenda loco est. O. Moniti meliora sequamur. *V.* Monitis multumque monendus. *H.* At virgo scit se non falsâ moneri Certa mori tamen est. O. Crebro sermone monere. *Cl.* At quanto meliora monet. *H.* Seris monuere periculis. *Sil.* Atque illam verbis monitam dimittit amicis. *Vida.* Affatus placidè monitis implevit amicis. *Vida.* Consilii satis est in me mihi ; neve monendo Profecisse puta. O. Nec te credideris, quia non facis ista moneri. O. Qui monet ut facias quod jam facis, ille monendo Laudat, & hortatu comprobata acta suo.

MONETĀ, æ, f. *La monnoye.* EPITH. Divēs, flāvā, fulvā, aurēā, argenteā, ærēā. SYN. Pēcūniā, nūmūs, nūmismā. PHR. Et centum numeros novæ monetæ. *M.* Hos nisi de flavâ loculos implere monetâ Non decet. *M.* Ne quâ sub arato mendosum tinniat auro. *P.*

MONETĀM. *Conflare.* PHR. Centum hinc ingenti Brontes cum murmure, centum Hinc Steropes, gens dura, vices discrimine certo Sortiti inter se varias, noctesque diesque Insudant, massasque rudes informis auri Pondera vivaci candentibus igne caminis Imponunt, multaque sequacia forcipe versant In numerum, subiguntque rotæ versatilis axe Multiplici & iusto librata examine pendunt. Dum tot passa manus, tandem eluctata, suisque Jam si-

gnata notis paulatim lamina iussam Ductilis inducit longo molimine formam.

MONETA, æ. *Junonis nomen, à monendo, quod Romanos monuerit terra motum Sue plenâ nactatâ quieturum. Ut refert Cic.*

MONETALIS, alē. *De la monnoye.* Monetales triumviri. *Cic.* *Les Maîtres de la Monnoye.*

MONILĒ, is, n. *Collier.* EPITH. Aurēūm, baccatūm, gemmatūm, lunatūm, splendens, splendidūm, nobile, insignē, tortilē, micans, pretiosūm, aurēūm, divēs, indūm, gemmēūm, rutilūm. SYN. Tōrquis, tōrquēs. PHR. Aurata monilia collum Ornabant. O. Dar digitis gemmas, dat longa monilia collo. O. Colloque monile Baccatum. *V.* Monile Contextum gemmis. *Cl.* Quid juvat ambito circumdatus unio collo. . . Quid gravibus stellare manus, & brachia gemmis. . . *Sant.* Fulvo micat ignea gemma monili. *Sil.* Et auro textili monile fulgens. *S.* Huic Inda monilia. . . Atque omnem Nereida quærere jussit. *St.* Aurea pectoribus demissa monilia pendent. *V.* *De Equo.* Cornua fulgebant auro, demissaque in armos Pendebant tereti demissa monilia collo. Bulla super frontem parvis argentea foris Vincta movebatur, parilique ætate nitabant Auribus è geminis, circum cava tempora, baccæ O.

MONITIŌ, ōnis, f. *Cic.* **MONITUM**, tī, n. **MŌNITUS**, ūs, m. EPITH. Utilis, amica, oppōrtūnā, fidelis, grātā, jucundā, ingrātā. PHR. Admonitu quamquam luctus renoventur amari. O. Actior admonitu est, irritaturque retenta, Et crescit rabies moderaminaque ipsa nocebant. O. Animum monitis advertere. O. Attonitus tanto monitu, imperioque Deorum. *V.* Arcadas accensos monitu. *V.* Monitis exterrita divūm. *V.* Sic ego mente jacens & acerbo saucius ictu Admonitu cœpi fortior esse tuo O. Difidunt monitis cælestibus. O. Monitis erudienda tuis. O. Terribili monitu horrificant *V.* Finierat monitus. O.

MŌNITŌR, ōris, m. *Qui avertit, qui donne avis.* PHR. Cereus in vitium flekti, monitoribus asper. *H.* Impatiens animus, nec adhuc tractabilis arte, Respuit atque odio verba monentis habet. O. Si quando frænū excuterem, impatensque doceri Jussa recusarem. . . Mollia tempora captans, Meme incubabat verbis non asper amatis. *Sant.* Monitor non exauditus. *H.* Nec enim externo monitore petendus Virtutis tibi pulcher amor. *St.* Actionum monitor. *Cic.*

MONITORIŪS, ā, ūm. *SEN.* *Qui présage, qui pronostique.*

MONOCĒROS, ōris, f. *PLI.* [Fera unicornis.] *Licorne.* S.

MONŌCŪS, ī. [Liguriæ portus.] *Monaco.* PHR. Aggeribus focer Alpinis atque arce Monæci Descendens. *V.*

MŌNŌGRAMMŪS, ā, ūm. *Cic.* [delineatus] à *simple trait.* Monogramma pictura. *PLI.* *Chiffre.* Monogrammi homines. *Cic.* *Metaph.* *Des gens secs, décharnés, des squelettes.*

MŌNŌPŌDIŪM, n. *PLI.* [mensa unico fulta pede] *Une table qui n'a qu'un pied, un gueridon.*

MŌNŌOLIŪM, īī, n. *PLI.* [Cum penes unum est vendendi potestas.] *Monopole.*

MŌNOSYLLABŪS, ā, ūm. *PLI.* *Qui n'a qu'une syllabe, monosyllabe.*

MŌNS, ōntis. *m. Montagne, Mont. EPITH. Edītūs, prōcērūs, sūmūūs, sūprēmūs, aērīūs, excelsūs, altūs, nebūlōsūs, exēsūs, nubīfēr, sākōsūs, lapīdōsūs, dūrūs, abrūptūs, ānhelūs, īnaccesūs, litēbrōsūs, aviūs, īnīquūs, prāruptūs, cāvērōsūs, scōpūlōsūs, nēmōrōsūs, ūmbīfēr, vīrēs, ūmbrosūs, ōpācūs, frōndōsūs, dūmōsūs, fērax, īntōsūs, cānūs, nīvēūs, cāndīcāns, ālbūs, nīvōsūs, prūīnōsūs, frīgīdūs, rīgīdūs, dēvēxūs, clīvōsūs, supīnūs, āpērtūs, spārīōsūs, sēcētūs, dēsētūs, sōlūs, hērbīfēr, īncūltūs, vīrīdīs. SYN. Vērtēx, cūlmēn, jākūm, collīs. mōntīs jugā, ārdūā, cākūmēn, fastīgīūm, sūpērcīlīūm. mōntānūm cūlmēn. PHR. Tremūcunt ardua terrarum. *V.* Nimbosa cacumina montis. *V.* Pulsabantque novi montana cacumina fluctus. *V.* Ecce supercilio clivosi tramitis; &c. *V.* Incipiti delapsus acumine montis. *O.* Frondoso vertice collem. *V.* Montis sublimē cacumen. *O.* Scopulosi vertice montes. *V.* Per Alpium juga. *H.* Aut in umbrosis Heliconis oris. *H.* Celsi plaga pinēa montis. *V.* Cursu petit ardua montis. *V.* Seu colis umbrosi devia montis. *Aper. T.* Quā mons deficit. *Cur.* Medius Caeli Parnassus. *St.* Intrans fastigia nubes. *Auf.* Quā celsus astris inserit Pindus caput. *S.* Nubibus insertans altis caput. *O.* Educto qui surgit in aēra monte. *Sil.* Montes umbrantur opaci. *V.* Avulsos Ornos & adesti fragmina montis. *Sil.* Nubiferos montes & saxa minantia caelo. *Sil.* Majoresque cadunt altis de montibus umbræ. *V.* Dum juga montis. *Aper.* fluvios dum piscis amabit. *V.* Torusque remugit Mons circum. *V.* Lapidosos surgere montes Jussit. *O.* Excelso miratus vertice montis. *V.* Prestantemque unciis manibus capita aspera montis. *V.* Et summa cacumina linquunt. *Cl.* Mons fuit, apparent frutices in vertice rari. *O.* In vertice montis. *C.* Geminique minantur In caelum scopuli. *V.* Sydereis mons est conterminus astris; Nubilaque aërius trans vaga surgit Apex. *San.* Veteremque jugis nutantibus Alpes Discussere nivem. Canā pendentes rupe Gebennas. *O.* Alta rupes arduo surgit jugo; Spectatque longē spatia subjeēti maris. *S.* Feriuntque summos Fulmina montes *H.* Tindari lævia fistulā personuere saxa. *H.* Per opertos arbore montes. *O.* In montes ex urbe se remove. *H.**

MONTIUM DESCRIPTIONES. Ut altus Olympi Vertex, qui spatio ventos hiemesque reliquit; Perpetuum nullā temeratus nube serenum, Celsior exurgit pluviis, audique ruentes Sub pedibus nimbos, & rauca tonitrua ridet. *St.* Atque ævi glaciē cohibet: riger ardua montis Ætherei facies; surgentique obvia Phæbo, Duratas nescit flammis mollire pruinās. Sola jugis habitat diris, sedesque tuerur Perpetuas deformis hyems. *Sil.* Et planus modico tumore vertex, Cælo perfruitur sereniorē. *M.* Mons ibi verticibus perit arduus astra duobus Nomine Parnassus; superatque cacumine nubes. *O.* Vos ō ! frondosi jam cana cacumina montes, Vos nivibus nequicquam & iniquo frigore dura Pressit hyems; gelidoque diu munimine sepsit. *Rua.* Mons ubi vicinas nutu clemente supinus Inclinat sese in valles. *Rap.* Cujus fastigium valle perpetuā submittitur. *Cur.* Aut qui propinquis aethera nubibus Affeēat Æmon. *Sarb.* Quā se subducere colles Incipiunt, mollique jugum demittere clivo. *V.* Cytheron Porrigitur; lapsūque

inclinar ad æquora montem. *St.* Atlantis cinctum affidue cui nubibus atris Piniferum caput, & vento pulsatur & imbro. *V.* Collem qui plurimus urbi Imminet, adversasque aspectat desuper arces. *V.*

MONTEM *conscendere.* *PHR.* Superant montes & flumina tranant. *V.* Mater ad insani scandeat culmina montis. *St.* Postquam altos ventum in montes, atque invia lustra; Ecce feræ saxi dejectæ vertice Capræ Decurrere jugis. *V.* Altos visere montes. *H.* Præruptos conscendere montes. *C.* Per desertā jugo properans. *V.* Herbiferos adiit colles. *O.* Quis te per devia cogit? Quis vel inaccessum tanto sudore cacumen Montis adire jubet vel per desertā vagari Muscososque situ scopulos, fontesque sonantes? *O.* Ascendit fastigia montis anhelī. *Cl.* (Vide **ASCENDO**, *ascendere montem.*)

MONS *per transl. pro re altā, immensā.* *PHR.* Insequitur cumulo præruptus aquæ mons. *V.* Montes frumenti. *Pla.* Montes mali. *Pla.* Montes aureos polliceri. *Pla.* Magnos promittere montes. *P.*

MŌNSTRATIO, ōntis. *f. Tac. L'action de montrer.*

MŌNSTRATOR, ōris. *Qui enseigne.* *PHR.* Uncique puer monstrator aratri. *V.*

MŌNSTRIFER & MŌNSTRIPARUS, ā, ūm. *C. nep. Qui produit des monstres.* *PHR.* Monstriferos agit unda fluvius. *Cl.* Monstrifer annus. *Cl.*

MŌNSTRIFICE, adv. *PLI. D'une façon monstrueuse.*

MŌNSTRIFICUS, ā, ūm. *Surprenant, prodigieux.* Monstrificæ artes. *V-F.*

MŌNSTRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Monstrer, faire voir.* *SYN.* Ōstendō, declārō, indicō, dēmōnstrō mātifestō. *PHR.* Monstrate mearum Errantem si quam vidistis fortē sororūm. *V.* Talia monstrabat relegendis errata retrorsum. *V.* Viam monstravit tramite prono. *L.* Quod monstror digito prætereuntium Romanæ fidicen lyra. *H.* Inulas ego primus amaras Monstravi incoquere. *H.* Ut si Cæcus iter monstrare velit. *H.*

MŌNSTRŌSĒ, adv. *Cic. [præternaturam.] Monstruement.*

MŌNSTRŌSŪS & MŌNSTRŪŌSŪS, ā, ūm. *Monstrueux.* *PHR.* Monstrosa.. turpisque relatu fabula. *Cl.* Monstrosique hominum partus. *L.*

MŌNSTRŪM, ī. *n. [Quidquid præter naturam editum est.] Monstre.* *EPITH.* B. formē, immanē, novūm, infamē, stupendūm, mīrūm, infōrmē, vāstūm, terrībilē, terrīficūm, hōrrīdūm, sāvēm, dīrūm, detestabilē, infelix, hōrrēdūm, hōrrībilē, fatālē, impiūm, illātābilē, tētrūm, exēcrābilē, mīrābilē, detestābilē. *PHR.* Injecta monstis terra dolet suis; Mœretque partus fulmine luridum Missos ad orcum. *H.* Majora notis monstra. *S.* Monstrum exitiabile dictu. *St.* Tristius haud illis monstrum, nec savior ulla Pestis & ira Deūm Stygiis sese extulit undis: Virginei volucrum vultus, foedissima ventris Proluvies, uncæque manus, & pallida semper Ora fame. *V.* At Scyllam &c... Prima hominis facies & pulchro pectore virgo Pube tenus, postrema immani corpore Pistrix. *V.* Polyphemus... monstrum horrendum, ingens, cui lumen ademptum, Trunca manum Pinus regit & vestigia firmat. *V.* Ætnæos fratres cælo capita alta ferentes, Concilium horrendum. *V.* Frons hominem præfert; in Pristin desinit alyus. *V.* Mistumque genus prolesque biformis Mi-

notaurus. *V.* Multaque præterea variarum monstra ferarum. Centauri &c. *V.* Et centumgeminus Briareus... ac forma tricorporis umbræ. *V.* Quinquaginta atris immanis hiatibus hydra. *V.* Odit... monstrum tot sese vertit in ora, Tam sævæ facies tot pollulat atra colubris: Huic monstro Vulcanus erat pater; illius atros Ore vomens ignes magnâ se mole ferebat. *V.* Omnigenûmque Deûm monstra & latorator Anubis. *V.* Ægeon qualis centum cû brachia dicunt Centenasque manus quinquaginta oribus ignem pectoribusque arsisse. *V.*

MONSTRUM [pro prodigio] *Prodige.* *PHR.* Monstrifque minacibus urbem Territat, *V.* Horrendum ac dictu video mirabile monstrum, Nam quæ prima solo ruptis radicibus arbor Vellitur, huic atro linquuntur sanguine guttæ. *V.* Non plurima cælo Monstra sinunt. *V.* Ingentibus excita monstribus. *V.* Nunc etiam horribili visu portenta sequuntur. *V.* Turbavit mentes Italas monstroque sefellit. *V.* Monstri novitate moventur. *O.* Monstra quis tanta explicet. *S.* Nec dubiis ea signa dedit Tritonia monstribus. *V.*

MONSTRUM. *Per transi. ad mores.* *PHR.* Daret ut cætenis Fatale monstrum, *H. de Cleopatra.* Monstrumque sævum horribile avehe. *S.* Minor admiratio summis Debetur monstribus. quoties facit ira nocentem. Hunc sexum. *J.*

MONSTRUM *pro immani belluâ.* *PHR.* Et quæ marmoreo fert monstra sub æquore Pontus, *V.* Cesserunt manibus cum fera monstra tuis. *M. de Hercule* Et monstrum infelix sacratâ sistimus arce. *V. de Equo Trojano.*

MONTANUS & MONTOSUS, *â, ùm. de montagne.* *SYNT.* Montana antra, armenta. *O.* Rapidus montano flumine torrens. *V.* Montani Ligures. *Cic.* Montosa regio. *Cic.* *PHR.* Insula monte assurgens. *Pli.* Altos imitatur culmine montes. In collem tumet. Montana surgit in juga. Mediam quâ montibus Appenninis, Erigit Italiam. Vertice tellus altius intumuit. Aut montana sedet circum castella. *V.*

MONTICOLA, *â. m. & MONTOSUS*, *â, ùm. Cas.* [qui montes incolit.] *Qui habite sur les montagnes.* Et Nymphæ Satyrique & monticolæ sylvani. *O.*

MONTIVAGUS, *â, ùm. Qui erre sur les montagnes.* Ferarum Montivago generi. *Lr.*

MONUMENTUM, & MÖNIMENTUM, *î. n.* [quid quid nos monet aut monere potest.] *Monument.* *EPIT.* Carûm, amicûm, prætiôsûm, antiquûm, splendidûm, mansurûm, përennë, ævitûm. *SYN.* Signûm, indicium, notâ, documētum, titulus. *PHR.* Accipe chare puer nostri monumenta doloris. *M.* Veterum volvens monumenta virosum. *V.* Fortunata meo si quæ est celebrata libello: Carmina erunt formæ tot monumenta tuæ. *Pr.* Mansura dabo monumenta per ævum. *O.* Quem candida Dido Esse sui dederat monumentum & pignus amoris. *V.* Exegi monumentum ære perennius, Regalique situ Pyramidum altius. *H.* Ille oculis postquam sævi monumenta doloris Exuviasque hausit, *V.* Abolere nefandis, Cuncta viri monumenta jubet. *V.* Accipe & hæc manum tibi quæ monumenta mearum. Sint puer; & longum Andromaches testentur amorem. *V.* Nunc quoque detecti referunt monumenta verusti. Moris; & antiquas testificantur opes. *O.* Urbibus in mediis rerum monumenta tuarum Extent conspicuis aspicienda locis. *Rap.* Posteritas admittet fidem, monumenta pe-

tuntur. Deducoris, multisque gemunt incudibus æra. Formatura nefas, hæc iudicis, illa togati. Hic nitet armati species: numerosus ubique Fulget eques: præfert eunuchi Curia vultus. Ac veluti caveant, ne quo consistere virtus Possit pura loco, cunctas hæc ora laborant Inceffare vias. *Cl.*

MÖNYCUS, *Centaurus eo corporis robore ut arboribus, pro telis, in hostes uteretur.* *PHR.* Quantas jaculetur Monycus Ornos. *J.*

MÖPSÖPIA, *â. f. Attica regio, à Mopsopæ rage dicta, ait Str. PHR.* Möpsöpius juvenis. *O. Pro Atheniensi.*

MÖRÄ, *â. f. Retardement, délai.* *EPITH.* Tardâ, lentâ, longâ, immensâ, annosâ, sægnis, iners, desës, parvâ, minimâ, ignavâ, languidâ, torpëns. *SYN.* Cunctatio, sægnities, tarditas, dilatio, prolatio, möræ spatiûm. *PHR.* Troja cadet; sed erit nostri mora longa laboris. *O.* Si per invisum mora janitorem Fiet. *H.* Non est mora Libera nobis. *O.* Quæ tantæ tenere moræ. *V.* Tenuit mora nulla vocatos. *O.* Longa quidem est nobis omnis mora. *O.* Cura... Longa est attenuanda morâ. *O.* Quod ratio nequit, sæpè sanavit morâ. *S.* Vocat magister castigatque moras. *M.* Inculcat spes ægra moras; longique videntur Stare dies, sequeque rotam non volvere Phœbes. *Cl.* Raptis à Cæsare cunctis Urbibus... vincitur una morâ; Quantum est quod fata tenentur; Quodque virum toti properans imponere mundo Hos perdit fortuna dies. *L.* Quæ tardis mora noctibus obstat. *V.* Nequa mora ignavos quam primum vellere signa. Impediat, sequeque metu sententia tardet. *V.* Nec Turnum segnis retinet mora; sed rapit acer Totam aciem in Teucros. *V.* Dum fierent tardâ dulcia poma morâ. *O.* Torpuerant longâ pectora nostra morâ. *O.* Notitiam mora temporis eripit horum. *O.* Surgit & ignavæ fert mala damna morâ. *O.* Assumpsit vires auctaque flamma morâ est. *O.* Principiis obsta; serò medicina paratur, Cum mala per longas convalles moras. *O.* In me mora non erit ulla. *V.* Morfque minus pœnæ, quàm mora mortis habet. *O.* Nam mora dat vires; teneras mora concoquit uvæ &c. *O.* Differ, habent parvæ comoda longa moræ. *O.* Longa mora est nobis omnis, quæ gaudia differt. *O.* Quærebam tardas anxius usque moras. *T.* In longam ducere verba moram. *Pr.* Dabitur mora parvula. *J.* Non tulit illa moram. *O.* Moras innectere. *St.* An tibi nectunt corda moras. *V-F.* Consulta moras extrema recusant. *Sil.*

MÖRÄM rumpërë, âbrumpërë. *St.* Pellërë. *O. PHR.* Rumpe moras omnes & turbata arripe castra. *V.* Eripe te moræ. *H.* Illa moram celerem cessataque tempora cursu Corripit; atque iterum juvenem post terga relinquit. *O.* Sed mora damnosa est... cuncti coëamus ad arma. *O.* Tolle moras: semper nocuit differre paratis. *L.* Serum est cavendi tempus in mediis malis. *S.* Pelle moras, brevis est magni fortunæ favoris. *Sil.* Vidi ego quod fuerat primò sanabile vulnus, dilatum longæ damna tulisse moræ. *O.* Sed propera nec te venturas differ in horas: Qui non est hodie cras minus aptus erit. *O.* Oditque moras, hastamque conuscat. *V.* Dimove vocis moras. *S.* Jamque moras malè fert. *O.*

MÖRÄ per transi. *Pro eo quod moratur.* *PHR.* Rapite arma, morasque Frangite portarum. *St.* Fossarumque moras superant. *V.* Pœnas offendit lima labor & mora.

O. Fluminis mora. *Caf.* HAUD MÖRÄ. *V.* Pro sine mora, *cicō.* PHR. Haud mora, continuò matris præcepta faceffit. *V.* Nec mora nec requies. *V.* Nusquam mora *V.* Jam jam nulla mora est, sequor. *V.* MÖRÄLYS, *älë.* CIC. [Quod ad mores pertinet.] *Moral, qui concerne les mœurs.*

MÖRÄTÖR, *öris. m. LIV.* Qui retarda, qui arrête. (Vide MOROR, MORA.)

MÖRÄTÖS, *ä, üm.* Dont les mœurs sont réglées. Bene moratus. *Cic.* Bene morata civitas. *Cic.* Fabula. *H.* (Vide MORES.)

MÖRBIDÖS, & MÖRBÖSÖS, *ä, üm.* Malade, mal sain. *SYN.* Ägrötus, ägër, infirmus, languidus. *PHR.* Morbida vis in cor mœstum confluxerat. *Lr.* Fit morbidus aer. *Lr.* Morbosi pariter gemelli utriusque uno in lectulo. *C.* (Vide ÄGER.)

MÖRBÖS, *i. m. EPIT.* Tristis, pallens, iners, pallidus, exanguis, insaniabilis, immedicabilis, lethalis, malignus, lethifer, pestifer, crudelis, acerbus, insomnis, impatiens, sitiens, teter, atrox, gravis, querulus, languidus, violentus, turpis, obscenus, tabificus, lætens, occultus, cæcus, levis, mörösus, tremens, molestus, lentus, sollicitus. *SYN.* Fëbris, lues, labes, malum, mörbi vis. *PHR.* Pallentes habitant morbi tristisque senectus. *V.* Luctus & inferno stridentes agmine morbi. *Cl.* Impatiensque sui morbus. *Cl.* Aterque luctus sequitur & morbus tremens. *S.* Languor enim causis non apparentibus hæret. *O.* Ponas insignia morbi, fasciolas, cubitalæ, &c. *H.* Ut mala quem scabies, aut morbus regius urget. *H.* Apportant tempora morbos. *Lr.* Graves morbo nequeunt consurgere: *O.* Cæpit crudescere morbus. *V.* Languent pleraque morbo. *Lr.* Nec tibi vis morbi nocuit. *O.* Morbo moriturus inertis. *O.* Aut languor gravis, aut mali dolores. *M.* Fractus morboque fameque. *O.* Luctus edax, maciesque malis comes addita morbis. *Sil.* Nec mihi morosi veniant fastidia morbi. *O.* Nam dolor & morbus lethi fabricator uterque est. *Lr.* Nec modus est, tanti nec medicina mali. Aspicias ut macies vultum depascat & artus: Vividus ut toto fugerit ore color. *Hofsch.* Morbis fas esse per omnes Grafsari atates atque omnia vertere letho. *Sant.* Major in his labor est, pestisque tenacius hæret. *Frac.* Mors prope jam nullas non facit atra fores. Primò peccatum depascitur artus Mox populos urbesque rapit. (Morbus.) *Cl.* Hos manet imbrifero pallens Autumnus Hiatus. *Sz.*

MORBORUM *Varia species eorumque descriptiones.* Tum verò ardentis oculi atque attractus ab alto Spiritus, interdum gemitu gravis, imaque longo Ilia singultu tendunt. *V.* Cernis ut è molli sanguis pulmone remissus Ad stygias certo limite ducat aquas. *O.* Ossaque & ardentis pestis depasta medullas Urget agens animam. *Rue.* Partem gulosam solvit indecens morbus. *M.* Ubi ignea venis Omnibus acta sitis miseros adduxerat artus; Rursus abundabat fluidus liquor, omniaque in se Ossa minutatim morbo collapsa trahebat. *V.* Properant morbi pestisque fameque, Terribiles visu formæ. Tum squalida tabes Artus (horrendum) miseros obduxit, & altè Grandia turgebant fœdis abscessibus ossa. Ulcera (pro Divum pietatem) informia pulchros Pascebant oculos, & dixit lucis amorem, Pascebantque acri corrosas vulnere nares. *Frac.* Illis

nulla quies aderat, sopor omnis in auras Fugerat: Iis oriens ingrata Aurora rubebat: Iis inimica dies, inimicæque noctis imago. Nulla Ceres illos, Bacchi non ulla juvant Munera: non dulces epulæ, non copia rerum, Non urbis, non ruris opes, non ulla voluptas, Quamvis sæpe amnes nitidos, jucundaque Tempe, Et placidas summis quassissent montibus auras. *Frac.* His rigor ex longo immotos sopiverat artus. Illis semeso serpentina corpore hiabant Ulcera, & illuvies membris immunda fluebat. Nec decerant, tumefacta quibus præcordia, & alvus Infincerat sitim miseris adduxerat acrem, Nullæ artes poterant, quam nulla extinguere aquæ vis: Tum quibus assiduis concussa tremoribus usque Nutabant, tremuloque lababant corpore membra, Ignea quos febris, aut corrupti corporis humor. *Vida.* Si quis in artus Accepit calido febrem fervore coactam. *Lr.* Sæpè dolor dentes oculoque invadit in ipsos. *Lr.* Quos longa dolore Absumpsit populans membrorum robora tabes. *J.*

MORBO *mederi.* PHR. Ambiguus ars stupet ipsa malis. *O.* Tristes evincere morbos. *T.* Morbos curare, impugnare. *Quin.* Morbo medicinam facere. *Pli.* Venienti occurrere morbo. *P.* Opprime dum nova sunt subiti mala semina morbi. *O.* (Vide MEDEOR.)

MORBO *laböräre, afflicti, affici.* *Cic.* Languere. *Lr.* Jactari. *H.* Mörbüm concipere, in mörbüm delabi, incidere, injici. *Cic.* PHR. Ubi morbo gravis, aut jam segnior annis Deficit. *V.* Reddere corpus morbo. *S.* Exanguis squallebant corpora morbo. *O.* Morbo renes tentantur acuto. *H.* Mentis morbo calore. *H.* (Vide ÄGROTO, ÄGER.)

MÖRBI *ferarum.* PHR. Turpis Oves tentat scabies, ubi frigidus imber Altiüs ad vivum perferdit. *V.* Quam procul aut molli succedere sapius umbræ Videris, aut summas carpentem ignavius herbas, Extremamque sequi, aut medio procumbere campo Pascen-tem, & seræ solam decedere nocti; continuò ferro culpam compefce, priusquam Dira per incautum serpent contagia vulgus. *V.* At ima solvuntur latera atque oculos stupor urget inertes; Ad terramque fluit devexo pondere cervix. *V.* Hinc Canibus blandis rabies venit, & quatit ægros Tussis anhele Sues, ac faucibus angit obesis. *V.* Ima dolor balantum lapsus ad ossa Cum furit, atque artus depascitur arida febris. *V.* Incertus ibidem Sudor, & ille quidem morituris frigidus aret; Pellis & ad tactum tractanti dura resistit. *V.* Lanigeris gregibus balatus dantibus ægros Sponte suâ lanæque cadunt, & corpora tabent. *O.*

MÖRDÄCITAS, *ätis, f. PLI.* Apreté piquante.

MÖRDÄX, *äcis.* [Qui mordendo lædit.] Qui mordax. Ferro mordaci ista Pinus. *H.* Mordax Canis, *Pl.*

MÖRDÄX. [Pro detractore.] Critique. Lividus & mordax. *H.* Non ego mordaci distinxì carmine quemquam. *O.*

MÖRDÄX. [Pro acri.] Piquant. Mordax vis. *Pli.* Sollicitudo. *H.* Mordax folium. *PLI.* Pro pungenti.

MÖRDÖÖ, *es, mömördi, mörsüm, trë.* A. Mordre. *SYN.* Mörsü depascö, dentibus petö, læcerö, dentes infigö, ädmördö. *PHR.* Pabula decerpfi, decerptaque dente momordi. *O.* Miseros morsu depascitur artus. *V.* Furens... Impresfit memorem dente labris notam. *H.* Furit ille & inania duro Vulnere

dat ferro, Figitque in acumine dentes. O. Totofque sub inguine dentes Abdidit (*Aper.*) O. Rodens pollicem dente. *H.* Vertere morfus Exiguam in Cererem. *V.* Discissos nudis laniabant dentibus artus. *V.* Occupat hos morfu. O. Qui laniens avido viscera dente Lupi. O. Percussit Adonim Durus *Aper. Pr.* Dentesque in Vite prementem. O. Moribus affixæ validis. *Lr.* Linguam Præmordens gelidis infudit murmura labris. *L.* Sæva ferum rabido laniabat dente Leonem. *Pr.* In tergo vulnera fecit... Hæsit in armo; Cætera turba coit, confertque in corpore dentes, Undique circumstant, mersisque in corpore rostris Dilacerant falsi dominum sub imagine Cervi. O. Telus Pressa genu nostro est, & arenas ore momordi. O. Protervis vellicare moribus. *Com.* Admorfo signata in stirpe cicatrix. *V.*

MÖRDĒRE. *Per transl. PHR.* Grando Contuderit vites Oleamque momorderit æstus. *H.* Amnis tura mordet aquâ. *H.* Et jam dente minùs mordeor invidio. *H.* Morderi dictis, iniquo dente. O. Opprobriis falsis. *H.* Non mordenda tibi turba fidelis erit. O. Parum Cautos frigora mordent. *H.* Mordere frænum. *Cic.* Atro dente me petiverit. *H.* Morderi conscientia. *Cic.*

MÖRDICĒS, ūm *PLA.* [Dentes anteriores.] *Les dents de devant.* (*Vide DENS*)

MÖRDICŪS, adv. *Avec les dents.* Divellere mordicus Agnam. *H.* Mordicus auriculam auferre. *Cic.* **MÖRDICŪS SUE.** [Pro str. tim.] *Sans démodre.* Mordicus tenere. *Cic.* [Pro p. tim.] *opiniâtément.*

MÖRETUM, ti. n. [Genus cibi, ex lacte vino, cafeo, & herbis confecti.] *Sorte de ragoût des anciens.* *PHR.* Non pudet herbofum, dixi, posuisse moretum In dominæ mensis. O. Lacte mero veteres usi narrantur & herbis.. Candidis elixæ miscetur cafeus herbæ. O

MÖRIBUNDŪS, â, ūm. *Moribond, qui se meurt.* *SYN.* Sémianimis, moriens, expirans. Letho vicinis, animam agens. *PHR.* Fulvâ moribundum extenit arenâ. *V.* Cui me moribundam deferis Hospes. *V.* Moribunda ora. *Pr. Vox. St.* Excussus curru moribundus volvitur arvis. *V.* Expirantem atque extrema gementem. *V.* Extremâ moriens tamen alloquor horâ. *V.* Lentaque colla Et captum letho posuit caput. *V.* Tundit humum expirans. *V.* Eurydicen animâ fugiente vocabat. *V.* Extremus cum vix super halitus errat. *V.* Tenebris nigrescunt omnia circum. *V.* Extremâ jam in morte. *V.* In mediâ jam morte teneatur. *V.* Ostentant omnia lethum. *V.* Cum quateret nostras jam Libytina fores. *Sant.* Depleratque suam jam tibi parca colum. *Sant.* Tenebris acies torpescit obortis Deploratus eram tumulus mihi solus & urna Deerat, & exequiis ultima pompa meis. *Hofeb.* Confecta dolore Funereas spectat languida vita facces. Membra vigor liquit: mors unguibus imminet artibus: De tumulo tantum jam mihi cura meo est. *Buch.* Purpureos mortura manu discindit amictus. *V.* Jam morte sub agrâ. *V.* Sic vultus moriens jace & defecta vigore Ipsa sibi est oneri cervix, humerisque recumbit. O. Vocat lux ultima. *V.* Extremas cum duceret horas, Et jam per stygias esset iturus aquas. *M.* Sorores Ut traherent parvâ stamina pulula morâ. *M.* Jam sibi defunctus. *M.* Parcarumque dies, & vis inimica propinquat. *V.* Luctatusque diu cruciarios spiritus artus. Deferat O. Et cum supremæ fila neverint hora. *Parca.* *S.* Cum moribunda nigen-

tingeret ora liquor. Cum lethalis hyems pausatim in pectora venit. Extremus si quis super halitus errat, Ore legam. *V.* Jam nunc explevimus annos. *T.* Extremaque Lauso Parcæ fila legunt. *V.* Fugit in vacuas jam spiritus auras: Jam gelida ora tacent, & singultantia letho. Jam moriens oculis sub nocte natantibus atrâ Circumspexit Atym. O. Et jam languentia colla Viso patre levat; vox fauces nulla solutas Prosequitur, tacito tantum petit oscula vultu; Invitatque patris claudenda ad lumina dextram. *L.* In vultu color est sine sanguine: Lumina mœstis Stant immora genis, nihil est in imagine vivum: Non flecti cervix, non brachia reddere motus, Non pes ire potest. O. Ter sese attollens cubitoque in nixa levavit: Ter revoluta toro est, oculisque errantibus alto Quasivit cælo lucem, ingemuitque repertâ. *V.* Injecere manum Parcæ. *V.* Fata vocant, conditque natantia lumina somnus. *V.* Dumque aliquid spectare potest, me spectat; & in me Infelicem animam nostroque exhalat in ore. O. Maturo propior funeri. *H.* Gelidoque fugax erraret in ore Spiritus. *Rap.* Errantemque animam labris. *Com.* Persephone nostras pulsât acerba Fores... Extremam denuntiat horam, Pallentemque metu & trepidantem morte futurâ. *V.*

MÖRIGĒRÖ, âs, âvî, âtüm, ârē. *PLA.* & **MÖRIGĒRÖR,** âris, âtus süm, ârî. *TER.* [obsequi.] *Complaire, être accommodant.* *SYN.* Morigerari adulescenti. *Ter.* Voluptati. *Cic.* (*Vide OBEDIO.*)

MÖRIGERŪS, â, ūm. *Obeissant complaisant.* *PHR.* Seu tibi morigera fuit in rebus omnibus. *Ter.*

MÖRINI, örüm. *Gallia Belgica populi ad Oceanum.* *PHR.*

Extremique hominum Morini Rhenuſque bicornis. *V.* **MÖRİÖ,** önis, m. *Fou, boufon.* *PHR.* Parvum bafiat usque Morionem. *M.*

MÖRIÖR, örîs, mörtüüs süm, mörî. *Mourir.* *SYN.* Obëö, öccumbö, cädö, öccidö, înterëö, përeö, ëxtînguör, ëmörîör, ëxpîrö, ëxecëö, änimâm lînguö, ëffö, fundö, ë vitâ mîgrö, dëcëdö, lûcem rëlinquö. *PHR.* Sed moriamur, ait, sic sic juvat ire sub umbras. *V.* Quis nolle ab isto Ense mori. *L.* Cupidusque moriri. O. Relinquere lucem. *V.* Invisæ lucis moras ense abrumpere. *S.* Mori frigore. *H.* Curis. *T.* Infano amore. *O.* Mori ante diem. O. Per vim. *H.* Letho moriere virorum. *St.* Quin morere ut merita es. *V.* Non omnis moriat; multa pars mei Vitabit Libytiam. *H.* Si fata fuissent, Ut caderem. *V.* Et lumina morte resignat. *V.* Ubi perire jussus expiravero. *H.* Nervos atque cutem morti concesserat atræ. *H.* Vitales animæ nodos à corpore solvit. *Lr.* Obiit decurso lumine vitæ. *Lr.* Dulcia linquebant labentis lumina vitæ. *Lr.* Animasque in vulnere penunt. *V.* Concidit, ac multa vitam cum sanguine fudit. *V.* Ambos eadem hora tulisset. *V.* Vitam dispersit in auras. *Sil.* In ventos anima exhalata recessit. O. Superis concessit ab oris. *V.* Expirant animas. *V.* Cum semel occideris, & de te splendida Minos Fecerit arbitria. *H.* Si pereö, manibus hominum peritisse juvabit. *V.* Cum tenuem fuero mutatus in umbram. *V.* Placidâque ibi demum morte quievit. *V.* Mea cum tumulus contexerit ossa; Et breve in exiguo marmore nomen ero. *Pr.* Nostros mors claudet ocellos. *Pr.* Has omnes ignis avarus habet. *Pr.* Nec adhuc crudelibus occubat umbris. *V.*

Quintilium perpetuus sopor urget. *H.* Cum virgâ semel horridâ... Nigro compulerit Mercurius gregi. *H.* Spiritus infelix peregrinus ibi in auras. *O.* Pro quâ non metuam mori; Si parcent animâ fata superstitioni. *H.* Animam vacuas reddemus in auras. *O.* Hanc animam tibi... auferet illa dies. *O.* A fesso decedent corpore sensus. *O.* Civili Marte peremptus. *O.* Labitur & parvâ fugiunt cum sanguine vires. *O.* Finietur moriens pariter cum luce dolorem. *O.* Ah! te meâ si partem animâ rapit maturior vis, quid moror alterâ... Ibimus, ibimus Utrumque præcedes supremum Carpere iter comites parati. *H.* Projecitque diem, nec jam amplius æthere nostro Vescitur. *St.* Purpuream vomit ille animam; & cum sanguine vina Mixta refert moriens. *V.* Lumina mors clausit. *O.* Cum volet ille dies, quæ nil nisi corporis huius Jus habet, incerti spatium mihi finiat ævi. *O.* Ast illi solvuntur frigida membra. *H.* vitaque cum gemitu fugit indignata sub umbras. *V.* Nobis cum semel occidit brevis lux; Nox est perpetua una dormienda. *C.* Nam quia nec fato, meritâ nec morte peribat. *V.* Extinctam ferroque extrema secutam. *V.* Stamina non rupit Lachesis. *Cl.* Nigrantesque domos animarum intrasse silentium. Ab humana cessit in altra via. Integer hanc potui nuper bene reddere vitam. *O.* Donec me vobis tenuem conjunxerit umbram Summa dies. *Frac.* Huic generi facilis lethi via. *Vida.* Flammaque non fiat frigidus illa Cinis. *O.* Auferat hora duos; eadem nec conjugis unquam Busta meâ videam; nec sim tumulandus ab illâ. *O.* Olli dura quies oculos & ferreus urget Somnus, in æternam clauduntur lumina mortem. *V.* Nec stygias ferar incommittatus ad umbras. *Cl.* Nunc arma diemque Projice? Quid sequeris timida compendia vitæ. *St.* Sive ego, quod mallem, longis consumptus ab annis, Sive manu factâ morte solutus ero. *O.* Mortem senioribus imputet annis. *O.* Placidâ morte quievit. *V.* Resignat lumina morte. *V.* Prostratus morte jacebat. *Lr.*

MORIENS & morientis descriptiones. *PHR.* Ad nomen Thybes oculos in morte gravatos Pyramus erexit; visâque recondidit illâ. *O.* Illa jacens, ad verba oculos sine lumine movit. *O.* Et vix labente sustinet collo caput. *S.* Illa super terram defecto poplite labens, Pertulit intrepidus ad fata novissima vultus. *O.* Corpus exanimum cædit, Et ora morti similis obduxit color. *S.* Ut vidit enses... Involvit vultus... Indignatus apertum Fortunæ præbere caput. *L.* Morbo languentia membra Agnoscunt, multâque natanti lumina nocte, Dilapsumque oris decus, & jam morte sub ipsâ Eluctantem animam suspiriaque ægra trahentem. *Rua.* Mandit humum morientisque suo se in vulnere versat. *V.* Membratim vitalem disperdere sensum; In pedibus primum digitos livescere & ungues, Inde pedes & crura mori; post inde per artus Introsfum trahere... Et cunctis deducere membris. *Lr.* Solvitur omne decus letho. *Sil.* Sanguine defectos cecidit collapsus in artus. *O.* Luctatur morti, & languentem pandit hiatum. *Sil.* Distento lumina rictu Nudantur nec jam facies viventis in illo, Sed morientis erat.

MORI in ætatis flore *PHR.* Invida quem Lachesis rapit trieteride nonâ, Dum numerat palmas, credidit esse senem. *M.* Aut ego præmoriar primoque

extinguat in ævo. *O.* Hæc tibi prima dies: Hæc tibi summa fuit. *O.* Atque utinam primis animam me ponere cunis jussisset, &c. *Pr.* Mediâ cecidere abrupta juventâ. *St.* Gaudia Florentesque manu scidit Atropos annos. *C.* Pelli florentibus annis... Atque extingui primordia tanta negabam. *Sil.* Occidit, & misero steterat vigesimus annus: Tot bona tam parvo clausit in orbe dies. *Pr.* Mors immaturo funere te rapuit. *Sann.* Primâ moreris præcepta juventâ. *Saur.* Occidis ante tuos præcoce morte dies. *Saur.* Nec me viridi succiderit ævo Impia mors. *Vida.* Illa rapit juvenes primâ florente juventâ Nos obliata; rapit sed tamen illa senes. Et ab ubere raptos Abstulit atra dies. *V.* Cynaræ breves annos fata dederunt. *H.* Sed cadar ante diem. *O.* Ostendent terris hunc tanta fata, nec ultra Esse sinent: nimium vobis Romana propago Visa potens, superi, propria hæc si dona fuissent. *V.* Quam parvo numeros implevit principis ævo, In patriam meritis occubuitque senex. *O.* Ut fere cuncti magis Peritura laudant, hos movet forma decus Hos mollis ætas, hos vagæ rerum vices: Movet animus omnes fortis & letho obvius. *S.* Defecit sensim vigor, & se tabida pestis Infudit venis, lentoque ardore peredit: Ecce jacet lecto moriens nec lactea morum Simplicitas, primæ nec forma decora juventæ, Sed neque opes animi, & charæ suspiria matris Proh dolor! Immites possunt avertere Parcas Circum funereo gemitu domus omnis, & ipse Spes intercisâs ereptaque gaudia moeret Infelix Pater. *Rua.*

MÖRI. Per transl. *PHR.* S'éteindre, finir. Tunc igitur meriti morietur gloria vestri. *O.* Beneficii memoria morietur. *Cic.*

MÖRÖR, aris, arüs süm, arī. S'arrêter, demeurer. *SYN.* Dēmörör, immörör, sistö, hærëö, stö, subsistö. *PHR.* Morari diutius. *Cic.* Longo tempore. *V.* Morari in parvis. *O.* Euntem revocat manusque collo Ambas injiciens rogat morari. *C.* Neque in terris morabor longius. *H.* Causasque innecte morandi. *V.* Haud multa moratur *V.* Si te attingit terris auro morantem. *V.* Mœlirive moram. *V.* Primâque verant consistere terrâ. *V.* Quæ tantæ tenuere moræ. *V.* Clausis cunctantur in ædibus omnes. *V.* Nam quæ tam fera moratur Segnities, *V.* Oscula sunt labris nostra morata tuis. *Pr.* Inimici in gente moratur. *V.* In urbe morari. *O.* Sub diâ. *H.* Non bene conveniunt, & in unâ sede morantur Majestas & amor. *O.* Vultumque diu tellure moratum Eredit. *O.*

MÖRÄRI. [pro moras nectere.] *Differer.* *PHR.* Quid est quod moraris emori. *C.* Verba dat omnis amans, reperitque alimenta morando. *O.* Modö tempora differt, Nunc ficto languore moram trahit; omina sæpe, Visâque causatur: sed jam consumpserat omnem Materiam ficti, dilataque tempora tedæ Institerant. *O.* **MÖRÄRI.** [Pro cūrārē.] *Se fonder.* *PHR.* Nil moror salvos esse. *Cic.* Scribendi recte; nam ut multum, nil moror. *H.* Nil moror officium quod me gravat. *H.* Nil moror sceptrum. *Pla.*

MÖRÄRI. [Pro dēcinērē.] *Arrêter, retenir quelqu'un.* *SYN.* Tärðö, rētärdö, dēcinērö, *PHR.* Reditum alienus morans. *H.* Lapsus fluminum morans Orpheus, *H.* Fraude morandus Est pater. *O.* Spectator gratâ novitate morandus. *H.* Pater mea vota moratur. *O.* Nec plus sermone morabor. *Cl.* Moram tantis liceat

addere rebus. *V.* Non faciet longas fabula nostra moras. *O.* Deam longo sermone ferebat. *V.* Clausit iter fecitque moras Achelous eunti. *O.* Molirique moram. *V.* Quid superos & fata tenes. *L.* Objecta retardant Flumina. *V.* Quâ tibi lucem Arte morer. *V.* Quæque tuum, miror, causa moretur iter. *O.* Ut mater juvenem quem Notus invido Flatu Carpathii trans matris æquora Cunctantem spatio longius annuo Dulci distinet à dæmo, Voris omnibus precibusque vocat; Curvo nec faciem littore dimover. *H.* Longâ detinere morâ. *O.*

MORÖR, *âris, ârüs, süm, âri.* *SUE.* Faire des folies. (Vide INSANIO.)

MORÖSE, *iüs, ißimë.* *adv.* *CIC.* Par caprice.

MORÖSITAS, *âris.* *f.* *CIC.* Caprice, bizarrerie.

MORÖSUS, *â, üm.* *Bizarre, Fantâsque.* *PHR.* Difficilem & morosum offendet garrulus ultrò. *H.*

MORPHEÛS, *ëi.* *Somni minister.* At pater (*Somnus*) è populo natorum mille suorum Excitat artificem simulatoremque figuræ Morpheæ; non illo iussos solertiùs alter Exprimit incessus, vultumque modumque loquendi: Adjicit & vestes, & consuetissima cuique Verba...cunctisque è fratribus unum Morpheæ...eligit. *O.*

MÖRS, mortis. *f.* *La Mort.* *EPITH.* Sævâ, dîtâ, fërâ, ferrâ, durâ, trîx, grâvis, æcerbâ, crudëlis, crüentâ, âtröx, effërâ, immîtis, impröbâ, bärbärâ, rigidâ, terrîbilis, trüculentâ, festinâ, formidâbilis, terrificâ, citâ, præcöx, præcëps, intëmpëstivâ, propërâ, cëlëris, subitâ, repëntinâ, inexpectatâ, impiovîsâ, insperatâ, inopinâ, sürdâ, rapâx, pallidâ, gëlidâ, invîdâ, exanguis, frigëns, falcâtâ, lividâ, minâx, tremulâ, fëralis, sanguinolëntâ, tristis, frigidâ, squallidâ, mœstâ, misërâ, stëbilis, delibërâtâ, supremâ, extrêmâ, impörtünâ, inexplëtâ, inëxörâbilis, ävärâ, insatiâbilis, luctificâ, hönörâ, inclëtâ, placidâ, tiläudatâ, infelix, tûrpis, ignävâ, invîsâ, indignâ, immëritâ. *SYN.* Lethum, fatum, obitus, interitus, finis, supremâ diës, lethi vis, lethæus somnus, lethälë frigus.

MORTIS IMAGO. Ossea compages: summâ calvaria spinâ Hærebat solis carnis egena fibris: Torquebat vacuos oculis extorribus orbes; Squallebatque cavo bina lacuna sinu. Livebant nullo tunicati tegmine dentes; Et lacer informi more molaris erat. Cæca recedebant exesis naribus antra: Pandebat latebras auris adempta suas. Sic malè connexâ sese compagine versans, &c. *Sant.* *PHR.* Obnoxia morti. *O.* Arbitrator mortis Pluto. *S.* Cupidus mortis. *H.* Mortis mora, folamen. *O.* Nigror. *LR.* Mors quies rerum. *CIC.* Mors ultima linea rerum. *H.* Videatque indigna suorum Funera. *V.* Miseri post fata Sichæi *V.* Majus ab exequiis nomen in ora venit. *Pr.* Invida vis factorum & inexorabile lethum. *Rap.* Cum me fatalis lethi damnaverit hora. *L.* Velocis spatii meta novissima. *S.* Mille modis lethi miseros mors una fatigat. *Sr.* Et faee pro thalami fax mihi mortis adest. *O.* Quem mortis timuit gradum. *H.* Ubique pavor & plurima mortis imago. *V.* Non mortis laqueis expedit caput. *H.* Deliberatâ morte ferocior. *H.* Fuga vos ab æcerbâ morte reduxit. *O.* Prohibent accersere mortem. *L.* Mors atris circumvolat alis. *H.* Devota morti pectora. *H.* Viam mortis inveniam. *S.* Dira mors ante oculos vagatur. *S.* Omnibus est eadem lethi via:

Non tamen unus Est vitæ cunctis exitique modus. *C-G.* Tenebris mors adoperta caput. *Pol.* Nec via mortis erat simplex. *V.* Tristius est letho, lethi genus, horrida vultus Abstulit, & tenero sedit in ore lues....Sed mors vocis iter properavit claudere blandæ; Ne posset duros flectere lingua Deos. *M.* Intercepta neci est. *O.* Illis Injicere obscuras non fuit ausa manus. *Hofe.* At vos incertam mortales funeris horam Quæritis, & quâ sit mors aditura viâ. *Pr.* Et cum mors avidis pallida dentibus Gentes innumeras Manibus intulit, Uno tot populi remige transeunt, Evincas utinam jura feræ Stygis Parcarumque colos irrevocabiles. *S.* Tum brevior diræ mortis aperta via est. *Pr.* Nati me cernere lethum Fecisti, & patrios fædasti funere vultus. *V.* Tu ne quæsieris (scire nefas) quem mihi, quem tibi Finem Dii dederint. *H.* Multi ad fatum suum Venere, dum fata timent. *S.* accelera; & fratrem, si quis modus, eripe letho. *V.*

MÖRS inopina, *cita.* *PHR.* Semorique prius tarda necessitas Lethi corripuit gradum. *H.* Mitius ille perit subitâ qui mergitur undâ. *O.* Properat cursu vita citato; Volucricus die rota præcipitis Vertitur anni...gens hominum fertur rapidis obvia fatis, incerta sui. *S.* Gaudia tu differs; at non & stamina differt Atropos. *M.* Nascentes moritur. *Manil.* Non improviso funere vita fugit. *Rua.* Mors inopina, movens strepitu vestigia nullo, Clam venit; & medios turbat amara jocos. *Sant.* Stat sua cuique dies brevis; irreparabile tempus Omnibus est vitæ. *V.* Rhæbe diu, res si qua diu mortalibus ulla est, &c. *V.* Abstulit clarum cita mors Achillem. *H.* Seu maturâ dies fato properat mihi mortem. *T.* Summis stare diu fati vetat invidus ordo....dura breves homini fata dedere dies. *Sant.* Crudo funere raptus obit. *Sant.* Non improviso funere vita fugit. *Rua.* præcipiti perire letho. *Cl.* Nec celeri mittit letho. *Cl.* Nec præmaturi cineres nec funus acerbum. *J.* MORS præmatura (Vide suprâ MORIOR, mori in ætatis flore.)

MORS nobilis, MORS sancta. *PHR.* Atque erit illa mihi mortis honesta dies. *Pr.* Tali mors pretio vel sit emenda mihi. *Pr.* Patriæque impendere vitam. Pulchramque petunt per vulnera mortem. *V.* Pietas quos addidit umbris. *Sil.* Sanctam Romanâ vitam sed morte peregit. *M.* Quem non virtutis egentem Abstulit atra dies. *V.* Pro patriâ non timidis mori. *H.* Dimisitque animam nobiliore rogo. *M.* Ponet famosæ mortis amorem. *H.* Quæ generosiùs Perire quærens. *H.* Dulce & decorum pro patriâ mori. *H.* Hic lecto incumbens lentâ dum morte peribat; Terris luctus erat, sed erant sua gaudia cælo. *Sant.* Et meminî penè examinis cum fortè jaceret, Sublatis ad cælum oculis, te Christe vocabat Sperabatque mori vitæ melioris amore...Ardet inexplètum terrena relinquere membra, Corporis exuvias tristes & inutile pondus. *Sant.* Patrio cupiens se reddere cælo. *Sant.* Cui fata dederunt æternis mutasse caduca. *Sarb.* Jesum, iterum Jesum, vitâ fugiente vocabas. Ultima vox Jesu, dum moreretur, erat. *Sant.* At quem supernis sedidus intulit Mors; & profanis præcipitum procul Furata terris...beatæ Non humilis venit hospes aula. Illum ministrâ religio manu evexit, &c. *Sarb.*

MORS inhonora, impia. *PHR.* Quod tamen ignavo cadat, & sine sanguine, letho; Mæret. *O.* Jam respi-

rantibus astris Infernos gravat umbra lacus: pater Æacus horret; Intransemque etiam latratu Cerberus urget. Tunc animæ quas ille fero sub jure peremit Circumstant; nigrique trahunt ad iudicis urnam Infesto fremitu. *Cl.* Morte pudendâ In morem pecudum effudere cubilibus atris Illaudatam animam.

MORTIS memoria, timor. *PHR.* Inter & iras Omnem crede diem tibi diluxisse supremum. *H.* Vive memor lethi: Fugit hora. *P.* Finem igitur sapiens proprii speculabitur ævi. *Pr.* Ultimæ nostris animis recurrit Sortis imago. *Sann.* Metus... omnia suffundens mortis nigrore. *Lr.* Meum exterre animam noctis horrenda sopor. *S.*

MORTIS contemptus. *PHR.* Mors ultima pœna est Non metuenda viris. *Lr.* Et inexorabile fatum Subjecit pedibus. *V.* Nonne mori fatius, vitæ quàm ferre pudorem. *Cl.* Animæque magnæ prodigum Paulum. *H.* Projecitque diem. *St.* Deliberatâ morte ferocior. *H.* Extremum fati sustinet ille diem. *O.* Qui vultus Acherontis attri, qui Styga tristitem non tristis videt, gaudetque vitæ ponere finem. *S.* Scire mori fors prima viris; sed proxima cogi. *L.* Fortem posce animum & mortis terrore carentem, Qui spatium vitæ extremum inter munera ponat. *J.* Vultu tamen alta minaci Nobilitas, rectâ ferrum cervice poposcit. *L.* Quid nimis ægris Luctibus indulges? quid mortem congenitis & fles? cur non ut plenus vitæ conviva recedis. *Lr.* Quin tu jam vulnera sedas, & tollis mersum luctu caput? Omnia functa. Aut moritura vides: obeunt noctesque diesque, Astraque; nec solidis prodest sua machina terris... ortum quidquid habet, finem timet, ibimus omnes. Ibimus; immensis urnam quatit Æacus umbris. *St.* Usque adæone mori miserum est. *V.*

MORTIS desiderium. *PHR.* Dulce mori miseris; sed mors optanda recedit; Nec mors humano subjacet arbitrio. *C-G.* Prima mors miseros fugit. *S.* Optat turba mori: solum hoc faciles tribuere Dei. *S.* Finitis gaude tot mihi morte malis. *O.* Optatæ non est data copia mortis. Indignatur amans se invitum vivete cogi; Obstarique animæ miserâ de sede volenti Exire. *O.* Corporis ille velit nexus miseramque resolvî Compagem, & patriis animam succedere regnis. *Rua.* Si vis, Uliße, cogere Andromachen metu; Vitam minare: jam mori vortitur mihi. *S.* Quid moror invisam lucem, &c. *L.* Ah! miser extremum cui mortis munus iniquæ Eripit, non posse mori. *L.* Increpat ingratas temporis æque moras: Corporeâ, clamat, quis me contagio resolvæ? Longa sat exilii jam fuit hora mei. *Sann.* Longius ævum Destruit ingentes animos & vita superstes Imperio, nisi summa dies cum fine bonorum. Adfuit. *L.* Morsque minus pœnæ, quàm mora mortis habet. *O.* Cladibus exclamat, Saranina, pascere nostris... corque ferum satia vel... invisamque animam natamque laboribus aufer: Mors mihi munus erit; decet hæc dare dona novercam. *O.* Cum tot in hac animâ populorum vita salusque Pendeat, & tantus caput hoc sibi fecerit orbis; Sævicia est, voluisse mori. *L.* Capulo per viscera misso... in mare... se projicit... festinantem animam morti non credidit uni. *L.* Mors hominum felix, quæ se nec dulcibus ænnis. Inferit, & mœstis sæpè vocata venit. Eheu quam furdâ miseris aperitur aure; Et flentes oculos claudere sæva ne-

gat. *Boët.* Timidi est optare necem. *O.* Contemnit mori, qui non concupiscit. *S.* Invisam quærens quam primum abrumper lucem. *V.* Accipite hanc animam; meque his exolvite curis: Vixi & quem dederat cursum fortuna peregi Et nunc magna mei sub terras ibit imago... dixit & os impressa toro, moriemur in ultæ; Sed moriamur, ait, sic sic juvat ire sub umbras. *V.* Ipse manu mortem inveniam. *V.* Nec finire licet tantos mihi morte dolores; Sed nocet esse deam; præclusaque janua lethi Æternum nostros luctus extendit in ævum. *O.* O! mors cur mihi sera venis. *Pr.* Lethi quæro viam, mori propero. *S.* Mene Iliacis occumbere campis Non potuisse! Tuâque animam hanc effundere dextrâ. *V.* Mortem orat; tædet cæli convexa tueri. *V.* Invisum hoc detrude caput sub tartara telo, Quando aliter nequeo crudelem abrumper vitam. *V.* Nec mihi mors gravis est posituro morte dolores. *O.*

MORS inevitabilis, nemini parcens. *PHR.* Omnia debentur vobis paulumque morati, Serius aut citius sedem properamus ad unam: Tendimus huc omnes hæc est domus ultima. *O.* Scandenda est torvi publica cymba fenis. *Pr.* Ille licet ferro cautus se condar & ære; Mors tamen inclusum protrahit inde caput Nerea non facies non vis exemit Achillem. *Pr.* Nullo fato loco posses excludere; cum mors Venerit, in medio Tibure Sardinia est. *Pr.* Regio pestilens. Mors involvit humile pariter & celsum caput. *Boët.* Mors etiam saxi nominibusque venit. *Aus.* Vive pius mori tamen; cole sacra, colentem Mors tamen à templis in cava busta trahet. *O.* Quid ista cura proficiet: ubique mors est... eripere vitam nemo non homini potest, At nemo mortem. *S.* Qui rabidas domare tygres, Qui duras potuit movere Quercus, Vestras non potuit colos morari. *Sann.* Omne sacrum mors importuna profanat: Omnibus obscuras injicit illa manus. *O.* Omnia sub leges mors vocat atra suas... Illa rapit juvenes, sustulit illa senes. *O.* Pallida mors æquo pulsât pede pauperum tabernas Regumque turres... Omnes una manet nox; & calcanda semel via lethi: Mistâ senum ac juvenum densantur funera; nullum Sæva caput Proserpina fugit. *H.* Mors & fugacem persequitur virum; Nec parit imbellis juventæ Poplitibus, timidoque tergo. *H.* Omnium Versatur urna: serius ocius Sors exitura. *H.* Vifendunt ater flumine languido Coccyus errans.. linquenda tellus & domus & placens Uxor. *H.* Divæne prisco natus ab Iaccho Nihil interest, an pauper & infimâ De gente sub Dio moreris, Victima nil miserantis orci. *H.* Æquâ lege necessitas fortitur insignes & imos. *H.* Omnis hæc magnis vaga turba terris Ibit ad Manes; facietque inertî Vela Coccyo... Prima quæ vitam dedit hora, carpsit. *S.* Æqua tellus pauperi recluditur regumque pueris. *H.* Longius aut propius mors sua quemque manet. *Pr.* Sed rigidum jus est & inevitabile mortis. *O.* Nil adjicit penso Lachesis fusoque sororum; Explicat, & semper de tribus una negat. *M.* Extremumque diem primus tulit. *Sil.* Parcæ fatalia nentes Stamina non ulli dissolvienda Deo. *T.* Posthume Posthume Labuntur anni, nec pietas moram Rugis & instanti senectæ Afferet, indomitæque morti. *H.* Non animum metu, non mortis laqueis expedit caput. *H.* Debemur morti nos nostraque. *H.*

MORS *homines aequat.* PHR. Quæ fortibus æquas Imbelles, populisque duces, seniumque juventæ. *Veg.* Victor cum victis pariter miscebitur umbris: Consule cum Mario capte Jugurtha sedes. *Pr.* Venient reges... Deposito luxu turbâ cum paupere mixti: Omnia mors æquat. *Cl.* Cinis æquat omnes; Et una quæ nos colliget omnium Mensura rerum est. *Sarb.*

MORTI *obicere se aut alium.* PHR. Liccat... Igne perire tuo clademque authore levare. *O.* Magna feres tecum solatia mortis ad umbras, A tanto cecidisse viro. *O.* Quò te ipse obvium morti ingeris; profuge, Unumque manibus aufer herculeis scelus. *S.* Omnes per mortes animam fontem ipse dedissem. *V.* Quis furor est atram bellis accersere mortem. *T.* Eadem me ad fata vocasses. *V.* Et propriâ fatum sollicitare manu. *Boët.* Ipse manu mortem inveniam. *V.* An sese medios moriturus in hostes Inferat. *V.* Cruciatæque duris Corpora tormentis stygiæ demittite morti. *O.* Mortisque timore, Morre fugant: ultroque petunt venientia fata. *O.* (Vide OCCIDERE, OCCIDERE SE.)

MORSUS, ūs, m. & **MORSIUNCULA**, æ. f. *PLA. Morsure.* *ERITH.* Vēnēnōsus, mōrtifer, vūlnificus, vipērēus, rabidus, tēnax, crudēlis, durus, fērus, immanis. PHR. Læsaque venenum Morsibus inspirant. *V.* Morsu saucius. *O.* Fero consumite viscera morsu. *O.* A pecoris morsu frondes defendite nostras. *O.* vastis morsibus prædam Leo premens. *S.* Nec tu mensarum morsus horresce futuros. *V.* Tu quoque de morsu virus habente cadas. *M.* Morsus virus habent, & fatum in dente minantur. *O.* Parva necat morsu spatiosum Vipera Taurum. *O.* Occidit, in talum serpentis dente recepto. *O.* Immani laniavit viscera morsu. *H.* Decipit ignaros morsuque venenat amaro. *H.* Canum morsu de montibus altis Actus Aper. *V.* Similisque tenenti Increpuit malis; morsuque elusus inani est. *V.* Rictumque extendit Hiantem; Rostra sed elusus conprepere minis. *Sant.* Ipsis Morsibus eripitur tangentiaque ora relinquit. *O.* Acres sollet incitare morsus. *C.* Morsu depascitur artus. *V.*

MORSUS, metaph. *Coup de dent.* PHR. Morsibus insequi aliquem. *O.* Incitat & morsus error uterque pares. *O.* Soporitoque necis morsu *Sil.* 1. dolore. Non vincula naves Ulla tenent: unco non alligat anchora morsu. *V.* Fibula morsu, &c. *Lr.* Attache. Morsus doloris. *Cic.* La pointe

MORTALIS, alē. [Quod morti subjectum est.] *Mortel.* PHR. Terrestria quando Mortales animas vivunt sortita. *H.* Acta deos nunquam mortalia fallunt. *O.* Mortale genus. *O.* Mortalis fama. *V.* Sermo. *Lr.* Vultus. *V.* Nil mortale loquar. *H.* Animæque capaces Mortis. *Lr.* Ad cælum mortale genus sustollere mentes, Et lucem aspicere, & vanis desuescere caris. *Vida.* Posuere volentes Sub pedibus, regumque & opes, & sceptrâ superba Ingenti vincunt animo, ac mortalia rident. *Vida.*

MORTALIS, *Pro homine.* PHR. Turpe Deum mortali cedere. *O.* Mortales tranquillâ pace juvare. *Lr.* Optima quæque dies miseris mortalibus ævi Prima fugit. *V.*

MORTALITAS, atis. f. *Mortalité, condition sujette à la mort.* PHR. Omne quod ortum est mortalitas consequitur. *Cic.* **MORTALITAS**. *PLI.* [Pro hominibus mortalibus.] *Les hommes.*

MORTALITAS *Pro frequenti morte non dicitur latine.*

(Vide MORS PESTIS.)

MORTARIUM, ii, n. *PLA.* [Vas in quo res teruntur.] *Mortier.*

MORTICINUS, a, ūm. *PLI.* [Pro exangui & corrupto.] *De cadavre.* Morticina ovis. *VAR. i.* Non mactata, sed per se mortua.

MORTIFER, & **MORTIFERUS**, a, ūm. [Quod mortem affert.] *Mortel.* *SYNT.* Mortiferum bellum. *V.* vulnus. *Li.* Potio mortifera. *Quin.* Mortiferus serpentis ictus. *Cic.* Nec mala me ambitio perdit, nec plumbeus auster, Autumnusque gravis Libitinæ quæstus acerbæ. *H.* Tot jaculis, unam non explent vulnera mortem. *L.* (Vide LETHALIS, PESTIFER.)

MORTIFERE, adv. *PLI.* [Lethaliter.] *Mortellement, à mort.* *SYNT.* Ægrotabat mortifere. *PLI.*

MORTUALIS, alē. *PLA.* [Quod mortuos spectat.] *Mortuaire.*

MORTUUS, a, ūm. *Mort.* *SYN.* Dēfūctus, exānīmīs, exanguis, extinctus, vitâ functus. PHR. Vos modò fraterni manes, animæque recentes Officium sentite meum. *O.* Nunc cassum lumine lugent. *V.* Cassum animâ corpus. *Lr.* Extinctus jacet ille animi vigor igneus; Ora Muta silent assueta sales effundere purros. Obsider æternum frigus præcordia... Oculos tristis nox urget inertes. Adero præsensque videbor; corpore ut exanimi crudelia lumina pascas Non ille nostros ducit ampliùs soles non hâc phaselo corporis, levis mundi tumultuoſo fluctuatur in ponto. *Sarb.* Sic precor o! vobis requies æterna sepultis: Sit lux quæ vestris æternum affulgeat umbris. *Vida.* Pompeio scelus est bellum civile perempto, Quo fuerat vivente fides. *L.* Felix Priamus secum excedens sua regna tulit: nunc Elysi nemoris tutis errat in umbris. *S.* At illum fata jam in tuto locant. *S.* Quos gelido tellus claudit avara sinu. *Buch.* Vulgabuntque tuam muta sepulchra fidem. *Buch.* Immitis consumptus morte. *C.* Anima dirempta morte. *Lr.* Æterno corpus persusum frigore lethi. *Lr.* Solvitur omne decus Letho, niveosque per artus It stygius color, & formæ populatur honores. Ambrosiæ cecidere comæ; violataque cervix, Marmorcum in jugulum collo labente recumbit. *Sil.*

MORTUUM flere. PHR. Numquam ego te vitâ frater amabilior Aspiciam post hac; ac certè semper amabo. *G.* Nec minùs Eliades lugent & inania mortî munera dant lacrymas, & casâ pectora palmis, Non auditurum miseras Phaëtona querelas Nocte dieque vocant, aternunturque sepulchro. *O.* Et nimium lacrymis umbra gemenda meis. *Sann.* Immemores decoris liventia pectora tundunt: Dumque manet corpus; corpus refoventque foventque Oscula dant ipsi; posito dant oscula lecto: Post cinerem; cineres hystos ad pectora pressant; Affusæque jacent tumulo; signataque saxo Nomina complexæ, lacrymas in nomina fundunt. *O.* Pares inferias dabo quotannis; Et qui finis erit mihi loquendi, Descendi mihi finis est futurus. *Teza.* Parce precor lacrymis sacro ne concute planctu Pectora; nec crucia fugientem conjugis umbram. *St.* Me cedere fati Quid refert? Nulli flebile funus ero. *Hofsch.* Deploravit Athyn. *O.* Ipse meos tumulo manes laniata vocares... Flebilis & longos scindens ad busta capillos Clamare nomen jam moritura meum. *Sann.* Multis ille quidem flebilis occidit, Nulli flebilior quàm tibi. *H.* Daphni tuum

tum pœnos etiam ingeruisse leonis Interitum, &c. V. Ablint inani funere nœniæ. H. Hei misero fratri jucundum lumen ademptum: Tecum unâ nostra est tota sepulta domus. C. Tu tamen amisso non numquam sœbis amico. Pr. Nunc Amyci casum gemit & crudelia secum Fata Lyci. V. Ploravit Antilochum. H. Tanta sed heu moriens traxisti gaudia tecum; Et tumulto quo tu, cuncta sepulta jacent. Com.

MORUM, ī, n. *Une mûre.* EPIT. Nīgrūm, pūrpū-
rūm, mōllē, rūbrūm, rubēūm, Cruēntūm, sān-
guīnēūm, dūlcē, suāvē, albūm, Cāndidūm. PHR.
Cornaque & in duris hærentia mora rubetis. O. Ille
salubres Ætates peraget, qui nigris prandia moris
Finiet, ante gravem quæ legerit arbore solem. H.
Sanguineis frontem moris & tempora pingit. V. Ex-
cullaque mora rubetis. O. Sit moro coma nigrior
caduco. M.

MORUS, ī, f. [Arbor.] *Un mûrier.* PHR. Ardua Morus
erat gelido contermina fonti... Arborei fœtus aspergi-
ne Cædis (Pyrami) In atram Vertuntur faciē; ma-
defactaque sanguine radix Purpureo tingit penden-
tia mora colore. O. Signa tenet Cædis, pullosque &
luctibus aptos semper habet fœtus gemini monu-
menta cruoris. O. Hinc moro nova fata, novos fe-
cere colores Pyramus & Thibe magnam Babylonis
ad urbem. Rap. Ante.. quàm Thisbæa novis adole-
scat frondibus arbor. V. *Uida.*

MOS, ris, m. *Costume, mode, usage.* EPIT. Vētūs,
āntīquūs, prīscūs, pātrīus, vētūstūs, īnsuētūs, nō-
vūs rēcens, solēmnīs, dirūs, bārbārūs. SYN. Cōn-
suētūdō, ūsūs, rītūs, mōdūs, rātīō. PHR. Mos
erat antiquis. O. Ventos & varium cæli prædiscere
morem. V. Illum adeo placuisse Apibus mirabere mo-
rem. V. Jam dolor in morem venit meus. O. Quod
genus hoc hominum? Quæve hunc tam barbara mo-
tem Permittit patria. V. Sed modus orandi qui sit,
&c. V. Pacique imponere morem. V. Nec mos bellan-
tes unâ stabulare. V. Virginibus tyriis mos est gesta-
re pharetram. V. Gens duro robore nata, Quæ ne
que mos, neque cultus erat. V. Solemni more sacro-
rum Perfecto. L. Mores ritusque sacrorum Adjici-
am. V. Qui sapit, innumeris moribus aptus erit. O.

DE MORE. PHR. Priscoque Deos ex more precatus. O.
More rotat fundæ. O. Proinde tona Eloquio, solitum ti-
bi. V. Omnibus in morem tonsa coma pressa coronâ. V.
Sed picis in morem... Lentescit. V. More patrum. V.
More suo. V. Vitam degere more feræ. V. Veterisque
dei (Saturni) Se more tenentem. V. Cum jura vocatis
More daret populis. V. Crinem de more soluta. V. Teu-
tonico ritu soliti torquere catejas. V. Tela... Crebra
nivis ritu. V. Instar montis equum. V. Fulminis acta
modo. V. Illa more suo, nam morem fecerat usus. O.

CONTRA MOREM. PHR. Cur invidendis postibus &
novo Sublime ritu moliar Atrium. H. Tempestas
sine more furit. V. Raptas sine more fabinas. V. Ra-
ta sit, an supra morem si densa, &c. V. Nescio
quâ præter solitum dulcedine læti. V.

MOS. [Pro usu.] *L'usage.* (Vide **USUS**.) **MOS.**
[Pro assuetudine.] *L'habitude.* (Vide **ASSUETUDO**
ASSUETUS.)

MORÈS, rūm, m. *Les mœurs.* EPITH. Egrēgīi, āu-
rēi, prōbī, gēnērōsī, īngēnūi, plācidī, hōnēstī,
mōdēstī, rēctī, pudīcī, æquī, grāvēs, virgīnēi,
vērēcūndī, cāstī, sāctī, īncūlpātī, mītēs. PHR.

Sincera bonorum Congeries, in quo veteris vestigia
recti Et ductos video mores meliore metallo. Cl.
Inquinat egregios adjuncta superbia mores. Cl. Mores
potius mirare pudicos: Hac tibi non formæ laude pro-
bandus eram. Exuperas morum nobilitate genus. O.
Nam sera numquam est ad bonos mores via. S.
Egregios invitant præmia mores. J. Præmia pri-
mum Dii morefque dabunt vestri. V. Vitæ serva-
ret munia recto More. H. Hæc melior specie, mori-
bus illa placet. O. Prima sit in vobis morum tu-
tela puellæ... Certus amor morum, faciem populabitur
ætas. O. Heu lubrica moribus ætas. Cl.

MORES PRAVI. EPIT. Fērī, bārbārī, dirī, mālīgnī,
fērīnī, æffrēnī, īndōmītī, rābīdī, dāmnrī, īnvēr-
sī, mēndōsī, dōlōsī, obscūrī, īncōmposītī, cōr-
rūptī, īmprōbī. PHR. Proh! curia inverfque mo-
res. H. Ad mores natura recurrit Damnatos, fixa &
mutari nescia. J. Ad mores facilis natura reverti. Cl.
Id nunc qui fœdera rumpit Ditatur; qui servat,
eget. Cl. Prima peregrinos obscæna pecunia mores
Inulit. J. Non abit in pejus semper vitiosior ætas:
Nec quamvis semel est ferrea, semper erit. Hofsch.
Annis labentibus ætas Decolor inficiet mores; ver-
sisque nepotes Degeneres surgent studiis. V. *Uida.* Hoc
mersa cœno civitas non se amplius agnoscit & sui
pudet... Morum hæc ruina, &c. Rap. Jam nostra mul-
to crimine decolor Pallebat ætas. Sarb.

MORES INFORMARE. PHR. Maternosque bibit mores,
exemplaque discit Prisca pudicitia. L. Exemplaque
suo mores reget. O. Num tradet mater honestos,
Aut alios mores quam quos habet? J. Adde quod
ingenuas didicisse fideliter artes Emollit mores, nec
finit esse feros. O. Et quibus informet mores studiosa
juventus. Saut. Hinc castos, si quid sapias, instrue
mores. Saut. Studiis ut finxerit bonos mores asperi-
oribus. Rap. Moresque viris & mœnia ponet. V.

MOSĀ, æ, m. Cæs. [Galliæ Belgicæ fluvius.] *La Meuse.*

MOSCHI, ōrūm. *Populi Asia.* PHR. Sævisque affinis
sarmata Moschis. L.

MOSCELLĀ, æ, m. [Galliæ fluvius.] *La Moselle.* PHR.
Corniger externas celebrande Mosella per oras. Auf.

MOSÈS, & **MÖYSES**, is *Israëlitici populi dux & le-
gislator.* PHR. Tradidit arcano quæcumque volumi-
ne Moses. J. Dum teneum Phariis Mosem commit-
teret undis, Elicit hos querulâ mater ab ore so-
nos. I, puer infelix parvâ tibi corbe natanti Nilus
inoffensas sternat amicus aquas. Saut. Ifacidum
Phariis genus alter duxit ab oris Dux profugum,
legesque dedit morefque sacrorum. V. *Uida.* Qui popu-
lo siccum per mare stravit iter.

MOTACILLĀ, æ, f. VAR. [Avicula.] *Hoechequeue.*

MOTÖR, ōris, m. *Moteur, qui agit.* PHR. Cunarum
fueras motor Charidæne mearum, Et pueri custos
assiduusque comes. M.

MOTÛS, ūs, m. & **MOTATÛS**, CEL. & **MOTÛS**,
ōnis, f. Crc. & **MOTÛNCÛLĀ**, æ, f. SEN. *Mon-
vement, agitation.* EPITH. Cēlēr, vīlōx, cōncītūs,
citātūs, lēvis, ālācīs, īncōmposītūs, rēbellīs, cī-
vīlīs, dīscōrs, turbīdūs, fērūs, æffrūs, īnsānūs,
ēxtīālīs, fērōx, cæcūs, īngēns, īnquīētūs, īrrē-
quīētūs, vītālīs, sōllīcītūs, vārīūs, vānūs, sūprē-
mūs, rēcīprōcūs. PHR. Sæpe per assiduos languent
mea brachia motus. O. Morus doceri gaudet Joni-

cos... Et fingitur artubus. *H.* Nullos audet dare corpore motus. *O.* Habuere motum saxa. *S.* Lassaque versantes supremo lumina motu. *O.* Incerto discurrunt sidera motu. *Lr.* Effero motu recurfar huc & huc. *S.* Feroci motu quatiens caput. *S.* Vano motu jactans brachia. *S.* Assiduo labuntur tempora motu. *O.* Incompositos dant corpore motus. *V.* Insolitis tremuerunt motibus Alpes. *V.* Assiduo motu res quæque geruntur. *Lr.* Quæ tremulum faciunt membris exister motum. *Lr.* Motus Austri & trementes verbere ripas. *H.* Motu pedum melior. *V.* Pectora tangebant trepido salientia motu. *O.*

MÖTÛS. *Per trans.* Ad animum. *Agitation, emotion.* *SYNT.* Motus animi, ingenii, cogitationis. *Cic.* Lætitia. *Lr.* *PHR.* Vario miscentur pectora motu. *V.* Languescent motus mentis. *Lr.* Modici tangunt præcordia motus. *O.* Motus animi lacrimis confiteri. *Quin.* Animi motus aliò traducere. *Lr.* **MÖTÛS.** [*Pto* seditione.] *Emeure, sedition.* Anceps Motus erat vulgi. *Cl.* Motusque rebellis. *Cl.* Discordesque ferit motus. *St.* Adde truces Lepidi motus, Alpinaque bella. *L.* Motus excepit prima futuros. *V.* (*Vide Seditio.*)

MÖVEÖ, *es, MÖVI.* **MÖTUM,** *erë.* & **MÖTÖ,** *as, arë, freq.* *Mouvoir, agiter, remuer.* *SYN.* *Cöm-möveö, ägitö, quäritö, pellö, impellö, ägö.* *PHR.* Labra mover metuens audiri. *H.* Linguamque fero stridore movebat. *O.* Tellurem boreâ spirante movere... *V.* Tenui ventos movisse flabello. *V.* Verbis odia aspera movi. *V.* Palmam mover ordine nemo. *V.* Ad cytharam vocalia moverat ora. *O.* Signa mover præcepque oblitum fertur in hostem. *V.* Unde movet tonitrus. *O.* Sollicitanda tamen tellus, pulvisque movendus. *V.* Huç illuc limum saltu movère maligno. *O.* Motos componere fluctus. *V.* Ecce pedum pulsu visa est mihi terra moveri. *O.* Putria motis Poma Cadunt ramis. *V.* Majus opus moveo. *V.* An nihil expediat tale movere, *Vide.* *O.* Verba movere loco. *H.* Vastâ se mole movet. *V.* Tali remigio navis se tarda movebat. *V.* Præceptaque parva movere. *O.* Magica arma movere. *O.* Cantusque movere. *V.* Citharam, cum voce, moveres. *O.* Multa movens animo. *V.* Solemnem voce movere præces. *O.* Movere vomitum, stomachum. *Tusim.* *Cel. i.* *excitare.* Motant cacumina Quercus. *V.* incertæ, Zephyris motantibus, umbræ. *V.*

MÖVĒRĒ. [*Per trans.* ad animum.] *Toucher, ébranler.* *PHR.* Quem non, ut cætera desint. Forma movere potest; certè mea pectora movit. *O.* Nil super imperio moveor, *V.* Briseis movit Achillem. *H.* Nil moveor lachrymis. *Pr.* Neque enim specie, famâve moverur. *V.* Nec magis incepto, vultum sermone movetur Quàm &c. *V.* Mota quidem est genitrix... Mentemque labare fenit. *O.* Iacrymis adamantina movebis. *O.* Dicta Jovis movère deos. *O.* Nil super imperio moveor. *V.* Non mollia possunt Præta movere animum. *V.* Motus eram dictis. *O.* Absiste moveri. *V.* *Vous troubler.* Omne nefas animo moventes. *H.*

MOX, *adv.* *Bien-tôt.* *SYN.* *Stätim, cōnfestim, ocÿus, acütüm illicet, propèrë, citö.* *PHR.* Mox tamen ardentes accingar dicere pugnas Cæsaris. *V.* Mox deinde recurrit. *T.* Tibi mox frumenta daturus. *H.* **MUCESCÖ,** *is, erë.* *PLI.* & **MÜCEÖ,** *es, üt, erë.*

CATO. [*Mucidum fieri.*] *Se moistr.*

MUCIDĒ, *adv.* *Col.* *D'une manière mal propre.*

MUCIDÛS, *ä, üm.* *Moisi, Chanci.* *SYN.* *Püttris, vitiätüs Corruptüs, püttridüs.* *PHR.* Mucida frusta farinæ. *J.* Mucida vina. *M.* Mucida cærulei panis consumere frusta. *J.*

MÜCÖR, *öris, m.* *Col.* *Moissure, chancissure.* *f.*

MÜCÖSÛS, *ä, üm.* *Col.* [*Muco plenus.*] *Morveux.*

MÜCRÖ, *önis, m.* [*Cuspis & acumen ensis, telorum &c.*] *La pointe.* *EPITH.* *Ferrëus, lethalis, minax, fulgëns, stricötüs, crüentüs* *SYN.* *Cuspis, aciës, äcümën.* *PHR.* Phalanges Stant densæ; stricötisque seges mucronibus horret. *V.* Aptato mucrone... Incubuit ferro. *O.* Ferreus ad costas alto stat vulnere mucro. *V.* Hebeti mucrone retusum. *Lr.* Flexis mucronibus unca. *Lr.* Jugulum mucrone resolvit. *O.* Brevisque habiles mucronibus enses. *Sil.* Teritur rubiginè mucro Ferreus. *Pr.* Nisi cautibus asper exarsit mucro. *L.* (*Vide ACIES, ENSIS.*)

MÜCÛS, *ei, m.* [*Narium humiditas.*] *Morve.* *f.* *PHR.* A te sudor abest, abest saliva, Mucusque, & mala puita nati. *C.*

MÜGIL, *illis, & MÜGILYS,* *is, m.* [*Genus piscis*] *Mulet.* *PHR.* Percurrent raphanique, mugilesque. *C.* Si dura morabitur alvus, Mugilus, & viles pellent obstantia Conchæ. *H.*

MÜGINÖR, *äris, ätus süm, äri.* *Cic.* *Biaiser, chercher des défaites.*

MÜGIÖ, *is, ivi, itüm, irë.* *N.* *Mengler, mugir.* *PHR.* Jo versa caput, primos mugiverat annos. *Pr.* Mugitus edidit ore; Pertimuitque sonos propriæque exterrita voce est. *O.* Ne more juvenæ Mugiat. *O.* Prætidēs implerunt falsis mugitibus agros. *V.* More bovis Paphio clausus in ære gemas. *O.* Bos... Mugitibus impulit auras. *O.* Reddidit una Boum vocem, vastoque sub antro Mugit, & Caci spem custodita fessellit. *V.* Mugitus veluti cum prima in prælia Taurus Terrificos ciet. *V.* Sonuere juvençi. *Pr.* Sonant silvæ mugitibus altæ Et queritur vitulum mater abesse suum. *O.* Mugitus victima diros Edidit. *O.* Nec rauco taurus cessabit debile ad aras Immugire sono. *Sil.* Jamque feroci Mugitu nemora exterreret. *Sil.* Tristes in altâ valle mugiant Tauri. *M.*

MÜGIRĒ. *Per trans.* *Metaph.* *PHR.* Tyrrhænusque tubæ mugire per æthera clangor. *V.* Cuncta mugienti fremitu loca resonent. *C.* Totusque moveri Mons circum, & mugire adytis cortina reclusis. *V.* Sub pedibus mugire solum & juga cæpta moveri. *V.* Terram mugire videbis. *V.*

MÜGITÛS, *üs, m.* *Mugissement, meuglement.* *m.* *EPITH.* *Raucüs, vältüs, terrificüs, ingëns, dirüs, luctisönis, cæcüs, feröx, crebër, quæülüs, horrëndüs, minax, frëndëns, trëmëndüs, reböäns, tristis, resönäns.* *SYN.* *Böätüs.* *PHR.* Resonant crebris mugitibus amnes; Arentesque sonant ripæ. *V.* Et luctifono mugitu Cum Jove visa queri est (*Jo.*) *O.* Horrendis reboant mugitibus agri. *Fausl.*

MULÄ, *æ. f.* *PLI.* *Une mule.* *PHR.* Mundæ nitet ungula mulæ. *J.* Ut lutulenta linat Tyrias mihi mula lacernas. *J.* Missa pastum mula. *H.* Hoc monstrum... Fæcæ comparo mulæ. *J.* Aspice morigeras Rhodani torrentis alumnas. *Cl.*

MULÄRIS, *ärë.* *Col.* *De Mule, de Mules.*

MULCEÖ, *es, si, süm, erë.* *Adoucir, flatter, calmer.*

SYNT. Lēnō, mīrīgō, placō, mōllīō, ādūlōr.
 PHR. Mulcebarque iras. V. Et mulcere dedit fluctus
 & tollere vento. V. Æthera mulcebant cantu. V. Ani-
 mumque voluptas mulcet. O. Florem, quem mulcent
 auræ. C. Dictis morrentia pectora mulcet. V. Mul-
 cendis aurius apta. O. Mulcere puellas Carmine. H.
 Vulnera mulcet ope. O. Pocula succis Mulcet. Sil.
 Pastor arundineo carmine mulcet oves. O. Animam
 lolamine mulcens. V-F. Et mulcens pectora somnus.
 O. Colla præbere manibus mulcenda. O.

MULCIBER, bēris. O. bris. Cic. *Vulcantes ita dictus*
quod ignis omnia mulceat, i. molliat. PHR. Mulciber
 in Trojam, pro Trojâ stabat Apollo. O. Mulciberis
 capri Marisquē Venusque dolis. O. Mulciber urebat,
 &c. O. i. ignis.

MULCTĀ, æ. f. [Solutionis pœna.] *Amande, peine*
pecuniaire. Irrogatio mulctæ. Cic. MULCTĀ [per
 transl. pro pœnâ.] *Punitio, châtiment.* PHR. Non
 prius à festo secedent corpore sensus, Quàm justam
 à Divis exposcam prodita mulctam. C.

MULCTŌ, as, avi, atum, are. *Punir condamner* SYN.
 Pūnīō, plēctō, dāmno. PHR. Tristi mulctatam
 morte Camillam. V. Patriâ mulctabor. V. i. privabor.
 Mulctare virgis. Liv. Exilio. Tac. (Vide PUNIO,
 Pœna.)

MULCTRĀ, æ. f. & MULCIRUM, vi. n. [Lactis
 emunctio, vel lac ipsum mulctum. *L'action de traire,*
ou le lait qu'on traite. EPITH. Nivēâ, cādens, spū-
 māns, cāndidâ, plēnâ. PHR. Injustæ veniunt ad
 mulctra capellæ; Refertque tenta grex amicus ube-
 ra. H. Bis venit ad mulctram. V.

MULCTRĀLE, is. n. & MULCTRĀ, æ. f. [Vas in
 quo mulgentur Vaccæ vel Capræ.] *Vase à mettre le*
lait qu'on traite. PHR. Nec tibi fœtæ, More patrum,
 nivea implebunt mulctralia Vaccæ; Sed tota in dul-
 ces confument ubera natos. V.

MULGEŌ, es, si, atum. & sūm, ere. *Traire une Va-*
che, une Chevre &c. en tirer le lait. SYN. Emūlgēō.
 PHR. Quod surgente die mulsero, horisque diurnis,
 Nocte premunt. V. Atque idem jungat vulpes, & mul-
 geat Hircos. V. Hinc largi copia lactis: Quò ma-
 gis exhausto spumaverit ubere mulctra, Lata magis
 pressis manabunt ubera palmis. V. Mulserat à pastu
 reduces Galatæa Capellas, alternâ pressans ubera
 plena manu. Sant. Ubra Vaccæ Lactea demittunt
 V. Lanigeras claudit pecudes, atque ubera pressat. V.
 Claudensque textis cratibus lætum pecus Distenta
 siccat ubera. H. Hic alienus oves custos bis mulget
 in horâ; Et succus pecori & lac subducitur Agmis.
 V. Si lac præceperit æstus, Ut nuper, frustra pressa-
 bimus ubera palmis. V. Ubra dant saturæ manibus
 pressanda Capellæ. O. Lactē ferino Nutribat, tene-
 ris immulgens ubera labris. V. Ultroque ferebant
 Ubra lactis oves. Pr. Et candens lacteus humor
 Uberibus manat distentis. L.

MULIÉBRIS, brē. [Quod ad mulieres pertinet.] *De*
Femme. SYN. Fœminēus. SYNT. Muliebris venustas,
 stola. Cic. Fraus. Tac. Audacia. Liv. Animus. Pla.
 PHR. Advenit qui vestra diēs muliebribus armis Ver-
 ba redargueret. V. Non ira; namque est nullum me-
 morabile nomen Fœmineâ in pœnâ est. V.

MULIÉBRITER, adv. [mulierum more.] *En femme.*
 PHR. Nec muliebriter Expavit ensem. H.

MULIER, eris. f. *Femme.* EPITH. Fœmōsâ, spēciosâ,

cōmpet, pudicâ, cūltâ, vērūstâ, dēcōrâ, cāllidâ,
 dolōsâ, pērfidâ, supērbâ, incōnstāns, mōbilis, lē-
 vis, immōdēratâ, nēquā, fūnēstâ, solērs, indū-
 strâ, fallax, ambītiōsâ, loquax, garrulâ. SYN. Fœ-
 minâ *Propriè sexum significat, mulier qua virgō non*
est. PHR. Nascitur ad fructum mulier prolemque fu-
 turam. Cl. Tum studio effusæ matres & vulgus iner-
 me. V. Fœmina.... Cui tolerare colo vitam tenuique
 Minervâ....noctem addens operi, famulasque ad lu-
 mina longo Exercet pensō; castrum ut servare cubile
 Conjugis, & possit parvos educere natos. V. Non illa
 colo calathifve Minervæ Fœmineas assueta manus.
 V. Evolat infelix & fœmineo ululatu Scissa comam,
 &c. V. Unico gaudens mulier marito. H. Carpit
 enim vires paulatim, uritque videndo Fœmina. V.

MULIERUM, *ingenium & mores.* PHR. Non illa luxu
 vestium, Non crine torto splenduit: Cultu nitens,
 sed simplice, Puris placebat moribus. Templo fre-
 quens, Sed sedula redibat ad curam domûs; Pacem
 domi pacem foris Alto colit silentio. Sant. Quæ cas-
 ta est; de quâ mentiri fama veretur. Auf. Malo Venu-
 sinam quàm te Cornelia mater Gracchorum, si cum
 magnis virtutibus affers Grande supercilium, & nu-
 meras in dote triumphos. J. Intolerabilius nihil est,
 quàm fœmina dives. J. Imposito custode puellæ Nil
 agis, ingenio quæque tuenda suo est. Si qua, metu
 dempto, casta est; ea denique casta est....ut jam ser-
 varis benè corpus, adultera mens est. O. Nam nihil
 invixæ tristis custodia prodest. Quam peccare pudet
 Cynthia, tuta sat est. Pr. Muliere.. nulla non me-
 lior fera est, Scylla & Charybdis minus est timenda.
 S. Viscus metus vestra est blanditia. Pla. Quo non ars
 penetrat! discunt lacrymare decenter; Quoque vo-
 lunt plorant tempore, quoque modo. O Tunc gravis
 illa viro, tunc orbâ Tygride pejor... aut fictâ pellice
 plorat Ubertibus semper lacrymis semperque paratis
 In statione suâ. J. Sed vobis facile est verba & com-
 ponere fraudes; Hoc unum didicit fœmina semper
 opus. Pr. Mulier, dedit natura cui pronum malo
 animum. Ad nocendum pectus instruxit dolis; Sed
 vini negavit, ut ne inexpugnabilis Effet; sed ægras
 frangeret vires timor. S. Ah crudele genus nec fidum
 fœmina nomen. T. Notumque furens quid fœmina
 possit. V. Nescit vestra ruens ira referre pedem. Pr.
 Varium & mutabile semper Fœmina. V. Crede ra-
 tem ventis, animum ne crede puellis: Namque est
 fœmineâ tutior unda fide. Nihil est audacius illis
 Deprensis: iram atque animos à crimine sumunt. J.
 Quid sinat inausum fœminæ præceps furor. S. Prodi-
 ga non sentit pereuntem fœmina censum...Non un-
 quam reputat quanti sua gaudia constant. J. Nec
 folia hyberno tam tremefacta Noto, Quàm citò
 fœmineâ non constat sedus in irâ. Pr. Ah! crudele
 genus, nec fidum fœmina nomen. Læsaque quid fa-
 ciat! quid amans! quid fœmina! Disces Rebus, ait,
 sed amans & læsa, & fœmina Circe est. O. Vere prius
 volucres taceant..fœmina quàm juveni blandè tenta-
 ta repugnet. O. Imperium patiere tori; dominamque
 timebis, Quam dederam fociam. Fœmina grande
 malum est, magno si credis Homero, Casta, in-
 cœsta, viris nil nisi triste parit. Tindaris innumeras
 invexit adultera clade; Penelopeque pudor non sine
 cade fuit. Com. Sed dux malorum fœmina & scele-
 rum artifex Obsedit animos. S. Mulier cupido quod

dicat amanti, In vento & rapidâ scribere oportet aquâ. C. Sed neque sâvus Aper mediâ tam sâvus in ira est... Fœmina quàm socii deprensâ pellice lecti. O. Quid mirare meam si versat fœmina vitam; Et trahit additum sub sua jura virum. Pr.

MULIERUM *ornatus*. PHR. Seponit Mœchæ vestem, mundum muliebrem &c. Ph. Dat digitis gemmas, dat longa monilia collo. Aure leves baccæ redimicula pectore pendent. O. Mulieres dum poliuntur dum comuntur, annus est. Ter. Fœmina caniem germanis inficit herbis; Et melior vero quæritur arte color. Fœmina procedit densissima crinibus empris. O. Hic ultra vires habitus... interdum alienâ sumitur arcâ. J. Quam mater solertior ornat Adveniente proco; vestesque & singula comit Sæpe manu, viridique angustat Jaspide pectus Substringitque comam gemmis, & colla monili Circuit, & baccis onerat Pendentibus aures. Cl. Fœminei trahit ex abacis spectacula mundi Volcellas, segmenta, peplos, holoserica, capfas. Saut. Dumque laboratum nugis locupletibus aurum Exuit, articulis pondus inane suis... addidit & teretes colli redimicula bullas, Et Byssum & tennes Cœdala pepla sinus, Et similes nebulis quas texit Aranea telas... Et mundi muliebris opes, & quidquid amorum Illecebra, aut venerum quidquid origo fuit... nec tua bullatus brachia torquis habet. Saut. Et altum Turribus ædificat caput. J. Sic ruit in celebres cultissima fœmina ludos... spectatum veniunt, veniunt spectentur ut ipsæ. O. Ingreditur formâ insignis, cultuque puella... Cui caput implicitum gemmis: it flexile collo. Aurum ingens, mixtis onerosa monilia baccis, Propexique nitent electro molle capilli, Nexilibus quos in nodos collegerat hamis: Aureaque ex humero demissam fibula vestem Eois opibus gravidam, & Gangetide gazâ Subnectit: mediâ micat ardens fronte pyropus, Crebraque confertis pendent redimicula gemmis, Quælis læta sinus cum tellus veris honorem Pandit, opesque suas gremio explicat alma virenti. Vida.

MULIERCULA, æ. f. dim. *Petite femme, femmelette*. PHR. Deteriore fit ut formâ muliercula ametur. Lr.

MULIÉBRIÂ, ium. Cic. (Vide MENSTRUÂ vel LIBIDO utrumque enim significat.

MULIEROSITAS, ætis. f. Cic. [mulierum amor.] *Amour violent pour le sexe*. **MULIEROSUS**, si. Cic. *Qui a une extrême passion pour le sexe* (Vide LIBIDO)

MULIÖ, ðnis. m. [Qui Mulos ducit.] *Muletier*. PHR. Nam mihi commota jam dudum Mulio virgâ Innuat. J.

MULLEUS, læti. m. CATO. & **MULLEUM**, æti. n. Pl. [Genus calceorum, quibus Albanorum Reges, deinde Patricii usi sunt] *Chaussure en maniere de brodequin*.

MULLUS, li. m. H. & **MULLUS** bārbātus. Cic. & **MULLULUS** bārbātulus. Cic. [Piscis genus] *Mulet, Surmulet, ou Barbeau*. PHR. Laudas, insigne trilibrem Mullum. H. Nolo mihi ponas Rhombum Mullumque trilibrem. M.

MULSEUS, & **MULSUS**, ā, ūm. *Mjellé, qui a un goût de miel*. [per transl.] *Doux*. Mulseus sapor. Col. Mulsea aqua. Col. Mulla dicta. Pl. *Metaph.*

MULSUM, si. n. [Vinum melle mixtum] *Vin miellé*. PHR. Attica nectareum turbatis mella falernum

Miseri decet hoc à Ganymede merum. M. Leni præcordia mulso Prolueris melius. H.

MULTESIMUS, ā, ūm. [Unum è multis.] *Un d'entre plusieurs*. PHR. Quam si parvula pars, & quàm multesima constet. Lr.

MULTIBIBUS, ā, ūm. PLA. *Grand buveur*. (Vide EBRIOSUS.

MULTICAVUS, & **MULTICAVATUS**, ā, ūm. VAR. *Qui a plusieurs trous*. PHR. Pumice multicao nec lævibus atria tophis Structa subit. O.

MULTICAULIS, aulē. Pl. *Qui a beaucoup de rejettons*.

MULTICOLOR, ðris. Pl. *Qui est de plusieurs couleurs*. [Vide COLOR, Colore vario pictus.]

MULTIFACIO, is, feci, factum, èrē. CATO. *Estimer fort*. (Vide ÆSTIMO)

MULTIFARIAM & **MULTIFARIÆ**, adv. Pl. [Variē.] *Diversement*.

MULTIFER, ā, ūm. Pl. *Qui porte beaucoup*. (Vide FERTILIS.)

MULTIFIDUS, ā, ūm. [in plures partes fissum.] *Qui est fendu en plusieurs parties*. Multifidasque faces. O. Multifida quercus. St. Multifido buxus quæ tibi dentatur. M. Multifidus Ister, Fluvius. L.

MULTIFORIS, rē. & **MULTIFORUS**, ā, ūm. *Qui a plusieurs trous*. PHR. Longaque multifori delectat tibia buxi. O.

MULTIFORMIS, mē. Cic. *Qui est de plusieurs figures*. S. *Changeant*.

MULTIJUGIS, gē. & **MULTIJUGUS**, ā, ūm. [Idem quod multiplex, varium, numerosum.] *Joint en grand nombre*. Multijuges litteræ. Cic.

MULTILOQUIUM, li. m. PLA. *Caquet, babili*.

MULTILOQUAX, æcis. & **MULTILOQUUS**, ā, ūm. PLA. *Grand parleur*. (Vide LOQUAX.)

MULTIMODUS, ā, ūm. Liv. *Qui est de plusieurs façons*.

MULTINUMMUS, ā, ūm. VAR. *Lucratif*.

MULTIPARTITUS, ā, ūm. PLA. *Divisé en plusieurs parties*.

MULTIPATENS, tēris. PLA. *Qui a plusieurs ouvertures*.

MULTIPEDA, æ. f. Pl. [Etuce genus.] *Cloporte*.

MULTIPES, èdis. omn. g. Pl. *Qui a plusieurs pieds*.

MULTIPLEX, icis. De plusieurs sortes. SYNT. Multiplex sermo. Cic. Terror. Liv. Fœtus, lapsus, domus, ingenium. Cic. Multiplices animo curasolvebat. C. Auri Multiplicis thoraca tulit. Sil. Multiplici populos sermone replebat. V.

MULTIPLICABILIS, ilē. *Qui a plusieurs plis*. Multiplicabilis tortus. Cic.

MULTIPLICATIO, ðnis. f. *Multiplication*. Multiplicatio frugum, summa. Col.

MULTIPLICITER, adv. Pl. *En plusieurs sortes*.

MULTIPLICŌ, as, avi, atum, are. *Multiplier, augmenter*. SYN. Augēō, amplificō. PHR. Flumina collectis multiplicantur aquis. O. Quæ mala sunt longâ multiplicata morâ. O. Gravitas authoris honorem Multiplicat. O. Vires multiplicare suas. O.

MULTIPOTENS, tēris. PLA. *Qui peut beaucoup*.

MULTISONUS, & **MULTISONORUS**, ā, ūm. *Qui fait beaucoup de bruit*. PHR. Effeda concordēs multisonora trahunt. Cl. Sic ubi multisona serpes sacæ Arthide lucus. M.

MULTITIA, ōrū. n. [Indumenta multis & minutissimis filis contexta.] *Sorte de verement, d'étoffe fort fine.* **PHR.** Quæro an deceant multitia testem. *J.* Sed quid non facient alii, cum tu multitia sumas Cretice. *J.*

MULTITUDŌ, inis. f. *Multitudo.* **EPITH.** Cōfusā, magnā, ingēns, cōpīdōsā. **SYN.** Tūrbā, cōpīā, cōētūs, frēquētiā, cātērvā, nūmērūs. **PHR.** Domibusque immisā superbis Unda fremit vulgi. *Sr.* Quam mille secutæ Hinc atque hinc glomerantur Oreades. *V.* Magnā comitante catervā. *V.* Multis comitantibus. *V.* Atque hic ingentem comitum affluxisse novorum Invenio, admirans numerum, matresque virosque Collectam exilio pubem miserabile vulgus. *V.* Decedens agmine magno Corvorum increpuit densis exercitus alis. *V.* Ingentem foribus domus alta superbis Mane salutantem totis vomit ædibus undam. *V.* Vulgi stante coronā. *O.* Læto regalia cætu Atria complentur. *Sr.*

MULTIVOLŪS, ā, ūm. C. *Qui souhaite plusieurs choses.* **PHR.** Noxia multivola fugias consortia turbæ. *Mant.*

MULTŌ, MĒLTUM. *Cic.* Mūltōpērē. *Pla.* Mūltā. *V. adv.* *Beaucoup.* **SYNT.** Multum celer. *H.* Securus. *T.* Multum præstat. *Cic.* Multum tacuit. *Pli.* Multum vivere. *Cic.* Multo citius. *Lr.* Multo majus. *V.* Multo præstat. *Sal.* Multo suavius. *H.* Lux multo gratissima. *H.* Multo pars maxima. *H.* Haud multa moratus. *V.* Spiritus oris Multa reluctanti obstruitur. *V.* Multa gemens Ignominiam. *V.*

MULTŪS, ā, ūm. *Nombreux, qui est en quantité.* **SYN.** Nūmērōsūs, īnnūmērūs, plūrimūs, crēbēr, dēnsūs, nīmīūs, frēquēns, īngēns. **SYNT.** Unus ē multis, de multis. *H.* Multus amictus. *V.* Multa aura. *H.* Multis modis. *Cic.* Multus est in hac re. *Cic. i.* *assiduus.* Multa nocte. *Cic.* *Bien avant dans la nuit.* **PHR.** Hilarans multo convivia Baccho. *V.* Pauca tibi ē multis... Expediam. *V.* Multā vix arte revulsus. *V.* Multo corrupta dolore voluptas. *H.* Multæ locus herbarum prodigus. *H.* Multis non sine lacrymis. *H.* Multi Lydia nominis. *H.* Multā referunt se nocte. *V.* Multā dives tellure. *H.* Res multæ officient tibi. *H.*

MULŪS, ī. m. *Un Muler.* **EPITH.** Bīfōrmīs, stērnāx, pērvicāx, strīgōsūs, pērnāx, cēlēr, vēlōx, Arvēr-nūs, cūrtūs. **PHR.** Festinat calidus Mulis gerulisque redemptor. *H.*

MUNDANŪS, ā, ūm. *Cic.* [Quod mundi est.] *Du monde.*

MUNDĒ, MUNDITĒR. *adv. PLA.* *Proprement, nettement.*

MUNDITIYA, æ. f. & MUNDITIYES, æt. *Cic.* *Netteté, propreté.* Mundiitis capimur. *O.* Tales mundi-tiæ decent puellas. *M.* (Vide **ORNATUS.**)

MUNDŌ, ās, æt. *PLI.* *Nettoyer, rendre propre.* (Vide **ORNO.**)

MUNDŪS, ī. m. *Mundus muliebris.* *Cic.* *Les ajustemens, la toilette.* **MUNDŪS & MUNDŪLŪS**, ā, ūm. *PLA.* *Qui a de la propreté.* **PHR.** Mundæ cœnæ *H.* Munda supellex. *H.* Mundior exiret. *H.* Mundior iusto cultus. *Liv.* Mundo corpore culta femina. *Lr.*

MUNDŪS, ī. m. *Le Monde, l'Univers.* **EPITH.** Vāstūs, īmmēnsūs, magnūs, spārtiōsūs, āmplūs, pārens, īngēns, æthērēūs, mirābilis, admirābilis, sūblīmīs, librātus, ardūus, cāpāx, citātus, divēs,

pārūlūs, stelligēr. **SYN.** Orbis. **PHR.** Cum sum sub cardine mundi, Qui semper liquidis altior extat aquis. *O.* Mundi fabricator. *O.* Machina mundi. *Lr.* Arx mundi sydereā. *O.* Extra processit flammantia mœnia mundi. *Lr.* Species serena mundi. *Lr.* Sol & Luna mundi vigiles. *Lr.* Clarissima mundi Lumina. *V.* Mundi moles operosa laboret. *O.* Terrarumque orbem. *O.* Et mundi struxere globum. *O.* Picti sydera mundi. *S.* Magni primordia mundi. *O.* Jupiter arces Temperat æthereas & mundi regna trifaucis. *O.* Sol negat officium mundo. *O.* Quid terras alio calentes Sole mutamus. *H.* Opus magni mirabile mundi. *J.* O lux immensi publicæ mundi Phœbe pater. *O.* Aspice convexo nutantem pondere mundum, Terrasque tractusque maris cælumque profundum. *V.* Et penitus toto divisos orbe Britannos. *V.* Extremi sinus orbis. *V.* Terræ mortalibus orbæ. *V.* Quibus actus uterque Europæ atque Asiæ fatis concurrerit orbis. *V.* Si quem tellus extrema refuso Submover Oceano. *V.* Et si quem extenta plagarum Quatuor in medio dirimit plaga Solis iniqui. *V.* Torquet qui sidera mundi. *V.* Extremis domitum cultoribus orbem. *V.* Qui mare & terras variisque mundum Temperat horis. *H.*

MUNDI descriptiones. Per duodena regit mundi Sol aureus astra : Quinque tenent cælum Zonæ, quarum una corusco Semper Sole rubens, & torrida semper ab igne ; Quam circum extremæ dextrâ lævâque trahuntur Cæuleâ glacie concretæ atque imbribus attris. Has inter mediamque duæ mortalibus ægris Munere concessæ Divûm, & via secta per ambas Obliquus quæ se signorum verteret ordo, Mundus ut ad Scythiam Riphæaque arduus arces Confurgit, premitur Lybiæ vexevus ad Austros : Hinc vertex nobis semper sublimis, at illum Sub pedibus Styx atra vider, Manesque profundi. *V.* Principio cælum ac terras camposque liquentes Lucentemque globum Lunæ, Titaniaque astra Spiritus intus alit ; Toramque infusa per artus Mens agit atque molem, & magno se corpore miscet. Inde hominum pecudumque genus, vitæque volantum, Et quæ marmoreo fert monstra sub aquore Pontus. *V.* Principio terram, ne non æqualis ab omni Parte foret, magni speciem glomeravit in orbis. Orbe locus medio est inter terrasque fretumque Cælestesque plagas triplicis confinia mundi. *O.* Nam cum dispositi quævissem fœdera mundi, Præscriptosque maris fines, annique meatus, Et lucis noctisque vices ; tunc omnia rebar Consilio formata Dei, qui lege moveri Sidera, qui fruges diverso tempore nasci, Qui variam Phœben alieno jussisset igne Complei, Solemque suo ; porrexerit undis Littora ; tellurem medio libraverit axe. *Cl.* Tu Lunæ incertos vultus per tempora certa Circumagis, puroque accensum lumine Solem Ducis ad occiduas constanti tramite metas ; Inde superfusus cuncta involventibus umbris, Per tacitas spargis nocturna silentia terras. *Buch.*

MUNDI Creatio, ejusque varia descriptiones. Ante mare & terras & quod capit omnia Cælum ; Unus erat toto naturæ vultus in orbe Quem dixere chaos, rudis indigestaque moles, Nec quidquam nisi pondus iners, congestaque eodem Non bene junctarum discordia femina rerum : Hanc Deus & melior litem Natura diremit ; Nam Cælo terras, & terris

absceidit undas, Et liquidum spisso secrevit ab aëre Cælum. Quæ postquam evolvit cæcoque exemit acervo, Dissociata locis concordia pace ligavit. Ignea convexi vis & sine pondere Cæli Emicuit, summâque locum sibi legit in arce Proximus est aër illi levitate loquace, Densior hinc tellus, elementaque grandia traxit, Et pressa est gravitate sui; circumfluus humor Ultima possedit, solidumque coercuit orbem. Sic ubi dispositam quisquis fuit ille Deorum Congeriem secuit, sectamque in membra redegit. Principio terram, ne non aequalis ab omni Parte foret, magni specimen glomeravit in orbis: Tum fræta diffudit, rapidisque tumescere ventis Jussit & ambitæ circumdare littora terræ; Addidit & fontes & stagna immensa latusque, Fluminaque obliquis cinxit declivia ripis, Quæ diversa locis partim sortentur ab ipsâ; In mare perveniunt partim, campoque recepta Liberioris aquæ pro ripis littora pulsant. Jussit & extendi campos, subsidere valles, Fronde regi sylvas, lapidosos surgere montes. Imminet his aër, qui quanto est pondere terræ, Pondere aquæ levior, tanto est onerosior igne. Illic & nebulas, illic consistere nubes Jussit, & humanas motura tonitrua mentes, Et cum fulminibus facientes frigora ventos. Hæc super imposuit liquidum & gravitate carentem Æthera, nec quicquam terrenæ facis habentem. Vix ita limitibus discreverat omnia certis; Cum, quæ pressa diu massâ latuere sub ipsâ, Sidera cœperunt toto fulgescere Cælo: Neu regio foret ulla suis animalibus orba; Astra tenent cæleste solum formæque Deorum: Cesserunt nitidis habitandæ piscibus undæ: Terra feras cœpit, volucres agitalis aër. Sanctius his animal, mentisque capacius altæ Deerat adhuc, & quod dominari in cætera posset Natus homo est, sive hunc divino semine fecit Ille opifex rerum, mundi melioris origo; Sive recens tellus, seductaque nuper ab alto Æthere cognati retinebat semina Cæli, Quam satus Japetho mistam fluvialibus undis Finxit in effigiem moderantum cuncta Deorum... Sic modò quæ fuerat rudis & sine imagine tellus, Induit ignotas crescentis origine mundi Illuxisse dies, aliumve habuisse tenorem Crediderim; ver illud erat; ver magnus agebat Orbis; & hybernis parcebant statibus Euri. Cum primum lucem pecudes hausere; virumque Ferrea progenies durum caput extulit arvis, Immissæque feræ sylvis, & sidera Cælo. V. Namque canebar uti magnum per inane coacta Semina terrarumque, animæque, marisque fuissent, Et liquidi simul ignis: ut his exordia primis Omnia, & ipse tener mundi concreverit orbis. Tum durare solum, & discludere Nerea ponto Cœperit, & rerum paulatim sumere formas: Jamque novum ut terræ stupeant lucescere Solem, Altius arque cadant summotis nubibus imbres. Incipiant sylva cum primum surgere; cumque Rara per ignotos errent animalia montes. V. Nam Deus æthereos cum mundi excuderet orbes; Aëreasque plagas conflaret; cumque liquores, Et circumfusas laticum suspenderet undas. *Vida.* Quippe tener simul emerfit per inania mundus. *Vida.* Et jam cuncta novam incipiebant sumere formam Paulatim; Cælumque suâ compage teneri... capita ardua montes Attollunt, infraque jacent humiles convalles...

Jam videas viridi vestiri gramine campos... Duo lumina Cælo incipiunt teneris primum lucescere rebus, Lucidaque exornant nocturnis æthera gemmis Sidera perpetuo circumlabentia motu. *Vida.* Paulatim ascendere montes Cernere erat; sensimque cavas subsidere valles; Inque cavas valles trepidas decurrere lymphas: Neve iterum immisâ tellus stagnaret ab undâ, Limitibus compressa suis resonantia plangit Littora, præscriptas metuens transcendere metas. *Buch.* Pondus & leges faciendum rebus Ipsa (*ætterna Sapientia*) fingebas... Cresce dicebas spatiosa cresce Fertilis frugum pecorisque tellus: Hinc jugis, illinc mediû dehiscant Vallibus agri. Cresce dicebas: simul ipsa mersum Erigit ponto caput; & refulsis Hinc aquis, illinc steterunt oborti Collibus agri: Quæ simul multa tibi risit herba. *Sarb.* Quis credat tantas operum sine numine moles Ex minimis, cæcoque creatum fœdere mundum. *Manil.*

MUNDI ruina. Si fractus illabatur orbis Impavidum ferient ruinæ. *H.* Neve ruant Cæli penetralia... Terraque se pedibus raptim subducatur, & omnes inter permixtas rerum Cælique ruinas, Corpora solventes. *Lr.* Si tellurem effundat in undas, Diluvio miscens; Cælumve in tartara solvat. *V.* Sic cum compage solutâ, Sæcula tot mundi suprema coegerit hora, Antiquum reperens iterum chaos; omnia mixtis Sidera sideribus concurrent: ignea pontum Astra petent, tellusque extendere littora nolet, Excutietque fretum: fratri contraria Phœbe Ibit, & obliquum, bigas agitare per orbem Indignata, diem poscet sibi: totaque discors Machina divulsâ turbabit fœdera mundi. *L.* Ruet moles & machina mundi. *Lr.* (*Vide JUDICIUM, Judicium extremum.*)

TOTUS MUNDUS. *Toto mundo.* *Phr.* Toto surget gens aurea mundo. *V.* Quâ Sol utrumque recurrens Aspicit Oceanum. *V.* Quæ regio in terris nostri non plena laboris. *V.* Bellaque jam famâ totum vulgata per orbem. *V.* Cunctus terrarum clauditur orbis. *V.* Quibus actus uterque Europæ atque Asiæ fati concutierit orbis. *V.* Quicumque mundi terminus obstitit... Quâ parte debacchantur ignes, Quâ nebulae pluviiue rores. *H.* Vestri juris erunt quidquid complexitur axis. Vobis rubra dabunt pretiosas æquora conchas, Indus ebur &c. *Cl.* Quâ totum Nereus circumsonat orbem, Perdendum est mortale genus. *O.* Populos... Quos videt condens radios sub umbris Phœbus extremo veniens ab ortu, Quos premunt septem gelidi Triones, Quos Notus sicco violentus æstu Torret ardentis. *Boët.* Præteritus Cereri nullus in orbe locus. *O.* Se tibi pars terræ, tibi se tota æquora debent; Implesti meritis Solis utramque domum. *O.* Quâ terra patet. *H.* Quæ mare, quæ terras, quæ totum possidet orbem. *Lr.* Quodcumque abluit solum longo Tethios ambitu, Alcida domuit labor. *S.* Totum sub leges mitteret orbem. *V.* Quem Solis ab ortu Solis ab occasum utraque terra timet. *O.* Terrarum quascumque vident occasus & ortus. *O.* Sub utroque jacentia Phœbo Littora. *O.* Quâ nihil in terris ad finem Solis ab ortu Clarius excepto Cæsare mundus habet. *O.* Seu placet Auroræ populos, Nabathæaque regna, Seu petere occiduo quæ loca Sole tepent; Seu semper madidas nimbis Australibus oras sive Lycaoniæ frigida regna plagæ. *Hofe.*

MUNERÁLIS, alic. PLA. *Qui concerne les présents.*

MUNERARIUS, ā, ūm. *SEN. Liberal.* (Vide **LIBERALIS**. **MUNERARIUS**, ii. m. *SUET.* [Muneris gladiatorii exhibitor.] *Celui qui donnoit au peuple le spectacle des gladiateurs.* **MUNERATOR**, ōris. *FLOR.* *Qui fait des presens.*

MUNERO, ās, āvī, ātūm, ārē. & **MUNEROR**, āris, āris sūm, āri. *Cic.* *Faire un present.* (Vide **MUNUS**.)

MUNGŌ, is, xī, tūm, ērē. *PLA. Moucher.*

MUNIĀ, ōrūm, n. *Emploi, charge.* Munia pacis. *Liv.* Regis obire munia. *Liv.* Cetera qui vitæ servaret munia rectē. *H.* [i. Officia.] *Les devoirs.*

MUNICEPS, ip̄is, m. [Qui in civitatem romanam receptus, muneron particeps fiebat.] *Qui avoit droit de Bourgeoise Romaine.* Vendere municipes fractā de merce Siluros. *J.*

MUNICIPALIS, ālē. *Cic.* [Quod ad municipes pertinet.] *Municipal.* *PHR.* Cornicines & municipalis arēx Perpetui comites. *J.* Municipalis vita. *M. vie Bourgeoise, privée.* Municipalis dolor. *Cic.* *Repandu par toute la ville.* Municipalis meus. *Cic.* *Mon concitoyen.* Municipalis Eques. *J.*

MUNICIPIUM, ii. n. *Cic.* *Ville municipale qui jouissoit du droit de Bourgeoise Romaine.*

MUNICIPATIM, adv. *SUET.* *De ville en ville.*

MUNIFICĒ, adv. [largē, ābūdānter.] *Liberalement.* Munificē augere, adjuvare, tueri. *Liv.* Dare, *Cic.*

MUNIFICENTIA, ā. f. *PLI. Liberalité.* *PHR.* Ditare innumeros tua munificentia cætus, &c. *J.* (Vide **LIBERALIS BENIGNUS**.)

MUNIFICŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Faire present, donner.* *PHR.* Magnas invec̄ta (*Cybele.*) Per urbes Munificat tacitā mortales muta salute. *Lr.* (Vide **MUNUS**.)

MUNIFICŪS, ā, ūm. *Liberal.* Munificus Numa. *O.* Te dea Munificam gentes ubicumque loquuntur. *O.* Munificus laudis sed non & prodigus aris. *Cl.* Nec mihi Munificas arca negavit opes. *O.* Fufasque pronā divitias manu, Ususque rerum, non opibus potens. *Sarb.* (Vide **LIBERALIS**.)

MUNIMEN, in̄is, n. & **MUNIMENTUM**, ti, n. & **MUNITIO**, ōnis, f. *CÆs.* *Fortification, rempart.* *EPITH.* Tūm, vālidūm, inēxpūgnābilē, tūritūm, tūrigērūm. *SYN.* Vallūm, āggēr, prōpūgnaculūm, mōlēs, mūrī, mōnīā. *PHR.* Locus solidæ tutus munimine molis. *O.* Clausi munimina valli. *V.* Propugnacula bello Tuta parant. *V.* Patiens longo molimine cingi Vifa duci rupes, tutisque aptissima castris. Aggere firmant Mœnia, & abrupto circumdant undique vallo. Munimen quod non aries impellere sœvus, Quod non ulla queat violenti machina belli, Quod præbet securos intra tentoria somnos. Sed munimen habet nullo quassabile ferro. *L.*

MUNIMEN. [Per transi.] *Tout ce qui sert de défense.* *PHR.* Hoc effusus munimen ad imbres. *V.* Pingues aliquando lacernas Munimenta togæ duri crassique coloris. *J.*

MUNIŌ, is, ivī, itūm, ire, & **MUNITŌ**, ās, ārē. *freq. Cic.* *Munir, fortifier.* *SYN.* Emūnīŏ, vāllŏ, fīrmŏ, dēfēndŏ, sēpīŏ ōbvāllŏ, fūlcīŏ. *PHR.* Et longam multā vi munit Albam. *V.* Turres & tecta domorum Culmina convellunt: his se... Parant defendere telis. *V.* Extruite immanes scopulos; attollite turres: Cingite vos fluviis, vastas opponite Sylvas; Non dabitur murum sceleris. *Cl.* Gens fuit &

campis & Equis & tuta sagittis, Et circumfusus invia fluminibus. *O.* Munire castra. *Cæs.* Aditum, arcem, urbem præfidiis. *Cic.* Spica contra Avium morsus munitur aristarum vallo. *Cic.*

MUNIRĒ, **MUNIRĒ** se. [Per transi.] *Se precau-tionner.* *PHR.* Munire se ad aliqua tempora. *Cic.* Contra pudorem. *Tac.* Muniri bonorum præsidio. *Cic.* Natis munire senectam. *Lr.* En ego non paucis quondam munitus amicis. *O.* Quid faciet nullo munita puella timore. *Pr.* Munitum sapientiā pectus. *Cic.* Non præmedicatus in ignes. *O.*

MUNŪS, ēris. & **MUNŪSCŪLUM**, li. n. dim. *EPITH.* Magnūm, prēfīdīŏsūm, prēstāns, īngēns, ōpūlētūm, prēcīlārūm, dignūm, ēgrēgiūm, mēmōrābilē, māgnīfīcūm, pīnguē, hōnēstūm, divēs, rēgālē, īnēnārrābilē, mēmōrābilē, nōcītūrūm, hāmātūm, vīscātūm, tēnūē, lēvē, mīserābilē, tēxiūm, trīstē, vīlē. prōmīssūm, spērātūm. *SYN.* Dōnūm, prēmīūm, prētīūm. *PHR.* Quoniam sordent tibi munera nostra. *V.* Nec munera curat Alexis: Nec si muneribus certes, concedat Jolas. *V.* An quicquam nobis tali sit munere majus. *V.* Munere concessa divūm. *V.* Ledæ mirabile donum. *V.* Aut ulla putatis Dona carere dolis Danaum... Quidquid id est timeo Danaos, & dona ferentes. *V.* Suspectaque dona præcipitare jubet. *V.* Sic acceptissima semper Munera sunt, author quæ pretiosa facit. *O.* Illi lætitiæ est cum munere muneris author. *O.* Juvencus Qui donum astabat pugna. *V.* Munus tua grande voluntas Ad me pervenit consulitque boni. *O.* Parta meæ veneri sunt munera, *V.* Tuis hîc omnia plena Muneribus. *V.* Ad publica munera (*Aquarum.*) Veni. *O.* Nec grata timentum Munera. *Cl.* Demite naufragium mors mihi munus erit. *O.* Liberi jocosè munera. *H. i. Vinum.*

MUNERA dare. *PHR.* Fistula Damocles dono mihi quam dedit olim. *V.* Quæ quanquam misisse pudet, quia parva videntur, Tu tamen hæc quæso consule missa boni. *O.* At tibi prima puer nullo munuscula cultu Errantes Hederas fundet cum bacchare tellus. *V.* dives quæ munera Dido Fecerat. *V.* Extremum hoc miseræ det munus amanti. *V.* Juvenem præstanti munere donet. *V.* Tu munera supplex Tende, perens pacem. *V.* Equo, quem candida Dido Esse sui dederat munimentum & pignus amoris. *V.* Quid pius Æneas tantā dabit indole dignum. *V.* Semper eris pauper, si pauper es Æmiliane, Dantur opes nullis nunc, nisi divitibus. *M.* Sudaria... Miserunt mihi muneri. *C.* Officio nec te certasse priorem Pœniteat. *V.* His saltem accumullem donis. *V.* Quod si quod voce gravaris, Mente dares. *V.* Et tua largā sæpē manu, multis oneravit limina donis. *V.* Accipe & hæc manuum tibi quæ monumenta mearum Sint puer; & longum Andromaches restentur amorem. *V.* Tertia dona facit. *V.* Parvo munere beare aliquem. *H.* Munus munere pensare. *O.*

MUNUS accipere. *PHR.* Quodvis pere munus & illud, Me tribuente, feres: promissi testis adesto Diis juranda palus. *V.* Quod, me cum sæpē rogaret, Non tulit Antigones. *V.* Jamque adeo donari omnes, opibusque superbi. *V.* Invitat pretiis animos, & præmia ponit. *V.* Si quid adhuc ego sum, muneris omne tui est. *O.* Longūmque fruuntur Muneribus. *M.* Nemo ex hoc numero mihi non donatus abibit. *V.* tres præmia prîmî Accipient... Prîmû Equum pha-

leris insignem victor habere; Alter Amazoniam pharetram ... Tertius Argolicâ hâc galeâ contentus abito. *V.* Clypeum cristasque rubentes Excipiam sorti, Jam nunc tua præmia, Nise. *V.* Quicumque terræ munere vescimur. *H.* Ego te quæ plurima fando Enumerare vales, nunquam regina negabo Promeritam. *V.* Nec tamen indignum est à divite præmia posci. *O.* Multiplicat tamen hunc gravitas authoris honorem; Et majestatem res data dantis habet. *O.* Pingui donatus munere. *H.* Servabere munere nostro. *O.*

MUNERIBUS capi. *PHR.* Munera, crede mihi, placent hominesque deosque; Placatur donis Jupiter ipse datis: Quid faciet sapiens stultus quoque munere gaudet; Ipse quoque accepto munere, mitis erit. *O.* Diffidit urbium Portas vir Macedo, & subruit æmulos Reges muneribus: munera navium Sævos illaqueant duces. *H.* Crede mihi res est ingeniosa dare. *O.* Et potuisse datis simili succumbere culpæ Me quoque muneribus, si munera tanta darentur. *O.* Te potius quam tua dona sequar. *O.* Dominamque potentem Supplicibus supera donis. *V.* Phyllidâ Demophoon præsens moderantiùs ussit: Exarsit velis acris illa datis. *O.* Muneribus corrumpere. *H.* Muneribus captus puer. *T.*

MUNUS.] Pro officio.] *Charge, Magistrature.* *SYN.* Munus officii, vitæ. *Cic.* Plena honorum munera. *H.* Fungi munere amici. *H.* Susceptum perfice munus. Ipse ego paulisper pro te tua munera inibo. *V.* Juvit sumpta ducem juvit dimissa potestas. *L.* (Vide DIGNITAS, OFFICIUM.)

MUNYCHIA, æ. f. *Portus Attica.* *PHR.* Munychiofque volans agros. *O.*

MURÆNA, æ. f. [Piscis anguillæ similis.] *Lamproie.* *PHR.* Quæ natat in Siculo grandis Muræna profundo. *M.* Affertur Squillas inter Muræna natantes. *H.*

MURALIS, æ. f. [Quod ad murum pertinet.] *De muraille.* *PHR.* Murali concita nunquam Tormento sic faxa fremunt. *V.* Muralia pila. *Cæs. i.* è muris missa. Muralique caput (*Cybeles*) Summum cinxere coronâ. *Lr. i.* ad murorum effigiem facta. **MURALIS,** corônâ. [Quâ donari solebat qui primus murum hostilem inisset.] *Coronne muralle.* *PHR.* Gradivi cape victor honorem Tempora murali cinctus turrata coronâ. *Sil.* Hunc cingit muralis honos, hunc civica Quætus Nexuit. *Cl.*

MURICIDUS, æ. f. *um. PLA.* Lâche, poltron. (Vide IGNAVUS)

MUREX, ic's. m. [Piscis marinus è quo fiebat purpureus color apud veteres.] Sanguine de nostro tinctas ingrate lacernas Induis; & non est hoc satis, esca fumus. *M.* Murice Baiano melior Lucina peloris. **MUREX.** [Sumitur pro ipsâ purpurâ] *Pourpre, couleur de pourpre.* *PHR.* Te bis afra murice tinctæ vestiunt lænæ. *H.* Tyrioque ardebat murice læna. *V.* Et niveam Tyrio murice tingit Ovem. *T.* Jam suave rubenti Murice. *V.* Muricibus Tyriis iteratæ velleræ lænæ. *H.*

MURIA, æ. f. & **MURYES,** æi. f. *Cato.* [Genus salamenti quod ex Piscium liquamine fiebat.] *Saumure, ou la sausse qu'en faisoit avec cette saumure.* *PHR.* Tingat olus siccum Muria, vaser, in calice emptâ. *P.* simplex è dulci constat olivo, Quod pingui miscere mero Muria que decebit. *H.* Antipolitani fateor sum

filia Thynni. *M. De Muria.*

MURIATICUS, æ. f. *um. PLA.* Qui a trempé dans la saumure.

MURICATUS, æ. f. *um. PLI.* [Muricis modo factus.] *Fait en forme de chausse-trape.* **MURICATIM,** adv. *Vertice muricatum intorto. Col.*

MURICIDUS, æ. f. *um. PLA.* Qui s'amuse à tuer des rats.

MURINA, æ. f. & **MURRHINA,** æ. f. *PLA.* [Vinum odore conditum.] *Eau clairette, Rossolis, &c.*

MURINUS, æ. f. *um. PLI.* [Quod ad Mures pertinet.] *De rat, de souris.*

MURMUR, uris, n. & **MURMURATIO,** onis. f. *PLI.* [Proprie lenis aquæ strepitus. sumitur pro quocumque strepitu.] *Bruit, murmure.* *EPITH.* Râucum, résônans, fragôsûm, cônsum, rêbôans, dissonum, vâriûm, âcutûm, sûrdûm, ârgûtûm, plâcidûm, sôporifêrûm, sômnifêrûm, gârûlûm, grâvê, stridens, cæcûm, densûm, stridûlûm, crêpitans, sônôrûm, tâsânûm, hôrrendûm, trêmendûm, râbîdûm, dirûm, sêvûm, fêrûm, minâx, immânê, hôrrificûm, têribilê, tristê, quêrûlûm, fêbilê, fêralê, festum, amîcûm, lenê, suavê, blândûm, grâtûm, plâcidûm, tènûê, fâustûm. *SYN.* Strêpitûs, frâgor, sonûs, susûrrûs, sônîtûs, frêmitûs, stridor, tumultûs, clamôr. *PHR.* Aspice labentes jucundo murmure rivos. *O.* Unda Cadens raucum per lævia murmur Saxa ciet. *V.* Unde per ora novem vasto cum murmure montis It mare præruptum, & pelago premit arva sonanti. *V.* Qualia succinctis, ubi trux insibilat Eurus, Murmura Pinetis fiunt: aut qualia fluctus Æquorei faciunt, si quis procul audiat illos, Tale sonat populus: sed per confusa frementis Verba tamen vulgi vox eminet una. *O.* Aspice ventosi ceciderunt murmuris auræ. *V.* Seu flamina prima Cum deprensa fremunt sylvis & cæca volutant Murmura. *V.* Illi indignantes magno cum murmure montis Circum claustra fremunt. *V.* Magno misceri murmure cælum. *V.* Murmure cæco Intus saxa sonant. *V.* Aut freta ponti Incipiunt agitata tinescere, & aridus altis Montibus audiri fragor, aut resonantia longè Littora misceri, & nemorum increbrescere murmur. *V.* Fragensus Dat sonitum saxis & torto vortice torrens. *V.* Magno indignantur murmure venti. *Lr.* Tuba depresso sub murmure mugit. *Lr.* Minaci munere cornuum perstringis aures. *H.*

MURMUR loquentium & querentium. *PHR.* Talibus exiguo dictis mihi murmure verbis. *O.* Voce manūque Murmura compressit. *O.* Flebile murmur Verba putant. *St.* Quis strepitus circa comitum. *V.* Circumstant fremitu denso. *V.* Tum plausu fremituque virum, studiisque faventum Consonat omne nemus, vocemque inclusa volutant Littora. *V.* It clamor cælo: tremit omnis murmure Olympus. *V.* Pro verbis murmura reddunt. *O.* Strepit omnis murmure campus. *V.* Tacito venerantur murmure numen. *O.* Pavido orantes murmure. *Cl.* In vocem laxavit murmura. *Cl.* Incluso murmure fremunt alta corda. *S.* Arcanaque murmura figit Auribus. *St.* Hic tumidam rabiem spumosaque ponit Murmura. *St.* Fama per Aonium rapido vaga murmure campum spargitur. *St.* Murmura vocis, Qualia de pelagi, si quis procul audiat, undis Esse solent; quatenus sonum, cum Jupiter atras Incepit nubes, extrema tonitrua reddunt.

dunt. O. Obnixi frangunt mala murmura dentes. *St.*
MURMURATOR, ōis; m. *PLA.* *Murmuratur qui*
murmure.

MURMURŌ, ās, āvī, ārūm, ārē. & **MURMURŌR**,
 āris, ātus sūm, ārī. *Murmure, faire du bruit.* *SYN.*
 Strēpō, obstrēpō, strēpitō, immurmurō, trēmō,
 stridēs, sōnō, insōnō, crepitō, susurrō. stridorēm
 ēdō. murmur cēdō, miscēdō, &c. *PHR.* Murmurans
 mare. *Cic.* Ignis. *Plī.* Murmurant intestina. *PLA.* Spu-
 mea semifero sub pectore murmure unda. *V.* Terri-
 ficant animos, & inania murmura miscent. *V.* Rupes
 circumlatrantibus undis... Spumea circum Saxa fre-
 munt, laterique illisa refunditur alga. *V.* Clauso sit
 gurgite murmur, Vicinaque fremunt ripae crepitan-
 tibus undis. *V.* Dant sonitum raudi per stagna lo-
 quacia Cygni. *V.* Tum sonus auditur gravior traxim-
 que susurrant: Frigidus ut quondam sylvis immur-
 murat auster, Ut mare sollicitum stridet refluentibus
 undis. *V.*

MURMURARE *PLA.* [Pro queri, contradicere.]
Gronder, se plaindre. *PHR.* Et cur non aliis eadem
 dare dona liceret, Murmur erat; queritur veteres
 Pallantias annos. O. Aestuant pectore fluctuant, se-
 cumque mustant. *Buch.* Flent moesti, mustantque pa-
 tres: Hic undique clamor. Dissensu vario magnus se
 rollit ad auras. *V.* Mastusque per urbem Errabat si-
 ne voce dolor. *V.* Ergo omnes magno circum clamo-
 re tremebant. *V.* Stabat acerba tremens. *V.* His di-
 ctis æstus animorum, & sæva remittunt murmura.
Com. Murmura cum secum rabiosa silentia rodunt. *P.*
MURRHĀ, æ. f. [Lapidis species ex quo vasa potio-
 ria fiebant.] *Pierre dont les anciens faisoient des vas-*
ses. *PHR.* Si calidum potas; ardenti Murrha falerno
 Convenit, & melior fit sapor inde mero. *M.*

MURRHĒUS, & **MURRHINUS**, ā, ūm *Fait de*
cette espece de pierre. *PHR.* Onyx murrheus. *Pr.* Nec
 Murrhina picta nec aurum Sume: dabunt calices
 hæc tibi vina suos. *M.*

MURTATUM, tī, n. *PLI.* Sorte de cervelat.

MURUS, ī, m. *Muraille.* *EPITH.* Altus, arduus, edy-
 rus, sublimis erectus; superbus, ætius, elatus,
 excelsus. validus, munitus, solidus, turriger, val-
 latus, securus, inexpugnabilis. lapideus, marmo-
 reus, aheneus, coctilis, humilis, latus, crassus. *SYN.*
 Pares, moenia, agger, vallum. *PHR.* Minæque
 Murorum ingentes. *V.* Aërii fastigia muri. *V-F.* Su-
 bito attollere muros. *L.* Longo muros defendere
 bello. *V.* Pars ducere muros. Molirique arcem. *V.*
 coctilibus muris cinxisse Semiramis urbem. *Dicitur.*
 O. Validis circumdata muris. *L.* Potiore ductos Ali-
 te muros. *H.* Ter si resurgat murus aheneus. *H.* At-
 tollit ad æthera muros. *Sil.* Gaudent sublimibus op-
 pida muris. *Cl.* Muris cum cingeret Abam. *V.* Mu-
 rus amplectitur urbem Latior. *H.* Igni circumdare
 muros. *V.* Dividimus muros; & moenia pandimus
 urbis. *V.* Patrios excedere muros. *L.* Lapis ingentia
 muris Saxa jacent. *L.* Convulsis prosternes oppida
 muris. *Sil.* Labantes renovare muros. *S.* Tutos serva-
 bant aggere muros. *V.* Scalas transcendere muros. *Sil.*
 Procumbunt muri. *Cl.* Aries murum percussit. *Cic.*
 Muram fodientibus. O. Non dabitis murum sceleri.
Cl. Metaph. (Vide MOENIA.)

MUS, **MURIS**, & **MUSCULUS**, ī, m. dim. *PLI.*
Rat. m. Souris. *f. EPITH.* Parvus; exiguus, brevis,

exilis, tenuis, exiguus, trepidus, fugax, pavidus,
 timidus, improbus, improbus, rusticus, urbanus;
 ed ix. *PHR.* Parturient montes nascetur ridiculus mus.
H. Rusticus urbanum Murem Mus paupere fertur Ac-
 cepisse cavo. *H.* Sape exiguus Mus Sub terris posuitque
 domos, atque horrea fecit. *V.* Quæ brevisoccultum Mus
 sibi fecit iter. O. Venit & retorridus, qui saepe laqueos
 & Mucipulam effugerat. *Ph.* Rodebant cammina Mu-
 res. *J.* Improbus egreditur tutis ad furta latebris. *Vida.*
 Musculus è pavidus non ausus abire latebris, Dum
 sibi mordaci felis ab ore timer Saut.

MUSĀ, æ, f. **MUSÆ**, arum, f. *Jovis & Mnemosynes*
filia, sedem in Helicone habentes, non proci ab Aoniâ,
& Parnasso monte unde Heliconides, Parnasides, &
Aonides dicuntur, Pierides quoque à Pieriâ Macedo-
nia region. Thespiades à Thespiâ oppido. Hippocre-
nides & Pegasides ab Helicone Pegasi fonte. Libetri-
des à Libetrâ fonte Musis sacro. Pimplides à Pim-
plâ Thracia monte. Castalides à Castalio fonte in ra-
dicibus Parnassi. Camœnæ à Cantus amœnitat. Mæ-
onides ab Homero Mæone. eorum nomina & inventa
continentur versibus sequentibus qua Virgilio male tri-
buntur. Clio gesta canens tranfactis tempora reddit;
Melpomene tragico proclamat mœsta boatu. Co-
mica lascivo gaudet sermone Thalia Dulciloquis
calamos Euterpe statibus urget. Terpsichore affe-
ctus cytharis mover, imperat, auget. Plectra gerens
Erato saltat pede, carmine, vultu. Carmina Callio-
pe libris heroica mandat Uranie cæli motus scru-
tatur & astra: Signat cuncta manu, loquitur Poly-
hymnia gestu.

EPITH. Doctæ, sacræ, blandæ, dulcēs, vocales, di-
 sertæ, facundæ, canoræ, laurigeræ, solertes, pu-
 dicæ, castæ, lætæ, teneræ, agrestes, ingeniosæ.
PHR. Deas Helicon colentes. O. Mollia Pegasides
 vestro date feta poetæ. *Pr.* Castalidumque gregem.
M. Heliconia turba. *St.* Doctæque sorores. *T.* Docti-
 que cohors Heliconia Phœbi. *St.* De monte sororum.
Pr. Diversæque novem sortitæ rura puellæ... è qua-
 rum numero me contigit una dearum: Ut reor à
 facie Calliopea fuit. *Pr.* At mihi Pegasides blandis-
 sima carmina dictant: Ingenium nobis molle Tha-
 lia dedit. O. Adde Heliconiadum comites. *Lr.* Cal-
 liope requies hominum, divumque voluptas. *Lr.* Si
 qua fides argentibus omnia Musis. *Cl.* Felicesque vo-
 cat pariter studioque locoque Mæonidas. O. He-
 liconis alumna. O. Sili Castalidum decus sororum.
M. Illa Corhurnatas inter habenda deas. O. Sive Ca-
 mœnarum de grege nona venis. *M.* Musa Lyrae so-
 lers. *H.* Cytharâ tacentem. Suscitatur Musam. *H.* Me
 verò primum dulces ante omnia Musæ, Quarum sa-
 cra fero ingenti percussus amore Accipiant; cali-
 que vias & sidera montrent. *V.* Nostraque Callio-
 pe lymphis à fonte petitis Ora rigat. *Pr.* Aonas in
 montes ut duxerit una sororum, Utque viro Phœ-
 bi chorus affurrexerit omnis... Hos tibi dant calamos,
 en accipe, Musæ. *V.* Vester camœnæ vester in ar-
 duos Tollor Sabinos. *H.* Nostra nec erubuit syl-
 vas habitare Thalia. *V.* Musæ, præsentia numina
 vatum. *V.* Nunc aliam cytharam me mea Musa do-
 cet. *Pr.* Quid mihi vobiscum est ô! Phœbe novemque
 sorores, O.

MUSĀ pro carmine. *PHR.* Nec potis est dulces Musæ-
 sum expromere fœtus. *C.* Primus ego in patriam..

Aonio rediens deducam vertice Musas. *V.* Quem referunt Musæ, viver dum &c. *T.* Ut quodcumque meæ poterunt audire Camenæ. *J.* Me quoque Musarum studium, &c. *Cl.* Vita verecunda est, Musa jocosa mea est. *O.* (Vide CARMEN.) MŪSÆ. [Pro litteris.] *Les belles lettres.* *PHR.* Aversus à Musis. *Cic.* Delectare se cum Musis. *Cic.* Refero me ad manu-
fuctiores Musas. *Gi.* Iusta laboriferis tribuantur ut
otia Musis. *Auf.*

MUSÆICŪS, & MŪSIVŪS, ā, ūm. *St.* Musæicum opus. *Col.* ouvrage à la Musæique.

MUSCĀ, æ. f. *Une mouche.* *EPITH.* Lēvis, pārvā, exilis, exigūā, vōlītāns, āerīā, fugāx, molestā, Impōrtūnā, Incōmmōdā. *PHR.* Lambere qui turpes prohibes tua prandia Muscas. *M.* Regales petis inquinatque menfas; Nec repulsa fugis, sed usque & usque Ad prædam revolas; licet minetur Myrtheo puer increpans flagello. *Com.* Et strepit & raucio circumsonat æra bombo. *Saut.* Non immitis eras, tenuique proboscide nullam Lædebas, ut amat lædere vespa, cutem. *Saut.* Et revolubilibus circumstrepit obvia gyris. *Saut.* Dum volito liquidas suspensa per ætheris auras, Infima pennigeri pars ego Musca chori. Nos exporrectā captat cava dextera palmā; Dumque habet, in pugnum cogitur arcta manus. *Saut.* Appositas si forte liguriat escas. *Saut.*

MUSCARIŪM, īi, n. *M.* [Flabellum quo Muscæ abiguntur.] *Un émouchoir, ou chasse-mouche.*

MUSCARIŪS, ā, ūm. [Quod ad Muscas pertinet.] Muscarius araneus. *PLI.* Qui chasse aux Mouches.

MUSCERDĀ, æ, f. *Var.* [Muris sterco.] *Crotte de rat.*

MUSCIPULĀ, æ. *VAR.* & MŪSCIPULUM, īi. *PH.* Rasiere, fourciere. *f.*

MUSCŌSŪS, ā, ūm. [Musco opertum,] *Couvert de mousse.* Muscōsi fontes, & Musco mollior herba. *V.* Muscosum solum. *Pr.*

MUSCŪLŪS, īi. m. *PLI.* [Pars corporis organica.] *Un muscle.* *PHR.* Sine ullo Tegmine poples erat ferorum quoque musculus omnis. *L.* MŪSCŪLOSŪS, ā, ūm. *CEL.* Plein de muscles.

MUSCŪS, cī. m. *De la mousse.* *EPITH.* Virēns, tēnāx, mōllis, lēntūs, cānēns, tēnēr, ūdūs, hūmīdūs, mādīdūs, ūvīdūs. *PHR.* Musco circumdat amaræ Corticis. *V.* Molli tellus erat humida Musco. *O.* Muscoque adoperta virenti Manabat saxo vena perennis aquæ. *O.* Musco tenaci viret. *S.* Et stagna virentia Musco. *V.* Quarum fastigia turpi squallebant Musco. *O.* Circumlita Musco Saxa. *H.* Dum premit innato mollita sedilia Musco. Muscus qui more compedis crura vitium devincta comprimit, situque & verno macerat. *Col.*

MUSÆUM, æī. n. *PLI.* Lieu où s'assembloient les gens de Lettres. Cabinet d'homme de lettres. MŪSÆŪS, ā, ūm. Qui concerne les Musas. *PHR.* Tam lucida Pango Carmina Musæo contingens cuncta lepore. *Lr.*

MUSICĀ, æ. & MŪSICĒ. ēs. f. & MŪSICĀ, ōrūm. n. *Cic.* La musique. *EPITH.* Dūlcisonā, cānōrā, lētā, dūlcis, suāvis, jūcūndā, ārgūrā, plācidā, rēsōnā, trēmūlā, cēlestis, Āpōllīnēā, Āonīā. *SYN.* Cāntūs, mōdūlāmēn, mēlōs, cōncēntūs, ārs cānēndī. *PHR.* Regum decus atque voluptas, Et modus, & genitrix modulorum musica triplex. *Auf.* Non

Avium cytharæque cantus somnum reducent. *H.* Dulces docta modos & Cytharæ sciens. *H.* Rara quidem facie, sed rarior arte canendi. *O.* Et sensit varios, quamvis diversa sonarent, Concordare modos. *O.* Callida prædatrix animi, funesta voluptas, Musica futilibus deliciosa sonis. *Saur.* Impudicis modis fracta Musica. *Quin.* Non illos cytharæ non illos carmina vocum, Longaque multifori delectat tibia Buxi. *O.* Et quodcumque manu loquitur, flatuque. *Manil.* (Vide CANTUS.)

MŪSICŪS, cī, m. *Cic.* Musicien. *PHR.* Ingeminat lætos turba canora modos. Felices cantus ore sonante dedit. *T.* Solus & ipse suas semper cantabit ad aures. *M.* Aut raucos frangit modulos. Aut murmur tenerum sublidit voce. Non ante auditis rapuit qui cantibus urbem, Lullius eripitur. Surda fuisti Mors. *Sant.* Quin adeo ut perhibent maternā lapsus ab alvo Impulit in numerum teneris vagitibus auras: Cumque olim mœsto suspiria corde trahebat; In numerum gemitus suspiriaque ægra cadebant. Viderat illum, Et pariter vultu, pariter dulcedine vocis Arserat. *Com.* (Vide CANTO)

MŪSICŪS, ā, ūm. *De la musique.* Musica notæ. *Quin.*

Musica ars. *PLI.*

MŪSSŌ, & MŪSSITŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Parler bas, murmurer.* *PHR.* Tacitā formidine mussant. *Cl.* Flent mœsti mussantque patres. *V.* Mussantque oras & limina circum (*Apes.*) *V.* Cuncti scire fatentur Quid fortuna ferat populi, sed dicere mussant. *V. i.* dubitant. Mussat rex ipse Latinus Quos generos vocet aut quæ se ad fœdera vertat. *V.* Mussabat tacito medicina timore. *Lr.* Carmen magico demurmurat ore. *O.* Mussitantes inter se rogitantur. *Liv.* (Vide MURMUR. VOX voce summissa loqui.)

MŪSTACĒ, ēs, f. *PLI.* [Genus lauri.] *Laurier à grandes feuilles.* MŪSTACĒŪM, ēī. n. [Libi genus Mustaces foliis incocti.] *Sorte de gâteau.* *PHR.* Nec est quare cœnam & mustacea perdas. *J.*

MŪSTARIŪS, & MŪSTULENTŪS, & MŪSTEŪS, ā, ūm. [Quod musti dulcedinem habet, vel ad mustum pertinet.] *De mout.* Mustarius urceus. *Cato.* Mustæa poma. *Col.* Musteus caseus, liber. *PLI. i.* recens.

MŪSTĒLĀ, æ. f. *Une belette, Une foinne.* *PHR.* Cui Mustella procul si vis air, effugere istinc. *H.*

MŪSTUM, tī, n. *Du mout, du vin doux.* *EPITH.* Pīnguē, dūlcē, ōdōrūm, lēnē, mīrē, tōrtīvūm, aūstērūm, līquātūm, pūrpūrēūm, fērvīdūm, nōvūm, cāndīdūm. *PHR.* Et pingua pleno Musta lacu. *T.* Aut dulcis musti vulcano decoquit humorem. *V.* Inque cavos ierant tertia musta lacus. *O.* Dummodo purpureo spument mihi dolia musto. *Pr.* Aut aliter quam cum cellis nova vina falernis Spumantique cado infundit, frānisque coërcet Vinitor. *Rap.* Leni præcordia Muslo Prolueris melius. *H.* Nec cumulant altos fervida musta lacus. *O.* Nudo sub pede musta fluunt. *Pr.* (Vide VINUM.)

MŪSTŪS, ā, ūm, *Pla.* [pro recenti.] *Frais, recent.*

MŪTABILIS, ilē. *Changeant, muable, qui peut changer.* *SYN.* Instābilis, mōbilis, lēvis, Incōnstāns. *PHR.* Mutabile vulgus. *V-F.* Varium & mutabile semper Fœmina. *V.* Jam venti ponent. Tu quoque cum ventis utinam mutabilis effes. *O.* Sed flecti poteris; mens est mutabilis illi. *T.* Vel si mutabile pectus. Est tibi. *O.* Vultu mutabilis. *H.* Et non mutabile fa-

tum. *Sc.* Multa dies variusque labor mutabilis ævi. *V.* Vixit inæqualis clavum ut mutaret in horas. *H.*
MUTABILITAS, ætis. *f.* *Inconstance.* Mutabilitas mentis. *Cic.* Sensus. *Lr.*
MUTABILITER, adv. *VAR.* *Avec inconstance.*
MUTATIO, ònis. *f.* *Changement.* Mutatio loci, ingenii, morum, consilii. *Cic.* (Vide **MUTO**, **METAMORPHOSIS**.)
MUTICUS, ã, ùm. *Qui n'a point de barbe.* Mutica spica. *VAR.* *i. qua caret Aristis.*
MUTILATIO, ònis. *f.* *CEL.* *Mutilation.* **MUTILATOR**, òris. *m.* *CEL.* *Qui mutilé.*
MUTILUS, ãs, ãvi, ãtũm, ãrẽ. *Mutiler, tronquer.* *SYN.* Trũncũ, scĩndũ, rẽscĩndũ, ãbscĩndũ. *PHR.* Trunca geras sævo mutilatis partibus ense; Qualia Mycerni membra fuisse ferunt. *O.* Mutilati rami. *O.* (Vide **AMPUTO**.)
MUTILUS, ã, ùm. *Mutilé, tronqué.* *PHR.* Mutili boves. *COL.* *i. sine cornibus.* Mutilus cornibus. *Casf.* Mutila & decurtata, mutila & hiantia. *Cic.* O! tua cornu Ni foret execto frons, inquit, quid faceres, cum Sic mutilus miniteris. *H.* Turpe pecus mutilum; turpis sine gramine campus. *O.*
MUTINA, æ. *f.* [Civitas Gallix Cisalpinæ.] *Modene.* *PHR.* His Cæsar perusina fames, Mutinæque labores Accedant fatis. *L.*
MUTIO, is, ivi, itũm, itẽ. *TER.* Parler bas, marmoter. *PHR.* Men! mutire nefas. *P.* (Vide **MUSO**.)
MUTITIO, ònis. *f.* *PLA.* L'action de gronder entre ses dents.
MUTIUS, ii. *Nobilis Romanus qui in castra Porsena Romam obsidentis eo animo venit, ut Regem occideret. Cum alium pro Rege occidisset; eique Porsena extrema supplicia minaretur, Mutius dexteram, quod in cade aberrasset, sponte exussit; quã re territus Porsena bellum pace mutavit.* *PHR.* Utere quam potuit contempto Mutius igne, Hanc spectare manum Porsena non potait. *M.*
MUTO, ãs, ãvi, ãtũm, ãrẽ. *Changer.* *SYN.* Vãrĩũ, nõvũ, innõvũ, trãnsfõrmũ, immũtũ. *SYNT.* Mutare in pejus. *Quin.* Mutare habitum, colorem. *H.* Vestem. *Liv.* Vultum. *Cic.* Testamentum, decretum, sententiam, sedem. *Cic.* Mores. *Ter.* Lectos, balnea. *H.* Gestum. *Lr.* Lares. *H.* *PHR.* Potestas Mutavit translatam locum. *L.* Quæ mentem insania mutat. *V.* Naturam mutare pecunia nescit. *H.* Mutat terra vires. *H.* Verum ubi tempestas & Cæli mobilis humor mutavere vias. *V.* Debilitat vires animi mutatque vigorem. *V.* Cælum non animum mutant qui trans mare currunt. *H.* Catminibus Circe focios mutavit Ulixis. *V.* Fletere mentis consilium. Deus hæc fortasse benignã Reducet in sedem vice. *H.* Hanc genitrix faciem miserata refecit, Et dedit esse Deas. *V.* Valet ima summis mutare; & insignem attenuat Deus, obscura promens. *H.* Potens vel imo tollere de gradu Mortale corpus, vel superbos Vertere funeribus triumphos. *H.* In melius mutare locum. *L.* Se loco mutare. *H.* Exit Conditor Urbe suã, tamquam fortuna locorum, Non sua se premeret. *O.*
MUTARE aliquid alio. *Echanger.* *PHR.* Mutare ære. *Sal.* Pacem bello. *Tac.* Tristia mitibus. *H.* Mutat quadrata rotundis. *H.* Exilio mutant urbem. *O.* Qui puer uvam Furtivã mutat strigili. *H.* Nec nautica pinus Mutabit merces. *V.* Croceo mutabit vellera luto. *V.*

MUTARI. *PHR.* Frustra mutantur amictus. *T.* Verbo mutantur amantes. *Pr.* Fidem mutatosque Deos flevit. *H.* Mutatur cum Principe vulgus. *Cl.* Languida... Effigies habitum noti mutaverat oris. *Lr.* Ex aliis ea quæ nequeunt convertier unquam. *Lr.* Nec longius ille moratus In veram rediit speciem. *O.* Et se mentitis Superos celasse figuris. *O.* Dea... formamque removit anilem Palladaque exhibuit. *O.* Torva canino Latravit rictu. *J.* Ut faciem mutatus & ora Cupido Pro dulci Ascanio veniat. *V.* Tauro dissimulante Jovem, *O.* Nec qualem meminere vident. Versã pariter cum voce figurã. *O.* Induitur faciem Tauri; mixtusque Juvencis Mugit & in teneris formosus obambulat herbis. *O.* Corporis indicium mutari. *O.* Omnia mutantur, nihil interit; errat & illine Huc venit, hinc illuc. *O.* Nil equidem durare diu sub imagine eãdem Crediderim sic ad ferrum venistis ab auro Sæcula; sic toties versã est fortuna locorum... Vidi quod fuerat tellus... esse fretum, vidi factas ex æquore terras. *O.*
MUTARE & MUTARI pro transformari in aliud corpus. (Vide **METAMORPHOSIS**.)
MUTUATIO, ònis. *f.* *Cic.* *Emprunt.*
MUTUÀ, **MUTUE** & **MUTUO**. *Cic.* Reciproquement, mutuellement. *PHR.* Inter se mortales mutua vivunt. *Lr.* Pedes per mutua nexi. *V.*
MUTUO, ãs, ãvi, ãtũm, ãrẽ. & **MUTUOR**, ãris, ãrũs sũm, ãrĩ.] mutuò sumere.] *Emprunter.* *SYNT.* Mutuari ab aliquo in sumptum. *Cic.* Mutuari auxilia ad rem. *Casf.* Mutuari consilium ab amore. *Cic.* Mutuari laudem. *Cic.* *PHR.* Sed consumis & usque mutuaris. *M.*
MUTUUM, i. n. *Argent qu'on prête, ou qu'on emprunte.* Mutuum dare. *Cic.* Rogare, facere cum aliquo. *Pla.* *PHR.* Mutua des centum Cæciliane rogo. *M.*
MUTUUS, ã, ùm. *Mutuel, reciproque.* *SYN.* Ælternũs, rẽcĩprõcũs, pãr. *PHR.* Mutuaque inter se læti convivia curant. *V.* Mutua cum peterem sestertia quinque, negasti. *M.* Animis mutuis amant, amantur. *C.* Mutua dicta refert. *O.* Torret me face mutuã. *H.* Vulnera mutua. *O.*
MUTUS, ã, ùm. *Muet.* *SYN.* Ælĩguĩs, tãcĩtũs, sũlẽs, tãcẽs. *SYNT.* Muta agna. *H.* Armenta. *St.* Mutus aspectus. *Quin.* Mutum forum, elinguem Curiam, tacitam civitatem videbatis. *Cic.* Leges mutæ tacent. *O.* Mutum pecus metu. *V.* Suspiria muta. *Sc.* Muta silentia noctis. *O.* *PHR.* Omnis pro nobis gratia muta fuit. *O.* Tantaque dos oris linguæ deperderet usum. *O.* Os mutum facti caret indice? grande doloris Ingenium est. *O.* Lingua jacet; nec vox tentataque verba sequuntur. Nec illi Aur ullas haurire datum vel reddere voces. *Vida.* Clamor hiantem Inceptus fraudat; voxque imis faucibus hæret. *Sant.* Nullus in elingui mox erit ore sonus. *Sant.* Torpueat gelido lingua retenta metu. *O.* Ad auditas stupuit seu saxeæ voces. Pro voce manus fuit. *O.*
MUTUS. [Ignobilis.] *Obscur.* *PHR.* Mutum volvens inglorius ævum. *Sil.* Usunque medendi Maluit, & mutas agitare inglorius artes. *V.*
MYCALE, ãs. *f.* *Insignis venefica.* *PHR.* Mycale quam deduxisse canendo Sæpe reluctantis constabat cornua Luna. *O.*
MYCENÆ, ãrũm. & **MYCENÈ**, ãs. *f.* *Urbs Peloponnesi.* *PHR.* Nos abiisse rati, & vento petiisse Mycenæ. *P. ij*

nas. *V.* Eruct ille Argos, Agamemnoniasque Mycenæ. *V.* Magnæ viguere Mycenæ. *O.* MYCENEÛS, Æ, ùm. & MYCENIS, Ìdis. *f.* De Mycenæ. Ipse Myceneus magnorum ductor Achivum. *V.* Viſta Dea eſt ... Suppoſita fertur muſaſſe Mycenida [*Iphigeniam*] Cervâ. *O.*

MYCONĒ, Ēs, & MYCŌNŌS, Ī. *f.* *Infula maris Ægei, una Cycladum.* Quam pius arcitenens oras & littora circum Errantem celſa gyaro Myconeque revinxit *V.* Cyclades hinc ſpretæ, Myconos, humiliſſique Seriphos. *ſc.*

MYGDŌNIĀ, Æ. *f.* *Macedonia regio.* Quæ mihi Mygdoniū marmoris inſtar erunt. *O.* Mygdonideſque nurus. *O.*

MYRICĀ, Æ. *f.* & MYRICE, Ēs. [*Humilis virgulti genus.*] *Le Tamarin.* *PHR.* Non omnes arbuſta juvant, humileſque Myricæ. *V.*

MYRMIDŌNĒS, ùm. *Ætopia ſeu Ægina inſula populi quos è formicis regnante Æaco, in homines mutatos fabulatur Ovidius.* Dira lues populis irâ Junonis iniquæ Incidit exoſâ dictas à pellice (*Ægina*) terras ... Nec locus in tumulos nec ſufficit arbor in ignes: Attonitus tanto miſeratarum turbine rerum Æacus. ... Grande onus exiguo formicæ ore gerentes aſpiciens ... Pater optime, dixit, Tu mihi dâ cives & inania monia ſupple. ... Tum graniferum agmen. ... ſubitò creſcere. ... Ac ſe tollere humo, rectoque aſſiſtere trunco Et maciem numerumque pedum nigrumque colorem Ponere & humanam membris inducere formam. ... Vota Jovi ſolvit; populique recentibus urbem partiur. ... Myrmidonaſque vocat nec origine nomina fraudat ... Mores quos ante gerebant Nunc quoque habent; parcum genus eſt patiensque laborum, Quæſitque tenax, & quod quæſita reſervet. *O.*

MYRŌN, *Statuarius inſignis.* *PHR.* Et ſimilis veræ Vacca, Myronis opus. *O.*

MYRŌPOLĀ, Æ. *m.* *Pla.* [*Unguentorum venditor*] *Parjumeur.*

MYRRHĀ, Æ. *Cinyra & Cenebreidis filia, quæ cum patrem impio amore dilexiſſet; Cinyras illato lumine vidit Et ſcelus & natam, verbisque dolore retentis, Pendent nitidum vaginâ liberat enſem. Myrrha fugit tenebrisque & ſeſe munere noctis Intercepta neci eſt. In Arabiam profugit ubi poſtquam Adonim peperiſſet, lacrymis conſumpta in arborem ſui nominis mutata eſt, quæ quamquam amiſiſſet veteres cum corpore ſenſus, Flet tamen, & tepidæ manant ex arbore guttæ. Eſt honor & lacrymis: ſtillataque cortice Myrrhæ Nomen herile tenet, nulloque tacebitur ævo. *O.**

MYRRHĀ, Æ. [*Arbuſcula de quâ ſuprà.*] *Myrrhe.* *EPITH.* Stillans, pinguis, olens, lacrymoſâ, Aſſyriâ, Arabs, odorâ, Sâbæâ. *PHR.* Nondum pertulerat lacrymatas cortice Myrrhas. *O.* Crines Myrrhâ mardentes. *O.*

MYRRHĒÛS, Æ, ùm. *De Myrrhe.* Myrrhea pocula. *Pr.* Myrrheum nodo cohibere crinem. *H.*

MYRIETÛM, Ī. *n.* *Lieu planté de Myrrhe.* *PHR.* Myr-

retis otioſis ordinata villa *M.* Littora myrtetis lætiſſima. *V.*

MYRTĒÛS, Æ, ùm. *De Myrrhe.* *PHR.* Et gerit inſigni myrtea ſerta comâ. *J.* MYRTATÛS & MYRTINÛS. *Pl.* MYRTĀCĒÛS, Æ, ùm. *CEL.* *On il entre de Myrrhe.*

MYRTILÛS *Mercurii ex Phæthusa filius, auriga Ænomai, qui à Pelope cum Ænomao certaturo pollicitis corruptus, veſtem axi non objecit; quapropter Ænomaus curru delapſus cervicem fregit. Perſidia pramium repoſcens à Pelope Myrtilus, ab eodem projectus eſt in mare; quod deinde Myrtoum dictum eſt.* *PHR.* Prodidit Ænomai deceptus Myrtylus axem. *Cl.*

MYRTOÛM *Mare inter Cretam & Atticam, ita dictum à Myrtylo de quo ſuprà.* *PHR.* Myrtoum pavidus Nauta ſecet mare. *H.* Proditor, ut ſævi, perit auriga tyranni Qui nova Myrtæ nomina fecit aquæ. *O.*

MYRTÛS, Ī. *f.* *Myrrhe.* *EPITH.* Littoræâ, ſylveſtris, tēnērâ, viridīs, nigrâ, virēns, florēns, frondēns, pallidâ, criſpâ, odorâ, redolēns, cynthērâ, paphiâ, cypriâ, idaliâ. *PHR.* Denſis haſtilibus horrida Myrtus. *C.* Et amantes littora myrtos. *V.* Metuentem frigora myrtum. *O.* Viridi caput impedire myrtho. *H.* Violaſaria & myrtus, & omnis copia narium. *H.* Veneri gratiſſima myrtus. *V.* Floridis enitens myrtus ramulis. *C.* Ipſa arboſo trunco eſt humili, nec vertice celſo; Mollibus & foliis, & ramo crebra comanti. *Rap.*

MYŒS, MYŌS. *Nomen Calatoris eximii.* *PHR.* Quis labor in Phialâ, docti Myos? anne Myconis. *M.*

MYŒ. *Pl.* [*pro mure aquatili.*] *Rat de mer.*

MYŒIĀ, Æ. *f.* *Regio minoris Aſiæ Troadi contermina. La Myſie.* *PHR.* Cum Geticis ingens premeretur Myſia plauſtris. *Cl.* Agmina Myſorum. *H.*

MYŒTĀ, & MYŒTES, Æ. *m.* [*Sacris alicujus Numinis initiatus.*] *Celuy qu'on initioit dans les myſteres du culte de quelque Divinité.* *PHR.* Et citi tectis propterant relictis; Attici noctem celebrare myſtæ. *S.*

MYŒTAGŌGÛS, Ī. *m.* *Cic.* [*Sactorum Princeps.*] *Celuy qui initioit aux Myſteres du culte de quelque Divinité.*

MYŒTERIÛM, Ī. *n.* [*Arcanum, vel ſub quo aliquid arcani lateret. [Myſtere, ſecret, Ceremonies à l'honneur de quelque Divinité, que les Prêtres tenoient ſecretes. Aliquid tacitum tamquam myſterium tenere. Cic. Quo die myſteria futura ſunt. Cic. i. Feſta. Condita ſi non ſunt Veneris myſteria ciſtis. *O.**

MYŒTYCÛS, Æ, ùm. *Myſtique, ſecret.* *SYN.* Vērēndūs, rēligioſūs, ſecrētūs, arcānūs, rēconditūs, abſtrūſūs, abditūs, occūltūs. *PHR.* Myſtica furra. *O.* Non per myſtica ſacra Dindymenes, nec per Niliacæ bovem Juvencæ. *M.* Arbutæ crates & myſtica vannus Iachi. *V.* Candide liber ades, ſic ſic tibi myſtica vitis. *T.*

MYXÛS, Ī. *m.* [*Pars lucernæ ex quâ profertur ellychnium.*] *La partie de la lampe qui porte le lumignon.* *PHR.* Illuſtram cum tota meis convivia flammis; Torque geram myxos, una lucerna vocor. *M.*

N.

ABATHÆA, æ. f. *Arabia regio, Syria contemina.* PHR. Eurus ad auroram Nabathæaque regna recessit. O. Et quos (dentes) deposuit Nabathæo bellua [*Elephas*] saltu. 7.

NABLIUM, ii. n. [*Instrumentum musicum quod & psalterium dicitur.*] *Instrument de musique.* PHR. Disce etiam duplici genalia Nablia palmâ Vertere, conveniunt dulcibus illa modis O.

NÆNIA, æ. f. & **NÆNIÆ**, ārūm. f. [*Carmen funebre.*] *Chanson lugubre, qui contenoit les louanges d'un Mort.* EPITH. Fūnēbris, tristis, fēbilis, lūgūbris, fēralis, fūnērēa. SYN. Cārmēn fēbilē, lūgūbrēs mōdi. PHR. Cææ retractes munera nēniæ. H. Abiint inani funere nēniæ. H. **NÆNIA** [*pro ludo puerili.*] *Jeu d'enfant.* Puerorum Nēnia quæ regnum recte facientibus offert. H. **NÆNIA** [*pro anili fabulâ.*] *Fable, conte.* PHR. Legēne potius viles nēnias, Impendas curam quàm rei domesticæ. Ph.

NÆVIUS *Poëta Comicus vetustissimus.* Nævius in manibus non est & mentibus hæret Pene recens, adeo sanctum est verus omne poëma. H.

NÆVUS, i. m. [*macula*] *Tache naturelle sur quelque partie du corps.* PHR. Nullus in egregio corpore Nævus erit. O.

NAIADÈS, & **NAJADÈS**, ūm. [*Nymphæ fontium & fluviorum.*] *Les Naiades.* EPITH. *Æquorēæ, cæcūlēæ, ūdæ, glaucæ, formosæ, candidæ, pulchræ, fonticōlæ, fūgacēs.* PHR. *Ægle Naiadum palcherima.* V. Naiades æquoreæ durisque in montibus oræ. O. Naias una fuit, Nymphæ syringa vocabant. O. Tibi candida Naïs Pallentes violas & summa papavera carpit. V. Naiades undarum dominas. St.

NAICŪS, ā, ūm. *De Naiade.* PHR. Suppositā excipiens Naica dona manu. Pr.

NAM, **NANQUE**. Conj. Car. SYN. *Enim, quippē.* PHR. Nam quis te... iussit. V. Nanque canebat uri, &c. V.

NANCISCOR, ēris, nāctūs sūm, scī. *Trouver, rencontrer.* SYN. *Inveniō, rēperiō, alsēquor, adipiscor.* PHR. Nacta fidem. O. Prædam nactus in agro. O. Nactus apta tempora. O. Nanciscetur enim pretium nomeque Poëtæ. H. (*Vide INVENIO.*)

NANUS, ā, ūm. [*Qui brevi est corpore.*] *Un nain.* Nanum cuiusdam Atlanta vocamus. 7. Nana pyra Col. *Metaph.*

NAPÆÆ, ārūm. *Sylvæ Dea qua & DRÏADÈS, HAMADRYADÈS, ORÏADÈS dicuntur.* EPITH. *Sylvestrēs, nēmōrōsæ, mōntānæ, facilēs, hilārēs.* PHR. Faciles venerare Napæas. V.

NAPINÀ, æ. Col. [*Ager napis confitus.*] *Champ où l'on a semé des navets.*

NAPŪS, i. Col. *Navet, rāve longue.*

NAR, nāris. m. *Sabinorum Fluvius.* PHR. Sulphureâ Nar albus aquâ. V. Et Nar vitiat odorâ Sulphure.

Cl. Quâ Nar Tiberino illabitur amni. V.

NARBŌ, ōnis. [*Galliæ Urbis.*] *Narbonne.* PHR. Nec tu Martie Narbo fletbere, nomine cuius Fusa per immensum quondam Provincia regnum Obrinuit multos dominandi jure colonos. Auf.

NARCISSUS, i. *Filius Cephisi fluminis & Lyriopes Nympha, qui spreto superbe Nympharum amore. suâ ipse formâ captus, uimio desiderio contabuit & in florem Narcissum mutatus est.* Hic puer, & studio venandi lassus, & astu Procubuit, faciemque loci, fontemque securus: Dumque sitim sedare cupit, sitis altera crevit. Dumque bibit, visæ correptus imagine formæ, Se cupit imprudens; pariterque accendit & ardet; Cunctaque miratur quibus est mirabilis ipse.... Spectat inexploto mendacem lumine formam; Perque oculos perit ipse suos. „Nam quoties (*aiebat secum*) liquidis porreximus oscula lymphis, hic toties ad me resupino nititur ore... Spem mihi nescio quam vultu promittis amico; Cumque ego porrexit tibi brachia, portigis ulrô. Cum risi, arrides, lacrymas quoque sæpe notavi Me lacrimante tuas, nutu quoque signa remittis; Et quantum motu formosi suspicor oris, Verba refers aures non pervenientia nostras... Dixit & ad faciem rediit malessanus eandem Jamque dolor vires adimit... tenuatus amore Liquitur & tectis paulatim capitur igni... Lumina mors clausit domini mirantia formam... Jamque rogam quassasque faces feretrumque parabant... Nulquam corpus erat: Croceum pro corpore florem Inveniunt foliis medium cingentibus album. O. Ne totus morerer, fieremque in morte superstes: Narcissus liquidis exiit alter aquis. Nam novus in gelidæ flos margine nascitur undæ: Qui sibi de nostro nomine nomen habet. Et sic ille meæ fuerat qui mortis origo: Fit pariter vitæ rivus origo meæ. Sani.

NARCISSUS [*Flos de quo supra*] *Narcisse.* EPITH. *Pūrpurēus, cōmāns, vērāns, flavēns, flavescēns, lūtēus, aurēus, suāvērūbēns, rūtūus, crōcētus.* PHR. Sera comantem Narcissum. V. Pro molli violâ, pro purpureo Narcisso. V. Nec mora flaventi pallebit multus in auro Narcissus. Rap. Est etiam exitimo qui nuper venit ab orbe Narcissus folium lucenti concolor ostro, Auratisque litus maculis; seu sparserit imber Aureus egregium texto de murice florem, Qui possit Tyrios foliis hebetare tapetas. Rap. **NARDUM**, i. n. Col. & **NARDŪS**, i. f. [*Frutex odoratus.*] *Nard.* [*Sumitur & pro Nardino unguento.*] *Parfum fait de Nard.* EPITH. *Rēdōlēns, odōrūm, olēns, flāgrāns, Alsyrūm, Sŷriūm, Tŷriūm, Achēmēniūm, Indiciūm, Eōniūm, mādēns, liquidūm, drŷēs.* PHR. Illius puro distillant tempora Nardo. T. Nardo florente coronas. L. Nunc & Achæmenio perfundi Nardo juvat. H. Casias & Nardi lenis Aristas. O. Assyriâque Nardo Potamus uncti. H. Nardi parvus Onyx. H.

NARDINŪS, ā, ūm. Pl. [*Quod Nardum*]

redolet.] *Qui a l'odeur de Nard.*

NĀRĪS, is. f. *Narine*. **EPIT.** Pātūlā, cāvā, pāndā, āpētā, ōbēsā, tūmīdā, ēmūnctā, sāgāx, ācrīs, pilōsā, immūndā, mūcīdā, ācūtā, ādūncā, cōmpresā, rēsīmā, cāmūrā, ōdōrā. **PHR.** Huic geminae nares & spiritus oris Obstruitur. *V.* Patulis captavit naribus auras. *V.* Dum naribus scrutantur escam. *Ph.* Hunc postquam totis avida traxit naribus. *Ph.* Succum naribus ducere. *Cic.* Respiciens inter duo lumina ferrum Quā naris fronti committitur. *O.* Nares à fronte remissae. *O.* Spiramina naris aduncae. *L.* Balbā de nare locutus. *P.* Nidore offendit nares. *Lr.* Inque cavā nullus stet tibi nare pilus. *O.* Truncas inhonesto vulnere nares. *V.* Collectumque premens volvit sub naribus ignem. *V.* Lucemque elatis naribus efflant. *V.* Pluit imbriferis de naribus humor. *Mant.* Nares noto contingit odore. *V.* Ne fordida mappa Corruget nares. *H.* Naribus auras reducere. *Lr.* Parent nares. *Cic.*

NĀRĪS per *transl.* pro ingenii acumine. **SYNT.** Facetus emunctae naris. *H.* *Qui a le goût fin.* Obesae naris. *H.* Stupide. Rides, ait, & nimis uncis Naribus indulges. *P.* [*i. Subfannas.*]

NĀRNĪĀ, ae. f. [Umbriae Civitas.] *Narni.* Per saxa recumbens Narnia. *Sil.*

NĀRRABILĪS, ille. *Racontable, qu'on peut raconter.* **SYN.** Memorabilis, memorandus. **PHR.** Lingua file; non est ultra narrabile quidquam. *O.*

NĀRRATIŌ, ōnis. f. **Cic.** & **NĀRRATŪS**, ūs. m. *O.* *Narration, recit, histoire.* **EPIT.** Brēvis, grātā, lēpidā, lōngā, ingrātā, injūcūndā. **PHR.** Veniet narraribus hora Tempestiva meis; cum tu curaque levata, Et vultus melioris eris. *O.* Si primā repetens ab origine pergam; Et vacet Annales nostrorum audire laborum Ante diem sero componet vesper Olympo. *V.* Sed noctem sermone trahunt; virtusque, loquendi Materia est: pugnas referunt... Quid enim loqueretur Achilles. *O.* Domito victoriæ Cygno In sermone fuit. *O.* Opus vario sermone levemus; Perque vices aliquid, quod tempora longa videri Non finat, in medium vacuas referamus ad aures. *O.* Sæpe dies sermone minor fuit; inque loquendo Tarda per æstivos defuit hora dies. *O.* Sæpe brevis nobis vicibus via visa loquendi est. *O.*

NĀRRATŌR, ōris. m. **Cic.** *Qui raconte, qui fait un récit.*

NĀRRŌ, as, avi, atum, are. *Raconter, dire, faire le récit.* **SYN.** Memorō, commemorō, dicō, enarrō, expōnō, edisserō, expediō, explicō, eloquor, declarō. **PHR.** Navita de ventis, de Tauris narrat arator. *Pr.* Narrare pericula. *Pr.* Narrat rumor. *M.* Tempora narrando fallere. *O.* Narrare sine ullo Ordine. *O.* Nunc repetam, neu longā ambage morer vos, &c. *O.* Et referam pueris tempora prisca fenex. *T.* Expediam dictis, & te tua fata docebo. *V.* Pauca tibi expediam è multis. *V.* Fabor enim... longius evolvens fatorum arcana movebo. *V.* Rem ordine pando. *V.* Fata renarrabat Divum, cursusque docebat. *V.* Longa mora est, quantum noxæ sit ubique repertum, Enumerare. *O.* Primamque jubent narrare sorores: Illa quid è multis referat (nam plurima norat.) Cogitat, & dubia est de te Babilonia narrat. *O.* Utque sit à facto propiore, priora renarrant. *O.* Fert animus causas tantarum expromere rerum. *L.*

Referes ergo hæc, & nuncius ibis Pelidæ genitori; illi mea tristia facta Degeneremque Neoptolemum narrare memento. *V.* Talia perstabat memorans. *V.* Quid bella Tyro surgentia dicam. *V.* Quid majora sequar. *V.* Omnia jam vulgata... cui non dictus hylas. *V.* Pascua versu Prosequar. *V.* Populos & prælia dicam. *V.* Hæc... prætereo, atque aliis post commemoranda relinquo. *V.*

NARRARE non posse. **PHR.** Quis tanta relatu Aequet. *St.* Non mihi si centum Deus ora sonantia linguis, Ingeniumque capax, totumque Heliconæ dedisset, Tristia persequeretur miserarum vota sororum. *O.* Plura quidem feci, quam quæ comprehendere dictis In promptu mihi sit. *O.* Si vox infragilis, pectus mihi firmitus esset; Pluraque, cum linguis pluribus, ora forent, Non tamen idcirco complecterer omnia verbis, Materiā vires exsuperante meas. *O.* Cuncta quidem centum nequeam perstringere linguis. *Cl.* Non mihi si linguæ sint, oraque centum, Ferrea vox, omnes scelerum comprehendere formas, Omnia pœnarum percurrere nomina possum. *V.* Nec si cuncta velim, breviter decurrere possum, Et prius æthereæ moles circumfusa flammæ, Annua bis senis revocabit mensibus astra, Quam mihi priscorum titulos, operosaque bella Contigerit memorare. *L.* Et quos præterea longa referre mora est. *O.* Deferet ante dies, & in alto Phœbus anhelos Aequore tinget Equos, quam consequar omnia dictis. *O.* Non ego cuncta meis amplecti verbis opto. *V.*

NĀRTHĒCIŪM, ii. **Cic.** [Repositorium medicamentorum, odorum, &c.] *Boîte où l'on met des remèdes, des parfums, &c.* **PHR.** Artis ebur medicæ narthecia cernis habere Munera. *M.*

NĀRTHĒX, ecis. m. **Pli.** [Plantra quæ & ferula dicuntur.] *Ferule.*

NĀRYCIŪM, ii. n. *Locrorum Oppidum.* **PHR.** Hic & Narycii posuerunt mœnia Locri. *V.* Naryciaque picis lucos. *V.*

NĀSĀMŌNĒS, ūm. *Prædatores Libya populi, Aequoreus Nasamon invadere fluctu Audax naufragia, & prædas avellere ponto.* *St.* Hoc tam segne solum raras tamen exerit herbas, Quas Nasamon, gens dira, legit qui proxima ponto Nudus rura tenet, quem mundi barbara damnis Syrtis alit: nam litoreis populator arenis Imminet, & nullas, portus tangente carinā, Novit opes: sic cum toto commercia mundo Naufragiis Nasamones habent. *L.*

NĀSCŌR, eris, natus sum, scī. *Naitre, venir au monde.* **SYN.** Ōriōr, enascōr, exōriōr, vitā accipiō, ingredior. **PHR.** Patre claro natus. *H.* Nate Deā. *V.* De pellice natus. *O.* Inter agros armentaque natus. *T.* Leni animo natus. *Ter.* Cum primum lucem pecudes hausere; virumque Ferrea progenies durum caput extulit arvis. *V.* Jam nova progenies Cælo demittitur alto. *V.* Matris prolapsus ab alvo. *O.* Heroes nati melioribus annis. *V.* Nascique vocatur Incipere esse aliud. *O.* Imperfectus adhuc infans genetricis ab alvo Eripitur... insuitur femori, materaque tempora complet. *O.* Visitque, exortus, lumina Solis. *Lr.* In luminis auras Exoritur. *Lr.* Vitæ cum limen inimus. *Lr.* Nudus humi jacet infans, indigus omni Vitali auxilio, cum primum in luminis auras, Nixibus ex alvo matris, natura profudit. *Lr.* Nascere Dardanio promissum nomen Iulo, Vera

Deum soboles, nascere magne puer. *M.* Festâ quos luce creatos Ipsa meo fovi gremio: cunabula parvis Ipsa dedi, cum matris onus Lucina beatum Solveret, & magnos praeferrent sidera partus. *Cl.* Et pecus ante diem partus edebat acerbos, Agnaque nascendo saepe necabat ovem. *O.*

NASCI ab aliquo. *Tiver son origine de quelqu'un.* *PHR.* Et nati natorum, & qui nascuntur ab illis. *V.* Nascetur pulchrâ Trojanus origine Caesar. *V.* Seque ortum antiquâ Teucrorum â stirpe volebat. *V.* (Vide **ORIGO**. *originem ducere ab aliquo.*)

NATUS ad aliquid. *Né pour, &c. Propre à...* *PHR.* Natus ad arma. *O.* Ad bella. *Cic.* Naras ad furta manus. *O.* Cervices Boum ad jugum natae. *Cic.* Natus ad omnia summa. *Cic.* Et in otia natam Parthenopen. *O.* Natis in usum lætitiæ scyphis Pugnare Thracum est. *H.* Nos numerus fumus, & fruges consumere nati. *H.*

NASCI de plantis. *PHR.* Herbaque, quæ latuit cerealibus obrura sulcis, Exerit è tepidâ molle cacumen humo. *O.* Crassisque paludibus Alni Nascuntur. *V.* Et humi nascentia fraga. *V.* Semine quando opus est rebus quo quæque creatæ Aëris in teneras possint proferri auras. *Lr.* **NASCI**. *Per transl.* *PHR.* Hinc natus error. *Cic.* Nascitur amor, odium, ex &c. *Cic.* Major rerum mihi nascitur ordo. *V.* Aut undè nigerrimus auster Nascitur. *V.* Nata voluptas. *L.* Sol nascens. *S.* Luna nascens. *H.* Nascentia tempora. *O.*

NASO, ōnis. *Ovidii nomen.* Ille ego qui jaceo teneorum lusor amorum Ingenio perii Naso poëta meo. *O.* (Vide **OVIDIUS**.)

NASITERNA, æ. f. *VAR.* [Vas aquarium anatum.] *Grand vase à mettre de l'eau.*

NASSÄ, æ. f. [Piscatorium vasis genus.] *Une nasse.* *EPITH.* Dölösä, falläx, callidä, humidä, plênä, väclicä. *PHR.* Haud secus ac vitreas solers piscator ad undas Ore levem patulo ticens de vimine nassam, Cautius interiora ligat; medianque per alvum Sensim fastigans compressa cacumina necit; Ac fraude arctati remeare foraminis arcet Introitu facilem quem traxit ab æquore piscem. *Sil.*

NASTURTIUM, ii, n. [Herba hortensis.] *Nasitort, Cresson alenois.* *PHR.* Mox & clypeata per omnes horri pulvillos Nasturtia mixta frequenti Spectabis Cythiso. *Rap.*

NASUS, i, m. & **NASUM**, i, n. *Nex.* *EPIT.* Röräns madidus, üncüs, ädüncüs, cräfsüs, löngüs, türpicülü. *PHR.* Turpiculo puella naso. *C.* Rorantem frigore nasum. *L.* Madidique infantia nasi. *J.* Pituita nasi. *C.* Pestis nasorum. *C.* Ingeminat tremulos naso crispante cachinnos. *P.* Sed nasus superest tibi Mabili, Curtus, dimidiatus, offensusque; In quo Polypus insidet; vel ipse. Quo Cimex posuit sibi cubile. Quoturas Culices habent larebras; Qui jam pervius est ad usque frontem, Qui neutro patet indecens hiatus, Clausus sentibus. *Pol.* Vigilanti stertere naso. *J.* Pra-vo vivere naso. *H.*

NASUS. *Metaph.* [Pro irrisione ita dicta ab excusso irridendum naso.] *Moquerie.* *PHR.* Naso suspendis adunco. *H.* Callidus excusso populum suspendere naso. *Pr.* Ira cadat naso, rugosaque sanna. *Pr.* Non cuicumque datum est habere nasum. *M.* i. *Acutam dicacitatem.* Nasus illi nullus est. *H.* *Gout, discernement.*

NASUTE, adv. *PLI.* *Avec discernement.*

NASUTUS, ä, üm. *Yör, isimüs.* *Qui a un grand nez.* *PHR.* Depygis nasuta, brevi latere ac pede longo est. *H.* **NASUTUS**. [Pro irrisore.] *Moqueur, railleur.* *PHR.* Nil nasutius hac, maligniusque est. *M.* Nasutus sis usque licet, sis denique natus. *M.*

NATÄ, æ. *Fille.* *PHR.* Maxima natarum Priami. *V.* Avellere natam Complexu matris. *C.*

NATALES, iüm. m. [Conditio sanguinis ac familiae.] *Extraction, naissance.* *PHR.* Virtus natalibus æqua. *J.* Qualis, & unde genus, qui sint mihi Tulle Penates. Non illa loco nec origine gentis Clara, sed arte fuit. *O.* Si genus excutias. *O.* Nec sanguinis ordo, Sed virtutis honor quærat. *O.* Stripe genus clarum. *Sil.* Si te nobilitas generosæque nomina tangunt. *O.* (Vide **NOBILITAS**. *ORIGO.* *Originem ducere ab aliquo.*)

NATALES, iüm. & **NATALIS**, is. *Cic.* Natalis dies. *C.* *Le jour de la naissance.* *PHR.* Felix illa dies, totumque canenda per orbem, Quæ tibi vitales cum primùm traderet auras, contulit innumeras intra tua pectora dotes. *L.* Junoni fer sacra, novas lege Musæ coronas: Natalis dominx jam mihi festus adest. *Sann.* At tu natalis nullos non fauste per annos Semper honoratâ luce ferens eas. *Sann.* Hæc est illa dies quæ magni conscia partus Lucanum populis dedit. *M.* Dies... Jure solemnîs mihi, sanctiorque Pene natali proprio, quod ex hac Luce Mæcenæ meus affluentes Ordinât annos. *H.* Meus est natalis. *V.* Natalis urbis. *PLI.* i. *dies quâ fundata est.*

NATALIS, alë. *De la naissance.* Natalis dies. *T.* Lux. *O.* Natalis hora. *H.*

NATALIS, locüs, hümüs. *O.* Nätälä rürä. *O.* *PHR.* me miseram quod non nasci mihi contigit illic... Fortunæque loci lædor. *O.* In quâ tu nata es, terra beata mihi. *O.* Nascentem puerum doctæ vidistis Athenæ. *Saut.* Et natale vadum & virides cunabula rippæ. *St.* *O.* Nescio quâ natale solum dulcedine cunctos Allicit. *O.* (Vide **PATRIA**.)

NATALITIÄ, örüm, *P.* *Present qu'on faisoit a quelqu'un le jour de sa naissance.* *Natalitiüs*, ä, üm. *Qui concerne la naissance.* *PHR.* Ad natalitias dapes vocabis. *M.* Et natalitium cognatis ponere lardum. *J.*

NATÄTILYS, ilë. *VAR.* [Ubi natant pisces, Anates.] *On l'on nage.*

NATÄTIÖ, ōnis, f. & **NATÄTÜS**, i, m. *La nage.* *EPIT.* Citä, cëlër, vëlöx, äcër, præcëps, lëvis. *PHR.* ulchroque secat Galatea natatu flumen. *Cl.*

NATÄTOR. örïs, m. *Nageur.* *PHR.* Pugnat in adversas ire natator aquas. *O.* Ille cavis velox applauso corpore palmis Desilit in latices, alternaque brachia jactans In liquidis translucet aquis: ut eburnea si quis Signa tegat claro vel candida lilia vitro. *O.* Hic puer exutus pariter cum veste timorem; In medias collo se tenus abdit aquas: Percurit alterno fluitantia marmora motu, Dividuumque agili corpore findit iter. Nunc dextram movet arte manum, nunc arte sinistram, Nunc pariter plauso jactat utramque mari. Tollitur, & summâ modò pensilis extat in undâ, Mox cadit, & toto subruit amne caput. Sub nitidis translucet aquis, ut hiantia si quis Lilia perspicuo condat operta vitro. *Saut.* Veste procul jactâ mediis immittitur undis, *O.* Pectora quorum inter fluctus arrecta, jubaque Sanguineæ exuperant

undas, pars cætera pontum Pone legit. *V.* Per maxima Nerei Stagna viam scindens humero super eminet undas. *V.* Nudaque mergor aquis, quas dum ferioque trahoque, Mille modis labens, excussaque brachia jacto. *O.* In stagna cadit, vitreasque natatu Plaudit aquas. *St.* Deposito pariter cum veste timore Jactabam liquido brachia lenta mari. *O.* Sucto certamine nandi Candida perspicuo convertunt brachia ponto. *Sil.* Jamque fatigatis humero sub utroque lacertis, Fortiter in summis erigor altus aquas. *O.* Sæpe per assiduos languent mea brachia motus; Vixque per immensas fessa trahuntur aquas. *O.* Tu dubio quicumque natans peris æquora cursu, Infidis ausus credere corpus aquis. *Sant.* Nescit ignaros arte movere pedes. *Sant.* Ludit Nereidum docilis chorus æquore toto; Et vario faciles ordine tinxit aquas. *M.* Nec quisquam citus æque Thulco denatat alveo. *H.* (Vide NATO. BALNEUM.)

NATĒS, is, f. & **NATĒS**, ium. f. *Les Fesses.* *PHR.* Alea parva, Nuces, & non damnoſa videtur; Sæpe tamen pueris abstulit illa nates. *M.* Nudasque nates ac terga reliquit. *Cl.*

NATIŌ, ōnis, f. *Nation, peuple.* Natio comæda est. *J.* **NATIVŪS**, ō, ūm. *Naturel, né avec nous.* *SYNT.* Nātūtilis, innātūs, insitūs. *SYNT.* Nativa coma. *O.* Nativum corpus. *Lr.* Nativa verba. *Cic.* Nativæ testæ. *Cic.* Domos nativas dabant antra. *S.* Littora nativis pellucet picta lapillis. *Pr.* Nativa lana. *PLI. i.* non tincta. Nativum fal. *PLI. i.* fossile.

NATŌ, & **NŌ**, ōs, āvi, ātūm, ārē. *Nager.* *SYNT.* Dēnātō, innātō. *PHR.* Nant alii, celſoque extant super æquore collo. *O.* Jactatis morti obluçtata lacertis. *L.* Et modò tota cavā submergere membra palude, Nunc proferre caput summo modò gurgite nare. *O.* Nantes in aquā colludere plumas. *V.* Da veniam, servaque duos; natat ille, sed iisdem corpus Leandri, & spes mea pendet aquis. *O.* Torrentem undam levis innatat Alnus. *V.* Nocte natat cæcā ferus freta. *V.* Neptuni nasse per undas. *C.* Obsequio transnancur aquæ; nec vincere possis Flumina; si contra, quàm rapit unda, nates. *O.* Undosum frangere nando Indutus thoraca vadum. *St.* Audax obsequio deferri spernit aquarum; Adversoque natat fluctu. *Nat* Lupus inter oves, fulvos vehit unda Leones. *O.* Cur times flavum Tiberim tangere. *H.* Et flumina trant. *V.* Et fluvium vinclis innaret Clælia ruptis. *V.* Delphinum similes qui per maria humida nando Carpathium Lybicumque secant, luduntque per undas. *V.* Undique dant saltus multaque aspergine ro-rant; Emerguntque iterum, redeuntque sub æquora rursus. Inque chori ludunt speciem, lascivaque jactant Corpora, & acceptum patulim mare naribus efflant. *O.* secant spumantem pectore pontum. *V.* In liquidā nat tibi linter aquā. *O.* Jonio lassas ducere rore manus. *Pr.* Jactabam liquido brachia lenta mari. *O.* Multo pisce natantur aquæ. *O.* Naufragaque arma natant. *L.* Triste nataturo nec querat esse fre-tum. *O.* Adnabant terræ. *V.*

NATARĒ. Per trans. *être inondé.* *PHR.* Vino natant pavimenta. *Cic.* Sanieque asperſa natarent Limina. *V.* **NATARĒ**. *Pro fluctuare.* *PHR.* Viris oculique animique natabant. *O.* Natat pars multa. *H. i.* dubia est. Natant ante oculos tenebræ. *O.* Cunctantique natantia lumina solvit. *O.* Jam moriens oculis sub

nocte natantibus atrā. *O.* Fata vocat conditque na-tantia lumina somnus. *V.*

NATRIX, icis, f. *Cic.* *Serpentis genus.* Et Natrix viola-tor aquæ. *L.* *Eam veneno inficit.*

NATRIX. *PLI.* [Herba.] Sorte de plante fort puante.

NATU, abl. abs. d'âge. *SYNT.* Natu major, minimus. *Cic.* Maxima natu. *V.* Grandis natu. *H.* Animus na-tu gravior. *Ter.*

NATŪRĀ, æ, f. *La nature.* *EPIT.* Pārēns, solērs, providā, pōrēns, crēātrix, bēnignā, largā, mūnī-ficā, foccūndā. *PHR.* Rerum natura creatrix. *Lr.* Na-tura parens Communis. *Cic.* Præclara mundi natu-ra. *Lr.* Rerumque novatrix Ex aliis alias reparat na-tura figuras. *O.* Sinistra quos in lucem natura extulit. *Ph.* Naturæ jure novato, Ambiguus fuerit modò vir, modò femina. *O.* Natura beatis Omnibus esse dedit; Si quis cognoverit uti. *Cl.* Continuo has leges, æternaque fœdera certis Imposuit natura locis. *V.* Et quos mille parit dives natura colores. *Col.* Ingenium tribuat natura benignā Larga manu. *J.* Nil aliud latrat natura. *Lr.* Naturam ducem sequi. *Quin.* Natura speculator. *Cic.*

NATŪRĀ hominis. [Pro indole.] *L'inclination natu-relle, le genie.* *EPITH.* Dōcilis, solērs, eximīā, vā-riā, mōbilis, supērbā, sublīmīs, insolēns, impō-tēns, fērā, crudēlis, sāgax, providā, sēdula. *PHR.* Nunquam aliud natura, aliud sapientia dicit. *J.* Nunc age naturas Apibus quas Jupiter ipse addidit. *V.* Naturæ sequitur semina quisque suæ. *Pr.* Mille hominum species, & rerum discolor usus: Velle suum cuique est; nec voto divitur uno... Hic satur irriguo mavult turgescere somno; Hic Campo indul-get; hunc alea decoquit. *P.* Mendosa est natura mea. *H.* Naturam expellas furcā, tamen usque redi-bit. *H.* Vult ipsa, focerque futurus; At non vult natura potentior omnibus istis. *O.* Tamen ad mo-res natura recurrit Damnatos, fixa & mutari nescia. *J.* Tolle periculum: Jam vaga proflicet frænis na-tura remoris. *H.*

NATŪRĀ. [pro vi, situ, specie, &c.] *SYNT.* Natura locorum. *Lr.* Natura stirpium. *Cic.* Natura criminis, Justitiæ. *Cic.* Natura canendi. *Quin.* Natura aëris. *Lr.* Varia est natura malorum. *J.* Quippe solo natura subest. *V.*

NATŪRĀ, NATŪRĀLĒ, is, & **NATŪRALIĀ**, ium. *Cic.* [Genitalia.] *Les parties naturelles.*

NATŪRALIS, alē. *Naturel.* *SYNT.* Nātīvūs, ingēnītūs, Indītūs, gēmānūs, gēnētūūs. *SYNT.* Natu-ralis pater, filius. *Cic.* Naturale malum. *O.* Cervi naturalis pavor. *O.* Naturale decoris Munus. *O.* Naturalis, & non fucatūs nitor. *Cic.*

NATŪRALITĒR, adv. *Cic.* *Naturellement.*

NATŪS, ī. *Enfant, fils.* *PHR.* Immeritis fraudem nocituram postmodo natis. *H.* Et nati natorum, & qui nascuntur ab illis. *V.* Nate-mæ vires. *V.* (Vide **FILIUS**.)

NATŪS dicitur de pullis Equarum, avium, &c. *PHR.* Solæ Communes natos consortia tecta Utris habent (Apes.) *V.* Sed tota in dulces consument ubera na-tos. (Oves.) *V.*

NAVĀLĒ, is, & **NAVĀLIĀ**, ium. n. [Locus in quo stant, vel fieri solent naves.] *Avre, Arsenal de marine: forme ou l'on bâtit les vaisseaux.* *PHR.* Diripienque rates alii navalibus. *V.* Haud aliter quàm

li siccum navale tenerent. O. Aptum navale carinæ. O. Classibus armandis omnique accommoda bello. Prædonum terror, francis tutela Carinis. æternæ regni excubiæ, domus hospita Martis, Ardua quæ vasto se extendit littore moles... Nautica prostat ubi armandâ pro classe supellex. Fœtam armis hanc Mars habitat fœtam ignibus arcem. Neptunus miratur, & applaudentibus undis, Magne tuis servire ambit Lodoice, triumphis. *Sant.*

NAVĀLIS, ÆL. [Quod ad naves pertinet.] *Naval*, qui concernit la marine. SYNT. Navalis res. L. Disciplina, gloria. Cic. Navale bellum, certamen. V. PHR. Et freta navali follicitare tubâ. M. Navali surgentes ære Columas. V. Nauticus exoritur vario certamine clamor. V. NAVĀLIS Corona quâ donari solebat, qui primus in hostium navem irrupisset. PHR. Cui belli insigne superbum, Tempora navali fulgent rostrata carinâ. V.

NAVĀRCHŪS, CHĪ. m. Cic. [Navium princeps.] *Amira, chef d'Escadre.* NAVĀRCHŪS. [Pro nautâ] Patron, Pilote. (Vide NAVITA.)

NAUCI, gen. indecl. [Significat nucis nucleum, dicitur pro Nihil.] *Un zeste.* Nauci non habere. Cic.

NAUCIFACIO, ÆS. ERÆ. PLA. [Nihili facio.] *Ne faire aucun cas.*

NAUCLERŪS, Æ. m. PLA. Pilote. NAUCLERĪŪS, NAUCLERĪCŪS, NAUCLERĪACŪS, Æ. ūm. PLA. De Pilote. (Vide NAVITA.)

NAUFRĀGIŪM, Æ. n. Naufrage. EPITH. Tristē, funestū, flebilē, æcerbū, miserandū, miserabilē, dāmnōsū, dirū, magnū. PHR. Demite naufragium; mors mihi munus erit. O. Te quoque votivæ doceat sperare tabellæ, In quibus injusti crimina picta maris. *Sarb.* Ventorum est quoddam que paras: Haud ulla carina. Confenuit: Fallit portus & ipse fidem. O. Procella citato Turbine mergat opes, & fluctibus addat avaris. *Rna.* Jam video procul mercesque differri, & natantem Oceano fluitare gazam. *Sarb.* Ubi nubifer Eurus Naufragium spargens operit freta. *Sil.* Qualis cum turbidus Auster Reppulit à Libycis immensum Syrtibus æquor; Fractaque veliferi sonuerunt pondera mali: Desilit in fluctus desertâ puppe magister Navitaque; & nondum sparsâ compage carinæ Naufragium sibi quisque facit. L. Pineæ texta sonant; pulsi stridore rudentes: Ingemit ac nostris ipsa carina malis. O. Interrupta profundo Terra ferit puppes; dubioque obnoxia fato, Pars sedet una ratis; pars altera pender in undis. L. Fertur in altum provecta ratis, Quæ resoluta robore labens Pressa dehiscit sorbetque mare; Tollitur ingens clamor ad astra... Mors ante oculos dira vagatur: Querit lethi sibi quisque fugam: Alii laceræ puppis tabulis hærent nudi, Fluctusque secant. S. (Vide TEMPESTAS.)

NAUFRĀGIŪM faciēre. Cic. Pārī. S. *Faire naufrage.* PHR. Grajæ pars maxima classis mergitur. L. Semianimes alii vastum subiere profundum; Hauseruntque suo permistum sanguine pontum. L. Fluctuque premetur Obrutus. J. Mersâ forer canâ naufraga puppis aquâ. O. Quam timui ne fortē tuum mare nomen haberet. *Pr.* Utinam... Obrutus infans esset adulter aquis. O. Spoliataque tegmine ceræ Rima patet, præbetque viam lethali bus undis. O. Unda cadit pariterque & pondere & ictu Mergit in ima ratem,

cum quâ pars magna virorum Gurgite pressa gravi. O. Navem dehiscens pontus in præceps rapit. S. Saxa triumphales fregere Capharea puppes. *Pr.* Tū nisi ventis debes ludibrium, cave. H. O! quoties sua, pro tabulis, sunt vota natanti; Cum ratis infans victa dehiscit aquis. Nubilis Ægeo dependit in æquore navem Auster; & ingenti jactatam flamine solvit; Oraque nostra tuum frustra clamantia nomen Implerunt fluctus. O. Quid refert tumidis an fluctibus hausta, An fractâ pereas ad vada cæcitate: Num minùs immanes pasces sub gurgite Phocas? Num minùs ejectum vilis arena reget? *Hosch.* Clamantem spumeus ora Nereus implet aquis. *Sil.* Æquoreis labor esca feris. *Sant.* Subsidit nimio pondere pressa ratis. *Sant.* Tres Eurus ab alto In breviam & syrtes urget, (miserabile visu...) Ingens à vertice pontus In Puppim ferit: ast illum ter fluctus ibidem Torquet agens circum & rapidus vorat æquore vortex. V. Jam validam Ilionei navem jam fortis Achatæ Vicit hyems; laxis laterum compagibus omnes Accipiunt inimicum imbrem, rimisque fatiscunt. V. Hi summo in fluctu pendent, his unda dehiscens Terram inter fluctus aperit; furit æstus arenis... Apparent rati nantes in gurgite vasto: Arma virum tabulæque & Troia gaze per undas. V. Namque inflicta vadis (Navis) Dorso dum pender iniquo. Anceps, sustentata diu, fluctusque fatigat; Solvitur, atque viros mediis exponit in undis. V. Dissociata putrem laxent tabulata carinam; Conceptorumque bibant undique naufragium. Navis surgentibus undis Deficeret. V. Ignibus ereptos obruct unda deos. O.

NAUFRĀGŪS, Æ. ūm. *Qui fait faire naufrage.* Naufragum mare. H. NAUFRĀGŪS. *Qui a fait naufrage.* PHR. Nil sibi cum pelagi dicit fore naufragus undis. O. Naufragus in Getici litoris actus aquis. O. Sive per immensas jactabor naufragus undas. O. Ac miseri fluitant revomentes æquora nautæ. *Sil.* Nea bibat æquoreas naufragus hostis aquas. O. Flebilis æquoreæ præda futurus aquæ. *Sant.* Navibus infandum amissis. V. Vix tenuit laceræ naufraga membra ratis. O. Huc fractas Aquilone rates submersaque ponto Corpora. L. Primo miser excidit ævo; Et nova longinquis piscibus esca natat. *Pr.* Flens tamen extremis dedit hæc mandata querelis, Cum moribunda niger clauderet ora liquor. *Pr.*

NAUFRĀGŪS, & NAUFRĀGIŪM. dicitur Metaph. Pro ruina fortunarum. Naufragia bonorum. Cic. Ex eo naufragio tabula me delectat. Cic. Dare tabulam naufrago. *Sen.* Tu nanti prætende manum, tu pisō latentem Exere O.

NAVICŪLĀRIĀ, Æ. f. Cic. *Le metier de Pilote, L'art de la Navigation.* (Vide NAVIGO, *Ars navigandi.*)

NAVICŪLĀRIŪS, Æ. & NAVICŪLĀTŌR, ōrīs, m. Cic. *Matelot.* (Vide NAVITA.)

NAVICŪLŌR, ārīs, ārīs sūm, ārī. *Naviger.* PHR. Piger Lucrino naviculatur in stagno. M.

NAVIFRĀGŪS, Æ. ūm. *Qui brise le vaisseau.* Navifragumque fretum genino quod littore pressum. O. Navifraga saxa. *St.*

NAVIGABILIS, Æ. *Navigable, qui porte bateaux.* SYNT. Navigabile flumen. *Col.* Mare. *Liv.*

NAVIGATIO, ōrīs. Cic. *Navigation, course.* PHR

Ferque viam vento facilem. *V.* Nec candida cursum luna negat. *V.* **NAVIGATOR**, ōris. **QUIN.** *Navigator.* (Vide **NAVIGO**.)

NAVIGER, ā, ūm. *Qui porte des vaisseaux.* **PHR.** Quæ mare navigerum quæ terras frugiferentes Concelebras. *Lr.*

NAVIGIUM, ī, & **NAVIGIOLUM**, ī. n. dim. **CIC.** *Navire, Vaisseau.* (Vide **NAVIS**.)

NAVIGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Navi iter facere.] *Navigator.* **PHR.** Naviget, hæc summa est. *V.* Gens inimica mihi Tyrrhenum navigat æquor. *V.* Pinus in undis Navigat. *O.* Navigare remis, Probo navigio, maximis classibus, plenius velis, *Cic.* Nave ferri. *H.* Fertur navis velis, ventoque. *L.* Nos agimur tumidis velis aquilone secundo. *H.* Ut per me sospes, sine me det lintea ventis. *O.* Nihil obstat quin trabe vastâ Ægæum rapias. *P.* Jamque fatigatas ultima (*Navis*) verset aquas. *O.* Apraque vertendis sidera quærat aquis. *O.* Æquor Armatum scopulis audax irrumperet Argo. *Cl.* Cum pariter Phœbes pariter maris ira recessit, Accipiunt ventos à tergo mille carinæ. *O.* Non ideo debet pelago se credere, si qua Auder in exiguo ludere cymba lacu. *O.* Prona petit maria, & pelago decurrit aperto. *V.* Et quando infidum remis impellere marmor Conveniat. *V.* Torrentem undam levis innatat alnus Missa Pado. *V.* In altum vela dabant. *V.* Vastum maris æquor arandum. *V.* Permensi classibus æquor. *V.* Vela damus, vastumque cavâ trabe currimus æquor. *V.* Medium Æneas jam classe tenebat Certus iter, fluctusque atros aquilone secabat. *V.* Æquora curro. *V.* Liceat dare tuta per undas Vela. *V.* Vitam committere ventis. *V.* Freta nocte secabant. *V.* Ventis iturus non suis. *H.* Exercitatus aut petit syrtis Noto, Aut fertur incerto mari. *H.* Qui etiore nec feratur æquore. *H.* Tentare Thetin rati bus. *H.* Ut trabe cypria Myrthoum pavidus nauta fecet mare. *H.* Tunc me biremis præsidio scaphæ Tutum per Ægeos tumultus Aura feret. *H.* Longâ sulcant vada falsa carinâ. *V.* Ut rate felici pacata per æquora labar. *O.* Irrupere novum mare .. per medium classis Barbara navit Athon. *C.* Pro te verapidam ausum maris ire per undas; Adversis hyberna licet tumeant freta ventis. *T.* Non ego nunc Adria vereor mare noscere tecum, Tulle; neque Ægæo ducere vela solo. *Pr.* Seu pontum carpere remis. *Pr.* Et freta gemmiferi scindere classe maris. *Pr.* Per medias velificabat aquas. *Pr.* Et ducit remos illic ubi nuper ararat. *O.* Meliusve fluctus ire per longos fuit. *H.* Per æquor Vela darem. *H.* Fluctibus ignotis insulcavere carina. *V.* Aura suffrantes placidissima ventilat undas: Pronaque crispatis labitur Alnus aquis. *Saut.* Dum fugeret patriam vento famulante. *Saut.* Iudet inoffenso Pinus per carula cursu. *Saut.* Volat immittis cava pinus habenis. *V-F.* Parvâ rate vectus. *O.* Sive palmulis opus foret volare sive linteo. *C.* Vel si cæruleas puppis volet ire per undas. *C.* Peragit freta cærulea remo. *O.* Nec sinistris ire dabit tua vela fatis. *Sarb.* Et campos salis are secabat, ruebat. *V.* Pars cætera pronâ fertur aquâ. *V.* Nam modò Threicio Borea modò currimus Euro. *O.* Remigio navis se tarda movebat. *V.* Ut aura plenos fortior tendit sinus, Posuere tonfas. credita est vento ratis. *S.* Fertur circa gurgite classis. *V.* Labitur undâ vadis Abies. *V.*

Sollicitant alii remis freta cæca. *V.* Jam facient celeres remus & aura vias. *O.* Infanientem navita Bosphorum tenrabo. *H.* Pacatum volitant per mare navitæ. *H.* Rostro ventosum proscidit æquor. Tortaque remigio spumis incanuit unda. *C.* Murmure vasto Impulsus rostris sonuit mare. *L.* Medium non amplius æquor Puppe secabatur, longeq̃ erat utraque tellus. *O.* Alta petunt: pelago credas innare revulsas Cycladas, aut montes concurrere montibus ætos. *V.*

NAVIGARE aliquò. **PHR.** Vos & Scyllæam rabiem penitusque sonantes Accetis scopulos. *V.* In medio cursu Auster me in Italiam, quasi dissuasor consilii, retulit. *Cic.* Errabant acti fatis maria omnia circum. *V.* Patriæ fines post terga relinquit. *Saut.* Troja per undosum peteretur classibus æquor. *V.* Mutabit pelago terras, ventisque sequetur Fortunam. *Mant.* Impia desertum fugiens Medæa parentem, Dicitur his remos applicuisse vadis. *O.* Linq̃uimus Ortygiæ portus pelagoque volamus. ... Sparfisque per æquor Cycladas, & crebris legimus freta consista terris. *V.* Tendunt vela Noti, fugimus spumantibus undis Quâ cursum ventusque, gubernatorque vocabant. *V.* Qui ferat in patriam jam tibi ventus erit. *O.* In patriam ventosa per æquora vecti. *V.* Non huc Argoo contendit remige Pinus. *H.* Nos abiisse rati & vento petiisse Mycenæ. Ventisque vocatis Ibumus Italiam. *V.* Et salis Ausonii lustrandum navibus æquor. *V.* Provehimur pelago vicina Ceraunia juxta, Unde per Italiam cursusque brevissimus undis. *V.* Huc cursum Iliacas vento tenuisse carinas. *V.* Insequere Italiam ventis. *V.* Pelagine venis erroribus actus. *V.* Austriferi fauces tentantur Abydi. *V.* Tot inhospita saxa, Sideraque emensi ferimur; dum per mare magnum Italiam sequimur fugientem & volvimur undis. *V.* Lenibus auris Ad Minoa venit. *V.* Ecce tibi Ausoniæ tellus? Hanc arripe velis. *V.* Quas vento accesserit oras. *V.* Vento huc & fluctibus acti. *V.* Incerti quò fata ferant. *V.* Rates arvis inferre Latinis. *V.* Celerique carinâ Ægeas metiris aquas. *O.* Contingimus portum quò mihi cursus erat. *O.*

ARS Navigandi, ejusque Auctores. **PHR.** Illi robur & æs triplex Circa pectus erat qui fragilem truci Commisit pelago ratem Primus; nec timuit præcipitem Affricum Decertantem Aquilonibus, Nec tristes Hyadas nec rabiem Noti. *H.* Inventâ secuit primus qui nave profundum, Et rudibus remis sollicitavit aquas: Qui dubiis ausus committere statibus alnum, Quas natura negat, præbuit arte vias. Tranquillis primum trepidum se credidit undis, Litora securo tramite summa legens, Mox longos tentare sinus, & linquere terras, Et leni cœpit pandere vela Noto. At ubi paulatim præceps audacia crevit, Cordaque languentem dediticere metum: Jam vagus irrupit pelago, Cælumque secutus, Ægeas hyemes, Ioniumque domat. *Cl.* Audax nimium qui freta primus Rate tam fragili perfida rupit; Terrasque suas post terga videns, Animam levibus credidit auris; Dubioque secans æquora cursu, Potuit tenui fidere ligno. *S.* Ausus Typhis, Pandere vasto Caribæa ponto, Legesque novas scribere ventis. *S.* Quisquis intravit scopulos vagantes, Et tot emensus pelagi labores ... Exitu diro temerata poni Jura piavit. *S.* Nondum cæruleas pinus contemplerat undas. *J.* Tunc Alnos primum

fluvii sensere cavatas. *V.* Nequicquam Deus absceidit prudens Oceano dissociabili Terras, si tamen impia Non tangenda rates transiliunt vada. *H.* Terra parum fuerat; terris adjecimus undas: Fortunæ miseris auximus arte vias. *O.* Nondum cæsa suis, peregrinum ut viferet orbem; Montibus; in liquidas pinus descenderat undas; Nullaque mortales præter sua littora norant. *O.* Vela dabat ventis, nec adhuc bene noverat illos Navita; quæque diu steterant in montibus altis Fluctibus ignotis insultavere carinæ. *O.* Ah! pereat quicumque rates & vela paravit Primus, & invito gurgite fecit iter. *Pr.* Sævum qui primus in æquor ausus inexpertas devolvere montibus Alnos, Et volucris imprudens animam committere flatu. *Rua.* Prima ratem ventis credere docta Tyros. *O.* Nondum maris alta secabar, nec... nova littora viderat hospes. *Boët.*

NAVIS, is. f. *Navire, Vaisseau.* **EPITH.** *Æquorēa, cærulā, undivāgi, nauticā, fluctivāgā, præcæps, volāns, cærulēa, marinā, velox, āgilis, volūcris, celēr, velligolā, citā, lēvis, vāgā, hōspitā, audāx, Cūrvā, æratā, rōstratā, cūrvatā, pāndā, lōngā, celsā, vālidā, tectā, pictā, ūctā. Nāustigā, instābilis, lācērā, quālsā, fractā, jactatā, obrūtā. Prætorīā, piraticā, prædatorīā, bellicā, piscatorīā, fluvialis, onerariā, præsidariā, frumentariā. Syn. Carinā, pīppis, prōrā, rāris, Abies, Alnus, nāviculā, cymbā, lēmbus, linter, phaselus, scaphā, birēmis, trirēmis. PHR.* Acta per æquoreas hospita navis aquas. *O.* Hærentes littore naves. *H.* Fessas non vincula naves Ulla tenent. *V.* Statio malefida carinis. *V.* Rudem cursu navem. *C.* Sæpe Noto plenæ tensisque rudentibus actæ. *V.* Ponti subit hospita pinus. *St.* Cavat arbore linternes. *V.* Succurrunt timidis sidera navibus. *S.* Ducunt instabiles sidera certa rates. *T.* Quæque per adversas navis circa ducitur undas. *O.* Ecce, velut navis præfixo confixa rostro Sulcat aquas, juvenum sudantibus acta lacertis. *O.* Fugientia carbasa visu Dulce sequi. Tali remigio navis se tarda movebat. *V.* Undisque minatur Ardua. *V.* Turritis puppibus instant. *V.* Transtra per & remos & pictas Abiete puppes. *V.* Celsior at cunctis Bruti prætoria puppis Verberibus senis agitur; molemque profundo invehit. *L.* Ingentemque ingenti mole Chimæram, Urbis opus, triplicis pubes quam Dardana versu Impellunt, terno confurgunt ordine remi. *V.* Aurato fulgebat Apolline puppis. *V.* Medias inter sublimior ibat Terribilis visu puppis... nam quater hæc centum numerofo remige pontum Pulsabat tonsis; veloque superba capaci Cum rapidum hauriret Borean & cornibus omnes Colligeret flatus, lento se corpore agebat. Quid attinet tot ora navium Gravi rostrata duci pondere. *H.* Piratica puppis, Quæ cunctis infensa fretis, scelerumque resecta Divitiis, multasque diu populata carinas... Vastato tandem penas luitura profundo. *Cl.*

NAVIS *Vento agitata, quassata.* **PHR.** Orba gubernaculis, antennis faucis fractis Ludibrium Pelagi vento jactatur & undis. *Cl.* Excusso navis spoliata magistro, Frænari indociles quam venti evertere certant Volvitur arbitrio undarum. *Sant.* Puppis latus evertentibus undis. *J.* Ut horridis utrumque verberes latus Auster, memento fluctibus. *H.* (Vide TEMPESTAS.)

NAVEM ædificō, instrūō, rēnovō. **PHR.** Interea

classē velis aptare jubeat. *V.* Cæsa abies sectæque trabes; & classē paratā Cæcula ceratas accipit undas rates. *O.* Fundatura citas flectuntur Robora naves; Textur & costis panda carina suis: Addimus antennas, & vela sequentia Malos. *O.* Bis denas Italo texamus robore naves. *V.* Jacet omnis ad undam Materies: ipsi numerumque modumque carinis Præcipiant; nos æra, manus, navalia demus. *V.* Ipsi transtra novant, flammisque ambefa reponunt Robora navigiis, aptant remosque rudentesque. *V.* Pandas ratibus posuere carinas. *V.* Vecturus longinqua per æquora merces, Molitur tellure ratem. *Cl.* Trahuntque siccas machinæ carinas. *H.*

NAVIM Ingrēdiōr, cōscēndō. **PHR.** Bis denis Phrygium conscendi navibus æquor. *V.* Sacram conscendit in Argum. *H.* Pelagi perere alta parabat. *V.* Scandit æratas vitiosa naves Cura. *H.* Corpus in Ausonia posuit (*Æsculapius*) rate; numinis illa Sensit onus. *O.* Ut simul imposita est pictæ Philomela carinæ; Admotumque fretum remis, tellusque repulsa est. *O.* Fragilemque mecum solvat Phaselum. *H.*

NAVEM solvērē. **PHR.** Aura levis rigido pendentia lineæ malo Suscitatur; & remis eruta canet aqua. *O.* Candida felici solvite vela Noto. *Pr.* Quæ simul ac rostro ventosum proscidit æquor. *C.* Cum simul ventis properante remo Prenderint altum; fugietque litus. *S.* Nunc agite, ô! socii propellere in æquora navem. *Pr.* Fertur in altum provecta ratis... Resonant remis pulsata fræta. *S.* Rate... Ire jubet, primoque ferit dux verbere pontum. *St.* Tentamusque viam & velorum pandimus alas. *V.* Jamque viam suadet Boreas; flatuque secundo Carbasa mota sonant; jubet uti navita ventis. *O.* Classique immittit habenas. *V.* Incidere funem. *V.* Vocat jam carbasa auras. *V.* Jubet Ocyus omnes Attolli malos, intendi brachia remis. *V.* Quin etiam hyberno moliris sidere classē; Et mediis properas Aquilonibus ire per altum. *V.* Subductæ littore puppes. *V.* Ne tibi Tyrrhenâ solvatur puppis arenâ. *Pr.* Dare ventis vela jubebat. *V.* Dare classibus Austros. *V.* Inde ubi prima fides pelagi, placataque venti Dant maria, & lenis crepitans vocat Auster in altum. Provehimur portu, terræque urbesque recedunt. *V.* Ut Pelagus tenere rates. *V.* Et dare nubiferis lineæ plena Notis. *O.* Tum littore funem Diripere, excussosque jubet laxare rudentes. *V.* Vix è conspectu Siculæ telluris in altum Vela dabant. *V.* Cum pariter solvère rates. *O.* Ut primum levior propellere lineæ ventus Incipit, &c... Terræque relictâ, Non valet ipsa sequi puppes, quæ vixerat aura. *L.* Dare carbasa ventis. *L.* Hinc aura primò lenis impellit rates allapsa velis... Splendet classē Pelagus & pariter latet. *S.* Tendit iter velis, portumque relinquit. *V.* Malâ soluta navis exit alite. *H.* Linqere tum portus jubeo, & confidere transtris. *V.* Rudentes excutere & ventis intendere vela secundis. *V.* Postquam altum tenere rates; nec jam amplius ullæ Apparent terræ, Cælum undique & undique pontus. *V.* Littore celsas Educunt naves. *V.* Confidite transtris, Solvite vela citi. *V.* Littora deseruerem; latet sub classibus æquor. *V.* Vidit ut æquatis classē procedere velis. *V.* A terrâ convellere funem. *V.* Ventis regina vocatis Vela dare, & laxos jam jamque immittere funes. *V.* Unde tuam sine me vela tulere ratem. *O.* Linqimus Ortygiæ portus, Pelago-

que volamus. *V.* Porribus exierant; & moverat aura rudentes. *O.* Cum dabit aura viam præbebis carbasia ventis. *O.* Emissas venti-rapere carinas. *L.*

NAVEM onerare, navē vehere. *PHR.* Utque labant curvæ, justo sine pondere, naves; Perque mare instabiles nimia levitate feruntur. *O.* Pastor cum trahe-ret per freta navibus Idæis Helenam. *H.* Sternunt se fluctus...& tanto metuunt oneri: Theris omnibus undis Neptunusque favent, longè & comitantur euntem. *Sant.* Penates Classe veho mecum. *V.* Simul accipit alveo Ingentem Æneam: gemuit sub pondere cymba. *V.* Corpora viva nefas, stygiâ vectare carinâ. *V.* Trans fluvium incolumes vatemque virumque Informi limo glaucâque exponit in ulvâ. *V.* Naves Corripiunt onerantque auro: portantur avari Pygmalionis opes Pelago. *V.*

NAVEM regere, gubernare, agere. *Cic.* *PHR.* Exiguo clavi flexu declinat aquarum. Verbera, nunc rectâ nunc obliquante carinâ Callidus; & Pelagi Cælique obnitiur iræ. *Cl.* Ratem retentat & arte fluctus fallit. *S.* Hæc faciles captat ventos, tractatque rudentes; Et modò dat Zephyris & modò vela Noris. *Hofth.* Modò pande sinus, modò stringe tumentes...& modò in obliquum Zephirus captare memento. *Hofsch.* Rector in incerto est; nec quid fugiatve petatve Invenit: ambiguis ars stupet ipsa malis. *O.* Vertere clavum, Et frænare ratem. *Mant.* Addidici regimen dextrâ moderante carinæ Flectere. *O.* Nunc dextros solvere sinus; nunc ardua torquent Cornua, detorquentque: ferunt sua flamina classem. *V.* Et qui requiemque modumque Voce dabat remis. *O.* Et flexo navita cornu Obliquat lævo pede carbasia; summa-que pandens Suppara velorum, perituras colligit auras. *L.* Cornuaque in summo locat arbore, tota-que malo Carbasia deducit venientesque accipit auras. *O.* Ipse sedens clavumque regit, velisque ministrat. *V.*

NAVEM appellere. *PHR.* Multaque perpeffa Phrygiâ poriuntur arenâ. *O.* O! quid agis fortiter occupa Portum. *H.* Sive jactatam religarat udo Littore navim. *H.* Quassatam ventis liceat subducere classem. *V.* Pleno confita velo Attica puppis adest, & portus intrat amicos. *O.* Quassas eripiunt æquoribus rates. *H.* Clavumque ad littora torquet. *V.* Chiæ telluris ad oras applicor.... Doque leves saltus udæque immittor arenæ. *O.* Inimicam findite rostris Hanc terram, sulcumque sibi premat ipsa carina. *O.* Rates arvis inferre Latinis. *V.* Terris advertere proram. *V.* Quæ proxima litora cursu Contendunt petere. *V.* Lybicis tempestas appulit oris. *V.* Lybiæ vertuntur ad oras. *V.* Notæ advertuntur arenæ. *V.* Cumarum allabitur oris; Obvertunt Pelago proras: tum dente tenaci anchora fundabat naves. *V.* Plenis subit ostia velis. *V.* Huc feror; hæc fessos tuto placidissima portu Accipit. *V.* Portus intramus amicos. *V.* Si tangere portus Et terris adnare, &c. *V.* Portu se condidit alto. *V.* Italia jam prendimus oras. *V.* Seu pressæ cum jam portum tetigere carinæ; Puppibus & læti nautæ impone coronas. *V.* Primâque yetant consistere terra. *V.* Proras ad littora torquent. *V.* Ubi sicula te admove-rit oræ Ventus. *V.* Rippæ religavit ab aggere classem. *V.* Hinc Drepani me portus & illatabilis ora Accipit. *V.* Anchora de prorâ jacitur. *O.* Stant littore poppes. *V.* Ut tangat portus fessa carina suos. *O.*

Tunc obtulit hospita tellus, Puppibus accessus fa-ciles; legere rudentes; Et posito remis petierunt lit-tora Malo. *L.* Atrepâ tellure. *V.* Veloque & remige portus Intrat. *O.* Subducite naves. (Vide APPELLO, is.)

NAVIBŪS pugnare. (Vide CERTAMEN. *Certaminis Navalis descriptiones.*)

NAVITĀ & NAUTĀ, æ. m. *Matelot, Pilote.* *EPIT.* vigil, solers, peritus, providus, sollicitus, pavidus, timidus, incertus, pavens, audax, impavidus, intrepidus, securus, præsciens, sagax, æquor-eus. *SYN.* Nāvarchus, rector, magister. *PHR.* Mi-feros fallentia nautas Sidera. *V.* Nautæque per om-ne Audaces mare qui currunt. *H.* Fluctivagos Nau-tas scrutatoresque profundis. *St.* Sic ubi longa vagos lassarunt æquora nautas. *St.* Amisso fluitantem errare magistro Sensit, & ipse ratem vexit. *V.* Clavumque affixus & hærens Nusquam amittebat. *V.* Ipse gu-bernator Palinurus. *V.* Typhis in Æmonia puppe ma-gister erat. *C.* Si ductoris eget ratis. *L.* Ipse sedens, clavumque regit, velisque ministrat. *V.* Navita pon-to Vela legit. *V.* Eusi per dura fedilia nautæ. *V.* Rec-torem navis compellat. *V.* Horrida vincunt æquora nautæ. *H.* Navis Hispanæ magister. *H.* Quo duce per fluctus Grajæ dant vela carinæ *Manil.* Sic orba magistro Fertur in abruptum casu non fidere puppis. *Cl.* Nullam melius, pelago turbante, carinæ Au-divere manum; nec lux est notior ulli Craftina, seu Phœbum videat seu cornua Lunæ. *L.* Non fallit, nautis quam dedit aura fidem. Longævus rector, variis quem sæpe procellis Exploravit hyems, Ponto jam fessus, & annis, Æquoreas alni nato comen-dat habenas, Et casus, artesque docet, quo dextra regatur Sidere; quo fluctus possint moderamine falli: Quæ nota nimborum quæ fraus infida serenis: Quid Sol occiduius prodat: quo faucia vento Deco-lor iratos attollat Cynthia vultus. *Cl.*

NAULUM, li n. [Pretium pro vecturâ.] *Nolis, paie-ment pour le passage d'une personne, ou pour le trans-port des marchandises.* *PHR.* Furor est post omnia perdere naulum. *J.* Pretiumque vehendi, cantat. *O.* de *Arione*

NAUMACHIA, æ. f. [navale bellum.] *Combat na-val qu'on donnoit au peuple par divertissement.* **NAU-MACHIARIUS**, ii. s. *SUE.* Celuy qui combattoit dans ces representations. *PHR.* Hanc norint unam sæcula naumachiam. *M.*

NAVŌ, as, avi, atum, are. [Studiosè aliquid adim-plere.] *S'employer avec soin.* *SYN.* Curo, efficio. *SYNT.* Navare operam. *Cic.* Bellum, flagitium. *Tac.* Studium suum alicui. *Cic.* Mihi dextera ferro Navet-opem. *V-F.*

NAUPLIUS Eubœa Rex, pater Palamedis, qui cum audisset Diomedem & Ulyssen (quibus erat insensissi-mus ob Palamedis filii necem, cujus authores fuerant) naufragio liberatos, doloris impatientiâ seipsum in mare præcipitem dedit. Nauplius præceps cedit in pro-fundum. *S.* Nauplius ultores sub noctem porrigit ignes. *Pr.*

NAUPLIADÉS, æ. *Palamedes Nauplii filius.* *PHR.* Timidi commenta rexit Naupliades animi. *O.*

NAUSEA & NAUSEŌLĀ, æ. f. *Cic.* Envie de vomir, soulèvement de cœur. *PHR.* Fluentem nauseam coer-cet. *H.* Nauseam discutere. *Col.* Facere. *Cic.* Nec

semel est stomacho nausea facta meo. O.

NAUSEATOR, ōris. SEN. *A qui la mer cause des envies de vomir.*

NAUSEŌ, ās, arē. [Ad vomitum impelli.] *Avoir envie de vomir.* PHR. Conducto navigio æque Nauseat ac locuples. H. (Vide VOMO.) **NAUSEARE** aliquem. CIC. *Metaph.* [pro odisse, respuere.] *Dédaigner quelqu'un, en être dégoûté.* (Vide ODI, CONTEMNO.)

NAUSICÆ, ēs. & **NAUSICA**, æ. *Alcinoi Phaæum Regis filia, quæ cum casu in Ulyssem naufragum incidisset, eum ad patrem perduxit.* PHR. Si mihi Nausicæ patrios concederet hortos; Alcinoos possem dicere, malo meos. M.

NAUSITHŌUS Rex Phaæum Alcinoi pater.

NAUTICŌS, ā, ūm. [Quod ad nautas pertinet.] *De Matelot.* SYN. Nauticus panis. PLT. *Biscuit de mer.* Nautica pubes. SIL. *Les Mouffes.* Nauticum verbum. CIC. *Terme de Marine.* Nautica pinus. *Un Mars.* Nautica vela. H. Res. CIC. Nauticus exoritur vario certamine clamor. V.

NAVŪS, ā, ūm. CIC. *Soigneux, diligent.* SYN. Diligens, industrius, solers, studiōsus.

NAXOS *Insula in mari Aegeo una ex Cycladibus.* PHR. Bacchatamque jugis Naxon; Bacchica Naxos. St. Thesæaque Naxos. St.

NĒ [adv. prohibendi.] *No.* PHR. Tu ne cede malis. V. Ne fugite hospitium neve ignorete Latinos. V. **NĒ** [pro ut non] *Que.* PHR. Neve reformida ne sūm tibi causa pudoris. O. Velim ne properes. CIC. **NĒ** *Depurque.* PHR. Ne longum faciam. H. Ne plura. CIC. *Supple loquar.* **NĒQUIDEM**. CIC. *Pas même.* **NĒ** Conj. *inter.* PHR. Iustitiæ prius mirer belline labores? V. Mene incæpto desistere victam. V. Viden ut geminæ stant vertice cristæ? V. **NĒ** Conj. *affirmans.* PHR. O! seri studiorum qui ne putetis difficile, &c. H. Iustus sapiens ne etiam Rex. H.

NĒRĀ *Phætusa & Lampetia mater.*

NĒTĪHŪS *Calabria fluvius.* PHR. Præterit & Sybarim, Salentinumque Neæthum. O.

NĒPŌLIS, is. f. [Urbs Italiæ.] *Naples.* PHR. Sinuosa Neapolis undis vapulat. Mant. Euboicam referens secunda Neapolis arcem. O. **NĒPŌLYTANŪS**, ā, ūm. CIC. *De Naples.*

NĒBRIS, idis. f. [Damarum seu Cervarum pellis quæ in Bacchi festis utebantur.] *Peau de Daim, ou de Chevreuil.* EPITH. Mæculōsā, villōsā, hirsutā. PHR. Nebridas & fragiles Thyrsos portare putastis. St. Asperis Nebrides auro. St.

NĒBŪLĀ, æ. f. *Brouillard.* EPITH. Ōpaci, nigrā, atrā, hūmēns, hūmidā, volūcris, tēnuis, æriā, lēvis, grāvis, tristis. SYN. Vāpōr, nūmbūs, cāligō, nūbēs. PHR. Veluti cum flumina natas Exhalant nebulas, nec Sol admittitur infra. O. Ipsa procul nebulis obscura recessit. V. Tenuaverat auras; Passaque erat nebulas ventis ac Sole resolvi. O. Levata in nubem nebula. Lr. Nec humentes nebulas, nec rore madentem Aëra. L. Tenduntur Cælo nebulæ. Ruf. Et tenuem exhalat nebulam fumosque volucres. V. Et noctis faciem nebulas fecisse volucres Sub medio mirata die; non fluminis illas. Esse, nec humenti sensu tellure remitti. O. Mercurius... denso paventem sustulit aëre. H. Titan diluit nebulas. SIL. Dimovit nebulam. Cl. Obstantes scindunt nebulas. O

Velatus nebulā. O. Ar nebulæ magis ima petunt, campoque recumbunt. O.

NĒBŪLĀ per trans. PHR. Pinguem nebulam vomuere lucernæ. P. Remotā erroris nebulā. J. Grande locuturi nebulas Helicone legunt. P. i. *inania.*

NĒBŪLŌ, ōnis. [qui quasi nebulas rebus objicit.] *Fourbe, fripon.* PHR. Fufidius vappæ fumam timet ac nebulonis. H.

NĒBŪLŌSŪS, ā, ūm. iōr, īsīmūs. CIC. *Nebuleux, rempli de brouillards.* SYN. Nūmbōsūs, nūbīlūs, ōpaciūs, ōbscūrūs, tēnēbrōsūs. SYNT. Nebulosus aër. PLI. Ager. Cato. Nebulosa faxa. L. Nebulosum litus. O.

NĒC. Conj. disj. Ny, non. SYN. Nēquē, hāud, nēquāquā, nōn. PHR. Nec terra nec auræ. O. Nec enim ante dehiscunt, &c. V. Necdum etiam causæ irarum, sævique dolores Exciderant animo. V. Nec turpi ignosce senectæ. V.

NĒCESSARIĒ, & **NĒCESSARIŌ**. CIC. *Necessairement.*

NĒCESSARIŪS, ā, ūm. *Necessaire, indispensable.* Necessarii vitæ usus. CIC. Fatales & necessariæ leges. CIC. **NĒCESSARIŪS**, īi. m. [pro affini.] *Parent, allié, ami intime.* PHR. Familiaris ac necessarius meus. CIC. (Vide AMICUS.)

NĒCESSĒ, & **NĒCESSŪM**. [Quod vi aliquâ cogente fieri opus est.] *Necessaire.* SYNT. Necessè habere. Col. Necessè est vendiderit. CIC. Necessè fuit hoc facere Ter. Nimium meminisse necessè est. V. Nec tamen hæc retineri humana necessum. Lr.

NĒCESSITAS, atis. f. *Necessité.* EPITH. Sævā, dirā, rigidā, acerbā, violētā, insuprabilis, incluctabilis. PHR. Et labor ingenium miseris dedit, & sua quemque Advigilare sibi iussit fortuna premedo; Seducta in varias certarunt pectora curas, Et quodcumque sagax tentando reperit usus. Manil. Moras extrema reculant. SIL. Labor omnia vincit Improbus & duris urgens in rebus egestas. V. Artis magistra necessitas. PLI. Datur necessitati venia. CIC.

NĒCESSITAS [quam Poetæ, ait Liv. faciunt Parcarum matrem quæ sunt inexorabiles. Sumitur pro ipso fato.] *Destin, fatalité.* PHR. Si figit adamantinos Summis verticibus dira necessitas clavos. H. Æquā lege necessitas foritur insignes & imos. H. Semotique prius tarda necessitas Lethi corripuit gradum. H.

NĒCESSITAS & **NĒCESSITUDŌ**, inis. f. [pro affinitate.] *Parenté, étroite amitié.* PHR. Necessitatem familiaritatemque violare. CIC. Fraternali necessitudo. CIC. Necessitudo contubernii, amicitia. CIC.

NĒCŌ, ās, āvī, & cūī, ātūm, & nēctūm, arē. *Tuer.* PHR. Complexu in misero longā sic morte necabat. V. Necari ferro. H. Parva necat morfu spatiosum Vipera Taurum. O. Apes cum stirpe necatæ. O. Ore necaturas accipiemus aquas. O. Indolem rectam necas. S. (Vide OCCĪDO.)

NĒC NŌN Conj. & SYN. Et, æquē. PHR. Nec non Galbancos suadebo incendere odores. V.

NĒCTĀR, aris. n. [Poculum Deorum.] *Le Nectar, Boisson des faux Dieux.* EPITH. Divinū, immortālē, sacrū, beatū, æthērēū, cælestē. PHR. Nectare odorato sparsi corpusque locumque. O. Quos (Deos) inter recumbens Purpureo bibit ore nectar. H. **NĒCTĀR** *Metaph. pro re suavi.* PHR. Liquido distendunt nectare cellas (Apes.) V. i. Melle. Madi-

didas Bacchæo nectare cellas. *St. i. vino.* Quæ nectaris imbut. *H. i. suavitatis.*

NECTARĒŪS, ā, ūm. *De Nectar.* [per transl.] *Doux.* *SYN.* Mellēus, dulcis, suavis. *PHR.* Attica nectarum turbatis mella falernum. *M.* Nectaræi flores. *Cl.* Nectarææ aquæ. *O.*

NECTARĒĀ, æ. f. *Pl. i.* [herba.] *Aunée.* NECTĀRĪTĒS, æ. m. *Pl. i.* *Vin d'aunée.*

NECTŌ, is, xū, & xī, xūm, ērē. *Nouer, lier, attacher.* *SYN.* Ligō, vīciō, jūgō, strīngō, cōnstrīngō, cōnnēctō, cōlligō, ālligō. *PHR.* Quō vincula nectitis inquit. *V.* Et nodum informem lethi trabe nectit ab altā. *V.* Necte comam Myrtho. *O.* Nectere alicui coronam. *H.* Qui nostro nexisti retia lecto. *Pr.* Sub trabe nectit opus (*Aranea*) *O.* Africus in glaciem frigore nectit aquam. *Pr.* Horribilique Medo nectis catenas. *H.* (Vide *VINCIO.*)

NECTERĒ *per transl.* *SYNT.* Nectere carmina. *St.* Aliud ex alio nectere. *Cic.* Causas nequicquam nectis inanes. *V.* Nectere alicui moras. *V-F.* Laqueum. *H.* Nefas & fœdera necte. *V-F.* Jurgia nectere cum aliquo. *O.* Inter se mutua nectunt Gaudia. *Lr.* Pedes per mutua nexi. *V.* Manibus nexis duxere choreas. *O.*

NĒCŪBĪ. *Liv. adv.* [pro nusquam] *Nulle part.* [vel, ne alicubi] *De peur qu'en quelque lieu.* *PHR.* Nec ubi suppressus pereat gener. *L.*

NĒCUNDĒ. *adv.* *Liv. de peur que de quelque part.*

NĒDŪM. *Conj.* [pro non solum] *Non seulement, beaucoup moins.* *PHR.* Nedum sermonum stet honos & gratia vivax. *H.*

NĒFĀNDŪS, ā, ūm. *Dont on ne doit pas parler, de respectable.* *SYN.* NĒfariŭs, scēlērātŭs, illīcītŭs, Infandŭs, tŭrpis, infāmis. *SYNT.* Nefanda domus, facta. *O.* Odia, bella. *V.* Nefandum scelus. *C.* Nefandus vir, enſis. *V.* *PHR.* Satis est gentem effugisse nefandam. *V.* At sperate Deos memores fandi atque nefandi. *V.*

NĒFĀRIĒ *adv.* *Cic.* & NĒFĀRIŌ *abl. abs.* *Liv. Mischamment.* NĒFĀRIŪS, ā, ūm. *Mechant, scelerat.* Nefarium facinus. *Caf.* Nefarius homo. *Cic.* (Vide *SCELERATUS.*)

NĒFĀS. n. *Crime, action scelerate, illicite.* *EPITH.* Dirŭm, grāndē, cāpitālē, indignŭm, macŭlōsŭm, impiŭm, crudēlē, grāvē, tristē, immānē, exēcrāndŭm. *SYN.* Scēlŭs, crimēn, flāgitiŭm, facinŭs. *PHR.* Execrandum regiæ cordis nefas. *S.* Grande nefas & morte piandum, Si juvenis vetulo non assurrexerat. *F.* Ausi omnes immane nefas. *V.* Tantumne nefas patrio excidit ore. *V.* Lex maculosum edomuit nefas. *H.* At tu dum corpore non es Passa nefas, animo ne concipe. *O.* Tempa Deorum Urere, quæ tantum sustinere nefas. *O.* Aliquod audendum est nefas atrox, cruentum. *S.* Quippe ubi fas versum atque nefas. *V.* Quosque (nefas) in morte reliqui. *V.* Nefas geminare. *S.* Facere, committere, aggredi. *O.* Nefas solvere. *O.* Purgare. *Sil.* Seu capitale nefas operosâ diluis arte. *O.* (Vide *CRIMEN.*)

NĒFĀS [pro scelerato] *scelerat.* *PHR.* Extinxisse nefas (*i. nefariam Helenam*) tamen, & sumxisse merentes Laudabor pœnas. *V.* NĒFĀS [pro impossibile] *impossible.* *PHR.* Levius fit patientiâ Quidquid corrigere est nefas. *H.*

NĒFĀSTŪS, ā, ūm. [Nefasti dies quibus non licet

ius fari] *Jours de vacance pour le Palais.* *PHR.* Ille Nefastus erit, per quem tria verba silentur. *O.* *Que verba sunt, do, dico, addico, omnem juris actionem indicantia.* Qui jam fastus erit, mane nefastus erat. *O.* NĒFĀSTŪS [pro inauspicato] *Malheureux.* *PHR.* Delubra nefasti Imposuerunt locis. *Sr.* Nefasta victoriæ suæ terra. *Liv.* NĒFĀSTŪS [pro nefario] *Illicite, dèsesttable.* Quid intaetum nefasti liquimus. *H.* Spiritum nefastum ferro exige. *S.*

NĒFRĒNS, dis. m. *Var.* [Porcus lacte depulsus, ita dictus (*sic Var*) quod nondum possit fabam frondere, i. frangere.] *Petit cochon.*

NĒGĀTIŌ, ōnis, & NĒGĀNTIĀ, æ. f. *Cic.* *Negation, l'action de nier.*

NĒGLĒCTIŌ, ōnis. f. *Cic.* & NĒGLĒCTŪS, ūs. m. *T.* *Peu de cas, peu d'estime.*

NĒGLĒCTŪS, ā, ūm. *Negligé, dont on fait peu de cas.* *SYN.* Sprētŭs, cōtēptŭs, dēspētŭs. *PHR.* Virtus neglecta. *H.* Facies neglecta peribit. *O.* Vitta coercerat neglectos alba capillos. *O.* Versus operæ nimium celeris curaque carentes. *H.*

NĒGLĒGĒNS, ēntis. *Cic.* *Negligent, peu soigneux.* *SYN.* Imprōvidŭs, sōcōrs, inērs, dēsēs, ignāvŭs, pīgēr. *SYNT.* Dux negligens. *Cic.* Negligens amicorum. *Tac.* Negligens in aliquo, in aliquem. *Cic.* *PHR.* Tollis lintea negligentiorum. *C.* Averit ora rebus humanis sua, Fandi & nefandi negligens, *Buch.* Per quam non licet esse negligentem. *C.*

NĒGLĒGĒNTĒR *adv.* *Negligemment.* *PHR.* Jam dudum quasi negligenter audis. *M.*

NĒGLĒGĒNTIĀ, æ. f. *Cic.* *Negligence.* *SYN.* Pīgritiā, inērtiā. *SYNT.* Corruptit animos negligentia. *Cic.*

NĒGLĒGŌ, is, ēxī, ēctŭm, ērē. *Negligere.* *SYN.* Nōn cūrō, spēmō, cōtēpnō, prætērmittō, ōmittō, āspēmōr, fastidiō, dēspiciō. *PHR.* Negligere mortem. *C.* At si negligimur &c. *O.* Negligit aut horret Vulteiū. *C.*

NĒGŌ, ās, āvī, ātŭm, ārē. *Nier, desavouer.* *SYN.* Inficiōr, rēpŭgnō, ābnŭō, pērnēgō. *PHR.* Ego te nunquam, Regina, negabo Promeritam. *V.* Manifesta negare. *O.* Progenies Phæton haud inficienda parenti. *O.* Meum. esse fatebatur, sed reddere posse negabat. *V.* Et crimen vox est inficiata suum. *O.* Sæpe domi non es: Cum sis quoque, sæpe negaris. *M.* Quis neget arduis Promos relabi posse rivos montibus. *H.*

NĒGĀRĒ [pro rēcūsārē.] *Refuser.* *PHR.* Abnegat excisâ vitam producere Trojâ. *V.* Desiste preces, tentare: negavi Jam mihi: non longos à me patiere recessus. *L.* Victum seges ægra negabat. *V.* Dicta negat tibi Jupiter arva. *V.* Quis talia demens Abnuat. *V.* Elige, ait, nullam patiere repulsam. *O.* Pretium Rex inficiatur. *O.* Ingratâ fronte negavit. *Pr.* Queis fortuna negarat In patriam reditum. *V.* Accessus terra paterna negat. *O.* Mihi formam natura negavit. *O.* Officium negat ægra manus. *O.* Veniam negat. *O.* Opem patriæ negat. *O.* Precesque nostras, Ōramus, cave despuas oculo. *C.* Jusque Dæx parere recusat. *V.* Quantò quisque sibi plura negaverit. *H.* Nitimur in vitium cupimusque negata. *O.* Ne fieri negites, quæ dicam, posse. *Lr.*

NĒGŌTIĀLĪS, ālē. *Cic.* *De negoce, d'affaire.*

NĒGŌTIĀTIŌ, ōnis. f. *Cic.* *Negoce, Commerce.*

NĒGŌTIĀTŌR, ōris. m. *Cic.* *Negotiant, trafiquant.*

PHR. Et fraudator es, & negotiator. *M.* (Vide MERCATOR.)

NĒGŌTIŌR, āris, āriūs sūm, āvī. *Negotier, Commercior.* PHR. Non est sportula quæ negotiatur. *M.* Medici animas nostras negotiantur. *Plī.* (Vide MERCOR.)

NĒGŌTIŌSŪS, ā, ūm. *Plein d'affaires, Embarrassé, difficile.* SENT. Negotiosa Provincia. *Cic.* Quid negotiosius. *Sen.* Negotiosis rebus urbis hærenti. *M.* Dies sacer, & negotiosus. *Tac.* *Jour de Fête, jour ouvré.*

NĒGŌTIŪM, īi. *Affaire, occupation.* EPITH. Molestum, græve, sollicitum, importunum, acerbum, alienum. SYN. Rēs, lābōr, cūrā, ōpērā, ōpūs, mūnūs. PHR. Cum tot sustineas, & tanta negotia solus. *H.* Quam si Clientum longa negotia, Disjudicatā lite relinqueret. *H.* Aliena negotia centum, per caput, & circa salient latus. *H.* Aliena negotia curo Excussus propriis. *H.* Negotiis infensescere, implicari, intendere se. *Tac.* Me trahunt invisa negotia Romam. *H.*

NĒGŌTIŪM. [Pro molestiā.] *Peine, difficulté, chagrin.* PHR. Negotium facere, exhibere, dare alicui. *Cic.* Monitus Caveas, ne forte negoti incutiat tibi quid sanctarum incutia legum. *H.* Fortuna sævo læta negotio, Ludum insolentem ludere per tinax. *H.* NĒGŌTIŪM. *PLI.* [Pro negotiatione.] *Negoco.* (Vide MERCATURA.)

NĒLĒŪS, & NĒLEŪS. [Nestoris Pater Pyli rex.] PHR. Divitis hic (*Battus.*) Saltus, herboſaque pascua Nelei servabat. *O.* Et Nelea Pylos. *O.* Nos Pylon antiqui Neleia Nestoris arva Misimus. *O.* NĒLEIŪS. *O.* *Pro Nestore.*

NĒMAŪSŪS, ī, f. & NĒMAŪSŪM, ī, n. *PLI.* [Urbs Galliæ Narbonensis.] *Nîmes.*

NĒMĒĀ, & NĒMĒĒ, ēs, f. *Achaia sylvā in quā Hercules Leonem mira magnitudinis interfecit.* NĒMĒĒĀ, ōrūm, n. *Dicti sunt luāi in honorem Herculi. instituti in quibus victores Apio coronabantur.* PHR. Non Marathon Taurum, Nemeæ frondosa Lepnem, Arcas Mænalium non timuisset Aprum. *M.* Nemeæ frondentis alumnus. *St.* Vastum Nemeæ sub rupe Leonem. *V.* Nemeæ pestis. *O.*

NĒMĒSIS, īs. *Dea scelerum ultrix, eademque benefactorum remuneratrix, Jovis, & Necessitatis filia: hac & Rāmūsiā dicitur, à Templo quod Rāmūnthe in Atticā habuit. Dicebatur quoque Adrāstēā, ab Adraste Argivorum rege.* EPITH. Vindēx, ūltriū īrācūndā, sēvā, trūx, acerbā, īnīmīcā, dūrā, dirā, īrātā, fūrēns, fērōx, pōtēns. PHR. Est dea quam Nemesim dicunt, Dea magna potentique, Quæ bona cælestium concessu cuncta Deorum Possidet. *St.* Precesque nostras, Oramus cave despuas ocello, Ne poenas Nemeſis reſcat à te: Est vehemens Dea; Lædere hanc Caveto. *C.* Assensit precibus Rhamnusia Iustis. *O.*

NĒMŌ, īnis, m. f. *Personne, nul, aucun.* SYN. Nūllūs. PHR. Nemo quater missos currere sensit Equos. *M.* Ut nemo in sese tentat descendere! nemo. *P.* Hac ratione potest nemo non esse disertus. *M.* Nemo quisquam. *T.* Nemo unus. *Caf.* Nemo hominum. *Pla.* Nemo è nostris. *Cic.* Quod optanti Divum promittere nemo Auderet. *V.* Quos miseret neminis. *Cato.*

NĒMŌRALIS, alē. & NĒMŌRĒNSIS, sē. *Col.* [Quod ad nemora pertinet.] *Des Bois.* SYN. Nemoralis fedes. *O.* Nemorales umbræ. *O.* Templum nemorale Dianæ. *O.* Mittit præcipuos nemoralis Aricia porcos. *M.*

NĒMŌRIVĀGŪS, ā, ūm. *Qui erre dans les forêts.* PHR. Ubi Cerva sylvicultrix, ubi Aper memorivagus. *C.*

NĒMŌROSŪS, ā, ūm. *Plein de forêts, couvert de bois.* SYN. Sylvestris, sylvōsūs, ōpaciūs. SYN. Nemorosa Zacynthos. *V.* Nemorosa Juga. *J.* Nemorosi montes. *O.*

NĒMPĒ, adv. *Cic.* *Affurément, sans doute.* SYN. Certē, scilicet, quippē. PHR. Nempē dat, & quodcumque libet fortuna, rapitque. *O.* Nempē Vir bonus ac prudens dici delector. *H.*

NĒMŪS, ōris. n. *Dicitur proprie quod voluptatis causa comparatum est.* Nemus prærupta quod undique sylvā Claudis. *O.* Et delicatæ Laureum nemus Floræ. *M.* Nemus inter pulchra situm tecta. *H.* *Un bois, une forêt.* EPITH. & SYN. (Vide SYLVA.) PHR. Cum subit illa nemus, quod nulla ceciderat ætas. *O.* Nemorum jam claudite saltus. *V.* Nemorum juga. *V.* Prærupti nemoris dorsum. *H.* Congesto nemore (*i. arboribus*) Acervant aggerem. *S.* (Vide SYLVA.)

NĒŌ, ēvī, ētūm, ērē. *Filer.* PHR. Et totam Phryxi Julia nebit ovem. *M.* Donum Quod nostræ nevere manus. *Sil.* Assiduo durum pollice nebat opus. *O.* Lævia versato ducentem stamina fuso. *O.* Crassaque robusto deducis pollice fila; Æquaque formosa pensa rependis heræ. *O.* *de Hercule.* Nymphæ, quæ vellera motis Nulla trahunt digitis, nec fila sequentia ducunt. *O.* Et tunicam molli mater quam neverat auro. *V.* Dum fufis mollia pensa Devolvunt. *V.* Nec nocturna quidem carpentes pensa puellæ. *V.* Non humiles, famulæque tuæ data pensa trahemus, Et minuent plenas stamina nostra Colos. *O.* Non calathis mollita manus operatave fuso. *Sil.* Neve traham servā grandis pensa manu. *O.* Debuerant fufos evoluisse suos. *O.* Læva colum molli lanā retinebat amictum, Dexteræ tum leviter deducens fila supinis Formabat digitis: tum prono in pollice torquens Libratum tereti versabat turbine fufum. *C.* Vos tenui prægnantem stamine fufum Penelope melius, melius torquetis Arachne. *J.* Niveo trahet aurea pollice fila. *M.* Discant & plenas exonerare colos. *O.* *Femina...* Cui tolerare colo vitam tenuique Minervā, Noctem addens operi, famulæque ad lumina longo Exercet penso. *V.* Sive levem tereti versabat pollice fufum. *O.* Alcidem necre coegit amor. *Auf.* ah quoties digitis dum torques stamina duris; Prævalida fufos Communiere manus. *O.* *de Hercule.* Tortaque versato ducentes stamina fuso, *O.* Lumen ad exiguum famulæ data pensa trahabant. *O.* Nevit & infestā stamina pulla manu. *O.* *de parca.* Dum vellera carpit; Et teretem tremulo propellit pollice fufum, Languentes oculos fabellā fallit inani. *Frac.*

NĒOPTŌLĒMŪS filius Pyrrhi, ex Deidamiā. PHR. Vidi ipse furentem Cæde Neoptolemum. *V.*

NĒŌTĒRICŪS, ā, ūm. *A-Vic.* [Recentior.] *Moderne.*

NĒPĀ, & f. [Scorpius, animal, & signum Cæleste.] *Scorpion.* PHR. Ad sidera ductam Erigonen; ictuque

Nepam spolioque Leonem. *Manil.* Cum magnis se se Nepa lucibus effert. *Cic.*

NĒPĒNTHĒS, is, n. *PLI.* [Herbæ genus.] *Herbe medicinale.*

NĒPĒTĀ, æ, f. [Pulegium agreste. herba] *Pouliot sauvage.* *PHR.* Præterea piper, & nepetæ cum flore, & Anctum. *Ser.*

NĒPHĒLĒ, es. *Uxor Athamantis, mater Phryxi & Helles.* *PHR.* Angustum Circa pontum Nephelidos Helles. *O.*

NĒPOS, oris. m. & NĒPTĪS, is, f. [Qui ex filio vel filiâ natus est.] *Petit Fils, petite fille.* *PHR.* Dardaniusque nepos Veneris. *V.* Sacra manu, victosque Deos, parvumque nepotem Ipse trahit, Pantheus. *V.* Arbitrium neptis habebat avus. *O.*

NĒPŌS. [Pro decoctore. Cui res suæ non aliter Cura sunt, quam iis quibus pater & avus vivunt.] *Un débauché qui dissipe tout son bien.* *SYN.* Hellûð, prædigiûs, Cômensator, decoctôr, gånëð. *PHR.* Vincit enim stultos ratio insanire nepotes. *H.* Ut tuus iste nepos olim datur anseris extis. *P.* Nepos in patrimonio, Luxuriosus nepos in rebus suis. *Cic.*

NĒPŌTĒS, um, m. [Posterius] *Les descendants, la posterité.* *PHR.* Maneat nostros ea cura nepotes. *V.* Omnemque suorum (*Aeneas*) Forte recenserebat numerum, carosque nepotes. *V.* Nunc age Dardaniam prolem quæ deinde sequatur Gloria, qui maneant Italâ de gente nepotes, Illustres animas, nostrumque in nomen ituras, &c. *V.* Læta Deum partu, centum complexa nepotes. *V.* Quorum à stirpe nepotes. *V.* Hic domus Aeneæ cunctis donabitur oris, Et nati natorum & qui nascentur ab illis. *V.* Filius anne aliquis magnâ de stirpe nepotum. *V.* NĒPŌTĒS. [In vite dicuntur novi furculi.] *Les tendrons qui naissent autour du nouveau cep de vigne.*

NĒPTŪNŪS, nī. *Saturni & Opis filius, cui in orbis divisione, maris regnum obtigit, uxorem habuit Amphitriten: Tridentem gestat peculiare regni sceptrum.* *EPITH.* Tridēntifer, spūmāns, flūctivōmūs, spūmēūs, fūrēns, sēvis, mināx, glaucūs, hūmidus, pōtēns. *PHR.* Emissamque hyemem sentit Neptunus. *V.* Caruleus frater juvat auxiliaribus undis. *O.* Ventorumque regat pater. *O.* Non impune feres, rector maris inquit. *O.* Maris domitor Saturnus. *V.* Obruerit cum tot sœvis Deus æquoris undis. *O.* Pronepos ego regis aquarum. *O.* At Deus æquoreas qui cuspidē temperat undas. *O.* Movit caput æquoreus rex; Concussitque suis omnes assensibus undas. *O.* Caruleo fuscina sumpta Deo est. *O.* Regna vagæ, dixi, sortite Tridentifer undæ. *O.* Tuque ô! Cui Prima fremente Fudit Equum magno tellus percussa tridenti Neptune. *V.* Dive Tridentipotens. *Sil.* Mœnia Trojæ Neptuni fabricata manu. *V.* Æquora postquam Prospiciens genitor, cæloque in vectus aperto, Flectit Equos; curruque volens dat lora secundo. *V.* graviter commotus, & alto Prospiciens summâ flavum caput extulit undâ. *V.* de Neptune. Regique hæc dicite vestro, (*Æolo*) Non illi imperium pelagi, sævumque tridentem, Sed mihi forte datum. *V.* Caruleo per summa levis volat æquore curvus. (*Neptuni.*) Subsidunt undæ, rumidumque sub axē sonanti Sternitur æquor aquis. *V.* Triecuspide refo Mulcet aquas rector pelagi. *O.* O! numen aquarum, Proxima cui cælo cessit, Neptu-

ne, potestas. *O.* Sortitus triste profundi Imperium. *J.* Et tu secundo maria qui scepro regis Sæve dominator freti. *S.* NĒPTŪNŪS *pro mari.* *PHR.* Neptunum procul è terrâ spectare furentem. *H.* (*Vide MARE.*)

NĒPTŪNĪŪS, ā, um. *De Neptune.* *PHR.* At Messapus Equum domitor Neptunia proles. *V.* Neptunia arva. *V.* Pro mari. Neptunius heros (*Theſeus*) *O.* Neptunia Pergama. *V.* Mœnia. *Pr.* Troja. *V.* i. à Neptune adificata. *P.* Tene Tethys genuit pulcherrima Neptunine. *C.*

NĒQUĀ. [Abl. abs. suppl. viâ, ratione.] *De peur que par quelque moyen.* *PHR.* Ne qua scire dolos, mediolus occurrere possit. *V.*

NĒQUĀM, indec. nēquior, nēquissimūs, ā, um. [Ex ne & quidquam compositum: significat nullius pretii.] *Qui ne vaut rien, méchant.* *SYNT.* Nequam & improbus homo. *Cic.* Homo nequior. *Cic.* Omnium nequissimus. *Cic.* Nequam liber. *O.* Nequam vitis. *Col.* Pro inutili. Nequam & cessator Davus. *H.* Juvenes nequam; facilesque puellæ. *M.* Ætas pejor avis tulit Nos nequiores, mox daturos progeniem vitiorem. *H.* (*Vide SCELERATUS.*)

NĒQUĀQUĀM, adv. negandi. *Nullement, point du tout.* *SYN.* Haud, non, hædquāquā, minimē. *PHR.* Nequaquam satis in re unâ consumere curam. *H.* Illud in his rebus nequaquam sumere possis. *Lr.*

NĒQUĒ. conj. nī. *SYN.* Nēc, nēu, nēvē. *PHR.* Quid facerem neque servitio me exire licebat. *V.*

NĒQUĒŌ, is, quivī, & quī, quītū, irē. [Non posse.] *Ne pouvoir pas.* *SYN.* Haud pōtis sūm, nōn vālēð, nōn pōssūm, nōn quēð. nōn opīs est nōstræ. nōn dātūr, nōn licēt. *PHR.* Nequeo dormire. *H.* Nequeunt expleri corda tuendo. *V.* Quam nequiere proci recto depellere cursu. *O.* de Penelope. Hæc tibi non tribuo munera, cum nequeo. *C.* Te amice nequivi conspiciere. *V.*

NĒQUICQUĀM, adv. *En vain.* *SYN.* Frūstrā, in cālsūm. *PHR.* Nequicquam questus. *O.* Tantis nequicquam crepte periculis. *V.* Male facta Gratia nequicquam coit. *H.* i. non coit.

NĒQUIS, nēquā, nēquōd, & nēquīd. *Que personne ne...* *que rien ne...* *PHR.* Cernere nequis eos, ne quis contingere possit. *V.* Nequid ignores. *Ter.* Nequid nimis. *Ter.* Rien par excess.

NĒQUĪTĒR, adv. *M. Méchamment.*

NĒQUĪTĪĀ, æ. f. & NĒQUĪTĪĒS, ēī, f. [Lascīviā, libidō.] *Dissolution, débauche.* *PHR.* Nequitia est quæ te non finit esse senem. *O.* Uxor pauperis Ibici Tandem nequitia pone modum tuæ. *H.* Illum aut nequities, aut vafri inscitia juris Expeller. *H.* Nativæ mala nequitia. *J.* Ille ego nequitia Na. so Poëta meæ. *O.* Semina nequitia languidiora. *O.* (*Vide LIBIDO.*) NĒQUĪTĪĀ. *PLI.* [Pro fraude malitiâ, inertia.] *Méchanceté, fourberie, mollesse.*

NĒRĒŪS, & NĒRĒŪS, ēī. *Deus maris, Oceani & Tethys filius qui ex Doryle uxore plures nymphas suscepit, qua patris nomine Nereides appellantur.* *EPITH.* Cæruleus, viridis, glaucus, spūmāns, spūmēūs, trūx. *SYN.* Generumque profundi Nereos. *St.* Hunc & Nymphæ veneramus, & ipse grandævus Nereus. *V.* NĒRĒŪS. [Pro mari.] *La mer.* *PHR.* Quo latam Nereus cæruleus ambit humum. *O.* Tum durare solum & discludere Nerea ponto. *V.* Totum nereus circumsonat

cum sonat orbem. O. EPIT. & PHR. (Vide MARE.)
NĒRĒIS, idis. **NĒRĒIDES**, dūm, *Filia Nerei de quibus supra* EPIT. **CĒrŭlĕā**, glāucā, vītŕĕā, vīdēs, ŕĕquorĕā, flŭctivāgĕ, ũndivāgĕ, lācivĕā, fācĭlĕs. PHR. Dixit, eumque imis sub fluctibus audiit omnis Nereidum chorus. V. Sed memor admissi Nereida colligit orbem. O. Nereidesque deæ, Nereidumque pater. O. Placidisque natant Nereides undis. O. Fallere Nereidas. Cl. Nereis ingreditur confueta cubilia fluctu. O.

NĒRINE, ĕs. *Patron. Nerei filia.* PHR. Nerine Galathea Thymo mihi dulcor Hyblæ. V.

NĒRĪŎ, ĕnis, & **NĒRIENĒ**, ĕs. *PLA. Martis uxor.*
NĒRĪTŎS, & **NĒRĪTŎS**, ti. f. *Mons in Ithacā Insulā, vel, juxta alios, Insula Ithaca proxima, à quā Ulysses NĒrĭtĭus dictus est.* PHR. Dulichiumque famæque, & Neritos ardua faxis. V. Pro duce Neritio docti mala nostra Poëtæ Scribite. Neritio nam mala plura tuli. O. Neritiæque rates. O. Neritisque domos regnum fallacis Ulyssi. O.

NĒRŎ, *Sabina lingua feriem ac strenuum significabat, quod cognomen assumpsit: Claudius gens ex regibus sabi-norum orta.* PHR. Quid debcas ô! Roma Neronibus Testis Metaurum flumen. H. Major Neronum. H.

NĒRŎ, ŕnis. *Sextus Romanorum imperator omnium crudelissimus qui ne à matris quidem, fratrum, uxoris & seneca præceptoris sanguine abstinuit.* EPIT. Impiūs, fĕrŭs, nĕfandŭs, scĕlestŭs, crudĕlis, sānguīnŭs. PHR. Qui te miseris male fudit in auras Dignus erat ferro venter. *Sarb.* Heu Nero crudelis, nullaque in visor umbrā. M. Quid Neronē pejus! Quid thermis melius Neronianis. M.

NĒRVĀ, ĕ. *Quar. us Romanorum imperator.*

NĒRVĪ, ŕtŭm.] *Populi Galliæ belgiæ.*] *Les peuples du Hainault.* PHR. Nimiumque rebellis Nervius. L.

NĒRVŎS, vi. & **NĒRVŎLŎS**, li, dim. *Cic. nerv.* EPIT. Validŭs, fĕrmŭs, potĕns, robŭstŭs, invālĭdŭs, lānguĭdŭs, dĕbĭlis, infĕrmŭs. SYN *Animālĭā vĭnculā.* *Cic. PHR. Nihil ultra Nervos atque cutem morti concesserat atrox.* H. Rupti vulnere nervi. O. Ossa suis nervis adstringi debent. *Quin.* Et decedet odor nervis inimicus. H. Alacres intendite nervos. V-F.

NĒRVŎS. Per transl. [*Cōnātŭs, robŭr, vĭrĕs.*] *Force, effort.* SYN. Quantum in animo roboris est & nervorum. *Cic.* Nervi belli pecunia & Equitatus. *Cic.* Nervos in te aliquā contendere. *Ter.* Incidere nervos virtutis, reip. *Cic. PHR.* Sine nervis altera quidquid Composuit. H. Duceris ut nervis alienis mobile lignum. H.

NĒRVŎS & **NĒRVĪĀ**, ĕ, f. *PLA. [Chorda.] Corde à Boieau.* PHR. Lethales tendere nervos. L. Intentus nervo levis arcus equino. O. Nervoque aptare sagittas. V. Tortilibus vibrata phalarica nervis. L. Et gravis obstreperet modulatis buccina nervis. O. Lyra nervis intenta. *Quin.* Atque hæc percussis subjungit carmina nervis. O. Hæc carmina nervis Aprat. *Pr.*

NĒRVŎS. [*Vinculum ferreum quo pedes vel cervices impediuntur.*] *Lien qu'on mettoit au col, aux mains & aux pieds des criminels.* PHR. Cruces compedescque, nervos, catenas. *Pla.* In nervos porius ibit. *Ter.*
NĒRVŎSŎS, ā, ŭm. [*Quod multos habet nervos.*] *Nerveux.* Nervosa exilis. *Plī.* Nervosus orator. *Cic.* *Per transl. énergique.*

NĒRVŎSĒ, adv. *Cic. Avec force, avec rigueur.*

NĒVRIGŎS, ā, ŭm. *Vit. [Qui nervis laborat.] Qui sent des douleurs aux nerfs.*

NĒSCIŎ, is, ivi, itŭm, irĕ. *Ignorer, ne savoir pas.* SYN. Ignorŭ. mē lātĕt, fugit. SYN. T. Nescire de aliquo, aliquid. *Pla.* Nescire latine. *Cic.* Nescio te. *Pla.* Nescio quo pacto, quomodo. *Cic. PHR.* Nescio quis teneros oculus mihi fascinat Agnos. V. Nescio quid certe est. V. Stare loco nescit. V. Lacrymare vultus nescit S. i. non potest. Heu nescis dominæ fastidia Romæ. M. Quis Trojæ nesciat urbem. V. Nescio an exciderint mecum loca. O. Nescitis capte mentis habere modum. *Pr.* Nec non carpentes pensa puellæ Nescivere hyemem, testā cum ardente viderent, &c. V. Nescitaque profunt Multa. *Pr.* Mors tantum vellem matrem mea fallere posset. O. Nescit enim Cæsar, quamvis Deus omnia norit: Hæc est celesti pectore cura minor. O.

NĒSCIŎS, ā, ŭm. *Qui ne sait pas.* SYN. Ignārŭs, Ignorāns. PHR. Viri quasi nescia. O. Nescia mens hominum fati sortisque futuræ. V. Veri nescius. O. **NĒSCIŎS** *Qui ne connoit pas, qui n'est pas accoutumé.* PHR. Mansuescere nescia corda. V. Succumbere nescia somno Lumina. O. Vinci nescius. O. **NĒSCIŎS**. [*Pro incognito.*] *Inconnŭ, inŭit.* Nescia tributa. *Tac.*

NĒSIŎM, ii, n. & **NĒSIS**, idis, f. [*Insula in campano littore.*] *Nisita.* PHR. Tali spiramine Nefis, &c. L. Sylvaque quæ fixam pelago Nefida coronat. *Pap.*

NĒSSŎS, si, *Centaurus quem dejanira Virginis ardor perdidit, nam torrentem trajecturus.* Tradidit Alcides pavidam Calydonia Nefso Pallentemque metu, fluviumque ipsumque timentem: Jamque tenens ripam missos cum tolleret arcus Conjugis agnovit vocem; Nefsoque parantī Fallere depositum... Terga sagittā Trajicit... Nefsus calido velamina tincta cruore Dat munus raptæ velut iritamen amoris. O. (Vide DEIANIRA.) EPITH. Pĕrfidŭs, fĕrŭs, fĕvŭs, fĕrŭx, vĭolĕntŭs, bĕfŕŏmĭs. PHR. At te Nefse feror ejusdem virginis ardor Perdidit. O. Semivir occubuit Nefsus. O. Illita nefsa mihi tibi texta veneno. O. Palla tabe Nefsa illita. S.

NĒSTŎR, ŕtis, m. *Filius Nelei & Chloridis. Clarus bello adversum Epeos Centaurosque quos debellavit, ad Trojam cum reliquis Græcia principibus venit jam senior, ubi consilii dexteritate & eloquentiâ multum profuit.* EPITH. *Annŕŭs, grāndĕvŭs, sĕnĕx, fācŭndŭs, dĭsĕrtŭs, prŭdĕns, mātŭrŭs.* PHR. Ac si quem potuit spatiosa senectus Spectatorem operum multorum reddere: vixi Annos bis centum, nunc tertia vivitur ætas. O. ô! facunde senex ævi prudentia nostri. O. Ter ævo functus Nestor. H. Hæc postquam dulci Neleius edidit ore. O. Finem Nestoræ precor egrediendi senectæ. *St.* Habet Priami, vel Nestoris annos. M. Qui licet eloquio fidum quoque Nestora vincat. O.

NĒŎ, NĒVĒ. [*Et non.*] *Ne.* PHR. Neu propius testis Taxum sine; neve rubentes Ure foco Cancros. V.

NĒUSTRIĀ, ĕ. [*Galliæ Provincia.*] *La Normandie.* PHR. Neustria frugiferæ Cereri gratissima tellus Fœta vitis, Cui stant centum cum mœnibus urbes, Cui portus totum missuri vela per orbem Littora prætexunt; torvi Mavortis alumna, Phæbi eadem studiis lenique addicta Minervæ. *Com.*

NEŬTER, trā, trŭm, Gen. **NEŬTRI**, & **NEŬTRIŎS**.

Ni l'un, ni l'autre. PHR. Non audere juber, neutri est fiducia coopto. *St.* Neuter Anguis. *Cic.* *i.* *nec mas, nec femina.* Neuter utri invidet. *Pla.* Neutra cura alteri officiat. *Quin.* NEUTRŌ. *Liv.* & Nēutrōbī, nēutrūbī. *Pla.* adv. [nec ad unam nec ad aliam partem,] *Ni d'un côté, ni d'autre.*

NEUTĪQUAM, adv. *Ter.* [nēquāquam.] Nullement. NEUTRALIS, *alē.* *Quin.* [Quod neutrius est partis.] Neutre.

NEX, NĒCIS, f. [Cædes, seu mors violenta.] *Mors violenta, massacre.* *Epit.* Sanguinēā, pērfidā, impiā, hōrridā, dūrā, nēfandā, infandā, miserā, cruentā, amārā, hōrrendā, dūrā, hōstilis. PHR. Indignamque necem pretium patietur amoris. O. Neque enim lex justior ulla est, Quā necis artifices arte perire suā. O. Genitorem adortus impiā stravi nece. S. Legimus infandā Sphynga dedisse neci. O. Desertaque durā Virgo neci. *V-F.* Et nece natorum sanguinolentā parens. O. Maturare necem alicui. *H.* Moliri. *Tac.* Parare, inferre. O. Eum, ne prodigus obit, Dede neci. *V.* Cecidit nece vir. O. Necis author. O. Gelidā nece tortus. *Lr.* Causam præbuit ille necis. O. Gravi urgendus nece. S. (Vide CÆDES. MORS. OCCIDO.)

NEXILIS, *ilē.* [Quod ligari potest.] *Qu'on peut lier.* Nexiles hederæ. O. Coronis nexilibus redimita turba. S. Nexilis ante fuit vestis, quā textile tegmen. *Lr.* Nexilibusque plagis sylvas Erymanthidos ambit. O.

NEXŌ, *ās, arē.* freq. *Lier.* PHR. Nexantem nodis, seque in sua membra plicantem. *V.* (Vide NECTŌ.)

NEXŪS, *ūs, m.* [Ligandi actus, & vincula ipsa,] *Le nœud qui lie, l'action de lier, lien.* *Epith.* Vālidūs, dūrus, arctūs, multiplex, variūs. PHR. Arcto Iustantia nexu Pectora. O. recurvo nexu serpunt hederæ. O. Ille (Serpens) volubilibus squammosos nexibus orbes, &c. O. Audiit & duos laxantem Ægeona nexus. *St.* Thoracum validos pulsant suspina nexus. *Cl.* NEXŪS, *ūs.* & NEXŪM, *ī, n.* [Genus obligationis civilis quā corpus veluti pignus afficitur, *VAR.*] *Espèce d'obligation par laquelle celui qui ne pouvoit payer son créancier s'engageoit à le servir.* NEXŪS, *xi.* *Liv.* Celui qui s'étoit ainsi obligé à servir son créancier.

NEXŪS, *ā, ūm.* *Liē.* (Vide VINCTUS.)

NI, & nīſī. *conj. si non.* PHR. Ni refugis, ni teneant cursum. *V.*

NICĒROTĪANŪM, *ī, n.* [Odoramentum à Nicerothe artificis dictum.] *Un parfum exquis.* PHR. Nimbis ebria nicerotianis. *M.*

NICĒĀ, & NICĪĀ, *ē, f.* [Nomen duarum urbium quarum una est Narbonensis Galliae à Massiliensibus condita, ut ait *pli.*] *Nice.* [Altera Bithyniæ.] *Nicēe.* Niceæque ager, uber æstuosæ. *C.*

NICĒTERĪĀ, *ōrūm, n.* [Præmium victorum.] *Le prix d'une victoire.* PHR. Et Ceromatico fert Nicetertia collo. *J.*

NICŌMĒDIĀ, *ē, f.* [Civitas Bithyniæ à Nicomede rege fundatore dicta.] *Nicomédie.*

NICŌPŌLIS, *īs, f.* *PLI.* [Epiri civitas ita dicta ab Augusti victoria de M. Antonio.] *La Preveza.*

NICTŌ, *ās, arē.* N & NICTŌR, *āris, āri.* *D. PLI.* [Oculis signum dare.] *Cligner les yeux.* PHR. Neque homini nuter, nictet, annuat. *Pla.* NICTARI.

[Oculorum nisu conari. Hinc Nictari per transl. pro conari.] *S'efforcer.* Hic ubi nictari nequeunt, insistereque alis. *Lr.* NICTARI. *Emm.* [De cane venatico.] *Japper sur les voies du Gibier.* NICTATIŌ, *ōnis, f.* *PLI.* Clignement des yeux.

NIDAMENTĀ, *ōrūm.* *PLA.* [Quidquid ædificando nido colligunt aves.] *Ce qui sert aux oiseaux à bâtir leur nid.*

NIDIFICŌ, *ās, avī, ārūm, arē.* & NIDŪLŌR, *āris, ātūs sūm, āri.* *PLI.* Bâtir un nid, faire son nid. PHR. Nidificare luto. *PLI.* Sic vos non vobis nidificatis aves. *V.* Ante Garrula quā tignis nidum suspendat Hirundo. *V.* Quæ facitis nidos, & plumis ova fovetis. O. Et luteum celsā sub trabe figit opus. O. Nidum ponit. *H.* Propriā cum jam facit arbore nidos. *J.* Nunc avis in ramo tecta laremque parat. O. Vicino volucris jam sedula partu Jamque timens quā fronde domum suspendat inanem; Provider hinc ventos; hinc anxia cogitat angues, Hinc homines. *St.* Sub trabibus cunas parvaque tecta facit. O. nec facit in ramis altoque cacumine nidos; Propter humum volitat, ponitque in sepibus ova. O. Notavi Ipse locum aëtiā quo congestere Palumbes. *V.* Ergo latebrosā sedem sortita sub umbrā, Fingit avis luteos, dardala texta, lares: Parvaque metandis intenta penatibus hospes, Nidifico casulam fabricat ore brevem. Tomentum, tricasque legens culmosque volantes, Textile cæno glutine nectit opus. *Saut.* Enixura suos pennata puerpera foetus Hic mirā exiguum struxerat arte casam. Nam cæno paleaque leves fabricata penates, Tollebat generis spem. que metumque sui. *Saut.* Unguibus & duro nidum sibi construit ore. O. Nidificum ver. *S.*

NIDŌR, *ōris, m.* [Odor rei adustæ.] *Odour d'une chose brûlée, ou rôtie.* *Epith.* Ōlens, rēdōlens, acēr, vēhēmēns, grāvīs. PHR. Illi ingens barba reluxit Nidoremque ambusta dedit. *V.* Graves nidore Chelydri. *V.* Paceris & nigræ solo nidore culinæ. *J.* Nasum nidore supinor. *H.* (Vide ODOR.)

NIDŪS, & NIDŪLŪS, *ī, m.* dim. *Cic.* *Nid.* *Epith.* Textilis, pensilis, pendulus, pendens, lūtēus, excelsus, dulcis, mollis, loquax, querulus, tepens, lātens, plūmēus, vērnus. *Syn.* Avium domus, cubilia, lares, cunæ, hōstīrium. PHR. Antiquasque domos avium, cum stripibus imis Eruit; illæ altum nidis petiere relictis. *V.* Columba Cui domus & dulces latebroso in pumice nidi. *V.* Gestit querulos inter se nidos Philomela. *S.* Et sæpe cubilibus altis inter se foliis strepitant; juvat imbris actis Progeniem parvam, dulcesque revifere nidos. *V.* Dirarum nidis domus opportuna volucrum. *V.* Stantque super nidos; veterisque exordia fati Enarrant tectis. *St.* Cavatis exiliunt nidi. *V-F.* Incubat Alcinoë pendentibus æquore nidi. O. Amisos queritur fatuos quos durus arator Observans nido implumes detraxit. *V.* NIDŪS. [Pro fatu avium.] *Les petits, la nichée.* PHR. Ipfas (Ape) Ore ferunt dulcem nidis immitibus escam. *V.* Nidosque loquaces. *V.* NIDŪS. [Pro loculamento.] *Tiroir, boîte, tablette.* PHR. De primo dabit alterove nido. Rasum pumice purpuræque cultum. *M.* NIDŪS. [Metaph. pro domo.] *Maison.* PHR. Tu nidum servas; ego laudatulus amoeni. *Rivos. H.*

NIGER, grā, grūm, & **NIGELLUS**, ā, ūm. dim. *Noir*. SYN. *Atēr, obscurus, fuscus, fūrvus, pūllus, nīgricāns, nīgrescēns, caliginōsus*. PHR. *Niger ore*. *M. Turbidus imber aquā densisque nigerrimus Austris*. *V. Pice nigrior atrā*. *O. Qui color albus erat nunc est contrarius albo*. *O. Sit moro coma nigrior caduco*. *M. Stygiā modō nigrior undā*. *O. Signatus tenui media inter cornua nigro: Una fuit labes; cetera lactis erant*. *O. Cæruleis mōstrā vitis atrāque Cupressō*. *V. Nigrantes terga juvencos*. *V. Illyricā si jam pice nigrior essem*. *O. Venit... Somnus & incerto somnia nigra pede*. *T. Nigros efferre maritos*. *J. i. veneno peremptos*. *Nigrorumque memor dum licet ignium*. *H.*

NIGER [metaph. (à nigris lapillis quibus damnabantur rei) nōxiūs, mālūs, improbūs] *Mechant, dangereux*. PHR. *Nigris exesa Chelidris Terra*. *V. Commissa tacere Qui nequit hic niger est*. *H. Quæstu nigra domus*. *St. Nigri livor*. *O.*

NIGRESCO, īs, nīgrū, ērē. *Devenir noir*. PHR. *Tenebris nigrescunt omnia circum*. *V. Cælum nigrescit ab Austris*. *O. Nigrescunt sanguine venæ*. *V. Nunc si mutatas liceat nigrescere vestes*. *Cl. Corio nigricantia duro*. *M.*

NIGRITIA, æ. f. *Pli. NIGRITIÆ*, ēi. **NIGREDŌ**, īnis. f. *Celf. NIGRŌR*, ōris. m. *LR. Noirceur*. EPIT. *Picēā, ōpaciā, obscurā, atrā, tūrpis, deformis*. PHR. *Omnia suffundens mortis nigrore*. *LR.*

NIGRŌ & **NIGRICŌ**, ās, arē. dim. n. [nigrum esse.] *Être noir*. PHR. *Aut ea quæ nigrant, nigro de semine nata*. *LR. Nigranti piceus caligine vertex*. *Sil. Nigrantes pulvere campi*. *Sil. Nigrantes terga juvencos*. *V. Nigrantes pecudes*. *V.*

NIHIL & **NIL**, n. indec. *Rien*. SYN. *Nihil ad illum*. *Ter. Nihil aliud quā... Sue. Nisi... Ter. Nihil territus Liv. Nihil est quod &c. Cic. Nihil minus*. *Ter. Nihil falsi, nihil rerum*. *Ter. PHR. Nil mihi vobiscum*. *O. Nil opus est verbis*. *LR. Te sine nil altum mens inchoat*. *V. Nil faciet sceleris pia dextera*. *H. Nil oriturum alias, nil ortum tale fatemur*. *H. Nihil non arroget armis*. *H. Nihil tanti est*. *H.*

NIHILIFICATIO, īs, ērē. *Pla. NIHILIPENDŌ, īs, ērē. *TER. N'estimer point, mépriser*. (Vide CONTEMNO.)*

NIHILOMINUS adv. *Neanmoins*. SYN. *Tāmen, attāmen*. PHR. *Esse hominis partem nihilominus, & manus & pes*. *LR.*

NIHILUM, lī. n. *Un rien, le neant*. PHR. *Non sum de nihilo blandus amator ego*. *Pr. Gigni de nihilo nihil, in nihilum nil posse reverti*. *P. Stultitiāne erret, nihilum distabit, an irā*. *H. Ne tibi res redeant ad nilum funditus omnes*. *LR.*

NILUS, lī. m. [Ægypti fluvius.] *Le Nil*. EPITH. *Ferax, pinguis, undans, vagus, fertilis, placidus, sēptēmgēminūs, stagnans, irriguus, phāriūs, Mēphiticus, pēlusiācus, Ægyptiūs, sēptēmflūs, tūmidus*. PHR. *Sic ubi deseruit madidos septemfluvius agros Nilus & antiquo sua flumina reddidit alveo; Æthereoque recens exarsit fidere limus: Plurima cultores versis animalia glebis Inveniunt*. *O. Lene fluit Nilus, sed cunctis annibus extat Utilior*. *Cl. Nilus in extremum fugit perterritus orbem; Occulitque caput quod adhuc laret*. *O. Et gentes maluit ortus Mirari, Quān nosse suos*. *L. Felix qui Pha-*

rias proscindit vomere terras Nubila non sperat... Ægyptus sine nube ferax imbresque serenos Sola tenet; secura poli, non indiga venti Gaudet aquis, quas ipsa vehit; Niloque redundat. *Cl. Et viridem Ægyptum nigrā fecundat arenā; Et diversa ruens septem discurret in ora Usque coloratis annis devexus ab Indis*. *V. In septem cornua Nilus Digestus*. *O. Discretus in ostia septem*. *O. Septeno gurgite Nilus*. *Cl. Perque papyriferi septemflua flumina Nili*. *O. Cum findit Syrius agros, Fertilis astitit Nilus abundat aqua: Te propter nullos tellus tua postulat imbres, Arida nec pluvio supplicat herba Jovi*. *T.*

NILIACUS & **NILOTICUS**, ā, ūm. *S. Du Nil*. PHR. *Neu fuge Niliigenæ memphitica sacra Juvenæ*. *O. i. Isidis*. *Niliaco redeas tu licet orbe niger*. *M. Picti tunicā Nilotide Mauri*. *M. Rege sub impuro Nilotica rura tenente*. *L.*

NIMBOSUS, ā, ūm. *Chargé de nuées, pluvieux*. SYN. *Imbrifer, pluviosus, pluvius, pluvialis*. SYN. *Nimbosus turbo, ventus*. *O. Nimbofa bruma*. *St. Nimbosus Orion*. *V. imbofa cacumina montis*. *V.*

NIMBUS, bī. m. [Repentina & praeceps pluvia.] *Pluie soudaine, orage*. EPIT. *Hymēmalis, hibernus, Australis, subitus, piceus, nigrans, niger, obscurus, undans, praecipens*. SYN. *Procella, imber, pluvia*. PHR. *Densi funduntur ab æthere nimbi*. *V. Quam multā grandine nimbi Culminibus crepitant*. *V. Subitis horrescit turbida nimbis Tempestas*. *Sil. Fluvius nimbis hyemalibus auctus*. *O. Torrentem crepitanti grandine nimbum Illidit terris*. *Cl. His ego nigrantem commixtā grandine nimbum Desuper infundam*. *V. Tonitrus & nimbos conciet atros*. *Sil. Ver erat hybernus totum execrabile nimbis*. *Cl. Continuis vexata madet vindemia nimbis*. *M. Dies Australibus humida nimbis*. *V.*

NIMBUS [pro nube obscurā.] *Nuée noire, nuage épais*. PHR. *Involvère diem nimbi*. *V. Cinxerunt æthera nimbi*. *V. Mediā nimborum in nocte coruscā Fulmina molitur dextrā*. *V. Nox... Lunamque tenebat In nimbo*. *V. Piceo nox obvia nimbo Lucentes turbavit Equos*. *St. Hoc Venus obscuro faciem circumdata nimbo*. *V. Terrificis obcæcat sidera nimbis*. *O. Toto sonuerunt æthere nimbi*.

NIMBUS *Metaph.* PHR. *Nimbus arenæ*. *V. Poussière*. *Hunc nimbum transisse lator*. *Cic. [i. subitum casum] Malheur subit*. *Largas fundet nimbus aquas*. *M. vasis genus*. **NIMBUS**, *Pla. [pro velo] Voile*.

NIMIÀ, ōrūm. n. *Cic. NIMIETAS*, ātis. f. *COL. Superfluité, excès*.

NIMIRUM, adv. *Sans doute, c'est à savoir*. SYN. *Scilicet, nempe, quippe, sanē*. PHR. *Uni nimirum recte tibi semper erunt res*. *H.*

NIMIS, **NIMIE**, **Pla. NIMIŌ**, **NIMIUM**, adv. *Cic. Trop, excessivement*. SYN. *Plūs æquō, immōdicē*. SYN. *Nimium diu*. *Cic. Nimium gulosus*. *M. Nimium multū, nimium magis*. *Cic. Nimiō plus*. *Cic. Nimis aspera, acer*. *H. Nimis antiquē*. *H. Nimiē amari*. *Pla. Iratus nimium nimiumque severus*. *T. Nimiūm mihi dura videntur Jussa patris*. *O. Nimiūm ne crede colori*. *V. Teneræ nimis mentes*. *H. Imbecilla nimis*. *LR. Quæ nimis apparent retia vitat avis*. *O. NIMIŪS, ā, ūm. *Excessif, trop grand*. SYN. *Immōdicus, immōderātus*. SYN. *Nimius æstus*. *LR. Imber, Sol*. *O. Usus*. *V. Nimiū in decernendis honoribus*.*

Cic. Nimius animi, imperii. *Liv.* Nimius erat sermone *Iac.* Nimiâ cæde atque cupidine ferri, &c. *V.* Nimios optabat honores *J.* Ferrumque cæcum nimius eiecit cruor. *S.*

NINGŌ, is, xi, ěrĕ. n. *Neger, tomber de la nege.* *PHR.* Interea toto non fecius aëre ningit. *V.* Nix cecidit repente Cælo. *M.* Nec via per iactas candida facta nives. *C.* Jam sparserat Æmo Bruma nives. *L.* Sparfit in arva nives. *Pr.* Furius hybernas canâ nive conspuat Alpes. *H.* Jam satis terris nivis atque diræ Grandinis misit pater. *H.* At cum tonantis annus hybernus Jovis Imbres nivisque comparat. *M.* Æstivo provocat orbe nives. *O.* Ninguntque Rosarum Floribus, *L.R.* *Metaph. pro spargunt.*

NINIVE, ěs. f. [Urbs Assyriorum.] *Ninive.* *PHR.* Conditâ Nino Mœnia. *Paul.* Urbs fuit Assyrio Nive fundata tyranno, Exuviis Asiæ mundique superba ruinis; Quæ quantum ante alias se mole opibusque ferebat; Tantum flagitiis ultricem numinis iram, Inque suas fulmen commoverat impia pœnas. *Com.* Accedunt Syriæ populi; desertus Orontes, Et felix (sic fama) Minos. *L.*

NINŪS *Beli filius, primus Assyriorum Rex qui Niniva nomen dedit.* *PHR.* Conveniant ad Buxta Nini. *O.*

NIŌBĒ, ěs. f. *Tantali filia, soror Pelopis.* Felicissima matrum Dicta foret Niobe, si non sibi visa fuisset. *Nam cum Manto Latona sacra indixisset, quomodo ait Niobe audetis... Latonam præferre mihi, cui maxima quondam Exiguam sedem parituræ terra negavit... furis agitata doloris.* Indignata Dea est, vindicta curam mandavit Apollini & Diana filiis suis: *Phœbus Niobes filios omnes quibus illa superbiebat letho dedit... Niobe miseranda vel hosti Corporibus gelidis incumbit; & ordine nullo Oscula dispensat natos suprema per omnes.* Dirigitque malis, nullos movet aura capillos: In vultu color est sine sanguine; lumina mœstis. Stant immora genis, nihil est in imagine vivum: Ipsa quoque interius cum duro lingua palato Congelat, & venæ desistunt posse moveri: Nec flecti cervix, nec brachia rededere gestus, Nec pes ire potest, intra quoque viscera saxum est. Flet tamen, & validi circumdata turbine venti In patriam rapta est, ubi fixa cacumine montis Liquitur, & lacrymis etiam nunc marmora manant. *O.* Sic Niobem natos inter natusque peremptas, Marmoreo perhibent, diriguisset gelu. *Host.* Et est idem cadaver & sepulchrum fœi. *Pol.*

NIPHATĒS *Majoris Armenia finitimus.* *PHR.* Addam urbes Asiæ domitas, pulsumque Niphatem. *V. i. Armenios.*

NIPTRĀ, ōrūm. *Cic.* [Latine lavacrum.] *Bain.* (Vide BALNEUM)

NIREŪS & NIREŪS, *Charopi & Aglaia filius, Graecorum, qui ad Trojam profecti sunt, formosissimus.* *PHR.* Tam mala Therfiten prohibebat forma latere, Quam pulchrâ Nireus conspiciendus erat. *O.* Nireâ non facies, non vis exemit (à morse) Achillem. *Pr.*

NISĪ. *Con. Sinon, excepté.* *PHR.* Mentiar, obscurum nisi cum nox fecerit orbem. Videritis &c. *O.* Nisi me monuisset. *V.*

NISŪS *Megarensum Rex,* cui splendidus ostro. Inter honoratos medio de vertice canos, Crinis inhærebat, magni fiducia regni. *O.* Ea enim erat reg-

num se cum eo capillo amissurum. *Megaram obsidebas Minos, quam Scylla Nisi filia ab altâ turri novit,* plus etiam quam nosse sat est... dolet quod Minos hostis amanti est... Stat sententia tradere secum Dotalem patriam, finemque imponere bello... opus est sibi crine paterno... thalamos taciturna paternos Intrat; & (heu facinus) fatali nata parentem Crine suum spoliât; prædâque potita nefandâ Fert secum spolum sceleris... medios progressa per hostes Pervenit ad Regem, quem sic affata paventem est. Suasit amor facinus: proles ego regia Nisi Scylla, tibi trado patriamque meosque penates. Præmia nulla peto nisi te... novi Minos turbatus imagine facti *Dono fruntur; ejusque authorem detestatus postquam leges victis hostibus imposuit, classis retinacula solvi Jussit.* *Scylla consumptis frustra precibus & querelis influit undis, Consequiturque rates, faciente Cupidine vires, Gnosiacæque hæret comes invidiosa carinæ.* Quam pater ut vidit (nam jam pendebat in auras, Et modo factus avis fulvis Halyætus in alis) Ibat, ut hærentem rostro laceraret adunco. Illa metu puppim dimisit, & aura cadentem Sustinuisse levis, ne tangeret æquora, visa fuit. Pluma fuit, plumis in avem mutata vocatur Ciris, & à tonso est hoc nomen adepta capillo. *O.* Hinc odium est inter utrumque avium genus. Apparet liquido sublimis in aëre Nisus, Et pro purpureo pœnas dat Scylla capillo; Quâcumque illa levem fugiens fecat athera pennis, Ecce inimicus atrox magno stridore per auras Insequitur Nisus. *V.*

NISŪS *Trojanus Hyrtaci filius mutuâ cum Euryalo amicitiâ clarus.* (Vide Vir. Æn. 2.) Nisus & Euryalus primi &c. *V.*

NISŪS, ūs, m. *Effort.* *EPITH.* Vālidūs, vēhēmēns, insōlītūs, lēvis, īnūtīlis. *PHR.* Nisusque immotus eodem. *V.* Pedum nisus ut ponere posset. *Lr.* Levi sustollere nisus. *Lr.* Hastam præpropere nisus jacet. *Sil.* (Vide CONAMEN.)

NITĒDŪLĀ, æ. f. *Cic.* [Mus agrestis.] *Rat des Champs.*

NITĒLLĀ, æ. f. [Lapillus nitens] *Petite pierre luisante dans du sable.* *PHR.* Quæ crine vincit Bactici gregis vellus... aureamque nitellam. *M.*

NITĒŌ, ěs, ūī, ěrĕ. & **NITĒSCŌ**, is, ūī, ěrĕ. n. *Reluire, briller.* *SYN.* Fulgēŏ, rūtīlŏ, micŏ, rādīŏ, lūcēŏ, splēdēŏ, corūscŏ, rēnīdēŏ. *PHR.* Tecta are nitent. *O.* Et nitet inducto candida barba gelu. *O.* Mense ferè medio quanta nitere solet (Luna.) *O.* Nitet diffuso lumine Cælum. *Lr.* Crine nitens, niger unguento. *M.* Auroque nitentes frondes. *O.* Nitentior ostro flos. *O.* Nirentes uvæ. *O.* Oculi. *V.* Nitentes Malobathro capillos. *H.* Candidaque ora nitent. *O.* Multa nitent in carmine. *H.* Oleo perfusa nirefcit. *V.* Et quæ Desperat tractata nitefcere posse, relinquit. *H.* (Vide LUEŌ.)

NITĒDĒ, ius, īsīmĕ. *PLT. & NITĒDIŪSCŪLĒ*. dim. *PLA* Nettement, proprement.

NITĒDŌ, as, avi, atum, arĕ. *Nettoyer.* Ferramenta deterfâ nitidentur. *Col.*

NITĒDŪS, ā, ūm, iŏr, īsīmŏs. *Brillant, propre, poli.* *SYN.* Nitens, pellucidus, fulgidus, splendidus, rutilus. **NITĒDŪS**. *Poli, propre.* *SYN.* Politus, cultus, excultus, comptus. *SYNT.* Nitidum aurum, ebur. *O.* Nitida Agna. *H.* Nitidus Sol. *O.* Nitidæ

pilli. *H.* Pexo capillo nitidus. *Cic.* Nitidi colles. *Cic.* Senfus. *Cl.* Nitidæ Virgines. *H.* Undæ. *O.* *PHR.* Nitidissima Solis imago. *O.* Turbavit nitidos extinctus Passer ocellos. *C.* Nitentia culta. *V.* Verre pavementum & nitidas ostende columnas. *J.* Rusticus ex nitido. *H.* *i. ab urbano.* Vita nitida. *PLA.* *i. pura.* (Vide *LUCIDUS.*)

NITÖR, örís. *m.* *Lueur, éclat brillant.* *EPITH.* Pürüs, vīvüs, aurëüs, lücidüs, jücündüs, sidereüs. *SYN.* Splendör, fulgör, lüx. *PHR.* Et nitor in tacitâ nocte diurnus erat. *O.* Nitor igneus oris. *Cl.* Nitor auroræ. *Lr.* Nitor eloquii. *O.* Generis. *O.* Marmoris. *Pl.* Nullus totâ nitor in cure. *J.* Genus herbarum viridemque nitorem. *Lr.* Solis nitor obscuretur. *C.*

NITÖR, éris, nisüs, & nixüs süm, niti. *S'efforcer, tâcher.* *SYN.* Cönör, enitör, adnitör, alläbörö, läbörö, cöntendö, möliör. *PHR.* Nitimur in veritum semper, cupimusque negata. *O.* Ad Sidera raptim Vi propriâ nituntur *Planta.* *V.* Noctes atque dies niti præstante labore. *Lr.* Pro se quisque viri summâ nituntur opum vi. *V.* Nitens sub pondere fagias axis. *V.* Niti pro aliquo. *O.* Contra aliquem. *Cic.* Niti ad summa. *Quin.* Aves motis nituntur in aëra pen- nis. *V.*

NITI. *S'appuyer.* *SYN.* Inniti, incumbere. *PHR.* Nixa caput manibus. *Pr.* Ille vides, purâ juvenis qui niti- tur hastâ. *V.* Et freta prospiciens arbore nixus eram. *O.* Nixus ad antra. *Pr.* Qui sentibus Anguem Pref- fit humi nitens. *V.* Tum super abjectum posito pede nixus. *V.* Paribus Cyllenius alis Nititur. *V.* Corpusque levabat Arboris acclivis trunco. *V.* Radicibus suis nititur arbor. *Cic.* *NITI per transl.* [pro fiduciam collocare.] *Se fier, s'appuyer.* *SYNT.* Niti viribus, veritate, famâ, consilio. *Cic.* Virtute decet non san- guine niti. *Cl.* Nixus in hoc uno novitatis nomine inani. *Lr.*

NITRARIÄ, æ. *f. Pl.* [Nitri fodina.] *Mine de Nitre.* **NITRATÖS**, ä, üm. [Cui nitrum admixtum est.] *Où l'on a mis du nitre.* *PHR.* Nitratâ viuidis brassica fiat aquâ. *M.*

NITROSÖS, ä, üm. *PLI.* Nitreux, plein de Nitre.

NITRUM, tri. *n.* Nitre, espece de Salpêtre. *PHR.* Rusticus es, nescis quid græco nomine dicar, Spuma vocor nitri, Græcus es Aphronitrum. *M.* Nitri spuma rubentis. *O.* Nitrum radens tubera (faciei.) *O.*

NIVALIS, älë. *De nege.* *SYNT.* Nivalis dies. *H.* Glacies. *Cl.* Nivâs candor. *V.* Nivales undæ. *M.* Hyper- boreas glacies Tanaimque nivalem. *V.* Glacies ven- tosq; nivales Avertes. *V.* Nivale Cælum. *Cic.* Ni- vale osculum. *M.* *metaph. i. frigidum.*

NIVARIÖS, ä, üm. *PLI.* Qui fert à couler la nege. Nivarius saccus. *i. nivarium colum.* *PLI.*

NIVĖÜS, ä, üm. *De nege.* *PHR.* Aggeribus niveis in- formis terra. *V.* Niveus liquor. *Cic.* **NIVĖÜS** [pro candido.] *Blanc.* *SYNT.* Niveus color, dens. *O.* Ni- vea vitra. *V.* Poma. *O.* Nivei lacerti. *V.* Lapilli. *H.* Niveis tentoria velis. *V.* Quâm dives pecoris nivei. *V.* (Vide *ALBUS.*)

NIVÖSÖS, ä, üm. *Plein de nege.* *SYNT.* Nivosa pla- ga. *Cl.* Nivosa hyems. *Liv.* Loca. *Cel.* Grando. *Liv.* Ephyræ Scythiâ tenuis ille nivosa. *O.*

NIX, nivis. *F.* De la Nege. *EPITH.* Cändidâ, älbâ, cänâ, cändicâ, deslüâ, iners, frigidâ, älgidâ, dü- ratâ, dücâ, älginä, möntänâ, Scythicâ, Geticâ,

Bistönä, Rîphäâ, Sîthönä, Thrëiciâ, Hÿpër- borëâ, Älpinä, hÿemälis, brümälis, hÿbernâ, vernâ. *SYN.* Nivëi flöccî, nivëâ vellërä. *PHR.* Nec nova per gelidas ulla sit herba nives. *O.* Nix acri concreta pruina. *Lr.* Sitioniaque nives hyemis subeamus aquosæ. *V.* Vides ut alträ stat nive candi- dum Soraçte; nec jam sustineant onus Sylvæ labo- rantes. *H.* Cum nix alta jacet. *V.* Perpetuæque pre- munt hyemes. *L.* Nive amicta loca. *H.* Fert ubi per- petuas obruta terra nives. *O.* Totaque brumali sub nive terra latet. *O.* Tela undique fundunt Crebra nivis ritu. *V.* Nix humeros (Atlantis) infusa tegit. *V.* Positas nives glaciât Jupiter. *H.* Nive candidior. *O.* Perque nives alium perque horrida castra secuta est. *V.*

NIX sölütâ, nivem sölverë. *PHR.* Nix Sole madens. *O.* Nivis quam nec vestigia duri Calcavere pedis, nec solvit aquaticus Anster. *O.* Et madidis Euri resolutæ statibus Alpes. *L.* Solibus & nullis Scythicæ, cum bruma rigeret, Dimadueret nives. *L.* Nec fluvii strepunt Hybernâ nive turgidi. *H.* Solvuntur teneræ vere tepente nives. *O.* Cum vere reverso Bistoniz tepere nives. *St.* Nix jacet, & jactam non Sol plu- viæque resolvunt: Indurat Boreas perpetuamque facit. *O.* Jamque Pyreneæ, quas nunquam solvere Titan Evaluit, fluxere nives. *L.* Nec nostro parciör imber Lumine, quâm vernâ de nive, manat aqua. *O.* Vere novo gelidus canis cum montibus humer Liquitur. *V.* Et pereunt victæ Sole tepente nives. *O.* In rivos nivibus solutis Sole jam forti. *S.* Sole vicini- nos jaculante montes Liquitur humor. *Sarb.* Nix temerata Noto. *Saut.* Saucia Sole, victa calore. *Saur.* Latèque tepentes Liquitur in rivos hyemis labor ir- ritus, & jam Rura natant. *Rua.* Vernæ more nivis quæ modò nubium Leni tabuit halitu. *Sarb.* **NIVES** capitis. *H.* [i. albi capilli.] *La vieilleffe.*

NIXÜS, üs. *m.* *Effort.* *PHR.* Magno nixu aggreditur. *V.* Cum primûm in luminis oras Nixibus ex alvo matris natura profudit. *Lr.* Fœtus nixibus edunt. *V.* (Vide *CONAMEN.*) **NIXÜS**, ä, üm. (Vide *NITOR.*)

NÖ, äs, ävî, äre. *Nager.* *PHR.* Nare freto. *O.* Sine cortice nare. *H.* Nat Lupus inter oves. *O.* Tu viri- bus utere nando. *O.* Manum protendere nanti. *O.* Natare aquas. *M.* (Vide *NATO.*)

NÖBİLIS, ilë. *Noble, qui est de qualité.* *SYN.* Illüs- tris, gënërösüs, ingënüüs, insignis. *PHR.* Qui quanquam clarus utroque (parente) Nobilior sacre sanguine matris erat. *O.* Seque ortum antiquâ Teucro- rum à stirpe volebat. *V.* Dardanidæ magni, genus alto à sanguine Divûm. *V.* Stemmata materno felix. *St.* Non minor ullius nobilitate domus. *O.* Genus huic materna superbum Nobilitas dabat, incertum de patre ferebat. *V.* Turnus avis atavisque potens. *V.* Divefne prisco natus ab Inacho, Nil interest, an pauper, & infimâ De gente, sub Dio moretis. *H.* Claro patre natus. *H.* Äli vetusto nobilis ab Lamo: Quando & priores hinc Lamias ferunt Denomina- tos, & nepotum Per memores genus omne fastos. *H.* Quis enim generosum dixerit hunc, qui Indignus genere, & præclaro nomine tantûm Insignis. *J.* Quem- cumque requires. Hac de stirpe virum, certum est de Consule nâci. Per fasces numerantur avi, semper- que renata Nobilitate virent, & prolem fata se-

quantur, Continuum simili servantia lege tenorem: Nec quisquam procerum tentat, licet ære vetusto Floreat, & claro cingatur Roma Senatu, Se iactare parem. *Cl.* Celebres longâ posteritate viros. *Sant.* Nobilis ille quidem est, & clarus origine. *O.* Quem per insignes geniale ceras Stemmata claravit; vaga quem per undas, Quem per & gentes radiante vexit Gloria curru. *Sarb.* Clara genus, clarumque trahens à sanguine nomen. *Sil.* Cui genus à proavis ingens, clarumque paternâ Nomen erat virtutis, & ipse acerrimus armis. *V.* Quo quisque est major, magis est placabilis ira; Et faciles motus mens generosa capit: Corpora magnanimo satis est prostrasse Leoni.... At quæcumque minor nobilitate fera est, &c. *O.* Est quoque per matrem Cyllenius addita nobis Altera nobilitas .... Sed neque materno quod sum generosior ortu. *O.* Majus apud Trojam forti quid habemus Achille. *O.* Juvenum nobilium cliens. *H.* Non illa loco nec origine gentis Clara, sed arte fuit. *O.* Clarus sanguine ac factis. *S.* Edita cognato Regum de sanguine virgo, Tot patribus tot avis inclucta Cæsaribus. *Rap.* Quid quod ab Æquorea numeratur imagine quartus. *O. i. Marino Deo.* Alto de sanguine fratres Pignora cara Probi. *Cl.* Qui nasci ut posses (quamvis cecidere trecenti) Non omnes Fabios abstulit una dies. *O.* Nobilis ortu. *Sil.* Puer & nobilis & decens. *H.* Mæoniâ generose domo. *V.* Trojanaque à sanguine clarus Aestres. *V.*

NŌBILIS. *Fameux, illustre, celebre* *SYN.* Cēlēbris, p̄clārus, inclŷtus, insignis, eximius, egregius. *SYNT.* Nobile pectus, opus, flumen. *O.* Bellum. *H.* Lethum. *H.* Nobilissimi fundi. *Cic.* Nobiles Equi. *O.* Nobilissima inimicitia. *Liv.* Nobilis oratio. *Cic.* Diem hunc faciam nobilem. *S.* Nobilium auditor Scriptorum. *H.* Nobile bello nomen. *Liv.* Nobilis es famâ multis memoratus in oris. *V.* Nobilis auratos jam purpura vestiat armos. *Cl.* (Vide FAMOSUS.)

NŌBILITAS, *artis. f. Noblesse.* *EPITH.* Clārā, insignis, inclŷtā, egregiā, eximiā, vêtus, antiquā, vêtustā, priscā, avitā, paternā, maternā, cēlēbrā, cēlēbratā, ingēnuā, gēnerosā, māximā, gēmīnatā, ingēnitā. *SYN.* Splēndor, clāritas, gēneris vêtustas, gēneris honor. Clārī natales. Origō illustis. Gēnerosus sanguis. *PHR.* Non par nobilitas animo est. *O.* Si te nobilitas generosæque nomina tangunt. *O.* Nobiles mihi non sunt avi.... nec altis incluctum titulis genus; Sed clara virtus. *S.* Seu gloria tangit Te generis magni; generis mihi Jupiter author. *O.* Virtute decet non sanguine niti. *Cl.* Nobilitatis origo. *Sil.* Nobilitas solis non est spectabilis armis. *Hofsch.* Si genus excutias; Equites ab origine primâ Usque per innumeros inveniemur avos. *O.* Nescit amor priscis cedere imaginibus. *Pr.* Nam genus & proavos, & quæ non fecimus ipsi; Vix ea nostra voco. *O.* Dummodo quod fratris Telamon Peleusque fuerunt Ajacis meritum non sit; nec sanguinis ordo, Sed virtutis honor spoliis quæretur in istis. *O.* Si virtus in me dubitabilis esset; Nobilitate potens essem, Telamone creatus. *O.* Pronepos ego Regis aquarum, Nec virtus citra genus est. *O.* Stirpe genus clarum Cæloque affinis origo. *Sil.* Nec me adeo ceræ capiunt, & scuta vetustis Oblita imaginibus, tituli, & laudis avitæ Reliquiæ illustres. *Com.* Si gentile decus, si nobilitatis avitæ Quærun-

tur tituli, famosisque illita ceris stemmata. *Com.* Quod si nobilitas cunctis exordia pandit Laudibus... quis numerabilior sanguis? quæ major origo, Quam regalis erit? non te privata dedere Lumina. *Cl.* Huic ampla quidem de sanguine prisco Nobilitas. *St.* Regum certe genus & Penates Mœret iniquos. *H.* **NŌBILITATĒM** sustinere, tueri. *NŌBILITATI* respondere. *Quin.* *PHR.* Conveniens animo genus est tibi nobile.... Mens tuâ sublimis supra genus eminet ipsum... nec finis ingenium nobilitate premi. *O.* Nominibus cum sis generosus avitis Exuperas morum nobilitate genus. *O.* Haud genus & proavos & regia nomina iactas: Clara domus satis hac nobilitate tua est. *O.* Maxime; qui claris nomen virtutibus æquas, At tu qui tantis animos natalibus æquas, Et partem titulis non summam pōnis in illis. *O.* Ingenita stat nobilitatis in illo Pulcher honos, & digna suis natalibus ora. *O.* Forma vigorque animi, quamvis de plebe videbar, Indicium testæ nobilitatis erant. *O.* Et altæ Indicium mores nobilitatis habent. *O.* Este precor memores quâ stirpe creati. *O.* Quid sis nata vide. *O.* Non tua Majorum contenta est gloria famâ... sed generis priscos contendis vincere honores; Quam tibi Majores, majus decus ipse futurus. *T.* Quem proavis æquant fortia facta suis. *Hofsch.* Pars minor est in laude tuâ, laus tanta tuorum: Multum ipsis debes plus tamen ipse tibi potes... crescere tu gentis laudibus, illa tuis. *Hofsch.* Sanguis pretium acquisivit eundo. *Com.* Et geminas animi nobilitate genus. *O.* Et quanquam antiquis Regum bene fulta triumphis Stat domus; & tantis se tibi iactat avis; Majorum tua non titulis innixa recumbit Gloria, nec priscis gestit imaginibus. *Sann.* Titulos insignibus ornas Ipse tuis. *Com.* Dedecorant bene nata culpa. *H.*

NŌBILITATĒ superbiere. *PHR.* Ille licet patris sine fine superbiat actis; Et tu quæ referas facta parentis habes. *O.* Atavos & avorum antiqua sonantem Nomina, per Reges actum genus omne Latinos. *V.* An deceat pulmonem rumpere ventis, Stemmate quod Tusco ramum, millefimo, ducis: Ego te intus & in cute novi. *P.* Phœboque parente superbus. *O.* Jure perhorui Latè conspicium tollere verticem. *H.* Qui genus iactat suum aliena laudat. *S.* Si cum magnis virtutibus affers Grande supercilium; & numeras in dote triumphos. *J.*

NŌBILITATĒ degenerare. *PHR.* Stemmata quid faciunt? quid prodest, Pontice, longo Sanguine censer? Pictosque ostendere vultus Majorum... si coram Lepidis male vivitur. *J.* Tota licet veteres exornent undique ceræ Attria, nobilitas sola est atque unica virtus. *J.* Nam quid imaginibus, quid avitis fulta triumphis Attria? quid pleni numerofo consule fasti Profuerint, cui vita labat. Perit omnis in illo Nobilitas, cui laus est in origine solâ. *O.* Qui tantum titulis incumbit avitis, Heu quantum generi detrahit ille suo. *Hofsch.* Licet à Pico numeres genus... inter majores ipsum Promethea ponas; De quocumque voles Proavum tibi sumito libro; Quod si precipitem rapit ambitus atque libido, si &c... incipit ipsorum contra te stare parentum Nobilitas, claræque faciem præferre pudendis. Omne animi vitium tantò conspectus in f. Crimen habet, quanto major qui peccat habetur. *J.*

NŌBILITAS [pro celebritate.] *Reputation, sublimité.*

Synt. Inest eloquio nobilitas. O. (Vide FAMA.)
NOBILITĒR, adv. PLI. *Noblement.*
NOBILITŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Rendre fameux, célèbre* PHR. Templā nobilitata deā. O. Scilicet hos titulos, hos quærere debet honores; Qui nil, quo melius nobilitetur, habet. *Bez.* Titulos patriis virtutibus emptos. *Sant.* Pulchrius multo parari quàm creari nobilem. *Auf.* Pocula Mentoreā nobilitata manu. *M.* Nobilitatur adulterio. PLI. Cujus nobilitata crudelitas. *Cic.*
NOCENTĒR, adv. COL. *D'une manière à nuire, malignement.*
NOCĒŌ, ēs, cūī, cītūm, ērē. *Nuire, être nuisible, faire tort.* SYN. Officiŏ, ōbsūm, lēdō, ōbstō, incommōdō. PHR. Ergo quæ juveni mihi non nocitura putavi Scripta parum prudens, nunc nocuere mihi. O. Quàm metuī ne quid Libyæ tibi regna nocerent. V. Nec nocuisse ulli, & fortunam habuisse nocendi. O. Nocet empta dolore voluptas. H. Nocuit temeraria virtus. O. Nocuit sua culpa duobus. O. Juniperi gravis umbra. O. Nocent & frugibus umbræ. V. Solet esse gravis cantantibus umbra. V. Nec mala vicini pecoris contagia lædent. V. Et si non aliquā nocuisses, mortuus esses. V. Officiant lætis ne frugibus herbæ. V. Inſiuit, solo nociturus pondere. L. Nocte nocent potæ, sine noxâ luce bibuntur. O. Haud ignara nocendi. V. Tibi nomina mille, Mille nocendi artes, fecundum concute pectus. V. Tempus dea nocta nocendi. V. Ah! tibi ne teneras glacies fecet aspera plantas. V. Minus via lædet euntes. V. Nec scabie, aut falsâ lædit rubigine ferrum. V. Primis segetes moriuntur in herbis. Sidera nunc ventrique nocent. Tribulique farrigant Triticeas messes. O. Esse quidem memini mitissima sedibus illis Numina; sed timeo qui nocere Deos. O.
NOCĒNS, ēntis, iŏr iſsimūs. *Nuisible, malfaisant.* SYN. Tela nocentia. O. Herbæ nocentes. H. Lingua nocens. Pr. Ferroque nocentius aurum. O. Cicutis Allium nocentius. H. Fraus natis nocitura. H. Arboribusque Notus pecorici sinister. V.
NOCĒNS. [Pro reo.] *Coupable, criminel.* PHR. Toties necens sum facta, sed nunquam mihi. S. Te quoque jam timeant, admirenturque nocentem, Quem sprevere pium. Cl.
NOCTĪFER, ā, ūm. *Qui amene la nuit.* PHR. Eoos ostendit noctifer ignes. C. i. *hesperus.*
NOCTĪLUCĀ, æ, f. [Luna noctu lucens.] *La Lune.* PHR. Rite Latonæ puerum canentes, Rite crescentem face noctilucam Prosperam frugum, celeremque pronos volvere menses. H.
NOCTIVAGŪS, & NOCTŪABŪNDŪS, ā, ūm. *Cic.* *Coureur de nuit, qui erre pendant la nuit.* SYN. Noctivagus Phœbes currus. V. Noctivagæque faces Cæli. Lr. Noctivagum iter. V-F. Noctivagus labor. Cl.
NOCTŪĀ, æ, f. *Choiëtte, hibou.* EPITH. Nōctīvāgā, nōctūrnā, sinistrā, tristis, imprōbā, dirā, fera, fūnēstā, pallādī. *Quia palladi sacra.* SYN. Būbō, ūlūlā. Palladis ales. O. PHR. Conspectum lucemque fugit, tenebrisque pudorem Celat, & à cunctis expellitur æthere toto. O. Si quando luce vagantem, Noctis avem Cernunt. O. Noctua in umbra garrula. PLI. Genuit noctris fera noctua

rectis. *Pac.* Seros exercet noctua Cantus. V.
NOCTURNŪS, ī, m. *Le Dieu de la nuit.* Credo Nocturnum obdormivisse ebrium. *Pla.*
NOCTURNŪS, ā, ūm. *De nuit.* SYN. Nocturna aura. H. Somnia. H. Sacra. *Cic.* Acta. O. Nocturnus fur. V. Dolus. O. Nocturni Lemures. H. PHR. urit odoratam nocturna in lumina Cedrum. V. Nocturna... Carpentem pensa puellæ. V. Gregibus nocturnus obambulat (*Lupus*) V. Nocturnosque ciet Manes. V. Tum stygio regi nocturnas inchoat aras. V. Omnia quæ sensu voluntur vota diurno Tempore nocturno reddit amica quies. Cl. Nocturno certare mero, certare diurno. H.
NOCTŪVIGILĀ, æ, f. [noctem agens insomnem cognomen est Veneris apud PLI.] *Qui passe les nuits sans dormir.*
NOCŪŪS, ā, ūm. *Cic.* *Nuisible.* (Vide NOXIUS. NOCENS.)
NODĀſſŌ, ōnis, f. *VIT.* *Un nœud, nodosité.* (Vide NODUS.)
NODŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Noëux, lier.* PHR. Cui pharetra ex auro, crines nodantur in aurum. V. Laqueo Collum nodatus amator. O. (Vide VINCIO.)
NODOSŪS, ā, ūm. *Noëux.* SYN. Nōdis āspēr. SYN. Nodosā roborā. O. Nodosus stipes. O. Nodosā ossa, retia, lina. O. PHR. Mollia nodosus facit internodia poples. O. Nodosā corpus nolis prohibere chiragrā. H. Nodosi tabulas. H. *Id est scrupulosi, diligentis, in accipiendis cautionibus, quo referri potest Proverb.* Nodum in scypho (*Funco*) quæris. Ter.
NODŪS, & NODŪLŪS, ī, m. dim. *Nœud.* EPITH. Strictus, obstructus tēnax, tortilis, ahēnūs, ārātūs, difficilis, implexus, cæcūs, validus, artūs. SYN. Nēxūs, vīnculūm, ligāmēn. PHR. Nocte tribus nodis ternos, Amarilli, Colores. V. Æratis astringant Bracchia nodis. Pr. Nuda genu, nodoque sinus collecta fluentes. V. Nodos & vincula rupit. V. Manibus divellere nodos. V. Solvere nodum. H. Nodosque relaxat ignis. Lr. i. *Glaciem.* Ex humeris nodum dependet amictus. V. Vipereis nodis brachia nexa. O. Vitales animæ nodi. Lr. Nodus amicitiae. *Cic.* *Pro vinculo.* (Vide VINCULUM.)
NODŪS. [pro difficultate.] *Nœud, difficulté.* PHR. Qui juris nodos & legum Ænigmata solvat. J. Maximus rep. nodus est, inopia pecuniaria rei. *Cic.* Nodum expedire. *Cic.* Cælestis nodus *Cic.* [Ultimum Zodiaci signum.] *Les Poissons.* NODI plāgarūm. St. [pro tumore.] *Contusion, bosse.*
NOË, & NOËMŪS. *Filius Lamech, quem submerso per diluvium terrarum orbe solum cum familiâ incolumen superesse voluit Deus.* Servat cum natis fidæque uxore Noëmum. Noëmi Natos, reliquias undarum & vindicis iræ. *Com.* (Vide DEUCALION, DILUVIUM.)
NOLA, æ, f. PLI. [Urbs campaniæ.] *Nole.* Pæno non pervia Nola. *Sil.*
NOLŌ, nōn vīs, nōn vūlt, nōlūmūs. nōlūī, nōllē. *Ne pas vouloir.* SYN. Rēcūsō, nēgō, abnēgō, abnūō, dēdignōr, rēspūō. PHR. Nequitiaque suæ noluit esse rudes. Pr. Et cui per mediam nolis occurrere noctem. J. Nolumus assiduis animum tabescere curis. O. Splendida sit nolo, sordida nolo, cutis. M. Nolo virum facili redimit qui sanguine famam. M. Si me noles discedere. H. Nolente senatu. L. Ne-

li contendere *H.* Nolo mentiare. *T.* Quidquid audire est metus. *S.*

NOMADĒS, dūm. *Africa populi qui deinde Numida dicti sunt.* *PHR.* Te propter Lybicæ gentes Nomo- dumque Tyranni Inferni. *V.*

NOMĒN, inis. n. *Nom.* *ΕΡΗΘ.* Mēritūm, præclā- rium, victurū, ignōtū, obscurū, ignōbile, invisū, grātū, spēciosū, avitū, patrūm, antiquū, celebrē, laudabilē, nobilē, generosū, mitē, dulcē. *Syn.* Agnōmēn, cōgnōmēn. *PHR.* Et Superest sine me nomen in urbe meum. *O.* Insignes animæ nostrumque in nomen ituræ *V.* Speciosaque nomina culpæ Imponis Medea tuæ. *O.* Ergo aliquid gratum multis tibi nomen adopta: Non semper bel- lē dicitur Hippodamus. *M.* Sed si modō nomina re- bus Addere vera placet. *O.* Quid pulchra vocabu- la pigris Præterendis vitiis? Probitatis inertia no- men, Justitiæ formido subit. *Cl.* Rogat illa jovem, sine nomine munus. *O.* Addidit & proprio germana vocabula nato. *Cl. i.* nomen fratris. Et aviti nomi- nis hæres. *O.* Conjugium vocat; hoc prætexit no- mine culpam. *V.* Quæ nominis extat origo Me la- ter. *O.* Deductum nomen ab Anco. *O.* Ede tuum nomen. *O.* Gratum mihi nomen. *O.* Notas vitulis & nomina gentis inurunt. *V.* Notus mihi nomine tantūm. *H.* Signataque nomina saxo. *O.* Tenet æter- num per sæcula nomen. *V.* Nomina sunt ipso pene timenda sono. *O.* Ut genus indecores pene omnes, sic quoque nostra Nomina dura vides, insueta at- que aspera dictu. *Vida.* Fœmineum omne nomen exofus. *S.* Priscum nomen mutare. *O.* Et jactat inu- tile nomen. *H.* Nomen dulce obversatur ad aures. *Lr.* Unum Poliniciis amati Nomen in ore sedet. *Sr.* Avulsūque humeris caput, & sine nomine corpus. *V.* Nec Baccho genus aut Pomis sua nomina servat. *V.* Jacet exitiabile nomen. *Sil.* Perdere nomen Si placet Hesperium. *L.* Romanum extinguere nomen. *V. i.* Romanos. **NOMINE SUO.** *Cic. de sa part.* Fert... Mandata ad Progen & agit sua vota sub illā... Quotiesque rogabat Ulterius iusto, Progen ita velle ferebat: Addidit & lacrymas, tanquam man- dasset & illas. *O.*

NOMĒN. *Reputation.* *PHR.* Magnum & memorabile nomen referre. *V.* Nostrumque erit indelebile no- men, *V.* Nomina parva triumphis. *Sil.* Quondam præ- claræ nomine Athenæ. *Lr.* Æternū sanguine no- men emit. *O.* Nullo casurum tempore nomen. *V.* Multi nominis mulier, *H.* Et nos aliquid nomenque decusque Gessimus. *V.* Ne vestrum scabrâ tangat ru- bigine nomen. *C.* Jam canitur toto nomen in orbe meum. *O.* (Vide *FAMA.*)

NOMĒN. [Pro causâ.] *Raison.* Nominibus multis. *Cic.* Falso nomine poscit. *J.* Hoc uno nomine deceptus. *H.*

NOMĒNCLATIŌ, ōnis, f. *Col. Liste, ou Catalogue des noms.* **NOMĒNCLATŌR**, ōris, m. *Cic.* Celui qui tient registre des noms, ou qui les énon- ce. *PHR.* Nomenclator pugilem citat notum. *M.*

NOMĒNCLATŪRĀ, æ, f. *PLI.* Un catalogue, un rôle.

NOMĒNALIS, alē. *VAR.* Qui concerne un nom.

NOMĒNATIM, adv. *Cic.* Nommément, chacun par

son nom. *PHR.* Nomine quemque vocans. *V.*

NOMĒNATIŌ, ōnis, f. *Cic.* Nomination, ou énu- meration.

NOMĒNŌ, & **NOMĒNITŌ**, ās, āvi, ātūm, ārē,

dim. LR. *Nommer.* *Syn.* Appellō, nūncupō, vōcō, cōgnōmīnō. *PHR.* Nuncupat indigetem temploque amque recepi. *O.* Pyrame responde? tua te carissi- ma hisbe Nomina. *O.* Æstron Graji vertēte vo- cantes. *V.* Hippomanes, vero quod nomine dicunt. *V.* Cui nomen Amelo Fecere agricolæ. *V.* Ab eā nomen posuisse. *V.* Te loquor absentem; te vox mea nomi- nat unam. *O.* Est locus, Hesperiam Graji cognomine dicunt. *V.* Strophades Graio stant nomine dictæ. *V.* Facti de nomine Byrsam. *V.* Æneadasque meo de nomine fingo. *V.* jam dominum appellat; jam no- mina sanguinis odit; Byblida jam mavult quàm se vocet illa sororem. *O.* Cui mens diviniore, &c. (*Pœ- ta*) des nominis hujus honorem. *H.* Illi Hoc avus addiderat nomen. *O.* Lugentes campi, sic illos nomi- ne dicunt. *V.* (Vide *APPELLO*)

NOMĒNARI. *Se nommer, être appelé.* *PHR.* Nominor exul. *O.* Ascanius, cui nunc cognomen Julo Addit. *V.* Sergestusque, domus tenet à quo Sergia no- men. *V.* Strophades Graio stant nomine dictæ. *V.* Er quæ per Grajas plurima gentes Nomina Liber ha- bes. *O.* Nomen Avi referens. *V.* Maternum nomen adepta est. *Lr.* Nomen delatum ab, &c. *Lr.* A ma- gno deductum nomen Julo. *V.* Est via &c. Lactæ nomen habet. *O.* Postoris habentia nomen Mœ- nia. *O.* Qui te nomine reddet Sylvius. *V.* Cujus erat facies in quâ materque paterque cognosci pos- sent: nomen quoque traxit ab illis. *O.* (Vide *AP- PELLARI.*)

NŌN. adv. *Non, point, ne.* *Syn.* Haud, minimē, hāud- quāquam, nēquāquam, nec, nēquē, nihil, nīl. *PHR.* Non est quod metuas preces iniquas. *M.* Haud equidem credo. *V.* Haud quāquam ob meritum pœ- nas &c. *V.* Nihil est quod dicta retractent. *V.* Nil nostri misere. *V.* Non nihil ergo sumus. *M.*

NŌNACRIS Mons Arcadia. *THR.* Vati paret Nona- crius heros. *O.* Evander. In virgine Nonacrinā Hæ- sit. *O. i.* Arcadicā.

NŌNÆ, arūm. f. Ita dicta quod ab eo die usque ad Idus novem dies numerentur. Nonæ quintanæ. *VAR.* Quæ quinto die mensis contingunt. Septimanæ. *VAR.* Quæ septimo. Habent autem Sex Maius Nonas, October, Julius & Mars; Quatuor & reliqui. *Primus enim mensis dies dicitur* Calendæ. *Secundus* 4° Nonas. *i.* ante Nonas. *Tertius* 3° Nonas. *Quartus* pridie Nonas. *Quintus* Nonæ. *In aliis octo Mensibus secundus dies dicitur* 6° Nonas. *Tertius* 5° Nonas &c. Nonæ. Decembres. *H. i.* Septima dies Decembris: in hoc enim Mense Nonæ sunt septimana. *LES NONES.*

NŌNĀGĒNĀRĪŪS, ā, ūm. *PLI.* [nonaginta annos natus.] Qui a quatre vingt dix ans. **NŌNĀGESĪ- MŪS**, ā, ūm. *Cic.* Quatre vingt-dixième. **NŌ- NĀGĒS** adv. *Cic.* Quatre vingt-dix fois. **NŌNĀ- GĒNTĀ** ind. *Cic.* Quatre vingt-dix. (Vide *ANNUS*, anni. 90.)

NŌNĀNĪ, ōrūm. m. *Tac.* [Milites nonæ legionis.] **NŌNĀRĪĀ**, æ, f. [Meretricum nomen, ita dictæ suat, quod cellas horā nonā aperirent.] *Courtisana.* Si Cynico barbam petulans Nonaria vellat. *P.*

NŌNDŪM adv. *Pas encore.* *PHR.* Nondum Ilium, & arces Pergamæ steterant. *V.*

NŌNGĒNTĪ. *Cic.* & **NŌNINGĒNTĪ**, æ, ā. *VAR.* Neuf-cens. **NŌNGĒNTĪ**, ōrūm. *PLI.* Dicebantur Ro- mæ qui populi suffragia colligebant.

NÖNNĒ Adv. interr. SYN. *Än, ännē, nūmqūid.* Nonne vides. V. Nonne fuit satius &c. V.
NÖNNIHIL. Adv. Cic. [*Äliquantūm*] *Un pen.*
NÖNNÜLLÜS, ä, ūm. *Quelqu'un.* PHR. Quique novas alitis nonnullis femine fruges. V. Nonnullus hominos. M.
NÖNNUNQUAM adv. Cic. *Quelquesfois.*
NÖNNÜSQUAM adv. PLI. *Quelque part.*
NÖNÜS, ä, ūm. *Neuvième.* PHR. Post ubi nona suos aurora retexerit ortus. V. Nonumque prematur in annum (*Liber.*) H.
NÖNÜSSIS, is. m. Var. [Moneta novem assium Romanorum.] *Piece de monnoie valant neuf As.* (Vide As.)
NÖRICUM, ī. n.] Germaniæ Regio.] *La Baviere* PHR. Tunc sciat aërias Alpes, & Norica si quis Castella in tumulis. V. Quas neque noricus Deteret ensis. H. Ferro quod noricus excoquit ignis. O.
NÖRMÄ, æ. f. [*Fabrilis instrumentum*] *Equerre.* [*Metaph. Rēgūla, lēx, Exēplūm.*] *Regle, Modèle* EPITH. *Rēctā, cērtā, jūstā, æquā, fallāx.* PHR. Denique ut in fabricā, si prava est regula prima, Normaque si fallax, rectis regionibus exit &c. Lr. Si volet usus, Quem penes arbitrium est, & vis, & norma loquendi. H. Romuli præscriptum... veterumque norma. H.
NÖRMÄLIS, alē. QUIN. & **NÖRMATÜS**, ä, ūm. Col. [Ad nouam factum.] *Dressé, fait à l'Equerre.*
NÖS, nōstrī, nōstrūm, nōb'is. Nōus. PHR. Nos animas viles inhumata, infestaque turba. V. Nosmet, nobismet, &c. Pla.
NÖSCÖ, is, nōvī, nōtūm, ērē. & **NÖSCYTÖ**, äs, ävī, ätūm, ärē, dim. PLA. *Connoître, sçavoir.* SYN. *Scō, intelligō, cōgnōscō.* PHR. Novit namque omnia vates. V. Fortunatus & ille Deos qui novit agrestes. V. Noscere vultum alicujus. Lr. Vox noscitur. St. Herbas nosse salutaris. O. Qui nil nisi prælia nosti. O. Nofce saporem. PLI. Viam novi. Ter. Veneris nec præmia noris. V. Vero distinguere falsum. H. Et facile inficis noscitur ab omnibus. C.
NÖSTĒR, trā, trūm. *Nōtre.* PHR. Non eadem arboris pender vindemia nostris. V. Noster eris. V. Noster ludos spectaverat. H. i. nobisum.
NÖSTRÄS, ätis, omn. *De notre pair.* Nostrates facietæ, nostratia verba. Cic.
NÖTÄ, æ, f. *Note, marque.* EPITH. *Cērtā, äpērtā, manifestā, Albā, nīgrā, cārūlā, incērtā, fictā, occultā, eximīā, illūstris, decōrā, pulchrā.* SYN. *Signūm, indicium, monūmentūm, sigillūm.* PHR. Inspicit acceptas hostis ab hoste notas. O. Lascivis Livida colla notis. O. Nondum de pectore cædis Excessere notæ. O. Notam sine vulnere fecit. O. Figere dente notas. T. Impressit memorem dente labris notam. H.
NÖTÄ. [*Maculā, labēs.*] *Tache.* PHR. Notis maculofus grandibus Alvis. V. quā notam duxit niveus videri Cætera fulvus. H. (Vide MACULA.) hinc. Nota [pro genere ipso.] *Especie.* Ejusdem notæ. Sen.
NÖTÄ. *Metaph.* [*Ignōmīniā.*] *Tache, fletiffure.* EPITH. *Fædi, rūpis, prōbrōsā, pūdendā, inhōnōrā.* SYN. *Lābēs, maculā, dēdecūs, prōbrūm, ignōmīniā, infāmiā.* PHR. Notas abolere. Cl. Nunc in amore tuo cogor habere notam. Pr. Hanc ferat virtus notam. S. Turpitudinis notis insignis homo. Cic. hinc Nota

Censoria. QUIN. *Pro censurā.* NOTA. *Sumitur in bonam partem.* Ille Numantina traxit ab urbe notam. O. i. laudem. vel laudis monumentum.
NÖTÄ. [*Pro litteris & scripturā ipsā.*] *Caractere, écriture.* PHR. Incisa notis marmora publicis. H. Notas foliis & nomina mandat. V. Interiore notā Falerni. H. Cadis enim nomen consulum inscribetur. De meliore nota commendare. Cic. Notæ musicæ. QUIN. *Note.*
NÖTÄ. [*Pro quocumque signo.*] *Signe, marque.* PHR. Me specta nutusque meos, vultumque loquacem, Excipe furtivas, & refer ipsa notas. O. Non satis occultis erubuisse notis. O. Ac tu si modō sum cælesti stirpe creatus Ede notam tanti generis. O.
NÖTABILIS, ilē. *Notable, remarquable.* SYN. *Manifestus, conspicuus, insignis, nobilis.* PHR. Lactea nomen habet (*Via*) Candore notabilis ipso. O. dicitur & in malam partem. Notabilis fræditas. PLI. Cædes. Tac.
NÖTABILITER, adv. PLI. *Notablement, visiblement.*
NÖTARIÜS, īi. [*ä notis, & litteris dictus.*] *Ecrivain.* PHR. Nec calculator nec notarius velox. M.
NÖTATIÖ, önīs, f. Cic. *Remarque.* Notatio censoria. Cic. *Reprimande.*
NÖTESCÖ, is, nōtūi, ērē. N [*notum fieri.*] *être connu, devenir connu.* PHR. Magis, atque magis notescere. Cic. Nostri notescet fama sepulchri. Pr. Notescunt littora clari Nominis exilio. S. Notescunt ingenia. Tac.
NÖTHÜS. [*Filius non legitimus.*] *Bâtard.* SYN. *Spurius, adulterinus, illegitimus.* PHR. Ne caperes regna paterna nothus. O. Quos (Equos) dædala Circe suppositā de matre nothos furata creavit. V. Athis notha mulier. C. i. *Non vera.* nothi pulli. Col. *Speciebus diversis procreati.* Nothum lumen lunæ. C. i. *ab alio nempe à sole mutuatum.*
NÖTIFYCÖ, äs, ävī, ätūm, ärē. *Notifier, faire savoir.* PHR. Atque modum poenæ notificare meæ. O. Fecerat hoc notum, Grajas cum milite forti Adven-tare rates. O.
NÖTİY, önīs. *Notion, idée* Notio in animis infusa, informata, Consignata. Cic. Notio causæ. Tac.
NÖTITIÄ, æ, f. & **NÖTITYES**, ei. f. VIT. *Connoissance.* PHR. Notitiam pars est inficiaria mei. O. An tibi notitiam mora temporis eripit horum. O. Et sunt notitiā multa minora tuā. O. Notitiæ primosque gradus vicinia fecit. O. Notitiæ vestigia dare Lr. Exposuit meme populo fortuna videndum & Et plus notitiæ quam fuit ante dedit. P. Hoc in notitiam veniat. O.
NÖTÖ, äs, ävī, ätūm, ärē. [*notam, signum apponere.*] *Marquer, faire une marque.* SYN. *Signō, obsignō, consignō, sigillō, inscribō.* PHR. Fronte notatum. M. Ungue notata comas, ungue notata genas. O. Dignis charta notata meis. O. i. *scripta.* Carmina descripsi, & modulans alterna notavi. V.
NÖTÄRĒ. [*pro animadvertere.*] *Remarquer, observer.* SYN. *Advērtō, observō, attēndō, considērō, animadvērtō.* PHR. Animos ævumque notabis. V. Namque notavi Ipse locum aëria quo congestere Palumbes. V. Memori pectore dicta notat. O. Sydera cuncta notat tacito labentia cælo. V. Venientem prima notavit Mercurium. O. Ardentesque notare oculos, qui spiritus illi, Qui vultus, vocisque sonus. V. *Ætatis mores cujusque notandi.* H.

Ab eventu facta notanda putat. O.

NOTIARĒ, [pro reprehendere.] *Blâmer, critiquer.*

PHR. Multâ cum libertate notabat. *H. Stultus & improbus hic amor est, dignusque notari. H.*

NOTOR, ōris, m. *SEN. Qui connoît, qui fait connoître. D.*

NŌTŪS, ī, m. [Ventus meridionalis.] *Le vent du midy. EPIT. Africūs, Lŷbicus, plūvius, tūrbidus, rāpax, sōnōrius, plūmbēus, arēt, fūrēns, cālidus, procēllōsus. PHR. Madidis Notus evolat alis. V. Arboribusque fatisque Notus pecorique sinister. V. Carbasa tenfa Noto. O. Jonius udo remugiens finus Noto. H. Tristitque rosaria pallent Usta Noto. Sr. (Vide AUSTER. VENTUS.)*

NŌTŪS, ā, ūm. *Comm. SYN. Cōgnitūs, āgnitūs. PHR. Qui notus nimis omnibus, Ignotus moritur sibi. S. Notis compellat vocibus. V. Notæ pietatis alumnus. O. Nota loquor. T. Notus prodigio locus. O. Notissima famā Insula. V. Aucupibus noti frutices. O. Hic inter flumina nota. V. Factus notior. O. Sic notus Uliſſes? V. Notior ut jam sit canibus non Delia nostris. V. Tempore jam ex illo casus mihi cognitus urbis. V. Notus apud omnes. Cic. Pulchrē notus. Plū. Notissimi inter se. Liv. (Vide FAMOSUS.)*

NOVACŪLĀ, æ, f. [Culter à novandâ barbâ dictus.] *Rasoir. PHR. Sed fuerit curvâ cum tuta novacula thecâ. M. Quid si tonsor, cum stricta novacula supra est, &c. M. (Vide BARBA. Barbam tondere.)*

NOVĀLIS, is, f. & **NOVĀLĒ**, is, n. [Ager novæ relictus sementi.] *Terre qu'on laisse reposer un an. PHR. Alternis idem tonfas cessare novales, Et segnem pariere situ durefcere campum. V. duras fulcis mollire novales. Cl. Hæc tam culta novalia miles habebit. V. Totos autumnī perferat imbres Campus iners, dum terra situ durata residat. Rap.*

NOVATŌR, ōris, m. trīx, icis, f. *Novateur qui renouvelle. PHR. Rerumque novatrix Ex aliis alias reddit natura figuras. O.*

NOVELLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *SUE. [novas vites pangere, vel novum agrum colere] Planter une nouvelle vigne, défricher un champ.*

NOVELLŪS, ā, ūm. dim. *Nouveau. SYN. Nōvūs, tēnellūs, rēcēns. PHR. Vites incidere falce novellas. V. Prata novella. O. Cum regerem tenerā frana novella manu. O. Turba novella. T. (Vide NOVUS)*

NOVĒM, ind. *PHR. Jamque dies epulata novem gens omnis. V.*

NOVĒMBĒR, brīs, m. [Mensis.] *Novembre. EPITH. Tristis, udūs, plūvius, gēlidus, procēllōsus. PHR. Hybernūm præceps juvet ire Novembrem. Auf.*

NOVENDIĀLIS, ālē. *Novendiale sacrum. EIV. [Quod nono ab obitu die fiebat.] Sacrifice qui se faisoit le neuvième jour apres la mort. Novendiales dissipare cineres. H. ī. Nono ab obitu die. Novendiales ferix. Cic. Vacantes qui durent neuf jours.*

NOVĒNI, ā, ā. *Neuf. PHR. Terga novena Boum. O. Annos addite ter precor novenos. M.*

NOVERCĀ, æ, f. [Quam quis novam uxorem ducit, susceptis jam ab aliâ filiis.] *Marâtre, belle mere. EPITH. Dirâ, fērōx, fērâ, sēvâ, iniquâ, iniquâ, invidi, immitis, fūrīosâ, tērrībilis, funēstâ, mālī, tristis, scēlērātâ. PHR. Pocula si quando sēvâ infecere novercæ. V. Lurida terribiles miscent aconita novercæ. O.*

Privignum non esse tuæ re, Galle, novercæ Rumos erat. M. Altera Phædra suos iterum rediviva furores Exeret. Sant.

NOVERCĀLIS, ālē. *De belle mere. SYN. Novercalia odia. Tac. Novercales stimuli. Cl. Manus. S.*

NOVĪES, adv. *Neuf fois. PHR. Quam quantum novies mittere funda potest. O. Novies styx interfusa coërcet. V.*

NOVIODŪNŪM, ī, n. [nomen trium Galliarū urbium quarum meminit Cæſ. ī. Galliarū Belgicarū.] *Noyon. [2. Biturigum.] Neufvoy. [3. Hedunorum.] Noyers.*

NOVISSIME, adv. *Cic. Enſim, dernièrement. Nōvissimūs, ā, ūm. [ūltimūs, poſtrēmūs.] Le dernier. Dixitque novissima verba. V.*

NOVĪTĀS, ātis, f. *Nouveauté. EPIT. Grātâ, dūlcis, suāvīs, insidiōsâ, mīrâ, laudābilis. PHR. Dulcique animos novitate tenere. O. Grātâ novitate morandus Spectator. H. Monſtri novitate moventur. O. Eventus varios res nova semper habet. C-G. Novitatis gaudia plena. O. Nec nova mirari facilis. Cl. Est quoque cunctarum novitas gratissima rerum. O. Viribus illa, (Carmina) suis, non novitate placent. O. Res dura & regni novitas me talia cogunt. V. Desine... novitate exterritus ipsâ Respuere ex animo rationem, sed magis acri Judicio perpende; & si tibi vera videtur Dede manus. Lr. Vilia sunt nobis quæcumque prioribus annis Vidimus. Calp. Novitas anni. O. ī. Ver.*

NOVĪTĀS generis, nominis. *Cic. Nouvelle Noblesse. PHR. Novitatem meam contemnunt, ego illorum ignaviam; mihi fortuna, illis probra obiectantur. Sal.*

NOVĪTER. *PLI. & NOVĒ*, adv. *A. Ad HER. nōvissimē. Cic. Nouvellement, récemment.*

NOVĪTIŪS, ā, ūm. *Nouveau. Novitium vinum. Plin. Nōvitiūs. [pro tirone.] Novice, qui n'est pas accoutumé a une chose. SYN. Rūdīs, ignārūs, incōnsultūs. PHR. Jam sedet in ripâ (Recens mortuus.) Tetrūmque novitiū horret. J. Novitia mancipia. M. Fingebat dociles animos & cerea corda... Subjacer imperio; Nutus se fingit ad omnes, Seu puer, & plenis ultro tractabilis annis. Sant.*

NOVŌ, ās, āvī, ātūm, ārē [novum facere.] *Renouveler. SYN. Rēnovŏ, Innŏvŏ, Instaurŏ, rēficiŏ, mūtŏ, itērŏ. PHR. In littore vota Servati facimus, meritosque novamus honores. V. Ipsi transtra novant, flammisque ambesa reponunt Robora navigiis. V. Illi nomen faciemque novavit. O. Fortuna fidem mutata novavit. V. Novavit opus. O. Quoties scripta novare voles. M. Novare agrum. Cic. Et bis tua fata novabis. O. Fundantem arces, ac testâ novantem. V. Naturæ jura novanda meæ. O. Vultusque novatum. O.*

NOVŪS, ā, ūm. *Nouveau, recent, neuf. SYN. Rēcēns, insuētūs, insŏlitūs, inaūdītūs, nōvellūs. SYN. Nova Consilia, crimina, bella, æstas, carmina. V. Nova mens, proles, verba. H. Novi tumultus. H. Nova luna, res. Cic. Novus ritus. H. Urbs nova. V. Nova proles. H. Monſtra. S. Lex. Cic. Novus hospes. V. PHR. In nova... mutatas corpora formas. O. Novus mihi nascitur ordo. V. Novis adolescit frondibus. V. Cum positus novus exuviis nitidusque juvenat (Serpens.) V. Locosque explorare novos. V. Nova nupta. Ter. Quod novus & nuper factus tibi præstet amicus. M.*

NOX, *ctis. f. La Nuit.* **EPITH.** Tācētā, sīlētis, quīetā, mūtā, cāliginōsā, trānquillā, sēgnis, inērs, obfcurā, cēcā, atrā, nīgrāns, cāligāns, pāllidā, ūmbrosā, pāllēns, tēnēbrosā, nīgrā, opācā, lūrīdā, nūbīlā, illūnis, picēā, hōrīdā, fūscā, īnquīetā, sōmnīfērā, sōpōrā, sōpōrīfērā, plācidā, vīgīl, īnsōmnis, rōscīdā, ūdā, hūmīdā, frīgīdā, prūīnōsā, hūmēns, arcānā, āmicā, rōrīfērā, sīdērēā, sērēnā, aūrēā, trīstis, īntēpēstī, brūmālīs, hībērnā, āstīvī, īnīquā, īnfāustā, ādultā, ābāctā, ālmā, bēnīgnā, mūltā, prācēps, prōvēctī, sērā, sūbīlūstrīs, vāgā. **SYN.** Nōcturnū tēmpus, tēnēbrē, cāligō. Sīlētis oīum mūndī. Tēmpōrā nōctīs. O Obfcurū nōctīs. **TAC.** Nōctīs ūmbre, sīlētīā. **V.** **SYNT.** Nōctē absumere. **St.** Agere, peragere, auferre alicui. **O.** Nōctē vigilare. **Cic.** Nōctē operi jungere. **Sil.** Nōctē ludo ducere. **V.** Nōctī se committere. **O.** Nōctī ludum æquare. **V.** **PHR.** Eripiunt flammæ nōctē. **Sil.** Quærentī spātiōsā fallere nōctē. **O.** Ponto nox incubat atra. **O.** Nox curarum nutrit. **O.** Somni genitrix. **Sil.** Nox aurea cingitur astris. **V-F.** Nox accommoda fraudi. **St.** Acta est per lacrymas nox mihi, quanta fuit. **O.** Humentibus umbris Nox operit terras. **V.** Vigiles perducere noctes In clypeo. **Cl.** Nōctē vario sērmone trahebant. **V.** Flammis nōctē funalia vincunt. **V.** Cum nōctē brevis præcipitat horis. **S.** Longa mæx consumpti tēpora nōctīs. **Pr.** Arcanæ moderatrix Cynthia noctis. **St.** Noxque tenebrarum specie reverenda tuarum. **O.** Stellantes nox picta sinus. **Cl.** Taciturna noctis signa. **H.** Nec feræ meminist decedere nocti. **V.** Minuit nox atra pudorem. **O.** Per racitas spargis nocturna silentia terras. **Buch.** Vel quæ tardis mora noctibus obster. **V.** Radianti nocte micabant Sidera. **O.** Longā pruinōsā frigora nocte pari. **O.** Jamque soporiferas nocturna silentia terris Explicuere vices. Roriferis terna nox obruit umbris. **L.**

NOCTIS DESCRIPTIONES.

HOMINES Volucresque; feraeque Solverat alta quies: nullo cum murmure serpens Sopito similis, nullo cum murmure serpit: Immoque silent frondes, silet humida aer: Sidera sola micant. **O.** Tempus erat, quo cuncta silent, interque Triones Flexerat obliquo plaustrum temone Bootes. Ad facinus venit illa suum, fugit aurea cælo Luna: tegunt nigræ latrantia sidera nubes: Nox caret igne suo. **O.** Nox ubi jam media est somnumque silentia præbent; Et canis & variæ conticuistis aves. Jam color unus inest rebus; tenebrisque teguntur Omnia; jam vigiles conticuere canes. **O.** Jamque quiescebant voces hominumque canumque; Lunaque nocturnos alta regebat Equos. **O.** Totis ubi somnus inertior alis Deffuit in terras; putumque amplectitur orbem. **St.** Nox erat & placidum carpebant fessæ soporem Corpora per terras; silvæque & sava quierunt Æquora, cum medio volvuntur sidera lapsu. Cum tacet omnis ager; pecudes, pictæque volucres... somno positæ sub nocte silenti. Lenibant curas, & corda oblita laborum. **V.** Nox atro circumdata corpus amictu. Nigrantes invexit Equos, suasitque quietem. **Sil.** Nox somni genitrix mortalia pectora curis Purgarat; tenebræque horrenda silentia alabant. **Sil.** Ergo ubi nox aderit... Sparsæque cælesti rore madebit humus. **O.** Nox subit & curis exercita corpora somnus Ce-

cupat. **O.** Rebus dedit sopor otia fessis. **Sil.** Urbe silent tota; vitreoque madentia rore Tempora noctis erant... Nox erat, & terras animalia fessa per omnes Alituum pecudumque genus sopor altus habebat. **V.** Nox hominum genus & duos miserata labores Retulerat fessis optata silentia rebus. **V-F.** Et nox atra polum bigis subvecta tenebat. **V.** Interea placidam redimita papavere frontem Nox venit & secum somnia nigra trahit. Quoties humentibus umbris nox operit terras, quoties astra ignea surgunt. **V.**

NOX EST, NOX ERAT. **PHR.** Ubi Cælum condidit umbrā Jupiter, & rebus nox abstulit atrā colorem. **V.** Nox Cælum sparserat astris. **O.** Nox obfcurum cum fecerit orbem. **O.** Solverat armorum fessas nox languida curas. **L.** Nox silentibus terram tenebris obruit. **Buch.** Nox erat & bijugo gradiens super æthera curru Uda pruinosos Luna regebat equos. **Sant.** Nox erat, & placido furtim lenimine gliscens, Attulerat curis otia blanda sopor. **Sant.** Volvuntur aureis interim stellæ rotis. **Sarb.** Per membra quies cum grata soporem Irrigat, ac positus affert obliviam curis. **Vida.** Jamque ubi cæruleum variabunt sidera Cælum. **O.** Humentes jam noctis Equos, lethæaque somnus Fræna regens, tacito volvebat sidera cursu. **Cl.** Nox erat & Cælo fulgebat Luna sereno. **H.** Candidus Oceano nitidum caput abdidit Sol. **O.** Cælum nox atra tenet. **L.** Sidera prima poli Phœbo labente sub umbras Exierant, & Luna suas jam fecerat umbras. **L.** Terras cæco nox condit amictu. **Sil.** Et nī cæca sinu terras nox conderet atro. **Sil.** Jamque diem Solitque vices nox abtulit atra. **Sil.**

NOCTE, DE NOCTE. **H. NOCTU.** **Cic. De nuit, pendant la nuit.** **PHR.** Serâque revertens Nocte domum. **V.** Tacitæ per amica silentia noctis. **V.** Obfcurâ nocte per umbram. **V.** Nox cum terras obscura teneret. **V.** Tempore nocturno reddit amica quies. **Cl.** Cum Sol tellure super altâ est. **O.** Noctisque per umbras. **V.** Visa sub obfcurum noctis. **V.** Cum Sol Oceano subest. Jamque ubi suadebit placidos nox humida somnos. **O.** Lunaribus æstuet horis. **O.** Sol radios ubi tinxerit undis, Et cinget geminos stella serena polos. **O.** Postquam dies sideribus artis cessit. **S.** Nocte arida prata Tondentur. **V.** Quoties humentibus umbris Nox operit terras. **V.**

NOX imminet. **PHR.** Noctem ducentibus astris. **V.** Et jam summa procul villarum culmina fumant. **V.** Aratra jugo referunt suspensa juvenci. **V.** Devexo interea propior fit vesper Olympo. **V.** Tenebris & Sole cadente. **V.** Jam labor exiguus Phœbo restabat; Equique Pulsabant pedibus spatium declivis Olympi. **O.** Cælo venientibus astris. **Pr.** Cum jam prope luce peractâ Demere purpureis Sol juga veller Equis. **O.** Condere jam vultus Sole parante suos. **O.** Pronus erat Titan; inclinatioque tepebat Hesperium temone fretum. **O.** Vesper opacus Lunares jam ducit Equos. **St.** Jam nox inducere terris Umbras, & cælo diffundere signa parabat. **H.** Solverat hesperii devexo margine ponti Flagrantes Sol pronus Equos; rutilamque lavabat Oceani sub fronte comam. **St.** Vertitur interea Cælum, & ruit Oceano nox. **V.** Præcipitem Oceani rubro lavit æquore curru. **V.** Eoos ostendit Lucifer ignes. **C.** Titan jam pronus in undas Ibat. **L.** Dum lassâ Titan mergat Oceano juga. **L.** Nox jungit Equos, curruque sequuntur Sidera

fulva. *T.* Sol extrema cæli, Impulit atque suos efflavit languidus ignes. *Lr.*

NOCTIS initium. *PHR.* Et caput extulerat densissima sidereum nox. *O.* Astra ignea surgunt. *V.* Cœperat humanos alto sopire labores Nox gremio; pigrasque sopor diffuderat alas. *Cl.* Et juga Phœbus Equis in lbero flumine merfis Cemferat. *O.* Propinquâ nocte stellatas vigil cum vesper accendit faces. *Sarb.* Nox humida ponto Exoritur densâ involvens caligine terras, Pontificumque dolos. *Com.* Tempus erat quo prima quies mortalibus ægris, Incipit & dono Divum gratissima serpit. *V.* Nox erat incipiens. *O.* Sic ubi lux acta est, & noctis amior hora Exhibuit pulsâ sidera clara die. *O.* Jamque dies exactus erat, tempusque subibat, Quod tu nec tenebras, nec possis dicere lucem. *O.* Astra cum reperunt vices; Premiturque dubius nocte vicinâ dies. *S.* Nox prima Cælum sparserat stellis. *S.* Inducunt nocturna crepuscula noctem. *O.* Humida cum pulso nox erit orta die. *O.* Nox fuit & fufis tellurem amplectitur alis. *V.* Nox humida donec Invertit Cælum stellis fulgentibus aptum. *V.* Serâ nuntius horæ Nocturna vocat lumina vesper. *S.* In noctem vergente die. *S.*

NOX media. *PHR.* Necdum orbem medium nox horis atra subibat. *V.* Torquet medios nox humida cursus. *V.* Jamque fere mediam Cæli nox humida metam Contigerat. *V.* Almaque curru Noctivago Phœbe medium pulfabat Olympum. *V.* Jam mediam nigrâ carpebat nocte quietem. *V.*

NOX decedens. *PHR.* Exactis hei mei sideribus. *Pr.* Mediæ jam noctis abactæ Curriculo. *V.* Dum rediens fugat astra Phœbus. *H.* Humentî noctem dejecit Olympo Jupiter. *St.*

NOX obscura. *PHR.* Et Lunam in nimbo nox intempesta tenebat. *V.* Nox atra cavâ circumvolat umbrâ. *V.* Sine fidere noctes. *V.* Cuncta favent, tibi nox nigrantes explicat alas; Et te sublustri gradientem amplectitur umbrâ. *Vida.* Sidus omne fugit. *S.* Nec sidus atra nocte amicum appareat. *H.* Ingeminat nigras nox importuna tenebras. *St.* Nox terras caligine textit. *Lr.* Pallensque multâ fusca nox caligine. *Buch.* Caligine terras Obruit. *Lr.* Piceis nox orbem involverat alis. *Com.* Densâ tellus absconditur umbrâ. *V.* Solaque nigrantes laxabant astra tenebras. *St.* Lumenque obscura vicissim Luna premit. *V.* Involvens umbrâ magnâ terramque polumque. *V.* Et nulli per via flammæ subtexit nox atra polos. *St.*

NOX serena. *PHR.* Neque insidiis noctis capiere serenæ *V.* Noctē sublustri nihil astra præter Vidit & undas. *H.* Nox erat & tacitas agitabat Cynthia bigas, & nitor in tenebris pene diurnus erat *O.*

NOX pro tenebris. *PHR.* Noctem hyememque ferens, & inhorruit unda tenebris. *V.* Et nocte teguntur opacâ. *V.* Illic aut intempesta silet nox Semper, & obrentâ densantur nocte tenebræ. *V.* Impiaque æternam timuerunt sæcula noctem. *V.* Nocti se immiscuit atræ. *V.* Versus aliquantum noctis habebunt. *O.* Premit nox oculos. *S.* Noctem vincunt funalia flammis. Perpetuâque trahens sub nocte senectam. *O.* *i. cæcus.* Noctem peccatis objicere. *H.* Tantaque nox animi est. *O.* (Vide *TE EBRÆ*)

NOX pro somno. *Somnil.* *PHR.* Talia vociferans noctem exturbabat. *St.* Oculis & pectore noctem Accipere. *V.* (Vide *SOMNUS.*)

NOX pro morte. *PHR.* In æternam clauduntur lumina noctem. *V.* Dormienda est nox una perpetua. *C.* (Vide *MORS*)

NŌXĀ, æ. f. *Dammage, perte, supplice.* *PHR.* Noctē nocent potæ (aqua) Sine noxâ luce bibuntur. *O.* Stabulis noxa repulsa meis. *O.* Noxâ dedere. *Liv. i. puniendum permittere.* Eximere noxâ. *Liv. i. remissionem dare.* (Vide *DAMNUM, vel PŌNA.*) **NŌXIĀ, æ. f.** [Culpa.] *Faute.* *PHR.* Detrahe noxâ invidiam. *O.* Longa mora est quantum noxâ sit ubique repertum. *O.* Noxam admittere. *Quin.* Noxiæ poena. *Cic.* In noxia esse. *Ter.*

NŌXIŪS & NŌXIŌSŪS, ā, ūm. *SEN. Nuisible.* *SYN.* NŌcŭŭs, dāmnŏsŭs, nŏcivŭs, pŏrniciŏsŭs, infestŭs, inimiciŭs. *SYNT.* Noxia spicula. *O.* Venena. *Cl.* Viæ noxiæ. *S.* *PHR.* Quæ mihi non nocitura putatis Scripta. *O.* Miscuerunt herbas, & non innoxia verba. *V.* Pestis acerba Boum. *V.* Quæ forma nocendi Defuit. *Cl.* Et noxia corpora tardant. *V.*

NŌXIŪS. *Compable, criminel.* *SYNT.* Noxia corda. *O.* Noxia membra. *J.* Noxius conjurationis. *Tac.* Iræque insidiæque, & noxia crimina cordi. *V.* (Vide *REUS, SCELERATUS.*)

NŪBĒS, is, & NŪBĒCŪLĀ, æ. dim. PLI. *Nuage, nuée, nuë.* *EPITH.* Vāgā, flūidā, lēvis, vētōsā, fugāx, vŏlūticis, ūndāns, vŏlāns, pēndēns, ōbscūrā, pāllidā, prŏcellŏsā, sŏnŏrā, hŏrrificā, turbidā, ātrā, nīgrā, tēnēbrŏsā, squalidā, deformis, imbriferā, nīgrāns, ōpācā, grāvidā, picēā, squallēns, cæcā, ūmbriferā, plūviā, glāucā, hūmidā, āquŏsā, hūmēns, altā, sūblimis, aērēā, cærulā, lūcidā, Cælivāgā, miculŏsā, cāvā, liquidā, Cærulēā, fūlvā, ardēns, bibulā. *PHR.* Ingeminant abruptis nubibus ignes. *V.* Fluidis adoptertus nubibus æther. *V.* Alimentaque nubibus affert (*Iris.*) *O.* Aër concretus cogitur in nubem. *Cic.* Montes coguntur ad altos Contrusæ nubes. *Lr.* Omnia tunc pariter vento nimbisque videbis Fervere. *V.* Inania nubila librant. *V.* Molem propinquam nubibus arduis. *H.* Tenuēs agitantia fumos Nubila. *O.* Non semper imbres nubibus hispidos Manant in agros. *H.* Nubes succedere Soli Cœpere, & radios inter quasi rumpere lucis. *Lr.* Comprendunt nubes inter se, conque gregantur; Et conjungendo crescent ventisque feruntur... Donec tempestas sæva coorta est. *Lr.* Liquido suspendit in aère nubes. *Buch.* Undoso volat acta volumine nubes. *Sant.* Dum nubila pendent. *V.* At nebulae magis ima petunt, campoque recumbunt. *V.* Exigua nubes sordido crescens globo. *S.* Æstivis effusus nubibus imber. *V.* Excussis elisus nubibus ignis. *O.* Cadunt submotis nubibus imbres. *V.* Obscuramque trahi vento mirabere nubem. *V.* Spissefcit nubes. *Lr.* Terra madescit Nubibus assiduis. *O.* Invasit nubem ventus. *Lr.* Se ventus...procella Nubibus intorsit. *Lr.*

NŪBĒS obscura, minax. *PHR.* Eripiunt subito nubes Cælumque diemque Tenacorum ex oculis. *V.* Involvere diem nimbi. *V.* Spissæ nubes intendere se Cælo; & quidquid lucis enitebat, effusâ caligine extinctum est. *Cur.* Mediâ nimborum in nocte. *V.* Et nube noctum squalidâ exoritur jubar. *S.* Simul atra nubes Condedit Lunam neque certa fulgent Sidera nautis. *H.* Latet Cælum duplicataque noctis imago est. *O.* Fugit aurea Cælo Luna; tegunt nigræ latitantia sidera nubes. *O.* Pallam caruleis nubibus hor-

ridam nox &c. *Boët.* Et later obscurâ condita nube dies. *O.* Mœstam tenuerunt nubila lucem. *Lr.* Læsum nube diem. *L.* Latet oblitus aër Infernæ pallore domûs; nimisque gravatus Deprimitur. *L.* Tenetur Nubibus; & dubio vanescit Cynthia cornu. *Cl.* Cras vel atrâ Nube polum Pater occupato. *H.* Delituit Cælum; & subitis lux candida cessit Nubibus. *St.* Et scædam glomerant tempestatem imbris attris Collectæ ex alto nubes. *V.* Abrupto fidere nimbus It mare per medium: miseris heu præscia longè Horrescunt corda Agricolis: dabit ille ruinas Arboribus, stragemque satis, ruet omnia larè, Antevolant sonitumque ferunt ad littora venti. *V.*

NUBES colorata. *Phr.* Cum cæcula nubes Solis inardescit radiis, longèque refulget. *V.* Nubes liquenti pura sic Cælo micat; Adversum opaco lumen excipiens sinu, Pictore radio: gaudet ad vivum aureos sol ipse vultus ducere; Et propriæ æmulum Creare lucis: oculus incipiti stupet Suspendit astro, nec scit ad quos se prius Converterat ignes: par facit dubium nitor. *Com.* Nec resercentibus umbris Longa repercusso nituere crepuscula Phœbo. *St.* Infectæ nubes adversi Solis ab ictu. *O.* (Vide *IRIS*.)

NUBES regi. *Phr.* Illa procul nebulis obscura recessit. *V.* At Venus obscuro faciem circumdata nimbo. *V.* Mater, quæ nube fugacem Forminea tegat, & vanis sese occulat umbris. *V.* At Venus obscuro grandientes aère sepsit: Et multo nebulæ circum Dea fudit amictu; Cernere ne quis eos; heu quis contingere posset. *V.* Incedit nimbo effulgens *V.* Mœstum tectâ caput squalenti nube. *O.* Mulciber obscuræ tectus caligine nubis. *Sil.* Ipsos Penates nube deformi obsidet. *S.* Et nube cavâ speculantur amicti. *V.* Et circumfusa repente Scindit se nubes, & in æthera purgat apertum. *V.* Densit tegit sua nubibus ora Lucifer. *O.* Sol pressus nube later. *O.*

NUBES fugare. *Phr.* Collectasque fugat nubes, Solemque reducit. *V.* Nubila disjecit, nimisque Aquilone remotis. *O.* Et agente ventos Ocyor Euro Scisso densa inter nubila Cælo. *Sil.* Conscissis nubibus orbem protulit (*Luna*). *St.* Oppositas nubes evicit Solis imago. *O.* Nigrantesque globos & turbida nubila torquens. *Sil.* Ardua laxato discessit nubila Cælo. *Pol.* Dum nubila ventus agebat. *V.* Nunc attractis nubila impellentibus. *S.* Pulsæ ventorum flamine nubes. *C.* Incipiunt gravidæ evanescere nubes. *O.* Notus deterget nubila Cælo. *H.* Aquilo differt nubila. *V.* Fusca repurgato fugiebant nubila Cælo. *O.* Venti lacerant cava nubila. *St.* Nubila venti Verrunt, Ac subito vexantia turbine raptant. *Lr.* Nubila disjecit Jupiter. *O.*

NUBE vehi. *Phr.* Illâ fretus agit ventos & turbida tranat Nubila. *V.* Quis me citatus pectoris impetus Denso sedentem protulit aère. Currusque nimborum morari, & Per medias equitare nubes, Et plana terrarum & populi casas, Regumque turres non sine gaudia Calcare sublimem & superbo Regna super velitare curru. *Sarb.*

NUBES pulvêris, fûmî, telôrûm, &c. *Metaph.* *Phr.* Oculisque sequuntur Pulveream nubem. *V.* Comorto pulvere nubem. *Lr.* Atram prorumpit ad

æthera nubem Turbine fumantem piceo, & candente favillâ, Et totum involvit flammis nemus, & ruit atram Ad cælum piecâ crassus caligine nubem. *V.* Densâ telorum in nube. *L.* Nubes peditum. *Liv.* Belli nubes. *V.* pro multitudine militum. Nubes & procellæ Reipublicæ. *Cic.* Mortis opacâ Nube gravis vultus. *St.*

NUBES pro tristitiâ. *Phr.* Pars vitæ tristi cætera nube vacat. *O.* Tristi silentem nubilo domum. *S.* Sublime caput inæstissima nubes Asperat, & diræ riger inclementia formæ. *Cl.*

NUBIFER, ã, ùm. *Qui amene des nuës.* *SYNT.* Nubifer Eurus. *Sil.* Nubifer Apenninus. *O.* Et dare nubiferis linea vela notis. *O.*

NUBIFUGUS, ã, ùm. *Qui chasse les nuës.* *Phr.* Nec tam nubifugo Boreâ Latonia Phœbe Purpureo radiat vultu. *Col.*

NUBIGENÂ, æ. m. f. [Nube natus.] *Engendré des Nuës.* Nubigenasque feros. *O. i.* Centauros. Tu nubigenas invictæ bimembres, &c. *V.* Nubigenos amnes. *St.*

NUBYLÂ, òrûm. n. *Les nuës, les nuées.* *Phr.* Nubila Cæli. *V.* Montibus assimilata Nubila. *Lr.* Nubila ventus agit. *V.* Dum nubila pendent. *V.* Nubila humani ingenii. *Pli.* (Vide *NUBES*.)

NUBILÂR, âris, & NUBILARIÛM, ù. n. Col. [Locus prope aream quo, pendente nube atrâ, conferuntur frumenta semitrita.] *Lieu couvert proche des aires.*

NUBILIS, ïs. f. *Nubile, en âge d'être mariée.* *Phr.* Jam matura viro, jam plenis nubilis annis. *V.* Jam vicina toro plenis adoleverat annis Virginitas, tenerum jam pronuba flamma pudor in Sollicitat: mistique tremis formidine votum. Personat aula procis: pariter pro virgine certant. *Cl.* Jam nubilus ætas Principe sollicito votis crexerat aulam Incertis, quem tanta tori fortuna maneret. *Cl.* Mille procis placuit bis septem nubilus annis. *O.* Hæc ubi nubilibus primum maturuit annis. *O.* Expleto teneri jam sine pudoris Virginitas matura toris. *St.* Maturo tempore adepta est Conjugium. *C.*

NUBILÔ, ãs, âvî, ârûm, ârè. Plt. & NUBILÔR, âris, ârî. CATO. *S'obscurcir.* *Phr.* Nubilat aër. *Var.* Nubilari si cœperit. *Var. Phr.* Aër cogitur in nubem. Exigua nubes fordido crescens globo. *S.* Nubilans fulgor. *Pli.* (Vide *NUBES*.)

NUBILÛS, ã, ùm. [nubibus tectus.] *Nebuleux, couvert de nuës, sombre.* *SYN.* Nimbosûs, nêbulôsûs, obscurûs, tenebrôsûs, opacûs, caliginôsûs, âtër, nigër, piceûs, fuscûs, adopertûs, nubibûs. *Phr.* Ut times quoties nubilus Auster erit. *Pr.* Ut cum præcipiti glomerantur sidera Coro Nimbosusque Polus stetit imbris. *Boët.* Nubilus Auster. *O.* Vel qualis in atram Sollicitus nubem mœsto Jove cogitur aër. *Cl.*

NUBILÛS. *Metaph. Sombre.* *Phr.* Mars nubilus irâ. *St.* Et mihi nascenti nubila pareâ fuit. *O.* Tempora si fuerint nubila, solus eris. *O.* Nubila sunt subitis tempora nostra malis. *O.*

NUBIVAGUS, ã, ùm. SIL. *Qui erre parmi les nuës.*

NUBÔ, ïs, nûpsî, & nûptâ sũm, nûptũm, &c.

Se marier, épouser. SYN. Mārītōr. PHR. Quàm malè inæquales veniunt ad aratra Juveni! Si quæ voles aptè nubere, nube pari. O. Si mihi non animo fixum immotumque sederet, Ne cui me vinclo vellem sociare jugali. . . Si non petresum thalami tædæque fuisset. V. Ille meos primus, qui me sibi junxit, amores Abstulit. V. Nec Deus hunc mensâ, Dea nec dignata cubili. V. Quod si felicior essem, Nec mihi conjugium fata importuna negarent; Unus erat cum quo sociare cubilia vellem. O. Barbara Sidoniæ subeunt connubia matres: Æthiopem nobis generum, Nasamona maritum Ingerit: exteret cunabula discolor infans. Cl. Quænam tot Divis veniet nurus, omnibus arvis, Et toto doranda mari? quantusque feretur Idem per Zephyri metas Hymenæus, & Euri! O mihi si liceat thalamis intendere carmen Connubiale tuis, si te jam dicere patrem Tempus erit. Cl. Cui se pulchra viro dignetur jungere Dido. V. At bene nupta feror, quia nominor Herculis uxor. O. Ut formosa novo quæ parat ire viro. Pr. Ut juveni primum virgo deducta marito. Pr. Quod si forte virum non dedignare Pelasgum. O Cui te bona numina jungent. O. Et nubit decimo jam Telefina viro. M. Nubere Paula cupit nobis; ego ducere Paulam Nolo. M. Non has prætendi tædas; aut hæc in fœdera veni. V. Liceat Phrygio servire marito Dotalesque tuæ Tyrios permittere dextræ. V. Certo nupta marito. O. Pronuba quid Juno, quid ad hæc Hymenæe venitis Sacra? quibus qui ducat abest, ubi nubimus ambæ. O.

NŪCĀMĒNTŪM, tī. n. PLI. [Nucis flos. *La fleur des Noiers*.

NŪCĒRYĀ, æ. Liv. [Urbs Umbriæ in Italiâ.] *Nocera*.

NŪCĒRYĀ, PLI. [Urbs Campaniæ.] *Nocerna*.

NŪCĒTŪM, tī. n. Lieux plantés de Noiers. PHR. Quid quid nobile Ponticis Nucetis. St.

NŪCĒŪS, ā, ūm. PLI. *De Noix, de Noier*.

NŪCĪFRĀNGIBŪLŪM, lī. n. PLI. *Un casse-Noix* Nucifrangibula excussit. PLA. i. *dentes*.

NŪCĪPRŪNŪM, nī. n. PLI. *Fruit de Prunier, enté sur un Noier*.

NŪCLĒŪS, ēī. m. [Quod tenerum nuce includitur.] *Amende, noieau*. PHR. Mella dari nucleosque jubet dulcesque placentas. M.

NŪCLĒŪS Allii. PLI. *Gousse d'ail*. Nucleus Acini PLI. *Pepin de raisin*. Nucleus ferri. PLI. *L'acier*. Nucleus palmarum, olivæ. PLI. *Le noieau*. Nucleum amisi. PLA. *Proverb. i. quod optimum erat*.

NŪDATĪŌ, ōnis. f. PLI. & NŪDĪTĀS, āris. f. *Nudité*.

NŪDĪTĀS. QUIN. *Metaph.* [pro inopiâ.] *Désant, marquement*.

NŪDĪŪS tertiūS, nūdīŪS quārtŪS, &c. CIC. [quasi diceretur, nunc dies est tertius, &c.] *Il y a trois jours, quatre jours, &c.* Judicium nudius tertius decimus fecistis. CIC.

NŪDŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Dépouiller, mettre à nud*. SYN. Exuō, spoliō. PHR. Pede nudato currere. J. Tollens nudatæ tegmina suræ. C. Duplicem ex humeris rejecit amictum; Et magnos membrorum artus, magna ossa, lacertosque exuit. V. Suas à pectore postquam Deduxit vestes. O. Velamina progne

Diripit ex humeris. O. Oraque devalat miseræ pudibunda sororis. O. Teneris ostrum puerile lacertis Exuit. St. Humeris deponere vestes. O. Mollia de tenero velamina corpore ponit. O. Exuerat tunicas. O. Corporaque agresti nudat prædura palestrâ. V. Recingor; Molliaque impono falci velamina curvæ; Nudaque mergor aquis. O. Retegit posito velamine vultus. *Saus*.

NŪDĀRĒ [per transl.] *Dépouiller*. PHR. Montes sylvis nudare. Sil. Nudata cacumina sylvæ. O. Furtivis nudata coloribus *Corniculæ*. H. Armis nudare. O. Nudare littora. CÆS. i. *desferere*.

NŪDĀRĒ *Metaph.* [pro detegere, apertire.] *Déconvrir, montrer*. PHR. Nudant terga fugæ. V. Ventus nudat vada. Liv. Tergora diripiunt costis & viscera nudant. V. Nudare scelus, animos. Liv. Facta. O. Nudatâ fraude. Cl. Trajectaque pectora ferro nudavit. V. Ingenium res Adversæ nudare solent, celare secundæ. H. Nudare gladios. Liv.

NŪDŪS, ā, ūm. *Nud, dépouillé*. SYN. NūdātŪS, ēxŪtŪS, spoliātŪS. PHR. Nudus ara, fere nudus. V. Et nudus membra Pyracmon. V. Nudos mediâ plus parte lacertos. O. Humeros exertus. St. Aurea subnectens exertæ cingula mammæ. V. Nudatos humeros oleo perfusa nitescit. V. Nudataque musto Tinge novo mecum direptis crura cothurnis. V. Nuda genu. V. Nudæ sua pectora Nymphæ. O. Is fuit (color) in vultu visæ sine veste Dianæ. O. Glaucos exutus amictus. O. Nuda pedem, nudos humeris effusa capillos. O. Vertice nudo Cæsaries. V. Posito cum veste timore. O. NŪDŪS per transl. PHR. Nudo concurrere ferro. O. i. *stricto*. Nudi sine fronde, sine arbore campi. O. Lapis tegit omnia nudus. V. Nudi radicibus arbor. PLI. Ramus nudus sterit fugiente pomo. S. Et freta destituent nudos in litore pisces. V. NŪDŪS *Metaph.* (pro inopi.) *Pauvre*. Nummis nudus. H. Nudus inopique. H. Ænea desertum nuda senecta premit. O. (Vide PAUPER.) NŪDŪS aliquâ re. *Metaph.* [Cārēns, privātŪS, spoliātŪS.] *Privé*. PHR. Ducibus mœnia nuda suis. O. Nudata castra. Cæs. Nudasque movent in prælia vires. St. i. *Sine armis*. Paternis nudus agris. H. Nudus nummis. H.

NŪDŪS *metaph.* [pro aperto.] *Nud, découvert*. PHR. Nuda veritas. H. Verba. PLI. Odia. St. Fides. V-F. Nudoque sub ætheris axe. V. NŪDŪS [SōlŪS, ūnŪS.] *Seul*. PHR. Vixque meus capiet nomina nuda liber. O. Ut mala nulla feram nisi nudam Cæsaris iram. O. Nudus Aper. M. i. *solus mensa appositus*.

NŪGÆ, arūm. f. *Bagatelles, badineries*. EPITH. Vānæ, inānēs, inēptæ, lēvēs, fūtilēs, pūerilēs, jōcosæ, fœmininæ, āniles, argūtæ, vānilōquæ, dēliræ. PHR. Nolo peregrinis placeas tibi Gellia nugis. M. Amicum Offendam in nugis: hæc nugæ seria ducent. H. Ut mihi bullatis turgescat pagina nugis. P. Versus inopes rerum, nugæque canoræ. H. Non capit has nugas humilis domus. J. Armatus nugis. H. Meditans aliquid nugarum, totus in illis. H. Meræ nugæ. CIC. Meas nugas. C. i. *versus*. Æs dabo pro nugis, & emam tua carmina sanus. M.

NŪGĀTŌR, ōris. m. CIC. & NŪGAX, ācis. *Badin, qui dit de sottises*. PHR. Si increpuit, cessas nugator? P.

N GĀTŌRYĒ. adv. CIC. *D'une manière badine*. NŪGĀTŌRYŪS, ā, ūm. CIC. *Badin, ridicule*. NŪ-

TYGER, *Cic. & Nügigërilüs*, ä, üm, dim. *PLA.* [Qui nugas nuntiat.] *Porteur de bagatelles.* **NÜGY-
VENDÜLÜS**, ä, üm, *PLA.* *Vendeur de bagatelles.*
NÜGÖR, äris, ätus süm, äri. *Badiner, folâtrer.* *PHR.*
Nugari cum illo & disincti ludere, donec Deco-
queretur olus. *H.* Interdum nugaris rure paterno. *H.*
Ut primùm positis nugari Græcia bellis Cæpit, &
in vitium fortunâ labier æquâ. *H.* Nugaris puer. *P.*
Non mihi nugarî potes. *PLA.* Non incitè nuga-
tur. *Cic.*

NULLYBÏ, adv. *VIT.* *Nulle part.*

NULLÜS, ä, üm. *Nullûs* nulli. *Nul, aucun, per-
sonne.* *SYNT.* Nulla lex, ars. *Cic.* Nulli de inimicis,
nulli volucrum. *Cic.* Nullus rogari. *C.* Nullus is ve-
nit. *Cic. i.* non profusus. Nullum habere aliquem. *Cic.*
i. nihili facere. Nullus sum. *TER. i.* perii. *T. PHR.*
Nullius egentem. *H.* Nulla fides regni fociis. *L.* Nu-
llus amor populis nec fœdera sunt. *V.* Nullius addi-
ctus jurare in verba magistri. *H.* Nullâ non luce. *M.*
i. quotidie. Nullo fine crescunt vites. *Plî.*

NÜM. adv. [Interrog.] *Est-ce que?* *SYN.* Nümquid,
nonnè, ân, annüm *PHR.* Num furis? An prudens
ludis me? *H.* Num lacrimas victus dedit, aut mise-
ratus amantem est. *V.* Num quod apparet vestigium.
Cic. Annum nihil est scientiâ. *Cic.* Num-nam peri-
mus? *Ter.*

NÜMÄ Pompilius. *Vir sabinus, à Romulo secundus
Romanorum rex, pietate & iustitiâ insignis.* In pa-
triam remeasse ferunt, ultroque peticum Accepisse
Numam populi Latialis habenas: Coniuge qui felix
Nymphâ, ducibusque Camenis Sacrificos docuit ri-
tus, gentemque feroci Assuetam bello, pacis tradu-
xit ad artes: Qui postquàm senior regnûmque av-
umque peregit, Extinctum Latiaeque nurus, po-
pulusque patrêque, Dessevere Numam. *O. EPITH.*
Piüs, iustus, religiosus, fœdicus, pacificus, vè-
tus, antiquus. *PHR.* Hic fuit antiqui regia parva
Numa, *O.* Seu placido moderante Numa. *Cl.*

NÜMÄNTYÄ, ä, f. [Urbs Hispaniæ in Celtiberiâ]
Numance, aujourd'hui Garni *PHR.* Longa ferre bella
Numantiæ. *H.* Ille Numantinâ traxit ab urbe no-
tam. *O.*

NÜMELLÄ, ä, f. *PLA.* [Vinculum quo detineban-
tur Rei.] *Carcan.* Nümellä. *VAR.* [Per Transl.
vincula canum.] *Collier.*

NÜMEN, inis, n. [Dei potestas. numen est quod-
dam & vis Deorum. *Cic.*] *La puissance de Dieu, la
Divinité, la volonté Divine.* *EPITH.* Auxiliärè, placä-
bilè, amicüm, piüm, mitè, bënignüm dextrüm,
Divinüm, cælèstè, vènräbilè, immörtälè, mäg-
nüm, sänctüm. *PHR.* Non hæc sine numine Divüm
Eveniunt. *V.* Concordes stabili fatotum numine par-
cæ. *V.* Jam cælum terramque meo sine numine ven-
ti Mittere... Audetis. *V.* Magni vocat exorabile nu-
men Cæsaris. *St.* Benigno numine Jupiter. *H.* numi-
na magna Deüm. *V.* Cælum & terras qui numine
torquet. *V.*

NÜMEN. [Pro ipso Deo.] *Dieu.* *PHR.* Spero, si quid
pia numina possunt. *V.* Numen aquarum Neptu-
nus. *O.* Numina rustica, silvestria, montana, fon-
tana, *O.* Nullum numen abest si sit prudentia. *J.*
Et vos, Agrestum præsentia numina, Fauni. *V.* (Vide
Deus.)

NÜMEN. [Pro oraculo.] *Oracle.* *PHR.* Quæ sint ea

numina Divüm Flagitar. *V.* Conceptum pectore
numen. *L.* Æneam manifesto numine ferri. *V.* (Vide
ORACULUM.) **NÜMEN.** [Pro cælo, aère.] *Puro
numine Jupiter.* *H.*

NÜMÉRÄBILIS, ilè, *Qu'on peut compter.* *PHR.* Quo
sanè populus numerabilis, Ut pote parvus. *H.*

NÜMÉRÄTIÖ, önis. *Col.* *Compte, calcul.*

NÜMÉRÄTÖ. *Abl.* *Cic.* [Numeratâ pecuniâ.] *En
argent comptant.* *SYNT.* In numerato relinquere. *Plî.*
In numerato habere ingenium. *QUIN. i.* *promptum.*
Quid refert vivas numerato nuper, an olim, &c. *H.*

NÜMÉRÖ, äs, ävi, ätüm, äre. *Compter, calculer.*
SYN. Enümërö, dënümërö, rēcensëö, cënsëö, côm-
pütö, nümërüm rëfërö. *PHR.* Sed neque quàm mul-
tæ species, nec nomina quæ sint Est numerus: ne-
que enim numero comprehendere refert. *V.* Volui nu-
merare colores, Nec potui: Numero copia major
erat. *O.* Bisque die numerant ambo pecus. *V.* Sy-
derumque micantium subducatur numerum prius, qui
vestri numerare vult millia multa lusum. *G.* Con-
fidit scopulo medius; numerumque recenset. *V.* Quæ
plurimâ fando Enumerare valet. *V.* Stat fortuna do-
mûs; Et avi numerantur avorum, *V.* Navita tum
stellis numeros & nomina fecit. *V.* Aut pecori fig-
num, aut numeros impressit acervis. *V.* Suorum For-
te recensabat numerum. *V.* Cogere donec oves sta-
bulis; numerumque referre. *V.* Tempora si nume-
res, bene quæ numeramus amantes. *O.* Hybetnos
citius numeraveris imbres. *St.* Per digitos numerare. *O.*
Oves stabulantur in antris; Nec si forte roges, pos-
sem tibi dicere quot sunt: Pauperis est numerare
pecus. *O.* Eque chaos Divüm densos numerabat
amores. *V.*

NÜMÉRÄRÈ pro dare. Stipendium militibus numera-
re. *Cic.* **NÜMÉRÄRÈ** pro habère & cënsërè. *PHR.*
Voluptatem nullo loco numerat. *Cic. i.* nihili facit.
Numerari inter amicos. *O.* Ante omnes bello nu-
merandus Amilcar. *Sil.* Habet hos numeratque poë-
tas. *H.*

NÜMÉRÖSÈ, adv. *Cic.* *Avec nombre; par mesure.*

NÜMÉRÖSÜS, ä, üm. *Nombreux.* *SYN.* Mülrüs,
plürimüs, dënsüs, frëquëns, mültiplex, vâriüs,
SYNT. Numerosa cicatrix. *Cl.* Numerosa phalanx.
V-F. Numerosa laus. *O.* Brachia numerosa ducere. *O.*
NÜMÉRÖSÜS. *Qui a de la cadance.* *PHR.* Nume-
rosa oratio. *Cic.* Detinuit nostras numerosus Hora-
tius aures. *O.*

NÜMÉRÜS, rî, m. *Nombre, quantité.* *EPITH.* Ingëns,
immënsüs, immänis, pärvüs, exigüüs. *SYN.* Cö-
piä, vîs, cümülüs, äcërvüs. *Pro ingenti numero.*
SYNT. Numerum augere. *Lr.* Digerere in numerum.
V. Duarum Ad numerum redigi. *O.* Numerum me-
tiri. *St.* Replere. *Lr.* *PHR.* Exigui numero (Viri)
Sed bello vivida virtus. *V.* Turmæ Equirum numeto
tres. *V.* Nos numerus sumus, & fruges consumere
nati. *H.* Numerus nihil juvat; si virtus abest. *Com.*
Septem numero septenaque tela Projiciunt. *V.* Me-
diisque in millibus ardet. *V.* Quàm multa in sylvis
Avium se millia condunt. *V.* Millia frumenri tua
triverit area centum. *H.* Numero Deus impare gau-
det. *V.* Hic tantùm Boreæ curamus frigora, quantum
Aut numerum Lupus, aut torrentia flumina, ripas. *V.*
Corpora fundat humi, (Cervorum) Et numerum cum
navibus æquet. *V.* Duo de numero cum corpora no-

stro Frangeret ad saxum. *V.* Implebo numerum, red-
darque tenebris. *V.* Seu ludet numerosque manu ja-
ctabit eburnos. *O. i. Talos.*

NŪMĒRI. Simplicis & compositi phrasēs. (Vide *AN-
NUS, DIES, annus* 1. 2. &c.)

NŪMĒRŪS. [Locus, cōditiō.] *Rang.* *PHR.* Illum num-
mero beatorum eximit virtus. *H.* Volare fideris in
numerum. *V.* Numero deorum esse. *Liv.* In nume-
ros nomen referre. *Cic. Enregistrer.* Numerum ali-
quem obtinere. *Cic. i. famam.* Homo nullo nume-
ro. *Cic. i. nullius pretii.*

NŪMĒRŪS. [Pro ratione harmonicā.] *Mesure, cadence,
vers.* Numeros memini; si verba tenebam. *V.* Molli numero fluunt carmina. *P.* Obloquitur nume-
ris septem discrimina vocum. *V.* Numeri lege solu-
ti. *H.* Numeris levioribus apta Materies. *O.* Nu-
meri impares, flebiles. *O. i. Elegiaci.* Tum verò in
numerum Faunosque ferasque videres Ludere. *V.*
En cadence. Illi inter se magnā vi brachia tollunt
In numerum. *V.* Carmina virgo Digerit in nume-
rum. *V.*

NŪMICIŪS, *ii. & NŪMICŪS, i.* *Fluvius Latij*
PHR. Parvo descendens fonte Numicus. *Sil.* Fontis
vada sacra Numici. *V.* Ubi tectus arundine serpit. In
freta flumineis vicina Numicius undis. *O.*

NŪMIDIĀ, *æ, f.* *Africæ pars.* *J. La Numidie.*

NŪMIDÆ, *aium, m.* *Numidia populi.* *PHR.* Et Nu-
midæ infrani cingunt & inhospita Syrtis. *V.*

NŪMITŌR, *oris, m.* *Filius Proca Albanorum regis*
quem Amulius frater minor natu regno pepulit. Lau-
sumque ejus filium interfecit, ejus verò filiam Rheam
sylviam vestalem fecit ut spem partus ei adimeret: ve-
rùm illa ex Marte Romulum & deum peperit. *PHR.*
Ilia cum Lauso de Numitore sati. *O.* Numitorque
senex amissa, nepotum munere, sacra capit. *O.*

NŪMISMĀ, *aris, n.* [Idem quod nummus.] *Piece de*
de monnoie, medaille. *PHR.* Retulit acceptos regale
numisma Philippos. *H.* Cum data sint equiti bis
quinque numismata. *M.* Ora laborato cælata metallo.
Sant. Tractabile jussit Principis in vultus nunc moi-
lius ire metallum. *Sant.*

NŪMMARIŪS, *ai, um.* *Qui concerne la monnoie.* Num-
maria res, theca. *Cic.* Nummarii judices. *Cic. Q.*
se laissent gagner par argent. Nummaria tessera. *Sue.*
Lettre de credit.

NŪMMATIŌ, *onis, f.* *Cic.* [nummorum copia.]
Une grande somme,

NŪMMATŪS, *ai, um.* *Qui a de l'argent, pecunieux.*
PHR. Et bene nummatum decorat suadela venusque.
H. Nummatum marsupium. *Pla.*

NŪMMULARIŪS, *& NŪMMULARIŌLŪS,* *li.*
ULP. Banquier.

NŪMMŪS, *mi, m.* *Piece de monnoie.* *EPIT.* Aurēus,
argētēus, adūlterinūs, falsūs, dolōsus, aspēr, cē-
lātus, scūlptus, mūltūs, rarūs. *PHR.* Quid Asper Uti-
le nummus habet. *P. i. recens & bene percussus qua-*
les malebant. Crescit amor nummi, quantum ipsa
pecunia crescit. *O.* Quod si dolosi spes refulserit
nummi. *P.* Accipis & bis dena super sestertia num-
mum. *H.* Summa nummorum. *H.* Conductis coē-
mens opsonia nummis. *H.* Exhausta redivivus pul-
lulet arcā Nummus. *J.* Cautos nominibus certis ex-
pendere nummos. *H.* Nummorum effundere saccos
H. Parti gladio vel pixide nummi. *J. i. cade aut veneno*

NŪNC, *adv.* *Maintenant, à present.* *SYN.* Jam, mō-
dō, jam jam, mōx. *PHR.* Nunc scio quid sit amor.
V. Nunc huc, nunc illuc. *Er.* Nunc nunc adeste. *H.*
Nunc nunc infurgite remis. *V.*

NŪNCIATIŌ, *onis, f.* *Cic.* [nunciandi actus.]
L'action d'annoncer une chose, d'en porter la nouvelle.

NŪNCIŌ, *as, avi, atum, are.* *Anoncer, apporter une*
nouvelle. *SYN.* Rēfērō, pōrtō, pēfērō. *PHR.* Non
hæc tibi nunciat author Ambiguus, non ista vagis
rumoribus audis. *O.* Horas quinque puer nondum
tibi nuntiat. *M.* Magnæ tibi nuntius adsum Cladis,
ait, quodcumque ferat, jubet edere Peleus. *O.* Ve-
rus mihi nuntius ergo Venerat extinctam, ferroque
extrema secutam. *V.* Nuntius ingentes ignotā in
veste reportat Advenisse viros. *V.* Sed certior au-
thor Advolat Æneæ, tenui discrimine lethi Esse
suos. *V.* Nuntius acta feram tristissima. *St.* Jamque
Atlantæas implebat nuntius aures Ire ducem. *Sil.*
Multa patri portanda dabat mandata. *V.* Turno per-
fertur nuntius hostem Fervere cæde novâ. *V.*

NŪNCIŪS, *ii. m. & NŪNCIĀ,* *æ, f.* *Messenger,*
Courrier qui apporte quelque nouvelle. *EPITH.* Cēlēr,
vēlōx, vērāx, mēdāx, infidūs, felīx, lætūs, trī-
stīs, fūnētūs, inōpinūs, sēgnīs, inērs. *PHR.* Fu-
nestior advolat alter Nuntius. *Cl.* Jam nuntius
astra tenebat Audierat mandata pater. *Cl.* Creber-
que recurrit Nuntius. *Cl.* Referes ergo hæc, &
nuntius ibis Pelidæ. *V.* Verane te facies, verus mi-
hi nuntius affers. *V.* Mittitque viros qui certa repor-
tent. *V.* Quis Æneæ jam nuntius esset. *V.* Velox jam
nuntius advolat urbem. *Cl.* Mercurius Jovis & deo-
rum nuntius. *H.* Iris Junonis nuntia. *O.*

NŪNCIŪS, *m. & NŪNCIŪM,* *ii, n.* *Nouvelle.*
PHR. Gravior ne nuntius aures Vulneret. *V.* Refert
nova nuntia. *C.* Divi vera movent venturæ nuntia
fortis. *T.* Felix ad aures nuntius venit meas. *S.* Nun-
cius armorum tristis rumorque finister. *L.* Nuntius
ingenti per regia tecta tumultu Ecce ruit, magnif-
que urbem terroribus implet. *V.*

NŪNCIŪS, *ai, um.* *Qui annonce.* *SENT.* Nuntii rerum
sensus. *Cic.* Historia vetustatis nuntia. *Cic.* Nuntia
rerum fama. *O.* Iri meæ fidissima nuntia vocis. *O.*
Habes animi nuntia verba mei. *O.*

NŪNCUBŪ, *adv.* *TER.* Est-ce que jamais?

NŪNCUPATIŌ, *onis, f.* *PLI.* *Nomination, declara-*
tion.

NŪNCUPŌ, *as, avi, atum, are.* *Dire, nommer, de-*
clarer. *PHR.* Arx mea collis erat, quem vulgus no-
mine nostro Nuncupat, hæc ætas Janiculumque vo-
cat. *O.* (Vide *NOMINO.*) Nuncupare verbis. *Liv.*
Lingua. *Cic.* De vive voce. Nuncupare vota Deo.
Cic. Faire. Nuncupatum testamentum. *PLI.* *Dicté,*
declaré. Nuncupatus hæres. *JUST.* *declaré.*

NŪNDINĀ, *æ.* *Komanorum Dea à nono die nascentium*
dicta, quo die lustrabantur infantes, cui lustrationi
præerat Nundina. *Macr.*

NŪNDINÆ, *arum, f.* [Mercatus qui nono quoque
die Romæ celebrabatur quo die scita atque consulta
frequentiore populo referebantur.] *Foires, Marchés.*
NŪNDINALIS, *alē. & NŪNDINARIŪS,* *ai, um.*
De foire, de marché. Nundinarium forum. *PLI.* Nun-
dinalis coquus. *PLI.* *pro pessimo.* **NŪNDINATIŌ,**
onis, f. *Cic.* *Trans, negotio.* Nundinatio juris, homi-
num. *Cic.* **NŪNDINŌ,** *as, avi, atum, are.* *Suæ.*

& NÜNDINÖR, *āris, ātūs sūm, ātī. Cic. Trafiquor, frequenter les Foires. (Vide MERCOR, MERCATUS.)*
 NUNQUAM adv. *Jamais SYN Nūsqūam, nēquāquā, hāud quāquā. PHR. Nunquam custodibus illis, &c. V. Nunquam hodie effugies. V. Nunquamne. Ter. PERIPH. Longa dies citior brumali tempore, noxque Tardior hyberna solstitialis erit. Quā tibi nostrarum veniant oblivia rerum. O. Non prius incipient turres vitare Columbæ, Antra feræ, pecudes gramina, Mergus aquas; Quā malè se præstet veteri Græcinus amico. O. Ante leves ergo pascuntur in arthere Cervi; Et freta destituent nudos in littore pisces; Ante pererratis amborum finibus exul Au Ararim Parthus bibit, aut Germania Tigrim. Quā nostro illius labatur pectore vultus. V. Nulla dies pacem hanc Italæ, nec fœdera rumpet. V. Cum sic mutaverit ætem Fœderibus natura novis, ut flumine verso Irriget Ægyptum Tanais, Mæotid. Nilus. Eurus ab occasu Zephyrus se promat ab Indis, &c. Cl. Cana prius gelido desint Absynthia Ponto &c. O. Vere prius volucres taceant, astate Cicadæ Mænialis Lepori det suæ terga Canis. O. Nam prius umbrosâ Caputros arbore montes... Fluminaque in fontes cursu reditura supino, Gratia quā meritis possit abire tui. O. Pax ante fida nivibus & flammis erit... quā &c. S. Sed prius Appulis jungentur Capræ Lupis. Quā turpi Pholoë peccet adultero. H. Dum terra Cælum media libratum feret, nitidusque certas mundus evolvit vices, numerusque arenæ deerit. Nunquam meus cessabit in pœnas furor. S.*

NUNQUANDŌ adv. *Cic. Est-ce que quelquefois.*
 NUNQUIS, quæ, quod, quid. *Cic. Y a-t-il quelqu'un. SYN. Nunquis fundus venalis. Cic. Nunquid vis Ter. Nunquid horum probat. Cic.*
 NUPER, adv. *Dernièrement, Depuis peu. SYN. Haud pridem, nūp̄tīmē, jam nūc, rēcentēr. PHR. Nec sum adeo informis nuper me in littore vidi. V. Nuper ut huc magni pervenit fama triumphi. O.*
 NUPERŪS, ā, ūm. *PLA. Recent, nouveau. Nupercum & novitium docere. PLA.*
 NUPTA, æ. f. *Married, épousee. PHR. Nova nupta Ter. Nupta pudica. O. Sævo nupta viro. H. Huc ubi venerunt pariter nuptæque virique. O. Ac ne nupta quidem tædæque accepta jugali. O. Ut nova nupta novo quæ parat ire viro. Saut. O! digno conjuncta viro. V. O! digno nectenda viro, tantique per orbem Consors imperii, jam te venerabitur Ister: Nomen adorabunt populi. Jam Rhenus, & Albis Serviet: in medios ibis Regina Sicambros... toto dotabere mundo. Dixit, & ornatus dederant quos nuper ovantes Nereides, collo, membrisque micantibus aptat. Ipsa caput distinguit acu, substringit amictus: Flammea virgineis accomodat ipsa capillis. Ante fores jam pompa sonat, pilentaque sacra: Præradiant ductura nurum, calet obvis ire Jan princeps, tardumque cupit discedere Solem. Cl. E. sparsos religant crines, & vultibus addunt Flamme sollicitum prævelatura pudorem. Cl.*

NÜPTIÆ, ātūm. *Noces, mariage. SYN. Experts nuptiarum puella. H. Multarum nuptiarum vetula. Cic. i. qua multos habuit viros. Nuptias inquinare. H. Nuptias indicere, constituere, apparare, adornare, celebrare, conficere, moliri nuptias. Tac. PHR. Nec jam furtivum Dido meditatur amorem Conju-*

gium vocat. V. Connubia nostra Reppulit. V. Inconcessos hymenæos Cum peteret. V. Quo thalamum eripiat Teucris tædæque moretur. V. Thalamos ne defere pactos. V. EPITH. & PHR. (Vide CONJUGIUM.)

NÜPTIALIS, alē. *Nuptial, de mariage, de nocēs. SYN. Nuptialia dona. Cic. Carmina. C. Sacra. Quin. Nuptialis dies. S. Cana. PLA. PHR. Una (Danaïs) de multis face nuptiali Digna. H. Lectumque jugalem quo perii. V.*
 NÜPTURIŌ, is, īvī, īrē. *PLI. Avoir envie de se marier.*
 NÜPTŪS, ūs. m. *Mariage. SYN. Nuptui collocare. Cas. Nuptu locare. PLI. (Vide CONJUGIUM.)*
 NÜPTŪS, tī. *PLA. [Nuper thalamo sociatus. V.] Qui vient de se marier.*
 NÜRŪS, ūs. f. *La Belle Fille. PHR. Diræ Veneris nurus. V. Digna nurus socero. V. NÜRŪS pro sponsa vel femina. PHR. Atque inter Latias gloria prima nurus. M. Hic matres miseræque nurus. V.*
 NŪSPIAM & NUSQUAM adv. *En aucun lieu. PHR. Nusquam tuta fides. V. Nusquam abero. V. Nusquam gentium. Ter.*
 NŪTAMEN, inīs. n. *SIL. & NŪTATIŌ, ōnīs. PLI. Balancement, branle. Nutatio capitis. PLI. Montis. S.*
 NŪTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLA. Faire signe par un mouvement de tête. Nutat capite. PLA. Nutat ne loquat. PLA. Nutat mihi. PLA. (Vide NŪRUS.)*
 NŪTARĒ per trans. [pro moveri, ruinam minari.]
Branler, chanceler. SYN. Nutant arbores. PLI. Rami pondere nutant. O. Et tremefacta comam concusso vertice nutat. V. Sublimi vertice nutant. V. Nutat domus PLI. Nutavit aula, dubia quod pondus daret. S. Hinc NŪTARĒ Metaph. [pro dubitare.] Chanceler. PHR. Si fortuna nutavit. Liv. Nutat utroque timor. St. Nutare videtur Democritus in naturâ Deorum. Cic. Nam Regum animos & pondera belli Hæc nutare videt. St. i. inclinare.
 NŪTRICATIŌ, ōnīs. f. & NŪTRICATŪS, ūs. m. *VAR. L'action de nourrir.*
 NŪTRIMEN, inīs, & NŪTRIMENTŪM, tī. & NŪTRITŪS, ūs. m. *PLI. Nourriture, aliment. PHR. Suscepitque ignem foliis atque arida circum Nutrimenta dedit. V. Ne desint claræ nutrimina pingua flammæ. S. Naturæque suum nutrimentum deerit edaci. O. (Vide CIBUS.)*
 NŪTRIŌ, is, īvī, ītūm, īrē. *Nourrir. & NŪTRICŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. VAR. NŪTRICŌR, ātīs, ātūs sūm, ātī. Nourrir. SYN. Alō, pascō, enūtrīŏ, sūstentō. PHR. Nutritus lacte ferino. O. Quem... nutrit inhumanæ dira papilla Lupa. Pr. Quem matris ab ubere raptum Nutribat. V. NŪTRIRĒ per trans. PHR. Nempe inter varias nutritur sylva columnas. H. Ignis vento nutritus. O. Pax nutrit Cererem. O. Longum malè nutrit amorem. O. Nutrire favorem. SIL. Vires, morbos, ulcus. Col. Nutrire vinum. COL. i. mustum supplere, cado Ebulliente.*
 NŪTRICIŪS, ī. m. *Cas. NŪTRICATŌR, ōrīs. SUE. & NŪTRITŌR, ōrīs. m. Nourricier, qui nourrit. SYN. Altor. PHR. Veterum nutritor Equorum. St. Stabuli nutritor Iberi. M.*
 NŪTRIX, tēis. f. & NŪTRICŪLĀ, æ. dim. *H. Nourrice, qui nourrit. EPIT. Cārā, blāndā, ālmā, mītis, lactāns, sollicitā, ānxiā, sēdulā, officiosā, vīgīl, pērnōx, insōmniis. PHR. Regia nutrix Na-*

torum Priami. *V.* Almæ nutricis blanda ac infracta loquela. *Lr.* Non secus ac dulcissima nutrix Muscam arcet puero, somno officiosa cubanti. *H.* Quid voveat dulci nutricula majus alumno. *H.* Sopierat blandum nutricula dulcis alumnum; Et somnum arguro mollior ore dabat. *Saut.* Dum genitrix agitat molli cunabula motu; Et puero somnos voce manuque ciet. *Saut.*

NUTRIX per transl. *qui nourrit, qui entretient.* *PHR.* Nutrix discordia belli. *Cl.* Nutrix curarum nox. *O.* Leonum nutrix tellus. *H.* Arborem nutrici dari, & in seminariis adulescere. *Pl.*

NUTRIX [pro Mamma.] *Mamelle.* *PHR.* Nutricum tenus extantes è gurgite Nymphas. *C.*

NUTUS, ūs. m. [Signum quod fit oculis vel capite. *Signe, mouvement de la tête ou des yeux.* *EPITH.* Tācītus, loquax, blandus, lēris, facilis, hērilis. *SYNT.* Annuir & nutu totum tremefecit Olympum. *V.*

NUTU loqui. *PHR.* Loqui nutu significque. *O.* Nutu dare signa. *O.* Me spectā nutusque meos, vultumque loquacem Excipe: furtivas & refer ipsa notas. *O.* Nutu quoque signa remittis. *O.* Non oculi tacuere tui, conscriptaque vino Mensa. *O.* Oculis solitum respondit amorem. *Vida.* Sæpe tacens vocem verbaque vultus habet. *O.* Signa supercilio pene loquente dare. *O.* Verba superciliis sine voce loquentia dicam. *O.* Utque supercilio spondens nutuque loquaci. *O.* Quid juvenum tacitos inter convivia, vultus. *O.* Nutu manibusque loquax. *Cl.* Vibrante supercilio loqui. *O.* Viro coram nutus conferre loquaces. *T.* Atque superciliis luminibusque loqui. Exercent illi (*nutus*) commercia linguæ. Non est per gestum significanda mihi. *O.*

NUTUS [Impēriū, vōlūtās.] *Volonté.* *PHR.* Alterius sub nutu degere vitam. *Lr.* Ad nutus aptus heriles. *H.* Et sava nutu Junonis cunt res. *V.* Ad alicujus nutum fe fingere, convertere. *Cic.* Expeditus ad nutum alicujus. *Cic.* **NUTUS** [pro nutatione.] *Le mouvement d'un corps qui tombe.* Nutus terræ. *Cic.*

NUX, nūcis. f. [Arbor.] *Noier.* *EPIT.* (Vide *ARBOR.*) *PHR.* Nux ego juncta viæ .... A populo saxis prætereunte petor. *O.* Nos quoque fructifera... Cæpimus in patulas luxuriare comas. *O.* At mihi sava nocent mutilatis vulnera ramis, Nudaque detecto cortice ligna patent. *O.* Parsque loci quo sto publica pene via est. Me, fata ne lædam, (quoniam fata lædere dicor) Imus in extremo margine fundus habet... Ad cum maturas fisco nova cortice rimas Nux agit, ad partes pertica sava venit: Pertica dat plenis immitia vulnera ramis. *O.* At mihi maturos nunquam licet edere fetus; Ante diemque meæ decutiuntur opes. Lamina mollis adhuc: teneroque est in lacte quod intra est... Jam tamen invenio qui me jaculentur, & ictu præfstinato munus inane petant. Nostra notat fusco digitos injuria succo, Cortice contactas inficiente manus. *O.* Annosam si fortè nucem dejecerit Eurus. *J.*

NUX [Fructus.] *Noix.* *PHR.* Sparge marite nuces. *J.* Poma cadunt mensis non interdicta secundis, Et condit lectas parca colona nuces. Has puer aut certo rectas diverberat ictu; Aut pronas digito bisve semelve petit... Est etiam par sit numerus qui dicat an impar; Ut divinat as auferat augur opes... vas quoque sæpè cavum spatio distante locatur, In quo mis-

sa levi nux cadat una manu. *O.* Ab his similibusque ludis **NUX** [pro puerili ludo dicta est.] *Feux, bagatelle.* *PHR.* Jam tristis nucibus puer relictis Clamoro revocatur à magistro. *M.* Nucibus facimus quicumque relictis. *P.* Satis diu lusisti nucibus. *C.*

NUX fructus aliarum arborum, ut nux Avellanā, Pōntici. *PL.* Noifette. *Nux Græci.* *PL.* Amande. *Nux Pinēā.* *M.* Pomme de Pin. *Nux Persici.* *M.* Peche-noix, sorte de Peche. *Nux* odorata, muscata, unguentaria, aromatica. *PL.* Noix muscade. *Nux castanēā.* *V.* Chateigne.

NYCTELIUS. *Bacchus ita dictus, quod nocturno tempore ejus sacra celebrarentur.* *PHR.* Nycteliusque parens. *Nyctelius* latex. *S.* (Vide *BACCHUS.*)

NICTEUS, ēi. *Neptuni filius Pater Antiopes qua ab illo NICTEUS dicta est.*

NYCTIMENE, ēs. *Nyctei filia qua nefando patris sui amore capta, cum illo concubuit, tandemque cognita, cum pater eam vellet occidere, fugā se subduxit & in noctuam arvem mutata est.* An, quæ per totam res est notissima Lesbos, Non audita tibi est? Patrium temerasse cubile Nyctimenen? avis illa quidem: sed conscia culpæ Conspectum, lucemque fugit, tenebrisque pudorem Celat: & à cunctis expellitur æthere toto. *O.*

NYMPHÆ, æ. f. [Nymphas crediderunt veteres Deas esse & quasi Lympharum numina.] *Nympha.* *EPITH.* Formosa, nitida, flucticola, fluctigena, carulea, humens, æquorea, dulcis, decora, candida, agrestis, blanda, pulchra. *PHR.* Et cum solemniora reddemus Nymphis. *V.* Nymphas venerabar agrestes. *V.* Æquoræ pelago simul emerfero sorores. *Sil.* Intus aquæ dulces, vivoque fedilia saxo, Nympharum domus. *V.* Laurentes Nymphæ, genus omnibus unde est. *V.* Percussa metu Nereia turba. *Sil.* Cætu glaucarum cincta sororum. *Sr.* Junctæque Nymphis Gratiæ decentes Alterno terram quatunt pede. *H.* Tibi lilia plenis Ecce ferunt Nymphæ calathis. *V.* Et quo sed faciles Nymphæ risere facello. *V.*

NYMPHÆ montium, qua *Oreades.* **NYMPHÆ** sylvarum, qua *Driades, Hamadriades & Napææ* dicebantur. *PHR.* Pax ibi dum teneris jactat sua carmina Nymphis. *O.* Jam neque Hamadriades rursus, Driadesque puellæ. *V.* Faciles venerare Napæas. *V.* Exercent Diana choros, quam mille sequuntur, Hinc atque hinc glomerantur Oreades: illa pharetram Fert humeris, gradiensque Deas supereminet omnes. *V.* Me gelidum nemus, Nympharumque leves cum Satyris chori Secernunt populo. *H.* Driadum sylvas saltusque sequamur Intractos. *V.*

VARIA Nympharum nomina. *PHR.* Quales Nereia, Clotho, Et Galatæa secant spumantem pectore pontum. *V.* Tibi Candida Naïs Pallentes violas & summa papavera carpens. *V.* Addit se sociam timidisque supervenit Ægle, Ægle Naiadum pulcherrima. *V.* Eam circum milesia vellera Nymphæ Carpebant hyali saturo fucata colore, Drymoque, Xanthoque, Ligeaque, Phyllodoceque, Cæsariem effusa nitidam per candida colla, Nefæe, Speioque, Thaliaque, Cymodoceque, Cydippeque, & flava Lycorias, altera virgo, Altera tum primos Lucinæ experta labores, Cleioque, & Beroe foror. Oceanitides ambæ, Ambæ auro pictis incinctæ pellibus ambæ, Atque Ephyre, atque Opis, atque Asia

Deiopeja, Et tandem positis velox Arethusa sagittis, Inter quas curam Clymene narrabat inanem Vulcani &c. V.

NYSÄ, æ. Urbs Arabia, Ægypto contermina, apud quam Bacchus educatus est. Et ab illâ NYSEÛS & DIÖ. nysäus dictus, à JOVE & NYSÄ. PHR. Liber agens celsö Nysæ de vertice tigres. V.

NYSEÛS T. Bacchi nomen. PHR. Additur his Nyseus indetonfusque Thyoneus. O.

NYSEÛS, ä, ün. NYSIÄS, ädis, & NYSIGENÄ, æ. Qui in Nysa natus est. PHR. Nyfiades Nymphæ. O. Cum thysäo Satyrorum & Nyfigenis Silenis. C. Indica Nyseis arma fugata choris. Pr. Festas Nyseo redimivit palmite mensas. Sil.

O.

ANTE conf. O ante vocal. Interjectionis est vocantis. Huc ades ô! Formose puer. V. Te cordidon ô! Alexi (Sequitur) trahit sua quemque voluptas. V. Admirantis. ô! qualis facies & quali digna tabella. J. Exclamantis. ô miseris hominum mentes! ô pectora cæca. Lr. ô! Jupiter! TER. Dolentis. ô! pietas. ô! sancta, fides! O. exultantis. ô factum bene. TER. Irridentis. ô! præclaram sapientiam. C. Desiderantis. ô! utinam... obrutus esset aquis. O. Este duces ô! si qua via est. V. Neque vincere certo, quanquam ô! Sed, &c. V. ô! Mihi præteritos referat si Jupiter annos. V. Interrogantis. O quid agis? H. Audite ô! mentibus æquis Æneadæ. V.

ÖAXIS, is, m. Fluvius Creta insula. PHR. Pars Scythiam & rapidum Cretæ veniemus Oaxem. V.

ÖB PRÆP. pour, a cause, au sujet, devant, par. SYN. Propter, pro. PHR. Cunctus ob Italiam terrarum clauditur orbis. V. Unius ob noxam. V. Laborat ob avaritiam. H. Quique ob adulterium cæsi. V. Ob oculos mihi mors versatur. Cic. Pecuniam ob absolvendum accepisti. Cic.

ÖBÆRATÛS, ä, ün. CÆs. [Alienâ pecuniâ obligatus.] Oberé, chargé de dettes.

ÖBAMBULÄTOR, öris, m, trîx, icis. f. M. Qui se promene.

ÖBAMBÛLÖ, äs, ävî, ätüm, äre. Se promener. PHR. Gemebundus obambulat Ætnam. O. Gregibus nocturnus obambulat. V. (Vide AMBULO.)

ÖBÄRÄTOR, öris. COL. Laboureur. (Vide ARATOR.)

ÖBÄRDËÖ, es, ere. St. Bruler tout autour. (Vide ARDEO.)

ÖBÄRMÖ, äs. ävî, ätüm, äre. Armer de pied en cap. PHR. Quibus Amazoniâ securi dextas obarmet. H. (Vide ARMO.)

ÖBÄRÖ, äs, ävî, ätüm, ätüm, äre. Liv. Labourer. (Vide ARO.)

ÖBÄTER, trî, trüm. PLI. Noiratre. (Vide NIGER.)

ÖBAUDITIÖ, önis, f. PLI. Erreur de l'ouïe.

ÖBBÄ, æ, f. [Vinarium vas ligneum.] Un tonneau. Exhalatapidâ læsum pice fessilis obba. P. i. Lata.

ÖBBIBÖ, is, bibi, bibitüm, ere. C. Boire avec avidité. (Vide BIBO.)

ÖBBRÛTESCÖ, tüt, ere, [Brutum fieri.] S'abrutir. PHR. Nec refert utrum pereat; dispersa per auras; (anima) An contracta suis è partibus obbrutescat. Lr.

ÖBCÆCÖ, äs, ävî, ätüm, äre. Avengler, obscurcir.

PHR. Æther terrificis obcæcat sidera nimbis. O. Narratio obscura totam orationem obcæcat. Cic. Obcæcatus stultitiâ. Cic. Obcæcare fossas in agro. COL. i. obtegere, ne pateant.

ÖBCALËÖ, es, üt, ere. CEL. Estre chaud. (Vide CALEO.)

ÖBCALLËÖ, es, ere, & ÖBCALLESCÖ, is, ere. S'endurcir, devenir insensible. Obcaluere mores. COL.

ÖBDÖ, is, didi, ditüm, ere. Fermer. Obde fores. V. (Vide CLAUDO.)

ÖBDÖRMIO, is, ivî, itüm, ire. & ÖBDÖRMISCÖ, is, ere. S'endormir sur. Obdormivit in Latmo. Cic. In mediis laboribus obdormiscere. Cic. Obdormire crapulam. PLA. Cuver son vin. (Vide DORMIO.)

ÖBDÜCÖ, is, xi, etüm, ere. [Quasi supra ducere.] Couvrir. SYN. Öbrögö, öpëriö, tögö. PHR. Limosque palus obducit pascua juncos. V. & segetem densis obducunt sentibus herbæ. V. Obductum vulgare dolorem. V. Obducam tenebris lucem. CL. Obductos condere vultus. O. Obducere crustam. PLI. Casum doloris. Cic. Rebus tenebras obducere. Cic.

ÖBDÜCERË, [pro contrahere.] Resserer. PHR. Macies obduxerat artus. O. Obductâ solvatur fronte Senectus. H. ÖBDÜCERË. Fermer. Obducere plagam limo. PLI. Obducta cicatrix. COL. ÖBDÜCERË. [Pro contra ducere.] Opposer. Obducere aliquem alicui. Cic. exercitum ad oppidum. PLA. ÖBDÜCERË. [pro inducere.] Caufer. Obducere torporem, rubiginem. PLI. ÖBDÜCERË Velum. PLI. [pro ducere.] Tirer. ÖBDÜCERË diem priori. Cic. [pro Addere.] Ajouter.

ÖBDÜCTIÖ, önis, f. L'action de voiler. Obductio capitis. Cic.

ÖBDUCTÖR, öris. St. [Dux, ductör.] Celni qui mene.

ÖBDÜREÖ, es, üt, ere, & ÖBDÜRESCÖ, is, rüt, ere. & ÖBDÜRÖ, äs, ävî, ätüm, äre. S'endurcir, devenir dur, insensible. SYN. Indürescö, Indürör, percällö, rigö, rigescö. PHR. Satiussuit obdurescere vultu. O. Perista atque obdura. H. Destinatus obdura. C. Obdurescere consuetudine. Cic. Animus ad dolorem obduruit. Cic.

ÖBEDIENTËR, adv. LIV. Avec obéissance, avec soumission.

ÖBEDIENTIÄ, æ. f. obéissance, soumission. SYN. Fracti animi obedientia, & arbitrio carentis suo, servitus est. Cic.

ÖBEDIÖ, ÖBEDÛS, ivî, itüm, ire. obeir. SYN. Pärö, öbrämpërö, öbsëquör, audïö, aüscultö, SYN. Obedire alicui, ad verba alicujus. Cic. Obedire temporis. Cic. PHR. Divini ducunt quö juſſu

fa, sequamur. *V.* Sponsa praecepta parentis Audierat. *V.* Patris parere parabat Imperio. *V.* Cedamus Phoebo, & moniti meliora sequamur. *V.* Iussa viri faciunt. *O.* Minorque labor est Herculi iussa exequi, Quam mihi iubere, Latus imperia excipit. *S.* Non me per altas ire si jubeas nives Pigeat. *S.* Mandata recipe. *S.* Te regere, me decet iussa exequi. *S.* Iussa tamen Divum exequitur. *V.* Nec iussa recusat Acestes. *V.* Dictis paremus ovautes. *V.* Non averfa petenti Annuit. *V.* Cum recte monstras, nunc tibi auscultabimus. *Pla.* Paret amor dictis. *V.* Quo dura vocat fortuna, sequamur. *V.* Exequitur praecepta Sibyllae. *V.* Tum iussa Sibyllae Haud mora festinant. *V.* Haud secus ac iussi faciunt. *V.* Imperio lati parent, ac iussa facefunt. *V.* Parete regentum Imperiis, ultroque animos submitte vestros. *O.* ni frænum accipere & victi parere fatentur. *V.* Tu major, tibi me est æquum parere. *V.* Ille quidem obsequitur. *O.* Imperiumque pati, & Domino parere minori. *St.*

OBEDIENS, entis. *obeissant, soumis.* *SYNT.* Obediens naturæ. *Cic.* Dicto *Pla.* Nemo imperiis obedientior. *Liv.* *PHR.* Stat celer obsequio, iussa ad Neptunia, Triton. *St.* Tuus ô regina quid optes Explorare labor; mihi iussa capefcere fas est. *V.* jamque ibat dicto parens. *V.* Haud mora festinant iussi. *V.*

OBELISCUS, cī, m.] Lapis pyramidalis.] *Obelisque.* *PHR.* Hæc aperit primi fastigia celsa Obelisci. *Auf.*

OBĒŌ, is, ivi, & ii, itum, ite. *Envirronner, faire le tour.* *SYN.* Pērērō, pērāgrō, lūstrō, cīrcūmcō, cīrcūmdō, cīngō. *PHR.* Et lituo pugnæ insignis obibat & hastā. *V.* Magnas obeuntia terras Tot maria intravi. *V.* Quem fulva Leonis Pellis obit totum. *V.* Campus obitur aquā. *O.* Nunc hos nunc illos aditus, omnemque pererrat Arte logum. *V.* Obique truci procul omnia visu. *V.*

OBIRĒ. [Pro adire.] *Aller.* *PHR.* Nec verò Alcides tantum telluris obivit. *V.* Obire Comitā, *Plī.* Cœnas. *Cic.* Obire pedibus regiones. *Cic.* Obeundus Marfya. *H.* **OBIRĒ**. [Pro abire à vivis, mori.] *Mourir.* *PHR.* Obiit decurso lumine vitæ. *Lr.* Magnus civis obit. *J.* Obire morte repentinā. *Sue.* Obeunt Sidera. *Plī.* Se couchent. **OBIRĒ** lethum. *Lr.* Diem supremum. *Plī.* Diem suum. *Cic.* Obitā morte. *Lr.* Quo sensu dicitur **OBIRĒ** prælia. *Lr.* Opus. *Col.* Munia regis, labores, pericula. *Liv.* [i. adire.] *Entreprendre, exercer, affronter, &c.* Obire vadimonium. *Cic.* Comparoistre.

OBĒQUITŌ, as, avi, atum, are. *Faire la ronde à cheval, Obequitare castris.* *Liv.* Agmen. *Cur.*

OBĒRRŌ, as, avi, atum, are. *Errer, roder a l'en-tour.* Quantum non Milvus oberret. *P.* (Vide **ERRO**.)

OBĒRRARĒ. *Errer, faillir.* *PHR.* Et cytharædus Ridetur chordā qui semper oberrat eadem. *H.*

OBESITAS, atis, f. *Col.* Trop d'embonpoint, la graisse des corps.

OBESŌ, as, avi, atum, are, *Engraisser.* *PHR.* Pane obefant avem. *Col.*

OBESŪS, ā, ūm. *Gras.* *SYN.* Pīguis, ōptimūS, crās sūs. *PHR.* Hic Scarus æquoreis qui venit obefus ab undis. *M.* Obefus lacte Canis. *Cl.* Naris obefæ juvenis. *H.* Obefum corpus. *Plī.* Obefus Turdus. *H.* Obefæ fauces. *V.* i. classe (Vide **PINGUIS**.)

OBĒX, icis. & **OBJĒX**, objicis, com. g. [ab objicio. significat quidquid obstat.] *Obstacle, empê-*

chement. *PHR.* Ecce maris magnā claudit nos objice pontus. *O.* Abrupto objice solvit montes. *S.* In-tus se vasti Proteus tegit objice saxi. *V.* Nec misero clypei mora profuit ærei. *V.* Fiducia valli Fossarumque moræ... Dant animos. *V.* Objice firmo Clayduntur portæ. *O.* Fultos emuniit objice postes. *V.* Et firmos certant obices accerfere sylvā. *Sil.*

OBĒX. *Digue, banc de sable.* *PHR.* Qua vi maria alta tumescant Objicibus ruptis. *V.* Ut pelagi rupes magno veniente fragore Quæ sese multis circum latrantibus undis Mole tenet scopuli nequicquam, & spumea circum Saxa fremunt. *V.* Spumeus & fervens, & ab objice sævior ibat. *V.* Haud secus hyberno tumidus cunct vortice torrens Saxa rotat, volvitque nemus, pontesque revellit, Frangitur objectu scopuli, quærensque meatum Spumat; & illis montem circumtonat undā. *Cl.* Frænos undique fluctus Pariete perpetuo... Sed discat servare modum; docilisque teneri Præscripto se contineat tranquillus in alveo. *San.* Torrentem moles objecta retardat. *O.* Quā nil obstatat eunci Lenius, & nullo strepitu decurrere vidi. *O.*

OBĒFIRMATĒ, adv. *Suz.* Avec opiniatreté. *SYN.* Per-tinaciter.

OBĒFIRMATŌ, ōnis, f. *TER.* Fermeté, obstination.

OBĒFIRMŌ, as, avi, atum, are. *S'opiniatrer, s'obstin-* *ner.* *SYNT.* Obfirmare se. *TER.* Obfirmare animum. *Plī.* Obfirmabo viam, quam decrevi persequi. *TER.*

OBĒGANNŌ, is, ivi, itum, ite. [Proprie de vulpe dicitur.] *Glappir.* Obgannire in aures. *TER.* *Crier.*

OBĒGARRŌ, is, ite. *PLA.* Gafouiller.

OBĒHÆRĒŌ, es, hæsi, hæsum, ere. *Tenir, être attaché.* Equus in flumine obhæret. *Lr.*

OBĒHÖRRĒŌ, es, rui, rere. *PLI.* être horrible, faire horreur.

OBĒJACĒŌ, es, cūi, ere. *SUC.* être devant. *PHR.* Quæque objacet alto Isthmos. *St.* Si qua objacent obnoxia falcibus. *Col.*

OBĒJĒCTĀ, ōrum, n. *Objection.* Objecta diluere. *Quin.*

OBĒJĒCTACŪLUM, i, n. *VAR.* Empêchement, obstacle. **OBĒJĒCTATŌ**, ōnis, f. *CÆS.* Reproche.

OBĒJĒCTŪS, ūs, m. [Objiectiendactus.] *L'action de mettre quelque chose au devant.* *PHR.* Insula portum Efficit objectu laterum. *V.* Objectu terræ luna occultatur. *Plī.* Objectu montis arcentur venti. *T.*

OBĒJĒCŌ, is, jeci, jectum, ere. & **OBĒJĒCTŌ**, as, avi, atum, are. freq. *Mettre au devant, exposer.* *SYN.* Oppōnō, obtrūdō. *PHR.* Hic oculis monstrum objicitur, magnoque futurum Augurio. *V.* Caput objectare periculis. *V.* Objecta retardant flumina. *V.* Objecti caveæ clathri. *H.* Objecit sese ad currum. *V.* Clypeo objecto conversus in hostem. *Ibat.* *V.* Obji-ciunt equites sese ad divortia nota Hinc atque hinc. *V.* Nubem oculis objecit. *O.* Teloque ruenti Objecit caput. *Sil.* Obji-ciunt clypeos ac tela. *V.* Noctem peccatis & fraudibus objice nubem. *H.* Objecta retardant flumina. *V.* Obiectare fretis caput. *V.* Obji-cere cibum cani. *Plī.* Medias illis oppoere turmas. *V.* Opposuit sese Salio. *V.*

OBĒJĒCĒRE crimen, &c. *Reprocher.* *SYNT.* Obji-cere alicui factum. *Cic.* Obji-cere aliquid crimini. *Plī.* In loco criminis, de crimine. *Cic.* Obji-cere quod, &c. *Cic.* *PHR.* Mihi digna pudore objicit. *O.* A vobis

mihi nostra libido Objicitur. *Pr.* Parcius ista viris tamen obijcienda memento, *V.*

OBJICERE terrorem. *Liv.* *Eponanter.* Objicere religionem. *Liv.* *Faire scrupule.* Objicere moram. *Pla.* *Retarder.* Objicere alicui spem. *Liv.* Lucrum, *Pla.* *Faire luire.*

OBITER adv. *Pl.* *En passant.* Aut obiter leget. *J.*

OBITUS, ūs. m. *Arrivée.* Obitus tuus voluptati est. *Ter.* (*Vide ADVENTUS.*) **OBITUS** [pro morte.] *Mort.* Dicique beatus Ante obitum nemo supremæque funera debet. *O.* (*Vide MORS.*) **OBITUS** rerum. *Cic.* *Destruction.* **OBITUS** Stellarum. *Le coucher.* *Phr.* Nec frustra signorum obitus speculamur & ortus. *V.*

OBJURGATIÖ, önis. *V-F.* *Cic.* *f.* *Reproche.*

OBJURGATOR, öris. m. trīx, icis. *f.* *Pla.* *Qui fait des reprimandes.* **OBJURGATORIUS**, ä, ūm. *Cic.* *de reproche, de reprimande.*

OBJURGÖ, äs, ävi, ätüm, ärē. *Reprimander.* *Syn.* Ärgüß, répréhendö, nötd, cästigö, incrépö, incrépitö. *Synt.* Objurgare aliquid, aliquem de aliquo. *Cic.* Ab aliquo. *Pla.* *Phr.* Gellius audierat patrum objurgare solere, Si quis delicias diceret aut faceret. *C.* Ea villa quæ cæterarum objurget infamiam. *Cic.* Factum verbis objurgat amaris. *Rap.* Immenfas increpat usque moras. *O.*

OBLANGUEÖ, es, erē. & **OBLANGUESCÖ**, is, erē. *Cic.* *Languir.* (*Vide LINGUEO.*)

OBLÄTRÖ, äs, ävi, ätüm, ärē. *Clabauder, abboier autour.* Oblatrare aliquem. *Sil.* **OBLÄTRÄTÖR**, öris. m. trīx, icis. *f.* *Pla.* *Qui crieaille.*

OBLATUM, i. n. *Liv.* *Present.* (*Vide MUNUS.*) **OBLATUS**, ä, ūm. (*Vide OFFERO.*)

OBLËCTAMËN, inis. n. & **OBLËCTAMENTUM**, i. n. & **OBLËCTATIÖ**, önis. *f.* *Divertissement, recreation.* *Phr.* Nec desunt variæ circum oblectamina vitæ. *St.* Attonitum vario oblectamine mulcens. *St.* Oblectamenta & solatia servitutis. *Cic.* Oblectatio animi & requies curarum. *Cic.* (*Vide RECREO.*)

OBLËCTÖ, äs, ävi, ätüm, ärē. & **OBLËCTOR**, äris, ätus süm, äri. *Divertir, recreer.* *Syn.* Rêcrêö, êxhilarêö, rêficiö. *Synt.* Oblectare vitam. *Pla.* Oblectare se aliquo, in aliquo, cum aliquo homine. *Cic.* Oblectari ludis. *Cic.* *Phr.* Tempus studio oblectare. *O.* Rura Oblectant animos. *O.* Fabula... valdius oblectat populum. *H.* Oblectant dulci me carmine Musæ. *C.*

OBLËNIÖ, is, irē. *SEN.* *Adoucir.* (*Vide LENIO.*)

OBLIDÖ, is, si, süm, erē. *COL.* *Ecraser.* Oblidere fauces. *Tac.* *Etrangler.*

OBLIGATIÖ, önis. *f.* *Cic.* *Obligation.* *f.* *Engagement.* m.

OBLIGÖ, äs, ävi, ätüm, ärē. *Lier au tour.* *Synt.* Obligare vulnus. *Cic.* Manipulos. *Col.* (*Vide VINCIO.*) **OBLIGARE** [pro devincire beneficiis.] *Engager, obliger.* *Synt.* Obligare sibi aliquem suâ liberalitate. *Cic.* Obligare suam fidem. *Cic.* Obligare aliquem scelere. *Cic.* *Engager.* Obligare militiæ sacramento. *Cic.* *Enroller.* *Phr.* Sed tu semel obligasti Perfidum voto caput. *H.* Obligatam redde Jovi dapem. *H.*

OBLIGURIÖ, is, ivi, itüm, irē. *Cic.* *Dépenser, dissiper.*

OBLIGURITÖR, öris. m. *Pla.* *Dissipateur.*

OBLIMÖ, äs, ävi, ätüm, ärē. [*Limo obducere.*] *Courvrir de limon, Engraisser.* *Phr.* Nilus agros Ægypthe tuos oblimat. *H.* **OBLIMARE** *Metaph.* [quasi limo inquinare.] *Corrompre, gâter.* *Phr.* Dissuasor honesti Luxus, & humanas oblimat copia mentes. *Cl.* **OBLIMARE** [quasi circum limare.] *Ronger, creuser.* *Phr.* Oblimare sulcos. *V.* Rem patris oblimare malum est. *H.* *Dissiper.*

OBLINIÖ, is, ivi, itüm, irē. & **OBLINÖ**, is, lēvi, litüm, erē. *Oindre au tour.* *Syn.* Circūlinö, illinö, inūngö, inficö, imbūö, tīngö. *Synt.* Gladius sanguine oblitus. *Tac.* Spumis oblitus. *O.* Oblitus à dominæ cade libellus erit. *O.* Faciem cruore oblitus. *Tac.* Oblinere virgas visco. *Var.* Oblinitur, minimæ si qua est suspicio rimæ. *M.* **OBLINERĒ** se moribus externis. *Cic.* *Metaph.* Nec locerum quærit quem versibus oblinat atris. *H.* *Dissamer.*

OBLIQUE adv. *Cic.* *Obliquement, de biais.* *Phr.* Oblique ferri. *Cic.* Inque latus campi, quo tardius illa rediret, Jecit ab obliquo liquidum juveniliter aurum. *O.* Sectus in obliquum limes. *O.*

OBLIQUITÄS, äris. *f.* *Pl.* *Situation de biais, obliquité.*

OBLIQUÖ, äs, ävi, ätüm, ärē. *Mettre de côté, poser de biais.* *Syn.* Flēctö, incūrvö, vërtö. *Phr.* Paventes Obliquavit Equos. *St.* Visusque superbos Obliquat. *St.* Variis pertentat pectora dictis; Obliquatque preces. *St.* Obliquatque sinus (*vela*) in ventum. *V.* Trepidusque vultum obliquat, & radios fugit. *S.* Obliquans oculos contra radiosque diemque. *O.* Crinem obliquare. *Tac.* Ensem In latus obliquat. *O.* *i. accingit.*

OBLIQUUS, ä, ūm. *Oblique, qui va en biaisant, tortueux.* *Syn.* Trānsversüs, cūrvüs, incūrvüs, sinuātüs, sinuösüs. *Phr.* Angustas obliquâ luce fenestras. *V.* Obliquus quæ se signorum verteret ordo. *V.* Curfus obliquos agere. *S.* Obliquo dente rimendus Aper. *O.* Obliquo lumine cernit. *O.* Obliquo pede claudicat. *O.* Obliquo trepidare rivo. (*Lympha.*) *H.* Obliquo oculo mea commoda limat. *H.*

OBLITERÖ, äs, ävi, ätüm, ärē. *Effacer, abolir, faire oublier.* *Syn.* Abradö, äbölēö, dēlēö, rêscindö. *Phr.* Hæc vigeant mandata; nec ulla oblitteret ætas. *C.* Obliterare famam, peccata. *Liv.* Offensionem. *Cic.* Res oblitterata vetustate. *Liv.* **OBLITERATIÖ**, önis. *f.* *Pl.* *Effaçure, rature.*

OBLITESCÖ, is, ūi, erē. n. *Cic.* *Se cacher.* (*Vide LATEO.*)

OBLITUS, ä, ūm. *frotté, enduit.* (*Vide OBLINO.*)

OBLITUS. *Qui a oublié.* (*Vide OBLIVISCO.*)

OBLIVIÖ, önis. *f.* *Cic.* & **OBLIVIÄ**, örüm. n. *Ombli.* *Epith.* Iners, dēsēs, pīgrā, lēthæā, lōngā, magnā, ingrātā, pūdendā, sēcūrā. *Synt.* Oblivioni dare. *Liv.* Oblivione delere, obruere. *Cic.* Oblivio subrepat. *Pl.* Venire in oblivionem. *Cic.* Ab oblivione vindicare. *Cic.* *Phr.* Securos latices, & longa oblivia potant. *V.* Hinc animi caligo, & magna oblivia rerum. *Lr.* Mollis inertia cur tantam diffuderit imis Oblivionem sensibus. *H.* Non patiar tuos labores carpere lividas obliviones. *H.* Incumbunt tumulis nigra silentia, Et altæ oblivio gloriæ. *Sarb.* Ne nostrum scabrâ tangat rubigine nomen. *C.*

OBLIVIOSUS, ä, ūm. *Qui n'a point de mémoire, qui oublie aisément.* Obliviosus fenex. *Cic.* **OBLIVIÖR**

SŪS. *Qui fait perdre la mémoire.* PHR. Oblivioso pocula Massico. H. Pocula lethæos ut si ducentia somnos Arente fauce traxerim. H.

OBLIVISCŌR, ēris, oblītūs sūm, īscī. *Oublier.* PHR. Amissos hinc jam obliviscere Graios. V. Nunc oblita mihi tot carmina. V. Oblitusve sui est Ithacus. V. Regni rerumque oblite tuarum. V. Nec seræ meminit decedere nocti. V. Ne tua dicta vagis nequicquam credita ventis, Effluxisse meo fortē putes animo. C. Exciderant animo fœdera lecta tuo. O. Non ego si biberes securæ pocula lethæ Excidere hæc credam pectore posse tuo. O. Deditit animus serō, quod didicit diu. S. Hic tibi non effluat ex animo, En semper tēnā me obrutum oblivione deferēs. *Buch.* Ne fugiens, fœclis obliviscentibus, ætas Illius hoc eacā nocte tegat studium. C. An tibi notitiam mora temporis eripit horum; Nec repetunt oculi signa vetusta tui. O. Mulier cupido quod dicit amanti, In vento & rapidā scribere oportet aquā. C. Animo tua dicta labantī Exciderant penitus. *Vida.* Cunctane lethæis mersa feruntur aquis. O. Cunctane in æquoreos abierunt irrita ventos. O. Oblito demisit pectore. C. Effluere dicenti mens illi solet. *Cic.*

OBLIVISCI amici. PHR. Animo mitte Thyestem. S. Non tamen Euryali, non ille oblitos amorum. V. Quō tibi nostri Pulsus amor. V. Quoniam nostri tibi cura recessit. V. Ante &c., quā nostro illius labatur pectore vultus. V. Utque tibi excidimus nullam puto Phyllida nostri. O. Me non Lethææ, conjux, oblitvia ripæ Immemorem fecere tui. L. Excidimusne tibi. *Cl.* Omniaq; ingrata porierunt credita menti. C. Spatio debilitatur amor. *Cl.* Tantane te nostri cepere oblivia. O. Immemori pectore lapsus amor. (Vide MEMINI. *Meminisse amicorum.*)

OBLITŪS, ā, ūm. *Qui a oublié.* SYN. Immēmōr, nōn mēmōr. PHR. Oblitos famæ melioris amantes. V. Oblitus decorisque sui, sociūmque salutis. V. Teneræ conjugis immemor. H. Catulorum oblita Leæna. V. Immemor herbarum.... *Juvenca.* V. Oblita laborum. V. Pomaque degenerant succos oblita priores. V.

OBLŌCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Louer à prix fait.* Obligare operam suam ad &c. *Jusf.*

OBLŌNGŪS, ā, ūm. *Liv. Long.* (Vide LONGUS.)

OBLŌQUŌR, ēris, cūtūs sūm, quī. *Cic.* [contra loqui.] *Contredire.* OBLŌQUI pro lōquī, cānērē. PHR. Obloquitur numeris septem discrimina vocum. V. Avis obloquitur. O. (Vide LOQUOR.) OBLŌCŪTOR, ōris, m. *PLA. Qui contredit.*

OBLŪCTOR, āris, ārūs sūm, ārī. [niti contra.] *Lutet contre; résister; faire effort.* PHR. Genibusque adversæ obluكتور arenæ. V. Soli obluكتورandum Fabio. *Sil.* Morti obluكتورatus. L. Obluكتورans oblivioni. *Cur.* (Vide CONOR.)

OBLŪDŌ, is, sī, sūm, ērē. *PLA. Se jouer avec.* (Vide LUDO.)

OBMŌLIŌR, īris, ītūs sūm, īrī. *Liv. Opposer quelque résistance, barricader.*

OBMŪRMŪRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Contredire en murmurant.* PHR. Vana peto; precibusque meis obmurmurat ipse Pontus. O.

OBMŪTESCŌ, is, tūtī, ērē. n. *Devenir muet, se taire tout court.* SYN. Tācēō, silēō, cōtīcēscō. PHR. Pressioque obmutuit ore. V. Aspectu obmutuit amens.

V. Obstupuit, retroque pedem cum voce repressit. V. His medium dictis sermonem abruptit. V. Supprimere extemplo vocem. O. Vox faucibus hæsit. V. Contingere omnes, intentique ora tenebant. V. Mediæque in voce resistit. V. Voces compesce molestas. *Lr.* Illa nihil; neque enim vocem virefque loquendi, Aut aliquid toto pectore mentis habet. O. Torpuerat gelido lingua retenta metu. O. Pars ultima vocis In medio suppressa sono est. O. (Vide SILEO.)

OBNATŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. V. *Nager à l'encontre.* (Vide NATO.)

OBNATŪS, ā, ūm. *Né sur, auprès.* Obnata ripis salicta. *Liv.*

OBNIGER, grā, grūm. *PLI. Noiratre.* (Vide NIGER.)

OBNITŌR, ēris, nīxūs sūm, ītī. *Résister avec effort, se voidir.* PHR. Nec nos obniti contra, nec tendere tantum, Sufficimus. V. Versaque in obnixos urgentur cornua. V. Mens obnixa malo. V-F. Obnixos in acuto murice remos. V. Obnixi lacerant cava nubila venti. *St.* Non ipsi inter se (venti) non nubila non mare cedit. Anceps pugna diu; stant obnixa omnia contra. *V. i. venti ventis, mare mari.* Obnixi frangunt mala murmura dentes. *St.* Obnixus non cessit. V. Obnixus opibus. *Pla.*

OBNIXE adv. *Avec effort.* Obnixē omnia facturum. *Ter.*

OBNOXIĒ & OBNOXIŌSE adv. *PLI. Servilement, en tremblant.* Obnoxie sententiam dicere. *Liv.*

OBNOXIŪS, ā, ūm. [qui pœnæ obligatus est propter delictum, transfertur ad omnem obligationem.] *Coupable, qui merite quelque peine, sujet.* PHR. Mens turpi obnoxia facta. *T. Coupable.* Pars hominum pravus obnoxia. *H. Sujet.* Juvat arva videre, Non rastris hominum, non ulli obnoxia cura. *V. Qui ont besoin.* Nec fratris radiis obnoxia surgere Luna. *V. Dépendant.* Servitus obnoxia. *Ph. Assujetti.* Vitis procellis obnoxia, regio ventis obnoxia. *COL. Exposé, sujet.* Minari.... nisi sibi obnoxia foret. *SAL. Obeissant.* Obnoxius ira. *SEN. Sujet.* Corpora obnoxia. *PLI. Mal-sains.* Obnoxius tibi sum. *TER. Obligé.*

OBNUBILŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *GEL. Couvrir de nuages.* OBNUBILA & obnita tenebris loca. *Cic. Nebuleux.*

OBNUBŌ, is, ūpsī, prūm, ērē. *Couvrir, voiler.* Comas obnubit amictu. *V. (Vide VELO.)*

OBNŪNCIŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *SUE & OBNŪNCIATIŌ, ōnis, f. Cic.* [Dicebatur propriè de Auguribus, qui malam rem nuntiabant.] *Porter de mauvaises nouvelles.* Hinc OBNŪNCIARĒ [pro resistere] *S'opposer, protester contre.* Obnunciare comitiis. *Cic.* Obnunciationes interponere. *Cic.*

OBŌLEŌ, es, ūī, & ēvī, ērē, & OBŌLESCŌ, is, ūī, ērē. n. [grave olere.] *Sentir quelque mauvaise odeur.* Allium obolere. *Pla.* OBOLERĒ. *Cic.* pro subolerē. *Presentir.* (Vide OLEO.)

OBŌLŪS, ī. m. *TER.* [Assis minutissima pars.] *Obole.*

OBŌRIŌR, īris, ōrtūs sūm, īrī. *S'élever, commencer à paroître.* SYN. Obortum bellum. *Liv.* Obortu nox. S. Obortæ sunt oculis tenebræ. O. Lacrymis affabar obortis. *V. (Vide ORIOR.)*

OBREPŌ, is, psī, prūm, ērē. *Ramper, se glisser.* [Non reperitur nisi *Metaph.* sumptum pro adire latenter, fallaciter.] PHR. Ad optatos obrepere ho-

nones. *H.* Verum opere in longo fas est obrepere somnum. *H.* Obrepat mors. *Pla.* Dies, senectus. *Cic.*
OBRETIŌ, is, ivi, titūm, irē. *Envelopper dans des filets.* *Phr.* Neque Aranei tenuia fila Obvia sentimus, quando obrectimur cunctes. *Lr.* (Vide *RETE.*)
OBRIŌ, es, gūi, ērē. & **OBRIŌSCŌ**, is, ūi, ērē. *n. Devenir roide de froid, se geler.* *Phr.* Lacteus ē mixtis obriguissē liquor. *T.*
OBRIŌZUM, zī. *n. Plū.* [Aurum igne purgatum.] *Or épuré.*
OBRODŌ, is, sī, sūm, ērē. *Pla.* Ronger autour. (Vide *RODO.*)
OBROGŌ, as, avī, atūm, arē. [contra rogare, seu novam legem rogare ferri prioris infirmandæ causā.] *Demander qu'en change une loy.* Obrogare legi. *Cic.* De legibus. *Flo.*
OBRIŌPŌ, is, rūpī, rūptūm, ērē. *VAR.* Rompre. (Vide *RUMPO.*)
OBRIŌŌ, is, rūi, ūtūm, ērē. [Substernere, operire.] *Courrir, enserrer.* *SYN.* Prēmō, ōpēriō, cōpēriō, ōbtēgō, sēpēliō, infōdiō, pērdō, dēlēō. *Phr.* Obrutus insanus esset adulter aquis. *O.* Obruit Auster aquā, involvens navesque virosque. *V.* Saxa trabesque super totosque involvit montes; Vivacemque animam missis elidite sylvis: Sylva premat fauces; & erit pro vulnere pondus. *O.* Obruta mole suā cum corpora dira jacerent. *O.* Versatis semina terris obruerē. *O.* Obruiumur telis. *V.* Terram nox obruit undis. *Lr.* Vultus obruit unda meos. *O.* Latet multo cinere obrutus ignis. *Lr.* Nilo obruta Ægipthus. *Cic.* Obruta classis aquis. *O.* Incute vim ventis; submersasque obrue puppes. *V.*
OBRIŌERĒ, *Metaph.* *Rüiner, accabler.* *SYNT.* Obruerē alicujus nomen. *Cic.* Famam. *Tac.* Obrutis rebus omnibus & perditis. *Cic.* Voluptas obruit dolorem. *Quin.* Obrui testimoniis, ambitione, ære alieno. *Cic.* Semper in augendā festinat & obruitur re. *H.* Obruta morbo Corpora. *Cl.* Obruta virtutis gratia. *O.* Somno obrutus. *Sil.* Obruiumur numero. *V.*
OBRIŌSSĀ, ē. *f.* [Auri probatio.] *Pierre de touche.* Adhibenda tanquam obrussa ratio, quæ mutari non potest. *Cic.* *Ut emendat Turnebus.*
OBRIŌVIŌ, is, ivi, irē. *Pla.* Eire cruel. (Vide *SÆVIO*)
OBRIŌTURŌ, as, avī, atūm, arē. *TER.* Souler. (Vide *SATURŌ.*)
OBRIŌCENŪS, ā, ūm. [ab ob & cano deductum, significat malum augurium.] *De mauvais augure.* *Phr.* Ne me terrete timentem Obscenæ volucres. *V.* Obscenique canes importunæque volucres. *V.* Hinc **OBRIŌCEVŌ**; as, arē, *N. Pla.* [Pro malum oñtem asserre.] *Être de mauvais augure, porter malheur.*
OBRIŌCENŪS, ā, ūm. [Deductum est à canum sumiturque pro turpi.] *Sale, obscene, vilain.* *SYN.* Tūrpis, inhonestus, spurcūs, fœdūs, impūrus, flagitiōsus. *Phr.* Torquet ab obscenis jam nunc sermonibus aures. *H.* Addunt obscenis convicia rustica dictis. *O.* Spem capit obscenam. *O.* Cantare obscena. *O.* Obscenum facinus. *Cl.* Opus. *O.* Obscena dicta, verba. *O.* Carmina. *Pr.* **OBRIŌCENITĀS**, aris, *f.* obscenité, saleté. Obscenitas orationis, verborum. *Cic.* **OBRIŌCENĒ**, adv. *Avec obscenité.* Non obscenē dicitur. *Cic.*
OBRIŌCRATIŌ, ōnis & **OBRIŌCRITĀS**, aris, *f.* *Cic.* *obscenité.* (Vide *TENEBRÆ*, *Nox.*) **OBRIŌCRITĀS**,

Cic. *Naissance obscure.* (Vide *IGNOBILIS.*)
OBRIŌCRĒ, adv. *Obscurement.* Obscurē loqui, perire, serpere. *Cic.*
OBRIŌCRŌ, as, avī, atūm, arē. *Obscurcir.* *Phr.* Solis nitor obscuratur. *C.* Volucres obscurant æthera pennis. *V.* Tenebris nox obscurat omnia. *Cic.* Verba Obscurata diu populo bonus eruet. *H.* Caput obscurante lacernā. *H.* Et subitā incipiat cælum pallescere nube, Nondum omne occuluit jubar, obtusaque nitescit Pulcher adhuc facie, & nimbo tralucet in atro. *Vida.* **OBRIŌCRARĒ**. *Metaph.* *Ternir, courrir.* *Phr.* Nova... veteres obscurant acta triumphos. *L.* Lucrum obscurat magnitudinem periculi. *Cic.* *i. Tegit.*
OBRIŌCRŪS, ā, ūm. *Obscur, noir, sombre.* *SYN.* Nūbīlūs, ōbnūbīlūs, tēnēbrōsūs, piccūs, cōcūs, ōpēcūs, cāliginōsūs, atēr, nīgēr, nīgtrans. *Phr.* Cum caput obscurā nitidum ferrugine textit (*Sol.*) *V.* Vifa sub obscurum noctis. *V.* Sole carens domus. *O.* Hæc loca lucis habent minus, & cum luce pudoris. *O.* Non aptæ fine sole domus, fine luce penates. *Vida.* Gaudeſque nigris obnubilus undis. *Vida.* Obscuro permixti pulvere soles. *Sz.* Nullis obscura tenebris Sidera. *Pr.* Jam obscurā luce. *Liv.* Obscure vallis, nubes, Luna, nox. *V.* Obscurum cælum. *V.* Antrum. *O.* Magnes decolor, obscurus. *Cl.* Migret in obscuras humili sermone tabernas. *H.*
OBRIŌCRŪS *Metaph.* *Obscur, difficile à entendre.* *Phr.* Valdē obscurus Heraclytus. *Cic.* Obscura oracula, deorum natura. *Cic.* obscurum jus. *Quin.* Obscuris involvere vera. *V.* Hinc dubia illustrat dictis; hinc sensa profunda Eruit, & falsā lucis sub imagine noctes Detegit obscuras, simul & caligine pulsā, Noscere dat purum densa inter nubila verum Nubibus excussis. *Sant.* Qui lumen jucundum ultro lucemque perosus Obscuro nebula se circumfudit amictu. Tantus amor noctis, latebrat tam dira cupido. Ille ego sim, cui Pierides dent carmina Musæ Lumine clara suo, externæ nihil indiga lucis. *Vida.*
OBRIŌCRŪS. [pro latenti & dubio.] *Caché, incertain.* Obscurus index. *Cic.* Et fama obscurior ævo. *O.* Fama est obscurior annis. *V.* Obscurum odium, discrimen. *H.* Res altā caligine mersas Tandere. *V.* Narrat Ulysses, Quæ sine teste gerit; quorum nox conscia sola est. *O.* Occultasque vias penitus deprehendere. *Vida.*
OBRIŌCRŪS. [pro ignobilis.] *obscur, d'une naissance obscure.* Obscuris ortus majoribus. *Cic.* Obscurus vir, & sordidus. *Cic.* Pauper & infimā de gente. *H.* Pauperum sanguis parentum. *H.* Nos tenuis fortuna suā caligine celat. *O.*
OBRIŌCRŌ, as, avī, atūm, arē. *Ter.* [Per sacra rogare.] *Supplier, conjurer instamment.* *SYNT.* Obsecrare precibus, lacrymis. *Cic.* Obsecro ne facias. *Ter.* Ut eas. *Pla.* Per Genium dextrarumque Deosque penates Obsecro, & obtestor vitæ me reddere priori. *H.* Obsecro (*Supple dic*) an is est. *Ter.* Te hoc obsecro. *Cic.* Obsecro tuam fidem. *Ter.* **OBRIŌCRATIŌ**, ōnis, *f.* *TER.* *Supplication, priere.*
OBRIŌCUNDŌ, as, avī, atūm, arē. *Cic.* *Se rendre complaisant.* Obsecundare alicui. *Ter.* Veni obsecundarunt. *Cic.* Obsecundando mollire impetum. *Liv.*
OBRIŌPIŌ, is, ivi, & sēpsī, sēptūm, irē. *Fermer l'entrée.* Via obsepta. *Liv.* Obsepere iter ad honores. *Liv.*

OBSEQUENS, ēns, ōr, īsimus, & **OBSEQUIOSUS**, ō, ūm. **PLA.** Obeissant, ōuins. **SYNT.** Obsequens patri, obsequens voluptati, *Ter.* **OBSEQUENTER**, adv. **LIV.** Volontiers, avec complaisance.

OBSEQUIUM, ī, n. & **OBSEQUENTIA**, ā, f. **CÆS.** Obeissance, ōuimission, service, complaisance. **EPIT.** Blandum, mansuetum, mitē, officiōsum, ubanum, simplex. debitum, ancēps, plēnum, grandē. **PHR.** Flectitur obsequio curvatus ab arbore ramus: Franges si vires experiere suas: Obsequio tranantur aquæ, nec vincere possis Flumina, si contra, quam rapit unda, nates: Obsequium Tigresque domat, tumidosque Leones. O. Obsequium amicos, veritas odium parit. *Ter.* Obsequium, maneo si tua, grande tuli. O. Obsequium ventris mihi perniciosus est. *H. i.* indulgentia gula. Ancipiti obsequio dominos alternus oberres. *P.*

OBSEQUOR, ēris, cūtus, quī. [Sequi aliquem, illius voluntati morem gerere.] *Deferer aux volontez, s'accommoder à l'humeur de quelqu'un, être ōuins* Obsequi studiis, voluntati alicujus. *Cic. PHR.* Vince obsequendo potius imitem virum. *S.* Obsequere potius placidus civibus tuis. *S.* Obsequere imperio. *J.* Obsequi animo suo. **PLA. i.** indulgere.

OBSEŖŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Occludere serā.] *Fermer à la clef, fermer.* **PHR.** Ostium obŖa intus. *Ter.* ObŖerat herbosus lurida porta rogos. *Pr.* Quid obŖeratis auribus fundis preces. *H.* ObŖerare palatum, tabellam. *C.*

OBSEŖŌ, īs, sēvī, sītūm, ērē. *Ensemencer.* **SYNT.** ObŖerere terram frugibus. *Cic.* Agrum Vineis. *Col.* ObŖita virgultis loca. *Liv.* ObŖita pomis rura. O. **OBSEŖERE** Metaph. *Ad multa transfertur ut obŖerere mores.* **PLA.** Pro imbueri ObŖerere pugnos. **PLA.** Pro impingere. Frondibus obŖitus. *H. i.* operitur. Io jam seris obŖita, jam Bos. *V.* ObŖitus aer pallore. *L.* Iter nivibus obŖitum. *Cur.* Annis & pannis obŖitus. *Ter.* ObŖitus ævo. *V.* ObŖita squallore vestis. *Liv.*

OBSEŖVABILIS, ilē. **SEN.** Remarquable.

OBSEŖVANTIĀ, ā, f. *Cic.* Consideration, égard. **SYNT.** Mea in te obŖervantia. *Cic.* Amicos obŖervantiā retinere, rem parcimoniā. *Cic.*

OBSEŖVATIO, ōnis, f. *Observation, remarque.* **SYNT.** Observatione dignum. *Quin.* Observatione corporis sustentatur valetudo. *Cic.* **OBSEŖVATIO.** [Pro obŖervantiā.] *V-MAX.* Respect.

OBSEŖVATOR, ōris. **PLI.** Observateur, qui prend garde.

OBSEŖVŌ, & **OBSEŖVITŌ**. *Cic. freq.* ās, āvī, ātūm, ārē. *Observer, remarquer.* **SYNT.** AdvērtŌ, attēndŌ, cōtēmplŌr, explŌrŌ, spēcūlŌr, animadvērtŌ. **PHR.** Pullos... quos durus arator Observans nido implumes detraxit. *V.* Observans oculis summo sedet altus Olympo. *V.* Vestigia retro Observata sequor per noctem, & lumine lustro. *V.* Hæc super è vallo prospectant Troës. *V.* His animadversis. *V.* Explorant fines & littora. *V.* Observata sidera. O. Sidera cuncta notat, tacito labentia cælo. *V.* Scrutatur sidera. *L.* Cæli menses & sidera serva. *V.* Servabam vultum ducis & prodentia sensum Lumina. Quo tendat gressus aut quo sese illa receperet Observate, locumque acie capite usque sequendo. *Vida.* Observans quæ signa ferant; quò tendere pergant. *V.* Ob-

servare tempus ulciscendi. *Cic.*

OBSEŖVARE. [pro vērārī, cōlērē, diligērē.] *Considerer, respecter, aimer.* **PHR.** Regem non sic Ægiptus & ingens Lydia... obŖervant. *V.* Me sicut parentem obŖervat & diligit. *Cic.* Virum tui obŖervantem: *Cic.* **OBSEŖVARE.** [pro-servare.] *Garder, être observateur.* **SYNT.** ObŖervare officium. *Plī.* Legem. *Cic.* Ictum fædus. *Sil.* ObŖervantior æqui Fit populus. *Cl.*

OBSEŖS, īdis, m. *orage.* **SYNT.** Pignus, præs, vās, vādīs spōnsŌr. **PHR.** Missi de gente Molossā Obsidis. O. Qui mihi conjugii sponŖor, & obŖes erat O. Hesperia ut secum junxisse pericula vidit Augustum; tantoque sui stetit obŖide fati. *Cl.* Fidei obŖides accipere. *Sen.* Dare, imperare, mittere. *Cic.* Sui animi obŖidem vestram libertatem reliquit. *Cic.*

OBSEŖSOR, ōris, m. *Qui assiege.* Vivarum obŖessor aquarum, O.

OBSEŖDŌ, ēs, sēdī, sēsūm, ērē, & obŖidŌ; īs, sīdī, sēsūm, ērē. *Assieger.* **PHR.** ObŖedere aliū telis angusta viarum. *V.* strictis mucronibus imas ObŖedere fores: has servant agmine denŖo. *V.* Italos obŖidere fines. *V.* Vigilum excubiis obŖidere portas Cura datur Messapo, & mænia cingere flammis. *V.* Cogere Consilium cum muros obŖidet hostis. *V.* Tempa miles infestus tenet, Limenque sacrum terror armorum obŖidet. *S.* Jam Ligurum trepidis admoberat agmina muris. *Cl.* Danaïque obŖessa tenebant Limina portarum. *V.* Aspice vix arces fulserunt signa sub ipsas; Primaque vicino steterunt tentoria campo; Jamque timor cives quatit intus; Et ipse fatiscit clausus adhuc miles: non illi patria virtus, Aut Cereris vis ampla, aut belli immensa supellex; Aut vigor aut numerus, non vivo condita saxo Mænia, non plenis undantia flumina fossis Adjecere animos. *Rua.* Ingentique urbem obŖidione premebat. *V.* Rutuli portis circum omnibus instant. *V.* Hinc Rutulus premit, & murum circumŖonat armis. *V.* Si claudere muros ObŖidione paras. *V.* Et Salentinis obŖedit milite campos. *V.* Achaica Castra Aggressi ferro circum. *V.* Armati circumŖistunt, ipsūmque domūmque. *V.* Troicaque obŖidens longinquo mænia bello. *Cl.* Castella per altos Oppugnat munita locos, atque obŖidet arces. *Sil.* Fidit si mœnibus hostis Tum tibi murali libretur machina pulŖu. Saxa rotet præceps aries, prærectaque portas Testudo feriat: ruat emersura juvenus Effossi per operta foli. *Cl.* ObŖidere vi, ferro, metu. *Cic.*

OBSEŖDERI. *Estre assiegé.* **PHR.** Sed patitur sævam veluti circumdatus arētā ObŖidione, famem. *Cl.* Castra obŖidione tenentur. *V.* Cingique urbem obŖidione videret. *V.* Non pudet obŖidione iterum obŖidione teneri Bis capti Phriges; & morti prætendere muros. *V.* Vel quibus obŖessos possit concedere muros. *V.* Et Teucrum mirantur inertia Corda; Non æquo dare se campo, non obvia ferre Arma viros; sed castra fovere. *V.* Non clausa tegunt Jam mœnia Teucros. *V.* Cingitur interea romanis Ardea signis, Et patitur longa obŖidione moras. O. Cincta premebantur trucibus Capitolia Gallis: Cecerat obŖidio jam diuturna famem. O. ObŖessa palatia vallo Panorum. *Sil.* Torque domos vestras obŖidione premi. O. Non hic Æneas, non qui defenderet Andron, Hector erat, per quos decimum durastis

his in annum. O. Ac velut hostilis cum machina tetruit urbem, Undique concurrunt, arcem defendere cives. Cl. Furit hostis, & imminet urbi: Civis murus erat. *Sant.* Bellis obsessus & undis. *Sr.* Danaos ad recta ruentes Cernimus, obsessumque actâ testudine limen. *V.* Post acies primas urbis se moribus hostes Continuere diu: nec aperti copia Martis Ulla fuit: decimo demum pugnâvimus anno. O. At legio Aeneadem vallis obsessa tenetur; Nec spes ulla fugæ, miseri stant turribus altis Nequicquam, & rarâ muros cinxere coronâ...vocat labor ultimus omnes. *V.* Nec furor hosticus clausis affremat oppidis. *Buch.*

OBSIDERĒ per transi. *Tenir, s'emparrer.* *PHR.* Occupat obsessos sudor mihi frigidus artus. O. Pectora malis obsessa. S. Obsessum glaciali frigore corpus. O. Obsidere stuprum. *Cic.* pro *insidiari.* Lævum latus implacata Charybdis Obsidet. *V. i.* occupat. Obsidere domi. *TER.* pro *sedere, manere.* Obsessas fauces premit aspera lingua. *V.* Obsidere animos. S.

OBSIDIANUS lapis] ita dictus ab Obsidio inventore, ait *PL. I.*] *Pierre noire & luisante.* *JAIET.*

OBSIDIO, ònis. f. & **OBSESSIO**, ònis. f. *Cic.* Siege. *ERITH.* Longâ, durâ, grâvis, anxîâ, ingens, hostilis, inimicâ, arctâ, tristis, cruentâ, brevîs, miserâ, crudelis, molesta, fera, sævâ, strictâ. *PHR.* Fecerat obsidio jam diuturna famem. O. Dira longæ obsidionis egestas. *F.* Obsidionem in longius trahere. *Quin.* Obsidione urbem cingere. *L.* Claudere. *V.* Capere. *Cic.* Telorum effundere contra Omne genus Teucri, ac duris detrudere contis, Assueti longo muros defendere bello. *V.* Obsidione liberare. *Cic.* Eximere. *Liv.* Instaurati animi Regis succurrere tectis; Auxilioque levare viros, vimque addere victis. *V.* **OBSIDIUM**, ii. n. *Col.* idem quod Obsidio. Sumitur & pro Insidiâ. *Emilichs.* Et pro Obses, idis, *Col.* *Orange.* **OBSIDIONALIS** corona. *Liv.* qua dabatur ei qui urbem obsidione liberaverat.

OBSIGILLŌ & **OBSIGNŌ**, as, avi, atum, are. S. Cacheter, sceller. *PHR.* Publico signo litteras obsignare. *Cic.* Obsignare testamentum. *Cæs.* *Faire signer.* Obsignare pecuniam. *Cic.* *Battere.* Hinc **OBSIGNARE** Metaph. *Graver dans l'esprit.* *PHR.* Illud in his obsignatum quoque rebus Convenit, & memori mandatum mente tenere. *Lr.*

OBSIGNATOR, oris. m. Ob signator Litterarum. *Cic.* *Celui qui cache, qui appose le sceau.*

OBISTŌ, obstiti, stitum, ère. *S'opposer, aller contre.* *SYN.* Obistō, repugnō. *SYNT.* Obistere vento. O. Obistunt remis freta. O. Viribus obistunt iura. *L.* Fugienti obistere. O. Obistere dolori, odiis. *Cic.* *Minis.* *Lr.*

OBISTŪS, â, um. (Vide **OBSERO.**)

OBSOLEŌ, es, levî, letum, ère. *Cic.* & **OBSOLESCŌ**, is, levî, letum, ère. *Cic.* & **OBSOLEŖĖ**, is, factus sum, fieri. *Sen.* [*Invēterāscere, deficere, defuēscere.*] *Perdre son lustre, se passer, vieillir.* *SYNT.* Obsolecit laus. *Tac.* Splendor, virtus. *Cic.* Obsoleverunt vetustate res. *Cic.*

OBSOLETE adv. *A la vieille mode.* Obsoleteius vestitum. *Cic.*

OBSOLETŪS, â, um. *Vieux, passé.* *SYN.* Invēterātus, exōletus, antiquus, abōlitus. *SYNT.* Obsolete verba, & barbara. *Cic.* Obsoleteus color. *Col.* Obsolete

vetustas *Quin.* **OBSOLETŪS** [pro sordido.] *Mal propre, taché.* *SYN.* Sordidus, detritus, horridus, vilis, immundus, abjectus. *PHR.* Auream quisquis mediocritatem Diligit, tutus caret obsoleto Sordibus tecti, caret invidendâ Sobrius aula. *H.* Atque obsoletam sanguine hoc dextram ablue. *S.* O! nec paternis obsoleta foribus (mulier.) *H.* Obsoleta vestis. *Liv.*

OBSONATOR, **OBSONIUM**, &c. (Vide **OPSONATOR**, **OPSONIUM**.)

OBSONŌ, as, nūi, nitum, are. [malè sonare.] *Faire un bruit importun.* Obsonare alicui. *Pla.*

OBSONŪS, â, um. *VAR.* Qui fait un mauvais son.

OBSORBĖŌ, es, būi, & psi, prum, ère. *PLA.* *Avaler.* (Vide **SORBĖŌ.**)

OBSTACULUM, i. n. *PLA.* *Obstacle.* (Vide **OBEX.**)

OBSTĖTRIX, icis. f. [quæ parientibus opem fert.] *Sage femme, accoucheuse.* Cruore rubros obstetrix pannos lavit *H.*

OBSTĖTRICIUM, ii. n. *PL. I.* *Le métier de sage femme.*

OBSTINATE adv. *Obstinément, opiniâtement.* *SYN.* Firmiter, instanter. Obstinatè negare. *Cæs.* Aggredi. *Pla.*

OBSTINATIŌ, ònis. f. *Cic.* *Obstination, opiniâreté.* Obstinatio sententiæ. *Cic.* *Fidei.* *Tac.*

OBSTINATŪS, â, um. *Opiniâtre, inflexible.* *SYN.* Pervicax, firmus, obfirmatus, pertinax, tenax propositi. *PHR.* Sed obstinatâ mente perfer, obdura. *C.* Dic modos, Lyde quibus obstinatas Applicet aures. *H.* Abnegat inceptoque & sedibus hæret in iisdem. *V.* Animus adversus omnia obstinatus. *Liv.* Voluntas obstinator, & in hac irâ affirmator. *Cic.* Obstinatum necis consilium. *S.*

OBSTINŌ, as, avi, atum, are. n. *S'opiniâtrer, s'obstiner.* *SYNT.* Obstinaverant animis vincere aut mori. *Liv.* Id obstinatum est. *Liv.*

OBSTIPŌ, as, avi, atum, are. [obturare.] *Boucher.* *SYNT.* Obstipat aquilam. *Pla.* Obstipare [pro contorquere.] *Tourner, pancher, baisser.* Obstipare verticem. *Pla.*

OBSTIPŪS, â, um. *Qui a la tête baissée, ou panchée de côté.* Stes capite obstituto multum similis metuenti: *H.* Obstipo capite & figentes lumine terram. *Pr.* **OBSTIPŪS** [obliquus, curvus.] *Qui n'est pas droit, oblique.* *PHR.* Et libella . . . si claudicat...omnia mendose fieri, atque obstipa necessum est. *Lr.*

OBSTITĀ, orum. n. *Cic.* [loca fulmine contacta.] *Lieux frappés du tonnerre.*

OBSTŌ, as, obstiti, statum, & stitum, are. *Etre situé devant, être vis à vis.* Obstitit in mediâ candida turba viâ. O. Contra obstare. *Lr.* Obstant oppido gemini colles. *Cur.*

OBSTŌ, obstare [pro adversari.] *S'opposer, traverser.* *SYN.* Reluctor, resistor, adversor, impedior, renitor, obsum. *PHR.* Quod amantibus obstat. O. Dolor artibus obstat. O. Pietas crudelibus obstitit ausis. O. Vel quæ tardis mora noctibus obstat. *V.* Fugiens tamen ictibus obstat. *Sr.* Obstantes pelle moras. O. Obstantes obvertere remos. O. Obstant portenta Deum. *V.* Sin has ne possim naturæ accedere partes Frigidus obstitit circum præcordia sanguis. *V.*

OBSTRAGULUM, i. n. *PL. I.* [operimentum.] *Comvestiue.*

OBSTREPŌ, is, pŭi, pītūm, ěrĕ. n. **OBSTREPŪTŌ**, as, arĕ. freq. *Faire du bruit.* SYN. Strĕpŏ, strĕpītŏ, ŏbmŭrmŭrŏ. PHR. Pulsis exercitus obstrepit armis. *St.* Fontes limphis obstrepunt manantibus. *H.* Multa ubi nativis obstrepit arbor aquis. *Pr.* Mare Bais obstrepens. *H.* Obstrepente pluviā. *Lr.* Obstrepere laudi alicuius. *S.* *pro detrachere.* Obstrepere alicui literis. *Cic. i. fatigare.* Mihi obstrepitur graviore tumultu. *Pr.*

OBSTRICŪS, ūs. m. SEN. *Etre cissement.*

OBSTRIGILLŌ, as, avi, atūm, arĕ. *Var.* [reprehendere *metaph.* à strigilibus ductā.] *Censurer.* **OBSTRIGILLATIŌ**, ŏnis. f. *VAR. Critique, censure.* **OBSTRIGILLATŌR**, ŏris. m. *VAR. Censeur.*

OBSTRINGŌ, is, tŏxi, atūm, ěrĕ. *Serrer étroitement.* SYN. Collum obstringe homini. *Pla.* Obstrictus limine testi. *O.* **OBSTRINGERĒ** *per trans.* Obstringere alicum beneficiis, spe, religione. *Cic.* Obstringi voluptariis, scelere, legibus, voti religione. *Cic.* Jurejurando. *H.*

OBSTRUCTIŌ, ŏnis. f. *Cic.* *L'action de cacher, de guisement.* PHR. Animus ejus vultu, flagitia parietibus tegebantur, sed hæc obstructio non diuturna est. *Cic.*

OBSTRŪŌ, is, xi, atūm, ěrĕ. *Boucher, fermer.* SYN. Occludŏ, præcludŏ, claudŏ, obŭrŏ, ŏbsĕrŏ, ŏbdŏ, ŏbdŭcŏ, obŭgŏ, ŏbnŭbŏ. PHR. Obstruximus orbem Terrarum nobis, ut Crete sola pateret. *O.* Mobilibus undas Obstruit. *L.* Fata obstant, placidasque viri Deus obstruit aures. *V.* Huic spiritus oris Multa reluctanti obstruitur. *V.* Obstructi stragibus amnes. *Sil.* Cætera suppressit faucesque obstruxit Apollo. *L.* Multoque cadavere portæ Obstructæ. *Sil.*

OBSTUPĒFACTIŌ, is, feci, factūm, ěrĕ. *Etonner.* SYNT. Obstupescit plebem. *Liv.* Obstupefactus potu animus. *Cic.*

OBSTUPĒŌ, es, ūi, ěrĕ. **OBSTUPĒSCŌ**, is pŭi, ěrĕ. n. *Etre interdit, s'étonner.* PHR. Obstupuit primo aspectu Sidonia Dido. *V.* Obstupuit variâ confusus imagine rerum Turnus, & obtutu tacito stetit. *V.* Obstupuere animi; gelidusque per ima cucurrit Ossa tremor. *V.* Obstupuit; retroque pedem cum voce repressit. *V.* Olli obstupuere silentes. *V.* (Vide STUPEO.)

OBSTUPIDŪS, a, ūm. *PLA.* *Stupide.*

OBŪSŪM, ŏbĕs, ŏbfŭi, ŏbĕſĕ. *Nuire.* PHR. Nunquam imprudentibus imber Obfuit. *V.* Ne prodigus obſit Dede neci. *V.* Gloria multis obfuit. *O.* Lingua Obfuit auctori. *O.* (Vide NOCEO.)

OBŪRDESCŌ, is, dŭi, ěrĕ. n. *Devenir sourd.* Hoc sonitu aures obŭrduerunt. *Cic.* **OBŪRDESCĒRĒ**. *Faire le sourd.* Obŭrdesco nec quæ monentur audimus. *Cic.*

OBŪTŪS, a, ūm. *Consu tout autour.* PHR. Quod acu trajecit ahenâ Obsutum Menthâ torret in igne caput. *O.* (Vide SUO.)

OBŪGŌ, is, tĕxi, tĕctūm, ěrĕ. *Convire.* SYNT. Obrexit se fervorum corporibus. *Cic.* Vetustas obregitur densâ caligine. *Sil.* Domus arboribus obrecta. *V.* Animus sui obregens. *Tac.* (Vide TEGO.)

OBTEMPERŌ, as, avi, atūm, arĕ. *Obĕir.* PHR. Te audi, tibi obtempera. *Cic.* Quæque sui jussu obtemperat Inda magistri bellua. *O.* (Vide OBEDIO.)

OBTEMPERATIŌ, ŏnis. f. *Cic.* *Obĕissance.*

OBTENDŌ, is, di, rūm *et* sŭm. ěrĕ. *Tendre au de-*

vant, couvrir. PHR. Proque viro nebulam & ventos obtendere inanes. *V.* Obtendere velis. *Cic.* Obtentâ densantur nocte tenebræ. *V.* **OBTENDĒRĒ**. *Pretexter.* Matris preces obtendebat. *Tac.*

OBŪTĒNTŪS, ūs. m. [extensio] *L'action de mettre devant.* PHR. Extructosque toros obtentu frondis inumbrant. *V.* Secundæ res vitii obtentui sunt. *Tac.*

OBŪTĒNTŪS [pro prætectu.] *Pretexte.* Pietas obtentui sumpta. *Tac.*

OBŪTĒRŌ, is, trivī, tritūm, ěrĕ. *Broier.* PHR. Caput obterit ossaque saxo. *L.* Eques obtrivit pabula. *L.* Obtritus pondere terræ. *Lr.* **OBŪTĒRĒRĒ** *Metaph.* PHR. Obterere hostem. *L. i. proſtigare.* Obterere calumniam. *Cic.* Laudes. *C. NĒP. i. imminuere.* Relligio pedibus obteritur. *Lr.* Aliquem verbis obterere. *Liv.*

OBŪTĒSTŌR, aris, atis sŭm, avi. *Conjurer, prier instamment.* SYN. Obŭcrŏ, rŏgŏ, præcŏr. PHR. Per eversâ fumantia Trojæ Excidia obtestor. *V.* Penetralia Vestæ Obtestor. *V.* Ipsum obtestemur veniamque rogemus ab illo. *V.* Obtestabantur ut sibi parcerent. *Cas.* Obtestatur fidem vestram. *Cic.* Obtestari precibus. *Cic.* **OBŪTĒSTATIŌ**, ŏnis. f. *Cic.* *Instance, priere.*

OBŪTĒXŌ, is, xŭi, tĕxtūm, ěrĕ. [circumtexere.] *Faire un tissu tout au tour.* PHR. Cælum obrexitur umbrâ. *V.* Omne fretum longâ velorum obrexitur umbrâ. *St.*

OBŪTĒCĒŌ, es, cŭi, ěrĕ. *Se taire.* PHR. Nec prius obticuit quàm guttura condidit arbos. *O.* Turpiter obticuit sublati jure nocendi chorus. *H.* Nugas obticuisse meas. *M.* (Vide SILEO.)

OBŪTĒNĒŌ, es, nŭi, tĕntūm, ěrĕ. *Posseder, Avoir.* SYN. Alsĕquŏr, adipiscŏr, habĕŏ, lucrŏr, ŏccŭpŏ. SYNT. Obtinere jus suum, causam. *Cic.* *Gagner.* Obtinere regnum multos annos. *Cæs.* *Regner.* Obtinuit consuetudo. *Cic.* *Aprévalu.* Obtinere urbem armis. *Liv.* *Conquerir.* Obtinere dignitatem, famam. *Cic.* *Obtenir.* Locum obtinet in modicaminibus. *Pl.* *Est estimé.* Caligo noctem obtinuit. *Liv.* Sanguinis vicem obtinet. *Pl.* *Tient lieu.* PHR. Novem distensis jugera membris Obtineat. *L.* Sceptra obtinentur, omnis in ferro est salus. *S.*

OBŪTINGĪT, obŭgit, obŭtingĕrĕ. *Echoir, arriver.* SYNT. Obŭgit occasio, dies. *Pla.* Obŭgit mihi tecum discordia. *H.*

OBŪTŌRPĒŌ, es, pŭi, ěrĕ. **OBŪTŌRPĒSCŌ**, is, ūi, ěrĕ. *S'engourdir.* SYNT. Obtorpuit subito metu. *Liv.* (Vide TORPEO.)

OBŪTŌRQUĒŌ, es, tŏrsi, tŏrtūm, ěrĕ. [vehementer torquere. *Tordre, tourmenter avec effort.* PHR. Proramque obtorquet in undas. *St.* Obtorri flexilis auri Circulus. *V.*

OBŪTRECTŌ, as, avi, atūm, arĕ. [maledicĕrĕ, cŭlpārĕ, dāmnrĕ.] *Médire, parler avec envie, blâmer.* SYNT. Obrectare laudes, laudibus alterius. *Liv.* Procaci fastu lauritiam obrectans. *Pl.* Obrectare legi. *Cic.* Invidiâ obrectans. *Sil.* Hunc (librum) obrectare si volet malignitas; Imitari dum non possit, obrectet licet. *Ph.* **OBŪTRECTATIŌ**, ŏnis. f. *Cic.* *Médisance, Envie, Jalousie.* Obrectatio & livor pronis auribus accipiuntur. *Tac.* **OBŪTRECTATŌR**, ŏris. m. *M-disant, Critique.* Obrectator studiorum, beneficii. *Cic.* (Vide INVIDUS, MALEDICUS.)

OBTRITUS, ūs. m. *L'action de broier.* Obtritu hebetantur herbæ. *Pli.*

OBTRUDŌ, ūs, sī, sūm, ērē. *Forcer à prendre.* Obtrudere uxorem alicui. *TER. i. nolenti dare.* Obtrudere fores. *PLA. Pousser avec violence.*

OBTRUNCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Décapiter.* *PHR.* Excipit incautum patriasque obtruncat ad aras. *V. (Vide AMPUTO. CAPUT, Caput amputare. OBTRUNCATIŌ, ōnis. f. La taille. Obtruncatio vitis. Col. OBTRUNCATOR, ōris. m. SEN. Celuy qui taille.*

OBTŪEŌR, ēris, īrūs sūm, ērī. *Cic. [diligenter conspiciere.] Envisager fixement. (Vide ASPICIO. Aspicere fixo obtutu.)*

OBTŪMEŌ, ēs, mūī, ērē. *COL. & OBTŪMEŌSCŌ, ūs, ērē. CEL. S'enfler. (Vide TUMEO.)*

OBTUNDŌ, ūs, ōbtūdī, tūsūm, & tūnsūm, ērē. [circum percutere & hebetare.] *Emonsser, reboucher.* *PHR.* Telum...quod fugat obtusum est. *O.* Durum proculd arator Vomoris obtusi dentem. *V.* Angulus obtusus. *LR.* Obtusa cornua. *V.* Obtusus pugnīs. *PLA.*

OBTUNDĒRĒ *Metaph.* Obrundere aures, caput. *CIC.* Etourdir. Obtundere longis epistolis. *CIC.* Fatiguer. Obtundere ægritudinem, mentem, ingenium. *CIC.* Affaiblir. *PHR.* Vox obtunditur atque aures confusa penetrat. *LR.* Non obtusa adeo gestarius pectora Pœni. *V. Grossier.* Stellis acies obtusa videtur. *V. Emonssē.* Oculorum acies obtusior. *PLI.* Obtusæ vires. *LR.* Affaibles.

OBTŪRBŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *CIC.* Troubler, interrompre.

OBTŪRGĒŌ, ēs, ērē. & **OBTŪRGĒSCŌ**, ūs, ērē. *S'enfler.* Obturgescit enim subito pes. *LR.* (Vide TURGEŌ, TUMEO.)

OBTŪRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Boucher.* *SYN.* Ōclūdŏ, ōpplēŏ. *PHR.* Obturent patulas impune legentibus aures. *H.* Ut amorem obturet edendi. *LR.* **OBTURAMENTŪM**, ti. n. *PLI.* Bouchon, bondon.

OBTŪSŪS, ā, ūm. (Vide **OBTUNDO.**)

OBTŪTŪS, ūs. m. *Venē, regard fixe.* *PHR.* Dum stupet obtutuque hæret defixus in uno. *V.* Tacito sterit obtutu. *V.* Defixa obtutu tenet ora. *V.* Obtutum fingere aliquo. *CIC.* Oculorum obtutu visum fatigari. *Quin. (Vide ASPICIO, Aspicere fixo obtutu.)*

OBVAGIŌ, gis, gīī, gītūm, īrē. *PLA.* Grier comme les Enfans au berceau.

OBVAGŪLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *VAR.* Chanter des injures à quelqu'un devant sa porte.

OBVALLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *CIC.* Pallissader. (Vide **MUNIO.**)

OBVENIŌ, ūs, vēnī, vēntum, īrē. n. [obviam ire.] *Se presenter au devant.* *PHR.* Qui mihi primus obvenisset. *CIC.* Cui mater mediā sese tulit obvīa sylvā. *V.* Occurris quocumque loco mihi Posthume. *M.* Obvius ardenti sese obtulit. *V.* Cum mihi se non ante aliās tam clara videndam Obtulit. *V.* Occursare Capro, cornu ferit ille, caveto. *V.* Mihi par ætate juvenus Obvīa processit. *V.* Sic memorans sese lætum venientibus offert. *Sann.*

OBVENIRĒ [pro contingere.] *Echeoir.* *SYNT.* Sicilia verri forte obvenit. *CIC.* Obvenit occasio. *CUR.* Hæreditas. *PLI.*

OBVERSATIŌ, ōnis. f. *CIC.* Allée & venuë.

OBVERSŌR, āris, ārūs sūm, ārī. [frequenter adesse & versari.] *Se presenter.* *SYNT.* Obversari ante oculos. *LR.* Oculis, animo. *LIV.*

OBVERTŌ, ūs, vī, sūm, ērē. *Tourner vers, ou du côté.* *SYN.* Ōbjiciŏ, ōppōnŏ. *PHR.* Obvertunt pelago proras. *V.* Arcum obvertit in illum. *O.* Obvertere terga hosti. *V.* Signa in hostem. *V.* (Vide **VERTO.**)

OBVIAM, adv. *Au devant.* *SYNT.* Obviam ire homini. *CIC.* Periculo. *SAL.*

OBVIŪS, ā, ūm *Qu'on rencontre en chemin.* *PHR.* Turba salutatis effunditur obvīa signis. *CL.* Mihi venerat obvīa turba. *PR.* Non illi quisquam se impunē tulisset Obvius armato. *V.* Ni fratrū stipata cohors foret obvīa. *V.* Si quā fortē ferant oculis sese obvīa nostris Errabunda Bovis vestigia. *V.* (Vide **OBVENIO.**) **OBVIŪS** *Exposé.* *PHR.* Obvīa ventorum furis expostaque ponto. *V.* Urbs...quæ fuerit minūs obvīa Grajis. *O.*

OBŪMBRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Ombreger, obscurcir.* *PHR.* Palmaque vestibulū aut ingens Oleaster obumbret. *V.* Et obumbrant æthera telis. *V.* Coma obumbrat humeros. *O.* **OBŪMBRĀRĒ** *Metaph.* [pro tueri.] *Défendre, mettre à l'abri.* *PHR.* Turnum reginæ nomen obumbrat. **OBŪMBRĀRĒ** [pro obscurare, dissimulare.] *Obscurcir, déguiser.* *PHR.* Erroris sub imagine crimen obumbrat. *O.* Sapientia vino obumbratur. *PLI.*

OBŪNCŪS, ā, ūm. *Crachu.* *PHR.* Rostroque immanis vultur obunco. *V.* (Vide **UNCUS.**)

OBŪNDATIŌ, ōnis. f. *Flo. Débordement, inondation.* **OBŪNDŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. *Se déborder.* Obundat & undā circuit. *SR.* (Vide **DILUVIES.**)

OBVŌLVŌ, ūs, vī, vōlūtūm, ērē [circumvolvere.] *Envelopper.* *PHR.* Verbisque decoris Obvolvas vitium. *H.* **OBVŌLŪTORIŪM**, ti. n. *COL.* Enveloppe.

OBŪSTŪS, ā, ūm. *Brulé tout au tour.* *PHR.* Hic torre armatus obusto. *V.* Sude figis obustā. *O.*

OCĀ, æ. f. [instrumentum ferreis dentibus instructum quibus conteruntur glebæ.] *Herse de Laboureur.* (Vide **OCŌ.**)

OCĀLLĒŌ, ēs, ūī, ērē. & **OCĀLLĒSCŌ**, ūs, ērē. [callum obducere.] *S'endurcir.* *SYN.* Ōbdūrēscŏ, rīgēscŏ, rīgēŏ. *PHR.* Cique meum sensu pando occallescere rostro. *O.* Longā patientiā occalui. *PLI.*

OCĀNŌ, Tac. pro occino. (Vide **OCŌ.**)

OCĀSIŌ, ōnis. f. *Occasion, temps favorable, commodité.* *EPITH.* Cōmmodā, idōnēā, ōppōrtūnā, āptā, fugāx, fugitīvā, īrēmēabilis, īrēvocābilis. *SYN.* Tēmpus, locūs, ōppōrtūnitās. Idōnēū tēmpus. *PHR.* Tentaturum aditus, & quæ molliſſima fandi Tēpora, quis rebus dexter modus. *V.* Rapiamus amici occasionem de die. *H.* Arrepto tempore Turnus, &c. *V.* Tempore capto. *V.* Haud tanto cessabit cardine rerum. *V.* Est qui nequitiam locus exigar. *S.* Prosperis rebus locus creptus omnis. *S.*

OCĀSIONIS *simulachrum.* *PHR.* Sum Dea quæ rara & paucis occasio nota. Quid rotulæ insistis? Stare loco nequeo. Quid talaria habes? volucris sum.... Crine regis faciem? cognosci nolo. Sed heus! tu Occipiti calvo es? ne tenear fugiens. Quæ tibi juncta comes? dicat tibi. Dic rogo quæ sis? ... sum Dea quæ facti non factique exigo pœnas. Nempe ut pœniteat sic Metanza vocor. Tu modò dic quid

agat tecum? si quando volavi, Hæc manet, hanc retinent quos ego præterii. Tu quoque dum rogitas, dum percontare morando, Elapsam dices me tibi de manibus. *Auf.*

OCCASUS, ūs, m. [Interitus & casus hominum aliarumque rerum.] *La mort, la chute.* **PHR.** In casu vestro. *V.* Hoc equidem occasum Trojæ tristefque ruinas Solabar. *V.* (Vide **MORS**.) **OCCASUS**, [Supp. Solis.] *Le coucher du Soleil, l'Occident.* **PHR.** Vortor in occasum. *C.* Et pascere rursus Solis ad occasum. *V.* In occasum die præcipitante. *Tac.* Prospicit occasus, interdum respicit ortus. *O.* (Vide **OCCIDENS**)

OCCATIŌ, ōnis, **PLI.** *L'action de herfer.* **OCCATŌR**, ōris, m. **PLA.** *Celui qui herfe.* **OCCATŌRIŪS**, ā, ūm, **COL.** *Qui concerne le herfage.* (Vide **OCCO**)

OCCEDO, is, celsi, celsūm, ēre. **PLA.** *Aller au devant.* (Vide **OBVIUS**, **OBVENIO**.)

OCCENTŌ, ōs, āvi, ātūm, āre. *Chanter devant.* **OCCENTARE** offitium. **PLA.** **OCCENTŪS**, ūs, m. *Chant, cri.* **OCCENTUS** Soricis. *Pli.*

OCCIDENS, tis, omni. **g.** *Qui se couche.* **Per** transi. *Languissant, qui se meurt.* **Naturam** occidentem extinguer. *Cic.*

OCCIDENS, tis, *L'Occident, le couchant.* **PHR.** Vel occidentis usque ad ultimum sinum Forti sequemur pectore. *H.* Ast ubi prona dies longos super æquora fines Exigit, atque ingens medio natat umbra profundo *Sr.* Unius sit cura viri quodcumque rubescit Occasu, quodcumque dies dexerior ambit. *Cl.* At qui supinis præcipitem rotis Solem reclives Americi vident. *Sarb.* Vespere ab occiduo quæ littora sole tepefunt. *O.* Neve tibi ad solem vergant vinea cadentem. *V.* Solis ab occasu solis quærebat ad ortum. *Cl.* Quæque patent ortus, & quæ fluitantibus undis Solis anhelantes abluir amnis Equos. *T.* Quæque ad occasus jacet ora feros. *S.* Hesperium litus solisque cubile. *O.* Extremumque diem, & terrarum inviserè terras. *O.* Oceani finem juxta, solemque cadentem. *O.* Famaque & impeti Portæ majestas ad ortum Solis ab hesperio cubili. *H.* Occiduisque plagis. *Cl.* A vespere solis ad ortus. *O.*

OCCIDENTALIS, āre. *Cic.* *Occidental.*

OCCIDIO, ōnis, f. *Tuerie, massacrer.* **OCCIDIONE** occidere. *Liv.* Occumbere. *Tac.* (Vide **CÆDES**.)

OCCIDŌ, is, cidi, cisiūm, ēre. *Tuer, faire mourir.* **SYN.** *Cædō, necō, enecō, interimō, interficiō, perimō, trucidō, obruncō, extinguo, mactō, jugulō, neci dō.* *O.* *dēdō.* *V.* *necem inferō.* *O.* *necē, sternō.* *S.* **PHR.** Patrias obruncat ad aras. *V.* Multa virum demittunt corpora morti. *V.* Dede neci. *V.* Quem morte peremit. *O.* Vitā spoliavit. *O.* Letho dederat. *O.* Demisere neci. *V.* Regem hac dextrā sub tartara misi. *V.* Talia per campos edebat funera. *V.* Vendere cum possis captivum, occidere noli. *H.* Perculit, & fulvā moribundum extendit arena. *V.* Eripere vitam nemo non homini potest. At nemo mortem; mille ad hanc aditus patent. *S.* Qui nati eorum me cernere lethum Fecisti, & patrios fœdasti funere vultus. *V.* Uno duo pectora perforat ictu. *O.* Perfudere manus fraterno sanguine fratres. *C.* Quæque parare necem miseris patruelibus ausa. *O.* Genitorem adortus impiā stravi necē. *S.* Victorem assequitur, lethali occupat ictu. *Sil.* Occupat audentem; quæque est via proxima letho &c. *O.* Lon-

gā sic morte necabar. *V.* Fortemque manu fudisse Numanum. *V.* Tuoque Invisum hoc detrude caput sub tartara telo. *V.* Clytiumque Canimque Matre fatos unā diverso vulnere fudit. *O.* Vos animam hanc potius quocumque absumite letho. *V.* Gravem somno, nec opinā perdere morte Me parat. *V.* Furiā dente peremit. *M.* Non senis extremum piguit vergentibus annis Præcipitare diem. *L.* Huic gladio latus haurit apertum. *V.* Spiramenta animæ lethali vulnere rupit. *V.* Animam abstulit hosti. *V.* Sanguine natorum perfunditur impius ensis. *O.* Mortem exige, corque tot scelerum capax Evelle; totos viscera nuda sinus. *S.* Quantos. telo dejicis; aut quot humi morientia corpora fundis. *V.* Multos Danaum demittimus orco. *V.* Quos obscurā nocte per umbram Fudimus insidiis. *V.* Fit via vi, rumpunt aditus, primosque trucidant. *V.* Quanta moves fustera Dardaniæ Genti. *H.* Tantas strages impune per urbem ediderit, juvenum primos tot miserit orco. *V.* Tam multis viduasset civibus urbem. *V.* Ferro sceleratam exscindere gentem. *V.* Fulvæ extendit arenā. *V.* Per vulnera mille Sontem animam expellam. *O.*

OCCIDERE ferrō, ensē & **PHR.** Ille Sichæum Clam ferro incautum superat. *V.* Me primam absumite ferro. *V.* Trajectaque corpora ferro. *V.* Impiæ sponso potuere dirō Perdere ferro. *H.* Galeam lavā tenet; atque reflexā Cervice orantis capulo tenus abdidit ensem. *V.* Quā fata celerima crudo Transadigit costas & crates pectoris ense. *V.* Huic... decutit ense caput. *O.* Stricto pete corpora ferro. *O.* Ferrum cervice puellæ rinxit. *L.* Pectore si fratris gladium juguloque parentis Condere me jubeat. *L.* Domini per viscera ferrum Exegit famulus: nati maduere paterno Sanguine. *L.* Ferit... perque ipsum tegmen crepitantia dissipat ossa. *Sil.* Stricto medium transfigere ferro. *M.* In pectus... quā patuit ferro, lethalem condidit ensem. *Sil.* Sternere ferro. *V.* Ferroque secat pendentiā colla. *V.* Lævo mucrone pectore fixit. *O.* Stricto Medea recludit Ense senis jugulum. *O.* Hausitque nefando Pectora Plexippi, nil tale timencia, ferro. *O.* Exigit ensem Per medium Æneas juvenem, totumque recondit. *V.* Delius illi Intima fatifero rupit præcordia ferro. *O.* (Vide **ENSIS**, *Ense ledere, occidere.* **CÆDES**, *Cade furere.*)

OCCIDERE sagittā, hastā. **PHR.** (Vide **SAGITTA**, *Sagittā ledere, occidere.*)

OCCIDERE Saxo. **PHR.** Saxoque cruentum Dejicis, & maculat prærupto sanguine rupem. *O.* Saxo ferit ora Thoantis. *V.* Hunc Saxo atque ingenti fragmine montis, Occupat. *V.* Tum silicem scopulo avulsum, quem montibus alis Detulerat torrens, raptum contorquet ia ora Tusbidus: incusso erepucrunt pondere mala; Ablatusque viro vultus; Concreta cruento Per nares cerebro sanies fluit, atraque manant Orbibus elisus, & truncā Lumina fronte. *Sil.* Socium quoque saxea moles Oppressit. *O.* Duo de numero cum corpora nostro Frangeret ad sanum, sanique aspersa natarent Limina. *V.* Opprimat hostili tegula jacta manu. *O.* Cape saxa manu, cape robora pastor; Tollentemque minas, & Sibila colla tumens Dejice Serpentem. *V.* Rapit; & bis terque per auras More torat fundæ; rigidoque infantia saxo, Discutit ora ferox: *O.* Argentem manibus tollit ora

tera duobus, Infigitque viro, rutilum bibit ille cruorem. O.

OCCIDERE fuisse, clavâ. **PHR.** Occupat incusâ gemina inter tempora clavâ. *Sil.* Ossa mei fratris clavâ percussa trinodi Spargit humi. O. Minutiantiaque ora Robore nodoso præduraque tempora fregit. O. Durosque reductâ Librabit dextrâ media inter cornua castus, Arduus effraetoque illisit in ossa cerebro: Sternitur, exanimisque tremens procumbit humi Bos. *V.* Dextrâ libratus ab aure Tempora discussit claro cava malleus ictu. O. Mittentem stipite querno Occupat Ægides, cubitique ingentia fregit Ossa, nec ulterius dare corpus inutile letho Aut vacat aut curat. O. Raptaque de dextro robusta repagula post Ossibus illisit mediæ cervicis: At ille Procubuit terræ mactati more juveni O.

OCCIDERE suffocando. *Phr.* (Vide **SUFFOCO**.)

OCCIDENTIUM furor, & savina. **PHR.** Nec mora, traxit Ityn, veluti Gangetica cervæ Laquentem fortum per sylvas Tygris opacas.. Tendentemque manus, & jam sua fata videntem, Et mater mater clamantem, & colla petentem, Ense ferit Progne, lateri quâ pectus adhæret. Nec vultum vertit, satis illi ad fata, vel unum Vultus erat: jugulum ferro Philomela resolvit. O. (Vide **CÆDES** *cade furere. Cade furentium descriptiones.*)

OCCIDERE sē. **PHR.** Dextrâ Occidit ipsa suâ lucemque exterrita fugit. *V.* Pars animam laqueo claudunt, mortisque timorem Morte fugant; ultroque vocant venientia fata. O. Dixit & aprato pectus mucrone sub imum Incubuit ferro. O. Lethi quæro maturi viam morique propero. *S.* Manibus diri sibi conscia facti Exegit pœnas acto per viscera ferro. O. Abrumpe ense lucis invisa moras. *S.* Non est, ut putas, virtus, Pater, Timere vitam; sed malis ingentibus Obstare, nec se retro dare... nullus deorum malis Tuis adjicere jam nec tu potes nisi hoc, Ut esse te putes dignum nece... vitam tibi ipse si negas, multis negas. *S.* Quoque erat accinctus, demisit in ilia ferrum: Nec mora ferventi moriens ē vulnere traxit, Et jacuit resupinus humo: cruor emicat altē. O. Tua te manus, inquit, amorque Perdidit infelix; est & mihi fortis in usum Hæc manus; est & amor, dabit hic in vulnera vires. Persequar extinctum, lethique miserrima dicar causa comesque tui. O. Gladio per viscera misso... præcipiti saltu tamen alta sub æquora tendens, Festinantem animam morti non credidit uni. *L.* Nefando pectori ferrum inseram... animamque scelere exuam. *S.* Infelix Dido verus mihi nuncius ergo Venerat extinctam, ferroque extrema sequutam. *V.* Hic laqueo fauces elisæque guttura fregit. Hic se præcipiti jaculatus pondere, durâ defiluit percussus humo, mortisque cruento Victori rapuerat suas; hic robora busti Extruit ipse sui; necdum omni sanguine fuso Defiluit in flammæ; & dum licet occupat ignes. *L.* Qui sibi lethum infantes peperere manu lucemque perosi Projecere animas. *V.* Ne nos cum calido fodiemus viscera ferro, Desperasse putent. *L.* Exit sua pectora ferro. O. Et manibus Progne pectus signata cruentis. O. Celeri prævertit tristia letho. *L.* Et nodum informis nodi trabe necit ab altâ. *V.* Ultroque animam sub fasce dedere. *V.* Ipse manu mortem inveniam. *V.* Ipse suo melius sanguine tinxit humum. O. Sæpe venenorum sitis est

mihi; sæpe cruentâ Projectam gladio morte petire javat. O. Ipsa suâ Dido concidit usâ manu. O. Exegit ferrum sua per præcordia mater. O. Rigidum fodiât sua pectora ferro. O. Animæque magnæ Prodigum Paulum. *H.* Per vulnera mille Sontem animam expellam. O. Ferro peremptus spiritum inimicum expuat. *S.* Æolus hunc ensem mittit tibi; tradidit ensem; Et Jubet ex merito nosse quid iste velit. O. Hostem cum fugeret, se Fannius ipse peremit: Hic rogo num furor est, ne moriare, mori. *M.*

OCCIDI. **PHR.** Terrigenæ pereunt per mutua vulnera fratres Civileque cadunt acie. O. At si femineo fuerat tibi Marte cadendum. O. Et pariter vitam cum sanguine fudit: Corpus inane animæ frigus lethale sequutum est. O. Magna feres solatia mortis ad umbras, A tanto cecidisse viro. O. Sicut erant juncti, trajecit utrumque sagitta. Ingemuere simul: simul incurvata dolore Membra solo posuere: simul suprema jacentes Lumina versarunt: animam simul exhalarunt. O. Ensis in Attriæ pectus iturus erat. O. Voluitur ille vomens calidum de pectore flumen Frigidus, & longis singultibus ilia pulsat. *V.* Fronte ferit terram, & crassum vomit ore cruorem. *V.* Corruit in vultus; sonitum super arma dedere, Et terram hostilem moriens perit ore cruento. *V.* Jaculo cadit eminus ipse: Hic quoque qui letho dederat, non longius illo Vivit, & expirat modò quas acceperat auras. O. Implevitque sinum sanguis; tam vita per auras Concessit macta ad manes, corpusque reliquit. *V.* Volvitur Eurialus letho; pulchrosque per artus It cruor, inque humeros cervix collapsa recumbit. *V.* Confixi pereunt... nec te tua plurima Pantheu Labentem pietas nec Apollinis insula rexit. *V.* Barbaræ postquam cecidere turmæ Thessalo victore & ademptus Hector. *H.* Sternitur infelix alieno vulnere; cælumque Aspicit, & dulces moriens reminiscitur Argos. *V.* Ferrum sub pectore condit Fervidus, ast illi solvantur frigore membra. *V.* Cumque animâ cruor est effusus in auras. *V.* quis nollet ab isto Ense mori. *L.* Uxor & à caro poscet sibi fata marito: Vulnera miscebunt fratres. *L.* Equis, ait, Juvenum est, cujus sit dextra cruore Digna meo. *L.* Volvitur exanimis turbatque decora juvenum Ora novus pallor: membris dimissa solutis Arma fluunt; erratque niger per lumina somnus. *S.* Tremebunda videt pulsare cruentum membra solum. O. Extractos morientum caleat acervos. O. Alterum in alterius mactatum sanguine cerno. *V.* Tum caput ipsi aufert Domino truncumque reliquit sanguine singultantem. *V.* Pelagisque peremptus. *V.* Ferro Collapsum aspiciunt comites, enseque cruore Spumantem, sparsasque manus. *V.* Prope funeratus Arboris ictu. *H.* Primis unâ tot cæde peremptis. *V.* Vidi fufum tellure cruentâ Pectora jactantem sanguinolenta virum. O. Viderat informem multâ Patroclou arena Porrectum, & sparsas cæde jacere eomas. *Pr.* Nati cruenta cæde confecti Jacent. *S.* Tristi multatam morte, Camillam. *V.*

OCCIDERE. [pro cruciare, molestiam facere.] *Desolent inquietet.* Occidis sæpe rogando. *H.*

OCCIDŌ, is, occidi, occisum, ēre. *Tomber.* Signa de cælo occidunt. *Pla.* (Vide **CADO**.) **OCCIDERE** Metaph. *Tomber, être détruit, mourir.* **PHR.** Occidit una

domus. O. Occidit spes omnis. H. Occidit memoria. Cic. Annos occidit ante suos. O. Occidit, & medios animam expiravit in ignes. O. Ut inerti cuspidē fufus occideret. Sil. (Vide MORI, OCCIDERE.) OCCIDERE. V. De sole, stellis. Se coucher. (Vide ASTRUM. SOL. folis occasus.)

OCCIDUUS, ā, ūm. Caduc, prêt à tomber. PHR. Occidit per iter declive senectæ. O. OCCIDUUS. [pro occidentali.] occidental, d'occident. PHR. Occiduo ducis ab orbe greges Cl. Occidit aquæ. O. Occiduo quæ littora sole tepefcunt. O.

OCCINŌ, is, nūi, occēntūm, ērē, n. Chanter à l'op-
pofite. Occinentes alites. C. (Vide CANO.)

OCCIPŌ, is, cōepī, cōptūm, ērē. Commencer, PHR. Occiperat magistratum. Tac. Occēpi narrare. Ter. Juventus Occipit; & molli veltit lanugine malas. Lv.

OCCIPUT, itis, & OCCIPITIUM, īi, n. Le derriere de la tête. PHR. Occipiti cæco poſticæ occurrere fannæ. P.

OCCLAMITŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. PLA. Crier après, (Vide CLAMO.)

OCCLUDŌ, dis, ſī, ſūm, ērē. Fermer, clore. SYNT. Occludere. Fores, ædes. PLA. Occludere linguam alieni. PLA. occlusum odium effundere. Cic. (Vide CLAUDO.)

OCCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. COL. Herſer. PHR. Glebaque verſis æternūm frangenda bidentibus. V. Raſtris glebas qui frangit inertes, vimineasque trahit erares, juvat arva. V. Raſtris quæ renovabat humum. M. Quod niſi & aſſiduis terram inſectabere raſtris. V. Raſtris terram rimantur. V.

OCCUBŌ, ās, būi, bītūm, ārē. Eſtre mort, mourir. PHR. Nec adhuc crudelibus occubat umbris. V. (Vide MORI.)

OCCULŌ, is, lūi, cūlūm, ērē. & OCCULTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Cacher, couvrir. SYN. Cōndō, rēcōndō, abdō, abſcōndō, ōpēriſſō, rēgō, cōnrēgō, ōbtēgō, ōbdō. SYNT. Æther occultit Deos. O. Maſta ſecretum occultit. S. Nilus Occuluit caput in terris. T. Arcana peſtore ſido occultam. S. Me à tuo conſpectu occultabo. PLA. Occultare apud ſe. Caſ. Occultare fugam. Caſ. Vitia. Cic. Occultare ſe latebris. Cic. Nunc Virides etiam occultant ſpineta lacertos. V. Boves ſylvis occultat abactas. O. Antris Occultare ſuis. O. Sparge ſimo pingui & multā memor occulte terrā. V. Vanis ſeſe occultat umbris. V. (Vide ABDO.)

OCCULTATŌ, ōnis, f. Cic. L'action de ſe cacher. OCCULTATŌR, ōris, m. Celui qui ſe cache. Latro-
num occultator & receptor locus. Cic.

OCCULTE, ſūs, īſīmē, & OCCULTATĒ, adv. Cic. En cachette, ſecrettement. SYN. Clām, fūrtīm. PHR. Labitur occultē fallique volatilis ætas. O. Lude, ſed occultē. O. Occultē ſine teſte, ſine conſcio. Cic. Occultē moliri, agere. Cic. Proſciſci. Caſ.

OCCULTUS, ā, ūm. Caché, ſecret. SYN. Cōndītus, abſcōndītus, rēcītus, abdītus, lātēns, lātītāns, ōpērtus, ōbſcūrtus, ōpātus, lātēbrōſus, arcānus, ſecrētus. SYN. Occulti doli. T. Occultum iter. Pr. Malum. Cic. Scelus. L. Occultæ voces. St. Proditor occultus. Cl. Occulti monitus. O. Occulta ſaltuum. Tac. Parcarum occulta. St. Latrocinatur ex occulto, Plī. Per occultum. Tac. Occultum habere. SAL. Pro reticere. Occulta ſervis credere. Cic. PHR. Occultas egreſſe vias ſubter mare. V. De fonte. Sive inde occultas vires &

pabula terræ Pingua concipiunt. V. Telluris operta ſubire. V. Teſti Sylvis. V. Semina flammæ Abſtruſa in venis ſilicis. V. Secretæ ſedes & denſis undique circum Obteſtæ arboribus. V. Tacitā ſecretam in ſede latentem. V. Ignis furtim ſub cortice teſtus. V. Secreti celant calles. V.

OCCUMBŌ, is, occūbūt, cūbītūm, ērē, n. Tomber, cheoir, mourir. PHR. Fertur & ante annos occubiſſe ſuos. O. Occumbere morti. V. Neci. O. Occumbere ferro. O. Certamine ſævo. Sil. Occumbere morte. Cic. (Vide MORI, OCCIDI.)

OCCUPATIŌ, ōnis, f. occupation. SYNT. Occupatio fori, rei militaris. Cic. Ab omni occupatione expedire ſe. Cic. Occupationibus prohiberi. Caſ.

OCCUPATŪS, ā, ūm. Occupé. SYNT. Homo occupatiſſimus. Cic. Occupatus de filio. Cic. Occupatus in alio amore. Ter. In diis placandis. Cic. Occupata tempora, opera. Cic. Urbs occupata ſeditionibus. H. Occupatus in otio. Ph. Embarraſſé de ſon loiſir. PHR. Nullum à labore me reclinat otium. Urget diem nox, & dies noctem; Neque eſt levare tanta ſpiritu præcordia. H. Non ea te moles Romani nominis urget, Inque tuis humeris tam leve fertur onus; Luſibus ut poſſis advertere numen ineptis: Excutiāſque oculis otia noſtra tuis. O. Sic patiens animus per tanta negotia liber Emergit. Cl. Poſtquam parta quies ... Ingeniū redeunt fructus, alique labores; Et vitæ pars nulla perit: quodcumque recedit Liribus, incumbit ſtudiis; animuſque viciffim Aut curam imponit populis; aut otia Muſis. Cl. Magnarum portas quæ pondera rerum. Rap. Difficiles dum mundi tractat habenas, Reſpirare animus ſi quid tantisper ab altâ Rerum mole ſinit, nec vatem audire recuſas. Rap. Haud facile eſt animum tantis inſectere rebus; Ut res oppoſitas mens ferat una duas. C-G.

OCCUPŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. S'emparer, envahir. SYN. Invādō, præripſō, arripſō, uſurpō, tēnēō, rētīnēō. SYNT. Occupare locum cæmentis. H. Italiam militibus. Cic. Occupare mentes. Col. Muros. Cur. Honores. H. Regnum. Cic. Saltus. Caſ. PHR. Totum quæ viribus occupet orbem. V. O? quid agis fortiter occupa. portum. H. Occupat hos morſu, longis amplexibus illos. O. Manicifque jacentem Occupat. V. Occupat Æneas aditum cuſtode ſepulto. V. Communia ſolus Occupat. V. Feſtos ſopor occupat artus. V. Occupat hic collem cymba. O. Occupat arma furens. V-F. Occupet extremum ſcabies. H. Pallor occupat ora. V. Fama occupat aurem. H. Solum occupabitur feris. H. Occupare. Prevenire. SYNT. Niſi ortum ſolis occupaverint. Cur.

OCCURRŌ, is, rī, ūrſūm, ērē. & OCCURSŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Accourir, venir au devant. SYN. Obvēniſſō, obvīus eſſō, occūrsſō, adſūm, offērō mē. PHR. Ultro occurramus ad undam. V. Obvius adverſoque occurrit, ſequē viro vir Conſulit. V. Ne quā ſcīre dolos mediufve occurrere poſſit. V. Talibus occurrit dictis. V. Inſeſtā ſubit obvius haſtā. V. Et juveni ante oculos hiſ ſe cum vocibus offert. V. Tuis occurram oculis. O. Occurrit matrona potens. J. occurrere telis. V. Sæpe imprudenti occurrit fortuna. Pr. Occuſare Capro, cornu ferit ille, cæveto. V. (Vide ADſUM.)

OCCURRERE animo. [Pro in mentem venire.] venir

dans l'esprit. PHR. Occurrunt animo pereundi mille figura. O. Imago sapius occurrens. V. Occurfat animo mortalitas. *Pli.* OCCURRERE. *Prevenir, remédier.* Varietas satietati occurrit. *Cic.* Venienti occurrere morbo. P. Occurrere malevolentia. *Cic.*
OCCURSATIO, ōnis, f. *Cic.* Allée & venüe, brigue.
OCCURSIO, ōnis. & **OCCURSUS**, ūs, m. *Rencontre.* PHR. Urisque Leaque Occursu fecere metum. O. Stipitis occursu rota fracta. O.
OCEANUS, nī. m. [Mare quod universam circuit terram.] *L'océan, la mer.* PHR. Audiit & si quem tellus extrema refuso Submovet Oceanō. V. Sed quos terris circumfluus ambit Oceanus. O. Te belluosus qui remotis obstrept Oceanus Britannis. *H.* Ultra Sauromatas fugere hinc liber & glaciale Oceanum. *J.* Ruit Oceano nox. V. (Vide MARE.)
OCEANUS *Proprium nomen conjugis Tethyos.* PHR. Et ad canam descendit in æquora Tethyn, Oceanumque patrem. O. Nympharum Oceanus genitor. C.
OCEANITIS, itidis. & **OCEANUS**, ā, ūm. *De l'Océan.* PHR. Clyoque & Be- roes soror, Oceanitides ambæ. V. Oceanum mare. *Caf.*
OCELLATUS, ā, ūra. *Qui a plusieurs yeux.* Ocellata nux. *Sue. i. habens plura foramina.*
OCELLUS, ī, m. *PLA.* [Blandientis vox.] *Mon petit oeil.* *OCELLUS* Italix. *Cic. i. quod in Italiā iucundius est.* *OCELLUS.* Pro oculo Argutis quiddam promissit ocellis. O. (Vide OCVLTUS.)
OCERA, ē, f. *PLI.* [Cretæ species.] *De l'ocre.*
OCIOSUS, ī, m. *PLI.* [Acarnaniæ fluvius.] *Obengir.*
OCIMUM, ī. n. *PLI.* [Herbæ genus.] *Basilic.*
OCIOR, ōris. *Plus vite.* PHR. Ocior aurā Cervus. *H.* Fulminis ocior alis. V. Ocissima senectus. *Pli.* (Vide CELER.)
OCIUS, **OCISSIME**, adv. *Vite.* PHR. Nemōn oleūm feret ocīus. *H.* Ocīus omnes surgimus. O. Ocissimē des. *Ter.*
OCNUS. *Tiberis filius ex Manto.* PHR. Patriis agmen ciet Ocnus ab oris. V.
OCNUS. *Cujus apud inferos ea fuisse pœna dicitur, ut sparteum funem torqueret quem Asellus continuo rode- rit.* Dignior obliquo funem qui torqueat Oeno; *Eternusque tuam pascit, Aselle, famem. Pr. Quā imagine vel inanis labor, vel pigritia depingebatur: summa enim erat pigritia; in torquendo sparto frustra laborare, nec abigendi Asini laborem suscipere.*
OCREA, ē, f. [Calceamenti genus.] *Botte, bottine, guêtre.* *EPIT.* Lēvis, aurātā, hābilis, aptā brevīs. *Syn.* Crūrūm rēgminā, mūnimentā. PHR. Tam læves ocreas lento ducunt argento. V. Tum læves ocreas electo auroque recocto. V. Semianimes artus ocreis retinentibus hærent. *St.* Hinc atque hinc furas inclu- serat auro. V.
OCREATUS, ā, ūm. *Botré.* PHR. In nive lucanā dor- mis ocreatus, ut aprum, &c. *H.*
OCSECO, ās, āvi, acūm, arē. *COL.* Couper bien. (Vide SECO.)
OCTRANS, tīs, m. *VIT.* *Le huitième, la huitième partie.*
OCTAVIA. *Familia romana è quā Augustus oriundus erat.*
OCTAVUS, ā, ūm. *Huitième.* PHR. Octavam cir-

citer horam. *H.* Stertinius Sapientum octavus. *H.*
OCTIES. *Huit fois.* *SEN.* Bis quāter. PHR. Uno na- sceris octies in anno. *M.*
OCTINGENARIUS, ā, ūm. *VAR.* *De huit-cens.* **OCTINGENTESIMUS**, ā, ūm. *Cic.* *Le huit-centième.*
OCTINGENTI, ē, ā. *Cic.* *Huit-cens.*
OCTIPES, ēdis. omni. g. *Qui a huit pieds.* PHR. Octi- pedis frustra quæruntur brachia canceri. O.
OCTO, ind. *Huit.* Octo vides patulo pendere numis- mata rostro. *M.* Pedes temo protentus in octo. V.
OCTOBĒR, brīs, m. *Le mois d'Octobre.* *EPIT.* Plū- viūs, imbrifer, hūmēns, mādīdūs, plūviōsūs. PHR. Triticeo October fœnore ditat agros. *Auf.* Mensis quo seras deponit vinea frondes; Quo facit humen- tes pleias orta dies. O.
OCTOGĒNI, ē, ā. *Cic.* *Quatre-vingt.* **OCTOGĒ- SIMUS**, ā, ūm. *Quatre-vingtième.* PHR. Sic multas hyemes arque octogesima vidit Solstitia. *J.*
OCTOGIES. adv. *Cic.* *Quatre-vingt-fois.*
OCTOJUGES, ūm. *LIV.* *Huit à huit, huit d'une bande.*
OCTONUS, & **OCTONARIUS**, ā, ūm. *PLI.* *De huit.* PHR. Octonis integer annis. O. Idus octonæ. *H.*
OCTOPHORUM, ī. n. [Lectica quæ ab octo servis por- tabatur.] *Litiere, palanquin.* Octophoro sanus por- tatur. *M.*
OCTŪPLUS. *Cic.* & **OCTŪPLICATUS**, ā, ūm. *Liv.* *Octuple, redoublé huit fois.*
OCTUSSIS, īs. m. [nummus octo assium.] *Petite monnaie qui valoit huit As.* PHR. Quanti emptæ? parvo. Quanti ergo? octussibus. *Eheu! H.*
OCULATIO, ōnis. f. *PLI.* [Gemmarum superfluarum dejectio in vitibus.] *Ebourgeonnement.*
OCULATUS, ā, ūm. *Qui a des yeux, qui voit clair.* *Oculus testis.* *PLA.* *Témoin oculaire.* *Oculus lo- cus.* *PLI.* *Bien percé.* *Oculatā die.* *PLA.* *En plein jour.*
OCULEUS, oculisimūs, ā, ūm. *SEN.* *Plein d'yeux, qui est tout yeux.*
OCULIFERIUM, ī. n. *SEN.* [quod oculos ferit.] *Eralage, montre de boutique.* **OCULIFERIUS**, ā, ūm. *SEN.* *Qui frappe la veuë.*
OCULUS, ī. m. *L'œil.* *EPITH.* Micāns; fulgēns, blān- dūs, nitidūs, decōrūs, rīdens, scintillāns, radiāns, formōsūs, vērūstūs, cārūlēūs. Mādīdūs, lachry- mōsūs, ūdūs, hūmēns, lāchrymābilis, succūs, sē- rēnūs, argūtūs, acūtūs, plācidūs. Cāstūs, pūdicūs, vērēcūndūs, cōmīs, ingēnūūs. Glāucūs, vitrēūs, amīcūs, carūs. Vigīl, insōmnīs, grāvīs, jēcēns, grāvātūs, dejectūs, fēlsūs. Infestūs, āvārūs, mī- nāx, victūs. Tōrvūs, fērūs, trūx, fērōx, ardēns, irātūs, immītīs, trūcūlentūs. Lēvūs, dextēr, hōs- tilis, ignēūs, flāmmēūs, sanguinēūs, terrībilis, trēmēns, malignūs, limūs, obliquūs, livēns, lā- cīvūs, cupidūs, prōcervūs, vāgūs, errāns, loquāx. *Syn.* *Ocellūs, acies, oculorūm acies, lūmēn, lūx, visus, obtūtūs, intūtūs, aspectūs.* PHR. Sic o- culos, sic ora ferebat. V. Si prurit frictus ocelli Angu- lus. *J.* Vidi oculos ante ipse meos. V. Illi glauca ni- tent hirsuto lumina vultu. *Cl.* Voluptas percipienda oculis. O. Oculis, aut pectore noctem Accipit. V. Nec pressi oculos, nec vulnera lavi. V. Ardens oculis. V. Fit luminis arctior orbis. O. Et color in nigris ex- tabat nubilus arquis. *Lr.* Quæ sunt oculis subjecta fidelibus. *H.* Sanguine & igne micant oculi. O. Sul-

penfos oculorum in margine fletus. *St.* Plus oculis suis amare. *C.* Oculis expellere somnum. *St.* Fessos oculos furare labori. *V.* Non oculi tacuere tui. *O.* Seque ex oculis avertit. *V.* Oculorum acies contenta. *Lr.* Diva solo fixos oculos averfa tenebat. *V.*

OCŪLI *micantes, decori.* *PHR.* Videt igne micantes Sideribus fimiles oculos. *O.* Lætos oculis afflarat honores. *V.* Lumina sideribus certant. *M.* Geminum sua lumina fidus. *O.* Oculique tui quibus ignea cedunt sidera. *O.* Ocelli acres flammeoli. *Sann.* Cælestibus æmula flammis Lumina. *Sant.* Oculi humecti & ludibundi. *M.* Flagrantes oculos vultumque timendum. *St.* Et vultus nimium lubricus aspici. *H.* Quid fles & lacrymis teneros corrumpis ocellos. *O.* Lacrymis oculos suffusa nitentes. *V.* Mollibus est oculis. *O.* Turbavit nitidos extinctus Passer ocellos. *Pr.* Oculos dejecta decoros. *V.* Aspicere sideris ut blandum aridet ocellis. *Pont.* Nigris oculis decorus. *H.* Comibus est oculis alliciendus amor. *O.* Lucidum fulgentes oculi. *H.*

OCŪLI *grävēs, jâcētēs, turgidī, extindī.* *PHR.* Flendo turgiduli rubent ocelli. *St.* Lacrymis oculos fœdare. *T.* Et dulcis pueri ebrios ocellos. *C.* Putres. *H.* Blanda quies furtim victis subrepsit ocellis. *O.* Labuntur frigida letho Lumina. *V.* Oculos in morte natantes. *St.* Olli dura quies oculos & ferreus urget Somnus : in æternam clauduntur lumina noctem. *V.* Torpet acies luminum ; Hebetesque visus vix diem infuetum ferunt. *S.* Oculi nil patrium micant. *S.* Oculos stupor urget inertes. *V.* Timentem Turbatumque oculis. *V.* Labantes langore oculos sopor opperit. *C.* Oculos ubi languida preffit Nocte quies. *V.* Sômnus lassos summisit ocellos. *O.* Et reliquum nitido detersit pollice somnum. *Cl.*

OCŪLOS *volvere, movere.* *PHR.* Pyrame . . . exaudi vultusque attolle jacentes. Ad nomen Thisbes, oculos jam morte gravatos Pyramus erexit, visâque recondidit illâ. *O.* Sed non attollere contra Sustinet hæc oculos. *O.* Serenos Circumfert oculos. *Sil.* Placidos flectis cum lenis ocellos. *Pont.* Torquet adhuc oculos totoque vagantia Cælo Lumina. *L.* Oculos fert omnia circum. *V.* Oculos per singula versat. *V.* Ardentes oculos intorsit lumine glauco. *V.* Oculos ad sidera lætus Extulit. *V.* Oculos ad mœnia torfit. *V.* Oculis errantibus alto, Quæsitit cælo lucem. *V.* Illa graves oculos conata attollere rursus Deficit. *V.* Oculosque tulere Cuncti ad Reginam. *V.* Oculos conjecit in hostem. *V.* In te oculos referunt. *V.* Huc atque huc aciem circumtulit. *V.* Illi ad surgentem conversi lumina Solem. *V.* Advertère oculos templis. *Cl.* Intentos volvens oculos. *V.* Oculos ad recta retorfit. *Cl.* Obliquos dilecta ad mœnia vultus Declinat. *St.* Nusquam recta acies. *O.* Oculos telumque terendit. *V.* Lumen detorquet ab illâ. *O.* Immota tenebat Lumina. *V.* Tremuli sese oculi exerunt. *Caf.*

OCŪLIS *haurirè, aspicèrè.* *PHR.* Oculis monstrum objicitur. *V.* Oculo irretorto spectare. *H.* Qui siccis oculis monstra natantia vidit. *H.* Fixa cibo intabuiscent pupula. *H.* Cum spectant oculi lætos, læduntur & ipsi. *O.* Oculis sacra prophanis cernere. *O.* Invitis oculis & mea verba leges. *O.* (Vide **ASPICIO**.)

OCŪLOS *eruerè, effodèrè.* *Arracher, crever les yeux.* *PHR.* Scrutatur avidus manibus uncis lumina : Ra-

dice ab imâ funditus vultus simul Evolvit orbes ; hæret in vacuo manus. Et fixa penitus unguibus læcerat cævos Altrè recessus luminum, & inanes sinus. *S.* Monstrum cui lumen ademprum. *V.* Effossos oculos voret atro gutture Corvus. *Pr.* Stat lumine raptò Attonitus mortisque illas purat esse tenebras. Telo lumen terebramus acuto, Ingens, quod torvâ solum sub fronte latebat. *V.* Oculos trajicere. *Lr.* Eripere alicui. *H.* Exiliere oculi dijectisque ossibus oris, Acta retro naris, *O.* Expilare genis oculos. *O.* Lumina restabant miseram plorantia sortem, Linguaque lamentis consolatura dolores ; Hanc quoque Calliope telo præcidit acuto, Effusosque cavis disjecit sedibus orbes. *Com.* (Vide **Cæco**.)

OCŪLUS [pro germine arborum.] *Le bourgeon, le bouton.* *PHR.* Nec modus inserere atque oculos imponere simplex. *V.* (Vide **GERMEN**.)

OCYRHŌE *Nympha Chironis Centauri & Chariclûs Nympha filia.* Quam quondam Nympha Chariclo Fluminis in rapidi ripis enixa vocavit Ocyrhoen : non hæc artes contenta paternas Edidicisse fuit ; factorum arcana canebat. *O.*

ODĒ, *es. f. H. Ode, Sorte de Poësie Lyrique.* *PHR.* Tam pulchris concinait odis. *A-Phil.* (Vide **CARMEN**, *Carmen Lyricum*.)

ODĒUM, *ei. n. Vir.* [Locus à cantu dictus, quem alii publicum fuisse volunt, alii ad privatas domos, alii vero ad theatrum pertinuisse contendunt.] *Petit theatre entouré de colonnes.*

ODĪ, *odistī, ōsūm, ōdisſe.* *Hair.* *SYN* *Āvērſōr, dē-tēstōr, inſēctōr.* *PHR.* Odi & amo : quare id faciam fortasse requiris ? Nescio ; sed fieri sentio & excrucior. *C.* Odimus immortales fastus. *O.* Oderunt hilarem tristes. *H.* Amor odit inertes. *O.* Furialiter odit. *O.* Odi profanum vulgus, & arceo. *H.* Odissem te odio vatiniiano. *C.* Impacatisque rebelles Urgerent odiis. *Cl.* Ulterius ne tende odiis. *V.* Stirpem, & genus omne futurum Exercere odiis. *V.* Quos ut non timeas, possis odisse. *O.* Sed inexorabile durus Exerces odium, nec iniquâ finis in irâ est. *O.* Invisos odisse palam, non virus in alto Condere ; nec lætam speciem præterdere fraudi. *Cl.* Nullus amor populis, nec fœdera luncto. *V.* Sævumque perosus Achillem. *V.* Oditque moras, hætamque coruscant. *V.* Alternaque regna profanis Decertata odiis. *St.* Fas odisse viros. *V.* Quibus aut odium crudele tyranni, Aut metus acer erat. *V.* Non adeò has exosa manus victoria fugit. *V.*

ODĪŌSE, *adv. D'une manière odieuse.* *SYNT.* Odiosè dicere, interpellare. *Cic.* Facere. *Pla.*

ODĪŌSŪS, *â, ūm.* [Qui odio habetur.] *Odieux, haïssable.* *SYN* *EXŌsus, inſūsus, injūcūndūs, mō-lēstūs.* *SYNT.* Odiofa senectus. Plaga. *Cic.* Odiosus dolor. *Cic.* Nil odiosius & molestius. *Cic.* *PHR.* Odioso concita vento Æquora. *O.* Nec fumus hic odio ; nec scilicet esse merentur. *O.* Scio acerba meorum Circumstare odia. *V.* Archetypis veluti nihil est odiosius Eucti. *M.* Dumque tibi est odio mea fistula. *V.* Sæpe tacens odii semina vultus habet. *O.* Sis licet usque malus non odiosus eris. *M.*

ODĪUM, *ii. n. Haine, aversion.* *EPITH.* *Exītiālè, cāpitālè, cæcūm, lēthālè, sævūm, crudūm, crūen-tūm, fatālè, pernīciōsūm, crudelè, nefandūm, mā-lignūm, novērēilè, profānūm, imprōbūm, acerbūm,*

būm, amānūm, atrox, obscurūm, trīstē, æternūm, pertināx, implicābilē, vācīnānūm, flāgrāns, funestūm, pestiferūm, ægrūm, impācatūm, intestīnūm, immortālē, immanē, hostīlē, insatiābilē, inexorābilē, insignē, nudūm, apertūm. **SYNT.** Odio flagrare. **S.** Odium mereri. **O.** Concipere, capere, afferre, concoquere, saturare, struere, fuscipere *Cic.* Odio amorem finire. **O.** Odium deponere, ponere. **Cl.** Remittere. *Tac.* Odiis premi. **Cl.** Odio esse apud omnes. *Cic.* In odium venire, odium facere, odium ferre ex re. *Quin.* **PHR.** Exerce pretiosa odia & constantia magno, Si dum me fugias, est tibi vile mori. **O.** Odiumque in prole paternum Exercebat atrox. **O.** Immortale odium, & nunquam sanabile vulnus. **J.** Odii terror dejecerat omnes. **Cl.** Odiis hand exsaturata quievit. **V.** Erigit occultē ferrum, vitæque labantis Reliquias tenues odio supplevit, & ensē Jam lætus frater fratri sub corde reliquit. **St.** Prohibere iras, odiisque ferendo parcite. *Vida.* Strictis odium mucronibus explent. **Cl.** A Tyriā collectum pellice transfert In generis socios odium. **O.** Obscuro odio, morsuque venenat Commoda. **H.** Odio Junonis iniquæ Jactamur. **V.**

ODIUM mōverē. **V.** Intēdērē. *Tac.* Inflāmmārē, incēdārē. **St.** Excitārē, cōcītārē. *Cic.* Cōflārē. *Quin.* Rēnōvārē. *Cic.* Inferrē. **L.** **PHR.** Promisi ultorem & verbis odia aspera movi. **V.** Tu potes unanimes amare in prælia fratres, Atque odiis versare domos. **V.** Exedisse nefandis urbem odiis satis est. **V.** Fallere mentes Doctus, & unanimes odiis turbare sodales. **Cl.** Principio spargunt occultum in pectora virus, Vipereamque viris animam cæcumque furorem Inspirant; odiumque animis, & crimina linquunt. *Vida.* Inflammate odiis, & vera, & prava canentes, Pestiferumque animis furtim inspirate venenum, Nec victi, oblique iras corda aspera penant: Sed sævi magis atque magis, stimulisque subacti Acribus, absistant nunquam, nisi cæde peractā. *Vila.*

ODOR, ōris. **m.** Odeur, senteur. **EPIT.** Suāvis, grātis, nectārēus, divīnus, flāgrāns, dulcis, jucundus, mollis, Sŷrius, Aŷŷrius, Sābæus, Arābs, pānchæus, Achēmēniūs, Indus, grāvis, tētēr, dīrūs, insuāvis, infestus, injucundus, molestus, fœdus, atēr, actis, acerbūs. **PHR.** Perfusus liquidis urget odoribus. **H.** Omnis copia narium. **H.** Pāsceris & nigræ solo nidore culinæ. **J.** Unde ingens fluctus se evolvit odorum. *Vida.* Si tantum notas odor attulit auras. **V.** Fluunt certis ab rebus odores. **Lr.** Viriantur odoribus auras. **O.** Afflantur de floribus odores. *Cic.* Liquidum Ambrosiæ diffudit odorem. **V.** E glebis evellere Thufis odorem. **Lr.** Quo semel est imbuta recens, servabit odorem Testa diu. **H.** Et noto nares contingit odore. **V.**

ODOR, & **ODORAMEN**, inis. **PLI.** & **ODORAMENTUM**, ti. **n.** **COL.** *Parfum.* **PHR.** Galbano suo deobo incendere odores. **V.** Vetus ara multo fumat odore. **H.** Halanti felix Pancaia messe. *Rua.* Illic plurima naribus Duces thura. **H.** Thuraque & Assyrio sudatæ cortice gutta, Et Myrrha ætus, & acerris Balsama plenis. *Com.* Quæque peregrinis Pancaia misti ab oris, Vergit ab inverso dona liquata vitro. Sensit odoriferis fragrare triclinia nimbis. *Saut.* Sudaque ligno Thura. Odoratam stabulis accendere

Cedrum. **V.** Nonne vides croceos ut Tmolus odores, India mittit ebur, molles sua thura Sabæi. **V.** Nimbis eboria Nicerotianis. **M.** Tam de marmoreis varios depromptit odores Thesauris: Casias & Nardi mollis anitas, Aut Thuris lacrymam, atque auram fragrantis Amomi, Pronaque permulcit nudas liquido unguine plantas. Suavis in aëreas diffugit spiritus auras. *Vida.* Uberibus quicquid sibi colligit arvis Medus, & assiduo sole perustus Arabs. *Saut.* Fundat inexhaustos mihi decolor Indus odores: Et fluat Assyrio sparsa liquore coma. *Samm.* Corpus differtum odoribus conditur. *Sue.* (Vide **OLEO**)

ODOR per transi. *Presentiment, conjecture.* **SYNT.** Odor suspitionis dictatur. *Cic.* Odore legum recreatus. *Cic.* Lucri bonus est odor ex re qualibet. **J.**

ODORARIUS, a, um. **PLI.** *Qui concerne les senteurs.*

ODORATIO, ōnis. **f.** *Cic.* [odorandi actus.] *Le flairer.*

ODORIFER, a, um. *Qui produit des odeurs.* **SYNT.** Odoriferæ lances. **Pr.** Odorifera gens Arabum. **O.** Ambrosiæ succos & odoriferam panacæam. **V.**

ODORISECUS, a, um. *Qui suit le vent, l'odeur.* Odorifecos canes. *Liv.*

ODORO, as, avi, atum, are. *Parfumer.* **PHR.** Et odorant aëra fumis Thura. **O.** Spargitque salubres Ambrosiæ succos. **V.**

ODOROR, aris, arūs sūm, arī. *dep. Sentir, flairer.* **PHR.** Projectum odorari cibum. **H.** **ODORARI** metaph. *Presentir, sonder.* **SYNT.** Odorari quid futurum sit. *Cic.* Odorare & degusta convivam tuum. *Cic.* Odorari voluptates. *Cic.*

ODORUS, & **ODORATUS**, a, um. *Odoriferant, qui sent bon.* **SYNT.** Redolens, flāgrāns, odoratus, odorifer, beneolens. **PHR.** Pomis & odoro flore repletum (cornu.) **O.** Allia serpillumque herbas contundit olentes. **V.** Florem jungit beneolentis Anethi; Tum Casia atque aliis intexens suavis herbis. **V.** Inter odoratum Lauri nemus. **V.** Et odoro vulnere Pinus Scinditur. **St.**

ODORUS [pro sagaci & indagatore.] *Qui est de haut nés.* **PHR.** Massylque ruunt Equites & odora canum vis. **V.**

ODYSSEÆ, æ. **f.** *Cic.* [Homeri opus de Ulyssis erroribus.] *L'Odissée.*

ŒAGRUS Pater Orphei vatis Œagrius Hebrus. **V.** Ita dictus est quod Orphei, Œagri filii, caput in Hebrum projectum est Œagrius Œmus. **O. i.** Thracius, ab Œagro Thrace.

ŒALIÆ duplex est, alia in Peloponnesi qua & Laconia dicitur. **PHR.** Solverat Œbalio classē de littore pastor Dardanus. **St.** Quo puer Œbalides ictus ab orbe cadas. **O. i.** Hyacinthus qui Lacon fuit. Effugere Œbalidæ potuere. **O.** Castor & Pollux Lacones.

ŒALIÆ altera est in Italiā juxta Tarentum Urbem Calabria. **PHR.** Namque sub Œbalia memini me turribus altis...vidisse &c. **V.** Œbalia matres. **O. i.** Italica.

ŒALUS, i. Rex Laconia, a quo Laconia Œbalia dicta est.

ŒHALIÆ, æ. **f.** Urbs Boetia, Euryti regia, quam Hercules evertit, cum Eurytus pactam ipsi filiam tradere recusasset. **PHR.** Ut bello egregias idem disjecit urbes Trojamque Œchalamque. **V.**

ŒCONOMIÆ, æ. **f.** **QUIN.** *Economie, gouvernement d'une famille.* **ŒCONOMIÆ.** *Quin.* [pro dispositio-
* X

ne causæ.] *Disposition, ordre d'une piece.*

CONOMICUS, ī. *Cic.* [Gubernandæ familiæ peritus] *Econome.*

ŒDIPUS, ī. & Œdis, & Œdæ. *Laïi Thebanorum Regis & Jocaſtæ filius. Jocaſtā jam gravidā, acceperat ab oraculo Laïus, debere se à nasciturā prole interfici; quapropter Œdipum, ubi natus est, occidendū tradidit pastori; qui ætatis misertus, puerum ex arbore perforatis plantis, trajectoque vimine suspendit, inediā mortuum. Me Deo teste damnavit parens; calidoque reneros transfixit ferro pedes, Et in alta nemor. pabulum immisit feris. ŒDIP. apud SEN. Audito puer vagitu Phorbas Polybii Corinthiorum Regis pastor accurrit, puerumque vinculis solutum ad Reginam detulit, à quā filii loco educatus est, & Œdipus appellatus à pedibus ex vulnere tumentibus. Thebas diinde venit Œdipus: Laïum patrem incognitum occidit Jocaſtam matrem uxorem duxit, è quā Etheoclen & Polinicen, aliosque filios suscepit. Quid terram gravio. Mixtusque superis erro? quid restat mali? Genitorem adortus impia stravi nece... matrem amavi proloqui hymenæum pudet, tædæque nostras... patrios toros Tuli paterno sanguine asperſas manus. Scelerisque pretium majus accepi scelus... in thalamos meos deducta mater, ne parum scelus foret, Fecunda: nullum crimen hoc majus potest Natura ferre. Œdip. apud Sen. Ipse parens fratrum, conjuxque parentis Œlipus incestos orbi confessus amoris Expendit propriis factorum crimina pœnis. Rur. Tororum enim scelerum pœnam à se repetens oculos sibi eruit. PHR. Et nuptiales impii Œdipodæ faces. S. Qui legis Œdipodem. M. Œdipodionæ quid sunt nisi nomina Thebæ. O.*

ŒDIPUS pro interprete rerum obscurissimarum dicitur, quia cum semel Thebas pergeret, Sphingis enigma dissolvit, monstrumque interemit.

ENANTHE, Œs. f. PLI. *La fleur de la vigne sauvage.*

ENEÛS & **ENEÛS**, Œi. *Calydonia Rex, Dejanira pater, qui cum omnibus numinibus sacrificasset exceptâ Dianâ, irata Dea Aprum immisit vastatorem, quem deinde Meleager Œenei filius interfecit. Œenea namque ferunt pueni successibus anni Primitias frugum Cereri, sua vina Lyxo, Palladios flavæ latices libasse Minervæ... solas sine thure relictas Præteritæ cessasse ferunt Latoidos aras. Tangit & ira Deos... Œneos ultorem sprete per agros Misit Aprum... donec Meleagros & unâ Lecta manus juvenum caluere cupidine laudis &c. O. (Vide MELEAGER.) PHR. An felix Œeneus tanto victore fructur. O.*

ENOMÆUS. *Filius Martis Rex Elidis Hippodamia pater, cujus prodidit Enomai deceptus Myrtilus axem. Cl. (Vide MYRTILUS.)*

ENONE. *Nympha Phrygia mutuo Paridis amore capta, cujus extat epistola ad Paridem inter Quidianas. PHR. Pegasis Œnone Phrygiis celebrissima sylvis. O. Et Paris Œonem summos tenuisset in annos, Si non Œbaliâ pellice læsa foret. O.*

ENOPHŒUM, ī. n. [Vas ad ferendum vinum. Vase, Broc, vase à porter du vin. PHR. Reddidit œnophori pondera parva sui. M.]

ENOPHORUS, ī. m. PLI. *Qui fert à boire.*

ENOPIA, Œ. f. *Insula qua & Ægina dicitur. PHR. Œnopiam veteres appellavere; sed ipse Æacus Æginam genitricis nomine dixit. O.*

ENOTRIA, Œ. *Italia regio. Hinc Italæ gentes omnisque Enotria tellus. V. Toto mœrens Enotria lustro. V. Est locus, Hesperiam Graii cognomine dicunt, Enotrii coluere viri, nunc fama minores Italiam dixisse, ducis de nomine, gentem. V.*

ESTRUM, ī. n. V. & **ESTRUS**, ī. m. PLI. *Un Taon.* Est lucos silari circa ilicibusque virentem. Plurimus Alburnum, volitans, cui nomen Asilo. Romanum est, Œstron Graii vertere vocantes: Asper acerba sonans, quo tota exterrita sylvis Diffugiunt armenta, furit mugitibus æther Concussus, sylvarumque & sicci ripa Tanagri. Hoc quondam monstro horribiles exercuit iras Inachiae Juno pestem meditata juvenæ. Hunc quoque (nam mediis fervoribus actior instat) Arcebis gravido pecori. V. Qualis primi sub tempora veris Sanguineo costas Œstro percussa juvenca Calcitrat, & sævo incaſsum ferit aëra cornu; Si quā vi pestem queat excussisse molestam Respondent tristes vicino è gramine Tauri. Com.

ESTRUM *Metaph.* [pro furore poetico.] *Fureur Poétique, Entousiasme.* PHR. Tempus erit cum laurigero tua fortior Œstro Facta canam St.

ESYPUM, pī. n. [pinguedo collecta è lanâ succidâ.] *Surpoin.* PHR. Œsipa quid redolent, quamvis mitantur Athenis, Dempus ab immundo vellere succus ovis. O.

ETĀ, Œ. & **ETĒ**, Œs. f. *Mons in finibus Theſſalia, morte & sepulchro Herculis nobilitatus. PHR. Arboribus cæsis, quas ardua gesserat Etæ. O. Juga deferis. Etæ Herculeo damnata rogo. Cl. Implevitque suis nemorosam vocibus Etam. O. Tibi deserit Hesperus Etam. V. Etæa juga. Pr.*

OFFĀ, Œ. f. [Cibarium ex frustis carnis vel panis in massam coactum.] *Masse de chair, ou de pâte painée en rond.* PHR. Melle soporata & medicatis frugibus offam Objicit (Cerbero) V. Tum massam subigens molles conformat in offas, Atque feræ immanes pandenti gutture hiatus Objicit. Illa suum decepto corripit ore Exitium. Com. Offæ quibus aves saginantur. Col. Offa panis, Ficorum. Col. OFFĀ pro informi carnis massâ. PHR. Et patruo similes effunderet offas. J. Nigrâ in facie tumidis livoribus offa. J.

OFFĀ *metaph.* *Lambeau, morceau.* PHR. Quantas robusti carminis offas Ingeris. P. OFFULĀ. SUE. & OFFELLĀ, Œ. dim. PHR. Parva tibi curvâ craticula sudet ofellâ. M. Exiguæ frustis imbutus ofellæ. M. Et quæ non egeant ferro structoris ofellæ. M. Meus ad subitas invitet amicus ofellas. M.

OFFATIM adv. PLA *Par petits morceaux.*

OFFENDICULUM, ī. n. [lapis in quem offenditur.] *Pierre d'achoppement, chose contre laquelle on se blesse.*

OFFENDŒ, is, dī, sūm, erē. & **OFFENSŒ**, ās, āvī, ātūm, ārē. LR. [Incurrere in aliquid.] *Se heurter contre, chopper, broncher.* PHR. Et mea cymba semel vastâ percussa procellâ, Illum, quo læsa est, horret adire locum. O. Ad veteres scopulos iterum divortor, & illas, In quibus offendit naufraga puppis, aquas. O. Offendere scopulum. Cic. Ad stipitem. Col. Cum foribus velles ad Trojam exire paternis; Pes tuus offensus limine signa dedit. O. Offenso pede procumbere. O. Vocisque offensa resultat imago. V.

OFFENDERĒ *per travest.* [pro invenire.] *Rencontrer, trouver en son chemin.* SENECA. Patet hic me offendet.

Pla. Res domesticas meliores offendere. *Cic.* (Vide *JUVENIO.*) OFFENDERE. [pro peccare, errare.] *Faillir, manquer.* SYNT. Offendere in aliquo. *Cic.* Aliquid. *Liv.* OFFENDERE aliquem, Offenser, blesser, faire de la peine. SYN. NOCERE, LADERE. PHR. Offendere amicum In nugis: *H.* Nares offendit nidore. *Lr.* Offendi facto. *O.* Damnis offensus. *H.* Offensus vitis. *O.* Offensus Deos mereri. *O.* Gravi distinguunt alios contumeliâ. *Ph.* (Vide *PECCO.*) OFFENSÂ, æ, f. *offense, chagrin qu'on fait.* PHR. Vindicare offensas suas nece. *O.* Ah, pudet offensam non meruisse prius. *O.* Periculosa potentium offensa. *Quin.* Respuere offensas. *Cl.* OFFENSATOR, oris, m. *Qui bronche souvent.* Offensator Equus. *Quin.* OFFENSIO, onis, f. OFFENSUS, us, m. *Lr.* OFFENSUM, i, n. *Cic.* OFFENSATIO, onis. *Quin.* & OFFENTIUNCULA, æ, dim. Offendendi actus. *Cic.* L'action de broncher, de se heurter. Offensio pedis, loci. *Cic.* Offensatio labentis memoriæ. *Sen.* OFFENSIO Offense, chagrin qu'on fait. SYNT. Offensionem effugere, excipere, lenire, obliterare. *Cic.* Offensio hominum. *Cic.* Offensiones belli. *Cic.* i. *damna.* (Offensiones domesticæ. VAR. i. *Cura.*) OFFERCIÖ, is, fersi, fertum, cire. *Remplir, faire.* (Vide *IMPLEO.*) OFFERTA hæreditas. *PLA.* *Riche.* (Vide *DIVES.*) OFFERO, fers, obruli, oblatum, offerre. *Offrir, presenter, donner.* SYN. PRÆBEO, do, exhibeo, deferre. SYNT. Offerre alicui beneficium. *Cas.* Luctum *C.* officium *L.* Spem. *Cas.* Metum. *Cic.* Moram. *PLA.* Vultus blandos. *T.* Offerte stuprum, vitium *Ter.* i. inferre. PHR. Strictamque aciem venientibus offert. *V.* Qui seignorum venientibus ultro Obtulerat. *V.* I nunc ingratissimus offer te irrisu periculis. *V.* Dum paci medium se offert. *V.* Cujus Aristæ quoniam est oblata facultas, &c. *V.* Se se melioribus offert. *H.* Opemque Obrulit invito. *O.* Obvius ipse caput letho obrulit. *Lr.* Tellus puppibus... obrulit accessus faciles. *L.* Illius oblata est præsentia. *O.* OFFICINA, æ, f. [Locus in quo operarii laborant.] *Boutique, laboratoire, atelier.* SYNT. Officina araria, chartaria. *PLI.* &c. Officina dicendi. *Metaph.* *Cic.* *Ecole.* Officina rhetoris. *Quin.* Officina vitiorum. *Col.* Officina cohortalis. *Col.* *Poulaillier.* PHR. Vulcanus ardens urit officinas. *H.* Calet venenis officina Colchicis. *H.* OFFICIO, is, feci, factum, ere. *Nuire* PHR. Illic officiant latis ne frugibus herbarum. *V.* Inter se turbantur & officiantur. *Lr.* Nihil officiant obstantque figura. *Lr.* (Vide *NOCEO.*) OFFICIOSE, ius, isime, adv. *obligeamment, officieusement.* SYN. Amice, diligenter. SYNT. Officiosè ire salutatum. *M.* Officiosè scribere, parere. *Cic.* OFFICIOSUS, a, um, ior, isimus. *Officieux, obligant.* SYN. Beneficis, obsequiosus, strenuus, sedulus, urbanus, comis. PHR. Tempore tam longo cur non tua dextera, versus Quamlibet in paucos, officiosa fuit. *O.* Officiosaque sedulitas, & opella forensis. *H.* Officiosa voluntas. *O.* Stella in cunas officiosa tuas. *O.* Non u'tra quam vis officiosus ero. *O.* OFFICIUM, i, n. *Devoir, obligation, ministère, emploi.* EPIT. Difficile, arduum, molestum, jucundum, triste, gratum, suave, amicum, pium. Sûpre-

mum, publicum, tenuè, acerbum, durum, grave. SYN. Munus, munia, partes, vices, onus. SYNT. Officio fungi, parere, satisfacere, officium servare, præstare, implere, exequi, colere. *Cic.* Officio deesse, decedere. *Cic.* Egredi. *Ter.* Ab officio discedere. *Cic.* Officium detrectare. *Quin.* Deferere. *Cic.* Languent officia. *Lr.* In officio claudicare, labi. *Cic.* PHR. Inque pio cadit officio. *O.* Genus officii dulce. *O.* Militis officium. *O.* Vilibus aptus officii. *O.* Inferias decederat cum fratribus Hector; Defuit officio Paridis præsentia tristi. *O.* Nonus in officio, & prælatus munere sortis. *O.* Servilia officia facere. *Pr.* Officiis fungi vernaliter. *H.* Sol negat officium mundo. *O.* Causisque Philippus agendis Clarus, ab officiis octavam circiter horam Dum redit. *H.* Jura si denique, Et causas, non fata sequi. *L.* OFFICIUM. [pro beneficio.] *Bon office, service.* PHR. Molliri officiis parentum. *Lr.* Officium præstare alicui. *O.* Amoris nullum officium à me defuit. *Cic.* Tegminis officium. *O.* Officium fecere pium, sed inutile nobis. *O.* Non manet officio debitor ille tuo. *O.* (Vide *BENEFICIUM.*) OFFIGÖ, is, xi, xum, ere. *PLA.* *Ficher.* (Vide *FIGO.*) OFFLECTÖ, is, xi, xum, ere. *PLA.* *Detourner.* (Vide *FLECTO.*) OFFOCO, as, are. *FLO.* *Etrangler.* (Vide *SUFFOCO.*) OFFRANATUS, a, um. *PLA.* *Bridé.* (Vide *FRÆNUM.*) OFFRINGÖ, is, frigi, fractum, ere. *COL.* [Contra frangere, transverso fulco arare.] *Donner une seconde façon à la terre.* PHR. Et qui proscisso quæ suscitatur æquore terga, Rursus in obliquum verso perumpit aratro. *V.* (Vide *ARO.*) OFFUCIA, æ, & OFFUCIÆ, arum. *PLA.* *Fard, fourberie.* (Vide *FUCUS, vel DOLUS.*) OFFUNDÖ, is, fudi, fustum, ere. [Circumfundere.] *Répandre, verser au tour.* SYNT. Offundere aquam alicui. *PLA.* Caliginem oculis. *Liv.* Noctem rebus. *Cic.* Offusus terror oculis auribusque. *Liv.* Offusa oculis religio. *Liv.* OFFUSCÖ, as; avi, atum, are. *Jus.* *Obscurcir, offusquer.* SYN. Obscurilo, obscuro, infuscö, obumbrö. *Qua vide suis locis.* OGGERÖ, is, gessi, gestum, ere. *PLA.* *Jetter souvent.* (Vide *JACIO.*) OGYGES. Rex Thebanorum, qui Thebas Bæotias condidit ab eo Ogygiæ dictas. PHR. Nunc juvat Ogygiis circumdata moenia thebis. *V.* in *Æth.* OGYGIS. Deus. *O.* Bacchi nomen à Thebis Ogygiis ductum. OGYGIA. Insula inter Phœnicium & Syriacum mare. Ita dicta ab Ogyge qui in eâ regnavit. Fuit Ogygia sedes nympha Calypsus quæ Ulißem hospitio excepit. OGYRIS. Insula felicitis Arabia, ab Erythraeo rege ibi sepulto nobilitata. PHR. Ogyris inde salo promit caput, aspera rupes... Regis Erythraei tellus hic nota sepulchro Tenditur, & nudis juga tantum cautebus horrent. *Ruf.* OH, OH. Interiecta admirantis, affirmantis, dolentis, exultantis, &c. In usu maxime apud comicos. SYNT. Oh iniquus es. *Ter.* Oh qui vocaris. *Ter.* Ohe desine. *Ter.* OÏCLES. Antiphatidis filius pater Amphiarai. OILEÛS. Locrorum rex, pater Ajaxis. Oilei à patre di. &c. PHR. Unius ob noxam & furias Ajaxis Oilei. *V.*

Victor Oilide (*Aiax*) rape nunc & dilige vatem. *Pr.*
OLĒĀ, ā, f. *Olivier*. *Epit.* Albēns, hāvā, glāucā,
 cānēns, pāllēns, pāllidā, pācīfēri, pācīlis, pācīficā,
 pācīcā, mīrīs, pāllādīā, pōpūlaris. *Atticā*, pīn-
 gu's, vivāc, virēns, ūmbrosā. *Syn.* Ōlīvā, Pāllādīs
 arbōr. *Phr.* Neve Oleā sylvestres inferre trun-
 cos. *V.* Percussamque suā simulat de cuspide terram
 Edere cum baccis foetum canentis olivā. *O.* Sed trun-
 cis Oleā melius, propagine Vites Respondent. *V.*
 Lenta salix quantum pallenti cedit olivā. *V.* Palla-
 diā gaudent sylvā vivacis olivā. *V.* Baccaque cum
 ramis semper frondentis olivā. *V.* Paciferāque ma-
 nu ramum prætendit olivā. *V.* Æternum servans
 fronde virente decus. Prolem tardē crescentis olivā.
V. Ramumque tenens popularis olivā. *O.* Cecropiæ
 prælatā fronde Minervæ. *O.* Germinat & nunquam
 fallentis Termes olivā. *H.* Oleaque Minerva In-
 ventrix. *V.* Mirata est oleas sæpe Minerva suas. *O.*
 Ramis velatos Palladis omnes. *V.* Oleamque momor-
 derit æstus. *H.* Florent oleā. *O.* Fluctuet & glaucā
 pinguis oliva comā. *Cl.* Undique decerptam fronti
 præponere olivam. *V.* Velati ramis oleā, veniamque
 rogantes. *V.*

OLĒĀ, ā f. [*Fructus*]. *Olive*. *Phr.* Ponitur hic bico-
 lor sinceræ bacca Minervæ. *O.* Nec pingues unam
 in faciem nascuntur Olivæ. *V.* Cæcula quot baccas
 Palladis arbor habet. *O.* Lecta de pinguisimis Oli-
 vā ramis arborum. *H.* Me pascunt olivā. *H.* Et me-
 ditata novos Sicyonia bacca saporēs. *Pol.* Oleas di-
 stingere. *O.*

OLĒĀCĒŪS, ā, ūm. *PLI.* [*Oleā simile*.] *Semblable*
à l'olivier.

OLĒAGINŪS, & **OLĒAGINĒŪS**, ā, ūm. *VAR.* d'*Oli-
 vier*. *Phr.* Truditur ē sicco radix oleagina ligno. *V.*
OLĒARIS, rē. *COL.* & **OLĒARIŪS**, ā, ūm. d'*Oli-
 vier*, d'*huile*. *Olearia* cella. *Cic.* Vasa. *Col.*

OLĒARIŪS, ī. *COL.* [*Qui oleum facit, vel vendit*.]
Celui qui fait l'huile d'olive, Marchand d'huile.

OLĒARŪS, & **OLĒARŌS**, ī, f. [*Insula una ex Cy-
 cladibus*.] *Pergolo dans l'Archipel.* At non Olearos
 Didymeque &c. *O.*

OLĒĀSTER, trī. m. *Olivier sauvage*. *Phr.* Infelix
 superat foliis Oleaster amaris. *V.* Indicio est tractu
 surgens Oleaster eodem. Plurimus, & strati baccis
 sylvestribus agri. *V.* Improbatur has pastor, saltūque
 imitatus agresti. Addidit obscenis convicia rustica
 dictis. Nec prius obicit, quam guttura condidit
 arbor. Arbor enim est, succoque licet cognoscere
 mores. Quippe notam linguæ baccis Oleaster ama-
 ris. Exhibet, asperitas verborum celsit in illas. *O.*

OLĒTĀS, *Cic.* & **ŌIVITĀS**, arīs, f. *COL.* [*Tempus
 legendarum olivarum*.] *Le tems de cueillir les olives*.

OLĒŪS, *Oppidum Achaia*, ubi Jupiter nutritus est
lactē Amalthea. Capra Olenia dicta, ab Oleno. *Phr.*
 Nascitur Oleniæ signum pluviale capellæ. *O.*

OLĒŌ, ēs, lui, itūm, ērē. [*Odorem emittere*.] *Sentir*.
Syn. Redolēō, hālō, sp rō, ōdōrē fundō, āffō,
 spārgō. *Phr.* Et si non alium latē jactaret odorem
V. Et liquidum Ambrosiæ diffudit odorem. *V.* Thure
 calant aræ, fertisque recentibus halant. *V.* Quod spi-
 rat tenerā Malum mordente puellā; Gramina quod
 redolent quæ modō carpsit ovis. *M.* Olent tua basia
 Myrham. *M.* Cur Nardo flammæ non olere mæx.
Præ. Consuluit nares, an olerent aræ. *Corinthum*. *M.*

Pallidus eo thure quod ignis olet. *M.* Unge caput
 Nardi folio, cervical olebit. *M.* Quodque tibi est
 numquam non alienus odor. *M.*

BENE OLERE. *Phr.* Sic positæ quoniam suaves misce-
 tis odores. *V.* Ambrosiæque Comæ divinum vertice
 odorem Spiravere. *V.* Fragavit ore, quod rosarium
 Pæsti. *M.* Corollis, Quæis permulsa domus jucun-
 do risit odore. *C.* Spirabat Tyrio Myrrhea rore co-
 ma. *T.* Redolentque Thymo fragrantia mella. *V.*
 Dulcis compositis spiravit crinibus aura. *V.* Et Flo-
 rem jungit beneoleatis Anethi. *V.* Metit quiddid
 beneolentibus arvis Cultor odoratæ dives Arabs se-
 getis. *T.* Croceis halantes floribus horti. *V.* Sua-
 veolentis Amaraci. *C.*

MALE OLERE. *Phr.* Pastillos Rufinus olet, Gorgo-
 nius Hircum. *H.* Et olentia larē. Serpilla, & gravi-
 ter spirantis copia Thymbra. *V.* Hoc mihi suspectum
 est, quod oles bene Posthume semper: Posthume
 non bene olet, qui bene semper olet. *M.* Volvitur ater
 odor tectis. *V.* Et quàm malus undique membris
 Crescit odor. *H.* Nosti quam sit amarus odor. *Pr.*
 Nidoremque ambusta dedit. *V.* Suo de corpore odo-
 rem Expirant acrem Panaces, Absynthia tetrā. *Lr.*
 Gravis hirsutis cubat Hircus in alis. *H.* Galbancos-
 que agitare graves nidore Chelydros. *V.* Et graveo-
 lentia Centaurea. *V.* Talis sese halitus atris, Fau-
 cibus effundens supera ad convexa. *V.* Deterius ly-
 bicis olet herba lapillis. *H.* Ferens olentem Mar-
 vium. *H.*

OLĒRĒ. *Per transf.* *Synt.* Olere aurum alicui. *Pla.*
 Olere furtum. *PLA.* Avoir l'air d'une chose dérobée.
 Olent illi supercilia malitiam. *Cic.*

OLĒŌSŪS, ā, ūm. [*oleo plenus*.] *Huileux*. Oleosum
 semen, buryrum. *Pl.*

OLĒRĀCĒŪS, ā, ūm. *PLI.* [*oleri simile*.] *Sembla-
 ble aux herbes potageres*.

OLĒTŪM. *VAR.* & **OLIVETŪM**, ī, n. *Cic.* &
OLIVARIŪM, ī, n. *COL.* [*Locus Oleis confusus*.]
Lieu planté d'oliviers. *Phr.* Spargent Olivetis odo-
 rem fertilibus. *H.* Densā montem qui canet olivā. *J.*

OLĒTŪM, ī, n. *Pro stercore quod pessimè oleat*. *Phr.*
 Vero quisquam hic facit olerum. *P.*

OLĒŪM, ī, n. *Huile*. *Epith.* Pingue, dulce, liqui-
 dum, ōdōrātūm, ōdōrūm, crāsūm, pāllādīūm, len-
 tūm, lenē, viridē, cibariūm, largūm, parcūm. *Phr.*
 Humeros oleo perfusa nitescit. *V.* Crateras statuam
 tibi pinguis olivi. *V.* Nec Casiā liquidi corruptipit
 usus olivi. *V.* Ergo Palladii guttas instillet olivi. *O.*
 Tingere jam pingui Pallade membra putas. *O.* Mi-
 sceri cum pix nequeat gravis, & leve olivum. *Lr.*
 Viridique certat Bacca Venastro. *H.* Lenis odorato
 cervix manavit olivo. *Pr.* Cadaver unctum oleo. *H.*
 Cautes oleo ungere. *H.* Videnti. Scintillare oleum,
 & putres concrefcere fungos. *V.* Oleo tranquil-
 lior. *Pla.* Cujus ab alloquiis anima hæc moribunda
 revixit. Ut vigil infusa pallade flamma solet. *O.*
 Exercent patrias, oleo labente, palestras. *V.*

OLĒŪM. *Adapt.* Oleum & operam perdere. *Cl.*
 Oleum addere camino. *H.* i. malo sementum suppe-
 ditare, Plus temporis atque olei plus. *J.* i. vigi-
 lium.

OLĒACIŌ, īs, feci, factūm, ērē. *Cic.* & **OLĒŌ-**
CIŌ, as, avi, actum, arē, *Flairer, senti*: *Syn.*
 Odorem ducō, trahō &c. *Odōrōr*. *Phr.* Olfactu

hæc malo pocula quam bibere. *M.* Hanc postquam totis avida traxit naribus. *Ph.*

OLFACITORIUM, & **OLFACTORIOLUM**, *i. n. Pl.*
[Odorum fasciculus, vel vasculum odore plenum.]
Cassiole, &c.

OLFACTRIX, *icis, f. Pl.* Celle qui flaire.

OLFACTUS, *us, m. Pl.* [Sensus odoris.] *L'odorat.*

OLIAROS, *i, f. Maris ægei insula.* *Phr.* Oliarum niveamque Paron. *V.*

OLIDUS, *â, um.* *Qui a une odeur forte, soit bonne, ou mauvaise.* *Syn.* *Olens, redolens.* *Phr.* Hinc olidam clamorosus ages in retia vulpem. *M.* Sed nimis arcta premunt, olidæ convivia capræ. *H. i. factor alarum.* Olidæque vestes murice. *M.* Olidumque veterum. *C. i. pudenda pigrina.*

OLIM, *adv.* *Autrefois.* *Syn.* Quondam, nup̄r, pr̄d̄m, aliàs, modò, prius. *Phr.* Olim truncus eram ficulnus, inutile lignum. *H.* Has olim exuvias mihi perfidus ille reliquit. *V.* *OLIM.* [Dicitur, & de præsentis tempore.] *Maintenant.* Vestra meos olim si fistula dicat amores. *V.* *OLIM.* [dicitur quoque de futuro] *Un jour.* Hæc olim meminisse juvabit. *V.* *OLIM.* [pro aliquandò quândoquē.] *Quelquefois.* Ut pueris olim dant Crustula blandi Doctores *H.* *OLIM.* [pro jamdudum, jampr̄d̄m] *Dépuis long-tems.* Olim casu pendemus ab uno. *L.*

OLITOR, *oris, m. Fardinier.* *Epit.* Rusticus, agrestis, seditulus, navus, impiger, industrius, durus, indefessus, vigil, solers. *Phr.* Olitoris ager mercede Caballum. *H.* Ipse ferens olitor diductos pondera qualos. *Col.* Non legem dabit arboribus, nec dura remittere Hujus ad imperium se se natura, benigno Afflata intuitu. *Sant.* (Vide *Hortus, hortum, Colere.*)

OLITORIUS, *â, um.* *Qui concerne le Jardin.* Olitorium forum. *Liv. i.* Ubi venduntur olera. Olitorius hortus. *Pl.* *Jardin potager.*

OLIVÂ, *æ, f.* (Vide *OLEA.*)

OLIVANS, *antis. Pl.* *Qui cueille les olives*

OLIVIFERA, *â, um.* *Qui produit des olives.* *Phr.* Bætis oliviferâ crimem redimite coronâ. *M.* Olivifera arva. *O.*

OLIVINÂ, *æ, f. Pl.* [Olei maxima copia.] *Abundance d'huile.*

OLIVUM, *i. n. H.* Huile d'olive. (Vide *OLEUM.*)

OLLÂ, & **OLLULÂ**, *æ, f. dim.* [Vasis genus.]

Un pot de terre, une marmite. *Epith.* Fictilis, testacea, testea, ferrea, ænea, escaria. *Syn.* Læbēs, ahēnūm. *Phr.* Venucula (*Uva*). Convenit ollis, Rectius Albanam fumo duraveris uvam. *H.* Farra tam pueris plaudentibus ollam. *P. i.* plenam pulve facta ex farre. Sed diversa duas ars & natura creavit. *Ære* prior fusa est, altera ficta luto. *AVIE* De ollâ.

OLLARIS, *arē.* De pot de terre, de marmite. *Phr.* Illic & uvæ collocantur ollares. *M.* Ita dicta quod in ollis ferventur

OLLAR, *aris, n. Var.* [Ollæ operculum.] *Le couvercle d'un pot.*

OLLI, *ollis.* Pro illi, illis. (Vide *ILLE.*)

OLOR ORIS, *m.* [Avis.] *Cygne.* *Epit.* Cānorūs, vōcalis, argūtūs, ālbūs, cāndidūs, argēntēūs, lāctēūs, Aoniūs, Cāstriūs, Mēandriūs, Lēdæūs. *Phr.* Arguros, inter strepere. Anser olores. *V.* Ad vada Mæan-

dri concinit albus Olor. *O.* Qualis ubi jam fata vocant, canit albus, & uno Vitamque, & vocem gutture fundit olor. *Saut.* Fato sub ipso dulcius illi canunt: Senibus Poëtis non idem illud contigit: Hæbescit animus. *Sant.* Candore anteiret olores. *Sil.*

OLORIFER, *â, um.* *Cl.* *Qui porte des Cygnes.*

OLORINUS, *â, um.* *De Cygne.* *Phr.* Sic nec olorinos audet Pandionis ales Parva referre modos. *O.* Cujus olorinæ surgunt à vertice pennæ. *V.* *OLORINUS* *Color.* *Pl.* [pro Candido] *Blanc.*

OLUS, *eris.* & **OLUSCULUM**, *i. n. dim.* *Herbe potagere.* *Epit.* Agrestē, edulē, vescūm, vilē, viridē, virēns, mollē, odoratūm, unctūm, durūm. *Phr.* Niliacum ridebis olus. *M.* Si nunquam es forte vocatus Ad Cœnam, laudas securum olus. *H.* Emptum Cœnat olus. *H.* Panis ematur, olus, vini sextarius. *H.* Positum est argente catino Durum olus. *P.* Olus fastidire. *H.* Quodque suis conjux riguo collegerat horto, Truncat olus foliis. *O.* Exoneraturas ventrem mihi villica Malvas Attulit, & varias, quas habet hortus, opes: In quibus est Lactuca sedens, & scitille Porrum, Nec deest ructatrix Mentha, nec herba fallax. *M.* Utere Lactucis & mollibus utere Malvis. *M.* Cæreus Cucumis tumidoque Cucurbita ventre. *Pr.* Et junco Brassica vincta levi. *Pr.* Uncta satis pingui ponentur oluscula lardo. *H.* Curius parvo quæ legerat Horto, Ipse focus brevibus ponebat oluscula. *J.* Hic Olus, hic latè fundentes brachia Betæ; Hic Cicer, & capiti nomen debentia Cepe, Grataque nobilium requies Lactuca ciborum, Et gravis in latum demissa cucurbita ventrem. *Vtr. in mor.* Intubaque, & toto flaventes frigore Sonchi, Et Sia fontanis semper gaudentia rivis, Et Thymbrae suaves, & odorifera Calamintha: Læta Meliphylla, & riguo Buglossus ab horto Carpentur, plenisque ferax Erucula palmis, Atque Olus, atque Rumex, & salis gramina Crithmi, Ipsa Lupum dumeta ferent: hinc collige primos Asparagos, albæ Asparagos hinc collige Vitis. *Frac.*

OLUS, *atrum, i, n. Pl.* [Herba genus.] *Sorte d'Ache.*

OLYMPIÂ, *orūm, n.* [Ludi ab Hercule instituti in honorem Jovis Olympici. Ad bellum erudiebatur juvenus Gymnico illo certamine, quod cum quinto quoque anno fieri soleret, hinc *OLYMPIAS* proquinquennio dicebatur.] *Les Jeux Olympiques.* *Epit.* Fēstā, solēmnīā, sācrā, magnā. *Phr.* Quis circum pagos; & circum compita pugna, Magna coronari contemnat Olympia. *H.* Sunt quos curriculo pulverem Olympicum Collegisse juvat. *H.* Variis celebrabat Olympia ludis. *Sr.* Seu quis Olympiacæ miratus præmia palmæ Pascit Equos. *V.*

OLYMPIAS, *adis, f.* [Quinquæ annorum spatium.] *Olympiade.* *Phr.* Ut qui prima novo signat quinquennia lustro, Impleat innumeras Burrus Olympiadas. *M.* (Vide *ANNUS. Anni. 5.*)

OLYMPIÂ, *æ, f.* *Urbs Gracia ubi Jupiter, ab eâ Olympius dictus, colebatur.*

OLYMPUS, *i, m.* [Mons Thessaliæ editissimus, cujus vertex cum cælum ipsum attingere crederetur, Olympus pro ipso cælo dicebatur.] *Le mont Olympe.* *Epit.* Amoniūs, Amathiūs, pruinōsūs, pinifer, frōndōsūs, altūs, editūs. *Phr.* Nubes excedit Olympus. *L.* Ossaque cum Pindo majorque ambobus Olym-

pus. O. Altus Olympi Vertex, qui spatio ventos, hyemisque relinquit, Perpetuum nullâ temeratus nube serenum, Celsior exsurgit pluviis, auditque ruentes Sub pedibus nimbos, & rauca tonitrua calcat. *Cl.*
OLYMPÛS. *Pro calo.* *PHR.* Panditur interea domus omnipotentis Olympi. *V.* Imperium terris animos æquabit olympo. *V.* Genus qui ducis olympo. *V.* (Vide CÆLUM.)

OLYNTHÛS, *i. f.* *Urbs Thracia.* *PHR.* Cælati, (*argenti*) biberat quo callidus emptor Olynthi. *J. i.* *Philippus qui Præsidium Olynthi pecuniâ corrumpit.*

OMASÛM, *i, n.* [pinguius intestinum.] *Le gras boieau.* [Sumitur & pro ventre pinguiori.] *La panse.* *PHR.* Seu pingui tentus omalo. *H.* [Dicitur quoque pro edulio intestinorum.] *Tripes.* *PHR.* Patinas cænabat omasi Vilis & agnini, tribus Urſis quod satis esset. *H.*

OMÊN, *inis, n.* [Propriè rei futura prænuntiatio ore hominis divino furore perciti. Sumitur & pro Auspicio & Augurio (præpetis omina pennæ. *V.*) diciturque & pro bono. (Omine quo firmans animum. *V.*) & pro malo. Quod dii prius omen in ipsum Converterant. *V.*] *Præſage, augure.* *EPITH.* Felix, lætûm, candidûm divînum, dextrûm, secundûm, optatûm, infautûm, tristè, fatâlè, dirûm, funestûm, mælum, lævum, sinistrum, miserandum, magnûm, ingens. *SYN.* Auspicium, augurium, prodigium, numen. *SYNT.* Omen belli. *LIV.* Fati. *CIC.* Nuptiarum. *PLA.* Pugna. *V.* Omen accipere. *LIV.* Ire secundo Omine. *H.* Omine auctus *TAC.* *PHR.* Detque bonum voto lucidus omen apex. *O.* Ominibus ventura notant, aut alite monstrant. *Cl.* Divino cecinerunt omine Parca. *C.* Omine magno crateras læti statuunt. *V.* Quid? quod & ominibus certis prohibebat amori Indulgere. *O.* Aut ego sum causatus aves, aut omina dira. *T.* Non vanum speravimus omen. *O.* Quatuor hic, primum omen, Equos in gramine vidi. *V.* Hinc primos attollere falces Regibus Omen erat. *V.* Fausto omine lætus. *O.*

OMÊN. Infautum, dirum, sinistrum. *Præſage fatal, malheureux.* *PHR.* Dii precor à nobis omen removere finistrum. *O.* Infauto committitur omine pugna. *V.* Malum Mars tuus omen habet. *O.* Rite secundarent visus, omenque levarent. *V.* Seraque terrifici cecinerunt omina vates. *V.* Ominibusque malis pedibusque occurrere lævis. *O.* Somnia quin etiam variis infauſta figuris Sæpe movent, nullusque dies non triste minatur Augurium: quoties flaventia ferta comarum Sponte cadunt, quoties exsudat ab ubere sanguis: Larga vel invito prorumpunt flumina vultu, Injustaque manus mirantia pectora tundunt, Si buxos inflare velim, ferale gemiscunt: Tympana si quatiā, planctum mihi tympana reddunt. Ah! vereor ne quid portendant omina veri. *Cl.* (Vide AUSPICIUM, AUGURUM.)

OMENTUM, *i, n.* [Membrana tenuis, quâ ventris inferioris partes reguntur.] *Perruine, coëse, ou tunique grasse qui enveloppe les intestins.* *PHR.* Tot tibi cum in flammâ Junicum omenta liqueſcant. *P.*

OMINATÈ, *adv. PLA.* *Avec préſage. En consultant les augures.*

OMINATOR, *oris, m. PLA.* *Augura.* (Vide AUGUR.)

OMINOR, *aris, aris, sum, arî.* *Præſager, augurer.* *SYNT.* Diem faustum ominamur. *PLI.* Ominamur tibi consulatum. *CIC.* Male ominatis parcite verbis. *H.*

(Vide AUGUROR.)

OMINOSÛS, *â, um. PLI.* [Quod malum omen portendit.] *De mauvais présage,*

OMITTÔ, *is, mîſi, miſum, erè.* *Omettre, cesser, negliger.* *SYN.* Prætermittô, linquô, relinquô, prætercô. mîtto, dimittô, deſinô. *PHR.* Pleraque differat & præſens in tempus omittat. *H.* Omitte mirari. *H.* Quod petiit, spernit, repetit quod nuper omisit. *H.* Fortis omiſſis Hoc age deliciis. *H.* Rescribe & rebus omiſſis, &c. *H.* Omittere memoriam. *QUIN.* Timorem. *CIC.* Tristitiam, iracundiam. *TER.* Omittite me. *PLA.* Omittite aliquem alicui. *CIC.* Omiſſis jocis. *PLI.* Omittite aliquid. *CIC.* [pro filice.] *Passer sous silence.* (Vide SILEO.)

OMNICARPÛS, *â, um. VAR.* *Qui prend de tous côtés.* (Vide FUR.)

OMNIFER, *â, um.* *Qui produit toutes choses.* *PHR.* Sustulit omniferos collo tenus arida vultus. (*Tellus*) *O.*

OMNIGENÛS, *â, um.* *De toute façon.* *PHR.* Omnigenos gignunt variantque colores. *LR.* Omnigenumque Deum monstra. *V.*

OMNIMÔDE. *adv. & OMNIMÔDIS. LR.* *De toute façon.* *PHR.* Nec tamen omnimodis connecti posse putandum est Omnia. *LR.* Omnimode expertus fueris. *LR.*

OMNINÔ. *adv. Tout à fait, entièrement.* *SYN.* Prorsus, funditus. *PHR.* Non tamen omnino Teucros delere paratis. *V.* Ut nihil omnino gustaremus. *H.* Omnino modice, omnino servus, omnino aptus. *CIC.* Omnino quinque. *CIC.* *Cinq en tout.*

OMNIPARENS, *tis oma. g.* *Qui produit toutes choses, qui porte de tout.* *PHR.* Tytione terræ omniparentis alumnus. *V.*

OMNIPOTENS, *tis, omni. g.* *Tout puissant.* *PHR.* Teque omnipotens Neptune. *CIC.* Et te sororem cuncta pollentis viri. *S.* Audiit omnipotens. *V.*

OMNIS. *m. f. OMNÈ. n. Tout, chacun.* *SYN.* Cunctus, totus, quisque. *PHR.* Et nunc omnis ager, nunc omnis parturit arbor. *V.* Omne adeo genus in terris hominumque ferarumque. *V.* Procul omnis esto Clamor & ira. *H.* Domus omnis. *H.* Omnia magna loquens. *H.* Latè omnia vastat. *V.* Omnibus annis. *PLI.* Omnis causa. *CIC.* Carminibus vives tempus in omne meis. *O.* Cœnare olus omne. *H.* Omni quinquennio. *PLI.*

OMNÈS. *Tout le monde.* *PHR.* Omnium egenus. *V.* Omnes te repetunt assiduâ prece, Et junctæ maribus matres Et mixtus senibus flos juvenum decens. *Sant.* Te nurus castæ, viduæque matres, Virgines, sponsæ, juvenes, senesque. *Sant.* Piscium omnes. *PLI.*

OMNIÂ. *Toutes choses.* *PHR.* Nobis placeant ante omnia sylvæ. *QUIN.* Protinus omnia Perlegerent oculis. *V.* Quodcumque rubescit Occasu, quodcumque dies devexior ambit. *Cl.* Quidquid Titan oriensque cadensque Aspicit. *O.* Quidquid ubique vides, cælum, mare, nubila, tellus. Orbis quæcumque capaci continer amplexu.

OMNIVAGÛS, *â, um. CIC.* *Vagabond.* (Vide VAGUS.)

OMNIVOLÛS, *â, um.* *Qui a envie de tout.* *PHR.* Noscens omnivoli plurima furta Jovis. *C.*

OMPHACIUM, *ii. n. PLI.* [Uva immatura.] *Des ver-jus.*

OMPHACINÛS, *â, um. PLI.* [quod ex immaturo fructu exprimitur.] *Fait d'un fruit qui n'est pas encore mur.*

OMPHALĒ. *Lydia Regina cujus amore Hercules ita captus est, ut ei servierit; Calathumque & colum sagittis & clavā cum ipsā mutaverit.* PHR. Omphale in tantum formæ processit honorem...ut qui pacato statuisset in orbe columnas Tum durā traheret mollia pensā manu. *Pr.* Ridet amatorem Lyda puella suum. O.

ONAGER, āgrī. m. [Asinus silvestris.] *Asne sauvage.* PHR. Cursu timidos agitabis onagros. *V.* Pulcher adest onager, mitti venatio debet. *M.*

ONERARIŪS, ā, ūm. [quod oneratur vel onerari potest.] *De charge.* Oneraria navis. *Cic.*

ONERŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Charger.* SYN. Grāvō, prēmō. PHR. Tardi costas agitator Afelli Vilibus aut onerat pomis. *V.* Dapibus mensas onerabat inemptis. *V.* Onerantque canistris Dona laboratæ Cereris. O. Famulam pensis oneravit iniquis. *Pr.* Manus jaculis oneravit acutis. O. Quæ vina cadis onerarat Acestes. *V.* Onerare catenis. *H.*

ONERARE metaph. *Charger.* PHR. Onerare aliquem probris. *S.* Lætitia. *Pla.* Onerare iudicem argumentis. *Cic.* Aliquem præceptis. *Pla.* Laudibus. *L.* Odio aures onerare. *Sal.* Pectora largis Promissis onerat. *Sil.* Oneravitque æthera votis. *V.* His germana malis oneras. *V.* Verbis lassas onerantibus aures. *H.*

ONERARI, & **ONERATŪS** PHR. Oneratus veste. *T. auro.* *J.* Onerata viribus Ulmus. O. Aras humeros oneratus olympo. *V.* Jumenta plagis onerata. *H.* Onerataque brachia telis. O. Cumulant oneratis lancibus aras. *V.* Nonnunquam gravis ære domum mihi dextra redibat. *V.* Spoliis oneratos Caesaris axes. *Pr.* Pharetræque gravis, spolioque Leonis. *V.* Pomæque læssissent matrem; nisi subdita ramo Longa laboranti furca tulisset opem. O.

ONERŌSŪS, ā, ūm. *Chargeant, pesant.* SYN. Grāvīs, pōndērōsŭs. PHR. Onerosa imbellibus hasta lacertis. O. Non ego sum classi sarcina magna tuæ. O. Magno pondere laxum. *V.* Onerosæque præda Impedit Euryalum. *V.* Aër onerosior igne. O. **ONERŌSŪS** [pro molesto, acerbo.] *Fâcheux.* Sors onerosior. O. Onerosa donatio. *Plī.*

ONISCŪS, ī. m. [genus vermiculi multis pedibus arcuatim repens. *PLI.*] *Cloporte.*

ONITIS, īs. f. *PLI.* [herba] *L'Origan.*

ONONIS, īs. f. [Flos, Aratri remora vulgò dictus.] *Arrête-Bœuf.* PHR. Et quæ radice tenaci Lucentes plaustrum Tauros cunctatur Ononis, Molle rubens, tardis sed formidata bubulcis. *Rap.*

ONOCROTALŪS, ī. m. *PLI.* [Avis Cygno similis] *Onocrotale, ou Cygne.* PHR. Turpe ravennatis guttur Onocrotali. *M.*

ONŪS, ēris n. *Charge, fardeau, poids.* EPIT. Grāvē, iniquūm, immensūm, grandē, difficilē, ingēns, molestūm, durūm, immanē, infestūm, insuetūm, illætabilē, vastūm, injustūm, lēvē, exigūm. SYN. Pōndus, mōlēs, sarcinā, fascis. PHR. Aut onera accipiunt venientum. *V.* Onere vacuus. *S.* Onus deponere. *Lr.* Onere premi. *S.* Cum gravior dorso subiti onus. *H.* Cui manica lumbos onere ulcerat. *H.* Detrectat onus cervice rebeli. *Cl.* Atque oneri metuens impavidusque sui. *Cl.* Numinis illa (navis) Sensit onus...& pressa Dei gravitate. O. Cantantes ut ea mus, ego hoc te falce levabo. *V.* (Vide PONDUS.)

ONŪS ferrē. PHR. Toto monte volutat onus. *Pr.* Gran-

de onus exiguo formicas ore gerentes. O. Vix illud lecti bis sex cervice subirent. *V.* Molli comitum cervice feretur. *V.* Fert ingens toto connixus corpore faxum. *V.* Cui cælum sarcina parva fuit. O. Vix juga movissent quinque bis illud onus. O. Leve fit quod benè fertur onus. O. Sustineas ut onus, nitendum est vertice recto; At flecti nervos si patiare, cades. O. His humeris ego corpus Achillis, & simul arma tuli... Sunt mihi quæ valeant in talia pondera vires. O. (Vide FERŌ. Ferre humeris.)

ONĒRI succumbēre. PHR. Vides ut altā stet nive candilum boracte, nec jam sustineant onus Sæpe laborantes. *H.* Hic onus horret Ut parvis onus & parvo corpore majus. *H.* Turpe est quod usqueas capiti committere pondus. Et pressum inflexo mox dare terga genu. *Pr.* Gemui sub pondere cymba Surilis & multam accepit rimosa paludem. *V.* Fessa labat mihi pondere cervix, Et tremefacta cadunt succiso poplite membra. *L.* Apice curvatos pomorum pondere ramos, Ut sua quod peperit, vix ferat arbor onus. O. Cedentes oneri ramos. *M.* Ad terramque fluit devexo pondere cervix. O. Vi victas & ipso Pondere defecit. *V.* Nullo premetur onere, qui cælum tulit. *S.*

ONŪS. metaph. *Charge, fardeau.* SYN. Oneri esse alicui. *Liv.* Onus suscipere, sustinere. *Cic.* i. manus. Hoc nostrum est onus. *Cic.* i. negotium, res. Conjugii seponit onus. *L.* i. uxorem amovet, quæ oneri erat. Operum onera. *Quin.* Mens reponit onus. *C.* i. curas.

ONŪSTŪS, ā, ūm. *Chargé.* SYN. Onustus fascibus. *H.* Vino, cibo. *Cic.* Corpus onustum Hesternis vitis. *H.* Onusto humero vehere. *H.* Tergum vulneribus onustus. *Tac.* Pectus onustum lætitia. *Pla.* Spoliis orientis onustum Accipies. *V.* (Vide ONERARI.)

ONŪX, ūchīs. m. f. [Gemma candorem habens unguis humani.] *Onyx, Albâtre.* PHR. Calcarulque tuo sub pede lucet onyx. *M.* **ONŪX** [vas unguentarium ex Onyce.] *Petit vase d'Albâtre.* PHR. Unguentum quod onyx modò parva gerebat. *M.* Nardi parvus onyx. *H.* Hinc **ONŪX** & pro ipso unguento dicebatur. PHR. Et crocino nares myrtheus ungat onyx. *Pr.*

ONŪCHINŪS, ā, ūm. *PLI.* Ex Onyche factum. PHR. Vasa onychina. *PLI.* Onychina pruna. *PLI.* i. unguis similitudinem habentia, ad instar onychis.

OPACITAS, ātis. *PLI.* Opacité, ombre.

OPACŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Ombrager, faire ombre.* PHR. Dirigite in lucos ali pinguem dives opacat Ramus humum. *V.* Nunc altæ frondes & rami mattis opacant. *V.* (Vide UMBRO.)

OPACŪS, ā, ūm, īor, īsīmūs. *Opaque, ombrageux, obscur, tenebreux.* SYN. Obscūrus, ūmbrosŭs, tēnēbrōsŭs. SYN. Opaca nubes, sylva, caligo. O. Opaca barba. *C.* Lustra. *Cl.* Nox. *V.* Quies. *S.* Vallis. *H.* PHR. Lucis habiramus opacis. *V.* Ferimur per opaca locorum. *V.* Ad fontes sacros frigus captabis opacum. *V.* i. umbram. Intus opaca domus. *V.* Et ruris opaci Falce premes umbras. *V.* (Vide OBSCURUS.)

OPALĪĀ, ōrūm. n. *PLI.* [Opis Dea festa.] *Les Fêtes de la Deesse Ops.*

OPĒRA, & **OPĒLLĀ,** ē dim. f. *Peine, occupation, travail.* EPITH. Grāvīs, dūri, vēhēmēns, inērs, lēvis. SYN. Libor, libōs, cūri, industriā. SYN.

Operam alicui rei afferre. O. Ponere, præbere. *Cic.* Operam dare bellis. O. Amori. *Ter.* Studio, valetudini. *Cic.* Alicui in aliquo operam dare. *Cic.* Operâ eniti ut &c. *Cic.* Operam impendere, infumere, navare. *Liv.* Inanem operam sumere. *H. Phr.* Officio-
sae sedulitas, & opella forensis. *H.* Hunc mihi da proprium virgo fata nocte laborem Hanc operam &c. *V.* Infelix operam perdas. *H.* Operæ celeris ver-
sus, curaque carentes. *H.* (Vide LABOR.)
OPĒRĀ [pro opere] *Ouvrage, travail.* In operas mit-
tere. *Cic.* Pauper cui opera vita erat. *Ter.* Justam
operam reddere. *Col.* Faire la journée. OPĒRĀ, æ,
& OPĒRÆ, arum. f. *Cic.* [pro operariis] *Ouvriers,*
gens de journée. Operæ mercenariæ, conductæ. *Cic.*
Accedes opera agro nona Sabino. *H.*
OPĒRÆPRETIUM, ii. n. *Recompense, prix de son*
travail. SYNT. Operæpretium facere, mereri. *Liv.*
Sed tamen est operæpretium cognoscere. *H. i. utile.*
OPĒRARIUS, ii. m. & OPĒRARIĀ, æ. f. *Ouvrier,*
Ouvriere. SYNT. Operarius orator. *Cic.* Operaria pre-
tiosa es. *Pla.*
OPĒRARIUS, æ, um. *De travail.* SYNT. Operarius
dies. *Cæs.* Jour ouvrier. Lapis operarius. *Pl.* *Qu'on*
peut employer. Operarium pecus. *Col.* Operarium vi-
num. *Pl.* i. ad operariorum usum.
OPĒRATIO, onis. f. *Pl.* Operation, ouvrage. OPĒ-
RATIO. *Pla.* [pro sacrificio.] *Sacrifice.*
OPĒRATOR, oris. St. *Qui travaille.*
OPĒRCŪLUM, i. n. *Col.* [quo quid tegitur.] *Cou-*
vercle.
OPĒRCŪLŌ, as, avi, atum, are. *Couvrir, mettre un*
couvercle. Operculare vasa. *Col.*
OPĒRIMENTUM, i. n. *Pl.* Couverture, enveloppe.
OPĒRIO, is, ivi, & ii, ertum, ire. *Couvrir.* SYNT.
Tegō, obrēgō, velō, occultō, occultō, celō, abs-
condō. *Phr.* Nox operit terras. *V.* Pellis totos ope-
ribat. *Pr.* Oculos operit sopor. *C.* Fronde domos ope-
rire. *T.* Cui latos humeros operit pellis. *V.* Operitur
frondibus arbos. *O.* Ubducto latē tenet omnia lim-
pō. (Vide TEGO.)
OPĒROR, aris, arūs sūm, arī. *D. Travailler, s'occuper*
Phr. Arvis operata juventut. *V.* Studiis operata Dia-
næ. *O.* Quid dictis opus est, spectemur agendo. *O.*
Cynthia jam noctes est operata decem. *Pr.* (Vide
LABORO.)
OPĒRARI. [supp. Sacris.] *Sacrifier.* *Phr.* Lætis ope-
ratus in herbis. *V.* Vesta fave; tibi nunc operata re
solvimus ora. *O.* Omnia sint operata Deo. *J.*
OPĒRŌSE. adv. *Cic.* Avec peine, malaisément. SYNT.
Difficūter, labōriōse.
OPĒROSITAS, aris. f. *Quin.* [Labor arduus.] *Tra-*
vail penible.
OPĒROSUS, æ, um, ior, issimūs. *Penible, difficile.*
SYNT. Difficilis, grāvis, dūrus. SYNT. Operosa bella.
O. Arva, gloria *O.* Operosus ager. *O.* Labor. *Cic.*
Cur valle permutem Sabinā Divitias operosiores. *H.*
OPĒRŌSUS. *Travaillé avec beaucoup d'art.* Opero-
sum as, flamen, templum. *O.* Mundi moles operosa.
O. OPĒROSUS [pro laborioso] *Laborieux, qui*
se donne de la peine. Operosa Cyclo-
pum brachia. *St.* Magna mei est operoso cura colono. *O.* Vates opero-
se dierum. *O.* *Calculateur exact.* Mulier operosa cul-
tibus. *O.* OPĒROSUS [pro efficaci.] *Qui fait de*
grands efforts. *Phr.* Utere tentatis operosæ viribus
herbæ. *O.*

OPĒRTANĒI, orum. m. *Pl.* *Supp. Dii.* [qui in operâ
to colebantur.] *Dieux qu'on honoroit par des cere-*
monies secretes.
OPĒRTANĒĀ, orum. *Pl.* *Ces sortes de Sacrifices*
secrets.
OPĒRTORIUM, ii. n. *S.* Couverture, couvercle.
OPĒRTUM, i. n. *Un lieu secret.* Opertum bonæ
Deæ. *Cic.*
OPĒRTUS, æ, um. *Convert.* SYNT. Opertum caput.
H. Operta lætica. *Cic.* Opertos arboribus montes. *O.*
Æmus opertus nubibus. *O.* Operta recludere. *H.* Pro-
ferre. *Cic.* Pallas pectus operta comis. *Pr.* Cur præ-
ter, non est rationis opertæ. *O.* Et operta tumescere
bella. *V.* OPĒRTUS. metaph. *Chargé, convert.*
SYNT. Opertus dedecore. *Cic.* Opertus prædâ. *Pl.*
i. onustus. OPĒRTUS [pro clauso.] *Fermé.* Oper-
tæ fores. *O.* Operti oculi. *S.*
OPĒS, opum. *Grands biens, Richesses.* EPIT. Sūpērbæ,
rēgiæ, fluxæ, integræ, accēsæ, modicæ, nimīæ,
immensæ, &c. (Vide DIVITIÆ.) SYNT. Opum
cupido, fames. *O.* Ubertas. *Sil.* Opes acquirere. *O.*
Componere. *S.* Condere. *V.* Consequi. *Cic.* Recon-
dere. *O.* Augere, quærere. *H.* Effodere. *O.* Conge-
rere. *Cl.* Opes perdere. *Cic.* Attenuare. *O.* Commi-
nuere, detrahere. *J.* Diripere. *Cl.* Dilacerare. *O.*
Evertere. *V.* Opes corrumpunt. *Cic.* Crescunt. *Cic.* Opes
dare. *O.* Ad opes emergere. *Lr.* Opibus pollens. *Lr.*
Phr. Magnas inter opes inops. *H.* Dantur opes nul-
lis nunc, nisi divitibus. *M.* Auxilio tutos dimittam,
opibusque juvabo. *V.* Condit opes alius, defossoque
incubatur auro. *V.* Quas habeo Dii tueantur opes. *O.*
Tuæ dilacerantur opes. *O.* Portantur avari Pigmali-
onis opes. *V.* Vanos honores sequitur, aut fluxas opes.
S. Nec mihi munificas arca negavit opes. (Vide
DIVITIÆ.)
OPĒS [pro auxilio.] *Secours.* *Phr.* Non hæc humanis
opibus, non arte magistrâ Eveniunt. *V.* Excipit, ac
fessos opibus solatur amicis. *V.* Opibus hominum
septus. *Cic.* Donec minor in certamine longo Im-
ploravit opes hominis. *H.*
OPĒS [pro potentiâ.] *Puissance.* *Phr.* Verum incle-
mentia Divum Has evertit opes, sternitque ac cul-
mine Trojam. *V.* Summâ nituntur opum vi. *V.* Sido-
nias ostentat opes, urbemque paratam. *V.* Aufonias
injusti miles Amuli Rexit opes. *O.* Ille ut opes frac-
tæ rerum & fortuna recessit. *V.*
OPĒS metaph. Opes arboris. *O.* Le fruit. Opes fluvii. *O.*
L'eau. Nascitur exiguus; sed opes acquirit eundo. *O.*
OPHIUSA, æ. f. *Insula in mari Balearico.* *Phr.* Ophi-
usque arva parabat Deferere alma Venus. *O.*
OPHITES, æ. m. [Marmoris genus.] *Especie de mar-*
bre. *Phr.* Quam parvis tinctus maculis Thebanus
Ophites. *L.* Mæret Onyx longè, queriturque exclusus
Ophites. *St.*
OPHTHALMICUS, i. m. [Oculorum medicus.] *Ocu-*
liste. *Phr.* Hoplomachus nunc es, fueras ophthal-
micus ante: Fecisti medicus quod facis hoploma-
chus. *M.*
OPICUS, æ, um. [Sordidus, obscenus, ab Opicis Cam-
paniæ populis.] *Grossier, sale.* Opici mures. *J.* Nec
curanda viris opicæ castigat amicæ verba. *J.*
OPIFER, æ, um. *Qui porte du secours, secourable.*
SYNT. Auxiliaris, auxiliarius, adiutor. *Phr.* Inven-
tum medicina meum est; opiferque per orbem;
dicor.

dicor. *Apollo. O.* (Vide **AUXILIOR.**)

OPIFEX, icis. *Artisan, ouvrier. SYN. Artifex. EPIT. Clarus, egregius, solers, praelarus, ingeniosus. PHR. Ille opifex rerum, mundi melioris origo. O. Opifex operis, coronæ. H. Fulminis. S. Opifices apes. Var. Opifex persuadendi. Quin. Verborum. Cic.*

OPIFICINÆ, æ. f. *PLA. Atelier, boutique.*

OPIFICIUM, ii. *VAR. Ouvrage d'un artisan.*

OPILIO, onis. m. [quasi ovilio, qui oves custodit.] *Berger. PHR. Venit & Opilio, tardi venere Bubulci. V. OPIME. adv. Abundamment. SYN. Abundanter, laurē.*

SYNT. Domus opimē instructa. PLA.

OPIMITAS, aris. *PLA. Abundance. (Vide DIVITIÆ.)*

OPIMIO, as, avi, atum, are. [pinguefacere.] *Engraisser. Offæ panis vino madefactæ palumbos citius opimant. Col.*

OPIMUS, a, um. *Gras, qui a de l'enbonpoint. SYN. Pinguis, obesus. SYNT. Opimus corporis habitus. Cic. Boves opimi. O. Opima arva. V. Asia. Cic. (Vide PINGUIS.) OPIMUS. Delicat. Opima mensa. Sil. Dapibusque epulamur opimis. V. OPIMUS. Riche, abondant. SYNT. Opima præda. H. Opima accusatio. Cic. Opima acies. Sr. PHR. Aut spoliis ego jam raptis laudabor opimis. V. Invidus alterius macrescit rebus opimis. H. (Vide DIVES vel FERTILIS.)*

OPINABILIS, ille. *Cic. Probable, qui n'est pas démontré.*

OPINATIO, onis. & **OPINATIO**, onis. f. *Cic. & OPINATIO*, us. m. *LR. Sentiment, opinion. EPIT. Incertā, dubiā, certā, prudens, recens, ambigua, fallax, improvidā, vulgaris, popularis, gravis. SYN. Sententiā, mens, animus, iudicium. SYNT. Opinio hominum de aliquo. Cic. Opinionem capere, habere, afferre, confirmare, tradere, movere, inferere, minuere. Cic. Detrahere. Quin. Evellere, aucupari. Cic. Opinione duci. Cic. Fallere opinionem alicujus, superare. Cic. PHR. Omnibus idem animus. V. Et quæ nunc animo sententia constet. V. Nulla sit hæc melior sententia. H. Iudicio nostro tantum tibi cedit Amyntas. V. Quid proceres, vanique ferat quid opinio vulgi. Auf. Atque hæc mihi mens est. V. Propter opinatus animi. Lr. Neque me sententia fallit. V.*

OPINATO, adv. *En y pensant. Nec opinato. Liv. Sans y penser.*

OPINATOR, oris. m. *Cic. [qui non asserit sed opinatur.] Qui ne propose son sentiment, que comme une opinion. OPINIOSUS*, a, um. *Inventeur de nouvelles opinions. Opiniosissimi homines. Cic.*

OPINOR, aris, actus sum, ari. *Esimer, juger. SYN. Puto, arbitror, reor, censeo, iudico. PHR. Ipse Deus, simul atque aulæ me solvet, opinor &c. H. Quod minimè reris. V. Sic equidem ducebam animo rebarque futurum. V. Nos abiisse rati. V. Percipe porro Quid dubitem, & quæ nunc animo sententia furgit. V. Quæ sit sententia posco. V.*

OPINUS, a, um. *A quoy l'on s'attend. Occultā nec opinum perde sagittā. O.*

OPIPARE, Cic. *Magnifiquement. SYN. Abundanter, largè, magnificè, opimè.*

OPIPARUS, a, um. *PLA. Magnifique, somptueux. SYN. Opulentus, splendidus, lautus, magnificus.*

OPIS *Nympha Diana cories. PHR. Superis in sedibus Opim Unam ex virginibus sociis sacræque catervâ. V. Opis ad æthereum pennis aufertur olympum. V.*

OPISTHOGRAPHUS, a, um. *PLi. [Etiam in tergo scriptus.] Qui est écrit des deux côtés.*

OPISTONICUS, PLi. [Qui cervicem habet inflexilem.] *Qui ne peut pas remuer la tête.*

OPITERGIUM, ii. n. *PLi. [Urbs Venetorum.] Oderzo.*

OPITULOR, aris, aris sum, ari. *Aider, secourir. Opitulari patriæ. Cic. (Vide AUXILIOR.)*

OPIMUM, ii. n. *PLi. [Succus ex papavere vim habens somniferam.] Opium.*

OPOBALSAMUM, i. n. [succus balsami.] *Baume. PHR. Unde emis hirsuto spirant opobalsama collo Quæ tibi. J. Candida felices fudent opobalsama virgæ. Sr.*

OPOPANAX, acis. m. *Col. [Succus Panacis.] Opopanax, suc de la Panacée.*

OPORINUS, a, um. [à voce græcā significat autumnalis.] *D'Automne. PHR. Si daret autumnus mihi nomen, oporinus essem. M.*

OPOROTHECA, æ. f. *Var. [locus ubi servantur autumnales fructus.] Serre à mettre les fruits d'Automne.*

OPORTET, oportebat, oportuit, oportere. *Il faut, il falloir, &c. SYN. Expedit, convenit, decet, par est, æquum est, juvat, necesse est. PHR. Pastorem Tytire pingues Pascere oportet oves. V. Ventis, ut oportuit, actus iniquis. O.*

OPPANGO, is, oppēgi, oppactum, erē. *PLA. Attaquer contre. (Vide AFFIGO.)*

OPPECTO, is, erē. *PLA. Peigner avec soin. (Vide PECTO.)*

OPPEDO, is, erē. [propriè ventris crepitum in contumeliam edere, pro deridere.] *Se moquer. PHR. Vin tu Curtis Judæis oppedere. H.*

OPPERIOR, iris, pertus, & peritus sum, iri. *D. Attendre. SYN. Expecto, maneo. PHR. Hostem magnanimum opperiens. V. Nec tardum opperior, nec præcedentibus inflo. H. Tempusque ad prælia dextrum Opperiare. Sil. Id sum opperitus. PLA. Oppertus horam. Ter. Opperiuntur dum &c. O.*

OPPESSULATUS, a, um. *PLA. [peffulis clausus.] Fermé au verrouil.*

OPPETO, is, tit, titum, erē. [supp. mortem.] *Mourir. PHR. Quæis Trojæ sub mœnibus altis Contigit oppetere. V. Sit satis Æneide telis impune Numanum Oppetiisse tuis. V. Oppetere mortem. Cic.*

OPPICO, as, avi, atum, are. *Cato. [pice inlinere.] Poisser. OPPICATIO, onis. f. *COL. L'action de Poisser. OPPICATOR, oris. m. *PLi. Qui poisse, qui goudronne.***

OPPIDANUS, i. *Caf. [qui oppidum incolit.] Bourgeois. OPPIDANUS, a, um. *De villa. Oppidanum jus, oppidanus senex. Cic.**

OPPIDATIM, adv. *SUE De ville en ville.*

OPPIDO, adv. [ab oppidi multitudine, ait Festus.] *Fort, beaucoup. Oppido pauci. Cic. Fort peu. Oppido perii. PLA. Sans ressource.*

OPPIDUM & **OPPIDULUM**, i. n. dim. *Ville. PHR. Tot congesta manu præruptis oppida saxis. V. Oppida cæperunt munire, & ponere leges. H. Mansuri oppidulo quod versu dicere non est. Epith & Phr. (Vide URBS.)*

OPPIGNERO, as, avi, atum, are. [pignori dare.] *Engager. Oppigneravit annulum. M. Oppignerare filiam. Ter.*

OPPILO, ās, āvī, ātūm, ārē. *Boucher.* SYN. *Ōclūdō*, *ōbstrūdō*. PHR. Fluctibus adversis oppilare ostia contra. *Lr.*

OPPLEŌ, ēs, plēvī, plētūm, ērē. *Remplir.* PHR. Liquidis loca vocibus opplent. *Lr.* Oppletur latanti regia cœtu. *C.* Urbem opplevit luctus. *Liv.* Mentes oppleta tenebris. *Cic.* (Vide *IMPLEO*.)

OPPLORŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *A-ad Her.* [contra plorare.] *Pleurer devant, importuner par les larmes.* (Vide *LACRYMOR*.)

OPPONŌ, is, pōsūt, pōsitūm, ērē. [ex adverso ponere.] *Opposer, mettre devant.* SYN. *Ōbiciō*, *ōbjecrō*, *ōbtrādō*. PHR. Fortiaque adversis opponere pectora rebus. *V.* Et stabula ā ventis hiberno opponere foli. *V.* Oppositis ā tergo involvitur aris. *V.* Oppofuere aciem. *V.* Opposuitque manum fronti. *O.* Montes Opposuit natura mari. *L.* Villula nostra non ad Austri flatus opposita est. *C.* Opposita fores. *H.* Nubes. *O.* Manum puella suavio opponat tuo. *H.* Oppono auriculam. *H. Metaph. i. assentior.* Opponere insidias alicui, urbem urbi. *Cic.* **OPPŌNERĒ**. *Objecrer.* Sed quid oppones tandem. *Cic.* Ut opponeret Stoicis summum bonum esse, &c. *Cic.*

OPPORTŪNĒ, ius, iſimē. adv. *Cic.* *A propos.*

OPPORTŪNŪS, ā, ūm. *Commode, propre.* SYN. *Cōmmodus*, *accōmmodūs*, *idōnēūs*, *āptūs*. PHR. Dirarum nidis domus opportuna volucrum. *V.* Pecori seges opportuna. *V.* Utilitas opportuna. *Lr.* Opportuna suā blanditur Populus umbrā. *O.* Turtis Opportuna loco. *V.* Opportuna locorum. *Tac.* *Les avantages.*

OPPORTŪNITAS, ātis. f. *Le temps, l'occasion favorable.* SYN. *Opportunitas loci.* *Cas.* *Temporis.* *Cic.* *Ætatis.* *Sal.* *Faciendi.* *Cic.*

OPPOSITIŌ, ōnis. f. & **OPPOSITŪS**, ūs. m. *Opposition.* *Oppositus corporum.* *Cic.*

OPPRESSIŌ, ōnis. f. *Oppression.* *Oppressio curiæ, legum, liberratis.* *Cic.*

OPPRESSŌR, ōris. m. *Cic.* *Qui opprime.*

OPPRIMŌ, is, prēssr, prēssūm, ērē. *Presser, fouler aux pieds, accabler.* SYN. *Prēmō*, *vēxō*, *grāvō*, *ōbtrēdō*, *cōnculcō*, *cōnficiō*, *ēxtingō*. PHR. Fluctus Opprimet hanc animam. *O.* Unda flammæ opprimit. *S.* Jaculo Leonem oppressit. *V-F.* Opprimit hunc victus penuria. *H.* Oppressus somno. *Ter.* Metu. *Liv.* Casu oppressus acerbo. *C.* Si reus ille ferē est, de quo victoria lucro Esse potest. *O.* Vita oppressa jacet. *Lr.* Opprimi terrā, ruinā, onere officii, invidiā, iudicio, dolore, criminibus, testibus. *Cic.* **OPPRIMERĒ**. *Surprendre.* PHR. Nox eum oppressit. *Cic.* Si vespertinus subito te oppresserit hospes. *H.*

OPPROBRIŪM, ī. *H.* *Opprobre, infamie.* EPIT. In famē, tūrpē, pūdendūm, tērenūm, mignūm. SYN. *Prōbrūm*, *dēdēcūs*, *infamiā*, *ignōminīā*, *lābēs*, *notā*. PHR. Pudet hæc opprobria nobis, Et dici potuisse, & non potuisse refelli. *O.* Creverat opprobrium generis. *O.* Dum mihi fias recantatis amica Opprobriis animumque reddas. *H.* Nec fuit opprobrio celebrasse Lycorida Gallo. *O.* Mordeor opprobriis falsis. *H.* Non fuit opprobrio facta sine arte casa. *Pr.* Nostri opprobria vexerit armis. *H.* Sic teneros animos aliena opprobria sæpe Absterrent vitiis. *H.* Opprobria culpæ fugere. *H.* Opprobria fundere. *H.* Opprobria turpia linguæ. *Cl.* Servabit ab omni Non solum facto, verum opprobrio quoque turpi. *H.*

OPPROBRIŌSŪS, ā, ūm. *QUIN.* *Qui fait honte.*

OPPROBRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [probro objicere.] *Reprocher.* *Opprobare alicui aliquid.* *Pla.*

OPPUGNATIŌ, ōnis. f. *Liv.* *Attaque, assaut.* *Nocturnam oppugnationem audere.* *Tac.* (Vide *ASSULTUS*, *OBSIDIO*.)

OPPUGNATOR, ōris. m. *Cic.* *Qui attaque, aggresseur.* **OPPUGNATORIŪS**, ā, ūm. *Vit.* *Qui sert à attaquer.*

OPPUGNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Attaquer, donner un assaut.* SYN. *Invādō*, *aggredior*, *lācēsō*. PHR. Cellis oppugnat molibus urbem. *V.* Oppugnata domus ferro, facibus. *Cic.* Oppugnare commoda patriæ. *Cic.* Turtis... summis quam viribus omnes Expugnare Itali summæque evertere opum vi Certabant. *V.* Non ego pro mundi regno magis anxius illā Tempestate fui, quā centum quisque parabat Injicere Anguipedum captivo brachia cælo. *O.* Propriis Roma oppugnata triumphis. *Pr.* Fessam oppugnare carinam. *O.* Sagittis oppugnare rates. *Pr.* (Vide *OBSIDIO*.)

OPPUGNARĒ aliquem per trans. *Tâcher de gagner.* SYN. *Oppugnare aliquem consiliis clandestinis, grandi pecuniā.* *Cic.* *Oppugnare verbis æquitatem.* *Cic.* *Artibus innumeris mens oppugnatur.* *O.*

OPPŪTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLI.* *Ebrancher, Emouder.* **OPPŪTATIŌ**, ōnis. f. *COL.* *L'action d'emouder.* (Vide *ABOR*.)

OPS, ōpis. *Filia Celi & Vesta, soror & conjux Saturni, quæ & Rhea dicitur, & CYBELE: sumitur & pro terrâ.* PHR. At qui non audit Musas, qui vendit amorem Ideæ cursus ille sequatur Opis. *T.* Carmina turrigeræ dicere jussit Opi. *O.* (Vide *CYBELE*.)

OPS pro auxilio cujus leguntur tantum ōpis, ōpēm, ōpē. *Secours, aide.* SYN. *Opem alicui afferre, dare, ferre.* *O.* *Opis egens.* *Cic.* *Indigus.* *V.* *Opis experts.* *Lr.* *Ope fultus.* *Quin.* *Ope niri.* *Sal.* *Nil opis superest.* *O.* *Opem poscere.* *H.* *promittere, negare.* *O.* *Ope aliquem juvare.* *O.* PHR. *Nec opis spes ulla dabatur.* *V.* *Ille machaoniā vix ope sanus erit.* *O.* *Dives opis natura suæ.* *H.* *Petere opem lassis & dubiis rebus.* *S.* *Quæque fuit fatis debita, tentat opem.* *O.* *Grates persolvere dignas non opis est nostræ.* *V.* *Opemque Me sine ferre tibi, non est mea pigra senectus.* *O.* (Vide *AUXILIUM*, *AUXILIO*.)

OPSŌNATOR, ōris. m. *Pla.* [qui emit opsonia.] *Pourvoyeur.* *SEN.* [qui coquit.] *Cuisinier.*

OPSONIŪM, ī. n. & **OPSONATŪS**, ūs. m. *Pla.* [quidquid pani in cibo adjicitur.] *Meis qu'on sert sur la table.* SYN. *Dāpēs*, *ēpūlæ*, *cibūs*, *cibariā*, *ferculūm*. PHR. *Omnia conductis coemens opsonia nummis.* *H.* *Opsonia fiunt Rancidula.* *J.* (Vide *EPULÆ*.)

OPSŌNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē & **OPSŌNŌR**, āris, ātūs sūm, ārī. *D.* *Faire la provision des viandes.* SYN. *Opsonare prandium, cenæ.* *PLA.* *Acheter de quoy souper.* *Opsonari famem ambulando.* *CIT.* *Faire provision d'appetit.*

OPTABILIS, ilē. *Souhaitable.* SYN. *Optandūs*, *expētendūs*, *jucundūs*, *grātūs*. SYN. *Optabile tempus.* *O.* *Solamen.* *Sil.* *Optabilis pax, facultas.* *Cic.*

OPTABILITER, adv. *Cic.* *A souhait, à plaisir.*

OPTATIŪM, ī. n. & **OPTATIŌ**, ōnis. f. *Cic.* *Souhait, desir.* SYN. *Desideriūm*, *cūpido*. PHR. *Eveniunt*

optata. O. Optata loquere. Ter. Optatis respondet fortuna. Cic.

OPTICE, es, f. Vir. [Mathematicæ pars, quæ visum spectat] *L'Optique.*

OPTIMAS, atis, m. f. [Qui primum in civitate locum tenet.] *Qui est des premiers d'une ville.* Optimates matronæ. Cic.

OPTIMÉ, adv. Tres-bien. Optimè factum. Ter. Optimè est. Ter. Adest optimè. Ter. i. opportunè.

OPTIMITAS, atis, f. Pla. *Avantage, utilité.* Maximas optimitates pariet. (Vide UTILITAS, COMMODUM.)

OPTIMUS, a, um. Tres-bon. PHR. Quam pro me curam geris hanc precor, optime pro me Deponas. V. Risit pater Optimus olli. V. i. Jupiter. Optima prima ferè manibus rapiuntur avaris. O. Optima bello. L. (Vide Bonus.)

OPTIO, onis, f. [Electio.] *Choix.* SYNT. Optionem facere, dare. Cic. Si optio esset. Cic. (Vide ELIGO.)

OPTIO, onis, m. Var. [Dicebatur in re militari, quem decurio sibi mini strum optabat, vel, ut ait Veget. quem sibi vicarium adoptabat.] *Aide Coadjuteur.*

OPTIVUS, a, um. [adoptimus, ascitus.] *Qu'on a choisi.* PHR. Fit Mimeranus, & optivo cognomine crescit. H.

OPTO, as, avi, arum, are. *Souhaiter, désirer.* SYN. Cupio, avēdo, expetō, desiderō, peroptō, exoptō. PHR. Optat Ehippia Bos piger, optat arare caballus. H. Quis tam crudeles optavit sumere pœnas. V. Mortemque miserrimus opto. V. Tempus erit, magnò cum optaverit emptum. V. Careat successibus opto. O. Optatos dedit amplexus. V. Optatà potiuntur Troës arenâ. V. Sive Erycis fines, regemque optatis Accitem. V.

OPTARE. [pro optionem facere.] *Choisir.* SYN. Eligō, deligō, adoptō, asciscō. PHR. Optavitque locum lectis. V. Externos optare duces. V. Sapientius opta. O. Optavere nenum. V.

OPULENTER, ius, isime. *Richement, magnifiquement.* Ludos opulentiùs instructiùque fecit. Liv.

OPULENTIA, æ. & OPULENTITAS, atis, f. Pla. *Richesses.* PHR. Non vobis rege Latino Divitis uber agri, Trojæque opulentia decrit. V. Divitis audita est cui non opulentia Cræsi. O. Aude hospes contemnere opes. V. Magnæ periclo sunt opes obnoxia. Ph. Humanas oblimat copia mentes. Cl. (Vide DIVITIAE.)

OPULENTIO, as, avi, arum, are. *Enrichir.* PHR. Ne perconteris fundus meus, optime Quinti, Arvo pascat herum, an baccis opulenter Olivæ. H. Mensam dapibus opulentare. Col.

OPULENTIUS, a, um. Riche. SYNT. Opulenta copia. H. Regia. C. Thefauris Arabum opulentior. H. Rex Asia opulentissimus. Cic. Mens Opulentior auro. O. Opulentus pecuniæ. Tac. PHR. Dives opum variarum. V. Regum aquabat opes animis. V. Ingentes populos opulentaque regnis Jungere castra paro. V. (Vide Dives.)

OPUS, eris, n. Travail, ouvrage. EPITH. Dürum, difficile, molestum, laboriosum, grandè, magnum, ingens. Nobilè, memorabile, clarum, mirabile, egregium, insignè, illustre, æternum superstes, perfectum. Marmoream sculpsit, fabrilè. Con-

spicuum, gratum, dulce, utile, longum, brevè, ingeniosum, immortalè, mansurum, victurum, perennè, perpetuum. Insectum SYN. Labor, labos, operi. SYNT. Opus aggredi, approperare, tractare. Cic. Patrare, obire, instituere, facere. Cic. Efficere, differre, evertere. Quin. Construere. Cl. Explere, impedire. O. Inchoare. St. Fac appareat opus. Cic. Operi accessit extrema manus. Cic. PHR. Accingunt se omnes operi. V. Militiam & grave martis opus tolerare. V. Sed famam extendere factis; Hoc virtutis opus. V. Aurora. Referens opera atque labores. V. Principitque moras omnes; opera omnia rumpit. V. Utile opus manuum vario sermone levemus. O. Et patiens operum, parvoque assueta Juventus. V. Operumque laborem Partibus aquabat iustis. V. Hic opus, hic labor est. V. Comites operis. V. Dies... Felices operum. V. Inter opus cantat. T. Majus opus movco. V. Mercedem operis negare. O. Tendere opus ultra legem. H. Operum admonitor Lucifer. O. Mollibus è stratis opera ad fabrilia surgit. V. Operum mirator. St. Dux operis. O. Operum focus. St. Periculosa plenum opus alex. H. Opus utile famæ. H. (Vide LABOR.)

OPERI instare, opus moliri, accelerare. Cic. Peragere. O. PHR. Fervet opus. V. Noctem addens operi. V. Opere omnis semita fervet. V. Instans operi. V. Vigiles operi transmittere noctes. St. (Vide LABORO.)

OPUS intermittere. ab opere cessare. PHR. Immunes operum. O. Operum solutus, vacuus. H. Neglectum deponit onus. Cl. Atque opere in medio defixa reliquit aratra. V. Omnibus una quies operum, labor omnibus unus. V. Inceptum dextra reliquit opus. O. Sistite opus præsens, nodosque tollite lina. O. Nullum à labore me reclinat otium. H. Hoc primus repetas opus, hoc postremus omittas. H. (Vide OTIOR QUIESCO.)

OPUS. Ouvrage. PHR. Pocula ponam Fagina cælarum divini opus Alcimedontis. V. Ingenti mole chimæram (Navem) Urbis opus. V. Serva... operum haud ignara Minervæ. V. Nihil omnibus actum Tantorum impensis operum. V. Pendent opera interrupta. V. Unum opus est; operi non datur unus honos. Pr. Si qua fides tanto est operi futura vetustas, V. Jamque opus exegi quod, &c. O. Adde tot egregias urbes operumque laborem. V. Moles operum subvertere. O.

OPUS EST. Il faut, il est besoin. SYNT. Opus est verbis. Cic. Lectionis. Quin. Opus est scire. Cic. Dux nobis opus est. Cic. Multæ impensæ opus fuerunt. Cic. Opus est ad. Cic. Opus est facto, quæsito. Cic. Opus est lectionis. Quin. PHR. Auxilio scis opus esse tuo. O. Nunc animis opus Ænea, nunc pectore firmo. V. Non armis mihi Vulcani, non mille carinis est opus In Teucros. V. Nunc viribus usus, Nunc manibus rapidis, omni nunc arte magistrâ. V.

OPUSCULUM, i, n. dim. Cic. Petit ouvrage. PHR. Scire velis mea cur ingratus opuscula lector Lauder, ametque domi, premat extra limen iniquus. H.

OPUS, untis, f. Civitas Locorum. PHR. Facta cade puer Patroclus Opunta reliquit. O.

ORÄ, æ, f. Nympha Scythica, qua naturam habuit ancipitem, humanam, & serpentinam, ex eâ Jupiter genuit Colaxem Scythicis quem Jupiter oris Progo

nuit viridem Miracen, Tibisenaque juxta Ostia, semifero (dignum si credere) captus Corpore, nec Nymphæ geminos exhorruit angues. *U-F.* Auratos collegerat ipse (Colaxes) Draconis Matris Oræ specimen. *U-F.* Cum corpore nomen Mutat, Oramque vocat, quæ nunc dea juncta Quirino est. *O.*

ORĀ, orē, f. [Extremitas cujusque rei.] *Bord.* *Epith.* Extrēmā, ultimā. *Syn.* Finis, limes, margo, extrēmum. *Phr.* Prius oras pocula circum Contingunt mellis dulci flavoque liquore. *Lr.* Spiramenta linunt; fucoque & floribus oras Explent *Apes.* *V.* Clypei oras ambiit auro. *V.* Orasque recludit Lorica (hastā) & Clypei extremos septemplex orbes. *V.* Nec super extremas errare licentius oras Permittunt. *Vida.* Ora vulneris. *Cel.*

ORĀ. [pro regionis finibus, & pro ipsâ regione.] *Frontieres, país, climat.* *Syn.* Finēs, regiō, plāgā, locūs, litūs. *Phr.* Trojæ qui primus ab oris Italian... venit. *V.* Lybiæ vertuntur ad oras. *V.* Ausoniis exercitus appulit oris. *V.* Quas vento accesserit oras. *V.* Orientis oræ. *H.* Cunctis dominabitur oris. *V.* quæ Sol habitabiles Illustrat oras. *H.*

ORĀ. *Per transf.* *Uvia significat. u.* *Phr.* Et mecum ingentes oras evoluite belli. *V. i. seriem.* Quæ se totius in luminis oras. *V.* Pueri viscentes luminis oras. *Lr. i. Primos vira fines attingentes.* Superis concessit ab oris. *V. i. mortuus est.* Ratioque in luminis eruit oras. *Lr.*

ORACŪLUM, & ORACLUM, i. n. [Deorum responsum.] *Oracle, réponse des faux-dieux.* *Epith.* Lētum, felix, tristē, fatidicūm, præscitūm, præsagūm, sacrum, sanctūm, divinum, verūm, verax, veridicūm, Phœbeūm, Apollinēum, Delphicūm, Pythi-cūm, Sibyllēum. *Syn.* Divūm rēpōnsā. Deōrūm iussa: Cælestis monitus. *Phr.* Eurypilum scitatum oracula Phœbi Mittimus: isque adytis hæc tristia dicta reportat. *V.* Quin adeas vatem; precibusque oracula poscas. *V.* Oracula Fauni fatidici genitricis adit; Lucosque sub altā Consulit Albuneā. *V.* Fatidicamque Themim, quæ tunc oracula tenebat. *O.* Non semper sacras reddunt oracula sortes. *O.* Nec responsa potest consultus reddere vates. *V.* Responsis horrens Divūm. *V.* Et sancta oracula Divūm. *V.* sin tot responsa secuti, Quæ superi manesque dabant. *V.* Hinc... In dubiis responsa petunt. *V.* Venimus huc lapsis quæsitum oracula rebus. *V.* Aspice quod læta tibi pandunt luce sorores Veridicum oraculum. *C.* Attollunt vanos oracula fastus. *O!* Semper taci a sortes ambage malignæ... Vix tandem interprete casu Agnovit dubiis illusa vocabula fati. *Cl.* Te duce veridicæ paruisserit scripta Sibyllæ, Non intellecto quæ nocuere Deo. *Sann.* Sed jam laurigeris cessant oracula Delphis. Mutaque Cumæ virginis astra silent. Nec Pan Mænaliâ reddit responsa sub umbra: Nocte licet pastor viscera libet ovis. Nec mihi Chæonias spes est audire columbas: Cornigerumque pudet fata referre Jovem. Oblitæque loqui jampridem Græcia Quercus Mirata est posito conticuisse Deo. *Sann.* (Vide *PREDICTIO.*)

ORARIŪS, a, ūm. [Quod oras pertinet.] *Qui concerno les côtes, les rivages.* *Oraria navis.* *Pl.*

ORATIO, ōnis, f. [Locutio.] *Langage.* *Synt.* Quod si sciret; esset alia oratio. *Ter.* Oratione beneficis *Pla. i. verbis.*

ORATIO, & ORATIONCULA, æ, f. dim. *Cic.*

Discours, plaidoyer. *Epith.* Ornata, cōmptā, blānda, grādis, grāvis, splēdidā, cōnditā, nobilis, nūmērōsā, flexānimā, potēns, cōcinnā, suāvis, mollis, abjectā, humilis, asperā, horridā, tristis, exilis, incultā, sejūnā, ingrātā, simplex. *Syn.* Sermō. *Synt.* Orationem agere, scribere, facere. *Quin.* Habere, ingredi, perorare. *Cic.* promere. *Tac.* Oratione adduci. *Cas.* Induci, opprimi. *Cic.* Oratio effingit mores oratoris. *Cic.* Oratio turgēt. *Cic.* Renidet. *Quin.* Consonat moribus. *Cic.* *Phr.* Larga quidem semper Drance tibi copia fandi... Sed non replenda est curia verbis, Quæ tuto tibi magna volant... proinde tona eloquio: solitum tibi. *V.* An tibi Mavors. Ventosâ in linguâ, pedibusque fugacibus istis Semper erit. *V.* **ORATIO** [pro precatione.] *Priere.* (Vide *PRECES.*)

ORATOR, ōris, m. *Orateur.* *Epith.* Vēhēmēns, acēr, nērvōsus, disertus, facundus, clārus, inclūtus, illūstris, cēlēbēr, pēritus, cūltus, flexānimis, volūbilis; mediocris, audax, incōnditū, potēns, eloquēns. *Phr.* Orant causas melius. *V.* Largus opum, & linguâ melior, sed frigida bello Dextera. *V.* Quorum quæ fandi doctissima. *V.* Nam seu diversi fremat inconstantia vulgi, Non alius sedare queat; seu Judicis ira Sit placanda, tuis poterit mitemscere verbis. *T.* Sed quæ tam prona facultas... Vim Laërtiadæ, brevitatem vincis Attidæ... Incluya Nestorei cedit tibi gratia mellis. *Cl.* Et quocumque voles animum auditoris agunto. *H.* Nec tibi jam fando orator certaverit nullus tam sublime loqui. *Rap.* Quem nuper, nil tale ferentibus annis, Orantem causas obstupere patres. *Sant.* Plebemque disertus. Erudit, & largas pectore fundit opes. *Sant.* (Vide *ELOQUENS, CAUSIDICUS.*) **ORATOR** saccr. *Predicateur.* (Vide *CŌNCIONATOR.*)

ORATOR, Ambassadeur, Député. *Phr.* Mittor & Iliacas audax orator ad aices. *O.* Jamque oratores aderant ex urbe Latinâ, Velati ramis Oleæ, veniamque rogantes. *V.* Electos ordine ab omni Centum oratores. *V.* Qui dicta ferant, & fœdera firment, Centum oratores primâ de gente Latinos Ire placer, pacisque manu prætereendere ramos, Munera portantes eborisque aurique talenta. *V.* Oracula regis Eloquio crevere tuo; nec dignius umquam majestas meminit sese Romana locutam. *Cl.*

ORATORIA, æ, f. QUIN. [Suppl. ars.] *L'art Oratoire.* **ORATORIE, adv. *En orateur, d'une maniere eloquente.* Pulchrè & oratorie dicere. *Cic.***

ORATORIŪS, a, ūm. *D'orateur.* *Oratorius oratus.* *Quin.*

ORATŪS, ūs, m. *Cic.* *Priere.* (Vide *PRECES.*)

ORATOR, ōris, m. *O.* *Qui prive quelqu'un de ses enfans.*

ORBICULATIM, adv. PL. *En rond, en cercle.*

ORBICULATŪS, a, ūm. *Cic.* *Arrondi, fait en globe.*

ORBICŪS, a, ūm. *VAR.* *Circulaire, fait en rond.*

ORBILĒ, ilis, n. *VAR.* *Circonference d'une roue.*

ORBIS, is, & ORBICŪLŪS, i, m. dim. PL. *Cercle, rond.* *Epith.* Flexus, cūrvus, inflexus, sinuosus, tortus, intortus, maximus, ingens, longus, revolutus, immensus, exiguus, globosus, rotundus, patulus, solidus. *Syn.* Circulus. *Phr.* Dumque quater plenis explevit cornibus orbem Luna. *O.* Lucidus orbis solis. *V.* Immenſus orbibus Angues. Incumbunt pel-

go. *V.* Ardentes oculorum orbes ad mœnia torfit. *V.* Spatio circuit orbe. *O.* Ex uno duo ferrea brachia nodo Junxit ut æquali spatio distantibus illis, Altera pars staret, pars altera duceret orbem. *O. de circino.* Immensum spiris facientibus orbem. *O.* Exiguus flexos miror in orbe pedes. *O.*

IN ORBEM flecti, tōrquēri, volārē, &c. *PHR.* Tum face jactatā per eundem sapius orbem. *O.* Lanam glomerabat in orbes. *O.* Flexos sinuavi corpus in orbes. *O.* Multiplices crinis sinuatur in orbes. *Cl.* Inde alios ineunt cursus, aliosque recursus Adversis spatiis, alternosque orbibus orbes Impediunt. *V.* Redit agricolis labor actus in orbem Atque in se sua per vestigia volvitur annus. *V.* Non agit in rectum, sed in orbem curvat eundem. Ut volueris visis rapidissima Milvius exitis... Flectitur in gyrum, nec longius audet abire, Spēmque suam motis avidus circumvolat alis. Sic super Actæas agilis Cyllenius arces Inclinat cursus, & easdem circinat auras. *O.*

ORBIS. [pro rotā.] *Roise.* *PHR.* Undaque jam tergo ferratos sustinet orbes. *V.* Revoluto orbe nunquam insitens rota. *S.*

ORBIS. [pro re orbiculatā.] *Affiette.* *PLA.* Bouclier, &c. *PHR.* Tu Lybicos Indis suspendis dentibus orbes; Fulcitur testā fagina mensa mihi. *M.* Orbis triplici cavus ære. *V. de clypeo.* Orbes ænei. *CATO, i. opercula.* Æthereos humero qui sustinet orbes. *V. i. sidera.*

ORBIS siderum. *Le mouvement circulaire des Astres.* *PHR.* Ante bis exactum quàm Cynthia conderet orbem. *L.* Medium Sol igneus orbem Hauferat. *V.* Annuus exactis completur mensibus orbis. *V.* Signifer orbis. *Cic. i. Zodiacus.*

ORBIS. [à rotunditate, pro mundo.] *Le monde.* *PHR.* Extremi sinus orbis. *V.* Orbis Roma caput. *O.* Circumfluus humor Ultima possedit; solidumque coërcuit orbem. *O.* Sol temperat orbem. *C.* Totusque perhorruit orbis. *O.* **ORBIS.** [Pro mundi parte.] *Region, Contrée.* *PHR.* Peregrinum ut viseret orbem. *O.* Diverso patriā procul excipit orbe. *O.*

ORBIS. [Pro hominum circulo seu multitudine.] *Cercle, multitude.* *PHR.* Aliquem spisso orbe circumdare. *Sil.* Nempe ab utroque mari juvenes, ab utroque puellæ Venere; atque ingens orbis in urbe fuit. *O.*

ORBITA, æ, f. [Vestigium decurrentis rotæ.] *Orniere.* *PHR.* Juvat ire jugis quā nulla prioram Castaliam molli divertitur orbita clivo. *V.* Rota in altiore orbitam depressa. *PLI. i. iter.* Orbita vinculi. *PLI. i. vestigium.* **ORBITA.** [pro orbe.] *Rond, cercle.* Septima jam plenæ deducitur orbita Lunæ. *Pr. i. Globus.*

ORBITAS, atis, f. *Privation d'une chose qu'on cherit.* *PHR.* O triste fractis orbitas annis malum. *S.* Cujus orbitas amisso patre &c. *Cic.* Orbitas Viduæ. *Cic.* Orbitas Luminis, recti. *PLI.*

ORBŌ, as, avi, atum, are. *Priver. priver, spolier.* *SYNT.* Orbari, dignitate, auxilio, sensibus, luce, amico. *Cic. PHR.* Orbatura patres aliquando fulmina ponas. *O.*

ORBŪS, a, um. [proprie dicitur oculorum luce privatus.] *Aveugle.* *PHR.* Vigilantibus orbis. *J.* Prætenes baculo, luminis orbis, iter. *O.* (Vide *CÆCUS.*)

ORBŪS. *Per transl.* Dicitur quicumque aliqua re chara privatus est. *SYNT.* Orba civitas. *Cic. Aula. V-F.* Orbus auxilii. *PLA.* Orbæ natis matres. *Col.* Funera

orba rogis. *St.* Puerique parentibus orbi. *V.* Orbi palmites. *COL. i. carentibus germinibus.*

ORCĀ, æ, f. [Genus belluæ marinae.] *Orque.* *PHR.* Quod pingui miscere mero, muriæque decebit, Non aliā quàm quā Byzantia putruit orca. *H.* **ORCĀ,** & **ORCULĀ.** *VAR.* Vas fictile ita dictum à similitudine orca piscis. Sorte de vase. Farre à huile, &c. *PHR.* In orcas sicum condere. *Col.* Orca, ubi conditum vinum novum, fervore multum ruptæ. *Var.*

ORCĀ. Cornet à joier au dez. Angustæ collo non fallier orca. *P.*

ORCĀDES, um, f. [Insulæ Oceani, ultra Britanniam.] *Les Orcades.* *PHR.* Et modo captas Orcadas, & minimā contentos nocte Britannos. *J.*

ORCANŪS. *Affyrriorum rex qui Leucotheam filiam suam ab Apolline vitiatam vivam defodit.* Rexit Achemonias urbes pater Orcanus; isque Septimus à prisco numeratur origine Belo... Ille ferrox immanis fuetusque precantem (*Leucotheam*) ... Defodit altā Crudus humo; Tumulumque super gravis addit arenæ. *O.* (Vide *LEUCOTHEA.*)

ORCHESTRĀ, æ, f. [Spatium in theatro in quo honorificentissimorum erant loca designata.] *L'orchestre.* *PHR.* Similemque videbis Orchestram. (*i. Senatores*) & populū. *J.*

ORCHIS, itis, f. Genus Olivarum. *PHR.* Orchites & radii, & amarā Pausia baccā. *V.*

ORCHOMENŪS *Thessalia mons.* *PHR.* Usque sub orchomenon. *O.* Orchomenos dives pecorum. *St.*

ORCINIANŪS, a, um. Quod ab orcum pertinet. *PHR.* Orcinianā qui feruntur in spondā. *M. une biere.*

ORCŪS, i, m. [Inferorum obscuritas, & inferi i. u.] *L'obscurité de l'enfer. L'enfer.* *PHR.* Stygiouque caput damnaverat Orco. *V.* Victima nil miserantis orci. *H.* Orco demittere, mactare. *Liv.* Fulmine pallus ad orcum. *H.* Orcum moror. *H. i. mori.* Ignavā luridus Orcus aquā. *T.* (Vide *INFERI.*)

ORCYNŪS, i, m. *PLI.* [piscis marinus.] *Thon.*

ORDINARIŪS, a, um. [In quo servatur ordo.] *ordonné, mis par ordre.* *SYNT.* Ordinaria semina vitis. *Col.* Ordinarius lapis. *VIT.* Ordinarius Consul. *Sue.*

ORDINARIŪS [Solitū.] *ordinaire, accoutumé.* Ordinaria familia. *Liv.*

ORDINATĒ. *Cic.* **ORDINATIM,** adv. *Cæs.* *Par ordre, par rangs.*

ORDINATIŌ, onis, f. *Arrangement, disposition.* *Or, dinatio vitæ.* *PLI.* Ordinatio Provinciæ. *Sue.* *Gouvernement, administration.* **ORDINATIŌ.** *TRANQ.* *Creation des Magistrats. Ordination des Prêtres.* *PHR.* Tuo quos intus numine consecras Sant.

ORDINATOR, oris, m. *Ordonateur, qui dispose.* Ordinator litis. *Sen.*

ORDINŌ, as, avi, atum, are. *Ordonner, arranger.* *SYNT.* *Disponō, digērō, dirigō.* *SYNT.* Ordinare litem. *Cic.* *Acieim.* *Cæs.* Res publicas. *H.* Annos. *H.* *PHR.* In quem superbus ordinarat agmina. *H.* Non otiosis ordinata myrthetis (*villa.*) *M.* Omnia sint paribus numeris dimensa viarum, Non animum modō uti pascat prospectus inanem; Sed quia non aliter vires dabit omnibus aquas Terra. *V.* Indulge ordinibus; nec fecius omnis in unguem Arboribus positus secto via limite quadret. *V.* Ordinatus & compositus vir. *SEN.* *Reglè.*

ORDIOR, itis, orsus sum, itis. *Ouvrir, faire une*

trame. Ordiri Telam. *PLI.* hinc. **ORDIRI.** [pro incipere.] *Commencer.* *SYNT.* Ordiri causam, ordiri ab initio, altius *Cic.* A capite. *PLI.* *PHR.* Veneris contra sic filius orsus. *V.* Sic orsus ab alto. *V.* Tunc sic orsa loqui vates. *V.*

ORDŌ, *inīs*, *m.* *Ordre, arrangement.* *EPITH.* Lōngūs pērpētūūs, rēctūs, pūlchēr, cētūs, fixūs, īmmūtābilis, mūtātūs. *SYN.* Sēriēs, rātiō. *SYNT.* Ordinem rectum injicere licentiā. *H.* In ordinem cogere. *Sen.* Stare ordine. *Quin.* Ordinem sequi. *Cic.* Locare ordine. *V.* Migrare ordine. *Lr.* *PHR.* Inlere nunc Melibæe Pyros, pone ordine vites. *V.* Illa manent immota locis; neque ab ordine cedunt. *V.* Obliquus quā se signorum verteret ordo. *V.* Vel quā fatorum posceret ordo. *V.* Sæpe diem noctemque & totum ex ordine mensem. *V.* Terno confurgunt ordine remi. *V.* Triplici stant Ordine dentes. *O.* Veterum effigies ex ordine avorum. *V.* Descendere ad ipsum (*aravum*) Ordine perpetuo quaris. *O.* Liquidos manibus dant ordine fontes. *V.* Ordine Ahena locant alii. *V.* Hos Coridon, illos referebat in ordine Thirsis. *V.* Magnus ab integro sæclorum nascitur ordo. *V.* Stant circum pavida longo ordine matres. *V.* Inde retro redeunt idemque retexitur ordo. *O.* Sic fata Deūm rex Sortitur volvitque vices: is vertitur ordo. *V.*

ORDŌ. *Rangée de gens, une Procession.* *PHR.* Postquam omnis longē comitum processerat ordo. *V.* Funereas rapere faces, lucet via longo Ordine flammarum, & latē discriminat agros. *V.* Ordine longo Effusi in fletus, & tunsis pectora palmis Procedunt. *Sant.* Quos ille omnes longo ordine cernens Ingemuit. *V.* Hostia quā festam ducenda est sancta per urbem, Ordine flammarum longo, pompāque frequenti. Nos quoque solemnem lati comitemur honorem: Flore novo Pergamus humum, fundamus odores Veris opes varias, interque canamus eundem Latitiam ingentem, & lævæ mysteria lucis. *Uida.*

ORDŌ orationis. *CL.* Dicendi. *QUIN.* *ordre, arrangement, suite.* *PHR.* Ordo lumen affert memoriā. *Cic.* Et quod prius ordine verbum est, Posterius facias. *H.* Effare rei ordinem. *S.* Recitare ex ordine. *Cic.* Ordine referre. *O.* Remque ordine pando. *V.* Major rerum mihi nascitur ordo. *V.* Sed modus orandi qui sit prius ordine dicam. *V.* Nec facundia deferret hunc, nec lucidus ordo. *H.*

ORDŌ. [Pro statu, & conditione.] *Rang, état, condition.* *PHR.* Delectos ordine ab omni. *V.* Et ascribi quietis Ordinibus patiar Deorum. *H.* Quidve moror, si omnes uno ordine haberis Achivos. *V.* Præstantior ordo Tribuni. *St.* Ordo publicanorum. *Cic.*

ORDINES *Supp.* Militum. *Troupes.* *PHR.* Ordines ducere. *Cic.* Dispositi in turmas iterum legemque severi Ordinis. *St.*

ORĒĀ, *æ*, *f.* *CATO.* Mors de bride. (Vide *FRÆNUM.*)

ORĒADES, *dūm*, *f.* [Montium nymphæ.] *Les Nymphes des montagnes.* *EPITH.* Agrēstēs, Mōntānæ, sylvēstrēs, lēvēs, fōrmōsæ, fugācēs. *PHR.* Exercet Diana choros quam mille secutæ Hinc atque hinc glomorantur Oreades: illa pharetram Fert humeris. *V.* Talibus agrestem compellat Oreada dictis. *O.*

ORĒSTĒS Agamemnonis & Clytemnestra filius. Agamemnona ē Troianā expeditione reducem interfecerat Ægistus ope Clytemnestra quam uxorem duxit. Electra Orestis soror videns necem Orestis fratri parari ab

Ægisto, eum in Phocidem clam misit, unde ille post duodecim annos incognitus rediit. Clytemnestram cum Ægisto, conscia sorore Electrā occidit: Pyrrhum quoque, qui Hermionem sibi desponsatam rapuisset, letho dedit: propter quæ scelera furis agitatus, non ante purgari potuit, quam ad aram Diana Taurica sacinora expiasset. Ut foret exemplum veri Phocæus (Orestes) amoris: fecerunt furia, tristis Oreste, tuæ. *O.* Pyladem enim via periculorumque comitem habuit. Sacrifici genus est... advena virgineo cæcus ut ense cadat... sceptrā tenente Thoa liquidas fecisse per oras Nescio quam dicunt Iphigenian iter. Præfuerat templo multos ea rite per annos, Invitā peragens tristia sacra manu. Cum duo veliferā juvenes venere carinā... Par fuit his ætas & amor; quorum alter Orestes, Alter erat Pylades, nomina fama tenet. Protinus immitem Triviæ ducuntur ad aram Evincti geminas ad sua terga manus, Sparsit aquā captos, lustrali Graja sacerdos... dumque parat sacrum... quā vos ait urbe venitis... consortes urbis comperit esse suæ. Alter ut ē vobis, inquit, cadat hostia facris; Ad patrias sedes nuncius alter eat. Ire jubet Pylades carum periturus Orestem; Hic negat; inque vicem pugnat uterque mori. Exiit hoc unum quod non convenerat illis, Cætera pars concors, & sine lire fuit. Dum peragunt Juvenes pulchri certamen amoris, Ad fratrem (Orestem) scriptas exarat illa (Iphigenia) notas. Ad fratrem mandata dabat; cuique illa dabantur (Humanos casus aspice) frater erat. Nec mora de templo rapiunt simulachra Diaæ, Clamque per immensas puppe feruntur aquas. Mirus amor Juvenum, quamvis abiere tot anni, In Scythiā magnum nunc quoque nomen habet. *O.* *EPITH.* Tētalidēs, Atridēs. *ab Atreo arvo, & Tantalo aravo.* Pēlōpēūs, à Pelope aravo. Agamemnoniūs, à paire Argivus, Argoliciūs, à patria. Mātriciā, furiosus, sceleratus, ferus, amicus, fidus. *PHR.* Aur Agamemnonius Icenis agitur Orestes. *V.* Dubium pius an sceleratus Orestes. *O.* Agamemnone natus. *O.* Et vindex in matre patris, malus ultor Orestes. *O.* Nec ferro ut demens genitricem occidit Orestes. *H.*

ORĒXIS, *is*, *f.* [Latine vertit *Cic.* Appetitionem.] *Appetit.* *ORĒXIS.* *Envie de vomir.* *PHR.* Hinc surgit orexis Hinc stomacho bilis. *J.* Sextarius alter Ducitur ante cibum, rapidam facturus orexim. *J.*

ORGANICE, *adv.* *VIT.* *Par machine.* **ORGANICI**, *ōrūm*, *LR.* [Qui organis musicis canunt.] *Joieurs d'instrumens.* **ORGANICUS**, *ā*, *ūm.* *d'instrument de musique.* *Harmonieux* Nomen ab organico saltu deductum Heliconis. *Lr.* *i.* *sonoro.*

ORGANUM, *i.* [Latine instrumentum.] *Instrument, machine.* **ORGANA.** [Mulicarum instrumenta.] *Instrumens de Musique.* *Organorum soni.* *Quin.* Commovetur animus organis. *Quin.* *PHR.* Prætoribus organa semper In manibus: densi radiant testudine totā Sardonyches; Crispo numerantur pectine chordæ. *J.* Respondet ad organa cantus. *Lr.* **ORGANUM.** *Orgue.* *PHR.* Ventosius animans blandius Organi Vocales digitis tubos. *Com.* Gratūm sonantis Cæcilia organi Docta vocales animare cannas; Perque are sylvam fusilem Innumerum digitis concordēs ducere ventos. *Com.* Quin auras folle ministrat Nec calamos finit esse inertes, His suam gaudens sociare vocem. *Com.* Hic dociles venti resonare se calcere

solvunt, Et cantum accepta pro libertate rependunt. *Sant.* Grato stridula flamine Cannarum resonat fulsillum leges: Per templi laquearia, Per curvos geminat nomen amabile Echo garrula fornices. *Com.* **ORGIA**, ōrūm. n. [Bacchi festa quæ à mulieribus furore correptis celebrabantur.] *Les Fêtes de Bacchus, les Bacchanales.* *EPITH.* Bāchēā, Mŷsticā, furiōsā, insānī, muliēbrīā, fēminēā, nocturnā. *SYN.* Bicchānālī trītētērici. *PHR.* Qualis ubi audito stimulant Trieterica Baccho Orgia; nocturnusque vocat clamore Cytheron. *V.* Pars obscura caris celebrabant Orgia cistis. *C.* Utque tuo motæ proles Semeleia Thyrsō, Ismaricæ celebrant repetita triennia Bacchæ *O.* Liber adest festisque fremunt ululatus agri: Turba ruit mixtæque viis matresque nurusque Et vulgus proceresque ignota ad sacra feruntur...Fœminæ voces, & mota insania vino Obscærique greges & inania tympana vincant Quos &c. *O.*

ORICHALCUM, ī. n. [æs aurei coloris.] *Oripeau.* *EPITH.* Nitēns, micāns, splēdidūm, cōrūscūm, rēndēns. *PHR.* Auro squalentem alboque orichalco. *V.* Orichalcho tibia vincta. *H.*

ORICILLA, æ. f. [pro auricula. *Petite oreille* Imula oricilla. *C.* Le bout de l'oreille. **ORICULARIUS**, ā, ūm. *CEL.* Qui concerne l'oreille.

ORIENS, ōis. m. *L'Orient.* *PHR.* Spoliis orientis onustus. *V.* Imperii porrecta majestas ad ortus Solis ab hesperio cubili. *H.* Victor ab auroræ populis. *V.* Purpureo vires capit Eurus ab ortu. *O.* Eurus ad auroram Nabathæque regna recessit. *V.* Vires orientis, & ultima secum Bactra vehit. *O.* Misit ab Eois occiduisque plagis. *Cl.* Eois tractus mundique teporem. *L.* Eoa tellus. *L.* Orientis ora. *H.* Eois timendum paribus. *H.* Eoi quæ maris unda rubet. *T.* Quæ lucem premit, Aperitque Thetis, quæ ferens Titan diem, Binos propinquā tingit Æthiopes face. *S.* Quæque nascentem videt ora Solem. *H.* Promit hic ortus aperitque lucem Phœbus, & flammâ propiore nudos Inficit Indos. *S.* Unde venit Titan. *L.* Quæ Titan ortu terras aspergit Eoo. *Sil.* Seu quis ab Eoo nos impius orbe laceffer. *O.* Unde rubet ventura dies, longæque coruscis Nox afflata rotis refugo pallefcit amictu. *Cl.* Primo stellas oriente fugarat Clara dies. *V.* Cæsar quem Solis ab ortu Solis ad occasus utraque terra timet. *O.* Sitque sub hoc oriens occiduusque dies. *O.* Sub utroque jacentia Phœbo Littora. *O.*

ORIENTALIS, alē. *d'Orient, Oriental.* *PHR.* Eoasque acies. *V.* Radiis juga subdita matutinis. *O.* Proximus Eois colligit Indus aquis. *T.* Quos aurora suis rubra colorat equis. *Pr.* Quique Phœbeos habitant ad ortus, Et quibus ferā face Phœbus undas tingit. *Buch.* Quem primis oriens Cynthius afflat equis. *Saut.* Adjicit extremo lapides oriente petitos. *O.* Illi ad surgentem conversi lumina Solem. *V.*

ORIGANUM, ī. n. *Pli.* [herba cunilæ similis.] *Origan.*

ORIGINALIS, alē. *APUL.* *D'original, d'origine.* Peccatum originale. (Vide **P E C C A T U M.** Peccatum originale.)

ORIGŌ, ōis. f. *Origine, principe, race, source.* *EPIT.* Primā, gēnālīs, nātālīs, mirā, pūlchrā, cēlēbrīs, clarā, insignīs, vētūs, antiquā, latēns, incertā, dubiā, ignōbilis. *SYN.* Initiūm, principiūm, capū,

exōrdiūm, primōrdiūm, sēmēn, fōns, cāusā, gēns, stirps, sānguīs. *PHR.* Igneus est ollis vigor, & celestis origo. *V.* Sobolemque priori Dissimilem populo promittit origine mirā. *O.* O! quam de tenui Romanus origine crevit. *O.* Cunctamque ab origine gentem. *V.* Primā crescentis origine mundi. *V.* Rerum genialis origo. *Lr.* Nilus qui fontium celat origines. *H.* Causa & origo malæ mentis. *J.* Nobilis ille quidem est, & clarus origine. *O.*

ORIGINEM ducere ab aliquo. *PHR.* Authore ab illo ducis originem, qui &c. *H.* Hic à te magnā descendit origine mensis. *O.* Quid me præclarā stirpe Deorum Invisum fati genuisti. *V.* Fortes creantur fortibus; & bonis Est in Juventis, est in Equis patrum Virtus; nec imbellem feroces Progenerant Aquilæ columbam. *H.* At Nileus qui se genitum septemplíce Nilo Ementitus erat. *O.* Nascetur pulchrā Trojanus origine Cæsar. *V.* Genus qui ducis olympo. *V.* Genus unde tibi Romane Cluenti. *V.* Credo equidem, nec vana fides, genus esse Deorum. *V.* Natus homo est; sive hunc divino semine fecit Ille opifex rerum, mundi melioris origo. *O.* Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor. *V.* Inde genus durum sumus, experientisque laborum; Et documenta damus quā sumus origine nati *O.* Et Nympharum sanguinis una. *O.* Avoque clarum Sole deduxit genus. *S.* Ille Deūm vitam accipiet. *V.* At non ille, fatum quo te mentiris, Achilles &c. *V.* Gentis cunabula nostræ. *V.* Trojanano à sanguine cretum. *V.* Ammonesatus, genus alto à sanguine Teucrī. *V.* Italā de gente nepotes. *V.* Italo commistis sanguine surget Sylvius, Albanum nomen, tua Posthume proles; Quem tibi longævo ferum Lavinia conjux Educet sylvis regem, regumque parentem; Unde genus longā nostrum dominabitur Albā. *V.* A Jove principium generis, Jove Dardana pubes Gaudet avo; Rex ipse Jovis de gente supremā Troiūs Æneas. *V.* Hinc Dardanus ortus Jasusque pater; genus à quo principe nostrum. *V.* Magni genitus de semine tandem Creditur esse Jovis. *O.* Sole satus Phaëton...si modo sum cælesti stirpe creatus; Ede notam tanti generis; meque asserere cælo. *O.* Mæcenas atavis editæ Regibus. *H.* Regium certè genus. *H.* Cara Deūm soboles. *H.* Poruisse nasci Matre pudendā. *H.* Non his juvenus orta parentibus. *H.* Authore ab illo ducis originem. *H.* Sate sanguine Divūm. *V.* Puerique claris patribus orti. *H.* Mæstheus, genus à quo nomine Memmi. *V.* Alter Æthis genus unde Acti duxere Latini. *V.* Divinæ stirpis Acestes. *V.* Anchisā generate, Deūm certissima proles. *V.* Geminosque jugales Semine ab æthereo. *V.* Et genus à magno ducentem forte Gradivo. *O.* Nostro genitus de sanguine. *V.* Trojanque à sanguine clarus Acestes. *V.* Seque ortum antiquā Teucrorum à stirpe volebat. *V.* Ab his majoribus orti. *H.* Hac & nos longā serie de stirpe profecti. *Frac.* Satu Deorum ortus. *Cic.* Ortusobscurō loco tenuique fortunā. *Cic.* (Vide **NOBILIS.**)

ORION, ōnis. m. *A Jove, Neptuno, & Mercurio creatus. Dii enim illi cum terras peragrarent, benignè ab Hyreo hospitio excepti sunt. Boreum quem Hyreus unicum habebat, Diis mactavit. Jupiter hominis pietatem admiratus, optionem ei fecit petendi quicquid veller. Respondit ille filium se optare, uxorem tamen ducere nolle. Annuerunt Dii tres, filiumque Hyres*

dederunt, quâ demum ratione, pudor est loqui, ait ipse Ovid. Jamque decem menses, & puer ortus erat: Hunc Hyreus quia sic genitus vocat Uriona: Perdidit antiquum littera prima sonum. O. *Fuit ille statura immanis.* Quam magnus Orion Cum pedes incedit mediis per maxima Nerei Stagna, viam scindens humero supereminet undas. V. *Fuit & valido proles Hyreæ lacerto.* V. *Qui cum gloriaretur nullam esse feram quam vincere non posset, terra irata immisit illi scorpionem a quo interfectus est.* Quis fata putaret, Scorpion aut vires maturæ mortis habere: Ille minax nodis & recto verberare sævus Teste tulit cælo victi decus Orionis. L. *Aliam mortis causam affert Horatius.* Notus & integræ Tentator Orion Dianæ: Virgineâ domitus sagittâ. H. *Mortuus inter Astra relatus est.*

ORION, ōnis. m. Orion, constellation. EPIT. Dēvēxūs, prōnūs, nūbīlūs, nīmboſūs, nīgēr, īnfēstūs, āquōsūs, sāvūs, ātrōx, ōbscūrūs, ūdūs, aurēūs. PHR. Armatumque auro circumspicit Oriona. V. *Asurgens fluctu nimboſus Orion.* V. Aut nigrum trepidis impingit Oriona nautis. St. Nautis infestus Orion. H. Me quoque devexi rapidus comes Orionis. H. Nubilis Egæo quem turbine versat Orion. Pr. **ORIŌR**, trīs, & ēris, ortūs sūm, īrī. *Nature.* SYN. Nāscōr, ēxōrīōr, cōōrīōr, sūrgō, ēxūrgō, ēnāscōr, prōdēō. PHR. Nil oriturum aliās, nihil ortum tale fatentes. H. Oriturque miserrima cædes. V. Oritur mirabile monstrum. V. Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor. V. Et risus oriebantur dulcesque cachinni. Lr. Cælesti sumus omnes stirpe oriundi. Lr. Primæque oriens erepta Juventâ est. V. Seque ortum antiquâ Teucrorum à stirpe volebat. V. Nascetur pulchrâ Trojanus origine Cæsar. V. Diis genite, & geniture Deos. V. Sermo oritur de villis. H. Prospera lux oritur. O. Mæstus...orietur fletibus horror. Pr. Tu quoties oreris viridique in cæspite flores. O. Mortus orientis Austri. H. Orientia noctis signa. V. Ratio orta ab sensu falso. Lr. Sylvis fuit ortus in altis. O. Fatis melioribus ortus. O. Fletus ortus ab omni turbâ. Liv. (Vide NASCŌR.)

ORIRI de Sole, die, stellis &c. *Se lever.* PHR. Jubare exorto. V. Et me Phœbus Equis oriens afflavit anhelis. V. Sole recens orto. V. Nascere præque diem veniens age Lucifer alnum. V. Quod surgente die mulsere. V. Jamque jugis summæ surgebat Lucifer Idæ Ducebatque diem. V. Quoties astra ignea surgunt. V. Lucifer ortus erat. O. (Vide SOL. Sol oriens.)

ORITĒS, æ. m. Pli. [Gemma.] Sorte de pierre précieuse.

ORITHYĀ, æ. f. Filia Erichthei Regis Athenarum quam Boreas amavit, raptamque tulit in Thraciam, ex eâque genuit Zetum & Calaim. Dilectâque diu caruit Deus Orithyâ, Dum rogat & precibus mavult quam viribus uti... Ast ubi blanditiis agitur nihil, horridus irâ... Pulvereamque trahens per summa cacumina pallam, Verrit humum, pavidamque metu caligine tectus Orithyan amans fulvis complectitur alis. Dum volat, arserunt agitati fortius ignes, Nec prius ætnei cursus suppressit habenas, Quam Ciconum tenuit populos & moenia raptor. Illic & gelidi conjux Actææ tyranni, Et genitrix facta est partus enixa gemellos, Cætera qui matris, pennas genitoris habebant. O.

ORIUNDŪS, ā, ūm. *Originaire, né, Issu.* SYNT. Oriundus ab Uliſſe. Liv. Oriundi cælesti semine. Lr. (Vide ORIGO. Originem ducere.)

ORNAMENTŪM, ī. n. Ornament, parure. SYNT. Ornamento esse civitati. Cic. Parde decus patriæ, spes maxima Parde tuorum Arque idem Hispani gloria rara soli. Sann. Ornamenta orationis. Cic. Ambitiosa recidere ornamenta. H. (Vide ORNATUS.) **ORNAMENTĀ**. Cic. [pro dignitatibus.] *Dignités, Charges.* (Vide DIGNITAS, HONOR.)

ORNATE. adv. *Avec ornement, avec grace.* SYNT. Ornate splendideque facere. Cic. Ornate, politè, compositè, copiosè, distinctè, & eleganter eloqui, scribere. Cic.

ORNATRIX, trīs. f. *Femme de chambre.* PHR. Matris meæ ornatrix fuit. Sue. Tuta sit ornatrix. O.

ORNATŪS, ūs. m. Ornament, parure. EPITH. Dīvēs, nitēns, festūs, dēcēns, īsignīs, nobīlis, nitīdūs, solēmīs, exīmīūs, regālīs, regiūs, prētīōsūs, īnsolītūs, āmbītīōsūs, vānūs, īnānīs, supērbūs, īnfuētūs, spēcībīlīs. SYN. Ornāmētūm, cūltūs, dēcōr, dēcūs. SYNT. Ornatus regius, militaris. Cic. Ornatus equi. PLI. Harnois. Ornatus orationis. Cic. Ornatus theatri, scænæ. Cic. Ornatus Persicus. Cic. Ornatus virginis. V. Ornamentum abaci. J.

ORNATŪS muliebris. PHR. Sed facies aderat nullis obnoxia gemmis Illis ampla satis forma pudicitia. Pr. Quid juvat ornato procedere vincta capillo, Et tennes Coâ veste movere sinus? Aut quid Orontea crines perfundere myrrhâ Teque peregrinis vendere muneribus, Naturæque decus mercato perdere cultu, Non sincere in propriis membra nitere bonis. Crede mihi non ulla tuæ medicina figuræ est, Nudus amor formæ non amat artificem. Pr. Vultis adornatos positu variare capillos Conspicuas gemmis vultis habere manus... Vultis inauratâ corpore veste regi. Induitis collo lapides oriente petitos, Et quantos onus est aure tulisse duos. O. Gemmis auroque teguntur Omnia: pars minima est ipsa puella sui. O. Ecce venit magno dives Philomela paratu, Divitior formâ, quales audire solemus Najadas, & Dryadas mediis incedere sylvis, Simodo des illis cultus simileſque paratus. O. Viridique angustat Jaspide pectus, Substringitque comam gemmis & colla monili Circuit, & baccis onerat candentibus aures. Cl. Asperat indus Velamenta lapis; pretiosaque fila smaragdus ducta virent: Amethystus inest, & fulgor Iberus temperat arcanis Hyacinthi cæzula flammis... Auger acus meritum, picturarumque metallis Ridet opus, multaque ornantur Jaspide vultus, Et variis spirat Nereia bacca figuris. Cl. Secreta monilia servant; Ornatus curent Tyrios. Cl. Et vix ad cultus nupta quod addat, habet. Cultus decoros regiar vestis gerit. S. Ferre jubet pallam signis auroque rigentem, Et circumtextum croceo velamen Achanto Ornatus Argivæ Helenæ, quos illa Mycenis Extulerat. V. Quamvis inculto venerit ore, Nec nitidum tardâ compserit arte caput. T.

ORNITHIÆ, arūm. m. Col. [Venti Septentrionales.] Sorte de vents Septentrionaux.

ORNIS. [Latine avis, gallina.] Oiseau, poule. Hinc **ORNITŌN**, ōnis. m. Var. [Aviariūm.] Voliere. VAR. **ORNITHOBOSCĪUM** & **ORNITHŌTRŌPHĪUM**, īi. n. VAR. Volière, basse-cour.

ORNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Orner, parer, ajuster.* SYN. Adornāō, exornō, decōrō, cōmō, illūstrō, īnsignīō, excolō, īnstruō. SYN. Ornare sepulchrum floribus. *Cic.* Ornare aliquem, ornare artem, ornare munus verbis. *Ter.* Ornare potestatem. *Cic.* Ornari decretis, laude. *Cic.* Suffragio. *Pl.* Ornare convivium, lectum. *Cic.* Armis se ornare. *O.* Ornare classem. *Cic.* *Equipper.* *Phr.* Italas res motibus ornas. *H.* Pastores Hederā crescentem ornate Poētā. *V.* Fortitan & pingues hortos quæ cura colendi Ornaret, canerem. *V.* Denis ornatur honestis. *H.* Gemma manus ornabat. *Pr.* Populus ædem Frondibus ornabat. *Pr.* Famula orandis operosa capillis. *O.* Nondum totos ornata capillos. *V.* Permulcetque comas clamydemque ut pendeat aptē Collocat. *O.* Ipse caput tonsæ foliis ornatus olivæ. *V.* Ornatus viridi tempora Pampino. *H.* Et tegat ornatas longa corona fores. *O.*

ORNŪS, ī. f. Arbor. *Frêne sauvage.* SYN. Fraxīnūs. *Phr.* Steriles saxosis montibus Orni. *V.* Ingentes ad volvunt montibus Ornos. *V.* Foliis viduantur Orni. *H.* Ornuſque incanuit albo Flore Pyri. *V.* (Vide ARBOR.)

ORŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Demander.* SYN. Pōscō, pētō, rōgō, dēpēcōr, exōrō. *Phr.* Orantes veniam templum clamore petebant. *V.* Quas non oraveris urbes. *V.* Oramus, prohibe infandos à navibus ignes. *V.* Talibus orabat. *V.* Finit ut tandem pœnas rogat. *O.* Extremam hanc oro veniam, miserere sororis. *V.* Veniamque tuis temeraria dictis Supplice voce roga. *O.* Ipsum obtestemur, veniamque oremus ab ipso. *V.* Dum rogat, & precibus mavult quàm viribus uti. *O.* Iterum tentare precando Cogitur. *V.* Per ego has lacrymas dextramque tuam te... si bene quid de te merui, fuit aut tibi quidquam Dulce meum, miserere domūs labentis, & istam, Oro, si quis adhuc precibus locus, exue mentem. *V.* Diis sedem exiguum patriis litusque rogamus Innocuum. *V.* Turne per has ego te lacrymas, per si quis Amaret Tangit honos animum... unum oro, desiste matrem committere Teucris. *V.* Et veniam dapibus nullisque paratibus orant. *O.* Pacem orare manu. *V.* Gestu orare fugam. *H.* Hyemes orate serenas Agricola. *V.* Ad vatem vates orantia brachia tendo; Terra sit auxiliis ut tua fida meis. *O.* Oratus prece mulat. *H.* Orando flectes. *V.* (Vide PRECOR.)

ORĀRĒ Deos. *Phr.* Talibus orabat dictis, arasque tenebat. *V.* Te pauper ambit sollicitā prece Ruris colonus. *H.* Divosque vocavit. *V.* Cessas in vota precesque. *V.* Implorantque Deos. *V.* Precibusque vocare. *V.* Vota metu duplicant matres. *V.* Quæ sit fiducia rebus Admonet, immiscetque preces. *V.* Funditque preces Rex pectore ab imo. *V.* Sacra facit, dixitque precantia verba. *O.* Non est meum si mugiat Africis Malus procellis, ad miseras preces Decurrere, & votis pacisci. *H.* Et meliora Deos sedet omnia poscens. *V.* Ad te confugio & supplex tua numina posco. *V.* Orandaque Divūm Numina conclamant. *V.* Placuit cæleste precari Numen, & auxilium per sacras querere sortes. *O.* Quem vocet Divūm populus ruentis Imperii rebus, prece quā fatigent Virgines sanctæ minūs audientem Carmina Vestam. *H.* Constitit ante Jovem supplex per vota precatus. *V.* Rurē Deos prius apprecati. *H.* Fudissetque preces, Di-

vosque in vota vocasset. *V.* Sapē Deos supplex, ut tu scelerate venires, Sum prece thuricremis devenerata focus. *O.* Multa Deos orans, oneravitque æthera votis. *V.* Quid prodest cælum votis impleſſe Neæras Blandaque cum multā thura dedisse prece. *T.* Prece numen adora Junonis. *V.* Junoni cane vota libens; dominamque potentem Supplicibus supera donis. *V.* Affaturque Deos, & sanctum fidus adorat. *V.* Votisque Deos venerabere seris. *V.* Vocibus his affata Jovem. *V.* Orandum est, ut sit mens sana in corpore sano. Fortem posce animum & mortis terrore carentem. *J.* Sed satis est orare Jovem, qui donat & aufert, Det vitam, det opes; æquum mi animum ipse parabo. *H.* Precibusque juncti Altra laceſſunt. *Sant.* Templo puer excubabat Cantibus sacris solitus quietas Rumpere noctes. *Sant.* Prima ferē vota & cunctis notissima templis Divitiæ crescant &c. *J.* Ad pia propensos vota rogate Deos. *O.* Quas quibus heu miseri non imploravimus aras Suspenſi votis? quæ non delubra per urbem Orantes Divos lustravimus? ah quibus ipse Cælum incendebam precibus. *Rap.*

ORĀNTIS habitus. *Phr.* Sed modus orandi qui sit prius ordine dicam. *V.* Tristior & lachrymis oculos suffusa nidentes Alloquitur Venus. *V.* Ad Templum Palladis ibant Crinibus Iliades passis; peplumque ferebant Suppliciter tristes, & tonsæ pectora palmis. *V.* Dicitur ante aras media inter numina Divum, Multa Jovem manibus supplex orasse supinis. *V.* Genibusque volutus hærebat. *V.* Et genua amplectens effatur talia supplex. *V.* Canitiem immundo deformat pulvere, & ambas Ad Cælum tendit palmas. *V.* Oculos ad sidera latus Extulit, & Cælo palmas cum voce tetendit. *V.* Procubuit genibus, resupinoque ardua collo Quos potuit solos tollens ad sidera vultus, Et gemitu & lachrymis & luctifono mugitu, Cum Jove visa queri est, finemque orare malorum. *O.* Cælo supinas si tuleris manus. *H.* Supplex volveret ante pedes. *L.* Dumque orat, Cæloque attollit lumina supplex. *Sil.* En blandas manus ad genua tendens voce miserandā rogat. *S.* Stabant orantes taciti; pariterque supinas Tendebant sine voce manus, ac lumina Cælo. *Vida.* Vera imago orandi. *Quin.* Tum pius Æneas humeris discindere vestem Auxilioque vocare Deos, & tendere palmas. *V.* Quæ species orantis erat; reverentia pronum Straverat erumpens sparsisset ora cruor. *Hosch.* Affixis tellure oculis, spatisque jacebat Crinibus, & longas mens dabat ore preces. *Hosch.* Sive genu posito superos in vota laceſſas. *Sant.* Protinus votis genibusque supplex Sternimur vulgus. *Sarb.* Sacris advolvimur aris. *Com.*

DEOS orandi varia formula. Jupiter omnipotens, precibus si flecteris ullis, Aspice nos, hoc tantum; & si pietate meremur, Da deinde auxilium pater. *V.* Jupiter omnipotens si nondum exofus ad unum Trojugenas; si quid pieras antiqua labores Respici tu manus; da flammam evadere classi. *V.* Tu Dea, tu præsens nostro succurre labori, Astrorum decus, & nemorum Latonia custos, Si qua tuis unquam pro me pater Hyrtacus aris Dona tulit. *V.* O! Dii si vestrum est misereri; aut si quibus unquam Extremam jam ipsā in morte tulistis opem: Me miserum aspiciſſe; & si vitam puriter egi Eripite hanc pestem. *C.* Nunc Dea nunc succurre mihi; nam posse mede-

ri Picta docet templis multa tabella tuis. *T. O!* qui res hominumque Deumque Aeternis regis imperiis & fulmine terres; Quid meus Aeneas in te committere tantum? Quid Troes potuere. *V.* Dii prohibete minas, Dii talem avertite pestem, Et placidi servate pios. *V.* Parce pio generi, & propius res aspice nostras. *V.* Aspicias hæc? an te genitor, cum fulmina torques, Nequicquam horremus... nos munera templis Quippe tuis ferimus, famamque fovemus inanem. *V.* Alma precor miserere; potes namque omnia; nec te Nequicquam lucis Hecate præfecit avernis. *V.* Ante Jovem generata, decus Divumque hominumque, Quâ sine non tellus pacem, non æquora norunt... Exitumne tuæ dirum spectare Sagunti Et tot pendente pro te Dea cernere pœnas Urbem lenta potes! moritur tibi vulgus, & unâ Te matres, vincente fame, te mœsta virorum Ora vocant. *Sil. O!* magne olympi rector & mundi arbiter, Jam statue tandem gravibus ærumnis modum Finemque cladi. *S.* Deum Rector parensque, cujus excussis tremunt Humana telis, impiam Regis feri. Compesce dextram. *S.* En triumphato Lodoicus hoste, Quærit æternas tibi militando. Christe coronas... vindex, tua qui tuetur Sacra, tuere. Sit parum victo dare jura mundo, Et sibi; Cælo quibus itur, arduis Nunc avos ardet super astra vestos Jungere factis. Tuque quam Francus quoties vocavit, Hanc sibi sensit toties faventem, Fac ut æternos, bona virgo, per te Regnet in annos. *Sant.* Da luce repertâ in te conspicuos animi defigere visus: Disjice terrenæ nebulas & pondera molis; Atque tuo splendore mica; tu namque ferenum, Tu requies tranquilla piis. *Boët.*

ORARE causas. *Cic. plaid.* (Vide CAUSIDICUS.

ORONTES *Fluvius Phœnicia.* *PHR.* Arsit & Euphrates Babylonius, arsit Orontes. *O.* Aut quid Orontea crimem perfundere Myrrha. *Pr.*

ORONTES. *Lyciorum dux in bello Trojano.* *PHR.* Pupim quæ Lycios fidumque vehebat Orontem. *V.*

ORPHEUS *Apollinis & Calliopæ filius.* Sacer Orpheus Calliopæ genus. *S.* Sylvestres homines sacer interpretæ Deorum Cædibus & victu fædo deterruit Orpheus. Dictus ob hoc lenire Tygres, rabidosque Leones... saxa movere sono testudinis, & prece blandâ Ducere quo vellet. *H.* Eurydicem uxorem ab inferis revocavit; sed irritò dono (Vide Eurydices) iratus Orpheus quod rapta sibi iterum esset Eurydices, calibem vitam egit ipse, aliisque persuasit, quapropter mulierum odium in se concitavit. Carmine dum tali sylvas, animosque ferarum Threicius vates, & saxa sequentia ducit, Ecce nurus Ciconum tectæ lymphata ferinis Pectora velleribus, tumuli de vertice cernunt Orpheus percussis sociantem carmina nervis... Tendenteque manus, atque illo tempore primum Irrita dicentem, nec quicquam voce moventem Sacrilegæ perimunt, perque os (pro Jupiter) illud Auditum faxis, intellectumque ferarum Sensibus, in ventos anima exhalata recessit. Te mœstæ volucres Orpheu, te turba ferarum, Te rigidi silices, tua carmina sæpe secutæ Fleverunt sylvas; positæ te frondibus arbos Tonfa comas luxit, lacrymis quoque flumina dicunt Increvisse suis, obsecraque carbasa pullo Naiades, & Dryades, sparsosque habuere capillos. Membra jacent diversa locis: caput Hebræ, lyramque Excipis, & (mirum)

medio dum labitur amne, Flebile nescio quid queritur lyra, flebile lingua Murmurat exanimis, respondent flebile ripæ... Umbra subit terras, & quæ loca viderat ante, Cuncta recognoscit: quærensque per arva piorum Invenit Eurydicem, cupidisque amplectitur ulnis. Hic modò conjunctis spatiantur passibus ambo, Nunc præcedentem sequitur, nunc prævius anteit Eurydicenque suam jam tutò respicit Orpheus. *O.*

EPITH. Cånõus, dũlcisõnũs, melliũũs, blandũs, võcãlis, insignis, cèlebris, põtens, faciendũs, Thraciũs, Threiciũs, Rhodopẽũs, Ismãriũs, Othrysiũs, Bistoniũs, Cãgriũs, Apollinẽũs, Aoniũs. SYN Vãtes Thraciũs, Othrysiũs Sãnẽx. *PHR.* Non me carminibus vincet, nec Thracius Orpheus... Mater licet Orpheo Calliopea. *V.* Si potuit manes arcescere conjugis Orpheus Threiciã fretus cytharã fidibusque canoris. *V.* In Hæmo Unde vocalem temerè infecuræ Orpheia sylvæ. *H.* Arte maternã rapidos morantem Fluminum lapsus celeresque ventos, Blandum & auritas fidibus canoris. Ducere quercus. *H.* Quem concita dicunt Flumina Threiciã detinuisse lyrã. *Pr.* Saxa ferasque lyrã tenuit Rhodopeius Orpheus. *O.* Qui cantu Thebanam condidit arcem, Saxis ad numeros surgentibus; aut fide duras Qui potuit Tygres inflectere Thracius Orpheus. *Com.* Cumque suis spelæa feris, cum rupibus ipsis Dulcia Pierias properasse ad carmina fagos, Quæque avis applauso libaret in aëre pinnas, Penè intercepto vix se tenuisse volatu. Illius argutis etiam parvare querelis Tartara, terrificis illum villosa colubris Tergemini stupere canes latrantia monstrat. Tum primum & lacrymas invita per ora cadentes Eumenidum, Stygii conjux mirata tyranni. *Pol.*

ORPHEUS, ã, ùm. *D'Orphée.* *PHR.* Orpheia vox. *O.* Orpheus cantus. *Cl.* Quidquid in Orpheo. (*i. Thracio*) Rhodope spectasse theatro. Dicitur, exhibuit Cæsar arena tibi. *M.*

ORSA, òrũm. n. & ORSUS, ùs m. *Cic.* Commencement. *PHR.* Operis orsa. *Liv.* Et in melius tua, qui potes, orsa reflectas. *V.*

ORTHOGRAPIA, Quin. [Latine recta scriptura.] *L'orthographe, la maniere d'écrire correctement.*

ORTHOGRAPHUS, Plt. Qui écrit correctement.

ORTHOPNEA, æ. f. *Cel.* [Difficultas anhelitus.] *Sorte d'asthme.*

ORTHOSTATES, æ. m. *Vit.* [Arctaria tigna.] *Pied droit, jambe de force.*

ORTUS, ùs. m. *Naissance, commencement.* *EPIT.* Nobilis, clarus, ingenuus, illustris, obscurus, vilis, ignotus. *SYNT.* Ortus nobilis. *Sil.* Ortus materno generosus. *O.* Ortum ab aliquo ducere. *O.* (Vide ORIGO.)

ORTUS Solis, Stellarum &c. *EPIT.* Nitidus, purpureus, roseus, puniceus, clarus, primus, novus, matutinus. *PHR.* Crastina puniceos cum Sol detexerit ortus. *Cl.* Primi sub lumina Solis & ortus. *V.* Ubi primos crastinus ortus Extulerit Titan. *V.* Signorum obitus speculatur & ortus. *V.* Signorum suspicis ortus. *V.* Aurorâ suos ostenderit ortus. *V.* (Vide ORIOR.)

ORTYGIÀ, æ. *Insula in mari Aegeo qua & Delos dicitur.* *PHR.* Linqumus Ortygiæ portum. *V.* ORTYGIÀ. *Alia est insula in Sicilia qua Arethusam fontem habet.* *PHR.* Sicano pratenta sinu jacet insula contra Lemmyrium undosum; nomen dicere priores. *Orty-*

giam. *Alpheum fama est huc Elidis amnem Occultas egisse vias subter mare, quæ nunc Ore Arethusa tuo siculis confunditur undis. V.*

ORTYX, ŷgis, f. **PLI.** [Avis.] *Une caille.*

ORYX, ŷgis, m. **PLI.** [Capræ unicornis genus.] *Sorte de Chevre qui n'a qu'une corne.* Sævus *Oryx*, constat qui mihi morte canum. **M.** **ORYX.** **VIT.** [Machina bellica.] *Madrier.*

ORYZÆ, æ, f. [Grani genus.] *Du ris.* **PHR.** Quid cessas! agetum sume hoc prifanarium orizæ. **H.**

OS, oris, n. *La bouche.* **EPITH.** *Pûrpûrëum, flâm-mëum, sidërëum, cõrûscum, tẽnërûm, nitîdum, egrëgiûm, cœlestë, rosëum, mollë, nivëum, cåndidum, pilchrûm, formôsûm, divînum. Faciendûm, edisertûm, cultûm, doctûm, argûrûm, mellissûm, blandûm, magnilõquûm, prõfundûm, sublîmë, ingens, animôsûm, facîlë. Incultûm, lymphatûm, tumidûm, prõtervûm, imprõbûm, dolõsûm, fallax, mëndax, falsûm, indignans, minax. Tõrvûm, hiãs, crüentûm, bålbum, durûm, horrëndûm, imprõbûm, fæcidûm, spûmans, infâmë. Mütûm, patûlûm, përiurûm, impiûm, trëpidûm, pallidûm, exangüe, mœstûm, languans, lividûm.* **PHR.** Componens manibusque manus, atque oribus ora. *V.* Malè odorati anhelitus oris. *O.* Gravis oris odor. *O.* Magnis insignia dentibus ora. *O.* Spumas agit ore cruentas. *V.* Colligit os rabiem. *O.* Olenia Medi Ora foveat illo. *V.* Lavimus ora manusque. *H.* Halitum ore legere. *V.* Huic spiritus oris Obstruitur. *V.* Pressare dentibus ora. *Lr.* Rejeçtans ore cruorem. *V.* Auram trahit ore. *Cl.* Oris hiarus indecens rictu canino. Ore favete omnes. *V.* Procuibit moriens & humum simul orë momordit. *V.* Fatigar Os rabidum. *V.* Vultum minitantiæque ora Robore nodoso fregit. *V.* Fremit horridus ore cruento. *V.*

OS loquentis. **PHR.** Hæc edidit ore. *O.* Ex ore profudit. *Lr.* Clauso ore verba custodit. *S.* Clauso commurmurat ore. *Sil.* Edidit indignos ore tremente sonos. *O.* Pressoque obmutuit ore. *H.* Pendent narrantis ab ore. *V.* Dolor ora repressit. *O.* Fatis ora resolvit. *V.* Pavido rogat ore. *O.* Celso tonat ore. *Cl.* Nefas excidit ore. *V.* Carmen ore move sacro. *O.* Intonat ore. *V.* Ore premit responsa. *V.* (Vide Loquor.)

Os comedentis, bibentis. **PHR.** Purpureo bibit ore nectar. *H.* Avido ore caprat cibos. *S.* Excuit ore cibos. *St.* Arenti sitientes hausimus ore. *O.* Ora vacant epulis. *O.* Epulas ante ora paratas. *V.* Os hebes est; postæque movent fastidia mensæ. *O.* (Vide Comedo.)

OS. [Pro vultu.] *Visage.* **PHR.** Laudataque quondam Ora Jovi. *O.* Quamvis inculto venerit ore. *T.* Virginis os habitumque gerens. *V.* Os humerosque Deo similis. *V.* Qui te tantum ore referret. *V.* Tales virgo dabat ore colores. *V.* Huc ora ferebat & illuc. *V.* Virgineus puerili vultus in ore. *O.* Saxo discutit ora. *O.* Vastis cum viribus effert Ora dares. *V.* Rugis peraravit anilibus ora. *O.* Pudibundaque protegit ora Fleribus. *O.* Quatit æger anhelitus ora. *V.* Intentique ora tenebant. *V.* (Vide Vultus.)

OS. [pro oris imagine.] *Maque.* **PHR.** Oraque corticibus sumunt horrenda cavatis. *V.* O! præclarum os si cerebrum haberet. *Ph.*

OS. *Langage, paroles.* **PHR.** Mentitaque tela Agnoscunt, atque ora sono discordia signant. *V.* Virum volitare per ora. *V.* Profundo ruit immensus Pyndarus ore. *H.* Magno nunc ore sonandum. *V.* Os tenerum pueri balbumque poëta figurat. *H.* Falsi oris ambages. *O.* Oris facundia culti. *O.* Animosi Accius oris. *O.* Blandis arguta querelis ora. *St.* Tantaque dos oris linguæ deperderat usum. *O.* Minis exasperat ora severis. *St.* Diro ore lacessere. *Cl.* Faciamque omnes uno ore latinos. *V.* Duro tibi dicat janitor ore. *O.*

OS ferarum. *La gueule.* **OS aviûm.** *Le bec.* **PHR.** Ora citatorum dextra detorsit equorum. *V.* Frangit telum, & fremit ore cruento. *V.* Ora Boum. *O.* Canum. *O.* Sibila ora serpentum. *V.* Frænis ora coçet. *O.* Ora Capistris dare. *V.* Frænis ora domita. *S.* Christati oris ales. *O.*

OS. *Metaph.* Ut **ORÆ** fontium, fluminum. *La source, l'embouchure.* **PHR.** Et fontibus ora relaxant. *O.* Inde per ora novem vasto cum murmure montis It mare præruptum. *V.* Septem discurret in ora Nilus. *V.*

ORÆ rostrata Navium. *H.* *L'éperon.* Lato dedit ore fenestram. *V.* *Ouverture.* Quam si quis ferro potuit Rescindere summum Ulceris os. *V.* *Les bords.* Pleno Turget cum sacculus ore. *T.* *L'ouverture, la gueule.* Decorum os protulit Luna. *H.* Os Pleiadum. *V.* Extulit os cælo Lucifer. *V.*

OS, ossis, n. **OSSÆ**, iûm. & **OSSICULUM**, i, n. dim. **PLI.** *Os, ossement.* **EPITH.** *Durûm, solidûm, nodosûm, cåndidûm, albûm, siccûm, aridûm, cavûm, magnûm, grandë, immånës.* **PHR.** Ossa amicta pelle lurida. *H.* Vix ossibus hærent. *V.* Cubiti ossa. *O.* Humanis ossibus albet humus. *O.* Divinique ossa parentis Condidi mus terrâ. *V.* Molliter ossa quiescant. *V.* Ossa vir subito male tecta sepulchro. *O.* Fractis confundit in ossibus ora. *O.* Ferrum ossibus hæsit. *O.* Hiantia ruptis Ossa genis. *J.* Clavâ perfracta Trinodi Ossa. *O.* Oris ossa disiecta, discussa. *O.* Nodosaque frangit ossa. *L.* Dura sub ictu Ossa sonant. *V-F.* Traxitque per ossa furorem. *V.* Concutit ossa metus. *O.* Gelidulque per ima cucurrit Ossa tremor. *V.* Exarsit juveni dolor ossibus ingens. *V.* Pavor ossa reliquit. *V.* Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor. *V.* Vix habeo tenuem quæ tegat ossa cutim: Ossa minutatim morbo collapsa. *V.* Sagittas ossibus asperat. *T.*

OSSÆ olearum, &c. **SUE.** [Pro nucleo.] *Noyau des fruits.* Ossa orationis. *Cic.* [Nervi.] *Ce qu'il y a de solide.*

OSCÆ, æ, f. **PLI.** [Hispaniæ civitas.] *Huesca.*

OSCI, orum. *Italia populi.* Osci tellus. *Pr.* **OSCÆ**, æ, f. **VAR.** [Lanae fordes, ita dictæ contumeliosè ab oscis.] *Laine qui n'a pas été lavée.*

OSCINIS, is, f. [Avis auspicium ore faciens.] *Oiseau, du chant duquel on tiroit des presages.* **PHR.** Oscinem Corvum prece Suscitabo. *H.* **OSCINUM**, i, n. *Cic.* *Augure.* (Vide AUGURIUM.)

OSCILLUM, i, n. *Imaguncula, quibus piacula Saturno*
Z ij

Et Baccho faciebant veteres. PHR. Et te Bacche vocant per carmina lata; tibi que Oscilla ex altâ suspendunt mollia Pinu. V.

OSCITANTĒR, adv. Cic. Negligemment, nonchalamment.

OSCITATIŌ, ōnis, f. Bâillement, nonchalance. PHR. Sed bruti senis oscitationes. St.

OSCITŌ, ās, āvī, ātūm, lārē, & oscitōr, ātūs sūm, ātī. D. Bâiller. PHR. Pallet, stupet, Oscitat, odit. M. Oscitat exemplo, tetigit cum limina villæ. Lr. Laxumque caput compage soluta Oscitat hesternum discuris undique malis. P.

OSCŪLŌR, āris, ātūs sūm, ātī. Baïser, donner un baïser. SYN. BāsīŌ, dēŏscŭlŏr, exŏscŭlŏr, āmplēctŏr, ŏscŭlā dŏ, figŏ. Jūngŏ. PHR. Si qua relicta jacent osculor arma tua. Pr. Quodque tibi in cunis oscula prima dedi. O. Totam basiare Romam. M. Excipit amplexu feliciaque oscula jungit. O. Basia, nunc labro cœpit utroque dare. M. Oscula libavit natæ. V. Complexu Æneæ colloque pendit. V. Summaque per galeam delibans oscula, fatur. V. Corporibus gelidis incunabit, & ordine nullo Oscula dispensat natos suprema per omnes. O. Adduxit colla lacertis; Mixtaque blanditiis puerilibus oscula junxit. O. Dum fovet amplexu gravidum Cornelia curis Pectus; & averſū petit oscula grata mariti. L. Dum casta figeret oscula virgo pueri labellulis. Lassabar in tot Oscula, & in totum gem Natorum dividere matrem. S. Reperta de disti oscula. O. Oscula cantanti tu mihi rapta dabas. O. Gratarumque darem cum dulcibus oscula verbis. O. Peregrinæque Oscula terræ Figit. O. Porreximus oscula lymphis. O. Quâ steteras bis terque infixit arenæ Oscula. Sil. Ille jacens pronus matri dedit oscula terræ. O. Blanda cruentis affigunt oscula dextris. Cl. Oscula postibus ipsis Ingeminant. V. Radicibus arboris hæret Osculaque ore legit. O.

OSCŪLŪM, ī, n. dim. [Parvum os.] Petite bouche. PHR. Videt oscula quæ non. Est vidisse satis. O.

OSCŪLŪM, ī, n. Un baïser. EPITH. Cārūm, dŭlcē, āmīcūm, grātūm, mīlē, blāndūm, tē nēllūm, jūcūndūm, fēlix, mātūm, dīlētūm, pūgnāns, tūrpē, lāscīvūm, furtīvūm, lūctāns, hūmīdūm, rŏscīdūm, cāstūm, frāgrāns, fidūm, nīvālē, sūprēmūm, pūtidūm, ōlīdūm. SYN. Bāsīſūm, suāvīūm. PHR. Tacito, tantum petit oscula vultu. Invitatque patris claudenda ad lumina dextram. L. Dum currit patrium natus ad osculum. S. Et singultatis oscula mixta sonis. O. Occupat amplexu lacrimasque per oscula figat. O. Audes tu tamen osculo nivali Omne obvius hinc & hinc tenere. M. Poscenti nympha sine fine sororia saltem. Oscula, jamque manus ad eburnea colla ferenti. O. Oscula si forte Ferre volet, fugito; sunt noxia & oscula; in ipsis Suntque venena labris. Pol. Oscula plura viro mandataque plura dedissem. O. Fertur pudicæ conjugis osculum. Parvosque natos... à se removisse. H. Mediis interfecit oscula verbis. O. Caris multa sodalibus... Oscula divides. H. Q.

cula pauca abstulit. O. Mistaque mandatis oscula multa feram. O. Pendent dulces circum oscula nati. V. Oscula dat ligno, refugit tamen oscula lignum. O.

OSCULATIŌ, ōnis, f. Cic. L'āction de baïser. PHR. Nostræ leges osculationis. C.

OSIRIS, Jovis filius ex Niobe Phoronei filii, qui Phoroneo successit in regno Argivorum. Relicto regno fratri suo Ægiælo, Ægyptum proficiscitur: Idem, qua & Io appellabatur, uxorem duxit. Primus aratra manu solerti fecit Osiris. Et teneram ferro sollicitavit humum. Primus inexpertæ commisit semina terræ &c. T. A Tiphone fratre clau occisus est, & ab Iside diu quæsitus tandem juxta Sienem comperitus est laceratus, cum deinde Bos eximia specie Ægyptiis apparuisset, Osirim putarunt, & pro Deo adoravere. Te canit arque suum pubes miratur Osirim Barbara, Memphisque plangere docta Bovem. T. Per sanctum juratus dicat Osirim Credite. H. Siltraque erant, numquamque satis quæsitus Osiris. O.

OSŌR, ōris. Qui haït. Ofor mulierum. Pla.

OSSĀ, æ, f. Mons in finibus Thessaliæ. PHR. Piniferæ boreas cum Thracius Ossæ Rupibus incubuit. L. Ardua devexum Pelion ossa tulit. O. Excussit gelidas pronior Ossæ nives. Cl.

OSSEŪS, ā, ūm. D'os, fait d'os. PHR. Insequar & vultus ossæ forma tuos. O. Manus ossæ Mauri J. Osseum lignum. Plī. Lapis osseus. Plī.

OSSIFRĀGŪS, ī, m. Plī. Aquila species. Orfraie.

OSSIFRĀGŪS, ā, ūm. SEN. Qui casse les os.

OSTENDŌ, is, tēndī, tēnsūm, ērē, & OST-

TENTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. FREQ. Monner, faire voir. SYN. Indīcŏ, mŏnstrŏ, dēclārŏ, rē-rēgŏ, prŏdŏ, prŏmŏ, pā-rēficiŏ, āpēriŏ, pā-dŏ, minīfēstŏ, dŏcēŏ, signifīcŏ. PHR. Ostendunt terris hunc tantum fata, neque ultra: Esse finent. V. Et sese ostendat in armis. V. Digitis ostendere. O. Se spes ostendit. Liv. Ostendere spem, metum Cic. Consilium. Cas. Hæc memorare tibi atque ostendere coram. V. Scelus omne rexit. V. Et vulnera cœca resolvam. St. Causas tantarum expromere rerum. L. Venturos prodere casus. L. Hosti Prodere me timui. O. Degeneres animos timor arguit, &c. V. Ostendit dextram insurgens Entellus & altē Extrulit. V. Rapinæ Cælo ostenduntur. V. Quâ fortuna salutis Monstrat iter, quâque ostendit se dextra, sequamur. V. Aperit Ostendit quod habet venale. H. Suos ostendere mores. T. Et simul his dictis faciem ostentabat; & udo Turpia membra fimo. V. Sidonias ostentat opes. V. Frontem Arduus ostentans. (Equis.) V.

OSTENTĀRĒ. [Vēndītārē.] Vanter. PHR. Jactare se & ostentare. Cic. Suos ostentare labores. Cl. Vires ostentare superbas. St.

OSTENTATIŌ, ōnis, f. & OSTENTŪS, ūs, m. A. ostentation, montre. Ostentatio ingenii, scientiæ. Cic. Ostentui esse. Sal.

OSTENTĀTŌR, ōris. Qui se vante. SYN. Jāctātŏr. SYNT. Ostentator factorum. Liv. Ostentator meri. Pla.

OSTENTRIX, īcis, f. St. Celle qui montre.

OSTENTUM, ī. n. *Prodige*. *présage*. **PHR.** Serieque malorum Victus & ostentis, quæ plurima viderat. **O.** (Vide **PRODIGIUM**.)

OSTIA, æ. f. **LIV.** [Urbs latii ad ostia Tiberis sita.] *Ostie*.

OSTIUM, ī, n. & **OSTIOLUM**, ī, n. dim. **PLI.** *Porte*. **PHR.** Ostia domus patuere. *V.* Reclusa ostia. *Lr.* Quo lati ducunt aditus centum, ostia centum. *V.* Increpuitque manu ostia. *Saut.* (Vide **PORTA**.)

OSTIA Fluminum. [Aditus per quos in mare exonerantur] *Embouchure*. **PHR.** Tenarias etiam fauces alta Ostia diris. *V.* Italiam contra Tiberinaque longæ ostia. *V.* *OSTIUM pro ingressu portus marini.* **PHR.** Aut portum tenet, aut pleno subit ostia velo. *V.*

OSTIARIUM, ī, n. **CÆS.** [Vectigal in singula domorum ostia.] *Impôt sur chaque porte.*

OSTIARIUS, ī, m. **VAR.** [Ostii Custos.] *Portier, huissier.* (Vide **JANITOR**.)

OSTIATIM, adv. **CIC.** [Per singula ostia.] *de porte en porte.*

OSTRACIAS, & **OSTRACITES**, æ, m. f. & **OSTRACIUM**, ī, n. **PLI.** [Gemma.] *Sorte de pierre précieuse. L'Onix.*

OSTREA, æ, f. & **OSTREUM**, ēī, n. *Huitre*. **PHR.** Grandia quæ mediis jam noctibus ostrea mordet. *J.* Ostrea Circæis, Miseno oriuntur Echini. *H.*

OSTREA IA, æ. f. & **OSTREARIUM**, ī, n. **PLI.** [Ubi reperiuntur ostrea.] *Parc à Huîtres.*

OSTREARIUS, ā, ūm. **PLI.** *Qui concerne les huîtres.*

OSTREATUS, ā, ūm. **PLA.** [Durus atque asper.] *Dur, raboteux comme l'écaille d'une huître.*

OSTREOSUS, ā, ūm. *Abundant en huîtres.* **OSTREOSIOR** ora. *C.*

OSTRIFER, ā, ūm. [Quod ostrum producit.] *Qui produit de ces petits poissons à coquilles dont on tire la pourpre.* **PHR.** Pontus & ostriferi fauces tentantur Abydi. *V.*

OSTRINUS, ā, ūm. *De couleur de pourpre.* **SYN.** *Purpureus, Tyrius.* **PHR.** Et Tyros ostrinos præbet Cadmea colores. *Pr.* Ostrina tunica. Torus ostrinus. *Pr.*

OSTRUM, ī, n. [Muricis sive conchylii succus ex quo fiebat purpura: hinc ostrum pro ipso colore purpureo ponitur.] *La pourpre.* **EPITH.** Ardens, coruscum, puniceum, regium, pictum, rubens, sanguineum, superbum, pretiosum, gemmum, Agenorium, Sidonium, Tyrium, Sarranum, Asyrium, Pœnum. **SYN.** *Murex, purpura.* **PHR.** Ut gemmâ bibat & farano dormiat ostro. *V.* Pœnis tibi purpura fulgeat ostris. *Pr.* Sidonio fulget sublimis in ostro. *O.* Album puniceo pectus discriminat ostro. *V-F.* Ostro sonipes insignis. *V.* (Vide **PURPURA**.)

OTHIO. *Romanus imperator qui Galba successit, seque ipsum interfecit à Vitellio devictus.* **PHR.** Gestamen Othonis Ille tenet, speculum. *J.* Forsitan & posset vincere mollis Otho. *M.*

OTHRYS. *Mons Thessalia Lapitharum olim sedes.* **PHR.** Solstitiale caput nemorosus submover Othrys. *T.* Nomen ab Othrysi quod Deus orbe tulit. *M.*

OTIOR, aris, arūs sūm, arī. **D. CIC.** *Prendre du loisir, se reposer.* **SYN.** Quiesco, vaco, cesso, ferio. **PHR.** Otia pigra sequi, legnique fatiscere luxu. *O.* Mollia securæ peragebant otia gentes. *O.* Non sum qui segnia ducam. *Oria.* *O.* Tranquilla sine armis. *Otia solus agas.* *L.* Quâ spe Lybicis teris otia teris. *V.*

Secura sub altâ Otia agunt terrâ. *V.* Otia jam pulchræ terit infœcunda Juventus. *St.* Nullam à labore me reclinat otium. *H.* Quæ otia præstas Omnibus, ipse tibi serves; animique solutus Curarum ingenti paulum de more relaxa. *Rap.* (Vide **OTIUM**.)

OTIOSE, adv. Otiose quærere. **CIC.** *à loisir.* Otiose ambulare. *Liv.* Cupio esse tecum otiose. *Pla.* Otiose dormire. *Ter.* Vivere. **CIC.** [i. Sine sollicitudine.] *Sans souci, dans l'oisiveté.* Negotium gerunt otiose. **CIC.** [i. negligenter.] *Négligemment.*

OTIOSUS, ā, ūm. *Oisif.* **SYN.** Lēntus, inērs, sēgnis, ignāvus, desēs, desīdīōsus, pīgēr, fērtātus. **PHR.** Festus in pratis vacat otioso Cum Bove pagus. *H.* Turbam non habet otiosorem. *M.* Cum famulis operum solutis. *H.* Immunes operum famulæ. *M.* Resides populos defœctaque bello Agmina. *V.* Quique fugax rerum, securaque in otia natus Mollis & impatiens ante laboris eram. *O.* Quis cernere curis. *Tc.* vacuum potuit, quis totâ mente remissum. *Cl.* vacuum cepit te villula. *H.* Alter reducto leatus in otio; Paulum sepulto distat inutilis Belli domique, & ante lethum Heu! virides male perdit annos. *Sarb.* Otiosa Neapolis. *Cic.* Dies otiosus. **CIC.** *i. festus.* Otiosus animus. *Ter.* *i. qui nihil curat.* Otiosa & quærat atas. **Cic.** Otiosâ libertate frui. **Cic.** *i. tranquillâ.* Vacuus & otiosus honor. **Pl.** Otiosus sermo. **QUIN.** *Pro inutili.* Otiosa pecunia. **PLI.** *Ex quâ nullus percipitur fructus.*

OTIS, ūdis, f. **PLI.** [Avis.] *Outarde.*

OTIUM, ī. *Oisiveté.* **EPITH.** Pīgrum, ignōbīlē, sēgnē, infelix, sordidum, marcidum, languidum, languens, desīdīōsum, dīscīnctum, inērs, pīguē, prōfundum, infēcundum, mōllē, blāndum, ignāvum, dūlcē, grātum, sēcūrum, facilē, tūtum, amānūm. **SYN.** Inertis, desidia, ignavia pīgritia, pīgritēs, sēgnitēs. **PHR.** Non tibi desidia molles, non marcida luxu Otia, nec somnos genitor permisit inertes, sed nova per daros instruxit membra labores, Et crudâ teneras exercuit indole vires. *Cl.* Otia qui rumpeat patriæ refidete movebit Tullus in arma viros. *V.* Languida cæruleis inxerat otia bigis. *Cl.* Otia si tollas periere cupidinis arcus. *O.* Otio exultas nimiumque gestis. *C.* Cernis ut ignavum corrumpant otia corpus, Ut capiant vitium, ni moveantur, aquæ. Et mihi si quis erat dicendi carminis usus, Deficit; estque minor factus inerte situ. *O. Va.* riam semper dant otia mentem. *L.* Positis torpescere curis, Otiaque ignavus desidia sequi. Otia totis Mollitiemque animis fugiant, quâ tetrior ulla Serpere in humanas nequeat contagio mentes. *Rua.* Glicet fatalis ubique. Segnitie, pulsique laboribus otia regnant. *Com.* Languida non noster peragit labor otia. *T.*

OTIUM. *Repos.* **PHR.** Hâc mente labores sese ferre, senes ut in otia tuta recedant. *H.* Me dulcis saturaret quies; Obscuro positus loco Leni perfruar otio. *S.* Utrumne iussi persequerem otium? Non dulce, ni tecum simul. *H.* Nec ulla requies, tempus aut ullum datur. *S.* Dulcia secreti repetantur ut otia rursus. *Auf.* Tibi libera dantur Otia. *O.* Et securâ quies & neficia fallere vita. *V.* Satis otia fundis. *V.* Deus nobis hæc otia fecit. *V.* Nec Otia divitiis Arabum liberissima muto. *H.* Vos eritis nostræ portus requiesque senectæ. Innocuæ quibus est vitæ tranquilla quies. *S.* Detur aliquando otium quiesque fessis. *S.* Carmina fecerunt

scribentis & otia quarunt. O. Otia corpus alunt, animus quoque pascitur illis Immodicus contra carpit utrumque labor. O. Alternis interferit otia curis. Otium Divos rogat in patenti Prensus Aegæo... Otium bello furiosa Thrace... Non gemmis neque purpurâ venale, nec auro. H.

OVATIÖ, önis, f. GEL. [Minor triumphus quem qui meritus erat à Plebeis & ab Equitibus romanis non curru sed equo vel pede ducebatur ad capitolium ubi mactabatur ovis, unde Ovario dicta.] *Ovation petit triomphe.* ÖVANS, äntis, m. f. *Qui recevoit ce triomphe.* Ascendit ovans in capitolium. Cic.

ÖVANS. Pro latante. Syn. Gaudens, exultans, lætans. PHR. Cuncti dictis paremus ovantes. V. Per urbem ibat ovans. V. Gradu superabat ovante Littora. U-F. Et ovantes gutture corvi. U.

ÖVATIÖ, önis, f. PLI. [Tempus quo volucres ova faciunt.] *Le tems que les oiseaux pondent.*

ÖVATÜS, ä, üm. PLI. [In similitudinem ovi factum.] *Ovale.*

ÖVATÜS, üs, m. [Vincentium clamores.] *Cri de joye des vainqueurs.* PHR. Hinc barbarici glomerantur ovatus. U-F.

ÖVIARIÄ, æ, f. VAR. [Oviarium pecus Col.] *Troupeau de brebis.* (Vide GREX.) ÖVIARICÜS, ä, üm. COL. *Qui concerne les brebis.*

ÖVIDIÜS. Poëta eximius; Salmone natus est in pelignis, ejus opera recenset Polit. Ille novas primo facies transformat ab ævo: Ille Cupidineas versu canit impate flammæ: Involvitque novum dabiis ambagibus Ibin: Vel dat amatricum dictatas ore tabellas; Vel miser exilium cyncæo gutture desert: Temporæque & causas Romani digerit anni. POL. *Relegatus est ab Augusto Casare in Pontum ad oppidum Tomos; exilii causam jactarunt Augustus & Ovidius ipse lasciviorum de amoribus librum: reverâ in exilium missus est, quod amaret Liviam Augusti filiam quam ficto nomine Corinnam appellabat.* Moverat ingenium totam cantata per urbem Nomine non vero dicta Corinna mihi. O. *Eam exilii causam innuit Ovidius vel ipso culpa sua silentio.* Nec breve nec tutum est peccari quæ sit origo dicere, tractari vulnera nostra timent O. Lingua silet; non est ultra narrabile quidquam. O. *Aperè confirmat Sidon Appol.* Nec te carmina per libidinosa Notum Naso tener Tomosque missum, Quondam casaræ nimis puellæ Fictio carmine subditum Corinnæ. Sid. *Septimo exilii anno obiit, summo vel ipsorum Getarum dolore. Inscrubendum sepulchro carmen reliquerat ipse.* Hic ego qui jaceo tenerorum lusor amorum Ingenio perii Naso poëta meo. O. Terra tegit vatem teneros qui lusit amores Barbara, quam gelidis alluit Ister aquis: Nec te Roma pudet quæ tanto immitis alumno Pectora habes ipsis barbariora Getis. POL. EPITH. Pelignus, solers, facundus, divinus. Syn. Nasö. PHR. O nullis Ovidi tacende linguis. M. Nasonisque tui quod adhuc non exulat unum, Nomen ama. O. Dumque suis victrix septem de montibus orbem Prospiciet domitum maria Roma, legat. O.

ÖVILĒ, is, n. Bergerie. EPITH. Plenum, optimum, tenerum, clausum, tutum, securum, apertum, incustoditum, tepidum. Syn. Stabulum, caula, septa, örüm. PHR. Pleno Lupus insidiatus ovili. V. Illius aram Sæpe tener nostris ab ovilibus imbuet Agnus. V.

Non lupus insidias explorat ovilia circum. V. Quid virus in Angues Adjicis; & rabidis tradis ovile Lupis. O. Incustoditum capiat ovile Lupus. O. Cum fremat ad caulas Lupus. V. Et stabula à ventis hyberno opponere soli. V. Circumgemit Ursus ovile. H.

ÖVILĒ. *Locus erat in campo Martio ita dictus quod ovium sepius similis erat, vel quia populus suffragis laturus, eo quasi ovili clauderetur.* PHR. *Ædes Iſidis antiquo quæ proxima surgit ovili.* F. Latique juvenus Concidit, & misera maculavit ovilia Romæ. L.

ÖVILLÜS, ä, üm. De brebis. Ovillus grex. Liv.

ÖVİS, is, f. Brebis. EPITH. Balans, mollis, imbellis, placida, tenera, pavidâ, timidâ, fugax, blandâ, infirmâ, tenellâ, lanigerâ, niveâ, candidâ, saturâ, pinguis pellitâ, scabrâ, glabrâ. Cornigerâ, hirsutâ. Syn. Balans, bidens. PHR. Pan curat Oves oviumque magistros. V. Pastorem Tytire pingues Pascere oportet Oves. V. Pascebatque suas ipse Senator Oves. O. Capella & patiens Ovis injuriæ. Ph. Quid meruistis Oves placidum pecus, inque tuendos Natum homines, pleno quæ fertis in ubere nectat, Mollia quæ nobis vestras velamina lanas Præbetis; vitæque magis quàm morte juvatis. O. Pabula tondent. .. quæ quæque vocantes Invitant herbæ gemmantes rore recenti. L. Aspice tondentes fertile gramin Oves. Balanturnque gregem fluvio mersare salubri. V. Turpis Oves tentat scabies; ubi frigidus imber Altius ad vivum perfedit, & horrida cano Bruma gelu; vel cum tonsis illotus adhæsit Sudor; & hirsuti secuerunt corpora vepres. V. Cornigeras norunt matres Agnique petulci. L. Dulce pellitis Ovibus Galesi Flumen. H. Non insueta graves tentabant pabula fœtas. V. Hic alienus Oves Custos bis mulget in horâ, Et succus pecori, & lac subducitur Agnis. V. Et formosus Oves ad flumina pavit Adonis. V. Cogere Oves stabulis, numerumque referte. V. Lanigeros agitare greges. V. Lanigeras claudit pecudes atque ubera prestat. V. Quinque greges illi balantum. V. Greges villis lege mollibus albos. V. Mactant lætas de more Bidentes. V. Præclarus Ovium Custos Lupus. Cic. Nunc & Oves ultro fugiat Lupus. U. Conspicuam fulvo vellere vexit Ovem. O. Oves Tondere. H. Oves pascere, versare. V. Decor est Ovibus sua lana. O.

ÖVÖ, äs, ävi, ärüm, ärë. [Gaudio exultare.] *Triumph de joye.* Syn. Triumphö; exultö, gaudëö. PHR. Quo nunc Turnus ovat spolio. U. Successu cædis ovantem. O.

ÖVÜM, i, n. œuf. EPITH. Mollë, sörbilë, trëmulüm, novüm, recens, tères, lævë, ruptüm, vilë, Cölumbinüm, pavöninüm, &c. Synt. Ovi album, Albumen candidum, Albus liquor. PLI. *Le blanc de l'œuf.* Vitellus. PLI. Ovi luteum. PLI. *Le jaune d'un œuf.* Ovi putamen. PLI. *La coque.* Ova ponere. O. Edere, parere. PLI. *Pondre.* Ova supponere Gallinis Col. Ova maturare. PLI. PHR. Longa quibus facies ovis erit, Illa memento Ut succi melioris, & ut magis alba rotundis Ponere, namque marem cohobent callosa vitellum. H. Ovaque non acri leviter versata favilla. O. Ab ovo usque ad Mala. H. i. ab initio cœna ad finem. Ova uncta sanguine. H. Propter humum volitat ponitque in sœpibus ova (*Perdix.*) O.

ÖVÄ föverë, excludërë. PHR. In pullos animales verti cernimus ova Alituum. Lr. Ovaque maternus

rupit hiulca tepor. *Cl.* Et genus omne avium mediis ē partibus ovi. Ni sciret fieri, quis nasci posse putaret. *O.* Plumofoque fovet molliter ova sinu. Ova fovet, nidoque parens incumbit uterque, Et varias subeunt fœmina, masque vices. *Saut.*

OXALIS, *is. f. Pl.* [Lapathi genus.] *Oseille.*

OXALME, *ēs. f. Pl.* [Muria acida.] *Saumure aigrie.*

OXYGALA, *æ. f. Col.* & **OXIGALUM**, *i. n. Pl.* [acetosum lac] *Fromage aigri.*

OXYGARUM, *i. n.* [Garum ex aceto confectum.] *Sauce composée de saumure & de vinaigre.* *PHR.* Adfertur protinus ingens Inter lactucas Oxigarumque liber. *M.*

OXILAPATHUM, *i. n. Pl.* [Lapathi genus.] *Patientie.*

OXIMELI, *n. ind. Pl.* [Accetum melle temperatum.] *Oximel.*

OXIMYRFINE, *ēs. f. Pl.* [Myrthus sylvestris.] *Myrie sauvage.*

OXIPORUM, *i. n.* *Sorte de sauce.* *PHR.* Non sal, oxiporumve, caseusve. *sr.*

OXIS, *is. & òs. m. Pl.* [herba] *Alleluja.*

ÖZENÄ, *æ. f. Pl.* [polypi genus.] *Polype, poisson.*

ÖZE, *ēs. f. Cel.* [fœtor oris.] *Puanteur d' haleine.*

OZIMON, *i. n.* [edulii genus ex intestinis confecti.] *Fricassée de tripes.* *PHR.* Cum bene disciacto cantaverit Ozima vernæ. *P.*

P.

PABULARIS, *arē. & PABULATŌRIŪS*, *ā. ūm.* [quod ad pabulum pertinet] *Qui concerne la pâture.* *Pabularis Vicia. Col. Pabulatoria corbis. Col.*

PABULATIŌ, *ōnis. f. Var.* [pāstūs.] *l'ature. Pabulātīō. Col. L'action de paître. Pabulātīō. Cæs. Fourrage.*

PABULATŌR, *ōris. m. Cæs. Fourrageur.*

PABULŌR, *āris, ārius sum, āri.* [pabulum ex agris capere.] *Fourager. Pabulatum cohortes misere. Liv. Pabulārī. [pāscere. Col. Paître. Pabulari oleas fimo. Col. pro stercorare.]*

PABŪLUM, *i. n.* [pecudum cibus herbaceus.] *Pâturre, fourrage.* *EPH.* Pinguē, herbīdūm, opimūm, grāmīnēūm, vitidē, largūm, hībērnūm, rōscidūm, cērēālē, virgēūm, lētūm. *SYN.* Herbā, grāmēn, pālēē, fœnūm. *PHR.* Pabula canescunt: cum frondibus uritur arbor. *O.* Hic fessæ pecudes per pingua pabula læta Corpora deponunt. *Lr.* In collitondentes pascua. *Lr.* Inde feræ pecudes persultant pabula. *Lr.* Non insuera graves tentabunt pabula fœtas. *V.* Priusquam pabula gustassent Trojæ Xanthum, que bibissent, *Equi. V.* In sola relegant Pascua. *V.* Victumque feres & virgea lætus Pabula, nec torâ claudes fœmilia brumâ. *V.* Greges in pascua mittes. *V.*

PABŪLUM [pro cibo aliorum animalium.] *Nourriture.* *PHR.* Immunis sedens aliena ad pabula fucus. *V.* Pabula venti ferre domum prohibent *Apes. V.* Pabula parva legens, nidisque loquacibus elcas. *V.* **PABŪLUM** *Metaph.* [Alimentum] *Ce qui nourrit.* *PHR.* Morbo dare pabula. *O.* Habet senectus pabulum studii. *Cic.* Pabula amoris. *Lr.* Hinc pabula terræ. *Pingua concipiunt. V.*

PACALIS, *alē. & PACIFICATŌRIŪS, *ā. ūm.* [quod pacem spectat.] *Qui concerne la paix.* *PHR.* Pacales oleæ. *V.* Thura sacerdotes pacalibus addite flammis. *O.* Pacificatoria legatio. *Cic.**

PACATĒ, *adv. Cæs. Paisiblement.*

PACATŌR, *ōris. m. Pacificateur.* *PHR.* Domitor ferarum orbisque pacator. *S.*

PACHORŪS, *i. n.* *Rex. Parthorum in Syriâ occisus post*

Crassi cadem. *PHR.* Et Pachori manus Non auspicas contudit imperus Nostra &c. *H.*

PACHINŪS & **PACHINŌS**, *i. f.* [promontorium Siciliæ.] *Cabo Passaro.* *PHR.* Siculo prospexit ab usque Pachino. *V.* Intrans Sicaniā: tribus hæc excurrit in æquora linguis, E quibus imbriferos versa est Pachinos ad Austros. *O.*

PACIFER, *ā. ūm.* *Qui apporte la paix, de la paix.* *PHR.* Paciferæque manu ramum prætendit olivæ. *V.* Pacifer huic dederat florem Cyllenius album. *O.*

PACIFICATIŌ, *ōnis. f. Cic. Pacification.*

PACIFICATŌR, *ōris. m. Pacificateur.* *PHR.* Pacificator Allobrogum. *Cic.*

PACIFICŌ, *as, avi, atum, arē. Pacificer.* *PHR.* Pacificans Divos. *Sil.* Pacificatus servius. *Cic.* (Vide Pax, pacem facere.)

PACIFICŪS, *ā. ūm. Pacificus, paisible.* *SYN.* Quirētus, pacifer, mitis, lenis. *PHR.* Pace Ceres læta est; & vos orate coloni Perpetuam pacem pacificumque ducem. *O.* Placidâ populos in pace regebat. *V.* Eternâ gentes in pace futuras. *V.* Claudit & æternâ civica bella serâ. *O.* Pœnæ parcus erat: paci non intulit iram: Post acies, odiis idem qui terminus armis. *Cl.* Sed posita interdum curarum mole, quiescas; Atque tibi, ut nobis lenis es, esse velis. Sic tibi contingant quæ præstas oria terris: Sic vacet auctori pax quoque & ipsa suo. *Rap.* Ecce orbis pater est qui modo victor erat... plus servare orbem quam domuisse fuit. *Sant.* Torrentes immane fremant lapsisque minentur Pontibus; involvant spumoso vortice sylvas; Pax majora decet; peragit tranquilla, potestas. Quod violenta nequit, mandataque fortius urget Imperiosa quies. *Cl.* Secures pacificæ. *L.* Pacificus sermo. *L.* Portat qui grandia pacis Nascendo auguria; & denuntiat oria terris. *Rap.* Illa tibi pacis dote superba venit. *Rap.*

PACISCŌR, *ēris, pāctus sūm, scī. [cōvenīrē.]* *Traiter, convenir, faire un pacte.* *SYNT.* Pacifici fœdus, diem, inducias, pretium. *Cic.* Pacifici procapite. *Cic.* De mercibus. *Sue.* Pacifici vitam ab hoste. *Sal.* Pacifici magnâ mercede. *Liv.* Pacifici filiam aliqui. *Cic.* *PHR.* Vitamque volunt pro laude pacifici

P. Idque petunt : pretiumque jubent sine fine pacifici. **O.** Quod & meritis & voce est pactus. **O.** Egi Sexte tuam, pactus duo millia, causam. **M.** Bis senos pepigere dies & pace sequestrâ &c. **V.**

PACŌ, as, avi, atum, are. *Pacifier, mettre la paix.* **SYNT.** Galliam pacare. *Caf.* Pacatur milite Rhenus. **Cl.** Pacatumque reget patriis virtutibus orbem. **V.** Qui virtute suâ bimarem pacaverat Isthmon. **O.**

PACARE [pro mitigare, lenire, placare.] *Adoucir, calmer.* **PHR.** Parvaque caelestes pacavit mica; nec illis Semper inaurato Taurus cadit hostia cornu. **T.** Incultæ pacantur vomere sylva. **H. i.** domantur. **Orpheus** voce feras pacavit. **Cl.** PACATUS, a, um. *Qui est en paix, paisible.* **PHR.** Subeam pacatius arvum. **O.** Ossaque pacatâ nostra regantur humo. **O.** Pacatam degere vitam. **Lr.** Excipe pacato vultu. **O.** Pacatus aer. **Lr.** Pacata æquora. **O.**

PACTILIS, ille. [quod è multis pangitur.] *Qui est fait de plusieurs choses jointes.* **Pactilis** corona. **Pli.**

PACTIO, onis. f. & **PACTUM**, i. n. *Pacte, convention, traité.* **SYNT.** Conventum, foedus, lex. **SYNT.** Pactionem facere, agere, conficere. **Cic.** Pactione obligare. **Cic.** Pactum servare. **Cic.** Exuere. **Tac.** Pacta placent. **O.** Pactis stare. **O.** Ex pacto. **Ter.** Pacta ligat pactis. **Pr.** Nec mihi credideris recitetur formula pacti. **O.** Nullo pacto. **Cic. i.** modo. Ex pacto. **Cic. i.** ut pactum est.

PACTUS, a, um. *Qui a fait des conventions.* **PHR.** Pactus duo millia. **M.** Pactus meritis & voce. **O.** Pactus salutem. **Tac.** PACTUS. *Dont on est convenu.* **SYNT.** Pactum foedus. **V.** Pacta fides, conjux. **O.** Aedificat muros pacto pro mœnibus auro. **O.** Destituit Deos mercede pactâ Laomedon. **H.** PACTUS. [à pango.] *Fiche.* **PHR.** Anchora pacta littoribus. **O.**

PACTOLUS *Lydia fluvius aureus trahens arenulas, ex quo, ut fabulantur Poeta, Midas in eo corpus abluit.* Ad magnis vicinum Sardibus amnem. . . Rex iussæ succedit aquæ; vis aurea tinxit Flumen; & humano de corpore cessit in amnem. **O.** Deferuere suas Nymphæ Pactolides undas. **O.** **EPITH.** Divēs, aurēus, aurifer, aurifluus, radians, Lŷdius, opulētus &c. **PHR.** Despumat rutilas dives Pactolus arenas. **Cl.** Quod Tagus & rutilâ volvit Pactolus arenâ. **J.** Nec me regna juvant nec Lydius aurifer amnis. **T.**

PACUVIUS, ii. *Poeta Brundisius Ennii sorore natus, Tragædiarum scriptor.* **PHR.** Sunt quos Pacuviusque, & verrucosa moretur Antiopa. **P.**

PADUÂ, æ. f. [Venetorum Urbs.] *Padouë.* **PHR.** At Volusi annales Paduam morientur ad ipsam. **C.**

PADUS, i. m. *Italia fluvius, qui & Eridanus dicitur, Phaëtonis casu clarus.* (Vide PHAETON.) **Le Pô.** **EPITH.** Phaëtonius, olivifer, populifer, vagus, rapidus. **PHR.** Frigidus Euroras populiferque Padus. **O.** Jam procul & belli medius Padus arbiter ibat. **Cl.** Et Phaëtonæi qui petis arva Padi. **M.** Et pleno Padus ore tumens. **L.** (Vide FLUVIUS.)

PADUSÂ, æ. f. [Padi brachium Ravennam usque perductum. Fosse depuis le fleuve du Pô jusques à Ravenne.] **PHR.** Eidani ripas & raucæ stagna padusæ. **Cl.**

PÆAN, anis. m. [Hymnus in Apollinis laudem.] *Hymne en l'honneur d'Apollon.* **EPITH.** Apollineus, Phœbeus, sacër, lætus, festivus. **PHR.** Dicite, Jo, Pæan, & Jo bis dicite, Pæan. **O.** Latumque choro

Pæana canentes. **V.** Hinc PÆAN *Apollo ipse dictus est.* **PHR.** Parce precor Pæan. **J.**

PÆAN *Pater Philocteta qui ab eo dicitur PÆANTIUS heros.* **O.**

PÆDAGOGIUM, ii. n. **Pli.** [Locus in quo pueri & servi commorantur.] *L'appartement des enfans ou des pages. Ecole.*

PÆDAGOGUS, i. m. [pueri ductor.] *Precepteur, Gouverneur.* **PHR.** Crinitæ Line pædagoge turbæ. **M.**

PÆDOR, oris. m. [Squallor.] *Saleté, mal-propreté, puanteur.* **EPITH.** Turpis, foedus, longus, tæter, sordidus, horrēns, squallens, squallidus, vêtus, foetens, foetidus, horridus. **SYNT.** Squallor, illævies, sordēs, putor. **PHR.** Longusque in carcere pædor. **L.** Pædore horrida membra. **Lr.** Cessere vultus penitus, ut pædor sedet. **S.** Pædore obitus. **S.**

PÆON, onis. m. *Vir Medicæ artis peritissimus à quo Pæonia ars pro medicinâ dicta est.* **PHR.** Ulcera Pæonia tractat solertia curæ. **Cl.** Pæonium in morem senior succinctus amictu. **V.** Pæoniis revocatum herbis. **V.**

PÆON, onis. m. *Cic.* [Genus pedis five mensuræ, constans ex unâ longâ & tribus brevibus.] *Pied de Vers.*

PÆONIÂ, æ. f. *Pars Macedonia à quâ Pæones populi.* **PHR.** Adde triumphatos modo Pæonas. **O.**

PÆONIÂ, f. *Pla.* [Herba à Pæone dicta.] *La pivoine.*

PÆSTUM, i. n. *Lucania oppidum rosarum proventu nobilitatum Pæsti.* **PHR.** Biferique rosaria Pæsti. **V.** Calthaque Pæstanas vincat odora rosas. **O.**

PÆTUS & PÆTULUS, a, um. *Cic.* [Qui obliquis oculis respicit, vel qui oculum alium alio minore habet.] *Qui est un peu louche, ou qui a un œil plus petit que l'autre.* **Strabonem** Appellat Pæter pater. **H.** [Strabo dicitur qui oculos habet obortos : (Louche, bigle.) cum vitia filii emolliat pater, ibidemque apud Horat. Truculentum filium fortem nominet, volunt aliqui pætrum dici qui oculos habet tremulos & facile mobiles.] *Qui a les yeux fort mobiles.*

PAGASÂ, æ. f. *Thessalia oppidum juxta quod Argonavis adificata est.* **PHR.** Jamque fretum Minyæ Pagasæ puppe secabant. **O.**

PAGANALIA, oram. n. **O.** [Rusticorum festa.] *Fêtes de village.*

PAGANUS & PAGANICUS, a, um. **M.** *De paysan, de village.* **SYNT.** Rusticus, agrestis. **PHR.** Hæc quæ difficilis turget paganica (pila) plumâ. **M.** Cum pagana madent fercula deliciis. **Pr.** Pagani foci. **O.**

PAGANUS, i. m. *Paysan, villageois.* **PHR.** Falsum producere testem Contra paganum possis. **J.** (Vide RUSTICUS, AGRESTIS.) **PAGANUS.** [metaph.] *Grossier, impoli.* **PHR.** Ipse semipaganus Ad sacra vaturn carmen affero nostrum. **P.** Hinc ignari Christiana Religionis PAGANI dicti sunt, quasi agrestes & stolidi in Deorum cultu.

PAGATIM, adv. **Liv.** *Par villages.*

PAGINÂ & PAGINULÂ, & PAGELLÂ, æ. f. dim. **Cic.** *Page, petite page d'un livre.* **EPITH.** Longâ, extrēmâ, plēnâ, turgens. **PHR.** Nec Phœbo gravior ulla est, quàm sibi quæ Vari præscripsit pagina nomen. **V.** Non mihi bullatis turgescit pagina nugis. **P.** Et mihi lasciva est pagina (i. liber) vita proba. **M.** Libellis crevisset sine te pagina nulla meis. **O.**

PAGUS, & **PAGULUS**, i. m. dim. **Cæs.** *Bourg, village, hameau.* **EPITH.** Tenuis, rusticus, agrestis, ingens,

Ingēns, Exigūus, festūs, orīosūs, lēūs, lābōrīosūs. PHR. Vacat otioso cum Bove pagus. H. Ingentes pagos & compita circum. V. Pagus agat festum; pagum lustrare coloni. O. Rugosus frigore pagus. H. PĀGŪS. *Caf.* [regionis tractus ejusdem ditionis.] *Un Canton.*

PĀLĀ, æ. f. [rusticum instrumentum.] *Une pelle.* EPITH. Rūsticā, rūrālīs, frūmentāriā, focāriā, fūrnāriā, fōsōriā. PHR. Manibus ruralis pala tenetur. Col. Tum mihi ferrato versetur robore palæ Dulcis humus. Col.

PĀLĀCĀ & PĀLĀCRĀNĀ, æ. f. *Pli.* [auri massa.] *Un gros lingot d'or.*

PĀLĀMŌN, ōnis. m. *Marinus Deus* PŌRTŪMNŪS dictus. Quem nos Portumnus, sua lingua Palæmona dicet. O. Filius fuit Athamantis & Inus alio nomine Melicertes dictus. (de quo vide INO.) PHR. Et juvenem possum superare Palæmona nando. O. Cuncta Palæmonis manus explorata coronis Adsit. Cl. *Hæsemia enim unum è quatuor sacris Græcia certaminibus Palæmoni dicata erant, ut Jovi Olympia &c.*

PĀLĀSTINĀ, æ. f. [Judææ regio Arabiæ contermina.] *La Palestine.* PHR. Sæpe palæstinas jussit adesse Deas. O.

PĀLĀSTRĀ, æ. f. [Luctatio.] *La lutte.* EPITH. Nūdā, fortis, aspēri, sēvā, ūnctā, grāmīnēa, Ōlūm piāci, Hērūlēā, Argīvā, Elēā, Pisēā, Lācēdēmōniā. SYN. Gūmnasiūm, lūctatiō, pūgnā, certāmen. PHR. Pars in gramineis exercent membra palestris: Contendunt ludo, & sulvā luctantur arenā. V. Corporaque agresti nudant prædura palæstrā. V. Transierant ad opus nitidæ juvenile palæstræ, Et jam contulerant arcto luctantia nexu Pectora pectoribus. O. Exercent patrias oleo labente palæstras. V. Aut fora vos retinent aut unctæ dona palæstræ. O. Non argivā membra palæstrā flexere. S. Pulcher sudore palæstræ Alcides. Cl. (Vide LUCTO.)

PĀLĀSTRĀ *per transl.* QUIN. [Corporis habitus & venustas, quæ palestricā arte comparabatur.] *Bonne grace, adresse.*

PĀLĀSTRITĀ, æ. m. [Palæstræ magister vel qui palæstrā dat operam.] *Lutteur, ou qui apprend l'exercice de la lutte.* PHR. Quinque palæstritæ licet hæc plantaria vellent. P.

PĀLĀSTRICŪS, ā, ūm. *De lutte.* Palæstrica ars. QUIN. Palæstricus motus. CIC. PĀLĀSTRICĒ. adv. CIC. *En lutteur.*

PĀLĀM. adv. *Ouvrètement, publiquement.* SYN. Mānifestē, āpērtē, prōpālām. SYNT. Palam in ore atque oculis omnium gesta sunt. CIC. Luce palam. V. Palam populo. LIV. Mentiri palam. PLA. *Hardiment.* Palam beatus. TER. *Veritablement.* Palam est audire pisces. PLI. *Il est tres-sur.* PHR. Fient ista palam; cupient & in acta referri. J. Ipsa palam fari jussit Saturnia. V. Cætera fac curæ sit tibi turba palam. O.

PĀLĀMEDES, is. *Nauplii Eubææ Regis filius à Belo originem ducens, acerimus Ulixis inimicus: Ulixis enim militiam detrectans, cum insaniam simularet, junctisque diversa natura animalibus salem fereret; Palamedes simulationem detexit, Telemachum filium aranti Ulixi obijciens. Detrectavitque furorem militiam ficto, donec solertior isto, Et sibi inutilior timidi commenta retexit Naupliades animi; vitataque traxit ad arma. O. Quod factum non inutile modo, sed*

perniciosum extitit sibi: Vellet & infelix Palamedes esse relictus; Viveret. O. Ulixis enim aurum occultari jussit in tentorio Palamedis; eumque coram principibus accusavit, quod à Trojanis aurum accepisset, ut Græcos proderet; negante Palamede quæsum & inventum est aurum, innocensque lapidibus obrutus interiit. Si forte tuas pervenit ad aures Belidæ nomen Palamedis & inclyta famā Gloria: quem falsā sub proditione Pelægi Infontem infando indicio, (auri) quia bella vetabat, Demisere neci, nunc cassum lumine lugent. V.

PĀLĀMEDIS avēs. M. Dicuntur grues à quibus fertur Palamedes aciei ordinem, & vigiliis invenisse, sunt enim inter Grues, quæ aliis dormientibus vigiliis agant.

PĀLANTEUM & PĀLLANTEUM, ī. n. *Urbs in Palatino monte.* PHR. Arcades his oris genus à Pallante profectum, Qui Regem Evandrum comites, qui signa secuti, Delegere locum; & posuere in montibus urbem Pallantis proavi de nōmine Pallanteum. V.

PĀLATIUM, īi. n. & PĀLATINŪS, ī. m. *Unus ex septem urbis Roma montibus, sic dictus, vel à Pallante de quo supra, vel à Pale pastorali Deā; vel quod ibi palare, i. errare pecudes solerent.* PHR. Sceptra Palatini sedemque petivit Evandri. V. Scripta palatinus quæcumque recepit Apollo. H. Alter init nemo. rosi saxa Palati; alter Aventinum mane cacumen adit. O. Illic quas tulerant nemorosa palatia frondes. O. Inde sacro veneranda petes palatia clivo. M.

PĀLATIUM, īi. n. [Domus ampla & superba quales in palatio monte primum structæ sunt.] *Un Palais, une maison de Prince.* EPITH. Rēgālē, rēgiūm, fulgēs, dēcorūm, sūblīmē, insignē, divēs, aurēum, sūpērbūm, illūstrē, cōspiciūm, splendidūm, nitēs, nitidūm, mārmoreūm, auratūm, magnificūm, vērēndūm, vērērabīlē, tūrritūm, altūm. SYN. Rēgiā, aulā. PHR. Hic locus est quem si verbis audacia detur, Non timeam magni dixisse palatia Cæli. M. Forsitan & spectes, an in alta palatia missum Scandere te jubeam, Cæsareamque domum. O. Singula dum miror, video fulgentibus armis Conspicuos postes, tectaque digna Deo: Et Jovis hæc, dixi, domus est; quod ut esse putarem, Augurium menti querna corona dabat: Cujus ut accepi dominum; non fallimur, inquam, Et magni verum est hanc Jovis esse domum. O. Urbis opus domus una fuit; spatiumque tenebat, Quo brevius muris oppida multa tenent: Hæc æquata solo est, nullo sub crimine regni; Sed quia luxuriā vīsa nocere suā est. O. Cujus (palatii) extremum latus Æquale monti crescit, atque urbem premit; Et contumacem regibus populum suis Habet sub ictu. Fulget hic turbæ capax Immane tectum, cujus auratas trabes Pariis columnæ nobiles maculis ferunt. S. Et superba civium potentiorum limina. H. Invidiosa feri radiabant atria regis; Unaque jam totā stabat in urbe domus. M. Ille superbos aditus Regum durasque fores experts somni colit. S. In multa dives spatia discedit domus. Tectum augustum, ingens, non centum insigne columnis, Sed quantæ superos cælumque, Atlante remisso, Sustainere queant: stupet hoc vicina tonantis Regia. St. Jam pauca aratro jugera regiæ Moles relinquunt. H. Insignis

conspiciuntque domo. *T.* Regia Solis erat sublimibus alta columnis, Clara micante auro flammæque imitante Pyropo, Cujus ebur nitidum fastigia summa tegebat. *O.* Magna quidem, domino non tamen æqua domus. *Sant.*

PALATUM, *i. n.* & **PALATŪS**, *i. m.* *Cic.* [pars oris interna & superior.] *Le palais de la bouche.* *EPITH.* Carnosum; annosum, torpens, tūm, subtilē, ignavum, tenerum, mollē, sagax. *PHR.* Udo cui nigra palato Lingua subest. *V.* Tenero supplantat verba palato. *P.* Siccō torret sitis ora palato. *Pr.* Fervida vina palatum Exuriant. *H.* Dura malum Gallina palato Responfat. *H.* Quid cum balba feris annofo verba palato. *H.* Sapor exacuit palatum. *O.* palato lingua deest. *O.* Ignavo stupuerunt verba palato. *O.*

PALATUM [pro gustu.] *Le goût.* *PHR.* Palatum eruditum. *Col.* Subtile palatum. *H.* Poscentes vario multum diversa palato *Conviva.* *H.* Palatum institueret. *Quin.*

PALEA, *æ. f.* *Paille.* *EPITH.* Siccā, aridā, fragilis, levīs, vacuā, ornā, inanis, exilis, volans, triticā, flavā. *SYN.* Stipulā, cūlmus, cālāmūs. *PHR.* Surgentem ad zephyrum paleā jactantur inanes. *V.* Nequē quam pingues paleā teret arca culmos. *V.* Paleā porrectus in ornā. *H.* Sæpe levem paleam & frondes volitare caducas &c. *V.*

PALEA, *æ. f.* *Var.* [quasi pellea.] *La barbe d'un Coq.*

PALEAR, *aris. n.* [pellis dependens ex gutture Boum] *Fanon d'un Bœuf.* *EPITH.* Pēdēns, pēdulūm, pi-guē, demissūm, longūm, crassūm. *PHR.* Et crurum tenuis à mento palaria pendet. *V.* Colla toris extant, armis palaria pendet. *O.*

PALEARIUM, *i. n.* *Col.* [locus ubi conditur palea.] *Lieu où l'on serre la paille.*

PALEATŪS, *ā. ūm. Col.* [paleis opertum.] *Empaillé.* [vel admixtum paleis.] *Mêlé avec de la paille.* *Paleatum larum. Col.*

PALES *Pastorum Dea.* *PHR.* Te quoque magna Pales & te memorande canemus pastor &c. *V.* Ejus festa, **PALILIA** dicebantur. *PHR.* Urbi festus erat: dixere Palilia patres: Hic primus cœpit mœnibus esse dies. *Pr.* Et placidam soleo spargere lacte Palem. *Pr.* Et nos faciamus ad annum Pastorum dominæ grandia liba pali. Dum licet appositâ veluti craterē camellâ liba niveum potes purpureamque sapam. Moxque per ardentes stipulæ crepitantis acervos Trajicias celerī strenua membra pede. *O.* Hinc dicta sunt fūmosa palilia. *O.*

PALICI duo filii Jovis & Thalia Nympha, quæ à Jove gravida timore Junonis oravit, ut terra sibi debisceret; quod affecta est. Instante deinde tempore partu aperta tellus gemellos edidit qui Palici dicti sunt. Pro Diis in Sicilia colebantur. *PHR.* Pinguis ubi & placabilis ara Palici. *V.* Ara placabilis dicitur, quia erat fugitivorum servorum asyllum.

PALILITIUM, *i. n.* *Plī.* [Stella una ex Hyadibus ita dicta, quod serenitatem adduceret quo die palilia celebrabantur, ut observatum vult *PLIN.*] *Une des sept Hyades.*

PALIMPRESSA, *æ. f.* *Plī.* [pix liquida iterum decocta.] *Pois qu'on fait fondre pour la seconde fois.*

PA IMPSESTUS, *i. m.* *Cic.* [membrana novæ scripturæ abrasa.] *Tablette où l'on écrit de nouveau.* *PHR.*

Præscripta nec sic ut fit in Palimpsesto. C.

PALINODIA, *æ. f.* *Cic.* [retractatio.] *Palinodie.* *PHR.* Dum mihi fias recantatis amica Opprobriis, animumque reddas. *H.*

PALINURUS, *i. m.* *Promontorium & portus Lucania, ita dictus à Palinuro classis Æneæ gubernatore ibi sepulto.* *PHR.* O! nimium Carlo & pelago confite sereno Nudus in ignotâ Palinure jacebis arenâ. *V.* Tumulo solemnia mittent Æternumque locus Palinuri nomen habebit. *V.* **PALINURUS** [Latine bis meiens.] *PHR.* Meiere vis iterum, jam palinurus eris. *M.* **PALIURUS**, *i. m.* [rubi genus.] *Ronce.* *PHR.* Carduus & spinis surgit Paliurus acutis. *V.* (Vide *SPINA.*)

PALLA & **PALLULÂ**, *æ. f.* *dim. Pla.* [honesta mulieris vestimentum.] *Manteau de femme.* *EPITH.* Purpurâ, aurâ, auratâ, fulgēns, superbâ, splendidâ, longâ, fuscâ, dēfūâ, dēcēns, divēs. *PHR.* Ferre suber pallam signis auroque rigentem. *V.* Fusa sed ad teneros lutea palla pedes. *T.* Et tegit auratos palla superba pedes. *O.* Tyrio saturatâ murice pallâ Verrit humum. *O.* Tyniâ procedere pallâ. *Pr.* Vestigia pallâ Verrere. *Sr.* Pallâ spectabilis aureâ. *O.*

PALLAS, *adis. f.* *Eadem quæ MINERVA Jovis filia quam ille percussio sibi capite armatam edidit.* Pallas patrio quæ vertice nata est. *L.* De capitis fertur sine matre paterni Vertice, cum clypeo profilitis suo. *O.* Fuit eadem & tristibus aspera bellis. *Cl.* Et belli præses Tritonia virgo. *O.* Pallas quas condidit arces Ipsa colat. *V.* Jam galeam Pallas & ægida Cuiusque & rabiem parat. *H.* Innuba Pallas (*V-F.*) fuit, repudiavitque Vulcani nuptias: dicebatur artem & sapientia Dea, ut pote nata ex Jovis capite. Magni decus ingeniumque parentis Bellipotens. *St.* *Eius simulachrum ita describit.* *OVID.* At sibi dat clypeum, dat acutæ cuspidis hastam. Dat galeam capiti, defenditur ægide pectus, Percussamque suâ simulat de cuspide terram. Edere cum baccis sortum canentis olivæ. *O.* Est enim Oleæque Minerva inventrix. *V.* Ipsa hastam quatit, atque horrenti Gorgone sævit. Ante Deam diræ effigies, terrorque minaque Sanguineæ, & dans tergo pavor, visque impia, & iræ Vinclaque, vindictæque astant, & mortis imago. At verò positis armis; atque ægide dirâ, Mollius humanas si demittatur ad artes, Mansuetosque usus, tum dulcia carmina cantat, Et facilem exercet Musam, aut heroica gesta Describit, numerisque orbes metitur & astra. Sin autem imperiis & majestatis honore Gaudeat, æternæ ramis insignis olivæ Aut justas sancit leges, aut jura ministrat, Aut arces struit, aut medias regina per urbes. Incedit, matresque super longè eminent omnes. *FRAC.* *EPIT.* & *PHR.* (Vide *MINERVA.*)

PALLAS pro *Oleâ.* *PHR.* Dat quoque Bacciferam Pallada rarus ager. *O.*

PALLADIUM, *i. n.* *Antiquissimum fuit in urbe Trojâ Palladis simulachrum, de quo ab Apolline redditum fuerat oraculum, tum Troja futurum exitium cum Palladis simulachrum extra mœnia tolleretur. Hinc Ulysses, qui Palladium abstulit, capta Trojâ gloriam sibi vindicat.* Rapui Phrygiæ signum penetrale Minervæ Hostibus è mediis...nempe capi Trojam prohibebant fata sine illo...Audet Ulysses Ire per excubias & se committere nocti; Perque feros enīes non tantum mœnia Trojæ, Verum etiam summas

arees intrare suâque Eripere æde Deam, raptamque efferre per hostes... Illâ nocte mihi Trojæ victoria parta est: Pergama tunc vici, cum vinci posse coegi. O. Omnis spes Danaum, & cœpti fiducia belli Palladis auxilio semper sterit, impius ex quo Tydides, sed enim scelerumque inventor Ulysses fatale aggressi sacro avellere templo Palladium, casis summæ custodibus arcis Corripuere sacram effigiem; manibusque cruentis Virgineas auri Divæ contingere vittas: Ex illo fluere ac retro sublapsa referri spes Danaum, fractæ vires, aversa Deæ mens. V. PALLADIÛS, ã, ùm. De Pallus PHR. Palladiâ gaudent sylvâ vivacis olivæ Colles. V.

PALLAS, ãntis. *Filius Evandri, quem pater auxilio misit Æneæ, à Turno interfectus est, editâ jam hostium magnâ strage.* PHR. Hinc Pallas instat & urget. V. Pallas te hoc vulnere Pallas Immolat, & pœnas scelerato â sanguine poscit. V.

PALLÊNĒ, ãs, f. *Regio in listoribus Macedonia: est & urbs Achaia.* PHR. Hic nunc Æmathiæ portus patriamque revisit Pallenem. V. Pallenæique Triumph. Sil.

PALLĒŌ, ãs, ùt, ãrĕ. & PALLĒSCŌ, ïs, ãrĕ. *Pálir, blénir.* PHR. Tremementem, Pallentemque metu, & trepidantem morte futurâ. O. Pallcat omnis amans, color hic est aptus amanti. O. : allent amisso sanguine venæ. O. Palluit & subito sine sanguine frigida sedit; O. Tacent, & albus ora pallor inficit; Mentesque percussæ, stupent. H. Et pariter frondes, pariter pallescere glandes Cœpere, ac longi pallorem ducere rami. O. Effice ne macies pallentes occupet artus; Neu notet informis Pallida membra color. T. Diriguere oculi, calidusque è corpore sanguis Inducto pallore fugit. O. Toroque expalluit ore. V. Fulgore expalluit auri. C. Pallescere curis. Pr. Concidimus macie, color est sine, sanguine. O. Candida nec mixto sublucent ora rubore. O. Pallcat, ut nudis pressit qui calcibus anguem T. Palluerant ipso labra soluta meto Pr. Multos pallere colores. Pr. Argenti pallet amore. H. Fugerat ore color. O. Diriguere oculi, calidusque à corpore sanguis Inducto pallore fugit. Fufus in attonito palluit ore color. Cl. Et toto nullus corpore sanguis erat. V. Albo & sine sanguine vultu, Cæduntur Pariis qualia saxa jugis. O. Buxoque simillimus ora Pallor obit. O. Membraque sunt cerâ Pallidiora novâ. O. Color oris erat qui frondibus olim Esse solet seris, quas nova læsit hyems. O. Pontum mediaque fraudes Palluit audax. H. à. Timuit.

PALLIATÛS, Cic. & PALLIOLATÛS, ã, ùm. Sue. [Pallio indutus.] *Qui porte un manteau.* PHR. Quæ palliolata vagatur. M.

PALLIDÛS, & PALLIDÛLÛS, ã, ùm. *Pále.* Syn. Pallēns, decolor PHR. Et pallida semper Ora fame. V. Lenta falix quantum pallenti cedit olivæ. V. Pallenti tabida formâ. L. Oraque Buxo pallidiora gerens. O. Cum pallida nudis ossibus Horrorem dominis præbere imago Decolor. Cl. Quam tibi sit toto nullus in ore color. O. Pallidulum manans alluit unda pedem. T. (Vide PALLĒO, PALLOR.)

PALLIÛM, ït. & PALLIOLÛM, i, n. [Vestis longè lateque diffusa, viris & mulieribus conveniens, erat propriè Græcorum habitus, qui palliati dicebantur.] *Robe, manteau long à l'usage des Grecs.* PHR.

Demissaque pallia terræ. O. Dorido nullo Cultam Palliolo. f.

PALLIÛM *Erat proprium Philosophorum.* PHR. Video barbam & pallium, Philosophum non video. Gel.

PALLIÛM. [Laneum capitis tegmen quo Romani ægrotantes utebantur.] *Conversion de laine dont les Romains s'enveloppoient la tête.* PHR. Strata nec in lecto pallia nostra sedent. O. Tunc corpore sano advocat Archigenem onerosaque pallia jactat. J. PALLIOLATIM amictus incessi ludibundus. Pl.

PALLIÛM. [quale nunc vocatur.] *Manteau.* PHR. Ingrediare viam cælo licet usque sereno Ad subitas nusquam scortæ (penula) desit aquas. M. Caput obscurante lacernâ. M. Pingues aliquando lacernas Munimenta togæ duri crassique coloris. M.

PALLOR, oris, m. *Páleur.* EPITH. Exanguis, exanimis, tristis, frigidus, algidus, lividus, plumbæus, obscurus, stygius, sepulchralis, albus, gelidus, tæcitus, lûridus, decolor, deformis, mæstus, terrificus, insomnis, subitus, bûxæus. PHR. Tabentesque genæ & juvenili in corpore pallor. V. Pallor in ore sedet, macies in corpore toto. O. Pallor simul occupat ora. V. Horrueram tacitoque animum pallore fatebar. O. Cur tibi torva acies, cur hic truculentus in ore Pallor. St. Lachrymis turgentia lumina, Pallor Plumbeus. Mant. Nec tibi (Phabo) Quod Lunæ terris proprioris imago Obstiterit, palles: facit hunc amor ipse colorem. O. Hirtus erat crinis, cava tempora, pallor in ore. O. Terribilis stygio facies pallore gravatur. Et Et tinctus violâ pallor amantium. H.

PALMĀ, æ, f. [Arbor.] *Palmier.* EPITH. Victrix, Triumphalis, olympiæci, Martiâ, nobilis, insignis, lætâ, Idumæa, Etæâ, ægyptiâ; viridis, umbrôsâ. PHR. Primus Idumæas referam tibi Mantua palmas. V. Ilicis in ramis, tremulæque cacumine palmæ. O. Palmarum dives Idume. L. Nil surgit inambitiosius illâ Quamquam pulchra, ferax &c. *Ravas.*

PALMĀ & PALMÛLĀ, æ, f. dim. [Palmæ fructus.] *Datte.* PHR. Hic nux, hic mixta est rugosis Carica palmis. O. Nuces & palmulas. Var.

PALMĀ. [Quâ donabantur victores: sumitur pro victoriâ ipsâ.] *Une branche de palmier. La victoire.* PHR. Palmæ cupidus. O. Palmaque nobilis Terrarum dominos evehit ad Deos. H. Donet viridi mea carmina palmâ. O. Altaque victrices intexunt limifâ palmæ. O. Palmam movet ordine nemo. V. Seu quis Olympiæcæ miratus præmia palmæ Pascit equos. V. Lentæ victoris præmia palmæ. O. Dubiam facientia carmina palmam. J. Finis adest operi, palmam date grata juvenus. O. Homo plurimarum palmarum. Cic. (Vide VICTOR.)

PALMĀ. [Planum illud & concavum manûs: dicitur pro ipsâ manu.] *La paume, le creux de la main, la main.* PHR. Frustra pressabimus ubera palmis. V. Cavis undam de flumine palmis sustulit. V. Planâ faciem contundere palmâ. J. Percussit pectora palmis. O. Tendens ad sidera palmas. V. (Vide MANUS.)

PALMĀ. & PALMÛLĀ. [Latior remi pars palmæ similis, Remus ipse.] *Rame, f. Aviren, m.* PHR. Carula verrentes Abiegnis æquora palmis. C. Littus ama & lævas stringat sine palmula cautes. V. (Vide REMUS.)

PALMARIS, arĕ. VAR. Pålmpĕs, ed's. PLI. Pålmpĕdalis, alĕ. COL. & PALMARIÛS, ã, ùm. COL.

[palmæ mensuram habens.] *Qui a un palme de hauteur, de longueur, ou de largeur.* PALMARIS. *A palmā, seu victoriā.* Palmaris statua. Cic. *Donnée pour prix de la victoire.* PHR. Palmaris sententia. Cic. [i. quæ vicit.] *qui l'a emporté.* Quod puto palmarium. Ter. [i. palmā dignum.] *Qui merite le prix.* Palmarumque ducem, sed citò, redde togā. M. Tunica palmata. Liv. *Ab interitis palmis ita dicta.*

PALMĒS, itis, m. [Vitis lignum quod ex stirpe quotannis emergit.] *Le sarment.* EPITH. Rācēmifer, pāmpinēus, vitifer, frōndēns, lētus, tēnēr, lōngus, grāvīdus, ubēr, fertilis, nodōsus. SYN. Sārmentum, figellum, rāmūs, brāchiū. PHR. Et nova de gravido palmite gemma tumet. O. Ac dum prima novis adolescit frondibus ætas, Parcendum teneris; Et dum se lætus ad auras Palmes agit, laxis per purum immisissus habenis... Carpendæ manibus frondes interque legendæ. Inde ubi jam validis amplexæ stirpibus Ulmos Exierint, tum stringe comas, tum brachia tonde. Tum denique dura Exerce imperia & ramos compesce fluentes. V. Læto turgent in palmite gemmæ. V. Quam (uvam) Methymnæo carpit de palmite Lesbos. V. Festas redimivit palmitē mensas Sil. Palmite nudos Umbravit colles. Sr. Pampineo vestiti palmitē colles. Mant. De palmitē gemma movetur. O. E palmitē mustum Ferre. O.

PALMETUM, ī, n. *Un bois de palmiers.* PHR. Et ungi Præfater Herodis palmetis pinguibus. H.

PALMEUS, ā, ūm. *De palme.* Palmeus teges. Col.

PALMIFER, ā, ūm. *Qui porte des palmiers.* PHR. Palmiferos Arabas, Panchæaque rura relinquit. O.

PALMŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. COL. [Vitis palmities alligare.] *Attacher la vigne aux echalas.* PALMARE. QUIN. [pro palmæ seu manūs vestigium relinquare.] *Imprimer la marque de sa main.* Palmatus paries. Quin.

PALMOSUS, ā, ūm. [palmis abundans.] *Où il y a beaucoup de palmiers.* PHR. Teque datis linquo ventis palmosa Selinis. V.

PALMUS, ī, m. [Mensuræ genus octo digitorum.] *Un palme.* Ad palmum decoquere. Col.

PALŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. [palis fulcire.] *Echallasser.* Palare vitæ. Col. PHR. (Vide VINEA, vinea jugata.)

PALŌR, āris, ātūs sūm, ārī. [passim vagari.] *Errer.* PHR. Sylvis ubi passim Palantes error certo de tramite pellit. H. Palantesque polo stellas. V. Palantes comites. Lr. Palantes homines passim, & rationis egentes. O. (Vide ERRO, VAGOR.)

PALPATIŌ, ōnis, f. PLA. [palpandi actus.] *Attochement, carresse de la main.* PALPATOR, ōris, m. PLA. *Qui carresse de la main, flatteur.*

PALPEBRĀ, æ, f. [Pili, seu, ut ait Plin. Vallum quoddam visus, & prominens munimentum contra occurrentia animalia, aut alia fortuitu incidentia.] *La paupière de l'œil.* PHR. Brachia palpebræque cadunt Lr. Horrescunt fetis, cilioque umbrante teguntur. Pr. Munitæ sunt palpebræ tanquam vaillo pilorum, quibus, apertis oculis si quid incideret, repelleretur; Et somno conviventibus oculis, tanquam involuti quiescerent. Cic.

PALPITATIŌ, ōnis, f. & PALPITATUS, ūs, m. Plī. Frequens, & continuus motus, maximè cordis. Palpitation.

PALPITŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. [Leviter & frequenter moveri.] *Palpiter.* SYN. Micō, trēmō, exillō. PHR. Utque salire solet mutilatæ cauda Colubræ, Palpitat. O. Execæque lingua Palpitat. L. Jecur pavidum palpitat trepidis venis. S. Non levi motu agitata trepidant exta. S. Radix micat ultima linguæ. O. PALPŌ, ōnis, m. f. [Qui cæcum ducit.] *Meneur d'aveugle.*

PALPŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. & PALPŌR, āris, ātūs sūm, ārī. D. [Leniter & blandè tangere.] *Toucher doucement, caresser de la main.* PHR. Cui malè si palpere, recalcitrat undique tutus. H. Nunc pectora præbet (Bos) Virgineā palpanda manu. O. Plausū sonitum cervicis amare. V. Quem munere palpat. f. Me-saph.

PALPUM, ī, n. PLA. *Patelinage, flutterie.* (Vide BLANDITIÆ.)

PALUDAMENTUM, ī, n. [Ornamentum militare.] *Cotte d'armes.* PHR. Imperatoris paludamenta. Plī.

PALUDATUS, ā, ūm. *Vêtu d'une cotte d'armes.* PHR. Cumque paludatis ducibus. f. Jure paludatæ jam curia militat aula. Cl.

PALUDOSUS, ā, ūm. *Marecageux.* SYN. Palustris, lacustris. PHR. Eque paludosâ, siccis humus aret arenis. O. Paludosus Nilus. Sr.

PALUMBES, is, m. & PALUMBUS, ī, m. PALUMBĀ, æ, f. PLI. [Sylvestris columba.] *Pigeon ramier.* PHR. Rauca tua cura, Palumbes. V. Macroscæ palumbes. L. Torquati palumbi. M. Notavi. Ipse locum aëria quo congersere palumbes. V. PALUMBINUS, ā, ūm. PLI. *De pigeon ramier.* (Vide COLUMBA.)

PALUS, ūdis, f. *Marais.* EPITH. Cœnōsâ, sordidâ, fœdâ, sēgnis, stāgnans, līmōsâ, tōrpens, pīgrâ, altâ, profundâ, pūridâ, ignāvâ, tardâ, tristis, hōrendâ, lētâ, vāstâ, nīgrâ, atrâ, placidâ, piscōsâ, ūdâ, mādīdâ, liquidâ, liquens, crāsâ. SYN. Læcus, stāgnū. PHR. Paladis vorago. C. Stagna paludis. O. Crassisque paludibus Alni Nascuntur. V. Liquidis stagnare paludibus orbem. O. Udæque paludes Intumueræ æstu. O. Stagno similis, pigræque paludi. O. Mitis ut in morem stagni, placidæque paludis Sterneret æquor aquis. V. Pignus immotis hæfere paludibus undæ. O. Stagna iacentis aquæ. L. Quam restagnantis fecit maris unda paludem. O. Huc stagna lacusque Et pigras ubicunque iacent effundæ paludes. L. Hi siccant bibulas manu lacunas. Sr. Dum se torpentibus unda Excutiat stagnis. L. Fons tristis & nigrâ pigen Hæret palude. S.

PALUDIS descriptiones. Forte lacum mediocris aquæ prospexit in imis Vallibus: agrestes illic fruticosa legebant Vimina cum juncis, gratamque paludibus ulvam. O. Hærent stagna loco, plenas æquantia ripas. Cl. Vider hic stagnum lucentis ad imum Usque solum lymphæ: Non illic canna palustris Nec steriles ulvæ nec aculæ cuspidæ junci: Perspicuus liquor est, stagni tamen ultima vivo Cæspite cinguntur, semperque virentibus herbis. O. Aut procul hinc stagnum est; tellus habitabilis olim; Nunc celebres Mergis Fulicisque palustribus undæ. O. Juncta palus, huic est, densis, obscurâ salictis. O. Obscuras ulvæ cœnoque lacunas. Auf. Tenet ima lacunæ Lenta salix, Ulvæque leves, juncique palustres, Viminæque, & longæ parvæ sub arundine cannæ. O. Convallis cui lenta palus, exhalet inertem De fundo, te-

tram crassâ cum nube mephitim. *Rap.* Ut levis in madidâ canna palude tremit. O.

PĀLŪS, ī, m. [Lignum acutum.] *Pien.* **EPITH.** Dūrūs, firmus, Roborēus, Quernēus, quernūs, ilicēus, vālidus, robāstus, acūrus, tērēs, fixūs. **SEN.** Vāllūs, stipēs, sūdēs, pēdāmēn, pēricā. **PHR.** Rusticus emeritum palo suspendit aratrum. O. Teneram palis adjungere vitem. *T.* Quadrifidasque fudes & acuto robore vallos. *V.* Tum laeves calamos, & rassa hastilia virgæ Fraxineasque aptare fudes. *V.* Ferratasque fudes & acutâ cuspide contos. *V.* Exacuunt alii vallos, furcasque bicornes. *V.*

PĀLŪSTER, & **PĀLŪSTRIS**, trē. *De marais, marécageux.* **PHR.** Salicum frondes ulvamque palustrem. *V.* Juncique palustres. O. Loca fœta palustribus undis. O

PĀMPHYLIĀ, æ, f. **PLI.** [Regio Asiæ minoris.] *La Pamphylie, la Natolie.* perque novem Pamphylia menses. *St.*

PĀMPINĀCĒŪS, **PĀMPINĒŪS**, **PĀMPINĀRIŪS**, & **PĀMPINŌSŪS**, ā, ūm. **COL.** *De pampre.* **PHR.** Nec qui pampineis victor (*Bacchus*) Jura flecīt habenis. *V.* Pampineus nosti quā sit amarus odor. *Pr.* Liber pampineas invidit collibus umbras. *V.* Pampinea vitis, uva, hasta. O.

PĀMPINĀRIŪM, ī, n. **PLI.** [Novus palmes.] *Jeu-ne branche de vigne.*

PĀMPINATIŌ, ōnis, f. **COL.** [Pampinorum dejectio.] *Ebourgeonnement de la vigne.*

PĀMPINĀTOR, ōris, m. **COL.** *Qui ébourgeonne la vigne.*

PĀMPINŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Ebourgeonner la vigne.* **PHR.** Pampinent, ne plura sarmenta excrecant, *Col.* Pampinatur Salix. *Col.*

PĀMPINŪS, ī, m. *V.* *Frequentius f.* [folium vitis.] *Pampre, feuille de vigne.* **EPITH.** Viridis, virēns, tēnērā, prōrēpēs, frōndōsā, ūmbrōsā, lēntā. **PHR.** Heu malē tum mites defendet pampinus uvas. *V.* Dulce periculum est, ō! Lenæ, sequi Deum Cingentem viridi tempora pampino. *H.* Nec metuit surgentes pampinus Austros. *V.* Vestitur uva pampinis. *Cic.*

PĀN, pānōs. *Mercurii & Penelopes filius, Pastorum Deus.* Pana Deum pecoris veteres coluisse feruntur. O. Pan curat oves oviumque magistros. *V.* Cornutus & caprinis pedibus pingebatur, rubens facie. Pan Deus Arcadiæ venit, quem vidimus ipsi, Sanguineis Ebuli baccis Minioque rubentem. *V.* Dicitur Pan Deus Arcadia, vel quia ibi regnavit, vel quia præcipue in Arcadiâ colebatur. Pan primus calamos cerâ conjungere plures. Instituit. *V.* Panæque qui primus calamos non passus inertes. *V.* Syringis enim nympba amora cum teneretur: atque ea in salamm mutata esset, fistulam ex ipsis calamis compexit. (Vide SYRING.) Ejus festa Iupercalia dicebantur. (Vide IUPERCALIA.) **EPITH.** Mōntānūs, rūrīcōlā, rūrīcūs, sylvivāgūs, mōntivāgūs, vērōx, celer, prōtērvūs, prēcāx, pētulāns, rubēns, cōrpūtūs, bīcōrnīs, cōrnīgēr, sēmīfēr, sēmīcāpēr, hīrtūs, Arcādīūs, Arcās, Mēnālīūs, Lycādnīūs. **PHR.** Mecum unā in sylvis imitabere Pana canendo. *V.* Ipse nemus linquens patrum saltusque Lycæi, Pan ovium custos, tua si tibi Mænala curæ, Adfis. *V.* Ipse Deus. velox discurrere gaudet in altis Montibus.

O. Dicunt in tenero gramine pinguium Custodes ovium cārmina fistulā; Delectantque Deum, cui pecus & nigri Colles Arcadiæ placent. *H.* Panæque montanis habitantem semper in antris. O. Pan nemorum bellique potens. *U-F.*

PĀNĒS, ūm, m. *Pan cum Satyrorum, Faunorum, Deorumque omnium rusticorum princeps esset, hinc omnes communi nomine Panes dicti sunt.* **PHR.** Satyri Montanaque numina Panes. O. Ruricolæ panes. *L.* Sunt mihi semidei, sunt rustica numina Fauni, Et Nymphæ, Satyrique & monticolæ Sylvani: Quos quoniam cæli nondum dignamur honore, Quas dedimus, certè terras habitare sinamus. O. Capripedes calamo Panes hiant canent. *Pr.*

PĀNĀCĀ, æ, f. *M.* [Vasis genus.] *Especie de vase.*

PĀNĀCĒĀ, æ, f. *Lr.* **PĀNĀCĒS**, īs, n. & **PĀNĀX**, ācis, f. *Col.* [Herba] *Panacée.* **PHR.** Ambrosiæ succos & odoriferam Panaccam. *V.* Odorem expirant acrem Panaces, absynthia tetra. *Lr.* Et Panacea potens. *Lr.*

PĀNĀRIŪM, **PLI.** & **PĀNĀRIŪLŪM**, ī, n. *Corbeille à mettre le pain. Panetière, Gibeciere.* **PHR.** Cum panariolis tribus redisti. *M.*

PĀNĀRĒTŪS, ī, m. & **PĀNCHRĒSTŪM**, ī, n. *Cic.* *Supple medicamentum.* [Latine omnium virtutum continens.] *Remede propre à tous maux.* **PHR.** Arguto madidus pollice Panaretus. *M.*

PĀNĀTHĒNĒĀ, ōrūm, n. **PLI.** [Festa quæ quinquaginta dicebantur quod quinto quoque anno Athenis in honorem Minervæ celebrantur.] *Fête instituée à Athenes en l'honneur de Minerve.*

PĀNCHĀIĀ, æ, f. [Regio Arabiæ Thure fertilis.] *Partie de l'Arabie heureuse.* **EPITH.** Divēs, pinguis, Thūrifērā, fēlix. **PHR.** Totaque thuriferis Panchaia pinguis arenis. *V.* Quas mittit dives Panchaia merces. *T.* Panchæis adolescenti ignibus aræ. *V.* Sic dives Amomo; Cinnamæque costūmque suam, sudatæque ligno Thura ferat, florésque alios Panchaia telus. O.

PĀNCRĀTIŪM, ī, n. [Ludus Gymnicus à viribus dictus.] *Sorte de lutte.* **PHR.** Pulverulentaque ad extremas dat fœmina metas Et patitur duro vulnera Pancratio. *Pr.* **PĀNCRĀTIĀSTĒS**, æ, m. *QUIN.* *Un Lutteur.* **PĀNCRĀTICE** valere. *PLA.* *Avoir une santé d'Athlete.*

PĀNDICŪLŌR, āris, ātūs sūm, ārī. **PLA.** [Toto corpore oscitanter extendi.] *S'étendre, s'allonger par lassitude.*

PĀNDIŌN, ōnis. *Erichthei Athenarum regis filius.* Pandion opibusque virisque potentem, Et genus à magno ducentem forte Gradivo. O. Filias habuit progenem & Philomelam quarum tristia fata cum audisset. Hic dolor ante diem longæque extrema senectæ Tempora tartareas Pandiona misit ad umbras. O. (Vide PROGNE.) **PHR.** Nunc sequitur nudo genitas Pandione ferro, natas. O. Ab illo Pândionius pro Attico dicebatur. *D'Athenes.* **PHR.** Et Pandionias quæ cuspide protegis arces. *L.* *de Pallade.*

PĀNDŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. **PLI.** [Incurvare & oneri cedere.] *Courber, plier.* **PĀNDATIŌ**, ōnis, f. *VIT.* *Courbure.*

PĀNDŌ, īs, dī, pānsūm, & pāsūm, ērē. *Ouvrir, étendre.* **SYN.** *Opertiō, récludō, explicō, promō.* **PHR.** Velorum pandimus alas. *V.* Dividimus

muros & moenia pandimus urbis. *V.* Alas pandit ad ætivum Solem. *V.* Curvato pandere vela sinu. *O.* Pandere iter. *O.* Pandere januæ claustra. *C.* Viam pandere fugæ, ad aliquid. *Liv.* Suos pandere casus. *O.* Rem ordine pandit. *V. i. explicat.* Panditur planities. *Liv. i. extenditur.* Tria guttura pandens Cerberus. *V.* Crinibus Iliades passis. *V.* Passis de litore palmis. *V.* Passi de vite racemi. *V.* (Vide APERIO.)

PANDORĀ, æ. f. *Mulier à Vulcano Jovis jussu fabricata, cui singuli Dii sua dona contulerunt. Pallas sapientiam; Venus decorem, Apollo musicam, Mercurius eloquentiam. Hinc Pandōra dicta est quasi omnium donum. Jupiter humano generi iratus ob Promethei furtum Pandōram ad Epimetheum misit cum pixide omni calamitatum genere plenā. Post ignem æthereā domo Subductum, macies & nova febrium Terris incubuit cohors: Semotique prius tarda necessitas Lethi corripuit gradum. H.*

PANDŪS, ā, ūm. *Courbé, plié.* SYN. CŪRVŪS, INCŪRVŪS, RĒPANDŪS. PHR. Pandā ruber urceus ansā. *M.* Lancibus & pandis fumantia reddimus exta. *V.* Jugu panda Boum. *O.* Rostrum pandum. *O.* Pandus asellus. *O.*

PĀNĒGYRIS, is. f. *Cic.* [Solemnis conventus qui Athenis quinto quoque anno celebrabatur, in quo habebantur orationes plerumque de laudibus Græciæ, hinc PĀNĒGYRIS & PĀNĒGYRICŪS pro laudativo dicendi genere usurpatur.] *Panegyrique.* PHR. Sive panegyricos placeat contendere liberos. *Auf.*

PANGÆŪS, æt. m. & PANGÆĀ, ōrūm. n. *Mons Thracia.* PHR. Video Pangæa nivosis Cana jugis. *L.* Pangæa flumina. *O.*

PANGŌ, is, pānxi, & pēpigī, pāctūm, ērē. [Figere.] *Ficher, planter.* SYN. FIGŌ, āffigŏ. SYNT. Pangere clavum. *Liv.* Ofculum. *Pla.* Terminos. *Cic.* Anchora pacta littoribus. *O.* Pangere pacem, societatem cum aliquo. *Liv. i. firmam fixamque statuere.* Te peto, quem pepigit lecto Venus aurea nostro. *O. i. promisit. Præteritum pepigi deducit QUINT. à PAGO [Inusitato verbo.] Pāctifer.* Pangere oleas, vineam. *COL. i. plantare, figere terra.* Pangere versus. *CIC. i. scribere, seu cera figere.* Pangentur carmina nobis. *M.* Victuras poteramus pangere chartas. *M.* Ego mira poemata pango. *H.*

PĀNICŪM, ī. n. *Caf.* [Genus milii.] *Panis.* m. PĀNICŪLĀ, æ. f. *PLI. L'épi de Panis.* PĀNICŪLĀ. [A similitudine significat in Avellanis juglandibus &c. Coma illa in quā semina dependent.] *Les charbons des coudriers &c. Ce qui a la figure de panache.*

PĀNICŪM, ī. n. *Caf.* [Inane terriculamentum, ita dictum à Pane Deo qui tales terrores immittere credebatur.] *Terreur panique.*

PANIFICIŪM, īi. n. *CEL. Toute sorte de pain.* VAR. *Le metier de Boulanger.*

PANIFICŪS, ī. m. *PLA. Boulanger.*

PĀNIS, is. *Du pain.* EPIT. Nivēŭs, cāndidŭs, tēnēr. cērēalis, triticeŭs, fursurēŭs, cibariŭs, atēr, adtistŭs, acērōsŭs. SYN. Cērēs, Tōstæ frūgēs. PHR. Mucida Cærulei panis consumere frustra. *J.* Siliquis & pane secundo Vivere. *H.* Cum sale panis Latrantem stomachum bene leniet. *H.* Gingivā panis frangendus inermi. *J.* Cereremque canistris Expediunt. *V.* Tum Cererem corruptam undis Cerealiaque arma

Expediunt. *V.* Onerantque canistris Dona laboratæ Cereris. *V.* Nec tostæ frugis egentis. *V.* Vertere morfus Exiguam in Cærem penuria adegit edendi; Et violare manu malisque audacibus orbem Fatalis crusti, patulis nec parcere quadris. *V.* Pane egeo jam mellitis potiore placentis. *H.* Panis erat primis virides mortalibus herbæ, Quas tellus nullo sollicitante dabat: Postmodo glans nata est; bene erat jam glande repertā, Duraque magnificas Quercus habebat opes. Prima Ceres, homine ad meliora alimenta vocato, Mutavit glandes utiliore cibo. *O.* Quanto porrexit murmure panem Vix fractum, solidæ jam mucida frustra farinæ, Quæ genuinum agitent non admittentia morsum: Sed tener & niveus mollique filigine factus, Servatur domino. *J.* Sive ille (*Midas*) suā Cerealia dextrā Munera contigerat, Cerealia dona rigebant. *O.* Fruges igni torrere & frangere saxo. *V.*

PĀNNŌNIĀ, æ. f. [Europæ regio duplex, superior quæ nunc Austria dicitur, inferior verò Ungaria.] *La Pannonie.* PHR. Pannoniusque ferox, arcuque horrenda fugaci Armenia. *St.* Aut juga Pannoniæ. *P.* Pannonici narratur gloria belli. *M.*

PĀNNŌSITAS, atis. f. *PLI. Guenille.*

PĀNNŌSŪS, PĀNNŪCĒŪS & PĀNNŪCĪŪS, ā, ūm. *Cic.* [pannis obitus.] *Couvert de haillons, de guenilles.* PHR. Pannosus vacuis ædilis Ulubris. *J.* Dum ne deterius sapiat pannucia Baucis. *P.* Si toga fordidula est; si ruptā calceus alter Pelle patet; vel si consuto vulnere crassum Atque recens Linum ostendit non una cicatrix. *J.* Pannosam sæcem morientis forbet aceti. *J. metaph.*

PĀNNŪS & PĀNNICŪLŪS, ī. m. dim. [Quibus vestimur.] *Drap, Etosse.* EPIT. (Vide VESTIS.) PĀNNŪS [Sumitur etiam pro panno vili & lacero.] *Haillon.* EPIT. Attritus, tritus, lacer, laceratus, vilis, asper, squallens, crassus, rudis, albus, ruber, ferrugineus, niger. PHR. Tuo cruore rubros obstitrix pannos lavit. *H.* Membraque vincirent tinctis ferrugine pannis. *O.* Albo velatus panno. *H.* Hæc sunt quæ tenui sudant in Cyclade, quorum Delicias & panniculus bomicinus urit. *J.*

PĀNŌMPHÆŪS, ā, ūm. *Jovis nomen ita dicti vel quod ab omnibus laudetur vel quod omnium voces audiat.* PHR. Ara Panomphæus vetus est sacra Tonanti. *O.*

PĀNOPE, es, & PĀNŌPÆĀ, æ. *Nympha marina.* PHR. Excipit illæfos Panope, centumque sorores. *O.* Nereidum Phorciq; chorus Panopæaque virgo. *V.*

PĀNŌRMŪS f. & PĀNŌRMŪM, ī. n. [Urbs Sicilia.] *Palerme.* PHR. Tergemino venit numero secunda Panormos. *Sil.*

PĀNTĀGIĀS, æ. m. *Fluvius Sicilia rapidissimus.* PHR. Vivo prætervehor ostia saxo Pantagix Megarosque sinus. *V.* Saxa rotantem Pantagiam. *Cl.*

PĀNTHĒŌN *PLI. Templum Roma ita dictum quod in eo omnes Deorum imagines pictæ erant. (Vide TEMPLUM.)*

PĀNTHĒRĀ, æ. f. [Animal ferum & maculosum cujus mas dicitur Pardus.] *Une Panther.* PHR. Pictarum fera corpora Pantherarum. *O.* diversum confusa genus Panthera camelo. *H.* PĀNTHĒRYNĀ pellis. *PLI.* Pantherina mensa. *PLI.* [A Pantheræ maculis.] *Marquettée de diverses couleurs.*

- PANTHOIDES**, æ. *Pythagoras qui se Euphorbum Panthoi Trojani filium fuisse dicebat.* Panthoides Euphorbus eram &c. O.
- PANTICES**, cūm. m. *Pla.* [Ilia, venter.] *Le ventre, les intestins.* *PHR.* Qui cum panticibus laxis, & cum pede grandi. *M.* [Hinc fortè Gallica vox.] *La panse.*
- PANTOMIMUS**, i. m. *Liv.* & **PANTOMIMA**, æ. *f. Sen.* [Latine omnium simulator, Comædus qui saltando personas imitabatur effingebatque.] *Pantomime.* *PHR.* Chironomon Ledam molli saltante batillo. *J.* Saltaret uti Cyclopa rogabat. *H.* Saltantes Satyros imitabitur. *V.*
- PANURGIA**, æ. *f. Pla.* [Astutia.] *Tour d'adresse, finesse.* (Vide *DOLUS*.)
- PANUS**, i. m. *Lucil.* [Lana involucrum.] *Touffe de laine.* *PANUS.* *Cel.* [A similitudine tumor in hominum corpore & in arboribus.] *Une tumeur.*
- PAPÆ**, *Ter.* [Interjectio admirantis.] *Ha!*
- PAPAVÉR**, æris n. *Pavot.* *EPITH.* Soporiferum, lethæum, somniferum, obliuiosum, torpens, frigens, medicatum, lenè, cœrèalè, vescuū, nigrum, album, luteum, purpureum, ferax. *PHR.* Causeque papavera somni. *O.* Allia cum Cepis, cereale Papaver Anetho Jungite. *Col.* Lilia purpureis mixta papaveribus. *O.* Quodque soporiferum grana papaver habet. *O.* Plenumque sopore papaver. *Pol.* Lethæo perfusa papavera somno. *V.* Crispatos imitata papavera cirrhus. *Rap.*
- PAPAVEREUS**, à, ūm. *De Pavot.* *PHR.* Illa papaveras sublecat ungue comas. *O.* **PAPAVÉRATA** vestis. *PLI.* *De couleur de Pavot, ou plutôt semé de fleurs de Pavot.*
- PAPHAGES**, æ. *Rex Ambracia à Leana interfectus.* *PHR.* Sitque Paphageæ causa Leana necis. *O.*
- PAPHLAGONIA**, æ. *Liv.* [Asia minoris regio.] *La Paphlagonie.*
- PAPHOS**, i. *f. Urbs Cypri in qua Venus colebatur. Ita dicta est à Papho Pygmalionis filio, qui Pygmalionem cum sculptor insignis esset, Niveum mirā feliciter arte sculpsit ebur (Muliebre nimirum simulachrum) operisque sui concepit amorem. A Venere petiit conjugem eburnæ suæ statua similem. Qua annuente Venere visa tepere est... salient tentatæ pollice venæ... dataque oscula virgo. Sensit, & erubuit, timidumque ad lumen lumen Attollens pariter cum celo vidit amantem. Illa Paphum genuit, de quo tenet insula nomen. *O.*] *Papho.* *EPITH.* Celsa, alta, æquorèa, cypriā. *PHR.* Est Amathus, est celsa mihi Paphos, atque Cythera. *V.* Repetit Paphon æquore cinctam. *O.**
- PAPHIUS**, à, ūm. *De Papho, de Cypre.* Solido Paphiæ de robore Myrti. *O.* Paphiæ ædes. *O.* Paphii Thyrsi. *Col.*
- PAPHIA** Veneris nomen à Papho. (Vide *VENUS*.)
- PAPILIO**, ōnis. m. [Vermiculus alatus.] *Papillon.* *EPITH.* Lævis, aliger, volitans. *PHR.* Agrestes Tineæ res observata colonis, Ferali mutant cum papilione figuras. *O.* Alis superbus auro & ostro lucidis Papilio... Temere vagatur quā sua libido trahit; Eodem putares nare per liquidum Æthera, Usque adeo par est æmulis coloribus. *Com.* Pennas urit... dum propiore volans circuit orbe facem. *Saur.*
- PAPILIO**, ōnis. *PLI.* [Tentorium.] *Tente, pavillon.* (Vide *TENTORIUM*.)
- PAPILLÆ**, æ. *f.* *Le bout du tecton, le mammellon, la mamelle.* *EPITH.* Roscā, tēnērā, lacteā, tērēs, albā, candens, candidā, decōrā, tūmīdā, aurēolā. *SYN.* Mammā, mammulā. *PHR.* Hasta sub exertam donec perlata papillam. *V.* Nuda papillis Constitit auratis. *J.* Nutrit inhumanæ dura papilla Lupæ. *Pr.* Papillæ uberis. *Col.* (Vide *MAMMA*.)
- PAPILLA**, *Var.* [Fontium claviculā.] *kobinet.*
- PAPPAS**, æ. m. [Qui puerum alit.] *Pere nourricier.* *Pappa.* *PHR.* Timidus prægustet pocula pappas. *J.*
- PAPPŌ**, as, avi, atum, are. [Dicitur de pueris cibum mollem fumere.] *Manger des choses qu'il n'est pas besoin de mâcher.* *PHR.* Et similis Regum pueris pappare minutum Poscis & iratus mamma lallare recusas. *P.*
- PAPA**, æ. m. [Nomen Jovis ita dicti, quod rerum omnium pater ac nutritius sit.] *Jupiter.* **PAPA** [hodie pro summo Pontifice dicitur.] *Le Pape.* *PHR.* Cui tempora fulgens Infula tergemina redimibat sacra corona. *Vida.* Qui jura & leges Divumque hominumque gubernas Ense potens gemino cujus vestigia adorat. *Cæsar*, & aurato vestiti murice reges. *Vida.* (Vide *PONTIFEX*, *Summus Pontifex*.)
- PAPPŪS**, i. m. [Carduorum flos.] *Especie de coton que poussent les chardons.* *PHR.* Plumas avium papposque volantes. *Lr.* **PAPPŪS**, *PLI.* [Herba.] *Senegon.*
- PAPŪLA**, æ. *f. Cel.* [pustula.] *Dartre, feu sauvage, bouton.* Ardenres papulæ atque immundus olentia sudor Membra sequebatur. *V.*
- PAPULENTUS** & **PAPULOSUS**, à, ūm. *PLI.* *Plein de dartres.*
- PAPYRUM**, i. n. & **PAPYRUS**, i. *f.* [Fruticis Ægyptiaci genus è cuius libro vela, vestes, fragula & funes conficiebantur. Præcipuus tamen usus chartarum erat.] *Papier.* *EPITH.* Bibulā, pilulistris, tēnūis, fragilis, Ægyptiācā, Niloticā, Lybiā. *PHR.* Contentur bibula Memphis cymba papyro. *L.* Perdire Niliacas musæ mea damna papyrus. *M.* Crescit multa papyro Pagina. *J.*
- PAPYRIFER**, à, ūm. *Qui produit l'arbrisseau nommé Papyrus.* *PHR.* Perque papyriferi septemflua flumina Nili. *O.* **PAPYRACEUS** & **PAPYREUS**, à, ūm. *PLI.* *Fait de cet arbrisseau.*
- PAR**, æris n. *Cic.* *Une paire.* *PHR.* Par columbarum. *O.* Gladiatorum, amicorum. *Cic.*
- PAR**, paris. omn. g. *Pareil, égal.* *SYN.* Æquālis, similis, parilis, compar, geminus, idem, unus, affinis, germanus. *PHR.* Par erat ad formam sapientia. *O.* Et cantare pares & respondere parati. *V.* Paribus lita corpora guttis. *V.* Neque par; neque dispar. *Lr.* Par superis Tytides. *H.* Pares ætate ministri. *V.* Par studiis, sed robore dispar. *St.* Pares in amore. *Cic.* Par amor est illis. *O.* Par fortuna duorum. *O.* Delicto par pœna fuit. *O.* Nube pari. *O.* Jungaturque pari. *H.* Par pari referre. *Ter.* Ludere par impar, (*Ludi genus*) equitare in arundine longā. *H.* Ex pari vivere cum aliquo. *Sen.* Cum pare quæque suo volucresque feræque Junguntur. *Lr.* Ad hæc animum par est advertere. *Lr.* i. *æquum, decens est.*
- PARABILIS**, ille. omn. g. *Cic.* *Qui peut s'acquiescer facilement.* *PHR.* Parabilis victus. *Cur.* Parabiles divitiæ. *Cic.* Namque parabilem amo facilemque. *H.*
- PARABOLA**, æ. *f. Sen.* *Parabole, allegorie.*

PARADISUS, ī. m. [Apud Xenophontem significat viridarium.] *Jardin, verger.* [Hodie pro cælesti Sanctorum sede sumi solet.] *Le Paradis.* *PHR.* Vobis aut propria hic sedes, concessaque longum Regna, manent meliora, graves ubi solverit artus Mors animā, vos stelligerā pater optimus aulā Protinus excipiet lætos melioribus oris; Pax ubi tranquilla, & cunctarum opulencia rerum Et secura quies, nunquam peritura voluptas. Et dubitet tantā quisquam mercede laborem Ferre brevem, terrisque sequi me sponte relictis? Ad veras emergere opes, emergere honores Tendite, quos nulli casus, nulla auferat ætas. *Vida.* Vos etiam, quos non pertæsum denique nostri, Funera acerba manent: audete, & lucis amorī Istius æternum vitæ immortalis honorem Mecum omnes præferite, domus non hæc data, non hæc Sunt vobis propriæ sedes. Vos ætheris alti Lucida templa vocant, stellis florentia regna, Pax ubi secura, ac requies optata laborum. Hic domus, hic patria: huc omnes contendite læti Angustum per iter: vestras hic figite sedes. *Vida.* Oprati portus, statio gratissima fessis, Non intermisso digna labore peti. O! patria, o! ingens Divum domus, aurea cæli Limina, spes nostræ meraque summa viæ. Ut te securi post tot discrimina tandem aspicimus... ejus amore Quidquid triste fuit, ferre tulisse juvat. Hic nos excipient ipsis communia Divis Gaudia mortali non referenda sono. *Hosch.* Desertosque foros vacuique sedilia cæli Actutum complere parent: legio unde, nefandis Acta odiis trepidas ruit exturbata per auras. *Sann.* Dum pietate suā meriti post funera cælum, Concilio superum, atque æternā pace fruuntur. Hæc promissa piis animis uberrima merces. Præmia tanta manent tam parvo parva labore. *Vida.* Aut exul animus, morte liber, patrium Cum repetet limen, sidereamque domum: Illinc egestas & dolores exulant: Nemo feret voris non potiora suis. Passim voluptas pura, passim gaudia Delicias largo flumine rivus agit. Illic perenni vitā sponte profluit. *Buch.* Donec nos puræ defunctos munere vitæ Tollat summa dies & tardi mole solutos Corporis æternam cæli transcribat in ædem. *Rap.* Nos tua progenies etiam majora precamur; Speramusque piæ functos ut munere vitæ Sedibus æternis æternā in pace reponas. *Rap.* Qui siri longa cupidè petitura Nunc in exhausto bibis ore nomen... Ubi sancta puris Diffluens rivis habitat voluptas. *Sant.* Illic beatos incolas Curis solutos & metu, Puri profusa nectaris Inebriantur flumina. *Sant.* De pleno bibitis gaudia flumine Illic perpetuam mens satiat sitim Sacris ebria fontibus. Altis secum habitans in penetrabilibus Se rex ipse suo contuitu beat; Illabensque sui prodigus intimis Se se mentibus inserit. *Sant.* Hic æmus patrii finibus exules; Quando mens misero libera carcere, Se vestris sociam ceteribus inseret, Et caligine pulsā, Cæli lucem habitabimus... Nobis sancta cohors sis bona; fluctibus Luctantes mediis quos modò respicis Da portus, duce Christo, Da contingere prosperos. *Sant.* Procul remoti supplices Tendunt manus, & patrium Per vota, per suspiria Cælum salutant exules. *Sant.* Sidereas...visere sedes, Et superis jungi; vivisque impervia regna, Æthereas peragrarè domos, terrisque relictis Ostensum per iter jussu super Astra

volatu Das divina oculis mortalibus ora tueri. ... Felices animæ quas dudum exercita terris Ante obitum patrio virtus transmisit olympo: Nam licet exuerint nondum mortalia vincla, Terrenosque artus; votis tamen omnibus ardente Cælestes habitare plagas, & jam sua regna; unde boni fons omnis & omnis lucis origo...in superas sedes ubi plena & sancta voluptas, Et purum bibitur, media inter gaudia, verum. *Sant.*

PARADOXUM, ī. n. *Cic.* [Quod præter opinionem dicitur.] *Paradoxe.*

PARÄDRÖMIS, idis. f. *Vit.* [Latine ambulatio.] *Allée découverte.*

PÄRÄNÉTICUS, ä, um. *Quin.* [Latine admonitarius, suavor, hortator.] *Qui exhorte, qui persuade.*

PÄRÄTÖNIUM, ī. n. *Lybia* Marmarica oppidum. *PHR.* Usque Parætonias Eoa ad littora Syrtis. *L.*

PÄRÄLLELOS, Vir. & PÄRÄLLELUS, ä, um. *Pli.* [Latine æqualiter distans.] *Parallele.*

PÄRÄLYSIS, eos & is. f. *Pli.* [Latine resolutio nervorum.] *Paralyse.* PÄRÄLYTICUS, ä, um, *PLI.* *Paralytique.* *PHR.* Corpus desistit posse moveri; Nec flecti cervix, nec brachia reddere motus; Nec pes ire potest; resolutaque membra jacebant Officii deserta suis, fluxosque per artus Languida demissis pendebant vincula nervis. *Sedul.* Rigentes articuli, nervi sine sensu jacentes.

PÄRÄPHRÄSIS, is. f. *Quin.* [Sententiæ liberior interpretatio.] *Paraphrase.*

PÄRÄRIUS, ī. m. *Sen.* [Qui medius intervenit ut par jus faciat.] *Entremetteur.* (Vide *MEDIUS.*)

PÄRÄSÄNGA, æ. f. *Pli.* [Viarum mensura apud Persas 30. stadiorum.] *Parasange.*

PÄRÄSITUS, ī. m. *Cic.* & PÄRÄSITÄ, æ. f. *H.* [Qui aliorum mensas sequitur.] *Parasite.* *EPITH.* Édax, helliös, gülösüs, ädulätör, älsentätör, bländüs, tũrpis. *PHR.* Culinæ divitis auceps Nullus jam parasitus erit. *J.* Edacibus in parasitis. *H.* PÄRÄSITÄSTER, tri. m. *Ter.* [Rudi & novitius parasitus.] *Ecornifleur, qui ne sçait pas son metier.* PÄRÄSITÄTIÖ, önis. f. *PLA.* Le metier de parasite. PÄRÄSITÖR, äris, äris sũm, äri. *PLA.* Faire le metier de parasite.

PÄRÄSTÄDES, um. *Vit.* [Lapidès qui utrumque ostii latus muniunt.] *Les jambages d'une porte.* PÄRÄSTÄTÄ, æ. f. *PLI.* Pilastrè, pied droit.

PÄRÄTÈ, adv. *Avec preparation.* *SYN.* Prömptrè, expéditrè. *SYNT.* Paratè venire ad dicendum *Cic.* Paratissimè respondit. *PLI. i. promptè,* Paratius dimicat. *Cic.*

PÄRÄTUS, us. m. *TAC.* *Préparatif, appareil.* *PHR.* Vestrique paratibus impar opus. *O.* Et veniam dapi-bus nullisque paratibus orant. *O.* Tyrios induta paratus. *O.* Paratus rerum. *Sil.* Paratus funeris. *TAC.* Largisque paratibus uti. *O.*

PÄRÄTUS, ä, um, iör, iřsĩmũs. *Préparé.* *SYN.* Inftrũctũs, örnätũs, mũnitũs, prömptrũs. *SYNT.* Paratus ad dolores, ad dicendum, contra fortunam. *Cic.* Paratus omnia perpeti. *Cas.* Animis opibusque parati. *V.* Sydonias ostentat opes, urbemque paratam. *V.* Epulasque paratas Regifico luxu. *V.* Acer erat, belloque ferox, ad vimque paratus. *O.* Necis instrumenta paratæ. *O.* Paratior unda. *O.*

PÄRÄZÖNIUM, ī. n. *M.* [Pugio qui ad zonam accingebatur.]

cingebatur.] *Une dague attachée à la ceinture.* PHR. Militiæ decus hoc & grati nomen honoris. *Arma tribunitium cingere digna latus.* M. *De parazonio qui Tribunis ab Imperatore dabatur, ut gladius majoribus Magistratibus.*

PARCÆ, arum f. Tres finguntur fuisse sorores humana vite stamina dispensantes, Clotho nimirum, Lachesis & Atropos. Erebi & noctis filia. Clotho colum gestabat; nobat Lachesis, Atropos filum cadebat, ac humana vita terminum præstinebat. *Epit. Sævæ, truces, duræ, dītæ, fatālēs, immītēs, inīquæ, invīsæ, impiæ, crudēlēs, inēxorabīlēs, cōcōrdēs, nōcētēs, nētēs, tristēs, sēvēræ, invidiæ, acerbæ, bābāræ, ferræ, funēstæ, pullæ, lānificæ, inhūmānæ.* PHR. Talia secula suis dixerunt currite fufis Concordes stabili fatorum numine Parcae. V. Nubila nascenti seu mihi Parca fuit. O. Veterum decreta fororum. O. Sic Jovis imperia & nigrae voluere sorores. Sr. Ergo aderat promissa dies, & tempora Parca Debita complerant. V. Mihi parva rura & Spiritum Graiæ tenuem Camonæ Parca non mendax dedit, & malignum spernere vulgus. H. Veridicos Parcae cæperunt edere cantus. C. Hunc cecinere diem Parcae fatalia nentes Stamina, non ulli dissoluenda Deo. T. Quæque ratum triplici pollice netis opus. O. Triplicesque Deæ tua fila resolvunt. O. Admovēre manus (Parca) quatum sub jure tenentur Omnia, quæ seriem fatorum pollice ducunt; Longaque ferratis evolvunt sæcula pensis. Cl. Dum sororum fila trium patiuntur atra. H. Tum quæ dispensant mortalia fata sorores. O. Dura jubet gelido Parca sub axe mori. O. Parcarumque dies & vis inimica propinquat. V. Evincent utinam jura feræ stygis, Parcarumque colos irrevocabiles. S. Et festinatis incidit stamina pensis. Non ira sunt fati stamina nigra mei. O. Nevit & infestā stamina pulla manu. O. Ultima volentes oravi pensā puellas, Ut traherent parvā stamina pulla morā. M. Et inexorabile pensum deficit. Sr.

PARCÆ, ius, iisimē. adv. Cic. *Avec épargne, mesquinement.* SYN. Modēratō, avārē, sōrdidē, tēnacitēr, tēnūitēr, modicē, jejūnē. PHR. Parcæ vive te. Lr. Facere. Caf. Scribere. Cic. Parciū ista viris tamen obijcienda memento. V. Parcissimē dare. Col.

PARCITAS & PARCIMONIA, æ. f. Cic. *Epargne.* SYN. Parcimonia temporis. Plī. Amicos observantiā, rem parcimoniā retinere. Cic. PHR. Non minor est virtus; quā quætere, parva tueri: Causus inest illic; hic erit artis opus. O. Plus est servasse repertum quā quæsisse decus. Cl. Divitiæ grandes homini sunt vivere-parcæ. Lr. Contrahe de multis, grandis acervus erit. O.

PARCIPROMUS, æ. um. PLA. *Econome, épargnant.* **PARCŌ**, is, pēpētī, & pārsi, pārsūm, ērē. *Epargner, ménager.* SYN. Cōsērvō, dēfēndō, tūcōr. PHR. Argenti atque auri memoras quæ multa talenta Natis parce tuis. V. Nec nostris oculis, nec nostris parce capillis. O. Parcere famæ suæ. Pr. Parcere impensæ. Liv. Quoties pugnabis dic... parcere me iussit Laodamia sibi. O. Parcesque futuro. V. Parcere auribus. Cic.

PARCERE [pro cāvērē.] *Prendre garde.* PHR. Parce precor Manes sollicitare meos. O. Nihil promittere parcunt. C. Parce privatus nimium cavere. H. Parcite oves nimium procedere. V. Parcere ne &c. Pla. Sol-

vere quassatae parcite membra ratis. O. Parcite credere. O. Parcite luminibus. O. Non tamen abstinit; nec voci iraque pepercit. V.

PARCERE [pro abstinērē.] *S'abstenir.* PHR. Parce puer stimulis, & fortius utere lorīs. O. Parcere verbis. O. Lamentis. Liv. Parce metu Cytherea. V. Hybernīs parcebant flatribus Euri. V.

PARCERE. [pro vēniām dārē.] *Pardonner.* SYN. Ignōscērē, cōndōnārē, rēmītterē, indulgērē. PHR. Et mihi si non vis parcere, parce tuis. O. Incautum dementia cæpit amantem, Ignoscenda quidem, sci rent si ignoscere Manes. V. Namque dabunt veniam votis, irasque remittent. V. Parcere subiectis & debellare superbos. V. Si positis pendas odiis, ignoscere pulchrum. Jam misero; pœnæque genus vidisse precantem: Quæ vindicta prior quā cum formido superbos. Fleat, & affuetum spoliis affligit egestas. Cl. Si quoties peccant homines, sua fulmina mittat Jupiter; exiguo tempore inermis erit. O. Parcendo mutas animos, fleatque rebelles. Sant. Parce pio generi, & propius res aspice nostras. V. Da veniam culpæ. O. Ignoscas igitur. C. Indulge veniam pueris. J. Parce precor; fulmenque tuum, tua tela reconde. O. Parce pater patriæ; nec nominis immemor hujus. O. Parcere supplicibus. H. O! si Christe tuo parcere vis gregi, Pro tot criminibus publica victima Adsum; terribilem sustineas manum, Itæ vindicis immemor. Sant. (Vide VENIA.)

PARCŪS, æ. um. *Epargnant, ménager.* SYN. Avārūs, sōrdidūs, tēnār, modēratūs. SYN. Senes parci. H. Manu parca offerre. H. Parcus operā. Pla. Comitatu. Plī. In victu, in ædificando. Plī. Parcus pœnæ, cruoris. Cl. Parcus & brevis somnus. Plī. Vini parcissimus. SVET. i. bibens parum vini. Vitrum parcum. M. i. cyathus non capax. Parcus Deorum cultor & infrequens. H. i. parum religiosus. Merito parciore ira meo. O. i. minor. Parcus honorum. PLI. i. non ambitiosus. PHR. Veteris non parcus aceri. H. Quæsitique tenax. O. Parcus uterque parens. O. Parcus homo & rerum tutela suarum. J. Deque decem, plures semper servantur olivæ; Explicat & mensas unica mensa duas. M. Aut parco sale contingunt, hyemique reponunt. V.

PARDALIŌS, ii. m. PLI. [Gemma à Pardi colore dicta.] *Sorte de pierre précieuse.*

PARDALIŪM, ii. n. PLI. [Unguentum ab odore Pardi dictum.] *Sorte de pommade.*

PARDŪS, i. m. [Animal cujus fœmina PARDALIS, Plī. & PANTHERA dicitur.] *Leopard.* EPIT. Cēlēr, mēcūlōsūs, piētūs, vārīūs, vēsīcōlōr, crudēlis. PHR. Cum per summa rapit celerem venabula Pardum. L. Pardos & cætera colligit Austri Prodigia. Cl. Distinctus maculis & pulchro pectore Pardus. AVIEN. Obvia fulminei properent ad vulnera Pardi, Semine permixto geniti; cum forte Leznæ Nobiliorem uterum viridis corrumpit adulter: Hi maculis patres referunt & robore matres. Cl. Magno Pardus sublimis hiatu. J.

PAREAS, æ. m. L. *Sorte de serpent qui ne fait point de mal.*

PARENS, entis. m. f. [Eo nomine pater, mater, avi & proavi significantur.] *Pere, mere, ayeul.* EPIT. (Vide PATER, AVUS.) PHR. Veterum decora alta parentum. V. Uterque parens. O. Pauperum sanguis

parentum. *H.* Tardus senio parens. *S.* Pulchrâ faciat te prole parentem. *V.* Natorum illa duorum Facta parens. *O.* Facit parentes bonitas non necessitas. *Ph.* Jura parentis habes & pro me scriberis haeres. *J.* Dos est magna parentium virtus. *H.* Grandævumque patrem fratresque plasque sorores Cum gemitu sociumque tori vocat ore supremo. *O.* Aetas parentum pejor avis, tulit Nos nequiores, mox daturos Progeniem vitiosiore. *H.* Quanto parentes sanguinis vinclo tenes natura! Quam te colimus inviti quoque. *S.* Proles Indiscreta suis gratulusque parentibus error. *V.* Non alere parentes nefarium est. *Cic.*

PARENŒS. [pro autore.] *Auteur, Fondateur, createur.* *Phr.* Maximus mundi parens. *S.* Frugum parens tellus. *V.* Rerum parens Deus. *L.* Romulus parens urbis. *Liv.* Parens & educatrix rerum sapientia. *Cic.* Parens philosophiæ Socrates. *Cic.* Metus parens odii. *St.*

PARENTALIA, ōrū & iūm. *n. Cic.* [Convivia quæ in parentum & propinquorum funere fiebant.] *Funeraillies des ayeuls. Festins qui se faisoient aux funeraillies des parens.* *Phr.* (Vide FUNUS.) *SYN.* Funiis, exequiæ, inferiæ. *qua videntur suis locis.*

PARENTALIS, alē *De ses ayeuls.* *Phr.* Fama parentali si vos mea contegit umbrâ. *O.* Parentales dies *O.* i. funus parentum.

PARENTICIDA, æ. *m. f. PLA.* Parricide.

PARENTŒ, as, avi, acūm, are. *Faire les funeraillies.* *Phr.* Parentant & nigras maculant pecudes. *Lr.* Sic Memnonis umbras Annua solemnī cæde parenter ovīs. *O.*

PAREŒ, es, rui, rēre. *Paroître.* *Phr.* Ad portum quoties paruit Hermogenes. *M.* (Vide APPAREO.)

PARERE. [pro obedire.] *Obéir.* *Phr.* Dictis cuncti paremus oantes. *V.* Ut quamvis avido parent arva colono. *V.* Dominis parere superbis. *V.* Duris parere lupatis. *V.* Parere imperio. *Cæs.* Religioni. *Cic.* Parere gulæ. *H. i. servire.* (Vide OBEDIO.)

PARIES, parietis & parietis. *Muraille.* *Epit.* Ardūus, altus, sublimis, editus, superbus, tutus, solidus. *SYN.* Mūns, mōnā. *Phr.* Nam tua res agitur paries cum proximus ardet. *H.* Fissus erat tenui rimā, quam duxerat olim Cum fieret paries, domui communis utrique... hanc vocis fecistis iter. *O.* Parietibus textum cæcis iter. *V.* Parietibusque premunt arctis. *V.* Hærent parietibus scalæ. *V.*

PARIETINÆ, arūm. *f. Pl.* [Paries vetus.] *Masure.*

PARILIS, ilē *PL.* Semblable, égal. *Phr.* Parili ætate. *O.* Accipere & parili reddere voce vale. *O.* Arte suum parili revirescere posse parentem. *O.* Parili ratione videmus &c. *Lr.* (Vide PAR. ÆQUUS, ÆQUÆVUS.)

PARILITER, adv. *PLA.* Semblablement. *SYN.* Æquē, pēindē, paritēr.

PARILIA, ōrū & iūm. *Dea Palis festa.* *Phr.* Festique parilibus urbis Mœnia conduntur. *O.*

PARIŒ, is. pēpēri, partūm, & paritūm, erē. *Enfanter, accoucher.* *Phr.* Lucinam novies paritura vocavit. *O.* Sed quia bis quino femina mense parit. *O.* Nec factus nixibus edunt Apes. *V.* Altera tum primos Lucinæ experta labores. *V.* Quas uno eodemque tulit partu. *V.* Partus enixa gemellos. *O.* Prolemque gemellam Pignora Lucinā bina favente dedit. *O.* Ut sua maternus complevit tempora venter, Nascitur. *O.* Cum Cynare traheret Lucina dolores; Et face-

rent uteri pondera lenta moram. *Phr.* Laxat onus, maturi pignora ventris, Emisit factum. *M.* Ut solvat partus molliter illa tuos. *O.* Et positum est uteri crimen onusque mei. *O.* Enixa est utero crimen onusque suo. *O.* Marte gravis geminam partu dedit Ilia prolem. *V.* Nec nostri generis puerum, nec sanguinis edunt. *V.* Illam terra parens... progeniit. *V.* Si qua mihi de te suscepta fuisset Ante fugam soboles; si quis mihi parvulus aulā Luderet Æneas. *V.* Nec tibi diva parens, generis nec Dardanus author, Perfide; sed duris genuit te cautibus horrens Caucasus; hircanæque admorunt ubera Tygres. *V.* Criniso conceptum flumine mater Quem genuit. *V.* Romulus Aslaraci quem sanguinis Ilia mater Educet. *V.* Quem Rhea sacerdos Furtivum partu sub luminis edidit auras Mixta Deo mulier. *V.* Gemellos, spem gregis ah! silice in nudā connixa reliquit. *V.* Sus, triginta capitum factus enixa. *V.* Foemina cum peperit repletur lacte. *Lr.* Sic uterum crescat Mariæ; sic natus in ostro Parvus Honoriades genibus confidat avitis. *Cl.* Dum parit & longas iterat Nisæa querelas. *Sann.*

PARERE. [per transl. producere.] *Produire, créer.* *Phr.* Terra parit fruges. *Lr.* Putrefactaque ligna Vermiculus pariunt. *Lr.* Voluptates pecuniā pariuntur. *Cic.*

PARERE. [pro acquirere.] *Acquerir, procurer, causer.* *SYNT.* Parere salutem, dolorem, laudem, pacem. *Cic.* Moram. *PLA.* Dissidium. *Lr.* *Phr.* Peperit nobis injuria curas. *Phr.* Metro somnum peperit. *T.* Egregias animas, quo sanguine nobis Hanc patriam peperere suo. *V.* Qui sibi lethum Infantes peperere manu. *V.* Nam cur hæc aliā pariat gloria dextrā. *Sil.* (Vide ACQUIRO.)

PARIS, idis. Priami Trojanorum Regis ex Hecubâ filius, quem gravida mater, cum in utero ferret, somniavit se facem parere, qua Trojam combureret. Face prægnans Cisseis regina Parin creat. *V.* Quo prodigio territus Rex puerum occidi jussit; sed Hecuba maternâ pietate mota, curavit illum clam educari apud pastorem. Hæbarunt Dii quoque sylvas Dardaniusque Paris. *V.* Ubi cum adolevisset ab Oenone nymphâ duos suscepit filios. Cum in dirimendis controversiis esset æquissimus; Juno, Pallas & Venus de pulchritudine contendentes, (propter aureum pomum à discordiâ ad Pelei nuptias missum in quo scriptum erat, datur pulchriori.) Paris inter potentes arbiter pastor Deas (S) Constitutus est iudex; pomumque Veneri adjudicavit. Postea à patre agnitus susceptusque sparsam navigavit ubi à Menelao hospitio susceptus Helenam Menelai uxorem rapuit. Rapta longum cum conjugebellum Attulit in patriam conjurataque sequuntur Mille rates. *O.* Vocatus est alio nomine Alexander. Ignis Alexandri Phrygio sub pectore gliscens. *Lr.* Achillem in Apollinis Templo dolose interfecit; ipse verò à Pyrrho, vel ut alii volunt à Philoteo occisus est. *Epit.* Perfidus, adulter, Trojanus, Iliacus, Dardanius, Priamides, Priamæus, Læomédontæus, lascivus, incestus, semivivus. *SYN.* Priamides, Alexander, Troicus raptor. *O.* *Phr.* Pastor cum traheret per frera navibus. Idem Helenam perfidus hospitam. *H.* Ilion fatalis incestusque iudex, Et mulier peregrina venit in pulverem. *H.* Tyndaris Idæo trans æquora ab hospite rapta. *O.* Bella gerant alii tu Paris semper ama. *O.* Cælestesque duas Trojano iudice vicit Menas. *O.*

PARYSII, *Græci*. [Urbs Gallia princeps] *Paris*. *Parisi*.

CÆs. Les peuples qui habitent aux environs de Paris.

PAR. vosque Parisiaci, nova per commercia, cives, &c. *Sant.* Tantis honos tanta est Parisiacæ gloria gentis. *Sant.* Sequana cum primùm reginæ allabitur urbi Tardat. præcipites ambitiosus aquas. Captus amore laci cursum obliviscitur, anceps Quò fluat, & dulces nectit in urbe moras. *Sant.* Superba turrets tolle Lutetia Testisque nubes ambitiosior Lacesse: jam non invidendos Objiciet tibi Roma colles. *Sant.*

PARITER, *adv.* Ensemble également. *SYN.* Simul, unà, æquè, pèrindè, non àlitér, non sècùs; *PHR.* Puero pariter donisque movetur *V.* Cædebant pariter, pariterque ruebant *V.* Victores victique *V.*

PARITUDŌ, *inis*, *f. PLA. & PARITURĀ*, *æ. f.* *VAR.* Les couches, le tems de l'accouchement.

PARMĀ, & **PARMŪLĀ**, *æ. f. dim.* [Breve scutum quo pedites utebantur.] *Petit bouclier.* *PHR.* Parma tibi scutum pumilionis erat. *M.* Tecum Philippos & celerem fugam Sensi relictā non bene parmulā. *H.* Fulva jubis cassis, nec onus cava parma sinistræ. *O.* Fulva metallo Parma micet. *St.* Versique Latini Rejiciunt parmas. *V.* **PARMŪLARIŪS**, *ii. QUIN.* [Qui parmulā utebatur.] *Qui portoit de ces petits boucliers.* (Vide *CLYPEUS*.)

PARMĀ, *æ. f. CIC.* [Urbs Italix.] *Parma.* Scribere quod Cassi Parmensis opuscula vincat. *H.*

PARNASSŪS, *i, m.* Mons Phocidis Apollini & Musis sacer. Separat Aonios Aetæis Phocis ab arvis Terra ferax. Mons ibi verticibus petit arduus astra duobus Nomine Parnassus superatque cacumine nubes. *O.* Erat & Baccho Sacer Parnassus. Parnassus gemino petit æthera colle Mons Phæbo Bromioque sacer; cui nomine mixto, Delphica Thebanæ referunt Trieterica Bacchæ. *L.* Ad radices Parnassi stuebant fons castalius; nec procul erat mons Helicon iuxta quem fons Hippocrene à Pegaso fuit elicitus. Quorum omnium aliorumque Phæbo sacrorum montium nomina promissæ à poetis usurpantur.

EPITH. Bicipes, bivertex, phœbæus, saccër, dōctus, sacratus, lauriger, virginæus, Apollinæus, Pēgæus, Prietius, Castalius, arduus, sublimis, bifidus, geminus. *SYN.* Pindus, Hēlicōn *PHR.* Nec in bicipiti somniasse Parnasso Memini, ut repente sic poëta prodirem. *P.* Parnassique jugis sylvæque Heliconide. *St.* Desertis Aganippes vallibus. *J.* Summaque montis juga cecropi. *S.* Dicite quæ fontes Aganippidos Hippocrenes, Grata Medusæ signa tenetis Equi. *O.* Summaque biverticis umbrā Parnassi residens. *St.* Castaliamque undam Pieriosque lacus. *T.* Molli recubans heliconis in umbrā, Bellerophonæi quā fuit humor Equi. *O.* Floribus illis Quos neque frigoribus Boreas nec Syrius urit, Æstibus æterno sed veris honore rubentes. Fons Aganippæ Permessius educat undā, Unde pæ pascuntur apes & grata legentes transmittunt sacris Heliconia mella futuris. *Cl.* Phæbo gaudet Parnassia rupes. *V.* Avia pieridum peragro loca. *Er.* Fons ubi castalius vitreo torrente superbit; Unde novem dominas sæpe bibisse ferunt. *M.* Opus hoc de monte sororum Dedulit. *Pr.* Me juvat in primā coluisse Heliconia juvenrā Musarumque choris implicuisse manus. *Pr.* At lauriger mons vertice. *Pr.* Sed me Parnassi deserta per ardua dulcis Raprat amor: juvat ire jugis quā

nulla priorum Castaliam molli divertitur orbica clivo. *V.* Parnassus Laurus. *O.*

PARNES, *æthis*, *m. f.* Mons Atticæ regionis. *PHR.* Parnesque benignus Visibus. *St.*

PARŌ, *as; avi, atum, are. Preparer.* *SYN.* Instruō, præparō, ornō, adornō, instaurō, mollōr. *SYNT.* Parare convivia. *V.* Facinus, tela, insidias, necem, exequias. *O.* Parare membra pugæ. *O.* Locum epulis. *L.* Campum ad certamen. *V.* Iter in &c. *Cæs.* *PHR.* In nemo ire parant. *V.* Parant arcem defendere telis. *V.* Atque Amerina parant, lentæ retinacula viti. *V.* Maximus agricolis pelagoque parabitur imber. *V.* Bella mihi, video, Bella parantur, ait. *O.* Quas illi Philomela dapes quæ dona parant. *O.* Jovi quæ sacra paravi. *V.* Fugam sociosque parabat. *V.* Atque animos aptent armis, pugnaque parent se. *V.* Se prædæ accingunt, dapibusque futuris. *V.* Te pugna accinge pedestri. *V.* Serò medicina paratur Cum mala per longas convaluerunt moras. *O.* Magnos fata parant motus. *L.* In omne nefas ego me germana paravi. *O.* Vim parat; & sequitur. *O.* Animis opibusque parati. *V.* Belloque ferox, ad vimque paratus. *O.* Tu mania magnis Magna para. *V.* Ubi prima paratur Arboribus seges. *V.*

PARARE, [Pro acquirere, comparare.] *Acquerir.* *SYNT.* Parare divitias, amicos, agros. *Cic.* Paratur amor. *O.* Ære parare aliquid. *H.* Vina parant animos. *O.* Avidusque parandi divitias. *O.* (Vide *ACQUIRO LUCROR.*)

PARŌ, *onis. & PARUNCŪLŪS, *i, m. dim. CIC.* [Naviculi genus.] *Brigantin.**

PARŌCHŪS, *i, m.* [Parochi dicebantur qui salem & ligna cæteraque hospitibus necessaria, iis præbebant, qui reip. causā peregrè ibant.] *Pourvoyeur.* *PHR.* Parochi quæ debent ligna salemque, &c. *Hinc per trans.* **PARŌCHŪS**, [pro convivatore dicebatur.] *Le Maître du festin.* *PHR.* Vertere pallor Tum parochi faciem nil sic metuentis ut acres Potiores. *H.*

PARŌCHŪS, [Sacerdos certæ urbi aut vico destinatus.] *Le Curé d'une Paroisse.* (Vide *SACERDOS.*)

PARŌCŪLŪS, *ā, ūm. SUE.* *Qui a les yeux égaux.*

PARŌPSIS, *idis, f.* [patinæ genus.] *Un plat.* *PHR.* Quam multā magnāque paropside cænat. *J.* Cui portat gaudens ancilla paropside nigra Halecem. *M.* Angusto pisces ungere catino. *H.*

PARŌS, *i, f.* [Insula una ex Cycladibus, in Ægeæ mari; abundans marmoris quod ab eâ dicitur, Pārūs lapis.] *Paro, EPITH.* Marmoreā, cændens, nivēā, dēlphicā. *PHR.* Marmoreamque Paron. *O.* Niveamque Paron, sparsaque per æquor Cycladas. *V.* Aut ubi flavum, argentum pariusve lapis circumdatur auro. *V.* Cæduntur Paris qualia faxa jugis. *O.*

PARRĀ, *æ. f.* [Avis inauspicata.] *Mesange, sorte d'oiseau de mauvaïse augure.* *PHR.* Impios Parræ recinentis omen ducit. *H.*

PARRHĀSIĀ, *æ.* *Arcadia oppidum à quo Arcadia Parrhasia appellatur.* *PHR.* Parrhasio dictum panos de more Lycei. *V.*

PARRHĀSIŪS, *ii. Pictor insænis.* *PHR.* Divite me scilicet artium, Quas aut Parrhasius protulit aut Scopas. *H.*

PARRICIDĀ, *æ, m.* [Parentum interfector & patriæ proditor.] *Parricide.* *PHR.* thelegoni

juga parricidæ. *H.*

PARRICIDIUM, ī, n. *Parricide, mortire de son pere, de sa mere, &c.* Parricidium patriæ. *Cic.* Parricidium fratrum. *Cic.*

PARS, partis, f. *Partie, portion.* *Epith.* Exigua, parva, melior, magna, quarta, tertia, &c. *Syn.* Portio, particula. *Phr.* De turba fratrum pars exiguissima restat. *V.* Partibus æquabat justis, aut forte trahebat. *V.* Partes ubi se via findit in ambas. *V.* Famæ pars maxima nostræ. *V.* Excepi & regni demens in parte locavi. *V.* Vocamus in prædam partemque Jovem. *V.* Rerum pars altera adempta est. *V.* Tu quoque magnam partem opere in tanto, sineret dolor, Icare haberes. *V.* Pars quarta dici præterita. *H.* Pars ultima vitæ. *V.* Partes conducere in unum. *Lr.* Pars est dilata laborum. *O.* Pars è monte revulsa. *O.* Morbi deponere partem. *H.* Quæque ipse miserrima vidi; Et quorum pars magna fui. *V.* Bona pars, maxima pars hominum. *H.* Non omnis moriar, multaque pars mei Vitabit Libitinam. *H.* Optima pars lucis mensæ est data. *O.* Mediâ plus parte. *O.* Virgo comitum pars una mearum. *O.* Hæres quartæ partis. *H.* Pars corporis. *O.* Partes velare tegendas. *O.* Amoris pars aqua. *Ter.*

PARS. *Côrè.* *Epith.* Inferior, aversa, lævâ, sinistra, &c. *Phr.* Immisi diversis partibus ignes. *V.* Murorum in parte sinistra. *V.* At Boreæ de parte trucidis cum fulminat. *V.* Omnique à parte timetur. *O.* Partes animum versabat in omnes. *V.* Pejorem in partem liquitur ætas. *Lr.*

PARS. *Les uns, les autres.* *Syn.* Alī, hī, illī, nōn-ullī, quidā. *Phr.* Pars pedes ire parat campis, pars arduus altis Pulverulentus equis furit; omnes arma requirunt. *V.* Pars gladios stringunt manibus, pars missile ferrum. *V.* Pars & certare parati. *V.*

PARTES. ūm. *Rôle, personnage, employ.* *Phr.* Partes pene rogantis ago. *O.* Juveni partes mandare seniles. *H.* Secundas partes tractat minus. *H.* Quod sit judicis officium quæ partes ducis. *H.* Meæ sunt partes facere. *Cic.* Priores partes habere apud aliquem. *Ter.* *Le premier rang.*

PARS, partēs. [Factio.] *Party.* *Phr.* Partes fovere. *Tac.* Tutare partes alicujus. *H.* Defendere. *Cic.* Trahere in partes. *Tac.* Nostræ parti timeo. *Ter.* **PARS** [In libris.] *Partie.* Patronus adversæ partis. *Quin.* Audita utraque parte. *Plī.* **PARS** mea. *Pla.* [Uxor.] *Femme, chere moitié.*

PARTHÆON, ōnis. *Avus Dejanira, pater Oenē regis Ætolia Parthaone natus. O.* *De Oeneo.*

PARTHENIUS, ī, m. *Mont Arcadia ita dictus à virginibus qua in eo Veneris sacra faciebant. Phr.* Non me ulla vetabunt frigora, Parthenios eanibus circumdare salus. *V.* **PARTHENIUS** Est & fluvius Paphlagonum. *Phr.* Partheniusque rapax & volvens saxa Cynapes. *O.*

PARTHENOPE, ōs. *Fuit una Sironum qua in mare se precipitarunt. (Vide SIRENES.) Parthenope in eum locum delata dicitur, ubi postea condita fuit Neapolis qua ab eâ Parthenope denominata est. Phr.* Has ubi præterijt & Parthenopia dextrâ Mœnia deseruit. *O.* Non rara colonis Parthenope. *St.* In otia nata Parthenope. *O.*

PARTHENOPÆUS. Menaliois & Atalanta filius, rex Arcadia, Qui puer interfuit Thebano bello perit.

que In obsidione Trojanâ. Occurrit & inclutus armis Parthenopæus. *V.*

PARTHIA. *Asia regio, cujus incolæ Parthi hostes romani nominis insensissimi fuere. Phr.* Nostros corrumpit Parthia mores. *Cl.*

PARTHI, ōrum. *Epith.* Sagittiferi, immanes, truces, feroces, animosi, pugnaces, Martii, refugii, figaces, acres. *Syn.* Achæmeniī, Achæmenidæ, Arsacidæ. *Phr.* Refugio quæ sit fiducia Partho. *Cl.* Versas equitis sagittas, Terga fallacis metuenda Parthi. *S.* Fugiendo enim sagittas emittebant. Jam video Babilona rapi, Parthumque coactum non fictâ trepidare fugâ. *Cl.* Ut celer aversis utere Parthus equis. *O.* Fidentemque fugâ Parthum. versisque sagittis. *V.* Et versis animosum equis Parthum. *H.*

PARTIARIUS, ī, m. [Qui cum alio commune habet aliquid quod partiatur (Partiarius, colonus.) *Coz.* *Qui tient une ferme à moitié de profit.*

PARTICEPS, ipis. *Participans. Syn.* Cōsors, socius, cōsciūs, cōmpōs. *Synt.* Particeps iræ, studii. *Laudis. Cic.* Periculi. *Cur.* Amoris. *C.* Dolendi particeps. *Cic.* *Phr.* Participem lethi quoque convenit esse. *Lr.* Participes operum compellat hyantius. *O.* Nulla meis sine te quaeretur gloria rebus. *V.* In partem veniat mea gloria tecum. *O.*

PARTICIPO, ās, avi, avum, are [Participem facere.] *Faire participant. Sy.* Participare servum consilii. *Pla.* Participare laudes suas cum aliquo. *Liv.* participare alium ab alio. *Cic.* **PARTICIPARE.** [Pro participem fieri.] *Entrer en participation, partager. Synt.* Participare voluptatem, pestem. *Cic.* Laudes. *Liv.* *Phr.* Ossaque, uri dentes, quoque sensu participantur. *Lr.*

PARTICULA, æ, f. dim. *Petite portion. Synt.* Particulam vix sentire. *Lr.* Exiguamque malorum Particulam vix ferre potes. *J.* Atque affigit humo divinx particulam auræ. *H. i.* animam.

PARTICULÂ. IM, adv. *Par parties. Syn.* Mēbratim, cōciscē. *Phr.* Lumina qui linquunt montibus particulatim greges. *Lr.*

PARTIM, adv. *En partie. Synt.* Partim deseruerunt me amici, partim prodiderunt. *Cic.* Partim prædæ, hominum. *Cic. i.* partem.

PARTIO, is, ivi, itum, ire. & **PARTIOR**, iris, itus, iti. *Partager, diviser. Syn.* Dividō, distribūō, dirimō. *Phr.* Socios partitur in omnes. *V.* Mecum partire laborem. *V.* Partiri limite campum. *V.* Operumque laborem Partibus æquabat justis. *V.* Alteram partitur amorem. *St.* Agmine partito fulgent. *V.* Certis dimensum partibus orbem. *V.* Per tria partitos qui dabit ora sonos. *O.* Hanc Deus & melior litem natura diremit; Nam cælo terras & terris absceidit undas, Et liquidum spisso secrevit ab ære cælum, Congeriem secuit sectamque in membra redegit. *O.* Atque illi partibus æquis Huc caput atque illuc humero ex utroque pendit. *V.* Partita per artus anima. *Lr.* Partiraque lecti fœdera. *O.*

PARTITE, adv. *Cic.* *En divisant.*

PARTITIO, ōnis, f. *Partage, division. Synt.* Partitio urbis, prædæ. *Cic.*

PARTITOR, ōnis, m. *Cic.* *Qui distribue, qui partage.*

PARTUMEIUS, ā, ūm. *H.* *Qui accouche facilement.* **PARTURIO**, is, ivi, itum, ire. [In pariendo labor

rare.] *Etre en travail d'enfant.* PHR. Tu voto parturientis ades. O. Quæ laborantes utero puellas Ter vocata audis. H. Parturient montes, nascetur ridiculus mus. H. (Vide PARIO.)

PARTURIRE. Metaph. *Produire, faire éclore.* PHR. Et nunc omnis ager nunc omnis parturit arbor. V. Utinam dolor populi Rom. pariat quod jam diu parturit. Cic.

PARTUS, ūs, m. *Les couches, l'accouchement.* EPITH. Difficilis, gravis, periculösus, molestus, felix, opätus, prosper, faustus, tristis, durus, acerbös querulus, flebilis, lechifer, prematurus, maturus. PHR. Adde quod & parvus faciunt breviora juvenæ Tempora; continuâ messe senescit ager. O. Cætera (*atas*) nec feturæ habilis nec fortis aratris. V. Parce precor gravidis, facilis Lucina, puellis; Maturumque utero molliter aufer onus. C. Ut solvat partus molliter illa suos. O. Nec partum gratia talem Parva manent. V. (Vide PARIO.)

PARVE, adv. VIT. *Un peu.*

PARVIDUCÖ, is, xi, ctum, erë. & **PARVIFACIÖ,** is, feci, factum, erë, & **PARVIPENDÖ,** is, di, sum, erë. CIC. *Estimer peu, faire peu de cas.* PHR. Hæc tu commoda tam beata Furi Noli spernere nec putare parvi. C. (Vide CENSTEMO.)

PARVITAS, atis, f. CIC. *Petitesse.*

PARUM, PARUMPER, adv. CIC. *Peu.* SYN. Modicum, minimum, paulum, paulo. PHR. Pulsusque parumper Corde dolor tristi. V. Paulo majora canamus. V. Frons læta parum. V. Non nocuisse parum est. O. Parum prudens. O. Quæcumque parum splendoris habebunt. H. Parum claris dare lucem. H. Paulum conterritus hæsit. V.

PARVUS, & **PARVULUS,** ū, ūm *Petit.* SYN. pusillus, tenuis, gracilis, minimus, minutus, brevis, exiguus, haud magnus, exilis. PHR. Parve puer. V. Si quis mihi parvulus aulæ luderet Æneas. V. Te vidi parvam cum matre. V. Sæpe oculos memini tingebam parvus-olivo. P. Parvos parva decent. H. Onus horret ut parvis animis, & parvo corpore majus. H. Parvos coronate marino Rore Deos. H. Parve liber. O. Si parva licet componere magnis. V. Nec parva sequetur Gloria. V. Lechi discrimine parvo. V. Parvoque assueta juvenus. V. Haud illi stabunt Æneia parvo Hospitia. V. Vivitur parvo bene. H. Parve fortuna domus. S. Qui parvo nesciat uti. H. Res est non parva. V. Igitur parvissima quanto Et levissima sunt, ita mobilia feruntur. Lr. Vide MINOR, MINIMUS. (Vide suis locis.)

PASCÖ, is, pavi, pastum, erë, & **Pascör,** eris, passus sum, feci. & **pascitö,** as, avi, atum, are. freq. VAR. *Paire, brouter l'herbe.* SYN. Pabulör. PHR. Pascentes servabit Tityrus hædos. V. Saltibus in vacuis pascant & plena secundum Flumina. V. Pascuntur sylvas, O. In sylvis. V. Pavit ovis pratum. O. Dum jacet, & lentè revocatas ruminat herbas; Atque iterum pasto pascitur ante cibo. O. Pascitur itque pecus longa in desertis. V. Frondibus arboreis & amarâ pascitur herbâ. O. Spoliabat gramine campum Miles, & attonso miseris jam morsibus arvo. Lu. Equos in gramine vidi Tondentes campum latè. V. Tondentes fertile gramen oves. O. Dum tenera attondent sumæ virgulta capellæ. V. Tauros Qui tibi nunc viridis depascunt summa Lycæi. K. Tondent dumeta

juvenci. V. Stabulis edico in mollibus herbam Carpere oves. V. Priusquam Pabula gustassent equi. V. Tres littore cervos prospicit errantes; hos tota armenta sequuntur. A tergo; & longum per valles pascitur agmen. V. Coluber mala gramina pastus. V. Quæ graciles gramen carpere capellæ. O. Vallemque boves amnemque tenebant. V. Montano gramine pasci Armentum regale vides. O. Mille greges illi toridemque armenta per herbas Errabant. O. Nocturna petunt pabula faxæ. S. Læta boum passim campis armenta videmus. Caprigenumque pecus nullo custode per herbam. V. Pars altera cingitur herbis, Quas neque cornigeræ morsu læsere juvenæ, Nec placidæ carpsistis oves, hirtæve capellæ. O. Ecce petunt rupes præruptaque saxa capellæ; Ut reserant Hædis ubera plena suis. O. Luxuriem segetum tenerâ depascit in herbâ. V. Nam sæpe in colles tondentes pabula læta Lanigeræ reptant pecudes, quò quamque vocantes Invitant herbæ gemmantes rore recenti; Et satiati Agni ludunt blandèque coruscant. Lr. Aperitque domos pastor. Ludit prato liber aperto Nondum ruptâ fronte juvencus: Vacuæ reparant ubera matres: Errat cursu levis incerto Molli petulans Hædus in herbâ. S. Nec quadrupes densas depascitur aspera sylvas. T. Summas carpentem ignavius herbas ovem. V.

PASCERE. [pro pasum agere.] *Mener paître.* PHR. pascite, ut ante, boves pueri. V. Ite meæ, quondam, felix pecus, ite capellæ: Non ego vos posthac, viridi projectus in antro, Dumosâ pendere procul de rupe videbo: Carmina nulla canam; non me pascente capellæ Florentem cythîsum & salices carpetis amaras. V. Pasce capellas; Et potum pastas ages; & inter agendum Occursare capro, cornu ferit ille, caveto. V. Nec te poeniteat pecoris divine poetæ: Et formosus oves ad flumina pavit Adonis. V. Armenæque pascet Sole recens orto. V. In saltus utrumque gregem atque in pascua mittes. V. Pavit & Admeti Tauros formosus Apollo. T. Gregibus dumeta carent; Nullasque auderet pecori permittere pastor Vellere surgentem de nostris ossibus herbam. L. Hædorumque gregem viridi compellere hibisco. V. Æthiopum versemus oves sub sydere cancri. V. Non ulli pastos illis egere diebus Frigida Daphni boves ad flumina; nulla neque amnem Libavit quadrupes, nec graminis attigit herbam. V. Ipse Deus solitus stabulis expellere Vaccas, Et potum pastas ducere fluminibus. T. Pastor & errantes dumosa per avia Tauros Argutâ revocans ad roseida pascua cannâ. Sil. Thessalæ Phæbus pecoris magister Egit armentum, positoque plestro Impari Tauros calamo vocavit. S. Ipse velim baculo pascere nixus oves. O. Armenta sequi pascencia campis. Manil. Per devia rura capellas Pastor agit. O. Nobiliumque greges custos servabat Equarum. O.

PASCERE. [pro alere.] *Nourrir.* PHR. Dictæo cæli regem pavere sub antro. Apes. V. Cuique pecus denso pascunt agmine colles. T. Corpora pascere. Lr. Me pascunt olivæ Me Cichorea leveſque Malvæ. H. Populum frumenti copia pascit. H. Quot pascit servos. J. Vernas pascio libatis dapibus. H. In cruce corvos Pascere. H. Pastum sanguine monstrum. O. Vultusque cadavere pastus. Sil. (Vide ALÖ.)

PASCERE. [per transi. ad animum.] *Nourrir, entre-*
B b iij

tenir. PHR. Pascere amorem. O. Iras. *Sil.* Furorem *Cl.* Famam *Pr.* Pasci discordiis. *Cic.* Pascitur in vis vis livor. O. Fletu pastus mortis. *Sil.* Crudelia lumina pascas. O. Spes est quæ pascit amantem. O. PASCERE barbam. *H.* *Laisser croître.* Alienos pascere nummos. *H.* *Faire profiter.* Pascitur ignis. *V.* *s'entretient.*

PASCUUM, ī, n. *Paturage, pâtage.* EPITH. Viridē, herbosum, pingue, lætū, frigidū, roseidū, optimū, virēns, viridans, graminēum, humens, fecundū, amēnum, herbidū. SYN. Pabulum, pastus. PHR. Limosoque palus obducit pascua juncos. *V.* Nec enim pecori fecundior ulla Herba loco est; aptamque vides pastoribus umbram. O. Riguis humentia pascua rivis. *Mant.* Non insueta graves tentabunt pabula fœtas. *V.* Nec pingua Gallicis crescunt vellera pascuis. *H.* Non pabula tellus Pascendunt submitit equis. *L.* Videas desertaque regna Pastorum, & longē saltus latēque vacantes. *V.* Non liquidi gregibus frondes; non gramina desunt; Et quantum longis carpent armenta diebus, Exigua gelidus tantum ros nocte reponet. *V.* Viridissima gramine ripa. *V.* Aut illæ (*Sylva*) pecori frondem aut pastoribus umbram sufficiunt. *V.* Lætis Caprea pascuis intenta. *H.*

PASCUUS, ā, ūm. LR. *De paturage, ou il y a des paturages.* Pasceus ager. *Pla.* Et pascua reddere rura. *Lr.*

PASIPHÆ. *Filia Solis Minois regis Creta Uxor, quam turpi amore Tauri arsisse ferunt, ex eoque Minotaurum peperisse.* (Vide MINOTAURUS.) EPITH. Minōiā, minōis, adultērā, lascivā, dirā, nefandā, infāmis. PHR. Et fortunatam, si nunquam armenta fuissent, Pasiphaenivei solatur amore juveni. *V.* Pasiphaen non est mirabile Taurum Præposuisse tibi: plus tu (*Minos*) Peritatis habebas. O. Taurum dilexit Filia Solis. O. Immixtaque Tauro Pasiphae. *D.* O! Majus ausa matre monstriferā Malum. *S.* Uxorem quondam magni Minois, ut aiunt Corripuit torvi candida forma bovis. *Pr.* Quæ torvum ligno (*i. ligata vacca inclusa*) deceptit adultera Taurum. O. Pasiphae decepto subdita Tauro. O.

PASIPHÆIA, æ, o. *Phadra Pasiphaes filia.*

PASITHEA, æ, o. *Una ex tribus gratiis. Pasithee blandarum prima sororum St.* (Vide CHARITES.)

PASSER, ēris, m. & PASSERCULUS, ī, m. dim. EPITH. Vagus, Cœtur, argutus, Cyprius, Cithæreus, pipilans, solivagus, gambulus. PHR. Arguto passere vernat ager. *M.* Passer delicæ mez puellæ, Qui cum ludere, quem in sinu tenere, Cui primum digitum dare adpetenti, Et acres solet incitate mortis. *C.* Passer mortuus est mez puellæ, Quem plus illa oculis suis amabat: Nam mellitus erat; Suamque norat Ipsam tam bene quam puella matrem; Nec sese à gremio illius movebat, Sed circumfiliens modò huc, modò illuc Ad solam dominam usque pipilabat. *O.* Ille levi saltu doctus trepidantibus alis Sæpius in nostros involitare sinus... Assuetus me pone sequi, me nosse vocantem, Ut sequitur dominam fida carella suam Scansibus digitis solers leviori rotatu Sæpe per alternas ire redire manus... quid quod abire domo docilis; rursumque reverti Sueverat ad proprios, nocte iubente, lares. *Sant.*

PASSER. [piscis Rhombo similis.] *Sorte de poisson plat.* PHR. Cum Passeris atque Ingustata mihi porregerit ilia Rhombi. *H.*

PASSIM, adv. *ça & là.* SYN. Sparsim, temere, promiscue, indistincte, huc illuc, sine lege, nullo discriminē. PHR. Strata jacent passim sua quaque sub arbore poma. *V.* In littore passim Corpora curamus. *V.* Perque vias sternunt inertia passim Corpora. *V.* Totā passim regione vagari. *V.*

PASSUM, ī, n. PLI. [Vinum ex uvā ad solem tostā factum.] *Vin fait des raisins cuits au soleil.* PHR. Et passu ptyia utilior. *V.* PASSUS, ā, ūm. [Ad solem siccatus.] *Cuit au soleil.* PHR. Ptyia passos de vite racemos. *V.* Cum lacte coagula passio. *O.*

PASSUS. Pro expanso. *Deplois, étendu, éparé.* Passis velis. *Cic.* Passis crinibus. *Ter.* Passus palmes. *Caf.*

PASSUS, ūs, m. *Pass.* EPITH. Celer, rapidus, citus, citatus, alēs, volucē, lentus, iners, desēs, senilis, tardus, gravis, labans, æger, tacitus, trepidus, hilaris, alacer. SYN. Græsius, gradus, incensus. PHR. Sequiturque patrem non passibus æquis. *V.* Trepidisque feruntur Passibus. *V.* Et passu strepitum non faciente venit. O. Passu procedit anili. O. Sicco freta radere passu. O. Senilis hyems tremulo venit horrida passu. O. Volat alite passu. O. Admisso sequitur vestigia passu. O. Coniunctis spantur passibus ambo. O. Incessit passu de vulnere tardo. O. Et Peragit lentis passibus annus iter. O. Venit & ingenti violenta tragædia passu. O. (Vide EO. AMBULO, CURRO.)

PASTILLUS, ī, m. [Massa seu medicinalis seu odoratoria in formam parvi panis, unde habet nomen.] *Pastille.* f. PHR. Pastillos Rufinus olet Gorgonius Hircum. *H.* (Vide ODOR.) PASTILLICO, as, avi, atum, are. [In pastillos formare.] *Arrondir en forme de pastilles.*

PASTINACA, & PASTINAGŌ, inis, f. COL. [Herba cujus radix esul est.] *Pawais.* PASTINACA. PLI. [Piscis marinus.] *Poisson qui ressemble à la Raie:*

PASTINUM, ī, n. COL. [Vinitorium instrumentum quo foditur tellus.] *Hoie.*

PASTINŌ, as, avi, atum, are. COL. [Pastino fodere.] *Remuer la terre avec la hoie.* PASTINATIO, ōnis, f. COL. & PASTINATUS, ūs, m. PLI. *Remuement de la terre.* PASTINATOR, ōris, m. COL. *Qui hoie la terre.* PASTINATUM, ī, n. COL. [Terra pastinata.] *Terre remuée avec la hoie.*

PASTIO, ōnis, f. COL. [Actus pascendi.] *L'action de paître.* PASTIO. VAR. [Pascuum.] *Paturage.* (Vide PASCO.)

PASTOR, ōris, m. *Berger, Pasteur.* EPITH. Vigil, sedulus, sollicitus, fidus, sylvestris, agrestis, rusticus, durus, montivagus, vagus, pauper, egenus, inops, incultus, squallidus, horridus, errans, matutinus, lentus. SYN. Opilio, armementarius, ovium cultor. Pëcoris ductor, magister. PHR. Pastor inquali modulatur arundine carmen; Nec desunt comites, sedula turba Canes. O. Pan curat oves, oviumque magistros. *V.* Formosi pecoris custos formosior ipse. *V.* Posita ludat formidine pastor; Securisque canat Stillicem fistula syvus. *Cl.* Ipse procul moris sublime cacumen Occupat; inde sedens partes speculatur in omnes. O. Hic alienus oves cultos, bis mulget in hora. *V.* Non ego sum pastor; non

hic armenta gregesque Horridus observo. O. Dicunt in tenero gramine pinguium Custodes ovium carmina fistula. H. Fessus ut incubuit baculo, saxoque resedit. Pastor arundineo carmine mulcet oves. O. Lanigeræ comitantur oves: ea sola voluptas; Solamenque mali de collo fistula pender. P. Fluvius pecus omne magistri Perfundunt. V. Pastor in umbrâ Dum caneret, tenuique gregem mulceret avenâ. Frac. Pastor vagum servabat gregem, Sylvestri avenâ seque & illum recreans: juxta accubabant hinc & hinc strati canes. Com. Venit & Upilio, tardi venere bubulci. V. Illud erat tempus, quo te pastoria pellis Texit, onus dextræ baculus sylvestris olivæ, Alterius, dispar septenis fistula cannis. Dumque amor est curæ, dum te tua fistula mulcet &c. O. Si fortè repostâ Pascensem valle invenit, subito arripit illam (ovem) Sublatamque humero stabulis latissimus infert. Vida.

PASTORALIS, æ. f. **PASTORITIUS** & **PASTORIUS**, a, ùm. De Pasteur. PHR. De culmine summo pastorale canit signum. V. Pastoria pellis. O. Pastoritia vita. Var.

PASTUS, ùs. m. & **PASTURA**, æ. f. COL. *Pâsurage, pâture.* PHR. E pastu decedere campis. V. Vesper ubi è pastu virulus ad recta reducit. V. Pastus hominum. Lr. Animorum. Cic. (Vide PASCUM.)

PATAGIUM, II. FEST. & **PATAGIA**, æ. PLA. [Ornamenta quæ ad femineas vestes assui solebant.] Sorte d'ornement dont les Dames Romaines paroient leurs habits. **PATAGIANUS**, II. m. PLA. Marchand joiaillier.

PATARA, æ. f. [Urbs Lyciæ Apollinis oraculo clara.] Patara, dans la Natolie. PHR. Patareus Apollo. H. Phœbe parens seu te Lyciæ Patarea nivolis Exercent dumeta jugis. St.

PATAVIUM, II. n. Italia Urbs qua & Padua dicitur, ab Antenore condita. Antenor potuit mediis elapsus Achivis Illicricos penetrare sinus, atque intima tutus Regna Lyburnorum, & fontem superare Timavi. Hic tamen ille urbem Patavi, sedesque locavit Tencrorum & genti nomen dedit. V.] Padouë, Ville de la Republique de Venise. Patavinus ager. Pl. **PATAVINITAS**, ætis. QUIN. La maniere de parler de Padouë.

PATĒFACIŌ, is, feci, factum, èrè. *Ouvrir, faire voir, découvrir.* SYN. Pandō, ap̄eriō, recludō, reserō, rêtegō, nūdō, resignō. PHR. Ille meos somno lassos patefecit ocellos. Pr. Fores virgâ patefecit O. Vacuum patefecit aulam. H. Laxat claustra Sinon; illos patefactus ad auras Reddit equus. V. Umbrosæ penitus patuere cavernæ, Non secus ac si quâ penitus vi terra dehiscens Infernas referet sedes, & regna recludat Pallida. V. Quarto terra die primum se attollere tandem Visa aperire procul montes. V. Causa patefiet cur &c. Lr. Nec flenti dominæ patefiant nocte fenestraz. Pr. Patefactum ponitur, Cic. Patefacere jacuam. Cic. Fores. O. (Vide PORTA, portam aperire.)

PATĒFACTIŌ, ōnis. f. CIC. L'action d'ouvrir, declaration, manifestation.

PATELLA, æ. f. [Vas ad usum sacrificiorum.] Sorte de vase qui servoit aux sacrifices. PHR. Fert missos Vestæ pura patella cibos. O. **PATELLARI** Dii. PLA. i. quos, ut ait Var. in patellâ colebant. **PATELLA**.

[Vas aptum opsonis condiendis ministrandisque.] Pot., marmite, plat. EPITH. Frágilis, ūctā, laurā, fictilis, pinguis, purā, capax, nitidā. SYN. Pārōpis, pārērā, lānx, pūltārium, Cātillus. PHR. Et vaticano fragiles de monte patellas. J. Quamvis lata gerat patella Rhombum; Rhombus latior est tamen patellā. M. Nutriat intinctos missa patella cibos. O. Nec modicâ cœnare times olus omne patellā. H. Ponitur digitis tenendus ustis Nigrā coliculus virens patellā. M. Ponitur exigua feralis cœna patellā. J. Foci secura patella. P.

PATELLA. Pl. [Solis exustio, arborum morbus.] Maladie des arbres brûlés par l'ardeur du Soleil.

PATĒNS, ior, ismūs. *Ouvvert.* SYN. Patens porta. V. Os. Lr. Patēus. H. **PATĒNS** Esendu, decouvert. SYN. Patens spatium. O. Patentes campi. V. Une plaine. Patens pelagus. V. Iter. H. Patens vulnere. Liv. (Vide APERTUS, PATEO.)

PATĒNTĒR, ius. adv. CIC. *Ouvvertement, clairement.*

PATĒŌ, es, tū, èrè. & **PATĒSCŌ**, is, èrè. *S'ouvrir, être ouvert.* SYN. Patēfiō, pandō, rêtegō, recludō, reserō, ap̄eriō, app̄erō, nūdō. PHR. Concussæ patuere fores. O. Portusque patefecit Jam propior. V. Ubi... tres pateat cæli spatium non amplius ulnas. V. Pateant Carthaginis arces Hospitio Teucris. V. Patet in præceptis Tarrarus. V. At specus & Caci detecta apparuit ingens Regia; & umbrosæ penitus patuere cavernæ. V. Portas præbere patentes. V. Patens in pectore vulnus. V. Jam luce infusâ, jam rebus luce reiectis. V. Patuit ferro pectus. O. Doctis patuere libellis Atria. O. Patuit via in cælum. S. Patent aures tuæ querelis omnium. Cic.

PATĒRĒ. [pro manifestum esse.] *Être clair, évident, venir à la connoissance.* PHR. Causæ patuere. O. Iræque Deum patuere. L. Tum verò manifesta fides Danaumque patefciunt Insidiæ. V. Patet factum esse &c. Cic.

PATĒRĒ. *Metaph.* [Ad multos pertinere.] *Être répandu.* Avaritiâ latissimè patet. Cic. **PATĒRĒ alicui.** [pro esse in ejus potestate, vel venire posse.] *Être le maître, ou pouvoir aisément le devenir.* PHR. Patent illi honores, præmia. Cic. Omnia mea tibi patent. Sal. Si mea virginitas Phœbo patuisset amanti. O. Senectus patens morbis. Cic. *Sujette.*

PATĒR, tris. m. *Pere.* EPITH. Carus, vērēdus, cōlēdus, vērērāndus, bōnūs, optimus, mitis, hōnōrāndus, dīlectus. Dūrus, rigidus, asper, sēvērūs, sōllicitus, Amāns, vigil, prōvidus, studiōsus. SYN. Pārēs, genitor, sator. PHR. Pignora certa petis; do pignora certa timendo, Et patrio pater esse metu probor. O. Confectum ætate parentem. V. Nec cura mariti Nec patris asperitas. O. Heu genitorem omnis curæ, casusque levamen Amico Anchisen, hic me pater optime fessum Deseris. V. Protinus ad patrios sua fert vestigia vultus. O. Generis mihi Jupiter author. O. Isque parentem Te Saturne refert; tu sanguinis ultimus author. V. Nec tibi diva parens, generis nec Dardanus author. V. Jura parentis habes. J. Nilne paternæ Mentis incest. Cl. Caros violare parentes. O. Pueri patresque severi Fronde comas vincti. H. Claro patre natus. H. Est in juvenis, est in equis patrum Virtus. H.

PATRUM erga filios officia. PHR. Indue mente patrem crescentes dirige fœtus. Cl. Hoc patrum est potius

confuefacere filium Suâ sponte rectè facere, quàm alieno metu, hoc pater ac dominus inter est. *Ter.* Famâ sunt digna sinistra....quæ monstrant ipsi pueris traduntque parentes: Si damnosa senem iuvat alea; ludit & hæres Bullatus, parvoque eadem mover arma fritillo. Sic natura iubet: velocius & citius nos Corruptum vitiorum exempla domestica, magnis Cum subeant animos authoribus. *J.* In patre facient quidquid in patruo doces. *S.* Nec tibi parceatur misero, trepidumque magistrum In cavêa magno fremitu Leo tollit alumnus. *J.* Maxima debetur puero reverentia, si quid Turpe paras; nec tu pueri contempseris annos; Sed peccaturo obstitat tibi filius infans. *J.* Illud non agitas ut sanctam filius omni Aspiciat sine labe domum, vitioque carentem. Quandoquidem similem tibi se non corpore tantum, Nec vultu dederit, morum quoque filius. Et cum omnia deterius tua per vestigia peccet, Corripies nimirum & castigabis acerbo Clamore....cum facias pejora senex. *J.*

PATER religionis & reverentia nomen. *PHR.* Humanæ gentis pater. *H.* Gradivus pater. *V. i. Mars.* Huc patero! *Lanæ.* *V.* Imperiumque pater Romanus habebit. *V.* Consulta patrum. *H.* Patres Tyronum. *H.*

PÄTRES, ūm. m. *Cic.* Les Ancêtres.

PÄTERNŪS, ā, ūm. *De pere, paternal.* *SYNT.* Paternus avus. *H.* Paternus honor. *Cic.* Paterna terra. *O.* Sedes. *V.* Censui augere paternos. *O.* Notus in fratres animo paterno. *H.*

PÄTĒRĀ, æ. f. *Coupe, tasse.* *PHR.* Ille impiger hausit Spumantem pateram, & pleno se proluit auro. *V.* Pateris libamus & auro. *V.* Pateris fundere vina. *V.* Paterisue cruorem Suscipiunt. *V.* (Vide **Poculum**.)

PÄTHICŪS, ī. m. *J.* Qui se prostituē. Pāthicissimū libellus. *M. Tres-lascif, tres impur.*

PÄTYBĪLIS, ille. *Cic.* [Quod perferri potest.] Supportabile. *Pätibilis.* *Cic.* [Qui pati potest.] Capable de souffrir. *Patibilis natura.* *Cic.*

PÄTIBŪLUM, æ. n. *SAL.* Potence, gibet. (Vide **CRUX**.)

PÄTIBŪLATŪS, ā, ūm. *PLA.* Pendu, attaché au gibet.

PÄTIENS, tis. omn. g. *Patient, qui a de la patience.*

SYN. Tolerāns, infractūs malis, invictūs labōrē.

PHR. At patiens operum, parvoque assueta juventus.

V. Vivida bello Dextra viris, animusque ferox, patiensque pericli. *V.* Tantane tam patiens nullo certamine tolli Dona sines. *V.* Rebus angustis animosus atque Fortis appare. *H.* Æquam memento rebus in arduis Servare mentem. *H.* Fortissimus ille est, Qui promptus metuenda pati. *L.* At Phœbi nondum patiens immanis in antro Bacchatur vates. *V.* Et patientem vomeris unci terram. *V.* Patiens sit Taurus aratri. *V.* Ille manum patiens, mensæque assuetus herili Cervus. *V.* Pulveris & Solis patiens. *H.* Patiens belli. *Sal.* Cæli. *V-F.* Incommodi. *Col.* Vetustatis. *Pli.* Fluvius navium patiens. *Pli.* Patiens veri. *S.* Saxo patientior. *Pr.* Telemachus proles patientis Ulyssi. *H.* Patiens auris animus. *Cic.*

PÄTIENTĒR, adv. *Patientment, sans murmurer.* *SYN.*

Förtlter, constantēr, plädē. *PHR.* Reddidit Eurydicem vari; sed perdidit ipse (Orpheus) Dum sibi non credit, nec patienter amat. *O.* Quam se præbuerat ferro patienter & igni. *O.* Patienter olus prædere. *H.* Patientius omnia ferre. *O.* Diciturus

autem Hos quoque felices, qui ferre incommoda vitæ, Nec jactare jugum vitæ d' idicere magistrâ. *J.* Urbem cernere lenta potes. *Sil.*

PÄTIENTIÄ, æ. f. *Patience, constance à souffrir.*

EPITM. Förtis, constans, invictâ, inexplōgnâbilis,

indomitâ, infractâ, incōcūsâ, intēritâ, tran-

quillâ, immotâ, victrix, placidâ, quētâ, mītis,

lētâ, durâ, longâ. *SYN.* Tolerantiâ, patiēns ani-

mūs. Mēns æquâ, infractâ malis, cēdēre nesciâ.

PHR. Conudit ingenium patientia longa malorum.

O. Levius sit patientiâ Quidquid corrigere est ne-

fas. *H.* Multa diuque tuli; vitiis patientia victa est.

O. Durum patientia corpus Instruit, ut nulli cupias

cessisse labori: Temperies, ut casta peras; prudent-

tia, ne quid Inconsultus agas; constantia, futile

ne quid Infirmumque geras. *Cl.* Gaudet patientia

duris. *L.* Quod tam lenta tuas tenuit patientia vires.

L. Absiste, ô! juvenis lachrymis? patientia custos

Hos superet casus. *Sil.*

PÄTINÄ, æ. f. [Vasis genus quo dapes in mensam

feruntur.] *Plat à servir les viandes.* *PHR.* Servum,

patinam qui tollere iussus. *H.* Affertur squillas inter

Muræna natantes In patinâ porrecta. *H.* Patinas ex-

nabat omasi. *H.*

PÄTINÄRIŪS, ā, ūm. *PLA.* [In patinâ coctus.] *Cuit*

dans un plat. *PÄTINÄRIŪS.* *Sue.* [pro guloso.]

Gourmand, qui a souvent la main au plat. (Vide

GULOSUS.)

PÄTIŌR, ōris, päsūs sūm, ti. *Souffrir, endurer.*

SYN. Förtō, tolērō, pērförtō, pērpētiōr, sūstinēō.

PHR. Patiar quemvis durare laborem. *V.* Fortiter

ediscam tristitia posse pati. *T.* Quod fuit durum pati,

Meminisse dulce est. *S.* Quo plura possis, plura pa-

tienter feras. *S.* Quisq; suos patimur Manes. *V.*

Jacturam patiaris hanc ferasque. *M.* An patiar ultro

sanguinem nostrum peti. *S.* Fortiter & ferum, sævos

patiemur & ignes. *M.* Audax omnia perpeti Gens

humana. *H.* Pejoraque passi Mecum sæpe viri. *H.*

Ventos perpeffus & imbres. *V.* Sit dives jure, furorem

Qui maris & tristes ferre potest pluvias. *O.* Sæpe

quod est durum ferre tulisse juvat. *Hofsh.* Nonne

fuit satius tristes Amaryllidis iras. Atque superba

pati fastidia. *V.* Ex merito quidquid patiare. *O.* Jo-

corum dicta pati. *O.* Nec famam patieris inultæ. *V.*

Angustam pauperiem pati. *H.* Indignam patiēre ne-

cem. *O.* Elige, ait, nullam patiēre repulsam. *O.*

Prælia dura pati. *V.* Patitur mirum gravitate sopo-

rem. *O.* Supplicium patitur non nova culpa, novum.

O. Certum est in sylvis inter spelæa ferarum Malle

pati. *V.* Patiendi colligit usum. *O.* Pateris nulli pa-

tienda. *O.* Verbera lenta pati. *V.* Tangi patitur. *O.* Jussa

aliena pati. *V.* Nullum Bos passa jugum. *O.* Cornix

secula passa novem. *O.* Stuprum passa Lucretia. *S.*

PÄTI, [pro permittere.] *Permettre, laisser faire.* *SYN.*

Pēmittō, sinō, annuō, concēdō, vōlō. *PHR.* Corpus humo patiēre regi. *V.* Me si fara meis pateren-

tur ducere vitam Aufpiciis. *V.* Cui pendere suâ pa-

tereris in arbore poma. *V.*

PÄTMŌS, ī. f. *Pli.* [Insula in mari Ægæo.] *Palmosa*

dans l'Archipel.

PÄTRATIŌ, ōnis. f. *V-PAT.* Accomplissement, exe-

cution.

PÄTRATŌR, ōris. m. *PLA.* Qui fait, qui accomplit.

PÄTRÆ, arum. f. [Civitas Achaia.] *Patras.* *PHR.*

M ycenecque

Myceneque ferax, Patraque, humilesque Cleonæ. O.

PĀTRIA, æ. f. *Patrie, país natal.* **EPITH.** Dūlcis, carā, grātā, optatā, dilēctā, amābilis, amōnā, cōmūnis, rēlicta, amīsa. **SYN.** Pātriā sēdēs. pātriā tellūs. Natālē solum. Pātriī lārēs. **PHR.** Omne solum forti patria est, ut piscibus æquor, Et volucri vacuo quidquid in orbe pater. O. Ne patriæ validas in viscera vertite vires. V. Sum patriā ex Ithacā. P. Patria Mzonīa est; humili de gente parentes. O. Lectos ex omnibus oris Evehis; & nunquam meriti cunabula quæris; Et qualis, non unde satus. Cl. Et quocumque loco Stilico tentoria figer, Hic patria est. Cl. Cum verus patriæ dicetis esse pater. M. Mœnibus in patriis atque inter tecta domorum Confixi expirant animas. V. Et terram alticem sævi execramur Ulyssis. V. Et ferre ad patrios præmia dira lares. Pr. Est aliquid patriis vicinum finibus esse. O. Roma patrem patriæ Ciceronem libera dixit. J. Umbria te notis antiqua penatibus edit: Umbria me genuit. Pr.

PĀTRIÆ amor. **PHR.** Vincet amor patriæ laudumque immensa cupido. V. Nescio quā natale solum dulcedine cunctos Ducit, & inmemores non finit esse sin. Quid melius Romā, Scythico quid frigore pejus; Huc tamen ex illā Barbarus urbe fugit. Cum bene sint clausæ caveæ pandione natæ, Nititur in sylvas quæque redire suas. O. Tactusque loci natalis amore. O. Rursus amor patriæ ratione valentior omni &c. O. Dulce & decorum est pro patriā mori. H. Hic manus ob patriam pugnando vulnera passi. V. Fratrum Qui bene pro patriā cum patriæque jacent. O. Præferre patriam liberis Regem decet. S. Blando patriæ retinetur amore. O.

PĀTRIĀ excedere. *Quitter son país.* **PHR.** Nos patriæ fines & dulcia linquimus arva. Nos patriam fugimus. V. Jam nunc & patriam, & patrem obliviscere, jam nunc Ex animo caros penitus depono propinquos. *Buch.* Patriā, bonis, amicis, genitoribus abero. C. Aspiccerem patriæ dulce repente solum, Desertaque domus vultus, memoresque sodales, charaque præcipue conjugis ora meæ. O. Velut unica rebus Spes foret afflictis patrios excedere muros. L. Ergo patremque Deosque, Et natale solum ventis ablata relinquam. O. Nataliæque arva Deserit, & magno Francæ telluris amore, Transulit huc patrios torā cum gente Penates. *Sant.* Hic facta domus carique Penates Hic mihi Roma fuit. L.

IN PATRIAM redire. **PHR.** Ast ubi jam patriæ perventum ad limina sedis, Antiquasque domos. V. Tandem revertar sospes ad patrios lares. S. Melius exilium est tibi Quam reditus iste; crimine alieno exulas, Tuo redibis. S. Nec mihi jam patriam antiquam spes ulla vendidi, Nec dulces natos; exoptatumque parentem. V. Quā vos à stirpe parentum Prima tulit tellus, eadem vos ubere læto Accipiet reduces, antiquam exquirite matrem. V. En unquam patrios, longo post tempore, fines Mirabor. V. Euboicos remeare Penates Augutor; & patriā senium componere terrā. S. Desertosque lares & pignora læta revisent. Cl. In patriam remeare. O. Patriā consistere terrā. V.

PĀTRIĀ. [pro regione.] *País.* **PHR.** Quæve hæc tam barbara morem Permittit patria. V.

PĀTRIARCHA, æ. m. [Patrum seu Pontificum princeps.] *Patriarche.* (Vide **PONTIFEX**.)

PĀTRICIDĀ, æ. m. *Cic.* [Qui patrem interfecit.] *Parricide.* (Vide **Occido**.)

PĀTRICIŪ, ōrum. [Nobiles Romani à patribus, seu Senatoribus oriundi.] *Les Patriciens.* **PHR.** Patricios omnes opibus cum provocet unus. J.

PĀTRICIŪS, ā, ūm. *De Patricien.* **PHR.** Patricia indoles. St. Vos ō! patricius sanguis, quos vivere jus est. P. Oraque patricius nostra dicabit honor. Cl.

PĀTRICIĒ, adv. *PLA.* *A la maniere des Patriciens, noblement.*

PĀTRICIĀTŪS, ūs. m. *Sue.* [Patricii dignitas.] *Rang de Patricien, noblesse.* (Vide **NOBILITAS**.)

PĀTRIE, adv. *Quin.* [patrio affectu.] *En pere, paternellement.*

PĀTRIMONIŪM, ī. n. [Paterna bona, hæreditas à patre relicta.] *Patrimoine.* **EPITH.** Amplū, dīvēs, ingēns, lautū, splēdidū, opulētū, tēnū, exigūm. **SYNT.** Patrimonium devorare. C. Exhaustire. *Quint.* Effundere, dissipare. *Cic.* E patrimonio nudū aliquem expellere. *Cic.* Patrimonium accipere, augere. *Cic.* **PHR.** Unā comedunt patrimoniamensā. J. Hic simul accepit patrimoni mille talenta. H. Crescunt patrimoniam. J. Liberis amplū patrimonium paterni nominis relinquere. *Cic.* Non propter vitam faciunt patrimoniam quidam; Sed vitio cæci propter patrimoniam vivunt. J.

PĀTRIMŪS, ā, ūm. [Qui viventem patrem habet.] *Qui a son pere vivant.* Patrimi omnes, matrimique adhibiti. *Liv.*

PĀTRIŌSŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Ter.* [Paternos mores imitari.] *Avoir des manieres de son pere, l'imiter.*

PĀTRIŪS, ā, ūm. *Paternel, de pere.* **SYN.** Pāternūs, āvītūs. **PHR.** Patrio pellere regno. V. Patrios celebrare Penates. T. Virtutes patriæ. V. Patrius fundus. H. Et patrio pater esse metu probor. O. Patriæ artes. O. Patrius in liberos animus. *Cic.*

PĀTRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Përficere.] *Achever, finir, faire.* **SYNT.** Patrare facinus. *Liv.* Necem, victoriam, bellum, pacem, promissā, opera. *Cic.* Quod facere intendunt, nec adhuc conata parantur. *Lr.*

PĀTRŌCINIŪM, ī. n. *Défense, protection.* **EPITH.** Grātū, sālūciferū, fidēlē, optātū, vālidū, amīcūm. **SYN.** Præsidiū, tūtāmēn, tūtēlā, auxiliūm. **PHR.** Suscipe Romanæ facundia; Maxime, linguæ Difficilis causæ mite patrociniūm. O. Causa patrociniū non bona major erit. O. O! & præsidiū & dulce decus meum. H. Rerum tutela mearum. V.

PĀTRŌCINŌR, āris, ātūs sūm, ārī. [Protégère, tuer.] *Défendre, protéger.* **PHR.** Patrocinari alicui. *Pl.*

PĀTRŌCLŪS Menatii filius cum Achille educatus, eademque carissimus fuit, bellique Trojani socius. Achilles arma indutus cum ad pugnam venisset, ab Hectore occisus est. Ejus mortem ulturus Achilles ad pugnam rediit, Hectoremque interfecit. **PHR.** Viderat informem multā Patroclon arenā. M.

PĀTRŌNŪS, ī. m. & **PĀTRŌNĀ**, æ. f. *Cic.* [Qui aliquem in periculo defendit.] *Protecteur, défenseur.* **PHR.** Cujus fortunæ, quo sit patre, quove patrono. H. Et tuam nostræ bone tutor urbis Respice gentem: Hæc Deo cives posuere templa, Quæ tuum dicent sine fine nomen: Thure te civem vocat & patronum Civis & hospes. *Sant.* Patronus, custos & defensor Coloniar. *Cic.* Te mihi patro-

nam cupio. *Ter.* Patronus iustitiz. *Cic.*

PATRONUS. [pro caufidico.] *Avocat.* *PHR.* Qui modò patronus, jam cupit effe cliens. *O.* Quantò tu optimus omnium patronus. *T.* Romani fama fecunda fori. *Cl.* Seu tibi majestas Regis, regnique tuenda; Curia seu verbis erudienda tuis. *Rap.* (Vide **CAUSIDICUS.** *ORATOR.*)

PATRUËLIS, is. [Patruī filius.] *Cousin germain paternel.* *PHR.* Teucer patruelis Achilli est. *O.* Moliri- que suis lethum Patruelibus aufe. *O.* Patrualia regna. *O.* Patruelis fundi. *M.*

PATRUUS, i. m. *Oncle paternel.* *EPITH.* Rigidus, terribilis, austerus, severus. *PHR.* Qui dedit ergo tribus patris aconita &c. *J.* Ne sis patruus mihi. *H. i. ne objurges.* Patruæ verbera linguæ. *H.* Cum sapi- mus patruos. *P. i. se veros mores induimus.*

PATTAGIA, æ. f. *Sicilia fluxus.* *PHR.* Saxa rotan- tem Pattagiam. *Cl.*

PATULCIUS, ii. m. *O.* Cognomen fani ita dicti, quod belli tempore paterent porta ejus Templi. Nomina ri- debis: modò namque Patulcius idem, Et modò sa- crifico Clusius ore vocor. *O.* (Vide **JANUS.**)

PATULUS, a, um. *Etena, large, ample.* *SYN.* Pa-rens, apertus, diffusus, latus, amplius. *PHR.* Patu- lis captavit naribus auras. *V.* Patulæ recubans sub tegmine Fagi. *V.* Patulæ fenestræ, fossæ. *O.* Aures. *H.* Os parulum. *O.*

PAUCI & PAUCULI, æ, a, dim. *Cic.* *Peu, petit nombre.* *SYNT.* Ad paucos pœna, ad omnes metus pervenit. *Cic.* Contentus paucis. *H.* Dicere pauca. *H.* Paucis, adverte, docebo. *V.* Pro re pauca loquar. *V.* Pauca tibi è multis...Expediam. *V.*

PAUCILOQUIUM, ii. n. *PLA.* *Peu de paroles.*

PAUCITAS, aris. f. *Le peu, le petit nombre.* *Amico- rum paucitas.* *Cic.*

PAVEFACTUS, a, um. *Epouvanté.* *PHR.* Ast ego vi- cino pavefacta sub æquore mergor. *O.*

PAVEO, es, pavi, eré. & **PAVITO,** as, avi, atum, are. n. *Freq.* *GER.* *Craindre.* *SYN.* Timeo, metuo, formido, trepidō, tremō, horrēō, horrēcō. *PHR.* Nunquam pavere destiti. *S.* Cor pavet admonitu tem- peratæ sanguine noctis. *O.* Equi terrore paventes. *O.* Juvenem rerum novitate paventem. *O.* Metu pectora mœsta pavent. *O.* Quisque pavet noctem æternam. *O.* Sic quisque pavendo Dat vires famæ. *L.* Pavere pugnam. *L.* Pavescere prodigia. *Sil.* Pavere ad ali- quid. *Col.* Exanguem glacie timor alligat Istrum. *Cl.* Quos in diversa paventes Jam dudum terror longè disjecerat. *Vida.* Palles audita Bybli repulsâ, Et pa- vet obfessum glaciali frigore corpus. *O.* (Vide **TIMEO.**)

PAVICULA, æ. f. *Col.* [A paviendo.] *Hie, demoi- selle de paveur, batte.*

PAVIDE, adv. *Liv.* *Avec fraieur, timidement.*

PAVIDUS, a, um, ior, issimus. & **PAVITANS,** antis. *Crainitif, timide.* *SYN.* Timidus, trepidus, pavens, terribus, cōterribus, meticulosus, trepi- dāns. *SYNT.* Pavida formido. *O.* Fuga. *Sil.* Pavidus metu. *O.* Religiones pavidæ. *Lr.* Furtum pavidum. *L.* *PHR.* Stant pavidæ in muris matres. *V.* Nos pavidī trepidare metu. *V.* Ille diu pavidus pariter cum voce colorem Perdiderat; gelidæque comæ terrore rige- bant. *O.* Fædo turbida nubilo Mutari pavidis ora coloribus. *Sarb.* Ensem trepidâ liquit attonitus fugâ.

S. Quod scelus ut pavidas miseræ mihi contigit aures; Sanguinis atque animi pectus inane fuit. *O.* Pavidī formidine Cervi. *V.* Deque meo pavidos excute corde metus. *O.* Leporem pavidum captare. *H.* Vix adeo agnovit pavitantem. *V.*

PAULATIM, adv. *Peu à peu.* *SYN.* Sēnsim. *PHR.* Pau- latim adnabant terræ. *V.* Paulatim abolere Sichæum. *V.* Carpit enim vires paulatim, uritque videndo Fœ- mina. *V.*

PAULISPÉR, adv. [paulum temporis.] *Un peu de tems.* *PHR.* Ipse ego paulisper pro te tua munera inibo. *V.*

PÄVIMENTUM, i. n. *Pavé, carreau à paver.* *EPITH.* Marmoreum, splendidum, nitidum, micans, ter- sum, mundum, testaceum, vermiculatum, varium, cōtilé, nitens, sordidum, pulvereum. *SYN.* Stra- tum. *PHR.* Verre pavementum, & nitidas ostende columnas. *J.* Et mero tinget pavementum. *H.* Nata- bant pavimenta vino. *Cic.*

PÄVIMENTŌ, as, avi, atum, are. *PLI.* & **PÄVIO,** is, ivi, itum, ire. *COL.* *Paver, battre pour appla- nir, carreler, plancheier.*

PAULŌ, **PAULUM,** **PAULULUM** dim. *Un peu.* *SYN.* Pärum. *SYNT.* Paulò tardior, sapientior. *H.* Paulò benignius. *H.* Paulò liberius. *Cic.* Paulò ma- gis, paulò minus. *Cic.* Paulò post. *H.* Paulò secus. *Cic.* Paululum ante. *Cic.* *PHR.* Paulum aspectu con- territus hæsit. *V.* Cur ea quæ nigro fuerint paulò an- te colore &c. *Lr.* Post paulò scribit &c. *H.* Paulò majora canamus. *V.*

PAULUS & PAULULUS, a, um. *Tres-peu, tres petit.* *SYNT.* Paululi homines & graciles. *Liv.* Paulo sum- ptu. *Ter.* Paulo momento. *Ter.* Paula pecunia. *Pla.* Paulula via. *Liv.*

PAVŌ, onis. & **PAVUS,** i. m. *Paon.* & **PAVÄ,** æ. f. *COL.* *Panée, la femelle d'un Paon.* *EPIT.* Pictus, decorus, gemmeus, gemmatus, caudatus, versico- lor, splendidus, pilcher, stellatus, stellifer, sidē- reus, pictus, eximius, superbus, Junonius, In- chis, Samius. *SYN.* Ales Junonius. *PHR.* Nitōr Smaragdi collo perfulget tuo; Pictisque plumis gemmeam caudam explicas. *Ph.* Immiscuit se Pavō- num formoso gregi. *Ph.* Argutus Anser gemmeique Pa- vones. *M.* Pavōque laudatus pennatas explicat alas. *O.* Excipit hos (*Argi oculos*) volucricque suæ Saturnia pennis Collocat, & gemmis caudam stellantibus im- plet. *O.* Caudato Pavone superbiōr. *O.* Traduntque pa- laro Sidereas Junonis aves. *Cl.* Ingreditur liquidum Pavonibus aëra pictis. *O.* Qualiter explicitos oculorum circinatorbes In mediis latē Pavō superbus agris. *Sant.* Mixtor sui Pavus...hos formæ honores deterit super- biâ. *Com.* Mille trahit varios adverso Sole colores. *V.* *De Iride.* Junonis volucrum quæ caudâ sidera portat. *O.*

PAVONINUS. *COL.* & **PAVONIUS,** a, um. *VAR.* *De Paon.*

PÄVÖR, oris. m. *Peur, crainte, alarme, épouvante.* *EPITH.* Söllicitus, exanguis, cœcus, dubius, terri- ficus, humilis, amens, horribilis, attonitus, tris- tis, fœmineus, gelidus, acerbus, turbidus. *SYN.* Metus, timor, tremor, horror, formidō. *PHR.* Pavor occupat illum; Ante oculosque natant tene- bræ. *O.* Sed pavor attonito rationis ademerat usum: Cesserat omne meis consiliumque malis. *O.* Pergen- tes humilis stravit pavor. *V.* Eamaque nigantes suc-

cincta pavoribus alas. *Cl.* Haurit corda pavor pulsans. *V.* Penetrans pavor in præcordia. *Sil.* Equitatum victorem Lymphaticus pavor dissipat. *Liv.* Torpet telis perfixa pavoris. *L.* (Vide TIMOR.)

PAUPĒR, ēris, iōr, ērrimūs. & **PAUPĒRCŪLŪS**, ā, ūm, *Paupere, indigent.* *SYN.* Egēnūs, egēns, inōps, indīgūs, indīgēns, mēdiciūs. Nūdūs opūm, *PHR.* Cutia pauperibus clausa est; dat Censūs honores. *O.* Nec census in illo Nobilitate suā maior, *O.* Præconem tenui censu. *J.* Irus & est subito, quī modo Cræsus erat. *O.* Tutum est inopem simulare. *L.* Miserans inopem. *V.* Pauper & infimā De gente. *H.* Genitore Adamasto Paupere; Mansissetque utinam fortuna. *V.* Juvenum primi pauperque Senatūs. *V.* At tu, oro, solare inopem & succurre relictae. *V.* Quibus res sunt minūs secundæ, magis sunt suspiciosi. *Ter.* Orta domo parvā, parvis habitabat Hipæpis. *O.* Cui parva domi fortuna relicta est. *Pr.* Non humilis domus. Sed tenuis fortuna suā caligine celat. *L.* Si fœda & scissa lacerna. Si toga fordidula est; si rupta calceus alter Pelle patet. *J.* Iro pauperior forem. *Sil.* Pauper, quā nec miserabilis Irus. *Cl.* Nul-lus inops adeo, nullum sic urget egestas, Ut ve lit &c. *Cl.* Paupertas me fœva domat. *Cl.* Pauper enim non est, cui rerum suppetit usus. *H.* Semper ego optatim pauperrimus esse bonorum. *H.* Pauperior quo plura requirit. *Manil.* Quamquā plebeio tectus amictu. *L.* Pauperiorum turba. *H.* Meo sum pauper in ære. *H. i.* Quod parum aris habeo meum est. Pauperis est numerare pecus. *O.* Auri pauper. *H.* Colonius pauper ruris. *H.* Paupercola mater. *H.* Aëris inops quo nocte dieque Corpus eget. *J.*

PAUPEREM vitam agere. *PHR.* Piscosæ cui circum flumina Lornæ Ars fuerat, pauperque domus, nec nota parentum Munera, conductaque pater tellure se-rebat. *V.* Patria Mætonia est; humili de plebe parentes: Non mihi quæ duri colerent pater arva juven-ci Lanigerūque greges, non ulla armenta reliquit: Pauper & ipse fuit, linoque solebat & hamis Deci-pere, & calamo salientes ducere pisces: Ars illi sua census erat; Cum traderet artem, Accipe quas ha-beo studii successor & hæres, Dixit, opes; Morien-sque mihi nihil ille reliquit Præter aquas; unum hoc possum appellare paternum. *O.* Non Ebur, neque Aureum meā renidet in ldomo lacunar. Non trabes hymetiæ premunt columnas ultimā rescissas Africā... Nec laconicas mihi trahunt honestæ purpuras clien-tes. *H.* Non ego divitias patrum fructusque requiro, Quos tulit antiquo condita messis avo: Parva seges satis est; satis est requiescere lecto Scilicet, & so-lito membra levare Thoro. *T.* Atque utinam Romæ nemo esset dives, & ipse Stramineā posset dux habitare casa. *Pr.*

E PAUPERE divitem fieri. *PHR.* Non facile emer-gunt quorum virtutibus obstat Res angusta do-mi. *J.* Asperius nihil est humili, cum surgit in al-tum: Cuncta ferit dum cuncta timet. Desævit in omnes, Ut se posse purent; nec bellua tetrior ulla est, Quā servi rabies in libera colla furentis. Ag-noscit gemitus & pœnæ parcere nescit Quam su-biit, dominique memor, quem verberat, odit. *Cl.* Curibus parvis, & paupere terrā Missus in imperium magnū. *V.* Angustos opibus subitis implere pena-tes. *L.*

PAUPER per transl. *PHR.* Custos es pauperis horti. *V.* Sub paupere tecto. *H.* Pauper terra. *V.* Et venā car-men pauperiore fluit. *O.* Nec iners pauperque vo-luntas. *O.* Pauper honos. *St.* Eloquentia. *Quin.* Cul-tus pauper. *T.*

PAUPĒRIES, ēi. & **PAUPĒRTAS**, ātis, f. *Paupere-té, indigence.* *ΕΡΙΤΗ.* Dūri, sāvā. malā, mālignā, āmbitiōsā, āudāx, hōrridā, cōtractā, infelix, in-vidā, impōrtūnā, immūndā, incultā, iniquā, āspē-rā, ārctā, pōpularis, exilis, sōrdidā, tūrpis, egēns, pānnōsā, jējūnā, inīmīcā, ignōbilis, egēnā, vīgā, vilis, vērēcundā, ābjectā, humilis, plebeīā, mōle-stā, grāvis, tēnūs, ingēniōsā, prōbrōsā, pūdendā, patiēns. *SYN.* Egēstas, pēnūriā, inōpiā, indīgē-n-tiā. rēs egēnā, āngustā. tēnūs fōrtūnā. *PHR.* Non obruta virtus Paupertate latet. *Cl.* Pauperies immun-da domus procul absit. *H.* Hic vivimus ambitiosā Paupertate omnes. *H.* Tecum habita, & noris quā sit tibi curta supellex. *P.* Et laris & fundi paupertas impulit audax Ut versus facerem. *H.* Non habet unde suum paupertas pascat amorem. *O.* Importuna tamen pauperies abest. *H.*

PAUPERTATIS incommoda. *PHR.* Nil habet infelix paupertas durius in se, Quā quod ridiculos homi-nes facit. *J.* O! quantū cogit egestas. *M.* In pre-tio pretium nunc est: Dat census honores, Censūs amicitias: Pauper ubique jacet. *O.* Qui pauperes sunt homines, miseri vivunt. *Pla.* Magnum pauperies opprobrium jubet Quidvis & facere & pati; Vir-tutisque viam deserit arduæ. *H.* Rara in tenui facun-dia panno. *J.* Crede mihi miseros prudentia prima relinquit; Et sensus cum re consiliumque fugit. *O.* O! Utinam nobis non rustica vestis inesser: Vidis-sem propius mea numina, sed mihi sordes Nudaque paupertas nocuere. *Calph.* Et genus & virtus, nisi cum re, vilior alga est. *H.*

PAUPERTATEM pati. *PHR.* Indocilis pauperiem pa-ti. *H.* Eādem Consenuere casā; Paupertatemque ferendo Effecere levem. *O.* Tolerabis iniquam Pau-periem. *Cl.* Pauperiem & dueros perferre labores. *V.* Rectius occupat Nomen beati qui Deorum Mune-ribus sapienter uti, Duramque caller pauperiem pa-ti. *H.* Quem, neque pauperies, neque mors, nec vincu-la terrent. *H.* Assuescere rebus egenis. *Vida.*

PAUPERTATIS amor. *Vita pauperis & obscura commo-da.* *PHR.* Aude hospes contemnere opes, & te quō-que dignum Finge Deo. *V.* Et mea Me virtute in-volve probamque Pauperiem sine dote quæro. *H.* Hæc mihi paupertas angustior, hæc mihi tecta Cul-minibus majora tuis. Tibi quærit inanes Luxuries nocitura cibos, mihi donat inempras Terra dapes, &c. *Cl.* Discitur in quantum paupertas sobria possit. Pauper erat Curius, Reges cum vinceret armis. Pau-per Fabritius; Pyrrhi cū sperneret aurum. Sordida Serranus flexit Dictator aratra: Lustrata lictore ca-sæ, fœcesque salignis Postibus affixi: collectæ Con-sule messes, Et sulcata diu trabeato rura colono. *Cl.* Stat disciplina magistrā paupertate. *Cur.* Custos-que pudoris egestas. *Barl.* Certior somnus premit Se-cura daro membra versantem Toro. Labor omnia vincit Improbus, & duris urgens in rebus egestas. *V.* Divitias alius fulvo sibi congerat auro; Et teneat culti jugera magna soli: Me mea paupertas vitæ traducat inertis, Dum meus assiduo luceat igne fo-

cus. T. Dum excelsus steti, numquam pavere destiti. S. Bene paupertas Humili tecto contacta latet: Quatiunt alta sæpe procellæ. S. Minor in parvis fortuna furit; Leviusque ferit leviora Deu. Servat placidos obscura quies; Præbetque somnos læsa securos: Admota æthereis culminâ sedibus Duros excipiunt Notos... raras patitur fulminis ictus Humida vallis.. Non capit unquam magnos motus. Humilis tecti plebeia domus. S. Vivitur parvo bene, cui paternum Splendet in mensâ tenui catinum; Nec leves somnos timor aut cupido Sordidus aufert. H. Fastidiosam desere copiam... Gratæ divitibus vices, Mundæque parvo sub lare pauperum Cœnæ, sine auleis & ostro Sollicitam explicuere frontem. H. Sed cum longa dies acuit mortalia corda; Et labor ingenium miseris dedit & sua quemque. Advigilare sibi jussit fortuna preinendo. Mant. O! vitæ tuta facultas Pauperis angustique laris. L.

PAUPER TAS CHRISTIANA. *La pauvrete Evangelique.* PHR. Pauperis Christi decus æmulatur, Dives hæc cælo tamen est egestas: Namque thesauros cumulat perennes, Quos nec ærugo neque dente vermis Kodat iniquus. Sant. Sola crux totum decus & supellex; Quin opes inter magis affluentes Splendet egestas... Nil tulit secum: bona supplet unus Omnia Christus. Sant. Usuram sed enim protinus uberem Cælestis properat reddere debitor. Sant. Nuda pius Christi miles ad arma fugis. Sant. Quantæ paupertas, quæ bene fertur, opes? Hofch. Nam licet interdum penuria adegit edendi Exhaustos, rerumque inopes, quas flagitat usus, Regum opibus tamen usque animos æquavimus altos. Et mens in parvis aderat dirissima rebus. Vida. Fortunata, amplis opibus, rebusque relictis Sede sub angusta, tugurique in pauperis antro Pauper agis duram non paupere pectore vitam. Vincis opes animo, nuper, quibus ampla fluebas, Necquicquam tibi desit, habes quando omnia in uno Quo fruieris. Vida.

PAUPERO, as, avi, atum, are. [Pauperem reddere.] Appauvir. PHR. Eripiet quivis oculos citius mihi quam te Contemptum casâ nuce pauperet. H.

PAUSA, æ, f. PLA. [Quiēs.] Pause, repos. PHR. Dare pausam. Lr. Frigida vitæ pausa. Lr. i mors.

PAUSARIUS, ii, m. SEN. [Qui pausas remigibus imperat.] Comite de Galere.

PAUSIA, æ. & PAUSEA, æ, f. [Olivæ genus.] Sorte d'olive. PHR. Et amarâ pausia bacchâ. V.

PAUSIAS, Pictor Sicyonius. PHR. Vel cum pausiaca torpes, infane, tabellâ. H.

PAUSO, as, avi, atum, are. PLA. Faire une pose. (Vide QUIESCO.)

PAUXILLUS, & PAUXILLULUS, a, um, dim. PLA. Tres-petit. PHR. Pauxilla minuta que ossa, semina Lr. PAUXILLUM, adv. PLA. Fort peu. PAUXILLATIM, & PAUXILLISPÈR, adv. PLA. Peu à peu.

PAX, acis, f. La paix. EPITH. Dulcis, genialis, mitis, amica, sancta, felix, blanda, aurea, læta, bona, serenâ, quietâ, placidâ, tranquillâ, tuta, festâ, securâ, fidâ, egrègiâ, beatâ, nivèâ, sidereâ, concors, piâ, amânâ, fausta, candidâ, optatâ, expectatâ. Stâbilis, longâ, æternâ, diuturnâ, perpétuâ, altâ, solidâ, incorruptâ, inviolatâ, firmâ. Violatâ, ademptâ, pollutâ, fractâ, ruptâ,

tēmētâ, turbatâ, brevîs, disjectâ. Laurigera, togatâ. Composita, factâ. Infidâ, iniquâ, suspēctâ, infestâ, incertâ, dubiâ, ambigüâ, anceps, altitx, almâ, spicēâ, frugiferâ, ferox. SYN. Concordiâ, fœdus, amicitia. Pacis fœdus. PHR. Pacemne huc fertis an arma. Pax orbis amor. S. Pars mihi pacis erit dextram tetigisse Tyranni. V. Nec placidâ contenta quiete est. V. Inviolabile pacis pignus. V. Candida pax homines, trux decet ira feras. O. Pax alma dulce ubique nomen gentibus, inter Deos pulcherrima. Vida. Nullo resperfam sanguine pacem. Cura tuendæ Pacis. O. Iniquæ pacis leges. V. Hic satus ad pacem, & castrensibus utilis armis. Pr.

PACIS Templum. Apparet vitææ propter divortia limphæ Pacis parva domus, non pictis limina valvis, Non auro illusi postes, non alta columnis Culmina, nec sculpto splendent simulacra metallo. Relligione micat, votisque ingentibus ædes Non opibus, sed plena deâ. Furor intus ahenis Dira fremit victus nodis; & tristis Alecto Rumpitur, & tortis nequiquam insibilat Hydriis Votivæ galeæ scabrâ rubigine nondum. Exesæ; fixi sacris in postibus enses, spiculaque obtuso radiant innoxia ferro Exuvie bellorum; & liquidas vexilla per auras Undatim fluitant alti sub fornice templi Candida marmoreis virgo quæ præsidet aris Paciferæ manibus ramum præterendit olivæ, Fatalesque iras regnorum è finibus arceat: Agnoscas oculis Divam, risuque sereno. Flech.

PACIS descriptiones, & commoda. Aspera tum positis mitescent sacula bellis: Cana fides & Vesta remocum fratre Quirinus Jura dabunt; diræ ferro & compagibus arctis. Claudentur belli portæ: Furor impius intus. Sæva sedens super arma, & centum vinctus æhenis. Post tergum nodis, fremet horridus ore cruento. V. Frondibus Actiacis comptos redimita capillos Pax ades, & toto mitis in orbe mane. Dum desunt hostes, desit quoque causa triumphis: Tu ducibus bello gloria major eris. O. At nobis pax alma veni, spicamque teneto: Perfluat & pomis candidus ante sinus. Pr. Nec procul inde subit pax pronuba, quam bona circum Copia, & effuso comitantur gaudia plausu. Ruae. Jam tuæ pacis comites revivunt. Candidis lætos populos Quadrigis, Et fides & fas placidisque amicæ Urbibus artes. Com. Jam minæ sævi cecidere belli: Jam profanatis male pulsa terris. Et salus & pax niveis revisit Oppida Bigis. Jam fides & pax: & amæna præter Faustitas læto volat arva curru: Jam fluunt passim pretiosa largis Sæcula rivis. Sarb. Pacemque per agros Læza Ceres Bacchique chorus comitantur ovantes. Franc. Cum pace serenâ Publica securis exultent otia terris. O. Interea pax arva colat: Pax candida primum Duxit araturos sub juga curva boves: Pax aluit vites, & succos condidit uvæ, Funderet ut nato testa paterna merum. Pace bibens vomerque vigeat, at tristitia duri Militis in tenebris occupat arma situs. T. Pax nitet aurea; Pax læta securas per urbes. Fundit opes facilemque somnum. Buch. Pax optima rerum... Pax una triumphis Innumeris potior. Sil. Te divites, te ubique pauperum greges laboriosi prædicant... Simul quiescent turta, cædes, vulnera, strages, ruina; incendia... Tu grata musis &c. Vida. Pax cererem nutrit; pacis alumna Ceres. O. Jam sacræ leges & amica legum Jura ci-

viles cohibent tumultus, & fides, & fas, & aperta
læto Gratia voltur Jura pacatis dominantur agris
Jura compefcunt grave claflicorum Murmur, & cur-
rus, & huius raudi Fulmina belli. *Sarb.*

PACEM petere. PHR. Nulla falus bello: pacem te po-
fcimus omnes. *V.* Ire iubet ramis velatos palladis
omnes Dona que ferre viro; Pacemque expofcere
Teucris. *V.* Paciferæque manu ramum prætendit oli-
væ. *V.* Præferimus manibus vitas ac verba precan-
tum. *V.* Ergo & quam petitis iuncta eft mihi forde-
re dextra. *V.* Optime Grajugenûm cui me fortuna
precari, Et vitâ comptos voluit prætendere ramos.
V. Qui dicta ferant, & fœdera firmant, Ire placet;
pacitque manu prætendere ramos. *V.* Oremus pa-
cem & dexteras tendamus inermes. *V.* Cecidere ani-
mis; nec jam ampliùs armis, Sed votis precibus-
que iubent expofcere pacem. *V.* Pacemque per aras
Exquirunt. *V.* Veniam pacemque rogamus. *O.* Co-
gite concilium & pacem laudate fedentes. *V.* Pofitis
galeis in faciem pacis venire. *Tac.*

PACEM dare. PHR. Gentemque feroci Affuetam bello
pacis traduxit ad artes Feri tu femina belli Re-
ftinguis; trepidoque refers folatia mundo. *Rap.* Clau-
fit & æternâ civica bella ferâ. *O.* Plus pacaffe orbem
quam domiffe fuit. *Sant.* Hæc tibi erunt artes pacif-
que imponere morem, Parcere fubjectis & debellare
fuperbos. *V.* Nam tu fola potes tranquillâ pace ju-
vare Mortales. *Pr.* Et pacis dicere leges. *V.* Post-
quam bello perterritus orbem, Pace beat. *Sant.* Dum
paci medium fe offert. *V.* Otia de feflis; vitam
patiaris inermem Degere. *L.* Pacis cultos fidiffimus.
Cl. Pacemque reponere terris, *Sil.* Idem Pacis eras
mediusque belli. *H.*

PACEM facere. PHR. Alta pax gentes alat: ferrum
omne teneat ruris innocui labor. *S.* Flexofque Si-
cambri In falcem curvant gladios. *Cl.* Vidi ego
juratos in mutua vulnera cives, Quâ tulerant fer-
rum, fœdus inire manu. *Hofch.* Connubis pacem fel-
licibus, efto, Component. *V.* Leges & fœdera jun-
gent. *V.* Dic in amicitiam coëant, & fœdera jun-
gant. *V.* Accipe, daque fidem. *V.* Cæsâ iungebant
fœdera porcâ. *V.* Placidum læti componite fœdus. *V.*
Bis fenos pepigere dies, & pace fequestrâ, &c. *V.*
Hanc Deus & melior litem natura ditemit: Dis-
sociata locis concordia pace ligavit. *O.* Alta pax gentes
alat, Enfeque lateant. *S.* Pax erit hæc nobis donec
mihi vita manebit, Cum pecore infirmo quæ folet
effe lupis. *O.* Obftat gaudens componi fœdere bel-
lum. *V.* Toto fugiebat pallida campo Sciffa comam
& lacerâ incedens difcordia pallâ. Quin mæfto Ma-
vors dejectus lumina vultu Terga dabat; lætoque
redibat Pax bona grefsu. *Rap.* Quin potius pacem
æternam pactosque hymenæos Exercemus. *V.* Fera
munera militiæ Per maria ac terras omnes fopita
quiefcant. *Lr.* (Vide **BELLUM.** *Bello finem impo-
nere.*

PACE FRUI. PHR. Donatâ pace potitos. *L.* Pingues
plaustra boves trahant; Nec trifti refonent compita
claffico, Nec fletu plateæ; Nec furor hofticus Clau-
fis affremat oppidis. *Buch.* Post hæc avito pax bona
parieti Suspendet enfes; & patrias novæ Narrabit
ad tædas maritæ Emeritus fua bella conjux Suâ
quæterus quifque fub arbore Cœnam pudici cum fo-
ciâ thori, &c. *Sarb.* Nunc genus humanum pofitis fi-

bi confulat armis: Inque vicem gens omnis amet:
Pax miffa per orbem Ferrea belligeri compefcit li-
mina Jani. *L.* Opibusque & feftâ pace nitentem. *O.*
Pace quieta tellus. *Sil.* Condito mitis placidusque
ferro Orbis ingentes fenii ruinas Firmat; & prono
fugitiva ducit Otia mundo. Martis oblitus calidæ-
que rixæ Findit obliquo juga vomer unco. Et minax
olim, modò iuftus, agrum Demetit enfis, Caffis
inftatis refupina criftis alitum vernis refonat que-
relis, Fœta nidorum fociant maritas Scuta colum-
bas. *Sarb.* Dum compreffa fident patris fub legibus
arma; Sopitusque altâ Mavors in pace quiefcit;
Dum populi, turbis procul infanque tumultu,
Otia felices miti fub principe carpunt. *Com.* Otia
pacato milite mundus agat... Templorum facris de-
fixi poftibus enfes Relligionis erunt: figna furoris
erant. Agricola incurvo poterit fecurus aratro Jam
non viftandæ credere femen humo. Multa peregrin-
as pacata per æquora merces Ad portus nostros
navis eoa feret. *Rap.* Et janum pax alta ligat. *Cl.*
Rura quies fecura colit; mercator inermis Tutas
impavido Remige fulcat aquas. Non tuba directi
non æris cornua flexi: Non galeæ, non enfis erat
fine militis ufu Molliâ fecuræ peragebant otia gen-
tes. *O.* Tacitoque gaudet Vagina ferro. *Sarb.* Sar-
cula nunc durusque bidenis, & vomer aduncus,
Ruris opes, niteant: inquinet arma fitus. *O.* Pacem
unanimis agitantes. *Vida.*

PACEM rumpere, violare. PHR. Rursum cote novat
nigras rubigine falces, Exefofque fitu cogit splen-
dere ligones. *Cl.* At tu bella cie, conceptumque
excute fœdus. *V.* Qui fibi jam requiem pugnæ, re-
busque falutem Sperabant, nunc arma volunt, fœ-
dusque precantur Infectum. *V.* Nullus amor popu-
lis, nec fœdera fuinto. *V.* Disjice compofitam pacem,
fere crimina belli. *V.* Pugna ne accerfite tempus. *V.*
Nulla dies pacem hanc Italîs, nec fœdera rumper,
Quo res cunque cadent. *V.* Avidus confundere fœ-
dus. *V.* Non erat his populus, quem pax tranquilla
juvaret, Quem fua libertas immortis pafceret ar-
mis. *V.* Adempta mihi pax. *O.* Multo difturbat fan-
guine pacem. *L.* Pacem excutit orbi. *L.* Expertes pa-
cis, in armis Vivimus, *O.* Saviour incubuit bello pax.
Mars gravior fub pace latet. *Cl.* [Vide **BELLUM.**
Belli apparatus.

PAX. *Per tranf.* [Pro veniâ, quiete, morte, &c.] Pax
orare. *O.* Demander pardon. Pax tuâ dixiffe ve-
lim. *O.* Avec vôtre permission. Placidâ compofitus
pace quiefcit. *V.* Il eft mort. Pax ventorum. *Lr.* Hoc
paxes habuere bonæ ventique fecundi. *H.* Le calme.
Ævoque frui cum pace. *Lr.* Tranquilité. Pax fit re-
bus. *Cic.*

PAXILLUS, ī, m. Col. Pieu, peris échalas. (Vide
PALUS.)

PECCATUM, ī, n. Peché, faute contre fon devoir.
EPITH. Grivè, tûrpè, âtrox, ftÿgium, dirum, in-
fandum, ingens, inauditum, mœrificerum, detefta-
bile, lethale, lethiferum, horrendum, impium,
grandè, nefandum, pūdendum, nōxiū, inex-
cusabile, sacrilègum. SYN. Nefas, culpâ, nōxiâ,
delictum, crimen, flagitium, scélus, erratum, pi-
aculum, malum, error, vitium. PHR. Noctem pec-
catis, & fraudibus objice nubem. *H.* Pro scelere ex-
clamat, pro talibus aufis. *V.* Unius ob noxam & fu-

rias Ajacis. *V.* Martia non vidit majus arena nefas. *M.* Tellus scelere est imbuta nefando. *C.* Recenti De scelere & fidei violatæ crimine. *J.* Facinus ignotum, efferum, Inusitatum fare, quod populi horreant, Quod esse factum nulla non ætas neget. *S.* Quæ scelerum facies. *V.* Omnes scelerum comprehendere formas. *V.* Accipe nunc Danaum insidias, & crimine ab uno Disce omnes. *V.* Danaos, vel insidias. Neque per nostrum patitur scelus Iracunda Jovem ponere fulmina. *H.* Tutum esse facinus credis & vacuum metu, erras. *S.* Has patitur pœnas peccandi sola voluntas; Nam scelus intra se tacitum qui cogitat ullum, Facti crimen habet. *J.* Illa dolos, dirumque nefas in pectore versat. *V.* Formidine crimen acerbat. *V.* Sceleratæ crimina vitæ. *V.* Quippe ubi fas versum atque nefas; tor bella per orbem, &c. *V.* ô! Cæca nocentum Consilia & semper timidum scelus. *S.* Nullum caruit exemplo nefas. *S.* Peccata admissa remordent. *Lr.* Famæ peccata sinistra Prostituit. *O.*

A PECCATO abstinere. *PHR.* Pejusque letho flagitium timet. *H.* Nequitie metas ponere. *sanr.* Nascentem extinguite flammam, Ne seræ redeant post aucta pericula curæ. *Sil.* Quisquis non primo in limine sistit Conatus scelerum, atque animos infanda parentes. *Sr.* Nec se ulli poterunt posthac submittere culpæ. *V.* Si mea nec turpi mens est obnoxia facto; Nec læsit magnos impia lingua Deos. *T.* Nec cor sollicitant facta nefanda meum. *Pr.* Sancta ad vos animâ, atque istius infamia culpæ Descendam. *V.* Haud est nocens, quicumque non sponte est nocens. *S.* Casto pectore exturbare nefanda. *S.* (*Vide INNOCENS.*)

PECCATI reus. *PHR.* Et tremis admixtæ conscia nequitie. *Pr.* At furis Caci mens effera ne quid inausum, Aut intentatum scelerisve dolive fuisset. *V.* Ausi omnes immane nefas. *V.* Longa mora est quantum noxæ sit ubique repetitum Enumerare: minor fuit ipsa infamia vero. *O.* Heu cadit in quemquam tantum scelus. *V.* Majus adorsa nefas, majoremque orsa furorem. *V.* Omnia fanda, nefanda, malo permixta furore Justificam nobis mentem avertère Deorum. *C.* Facinus quos inquinat, æquat. *L.* Ipse per omne fasque nefasque rues. *L.* Quid enim reliquit crimine intactum, aut ubi sceleri pepercit. *S.* Recti contemptor. *Vida.* Conscium pectus omnium scelerum. *S.* (*Vide SCLELATUS.*)

PECCATUM punire. *PHR.* Extinxisse nefas tamen & sumptisse merentis Laudabor pœnas. *V.* Si quoties peccant homines, sua fulmina mittat Jupiter, exiguo tempore inermis erit. *O.* Pœna placet diversa, genus mortale sub undis Perdere. *O.* Cur non Ponderibus modulisque suis ratio utitur, ac res Ut quæque est, ita supplicii delicta coercent. Adsit Regula peccatis quæ pœnas iroget æquas. *H.* Fatebere tandem Nec furdum nec Tyresiam quemque esse Deorum. *J.* Sed cum res hominum tantâ caligine volvi Aspicerem; lætosque diu florere nocentes. Dubiam traxit sententia mentem Curarent superi terras; an nullus inesset Rector, & incerto fluere mortalitatem casu. Abstulit hunc tandem Rufini pœna tumultum Absolvitque Deos. Jam non ad culmina rerum Injustos crevisse queror: tolluntur in altum, Ut lapsu graviore ruant. *Cl.* Raro antecedentem scelestum deseruit pede pœna clauda. *H.* Pectora tantis obsessi

malis Non sunt istu ferienda levi. *S.* Si curant igitur cunctos punire nocentes Quando ad me venient. *J.* (*Vide PUNIO.*)

PECCATUM luerè, diluere. *O.* *PHR.* Delicta majorum immeritus lues. *H.* Post mihi non simili pœnâ commissa luetis. *V.* Veterumque malorum Supplicia expendunt. *V.* Et culpam hanc miserorum morte piabunt. *V.* Differre in seram commissa piacula mortem. *V.* Scelus expendisse merentem Laocoonta ferunt. *V.* Hanc pro palladio moniti pro Numine læso Effigiem statuere, nefas quæ triste piaret. *V.* Supplicium patitur non nova culpa novum. *O.* Te duce, si qua manent sceleris vestigia nostri Irrita perpetua solvant formidine terras. *V.* Donec longa dies, perfectio temporis orbe, Concretam exemit labem. *V.* Tanto me crimine dignum Duxisti, & tales voluisti expendere pœnas. *V.* Æquo animo pœnam, qui meruere, ferunt. *O.* Clausa domo teneor, gravibusque coercita vinculis: Est mihi supplicii causa, fuisse piam. *O.* Majora piacula poscunt Majestas violata, & spreti numinis ira. Crimen tam grande piandum Per non humanos obitus sed morte litandum divina. *Rap.*

PECCATI pœnitere. (*Vide PœNITET. PœNITENS.*)

PECCATUM confiteri. (*Vide CONFITEOR.*) **PECCATI veniam obtinere.** (*Vide VENIA.*)

PECCATUM originale. *PHR.* Primus natus homo terris quem maximus autor Et liquidis latè dominum præfecerat undis, Qui innox pro superis excussis astra teneret, Desertasque domos ipse, & genus omne suorum. Tantum floriferis dominum cum imponeret arvis, Arboris unius sætu illum parcere jussit. At vetito captus mali infelicitis amore Conjugis hortatu, quam fraude illexerat anguis, Immemor heu superi violavit fœdera regis. Vix avido arripit pomum fœdaverat ore, Cum pater imbripotens jam sulvâ è nube tonare Desuper auditis, sævatiq; indicere pœnas Iratus, quas ille olim, quas omnis ab illo Progenies lueret lucis ventura sub auras. *Vida.* Et subito tellus scelere est imbuta nefando. Emergit fraus, emergit male-suada libido. Hinc durus generi humano labor additus, hinc fons Curarum, & tristis patefacta est janua lethi, Morbique & dolor, atque fames, & turpis egestas, Cum genus humanum curis sine degere posset, Plurimaque in terris vivendo vincere secula. *Vida.* Cum primum dias exorti luminis oras Visimus antiquâ suffusi labe parentis, Qui seseque suumque genus corruptum in ævum, Immemor heu nimium promissi fœdere patti, Indecores cælo vix lumina tollimus ægrè, Prostratique solo sine spe, sine honore jacemus Transcripti infernis erebi, post funera, flammis, Usque adeo veteris serpent contagia noxæ. *Vida.* Nos in concessa decerpimus arbore pomum Tu (*Christe*) pœnas luis. *Rap.* Primavi concepta nites sine labe veneni, Nec tibi quæ reliquis turpis origo fluit. *SAUT. de Mariâ Deiparâ.* Deinde canebat uti labem contraxerit orbis: Ut mortale genus tristis corrumperat arbos, Et fortunatos si nunquam poma fuissent Mortales, pomum quos ah! fatale peremit. Clade in communi rerum generisque ruinâ Narrabat vitio exemptam maculâque carentem Mariam. *Rap.* Prima mali labe. *V.* Protinus irrupit venâ peioris in ævum Omne nefas; fugere pudor, verumque, fidesque In

quorum subiere locum fraudesque dolique, Infidiaeque, & vis, & amor sceleratus habendi. O.
PECCO, ās, āvi, ātūm, āre. *Peche*, faire une faute.
SYN. **ERTO**, delinquō. Scelus admittō, offendō. **PHR.** Omne animi vitium tantō conspectius in se Crimen habet, quantō major, qui peccat, habetur. *J. Quo Horat. vocat peccare superne. H. i. in sublimi & quasi in speculā.* Huic uni porui succumbere culpa. *V. Peccare fuisset ante satis. V. Gens humana ruit per veritum nefas. H. Qui non verat peccare cum possit, jubet. S. Tu nihil admittas in te formidine poenae. H. Tu, ne quid pecces exitiale, cave. M. Laudarer si scelus aula forem. O. Ut malē mens, pravē quod cupit, efficiat. Pr. Divos scelerare Penates. C. Nec vincet ratio hoc, tantumdem ut peccet idemque, Qui teneros caules alieni fregerit horti; Et qui nocturnus sacra Divūm legerit. H. Quae te germane furentem Mens agit in facinus. V. Iliacos intra muros peccatur & extra. H. Labimur in scelus, & votis agnamur iniquis. Atque tuam oppositis animis avertimur auram Tunc fugis, & scedis abes irrevocabilis ortis. *Vida. (Vide PECCATUM. Peccati reus.)*
PECCARE in aliquem. **PHR.** Quidquid multis peccatur inultum est. Nos quoque jam pridem scripto peccavimus isto. O. Quid meus Aeneas in te committere tantum Quid Troes potuere. *V. In publica commoda peccem Si longo sermone morer tua tempora, Caesar. H. Peccantur multa. Cic. Ne peccet Equus. H. In matrona pecces. H. i. adultereris.*
PECOROSUS, ā, ūm. *Abundant en bœuil.* Pecorosum ver. *St. Pecorosa palatia. Pr. [pro loco ubi aluntur pecora.] Menagerie.*
PECTEN, inis. m. [Instrumentum textorium.] *Peigne de tisserand.* **EPITH.** Argutus, Lydius, Lȳdus, Mæoniūs, Nilīaciūs, ūncus, adiūncus, tēnuis. **PHR.** Arguto conjux percurrit pectine telas. *V. Moderator pectinis unci. Cl. Rarum pectine densat opus. O. (Vide LANIFICIUM. TELA. Telam texere.)*
PECTEN. [Quo explicantur capilli.] *Peigne à peigner.* **EPITH.** Dentatus, baxēus, cytōriaciūs, Lybicus, cornēus, ūncus, rarus, cīnalis, eburnēus, multifidus, densus. **SYN.** Buxum, baxūs, ebūr. **PHR.** Roseos nectebat pectine crines. *Cl. Cytoriaco deducit pectine crines. O. Morsu numerosi dentis eburno Multifidum discrimen arat. Cl. (Vide PECTO.)*
PECTEN. [Musicum instrumentum quo cythara pulsatur.] *Archet.* **EPITH.** Cānōrus, argūtus, blandus, lenis, aurēus, aurātus, Amphionius, Phæbeus, Apollinēus, eburnēus. **SYN.** Plectrum. **PHR.** Jam que eadem digitis, jam pectine pulsat eburno. *V. Et resides leni modularus pectine nervos. Cl. (Vide CITHARA.)*
PECTEN. **Cl.** [Cratis dentatae genus.] *Herse, râteau.* **PHR.** Defectas alligat herbas Et tonsam raro pectine verrit humum. *O. (Vide CRATES.)* **PECTEN** **Col.** [Quo spicae metebantur.] *Sorte de peigne dont on se servoit pour faire la moisson, ne cueillant que les épis.*
PECTINES, ūm. & **PECTUNCULI**, ōrūm. m. [Pisces qui se ex aqua ejaculantur.] *Petoucle.* **PHR.** Pectinibus patulis jactat se molle Tarentum. *H.*
PECTEN Veneris. **Pl.** [Herba.] *Le Scandix.*
PECTINARIUS, ii. m. **Pl.** [Qui pectines facit.] *Faiseur de peignes.**

PECTYNATIM adv. **Pl.** [Ad pectinis similitudinem.] *En forme de dents de peigne.*
PECTINŌ, ās, āre. **PL.** *Herse.* Verum ubi jam puro discrimine pectita tellus. *Col.*
PECTŌ, is, pēxi, & xūi, pēxum, & pēctitum, ēre. *Peigner.* **PHR.** Cui dum pectendos tradit Galathæa capillos. O. Plexi crines propter convivia tantum. *J. Et colla comantia pectunt. H. Quisquis colit arte capillos. T. Longas nunc bene pecte comas. T. Comuntur nostræ, matre jubente comæ. O. Nec compone comam. O. Deducere pectine crines. O. Crines depectere buxo. O. Impexis onerata comis. L. Pectebatque ferum, puroque in fonte lavabat. V. Pars multifidi discrimine dentis Cæsariem comit, molli pars colligit auro Effusam, pars fingit acu, crinemque lapillis Spargit hydaspeis, hæc bacchas auribus addunt, Restituuntque sinus, illa aurea cingula donat, Donat Erythræis hæc plena monilia conchis. *Pol. Te quoque multifido discrimine pecten aravit; Te vario fissum dente momordit ebur. Saur. Et crines Lybici pectine dentis arat. Saur. Ac nova flavis Reddita cura comis. V-F. Plexi capilli. H. Plex vestes. Pl. Toga pexa. M. i. villosa. Si fortē subucula pexa Trita subest tunica. H. i. eleganti. Pexa munera. N. Doctor pexus & pinguis. Quin.*
PECTORALĒ, is. n. **Pl.** [Arma quibus tegitur pectus.] *Sorte d'armure pour couvrir la poitrine.*
PECTORĀLIS, alē. **Cl.** [Quod ad pectus pertinet.] *De la poitrine.*
PECTOROSUS, ā, ūm. iōr, īsīmūs. **Col.** [Latum habens pectus.] *Qui a une large poitrine.*
PECTUS, pectoris, n. & **PECTUSCULUM**, i. n. dim. **PLA.** *La poitrine, l'estomach.* **EPITH.** Cādidum, cādidulum, cādens, lacteolūm, nivēum, eburnēum, eburnum, decōrum, nīdum, pulchrūm, tēnērūm, lāvē, castigatūm, sācium, spātiosūm, sūblātūm. **SYN.** Sinus, thōrax. **PHR.** Pulchro pectore virgo. *V. Pectus laxavit amictu. St. Patens in pectore vulnus. V. Terram moribundo pectore plangunt. O. Toro prolabat pectore somnum. V. Signatum sanguine pectus. O. Aurea pectoribus demissa monilia pendunt. V. Et castigato planus sub pectore venter. O. Luxuriatque toris animosum pectus. V. Salfos revomebat pectore fluctus. V. Cineres ad pectora pressant. O. Afflixere solo pectora. Lr.*
PECTUS tūndere, pēcutere. *Fraper la poitrine.* **PHR.** Nudaque marmoreis percussit pectora palmis. O. Pectora traxerunt tenuem percussa ruborem. O. Ungibus ora soror fœdans, & pectora pugnis. *V. Quod dextera pectus Pulsat. M. Tundens mollissima pectora palmis. V. Sonuerunt pectora palmis. O. Concussaque pectus Verberibus crebris. L. Percutit indignos cloro plangere lacertos. L. Concussit pectora planctu. St. Nunc Herculeis percussa sonent pectora palmis. S. (Vide LUGO, PLANGO.)*
PECTUS [pro ipso corde sub pectore latenti.] *Le cœur.* **EPITH.** Mollē, gēnērōsūm, māgnānimūm, fortē &c. **PHR.** Non tu corpus eras sine pectore. *H. Pectus inane Sanguinis atque animi. O. Trepido salientia pectora motu. O. (Vide COR. ANIMUS.)*
PECTUS [pro corde per transi. ad amorem.] *Cœur, affection.* **PHR.** At tua prosequitur studioso pectore Cæsar Nomina O. Pectus inaccessum veneri. *Cl. Frigidus glacie pectus. O. Pectora legitimus casta**

momordit amor. O. Te pectore toto Accipio. V. Fictum pectus amoribus. H. Toto pectore captus. O. Pectore cessit amor. O. Sollicito repetens suspiria pectore. O. In vacuo pectore regnat amor. O. (Vide AMOR. AMICITIA.)

PĒCTŪS [Non modò cor significat ; sed animum etiam quem in ipso corde residere antiqui putabant.] *L'esprit, la pensée, la mémoire.* PHR. Pectus præceptis formare. H. Rectique cultus pectora roborant. H. Virâ & pectore puro. H. Ille parum cauti pectoris egit opus. Pr. Animusque in pectore præfens. V. Fessum pectus curis. S. Ancipites animi & discordia pectora. L. Pectore firmo Nunc opus. O. Grave pectus ærumnis. S. Excussa que pectore Juno. V. Non obtusa adeo gestamus pectora. V. Juvenes fortissima frustra Pectora. V. Pectora magnis Nunquam angusta malis. Sil. Attonito cesserunt pectore sensus. L.

PĒCŪĀ, ūm. n. LIV. & **PĒCŪĀRIĀ**, ōrūm. n. *Troupeaux.* PHR. Solve mares, mitte in venerem pecuaria primus. V. Arcadiæ pecuaria rudere dicas. P. **PĒCŪĀRIĀ**. Cic. [Veſtigal.] *Impôts sur le bétail.* **PĒCŪĀRIĀ**, æ. f. VAR. *La manière d'élever le bétail, ou le lieu où on le nourrit.*

PĒCŪĀRIŪS, ā, ūm. De *bétail.* Pecuaria res. Cic. Pecuarius canis. Col. **PĒCŪĀRIŪS**, ii. m. Cic. *Berger, bœuvier.*

PĒCŪLĀTŌR, ōis. m. Cic. [Qui pecuniam publicam furatur.] *Voleur des deniers publics.* **PĒCŪLĀTŪS**, ūs. m. Cic. & **PĒCŪLĀTIŌ**, ōis. f. Col. *Peculat, vol des deniers publics.*

PĒCŪLIĀRIS, arē. Cic. [Quod ad peculium pertinet.] *Acquis par son épargne.* PHR. Qui alienas oves pascit, aliquam habet peculiarem quæ spem soletur suam. PLA. *Hinc PĒCŪLIĀRIS.* [pro proprio & speciali sumitur.] *Particulier, propre.* SYNT. Hoc mihi peculiare fuit. Cic. Solus luce niter peculiari. M. **PĒCŪLIĀRĪTER**. adv. QUIN. *D'une manière particulière.*

PĒCŪLIĀTŪS. Cic. & **PĒCŪLIŌSŪS**, ā, ūm. PLA. *Qui a de l'argent de son épargne.*

PĒCŪLIŌ, ās, āvi, ātūm, arē. PLA. & **PĒCŪLŌR**, āris, ātis sūm, āri. Flo. [Peculium auferre.] *Piller, voler.*

PĒCŪLIUM, ii. n. [Quidquid alicujus labore & industriâ partum est.] *Pecule, ce qu'on a amassé par son épargne.* EPITH. Pārūm, modicūm, tēnūē. SYN. Partūm, quāsitūm. PHR. Nec spes libertatis erat, nec cura peculi. V. Præstare tributa clientes Cogimur, & cultis augere peculia servis. J.

PĒCŪNIĀ, æ. & **PĒCŪNIĀE**, ātūm. *Argent, monnoye.* EPITH. Signatā, infectā, ingēns, magnā, parvā, modicā, finestā, improbā, potēns, fugax. SYN. Nūmmūs, æs, aurūm, argēntūm, ōpēs, divitiæ, gaza, Monētā. SYNT. Pecuniam cogere. Cic. Colligere. H. Construere, exigere, capere, imperare. Cic. Impendere in...properare alicui. H. PHR. Et genus & formam regina pecunia donat. H. Prima peregrinos obscæna pecunia mores Intulit. J. Licet superbus ambules pecuniā ; Fortuna non mutat genus. H. Quærenda pecunia primum est Virtus post nummos. H. Et si funesta pecunia templo Non dum habitas. J. Ducentis ad se cuncta pecuniæ &c. H. Crescentem sequitur cura pecuniam. H. Pecunia

effectrix voluptatum. Cic. Alta pecunia crescit. O. (Vide DIVITIÆ.)

PĒCŪNIARIŪS, ā, ūm. [Quod ad pecuniam pertinet.] *Pecuniaire.* Pecuniaria res. Cic. Lis. QUIN. **PĒCŪNIŌSŪS**, ā, ūm. IOR, īfīmūs. Pecuniosus servus. Cic. Fort riche. Artes discere vult pecuniosas. M. *Lucratif.*

PĒCŪS, ōis. n. & **PĒCŪS**, pēcūdis. f. [Omne animal quod sub imperio est, terræque pabulo pascitur.] *Bétail, troupeau de bêtes.* EPITH. Vāgūm, pascēns, lāngērūm, mōntivāgūm, infirmūm, stolidūm, cōmīgērūm, pingūē, imbecillūm, mōllē, placidūm, ōpimūm, mūtūm, pētūlāns, pētūlūm, imbellē, mactūm. SYN. Grēx, armētūm, ōvēs &c. PHR. Quem legere ducem, & pecori dixere maritum. V. Pauperis est numerare pecus. O. Inde feræ pecudes perflant pabula læta. Lr. Pecudum factus. V. Gratum pecori montivago nemus. S. Ludit herboſo pecus omne campo. H. Claudensque textis cratibus lætum pecus Distenta siccatur ubera. H. Ite mez, quondam felix pecus, ite capellæ. V. Barbigeræ pecudes. Lr. Lanigerumque pecus ruricolæque boves. O. Et stolidum pleno vellere carpe pecus. Pr. Pecudes siccare. L. Pecudem spondere facello. J. Formosi pecoris cultos, formosior ipse. V. (Vide GREX.)

PĒCŪS per transl. de aliis animalibus dicitur, ut. PHR. Squammigeræ pecudes. LR. Les poissons. Ignavum fucus pecus à præsepibus arcent. V. Pecudum custodia solers. V. de Apibus. Pecudis consilio uti. Cic. [i stolidi.] *D'un ſor.*

PĒDĀLIS, alē. & **PĒDĀNĒŪS**, ā, ūm. *D'un pied, qui a un pied de diametre.* Pedale spatium. Col. Pedale lignum. Caf.

PĒDĀMĒN, inīs. n. Col. & **PĒDĀMĒNTŪM**, i. n. Var. [Vitis aut arbusculæ sustentaculum.] *Echalas.* **PĒDĀTIŌ**, ōis. f. Col. *Echalassement de la vigne.* PHR. (Vide VINEA. Vineam jugare.)

PĒDĀRIŪS, ii. m. Cic. [A pedamine, vel quod pedibus staret, qui in Senatu sententiam non dicebat; sed ab alio dictam comprobabat.] *Chevalier Romain, qui avoit droit d'entrer au Senat, mais non pas celui d'y dire son avis.*

PĒDĀTIM. adv. PLI. *Pied à pied.*

PĒDĀTŪ. abl. [pro vicē.] *Pedatu tertio.* CATO. *La troisième fois.*

PĒDĒS, dūm. m. PLA. *Les poux.*

PĒDĒS, itis. m. & **PĒDĒSTĒR**, trīs. m. [Qui pedibus militat.] *Pieron, fantassin.* PHR. Insequitur nimbus peditum. V. Peditum catervæ. H. Dissiluit Turnus bijugis; pedes apparat ire. V. Tu pedes ad muros subistite, & moenia serva. V. Acies inferre pedestres. V. **PĒDĒS**, & **PĒDĒSTĒR**. [Qui pedibus iter facit.] *Qui va à pied.* PHR. Pedes viator. PLI. Abnuat in liquidis ire pedestes aquis. M. Cum pedes incedit medii per maxima Nerei Stagna. V. Seu cum pedes iret in hostem. V.

PĒDĒSTRIS, trē. [Quod pedites spectat.] *Qui concerne les gens de pied.* SYNT. Pedestris pugna. V. Acies. Cic. Pedestre iter. Cic. Pugnaque accinge pedestri. V. Pedestris statua. PLI. *Statué en pied.* Pedestris sermo. H. [Numerosus.] *Prose qui a de la cadence.* Pedestribus historiis dicere prælia. H. Musa pedestris. H. i. humilis & familiaris.

PĒDĒTĒNTIM. adv. [paulatim.] *Peu à peu, insensiblement.*

sensiblement. PHR. Haud quaquam est pederentim progredientis. *Lr.*

PEDICĀ, æ. f. [Laqueus quo pedes illigantur.] *Lacer.* SYN. Lāquēis, rēre, cōmpēs, vīnculū. PHR. Tunc Grubus pedicas, & retia ponere Cervis. *V.* Retia cum pedicis laqueosque artesque dolosas Tollite; nec volucres viscatā fallite virgā. *O.* (Vide RETE.)

PEDICULŪS, ī. m. [Vermis genus.] *Un pou.* **PEDICŌSŪS,** & **PEDICŪLOSŪS,** ā, ūm. *Plī.* [Pediculis plenus.] *Pouilleux.* PHR. Hinc menti dominus pediculosi. *M.* Fœda lues capitis. **PEDICŪLĀRIS,** arē. & **PEDICŪLĀRĪŪS,** ā, ūm. *CEL.* Qui concerne les peux. Pedicularis morbus. *CEL.* herba. *Plī.*

PEDICŪLŪS, ī. m. dim. *Plī.* [parvus pes.] *Un petit pied.* Pediculi pyrorum. *Plī.* Uvarum. *COL.* La quenē. **PEDISSEQUŪS,** ī. m. *Crc.* & **PEDISSEQUA,** æ. f. *Ter.* [Qui pedibus sequitur.] *Un page, un laquais.* une suivante. **PEDISSEQUŪS,** metaph. Qui fert. Juris scientia, eloquentiæ pedissequa. *Cic.*

PEDĪTATŪS, ūs. m. *Cic.* L'infanterie, les gens de pied. (Vide ACIES. *Acies pedestris.*)

PEDĪTŪM, ī. n. *C.* [Ventris crepitus.] *Un pet.*

PEDŌ, is, pēpēdī, ērē. *Peter, faire un pet.* PHR. Nil aliud video quo te credamus amicū Quam quod me coram pedere, Crispe, soles. *M.* Nam, displosa sonat quantum vesica, pepedi. *H.*

PEDŌ, ās, āvī, ātūm, arē. *Col.* [Sustentaculum viti addere.] *Echalasser.*

PEDŌ, ōnis. m. *Plā.* [Qui pedes habet latiores.] *Pied plat, qui a des grands pieds.*

PEDŪM, ī. n. [Baculum pastorale.] *Houlette.* **EPIT.** Cūrvūm, rēcūrvūm, dūrūm, inflexūm, incūrvūm, pīstōrālē. PHR. At tu fume pedum, quod me cum ferre rogaret Non tulit &c. *V.*

PEGASŪS Equus alatus ex crure Medusa occisa natus. (Vide MEDUSA.) Pegasus cum in Heliconā volasset saxum ungulā feriens fontem aperuit qui ab eo Hippocrene dictus est. Fontis Dura Medusæ quem præpetis ungula rupit. *O.* Et Pegasus hujus origo est Fontis. *O.* Idem Pegasus cum in Pyrene Corinthio fonte biberet, à Bellerophonte captus est : is cum in calum volare conaretur, è sublimi decidit. Pegasus verò cursum in calum tenuit, atque inter sidera positus est.

EPITH. Aligēr, alātus, alēs, pēnnātus, Bellērōphōntæus, Gōrgōnēus, Mēdūsæus, aērūs, fugāx, vōlūcēr, vōlāns, cōrnīpēs. PHR. Pennisfugacem Pegazon. *O.* Suspice, gorgonei colla videbis Equi. *O.* Bellerophontæi qua fluit humor Equi. *Pr.* Est & remotos non humilis furor Lustrare Belgas : ducite, Gratia, E valle Permessi vagantem Pegason; alipedemque sacris Franate fertis. Ut micat auribus; Vocemque longē vatīs amabili Agnoscit hinnitū.... Non ego degener Ignava cursu rumpere nubila Terratque despectare, & omni Vincere Bellerophonta carlo. *S.urb.*

PEGASEŪS, & **PEGASEIŪS,** ā, ūm. & **PEGASYS,** idōs. *De Pegase.* PHR. Non si Pegaseo ferar volaru. *C.* Cantare credas Pegaseium melos. *P.* Molli Pegafides vestro date ferra poetæ. *O.* At mihi Pegafides blandissima carmina dicant. *O. i.* Musa na dicta à Pegaseo fonte i,ss sacro.

PEGMĀ, ātis. n. [Machinæ theatrales quibus non homines tantum suspensū ferebantur; sed ipsa etiam tabulata nunc elata, nunc depressa novas oculis volup-

tates offerebant, ut ait SEN.] *Machine de Theatre pour les vols &c.* PHR. Sic pugnas Cilicis laudabat & ictus, Et pegma & pueros inde ad velaria rap-
tos. *J.* Dum pegma rapitur. *Ph.*

PEGMARIS, is. *Sue.* [Gladiator qui in mobili theatro pugnabat.] *Gladiateur qui combattoit sur un theatre mobile.*

PEJERŌ, ās, āvī, ātūm, arē. [Juramentum infringere.] *Se parjurer.* PHR. Nec erubescit pejerare de Turdo. *M.* Pejerat hybemi temporis esse moras. *Pr.* Ulla si juris tibi pejerati pœna &c. *H.*

PEJŌR, m. f. **PEJŪS** n. ōris. *Pire, plus méchant.* SYN. Deteriōr, nēquiōr, viliōr, abjectiōr. PHR. In pejus ruere. *V.* Damnosa quid non imminuit dies? Aetas parentum pejor avis tulit Nos nequiores, mox daturos Progeniem vitiosiore. *H.* Cane pejus & angui Odisse ignavos. *P.*

PELĀGŪS, ī. m. n. [Profundum maris.] *La pleine mer, la haute mer.* PHR. Pelagoque volans dat vela parenti. *V.* Prona petit maria, & pelago decurrit aperto. *V.* Pelagi minæ, gemitus. *V.* Furor. *L.* Quies. *Sr.* Languidum pelagus nigro gurgite. *S.* Pelago trahit humida lina. *V.* (Vide MARĒ.)

PELĀGICŪS & **PELĀSGIŪS,** ā, ūm. *COL.* De mer, marin,

PELĀMYS, idīs. m. [Piscis qui Thynnus dicitur cum annum excessit.] *Un jeune Thon qui ne passe pas un an.* PHR. Siccus petasunculus & vas Pelamidum. *J.*

PELĀSGI, ōrūm. [Populi Græciæ vetustissimi à quibus Græci omnes Pelasgi dicti sunt.] *Les Grecs.* PHR. Quem, falsā sub proditione, Pelasgi Demisere neci. *V.*

PELĀSGŪS, ā, ūm. **PELĀSGIĀS,** ādis. & **PELĀSGIS,** idīs. f. *Grec, de Grece.* PHR. Ille dolis instructus & arte Pelasgā. *V.* Fama Pelasgiades subito pervenit ad urbes. *O.* Longē fugisse Pelasgida Saphon. *O.*

PELETHRŌNII, ōrūm. *Lapitha ita dicti à Pelethronio oppido, Pelio monti subiecto. Hi populi primi mandorum Equorum artem invenerunt.* Fræna Pelethronii Lapithæ gyrosoque dedere Impositi dorso; atque Equitem docuere sub armis Insultare solo, & gressus glomerare superbos. *V.*

PELEŪS, ei. m. *Æaci Regis filius* Magnique creator Achillis. *O.* Quem ex Theride uxore genuit. Felix & nato felix & conjuge Peleus Et cui si demas jugulati crimina Phoci (Filii) Omnia contigerant. *O.* Actoridem Peleus, ipsum quoque Pelea Phoci &c. *O.* Optimus hastā Peleus. *V. F.*

PELIDES Achillis nomen à Peleo patre. PHR. Pelides utinam vitasset Apollinis arcus. *O.* **PELĪĀS,** ādis. *D' Achille.* PHR. Transeat Hectorum Pelias hasta latus. *O.*

PELĪĀS, æ. *Filius Neptuni, Æsonis frater.* Æmoniam primis Pelias franabat ab annis Jam gravis & longæque populi metus. *V. F.* Filiarum suarum manibus inter cētus est Medea hortatu; ut narrat OVID. Ejus enim tpe postquam Æsonis renovata senectus In florem rediit... spes est virginibus Peliā subjecta creatis Arte suum parili revirescere posse parentem. Idque petunt... telis ait illa (Medea) senectam Exigite, & saniem conjēcto emitte ferro. His, ut quæque pia est, hortatibus impia prima est, Et ne sit scelerata, facit scelus : haud tamen ictus Ulla suos

spectare potest, oculosque reflectunt, Cæcæque dant sævis avertæ vulnera dextris. Ille cruore fluens, subito tamen allevat artus, Semilacerque toro tenet confurgere, & inter Tot medius gladios, palentia brachia tendens. Quid facitis natæ: quis vos in fata parentis Armat, ait; cecidere illis animique manusque. Plura locuturo cum verbis guttura Colchis abstulit, & calidis laniatum merlit in undis. Quæ nisi pennatis serpentibus isset in auras Non exempta foret pœnæ. O.

PÉLICANUS, ī. m. *Pli.* [Avis Ægyptia quam aiunt suo sanguine medicinam facere pullis à serpente occisis.] *Un Pelican.*

PÉLIGNI, ōrūm [Italiæ populi quorum urbs præcipua fuit Sulmo, Ovidii patria.] *Labruze citerieure dans le Royaume de Naples.* *PHR.* Pelignæ dicar gloria gentis ego. O. Massica Peligni mittunt turbata coloni: Non tu, libertus, sed bibat illa tuus. M.

PÉLION, pelīi. n. *Mons Thessalia.* Pelion Æmonia mons est obversus in Austros: Summa virent Pinus; cætera Quercus habet. O. Summæ gelidum qui Pelion ossa Junxit. *St.* Thessalicum brevior Pelion ossa tulit. M. Pellicus vertex. O. (Vide **MONS**.)

PÉLLA, æ. f. [Urbs Macedonia in litore Ægæi maris, illustrata natalibus Philippi Macedonum Regis, qui ab eâ Pelleus dicitur.] *Zuchria.* *PHR.* Pellæi proles vesana Philippi. L. i. *Alexander qui ex ipse Pelleus dictus est.* Unus Pellæo juveni non sufficit orbis. L.

PÉLLA colonia. *Pli.* *PHR.* Exiguæ secunda fuit provincia Pellæ. L. Pellæi gens fortunata Canopi. V.

PÉLLACIÀ, æ. f. *Tromperie, fourberie.* *SYN.* Dōlus, fallaciā, astutiā, frāus, astūs. *PHR.* Verum ubi nulla fugam reperit pellaciā. V. Subdola cum ridet placidi pellaciā ponti. L. *per trans.* (Vide **DOLUS**.)

PÉLLAX, æq̄s. m. [Qui per blanditias decipit.] *Trompeur, fourbe.* *PHR.* Invidiā postquam pellacis Ulyssi &c. V. (Vide **FALLAX**, **DOLUS**.)

PÉLLEX, ic̄s. f. [Quæ cum eo vivit cui uxor est.] *Concubine, maîtresse d'un homme marié.* *SYN.* Scōrtum, mētrētrix, adulterā, mōechā, concubinā. *PHR.* Nomine deposito pellicis, uxor erit. O. Tunc eris & matris pellex, & adultera patris. O. De pellice natus. O. Nec vir pietā pellice saucius. H.

PÉLLICATŪS, ūs. m. *Cic.* *Concubinage, adultere.* (Vide **ADULTERIUM**.)

PÉLLICIŌ, is, lēxi, lēctum, ērē. [Blandiendo decipere.] *Attirer par flatterie.* *PHR.* Pellicere in fraudem. L. Pellicere ad se. *Cic.* Pellicere aliquid ab aliquo. *Col.* (Vide **ALLICIO**.)

PÉLLIS, is, & **PÉLLICULÀ**, æ. f. dim. [Cutis dicitur propriè cum adhaeret carni: pellis verò, cum separata est. Habes deformem pro cute pellem. *J.*] *Peau.* *EPITH.* Lēvis, mollis, tēnērā, nīvēā, lāctēā, cāndens, cāndidā, dēcorā, albā, rūgōsā, pilōsā, aridā, māculōsā, durā, hirsutā, aspērā, hirtā, villōsā, sētōsā, sētīgērā, cāllōsā, hōrrēns, līcērā, fūlvā, lūtēā, lūridā. *SYN.* Coriūm, cutis, cuticulā. *PHR.* Pellis & ad tactum tractanti dura resistit. V. Pellis duritia. O. Sparsis nunc pellibus albo. V. Speciosus pelle decorā. H. Pellem villis comantem. V. F. Pellibus incubuit stratis. V. Inferior pelle Leonis. V. Pellem posuere senectæ. O. De serpentibus. Tegmen torquens immane Leonis. Terribili impexum, serā cum,

dentibus albis. V. Quem fulva Leonis Pellis obit totum præfulgens unguibus aureis. V. Pellem horrentisq̄ Leonis Exuvias. V. Uti Pellibus, & corpus spoliis vestire ferarum. L. *Pellis dicitur pro cute.* Luridā pelle amicta ossa. H.

PÉLLEM detrahērē. *Ecorcher.* *PHR.* Nec mora, lethifera conatur scindere vestem: Quā trahitur, trahit illa cutem; sedumque relatu, Aut hæret membris frustra tentata revelli, Aut laceros artus & grandia detegit ossa. O. Tūsa per integram solvuntur viscera pellem. V. Clamanti cutis est summo direpta per artus; Nec quidquam nisi vulnus erat: & cruor undique manat. Detectique patent nervi, trepidæque sine ullā Pelle micant venæ: salientia viscera posses, Et pellucens numerare in pectore fibras. O. Cæsa recesserunt à cute membra suā. O. Direptæque patent tua viscera pelle. O. Tergora diripiunt costis & viscera nudant. V. Erepta juvenco pellis. V.

PÉLLIS per trans. *varia significat, ut,* *PHR.* Detrahere alicui pellem. H. [i. larvam.] *Demasquer.* Vel merito, quoniam in propriā non pelle quiescent. H. [i. fortunā, conditione.] *Erat.* Pelliculam veterem retines. P. i. *mores.* Pelliculam curare. H. i. *corpus.* Sed te, mihi crede, memento Nunc in pelliculā Cerdo tenere tuā. M.

PÉLLICULŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *COL.* *Couvrir d'une peau.* **PÉLLITŪS**, ā, ūm. *Véu de peau.* *PHR.* Pellitis ovibus. H. Pellitos habuit, rustica corda, patres. Pr. Viraque pellitos inter agenda Geras. O.

PÉLLIŌ, ōnis. m. *Plu.* [Qui vestes pelliceas facit.] *Pelletier, fourreur.*

PÉLLŌ, is, pēpūli, pūlsūm, ērē. *Chasser, bannir, repousser.* *SYN.* Dēpellō, expellō, propellō, pūlsō, propūlsō, ējiciō, dējiciō, dētrūbō, dētrūdō, ābīgō, fūgō, dīscūtīō. *SYNT.* Pellere in exilium. *Cic.* Pellere regno. V. E foro, de loco. *Cic.* A foribus. *Pla.* Pellere frigus. *Pli.* Pericula, sitim. H. Timorem. V. Pulsus amor. V. Pudor. O. Pellere humum. C. *Battre, frapper.* Injuria animum pepulit. *Cic.* *A touché.* *PHR.* Inimicos pellere testis. O. Expulit Hel-leboro morbum. H. Qui classibus ignem Depulit. V. Nunc vino pellite curas. H. Pelle moram. O. Seram pepulere crepuscula noctem. O. Remis vada pellit. C. Expulerat somnum. V. Eripuit latebrosas hostibus Alpes. O. Pulsus ob invidiam folio. V. Canities pellens lascivos amores. H. Pellere glande famem. O. Morbos i hæbeā pellimus arte. O. Sol umbras noctis pepulit. C. I ulsus corde dolor. V. Reficere in prælia pulsos. V. Auro pulsa fides. Pr. Pulsa fugit macies. O. Tympana pulsa manu. O. Quæ vox aures pepulit meas. S. Humum pedibus pellere. C. Nec pudeat pepulisse lyram. O. Arbor ventis pulsa. L.

PÉLLUCĒŌ, ēs, lūxi, ērē. *Etre transparent.* *SYNT.* Trāslūcēō. *PHR.* Sic tua suppositis pellucens præda lacernis. M. In liquidis translucet aquis, ut Eburnæ si quis Signa regat, claro vel candida lilia vitro. O.

PÉLLUCERĒ [per trans. ad animum.] *Se faire connoître, être découvert.* *PHR.* Libertatisque magister Cretice pelluces. *J.* Pellucet omne regis virium domus. S.

PÉLLUCIDŪS, ā, ūm. *PHR.* *Transparent.* (Vide **PERLUCIDUS**.)

PÉLOPĒÀ, æ. *Thiestis filia quæ à patre Ægistum genuit.* (Vide **ÆGISTUS**.) Hinc **PÉLOPĒŪS**, ā, ūm.

PHR. Infamis stupro stat Pelopea domus. *Pr.*
PÉLOPONNĒSŪS, ī, f. [Europæ nobilissima penin-
 sula, Græciæ annexa inter Ægeum & Jonium mare.]
Peloponneso, la Morée. PHR. In Peloponneso quas exi-
 tus, &c. *Lr.*

PÉLOPS, opis. *Tantali Phrygia regis & Taigetes filius.*
cujus pater cum peregrinantes in terris Deos hospitio
excepisset, filium suum illis epulandum apposuit, ut
eorum divinitatem experiretur: dii ab ejus esu absti-
naere, sola Ceres Pelopis humerum absumpsit. Revoca-
to ad vitam Pelopi humerum eburneum restituit Ju-
piter. Manibus mox cæsa paternis, Membra ferunt
 junxisse Deos; aliisque repertis, Qui locus est ju-
 guli medius summique lacerti Defuit: impositum
 est non comparitis in usum Partis, ebur, factoque
 Pelops fuit integer illo. O. *Tantalum patrem quâ po-*
nâ affecerint Dii (Vide **TANTALUS**.) Pelops Hip-
 podamiam uxorem quâ fraude habuerit (Vide **HIP-**
PODAMIA.) **SYN.** Tântalidēs. O. PHR. Humeroque
 Pelops insignis Eburno. *V.* Truncatusque Pelops. *St.*
 Tindareique genus. O. Nec phrigium falso traxit
 candore maritum Advecta externis hippodamia ro-
 tis. *Pr.* Humeroque ebur ostendisse sinistro. O.

PÉLORIS, idis, f. [Genus conchæ.] *Sorte de coquille.*
 PHR. Murice Baïano melior Lucrina peloris. *H.* Et
 fatuam summâ cænatè pelorida mensâ. *M.*

PÉLORŪS, ī, n. [Promontorium Siciliæ in Italiam
 vergens.] *Pelore. Capo di faro.* PHR. Ast ubi digressum
 Siculæ te admovent oræ Ventus, & angusti rarefcent
 claustra pelori. *V.* Celsus arenosâ tollit se mole pelor-
 us. *Sil.* Brutia Sicanium circumspicit ora pelorum. *St.*

PÉLTĀ, æ, f. [Scutum brevissimum Lunatumque.]
Sorte de bouclier échancré. PHR. Ducit Amasōnidum
 Lunatis agmina peltis. *V.* Æratæque micant peltæ,
 micat Æreus ensis. *V.* (Vide **CLYPEUS**.)

PÉLTĀTŪS, & **PÉLTIFĒR**, ā, ūm. **PÉLTĀSTĀ**,
 & **PÉLTĀSTĒS**, æ, m. **LIV.** [Qui peltā utitur]
Armé d'un petit bouclier en demy lune. PHR. Peltatam
 Scythico Discinxit Amasōna nodo. *M.* Peltiferæ puel-
 læ. *St.*

PÉLVIS, is, f. *Bassin à laver.* **EPITH.** Ænēā, āhēnā,
 cīvā, āmplā, pitūlā, nītēns, mīcāns. PHR. Patulas
 effundere pelves. *J.*

PĒŪSIŪM, īi, n. [Oppidum in extremā Ægypti orā
 ad ostium Nili.] *Peluse, Damiete.* PHR. Accipe Ni-
 liacam, pelusia munera, lentem. *M.* Nec Pelusiaca
 curam aspernabere lentis. *V.*

PĒMYNOSŪS, ā, ūm. **VAR.** [A pædore.] *Crasseux*
sale. (Vide **SORDIDUS**.)

PĒNARIĀ, æ, & **PĒNARIŪM**, īi, n. **VAR.** &
PĒNARIŪS, īi, m. **SUE.** [Locus ubi penus repo-
 nitur.] *Office, dépense.*

PĒNARIŪS, ā, ūm. **CIC.** *Qui concerne les provi-*
sions.

PĒNĀTĒS, tīum, m. [Dii domestici, vel certè patrii
 ita dicti vel à penu, vel, ut ait Cicero, quod pe-
 nes nos nati sint.] *Les Dieux Penates.* **EPITH.** Pātrii,
 domestici, cūstōdēs, vēnērāndi, sācrī. **SYN.** Lā-
 rēs. PHR. Tibi sacra suos commendat Troja pena-
 tes: Hos cape fatorum comitēs, his mænia quære
 Magna, pererrato statues quæ denique ponto Sic
 ait, & manibus vitas, vestamque potentem Æter-
 numque effert adytis penetralibus ignem. *V.* Patrios
 celebrare penates. *T.* Quem secum patrios ajunt por-

tare penates. *V.* **PĒNĀTIGĒR** Æneas O.

PĒNĀTES. [Pro domo ipsâ.] *Maison.* PHR. Ingressa
 penates. *Cl.* Et patriam solæ & certos novere pena-
 tes. *Apes.* *V.* Hic perit exidiis urbem miserisque pe-
 nates. *V.* (Vide **DOMUS**.)

PĒNDĒŌ, ēs, pēpēndī, pēnsūm, ērē. **N.** [Suspendum
 esse.] *Etre pendu, suspendu.* PHR. Ille ubi comple-
 xu Æneæ colloque pependit. *V.* Solamenque mali
 de collo fistula pendet. *V.* Narrantis conjux pendet
 ab ore viri. O. Examen subitum (*Apum*) Ramo
 frondente pependit. *V.* Pedibus connexæ ad limina
 pendent *Apes.* *V.* Non pyra, quæ lentâ pendent re-
 ligata Genistâ. *M.* Foribusque affixa superbis Ora
 virum tristi pendebant pallida tabo. *V.* Corona Spi-
 cea quæ templi pendeat ante fores. *T.* Pendere ad
 Lanium. *Ph.* Quod nisi librato penderet pondere tel-
 lus. *Manil.* Hi summo in fluctu pendent. *V.* Cor-
 pus pendet aquâ. O. Pendent circum oscula nari. *V.*
 A mento palcaria pendent. *V.* Pendentem summâ
 capream de rupe videbis. *V.* Tortis suspensa capillis.
Pr. Pendentia collo Brachia. *T.* Pendentia nubila
 pressit. O. Pendentescopuli. *V.* **PĒNDĒRĒ**. [Pro
 laqueo vitam finire.] *Se pendre, être pendu.* PHR.
 Cur aliquis laqueo collum nodatus amator A trabe
 sublimi triste pependit onus. O. Præbuit illa arbor
 misero suspendia collo. O. Non tulit infelix laqueo-
 que animosa ligavit Guttur: pendentem Pallas mi-
 serata levavit. O. Sic reus obtorto libratur in aëra
 collo. *Sant.* Membra pependerunt curvato exanguia
 ramo. *Sil.* Atque onus infelix elisâ fauce pependit.
 O. Quid mori cessas? Pores hac ab Orno Pendu-
 lum zonâ bene te secutâ Lædere collum. *H.* Mem-
 bra pendent Ventis ludibrium & jocus protervis,
 Quæ circumvolitans & hinc & illinc Corvorum fera
 turba Vulturumque Rostris assidue unguibusque car-
 pit. *Com.*

PĒNDĒRĒ ab aliquo. *dépendre.* PHR. De te pendens
 tis, te respicientis amici. *H.* Ex unâ pendet origine
 bellum. O. Spe exiguâ pendet salus nostra. *Cic.* Pen-
 det & à vestra nostra salute salus. O. Vivat an ille
 Occidat; in diis est. O. Casu pendemus ab uno. *L.*
 Pascimur arbitrio Mauri, nec debita reddi, Sed sua
 concedi jactat; gaudetque diurnos, Ut famulæ, præ-
 bere cibos; vitamque, famémque Librat Barbarico
 fastu, vulgique superbis Flectibus, & tantæ suspen-
 dit fata ruinæ. *Cl.* Decus Imperiumque Latini Te
 penes: in te omnis domus inclinata recumbit. *V.*

PĒNDĒRĒ. [Pro incertum esse.] *Hesiter, être incer-*
tain. PHR. Pendet fortuna ducum. *L.* Dum consulta
 petis, nostroque in limine pendes. *V.* Pendet animus,
 Ter. Pendere animis *Cic.* Animi. *Pla.*

PĒNDĒRĒ. [Pro cessare.] *Etre interrompu.* PHR. Pen-
 dent opera interrupta minæque Murorum ingeu-
 tes. *V.*

PĒNDŌ, is, pēpēndī, pēnsūm, ērē. **A.** *Pefer.* **SYN.** Pōn-
 dērō, librō. PHR. Tantumdem pendere par est. *Lr.*
 Pensas examinat herbas. O.

PĒNDĒRĒ. [Metaph. pro æstimārē.] *Estimer, pri-*
ser. PHR. Nec jam religio Divūm nec numina mag-
 ni Pendebantur. *Lr.* Ubi res spectatur non verba
 penduntur. *Cic.* Pro nihilo pendis *P.*

PĒNDĒRĒ. [Pro solvere; pendebatur enim pecunia.]
Paier. PHR. Pendere vectigal, usuram. *Cic.* Tribu-
 tum. O. Pendunt ex fœdere penes. O. Pendere pæ-

nam Exilio. O. Dignas pendere grates. *St. i. referre.*
PENDŪLŪS, ā, ūm. *Qui pend, suspendu.* SYN. Pē-
 silis, pēdēns, sūspēnsus. PHR. Lassaret viduas pen-
 dula tela manus. O. Putator pendulus arbutis. *Col.*
 Palcatia pendula. O. Pendulum collum. *H. Loca*
 pendula. *Col.*
PENDŪIŪS. Metaph. *Qui est in suspens.* PHR. Dubia
 spe pendulus Horæ. *H. (Vide Dubius.)*
PENĒ, adv. *Presque* SYN. Fērē, fēmē, prōpē. PHR.
 Pars desiderii maxima pene mei. O. Pene simul te-
 cum solatia rapta. *V.*
PENĒLOPĒ, ēs. *Icarii filia, & Ulyssis uxor in expug-*
gnabilis fidei, marito viginti annos absenti fidem ser-
uavit. Cum acrius instarent proci, tantum mora ab
illis pepigit, quantum absolvenda tela sufficeret. Con-
jugium falsā potui differre Minervā, Nocturno sol-
vens texta diurna dolo. Ulysses rediit tandem Hospi-
tiisque susceptus à Penelope sub mendici habitu procos
omnes interemit.
EPITH. Fidelis, fidā, cāstā, pūdicā, plā, incōrrūptā,
 invictā, difficilis, Icāriā, Argolicā, cādidā, fōr-
 mōsā, dēcōrā, SYN. Icāris, Icārioris. PHR. Me pater
 Icarus viduo discedere lecto Cogit, & immensas in-
 crepat usque moras; Increpet usque licet tua sim, tua
 dicar oportet: Penelope conjux semper Ulyssis ero. O.
 Penelopen difficilem prociis. *H. Quæque terunt fastus*
Icarioni tuos. Pr. Penelopea fides. O.
PENĒS. Prop. *au pouvoir, en la disposition.* PHR. Te
 penes arbitrium nostræ vitæque necisque: Tu re-
 quies miseræ. O. Si volet usus Quem penes arbi-
 trium est, & vis & norma loquendi. *H. Me penes*
est unum vasti custodia mundi. O.
PENĒTRABILIS, ilē. [Quod facile penetrat.] *Qui*
penetre, perçanti. PHR. Penetrabile fulmen. O. Ne
 madidos intret penetrabile frigus in artus. *M. Aspi-*
ce num mage sit nostrum penetrabile telum. V.
PENĒTRABILIS, ilē. [Quod facile penetrari potest.]
Penet. able. PHR. Corpus nullo penetrabile telo. O.
 Caput haud penetrabile Nili. *St.*
PENĒTRALIS, alē. [Intērūs.] *Intérieur, qui est au*
dedans. SYN. Intērīor, intīmūs, sēcrētūs, arcānūs.
 PHR. Testis penetralibus extulit ora. *V. Adytis effert*
penetralibus ignem. V. Penetrales focos deferere. C.
Penetralia cæli templa. Lr. Penetrable frigus. Lr.
PENĒTRALĒ, is. [Interior domūs vel templi pars.]
Le lieu le plus retiré d'un edifice. EPITH. Imūm,
 intīmūm, altūm, obscurūm, intērīūs, sēcrētūm.
 PHR. Te quoque magna manent regnis penetralia
 nostris. *V. Nec capitolini summum penetrable tonan-*
tis. M. Faustis sub penetralibus nutrita indeles. H. Pa-
trium transfert penetrable. O.
PENĒTRATOR, ōris, m. *Lr. Qui penetre, qui a*
l'esprit penetrent.
PENĒTRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē, [Quasi penitus in-
 trare.] *Penetrer, entrer dedans, passer au delà* SYN.
 Pervādō, pērmēō, sūbēō, illābōr, sūpēō, intrō.
 SYN. Penetrare montem *Plī. In cælum, in portum.*
Cic. In maria. Plī. Ad urbem. Cic. Per Cælum, sub
terras. Cic. Penetrare vitam alicujus Tac. In ani-
mos, ad opinionem. Cic. PHR. Extremas Coryri pe-
netravit ad urbes. V. Illyricos penetrare sinus atque
intima turus Regna Liburnorum & fontem superare
Timavi. V. Quā penetrat virgo. Pr. Vox penetravit
ad aures. O. Aures. Lr. Inque animum penetrant con-

tagia morbi. *Lr. Tremor penetravit in artus. O. Pene-*
trant aulas & limina regum. V.
PĒNEŪS. *Thessalia furvus.* Est nemus Æmonix, præ-
 rupta quod undique claudit Sylva: vocant Tempe,
 per quæ Peneus ab imo Effusus Pindo spumosis volvi-
 tur undis. *O.*
PĒNEŪS, & **PĒNEYŪS**, ā, ūm, & **PĒNEYS**, Idōs.
Du fleuve Pénée. PHR. Spectans peneidas undas. *O. Pe-*
neia tempe. V. Daphne. O. Nympha precor Peneā
mane. O.
PĒNICILLŪM, ī, n. & **PĒNICILLŪS**, ī. m. *Quin.*
 & **PĒNICULŪM**, ī, n. *Plī. [Quo pingitur.] Pin-*
cean. PHR. (Vide PINGO. PICTOR.) **PĒNICIL-**
LŪM. *CEL. [Quo vulnera stipantur.] Tente, charpie*
pour les plaies. PĒNICILLŪM. COL. [Quo terguntur
vasa, calceamenta.] Brosse à nettoier.
PĒNINSŪLĀ, æ, f. [Quasi pene insula, aquis ferē
 undique cincta.] *Peninsule.* PHR. Exiguo deber
 quod non est insula colli. *L. Trinacria quondam*
Italix pars una fuit; sed pontus & æstus Mutavere
situm: rupit coæfinia Nereus Victor, & abscissos in-
terluit æquore montes Parvaque cognatas prohibent
discrimina terras. O. Peninsularum Sirmio insula-
rumque ocelle. C.
PĒNIS, is, m. *Queue. Pēnitūs, ā, ūm. PLA. [Cau-*
datūs.] Qui a une queue. (Vide CAUDA.)
PĒNITŪS, adv. [Quasi pene intus. i. valde internē.]
Bien avant, jusques au fond. SYN. Fūnditūs, intūs.
 Intrā, intērīūs, planē, prōrsūs, omnīnō, prōrsūm.
 SYN. Penitus abditum, insitum, abrasum. *Cic.*
 Penitus noscere, perdere. *Cic. PHR. Quos Æquore*
turbō Dispulerat penitusque alias advexerat oras. V.
Causas penitus tentare latentes. V. Et penitus toto
divisos orbe Britannos. V. Obscuræ penitus patuerat
cavernæ. V. Adeone penitus sedit hic tibi morbus.
M. Penitus notus. H. Nam penitus profum later hæc
natura. Lr.
PĒNITŪS, & **PĒNITŪR**, & **PĒNITISSIMŪS**, ā,
 ūm. [Intīmūs, intērīor.] *Intérieur.* SYN. Penita
 flamma. *C. Penitis ex faucibus. Pla. In latebras ab-*
scondas pectore penitissimō. Pla.
PENNĀ, æ, f. & **PENNŪLĀ**, æ, dim. *Cic. Aile,*
plumes. EPITH. Cēlēr, volūcris, vėlōx, prēcēps,
 prēpēs, lēvis, citā, pēnīx, mōbilis, vērscōlōr,
 rūtīlā, nivēā, fulvā, cādidā, &c. SYN. Plūmī,
 ālā. PHR. Remigium volucrum disponit in ordine
 pennas. O. Cujus olorum surgunt de vertice pen-
 næ. *V. Nam fuit hæc quondam niveis argentea pen-*
nis. O. Pendentemque ferit, lateri quā jungitur ala
... rupti vulnere nervi Deficiunt, motūque ne-
gant, viresque volandi. Decidit in terram non con-
spicientibus auras Pennis. O. Pennarum nifus inanis
Claudicat. Lr. (Vide ALA.)
PENNIS volare. PHR. Fulvis Vidit avem pennis liqui-
 das exire sub auras. O. In sylvam pennis ablata re-
 fugit. *V. Præpetibus pennis ausus se credere cælo. V.*
Quatere pennas in aère. O. Tendere iter pennis. V.
(Vide VOLO, as.)
PENNĀ. Metaph. PHR. Anxia præcipiti venisset epistola
 pennā. *f. Nido majores pennas extendere. H. i. efferre*
se supra sortem Quod Boreas, pennā deficiente, venit. O.
Udam spernit humum fugiente penna virum. H. De-
cisis humilem demittere pennis. H. Volat dubiis vi-
ctoria pennis. O. Celeres quatit pennas fortuna. H.

PENNÄ. [Quä scribitur. *Plume.* SYN. Stylüs, ärun-
dö, gräphium, calämus. PHR. Præcipiti quæ nuper
carmina pennä scripsimus. O.

PENNATÜS. & **PENNIGER,** ä, üm. *Ailé, qui a
des ailes.* SYN. Alütüs, aligër. PHR. Pavidam voli-
tans pennata per urbem. *Fama volat.* V. Pennata co-
hors. Cl. Pennatum telum. PLI. Empenné.

PENNIPES, edis. *Qui a des ailes aux pieds.* Pennipes
Perseus. C.

PENNIPOTENS, tis, LR. *Qui a l'aile forte.*

PENSATIÖ, önis, f. PLI. *Examen.* **PENSATÖR,**
öris, m. PLI. *Qui examine.*

PENSILIS, ille. *Qui pend, qui est suspendu.* SYN. Pën-
dülüs, pëndens. PHR. Tum pensilis uva secundas
Ornabat mensas. H. Vehatur pensibilis plumis, at-
que illinc despiciat nos. *J. i. molli lectica.* Pensilis
hortus. PLI. i. *supra adificia positus.* Pensilis urbs.
PLI. i. *subter cavata.* Penfile horreum. COL. i. *quod
fit in altiore domus loco.*

PENSIO, önis. CIC. & **PENSUNCÜLÄ,** æ, f. COL.
[Quod pro aliquä re penditur.] *Paierent.* Soluta an-
te diem pensio. CIC. **PENSIO.** VIT. Pendendi actus
L'action de paier.

PENSITATIÖ, önis, f. PLI. *Compensation, supplement.*

PENSÖ. & **PENSITÖ,** äs, ävī, ätüm, äre. freq. *Pe-
ser, examiner.* SYN. Pëndö, përpëndö, expëndö, pön-
dërö, librö, trutinö, æstimö, mëtör. SYN. Pen-
fare aurum. LIV. Pensare amicos factis. LIV. Pen-
fare beneficia. S. Crimen. PLI. PHR. Trutinä pensan-
tur eädem Scriptores. H. Pensantes aurum Celtas
umbone. SIL. Pensata diu sententia Belli. SIL.

PENSARE. [Pro emere, compensare, supplere.] *Com-
penser, suppléer, dédommager.* PHR. Damnum nu-
meri (*natarum*) Proserpina pensat. CL. Laudem cum
crimine pensat. CL. Damna pensans meliore marito.
S. Pensandus meritis titulus. O. Pudorem pensare
nece. O. Aquæ vicem pensat. PLI. **PENSITARE.**
Vectigalia. CIC. *Paier.*

PENSÜM, ī, n. [Lana pensa, seu certum pondus
Lanæ quæ singulis diebus trahenda dabatur.] *Cer-
tains poids de laine qu'on donnoit à filer par jour aux
Eslaves.* Hinc PENSÜM. CIC. Tum pro imposito
munere sumitur *Tâche, besogne, soin.* Tum pro la-
nâ & lanificio ipso *Laine, quenestillée, travail, ou-
vrage.* EPITH. Nöctürnüm, diürnüm, përvigil,
gravé, diürüm, iniquüm, longüm, grandé, hëri-
lë, mollë, Lÿdiüm, völärtüm. SYN. Stämën. PHR.
Dum fufis mollia pensa Devolvunt. V. Excussi ma-
nibus radii, revolutaque pensa. V. Gravibus pensis
affixa puella. T. Infectaque pensa reponunt. O. Pol-
lice pensa trahit. O. Pensum conficere. *Quin.* Pera-
gere. COL. (Vide NEO)

PENSÜM parcarum, per transf. PHR. Parcarum faustä
pensa voluta manu. CL. Fulva volubilibus duxerunt
sæcula pensis. CL. Peragunt pensa duræ sorores. S. Et
inexorabile pensum Desicit. SE.

PENSÜM, ī, n. [Mëditärüm, cögitärüm.] *Qu'on a
à cœur.* PHR. Nec mihi pensū est. LIV. i. *non curo.*
Pensū habere. SAL.

PENTADÖRÜM, ī, n. PLI. [Later quinque palmos
latus.] *Brique qui a cinq palmes de dimension.*

PENTAMETER, trā, trüm. TER. [Versus habens
quinque pedes.] *Pentametre.*

PENTAPHYLLÜM, ī, n. PLI. [Herba habens quin-

que folia.] *Quinte feuille.*

PENTATHLÜS, ī, m. PLI. [Qui quinque artes
gymnasticas exercebat.] *Athlete qui s'exerçoit
aux cinq sortes de combats, ou de jeux publics. La
course, le saut, le jet du palet, la lutte, & les coups
de poings.*

PENTHESYLEÄ, æ. *Amazonum regina que Priamo ad-
versus Gracos auxilio venit. Post multa egregia vir-
tutis documenta ab Achille interfecta est.* PHR. Ducit
Amasonidum Lunatis agmina peltis Penthesilea fu-
rens; mediisque in millibus ardet Aurea subnectens
extæ cingula mammae, Bellatrix, audetque viris
concurrere virgo. V.

PENTHEÜS, ei, m. *Rex Thebanus Filius Echionis &
Agaves, qui cum sacra Bacchi contemneret, à ma-
tre & sorore caterisque Bacchantibus laceratus est.*
Contemptor superum Pentheus. Vadit ubi festus
facienda ad sacra Citheron Cantibus & clarâ Bac-
chantum voce sonabat. Hic oculis illum cernentem
sacra profanis Prima videt, prima est insano concita
cursu, Prima suum misso violavit Penthea Thyrs-
so Mater. Ruit omnis in unum, Turba furens, cun-
ctæ coeunt, trepidumque sequuntur, Jam trepi-
dum, Jam se damnantem, amputatis precantis Penthei
manibus. Non habet infelix, quæ matri brachia
tendat Trunca sed ostendens dejectis vulnera mem-
bris, Aspice mater, ait: visis ululavit Agave, Col-
laque jactavit: crinémque per aëra movit. Avul-
sumque caput digitis complexa cruentis Clamat,
Io comites, opus hoc victoria nostra est. O.
PHR. Aspicit hunc Pentheus oculis quos ira tremen-
dos Feccrat, O. Eumenidum veluti demens videt
agmina Pentheus. V. Moenades infectis Pentheo san-
guine thyrsis. CL.

PENÜ, ind. n. & **PENÜS,** ī, m. PLA. & **PENÜS,**
öris, n. COL. [Id omne quo vescimur.] *Provision
de bouche d'une maison.* SYN. Victüs, ännönä, cibüs,
cibariä, tescä. PHR. In locuplete penu. P. Famuli
quibus ordine longo Cura penum struere. V. Annonæ
prosit, portet frumenta, penusque. H. (Vide CI-
BUS.)

PENÜLÄ, æ, f. [Vestis ad arcendam pluviam loco
pallii.] *Casaque, Manteau.* EPITH. Villösä, cräfsä,
scörtëä, mädidä, villis, &c. PHR. Fremeret sævâ
cum grandine vernus, Jupiter & multo stillaret pe-
nula nimbo. M. Is mihi candor inest, villorum
gratia tanta; Ut me vel mediâ sumere messe ve-
lis. M. *De penulâ.* Penula solstitio, campestre ni-
valibus auris. H. (Vide PALLIUM.)

PENÜLATÜS, ä, üm. CIC. *Couvert d'un manteau.*
PENÜRIÄ, æ, f. [Inopia rerum quæ in penu recon-
di solet.] *Disette, besoin.* PHR. Aliis consumptis
vertere morsus Exiguam in cererem penuria ade-
git edendi. V. Cibi penuria. LR. Penuria amicorum.
CIC. Consilii. PLI. (Vide PAUPERTAS.)

PÉPLUM, ī, n. CIC. & **PÉPLÜS,** ī, m. [Vestis so-
lennis quæ Deorum etiam simulachra induebant.]
Sorte de robe ou manteau. EPITH. Sölëmnë, flüëns,
tënuë, pürpürëüm, tssüsüm, longüm, pëndens,
fissüm, dëcörüm. PHR. Ibant Crinibus Iliades
passis; peplumque ferebant. V. Et crines festina ligat
peplumque fluentem Allevat. CL.

PÉPÖ, önis, m. PLI. [Fructus.] *Melon.*

PÉR. præp. PAR. SYNT. Per se. CIC. per dolum. H. Per
D d iij

insidias, per jocum, per vim, per gratiam. *Cic.* Per vices. *Pl.* Per cornu infundere. *Col.* Manat per compita rumor. *H.* Te per ego has lachrymas &c. *V.* Per Deos oro. *Cic.* PĒR [*Pro tēpōrē. Durant, pendant.*] *SYNT.* Per noctem. *V.* Per otium. *Liv.* Per ista tempora. *Cic.* PĒR [*Pro in, intē. Au milieu, parmi.*] *SYNT.* Per medios ruit. *V.* Per triumphum. *Cic.* Via secta per ambas. *V.* Transtra per & remos. *V.* Fusi per dura sedilia nautæ. *V.* Magnum per inane coacta semina. *V.* PĒR [*Pro ob, propter.*] *A cause.* *SYNT.* Dehiscens per maturitatem. *Pl.* Per ætatem non posse. *Cic.* PĒR alia multa significat, ut. *SYNT.* Per summum dedecus. *Cic.* [*i. cum dedecore. A la honte.*] Per occultum. *Ter.* [*Clam.*] *En cachette.* Per viam. *Plau.* [*i. iter faciendo.*] *En chemin.* Per speciem venandi. *Liv.* Per simulationem amicitia. *Cic.* *Sous pretexte.* Per manus tradere alteri. *Cic.* *De main en main.* Per se solus. *Liv.* *Tout seul.* Per officium. *Tac.* *Par devoir.* Per omnia. *Col.* *En tout.* Per tempus advenis. *Pla.* *A temps.* Per te exisset in auras Spiritus. *O.* [*i. tuâ manu.*] Per alium dare. *Ter.* *Par les mains d'un autre.*

PĒRĀ & PĒRŪLĀ, æ. f. *Sen.* [*Sacculi genus.*] *Sac, besace. gibeciere.* *SYN.* Saccūs, saccūlus, ālūtā, locūlus. *EPITH.* Plēnā, grāvis, grāvidā, ōpūlētā, divēs, inānis, vācūā, pēndēns. *PHR.* Ne mendica ferat Barbari prandia nudi, Dormiat & tetrico cum cane, pera rogat. *M.* (*Vide SACCUS.*)

PĒRĀBSURDĒ. adv. *Pla.* *Tres-impertinemment.*

PĒRĀBSŪRDŪS, ā, ūm. *Cic.* *Fort absurde.*

PĒRĀCĒR, acris, acrē. & PĒRĀCĒRBŪS, ā, ūm. *Cic.* *Tres-aigre.* (*Vide ACER.*) PĒRĀCESCŌ, is, cūī, ērē. *Pla.* *S'aigrir fort.*

PĒRĀCTIŌ, ōnis. f. *Cic.* *Accomplissement.*

PĒRĀCTŌR, ōris. m. s. *Qui acheve, qui finit.*

PĒRĀCŪŌ, is, cūī, cūīum, ērē. *Cic.* *Eguiser extrêmement.* (*Vide ACUO.*) PĒRĀCŪTE. adv. *Cic.* *Fort ingénieusement.* PĒRĀCŪTŪS, ā, ūm. *Fort éguise.* *PHR.* Peracutā falce secare. *M.* PĒRĀCŪTŪS *Cic.* *Fort subtil, plein d'esprit.*

PĒRĀDŌLESCENS. *Cic.* & PĒRĀDŌLESCENTŪLŪS, ī. c. *NEP.* *Fort jeune.* (*Vide ADOLESCENS.*)

PĒRĀDĪFICŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Col.* [*Ædificationem absolvere.*] *Finir un bâtiment.* (*Vide ÆDIFICŌ.*)

PĒRĀQUĒ. adv. *Cic.* *Aussi, de la même manière.*

PĒRĀQUŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Col.* *Egal.*

PĒRĀQUŪS, ā, ūm. *Cic.* *Fort juste, fort égal.* *Vide ÆQUO, ÆQUUS.*

PĒRĀGĪTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *SEN.* *Agiter violemment.*

PĒRĀGŌ, is, ēgī, āctūm, ērē. *Conduire jusques à la fin, achever.* *SYN.* Absolvō, pēficiō, cōsumō, cōficiō. *PHR.* Omnia confeci, atque animo mecum ante peregi. *V.* Ergo iter inceptum peragunt fluvioque propinquant. *V.* Quō magis inceptum peragar. *V.* Quem dederat cursum fortuna, peregi. *V.* Mollia securæ peragebant ora gentes. *O.* Boreo peragenda sub axe Vita. *O.* Ubi dona peregit. *V.* Vitam sine labe peractam. *O.* Latus ense peregit. *O.* Sol duodena peregit Signa. *O.* Peragere navem in portum. *Pla.* Peragere mandata, vora, causam. *O.* Cædem. *V.* Æstatem. *H.* Laboris pensum. *Col.* Peragere ætatis fabulam. *Cic.* *i. mori.*

PĒRĀGRĀTIŌ, ōnis. f. *Cic.* *L'action de voyager.*

PĒRĀGRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [*Inquirendo circuire.*] *Parcourir, voyager.* *SYN.* Ōbēō, circūmēō, pēcūrrō, lūtrō, pēvādō, pēnētrō. *PHR.* Lybia desertæ peragro. *V.* Avia Pieridum peragro loca. *Lr.* Regiones mente peragrarare. *Cic.* Latebras suspitionum peragrarare. *Cic.* Montis peragrati saxa. *S.*

PĒRĀMĀNTĒR. adv. *PLI.* *Avec beaucoup d'amitié.*

PĒRĀMBŪLATIŌ, ōnis. f. *CEL.* *L'action de se promener de côté & d'autre.* PĒRĀMBŪLĀTORIŪM, ī. n. *CÆs.* *Promenade autour.* PĒRĀMBŪLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *COL.* *Courir le pays.* Perambulabis astra sidus aureum. *H.* Rura perambulat Bos. *H.* Perambulare cubilia. *C.* (*Vide AMBULO.*)

PĒRĀMŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Cic.* *Aimer extrêmement.* (*Vide AMO.*)

PĒRĀMPLŪS, ā, ūm. *Cic.* *Fort grand, fort ample.*

PĒRĀMPŪTATIŌ, ōnis. f. *VAR.* *L'action d'emporter en coupant.* PĒRĀMPŪTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *COL.* *Couper entièrement.* (*Vide AMPUTO.*)

PĒRĀNGŪSTĒ. adv. *Cic.* *D'une manière fort serrée.*

PĒRĀNGŪSTŪS, ā, ūm. *Cic.* *Fort étroit.*

PĒRĀNNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Durer, vivre un an.* *PHR.* Puella nata non perannavit. *Sue.* (*Vide VIVO. ANNUS.*)

PĒRĀNTIQUŪS, ā, ūm. *Cic.* *Fort ancien.* (*Vide ANTIQUS.*)

PĒRĀPPŌSITŪS, ā, ūm. *Cic.* *Fort propre, tres-convenable.*

PĒRĀRDŪŪS, ā, ūm. *Cic.* *Tres-escarpé, fort difficile, malaisé.*

PĒRĀRESCŌ, is, rūī, ērē. *COL.* *Se secher entièrement.*

PĒRĀRGŪTŪS, ā, ūm. *Cic.* *Fort ingénieux.* (*Vide INGENIOSUS.*)

PĒRĀRIDŪS, ā, ūm. *PLI.* *Tout à fait sec.* (*Vide ARIDUS.*)

PĒRĀRMŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *CUR.* *Armer de pied en cap.* (*Vide ARMO.*)

PĒRĀRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Labourer tout à fait.* [*Dicitur & metap.*] Rugis peraravit anilibus ora. *O.* Blandis peraratur littera verbis. *O.* Ite nunc fortes perarate pontum. *S.*

PĒRĀSPĒR, ā, rūm. *CEL.* *Fort rude.* (*Vide ASPER.*)

PĒRĀSTŪTĒ. adv. *Pla.* *Fort finement.*

PĒRĀTTĒNTIŪS, ā, ūm. *Cic.* *Tres-attentif.*

PĒRBĀCCHŌR, āris, ārtis sūm, ārī. dep. *Cic.* *Faire la débauche avec excès.* Perbacchata domos incendia. *CL. metaph.* (*Vide BACCHOR.*)

PĒRBĒATŪS, ā, ūm. *Cic.* *Fort heureux, tres-fortuné.* (*Vide FELIX.*)

PĒRBĒLLE. adv. *CIT.* *D'une tres-belle manière.*

PĒRBĒNĒVŌLE. adv. *CUR.* *Avec beaucoup de bienveillance.* PĒRBĒNĒVŌLŪS alicui. *Cic.* *Qui a beaucoup de bienveillance.*

PĒRBĒNĒGNĒ. adv. *Cic.* *Avec beaucoup de douceur.*

PĒRBĒBŌ, is, bibī, bibītūm, ērē. *COL.* *Boire tout.* Perbibere lachrymas. *O.* [*pro cōtinēre.*] Devorer. (*Vide BIBO.*)

PĒRBLĀNDŪS, ā, ūm. *Cic.* *Fort caressant.* (*Vide BLANDUS.*)

PĒRBŌNŪS, ā, ūm. *Cic.* *Fort bon.* (*Vide BONUS.*)

PĒRBĒRĒVIS, ē. *Cic.* *Fort court.* Perbrevis avi Carthago. *Liv.* PĒRBĒRĒVĒTER. adv. *Cic.* *En fort peu de mots.* (*Vide BRĒVIS.*)

PERCĀ, æ. f. *Pli.* [Piscis luminici genus.] *Perche.*
PERCĀDŌ, is, cecidī, cāsūm, ēre. *Flo.* Tailler
en pieces, défaire. (Vide CĀDO. AMPUTO.)
PERCĀLEFACTŪS, ā, ūm. *Tout à fait échauffé.* Om-
 nia motu Percalefacta vidēs ardescere. *Lr.*
PERCĀLEŌ, ēs, lūt, lēre. & **PERCĀLESCŌ**, is, lūt,
 ēre. *Devenir tout à fait chaud.* *Phr.* Vetus humor ab
 igne Percaluit Solis. *O.*
PERCĀLLĒŌ, ēs, lūt, ēre. & **PERCĀLLESCŌ**, is,
 ēre. *Cic.* S'endurcir.
PERCĀNDEFĀCIŌ, is, fecī, fāctūm, ēre. *Vit.*
Rendre tout à fait blanc.
PERCĀNDIDŪS, ā, ūm. *Col.* Fort blanc. (Vide
 ALBUS.)
PERCĀNTATRIX, icis. f. *Cic.* Magicienne. (Vide
 MAGUS.)
PERCĀRŪS, ā, ūm. *Tac.* Fort cheri. (Vide CARUS)
PERCĀUTĒ adv. *Pla.* Avec de grandes precautions.
PERCĀUTŪS, ā, ūm. *Cic.* Tres-circonspect.
PERCĀLEBRŌ, ās, āvī, ātūm, āre. *Cic.* Publier
par tout.
PERCĀLEBRĀRI. *Cic.* Faire l'entretien du public.
PERCĀLER, ēris. *Cic.* Fort prompt. **PERCĀLERI-**
TĒR adv. *Cic.* Tre-promptement. (Vide CELER.)
PERCĀLLŌ, is, cūlī, cūlūm, ēre. *Renverser, abba-*
tre. *Phr.* Perculit & fulvā moribundum extendit
 arenā. *V.* Cuspide perculit. *O.* Percussus amore. *V.*
 Terrore. *L.* Casu percussus iniquo. *V.* Vox perculit
 urbem. *V-F.*
PERCENSEŌ, ēs, sūt, ēre. *Cic.* Raconter, parcou-
 rir, conter. Totum petcenfuit orbem *O.* i. per-
 gravis.
PERCĀPTIŌ, ōnis. f. *Cic.* L'action de cueillir, recolte.
 Perceptio animi. *Cic.* Intelligence.
PERCĀCIŌ, ēs, īvī, itūm, ēre, & **PERCĀCIŌ**, is, īvī,
 itūm, īre. *Lr.* Toucher, frapper. Edictum perciet au-
 res. *Lr.* Ira fax subdita percit *Lr.*
PERCINGŌ, is, xī, ctūm, ēre. *Col.* Entourer. (Vi-
 de CINGO.)
PERCĀPIŌ, is, cēpī, cēptūm, ēre. *Cueillir.* *Syn.*
 Lēgō, colligō, cāpiō, cāppō, sūmō. *Phr.* Verten-
 tis fructum percepinus anni. *Pr.* Auribus hic fructus
 percipiendus erit. *O.* Gaudia percepit secura. *O.* Per-
 cipere luctum. *Cic.* Præmium. *Caf.* **PERCĀPERĒ**
 sensibus, animo. *Cic.* Comprendre, connoître, sentir.
Syn. Intelligō, cōgnōscō, cōncipiō. *Phr.* Percipe
 porrō Quid dubitem. *V.* Dicta Percipiant animi
 dociles, teneantque fideles. *H.* Omnia percepi, at-
 que animo mecum ante peregi. *V.* Percipe causam. *O.*
 Paucis exordia rerum Percipe. *Lr.*
PERCĀFŪS, ā, ūm. [à percio.] *Frappé.* *Synt.* Per-
 citus irā. *Pla.* Furore. *S.* Re incredibili. *Ter.* Dolore
 percitam instigat furor. *S.* Æterno percita motu Se-
 mina. *Lr.*
PERCLAMŌ, ās, āvī, ātūm, āre. *Pla.* Crier fort.
 (Vide CLAMO.)
PERCĀARCTŌ, ās, āvī, ātūm, āre. *Col.* Presser
fort.
PERCŌGNŌSCŌ, is, nōvī, itūm, ēre. *Pli.* Con-
 noître parfaitement.
PERCŌLŌ, ās, āvī, ātūm, āre. *Col.* Filtrer, couler.
PERCŌLŌ, is, cōlūi, cūlūm, ēre. *Tac.* [Amare
 & venerari.] Respecter, aimer, honorer beaucoup.
PERCŌLERĒ. *Pli.* [pro perficere.] Achever de
 polir.

PERCŌMIS, mē. *Cic.* Fort civil.
PERCŌMMŌDE adv. *Cic.* Fort à propos.
PERCŌNTATIŌ, ōnis. f. *Cic.* Enquête, recherche.
PERCŌNTATŌR, ōris. m. *Un curieux importun.*
Phr. Percontatorem fugito: nam gartulus idem
 est. *H.*
PERCŌNTŌR, āris, ātūs sūm, ārī. *S'enquerir, s'en-*
quêter. *Syn.* Sciscitōr, scītōr, rōgō, rōgītō, inter-
 rōgō, expiscōr, postūlō, pētō, flagitō, depōscō,
 pōscō. *Phr.* Et percontabere doctos. *H.* Forte in eum
 si quis te percontabit ævum. *H.* Percontor quanti
 olus ac far. *H.* (Vide INTERROGO.)
PERCŌNTŌMĀX, ācis. m. *Ter.* Fort opiniâtre.
PERCŌPIŌSĒ adv. *Pli.* Tres-copieusement.
PERCŌQUŌ, is, cōxī, cōctūm, ēre. *Cuire.* *Phr.*
 Mora percoquit uvas. *O.* Ardor terram percoxerat
 igni. *Lr.* Percoctus color. *Lr.* i. niger. Percoctus fru-
 ctus. *Pli.* i. maturus.
PERCŌTĒ, ēs. f. *Urbs Troadis.* *Phr.* Jam juga per-
 cotes, pariumque infame fragoris Exuperat Phthi-
 amque vadis. *V-F.* Conjux Percotia. *V-F.*
PERCREBRĒSCŌ, is, brūi, ēre. [Crebrum fieri,
 divulgari.] *Se répandre, devenir public.* *Synt.* Per-
 crebuit omnium sermone opinio, fama, vox. *Cic.*
PERCREPŌ, ās, pūi, itūm, āre. *Cic.* Retentir, re-
 sonner. (Vide RESONO.)
PERCRŪCIŌ, ās, āvī, ātūm, āre. *Pla.* Tourmenter
avec excès.
PERCRŪDŪS, ā, ūm. *Col.* Tout à fait crud.
PERCRŪDŌ, is, dī, sūm, ēre. *Col.* Percer tout à fait.
PERCŪNCTATIŌ, CÆS. & **PERCŪNCTŌR**, *Liv.*
idem quod percontatio, percontor.
PERCŪPIDŪS, ā, ūm. *Tres-passionné* Percupidus tui.
Cic. **PERCŪPIŌ**, is, īvī, itūm, ēre. *Ter.* Souhai-
 ter avec passion. (Vide CUPIO.)
PERCŪRIOSŪS, ā, ūm. *Cic.* Tres-soigneux.
PERCŪRRŌ, is, cūrrī, & cēcūrrī, cūrsūm, ēre. &
PERCŪRSŌ, ās, āvī, ātūm, āre. *fREQ.* *Cic.* Par-
 courir, courir en hâte. *Phr.* Percurrit omnem agrum.
Caf. Citato Equo percurrit. *Liv.* Animoque rotun-
 dum Percurrisse polum. *H.* Percurrere cursu. *Lr.* Per-
 currens luna fenestras. *Pr.* Percurrere pectine telas. *V.*
pro festinare. **PERCŪRRĒRĒ** [pro cursim dicere.]
Toucher legerement. Omnia pœnarum percurrere no-
 mina possum. *V.* Hac properans percurro. *Cic.*
PERCŪRSATIŌ, & **PERCŪRSIŌ**, ōnis. *Cic.* Course.
PERCŪSSIŌ, ōnis. f. *Cic.* & **PERCŪSSŪS**, ūs. m.
Pli. L'action de frapper, Battement.
PERCŪTIŌ, is, cūsi, cūssūm, ēre. *Frapper, battre,*
blesser. *Syn.* Fēiō, cādō, vērberō, pūlō, tūndō,
 cōtūndō, quātīō. *Phr.* Percutiturque caput con-
 versæ verberare virgæ. *O.* Manu pectus percussit. *V.*
 Percutiturque Notō puppis. *O.* Percuti fulmine, gla-
 dio, litteris atrocissimis, vulnere fortunæ. *Cic.* Per-
 cussioque genu claudicat. *O.* Collum percussa securi
 Victima. *O.* Percussus fulminis ictu. *O.* Terga per-
 cutienda dare. *O.* Frontem percussit Arachnes. *O.*
 Percutere fœdus. *Pli.* Pro sancirē.
PERDECŌRŪS, ā, ūm. *Pli.* Tout à fait beau. (Vide
 FORMOSUS.)
PERDELIRŪS, ā, ūm. *Lr.* Tout à fait extravagant.
 (Vide STULTUS.)
PERDENSŪS, ā, ūm. *Col.* Fort épais. (Vide DENSUS.)
PERDESPŪCŌ, ūis, ēre. *C.* Mépriser. *Phr.* Paulatim

perdespuit ipsam Uxorē. C. (Vide CONTEMNO.)
 PERDIFFICILIS, ille. C. Tres-difficile. (Vide DIFFICILIS.) PERDIFFICILITER, & PERDIFFICULTER, adv. C. Tres-difficilement.
 PERDIGNUS, a, um. C. Tres-digne. (Vide DIGNUS.)
 PERDILIGENS, entis. C. Fort-diligent. (Vide DILIGENS.)
 PERDILIGENTER, adv. C. Fort-diligemment.
 PERDISCO, is, didici, ere. C. Apprendre parfaitement. PHR. Naturā perdiscere mores. Pr. Perdiscere Jura, libros. C. Litteras. Pl. (Vide DISCO.)
 PERDISERTĒ, adv. C. Fort-eloquemment. (Vide ELOQUENS.)
 PERDITĒ, adv. C. En homme perdu, en scelerat (Vide SCELERATUS.) Perditē amare. TER. Eperdu-ment. (Vide AMO.)
 PERDITIŌ, ōnis, f. PL. Perte, ruine. (Vide DAMNUM, CLADES.)
 PERDITOR, ōris, m. C. Destructeur, qui renverse.
 PERDITUS, a, um. PERDITIŌR, īsimus. Perdu. SYN. Amisus, depēditus, decōctus. SYN. Perdita res. TER. Valerudo. C. Quod periisse vides perditum ducas. C. PERDITUS. Perdu, abimé. SYNT. Perditus maiore, lacrymis, fame. C. Perditus aere alieno. C. [i. obrutus.] oberé. Perdita jura. T. Quāto perditior quisque est, tantō acius urget. H. PERDITUS & dissolutus adolescens. C. Perdu de débauches. Homo perditī animi. PL. Aut si perditius potest quid esse. C. Omnium perditissimus. C. PERDITUS. [Infelix.] Malheureux. Floribus austrum Perditus, & liquidis immisi fontibus Apros. V. Perdita ne perdam timeo, noceamve nocenti. O.
 PERDIŪ, adv. C. Fort-long-temps. (Vide DIU.)
 PERDIVES, itis. C. Tres-riche. (Vide DIVES.)
 PERDIŪTURNUS, a, um. C. Qui dure tres-long-temps.
 PERDIX, icis, f. PL. Avis quam fabulatur Ovidius. Ita dictam à perdice Dædali nepote Qui cum primus usum ferra reperisset. Dædalus invidit, sacrāque ex arce Minervæ Præcipitem misit, lapsum mentitus: at illum, Quæ favet ingenii, excepit Pallas, avémque Reddidit, & medio velavit in aëre pen-nis. Sed vigor ingenii quondam velocis in alas, Inque pedes abiit, nōmen quod & antè remansit. Non tamen hæc altè volucris sua corpora tollit, Nec facit in ramis, altōque cacumine nidos: Propter humum volitat, ponitque in sepibus ova, Antiqui-que memor metuit sublimia casus. O. Unica tum vo-lucris, nec visa prioribus annis, Factaque nuper avis, longum tibi Dædale crimen. O. EPITH. & PHR. (Vide AVIS.)
 PERDŌ, is, didi, ditum, ere. Perdere. SYN. Amittō, depēdō, cōsumō, absūmō, decōquō, ligūrō, dissipō, spoliōr, orbōr, privōr. PHR. Ibit eō quō vis, qui Zonam perdidit, inquit. H. Quis me mi-seram & te perdidit Orpheu. V. Non robur & arma perdidimus. Cl. Sic ne perdidit, non cessat perdere luser. O. Aliquem amando perdere. H. Animum malè perdere. O. Bello perdidit annos. O. Malè perde-rā famam. O. Precando perdere tempora. O. Per-dendum est mortale genus. O. Sus pariter vitam per-

didit atque dedit. M. Pariendo. Perdere est dignus bona Qui nescit uti. S. Perdere fugam. M. i. Fu-giendi occasionem. Aliquem morte perdere. O. Perde-re litē. PL. Opes. O. Duro perdere verba sono. O. Animumque pudicum Cum malè perdidērī perdere verba leve est. O.
 PERDŌCĒŌ, es, cūi, dōctum, ere. Enseigner par-faitement. PHR. Et te Pierides perdocuere Dæx. O. Multorum exitio perdocti. Lr. Perdocte Lyra. St. (Vide DOCEO.)
 PERDŌCTĒ, adv. PL. En sçavant homme. PĒR-DOCTUS, a, um. C. Fort-sçavant.
 PERDŌLEŌ, es, lūi, litum, ere. TER. Etre fort fa-ché. (Vide DOLEO.)
 PERDŌMŌ, as, mūi, mitum, are. Dompter ensiè-rement, subjuguer. SYN. Dōmō, sūbigō, supērō, vīn-cō. PHR. Bis denas pariter perdomuisse feras. M. Perdomare solum. Pl. Pro subigere. Perdomitus hos-tis. Cl. Bos. Col. Urbes perdomitæ. L. (Vide DOMO, VINCO.)
 PERDŌRMISCŌ, is, ere. PL. Dormir bien, dormir la grasse matinée. (Vide DORMIO.)
 PERDŪCŌ, is, dūxi, ductum, ere. & PERDŪCTŌ, as, avi, atum, are. [Ad finem ducere,] Conduire, amener. SYN. Dūcō, addūcō, dedūcō. Perducere murum, fossas. Cæs. Tirer. Perducere in serum, ad mediam noctem. Liv. Prolonger. Perducere aquam ex loco. Pl. Aliquem ad honores, ad causam do-nis. C. Perducere vitam ad annos &c. C. C. Vivre. PHR. Perducant (Taurum) Stabula ad gortynia Vacci. V. Carmen ad iratum dum tu perducis Achillem. O. En quo discordia cives Perduxit miseros. V. O! Utinam tales perducas improbe noctes. Pr. A summis perduxit ad arthera castris Longum Cæsar opus. L. Duc, age, duc ad nos; fas illi limina Divūm Tangere. V.
 PERDŪCTOR, ōris. C. Qui enleve de force.
 PERDŪDUM, adv. PL. Depuis tres-long-temps.
 PERDŪELLŌ, ōnis, f. C. [Cædem primitus (Meurtre) Deinde crimen Lææ Majestatis aut Reip. Significavit.] Crime de leze-Majesté, crime d'Etat.
 PERDŪELLIS, m. C. [Hostis infensus.] Ennemi obstiné. (Vide HOSTIS.)
 PERDŪRŌ, as, avi, atum, are. [Usque ad finem du-rare.] Dure tres-long-temps, patienter. SYN. Dūrō, pēstō, mănēō. PHR. Probitas longum perdurat in ævum. O. Augurii perdurat honos. St. (Vide DURO.)
 PEREDŌ, is, edī, esum, ere. Ronger entièrement. PHR. Hic quos durus amor crudeli rabe pere-dit. V. Langore perefus. C. Saxa peresa sale. Lr. Illuvie peresa vellera V. Longa dies molli saxa pe-redit aquā. T.
 PERĒGRĒ, adv. Dans un país étranger. SYNT. Pere-grē abire. Pl. Exire. H. Redire. TER. Peregrē allat-us. C. D'un país étranger. Cum peregrē est ani-mus, sine corpore velox. H. Metaph. être distrait.
 PERĒGRINATIŌ, ōnis, f. C. C. Voyage dans les país Etrangers. PHR. Finis & errorum misero Phæacia tellus. Cl.
 PERĒGRINITAS, atis, f. Manieres, modes Etrange-res. PHR. Peregrinitas in urbem nostram infusa. C.
 PERĒGRINŌR, atis, atus sum, arī. [Per aliena loca iter agere.] Viager hors de son país, être dans un país Etranger. SYNT. Peregrinari longè latèque. C.

Cic. Peregrinari in aliâ civitate. *Cic.* Philosophia Romæ peregrinatur. *Cic.* Est *estrangere*. Peregrinari rem aliquam. *Cic.* *i. quarere*. Vestræ peregrinantur aures. *Cic.* Metaph. *Vous n'écoutez pas.* *PHR.* Quid terras alio calentes Sole mutamus? patriæ quis exul Se quoque fugit. Scandit æratas vitiosa naves Cura &c. *H.* Converti nec fata loco sensit. *Cl.* Dum maria & terras permeat, annus abit. *O.* Ite per ardentem Libyam; superate vapores Solis & arcenos Nili deprendite fontes, Herculeum finem, Bacchi transcurrite metas, &c. *Cl.* Infanientem navita Bosphorum Tentabo, & arentes arenas Litoris Assyrii viator; Visam Britannos hospitibus feros, &c. *H.* Me Colchus... Et ultimi Noscent Geloni; me Discet Iber Rhodanique potor. *H.* Sive per syrtes iter æstuosas Sive facturus per inhospitalem Caucasum. *H.* Exit Conditor urbe suâ tanquam fortuna locorum Non sua se premeret. *O.* Ister in oceanus mundi dexera sequutus Ambissetque polos Nilumque à fonte bibisset. *L.* Nec verò Alcides tantum telluris obivit. *V.* Sive in extremos penetrarit indos; Sive quâ septem geminus colorat Æquora Nilus; Sive trans altas gradietur Alpes Cæsaris visens monumenta magni. *C.* Ad claras Asiæ volemus Urbes: Jam mens prætepidas avertat vagari; Jam læti studio pedesavigeant. *C.* Magnas obeuntia terras Tot maria intravi duce te penitusque repostas Massylum gentes. *V.* Erret & extremos alter scrutetur Iberos. *Cl.* Longis erroribus actus Contigit Illyricos profugâ cum conjugis fines. *O.* Ille per ignotas audax erraverit urbes: Quâ maris extremis tellus includitur undis. *T.* Non sumus arbores Ut quo quisque loco duret inutili Perpetuum morâ. *Sarb.* Cui posuit domum Virtus, Huic nunquam paternâ Fumus erit lachrymosus aura. *Sarb.* Ipse per infestos tecum Federice labores Multa adiî terrâ, multa pericla mari. Tuscorumque vadis, Ligurumque exercitus undis, Postremò litus Massiliense subi. Jam Rhodanum, Volcasque feros, Vocontiaque arva Legimus, & fines Belgica terra tuos. Bisque pruinosas cursu superavimus Alpes: Bis metas magni vidimus Oceani. *Sann.* Externas trans pontum quærere terras Est animus... Boreæ extremo damnata sub axe Stagna petam... Austrique repentis arenas, Et videam nigros populos solemque propinquum. *Vida.* Longum emensus iter, *Com.* Ignoto quærere in orbe domum. *Sann.* Magnum iter ad doctas proficisci cogor Athenas; Ut me longa gravi solvat amore via. Unum erit auxilium mutatis Cynthia terris: Quantum oculis, animo tam procul ibit amor. *Pr.*

PÉRÉGRINUS, i. m. & **PÉRÉGRINÂ**, æ, f. **PÉRÉGRINÂBUNDUS**. *Liv.* *Etranger, Voïageur, Voïageuse.* *SYN.* Advēnā, hospēs, extērnūs. *PHR.* Longis erroribus actus. *O.* Dum patriâ extorres peregrini, Euphratis ad oram Languemus, fessique viæ fractique laborum. *Com.* Sicaniam peregrina colo: sed gravior omni Hæc mihi terra solo est. *O.* Cælum non animum mutant qui trans mare currunt. *H.* Nos laris expertes, propriisque penatibus orbæ Quærimus incertos, gens peregrina, focos. *Sant.* Stultus uterque locum immeritum causatur iniquè: In culpâ est animus qui se non effugit unquam. *H.* Ibat ignotis peregrina terris. *Sant.* Quare peregrinum. *H.* Per trans. *Une dupe.*

PÉRÉGRINUS, æ, i. m. *Etranger.* *SYN.* Peregrina avis. *Pl.* Arma. *O.* Peregrinum cælum. *O.* Peregrina facies. *Pla.* Sacra. *Cic.* Cædes. *L.* Terra. *O.* Peregrinæ divitiæ. *H.* Arbores. *Pl.* *PHR.* Nondum cæsa suis, peregrinum ut viferet orbem, Montibus in liquidas Pinus descenderat undas; Nullaque mortales præter sua littora norant. *O.* Prima peregrinos obscæna pecunia mores Intulit. *J.* Quisquis ad hæc vertit peregrinam littora Puppim. *O.* Spiritus infelix peregrinas ibit in auras. *O.*

PÉRÉLĒGĀNS, antis. *Cic.* Fort elegant. **PÉRÉLĒGĀNTER**, adv. *Cic.* D'une manière fort élégante. **PÉRÉLŌQUĒNS**, entis. *Cic.* Fort éloquent. (Vide **ELOQUENS**.)

PÉRĒMPTŌRIŪS, æ, i. m. & **PÉRĒMTALIS**, alē. *Mortel.* [Metaph. quod perimit litem.] *Décisif.* Peremtale fulmen. *SEN.* Qui dissipe les menaces des autres.

PÉRĒNDIĒ, adv. *Cic.* [Post crastinum diem, & quasi peremptâ die.] *Après demain.* **PÉRĒNDINŪS**, æ, i. m. *Cic.* D'après demain.

PÉRĒNNĒ, adv. *COL.* Continuellement. (Vide **SEMPER**.)

PÉRĒNNIĀ, iūm, n. [Ceremonie in auspiciis observari solitæ.] *Les ceremonies qui s'observoient, lors qu'on prenoit les auspices.* *PHR.* Nulla perennia servantur. *Cic.*

PÉRĒNNIS, ē. *Continuel, qui dure toujours, perpetuel.* *SYN.* Pēpētūūs, ætērnūs, sēmpitērnūs, cōtīnūūs. *PHR.* Latices manant de rupe perennes. *Lr.* Monumenta perennia facti. *O.* Carmina quam tribuent, fama perennis erit. *O.* Facto sed fama perennis. *V.* Cursus lustrare perennes. *Lr.* Fortuna perennis. *Pr.* Monumentum ære perennius. *H.* Perennis loquacitas. *Cic.* Perenne vinum. *Col.* Rex eris & sceptro titus potiere perenni. *O.*

PÉRĒNNISERVŪS, i, m. *PLA.* Esclave sans espoir de liberté.

PÉRĒNNITĀS, antis, f. *COL.* Durée continue. (Vide **ÆTERNITAS**.)

PÉRĒNNŌ, as, avi, atum, are. *COL.* Durer longtemps. *PHR.* Defuit ars nobis, arte perennat amor. *O.* (Vide **DURO**.)

PÉRĒŌ, is, ivi. & it, itum, ire. *Perir, se perdre.* *SYN.* Ōccidō, intēreō, dispēreō, cādō, pērdōr, ōccidōr, pērimōr, mōrīōr, ēmōrīōr. *PHR.* Si fas est omnes pariter pereatis avari. *Pr.* Oves furto, morbo periere capellæ. *H.* Perituraque flammis Pergama. *Cl.* Si pereō manibus hominum petiisse juvabit. *V.* Ingenio perii qui miser ipse meo. *O.* Decor periit multo vulnere. *S.* Gentis honos periit. *O.* Si periturus abis. *O.* Et pereunt tacta sole tepento nives. *O.* Læso flore Fabæ pereunt. *O.* Vota jacent, longique perit labor irritus anni. *O.* Puppis perit hausta. *O.* Pereat rubigine telum. *H.* Auxilii perierunt tempora. *O.* Pereunt funditus urbes. *H.* Meritâ morte perire. *V.* Occurrunt animo pereundi mille figuræ. *O.* Pereundum est mihi. *Pr.* Pereat malè Lesbia. *H.* Cui periit pudor. *H.* Generosiùs perire quærens. *H.* Pereunt nummi. *H.* Perire somno. *Pla.* Peream si... *Ter.* Funditus occidimus; nec habet fortuna regressum. *H.* Humana quidquid composuit manus, Humana rursus dejiciet: jacet Ingenus Alexandria & altæ Mænia procubuerunt Romæ. *Sarb.* Ut vidi, ut pe-

rii. *V. Indigno cum gallus amore periret. V.*
PĒRĒQUITŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Cæs. Traverser à cheval*
PĒRĒRRĀŪŌ, ōnis, f. *TER. L'action de parcourir en voyageant.*
PĒRĒRRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Courir le pais, traverser, parcourir. PHR. Ante pererratis amborum finibus, Exul aut Ararim Partus bibit aut Germania Tigrim. V. Magna pererrato statues quæ denique ponto Menia. V. (Vide PEREGRINOR.)* Liqueantibus undis arva pererrantur. *O. Totumque pererrat Luminibus tacitis. V. Nunc hos, nunc illos aditus omnemque pererrat Arte locum. V.*
PĒRĒRŪDITŪS, ā, ūm. *Cic. Tres scavant. (Vide Doctus.)*
PĒREXCRŪCŪŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLA. Tourmenter tres-cruellement. (Vide CRUCIO.)*
PĒREXIGŪŪS, ā, ūm. *Cic. Tres-pesit. PĒREXILIS*, ilē. *Cic. Fort mince. (Vide PARVUS.)*
PĒRFABRICŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLA. Metaph. Achever, finir.*
PĒRFĀCĒTĒ, adv. *Cic. Fort plaisamment. PĒRFĀCĒTŪS, ā, ūm. *Cic. Fort plaisant. (Vide FACIUS.)*
PĒRFĀCĪLĒ, adv. *Cic. Fort aisément. PĒRFĀCĪLIS*, ilē. *Cic. Tres facile. (Vide FACILIS.)*
PĒRFĀCŪNDĒ, adv. *M. Tres eloquemment. PĒRFĀCŪNDŪS, ā, ūm. *Just. Qui est tres eloquent. (Vide ELOQUENS.)*
PĒRFAMILYARIS, ārē. *Cic. Fort familier. PĒRFAMILYARITĒR*, adv. *SEN. Fort familièrement.*
PĒRFĀTŪŪS, ā, ūm. *M. Tres-sot, fort impertinent. PHR. Heu quam perfatue sunt tibi Roma togæ. M.*
PĒRFĒCTĒ, adv. *Cic. Parfaitement. PĒRFĒCTŪŌ*, ōnis, f. *Cic. PĒRFĒCTŪS*, ūs, m. *VIT. Perfection. PĒRFĒCTŌR*, ōnis, m. *Cic. TRĪX, TRĪCIS. f. C-NEP. Qui finit, qui perfectionne.*
PĒRFĒCTŪS, ā, ūm. *Achevé, fini. SYN. Absolutus, integrè, exactus, completus. PHR. En perfecta tibi bello discordia tristi. V. Donec longa dies perfectio temporis orbe, &c. V. Argento perfecta atque aspera signis Pocula. V. Nardo perunctum quale non perfectius Mea laborarunt manus. H.*
PĒRFĒCTŪS. [pro absoluto homine.] *Parfait, accompli. SYNT. Perfectus homo, orator Cic. Perfectus ingenio. Cic. Perfectus in dicendo. Cic. PHR. Homo factus ad unguem. H. Nunquam sincera bonorum. Sors ulli concessa viro : quem vultus honestat, Decorant mores : animus quem pulchrior ornat, Corpus destituit : bellis insignior ille, Sed pacem fœdat vitis : in publica felix, Sed privata minus : partium singula quemque Nobilitant : hunc forma decens, hunc robur in armis, Hunc rigor, hunc pietas, illum solertia juris, Hunc soboles, castique tori. sparguntur in omnes, In te mista sunt, & quæ divisa beatos Efficiunt, collecta tenes Cl.*
PĒRFĒRŌ, fers, tūlī, lātūm, ferrē. *Porter, apporter. Syn. Pōrō, dēfērō. PHR. Pertulit hoc nobis rumor O. Perferre ad aliquem verba. O. Jussa. Pr. Perferre legem. Cic. Perfer opem regina viris. U-F. Lapis per inane volutus, Nec spatium evasit, totum nec pertulit ictum. V. Hasta sub extant donec perlata papillam. V. (Vide FERŌ.)*
PĒRFĒRRĒ pro pati. *SYN. Pātior, pēpētior, tōlērō,***

fērō, sūstīnērō. *PHR. Non tamen oblita quam multa pericula sæpe Pertulerint pelago. O. Tot mala pertulimus. O. Immania monstra Perferimus. V. Pauperiem & duros perferre labores. V. Timores pertulimus. Cl. Intrepidè tulimus omnia. S. Perferre sitim, famem. Cl. Nives, onus. O. Supplicium. Cic. (Vide PATIOR.)*
PĒRFĒRŌX, ōcis, omn. g. *Cæs. Tres-feroce. (Vide FERŌX.)*
PĒRFĒRVĪDŪS, ā, ūm. *COL. Tres-chaud. (Vide CALIDUS.)*
PĒRFĒRŪS, ā, ūm. *VAR. Fort sauvage. (Vide FERUS.)*
PĒRFĪCĀ, ā, [Dea à perficiendo dicta.] *La Deesse qui donnoit la perfection.*
PĒRFĪCĪŌ, is, fēcī, fēcūm, ērē. *Faire entièrement, achever. SYN. Absolvō, cōsumō, pērgō, cōficiō, efficiō. PHR. Quæ rite incepta paravi perficere est animus, finemque imponere curis. V. Susceptum perfice munus. V. Centum qui perficit annos. H. Funeris officium perficere. O. Perfeci stamina pauca. O. Perficere iussa. U-F. Scelus. Cic. Voluptatem O. PERFICĒRĒ cibum. PLI. [Pro cōcōquērē.] Digerer. Nunquam quiescet, quam perfecerit quod petit. PLA. i. obtinuerit.*
PĒRFĪCŪS, ā, ūm. *Qui perfectione. PHR. Ad extimum cresendi perfica finem, omnia perduxit rerum natura creatrix. Lr.*
PĒRFĪDĒ, adv. *S. PĒRFĪDŪSĒ. PLA. Avec perfidie.*
PĒRFĪDĒLIS, ē. *Cic. Tres fidelle. (Vide FIDELIS.)*
PĒRFĪDĪĀ, ā, f. *Perfidie, infidelité. EPITH. Fallax, dōlōsā, rēctā, tūrpīs, impiā, infandā, hōrrendā, scēlērātā, nēfandā, exītiōsā, exēcrandā, detestandā, exītiālis. SYN. Dōlūs, frāus, pērjūriūm. PHR. Perfidie poenas exigit ille locus. O. Addit, Perfidie cumulum, falsis perjuria verbis. O.*
PĒRFĪDŪS, & **PĒRFĪDŪSŪS**, ā, ūm. *Qui fidem violat. SUT. Perfide, infidelle. SYN. Infidus, fraudulētus, fallāx, dōlōsus, fīctūs, pērjūrius. SYNT. Perfidus amicus. Cic. Servus, hostis. H. Perfida mulier. H. Arma, verba, turba. O. Corda. U-F. PHR. Dissimulare etiam sperasti, perfide, tantum Posses nefas. V. Illusit te fraude locorum Perfidus. O. Doli instructus. V. Doli fabricator. V. Perfidum votis caput obligasti. H. Dignos in perfida lumina condit. O. Perfida ; sed quamvis perfida, cara tamen. Saut. Sarcina sum, fateor, quam si tu tempore duro Depositurus eras, non subeunda fuit. Fluctibus in mediis navem. Palinure relinquis : Ne fuge, neve tuā sit minor arte fides. O. Omnia jam fient, fieri quæ posse negabam ; Et nihil est de quo non sit habenda fides : En ego vaticinor, quia sum deceptus ab illo, laturum misero quem mihi rebar opem. O. Romani scelerum semper sprevere misistis : Noxia pollicitum Domino miscere venena Fabricius regi nudatā fraude remisit. O. (Vide AMICUS, AMICUS INFIDELIS.)*
PĒRFĪDŪS per trans. *PHR. Perfida tela. O. Et vaticini perfida vappa cadit. M. Perfidus ensis Frangitur, in medioque ardentem deserit ictu. V.*
PĒRFĪGŌ, is, xī, xūm, ērē. *Cæs. Percer de part en part. PHR. Et crebra revisit Ad stabulum desiderio perfixa juvenci Vacca. LR. Perfixo pectore. Lr. Telis perfixa pavoris. Lr.*

PERFIGURŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLA. Donner une forme parfaite.*

PERFINIŌ, īs, īvī, ītūm, īrē. *LR. Finir, terminer. (Vide FINIO.)*

PERFLABILIS, īlē. *CIC. Ouvert à tous les vents.*

PERFLATŪS, ūs. *COL. Un grand souffle de vent. Ulmus in perflatu firma. PLI. (Vide VENTUS.)*

PERFLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Souffler avec violence. PHR. Et terras turbine perflant venti. V. Perflant altissima venti. O. Et venti nubila perflant. LR.*

PERFLUCTUŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Flotter. PHR. Tumidos perfluctuat artus Copia vermium. LR. (Vide FLUCTUO.)*

PERFLŪŌ, īs, flūxī, flūxūm, ērē. *H. Couler de tous côtés. Plenus rimarum sum, hac & illac perfluo. Ter. metaph. de loquaci. (Vide FLUO.)*

PERFODIŌ, īs, fōdī, fōdūm, ērē. *Percer tout outre. SYN. Perfōrō, trāsfōdiŏ, trāsfōrō, pērrūmpō, pētrūndō, trāsfīgō, trānsādīgō. PHR. Perfossa patefecunt Pectora. St. Bis sex Perfossus thoraca locis. V. Tu gravibus rastris cunctantia perfode terga terra. COL. Perfodiunt alii portas. V. Perfodere montem. Var. Parietes. PLA.*

PERFORATIŌ, ōnis. *f. VIT. L'action de trouer, de percer.*

PERFORMIDŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Craindre extrêmement. PHR. Jam puer auricomu performidate Patavo. Sil.*

PERFORMŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *SEN. Former entièrement.*

PERFORŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Percer, trouer. PHR. Uno duo pectora perforat ictu. O. Loricæque moras & pectus perforat ingens. V. Radius Sol culmina perforat. St. Et terebrare etiam, ac perfundere, perque forare. LR. Perforat ense latus. O. Emisso perfregit olympum Fulmine. V.*

PERFORTITER. *adv. TER. Tres-vaillamment.*

PERFOSSŌR, ōris. *m. PLA. Qui perce, qui troue.*

PERFRACTE. *adv. CIC. D'une manière molle.*

PERFRACTIŌ, ōnis. *f. COL. Rupture entiere.*

PERFRĒMŌ, īs, mūī, mītūm, ērē. *CIC. Fremir. (Vide FREMO.)*

PERFREQUENS, tis. *omn. g. LIV. Fort fréquenté.*

PERFRICŌ, ās, cūī, frictūm, ārē. *Frotter, oindre. Perficitur dentes. O. Perficitur frontem posuitque pudorem. M. Perficare os. CIC. PERFRICTIŌ, ōnis. f. PLI. Grand frisson. Perfrictio. PLI. L'action de frotter.*

PERFRIGĒFACIŌ, īs, ērē. *PLA. Refroidir entièrement, glacer. PERFRIGĒŌ, ēs, frixī, frictūm, ērē. & PERFRIGESCŌ, īs, ērē. Etre fort froid. PHR. Perfrixisse tuas quæstæ est præfatio fauces. M. Et si perfrixit, cantat bene. J. PERFRIGĒRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. PLI. Raffraichir.*

PERFRIGIDŪS, ā, ūm. *CIC. Tres-froid. (Vide FRIGEO FRIGIDUS.)*

PERFRINGŌ, īs, frīgī, frāctūm, ērē. *Briser entièrement. PHR. Perfregit olympum Fulmine. O. Perfractæque fores. T. Clavā perfracta trinodi Ossa. O. Tempora perfregit fulvo protecta capillo. O. Perfringere portas. L. Aciem. LIV. Perfringere animos. CIC. Corrompre. Perfringere leges, decreta. CIC. Violer.*

PERFRŪŌR, ēris, itūs sūm, frūī. *Jouir entièrement.*

SYNT. Perfrui vitā, otio, gaudio. *CIC. Amplexu alicujus. O. (Vide FRUOR.)*

PERFŪGĀ, æ. *m. f. CIC. Fugitif, deserteur. (Vide DESERTOR.)*

PERFŪGIŌ, īs, fūgī, fūgītūm, ērē. *Se réfugier. SYN. Confūgiŏ. PHR. Portus quō perfugiant. CIC. Ad te confugio & supplex tua numina posco. V. Ille inter cades Rutulorum elapsus, in agros Confugere, & Turni defendier hospitibus armis. V.*

PERFŪGIŪM, īi. *n. Refuge, azile. EPITH. Tūtūm, sēcūrūm, quīetūm, placidūm, optātūm, optabilē, felix. SYN. Pōrtūs, rēfūgiūm, præsidiūm. SYNT. Habere sibi perfugium. LR. Perfugio excludere. CIC. Perfugium salutis, miseræ fortunæ. CIC. Domus, perfugium commune. CIC. Somnus laborum & sollicitudinum perfugium. CIC. PHR. Statio tutissima nautis. V. Arcemque locare Præsidium reges ipsi sibi perfugiumque &c. LR. (Vide ASYLUM.)*

PERFULCIŌ, īs, sī, sūm, cīrē. *Appuyer bien. PHR. Eloquio sanctum modō perfulcire Senatium. O.*

PERFULGŪRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *n. St. Briller comme des éclairs. (Vide FULGURO.)*

PERFUNCTIŌ, ōnis. *f. CIC. Exercice d'une charge. PERFUNCTORIĒ. adv. Vlp. (Négligēte & oscitāntē. Par manière d'acquies, négligemment.*

PERFUNDŌ, īs, fūdī, fūdūm, ērē. *Jetter, répandre. SYN. Rīgō, irrīgō, irrōrō, spārgō, āspērgō, mādēfāciŏ, sūffundō. PHR. Ter liquido ardentem perfudit nectare Vestam. V. Foribusque repulsūm Perfundit gelidā. H. Artus perfundere rore. O. Perfunditur ensis Sanguine. O. Fluvius pecus omne magistri Perfundunt. V. Multo perfusus tempora Baccho. T. Lachrymis perfusus Achilles. O. Perfundere accento. H. metaph. Piquer.*

PERFUNDĒRĒ. [per transl. ad animum.] *Remplir. SYNT. Perfundere aliquem metu. LIV. Latitiā, dulcedine, religione. CIC. Omnia perfundens convexit luce suā Sol. LR. Perfusaque gloria fūco. O. Canitiem immundo perfusam pulvere. V. Corpus perfusum frigore lethi. LR. PERFUNDĒRĒ. Couvrir. PHR. Perfusæ vestes ostro. V.*

PERFUNGŌR, ēris, fūctūs sūm, gī. [Munus obire.] *Exercer une charge, faire une fonction. SYNT. Satis perfunctus sum, dum atas tulit. TER. Perfunctus curā. LIV. Perfungi periculo, bello, labore. CIC. Omnia perfunctus vitæ præmia. LR. Parvā perfunctus opella. LR. Fato perfunctus. LIV. Perfungi malis, periculis. CIC. Essuier.*

PERFŪRŌ, īs, ērē. *Etre transporté de fureur. Incensus & ipse Perfurit. V. Aquileia perfurit armis. Sil. Perfurit acri Cum fremitu. LR.*

PERFUSIŌ, ōnis. *f. PLI. L'action de répandre dessus. PERFUSŌR, ōris. m. CIC. Qui trempe, qui mouille. PERFUSORIŪS, ā, ūm. SEN. Superficiel.*

PERGAMĀ, ōrūm. & PERGAMŪS. *f. & PERGĀ. MŪM, ī. n. [Arces Trojanæ & Troja ipsa.] Les forteresses de Troie. EPITH. Altā, ardūā, nēp-tūniā, Trōicā. SYN. Ilīūm, Trōjā. PHR. Trojam incensam & prolapsa videntem Pergama. V. Cum fatalis Equus saltu super ardua venit Pergama. V. Utilius starent etiam nunc Pergama Phœbi. O. Arces Pergamæ. V. (Vide TROJA.)*

PERGAUDEŌ, ēs, gāvīsūm, ērē. *n. CIC. Se réjouir fort. (Vide GAUDEO.)*

PERGLISCŌ, *is*, *crē. n. Col. S'engraisser. (Vide PINGUESCŌ.)*

PERGŌ, *is*, *perrexi, perrectum, crē. Aller, pour suivre son chemin, continuer. SYN. Tēndō, vādō, prōcēdō, ingredior, ēdō. PHŖ. Quo tendere pergat. V. Quò bene cœpisti tu modò semper eas. Pr. Perge quo cœpisti. Cic. Pergere iter periculis vacuum. Tac. Perge modò, atque hinc te reginaz ad limina perfer. V. Perge, sequar. V. Pergit in hostem. V. Pergere viam, viā. Cic. Ad littora. Sil. Ad aliquem. Pla.*

PERGERĒ. [*Pro prōsequi, pēsevērāre, pēstāre, cōtinuāre. Continuer. PHŖ. O! Dea, si primā reprens ab origine pergam. V. Pergite Pierides. V. Ordine cuncta suo pergunt. V-F. Perge scribere. Cic. Perge animo forti. Cic. Perge reliqua, ad cœtera. Cic. Tu perges sacro indulgere labori. C-Gal. Quid majora sequar. V.*

PERGRACILIS, *ilē. Pl. Fort meau.*

PERGRÆCŌR, *aris, arūs sūm, arī. Pla. [Epulari Græcorum more.] Faire la débauche.*

PERGRANDIS, *dē. Cic. Fort grand. Pergrande vestigal. Cic. Pergrandis natu. Liv. Fort vieux.*

PERGRAPHICŪS, *ā, ūm. PLA. [pēfēctūs, absōlūtus.] Fait à peindre.*

PERGRATUS, *ā, ūm. Cic. Fort agreeable. (Vide GRATUS.)*

PERGRAVITER, *adv. Cic. Fort sensiblement.*

PERGŪLĀ, *æ. f. [à pergendo seu ambulando dictus.] Balcon, galerie. EPITH. Tabulātā, āpērtā, tēctā, sōlāris, grātā, āmōnā, prōpēndens, sūspēnsā, āpērtā. PHŖ. Sed nec structor erit cui cedere debeat omnis Pergula. J. In pergulis enim canabant astivo tempore. In pergula docuit. SVE. de Grammatico.*

PERGŪLĀ. [*Effingebatur & in hortis.] Voute, treille, berceau. SYN. Tēstūdō, cāmērā. EPITH. Tēstūdīnē, cāmērātā, arcuatā, sinuātā. PHŖ. Cucurbita levi umbrā pergulas operiens. Pl. Vinearum pergula. Col. Pergula nexilibus ramis sinuatur in arcus.*

PERGŪLANUS, *ā, ūm. De treille. Pergulana vitis. Col.*

PERHIBĒŌ, *ēs, būi, bitum, crē. Dire, assurer. SYN. Mēmōrō, cōfirmō, āffirmō, nārō, cōmēmōrō. PHŖ. Si modò, quem perhibes, pater est Tymbræus Apollo. V. Et quæ tellus perhibetur amara. V. Ut perhibent. V. Perhibere alicum claro nomine, vatem optimum. Cic. Honorem alicui rei perhibere. Pl. Pro dēfēirē. Rendre.*

PERHILUM, *adv. Lr. [pēpāulūm.] Fort peu.*

PERHŌNŌRIFICĒ, *adv. Cic. Fort honorablement.*

PERHŌNŌRIFCŪS, *ā, ūm. Cic. Fort honorable.*

PERHŌRREŒ, *ēs, rūi, crē. & PERHŌRRESŌ*, *is, rūi, crē. Etre saisi d'horreur, avoir en horreur. PHŖ. Latumque perhorruit æquor. O. Clamore perhorruit Æthna. O. Cumque perhorreret casus pars maxima nostros. O. Navita Bosphorum perhorrescit. H. (Vide HORREO.)*

PERHŌRRIDŪS, *ā, ūm. Liv. Tres-horrible.*

PERHŌSPITĀ, *æ. & PERHŌSPITALIS*, *alē. Cic. Qui reçoit bien les étrangers, étranger. Arecetis aut unda perthospita campis. T.*

PERHŪMANUS, *ā, ūm. Cic. Plein de douceur.*

PERHYĒMŒ, *ās, āvī, atum, arē. Col. Durer tout l'hiver.*

PERIBŌLŪS, *ī. m. Vit. [Latine circuitus.] Cordon de muraille.*

PERICLES, *is. Atheniensis eloquentiā & autoritate apud suos clarus. Magni pupille periclis. P.*

PERICLYMENUS. *Filius Nerei, Nestoris frater. Mira Periclymeni mors est, cui posse figuras Sumere, quas veller, rursusque reponere sumptas, Neptunus dederat, Nelei sanguinis auctor. Hic ubi nequicquam est formas variatus in omnes, Vertitur in faciem volucris, quæ fulmina curvis Ferre solet pedibus Divum gratissima regi.... Tendit in hunc nimium certos Tiryntius arcus, Atque inter nubes sublimia membra ferentem, Pendentemque ferit, lateri quā jungitur ala, ... Perque latus summum jugulo est exacta sinistro. O.*

PERICLITATIO, *ōnis. f. Cic. [Usus, expērimētum.] Eprouve, essai. Temporis usu & periclitatione experiri. Cic.*

PERICLITOR, *aris, arūs sūm, arī. Etre en danger, courir risque. SYNT. Periclitatur capite. M. Siti, gelu. Pl. PHŖ. Ah miser quantā laboras in Charybdi. H. Ubi par fortuna duorum est. O. Aspice me quanto rapiat fortuna periculo. Pr. Vitamque sub dio & trepidis agat in rebus. H. Nec quæ circumstant te deinde pericula cernis. V. Unde periculum contremuit. H. Dubio stabant Romana sub ictu. Cl.*

PERICLITARI. [*pro periculum facere, experiri.] Essayer, éprouver. SYNT. Belli fortunam tentare ac periclitari. Cic. Periclitari quid animi esset ac virtutis. Cic. Periclitari & experiri pueros. Cic. In dubiis homines spectare periclis Convenit. Lr.*

PERICŪLŌSĒ, *iūs, iſimē. adv. Perilleusement, avec danger. SYNT. Periculose ægrotare, navigare, facere. Cic.*

PERICŪLŌSŪS, *ā, ūm. Perilleux, dangereux. SYNT. Periculosus locus. Cic. Periculosa vulnera, vita. Cic. Periculosam medicinam facere. Ph. Periculose plenum opus alex Tractas. H.*

PERICŪLŪM, & **PERICLŪM**, *ī. n. peril, danger. EPITH. Tristē, exitiālē, sūmmūm, māgnūm, instans, mētūendūm, imminēns, dubiūm, anceps, dūrūm, cæcūm, horrēndūm, funestūm, amārūm, āpērtūm, occultūm, inēvītābilē, flēbilē, sinistrūm, inēxhāustūm, variūm, cāpitālē, immanē, obviūm, timēndūm. SYNT. Discrimēn, cāsus, sors, fatūm, fortunā, alē. PHŖ. Spreto noctisque hostisque periculo. O. Suprema pericula semper Dant veniam culpæ. L. Ingentes geminant discrimina magna triumphos. Cl. Quis te per tanta pericula casus Insequitur. V. Magnis tamen ægra periclis Pectora. Sil. Matura pericula furgent Undique, & impositi radiant cervicibus enses. L. Assiduis exercita turba periclis. In quibus utilitas levior solet esse periculo. Hofeb. Vota metu duplicant matres, propiusque periculo It timor, & major martis jam apparet imago. V. Quæcumque æquor habet quæcumque pericula tellus. O. Non ruinas, non incendia, non dolos veneni, Non casus alios &c. C. Invalidum, metuenque pericli. O. Dulce periculum est O! Lenæ sequi Deum Cingentem viridi tempora pampino. H. Via casus, & amara pericula ponti. V. Cæca pericla via. Pr. Omnis per muros legio sortita periculum. V. Alieno periculo sapere. Pla.*

PERICŪLŪM adire. *PHŖ. Paratus omne Caesaris periculum subire Mecenas tuo. H. Unum & commune periculum Una salus ambobus erit. V. Nemo se tuto*

diu Periculis offerre tam crebris potest: Quem sæpe transit casus, aliquando invenit. S. Sub tanta pericula missum. V. In summum veniunt vexata periculum. Lr. Me sine prima manu tentare pericula belli. V. Pro te vel rapidas ausim maris ire per undas, Pro te vel solus densis obistere turmis. T. Fata sed in præceptis solitus dimittere Cæsar. Fortunamque suam per fumam pericula gaudens &c. L. Incerta pericula lustrer. V. I, nunc ingratis offer te, irrisse, periculis. V. Caput objectare periculis. V. Quid miseros toties in aperta pericula cives Projicis. V. Animas in aperta pericula mittunt. V. Qui nostra pericula tendit. Posthabitis pulsare suis. Cl. Exerceas pretiosa odia & constantia magno; Si dum me fugias, est tibi vile mori. O. Quantis jactatum nate periculis Accipio. V.

PERICULO eripere & eripi. PHR. Tantis erepte periculis. V. Iliacis erepta ruinis Munera. V. Servatum ex undis. V. Vix septem convulsis undis, Euroque superfluit *naves*. V. Illum ego per flammam & mille sequentia tela Eripui his humeris, medioque ex hoste recepi. V. Tenuis Teuctrum res eripe letho. V. Quæ prima pericula vito. V. Æneam arcete periculis. V. Neque enim fuga jam super ulla periculi est. V. Totque maris vastaque exhausta pericula terræ. V. Magnis pelagi defuncte periculis. V. Periculis servati. V. Manibus subducere Grajū. V. Metuenda pericula pellet. H.

PERIDONĒUS, ā, ūm. CÆS. Tres-propre. (Vide **APTUS**.)

PĒRĪDRŌMIS, id's f. Vit. [Ambulatio ambiens palestram.] Promenade tout autour d'un Cirque.

PĒRILLŪS, ī. *Atheniensis faber ingeniosus qui Phalaridi Tyranno, quem hominum tormentis oblectari norat, Taurum ex ære fabricavit, quo damnati includerentur, subjectoque igne, Bovis mugitum imitarentur: hujus inventi munus à Phalaride repetens. Ipse opifex Tauri tormentorumque repertor Qui ficti primus mugit ore bovis. Cl. Et Phalaris Tauro violentus membra Perilli Terruit: infelix imbuat author opus. O. Clausus Bove mugit aheno Infelix faber. Cl. Ære perilleo veros imitare juvencos. O. Ipse perilleo Phalaris permisit in ære Edere mugitus & Bovis ore queri. O.*

PĒRILLŪSTRIS, trē. CīC. Tres-illustre. (Vide **ILLUSTRIS**. **NOBILIS**.)

PĒRIMBECILLŪS, ā, ūm. CīC. Tres-foible. (Vide **DEBILIS**.)

PĒRIMĒLĒ, ēs. f. *Insula nomen. Insula grata mihi (Acheloo) Perimelen navita dicit. O. Fuit olim Hippodamantis filia cujus fatum ita narrat Achelous apud OVID. Huic ego virgineum dilectæ nomen ademi: Quod pater Hippodamas ægrè tulit, inque profundum Propulit è scopulo peritura corpora nata. Excepi nantemque ferens, o proxima terræ Regna vagæ, dixi, sortite Tridentifer undæ, In quo desinimus, quod sacri currimus amnes: Huc ades, atque audi placidus Neptune precantem..... durescere sensi corpus, & inductâ condi præcordia terrâ Dum loquor: amplexa est artus nova terra natantes, Et gravis increvit mutatis insula membris. O.*

PĒRIMŌ, is, emā, emptum, erē. [proprie adimere & tollere.] Oter, ruiner. SYNT. Perimere sensum, curas, ludos, redditum alicui. CīC.

PĒRIMERE. [Pro è vitâ tollere.] Tuer. PHR. Primus

unâ tot morte peremptis. V. Plagisque perempto. V. Simili Pinus quem morte peremit. O. Anima bello perempta. L. (Vide **OCCIDO**.)

PĒRINCĒRTŪS, ā, ūm. SAL. Fort incertain. (Vide **DUBIUS**.)

PĒRINCŌMMŌDĒ. adv. CīC. Tres-mal à propos. **PĒRINCŌMMŌDŪS**, ā, ūm. LIV. Fort incommode.

PĒRINDĒ. adv. De même que, autant. SYN. Itā, tām, sic, adēō, æquē, vëlūt, vëlūtī, nōn sēcūs ac. SYNT. Perinde ac si, atque, ut, quasi. CīC. Perinde quā. Sue. Moveri perinde falsis ut veris. CīC. Clarissimus & perinde felix. CīC. ī. aquē.

PĒRINDŪLGĒNS, tis. CīC. Fort indulgent. **PĒRINGĒNIŌSŪS**, ā, ūm. CīC. Fort ingenieux. **PĒRINGRATŪS**, ā, ūm. SEN. Tres-ingrat. **PĒRINQUŪS**, ā, ūm. CīC. Tres-injuste. **PĒRINSIGNĒS**, nē. CīC. Tres-illustre. (Vide **INDULGĒNS** &c.)

PĒRINTHŪS, ī. f. Ter. [Urbs Thraciæ.] Heraclée.

PĒRINVALĪDŪS, ā, ūm. CUR. Fort foible. (Vide **DEBILIS**.)

PĒRINVISŪS, ā, ūm. CīC. Tres-hai. (Vide **ODIOSUS**.)

PĒRĪOCHĀ, æ. f. CīC. Argument, Sommaire. (Vide **ARGUMENTUM**.)

PĒRĪŌDŪS, ī. f. CīC. [Latine circuitus, est autem in sermone quasi ambitus ille quo circumducitur sensus.] Periode.

PĒRĪŌDICŪS, ā, ūm. [Quæ certis temporibus abeunt redeuntque.] Periodique. Periodica febris. PLI.

PĒRĪPĀTĒTICI, ōrūm.] Secta Philosophorum, quorum princeps fuit Aristoteles; ita dicti sunt à deambulando, inambulans enim in Lyceo docebat Aristoteles.] Les Peripateticiens.

PĒRĪPHRĀSIS, is. f. CīC. [Latine circuitio, cum pluribus verbis res eadem ornatiùs explicatur.] Periphrase.

PĒRIPNEUMŌNIĀ, æ. f. Cel. [Morbus quo afficitur pulmo.] Maladie du pōumon. **PĒRIPNEUMŌNICŪS**, ā, ūm. PLI. Pulmonique.

PĒRIRĀTŪS, ā, ūm. CīC. Tres-irrité. (Vide **IRATUS**.)

PĒRISCĒLIS, id's. f. [Ornamenta tibiarum.] Jartiere &c. PHR. Nota refert meretricis acumina, sæpe catellam Sæpe periscelidem raptam sibi flentis. H.

PĒRISTĒRĒŌN. [à columbā, quæ Græcè peristeris dicitur; herbam significat Columbis gratam.] La vervene. **PĒRISTĒRŌTRŌPHIŪM**, īi. n. Var. [Columbarum turtis.] Colombier.

PĒRISTRŌMĀ. PLA. & **PĒRĪPĒTASMĀ**, ātis. n. CīC. Tapissierie. (Vide **AULĒA**.)

PĒRISTŪLIŪM. VIT. & **PĒRISTŪLŪM**, ī. n. CīC. [Locus columnis clausus, circumquaque.] Peristyle. PHR. Cunctaque marmoreis ornata peristyla signis. Auf.

PĒRITE. adv. Sçavamment, adroitement.

PĒRITĀ, æ. f. PLI. Sçavoir, erudition. (Vide **SCIENTIA**.)

PĒRITŪS, ā, ūm. Sçavant, habile. SYN. Dōctūs, sciēs, gnārūs, expērtūs, eloquēs. SYNT. Peritus belli, jure. CīC. Usū peritus, peritus ad disciplinam. CīC. Peritus docendi, peritus sermo. Quin. Cantare peritus. V. Vati parere perito. O. Juris, legumque peritus. H. PHR. (Vide **DOCTUS**. **ELOQUENS**.)

PERJUCUNDĒ, adv. *Cic. Tres-agreablement.* **PERJUCUNDŪS**, ā, ūm. *Cic. Fort agreable.* (Vide *JUCUNDUS*.)

PERJURĒ & PERJURIOSĒ, adv. *PLA. En se parjurant.*

PERJURIOSŪS, ā, ūm. *PLA. Accoutumé à se parjurer.*

PERJURIUM, īi. n. [*Falsum juramentum.*] *Parjure, l'action de violer son serment.* *EPITH.* Impiūm, perfidūm, hōrrendūm, infidūm, fraudulētūm, exēcrandūm, infandūm, tūrpē, fōdūm, dōlōsūm. *PHR.* Sanguine nostro Laomedontē luimus perjurā Trojā. *V.* Timidum non me perjurā terrent. Non dicta in sanctos impia verba Deos. *T.* Pretium rex inficiatur; & addit; Perfidia cumulum, falsis perjurā verbis. *O.* Perjurā vita, Teque simul serva, meque, datamque fidem. *O.* Si quis primō perjurā celat; Sera tamen tacitis pœna venit pedibus. *T.* In prolem dilata nocent perjurā patris. Et pœnam merito filius ore luit. *Cl.* Nil metuunt jurare, nihil promittere parcunt: Sed simul ac cupidā mentis fatiata libido est; Dicta nihil metuere, nihil perjurā curant. *T.* Blanditis perjurā necere. *Cl.* Perjurā vendere. *J.* Natæ dira in perjurā linguæ. *O.*

PERJURŪS, ā, ūm. *Parjure.* *SYN.* Perfidus, mālēfidus, fallax, dōlōsus, fraudulētus. *SYNT.* Perjuris vir. *O.* Perjurā pectora, mœnia. *O.* Meretrix, ūdes. *H.* Perjurā crimina. *St.* *PHR.* Talibus infidiis perjurique arte Sinonīs Credita res. *V.* Non ego juravi; legi jurantia verba. *O.* Spectat truculenta loquentem Falsaque jarantem. *O.* Jurabas...exciderent oculi si quid mentita fuisses...& contra magnum potes os attollere solem; Nec tremis admittæ conscia nequitia. *Pr.* Ense perjuro superbus. *St.* Si de tot læsis sua numina quisque Deorum Vindictet; in pœnas non satis unus eris. *O.* Non semper placidus perjuros ridet amantes Jupiter. *Pr.*

PERJURŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [*pējērārē.*] *Violere sa foy, se parjurer.* *PHR.* Perjurās, subripis, aufers Undique. *H.* Si quis inaniter adjuravit. *C.* Jurabis? scit te fallere posse Deos. *O.* Sic mihi juravit, sic me jurata fecellit. *O.* Et perjuros in mea damna Deos. *O. i. falsō citatos.* Numina Jovis falsō citare. *O.*

PERLABOR, ēris, lāpsus sūm, bī. [*Celeriter labi.*] *Couler avec vitesse, passer par dessus.* *PHR.* Atque rotis summas levibus perlabitur undas. *V.* Neptunus celeri perlabitur æquora cursu. *Sil.* Volucris perlabitur auras. *T.* Vola, perlabere campum. *Sil.* Per nostras acies perlabitur. *Lr.* Ad imos animi perlapso recessus. *St.*

PERLÆTŪS, ā, ūm. *Liv. Fort joyeux.* (Vide *LÆTUS*.)

PERLATE, adv. *Cic. Fort au large.* *Perlatē pate-re. Cic.*

PERLĒGŌ, īs, lēgī, lēctūm, ērē. *Lire entierement.* *PHR.* Perlege; non est ista Mycænæ littera scripta manu. *O.* Perlegerent animis oculisque sequacibus. *St.* Duro vultu perlegere. *O.* Omnia perlegerent oculis. *V.* Nec quos perlegat in scholā magister versus. *M.*

PERLĒPIDŪS, ā, ūm. *PLA. Fort agreable.*

PERLĒVĪS, vē. *Cic. Fort leger.* **PERLĒVĪTĒR**, adv. *Cic. Fort legerement.* (Vide *LEVIS*.)

PERLIBĒTĒR & PERLŪBĒTĒR, adv. *Cic. Tres-volontiers.*

PERLIBĒRĀLĪS, ālē. *TER. Tres-liberal.* **PERLIBĒRĀLĪTĒR**, adv. *Cic. Fort liberalement.* (Vide *LIBERALIS*.)

PERLIBĒT & PERLŪBĒT, *PLA. Il plait, on consent volontiers.* (Vide *PLACET*.)

PERLĪBRĀTĪŌ, ōmīs. *VIT. Nivelement.* **PERLĪBRŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. *Col. [Ad libram æquare.] Nivelere, ajuster.* *PHR.* Jaculum perlibrat ad ossa. *Sil.* (Vide *LIBRO*.)

PERLĪCĪŌ, īs, lēxī, lēctūm, ērē. *LIV. & PERLEC-TŌ*, ās, āvī, ātūm, ārē. *Cic. Attirer par caresse.* (Vide *ALLICIO*.)

PERLĪGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLA. Serrer extrême-ment.* (Vide *LIGO*.)

PERLIMŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *VIT. Limer parfai-tement.*

PERLĪNĪŌ, īs, īvī, ītūm, īrē. & **PERLĪNŌ**, īs, lēvī, & līnī, lītūm, ērē. *COL. Oindre, froster.*

PERLIQŪĒŌ, ēs, ērē. & **PERLIQŪĒSCŌ**, īs, ērē. *VAR. Se liquesier entierement.* (Vide *LIQUESCO*.)

PERLIQŪIDŪS, ā, ūm. *CEL. Tres-liquide.* (Vide *LIQUIDUS*.)

PERLĪTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *LIV. Faire un sacrifice heureux.* (Vide *LITO*.)

PERLŌNGĒ, adv. *TER. Fort loin.* **PERLŌNGŪS**, ā, ūm. *Cic. Fort long.* (Vide *LONGUS*.)

PERLŌNGINQUŪS, ā, ūm. *PLA. Fort éloigné.*

PERLŌQUŌR, ēris, cūtus sūm, quī. *QUIN. Parler à haute voix.* (Vide *LOQUOR*.)

PERLŪBĒNS, ēntis. *Cic. Qui fait volontiers.*

PERLŪCĒŌ, ēs, xī, ērē. [*Multum lucere.*] *Briller.* [vel lumen transmittere.] *Etre transparent.* *PHR.* Littora nativis perlucet picta lapillis. *Pr.* Pellucenti circumdata amictu. *O.* (Vide *LUCEO*.)

PERLŪCIDŪS, & **PERLŪCIDŪLŪS**, ā, ūm. dim. *Transparent.* *SYN.* Perlucēns, trānslucēns, pēllūcīdus. *PHR.* Crine nitens, niger unguento, perlucidus ostro. *M.* Vitroque magis perlucidus amnis. *O.* Fons sonat à dextrā tenui perlucidus undā. *O.* Et perlucidior vitro Arcanique fides prodiga. *H.* Aut perlucidi deliciis lapidis. *C.* Et perlucentes numerare in pectore fibras. *O.*

PERLŪCTŪŌSŪS, ā, ūm. *Cic. Fort deplorable.*

PERLŪDŌ, īs, sī, sūm, ērē. *Joier.* *PHR.* Vidit arenosis Tacium perludere campos. *Pr.*

PERLŪŌ, īs, lūī, lūtūm, ērē. *COL. Laver bien.* *PHR.* Manus fontanā perluit undā. *O.* Perluit artus fonte. *O.* (Vide *LAVO*.)

PERLŪSTRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Parcourir, visiter exactement.* *SYN.* Percūrō, perlēgō, lūstrō. *PHR.* Quō tutior hospita lustris Æquora. *V.* Postera Phœbeā lustrabat lampade terras Orta dies. *V.* Perlustrans oculis campos. *Sil.* Perlustrat dicta. *St.* Perlustrare animo. *Cic.* Omnia perlegerent oculis. *V.*

PERMĀCĒR, ā, ūm. *PLI. Fort maigre.* (Vide *MACER*.)

PERMĀDEFĀCĪŌ, īs, fecī, factūm, ērē. *PLA. Mouiller tout à fait.* **PERMĀDEŌ**, ēs, dūī, ērē. *COL. & PERMĀDESCŌ, īs, ērē. *SEN. Etre mouillé tout à fait.* *PHR.* Spargere & effuso permaduisse croco. *M.* (Vide *MADEO*.)*

PERMĀGNŪS, ā, ūm. *Cic. Fort grand.* *PHR.* Per magna negotia. *H.* Permagno vendere. *Cic.* Permagni refert. *TER.* (Vide *MAGNUS*.)

PERMĀNĀNTĒR, adv. *En s'étendant, en s'écoulant.*

PHR. Usque adeo permanenter vis prævalet ejus. *Lr. De magnete.*

PERMANĒŌ, ēs, sī, sūm, ērē. *Demeurer.* SYN. PERsistō, pERsistō, pERdurō, mANēŌ. PHR. Multos status hic permanfit in annos. O. Permanfit tumor ille. O. Contempto munere Phæbi. Innuba permaneo. O. Nostraque nonnullis permanet aura locis. *Pr.* Permanere in armis, in amicitia, in officio. *Caf.* In eadem mente *Cic.* Perseverer. PERMANSĪŌ, ōnis, f. *Demeure, attachement.* (Vide MANEO.)

PERMANŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. & PERMANASCO, īs, ērē. *PLA.* Couler, se répandre parmi. PHR. Permanare animam nobis per membra solere. *Lr.* Huc acre malum permanat. *Lr.* Et permanabat torpentes frigus in artus. *Lr.* (Vide FLUO.)

PERMATURĒSCŌ, īs, rūi, rēscērē. *Venir en une entière maturité.* Permaturuit pomum. O. PERMATURŪS, ā, ūm. *CEL.* Fort mur. (Vide MATURUS.)

PERMĒATIŌ; ōnis. f. *LIV.* Passage au travers.

PERMĒDIOCRIS, ē. *Cic.* Tres mediocre. PERMĒDIOCRITER, adv. *SEN.* Tres mediocrement.

PERMĒDITATĒ, adv. *PLA.* Fort attentivement.

PERMĒŌ, ās. āvī, ātūm, ārē. *Traverser, penetrer.* SYN. PERvādō, pERcūrrō, pERnētrō, pERlūstrō. PHR. Dum littora nostra recurrens. Tot maria & terras permeat, annus abit. O. Dum permeat orbem Ister. *Lr.*

PERMĒSSŪS, ī; m. & PERMĒSSĪS, īdis, & īdōs. f. [Bæotia fluvius, ex Helicone profluens Phæbo & Musis facer. *Le permesse.* PHR. Tum canit errantem Permessi ad flumina gallum. *V.* Quid tibi cum Cyrrha, quid cum permissidos undā. *M.* Cum ficcare sacrum largo permissida posset Ore, verecundam maluit esse situm. *M.*

PERMĒTIOR, īris, mēnsūs sūm, īrī. *Mesurer exactement.* PHR. Montes permensus *Pli.* Permensi classibus æquor. *V.* Et durum permensus iter. *St.* Permensi oculis. *St.* (Vide METIOR.)

PERMĒTIO, īs, ūi, ērē. *V.* Craindre fort, apprehender. PHR. Deserti conjugis iras Permetuens. *V.* (Vide TIMEO.)

PERMINŪŌ, īs, nūi, nūtūm, ērē. *VAR.* Rendre beaucoup plus petit, diminuer beaucoup. (Vide MINUO.)

PERMIRĒ, adv. *PLA.* Admirablement. PERMIRŪS, ā, ūm. *Cic.* Tres admirable. (Vide MIRABILIS.)

PERMISCEŌ, scūi, mīxtūm, & mīstūm, ērē. *Mêler parmi, brouiller.* PHR. Calum Pelago permiscuit Eurus. *V.* Permiseri connubio. *Pli.* Permiscere & confundere omnia. *Cic.* Et sonitus tubæ permistus lituo. *H.* Permista sepulsi corpora viva. *L.* Permisto grege. *St.* Permistis moribus. *Lr.*

PERMISCIBILIS, ilē. *M.* Qu'on peut mêler.

PERMISERRIMŪS, ā, ūm. *CÆs.* Tout a fait misérable. (Vide MISER.)

PERMISSĪŌ, ōnis, & PERMISSŪM, & PERMISSŪS, ūs, m. *Cic.* Permission. SYN. Cōpiā, faciilitās, cōncēssiō. PHR. Cujus Aristæo quoniam est oblata facultas. *V.* Et coram data copia fandi. *V.* Uti permissio. *H.* PERMISSŪ, Abl. *Cic.* Avec permission.

PERMISTĒ, & PERMISTIM, adv. *Cic.* Confusement.

PERMISTIO, ōnis, f. *Cic.* Mixtion, mélange.

PERMITTIS, tē. *COL.* Fort doux. (Vide MITIS BENIGNUS.)

PERMITTŌ, īs, mīsi, mīssūm, ērē. [Pro transmittere.] *Envoyer.* PHR. Possit odor permitti longius. *Lr.* Trans maria permitti. *Col.* Equum in hostem permittere. *Liv.*

PERMITTŌ, ērē. *Accorder.* *SEN.* Cōncēdō, īndulgēŌ, pāciŌr, tōlērŌ, dō, sīnŌ. PHR. Ludere quæ vellem calamo permittit agresti. *V.* Armaque, permittit populis. *L.* Cui tanta Deo permiffa potestas. *L.* Innocuos censura potest permittere lusus. *M.* Si fortunā permittitis uti. *V.* Comprime motus; Nec tibi quid liceat; sed quid fecisse decebit Occurrat. *Cl.* Pictoribus atque poetis Quidlibet audendi semper fuit æqua potestas. *H.* Si qua fata sinunt. *V.* Me si fata meis paterentur ducere vitam Auspiciis. *V.* Cur dextra jungere dextram Non datur. *V.* Nec plura querentem Passa Venus. *V.* Lex permittit. *Cic.* Precibus permittere. *St.* Permittere potestatem alicui, negotium. *Cic.*

PERMITTĒRĒ *Liv.* *abandonner.* SYN. Permittere ventis vela. *Quin.* Carinas turbinibus. *Cl.* Equo permittit habenas. *T.* Permittere equum per patentes vias. *Liv.* Tibi nos permittimus. *Ter.* Permittere se fidei, in fidem alterius. *Caf.* Permittere negotium alicui. *Cic.* Judicio alicujus. *Ter.* Permittere maribus foeminas. *Col.*

PERMODĒSTĒ; adv. *Cic.* Tres modestement. PERMODĒSTŪS, ā, ūm. *Cic.* Fort modeste. (Vide MODESTUS.)

PERMODICE, adv. *COL.* Fort peu. PERMODICŪS, ā, ūm. *Suf.* Tres modique.

PERMOLĒSTĒ, adv. *Cic.* Avec beaucoup d'incommodité. PERMOLĒSTŪS, ā, ūm. *Cic.* Fort incommode. (Vide MOLESTUS.)

PERMOLLIS, lē. *QUIN.* Fort mou. (Vide MOLLIS.)

PERMOLŌ, īs, ērē. *H.* Moudre, fouler. (Vide MOLO.)

PERMOTĪŌ, ōnis, f. *Cic.* Mouvement, agitation.

PERMOVĒŌ, ēs, mōvī, mōtūm, ērē. *Emouvoir beaucoup, agiter fortement.* SYN. CōmmōvēŌ, cōncitŌ, āgitŌ. PHR. Precibus duras permovimus aures. *Cl.* Permotus lachrymis, iustā mox percitus ira. *St.* Tumidas cum permovet undas. *L.* Cum mare permotum ventis ruit intus arenam. *Lr.* Permotus dolore, metu. *Cic.* (Vide MOVEO.) Permotus mente. *Cic.* Qui a l'esprit troublé. (Vide STULTUS.)

PERMULCEŌ, ēs, mūlsī, mūltūm, & mūlsūm, ērē. *Flatter, caresser.* Terque manu permulsi eum. *O.* Solatia vitæ Permulcent animos. *Lr.* Aures vacuas permulcere. *H.* Corda furentum Permulsi. *Sil.* Permulcere aures, sensum voluptate. *Cic.* Candida permulcens liquidis vestigia Lymphis. *C.* (Vide MULCEO.)

PERMULTI, &, ā. *Plusieurs.* PHR. In faciem per multa jocus. *H.* PERMULTŌ, & pERmūltūm, adv. *Cic.* Beaucoup. (Vide MULTUS.)

PERMUNDŪS, ā, ūm. *VAR.* Fort net.

PERMUNĪŌ, īs, īvī, ītūm, īrē. *TAC.* Fortifier entièrement. (Vide MUNIO.)

PERMUTABILIS, ilē. *CEL.* Qui peut être changé. PERMUTATIŌ, ōnis, f. *Cic.* Changement, échange. Si permutatio detur *J.*

PERMUTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Cic.* Changer. SYN. Permutare unum alio. *H.* Cum alio. *Pli.* Nomina inter vos permutatis. *Pla.* Permutari invicem. *Quin.* Permutare domos. *Cl.* Dominos. *H.* PHR. Dat Niso Nesteus pellem horrentisque Leonis Exuvias; ga-

leam fidus permutat Aleces. *V. Favorem permutare odiis. Cl. Permutatur onus. M. Non plenas Arabum domos, Permutare velis crine Liciniæ. H. Permutare temp. Cic. [Pro perturbare.] Troubler.*
PERNÄ, æ, f. [Coxæ porcine salitæ.] *Jambon. SYN. Pētāsō, pētāsūncūlus. PHR. Olus fumosæ cum pede pernæ. H. Furcâ levat ille bicorni Sordida terga Suis nigro pendentia tigno; Servatoque diu refecat de tergore partem Exiguam. O.*
PERNÄ. *PLI. [Piscis pernæ similis.] Sorte de poisson à coquille.*
PERNÄVIGATIÖ, ōnis. *PLI. Traversée de mer.*
PERNÄVIGATOR, ōtis, m. *SEN. Qui fait une traversée de mer. PERNÄVIGÖ, as, avi, atum, are. PLI. Courir une côte. (Vide NAVIGO.)*
PERNECESSARIÜS, ä, ūm. *Tres necessaire. Perneccsarium tempus. Cic. (Vide NECESSARIUS.)*
PERNECESSARIÜS. *Cic. Intime ami, proche parent. (Vide AMICUS, vel COGNATUS.)*
PERNEGÖ, as, avi, atum, are. *Nier absolument. PHR. Sic etiam de me pernegat usque viro. T. Certum est hanc tibi pernegare famam. M. (Vide NEGÖ.)*
PERNEÖ, es, nēvi, nētūm, ērē. *Achever de slier. PHR. Cum mihi supremos Lachesis perneverit annos M. (Vide NEO.)*
PERNICIABILIS, & **PERNICIALIS**, alē. & **PERNICIOSÜS**, ä, ūm. *Pernicieux, funeste. SYN. Dāmnōsüs, exitiōsüs, exitiabilis, fatalis, lēthifēr. PHR. Numina cultori perniciofa suo. O. Reo perniciabile. Tac. Obsequium ventris mihi perniciosius est. H. Vos estis nostri maxima causa mali. O. Quid nunquam sine pernicali Dissidio. &c. Lr. (Vide DAMNUM damno esse.)*
PERNICIÄS, ēi, f. *Ruine, perte entière. EPITH. Tristis, grāvis, flebilis, exitiōsā, lāchrymābilis, lāmētābilis, acerbā, durā, grāsāns, insānābilis, gliscēns, funestā, ingēns, infandī, mētūendā. PHR. Pernicies & tempestas Barathrumque mæcelli. H. Vini pernicies, lymphæ. C. A patriâ perniciem depellere. Cic. (Vide CLADES.)*
PERNICITÄS, ätis, f. *Cic. Vitesse, legereté. Pernicitas pedum. Liv. Equorum. Tac. PERNICITÄR, adv. Vite, legerement. SYN. Celeritēr, veleritēr, citiüs, citō, propere, festinantēr. PHR. Viden ut perneciter exilire. C. (Vide CELER.)*
PERNIGER, grā, grūm. *PLA. Fort noir. (Vide NIGER.)*
PERNYMIÜM, adv. *Cic. De reste. (Vide NIMIS.)*
PERNIÖ, ōnis. & **PERNIUNCULÜS**, i. m. dim. *PLI. [Morbus pedum ex nimio frigore.] Engelure, mule.*
PERNIX, icis, omn. g. *Vite, leger. PHR. Pedibus celerem & pernicipem alis. V. Pernicis uxor Appuli. H. Mauro pernicipior Astur. Sil. Quadrigæ pernicipissimæ. Col. (Vide CELER.)*
PERNÖBILIS, ilē. *Cic. Tres Noble. (Vide NOBILIS.)*
PERNÖCTÖ, as, avi, atum, are. *Cic. veiller toute la nuit. PHR. Interea pro me pernoctet epistola tecum O. Pernoctare in nive, ad ostium. Cic.*
PERNÖSCÖ, is, nōvi, nōtūm, ērē. *Connoître parfaitement. Pernoocere juris naturam. H. PERNÖTESCÖ, is, ūi, ērē. N. Estre connu. Ubi incolumem esse pernotuit. Tac. (Vide COGNOSCO.)*
PERNOX, nōctis. omn. gen. *Qui passe toute la nuit.*

Synt. Pernox phæbe. S. i. totam noctem lucens (Vide Nox.)
PERNÖMERO, as, avi, atum, are. *Conter entierement. PHR. Quæ nec pernumerare curiosi possint. C. (Vide NUMERO.)*
PERÖ, ōnis, m. [Calceamenti rustici genus ex corio, contra nives.] *Guêtres. PHR. Quem non pudet alto Per glaciem perone tegi. J. Vestigia nuda sinistri Instituire pedis: crudus tegit altera pero. V. Navim si poscat sibi PERÖNATÜS Arator. J. i. peronibus calceatus. PERÖ, ūs. Nelei filia ex Chloride cujus nuptias cum ambirent multi, ei promissa est qui Boves Herculis furaretur. Melampus Cognitus Iphicli subripuisse Boves. Quem non luca magis Pero formosa coegit Mox Amithaonia nupta futura domo. Pr. Melampus Amithaonis filius erat. Iphiclus vero eodem cum Hercule partu natus.*
PERÖBSCURÜS, ä, ūm. *Cic. Fort obscur. (Vide OBSCURUS.)*
PERÖDIÖSÜS, ä, ūm. *Cic. Fort odieux. (Vide ODIOSUS.)*
PERÖFFICIÖSĒ, adv. *PLI. Tres obligement.*
PERÖLEÖ, es, ērē. [Fœtere.] *Sentir mauvais. PHR. Rancida quo perolent projecta cadavera ritu. Lr.*
PERÖPPÖRTÜNĒ, & **PERÖPTATÖ**, adv. *Cic. Tres à propos. PERÖPPÖRTÜNÜS, ä, ūm. Cic. Qui arrive à temps, qui se fait à propos. (Vide OPPORTUNUS.)*
PERÖPTÖ, as, avi, atum, are. *C-NEP. Souhaiter fort. (Cupio.)*
PERÖPÜS est. *TER. Il est absolument nécessaire. (Vide OPORTET.)*
PERÖRATIÖ, ōnis, f. *Cic. Peroraison, conclusion d'un discours.*
PERÖRNÄTE, adv. *LIV. Avec beaucoup d'agrément.*
PERÖRNÖ, as, avi, atum, are. *TAC. Combler d'honneur. Perornatus in dicendo. Cic. Fleuri. (Vide ORNO.)*
PERÖRÖ, as, avi, atum, are. *Finir un discours. Concludere & perorare. Cic. Perorare litem, causam. Cic. i. agere. Perorare in aliquem. PLI. In vitia. Quin. Plaidier.*
PERÖSÜS, ä, ūm. [Qui magno odio prosequitur.] *Qui hait beaucoup. PHR. Lucemque perosi. V. Rex arma perosus. O. (Vide ODI.)*
PERPACÖ, as, avi, atum, are. *LIV. Pacifier entièrement. (Vide PACIFICUS.)*
PERPALLIDÜS, ä, ūm. *CEL. Fort pâle. (Vide PALLIDUS.)*
PERPARCE, adv. *TAC. Tres mesquinement. (Vide AVARUS.)*
PERPARUM, *Cic. & PERPARVULUM, adv. *PLA. Tres-peu. PERPARVÜS. Lr. & PERPARVULÜS, ä, ūm. Cic. Tres petit. (Vide PARVUS.)*
PERPÄTÜS, ä, ūm. *PHR. Bien-nourri.*
PERPÄUCI, & **PERPÄUCÜLI**, æ, ä. *Cic. Tres-peu. Perpauca loquentem. H.*
PERPAVĒFÄCIÖ, is, feci, factum, ērē. *PLA. Epon-vanter. (Vide TERREO.)*
PERPAULUM, & **PERPAULULUM**, *Cic. & PERPAUXILLUM, adv. *PLA. Tres-peu. (Vide PAU- RUM.)*
PERPAUPĒR, ēris, omn. *S. Cic. Tres-pauvre. (Vide PAUPER.)***

PERPELLŌ, is, plūi, pūlsūm, ērē. TER. Pousser, exciter, forcer. SYNT. Perpulit ut, &c. LIV. Perpelere ad deditionem. LIV. (Vide PELLŌ.)

PERPENDICULUM, ī, n. CIC. [Instrumentum fabri camentarii quo rectitudo operis perpenditur. [Plomb.]

PERPENDŌ, is, dī, sūm, ērē. & **PERPENSŌ**, as, avi, atūm arē. SEN. *Perfer, examiner.* PHR. Acui iudicio perpendere. LR. Perpensum & exploratum habere. COL. (Vide EXAMINO.)

PERPERAM, & **PERPERĒ**, adv. CIC. *Autrement qu'il ne faut.* SYN. Pervēse, pravē, malē.

PERPERŪS, ā, ūm. PLA. *Sot, grossier.* (Vide STOLIDUS.)

PERPĒS, ētis. Continuel. Noctem perpetem dormire. PLA. **PERPĒTIM**, adv. PLI. *Continuellement.* (Vide PERPETUUS.)

PERPESSIO, ōnis, f. & **PERPESSUS**, ūs, m. *Souffrance.* SYN. Rerum perpeffio. CIC. Gravia & perpeffu aspera. CIC. **PERPESSITIUS**, ā, ūm. SEN. *Qui a beaucoup souffert.*

PERPETIŌR, ētis, pēpēsūs sūm, ētī. *Souffrir, supporter.* PHR. Exscindine domos... Perpetiar. V. Ventos perpeffus & imbres. V. Iram calique marisque. Perpetimur. O. Ultima perpetior. O. Quem neque desertum molli requiescere somno Perpetitur. C. (Vide PATIOR.)

PERPETRŌ, as, avi, atūm, arē. LIV. *Faire, achever.* SYNT. Perpetrare eadem. LIV. *Judicium.* Tac. Opus. PLA.

PERPETUALIS, alē, & **PERPĒTŪARIUS**, ā, ūm. SEN. [Pro Pēpētūus.] *Perpetuel.* Perpetuarius mulio. S. *Qui va & vient tousjours.*

PERPĒUITAS, atis, f. CIC. *Perpetuité, continuité.*

PERPĒTŪŌ, as, avi, atūm, arē. Continuer sans relâche. Perpetuare potestatem, verba. CIC.

PERPĒTŪUM, & **PERPĒTŪŌ**, adv. *Tousjours sans relâche.* PHR. Perpētūoque virens buxus. O. Perpetuum in laciā degere. TER. (Vide SEMPER.)

PERPĒTŪŪS, ā, ūm. Continuel, continu qui se suit. SYN. Cōtinūus, pēpēs, asidūus, jūgis, aeternūs, pērennis, non intermissus. SYNT. Perpetuus amor. LIV. Flos avi. O. Perpetua pax, sitis, nox, mala ira. O. Perpetua fossa. Caf. i. longa. Perpetui montes. LIV. Imbres. H. i. continui. PHR. Primāque ab origine mundi Ad mea perpetuum deducite tempora carmen. O. Solane perpetuā mærens carpere juventā. V. i. totā. Ilia perpetuo risu contendere. O. Perpetuus sermo nigra noctis ad umbram. LR. Perpetui (i. integri.) tergo Bovis & lustralibus extis Vescitur. V. (Vide AETERNUS.)

PERPICTUS, ā, ūm. O. *Bien peint.* (Vide PICTUS.)

PERPLACĒŌ, es, cūi, citūm, ērē. CIC. *Plaire beaucoup.* (Vide PLACEO.)

PERPLEXABILIS, ilē. PLA. *Embrouillé.* **PERPLEXABILITER**, **PERPLEXIM**. PLA. & **PERPLEXE**. LIV. *Ambigument.* Perplexē respondere, agere. LIV. **PERPLEXIŌ**, ōnis. & **PERPLEXITAS**, atis, f. PLA. *Perplexité, ambiguïté.* **PERPLEXŌR**, aris, atūs sūm, atī. PLA. & **EMBARASSER, embrouiller.** **PERPLEXUS**, ā, ūm. *Embarassé.* PHR. Perplexum iter omne revolvens Fallacis sylva. V. rare perplexa foramina linguar. LR. Perplexis indupedita figuris. LR. (Vide AMBIGUUS, DUBIUS.)

PERPLICATUS, ā, ūm. *Entortillé.* PHR. Aut magis

hamatis inter se perque plicatis. LR. (Vide VINCIRI, VINCTUS.)

PERPLUŌ, is, plūi, plūtūm, ērē. *Pleuvrier dedans, recevoir la pluie.* PHR. Cum pluer, circuire oportet sicubi perpluat. CATO. Cum perplueret & canaculum. QUIN. Tempestas quam amor in pectus perpluit meum. PLA. *Metaph.*

PERPLŪRES, m. f. plūrā, n. PLI. *Plusieurs.* **PERPLURIMUM**, adv. PLI. *Extrêmement.* (Vide MULTUM.)

PERPOL. TER. [adv. jurandi, quasi per Pollucem.] *Par pollux.*

PERPOLIŌ, is, ivi, itūm, irē. CIC. *Achever de polir,* **PERPOLITŌR**, ōris. VAR. *Qui perfectionne.*

PERPOPULŌR, aris, atūs sūm, atī. LIV. *Faire le dégât par tout.* (Vide POPULOR, VASTO.)

PERPOTATIŌ, ōnis, f. CIC. *Une grande debauchée de vin.* **PERPOTATŌR**, ōris, m. CEL. *Un grand buveur.* **PERPOTŌ**, as, avi, atūm, arē. CIC. *Boire.* Latium perpotat amarum. LR. **PERPOTARE**. CIC. *Faire la debauchée.* (Vide BIBO. Bibere damnosē.)

PERPREMŌ, & **PERPRYMŌ**, is, prēsī, prēsūm, ērē. *Fouler, presser fort.* Expes perprimat cubilia. H. i. semper jaceat.

PERPROSPER, etā, etūm. SUE. *Fort heureux.* (Vide FELIX.)

PERPRURISCŌ, is, rivi, cērē. PLA. *Sentir un grand chatouillement.* (Vide PRURIO.)

PERPUGNAX, acis, omn. g. *Opiniâtre, obstiné.* In disputando perpugnax. CIC.

PERPULCHER, chrā, chrūm. TER. *Tres-beau.* **PERPULCHRE**, adv. QUIN. *Tres-agreablement.* (Vide PULCHER.)

PERPURGŌ, as, avi, atūm, arē. CIC. *Purger parfaitement, nettoier.* (Vide PURGO.)

PERPUSILLUM, adv. CIC. *Tres-pen.* (Vide PARUM.)

PERPUSILLUS, ā, ūm. CIC. *Extrêmement petit.* (Vide PARVUS.)

PERPŪTŌ, as, avi, atūm, arē. *Emonder avec soin.* (Vide AMPUTO.) **PERPŪTARE** Aliquid. PLA. *Metaph. Raconter succinctement.*

PERQUAM, adv. Fort, beaucoup. Perquam indignus. PLA. *Perquam subito LR.*

PERQUIRŌ, is, ivi, itūm, irē. *Chercher, rechercher, fureter par tout.* SYN. Vēstīgŏ, invēstīgŏ, pēvēstīgŏ, indāgŏ, scrūtŏr, pēscrūtŏr. PHR. Pater natam perquirere Cadrao Imperat. O.

PERQUIRERE aliquid ab aliquo. CIC. *Interroger, s'enquerir.* (Vide QUÆRO.)

PERQUISITŌR, ōris, PLA. *Qui recherche avec soin.*

PERRARŌ, adv. *Tres-rarement.* PHR. Perrarō hęc alca fallit. H. **PERRARŪS**, ā, ūm. *Tres-rare.* Perrarē litteræ. LIV. (Vide RARUS.)

PERRCONDITUS, ā, ūm. CIC. *Tres-caché.* (Vide ABDITUS.)

PERRĒPŌ, is, psī, ptūm, ērē. & **PERRĒPTŌ**, as, avi, atūm, arē. *Freq. s'écouler, se glisser.* PHR. genibus perrepere supplex. T. Perreptavi ad portam. TER. (Vide REPO.)

PERRIDICŪLE, adv. CIC. *Fort ridiculement.*

PERRIDICŪLUS, ā, ūm. *Tres ridicule.* PHR. Res perridicula est, vis dare, nec dare vis. M.

PERRISOR, ōris, m. PLA. *Grand rieur.* (Vide RIDEO.)

PĒRRŌDŌ, is, sī, sūm, ērē. *LPI. Ronger entièrement.* (Vide **RODO**.)

PĒRRŌGŌ, as, avi, atum, arē. *TAC. Demander.* (Vide **PETO**.)

PĒRRŪMPŌ, is, rūpī, rūpūm, ērē. *Briser entièrement.* *SYNT.* Perrumpere rates. *Caf.* Aciem. *V.* Agmen. *Cl.* Perrumpere milite leges. *L.* Bipenni Limina perrumpit. *V.* Validos perrumpere nodos. *Lr.* Aurum perrumpit saxa. *H.* **PĒRRŪMPĒRĒ**. [Itrumpere, vi intrare.] *Entrer avec violence.* *SYNT.* Perrumpere in vestibulum templi. *Liv.* In arces. *sib.* Ad capuam. *Liv.* Perrumpere paludem. *Caf.* (Vide **RUMPO**. *PORTA.* Portam refringere.)

PĒRRHĒBĪ. *Theffalia populi qui lapitharum potentia fracti fugerunt in Æolia montes proximos Pindo, qui ab illis Perrhabus dictus est.* *PHR.* Aut cur Perrhæbi tremuere cacumina Pindi. *Pr.*

PĒRSĀ, æ, f. *Oceani Tethys filia ex qua sol Æetam suscepit.*

PĒRSĒ, arum. *Asia populi.* *Ārsacidæ.* & *Āchēmēnīdēs dicti.* *EPITH.* Phrētrātī, sāgittiferī, fallācēs, infidī, fortēs. *PHR.* Audiet cives acuisse ferrum Quo graves Persæ melius perirent. *H.* Persarum statuit Babylona Semiramis urbem. *Pr.*

PĒRSĒPĒ, adv. *Fort souvent.* *PHR.* Qui persæpe cavā testudine flevit amorem. *H.* (Vide **SĒPE**.)

PĒRSĒLSĒ, adv. *Cic. Metaph. Avec beaucoup d'esprit.* **PĒRSĒLSŪS**, ā, ūm. *Cic. Metaph. Plein d'esprit.*

PĒRSĒLŪŌ, as, avi, atum, arē. *Cic. Saluer souvent.* (Vide **SALUTO**.)

PĒRSĀNCTĒ, adv. *TER. Tres religieusement.*

PĒRSĀNŌ, as, avi, atum, arē. *PLI. Guerir parfaitement.*

PĒRSĀPIĒNS, entis. *Cic. Tres-sage.* **PĒRSĀPIĒNTER**, adv. *Cic. Tres sagement.* (Vide **SĀPIENS**.)

PĒRSĀCIĒTER, adv. *Cic. Avec beaucoup d'habileté.*

PĒRSCINDŌ, is, scidī, scisūm, ērē. *LIV. Fendre par le milieu, déchirer.* *PHR.* E membris perscindere vestem. *T.* Nubem cum perscidit atram. *Lr.* Perscis fa... petulantibus auris Carbasus. *Lr.* (Vide **LACERO**.)

PĒRSCRIBŌ, is, psī, prēm, ērē. *ERIRE.* *PHR.* Versum puris perscribere verbis. *H.* Perscribere vino Blanditias. *O.* **PĒRSCRIBĒRĒ**. *Ecrire au long.* Perscribere de rebus suis. *Cic.* Ubertiora perscribere ad suos. *Caf.* **PĒRSCRIBĒRĒ**. [In tabulis publicis scribere.] *Enregistrer.* *PHR.* Perscribere dicta iudicum. *Cic.* Perscribere in tabulas, in monumentis. *Cic.* Perscribere pecuniam. *Cic.* Ordonner. **PĒRSCRIPTIŌ**, ōnis, f. & **PĒRSCRIPTŪM**, ī, n. *Cic. Enregistrement, ordre par écrit pour toucher de l'argent. billet.* **PĒRSCRIPTŌR**, ōris, m. *Cic. [Tabellio.] Notaire, Greffier.*

PĒRSCRŪTŌR, & **PĒRSCĒTŌR**, aris, atūs sūm, arī. [Diligenter inquirere.] *Chercher, fouiller, fureter.* *SYNT.* Perferutari arculas, voluntatem alicujus. *Cic.* Nec perfectari primordia singula quæque. *Lr.* (Vide **QUÆRO**.)

PĒRSCĀTIŌ, ōnis, f. *CEL. L'action de couper.* **PĒRSCŌ**, as, avi, atum, arē. *Cic. Retrancher en coupant.* (Vide **AMPUTO**.)

PĒRSCŪTIŌ, ōnis, f. *Cic. Poursuite, persecution.* **PĒRSCŪTŌR**, ōris, m. *Cic. Persecuteur.*

PĒRSEDEŌ, es, sedī, sēsūm, ērē. *LIV. Etre toujours assis.* Perfedere in Equo. *Liv. i.* Sapius Equitare.

PĒRSEGNĪS, nē, *LIV. Fort lâche.* [Vide **SEGNIS MOLLIS**.]

PĒRSEŪS, idis, f. *Nympha marina Oceani & Tethys filia.*

PĒRSENĒX, nis. *SUE. Fort vieux.* (Vide **SENEX**.) **PĒRSENTIŌ**, is, sī, sūm, irē. & **PĒRSENTISCŌ**, is, ērē. *TER. Sentir vivement, s'apercevoir.* *PHR.* Magno persentit pectore curas. *V.* Quam simul ac tali persentit peste teneri. *V.* Tum quatitur sanguis, tum viscera persentiscunt. *Lr.* (Vide **AUGUROR**.)

PĒRSEPHŌNĒ, es. *Jovis & Cereris filia, qua & PROSERPINA dicitur.* *PHR.* At neque Persephone digna est prædone marito. *O.* Persephone nostras pulsat acerba fores. *i. mors.* *O.* [Vide **PROSERPINA**.]

PĒRSEQUŌR, eris, cūtūs, & quūtūs, sūm, quī. *Poursuivre; presser vivement.* *SYNT.* Instō, ūrgēō, insēquŏr. *PHR.* Quem furialibus armis Persequitur. *L.* Persequiturque feras. *O.* Non insequor hostis. *O.* Illum ardens infesto vulnere Pyrrhus Insequitur. *V.* Quem Turnus pariter cursu teloque secutus. *V.* Hæc fugerent Graji, premeret trojana juventus. *V.* Instaret curru cristatus Achilles. *V.* Qualis aut molossus... Agam per altis aure sublatâ nives, Quæcumque præcedet fera. *H.* Persequar hunc quò nunc iter est tibi. *Pr.* Ter quater ora viri capulo cava tempora pulsat; Cedentemque sequens instat, turbatque ruitque. *O.* (Vide **INSEQUOR**.)

PĒRSEQUI. [Pro insēctārī.] *Persecuter.* *SYNT.* Persequi bello aliquem. *Caf.* Odio omnes persequitur. *Sen.*

PĒRSEQUI. *per trans. alia multa significat.* *Ur.* Persequi mortem, alicujus injurias. *Cic.* [Ulcisci.] Venger. Persequi aliquid verbis, voce. *O.* Traiter, dire. **PĒRSEQUI**. *Continuer de parler.* Persequar an si leam. *V.* Persequitur vitem attondens. *V. i.* pergit attondere. Persequi vitam vagam. *Cic.* Mener. Aliquid acrius persequi, jus suum, bona sua lite & judicio persequi. *Cic.* Demander en justice. Persequi mandata alicujus. *Cic.* Executer. Persequi mores patrios. *Pla.* Aliquem vestigiis. *Cic.* [Imitari.] imiter. Persequi artem. *Cic.* Exercer. Persequens flagitii. *Pla.* Qui aime. Persequi otium. *H.* Chercher, joindre. Persequi quæ dicuntur celeritate scribendi. *Cic.* Ecrire aussi vite qu'on parle.

PĒRSERŌ, is, sēvī, sātūm, ērē, *PLA.* Semer, divulguer.

PĒRSEVERĀNTER, adv. *LIV. Avec persévérance.*

PĒRSEVERĀNTIĀ, æ, f. *Cic. Persévérance.*

PĒRSEVERŌ, as, avi, atum, arē. *Perséverer, continuer.* *SYNT.* Instō, ūrgēō, pērtō, pērsistō, pērgō, pērsēquŏr. *SYNT.* Perséverare in labore. *Quin.* in vitiis, in eadem sententiâ. *Liv.* Perséverare ad ultimum. *Liv.* *PHR.* Perfer & obdura; dolor hic tibi proderit olim; Sæpe tulit fessis succus amarus opem. *O.* Maeste animo virtute puer, sic itur ad astra, *V.* Quò pede cæpisti, sic bene semper eas. *O.*

PĒRSEVERŪS, ā, ūm. *TAC. Tres severo.*

PĒRSEŪS, & **PĒRSEŪS**, ī, m. *Jovis ex Danaë filius, De cujus ortu.* (Vide **DANAË**.) *Talaria & falcatum ensē à Mercurio, Ægidem verò à Minervâ accepisse dicitur: iis fretus adversus Gorgonas suscepit expeditionem, de qua* (Vide **MEDUSA**.) *Abscissum Medusæ caput in agide collocavit, Atlantemque Mauritaniâ regem hospitium sibi denegantem, in montem mutavit.* (Vide **ATLAS**.) *Andromedam marino monstro expositam liberavit. Gaudent generumque salutem. Au-*

xiliumque domus servatoremque fatentur Cassiope Cephæusque pater: resoluta catenis Incedit virgo pretiumque & causal aboris. O. (Vide ANDROMEDAS.) *Perseus cum Andromede uxore Argos reversus Acrisium avum suum, disci iactu imprudens occidit; eumque doloris impatientia extabesceret, Jovis patris miseratione in calum translatus est.* PHR. Hanc ego si peterem Perseus Jove natus, & illa Quam clausam implevit forcendo Jupiter auro, Gorgonis anguicomæ Perseus superator, & alis Æthereas ausus jactatis ire per auras. O. Genusque Non putat esse Deum, neque enim Jovis esse putabat. Persea, quem pluvio Danaë conceperat auro. O. Quam simul ad duras religatam brachia cautes Vidit Abantiades. O. Inachus rubro perhibetur in aquore Perseus Nepuni domuisse pecus. Cl. Jove natus. Aliger in calum si rapta Gorgone fugit L. Nubila suspensio celem temerasse volatu Persea. St. Acrifioniades adigit &c. O. Volucer Daphneius. St.

PERSIDĒŌ, ēs, sēdī, sēsūm, ērē. PLI. & PERSIDŌ, is, ēdī, ēsūm, ērē. V. *S'arrêter.* PHR. At neque quo pacto perfederit humor aquai. Lr. Turpis oves tentat scabies ubi frigidus imber Altius ad vivum perdidit. V.

PERSIGNATŌR, ōris. m. COL. *Qui s'écelle.*

PERSIGNŌ, as, avi, atum, are. LIV. *Cachetter, sceller.*

PERSIMILIS, ilē. Tres-semblable. PHR. Credite, Pisones, isti tabulæ fore librum Persimilem, cujus &c. H.

PESIMPLEX, icis. TAC. *Tres-simple.*

PERSIS, idis & PERSIA, æ. f. PLI. [Orientalis regio.] *La Perse.* EPIH. *Ēōi, phāretatrā, gēmifērā, divēs.* PHR. Quaque pharetræ vicinia Persidis urget. V. Eurus ad auroram Nabathæaque regna recessit Persidaque. O. PERSICUS, a, um. *De Perse.* Persicos odi puer apparatus. H. Persica Bracha. O. Nec Cræsi fortuna unquam, nec Persica regna Sufficerent animo. J.

PERSICUM, i. n. Persicā mālā. [Fructus ita dictus quod ex Perside primum allatus est.] *Pêche.* f. PERSICUS, i. f. COL. *Un Pêcher.* PHR. Nam quid missas à Perside pomos, Quive sapor fructus, quæ purpura mixta colori Commemorem; ejus pars ipsis ossibus hæret Carne magis spissā, pars rarior ossibus ultro Exiit, rigoque tumet bene rosca succo. Una super fructus longæ laudatior omnes. Rap.

PERSISTŌ, is, stitī, stitūm, ērē. CIC. *Perseverer.*

PERSOLENNIS, nē. SUE. *Fort solennel.* (Vide SOLENNIS. CELEBRIS.)

PERSIUS Velaterris Etruria oppido natus est. *Claruit temporibus Domitii Neronis. Ab Annea cornuto in Philosophicis disciplinis institutus est, ut ipse testatur.* Me tibi suppositi; teneros tu suscipis annos Socratico, Cornute, sinu. P.

PERSOLIDŌ, as, avi, atum, are. ST. *Endurcir, rendre fort solide.* PHR. Diffunditque imbres sicco quos asper hiatu Persolidat Boreas. St. i. *congelat.*

PERSOLVŌ, is, vi, solūtūm, ērē. *Achever de paier, paier entierement.* PHR. Vita data est urenda, data est sine fœnore nobis Mutua, nec certā persolvenda die. O. Grates persolvere dignas. V. Mihi persolves sanguine penas. V. Persolvere vota. Pr. *Fromissa,*

præmia. O. Honorem persolvere alicui. V. Stipendium militibus. Cic. (Vide SOLVO.)

PERSOLŪS, a, um. PLA. *Unique, tout seul.*

PERSONA, æ. f. [Homō.] *Une personne, quelqu'un.* SYNT. Nemo in splendida personā periclitari vult. Cel. Hominum personæ innumerabiles. Cic. Obscuræ personæ. Cic.

PERSONA. [Faciēs confictā, lārvā.] *Un masque.* Cerea persona. Lr. Ruffi persona Batavi: Quæ tu derides, hæc timet ora puer. M. Personam capiti detrahat illa tuo. M. Suscepta viri boni persona. Cic.

PERSONA. [Officium, mūnūs.] *Personnage, caractère.* SYNT. Personam imponere alicui. Cic. Personam inducere. Quin. Capere, sustinere, tenere, tueri. Cic. PHR. Quidlibet indutus celeberrima per loca vadet; Personamque feret non inconcinuus utramque H.

PERSONATŪS, a, um. *Masqué.* SYN. *Lārvātūs.* PHR. Qui stomachetur eodem Quo personatus pacto patet. H. Personatus ambulare. Cic. Exutoque Deo cannâque instructus agresti. Saut. Personata felicitas. SEN. i. *fallax.* Personatæ fabulæ. VIT. *Quæ à personatis exhibentur.*

PERSONŌ, as, nūī, arē. [Magnum sonum emittere.] *Retentir, resonner.* SYN. Strēpō, pēstrēpō, obstrepō, sōnō, rēsōnō, cānō, consōnō, insonō, sōnūm dō, ēmittō, ingēmīnō. PHR. Cavā dum personat æquora conchā. V. Cytharā crinitus Jopas Personat auratā. V. Domus alta Molossis Personuit canibus. H. Cerberus hæc ingens latratu regna trifauci Personat. V. Est mihi purgatam crebro qui personet aurem. H. Saxa personuere fistulā. H. Solenni tibia cantu Personat. O. (Vide RESONO.)

PERSONŪS, a, um. *Retentissant, resonant.* Et ovarianti persona sistro. V-F.

PERSORBEŌ, es, erē. PLI. *Avaler tout.* (Vide ABSORBEŌ.)

PERSPECTĒ, adv. PLA. *Avec connoissance.*

PERSPECTŌ, as, avi, atum, are. SUE. & PERSPĒCŪLOR, aris, atūs sūm, arī. PLI. *Considerer de près, attentivement.* (Vide SPECULOR.)

PERSPERGŌ, is, si, sūm, ērē. CIC. *Arroser.* (Vide ASPERGO.)

PERSPICACIĀ, æ. & PERSPICACITĀS, aris, & PERSPICIENTIĀ, æ. f. CIC. *Connoissance, pénétration d'esprit.*

PERSPICAX, acis. omn. g. CIC. *Qui a la vue persante, éclairé.* SYN. Acūtūs, solērs, sagax. SYNT. Perspicax ad aliquid. Ter. Perspicax prudentia. Cic.

PERSPICIO, is, spexī, spēctūm, ērē. *Voir clairement, connaître parfaitement.* SYN. Intelligō, vidēō, percipio, intueor. PHR. Vigili perspexerat omnia curā. O. Quem perspexisse laborant, An sit amicitia dignus. H. Perspiciemus & unde queat res quaque creari. Lr. Perspecta amicitia. C. (Vide COGNOSCO.)

PERSPICŪE, adv. CIC. *Claiement.* PERSPICUITĀS, aris, f. CIC. *Clarté, évidence.* PERSPICŪŪS, a, um. *Transparent, clair.* SYN. Clārūs, limpidūs, pellucidūs, vitreūs, nitidūs. PHR. Perspicuus liquor est. O. Prodat perspicuus ne duo vina calix. M. PERSPICŪŪS. [Mānifestūs, āpērtūs, ēvidēns.] *Clair, évident.* SYNT. Perspicua res. Cic. Se ad perspicuam mortem in medios hostes injecit. Cic. Perspicua veritas. Cic. Perspicuum facere. Cic.

PERSPISSĒ & PERSPISSŌ. adv. PLA. [Tardē.] *Tard, lentement.*

PERSPISSŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. PLA. *Rendre fort épais.*

PERSTERNŌ, is, strāvī, strātūm, ērē. *Paver entièrement. Perstrata est via. Liv. (Vide STERNO.)*

PERSTIMULŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. TAC. *Exciter fortement. (Vide STIMULO.)*

PERSTŌ, ās, stitī, stitūm, ārē. *Perstiter, perseverer.* SYN. **PĒRSĪTŌ,** pĕrmānēŏ, hĕrēŏ, insistŏ, pĕrsĕvĕrŏ. PHR. Talia perstabat memorans, fixusque manebat V. In limine perstat. T. In causam damni perstat uterque sui. O. Perstare animis. St. Perstat hyems. O. Sola (Musſa) comes nostræ perstitit illa fugæ. O. Perstat in ore pudor. O. Mens eadem perstat mihi. V. Perstat certare. V. Dictis perstantem cernit in iisdem. V. F. Perstat prohibere, minasque Addit. O. Incepto perstare. Liv.

PERSTREPŌ, is, ūtī, itūm, ērē. *Faire grand bruit.* SYN. **STRĒPŌ,** obstrĕpŏ, pĕrsōnŏ. PHR. Immani murmure tellus Perstrepit St. Crebro pulsatus perstreptit icū. Cl. Rumor in arcanā jam dudum perstreptit aulā. St.

PERSTRINGŌ, is, nxi, strīctūm, ērē. *Serrer fort.* PHR. Humor gelu perstrictus. Plī. Vitam perstringere Cato. **PERSTRINGĒRĒ** per transl. PHR. Perstringi horrore. Liv. *Ette saisi.* Perstringere oculos. *Ebloir.* Obliquā perstringens lumina flammā. L. Perstringere aures. [Obtrūdĕrĕ.] *Esourdir.* Murmure cornuum. Perstringis aures. H. Terram aratro perstringere Cic. i. *levoiter sulcare.* Perstringere aliquem. Cic. i. *levi dolore afficere.* Aliquid brevi perstringere. Cic. i. *summatim & breviter dicere.*

PĒRSTŪDĪŌSE. adv. Cic. *Avec beaucoup de soin*
PERSTUDĪŌSŪS, ā, ūm. *Fort attaché. Musicorum perstudiosus. Cic.*

PERSUADĒŌ, es, sī, sūm, ērē. *Persuader, faire croire.* SYN. **QUĀDĒŌ,** impellŏ, indūcŏ, excitŏ. PHR. Quod malē persuades, utinam benē cogere posses. O. Nec tibi jam prudens quisquam persuadeat author Tellurem Borea rigidam spirante movere. V. Persuades hoc tibi verē. H. Persuadere cupit? credat Judæus apella. H. Persuadet uti mercetur agellum. H. Illis eriperes verbis mihi sidera cæli Lucere. T. Persuadentia verba. O.

PERSUASĪBĪLIS, ilē. QUIN. *Qu'on peut persuader.*
PERSUASĪBĪLĪTER. QUIN. & **PERSUASĪBĪLE.** adv. PLA. *D'une manière propre à persuader.* **PERSUASĪŌ,** ōnis. f. & **PERSUASŪS,** ūs. m. Cic. *Persuasion.* Tumescere inani persuasione. QUIN. i. *credulitate.* **PERSUASŌRIŪS,** ā, ūm. SUE. *Persuasif.* **PERSUASTRIX,** icis. f. PLA. *Celle qui persuade.* (Vide SUADEO.)

PĒRSŪITŪM, adv. SIL. *Tres-soudainement. (Vide SUBITŌ.)*

PERSŪBĪLIS, ilē. LR. *Fort mince. Cic. Tres-subtil. (Vide SUBTILIS.)*

PERSŪDŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. PLA. *Percer de sueur. (Vide SUDO.)*

PERSULTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē *Sauter, bondir.* SYN. **SALTŌ,** saltŏ. PHR. Tam levibus persultat Equis. Sil. Pecudes persultant pabula. Lr. (Vide SALIO: SALTO.)

PERIÆD. SCIT. & **PERTÆDET.** duit, pertæsūm est, ērē. Cic. *S'ennuier fort.* PHR. Si non pertæsūm

thalami tædæque fuisset. V. Cum benē pertæsūm est, animique revanuit ardor. O. Pertæsus sermonis. PLA. Pertæsus ignaviam, Epistolā. Sue. Pertæsūm est esse domi. Lr.

PĒRTĒGŌ, is, tēxī, tēctūm, ērē. VIT. *Couvrir entièrement. (Vide ABDO.)*

PĒRTĒNDŌ, is, dī, sūm, ērē. CATO. *Etendre.* **PĒrtēndĕrĕ** Rōmam. Liv. [recta tendere.] *Aller.* **PERTĒNDERĒ.** Cic. [Cōtēndĕrĕ.] *Soutenir.* **Pertendere** animo. PR. *S'obstiner.*

PĒRTĒNTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Expĕrītī, prōbārĕ, explorārĕ.] *Tenter, sonder.* PHR. Omnia pertentant. Lr. Pertentare animos. Liv. Rem. Cic. Vanis pertentant pectora dictis. St. **PERTĒNTARĒ.** [pĕrcĕllĕrĕ, quātĕrĕ.] *Saisir, frapper &c.* PHR. Nonne vides ut tota tremor pertentet Equorum corpora. V. Suspensam blanda vicissim Gaudia pertentant mentem. V. Ac dum prima lucis udo sublapso veneno Pertentat sensus. V. (Vide TENTO.)

PĒRTĒNŪS, ē. CIC. *Fort mince, fort léger. (Vide TENUIS.)*

PĒRTĒRĒBRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. CIC. *Percer d'ouïre en ouïre.* **PĒRTĒRĒBRĀTOR,** ōris. m. COL. *Qui perce avec la tarière. (Vide TEREBRO.)*

PĒRTĒRGĒŌ, es, sī, sūm, ērē. & **PĒRTĒRGŌ,** is, sī, sūm, ērē. *Effusier, nettoier bien.* PHR. Gausape purpureo mensam pertergit. H. (Vide TERGO.)

PĒRTĒRŌ, is, trivī, tritūm, ērē. PLA. *User en frottant. (Vide TERO.)*

PĒRTĒRĒRĒŌ, es, rūī, ritūm, ērē. & **PĒRTĒRĒRĒFĀCĪŌ,** is, fecī, factūm, ērē. TER. *Eponuanter.* PHR. (Vide TEREO.)

PĒRTĒRRĒCRĒPŪS, ā, ūm. *Qui fait un bruit épouvanable.* PHR. Tum perterricrepro sonitu dat missa fragorem. Lr. (Vide RESONUS.)

PĒRTEXXŌ, is, xūī, tēxtūm, ērē. CIC. *Achever un tissu. (Vide TEXO.)*

PĒRTĒCĀ, æ. f. [Baculus oblongus.] *Perche.* EPIT. *Lōngā, durā, īmamītis, trīstīs, quātĕns, flēxīlis.* PHR. Pertica dat plenis immittia vulnera ramis. O. **PERTĒCĀ.** *Perche d'Arpenteur.* PHR. Nam tuacum multi versarent rura juveni Abstulit excultas pertica tristis opes. Pr.

PĒRTĒCALIS, alē. COL. *Propre à faire des perches.*

PĒRTĒMĒŌ, es, mūī, ērē. & **PĒRTĒMĒSCŌ,** is, mūī, ērē. CIC. *Craindre fort.* PHR. Currere nec longas pertimuisse vias. M. Diceris & dominæ pertimuisse minas. O. (Vide TIMEO.)

PĒRTĒNĀCĪĀ, æ. f. CIC. *Opiniâtrētĕ, obstination.* **PĒRTĒNĀCĪTĒR,** iūs, īsīmĕ. adv. LIV. *Opiniâtrĕment.* PHR. Pertinaciter defendere, insequi. Liv. Durare, hærere. *Quin.* **PĒRTĒNĀX,** acis. omn. g. *Opiniâtrĕ, obstinĕ.* SYNT. **Pertinax** recti. TAC. **Pertinax** in disputando Cic. **Pertinax** dolor. S. Fama, odium. Plī. PHR. Fortuna favo lata negotio, Ludum insoientem ludere pertinax. H. *Qui præstat pietate pertinaci.* M. **Pertinaci** fronte. M. **Digitro.** H.

PĒRTĒNĒŌ, es, nūī, ērē. *S'étendre, se répandre.* PHR. **Pertinet** ad pulmones usque. Cic. *Sylva longē pertinet.* Cas.

PĒRTĒNĒT. imp. *Il convient, il appartient.* SYNT. **Quid** pertinet ad te. M. **Oratio** pertinet ad plures, **pertinet** eò, ad id. Cic. *Ad vestros si quid non pertinet usus.* O. *Ætas hæc ad litteras pertinet.* QUIN. i.

*apta est. Pertinet ad officium. Cic. Quorsum perti-
nit stipate platona Menandro. H.*
PERTINGŌ, is, pertingi, tactum, ēre. *S'étendre jus-
ques à...* **PHR.** Lux oculos pertingeret. **LR.** Pertingere
ad cerebrum. **PLI.** Per omnem mundum. **Cic.**
PERTOLÉRATIO, ōnis. f. **EUT.** Souffrance. (Vide
PŒNA. ADVERSA.)
PERTOLÉRŌ, as, avi, atum, are. *Endurer jusques
à la fin.* Omnia pertolerant tormenta. **LR.** (Vide
PATIOR.)
PERTORQUEŌ, es, si, tum, ēre. *Tourner de tra-
vers.* **PHR.** Fædo pectorquent ora sapore. **LR. i.** fa-
ciunt ut torjueantur. (Vide TORQUEO.)
PERTRACTABILIS, ille. **COL.** Qu'on peut manier ai-
sément. **PÉRTRACTATIO**, ōnis. f. *Maniment.*
Pertractatio Poëtarum. **Cic.** La lecture. **PÉRTRACT-**
TŌ, as, avi, atum, are. [Manibus tractare.] *Ma-
nient souvent.* **Pertractare** pilces. **Cic.** Cogitatione per-
tractare **Cic.** per transl. **KEVER.** Pertractare philoso-
phiam. **Cic.** Traiter, apprendre.
PÉRTRAHŌ, is, traxi, tractum, ēre. **Cic.** Attirer
par force. **Pertrahere** in castra. **LIV.** Pertrahere vi-
tam. **PLI.** Prolonger.
PÉRTRANSEŌ, is, ivi, itum, ire. **PLI.** Passer outre.
 (Vide TRANSEO.)
PÉRTRANSLUCIDUS, a, um, **PLI.** Fort transparent.
 (Vide PERLUCIDUS.)
PÉRTRÉPIDUS, a, um, **PLA.** Tout tremblant. (Vide
TREPIDUS.)
PÉRTRIBŌŌ, is, bui, bütum, ēre. **PLI.** Donner.
 (Vide DO.)
PÉRTRISTIS, tē. **Cic.** Fort triste. (Vide TRI-
STIS.)
PÉRTUMACITAS, acis. f. **PLI.** Soite fierté. (Vide
SUPERBIA.)
PÉRTUMULTUOSE. adv. **Cic.** Fort tumultuairement.
 (Vide TUMULTUS.)
PÉRTUNDŌ, is, pertudi, tūsūm, ēre. *Percer, trôner.*
PHR. Guttæ pertundunt saxa. **LR.** In vas pertusum
congerere. **LR.** Non audent pertusâ dicere lanâ. **J.**
PÉRTURBATE. adv. **Cic.** Confusement. **PÉRTUR-**
BATIO, ōnis. f. **Cic.** Trouble, desordre. **PHR.** Per-
turbatio rerum, cæli, animi, vitæ. **Cic.** **PÉRTUR-**
BATOR, ōnis. m. trix, tricis. f. **Cic.** Qui cause du
trouble. **PÉRTURBŌ**, as, avi, atum, are. *Trou-
bler, renverser.* **SYNT.** Perturbare animos. **Caf.** Do-
mum. **S.** Vitæ statum. **Cic.**
PÉRTURPIS, pē. **Cic.** Fort vilain, honteux. (Vide
TURPIS.)
PÉRVADŌ, is, si, sūm, ēre. *Aller se répandre.* **SYNT.**
 Clamor pervasit urbem. **LIV.** In urbem. **Cic.** Pervasit
morbus. **Cic.** Pervadere ora. **Sil.** Per animos homi-
num. **Cic.** Summum ætatis pervadere finem. **LR.**
PÉRVAGŌR, aris, atus sūm, arī. *Aller, courir, se
répandre.* Dolor membra pervagatur. **PLI.** Pervagari
vicos. **PLI.** Commune & pervagatum. **Cic. i.** vulgare,
cognitum. Bona latē pervagata. **Cic.** D'une grande
étendue. **PÉRVAGŪS**, a, um. *Coureur, vagabond.*
PHR. Vasto pervagus orbe puer. **O.** (Vide VA-
GOR.)
PÉRVARIĒ. adv. **Cic.** Fort diversement. **PÉRVARIŪS**,
 a, um. **Cic.** Fort diversifié. (Vide VARIUS.)
PÉRVASTŌ, as, avi, atum, are. **LIT.** Ravager en-
tièrement. (Vide POPULOR.)

PÉRVĒHŌ, is, vēxi, vēctum, ēre. *Mener, porter.*
SYNT. Pervecita cito est ad littora passu. **Sil.** Pervehi
aliquo, ad exitus optatos. **Cic.**
PÉRVELLŌ, is, vūlsī, & vēllī, vūlsūm, ēre. *Ebran-
ler, arracher.* **PHR.** Pervellere jura. **Cic.** Fidem. **Sen.**
 Qualia lassum Pervellunt stomachum. **H.** (Vide
EVELLO.)
PÉRVENIŌ, is, vēnī, vēntum, ire. *Parvenir, arri-
ver.* **SYN.** Dēvēniŏ, accēdŏ, pērtingŏ, attingŏ,
cōtingŏ, pērvēhor, pērfērŏr, allabŏr. **SYNT.** Per-
venire in portum. **Quin.** Ad laudem, ad nummos
Cic. Hæreditas ad filiam pervenit. **Cic.** **PHR.** Perven-
tum in testā. **V.** Vīctor propositi simul ac perveneris
illuc. **H.** Si fortē tuas pervenit ad aures Belidæ no-
men. **V.** Clamor ad aures Pervenit. **V.** Verba refert
aures non pervenientia nostras. **O.** Vivi pervenimus
ut &c. **V.**
PÉRVENŌR, aris, atus sūm, arī. **PLA.** Chasser avec
ardeur. (Vide VENOR.)
PÉRVĒRECUNDUS, a, um. **PLA.** Qui a beaucoup de
pudeur. (Vide VERECUNDUS.)
PÉRVĒRSĒ. adv. *De travers.* Perversē videre. **PLA.** Per-
versē uti. **Cic.** metaph. **Mal.** **PÉRVĒRSITAS**, aris.
 f. **Cic.** Malignité. **PÉRVĒRSUS**, a, um. *Qui est
de travers.* **SYNT.** Perversi oculi. **Cic.** Perverso distor-
queat ora cachinno. **O.** **PÉRVĒRSUS**, metaph. [In-
felix, fatālis.] *Fatal, malheureux.* **SYNT.** Pervēr-
sus dies. **PLA.** Perversaque vota secunda. **St.** (Vide
INFELIX.) **PÉRVĒRSUS**, [per transl. ad mores.]
Méchant. **SYNT.** Perversæ mentes. **O.** Quæ tu perversē
Menalcha &c. **V.** (Vide SCLELATUS.)
PÉRVĒRTŌ, is, ti, sūm, ēre. *Renverser, ruiner.*
SYNT. Pervertere aliquem, arbuſta, testā, jura, hos-
tium, vim. **Cic.** (Vide VERTO.)
PÉRVĒSPĒRI. adv. **Cic.** Fort tard. (Vide VESPERE.)
PÉRVĒSTIGATIO, ōnis. f. **C. C.** Recherche exacte.
PERVESTIGATŌR, ōris. m. **TAC.** Qui examine
avec ſoin. **PERVESTIGŌ**, as, avi, atum, are.
Cic. Rechercher avec ſoin. (Vide QUÆRO.)
PÉRVĒTUS, eris, & **PÉRVĒTUSTUS**, a, um. **Cic.**
 Fort vieux, suranné. (Vide VETUS, SENEX.)
PÉRVICACIA, æ. f. **Cic.** Obstination. **PÉRVICAX**,
 acis. omn. g. *Opiniâtre, têtu, ferme.* **SYN.** Perti-
nax, obstinatus. **PHR.** Fas pervicaces est mihi Thy-
das &c. **H.** Pervicax ira, recti. **TAC.** Pervicacior ira.
Cur. Pervicax contra flatus. **PLI.** Quod unum pervi-
cax acies vider. **S.** [i. perspicax.] *Perçant.*
PÉRVĒDEŌ, es, vidī, visum, ēre. *Voir clairement.*
 Cum tua pervideas oculis mala lippus inunctis. **H.**
 (Vide ASPICIO, VIDEO.)
PÉRVĒGEŌ, es, gūi, ēre. **TAC.** Être en bon état.
 (Vide VIGEO.)
PÉRVĒGIL, ilis. *Qui veille toujours.* **PHR.** Pervigil
canis. **S.** Ignis. **St.** **PÉRVĒGILATIO**, ōnis. f. **Cic.**
PÉRVĒGILIĀ, æ. f. *Just.* & **PÉRVĒGILIŪM**, ii.
 n. **LIV.** Veille continue. **PÉRVĒGILŌ**, as, avi,
 atum, are. *Veiller continuellement.* **PHR.** Nam vigi-
lare leve est, pervigilare grave. **M.** Hyberni ad lu-
minis ignes Pervigilans. **V.** Posito pervigilare me-
ro. **O.** Noctes mihi pervigilantur amaræ. **V.** Pervigi-
lare in armis. **LIV.** (Vide VIGILO.)
PÉRVĒLIS, ille. **LIV.** Fort vil. (Vide VILIS.)
PÉRVĒNCŌ, is, vici, victum, ēre. **LIV.** Vaincre,
 emporter. **PHR.** Hoc pervincendum tibi. **C.** Vivida
 F f iij

vis animi pervicit. *Lr.* Pervincere sonum. *H.* Mores. *Pr.* (Vide VINCO.)

PERVIVŌ, is, xī, ctūm, ērē. *PLA.* *Vivre long-temps.* (Vide VITA. *Vita longa*.)

PERVIVŪS, ā, ūm. *Ouvvert, par où l'on peut passer.* *PHR.* Pervii saltus. *Liv.* Freta pervia nauti. *O.* Equo loca pervia. *O.* Vento domus. *O.* Tectorum pervius usus. *V.* Non sunt pervia verbis. *Ora.* *O.* Nulli pervia culpæ. *Peçtor.* *Cl.* (Vide AVIUS.)

PĒRUNCTIŌ, ōnīs. f. *PLI.* *Onction.* **PĒRUNGŌ**, is, xī, ctūm, ērē. [Circumquaque ungere.] *Oindre par tout.* *PHR.* Ora perungere immundā manu. *O.* Facibus ora peruncti. *H.* Nardoque perunctus adulter. *H.* (Vide UNGO.)

PĒRVOLŌ & **PĒRVOLITŌ**, ās, āvī, atūm, ārē. *Voler au travers.* *PHR.* Omnia pervolitant latē loca. *V.* Pervolat aërium iter. *O.* Totam pervolat urbem. *J.* Agitatis pervolat alis rumor. *O.* (Vide VOLO, as.)

PĒRVOLŌ, is, vōlūt, vōllē. *Cic.* *Vouloir avec empressement.* (Vide VOLO, vis.)

PĒRVOLVŌ, is, vī, vōlūtum, ērē. & **PĒRVOLŪTO**, ās, āvī, atūm, ārē. *freq.* *Rouler.* *PHR.* Membra celeres pervolvunt rotæ. *S.* Librum pervolvere. *C.* Pervolutare. *Cic.* *i.* *legere.* (Vide VOLVO.)

PĒRURBANŪS, ā, ūm. *Cic.* *Fort civil.* (Vide URBANUS.)

PĒRURGEŌ, ēs, ērē. *Sue.* *Presser fort.* (Vide URCEO.)

PĒRURŌ, is, ūsī, ūstūm, ērē. *Brûler entierement.* *PHR.* Validoque perurimur æstu. *O.* Terra perusta gelu. *O.* Sole perusta coma. *Pr.* Illos qui malē cor meum perurunt. *M.* (Vide URO.)

PĒRŪSIĀ, æ. f. *Tuscorum urbs.* *PHR.* His Cæsar Perusina fames Mutinæque labores Accedant fati. *L.*

PĒRŪTILIS, ilē. *Cic.* *Tres-utile.* (Vide UTILIS.)

PĒRVULGŌ, ās, āvī, atūm, ārē. *Divulguer, publier.* *SYN.* Pervulgare apud omnes, in omnes. *Cic.* Se omnibus pervulgat. *Cic.* Nota & pervulgata res. *Cic.* (Vide VULGO.)

PĒS, pēdis. m. *Pied.* *EPITH.* Fūgāx, citūs, propērāns, cēlēr, vōlūcēr, ālīgēr, vāgūs, ērrāns, āgīlis, pēr-nīx, alātūs, mōbīlis, fīrmūs, cērtūs, prōfūgūs, īncērtūs, īnōffēnsūs, tītūbāns, vācīllāns, sūspēnsūs, mōllīs, cāndīdūs, māmōrēūs, nīvēūs, fōrmōsūs, pūellārīs, īmūs, ēxīgūūs, fāstūs, fēlīx, dēxtēr, prōspēr, bīfīdūs, bīsūlcūs, dūrūs, ēquīnūs, lōngūs, rēcūrvūs, sēgnīs, lēntūs, tārds, pīgēr, vārūs, clāudūs. *SYN.* Plāncā. *PHR.* Unum exuta pedem vinculis. *V.* Aptaque forma pedis. *O.* Nec vagus in laxā pes tibi pelle natet. *O.* Omnia magna Pes etiam de Bove. *V.* Tentatura pedes olim vīna. *V.* Pedes vestis defuxit ad imos. *V.* Ah! tibi ne teneras glacies fecerit aspera plantas. *V.* Constitit in digitos arctus. *V.* Galeam ante pedes projecit. *V.* Sub pedibusque videt nubes. *V.* Pedibus talaria neçtit. *V.* Pedibus per mutua nexis. *V.* Pedibusque informe cada-ver Protrahitur. *V.* Sonitumque pedum, vocemque tremisco. *V.* Officioque pedum contenta duorum. *O.* Ære pedes solidi. *O.* Pede claudicat. *O.* Molli pede fulta. *H.* Ima ferire pedis. *V.* Calcemque terit jam calce Diore. *V.* Pes in portā offensus. *T.* Pedes ferre reculant corpus. *H.* Stetit ante pedes. *V.* Pedum certamine vincit. *O.* Tremulis insistere plantis. *J.* Diriguere pedes. *O.* Stans pede in uno. *H.* Animalia truncā pedum. *V.* Plantam evellere corno. *H.*

PEDEM ferre. *V.* Pede errare. *O.* Pede fugere, iter carpere. *O.* Movere pedem. *J.* Pedibus procedere. *O.* Pedem proferre. *Plī.* Facere. *V.* Dare, ferre. *Cic.* *Aller, venir, sortir.* *PHR.* Mene efferre pedem genitor te posse relicto Sperasti. *V.* Unā omnes fecere pedem. *V.* Pedemque advertere ripæ. *V.* Errantes fertque refertque pedes. *O.* Alta puellares tardat arena pedes. *O.* Et nos & tua dexter adi pede sacra secundo. *V.* Quo te Mœri pedes? an quō via ducit. *V.* Ut primum alatis tetigit magalia plantis. *V.* Unde malum pedem attulisti. *C.* Incerto pede ferri. *H.* Pedes quō te rapiunt & aux. *H.* Pedibus signanda puellæ littora. *O.* Citato pede tetigit nemus. *C.* Errant pedes in altā sylvā. *O.* Viam pede carpere. *O.* (Vide EO VENIO.)

PĒDEM rēferrē. *V.* Reculer. *PHR.* Revocatque pedem. *V.* Unde pedem referens. *O.* Verso pede pressit arenam. *O.* Retroque pedem cum voce repressit. *V.* Pedemque ex hoste reportat. *V.* Retrahuntque pedes. *V.* Reflexit inde pedem. *C.* (Vide REDEO. FUGIO.)

PĒDIBŪS cēlēr. *V.* *Qui court vite.* *PHR.* Ille pedum motu melior. *V.* Pedibus contendere. *O.* Quique pedum cursu valet. *V.* Pernicibus ignea plantis. *V.* Decurrit pedibus super aquora ficcis. *O.* Cursuque pedum prævertere ventos. *V.* Sequi properæ pede. *C.* Pedem pede fervidus urget. *V.* Pedum frerus virtute. *Lr.* Pedes vigeſcunt. *C.* Summam celeri pede libat arenam. *V.* (Vide CELER. CURRO.)

PĒDIBŪS prōcūlcārē, fērītē, pūlsārē, quātērē, prō-rūērē &c. *Fouler aux pieds.* **PĒDŪM pūlsūs.** *V.* *Ō.* *Coup de pied.* *PHR.* Pedis vestigia duri. *O.* Graminibus teneros imposuisse pedes. *O.* Sub pede colla tenet. *O.* Et pede profubigit terram. *V.* Et pede terram Crebra ferit. *V.* Tollit se arrectum quadrupes & calcibus auras Verberat. *V.* Pulsuque pedum tremuit excita tellus. *V.* Pedibus summas æquabis arenas. *V.* Jam cornu petat & pedibus qui spargat arenam. *V.* Quæ mirata diu factas pedis ictibus undas. *O.* Pede conculcare. *O.* Excutitur pedibus sonitus. *Lr.* Oteritur pedibus religio. *Lr.* Duro pede pellere terram. *Lr.* Pars pedibus plaudunt choreas. *V.* Injurioso ne pede proruas Stantem columnam. *H.* Jam pede libero Pulsanda tellus. *H.* Alterno terram quatunt pede. *H.* Et inexorabile fatum Subjecit pedibus. *V.* *metaph.*

ADVŌLVĪ pēdībŭs. *Tac.* Ad pedes accidere, jacere. *Cic.* *Se jeter aux pieds de quelqu'un.* *PHR.* (Vide GENU genibus advolvi.)

PĒDĒ cōgrēdī. *V.* Pedibus præliari. *Cic.* Stipendia facere. *Plī.* *Combattre dans l'Infanterie.* *PHR.* Nec pede congressus nec Equo. *V.* (Vide PEDES.)

PĒS carminum. *Pied, mesure.* *PHR.* Musa per undenos emodulanda pedes. *O.* Vincto & soluto pede. *T.* Verba claudere pedibus. *H.* Lesbium servate pedem, meique pollicis ictum. *H.* (Vide CARMEN.)

PĒS [Mensura.] *Un pied.* *PHR.* Huic à stirpe pedes Temo protectus in octo. *V.* Metiri se quemque suo modulo ac pede verum est. *H.*

PĒS mensæ, fructuum &c. *Col.* *PHR.* Pes mensæ convulsus acernæ. *O.* Pes uvæ. *Col.* Pes montis. *Caf.*

PESSIME. *adv.* *Cic.* *Tres-mal.* **PESSIMŪS**, ā, ūm. *Tres-méchant.* *PHR.* Et vir pessimus omnium catinus. *M.* (Vide MALUS.)

PESSINŪS, ūntis. f. [Urbs Phrygiæ quam *Cic.* vocat

domicilium matris Deorum : habuit enim Cybeles, templum magnificum à quo Cybeles PESSINÜNTIA dicta est.] *Pessin.*

PESSÜLÖS, ī. m. [Quo ostium clauditur.] *Verroñil.* SYNT. Foribus obdere pessulum. *Ter.* Fores pessulis occludere. *Pla.*

PESSÜM. adv. [Quasi sub pedibus.] *En bas, au fond, sous les pieds.* SYNT. Pessum premere. *Pla.* Ire pessum. *Col.* S'enfoncer. Multæ per mare pessum Subsedere suis pariter cum civibus urbes. *Lr.*

PESSÜNDÖ, as, dēdi, dītum; ārē. *Ruiner.* PHR. Non mihi quærenti pessundare cuncta, petrum Cæsareum caput est, quod caput orbis erat. *O.* (Vide VASTO. POPULOR.) Pessundare iracundiam. *Pla.* [i. premere.] *Reprimer.*

PESTIFER & PESTIFERÜS, ā, ūm. & PESTILENS, ēntis. *Pestilentiel, contagieux, mortel.* SYN. Mōrtifēr, lēthifēr, pērniciōsūs, exitiōsūs, exitiālis. SYNT. Pestilens ager, locus. *Cic.* Invidia. *S.* Pestifer aer. *Cl.* Calor. *Plī.* Ignis. *O.* Amor. *S.* Pestiferum virus. *O.* Pestiferæ aquæ. *V-F.* Pestiferum fulmen. *C.* Pestifer poru sanguis Taurorum. *Plī.* Pestiferæ res. *Cic.* Pestifer homo, hominis reditus. *Cic.* PHR. Ingens Acheonte vorago Pestiferas aperit fauces. *V.* O ! ventum horribilem atque pestilentem. *C.* Nec pestilentem sentier Africum vinea. *H.* Aëra pestiferum tractu, morboque fluentes. *L.* Cur Libycus tantis exundet pestibus aer Fertilis in mortes, aut quid secreta nocenti Mischuerit natura solo &c. pro Cæsare pugnant Dyspades & peragunt civilia bella Cerastra. *L.*

PESTIS, is f. & PESTILENTIA, ē. *peste, maladie contagieuse.* EPITH. Lethalis, lethifera, gravis, stygia, lethæa, sæva, misera, infesta, funesta, noxia, exitiosa, perniciosā, dira, tristis, acerbā, violentā, fera, damnosā, improbi, terribilis, metuenda, malignā, rapidā, avidā, fervidā, ignea, manans, gelidā, inimicā, atrox, damnosā, immedicabilis, luridā, lividā, tabidā, turpis, tætrā, scerpens, vaga. SYN. Lues, contagio, contagia, otium. Labes, calamitas, ruina, clades, exitium. PHR. Fluidæ contagia pestis. *L.* Dira per incautum serpent contagia vulgus. *V.* Indignas premeret pestis cum tabida fauces; Inque tuos vultus serperet atra lues. *M.* Pestemque latentem ossibus. *V-F.* Corpore sævus Eduxit pestes. *L.* Exhausti civibus urbem pestis. *Lr.* Cum tabida membris Arboribusque satisque lues & lethifer annus. *V.* Nec sævior ulla Pestis & ira Deum Stygiis se se extulit undis. *V.*

PESTIS DESCRIPTIONES. Infecto morbus crudefcere cælo Incipiens, primò pecudum depascitur artus; Mox populos, urbesque rapit, ventisque petustis, Corruptos Stygiam pestem defudat in amnes. *Ci.* Dira lues quondam Latias vitiaverat auras; Pallidæque exangui squallebant corpora morbo. Funeribus fessi postquam mortalia cernunt Tentamenta nihil, nihil artes posse medentum, Auxilium cæleste petant. *O.* Dira lues populis irā Junonis iniquæ Incidit... dum visum est mortale malum, tantæque latebat Causa nocens cladis, pugnatum est arte medendi: Exitium superabat opem, quæ victa jacebat. Principio cælum ipsa caligine terras Pressit, & ignavos inclusit nubibus æstus... lethiferis calidi spirant flatibus Austri; constat & in fontes vitium venisse lacusque... strage Canum primò Volucrumque

Oviumque Boumque Inque feris subiti deprensa potentia morbi. Concidere infelix validos miratur arator Inter opus Tauros, medioque recumbere sulco... acer equus palmæ veterumque oblitus honorum Ad præsepe gemit morbo moriturus inertis. Non Aper irasci meminit, nec fidere casu Cervæ, nec armentis incurrere fortibus Ursti, Omnia languor habet: sylvis, agrisque, visisque Corpora fœda jacent: vitiantur odoribus auræ. Pervenit ad miseros damno graviore colonos Pestis, & in magnæ dominatur mœnibus urbis. Viscera torrentur primò; flammæque latentis Indicium rubor est, & ductus anhelitus igni: Aspera lingua tumet, repidiisque arentia ventis Ora patent, auræque graves caprantur hiatu... nec moderator adest, inque ipsos sæva medentes Erumpit clades; obsuntque authoribus artes. Quò propior quisque est, servitque fidelius ægro; In partem lethi citius venit. *O.* Hic quondam morbo cæli miseranda coorta est Tempesta, totoque autumnus incanduit æstu; Et genus omne neci pecudum dedit, omne ferarum; Corripitque lacus, infecit pabula tabo. Nec via mortis erat simplex; sed ubi ignea venis Omnibus acta sitis miseros adduxerat artus, Rursus abundabat fluidus liquor; omniaque in se Ossa minutatim morbo collapsa trahebat. *V.* Principio caput incensum fervore gerebant... sudabant etiam fauces intrinsecus atro sanguine, & ulceribus vocis via sepra coibat... Nec requies erat ulla mali; defessa jacebant Corpora: mussabat tacito medicina timore. *Lr.*

PESTE morientes passim homines. PHR. Pars nulla regni immunis exirio vacat; Sed omnis ætas pariter & sexus ruit; Juvenesque senibus jungit, & natis patres. Funesta pestis: una fax thalamos cremat; Fleatque acerbis funera & questu carent... quodque in extremis solet. Periere lacrymæ... Deest terra tumulis: jam rogos sylvæ negant. *S.* Semianimes errare viis, dum stare valebant. Aspiceres flentes alios terræque jacentes, Lassaque versantes supremo lumina motu... Quò se cumque acies oculorum flexerat, illic Vulgus erat stratum; veluti cum putria motis poma cadunt ramis, agitatæque illic glandes.. Ante sacros vidi projecta cadavera postes. Ante ipsas, quò mors foret invidiosior, aras. Pars animam laqueo claudunt, mortisque timorem Morte fugant, ultròque vocant venientia fata. Corpora missa neci nullis de morte feruntur Funeribus, neque enim capiebant funera portæ Aut inhumata premunt terras, aut dantur in altos Indorata rogos, & jam reverentia nulla est: Déque rogis pugnant, alienisque ignibus ardent. Qui lacryment desunt, indefertæque vagantur Natorum, matrūque animæ, juvenūque, senūque. Nec locus in tumulos, nec sufficit arbor in ignes. *O.* Hinc lætis vituli vulgò moriuntur in herbis, Et dulces animas plena ad præsepe reddunt... Non Lupus insidias explorat ovilia circum; Nec gregibus nocturnus obambulat: acrior illum Cura domat.. Ipsis est aer avibus non æquus; & illæ Percipites altā vitam sub nube relinquunt... Jamque catervatim dat stragem atque aggerat ipsis in stabulis turpi dilapsa cadavera tabo. *V.* Linquebant dulces animas aut ægra trahebant Corpora. *V.* Quæ rerum facies qui totā luctus in urbe Mors prope jam nullas non ferit atra

fores. *Hofch.* Tum letho patefacta via est, mors sæva per omne Passim hominum pecudumque caput, nulli æqua, cucurrit. Primitias sobolis, carissima pignora, florem Roboris, & seræ spem præsidiumque senectæ Prostravit. *Buch.* Sæva lues plenas viduat furialiter ædes: Jamque hebeti Lachesis funera falce metit. *Saut.* Pandit hiatus Desolat vacuas pestis acerba domos. *Saut.* Præparat innumeras puppes Acherontis adusti Portitor: in multas laxantur tartara pœnas. Vix operi cunctæ dextrâ properante sorores Sufficiunt; lassant rumpentes stamina parcas. *L.* Igneaque in vultus & sacro fervida morbo Pestis abit; fessumque caput se ferre recusat. Jam magis atque magis præceps agit omnia fatum. Nec mediis dirimunt morbi vitamque necemque; Sed languor cum morte venit; turbæque cadentum Aucta lues, dum mixta jacent incondita vivis Corpora. *L.* Inde catervatim morbo, mortique dabantur. *Lr.* Labimur sævo rapiente facto; Ducitur semper nova pompa mortis: Longus ad manes properatur ordo Agminis mœsti; Seriefque tristis Hæret, & turbæ tumulos petenti Non satis septem parvæ portæ (*Thebarum.*) Stat gravis strages; premiturque juncto Funere funus. *S.* Mors avidos oris hiatus Pandit, & omnes explicat alas: Quicque capaci turbida cymbâ Flumina servat durus senior Navita Charon, vix assiduo Brachia conto lassata refert, Fessus turbam vectare novam... Prostrata jacet turba cadentum Oratque mori: solum hoc faciles Tribuere Dei: delubra petunt; Haud ut voto numina placent, Sed juvat ipsos satiare Deos. *S.* Labentemque rapit populos totasque per urbes Publica succensis peraguntur fata sepulchris... Funera decant Mortibus, & lachrymæ... Et tanto quondam populo vix contigit hæres. *Manil.*

PĒTIS *per transl.* [Cladēs, infōrtūm.] *Malheur.* *PHR.* Inachia Juno pestem meditata juvenæ. *V.* Dilem terris avertite pestem. *V.* Quid pestem evadere belli Juvit. *V.* In partem (*Navis*) Quæ peste caret. *V. i. igne.* Servata à peste carinæ. *V.* Eripite hanc pestem perniciemque mihi. *C.* Quem simul ac tali pensit peste teneri. *V.* Hæc dira meo dum vulnere pestis Pulsa cadat. *V.* Patriæ pestis. *Cic.* Blanda pestis luxuria. *S.* Oratio plena veneni & pestilentia. *C.* Coluber... pestis acerba Boum. *V.*

PĒTALIUM, ī, n. *PLA.* [Unguenti genus.] *Especie de pommade.*

PĒTASŌ, m. & **PĒTASĪŌ**, ōnis. *VAR. & PĒTĀ-SUNCŪLUS, ī, m. *dim.* [Coxa porcina falita.] *Un jambon.* *PHR.* Nam mihi cum vetulo sit petasone nihil *M.* Siccus petasuculus & vas Pelamidum. *J.* **PĒTASŪS**, ī, m. *PLI.* [Capitis tegmen, galerus.] *Chapeau à grand bord.* **PĒTASĀTŪS**, ā, ūm. *Cic.* Qui porte un chapeau à grand bord. [Metaph. *Cic.* Ad iter accinctus.] *Præ à partir.**

PĒTAURŪM, ī, n. [Machina quā histriones per aëra jactabantur.] *Machine pour le vol de theatre, corde de voltigeur.* *PHR.* Quam rota transmissa toties impacta petauro. *M.* **PĒTAURISTĀ**, æ. *VAR. Voltigeur.*

PĒTISCŌ, is, ēre. *Demander instamment.* Pugnas ceddesque petiscit. *Lr.* (Vide *Peto.*)

PĒTITIŌ, ōnis, f. *Cic. & PĒTITŪM, ī, n. *Demande.* *PHR.* Facta est utriusque petiti Copia. *C.* (Vi-*

de *PRECES.*) **PĒTITŌR**, ōris, m. *Demandeur.* *PHR.* Famæ petitor. *L.* Clarus hyanthæ, Stella, petitor aquæ. *M.* Et pudet & metuo semperque eademque precari, Ne subeant animo tædia iusta tuo Verum quid faciam? res immoderata cupido est. Da veniam vitio, mitis amice, meo. *O.*

PĒTŌ, is, tī, & tīvī, tītūm, ēre. *Demander.* *SYN.* *Rōgō*, *ōrō* *prēcōr*, *ōbsēcō*, *pōscō*, *ēxpōscō*, *rōgītō*, *flāgītō*, *ēfflāgītō*, *dēpōscō.* *PHR.* Habes tota quod mente petisti. *V.* Nil supra Deos lacesco nec potentem amicū largiora flagito. *H.* Supplex te peto. *V.* Quid petis istis. *V. i. pro istis.* Numquam divitias Deos rogavi. *H.* Quid dedicatum poscit apollinem vates? Quid orat. *H.* Nulla est poscendi reverentia. *Lr.* Deque tot ac tantis cæli terræque marisque Posce bonis aliquid; nullam patiēte repulsam. *O.* Quæque dari voluit, voluit sibi posse negari. *O.* Arida nec pluvio supplicat herba Jovi. *V.* Durum est, Sexte, negare cum rogeris, Quāto durius antequam rogeris. *M.* Hoc erat hoc votis, inquit, quod sæpe petisti. *V.* Petere per amicitiam. *H.* Sollicita petiit propensum voce fragorem. *O.* Fidem pacis petiitque deditque. *O.* Voto pete finem. *H.* Hospitium requiemque peto. *O.* Tempus inane peto. *O.* Veniam petimusque damusque vicissim. *H.* Incubuit scitaris digna relatu. *O.* Non dicam, licet usque me rogetis. *M.* Dies petitus tanto ambitu. *S.* Certa amittimus dum incerta petimus. *Pla.* Ah! nimium est quod amice petis, moderantiū opta; Et voti, quæso, contrahe, vela tui. *O.* Qui timide rogat, docet negare. *S.*

PĒTĒRĒ locum. [Pro ire.] *Aller.* *PHR.* I, sequere Italiam ventis, pete regna per undas. *V.* Evandrum petimus. *V.* Ipsa petita lacu jam mihi dulcis aqua est. *Pr.* Raptim petir æquora campi. *Lr.* Altum flamma petir. *O.* Summam petir arduus arcem. *O.* Parnassus petir astra duobus Verticibus. *O.* Lacedæmonia classe petebat. *V.* Ina petunt nebulæ. *V.* (Vide *EO.*)

PĒTĒRĒ. [Pro lacescere.] *Attaquer, fraper.* *PHR.* A populo faxis prætereunte petor. *O.* Jam cornu petat Bos. *V.* Petir ungue genas. *O.* Sacrilegæ telis me petiere manus. *O.* Miseros petir ungue capillos. *O.* Petere gladio pectus, *O.* Bello urbem. *V.* Petere aliquem fraude, insidiis. *V.* (Vide *AGGREDIOR.*)

PĒTĒRĒ. [Pro quærere] *Chercher.* *PHR.* Puchramque petunt per vulnera mortem. *V.* Incubuit stratis somnosque petivit. *V.* Risum ex aliquo petere. *Quin.* Gloria peccati nulla petenda tui est. *O.* Unde cibum mihi peterem. *Ter.*

PĒTĒRĒ alia multa significat ut. *PHR.* Sedes apibus statioque petenda. *V. i. paranda.* Quid causas petis ex alto. *V. i. repetis.* Petir aëra disco. *H. i. jacit.* Trojano hæc monstra petunt. *V. i. manent, expectant.* Custodem in vincla petivit. *V. i. coniecit.* Petere pœnas ab aliquo. *Cic. i. sumere.* Petere altè suspicia. *PLA. i. trahere.* Quidve petunt. *V. i. desiderant.* Petere exempla ex &c. *Cic. i. accipere.* Ilionea petir dextrâ, lavâque serestum. *V. i. dextram porrigit.* De magno præda petenda grege est. *T. i. habenda.* Voris petitus. *O.*

PĒTŌRITŪM, ī, n. [Genus vehiculi apud Gallos.] *Voiture suspendue à quatre roues.* *PHR.* Effeda festinant, pilenta, petorita, naves. *H.*

PĒTRĀ, æ. f. *Liv. Pierre, rocher.* In petris nidificare.

care. *Pla.* (Vide LAPIS, RUPES.)

PETRICOSUS, & **PETROSUS**, ā, ūm. *Pierreux.* Petrosa loca. *Pli.* Res petricosa est. *M.* Metaph. i. diffilis.

PETULANS, āntis. [Qui per contumeliam alios petit.] *Pétulant, querelleur, insolent.* SYN. Prōtervūs, prōcār, imprōbūs. PHR. Effusē petulans. *Cic.* Verbis petulantibus uti. *O.* Petulans cachinnus. *P.* Petulans elegia vultu. *St.* Petulantibus auris scissa carbasus. *Lr.* Petulans juvenus, audacia. *Cl.* Dum bibit illa datum; duri puer oris & audax. Constitit ante Deam; risitque avidamque vocavit. *O.*

PETULANTER, adv. iūs, iſimē. *Avec emportement, effrontément.* SYNT. Petulanter jactare, facere, vivere, invchi in aliquem. *Cic.*

PETULANTIA, ā, f. *Cic.* Insolence, emportement, effronterie. SYN. Prōterviā, prōcāciās, impūdētiā, imprōbitās. PHR. Te non ulla mea læsit petulantia linguæ. *Pr.* Petulantia pecoris. *Col.* Ramorum petulantia. *Pli.* i. luxuries.

PETULCUS, ā, ūm, [Qui cornu petit.] *Qui frappe des cornes.* PHR. Oves Hædique petulci. *V.*

PEUCE, es, f. *Insula in uno ostiorum Istri.* PHR. Sparſamque profundo Multifidi Peucen unum caput abluit Istri. *O-F.*

PEUCEDANUM, ī, n. [Herba.] *Quête de pourceau.* PHR. Peucedanumque sonat flammis. *L.*

PEUCETII, ōrūm. *Populi circa mare Jonium.* PHR. Peucetiosque sinus messapiaque arva reliquit. *O.*

PEXUS, ā, ūm. *Peigné.* (Vide PECTO) **PEXĀ** vēstis, toga. *M.* [Opponitur rāsā, significat villosam.] *Eroſſe a long poil.* hinc. **PEXATUS**, ā, ūm. *Qui porte une éroſſe qui est à long poil.* [per trans.] *Qui porte un habit neuf.* PHR. Pexatus pulchrē, rīdes mea Zoile trita. *M.* (Vide VESTIS.)

PHÆACES, ūm. *Populi Phæacia seu Corcyra insula olim luxurique ita dediti, ut Phæax pro bene curato diceretur.* PHR. Pinguis ut inde domum possis Phæaque reverti. *H.* *Hæbetes & solidi habebantur Phæaces hinc furv.* Tam vacui capitis populum Phæca putavit. *J.* Nec mea Phæacas æquant pomaria sylvas. *Pr.* Ita dicta sunt ab hortis Arcinoti sub cuius ditione fuerat Phæaces.

PHÆCASIUS, ī, m. **PHÆCASIUM**, ī, n. *SEN.* [Calcei genus Græcorum proprium.] *Sorte de chaussure à la Grecque.* **PHÆCASIATUS**, ā, ūm. *Chaussé à la Grecque.* PHR. Phæcasiatorum vetera ornamenta Deorum. *J.* Diis enim maxime tribuebantur phæcasia.

PHÆDRĀ Minois Cretensium regis filia, *Theſei uxor qua Hippolyti privigni amore capta, cum illum adducere non potuiſſet ut paternum thalamum violaret, apud patrem accusavit, tanquam sibi ille stuprum inferre voluiſſet. Huic delationi temere fidem adhibuit Theſeus, Neptunumque oravit, ut à filio penas repeteret. Neptunus immiſit marina monſtra qua Equos temere, paibus in maris littore vehebatur Hippolytus. E currū dejectus ille lorisque implicitus per saxa & arva diſcepus est.* PHR. Hippolytum vestras puto contigit aures Credulitate patris sceleratæ fraude noveræ Occubuisse neci. *O.*

PHÆTHON, ōntis. *Solis & Clymenes filius.* Quem quondam magna loquentem Cum Epaphus Huic animis æqualis & annis. Negaret Sole satum Phæthon

*matris consilio solem patrem oravit veri sibi signa parentis Traderet. Annuit Sol: curus petit ille paternos, Inque diem Alipedum jus & moderamen Equorum. Pœnituit jurasse patrem. Magna inquit petis Phaethon, Et quæ non viribus istis Munera conveniunt; non est mortale quod optas... pœnam Phaethon pro munere poſcis... Dabitur tamen... Quodcumque optaris; sed tu sapientiùs opta. Nate cave dum resque finit, tua corrige vota: Scilicet ut nostro genitum te sanguine ciedas, Pignora certa petis, do pignora certa timendo, Et patrio pater esse metu probor, aspice vultus Ecce meos; utinamque oculus in pectore posses Inferere, & patrias intus deprendere curas. Cum sol nil proficeret precibus, viam celo tendendam docet. Fortunæ cætera mando, inquit, Quæ juvet & meliùs, quàm tu tibi consulat opto. Occupat ille levem juvenili cori ore currum: Statque super, manibusque datas contingere habenas Gaudet: & invito grates agit inde parenti. Sed leve pondus erat; nec quod cognoscere possent Solis Equi: solitæque jugum gravitate carebat. Quod simul ac sentire; ruunt, tritumque relinquunt Quadrijuges spatium; nec, quo priùs, ordine currunt... Ut verò terras despexit ab æthere summo Palluit infelix Phaethon. Jam cognosse genus piget, & valuisse rogando: Quid faciat multum cæli post terga relictum Ante oculos plus est... Formidine lora remisit. Quæ postquam summo sentire jacentia tergo, Expatiantur Equi: nulloque inhibente per auras Ignoræ regionis eunt... Corripitur flammis tellus, ambustaque fumant Nubila... At pater omnipotens superos testatus, & ipsum, Qui dederat currus, nisi opem ferat, omnia fato Interitura gravi, dextrâ libratum fulmen ab aure Miſit in aurigam: pariterque, animæque, totisque Expulit, & sævis compeſcuit ignibus ignes... At Phæton rutilos flammâ populante capillos, Volvitur in præceps... Quem procul à patria diverso maximus orbe Excipit Eridanus: fumantiaque abluit ora. Naiades Hesperia trifida fumantia flammâ Corpora dant tumulo: signant quoque carmine saxum Hic situs est Phaethon currus Aurigæ paterni Quem si non tenuit magnis tamen excidit ausis. At pater obductos lectu miserabilis ægro Conſiderat vultus, & (si modò credimus) unum Isse diem sine sole ferunt: incendia lumen præbebant. Rogatus tandem à Superis, Colligit amenes & adhuc terrore paventes Phæbus Equos; stimuloque dolens & verberare sævit. Sævit enim natumque objectat & imputat illis. O. Qui postquam rursus heriles Agnovere sonos rediit meliøre magistro Machina concentusque poli, rursusque recipit Imperium flammæque modum. *Cl.**

EPITH. Imprūdēns, ignārūs, incōſultūs, tēmērārītūs, audāx, incāutūs, infelix, clēmēntiūs, hypērtōnītūs. ambuſtus, exuſtūs, flammārūs. PHR. Terruit exemplo Phaethon, qui fulmina præceps In nostris efflavit aquis, dum flammea cæli Flectere terrenis meditatur fraña lacertis, Mortalique diem sperat diffundere vultu? Crede mihi simili bacchatur crimine quisquis Adspirat Romæ spoliis, aut solis habenis. *Cl.* Terrer ambustus Phaethon avaras spes. *H.* Quo simul acclivo Clymeneia limite proles Venit. *O.* Vitaret cælum Phaethon si viveret, & quos optarat stultè, tangere noller Equos, *O.* Auroram

- Phaëthontis Equi jam luce vehebant. *V. hic alibi que Phaëthon sumitur pro Sole.*
- PHAËTONTIADĒS, dūm. f. Sorores Phaëthontis, Clymenes & solis filia, Quæ dum extinctum fratrem insolabiliter desent, in Populos aut, ut aliis placet, in Alnos arbores mutata sunt. *SYN.* Clēmēnidēs, Hēlyādēs. *PHR.* Tum Phaëthontiadæ musco circumdat amaræ Corticis, atque solo proceras erigit Alnos. *V.* Flebant Populeæ juvenem Phaëthonta Sorores. *Cl.* Sic flevit Clymene, sic & Clymeneides altæ, Cum juvenis patris excidit ictus Equis. *O.*
- PHAGĒ. ÆNĀ, æ. f. *PLI.* [Ulcus à fame dictum, quod carnes rodar.] *Especie de cancer, ulcere corrosif.*
- PHALACROCORAX. *PLI.* [Aquaticus Corvus.] *Comorian.*
- PHALÆ, arūm, f. [Turres lignæ quæ propter spectacula erigebantur.] *Tour de bois.* *PHR.* Consulit ante phalas *f.* Fiunt tabulata phalæque. *Em.*
- PHALANGITÆ, arūm, *Liv.* [Pedestres copiae apud Macedones.] *L'Infanterie Macedonienne.*
- PHALANGIŪM, ī, n. & PHALANGIŪS, ī, m. *PLI.* Genus Aranei. *La Tarentule.*
- PHALANGIŪS, ī, m. Dux eorum qui Lacedemone ejecti Tarentum urbem condiderunt. *PHR.* Et regnata per tam Laconi rura Phalanto. *H.*
- PHALANX, gis, f. [Peditum agmen militare apud Macedones.] *Phalange, corps d'Infanterie.* *PHR.* Thuscorumque Phalanx Evandrique arcadis alæ. *V.* Occidis, argivæ quem non potuerat phalangos Sternere. *V.* Disiectique duces, desolatique manipuli. *V.* Utrumque phalanges Sustentant aciem. *V.* sed furiosa cohors ausuque accensa superbis. *Sil.* Et jam argiva phalanx instructis navibus ibat. *V.* *EPIT. SYN. PHR.* (Vide ACIES armée.)
- PHALARICA, æ, f. [Machina bellica ita dicta à phalis seu turribus quibus incendendis utebantur phalaricâ convoluta resina, sulphure, &c. Erat & phalarica minor quam teli vice jaculabantur.] *Especie de dard.* *PHR.* Sed magnum stridens contorta phalarica venit Fulminis acta modo. *V.* Jaculante Turno. Hunc aut torcilibus vibrata phalarica nervis Obruat. *L.*
- PHALARIS. Crudeissimus Agrigentinum Tyrannus, qui aneo suo Taurō (De quo vide PERILLUS.) inclusas à suis & crematus est. *PHR.* Utque ferox Phalaris linguâ prius ense resectâ More Bovis Phario clausus in ære gemas. *O.*
- PHALÆRÆ, arūm. n. [Ornamenta Equorum.] *Caparassens.* *EPITH.* Dēcoræ, rutilæ, splendidiæ, fulgentes, nitentes, inauratæ, coruscæ, gemmatæ, ornatæ, Equestrēs. *SYN.* Epiphīā. *PHR.* Primus Equum phaleris insignem victor habeto. *V.* Ut Phaleris gauderet Equus. *f.* Nec dedignatur Equestres Moliri phaleras *Cl.*
- PHALÆRÆ, arūm. & PHALÆRĀ, æ. f. [Torques, Equestris, insigne apud Romanos.] *Collier.* *PHR.* Phaleris aliquem donare. *Cic.* Et læti phaleris omnes & torquibus omnes. *f.*
- PHALÆRATŪS, ā, ūm. *Liv.* Caparassonné. *SYNT.* Phalaratus Equus sue Phalarata dicta. *TER.* Metaph. ornata, Desparoles engageantes. Ad populum phalaras! Ego te intus & in cute novi. *P.*
- PHALISCI, ōrum. *Hetruria populi.* Junonicolæque Phalisci. *O.*
- PHANEŪS, ī, m. Mons viribus confusus in promonta-

- rio Chii. *PHR.* Ammineæ vites, quibus & rex ipse Phaneus Assurgit. *V.*
- PHANTASIĀ, æ. f. *Cic.* PHANTASMĀ, ātis, n. *PLI.* [Imago rerum.] *Phantôme, spectre.*
- PHAON, ōnis. Juvenis Lesbicus eximia pulchritudinis quem Sapho deperditæ amasse dicitur. *PHR.* Juvenis quem Lesbis amavit. *O.* Hunc si conspiciat, quæ conspiciat omnia Phœbe, Jussus erit tomnos continuare Phaon. Hunc Venus in cælum curru vexisset eburno; Sed videt & patri posse placere suo. *O.*
- PHARĒTRĀ, æ, f. [In quâ sagittæ reponuntur.] *Carquois.* *EPITH.* Sagittiferā, pendens, gravidā, pendulā, minax, sēvā, resonans, capax; nitidā, insignis, nitens, auratā, decora, habilis, levis, Crēsā, Gnōsiā, Threiciā, Scythicā, Lyciā, Amazōniā, Ityrēā, Armēniā, Gortyniā, Apollineā, vērnatrīx. *PHR.* Ultricem pharetrā deprome sagittam, *V.* Cui pharetra ex auro. *V.* Alter amazoniam pharetram plenamque sagittis Threiciis, lato quam circumplectitur auro Baltheus & tereti subnectit fibula gemmā. *V.* Clausa tamen mihi scythicā tibi tela pharetrā *O.* Et gens illa quidem sumptis non tarda pharetris. *V.* Gnōssas agitare pharetras. *Pn.* Pharetramque fugā senlere sonantem. *V.* Virginibus Tyriis mos est gestare pharetram. *V.* Illa pharetram Fert humero. *V.* Menalios arcus venatricsque pharetras. *Cl.* Succintam Pharetrā & maculosā regimine Lyncis. *V.* Gravidā sagittis pharetra. *H.* Pharetras humeris aptare. *St.* Exhaustam telis pharetram. *O.* Humero pharetram exiit. *O.* Deque sagittiferā promptus duo tela pharetrā. *O.* Sensit & exhaustas humero leviori pharetras. *St.* Ex humero pendens resonabat eburnea lævo Telorum custos, arcum quoque læva tenebat. *O.* (Vide Sagitta.)
- PHARĒTRATŪS, ā, ūm. Qui porte un carquois. *PHR.* Unum exerta latus pugnae pharetrata Camilla. *V.* Quâque pharetrata vicinia Perfidis urget. *V.* (Vide SAGITTA.)
- PHARIAS, æ. m. [Serpentis genus & contentus iter caudâ sulcare pharias. *L.*] *Sorte de Serpent.*
- PHARMACŪM, ī, n. & PHARMACĀ, ōrum, n. Medicamens. *PHR.* Attulerat fecum liquidi quoque monstra veneni, Oris cerebri spumas, & virus Echidnæ, ... Omnia trita simul: quæ sanguine mista recenti Coxerat are cavo viridi versata ciuatā *O.*
- PHARMACOPŌLĀ, æ, m. [Qui pharmaca conficit.] *Apotiquaire.* *PHR.* Ambubajarum collegia, Pharmacopolæ. *H.*
- PHARNACĒS, is, m. Mithrydatis filius, qui Pompei partes contra patrem secutus, Mithrydatem in regiâ obsessum ad necem spontaneam compulsi, cum deinde civilibus bellis detinerentur Romani Pharnaces Capadociam invasi. Sed à Casare victus est, pene antequam ad ipsum devenisset Caesar. *PHR.* Tygranemque meum, nec Pharnacis arma relinquis Admoneo. *L.* Non pontus & impia signa Pharnacis. *L.*
- PHARŌS, ī, f. Pharos insula quondam In medio stetit alta mari, sub tempore vatis Protheos: ut nunc est Pellæis proxima muris. *L. i. Alexandria, cui proximam fecit pharon limi vis quem ad proxima vada adjecit Nilus.* *PHR.* Quæ colis & memphym palmitiferamque Pharon. *O.* Fluctibus ambita fuerant Antissa Pharosque, Et Rhœnissa Tyros quarum nunc

insula nulla est. O. Et Ptolomæ Littora capta phari. PR. *Habuit hac insula turrim ingentem, qua & ipsa Pharos dicta est. In ea accensa noctu faces navigantium cursum vegebant. Hinc similes specula phari appellatur.* PHANAL, PHARE. PHR. Lumina noctivagæ tollit Pharos æmula Lunæ. S. Ostendit Phariis Ægypti littora flammis L. Imminet illa mari, & circum micat indice flammâ. Tu nocturna Pharos, cujus de vertice lampas Ardet, & optati portus, certaque salutis Indicium latè pelago facit, sublimique minans irrumpit in æthera tecto, Ostentans altam, Pharos ut memphitica, turrem. *Auf.*

PHARSALOS, i. f. [Thessaliæ oppidum in ripâ Enipæi fluminis situm.] *Pharsale.* Emathis æquorei regnum Pharsalos Achilles. L. Ab hac urbe tota Thessalia Pharsaliâ dicta est. PHR. Diros Pharsalia campos Impleat. L. PHARSALIUS & PHARSALICUS, a, um. A Pharsalo urbe Pharsalici campi dicti sunt in quibus duorum ingentium bellorum civilium procella detonuerunt. Primum Casarem inter & Pompeium, deinde inter Augustum & percuissos Casaris. *Iidem campi dicuntur Philippici & Æmachi* (quæ vide suis locis.) PHR. Pharsalon coeunt, Pharsalia recta frequentant. C. Pharsalia rura. Cl. Pharsalica castra. L. Pharsalicum bellum. Cic.

PHASELUS & PHASELLUS, i. m. [Navigii exigui genus.] *Chaloupe, petite barque, galiote, felouque.* SYN. Lembus, scapha, cymba, navigium, navis. PHR. Et circumpectis vehitur sua rura phasellis. V. Nec fragilem necum solvat phasellum. H. Fracto tellus non dura phaselo. O. (Vide NAVIS.)

PHASELUS, Fove d'haricos. (Vide FASELUS.)

PHASIS, idis. & idos. m. [Maximus Colchorum fluvius ex Armeniæ montibus in pontum Euxinum illabens.] *Fase ou Rione.* EPITH. Colchus, Scythicus, ponticus, barbarus, rapidus &c. PHR. Colchorum qui rura facit ditissima Phasis. L. Contigerant rapidas limosi Phasidos undas. O. Rapidi veniens ad Phasidis amnem. V-F. Spectabat diversa locis Phasimque Lycumque. V. Calcabitur asper Phasis Equo. Cl. Turbaque Phasiacam Graja bibistis aquam. O.

PHASIAS, idis f. [Medea colchica à Phasi fluvio dicta.] *Medee.* PHR. Maritum Barbara per natos Phasias ultra suos. O. Phasiaden fallax demisit Jason. O.

PHASIANUS, i. m. & PHASIANA, æ. f. Pli. [Avis in Europam à Phasi fluvio Argivâ primum quæ transportata carinâ. M.] *Faisan.* PHR. Phasidis ales. S. si Lybicæ nobis volucres & Phasidos essent. M. A Scythico missas Phaside jactat aves. *Srocz.*

PHÈGEUS Filios habuit Themonem, Axionem & Alpheisum. Alcmaon occisâ matre furis exagitatus à Phegeo purgatus est, ab eodem Alpheisibæam filiam uxorem accepit. Eum conjux (Alpheisibæa) aurum fatale poposcit. O. Monile Eriphylis matris, quod audientes Themon & Axion fratres, rati monile pretiosissimum esse Alcmaonem insidiis peremere. Alpheisibæa virum ultorâ fratres occidit. Alpheisibæa suos ultra est pro conjuge fratres; sanguinis & cari vincula rupit amor. PR. Cognatumque latus Phegeus hauserit ensis. O.

PHÈMONOË. Prima Apollinis delphici vates. PHR. Referetque arcana pudicos Phemonoë fontes. S. Phemonoën errare vagam curisque vacantem. L. *Phœvados nomen.*

PHÈNEUS, i. m. Est lacus Arcadiæ, Pheneum dixere priores, Ambiguus spectatus aquis, quem nocte timeto: Nocte nocent potæ; sine noxâ luce bibuntur. O. PHENGITES, æ. m. [Lapis, ait Pli. duritiâ marmoris candidus & translucens.] *Sorte de pierre.*

PHÈOCOMES, Centauri nomen. Ante oculos stat & ille meos, qui sæva Leonum Vinxerat inter se connexis vellera nodis Pheocomes, hominemque simul protectus, Equamque. O.

PHÈRÆ, arum. f. Thessalia oppidum à quo PHÈRÆUS pro Thessalo dicebatur. PHR. Ipse repertor opis vacuas pavisse Pheræas Fertur O. i. Thessalas. Inque tuo thalamo juguleris more Pheræi Qui datus est Letho conjugis ense suæ. O. Alii de Alexandro quodam tyranno, alii de Jasono alio Thessalorum tyranno intelligi volunt.

PHÈRÉCIDES, æ. Philosophus Syrius Pythagora magister. PHÈRECLUS, i. Is, ut ait Hæm. raptori Paridi naves fabricavit. Dubias à littore feci Longa Phereclæ per freta puppè vias. Paris apud Ovid.

PHIALA, æ. f. [Vas plerumque ex auro conflatum.] *Fiole.* PHR. Quis labor in phialâ docti Myos, Anne Myronis. M. Varro tenet phialas; tibi non committitur aurum. J. i. *vasa aurea.*

PHIDIAS, æ. Nobilis Sclavarius; maximè in ebore scalpendo clarus. PHR. Artis Phidiacæ Toreuma clarum Pisces apicis, Adde aquam, natant. M. Phidiacus signo se Jupiter ornat eburno. PR. Phidiacum vivebat ebur. J.

PHIDITYA, orum. Cic. [Publica Lacedemoniorum convivia.] *Festins publics des Lacedemoniens.*

PHILÆ, arum. f. Insula prærupta adiacens Ægypto. PHR. Quâ dirimunt Arabum populis Ægyptia rura Regni claustra Philæ. L.

PHILAMMON, onis. Filius Apollinis ex Chione nympha. Carmine vocali clarus cytharæque Philammon Nascitur è Phœbo. O.

PHILANTROPOS. Pli. [Latine amicus hominum. Ita dicitur Lappæ genus quod adhæreat vestibus.] *Sorte de Bardane.*

PHILEMON, onis. Hujus & Baucidis uxoris fabulam vide BAUCIS.

PHILENI, orum. Fratres duo Carthaginienses qui pro Reip. amplificatione vivôs se sepeliri sustinuerunt, quo in loco Carthaginienses constituerunt aras quæ à fratrum nomine Phileni dictæ sunt. PHR. Quâ celebre invicti nomen posuere Phileni. Sil.

PHILETAS, æ. Grammaticus & Poëta Ptolomei Philadelphipræceptor. PHR. Callimachi manes & Coi sacra Philetæ. PR. Calliope, lymphis à fonte petitis, Ora Phileteâ nostra rigavit aqua. V.

PHILAUTIA, æ. f. Cic. [Latine amor sui.] *Amour propre.* PHR. Subsequitur cæcus amor sui Et tollens vacuum plus nimio gloria verticem. H.

PHILIPPI, orum. Civitas Thessalia à quâ Thessalia denominata est. PHR. Ergo inter sese paribus concurrere telis Romanas acies iterum videre Philippi. V. Civilia busta Philippi. PR. Tecum Philippos & celestem fugam Sensi relicta non bene parmulâ. H.

PHILIPPUS Amynta filius Macedonum Rex Alexandri magni pater qui Macedonia regnum quod antea angustis finibus continebatur, maximè ampliavit. Pellæus à Poëtis cognominatur ab urbe Pella in quâ natus est. PHR. Illic Pellæi proles vefana Philippi Felix præ-

do jacer. L. Clari monumenta Philippi. O.
PHILIPPEÛS, æ. ùm. *Quod Philippum spectat.* Philipeus sanguis. Pr. **PHILIPPEÛS & PHILIPPÛS**, i. m. [Aureus nummus.] *Monnoie d'or.* Phr. Retulit acceptos regale numisma Philippos. H. **PHILIPPI-CÆ**, arũm. *Orationes Demosthenis in Philippum Regem, ad quarum imitationem Cicero suas in Antonium orationes Philippicas quoque dixit.* Phr. Conspicua divina Philippica famæ. O.

PHILLYRÆ, æ. Mater Chironis Centauri à quâ Chiron Phillyrides dictus est. Phr. Cessere magistri Phillyrides Chiron, Amythaoniusque Melampus. V. Pelion umbrosum Phillyreia regna. O.

PHILOCTETES, æ. Pæantis filius & Herculis comes à quo pro munere pharetram & sagittas hydra felle intinctas accepit, quarum unâ vulnere pæne inmedicabili latus est. Hunc Ovid. à serpente latus, ait. Penè decem totis aluit Pæantius annis Pestiferum tumido vulnus ab Angue datum. O. *Tantus erat vulneris fector, ut cum à Græcis (quos inter ad Trojam profectus erat) ferri non posset, in Lemno insulâ relictus est.* Nec Pæantiadem quod habet Vulcania Lemnos &c. O. *Eum deinde Ulysses ad Trojam reduxit, ubi Paridem singulari certamine sagittis interfecit. Eversâ Trojâ in patriam redire non ausus ob vulneris sui factorem, in Calabriam venit, ibique Petiliam urbem condidit. Parva Philoctetæ subnixâ petilia muro.* V. *A Machaone tandem sanatus est. Tarda Philoctetæ sanavit crura Machaon.* Pr.

PHILOGRÆCÛS, i. m. Var. [Græci sermonis amans.] *Qui aime le Grec.*

PHILOLOGIÆ, æ. f. Cic. *L'Etude, l'amour des belles Lettres.* **PHILOLOGÛS**, i. m. Cic. *Qui aime les belles Lettres.*

PHILOMELÆ, æ. f. Pandionis Athenarum Regis filia & soror Progne in avem sui nominis mutata est. (Vide PROGNE.) Ecce venit dives magno Philomela paratu divitior formâ. O. Puppibus exierant, cum Rex Pandione natam in stabula alta trahit.

PHILOMELÆ [Avis.] *Rossignol.* EPITH. Quæculâ stridulâ, garrulâ, Ismiriâ, pindioniâ, Thraciâ, Dauliâs, flebilis, mœstâ, tristis, vocalis, argutâ, cœnorâ. SYN. Lusciniâ, Dauliâs, Aëdon, acridulâ, Artis. Phr. Pendet summo stridula ramo, Pennasque novo credere Soli Gestit, querulos inter nidos Murmure læto testata diem. S. Tu Philomela potes vocum discrimina mille, Mille potes varios ipsa referre sonos Concinit Ismarium Daulias ales Itim O. Multisonâ fervet sacer Arthide lucus. M. Non quæ verno nobile carmen Ramo querula cantat Aëdon S. Qualis populeâ, mœrens Philomela sub umbrâ Amittis queritur serus, quos durus arator Observans nido implumes detraxit: at illa. Flet noctem ramoque sedens miserabile carmen. Integrat, & mœstis latè loca questibus implet. V. Qualis natum Daulias ales Soler Ismiriâ flere sub umbrâ. S. Nunc teneros rotat illa modos, nunc sibila longis Ducit acuta sonis, rursus quasi flebile carmen inchoat. Saut. Audit argutâ resonabilis hospita sylvæ; Auditos memori ruminat aure sonos. Mimula respondet citharæ philomela; modoque. Quos digitis lyrigen, gutture reddit avis. Nunc revolvibilium torquet glomeramina vocum. Ingeminare suum psalteria docta inelos. Saut. Audi. citharâ philomela ca-

nentem, Cœpit & hic primum displicuisse sibi. Jamque susurrantum sonitus imitatur aquarum, Mox velut aratâ provocat arma tubâ Deinde sepulchrales singultit præfixa lesso. donec languida sensim & mortua suspirando Terruit attonitam lapsa repente lyram. Saut. Flet philomela nefas incesti Te-reos, & quæ Muta puella fuit garrula fertur avis. M. **PHILOSOPHIÆ**, æ. f. [Latine amor sapientiæ] *La Philosophie.* Phr. Quid tua Socraticis tibi nunc sapientia libris Proderit, aut rerum dicere posse vias. Pr. Tu quoque Socraticis sapientia tradita chartis, Quæque hortos jactas Porticus alta tuos. Hofsch. Quidquid Socratico manavit ab ordine, quidquid Docta Cleanthæ sonuerunt atria turbæ. Cl. Et sophiam & veteres studio complexus Athenas. Moir. Non me Democriti sales, Non me Cecropii porticus atrii, Non percussa docentum Delectant calidis pulpita jurgis, Vel quæ pectoris impotens Clamori celebrat turba Panœtii, Vel qui Pythagoræ senis Doctâ tulle crepant &c. Sarb.

PHILOSOPHIÆ utilitas. Phr. Illic vel studiis animum emendare Platonis Incipiam, aut hortis docte Epicure tuis. Pr. Inter cuncta leges & percontabere doctos, Quâ ratione queas traducere leniter avum. H. Fervet avaritiâ miserâque cupidine pectus; Sunt verba & voces, quibus hunc lenire dolorem Possis, & magnam morbi deponere partem. H. Hac vincit ratione metus, hæc franat amores. Cl. Petite hinc juvenesque senesque Finem animo certum, miseris-que viatica canis. P. Felices animæ quibus hæc cognoscere primum, Inque domos superas scandere cura fuit. O. O! quam juvabat, quo nihil majus parens Natura genuit operis immensi artifex, Cælum intueri, Solis & currus sacros, Mundique motus, Solis alternas vices &c. S. Fontes ut adire remotos Atque haurire queam vitæ præcepta beatæ. H. Philosophia ars vitæ est, cultura animi, & medicina, mater artium &c. Cic. Ad præscripta sapientium emendans animum. Vida. Mollem senectam me deceat magis Traducere intra Socraticam domum, Dum cogito quæ sit beatis. Post cineres animis voluptas. Vida.

PHILOSOPHIÆ quæstiones. Phr. Cælique vias & sidera monstrent, Defectus Solis varios, Lunæque labores, Unde tremor terris, quâ vi maria alta tumescant Objicibus ruptis, rursusque in se ipsa resdant: Quid tantum Oceano properent se tingere Soles Hybernî, vel quæ tardis mora noctibus obstet. V. Hic canit errantem Lunam, Solisque labores Unde hominum genus & pecudes, unde imber & ignes, Arcturum pluviasque Hyadas, geminosque Triones. V. Omnia qui magni desepexit lumina mundi; Qui stellarum ortus comperit atque obitus; Flammeus ut rapidi Solis nitor obscuraret: Ut cedant certis sidera temporibus. C. Tum mihi naturæ libeat perdiscere mores; Quis Deus hanc mundi temperet arte domum; Quâ venit exoriens, quâ deficit; unde coactis Cornibus in plenum menstrua Luna redit... Sit ventura dies mundi quæ subruat arces; Purpureus pluvias cur bibat arcus aquas... Curve suos fines altum non exeat aquor Plenus, & in partes quatuor annus eat. Pr. Et rerum causas, & quid natura docebat; Quid Deus; unde nives, quæ fulminis esset origo; Jupiter, an venti discussa nu-

be tonarent; Quid quateret terras; quâ sidera lege mearent. O. Ornantur veteres, & nobiliore magistro In Latium speris Academia migrat Athenis, Ut tandem propius discat, quo fine beatum Dirigitur; quæ norma boni, quis limes honesti; Sidera cur septem retro nitantur in ortus Obluctata polo, .. Sitne color proprius rerum, lucisque repulsu Eludant aciem: tumidos quæ Luna recursus Nutriat Oceani: quo fracta tonitrua vento. Cl. Quisquis sollicita mundum ratione secutus, Semina rimatur rerum, quo Luna laborat Defectu, quæ causa jubet pallefcere Solem, Unde rubescentes ferali crine cometæ, Unde fluant venti, trepidæ quis viscera terræ Commoveat motus, quæ fulgura ducat origo, Unde tonent nubes, quo lumine floreant arcus. Cl. Naturæ mons alii causasque latentes. Et cæli referant oceanique vices: Unde nives, aut quâ prorumpat origine fulmen, Tantus in elisis nubibus unde fragor: Aut cur alterno tumidum mare terreat æstu Ac secum æquoreas Cynthia mutet aquas. *Hofsch.*

PHILOSOPHÖR, æris, ærûs sũm, ærî. *Philosopher, parler de philosophie, l'enseigner.* PHR. Nec quidquam tibi prodest Aërias tentasse domos; animoque rotundum percussisse polum morituro. H. Cæli regione remotus Mente Deos adiit, & quæ natura negabat Visibus humanis, oculis ea pectoris haurit Cumque animo & vigili perpexerat omnia curâ In medium discenda dabat. O. Animo majora capaci Concipit & quæ sit rerum natura requirit. O. Obscuras Grajorum floribus artes Irradias, vicibus gratis formare loquentes Suetus, & alterno verum contexere nodo. Cl. Procerum spectante coronâ Staret, & implicitos solers dissolvere nexus, Plurima scitantes nequicquam & multa moventes Excipit impavidus, rursusque prementibus instat, Omnibus haud impar, nusquam responsa moratus. *Moir.*

PHILOSÓPHUS, i. m. *Philosophe.* PHR. Naturæ speculator, venator. Cic. Iudice te non sordidus author Naturæ verique. H. Non ille quamquam Socraticis madet Sermonibus te negliget horridus. H. Vir fuit Isthmaicis decus immortalis colonis, Ingenio facile ante alios telluris alumnus, Nudus opum, sed cui cælum terraque paterent. Sil. Credibile est illos pariter vitisq; jocisq; Aliud humanis exuisse caput: Non Venus & vinum sublimia pectora fregit; Officiumque fori militiæque labor; Nec levis ambitio, perfusaque gloria furo Magnarumve fames sollicitavit opum. Admovere oculis distantia sidera nostris; Ætheraque ingenio supposuere suo. O. Gens ratione furens & mentem pasta chimæris. Buch. Eia agite hostiles animæ clamosa Sophorum Agmina. Cl.

PHILOSOPHI veteres. PHR. Omnia Cecropiæ relegis secreta senectæ, Discutiens quid quisque novum mandaverit ævo, Quantaque diversæ producant agmina sectæ. Namque aliis princeps rerum disponitur aër: Hic confidit aquis: hic procreat omnia flammis... Corporis hic damnat sensus, verumque videri. Pernegar: hic semper lapsuræ pondera terræ Conatur rapido cæli fucire rotatu, Accenditque diem prærupti turbine faxi. Ille ferox, unoque tegi non passus Olympo, Immensum per inane volat, suemque perosus Parturit innumeris angusto pectore mundos. Hi vaga collidunt cæcis primordia pla-

gis: Numina constituunt alii, casusque relegant. Cl. Occupat hic loca prima Plato, mens cujus in altum Viribus ipsa suis elata & libera vinculis Haurit inexhaustos sacris in fontibus ignes Divinæ inspiciens pulchra exemplaria mortis. Hic & Aristoteles qui longo exercitus usu, Et rerum instructus vicibus fecunda latentis Semina naturæ pandit... vidi Democritum ridentem & vana jocantem Librantemque atomos sudum per inane volantes... spirantemque alta Platonem Stabant doctæ acies circum, Zenonia turba, Socraticique greges, Epicuri inglorius ordo, Et contemptor opum patriæ sub funere tristi Ipse Bias medios inter tutissimus hostes. Sant. Quâ maiestate Sophistæ Aspicias incedant, quàm circum plurimâ cingit Barba sepulchrales vultus: hic abstulit aures Ipse sibi, fuditque oculos, Solemque perosus Quæsit lucem in tenebris... Hic æterno carpsit sua tempora risu, Ast alium videas lachrymantem... & æternis carpentem humana querelis. Hactenus humanæ fuerat quæ impervia menti Illi sese aperit penitus natura videndam. Sant.

PHILOTHEGNÛS, ã, ùm. *Vit.* [Latine artium amans.] *Qui aime les arts.*

PHILOTHEÖRÛS, ã, ùm. Cic. *Speculatif, adonné à la speculation.*

PHILOSTRÁTUS. *Lemnius scriptor temporibus Severi.* A Sinuessanis conviva Philostratus undis. M.

PHILOXÉNÛS. *Grammaticus Alexandrinus, fuit alius Philoxenus Poëta Lyricus, temporibus Dyonisii Tyranni.*

PHILTRÄ, òrũm. n. [Latine amatoria supp. pocula.] *Philtre.* PHR. Nec data profuerint pallentia philtrea puellis: Philtra nocent animis spemque furoris habent. O. Hic magicos affert cantus, hic Thessala vendit Philtra quibus valeant mentem vexare mariti. J.

PHILYRÄ, æ. f. [Membrana tenuissima inter corticem & lignum maximè Tiliæ.] *Peau deliée qui se trouve sous la première écorce des arbres.* Dispicent nexæ philyrâ coronæ. H. Ebrius incinctis philyrâ conviva capillis. O.

PHINEÛS *Rex Arcadiæ qui cum filiis suis, secunda uxoris impulsu, oculos eruisset, cæcus & ipse factus est Deorum vindictâ; immissequerunt sunt Harpyia aves rapacissima, quæ cibos ejus fœderent, aut raperent. Zeus & Calais eum hac peste liberarunt.* Jamque fretum Minyx Pagasæ puppe secabant: Perpetuâque trahens inopem sub nocte senectam Visus erat Phineus, juvenesque Aquilone creati Virgineas volucres miseris senis ore fugarant. O.

PHINEÛS *Cephei frater qui cum promissam sibi Andromedam à Perseo liberatam repeteret, tibi, inquit Perseus, Andromedes dabitur. Quod, te spectante, revincta est. Et nullam quod opem patruus sponsusque tulisti... præmiaque eripies, quæ si tibi magna videntur. Ex illis scopulis, ubi erant affixa, petisses... Ille nihil contra; sed telum in Persea misit.... stratis tum denique Perseus Exsiliit, teloque ferocis inimica remisso Pectora rupisser, nisi post altaria Phineus Iffet, & indignum, scelurato profuit ara. Vultus (inquit Perseus) avertite vestros. Si quis amicus adest; & Gorgonis extulit ora. Gorgone bis centum riguerunt corpora visâ: Tunc quoque conanti (Phineo) sua flectere lumina cervix Dirigit,*

saxoque oculorum induruit humor : Sed tamen os timidum, vultusque in marmore supplex , Summisque manus , faciesque obnoxia mansit. O.

PHLEGĒTON, ōntis. m. [Rapidus flammis torrentibus amnis Tartareus Phlegeton. V.] *Le Phlegeton.* **EPITH.** Ardēns, ātēr, dirūs, sāvūs, ignēūs, flammēūs, āstūāns, sulphūrēūs, furēns, fūmīdūs, tārārēūs, prōfūdūs, rāpāx. **SYN.** Āchērōn, Cōcūtūs. **PHR.** Et chaos & Phlegeton loca nocte silentia latē. V. Assurgit Phlegeton : flagrantibus hispida rivis, Barba madet ; totoque fluunt incendia vultu. *Cl.* Ardenti freto Phlegeton arenas igneus tortas agens Violentus fluat S. Latē exundantibus urit Ripas sāvus aquis Phlegeton & turbine anhelō Flammārum resonans saxosa incendia torquet. *Sil.* Fumidus atra vadis Phlegeton incendia volvit. *St.* Et phlegetonē requierunt murmura ripāx. *Cl.*

PHLEGMŌNE, ēs. f. *Pli.* [Latine inflammatio.] *Tumeur enflée.*

PHĒGŌN, ōntis. *Unus Equorum Solis.* **PHR.** Pyrois, Eous, & Āthon, Solis Equi, quartusque Phlegon. O.

PHĒGRĀ, ā. & **PHĒGĒ**, ēs. f. *Urbs Macedonia circa quam dicuntur Gigantes cum caelestibus confixisse.* **PHR.** Cecini plectro graviore Gigantes Sparsaque Phlegraīs victricia fulgura campis. O. Sic cum palantes Phlegraē in castra coeunt Calicōlā. *St.*

PHĒGIAS, ā. Martis filius, Rex Lapitharum pater Ixionis & Coronidis nymphæ, quem Apollo cum vitiaffet ; iratus ejus pater Phlegias, Apollinis templum incendit. Apollo sagittis Phlegiam ad inferos detruxit, ubi sub ingenti saxo sedens semper casurum timet. Phlegyasque miserrimus omnes Admonet & magnā testatur voce per umbras Discite iustitiam moniti, & non temnere divos. V.

PHŌCĀ, ā. f. [Bos marinus.] *Veau marin.* **EPITH.** Immānis, tūrpis, dēfōrmis, āquōrēā, ūndivāgī. **PHR.** Neptunia Protheus Armenta & turpes pascit sub gurgite Phocas. V. Et freta dicuntur magas expellere Phocas. O.

PHŌCĒĀ, ā. f. Ionia civitas Atheniensium colonia, hujus incolæ Phocai, assiduis Persarum bellis exagitati, patriam reliquerunt, divisque execrationibus se devoverunt, si quando redire conarentur. In Galliam delati Massiliam condiderunt. **PHR.** Phocæorum velut profugit execrata civitas. H. Phocæa rura. O. Phocais juvenus. L. Phocais medias rostris oppone carinas. L.

PHŌCĪS, idis. f. [Exigua Græciæ regio Delphico oraculo & Helicone Parnassoque montibus inclita.] *La Phocide.* Separat Aonios Adæis Phocis ab arvis Terra ferax. O. Sunt qui valint Phocenses ejus incolas Massiliam condidisse. Massiliæque suæ donatur libera Phocis. L.

PHŌBAS, adis, & adēs. f. [Fatiloqua, Phœbi sacerdos] *Prêtresse d'Apollon.* **PHR.** Non unquam plenior artus Phœbados irrupit Pæan. L. Lumine terifico metuens consistere Phœbas. L. Effræna Phœbas. S.

PHŌBĒ, ēs. f. *Eadem qua DIANĀ, sive LUNĀ à Phœbo fratre dicta.* **PHR.** Exuviis gaudens innuptæque æmula Phœbes. O. Vento rubet aurea Phœbe. V. Quanto splendidior quàm cætera Sidera fulget Lucifer, & quanto quàm Lucifer aurea Phœbe,

Tantò virginibus præstantior &c. O. (Vide LUNĀ vel DIANĀ.)

PHŌBŪS, ī. m. *Idem qui Apollo.* **PHR.** Et me Phœbus amat : Phœbo sua semper apud me Munera sunt. V. Ut faveas cœptis Phœbe saluber ades. O. Delphica fatidici referat penetralia Phœbi. L. (Vide APOLLO.)

PHŌBŪS pro Sole. **PHR. O ! lux immensi publica mundi Phœbe pater. O. Sub utroque jacentia Phœbo lititora. O. (Vide SOL.)**

PHŌBĒŪS, ā, ūm. & **PHŌBĒIŪS**, ā, ūm. **PHR.** Postera phœbeā lustrabat lampade terras Orta dies. V. Phœbeā pellere morbos arte. O. Sic lacrymis consumpra suis Phœbeia biblis. O.

PHŌNICIĀ, ā. & **PHŌNICĒ**, ēs. f. *Pli.* [Asiæ regio Judææ contermina, cujus urbes præcipuæ sunt Sidon & Tyros.] *La Phenicie.* **PHŌNICES**, ūm. [Phœniciæ incolæ qui & TŶRII, & SYDŌNI, & ĀGENŌRIDĒ nominantur.] *Les Phéniciens.* Phœnices primi, famæ si creditur, ausi Mansuram rudibus vocem signare figuris. L. i. litteras invenisse creduntur. Hi rubro gurgite quondam Mutavere domum ; primique per æquora vecti Lustrare salum : primi docuere carinis Ferre cavis orbis commercia, sidera primi Servare poli. *Ruf-Dien.* **PHŌNISSĀ** Tyros. O. *Classis.* *Sil.* Dido. V. *Phœnissa* purpura apud veteres maxinè commendabatur. Hinc **PHŌNICĒĀ** vestes. O. Phœniceusque color clarissimus. L. i. purpureus.

PHŌNICŌPTĒRŪS, ī. m. [Avis rubentes habens pennas.] *Phénicoptère.* Et Scythicæ volucres, & Phœnicopterus ingens. J.

PHŌNIX, īcis. *Agenoris filius & Cadmi frater à quo Phœnices nomen habent.* Et qui longa dedit terris cognomina Phœnix. *Sil.*

PHŌNIX Alter Amintoris filius & præceptor Achillis, quem ad bellum Trojanum comitatus est. **PHR.** Et cretus Amynthore Phœnix. O. Phœnix reverendus Achilli. *St.*

PHŌNIX, īcis. f. [Avis.] *Le Phœnix.* **EPITH.** Rēparābilis, immōrtālis, pērēnnis, rēnāscēns, rēdivivūs, ātērnūs, flāgrans, vivāx, lōngævūs, Gāngētīcus, Ālsŷrītūs, Tŷrānītūs, Phābēiūs, Ēōūs, Indūs, Pūnīcūs. **PHR.** Et vivax Phœnix, unica semper avis. O. Una est quæ reparat, seque ipsa refeminet ales : Assyrii Phœnica vocant : nec fruge, nec herbis, Sed thuris lacrymis, & succo vivit Amomi. Hæc ubi quinque suæ complevit secula vitæ, Illic in ramis, tremulæque cacumine palmæ Unguibus & duro nidum sibi construit ore. Quò simul ac Casias, & Nardi lenis aristas, Quasque cum fulvâ substravit cinnama myrrhâ, Se super imponit, finisque in odoribus ævum. O. Corpore de patrio parvum Phœnica renasci. Ramos levat arboris altæ, Fertque pius, cunâque suas, patriumque sepulchrum, O. Non epulis saturare famem, non fontibus ullis Affluctus prohibere sitim : sed purior illum Solis fervor alit. . . . Arcanum radiant oculi jubar : igneus ora Cingit honos : rutilo cognatum vertice fidus Atroltit cristatus apex ; tenebraque serenâ Luce secat : Tyrio pinguntur crura veneno. . . . Hic neque concepto fœtu, nec semine surgit : Sed pater est, prolesque sui, nulloque creante Emeritos artus fecundâ morte reformat,

Et petit alternam totidem per funera vitam . . . .
 Reducisque parans exordia formæ, Arentes tepidis
 de collibus erigit herbas : Et cumulum texens pre-
 ciosa fronde Sabarum, Componit bustumque suum
 partumque futurum. Hic sedet, & solem blando
 clangore salutat Debiliore; miscetque preces, & sup-
 plice cantu Præstatura novas vires incendia poscit...
 O senium posture rogo, falsisque sepulchris Nata-
 les habiture vices, qui sæpe renasci Exitio, pro-
 prioque soles pubescere lecto... Victuri cineres, nullo
 cogente, moveri Incipiant, plumæque rudem vesti-
 re favillam. Qui fuerat genitor, natus nunc prosi-
 lit idem Succeditque novus, geminæ confinia vitæ
 Exiguo mediis discrimine separat ignis. Cl. Cur-
 ris natura laborat Æternam ne perdat avem. Cl.
 Continuo novus exoritur, nitidusque juvenis Efful-
 get cristis, & versicoloribus alis. Innumera circum
 volucres mirantur euntem. Ille suos adit Æthiopus,
 Indosque revisit. *Uida.* Senio non fessum inertem Scan-
 der odoratos Phœnix felicior ignes. St. Ditiore sylvis
 habitat Sabæis Ales Eois renovata bustis. *Sarb.* Ore
 simul, simul ungue suum sibi præfica bustum Fin-
 git, adornatis immortura rogis. *Saut.* Interea volu-
 cri Natura laborat in unâ, Ne pereat flammis irre-
 divisa suis. Stat super & motis incendia ventilat
 alis seque petit flammâ parturiente mori. Nec mo-
 ra vivacem sol providus excitat ignem; Annosam
 que calor fertilis urit avem? Prodit Achæmenio redi-
 vivus ab aggere Phœnix. *Saut.* Unus honesto Fu-
 nere plebei vivat ludibria casus, Rexque decusque
 avium, terris avis unica, Phœnix. Ille Arabum in syl-
 vis, & Eoi Gangis ad oras Longa diu postquam du-
 rando sæcula vicit: Pertæsus rerum, atque ævi me-
 lioris amore, Digna sibi è sterili struit incunabula
 busto. Illic Indorum segetes, Nabatheaque car-
 pum Pervolitans virgulta, rogi fundamina ponit,
 Balsameos primum frutices, & pingua Myrrhæ Frag-
 mina: tum sacro liquentes glutine ramos, Et dulces
 Casiæ fibras, Costique medullam, Cinnamæque,
 & dites Nardi populatus aristas Adjicit intexens. Sug-
 git pretiosa sepulchri Congeries, vitæ fons & spes
 una futuræ. Hic ubi languidulos ales reparabilis
 artus Composuit, fixoque laceffens lumine Phœbum
 Infusus sensit venis arentibus ignes: Continuo in-
 teves passim exsudentia fumos Ligna premens fo-
 vet, & plaudenti ventilat alâ Flamma micat, cre-
 puere foci clarioque perustus Cum sonitu, & toto
 depastus corpore Phœnix, Cedit in aggestos, fati
 securus, odores. *Rue.*

PHOLOE, es, f. *Mons Arcadia quem Centauri dicuntur habitasse.* PHR. Nubigenis Pholoe regnata cacumina turbis. St. Ipse peret Pholoen, petet ignibus Ætan. L. Pholoës habitator opacæ. St.

PHOLUS, i. *Unus ex Centauris Ixionis ex nube filius, qui Herculem hospitio excepit. Hesperes & Alcides magni, Phole. L. Ille (Bacchus) Furentes Centauros letho domuit Rhetumque Pholumque. V.*

PHONASCUS, i. m. *Sue. [Vocis moderator.] Maire à chanter.*

PHORBAS, antis. *Priami filius à Menelao occisus.* PHR. Puppique Deus confedit in altâ Phorbanti similis. V.

PHOREUS, i. *Filius Neptuni ex Thesæâ Nymphâ, Rex Corsicæ & Sardinia, quem ab Atlante victum navali praelio, undaque abruum in mare demum conver-*

sum dixere. PHR. Tritonesque citi, Phoreique exercitus omnis. V. *Fuit ille Medusa pater qua ab eo.* PHORCYS, idos. & PHORCINIS, idos. *Dicta est.* PHR. In partem Phorcinida transtulit illam. O. *Setaque Perseâ Phorcidos, ora manu. Pr. Geminas habitasse sorores. Phorcydas unius fortitas luminis usum. O.*

PHORONEUS, ei. *Argivorum Rex filius Inachi fluvii. Urbem qui condidit Argos Quâ Danaus libare diis seniorque Phoroneus. St. Erater erat Ispidis qua ab eo dicta est.* PHORONIS, idos. Nec superum rector mala tanta Phoronidos ultra ferre potest. O. Ili Phoroneis quondam stabulata sub antris. St.

PHOSPHORUS, i. m. [Veneris stella, quæ & Lucifer dicitur.] *Etoile du matin.* PHR. Phosphore redde diem quid gaudia nostra moraris. Casare venturo Phosphore redde, diem. M. Vestibulum ante ipsum stat phosphorus; igneus olli Ardet apex, ardent humeri, fuditque per ora Se nitor, & tenui jam signat lumine callem. *Rap. (Vide LUCIFER.)*

PHRAATES, æ. *Rex Parthorum qui Augusto remisit non signa tantum à Romanis capta sed & liberos suos. Jus imperiumque Phraates Cæsaris accepit genibus minor. H.*

PHRÆORTES, æ. *Rex Indorum de quo Philost.* PHRÆORTES. *Alter qui occiso patre Herode Persarum regnum occupavit. Redditi Cyri folio Phraortem Dissidens plebi numero beatorum Eximit virtus; H.* PHRÆSIS, is, f. [Dicendi modus ut definit Quin.] *Manière de s'exprimer, elocution.*

PHRENESIS, is, f. [Morbus in furorem agens.] *Frenesie.* PHR. Cum furor haud dubius, cum sit manifesta phrenesis. M. Declamas in febre, Mathon, hanc esse phrenesim Si nescis, Non es sanus, amice Mathon. M. (Vide FUROR.)

PHRENETICUS, æ, um. *Crc. Frenetique.* PHR. Quid mirum rabido si corde Phreneticus ager, &c. Pr. Invasit medicum Nasica phreneticus. M. (Vide FUROR.)

PHRYGIÆ, æ, f. [Minoris Asiæ regio in quâ mons Ida.] *La Phrygie.* PHR. Phrygiâ formabat in Idâ Æneas classem. V. Dardanus Idæas Phrygiæ penetravit ad urbes,

PHRYGÆS, um, m. *Phrygia populi.* PHR. O! verè Phrygiæ; Neque enim Phryges, Ite, &c. V. Priami imperio Phrygibusque futurum Exitium. V.

PHRYGIUS, æ, um. *De Phrygie.* PHR. Bis denis Phrygium conscendi navibus æquor. V. Phrygiæ vestes, urbes, V. Phrygium nemus. O.

PHRYGIÖ, onis. *PLA. [Qui acu pingit.] Brodeur. (Vide ACUS.)*

PHRYXUS, Ahamantis regis Thebarum filius qui novercas insidias cum ferre non posset in Asiam cum sorore Helle aufugit vēsus Ariete cuius vellus aureum erat: Helle in mare delapsa est: Phryxus Colchos pervenit PHR. Equorei redierunt vellera Phryxi. St.

PHRYXEUS, æ, um. *Quod ad Phryxum pertinet.* SYNT. Phryxæ, ovis, vellera. O. Sidera jam Tyrius phryxei respicit Agni. H.

PHTHIÆ, æ, f. *Urbs Thessaliæ Patria Achillis.* PHR. Cum domus Asfaraci Phthian claraeque Mycænas Servitio premet, ac victis dominabitur Argis. V. Phthius Achilles. H. Deseritur Scyros, linquunt phthiotica Tempe. C.

- PHTHIŌTĀ**, æ, m. Cic. *Qui Phthiam habitat.*
PTHĪSIS, iōs, f. [Morbus quo tabescit corpus.]
Pothise. PHR. Et Phthisis & vomica putres & dimidium crus ꝑ. **PTHISICŪS**, i, m. *Phthisique.* PHR. Quam quæ de phthisico lapsa est armilla cinædo. M.
PHYCŪS, ūntis, m. *Syrenarum promontorium.* PHR. Sevas mericū Phycūta rapinas. L.
PHYLACĀ, æ, f. PLA. [Carcer.] *Prison.* **PHYLACISTĀ**, æ, m. PLA. [Custos carceris.] *Un geolier.* (Vide CARCER.)
PHYLACE, es, f. *Urbs Thessalia in quā regnavit Protesilaus. Laodamia vir dictus à Philacā urbe.* **PHYLACIDĒS**, æ. PHR. Phylacides aberat Laodamia tuus. O. Ut vivat famā conjux Phylacea. O. i. *Laodamia.*
PHYLLIS, idis. *Filia Lycurgi Regis Thracum qua Demophoonem Thesei filium ex Trojano bello redeuntem hospitio excepit amavitque. Demophoon Prosciscens promisit illi se ad ejus nuptias reverſurum. Cum diutius in patriā detineretur, Phyllis speratam se credens, amoris impatientiā laqueo vitam finivit, & in Amygdalum arborem conversa est.* PHR. Hospita Demophoon tua te Rhodopeia Phyllis Ultra promissum tempus abesse queror. O. Si quos aut Phyllidis ignes, aut Alconis habes laudes. V. Nec miseræ Phyllidis arbor adest. Mant.
PHYSICĀ, æ, f. **PHYSICĀ**, ōrūm, n. Cic. **PHYSIOLOGIĀ**, æ, f. Cic. [Rerum naturalium cognitio.] *La Physique, la science des choses naturelles.* **PHYSICĒ**, adv. Cic. *En Physicien, en naturaliste.* **PHYSICŪS**, i. Cic. *Physicien, instruit dans la science des choses naturelles.* PHR. Speculator, venatorque naturæ Physicus. Cic. (Vide PHILOSOPHUS, PHILOSOPHIA.)
PHYIOGNŌMŌN, ōnis, m. Cic. [Qui hominum mores ex vultu cognoscit.] *Physionomiste.* Fert animus varios aspectus dicere morum Et dubii cæcas pectoris ire vias... Mens lumina fallit, Attramen affectus pingit in ore suos; Cumque sit in totum vis mentis diffusa corpus Indicia ex toto corpore mentis eunt... Ingenium turpi corpore turpe latet. Bim. (Vide VULTUS. *Vultus animi index.*)
PYABĪLIS, ilē. [Quod purgari potest.] *Qu'on peut expier.* PHR. Cui da, ne nimium terrere, piabile fulmen. O. **PIACULARIS**, arē. SEN. *Expiatoire.* **PIACULŌ**, as, avi, atūm, arē. CATO. *Expier.* (Vide Pro.)
PIACULŪM, i. & **PIAMĒN**, inis, n. [Sacrificium vel aliud quidvis quod sit pro satisfactione peccati.] *Sacrifice expiatoire. Viti ne pour l'expiation.* SYN. **PIACAMĒN**. Viētīmā. PHR. Et pecudes secum & monstrata piacula ducat. T. Teque piacula nulla resolvent. H. Speret miseranda piacula poenæ. Sil. Piacula manibus infert. O. (Vide SACRIFICIUM.)
PIACULŪM. [Peccatum ipsum piandum] *Crime, faute qu'il faut expier.* PHR. Distulit in seram commissa piacula mortem. V. Piaculum est misereri hominum rem male gerentium Pla. (Vide PECCATUM.)
PICĀ, æ. *Fabulatur Ovidius Picas filias Pieri, ausas cum Musis de cantu certare, in aves mutatas esse.* Nuper & istæ (Pica) Auxerunt volucrum, victæ certamine, turbam: Pierus has genuit Pellæis dives in arvis. Pæonis Enippe mater fuit: illa potentem

- Lucinam novies novies paritura vocavit: Intumuit numero stolidarum turba sororum... Nobiscum (aiunt) si qua est fiducia vobis, Thespiades certate Deæ; nec voce nec arte Vincemur; totidemque sumus vel cedite victæ Fonte Medusæ... turpe quidem contendere erat, sed cedere visum Turpius. *Cantatur ergo Nymphis Judicibus* At Nymphæ vicisse Deas Heliconæ colentes Concordi dixere sono... Convicia victæ cum facerent... Ibis in pœnas (aiunt musæ) Et quæ vocat ira sequemur. Rident Phæonides spernuntque minaciæ verba, Conatæque loqui & magno clamore protervas Intentare manus, pennas exire per ungues Aspexere suos, operiri brachia plumis, Alteraque alterius rigido concreſcere rostro Ora videt, volucresque novas accedere sylvis, Plangere dumque volunt; per brachia mora levatæ, Aëre pendebant, nemorum convicia, Picæ. Nunc quoque in alitibus faciundia prisca remansit, Raucaeque garrulitas, studiumque immane loquendi. O.
PICĀ, æ, f. [Avis de quā supra.] *Une pie.* EPITH. *Raucā, garrulā, loquax, clamorosa, improba, disertā, picta, versicolor.* PHR. Imitantes omnia Picæ. O. Suspicit, & linguæ quærit tam certa loquentes Unde sonent, hominemque putat... Locutum. O. Promens humanos garrula Pica sonos. Quam si non videas, esse negabis avem. Pica loquax certā dominum te voce salutat. M. Pica salutatrix. M.
PICARIĀ, æ, f. Cic. [Locus ubi colligitur pix.] *Lieu d'où l'on tire les poix.*
PICATŪS, ā, ūm. [Picæ illitūm.] *Poissé.* Picata vasa. Plī. Picatum vinum. *Quod picem sapit.* PHR. Hæc de Vitiferâ venisse picata Viennā Ne dubites. M.
PICĒĀ, æ, f. & **PICĒASTER**, trī, m. PLI. *L'arbre d'où déroule la poix, Sorte de Pin sauvage.* PHR. Procumbunt picæ. V. Vallis erat picæis & acutā densa Cupressu. O. (Vide ARBOR. PINUS.)
PICĒATŪS, ā, ūm. [Picæ illitus.] *Poissé.* [Metaph. Sumitur pro furaci.] PHR. Nihil est furacius illo; Non fuit Autolici tam piceata manus. M.
PICĒŪS, & **PICINŪS**, ā, ūm. *De poix.* [Metaph. Nigër, vel viscōsus, & tēnax.] *Noir, gluant, &c.* PHR. Picæ crassam caligine nubem. V. Turbine fumantem picco & nigrante favillā. V.
PICENŪM, i, n. [Italia regio Adriatico mari adjacens.] *La Marche d'Ancone.* PHR. Picentum acies. Sil. Picenis excerpens semina pomis. H. Picentina Ceres (panis) niveo sic neſtare crescit. M.
PICŌ, as, avi, atūm, arē. [Picæ illinere.] *Poisser.* PHR. Vasa picare. Col. Picata dolia. Plī.
PICTŌNES, ūm, & **PICTŌNICI**, ōrūm. [Aquitaniae populi.] *Peuples de l'Aquitaine.* PHR. Pictōnes immunes subigit sua rura. L. Et quæ Pictōnici legit accola litioris. Auf.
PICTOR, ōris, m. *Un Peintre.* EPITH. *Clārus, pēritus, insignis, cēlēbris, Egrēgius, nobilis.* PHR. Artifici pingens vix imitanda manu. Cui neque par Zeuxis, cui magnus cedat Apelles. Humano capiti cervicem pictor Equinam Jungere si velit. H. Hic Saxo, liquidis ille coloribus solers nunc hominem ponere, nunc Deum. H. Artifices potui digitis animare colores, Speratæque animos fallere voce diu. Ipsa meis stupuit natura expressa figuris. Pol. Quo fospite felix Gallia nil Grajis invidet, aut Italīs. Com. (Vide PICTURA, PINGO.)

PICTŪRA, *ἔ*, Cic. [Ars pingendi.] *La peinture, l'art de peindre.* **PICTŪRA**. [Dicitur & pro tabellā pictā.] *Une peinture, un tableau* **EPITH.** Egrēgiā, insignis, nobilis, conspicuā, antiquā. **APPELLĀA**, **SYN.** Ars Appellāa, Parrhāsia. **PHR.** Ut pictura, pōsis erit. *H.* Sic ait atque animum picturā pascit inani. *V.* Non istis olim variabant testā figuris Cum paries nullo crimine pictus erat. *Pr.* Turgent in vitibus uvæ Nativo jures intumuisse mero. Teneros de stamine rīfus Vagitusque audire putes. *Cl.* Vel cum Pauisā torpes insane tabellā. *H.* Sonipes ... Acrius attollit vultus cursumque minatur. Jam sylvis errare feras Pontumque natari Piscibus, & vero credas spumescere fluctu. *Sann.* Dat natis quodcumque decus Natura creatrix Floribus, his opifex floribus omne dedit. Victrici Natura Parens penē invidet arti. *Sant.* (Vide CĀLAMEN TABELLA. **PINGO**.)

PICTŪS. & **PICTŪRĀTŪS**, *ἄ*, ūm. *Peint, brodé.* **PHR.** Et picturatas auri subtegmine vestes. *V.* Pictum croceo velamen Achanto. *V.* Pictis incinctæ pellibus ambo. *V.* Maculis auro squallentibus ardens. *V.* Picti terga lacerti. *V.* Pictis conspectus in armis. *V.* Pictus acu clamydem, & ferrugine clarus Iberā. *V.* Iliadumque labor vestes. *V.* Nec purpura regem Picta movet. *V.* Pictaque volucres. *V.* Pictis vehitur phaselis. *V.* Picti reges. *M. i.* *pictis vestibus ornati.* Picta frigora. *M. i.* *Marmor varium.*

PICUS. *Latinorum rex.* Picus Equum domitor, quem capta cupidine conjux Aurēā percussus virgā, versumque venenis Fecit avem Circe; sparsitque coloribus alas. *V.* *Quod pluribus Ovid.* Picus in Ausoniis, proles Ætarnia, terris Rex fuit, utiliū bello studiosus Equorum. Illum fontana petebant Numina Naiades, spretis tamen omnibus, unam Ille colit Nympham, quæ cum maturuit annis Præposito cunctis Laurenti tradita Pico est. Rara quidem facie, sed rarior arte canendi, Unde Canens dicta est... Exierat tecto laurentes Picus in agros... venerat in sylvas & filia solis easdem, (*Circe*) Quæ simul ac juvenem virgultis abdita vidit, Obstupuit: Cecidere manu quas legerat herbas. Flammaque per rotas visa est errare medullas... Nacta locum, tempu que, per o! tua lumina, dixit, Quæ mea ceperunt... Solem Aspice, nec durus Titania despice Circen. Sæpe retentatis precibus Titania frustra, Non impunē ferēs, neque, ait, reddere Canenti: Læsaque quid faciat, quid amans, quid fœmina, discēs Rebus, ait... Ter juvenem baculo tetigit, tria carmina dixit... Seque novam subito Latius accedere sylvis Indignatur avem. Nec quidquam antiquum Pico, nisi nomina, restat. *O.*

PIĒ, *adv.* *Pieusement, religieusement.* **SYNT.** Piē & humanē facere Cic. Piē & amicē, piē & justē. Cic. Piissimē ferre. *S.*

PIĒRIĀ, *ἔ*, *ἑ*. Regio in finibus Macedonia. Est & nomen montis Boſtia musis sacri qua Hinc dicta sunt. **PIERIDES**, ūm. *Les muses.* **PHR.** Ut tacui pieris orsa loqui. *O.* O! testudinis auræ Dulcem quæ strepitum Pieri temperas. *H.* Et me fecere poetam Pierides... *V.* **PIERIŪS**, *ἄ*, ūm. *Des muses.* **PHR.** Pierii tutela chori *Mecænas.* *O.* Vatum Pieriis ora rigantur aquis. *O.* Pieriā tendis in astra viā. *O.* (Vide **MUSA CARMEN**.)

PIĒRŪS, *l.* Pater novem puellarum de quibus supra.

(Vide **PICA**.) Pierus has genuit Fellæis dives in arvis. *O.*

PIĒTĀS, *ātis*, *f.* *Pieté, devotion.* **EPITH.** Sanctā, Spectatā, egrēgiā, morigērā, vērērandā, castā, purā, vērā, cælestis, eximīā, sacra, spectabilis, fictā, simulatā, fallax, dolōsā, spretā, falsā. **SYNT.** Religio. **SYNT.** Pietatem colere. Cic. Evertere. *Lr.* Pietate frangi. *O.* Excitari. Cic. Pietas excidit. *O.* Pietate notus. *O.* Insignis. *V.* Repletus. *Lr.* Pietas Æneia. *O.* Mendax pietatis Umbra. *O.* **PHR.** Dii quoque, ut à cunctis hilarī pietate colantur, Tristitiam poni per sua festa jubent. *O.* Victa jacet pietas. *O.* Victa metu pietas. *O.* Pietas spectata per ignes. *O.* Nulla vis major pietate verā est. *S.* Scelus est pietas in conjuge Terco. *O.* O! felix nati pietate. *V.* Si te nulla movet tantæ pietatis imago. *V.* Vicit iter durum pietas. *V.* Hic pietatis honores? Sic nos, &c. *V.* Nec te tua plurima Pantheu Labentem pietas nec Apollinis insula texit. *V.* Si qua est pietas, quæ talia curet. *V.* Nec pietas moram Rugas & instanti Senectæ Afferet, indomitæque morti. *H.* Fallit te incautum pietas. *V.* Hæc verā est pietas, hac itur ad astra Veri sic intueri numinis vultum licet. *Buch.* Non amat semper in morum recessus, Civium cæcus neque semper heret, Nec timet lucem pietas, fugiet in astra regum, *Sant.* (Vide **PIUS**.)

PIĒTĀS. Erga parentes & amicos. Cic. *Tendresse naturelle.* **EPITH.** Humanā, clemēns, benignā, officiōsā, mirā, &c. *Vide amicitia.* **PHR.** Colitur pietate propinquitas. Cic. Pietas præstanda parentibus. *Quin.* Egregium narras mirā pietate parentem. *C.* Et longā pietas excidat ista die. *O.* Te jubet à patriā discedere Cæsaris ira, Me pietas: pietas hæc mihi Cæsar erit. *O.* (Vide **AMICITIA**, **AMOR**.)

PIGER, *grā*, *grām.* *Parassieux.* **SYN.** Ignāvus, iners, sōcōrs, vēcōrs, dēsēs, desidōsōs, lēntūs, languidūs, tardūs. **SYNT.** Bos piger. *H.* Piger ad... Piger in re. Cic. Militiā piger. *H.* Piger frigore. *O.* Pigra vita. *St.* Piger somnus. *St.* **PHR.** Sed piger ad pœnas princeps, ad præmia velox. *O.* Veterno remorâque pigiores. *M.* Horridus alter Desidiā latamque trahens inglorius alvum. *V.* Nec trabe languidulos discincta per ora soles; Nec tenebris animum lectus & umbra tuum. *Sant.* Piger scribendū ferre laborem. *H.* Nunquam pigra fuit nostris tua gratia rebus. *O.* Sub quo pigra quies nec labor ullus erat. *M.* Lugubre quiddam, quod tacet piger vultus. *M.* Mane piger stertis. *P.* Operum segnes urge-re puellas. *Cl.*

PIGER *Metaph.* [Lēntūs.] *Lent, long.* **PHR.** Ut piger annus Pupillis quos dura premit custodia matrum. *H.* Piger humor. *Col.* *Gluant.* Arar pigerrimus. *Sil.* Aqua pigro lapsu repens. *Cl.* Pigra palus. *O.* *Enas dormante.* Moles pigra. *Cl.* *Lourde.* Pigrum bellum. *O.* *Longue.* Pigriora remedia. *Col.* Pone me pigris ubi nulla campis Arbor æstivā recreatur aurā. *H.* **PIGER.** [Pigrum faciens.] *Qui rend paresseux.* **PHR.** Hibernæ pigra frigora noctis. *Pr.* Pigra Senectus. *O.* Hyems pigra. *O.* Pigra vitia. *Cl.*

PIGĒT, *pīguit*, *ērē*. *imp.* *Être sâché, se repentir.* **PHR.** Piget incapti. *V.* Facti. *O.* Piget laborum. *O.* Sceleris piguit. *V.* Si piguit portas ultra procedere. *Pr.* Poscit ab invitā verba pigenda lyrā. *Pr.* Piget esse

pium. O. Te tamen ut videam duo millia non piget ire. *M.* Nec me meminisse pigebit. *V.* Pigere id se negat. *Ter.* (Vide DOLEO, PIGNITET.)

PIGMENTARIŪS, īī, m. *Cic.* [Qui pigmenta vendit.] *Qui vend des couleurs, du fard.*

PIGMENTUM, ī, n. *PLA.* *Fard.* (Vide FŪCŪS.)

PIGMENTUM. *Cic.* [Pictorum colores.] *Couleur à peindre.* Aspersa temere pigmenta in tabulā. *Cic.*

PIGMENTA Metaph. *Cic.* [Ornamenta orationis.]

Les ornemens du discours. PIGMENTA. *Cic.* [Fraudes, mendacia.] *Deguisement, tromperie.* (Vide FRAUS DOLUS.)

PIGNERATOR, ōris, in. *Cic.* [Qui pignus accipit.] *Qui prend quelque chose en gage.*

PIGNERO, ās, āvi, ātūm, ārē. *Suz.* [Pignus dare.] *Engager.* *PHR.* Cujus & alveolos, & lanam pignerat Atreus. *S.*

PIGNEROR, āris, ātūs sūm, ārī. *D.* [Pignora capere.] *Prendre en gage.* *PHR.* Mars ex acie fortissimum quemque pignerari solet. *Cic.* Fidem militis pignio pigneratus. *Sue.* Pigneratos habere animos. *Liv.*

PIGNUS, ōris, n. *Gage, nantissement, assurance.* *EPITH.* Certūm, divēs, pretiosūm, magnificūm, eximium, mūm, mūm, carūm, amicum, fidelē, datum. *PHR.* Pignus tenemus sceleris. *S.* Me tamen acceptā poterat deponere bellum Obside, me comitem & me pācis pignus haberet. *O.* Si pignus volui vocis habere tuā. *O.* Avoir votre parole. Et pignus fidei dexteras utrasque poposcit. *O.* Conjugij mors mea pignus erit. *O.* Has olim exuvias mihi perfidus ille reliquit, Pignora cara fui. *V.* PIGNUS. *Marque, témoignage.* *PHR.* Pignora da genitor per quā tua vera propago. Credar .. Scilicet ut nostro genitum te sanguine credas. Pignora certa petis, do pignora certa timendo; Et patrio pater esse me probor. *O.* Hoc dominā certi pignus amoris erit. *O.* It liber absentis pignus amicitiae. *M.* Mutua amoris pignora. *Sil.* PIGNORA Tac. [Fili.] *Les enfans.* *PHR.* Pignora cara nepotes. *O.* Gemino natum pignore fultus. *Sr.* Nate parum fausti miserabile pignus amoris. *O.* PIGNUS, [Quod a deo tibi deponitur.] *Enjeu.* Tu dic mecum quo pignore certes. *V.* Contendere pignore. *C.*

PIGRE, ius, īssimē, adv. *COL.* Avec paresse, lachement

PIGRESCO, īs, ērē. *PLI.* Devenir paresseux. *PHR.* Pigro Nilus. *PLI.* Nec torpere gravi passus sua regna veterno. *V.*

PIGRITIA, āe, & PIGRITĒS, ēī, f. *Paresse, nonchalance.* *EPITH.* Fēdā, tūrpis, iners, lēntā, ignāvā, mōllis, imbellis, sōmniferā, pūdendā, prōbrōsā, hēbēs, languidā, tardā, enervis. *SYN.* Ignāviā, sēgnitiēs, dēsidiā, tōrpōr, sōcōrdiā, vēcōrdiā, ōtūm. *PHR.* Arguimur lentae crimine pigrity. *M.* Oria & ignavi senium cognovimus avi, opotosque diu populos torpore paterno. *Cl.* Non tibi desidiās molles nec marcida luxu Oria nec sōmnos genitor permisit inertes. *Cl.* Frigidus artus. Illegat atque animum, subducto robore, torpor. *L.* Segnitie molire animos & frangere luxu. *Com.* Exosa laborem pigrity. *Com.* Non brumae requies, non hyberna cula segnes. Enervent torpore manus. *Cl.*

PIGROR, āris, ātūs sūm, ārī. *Cic.* Estre paresseux. *PHR.* Quod si pigraris, paulūmve recesseris abs te. *Lr.*

PILX, āe, f. [Vas concavum in quo terebantur olim frumenta.] *Un mortier.* *PHR.* Aut ut Anaxagoras pilā minuaris in altā. *O.*

PILĀ. [Columna strutilis.] *Pillier, pilastre.* *PHR.* Nulla taberna meos habeat, neque pila libellos. *H.*

PILĀ. [Opus faxeum informe, moles.] *Digue, môle.* *PHR.* Qualis in Euboico Bajarum littore quondam Saxea pila cadit, magnis quam molibus ante Constructam jaciunt ponto. *V.* (Vide MOLES, AGGER digue.)

PILĀ, āe, f. [Instrumentum lusorium.] *Balle à jouer à la paume.* *EPITH.* Lūsōriā rōtundā, lēvis, citā, volūbilis, volāns, cōcētā, stridēs, sōnāns, percussā. *PHR.* Nec tibi mobilitas minor est; si forte volantem. Aut geminare pilam juvat, aut revocare cadentem, Et non sperato fugientem reddere gestu. *O.* Reticuloque pilae laeves fundantur aperto; Nec nisi quam tollas ulla movenda pila est. *O.* Hae quae difficilis turgēt paganica plumā, Follē minū laxa est, & minū arcata pilā. *M.* Si me mobilibus scis expulsare sinistris, sum tua; si nescis, rustice, redde pilam. *M.* Ritu precipitis pilae, Quae cum pulsa cavā rejicitur manu, Nunc lenes secar africos; Nunc terrae refugis absistit ictibus. *Sarb.* Seu pila velox, Molliter austerum studio fallente laborem, Seu te discus agit. *H.* Indoctusve pilae discive. *H.* Dii nos quasi pilas habent. *PLA.* *Nous balotent.*

PILĀ, & PILŪLA, āe, f. dim. *PLI.* [Globulus Sphaericus.] *Petite boule, pilule.*

PILANI, ōrūm, m. [Qui pilum jaciebant.] *Les Lanceurs de javelot.* *PHR.* Et totidem princeps, totidem pilanus habebat Corpora, legitimo quisque merebat Equo. *O.*

PILARIS, ārē. *De paume.* *Pilaris lusio. Sr.*

PILARIŪS, īī, m. *QUIN.* [Praetigiator qui pilis in vas injectis oculos fallit.] *jeoueur de gobelets.*

PILATIM, adv. *VIT.* Par piles, sur des piles.

PILATUS, ā, ūm. *Armé d'un javelot.* *Pilata cohors. M.*

PILEATUS, ā, ūm. [Pileo tectus.] *Qui a un chapeau sur la tête.* *PHR.* Ad Parthos procul ite pileatos. *M.*

PILENTUM, ī, n. [Genus vehiculi pensilis.] *Char, carresse.* *PHR.* Ante fores jam pompa sonat; pilentaeque sacra Præradiant ductura nurum. *Cl.* Ducebant sacra per urbem Pilentis matres in molibus. *V.*

PILEUM, ī, n. & PILEŪS, ēī, m. PILEŪLUS. m.

PILEŪLUM, ī, n. dim. [Capitis tegmen.] *Chapeau, bonnet.* *EPITH.* Lānēs, villōsūs, ōrnātus, cūltūs, lēvis, cāstōrēūs, nīgēr. *SYN.* Gālērūs, pētāsūs. *PHR.* Nec turpe putatis Pileolum nitidis imposuisse comis. *O.* Ut cum pileolo soleas conviva tribulis portat. *H.* Fulvosque lupi de pelle galeros Tegmen habent capiti. *V.* Operosa cingit Spira galerum. Pileolo aurito tectus. *H.*

PILEŪS. [Libertas cuius insigne erat pileus.] *La liberté.* *PHR.* Servis ad pileum vocatis. *Sue.* Hæc meræ libertas; hæc nobis pilea donant. *P.*

PILUM, ī, n. [Teli missilis genus, hastile.] *Le javelot.* *PHR.* Pila sed in medium venerē trementia pectus. *L.* Infestis obvia signis Signa, pares aquilas, & pila minantia pilis. *L.* Horrentia pilis Agmina. *H.*

Pila manu saevosque gerunt in bella dolones. *V.* Surcula cessabunt versique in pila ligones. *O.* (Vide TELUM.)

PILUM. [Centuria pilatorum.] *Centurie, compagnie des lanceurs de javelots.* Pilum primum ducere. *Cas*

PILUM. *Pla.* [Quo aliquid tunditur.] *Pilon.* Pilum ruderarium. *PLA.* Une hie de paveur.

PILUS, *i. m.* *Le poil.* *PHR.* Sed fruticante pilo neglecta & squallida barba. *J.* Nec...inque cavâ pullus stet tibi nare pilus. *O.* Pilos equinæ vellere caudæ. *H.* PILUS [Res nihili.] *Un rien.* Pili non facio. *Cic.* Je n'en fais aucun cas.

PILŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* [Pilos detrahere.] *Ar. racher le poil.* *PHR.* Extirpa, mihi crede pilos de corpore toto Atque pila &c. *M.*

PILŌSŪS, *ā, ūm.* *Couvert de poil, velu.* *PHR.* Sed quid & hircosis serum est, & turpe pilosis &c. *M.* Nunc tibi crura pilis, & sunt tibi pectora setis Horrida. *M.* Hispida membra quidem, & duræ per brachia setæ. *J.* Et villosa feris horrebant pectora setis. *Sil.* Pilosæ genæ. *Cic.* Pilosa folia. *PLI, metaph.*

PILŪMNŪS *Jovis filius qui ē Danae uxore, Acrisii, filiā, suscepit Daunum Turni patrem.* *PHR.* Turnum cui Pilumnus avus cui diva venilia mater. *V.*

PIMPLA, *æ.* Mons Macedonia in cujus radicibus fuit anturum & sons sacer musis qua ab eo dicta sunt PIMPLEIDES, dūm. *PHR.* Non urbana meā tantā Pimpleide gaudent otia. *M.* Cujus Pimpleo lyra clarior exit ab antro. *M.*

PINARIŪS *Senex quem Hercules sacris suis præsedit à quo Pinaria familia Roma.* Et domus Herculei custos Pinaria sacri. *V.*

PINASTER, *trī. m.* *PLI.* Pin sauvage (Vide PINUS.)

PINDARŪS. Poëta Thebanus Lyricorum apud Græcos Princeps. *PHR.* Pindarum quisquis studet æmulari, Jule, ceratis ope Dædalea Nititur pennis vitreo daturus Nomina ponto. Monte decurrens velut amnis, imbres Quem super notas aluere ripas Fervet, immensusque ruit profundo Pindarus ore. Laureâ donandus Apollinari Seu per audaces nova dithyrambos Verba devolvit, numerisque fertur Lege solutis; Seu Deos Regesque canit &c. *H.* Qualis pindarico spiritus ore tonat. *Pr.* Pindarici fontis qui non expalluit haustus. *H.* Pindaricæ fidicen lyrae. *O.*

PINDŪS, *i. m.* [Mons Thessaliæ Musis sacer Lapharum olim sedes.] *Le Pinde.* *EPITH.* Apollinæus, Præritus, sacër, altus &c. *PHR.* Quà celsus astris inserit Pindus caput. *S.* Perhæbi tremuere cacumina Pindi. *Pr.* Aut omne Pindi Thracis excidam nemus. *S.* (Vide PARNASSUS, MONS.)

PINETUM, *i. n.* [Locus Pinis confitus.] *Une Pinaie.* *PHR.* Innumeræ cadunt Pineta secures. *O.*

PINEŪS, *ā, ūm.* *De Pin.* *PHR.* Pineæ sylvæ mihi multos dilecta per annos. *V.* Pineæ testæ. *O. i. naves.* Pineæ claustra. *O.* Pineus cortex. *Col.* Pinēī nūclēī. *Cel.* Des pignons. *PINEĀ* nūx. *M.* Pomme de Pin. *PHR.* Poma sumus Cybeles præcul hinc discede viator. Ne cadat in miserum nostra ruina caput. *M.*

PINGŌ, *is, xī, pītūm, ērē.* *Peindre.* *SYN.* Dēpīngō, ādūmbrō, rēpræsēntō. *PHR.* Sanguineis frontem moris & tempora pingit. *V.* Bis conatus erat casus effingere in auro; Bis patriæ cecidere manus. *V.* Veruit ne quis se præter Apellem Pingeret. *H.* Non istis olim variabant testæ figuris, Cum paries nullo

crimine pictus erat. *Pr.* Hanc ne lux rapiat supremam, Pictam Publius exprimit tabellā. *M.* Velolachrymantia texerat ora, Nescia inexpectos imitando æquare dolores. *Rua.* Bis sex cælestes medio Jove sedibus altis Augustā gravitate sedent: sua quemque Deorum Inscribit facies: dat acutæ cuspidis hastam Percussamque suā simulat de cuspide terram Miranique Deos...addit certamina &c...Rhodopen habet angulus unus &c. Circuit extremas oleis pacalibus oras...Elusam designat imagine Tauri Europam: verum Taurum, fræta vera putares: Fecit & Asterien Aquilā luctante teneri; Addidit ut pastor, &c. Ultima pars telæ tenui circumdata limbo Nexilibus flores Hederis habet intertextos...Et te posuit Neptune...omnibus his faciemque suam faciemque locorum reddidit: est illic agrestis imagine Phœbus Utque modò Accipitris pennas, modò terga Leonis Gesserit; ut pastor Macareida luserit Issen. *O.* Scilicet hos pictor sperasti effingere vultus, Quos finxere sibi, tot concurrentibus astris Majestas & amor, *Sant.* Pallentem faciam, ingentique dolore Exanimem labi, stabant circumlicet omnes Collapsam famulæ, gelidamque à flumine lympham Rorabunt, gelidā vix tu revocare lymphā. Quos ah deinde gemitus, quæ tum lamenta referrent; Si possent gemitus junco, aut lamenta referri? *Vida.* Juvenile decus mihi pingere malas Cœpit. *O.* Palloribus omnia pingunt. *Lr.* Tempora sutilibus pinguntur testæ coronis. *O.* Mollia luteolā pingit Vaccinia calthā. *V.* In mensā pingere castra mero. *J.* Pingere humum floribus. *Pla.* Si quid Apellæi gaudent animasse colores. *Sr.* (Vide CÆLO, SCULPO, CÆLAMEN.)

PINGUEDINEŪS, *ā, ūm.* *PLI.* Graisseux.

PINGUEDŌ, & PINGUETUDŌ, *inis. f.* & *PINGUĒ, is. n.* *La graisse.* *SYN.* Adæps, crāsītēs. *PHR.* Et omnes impendunt curas densò distendere pingui. *V.* Pinguetudo litteratum. *QUIN.* Grossiereté, stupidité.

PINGUEFACIŌ, *is, feci, factum, ērē.* *PLI.* Engraisser.

PINGUESCŌ, *is, ērē.* *COL.* & *PINGUEFIŌ, is, factus sūm, ērī.* *COL.* S'engraisser. *PHR.* Bis sanguine nostro Æmathiam, & latos Æmi pinguescere campos. *V.* Pinguescat nimio madidus mihi crinis amomo. *M.* Heu quantum scelus est in viscere viscera condi, Congestoque avidum pinguescere corpore corpus. *O.* Propera stomachum laxare saginis. *J.*

PINGUIARIŪS, *ā, ūm.* [Qui pinguis amat.] *Quē aime ce qui est gras.* *PHR.* Carnarius sum, pinguiarius non sum. *M.*

PINGUIS, *guē, iōr, īsimus.* *Gras, bien nourri.* *SYN.* Opimū, obēsūs, crāsūs. *PHR.* Eheu quàm pingui macer est mihi Taurus in arvo. *V.* Pinguis aqualiculus propenso selsupiede extet. *P.* Et pingui tentus Omaso. *H.* Illi tremat omento popa venter. *P.* Humano sanguine pinguis Equus. *O.* Campus sanguine pinguior. *O.* Pingues digiti. *O.* Corpus non pingue. *O.* Pingue lardum. *H.* Pingues terræ. *V.* Pingue solum, *V.* Pinguis hortus. *V.* Pingue finum. *V.*

PINGUIS. [Densūs, crāsūs.] *Epais, grossier.* *PHR.* Pinguis fumus. *L.* Pinguis roga, lacerna. *J.* Biam doublée. Pingue merum. *H.* qui a du corps. Flammæ pingues. *O.* PINGUIS [per transl. ad ingenium.] *Lourd, grossier.* *PHR.* Pingue sed ingenium mansit; necituraque ut ante Ruribus erant domino stolidæ

præcordia mentis. O. Pinguî Minervâ. Col. Pinguiores rusticorum litteræ. Col. Pinguis amor. O.

PINGUIS [pingue faciens.] *Qui engraisse.* Pingues somni. O. Pingue otium. *Pli.* Pingues mensæ. *C. i. dices.*

PINGUITER adv. Col. *Grassement, grossièrement.*

PINIFER, erâ, erûm. *V. Qui produit des Pins.* *PHR.* Actus Aper multos vesulus quem pinifer annos defendit. *V.* Atlantis piniferum caput. *V.*

PINNÂ, & **PINNULÂ**, æ. f. dim. [propriè penna.] *Grosse plume.* *PHR.* Plumam pinnasque emundant. *Col.* Brevisbus pinnis insurgere. *V-F.* **PINNÆ** [Quibus innatant pisces. *PLI.*] *Nageoires des poissons.* **PINNÆ** murorum. *Les crenaux des murailles.* *PHR.* Primas in littore sedes Castrorum in morem pinnis atque aggere cingit. *V.* Decussæ muri pinnæ. *Liv.* **PINNÂ**. *Var.* [Crista galearum.] *Une aigrette.* (*Vide GALEA.*) **PINNÂ**. *Pli.* [Conchæ genus.] *Nacre* Hinc

PINNATÛS, â, um. *Qui a des ailes.* Pinnatus Cupido. *Cic.* **PINNATÛS**. *PLI.* *Crenelé.* Pinnata cauda, folia. *Pli.* [i. pinnarum modo concisa.] *Dentelé.* Fulgor pinnatus. *PLI.* [Radians.] *Qui jette des rayons.*

PINNIGER, â, um. *Qui a des nageoires, ou des ailes.* *PHR.* Pinniger piscis. O. Pinnigeri sævit calcatribus ietus amoris. *Lv.*

PINNIRAPÛS, i. m. [Retiarius qui pinnam, seu galeæ summitem adversario rapiebat.] *Gladiateur.* *PHR.* Inter pinnirapi cultos juvenes. *J.*

PINSATIÔ, onis. f. *VIT.* *L'action de piler dans un mortier.*

PINSÔ, is, sui, sum, & situm, & p-stum, erê. & **PINSITÔ**, as, avi, atum, arê. freq. *Pla.* [Tundere & molis frangere.] *Piler, broier.* *SYN.* Têrô, cōtêrô, ôbtêrô, sūbīgô, tūndô, cōtūndô. *PHR.* Humida callosâ cum pinseret Hordea dextrâ. O. Quem nulla Ciconia pinxit. *P.* *Rostro tundit.* (*Vide CICONIA.*) Pila minuaris in illâ &c. O.

PINSÔ, oris. m. *VAR.* *Qui pile dans un mortier.*

PINÛS, i. f. *Un Pin.* *EPITH.* Ardûâ, pinguis, altâ, sylvestris, hirsutâ, acutâ, cōnīgērâ, odorâ, Idæâ, ponticâ, Cÿbêlêâ, Bêrêcÿnthiâ, nauticâ, multifidâ, procērâ. *PHR.* Grata Deûm matri Pinus. O. Navigiis pinos dat sylvâ. *V.* Abies & odoro vulnere Pinus. *St.* Evertunt actas ad sidera Pinus. *V.* *Arcadio* Pinus amata Deo. *Pr.* Qualiter alta, comans sylvarum gloria Pinus. *St.* Nondum cæsa suis, peregrinum ut viseret orbem, Montibus in liquidas Pinus descenderat undas. O. Ardua Caucasco nutat de vertice Pinus. *Cl.* Conigeram sudanti cortice Pinum. *C.* Pontica Pinus sylvæ filia nobilis. *H.* Et succincta comas hirsutaque vertice Pinus. O. Ipsa teres trunco passis amplissima ramis. *Rap.*

PINÛS [pro tœdâ] *Flambeau.* *PHR.* Pinum flammamque comantem attollens. *Sil.* Flagrantem fervida Pinum sustinet. *V.* Igniferam dum ventilat aëre Pinum. *Sil.* (*Vide TœDA.*)

PINÛS [Navis è Pinu constructa.] *Vaisseau.* *PHR.* Volat immixtis cava Pinus habenis. *V-F* (*Vide NAVIS.*)

PIÔ, as, avi, atum, arê. *Expier.* *SYN.* Lustrô, purgô, expiô, placô. *PHR.* Culpam miserorum morte piabunt. *V.* Effigiem statuere, nefas quæ triste piaret. *V.* Luam peccata. *V.* Quaque coronatâ lustrari debeat Agnâ. *J.* Maternos luctus hostilia busta pia-

bunt. O. Quis nostra satis delicta piabit Tartareus torrens. *Sil.* Delubra piantur cædibus. *Sil.* Mors morte pianda est. O. Prodigis acti cælestibus ossa piabunt. *V.* Ritumque piandi Tradere. O. Fontes piandi. *Pr.* Delubra piare. *Sil.* *Purifier.* Aras thure piant. *Pr.* Piare ostenta. *Cic.* [piaculis avertere.] *Detourner.*

PIPËR, eris. *Poirvre.* *EPITH.* Mordax, acrê, rûgôsûm, odorûm, ôdoriferûm, nigrum, asperûm. *PHR.* Ut sapiant fatuæ, fabrorum prandia, Betæ. O ! quam sæpe petit vina, piperque coquus. *M.* Rugosum piper & pallentis grana Cumini. *P.* **PIPËRATÛS**, â, um. *Col.* *Poirvre.* **PIPËRITIS**, tridis. f. *Pli.* [Herba.] *La poivre.*

PIPILÔ, as, avi, atum, arê. & **PIPIÔ**, is, ivi, itum, irê. *Pioler.* *PHR.* Sed circumfiliens modò huc, modò illuc Ad solam dominam usque pipilabat. *C.* Pipiunt pulli. *Col.*

PIPO, as, avi, atum, arê. *VAR.* *Glousser comme une Poule.*

PIPÛLUM, i. n. & **PIPÛLÛS**, i. m. [Convicium.] *Huée, insulte.* Aliquem pipulo differre. *PLA.* *Huer.*

PIRÆÛS, i. m. & **PIRÆA**, orum. n. & **PIRÆIS**, eos. f. [Athenarum portus quadringentarum capax navium.] *Le Pirée.* *PHR.* Trepidis stabilem Piræa nautis. O. Piræaque tuta recessu. O. Piræaque littora tangit. O. Inde ubi Piræi capient me littora portus. *Pr.*

PIRATÂ, æ. m. [Nomen latronis qui primus mare infestavit, à quo ceteri prædones Piratæ dicti sunt.] *Pirate, Corsaire.* *PHR.* Scyllæis exul grassatus in undis Polluit æquoreos Siculus pirata triumphos. *L.* *de Sexto Pompeio.* Piratica puppis Quæ cunctis infensa frêtis, scelcerumque resecta Divitiis multasque diu populata carinas. *Cl.* **PIRATICÂ**, æ. f. *Cic.* *Le métier de Corsaire.*

PIRITHOÛS, Ixionis filius, Rex Lapitharum, qui epe Thesei sibi amicitia fœdere conjunctissimi Centauros domuit. (*Vide CENTAURI*) Duxerat Hippodamen audaci Ixione natus : Eâ mortuâ ad inferos cum Theseo descendit Proserpinam rapturus. Pirithoum Theseus Seygias comitatur ad undas. O. Pirithous à Cerbero in-
interfectus est : Theseus vero vicus in Divis potestatem pervenit. *PHR.* Thesea Pirithous nunquam sensisset amicum; Si non infernas vivus adisserat aquas. O. Non Lethæa valet Theseus abrumperé caro Vincula Pirithoo. *H.* Et cum Pirithoo felix concordia Thesei. O. Amatorem trecentæ Pirithoum Cohibent catenæ. *H.*

PISA, æ. f. Urbs & Regio Arcadia inter Ossum & Olympum propè Alpheum amnem, juxta quam Olympia Jovis sacra celebrabantur. *PHR.* Pisa mihi patria est, & ab Elide ducimus ortus. O.

PISÆ, arum. [Alphæ ab origine Pisæ Urbs Etrusca solo. *V. i. ab iis condita qui è Pisa in Italiam profugerent.*] *Pise.* *PHR.* Pisæa juvenus. *St.* Pisæa manus. *L.*

PISAURÛS, i. m. [Fluvius & urbs Piceni.] *Pesaro.* *PHR.* Sedes moribunda Pisauri. *C.*

PISCARIÂ, æ. f. *Var.* [Locus in quo pisces venduntur.] *La poissonnerie.* **PISCARIÛS**, ii. m. *VAR.* *Marchand de poisson.* **PISCARIÛS**, & **PISCATORIÛS**, â, um. [Quod ad pisces pertinet.] *De poisson.* *SYNT.* Eorum piscatorium. *Liv.* Piscarium. *PLA.* *La Poissonnerie.* Piscarius hamus. *Pli.* Piscatoria navis. *Cæs.* *Qui fert à pescher.*

PISCATOR, oris. m. [Qui piscatur. *Pêcheur.* *EPITH.*

Æquorēus, sōlēs, sedūlus, vīgīl, cāutūs, pāciēs, pāpēr, flūctīvāgūs, lābōrīōsūs. PHR. Miles erat gladio, piscator arundine sumptā. *O.* Attonitos ad littora pisces *Æquoreus* populator agit; rariosque plagarum Contrahit anfractus & hiantes colligit oras. *Cl.* Pauper & ipse fuit, linoque solebat, & hamis Decipere, & calamo salientes ducere pisces. *Ars* illi sua census erat, cum traderet artem, Accipe, quas habeo, studii successor, & hæres, Dixit, opes: moriensque mihi nihil ille reliquit, Præter aquas: unum hoc possum appellare paternum. *O.* Altis Deditus æquoribus, tantum exercebar in illis. Nam modò ducebam ducentia retia pisces: Nunc in mole sedens moderabar arundine linum. *O.* Vultumque virilem Induit, & vultus pisces capientibus aptos, Hanc dominus spectans, ò qui pendencia parvo Æra cibo celas moderator arundinis, inquit, Sic mare compositum, sic sit tibi piscis in unda. *Credulus, & nullos nisi fixus sentiat hamos. O.* Vitam piscosa secundum Flumina, venantum tenui de more trahebam. *O.* Quique leves hamos nodosque retia tracto. *O.* Qui sustinet hamos. Novit quæ multo pisce natentur aquæ. *O.* Insidias hamo tendere. Atque innare salum, secundaque piscibus arva...amicum Fluminibus patriis, mutisque natantibus hostem *Vida.* Scilicet exigua videor quòd navita cymbæ, Quodque leves hamos, nodosque retia tracto, Despicis: an patrio non hoc quoque littore Glaucus Fecerat? æquoreæ Glaucus scrutator arenæ. *Sann.* Piscator solitus prædam suspendere setâ, Exigui piscis vile trahebat onus. Parce precor, tenerumque tuis sine crescere mensis: Hæc tibi me rursus littoris ora dabit, Incertâ pro spe non munera certa relinquo. *Avien.*

PISCATORIS amī. *PHR.* Et tibi nunc vacuæ fluitant sine pondere Nassæ. *M.* Sic avidis faliax indulget piscibus hamus. *M.* Ore levem parulo texens de vimine nassam. *Sil.* Raraque per longos pendebant retia remos. *Sann.* Ante pedes cistæque leves hami-que jacebant, Et calami nassæque, & Viminei labyrinthi *Sann.*

PISCATŪS, ūs. m. *La pêche. PHR.* Quem aucupia piscaturque alebant. *Plī.* Piscatu aliuduo fatigat amnes. *Com.*

PISCINĀ, æ. f. *Cic.* [Lacus vel stagnum in quo vivi pisces conservantur.] *Vivier.* **PISCINÆ** pecorum. *Col.* Amas d'eas pour abbreuver le betail. **PISCINÆ** *Plī.* [Ligneum aquarium vas.] *Grande cuve à mettre de l'eau, baignoire.*

PISCINARIŪS, ūi. m. *Cic.* [Qui piscinæ curam habet.] *Qui nourrit du poisson.*

PISCĒS, ūm. m. [Signum caeleste.] *Les poissons. PHR.* Veneri & Cupidini auxilio pisces subiere gemelli: Pro quo nunc, cernis, sidera nomen habent. *O.* Piscis aquosi fidus. *V.*

PISCIS, is. & **PISCICŪLŪS**, ī. m. dim. *Cic.* **EPITH.** Squammēus, squammōsus, squammīgēr, fluvialis, marīnūs, æquorēus, æquōsus, amnicōlā, undivāgūs, flūctīvāgūs, mūtūs, siliēns, nātans, undicōlā, avidus, cērulēus, captīvūs, captūs, nitidūs. *Syn.* Gēns squammēā. *Æquorēum* pecūs. *Græx* squammīgēr, incolā flūminis, maris. *PHR.* Cessant nitidis habitanda piscibus undæ. *O.* Tu quoque *fluminea* inter memorande cohortes Gobio. *Auf.*

Tu loricate squammotus pectore. *Auf.* Pisces genus lubrica. *Saut.* Corpora Phocarum summo resupina profundo Exanimata jacent. *Frac.* Jam maris immensi prolem & genus omne natantum. *V.* Heu malè defensos penetrati flumine pisces. *Auf.* Vasti gens humida ponti. *V.* Scatentem belluis pontum. *H.*

PISCES capri. *PHR.* Vel quæ piscis edax avido male devorat ore. *ara. L.* Utque recenserem captivos ordine pisces, Infuper exposui, quos aut in retia casus, Aut sua credulitas in aduncos egerat hamos. *O.* Piscis Credula vulnerifico faucibus ora cibo. *Pr.* Saucius arrepto piscis retinetur ab hamo. *O.* Segnis anhelatis vitam consumit in auris. Jam piger invalido vibratur corpore plausus; Torpida Supremos patitur jam cauda tremores; Nec coeunt rictus; haustas sed hiatibus auras. Reddit mortiferos expirans brancia flatus. *Auf.* Piscis malefido credulus hamo Ante suos moriens fluctus pulsavit arenam. *Pap.* Instruit hamos; Sentit tremulum linea piscem. *S.* Qui semel est læsus fallaci piscis ab hamo, Omnibus unca cibis æra subesse putat. *O.* Nec sua credulitas piscem suspenderit hamo. *O.* Vel quæ piscis edax avido male devoret ore, Abdere supremis æra recurva cibis. *O.*

PISCIVM ludi. *PHR.* Undique dant saltus, multaque aspergine rorant, Emerguntque iterum, redeuntque sub æquora rursus, Inque chori ludunt speciem, lascivaque jactant Corpora, & acceptum parulis mare naribus efflant. *O.* Ludens vario per cæcula cursu, Texuntque fugas & prælia Delphinum similes, qui per maria humida naudo. *Carpodium* Lybicumque secant, luduntque per undas. *V.* Delphines in orbem Æquora vetrebant caudis, æstumque secabant. *V.* Discursent tremulâ per stagna liquentia cauda.

PISCŌR, aris, aris sūm, arī. *Pêcher. PHR.* Atque alius latum fundâ jam verberat amnem. *V.* Tremulâ dum captat arundine pisces. *M.* Linoque solebat & hamis Decipere, & calamo salientes ducere pisces. *V.* Hac captat arundine pisces, Cum tenues hamos abdidit ante cibis. *T.* Nunc piscem ducitis hamo. *O.* Pisces calamo prædabor. *Pr.* Jactâque fruge ludibundum ducere Tremente piscem lineâ. *Sarb.* Extrahere pisces rete, vel calamo levi. *S.* Scutari lacuum humidos recessus. *Com.* Et nunc heu viles hamo sibi quæreret escas: Aut tenui laceras farciret vimine nassas. *Sann.* Nec minus hæc inter piscandi concitus egit. Ardor in æquoreos mittere lina sinus, Fallacesque cibos vacuis includere nassis, Atque hamo undivagos sollicitare greges. Quandoquidem falsas descendi primus ad undas. *Sann.* Hami instruuntur pabulis fallacibus...Interca visa terque quaterque concuti. Nutante calamo lineâ. *Com.* Nec celare cibis uncas fallacibus hamos. *O.* Tremulâve captum lineâ trahit piscem. *M.* Qui lina madentia ducunt Quique regunt parvis ara recurva cibis. *Pr.* Evocat è liquidis piscem penetralibus esca; Cumque levem summâ vidit jam nare sub undâ, Ducit captivum sinuato ad littora lino. *Sil.* Et placidum ductis evertere retibus æquor. *Mant.* Hi jaculo pisces, illi capiuntur ab hamis, Hos cava contento setia. fune trahunt. *O.*

PISCŌSŪS, & **PISCŪLENTŪS**, ā, ūm. *Crc.* *Poissonneux, plein de poisson. PHR.* Piscoso educta pro-

fundo M. Piscosofos lapidosi Crathidis amnes. O. Piscosofa flumina Lernæ. V.

PYSIDIÂ, æ. f. [Asia regio cujus incolæ PYSIDÆ nominantur.] *La Pisidie.* PHR. Finibus obliquis Lydi Pisidæque feroces. Cl.

PISISTRATÛS Nestoris & Eurydices filius Thelemachi comes. cum in Laconiam de patre percontaturus proficisceretur.

PISISTRATÛS Athenarum Tyrannus, cujus eloquentiâ capti Athenienses libertate se sponte exuerunt.

PISTATIÛM, ïi. n. Plî. [Nucis genus.] *Pistache.* PHR. Quin & Amygdalcos subeunt pistatia ramos. Pal.

PISTILLÛM, ïi. n. Col. [Quo quid in pilâ tunditur.] *Un pilon.*

PISTÛR, òris. m. [Qui frumenta pinsit, qui panem facit.] *Boulangier.* PHR. Pistori toties cum sit & apta coquo. M. Pistor dulciarius. M. *Un patissier.*

PISTORIÛS, æ, ùm. De boulangier. Ars pistoria Plî. Opus pistorium. CEL. *Une piece de four.*

PISTRINÂ, æ. f. Plî. PISTRINÛM, ïi. n. Cic. [Loccus in quo frumentum pinsitur, vel ubi fit panis.] *Un Moulin, boulangerie.* Et non pistrino traditur, arque Afino. C.

PISTRILLÂ, æ. f. TER. *Petit moulin à bras.*

PISTRIS, is. f. [Nomen navis apud Virg.] *Bâtiment de mer.* PHR. Sic ipsa fugâ secat ultima pistris Æquora. V.

PISTRIS. [Sidus cæleste.] *Le monstre d'Andromede.* PHR. Pistris agit duo sidera. Arat.

PISTRIS & PISTRIX, ïcis. [Piscis marinus.] *Monstre marin.* PHR. Et fera pistris Labitur, horribiles epulas funesta requirens. Cic. in arat. (Vide CETUS.)

PISÛM, ïi. n. Col. [Genus leguminis.] *Pois. m.*

PITANÂ, æ, & PITANÊ, ês. f. Urbs Æolidis in Asiâ. PHR. Eoliam Pitanen à lævâ parte reliquit. O.

PITHECÛS, ïi. m. Latine Simia. Hinc PITHECÛSÂ Insula in mari Tusco à multitudine Simiarum dicta. Ejus incolas fabulatur Ovid. in Simias mutatos fuisse.

PHR. Sterilique locatas Colle Pithecuras habitantum nomine dictas: Quippe Deûm genitor fraudem & perjuriam quondam Cercopum exofus, gentisque admittit dolosæ In deformem viros animal mutavit ut iidem Dissimiles homini possent similesque videri. O.

PITHECYÛM, ïi. n. PLA. per transl. [Deformis mulier.] *Un guenon, une laide femme.*

PYTISSÛ, às, avî, atûm, arê. TER. [paulatim degustare.] *Gôûter une liqueur à la manière des gourmets.*

PITTACIÛM, ïi. n. Cel. [Modicus pannus medicamento illitus.] *Un emplâtre.*

PITTACÛS. Mitylenæus, unus ex septem Gracia sapientibus.

PITTHEÛS, êi. Thesei avus maternus qui Træzena regnavit, ab eo Æthra Pitthei filia Pittheis dicta est. PHR. Non pater est Ægeus, non tu Pittheidos Æthrae Filius. O. Hic tecum Træzena colam Pittheia regna. O.

PYTUITÂ, æ. f. [Humor ex ore naribusve fluens.] *Pituite.* PHR. Præcipue sanus, nisi cum pituita molesta est. H. Lenta tumultum Fert stomacho pituita. H. A te sudor abest, abest saliva, Mucusque, & mala pituita nati. C.

PYTUITÂ. Col. [Quæ Gallinarum fauces lædit.] *La Pepie.*

PYTUITÛSÛS, æ, ùm. Cic. *Pituitæux, phlegmatique.* PYTIÛSÆ, arûm. f. Plî. [Insula in mari Balearico.] *Tyrica.*

PIÛS, æ, ùm. Devot. SYN. Sâctûs, rëlligiôsûs, justûs. PHR. Si qua pios respectant numina. V. Justissimus unus Qui fuit in Teucris & servantissimus æqui. V.

Tum pietate gravem & meritis si forte virum quem Conspectere, silent. V. Æmation æqui cultor, timidusque Deorum. O. Non illo melior quisquam, nec amantior æqui Vir fuit, aut illâ reverentior ulla Deorum.... Innocuos ambos cultores numinis ambos.

O. Vir bonus & pauper, linguâque & pectore verus, M. Exeat aulâ Qui volent esse pius: virtus & summa potestas Non coëunt. L. Nihil est te sanctius uno. M.

Si qua recordanti benefacta priora voluptas Est homini, cum se cogitat esse pium: Nec sanctam violasse fidem, nec fœdere in ullo Divûm ad fallendos nomine abusum homines. C. Si vitam puriter egi. C.

Haud ulli veterum virtute secundus. V. Tu prisca pietatis amans & moris aviti, Pro patriâ bellum religione moves. Rap. Aurea prima lata est ætas, quæ vindice nullo, Sponte suâ sine lege fidem rectumque colebat. O. Cura Deûm Dii sint, & qui coluere colantur. O. Pariter pietate vel armis Egregius. V. Sis pius in primis; nam cum vincamur in omni Munere, sola Deos æquat clementia nobis. Cl.

Respice quid moneant leges, quid curia mander, Præmia quanta bonos maneat. J. Nil faciet sceleris pia dextera. H. Intercepta piâ mendacia fraude latebant. O. Irridet pia vota Licaon. O.

PIÛS in parentes. *Qui a du respect pour ses parents.* PHR. Arma juves, oro, pro nato sumpta; piæque Pars sis militia. O. Facto pius & sceleratus eodem. O. de Cadmo. Impietate pia est. Æsonis filia. Mirâ pietate parentem. T. Cum foret Æneæ cervix subjecta parenti, Dicitur ipsa viro flamma dedisse viam. O. Patrem fert humeris venerabile onus, Cythereius heros: De tantis opibus prædam pius eligit illam, Ascaniumque suum. O. Quo justior alter Nec pietate fuit nec bello major, & armis. V. Pietate insignis. V.

PIX, ïcis. f. De la poix. EPITH. Tēnāx, pīnguis, crāsā, dūrā, atrā, Nārciā, Idæā, Illýricā. PHR. Nigrior illiricâ Nariciæve pice. O. Sed picis in morem ad digitos lentescit. V. Massam picis urbe reportat. V. Per pice torrentes atrâque voragine ripas. V. Pice nigrior atrâ. O.

PLACABILIS, ilê. Facile à appaiser. SYN. Bēnignûs, clēmēns, exōrābillis. PHR. Quo quisque est major, magis est placabilis ira, Et faciles motus mens generosa capit. O. O! quoties dixi placabilis ira Deorum est. O. Et placidus facilisque parens veniaque paratus. O. Placabilis ara Dianæ. V. Placabile ad preces ingenium. Liv.

PLACABILITAS, atis. f. Cic. Facilité à se laisser flechir.

PLACAMEN, inis Liv. & PLACAMENTÛM, ïi. n. PLI. Ce qui flechit. Duro placamina diri. Sil.

PLACATÊ, ius, issimê. adv. Cic. Paisiblement, avec douceur.

PLACATIO, onis f. Cic. L'action d'appaiser.

PLACENTÂ, æ. f. [Libum quod fiebat ex farinâ caseo & melle, ita dictum quod Deos placaret.] *Gâteau.* PHR. Nec te liba juvant, nec sectæ quadra

placentæ. *M.* Panem... mellitis potiore placentis. *H.* Absorbere placentas. *H.* Mittis turdum quadramque placentæ. *M.*

PLACENTIA, æ. f. *Pli.* [*Urbs Italiae.*] *Plaisance.*

PLACĒŌ, ēs, cūi, itūm, ērē. *Plaire, agréer.* *SYN.* Arridēŏ, probŏr, ōblectŏ, delectŏ. Jūcūndūs, grātūs, accēptūs sūm. *PHR.* Meæ placentur oīa menti. *O.* Nec facie meritisque placet; sed carmine movit. *O.* Illa placet gestu. *O.* Placere moribus, factis. *O.* Adimam tibi namque figuram Quæ tibi, quæque places nostro importuna marito. *V.* Pallas quas condidit artes. Ipsa colat, nobis placeant oīa omnia sylvæ. *V.* Illum adeo placuisse apibus mirabere morem &c. *V.* Et quacumque potes arte placere, place. *O.* Ista tibi placuit sententia. *Pr.* Rura mihi, & rigui placeant in vallibus amnes. *V.* Mulier studiosa placendi. *O.* Uxor placens. *H.* Tibi se latissima compsit, Staret ut ante tuos conspicienda focos. *T.* Tantâ dulcedine captos Afficit ille animos, tantâque libidine vulgi Auditur. *J.* Placere sibi. *Cic.*

PLACĒT, placūt, placitū est imp. *On a voulu, on a été d'avis.* *SYN.* Libet, jūvāt, itāt, sedēt. *PHR.* Non ita Diis placuit. *O.* Sic placitum. *V.* Ducere liberum si gestis. *H.* Ut placet sapientibus. *Tac.* (*Vide VOLO.*)

PLACIDE, iūs, īsīmē. *adv.* Paisiblement, sans bruit. *SYNT.* Placide ire, currere. *Ter.* Loqui. *Cic.* Amplecti. *V.* Quiescere. *Tac.* Vivere. *O.* Regere fervidam mentem & placide tractare. *S.*

PLACIDITAS, atis. f. *VAR.* Naturel paisible.

PLACIDUS, ā, ūm. *Paisible, doux.* *SYN.* Quētūs, mitis, tranquillūs, lenis, cōmis, pacātus, facilis. *SYNT.* Placida ovis. *O.* Palus, pax, auris. *V.* Vita. *Lr.* Senectus. *H.* Dies, mens. *O.* Placidus lector. *O.* Amor. *V.* Placidum pectus. *V.* *PHR.* Dulcis & alra quies placidæque simillima morti. *V.* Sed placidus facilisque pareus. *O.* Da mihi te placidum, dederis in carmina vires. *O.* Sedibus ut saltem placidis in morte quiescam. *V.* Placidam per membra quietem Irrigat. *V.* Hæc (*Tellus*) tuto placidissima portu Ora. *V.* Placidissime somne Deorum. *O.* Cum placidum ventis staret mare. *V.* Placidoque hæc addidit ore. *V.* Portus æternâ placidus quiete. *Sen.* Placido vidit vultu. *Pr.* Ut placidis coëant immitia. *H.* Placidis miscbat fortia dictis. *O.* Placido commota tonitrua cælo. *Sil.* (*Vide BENIGNUS.*) Placidū mare. (*Vide MARE.* Mare placidum.)

PLACITUM, ī. n. & PLACITĀ, ōrūm. n. *Decretum, declaration, arrêt.* Majorum placita. *Pli.* Placita medicorum. *Pli.*

PLACITUS, ā, ūm. *Qui plait.* *PHR.* Est virtus placitis abstinuisse bonis. *O.* Placita forma. *O.* Dicta aut placitura referre. *O.* Si tibi per tutum placitumque negabitur ire. *O.*

PLACŌ, ās, āvi, ārūm, ārē. *Appaiser, calmer, flechir, adoucir.* *SYN.* Flēctŏ, leniŏ, mitiŏ, mōlliŏ, delinŏ. *PHR.* Munera crede mihi placant hominesque Deosque. *O.* Mollisque animos, & temperat iras. *V.* Mulcentem dictis corda aspera regem. *St.* Musa que quæ movit, motam quoque leniet iram: Exorant magnos carmina sæpe Deos. *O.* Lenibant dictis animum. *V.* Vox precor augustas pro me tua molliat aures, Consilio trepidis quæ solet esse reis. *O.* Invidiam placare paras virtute relicta. *H.* Quid pectus

ferrum mollire tentas precibus. *S.* Ille Tygrim rabie solvet. *Fori.* Exorare Tygres rabiemque auferre Lconi. *Mant.* Armenios Tygres, & fulvas ille Leanas Vicir, & indomitis mollia corda dedit. *T.* Gratia si nulla est; lachrymæ tibi gratia fiant: Hac potes aut nullâ parte movere Deos. *O.* Leniat aut odium tempus & hora meum. *O.* Iramque minasque Supplicibus supera votis. *V.* Ventris jejunia placat. *O.* Thure Deos placare. *H.* Sanguine. *O.* Potui mōitura videri, Amplectique pedes, affusaque poscere vitam. Omnia fecissem: quorum si singula, duram Flectere non poterant, potuissent omnia, mentem. *O.*

PLACARI. *PHR.* Carmine placantur Dii superi. *H.* Ut primum placati animi & trepida ora quierunt. *V.* irasque remittunt. *V.* Mitescet Cæsaris ira, Et venit votis mollior aura tuis. Cur ego posse negem minui mihi Cæsaris iram, Cum videam mites hostibus esse Deos. *O.* Nemo adeo ferus est, ut non mitescere possit. *H.* Ponuntque ferocia Pœni Corda, volente Deo, in primis Regina quietum Accipit in Teucros animum. *V.* Precibus si numina iustis Victa remollescent, si flectitur ira Deorum. *V.* Nesciaque humanis precibus mansuescere corda. *V.* Quo gemitu conversi animi, compressus & omnis Imperus. *V.* Quam nec longa dies, pietas nec mitigat ulla, Nec Jovis imperio, fativse infracta quiescit. *V.* Ut primum cessit furor, & rabida ora quierunt. *V.* Mansuere feræ, & vultus posuere minaces. *L.* Nec nisi finitâ per plurima vulnera vitâ, Ira pharetræ fertur satiata Dianæ. *O.* Sis: licet immitis matrisque ferocior undis, Ut taceam, lachrymis comminuere meis. *O.* Propter me mota est, propter me desinat ira. *O.* Paulatim cadit ira ferox, mentesque tepefunt. *L.* Placatoque annuit ore. *O.* Placatumque niter diffuso lumine cælum. *Lr.* Seu judicis ira. Sit placanda, tuis poterit mitescere verbis. *T.* (*Vide IRA.* Iram mollire.)

PLACARE, & PLACARI. *De Mari.* *PHR.* Motos componere fluctus. *V.* Cum venti posuere, omni que repente resedit Flatus. *V.* Tumida æquora placat Collectasque fugat nubes, solemque reducit. *V.* Nec maris ira manet, positoque tricuspile telo Mulcet aquas rector pelagi. *O.* Maris ira recessit. *O.* Postquam alta quierunt Æquora. *V.* Dum freta mitescunt. *O.* Tumentem Compresit pelagum. *L.* Ut suæ ventis cecidere vires Mitius stagno pelagus recumbit. *St.* Ponunt hic lassâ furorem Æquora, & infani spirant clementius Austri. *St.* Ventis ut decertata residunt Æquora. *St.* Et abactâ flamine nubes Mulcet iners æstas: Tunc stagna lacusque sonori Detumuerunt. *St.* (*Vide MARE.* Mare placidum.) PLACARE seditionem. (*Vide SEDITIO.*)

PLAGĀ, æ, f. *PLA.* Plais, blessure. *PHR.* Vix habet in nobis jam nova plaga locum. *O.* Jamque assurgens dextræ plagamque ferentis. *V.* (*Vide VULNUS.*)

PLAGĀ. [*Cæli vel terræ spatium amplissimum.*] *Plage, climat, pais, contrée.* *SYN.* Rēgiŏ, ōrā, trāctūs, sedēs. *PHR.* Et si quem extenta plagarum: Quatuor in medio dirimit plaga solis iniqui. *V.* Divitis arva plagæ. *V-F.* Plaga Pannoniæ. *Cl.* Cæli plaga lactea. *St.* Cælestes plagæ. *O.* Ardens plaga. *Cl. i.* Africa. Hæc omnis regio, celsi plaga pineæ montis. *V.* (*Vide REGIO.*)

PLAGÆ, ārum; [Retia.] *Filets.* PHR. Nexilibusque plagis sylvas Erimanthidos ambit. O. Plagas in amoris ne jaciatur. *Lr.* Metaph. (Vide RETE.)

PLAGIARIUS, ī, m [Qui alienum servum emit vel domi celat, ita dictus à plagis quibus damnabatur lege, quæ & ipsa plagiaria dicta est. PLAGIARIUS. *Per trans.* Qui alienos libros furatur.] *Plagiaire, qui pille les ouvrages d'autrui,* PHR. Impones plagiaro pudorem. M. Privatas ut quærat opes, & tangere viter Scripta palatinus quæcumque recepit Apollo; Ne si forte suas repetitum venerit olim Grex avium plumas, moveat Cornicula risum Furtivis nudata coloribus. H. Qui famæ levis appetens laboris Capiet præmia non sui, & superbus Pannis compita non suis oberret. *Langl.* Nec pudet interdum alterius non ore loquutos. Cum verò cultis moliris furta poetis, Cautius ingredi, & raptus memor occule versis Verborum indicis atque ordine falle legentes. Mutato nova sit facies, nova prorsus imago. Munere (nec longum tempus) vix ipse peracto Dicta recognosces veteris mutata poetæ. Sæpe palam quidam rapiunt, cupiuntque videri Omnibus intrepidi, ac furto latentur in ipso Deprensi. *Viola.*

PLAGIGER, & PLAGIGERULUS, ā, ūm. PLA. *Qui est sonnent battu.*

PLAGIOSUS, ā, ūm. [Qui plagas infert.] *Qui se plaint à battre.* PHR. Plagiotum mihi parvo Orbilius memini dictare. H.

PLAGÜLA, æ, f. dim. LIV. [Stragulum.] *Petit tapis.* (Vide TAPES.)

PLAGÜLA. PLI. *Feuille de papier.* (Vide CHARTA.)

PLANCTUS, ūs, m. & PLANGOR, ōris, m. *L'action de se frapper la poitrine dans une grande affliction, cris, gémissements, lamentations.* EPIRH. Flēbilis, tristis, ingēns, magnus, acerbus, rigidus, vesanus, insanus, assiduus, querulus, inanis, clarus, segnis, immānis, amēns, fœminēus, pēvigil, immēnsus. SYN. Gēmītus, luctus, mēror, tristitiā, lāctymā, dolor. PHR. Percutit indignos claro plangore laceratos; Et laniata comas, amplexaque corpus amantis, &c. O. Nec seignibus undæ Planctibus, aut vanis mitescunt flamma votis. Cl. Pectora illiso sonent Concussa planctu. S. Quod voci deerat plangore replebam. Ingentes iterasti pectore planctus. Sr. Immenſus planctus resonat per urbes. S. Vallantur planctibus aræ. Sr. Quis tantus plangor ad auras. V. Leviterque sonant plangore cachinni. C. Hæc quoque reddebat sonitum plangoris eundem. O. Ululant plangoribus ædes. V.

PLANCUS, ā, ūm. PLI. [Qui planis pedibus est.] *Qui a les pieds plats, plat-pied.*

PLANE, ius, īsimē, adv. CIC. *Clairement.* SYN. Prorsus, omnino. PHR. Communi sensu plane caret. H.

PLANETA, æ, & PLANETES, æ, m. CIC. *Planete.* EPIRH. Errans, vagus, erraticus, micans, splendidus. PHR. Sidera cur septem retro mittantur in ortus Obluctata polo. Quos indefessâ volvens vortigine mundus Signorum obliquâ jubet in statione vagari. *Auf.* Quos ignis cæli Cyllenius erret in orbis. V. i. Mercurius. Et quæcumque vagos stella recurſus Exercet varios Flexa per orbis. S. (Vide ASTRUM.)

PLANGŌ, is, xī, ctām, erē [Tundere percütere.]

Frapper, battre. PHR. Plangere nuda meīs conabar pectora palmis. O. Pectore plangit humum. O. Chartaque volantes Verberibus venti versant, planguntque per auras. *Lr.* Fluctus plangentes saxa. *Liv.*

PLANGERE Pectus præ dolore. *Se frapper la poitrine par un mouvement de douleur.* PLANGERE. [Per trans. gemitus, plorare.] *Se plaindre en gémissant, deplorer avec des cris.* SYN. Gēmō, lūgēō, flēō, dēflēō, plōrō, dēplōrō. PHR. Plangunt sua damna coloni. Sr. Ferite palmis pectora & planctus date. S. Cæſariem diffusa Notor, planctusque lacertos Verberat, & questus ad nubila fundit inanes. Cl. Vix ea cum lacrymas oculis luturna profudit; Terque quaterque manu pectus percussit honestum. V. Lamentis gemitusque & fœmineo ululatu Testa fremunt, resonat magnis plangoribus æther. V. Adductis sonuerunt pectora palmis. O. (Vide PECTUS, pectus tundere.)

PLANGENTIUM descriptiones. Tum verò mœſtam torā Miletida mente Defecisse ferunt, tum verò à pectore vestem Diripuit, planxitque suos furibunda lacertos; Jamque palam ecti demens. O. Manu pectus percussa decorum Flaventesque abscissa comas. V. Pectora nunc fœdat pugnis, nunc unguibus ora, V. Multaque per maſtum demens effata furorem, Purpureos moritura manu diſcindit amictus; Quam cladem miſera poſtquam acceperat Latinæ; Hilia prima manu flavos Lavinia crines, Et roseas laniata genas: tum cætera circum Turba furit; resonant latè plangoribus ædes. Demittunt mentes, it ſciſſâ veste Latinus Conjugis attonitus fatiſ, urbiſque ruinâ Canitiem immundo perſuſam pulvere turpans. V. Pulvere canitiem genitor vultusque ſeniles Fœdat humi fuſus. O. Tum flevi, rupique ſinus, & pectora planxi; Et ſecui madidas ungue rigente genas. O. (Vide LUGEO.)

PLANGERE. Retentir. PHR. Nunc nemora ingenti ventito nunc littora plangunt. V. (Vide RESONO.)

PLANGUNCULA, æ, f. CIC. *Une poupée.*

PLANILOQUUS, ā, ūm. PLA. *Qui parle clairement.*

PLANIPES, edis. *Quin.* [Humilis fabulæ actor qui nec cothurno nec ſocco utitur.] *Acteur de farces.* Planipedes audit Fabios. *J. i. nobiles viros.*

PLANITAS, aris. TAC. *Clarté, neteté.*

PLANITIES, ei, f. *Lr.* & PLANITIUDŌ, inia COL. *Une plaine, une ſurface unie.* EPIRH. Patens, apertā, amplā, vāſtā, ſpātioſā, ingēns, æquātā, apricā, viridis, grāmīnēā, lōngā. SYN. Æquor, cāmpus. PHR. Parvo curvata tumore planities Cl. Vincere curſu planitiem. Cl. Planus erat latèque patens prope mœnia campus Aſſiduus pulſatus Equis. O. Collis erat collemque ſuper planiſſima campi Area, quam viridem faciebat graminis herba. O. Equus per aperta volans Æquora. V. Purus ab arboribus ſpectabilis undique campus. O. Tantum campi jacet. V. Non æquo dare ſe campo. V. Liber ab arboribus locus eſt, apta area pugnæ. O. Mihi liber & agri Tractus, & apricis placeant in collibus auras. *Frac.* Planities ignota jacet, tutique receptus. V. Planitiem ad ſpeculi veniens offendet imago. *Lr.* Collibus an plano melius ſit ponere vites. V. Plani æquora campi. *Lr.* Tumulus diſfuſo vertice campum Explicat. *L.* Explicat hinc tellus campos effuſa patentes. *L.*

PLANTA, æ, f. [Pars inferior pedum.] *La plante des*

des pieds. EPITH. Tēnērā, mōllis, mōllicūlā, lē-
vis, citā. PHR. Tēris niteant ralaria plantis. O. An-
cipiti figens vestigia plantā. J. Velocis gloria plan-
tā. J. Tremulis insilire plantis. J. Niveæ delibant
æquora plantā. Cl. Alatis tetigit Magalia plantis.
V. Pernicibus ignea plantis. V. Plantam evellere ca-
no. H. (Vide Pes.)

PLANTĀ, æ, f. & PLANTĀRIUM, ī, n. [De ar-
boribus.] Une plante, un plant. EPITH. Arbōrēā,
fertilis, fērāx, fœcundā, tēnērā, tēnellā, viridis,
virēns, lūxuriāns. SYN. Sūrcūlūs, stirps, plantā-
rium. PHR. Hic plantas tenero abscondens de cor-
pore matrum Deposuit sulcis. V. Summas destringe-
re ab arbore plantas. V. Deinde tenaces Plantā im-
mittuntur; nec longum tempus, & ingens Exiit ad
cælum ramis fœlicibus arbor. V. Plantis eduræ Co-
ryli nascuntur. V. Sylvarumque aliæ pressos propa-
ginis arcus Expectant, & viva suā plantaria terrā.
V. Hæc melior tibi planta, frequens cui nodus; at illam
Rejice, quæ raras ipso pro cortice differt Per ramos,
& longa per internodia gemmas. Rap. (Vide AR-
BOR, Arborem ferere.)

PLANTĀGŌ, īnis. f. PLI. [Herba.] Plantin.

PLANTĀRIS, rē. Quod ad plantam pedis pertinet.
PHR. Summa pedum properè plantaribus alligat alis.
St. De Mercurio.

PLANTĀRIUM, ī, n. PLI. [Plantarum locus.]
Une pépinière. PHR. Ubi prima paretur arboribus
seges. V. Ubi se læta propaget Spes generis. Rap.
(Vide SEMINARIUM.) PLANTĀRIUM, ī, n. Un
plant. (Vide PLANTA.) PLANTĀRIŪS, ā, ūm.
Qu'on coupe pour planter. Plantaria arbuscula. Col.

PLANTĀTIŌ, ōnis, f. PLI. La saison de planter.

PLANTĀGĒR, ā, ūm. PLI. Qui produit des rejet-
tons propres à planter.

PLANTŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. Planter. SYN. Sērō,
cōsērō, pōnō, dēpōnō. PHR. Juvat Ismara Bac-
cho Conferere, atque olēā magnum vestire Tabur-
num. V. Pinosque ferens de montibus altis Tecta
ferat lætē circum. V. Fingat humo planta; & ami-
cos irriget imbres. V. Collibus an plano melius sit
ponere vites. V. Inferere nunc Mælibeæ Pyros, pone
ordine vites. V. Nullam Vare sacrā vite prius severis
arborem. H. Fluviali confita ripā Populus. O. Hæc
quoque si quis Inferat aut scrobibus mandet mu-
tata subactis. V. (Vide ARBOR, Arborem ferere.)

PLANŪS, ī, m. [Quid significet, indicat Cicero. Hic ille
planus improbissimus, totus ex fraude & ex mendacio
factus. Cic.] Un fourbe, un affronteur. PHR. Nec
semel irritus trivius atollere curat Fracto crure pla-
num: licet illi plurima manet Lachryma, per san-
ctum juratus dicat Osirim. H. Sensus est. fallaci etiam
verum dicenti non creditur. ut plano illi qui verè
crus fegerat non credebatur, quia solitus erat crus
fractum fingere ut alienā Rhedā veheretur.

PLANŪS, ā, ūm. Plain, uni, égal. SYN. Apertūs,
pitēns, æquūs. PHR. Planis porrectus spatii. O. Pla-
nissima campi Area. O. Qui cadit in plano. O. Pla-
ni æquora campi. Lr. Et planus modico tumore ver-
tex. M. Plana spatia. H. Via plana. O. Plani dentes,
piscēs. Plī. PLA. Planum facere atque probare. Lr. Pla-
nus venter. O. i. non rugosus. Conclavia plano pede,
plani pedis. VIT. De plain pied. Ad honores via pla-
na. Cic. [i. facilis.] aisé. (Vide PLANITIES.)

PLĀSMĀ, ātis. n. [Figlinum opus.] De la poterie.
[Est & genus potionis quo vox fit liquidior.] Sorte
de breuvage qui rend la voix claire. PHR. Liquido
cum plasmate guttur Mobile colluerit. P.

PLĀSTĒS, æ, m. VIT. [Qui figlinum opus facit,]
Potier de terre, PLĀSTICĀ. & PLĀSTICĒ, es, f.
PLI. L'art de faire des ouvrages de terre à potier.

PLĀTANISTĀ, æ, m. PLI. [Piscis.] Sorte de grand
poisson qui se trouve dans le Gange.

PLĀTANŌN, ōnis, m. VIT. [Locus platanis con-
stitus.] Lieu couvert de Planes. PLĀTANINŪS, ā, ūm.
COL. De Plane.

PLĀTANŪS, ī, f. [Arbor.] Plane ou Platane, EPIT.
Cælēbs, stērīlis, ærīā, viduā, altā, virēns, opicā,
ūmbrosā, ūmbriferā, cōmāns, frōndens, &c. PHR.
Nobilior pomis Platano conspectior altā. O. Jamque
ministrantem platanum potantibus umbram. V. Et
steriles platani malos gessere valentes. V. (Vide
ARBOR.)

PLĀTEĀ, æ, f. [Via latior, & area in quam populus
convenire solet.] Une grande rue, ou une grande
place dans une ville. SYN. Cōmpitūm, vicūs, vīā.
vel ārēā, fōrūm. PHR. Puræ sunt plateæ nihil ut
meditantibus obster. H. PLĀTEĀ. PLI. & PLĀ-
TEŌSĀ, æ, f. CIC. [Avis.] Un Pelican.

P. ATĒÆ, ātūm, f. [Civitas Bæotiæ.] Platées. PHR.
Nuntiat excubiis vigiles arfisse plateas. St.

PLĀTŌ, ōnis. Philosophus insignis, secta Academica
princeps qui adolescens pictura operam dedit. Deinde
magadias conscripsit; demum ad Socratem se contulit,
sub quo tantum profecit ut non immerito divinus au-
thor, & ingenii ac doctrinæ princeps à Cicerone appel-
latus fuerit. PHR. Pithagoran Doctumque Platona.
Quorum pertinuit stipare platona Menandro. H.

PLAUDŌ, īs, sī, sūm, ērē. [Manuum strepitu
gratulari alicui.] Battre des mains en signe d'appro-
bation, ou de joie, applaudir. PHR. Rara coronato
plausere theatra Menandro. M. At mihi plaudo Ipse
domi. H. Sessuri donec cantor, vos plaudite, dicat.
H. Quoque ibis manibus circum, plaudere tuorum;
Undique jactato flore tegente vias: Tempora Phœ-
beā lauro cingentur; ioque Miles, io magnā voce
Triumphe canet. O. Ingenti sonuerunt omnia plau-
su. V. Datus in theatro Cum tibi plausus. H. Et
manibus faustos ter crepuere sonos. Maximus orbis
solvitur in plausus; & plausibus accinit æther. Ruc.
Excipiunt plausu socios. V. Festisque theatrum Vo-
cibus, & plausu personat omne manu. Saut. Plausu
gentes, linguisque favere... Ipsi dent montes, ipsa &
dent flumina vocem Læta suam. Vida. Ingens læticia
fertur ad astra sonus. Populo plaudente. O. Plauditur
& magno palma favore datur. O. Castora victorem
plausere. St. Lætos attollunt agmina plausus. St.

PLAUDĒRĒ. [Percutere, ferire.] Fraper, faire du bruit.
PHR. Pennis plausit perdix. O. Natatu plaudere
aqua. St. Pars pedibus plaudunt choreas. V. Plaudit
crepitante Ciconia rostro. O. Plausis circumvolat alis
Volucrum agmen. O.

PLAUSIBILIS, ille. Plausibile. PHR. Plausibile & po-
pulare. Cic.

PLAUSŌR, ōris, m. Qui applaudit. PHR. Si plau-
foris eges aulæ manentis. H.

PLAUSTRUM, ī, n. [Vehiculi genus.] Char, char-
riot, charrette. EPITH. Stridēns, stridūlūm, gēmēns,

trēmēns, vōlvēns, tārđūm, grāvē, rōbōrēūm, rōbūstūm. *SYN.* Cūrtūs, carpētūm, Rhēdā, plōstēlūm, vēhiculūm. *PHR.* Stridula Sauromates plaustra bubulcus agit. *O.* Tristia robustis luctantur funera plaustris. *H.* Fertur plauastro praeda trementi. *S.* Monesque per altos contentā Cervice trahunt stridentia plaustra. *V.* Tardaue Eleufinae marris volventia plaustra. *V.* Tota domus Codri rhēdā componitur unā. *J.* Vel querulo vehitur plaustro. *Mant.* Gravibus juga ducere plaustris. *V.* Plaustris cessant vectare gementibus Ornos. *V.* (Vide CURRUS.)

PLAUSTRUM. [Sidus caeleste.] *Le charriot.* Elegerat obliquo plaustrum remone Bootes. *O.* Quā plaustra tardus noctis aeternae vice Regit Bootes frigido arctoo rigens *S.*

PLAUSUS, ūs, m. *Bastement de mains, applaudissement.* *EPITH.* Festūs, festīvūs, hīlārīs, solēmnīs, effūsūs, cōfusūs, sēcundūs, triūmphālīs, Thēatrālīs, lātūs, faustūs, īngēns, cēlēbrīs, clārūs, lārtificiūs, hōnōrūs, grātūs, jūcundūs, optātūs. *SYN.* Frēmītūs, lācītīā, gāudīum, clāmōr, āplāusūs. *PHR.* Ingeminant plausum Tyrii. *V.* Nec tibi venales captant araria plausus. *Cl.* Ingenti celebrant nova gaudia plausu. *Sil.* Plausuque volat fremituque secundo. *V.* Ingenti sonuerunt omnia plausu. *V.* Tum plausu fremituque virum studiisque faventum Consonat omne nemus; vocemque inclusa volutant Littora, pulsati colles clamore resultant. *V.* In litterarum plausum ire. *Ph.* Musa nec in plausus ambitiosa mea est. *O.* Resonant spectacula plausu. *O.* Plausus captare, affectare. *Quin.* Ludisque vice plausuque fremebant. *V.* Clamore excipiunt focii, fremituque sequuntur. *V.*

PLAUSUS. [Tenera percussio.] *L'action de caresser avec les mains.* *PHR.* Equum plausus acuunt. *St.* Tum magis atque magis blandis gaudere magistri Laudibus & plausu sonitum cervicis amare. *V.* Quadripedes... Depexæque jubæ Plausaque colla Juvant. *O.* Plaudit Equus. *St.*

PLAUTUS, i, m. *Poëta comicus, qui ob paupertatem pistori operam locavit. Fabulas componebat cum à molā vacabat.* Postquam morte est capus Plautus. Comædia luget, scena est deserta, ait *Var.* Plautini numeri. *H.*

PLEBEIUS, ā, ūm. [Quod ad plebem pertinet.] *Du peuple.* *SYN.* Vūlgārīs, pōpūlārīs. *SYNT.* Plebeius amicus. *Pr.* Senex. *S.* Sermo. *Cic.* Plebeia domus. *S.* Vestis. *Lr.* *PHR.* Et dare plebeio corpus inane rogo. *O.* Humili de stirpe creatus. *O.* Plebeias pultribus ollas imbue. *M.* Progeniuit tellus ignotum nomine Lygdum Ingenua de plebe virum: nec census in illo Nobilitate sua major. *O.* (Vide IGNOBILIS.)

PLEBESCO, ēre, is, ēre. *C-NER.* [Plebem imitari.] *Imiter le peuple.*

PLEBICOLA, æ, m. *Cic.* [Qui plebem colit.] *Fo pulaire.*

PLEBISCITUM, i, n. *Liv.* *Ordonnance du peuple.* *PHR.* Leges & plebiscita coactæ. *L.*

PLEBS, bis, & **PLEBES,** ēi. *Cic.* & **PLEBECOLA,** æ, f. dim. *Cic.* *La populace, le menu peuple.* *EPITH.* Vīlīs, īnfīmā, īmā, hūmīlīs, ābjēctā, crēdūlā, lēvīs, īgnārā, rūdīs, pāvīdā, effrēnīs, āvīdā, īncōnstāns, clāmōsā, tūrbīdā, sēdītīōsā, prēcāx, lōquāx, cēcā, ēgēnā, ēgēns, īndīgā, mīserā, īn-

cūlā. *PHR.* Plebs pia, cumque piā lætatur plebe senatus. *O.* Non ego ventosæ venor suffragia plebis. *H.* Fortunam & mores antiquæ plebis. *H.* Ergo ubi commota fervet plebecula bilæ. *P.* Magno in populo cum sæpe coorta est seditio, sævitque animis ignobile vulgus. *V.* Terruerant satis hæc avidam præfagia plebem. *L.* Vos quoque plebs superum, Fauni, Satyrique, Laresque. *O.* Est animus tibi, sunt mores, & lingua, fidesque, Plebs eris. *H.* Aut Ursum aut pugiles, his nam Plebecula gaudet. *H.* An si pulsassem minimum de plebe Quintem Plesteret. *O.* Matresque virosque Collectam exilio pubem miserabile vulgus. *V.* (Vide VULGUS, POPULUS.)

PLECTŌ, is, xi, xui, xūm, ēre. Punire, supplicio afficere. *Punir.* *PHR.* Quidquid delizant reges, plectuntur Achivi. *H.* Plecti tergo. *H.* Plecti capite. *Cic.* Jure plecti. *Cic.* (Vide PUNIO. POENA.)

PLECTERĒ. [Pro Nectere tectere.] *Plier, entrelacer.* *PHR.* Caput plexis redimite coronis. *Lr.* Mobilitate pedum celeres super orbibus orbes plectis. *O.*

PLECTILIS. Corolla. *Pla.* (Vide TEXO, VINCIO.)

PLECTRUM, i, n. [Instrumentum quo cytharædi fides plectunt. i. percutiunt.] *Archet.* *EPITH.* Dulcē, blandūm, mollē, grātūm, lenē, sōnōrūm, garrulūm, cānōrūm, vōcalē, lōquāx, sōnāns, ebūmēum, aurātūm, īnsīgnē, nūcēns, Apōllīnēum, Pīndārīcūm, Aōnīūm, Threścīūm, Dīrcēūm, æollīūm, Mæōnīūm, Phæbēūm. *SYNT.* Pectēn. *PHR.* Plectrumque imbelles tenentem. *O.* Aolio cum tentat carmina plectro. *Pr.* Seu tibi pindaricis animus contendere plectris. *St.* Apollineo carmen modulabile plectro. *Pol.* Exornat docilem garrula pectra lyram. *M.* Getici cedat tibi gloria plectri. *St.* Cujus ad chordas modulante plectro. *St.* Plectro modulatus eburno. *T.* Mirantisque sonant lydia plectra choris. *Lr.* (Vide CITHARA.)

PLEIADĒS, & **PEJADĒS,** & **PLIADĒS,** ūm. *St.* [Septem stellæ inter os Tauri & caudam Arctis sitæ. Dicuntur etiam Vergiliæ, quod verno tempore orientantur, eas Poëtæ Atlantis filias faciunt ex Pleione Nymphâ. Vide PEJONE.] *Les Plejades.* *EPITH.* Vērīnæ, nīmbōsæ, mādīdæ, mādētēs, æquōsæ, procēllōsæ, ūdæ, īmbrīfēræ, pluvīæ, Atlāntææ, splēndīdæ, Lūcīdæ, mōestæ, trīstēs. *PHR.* Pleiades incipient humeros referare paternos, Quæ septem dici sex tamen esse solent. *O.* Hyadas, aut pleiadas Atlantæas. *O.* Ægeas Hyades Pliadamque nivolum Sydus. *St.* Pleiadas, hyadas, claræque Lycæonis arcton. *V.* Quem lucida partu Pleja enixa est. *V.* Maia Pleiadum splendidissima. Sub occidua jactatis Plejade nautis. *O.*

PLEIONE. *Oceani & Thetios filia, uxor Atlantis, Mater Pliadam.* *PHR.* Duxerat Oceanus quondam Titanida Thethyn, Qui terram liquidis, quâ patet, ambit aquis. Hinc satu pleione cum cœlifero Atlante Jungitur, ut fama est, Pleiadaque parit. *O.*

PLEM YRIUM, ii, n. *Sicilia sturvis.* *PHR.* Sicani prætenta sinu jacet insula, contra Plemmyrium undosum. *V.*

PLENE, iūs, īsīmē, adv. *Pleinement, entierement.* *SYN.* Planē, pērfēctē, cūmūlatē. *PHR.* Balnea laudat. Ut fortunatam plenē præstantia vitam. *H.* Pleniùs æquo laudare. *H.* Plenē scribere. *Cic.* Pleniùs

gratiam referre. *Cic.* Plenius alere. *Quin.*
PLENILUNIUM, *ii. n. Pl.* *La pleine Lune.* (Vide LUNA. Luna plena.)
PLENITAS, *arīs f. Vit. & PLENITUDŌ, *inīs. f. Pl.* *Grossier, amplitude, plenitude.* *SYNT.* Crescere ad plenitudinem. *Pl.* Plenitas cibi. *Cel.* Plenitudo vocis. *A. ad. her.*
PLENŪS, *ā, ūm. Plein, rempli.* *SYN.* Implētus, rēplētus, rēferrus, cūmūlātus, affluēns. *PHR.* Plena puellarum navis. *O.* Loca plena metus. *O.* Domus plenissima frigoris. *O.* Animi plenissima magni Pectora. *O.* Pleno subit ostia velo. *V.* Omne supervacuū pleno de pectore manat. *H.* Cum plenus languet amator. *H.* Manibus date lilia plenis. *H.* Plenior officio merces. *O.* Ante focum plenas explicuisse plagas. *M.* Plenos sanguine rivos. *V.* Quae regio in terris nostri non plena laboris. *V.* Dapes & plenae pocula mensae. *V.* Plenis appone canistris Pabula. *V.* Voluptas plenior. *Cic.* Plenus ætatis, annis *Pl.* Ingenii, negotii, spei. *Cic.* Nox plena timoribus. *Cic.* Jam plenis nubilis annis. *V.* Vox plenior. *Cic.* Exrenuet se plenus. *Cel.* Replet, gros. Plena domus. *H.* Riche.
PLERIQUE, *rāquē, rāquē. La plupart.* *SYN.* Multī, plūres. *PHR.* Pleraque differat, & præfens in tempus omittat. *H.* Ut plerique solent. *H.*
PLERŪMQUE, *adv. Le plus souvent.* *SYN.* Sæpē, sæpius, frēquēter, crebrō. *PHR.* Luxuriant animi rebus plerumque secundis. *O.* Plerumque noctis. *Sal.* [i. multum.] *La nuit avancée.*
PLEURITIS, *trīdis. Vit.* [Laterum dolor.] *Pleurésie.*
PLEURITICŪS, *ā, ūm. Pl.* *Qui a une pleurésie.*
PLEURŌN, *ōnis. f. Urbis Ætolie.* *PHR.* Adjacet his Pleuron in quā trepidantibus alis Ophias effugit natorum vulnera. *O.* Meleagria Pleuron. *St. i.* Meleagri paria.
PLICŌ, *ās, āvī, ātūm, & cūī, cītūm, ārē. Plier.* *SYN.* Cōmplicŏ, cōnvōlvŏ, tōrquēŏ, ligŏ. *PHR.* Nexantem nodis, seque in sua membra plicantem. *V.* Ideo fastigia posse Surarum ac feminum pedibus fundata plicari. *Lr.* **PLICATILIS**, *ilē. Pliabla.* **PLICATŪRĀ**, *æ. f. Pl.* *Pliement, l'action de plier.*
PLINIŪS *Veronensis, Vespasiani negotia administrabat, opus de rerum naturā conscripsit. Perit in montis Veservi incendio, dum ejus causam indagare cupit. Illius vitam scripsit Plinius ejus ex sorore nepos, qui & alia reliquit ingenii sui monumenta.*
PLORABILIS, *ilē. Qu'on doit pleurer.* Plorabile si quid. *P.* **PLORABUNDŪS**, *ā, ūm. PLA.* *Eploré.* **PLORĀTOR**, *ōris. Un pleureur.* *PHR.* Si quis plorator collo tibi vernula pendet. *M.* (Vide LACRYMABUNDUS.)
PLORĀTŪS, *ūs. m. Pleurs, larmes.* *PHR.* Misti vagitibus agris Ploratus. *Lr.* (Vide LACHRYMA.)
PLORŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē. Pleurer, deplorer.* *SYN.* Flēŏ, lūgēŏ, lāmētŏr, lācrīmŏr. *PHR.* Ploratur lacrymis amissa pecunia veris. *J.* Ut qui conducti plorant in funere, dicunt Et faciunt prope plura dolentibus. *H.* Ploravere suis non respondere favorem Speratum meritis. *H.* Juvenemque raptum plorat. *H.* Ploratus rogus. *O.* Ploranda bella. *St.* In assiduos absumere lumina fletus. *O.* Longas in fletum ducere voces. *V.* Lacrymas effudit, & omnem Implevit clamore locum. (Vide LACRYMOR. LUGEO.)
PLŌSTELLŪM, *i. n. dim. Un petit charriot.* *PHR.**

Ædificare casae, plostello adungere mures. *H.* (Vide PLAUSTRUM.)
PLŪMĀ, & **PLŪMŪLĀ**, *æ. f. Plume.* *EPITH.* Lēvis, mōllis, tēnērā, tēnellā, blandā, pīctā, vāriā, vēsicolŏr, cōlŏrātā, albā, cānā, hōrridā. *SYN.* Pēnā, alā. *PHR.* Tum cruor & vultus labuntur ab æthere plumæ. *V.* Nascunturque leves Per digitos humerosque plumæ. *H.* Capiunt volucres brachia plumas. *S.* Canentem molli plumam duxisse senectā. *V.* Levibus velari corpora plumis. *O.* (Vide ALA.)
PLŪMĀ, [plūmēā cūlcitrā.] *Cerussin.* *PHR.* Vehatur Penilibus plumis; atque illinc despiciat nos. *J.* Molibus in plumis tanquam sensura reponit membra. *O.* Lassus Amyclæā poteris requiescere plumā. *M.* **PLŪMĀ**. *H.* *Poil solet.* (Vide LANUGO.) **PLŪMĀRIŪS**, *ii. Caro.* [Qui acu depingit super culcitrīs plumis.] *Bredour.* **PLŪMATĪLIS**, *ilē. PLA.* *Fait de plume, ou en forme de plume.* **PLŪMĒŪS**, *ā, ūm. Cic.* *De plume.* Plumæus torus. *O.* Plumæa culcitra. *Cic.*
PLŪMBĀGŌ, *inīs. f. Pl.* [Plumbum argento mixtum.] *Veine d'argent mêlée de plomb.* **Plūmbāgŏ.** *Pl.* [Herba.] *La grande Perficairé.*
PLŪMBĀRIŪS, *ā, ūm. Qui concerne le plomb.* **Plumbarius** artifex. *Vit.*
PLŪMBĒŪS, *ā, ūm. De plomb.* Canalis plumbeus. *Col.* Plumbea fundā Missa solet medio glans intabescere cælo. *O.* **PLŪMBĒŪS** metaph. *Pesant.* Pondera plumbea. *Pr.* Plumbeæ iræ. *Pla.* Plumbeus auster. *H.* *Accablant.* Plumbeus homo, plumbeum ingenium. *Cic.* *Pesant, stupide.* Plumbea vina. *M.* *Gros vin.*
PLŪMBŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē. Pl.* [Plumbo conglomerare.] *Plomber, fonder.*
PLŪMBŌSŪS, *ā, ūm. Où il y a du plomb mêlé.* *Fæx* plumboſissima. *Pl.*
PLŪMBŪM, *i. Du plomb.* *EPITH.* Grāvē, liquēns, fūsilē, trāctābilē, mōllē, liquidūm, pōndērosūm. *PHR.* Purior in vicis aqua tendit rumpere plumbum. *H.* *i. fistulam plumbeam.* Cruor emicat altē Non aliter quā cum viriato fistula plumbo Scinditur. *O.* Uncus abest liquidumve plumbum. *H.* Terga Boum plumbo infuto, ferroque rigeant. *V.*
PLŪMBŪM [Pilā, glans plūmbēā.] *Une Bâle de plomb.* *PHR.* Balcarica plumbum funda jacit. *O.* Audaci transcurris flumina plumbo. *Sr.*
PLŪMBŪM. *Pl.* [Vitium in oculo.] *Tache de couleur de plomb qui survient à l'œil.*
PLŪMESCŌ, *is, ērē. Commencer à avoir des plumes.* Plumescit pullus. *Pl.*
PLŪMIGĒR, *ā, ūm. & PLŪMŌSŪS, *ā, ūm. Pl.* *Qui est couvert de plumes.* *PHR.* Sic plumosa novis plangentem pectora pennis. *O.* Plumosum aucupium. *Pr. i. avium.*
PLŪMIPĒS, *ēdis C.* *Qui a de la plume aux pieds.* *PHR.* Adde huc plumipedes volatilesque. *C.*
PLŪMŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* [Acu pingere & plumas avium referre.] *Broder à l'aiguille.* *PHR.* Pars auro plumata nitet; pars ignea cocco Ut mos est Phariis miscendi licia telis. *L.* (Vide ACUS. *Acu pingere.*)
PLŪŌ, *is, plūī, & plūvī, plūtūm, ērē. Pleuvoir.* *PHR.* Dum pluit in terris. *V.* Nec de concussā tantūm pluit ilice glandis. *V.* Non semper imbres nubibus hispidos manant in agros. *H.* Nulla dies adeo*

est australibus humida nimbis, Non intermissis ut pluat imber aquis. O. Jupiter & læto descendet plurimus imbrī, V. Quid nisi suffugium nimbos vitantibus essem, Non expectatā cum venit imber aqua. O. Jupiter utilibus quoties rigat imbribus agros. O. Ecce cadunt largi resolutis nubibus imbres; Inque frerum credas totum descendere cælum. Cl. Cælum nigrescit ab Austris Et subitā frondes decutiuntur aquā O. Tantis se nubibus imber Ruperat. V. Denſi funduntur ab æthere nimbi. O. Largis aquosus Eurūs arva radat imbribus. H. Aut gelidas hybernus aquas cum fuderit Auſter. T. Cum multā decidit imber aquā. T. Ruperat hybernus se gravis imber aquis. Avien. Imbre recens fuso. Sil. Aut unde nigerimus Auſter Nascitur & pluvio contriſtat frigore cælum. V. Sol fugit, & remonent ſubeuntia nubila cælum; Et gravis effuſis decidit imber aquis. O. Aër aſſiduo noctem fœdaverat imbre. Cl. Auſter Inglomerat noctem & tenebroſa volumina torquet Diffunditque imbres. Sr. Cum ruerent imbres. Manil. Tanquam lapides effunderet imber. J. Neque parturit imbres perpetuos Norus. H. Cælo demitteret imbres Jupiter. O. Tantis se nubibus imber Ruperat. V. Foſſæque & rura natabant Imbribus effuſis. Imbribus inmodicis cælum nam fortē ruebat. M.

PLURĀLIS, alē. QUIN. *Pluriel, de plusieurs.* PLURĀLITER, adv. QUIN. *Au nombre pluriel.* PLURIFARIAM, adv. SUE. *En différentes manières.* PLURIFARIUS, ā, ūm. SUE. *De plusieurs façons.* PLURIMI & PLURIMUM, adv. TER. *Beaucoup.* PHR. Plurimi æſtimare. Cic. Plurimum ætatis. Cic. Non profunt, potiùs plurimum obefſe ſolent. O.

PLURIMUS, ā, ūm. *Beaucoup.* SEN. Multus, vel māmūs, longūs. PHR. Collem qui plurimus urbi Imminet. V. Ubi plurima fuſo Sanguine terra rubet. V. Hic focus & tædæ pingues, hic plurimus ignis. V. Et plurima mortis imago. V. Potuit quæ plurima virtus Eſſe, fuit. V. Plurimam ſalutem alicui dicere. Cic. Plurima Luna. M. *La pleine Lune.*

PLUS, pluris. n. & PLUSCULUS, ā, ūm. Cic. *Plus, davantage.* SYN. Multus, plurimū, plerūquē. PHR. Pluribus aſſuevit mentem corpūſque ſuperbum. H. Pluraque cum linguis pluribus, ora ferent. O. Pluribus verbis. Cic. *Plus au long.*

PLUS, pluris, & PLUSCULE, PLUSCULUM, adv. Cic. *Plus.* PHR. Magis illa juvant quæ plus emuntur. J. Lucus quo ſe plus jaçter. V. Plus erat in gladio quàm curvo laudis aratro O. Neque enim plus ſeptima ducitur æſtas. V. Mediā plus parte. O. Ne te plura moremur. Lr. Pluris eſt eloquentia. Cic. *i. pluris fit.*

PLUTARCHUS *Charoneus, editis ſub Trajano libris notiffimus.*

PLUTEUS, ī. m. & PLUTEUM, n. Caſ. [Machina ad expugnandos muros vimine & coriis conteſta.] *Machine de guerre dont on ſe ſervoit pour aller à la ſappe des murailles.* PLUTEALIS, alē. Cic. *Quod pluteum ſpectat.*

PLUTEUM. [Fulcrum tori diſcibitorii.] Un chalit. PHR. Excidunſque ſenem, ſpondæ qui parte jacebat. Namque puer pluteo vindice tutus erat. M.

PLUTEUS. [Librorum & tabularum reſpoſitorium.] *Tablette à mettre des livres.* PHR. Et jubet Archetypos pluteum ſervare Cleanthas. J. PLUTEUS.

[Tabula quā utuntur qui ſcribunt.] *Pupitre.* PHR. Nec pluteum cadit, nec demorſos ſapit unguis. P. PLUTŌ & PLUTŌN, ōnis. M. *Saturni filius ex Ope conjuge, frater Jovis & Neptuni. Cum inter fratres regnum divideretur, Plutoni natu minimo obtigit pars Occidentalis ſecus inferum mare, Jovi plaga orientalis, Neptuno inſula. Hinc fabula locus datus eſt Jovi imperium calī obtigiſſe, Neptuno Maris, Plutoni verō inferorum. Proſperina Cereis filiam uxorem rapuit.* ERITH. Infernūs, ævērnalis, Stygiūs, imūs, trēmēdūs, ferrēus, rāpāx, implācidūs, avidūs, cūdelis, hōrriđūs, pallidūs, pallens, āvārēs, opacūs, tēter, fērōx, immītis, dirus, ſævūs, torvūs, Ellyſiūs, tārārēus, lēthēus, tērribilis, hōrriđūs, inēxōrabilis, impiūs, illāchrymabilis, torvūs. SYN. Dis, ſūmmānūs, Orcūs. Erebi rex. Stygiūs, tyrānnūs. Sātūrnīūs. O. Tārārēus Jūpiter. Sil. Infernus Jupiter. O. Infernus tyrannus. J. Tartareus Deus. O. Noctis regnator. Sil. Rex Stygius. V. Cērēis gēnēr. J. Infernus Rēx; Rēgnator Averai. Dux Erebi. O. Tertius hæres Saturni. Cl. PHR. Odic & ipſe pater Pluton, odere ſorores Tartareæ monſtrum. V. Vidit ut inferno Plutoni ſubdita regna. T. Umbrarum cultos mundique noviffimus hæres. O. Sortitus triſte proſundi Imperium. J. Inamēnaque regna tenentem, Umbrarum dominum. O. Imi recta tyranni. O. Rex ille ſilentium lethæo vehitur curru. Cl. O! maxime noctis Arbitr umbrarumque potens. Cl. Cui triplicis ceſſit fortuna noviffima regni. Cl. Diſiſque proſundi Pallida regna petant. L. Et pulſata nigri regia cœca Dei. O. Non ſi... Amice places illachrymabilem Plutona Tauris. H. Nigri ſera regia Diſis. O. Mediā regni infelicis in arce Dux Erebi populos poſcebat crimina vitæ. St. Ipſe rudi ſultu ſolio, nigraque verendus Maſteſtate ſeder, ſqualent immania ſœdo Sceptra ſitu, ſublime caput mœſtiſſimæ nubes Aſperat, & diræ riget inclementia formæ. Cl.

PLUTONIĀ Loca, ōrūm. Cic. [Regio Aſiæ inſalubris] *Certains endroits d'Asie malſains.*

PLUTUS Deus divitiarum quem plerique eundem qui Pluto, fuiſſe volunt.

PLUVIA, æ. f. *Pluie.* ERITH. Hybernā, brūmālis, hyēmālis, effuſā, largā, immenſā, hōrriđā, præcēps, turbidā, ingens, ſubitā, rēpēntinā, inopīnā, undans, ſœcundā, denſā, opacā, lætā, fertilis, amīcā, tēnuis, dulcis, crebrā, frigidā, gelidā, Auſtrālis, hōrēālis, vērtoſā, ſonōrā, optatā, impēdēns, inſtāns, continū, cārūlā. PHR. Aut actum cælo magnis Aquilonibus imbrem. V. Effuſus nubibus imber. V. Sæpe feres imbrem cæleſti nube ſolutum. O. Cælique ruinā Oppreſſos. V. Neve gravis ſubitā te premar Iris aquā. M. Frigidus imber Altiūs ad vivum perſedit. V. Imbres perſeſſus. V. Piniferum caput & vento pulſatur & imbrī. V. Quā nos declive ſub antrum Cæruleus ſubitis compulſit imber aquis. O. Voſiſque vocaveris imbrem. V. Imber Noctem hyememque ferens. V. Tellus Nubibus aſſiduīs, pluvioque maſceſcit ab Auſtro. M. Deucalionæos fuſiſſet aquarius imbres. L. Sæpe graves pluvias adaptus nubibus æther Concitat. O. Nubila rareſcunt pluviis. St. Seges imbribus aucta benignis. Buch. Effuſos munimen ad imbres. V. Sparſaque cæleſti rore maſcebit humus. O. Plura locutura

subito subducimur imbre. O. Caruisse juvantibus arva Imbris. O. Nunc age quo pacto pluvius concresecat in alto Nubibus humor & in terras demissus ut imber Decidat, Expediam. Confurgunt semina aquai Omnibus ex rebus .. ex annibus humor Tollitur in nubes, quo cum bene semina aquarum Multa modis multis convenere undique adaucta, Confertæ nubes ut venti mittere certant, Dupliciter nam vis venti contrudit, & ipsa Copia nimborum turbâ majore coorta Urget, & è superno premit, ac facit effluere imbres &c. *Lr.* Haultos pars imbres culpâ, iniquâ Scilicet infectos terreni labe vaporis. *Ravaf.*

PLUVIÆ præfagia. *PHR.* Inque vicem specularunt aquas & nubila cæli. *V.* Nec verò à stabulis pluvia impendente recedunt Longius *V.* Nunquam imprudentibus imber Obsuit: aut illum surgentem vallibus imis Aëris fugere Grues, aut Bucula cælum Suspiciens, parulis captavit naribus auras: Aut arguta lacus circumvolitavit Hirundo: Et veterem in limo Ranz cecinere querelam. Sæpius & testis penetralibus extulit ova Angustum Formica terens iter: & bibit ingens Arcus, & è pastu decedens agmine magno Corvorum increpuit densis exercitus alis. Jam varias pelagi volucres, & quæ Asia circum Dulcibus in stagnis rimantur prata Caystri Certatim largos humeris infundere rores... Et studio incaustum videas gestire lavandi: Tum Cornix plenâ pluviam vocat improba voce. *V.* Nimbus Et mare per medium: miseris heu! præscia longè Horrescunt corda Agricolis: dabit ille ruinam Arboribus stragemque satis; ruet omnia latè. *V.* Aut si nox pluviam ne colligat ante, veremur. *V.* Si nigrum obscuro comperderit aëra cornu (*Luna*) Maximus agricolis pelagoque parabitur imber... At si lucidus orbis erit frustra terreberè nimbis. *V.* Cæruleus pluviam denuntiat Sol. *V.*

PLUVIÆ ingentis descriptiones. His ego nigramtem commisit grandine nimbum Desuper infundam, & ronitru cælum omne ciebo. *V.* Poena placet diversa, genus mortale sub undis Perdere, & ex omni nimbo demittere cælo. Protinus Aëolis Aquilonem claudit in antris, Et quæcumque fugant inductas flamina nubes, Emitterque Notum madidis Notus evolat alis, Terribilem picæ rectus caligine vulturnum, Barba gravis nimbis, canis fuit unda capillis, Fronte sedent nebulae, rorant pennæque sinuque; Urque manu latè pendentia nubila pressit; Fit fragor, & densi funduntur ab æthere nimbi... Concipit Iris aquas, alimenta que nubibus affert. Sternuntur segetes; & deplorata coloni Vota jacent; longique perit labor irritus anni. O. Horrida tempestas cælum contraxit & imbres. *H.* Sæpe etiam immensum cælo venit agmen aquarum, Et fœdam glomerant tempestatem imbris aris Collectæ ex alto nubes: ruit arduus æther; Et pluvîâ ingenti sata lata Boumque labores Diluit: implentur fossæ, & cava flumina crescunt Cum sonitu, fervetque fretis spirantibus æquor. *V.* Effusis imbris atra Tempestas sine more furit; tonitruque tremiscunt Ardua terrarum. *V.* Ruit æthere toto Turbidus imber aquæ, densisque nigerrimus austris. *V.* Quantus ab occasu veniens pluvialibus Hædis Verberat imber humum, quàm multâ grandine nimbi In vada præcipitant, cum Jupiter horridus austris Torquet

aquosam hyemem, & cælo cava nubila ruit. *V.* Fluit agmen aquarum Turbine confusum piceo & nigrante procellâ Atque omnes circa campos spumantibus undis Involvit. *Sil.*

PLUVIALIS, & PLUVIATILIS, alè. *Col.* & *PLUVIUS, PLUVIÖSUS, à, um.* *De pluvio.* *PHR.* Verè madent udo terræ ac pluvialibus Austris. *V.* Torrens auctus pluvialibus undis. O. Sigmaum pluviale Capellæ. O. Pluviales fungi. O. Frigus pluviale. *Cl.* Dies pluvialis. *Col.* Pluvio contristat frigore cælum. *V.* Pluvius Auster. O. Arcus. *H.* Aër. *St.* Pluvix aquæ. *Cic.* Pluvius ventus. *H.* Pluvium cælum. *Var.* Sed quid agam potiùs madidis Saturne diebus. *M.* Arida nec pluvio supplicat herba Jovi. *T.* Pluviosus annus. *Pli.* Pluviosa hyems. *Pli.* Aqua pluviatilis. *Col.*

PNEUMĀ, ætis. n. [Latine spiritus, flatus.] *Le vent.* Hinc **PNEUMĀTICUS, à, um.** *Pneumatique, qui se meut par le moien du vent.* Pneumatica organa. *Pli.* Pompes aspirantes. **PNEUMON, onis. m.** [Latine pulmo.] *Poumon.* Hinc **PNEUMONICUS, à, um.** *Cel.* Qui ex pulmone laborat. *Pulmonique.*

POCILLATOR, oris. m. *Pli.* [Qui pocula mensæ ingerit.] *Echanfon.* *PHR.* Dulcia Daidanio nondum miscente ministro Pocula. *M.* Minister vetuli puer Falerniingere mi calices amariores. *C.* Capaciores affer huc puer Scyphos. *H.* (Vide **MENSA.** *Mensa ministrare.*)

POCULENTUS, à, um. *Cic.* [Quod potari potest.] *Qui est bon à boire.*

POCULUM, i. n. [Vas in quo bibitur.] *Verre, tasse, coupe.* *EPITH.* **Fictile, luteum, fagineum, faginum, grandæ, auratum, argenteum, vitreum, aureum, gemmatum, gemmeum, cavum, rorans, spumans, lævè, plenum, sobrium, vitreum, cælatum, dulce, frigens, gelidum, lethale.** *SYN.* **Calix, crater, scyphus, patera, charchesium, cyathus.** *PHR.* Pocula ponam Fagina celatum divini opus Alcimedontis. *V.* Aspera signis Pocula. *V.* Parthis pocula cocta focis. *Sil.* Poculaque Eoâ luxum irritantia gemmâ. *Sil.* Pocula Mentoreâ nobilitata manu. *M.* Seu puer unctis Tractavit calicem manibus, dum furta ligurit. *H.* Aspice quot digitos exuit iste calix. *M. i.* quot gemmis ornatur. Prodat perspicuus ne duo vina calix. *M.* Natis in usum lætitiæ scyphis Pugnare Thracum est. *H.* Vina dabant animos, & primâ pocula pugnâ Missa volant, fragileque cadi curvique lebetes Res epulis quondam, nunc bello & cædibus aptæ. O. Fictilia antiquus primum sibi fecit agrestis Pocula, de facili composuitque luto. *T.* Humum, de quâ fingantur pocula monstrat. O. Qui dapibus onerent mensas, & pocula ponant. *V.* Hic Regina gravem gemmis auroque poposcit Implevitque mero pateram. *V.* Cratera impressum signis. *V.* Sacer implevit dextram scyphus. *V.* Vile potabis modicis Sabinum Cantharis. *H.* Aureis exsiccat culullis, Vina. *H.* Lesbia mentoreo vina bibas opere. *Pr.* Cingite fronde comas & pocula porcite dextris. *V.* Ut gemmâ bibat & sarrano dormiat ostro. *V.* Vitreisque repentem Ampullis potas semisupinus aquam. *M.* Nulla aconita bibuntur Fictilibus; tunc illa rime cum pocula sumes Gemmata, & latè Serinum ardebit in auro. *J.* Venenum in auro bibitur. *S.* Purpureo bibit ille Priapo. *J. i.* poculo in quo sculptus erat Priapus. In poculis, ait *Plin.* libidines celant & per

obscenitatem bibunt. Magnum cratera coronâ induit, implevitque mero. *V.* Crateras læti statuunt & vina coronant. *V.* Valido spumantia pocula Baccho. *V-F.* Socii cratera coronant. *V.* Gemmæque capaces Excepere merum. *L.* Lævia Malico Ciboria exple. *H.*

PŌCŪLUM. [Id quod bibitur.] *La boisson, breuvage.* *PHR.* Pocula sunt fontes liquidi atque exercita cursu Flumina. *V.* Pocula si quando lævæ infecere novercæ. *V.* Libabant pocula Bacchi. *V.* Cum canibus timidi venient ad pocula Damæ. *V.* Libans carchesia. *V.* Ille impiger hausit Spumantem pateram & pleno se proluit auro. *V.* Pocula sobria. *T.* Languentique manu carchesia mista tenebat. *O.* Siccat inæquales calices conviva. *H.* Pocula ducere. *H.* *i. bibere.* Inter pocula quærant Romulidæ saturi. *P.* Vertunt crateras ahenos. *V.* Fœcundi calices quem non fecere difertum. *H.* (Vide Bibo.)

PŌDAGĒR, grā, grūm. & **PŌDAGRĪCŪS.** *PLI.* & **PŌDAGRŌSŪS,** ā, ūm. *Pla.* [Qui podagrā laborat.] *Goutteux.* *PHR.* Atque nihil prorsus stare putat podager *Cl.*

PŌDAGRĀ, ā. f. [Pedum dolor.] *La goutte aux pieds.* *EPITH.* Nōdōsā, lāpidōsā, ignāvā, mōlēstā, tūrpis, æcērbā, impōrtūnā, quērūlā, insōmnis, æcris, immēdicabilis, sāvā, tardā, tristis, dirā, crūdā, crūdēlis, sēgnis, ātrōx. *PHR.* Tollere nodosam nescit medicina podagram Nec formidatis auxiliatur aquis. *O.* Scabiemque ferat turpesque podagras. *V.* Aut si quem meritō tarda podagra secat. *C.* Litigat & podagrā Diodorus, Flacce, laborat. *M.* Juvant fomenta podagram. *H.* Lassa riget cervix; sine robore brachia torpent: Cessat ab officio plena tumore manus: Sæviat in macrum nodosa podagra cada ver; Atque diu infirmis ludat in articulis.

PŌDALIRIŪS, īi. *Filius Æsculapii Machaonis frater arte medicā clarissimus, unā cum fratre ad Trojanum bellum vocatus fuit.* *PHR.* Quantus apud Danaos Podalirius arte medendi &c. *O.*

PŌDĒX, īcis. m. [posterior pars corporis.] *L'anus, le fondement.* *PHR.* Sed podice lævi Caduntur tumidæ, medico ridente, Maricæ. *F.*

PŌDĪUM, īi. n. [Locus ad spectandum aptus.] *Balcon. Place destinée aux theatres pour les personnes de distinction.* *PHR.* Omnibus ad podium spectantibus. *F.*

PŌĒMĀ, ātis. n. *Poème, ouvrage de poésie.* *EPITH.* Mirūm, divīnūm, sacrum, doctūm, nōbile, cōcinnūm, ēlēgāns, ēgrēgiūm, dūlcē, ōpērōsūm, prælārūm, austerūm, incōmpōsitūm. *PHR.* Non satis est pulchra esse poëmata, dulcia sunt; Et quocumque volent animum auditoris agunto. *H.* Et Laberi mimos ut pulchra poëmata mirer. *H.* Quod quelegamus, Huc aliquod curæ mitte recentis opus. *O.* Scribimus indocti doctique poëmata passim: Hic error tamen, & levis hæc infania quantas Virtutes habeat sic collige. *H.* Dicitur & plaustris vexisse poëmata Thespis, Quæ canerent agerentque per uncti fœcibus ora. *H.* Nunc superos celebrat, nunc tristibus ardet Iambis, Nunc humili premitur socco, nunc ille cothurno Altior assurgit, centumque poëmata pangens Dissipat in varios Heliconia flumina rivos. *Pol.* (Vide CARMEN. POËTA.)

PŌNĀ, ā. f. *Peine, punition, châtiment.* *EPITH.*

Æcērbā, vēhēmēns, grāvis, āmārā, sēvērā, ūltrīx, vīndēx, īmmītis, nōxiā, ātrōx, hōrribilis, hōrriſicā, fērā, mīserā, fūrēns, īmmānis, dēbitā, mēritā, sēquāx, impiā, æquā, īniquā, īnjustā, scēlērārā, crūdēlis, crūdētā, hōrridā, mājor, mīnōr, mītiōr, tardior. *SYN.* Supplicium, tōrmentum, vīndictā, cruciātus, dōlōr. *PHR.* Distuleratque graves in idonea tempora pœnas. *O.* Raro antecedentem scelestum Deferuit pede pœna claudō. *H.* Nullum memorabile nomen fœmineâ in pœnâ est. *V.* Pœnam Phaëton pro munere poscis. *O.* Te triste manebit Supplicium; votisque Deos venerabere feris. *V.* Pavitantem & dira tegentem Supplicia. *V.* Sua sunt stata tempora pœnis. *L.* Non satis in pœnas mors fuit una tuas. *Hofsch.* Sed sequitur vocis pondera pœna comes. *Saut.* Sequitur gladio vindice pœna comes. *Saut.* Pœnarum percurrere nomina. *V.* Fœcundaque pœnis Viscera rimatur. *V.* Pœnam si non invenerit addit Exilium. *O.* Pio si pœnas ore reposco. *V.* Culpam pœna premit comes. *H.* Solus, inops, exspes, letho pœnæque relictus. *O.* Pœna revorsura est in caput ista tuum. *O.* Quod petimus pœna est: neque enim miser esse recuso; Sed precor ut possim tutius esse miser. *O.* Pœnam levare, finire. *O.* Frangere. *Lr.*

PŌNĀM mērērī. *PHR.* Leniter ex merito quidquid patiare ferendum est: Quæ venit indignè pœna dolenda venit. *O.* Quam meruit pœnam solus disjecit in omnes. *O.* Tibi has miserabilis Orpheus Ob meritum pœnas...fufciat & raptā graviter pro conjuge sævit. *V.* Regula peccatis quæ pœnas itroget æquas. *H.* Non possum nullam sperare salutem; Cum non sit pœnæ causa cruenta mea. *O.* Pœna minor merito. *O.* Accipe quas merui pœnas. *Cl.* Patior sine crimine pœnam. *O.* Pro crimine pœnas Perpetitur. *V-F.* Sumphisse merentis laudabor pœnam. *V.* Vixisti munere nostro Nunc merito moriere tuo: cape præmia facti. *O.* Sed dignas tanto persolvit crimine pœnas. *M.* Estque pati pœnam, quàm meruisse minus. *O.*

PŌNĒ timōr, pœnam timere. *PHR.* Multa metu pœnæ, pœnâ qui pauca coeret; Et jacit invitâ fulmina rara manu. *O.* Torquetur peste futurâ; Nec recipit somnos; & sæpe cubilibus amens Excutitur; pœnamque luit formidine pœnæ. *Cl.* Si temnis Olympum, A magno Stilicone cave, qui semper iniquos Fortunâ famulante premit. *Cl.* Pœnæ tristis imago. *Sil.* Heu! quantum pœnæ misero mens conscia donat. *L.* Pœna morâ gravior longâ. *O.* Una manet cunctos pœna. *Cl.* Non, Cæsar sed pœna tenet. *L.*

PŌNĀM sumere, capere, peteré, repetere. *Cic.* Poscere, reposcere, recipere. *V.* Exigere ab aliquo. *O.* Puniri. Pœnas cum sanguine poscunt. *V.* Ultra virum, pœnas inimico â fratre recepi. *V.* Regem ad supplicium præfenti morte reposcunt. *V.* Cruentis pellicera pœnis premat. *S.* Qui fruitur pœnis, ferus est; legumque videtur Vindictam præbere sibi. *Cl.* Decerni potuit pœna decentior. *S.* Ibimus in pœnas; & quâ vocat ira, sequemur. *O.* Si quisque Deorum Vindicit; in pœnas non satis unus eris. *O.* (Vide PUNIO.)

PŌNAS dare, ferre, expendere, persolvere, pendere, luere. *Cic.* Solvere. *O.* Erre puni, subir une peine. *PHR.* Sacrilego pendetis sanguine pœnas. *V.* Quas pœnas mihi Turne dabis. *V.* Mihi sanguine pœnas

Perfolves. *V.* Qui me tales voluisti expendere pœnas. *V.* Nimium crudele iuisti Supplicium. *V.* Vidi crudeles dantem Sulmonea pœnas. *V.* Plerumque pœnas oppetit superbiæ. *Ph.* Dedi satis superque pœnarum tibi. *H.* Et potui pœnam fortis inire meam. *O.* Mollior est culpam pœna secuta meam. *O.* (Vide *PUNIO. Puniri.*)

PŒNALIS, ælè. & **PŒNARIÛS**, ã, ùm. *Qui concernit la peine.* Pœnalis opera. *Pl.* Pœnaria actio. *Quin.*

PŒNI, òrùm. *Iidem qui Carthaginienses.* *Phr.* Ponuntque ferocia Pœni Corda. volente Deo. *V.* Punica regna vides Tyrios & Agenoris urbem. *V.* (Vide *CARTHAGO.*)

PŒNITENTIÀ, æ. *Liv.* Repentir, regret. *Epith.* Tristis, mœstus, dolens, querulus, celer, brevis, utilis, acerbus, irreversibilis, merens, siluificus. *Syn.* Dolor, tristitia. *Phr.* Quem noxa lethalis premit, Prævertat iram numinis; Largisque prudens debitos Extinguat ignes fletibus. *Sant.* Sæpe levant pœnas, erepraque lumina reddunt; Cum bene peccati pœnituisse vident. *O.* *Dii superi.* Dulcis amarities animi, lacrymula voluptas. *Sant.* Quæ quis apud superos furto lætatur inani, Distulit in seram commissa piacula mortem. *V.* In melius veterum famam jam extingue malorum Et versi in melius, renovatis moribus, ultro Placemus Superum regem. *Vida.* Ite Animas purgate... Et patrio mentem convertite cælo. *Vida.* Quæ tunc suspuria ab imo Pectore, jam culpam fassus, dedit. Sæpe suæ tunc quisque facit convicia culpæ. *Hofsch.*

PŒNITËT, tebāt, tūit, tē, *impers.* Se repentir. *Phr.* Scelerum si bene pœnitet, Erradenda cupidinis pravi sunt alimenta. *H.* Nec te pœniteat calamo trivisse labelum. *V.* Quem pœnitet peccasse, pœne est innocens. *S.* Quoque suæ propior sceleri est, magis horret; & ausi Pœnitet. *O.* Male transacti te pœnitet ævi, Irreducesque gemis præterisse dies. *Sant.* Crimina primævis quæ quondam admiserat annis, Non intermissa Magdala flevit aqua... Quamvis peccarit plurima plura dolet. Plorat inexpletis, quæ tiliis aquis. *Sant.* Consciam torquent malefacta mentem. *Sant.*

PŒNITENS, tētis. *Qui se repent, qui fait penitence de ses peccés.* *Phr.* Pœnitens fraudum scelerumque peccus. *Buch.* Ecce tuos reus ante pedes sto supplice vultu, Funereum collo funem dextraque tremente ardeat gestans, probrosa insignia, tædam. *Sant.* Et vestem exutus densa comitante catervâ Compita per longaram & per salebrosa viarum, Depositoque supercilio jam inglorius ibo, Et gestans tædam ardentem, restique revinctus Colla, manusque ambas, caput atro pulvere turpis, Nudus & ipse pedes, qualem decet esse nocentis; Ibo, ibo augusti majora ad limina templi; Detestansque scelus voce altâ Et poplite flexo, Fletibus & crebris ululatibus, & lamentis, Quæ potero læsi placabo numinis iram. *Sant.*

PŒNITENTIS dolor. *Phr.* Rumpite perjurum suspicia rumpite peccus: Vosque o! perpetuis Heu! mox dampnanda tenebris Lumina sanguineos lachrymarum effundite rivos... Et spiro sceleratus adhuc, non terra dehiscit Sub pedibus, sævo nec fulminis igne peremptum Tartareas adigit scelerum Deus ultor ad umbras. *Sant.* Parce parens hominum; nec nominis

immemor huius, Quos tua formavit dextera, perde reos. Parce precor fassæ: Mihi crimen amabile pœne est, Materies veniæ quo datur ampla tua. *Sant.* Peccavi tua iuste Deus premat ira nocentem; Omnis erit nostro crimine pœna minor, Quis mihi te placidum quis te mihi reddet amicum. *Sant.* Pœnitet (o! si quid miserorum creditur ulli) Pœnitet, & facto torqueor ipse meo. *O.* Cumque sit exilium, magis est mihi culpa dolori; Estque pati pœnam, quam meruisse minus. *O.* Maxima pœna mihi est ipsum offendisse; priusque Venissem mallem funeris hora mei, *O.* Lacrymas ciens sordes criminis eluat. *Sant.* Pupula det medicas, quæ prius, ussit aquas. *Sant.* Portus optimus pœnitiæ mutatio consilii. *Cic.*

PŒNÆ varia quibus in se ipsos faciunt scelerum pœnitescentes. *Phr.* Si regor incultus faccis squallentibus artus. *Buch.* Ut mori dicas habitas sepulchra, Sedet ore toto mortis imago. Hic cibo corpus crucians negato Protrahis mortem: melior beatæ Fit cibis menti Deus. *Sant.* Quæ regit nudos malè vestis artus Urit intonsus & acuta figit Spicula setis... Sic renascenti cruciata pœnâ Corpora subdunt. Mors sedet vultu; cubat ore pallor; Vita languentum simulachra cernas. *Sant.* Et labor & longâ pallida membra fame... Pars fecit hamatis corpus inane flagris... Et ferrugineis livida terga notis. *Hofsch.* Pro molli plumâ pro stratis murice pictis Nuda torum præbebit humus, tenerosque Camelus Intonsis horrens setis male vestiet artus: Vestis, rigor atque verenda illuvies oris victu jejunia duro, &c. *Com.* Hirsutis laniatus membra flagellis Proh dolor immiti te pietate necas... Et modo tortilibus cædit sua corpora loris Et modo sub tracto macerat ora cibo... Grandibus hirsutis setis hamisque rigentem Indueris toto corpore, dive, togam; Astringisque tuos ferro fodicante lacertos... Stygios sic loricatus in hostes Ibit... Impactaque ferit pectora nudâ manu. *Sant.* Corpus domitum tot annos Vix tum credis. Blandior quidquid male fuadet ætas, Frenat austeræ pieratis ardor... Sub jugo sensus subigis fevero: Sola mens regnat; sociumque panis Edomat corpus domitoque vires Subit ab hoste... Asperum viræ genus & labores. *Sant.* Ultrix ipse suos sævit in artus: Deformis macies incubat ori: Illi pro thalamo frigida rupes, Lautis pro dapibus Graminis herba; Nec duras hyemes pellibus arceat. *Sant.* Ferreâ corpus subigis catenâ. *Sant.* Jam pœnas sitientem Pœnæ deficiunt novæ. *Sant.* Semper infensus tibi, durus hostis Et tibi Judex. *Sant.* Ciudelis & durus sibi Se morte lentâ conficit. *Sant.* Hirta quæ setis riget atque ferro Jam fatiscentes lacerabat artus Intima vestis. *Sant.*

PŒSIS, is, & **PŒTICÀ**, æ, & **PŒTICË**, es, f. *Cic.* La poësie, l'art poétique. *Epith.* Sæcrâ, divînâ, facundâ, potens, inclita, doctâ, blândâ, celeris, nobilis, ingentiosa, solers, Apollinæa, Aoniâ, Phæbæa, Prietâ, Castiliâ, Delia. *Syn.* Prietum mælos; Ars Apollinæa; Mûsarum studiâ, artes. *Phr.* Ut pictura poësis erit. *H.* Ite procul mûsæ, si non prodestis alumno. *T.* Si qua fides augmentibus omnia musis. *Cl.* Spiritum Phæbus, Mihi Phæbus artem Carminis, nomenque dedit poëtæ. *H.* Æolio cum tentat carmina plectro. *Pr.* (Vide *CARMEN.*)

PŒSIS laudes. *Phr.* Aut prodesse volunt, aut dele-

Stare poetæ, Aut simul & jucunda & idonea dicere vitæ. *H.* Adde quod insidias sacris à vatibus absunt, Et facit ad mores ars quoque nostra bonos: Nec nos ambitio, nec nos amor urget habendi. *O.* Tityrus & segetes Æneiaque arma legentur, Roma triumphari dum caput orbis erit. *O.* Tabida consumit ferum lapidemque vetustas... Scripta ferunt annos; scriptis Agamemnona nosti... Quis Thebas septem, que duces sine carmine nosset, Et quidquid post hac quidquid & ante fuit. Dii quoque carminibus, si fas est dicere, fiunt; Tantaque majestas ore canentis eget. *O.* Nec tamen officio vatium per carmina factio Principibus res est altior ulla viris. Carmina vestrarum peragunt præconia laudum, Neve sit actorum fama caduca cavent. Carmine fit vivax virtus, experisque sepulchri, Notitiam seræ posteritatis habet. *O.* Quem referunt musæ, viver, dum robora tellus, Dum cælum stellas dum vehet amnis aquas. *T.* Neque, Si chartæ fideant quod bene feceris, Mercedem tuleris: Quid foret illæ Majorisque puer, si taciturnitas Obstaret meritis invida Romuli: Ereptum stygiis fluctibus Æacum Virtus & favor & lingua potentium Vatum divitibus consecrat insulis: Dignum laude virum Musa vetat mori, Cælo Musa beat. *H.* Ergo cum silices, cum dens patientis aratri Depereant ævo; Carmina morte carent. *O.* Te nostræ divina poetica menti Aurigam dominamque dedit; ru flectere habenis Colla reluctantum tu lentis addere calcar, tu formare rudes. *Pol.* (Vide CARMEN, carminum vñ. Carmine laudare.)

PŒSİM colere. *PHR.* Me verò primùm dulces ante omnia musæ, Quarum sacra fero ingenti percussus amore, Accipiant. *V.* Sed quoniam nec vos undâ submovit ab illâ Ungula Gorgonei quam cava fecit Equi: Prosit, opemque ferat communia sacra tueri; Atque iisdem studiis imposuisse manum. *O.* Musarum comitem, cui carmine semper Et Cytharæ cordi, numerosque intendere nervis. *V.* Me juvat in primâ coluisse Heliconæ juventâ Musarumque choris implicuisse manus. *Pr.* At mihi jam puero cælestia sacra placebant, Inque suum furtim Musa trahebat opus. Sponte suâ carmen numeros veniebat ad aptos; Et quod tentabam dicere carmen erat. *O.* Ad nostras cum se tulit imperus artes. *O.* Mihi flavus Apollo Pocula castaliâ plena ministrat aquâ. *O.* Musas doctæque silentia vitæ Mallet, & Aonios plectro mulcere labores. *Sil.* (Vide CARMEN, Carmina scribere.)

PŒTĀ, æ, m. *Un Poète.* *EPITH.* Fæcundus, disertus, ingeniosus, sacer, divinus, illustris, Phæbeus, Aonius, Priæus, Apollineus, Castilius, nobilis, cultus, lauriger, celebris, clarus, doctus, mendax, lepidus, insulsus, nugax, vesanius, vilis, abiectus, pudicus, castus, lascivus, prociæ. *SYN.* Vates, Musarum sacerdos. *H.* *PHR.* Tenerorum lusor amorum Ingenio perii Naso Poeta meo. *O.* Vatum Pieris ora rigantur aquis. *O.* Ille caput flavum lauro Parnasside victus Pieridumque comes. *M.* Mollia Pegafides vestro date ferra poetæ. *Pr.* Adde Heliconiadum comites, quorum unus Homerus Sceptra poritus. *Lr.* Pictoribus atque poetis Quidlibet audendi, semper fuit æqua potestas. *H.* Sunt tamen inter se communia sacra poetis, Quamvis diversum quisque sequatur iter. *O.*

Summa dies & non revocabilis ævi Terminus, ut plebi, nobis quoque vatibus instat Diis geniti quamquam & Phæbeo nestare poti... Multi adeo, scis ipse, quibus fecundior olim Inciderat calor, & Latio par cantus Olori, Nunc humili sordent cinis indistinctus acervo. *Rha.* Poeta numeris adstrictior verborum licentiâ liberior. *Cic.* Nec fonte labra prolui caballino, Ut repente sic poeta prodirem. *P.* Puer o! dicite musis. *St.* Cur promissa tibi tuus poeta Nondum præstiterit, rogas? Poeta est. *Pol.* Dilecta cervix, & bene pendulo Attrita multum pectora barbato. *Sarb.* Strictis armatus jambis. *Sant.* Quod si me lyricis vatibus inseris. *H.* Romanæ fidicen lyrae. *H.* Dignatur inter amabiles vatum ponere me choros. *H.* *POETA insignis.* *PHR.* Apollineâ clarus in arte senex, *O.* Non me carminibus vincet nec Thræcius Orpheus nec, &c. *V.* Immensusque ruit profundo Pindarus ore. *H.* Lauro donandus Apollinari. Seu per audaces nova Dytirambos Verba devolvit, seu, &c. *H.* Et quibus ingenium quibus altæ in carmina vires. Afflatus propiore Deo & divina sonantem. Æterno propior non alter Homero. *T.* Nam quis ab Aonio largius omne bibit: Cujus Pimplæo Lyra clarior exit ab antro. Quem plus Pierio de grege Phœbus amat. *M.* Gloria Pieridum summa fururus eras. *O.* Castalidum decus fororum. *M.* Maxime vatum. *O.* Sed vatem egregium, cui non sit publica vena, Qui nihil expositum soleat deducere, nec qui Communi feriat carmen triviale monetâ, Hunc qualem nequeo monstrare, & sentio tantum Anxietate carens animus facit. *J.* Magna sororum Aonidum cura... Nec cederet honore Ascræo famâve seni. *Sil.* Sexte palatinæ cultor fecunde Minervæ Ingenio frueris qui propiore Dei. *M.* Fertile pectus habes; interque Heliconæ tenentes, Uberius nulli provenit ista seges. *O.* Scimus & ad nostras cum te tulit impetus artes Ingenii currant flumina quanta tui. *O.* At tu cui bibitur felicius Aonius fons. *O.* Quippe pii vates, & Phæbo digna locuti. *V.* Tritonia Pallas Quem docuit, multâque insignem reddidit arte. *V.* Ipse parens vatum, princeps Heliconis Homerus. *Cl.* Et tenuit nostras numerosus Horatius aures, Cum ferit Ausoniâ carmina culta lyra. *O.* Ille vel æterno digna Marone sonat. *Sant.* Jam Maro te torvâ respectat fronte secundum; Jam paret & sceptris gloria prisca suis. *Pol.* Qui purâ nitidus locutione, Et sensu gravis & profundus orê, &c. *Langl.* Ut nascentem ulnis primæ excepere Camenæ, Melleque, & Aonio tetigerunt ora liquore: Ut Charites fovere Deæ, & decus omne dedere. *Frat.* Quibus ore profundo Mens viget; & magnos versat sub pectore sensus. *Rap.* Culto sermone canebat, Includens puro puros in carmine sensus. *Sant.* Flos & amor vatum quo Cynthius ipse canente Et veniunt faciles ex Heliconæ Deæ... Sive gravi nixus canis arma virosque cothurno: Armis digna virum verba cothurnus habet, seu latium tentas Venufinâ barbiton arte: Proveniunt latîa carmina digna lyra. Seu Deus increpuit tyro graviore furentem. Nil nugare sonas... Seimo fuit purus, priscoque simillimus auro, Et quem Roma vetus non neget esse suum. *Hofsch.*

PŒTĀ insulsus, ignobilis. *PHR.* Sæcli incommoda pessimi poetæ. *C.* Vesani tetricis timent fugiuntque poetam. *H.* Nam mihi, quæ tenui dat ludere musa

rosa Cicutâ, Sobria castalia parcîus hausit aquas. *Sant.* Torrentem vocas... Acer spiritus ac vis, nec verbis nec rebus inest. *H.* Neque enim concludere verum Dixeriſſe ſatis; neque ſi quis ſcribat uti nos Sermoni propiora, putes hunc eſſe poetam. Ingenium cui ſit, cui mens diviniſſe, atque os Magna ſonaturum, deſ nominis huius honorem. *H.* Sic mihi qui multum ſit Cherilus ille, Quem bis terque bonum cum riſu miror, & idem Indignor. *H.* Hic namque ingenio conſuſus, poſthabet artem. Ille furit ſtrepitu, tenditque æquare tubarum Voce ſonos, verſuſque tonat ſine more per omnes, Dant alij cantus vacuos, & inania verba. Incasſum, ſola capti dulcedine vocis. *Uida.* Nam neque Calliope vobis, nec dexter Apollo Permeſſi ſanctos exhibere lacus: Dira ſed Aleſto geminâ comitata ſore Pocula cœnoſâ de Phlegethonte tulit. Nimirum hinc nigri mores, & carmina tabo Pallent, & ſædo livor in ore ſeder. *Sann.*

PŒTARUM ſtudioſus, patronus. *PHR.* Semper erat vatium maxima cura duci: Gaudet enim virtus teſtes ſibi jungere Muſas; Carmen amat, quiſquis carmine digna gerit. *Cl.* Cura ducum fuerant olim Regumque Pœtæ; Præmiaque antiqui magna tulere chori Sanctaque majeſtas, & erat venerabile nomen Varibus, & largæ ſæpe dabantur opes. Nunc hederæ ſine honore jacent; operataque doctis Cura vigil muſis nomen inertis habet. *O.* Et vatibus addere calcar, Ut ſtudio majore petant Heliconâ virentem, *H.* Pierii tutela chori, quo præſide tuti Non unquam vates inopi timere Senectæ. *Cl.*

POETA Chriſtianus. *PHR.* Dux mihi Chriſtus erit, ſons rerum & lucis origo, Hoc uno vates igne calere velim. Parnasſi pro monte, Sion ſe ſanctior offert, Arder adhuc puro numinis igne Sion. *Sant.* Effundere verſus Afflatus meliore Deo... Et prope divinum mutatâ ſorte poetam... Totoque Helicone relicto Flumina plena Deo cœleſtesque hauſimus undas. *Sant.* Pierides caſtum ſpirate pudorem: Eſſe procul veneres juſſit & eſſe Joves. *Sant.* Indecores nugas & ludicra numina vatium Exuimus. *Sant.*

POETICUS furor. *PHR.* Eſt Deus in nobis agitante caſcimus illo: Impetus hic ſacræ ſemina mentis habet. *O.* Natura fieret laudabile carmen an arte, Quæſitum eſt; ego nec ſtudium ſine divite venâ, Nec rude quid proſit video ingenium: alterius ſic Altera poſcit opem res, & conjurat amice. *H.* Exit iam immenſum faciendâ licentia vatium; Obligat hiſtoricâ nec ſua verba fide. *O.* Juvat ire per alta Aſtra, juvat terris & inani ſede relicta Nube vehi validique humeris inſiſtere Atlantis. *O.* Ebria ſacris fluminibus mens, &c. *Sant.* Quamvis mentem agiter non humilis furor. *Rap.* Utque canem pavida nocturnæ veſtigia cervæ Latrantem fruſtra copula dura tenet: Utque fores nondum reſerati carceris acer Nunc pede, nunc ipſâ fronte laceſſit Equus. Sic mea lege datâ victa atque incluſa Thalia, Per titulum vetiti nominis ire cupit. *O.* Interdum exhaustæ languent ad carmina vires, Abſumptuſque vigor, Torpeſcunt ſenſus, circum præcordia ſanguis Stat gelidus... Et rediit vigor ille, velut poſt nubila, & imbreſ Sol micat æthereus. Deus ecce Deus jam corda fatigat. Altiùs inſinuat venis, penitusque per artus Diſturbat, Ille autem exultans jactat jam non ſua ver-

ba, Oblituſque hominum, mirum ſonat, haud potis ignem Excutere, invitum miratur ſe ire, rapique Præcipitem te Phœbe vocans, Non ille dapum, non ille quietis Aut ſomni memor hanc potis eſt depocere curam. *Uida.* Ne tamen ah! nimium puer ah, ne fide calori... Sævum dum pectore numen Inſidet... Fræno liſte furentem animum, & ſub ſigna vocato Et premere & laxas ſcito dare cautus habenas... Dum fuerint placati animi, compreſſus & omnis Impetus: hic recolens ſedato corde reviſe Omnia quæ cæcus menti ſubjecerit ardor. *Uida.* Rapuit vis ignea mentem Et totum ſacro concepi pectore Phæbum. *Sant.* Pœtas hos amo qui numinis hauſti quid alium viribus ſuffiſi audeant, Qui Martiales ad tubas, ad tympana, Inter furores & tumultus bellicos caleant & ipſi... Non fræna patiar dum furore concitum Me me poetam propior afflabit Deus. *Sant.* Et Docto pectora concitatus æſtro. *St.* Tum clauſus inæſtuat alto Corde Deus, toto lymphatos pectore ſenſus Exſtimulans, ſociumque hominem indignatus. *Pol.* Poſtquam ille quievit Spiritus, & preſſi tacuit ſacer impetus oris. Ipſaque Niliacis longum mandata papyris Carmina Phœbeos videas aſſare furores. *Pol.*

PŒTICĒ, adv. *Cic.* Poëtiquement, un Poète.

PŒTICUS, a, ūm. *De Poète.* *SYN.* Phæbæus, Apollinæus, piærius, caſtalius. *PHR.* Manare poëtica mella. *H.* Poëtica verba. *Cic.*

PŒTRIĀ, æ, f. *Cic.* [Mulier poëtices perita.] Une femme qui fait des vers. *PHR.* Carmina fingentem Sapho laudabit amatrix. Caſtior hæc; at non doctior illa fuit. *M.* Poëtria pica. *P.*

PŒGONIĀ, æ, & **PŒGONIĀS**, æ, f. *PLI.* [Genus Cometæ à barbâ dicti.] Comète barbuë.

PŒL, adv. [Jurantis per Pollucem.] Par pollux. *PHR.* Velim pol, inquis? At pol ecce villicus. *C.*

PŒLĒMON, ōnis. *Athenienſis voluptatibus deditus, qui audito Zenocrate, totum ſe Philoſophia addixit.* *PHR.* Mutatus Polemon ponas inſignia morbi. *H.*

PŒLABRUM, ī, n. *COL.* [Anſerum agmen.] Une bande d'Oies.

PŒLENTĀ, æ, f. [Farina Hordei ad ignem ſiccata antequam molis frangeretur] Sorte de farine d'orge, boullie faite avec cette farine. *PHR.* Dulce dedit, toſtâ quod coxerat antè polentâ. *O.*

PŒLIŒ, īs, īvī, itum, īrē. *Polir.* *SYN.* PērpŒliŒ, lēvīgŒ, cōmplānŒ, ōrŒ, ādŒrŒ, ēxŒrŒ, ēlābŒrŒ. *PHR.* Squammis ſerpentum auroque polibant. *V.* Cur ego ſollicitâ poliam mea carmina curâ. *O.* Nec fragili geminæ poliantur pumice frontes. *Libri.* *O.* Doctrina politos Conſtituit quosdam. *Lr.* Materiam Hanc ego polivi verſibus ſenariis. *Ph.*

PŒLIŒN, & **PŒLIUM**, ī, n. *PLI.* Herba odora nomen.

PŒLITIĀ, æ, f. *Cic.* [Latine Reſp.] La manière de gouverner la République. **PŒLITICUS**, a, ūm. *Cic.* Qui concerne la police, le gouvernement de la République.

PŒLITĒ, ius. *Poliment, avec politiſſe.* *SYNT.* Ornate & politè dicere, ſcribere. *Politiuſ* limare. *Cic.*

PŒLITES, īs. *Priami ex Hecubâ filius.* *PHR.* Ecce autem elapſus Pyrii de cædē Polites Unus natorum Priami. *V.*

PŒLITURĀ, æ, & **PŒLITIŒ**, ōnis, f. *VIF.* *Politiſſere, l'action de polir.* *Politura.* *SEN.* Propreté, parure.

POLITŪS, ā, ūm, iōr, īstīmūs. & **POLITŪLŪS**, ā, ūm, dim. Cic. *Polī*. SYN. Expolitūs, lēvis, rāsūs, abristus, nitidus, excūlītūs. SYN. R. Politā columnā, facetiā. V. Politus ē scholā; politus artibus, Cic. Politus sermo. Cl. Nihil acutius, nihil politius. Cic. His informatum manibus, jam parte politā. Fulmen erat... Pars imperfecta manebat V. pelliculam veterem, retines & fronte politus Astutam vātro servas sub pectore vulpem. P.

POLLEN, īnis, n. & **POLLIS**, īnis, m. PL. [Flos tritici.] *Fleur de la farine*. Pollis polentā. Cato. Pollen thuris. Col. *Fleur d'encens*.

POLLĒNTIĀ, ā, f. PLA. *Puissance*. (Vide **POTESTAS**.)

POLLĒŌ, ēs, ērē. *Avoir du pouvoir*. SYN. Multum pollet. Cas. Pollet mari. Liv. Pollere constantiā. Cic. Pollere contra, ad, adversum, &c. Plī. Hostis equo pollens. O. Gelidis pollens Ophiūsa venenis. V-F. Pollentes herbæ. O.

POLLĒNTIĀ, ā, Urbis in majore Balearium insulā. PHR. Fuscique ferax pollentia villi. Sil.

POLLEX, īcis, m. [Primus in manu digitus.] *Le pouce*. PHR. Lesbium servate pede meique pollicis ictum. H. Lavi deducens pollicē filum. O. Habili præterat pollice chordas. O. Irrefectum pollicem rodere. H. Tremulo lachrymas pollice siccāt. O. (EPIT. & PHR. Vide **DIGITUS**.)

POLLEX. [Etiam de pedibus dicitur.] *Le gros doigt du pied*. Incusso pollice limini. Plī.

POLLEX. [Per transl. Fāvōr, aut ōdīūm.] *Antiquitus enim in publicis ludis qui certantibus favebant pollicem premebant: secus verò pollicem convertebant, si quis certantium minus arderet, qui gestus in proverbium adiit*. PHR. Consentire suis studiis qui crediderit re. Fautor utroque tuum laudabit pollice ludum. H. *Approuvera entièrement*. Et verso pollice vulgi quemlibet occidunt populariter. J. *Blamant, désapprouvant*.

POLLEX in vitibus. Col. [Sarmentum angustius putatum.] *Sarment taillé court*.

POLLICĀRIS, ārē. PL. [Quod pollicis latitudinem vel crassitudinem habet.] *Large, ou épais d'un pouce*.

POLLICĒŌR, ēris, itūs sūm, ērī. & **POLLICĪTŌR** āris, ātus sūm, ārī. PLA. *Promettre*. SYN. Spōndēō, prōmittō. PHR. Polliceri alicui prædium. Cic. Polliceri se memorem facti. Cas. Hinc fore ductores &c. Pollicitus! quæ te genitor sententia vertit V. Exige polliciti debita vera tori. O. Quæ tibi polliceor reduci rebusque secundis, Hæc eadem matrique tuæ genericæ manebunt. (Vide **PROMITTO**.)

POLLICITUM, ī, n. *Promesse*. Pollicitis dives quilibet esse potest. O. Pignora Polliciti dare. O. (Vide **PROMISSIO**.)

POLLINĀRIŪS, ā, ūm. PLA; *Qui concerne la fleur de farine*.

POLLINXIŌ, īs, nxī, nctūm, īrc. PLA. [Curare cadaver.] *Ensevelir, embaumer*. POLLINCTŌR, ōris. *Embaumeur, qui ensevelit les morts*. PHR. Jam scio be, jam lecto, jam pollinctore parato. M.

POLLINCTORIŪS, ā, ūm, PLA. *Qui concerne les embaumeurs*. POLLINCTURĀ, ā, f. PLA. *Embaumement*. (Vide **SEPELIO**.)

POLLINTIŌ, ōnis, f. CATO. [Pollinis terendi

seu pinfendi actus.] *Le blutage*. POLLINTŌR, ōris, m. CATO. [Curator pistini.] *Moulinier*. [Qui cribro pollinem excutit.] *Qui blute la farine*.

POLLUBRUM, ī, n. LIV. [Pēlvīs.] *Bassin à laver*.

POLLIO Vates cujus Virgilius sæpius meminit. PHR. Pollio & ipse facit nova carmina. V. Pollio Regum facta canit. H.

POLLUCEŌ, ēs, xī, ētūm, ērē. COL. [Verbum ad sacra pertinens significat dapes offerre diis.] *Offrir des viandes en sacrifice*. Pollucere Jovi. CATO. *Hinc per transl.* POLLUCERĒ. [Lauto convivio excipere.] *Faire un festin*. POLLUCTUM, ī, n. PLA. [Cœna opipara.] *Festin*. POLLUCTĒ, & POLLUCIBILĒTĒ, adv. PLA. [Opiparē, splendide.] *Magnifiquement*. POLLUCTŪS, ā, ūm. Public. Non sum pollucta pago. PLA. *Desumitur metaph. à dapibus qua diis offerebantur, quaque publicè exponebantur*.

POLLUCERĒ. [Lucere.] *Reluire, briller*. Quam nitidis hilares pollucēt fortibus horti. Col. *Alii legunt collucēt*. (Vide **LUCEO**.)

POLLŪŌ, īs, lūī, lūcūm, ērē. *Profaner, souiller, salir*. SYN. Inquīnō, cōinquīnō, cōtāmīnō, violō, māculō, tēmērō, dēformō, fādō, tūrpō. PHR. Polluit ore dapes. V. Edistatque suo populos, ubelque domosque Polluit. O. Nullis casta domus polluitur stupris. H. Polluit ille novo sacra marita toro, Pr. Cum castum amittit polluto corpore florem. C. Polluere jura scelere. Cic. Polluta dolis fœdera. Sil. Pollutus amor. V. Formam polluere auro. T. Nullo polluta cruore mensa. Sil. Ora cruore polluit O.

POLLUX, ūcis. Jovis filius ex Lada frater Castoris de quo. (Vide **CASTOR**.) EPITH. Lēdēūs, ōbālīūs, Lācōn, Tīndārēūs, Āmyclāūs, Thērāpnēūs, Spārātānūs, piūs, magnānīmūs, gēnērōsūs, immōrtālis, SYN. Tīndārīdēs, ōbālīdēs. PHR. Nec charior olim Mutua Ledaos devinxit cura Lacones. Cl. Talis Amyclæi domitus pollucis habenis Equus. V. Tyn-daridæ fratres hic (Castor) eques ille (Pollux) pugil. O. Qualia ledæi fata lacones habent. M. Quod si notus amor proverit in astra Lacones. Cl. Quid cum fratre tibi? Quid cum Polluce molesto. M.

POLŪS, ī, m. [Quasi cæli cardo, duplex est, Arcticus, i. Borealis; alter Antarcticus. i. Australis.] *Le Pole*. EPITH. Arctīcūs, Arctōūs, boreālīs, āquīlō-nīūs, scythīcūs, Thrācīcūs, Gētīcūs, strymoniūs, scythō-nīūs, frigidūs, glācīālīs, nivōsūs, gelidūs, ālgēns. Āu-strālīs, Āustrīnūs, cālīdūs, pērūstūs, flāgrāns, ardēns, lībīcūs. SYN. Vertēx, cārdō, Arctos. PHR. Torque tuli pœnas terrā pelagoque, quot inter Occultum stellæ conspicuumque polum. O. Hic vertex nobis semper sublimis; at illum Sub pedibus styx atra vider, manesque profundī. V. Quæque micat gelido Parrhæsis urta polo. O. Getici sydera tarda poli. M. Rubicunda perusti Zona poli. L. Poterisne rotatis Obvius ire polis. O. (Vide **ARCTOS**, **AXIS**.)

POLŪS. [Cælum.] *Le Ciel*. PHR. Stat globus immensū parva figura poli. O. Ardentemque polum flammis. L. Animoque rotundum Percussisse polum. H. Aurora polo dimoverat umbras. V. Et pura nitidi spatia conspexit poli. S. (Vide **CÆLUM**.)

POLYBIŪS. Rex Corinthiorum, qui cum liberis caret, Ædippum pro suo educavit. (Vide **ÆDIPPUS**.)

POLYCLĒTŪS. Statuarius eximius. PHR. Quod ab

parte Myronis Aut Polycleto iustum est quod vivere cælo. *St.* Culpavit statuas & Polyclete tuas. *M.* (Vide SCULPTOR.)

PÖLYDAMAS Nobilis Trojanus Antenoris & Theanisi sororis Hecubæ filius, qui Trojanæ Gracis prodidisse dicitur. *PHR.* Sed neque Deiphobum nec Polydaman-ta nec ipsum Hectora laudamus. *O.*

PÖLYDECTES, æ. Rex Seriphi insula, qui Perseum Jovis & Danaes filium educavit: hujus ingenium audaciamque veritus, compulsi ad superandam Gorgonem Medusam. Te tamen, ô parvæ rector Poly-decte Seriphi, Nec juvenis virtus per tot spectata labores, Nec mala molliant, sed inexorabile durus Exerceas odium; nec iniqua finis in ira est, Detrectas etiam laudem, fictamque Medusæ Arguis esse necem: dabimus tibi pignora veri. Parcite luminibus, Perseus ait: oraque regis Ora Medusæo filicem sine sanguine fecit. *O.*

PÖLYDÖRUS, i. Priami filius. Hunc Polydorum auri quondam cum pondere magno Infelix Priamus fur-tim mandat alendum Threicio regi, cum jam diffideret armis Dardanix, cingique urbem obsidio-ne videret. Ille, ut opes fractæ Teucrum, & Fortu-na recessit, Res Agamemnonias victriciaque arma secutus; Fas omne abruptit: Polydorum obruncat & auro Vi potitur. Quid non mortalia pectora cogis Auri sacra fames. *V.*

PÖLYGONIUS, ä, üm. *Vir. Qui a plusieurs angles.*

PÖLYMITUS, ä, üm. [Versicolor.] Tissu de fils qui font une couleur differente. Plurimis liciis texere quæ polimita appellant. *Pli.*

PÖLYMNESTOR, öris. Thracum Tyrannus, cui Priamus eventum Trojani belli metuens Polydorum filium cum magno auri pondere credidit: sed ille auri cupiditate captus, Polydorum occidit. Est ubi Troja fuit, Phrygiæ contraria tellus, Histoniis habitata viris: Polymnestoris illi Regia dives erat, cui te commisit alendum Clam, Polydore, pater; Phrygiisque removit ab armis. Consilium sapiens, sceleris nisi præmia, magnas Adjecisset opes, animi irritamen avari. Ut cecidit fortuna Phrygum, capit impius ense Rex Thracum, juguloque sui demisit alumni: Et tanquam tolli cum corpore crimina possent, Exanimem è scopulo subjectas misit in undas. *Hecuba Polydori mater* Ad litus passu cum processisset anili Aspexit ejectum Polydori in littore corpus, Fac-taque Threiciis ingentia vulnera telis, Troades exclamant: obmutuit illa dolore, Et pariter vocem, lacrymasque introrsus obortas Devorat ipse dolor: seque armat, & instruit irâ. Qua simul exarsit, tanquam regina maneret, Ulcisci statuit, pœnæque in imagine tota est. Non oblita animorum, anno-rum oblita suorum, Vadit ad artificem diræ Polym-nestora cædis, Colloquiumque petit: nam se mon-strare relictum Velle latens illi, quod nato redde-ret, aurum. Credidit Odysseus: prædæque assuetus amore, In secreta venit. Hecuba digitos in perfida lumina condit, Expilatque genis oculos: facit ira valentem. *O.*

PÖLYMNIÄ & PÖLYHYMNIÄ, æ. Una novem Musarum. *PHR.* Si neque tibias Euterpe cohibet, nec Polyhymnia. *H.* Nam verum fateamur: amat Polyhymnia verum. *Lr.*

PÖLYNICES Filius Oedipi Thebanorum regis & Joca-

sta, frater Eteoclis. Oedippus in exilium sponte proficiscens, regnum filiis eâ lege reliquerat, ut alternis annis regnarent. Eteocles natu major cum regno cedere recusaret, Polynices Argos se contulit ad Adrastum regem: Argiam ejus filiam uxorem duxit, contrac-tisque copiis bellum Thebanis indixit, cujus is fuit exitus ut fratres ambo singulari certamine congressi mutuis vulneribus caderent. Eorum cadaveribus rogo impositis Exundant diviso vertice flammæ, Alter-nosque apices, abruptâ luce, coruscant. Vivunt odia improba vivunt, Nil actum bello. *St.* *EPITH.* Cäd-mæüs, Thebänüs, Ärgivüs, Dÿcæüs, Ächionüs. *PHR.* Oedipodionii mittent diademata fratres. *St.* Dilatus Polynicis honos. *St.*

PÖLYPHEMUS, i. Cyclops Neptuni filius qui unum tantum habuit lumen Ingens, quod torvâ solum sub fronte latebat, Argolici clypei aut Phœbeæ lampadis instar. *V.* Videmus Ipsum inter pecudes vastâ se mole moventem Pastorem Polyphæmum, & litto-ra nota petentem Monstrum horrendum, informe, ingens: Trunca manum Pinus regit, & vestigia firmat: Lanigæ comitantur oves: graditurque per æquor Jam medium, nec dum fluctus latera ardua tinxit. *V.* Visceribus miserorum & sanguine vescitur atro. *V.* Semianimes artus avidam condebat in alvum. *O.* Proh! quanta potentia regni Est Venus alma tui! nempe ille immitis, & ipsis Hor-rendus sylvis, & visus ab hospite nullo Impunè, & magni cum Diis contemptor Olympi, Quid sit amor, sentit, nostrique (ait Galathea) cupidine captus Uritur, oblitus pecorum, antrorumque suorum. Jamque tibi formæ, jamque est tibi cura placendi: Jam rigidos pectis rastri, Polypheme, capillos: Jam libet hirsutam tibi falce recidere barb-am, Et spectare feros in aquâ, & componere vul-tus. Telemus Eurynides, quem nulla fefellerat ales, Terribilem Polyphemon adit, lumenque, quod unum Fronte genis mediâ, rapier tibi, dixit, Ulysses. *O.* Risit, & ô varam stolidissime falleris: (inquit) Altera jam rapuit. sic frustra vera monen-tem Spernit. Delatus in Siciliam Ulysses Polyphemi antro cum sociis inclusus est. Vidit duo de numero cum corpora. Prensâ manu magnâ medio resupinus in antro Frangeret ad saxum; tanque aspecta natarent Limina; nec talia passus Ulysses, Nam simul expletus dapibus, vinoque sepultus Cervicem inflexam posuit, jacuitque per antrum Immen-sus, telo lumen terebravit acuto. *V.* Ille quidem totam geme-bandus obambulat Aetnam, Pertentatque manu sylvas, & luminis orbus Rupibus incur-sat, fœda-taque brachia tabo In mare protendens gentem execratur Achivam. *O.*

PÖLYPÖDIÖN, ii. n. *Pli.* [Herba.] Du Polypode. *m.*

PÖLYPÖS, i. m. [Piscis à pedum multitudine dictus.]

Polype. *m.* *PHR.* Utque sub æquoribus depresso Polypus hostem Continet, ex omni demissis parte flagellis. *O.*

PÖLYPÖS, i. m. [Caruncula ossi narium inhaerens.]

Polype. *m.* *PHR.* Polypus an gravis hirsutis cubet Hir-cus in alis. *H.* **PÖLYPÖSÖS**, ä, üm. *M.* Qui a um pelype.

PÖLYXENÄ, æ. Priami filia ex Hecubâ, quam Achil-es in manibus fortè conspectam amavit; uxoremque à Priamo petiit. Annuit Priamus placuitque ut in-

Apollinis templo nuptias inirent: quo audito Paris sese post Apollinis simulacrum occultavit, Achillemque nil tale opinantem sagittâ interfecit. Captâ deinde Trojâ cum Polyxena in manus hostium pervenisset, abique pararent Græci. Hic subito, quantus cum viveret esse solebat, Exit humo latè rupâ simulisque minantibus Achilles. Immemoresque mei disceditis, inquit, Achivi... Ne facite, utque meum non sit sine honore sepulchrum; Placet Achilleos mactata Polyxena Manes... fortis & infelix & plusquam scæmina virgo. Ducitur ad tumulum diroque fit hostiâ busto. At populus lachrymas, quas illa tenebat, Non tenet, ipse etiam flens, initusque sacerdos Præbita coniecto rupit præcordia ferro. illa super tertam defecto poplite labens, Pertulit intrepidus ad fata novissima vultus. O. O felix una ante alias Priameia virgo, Hostilem ad tumulum, Trojæ sub mœnibus altis, Jussa mori. V. Alta Polyxeniam madesunt carde sepulchra. O.

PÖLYXÖ, ūs. *Mulier ex Lemno insula Apollinis vates.* PHR. Ævi matura Polyxo. St. Vates Phœbo dilecta Polyxo. V-F.

PÖMARIUM & **PÖMERIUM**, ū. n. [Locus arboribus pomiferis confitus.] *Jardin planté d'arbres fruitiers, verger.* EPITH. Férax, fertile, amœnum, fecundum, flagens, odorum, odoratum, halans, viride, uduum, biferum, gratum, beatum, virens. PHR. Nec mea Phæacas aquant pomaria sylvas. Pr. Id metuens solidis pomaria clauserat Atlas Montibus, O. Et uda mobilibus pomaria rivis. H. Felix secreto quæ nata est arbor in agro; Et foli domino ferre tributa potest. O. Pomolisque ruber cultus ponatur in hortis. T. Quid pomaria prædicem! Quid fructus virides loquar. Ad murum applicitos? unde coloribus Pingi rite queant suis; Nec Solis radio simplice percoqui. Hic. Mala suo Persica quæ pater Vino perluit Evius. Et prunis suus est, hic honor & pyris: Puri nectaris uvidæ. Hic ficus oculis ac manibus sinunt Ultro se faciles legi. Rap. Est aliquid plenius pomaria carpere ramis. O. Pomiferos in montibus hortos. O. (Vide POMONA.)

PÖMARIÛS, ū. m. [Qui poma vendit.] *Un fruitier, qui vend du fruit.* PHR. Edicit piscator uti, pomarius auceps. H.

PÖMERIDIANÛS, ā, ūm. CIC. D'après midy. (Vide MERIDIES.)

PÖMIFER, ā, ūm. *Qui porte du fruit.* SYNT. Pomifer annus. H. Autumnus. O. Pomiferi rami. S. PHR. Ramosis Anio quæ pomifer incubat arvis. Pr.

PÖMÆRIUM, ū. n. [Quasi post mœnium spatium tam intra quàm extra murum, quod neque habitari, neque arari fas erat.] *Certain espace tant dehors que dedans les murailles d'une ville.* PHR. Longa per extremos pomaria cingere fines. L.

PÖMÖNÄ, æ. Rege sub hoc Pomona fuit, quâ nulla Latinas. Inter Hamadryadas coluit solertius hortos, Nec fuit arborei studiosior altera fœtus, Unde tener nomen non sylvas illa, nec amnes; Rus amat, & ramos felicia poma ferentes. Nec jaculo gravis est, sed aduncâ dextera falce, Quam modò luxuriam premit, & spatiantia passim Brachia compescit, fisso modò cortice lignum. Inferit, & succos alieno præstat alumno. Hic amor, hoc studium: Veneris quoque nulla cupido est. Ad eam Vertumnus

per multas aditum sibi sæpe figuras Repperit. Hæc ubi nequiquam formas Deus aptus in omnes Edidit, in juvenem rediit... inque figura Capta Dei Nymphe est, & mutua vulnera sensit. O.

PÖMÖSÛS, ā, ūm. *Abundant en fruit.* PHR. Infitor hic solvit pomosâ vota coronâ. Quam Pyrus invito stipite mala tulit. Pr.

PÖMPÄ, æ. f. [Omne spectaculum & apparatus sollemnis.] *Toute sorte de spectacle public. Pompe, ostentation, appareil.* EPITH. Clārâ, festâ, lætâ, solennis, superbâ, divēs, illustris, regiâ, magnificâ, insignis, publicâ, inanis, ambitiosâ, vana, popularis, alacris, longâ, eximîâ, decora, triumphantis. SYN. Triumphus, sollemnitas, celebritas, festum. PHR. Longas vident Capitolia pompas. O. Vanæque carentia pompâ Jura placent. L. Jam nunc solennes ducere pompas Ad delubra juvat. V. Annua vota tamen solennesque ordine pompas Exquerer, strueremque suis Altaria donis. V. Festâ fervet domus utraque pompâ. St. Circus erat pompâ celebri numeroque Deorum. O. Bellorum pompâ. J. Cænz pompâ. M.

PÖMPÄ funebris. *Pompe funebre.* EPITH. Feralis, flebilis, funerea, tristis, mœstâ, nigra, atra. PHR. Atque hæc pompa domum me, non Pallanta referret. V. Præferat ut veteres feralis pompa triumphos, Ut resonent cantu tristi fora; totus ut ignem Projectis mœrens exercitus ambiat armis. L. Vicina domus, quæ flebilis ibat pompa, fuit. O. Nigræ solennia pompæ. St. Ardebant circum piceis funalia flammis. Fucereæ unus morem pompæ. Vox omnibus una, Et cunctis unus dolor. Saut. Spoliatum exequis & pompâ cadaver. CIC. (Vide FUNUS. Finis ducere.)

PÖMPÄ per trans. Lictorum pompa. CIC. Suite, cortège. Petitio plena pompæ. CIC. i. fastus. Rhetorum - pompa. CIC. i. ornatus.

PÖMPEIÛS Nobilis Romanus Domitium expugnavit; de Jarbâ rege triumphavit; Sertorii factionem sustulit; bellum piraticum tribus mensibus consecit; Mytridatem vicit; Tygranem Armenia regem in regnum restituit. Iberos & Judæos debellavit, magnique nomen tot triumphis lucratus est, uxorem duxerat Juliam Cæsaris filiam, qua moriens Pignora junctâ Sanguinis & diro ferales omne tædas. Abstulit ad manes Parcarum Julia sævâ Intercepta manu. Quod si tibi fata dedissent Majores in luce moras; tu sola furem inde virum (Pompeium) poteras, atque hinc retinere parentem Cæsarem. L. Non cepit fortuna duos Nec quemquam jam ferre potest Cæsare priorem Pompeiulve parem... Nec coiere pares: alter (Pompeius) vergeantibus annis In senium, longèque rogæ tranquillior usu Dedicidit jam pace ducem; famæque petitor Multa dare in vulgus; totus popularibus auris Impelli, plaususque sui gaudere theatri... Nec reparare novas vires, multumque priori Credere fortunæ. Stat Magni nominis umbra Qualis frugifero Quercus sublimis in agro Exuvias veteres populi, sacrataque gestans Dona ducum, nec jam validis radicibus hærens... Et quamvis primo nuter casura sub Euro... sola tamen colitur. L. Pharsalicâ pugna victus à Cæsare Pompeius in Ægyptum fugit, ubi Regis perfidiâ interfectus est, ejusque caput delatum Cæsari qui... utque fidem vidit scelæris, tutumque putavit Jam bonus.

esse focer, lacrymas non sponte cadentes Effudit; gemitusque compressit pectore lato; Non aliter manifesta putans abscondere mentis Gaudia, quam lacrymis. *L. Pompeius filios reliquit Cneium Pompeium, qui in Hispaniâ victus est, & Sextum Pompeium turbæ qui mistus inerti Sextus erat Magno proles indigna parente, Qui mox Scyllæis exul grassatus in undis, Polluit æquoreos Siculo pirata triumphos.* *L. EPI TH. & PHR. (Vide BEL-LATOR.)*

POMPEIÛS & POMPEIANÛS, ã, ùm. *PHR.* Tu neque Pompeia spatiabere cultus in umbrâ. *Pr.* Non Pompeianæ te posuere manus *M.*

POMPELON, ònis. *PLI. & POMPEIOPÛLYS, is.* *Strab.* [Urbs Hispaniæ Tarracensis.] *Pampelone.*

POMPILIÛS Numa secundus Romanorum Rex. *PHR.* Vos ô Pompili sanguis. *H.* An quietum Pompili regnum memorem. *H.*

POMPILÛS, i. m. *PLI.* [Piscis marinus.] *Poisson semblable au Thon.*

POMÛM, i. n. [Generale nomen fructuum qui ex arboribus esui apti proveniunt.] *Toute sorte de fruit bon à manger.* *EPI TH.* Dulcè, mitè, maturum, jucundum, suavè, flagrans, odorum, odoratum, dulcè, nitidum, roscidum, rubens, puniceum, pendulum, crudum, immaturum, agrestè, acerbum, durum, vile, putrè, phæacum, molle. *PHR.* Cui pendere suâ pateris in arbore poma. *V.* Pomaque læssissent matrem; nisi subdita ramo Longa laboranti furca tulisset opem. *O.* Strata jacent passim sua quæque sub arbore poma. *V.* Poma sub hybernâ maturiscentia capsâ. *M.* Illa jubebit Poma dari, quorum solo pascaris odore, Qualia perpetuus Phæacum autumnus habebat. *J.* Totumque tulit prædivite cornu Autumnum, & mensas, felicia poma, secundas. *O.* Sunt poma gravantia ramos. *O.* Et deducunt ramos pendere poma suo. *O.* Non aliter quam poma solent quæ candida parte Parte rubent. *O.* Hic color apricâ pendentibus arbore malis. *O.* Pomaque onerata rubenti Arbutus. *O.* Mirtimus autumnus Cereæ poma mei. *M.* Pomaque crudeli vellis acerba manu. *O.* Et cereale solum pomis agrestibus augent. *V.* Costas agitator Afelli Vilibus aut onerant pomis. *V.* Decorum mitibus pomis caput autumnus arvis extulit. *H.* Sunt nobis miria poma. *V.* Ipse ego cana legam tenerâ lanugine mala. *V.* Et quodcumque mihi pomum novus educat annus. *T.* Poma cadunt mensis non interdicta secundis. *O.* Pomaque frondeis Matrui pendula brachiis. *Com.* Inferre Daphni pyros: carpent tua poma nepotes. *V.* Ardua Morus erat, niveis uberrima pomis. *O.* Hic dulces Cerasos hic autumnalia Pruna, Cornaque, & in duris hærentia Mora rubetis. *O.* Nigro liventia succo prona. *O.* Divino spumantes nectare Ficus. *Rap.* Pomaque degenerant succos oblita priores. *V.* Tardi fuerint si poma saporis. *Rap.* Poma Degenerant, tristisque ferunt de fœdere tali Blanda per eximix pellis mendacia gustum. *Rap.* Puniceum curvâ decerpserat arbore pomum. *O.* Miraturque novas frondes & non sua poma arbor insita. *V.* Bis pomis utilis arbor. *V.*

POMÛS, i. f. [Arbor pomifera.] *Un arbre fruitier.* *EPI TH.* Férax, frondens, fertilis &c (Vide ARBOR.) *PHR.* Tunc victus abiecti ferri, tunc consita pomus;

Tunc bibit irriguas fertilis hortus aquas. *J.* Poma quoque ut primum truncos sensere valentes. *V.* Aspicte curvatos pomorum pondere ramos Ut sua, quod peperit, vix ferat arbor onus. *O.* Quotque in flore novo pomis se fertilis arbor Induerat, totidem autumno matura tenebat. *V.* Sive laborantes pomorum pondere ramos Sustineant; Contoque levent virgulta bifurco; Sive peregrinis ponant nova nomina pomis. *Rap.* Hoc in notitiam veniat Maloque Pyroque Destituent sylvas utraque poma suas: Quæque sibi vario distinguit poma colore Audiat hæc Cerasus, stipēs inanis erit. *O.* At mihi maturos nunquam licet edere fœtus. *O.*

POMÛM aurèum. *Cirron.* (Vide MALUS AUREA.)

PONDÈRÛ, ãs, ãvi, ãtum, ãrè. [Librare.] *Peser.* *SYN.* Lîbrò, ãppendò, pëndò, pèrpëndò. *SYNT.* Ponderare argentum &c. *PLA.* *PHR.* Suspendere lance. *P.* Ad justæ pondera libræ æquare. *L.*

PONDÈRĀRÈ metaph [Cōsîdèrārè, æstîmārè.] *Exanimer, peser, considerer.* *SYNT.* Ponderare officia alicujus. *Cic.* Ponderare res suo momento, fidem ex fortunâ, omnia ex voluptate, consilia eventis. *Cic.* Ponderare non quantum quisque profit, sed quanti quisque sit. *Cic.*

PONDÈRÛSITĀS; ãtis, f. *PLA.* *Pesanteur.* (Vide PONDUS.)

PONDÈRÛSÛS, ã, ùm. *Cic.* *Pesant.* *PHR.* Et gravius justo pallia pondus habent. *O.* Vix juga movissent quinque bis illud onus. *O.* Quæ gravis est (*Tellus.*) ipso tacitam se pondere prodit. *V.* Geminis immani pondere cæstus. *V.* Saxa quoque infesto volbebant pondere. *V.* Et iniquo pondere rastro. *V.* Inane vibrans sine pondere corpus. *Saut.*

PONDÛ, ind. n. [Idem quod libra.] *Le poids d'une livre Romaine.* Auri quinque pondo. *Cic.* Mellis pondo. *Col.*

PONDÛS, èris. n. [Quod grave est.] *Poids, pesanteur.* *EPI TH.* Ingens, immensum, immånè, solidum, iniquum, onerosum, gravè, validum, vastum, brutum, iners, magnum. Lèvé, exiguum, urgens, pronum, infestum, insuetum, justum, æquale, inæquale, tractabile, dulcè, jucundum, gratum, amœnum, modicum. *SYN.* Onus, mōles, fœcis, sarcinâ, gravitās, mōmētum. *PHR.* Aspicte convexo nutantem pondere mundum. *V.* Nec circumfuso pendebat in aëre tellus Ponderibus librata suis. *O.* Et valido nitens sub pondere fagus axis Increpat. *V.* Melior remis sed pondere pinus Tarda. *V.* Ingenti concussa est pondere tellus. *V.* Incubat, & vasto pondere lædit humum. *O.* Grave pondus aratri. *V.* Nec quidquam nisi pondus iners. *V.* Ponderibus solidis conflixit ad imum. *Lr.* Auri cum pondere magno. Mandarat. *V.* Qui saxo super, aut ingentis pondere testæ Urgerent. *V.* Immania pondera baltei. *V.* Sunt auri pondera facti Insectique mihi. *V.* Gravis maturo pondere venter. *O.* Vasti muralia faxi Pondera. *L.* Vix tractabile pondus. *St.* Deorsum deducere pondera. *Lr.* Subito cum pondere turtis Procuviit. *V.* Subfedit pondere mollis humus. *O.* Justo sine pondere naves. *O.* Magnis subjectum molibus urget. *O.* Non ego sum classi sarcina magna tuæ. *O.* Sunt mihi, quæ valeant in talia pondera, vires. *O.* Gemuit sub pondere cymba. *V.* Tauri pondus tolerare. *H.* (Vide ONUS.)

PONDUS. *metaph. per transl.* [*Pro autoritate.*] *Poids, autorité.* *PHR.* Verborum pondera. *Cic.* Dulce loquendi pondus. *Cl.* Nugis addere pondus. *H.* Quid volui demens elegis imponere tantum Ponderis. *O.* Carminibusque meis accedant pondera rerum. *O.* Vir maximi momenti & ponderis. *Cic.* Litteræ maximi ponderis. *Cic.* Sanctis grave & immutabile verbis Pondus inest. *St.* Læta viro gravitas & mentis amabile pondus Et sine tristitiâ virtus. *Sil.* Et pondus veteris triste supercilii *S. i. vultus severitas.*

PONDUS. [*Etiā metaph. significat quiddam animo grave est.*] *Poids, charge, incommodité.* *PHR.* Amara senectas Pondera. *O.* Grave conscientia pondus. *Cic.* Novitas calamitati adjicit pondus. *Sen.* Nec potui cæpti pondera ferre mei. *O.* Portas quæ pondera rerum. *Rap.* Pondus inesse animo, quod se gravitate fatiget. *Lr.*

PONĒ. *adv. derriere.* *SYN.* Rētrō, rētrōrsūm, ā tērgō, pōst tērgā. *PHR.* Pone subit conjux. *V.* Pone sequens. *V.* Pars cætera pontum Pone legit. *V.*

PONŌ, is, posui, positum, ēre. *Mettre, placer, affecter, poser, bâtir.* *SYN.* Lōcō, cōllōcō, stātūō, cōstitūō, rēpōnō, ædificō. *PHR.* Templum de marmore ponam. *V.* Posuere in montibus urbem. *V.* Samptis spem ponis in armis. *V.* Ponere in fortunā. *Cic.* Eruiam, & æqua solo fumantia culmina ponam. *V.* Cervicem inflexam posuit; jacuitque. *V.* Artus in littore ponunt. *V.* Limes agro positus. *V.* Capillos ponere sine arte, in statione. *O.* Ponere castra in aperto. *Liv.* Durā ponere corpus humo. *O.* Prima favis ponunt fundamina. *V.* Ædificat semper, modo limina ponit &c. *M.* Pone modum exitiis. *O.* Toro se ponere. *O.* Semina ponit humo. *Pr.* Positā sub nive terra latet. *O.* Libera per vacuum posui vestigia. *H.*

PONĒRE. [*Pro deponere.*] *Quitter, mettre bas.* *PHR.* Ponuntque ferocia Pœni Corda, volente Deo. *V.* Incendia vires Indomitas posuere. *V.* Seras posuit cum vinea frondes. *V.* Tum Zephiri posuere. *V. supple vim, minas.* Positis arattis. *J.* Bellis. *V.* Querelis. *Pr.* Ambagibus. *O.* Maciem nigrumque colorem Ponere. *O.* Clitellas muli ponunt. *H.* Ponere barbam, ungues, amorem, curas, decorem, labores, metum, fastus. *O.* Exuvias. *V.* Et varios ponit foras autumnus. *V.* Positā gravitate forensi. *O.* Imperium cum positurus erit. *M.* Posuitque fideliter iras. *O.* Pone moras & studium lucri. *H.* Perficit frontem, posuitque pudorem. *M.* Questus ubi ponat aniles... Cuius suos casus &c. *O.* Nymphæ velamina ponunt. *O.* Positā veste. *O.* Hoc pretium positæ virginitatis habe. *O.* Non potuit saxo vitam posuisse. *Pr.* Bruma posuit nives. *S.* Versus & cætera ludicra pono. *H.*

PONĒRE. [*Pro cōstituerē, dēcernēre.*] *Mettre, établir.* *PHR.* Ponere leges. *H.* Fœdera. *Pr.* His ego nec metas rerum, nec tempora pono. *V.* Latris hunc numina rebus Crescendi posuere modum. *Lr.* Morefque viris & mœnia ponet. *V.* Jus in naturā positum. *Cic.* Posuere cubilia in &c. *V.* Ponere custodes alicui. *Pr.*

PONĒRE. [*Pro apponere mensæ.*] *Servir.* *PHR.* Invitas ad Aprum, ponis mihi, Gallice, Porcum. *M.* Ponimus & sectum vituli jecur. *J.* Putidus est, toties si mihi ponis Aprum. *M.* Ponere epulas. *O.* Mensam. *H.*

PONĒRE. [*Pro collocare.*] *Placer, mettre.* *PHR.* In

scenore nummos Ponere. *H.* Dum bene ponendi munera tempus habes. *O.* Ponere sumptus, curam in re. *Cic.* Operam rei. *Cic.* Tyrocinium apud aliquem. *Liv.*

PONĒRE *alia multa significat. ut* Hic saxo liquidis ille coloribus Solers nunc hominem ponere, nunc Deum. *H. i. pingere.* Pocula ponam fagina. *V. i. deponam in sponsonem.* Sic te ut positā crudelis abessem. *V. i. mortuā* Inferre nunc Melibæe Pyros, pone ordine Vites. *V. i. sere, plantā.* Invitat pretiis animos & præmia ponit. *V. i. proponit.* Jaculi certamina ponit. *V.* Ponere pro certo. *Liv. i. supponere.* Pone eum esse victum. *Ter.* Suppliciter posito procubuerit genu. *O. i. flexo.* Insidias ponere. *Cic.* Ponere primo loco. *Quin. i. habere.* Insano ponere nomen. *H. i. imponere.* Faber qui apponere totum Nesciet. *H. i. consistere.* Propter humum volitat, ponitque in sepibus ova. *O. i. parit.* Et ponere retia Cervis. *V. i. tendere.* Et ponar post noctis avem. *O. i. postponar noctua.* In quo ponis tempora rara, forum. *O. i. insumis.* Ponere alicui statuum. *Ph. i. erigere, donare.* Ponere in lucro, in malis, in beneficii loco. *Cic. i. asstimare.* Non in magno ponam discrimine. *Liv. i. credam.* Otia recte ponere. *H. i. ordinare.* Tollere seu ponere vult freta ventus. *H. i. componere.*

PŌNS, ōntis. *m. & PŌNTICŪLUS,* ī. *dim. Cic. Un Pont. Epit. Pēnsilis, saxēus, robōrētis, firmus, strūctus, strūctilis, validus, altus, ligneus, celsus, excelsus, marmoreus, solidus, curvus, curvatus, injectus, solutus, cāmērātus, firmus.* *PHR.* Pontem indignatus Araxes. *V.* Pontemque pati cogitur Araxes. *Cl.* Amnis Saxeus ingenti quem pons amplectitur arcu. *L.* Amnem jungere ponte. *Liv.* Nec validi possunt pontes venientis aquæ Vim subitam tolerare. *Lr.* Pontes revellere. *Cl.* Disturbare, interrompere. *Cic.* Impositos, frustra indignantibus undis, Fluminibus pontes. *Sant.* Sequana frænus Jussa pati. *Com.* Grandia conjice saxa; Pontibus ut crebris possint consistere. *Apes. V. Metaph.* Tibi bonus pons fiat. *C. Metaph.* PŌNS versatilis. *Pl. i. Un Pont-levis.*

PŌNS. [*Schala navium.*] *Hauban de Mats.* *PHR.* Socios de puppibus altis Pontibus exponit. *V.* Expositis stabat schalis & ponte parato raris. *V.* Exuperat, que moras & pontes transilit altos. *V.*

PŌNS. [*Tābulatūm.*] *Un plancher.* *PHR.* Turris erat vasto conspectu & pontibus altis. *V.*

PŌNTĒS. *Cic.* [*Mensæ quibus suffragiorum cistæ superimpositæ erant, aut quid simile spectans ad suffragia.*] *PHR.* Pars putat ut ferrent juvenes suffragia soli Pontibus infimos præcipitasse senes. *O.* Pontes occupare. *Cic.*

PŌNTĀNĪ, ōtūm. *m. M.* [*Mendici in ponte stantes.*] *Mendiantes.*

PŌNTICŪS, ā, ūm. *De Roiaume du Pont.* *PHR.* Aspiciat vultus pontica terra meos. *O.*

PŌNTICŪS. [*Æquorēus, marīnūs.*] *De mer.* Prælia pontica. *L.*

PŌNTICŪS, ī. *Pōta qui de Thebano bello scripsit.* *PHR.* Ponticus heroo Battus quoque clarus Iambis. *O.*

PŌNTIFEX, īc's *Pontife, grand Prêtre.* *Epit.* Piūs, saccr, sanctus, vērēndus, vērērandus, religiōsus, insulātus, longēvūs, maximus, colēndus; vītātus. *SYN.* Præs. l, antistēs, flāmēn, Sacerdōs.

PHR. Et meto Tinget pavementum superbo Pontificum potiore cœnis. *H.* Victimâ Pontificum tingeret secures. *H.* Dicite Pontifices in sancto quid facit aurum. *P.* Sactorum Antistes. *Sant.* Cui credita summa sacrorum. *Sant.* Dum per mille neces impietas furens Casto Christiadam sanguine pascitur, Custos tu fidei magnanimus mori Corneli vigil excubas... Vitara pro Domino fundere prodigus... Ipso sub gladio fueris immemor... non metuis tam tibi quàm tuo Pastor sollicitus gregi. *Sant.*

PONTIFICUM insignia. *PHR.* Cui sacra verendum Texit honorifico regimine mitra caput. *Sant.* Cinxit ubi meritis tibi nobilis infula crines, Et Dominum cepit dextra verenda pedum. *Sant.* Lituus venerandæ insignia dextræ. *Sant.* Infula frontem redimitur aurtæ. *Sant.* Dextra pedum gerit, ex humeris nova purpura pendens Desluit, & lato Symmate verrit humum... cingit honoratas infula sacra comas. *Sant.*

PONTIFICEM eligere & eligi. *PHR.* Timido præpositus gregi... Non tenuis graves Quas finger eruit infulas. *Sant.* Pontifex castâ propè consecratus Matris ab alvo... mox pedum sumit trepidante dextrâ; Sumit & curas; neque jam recusat Ferre labores. *Sant.* Quid times sacris venerande præsul Infulâ sacram redimire frontem? Te Deus poscit: facilis precantum Annue votis. *Sant.* Ad sacros tollere honores. *Sant.* Qui prius agrestis servabat ovilia pastor; Alterius curam cepit habere gregis; Nam posito quo fuisse Lupos arcebat abactos, Sumpsit honorificum dextra verenda pedum. *Sant.* Eximium Mystas inter adepte locum. *Sant.* Nutantes requirunt illius arbitrium Thiaræ. *Sant.*

PONTIFEX summus. *Le Pape.* *PHR.* Latæ pater inclytus urbis. *ex Luc.* O tutela præfens Italiæ dominæque Romæ. *ex Hor.* Ausonix pater augustissimus urbis. *ex Stat.* Maxime divini pastor gregis... cui summa uni concessa potestas Sceptra vicæque Dei gerere, & regna infera dictis Cælorumque fores aperire & claudere posse... Sic tu dum magnæ Italiæ dum prospicis omni Europæ & vasta mundi sub mole laboras &c. *Frac.* Magnusque latè diceris arbiter Cælumque terrasque & maria & Styga Amnemque Cocyti severum, & Elysian cohibere Lethen. *Sæb.* Tarpeio meruendus igne fulmina torques. *Rap.* Veneranda dextræ Se pronus orbis curvat ad oscula. *Rap.* Cui nobilis altum Infula tergemino cinxit honore caput. *Sant.* Te (Petre) rerum summam, clavumque tenentem Præcimus cunctis, ultrò qui nostra sequuti Imperia: hoc te præcipuo insignimus honore. Tu regere, & populis parcens dare jura memento. Summa tibi ingentes jam nunc concessa potestas. Jamque pios tege pace, voca sub signa rebelles. Quemcunque in terris scelus exitiale perosus Admonitum frustra justâ devoveris irâ Colloquio absterrens hominum, cœtuque piorum, Idem erit invisus cælo; non ille beatis Sedibus aspirer, nisi tu placabilis idem Dignatus veniâ meliorem in pristina reddas. Jamque adeo tibi concessum mortalibus agris Claudere fiderei portas, ac pandere cæli. *Vida.* Commisâs rerum tractabat habenas Idem regnatorque hominum, divumque sacerdos. *Vida.* Te rerum caput... Cujus auratâ triplices resplendent Fronte coronæ. *Pol.* Magnanimus LEO, quo Latium, quo maxima Roma Attollit caput alta,

paterque ex aggere Tiberis. Assurgit, Romæque fremens gratatur ovanti. *Frac.* Solioque Dei, Dns proximis ipsis Confideas, cum Pontifici tibi maximus orbis Graretur, supplexque tuis ferat oscula plantis. *Frac.* Magne parens, custosque hominum, cui jus datur uni Claudere cælestes, & referare fores. *Sant.*

PONTIFICATUS, ūs. m. *Cic.* [Pontificis dignitas.] *Pontificat.* *PHR.* Triplici corona frons timet cingi... Graviora terrent pondera rerum. *Sant.* Et mundi dominam ponant in fronte Thiaram. Pontificalis apex mitæque insigne decorum. *Com.* Oblata.. Infulas sprexit; pavet ad tremendi Pondus honoris. *Sant.* Qui summos apices adeptus, Omnium curas sibi raptus uni Sustinet omnes. *Sant.* Culmen honoris. Quo te terrarum publica vota vocant. *Sant.*

PONTIFICABILIS, alē. & **PONTIFICIUS**, ā, ūm. *De Pontife.* *PHR.* Pontificum jus. *Cic.* Numine poluerant pontificale caput. *O.* Pontificalis honor. *O.* Arcadia sacrum Pontificale Dæx. *O.*

PONTINĀ. *Palus in Italiâ juxta viam Appiam.* *PHR.* Et quâ pontinas via dividit uda paludes. *L.*

PONTUS, ī, m. [Dicitur propriè totum illud mare quod à palude Meotide usque in Tenedum protenditur, sumitur pro quovis mari, & pro ipsâ aquâ maris.] *La mer.* *PHR.* Tumidis Boreæ post flamina pontus rauca gemit. *L.* Pontumque jacentem Volvit hyems. *St.* Credere se ponto. *O.* Consistit glacie Pontus. *V.* Arctatus rapido quâ fervet gurgite pontus. *L.* Obruerat tumulos immensa licentia ponti. *O.* Pontusque minaci murmure favit. *Lr.* Mobilis ponti vaga unda. *S. Epit.* & *PHR.* (Vide MARE.)

PONTUS. [Regio Asiæ minoris, venenorum ferax, Medæ crudelitare & Næonis exilio nota.] *Le pont.* *PHR.* Has herbas atque hæc ponto mihi læta venena Ipsa dedit Mæris nascuntur plurima ponto. *V.* A Styge non longè Pontica distat humus. *O.*

PÖPĀ, ē, m. [Qui victimas venales habebat easdemque ad altare mactabat.] *Celui qui vendoit, & qui égorgeoit les victimes.* *PHR.* Succinctique calent ad nova sacra Popæ. *Pr.* **PÖPĀ**, Per transl. [Carnarius, gulosus.] *PHR.* Ast illi tremat omento popa ventrer. *P.*

PÖPĀNŪM, ī, n. [Placentæ genus, libum quodecunque.] *Sorte de gâteau dont on faisoit oblacion.* *PHR.* Scilicet & tenui popano corruptus Olytis. *J.*

PÖPINĀ, æ. *Cabaret, taverne.* *EPITH.* Unctâ, pinguis, sordidâ, tetrâ infamis, pūridâ, fumans, tēpidâ, immundâ, arcana. *SYN.* Gānē. *PHR.* Occupat aut totas nigra Popina vias. *M.* Fornix tibi & unctâ popina incutiunt urbis desiderium. *H.* Cum fastidierit popina dives; Antiquæ venies ad ossa cœna. *M.* Quæcumque immundis fervent allata popinis. *O.* Qui meminit calidæ sapiat quid vulva popinæ. *J.* In cellariolis vagus popinis. *M.* Popinales delicia. *Col.* Sed cum pervigiles placet instaurare popinas. *J.*

PÖPINÖ, ōnis. [Qui in popinis frequens versatur.] *Un yvrogne, un pilier de cabaret.* *PHR.* Imbecillus, iners: Sim quid vis; adde popino. *H.* Inhalas nobis popinam ore foetido. *Cic.*

PÖPINOR, aris, atūs, sūm, arī. *JUL-CAP.* Frequenter les cabarets.

PÖPLĒS, pöplitis. [Pars opposita genu.] *Le jarret.* *EPITH.* Incurvus, nodosus, flexus, submissus, fig.

mūs, cūrvūs, cūrvātūs, lābāns, dāplicātūs, nērvō-sūs, fortīs, succidūūs, trēmēns, sinūātūs, defectūs, ægēr, infirmūs, tensūs. PHR. Ictus erat, quā crus esse incipit; & quā Mollia nervosus facit internodia poples. O. Tremens & nondum poplite firmo. O. Ad terram duplicato poplite Turnus Procumbit. V. Projiciet truncum submisso poplite corpus. C. Leviter suspenso poplite transit. St. At illi Poplite succiduo genua intremuere. V. Defecto poplite labens. O. Poplite succiduo resupinum & panē ruentem. St. (Vide GENU.)

PÖPPEA, æ. Secunda Neronis clodii uxor. Ridenda que multo pane tumet facies aut pingua popeana spirat. F. Suppl. unguenta à Poppea ita dicta.

PÖPPYSMÄ, ätis, n. & PÖPPYSMÜS, i, m. PLI. [Vocis blandimenta erga Equos.] Maniere de flatter les chevaux. PHR. Præbebit vati crebrum popifma roganti. F. Metaph.

PÖPULABILIS, ille. Qui peut être ravagé. PHR. Interea quodcumque fuit populabile flammâ. O. PÖPULABUNDÜS, ä, um. LIV. [Qui populatur.] Qui fait du dégât.

PÖPULARIA, ium, n. SUE. [Locus in theatro populo destinatus.] Les places du Theatre pour le peuple.

PÖPULARIS, are, ior, iſsimus. Populaire, du peuple. SYN. Plebæjus, vulgäris. PHR. Nimiūm gaudens popularibus auris. V. Populares vincentem strepitus. H. Cædes popularis. O. Popularix Lex, usus. Cic. Sermo. S.

PÖPULARIS. [Civis unus è populo.] Compatriote. SYN. Popularis meus. Cic. mihi. Ter. Popularem fieri. Cic. Populare flumen. O. Pro patrio. PÖPULARIS, are. Cic. [Qui populum amat, qui populo charus est.] Populaire. PHR. Teñe magis populum salvum velit! an populum tu. H. PÖPULARIS, LIV. [Subditus.] Sujet, vassal. Pöplärís. [Conscius particeps.] Complice. Populares conjurationis. Sal. PÖPULARIS. PLA. [Hümilis & vilis.] Bas, vulgaire.

PÖPULARITAS, ätis. QUIN. Affection pour le peuple. PHR. Tu civem patremque geras: Tu consule cunctis, Nec tibi; nec tua te moveant, sed publica jura. Cl. Civem gereret terrore reinoto, Alter nos cum plebe iocos, dilectaque passim Jurgia, patriâque demos, privatâque passim Visere deposito dignatus limina fastu Publicus hinc ardescit amor, cum moribus æquis Inclinat populo regale modestia culmen. Cl.

PÖPULARITER, adv. PHR. Et verso pollice vulgi Quemlibet occidit populariter. F. Populariter agere, loqui. Cic. Sans faste.

PÖPULATIO, önis, U-F. & PÖPULATUS, us m. LIV. Degât, ravage. SYN. Populatio murum, volucrum. Col. Morum, PLI. Squallent populatibus agri. Cl. (Vide CLADES.)

PÖPULATÖR, öris, m. trix, iſcis, f. ST. Qui fait du dégât, qui ravage. PHR. Trojæ populator Atides. O. Et luxus populator opum. Cl. Arcadii populator agri. S. Operis nostri populator Achilles. O. Populatrices catervæ. Cl. Apis Hymeti populatrix. St. PÖPULETUM, i. PLI. [Locus Populis concitus.] Un bois de Peupliers,

PÖPULËUS, ä, um. De Peuplier. PHR. Qualis po-

puleâ moerens philomela sub umbra. V. PÖPULIFER, ä, um. Qui porte de Peupliers. Populifer padus. O.

PÖPULIFUGIA, örum, n. VAR. Festam quod Romani celebrabant in memoriam fuga gallorum Romam olim obsidentium.

PÖPULÖ, äs, ävi, ätüm, are. & PÖPULÖR, ätis, ätis süm, äri. Ravager, sacager. SYN. Döpöplör, versö, prædör, depredör, räpö, aufertö. PHR. Populatque ingentem farris acervum Curculio. V. Agros ferro populatur & igni. L. Dejecto populari menia vallo. O. Ferro popolare penates. V. Populatus cædibus urbes. St. Populavit Achivos. Pr. Populandas tradere terras. O. Arva nostro populata mar-te. H. Igne furtivo populante venas. S. Certus amor morum est; formam populabitur ætas. O. Flammâ populante capillos. O. Populatur artus cura. S.

PÖPULONIA, æ, f. Oppidum in littore maris Thufci. PHR. Sexcentos illi dederat populonia mater Expertos belli juvenes. V.

PÖPULÜS, i, m. Le peuple, la populace. EPITH. Rüdis, Lëvis, incönsans, timidus, mollis, hëbës, stolidus, præcëps, æcër, trux, furëns, crudëlis, fërüs, fëröx, cöntümäx, imbellis, nümerösüs, divës, egënis, paupër, furbänüs, cultüs, vilis, ingloriüs, ignävüs. SYN. Plëbs, vulgüs. PHR. Quod in arma furentem Impulerit populum. L. Mutavit mentem populus levis. H. Imbellis populi sedaverat iras. L. Cum rudibus populis annua jura daret. O. Quid tibi multivoli nugas curare popelli Proderit. M. Populusque patresque Exposcant. V. Et contumacem regibus populum suis. S. Decedere circo Infusum populum jubet. V. Et mores populum, non ratio trahit. Sarb. Populi contemnere voces. H. Populorum continet æstus. H. Populum sub religione tueri. V. Primores populi arripuit populumque tributum. H. Vilia vendentem tunicato scruta popello. H. Blando caudam jactare popello. P. Blandiri ut canis in Domino. (Vide VULGUS plebs.)

PÖPULÜS. [Gens.] Un Peuple, une Nation. EPITH. Fortis, bellicüs, bellätör, ärmipötëns, cläris, cëlëbris, pötëns, divës, Martiüs, fëröx, imbellis, cultüs. PHR. Terrarum princeps populus. PLI. Misericive prober populos aut fædera jungi. V. Hinc populum latè regem bellicque superbum Venturum excidio lybiæ. V. Populosque feroces contunder. V. Æthiopum populi. O. Tu regere imperio populos, Romane, memento. V. Apum populi. COL. Metaph. (Vide GENS.)

PÖPULÜS, i, f. [Arbor.] Peuplier. EPITH. Albä, cändidä, cänä, glaucä, bicölör, Hercülëä, lätërösä, flüviälis, Älrä, &c. (Vide ARBOR.) PHR. Populus Alcideæ gratissima, vitis Iaccho. V. Hic candida populus antro Imminet. V. Nutritaque populus undä. O. Herculeæque arbos umbrosa coronæ. V. Populeas inter frondes umbramque sororum. V. Factaque nobilium ramis electra sororum. Cl. i. Phaëtoniadum, qua in Populos conversa sunt. (Vide PHAËTONIADDES.)

PÖRCÄ, æ, f. COL. & PÖRCULETUM, i, n. PLI. [Terra inter duos sulcos elata.] Sillon, terre élevée entre deux raies.

PÖRCÜS, i, m. dim. SUE. Un petit cochon, pourceau. Pörcä, æ, f. Une truie. EPITH. Pinguis, obësus, ignävüs,

ignāvūs, immanidūs, avidūs, fœdūs, fœtōsūs, sērīgēr, hispīdūs, hirsūtūs, Cœnōsūs, obscœnūs, hōrīdūs, sordīdūs, Glāndilēgūs, ūdūs, sāginātūs, bīmēstrīs. SYN. Sūs. PHR. Parva saginati lustrabant Compira porci. *Pr.* Ille tibi faciat bona Saturnalia porcus. *M.* Avidi sequuntur Villicæ sinum porci. *M.* Setigeri tum forte sues & littora porcæ Circum pascebant. *J.* Hostiaque è plenâ rustica porcus harâ. *T.* Cras genium curabis porco bimestri. *H.* Prima Ceres avidæ gavisa est sanguine porcæ. *O.* Atque bonam teneræ placant abdomine Porcæ. *J.* Inventa sub Illicibus Sus Candida per sylvam cum fœtu concolor albo. *V.* Lutulenta ruit sus. *H.* Cæsâ jungebant fœdera Porcæ. *V.* PŌRCŪS. Metaph.] Gulosus sordidus.] *Glouton, sale.* PHR. Epicuri de grege Porcum. PŌRCARIŪS, ā, ūm. PLI. & PŌRCINŪS, ā, ūm. SEN. *De porceau, de truie.* PŌRCINARIŪS, īī, m, PLA. [Qui carnes porcinas vendit.] *Qui vend de la chair de cochon.* PŌRCŪLATIŌ, ōnīs, f. VAR. [Porcorum nutritus.] *Engrais de cochon.* PŌRCŪLATŌR, ōrīs, m. COL. [Qui porcos nutrit.] *Qui engraisse des cochons. Un Porcher.* PŌRPHYRĀ, æ, f. [Latine purpura.] *Pourpre.* PŌRPHYRĒTICŪS, ā, ūm. *De couleur de pourpre.* Porphoreticum marmor. *Sue.* PŌRPHYRIŌN. Unus ex Gigantibus. PHR. Aut quid minaci porphyriion statu. *H.* Porphyriion trepidam conatur vellere Delon. *Cl.* (Vide GIGAS.) PŌRPHYRIŪS. Philosophus Tyrius genere, qui floruit Aureliani Cæsaris temporibus. PŌRPHYRITES, æ, m. PLI. [Lapis marmoreus] *Porphire, sorte de marbre.* PŌRPHYRĒTICŪS, ā, ūm, SUE. *Qui est de porphyre.* PŌRRACĒŪS, ā, ūm. *De porreau.* Porracea folia. *Pli.* PŌRRĒCTIŌ, ōnīs, f. CIC. *L'action d'étendre, d'allonger la main.* PŌRRICIŌ, īs, ērē. [Verbum solemne sacrificantibus.] *Offrir en sacrifice.* PHR. Vobis in littore Taurum Constituam ante aras. voti reus, extraque falsos Porriciam in fluctus, & vina liquentia fundam. *V.* PŌRRIGŌ, īnīs, f. [Genus morbi cum quasi squamula: à cute resolvuntur.] *La teigne.* PHR. Caput impexâ porrigine fœdum. *H.* Sicut grex totus in agris unius scabie cadit, & porrigine porci. *J.* PŌRRIGŌ, īs, rēxī, rēctūm, ērē. *Tendre, étendre, allonger.* SYN. Præbēō, tēndō, ēxtēndō, offērō, prōfērō. PHR. Cumque ego porrexi tibi brachia, porrigis ultro. *O.* Matris è gremio suæ teneras porrigens manus. *C.* Tu nanti protende manum. *L.* Tendebant ad avos brachia parva suos. *O.* Brachia porrexit cælo. *V.* Extentas porrigit usque manus. *O.* Dat juveni dextram. *V.* Nec tibi pampineas aurum porrigit uvas. *O.* Serpens in longum porrigat alvum. *O.* Mobile quâ primas porrigit æquor aquas. *O.* Longèque à pectore collum Porrigitur. *O.* Novem per jugera corpus Porrigitur. *V.* Flores ad candida porrigit ora. *O.* Ingustata mihi porrexerit lilia Rhombi. *H.* Famaque & Imperi Porrecta majestas. *H.* Ante fores porrectus. *H.* Porrectus somno, sub frondibus. *Sr.* Series porrecta viarum. *Sr.* Et pocula porcite dextris. *V.* *i. porrigite.* Sol porrigit horas. *O.* *i. producit* Porrigere bellum. *Liv.*

PŌRRŌ, adv. *Certes, certainement.* Nihil porro tam iuhumanum. *Cic.* Multos porro vides qui, &c. *L.* PŌRRŌ, adv. [Interea.] *Or.* Percipe porro Quid dubitem. *V.* Age porro. *Cic.* PŌRRŌ. [Longè.] *Loïn.* Ire porro. *Liv.* Quæ sint ea flumina porro, Quive viri. *V.* PŌRRŌ. [Deinceps.] *Deformais.* Ut quiescant porro moneo. *Ter.* PŌRRŪM, ī. n. *J.* & PŌRRŪS, ī, m. CÆS. *Porreau.* PHR. Fila Tarentini graviter redolentia porri. *J.* Quis tecum sectile porrum futor & elixi verbecis labra comedit. *J.* Aut cepe aut acris porri illatabile virus. *Vidæ.* PŌRSĒNĀ, & PŌRSĒNNĀ, æ, m. *Rex Hetruscorum qui pro restitutione Tarquiniorum Romanis bellum intulit, Mutique fortitudine percentur in patriam rediit.* (Vide MUTIUS.) PHR. Urere quam potuit contempto Mutius igne hanc spectare manum Porfena non potuit. *M.* Nec non Tarquinium ejectum Porfenna iubebat Accipere. *V.* Lautus erat Tuscis Porfena fictilibus. *M.* PŌRTĀ, & PŌRTICŪLĀ, æ, f. dim. *Cic.* Una porre. *EPITH.* Stridens, ærātā, rōbōrēā, firmā, fœrātā, vāllātā, āhēnā, ādāmāntīnā, bipātens, āpērtā, clausā, sūblīmīs, ārdūā, īngēns, stābīlīs, Lāxātā, rēclūsā. SYN. Ōstīum, jānuā, vālvæ, fōrēs, Cārdō, pōstēs, limēn, āditūs, vēstībūlūm. PHR. Ferratæ robora portæ. *Sr.* Quater ipso in limine portæ Substitit. *V.* Portarum ingentia claustra. *V.* Portis alii bipatientibus adsunt. *V.* Vestibulum ante ipsum; primoque in limine. *V.* Portis sublimibus altant. *V.* Argenti bifores radiabant lumine valvæ. *O.* Amplexæque tenent postes, atque oscula figunt. *V.* Hylax in limine latrat. *V.* Arque triumphales sublimi fornice portas. *Sant.* Limen erat cæcæque fores & pervius usus Tectorum inter se priami, postesque relictī A tergo... quæ se ferre incomitata solebat. *V.* Ærea cui gradibus surgebant limina; nexæ Ære trabes foribus cardo stridebat ahenis. *V.* Barbarico postes auro spoliisque superbi. *V.* Cur invidendis postibus & novo Sublime ritu Moliar atrium. *H.* Innumerosque aditus & mille foramina tectis Addidit, & nullis inclusit limina portis. *O.* Video fulgentibus armis Conspicuos postes tectaque digna Deo. *O.* Janua cardinibus facitis mura. *Pr.* Obsessa tenere Limina portarum. *V.* Foribus domus alta superbis. *V.* Non amicos heu mihi postes. *H.* PŌRTĀM claudērē, ōbjicērē. PHR. Diræ ferro & compagibus arctis Clauduntur belli portæ. *V.* Portam vi multâ converso cardine torquet Obnixus latis humeris. *V.* Multosque suorum Mœnibus exclusos duro in certamine linquit. *V.* Denique in adverso venientem limine sedit Exclusura Deum: nullis inclusit limina portis. *O.* Ferrati postes immensa que nectit Claustra chalybs. *Cl.* Clausa tenent jam mœnia Teucros. *V.* Quid vestes, validæque juvant munimina portæ. Quid centum geminis Hostia juncta feris. *Sant.* Pars aditus urbis firmant. *V.* Fulstroque emuniit obice postes. *V.* Heu mihi postes! Heu limina dura. *H.* Amatque Janua limen. *H.* Sola Venus portæ cecidisse repagula sensit; Et clausura fuit nisi, &c. *O.* Opposita populum... Submovère fera. *O.* Centum ærei claudunt vestes, æternaque ferri Robora. *O.* Clauditur & durâ janua firma se-

râ. T. Ferrea perpetuâ claustra tuere ferâ. M. Quid tam duris clausa taces foribus : Cur numquam referata meos admittis amores. Pr. Nullis inclusit limina portis. O.

PÖRTAM tēnērē dēfēndērē. PHR. Postibus angustis eadem fidissima custos Ante fores stabis. O. Comuni portam statione tenebant. V. Sunt quibus ad portas cecidit custodia forti. V. Armatosque vident stantes in limine primo. V. Nisus erat portæ custos, acerrimus armis. V. Centum Ænci claudunt vestes æternaque ferri Robora nec custos abstulit limine Janus. V. Portarum vigiles. V. Portam quæ ducis imperio commissa, recludunt. V.

PÖRTAM pulsārē. PHR. Hac Cæsar bis terque manu quassantia tectum Limina commovit : molli confurgit Amyclas, Quem dabat Alga, toro. O ! vitæ tuta facultas Pauperis, angustique lares. O ! munera nondum Intellecta Deum, nullo trepidare tumultu Cæsarea pulsante manu. L. Postes extrema cuspide pulsat : Concussæ patuere fores. O.

PÖRTAS rumpērē, frangērē, pēstingērē. L. Rēstingērē. O. PHR. Porta adversa, ingens, solidoque adamante columnæ, Vis ut nulla virum, non ipsi excindere ferro Cælicolæ valeant. V. Fit via vi, rum punct aditus. V. Labat Ariete crebro Janua & emoi procumbunt cardine postes. V. Arietat in portas, & daros obice postes. V. Ipse inter primos correptæ dura bipenni Limina perumpit, postesque à cardine vellit Æratos ; jamque excisâ trabe firma cavavit Robora, & ingentem lato deditore fenestram. Excute poste feram. V. Vestes & arcus oppositis foribus minaces. H. Convulsi à cardine postes Abiliunt : patuere fores. Vidæ. Rumpere claustra manu, sociolique immittere portis. V. Stabiles portas & moenia velle. Cl. Porta securigerâ dum labat ista manu. Sant. Durisque bipennibus instat Sternere direptâ claustra revulsa ferâ. Sant. Impulit ipsa manu portas, & cardine verso Belli servatos rupit saturnia postes. V. Portas vir Macedo diffidit urbium. H.

PÖRTAM âpēr.rē, pāndērē. V. Rēsērārē. O. PHR. Referat stridentia limina consul. V. Aut aperire domum. C. Claustra pandite janua. C. Et jaceat tacitâ lapsâ catena ferâ. Pr. Dignare tuos aperire penates. L. Laxat fores poste recluso s. Fores templi relaxa : festa patefiat domus. S. Unam (portam) tam ipse reclusit Nec strepitum verso saturnia cardine fecit. O Urbem alii referare jubent, & pandere portas. V. Pateas mihi victa querelis Janua. Pr. Protinus æratos, impulsu cardine postes cum sonitu magnoque polos quassante fragore Præpandunt obnixæ humeris. Sann. Et jaceat tacitâ lapsâ catena ferâ. Pr. Querulas impulit aura fores. O. Portam vi multâ converso cardine torquet. V. Sponte sua patuisse fores. O. Horrifono stridentis cardine sacra Panduntur portæ. V. Deorum Arria nobilium valvis celebrantur apertis. O. Urbem alii referare jubent, & pandere portas. V. Panditur extemplo foribus domus alta revulsa. V. Verso tenuis cum cardine ventus Impulit, & teneras turbavit Janua frondes. V. Nulla magis toto janua poste patet. M. Et bifores valvas penetraliaque ampla recludit. Rna. Mille capax aditus & apertus undique portas Urbs habet. O. Cum subito rauci sonuerunt cardine postes. Pr. Patet atri janua lethi. V. Vix aperit clausos

una puella lares. Pr. Tunc rupes Tarpeia sonat, magnoque reclusos Testatur stridore fores. L.

PÖRTAM intrārē, portā exirē. PHR. Ut verò Æneas foribus sese intulit altis. V. Portæ subeuntem ignemque ferentem. V. Quâ data porta, ruunt. V. Intrabunt humiles submisso vertice postes. V. Ut ventum ad sedes : Hac, inquit, Limina victor Alcides subiit ; Hac illum regia cepit : Aude hospes contemnere opes, & te quoque dignum Finge Deo... Dixit & angusti subter fastigia testis Ingentem Æneam duxit. V. Foribus ruit agmen apertis Angustatur iter. Sant. Limina portæ, Quâ gressum extuleram. V. Qua se ferre solebat. V. Pandite de fessis hospita testæ viris. Pr. Si non ingentem foribus domus alta superbis Mane salurantem toris vomit ædibus undam. V. Ultro se janua pandens Accipit venientem. Sant. Exierat portis Equitatus apertis. V. Agmina se fundunt portis. V. Callida per tenebras versato cardine, Thisbe Egreditur. O. Prosequitur dictis ; portaque emitit eburnâ. V.

PÖRTA Per trans. PHR. Porta tonat cæli. V. Porta jecoris. PLI. La veine porte. Portâ utar eâ quam primum videro. Cic. i. o. casione.

PÖRTATIÖ, önis, f. SAL. & PÖRTATÖS, üs. SIL. Transport, voiture. (Vide VEHO.)

PÖRTENDÖ, is, di, süm, ërē. Présager, prédire. SYN. Prædicö, mönströ, præmönströ, præsägiö, Vaticinör. PHR. Portendere cladem. SIL. Spem. LIV. Merus. St. Lata omnia prosperaque. CIC. Portendunt superi nova. CL. Ah vereor nequid portendant omnia veri. CL. Hunc illum fatis externâ à sede profectum portendi generum. V. (Vide AUGURO VATICINOR.)

PÖRTENTIFICÖS, PÖRTENTÖSÖS. CIC. & PÖRTENTÖÖSÖS, ä, üm. SUE. Prodigeux, qui a des effets surprenans. Hunc Dea præviatiat portentificisque venenis Inquinat. O.

PÖRTENTÖM, i, n. Prodiges, monstre. PHR. Sed variis portenta Deum terroribus obstant. V. Ne pete, quæso, Quem casum portenta ferant. V. Portenta loqui. LR. Fatale portentum reip. PISO. CIC. Pecudum portenta præter naturam. CIC. (Vide PRODIGIUM. MONSTRUM.)

PÖRTHMÖS, ëi, & PÖRTHMÖS, ëi. [Qui navigio vehit.] Batelier. PHR. Jam sedet in ripa terrumque novitius horret Porthmea. J. i. charonem.

PÖRTICÖS, üs, f. Portique, galerie ouverte. EPITH. Äperrâ, löngâ, spatiosâ, süblimis, excelsâ, cämërâ, magnificâ, ämplâ, süpërbâ, nöbilis, märmörâ. SYN. Vëstibülüm, ätrium. PHR. Nunc tibi distinctis stat porticus aëla columnis, St. Porticibus spatari. O. Porticibusque vagis errat St. Spatiofa teretur Porticus. O. Porticibus longis fugit, & vacua atria lustrat. V. Illos porticibus rex accipiebat in amplis. V. Tu modò pompeia lætus spatiare sub umbrâ, Cum sol Herculei terga Leonis adit. O.

PÖRTIÖ, önis, f. Portion, partie. SYN. T. Brevislima vitæ portio. J. Pro virili portione. TAC. i. pro viribus. Pro ratâ portione. CIC. Portio hominum. Portio ex illis. PLI. Quota hæc portio est. PLI. (Vide PARS.)

PÖRTICULÖS, i. PLA. [Remigum hortator.] Comita de Galere.

PÖRTITIÖ, önis, f. LIV. Port, voiture.

PÖRTITÖR, öris, m. Batelier. PHR. Portitor hæc

horrendus aquas & flumina servat Terribili squallore Charon. *V.* Lethæi portitor amnis. *Ss.* Languet Hyperboreæ glacialis portitor urfæ. *Ss.*

PÖRTÖ, äs, ävi, ätüm, äre. *Porter, transporter.* *Syn.* Fëřö, effëřö, gëřö, gëřö. *Synt.* Portare aliqui, ad aliquem. *Ter.* Portare nuncium. *Pl.* Frumenta, fustes rectos. *H.* Preces ad aliquem. *V-F.* Portare collo. *Col.* Lecticâ portari. *Cic.* *Phr.* Multa patri portanda dabat mandata. *V.* Portantur avari Pygmalionis opes pelago. *V.* Venti per cælum nubila portant. *Lr.* Onus portare molestum. *H.* Ne qua tibi insolitos portarent visa timores. *Pr.* Ego sum qui iussa per auras Verba patris porto. *O.* Secum portare dolorem. *Ss.* Ilium in Italiam portans. *V.* Portantia verba salutem. *O.* (Vide FERÖ.)

PÖRTÖRĪUM, ĩ. n. [Pretium vehendi. *O.*] *Le prix du passage.* [Vectigal pro mercibus deportatis.] *Penge, doñane.*

PÖRTULACĀ, æ. f. *Pl.* [Herba.] *Pourpier.*

PÖRTUMNĀLIĀ, ĩum. n. *Festa qua in honorem Melicertæ seu Portumnus singulis quinquenniis in Peloponnesi celebrabatur.*

PÖRTÜNÜS, ĩ. m. *Deus marinus à portibus quibus præst dictus. Idem qui Melicertes & Palæmon (De quo vide INO.) Phr.* Et pater ipse manu magna Portunus euntem Impulit. *V.*

PÖRTÜÖSÜS, ä, ĩum. [Multos portus habens] *Oñ il y a des ports en quantité.* Portuosum littus *Pl.* Portuosa navigatio. *Cic.* Tutamque crebris portibus Lyciam videt. *S.*

PÖRTÜS, ũs. m. *Port de mer, Havre.* *Epith.* Fidüs, rütüs, secürüs, pläcidüs, quëcüs, tränquillüs, ämicüs, sinüösüs, cürvüs, cäpax, öptätüs, quäsitüs, sperätüs, grätüs, flümineüs, cläusüs, vacüüs, cëlebërrimüs, facilis, malëfidüs, äpërtüs, difficilis, inäccëssüs, münitüs, äpëricüs, infidüs. *Syn.* Stätör, littüs, ripä, örä, östřä. *Phr.* Fallit & ipse fidem. *Pr.* Nec placidos portus hospita navis habet. *O.* Nunc tantum sinus, & statio malefida carinis. *V.* Vacuos sensit sine remige portus. *V.* Et portus puppibus aptos. *O.* Classem quo littore lingunt. *V.* Deprensus olim statio turissima nautis. *V.* Commendat placidum maris inclementia portum. *Cl.* Classem sub rupe cavatâ Arboribus clausam circum atque horrentibus umbris Occulit. *V.* Quâ sinus Ioniæ murmura condit aquæ. *O.* Fessis loca grata carinis. *O.* Stetit æquore puppis Haud aliter quàm si siccum navale teneret. *O.* Incurvo munitos aggere portus. *O.* Portus ab accessu ventorum immotus & ingens. *V.*

PÖRTUS *Descriptiones.* Est in secessu longo locus insula portum Efficit objectu laterum, quibus omnis ab alto Frangitur, inque sinus scindit sese unda reductos : Hinc atque hinc vastæ rupes, geminique minantur In cælum scopuli, quorum sub vertice latè Æquora tuta silent : tum sylvis scena coruscis. Desuper horrentique atrum nemus imminet umbrâ : Hic fessas non vincula naves Ulla tenent ; unco non alligat anchora morsu. *V.* Est sinus Aemoniæ curvos falcatus in arcus : Brachia procurrunt : ubi si foret altior unda, Portus erat : summis inductum est æquor arenis. Littus habet solidum, quod nec vestigia servet, Nec remoretur iter, nec opertum pendeat alga. *O.* Ducentia portum Cornua pacatas remonent Aquilonibus undas : Hic exarmatum terris

cingentibus æquor Clauditur ; & placidam difcitur servare quietem. *Cl.* Portus ab Eoo fluctu curvatur in arcum : Objectæ falsâ spumant aspergine cautes ; Ipse latet, gemino demittunt brachia muro Turriti scopuli Aspicit immensum moles nativa profundum (Mons fuit) æquoreis illa resistit aquis. *O.* Opportuna situ quæ pars vicinior Afris, Plana solo, ratibus clemens : quæ respicit Arcton, Immitis, scopulosa, procax, subitisque sonora Fluctibus ; insanos infamat navita montes. *Cl.*

PÖRTÜ exirë. *Phr.* Portubus exierant ; & moverat aura rudentes. *O.* Linquere tum portus jubeo & confidere transtris... protinus æëias Phæacum abscondimus arces. *V.* Progredior portu classes & littora linquens. *V.* Littora tum patrà lacrymans, portuque relinquo. *V.* Linquimus Ortygiæ portus, pelagoque volamus. *V.* Ipsa videbatur ventis regina vocatis Vela dare, & lapsos jam jamque immittere funes. *V.* Classem ventis aptare jubebat Anchises ; fieret vento mora ne qua ferenti. *V.* Littore deducunt naves. *V.* Dare classibus Austros. *V.* Classique immitit habenas. *V.* Serò respicitur tellus, ubi fane soluto Currit in immensum panda carina salum. Moram portusque quietos Odit. *Ss.* Continuo funes abrumpunt. *V.* Inde ubi prima fides pelago, placataque venti Dant maria, & lenis crepitans vocat Austro in altum, Deducunt socii naves, & littora complent. Provehimur portu ; terræque urbisque recedunt. *V.* Tendit iter velis, portumque relinquit. *V.* Terrâ convellere funem. *V.* Dat clarum è puppi signum ; nos castra movemus, Tentamusque viam, & velorum pandimus alas. *V.* Puppis abrumpunt vincula ripis. *V.* Scinde tenacium Moras rudentum perge classem Velivolis animare ventis. *Sarb.* (Vide NAVIS. *Navim* solvere.

PÖRTUM intrare, accedere, invadere. *V.* *Phr.* Ad terram fugit, & portu se condidit alto. *V.* Aut portum tenet, aut plenis subit ostia velis. *V.* Gramineo ripæ religavit ab aggere classem. *V.* Scruposis angusta vacant ubi littora saxi Imposuit terræ pariter tot regna, tot urbes Fortunamque suam tactâ tellure recepit. *L.* Fluminis intrastris ripas portuque sedetis. *V.* Hospitio prohibemus arenæ. *V.* Atrica navis adest, & portus intrat amicos. *O.* Cum jam portum tetigere carinæ. *V.* Sive jactatam religarat udo Littore navim. *H.* Fortiter occupa portum. *H.* Anchora de prorâ jacitur ; stant littore puppes. *V.* Magno telluris amore Egressi optatâ potiuntur Troes arenâ ; Et saltabentes artus in littore ponunt. *V.* Portuque subimus. *V.* Si tangere portus Infandum caput, & terris adnare necesse est. *V.* Noræ advertuntur arenæ. *V.* Portusque patefecit Jam propior. *V.* Proras ad littora torquent. *V.* Delati in portus, ne littora dira subirent Neptunus ventis implevit vela secundis. *V.* Quæ vis immanibus applicat oris. *V.* Jam tandem Italiæ fugientis prendimus oras. *V.* Hinc Drepani me portus, & illatibilis ora Accipit. *V.* Huc se provesti deserta in littora condunt. *V.* Dente tenaci Anchora fundabat naves. *V.* Huc feror, hæc (*insula*) fessos tuto placidissima portu Accipit. *V.* Huc pauci vestris adnavimus oris. *V.* Ubi Siculæ te admoverit oræ Ventus. *V.* Telluris ad oras Applicor. *V.* Ausonio confidere portu. *V.* Terris advertere proram. *V.* Præcipiti convulsa Notor perpectat aui-

cam Pappis humum. *Sc.* Aspirant faciles auræ, & jam clarus ab undis Surgebat Titan, humiles cum surgere colles Umbrosi procul, & propior jam terra videri Incipit, acclamant nautæ, terramque salutant, Quassatasque rates, defessaque corpora curant. *Frac.* Felix (*Navis*) quæ tumidis pelagi defuncta periculis, Securo tandem littore tuta sedet: Felix votivâ quæ jam redimita coronâ Æquoreis fractas rupibus audit aquas. *Hofsch.* (Vide APPELLO. NAVIS. *Navem appello.*)

PORTŪS metaph. *Asyle, refuge.* *PHR.* In portu res est. *Pla.* Placidus portus æternâ quiete, mors. *S.* Mortem, paratum nobis portum putemus. *Cic.* Vos eritis noster portus & aura fugæ. *O.* Qui mihi perfugium, qui mihi portus eras. *O.* Mollia naufragiis littora posse dari. *O.* In otii portum confugere. *Cic.*

PORŪS *India Rex, mira proceritatis, ab Alexandro victus est, & deinde à suis interemptus.* *PHR.* Porus Alexandro, Memnon prostratus Achilli. *Cl.* Tradita captivo spatiofior India poro. *Cl.*

POSCA, æ. f. *Pla.* [Vinum in torculari aquatum.] *De la piquette.*

POSCŌ, is, pōpōscī, pōscītūm, ērē. *Demandar.* *SYN.* Pētō, flagitō, rōgō, rōgitō, pōstulō, ēxpōscō. *PHR.* Divūmque sibi poscebat honorem. *V.* Meliora Deus sedet omnia poscens. *V.* In prælia poscere Turnum. *V.* Jovis sic numina poscunt. *V.* Ad te confugio & supplex tua numina posco. *V.* Ego poscor Olympum. *V.* Tu puerum leviter posce, quod ipsa voles. *O.* Ut tamen & poscas aliquid, voveasque facellis. *J.* Pacem te poscimus omnes. *V.* Veniendi poscere causas. *V.* (Vide PERO.)

POSITIŌ, ōnis. f. *Position, situation, aspect.* *SYNT.* Positio urbis. *Cic.* Cæli. *Col.* Locī. *Quin.* Positio campestris. *Col.* Positio vitis. *Col.* *Le tems de parler.* Positiones Rhetorum. *Quint.* [Argumenta.] *Sujet.*

POSITŌR, ōris. m. *Qui bānit, fundateur.* *PHR.* Et in Aside terrâ Mœnia constituis positōris habentia nomen. *O.* Temporum positōr. *O.*

POSITŪS, ūs. m. & **POSITURĀ**, æ. f. *Situation, arrangement.* *PHR.* Terra tribus scopulis vastum procurrit in æquor Trinaciæ à positu nomen adepta loci. *O.* Positu variare capillos. *O.* Mœnibus & positu vix adeunda loci urbs. *O.*

POSSESSIŌ, ōnis, & **POSSESSIŪNCULĀ**, æ. dim. *Cic.* *Possession, jouissance.* *SYNT.* Possessio bonorum, libertatis, iudicii, laudis. *Cic.*

POSSESSIŌ. [Bona ipsa.] *Biens, domaines.* *SYNT.* Aliquem possessione pellere, dimovere, deturbare, detrahare. *Cic.* Possessionem usurpare. *Cic.*

POSSESSŌR, ōris. m. *Possesseur, qui possède.* Possessor bonorum. *Cic.* Valeat possessor oportet. *H.* Nostri possessor agellī Advena. *V.*

POSSIBILIS, ille. *QUIN.* *Possible.* (Vide POSSUM.)

POSSIDĒŌ, ēs, edī, ēsūm, ērē. *Posseder, jouir, Avoir.* *SYN.* Pōriōr, frūōr, habēō, tēnēō, obtinēō. *SYNT.* Possidere agros, ingenium, plus fidei, quàm artis. *Cic.* Palmam. *Pla.* Possidete ex edicto *Cic.* Possidere veritatem, totum hominem. *Cic.* *i. nosse.* *PHR.* Et vacuum Zephiri possidet aura nemus *Pr.* Regnum Lybicā possedit in orā. *O.* Urbs Dictæis possessa colonis. *Lr.* Et possessa ferus pectora versat amor. *O.* Solus habet, scelorum quidquid possedimus omnes. *Cl.* Nec mihi detractas possidet alter opes. *O.*

POSSUM, es, potēst, potūi, posē. *Pouvoir, Avoir de la puissance.* *SYN.* Valēō, quēō, ēvālēō, pōtis sūm, potēns sūm. *SYNT.* Posse dignitate, ingenio, posse ad &c. *Cic.* Non possum quin exclamem. *Cic.* Quantum potui per atatem. *Plī.* Potest ut. *PLA.* *i. fieri potest.* Possunt oculi, latera &c. *Cic.* *i. valent, bene habent.* Possunt ad morsus serpentum. *Cic.* *PHR.* Non omnia possumus omnes. *V.* Quod non potest vult posse, qui nimium potest. *S.* Grates persolvere dignas Non opis est nostræ. *V.* Et non Evandrum potis est vis ulla tenere. *V.* Quid enim sine te futura valeret. *V.* Sed non Dardaniæ medicari cuspidis ictum Evaluat. *V.* Nulla datur dextram affectare potestas. *V.* Neque est te fallere quicquam. *V.* Nec respirare potestas. *V.* Valet ima summis mutare. *H.* Nil mortalibus arduum est. *H.* Sive animis sive arte voles. *V.* Sed carmina tantum Nostra valent &c. *V.* Si quid in arte vales. *M.*

POST, præp. *Derrière.* Tu post carecta latebas. *V.* Manus post terga revinctum. *V.* **POST**. *Après.* Postque brevem rescribere moram. *O.* Post aliquot menses. *Cic.* Post legem constitutam. *Cic.*

POST & POSTĒA, adv. *Après, ensuite.* *SYN.* Exīn, exīndē, deīn, deīndē, hīnc, pōsthāc. *PHR.* Post paulò fugies. *H.* Post mihi non simili pōnā commissa luctis. *V.* Postea præteriti tumuli redduntur honores. *O.* Ne post amissa requiras Anteveni. *V.* Prætereo atque aliis post commemoranda relinquo. *V.* Nais ab his tacuit. *O.* Post ubi confecti curius. *V.* Longo post tempore venit Libertas. *V.*

POSTĒRI, ōrum. m. *Cic.* Nos descendants. (Vide POSTERITAS.) **POSTĒRITAS**, ātis. f. & **POSTĒRI**, ōrum. m. *La posterité, ceux qui viendront après nous.* *EPITH.* Sērā, tārđi, vēntūrā, mēmōr, lōngā. *SYN.* Nēpōrēs, pōstgēnītī, mīnōrēs, vēntūrī, futūrī. **POSTĒRĀ** ātās. *PHR.* Perpetuæ cūmen posteritatis eris. *O.* Quam laudem à ferā posteritate ferat. *O.* Posteritate suum crescere sensit opus. *Pr.* Ex illo celebratus honos; lætique minores Servavere diem. *V.* Arbos Tarda venit seris factura nepotibus umbram. *V.* Nostros ea fata manere nepotes. *V.* Qui maneant Italâ de gente nepotes, Illustres animas nostrumque in nomen ituras. *V.* Et nati natorum, & qui nascuntur ab illis. *V.* Nec atas gloriam nesciet ulla tuam. *Buch.*

POSTĒRIŪS, adv. *Cic.* *Après, ensuite.*

POSTĒRŪS, ā, ūm. **POSTĒRIŌR**, ōris. *D'après, qui vient après, postérieur.* *SYN.* Sēquēns, vēntūrūs, futūrūs. *PHR.* Postera dies. *V.* Vita. *Sue.* Sacula. *Lr.* Pars prior apparet, posteriora latent. *O.* Et quod prius ordine verbum est Posterius facias. *H.* Postera depulerat stellæ aurora micantes. *O.*

POST-FŌNŪM, ī. n. *Col.* [Fœnum quod secundo succiditur.] *Regain.*

POST-GĒNĪTŪS, ā, ūm. *H.* *Né après, puiné.* Clarus post genitis. *H.*

POST-FERŌ, fers, tātī, lātūm, ērē. *Liv.* & **POST-HABĒŌ**, es, būi, bītūm, ērē. *Estimer moins, faire moins de cas.* *SYN.* Pōstpōnō. *PHR.* Posthabui tamen illorum mea feria ludo. *V.* Quam Juno fertur terris magis omnibus unam posthabirâ coluisse Samo. *V.*

POST-HAC, & **POST-HÆC**. *Deformais.* *SYN.* Pōstēā,

deīndē , pōstmōdūm. **PHR.** Efficiam posthac ne quemquam voce laccēssas. *V.*
PŌSTHINC. adv. *V.* *Après cela, ensuite.* **PHR.** Posthinc ad naves graditur. *V.* Posthinc jubeo &c. *V.*
PŌSTHUMUS, ā, ūm. [Natus post defunctum patrem.] *Né après la mort de son pere.* **PHR.** Sylvius Albanum nomen tua posthuma proles. *V.* Posthumus filius. *Cic.*
PŌSTHUMUS, ī. m. *Filius Ænea ex Lavinia ita dictus quid patre mortuo natus sit. Idem denominatus est Sylvius quod in sylvis natus sit, quo se receperat Lavinia Aeneii timens insidias.* **PHR.** Posthumus hinc qui quod sylvis fuit ortus in altis Sylvius in Latia gente vocatus erat. *O.*
PŌSTIBI, adv. *PLA.* *Après, ensuite.* **SYN.** Pōst, deīn, deīndē.
PŌSTICŪLUM. **PLI.** & **PŌSTICIUM**, ī. n. *VIT.* & **PŌSTICA**, æ. f. *Var.* [Posterior pars ædium.] *Le derriere d'un legis.*
PŌSTICUM, ī. n. [Ostium in posteriore parte ædium.] *Porte de derriere.* **PHR.** Atria servantem postico falle clientem. *H.* Limen erat, cœcæque fores & pervius usus Tectorum inter se Priami, postesque relictī A tergo. *V.* Postico recedere. *H.* (Vide **PORTA**.)
PŌSTICUS, ā, ūm. *De derriere, qui se fait par derriere.* **PHR.** Posticæ occurrere Sannæ. *P.* Postica pars ædium. *Sue.* Postica pars mundi. *Plī.*
PŌSTILĒNĀ, æ. f. *PLA.* [Lorum quod sub Jumentī caudā ponitur.] *Une croupiere.*
PŌSTIS, īs. m. [Ostii valva, portæ latus.] *Jambage de porte.* [Sumitur & pro ipsā portā.] *Une porte.*
EPITH. Alcūs, fērrātūs, ærātūs, mārūrēūs, āugūstūs, nītīdūs. **PHR.** Varios pulchrā testudine postes. *V.* Postes ā cardine vellit. *V.* Barbarico postes auro, spoliisque superbi. *V.* Et modō blanditias, rigido modō jurgia postī. *Dicit.* *O.* Postes obducere Myrtho. *L.* Et signa nostro restituit Jovi Direpta Parthorum superbis Postibus. *H.* (Vide **PORTA**.)
PŌSTLIMINIUM, ī. n. *Cic.* [Quasi ad limen reditus.] *Retour au même pais, au même état d'où l'on avoit été tiré.*
PŌSTMITTŌ, īs, sī, sūm, ērē. *Cic.* Negliger, faire peu de cas. (Vide **POSTHABEO**, **NEGLIGO**.)
PŌSTMŌDŌ. & **PŌSTMŌDUM**, adv. *LIV.* *Après, ensuite.* **SYN.** Pōstēā, pōst, mōx. **PHR.** Venturum postmodo quidquid erit. *O.*
PŌSTPONŌ, īs, pōsū, pōsūtūm, ērē. *Faire moins de cas, se soucier moins.* **SYN.** Pōsthābēō, nēglīgō, spērō, cōntēmō. **PHR.** Et vos postponere natis. *O.* Pudore postposito. *O.*
PŌSTQUAM, conj. *Après que.* **SYN.** Ūbī, cūm, ūt pōstquā. **PHR.** Postquam exempta fames epulis mensæque remotæ. *V.* Postquam exhausta palus. *V.*
PŌSTRĒMŌ. & **PŌSTRĒMUM**, adv. *TER.* *Enfin, pour la dernière fois.* *Extremum fato quo te alloquor hoc est.* *V.*
PŌSTRĒMUS, ā, ūm. *Le dernier.* **SYN.** Extrēmūs, sūprēmūs, ūltimūs, nōvīssimūs. **PHR.** Nec tibi cura canum fuerit postrema. *V.*
PŌSTRIDIĒ. & **PŌSTRIDUŌ**, adv. *Cic.* *Le Lendemain.* *Postera nocturnos aurora removerat ignes Solque pruinosas radiis siccaverat herbas.* *O.* (Vide **GRAS**.)
PŌTSCĒNIUM, ī. n. [Posterior theatri pars.] *Le*

derriere du theatre. *Vitæ postscēnia celant.* *LR.* *metaph. i. qua domi clam fiunt.*
PŌSTUBI, adv. *Après que.* **PHR.** Postubi jam thalamis se composuere. *V.*
PŌSTVENIŌ, īs, vēnī, vēntūm, īrē. **PLI.** *Venir après.* (Vide **SEQUOR**, **VENIO**.)
PŌSTULATIŌ, ōnis. f. *Cic.* *Priere, demande.* (Vide **PRECES**.) **PŌSTULATITIUS**, ā, ūm. *SEN.* *Qui est demandé avec instance.* **PŌSTULĀTOR**, ōris. m. *SUE.* *Qui demande.* **PŌSTULĀTORIUS**, ā, ūm. *SEN.* *Qui sert à demander.* **PŌSTULATUM**, ī. n. *Cic.* & **PŌSTULĀTUS**, ūs. m. *LIV.* *Demande, requête, accusation.*
PŌSTULŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Demandar avec instance.* **SYN.** Pētō, pōscō, flāgītō, prēcōr, rōgō, ōrō. **PHR.** Te propter nullos tellus tua postulat imbres, Arida nec pluvio supplicat herba Jovi. *T.* Quæ sint ea numina Divūm Flagitat. *V.* Habes totā quod mente petisti. *V.* Notumque efflagitat ensem. *V.* Cum dedimus somno quas corpus postulat horas. *O.*
PŌSTULĀRĒ. *Accuser.* *Postulare reum.* *PLI.* *Postulare aliquem lege.* *Cic.* *Postulare aliquem injuriarum.* *Sue.* *De ambitu.* *Cic.* (Vide **ACCUSO**.)
PŌTATIŌ, ōnis. f. *Cic.* *L'action de boire.* **PŌTĀTOR**, ōris. m. *PLA.* *Un buveur.* (Vide **BIBO**, **EBRIUS**.) **PŌTĀTUS**, ūs. m. *Boisson.* (Vide **POTULUM**.)
PŌTĒNS, ēntis. m. f. *Puissant, qui a de l'autorité, du credit.* **PHR.** Contra potentes nemo est munitus satis. *Ph.* Potentes nemo aggredi tutus potest. *S.* Ausus & armatos plebi miscere potentes. *L.* Ex humili potens. *H.* Fortuna potentem Me fecit. *O.* Tantoque potentior inquit Omnibus ex Nymphis. *O.* Rerum cui summa potestas. *V.* Decus imperiumque Latini Te penes. *V.* Imperium Oceano famam qui terminet astris. *V.* Qui se volet esse potentem, Animos domet ille feroces. *Boët.* Soli possunt prodesse potentes. *O.* Vive tibi & longē nomina magna fuge. *O.* Stet quicumque volēs potens. *Aulæ* culmine lubrico. *S.* Ponite inflatos tumidosque vultus : Quidquid ā vobis minor extimescit Major hoc vobis dominus minatur : Omne sub regno graviore regnum est. *S.* Minimum debet libere cui multum licet. *S.* Matris superbum est nomen, & nimium potens. *S.* Inops potentem dum vult imitari, perit. *Ph.* Frogeniem, totum quæ viribus occupet orbem. *V.*
PŌTĒNS, ēntis. omn. g. *Puissant, qui a du pouvoir sur....qui est le maître.* **SYNT.** Potens iustitia. *H.* Dominator. *S.* Potens pietate. *Pr.* Opibus. *O.* Formā. *C.* Proditione. *O.* Potens nemorum. *Diana.* *St.* Frugum potens. *Ceres.* *O. i. domina.* Potens Cyprī. *H.* Potens imperii. *TAC. i. qui obtinet.* Potens regni. *LIV. i. regno maturus.* Diva potens uteri. *O. i. qua præst parturientibus.* Potens Deorum. **PLI. i. summus.** Potens voti. *O. i. compos.* Potens mentis. *S. i. non amens.* Potens herba. *V. i. efficax.* Potens iræ. *CUR.* *Qui moderatur.* Potens odor. **PLI.** **PHR.** Terra antiqua potens armis, atque ubere glebæ. *V.* Turnus avis atavisque potens. *V.* Potens Italā virtute propago. *V.* Nimborumque facis tempestatumque potentem. *V.* Hecaten cæloque Ereboque potentem. *V.* Potentes terrā marique. *H.* Oppidis centum potens Crete. *H.* Ille potens sui, Latusque deget, cui licet in diem

Dixisse vixi. *H.* Custode & curâ natura potentior omni. *J.* Nihil auro potentius. *O.*

POTENTATIUS, ūs m. *Cæs.* Souveraineté, principauté. (Vide REGNUM.)

POTENTER, ius, iſsimē. *QUIN.* Puissamment. PÖTENTĒR. *Selon sa portée.* Res lecta potenter. *H.*

POTENTIÄ, æ. f. & PÖTĒSTÄS, ätis. f. Pouvoir, puissance. *EPITH.* Magnâ, summâ, immensâ, invictâ, fractâ, insuperabilis, impériosa, violentâ, invidiosa, iniquâ, justâ, tranquillâ, permixtâ, superbâ, injustâ, vastâ, validâ, firmâ, ingens. *SYN.* Vīs, virtūs. *PHR.* Non ea vis animo, nec tanta potentia victis. *V.* Rapidive potentia Solis. *V.* Non dominantur opes; non corruptentia sensus Dona valent: emitur sola virtute potestas. *Cl.* Cui tanta viro concessa potestas. *V.* Nobis exigua vires. *V.* Quæ nunc Romana potentia cælo Æquavit. *V.* Tum pater omnipotens rerum cui summa potestas. *V.* Conspicitur nunquam meliore potentia causâ, Quam quoties vanas non finit esse preces... hoc tecum commune Deis; quod utrimque rogati, Supplicibus vestris ferre soletis opem. *O.* Neptuni ventosa potentia. *O.* Spatio divisa potestas. *Lr.* Dum comperit istas Omnia posse manus. *L.* In ambos iusta potestas. *H.* Nate meæ vires mea magna potentia solus. *V.* Nulla potentia longa est. *O.* Usque adeo nulla est fari secuta potestas. *Flech.* Feriunt celos fulmina colles. *S.* Summisque negatum Stare diu. *L.* Ludit in humanis divina potentia rebus. *O.* Summa petit livor; perflant altissima venti: Summa petunt dextrâ fulmina missa Jovis. *O.* Invidiæ subiecta potentia. *J.* Nulla fides regni sociis; omnisque potestas Impatiens consortis erit. *L.*

PÖTĒSTÄS. Pouvoir, liberté de faire une chose. *PHR.* Potestas quidlibet audendi. *H.* Nulla datur cæcum exsuperare potestas Consilium. *V.* Nec potestas aquæ facienda. *COL. i.* danda libertas bibendi. Vitæ & necis potestas. *Cic.*

PÖTĒSTÄS. [Vīs, eff. cæciâ.] Force, vertu. *PHR.* Subiti deprensa potentia morbi est. *O.* PÖTĒSTÄTES, ūm. f. *Cic.* Les Puissances, les Grands, Magistrats. (Vide supra POTENS.)

PÖTĪŌ, ōnis. f. & PÖTĪŪNCULÄ, æ. f. dim. *SUE.* Le boire. [Actus bibendi.] *PHR.* Non usitatis Varc, portionibus &c. *H.* Tantum cibi & potionis adhibendum ut reficiantur vires non opprimantur. *Cic.* (Vide BIBO.) PÖTĪŌ. Potio, breuvage. Potio medicorum. *Pla.* Efficaces portiones ad... *Cel.* PÖTĪŌNÄTŪS, ä, ūm. *A.* qui on a fait prendre un breuvage. Portionatus ab uxore. *SUE.* Empoisonné.

PÖTĪŌR, tris, itür, imür, itūs sūm, itī. *FOIIR.* *SYN.* Frūŏr, pŏrfrūŏr, pŏsŏidēŏ, hābēŏ. *SYNT.* Potiri rerum, regni. *Cic.* Voti. *Sil.* Mortis. *Lr.* Sceptra. *Lr.* Pacem. *Cic.* Amore. *O.* Lacrymis alicujus. *St.* Rapto. *V.* *PHR.* Operatâ potiuntur Troës arenâ. *V.* Ausi omnes immane, nefas, ausoque potiti. *V.* Et potitur capta Maurus Jarba domo. *O.* Thalamis potiere petitis. *O.* Tuque tuis armis, nos te potiremur Achilles. *O.* Jus omne abrumpit & auro Vi potitur. *V.* Fortiter malum qui patitur, idem postpotitur bonum. *Pla.* Mortisque potitur. *Lr.* Sed rure vacuo potitur, & aperto æthere. *S.*

PÖTĪS, is. [Potēns.] Qui peut. *PHR.* Nec potis est dulces Musarum expromere foetus. *C.* Aliud potis est

seu fingere. *Lr.* PÖTĒ pro potis metri causa qua pote quique, in eâ conterat arte diem. *PR. i.* potis est, potest. Id facies, sive id non pote, sive pote. *C.* Nec devitari lethum pote, quin obeamus. *Lr.* PÖTĪŌR, ōris. m. f. *Qui peut plus.* *SYNT.* Rebus commotis potior. *Tac.* Potior jure, armis non invalidus. *Tac.* PÖTĪŌR, pŏtĪŏsĭmŏs, ä, ūm. *Meilleur, plus avantageux.* *PHR.* Æraque ab Isthmiaci auro potiora favillis. *St.* Mero Pontificum potiore cœnis. *H.* Hæc alternanti potior sententia visa est. *V.* Cura potissima. *St.* Honestâ mors turpi vitâ potior. *Tac.* Munus potius centum signis. *H.* Quæ prima potissimaque. *Lr.*

PÖTĪŏSĭMĕ & PÖTĪŏSĭMŪm. adv. *Cic.* Principalement.

PÖTĪTĪŪS. Senex quem Hercules sacris suis præfecit cum Pinario altero seno. *PHR.* Primusque Potitius author, & domus Herculei custos pinaria sacri. *V.*

PÖTĪŪS. adv. Preferablement, plutôt. *PHR.* Quin tu aliquid saltem potius quorum indiget usus... parat. *V.* Depugna potius quam servias. *Cic.*

PÖTNIÆ, ætĭm. *Bavaria vicus.* *PHR.* Quo tempore Glauci Potniades malis membra absumpsere quadrigæ. *V.*

PÖTŌ, äs, pŏtāvī, & pŏtŏs sūm, pŏtātŭm, & pŏtŭm, ärē. & PÖTĪTŌ, äs, ävī, ätŭm, ärē. freq. *PLA.* Boire. *SYN.* Pŏrŏtŏ, ĕpŏtŏ, hāurĭŏ, bĭbŏ. *PHR.* Et lac concretum cum sanguine potat Equino. *V.* Limosæque flumina potat. *O.* Huc ipsi potum venient per prata Juvenci. *V.* De medio potare die. *H.* Dies totos potare. *Cic.* Si non potares, Sextiliane, merum. *M.* Venit & epoto farmata pastus Equo. *M.* Jamque ministrantem platanum potantibus umbram. *V.* Lethei ad fluminis undam Securos latices & longa oblivio potant. *V.* Quo plus sunt potæ, plus sitiuntur aqua. *O.* (Vide BIBO.)

PÖTŪm ägĕrĕ. Abbrevier, mener boire. Sylvani ramosa domus quo dulcis ab æstu Fistula poturus ire jubebat aquas. *Pr.* Pasce capellas Et potum pastas age. *V.*

PÖTARĒ. metaph. *PHR.* Aquinatem potantia vellera succum. *H.* Teint. Arbores potare vinum docuimus. *PLI.* Arroser Tellus potura cruorem. *St.*

PÖTŌR, ōris. m. *H.* & PÖTÄTŌR, ōris. *Pla.* PÖTRIX, icis. f. *PH.* Un beuveur, un biberon, une beuveuse. *PHR.* Nulla placere diu nec vivere carmina possunt, Quæ scribuntur aquæ potioribus. *H.* Voluptarii, atque potatores maximi. *Pl.* Potiores bibulâ mediâ de nocte falerni. *H.* (Vide BIBO. EBRIUS.)

PÖTŌRIŪS, ä, ūm. *Qui sert à boire.* Potoria ampulla. *M.* (Vide POCULUM.)

PÖTŪLENTŪS, ä, ūm. *SUE.* *Qui a trop bu.* (Vide EBRIUS.)

PÖTŪS, ūs. m. *Le boire, la boisson.* *PHR.* Non tibi sunt fontes laticis nisi pene marini, Qui potus dubium est sistat, alacne sitim. *O.* (Vide POCULUM. BIBO.)

PÖTŪS, ä, ūm. *Qui a bu.* *PHR.* Nuper visa est mihi digna relatu Pompa; senem potum pota trahebat anus. *O.* Bene potus. *Pla.*

PÖTŪS. Passivè, qui a été bu. Potus cadus. *H.* Flumina pota Getis. *O.*

PRACTICŪS, ä, ūm. *QUIN.* *Qui consiste dans l'action.* *PRÆ.* præp. *En comparaison, en égard.* *PHR.* Præ nobis

beatus. *Cic.* Cunctaque præ campo & tyberino flumina sordent. *H.* PRÆ. [Præpter ob.] *A cause.* PHR. Præ ira. *Liv.* Præ lacymis. *Cic.* Præ gaudio. *Ter.* PRÆ. [Antè.] *Devant.* PHR. Ipse sinu præ se portans. *V.* Præ se armentum agens. *Liv.*] Præ, sequat. *Ter.* Præ oculis. *Cic.* Præ se propelle. *L.* PRÆ [Præter, quàm.] *Excepté.* Res omnes habeo præ quod tu velis. *Pla.* PRÆ [In, intra.] *Dans.* Quod fuit præ manibus. *Pla.*

PRÆACUTUS, a, um. *Fort aigu.* PHR. Præcuta bipennis præcutæ cuspidis hasta. *O.*

PRÆACUTUS, is, ut, erè. *Cic.* Aquiser. (Vide ACUO.)

PRÆALTUS, a, um. *Liv.* [Altissimus.] *Fort haut, tres profond.* PHR. Præalta rupes, præaltus alvus. *Liv.* (Vide ALTUS.)

PRÆBEO, es, bui, bitum, erè. *Bailler, fournir, prêter, donner.* SYN. Dō, largior, tradō, tribuō, ministro, impertior, suppeditō, exhibeo. PHR. Curvas præbere latebras. *O.* Præbere alimenta futuri. *O.* Præbent ambagibus aures. *O.* Furor arma ministrat. *V.* Luna mihi tremulum lumen præbebat eunti. *O.* Ille necis causam præbuit, ipsa manum. *O.* Præbueram scelere brachia nostra tuo. *O.* Cultris collum præbere. *J.* Se ferro. *O.* Corpora præbemus plagis. *O.* Materiamque suo præbet leges arida damno. *O.* Præbentque silentia somnum. *O.* Rima patet præbetque viam lethali bus undis. *O.* Præbere cibos de manu. *Col.* Domum alicui. *H.* Præbere operam. *Pla.* Se docilem præbere. *Cic.* Facilem. *Pl.* Obsequentem. *Sen.* Hyems fluvio vires præbebat. *L.* Præbita Conjecto rupit præcordia ferro. *O.*

PRÆBITOR, oris, m. *Cic.* [Qui præbet.] *Pourvoieur.*

PRÆCALVUS, Sue. & PRÆCANUS, a, um. [Calvus in anteriore capitis parte.] *Chauve par devant.* Corporis exigui, præcanum, solibus aptum. *H.* (Vide CALVUS.)

PRÆCANTATIO, onis, f. *Cic.* Enchantement. (Vide CARMEN *carmen magicum.*) PRÆCANTATRIX, icis f. *Pla.* Enchanteresse, magiciene. (Vide MAGUS.)

PRÆCARUS, a, um. *Ter.* *Fort cher.* (Vide CARUS.)

PRÆCAVEO, es, cavi, cautum, erè. *Se donner de garde, se précautionner.* PHR. Præcavere peccata. *Cic.* Ab insidiis. *Liv.* Sibi. *Caf.* (Vide CAVEO.)

PRÆCAUTOR, oris, pla. *Qui prévoit les accidens.*

PRÆCAUTUS, a, um. *Cic.* *Prévenu, à quoy l'on a pourvu.*

PRÆCEDO; is, celsi, celsum, erè. *Préceder, aller devant.* SYN. Præeo, anteeo, antecedo, prægradior. Præcutor, prævertor. PHR. Ibimus, Utcumque præcedes, supremum Corpore iter comites parati. *H.* Tardum præcesserat agmen. *V.* Nec tardum opperior, nec præcedentibus insto. *H.* Cursuque pedum prævertere vento. *V.* Dixit & ante tulit gressum. *V.* Volucrumque fugâ præverteret Hebrum. *V.* Utcumque præcedet fera, *H.* Ego prævius ibo. *O.* Sit tibi cura sequi, me duce tutus eris. *O.*

PRÆCEDERE. *Per trans.* [Pro præcellere, antecellere, præstare.] *Exceller, surpasser.* PHR. Armorumque decus præcede forensibus actis. *O.* præcæ titulos præcedere famæ. *St.* (Vide SUPERO.)

PRÆCELER, eis. *Pl.* *Fort vite.* (Vide CELER.)

PRÆCELERO, as, avi, atum, are. [Præcurrere.] *Se hâter d'aller devant.* PHR. Præcelerantque ducem. *St.* (Vide CERO.)

PRÆCELLENS, tis, tior, tissimus. *Cic.* *Excellent.* SYN. Egregius, clarus, insignis, nobilis. *Qua vido suis locis.*

PRÆCELLŌ, is, lūi, celsum, erè. *Exceller, surpasser.* Præcellere robore mentis. *Sil.* Mobilitate. *L.* (Vide SUPERO VINCO.)

PRÆCELSUS, a, um *Fort haut.* PHR. Rupes præcelsa. *V.* Præcelsa fortuna. *St.* (Vide ALTUS.)

PRÆCENTIŌ, onis, f. *Cic.* *L'action d'entonner, prélude.*

PRÆCEPS, cipitis. omni. g. *Qui va en penchant es-carpé.* SYN. Altus, arduus, præruptus, abruptus. PHR. Turrin in præcipiti stantem. *V.* Ardua per præceps gloria vadit iter. *O.* Locus præceps & declivis. *Caf.* Præceps via, saxum. *O.* In nondum præcipites cingebant oppida fossæ. *O.* Volvitur in præceps. *O.* i. locum præcitem. Tartarus patet in præceps. *V.* En bas. Atque illum in præceps prono rapit alveus amne. *V.* Levare ægrum ex præcipiti. *H.* *Metaph.* In tam præcipiti tempore. *O.* i. periculoso.

PRÆCEPS. *Qui se precipite, qu'on precipite.* PHR. Præceps aërii speculæ de montis in undas Deferat. *V.* Præcipitesque cadunt. *Apes.* *V.* Videbis Præcipites cælo labi. *Stellas.* *V.* Præcipitesque trahit sylvas. *V.* Dedit se præcitem tecto. *H.* Sed Cæsar in omnia præceps Nil actum credens cum quid superesset agendum. *L.* Præcitem traxi mecum. *V.* præceps nox. *O.*

PRÆCEPS *Metaph.* [Celèr, festinus.] *Qui va vite, qui se precipite.* PHR. Dum te fugeret per flumina præceps. *V.* Præcipitesque ruunt currus. *V.* Mox sese ad littora præceps Cum fletu tulit. *V.* Gradu præcipiti secreta mentis exeris. *S.* Præcipites metus acer agit. *V.*

PRÆCEPS. *Per trans.* *ad animum.* [Incōsultus, imprudens, temerarius.] *Inconsideré, ébourdi.* PHR. Imus præcipites P. Præceps furor. *Cic.* Ira. *S.* Præceps consiliis. *Cic.* Præceps in iram. *S.* In avaritiam. *Liv.* Præceps animi. *V.* Ni calor incauti male festinatus Halani Dispositum turbasset opus. *Cl.* Quem damnosa venus, quem præceps alea nudat. *H.* Quænam te mala mens... Agit præcitem in meos Jambos. *C.* Ut nos præcipites ferro flammæque premebat. *V.*

PRÆCEPTIO, onis, f. *Cic.* *Præcepte, enseignement.*

PRÆCEPTIVUS, a, um. *Sen.* *Qui consiste en præceptes.*

PRÆCEPTOR, oris, m. *Trix, icis, f.* *Cic.* *Qui enseigne, Præcepteur.* PHR. Ecce deas vidi, non quas præceptor arandi Viderat. *O.* Magister artium, & præceptor consiliorum. *Cic.* (Vide MAGISTER.)

PRÆCEPTORIUS, a, um. *Pl.* *Qui donne des instructions.*

PRÆCEPTUM, i. n. *Præcepte, enseignement.* *Epith.* Utile, opportunum, amicum, molestum, grave, patrum, optimum, honestum, salubre; salutare, salutiferum. SYN. Monitum, documētum. SYN. Præcepta artium. *Cic.* Præcepta amplecti. *Cl.* Dare. *V.* Edocere. *V.* Respuere. *Cl.* Suppeditare. *L.* Præceptis uti. *O.* PHR. Mox etiam pectus præceptis format amicis. *H.* Veterum præcepta referre. *V.* Præcepta volandi Tradere. *O.* Præceptum auriculis instillat. *H.* Infelix sponæ qui non præcepta furentis Audierat. *V.* (Vide DOCEO.)

PRÆCĒPTUM. *Commendement, ordre.* **EPITH.** Dū-rum, grāvē, tristē, mōlestū, grātū, accēptū. **SYN.** Jūsum, mādātū, impēriū, plācitū, prācēptū. **PHR.** Deūm prācepta securi Venimus. *V. Propere exequitur prācepta Sybillæ. V. Hæc ubi nos præludent deponere dona. V. Tu ne qua parentis, Justa time neu prāceptis parere recusa. V.*

PRÆCĒRPO, is, di, sūm, ērē. *Couper, retrancher.* **PHR.** Præcēpere fructū. **CIC.** Præcēpere jubas Leonis; *St. Præcēptum decus. Plī.*

PRÆCIDANĒŪS, ā, ūm. *Præcidanea porca. Cato.* [Quæ immolabatur antequam messis succideretur.] *Qu'on immolait avant la moisson.*

PRÆCIDŌ, is, di, sūm, ērē. *Couper, retrancher.* **SYN.** Incidō, scindō, scēdō, rēsēdō, āmpūtō; cādō. **PHR.** Præcidere anchoras. *Cic.* Stabat acuta flex præcisus undique faxis. *V. Præcidere amicitias. Cic.* Belli præcidere causam. *H. Brevi præcipere. Cic.* *Trancher, court.*

PRÆCINCTIŌ, ōnis, f. **VIT.** [Theatri circuitus.] *Pailler de l'amphitheatre. Præcinctio collis. VIT.* *Le tour.*

PRÆCINCTŌRIŪS, ā, ūm. *Qui lie tout au tour.* *Funis præcinctorius. VIT.*

PRÆCINGŌ, is, xi, nētū, ērē. *Ceindre, entourer.* **SYN.** Cingō, āmbiō, ōbēdō, circūmdō. **PHR.** Præcingitur ense. *O.* Fluvium præcingere castris. *Cl.* Præcingere littora muro. *Sil.* Euphrates præcinctus arundine frontem. *O.* Præcincti flore capilli. *O.* Præcincti recte pueri comptique ministrant. *H.* Præcinctus altiūs. *H. Retroussé. (Vide CIRCUMDO, CINGO.)*

PRÆCINŌ, is, nūi, cētūm, ērē. *Entourer, prélu-der.* **PHR.** Carmine cum magico præcinnisset anus. *T.* Ipse madens oculis umbrarum animaque sacerdos Præcinerem gemitum. *St.* Præcinere epulis. *Cic.* *(Vide CANO.)*

PRÆCINĒRĒ. [Pro prædicere.] *Prédire, présager.* **PHR.** Lymphati futura præcinnunt. *Plī.* Præcinere fata. *V. Fugam. T. (Vide VATICINOR, AUGUROR.)*

PRÆCĪPĪŌ, is, cēpi, cēptūm, ērē. *Prevenir, prendre, recevoir par avance.* **SYN.** Præōccipō, prævēniō. **PHR.** Exultatque animis, & spe jam præcipit hostem. *V.* Omnia præcepi, atque animo mecum ante peregi. *V.* Vel præcepisset mors prope nostra fugam. *O.* Nisi aquam præcepimus ante. *Lr.* Si lac præceperit æstus, Ut nuper, frustra præfabimus ubera palmis. *V.* Hoc iter æquoreo præcepit limite magnus. *L.* Pœnas præcepit. *Sil.* Littora præcipere. *V.* *Semper.*

PRÆCĪPĒRĒ. [Pro præmōnere, docere.] *Enseigner, instruire.* **PHR.** Quidquid præcipies, esto brevis. *H.* Nec meus hic sermo est; sed quem præcepit Ofellus. *H.* Hic artem nandi præcipit, ille trochi. *O.* *(Vide DOCEO.)*

PRÆCĪPĒRĒ. [Pro imperare.] *Ordonner, commander.* **PHR.** Præcipiant ipsi numerumque modumque carinis. *V.* *(Vide IMPERO.)*

PRÆCĪPĪTANTĒR, adv. *Avec précipitation.* **PHR.** Currit agens Mannos ad villam hic præcipitanter. *Lr.* **PRÆCĪPĪTATIŌ,** ōnis, f. **SEN.** *Præcipitation, em-pression.*

PRÆCĪPĪTYŪM, īi, n. **QUIN.** *Præcipice. (Vide PRÆCEPS.)*

PRÆCĪPĪŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Præcipiter, jeter*

de haut en bas. **SYN.** Præcipitēm, jaciō, exturbō, agō, deiciō. **CIC.** Dō. **TER.** Adigō, deturbō, rūdō, mītō, prōjiciō. **V. PHR.** Aut pelago danaūm infidias suspectaque dona Præcipitare juber. *V.* In mare præcipitem puppi deturbat ab altā. *V.* Præcipitemque Daren ardens agit. *V.* Quem rota præcipitem & procurfu concitus axis Impulit effuditque solo. *V.* Spargite me in fluctus, vastoque immergite ponto. *V.* Fulmine Phœbigenam Stygias destruit ad undas. *V.* Vel pater omnipotens adigit me fulmine ad umbras. *V.* Medioque sub æquore merfit. *V.* Præcipitare imbres in gremium terræ. *Lr.* Vivus in occultas præcipiteris aquas. *O.*

PRÆCĪPĪTARĒ, f. **LR.** **PRÆCĪPĪTĀRI,** *passive,* & **PRÆCĪPĪTARĒ.** **N.** [Præceps ruerē.] *Se præcipiter.* **PHR.** Seque ipse per ignem Præcipiti jecit saltu. *V.* Ab excelso meditantem vertice saltus, Audentemque mori. Præceps se corpore ad undas Misit. *V.* Pars in præcipes fossas, urgente ruinā Volvitur. *V.* Se... præceps saltu omnibus armis In fluvium dedit. *V.* Montis de vertice saxum Cum ruit. *V.* Fertur in abruptum magno mons improbus actu. *V.* Excutitur, pronusque magister Volvitur in caput. *V.* Quam multā grandine nimbī In mare præcipitant. Nox humida cælo Præcipitat. *V.* Pondera... Ex supero cum præcipitant. *L.* Ad terram se præcipitare. *Lr.* Lux præcipitatur aquis. *O.* Omniaque in finem præcipitata ruunt. *Pr.* Vel de præcipiti venias ad tartara saxo. Utque dedit saltus è summā thessalus Ofsā; Tu quoque saxoso præcipitare jugo. *O.* Præceps ut altis cecidit è muris puer. *S.* At Phaëton rutilos flammā populante capillos Volvitur in præceps longoque per aëra tractu Fertur. *O.* Nilus præcipitat ex montibus. *Cic.*

PRÆCĪPĪTARĒ. *Hæter.* **PHR.** Præcipitantque moras. *V.* Furor iraque mentem Præcipitant. *V.* Sociis dare tempus humandis Præcipitant curæ. *V.* Dira subit rabies sua quisque ac publica fata Præcipitare cupit. *L.* Priscosque referre labores Præcipitat. *St. i. festinat.* Jamque moræ spatium nox præcipitata negat. *O.* Non fugis hinc præceps, dum præcipitare potestas. *V.* Spem festinando præcipitare meam. *O.* Præcipitare meam fatis potuere senectam. *L.*

PRÆCĪPŪE, adv. *Principalement, sur-tout.* **SYN.** Præsertim, imprimis. **PHR.** Præcipue dum frons tenebra est. *V.* Et quos præcipue fugiam. *J.*

PRÆCĪPŪŪS, ā, ūm. [Singularis, & communis.] *Particulier, singulier.* **PHR.** Ipsi præcipuos ductoribus addit honores. *V.* Præcipuæ artis opus. *O.* Præcipuum decus. *O.* Præcipuum jam inde à teneris impende laborem. *V.* Præcipua est ad serpentis ictus. **PLI. i. optima.** Præcipuus in eloquentia. **QUIN. i. excellens.**

PRÆCĪSĒ, adv. **CIC.** *En retranchant, brièvement.* Præcisè dicere. **Cic.** Præcisè negare. **Cic.** [i. durè,] *Tout net.* **PRÆCĪSIŌ,** ōnis, f. **CIC.** *Conspire, retranchement.* **PRÆCĪSŪS,** ā, ūm. **PLI.** *Coupé.* Præcisā potestas. **CIC.** Oté. Præcisā narratio. **QUIN.** *Servée.*

PRÆCLAMĪTĀTIŌ, ōnis, f. **LIV.** *Cri public.*

PRÆCLĀRĒ, adv. *Fors bien.* Præclare dicere, facere habere se, meminisse. *Cic.*

PRÆCLĀRŪS, ā, ūm. *Beau, excellent, bien fait.* **SYN.** Insignis, clārus, conspiciūus, illūstris, eximius

alūs, **īaclytūs**, **præstāns**. **SYNT.** Præclara fama. **Cl.** Facies. **Lr.** Lux. **Lr.** Indoles. **Cic.** Præclarus Senatus. **H.** Præclarum nomen. **Lr.** Fumus. **O.** Præclarus ad aspectum locus. **Cic.** **PHR.** Urbem præclaram statui. **V.** Præclara stirpe Deorum. **V.** Parentis res præclara. **H. i. dives patrimonium**,
PRÆCLUDŌ, **īs**, **dī**, **sūm**, **ērē**. **Boucher**, *fermer l'entrée*. **Oclūdō**, **clāūdō**, **ōbstrūdō**, **pēstrūdō**, **īntēclūdō**. **PHR.** Præclusa est janua cæli. **Lr.** Quorum utrumque tibi effugium præcludit. **Lr.** Hospiti effugio præcluderat omnia Minos: Audacem pennis repperit ille viam. **O.** Portus præcludere classi. **L.** Præclusa foramina. **Quin.** Vox. **Cl.** Vetoque Plura loqui, vocisque meæ præcluditur usus. **O.**
PRÆCLUSIŌ, **ōnis**, **f.** **VIT.** L'action de renfermer.
PRÆCŌ, **ōnis**, **m.** **Crieur public.** **PHR.** Et laxat totidem præconibus ora. **Lr.** Victorem magnā præconis voce Cloanthum Declaras. **V.** Bona subijcere præconi. **Cic.** Per præconem vendere. **Cic.** Cum maximus accinit orbis Nil præcone opus est. **Rue.**
PRÆCOGITŌ, **ās**, **āvī**, **ātum**, **ārē**. **QUIN.** *Penser auparavant*.
PRÆCŌMPOSITŪS, **ā**, **ūm**. *Préparé auparavant*. **PHR.** Cum præcomposito nuncius ore venit. **O.**
PRÆCŌNCEPŪS, **ā**, **ūm**. **PLI.** *Conçu auparavant*.
PRÆCŌNIŪM, **ī**, **n.** **Cic.** [Præconis vox.] *Cri public*, *proclamation*, **PRÆCŌNIŪM.** *Per transf.* *Eloge*, *louange*. **PHR.** Nostra per immensas ibunt præconia gentes. **O.** Magna quidem de te rumor præconia fecit. **O.** Carmina vestrarum peragunt præconia rerum. **O.** (Vide **LAUS**.)
PRÆCŌNSŪMŌ, **īs**, **sūmsī**, **sūmptum**, **ērē**. *Consumer auparavant*. **PHR.** Utilius bellum putat esse minari, Quam gerere, atque suas ibi præconsumere vires. **O.**
PRÆCŌNTRĒCTŌ, **ās**, **āvī**, **ātum**, **ārē**. *Manier auparavant*. **PHR.** Spectat eam tereus præconrectatque videndo. **O.**
PRÆCŌQUŌ, **īs**, **cōxī**, **cōctum**, **ērē**. **PLI.** *Cuire, faire mourir avant le tems*.
PRÆCŌRDĪA, **ōrum**, **n.** [Membranæ quæ cordi prætenduntur.] *Le diaphragme*. **PHR.** Fixo transit præcordia ligno. Genibusque premit præcordia. **O.** Frigidus obstitit circum præcordia languis. **V.**
PRÆCŌRDĪA. [Viscera ipsa. **Cic.** & *per transf.* *Cor*, *animi motus*.] *Les entrailles*, *le cœur*, *l'esprit*, *le mouvement de l'ame*. **EPITH.** *Mollia*, *ferrēa*, *dura*, *intima*, *tēnēa*, *ima*. **SYN.** *Cōr*, *ānimus*. **PHR.** Coit in præcordia sanguis. **V.** Redit in præcordia virtus. **V.** Uno mutat præcordia verbo. **Pr.** Movet præcordia. **O.** Tibi nunc hortante camoenā Excutienda damus præcordia. **P.** Duro præcordia ferro vineta. **T.** Aperit præcordia liber. **H.**
PRÆCŌRRŪPŌ, **īs**, **rūpī**, **rūptum**, **ērē**. *Corrompre par avance*. **PHR.** Dum præcorrumpere donis Me cupit. **O.** Illa quidem venit sed præcorrupta, meumque Quæ donare caput Junoni vellet iniquæ. **O.**
PRÆCŌX, **ōcis**, **m.** & **PRÆCŌQUŪS**, **ā**, **ūm**. *Præcōquis*, *quē*. *Precoce*, *meur avant le tems*. **SYN.** *Præmātūrūs*, *præcōquis*. **SYNT.** *Præcox* maturitas. **Col.** Ingenium. **Quin.** Fatum. **S.** *Præcoques* vites, *præcoqua* uva. **Col.** **PHR.** Hinc me forma rapit, rapit inde modestia præcox. **St.** Vilia maternis fueramus præcoqua ramis; Nunc in adoptivis Persica cara sumus. **M.**

PRÆCRASSŪS, **ā**, **ūm**. **PLI.** *Fort épais*. (Vide **CRASSUS**.)
PRÆCRŪDŪS, **ā**, **ūm**. **COL.** *Fort crud*. (Vide **CRUDUS**.)
PRÆCŪLTŪS, **ā**, **ūm**. **Cic.** *Premédité*, ou *cultivé par avance*. *Ad virtutem præcultus*. **Cic.**
PRÆCŪPIDŪS, **ā**, **ūm**. **SUE.** *Tres passioné*. (Vide **CUPIDUS**.)
PRÆCŪRATIŌ, **ōnis**, **f.** **QUIN.** *Soin par avance*. (Vide **CURA**.)
PRÆCŪRRŌ, **īs**, **cūcūrtī**, **cūrsūm**, **ērē**. *S'avancer devancer en courant*. **SYN.** *Prævertō*, *præcēdō*, *āntēdō*. **PHR.** Abi præcurre. **Ter.** Ut equis præcurreret albis. **H.** Licet sub paupere testō. Reges & regum vitā præcurrere amicos. **H. i. vitam feliciorē agere** *Judicium præcurrit amicitia*, tollitque experiendi potestatem. **Cic.** Præcurrere alicum ætate. **Cic.** Alicui studio. **Cic.** Amor votis præcurrit. **PLI.**
PRÆCŪRSIŌ, **ōnis**, **f.** **Cic.** & **PRÆCŪRSŪS**, **ūs**, **m.** **PLI.** *L'action de devancer*. **PRÆCŪRSŌR**, **ōris**, **m.** **Cic.** *Avancoureur*, *postillon*.
PRÆCŪRSŌRIŪS, **ā**, **ūm**. **PLI.** *Qui va devant*.
PRÆCŪRVŪS, **ā**, **ūm**. **PLA.** *Fort courbé*. (Vide **CURVUS**.)
PRÆDĀ, **æ**. *Proie*, *prise faite à la chasse*, *Le gibier*. Illi se prædæ accingunt, dapibusque futuris. **V.** Avidō dabitur fera præda Draconi. **O.** Præda Canum est Cervus. **O.** (Vide **VENATUS**, **VENOR**.)
PRÆDĀ. *Butin*, *dépoille des ennemis*. **EPITH.** *Rāptā*, *pārtā*, *quæsitā*, *ōpulentā*, *dīvēs*, *īngēns*, *ōpīmā*, *ōnērōsā*, *nōbilis*, *hōstilis*, *bellicā*, *bārbārā*, *fērā*, *nēfandā*, *sōrdidā*, *tūrpīs*, *dirā*, *āvidā*, *hūmillis*; *rēcēns*, *fācīlis*. **SYN.** *Spōliā*, *ēxūviā*, *rāpīnā*, *fūrtum*. **PHR.** Ponitur ad patrios barbara præda Deos. **O.** Et prædam sanguine quærun. **O.** Prædæ tam cæca cupido est. **O.** Victores prædā spoliisque potiti. **V.** Et prædæ ducere sortem. **V.** Prædā & spoliolum ardebat amore. **V.** Prædam asservabant: huc undique Troia gaza Incensū erepta adytis, mensæque Deorum, Crateres auro solidi, captivæque vestis Congeritur. **V.** Laurentis præmia pugnæ Aggerat, & longo prædam jubet ordine duci Addit Equos & tela, quibus spoliaverat hostem. **V.** Omisæ cæde prædam sectari. **Tac.** (Vide **SPOLIUM**.)
PRÆDĀ *Metaph.* [Quod fortuito occurrit] *Ce qu'on trouve par hazard*. **PHR.** Ostendit ille prædam. **Ph.** Non habet eventus fordida præda bonos. **O.** Prædam nactus. **O.**
PRÆDĀBŪNDŪS, **ā**, **ūm**. **SAL.** *Qui vient pour piller*.
PRÆDĀMNŌ, **ās**, **āvī**, **ātum**, **ārē**. **SUE.** *Condamner par avance*.
PRÆDĀTŌR, **ōris**, **m.** **TRIX**, **trīcis**, **f.** & **PRÆDĀBŪNDŪS**, **ā**, **ūm**. **SAL.** *Qui vient pour piller*. **PHR.** Prædatores populabundi vagabantur. **Liv.** Aprorum prædator. **O.** Hylæ prædatrix nympa. **St.**
PRÆDĀTŌRIŪS, **ā**, **ūm**. *De voleur, de pirate*. *Prædatoris naves*. **Liv.**
PRÆDĒLASSŌ, **ās**, **āvī**, **ātum**, **ārē**. *Lasser par avance*. **PHR.** Moles quæ primas æquoris undas Frangit, & incurfus quæ prædelassat aquarum. **O.**
PRÆDĒNSŌR, **āris**, **ātūs sūm**, **ārī**. **St.** *Etre fort épaissi*.
PRÆDĒSTĪNŌ, **ās**, **āvī**, **ātum**, **ārē**. **C-NEP.** [præ-

ordinate.] *Former un dessein dans son esprit.* PHR. Prædestinare sibi triumphum. *Liv.* Sic destinavit quos olympo, Antevenit Deus ipse donis. *Sant.* Quos pater à primâ prævidit origine rerum Mente suos fore, & æthereo transcripsit Olympo. *Vida.*

PRÆDIATŌR, ōris, m. CIC. [Juris prædicatorii peritus.] *Intelligent en matière d'héritages, de fonds de terres.* PRÆDIATŌRIŪS, ā, ūm. CIC. [Quod ad prædium pertinet.] *D'héritage, de fond de terre.*

PRÆDICABILIS, ille. CIC. *Recommandable, loüable.* [Vide LAUDABILIS.]

PRÆDICATIO, ōnis, f. CIC. *Publication, éloge.* [Vide LAUS.] PRÆDICATŌR, ōris, m. *Qui publie.* Prædicator meritorum alicujus. *Cic.* PRÆDICATŌR. [Latine orator facer.] *Prédicateur.* [Vide CONCIATOR.]

PRÆDICŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Publier, faire savoir.* SYN. Prædicare palam. *Cic.* Prædicare extrinsecus. *Caf.* Victorem se prædicare, gloriosus de se prædicare. *Cic.* prædicare miris laudibus herbam *Pli.* Si verè prædicat. *TER. i. dicit.*

PRÆDICŌ, is, xī, etūm, ērē. *Predire, pronostiquer.* SYN. Prænūtiō, præcūō, præmōnēō, pōrtendō, vaticinōr. PHR. Sæpe malum hoc nobis, si mens non læva fuisset, De cælo tactas meminini prædicere quercus. *V.* Numinis iram vaticinatus eras. *O.* Casus aperire futuros. *O.* Cæruleus. (Sol) pluviam denuntiat, igneus Euros. *V.* Sol... Signa dabit; solem certissima signa sequuntur... Ille etiam cæcos instare tumultus sæpe monet. *V.* Dirumque nefas harpya cæleno Prodigium canit. *V.* Hæc nostro generi portendere. *V.* Illa tibi Italiæ populos venturaque bella expediet. *V.* Multi mihi jam crudele canebant Artificis scelus & ræci ventura videbant. *V.* Quæ Phæbo pater omnipotens, mihi Phæbus Apollo Prædixit, vobis futurorum ego maxima pando. *V.* Nec vates Helenus cum multa horrenda moneret Hos mihi prædixit Luctus. *V.* Fataque præmonuit. *O.* Verax vaticinata soror. *O.* Id tibi Nare dea præque omnibus unum Prædicam, & repetens iterumque monebo. *V.* Talia divino fuderunt carmine fata. *C.* Fatis aperit Cassandra futuris Ora. *V.* Quosnam matri denuntiet ignes Quærimus. *Vida.* Jam tibi prædico, barbare Turne, necem. *T.* [Vide VATICINOR. PRÆSAGIO.]

PRÆDICTIO, ōnis, f. & PRÆDICTŪM, ī n. CIC. *Prediction, présage.* EPITH. Tristis, funestū, fatālis, terribilis, divīnā, fatidicā, grātā, acceptā. SYN. Rēspōnsūm, ōrāculūm, mōnītūm. PHR. Multaque præterea vatūm prædicta priorum Terribili monita horrificant. *V.* Hæc responsa dabat, vel quæ portenderet ira Magna Deūm, vel quæ fatorum posceret ordo. *V.* Veridicos Paræ cæperunt edere cantus. *C.* Ostia centum Unde ruunt totidem voces responsa Sybillæ. *V.* Talibus ex adito dictis cum mæa Sybilla Horrendas Canit ambages. *V.* Et vatūm timeo monitus, quos igne Pelasgo Ilion arsurum præmonuisse ferunt. *O.* [Vide ORACULUM PRÆSAGIUM VATICINIUM.]

PRÆDISCŌ, is, didici, ērē. *Apprendre auparavant.* PHR. Ventos & vatūm cæli prædiscere morem. *Cura sit.* *V.* [Vide DISCO.]

PRÆDITŪS, ā, ūm. *Qui a, qui possede, orné, doté.* SYN. Cōmpōs, pōllens, pōtēns, ōrnātus, instrū-

ctus, auctus, cūmularus, insignis, illustris, præstans, decoratus. PHR. Divino prædita sensu. *Lr.* Præditus animo, arte, potestate, gloriā, opibus, studio venandi, doctrinā, virtute. *Cic.* Præditus culpā. *Lr.* Vitio metu, luctu, amentia, ætate. *Cic.*

PRÆDIVES, itis. *Fort riche.* PHR. Prædivitis urbe latini. *V.* Totumque tulit prædivite cornu Autumnū. *O.* [Vide DIVES.]

PRÆDIVINATIO, ōnis, f. PLI. *Présentiment, connaissance de l'avenir.* PRÆDIVINATŌR, ōris, m. *Tac.* *Qui a des présentimens de ce qui doit arriver.* PRÆDIVINŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. PLI. *Prévoir, l'avenir.* PRÆDIVINŪS, ā, ūm. PLI. *Qui donne des présages de l'avenir.* [Vide PRÆSAGIO AUGUROR, PRÆVIDEO.]

PRÆDIŪM, ī. & PRÆDIŌLUM, ī. dim. n. CIC. *Héritage à la campagne, fonds de terre.* EPITH. Férax, omniferū, cultūm, dotalē, avitūm, paternū, pingue, grātūm, amēnūm, liberūm, divēs, optimūm. SYN. Villā, ager, fundus. PHR. Duos fertur natis cecisse duobus Prædia. *H.* Aut prædia culta fuissent. *Cl.* Jugera pauca martialis, Hortis hesperidum beatiora, Longo Janiculi jugo recumbunt. *M.* Prædia Cæsar an est Italā tellure daturus. *H.* [Vide AGER Rus.]

PRÆDŌ, ōnis. *Voleur, brigand, Corsaire.* PHR. Françe manu telum Phrygii prædonis. *V.* Exclamare libet crudelis, perfide, prædo. *M.* [Vide FUR.]

PRÆDŌCTŪS, ā, ūm. SAL. *Averti, instruit auparavant.*

PRÆDŌMŌ, ās, mūt, itūm, ārē. *Dompter par avance.* Casus meditando prædomuit. *Sen.*

PRÆDŌR, āris, artis sūm, ārē. *Voler, piller, pirater.* SYN. Spoliō, pōpūlōr, depōpūlōr, furōr, deprædōr, tollō, vāstō. PHR. Prædarique lupos jussit. *V.* Non nos aut ferro Lybicos populare Penates Venimus, aut raptas ad littora vertere prædas. *V.* Semperque receptas Convecitare jugat prædas, & vivere raptō. *V.* Omnia latē vastant. *V.* Formicæ farris acervum Cum populant. *V.* Ad multas Lupa tendit oves, prædetur ut unam. *O.* At vos exiguo pecori furesque lupique Parcite; de magno est præda petenda grege. *O.* Pisces calamo prædabor. *Pr.* Quæ me prædata puella est. [Vide FUKOR āris.]

PRÆDŪCŌ, is, xī, etūm, ērē. PLI. *Conduire, mener devant.* Castris præducere fossam. *T.* *Faire des lignes de circonvallation.*

PRÆDŪLCIS, ē. *Fort doux.* Luxuries prædulce malum. *Cl.* [Vide DULCIS.]

PRÆDŪRŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. COL. *Endurcir fort.*

PRÆDŪRŪS, ā, ūm. *Fort dur, fort robuste.* PHR. Præduraque tempora fregit Robore nodoso. *O.* Prædurum viribus orphen. *V.* Prædura ætas. *Col.* Corporaque agresti nudat prædura palæstra. *V.*

PRÆŌ, is, īvi, itūm, īrē. *Præceder, aller devant.* SYN. Antecō, præcēdō, præcūrō, prægrēdiōr. PHR. Et Diis præeuntibus ambo Membra levant baculis. *O.* Lucifer in toto nulli comparuit orbe; Et venit stellā non præeunte dies. *O.* Nec totā tamen ille prior præeunte carinā. *V.* Antevola, comitque timet; velut ales ab alto Quæ teneram prolem produxit in æra nido. Hortaturque sequi. *O.* Præire alicui verba. *Liv.* *Prescrire.* Præire verbis. *Pla.* *Suggerer.* Præire voce. *Cic.* De scripto. *PLI.* *Didicer.*

PRÆFACILIS, ñl. PLA. *Tres-facile.* (Vide FACILIS.)

PRÆFARIS, fātūr, fātūs sūm, fārī. *Dire par avance.*

SYN. PRÆLOQUOR. PHR. Atque ipso portatum in limine regem Cernit, & offensā pacem præfatur Olivā. St. Talia præfantes quondam felicia Pelei Carmina divino tectinetunt pectore Parca. C. PRÆFARI. *Faire une préface, un avant-propos.* Præfatus divos, solio rex insit ab alto. V. *Aiant invoqué.*

PRÆFATIO, ñis. f. *Præface, avant-propos.* PHR. Perfixisse tuas quæstæ est præfatio fauces. M. (Vide EXORDIUM.)

PRÆFECTURĀ, æ. f. *Præfecture, gouvernement.* SYN. PRŌVINCĪA, MŪNUS, dignitas, officiūm. PHR. Præfectura domūs scilā non mitior aulā. J. (Vide DIGNITAS. MUNUS.)

PRÆFECTŪS, ī. m. [Qui alicui rei gerendæ præficiunt.] *Præf, Gouverneur, Intendant.* SYNT. PRÆFECTI REGII. LIV. Præfectus annonæ. LIV. Gymnasii. PLA. Classis. GIC. Equitum, urbis. TAC. Præfectus morum. C-Nep. Præfectus moribus, castri. CIC. Præfecti libidinum suarum. CIC. PHR. Expectata diu tandem provincia cum te Rectorem accipiet; pone iræ fræna; modumque Pone & avaritiæ, miserere inopum sociorum. . . Respice quid moneant leges, quid curia mandet. J. Hoc te præterea crebro sermone monebo, Ut te totius medio telluris in orbe Vivere cognoscas, cunctis tua gentibus esse Facta palam. Cl.

PRÆFERŌ, fers, tūlī, lātūm, tērrē. [Anteferre.] *Porter devant.* PHR. Et præfert cauras, subsequiturque manus. O. Præferimus manibus vittas, & verba precantum. V. Nec prætulit ullam Frater opem. St. Frons hominem præfert; in pristim desinit alvus. V. PRÆFERRE. *Præferer.* SYN. ANTĒFERŌ, ANTĒPŌNŌ, PRĒPŌNŌ. PHR. Prælata puellis Quas oriens habuit O. Ne me sibi præferat illa, veterur. V. Nec bonus Eurythion prælato invidit honori. V. (Vide ANTEFERO.)

PRÆFERŌX, ñis. LIV. *Fort fier.* (Vide FERŌX.)

PRÆFERRATŪS, ā, ūm. PLI. *Ferré par le bous.* (Vide FERRATUS)

PRÆFERTILIS, ñl. COL. *Tres-fertile.* (Vide FERTILIS.)

PRÆFERVIDŪS, ā, ūm. COL. *Fort chaud.* (Vide CALIDUS.)

PRÆFESTINĒ. adv. PLA. *Fort à la hâte.* PRÆFESTINŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Se hâter fort.* PHR. Et tamen invenias qui me jaculetur & ictu Præfestinato munus inane petat. O. de nuce. (Vide Celerero.)

PRÆFICĀ, æ. f. PLA. [Quæ adhibebatur funeri mercede conductā ut fieret & defunctum laudaret.] *Pleureuse d'enterrement.* (Vide FUNUS.)

PRÆFICIŌ, is, fecī, fīctūm, ērē. *Commotter, charger de., préposer.* SYNT. Præficere aliquem bello, regioni, pecori. Præficere ducem populo. CIC. PHR. Sed me cum lucis Hecate præfecit avernīs. V. Juno sacris præfecta maritis O. Præficetur lateri custos. Cl. Te Germanicus arbitrum sequenti Annonæ dedit omniumque larē Præfecit stationibus viarum. St.

PRÆFIDŌ, is, dī, sūm, ērē. *Avoir trop de confiance.* PHR. Secundis rebus effrænati, sibi que præfidenters. Cic.

PRÆFIGŌ, is, xī, xūm, ērē. *Attacher devant.* PHR.

Ut templis præfigeret arma. U. Prohibent à matribus Agnos. Præmaque ferratis præfigunt ora capistris. V. In hastis Præfigunt capita. V. Feno præfixum robur acuto. V. Veru præfixa lat us. T.

PRÆFINDŌ, is, dī, sūm, ērē. COL. *Fondre par devant.*

PRÆFINIŌ, is, īvī, ītūm, īrē. *Prescrire, déterminer, limiter.* SYNT. Præfinire diem successori. Cic. Præfinire sumptum ex censibus. Cic.

PRÆFINITŌ. abl. abf. [Supple tempore.] TER. *Déterminément.*

PRÆFLORATŪS, ā, ūm. *Dont on a ôté la première fleur.* Purpuræ decus præceptum, præfloratumque. Pl.

PRÆFLORĒŌ, ēs, rūt, ērē. PLI. & PRÆFLORĒSCŌ, is, rūt, ērē. COL. *Fleurir avant, Fleurir le premier.* (Vide FLOREO.)

PRÆFLŪŌ, is, flūxī, flūxūm, ērē. PLI. *Couler devant.* (Vide FLUO.)

PRÆFOCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Etonner, étrangler.* PHR. Præfocent animæ Gnosia mella viam. O. Præfocare urbem fame. Cic. *Assamer.*

PRÆFODIŌ, is, fōdī, fōsūm, ērē. *Crenser devant.* PHR. Præfodiunt alii portas, aut saxa fudesque subijciunt. U. PRÆFODERĒ. [Altrē abdere.] *Enterer bien avant.* PHR. Ostendit quod jam præfoderat autum. O.

PRÆFECUNDŪS, ā, ūm. PLI. *Fort fécond.* (Vide FERTILIS.)

PRÆFORMATIŌ, ñis. f. PLI. *L'ébauche.*

PRÆFORMIDŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. QUIN. *Craindre par avance.* (Vide TIMEO.)

PRÆFORMŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. SIL. *Former, dresser par avance.* Dictis aliquem præformare. Sil.

PRÆFRACTĒ. adv. CIC. *Opiniâtement.*

PRÆFRACTUS, ā, ūm. *Rompu.* Pinus præfracta. O. Præfractus. V-Max. *Opiniâtre.* Præfractor. Cic. *Trop coupé dans son style.*

PRÆFRIGIDUS, ā, ūm. *Fort froid.* Præfrigidus Aufser. O. (Vide FRIGIDUS.)

PRÆFRINGŌ, is, frēgī, frāctūm, ērē. LIV. *Romp, briser auparavant.*

PRÆFULCIŌ, is, lī, lītūm, cīrē. CIC. *Appuier.*

PRÆFULGĒŌ, ēs, sī, sūm, ērē. *Ere fort brillant.* PHR. Pellis præfulgens unguibus aureis. V. (Vide FULGEO. LUCEO.)

PRÆFULGŪRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Faire briller.* Stricteque vias præfulgurat ense. V-F.

PRÆFUMIGŌ, ās, ārē. COL. *Enfumer.*

PRÆFURNIŪM, ī. n. Vit. [Furni fauces.] *La bouche, l'entrée d'un four.*

PRÆFURŌ, is, ērē. St. *Etre fort en fureur.* (Vide FURO.)

PRÆGĒLIDUS, ā, ūm. COL. *Fort froid.* (Vide GELIDUS.)

PRÆGERMĪNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. PLI. *Germes avant le temps.*

PRÆGESTIŌ, is, īvī, ītūm, īrē. *Tressaillir de joie par avance.* PHR. Qui, dum aliquid cupiens animus prægestit apisci, Nil metuunt jurare, nihil promittere parcunt. C. Nunc in udo Ludere cum vitulis salicō Prægestientis juvenca. H.

PRÆGNANS, antis. Prægnans mulier. CIC. *Enceinte.* Prægnans canis. H. *Pleine.* SYN. Grāvīdī, fētā,

grivīs. **PHR.** Nec face tantum Cisseis pręgnans ignes enixa jugales. *V.* Plena patris thalamis excedit & impia dīro Semina fert utero, conceptaque crimina portat. *O.* Gravitas uterum tendebat. *O.* Maturus complerit tempora venter. *O.* Jamque tumescebant vitiatī pondera ventris; Ægraque furtivum membra gravabat onus. *O.* (Vide **ABORTIO**.) Pręgnans arbor. *PLI.* Per transī. dicitur cum folia & flores mox emissura est.

PRÆGNATIO, ōnis. *f.* **PLI.** Grossesse de femme, portée de bêtes.

PRÆGRANDIS, dē. **CIC.** Fort grand.

PRÆGRAVIS, vē. & **PRÆGRAVIDŪS**, ā, ūm. *ST.* Fort pesant, fort lourd. **PHR.** Decidit hyberno pręgravis unda gelu. *M.* (Vide **GRAVIS**, **PONDEROSUS**.)

PRÆGRAVŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PESE* davantage. **PHR.** Ne pręgravet fructus aliquā parte. *LIV.* Pręgravat deterior pars. *SEN.* metaph. l'emporte. Urit enim fulgore suo, qui pręgravat artes Infra se positas. *H.* **PRÆGRĀVĀRĒ**. [Gravem facere.] *Appesantir.* Pręgravatum caput. *COL.* Quin corpus onus, rum hesternis vitis animum quoque pręgravat. *H.* **PRÆGRĀVĀRĒ**. metaph. [Molestum esse.] *PESE*, être fâcheux. Cum pręgravaret multitudo. *LIV.*

PRÆGRĒDIŌR, ēris, gręssūs sūm, dī. *MARCHER* devant. **PHR.** Licetor pręgreditur. *LIV.* Pręgredi ad urbem. *LIV.* Pręgredi gregi. *VAR.* Pręgredi nuncios. *LIV.* Devancer. Fama diem pręgressa. *ST.* Pręgredi aliquem. *SAL.* Surpasser.

PRÆGRĒSIŌ, ōnis. *f.* **CIC.** L'action de preceder.

PRÆGŪSTATŌR, ōris. **PLI.** Qui goûte le premier, qui fait l'essai. Pręgustator libidinum. *CIC.* metaph.

PRÆGŪSTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *GOÛTER* auparavant, faire l'essai. **PHR.** Pręgustare cibos. *O.* Timidus pręgustet pocula pappas. *J.*

PRÆJACEŌ, ēs, cūī, ērē. *ETRE* étendu, placé devant. Pręjacentibus stagnis. *PLI.* Campus qui castra pręjacet. *TAC.* (Vide **JACEO**.)

PRÆJACIŌ, is, cūī, jactūm, ērē. *COL.* Jester de vant.

PRÆJUDICIUM, īi. *n.* **CIC.** & **PRÆJUDICIŌ**, ōnis. *f.* **QUIN.** Préjugé.

PRÆJUDICŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. **CIC.** Faire un préjugé, ou juger par avance.

PRÆJUVŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. **TAC.** Aider par avance.

PRÆLABŌR, bēris, lāpsūs sūm, labī. *COULER* devant. **PHR.** Tybris pręlapsus mœnia Romę. *L.* Vel quę Tyberine videbis Funera, cum tumultum pręterlabere recentem. *V.*

PRÆLAMBŌ, is, ērē. *LÉCHER* le premier. **PHR.** Vernaliter ipsis Fungitur officiis, pręlambens omne quod affert. *H.*

PRÆLAUTŪS, ā, ūm. *SUE.* Fort splendide.

PRÆLECTIŌ, ōnis. *f.* **QUIN.** Leçon qu'on explique.

PRÆLEGŌ, is, lēgī, lēctūm, ērē, **QUIN.** Expliquer, Faire des leçons publiques. Pręlegere regionem. *TAC.* Parcourir. *TAC.*

PRÆLIARIS, ārē. **PLA.** De combat. **PRÆLIATŌR**, ōris. *m.* **TAC.** Combattant. (Vide **BELLATOR**.)

PRÆLIBŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *GOÛTER* auparavant. **PHR.** Care puer Superis qui pręlibare verendum Nectar &c. *ST.* Pręlibat vultus ac pectora visu. *ST.*

PRÆLIGANEŪS, ā, ūm. [a verbo pręlego.] Fuit du

premier fruit cueilli. Vinum pręliganeum. *CATO.*

PRÆLIGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *LIV.* Lier par devant. **PRÆLIŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. & **PRÆLIŌR**, āris, ātūs sūm, ārī. *Combattre.* **SYNT.** Pręliari cum aliquo, pręliari pedibus. *CAS.* Pręlians ad Syracusas. *CIC.* (Vide **PUGNO**, **BELLUM**, **ACIES**.) Pręliari acriter & vehementer. *CIC.* [pro verbis contendere.] *Disputer avec chaleur.*

PRÆLIUM, īi. *n.* *Combat, bataille.* **EPITH.** Hōrrēns, cruentūm, sēvūm, effērum, tristē, grāvē, impium, funestūm, ancēps, martium, violētūm. **SYN.** Certāmen. **PHR.** At si funestas acies, si dura paratis Pręlia discordes. *L.* Famulas scelerata ad pręlia dextras Suscitāt. *L.* Conversis inimica in pręlia Tauri Viribus. *V.* Pręlia dura pati. *V.* Invisere pręlia torva. *C.* Mox grave pręlium Commisit; immanesque Rhetos Auspiciis pepulit secundis. *H.* Surgunt jam pręlia campis. *V-F.* (Vide **BELLUM**, **PUGNA**.)

PRÆLŌNGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. **PLI.** Allonger. **PRÆLŌNGŪS**, ā, ūm. *Fort long.* Pręlongi gladii. *LIV.* Homo pręlongus. **QUIN.** De haute stature.

PRÆLŌQUŌR, ēris, cūtūs sūm, quī. *DIRE* par avance, parler le premier. Hęc pręlocutus. *CIC.*

PRÆLŪCĒŌ, ēs, lūxī, ērē. *Reluire fort.* **PHR.** Pręluxere faces; velarunt flammea vultus. *M.* Pręlūcērē alicui. [Facem pręferre.] *Eclairer.* Servum pręluentem exanimavit. *SUE.* Pręlūcērē alicui. [Magis lucere.] *L'emporter en agréments.* Nullus in orbe locus Bajis pręlucet amœnis. *H.* Pręlucere majoribus suis. *CIC.* Pręlūcērē spe. *CIC.* Donner de grandes esperances.

PRÆLŪCIDŪS, ā, ūm. **PLI.** Fort luisant.

PRÆLŪDIUM, īi. *n.* & **PRÆLŪSIŌ**, ōnis. *f.* **PLI.** *Præcentio.* Pręlude, essai avant de commencer. **PHR.** Atque hęc prima novi fuerint elementa poetę; Hęc fuerint timidę pręludia prima juventę. *POL.*

PRÆLŪDŌ, is, sī, sūm, ērē. *Pręluder, essayer.* **PHR.** Pręludere meliori vitę. *SEN.* Principio levibus prætentat guttura musis (*Philomela*) Garrituque rudi, qualis cum pollice nervos Explorat fidicen confusaque murmura miscet Pręludens. *COM.* (Vide **PROLUDO**.)

PRÆLŪSTRIS, trē. *Illustre, éclatant.* **PHR.** Vive tibi; quantumque potes, pręlustria vita: Sævum pręlustrī fulmen ab arce venit. *O.*

PRÆMĀNDŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. **CIC.** Donner ordre, recommander. (Vide **JUBEO**.)

PRÆMĀTŪRĒ, adv. **PLA.** Avant le temps. **PRÆMĀTŪRITAS**, āris. *f.* **PLA.** Maturité avant le temps. **PRÆMĀTŪRŪS**, ā, ūm. *COL.* Mûr avant le temps. **SYNT.** Pręmaturus fructus. *COL.* Pręmatura hyems. *TAC.* Per transī. Labor pręmaturus. *SIL.* Non pręmaturi cineres, nec funus acerbum. *J.* (Vide **PRÆCOX**.)

PRÆMEDICATŪS, ā, ūm. *Qui a pris un préservatif.* Isset anhelatos non pręmedicatus in ignes Immemor Æsonides. *O.*

PRÆMEDITĀTE, adv. **CÆS.** Avec prémeditation.

PRÆMEDITIŌ, ōnis. *f.* **CIC.** Prémeditation.

PRÆMEDITŌR, āris, ātūs sūm, ārī. **CIC.** Pręmediter. (Vide **MEDITOR**.)

PRÆMENSŪS, ā, ūm. *Mesuré avant, par avance.* **PHR.** Tunc cum pręmensę defunctus tempora lucis

Nudus letheâ cogeret ire rate. T.

PRÆMERCOR, aris, atus sum, arî. Liv. [In emptione præveneri.] *Enlever le marché à un autre.*

PRÆMERCATOR, oris. m. Liv. *Qui achète le premier pour revendre. Marchand en gros.*

PRÆMETUO, is, erê. *Craindre par avance.* PHR. At mens sibi confici facti Præmetuens adhibet stimulos torretque flagellis. Lr. (Vide TIMEO.)

PRÆMIGRO, as, avi, atum, arê. *Deloger par avance.* Ruinis imminuentibus muscoli præmigrant. Plî.

PRÆMIOR, aris, atus sum, arî. SUE. *Gagner, faire un gain.* (Vide LUCRUM.)

PRÆMITTO, is, misi, missum, erê. *Envoyer devant.* PHR. Rapidum ad naves præmittit Achatem. V. Præmissi Equites ex urbe Latinâ...lbant. V. Exploratores præmisit. V.

PRÆMIUM, ii. n. Prix, récompense. EPITH. Magnū, ingens, amplū, grandē, largū, nobilē, magnificū, eximium, pretiosū, præclarū, regium, meritū, partū, debitū, dignū, insignē, invidiosū, vilē, levē, parvū, opulentū. SYN. Pretium, mercēs, mūnus, donū. PHR. Seu quis olympiæ miratus præmia palmæ. V. Et quis cuique dolor victo quæ gloria palmæ. V. En Priamus sunt hic etiam sua præmia laudi. V. Me doctarum Hederæ præmia frontium Diis miscent superis. H. Maculat præmia vitæ poenarum metus. Lr.

PRÆMIUM proponere. Præmio elicere ad... Cic. PHR. Munera principio ante oculos, circoque locantur In medio sacri tripodes, viridesque coronæ, Et palmæ pretium victoribus. V. Invitat pretiis animos & præmia ponit. V. Sub teste benigno Vivitur: egregios invitant præmia mores; Hinc præcæ redeunt artes, felicitibus inde Ingeniis aperitur iter, despectaque Musæ Colla levant; opibusque fluens & pauper eodem Niritur ad fructum studio: cum cernat uterque Quod nec inops jaceat probitas, nec inertia surgat Divitiis. Cl. Præmiæque ingentes pagos & compita circum Theſeidæ posuere. V. Geminum pugnæ proponit honorem. V.

PRÆMIUM petere. PHR. Proles ego regia Nisi Scylla tibi trado, patriamque, meosque penates, Præmia nulla peto, nisi te. O. Ausus Pelidæ, pretium, sibi poscere currus. V. Præmia magna peti fateor; sed demit honorem Æmulus Ajaci: non est tenuisse superbum, Sit licet hoc ingens, quidquid speravit Ulysses: Ille tulit pretium jam nunc certaminis huius, Qui, cum victus erit, mecum certasse feretur. O. Præmia magna quidem sed non indebita posco. O. Haud equidem pretio inductus, pulchroque Juvenco Venissem; nec dona moror. V.

PRÆMIUM dare. PHR. Quæ digna, viri, pro talibus ausis Præmia posse reat solvi: pulcherrima primū Dii moresque dabunt vestri: tum cætera reddet Ascanius meriti tanti non immemor unquam. V. Illum Tydides alio pro talibus ausis, Affecit pretio. V. Quæ munera Niso Digna dabis, primam merui qui laude coronam. V. Invidiosa trahunt victores præmia. O. Perfolvant grates & præmia reddant Debita. V. Perfolvit præmia morum. Ss. Salvis pro navibus arma....date: quæritur illis Quam mihi major honos. O.

PRÆMIUM accipere. Præmio donari. Quin. PHR. Vestra inquit munera vobis Certa manent pueri, &

palmam movet ordine nemo. V. Mihi si merces crepta laborum est; His saltem longi, non cum duce, præmia belli Reddantur. S. Capias ut digna Camillæ Præmia. V. Præmia digna ferant quæ te tam lata tulerunt Sæcula. V. Præmia ferre laborum. H. Improbæ præmia fert dira libido. S. Referens servati præmia civis. L. Frustraque ad præmia venit Ultima, si primi Salio reddantur honores. V. Præmia quanta bonos maneat. O. Qui subiit palmæ. V. Extant recte factis præmia. Cic.

PRÆMIUM. [Prædâ.] Brain. PHR. Multaque præterea laurentis præmia pugnæ Aggerat; & longo prædam jubet ordine duci. V. Pavidumque leporem & advenam laqueo Gruem Jucunda captat præmia. H.

PRÆMÖLESTIÄ, æ. f. Cic. *Chagrin qui vient par avance.* (Vide CURA.)

PRÆMOLIÖR, iris, itus sum, irî. Liv. *Disposer, préparer par avance.*

PRÆMOLLIS, lè. TER. *Fort mou.* PRÆMOLLITUS, ä, um. Quin. *Adouci par avance.* (Vide PLACO.)

PRÆMONEÖ, es, nui, itum, erê. *Avertir auparavant.* Præmonere periculum. Plî. Nefas. O. PRÆMÖNITUS, us. m. *Avís donné par avance, prédiction.* PHR. Non tamen insidias, venturaque vincere fata Præmonitus potuere Deum. O. (Vide PRÆSAGIUM.)

PRÆMÖNSTRÄTOR, oris. m. TER. *Qui donne des instructions sur ce que l'on doit faire.* PRÆMÖNSTRÖ, as, avi, atum, arê. PLA. *Enseigner, instruire.* Te præmonstrante. St. (Vide DOCEO.)

PRÆMÖRIÖR, eris, mörtuus sum, rî. *Mourir avant le temps.* PHR. Præmoriar primoque extinguar in ævo &c. O. Præmortua membra. O. Præmortuus pudor. Liv. Præmortuum corpus. S. (Vide MORI.)

PRÆMÖNIÖ, is, ivi, itum, irê. Cæs. *Munir, fortifier par avance.* PRÆMÖNITIÖ, onis. f. Cic. *Præparation.* (Vide MUNIO.)

PRÆNARRÖ, as, avi, atum, arê. TER. *Raconter auparavant.*

PRÆNÄTÖ, as, avi, atum, arê. *Nager devant.* Prænatante pisciculo. Plî. Prænätärê [Pro præterfluere.] *Couler par devant.* PHR. Lethæumque domos placidas qui prænatat amnem. V.

PRÆNÄVIGÄTIÖ, onis. f. PLI. *Navigation au delà.* PRÆNÄVIGÖ, as, avi, atum, arê. PLI. *Naviger au delà.* (Vide NAVIGO.)

PRÆNESTË. n. & PRÆNESTÏS, is. f. *Satii oppidum ita dictum ab ejus conditore Præneste Latini filio, vel potius à situ loci, qui montibus quasi præstat. (Quique altum Præneste colunt. V.) Habet enim Præneste fundatorem Caculum.* Nec Prænestinae fundator de fuit arcis (Vulcano genitum pecora inter inertia regem, Inventumque focus, omnis quem credidit aras) Caculus. V. *Nobile fortuna templum habuit. Sacrisque dicatum Fortunæ Præneste jugis.* Sil.

PRÆNITEÖ, es, ui, erê. *Etre fort brillant.* Cur tibi junior Læsa præniteat fide. H. (Vide FULGEO.)

PRÆNÖMËN, inis. n. [Quod præponitur nomini.] *Nom propre.* Gaudent prænomine molles Auriculæ. H.

PRÆNÖSCÖ, is, növi, nötum, erê. Cic. *Connoître par avance.* Venturum prænosce laborem. St. PRÆNÖTIÖ, onis. f. Cic. *Connoissance qu'on a par*

avance. (Vide N O S C O.)

PRÆNUBILŪS, ā, ūm. Fort obscur. PHR. Stat vetus & densā prænubilis arbore lucus. O. (Vide OBS-CURUS.)

PRÆNŪNTIŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. CIC. *Annoucer auparavant.* PRÆNŪNTIŪS, ā, ūm. *Avant-coureur, ou qui fait connoître les choses par avance.* SYN. Nūntiūs, præsāgūs. PHR. Et jam fama volans tanti prænuntia luctūs. V. Prænuntia veris hirundo. O. Cladis prænuntia verba futuræ. O. Lucis prænuntius ales. O. i gallus. (Vide PRÆSAGIO.)

PRÆŌBTŪRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. VIT. *Boucher auparavant.*

PRÆŌCCIDŌ, īs, cīdī, cāsūm, ērē. *Se coucher auparavant.* Cui præoccidit canicula. PLI. (Vide ŌC-CIDŌ.)

PRÆŌCCŪPŌ, ās: āvī, ātūm, ārē. *S'emparer, se saisir par avance.* Præoccupavit animos timor. CEF. SYN. Præveniŏ, præcipiŏ, antevērtŏ. *Qua vide suis locis.*

PRÆŌPTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. LIV. *Aimer mieux.* (Vide MALO.)

PRÆPANDŌ, īs, dī, sūm, ērē. *Etendre devant.* PHR. Quo carmine demum Clara tuæ possim præpandere lumina menti. LR.

PRÆPARATIŌ, ōnis. f. *Préparation.* Provisio animi & præparatio multūm potest ad minuendum dolorem CIC.

PRÆPARATŌ. abl. abf. *Avec préparation.* Præparatŏ facere. QUIN.

PRÆPARCŪS, ā, ūm. PLI. *Tres-chiche, avare.* (Vide AVARUS.)

PRÆPARŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. CIC. *Préparer.* PHR. Dignum tibi præparat aurum. CL. Benè præparatum pectus. H. Sulcos & vincta crepat mera, præparat ulmos H. Hyemi cibos præparare. PLI. Propugnacula bello Tura parant. V. Accingunt omnes operi. V. Jam nunc ad patriæ bella Poloniæ Magnam finge animam. SARB. Mox tamen ardentes accingar dicere pugnas V. (Vide PARO.)

PRÆPĒDIMENTŪM, ī. n. PLA. *Empêchement.* PRÆPĒDIŌ, īs, īvī, ītūm, īrē. TER. *Empêcher, embarrasser.* Præpediuntur Crura vacillant. LR. Et subitus dextræ præpedit ossa timor. O. Præpeditus morbo CIC. (Vide IMPEDIO.)

PRÆPENDĒŌ, ēs, dī, sūm, ērē. *Pendre, être pendu devant.* PHR. Præpendet mento nec tibi barba minor. M. Cum tua præpendent demissa in pocula fecta. PR. (Vide PENDEO.)

PRÆPĒS, ētis. omni. g. CIC. *Qui vole avec vitesse, vite.* PHR. Præperibus pennis ausus se credere cælo. V. Præpes cufus. CL. Avis. CIC. (Vide CELER.)

PRÆPILATŪS, ā, ūm. PLI. [Ferream habens cuspi dem.] *Ferré par le bout.*

PRÆPINGUIS, ē. COL. *Fort gras.* (Præpingue solum. V. (Vide PINGUIS.)

PRÆPŌLLENS, ēntis. omni. g. LIV. *Fort puissant.* (Vide POTENS.)

PRÆPŌNDERŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Examiner auparavant.* PHR. Quemnam hoc certamine victum Quem vicisse velint tacitæ præponderat exul. ST. PRÆPŌNDERARĒ. Unum alteri. QUIN. *Præferer.*

PRÆPŌNDERARĒ. CIC. *Surpasser, l'emporter.*

PRÆPŌNŌ, īs, pŏsū, pŏsūtūm, ērē. *Mettre de-*

vant. Præponere primis Ultima. H. Ah quoties certam me sum mentitus habere Horam, propositæ quæ foret apta via. O. i. *statuta.* Undique decerp-tam fronti præponere Olivam. H. PRÆPŌNERĒ. [Pro antepondere. Præferer. PHR. Hominemque Jovi præponere. O. Vis tu homines urbesque feris præpo-nere sylvis. H. (Vide ANTEFERO.) PRÆPŌNERĒ. [Pro præficere.] Preposer, donner charge. SYNT. Præponere aliquem negotio, bello, muneri, navi-bus. CIC. PHR. Rerum dedit esse magistros. V. (Vide PRÆFECTUS.)

PRÆPŌRTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Porter devant.* PHR. Telaque præportant violenti signa furoris. LR. Frons præportat pectoris iras. C.

PRÆPŌSITIŌ, ōnis. f. CIC. *Préposition.*

PRÆPŌSSŪM, pŏtēs, pŏtū, ōsē. TAC. *Être le maître.* (Vide DOMINOR.) PRÆPŌTENS, ēntis. *Puissant.* Præpotens opibus. PLI. Præpotens domus. S. Terrâ marique præpotens Carthago. CIC. (Vide PO-TENS.)

PRÆPŌSTERĒ. adv. CIC. *Sans ordre, à contre-temps.*

PRÆPŌSTERŪS, ā, ūm. *Renversé.* SYN. Pervē-sūs, Intēpestīvūs. Præposterus ordo. LR. Præpostera ambitio. TAC. Omnia naturæ præpostera legibus ibunt. O. Omnia perversâ præpostera sunt ratione. LR.

PRÆPŌTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. PLA. *Boire auparavant.* (Vide BIBO.)

PRÆPROPĒRANTĒR. LR. & PRÆPROPĒRĒ. adv. LIV. *Avec trop de précipitation.* Certareque præpro-peranter. LR. Præproperē festinant. LIV. PRÆPRŌ-PĒRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. PLA. *Se hâter trop.* PRÆPRŌPĒRŪS, ā, ūm. *Tres-prompt, précipité, trop vif.* Hastam præpropero nisu jactit. SIL. Præpro-perum ac fervidum ingenium. LIV. (Vide PROPE-RO. CELER.)

PRÆPŪTIŪM, īt. n. *Prépuce.* PHR. Nil præter nu-bes & cæli numen adorant Nec distare putant hu-manâ carne suillam, Quâ pater abstulit; mox & præputia ponunt J. de Judæis circumcisis.

PRÆQUĒSTŪS, ā, ūm. *Qui s'est plaint auparavant.* Præquestus multa. O.

PRÆRADIŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Reluire, briller.* PHR. Præradiant stellis signa minora suis. O. (Vide FULGEO.)

PRÆRADŌ, īs, dī, sūm, ērē. CATO. *Racler.* (Vide RADO.)

PRÆRAPIDŪS, ā, ūm. SIL. *Tres-rapide.* (Vide CELER.)

PRÆRĪPIŌ, īs, pŏr, rēptūm, ērē. *Oter, ravir.* SYN. Intēcipiŏ, ērīpiŏ, præŏccūpŏ; antevēniŏ, rāpiŏ. PHR. Littora præripere, & venientes pellerō terrâ. V. Conjuge præreptâ. V. Virtus prærepta. SIL. Præripere oscula. LR. Laudem alteri, consilia hos-tium. CIC. Præripere iter. LIV. *Devancer.*

PRÆRŌDŌ, īs, dī, sūm, ērē. COL. *Ronger par le bout, ronger.* PHR. Præroŏ fugerit hamo. H. (Vide RODO.)

PRÆRŌGATIVĀ, æ. f. CIC. *Prérogative, privilege.* Prærogativa voluntatis. CIC. [i. præjudicium.] Gage, marque. PRÆRŌGATIVŪS, ā, ūm. CIC. *Qui a un privilege.*

PRÆRŌGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. CIC. *Demander le suffrage.*

PRÆRŪMPŌ, īs, rūpt, rūptūm, ērē *Rompre.* PHR. Stupea prærupit Phrygiæ retinacula puppis. O. Tot

congesta manu præruptis oppida saxis. *V.* Imber præruptus. *Cl.*

PRÆRUPTĒ, adv. *D'une manière escarpée.* *PHR.* Mons prærupte altus. *Pl.* **PRÆRUPTIUS**, ā, ūm. *Escarpé, coupé à plomb.* *SYNT.* Prærupta rupes. moles. *O.* Urbs pars præruptissima. *Caf.* Præruptus aquæ mons. *V.* Ad possessa venis præruptaque gaudia ferus. *O.* *Per trans.*

PRÆS, ædis, m. *Cic.* [Qui pro altero se obligat, vadimonium promittit.] *Caution, repondant.* *SYNT.* Præs factus. *Cic.* Cautum est prædibus. *Cic.* Prædes accipere. *Cic.* (Vide *Vas vadis.*)

PRÆSAGIŌ, is, ivt, itum, irē. & **PRÆSAGIŌR**, aris, ætus sum, arī. *PLA.* *Avoir quelque pressentiment, se douter.* *SYN.* Præsciscō & præscitiō, augūr, prævidē. *PHR.* Animus præflagit magna mala. *Lr.* Voluptatum præflagit multa cupido. *Lr.* Augurium qualis laturus in orbem Præceps sanguineo delabitur igne Cometes... Non impune vident populi; sed crine minaci Nuntiat aut ratibus ventos, aut uribus hostes. *Cl.* Non sic arserit cometæ Cum populis cladem & strages & funera portant. *Rap.* Nocturnæque gemunt striges, & feralia Bubo damna canit. *St.* Continuôque animos vulgi & trepidantia bello Corda licet longè præsciscere. *V.* Venturam meliùs præflagit navita mortem. *Pr.* Agnovit longè gemitum præfaga mali mens. *V.* Sol ubi nascentem maculis variaverit ortum Suspecti tibi sint imbres. *V.* Ubi pallida surgit Tithoni cœceum linquens Aurora cubile: Hec male tum mites defendet pampinus uvas. *V.* (Vide **PRÆDICO** **AUGUROR**, **PRÆVIDEO**.)

PRÆSAGIŪM, it, n. & **PRÆSAGITIŌ**, ōnis, f. *Cic.* *Præfage.* *EPITH.* Tristē, crudelē, irritum, dubium, Felix, prospērū, secundū, optatum. *SYN.* Omēn, augūrium, vācillitium, præscitum. *PHR.* Irrita verorum non sunt præfagia vatū. *O.* Stygiæ præmittunt signa sorores; Et sibi jam tradi populos hoc consule gaudent. *Cl.* Quæ rerum species! quanto confusa tumultu Objicitur. *Rap.* Quæ simul asperit Tիրհռչ gentis aruspex, Magna quidem rerum molimina vidit in illis. *O.* Quanta moves pavida mulier præfagia menti, *Rap.* Spirant præfagia rupes. *Cl.* (Vide **AUGURIUM**.)

TRISTIA futura cladis præfagin. *PHR.* Mox oritur diversa lues; hinc Mulciber ignes Sparferat; hinc victo proruperat obice Nereus; Hinc flagrant, hinc recta natant, O quam numina pœnam Servatis sceleris; ejus tot cladibus omen Constat? *Cl.* Flebile sævi Larravere canes.. Urbisque laborem Testatos sudore lares. Ille (Sol) etiam extincto miseratos Cæsare Romam Cum caput obscurā nitidam ferrugine texit; Impiaque aternam timuerunt sæcula noctem tempore quanquam illo tellus quoque, & æquora Ponti. Obscœnique canes importunæque volucres Signa dabant.. Armorum sonitum toto Germania cælo Audiri: insolitis tremuerunt motibus Alpes! Vox quoque per lucos vulgò exaudita silentes, Ingens, & simulachra modis pallentia miris Visa sub obscurum noctis pecudesque loquuntæ Infandum! Sistunt amnes terræque dehiscunt; Et moestum illacrymat templis ebur; æraque fudant... Nec putes manare cruor cessavit, & alæ Per noctem resonare Lupis ululantibus urbes....

Non alias cælo ceciderunt plura sereno Fulgura nec diri toties arserit cometæ. *V.* Lurida solliciti præbebat lumina terris. Sæpe faces visæ mediis ardere sub astris: Sæpe inter nimbos guttæ cecidere cruentæ. Cœrulus & vultum ferrugine Lucifer atrâ Sparfus erat, sparsi lunares sanguine currus, Tristia mille locis lacrymavit ebur, cantusque feruntur Auditi, sanctis & verba minantia lucis. Victima nulla litat, magnosque instare tumultus Fibra monet: cæsumque caput reperitur in extis. Inque foro, circumque domos, & templa Deorum Nocturnos ululasse canes, umbrasque silentium Erravisse ferunt, motamque tremoribus urbem. Non tamen insidias, venturaque vincere fata Præmonitus potuere Deum: O. Ter cardine verso Præfaga cecinere fores: ter conscia fati Flebile terrificis gemit mugitibus Ætæna: Nullis illa tamen monstis, nulloque movetur. *Cl.*

PRÆSAGIŪS, ā, ūm. *Qui præfage l'avenir.* *SYN.* Præsciscūs, præpūntiūs, augūr, vātēs. *PHR.* Heu quoties præfaga mali violavit oborto Rote genas. *Cl.* Præfaga mali mens. *V.* Præfagaque pectora mærent. *O.* Suspiria luctis præfaga. *O.* (Vide **AUGUR**) **PRÆSCIŌ**, is, scivī, scitum, irē. & **PRÆSCISCŌ**, is, èrē. *Savoir auparavant.* *PHR.* Trepidantia bello corda licet longè præsciscere. *V.* Vide **PRÆSAGIŪ**. **PRÆSCITUM**, i, n. *Connaissance de l'avenir.* Præscita quiescentis animi. *PLI.*

PRÆSCIŪS, ā, ūm. *Qui sait l'avenir.* *PHR.* Tuque, O! Sanctissima vates Præscia venturi. *V.* Romaque gaudebat venturi præscia fati. *Cl.* Præscia lingua. *O.* Mens. *Sil.* (Vide **AUGUR**. **VATES**.)

PRÆSCRIBŌ, is, psi, ptum, èrē. [Ante seu prius scribere.] *Ecrire devant, donner avis.* *PHR.* Præscripsimus iis quibus ea negotia mandavimus. *Cic.* **PRÆSCRIBERĒ**. [Pro inscribere.] *Initiuer.* *PHR.* Nec Phæbo gratior ulla est Quàm sibi quæ Vari præscripsit pagina nomen. *V.* **PRÆSCRIBERĒ**. [Pro præcipere.] *Prescrire, ordonner.* *PHR.* Quid faciam præscribe. *St.* Præscripta munia. *H.* Natura præscripsit homini ut, &c. *Cic.* Præscribere fines. *Cic.*

PRÆSCRIPTIŌ, ōnis, f. & **PRÆSCRIPTIŪM**, it, n. *Cic.* *Ordre, règle, loi.* Præscriptio naturæ, legis. *Cic.* *SYN.* Lēx, rēgulā, fōrmā, ōrdō, præceptum *Qua vide suis locis.* **PRÆSCRIPTIŌ**. *Cic.* [Exceptio translatio.] *Prescription, fin de non recevoir.* **PRÆSCRIPTIŌ**. [Prætextus.] *Prétexte.* Ut honestâ præscriptione rem turpissimam legerent. *Caf.*

PRÆSECŌ, as, cūi, scētum, arē. *Conper, roigner.* *PHR.* Quâ læsus fuerat, partem Præantius heros Debuerat celeri præsecuisse manu. *O.* (Vide **SECO**.)

PRÆSEGMĒN, inis, n. *Rognure.* Unguium præsegrmina. *PLA.*

PRÆSEGNIS, nē. *PLA.* *Fort lent.* (Vide **SEGNIS** **PIGER**.)

PRÆSENS, tis, iŏr, iŏsimūs. *Present, qui est en personne.* *PHR.* Sed coram agnoscere vultus, Velatasque comas præsentiaque ora videbar. *V.* Cuperem ipse parens spectator adesset. *V.* Præsentemque vitis intentant omnia mortem. *V.* Si ipse meus nunc afforet Hector. *V.* mortem, præsensque minatur exitium. *V.* Me me adsum qui feci. *V.* Coram quem queritis adsum. *V.* Præsens hora. *H.* Dolor. *Lr.* Casus. *O.* Animum præsenti pignore firmat. *V.* Lætus in præ-

lens animus quod ultra est Oderit curare. *H. Præfens pecunia. Cic. Argent comptant.*

PRÆSENS *per transl.* [*Pārātūs. Prêt, disposé. PHR.* Nunc si cui virtus animusque in pectore præfens. *V. Tu pro germano si quid præfentius audes. V.*

PRÆSĒNS. [*Fāvēns, propitiūs.*] *Favorable, propice. PHR.* Nec tam præfentes alibi cognoscere divos. *V.*

Agrestum præfentia numina Fauni. V. Tu Dea tu nostro præfens succurre labori. V. Pleraque differat & præfens in tempus omittat. H. PRÆSĒNS, tis. & Præfentānēūs, ā, ūm. PLI. [Pōrēns, effīcāx.]

Present, efficace. PHR. Quo non præfentius ullum Auxilium est. *V. Præfens venenum. S. Medicina. Col.*

non tamen ulla magis præfens fortuna laborum est. V. Præfens vel imo tollere de gradu Fortuna. H.

PRÆSENSIŌ, ōnis, *f. Cic. Præfentiment.* (*Vide PRÆSAGIUM.*)

PRÆSENTIĀ, æ. *f. Presence. PHR.* Urget præfentia Turni. *V. Minuit præfentia famam. Cl. Aberat præfentia formæ. O. (Vide PRÆSENS.)*

PRÆSENTIŌ, is, sēnsūm, irē. & *Præfentīscō, is, sēnsī, sēnsūm. ērē. TER. Se douter, avoir des præsentsimens. PHR.* Præfentire sermones de se aurium tinnitū. *PLI. Prima malum nutrit animo præfensit anili. O. (Vide PRÆSAGIO, PRÆVIDEO.)*

PRÆSENTŌ, as, avi, atūm, arē. *PLI. [Præfens facere.] Representer vivement.*

PRÆSEPE, is. & *Præsepīum, īi, n. [Locus in quo datur pabulum animalibus sumitur & pro ipso stabulo.] Creche, étable. EPITH. Lignēum, sātūrūm, actūm, plēnūm. PHR.* Stabant ter centum nitidi in præsepibus altis. *Equi. V. Cum pīnūm pasti repertent præsepia Tauri. V. Qualis ubi ab uptis fugit præsepia vinclis Liber Equus. V. Salsaque fœat præsepibus herbas. V. Boves stant ad præsepia. T. Aut intus clausos satura ad præsepia servant. U. Et dulces animas plena ad præsepia reddunt. U. Fucos à præsepibus arcent. Apes. U.*

PRÆSEPE. *Satyrice. [Mēnsā.] Table. PHR.* Scutra vagus non qui certum præsepe teneret Impransus. *H.*

PRÆSEPE. *Metaph. [Lūpānār.] Lieu de debauchee. PHR.* Audis in præsepibus, audis in stupris, in cibo, & vino. *Cic. Qui bona donavit præsepibus. J.*

PRÆSEPIŌ, is, psī, ptūm, irē. *CÆs. Clorre, fermer. (SEPPIO.)*

PRÆSEPULTŌ, ā, ūm. *QUIN. Enseveli au paravant. (Vide SEPELIO.)*

PRÆSERŌ, is, sēvī, sātūm, ērē, *COL. Semer au paravant. (Vide SERO.)*

PRÆSERTIM, adv. *Principalement, surtout. SYN. Inprimis, præcipuē. PHR.* Præsertim incertis si mensibus annis abundans. *V.*

PRÆSERVIŌ, is, ivī, itūm, irē. *PLA. Rendre beaucoup de services. (Vide SERVIO.)*

PRÆSĒS, idis. *Qui præfide, qui commande. SYN. Mōdēratōr, rēctōr, princēps. PHR.* Virum quo præfide rerum Humano generi superi favistis abunde. *O. In medio positi caruerunt Præfide Delphi. O. Dea præfides terræ. S. Quo præfide rerum Placatum Belgis credimus esse Deum. Hofsch. Præfide tuta Deo, memorum secreta subibis. O. Præclaræ decora alta domūs, quā sospite nunquam Italiam amissam libertatemque fatebor. Vida. O! Tutela meis longē fidissima rebus, O! Pavidos inter spes mihi magna metus. Saut.*

PRÆSĒS Senatūs. *Qui præfide, President. PHR. Astrææ decus, arbiterque legum. Com. Francæ Iamones*

Gloria purpuræ Libram cui Themis addidit, Et vitæ dominas ac necis infulas. Com. Dumque regis Themidem Themidisque palatia magnæ Summa tenes, & regna fori impacta gubernas; Exemploque tuo mores luxumque coërces, Rap. Seu Themidis folio ex alto sublimis, & ostro Conspicius, Francæ dictas oracula genti; Sive domi redditis patribus responsa vocatis; Seu te circumstat turba importuna clientum. Rap. Quem meritum, virtus & publica vota in Francæ Themidis folium, sanctumque tribunal Imposuere, patrem patriæ, legumque ministrum. Rap. Olli regnandum totā cum gente Senatum Concessit; legumque omnes permisit habenas. Rap. Imposui legum ultorem iurisque magistrum. Patresque regendos. Et regnanda dedi palatia. Rap. Ut mores repararet & artes factaque perverso jam redderet aurea mundo Legum omnes tibi Lamonide concessit habenas. Rap.

PRÆSIDĒŌ, es, edi, ēsūm, ērē. *Præfider. SYN. Præsūm, impērō, mōdērōr. PHR.* Septem urbs Alta jugis toti quæ præfiderit orbi. *Fr. Gradivumque patrem Geticis qui præfiderit arvis. V. Janus foribus cœli præfiderit. O. Arces quibus altus Apollo Præfiderit. V. Littora Oceani præfidebat. Tac. (Vide REGO.)*

PRÆSIDIARIŌ, ā, ūm. [*Ad præfidium. Qui est pour le secours.] Præfidarii, milites. LIV. De garnison. Præfidarii malleoli. COL. Sarmenta quibus renovatur vinea.*

PRÆSIDIŌ, īi, n. [*propiet milites ad tutelam oppidi collocati.] Garnison. SYN. Cūstodiā, cāstrā, propugnaculūm, lēgiō, cōhōrs &c. SYN. Urbs præfidio nudata, præfidium urbi præponere, præfidia parare, locum præfidii firmare. Cic. De præfidio & statione vitæ decedere. Cic. Metaph. PRÆSIDIŌ.*

[*Locus præfidio munitus.] Un fort, une place fortifiée. PHR.* Condere cœperunt urbes arcemque locare Præfidium reges ipsi sibi. *Lr.*

PRÆSIDIŌ, [*per transl. pro quovis auxilio.] Secours. PHR.* Inutile ferri Præfidium. *Cl. Cingunt superi concordibus unum Præfidii. Cl. Non tali auxilio, nec defensoribus istis Tempus eget. V. Turrisque tuo fidentem præfidio quī, &c. H. Insigne mæstis præfidium reis. H. Parentibus esse Præfidio & decori. Lr. Præfidium in pecuniā magnum est. Cic. Præfidia naturæ, doctrinæ, pudoris. Cic. Fida amici præfidia. S. (Vide AUXILIUM.)*

PRÆSIGNIFICŌ, as, avi, atūm, arē. *Cic. Præfager, faire connaitre. (Vide PRÆSAGIO.)*

PRÆSIGNIS, nē. *Fort remarquable. Præfignis facie mulier. O. Tribus linguis Draco præfignis. O. Lybicā præfignis avunculus hastā. Sr.*

PRÆSIGNŌ, as, avi, atūm, arē. *PLI. Marquer au paravant. (Vide SIGNO.)*

PRÆSILIŌ, is, lūī, sūlūm, irē. *Tressaillir de joie. PHR.* Præsiliunt mihi lachrymæ præ lætitiā. *Pla. (Vide GAUDEO.)*

PRÆSPARGŌ, is, sī, sūm, ērē. *Répandre devant. Flora præspargens cuncta coloribus. Lr. (Vide SPARGO.)*

PRÆSTABILIS, ilē. *Excellent, avantageux. Nihil est amicitia præstabilius. Cic.*

PRÆSTANS, ant's, omni. *g. iōr, isimūs. Excellent, qui*

qui surpassasse. PHR. O! præstans animi juvenis. V. Labe carens & præstantissima formâ Victima. O. Præstanti corpore nymphæ. V. Præstantes virtute legit. V. Corpore & armis præstans. Sil. Virtus numero præstantior omni. St. Præstantia nomina. O. Armorum præstans animique Choræbus. V. Quo non præstantior alter Ære ciere viros. V. Odium Cyclopi amorve Acidis in nobis fuerit præstantior. O.

PRÆSTANTIA, æ. f. Excellence. SYNT. Præstantia animi, ingenii, fortunæ. Cic. Remedii. Plî.

PRÆSTAT, stâbât, stîrît, stârê. Il est plus à propos, il vaut mieux. PHR. Emori potius quam servire præstat. Cic. Septem mactare juvencos Præstiterit. V.

PRÆSTERGÖ, is, sî, süm, êrê. PLA. Nettoier auparavant. (Vide TERGO.)

PRÆSTERNÖ, is, strâvî, strâtüm, êrê. St. Etendre auparavant, preparer. PHR. Quæ sibi præsternat vivax altaria Phoenix. St.

PRÆSTIGIA, æ. f. QUIN. & PRÆSTIGIÆ, arüm. f. Cic. Charmes, enchantement, prestiges. Epith. Diræ, nefandæ, vœrificæ, horrêndæ, scéléstæ, dôlôsæ, mágicæ, stýgiæ, vånæ. PHR. (Vide DOLUS. vel MAGIA.)

PRÆSTIGYÄTÖR, örîs. m. Cic. tîx, tîs. f. PLA. Enchanteur, sorcier, joueur de gobelets. (Vide FALLAX. vel MAGUS.)

PRÆSTINGÖ, is, nxî, nctüm, êrê. Cic. Eteindre, effacer. PHR. Sol stellâs præstinxit. Lr.

PRÆSTINÖ, as, avî, atüm, arê. PLA. [Emerc.] Acheter. (Vide EMO.)

PRÆSTITËS, üm. Larves ita dicti, Quod præstent oculis omnia tuta suis. O. i. conservent, tueantur. (Vide LARES.)

PRÆSTITÜÖ, is, tîr, tütüm, êrê. [Prius statuere, præscribere.] Désigner, déterminer. Præstituere alicui tempus, diem. Cic.

PRÆSTÖ süm, es, füt, êsê. Etre present, se trouver à propos. SYNT. Præsto locus est. Lr. Præsto esse ad nutum, ad horam. Cic. PHR. Pauper erit præsto tibi; præsto pauper adibit; Primus & in tenero fixus erit latere. T. Nam quod ades præsto placet. Lr.

PRÆSTÖ, as, stîrî, & stâvî, stîtüm, & stâtüm, arê. N. PLA. [Stare coram.] Etre debout, devant. [Active sumitur variegata significat, ut] PRÆSTARE aliquem. [Exhibere.] Représenter, faire trouver. Vel magnum præstet Achillem. V. [i. referat, similis sit.] Qu'il vaille, qu'il égale. Præstare principem. SUE. i. facere quæ sunt principis. Præstare aliquem negotio. Cic. i. præficere. Præstare aliquem alicui. Cic. i. conciliare. Præstare se ingratum ministrum alicui. Cic. i. ostendere.

PRÆSTARE aliquid. [Exhibere.] Montrer. Præstare gravitatem. Cic. Operam in aliquo. Sal. Præstare fidem. Cic. Promissum. Liv. Tenir sa parole. Præstare munus. Cic. [Exequi.] S'acquies. PRÆSTARE aliquid [Ultero dare. Salutem non tantum dare, sed præstare. SEN.] Donner avec plaisir. SYNT. Præstare alicui pacem, amorem, vitam. O. Consilium. Cic. Robur. Cl. Mare tutum præstare. Cic. Spem præstare Deis. Lr. i. sperare. PHR. Non tibi contingunt quæ gentibus otia præstas. O. Mors omnia præstat, Lr. Eximia est virtus præstare silentia rebus. O. Caput præstare ruinæ. Lr. Præstare & voce & mente favorem. O. PRÆSTARE sumptum, culpam, &c. Cic. [In se reci-

pere.] Répondre, être garant. PHR. Quam ei fidem dederis præstabo. Cic. Eorum facta & dicta præstanda nobis sunt. Cic. Felicitatem de se præstare nemo potest. Cic. Præstare temp. Cic. i. incolumem servare. Præstare alicui damnum, noxam. Cic. i. reparare.

PRÆSTARË, alicui, aliquo, in aliquo. [Supêrârê. L'emporter, surpasser. SYNT. Præstat facie. Lr. Præstare alicui ætate, honore. Cic. Mobilitate. Lr. Præstare in arte. Lr. Præstant incultis culta. Lr. Præstat inter æquales, homo homini quid præstat. Ter. Præstant virtute Galli cæteros mortales. Liv. Ingenio qui præstabant & corde vigeabant. Lr.

PRÆSTÖLÄRI, arîs, atüs süm, arî. Attendre, être dans l'attente. Præstolari aliquem. Cas. Alicui. Cic. (Vide EXPECTO.)

PRÆSTRINGÖ, is, xî, ctüm, êrê. Serrer fort. PHR. Præstringere tempora fertis. St. Laqueo præstrictâ fauce O. (Vide VINCIO.)

PRÆSTRINGERË, [Pro obtinêbrârê, Unde præstigia.] Ébloür. SYNT. Lux oculis præstringit. Cl. Aciem mentis præstringere. Cic. [Per trans.] Præstringere aciem ferri. Plî. [Obtundere, hebetare.] Emausser.

PRÆSTRICÖ, is, xî, ctüm, êrê. COL. Bâtit devant boucher. PHR. Ille aditum fracti præstruxerat objice montis. O. Bellis civilibus hostis præstructus. Cl. i. impeditus.

PRÆSUDÖ, as, avî, atüm, arê. Suer auparavant. Martia bellis Præfudare parat, seseque accendere virtus. St. (Vide SUDO.)

PRÆSÜL, ülis, m. [Præful vocabatur qui inter Salios Martis Sacerdotes princeps erat. Ita dictus est, quia reliquis saliendo præibat. Hodie pro Episcopo dicitur.] Evêque. (Vide EPISCOPUS.)

PRÆSÜLSÜS, ä, üm. COL. Fort salé. (Vide SALSUS.)

PRÆSÜLTÖ, as, avî, atüm, arê. Aller devant en dansant, Mener la danse. Præfultare signis. Liv. PRÆSÜLTÄTÖR, Liv. & PRÆSÜLTÖR, örîs. Cic. Celui qui mene le branle. PRÆSÜLTÜRÄ, æ, f. VAR. L'action de mener la danse.

PRÆSÜM, es, füt, êsê. Présider, être chargé de la conduite. SYNT. Præesse templo. O. Sacris, classi, navibus, impetio, agro colendo. Cic. PHR. Sub quo meruisse tribuno Glorior; officiis præfuit ille meis. O. (PRÆIDEO, REGO.)

PRÆSÜMÖ, is, psî, ptüm, êrê. PLI. Prendre auparavant. SYN. Sümö, alsümö, præcipiö, capiö. PHR. Dapes Præsumere. O. Ipsa suis manibus præsumpta piacula mittens. Sil. Præsumere remedia. Tac. Cyathum. Plî. Præsumere molliorem. H. i. ante tempus molliorem vitam agere. PRÆSÜMERË Animo. V-Max. [Præsägîrê.] Presumer, s'attendre. PHR. Præsumere fortunam. Tac. Gaudium. Plî. Arma parare animis & spe præsumite bellum. V.

PRÆSÜPTYÖ, önîs, f. Anticipation, avance. PHR. Mansuræ famæ præsumptione perfruitur, certus posteritatis. Plî. Præsumptioni hominum deferimus. SEN. Præsumption, préoccupation.

PRÆSÜÖ, is, süt, sütüm, êrê. Coudre pardervant. PHR. Quæ (Hasta) foliis præfuta notam sine vulnere fecit. O. (Vide SVO.)

PRÆTËGÖ, is, tæxî, tectüm, êrê. PLI. Couvrir par devant. (Vide TERGO.)

PRÆTËNÜÏS, nüc. PLI. Fort menu. (Vide TENUES, PARVUS.)

PRÆTENDŌ, is, dī, sūm, ērē. *Tendre, mettre devant.* PHR. Prætendere vestem. O. Retia. *Pl.* Marti prætendere muros. *V.* Segeri prætendere sepem. *V.* Instantiaque ora retardat. Cuspide prætentā. O. Veste prætentā lachrymas obtegis. S. Prætentus aquis locus. *Cl. i. cinctus.* Latam speciem prætendere fraudi. *Cl. Metaph.*

PRÆTENDĒRĒ. [Prætēxērē.] *Pretexter, Alleguer pour excuse.* SYN. Prætendere ignorantiam. *Quin.* Fessam atatem. *Tac.* Culpæ prætendere verba. O. Prætendebat se id metu facere. *Quin.*

PRÆTENDĒRĒ. [Præmonstrare, exhibere.] *Faire paraître.* Prætendere amicitiam ac studium. *Tac.*

PRÆTENDĒRĒ. [Præferrē.] *Porter devant.* PHR. Fumosque manu prætendi sequaces. *V.* Nec conjugis unquam Prætendi tœdas; aut hæc in fœdera veni. *V.* Paciferæque manu ramum prætendit olivæ. *V.*

PRÆTĒNER, ērā, ērūm. *PLI.* Fort tendre. (Vide TENER.)

PRÆTĒNTATŪS, ūs. *PLI.* L'action d'essuyer. (Vide TENTAMEN.)

PRÆTENTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Tatonner, sonder.* SYN. Tentō, explorō. PHR. Prætentare misericordiam iudicis. *Cic.* Et pedibus prætentat iter suspensa timore. *T.* Prætenes baculo, luminis orbus, iter. O. **PRÆTENTARĒ**. *Essayer, éprouver.* PHR. Prætentatque sui vires Mavortis in urbe Alcathe. O. Calliope querulas prætentat pollice chordas. O.

PRÆTĒPĒŌ, ēs, ūī, ērē, & Prætēpēscō, is, ūī, ērē. N. S'attiedir au paravant. Prætepuisset amor. O.

PRÆTĒR. præp. *Excepté, hors, hormis.* SYN. Absquē. PHR. Vetui ne quis se præter Apellem Pingeret. *H.*

PRÆTĒR. [Contrā.] *Contre.* Præter spem. *Ter.* Opinionem. *Cic.* Nescio quā præter solitum dulcedine lati. *V.* **PRÆTĒR**. [Antē.] *Devant.* Præter oculos. *Cic.* Præter suorum ora. *Tac.*

PRÆTĒR. [Ultrā.] *Outre.* Præter modum. *Cic.* Præter vœturam tres minas dedi. *Pla.* Præter ripam. *Liv.* Au dela.

PRÆTĒR. [Suprā.] *Par-dessus.* Præter ceteros excellere. *Cic.* Infanire præter speciem. *PLA. i.* magis quàm apparet.

PRÆTĒR. [Juxtā, prœptēr.] *Auprès, le long.* Præter mœnia fluere. *Liv.*

PRÆTĒR. adv. [Præterquā.] *Excepté.* Omnis incommodi patientes præter caloris. *Col.*

PRÆTĒRĀGŌ, is, ēgī, āctūm, ērē. *Faire passer outre.* PHR. Mutandus locus est, & diverforia nota

Præter agendus Equus. *H.*

PRÆTĒRDŪCŌ, is, xī, ātūm, ērē. *PLA.* Faire passer devant.

PRÆTĒRĒĀ, adv. *Outre cela.* SYN. Insūpēr, etiām, adhuc, adhæc, quā etiām. PHR. Multaque præterea vatūm prædicta, &c. *V.* Si duo præterea tales

Idæa tulisset terra viros. *V.* Et quisquam numen Junonis adoret Præterea. *V.* [Postea.] *Deformais.*

PRÆTĒRĒŌ, is, īvī, & īī, ītūm, īrē. *Passer outre, passer auprès.* SYN. Prætērgredior, præterfluō, præterlabōr.

PHR. A populo saxi prætereunte pector. O. Modo huc; modo illuc præterire. *C.* Quaque vigil custos præteriturus eram. O. Quod monstror digito prætereuntium. *H.* Restinguere pocula prætereunte lymphâ. *H.* Jam præterit æstas. *V.*

(Vide Eo, vel Fluo.)

PRÆTĒRĒRĒ aliquem. *Præceder.* PHR. Jamque hoc cursu, jam præterit illos. *V.* Respicit instantem tergo & propiora tenentem. *V.* Radit iter lævum; subitque priorem Præterit. *V.* Spatia & si plura supersint Transcat elapsus prior. *V.* Pernicibus ignea plantis Transsit Equum. *V.* Et nunc Præterit abis; nunc victam præterit Ingens Centaurus. *V.*

PRÆTĒRĒRĒ. [Pro antecellere.] *Surpasser.* PHR. Hos nobilitate præterit. *Var.* Neque ab alio vinci potest; neque ipse se præterire. *Sal.* Suos animo qui præterit annos. O.

PRÆTĒRĒRĒ. [Pro silere.] *Passer sous silence.* PHR. Prudens prætereo quibus hæc sint, qualicumque *H.*

Atque hæc ipse equidem spatiis exclusus iniquis Prætereo, atque aliis post commemoranda relinquo. *V.* Præterire silentio. *Cic.* Præterire dignos. *Cic. i.* negligere. Præteriri suffragiis. *Cic. i.* repulsam ferre.

Me præterit. *Cic.* Præterit me hæc res. *Ter. i.* nescio.

PRÆTĒRĒQUITŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Liv.* Passer outre a cheval.

PRÆTĒRĒRŌR, lātūs sūm. *ferri.* *Savancer audela.* PHR. Præterlata acies. *Liv.* Vox. *Lr.*

PRÆTĒRFLŪŌ, is, flūxī, flūxūm, ērē. *Liv.* [Ultra, vel juxta fluere.] *Couler au dela, le long, auprès.*

PRÆTĒRGRĒDIŌR, ēris, grēssūs sūm, di. *Cic.* Passer outre. (Vide PRÆTĒREO.)

PRÆTĒRGEŌ, ēs, sī, sūm, ērē. *Lr.* Essuyer doucement.

PRÆTĒRĪTĀ, ōrūm, n. *Le passé.* Meminit præteritorum, præsentia cernit, futura prævidet. *Cic.*

PRÆTĒRĪTĪ, ōrūm, m. *Cic.* *Ceux qu'on refusoit dans le choix des magistrats.* **PRÆTĒRĪTŪS**, ā, ūm. *passé.* SYN. Elāpsūs, trānsactūs. PHR. O! mihi præteritos referat si Jupiter annos. *V.*

PRÆTĒRĪTŪS. [Mortuus.] *Mort.* PHR. Fas est præteritos semper amare viros. *Pr.*

PRÆTĒRLABŌR, ēris, lāpsūs sūm, bī. *Couler au dela, auprès.* SYN. Prætērmēō, præterfluō, præterēō. PHR. Et tamen hanc (*Italiam.*) pelago præterlabare necesse est. *V.* Vel quæ Tiberine vibebis.

Funera cum tumulum præterlabere recentem. *V.*

PRÆTĒRMEŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Passer au devant.* PHR. Sæpe salutantum tactu, præterque meantūm. *Lr. i.* Prætermantium.

PRÆTĒRMISSŌ, ōnis, f. *Cic.* Omission. **PRÆTĒRMITTŌ**, is, mīsi, mīssūm, ērē. *Omettre.* PHR. Prætermittere scelus, penam. *Cic.* Vitia animi. *Lr.* Laudandi locum. *Cic.* (Vide OMITTO.)

PRÆTĒRMITTĒRĒ. *Laisser passer.* PHR. An facili te prætermiserit, undā Lucani rabida ora maris. *H.*

PRÆTĒRNAVIGATIŌ, ōnis, f. *PLI.* Navigation au long, au dela.

PRÆTĒRŌ, is, trīvī, trītūm, ērē. *PLI.* Broier au paravant. (Vide TERO.)

PRÆTĒRQUĀM, adv. *Hormis, excepté.* PHR. Nullis præterquam ad te dedi litteras. *Cic.* Præterquam quod sine te oblectavi me. *Cic.*

PRÆTĒRRADŌ, is, dī, sūm. *ēre.* *Racler en passant.* Præterradit enim vox fauces sæpe. *Lr.*

PRÆTĒRVEHŌ, is, xī, vēctūm, ērē. & Prætērvēhōr, ēris, vēctūs sūm, hī. f. *Passer au dela.* PHR. Virvo prætervehor ostia saxo. *V.* Prætervehere aliquid silentio. *Cic.* Prætervesta scopulos oratio. *Cic. Adesaph.*

PRÆTERVÖLÖ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* *Passer au delà en volant.* Prætervolat auras *Haſta. Sil.* Parvā puppe lacum prætervolat. *Cl.*

PRÆTEXŌ, *īs, xūī, tēxtūm, ērē. PLI.* *Faire un tiffu par devant, border.* *PHR.* Prætexens pictā ferrugine cælum. *T.* Tenerā prætexit arundine ripas *Minicius. V.* Blando frontem prætexere riſu. *Cl.* Littora curvæ Prætexunt puppes. *V.* Auguſto prætextum nomine templam. *O. i. dicatum.* **PRÆTĒXĒRĒ.** [Obtendere, colorem quærere.] *Prætexer, pallier.* *PHR.* Conjugium vocat, hoc prætexit nomine culpam. *V.* Non tamen Anna novis prætexere funera ſacris Germanam credit. *V.* Fert .... Mandata ad Proguen & agit ſua vota ſub illā. *O.*

PRÆTEXTĀ, *æ. f.* [Genus veſtimenti talaris quo pueri ingenui & nobiles, puellæque utebantur uſque ad annum decimum ſeptimum; quo tempore togam virilem ſumebant. Dicebatur prætexta quod prætexebatur purpurā. Prætextam quoque gerebant Sacerdotes & Senatores.] *La pretexte, habit des anciens Romains.* *PHR.* Prætexta ad talos demiffa. *Quin.* Facibus ceſſit prætexta maritis. *PR. i.* uxorem duxit ante annum decimum ſeptimum. Depoſitā prætextā. *O.* Vel qui prætextas vel qui docuere togatas. *H. i.* Tragædiam vel Comædiam. *Tragædia dicta eſt prætexta; quia vulgò argumento erant prætextati, ſeu nobiles viri.*

PRÆTEXTATĒ. *adv. PLA.* *En enfant, en folatre.*

PRÆTEXTATŪS, *ā, ūm.* [Qui prætextam ferebat.] *Vēu de la robe longue, bordée de pourpre.* *PHR.* Prætextati filii. *Cic. Anni. PLI.* Prætextate puellus. *O.* Sic prætextatos referunt Artaxata mores. *J. i.* turpes quales erant prætextatorum. Carmina Patritio pueri ſonuiſtis in oſtro. *St.*

PRÆTEXTŪM, *i. n.* & **PRÆTEXTŪS**, *ūs. m.* *Prætexte.* Prætextum civilium armorum. *Suc.*

PRÆTIMĒŌ, *ēs, mūī, ērē. PLA.* *Craindre fort.* (Vide *TIMEO.*)

PRÆTINCTŪS, *ā, ūm. O.* *Trempe avant, teint au paravant.*

PRÆTOR, *ōrīs. m.* *Magiſtratus Roma juri dicendo conſtitutus. Iſa dictus eſt quod cæteris præſeſſet. Plures deinde Prætores creati ſunt variæque ſingulis attributa munia. Hinc Prætor ærarius. Tac.* Prætor palæſtricus. *Cic. &c.* Prætor urbanus. *Cic.* *Jus Roma dicebat.* Eorum inſignia erant prætexta, ſella curulis, haſta & ſatellites. [Præteur, Magiſtrat Romain. *PHR.* Quas non das Equiti vis dare prætor Equo. *O.*

PRÆTORIŪM, *iī. n.* [Domus in quā prætor jus dicebat.] *Le Prétoire.* [per tranſl. *Suc.* Domus ampla & magnifica.] *Un Palais.* **PRÆTORIŪM.** *Liv.* [Prætoris tabernaculum: Prætor enim & ille dicebatur cui parebat exercitus.] *La tente du General.* [Hinc *Virg. metaph.* ubi de *Apum bello.*] Et circa regem atque ipſa ad prætoria denſæ Miſcentur magniſque vocant clamoribus hoſtem. *V.*

PRÆTORIŪS, PRÆTORIŪS, *PRÆTORIĀ NŪS, ā, ūm.* *De Præteur.* Prætorius vir. *Cic.* Prætoria cohors. *Cic.* Navis. *Liv.* De prætoritia folium mihi Paule coronā Mittis. *M.* Rauco prætoria clafiſica cornu Flere. *Pr.* **PRÆTORIĀNI**, *ōrūm. m. PLI.* Milites quos Auguſtus ad urbis vel potiùs ad ſui corporis cuſtodiam Roma habuit primus.

PRÆTORQUEŌ, *ēs, ſī, tūm, ērē. PLA.* *Tordre fort.* (Vide *TORQUEO.*)

PRÆTRĒPIDĀNS & PRÆTRĒPIDŪS, *ā, ūm. SUE.* *Qui craint fort.* *PHR.* Jam mens prætrepidans aver vagari. *C.* (Vide *TIMEO. TIMIDUS*)

PRÆTRŪNCŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē. PLA.* *Couper par devant.* (Vide *AMPUTO.*)

PRÆTŪMIDŪS, *ā, ūm.* *Fort enſlé.* Prætumidus furor. *Cl.* (Vide *TUMIDUS.*)

PRÆTŪRĀ, *æ. f. Cic.* [Prætoris dignitas.] *La Præture.*

PRÆTŪTYŪM. *Oppidum in Picano.* *PHR.* Tum quā vitiferos domitat Prætutia pubes Læta laboris agros. *Sil.*

PRÆVALĒŌ, *ēs, vālūt, ērē.* *Prévaloir, avoir le deſſus.* *PHR.* Quiſquis Equo jacularque potens, qui prævalet arcu. *St.* (Vide *VINCO. SUPERO.*)

PRÆVĀLESCŌ, *īs, ērē. Col.* [Invaleſcere.] *Se fortiſier.*

PRÆVĀLIDĒ. *adv. PLI.* *Fort puiſſamment.* **PRÆVĀLIDŪS**, *ā, ūm. LIV.* *Fort puiſſant, Tres-fort.* *PHR.* Neu ſe prævalidam primis oſtendat aſtitis. *V.* (Vide *FORTIS. VALIDUS.*)

PRÆVARICATIŌ, *ōnis. f. Cic.* *Prevarication, collusion.* **PRÆVARICĀTOR**, *ōrīs. m.* *Prévaricateur.* Prævaricator publicæ cauſæ. *Cic.* **PRÆVĀRICŌR**, *ārīs, ārūs ſūm, āri.* *Prévariquer.* Prævaricari accuſatori. *Cic.* *S'entendre avec l'accuſateur.* (Vide *PERIDUS. PRODO.*)

PRÆVĒHŌ, *īs, vĕxī, vĕctūm, ērē. TAC.* *Porter devant à la venē.* Prævectus Equo. *Sil.*

PRÆVELŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* *Voiler au paravant.* *PHR.* Et ſparſos religant crines, & vultibus addunt Flammea ſollicitum prævelatura pudorem. *Cl.* (Vide *TEGO. VELO.*)

PRÆVELOX, *ōcis. omni. g. PLI.* *Fort léger, vite.* (Vide *CELER.*)

PRÆVENIŌ, *īs, vĕnī, vĕntūm, itē.* *Prévenir, venir devant.* *SYN.* Prævertō, antēvertō, prægrēdiōr, occūpō. *SYNT.* Prævenerat fama. *Liv.* Prævenire deſiderium alicujus. *Cic.* Præventa fama. *Tac.* *PHR.* Nacere præque diem veniens age Lucifer alnum. *V.* Antevolans tardum præceſſerat agmen. *V.* Vel præcepiffet mors properata fugam. *O.*

PRÆVENTIŌ, *ōnis. f. QUIN.* *Prévention.*

PRÆVERTŌ, *īs, tī, ſūm, ērē.* & **PRÆVERTŌR**, *ētīs, vĕrſus ſūm, tī.* *Dévançer.* *SYN.* Prævenīō, præcūrrō, præēō. *PHR.* Prævertunt me fata. *O.* Volantem Ipſe pedes prævertit Equum. *Sil.* Curſuque pedum prævertere ventos. *O.* Volucremque fuga prævertitur Hebrum. *V.* Metus luctum prævertit. *O.* **PRÆVERTĒRĒ.** [præoccupare.] *Prévenir, obvier.* *PHR.* Prævertere neſas morte. *S.* Paulatim abolere Sichæum Incipit; & vivo tentat prævertere amore, Jam pridem reſides animos. *V.* Præverti & prævertere aliquid ſermoni. *Cic.* Rebus, mandatis. *PLA.* [Præmittere.] Rem prævertere. *Liv. i.* prius facere. Illuc prævertamur. *H. i.* de eo primum loquamur.

PRÆVĒTŌ, *ās, tūī, titūm, ārē. SIL.* *Défendre par avance.*

PRÆVIDĒŌ, *ēs, vīdī, vīsūm, ērē.* & **PRÆVISŌ**, *īs, ērē. TER.* *Voir au paravant, prévoir.* *SYN.* Præſāgiō, prædicō, augūrōr, vaticinōr, prævenō, præſpicō. *PHR.* Ictum venientem à vertice veloc.

Prævidit; celerique elapsus corpore cessit. *V.* Omnia percepi atque animo mecum ante peregi. *V.* Cunctaque mens oculis prævidet ille suis. *O.* Prævisos timet hostia cultros. *O.* Novit namque omnia vates. *V.* At regina dolos, (quis fallere possit amantem) Præfensit, motusque excepit prima futuros. *V.* Præcogitanti mitior ingruit Procella fati; sapius omnium Perstare sub rerum tumultu Anticipes; animumque in omnes Permitte casus seu pelagus super, Seu fulminantis porta tonet poli, Stabis, repentinamque mundi immobilis excipies ruinaam. At nec futurum sollicitus pave In pace bellum: qui patitur mala Ventura præsentis timore, Bis miser est dubiamque victus Est ante cladem. *sarb.* Si quid veri mens augurat. *V.* Doctæque sorores Dicere non norunt, quid ferat hora sequens; Ut mihi fatorum leges ævique futuri Eventura pater posse videre dedit. *T.* Nec lux est notior ulli Craffina; seu Phœbum videat, seu cornua Lunæ. *L.* (Vide PRÆSAGIO. VATICINOR. AUGURO.)

PRÆVITIŌ, as, avi, atum, are. *Gât er, corrompre au paravant.* *PHR.* Hunc Dea prævitiat, portentificisque venenis Inquinat. *O.*

PRÆVIŪS, a, um. *Qui va devant.* *SYN.* Præcurrens, præiens, prægressus. *PHR.* Nunc præcedentem sequitur, nunc prævius anteit. *O.* Prævia turba. *O.* Agmina. *St.*

PRÆVŌLO, as, avi, atum, are. *Voler devant.* Prævolare alicui. *Cic.* (Vide VŌLO, as. PRÆVENTIO.)

PRÆŪRŌ, is, usi, utum, ere. *Brûler par le bout.* Hasta præusta. *Liv.* Stipitibus duris agitur sudibusque præustis. *V.* (Vide ŪRO.)

PRÆŪT. *En comparaison.* Præut alia. *Pla.*

PRÆMĀTICŪS, i. m. [Vir forensis professionis. Homines infimi qui ministros se præbent in iudiciis oratoribus, ait *Cic.* subministrabant actionum formulas.] *Præficien* *PHR.* Si contigit aureus unus Inde cadunt partes in fœdera pragmaticorum. *J.* Fabamque solebas Vendere pragmaticus. *M.*

PRÆNDĒŌ, es, si, sum, ere. & PRÆNSĪTŌ, as, avi, atum, are. *PLA.* Diner. *PHR.* Luscinius soliti impenso prandere coemptas. *H.* Pransus & potus. *Cic.* (Vide COMEDO.)

PRÆNDĪŪM, i. n. *Le diner.* Ille salubres Æstates peraget qui nigris prandia moris Finiet. *H.* Plebeia prandia noris. *P.* *EPITH.* & *PHR.* (Vide CœNA. CONVIVĪUM.)

PRÆNSŌR, oris. m. *PLA.* Qui dine, qui est prié à diner. (Vide CONVIVA.)

PRÆNSŌRIŪS, a, um. *QUIN.* Qui concerne le diner. PRÆSĪNŪS, a, um. [Viridis ad similitudinem porri quod Græcè Prasôn dicitur.] *Ver de porreau.* *PHR.* Si veneto prasino ve faves, qui coccina sumis. *M.* De nostrâ prasina. (veste) est synthetis empta togâ. *M.* Prasina factio. *Sue.* [Cujus color prasinus erat.] *La faction de la livrée verte.*

PRÆTENSĪS, e. *De pré.* Pratenfes flores. *Pl.* Pratenfes fungi. *H.*

PRĀTŪM, & PRĀTŪLŪM, i. n. dim. *Cic.* Un Pré. *EPITH.* Florēns, florēum, viridans, virēns, viridē, gemmēum, pictum, olēns, odorūm, gemmāns. Humidum, irriguum, riguum, udum, roscidum, rorans, mollē, madidum. Ridens, cultum, pingue, graminēum, herbīdum, herbosum, ver-

nūm. Stitēns, rigēns, nēglēctum, æstivum, mūscosum, effœtum, stērilē. Formosum, lætum, apricum, novellum. *PHR.* Claudite jam rivos pueri, sat prata biberunt. *V.* Innumeris distinctas floribus herbas. *O.* Florea gemmato gramine prata virent. *Fort.* Non prata viridi lætâ facie germinant. *S.* Ante novis rubeant quàm prata coloribus. *V.* Ludit herbofo pecus omne campo. *H.* Collis erat, collemque super planissima campi Area, quam viridem faciebant graminis herbæ. *O.* Aprici gramina campi. *H.* Nec mollia desunt Prata tibi: Zephris illic melioribus halant Perpetui flores. *Cl.* Æterno vestitos gramine campos. *Cl.* Hic radiant flores & prati viva voluptas Ingenio variata suo. *Cl.* Florida fulserunt viridanti prata colore. *Lr.* Non sic vere novo prata decentia. *S.* Hic ver purpureum vestit florentia prata. *Pont.* Æstiva nostro prata submittit gregi. *s.* Riparumque toros, & prata recentia rivis. *V.* Ac velut in pratis ubi Apes æstate serenâ Floribus insidunt. *V.* Hæc modo verrebat cum raro pectine pratum. *O.* Aperto prato ludere. *S.* Pascit ovis pratum. *O.* Prata rigent. *H.* Obducta situ vetustatis prata. *Col.* Nec prata canis albicant pruinis. *H.* Ipse novas frondes & prata tenerima Tauro Ferrur inassuetâ subsecuisse manu. *O.*

PRÆVĒ. *adv. Mal, contre la raison.* *PHR.* Cur nescire pudens prævè, quàm discere malo. *H.* Prævè facta. *Cic.* Méchantes actions.

PRÆVĪTAS, atis. f. Pravitas animi, mentis. *Cic.* Méchanceté. Pravitas membrorum, corporis, oris. *Cic.* Difformité.

PRÆVŪS, a, um. *Difforme, malfait.* *PHR.* Pravis fultus male talis. *H.* Et pravo vivere naso. *H.* In fabricâ, si prava est regula prima &c. *Lr.* (Vide DEFORMIS.)

PRÆVŪS. [Mālus, perversus.] *Méchant, vicieux.* *PHR.* Tam pravi fictique tenax, quàm nuncia veri. *V.* Ardor prava jubens. *H.* Pravis obnoxius. *H.* Prava ambitio. *H.* (Vide MALUS. SCELERATUS.)

PRAXĪTĒLES, is. *Marmoris scalpenti insignis artifex.* *PHR.* Praxitelem parius (i. marmoreus) vindicat arte lapis. *Pr.* Laboriferi vivant quæ marmora calo Praxitelis. *St.*

PRÆCARIŌ, adv. *Cic.* Par prieres. Precario rogare. *Cic.* Regnare. *Liv.*

PRÆCARIŪS, a, um. *Obtenu par prieres; ou qu'on a par emprunt.* Quem forma precaria celat. *O.* Precarium auxilium. *Liv.* Mendicé. Precaria vita. *Tac.* Recenē comme par emprunt. Precarium imperium. *Tac.* Qui n'est pas absolu.

PRÆCATĪŌ, onis. f. *Liv.* & PRÆCATŪS, us. *St.* L'action de prier, priere. PRÆCATŌR, oris. m. *TER.* Intercesseur.

PRÆCĒS, cum. f. Dicitur & in singulari Præcis, præci, præcem, præcē Priere, supplication. *EPITH.* Humiles, demissæ, tacitæ, tristēs, querulæ, supplices, flebiles, indignæ. Irritæ, cassæ, vanae, inanēs, despectæ, inutilēs, sprætæ, caducæ, consumptæ, pudentæ, Crebræ, assiduæ, continuæ, frequenter, repetitæ, importunæ, iteratæ. Blandæ, molles, timidæ, sollicitæ, dulcēs, mites, amicæ. Justæ, injustæ, iniquæ, graves, efficacēs, castæ, puræ, solennēs, attentæ, emacēs, opportunæ, exiguæ, ardentes, piæ. *SYN.* Votâ, oratiō, verbâ præcantiâ. *O.* Præcatiō. *PHR.* Sed votis precibusque

jubent exposcere pacem. *V.* Quo blandæ juvenum revocant preces. *H.* Disceret unde preces, vocem nisi musa dedisset. *H.* Precibusque minas regaliter addit. *O.* Ipse concipiam preces Jove meque dignas. *S.* Eunt prosequitur votis. *V.* Aprum precibus tempus. *O.* Doctâ prece blandus. *H.* Superbius preces accipere. *Tac.* Precibus lachrymas addere. *O.* Erubuitque preces, animusque relanguit atrox. *O.* Si variis pertentat pectora dictis. *O.* Oblinquitque preces. *Sr.* Sæpe tentatis precibus Titania frustra, Non impunè ferres, ait. *O.* Iratis precibus urgere. *H.* Disce tamen pigris non flecti numina votis, Præsentisque adhibe, cum facis ipse, Deos. *Sann.*

PRÆCÆS audire. *PHR.* Misereſcite regis; Et patrias audite preces. *V.* Laborantes utero puellas. Ter vocata audis adimisque letho. *H.* Ipse meas æther accipe summe preces. *O.* Si quis ab alto Justus adest precibus Juppiter ipse meis. *O.* Audiit, & voti partem succedere Phœbus. *Mente* dedit; volucres partem disperſit in auras. *Sternere* ut ſubitâ turbatam morte Camillam. *Annuir* oranti; reducem ut patria alta videret. *Non* dedit. *V.* At ſi pro dulci reditu quæcumque voverunt, Audiat averſâ non meus aure Deus. *T.* Adſuit, intentâque tuis precibus ſe præbuit aure; Cunctaque veraci capite annuit abditus aris. *T.* Deus exorabilis ille eſt, Si modo præſentes viderit eſſe preces. *Pr.* Vultu Quo nil ſupplicibus ſolet negare. *Votis* ut præbeat aurem. *O.* Annuit, & motu ſigna ſecunda dedit. *O.* Tacitæ mentis exaudi preces. *S.* Exaudi ſi digna precor. *Sr.* Ni tuis victus Veneriſque gratæ Vocibus Divûm pater annuiſſet Rebus. *H.* Supplicis exaudi, juvenum miſiſſime, vocem. *O.* Nec ſurdos vox habet iſta Deos. *M.* Preces molliter excipere. *O.* Dii noſtra incepta ſecundent. *V.* Precibus ſi flecteris ullis. *V.* Talibus orantem dictis arasque tenentem. *Audit* omnipotens. *V.* Define jam tandem; precibusque inſectere noſtris. *V.* Da precor aſſenſum lachrymis miſiſſime noſtris; Nec rigidam timidis vocibus obde fores. *O.* Audi vocantem rebus in aſperis. Et lenis aurem da precibus meis. *Buch.* Accipies pronâ ſupplicis aure preces. *Hofeb.* Peſtemque à populo & principe Cæſare. In Perſas arque Britannos Veſtrâ motus aget prece. *H.* Non averſa petenti Abnuir. *V.* Juſtis precibus aſſentire. *O.* Votum ſecundet qui poteſt noſtrum Deus, Rebus laſſis adſit. *S.*

PRÆCÆS exaudita. *Exaudiri.* *PHR.* Rem malint tenuiſſe precando. Non longis opus eſt ambagibus, inquit; Facta purâ, quæcumque jubes. *O.* Exorata meis illum Cytheræa Camœnis. *Attulit.* *T.* Exorantia Divos thura. *O.* Nec tempora perde precando; Quod petis omne ferēs. *O.* Opemque Dei non caſſa in vota vocavit. *V.* Sperare poteris ſcelerbis tantis dari Regnum ſalubre? *S.* Poſce modo; ſpe plura ferēs, potiora petitis. Et valuiſſe preces ſenſi. *Com.* Faciles in ſua vota Deos. Nec fruſtra eſt Divos quod pacem oravimus omnes. *Rap.* Poſce Jovem, quæ digna tuis ſint præmia votis; Poſce, ferēs votis præmia digna tuis. *Sann.* Nec verò ſurdus fideribus preces Conchyliato murice fulgidi Miſtæ feretis; dum faventi Pro Carolo Carolique caſtris Optata Divis vota litabit. In ore veſtro ſollicitus ſuas Spes ille librat; & tonanti Et patriæ ſua ſacrat arma. Effra na veſtrâ detumcant prece Formidoloſæ

bella Propontidis. *Sarb.* Nunc quoque votorum nulla eſt pars vana meorum; Diique mihi faciles quidquid voluere dederunt. *O.* Nec lingua caducas Concipit illa preces; dictaque pondus habent. *O.* Optata jubes; ultroque volentem Diva rogas; non hæc precibus tentanda fuiſſent. *Cl.*

PRÆCÆS reſpuere, precibus repugnare. *O.* Reſiſtere. *S.* *PHR.* Nullas animus admittit preces. *S.* Fata obſtant; placidaſque viri Deus obſtruit aures. *V.* Ignavis precibus fortuna repugnat. *O.* Tendentemque manus, atque illo tempore primùm Irrita dicentem. *V.* Eſt tamen utiliùs ſtudioſum ceſſare meorum, Quàm quas admovi non valuiſſe preces. *O.* Nec ſurdâ negligit aure preces. *Pr.* Panditur ad nullas janua nigra preces. *Pr.* Multa Deos teſtatus inanes. *V.* Votiſque Deos venerabere ſeris. *V.* Non dedit; inque Notos vocem vertere procellâ. *O.* Et nullis ille movetur Fletibus; aut voces ullas tractabilis audit. *V.* Ut dura cautes undique intractabilis Reſiſtit undis; & laceſſentes aquas Longè remittit; verba ſic ſpernit mea. *S.* Ipſaſque preceſque repellit. Alme parens facilem ne vultum averte precanti. Cur ſurdâ miſeraſ reſpuiſ aure preces. *Bucc.* Tentata precibus reſiſtit, *S.*

PRÆCÆS irritæ. *Non exauditis.* *PHR.* Ridebit monitor non exauditus. *H.* Utque precando Tempora cum blandis abſumpſit inania verbis, Vim parat. *O.* Non proſectura precando Brachia ſuſtulerat. *O.* Quid ego, inquit, Suſcipiam in nullos irrita vota Deos. Livia non illos (Deos) pro Druſo Livia movit; Nos erimus magno maxima cura Jovi. *O.* Quid perdis ultra verba, quid peſtus ferum Mollire tentas precibus. Nullas animus admittit preces. *S.* Et queritur nullos eſſe reliſta Deos. *O.* Quid tundiſmus ſletu aſperas Caudes; & humili monſtra tentamus prece. *Rua.* Conſumptis precibus violentam tranſit in iram. *O.* Ad cælum tendens ardentia lumina fruſtra. *V.* Vana peto precibusque meis obmurmurat ipſe. *Pontus.* *O.* Surdos vox habet iſta Deos. *M.* Nihil eſt preci reliſtum loci. *Ter.* Prece quâ fatigent Virgines ſanctæ minùs audientem. Carmina Veſtam. *H.*

PRÆCIBUS flecti. *Precum vis.* *PHR.* Flectere ſi nequeo ſuperos, Acheronta movebo. *V.* Define fata Deûm flecti ſperare precando. *V.* Neſciaque humanis precibus manſueſcere corda. *V.* Junonis gravis ira, & inextaturabile peſtus. *V.* Sæpe Jovem vidi, cum jam ſua mittere vellet Fulmina, thure dato, ſuſtinuiſſe manum. *O.* Si precibus, dixerunt, numina juſtis Victa remolleſcunt, ſi flectitur ira Deorum. *O.* Vincuntur molli peſtora dura prece. Nec quia te noſtrâ ſperem prece poſſe moveri, Alloquor. *O.* Faciliſque rogantibus eſſes. *O.* Flectitur iratus voce rogante Deus. *O.*

PRÆCIÆ, arſum. *Uva genus.* *PHR.* Purpureæ precique &c. *V.*

PRÆCÛR, arſis, arſis ſum, arſi. *Prier, ſupplier.* *SYN.* Orō, deprecōr, ſupplicō, invocō, implorō, petō, poſtulo, rogō. *SYNT.* Precari blandis ſonis. *O.* Voce timidâ. *O.* Voce gratâ. *S.* Precari vultu pro verbis. *O. i. ſignis.* Animo & voce precari. *O.* Numen cæleſte precari. *O.* Precari pro aliquo. *O.* Precari ad Deos. *Liv.* Precari veniam. *V.* Mortem. *O.* Alicui precari dira. *T.* Mala. *Cic.* Malè precari & execrari. *Cic.* *PHR.* Parce precor. *H.* Sic voce precatur. *V.* Conſtitit.

ante Jovem supplex per vota precatus. *V.* Rursus se victa remittit. Inque humiles demissa preces. *Cl.* Auxilioque vocare Deos & rendere palmas. *V.* Junoni fer rite preces. *V.* Nunc pateras libate Jovi, precibusque vocate. *V.* Mirabar quid mœsta Deos Amarylli vocares. *V.* Quod si in ea numina non sunt Magna satis, dubitem haud equidem implorare quod usquam est. *V.* Non tu prece poscis emaci. *P.* Deosque precetur & oret. *H.* Adhibere preces. *O.* Patriosque vocari Voce Deos. *V.* Certa descendi ad preces. *S.* In prece totus eram. Vix bene supplicibus pulsaverat æthera votis; Finieratque suas vix bene lingua preces. *Saut.* Multa Jovem & divos verbis testata modestis. *Rap.* Preces descendere in omnes. *V.* Capiti sint precor illa meo. *T.* Sæpe precor mortem, mortem quoque deprecor idem. *O.* Tibi tu quæcumque precaris. *H.* Est tales complexa preces. *O.* Concipit illa preces, & verba precantia dicit. *O.* Ad miseras preces decurrere. *H.* Immiscetque preces. *V.* Solennes satis est posse movere preces. *O.* Iratis precibus urgere. *O.* Iterum tentare precando. *V.* Larga precaturi sumite vina manu. *O.* Dignus Quæque petis pro quoque petis. *O.* Te pauper ambit sollicitâ prece. *H.* Tibi blanditur precibus. *O.* Nec adire castis precibus aut ritu pio *Deos.* *S.* (Vide *Pæto.* Rogo.)

PRĒCARI Deos. Precantis habitus. Deos precandi variaz formulæ, &c. (Vide *Oro.* *ORARE Deos.* *ORANTIS habitus* &c.)

PRĒHENDŌ, & **PRĒNDŌ**, dis, dī, sūm, ērē. & **PRĒHENSŌ**, **PRĒNSŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. freq. *Prendre.* *PHR.* Arentisque Roræ quantum manus unaprehendat. *O.* Italiæ fugientis prendimus oram. *V.* Corpora presa manu. *V.* Incertum vigilans, an somno languida movi Theſea prenfuras semisopita manus. *O.* Prenfant fastigia dextris. *V.* Prenfantem nequicquam umbras. *V.* Lubrica prenfantes effugit umbra manus. *O.* Raptaturque comis per vim nova nupta prehensis. *O.*

PRĒLŪM, ī. n. [Trabs quâ uvæ & olivæ premuntur.] *L'arbre d'un pressoir, un pressoir.* *EPITH.* Spūmāns, mādīdūm, sōrdīdūm, Bācchēūm, ebriūm, Fālēr-nūm, Cāmpānūm &c. *SYN.* Tōrcūlār, tōrcūlūm. *PHR.* Tu spisso vimine qualos, Colaue prelorum &c. *V.* Vinaque funduntur prolis elisa falernis. *Pr.* Non hæc Pelignis agitur vindemia Prelis. *M.* Torqueor infelix, preliquo rotatile pondus Exprimit ex oculis flumina larga meis; Nam quis non lacrymis, quis non sudore madescat: Hunc si tam gravidâ mole trapeta molant. Cochlea dam strider querulo verfatilis orbe, Indolet, & nostris aggemit illa malis. . . . O inventa meis mala torcularia damnis! Impiaque in pœnas prela reperta meas. . . . Nec crucient artus prela rotata meos. *Uva apud. SAUT.*

PRĒMŌ, is, prēsī, prēsūm, ērē. & **PRĒSSŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. *Presser, fouler.* *PHR.* Anguem Pressit humi nitens. *V.* Pede pressit. *V.* Frustra pressabimus ubera palmis. *V.* Dixit pressoque obmutuit ore. *V.* Spumantia pressis Cogere mella favis. *V.* Pinguis & ingrata premeretur calesco urbi. *V.* Et nova pressantes inquinat uva pedes. *Pr.* Humi pressus utroque genu. *Sr.* Cubito remanere pressio. *H.* Et pressi copia lactis. *V.* Pressis manabunt flumina mam-

mis. *V.* Oscula pressa jungere. *O.* Vina pressa Torquato Consule. *H.* Solo tenuit vestigia pressio. *V.* Pressantes dentibus ora. *Lr.* Collum laqueo premere. *H.* Obsessas fauces premit aspera lingua. *V.* Frigotibus premimur. *O.* Factaque de vivo pressere cubilia saxo. *O.* Canitiem galeâ premimus. *V.*

PRĒMĒRE. [Pro āgērē, pērsēquī.] *Poursuivre, chasser.* *PHR.* Ingentem clamore premes ad retia Cer-vum. *V.* Hac fugerent Graii, premeret Trojana juvenus. *V.* Quem premit hastâ. *V.* Diemque Luna premit. *V.*

PRĒMĒRĒ. [Pro rēprimērē.] *Retenir, cacher.* *PHR.* Graves premere iras. *L.* Ingenii cursum premit clades. *Cic.* Sermones vulgi premere. *Tac.* Spem vultu simulat; premit altum corde dolorem. *V.* Et premere, & laxas sciret dare jussus habenas. *V.* Pressa est insignis gloria facti. *V.* Vocem pressit. *V.*

PRĒMĒRĒ. [Pro opprīmērē.] *Opprimer, accabler.* *PHR.* Numina nulla premunt, mortali urgemur ab hoste. *V.* Arva aliena jugo premere. *V.* Imperio premit, ac vinclis & carcere frangat. *V.* Post modo mercatâ pace premendus erit. *Pr.* Nullo premeretur onere qui cælum tollit. *S.* Turbâ non premimur, nec inquinamur. *M.* Urbem obsidione premebat. *V.* Arte sua premitur. *O.* Premi bello, odio, invidiâ, ære alieno. *Cic.* Pressus gravitate soporis. *O.* Mentem formidine pressus. *V.*

PRĒMĒRĒ Per transl. alia multa significat ut Nonumque prematur in annum liber. *H.* i. abduat. Quæcumque premes virgulta per agros. *V.* i. obrues. Si ritulos annosque tuos numerare velimus Facta prement annos. *O.* i. superabunt. Nec finis ingenium nobilitate premi. *O.* i. vinci. It mare præruptum & pelago premit arva sonanti. *V.* i. vastat. Runis opaci falce premes umbras. *V.* i. ressecabis frondes. Luxuriam premit & spartiantia passim Brachia compescit. *O.* Falce premere vitem. *H.* Quies oculos pressit. *V.* Pressive oculos aut vulnera lavi. *V.* i. clausi. Sulcumque sibi premat ipsa carina. *V.* i. premento aperiat. Crinem fronde premunt. *V.* i. ligant. Fingitque premendo crines. *V.* Dentes in vite prementem. *O.* i. imprimentem. Attoniti pressere gradum. *V-F.* i. represserunt. Presserat ore grana. *O.* i. comederat. Faunique premunt te jussa parentis. *V.* i. urgent. Diētis tamen ille repugnat Propositumque premit. *O.* i. non desistit. Premere pedem. *Tac.* Vestigia. *V.* i. figere, seu consistere. Pressere silentia. *SIL.* i. siluere. Æternâ res ea pressa notâ est. *O.* i. impressa. Premere crimen. *QUIN.* i. augere. Premere famam alicujus. *Tac.* i. labefactare. Premere servum ab ædibus. *VAR.* i. pellere. Premere litus. *H.* i. radere. Pressa oratio. *Cic.* in quâ nil redundat.

PRĒNSATIŌ, ōnis. f. *Cic.* Brigue, poursuite.

PRĒSSĒ, adv. Brevement, succinctement. Pressè loqui, pressius agere. *Cic.*

PRĒSSIŌ, ōnis. f. *VIT.* & **PRĒSSŪRA**, æ. f. *Col.* **PRĒSSŪS**, ūs. m. *Cic.* L'action de presser. **PRĒSSŌRIŪS**, ā, ūm. *Col.* Dont on se sert à presser.

PRĒSTĒR, tēris. m. [Serpens Libycus inextinctæ sitis ardorem morſu inferens.] *Dyspade.* *PHR.* Nasidium. . . percussit prester: illi rubor igneus ora succendit tenditque cutem &c. *L.* Exipuit inflatis Prester qui faucibus æstum. *Mant.* Oraque distortuens avidus spumantia Prester. *L.*

PRÆTIOSĒ, adv. *Cic. Richelement.*

PRÆTIOSŪS, ā, ūm, iōr, iſimŭs. *Prætieux de prix.*

Syn. Divēs, præclarŭs, Magnificŭs, carŭs, ſup̄erbŭs. *Phr.* Ingenium quondam fuerat pretioſius auro. *O.* Subiitque argentea proles Auro deterior, fulvo pretioſior ære. *O.* Pretioſa metallo loca. *O.* Veſtis pretioſa. *L.* Dedecorum pretioſus emptor. *H. i. ſumptuoſus.* Exercet pretioſa odia, & conſtantia magno, Si dum me fugias eſt tibi vile mori. *O.* Res trans mare digna peti. *O.* Pretioſus vinitor. *Col. i. optimus.* Pretioſus ſapor. *Col. i. Exquiſitus. Cl.*

PRÆTIŪM, ī, n. *Prix, valeur.* *Epith.* Magnūm, divēs, grandē, immenſum, minimūm, levē, vilē. *Syn.* Mercēs, præmiūm. *Synt.* Homo magni pretii. *Ter.* Pretium ferre. *Ter.* Pretium æſtimare, æquare, amplificare, accendere, augere. *Cic.* Pretio emere. *Pr. Duc.* *Cic.* Pretia prædiorum jacent, *Cic. i. vilia ſunt.* Pretio mercari, pretium largiri. *O.* Pretio proſtare. *O.* Magno pretio ſtare. *H.* Pactum pretium. *Cic.* Pretio redemptus. *V.* Pretio vendere. *Cic.* Pretium rei facere. *Pl.* *Phr.* Pretio capiuntur avaræ. *T.* Pretium dicere muneris. *H. O!* mihi curarum pretium non vile mearum. *M.* An tibi mavis Inſidias fieri pretiumque avellier, ante Quam mercem oſtendi. *H.* Non dare, ſed pretium poſci dedignor & odi. *O.* Urbem exiguum pretio poſuit. *O.* In pretio pretium nunc eſt. *O.* Latinis dum manebit pretium litteris. *Ph.* Mors pretium tardis: ea lex certaminis eſto. *O.* Deforme pretium moræ. *St.* Pretium pietatis iniquum. *O.* Crux ſceleris pretium. *J.* Quanto metiris pretio, quod. *J.* Ac mihi nullum Inde operæ pretium. *J.*

PRÆMIŪS, Laomedontis filius qui, Illo ab Hercule verſo, cum Heſiode ſore in Graciam ductus eſt captivus: Auro poſtea redemptus Ilium inſtauravit, regni-que limites uſque adeo protulit, ut totius ſerē Aſia rex videretur. Hecubam Siſſei regis Thracia filiam uxorem duxit, ex quā multos ſuſcepit filios, inter quos Paris qui Heſionem repetiturus in Graciam profeſſus eſt Helenamque Menelai uxorem rapuit, qua Trojani excidii cauſa exiit. Forſitan & Priami fuerint quæ ſara requiras Urbis uti capte caſum, convulſaque vidit Limina teſtorum, & medium in penetralibus hoſtem; Arma diu ſenior deſueta trementibus ævo Circumdant nequicquam humeris & inutile ferrum Cingitur, ac denſos fertur moriturus ia hoſtes. Hunc Pyrrhus altaria ad ipſa trementem Traxit, & in multo lapſantem ſanguine nati, Implicuitque comam lævā; dextrāque coruſcum Extulit, ac lateri capulo tenus abdidit enſem. Hæc ſinis Priami factorum: hic exitus illum Sorte tulit, Trojam incenſam, & prolapſa videntem Pergama; tot quondam populis, terzique ſuperbum Regnatorem Aſiæ, jacet ingens litore truncus, Avulſumque humeris caput, & ſine nomine corpus. *V.* Ille tot regum parens Caret ſepulchro Priamŭs & flammā indiget. Ardente Trojā. *S.* Non Priamus tanti totaque Troja fuit. *O.* Trahebatur priameia virgo. *V.* Priamidem laniatum corpore. *V. i. Filium priami.*

PRIAPŪS, Bacchi & Veneris filius quem hortorum præſidem Antiquitas credidit. Dicitur Lampſacenus à Lampſaco Treadis urbe, in quā natus creditur. Aſſinus ei immolabatur. Cæditur & rigido cuſtodi ruris Acellus. *O.* Huic. *Lac.* & liba offerebantur, Sinum

lactis & hæc te liba Priape quotannis Expectare ſat eſt: cuſtos es pauperis horti. *V.* De ejus origine ita Hor. Olim truncus eram Ficulnus, inutile lignum, Cum faber addubitans ſcamnum faceretne; Priapum Maluit eſſe Deum: Deus hinc ego furum aviumque Maxima formido. *H.* Hic Deus è patrio prænobilis Helleſponto, Turpiter adſixo pudeat quem viſere ramo, Strenuus exculi dominus quondam fuit agri Hortorumque opibus memorabilis; hic tamen idem Scortator nimius multaque libidine ſuetus Ruſticulas vexare Lupas. *Prud. Phr.* Bacchi ruſtica proles. *O.* Cuſtos vitis & horti. *J.* Et cuſtos furum atque avium cum falce ſalignā Helleſpontiaci ſervet tutela Priapi. *V.* Et rubet hortorum cuſtos tutela Priapi. *O.* Pomoliſque ruber cuſtos ponatur in hortis. Terreat ut ſævā falce Priapus aves. *T.* Sed truncum forte do- latum arboris antiquæ numen venerare Ichthyallum. *C.* Gallo turpius eſt nihil Priapo. *M.*

PRIDĒM, adv. *Il y a long-temps* *Syn.* Dūdūm, Jāmdūdūm, Jāmpriḍēm, quōndām. *Phr.* Jāmpriḍēm nobis cœli te regia Cæſar Invidet. *V.* Non ita pridem. *H. i. nuper.*

PRIDIE, adv. [Præcedenti die.] *Le jour de devant la veille.* Pridie calendæ. pridie ejus diei. *Cic.* Pridie quā, &c. *Pla.*

PRĪENE, ēs, f. *Urbs Ionta Biante alumno nobilis.* Bias quam clara Priene, &c. *Auf.*

PRIMÆ, arūm, f. *V. Le premier rang.* *Synt.* Primas agere, ferre, tenere. *Cic.* Primas alicui dare, concedere. *Cic.* Ceder le pas.

PRIMÆVŪS, & Prīmīgēnītūs. *Cic.* & prīmōgēnītūs, ā, ūm. [Quod eſt primæ ætatis.] *Qui eſt d'un âge plus avancé.* Primævus Helenor. *V.* Natus primævus. *C.* Fidem primævo corpore Lauſus. *V.* Primævo flore juvenus. *V.*

PRIMĀNI, ōrūm. *Tac.* [Milites primæ legionis.] *Les Soldats de la premiere legion.*

PRIMĀRIŪS, ā, ūm. *Qui eſt des premiers, des plus conſiderables.* Primarius vir, Senator. *Cic.* Primarius paraſitus. *Cic.* Bellator. *Pl.* Primaria conditio. *Pla.* Primario loco eſſe. *Cic.*

PRIMĀTŪS, ūs, m. *Var.* Primauté, premier rang.

PRIMĪGĒNŪS, ā, ūm. *Qui a produit le premier.* *Phr.* Multaque poſt mundi tempus genitale, diemque Primigenum maris & terræ. *Lr.*

PRIMIPARĀ, æ, f. *Pl.* *Qui accouche pour la premiere fois.*

PRIMIPILŪS, ī, m. [Centurio primæ cohortis.] *Le Capitaine, centurion des compagnies des lanceurs de javelots.* Pugnāt ad exemplum primī minor ordine pili. *O.* PRIMIPILĀRIS, is, m. *Quin.* *Qui à été Capitaine de ces Compagnies.*

PRIMITIÆ, arūm, f. *Pl.* [Primi fructus collecti.] *Les prémices.* *Phr.* Primitias Cereri farra reſecta dabam. *O.* Oenea namque ſerunt plenis ſuccēſſibus anni Primitias frugum Cereri, ſua vina Lyæo, Palladios flavæ latices libaſſe Minervæ. *O.* PRIMITIÆ. [Metaph. initium.] *Les commencemens.* *Phr.* Primitiæ operum, armorum. *St.* Haud ignarus eram quantum nova gloria in armis, Et prædulce decus primo certamine poſſet Primitiæ juvenis miſeræ, bellicque propinqui Dura rudimenta. *V.* Hæc ſunt ſpolia & de rege ſuperbo Primitiæ. *V.* Primitias egomet lachrymarum & cædis acerbæ An-

te tubas ferrumque tuli. *St.*

PRIMITIUS, ã, ùm. *Premier, principal.* *PHR.* Ecce rapit mediis flagrantem Rhætus ab aris Primitium torrem. *O.*

PRIMITIVUS, ã, ùm. *COL.* Qui venit des premiers, *batif.*

PRIMITUS, adv. *Du commencement.* *PHR.* Freta primitus insinuantur. *Lr.*

PRIMO, & PRIMUM, adv. & PRIMULUM, *TER.* *Premierement, en premier lieu.* *SYN.* Principiō, initio. *PHR.* Trunca pedum primò, mox & stridentia pennis. *V.* Et timuit primò ne, &c. *O.* Hos natura modos primum aedit. *V.*

PRIMORDIUM, ï, n. *Commencement.* *EPITH.* Tenuè, exiguum, vilè, ingens, magnū. *PHR.* Primordia rerum. *Lr.* Generis primordia ducere. *O.* Primordia mundi, gentis. *O.* Belli. *St.* Dicendi primordia. *Quin.* (Vide INITIUM.)

PRIMORES, ùm. *Les premiers, les principaux.* *SYN.* Procères, primī. *PHR.* Primores populi. *H.* Quos omnis cunctes Primorum manus ad portas juvenumque senumque Prosequitur. *V.* Consilium magnum primosque suorum Cogit. *V.* Ad limina primi Pœnorum expectant. *V.* Juvenum primos tor miserit orco. *V.*

PRIMUS, & PRIMULUS, ã, ùm. dim. Primoris, primorēm, primorī. *SYN.* Priōr. *PHR.* Primaque erepta juventà est. *V.* Primos sibi poscat honores. *V.* Hic pietate prior. *V.* Primique duces. *V.* Primus ibi ante omnes. *Venit.* *V.* Aspirat primo fortuna labori. *V.* Primis à mensibus anni. *V.* Primo aspectu. *V.* Primo mane. *Col.* Primoribus ex elementis. *Lr.* Primà de gente. *V. i. Nobiliori.* Nati primoris acumen. *Lr.* Primoribus annis Excepi nubem belli. *Sil.* Primores dentes. *Pli.* Primoribus labris attingere. *Cic.*

PRIMULÀ veris. [Flos.] *Primevere.* *PHR.* Fronde super larga tollit se primula veris Interdumque sinus aperit diversa rubentes. *Rap.*

PRINCEPS, ipis. *Le premier, le principal.* *SYNT.* Primus, præcipuus, Inclýtus. *SYNT.* Princeps esse ad omnia pericula. *Cic.* Princeps mensis Januarius. *Col.* Princeps legationis. *Caf.* Princeps sceleris. *Caf.* Salutis, consilii, legis. *Cic. i. author.* Dearum princeps Juno. *O.* Nunc juvenum princeps, Deinde future senum. *O.* Princeps rerum cursus. *O.* Jassusque pater genus à quo princepe nostrum. *M.*

PRINCEPS. *Prince souverain.* *EPITH.* Inclýtus, pótens, illústris, bellícus, bellatör, ègrègius, gènerösus, summus, vènerandus, mitis, justus, altissimüs, iniquus, impius, durus. *SYN.* Rêx, impèratör, præsès rerum. *PHR.* Principibus natis, principe digna viro. *O.* Principibus placuisse viris non ultima laus est. *H.* Sed piger ad pœnas princeps, ad præmia velox. *O.* Dii tibi se tribuant cum Cæsare semper amicos; Non potuit votum plenius esse meum. *O.* principis est virtus maxima, nosse suos. *M.* Tu civem patremque geras; tu consule cunctis Nec tibi, nec tua te moveant, sed publica vota... Nec fastidire minores, Neu pete præscriptos homini transcendere fines. *Cl.* Regia crede mihi res est succurrere lapsis. *O.* Ferrum tuetur principem melius fides. *S.* Non sic excubiat, nec circumstantia pila, quam tutatur amor. *Cl.* Te justus populi clarat amor, cœtera diffluent, *Sarb.* (Vide REX, REGNO.)

PRINCIPATUS, ùs, m. *Principauté, ou premier rang.* *SYNT.* Principatus Augusti. *Pli.* Principatum Galliæ tenere. *Caf.* Principatus factionis. *Caf.* Belli. *Cic.* (Vide REGO.)

PRINCIPALIS, alè. [Quod primum est.] *Le premier.* *PHR.* Cœli terræque fuisse Principiale aliquod tempus. *Lr.*

PRINCIPIO, abl. abs. *Premierement, en premier lieu.* *PHR.* Principio delubra adeunt. *V.* Principio sedes apibus statioque petenda. *V.*

PRINCIPIUM, ï, n. *Principe, origine.* *SYN.* Initium, primordium, fons, origo, caput, author, causa. *PHR.* Ab Jove principium Musæ. *V.* A te principium lucis. *O.* Pugna. *O.* Flebile principium melior fortuna secuta est. *O.* A sanguine Teucri Ducere principium. *O.* Movendi fons & principium. *Cic.* Fœdum anni principium. *Tac.* Rerum semina & primordia. *Lr.* Sed tamen est artis tristissima janua nostræ. *O.*

PRINCIPIA, örüm, n. *Principes, premiers elements.* Rerum omnium principia à Diis ducenda sunt. *Cic.* PRINCIPIA. *LIV.* [Locus in castris à principibus militibus appellatus.] *La place d'armes d'un camp.* PRINCIPIA. [Principes seu præcipui milites.] *Soldats d'élite.* Spes libertatis in principis castrorum est. *Cic.* PRINCIPUM. *Tac.* [Principatus.] *Principauté.*

PRIOR, m. f. ius, n. örüs. *Premier, précédent.* *PHR.* Ævique exempla prioris. *O.* Sed libertinus prior est; prior, inquit, ego adsum. *H.* Tuque prior tu parce, genus qui ducis olympo. *V.* Virum monumenta priorum. *V.* Officio prior est. *H.* Artibus in dubio est hac sit, an illa prior. *O.* Priore ætate. *Cic.* Priore libro. *Col.* Et quod prius ordine verbum est, Posterius facies. *H.* Nil prius fide. *Fr.*

PRISCÆ, adv. *A l'antique, à la vieille mode.* *Priscè* agere. *Cic.*

PRISCUS, ã, ùm. *Ancien, vieux.* *SYN.* Antiquus, vêtus, pristinus, annosus, senex, vêtustus. *PHR.* Pauca tamen suberunt priscæ vestigia fraudis. *V.* Heu pietas! heu prisca fides! *V.* Prisca fides facta sed fama perennis. *V.* Prisco more. *O.* Priscum nomen mutare. *O.* Prisca tempora, religio. *O.* Progenies. *Cl.* Verborum vetustas prisca. *Cic.* Prisca vocabula, verba. *Cic.* Paterna rura bobus exercet suis, ut prisca gens mortalium. *H.*

PRISTINUS, ã, ùm. *Qui a été auparavant, qu'on a eu autrefois.* *Pristina* conjux. *V.* Ætas pristina. *Cl.* Pristina gloria. *V.* Mens tantum pristina mansit. *O.* PRISTIS, is, f. *PLI.* [Piscis Serræ similis.] *Scie, poisson de mer.*

PRIVATÆ, & PRIVATIM, adv. *En particulier, séparément.* *SYNT.* Rem privatim gerere, mandare. *Cic.* De his privatim volumen condidit. *Pli.*

PRIVATIO, onis, f. *Privation.* Privatio doloris. *Cic.*

PRIVATUS, ã, ùm. & PRIVUS, ã, ùm. *Qui concerne les particuliers, privé.* *SYNT.* Privatus census. *H.* Privata vita. *L.* Senectus. *L.* Privati judices. *Tac.* [Quorum sententiæ alterius judicio subjiciuntur.] *Subalterne.* Privata servitus. *PLA. i.* servus privati hominis. *PHR.* Privatas, ut quærat opes. *H.* Privato liceat delituisse loco. *O.* Quem ducit privata tremis. *H.* Vox in privas se dividit aures. *Lr.*

PRIVATUS. *Cic.* Un homme privé. *PHR.* Alium multis

multis gloria tectis Tradat... Me mea tellus Lare secreto tutoque tegat. S. Obscuro positus loco, Leni perstruat orio : Nullis nota quiritibus Ætas per tacitum fluat. Sic cum transierint mei Nullo cum strepitu dies, Plebeius moriar fenex. S.

PRIVERNUM, ī, n. *Urbs Volscorum, Camilla patria.* PHR. Pulsus ob invidiam regno viresque superbas Priverno antiquā Metabus cum excederet urbe... Camillam Sustulit exilio comitem. V.

PRIVIGNŪS, nī, m. & *Privignā, æ, f.*] Filius mariti, vel uxoris.] *Beausifs. Fils d'un autre lit.* PHR. Pocula privigno non nocitura suo. Pr. Privigni matre carentes. H.

PRIVILEGIUM, ī, n. Cic. *Privilege, exemption.*

PRIVŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Priver, depouiller.* SYN. Spoliō, exspoliō, exuō, viduō, orbō, nudō, denudō. SYN. Privare aliquem oculis somno, vitā, fructu. Cic. Privatus lumine. O. PHR. Misera formidine privet. H. (Vide Spolio.)

PRIŪS, adv. *Auparavant, devant.* SYN. Pōtius, antē, citius. PHR. Tellus prius ima dehiscat. V. Prius otto sole. H.

PRIUSQUAM, adv. *Avant de... Avant que.* SYN. *Antequam.* PHR. Ferro culpam compesce priusquam Dira per incautum serpent contagia vulgus. V. Ac prius ignotum ferro quam scindimus æquor. V. Ante pudor quam te violem. V.

PRŌ, *interjectio.* [Idem quod PRŌH.] *Prō facinus ! O.* *Prō curia, inversique mores.* H.

PRŌ, *Prap. varia significans. Ut.* **PRŌ**, *pour.* SYNT. Emptum pro me. *Pla.* Pro ambobus dedi, &c. *Ter.* Pro aliquo stare. *Ter.* Dicere. *Cic.* Pro se quisque viri summā nituntur opum vi. V. **PRŌ**. [*Loco.*] *Au lieu.* PHR. Pro molli Violā, pro purpureo Hyacintho. V. Habere pro filiā. *Pla.* Quibus inertia pro sapientiā fuit. *Tac.* Pro pede penna fuit. O. Nox illi pro die est. *H.* Unus mihi pro millibus est. *Cic.* Dubia pro certis sumere. *Cic.* **PRO**. [*Tamquam, ut.*] *Comme, pour.* SYNT. Pro victis abiere. *Liv.* Pro tu pro foedus habere. *Liv.* Pro sano loqueris. *Pla.* **PRO**. [*Secundum.*] *Selon, conformément.* SYNT. Pro ingenio, pro suo jure. *Cic.* Nunc te marmoreum, pro tempore, fecimus. *V.* **PRO**. [*in, sup̄r.*] *dans, sur.* SYNT. Pro concione, pro suggestu. *Liv.* Pro magistratu. *Tac.* **PRO**. [*antē.*] *Devant.* SYNT. Pro æde. *Castoris.* *Sal.* Locare equites pro cornibus, pro castris. *Cæs.* **PRO**. [*propter.*] *A cause, par.* Pro nostra amicitia. *Cic.*

PROAVŪS, ī, m. & **PROAVIĀ**, æ, f. *Suz. Bis-aïeul, bis-aïeule.* PHR. Cui genus à proavis ingens, clarumque paternæ Nomen erat virtutis. V. Evocat antiquis atavos proavosque sepulchris. O. Felices proavorum atavos. *J.* Dum proavos atavosque refers, & nomina mille. *M.*

PROAVITŪS, ā, ūm. *De bis-aïeul.* PHR. Proavita regna. O. Proavita insignia pugnae Ostentare. *Sil.*

PROBABILIS, ilē. *Probable, vraisemblable.* SYN. Credibilis. PHR. Nihil est tam incredibile quod non dicendo fiat probabile. *Cic.* Probabilis orator. *Cic.* *i. tolerabilis.* **PROBABILITAS**, ātis, f. *Cic.* *Probabilité, vraisemblance.* **PROBABILITER**, adv. *Cic.* *Probablement.*

PROBATIŌ, ōnis, f. *Preuve.* Firma & inexpugnabilis probatio. *Quin.* **PROBATOR**, ōris, m. *Appro-*

bator. Probator ingenii. O. **PRŌBATŪS**, ā, ūm. [*īor īsimus.*] *Approuvé, qui a l'approbation de tout le monde.* Nemo probator. *Liv.* Probata fides. *Cl.* **PRŌBĒ**, & **PRŌBISSĪME**, adv. *TER.* *Bien.* SYN. Egrēgie, recte, benē, ingēnuē, élégantē. *PHR.* Probe sentire. *Cic.* Vivere. *Pla.* Probē curare. *Ter.* Memini probē *Cic.* Probe ornatus. *Cic.*

PRŌBITAS, ātis, f. *Probité, droiture.* SYN. *Piētās, virtūs, Intēgritās.* *PHR.* Probitas laudatur & alget. *J.* Lumina demissam & dulci probitate rubentem. *St.* Et tantum probitas irreprehensa fuit. O. Dissimilis probitate tibi est. O. Adversis probitas exercita rebus. O. Tenero probitas maturior ævo. *St.* Longum probitas perdurat in ævum. O. (Vide *VIRTUS*.)

PRŌBLEMĀ, ātis, n. *Cic.* *Problème, question douteuse.*

PRŌBŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Prouver, démontrer.* SYN. *Dēmōstrō, cōfirmō, suādēō, ostendō.* *PHR.* Non est, inquis, idem : multo plus esse probabo. *M.* Exitus acta probat. O. Indolem factis probare. *S.* Causa probanda. O. Patens sine teste probatum crimen. O. Illis eriperes verbis mihi sidera cæli. *Lucret.* *T.* Non rata sit quam posco fidem, nisi vera loquendo Grande meis pondus vocibus esse probem. *Saut.* Stantia non poterant testā probare Deos. *M.*

PRŌBĀRĒ. [*Approbare.*] *Approuver.* *PHR.* Video meliora proboque ; Deteriora sequor. O. Rumpitur invidia quod amatur, quodque probamur. *M.* Misericordie probet populos aut fœdera jungi. *V.* Probati in vulgus. *Cic.* Factum Dea probabit. O. Probare scripta. *Pr.* Vulgus amicitias utilitate probat. O. Quatum judicio si qua probata tuo est. O. Dicentem magno clamore sequuntur. *Com.*

PRŌBĀRĒ. [*Experiiri.*] *Eprouver.* Probare animos. O. Probare boves. *Col.*

PRŌBŌSCYS, idis, f. *VAR.* [*Quā Elephantus pro manu utitur.*] *La trompe d'un Elephant.*

PRŌBRŌSŪS, ā, ūm. *Honteux, infame.* SYN. Infāmis, pudendus, turpis. SYNT. Probrosæ carmina. *Tac.* Probrosæ ruinæ. *H.*

PRŌBRŪM, ī, n. *Honte, deshonneur, infamie.* *EPI TH.* Dirum, turpē, fœdum, infandum, iniquum, pudendum, nefandum. SYN. Infamīā, dedecūs, ignominīā. *PHR.* Vecito temerat sacraria probro. O. Aut posse à turpi mentem inhibere probro. *C.* Sanguine probra luas. O. Et fuerint oculis probra videnda meis. O. Probris terras implere. O. Vacare probro. *S.* Probra alicui intendere. *Tac.* Inferre. *Cic.* Canere. O. Probra in aliquem jacere, jactare. Probris vexare. *Cic.*

PRŌBŪS, ā, ūm. *īor, īsimus.* *Bon, qui n'est pas defectiveux.* SYNT. Proba clava. *Pla.* Probus color, sapor. *Col.* Mores probi. *H.* Probamque Pauperiem sine dore quæro. *H.* **PRŌBŪS** Homo. *Cic.* *Un homme de probité.* *PHR.* Quorum judicio, si qua probata, proba est. O. Integer vitā scelerisque purus. *H.* Vir justus, probus, innocens timeris. *M.* (Vide *JUSTUS, PIUS, SANCTUS*.)

PRŌCACITAS, ātis, f. *Insolence, effronterie.* *PHR.* Non enim procacitate linguæ vitæ sordes eluuntur. *Cic.* Ludit qui stolidā procacitate. *M.*

PRŌCACITĒR, ius, īsimē, adv. *Insolamment, effrontément.* SYNT. Procacius flagitare. *Liv.*

PRŌCĀS, æ. *Rex Albanorum Amulii, & Numitoris*

pater. **PHR.** Proximus ille Procas Trojanæ gloria gentis. *V.*

PROCAX, acis, ior, iſimûs. *Efronté, impudent.* **SYN.** Pétulans, prôtérvus, impudens, improbus. **SYNT.** Procax musa. *H. Lingua. Sil.* Procacia dicta. *Cl.* Procaces vernæ. *H.* Manum procacem armare. *S.* Dictis movère procacibus iras. *Cl.* Tu quem nequitia procaciores, &c. *M.* Procax odii. *Tac.* Procaces Austri. *V. i. fientes.*

PROCIDŌ, is, cēsī, cēsūm, ērē. *S'avancer, aller au delà.* **SYN.** Prōgrēdiōr, prōvēhōr, prōdēō. **PHR.** Tacito procedere passu. *U-F.* Longius ē castris processit. *Caf.* Cultus procedit adulter. *O.* Aequatis classem procedere velis. *V.* **PROCEDERĒ** pertransi. tamque dies alterque dies processit. *V.* Tempora procedunt tardē. *O.* Procedebar opus. *V.* Qualis ab incepto processerit, ut sibi constet. *H.* In multum formæ processit honorem. *Pr.* Procedere honoribus, ætate. *Cic.* Vis animi pervicit & extra Processit longe. *Lr.* Haud passus procedere longius iras. *V.* Si consilia illi processissent. *Liv.* Eissent rēssī.

PROCELLĀ, æ, f. *Tempeste, orage.* **PHR.** Stridens Aquilone procella. Velum adversa ferit. *V.* Et mea cymba semel vastā percussa, procellā. Illum quo lapsa est horret adire locum. *O.* Effugit hybernas demissa antenna procellas. *O.* Fert bene præcipientes navis, modo facta, procellas. *O.* Dispersæ rates tristibus procellis, *M.* Subitæ saliant in vela procellæ. *St.* Inæquales procellæ vexant mare. *H.* **PROCELLĀ** metaph. *Trouble, temps fâcheux.* **PHR.** Obruit ingentes ista procella viros. *O.* Nec impotens procella fortunæ movet. *S.* (Vide **TEMPASTAS**.)

PROCELLŌ, is, cūlī, cūlsūm, ērē. *Battre, abbatre. renverser.* **PHR.** Turbinis immanem vim promovet, atque procellit. *Lr.* Quos infidiosā tranquillitate provectos, improvisus turbo proculerat. *Plī.* **PROCELLŌSŪS**, ā, ūm. *Orangeux, sujet aux tempêtes.* **SYN.** Vēntōsūs, nimbōsūs. **PHR.** Alba procellosos vela referte Notos. *O.* Procellosum mare. *S.* Ver procellosum fuit. *Liv.*

PROCERĒS, ūm, m. [Majores civitatis.] *Les principaux, les grands.* **SYN.** Primōrēs, nōbīlēs, prīncīpēs, præcīpūi, lēctī, dēlectī. **PHR.** Delectos populi proceres. *V.* Ductores Teucrum primi & delecta juvenus. *V.* Ad limina primi Pænorum expectant. *V.* Castrorum proceres. *L.* Tot lēctī proceres ibant. *V.* Rerum proceres. *Sil.*

PROCERYTAS, acis, f. *Cic.* Longueur, hauteur.

PROCERYŪS, adv. *Cic.* Plus haut.

PROCERŪS, ā, ūm. *Haut, long.* **SYN.** Altūs, ēlātūs, excelsūs, sūblīms, grādis, editūs. **PHR.** Nemotis procera cacumina. *Plī.* Proceras manibus vertere Fraxinos. *H.* Minaci Porphirion statu. *H.* Aspice sum quantus; non est hoc corpore major Jupiter in caelo. *O.* Leves erectus in auras Despicit omne nepos, tantoque est corpore, &c. *O.* Quia scilicet illis Majorem natura modum dedit. *H.* Acer in absentes, linguæ jactator, abundans Corporis exiguiusque animi. *Cl.* Graditurque per æquor Jam medium; necdum fluctus latera ardua tinxit. *V.* Et toto vertice supra est. *V.* (Vide **ALTUS**.)

PROCESSŪS, ūs, m. *Avancement, progrès.* **PHR.** Processus efficere. *Cic.* Sic tua processus habeat for-

tuna perennes. *O.* Sin in processu cœpit crudeſcere morbus. *V.* Dans la suite.

PROCHÿTĀ, æ, f. *Insula in Puteolano sinu.* **PHR.** Tum sonitu Prochyta alta tremit. *V.*

PROCIDENTIĀ, æ, f. *PLI.* Chûte. (Vide **CĀSUS**.) **PROCIDŌ**, is, dī, ērē. *Tomber.* **PHR.** Rex procidit pervicaces ad pedes Achillei. *H.* Cupressus latē procidit. *H.* (Vide **CADO**.)

PROCIDŪŪS, ā, ūm. *Qui tombe.* *Procidua Salix.* *Plī.* **SYN.** Dēcidūus, cādūcus, labilis. *Qua vide suis locis.*

PROCIĒŌ, ēs, īvī, itūm, ērē. *LIV.* Demander.

PROCINCTŪS, ūs, m. [Apparatus bellicus.] *Expedition militaire.* Ad procinctum tendentibus. *Plī.* In procinctu stare, esse. *Quin.* [Accinctum esse.] *Estre tout prêt.* Hæc in procinctu carmina facta puta. *O. i.* Celeriter. In procinctu mors habenda. *QUIN. i.* ad mortem paratos nos esse oportet.

PROCLAMATIŌ, ōnis, f. *QUIN.* Publication.

PROCLĀMŌ, ās, avī, atūm, arē. *Crier fort.* **PHR.** Et magnā proclamat voce Diorea. *V.* (Vide **CLAMO**.)

PROCLINATIŌ, ōnis, f. *VIT.* Pente, talus.

PROCLINŌ, ās, avī, atūm, arē. *Faire pencher.*

PROCLINATŪS, ā, ūm. *Penchant.* Res proclinata. *Caf.* Metaph. *Qui menace ruine.* **PHR.** Cum caput quassata domus subidere; Partes In proclinatas omne recumbit onus. *O.* In te omnis domus inclinata recumbit. *V.*

PROCLIVĒ, is, n. **PROCLIVITAS**, acis, & proclivēs, ēī, f. *Cic.* Pente, penchant. **PHR.** Vitia semel incitata in proclive labuntur. *Cic.* Et procurfus item in proclive volubilis extat. *Lr.*

PROCLIVIS, vē, & **PROCLIVŪS**, ā, ūm. *VAR.* *Penchant.* **SYN.** Inclīnātūs, prōnūs. **PHR.** Impetus undarum proclivus. *Lr.* Sceleri proclivis egestas. *Sil.* Proclivis ad morbum. *Cic.* Ad libidinem. *Ter.* Proclive dictu. *Cic.* Aisé.

PROCLIVĒ, iūs, adv. *Aisement.* Et labi proclivius. *Cic.* Proclivius ad iras decurrere. *Lr.*

PROCĒTON, ōnis, m. *PLI.* [Ante cubiculum.] *Anti-chambre.*

PROCONSŪL, ūlis, m. *Cic.* [Qui cum potestate Consulari Provinciam administrabat.] *Proconsul.*

PROCONSŪLARIS, arē. *TAC.* De Proconsul.

PROCONSŪLATŪS, ūs. *PLI.* Le Proconsulat.

PROCŌR, aris, atūs sūm, arī. *SEN.* Demander en mariage, Caoler.

PROCRĀSTINATIŌ, ōnis, f. *Cic.* Délai. **PROCRĀSTINŌ**, ās, avī, atūm, arē. [Diem de die trahere.] *Differer, remettre de jour en jour.* **PHR.** Sed propra nec te venturas differ in horas: Qui non est hodie, cras minus aptus erit. *O.* (Vide **CRAS**.)

PROCREATIŌ, ōnis, f. *Cic.* Generation, production. **PROCREATIŌ** vitis, *Cic.* Semen, vel ferendi actus.

PROCREĀTOR, ōnis. *Pere, Createur.* Procreator mundi. *Cic.* (Vide **CREATOR** vel **PATER**.) **PROCREĀTRIX**, icis, f. *Cic.* Mere. (Vide **MATER**.)

PROCREŌ, ās, avī, atūm, arē. *Engendrer.* Procreare liberos ex aliquā. *Cic.* Procreare usum. *Lr.* pertrans. (Vide **CREO**.)

PROCRESCŌ, is, crevī, cretūm, ērē. *Croître.* **PHR.**

Et res progigni & genitas procrefcere poffe. *Lr.* (*Vi-
de CRESCO.*)

PROCRIS *Filia Erechthei Athenienfium regis.* Procris erat magnæ foror Orithyæ. ..pater hanc mihi (*Cephalo*) juxxit Erechtheus : Hanc mihi juxxit amor. *O.* *Eam Cephalus venando imprudens interfecit. Quæ pluribus narrata Vide fupra CEPHALUS.*

PROCRUSTES & **PROCUSTES**, æ. *Latro infignis qui hofpites interimere folitus, à Thefeo interfec- tus ipfe efl.* *PHR.* Tellus Epidauria per te Clavigeram vidit Vulcani occumbere prolem, Vidit & immitem Cephifias ora Procrustren. *O.*

PROCUBO, as, cubūt, cubitūm, arē. *Pencher.* *SYN.* Inclīnōr, prōcūmbō, incūmbō, incūbō, immīnēō. *PHR.* Speluncæque tegant & faxea procubet umbra. *V.*

PROCUDO, dis, dī, sūm, ērē. *Forger.* *SYN.* Cūdō, ēxcūdō. *PHR.* Durum procudit arator Vomeris obtusi dentem. *V.* Inacuta ac tenuia poffe Mucronem duci fastigia procudendo. *Lr.* **PROCUDERĒ.** *metaph.* Ita procudit enfes. *H. i. acuit ad arma.* Procudere dolos. *PLA. i. fingere.* Procudere linguam. *Cic. i. exercere.* Procudere prolem. *LR. i. creare.*

PROCUL adv. *Loin, de loin.* *SYN.* Lōngē, lōngiūs, rēmōtē. *SYNT.* Procul urbem, *Cur.* Muros. *Liv.* Procul mari. *Liv.* Procul à patriā. *V.* Procul errare. *Sal.* Procul este profani. *V.* Procul est, ait, arbiter omnis. *O.* Procul recessit. *V.* Procul apparet. *V.* Telis procul instant. *V.* Ambitione procul. *H.* Procul discordibus amīs. *V.* I procul hinc. *O.* Procul dubio. *SUE. i. cerid.* *PHR.* Si qua sonum procul arma dedere. *V.* Taurus procul, atque in sola relegant Pafua. *V.* Longa procul longis via dividit invia terris. *V.* Videmus Italiam procul. *V.* Pulfaraque saxa Audimus longē. *V.* Obique truci procul omnia visu. *V.* Decurrit ab arce Et procul ô ! miferi &c. *V.* Serta procul capiti delapsa jacebant. *V.*

PROCULCATIŌ, ōnis f. *SEN.* *L'action de fouler aux pieds.*

PROCULCŌ, as, avī, atūm, arē. *Fouler aux pieds.* *SYN.* Calcō, cōnculcō. Calcē tērō, cōntērō, prēmō. *PHR.* Mixtæque cruor calcatur arenā. *V.* Crescentes proculcat Aper segetes. *O.* Excitit, effunditque solo ; hunc lora & juga subter Provolvere rotæ crebro super ungula pulsu Incita nec domini memorum, proculcat Equorum. *V.* Qui fata proculcavit. *S.* (*Vide CALCO.*)

PROCULEIUS *Eques Romanus.* Vivet extento Proculeius ævo, Notus in fratres animi paterni : Illum ager pennā metuente solvi Fama superstes. *H.*

PROCUMBŌ, is, cubūt, cubitūm, ērē. *Se coucher, être couché.* *SYN.* Rēcūmbō, jaccō, cubō, dēcūmbō. *PHR.* Somno vinoque sepulti Procubuerē. *V.* Extremæque sequi aut medio procumbere campo ovem. *V.* Procumbere terræ. *O.* Procubuit studio venandi lassus & æstu. *O.* Viridi procumbit in herbâ. *V.* Segetes imbrisus procubuerē. *Caf.* Ne gravidis procumbat culmus ariflis. *V.* (*Vide JACO.*)

PROCUMBERĒ [*Pro cādērē, sūērē, prōcidērē, stēr- nī.*] *Tomber.* *PHR.* Emoti procumbunt cardine postes. *V.* Videbit Procubuisse domum. *V.* Procumbit ad aram. *V.* Procumbit super atque hæret lacrymans gemenfque. *V.* Pondere turris procubuit subitō, & celum tonat omne fragore. *V.* Procumbit humi

Bos. *V.* Procubuit motiens & humum semel ore in- mordit. *V.* Brachia palpebræque cadunt, poplitesque procumbunt. *Lr.* Nostrā procubuerē manu. *O.* Domus lapsa procubuit in domini caput. *O.* In terram toto precumbere vultu. *O.* (*Vide CADO.*)

PROCUMBERĒ genibus. *O.* Ad pedes, ad genua. *Liv.* Ante pedes. *O.* *Se jeter.* *PHR.* Suppliciter posito procubuerē genu. *O.* Nunc pudet ad teneros procubuisse pedes. *T.* **PROCUMBERĒ.** [*Pro cubārē, Inclīnārī.*] *Pencher.* Procumbentes Taxi. *L.* Procumbere ad arborem. *Plī.*

PROCURŌ, as, avī, atūm, arē. [*Diligenter admi- nistrare.*] *Avoir le maniment, le soin.* *SYN.* Cūrō, gērō, admīnīstrō. *SYNT.* Procurare Provinciam. *Plī.* (*Vide REGO. GUBERNO.*) **PROCURARĒ.** *Panfer, Avoir soin.* *PHR.* Latī bene gestis corpora rebus Procurate viri. *V.* Procurare arbores. *Cato.* (*Vide CURO.*) **PROCURARĒ** prodigia. *Liv.* Monstra. *Cic. Expiar.* (*Vide EXPIO.*) **PROCURARĒ** ostentum. *Ph.* [*Avertere.*] *Detourner.*

PROCURATIŌ, ōnis f. *Cic.* *Administration, charge.* Procuratio negotii publici. *Cic.* **PROCURATIŌ** fieret Sue plenā. *Cic.* *L'expiation.*

PROCURATŌR, ōris m. & **PROCURATRIX**, icis f. *Procureur, Agent, qui a soin.* Procurator regni, *Caf.* Procuratrix hominis sapientia. *Cic.*

PROCURRŌ, is, rī, sūm, ērē. *Courir devant, s'avancer.* *SYN.* Cūrō, ēxcūrō, prōdēō, prōcēdō. *PHR.* Et conferre manum, & procurrere longiūs audent. *V.* Telum contorsit in hostes Procurrens. *V.* Alerno procurrens gurgite pontus. *V.* Cæcique ruunt; quos agmina contra Procurruat. *V.* Procurrere in pugnam. *Col.* Procurfu rapido coniectis eminus hastis Invadunt Martem. *V.* Vitæ spatium procurrere. *O.* (*Vide CURRO.*) **PROCURRERĒ.** *S'avancer, s'étendre.* *PHR.* Terra tribus scopulis vastum procurrit in æquor Trinacris. *O.* In mare seu celsus procurrerit Apenninus. *H.* Saxis in procurrentibus hæsit. *H.*

PROCURSATIŌ, ōnis f. *Liv.* *Courfe sur les ennemis.* **PROCURSATŌR** & **PROCURSŌR**, ōris m. *Liv.* *Coureur, qui fait des courfes sur les ennemis.*

PROCURSIŌ, ōnis f. *QUIN.* *Digression, courfe.*

PROCURSO, as, avī, atūm, arē. *Liv.* *Courir, faire des courfes sur les ennemis.*

PROCURSUS, ūs m. *Saillie, avance.* Procursus angulosus. *Plī.* **PROCURSUS.** *Courfe.* *PHR.* Procursus militum. *Liv.* Procursu concitus axis. *V.* Faciles sternit procurfibus herbas. *St.* Procursus virtutis. *V-MAX.* *Le progrès.* (*Vide CURSUS*)

PROCURVUS, ā, ūm. *Fort courbé.* *PHR.* Non ulla est Oleis cultura; neque illæ Procurvam expectant falcem. *V.* (*Vide CURVUS.*)

PROCUS, ī m. *Un amant, qui recherche une fille en mariage.* *EPITH.* Blāndūs, cūpidūs, sōlicitūs, in- sōmnīs, dubiūs, pervigil, pallēns, impōrtūnūs. *PHR.* Turba ruunt in me luxuriosa, proci. *O.* Et quid agam rursusne procos irrita priores Experiar. *V.* Et natam nulli veterum sociare procorum. *V.* Multorum frustra votis optata procorum. *O.* Helene non pluribus esset Sollicitata procis. *O.* Nunc quoque cū fugias, averferisque petentes, Mille viri cupiunt...vulgates rejice tædas, Vertumnūque tori socium tibi delige...Hæc loca magna colit, nec uti

pars magna procorum Quam modo vidit, amat :
tu primus, & ultimus illi Ardor eris, folique suos
tibi devovet annos. O. (Vide AMANS.)

PROCYON, ōnis. m. [Sidus æstivum canis ortum
prævertens.] *L'avant-chien.* PHR. Geminis est ille
sub ipsis Antecanis Procyon, Graio qui nomine fer-
tur. *Cic.* Jam clarus occultum Andromedæ pater
Ostendit ignem, jam Procyon furit. *H.*

PRŌDEAMBULŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. TER. *Se pro-
mener ça & là* (Vide AMBULO)

PRŌDEŌ, is, ivi, & ii, itūm, irē. *S'avancer, sortir,
paraître.* SYN. PRŌCĒDŌ, APPAREŌ, EXEŌ, PRŌCŪRŌ.
SYNT. Prodire ad aliquem. *Pla.* Ad portum, ad col-
loquium, in hostem. *L.* In prælium. *Cas.* Prodire
obviam. *Cic.* Prodire ex portu. *Cas.* PHR. Illæ tan-
tum prodire volando Quantum acie possent oculi
servare sequentum *V.* Jamque nocens ferrum, fer-
roque nocentius aurum Proderat. *O.* Magicis mor-
tua prodit aquis. *Pr.* Non ut marmorei prodirem e
limine recti. *T.* Romanoque habitu prodis. *H.* Juve-
numque prodis Publica cura. *H.*

PRŌDICTATŌR, ōris. m. *Liv.* [Qui Dictaturam
extraordinariam difficili tempore gerebat.] *Prodic-
tator.*

PRŌDIGALĪTER. COL. & PRŌDIGĒ. adv. *Cic.*
Avec profusion. PRŌDIGENTIĀ, æ. f. *TAC.*
Prodigalité, profusion. (Vide PRODIGUS.)

PRŌDIGIALĪTER. COL. PRŌDIGIŌSE. PLI. & PRŌ-
DIGIALĒ. Cl. adv. *Prodigieusement.* PHR. Qui va-
riare cupit rem prodigialiter unam. *H.* Cometes Pro-
digiale rubens. *Cl.*

PRŌDIGIŌSŪS, ū, um. & PRŌDIGIALIS, alē.
PLA. *Prodigieux, qui tient du prodige.* SYN. MIR-
ABILIS, PŌRŌTĒNTŌSŪS, MŌNSTRŌSŪS. PHR. Prodigiosa
cano veterum mendacia vatūm. *O.* Prodigiosus hon-
or. *Cl.* Prodigiosa astra. *St.* Corpora. *Quin.*

PRŌDIGIŪM, ii. n. *Prodige, événement surprenant.*
EPITH. DITŪM, MINŪM, HŌRĒNDŪM, FERĀLE, TERRĪ-
BILĒ, TERRIFICŪM, FORMIDABILĒ, EXITIALĒ, INFELIX,
INFANDŪM, MISĒRABILĒ, HŌRIBILĒ, HŌRĒNDŪM, STU-
PĒNDŪM, MIRŪM, MIRANDŪM, NOVŪM, INGĒNS, FA-
TĀLE, INĀUDITŪM. SYN. PŌRŌTĒNTŪM, MŌNSTRŪM, ŌMĒN.
PHR. Prodigii acti cælestibus ōiā piabunt. *V.* Sola
novum dictuque nefas Harpya Celæno Prodigium
canit, & tristes denuntiat iras. *V.* Ingentibus excita
monstris. *V.* Magnoque futurum Augurio mon-
strum. *V.* Horribili visu portenta sequuntur. *V.* Sed
variis portenta Deūm terroribus obstant. *V.* Monstra
Deūm refero. *V.* Subitum ac dictu mirabile mon-
strum. *V.* Oculis mirabile monstrum. *V.* At Rex sol-
licitus monstris. *V.* Tu crelia mactas Prodigia &
vastum Nemea sub rupe Leonem. *V.* Obstupendis
terrata visis. *Sant.* Miserabile Divūm prodigium. *St.*
Notus prodigio locus. *O.* Monstris exterrita conjux.
V. Signa tamen luctūs dant haud incerta futuri :
Arma ferunt inter nigras crepirantia nubes Præmo-
nuisse nefas. Solis quoque tristis imago Lurida sol-
licitis præbebat lumina terris, tristitia mille locis Sty-
gius dedit omina Bubo: Mille locis lacrymavit ebur;
cæcutique feruntur Auditi sanctis & verba minantia
lucis Victima nulla litat; magnosque instare tu-
multus Fibra monet...non tamen insidias ventura-
que vincere fata Præmonitus potuere Deūm *O.* Nec
virides galeis fulcos, sætusque novales Martis; &

in segetem crescentis semina belli Nil veris æquale
dabunt... Et geminos Soles mirari destinat orbis.
Omnia cesserunt Eunuchō Consule monstra. *Cl.* Ut-
que semel patuit monstris iter; omnia tempus Nac-
ta suum properant nasci. tum decolor imber Infan-
tumque novi vultus, & dissona partu Semina. *Cl.*
Semiferos partus metuendaque pignora matri. *Cl.*
(Vide PRÆSAGIUM. *Tristia futura cladis præsagia.*)

PRŌDIGŌ, is, ēgi, ērē. VAR. *Chasser devant soy,
pousser.* PHR. Prodigere Sues in lutum, in pabulum,
in Solem. *Var.* (Vide AGO, agere. *Conduire.*) PRŌ-
DIGĒRE. *PLA.* *Prodiguer.* (Vide PRODIGUS.)

PRŌDIGŪS, ū, ūm. *Prodigue.* SYN. PRŌFUSUS, libe-
ralis, īmmōdĕrātus, nīmīus, īmmōdicus. PHR.
Haud paravero, quod aut, avarus ut Cremes, Ter-
rā premam; discinctus aut perdam ut nepos. *H.*
Prodiga non sentit pereuntem fœmina censum; Ac
velut exhaustā redivivus pullulet arcā Nummus, &
ē pleno semper tollatur acervo, Non unquam re-
putat quanti sua gaudia consent. *J.* Sanguinis atque
animæ prodige Galle tuæ. *O.* Animæque magnæ
Prodigum Paulum. *H.* Nocendi prodigus. *St.* Prodi-
gus æris. *H.* Auri. *Cl.* Arcaniche fides prodiga. *H.*
Multæ locus herbæ prodigus. *H.* Prodiga viræ pec-
tora. *St.* Tellus Prodiga divitias alimenta que sug-
gerit. *O.* (Vide LIBERALIS.)

PRŌDITIŌ, ōnis. f. *Trahison.* *EPITH.* PĒRFIDĀ, scē-
lĕrātā, IMPĪĀ, MĪLĀ, DŌLŌSĀ, PĒRNICIŌSĀ, INSIDIŌ-
SĀ, MĒNDĀX, INFIDĀ, LITĒNS, ŌCŪLTĀ, TĪCĀ, SĒCĒ-
TĀ, ARCĀNĀ. PHR. Quem falsā sub prodicione pelagii,
Demisere necl. *V.* Ut sit in infidā prodicione fides *O.*
Nam perdam potius sperata cubilia quàm sim Pro-
dicatione potens. *O.* Ergo fas pretio cedit? Mercede
placebit Proditio. *Cl.*

PRŌDITŌR, ōris. m. *Traire, perfide, qui vole sa
foy.* *EPITH.* PĒRFIDŪS, scēlĕrātus, fallax, insidiŌ-
sŭs, MĒNDĀX, VĒRSŪTŪS, MĒTĒDĒNDŪS, NĒFĀRIŪS.
PHR. Proditor urbis. *O.* Proditor & defector salutis
meæ. *Cic.* Quod tantis Romana manus contextui-
armis, Proditor unus iners angusto tempore verit.
Cl. Falleret Augustas occultus proditor aures. *Cl.*
Dissimulans fedit, & vultu mentitur amorem. *Vida.*
Quamvis discrimine summo Proditor apporet, sus-
pensā morte, salutem; Nunquam gratus erit, dam-
namus lucē repĕtā Perfidiā. *Cl.* Romani scēle-
rum semper sprevēre ministros. Noxia pollicitum
domino miscere venena Fabricius Regi nudatā
fraude remisit: Infesto quem Marte petit, bellum-
que negavit Per famuli patrare nefas. *Cl.*

PRŌDITŌR. *Qui decele, qui divulgue.* PHR. Prodi-
tor culpæ. *O.* Nunc & latentis proditor intimo Gra-
tus puellæ risus ab angulo. *H.*

PRŌDŌ, is, didi, ditūm, ērē. *Faire paraître, di-
vulguer.* SYN. APĒRĪŌ, ŌSTĒNDŌ, PĀNDŌ, MĀNĪFĒSTŌ.
PHR. Prodiderit commissā. *H.* Testulus recusat
Prodere voce sua quemquam. *V.* Murmura venturos
nautis prodentiā ventos. *V.* Suas qui prodidit artes *O.*
Furor proditur vultu. *S.* Prodere insidias. *O.* Prodere
posteris gloriam. *Cic.* Exemplum. *Liv.* Prodere litte-
ris, memoriæ. *Cic.* Fama prodit. *CEL. i. refert.* Tur-
bato prodita vultu Ira. *L.* Socerumque exterruit
ingens Proditā vox. *V. F.*

PRŌDERĒ *Trahir.* PHR. Proditus à socio. *O.* Et stat
sententia tradere mecum Doralem patriam, fœdē

que imponere bello. O. Prodata sum causis una puella tribus. O. Non jam conjugium antiquum, quod prodidit oro. V. Qui se venientibus ultro, Hoc ipsum ut strueret, Trojamque aperiret Achivis, Obtulerat fidens animi. V. Prodere fidem. Sal. Officium. Cic. Prodere classem prædonibus. Cic. Prodere mercede. Cic. Prodere vitam. TER. *Prodiguer.*

PRODÈRÈ. [Longè projicere.] *Rejeter, écarter.* PHR. Unius ob iram Prodimur, atque Italiam longe disjungimur oris. V. **PRODÈRÈ.** [Propagare.] *Étendre.* PHR. Italiam regeret, genus alto à sanguine Teucris Proderet. V.

PRODŌCĒŌ, ēs, cū, dōctū, ērē. *Declärer hautement.* PHR. Quærenda pecunia primum est Virtus post nummos: hæc Janus summus ab imo Prodocet. H. **PRODRŌMŪS,** i. m. Cic. [Latine præcursor.] *Avant-courreur.* **PRODRŌMŪS,** ā, ūm. COL. *Qui precede.* Prodrōmi Aquilones. COL. i. qui exortum *Canicula antecedunt.* Prodrōmæ ficus. PLI. i. *præcoces.*

PRODŪCŌ, is, xī, ctū, ērē. *Prolonger.* SYN. Prōtrihō, diffērō, tardō, prōferō, prōrōgō. PHR. Abnegat excisā vitam producere Trojā. V. Quod nimio gaudes noctem producere vino. M. Jucundè cœnam produximus illam H. Dentibus antiquas solitus producere pelles. M. Productus dolor. Cic. Flagellum vitis productum. Col.

PRODŪCĒRÈ. [Extra ducere.] *Conduire, accompagner.* SYN. T. Producere ad Solem. Col. Ad necem. Cic. In profectum populi. Cic. Producere è carcere. Cic. Coram productus. Cic. Amator Me duce productus. O. Nec tua funera mater Produxi. V. Aspice nostro Dira quod exemplum feritas produxerit ævo. J. *A donné, a fait voir.* Produci ad &c. PLI. [Induci] *Eire poussé.*

PRODŪCĒRÈ. [Pro gignere.] *Produire, engendrer.* PHR. Producere sobolem. H. Partusque recusent, Te surgente, puer, Latæ producere matres. Sil. Sata producuntur ad segetem multā curā. SEN. *per transl.* Producere scelus. TER. *Metaph.*

PRODŪCTĒ, adv. Cic. *D'une manière longue.*

PRODŪCTIŌ, ōnis. f. *Prolongation.* Productio temporis. Cic.

PRŌTŪS, i. Abantis regis Argivorum filius, ab Antia uxore quatuor filios genuit, qua à patris nomine dicta sunt.

PRŌTYDĒS, dūm. Cum formā essent præstantissimā, ausa sunt se Junoni præferre; quā re irata Dea, talem eis furorem immisit, ut Vacca se esse crederent, & in sylvas fugerent. PHR. Prætides impleverunt falsis mugitibus agros. V. Amithaone natus (Melampus) Prætidas attonitas postquam per carmen & herbas Eripuit furiis; purgamina mentis in illas Misit aquas; odiumque meri permansit in undis. O. *Clitorii fluvii.*

PROFANATIŌ, ōnis. f. PLI. *Profanation.*

PROFANŌ, ās, āvī, ātū, ārē. *Profaner, violer les choses sacrées.* SYN. Viōlō, pōllūō, tēmērō. PHR. Scilicet omne sacrum mors importuna profanat. V. Rara profanatas inspicant Numina terras. V. Pone Deos, & quæ tangendo sacra profanas: Impia caelestes non bene dextra colit. Tu genitor cape sacra manu, patriosque Penates: Me bello è tanto digressum & cæde recenti. Attrectare nefas. V. Pro-

fanatum funus acerbo Vulnere. St.

PROFANŪS, ā, ūm. *Profane, qui n'est point consacré.* SYN. Irrēligiōsūs, impiūs. PHR. Fraternas acies alternæque bella profanis Decertata odiis. St. Colui vestros si semper honores, Quos contra Æneadæ bello fecere profanos. V. Mixtaque erat flammæ flamma profana piæ. O. Lapsa nimio verba profana mero. O. Profana pagina, manus. Cl. Mens. O. Profani oculi. O.

PROFANŪS. [Qui sacris non est initiatus.] *Qui n'est pas initié dans les Mysteres.* PHR. Procul este profani Conclamat vates. V. Odi profanum vulgus & arceo. H. i. *ignarum.* Per transl. Profanus usus. PLI. i. *vulgaris.* Tegmina profana & usu polluta TAC. i. *trita.* **PROFARIS,** atūs sūm, ārī. *Parler, dire.* PHR. Tum breviter Dido vultum demissa profatur. V. Sic ore effatus. V. Talia perstabat memorans. V. Atque his Æneam solatus vocibus inquit. V. Incipit & blandas addit pro tempore voces. Sil. Magno clamore profatur. Sil. (Vide LOQUI.)

PROFATŪM, i. n. VAR. *Sentence, maxime.* (Vide SENTENTIA.)

PROFATŪS, ūs. m. [Profandi actus.] *Le parlor.* PHR. Effræno nimbo æquare profatu. St. (Vide COLLOQUIUM.)

PROFECTIŌ, ōnis. f. Cic. *Départ, sortie.* PHR. Armenta abiturumque pararet. V. Ithaci digressu mæsta Calypso. Pr. (Vide PROFICISCOR.)

PROFECTŌ, adv. *Certes, en vérité.* SYN. Equidē, sanē. PHR. Ille profecto Reddere personæ scit convenientia cuique. H.

PROFECTŪS, ūs. m. [A proficio.] *Progrès, profit.* PHR. Firmiores in litteris profectus alit æmulatione. Quin.

PROFĒRŌ, fers, tūlī, lātū, ērē. [Extra ferre.] *Produire, faire paroître.* SYN. Exērō, pōrrīgō, prōdūcō, ēmītō. SYN. T. Proferre audaciam. Cic. Dolum. PLA. Verba. O. Libellos. TAC. Proferre gaudium oculis. PLI. Aurum ex arcā. Cic. Proferre in Solem, in medium. Cic. PHR. Et modo tota cavā submergere membra palude Hunc proferre caput. O. Unde pedem proferre pudor veret. H. Et cultum docto pectore profer opus. M. Quis fuit horrendos primus qui protulit enses. T. Hic licet occultos proferre impune dolores. Pr. Aëris in teneras possint proferrier auras. Lr. Proferet in lucem speciosa vocabula rerum. H. Calidā prolatus ab irā. L.

PROFĒRRÈ. [Prōtēndērē, prōlātārē.] *Agrandir, étendre.* PHR. Super & Garamantas & Indos Proferet imperium. V. Proferre lineam. PLI. Diem, vitam usque ad &c. Cic. Ut proferret fata parentis, Scire potestates herbarum, usumque mœdendi Maluit. V. Proferre passus. Lr. Gradum. PLA.

PROFĒRRÈ. [Vulgare, in medium afferre.] *Publier, rapporter.* SYN. T. Proferre exempla, testes, autores. Cic. Multa ex historiis prolata. Cic. Prolatus de te rumor. Cic. Proferre legem. Cic. Citer.

PROFESSIŌ, ōnis. f. *Profession, érat.* Professio bene dicendi. Cic. Professio collegiumque Prætorum. Cic. (Vide ARS.) **PROFESSIŌ** religioſa. Pr *feſſion.* PHR. Jam Christo nomen dederat, se voverat aris; Sub certis jam pacta fides & fœdera verbis. Sant. (Vide VOTUM. Vota religioſa. RELIGIO. P. O. Religiōſorum cœm.)

PROFESSOR, ōrīs. m. *Professeur, qui professe.* SYN. Professor sapientiae. *Quin.* Professor Grammaticus. *Sue.* (Vide **MAGISTER.**)

PROFESTUS, ā, ūm. [Non festus.] Profestus dies. *H. Four ouvrable.* Lucibus profestis Deos adprecari. *H.*

PROFICIO, is, feci, fecim, ērē. *Profiger.* SYN. Prōgrēdiōr, prōsum, lūcior, lūcificiō. *PHR.* Verba miser frustra non proficientia perdo. O. Nil testibus illis Profeci. *V.* Herbā proficiente nihil curari. *H.* Non profecturis littora Bobus aras. O. Profectura aliquid tunc tua verba putes. O. Proficere in aliquo. *Cic.* Apud aliquem. *Caf.* Proficere ad mores. *Quin.* Nil omnibus actum Tantorum impenſis operum. *V.*

PROFICISCOR, ēris, profectus sum, scī. *Partir, s'en aller.* SYN. Eō, discēdō, abēō, exēō, vādō, tēdō, mīgrō. *PHR.* Ut proficiscentem docui te sapē. *H.* Ad bella profectus. O. Externā à sede profectum. *V.* Trojam ille profectus. *V.* Abit, longēque ignotis exulat oris. *V.* Migrantes cernas, totāque ex urbe ruentes. *V.* Nos patriæ fines & dulcia linquimus arva. *V.* Omnibus idem animus sceleratā excedere terrā, Linquere pollutum hospitium, & dare classibus Austros. *V.* Ardet abire fugā, dulcesque relinquere terras. *V.* Italiam petere & terras tentare repostas. *V.* O ! quoties ingressus iter. *T.* Jamque aliō moliris iter. *St.* Magnum iter ad doctas proficisci cogor Athenas. *Pr.* A portu navita fecit iter. O.

PROFICISCI agrē & invitē. *PHR.* Ter limen tetigi; ter sum revocatus; & ipse Indulgens animo pes mihi tardus erat. Sæpe vale dicto, rursus sum multa locutus; Et quasi discēdens oscula summa dedi. Sæpe eadem mandata dedi; meque ipse sefelli Respicies oculis pignora cara meis. Denique quid propero? Scythia est quod mittimur, inquam, Roma relinquenda est; utraque iusta mora est. O. Has posuit vites discēdens Daphnis... Et dixit: tamen ista mei monumenta manebunt. Cresceris vites, vobiscum consita crescet Ulmus, & exilii nostri numerabitis annos. Sic ait, & dulci sese divellit ab orā Invitus, tristisque, tamen subsistit, & hæret Hic illic, colles & perspiciebat amatos. *Vidm.* Quoties violavit oborto Rore genas; quoties oculos ad recta retorſit. *Cl.*

PROFICISCENTIS amici desiderium. *PHR.* Incubuit Boreas arreptaque vela tetendit: Jamque meus longē Proreſilaus erat. Dum potui spectare virum, spectare juvabat: Sumque tuos oculos usque secuta meis. Ut te non poteram, poteram tua vela videre Vela diu vultus detinere meos. At postquam nec te; nec vela fugacia vidi, Et quod spectarem nil nisi pontus, erat. Lux quoque tecum abiit, tenebrisque exanguis obortis, Succiduo dicor procubuisse genu. O. Vidi ego confusos vultus visofque notavi, Osque madens fletu pallidiusque meo. Et lacrymas cernens in singula verba cadentes Ore meo lacrymas, auribus illa bibi. O. Brachiaque excepti mæsto pendientia collo, Et singultatis oscula mixta sonis. O. Quod tua si flecti precibus sententia nullis Chare potest conjux, nimiumque es certus cundi, Me quoque tolle simul; certē jactabimur unā, Nec, nisi quæ patiar, metuam, pariterque feremus Quidquid erit. O. Dividimur... quique dolo-

ris Supremus gradus est, non rediturus abis. Er vox alloquitur mæstos extrema sodales... Me miserum! quā nulla diu sibi gaudia constant... Pene erat optandum nobis ne cognitus esses... Quos benē junxit amor, nec separat ultima tellus. Per sylvas animo per loca vasta sequar. *Hofsch.* Pastores aderant omnes de collibus illum Spectabant mæsti procul & discedere flebant. *Vida.* Scilicet hæc etiam nostrorum summa malorum Desuerat Giberte, mea ut tu sola voluptas Eriperere mihi longinquas missus in oras? Saltem ego si tecum consors, sociusque laborum Venissem, non infelix mihi, disſque viderer Invisus penitus, tibi si non utilis essem Consiliis, quando ante alios te maxima Pallas Edocuit, mentemque aspirat Jupiter altam; Attamen hæsissem lateri fidissimus unus Usque tuo. *Vida.*

PROFINDO, is, fidi, fissum, ērē. *Labourer.* *PHR.* Quantā pariter cervice gementes Profundunt inarata diu Pangæa Juvenci. *St.*

PROFITEOR, ēris, fessus sum, ērī. *Dire franchement, avouer.* SYN. Confiteōr, fateōr, significō, edō, exhibeō. *PHR.* Furtivos timide profiterur amores. O. Verum profiteri. O. (Vide **CONFITEOR.**) **PROFITERI** artem. *Cic.* *Faire profession.* Sapientem se profiterur. *Cic.* Primisque ducem profiterur in armis. O. (Vide **ARS. Artem profiteri.**) **PROFITERI** [Publicē docere.] *Enseigner, professeur.* *PHR.* Profiteri Philosophiam. *Cic.* Jus. O. Partes teneri profitemur amoris. O. (Vide **DOCEO.**)

PROFLATUS, ūs. m. *Le souffle du vent, le vent.* *PHR.* Æstivo proflatu refrigerari. *Col.* (Vide **AURA. VENTUS.**)

PROFLIGATOR, ōrīs m. *Tac.* Dissipateur, qui met en desordre.

PROFLIGO, ās, āvī, ātūm, ārē. *Fetter par terre.* SYN. Affligō, prosternō, fundō, cādō, disſipō, delēō, pērdō. *PHR.* Profliganda acies quam non perfregerit enſis. *Sil.* (Vide **VINCO.**) Profligati homines *Cic.* metaph. *i. perdit.* Profligata quæstio. *Sen. i. soluta.*

PROFLO, ās, āvī, ātūm, ārē. *Fetter ou pousser dehors en soufflant.* SYN. Efflō, spīō, ānhelō. *PHR.* Toto proflabat pectore sonnum. *V.* Et immani proflabit turbine flammæ. *Sil.* Sanguineo proflantem pectore rivos. *St.*

PROFLUENTĒR, adv. *Cic.* Abundamment. **PROFLUENTIA**, æ. f. *Abondance.* Profluentia loquendi. *Cic.* (Vide **ABUNDANTIA. COPIA.**)

PROFLUO, is, flūxi, flūxūm, ērē. *Couler, s'écouler.* *PHR.* In medium seu stabit iners seu profluat humor. *V.* Facilis Romano profluit ore Græcia. O. *i. diſſio græcia.*

PROFLUVIUM, ī. n. *Flux, écoulement.* *PHR.* Profluvium porro qui tetri sanguinis &c. *Lr.*

PROFLUUS, ā, ūm. *PLI.* Qui coule. SYN. Flūēns, proflūēns, rigūus. *PHR.* Et in altas proflua sylvas Flumina. O.

PROFUNDE, adv. *Col.* Profondément.

PROFUNDŌ, is, fūdī, fūsum, ērē. [Large fundere.] *Répandre, verser en abondance.* SYN. Effundō, fundō, disſpēdō, disſipō. *PHR.* Lacrymas oculis Juturna profudit. *V.* Mæsto profudit pectore voces. *C.* Lacrymis vultum lavere profusus. O. Profundere ventis verba. *Lr.* Profundere sanguinem, vitam. *Cic.*

Odium in aliquem. *Cic.* Vineae profundit palmites. *Col.* Profundere vires ingenii. *Cic. i. insumere.* Profundere fe in aliquem. *Cic.* Profusi castris. *Flor. i. egressi.*

PROFUNDUM, ī, n. [Mare.] *La mer.* *PHR.* Sciamines alii vastum subiere profundum. *L.* Missa ratis prono defertur lapsa profundo. *L.* Circumvallata profundo Insula. *Sil.* (Vide MARE.) **PROFUNDĀ** terrarum. *f. des abimes.* (Vide ABYSSUS, GURGES.) **PROFUNDUM** Liquidum. *Lr. L'air.* (Vide AER.)

PROFUNDŪS, ā, ūm. *Profond, creux.* *SYN.* Cāvūs, depressūs, imūs. *PHR.* Cunctaque profundum Pontum aspectabant. *V.* Profunda fornax. *O.* Profundae valles. *St.* Vallesque cavæ saltusque profundi. *V.* Bis patet in præceps tantum; tenditque sub umbras, Quantus in æthereum cæli suspectus Olympum. *V.* Effugerent aliquā stagna profunda viā. *O.* Caligantesque profundæ Junonis thalamos. *Cl.* Commune profundis Et superis numen. *Cl.*

PROFUNDŪS. [Altus.] *Haut, étendu.* *PHR.* Terrasque tractusque maris cælumque profundum. *V.* Abeant per inane profundum. *Lr.* Profunda altitudo. *Liv.* (Vide ALTUS.)

PROFUNDŪS. *Metaph.* [Magnus, multus, immensus.] *Grand, excessif.* *SYNT.* Profunda avaritia, libido. *Sal.* Profunda nox. *V.* Tempestas. *St.* Profunda gula. *Sne.* Profundus venter. *Cur.* Mero caluere profundo Nubigenæ. *St.*

PROFUSE, iūs, iſimē, adv. *Liv. Avec profusion.*

PROFUSIŌ, ōnis, *f. CEL.* Effusion.

PROFUSUS, ā, ūm, iſor, iſimūs. *Répandu, versé.* Fletus super ora profusus. *O.* (Vide PROFUSO.)

PROFUSUS. [Prodigus.] *Prodigue.* *PHR.* Profusus homo, nepos. *Cic.* Luxuries profusa. *Cic.* Profusus sumptus. *Cic.* Alieni appetens, sui profusus. *Sal.* (Vide PRODIGUS.) **PROFUSĀ** hilaritas. *Cic. i. immoderata.* Profusior cauda. *PAL. i. longior.*

PROGEMMŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *COL.* Bourgeonner.

PROGĒNĒR, ērī, m. *Sue.* [Generi pater.] *Le mari de la petite fille, à l'égard du grand pere.*

PROGĒNĒRĀTIŌ, ōnis, *f. Cic.* Generation.

PROGĒNĒRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Engendrer, produire.* *PHR.* Nec imbellem Progenerant Aquilæ columbam. *H.* (Vide GIGNO.)

PROGĒNIĒS, ēr, *f. Race, lignée.* *EPITH.* Cārā, dulcis, egrēgiā, gēnērōsā, inclŷtā, dilectā. Nēfandā, rūpīs impiā, priscā, rēgiā, vitiosā. *SYN.* Sōbōlēs, prōlēs, prōpāgō, gēnūs, stirps. *PHR.* Progeniem sed enim Trojano ā sanguine duci Audierat. *V.* Jam nova progenies cælo demittitur alto. *V.* Hinc progeniem virtute futuram Egregiam & totum quæ viribus occupet orbem. *V.* Ætas parentum pejor avis tulit Nos nequiores mox daturus Progeniem vitiosorem. *H.* Dignissima cæli Progenies. *St.* Et sobolem & sobolis seros in secla nepotes Prolemque fatetur Jupiter esse suam. *O.* (Vide ORIGO, Originem ducere ab aliquo.)

PROGĒNIĒS. [Pro Filio.] *Fils.* *PHR.* Progenies Phaëton haud inficianda parenti. *O.* Magna progenies Jovis. *C.* (Vide FILIUS.) Progenies vitis. *Col.* *Metaph. i. palmes.*

PROGĒNITOR, ōris, m. *Aieul, ancêtre.* *SYN.* Āvūs,

pāter, pārēns, āuthōr. *PHR.* Quid forti genitore, & progenitore tonante Esse satum prodēst. *O.* (Vide AVUS.)

PROGĒRMĪNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *COL.* Bourgeonner.

PROGĒRŌ, īs, gēſī, gēstūm, ērē. *PLI.* [Efferrē.] *Fetter, porter dehors.* *PHR.* Defunctas progerant Apes, &c. *Pli.*

PROGIGNŌ, īs, gēnūt, gēnītūm, ērē. *Engendrer.* *PHR.* Unde ea progigni possint. *Lr.* Sensum progignere acerbum. *Lr.* Te... progenuere fera. *O.* (Vide GIGNO.)

PROGNATŪS, ā, ūm. *Né, produit.* *PHR.* Ovo prognatus eodem. *H.* A se prognatos. *H. i. libros suos.* Peliaco prognata vertice Pinus. *C.* (Vide NASCOR.)

PROGNE. *Pandionis filia, Terei sponsa, Philomela soror Tereum* qui clarum vincendo nomen habebat... connubio junxit sibi Progne... Jamque erat ortus Ithis... Cum blandita viro Progne, si gratia, dixit, Ulla mea est; vel me visendam mitte sorori Vel soror (Philomela) huc veniat... Jube ille carinas In freta deduci, veloque & remige portus Cecropios intrat... & socero mandata refert... conjugis... Ecce venit dives magno Philomela paratu Divitior formā... Exarsit conspecta virgine Tereus. Jamque moras male fert; cupidoque revertitur ore Mandata ad Progenes, & agit sua vota sub illā. Facundum faciebat amor... Quid quod idem Philomela cupit... Vincitur amborum genitor prece... Jamque iter effectum est, jamque in sua littora fessis Puppibus exierant, cum rex Pandione natam In stabula alta trahit, sylvis obscura vetustis Atque ibi pallentem, trepidamque, & cuncta timentem, Et jam cum lacrymis ubi sit germana rogantem Includit, fastusque nefas, & virginem & unam Vi superat, frustra clamato sæpe parente, Sæpe sorore sua, magnis super omnia divis. Conviciis minisque Philomela ira feri postquam commota Tyranni est... comprehensam forcipe linguam Abstulit ense fero... Sustinet ad Progenem post talia facta reverti... narrat commenta sororis... funera... Et lachrymæ fecere fidem... Quid faciat Philomela? Grande doloris Ingenium est telæ... notas filis intexit albis Indiciū sceleris... legit Progne, pænæque in imagine tota est... Noctæ suæ est egressa domo regina... venit ad stabula... portasque refringit, Germanamque rapit... fletum, que sororis Corripiens, non est lachrymis hoc, inquit, agendum, Sed ferro... ad matrem veniebat Ithis: quid posset ab illo Admonita est... parvis adduxit colla lacertis Mixtaque blanditiis puerilibus oscula junxit... Mota quidem est genitrix... sed ab hoc iterum est ad vultus versa sororis.. Tendentemque manus & jam sua fata videntem, Et mater, mater clamantem & colla petentem Ense ferit Progne... Vivaque adhuc animæque aliquid retinentia membra Dilaniat; pars inde cavis exultat ahenis, Pars verubus stridet... His adhibet conjugignarum Terea mensis... Ithin huc accercite dixit Tereus... Dissimulare nequit crudelia gaudia Progne: Intus habes quod possis, ait... quarenti iterumque, iterumque roganti Sicut erat sparsis furiali cæde capillis, Prosiluit, Ityósque caput Philomela cruentum Misit in ora patris: nec tempore maluit

ullo Posse loqui, & meritis testari gaudia dictis. Thracius ingenti menfas clamore repellit, Et sequitur nudo genitas Pandione ferro. Pendebant pen- nis, quarum petir altera sylvas, Altera tecta subit: neque adhuc de pectore cadis Excessere notæ, si- gnataque sanguine pluma est. Ille dolore suo pœ- næque cupidine velox Vertitur in volucrum, cui- stant in vertice cristæ Prominet immodicum pro- longa cuspide rostrum Nomen Epops, volucris: fa- cies armata videtur. Hic dolor ante diem, longæ- que extrema senectas Tempora, tartareas Pandio- na misit ad umbras. O.

PROGNĒ, es, f. [Avis.] *Hirondelle*. EPITH. Dōmē- sticā, quērulā; gārulā, Rhodopēiā. Pandionīā, Cēcropiā, Threiciā, Ismariā, Dauliā, Bistonīā. SYN. Hirūdō, PHR. Hoc querulam Prognen Alcio- nasque facit. O. Sic Pandionis repetunt ubi fida vo- lucres Hospitia. St. Ismarium pellex Atica plorat Ithin. M. Et manibus Progne pectus signata cruen- tis. V. (Vide AVIS.)

PROGNOSTICĀ, ōrūm, n. CIC. *Prédiction*. (Vide PRÆSAGIUM.)

PROGNOSTICŌ, as, avi, atum, are. PLA. *Prono- stiquer, prédire*. (Vide PRÆSAGIO, AUGUROR, PRÆDICO.)

PROGRĒDIŌR, eris, gressus sum, di. *S'avancer en marchant*. PHR. Progreditur magnā stipante cater- vā. V. Progreditur tacito incessu. V. Progredi lon- gius. CIC. *Per transi*. pro sermonem extendere. Pro- gredi ad omnia. CIC. [Incumbere omnibus.] *En- treprendre*. Progredi in virtute. CIC. *Faire des pro- grés*. Vix ultra quo jam progrediatur habet. O.

PROGRESSŪS, us, m. [Progrediendi actus] *L'action d'avancer*. SYNT. Arcere ad progressu. CIC. Progres- sus stellarum, ætatis. CIC. PROGRESSŪS, us, m. & PROGRESSIŌ, ōnis, f. *Progrés, avancement*. SYNT. Progressus in studiis habere, facere. CIC. Pro- gressio ad virtutem. CIC.

PROH. Interj. Oh! O! SYN. Ah, heu, o, hēm. PHR. Proh! scelus. V. Proh! Jupiter. V. Proh! inver- si mores. CIC.

PROHIBĒŌ, es, bū, bitum, trē. *Empêcher, deffen- dre*. SYN. Vētrō, impēdiō, ōbsūm, ōbsistō, ōbstō, arcēō, excludō, sūmmovēō, avērtō, avōcō. SYNT. Prohibere nefas. V. Aliquem prohibere urbe. O. Lu- do inani. V. Cibo, fugā. CIC. Ab injuriā. *Sal*. Ab in- sulā. CIC. Suis finibus hostem. *Caf*. Prohibere alicui aditum. CIC. PHR. Hospitio prohibemur arenæ. V. Accessus prohibet refugitque viriles. O. Prohibe in- fandos à navibus ignes. V. Excretos prohibent à Ma- tribus Hædos. V. Prohibent nam cætera Parcæ Sci- re Helenum; fæique verat Saturnia Juno. V. Dii pro- hibete minas! Dii talem avertite casum. V. Quip- pe vector fatis. V. Non scopuli rupeſque cavæ arque objecta retardant Flumina. V. Ni fata resistant. V. Fata obstant. V. Frondeſque negant, & fontibus ar- cent. V. Loqui prohibet dolor. O. Instabiles animos ludo prohibebis inani. V. Verecundumque Bacchum sanguineis prohibere rixis. H. Vento prohibente re- verti. O. Egreditur prohibente Deo. T.

PROJECTIŌ, ōnis, f. & PROJECTŪS, us, m. *L'action de jeter*. PHR. Corporis immanis projectus. *Lr*. Projectio brachii. CIC. *Mouvement, geste*.

PROJECTITIŪS, a, um. *Exposé, abandonné*. Proje-

ctitiam illam deperit. *Pla*. PROJECTORIUM, ii, n. COL. [Quo projicitur cor- pus.] *Escarpolette*.

PROJECTURĀ, æ, f. VIT. *Saillie, avance*.

PROJECTŪS, a, um. *Fetté*. Projectos reddidit enses.

L. (Vide PROJECTIO.) PROJECTÆ. Humi via- cæ. COL. [i depressæ, cūrvatæ.] *Couché*. Viridi projectus in antro. V. Pudore projecto tua facta lo- quar. O. i. *deposé*. Projectus puer. PLA. *Exposé*.

PROJECTŪS VIL, *méprisable*. Projectus & degener. *Tac*. Projecta autoritas. *Tac*. PROJECTŪS. *Qui avance*. Projectum in viam tectum. *Pli*. Projectum brachium. *Cic*. Hinc. PROJECTŪS Metaph. [Au- dax, temerarius.] *Hardy*. Projectus ad audendum. *Cic*. Projecta audacia. *Cic*. Ad libidinem projectus, *Tac*. *Livré a l'éc*.

PROJICIŌ, is, jecti, jectum, erē. *Lancer, jeter loin*. SYN. Jaciō, jaculor, fundō, effundō, profundō. PHR. Projice tela manu. V. Lucemque perosi Projecere animas. V. Projecitque diem St. Strato projecerat artus. O-F. Galeam ante pedes projecit inanem. V. Projicit ipse suas deducta fronte coronas O. Se super exanimem projecit amicum. V. Projicit ampullas & sesquipedalia verba. H. Cibum projectum odorati, H. Projecto lucis amore. *Sil*. In deploratum projici- ere caput. O.

PROJICI. [prominere.] *S'avancer, saillir*. PHR. Pro- jicitur tectum. *Cic*. Projecta insula. *Cic*. Projectus in æquor mons. O. PROJICERE *Se ad pedes alicujus*, *Cæs*. *Phr*. (Vide GENU. genibus advolvi.)

PROIN, & PROINDE, adv. *C'est pourquoy*. SYN. Idēō, prōpterea, itaque, perinde. PHR. Proinde tona eloquio; solitum tibi. V. Proinde bellum tollite, aut belli moram, S. Proin viator hunc Deum vere- beris. C.

PROLABŌR, eris, lapsus sum, bi. *Cheoir, tomber*. SYN. Labor, collabor, ruiō, corruō, concidō. PHR. Trojam incensam & prolapsa videntem Pergama. V. Matris prolapsus ab alvo. V. Prolapsus Equus. *Pr*. Prolapsus cecidit. *Hiv*. Prolabi in caput. *Liv*. Pro- labi timore. *Cic*. Prolabi in misericordiam. *Liv*. Pro- lapsa juvenus. *Cic*. Pro in malos mores devoluta. Huc libido prolapsa est. *Cic*. (Vide CADO.)

PROLATATIŌ, ōnis, f. *Tac*. *D'élai, remise*. PROLATIŌ, ōnis, f. Exemplorum prolatio. *Cic*. *Ci- tation*. Prolatio judicij. *Cic*. *Delai*. Rerum prola- tio. *Cic*. *Surseance*.

PROLATŌ, as, avi, atum, are. *Cul Etendre, pro- longer, accroître*. SYNT. Prolatare agros, vitam. *Tac*. *Rem*. *Col*. Prolatare comitia. *Liv*. *Diem*. *Sil*. *Re- mettre*.

PROLECTŌ, as, avi, atum, are. *Attirer par la flatterie, ga- gner par promesses*. Egentes spe largitionis prolectat. *Cic*.

PROLES, is. CI. *Race, lignée*. EPITH. Clarā, dulcis, gēnērōsā, Egrēgiā, inclūtā, virilis, chārā. SYN. Sobolēs, progēnēs, prōpāgō, nātī, libērī, sān- guis, gēnūs, stirps. PHR. Pulchrā faciat te prole parentem. V. Geminam partu dabit Ilia prolem. V. Prolem cupio enumerare meorum. V. Hic genus an- tiquum Teucris pulcherrima proles, Magnanimi he- roes, nati melioribus annis. V. Filius huic fato Di- vum prolesque virilis Nulla fuit. V. Rusticorum mascula proles. H. Et ne multa suæ stirpis monu- menta manerent. O. Sed & illa propago contem- puit

PRÆX superum. O. Proles ignara parentis. O. Si qua mihi de te suscepta fuisset Ante fugam soboles V. Ecce novos peperit Gallis Catharina triumphos jam prole dives altera. *Beza.* (Vide **FILIUS**, vel **ORIGO**.)

PROLES. dicitur quoque de avibus, feris, &c. *PHR.* Equorum duellica proles. *LR.* Velut ales ab alto Quæ teneram prolem produxit in ætra nido. O. Proles Olivæ. V.

PROLETARIÛS, ã, ùm. *Proletarii Roma dicebantur pauperes qui Reip. prolem dumtaxat in subsidium belli sufficiebant. Hinc per transl. Proletarius sermo. Pla.* [Vilis, plebejus.] *Bas*, populaire.

PROLIBO, ãs, avi, atum, are. *PLA.* [Ante libare.] *Faire des libations avant.*

PROLICIO, is, lxi, lectum, ere. *PLA.* *Attirer.* (Vide **ALLICIO**.)

PROLIXE, ius. *CIC.* *Liberalément, largement.*

PROLIXITAS, atis. *S.* *Prolixité.*

PROLIXUS, ã, ùm. *Long, proluxe, trop étendu. SYN.* Longus, productus, promissus. *PHR.* Hirsutumque supercilium proluxaque barba. V. Squallida prolaxis qui tegit ora comis. O. In Brutum proluxior. *CIC.* [i. propensior.] *Porté a, enclin.*

PROLOGUS, i. m. *TER.* [Præfatio comediae, &c.] *Prologue. PROLOGUS. TER.* *Celui qui fait le prologue.*

PROLONGO, ãs, avi, atum, are. *Prolonger. Prolongare diem mortis. Sen.*

PROLOQUOR, eris, quitus sum, qui. [Quod in animo habemus loquendo efferre.] *Souvenir à quelqu'un, dire. PHR.* Proloquar; atque utinam patriæ sum vanus Aruspex. *Pr.*

PROLUDIUM, i, n. & **PROLUSIO**, onis, f. *CIC.* *Prelude. PROLUDIO*, is, si, sum, ere. *Préluder, essayer. SYN.* *Expertior, tentio. PHR.* Et tentat sese atque irasci in cornua discit Arboris obnixus trunco: ventoque laceffit Ictibus & sparsâ ad pugnam proludit arenâ. V. Jurgia proludent sed mox & pocula torques. *J.* Levibus proludit in armis. O. Per ista scelera dolor proluit meus. *S.* Vires prætentat. O.

PROLUO, is, lû, lûtum, ere. *Laver, nettoier. PHR.* Melius præcordia leni Proluere mulso. *H.* Multâ prolutus vappâ. *H.* Pleno se proluit auro. V. i. vino ab aureo poculo hausto. Nec fonte labra prolui cabalino. *P.* Proluit infano contorquens vortice sylvas Eridanus. V. (Vide **LAVO**.)

PROLUVIES, ei, f. [Sordis effusio.] *Ecoulement d'immondices. PHR.* Foedissima ventris proluvia. V. *Larga proluvia lavere saxa. LR.*

PROLUVIUM, i, n. *TER.* [Profusio.] *Prodigalité, profusion.* (Vide **LIBERALITAS**, **PRODIGUS**.)

PROMAGISTER, tri, m. *CIC.* *Solimaître.* (Vide **MAGISTER**.)

PROMANO, ãs, avi, atum, are. *Se repandre.* (Vide **FLUO**.)

PROMERCALIS, alē. *COL.* [Quod venale quis habet extra ea quæ usui suo servat.] *Qui est à vendre.*

PROMEREO, es, rui, ritum, ere. & **PROMEREOR**, eris, ritus, sum, eri. *D.* *Meriter, être digne. PHR.* Promerui pœnam. O. Dextros Promerueit Deos. *SR.* Quem mea carminibus meruisset fistula Caprum. V. (Vide **MEREOR**.) **PROMERERI**. de aliquo. V. *Rendre service, obliger.* Si bene quid de te merui. V. Ego te, quæ plurima fando Enumerare va-

les, numquam, regina, negabo Promeritam. V. (Vide **BENEFICIUM**.)

PROMERITUM, i, n. *PLA.* *Bon office, service. PHR.* Nec bene promeritis capitur, nec tangitur ira. *LR.* (Vide **BENEFICIUM**.)

PROMETHEÛS, ei, & **PROMETHEUS**, ei. *Filius Japethi Pater Deucalionis, qui hominem è luto finxisse dicitur. Sive recens tellus seductaque nuper ab alto Æthere cognati retinebat femina cœli, Quam satus Iapethi mixtam fluvialibus undis Finxit in effigiem moderantum cuncta Deorum. O. Luteum hominem animasse fertur delato in terras igne quem admotâ solis rota ferulâ furatus erat. Audax Iapethi genus Ignem fraude malâ gentibus intulit. H. Hoc Promethei furtum agere ferens Jupiter Pandora Epimethei uxori pixidem tradit ad virum perferendam omni calamitatum genere plenam. Post ignem æthereâ domo Subductum macies & nova febrium Terris incubuit cohors. H. Prometheus verò in Caucaaso monte per Mercurium religari jussit; Aquilamque adhibuit jecur ejus assidue depascentem. Scythico religatum in vertice corpus Porrigitur, rostroque ferus Jovis ales adunco Immortale jecur tundit, sacundaque pœnis Viscera; rimaturque epulis habitatque sub alto Pectore; nec fibris requies datur ulla renatis. V. In Scythicâ religatus rupe Prometheus Assiduam nimio gutture pavit avem. M. Cum deinde Prometheus, futurorum præsciis, Jovem à nuptiis Thetyos deterruisset, præmonens in fati esse, eum qui è Thetidis nuptiis nasceretur majorem patre futurum, Jupiter beneficii memor Herculem misit qui Prometheus vinculis liberaret. Hercules caucaseâ solvit de rupe Promethei Brachia, & à medio pectore pellic avem. Pr. Ecce Promethei rupes & fabula montis. M. Fuit revera Prometheus insignis Astrologus, qui ab alto Caucaasi monte astra speculabatur. Dicitur ibi fixus per Mercurium, i, studio & amore scientiarum. Per Aquilam, curam & sollicitudinem studii intellige. Per ignem ab calo subductum, vel fulgura qua prædixit, vel ignem quem elicit primus, vel sapientiam quæ imbuat hominem quem formavit, id est præceptis erudit. PHR.* Dirique Prometheos artes. *SR.* Ficta Prometheo diceris esse luto. *Pr.* Caucaaseaque refert volucres fortunæque Promethei. *H.* Æthereis miscens terrena Prometheus Sinceram patri mentem furatus Olympo. *CL.* Namque ferunt geminis uno de semine fratres Iapetionidas generis primordia nostri Dissimili finxisse manu: quoscumque Prometheus Excoluit, multumque innexuit æthera limo, &c. *CL.*

PROMETHIDES, æ. *Deucalion. Promethei filius. PHR.* Inde Promethides placidis Epimethida dictis Mulcet. O. (Vide **DEUCALION**.)

PROMINENTIA, æ, f. *VIT.* *Saillie, avance.*

PROMINEO, es, nui, ere. *S'élever au dessus, s'avancer. SYN.* *Extio, emineo, procuro, proterendo. PHR.* Cum prominere ore quantum extant aquâ Suspensa mento peiora. *H.* Teçis Prominet excelis vulgus. *SR.* Prominet in pontum cuneatus acumine longo Collis O. Prominere è cætera acie. *LIV.*

PROMISCUË, adv. *En commun, sans distinction. Promiscue dare, haurire. CIC.*

PROMISCUÛS, ã, ùm, *Mêle, confus. SYN.* *Mixtus, cōmixtus, permixtus, indistinctus, indiscrētus. SYN.* *Promiscua connubia, stupra. LIV.* *Cædes*

Tac. Divina atque humana promiscua habere. *Sal.* Promiscuus victus. *Pl.* Promiscuam operam dare. *Pla.* i. *mutuum*.

PROMISSIO, ōnis, f. & **PROMISSUM**, ī, n. *Promesse*, ce que l'on promet. *Epith.* Dūbīa, fallax, mēdāx, dolōsa, inānis, largā, lētā, blandā, magnificā. *Syn.* Pollicētum, fides. *Phr.* Nec timide promitte, trahunt promissa. O. Reddique viro promissa jubebant. *V.* Promissa morari. *Cl.* Quodvis pete munus & illud me tribuente feres... promissi testis adesto Diis juranda palus. O. Pollicitis dives quilibet esse potest. O. Multa fidem promissa levant ubi plenius æquo. Laudat venales qui vult extrudere merces. *H.* Munera promissis uberiora feres. O. Digna promissis dicere. *H.* Promissa exigere, expetere. *Ci.* Firmare. O. Illum promisso ludit inani. O. In promissis plura morari. O.

PROMISSIS statē, mănērē, prēmīsa sērvārē, effīcērē. *Cl.* Perfīcērē, reddērē. *V.* Sōlvērē, absōlvērē, facērē. *Cic.* Implērē. *Pl.* Prēmīsis pārērē. O. *Phr.* Tu modo promissis maneat servataque serves Troja fidem. *V.* Dixisti rata sit verborum summa tuorum. O. Incipe pollicitis addere facta tuis. O. Pollicitam dictis Jupiter adde fidem. O. Gaudia pacta date. O. Nihil est quod dicta retractent Ignavi Æneadæ, nec quæ pepigere recusant. *V.* Promissaque postquam Exhibuere fidem. O. Ergo obligatam redde Jovi dapem. *H.* Sergestum promisso munere donat. *V.* Adde fidem dictis. O. Irrita nulla petes. O.

PROMISSA fallērē. *Phr.* Mos est poetis qualis est amantibus: Stat nulla verbis, nulla promissis fides. Vtrique sancto se Sacramento obligant, Se judicant, se pariter absolunt rei. Ventis & verba & vela dedisti Vela quorū reditu verba carere fide. O. Non servata fides cineri promissa Sichæo. *V.*

PROMISSOR, ōis, m. *Prometteur*, qui promet. Quid dignum tanto feret hic promissor hiatu. *H.* Lingua factiosi, inertes operā. *Pla.*

PROMITTŌ, ōis, m. sī, m. sūm, ērē. *Promettre*. *Syn.* Pollicēor, spōndēo. *Syn.* Promittere alicui, torum, opem. O. Promittere vana. O. Promittere verē. O. Promittere se facturum. *Pla.* Promisi de tua voluntate. *Cic.* *Phr.* Sobolem promisit origine mirā. O. Si tamen hoc ulli de se promittere fas est. *L.* At non hæc quondam blando promissa dedisti. *C.* Promissis onerabat pectora largis. *Sil.* Quidquid in arte meā possum promittere cuiæ. *V.* Non illum nobis genitrix pulcherrima talem Promisit. *V.* Quæ jam spondet fortuna salutem. *V.* Quod optanti Divum promittere nemo Auderet, volvenda dies en attulit ultro. *V.* Sibi longos promiserat annos. *V.* Et me promisi ultorem. *V.* Spondeo digna tuis ingentibus omnia cæptis. *V.* Quæ tibi polliceor reduci. *V.* Nos tua progenies, coeli quibus annuis arcēs. *V.* At non hæc quondam blanda promissa dedisti Voce mihi. O. Si bene promittunt, totidem promittite verbis. O. Avidi promittere bellum. O.

PROMITTERE rela. *Cæs.* [Longè mittere, &c.] *Jetter*, *lancer*. Capillum ac barbā promittere. *Liv.* *Laisser croître*. Promissa barba. *V.* i. *longa*.

PROMŌ, ōis, prōmpti, prōptum, ērē. *Tirer*, *mettre dehors*. *Syn.* Prōferō, dēprōmō, prōdō, exprōmō, ēdūcō. *Phr.* Flavaque de rubro promere mella cado. *M.* Illos perefactus ad auras Reddit Equus; latique

cavo se robore promunt. *V.* Spicula de pharetrā promit acuta suā. O. Diem promit & celat Sol. *H.* Gemitus de pectore promere. *M.* Promere dolio vina. *H.* Tua sic promas epigrammata nobis. *M.* Digna geri promes in scenam, multaue tolles. *H.* Promere consilia. *Cic.* i. *aperire*.

PROMONTORIUM, ī, n. [Præminens mons.] *Promontoire*. *Phr.* Inde legit Capreas, promontoriumque Minervæ. O. Quasi Prōmōntōrium per contrā. Rupes vastum quæ prædit in aquor, Obvia ventorum furis, expostaque ponto. *V.* Saxi in procurrentibus hæsit. *V.* Projectaque saxa Pachini. *V.*

PROMŌVĒŌ, ēs, mōvī, mōtūm, ērē. *Pousser en avant*, *faire avancer*. *Syn.* Prōvēhō, prōdūcō. *Phr.* Remis Centaurum promovet. *V.* Roma nisi immensum vires promosset in orbem, Stramineis esset nunc quoque tecta casis. O. Classis promota. *St.* Promotus ad dignitates. *Pl.* Promovere aciem. *Quin.* Onera. *Col.* Doctrina sed vim promovere institam Rectique cultus pectora roborant. *H.* Arcana loco promovere. *H.* [i. extrudere.] *Faire déclarer*.

PROMPTĒ, **PROMPTISSIMĒ**, adv. *Cic.* *Promptement*. (Vide *STATIM*)

PROMPTUARIUM, ī, n. *Cato*. [Armarium vel locus in quo res ad usum necessarias ita repositæ sunt ut statim promi possint.] *Garde-manger*, *dépense*, *office*.

PROMPTUARIUS, ā, ūm. *PLA* Qui concerne l'office.

PROMPTUS, ā, ūm. *SAL.* Tiré, mis dehors. (Vide *PROMO*) **PROMPTUS** [Paratus.] Qui est tout prêt, disposé. *Syn.* Pārātus, expeditus, ālācēr, ārdēs. *Syn.* Promptus ad usum forensē. *Cic.* Promptus manu. *Sal.* Ingenio, linguā. *Liv.* Promptior ad arma. O. Ad vim. *Cic.* Promptum ad asperiora ingenium. *Tac.* *Phr.* Promptas in fata manus continuit. O. Promptos ad bella Quirites. O. Promptum ad vulnera pectus. *L.* Promptum est oculis prædisce nigram Terram. *V.* Non est promptum cognoscere. O. Factis antevolant monitus, obsequio certant. *Com.* **PROMPTUS**. [Facilis.] *Aisé*. Prompti aditus. *Tac.* Promptum est dicere. *Quin.* **PROMPTUS**. [Manifestus, Apertus.] *Decouvert*. Loca prompta. *Lr.* Quæ eminentia & prompta sunt. *Cic.*

IN PROMPTU. *Sur le champ*. In promptu cognita quæ sunt. *Lr.* In promptu esse. *Cic.* Etre prêt, être évident. In promptu habere. *Cic.* Avoir prêt. In promptu ponere. *Cic.* Exposer.

PROMULGATIO, ōnis, f. *Cic.* *Promulgation*, publication.

PROMULGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Cic.* *Publier*. (Vide *VULGŌ*)

PROMULSIS, īdis, f. [Mulso conditum quod antea cenam apponebatur.] *Entrée de table des anciens Romains*. *Phr.* Hospitem promulsidē conficere. *Rassier avec le premier mets*.

PROMŪS, ī, m. *Col.* [Cellarius.] *Maître d'hôtel*. *Celierier*.

PRŌNECTŌ, ōis, xī, & xūī, xūm, ērē. *Lier*, *noier ensemble*. *Phr.* Vidi quam seriem morantis ævi Pronectant tibi candidæ sorores. *St.* (Vide *VINCIO*)

PRŌNEPOS, ōis, m. & **PRŌNEPTIS**, ōis, f. [Neptis filius.] *Arrière petit fils*, *arrière petite fille*. *Phr.* Et Neptunus avus: pronepos ego regis aqua-

tum O. Patruelis nulla proneptis. P.
PRONITAS, acis. f. *Ssm. Penchant, pente.*
PRONIUS, adv. S. *Avec trop de penchant.*
PRONOMEN, inis. n. *QUIN. Pronom.*
PRONUBA, æ. f. [*Quæ nuptiis celebrandis præest.*]
Qui préside aux mariages. PHR. Et Bellona manet
te pronuba. V. Tellus & pronuba Juno dant signum.
V. Pronuba Tiphone thalamis ululavit in istis. Cl.
Jam vicina toro plenis adoleverat annis Virginitas:
tenerum jam pronuba flamma pudorem Sollicitat.
Cl. (Vide CONJUGIUM.)
PRONUNCIATIO, onis. f. [*Vocis & corporis moderatio, ut ais Cic.*] *Prononciation. Indecora vel voce vel gestu pronuntiatio. Quin.*
PRONUNCIATOR, oris. m. *Qui raconte, qui expose. e. Rerum gestarum pronunciator sincerus. Cic.*
PRONUNCIŌ, as, avi, atum, are. *Prononcer, reciter.*
Pronunciare uno spiritu multos versus. Cic. Pronunciare de aliquâ re. Plî. [Judicare.] Juger. Pronunciare prælium. Liv. [Indicare.] Declares. Pronunciavit militi præmia. Liv. i. palam promisit.
PRONUPE, adv. *PLA. Il n'y a pas long-temps. (Vide NUPER.)*
PRONURUS, i. f. O. [*Nepotis uxor.*] *La femme du petit fils. PHR. Pronurus & magni Laomedontis ero. O.*
PRONUS, a, um, [*In anteriorem partem inflexus.*]
Penchant, courbé en devant. SYN. Prøpensus, præclivis, inclinatus, præcursus, incurvatus, inflexus. PHR. Aurigæ pendent in verbera proni. V. Pronaque cum spectent animalia cætera terram, Os homini sublimè dedit. O. Ego toto pectore pronus, Et digitos digitis & frontem fronte premebam. O. De Athletâ. Et bibis immundam cum cane pronus aquam. M. Ut prona jugo lævum incumbere ad amnem Silex. V. Pronusque magister Volvitur in caput. V. Sic illa ruinam Prona trahit. V. Pronus Soli, ad Solem. COL. Exposé. Pronus in ventrem. VAR. Couché sur le ventre.
PRONUS, [*Declivis.*] *Qui va en pente. PHR. Via prona. O. Pronus lapsus. Cl. Pars cætera pronâ Fertur aquâ. V. Atque illum in præcepto prono rapit alveus amne. V. Proni crateres. ST. i. inversi. Decursu prono agitur malum. C. Hinc metaph. PRONUS, [Pro facilis.] Aisé. Pronum ad honores iter. Plî. Prona fides. O. Pronas accommodat aures. H. Complaisant. Hinc & PRONUS [Pro liberalis.] Liberal. Pronus largitor. Cl. Prona funde Falerna manu. T. PRONUS. Porté, enclin. PHR. Pronus ad omne nefas. L. Mens pronâ in ferrum. L. In Venerem Satyrorum prona juvenus. O. Pronus in obsequium, in bellum. L. Ad iram. Plî. Pronior paci. V-F. Honori S. Ad merum pronior. Plî.*
PRONMIOR, aris, atus sum, arti. *Faire l'exorde d'un discours.*
PRONMIUM, ii. n. *Exorde, commencement. PHR. Miletæ cognosce Pronomia pugna. J. (Vide INITIUM.)*
PROPAGATIO, onis. f. *L'accroissement. Propagatio nominis, imperii, vitæ. Cic. Propagatio vitium. Cic. Le provignement.*
PROPAGATOR, oris. Cic. *Qui étend les bornes.*
PROPAGŌ, inis. f. [*Priore correptâ, significat genus.*]
Race, lignée. PHR. Si Romana potens Italia virtute

propago. V. Sed & illa propago Contemptrix Superum. O. Catulorum blanda propago. Lr. Propago librorum. Plî. per trans.
PROPAGŌ, [*Priore productâ significat vitem subpresam, ut ex unâ plures fiant.*] *Provin de vigne. PHR. Pressos propaginis arcus. V. Melius propagine vites Respondent. V. Vitium propago. H.*
PROPAGŌ, as, avi, atum, are. *Acroître, agrandir, augmenter. SYN. Prøducŏ, extendŏ, præferŏ, prætrahŏ, amplifiçŏ, augẽŏ. SYN. Propagare laudem. Cic. Radices, religionem, tempora, vitam. Cic. Propagare imperium in annum. Liv. i. prorogare. PHR. Efficit ut cupide generatim sæcla propagent. Lr. Propagare genus possit vitamque tueri. Lr. Propagare vites in sulcos. Caro.*
PROPALÂ, æ. m. *PLA. [Qui propalam vendit.] Qui étale ses marchandises.*
PROPALÂM, adv. *Publiquement. SYN. Apertẽ, pâlâm. PHR. Propalam respondere. Tac. Dicere. Liv. Obviam ire. Liv. Libellos ponere. Tac.*
PROPATULUS, a, um. *Ouvert, exposé à la vue de tout le monde. Apertus ac propatulus locus. Cic. Habere in propatulo. SAL. i. palam. (Vide APERTUS.)*
PROPE, prep. *Près, auprès, proche. SYN. Juxta, secundum, secus. PHR. Cubar is propè Cæsaris hortos. H. Plena secundum Flumina. V. Simeontis ad undam. V. Vicina Cerannia juxta. V. Propter flumen. C. Prope ab domo, à Siciliâ. Cic. Prope seditionem ventum. Tac. Prope metum res fuerant. Liv. i. parum absuit quin &c.*
PROPE & PRØPÈMODUM, adv. *De près, presque, quasi. SYN. Fẽrẽ, fẽrmẽ, pẽnẽ, prøximẽ. SYN. Prope solus. Cic. Prope intreri. Cic. Prope abest cum &c. Ter. Prope est ut &c. Sen. Prope funeratus arboris ictu. H. Propemodum habeo. Ter. Annos natus prope viginti. Cic.*
PROPEDIEM, adv. *Cic. Au premier jour. SYN. Citŏ, mŏx, quàmprimũ. Qua vide suis locis.*
PROPPELLŌ, is, pũli, pũsum, erẽ. [*Longè pellere, procul amovere.] Pousser loin, repousser brusquement. SYN. Abigŏ, avẽrŏ, arcẽŏ, pẽllŏ, expẽllŏ. SYN. Propellere classẽ. L. Inimicos. Caf. Periculum. Cic. Injurias. Col. Propellere à castris. Liv. Propellere pecus pastum. Liv. PHR. Nunc agite ô ! focii propellite in aquora navem. Pr. Est procul à tergo, quæ provehat atque propellat. Lr. Vicinam metæ qui protulit hastam. Sil.*
PROPENDEŌ, es, di, sum, erẽ. *Cic. [In anteriorem partem pendere.] Pencher sur le devant. (Vide PENDŌ.) PROPENDERẽ. Cic. [per trans. ad animum.] Incliner, avoir du penchant.*
PROPENDŌ, is, di, sum, erẽ. *QUIN. Peser. (Vide PENDŌ.) PROPENDERẽ. Quin. metaph. Examiner. (Vide EXAMINŌ.)*
PROPENSE, adv. *Cic. Avec penchant, avec affection.*
PROPENSUS, ior, issimus. *Enclin, porté à une chose. SYN. Prønus, præclivis. SYN. Propensior ad causam, ad lenitatem, ad voluptatem. Cic. Propensus in aliquem, ad ignoscendum. Cic. PHR. Cunctaque cum mea sint propenso nixa favore. O. Propensos ad vota Deos. O. Sollicitâ petiit propensum voce favorem O.*
PROPÉRATIO, onis. f. *Cic. & PROPÉRANTIÂ, æ. f. SAL. Hâte, précipitation.*

PROPERE. *Caf.* **PROPERITER.** *C.* **PROPERANTER.**

LR. & PROPERANTIUS. Tac. adv. Promptement, en diligence. PHR. Properè exequitur præcepta Sibilla. V. Properiter abit. C. (Vide CELERITER.)

PROPERO, *as, avi, atum, are. n. Se hâter, precipiter, aller vite. SYN. Appropéro, festinô, maturô, celerô. PHR. Et mediis properas Aquilonibus ire per altum. V. Per deserta jugo properans adventat ad urbem. V. Longus ad Manes properatur ordo. S. Vides totò properari litore. V. Properata mors. O. Metam properamus ad unam. O. Properabat adire. O. Iter properare. Tac. Et properantis aquæ per amœnos ambitus agros. H. Vix operi cunctæ, dextrâ properante, sorores Sufficiunt. L. Gradum properantem siste. S. Quosque legat versùs oculo properante viator. O. Properantibus aquora remis Impellunt. V. Properanda fuga. V-F. Non est properanda voluntas. O. Quid properasse juvat, quid parva dedisse quieti Tempora. O. Sed nimium properas; & adhuc tua messis in herbâ est. O.*

PROPERARE. *Hâter, faire quelque chose à la hâte.*

PHR. Lentis fulmina massis Cum properant. V. Arma citi properate viro. V. Quod si fortè tibi properarint fata quietem. Pr. Properes anni spem credere terræ. V. Properare laborem. Pr. Multa forent quæ mox cælo properanda sereno Maturare datur. V. Properat per vulnera mortem. V. Quem generum adjungi mitro properabat amore. V. Properetur amor. O. Cui properarentur telæ. H. (Vide CELERO.)

PROPERATUS, *a, um. Hâté, précipité, fait à la hâte. PHR. Exierat jam vox properata. O. Tela ad subitum usum properata. Tac. Oscula congerimus properata sine ordine raptim. O. Properataque gloria rerum. O. Properata retexere fata. O. Properata carmina. O. Igni exiguo properata semina. V.*

PROPERUS, *a, um. Qui va vite, qui se hâte. SYN. Celer, citus, festinus. PHR. Circumstant properi aurigæ. V. Pede propero sequuntur. C. Properus cursus. O. Properus iux. Tac. i. promus ad iram. (Vide CELER.)*

PROPERTIUS. *Poëta Elegiarum scriptor, in Umbriâ natus. Cynthia te vatem fecit lascive Properti. M. Sæpe suos solitus recitare Propertius ignes. O.*

PROPEXUS, *a, um. Peigné. PHR. Ille manu mulcens propexam ad pectora barbam. O. Canities mento propexa. St. Propexa in pectore barba. V.*

PROPHETA, & PROPHETES, *æ. Caf. [Qui futura prædicat.] Prophete. EPIITH. Sanctus, sacer, vtridicus, prænuntiûs, præsagus, præsciûs. SYN. Vates, Dêi interpres. PHR. Interpres Divûm. V. Qui numina sentis. V. Doctus futuri. S. Et varias audit voces fruiturque Deorum Colloquio, atque imis Acheronta affatur avernis. V. Tu doctus iniquas Parcarum prænosse manus, & fatumque quod ultra est. St. Atque hæc deinde canit divino ex ore Sacerdos. V. Si qua est Heleno prudentia vati, Si qua fides; animum si veris implet Apollo. V. Phœbi interpres. V. Heu vatum ignaræ mentes. V. Tuque ô I sanctissima conjux Præscia venturi. V. Venturi haud inscius ævi. V. Divino mens concita motu. O. Sagax ventura videre. O. Patria sim vanus Aruspex. Pr. Præscia fatorum. Cl. Doctusque futuri. St. Qui procul eventura videt. T. Magnam cui mentem animum que Delius inspirat vates, aperitque futura. V. Im-*

petus hic sacra semina mentis habet. O. Fatis aperio Cassandra futuris Ora Dei jussu. V. Tu secreta Dei, mentis & intimæ Rimaris penetralia... seu pennis Aquilæ raptus in æthera, Cælum mente petis: sydera transvolas, Nudo Numine pascereis Æterno genitum de Patre Filium, Demptâ nube, vides equè Deo Deum Per te sacra patent abdita vatibus ... Jesu tu placido dum recubas sinu, Poras plena Deo vivida flumina: Illapsu tacito se propius tuis Numen sensibus inserit. Ex hoc fonte Deum plenius hauseras. SANT. de D. Joanne. (Vide VATES.)

PROPINO, *as, avi, atum, are. [Propriè prægustato leviter vino poculum alteri offert.] Boire à la santé de quelqu'un. PHR. Quando propinat Virro tibi. J. Nemo propinabit, Calliodore, tibi. M. (Vide BIBO. Bibere aliquem.)*

PROPINARE. *[Pro porrigerè.] Presenter. PHR. Propinare alicui poculum. Pla. Patriam hostibus. Ter. Hunc vobis deridendum propino. Ter.*

PROPINATIO, *onis. f. SEN. L'action de boire à la santé de quelqu'un, débauche.*

PROPINATOR, *oris. m. Qui boit à la santé de quelqu'un. PHR. Inde propinator nimirum multa propinet. O.*

PROPINQUE. *adv. PLA. Proche, près. PROPINQUITAS, atis. f. CÆS. Voisnage. PROPINQUITAS. Cic. [Affinitas.] Alliance.*

PROPINQUO, *as, avi, atum, are. Etre proche, approcher. SYN. Proximô, adstô, appropinquô, accedô, immineô, instô, propior fiô. PHR. Jamque propinquabant castris, muroque subibant. V. Advertit puppin, ripæque propinquat. V. Nam lux inimica propinquat. V. De vexo propior fit vespèr Olympo. V. Propiusve accedere. V. Horror Crebrescit; propiusque malum est. V. Fit propior, terrasque citâ raris artigit aurâ. O. Monet cæcos instare tumultus. V. Muris iterum imminet hostis. V. Respicit instantem tergo & propiora tenentem. V. Propinquare amnem. Sal. Propinquare animis alicui. St. Pro moribus similem esse.*

PROPINQUUS, *a, um. & PROPITOR, oris. Proche. SYN. Proximûs, vicinûs, finitimûs. PHR. Finitimâ procures coeunt urbesque propinqua. O. Propinqua regio. O. Propinquus reditus. Cic. Clamor. Sil. Mea quem spatiis propioribus aras Insequitur. V. Exilium orare propinquus. O. Maturo propior define funeri Inter ludere virgines. H. Mors propior venit. T. Ad propiora vocari. O. Exemplo tangi non propiore potes. O. Angit cura Deam propior. O. Portusque patefecit Jam propior. V. (Vide VICINUS.) **PROPINQUUS** [Cõsanguineûs.] Parent, allié. PHR. Ad fanos abeat tutela propinquos. H. Cõsanguinitate propinquus. V. Propior gradu sanguinis. O. (Vide CÕSANGVINEUS.)*

PROPIATIO, *onis. f. S.N. Sacrifice propitiatoire.*

PROPIATIO, *as, avi, atum, are. & PROPITIOR, atis, atûs sũm, at. [Propitium facere.] Rendre propice. SYNT. Propitiare Deum. Pla. Manes alicujus. Sue. PROPITIARE sollicitudinem animi. PLI. i. sedare, placare. Propitiante Jove victoriam. CUR. i. dante.*

PROPIIUS, *a, um. Propice, favorable. SYN. Favens, amicus, secunduus, dextèr, mitis, benignus, clemens. PHR. Propitiosque Deos in sua fata vocat.*

Cl. Diis secundis. *V.* Sis bonus ô! felixque tuis. *V.* Tua dexter adi pede sacra secundo. *V.* Et si propitios, attamen lentos Deos. *S.*

PRŌPIŪS. adv. *Plus près, de plus près.* **SYNT.** Propius abesse. *Cic.* Accedere. *V.* Ut propius ventum est. *O.* Quo propius nunc es, flammâ propiore caleasco. *O.* Fert animus propius consistere. *O.* Propius res aspice nostras. *V.* Propius à loco stare. *Sen.* Propius nihil factum est quàm &c. *Cic.* Propius fidem est. *Liv.* *i. credibile.*

PRŌPLASTICĒ, *ēs. f. PLI.* *Vel ut alii legunt.* **PRŌPLĀSMĀ,** *ātis. n.* [Ars faciendi typos, vel typus ipse.] *L'art de faire des moules, moule, modele.*

PRŌPĒTYDĒS, *ūm. Filia Amathuntia.* Sunt tamen obsecræ Venerem Propætides ausæ Esse negare Deam, pro quâ sua numinis irâ Corpora cum formâ primo vulgasse feruntur. Utque pudor cessit, sanguisque induruit oris, In rigidum parvo filieem discrimine versæ. *O.*

PRŌPŌLĀ, *æ. m.* [Venditor.] *Revendeur, fripier.* (Vide **MERCATOR.**)

PRŌPŌNŌ, *is, pŏsūt, pŏsitūm, ěrĕ.* [Extra ponere, palam ostendere.] *Exposer à la vue, proposer, offrir.* **SYNT.** Proponere aliquid venale. *Cic.* Præmium. *Caf.* Penam. *Cic.* Magna sibi proponere. *Cic.* Proponere in exemplum. *Quin.* **PHR.** Geminum pugnæ proponit honorem. *V.* Proponunt animo multa ferenda suo. *O.* Siccis omnia nam dura Deus proposuit. *H.* Namque hæc conditio miseræ proponitur una. *V.*

PRŌPŌNTĪS, *idīs. f.* [Mare quod ab Helesponti angustii ad Thracium usque Bosporum protenditur.] *La Propontide.* **PHR.** Misit in has si quos longa Propontis aquas. *O.* Hincque Propontiacis harentem Cyzicon oris. *O.*

PRŌPŌRTĪŌ, *ŏnīs. f. VIT.* *Proportion.*

PRŌPŌSĪTĪŌ, *ŏnīs. f.* [Per quam ostenditur summam quidquid probare volumus, ait *Cic.*] *Proposition, sujet de discours.*

PRŌPŌSĪTŪM, *i. n. Resolutio, dessein.* **SYNT.** Propositum assequi, destituere. *O.* A proposito declinare, aberrare. *Cic.* Averti. *Liv.* **PHR.** Propositique tenax. *O.* Lumina propositi facta ministra tui. *O.* Urget propositum. *H.* Propositumque premis flagratque cupidine currus. *O.* Victor propositi. *H.* Propositum conducit. *H.* (Vide **CONSILIUM. SENTENTIA.**)

PRŌPŌSĪTŪS, *ā, ūm. Resolu.* **PHR.** Ambo propositum peragunt iter. *H.*

PRŌPRĒTŌR, *ŏris. m. Cic.* [Cum autoritate Prætoris missus. *Envoyé avec le pouvoir de Præteur.*

PRŌPRIĒ, adv. *Proprement.* **SYNT.** Propriè loqui. *V.* Singulis propriè attributa. *Cic.*

PRŌPRIĒTĀS, *ātis. f. Cic.* *Propriété, qualité propre.*

PRŌPRIŪS, *ā, ūm. Propre, particulier.* **SYNT.** Prīvātus, pēcūliāris, cōgrūus, hābilis, sūus, pēpētūus. **PHR.** Connubio jungam stabili propriamque dicabo. *V.* Vi propriā nituntur. *V.* Propriā in pelle quiescere. *H.* Excuti propriis negotiis. *H.* Atque in amore mala hæc proprio. *L.* Propria hæc si dona fuissent. *V.* *i. stabilia.* Nec Solem proprium natura nec æra fecit. *O.* Da propriam Tymbræ domum. *O.* Hunc mihi da proprium virgo fata nocte laborem. *V.* Hæc proprium decus & partum indignantur honorem. *V.*

Solemque suum sua sydera norunt. *V.* Suum Baccho dicemus honorem. *V.*

PRŌPTĒR. *prap. Pour, à cause.* **SYNT.** *Ob. PHR.* Propter me mota est, propter me desinat ira. *V.* Te propter Lybicæ gentes Nomadumque tyranni Odere infensi Tyrii; te propter eundem extinctus pudor. *V.*

PRŌPTĒR [Prŏpĕ, jūxtā.] *Auprès.* **PHR.** Propter aquæ rivum viridi procumbit in herbâ. *V.* Propter humum volitat. *M.*

PRŌPTĒRĒĀ. adv. *C'est pourquoi.* **SYNT.** *Idēō, idēcircō,* quārē, quāprŏptĕr. **PHR.** Non tu propterea, sed Matho pauper erit. *M.* Quapropter tantos potui perferre labores. *V.*

PRŌPŪDIŪM. *i. n. Pla.* [Pudenda obscantitas.] *Honte, infamie.*

PRŌPŪGNĀCŪLŪM, *i. n.* [Locus munitus.] *Fort, forteresse.* **EPITH.** Mūnitūm, firmūm, inēxpūgnābilē, vālidūm, altūm, tūrritūm, tūtūm. **SYNT.** *Arx, mūnimēn, præsidiūm, castrūm, vallūm, agger, mōlēs, tūrris.* **PHR.** Portus & propugnacula bello Tuta parant. *V.* Hæc super è vallo prospectant Troës, & armis Alra tenent; pontesque & propugnacula jungunt. *V.* It clamor totis per propugnacula muris. *V.* Non si te ferreus agger Ambiat. *St.* Inter alta turrium propugnacula. *H.* (Vide **ARX.**)

PRŌPŪGNĀTĪŌ, *ŏnīs. f. Cic.* *Défense.*

PRŌPŪGNĀTŌR, *ŏris. m. Cic.* *Défenseur.* (Vide **DEFENSOR.**)

PRŌPŪGNŌ, *ās, avī, ātūm, ārĕ.* *Combattre pour la défense.* **PHR.** Propugnare patriam, pro patriâ. *Cic.* Omnis per muros regio sortita periculum Excubat exercetque vices, quod cuique tuendum est. *V.* Propugnat nugis armatus. *H.* (Vide **DEFENDO.**)

PRŌPŪLSĀTĪŌ, *ŏnīs. f. Cic.* & **PRŌPŪLSĪŌ** *PLA.* & **PRŌPŪLSŪS,** *ūs. m. SEN.* *L'action de repousser.*

PRŌPŪLSĀTŌR, *ŏris. m. V-MAX.* *Qui repousse.*

PRŌPŪLSŌ, *ās, avī, ātūm, ārĕ.* *Repousser.* **SYNT.** *Pellŏ, pŭlsŏ, expellŏ, āvertŏ, prŏpellŏ, amŏliŏr, arcŏŏ.* **SYNT.** Propulsare hostem, injurias. *Caf.* Morbos. *Col.* Frigus, famem, periculum à capite. *Cic.* Bellum moenibus. *Cic.* Propulsa cruore Flumina. *L.*

PRŌPYLĀŪM, *et. n. Cic.* [Latine vestibulūm, porticus.] *Parvis, place devant un édifice.*

PRŌQUĒSTŌR, *ŏris. m. Cic.* *Celui qui remplissoit la place d'un Questeur.*

PRŌRĀ, *æ. f.* [Anterior pars navis.] *La proue, l'avant d'un vaisseau.* **EPITH.** *Ærātā, rŏstrātā, ěrĕctā, ādūncā, cŭrvā, ācutā.* **SYNT.** *Rŏstrūm, æs.* **PHR.** Proas ad littora torquent. *V.* Quot prius aratæ steterant ad littora proræ. *V.* Tum proram averit, & undis Dat latius. *V.* Dum proram ad saxa suburgit. *V.* Anchora de prorâ jacitur. *V.* Findite rostris Hanc terram. *V.* Spumas salis ære ruebant. *V.* A littore vertere proras. *L.* (Vide **NAVIS.**)

PRŌRĒPŌ, *is, psī, ptūm, ěrĕ.* *Se trainer.* **PHR.** Cum prorepserunt primis animalia terris. *H.* E cavis prorepere. *Plī.* In luxuriam prorepunt radices. *Col.* (Vide **REPO.**)

PRŌRETĀ, *æ. & PRŌREŪS,* *et. m.* [Proræ gubernator.] *Timonier, qui tient le gouvernail.* **PHR.** Pone metum Proreus, & quos contingere portus &c. *O.* Cujus cymbæ proræta fuisse. *Mant.* (Vide **NAVITA.**)

PRŌRIPIŌ, *is, pŭī, rēptūm, ěrĕ.* [Rapere vi vel

furtim.] *Enlever par force.* Proripere se. *Se dérober.* Syn. Abripio, subtrahō, subripio, corripio. *PHR.* Quò deinde tuis? quò proripis, inquit. *V.* Proripuit sese atque inimica refugit in nemus. *V.* Quò nunc se proripit ille. *V.* Catervas Proripere in caedem. *H.* Proripere se folio. *V-F.* Ex curia. *Liv.* E manibus. *Liv.*

PRORITŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Extimulārē, acūērē.] *Exciter, provoquer, irriter.* *PHR.* Ut Pelusiaci proritet pocula Zythi. *Col.* PRORITARĒ. *Col.* [Allicere, invitare.] *Porter à...*

PROROGATIŌ, ōnis. *f. Prorogation, délai.* Prorogatio imperii. *Liv.* Legis. *Cic.*

PROROGATIVŪS, ā, ūm. *SEN.* Qu'on peut proroger.

PROROGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Proroger, prolonger.* Syn. Proferō, protrahō, producō, diffundō. *SYNT.* Prorogare imperium, bellum. *Cic.* Nominis famam. *Pl.* Spēm. *Pla.* *PHR.* Longum scriptori proroget ævum. *H.* Rectē vivendi prorogat horam. *H.* Prorogat æternam feritas tibi Punica famam. *Cl.*

PRORSŪM & PRORSŪS. *adv.* Entièrement, tout à fait. *SYN.* Omnino, planē. *PHR.* Proflum later hæc natura. *Lr.* Proflus jucundē. *H.* Proflus omnes. *Cic.* Proflus nequit. *Ter.* Nihil proflus. *Ter.*

PRORŪMPŌ, īs, rūpī, rūpūm, ērē. *n.* Sortir avec violence, se répandre avec impétuosité. *SYN.* Erumpō, irrumpō, invadō. *PHR.* Denfos prorumpit in hostes. *V.* Et multā flavus arenā In mare prorumpit Tyberinus. *V.* Toto prorumpit corpore sudor. *V.* Vox prorumpit in auras. *Sil.* Prorumpit pestis, scelus, audacia. *Cic.* Prorumpere ad summa. *S.*

PRORŪMPĒRĒ. *Act.* [Emittere, evomere.] *Pousser, jeter.* *PHR.* Horrificis juxta tonat Æthna ruinis Interdumque atram prorumpit ad æthera nubem. *V.* It mare proruptum, & pelago piemit arva sonanti. *V.* PRORŪMPĒRĒ. *A.* [Rumpere.] *Rompre.* *PHR.* Et qui procisso quæ suscitât æquore terga, Rursus in obliquum verso prorumpit aratro. *V.*

PRORŪŌ, īs, rūī, rūtūm, ērē. *Act.* *Renverser, jeter par terre.* Violento turbine molem Proruere. *Lr.* Proruere faxis aciem. *Tac.* Proruta gramina. *Sr.* (Vide EVERTO.) PRORŪÉRĒ. *n.* [Cadere.] *Tomber.* *PHR.* Ille fatiscens In caput inque humeros ipsā vi molis & iæ Proruit. *V-F.* (Vide CADŌ.)

PROSĀ, æ. *f. Quin.* [Soluta oratio.] *De la prose.* Prosa oratio. *Col.* Prosa eloquentiæ decus. *Pat.* *PHR.* Profusus & sine lege sermo. *H.* Numeri lege soluti. *H.* Scribere conabar verba soluta modis. *O.* Tuque pedestribus dices historici prælia Cæsaris. *H.* PROSĀICŪS, ā, ūm. *PLI.* Qui est en prose, prosaïque.

PROSĀPIĀ, æ. *f.* [Antiqua progenies.] *Ancienne race.* Prosapia veteris homo. *Sal.* (Vide NOBILITAS.)

PROSCĒNIŪM, īi. *n.* [Locus ante scenam porrectus.] *Le devant de la scene, le theatre.* *PHR.* Pompeiana dabunt quantos proscenia plausus. *Cl.* Veteres ineunt proscenia ludi. *V.*

PROSCINDŌ, īs, scīdī, scīdūm, ērē. *Fendre, ouvrir.* *SYN.* Scindō, scēō, āperiō. *PHR.* Validis teram proscinde juvenis. *V.* Ferro proscindere Quercum. *L.* Proscindere littus aratro. *O.* Proscissum vulnere pectus. *Sr.* Rostro ventosum proscidit æquor. *Virg.*

PROSCINDĒRĒ aliquem. *SUE.* *metaph.* [Infamare.] *Donner la réputation de quelqu'un.* Submotorum patriā proscindere. *O.*

PROSCISSIŌ, ōnis. *f. L'action de fendre.* Proscissio terræ. *Col.* *Le labourage.*

PROSCISSUM, ī. *n.* *Col.* [Terrā proscissā.] *Terre labourée.*

PROSCRIBŌ, īs, scrīpsī, scrīptūm, ērē. [Aliquid per scripturam venale proponere.] *Afficher pour faire savoir qu'une chose est à vendre.* *SYNT.* Proscribere ædes, villam. *Cic.* PROSCRIBĒRĒ aliquem. [Pro damnare, relēgare.] *Proscrire, bannir quelqu'un, confisquer ses biens, mettre sa tête à prix.* Quæro quid sit aliud proscribere: velitis, jubeatis ut Marcus Tullius in civitate ne sit, bonaque ejus ut mea sint. Ita fecit. *Cic.* Proscripti regis Rupilius atque venenum. *H.*

PROSCRIPTIŌ, ōnis. *f. Cic.* Placare, proscrition, bannissement, confiscation. Proscritio prædiorum, capitū. *Cic.*

PROSCRIPTŌR, ōris. *PLI.* Qui proscrit.

PROSCRIPTŪRIŌ, īs, īvī, ītūm, īrē. *Cic.* [Proscriptionem meditari.] *Avoir envie de proscrire.*

PROSECŌ, ās, cūī, scētūm, ārē. *Couper.* *PHR.* Tunc piceæ maculantur Oves, prosectaque partim Pectora. *V-F.* Hostiæ exta profecare. *Liv.* Hæc exta dicebantur. PROSECTĀ, ōrūm. *n.* Partie des entrailles qu'on coupait dans les sacrifices. *PHR.* Imposui prosecta calentibus aris. *O.* (Vide SECO.)

PROSEDĀ, æ. *f. Pla.* [Meretrix.] *Une fille débauchée.*

PROSEMINŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Cic.* Semer de tous côtés, répandre.

PROSEQUŌR, ēris, cūtūs sūm, quī. [Sequi aliquem honoris causā.] *Accompagner, faire cortège.* *SYN.* Cōmitōr, dēducō. *PHR.* Dum te prosequor & domum reduco. *M.* His natum...Prosequitur dictis. *V.* Dure nec exequias prosequere meas. *Q.* Prosequar & currus utroque à limine ovantes. *Pr.* Prosequere in duri certamina Martis euntem. *V.* PROSEQUI. [Pro Sequi.] *Suivre.* *PHR.* Oculis abeuntia vela Prosequitur. *O.* A tergo ventus euntes Prosequitur. *V.* Illos prosequitur visu. *Sr.* (Vide SEQUOR. COMITOR.)

PROSEQUI *Alia multa significat, ut* Prosequi aliquem amore. *Cic.* *Aimer.* Prosequi votis abeuntem. *Cic.* [i bene precari.] *Souhaiter un bon voyage.* Prosequi aliquem laudibus. *Cic.* *Lôner.* Prosequi maledictis. *Cic.* *Charger de maledictions.* Prosequi beneficiis, officiis. *Cic.* [Benefacere.] *Faire du bien.* Prosequi antiquitatem. *Cic.* [Imitari.] *Imiter.* Fletibus natos, lætitiâ defunctos prosequuntur. *QUIN.* *i. gaudent cum moriuntur.* Prosequi impudentiam. *Cic.* *i. non desistere.* Pascua versu prosequor. *V.* *i. describo.* Alma pales faveas pastorum sacra canenti; Prosequor officio si tua facta meo. *O.* Prosequar an fileam. *V.* *i. pergam.*

PROSERO, īs, sēvī, sātūm, ērē. *L.* *Semer.* (Vide SERO.)

PROSERPINA Jovis & Cereis filia. Ceteri proles fuit...unica, sed numeri damnum Proserpina pensat. *Cl.* Ea cum aspernaretur conjugium, indignata Venus, cape, inquit, Cape tela Cupido, Inque Dei pectus celeres molire sagittas Cui triplicis cecit fortuna novissima regni. *i. Plutonis.* Dixit Venus: ille pharetram Solvit...Inque cor hamatâ percussit arundine Ditem... Ludens Proserpina luco... pene simul visa est, dilectaque, raptaque Diæ. *O.* Et sibi virginitas,

pariter cælumque negatur, Eripitur cum Sole pudor, terrisq; relictis Ducitur infelix Stygio captiva tyranno. *Cl.* Quas Dea. (*Ceres Proserpina mater.*) Per terras & quas erraverit undas Dicere longa mora est. Quærenti (*filiam*) defuit orbis. *Do cur tandem Arethusa quod* dum Stygio sub terris gurgite laboreretur visa sibi est oculis illic Proserpina tristis Sed regina tamen, sed opaci maxima mundi, Sed tamen inferni pollens matrona tyranni. Mater ad auditas stupuit ceu saxea voces... Ante Jovem passis, stetit invidiosa capillis: *Annuis ille* repetat Proserpina cælum Lege tamen certâ, si nullos contigit illic Ore cibos... septem de cortice grana Proserat ore suo. Tum medius fratrisque sui mastæque sororis Jupiter ex æquo volentem dividit annum; Nunc Dea (*regnum numen commune duorum*) Cum matre est totidem, totidem cum conjuge, menses. *O.* Nec reperita sequi curat Proserpina matrem. *V.* *EPITH.* Tōtvā, impēriōsā, ferōx, sēvā, ācērbā, sēvērā, inēxōrābilis, immitis, rāptā, infērā, fūrā, nīgrā, Stygiā, Iēthēā, Tārārēā, Æthnēā, Plūtōniā, Siculā, ūmbrōsā, hōrēndā. *PHR.* Minor ara profundæ Erigitur Ceteri. *St.* Jam complexa manu cinem tenet infera Juno. *St.* Noctis heram ditemque ciens. *V-F.* Possedit dotale Chaos. *Cl.* Nullum sæva caput Proserpina fugit. *H.* Stygiæ severos Junonis thalamos. *H.* Quam pene fuvæ regna Proserpinæ Et judicantem vidimus Æacum. *H.*

PROSERPO, is, p̄si, p̄tūm, ērē. *Ramper, se trainer.* (*Vide SERPO.*)

PROSEUCĀ, æ, f. [Latine obsecratio. Judæorum fana quò cum mendici confluerent, hinc Proseuca per contemptum dicebatur mendicis frequens locus] *Lieu ou les pauvres se retiroient.* *PHR.* Ede ubi consistas, in quā te quæro Proseucā. *J.*

PROSILIŌ, is, lūi, & līi, & livi, sūltūm, īrē. *Saillir dehors, sauter.* *SYN.* Exiliŏ, prōdēō, salŏ. *PHR.* Finibus omnes Profluere suis. *V.* Prosiluit in campos. *St.* Prosiluit stratis. *V-F.* Ipsæ tua signa revellent Proflientque acies. *L.* Amisum non fiet, cum sola est Gallia patrem: Si quis adest, jussæ profluent lachrymæ. *M.* Et fræmis vaga profluit natura remotis. *H.* Scintillam subito profluuisse ferunt. *O.*

PROSŌCER, ēri, m. *Le pere du beau-pere.* *PHR.* Curque senex Nereus profocer esse velit. *O.*

PROSŌPŌPÆIĀ, æ, f. *QUIN.* [Fig. reth. cum persona loquens inducitur.] *Prosopopee.*

PROSPECTŪS, ūs, m. *Venē.* *PHR.* Non animum modo uti pascat prospectus inanem; sed, &c. *V.* Exhalans nebulam, latē corruerat omnem Prospectum miseris. *Sil.* Involvitque domum caligine tæcā Prospectum eripiens oculis. *V.* Summa prospectum ex arce petebat. *C.* Prospectus maris. *Cic.* (*Vide ASPECTUS.*)

PROSPĒCŪLŌR, ārīs, ātūs sūm, ārī. d. *Liv.* *Epier, regarder de loin.* (*Vide ASP. CIO.*)

PROPER, & **PROSPERŪS**, ērā, ērūm. *Favorable, heureux, propice.* *SYN.* Faustus, felix, sēcundus, fortunatus, dextēr. *PHR.* Cursum mihi prospera dixit Religio. *V.* Terrā prosperiore frui. *O.* Prospera si vobis maneat fortuna. *O.* Frugum prospera luna. *H.* Adest populo prospera. *O.* Prosperius fatum. *O.*

Pronaque sint nostræ numina vestra rati. *O.* Prospera fama, acies. *St.* Tempora. *Cl.* Valetudo. *Sue.* Verba. *O.* (*Vide FELIX.*)

PROSPĒRE, ius, rīmē. *Heureusement.* *SYN.* Prosperere evenire. *Cic.* Cedere. *Plī.* Prosperere usus fortunā. *Cic.*

PROSPĒRGŌ, is, sī sūm, ērē. *Tac.* *Arroser.* (*Vide RIGO.*)

PROSPĒRITAS, ātis, f. *Prosperité, bonheur.* *EPITH.* Blandā, grātā, jūcundā, optātā, sēcundā, plācidā, amīcā, sēcūrā, lūbricā, fāllāx incōnstans, instābilis. fugitīvā, fugāx. pēritūrā. cādūcā, fluxā, inērs, pīgtā, otīōsā, sēgnis, infidā, rīdēns. *SYN.* Felicitas, fortunā felix, rēs sēcundā. *PHR.* Prosperitatem vitæ ad Diis habemus; virtutem nemo Deo acceptam refert. *Cic.* Spes hominum placidā prosperitate juvat. *Prud.* Ne forte rebus insolentes prosperis. *Buch.* Jam non ad culmina rerum Injustos crevisse queror. Tolluntur in altum, Ut lapsu graviore ruant. *Cl.* Mens erit apta capi, tunc cum latissima rerum, Ut seges in pingui luxuriabit humo. *O.* Nemo confidat nimium secundis; Nemo desperet meliora lapsis... Fortuna rotat omne fatum. *S.* Dum flaret velis aura secunda meis. *O.* Prospera sic maneat vobis fortuna. *O.* Luxuriant animi rebus plerumque secundis. *O.* Levantibus altē Intumuit rebus. *Cl.* (*Vide FORTUNA. Fortuna prospera*)

PROSPĒRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Liv.* *Favoniser, faire réussir.* Prosperare victoriam. *Liv.* Consilia reip. *Tac.*

PROSPĒCIŌ, is, sp̄xī, sp̄ctūm, ērē. & **PROSPĒCTŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. *Freq. ante à longe videre. i.* [*Prævidērē, præcāvērē.*] *Prévoir, pourvoir.* *PHR.* Longē prospicere futuros casus. *Cic.* Prospicere animo, conjecturā. *Cic.* Prospicere patriæ. *Cic.* Alicui malo. *Cic.* Prospicere sedem senectutis. *Liv.* (*Vide PRÆVIDEO.*)

PROSPĒCĒRĒ, & **PROSPĒCTĀRĒ**. *FREQ.* *Regarder.* *PHR.* Prospicit à tergo. *O.* Turbaque miratur matrum, & prospectat euntem. *V.* Vastisque ab rupe Cyclopes Prospicio. *V.* Domus quæ prospicit Thuseum mare. *Ph.* (*Vide ASPICIO.*)

PROSPĒCŪS, ā, ūm. *St.* *Qu'on voit de loin.* **PROSPICŪS** puer. *SEN.* *Remarquable.*

PROSPIRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *CATO.* *Respirer avec facilité.*

PROSTĒRNŌ, is, strāvī, strātūm, ērē. *Abbatre, renverser.* *SYN.* Evērtē, dirūtē, dēprimō, dējiciō, prōtērō, affligō, prōcūlcō. *PHR.* Virum lecto prostravit. *V-F.* Prostravit pondere sylvam. *O.* Legio latis prosternitur arvis. *V-F.* Opes regni prosternere. *Sil.* Prosternere oppida. *Sil.* Flores. *St.* Prosternere Leoni corpus. *O.* Prostratus humi. *Lr.* Vineas prosternere. *Col.* Se ad meos pedes prostravit lachrymans. *Cic.* Prostratus morte. *Siri.* *Lr.* Prostratus mole. *O.* Prostrata & afflicta virtus. *Cic.* Quem tota præcipientem... Impulit effuditque solo. *V.* Pronum sterne solo. *V.* (*Vide STERNO.*)

PROSTĒBĪLIS, is, & **PROSTĒBŪLĀ**. *PLA.* & **PROSTITŪTĀ**, æ, f. *PLI.* [*Meretrix.*] *Une prostituée.* **PROSTĒBŪLŪM**, ī, n. *PLA.* [*Lupanār.*] *Lieu de prostitution.* Turpe venalis prostibulum pudoris. *Sant.* **PROSTĒBŪLŪM. [*Meretrix ipsa.*] *Une prostituée.* Et si olim lupa prostibulumque, &c. *Lr.***

PROSTITUŌ, is, tui, tuium, ere. *Prostituer.* PHR. Prostituer pudicitiam. *Sue.* Quæ sese toto corpore prostituit. *C.* Turpe tori reditu census augere paternos; Et faciem lucro prostituisse suam. *O.* Ingrato voces prostituere foro. *O.*

PRŌSTŌ, as, stitī, stitūm, are. *Saillir, s'avancer en débors.* SYN. *Emīnēō*, *prōcūrō*. PHR. Prostant angulus. *Lr.* **PRŌSTARE**. Metaph. *Être connu.* PHR. Fallimur an nostris innotuit illa libellis: Sic est; ingenio prostitit illa meo. **PRŌSTARE**. [*Pro prostitui.*] *Se prostituer.* PHR. Spoliator Pupilli protantis. *J.* Pretio prostare. *O.*

PRŌSTYLŪS, ā, ūm. *Vit* Prostylum templum. [*Cujus frons columnis ornatur.*] *Qui a des colonnes à la face de devant.*

PRŌSUBĪGŌ, is, ēgī, actūm, ere. *Fouler.* PHR. Et pede profubigit terram. *V.* Fulmina Cyclops Profubigit. *O-F.*

PRŌSŪM, dēs, dēst, prōfūī, dēffē. *Proster, servir, être utile.* SYN. *Juvō*, *utilis sūm*, *auxiliōr*. PHR. Nam quamquam soli possunt prodesse potentes; Non profunt, potius plurimum obesse solent. *O.* Aequè pauperibus prodest locupletibus aequē. *H.* Infusaque flumina profunt. *V.* Quid prodest quod me ipse animo non spernis. *V.* Profuerit meminisse. *V.* Steriles incendere profuit agros. *V.* Nil testibus illis Profeci. *V.* Quid vota furentem, Quid delubra juvant. *V.* Neve mihi noceat, quod vobis semper Achivi Profuit ingenium. *O.* Est operæ pretium dicere. *M.* Juvat evasisse tor urbes Argolicas. *V.* Multum prodest in amore constantia. *Pr.* Prodesse in commune. *Quin.* Prodest ad concordiam. *Liv.* Prodest contra ictus. *Plī.*

PRŌSŪMIĀ, æ, f. *Pla.* [*Navigium speculatorium.*] *Petit bâtiment de mer, propre à aller à la découverte.* (Vide *NAVIS.*)

PRŌTEGŌ, is, rēxī, rēstūm, ere. [*Tegendo tueri.*] *Proteger, défendre.* SYN. *Tēgō*, *cōntēgō*, *dēfēdō*, *tūcōr*, *tūtōr*. PHR. Quā vicit victos, protegit ille manu. *O.* Dum genitor nati parmā protectus abiret. *V.* Avertitque ferum nostris cervicibus hostem. *Hofsch.* Teque adeo casus jam nunc complector in omnes. *Vida.* (Vide *DEFENDO.*)

PRŌTEGERĒ. [*Tēgerē.*] *Cōnurrir.* PHR. Protegit ingenuas picta rubore genas. *O.* Rutilis humeros protecta capillis. *O.* Rannorum protegat umbrā Arbor. *V.* (Vide *TEGO.*)

PRŌTELŌ, as, avi, atūm, are. *Chasser loin.* Ne te iratus sævis dictis protelet. *Ter.* (Vide *PELLO.*)

PRŌTELŪM, i, n. *TER.* [*Pugnæ vel nisus tenor.*] *Effort continu, combat sans interruption.* PHR. Undique protelo plagarum continuato. *Lr.* Et, quasi protelo, stimulat fulgure fulgur. *Lr.*

PRŌTENDŌ, is, dī, sūm, ere. *Etendre, allonger.* SYN. *Prōdūcō*, *prōtrāhō*, *prōfēdō*, *pōrrīgō*. PHR. Protendunt longe dextrās. *V.* Pedes temo protentus in octo. *V.* Quā prærupta protendit juga Cythæron. *S.* Has tibi protendo lachrymas, succurre ruenti. *Cl.* Tu nanti protende manum. *O.* Protendere famam. *Cl.* Aciem pelagi protendere in æstus. *C.* Protenta tela. *O.*

PRŌTĒNŪS, adv. [*Longē à finibus.*] *Fort loin.* PHR. En ipse Capellas Protenus æger ago. *V.*

PRŌTĒRŌ, is, trīvi, tritūm, ere. *PLA.* *Fouler aux pieds.* SYN. *Tērō*, *atrērō*, *prōcūlcō*, *cōcūlcō*, *prō-*

stērnō, *cālcō*. PHR. Protritam pedibus calcat. *Sil.* Semineces volvit multos, aut agmina curru Proterit. *V.* Marte Panos proteret altero. *H.* Ulmus labens proterit uvas. *St.* Quacumque ingreditur florentia proterit arva. *O.* Proterere frumentum. *Liv.* Proterere januam. *PLA.* *i.* *rumpere.* Quid inanem proteris umbram. *O.* *i.* *ramos amputas.* Ver proterit æstas. *H.* *i.* *abigit.*

PRŌTĒRRĒŌ, es, rūi, ritūm, ērē. [*Terrendo fugare.*] *Eponvanter.* PHR. Aulesten.... adverso proteret Equo: Jaculo parmæque Menatem Proterebat agens. *V.* (Vide *TERREO.*)

PRŌTĒRVĒ, adv. *TER.* & **PRŌTĒRVĒTĒR**. *PLA.* *Efrontément, audacieusement.* PHR. Multa miser timeo quia feci multa proterve. *O.* Protervius æquo Dicere. *O.*

PRŌTĒRVITĀS, atis, f. & **PRŌTĒRVĪĀ**, æ, f. *Insolence, éfronterie.* PHR. Capripedes agitat cum læta protervia Panas. *Lr.* Urit me Gliceræ grata protervitas. *H.*

PRŌTĒRVŪS, ā, ūm. *Efronté, impudent, arrogant.* SYN. *Pētūlans*, *lāscīvūs*, *prōcax*, *imprōbūs*, *audax*, *impūdēns*, *tēmērariūs*. PHR. Damnalet nati facta proterva pater. *O.* Protervi juvenes. *H.* Oculi. *O.* Sales. *St.* Proterva turba, rixa. *H.* Manus, lingua, verba. *O.* Frons. *H.* Icarii stella proterva canis. *O.* *i.* *furens.* Protervi venti. *H.* *i.* *violentii.*

PRŌTĒSILĀUS, *Filius Iphicli.* *Philacides dictus à Philace urbe patriâ, ad bellum Trojanum profectus, cum omnium primus è navī desiluisse, ab Hectore interfectus est.* *Protésilæ* tibi nomen sic fata dederunt, Victimam quod Trojæ prima futurus eras. *Auf.* Uxorem habuit Laodamiam quæ auditi viri morte, Hoc unum doloris sui solatium petiit, ut mortui umbram posset intueri, ipse vicissim. *Philacides* jucundæ conjugis heros, Non potuit cæcis inmemor esse locis: Sed cupidus falsis attingere gaudia palmis, Thessalis antiquam venerat umbra domum. *Pr.* *Voti compos Laodamia in amplexibus Protésilai obiit.*

PRŌTĒUS. *Deus marinus Oceani & Tethyos filius.* Est in Carpathio Neptuni gurgite vates/ Cæruleus Proteus, magnum qui piscibus æquor, Et juncto bipedum curru metitur Equorum. Hunc nymphæ venerantur; & ipse Grandævus Nereus; novit namque omnia vates Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahantur: Quippe ira Neptuno visum est, immania cujus Armenta & turpes pascit sub gurgite Phocas. Sed sine vi non ulla dabat responsa, neque illum orando flectes: vim duram & vincula capto Tende; doli circum hæc demum franguntur inanes... *Proteus nempe omnia transformat sese in miracula rerum Ignemque horribilemque suum fluviumque liquentem Verum ubi nulla fugam reperit fallacia victus In sese redit atque hominis tandem ore loquutus.* *V.* *Futura aperit.* *EPITH.* *Mārinūs, æquorēūs, cærulēūs, ambigūūs, lēvis, incōnstāns, mūtābilis, instābilis, vātēr, dōlōsūs, cālidūs.* PHR. Utque levis Proteus modo se tenuabat in undas; Nunc Leo, nunc arbor, nunc erat hirtus Aper. *O.* Cum Proteus consueta petens è fluctibus antra Ibat: cum vasti circum gens humida ponti Exultans rorem latē dispergit amarum. *V.* Qualis in umbroso Proteus mirabilis antro. *M.* Omne cum Proteus pecus egit altos Visere montes. *H.* **PRŌTĒUS**. [*pro vafro*]

maſto] *Fourbe*. Effugiet tamen hæc ſcleratus vincula Proteus. *H.* PROTEUS. [Pro mutabili.] *Changeant*. Quo teneam vultus mutantem Protea nodo. *H.*

PRÖTHYMĒ, adv. *PLA.* *Gaiement*. PRÖTHYMĪA, æ, f. *PLA.* *Gaieté, joie*. (Vide GAUDIUM.)

PRÖTHYRUM, ī, n. *VIT.* [Vestibulum privatæ domus.] *Petite place devant une maison de particulier*.

PRÖTINUS, adv. *Dabond, au plutôt*. *PHR.* Protinus hinc fuscis triftis Dea tollitur alis. *V.* (Vide STATIM.)

PRÖTINUS. [Exindē, deinceps.] *de ſuite, ſur l'heure*. *PHR.* Quem protinus urbes Albanæ coluere. *V.*

Protinus aëri mellis caeleſtia dona Exequar. *V.* Cum protinus utraque tellus Una foret. *V.* PRÖTINUS. [Simul.] *En même tems*. Protinus omnem perlegerent oculis. *V.* PRÖTINUS. [Lōngē.] *Bien loin*. Vocem quā protinus omne Contremuit nemus. *V.*

PRÖTOLLÖ, īs, prösüſtülī, ſüblätüm, èrē. *Lever, élever*. *PHR.* Manum ſi protollet. *PLA.* Protollere mortem. *PLA.* *Differer*. (Vide TOLLO.)

PRÖTONÖ, ās, nūī, nütüm, ärē. [Ante tonare.] *Tonner*. *PHR.* Nec genus ante rogat; ſed tali protonat ira. *U-F.* (Vide TONO.)

PRÖTOGENĒS, æ. *Nobilis pictor, ſumitur & Prötö. gēncs pro eo à quo genus incipit*. Non eſt Romano cuiquam locus hic ubi regnat Protogenes aliquis. *J.*

PRÖTOTOMÜS, ā, ūm. [Quod primum ſucciditur.] *Ce qu'on coupe le premier aux plantes*. Sed jam prototomos tempus decidere caukes. *Col.* Et faba fabrorum Prototomique rudes. *M.* *Les jettons des choux, les Brocoli*.

PRÖTRAHÖ, īs, trāxī, trāctüm, èrē. *Tirer hors, Emmener par force*. *SYN.* Dūcō, pröducō, pröfērō. *PHR.* Magno Calchanta tumultu Protrahit in medios. *V.* Pedibusque informæ cadaver Protrahitur. *V.* Protractus ad arma. *Sil.* (Vide TRAHÖ.) Protrahere indicio latitantes. *O.* Protrahere in lucem. *Lr.* Protrahere verum. *Lr. i.* *elicere*.

PRÖTRAHERĒ. [D.fferē.] *Prolonger*. Mors lenta protrahatur longā fame. *S.* Protrahere victoris inſolentiam. *U-Mav.* [Augere.] *Exagerer*.

PRÖTROPÜM, ī, n. *PLI.* [Muſtum ſponte deſluens.] *Vin de mere-goutte*.

PRÖTRÜDÖ, īs, trüſī, trüſüm, èrē. *Pouſſer en avant*. *SYN.* Trüdō, pröpellä, impellä, ürgē. *PHR.* Paulatim moles protruditur atque movetur. *Lr.* (Vide IMPELLO.)

PRÖTUBERÖ, ās, āvī, ātüm, ärē. *Col.* [Germen emittere.] *Bourgeonner*. (Vide GERMINO.)

PRÖTÜRBÖ, ās, āvī, ātüm, ärē. *Chaffer, reponſſer*. *SYN.* Extürbö, äbīgō, pellä. *PHR.* Telaque conſciet proturbantque eminus hoſtem Miſſilibus. *V.* A folio aliquem proturbare. *U-F.* Marem ſcæmina proturbat calcibus. *Col.* *de Equis*. (Vide PELLO.)

PRÖTYPÜM, ī, n. *PLI.* [Forma.] *Un moule*. (Vide FORMA.)

PRÖVEHÖ, īs, vëxī, vëctüm, èrē. *Porter, tranſporter, voiturier*. *SYN.* Vëhō, fërō. *PHR.* Provehere mulis. *PLi.* Provectus Equo. *V.* (Vide VEHO.) PRÖVEHERĒ. *Pouſſer en avant*. Provehere ulterius. *Pr.* Provehere ratem per freta. *U-F.* Vitam in altum. *Lr.* In periculum. *Cic.*

PROVEHI. *Errre pouſſé, s'avancer*. *PHR.* Provehimur

pelago. *V.* Provehimur portu, terræque urbæque recedunt. *V.* Huc ſe provecti condunt. *V.* PRÖVEHĪ. *Metaph.* *Faire des progrès*. Provehi in amore. *V.* Longius orando provehi. *Cic.* Provehi ad dignitates. *PLi.* Quò te virtus provexit. *Cic.* Vim temperatam Dii quoque provehunt in majus. *H.* PRÖVECTÜS, ā, ūm. *Avancé*. Provecta ætas. *Cic.* Nox, ſenectus. *Tac.*

PRÖVENIÖ, īs, vënī, vëntüm, irē. *Venir, paroitre, s'avancer*. *SYN.* Prövëhör, pröcedō, ädvënü. *PHR.* Proveniunt medii, ſic mihi ſape dies. *O.* Fecundior annus Provenit. *O.* (Vide VENIO.)

PRÖVENIRE. [Nāſcī, pröducī.] *Provenir, naître, croître*. *SYN.* Öriör, nāſcör, gignör, creſcō, succēdō, cōtingō. *PHR.* Larque proveniet ceſſatis meſſis in arvis. *O.* Carmina proveniunt animo deducta ſereno. *O.* (Vide NASCÖR.)

PRÖVENIRE. [Cōtingērē.] *Arriver*. Non hæc humanis opibus non arte magiſtrā Proveniunt. *V.* (Vide ACCIDO.)

PRÖVENTÜS, ūs, n. [Reditus.] *Revenu, fruit*. *PHR.* Proventuque oneret ſulcos atque horrea vincat. *V.* (Vide FRUCTUS.) Prövēntüs. *Cæs.* *Succès*. (Vide SUCCESSUS.)

PRÖVERBIÜM, īī, n. *Proverbe*. *EPITH.* Vëtüs, ān. tiquüm, tritüm, vülgärē, cōmmänē, brävē, vë. rüm, cërtüm. *PHR.* Hac quoque de cauſā, ſi te proverbial tangunt, Menſe malas Majo nubere vulgus ait. *O.* Tritum ſermone proverbium. *Cic.* In comuni proverbio verſatur. *O.* Proverbii loco dicitur. *Cic.*

PRÖVIDE. *PLI.* *Avec prévoyance*. *PHR.* Providentiſſimè conſtitutum. *Cic.*

PRÖVIDENS, èntis, & PRÖVIDÜS, ā, ūm. [Qui futura prævidet & cavet.] *Prévoiant, prudent, avisé*. *SYN.* Prüdēns, ſäpiēns, ſölērs, ſägāx, præſciūs. *PHR.* Qui domitor Trojæ multorum providus urbes Et mores hominum inſpexit. *H.* Futurarum rerum mens provida. *Cic.* Conſultrix & provida natura. *Cic.* Provida vittus. *Cl.* Cura. *O.* Providus labor. *Sil.* Providus aſtu. *Sr.* Veri providus augur. *O.* (Vide PRUDENS.)

PRÖVIDENTIÄ, æ, f. *Prévoyance*. Sapientis eſt providere, ex quo ſapientia appellata eſt providentia. *Cic.* Provida cura. *O.* Mens haud ignara ac non incauta futuri. *H.* *EPITH. & PHR.* (Vide SAPIENTIA, PRUDENTIA.) PRÖVIDENTIÄ. [Pro Deo ipſo.] *Cic.* *Dieu*. (Vide DEUS.) PRÖVIDENTIÄ divina. *Cic.* *PHR.* (Vide DEUS. *Dei exiſtentia, providentia*.)

PRÖVIDEÖ, ès, vīdī, vīſüm, èrē. *Prévoir*. *SYNT.* Providere quid futurum ſit. *Cic.* Providere in poſterum. *Cic.* Medicus morbum ratione providet, inſidias imperator, tempeſtatem gubernator. *Cic.* Providere animo. *Cæs.* Conſecturā. *Cic.* Proviſa ſunt leviora. *Cic.* *PHR.* (Vide PRÆVIDEO.)

PRÖVIDERĒ. [Cavere.] *Eviter, empêcher que quelque choſe n'arrive*. *SYNT.* A me præcautum & proviſum eſt. *Cic.* Providere ſibi. *PLA.* Rationibus ſuis, ſaluti. *Cic.* (Vide CAVEO.) PRÖVIDERĒ. [Cōmpārārē.] *Pourvoir, faire proviſion*. *SYNT.* Providere rei frumentariæ. *Cæs.* Pabulum in hyemem. *PLi.* *PHR.* Et bona librorum & proviſæ frugis in annum Copia. *H.* Verbaque proviſam rem non invita ſequuntur. *H.* Quæ multo ante memor proviſa re-

pones. *V.* (Vide **ACQUIRO.**)

PROVINCIA, æ, f. [Provincia dicta sunt regiones quas longè ab Italiâ Romani provicerant.] *Provinciae.* **PHR.** Redditaque est omnis populi Provincia nostra. *O.* Tantaque mutatos sequitur provincia mores. *Cl.* At tu victrix Provincia ploras. *J.*

PROVINCIA. [Ipsam Provinciam regimen.] *Gouvernement.* Provinciam obtinere, deponere. *Cic.* **PROVINCIA**, [Per translatum impositum onus.] *Employ, fonction.* **SYNT.** O! Geta provinciam cepisti duram *Ter.* Illam sibi provinciam datam. *Cic. i. Negotium.*

PROVINCIALIS, alê. *De Province.* **SYNT.** Provincialia hospitia, negotia. *Cic.* Solitudo provincialis, Viri provinciales. *Cic.*

PROVINCIALITIM, adv. *Sue. Par Provinces.*

PROVISIO, ònis. *Cic. Provision, prévoyance.*

PROVISIO, is, vîst, vîsûm, êrê. *TER.* Aller voir, faire visite. (Vide **ADEO**, is.)

PROVISOR, òris. *H. Pourvoieur, qui pourvoit.* **PHR.** Utilem tardus provisor, prodigus ævis. *H.*

PROVIVIO, xî, ætûm, êrê, *TAC.* Vivere plus long tempus. (Vide **VITA**, vita longa.)

PROVOCATIO, ònis. *LIV.* Appel, défi. **PROVOCATIO**. [Appellatio.] Appel à un Juge superior. Provocationem dare alicui. *Cic.*

PROVOCATOR, òris. *Cic.* Qui desit, qui appelle au combat.

PROVOCO, as, avi, atûm, arê. *Desier, appeller au combat.* **SYNT.** Provocare in, ad pugnam. *Cic.*

Provocare Romanum, qui secum ferro decernat. *LIV.*

Clamore provocat hostem. *SIL.* Tum cursibus auras Provocat Equus. *V.* Excubat atque omni fortunam

provocat horâ. *L.* Nec times. bella nec provocas. *PLI.*

PROVOCARE beneficio. *Cic.* Prévenir. **PROVOCARE** maledictis. *PLI.* Aggri, provoquer. **PROVOCARE** Ad Senatum, ad populum. *Cic.* Appeller.

PROVOLO, as, avi, atûm, arê. *S'envoler, s'envoler avec précipitation.* **SYNT.** Provolare, procurrere. **PHR.** Provolat in medium. *O.* Provolat sonitus. *Lr.* Provola re in hostes. *Caf. i.* irrumpere. (Vide **VOLO**, **CURRO** **FUGIO**.)

PROVOLVO, is, volvi, volutûm, êrê. *Faire rouler.* **SYNT.** Provolvare, procurrere. **PHR.** Ingentia saxa provolvere. *LIV.* Hunc lora & juga subter Provolvere rota. *V.* Lucanis provolvitur Urus ab oris. *O. i.* prœcipit. Provolvere terrâ deturbat. *V.* (Vide **VOLVO**. **PROVOLLERE** Se ad genua, ad pedes. *LIV.* Genibus provolutus. *TAC.* Se jectus. (Vide **GENU**, genibus advolvi.)

PROVOMO, is, mui, mitum, êrê. *Vomir.* **PHR.** Turbinis immanem vim provomit atque procella. *Lr.* (Vide **VOMO**.)

PROUT, & **PROUT**, adv. *Selon que.* **SYNT.** Sicut, ut. **PHR.** Vernalque procaces Pasco libatis dapibus prout cuique cupido est. *M.*

PROXENETA, æ. m. f. [Qui conciliat mercatores eorumque res agit.] *Entremetteur, facteur.* **PHR.** Quæ fulphurato nolit empta ramento Variiorum proxeneta fractorum. *M.*

PROXIME, adv. *Fort près, depuis peu.* **SYNT.** Proximè accedere. *Cic.* Litteras quas proximè accepi. *Cic.* Proximè januam. *Var.* Proximè morem Romanorum. *LIV. i.* accedens ad.

PROXIMITAS, ætis. f. *Proximité, voisinage.* **PHR.** Et lateat vitium proximitate boni. *O.* Ipsa est proximitas damno. *O.* Meque ream nimia proximitatis agi. *O.* (Vide **VICINITAS**.)

PROXIMUS, a, um. *Le plus près.* **SYNT.** Vicinûs, propior, propinquus, affinis. **PHR.** Proximus huic, longo sed proximis intervallo. *V.* Jam proximus ardet Ucalegon. *V.* Proximus ad dominam, nullo prohibente, sedeto. *O.* Proxima cura. *O.* Proximus à vino somnus. *PLI.* Proximo vero. *H.* Qui appropinquat. Longo cui proximus usu. *O.* Proxima Phœbi Veribus ille facit carmina. *V.* (Vide **VICINUS**.)

PRUDENS, tis. *Sage, avisé.* **SYNT.** Providus, solers, cautus, sagax, callidus, sapienter, industrius, sciens, gnarus, cordatus. Animus maturus. *V.* Rerum prudens. **PHR.** Animi sententia prudens. *O.* Astu superaverat annos. *SIL.* Sed gravibus curis animum sortita senilem juvenus. *CL.* Scilicet ingenium, & rerum prudentia velox. Ante pilos venit; dicenda tacendaque calles. *P.* O! facunde senex avi prudentia nostri. *O.* Est animus tibi Rerumque prudens, & secundis Temporibus dubisque rectus. *H.* Consilii habitus non futilis author. *V.* Vigili tu prospicis omnia sensu. *CL.* (Vide **SAPIENS**.)

PRUDENS. [Sciens.] Qui scit, qui connoit. **PHR.** Prudens juris. *CL.* Locorum. *LIV.* Quid quod adulandi gens prudentissima. *J.* Destituor, prudens artis, ab arte mea. *O.* Moderandi prudens. *TAC.* Prudens ad interitum ruo. *TER.* Avec connoissance.

PRUDENTER adv. *Prudemment, sagement.* **SYNT.** Sapienter, providè, cautè. **SYNT.** Prudenter facere, multa prudenter provisit. *Cic.*

PRUDENTIA, æ. f. *Prudence.* **EPITH.** Solers, sagax, provida, circumspècti, præscia, vigil, vigilans, velox, communis, summi, alta, matura, senilis, cautâ, callidi. **SYNT.** Consilium, solertia, sagacitas, peritia, scientia. Vigiles animi. *CL.* Sensus. St. Cautus animi. *CL.* Senilis animi cura, gravitas. *O.* **SYNT.** Prudentia juris, prudentia in delectu, in judicando. *Cic.* **PHR.** Adde quod est illis operum prudentia major. *O.* Ingenium & rerum prudentia velox. *P.* Haud equidem credo quia sit divinitus illis (*Apibus*) Ingenium, & rerum fero prudentia major. *V.* Prudentia, ne quid inconsultus agas. *CL.* Nullum numen abest sit sit prudentia tecum. *J.* Miseros prudentia prima relinquit, Et sensus cum re consiliumque fugit. *O.* Nec Solis viribus æquum Credere, sape acri potior prudentia dextrâ. *V. F.* Si qua est Heleno prudentia vati. *V.* Invigilat minimis etiam prudentia rebus; Ne tenuis culpæ grandia damna ferat. *Hofsch.* Et grave consiliis pectus rebusque gerendis Mentemabilem. *Com.* Virtus solers in rebus agendis. *O.* Ante annos animumque gerens curamque virilem. *V.* (Vide **SAPIENTIA**.)

PRUINA, æ. f. *Gâlée blanche.* **EPITH.** Candida, cana, candens, nivea, nivalis, algens, concretâ, roseida, rorata, matutina, nocturna, densa, densata, brumalis, hyperborea, hyberna, glacialis, borealis, urens, tristis, frigida, Arctica, Scythica, Alpina. **SYNT.** Ros, gelu, glacies. **PHR.** Atque Riphæis numquam viduata pruina. *V.* Mollis erat tellus rotata mane pruina. *O.* Non duraturæ, conspecto Sole, pruina. *Lr.* Tempus erat vitrea cum primum terra pruina. Spargitur. *O.* Quicumque Odyssæas bibunt

pruinās. *M.* Saxis retogens ambusta pruinis. *V. P.* Nec prata canis albicant pruinis. *H.* Roscida cum primū foliis excussa pruina est. *O.* Argentes laxavit Sole pruinas. *St.* Hanc (montem) neque candentes audent vestire pruina. *Cl.* Mox humus hybernīs albescit operta pruinis. *V.* Solvantur Sole pruinae. *Mant.* Et circumfusa pruinis Corpora magna Boum. *V.*

PRUNŌSŪS, ā, ūm. *Conuert de gelée blanche.* *SYN.* Glaciālis, gelidūs, hībēnūs. *PHR.* Longa pruinosa frigora nocte pati. *O.* Solque pruinosa radiis siccauerat herbas. *O.* Pruinosa Olympas. *Cl.* Pruinosa regio. *Col.*

PRUNĀ, ā. f. [Carbones ardentes.] *La braise du feu.* *EPITH.* Ardēns, ūrēns, rūbēns, accēnsā. *PHR.* Subiiciunt verbas prunas & viscera torrent. *V.* Prunaeque batillum. *H.* Multā premimus vestigia prunā. *V.* (Vide *IGNIS. CARBO.*)

PRUNŪM, ī. n. [Pruni fructus.] *Une prune.* *EPITH.* Līvēns, cērēum, dulcē, rūbēns, rūgōsūm. *PHR.* Pruna peregrinae carie rugosa senectae Sume; solent dura solvere ventris onus. *M.* Addam cerea Pruna; & honos erit hic quoque Pomo. *V.* Prunaque non solum nigro liventia succo. Verum etiam generosa, novaesque imitantia ceras. *O.* Pravaque cum canis venerunt coctana Prunis. *M.* Hic dulces Cerasos, hic Autumnalia Pruna &c. *Pr.* Prunisque Damasci. *Col.* Et spini Pruna ferentes. *V.*

PRUNŪS, ī. f. *COL.* *Le Prunier.* *PHR.* Infusa mala ferre Pyrum & Prunis lapidosa rubescere corna. *V.* (Vide *ARBOR.*)

PRURIGŌ, īnis. & **PRURITŪS**, ūs. m. *PLI.* *Demangeaison.* *EPITH.* Impatiēns, impōrtūnū, mōlestū, mōrdax, inqūētū, inqūēs. *PHR.* Si tibi morosa prurigne verninet auris Arma datus tantis apta libidinibus. *M.* Tam prurigo morae impariens. *J.* Improbā mordaci serpens prurigne lepra. *Mant.* Poenitet obsecra pruriginis. *M.*

PRURIŌ, īs, īvī, ītūm, ōē. n. *Sentir de la demangeaison, démanger.* Caput prurit. *Pla.* **PRURIRĒ.** *Per transl. pro ardentē cupere.* *PHR.* Vitulusque inermi fronte prurit in pugnam. *M.* **PRURIRĒ.** *Piquer.* Pruriunt dentes. *Pla.*

PRUSĀ, ā. f. *PLI.* [Bithyniae oppidum.] *Pruse, ou Burse.*

PRYTĀNEŪM, ī. n. *Cic.* [Locus erat Athenis ubi Iudices consilium habebant, & in quo alebantur publicē qui de rep. bene meriti erant; qui honos maximus habebatur.] *Le Prytanée.*

PSALLŌ, īs, psallī, ērē. [Canere.] *Chanter.* *PHR.* Ille (amor) virentis, & doctae psallere Chyae Pulchris excubat in genis. *H.* Pingimus atque Psallimus, & luctamur Achivis doctius actis. *H.* (Vide *CANO CITHARA, Citharam pulsare.*)

PSALLERĒ seu Davidicos psalmos canere. *Chanter, psalmodier.* *PHR.* Ne nimium celeri confundas omnia cantu; Sed paveas ad verba, ipso dictata Tonante: Plena Deo sunt verba; moras fervare memento: Cantanti profunt, seu pectora fessa subinde Respirent; seu mens, quod profert lingua, revolvat; Et sacras voces arcano ruminet ore.... Intima rerum Scrutare, & sensus tecum meditare profundos. Non incompotitis laedas clamoribus aures; Nec leviores molles imitabere cantus; Fractaque foemineo supplantans verba palato, Captabis plausum inde-

corem: nam talia temnit Vota, precesque Deus, puri suspiria cordis, Et tacitos gemitus attentis auribus audit. At neque cantantis rictus distorqueat ora Vastior, & rupto se vox de gutture tradat; Unde solent resonare immani templa boatu: Non clamore Deus placatur; ut audiat alto E folio nil vocis eget. *Sant.*

PSALLOCYTHARISTĀ, ā. *SUE.* *Qui chante sur le luth.*

PSALTERIŪM, īi. *QUIN.* *Instrument de musique à cordes. Harpe, luth.*

PSALTĒS, ā. m. *QUIN.* & **PSALTRIŪS**, īi. m. *Cic.* & **PSALTRIĀ**, ā. f. *TER.* *Qui joint des instruments de musique à cordes.*

PSAMATHĒ, ēs. f. *Fons apud Thebas.* *PHR.* Qui tenet undisonam Psamathen. *V. F.*

PSAMATHĒ *Crotopi Argivorum regis filia, ex qua Apollo Linum suscepit de qua Stat.* **PSAMATHĒ** alia *Nympha Nerei filia & Phori mater de qua Ovid.* *Ceruleam Peleus Psamathen, ut finiat iram, Orat. O.*

PSĒPHISMĀ, ātis. n. *Cic.* [Dēcrētūm.] *Arrêt, décret.*

PSĒUDŌS, [Latine falsus.] *Faux.* **PSĒUDŌLŪS**, ā, ūm. *VAR. Mentur.* **PSĒUDŌCĀTŌ**, ōnis. *Cic.* *Un faux Caton, un hypocrite.* **PSĒUDŌ-DICTĀMNŪM**, *PLI.* *Le dictame bairard.* **PSĒUDŌ-GRĀPHIĀ**, ā. *QUIN.* *Un faux calcul.* **PSĒUDŌTHYRŪM**, ī. n. *Cic.* [Pōsticūm.] *Fausse porte, porte de derrière.*

PSILOTHRŪM, ī. n. [Herba quae & vitis alba dicitur, cujus semen & uva vitia cutis in facie detergit.] *Couleurée blanche.* *PAR.* Psilothro faciemque levas, & dropace calvam. *M.*

PSIMYTHIŪM, īi. n. *PLI.* & **PSIMYTHŪS**, ī. m. *Vir.* [Cerulea, & plumbi ramenta tenuissima.] *Cerulea, blanc d'Espagne.*

PSITTACŪS, ī. m. [Avis vocem humanam effingens.] *Perroquet.* *EPITH.* Lōquāx, vōcalis, garrūlus, sālitātrix, vērsicōlōr, viridīs, pēgrinūs, īndicus, ēōūs. *PHR.* Psittacus ille plagae viridis regnator Eoz. *St.* Occidit illa loquax humanae vocis imago, Psittacus. *O.* Psittacus Eois ales mihi missus ab Indis. *O.* Psittacus extremo munus ab orbe datum. *O.* Psittacus humanas depromit voce querelas, Atque suo domino Kaipe sonatque vale. *O.* Ille saluator Regum, nomenque loquutus Caesarum. Quent si non videas esse negabis avem. Non fuit in terris vocum simulantior alter, Reddebat blaso tam bene verba sono Psittacus humanae referens imitamina linguae. *Sant.* Humanos simulans Psittacus ore sonos. *Com.* Et socias miscens commercia mutua linguae Psittacus alternos datque capitque sonos. *Sant.* Nomine quemque suo memori sermone salutat.... Nunc tubicen ciet instructos ad signa maniplos; Et vocat armigeras ad fera bella manus.... Saxus amabiliter, blandēque petulcus, in ipsum Intermixta jocis scommata jactat herum. *Sant.* Tantus inest, (oculis decus aspectabile) fulgor: Tanta colorata gloria vestit avem. Lumina sydereas radiant imitantia flammās, Quae rutilus limbo divite cingit honos. Colla rubro miniata nitent insignia torque, Qualia versicolor colla Columbus habet. Pluma virens hebetat virides collata smaragdos: Et prohibent liquidum rostra rubere crocum. *Inna-*

- meris pictæ radiant ornatis alæ &c. *Sant.*
PSORĀ, æ. f. *Cel.* [*Cutis asperitas.*] *La teigne.*
PSORICŪS, ā, ūm. *CEL.* *Teigneux.* (*Vide SCABIES.*)
PSYCHOMANTIUM, ū. n. *Cic.* [*Locus in quo fiebat Manium evocatio.*] *Le lieu où l'on évoquoit les Mânes des morts.*
PSYCHOTRŌPHUM, ī. n. [*Herba.*] *La Betoine.*
PSYCHROLĀ, æ. & **PSYCHROLŪTES**, æ. *Sen.* [*Qui frigidā lavat.*] *Qui se baigne dans l'eau froide.* [*Vide BALNEUM.*]
PSYLLI, ōrum. *Lybia interioris populi quorum corpori virus ingenitum erat serpentibus exitiale.* *PHR.* *Gens unica terras Incolit à sævo serpentum innoxia morfu Marmaridæ Pŷlli, par lingua potentibus herbis.* *L.*
PSYLLIUM, ū. n. *PLI.* [*Herba cujus radix Pulicibus infesta.*] *Herbe aux puces.*
PSYTHĪĀ, æ. f. [*Uva.*] *Sorte de raisin.* *PHR.* *Et passio Pŷthia utilior.* *V.* *Pŷthā passos de vite racemos.* *V.*
PTEROMĀ & **PTERYGOMĀ**, ātis. n. *VIT.* *Aile d'un bâtiment.*
PTERYGIUM, ū. n. *PLI.* *Petite membrane de l'œil.*
PTISANĀ, æ. *PLI.* *De la ptisan.* *PHR.* *Ptisana ex hordeo usus validissimus.* *PLI.* *Frumentum, Milium, ptisanamque, fabamque solebas &c.* *M.* *Quid cessas? agetum, sume hoc ptisanarium Orizæ.* *H.* *i. ptisana ex Orizā sorbitonem.*
PTOLEMÆUS ī. m. *Lagi militis, gregarii filius maxima apud Alexandrum auctoritatis fuit. Post ejus mortem Ptolemæus Ægypto & Africa & magnā Arabia parte potitus est. Ab eo Ptolemæi dicti sunt Ægypti reges.* *PHR.* *Cum Ptolemæorum manes seriemque pudendam Pyramides claudant indignaque Mausolæa.* *L.* *Et Ptolemææ littora capta Phari.* *Pr.*
PUBEŌ, es, ūi, erē. & **PUBESCO**, is, erē. *Commencer à avoir le poil follet, croître, pousser.* *PHR.* *Inde ubi flore novo pubescit firmior aras. Emicet in martem.* *Sil.* *Pubescunt malæ.* *V.F.* *Pubescens juvenus.* *Sil.* *Et nunc æquali tecum pubesceret ævo.* *V.* (*Vide ADOLESCO.*)
PUBERE & **PUBESCERE**. [*per transl. de stirpibus dicitur pro crescere, luxuriare.*] *Croître, pousser avec vigueur.* *PHR.* *Hinc omnis largo pubescit vinea fetu.* *V.* *Pubescunt flore prata.* *O.* *Pubentesque secant herbas.* *V.* *Pubescunt virgulta.* *Cl.* (*Vide CRESCO.*)
PUBES, is. f. [*Lanugo.*] **PUBERTAS**, ātis. f. [*Emissio ipsa pubis. Utraque vox pro juventute sumitur.*] *La jeunesse, l'âge de puberté, qui est de quatorze ans pour les garçons, de douze pour les filles.* *PHR.* *Cuncta tibi Cererem pubes agrestis adoret.* *V.* *Pubertas uva.* *PLI.* *Per transl. Prima hominis facies & pulchro corpore virgo Pube tenus.* *V.* *i. pudendā parte.* (*Vide JUVENTUS.*)
PUBES, ēris. omn. g. *Qui est en âge de puberté.* *Puber filius.* *Cic.* *Puber aras.* *Liv.* (*Vide JUVENIS.*)
PUBER. [*Per transl. ad plantas.*] *Qui croît, qui pousse avec vigueur.* *ruberibus caulem foliis.* *V.*
PUBLICĀ, æ. f. *Cic.* [*Meretrix.*] *Une femme prostituée.*
PUBLICANŪS, ī. *Cic.* [*Qui vestigalia exigebat.*] *Publicain, Partisan.* *Publicanorum ordo.* *Cic.* *Les*

- Partisans.* *Publicana mulier.* *Cic.* *La femme d'un Partisan.*
PUBLICATIŌ, ōnis. f. *Cic.* *Confiscation.*
PUBLICĒ, adv. *Publiquement, en public.* *SYN.* *Vulgō, pālām.* *SYNT.* *Publicē dicere, scribere.* *Cic.* *Publicē custos.* *Ter.* *publicē præesse.* *Cic.* *i. auctoritate publicā.*
PUBLICŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Publier, donner au public.* *SYNT.* *Publicare crimen.* *Liv.* *Publicare librum.* *PLI.* *i. edere.* *Meretrix publicat corpus suum.* *Pla.* *Publicare bona.* *Cic.* *Confisquer.* *Publicare se.* *Sue.* *Fortunam suam.* *Liv.* *Communiquer.*
PUBLICŪM, ī. n. *Lien public.* *Publico carere, abstinere.* *Cic.* *In publicum egredi.* *Tac.* **PUBLICŪM** [*Pro vestigali.*] *Impôt, taille.* *Publicis malē redemptis.* *Cic.* *Publici petitiō.* *Tac.*
PUBLICŪS, ā, ūm. *Cic.* & **PUBLICIŪS.** *Public, du public.* *SYN.* *Communis, vulgāris.* *PHR.* *Publica: privatis secernere.* *H.* *Publicus assessor.* *O.* *In publica commoda peccem.* *Si longo sermone tua tempora Caesar.* *H.* *Juvenumque prodis publica cura.* *H.* *Nec Solem proprium natura, nec aëra fecit, Nec tenues undas; ad publica munera veni.* *O.* *Postquam pietatem publica causa, Rexque patrem vicit.* *O.* *Publica cum lentam non capit ira moram.* *O.* *Quod legeret tereretque viritum publicus usus.* *H.* *Sermonis publica verba placent.* *O.* *Publica lex hominum naturaque.* *P.* *Publica sacra.* *J.* *Publicus sumptus.* *H.*
PUDENDŪS, ā, ūm. *Honteux, dont on doit avoir honte.* *SYN.* *Tūrpis, prōbrōsus, obscēnus.* *SYNT.* *Pudenda vita.* *O.* *Lucra.* *O.* *Strages.* *Cl.* *Pudendus luxus.* *Tac.* *Pudenda dictū.* *Quin.* *Causa pudenda tua est.* *O.* *Præterito magis est iste pudendus amor.* *O.* *Ar non, Eyandre, pudendis Vulneribus pulsū aspicias.* *V.*
PUDENTER, itis, itisimē. adv. *Avec pudeur, modestement.* *SYN.* *Vērecūde, modeste.* *PHR.* *Distat sumasne pudenter, An rapias.* *H.* *Licentia sumpta pudenter.* *H.* *Unum hoc excipio, ut puto, pudenter.* *C.* *Pudenter vivere, appellare.* *Cic.*
PUDEŌ, es, dūi, erē. *Ita nunc pudeo, ita nunc paveo.* *PLA.* *Fere semper legitur in tertiā personā pudet, pūdiit, erē. Avoir honte, être honteux.* *SYN.* *Erubescō, vērecūdor.* *PHR.* *Pudet hæc opprobria nobis.* *Et dici potuisse & non potuisse refelli.* *O.* *Extremos pudeat rediisse.* *V.* *Non pudet obidione iterum valloque teneri.* *V.* *Sit ancillæ tibi amor pudori.* *H.* *Quem sava pudebant.* *L.* *Pudet tanti mali.* *H.* *Quem nec pudet quidquam nec metuit quemquam.* *Ter.* *Pudet est mihi dicere.* *O.* *Pudor est ulteriora loqui.* *O.* *Et pudeat nullus quod notet ora pudor.* *Sant.* *Hoc saltem pudeat Thai negare nihil.* *M.* (*Vide ERUBESCO.*)
PUDIBUNDŪS, ā, ūm. & **PUDENS**, tis. *Qui a de la pudeur, de la modestie.* *PHR.* *Lumina fixa teneo plena pudoris humo.* *O.* *Ipsa dejectos gerit, Vultus pudore; sed tamen fulgent genæ.* *S.* *In medio astabat lachrymans pulcherrima virgo, Flavescentes effusa comas demissaque largo Rorantes oculos fletu: pudor ora pererrat. Qualis virgineos ubi lavit in aquore vultus Luna recens.* *Vid.* *Illā verecundovix tollens lumina vultu.* *O.* *Niveos infecit purpura vultus.* *O.* *Illā tremens tristisque oculos dejecta pudore.* *O.* *Roseoque pudore Pingit lacteolas purpura grata genas.* *Pol.* *Nomine conjugii dicto, confusa*

pudore Senti me totis erubuisse genis. O.

PUDIBUNDUS [*Pro pudore suffusus.*] *Montenx.*

PHR. Illa gemens tristisque oculos dejecta pudore.

V-F. Illa diu reticet; pudibundaque celat amictu

Ora. O. Illa nihil; tacito tantummodo victa pudore.

O. Totoque expalluit ore. *V.* Oraque revelat miseræ

pudibunda fororis, Amplexusque petit; sed non

attollere contra Sustinet hæc oculos; pellex sibi

visâ fororis; Dejectoque in humum vultu, jurare

volenti, Testarique Deos per vim sibi dedecus il-

lud Illatum, pro voce manus fuit. *O.* Vix oculos

attollit humo; nec, ut ante solebat, Juncta Dex

lateri, nec toto est agmine prima; Sed filer & læsi

dar signa rubore pudoris. *O.* Deque suis famulis,

unum pudibunda vocavit. *O.* (Vide *ERUBESCO.*)

PUDICE, ius, ismē. *adv.* *Avec pudeur.* *PHR.* Quid

tibi nunc mores profunt, actumque pudice Omne

ævum. *O.*

PUDICITIA, æ. f. & **PUDOR**, oris. m. *Pudicité,*

pudeur. *ΕΠΙΤΗ.* Ingenuâ, virginēâ, sacrâ, sanctâ,

invictâ, sollicitâ, castâ, intactâ, verecundâ, rigi-

dâ, severâ, honestâ, intemeratâ, nivēâ, candidâ,

modestâ, inviolatâ, innocens, projectâ, ablâtâ,

dēpositâ, raptâ, victâ. *SYN.* Castitas, puritas, vir-

ginitas, integritas. *PHR.* Lis est cum formâ magna

pudicitia. *O.* Nullâ reparabilis arte Læsa pudicitia

est? deperit illa semel. *O.* Casta pudicitiam servat

domus. *V.* Te propter eundem Exinctus pudor,

& quâ sola sidera adibam Fama prior. *V.* Semper-

que virentes flore pudicitia. *O.* Virginei cultus mo-

nitorque pudoris. *St.* Sed mihi vel tellus optem prius

ima dehiscat, Ante pudor quàm te violem, aut

tua jura resolvam: Ille meos primus qui me sibi

junxit, amores Abstulit, ille habeat secum, fer-

vetque sepulchro. *V.* Sanctique pudoris Assideat

cultus sedula semper anus. *T.* Castique decus servare

pudoris. *O.* Fugere pudor, verumque fidesque. *O.*

Victus amore pudor. *O.* Nescia labis Vita verecun-

di plena pudoris eat. *Saut.* Ast ubi crescenti paulatim

cognitus orbi Irrepsit pudor. *Vida.* Succurrit pudor,

& fortis discrimine summo Virginitas. *Com.* Este

procul vittæ tennes, insigne pudoris. *O.* Pulcherque

severo Armatur terrore pudor. *Cl.* Virginei flos in-

temerate pudoris. *O.* Non revocabilis unquam Cef-

sit ab ore pudor. *V-F.* Fines transire pudoris. *O.* Stat

necē maturâ tenerum pensare pudorem. *O.* Tenerum

jam pronuba flamma pudorem Sollicitat. *Cl.* (Vide

VIRGINITAS.)

PUDOR [*Modestia.*] *Pudeur, modestie.* *ΕΠΙΤΗ.* Vē-

recundus, honestus, roseus, tacitus pulcher, tē-

ner, virginēus. *SYN.* Modestia. *PHR.* Augusti ma-

jestas grata pudoris. *Cl.* Rigidi sed plena pudoris

Elucet gravitas, fastu jucunda remota. *Cl.* Deposi-

tam laudas ob amici iussa pudorem. *H.* Dum tua

postposito facta pudore refers, Quoties incanduit

ore Confessus secreta rubor. *Cl.* Decet pudor ora. *O.*

Infans namque pudor prohibebat plura profari. *H.*

Pudor est miscendus amor. *O.* Pudorem gerere ma-

gis decet, quàm purpuram. *Pla.* Moderator cupidi-

tatis pudor. *Cic.*

PUDOR. [*Dedecus, probrum.*] *Honte, deshonneur.*

PHR. Erubui gremioque pudor deiecit ocellos, Hæc

fatis in tacita signa latentis erant. *O.* Irruit & nostrum

vulgar clamore pudorem. *O.* Et timidus latebras spe-

ret habere pudor. *O.* Tum pudor incendit vires &

conscia virtus. *V.* Conferre manum pudor iraque

monstrant. *V.* Mixtus dolor & pudor armat in hostes.

V. Æstuat ingens Imo in corde pudor. *V.* Rebus adest

nomen nominibusque pudor. *O.* Erubuit Phaëton

iramque pudore repressit. *O.* Quid pudor vultus gra-

vat? *S.* Hinc manat tristi conscius ore rubor. *C.* Quid

pudor ora subit? *O.* Tenebræ minuunt noxque atra

pudorem. *O.* Desit famosus qui nolet ora pudor. *O.*

Et quæcumque adeo possint afferre pudorem, Illa

tegi cacâ condita nocte decet. *O.* Ne mox Incu-

tiant aliena tibi peccata pudorem. *H.* Plena verecun-

di culpa pudoris erat. *O.*

PUDICUS, à, um. *Pudique, chaste, qui a de la pu-*

dour. *SYN.* Intèger, verecundus, castus, purus.

PHR. Nec tibi contingat matrona pudicior illa. *O.*

Thalamos violare pudicos. *O.* Nam tibi cum faciem,

mores natura pudicos Et raras dotes ingeniumque

dedit. *O.* Sanctusque pudicæ servat amicitia leges

amor. *St.* Donisque pudicam Sollicitare fidem. *O.*

Tarpeium limen adora... si tibi contigerit capitis

matrona pudici. *J.* (Vide *VIRGO.*)

PUELLA & **PUELLULA**, æ. f. *Une jeune fille, une*

jeune femme. *ΕΠΙΤΗ.* Formosâ, pulchrâ, mollis,

dēcorâ, nivēâ, blandâ, candidâ, pudicâ, castâ,

imbēllis, mōbilis, credulâ, cōmptâ, ornâtâ, faci-

lis, lascivâ, cultâ, nūbilis, fucââ, prōtervâ, amâ-

bilis, lēvis, simplex, fallax, pējurâ, ingēnuâ,

trēpidâ, pavidâ, mēdax, pudibundâ, modestâ.

SYN. Virgō. *PHR.* Pueri innuptæque puellæ. *O.* Ver-

ba puellarum foliis leviora caducis. *O.* Aur non for-

mōsa est, aut non bene culta puella. *O.* Longâ com-

pta puella comâ. *O.* Forma verecundâ nocuit mihi

visâ puellæ. *O.* Sapho puellis de popularibus. *H.* Vos

pueri & puellæ jam virum expertæ. *H.* Maturo pro-

pior desine funeri Inter ludere virgines Et stellis

nebulam spargere candidis. *H.* Quem pavidæ alter-

nis fugitant optantque puellæ. *V.* Ur corpus teneris,

sic mens infirma puellis. *O.* Magno nata puella pat-

tre. *H.* Quæ (*Lucina*) laborantes utero puellas au-

dis. *H.* Turba puellarum si mea verba colit. *Pr.*

Duræ precibus blandire puellæ. *O.* Data verba puellæ.

O. Floridam ipse puellulam Matris è gremio

sux Dedis. *C.* Gliceræ nitor Splendentis Pari-

matmore purius, Et vultus nimium lubricus aspici.

H. Enitescis pulchrior multo juvenumque prodis pu-

blica cura. *H.* Grata micans oculis... Docta loqui di-

gitis, & carmina fingere docta Et responsuram sol-

licitare lyram... Quid referam gressus certâ se lege

moventes Suspensosque novis passibus ire pedes.

C-G. Virginibus mixtæ subeuntes ordine matres

Vittarum nitidis intexta volumina nodis Longaque

jactantes pretiosa tegmina pallæ; Spectatum orna-

tæ veniunt, spectantur & ipse: Accipit hæc blan-

dâ inclinans redditque salutem: Hæc roseos vul-

tus & dulci lumina risu. Explicat; illa sibi lenes ex-

fuscitat auras Et picto nimios stabello venilrat æstus.

Flech. Aspicie fidereis ut blandum arridet ocellis,

Utque sub his geminam lampada quasat Amor.

Aureoli ut ludant per lactea colla capilli, Quantus

in explicita fronte superbit honos. *Pol.* (Vide

VIRGO.)

PUELLARIS, arē. *De jeune fille.* *SYN.* Virginēus.

PHR. Alta puellares tardat arena pedes. *O.* Præda.

puellares animos oblectat inanis. O.

PUELLARITER. adv. PLI. *En jeune fille.*

PUELLASCÖ, is, ãrë. *Var.* [De puellâ.] *Rajeunir.*

PŮER, ãri. m. *Enfant.* EPITH. Möllis, blândus, tẽner, pũsillũs, ingenuũs, mellirũs, venũstũs, egrẽgũs, pũlchẽr, formosũs, decõrũs, imberbĩs, intõnsũs, impũber, rudĩs, prõrẽvũs, lascivũs, garrũlus, imbellĩs, debĩlis. Vẽrẽcũdũs, timĩdũs, lẽvis, jocõsũs, dũlcĩs, parvũs, parvũlus, prẽstãns. SYN. Infãns, jũvenĩs. PHR. Maxima debetur puero reverentia, Si quid Turpe paras; nec tu pueri contempseris annos. J. Erat huic facies, quam sive puellæ Sive dares puero, fieret formosus uterque. O. Puer õ dignissime credi Esse Deus, seu tu Deus es, potes esse Cupido: Sive es mortalis, qui te genuere beati, Et mater felix, & fortunata profectõ Si qua tibi soror est, & quæ dedit ubera nutrix. O. Reddere qui voces jam scit puer & pede certo Signat humum, gestit paribus colludere, & iram Colligit, & ponit temere & mutatur in horas. H. Ætas puero- rum improvida. LR. Pueri vastantes inrequietã Cuncta manu. *Vida.* Duri puer oris & audax. O. Nam puer impubes & adhuc non utilis armis. O. Parvus Athis, pueroque puer dilectus Iulo. V. Ora puer primã signans intonsa juventã. V. Pene puer dubiãque tegens lanugine malas. O. Vultus quos tulit quondam puer Cum prima puras barba signaret genas. S. Ut puer & vacuus & inobservatus in herbis &c. O. Ille etiam cum pene puer pubescere primum Inciperet, mollique genas vestire juvena. *Vida.* Quo pueri magnis è Centurionibus orti. H.

PUELLŮS. LR. & PŮERULŮS, i. *Cic.* dim. *Petit enfant.* PHR. Inque sinu puerum, qui nondum impleverat annum, Dulce ferebat onus, repidique ope lactis alebat. O. Torquatus parvulus matris è gremio suæ, porrigens teneras manus, Dulce rideat ad patrem, semihiantem labello. Sit suo similis patri Mallio: & facile in scis noscitur ab omnibus, & pudicitiam suæ matris indicet ore. C. Tremens & nondum poplite firmo Constat. O. Caram modò lactis egeno Nutricem clangore ciens... Et teneris meditans verba illuciantia labris. St. Ante focum tibi parvus erit qui ludat lulus, Blanditias ferat, & nondum constantia verba. *Frac.* Vix blæsus dare verba puer; vix nosse parentem, Vix signare rudi poplite capit humum. *Sant.* Nunc pupum vagire putes; dum matris in ulnis Flet sibi furaci rapta volema manu. *Sant.* Ipse ut jam certo vestigia ponere nifu, Utque datum variã voces effingere linguã. *Pol.* Deque sinu matris ridentem & parva Learchum Brachia tendentem. O. Incipe parve puer risu cognoscere matrem. V. Cum post fata Creusæ Reptares gremio pulcher lule meo, Certaresque jocis cûras mihi demere aniles, Deducens blandas nostra per ora manus. *Sann.* In cunis ego te, si nescis sedula fovi. Reptasti gremio sarcina grata meo. *Sann.* Ille diu promissus adest, vitamque salutans, Et teneris jam nunc mulcens vagitibus auras. *Pol.* Moliri exordia vitæ Cæperat. Hanc regali murice cingit Fascia, jam risu custodem agnoscere credas, Lactæque imbelli jam ludere brachia motu. *Rua.*

PŮER *magna spei.* PHR. Ingenium cæleste tuis velocius annis Surgit, & angustis animus robustior annis. Cl. Ore puer, sed corde sagaci Æquarat se-

nium, atque astu superaverat annos. *Sil.* Maximus ille quidem, juvenum spes publica vixit. O. Tale rudimentum tanto sub nomine debes, Nunc juvenum princeps, deinde future senum. O. Parcite natales timidi numerate Deorum Cæsaris virtus contigit ante diem. O. Venturæ ingenua laudis Signa dedit. O. Tenero probitas maturior ævo, Indole proh! quantã juvenis quantumque daturus Ausoniz populis ventura in sæcula civem. *Sil.* Incensus stimulis & utroque parentum Sanguine spem gestis, sensu præverterit annos. *Rua.* Vestigia magnæ Indolis agnosco: fertur Pellæus Eoum Qui domuit Porum, cum prospera sæpe Philippi Audiret, lætos inter flevisse sodales; Nil sibi vincendum partis virtute relinqui. Cl. Mens ardua semper A puero... Jam tum conspicuus, jam tum venerabilis ibat, Spondebatque ducem, celsi decor igneus oris. Cl. Quo nunc ore places, hostibus asper eris. Jam video te pugnae avidum &c. *Sant.* Gravibusque later sub moribus ætas. Cl. Suis maturior annis... posthabito meditatur seria ludo... Ingenuã morum nobilitate puer. *Sant.* Nobilium exemplar; sed vix imitabile morum, Caste puer, Veneti dulcis alumne soli. *Sant.* Pulchra rudimenta & magnæ primordia famæ Magnæ surgentia semina mentis. Et patrios fances patriis virtutibus hæres Excipiet. Franci spes publica regni Magna ferens magnæ præfagia mentis alumnus, Cui flammis acres oculi, vis ignea vultus, Blandaue majestas divino ardebat ab ore Et quamquam molles animus præverteret annos &c. *Rap.* Aspice jam quantas ostentet corpore vires Federicus puer, ut vultu decora alta parentum Spondeat, ut veniant scintillæ ardentes ab ore, Flagrantisque micent oculi, utque horrentia semper Bella sonet, puerique ageret se pectore Mauros, Jamque adeo nunc arma placent, jam fervidus acri Gaudet Equo, indomitæque animi, cupidusque pericli. Hunc jam regna Asiæ metuunt, oriensque subactus, Gangestique, Tigrisque tremunt, atque Indus Hydaspes. Sæpe hunc Euphratæ propter vaga flumina Eoæ Bellantem aspicient multa inter millia matres, Horrescentque animis hostem, pariterque timebunt Egregio juveni, cæcoque urentur amore Præstanti captæ forma, & juvenilibus annis. Gaudia mox trepidæ referet tibi quanta revertens Ultus avos. *Vida.*

PŮERI *educatio.* PHR. Angustam amici pauperiem pari Robustus acri militiã puer Condiscat. H. Disce puer virtutem ex me verumque laborem Fortunam ex aliis. V. Tu facito mox cum matura adoleverit ætas, Sis memor; atque animo repetentem exempla tuorum Et pater Æneas & avunculus excitet Hæctor. V. Huic pios sensus teneramque mentem Ipsa formabat pietas ab annis Insita primis. *Sant.* Præceptis piæ quæ semel imbuunt Lactentes pueros, nos sequitur senes. *Sant.* Jam nunc à teneris, si quid mihi creditur, annis Disce puer, possis quæ meminisse senex. *Sant.* Pueris dant crustula blandi Doctores, elementa velint ut discere prima. H. Vix tenerum genitrix vitali carcere foetum Miserat, ecce ruunt famulantes ordine Musæ... Subducunt, furtoque superbæ Accelerant ad montis iter, sacrificque reponunt Sedibus: ambrosios eni nutrix Musa liquores In morem infundit lactis, risuque benigno

no Blanditur ludens, doctosque invitat ad haustus. *Sant.* Rector qui dulcem studiorum infundat amorem. *Vida.* Ille autem pueri cui credita cura colendi Artibus egregiis, in primis optet amari... Vos tamen ô jussi juvenes parere regentum Imperiis, ultroque animos summittite vestros. Si quem igitur clari formandi gloria vatis Digna manet, verbis puerum compellat amicis Sape rogans, laudisque animum perentat amore. Quandoquidem, hunc imis postquam semel ossibus ignem implicuit, labor inde levis: sese excitat ardens Sponte sua, durosque volens fert ille labores, Et tacito vivens crescit sub pectore flamma. *Vida.* Te monstrante viam, te rerum arcana docente, Mens fuerat Sophiæ dulces deducere ad hortos. *Frac.*

PŪER.] *Servus.* *Laquais.* *PHR.* Care puer pronâ funde falerna manu. *T.* Quis puer ocus Restinguet pocula prætereunte lymphâ. *H.*

PŪERILIS, *ilë.* *D'enfant.* *PHR.* Tela manu jam tum tenerâ puerilia torfit. *V.* Cætera jam pridem didici puerilibus annis. *O.* Puerile agmen. *V.* Pueriles blanditiæ. *O.* Puerilis facies. *O.* Flos. *Cl.* Puerilis aras sanguis aspersit. *S.*

PŪERILITAS, *actis, f.* *SEN.* Puerilité, manière enfantine.

PŪERILITER, *adv.* Puerilement. *PHR.* Quæ modò decerpens tenero pueriliter ore. *Pr.*

PŪERTIA, & **PŪERTIÀ,** *æ, f.* *L'enfance.* *SYN.* Primum ævum. *O.* Primi anni. *O.* Ætâs infirmâ, mollis. *O.* *PHR.* A pueritiâ. *Cic.* Tempus puerile juventutis. *O.* Seu te quis teneris! puerum miratus ab annis Ætatis referat tempora prisca tuæ. *Sann.* Nucibus facinus quæcumque reliquit. *J.* Actæ non alio rege pueritiæ. *H.* Ætas mollis & apra regi. *O.* Amores de tenero meditatur ungui. *H.*

PŪERPĒRÀ, *æ, f.* *Une femme en couche.* *PHR.* Laudantur simili prole puerperæ. *H.*

PŪERPĒRIUM, *ii, n.* *Enfantement.* *PHR.* Cubare puerperio. *PLA.* *Etre en couches.* Quercus Laurique ferebant Cruda puerperia. *St.* **PŪERPĒRIUM.** [Proles ipsa.] *L'enfant dont une femme est accouchée.* Puerperia abortu egesta. *Pl.*

PŪERPĒRŪS, *â, um.* *Qui fait accoucher.* *PHR.* Ad movitque manus & verba puerpera dixit. *O.*

PŪGIL, *ilis, m. f.* [Qui pugnandi artem novit.] *Athleta.* *EPITH.* Fortis, nervosus, generosus, validus, robustus, læcetosus, unctus, nudus, audax, invictus, sævus, ferus, immans, cruentus, sanguineus, ferox. *SYN.* Athletâ, gladiatôr, luctatôr. *PHR.* Tyndaridæ fratres, hic Eques, ille pugil. *O.* Media inter carmina poscunt Aut Ursum, aut Pugiles; his nam plebecula gaudet. *H.* Quem tu Melpomene semel Nascentem placido lumine videris, Illum non labor Istmius Clarabit Pugilem, Non Equus impiger Curru ducet Achaico victorem. *H.* Magnis cum viribus effert Ora Dares. *V.* Ejus cum Enkello pugnam. (Vide CERTAMEN. Certamen castuum Pugilum.)

PŪGILATIŌ, *onis, f.* *Cic.* & **PŪGILATŪS,** *us, m. PLA.* [Pugilum exercitatio.] *Le pugilat.*

PŪGILICE, *adv.* *PLA.* [Firmiter, valenter.] *En athleta.* Pugiliter atque athleticè valere. *PLA.*

PŪGILLARĒS, *iūm, m. PLI.* & **PŪGILLARIÀ,** *iūm, n.* [Tabellæ cereæ in quibus scribitur.] *Des*

tablettes. *PHR.* Et negat mihi vestra reddituram Pugillaria. *C.*

PŪGILLARIS, *arë, f.* [Quod pugillum sive pugnum implere potest.] *Gros comme la poing.*

PŪGILLATŌRIŪS, *â, um. PLA.* [Quod pugno percutitur.] *Qu'on pousse à coups de poing.* Folis pugillatorius. *PLA.* *Un balen.*

PŪGILLŪS, *i, m. dim.* *Le poing, une poignée.* (Vide **PUGNUS.**)

PŪGIŌ, *onis, m.* [Genus telis.] *Un poignard.* *PHR.* Pugio quem curvis signat brevis orbita venis, Stridentem gelidis hunc salo tinxit aquis. *H.* (Vide **ENSIS.**)

PŪGNÀ, *æ.* *Bataille, combat.* *EPITH.* Cruentâ, lethiferâ, crudelis, funestâ, atrox, trux, sanguineâ, sævâ, vesanâ, turbidâ, tristis, ferox, aspera, acris, fervidâ, fervens, dirâ, acerbâ, terribilis, insânâ, ardens, furens, gravis, cæcâ, crudâ, rabidâ, martiâ, horridâ, fatalis, ferâlis, effera, horrendâ, miserâ, Mævortîâ, hostilis, dubiâ, incertâ, anceps, præceps, cælens, flagrans, audax, iniquâ, longâ, ingens, pedestris, equestris, violentâ, animosâ, miserandâ. *SYN.* Prælium, certamen, conflictus. *PHR.* Crudefcit Pugna. *V.* Rutulis impar ea pugna videri. *V.* Æquemus pugnâs. *V.* Ne me ad tales impellite pugnâs. *V.* Pugnâ nodumque moramque. *V.* Instaurata revifant Prælia. *V.* Semper Equos atque arma virum pugnâsque canebar. *V.* Solum posci in certamina Turnum. *V.* Pugnataque bella. *V.* In certamina Martis euntem. *V.* Sævit medio in certamine Mavors. *V.* Media inter prælia belli. *V.* In prælia fertur. *V.* Traheremque in prælia Teucros. *V.* Acrior ad pugnam redit, & vim suscitât irâ. *V.* Pugnâ congressus iniquâ. *V.* Equatæ geminato funere pugnâ. *Sil.* Pugnam deposcite votis. *L.* Primâ revocabo exordia pugnâ. *V.* Arma movent pugnam. *O.* Ergo avidum pugnâ prohibent. *V.* Adveniet, justum pugnâ ne accersite tempus. *V.* Quoniam data copia pugnâ. *V.* In arma feror. *V.* Anceps pugnâ fortuna. *V.* At Regina novâ pugnâ conterrita sorte. *V.* Juvenem in certamine credit Extinctum. *V.* Effuso crudefcunt sanguine pugnâ. *V.* Qui sibi jam requiem pugnâ, rebulque salutem Sperabant nunc arma volunt. *V.* (Vide **BELLUM.**)

PUGNÆ apparatus. *PHR.* Martia ferventes accendunt classica pugnas. *V.* Sparsa ad pugnam proludit arenâ. *V.* Læti bene gestis corpora rebus Procurare viri, & pugnam sperate parati. *V.* Aut pugnam aut aliquid jam dudum invadere magnam. Mens agitat mihi. *V.* Animas in aperta pericula mittunt. *V.* Haud secus instructi ferro, quam si aspera Martis Pugna vocet. *V.* Signa camini, primus turmas invasit agrestes. *Æneas,* omen pugnâ. *V.* Te pugnâ accinge pedestri. *V.* Quos ubi confertos audere in prælia vidi. *V.* Aptat se pugne. *V.* Arataque acies in prælia cogit. *V.* Principio sociis ediscit signa sequantur; Atque animos aptent armis pugnâque parent se. Jamque in conspectu Teucros habet, & sua castra Stans celsâ in puppi, clypeum tum deinde sinistrâ Extulit ardentem: clamorem ad sydera tollunt. *Dardanidæ* è muris: spes addita suscitât iras. *V.* Stare procul campis meditantem prælia Taurum. *V.* Undique collecti coeunt, Martemque farigant. *V.* Omnibus idem animus fori decernere pugnâ. *V-F.* Si

nemo audet se credere pugnae. *V.* Arma amens capio, nec fat rationis in armis; Sed glomerare manum bello, & concurrere in arcem Cum sociis ardent animi: furor iraque mentem Præcipitant, pulchrumque mori succurrit in armis. *V.* Arma amens fremit; arma toto testisque requirit: Sævit amor ferri & scelerata infania belli. *V.* Consertæ campis acies multusque per arva Fervebat Mavors. Pugnae membra parant. *O.* Suave etiam belli certamina magna tueri Per campos instructa, tui sine Marte pericli. *Lr.* Armare in prælia fratres. *V.* Pro decore imperii pro maiestate tuenda Franciadae infensi sese hortabantur in arma. Jamque videbatur strepitus audire tubarum, Cernere fumantes undanti sanguine campos Et tanto latè populos ardere tumultu. *Rap.* Et jam iauca sonant ferali classica cantu: Pulsari referunt colles perque avia longè Dant sonitum... micat aspera bello Vis juvenum. *Rap.* (Vide *BELLUM. Belli apparatus.*)

PUGNA *excedere.* *V. PHR.* Evadere pugna. *V.* Pugna raptus. *V.* Cedo equidem, pugnasque exosa relinquo. *V.* Tempus desistere pugnae. *V.* Nec numero inferior, pugna nec honore recedes. *V.* Pugnasque calentes Deserit. *Cl.* Flectere fata ratus, miserisque abrumperè pugnas. *V.* Pugnae subducere aliquem. *V.* (Vide *VINCO, VINCI, ACIES. acie excedere*)

PUGNACITAS, *acis, f. PLI.* *Ardent de combattre.*

PUGNACITER, *cius, cissimè, adv. Cic.* *Opiniatremment, avec chaleur.*

PUGNACULUM, *i, n. PLA.* [Locus pugnae.] *Le champ de bataille.*

PUGNATOR, *oris, f. PLI.* *Combattant.* (Vide *BELLATOR.*)

PUGNAX, *acis. Ardent, vis au combat.* Pugnae fera, pugnacæ arma. *O.* Pugnae ire per hostes. *Pr.* Bellum importunum cives cum gente Deorum Invidis que viris gerimus, quos nulla fatigant Prælia, nec victi possunt abistere ferro. *V.* **PUGNAX.** [Rèpugnans, contrarius.] *Contraire, opposé.* Ignis aquæ pugnae. *O.* Pugnae contra humorem. *Pli.* Ferri duritia pugnae. *PLI. i. resistens.* Pugnae in vitiis. *Cic.* *i. obstinatus.*

PUGNŌ, *as, avi, atum, are. Combattre.* *SYN.* Cærtō. militō. dīmīcō. cōgrēdiōr. Præliōr. dēcērtō. cōnfigō. Pūgnā ēdō. *LR.* Cōsērō. cōmmīttō. *V.* Cīdō. cāpēssō. *V.* Fāciō. *Tac.* Dō. *Ter.* Inēō, īnstaurō. *Quin.* Licēssō. *L.* Pērpētrō. *Liv.* Vēniō ad pūgnā, *H.* Pūgnā īndūlgēō. *St.* Præbēō pēctōrā pūgnā. *O.* *PHR.* Ob patriam pugnando vulnera passi. *V.* Illi alternantes multā vi prælia miscet. *V.* Prima leves ineunt si quando prælia Parthi. *V.* Imbelles dant prælia Cervi. *V.* Pugnare Ducem, quā vincere malunt. *L.* Ergo utrinque pari concurrunt agmina motu Irarum merus hos, regni spes excitat illos. *L.* Sic non moriuntur inulti; Vulneraque alternā dantque feruntque manu. *O.* Vix prælia tentant Portarum vigiles, & caeco Marte resistent. *V.* Ingruit Æneas Italiam, & prælia miscet. *V.* Illi inter sese duri certamina belli Contulerant. *V.* Agmina concurrunt Ducibusque & viribus æquis. *V.* Concurrere animis quantis configere par est. *Sil.* His decuit mecum concurrere telis. *V.* Puro concurrere campo. *V.* Se credere pugnae. *V.* Ineant pugnas & prælia tentent. *V.* Ad prælia ventum est. *V.* Pugnatur

cominus armis. *V.* Infelix puer atque impar congressus Achilli. *V.* Vix hostem alterni, si congregiamur, habemus. *V.* Tereti pugnant mucrone. *V.* Quibus acer Eryx in prælia suctus Ferre manum. *V.* Crudo pugnam committere casu. *V.* Unguibus & pugnis... pugnant. *H.* Prima movet collatā prælia dextrā, Remque ferox saxis stipitibusque gerit. *O.* Incipe, si qua animo virtus, & consere dextram. *V.* Immiscentque manus manibus pugnamque lacescunt. *V.* Infausto committitur omine pugna. *V.* Invadunt Martem clypeis atque ære sonoro. *V.* Et Marte secundo Terribilis sævam nullo discrimine cædem Sufficit. *V.* Coeunt Martemque fatigant. *V.* Pugnavit dicenda musis prælia. *H.* Tutius est igitur scitis contendere verbis, Quā pugrare manu. *O.* His amor, ut repetant, illis ut reddere nolint Suadet, & ex causā pugnat uterque pari. *O.* Gladius pugnatur acutis. *O.* Cras, ut rumor ait, tota pugnabitur urbe. *Pr.* Pugna est de paupere regno. *St.* Forti discernere pugna. *V-F.* Non ulli est animus stricto concurrere ferro: Missilibus longè & vasto clamore lacescunt. *V.* (Vide *BELLUM. Bellum gerere.*)

PUGNANTUM *descriptions.* *PHR.* Tum verò præceps curru fremebundus ab alto Desilit, & nitido securum cominus hostem Ense petens, parmam gladio, galeamque cavari Cernit, & in duro lædi quoque corpore ferrum. Haud tulit ulterius: gladioque adversa reducto Ter, quater ora viri capulo, & cavata tempora pulsat: Cedentemque sequens instat, turbatque, ruicque: Attonitōque negat requiem, pavor occupat illum; Ante oculosque natant tenebræ, retrōque ferenti Aversos passus, medio lapis obstitit arvo. Quem super impulsus resupino corpore Cycnum Vi multā vertit, terræque afflixit Achilles. Tum clypeo, genibusque premens præcordia duris. Vincula trahit galeæ: quæ pressa subdita mento Elidunt fauces, & respiramen, iterque Eripiunt animæ victum spoliare parabat. *O.* Inflammatæ semel nescit miscere virtus: Jam jam barbaricos sitientia pila cruores Sponte volant. *Cl.* Tertia sed postquam congressi in prælia totas Implicuere inter se acies legitque virum vir. *V.* Certamen multo cum sanguine surgit: Pectora pectoribus tunduntur, & ensibus enses, Vulnera vulneribus, mortes quoque mortibus atris Miscentur. *Mant.* Sternitur omne solum telis: tum seuta cavæque Dant sonitum frictu galeæ, pugna aspera surgit: Tum verò & gemitus morientum & sanguine in alto Armaque corporaque & permixti cæde virosum Semianimes volvantur Equi. *V.* Non jam certamine agre. sti Stipitibus duris agitur, sudibusque pizustis; Sed ferro ancipiti decernunt. *V.* Fluctuat ira intus rumpuntur nescia vinci Pectora: nunc totis in vulnera viribus itur. *V.* Namque videbat uti bellantes Pergama circum Hac fugerent Graji, premeret Trojana juvenus. *V.* Non pretio levi Redempta Laurus: largus hanc tinxit cruor; Et utrinque multā Medus & Persa invicem Animā litarunt: in necem totis itum est Agminibus, idem Martis hinc illinc furor. Non ordine ullus cedere, aut fractus morā Remittere iras: nil fugæ aut metui datum Quo quisque læsus, hoc & incubuit loco Cadavere ipso pertinax. Longum stetit Sors dubia pugnae. *Rua.* Ense minax ensis, pede pes, & cuspidē cuspis. *St.* Expellere

Expellere tendunt Nunc hi nunc illi: certatur li-
mine in ipso Aufoniae Magno discordes æthere ven-
ti Prælia ceu tollunt animis & viribus æquis: Non
ipsi inter se, non nubila non mare cedit Anceps
pugna diu: stant obnixi omnia contra. Haud aliter
Trojanæ acies, aciesque Latinæ Concurrent, hæret
pede pes densulque viro vir. *V.* Seque viro vir Contu-
lit. *V.* Agmina concurrunt ducibusque & viribus æquis:
Extremi addensant acies, nec turba moveri Tela
manusque finit, *V.* Jam gravis æquabat luctus &
mutua Mavors Funera: cædebant pariter, pariter-
que ruebant Victores victique; neque his fuga no-
ta nec illis. *V.* Jamque intra teli jactum progres-
sus uterque Substiterant, subito erumpunt clamores;
fremensque Exhortantur Equos: fundunt simul un-
dicque tela Crebra nivis ritu; cælumque obtexitur
umbrâ Continuo adversis Tyrhenus & acer Acon-
teus Connixi incurrunt hastis. primique ruinam
Dant sonitu ingenti, præfractaque quadrupedantum
Pectora pectoribus rumpunt. *V.* Funditur arer ubique
cruor, dant funera ferro Certantes pulchramque
petunt per vulnera mortem. *V.* At medius inter cæ-
des exultat Amazon... & nunc lenta manu spar-
gens hastilia densat; Nunc validam dextrâ rapit
indefessa bipennem... Quem telo primum quem
postremum aspera virgo Dejicis, aut quot humi
morientia corpora fundis. *V.* Tum validam perque
arma viro, perque ossa securim Altior insurgens
oranti & multa precanti Congeminat: vulnus ca-
lido rigat ora cerebro, *V.* Pro cursu rapido conge-
stis eminus hastis Invadunt Marrem clypeis atque
ære sonoro. Dat gemitum tellus; tum crebros en-
sibus ictus Congeminant: Fors & virtus miscetur
in unum. *V.* Tum vero signis signa, viris viri,
Dextraque dextris, & pedibus pedes, Et tela res-
pondere telis, Et clypeis clypei retundi: Non tan-
tâ campos grandine verberat Nivalis Arctos; non
fragor Alpium Tantus renitentes ab imo Cum
violens agit Austro Ornos: Diu supremam nrat
in aleam Fortuna belli. stat numerosior Hinc Bes-
sus, hinc contra Polonus Exiguus metuendus alis...
Aut qualis alto se geminus jugo Devolvit amnis;
raptaque cum suis Armenta sylvis, atque aperto
præcipitat nemora alta campo. Heu quale sævus
fulminat æneo Borussus igni! Non ego Livonum
Pugnas & inconsulta vitæ Transierim tua Ruffe si-
gna: Vobis fugaces vidi ego Bistonum Errare lun-
nas; signaque barbaris Derepta vexillis, & actam
Retro Equitum peditumque nubem. Virtute pugnant
non numero viri; Et una sylvam sæpius eruit Bi-
pennis. *Sarb.*

PUGNARE nâvibus. *PHR.* Inferret Lybico signa tre-
menda mari. *Cl.* Ultrices advehit unda rates. *O.*
Undantem bello magnumque fluentem Nilum. *V.*
Seu pedibus sequitur seu classe Britannos. Placuit
que profundo Fortunam tentare mari... posito Bo-
rea, pacemque tenentibus Austris Servatum bello
jacent mare: movit ab omni Quisque suam statio-
ne ratem; paribusque lacertis Cæsaris hinc puppes
hinc Grajo remige claffis Tollitur... remorumque
sonus premitur clamore; nec ullæ Audiri potuere
tubæ... emissæque tela Aëra texerunt... at Romana
ratis stabilem præbere carinam Certior, & terræ
similem bellantibus usum... Jam non excussis tor-

quentur tela lacertis: Non longinqua cadunt ja-
culato vulnera ferro: Miscenturque manus, navali
plurima bello Ensis agit: stat quisque suæ de robo-
re puppis Pronus in adversos ictus... Cruor altus in
undis Spumat, & obducti concreto sanguine flu-
ctus... Semianimes alii vastum subiere profundum.
Hauferuntque suo permixtum sanguine pontum. Hi
luctantem animam lentâ cum morte trahentes Fra-
ctarum subitâ ratiū perire ruinâ... Strage virum
cumulata ratis, multoque cruore Plena, per obli-
quum crebros latus accipit ictus. At postquam ru-
pis pelagus compagibus hausit, Ad fummos repleta
foros descendit in undas, Vicinum involvens con-
torto vortice pontum... pars maxima turbæ Naufraga
jactatis morti obducta lacertis. Puppis ad auxi-
lium sociæ concurrat... Jamque omnes fufis nudato
milite telis Invenit arma furor, remum contorsit
in hostem... Avulsæque rotant excusso remige se-
des, In pugnam fiegere rates... nulla tamen plu-
res hoc edidit æquore clades. Quam pelago diver-
sa lues, nam pinguibus ignis affixus tædis, & tecto
sulphure vivax, Spargitur... nec flammæ superant
unda, sparsisque per æquor Jam ratibus, fragmen-
ta ferus sibi vindicat ignis. Hic recipit fluctus ex-
tinguat ut æquore flammæ: Hi ne mergantur ta-
bulis ardentibus hærent. Mille modos inter lethi,
mors una timori est... Naufraga nec cessat virtus...
complectitur hostem Hostis, & implicitis gaudet
subsistere membris, Mergentesque mori... inclinant
jam fata Ducum, nec jam amplius anceps Belli ca-
sus erat gratæ pars maxima classis Mergitur, ali-
aliâ mutato remige puppes Victores vexere suos...
quis in urbe parentum Flerus erat, quantus matrum
per littora planctus. Conjux sæpe sui confusus vultu-
bus undâ Credidit ora viri Romanum amplexa ca-
daver; Accensisque rogis miseri de corpore trunco
Certavere patres. *L.* Nec mora terrificis sævæ stri-
doribus æris Incubere tubæ; quæ excitus æquore
Triton Expavit... & rapidus fervor per pingues un-
guine tædas Illapsus, flammis victricibus insonat
alveo... correptam flammis involvit ovantibus Al-
num... Hic robore fracto Pugnat inops Chalybis,
selesque in prælia rursus Armant naufragio... Nec
desunt qui correptos amplexibus arctis Immergant
pelago, & jaculis cessantibus Hostem morte suâ pe-
rimant... & jam captivæ vinclis ad littora longo
Ordine ducuntur puppes: flagrantibus alto Stant
aliæ tædis, splendet lucente profundo Mulciber, &
tremulâ vibratur imagine pontus. *Sil.* Fert ecce avi-
das in pinca Turnus Tecta faces, ignesque timent
quibus unda pepercit. Jamque picem & ceras ali-
menta que cætera flammæ Mulciber urebat perque
altum ad Carbasa malum Ibat, & incurvæ fuma-
bant transtra carinæ. *O.* Aquis furor haud restingui-
tur... cæcis in fluctibus hostem Quærit adhuc Hinc
Martis atque hinc rupta tonitruis Immugit unda:
jam propinquæ Prælia conseruere proæ. *Sarb.* Bel-
ligerâ later Sub classe pontus: jam Thetis æneâ mu-
gire flammarum procellâ, & Attonitæ trepidare cau-
tes; Et ipsa circum littora percuti Majore fluctu.
sistite Barbari; Ferroque non simplex & igni &
Naufragio geminare fatum. Parumne tellus in mise-
ras patet immensa mortes. *Sarb.*

PUGNARE. Per tranq. *S'opposer, résister, être contraire:*

PHR. Placito ne etiam pugnabis amori. *V.* Tamen est in pectore nostro Quidam quod contra pugnare obstareque possit. *Lr.* Pugnāt sententia secum. *H.* Pugnantes ventī. *Lr.* PUGNĀRĒ. [Conari.] *Tācher, s'efforcer.* **PHR.** Pugnāt in adversas ire natator aquas. *O.* Pugnāt molles evincere somnos. *O.* Cum frigore pugnans. *O.* Invenitū positos jam segniter artus Pugnāntemque animam. *St.*

PUGNŪS, ī, m. *Le poing.* **EPITH.** Prēsūs, impāctūs, tūndēs, durūs. **SYNT.** Pleni sanguine pugni. *J.* Pugnis cōsus. *H.* Pugnis aliquem contundere. *Cic.* Pugnis contendere, certare. *Cic.* Fœdantem pectora pugnis. *V.* Juvenili guttura pugno Rupit. *O.* Victus pugno. *H.* Pugnum facere. *Cic.* Nimirum cum in pugnum cogitur arcta manus. *Saut.* In pugnum manus compressa. *Quin.* Arentisque rosæ quantum manus una prehendat. *O.* (Vide MANUS.)

PULCHER, chrā, chrūm. Pulchriōr, ērrimūs, & Pulchellūs, ā, ūm. *Cic.* dim. **SYN.** Fōrmōsūs, dēcōrūs, vērūtūs, spēcīōsūs, fōrmā insignīs, ēgrēgiūs, prāstāns, cōspiciuus. **PHR.** Satus Hercule puchro Pulcher Aventinus. *V.* Formā pulcherrima Dido. *V.* Ante alios pulcherrimus omnes. *V.* Lachrymæque decoræ, Gratiōr & pulchro veniens in corpore virtus. *V.* Quo pulchrior alter Non fuit. *V.* Euryalus formā insignis viridique juvenat. *V.* Et pulchro pectore virgo. *V.* Juvenum pulcherrimus. *O.* Scilicet & rerum facta est pulcherrima Roma. *V.* Pulchra dies. *H.* Sol pulcher. *H.* Pulchramque petunt per vulnera mortem. *V. i. gloriosam.* Panis pulcherrimus. *H.* Poëmata pulchra. *H.* Pulchræ tunicae. *H.* Proles pulcherrima bello. *V.* Nascetur pulchrā Trōjanus origine Cæsar. *V.* (Vide FORMOSUS.)

PULCHRĒ, iūs, ērrimē, adv. *Bien, comme il faut.* **SYN.** Dēcōrē. **SYNT.** Pulchre ædificare, vendere. *Pla.* Pulchre suades. *Ter.* Pulchre imē factum. *Cic.* Pulchre sobrius. *Ter.* Notus. **PLI. i. valde.** Pulchre est. *Cic. i. bene habet.* Est pulchrē tibi cum tuo parente. *C.* Pulchrē valet Charinus, & tamen paller. *M.* Ævum pulchre degere. *Lr.*

PULCHRITUDŌ, inis. *Beauté* **SYNT.** Pulchritudo corporis, virtutum. *Cic.* Rerum. *Quin.* Pulchritudo corporis aptā compositione membrum mover oculos *Cic.* **EPITH. & PHR.** (Vide FORMA.)

PULĒGIUM, ī, & PŪLEIUM, ī. **COL.** [Herba hortensis.] *Pouliot, m.* Pulegium sermonis. *Cic.* Metaph. *i. suavis.*

PULEX, icis, m. *Une puce.* **EPITH.** Infestūs, mōlēstūs, mōrdāx, lēvis, pārvulūs. **PHR.** Mordente molesto Pulice, vel si quid Pulice sordidius. *M.* Parvulus aut pulex irrepens dente laceffat. *Col.* Lues inimica quieti. Dum pedibus plaudit choreas & in aëra Pulex Tripudiente suum poplite corpus agit. *Saut.*

PULLARIŪS, ī, m. *Cic.* [Qui curam habebat pullorum ē quorum pastu captabantur auspicia.] *Celui qui avoit soin des poulx dont on se servoit dans les Auspices.*

PULLATŪS, ā, ūm. *Cic.* [Indutus veste pullā.] *Vetu d'un habit de couleur tanée.* **PULLATŪS.** *SUE.* [Plebejus. plebs enim Romæ pullam vestem gerebat.] *Qui est d'entre le menu peuple.*

PULLATŪS. *Cic.* [Indutus lugubri veste quæ apud Romanos pulla erat.] *Qui est en habit de*

dœuil. Pullati proceres. *J.* Ornatu capitis posito, populo ora regentes Vestibus in pullis, Tunsa omnes pectora palmis Lugerent. *Saut.* Da lacrimas lugubrique indue. *O.*

PULLIGŌ, inis. **PLI.** [Pullus color.] *Couleur tanée, ou minime.*

PULLINŪS, ā, ūm. *De poulain.* Pullini dentes. *PLI.* **PULLITIĒS**, ēī, & **PULLATIŌ**, ōnis. **COL.** [Pullorum fatura.] *Une couvée.* **PULLITIĒS** Apum. **COL.** [Examen.] *Essain d'abeilles.*

PULLŪLĀSCŌ, & **PULLŪLESCŌ**, is, ērē. **COL.** & **Pullulŏ**, ās, āvī, ātūm, ārē. *Pulluler, pousser des rejettons.* **PHR.** Pullulat abs radice aliis densissimā sylvā. *V. De arboribus.* Tot pullulat atra Colubris. *V.*

PULLŪS, & **PULLŪLŪS**, ī, m. [Arborum germen ē radice emergens.] *Petit rejetton qui croit au pied d'un Arbre.* Ab arbore pulli qui nascuntur, &c. *Cato.* **PULLŪS**, ī, m. [Fatus quorumcumque animalium.] *Le petit d'un animal.* **SYNT.** Pullus gallinæ. *M.* Pulli avium. *PLI.* Pullus Anseris. *PLI.* Ranæ. *H.* Apum. **COL.** Pullus Equæ. *Lr.*

PULLŪS Equinūs. *Un poulain.* **EPITH.** Trēmŭlŭs, timidŭs, fugāx, tēnēr, mōllis, indomītŭs, vāgŭs, pētŭlŭs, pētŭlāns, hīnniēns. *Phr.* Continuo pecoris generosi pullus in arvis Altiŭs ingreditur & mollia crura reponit: Primus & ire viam & fluvios tentare minaces Audet, & ignoto sese committere ponto; Nec vanos horret strepitus; illi ardua cervix, Argutumque caput, brevis alvus, obesaque terga: Luxuriatque toris animosum pectus: honesti Spadicæ glaucique; color deterimus albis, Et gilvo: tum si qua sonum procul arma dedere; Stare loco nescit; micat auribus, & tremat artus; Collectumque premens volvit sub naribus ignem: Densa juba, & dextro jactata recumbit in armo; At duplex agitur per lumbos spina: cavatque Tellurem, & solido graviter sonat ungula cornu. *V.* Ferus indocilisque teneri lascivitque fugā, latentiaque ubera quatit. *O.*

PULLŪS. [De avibus.] *Le petit.* **EPITH.** Implūmīs, mōllis, vōlŭeris, loquāx, garrŭlŭs, tēnēr, trēmŭlŭs, exigŭus. **PHR.** Quia tu Gallinæ filius albæ; Nos Pulli viles nati infelicibus ovis. *J.* Quatenus in pullos animales vertier ova? Cernimus Alituum. *Lr.* Pullus abortivo nec cum putrescit in ovo. *M.* Ut affidens implumibus Pullis avis serpentium allapsus timet, Magis relictis. *H.* Philomela sub umbrā Amisso queritur fœtus quos durus arator Observans nido implumes detraxit. *V.* Juvat imbris altis progeniem parvam dulcesque revivere nidos. *V.* Pabula parva legens nidisque loquacibus escas. *V.* Inque vicem dapibus Rostella famelica complent, Alternamque alitrix præstat, & altor opem. Et quoties pleno convivia gestat ab arvo, Nutriat unde suum mater amica gregem. Erecto tepefacta super cunabula Rostro, Conspectis inhiat garrula turba cibis. *Saut.*

PULLŪS, ā, ūm. [Eufci coloris.] *De couleur tanée, minime, brun.* **PHR.** Ne maculis infuscat vellera pullis. *V.* Concidit ad Magicos hostia pulla Deos. *T.* Pulli oleris radix. **COL.** Pulla Myrthus, ficus. *H.* Pulla terra. **COL.** **PULLĀ** vestis. *Cic.* *Un habit de dœuil.* (Vide PULLATUS.)

PULMENTARIS, & **PULMENTUM.** (Vide PULS.)

PULMŌ, ōnis, m. [Spirandi officina, ait Pla.] *Ze polmon.* *Επιτη* Mollis, tumēns, tumēscēns, spirāns, tumidus, sanguineus, anhelans, siccus, anhelus, aridus, arēns, inflatus. *Phr.* Ensem tumido in pulmone recondit. *V.* Abditaque intrus Spiramenta animæ lethali vulnererapit. *V.* Fixo ferrum in pulmone reposit. *V.* Tum latebras animæ, pectus mucrone recludit. *V.* Cernis ut è molli sanguis pulmone remissus Ad Stygias certo limite ducat aquas. *O.* Imis pulmonibus errat Ignis edax. *O.* Pulmonis anhelii Fibra. *L.* Rumpere pulmonem ventis. *P.* Grande aliquid quod pulmo animæ prælargus anhelet. *P.* Pulmo suos iterans cursus, iteransque recursus, Cogitur exigua stare restare morâ. *Saut.* Ut concepta trahens lenti spiramina statûs Accipiat reddens, reddat quas sumperat auras. Nulloque humore rigatus Aëris alternos angustat pulmo meatus. *Saut.*

PULMŌNARIÛS, â, ūm. *Col.* [Qui pulmone laborat.] *Poismonique.*

PULMŌNĒÛS, â, ūm. *Pla.* *De poimon.*

PULPĀ, æ f. & **PULPĀMEN**, inis. *Liv.* & **PULPĀMENTŪM**, ī. n. *Ter.* [Musculi.] *Les parties les plus charnues.* *Phr.* Quid iuvat hoc, templis nostros immittere mores, Et bona diis ex hac sceleratâ ducere pulpâ. *P.* Et pulpam dubio de Petasone voras. *M.*

PULPAMENTŪM. [Cibus exquisitus.] *Mets delicat, ragout.* Fames mihi pulpamentum est. *Cic.* **PULPĀ**, & *Plt.* [Dicitur de Arboribus & fructibus per Transl. *La chair des fruits, le cœur des Arbres, la moëlle des plantes.*

PULPITŪM, ī, n. [Locus ante scenam editior in quo recitabatur Comædia.] *Lapartie du Theatre où les Auteurs représentoient.* *Phr.* Ludibria pulpito digna. *Pli.* An genus hoc scripti faciunt suâ pulpita tutum. *O.* Longa per angustos figamus pulpita vicos. *J.* Modicis intravit pulpita tignis. *H.* Pulpita solennes non oluere crocos. *Pr.*

PULPITŪM. *Sue.* [Pro quocumq. loco edito unde sermo habetur ad populum.] *Chaire, tribune.*

PULS, pulsus. f. & **PULTICULĀ**, æ. f. dim. *Pli.* [Victus antiquissimus ex farinâ, aquâ, melle, caseo, & ovis decoctis. Erat is veterum Romanorum proprius: hinc *Pla.* **PULTIPHAGONIDES** dixit pro Romanus.] *Sorte de bœuillie dont se nourrissoient les anciens Romains.* *Phr.* Farnisecæ crasso vitiatum unguine pultes. *P.* Grandes fumabant pultribus ollæ. *J.* **PULMENTŪM**, ī. & **PULMENTARIŪM**, īī, n. [Puls ipsa, vel aliud cibarium in similitudinem puls factum. Sumitur pro cibo exquisito.] *Bœuillie, bisque, Ragout, morceau friant.* *Phr.* Veniet qui pulmentaria condit. *J.* Tu pulmentaria quære Sudando. *H.* Laudas insane trilibrem Mullum in singula quem minuas pulmentaria necesse est. *H.* Uncta cadunt lapsis tunc pulmentaria labris. *P.*

PULSATIŌ, ōnis, f. *Cic.* *Choc, frappement.*

PULSATŌR, ōris. *Qui jœue de quelque instrument de musique à cordes.* *Phr.* Cytharæ pulsator Apollo. *V-F.*

PULSŌ, âs, âvī, âtūm, arē. *Pousser, frapper, heurter.* *Syn.* Pellō, Propellō, Quatiō, concutiō, percutiō, feriō, verberō, cædō. *Phr.* Dumque aries murum cornu pulsabat ahenō. *Pr.* Pini ferum caput & vento pulsatur & imbri. *V.* Si rixa est, ubi tu pulsas, ego vapulo taurum. *H.* Murus pulsatur ab hoste. *O.*

Crebro pulsariet ictu. *Lr.* Pulsare fores. *O.* Ululatus aures pulsatur. *Cl.* Pulsarunt arva ligoēs. *O.* Corda pavor pulsans. *V.* Æquor pulsatum remige. *O.* Campus Assiduus pulsatus Equis. *O.* Pulsata sepulchri Janua. *O.* Pulsata saxa. *V.* Et pede terram crebra ferit. *V.* Gaudet invisam pepulisse fossor Ter pede terram. *H.* Et pede libero pulsanda tellus. *H.* (Vide **QUATIO**.)

PULSĀRĒ per Transl. ad animum. *Phr.* Pulsari crimine falso. *Cl.* i. accusari. Quæ te recordia pulsatur. *O.* i. agit. Pulsatos referens infecto fadere Divos. *V.* i. violatos Mcum pectus pulsant. *Pla.* i. movent, tangunt. **PULSĀRĒ** lyram. *V.* (Vide **CITHARA**. *Citharam pulsare.*

PULSŪS, ūs. m. *Battement, frappement.* *Syn.* Ictus, impulsus, impetus. *Phr.* Ubi contava pulsus saxa sonant, vocisque offensa resultat imago. *V.* Pulsuque pedum tremuit excita tellus. *V.* Machina pulsū strepit. *St.* Sacer æris pulsus. *V-F.* Et unguarum pulsibus calens Ister. *M.* Pulsus venarum. *Tac.* Remorum. *Cic.* **PULSŪS**, â, ūm. *Battu, choqué, chassé.* *Phr.* Tympana pulsa manu. *O.* Vulneribus pulsus. *V.* Auro pulsa fides. *Pr.* Pulsa fugit macies. *O.* (Vide **PELLO**.) **PULTARIÛS**, īī. m. *Col.* [Vas in quo Puls coquebatur.] *Pot, marmite.*

PULTIPHAGUS, â, ūm. *Pla.* [Qui pultem vorat.] *Grand mangeur.* (Vide **PULS**.)

PULVĒRATIŌ, ōnis. *Col.* [Glebarum in pulverem resolutio.] *L'action de casser les mottes de terre.*

PULVĒRĒÛS, & **PULVĒRŪLENTŪS**, â, ūm. *De poussiere, poudreux.* *Phr.* Pulveream nubem. *V.* Pulvereus Turbo. *Cl.* Circus. *St.* Crinis. *St.* Pulverulenta fugâ Rutuli dant terga. *V.* Præmia militiæ pulverulenta sequi. *O.* Pulverulenta via. *O.* Vel si pulverulentus eas. *M.* Æstas pulverulenta. *V.* Farina pulverea. *O.* (Vide **PULVIS**.)

PULVĒRŌ, âs, âvī, âtūm, arē. *Col.* [In pulverem resolvere.] *Casser les mottes de terre.* Pulverare se. *Pli.* De Gallinis. *i.* In pulvere se volutare. **PULVĒRĀRĒ** n. Nolo pulveret hic. *Pla.* i. excitetur pulvis.

PULVINĀR, aris. **PULVINŪS**, ī. m. **PULVINARIŪM**, īī, n. **PULVILLŪS**, ī, m. [Quod capiti supponimus dormituri.] *Oreiller, coussin.* *Επιτη.* Mollē, plūmēum, tumēns, turgēscēns, fēricūm, dūrūm, pūr-pūrēum, aurātūm, divēs. *Phr.* Incolumis conjux sua pulvinaria servat. *O.* Collaque pulvino nostra ferenda dedi. *O.* Fæda lupanaris tulit ad pulvinar odorem. *J.* Et de pulvino surgat equestri. *J.* Quid quod libelli Stoici inter sericos jacere pulvillos amant. *H.* Pulvinus melitenis rosa factus. *Cic.* Hic tibi Sidonio celsum pulvinar Achantho Textitur & signis crevit torus asper eburnis. *St.*

PULVINĀR. [Sumitur pro templo, & pro ipsi Diis, solebant enim, ut ait Hor. ornare pulvinar Deorum. *H.* eorumque simulachra in pulvinis collocabant.] *Temple, divinité.* Ad omnia pulvinaria supplicatio decreta. *Cic.* Pulchra subit facies, & pulvinaribus altis Dignior. *O.*

PULVINŪS. *Col.* [Arēolâ hortorum.] *Carreau, couche, planche de jardin.* **PULVINŪS**. *Vit.* [Mōles.] *Mole, digue.* (Vide **MOLES**.)

PULVIS, eris, & **PULVISCULŪS**, ī. m. *Pla.* *Poussiere, poudre.* *Επιτη.* Lēvis, tēnūis, siccus, aridus, bibulus, volans, volitans, æstivus, ætēr, niger, obscurus, opacus, sordidus, turpis, fædus, immundus,

turbidus, commotus, sitiens, pituitus, litoreus, turbidus, crassus, altus, densus, effusus, spissus, sparsus, olympicus, nobilis, illustris. **PHR.** Et levis egregio pulvis in ore decet. **O.** Seu pulvere ab alto Cum venit, & sicco terram spuit ore viator. **V.** Domitant in pulvere curus. **V.** Obscuro permixti pulvere soles. **St.** Sollicitanda tamen tellus, pulvisque movendus. **V.** Comæque trahuntur Per terram, & versâ pulvis inscribitur hastâ. **V.** Summo vestigia pulvere signent. **V.** Pulvere campus Miscetur. **V.** Pulveris exigui jactu compressa quiescent. *Apum bella. V.*

PULVERIS nubes. **PHR.** At fulvæ nimbus arenæ Tollitur. **V.** Caligine turbidus atra Pulvis. **V.** Pulveris ambiguum nubem speculantur ab altis Turribus, incerti socios apportet an hostes Ille globus mentem suspensa silentia librant, Donec pulvere sub turbine sideris instar Emicuit Stilicis apex. **Cl.** Atra polum nubes involvit opaco pulvere. **V-F.** Hinc subitam nigro glomerari pulvere nubem Prospiciunt Teucris, ac tenebras insurgere campis.... Quis globus. ô! Cives caligine volvitur atrâ. **V.** At simul Aeneas fumantes pulvere campos Prospexit longè. **V.** Quantum bistonio torquetur turbine pulvis. **L.** Pulveris exhalat nebulam nubesque volantes. **Lr.** It globus intorquens nigranti turbine nubem Pulveris. **Sil.** Fulvus arenosâ surgens tellure sub auras Erigitur globus; atque operit caligine dextrâ Cornipedumque vias aurigarumque labores. **Sil.** Vides ut atra nubes pulvere abscondat diem; Fumoque similes campus in cælum erigat Nebulas. **S.** Mixtoque undantem pulvere fumum. **V.** Cælum Prætexit crassâ caligine pulvis Prospecitum eripiens oculis. Ingentes cumulos involvit arenâ Austro.... Vix tollere miles Membra valet, multo congestu pulveris hærens.. Alligat & stantes affusæ magnus arenæ Agger; & immoti, terrâ surgente, tenentur. **L.** Turbine collectus pulvis. **H.** Commoto pulvere nubes. **Sil.** Undantem glomerato pulvere nubem. **Sil.** Subducit numerum pulvis. **C.** Pulvereamque trahens per summa cacumina pallam Verrit humum Boreas. **O.**

PULVERÈ fædari. **V.** Pulvere sordidus. **H.** Couvert de poussière. **PHR.** Fædatis pulvere turpi crinibus. **O.** Tenui velantur pulvere saxa. **J.** Fædare in pulvere crines. **V.** Pulvere fædans Canitiem. **C.** Crines pulvere collines. **H.** Squallentiaque ora Sparsus, & incultam ferali pulvere barbâ. **Sil.** Squallentesque situ & multo sub pulvere. **Sant.** Canitiem immundo deformat pulvere. **V.** Aterque cruento Pulvere. **V.**

PULVIS. **Cic.** [Certaminis locus à pulvere dictus.] *Le champ de bataille, la lice.* Hinc per transl. **PULVIS.** [Victoria ipsa.] *La victoire.* Pulverem olimpicum collegisse juvat. **H.** Hinc etiam metaph. **PULVIS.** [Dicendi argumentum.] *Sujet.* Inque suo noster pulvere curat Equus. **O.** **PULVIS** Eruditus. **Cic.** In quo Geometra formas designant. Pulvis coctus. **St. i. calx.** Pulvis crudus. *P. Qualis è fodinis eruitur.* **PULVIS.** Metaph. [Labor.] *Travail, sueur.* **PHR.** Qui sit conditio dulcis, sine pulvere palmæ. **H.** **PULVIS.** [Res vilis, incerta.] Pulvis & umbra fumus. **H.** **PULVIS.** [Siccitās, siccitudo.] *Tems sec.* Hyberno latissima pulvere farra. **V.**

PUMEX, icis, m. [Lapis multiforus.] *Pierre ponce.* **EPITH.** Cævus, multicaëvus, litibrosus, levis, exesus, scaber, scrupulosus, multiforus, asper, malsciosis.

PHR. Pumicibusque cavis exesæque arboris antro. **V.** Pendentia pumice testa. **V.** Ut cum latebroso in pumice pastor Vestigavit apes. **V.** Antra subit Tophis laqueata & pumice vivo. **O.** Nec tua mordaci pumice crura teras. **O.** Sine pondere pumex. **O.** Geminæ poliantur pumice frontes libri. **O.** Liber pumice expolitus. **C.** Lavis. **O.** Rafus. **M.** Nondum murice cultus asperoque Morfu pumicis aridi politus. **M.** *Hinc metaph.* **PUMEX.** [Pro ipsâ versuum elegantia.] *Delicately.* Exactus tenui pumice versus eat. **O.** **PUMEX.** *Pla.* [Etiam metaph. pro avaro è quo non plus pecuniar elicias, quam aquæ è pumice siccissimo.] *Un avaro.*

PUMICEUS, æ, ùm. *De pierre ponce.* **PHR.** Et quæ pumiceis fontibus antra calent. **M.** Sedes pumicæ. **Sil.** **PUMICŌ,** æs, avi, atum, are. [Pumice polire, lavigare.] *Polir avec la pierre ponce.* **PHR.** Pumicet & canas tondet ante comas. **T.** (Vide **PUMEX.**)

PUMICOSUS, æ, ùm. **PII.** *Plein de pierre ponce.*

PUMILIŌ, onis. **M.** **PUMILIŌS,** i, m. *Sue.* **PUMILŌ,** onis. **St.** & **PUMILŌS,** i, m. *Un nain.* **Syn.** Nānus. **PHR.** Mirantur pumilos ferociores. **St.** Parma tibi scutum pumilionis erit. **M.** Hic audax subit ordo pumilonum, Quos natura brevi statu peracto, Nodosum semel in globum ligavit. **St.** Pumilos ut ludibria naturæ, malique ominis abhorrebat. *Sue.* Cui natura breves animis ingentibus artus Finxerat. **Cl.**

PUNCTIM. adv. **Liv.** [Pungendo] *De pointe, d'estoc.* **PHR.** Punctim magis quam cæsim hostem petere. **Liv.**

PUNCTIŌ, onis. **f. Col.** & **PUNCTIUNCULĀ,** f æ, f. dim. **SEN.** *Piqueure.*

PUNCTUM, i, n. [Punctum vocant Geometræ corpus individuum lineæ longitudine, latitudine, & altitudine.] *Un point.* **PUNCTUM** temporis. **Lr.** *Horæ. H.* [Minimum temporis spatium] *Un moment.* Temporis in puncto rerum simulacra feruntur. **L.** **PUNCTUM.** [Suffragium quod veteres olim puncto notabant. Hinc expuncti dicebantur qui suffragiis carebant.] *Suffrage.* Omne tulit punctum qui miscuit utile dulci. *H. i. suffragia iudicum tulit.* Quot in cætribus puncta tuleris. **Cic.**

PUNCTUM, i, n. & **PUNCTUS,** i, m. **Pli.** [A pungi.] *Une piqueure.*

PUNGŌ, is, nxi, & **Pūpūgī,** punctum, erē. *Piquer, percer.* **Syn.** Compungō, lædō, stimulō. **Synt.** Pungit gladius. **Cic.** Pungunt suspiria. **Pa.** *Metaph.* Pectus pupigit aculeus. **Pla.** Pupigit ignominia. **Cic.** (Vide **VULNERO.** **LÆDŌ.**)

PUNICEUS, **PUNICUS** & **PUNICANUS,** æ, ùm. *Var.* [Carthaginiensis] *De Carthage.* **Synt.** Punica humus. **O.** Gloria. **V.** Punica regna vides. Tyrios & Agenoris urbem. **V.** A duce Puniceo pertulit ipse feras. **O.** **PUNICEUS** color. **V.** [Rubens à Punicâ purpurâ dictus.] *Rouge éclatant, couleur de pourpre.* **Synt.** Punicea rosa. **H.** Puniceus crocus. **O.** Sanguis. **St.** Puniceis invecita rotis aurora rubebit. **V.**

PUNICUM & **PUNICEUM** pomum, malum. **O.** *Une grenade.* **Punicâ** mālūs. *Un grenadier.* **PHR.** Aut imitata breves Punica malas. **O.** Quid memorem quanto se Punica malus honore Efferrat, ut virides ramis fruticantibus hortos Ornet, & ardent ramos convectiat ostro Fronde super viridi multo flos aureus igne Et formæ insignis, varioque volumine cæspus Lucet, & egregio per agros splendore fu-

perbit .... Se fructus in orbem Informatur; tenditque novo super orbe coronam: Intus quæ Tyrio sunt perlita grana rubore Mille latent digesta suos ex ordine certo Per loculos. *Rap.* Ille coronato quem vertice punica malus Insignem ostentat, malorum gloria, fructum Se primo durum in calicem crispasque recludit Igneus in frondes, & amico fulgurat ostro. Inde sinus tumidum convolvitur imus in orbem Paulatim, & margo vaginæ summus, hiulcum Dividit in radios, gravido super orbe cacumen. At ventorum iras, & solem & frigora contra Concrevit lento densus munimine cortex. Non tamen in radiis & vili cortice fulget Præcipuum decus; intus honos, viget intus opum vis Major, & arcantæ regalis gratiæ formæ Ergo age purpureum ferrove, manu putamen Persequere & dices oculis scrutare latebras, Illicet artifice contextos ordine flexus Intima compages aperit, roseoque natantes Rore sinus: propriis ubi septa per aurea cellis Dulce rubent acini, quæ lucidus humor adhæret. *Rua.* Qualem quæ lento celant sub cortice malum Punica ferre soleat. *Florem.* O. Punica sub lento cortice grana rubent. O.

PUNIO, is, ivi, itum, irē. *Châtier*, punir. *SYN.* Pŭctō, mŭctō, cŭctō, pŕnām sŭmō, rēpŕō, ēxigō. *PHR.* Mihi nec punire potestas *St.* Pœnam traxisse per omnem Reliquias Trojæ. *V.* Sumpsi merentis Laudabor pœnas; animumque expleisse juvabit. *V.* Ac te his suppliciis remunerabor. *C.* Meum quod non es ulta peccatum. *C.* Virum multantes vindice pœnâ. *C.* Sequitur superbos ultor à tergo Deus. *S.* Exigeret dignas ultrix Rhamnusia pœnas. *O.* Memoremque time Rhamnufidis iram *O.* Sontes expulsa corrigir ita Et placidus delicta domat. *Cl.* Sed piger ad pœnas princeps; ad præmia velox. *O.* Culpam hanc miserorum morte piabunt. *V.* Pœnam scelerato ex sanguine sumit. *V.* Timeo ne pœnas exigat Ajax. *O.* Cruentis pellicem pœnis premar. *S.* Jamjam in sacrilegum detonet ira caput. *Sant.* Domitos pœnis duroque labore Compescam, & plagis usque exercebo rebelles. *Buc.* Ecce furens animis multa increpat ille, minisque Insurgens sævo pavitantem territat ore Horrendum, & loris dextram crudelibus armat. *V.*

PUNIRI. *Estre puni.* *SYN.* Pœnâs dâre, sôlvêre, lûêre. *PHR.* Quod videt hæc lucem, quod non ego puniar ipsa, Consilium monitumque tuum est. *O.* Aut peccare nefas, aut pretium est mori. *H.* Nunc accipe pœnas Sed quas sponte tuam. *L.* Pœnæ Medea relinquit. *O.* Sic ego do pœnas artibus ipse meis. *O.* Pœnam dant sanguine Teucri. *V.* Pœnamque luit formidine pœnæ. *Cl.* Pendere pœnas Exilio. *O.* Pro crimine pœnas Morte lues. *O.* Spero equidem mediis, si quid pia numina possunt, supplicia hausurum scopulis. *V.* Dabis improbe pœnas *V.* O! multa sterturum caput. *H.* Nimium crudele luiti Supplicium. *V.* Noxia mille modis lacerabitur umbra; tuasque Æacus in pœnas ingeniosus exit. In te transcribet veterum tormenta virorum. *O.* Scelerum pœnas expendimus. *V.* Impios supplicia vinculis sæva perpetuis domant. *S.* Non ego hoc scelus ullâ expiari credidi pœnâ. *S.* Quidquid delirant reges, plestuntur Achivi. *H.* Pœnarum exhaustum satis est. *V.* Et pro purpureo pœnas dat Scylla capillo. *V.* Non dabis murum

sceleri; qui vindicat, ibit. &c. *Cl.* Itane tam magnis breves Pœnas sceleribus solves; atque uno omnia Pensabis ictu..... Quod sæpe fieri non potest, fiat diu; Mors eligatur longa. *S.* Explebit sanguine pœnas. *V.* Delicta Majorum immeritus lues. *H.* In prolem dilata nocent perjuria patris. *Cl.* Sera tamen tacitis pœna venit pedibus. *T.* (Vide Pœnâ. Pœnas dare.)

PUPPA, æ, f. *M.* [Pro puellula] *Une petite fille.* *PHR.* Puppam se dicit Gellia cum sit anus. *M.* Puppam aut pupillam apellet. *H.* (Vide PUELLA.) **PUPPA.** [Puellulæ imaguncula.] *Une poupée.* *SYN.* Dicite Pontifices in sacro quid facit aurum? Nempe hoc quod Veneri donatæ à virgine puppæ. *P.*

PUPILLÀ, æ, & **PUPULÀ**, æ, f. *La prunelle de l'œil.* *PHR.* Et quasi perterget pupillas. *Lr.* Cum semel fixæ cibo Intabuisent pupulæ. *H.* Caput ipsa puppula ad te sibi dirigere aciem. *C.* Parvula sic totum pervisit pupula cælum. *Manil.* Oculorum pupillæ. *Pl.* (vide OCVLUS.)

PUPILLŪS, i. m. & **PUPILLÀ**, æ, f. [Qui desit esse in patris potestate vel morte vel emancipatione.] *Pupille, mineur, orphelin.* *PHR.* Pupillis quos dura premit custodia matrum. *H.* Infans pupilla. *Cic.* **PUPILLARIS**, arē. *Liv.* De pupille, d'orphelin.

PUPPIS, is, f. [Posterior pars navis. *Poupe, le derrière d'un vaisseau.* *EPITH.* Turritā, celsā, excelsā, altā, arēā, aratā, aduncā, curvā, inflexā, patulā, labōratā, pictā, prōnā. *PHR.* Et Scythicum profugā scindere puppe fretum. *O.* Sulcarent æquora puppes. *Sil.* Puppique recurvæ Infilat, & pictos verberat undā Deos. *O.* Vastis tremuit ictibus area puppis. *V.* Et pictas abiete puppes. *V.* Prosequitur surgens à puppi ventus euntes. *V.* Et puppi pontum prospectat adunca. *O.* Coit confertis puppibus agmen. *L.*

PUPPIS. [Pro ipsâ navis.] *Vaisseau.* *PHR.* Jussit & aras impleri milite puppes. *O.* Pleno concita velo Attica puppis adest. *O.* Ah! laceras etiam puppes furiosa refeci; Ut, quā desereret, firma carina foret. *O.* Dubiam rege navita puppim. *O.* Et redit in tumidas naufraga puppis aquas. *O.* Dirigit huc puppim fluctus. *L.* Auteror ut rapidā concita puppis aqua. *O.* Clamque per immensas puppe feruntur aquas. *O.* (Vide NAVIS.)

PUPPIS Reip. *Cic.* *Metaph.* [Regimen.] *Le gouvernement.* Sedebamus in puppi & clavum tenebamus. *Cic.* **PUPPIŪS**, *Pœna.* Ut propius spectes lacrymosa poemata Puppi. *H.* i. *tragadias.*

PUPUS, i, m. *Var.* & **PUPULŪS**, i. [Puellus.] *Un poupon, un enfant.* *PHR.* Deprendi modò pupulum puellæ. *C.* (Vide PUER. Puellus.)

PURĒ, ius, iisimē & **PURITĒR**, adv. *Purement, avec intégrité.* Purē acta ætas. *Cic.* Si vitam puriter egi. *C.* **PURĒ.** [Aprē] *Exactement.* Purē & emendate loqui *Cic.* **PURĒ.** *Purement, sans mélange.* Apparet tibi purē res. *H.* **PURĒ.** *Proprement, nettement.* Pure lavari. *T.* Vascula intus pure. *Pla.*

PURGABILIS, ille. *Pl.* *Aisé à nettoyer.* Gemma purgabilis. *Pl.*

PURGAMĒN, inis. & **PURGAMENTUM**, i. [Sordēs.] *Ordure, immondice.* *PHR.* Purgamenta villæ. *Col.* Cloaca purgamentorum urbis receptaculum. *Liv.* Purgamenta urbis. *Cur.* *Metaph. i. homines nequam vel nihili.*

PURGAMĒN. [Pargandi actus.] *Purification, expi-*
R r iij

tion. **PHR.** Omne nefas omnemque mali purgamine causam Credebant nostri tollere posse senes. *O.* Sumit ab Æmonio purgamina cordis Acasto. *O.* Omne solum lustrant idque piamen habent. *O.*

PURGATIO, ōnis. *Purgatio*, *medecine.* Purgatio alvi. *Cic.* **PURGATIO.** *Ter.* [Excūsatiō.] *Excuse*, *justification*, Purgatio est cum factum conceditur, culpa removetur. *Cic.* Purgationes faminarum. *Pl.* *i. menstrua.*

PURGŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Purger*, *netoier.* **SYNT.** I lūō, āblūō, mūdō, ēmūdō, ābstērgō. **PHR.** Nec dubitem longis purgare ligonibus arva. *O.* Omnia purgat edax ignis, vitiumque metalli Excoquit. *O.* Ungues cultello purgare. *H. I.* bibe dixissem purgantes pectora succos. *O.* Discussis nubibus æther Purgatus nitet. *Sil.* Est mihi purgatam crebrō qui perlonet aurem. *H.* Corpus aquā purgare. *O.* Scindit se nubes & in arthera purgat apertum. *V. i. in vacuum aërem solvitur nubes.*

PURGARE per *Transl.* [Excūsare, elūere crīmēn.] *Disculper*, *justifier.* **SYN.** Purgare se alicui, apud aliquem de re. *Cic.* Purgare crimen. *Cic.* Pectora purgavit dictis. *Lr.* Purgare nefas ferro fidem letho. *Cl.* **PURGARE.** *Purifier.* Dii Patrii purgamus agros purgamus Agrestes. *T.* **PURGARE.** [Curare.] *Guerir.* Er morbi miror purgatum te illius. *H.* Perdices Lauri folio fastidium purgant. *Pl.*

PURGATORIUM, ii. [Locus in quo defunctorum animæ purgantur; pœnasque peccatis debitas luunt.] *Le purgatoire.* **PHR.** Eletus, preces, piacula Hac luce functi spiritus Tam triste munus exigunt: Nobis pias tendunt manus, Opemque mæsti flagitant: Uruntur, & miris modis Torquentur absque corpore. .. Laxisse te (ô I Christe) magis dolet, quam ferre crudeles rogos. Tot sunt amoris victimæ Quas flamma lustralis piat: Sævus fruuntur ignibus, Ut puriores exeant. .. Cives olympo debiti Ardent Deo se jungere. *Sant.* Quos iusto explorat duriter igne Deus... Illa ferros lacrymis rigat auxiliariibus ignes... Et quibus illa potest miseræ succurrere turbæ, Omnibus his usa est officiosa modis. *Sant.*

PURGATUS, ā, ūm. *Net*, *purgé.* Quorum est animus purgator. *Pr.* (Vide **PURGO**.)

PURIFICATIO, ōnis, f. *PLI.* *Purification*, *expiation* par quelque ceremonie de religion. **PURIFICATIO** *B. Maria.* **PHR.** Stupete gentes! fit Deus hostia; Se sponte legi legifer obligat; Orbis redemptor nunc redemptus. seque piat sine labe mater... Christus futuro... Præcludit infans victima funeri... Templi sacratas pande Sion fores. Christus sacerdos intrat & hostia; non immolandi jam pecudum grades En ipse placando parenti Ipse suis Deus astat aris. Virgo latentis conscia Numinis, Demissa vultus, quem peperit Deum Gestabat ulnis... se vovet hostia Triplex; honorem virgineum immolat Virgo sacerdos, parva mollis Membra puer, seniorque vitam. *Sant.*

PURIFICŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Purifier*, *expier* par quelque ceremonie de religion. (Vide **PIO. LUSTRO**.)

PURPURA, æ, f. [Piscis ex concharum genere.] *Pourpre*, *poisson à coquille.* [Purpuræ succo tingebantur vestes: hinc purpura dicitur pro colore ipso & pro vestibus purpureis.] *Pourpre*, *couleur de pourpre*, *habis de couleur de pourpre.* **EPITH.** Fūlgens, rūbens,

splēdēns, mīcāns, rūtilāns, īgnēā, splēndidā, fūlgidā, cōruscā, rūbescēns, ārdēns, āurēā, Pūnicēā, Tŷriā, Sŷdōniā, Phænīsiā, Āsŷŷriā, Gētūlā, Lācōnicā, rēgiā, rēgālīs, nobīlis, sūpērbā, īsignīs, prētīōsā. **SYNT.** Mūrēx, ōstrūm, cōnchilis. **PHR.** Tincta tegit roseo Conchilis purpura fūco. *C.* Purpura Agenoreis saturata micabat ahenis. *Sil.* Nec laconicas mihi trahunt honestæ purpuras clientes. Nec nisi vel cocco madidā, vel murice tinctā Vestite nites. *M.* Et te purpura delicata velet. *M.* Tyrium quæ purpura sensit ahenum. *O.* Ostro vestis radiabat & auro. *V.* Tanario tremat ignea succo Purpura. *V. F.* Quos ardens purpura vestit. *J.* Tyrio conspectus in ostro. *V.* Tyrioque ardebat murice. *V.* Removete purpurā atque auro illitas Vestes; Procul sit muricis Tyrii rubor. *S.* Ut regius ostro Velet honos leves humeros. *V.*

PURPUREUS, ā, ūm. *De couleur de pourpre.* **SYNT.** Cōccīnēūs, rūbēns. **PHR.** Purpureosque metunt flores. *V.* Purpurei cristis juvenes, auroque corusci. *V.* Fulgenti murice vestis Picta. *V.* Purpureo varius colore. *H.* Te bis Afro murice tinctæ Vestiunt lanæ. *H.* Nec te purpureo velent vaccinia succo: Non est conveniens luctibus ille color. *O.* Saturatas murice vestes. *O.* Nec quæ de Tyrio murice lana rubet. *O.* Ostro perfusa vestes. *V.* Purpureum rapido qui vehit axe diem. *O.* Jam rosa mitescit Sarrano clarior ostro. *Col.* Plenaque Purpureo rubrubet uva mero. *O.* Purpureus pudor, dies. *O.* Rubor. *S.* Purpureum ver. *V.* Purpurei tyranni. *H.* Et Tyros ostrinos præbet Cadmea colores. *Pr.* Rapiant Tyrios tibi vellera succos. *Cl.* Tyrio conspectus in ostro. *V.* Ostro vestes auroque rigentes. *V.* Ostro sinopes insignis. *V.* Instratos ostro Alipedes. *V.* Tyrios incocta rubores vellera. *V.* **PURPURARIUS**, ā, ūm. *Qui concerne la couleur de pourpre.* *Purpuraria officina.* *Pl.*

PURPURASCŌ, is, ērē. *PLI.* *Devenir de couleur de pourpre.*

PURPURATUS, ā, ūm. *Cic.* [Purpurā ornatus.] *Qui porte un habit de couleur de pourpre.*

PURPURATI, Quin. [Romæ dicebantur Senatores à purpureā veste.] *Les magistrats, les Senateurs.* **PHR.** Illum non populi fasces, non purpura regum Flexit. *V.* **PURPURISSEM**, ī, n. *PLI.* [Factitius color.] *Du rouge, du vermillon.* **PURPURISSATUS**, ā, ūm, *PLI.* *Qui s'est mis du rouge.* (Vide **FUCUS**.)

PURPURŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. [Purpuræ colorem reddere.] *Eclater comme de la pourpre.* **PHR.** Quæ purpurat auro. Ponatur viola. *Col.* (Vide **RUBEO**.)

PURULENTŪS, ā, ūm. *PLI.* [Pure plenus.] *Plein de pus.* **PURULENTĒ**, adv. *PLI.* *Avec du pus.*

PURŪM, ī, n. [Pro puro aëre.] *L'air.* **PHR.** Laxis per purum immixtus habenis *Palmas.* *V.* (Vide **AËR**.)

PURŪS, ā, ūm. *Pur*, *net*, *qui n'est point souillé.* **SYN.** Mūdūs, nitidūs. **PHR.** Argenti vascula puri. *T.* Purior electro campum petit amnis. *V.* Puraque in luce refulgit. *V.* Puris persum perscribere verbis. *H.* Per *transl.* Purissima mella. *V.* Liquidum & levitate carentem Æthera, nec quidquam terrenæ fœcis habentem. *O.* Domus hac nec purior ulla est. *H.* Puro fulget in orbe dies. *O.* Concha salis puri. *H.* Puræ sunt plateæ. *H. i.* non impedita.

PURŪS. [Intēgēr.] *Integre*, *innocent.* **PHR.** Integer vitæ scelerique purus. *H.* Purum pectus. *H.* Pura

fidēs. O. Mens. H. Purus & insons. H. Sed purum est vitio cibi, cum tūmidum est cor. H. (Vide INNO-CENS, SANCTUS.) **PŪRŪS.** [Mērus.] Pur, sans mélange. Pura unda. V. Purum vinum. O. Pura ha-ha. V. i. sine ferro.

PŪS, ūris, n. Du pur. **EPITH.** Fœtēns, fœdūm, fœ-tidūm, horrēdūm, tristē, crāssūm, fluidūm, lūrī-dūm, tētrūm, pēstiferūm, cōrūptūm, criēntūm, cōncrētūm, mānūtūm. **SYN.** Sānēs, lābēs, vīrūs. **PHR.** Proscripti regis Rupili pus atque venenum. H. Pus erumpit, effunditur. Cel. Pus movere, maturare. Cel. (Vide SANIES.)

PŪSILLŪM, adv. PLI. Pen, guere. Pusillum laxamen-ti. Cic. Pusillum intelligere. PLI.

PŪSILLŪS, ā, ūm, & PŪSIŌ, ōnis. [Parvus puer.] **Petit.** PHR. Pusio qui tecum non litigat. J. Bellus homo & magnus vis idem, Cotta, videri; Sed qui bellus homo est, Cotta, pusillus homo est. M. Pusil-la uxor. H. Causa. O. Villula Cic. Pusilli homi-nes. J. Libelli. Cic. Pusillus animus. H. i. timidus & demissus. Terra malos homines nunc educat at-que pusillos. J.

PŪSTŪLĀ, ā, f. Cel. [Tuberculum in cute.] Pu-siule. PHR. Nec quereretur quod sol graciles exureret artus, Læderet & teneras pustula rupta manus. T. Fervida ne trito tibi pollice pustula surgat. M.

PŪSTŪLATŪS, & PŪSTŪLOSŪS, ā, ūm. CEL. Plein de pustules. **PŪSTŪLATŪM** argentum. SUE. [Excoctissimum & purgatissimum.] Argent de cou-pelle. Nulla venit à me Argenti tibi libra pustula-ti. M.

PŪSŪLĀ, ā, f. Proprie tumor adustæ cutis.] Pusu-le. Pusulas ignium modo facit. PLI. PŪSŪLĀ. Col. [Genus morbi.] Feu sacré, feu sauvage. PŪSŪ-LOSŪS, ā, ūm. COL. Qui est malade du feu sacré.

PŪTĀ, adv. Par exemple, supposé. PHR. Hoc putā non justum est, illud malè rectius illud P.

PŪTAMEN, inis, n. Coquille. Putamen nucis, ju-glandis. CIC. L'écale. Putamen ovi. PLI. La coque. Putamen testudinis. PLI. L'écaille. PHR. Ergo age purpureum ferrove manu putamen Persequere, & dices oculis scrutare latebras. Ru. de malo pu-nico.

PŪTĀTIŌ, ōnis, f. [Putandi actus.] La taille, l'action de tailler les arbres. (Vide ARBOR. Arbo-rem putare.)

PŪTĀTOR, ōris, m. VIT. Celuy qui taille, qui emonde les arbres. PHR. Summumque putator Haud dubitat terræ referens mandare cacumen. V. Vitis putator. O. Quæ canat inter opus, musâ modulan-te, putator Pendulus arbutis. Col.

PŪTEAL, ālis, n. [Putei operimentum.] Couverture de puits. Mando tibi putealia sigillata. Cic. i. signis impressa.

PŪTEAL, ālis, n. [Locus Romæ ad quem fœnera-tores conveniebant.] La place du Change à Rome. PHR. Qui puteal Janumque timent celeresque ca-lendas, Torqueat hunc aris mutua summa tui. O. Mensum calendis exigebantur pecunia fœnori data. Januario mense in jus trahebantur debitores. Si pu-teal multâ caurus vibice flagellas. P. i. fœneratori-bus gravis es. Per puteal debitorem intellige: locum pro personâ. Vibice flagellas. i. gravi fœnore torques. **PUTEAL.** Forte dicebatur locus illa vel a puteo qui

inerat loco, vel ex eo quod ibi data pecunia. (fœnis nempe solutum.) non magis prodesse quam si in pu-teum mitterentur. **PŪTEĀL.** [significat etiam Præ-toris tribunal, quod Romæ in puteali collocatum esset à Libone, ut constat ex argenteo nummo.] Le Tribunal du Préteur. PHR. Rōcius orabat sibi adesses ad puteal cras. H. Forum putealque Libonis Mandabo fideis. H.

PŪTEĀLIS, alē, & **PŪTEĀNŪS,** ā, ūm. De puits. PHR. Ut quos Dux Pœnus meritis putealibus un-dis O.

PŪTEĀRIŪS, ī, m. PLI. [Qui puteos fodit] Qui fait des puits.

PŪTEŌ, ēs, tū, ērē, n. Puer, sentir mauvais, être puant. **SYN.** Fœtō, ōlō, PHR. Pute aper. H. No-cturno certare mero, putere diurno. H. Nec invi-deas, quod multa fidelia putet In locuplere penu. P. **PŪTESCŌ,** is, ērē. CEL. Devenir puant. (Vide OLEO, male olere.)

PŪTEŌLĪ, ōrūm.] Maritimum Campaniæ oppidum in Italiâ.] Pozzuolo.

PŪTEŪS, ī, m. Un puits. **EPITH.** Jūgis, pērēn-nis, cāpāx, āltūs, pōfūdūs, cāvūs, pātēns, hīāns, āpērtūs. PHR. Fluvius puteique capacibus hærent O. Collectosque bibant imbres, puteosque peren-nes. H. Puteum vitare patientem. H. Ad puteos aut alta greges ad stagna juberō Currentem ili-gnis potare canalibus undam. V. Aquam haurire de puteo. Cic. In solido puteum demitti omnem-que reponi Rursus humum. V.

PŪTĪDE, adv. Cic. Puamment. Putide dicere. Cic. [Metaph. i. insuaviter.] D'une manière affectée, rebutante.

PŪTIDŪS, ā, ūm. Pūtis, tē. Lr. Pūtidūlūs. & Pū-diūscūlūs, ā, ūm. dim. Cic. Puant, qui sent mau-vais. **SYN.** Fætidūs, pūtens, tētēr, grāvis, fœdūs, ōlidūs, mīlōlōns. PHR. Putida macha, palus. C Ferre nec hanc possis; possis, Coline, nec illam: Altera ridicula est, altera putidula. M. Putidius multō cerebrum est mihi. H. **PŪTIDŪS** metaph. Ennuieux, trop affecté. Quorsum hæc tam putida tendunt. H.

PŪTILLŪS, ī, m. PLA. Un poupon. (Vide PUER, puellus.)

PŪTISCŌ, is, ērē. Cic. S'empuantir.

PŪTŌ, ās, āvi, ātūm, āre. Emonder, sailler. PHR. Prosequitur vitem attondens fingitque putando. V. Premunt Calena falce quibus dedit fortuna vitem. H. (Vide AMPUTO, ARBOR, arborem putare.)

PŪTŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. Penfer, croire, s'ima-giner. **SYN.** Censcō, jūdicō, ōpīnōr, ārbītrōr, rēōr, cōstīmō. PHR. Non putat esse Deum. O. Multaque dura suo tristi cum corde putabant. V. Ne vana putes. V. Vera pura Curius quid sentit. J. Feras agitare putasti. V. Quamvis solidæ res esse putentur. Lr. Anne aliquas ad cælum hinc ire pu-tandum est. Sublimes animas. V. Aliquid fecum pu-tare. PLA. Noli spernere nec putare parvi. C. i. fa-cere. Tantique putat connubia nostra Ut pereat. O. Neminem præ se putare. Cic. Putare argumen-tis cum aliquo. PLA. i. disputare. (Vide CREDO.)

PŪTŌR, ōris, m. Puanteur, mauvaise odeur, infe-ctio. **EPITH.** Grāvis, mōlētūs, tūrpīs, tētēr, fœ-tidūs, pēstifer, sōrdidūs. **SYN.** Fætor, ōdor grāvis.

PHR. Putor ob imbres Intempestivos cœpit. *Lr.* Putorem nacta est ex imbris humida tellus. *Lr.* (Vide OLEO. male olere.)

PŪTRĒDŌ, inis, f. *Pourriture.* EPITH. Fœda, tūpis, fūidā, lūridā, livēns. PHR. Occultā vitiata putredine navis. O. (Vide TABES.)

PŪTRĒFACIŌ, is, fēcī, factūm, ērē. *Faire pourrir, reduire en poussiere.* Saxa aceto putrefacere. *Liv.*

PŪTRĒŌ, ēs, trūt, ērē. & PŪTRĒŌ, is, ērē, & PŪTRĒŌ, is, factūs sūm, ērī. *Se pourrir, se corrompre.* PHR. Blatarum, ac Tinearum epulæ putrescat in arēā vestis. *H.* Bizantia putruit orca. *H.* Hæc cum sint putrefacta per imbres. *Lr.* Pullus abortivo nec cum putrescit in ovo. *M.* Sunt qui cum clauso putrefacta est spina sepulchro, Mutari credant humanas Angue medullas. *O.*

PŪTRIDŪS, ā, ūm. & PŪTRIS, trē. *Pourri, corrompu.* Putris & in vacuā requiescet navis arēā. *Pr.* Nec telas possunt attingere putres. *V.* Et Cererem corruptam undis. *V.* Jam putrida membra Rescindit. *L.* Putrida motis Poma cadunt ramis. *O.* Amphora corrupto nec vitiata garo. *O.* Putri liquentia corpora tabo. *Sil.* Putres mammæ. *H.* Coma putris. *M.* In Venereā est putris. *P.* In Damalim putres Deponent oculos. *H.* i. libidine resolutos.

PŪTRIS, [Pŭtrēsūs, rēsolutūs.] *Qui se resout en poussiere.* PHR. Terra... & cui putre solum (Namque hoc imitatur arando.) Optima frumentis. *V.* Putris fundus, campus. *V.* Zephiro putris se gleba resolvit. *V.* Putris lapis. *Pl.* *Qui s'enrva en écailles.* Hæc tibi dictabam post sanum putre Vacuæ. *H.*

PŪTŪS, ā, ūm. [Pŭtūs, mētūs.] *Pur, purifié.* SYN. Putum argentum. *J.* Putissima oratio. *Cic.* i. pura & emendata: Purus est ipse. *Pla.* [i. ipsemet.] *Cest luy en personne.* Purus putus sycophanta est. *P. A.* *Un franc imposteur.*

PYCTA, f. *Pli.* & Pŷctēs, ā, m. *Col.* *Un athlete.* (Vide PUGIL.)

PYGĀ, ā, f. *H.* *Les Fesses.* PHR. Ne nummi pereant aut pygæ aut denique fama. *H.*

PYGĀRGŪS, ī, m. [Caprea sylvestris.] *Especie de chevreuil.* PHR. Lepus atque Aper, atque Pygargus, Et Scythicæ volucres. *J.*

PYGMĀLIŌN. *Beli Tyriorum regis filius frater Didas.* Regna Tyri germanus habebat Pygmalion scelere ante alios immanior omnes... ille dichæum impius ante aras, atque auri cæcus amore, Clam ferro incautum superat Securus amorum Germane, factumque diu celavit... ipsa sed infomnis inhumati venit imago Conjugis... patriæque excedere suadet. *V.* (Vide DIDO, STICHÆUS.)

PYGMÆI, *India gens* Pede quæ non altior uno. *J.* *Eorum reginam vult Ovidius in Gruem mutatam.* Pygmææ fatum miserabile matris Hanc Juno iussit certamine victam Esse gruem populisque suis indicare bellum. *O.* Pygmæi cum Gruibus bellam gerebant *Arctumque dorso insidentes, & sagittis armati, quot annis vix ad mare descendebant, ut ova consumerent pullosque Gruum, à quibus interdum vincebantur.* Ad subitas Thracum volucres nubemque sonoram Pygmæus parvis currit bellator in armis; Mox impar hosti, raptusque per aëra curvis Unguibus, à lævâ fertur Grue: si videas hoc Gentibus in nostris risu quatiere; sed illic Quamquam eadem

assidue spectentur prælia, ridet nemo; ubi tota cohors pede non est altior uno. *J.* Breviorque videtur Virgine Pygmæâ. *T.* Nec quæ Pygmæo sanguine gaudet avis. *O. i. Grus.*

PŸLĀ, ā, f. [Latine porta.] *Porte, pas, detroit.* Iter feci per Tauri pilas. *Cic.* i. fauces.

PŸLĀDES, dā, & dīs. *Strophii & Phœcensis filius arctissimo amicitia vinculo cum Oreste conjunctus.* (Vide ORESTES.) PHR. Dictus & Æmonium Pyladem præcedere famâ. *St.* Non ita vixerunt Strophio atque Agamemnone nati. *O.* Semper habe Piladen aliquem qui curet Orestem. *O.* Quod non sit Pylades hoc tempore, non sit Orestes. *M.* i. amicus fidus.

PŸLŌS, & PŸLŪS, ī, f. *Achaia juxta Thessaliam civitas patria Nestoris qui PŸlius ab illâ denominatus est.* PHR. Herculeam Sparten Nestoreanque Pylon. *O.* Et Nelæa Pylos. *O.* Crede mihi Pylio Nestore major ero. *O.* Illius à tactu Pylius juvenescere posset. *O.*

PŸRĀ, ā, f. [Lignorum congeries quibus corpora antiqui cremare consueverant.] *Bûcher.* EPITH. Fūnērēā, altā, ingēns, strūctā, exstrūctā, ērēctā, ardēns, accēnsā, mæstā, æbilis. SYN. Rōgūs, būstūm. PHR. In litore Curvo constituere pyras: huc corpora quisque suorum more tulere Patrum. *V.* Innumeras struxere pyras. *V.* Des tua succensæ membra cremanda pyræ. *O.* Parvaque in extructas muna ferre pyras. *O.*

PŸRĀCMŌN. *Nomen unius ex Vulcani ministris.* PHR. Ferrum exercebant vasto Cyclopes in antro Brontesque, Steropesque, & nudus membra Pyracmon. *V.*

ŸRĀLIS, idis, f. *Pli.* [Pennatum animalculum in igne vivens.] *Petit insecte ailé.*

PŸRĀMĀ, ā, f. *Pli.* [Succus arboris.] *La gomme ammoniac.*

PŸRĀMĪS, idis, f. *Moles saxæ in acutum desinens, ita dicta quod flamma similitudinem habeat. Tales in Ægypto multa sunt.* Regum pecuniz ut ait Plinius, otiosa & stulta ostentatio. Sub iis sepeliebantur Reges cum Prolemæorum manes seriemque pudeadam Pyramides claudant indignaque Mausolæa. *L.* Qui sibi pyramides clausi non cedentia templis Ornatura suos extruxit culmina manes. *Cl.* *Une pyramide.* SYN. Obeliscus. EPITH. Celsā, nūbīgērā, supērbā, exēlsā, ardūā, altā, nobilis, rēgiā, marmōrēā. PHR. Pyramidum tumulis evulsus. *L.* Barbara pyramidum fileat miracula Memphis. *M.* Et summo Cælum ferientia culmina cono. Pyramidum sumptus ad sydera ducti. *Pr.* Eminent & superas surgens Obeliscus in auras. *St.* Quadro in fastigia cono surgit & ipsa suas consumit pyramis umbras.

PŸRĀMĪDĀTŪS, ā, ūm. *Cic.* [In pyramidis formam extructus.] *Pyramidal.*

PŸRĀMŪS adolescens Babylonius. Pyramus & Thisbe, juvenum pulcherrimus alter, Altera quas Oriens habuit, prælara puellis, Contiguas habuere domos, ubi dicitur altam Coctilibus muris cinxisse Semiramis urbem. Fissus erat tenui rimâ paries... Vidistis amantes Et vocis fecistis iter, tutæque per illud Murmure blanditiæ nullo transire solebant... Multa prius questi statuunt ut nocte silenti Fallere custodes, foribûsque excedere tentent: Cumque domo exierint, urbis quoque recta relinquunt: Neve sit errandum lato spatiantibus arvo, Conveniant ad busta

Ita Nini, Pacta placent... versato cardine Thisbe
Egreditur, fallitque suos, adopertaque vultum Per-
venit ad tumulum... venit ecce recenti Cæde Leana
Bom(pumantem oblita rictus, Babyloniam Thisbe
Vidit, & obscurum timido pede fugit in antrum
Dumque fugit, tergo velamina lapsa relinquit, Ut
Lea sæva scim multâ compefecit undâ, Ore cruen-
tato tenues laniavit amicus. Serius egressus vesti-
gia vidit in alto Pulvere certa fæx, totôque ex-
palluit ore Pyramus: ut verò vestem quoque san-
guine tinctam Repperit, una duos, inquit, nox
perderet amantes... velamina Thisbes Tollit: & ad
pactæ secum fert arboris umbram; Utque dedit
notæ lachrymas. dedit oscula vesti, Accipe nunc;
inquit, nostri quoque sanguinis haustus Quoque
erat accinctus demisit in ilia ferrum... Ecce metu
nondum posito, ne fallat amantem, Illa redit, ju-
venemque oculis, animoque requirit... Dum dubitat,
tremebunda videt pulsare cruentum Membra solum...
Et laniata comes amplexaque corpus amantis, Py-
rame, clamavit. tua te charissima Thisbe Nominat,
exaudi, vultusque attolle jacentes. Ad nomen This-
bes oculos in morte gravatos Pyramus erexit, vi-
sâque recondidit illâ, Quæ postquam, vestemque
suam cognovit, & ense... Persequar extinctum, le-
thique miserrima dicar Causa comêsque tui. Dixit
& aptato pectus mucrone sub imum Incubuit ferro,
quod adhuc à cæde repebat. O. *Morus sub quâ obie-
re* Signa tenet cædis, pullosque & luctibus aptos
Semper habet fortis, gemini monumenta cruoris. O.
PYRAMUS, i, m. *Fluvius Sicilia in Asia de quo refer-
tur hoc oraculum.* Tunc erit, undisonus latè cum Py-
ramus olim Littora perfundens Cyprum labetur in
altam.
PYRENĒ, Æs, f. *Fons Acrocorinthi Musis consecratus.*
PHR. Nec conscia detur Pyrene largos potius mi-
hi gurgis in haustus. St. Heliconidesque, pallidam-
que Pyrenem. P.
PYRENĒ, Æs. *Bebricis Regis filia à feris laniata, &
sepulta in iis montibus, qui Galliam ab Hispaniâ di-
rimunt & ab illâ denominantur.*
PYRENĒI, Ærūm. *Les Pyrénées.* PHR. Pyrene celsa
nimboſi verticis arce Atque æterna tenet magnis di-
vortia terris, Divisos Celtis latè prospectat Iberos.
Sil. Non sine me est tibi partus honos: tua bella Py-
rene Testis & Oceani littora Santonici. T. Pyrenei
frondosa cacumina montis. Sil. Qua Pyrenaicis ni-
vibus dirimuntur Iberi. Cl.
PYRENĒUS. *Rex Thraciæ, cujus mortem ita, ut narrat
apud Ovid. una musarum.* Daulia Threicio Phocæ-
que militè tura Ceperat ille ferox, injustâque regna
renebat. Tempa perebamus Parnassia: vidit euan-
tes, Nostrâque fallaci veneratus numina vultu, Mæ-
onides (agnorat enim) conspiciite dixit, Nec dubi-
tate, precor, tecto grave sydus & imbrem (Imber
erat) vitare meo: fubiere minores Sæpe casus su-
peri, dictis & tempore motæ Annuimûsque viro, pri-
masque intravimus ædes. Desierant imbres, victô-
que Aquilonibus Austro Fusca repurgato fugiebant
nubila celo, Imperus ire fuit, claudit sua tecta Py-
reneus. Vimque parat, quam nos sumptis effugi-
mus aljis. Ipse secuturo similis stetit arduus arce,
Quaque via est vobis, erit & mihi, dixit eundem:
Seque jacet vecors è summo culmine turris, Et ca-

dit in vultus; discussisque offibus oris, Tundit hu-
mam moriens scelerato sanguine tinctam. O.
PYRETHRUM, i, n. *Cel. [Herba.] Piretre.* PHR.
Tritaque in annoso flava Pyrethra mero. O.
PYRGI, Ærūm, m. *Oppidum Etruria.* PHR. Et Pyrgi
veteſtes intempeſtæque Gravicæ. V.
PYRGUS, i, m. [Vas quo Tali agitantur antequam
in alveolum projiciantur.] *Cornet à jouer aux dez.*
PHR. Qui pro te tolleret, atque Mitteret; in pyrgum
Talos. H.
PYRITES, Æ, m. *PLI. [Lapis qui percussus scintillas
edit.] Pierre à fusil, à feu.* PHR. (Vide IGNIS.
Ignem excudere.)
PYRÖPUS, i, m. [Genus carbunculi.] *Escarboucle,
pierre précieuse.* PHR. Clara micante auro, flammæ-
que imitante Pyropo. O. Inducto fulgebat parma py-
ropo. Pr. Claro rubra pluma pyropo. Lr.
PYRÖPUS, i, m. *PLI. [Mixti metalli genus.] Sor-
te de mélange d'airain & d'or*
PYRÖUS, & PYRÖIS. *Nomen unius ex Equis Solis.*
PHR. Interea volucres Pyrois, Eous, & Æthon
Solis Equi. O. Nec Sirius ardor Sic micat aut rutilus
Pyrois. Col.
PYRRHĀ. *Deucalionis uxor qua cum viro post diluvium
genus humanum reparasse dicitur.* Ex quo Deucalion
nimbis tollentibus æquor, Navigio montem ascen-
dit; sortisque poposcit, Paulatimque animâ calue-
runt mollia saxa Et manibus nudas ostendit Pyrrha
puellas. J. Saculum Pyrrhæ nova monstra questæ. H.
(Vide DEUCALION.)
PYRRHICHĀ, Æ, & PYRRHICHĒ, Æs, f. [Salta-
tionis genus exercendæ juventuti ad disciplinam
militarem à Pyrrho inventa.] *La Pyrrhique, danse
de gens armés.*
PYRRHOCORAX, Æcis, m. *PLI. [Corvi genus.]
Especie de corbeau.*
PYRRHUS *Achillis filius, Neoptolemus dictus quod ad
Trojam profectus sit admodum adolescens. Polyxem ille
Priami filium & deinde Priamum ipsum interfecit.*
(Vide PRIAMUS.) Polyxena patris manibus Infe-
rias misit. (Vide POLYXENA.) Andromachem qua
in prædam sibi cesserat uxoris loco aliquandiu habuit.
Nos patria incensâ (ait Andromache) Diversa per
æquora vectæ stirpis Achillæ fastus juvenemque su-
perbum Servitio enixæ tulimus, qui deinde sequu-
tus Ledaam Hermionen, Lacedæmoniosque hymæ-
neos, Me famulam famuloque Heleno transmisit
habendam. Ast illum, creptæ magno inflammatus
amore Conjugis, & scelerum furis agitated Ores-
tes Excipit incautum, patriasque obtruncat ad aras.
V. Pyrrhus Achilides, animosus imagine patris. O.
PYRRHUS Rex Epirorharum, materno genere ab Achil-
le, paterno ab Hercule oriundus. Is cum auxilio Ta-
rentinis contra Romanos venisset, vario eventu pugna-
vit, periit ictu regula percussus, cum Thebas capisset.
PHR. Non his juventus orta parentibus Infecit
æquor sanguine Punico; Pyrrhumque, & ingentem
Cecidit Antiochum Annibalemque dirum. H.
PYRUM, i, n. *Poire.* PHR. Infitiva decerpens pyra.
H. Nec quo more Pyris vesci Calaber jubet hospes. H.
Pyra nectaris uvida. Rap. Sed nunquam plus ipsa si-
bi natura suoque Indulſit genio, quam cum tot
deinde figuras Impreſſit brevibusque Pyris gravi-
busque Volemis. Et tam diversi fecit discrimina suo-

ci. Pars vino propior, rores generosa Falernos Ex-
primit ad gustum ; pars altera mitior omni est, Rore
suo musti vires imitata benigni. Pars collo stolidè
obliquo absurdeque tument, Crescit in oblongum
non uno tubere ventrem. *Rap.*

PYRUS; ī, f. [Arbor.] *Poirier*. PHR. Cum Pyrus
invito stipite mala tulit. *Pr.* Inferre nunc Melibée
Pyros. *V.* Nec furculus idem Crustumis, Syriisque
Pyris, gravibusque Volemis. *V.*

PYTHAGORAS, æ. *Philosophus*. Samiæ telluribus
 alumnus. O. *Qui, ut ait idem Ovid.* Mente Deos
 adiit, & quæ natura negabat Visibus humanis;
 oculis ea pectoris hausit. O. *Primus Metempsychosis*
seu transmutationem animarum in alia corpora do-
cuit. Ita loquentem inducit Ovidius. O! genus arro-
 nitum gelidæ formidine mortis, Quid Styga, quid
 tenebras, & nomina vana timetis Materiem va-
 tum, falsique pericula mundi? Corpora, five ro-
 gus flammâ, seu tabe vetustas Abstulerit, mala
 posse pari non ulla puteris. Morte carent animæ,
 semperque priore relicta Sede, novis domibus vi-
 vunt, habitantque receptæ. O. *Ut sua opinioni fa-*
ret, dicebat se primum Æthalidem Mercurii filium
fuisse, ab eoque obtinuisse, ut omnium quæ sibi con-
tingerent memoriam retineret. Æthalide mortuo Eu-
phorbum se fuisse ajebat Telo trojana refixo tempo-
ra testatus. Deinde Hermetimum, postea Pyrihumpi-
scatorem, demum Pythagoram, quem ideo renatum
appellat Horat. Nec te Pythagora fallant arcana tene-
 ti. H. Pythagoras, cunctis animalibus abstinuit qui
 Tanquam homine; & ventri indulgit non omne le-
 gumen. J. *A fabâ enim abstinuit, quam animal esse*
dicebat, quod cocta sanguinis humorem emitteret.
 Quidquid Democritus risu dixitque tacendo Pytha-
 goras Cl. (Vide METEMPSYCHOSIS.)

PYTHAGORICŪS, & PYTHAGORÆŪS, ā, ūm.
De Pythagore. Pythagoræa somnia. H.

PYTHON, ōnis. Serpens mira magnitudinis ex putre-
dine terra post diluvium natus Namque (Ut ait)

Ovid.) ubi diluvio tellus lutulenta recenti Soli-
bus æthereis altoque recanduit æstu, Edidit innu-
meras species partimque figuras Reddidit anti-
quas; partim nova monstra creavit. Illa quidem
nollet, sed te quoque maxime Python Tum ge-
nuir, populique novis incognite serpens Terror
eras, tantum spatij de monte tenebas. Hunc Deus
arciteneus, (*Apollo memor injuria Latona ma-
tri quondam à Pythone illata, de quâ. Vide LATO-
N.A.*) Mille gravem telis exhaustâ pæne pharetrâ
Perdidit effuso per vulnera nigra veneno. Nève ope-
ris famam posset delere verustas, Instituit sacros ce-
lestri certamine ludos, Pythia perdomitæ serpentis
nomine dictos. Hic juvenum quicumque manu, pe-
dibusve, rotâve Viccerat, esculeæ capiebat frondis
honorem. O.

PYTHIA, ōrūm, n. *Ludi in honorem Apollinis instituti, de quibus supra.*

PYTHIUS, I. *Cognomen Apollinis à Pithone de quo supra.* PHR. Non adytis quatit Mentem sacerdotum
Incola Pythius. H. Pythius in longâ carmina vettes
sonat. Pr.

PYTHIUS, à, ūm. [Quod ad Apollinem pertinet.]
D'Apollon. Pythia vates. *J.* Pythia quæ tripode à
 Phæbi Lauroque profatur. *Lr.* Dum petit intonā Py-
 thia regna Dei. *Pr.*

PYTHAÛLĀ, & PYTHAULĒS, æ, SuE. [Tibicen.
à Pythio seu Apolline dictus.] *Fonèur de flûte.*

PYTHISMĀ, ātis, n. T. [Lenis sputi irroratio.] On-
ction, l'action d'enduire avec la salive pour faire cou-
ler. PER. Qui Lacedæmonium pythismate lubricat
orbem, 7. i. annulum.

PYXIS, idis. & PYXIDICŪLA, æ, f. CEL. [Ei-
guum. vasculum.] *Une petite boîte.* PHR. Et pixi-
das invenies & rerum mille colores. O. Lateas cen-
tum condita pyxidibus. M. PYXIDĀTŪS, ã, ūm.
PLT. [Ad pyxididis formam factus.] *Fait en forme de*
boîte.

UĀ, [adv. Loc.] *Par ou, ou.*
 PHR. Perge modo, & quā te ducit via, dirige gressum. *V.* Vagari quā velit. *Cic.* Quāque est difficilis, quāque est via nulla, sequuntur. *O.* QUĀ. *Pro* Et, vel tam quā. QUĀ paternā gloriā

quâ suâ insignis. Liv. QUÂ. abl. [Supple ratione, viâ, &c.] *Comment*, par quel moyen. PHR. Quâ facere id possis nostram nunc accipe mentem. V.

QUACUMQUE, adv. *Par quelque endroit que ce soit.*
 PHR. Quacumque viam secat, agmina cedunt. *V.*
 QUACUMQUE, abl. *Supple. via* Quacumque novas incidere lites. *V.*

QUADAMTĒNŪS, adv. *En partie, jusqu'à certain point.* PHR. Est quadam prodire tenuis, si non datur ultra, H.

QUADRĀ, æ, f. [Mensarium instrumentum à quadratâ forma dictum, ut nunc à rotundâ orbes dicimus. Fiebant aliquando ex pane.] *Assiète. PHR. Fatalis:* crusti patulis nec parcere quadris. *V.* Heus etiam meas consumimus. *V.* Ut bona summa putes alienâ vivere quadrâ. *F. i. mensâ.* QUADRĀ. [Quarta pars placentæ.] *Un quartier de gâteau.* Cum mittis turdumque mihi, quadramque placentæ. *H.* Quadra casei. *M. Un morcean.* QUADRĀ. *Un gâteau.* Et mihi dividuo findetur munere quadra. *H.*

QUADRAGENARIÛS, ā, ūm. *Vit. De quarante.*
 QUADRAGĒNĪ, ā, ān. *Quarante.* Quadrageni
 dies. *Pli. Bis quadragenis, &c. Manil.* Quadrage-
 naria. *Cic.* QUADRAGĒSĪMA, āe. *Sue. Qua-*
rantaine. QUADRAGĒSĪMÛS, ā, ūm. *PLI. Qua-*
rantième. QUADRAGĪES, adv. *Cic. Quarante*
fois. QUADRAGĪNTĀ. *Quarante.* Quadraginta
 arvi jugum, &c.

QUORANGULUS, ā, ūm. PLI. *Qui a quatre angles.*

QUADRANS, tis, m. [Nummi genus: quarta pars assis.] *Monnaie des anciens.* PHR. Quadrans tibi nullus in arcā. *J.* Quadrante lavatum ibis. *M.* Dat Baiana mihi quadrantes sportula centum. *M.* QUADRANS. PLI. [Genus ponderis.] *Trois onces.* QUADRANS. [Quarta pars cuiusque rei.] *La quatrième partie.* Quadrans jugeri. *Col.* Quadrans vini. *Cel.* Hæres ex quadrante. *Ulp.*

QUADRANTAL, ālis. *Pla.* [Liquidorum mensura.] *Sorte de grande mesure pour les liquides.*

QUADRANTALIS, ālē. PLI. *Large, haut, ou long de trois pouces, ou de la quatrième partie d'un pied.*

QUADRANTARIUS, ā, ūm. *Cic.* [Quod quadrante emitur.] *Qui ne compte que la quatrième partie d'un as.*

QUADRATUS & QUADRARIUS, ā, ūm. *CA-TO.* *Quarrē. SYNT.* Quadrata turres. *Lr.* Quadratus Bos. *Col.* Canis. *Col.* Quadrata statura. *Sue.* Seu sit opus Quadratum acies consistat in agmen. *C.* Murat quadrata rotundis. *H.*

QUADRICEPS, cipitis. omni. g. *VAR.* [Habens quatuor capita.] *Qui a quatre têtes.* QUADRIDENS, tis. *Qui a quatre dents en fourchons.* Rastri quadridentes. *Cato.*

QUADRIENNIS, nē. *FLO.* *Qui a quatre ans.* QUADRIENNIIUM, ii, n. *Cic.* *L'espace de quatre ans.* (*Vide Annus. Anni 4.*)

QUADRIFARIAM. *adv. LIV.* *Divisé en quatre parties.*

QUADRIFIDUS, ā, ūm. *Fendus en quatre parties.* PHR. Quadrifidaque fudes & acuto robore vallos. *V.* Quadrifidus folis labor. *Cl.*

QUADRIFORIS, rē. *PLI.* *Qui a quatre portes.*

QUADRIGĀ, ā, f. [Currus à quatuor Equis dictus.] *Char, carrosse attelé de quatre chevaux de front.* *EPITH.* Velox, pēmix, citā, vōlūcris, præcēps, rapidā, citā, *Syn.* Cūrrūs quadrīgūs, quadrīgēs. *Apta quadrigis Equa. H.* Ut cum carceribus sese efudere Quadrigæ. *V.* Ordine rupto. Cum procul infanz traherent Phaëtona Quadrigæ. *Cl.* (*Vide CURRUS.*)

QUADRIGĀRIUS, ii, m. *VAR.* [Aūrigā.] *Celui qui conduit un char à quatre chevaux de front.* QUADRIGĀRIUS, ā, ūm. *SUE.* *Qui concerne un attelage de quatre chevaux de front.*

QUADRIGĀTUS, ā, ūm. [Quadrigatus nummus.] *LIV.* *Où il y a la figure d'un char, tiré par quatre chevaux de front.*

QUADRIGĒS, gūm. m. *Quatre chevaux attelés de front.* PHR. Tritumque relinquunt Quadrigēs spatium; nec quo prius ordine currunt. *O.*

QUADRIGŪS, ā, ūm. *Qui est attelé de quatre chevaux.* Quadrigūo vehitur curru. *V.* Centum quadrigūos agitabo ad flumina curru. *V.*

QUADRILIBRIS, brē. *PLA.* *De quatre livres.*

QUADRIMĀTUS, ūs, m. *L'âge de quatre ans.* Quadrimatum agere. *Col.* QUADRIMŪS, & QUADRIMŪS, ā, ūm. *Qui a quatre ans.* Quadrimum merum. *H.* Quadrimulus puer. *PLA.* (*Vide A. NUS. Anni 4.*)

QUADRINGENI. *LIV.* & QUADRINGENTĒNI, ā, ā. *VIT.* *Quatre cens.* QUADRINGENARIUS, ā, ūm. *LIV.* *De quatre cens.* QUADRINGENTISIMUS, ā, ūm. *PLI.* *Quatre-centième.* QUADRINGENTIES. *adv. CIC.* *Quatre-vingt fois.*

QUADRINI, ā, ā. *PLI.* *Quatre.* QUADRINUS, ā, ūm. *PLI.* *De quatre.* QUADRIPARTILIS, ilē. *PLI.* *Qui se partage en quatre.* QUADRIPARTITIŌ *VAR.* *Partage en quatre.* QUADRIPARTITUS, ā, ūm. *CIC.* *Partagé en quatre.* QUADRIPLICATUS, ā, ūm. *VAR.* *Multiplié quatre fois.*

QUADRYREMIS, mē. *CIC.* *Qui a quatre rangs de rames.*

QUADRIVIALIS, ālē. *M.* *De carrefour.* QUADRIVIUM, ii, n. [Locus quo quatuor viæ concurrunt.] *Carrefour.* PHR. Nonne libet medio ceras implere capaces Quadrivio. *J.*

QUADRŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Faire ou rendre quar-rē.* PHR. Et quæ pars quadret acervum. *H.* Arboribus positis secto via limite quadret. *V.* QUADRARE. *Metaph.* [Convenire.] *Convenir.* Quadrate ad multa. *CIC.* Quoniam ita tibi quadrat. *Cic.*

QUADRUM, i, n. *Carre.* *COL.* In quadrum redigere. *Cic.* Geminis compactile quadris. *Sant.*

QUADRUPES, ēdis. & QUADRUPEDANS, āntis. *Qui va à quatre pieds.* PHR. Tollit se in alrum Quadrupes. *V.* Quadrupedes animosos ignibus. *O.* Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum. *V.* (*Vide Equus.*) Quadrupes infans.

QUADRUPĀTOR, ōris, m. *CIC.* [Delator ita dictus quod quartam partem de proscriptorum bonis consequeretur.] *Delateur.* QUADRUPĀTOR, āris, āri. *PLA.* *Être delateur.*

QUADRUPLEX, icis, omni. g. *CIC.* *Quadruple.* QUADRUPĀLICŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Multiplier au quadruple.* PHR. Rem lucris quadruplicare. *PLA.*

QUADRUPĀLUM, i, n. *CIC.* *Le quadruple.* QUADRUPĀLUS, ā, ūm. *PLA.* *Qui est quadruple.*

QUERŌ, is, sivi, itūm, ērē. & QUERITŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *FREQ.* *Chercher, demander.* *SYN.* Vestigŏ, scrūtŏr, invēstŏr, pērquīrŏ, exquīrŏ, indāgŏ, disquīrŏ, rīmŏr. QUERERE aliquid. PHR. Lustrat Equo muros aditumque per avia querit. *V.* Ergo alrē vestiga-oculis; & rite repertum Carpe manu. *V.* Id quidem ago, & tacitus mecum ipse voluto. *V.* Infans medio flumine queris aquam. *Pr.* Quæsitiv carlo lucem, ingemuitque reperit. *V.* Et sape in lævi quæsisser cornua fronte. *V.* Quærat sibi fœdera Turnus. *V.* Facilis quærentibus herba. *V.* Ne post amissa requiras Ante veni. *V.* Atma toro testisque requirit. *V.* Nulla meis sine te quæreret gloria rebus. *V.* Ardua sollicitis victoria quæritur armis. *O.* Malis aliam quærere coner opem. *O.* Amoto quæramus seria ludo. *O.* Verbaque quærenti satis indignancia linguæ Desuerant. *O.* Causasque requirit Inscius Æneas. *V.* In medium quærebant. *V.* Fidem promisso quærere. *Cic.* Dolus an virtus quis in hoste requirit. *V.* Quæstas ad sacra Boves. *V.* Finem amoris quærere. *O.* Et quæstorum terrâ pelagoque ciborum. *Lr.* Atque alio patriam quærunt sub sole jacentem. *V.* Exire locosque Explorare novos. *V.* Quæritat obscuros vita maligna locos. *C.* Venimus huc lapsis quæsitum oracula rebus. *V.* Ne te quæstis extra. *P.* Quæro pascere Tygres. *H.* Ne voce pericula quæras. *O.*

QUERERE aliquem hominem. PHR. Tunc est quærita

per omnes Nata mihi terras. O. Natam Solis ad occusum, Solis quærebat ad ortus: Præteritus celerius nullus in orbe locus. O. Natamque miserrimus Io Luger ut amissam: nescit vitæ ne fruatur An sit apud Manes; sed quam non invenit usquam Esse putat nusquam; atque animo pejora veretur. O. Juvenemque oculis animoque requirit. O. Et vastos procul obsecrat recessus, Obtestatur agros; nihilque de me Respondentia sciscitatur arva Sarb Filia matri Omnibus est terris, omni quæsitâ profundo. O. Sed te quærere jam Herculis labor est. C. Quærimus & magnâ dispersos voce ciemus. O. Vestigatque vitum, & disiecta per agmina magnâ Voce vocat. V. Qua gressum extuleram repeto, & vestigia retro Observata sequor per noctem, & lumine lustro: Ausus quin etiam voces iactare per umbram Implevi clamore viam, Mæstusque Creusam, Nequicquam ingeminans, iterumque iterumque vocavi... Inde domum, si forte pedem si forte tulisset, Me refero. V. Quin potius natam pelago, terrisque requiris? Accingar lustrare diem: per devia rerum Indefessa ferar: nullâ cessabitur horâ. Non requies, non somnus erit, dum pignus ademptum Inveniam, grëmio quamvis mergatur Iberæ Tethyos, & rubro jaceat velata profundo. Non Rheni glacies, non me Riphæa tenebunt Frigora: non dubio Syrtis cunctabitur æstu. Stat fines penetrare Noti, boreæque nivalem Vestigare domum, primo calcabitur Atlas Occasu, facibusque meis lucebit Hydaspes. Cl. Jamque illa per urbem Atque huc atque illuc errat, tristemque requirit Indefessa locum, nunc hîc, nunc hæsitat illic Vestigans oculis, atque auribus omnia captans, Sic ubi concursum, voces aut hauriat ullas. *Vide.*

QUÆRERE. *S'informar, s'enquerir.* SYN. Rôgare, rogitare, interrogare. SYN. Quærere de, ex, ab aliquo. *Cic.* Querere de jure, de facto. *Cic.* Quærere rem tormentis, per tormenta. *Cic.* Quærere verum. *H.* Quæritur inter medicos. *Pl.* *PHR.* Tu ne quæseris (scire nefas) quem mihi quem tibi Finem Dii dederint. *H.* Arcanum neque tu scrutaveris ullius unquam. *H.* Nec me; quarentem vana, moratur. *V.* Nec quis sim quæris Alexi. *V.* Et singula lætus Exquirique auditque virum monumenta priorum. *V.* Forſitan & scrobibus quæ sint fastigia, quæras. *V.* Quæsitæque nocent artes. *V.* Quæ loca, quive habeant homines, ubi mænia gentis Vestigemus. *V.* Quæritur belli exitus, non causa. *S.*

QUÆRERE. *Acquirir.* SYN. Adipisci, acquirere, comparare, lucrari. SYN. Requiem sibi quærere. *H.* Quæritur armis regnum. *L.* Quæsitâ labore gloria. *O.* Quæritas sanguine dotes Abnegat. *V.* Quidquid quæſierat, ventri donabat avaro. *H.* Et melius nullâ quæritur arte favor. *O.* Quæsitum est odium mihi carmine. *O.*

QUÆSITOR, oris, m. [Qui quæſtionem habet de crimine.] *Fuge au criminel.* *PHR.* Nec verò hæc sine forte datæ, sine judice sedes; Quæſtor Minos urnam movet: Ille silentura consiliumque vocat, vitasque & crimina discit. *V.* (*Vide JUDEX.*)

QUÆTUM, i. *Demande.* *PHR.* Accipe quæſiti causam. *O.* **QUÆSITUM.** *Ce qu'on a acquis.* *PHR.* Asper & attentus quæſitis. *H.* Patiensque laborum, Quæſitique tenax. *O.*

QUÆSO, **QUÆSUMUS.** [Cætera exoleverunt.] *Je*

vous prie. SYN. Fac quæſo. *Cic.* Liceat quæſo. *Ter.* Quæſo Deos. *Ter.* Quæſo à vobis. *Cic.* Si non unius, quæſo; miserere duorum. *Pr.*

QUÆSTIO, oris, f. & **QUÆSTIUNUM** a, æ. *dim. Cic. Quæſtion, dote qu'on propose.* SYN. Deſapiente quæſtio eſt. *Cic.* Res habet aliquid quæſtionis. *Cic.* Res in quæſtione verſatur. *Cic.* **QUÆSTIÔ.** [Tormenta quibus eruitur veritas.] *Quæſtion, torture.* Quæſtiones & tormenta minitatur. *Cic.* (*Vide TORMENTUM.*)

QUÆSTOR, oris, m. [Qui cum Conſulibus & Prætoribus mittebantur, ad adminiſtrandam rem pecuniariam.] *Quæſteur, Tréſorier.* *EPITH.* Fidus, fidelis, incorruptus, ætærius. *PHR.* Ac ſi Quæſtor avus, pater atque meus, patriuſque fuiſſent. *H.* **QUÆSTORIUS,** ii. *Cic.* [Qui Quæſtor fuit.] *Qui a été Quæſteur.* **QUÆSTORIUS,** a, um. *Cic.* *De Quæſteur.* **QUÆSTURÂ,** æ, f. [Quæſtoris dignitas.] *La Quæſture.*

QUÆSTUS, us, m. *Gain, profit.* *EPITH.* Ingens, dives, dulcis, opatus, exiguus, honeſtus, avarus, turpis, pudendus, ſordidus, fœdus. SYN. Lucrum, emolumentum, utilitas, fructus. SYN. Quæſtum colere, conſequi, comparare, furtis facere. *Cic.* Quæſtui ſervire. *Col.* Habere remp. Quæſtui. *Cic.* Autumnuſque gravis Libitinæ quæſtus acerbx. *H.* (*Vide LUCRUM.*)

QUÆSTUOSUS, a, um. *Cic.* *Avide du gain.* (*Vide AVARUS.*) **QUÆSTUOSUS.** *Lucratif.* Quæſtuosus ager. *Col.* Quæſtuofa ſcientia. *Cic.* **QUÆSTUOSISSIME.** *adv. SEN. Avec un grand gain.*

QUALIBET & QUALUBET. *adv. Par où l'on veut.* Qualibet exules. *H.* Qualubet eſſe notus optas. *C.*

QUALIS, alis. *Quelque.* SYN. Quis. *PHR.* Tale tuma carmen nobis divine Poëta, Quale ſopor feſſis in gramine, quale per æſtum Dulcis aquæ ſaliente ſtimit reſtinguere rivo. *V.* Quale manus addunt ebori decus. *V.* Conſeſſa Leam qualiſque videri Cælicolis & quanta ſolet. *V.* Hei mihi qualis erat! quantum matatus ab illo. *V.* Qualis eram cum &c. *V.* Qualis his pœnas Deus hic quantumque minetur &c. Quale ſit id quod amas, celeri circumſpice mente. *O.* Qualis ſit corpore. *Cic.* Qualis populeâ queritur Philomela ſub umbrâ &c. *V.*

QUALISCUMQUE, lécumque. *Quel qu'il ſoit.* *PHR.* Quâliacumque carmina, ſcripta. *V.* Qualeſcumque manus ad cælum & ſidera tollit. *O.* Qualis enim cumque eſt. *O.* Sub qualicumque figurâ. *Manil.* **QUALISLIBET,** Qualilibet. *Cic.* *Quel qu'il vous plaira.*

QUALITAS, atis, f. *Qualité, propriété.* SYN. Qualitas cæli. *Quin.* Littoris *Col.* Materiæ. *Pl.* Qualitatum aliæ principes, alia ex iis orta. *Cic.*

QUALITER. *adv. Comme, de même que.* *PHR.* Qualiter ut vivam quàm largè, quàmque beatè. *M. Quæſt.* *litter Aſſyrios renovant incendia nidos. M.*

QUALITERCUMQUE. *adv. Cou. De quelque façon que ce ſoit.*

QUALUS, i, m. **QUALUM,** i, n. [Viminei vaſta genus.] *Panier.* *PHR.* Spiſſo vimine qualos. *V.* Ipſe ferens olitor diductos pondere qualos *Col.* Sint quala mundiſſima. *GOZ.* *De Gallinis.* (*Vide CANISTRUM.*)

QUAM, *Conj. Que.* SYN. Quàm vellem ut. *Cic.* Quàm

facetè. *Pla.* Salubrior quàm dulcior. *Quin.* Major quàm ut possim. *Cic.* QUAM. [Quantum, quanti.] *Combien.* *PHR.* Quàm dives pecoris nivei, quàm lactis abundans. *V.* Quàm potero adjuvabo. *Cic.* Quàm auidax ad &c. *Cic.* Quàm interest. QUAM. [Quo.] *Que.* *PHR.* Quàm magis aspecto. *Pla.* Quàm magis effuso crudescunt sanguine pugna. *V.* QUAM. [Velut.] *De mène.* Quàm facile Accipiter. &c. *V.* QUAM. [Valde.] *Fort.* Quàm brevissimè. *Cic.* Quàm citò. *Ter.* Quàm molliter ossa quiescant. *V.* Quàm tenuis. *Cic.* Quàm plurimò vende. *Cic.* QUAM. [Postquam.] *Après.* Quinto die quàm sustuleris. *Cic.* QUAM. [Quantumvis.] *Quoique.* Nunc hyemem inter se luxu, quàm longa fovere. *V.*

QUAMDUDUM. adv. *TER.* Qu'il y a long-tems

QUAMLIBET. adv. *Quelque.* *SYNT.* Quamlibet tenuis *Pl.*

QUAMOBREM. adv. *Cic.* Pourquoi, c'est pourquoi.

QUAMPLURES, ium. QUAMPLURIMUS, a, um. *Cic.* Beaucoup de &c. Plusieurs.

QUAMPRIDEM. adv. *Cic.* Combien y a-t'il de tems.

QUAMPLURIMUM. adv. *Cato.* Le plutôt qu'il se pourra.

QUAMPRIMUM. adv. *Au plutôt.* *PHR.* Invisam quarens quàm primùm ab rumpere lucem. *V.*

QUAMVIS. Conj. *Quoique.* *SYN.* Etsi, quàmquàm. *PHR.* Quamvis increpitent socii. *V.*

QUANDIU. adv. *Cic.* Jusques à quand.

QUANDŌ. adv. *Quand, lorsque, puisque.* *SYN.* Cùm, quò tempore, quoniam, quāndōquidē, siquidē. *PHR.* Quando hac te cura remordet. *V.* Afflata est numine quando. *V.* Utinam essem natus quando &c. *Cic.* O! rus quando ego te aspiciam! quāndōque licebit &c. *H.*

QUANDŌCUMQUE. adv. *Toutes les fois que.* *PHR.* Quandocumque trahunt invisā negotia Roman. *H.*

QUANDŌQUE. adv. *Quelquesfois.* *SYN.* Aliquāndō nōnnumquam, interdū. *PHR.* Quandoque bonus dormitat Homerus. *H.*

QUANDŌQUIDEM. Conj. *Puisque.* *SYN.* Cùm, quoniam, quāndō. *PHR.* Dicite, quandoquidem in molli confedimus herbā. *V.*

QUANQUAM. Conj. *Quoique.* *SYN.* Etsi, quāmvīs. *PHR.* Quamquam animus meminisse horret. *V.*

QUANTULUM. Quantillō, Quantillum. adv. *Pla.* Combien peu. *PHR.* Quantulum enim summæ curtabit quisque dierum. *H.* QUANTILLUS, a, um. *Pla.* Combien peu.

QUANTITAS, atis, f. *VIT.* Quantité.

QUANTŌ. adv. *D'autant plus.* *PHR.* Sed quantò ille magis formas se vertet in omnes, Tantò. &c. *V.* At quanto meliora monet. *H.*

QUANTULUS, a, um. & QUANTULUSCUMQUE. *Quelque petit qu'il soit.* *PHR.* Quantula sint hominum corpuscula. *J.* Par ego sum sensus quantulacumque tui. *O.* Nolite brevem sepelire colonum: Nam terra est illi, quantulacumque, gravis. *M.*

QUANTULUMCUMQUE. adv. *Cic.* Quelque peu que ce soit.

QUANTUM. adv. *Avant que.* *PHR.* Quantum lenta salix pallenti cedit Olivæ tantum &c. *V.* Quantum animis terroris inest. *V.* Quantum in me erit. *Cic.* Quantum suspisor. *Ter.*

QUANTUMCUMQUE. adv. *Cic.* Autant que ce puisse être.

QUANTUM-VIS. adv. *Autant qu'on voudra, Quoique.* *PHR.* Ille Catus, quantumvis rusticus. *H.*

QUANTIUS, a, um. *Combien grand.* *PHR.* Punica se quantis attollet gloria rebus. *V.* Quantas ostendent aspice vires. *V.* Quantus homo in dicendo. *Cic.*

QUANTUS. [Qualis.] *Tel que.* *PHR.* Quantus ab occasu veniens pluvialibus Hædis Verberat imber humum. &c. *V.*

QUANTI. *Gen.* [Additur verbis pretii.] *Combien.* Quanti faciam. *Cic.* Quanti fuerit. *Pla.* Quanti verheret. *Quin.* Quanti dimiserit. *Cic.* Quanti est sapere. *Ter.* Quanticumque domus constet. *M.*

QUANTUSCUMQUE. *Cic.* QUANTUSLIBET. *Col.*

QUANTUSVIS, avis, umvis. *Quelque grand qu'il soit.* *PHR.* Quantolibet ordine dignus. *O.* Quantovis oris honore. *Lr.* Quantovis imperè euntem. *Lr.*

QUAPRŌPTER. Conj. *Cic.* C'est pourquoi.

QUAQUA. adv. *Quelque part que.* Quāqua tangit omne amburit. *Pla.*

QUAQUAVERSUS. *Cas.* QUAQUAVERSUS. *Cic.* adv. *De tous côtés.*

QUARE. adv. *Pourquoi.* *SYN.* Cū, Quāprōptēr, quidnam, quānam, undē, cūnam. *PHR.* Accendis quare cupiam magis. *H.* Quæritur Ægyptus quare sit factus adulter. *O.* Quare agite ô! festis juvenes succedite nostris. *V.*

QUARTANUS, i, m. *Tac.* [Miles quartæ legionis. I Soldat de la quatrième legion.] QUARTADECIMANUS, i, m. *Ta.* Soldat de la quatorzième legion.

QUARTANA, æ, f. [Suppl. febris.] *Fievre quarte.* Frigida si puerum quartana reliquerit. *H.* Quartanas excutere. *Pl.* Sæva nocens febris saltem quartana fuisset. *M.*

QUARTARIUM, i, n. *VIT.* & QUARTARIUS, i, Col. [Congii quarta pars.] *Une quarte.*

QUARTICEPS, cipitis. omn. g. *VAR.* Qui a quatre sommets.

QUARTŌ. *Liv.* QUARTUM. *Cic.* adv. *En quatrième lieu, Pour la quatrième fois* Quartum consul. *Cic.*

QUARTUS, a, um. *Quatrième.* *PHR.* At tribus exactis ubi quarta accesserit ætas. *V.* Pilumnusque illi quartus pater. *V.* i. abavus. QUARTUSDECIMUS, a, um. *PLI.* Quatorzième.

QUASI. adv. *De même que.* *SYN.* Vēlūt, veltūt, ūt, ūtī, tāmquām, qualiter. *PHR.* Seu quasi naufragiis magnis multisque coortis. *Lr.* Et devicta quasi cogitur. *Lr.*

QUASI vētō. *PLA.* Hora quasi septima. *SUE.* i. fere. Quasi sua res agatur.

QUASILLUM, i, n. *CI.* & QUASILLUS, i, m. *Panier.* *PHR.* Sit tibi cura togæ potior, presulumque quasillum. *T.* Et graviora rependit iniquis pensā quasillis. *Pr.* (Vide CANISTRUM.)

QUASSABILIS, ille. *LR.* Qu'on peut ébranler. Sed munimen habet nullo quassabile ferro. *L.*

QUATĒFACIŌ, is, feci, factum, ēre. *Cic.* Faire trembler. (Vide TERREO.)

QUATENUS. adv. *Jusque, tant que.* *PHR.* Quatenus ima petit volvens aliena Vitellus. *H.*

QUATER. adv. *Quatre fois.* Luna quater latuit toto quater orbe recrevit. *O.* Terque quaterque beati. *V.*

QUATERDECIES. adv. *Cic.* *Quarante fois.* QUATERCENTIES. adv. *VIT.* *Quatre cens fois.* QUAT-

TERDENI, æ, ā. *Quarante*. PHR. Ante quaterdenos nunc serus nascitur annos. O. **QUATERNARIUS**, ūm, PLI. *De quatre*. **QUATERNI**, æ, ā. *Quatre à quatre*. Sæpe tribus lectis videas canare quaternos. H.

QUATIŌ, is, quāsi, quāsum, ērē. & Quāsi, ās, āvi, ātūm, ārē. *Ebransier, secouer*. SYN. Concūtiŏ, ēxcūtiŏ, succūtiŏ, mōvēŏ, cōmmōvēŏ, āgitŏ, ēxāgitŏ, pūlsŏ, frāngŏ, rūmpŏ. PHR. Tum creber anhelitus artus Aridaque ora quatit. V. Mihi frigidus horror Membra quatit. V. Magnoque emota tridenti Fundamenta quatit. V. Justum & tenacem propositi virum... Non vultus instantis tyranni mente quatit solidā. H. Quatit oppida bello. V. Equos media inter prælia Turnus Fumantes sudore quatit. V. Tum quatiens caput hæc effudit pectore dicta. V. Quasiāntemque utroque caput. V. Fila sonantia plectro Cum quaterem. H. Tinnitusque cie & quate cymbala. V. Totum nutu tremefecit Olympum. V. Sollicito manes, totumque tremoribus orbem. V. Conculsitque caput motu quo celsa laborant Sydera. S. Tonitru quatiuntur carula cæli. Lr. Quatere populos terrore. S. Gemitu quatiuntur pectora. V. Ecce pedum pulsū visa est mihi terra moveri. O. Putria motis Poma cadunt ramis, agitataque Ilice glandes. O. Nec de concussā tantum pluit Ilice glandis. V. Rifu quatere. F. Quassatā ventis classē. V. Tu gravi curru quaties Olympum. H. Utque levi Zephro graciles vibrantur arista; frigida Populeas ut quatit aura comas. O.

QUATĒRĒ. *Bransler*. PHR. Quatere tædam manu. C. Magnis quatiunt clangoribus alas. V. Telum Æneas fatale coruscat. V. Lampada quassans. V. Et cristam adverso cursu quatit aura volentem. V. Telum immane manu quatiens. V. Arma rotare lacertis. Lr.

QUATRIDUUM, ūi n. *Quatre jours*. Quatridui navigatio, iter. PLI. Quatriduo quæ gesta sunt. Cic. *Pendant quatre jours*.

QUATUŌR, ind. omn. g. *Quatre*. PHR. Quatuor eximios præstanti corpore Tauros. V.

QUATUORDECIM, Cic. *Quatorze*. PHR. Sunt mihi bis septem præstanti corpore nymphæ. V. **QUATUORDECIES**, adv. PLI. *Quatorze fois*.

QUATUORVIRI, ōrūm, m. Cic. [Quatuor magistratus Romani.] *Les quadrumvirs*. **QUATUORVIRATUS**, ūs, m. CIC. *Quadrumvirat*.

QUĒ, conj. & SYN. Èt, atque, ac, quodque, etiā, necnōn. PHR. Perque nives alium perque horrida castra secuta est. V. Deiphobumque Helenumque &c. Pr. Liminaque Laurusque Dei. V.

QUĒŌ, quīs, īvi, itūm, īrē. *Pourvoir, être capable*. SYN. Pōsūm, vālēŏ. PHR. Mobilitate mali non quit sentire dolorem. Lr. Dic age? non quis. H. i. nequis. Dum veniant aliæ, ac suppleti summa queatur. Lr. Namque aliud quid sit, quod jam implorare queamus. V.

QUERCETUM, ī, n. [Locus Quercubus confusus.] *On bois de Chênes*. Querceta Gargani laborant. H. Rorabunt Querceta favis. Cl.

QUERCICUS, Quercēus, Quercinūs, Sue. Quērūūs. Quērēūs, ā, ūm COL. *De Chêne*. PHR. Sed tamen & Quernas glandes tum stringere tempus. V. *Quercu corona*. C.

QUERCUS, ūs, f. *Chêne*. EPITH. Glāndifērā, Dō-

dōnēā, Chāōniā, sārā, ānnōsā, fātīdicā, pātūlā, sylvēstris, frōndēns, dūrā, āltā. &c. (Vide ARBOR.) SYN. Ilex, Æscūlus, rōbūr. PHR. Curvataque glandibus Ilex. O. Quercus amica Jovi. Cl. Ilex plena favis. Cl. Non Chaonis abfuit arbor. O. Conculsaque famem in sylvis solabere Quercu. V. Nemorumque Jovi quæ maxima frondet Æsculus. V. Atque habitæ Grajis oracula Quercus. V. Eque sacrā resonant examina Quercu. V. Confulgunt geminæ Quercus, intonsaque cælo Attollunt capita, & sublimi vertice nurant. V. Sonat ic̄ta securibus Ilex. V. Nec de concussā tantum pluit Ilice glandis. V. Sylva Ilice nigrā Horrida. V. Cum jam glandes atque Arbusta sacræ Deficerent sylvæ, & victum Dodona negaret. V. Et quæ deciderant parulā Jovis Ilice glandes. O. Durior annosā Quercu. O. In Quercu mella reperta cavā. O. Spoliis Quercus vestita. Cl. Et duræ Quercus sudabunt roscida mella. V. Hæc tibi non hominem, sed Quercus crede Pelasgas (*fatidicas*) Dicere O. Ingentem Quercum decisis undique ramis Constituit tumulo, fulgentiaque induit arma. V. Forte fuit juxta parulis rarissima ramis, Sacra Jovi Quercus de semine Dodonæo. O. Sicubi magna Jovis antiquo robore Quercus Ingentes tendat ramos; aut sicubi nigrum Ilicibus crebris sacrā nemus acubet umbrā. V. Sacra meo Quercus numquam violabere ferro: Decerpant de te ramos fumantque coronas Victores bello egregii, quos Martia virtus, Servato pro cive, caput præcingere Quercu Admonuit; meruit tantos hæc arbor honores. Rap. Atque umbrata gerunt civili tempora Quercu. V. Stat Magni nominis umbra. i. Pompeii. Qualis frugifera Quercus sublimis in agro Exuvias veteres populi, sacrataque gestans dona Ducum, nec jam validis radicibus hærens, Pondere fixa suo est, nudosque per aëra ramos Effundens, trunco non frondibus efficit umbram: Sed quamvis primo nutet casura sub Euro, Tot circum sylvæ firmo se robore tollant; Sola tamen colitur. Sed non in Cæsare tantum Non men erat. L.

QUĒRELĀ, æ, f. *Plainte, lamentation*. EPITH. Māfērā, āgrā, ābīlīs, lūgūbrīs, ācērbā, mīserā, fātālīs, funēbrīs, īnfōmnīs, īngrātā, īnīquā lāchrīmōsā, lāchrīmābilīs, mīserābilīs, lūctīōnā, īnēplērā, āsīdūā, sōllīcītā, īnfāustā, pērvīgīl, mūlībrīs, fēmīnēā, fūnērēā, trīstīs, grāvīs, jūstā, ātrōx, vānā, vēsānā, īnsānā, rābīdā, īnānīs, īnērs, Blandā, dūlcīs, mōllīs, sūplēx, pīā. SYN. Quēstūs, quērīmōniā, lāmētā, ōrūm. SYN. Querelam adhibere, mittere, jacere. O. Arrumpere, abscondere. O. Compescere Lr. Sistere. O. Plena querelarum epistola. Cic. Nemus complere querelis. Lr. PHR. Desine meque tuis incendere, teque querelis. V. Non venit ante suum nostra querela diem. O. Rustica iudicio nostra querela tuo est. O. Ergo ne dubita blandas adhibere querelas: Vincuntur molli pectora dura prece. T. Quid juvat conjux mala gravare questu. S. Habent hunc finem querelæ, quod queri pudet. PLI. Turpes deponere querelas. SIL. Longas sed supprime musa querelas. O. Et veterem in limo Rana cecinare querelam. V. Non auditurum miseras Phaëtona querelas. O. Incidat & vestro rara querela toro. O. Nunc sera querelis Haud ius assurgis & irrita jurgia jactas. V. Cur me querelis exanimas tuis. H.

Expleta est animis ista querela tuis. O. Iusta querela mea est. O. Et nostri memorem sepulchro Scalpe querelam. H. Famineis ulurata querelis Atria. St. Clamore incendunt urbem. V. Lamentis gemituque, & famineo ululatu Tecta fremunt; resonat magnis plangoribus æther. V. Meas audite querelas, Quas ego vix miseræ extremis proferre medullis Cogor, inops, ardens, amenti cæca furore: Quæ quoniam verè nascuntur pectore ab imo; Vos nolite pati nostrum vanescere luctum. C. Nec mea cum paucis juncta querela venit. *Hofeb.*

QUERIBUNDUS, a, ūm. *Plaintif, lamentable.* Queribunda senectus. *Sil.* Queribunda vox *Cic.* Toros lustrat queribunda Penates. *V-F.*

QUERIMONIA, æ, f. *Plainte.* PHR. Nec malis divulsus querimoniis. H. Quid tristes querimoniæ; Si non supplicio culpa reciditur. H. Versibus impariter junctis querimonia primùm, Post etiam inclusa est voti sententia compos. H. (Vide QUERELA.)

QUEROR, quereris, quæstus, sum, queri. *Se plaindre.* SYN. Conqueror. PHR. Queri injuriam. *Cic.* De injuriâ. *Caf.* Super re queri. H. Ore queri. H. Catmine queri. O. Dulce queruntur aves. O. Vela queror reditu, verba carere fide. O. Ferali carmine Bubo sæpe queri, & longas in fletum ducere voces. V. Cælum dehinc quæstibus implet. V. Quæstusque, cruentus Atque imploranti similis, rectum omne replebat. V. Sæpe etiam tristes volvens in corde querelas. T. Tantos illa suo rumpebat pectore questus. V. Excussis ore querelis. Cl. Medio dum labitur amne, Nescio quid queritur Lyra. (*Orpheus.*) flebile lingua Murmurat; exanimis respondent flebile ripæ. O. Sed quid ego ignaris nequicquam conqueror auris. C. Quid indignos ægo sub pectore questus In longum trahis, & duri fastidia Phœbi Causando inculcas. *Rap.* Mussabant circum, nec fata indigna ferebant. *Sant.* Ibat adhuc in verba dolor. Cl. Procumbit super, atque hæret lachrymansque gemenisque; Et via vi tandem voci laxata dolore est. V. Septem illum totos perhibent ex ordine mentes Flevisse. V. Nec plura querentem Passa Venus, medio sic interfacta dolore est. V. Atque hæc extremis mæstam dixisse querelis, Frigidulus udo singultus ore cientem. G. Quærebar adplorans tibi. H. Ungue meam morso sepe querere fidem. *Pr.* Nec quereris patri. *J.* Ibat ut Oceano quereretur facta mariti. O. Multa querens. V. Irrita ditis Dona querens V. Nobis Cæli te regia Cæsar Invidet, atque hominum queritur curare triumphos. V. Nec quererer tardos ire relicta dies. O. Quid queror heu misero carmen nocuisse, quid herbas. T. Nec quererer quod sol graciles exureret herbas. O. Ah! quoties cum te vento querere teneri... Ille secundus erat. O. Qualis populeâ merens Philomela sub umbrâ Amisos queritur fortis quos, &c... at illa Flet noctem, ramoque sedens miserabile carmen Integrat; & mæstis larè loca quæstibus implet. V. Multa gemens ignominiam plagasque superbi Victoris. V. Effundunt justas in numina sæva querelas. L. Injustos rabidis pulsare querelis Agricolas. St. Dum queror & Divos, quanquam nil testibus illis Profeci, extremâ moriens tamen alloquor horâ. V. Esse Deos Erebi crudeles questus, in altam. Se recipit Rhodopem. O. Arguto fata dolore queri. *Pr.*

QUERQUEDULA, æ, f. VAR. [Avis fluviorum amans.] *Cercelle.*

QUERULUS, a, ūm. *Qui se plaint souvent.* SYN. Quæribundus. PHR. Difficilis, querulus, laudator temporis acti. (*Senex.*) H. Et cantu querulæ rumpent arbuta Cicadæ. V. Calliope querulas prætentat pollice cordas. O. Querulas impulit aura fores. O. Et numquam queruli causa doloris abest. O. Quod querulum spirat, quod acerbum Nevia. M. Murmure querulo referens questus. S. Queruli nidi. O. Cantus querulæ tibix. H.

QUESTUS, ūs, m. *Plainte.* EPITH. Flebilis, mæstus, acerbus, fictus, creber, anilis, inanis; vanus, secretus, vigil, tristis, amarus, assiduus. SYNT. Questus ciere, effundere. V. Sedare, opprimere. S. Questu Cælum implere. V. Quæstibus parcere. S. PHR. Flebilis auditur questus. Cl. Tales effundit pectore questus. V. Infaustos mittere questus. St. Et tacitos muto volvunt in pectore questus. L. Quæstibus absumptis. St. Vanis quæstibus iras agere. S. Questus fundebat inanes. Cl. Nunquam satiabere questu. Cl. Sic dura suos patientia questus Exonerat. Cl. Inexploto rumpebat pectora questu. St. Tunc questus tenuere suos; tacitusque per urbem Errabat sine voce dolor. L. Questus exceret amarus. Pr. Pervigiles acunt suspiria questus. St. (Vide QUERELA, QUEROR.)

QUI, quæ, quod, quid, cuius, cui. *Qui, lequel, quel.* PHR. Sed vos qui tandem, quibus aut venistis ab oris. V. Quæ mea mens fuit. *Cic.* Quis ante ora patrum... Contigit oppetere. V. Qui genus? unde domo? V. Si qua parum meis fuerint, ut erunt, vitiosa libellis. O. Si qua parum Romam terra timebit, amet. O.

QUI, adv. [Pro ut.] *Asin que.* PHR. Qui compe-des adimam tibi, accersatur faber. *Pla.* QUI. [Pro cur, unde.] *Pourquoy, d'où vient.* PHR. Qui sit Mæcenæ ut nemo... sorte suâ... contentus vivat. H. Scire qui nos oderit. *Ter.* QUI. [Pro utinam.] *Que.* Qui illum Dii perdant. *Ter.* QUI. [Pro quomodo.] Qui possum, quæso, facere quod quereris Luppe. PHR. Tu quoque qui poteris fore mæstare fidelem. O. QUI. [Pro quemadmodum.] *Comment.* PHR. Qui vocare. *Ter.* Qui poterit esse sapientia. *Cic.* QUIA, conj. *Parce que.* SYN. Quoniam, quod. PHR. Vel quia sum vates, vel quia sacra cano. O. Credo quia sit divinitus illis Ingenium. V.

QUIANAM, conj. *Pourquoy.* SYN. Quare, cur, ec-cur, unde. PHR. Heu! quianam tanti cinxerunt æthera nimbi. V. Cœlicolæ magni, quianam sententia vobis Versa retro. V.

QUIANÈ, conj. *Est-ce a cause.* PHR. Quiane auxilio juvat ante levatos V.

QUICUMQUE, quæcumque, quodcumque. *Qui-conque, Qui que ce soit.* SYN. Quisquis. PHR. Et quicumque suos accolit, Æme, nives. O. Quodcumque hoc regni. V. Quæ me cumque vocant terræ. V. Quodcumque vides, quocumque moveris. L.

QUID, cuius, cui. *Quoy, quelle chose.* SYNT. Quid tibi feci. H. Quid rerum portant. *Ter.* Quid consilii sit. *Caf.* Quid hominis. *Pla.* Quid est cur vereatur. *Cic.* Quid facerem. V. Nec quid hymen, quid amor, quid sint connubia curat. V. Tuus o regina quid optes Explorare labor. V.

QUID, [Pro quare, cur.] *Pourquoy.* PHR. Signorum

quid suspicis ortus. Quid tantum Oceano properent
se tingere soles Hyberni. *V.* Quid multa. *Cic.* Quid
attinet dicere. *Cic.*

QUIDAM, *Quēdām*, *Quōddām*, *Quiddām*. *Quel-*
que, quelqu'un. *SYN.* Aliquis, quispiam. *PHR.* His
quidam signis atque hæc exempla secuti, &c. *V.* Ut
quidam memoratur. *H.* Quidam ex advocatis. *Cic.*
Quiddam divinum. *Cic.*

QUIDEM, *adv.* *À la vérité, certes.* *SYN.* Certē, equi-
dē, sanē. *PHR.* Infecunda quidem, sed læta & for-
tia, surgunt. *V.* Id quidem ago, & tacitus mecum ipse
voluto. *V.* Ne quidem. *Cic.* Non pas même.

QUIDNAM cuiusnam, &c. *Quest-ce que.* Quidnam
gerat. *Ter.* **QUIDNAM**. [*Pro cūr.*] Quidnam ille
venit. *Ter.*

QUIDNI, *adv.* *Pourquoy-non.* *PHR.* Versus tamen au-
det fingere; quidni. *H.*

QUIDPIAM. *Ter.* Quidquā. *Cic.* *Quelque chose.*

QUIDQUĒ, *n.* *Cic.* *Chaque chose.* **QUIDQUID**.
Tout ce que. *PHR.* quidquid idest, timeo Danaos &
dona ferentes. *V.* quidquid delirant Reges, plectun-
tur Achivi. *H.*

QUIDVIS, *n.* *Tout ce que vous voudrez.* Et volo quid-
vis. *H.* **QUIDTUM**. *Qu'en sera-t-il.* quidtum si fu-
scus Amynthas. *V.* **QUIDUM**, *adv.* *Ter.* *Pourquoy*
donec.

QUIES, *ētis*, *f.* *Repos.* *EPITH.* Dīlcis, blānda, grā-
rā, suāvis, lætā, mollis, mitis, placidā, securā,
iucundā, altā, tranquillā, amioā, pācātā, tātātā,
optātā, sperātā, expectātā, sērā, ætērnā, insidiōsā,
ēmēritā, pīgrā, inērs, sēgnis, ignāvā, languidā,
languēns, desidīosā, noctūrnā, inīguī, sōpōrā,
obscūrā, impācātā. *PHR.* Quibus una quies ope-
rum labor omnibus unus. *V.* At secuta quies, & ne-
scia fallere visa. *V.* Novit paucos secuta quies. *S.*
Ignota tandem venit afflicta quies. *S.* Is locus urbis
est, requies ea certa laborum. *V.* Pax alta per om-
nes, Et tranquilla quies populus. *L.* Plenaque secu-
ta terra quietis erat. *O.* Seguemque quietem Terret.
yl. Pacis amica quies. *M.* O! soles! o tunicata
quies! *M.* Servat placidos obscura Quies. *S.* Inno-
cua quibus est vite tranquilla quies. *S.* Infidiosa
quies, & pigra oblivio vite. *St.* Illa quies animi est,
quam tu laudare solebas. *O.* Me dulcis saturaret quies:
Obscuro positus loco, Leni perfusar otio. *S.* quod
cater alterna requie durabile non est. Hæc reparat
virescescuntque membra levat. *O.* Otia corpus alunt,
animus quoque pascitur illis Immodicus contra car-
pit utrumque labor. *O.* Aoniz suadebant tuta sorores
Otia, iudicio semper amata suo. *O.* Detur aliquan-
do otium quiesque fessis. *S.* Mors laborum quies.
Cic. Aliquid invadere magnum Mens agitat mihi,
nec placida contenta quiete est. *V.* Vobis parva quies:
nullum maris æquor arandum. *V.* quisnam strepitus
que murmura noctis? Cur fremebunda quies. *St.*
Vires alit, instigata tempestiva quies major post otia
virtus.

QUIES. [*Pro somno.*] *Le sommeil.* *PHR.* Procubuit
feramque dedit per membra quietem. *V.* Vina quies
sequitur. *O.* [*Vide SOMNUS.*]

QUIES. [*Pro morte.*] *La mort.* *PHR.* Ollis dura quies
oculos & ferreus urget Somnus. *V.* [*Vide MORS.*]

QUIES. [*Pro tranquillitate.*] *Calme.* *m.* *tranquillité.* *f.*
PHR. Peragit tranquilla potestas quod violenta ne-

quit; mandataque fortius urget Imperiosa quies. *Cl.*
quies pelagi. *St.* Si non tanta quies irret Frigisque
caloremque Inter. *V.* *i.* *clementia.*

QUIETES. [*Ferarum cubilia.*] *Les gîtes.* *PHR.* Nari-
bus inveniunt (*Canes.*) Intectas fronde quietes. *Lr.*

QUIESCĒ, *is*, *ēvi*, *ētum*, *ērē.* *Se reposer.* *SYN.* Otior,
requiescō, quieti vacō, indulgēō: mēmbra quieti
dō, artūs levō, laxō quietē. *PHR.* Odiis necdum
exsaturata quievi. *V.* Sava quierunt Æquora. *V.*
Flamma quievit. *V.* Tum Zephiri posuere; premit
placida æquora pontus. *V.* Ut primum placati ani-
mi, & trepida ora quierunt. *V.* Bella quierunt. *L.*
Teucrum arma quiescant. *V.* Pascitur in vivis livor,
post fata quiescit. *O.* Quiescebant voces hominum,
O. Conticuit tandem; factoque hic fine, quievit. *V.*
Mens & corpus sopita quiescant. *Lr.* Humerisque
tuis opus omne quievit. *V.*

QUIESCERE morte. *Mourir.* *PHR.* Placidæque ibi
demum morte quievit. *V.* Nunc placidâ compositus
pace quiescit. *V.* Sedibus ut saltem placidis in morte
quiescam. *V.* Prius quàm sedibus ossa quierunt. *V.* O!
mihi tum quàm molliter ossa quiescant. *V.* (*Vide*
MORTUOR.)

QUIETĒ, *adv.* *En repos, tranquillement.* quietē vi-
vere. *Cic.* quicquid se recipere. *Cas.*

QUIETUS, *a*, *um*, *ior*, *issimū.* *Paisible, tranqui-*
le. *SYN.* quiescens, tranquillū; placidū, pacatū,
sēdātū, sēcūrus. *PHR.* Gentes agitare quietas. *V.*
Regina quietum Accipit in Teucros animum. *V.*
Mox aere lapsa quieto Radit iter liquidum. *V.* qui-
etos amnes irritat diluvies. *H.* Ossa quieta precor
tutā requiescite in urnā. *O.* Immunem tanti belli at-
que impune quietam (*Urbem.*) *V.* Scilicet hic su-
peris labor est, ea cura quietos Sollicitat. *V.* Sedes
ubi fata quietas Ostendunt. *V.* Nec quietiore fera-
tur æquore. *H.* quieto animo vivere. *Cic.* Sermo
quietus, remissus. *Cic.*

QUILIBET, *ēlibet*, *quōdlibet.* *Qui que ce soit, quoi-*
que ce soit. *PHR.* Quilibet indutus. *H.* Garrire quod-
libet. *H.* Do quodlibet illi. *H.* quilibet ædificat. *M.*
Idoneus arti Cuilibet. *H.* Potestas quilibet audendi.
H. quolibet ore finis. *O.*

QUIMATUS, *ūs*, *dlī.* [*Spatium quinque annorum.*]
L'âge de cinq ans. (*Vide ANNUS, anni 5.*)

QUIN, *adv.* & conj. *Que ne, d'où vient que, de plus,*
même. *SYN.* quidni, curnōn, quinetiām, imō.
PHR. Nec requies quin aut pomis exuberet annus.
V. quin tu aliquid potius... paras. *V.* Nil affore cre-
dunt quin omnem Hesperiam penitus sua sub juga
mittant. *V.* quin age, si quid habes. *V.* quin porius
pacem... exercemus. *V.* Mortua quin etiam jungebat
corpora vivis. *V.* quin aspera Juno... consilia in me-
lius referet. *V.* quin taces. *Ter.*

QUINARIUS, *ii*, *m.* *Var.* [*Quinta pars assis.*] *Pe-*
tite piece de monnoie. **QUINARIUS**, *a*, *um*, *Plī.*
De cinq.

QUINCUNX, *cīs*, *m.* [*quinque uncia.*] *Cinq onces.*
PHR. Uncia de quincunce remota. *H.* **QUINCUNX**.
[*Ordo ferendarum arborum ita dictus quia, ut ait*
Quin. in quamcumque partem spectaveris rectus est.]
Arrangement, plan en échiquier. *PHR.* Omnis in un-
guem Arboribus positus secto via limite quadret. *V.*
QUINCUNX. [*Mensura genus liquidorum.*] *Sorte*
de mesure. quicunques puto post decem peractos. *Cel.*
i. epotos.

i. opotos. Te conviva leger misto quincunce; sed ante Incipiat positus quam tepuisse calix. *M.* Quincunces & sex cyathos bessimque bibamus. *M.* QUINCUNX. [Usura, cum ex centum nummis quinque percipimus.] *Interêt à cinq pour cent.* *PHR.* Nummi quos hic quincunce modesto nutrieras. *Pr.* QUINCUNCIALIS, *alē.* *PLI.* *Qui a cinq ponces, ou rangé en échiquier.*
 QUINCUPĒDAL, *ālīs, n. M.* [Mensura quinque pedum.] *Mesure de cinq pieds.*
 QUINCUPLEX, *icīs. omn. g. Divisé en cinq.* *PHR.* Quincuplici cerā (*i. Tabellis*) cum datur altus honos. *M.*
 QUINDECIES. *Quinze fois.* *PHR.* Dicere quindecies poteram, quid pertinet ad te. *M.*
 QUINDECIM. indecl. *Quinze.* *SYN.* Quindēni. Tēr quīnī, tēr quinquē. *PHR.* Quindecim Diana preces virorum Curet, &c. *H.* QUINDECIMVIRI, *ōrūm. PLI.* Les quinze Magistrats. QUINDENI, *ē, ā. VIT.* *Quinze.*
 QUINĒTIAM. adv. Et même, de plus. *SYN.* Quīn, imō, ētām. *PHR.* Quin etiam hyberno moliris sidere classem. *V.*
 QUINGENI. *Cic.* & QUINGENTI, *ē, ā. Cing cens.* *PHR.* Quingentis empto drachmis. *H.*
 QUINGENARIŪS, *ā, ūm. PLI.* *Qui pese cinq cens, livres.* QUINGENTESIMŪS, *ā, ūm. PLI.* Cingcentième. QUINGENTIES. adv. *Cic.* Cing cent fois.
 QUINI, *ē, ā. Cing.* Quinas hic capitis mercedes exigit. *H.* Bis quinos silet ille dies. *V.*
 QUINIMŌ. conj. *Cic.* Et même, au contraire.
 QUINQUAGENARIŪS, *ā, ūm.* De cinquante. Quinquagenarius grex. *Var.* QUINQUAGENI, *ē, ā. Cingquante.* Et quinquagenas complet sua munera vestes. *M.* QUINQUAGESIES. *PLA.* & Quinquagēs. *Col. adv.* Cinquante fois.
 QUINQUAGINTĀ. ind. Cinquante. *SYN.* Quinquāgēni. dēciēs quinquē. *PHR.* Quinquaginta intus famulæ. *V.* Mutua quod nobis ter quinquaginta dedisti. *M.* Et quinquaginta regum. *Manil.*
 QUINQUAGESIMŪS, *ā, ūm.* Cingquantième. *SYN.* Dēciēs quīntūs. *PHR.* Mittunt tibi quinquagesima liba. *M.*
 QUINQUATRIA, *ōrūm.* & *īum, n.* & QUINQUATRŪS, *ūs, f.* Festa Roma Palladi Sacra, qua celebrabantur quinto idus Martias. Ita dicta sunt quia quinque diebus continuis celebrabantur. Post fiunt sacra Minervæ. Nomina quæ à junctis quinque diebus habent. Sanguine prima vacat, nec fas concurrere ferro. (*i. gladiatorum spectacula non eduntur.*) Causa, quod est illo nata Minerva die. Altera, tresque super stratâ celebrantur arenâ: Ensisu exercitis bellica læta Dea est. Summa dies è quinque tubâ lustrare canorâ Admonet, & forti sacrificare Dex. *O.* Fuerunt & minora quinquatria, qua idibus Junis à Tibicinibus personatis celebrabantur in honorem Minervæ. Et jam quinquatrus jubeor narrare minores... Cur vagus incedit totâ Tibicen in urbe Quid sibi personæ quid toga longa volunt. *O.* Totis quinquatribus. *J.* Puer ut festis quinquatribus olim. &c. *H.*
 QUINQUE indecl. Cing. *SYN.* Quīnī. *PHR.* Mensuraque roboris ulnas Quinque ter implebat. *O.* Cædit quinas de more Bidentes. *V.*
 QUINQUEFOLIUM, *ī, n. PLI.* [Herba.] *Quintefeuille.*

QUINQUELIBRALIS, *ālē. Col.* De cinq livres.
 QUINQUEMESTRIS, *trē. PLI.* De cinq mois.
 QUINQUENNALIS, *ālē. Liv.* [Quod fit singulis quinque annis.] *Qui se fait de cinq en cinq ans.*
 QUINQUENNIS, *nē. Col.* De cinq ans. *PHR.* In Scythiâ nobis Quinquennis Olympias acta est. *O.* Vinum quinquenne. *H.*
 QUINQUENNĪUM, *ī, f.* [Quinque annorum spatium.] *L'espace de cinq ans.* *SYN.* Lustrum, Olympiās. *PHR.* Jamque ferè tracto duo per quinquennia bello. *O.* (Vide ANNUS. Anni 5.)
 QUINQUEPARTITŌ. adv. En cinq parties. QUINQUEPARTITŪS, *ā, ūm. Cic.* [In quinque partes divisus.] *Qui a cinq parties.*
 QUINQUEREMIS, *īs. Cic.* [Navis quinque remorum ordines habens.] *Galere à cinq rangs de rames.*
 QUINQUESSIS, *īs, m. PLI.* [Quinque assium.] *Piece de monnoie de la valeur de cinq as.*
 QUINQUEVIR, *ī, f. M.* L'un des cinq Magistrats Romains. *PHR.* Scriba ex Quinquéviro Corvum deludit hiantem. *H.* QUINQUEVIRI, *ōrūm. Cic.* Les cinq Magistrats. QUINQUEVIRATŪS, *ūs, M. Cic.* La dignité des cinq Magistrats.
 QUINQUIES. *Cic.* Cing fois.
 QUINQUIPLICŌ, *ās, āvi, ātūm, ārē.* Quinquiplicare magistratus. *TAC.* Proroger pour cinq ans.
 QUINTADĒCIMANŪS. & QUINTADĒCŪM ANŪS, *i. m. TAC.* Soldat de la quinzisième legion.
 QUINTANIS. adv. *PLI.* De cinq en cinq.
 QUINTANŪS, *i, m. TAC.* Soldat de la cinquième légion. QUINTANŪS, *ā, ūm. PLI.* Du cinquième ordre.
 QUINTICEPS. *cīpītis. omn. g. VAR.* *Qui a cinq têtes.*
 QUINTILIANŪS. Rhetor natus in Hispaniâ, Domitiani nepotes erudiit, declamationes scripsit; ludum Roma aperuit. Quintiliane vagæ moderator summe juventæ, Gloria Romanæ Quintiliane togæ. *M.*
 QUINTILIS, *īs, m. Julii mensis, ita dictus quod quintus esset.* *PHR.* Denique quintus ab hoc fuerat Quintilis, & inde Incipit à numero nomina quiquis habet. *O.*
 QUINTŪM. adv. *LIV.* Pour la cinquième fois.
 QUINTŪS, *ā, ūm.* Cingquième. *PHR.* Ipsa dies alios alio dedit ordine Luna. Felices operum: quintam fuge. *V.*
 QUINTŪSDĒCIMŪS, *ā, ūm. PLI.* Quinzisième.
 QUIPŌIĒ. adv. *P.* Comment est-il possible. De me Qui pote vis dicam. *P.*
 QUIPPĒ. conj. *Car. SYN.* Nēmpē, scilicet, nām, nāmquē, ēnīm, ētēnīm, ūtpōtē. *PHR.* Quippe vector satis? *V.* Quippe ubi fas verum atque nefas. *V.* Quippe quod. *Cic.* *Vū que.*
 QUIPPINĒ. *PLA.* [Pro quidnī.] *Pourquoi non?*
 QUIRIS, *ī, f.* Espece de javelot. *PHR.* Sive quod hasta quiris prisca est dicta Sabinis. *O.* (Vide HASTA. TELUM.)
 QUIRINŪS. Romulus. Remo cum fratre Quirinus Jura dabunt. *V.* Ita dictus est vel ab hastâ quâ utebatur, vel à Curibus, *i. Sabinis*, quos in urbem Quirinus recepit. Ut ait Ovid. Proxima lux vacua est: at tertia dicta Quirino, Qui tenet hoc nomen. Romulus ante fuit. Sive quod hasta Quiris prisca est dicta Sabinis, Bellicus à telo venit in astra Deus: Sive suo regi nomen posuere Quirites: Seu quia

Romanis junxerat ille Cures. O. EPITH. Martigēnā, trābēātūs, victōr, Illiācūs, māgnūs, bellīcūs &c. PHR. Dum casa Martigenum capiebat parva Quirinum. O. Lituo pulcher, trabēaque Quirinus. O. Seu bellatore Quirino, seu placido regnante Numa. Cl. (Vide ROMULUS.)

QUIRINALIS, ālē. *Collis Roma ita dictus*, vel à *Quirini templo ibi posito*, vel à *Sabinis, qui in eo consederunt*. PHR. Hunc (collem) igitur veteres donarunt æde Sabini; Inque Quirinali constituere jugo. O.

QUIRITES, ūm, & iūm. *Romani à Quirino seu Romulo dicti*. PHR. Sed bellicosus fata Quiritibus Hac lege dico. H. Quæ cura patrum quæve Quiritium. H. Minimum de plebe Quiritem. O.

QUIRITŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. & QUIRITŌR, āris, āris sūm, āri. [Quiritum auxilium invocare. *Pertransl.* Exclamāre, cōquēri.] Crier, se plaindre. SYN. T. Quiritantium vox nulla exaudiri poterat. Liv. Pluris emī quiritabant. Plī.

QUIRITATIŌ, ōnis. f. Liv. & QUIRITATŪS, ūs, m. Plī. *Plainte publique*.

QUIS, quæ, quōd. & Quid, cūjūs, cūī. *Quē, le quel, quelqu'un*. PHR. Et quo sit fortuna loco, quis casus agat res. V. Despectus tibi sum, nec quis sim queris. V. Ecquis erit modus. V. Dic quibus in terris. V. Quis doluit. H.

QUISNĀM, Quēnām, &c. *Qui est-ce*. PHR. Quisnam igitur liber H.

QUISPIĀM, & Quisquām, quæquām, quæpiām, &c. *Quelqu'un*. PHR. Non illā quisquam me nocte per altum.... Suadeat ire. V. Et quisquam nomen Junonis adoret. V.

QUISQUĒ, quæquē, &c. & quivīs, quævīs, &c. *Chaque, chacun*. SYN. Quisquis, ōmnis, unūquisquē. PHR. Quisque suos patimur manes. V. Pro se quisque viri nuntiant. V. Nomine quemque vocans. V. Facile ut quivis hinc nocere possit. Lr. Quemvis hominem secum attulit ad nos. J.

QUISQUILIÆ, ārum. f. [Purgamenta Arborum, terrarum, &c. *Pertransl.* Homines nihili. *La lie du peuple*. SYN. Fæcēs, sordēs. PHR. Seditionis Clodianæ quiquilias. Cic. Quiquilias ineptiasque. Auf.

QUISQUILIŪM, ī. n. Plī. [Frutex coccum producens.] *L'arbrisseau qui porte la graine d'écarlate*.

QUIVĪS, quævīs, quōdvīs. *Qui que ce soit*. Asperior quovis æquore frater erat. O.

QUO, adv. Ōī, *en quel lieu*. PHR. Quò fugis Ænea. V. Et quò non possum corpore, mente feror. O.

QUO,] *pro quorsum*.] *A quoi bon*. Quò mihi fortunās, si non conceditur uti. H. QUO. Plus. Quò magis exhausta fuerint, hoc acrius omnes Incumbunt. V.

QUOĀD, adv. & QUOĀDUSQUE, *Sue*. SYN. Quādiū, quōusquē, quātēnūs. PHR. Quoad vixit. H. Quoad ille finet. O.

QUOCIRCA, adv. *C'est pour quoi*. SYN. Quārē, quāproptēr. PHR. Quocirca capere ante dolis.... meditor. V.

QUOCUMQUE, adv. *En quelque lieu que ce soit*. PHR. Veniam quocumque vocaris. V. Quo me cumque rapit tempestas. H.

QUOD, cūjūs, n. pron. *Que, ce que*. SYN. T. Quod haberent militum. Cic. Quod me accusat. Ter. Quod

supereſt. V. Tu cum sis quod ego, & fortassis nequior. H. QUOD. [*Pro quārē, cūr*.] Si ad vitulam spectes non est quod pocula laudes. V. QUOD, conj. *Que*. Quod nisi & assiduis terram insectabere rastris. V.

QUOMINŪS, conj. *Que ne*. SYN. Quīn, Ut nōn PHR. Nihil impedit quominus, &c. Cic. Quominus est illis curæ mortalis egestas. V.

QUOMODO, adv. *Comment*. SYN. Quī, quā ratiōnē. PHR. Mecenas quomodo tecum? H. Quoque modo potis gauderent intyba rivis. V. Nunc quā ratione, quod instat, Confieri possit docebo. V. Et quo quemque modo fugiasve ferasve labore. V.

QUOMODOCUMQUE, adv. Cic. *De quelque façon que ce soit*.

QUONĀM, adv. *Ou, en quel lieu*. PHR. Quonam nostri tibi cura recessit. V.

QUONDĀM, adv. *Autrefois*. SYN. Ōlīm. Ille ego qui quondam gracili modulatus avenā Carmen, &c.

QUONDĀM, *Un jour*. Quondam tua dicere facta Tempus erit. V. QUONDĀM. [*Pro aliquādo*.] *Quelquesfois*. Quondam etiam victis redit in præcordia virtus. V.

QUONIĀM, conj. *Puisque*. SYN. Quā, quōd, cūr, quādoquidē. PHR. An quoniam agrestem detraxis ab ore figuram Jupiter. Pr. Frumentis quoniam faver. V. Quoniam sordent tibi munera nostra. V.

QUOQUE, conj. & SYN. Et, etiā, pārtēr, nēc nōn, quē, æquē. PHR. Me quoque dicunt Vatem pattores. V.

QUOQUO, adv. *En quelque lieu que ce soit*. SYN. Quolibet, quocumque, quovīs. PHR. Quidquid agit, quoquo vestigia flectit. T. Quoquo gentium. Pla. Quoquo verbum. Cæs. *De tous côtés*.

QUORSUM, & QUORSUS, adv. [*Versus quem locum*.] *De quel côté* Nescio quorsum eam Ter.

QUORSUM, *A quoi bon*. Quorsum hæc tam putida tandem, fuscifer. H. Quorsum est opus. H.

QUOT, *Combien*. Tōt quōt. *Autant que*. PHR. Nomen tot ferre per annos Tithoni primā quot abest ab origine Cæsar. V. Quot prius aratæ steterant ad litorea proræ, Reddunt se totidem facies. V. Quorumi morientia corpora fundis. V.

QUOTANNIS, adv. *Tous les ans*. Plī. Hic illam vidi juvenem, Melibææ, quot annis Bis senos cui nostra dies altaria fumant. V.

QUOTENI, æ, ā. *Combien*. Quotena jugera. Cic.

QUOTIDIĀNŪS, ā, ūm. *De chaque jour*. PHR. Conjugis in culpā flagravat quōtidianā. C. Lavīs Dropace tu quōtidianō. M. Quotidianus. Cic. [*Pro vili*.] *Commun*.

QUOTIDIE, adv. Cic. *Chaque jour*.

QUOTIES, adv. *Combien de fois*. PHR. O ! quoties, & quæ nobis Galatæa locuta est. V.

QUOTIËCUMQUE, adv. Cic. *Toutes les fois que*.

QUOTQUOT, indecl. *Autant qu'il y en a*. PHR. Omnes undique, quotquot estis, omnes Adeste. C. Quotquot eunt dies. H. *i. singulis diebus*.

QUOTUS, ā, ūm. *Le quantième*. PHR. Tu quotus esse velis, rescribe. H. Quota pars rerum, fortuna. O. Terroris. Q. Scire velim chartis pretium quotus arroget annus. M. Dic quotus es, quanti cupias canare. H. Pars quota laudis erat. O.

QUOTUSCUMQUE, QUOTACUNQUE, *Qui que*

de puisse être. PHR. Moverit e cunctis pars quatumque Deos, T.

QUOVIS. Ter. QUOVISCUMQUE. Par tout ou vous

voudrés. PHR. Quoviscumque loco potes hunc finire libellum. M.

QUOUSQUE, adv. Cic. Jusques à quand.

R.

ABYDE, & RABYŌSĒ, adv. *Avec rage, avec fureur.* Omnia rabidē appetens. Cic.

RABIDUS, & RABIOSUS, ā, ūm. *Enragé.* PHR. Rabidarum more ferarum. St. Fulmineo rabidos dum rotat ore Canes. O At Rabidæ Tygres absunt. V.

Hac rabiosa fugit Canis; hac lutulenta ruit Sus. H. Rabido laceravit dente Leonem. M.

RABIDUS. Metaph. *Furieux.* SYN. Rabidum murmur. V-F. Rabida vox. Cl. Rabidus aspectus. Cic. Dolor. St. PHR. Rabidos compescere mores. O. Animi rabidi furor. C. Furiis mens effera. V. V. Ille fame rabidā tria guttura pandens. V. Animus rabie stimulatus. C. Clamori fori rabiosa jurgia. S. Signi rabiosi Tempora. A. i. *Canicula.* (Vide FURENS, IRATUS.)

RABIES, ēi. *Rage.* EPITH. Cæcā, sævā, dirā, fērā, trux, furēns, fērōx, insānā, vēsānā, effērā, crūēntā, hōtrēndā, implā, improbā, immānis, immitis, nefāndā, crūdēlis, bārbārā, lymphātā, hōrridā, acerbā, scēlērātā, hōrribilis, trūculēntā, præcēps, amēns, effrēnā, impōrēns, rūmidā, flammātā: accēnsā, fērvidā, ignēā. Indomitā, impātiens, animōsā, infrēnā, mīlēsūadā, innātā, pēstifērā, civicā, Cāninā. PHR. Sæva Canum rabies morsus avertit hiantes. Pr. Hinc Canibus blandis rabies venit. V. Spumet tunc primum rabies vesana per ora. L. Hic subitam Canibus rabiem Cocytia virgo Objicit. V.

RABIES, metaph. *Fureur, emportement.* Liceat discedere Cæsar A rabie scelerum. L. Apertam vertitur in rabiem locus. H. Irarum rabiem servat frons. Sil. Dolor rabiem colligerat. O. In ferrum rabies promptissima. S. Archilochum proprio rabies armavit Iambo. H. Et belli rabies, & amor succedit habendi. V. Mentes cæcus instiget furor, Rabies parentum duret. S. Nigro rabies armata veneno. Pnot. Indomitam properat rabiem sedare. H. Colligit os rabiem. O. Ille asper & improbus irā Sævit in absentes: collecta fatigat edendi Ex longo rabies. V. (Vide IRA, FUROR.)

RABIES Maris, Cæli, &c. PHR. Vos & Scyllazum rabiem penitusque sonantes Accetis scopulos. V. Rabiem Cælique marique V. Mare sæva quietum ventorum rabies motis exasperat undis. O. Austri rabies H. (Vide TEMPESTAS.)

RABIRIUS Poëta Ovidii temporibus. Cum foret & Marfus magnique Rabinus oris. O.

RABULĀ, æ. m. In agendis causis acer est & rabiosus. Quasi rabulæ, ait Cic. qui sibi diserti non videntur, nisi omnia tumultu & vociferatione concusserint. Cic.] Un Avocat brailard, crieur. PHR. Quid

morer hic rabulas, qui de se vana loquuntur. Cl. Qui clamori rabiosa fori Jurgia vendens improbus iras. Et verba locat. S. Qui fora cum magnis latrans clamoribus implet, Tum se Patronum Caufidicumque vocat.

RACEMARIUS, īi, m. Col. [Malleolus ex quo pampini pullulant.] Cressete.

RACEMATUS, RACEMOSUS. Plī. RACEMIFER, ā, ūm. *Qui porte des grapes.* PHR. Uva racemifera. O. Bacche racemiferos hederā redimite capillos. O.

RACEMUS, ī. m. Grappe de raisin, raisin. PHR. Et te tumidis Bumaſſe racemis. V. Extensis tumet uva racemis. O. Turpes fert uva racemos. V. Passos de vite racemos. (Vide UVA.)

RADIATIO, ōnis, f. & RADIATUS, ūs, m. Plī. *L'éclat des raisons.*

RADICITUS, adv. *Jusques à la racine.* SYN. Abs, ā radicē. PHR. Huic fluctus vivo radieitus abstulit unguis. Pr. Tulit Fagos radieitus altas C. Quæ gravidam latē segetem abs radicibus imis Sublimē expulſam eruerent. V. Imā de stirpe recisum. V. Aut Idā in magnā radicibus eruta Pinus. V. RADICITUS. [Pro omnino.] Entièrement. Opinionem excutere radieitus. Cic.

RADICOR, aris, arūs sūm, arī, & Radiceſcō, īs, ērē. SEN. *Prendre racine.* SYN. Frumenta multis fibris radieantur. Plī. Radicari in frutices. Plī. Radicem affigere terræ. V. Et mala radices altius arbor agit. O.

RADICOSUS, ā, ūm. Plī. *Qui a beaucoup de racines.*

RADIO, as, avī, atūm, arē. *Raisonner, briller.* SYN. Fulgēō, micō, lucēō, splendēō, rutilō. PHR. Radiantis imagine Lunæ. V. Auro radiantia templa. O. Radiancia lumina Solis. O. Flavio radiant electra metallo. M. Argenti bifores radiabant lumine valvæ. O. Miles radiabat in armis. Pr. Cæsarie rutilas ejaculante faces. Saut. Galeæque nitor radientis ab auro. O. Latonia Phœbe Purpureo radiet vultu. Col. Radiant, ut sidus, ocelli. O. Galeæ gemmis radientur & auro. O. (Vide LUCEO.)

RADIOSUS, & RADIATUS, ā, ūm. *Raisonnant.* Radiosus fol. Pla. (Vide FULGENS.) Radiata rota. VAR. *Qui a des rais.*

RADIUS, īi, m. *Raison.* EPITH. Sōlāris, nitrēns, fulgidus, lucidus, fulgens, clārus, cōruscus, micans, flammāns, flammifer, sērēnūs, ignītūs, purpureus, Phœbeus, Apollinēus, sīdērēus, trēmulus, rubēns, mobilis, vëlōx, rēctus, vagis, ardēns, illustris. SYN. Splēndōr, lūx, lūmēn, fulgōr, jubār. PHR. Per Jubar hoc, inquit, radiis insigne coruscis, O. Sol radiis vallatus acutis. O. Fulgens radiis argentea puris. (Luna) O. Circum caput omne micantes Deposuit radios Sol. O. Flammiferis tellus radiis exusta de-

hiscit. *Sil.* Radius juga subdita matutinis. *O.* Non radii Solis neque lucida tela diei. *Lr.* Ubi crastinus ortus Extulerit Titan, radiisque retexerit orbem. *V.* Jamque rubescebat radiis mare. *V.* Carula nubes Solis inardescit radiis, longéque refulget. *V.* Radiis Sol omnia lustrans. *Lr.* Inferri radii per opaca domorum, *Lr.* Erumpunt radii. *V.* Nubem radiis ardentem lucis & auro. *V.* Mitescere multa videbant Verberibus radiorum atque astu victa per agros. *Lr.* **RADIŪS.** [*Pro* fulgore.] *Eclat.* *PHR.* Ex oculis micantes radii. *Pli.* (*Vide* **FULGOR.**)

RADIŪS rotæ. *Rais de roue.* *PHR.* Hinc radios trivere rotis. *V.* Aurea summæ Curvatura rotæ, radiorum argenteus ordo. *O.* Saxum ingens volvunt alii, radiisque rotarum districti pendent. *V.*

RADIŪS. [*Virga* quæ Geometræ lineas indicant.] *Baguette.* *PHR.* Cælique meatus Describent radio, & surgentia sidera dicent. *V.* Descripsit radio totum qui gentibus orbem. *V.*

RADIŪS. [*Textoris instrumentum.*] *Navete de tisserand.* *PHR.* Excussi manibus radii, revolutaque pensa. *V.* Radio percurrere telas. *O.* Utque Cytoniaco radium de monte tenebat. (*i. buxum.*) *O.* Attritique manu radii. *Cl.*

RADIŪ, *ōrūm.* [*Olivæ oblongæ.*] *Sorte d'Olive.* *PHR.* Nec pingues unam in faciem nascuntur Olivæ Orchites & Radii. *V.*

RADIX, *icis.* & **RADICŪLĀ,** *æ, f. dim.* *Cic.* *Racine.* *EPITH.* *Altā, imā, arbōrēā, lentā, vālidā, inflexā, errāns, obliquā, bibulā, vāgā, tēnērā, lignōsā, durā, infixā, tōrtā, rāmōsā, depresā, tēnāx, effusā, latēns, nūdā, revulsā.* *SYN.* *Stirps, fibrā.* *PHR.* Pullulat ab radice aliis densissima sylva. *V.* Concretam patitur radicem affigere terræ. *V.* Nec jam validis radicibus hærens. (*Arbor.*) *L.* Hujus odorato radices incoque Baccho. *V.* Vulvis pascunt radicibus herbæ. *V.* Truditur è sicco radix Oleagina ligno. *V.* Atqui nec herba, nec latens in asperis Radix fefellit me locis. *H.* Radixque medendi Utilis. *O.* Altis radicibus eruta Pinus. *V.* *Æsculus* in primis quæ quantum vertice ad auras *Æthereas* surgit, tantum radice in tartara tendit. *V.* Non à stirpe valent rascæque reverti Possunt. *V.* Porrigitur radix, longi firmamina trunci. Et mala radices altius arbor agit. *O.* Imis avulsam solvit radicibus. *V.* Arbor quæ stirpibus exit ab imis. *V.* **RADIX** faxi. *Lr.* Radix montis. *Cel.* *Metaph.* *Le pied.* Radix linguæ. *O.*

RADŌ, *is, rāsī, rāsūm, ērē.* *Racler, ratisser.* *SYN.* *Abrādō, erādō, sēcō, rēsēcō.* *PHR.* Arva radit imbribus Euris. *H.* Impresso raduntur vomere faxa. *Sil.* Extremo in margine rassa littera. *O.* Radentia ripas flumina. *Lr.* Et rassa hastilia virgæ. *V.* Lævia radere tigna. *Lr.* Sicco freta radere passu. *O.* Radere aliquem fastis. *Tac.* *Rasier, effacer son nom.* **RADERĒ** aures. *QUIN.* *Ecorcher les oreilles.* **RADERĒ** iter. *Fendre l'air en parlant.* *PHR.* Mox ære lapsa quieto Radit iter liquidum, celeres nec commovet alas. *V.* (*Vide* **VOLO,** *as.*) **RADERĒ.** *Costoier.* Proxima Circæ raduntur littora terræ. *V.* Lege littoris oram. *V.* Ille inter navisque Gyæ scopulosque sonantes Radit iter lævum interior. *V.* **RADERĒ.** *Raser.* *PHR.* Radere caput. *Sue.* Nam Sergiolus jam radere guttur Cœperat. *J.* Radere te melius spongia, Phœbe, potest. *M.* (*Vide* **BARBA.** *Barbam tondere.*)

RADERĒ. [*Per trans.* ad mores.] *Censurer.* *PHR.* Pallentes radere mores Doctus, & ingenio culpam desigere ludo. *P.* Utque meus lima rarus liber esset amici. *O.* (*Vide* **CORRIGO.**)

RADŪLĀ, *æ, f. Col.* *Racloir.*

RAIĀ, *æ, f. Plī.* [*Piscis genus.*] *Raie.*

RALLĀ, *æ, f. Plā.* [*Genus vestis rarioris.*] *Habit fait d'une étoffe transparente.* **RALLĀ,** *æ, f. & RALLŪM,* *ī, n. Plī.* [*Ferream instrumentum quo raduntur, seu purgantur atrata.*] *Une curette.*

RAMALĒ, *is, n.* [*Ramus inutilis ab arbore decisus.*] *Rameau, m. Ramille, f. EPITH.* *Siccūm, stērilē, ærens, aridūm, abscisūm.* *PHR.* Multifidasque faces ramaliaque arida tecto Detulit *O.* Veteris ramalia fagi. *P.*

RAMENTŪM, *ī, Plī.* [*Tenuis cujusque rei rassa particula.*] *Raclure.* *PHR.* Et ramena simul ferri. *Lr.*

RAMĒŪS, *ā, ūm.* *De branche, de rameaux.* *PHR.* Ramea costis Subjiciunt fragmenta. *V.*

RAMĒX, *icis, m. Col.* [*Genus herniæ.*] *Hernie, f. descende de boiaux.* **RAMĒX** *Plī.* [*Pro ramali.*] *Branche d'arbre coupée.* **RAMĒX,** [*Pectoris venulæ.*] *Rameaux ou petites veines de la poitrine.* Suos ramices rumpere. *Plā.*

RAMNĒTĒS, *ūm.* *Una è tribus partibus in quas distributus erat Populus Romanus tempore Romuli.* *PHR.* Hinc Taties Ramnesque viri Luceresque Coloni. *Pr.*

RAMŌSŪS, *ā, ūm.* *Qui à beaucoup de branches.* *PHR.* Garrula ramosa prospexit ab Illice Perdix. *O.* Sylvani ramosa domus. *Pr.* *Couverte de feuillage.* *Ramosa...* vivacis cornua Cervi. *V.* *Metaph.* Cervix ramosa Colubri. *O.*

RAMŪS, & **RAMŪLŪS, RAMŪSCŪLŪS,** *ī, m, dim.* *EPITH.* *Viridis, frondens, patulus, vagus, umbrōsus, umbrāns, vernāns, opacūs, viridāns, virēns, frondosus, fluēns, cōmans, fragrans, olēns, odorifer, redolēns, floridus, ferax, florēns, lætus, pomifer, vernus, gravidus, lentus, flexilis, textilis, fragilis, curvatus. nūtans, tremulus, mutilatus, decisus, inutilis, bifurcus, errans, fortis, nodosus, pendens, pendulus, pandus, arboreus, procerus, tener.* *PHR.* Flectitur obsequio curvatus ab arbore ramus. *O.* Rami frondentis Olivæ. *V.* Sub ramis arboris altæ Deponunt corpus. *V.* Ramoque sedens Philomela. *V.* Frondesque elapsus in altas Per ramos victor perque alta caecumina regnat (*ignis*) *V.* Latet arbore opacā Aureus & foliis & lento vimine ramus. *V.* Udos cum foliis ramos urente camino. *H.* Muta sub umbrosis habitant quæ somnia ramis. *V.* Non avis in ramo tecta laremque parat. *O.* Ramos humo figere. *O.* Jam fragiles poteram à terrâ contingere ramos. *V.* Nunc altæ frondes & rami. matris opacant. *V.*

RAMŪS *Pomifer.* *PHR.* Ramos felicia poma ferentes. *O.* Quos rami fructus, quos ipsa volentia rura Sponzte tulere suâ. *V.* Pandos autumnus pondere ramos. *O.* Fructibus rami graves in terram ruunt. *S.* Lecta de pinguis Oliva ramis arborum. *H.* Cum se Nux plurima sylvis Induet in florem & ramos curvabit olentes. *V.* Pomaque penilibus micuerunt aurea ramis. *Pont.* Non ulla ramos sylva pomiferos habet. *S.* Dum rami pondere nutant. *O.* Fugiente Pomo nudus stetit ramus. *S.* Ex auro ramos ex auro poma ferebat. *V.*

(Vide ARBOR. *Arbor fertilis.*)

RĀMŌS fundere. PHR. Ingens Exiit ad cælum ramis felicibus arbor. *V.* Ramos, annoſaque brachia pandit Ulmus, opaca ingens. *V.* In vacuum poterunt ſe extendere rami. *V.* Turgeſcit in arbore ramus. *O.* Frondeſcunt rami. *Lr.* Rami latè funduntur. *Caf.* (Vide ARBOR. *Arbor creſcens. Arbor umbroſa.*)

RĀMŌS cadere, amputare. PHR. Inutileſque falce ramos amputans Feliciores inferit. *H.* Falx ramo lucum ſpoliavit opaco. *O.* Ancipiti ramos preme falce. *Mant.* Quercum deciſis undique ramis. *V.* Denudat foliis ramos & cortice trancos. *V.* Ramos compesce fluentes. *V.* Et teneros manibus ramos abruptit. *O.* (Vide ARBOR. *Arborem putare.*)

RĀMĪ ōpaci, ūmbrāntes. PHR. Ubi dives opacat Ramus humum. *V.* Ramis tegetem frondentibus aras. *V.* Ingenti ramorum protegat umbrā. *V.* Impediunt tenebræ ramorum. *V.* Umbrifera pendentes arbore ramos. *O.* (Vide ARBOR. *Arbor umbroſa. UMBRO, as.*)

RĀMŌS implicāre nectēre. PHR. Ramis errantibus implicat umbras. *V.* (Vide ARBOR. *Arborem muro applicare. VINEA. Vineā jugata.*)

RĀNĀ, æ, f. GRENOÛILLE. *Fabuloſum huiusce paluſtris animalis ortum ita narrat Ovid.* Finibus in Lyciæ longo Latona labore Feſſa... ſitim concepit ab aſtu... forte lacum mediocris aquæ conſpexit in imis Vallibus: Agreſtes illic fruticoſa legebant Vimina cum juncis... acceſſit (*Latona*) gelidos potura liquores... ruſtica turba vetat... minasque. Ni procul abſcedat, conviciāque inſuper addunt. Nec ſatis eſt, ipſos etiam pedibūſque manūque Turbavere lacus, imoque ē gurgite mollem Huc illuc limum ſaltu movere maligno. Suſtulit ira ſitum, neque enim jam filia Czei Supplicat indignis, nec dicere ſuſtinet ultra Verba minora Dea: tollēnque ad ſidera palmas, Æternū ſtagno (dixit) vivatis in iſto. Evēniant optata Deæ, juvat eſſe ſub undis, Et modò tota cava ſubmergere membra palude, Nunc proferre caput, ſummo modò gurgite nare, Sæpe ſuper ripam ſtagni conſiſtere, ſæpe In gelidos reſilire lacus, ſed nunc quoque turpes Liribus exercent linguas, pulſoque pudore; Quamvis ſint ſub aqua, ſub aqua maledicere tentant. Vox quoque jam rauca eſt, inſtatque colla tumefcunt, Ipſaque dilatant patulos convicia riſtus: Terga caput tangunt; colla intercepta videntur. Spina viret, venter, pars maxima corporis, albet: Limoſoque novæ ſaliunt in gurgite Ranæ. *O.*

EPITH. Rācā, cānōrā, cōāxāns, crēpītāns, gārūrā, lōquāx, quērūrā, clāmōſā, mōlēſtā, impōrtūnā, virīdis, virēns, tūrpīs, pālūſtris, ſtīgnicōlā. PHR. Ranæque paluſtres Avertunt ſomnos. *H.* Forte coaxantem Neptunus ab æquore Ranam Audiit. *M* Et veterem in limo Ranæ cecinere querelam. *V.* At non hic querulæ conſuſo murmure Ranæ. Antiquas lites & jurgia longa recantent. Hinc abige indignas; imo nam gurgite limum, Turba maligna movens permiſcet cuncta tumultu. *Rap.* Ranæ paludis incolæ ambiguum gēnus Limoque cretum... ſundo ab imo cœnoſos lacus Ulvaſque putres & ſolo reſides aquas Pedibus petulcis commovent. *Com.* Nam poſtquam ta. citæ ſilvere per arva volucres, Illa paludoſa merſa coaxat aquā. *Saut.* Edita gurgitibus, olimque immerſa profundo, Et luteis tantum ſemper amica va-

dis. *Avie.* Quædam tum ſtagni Incola. *Ph.* Motu ſonoque terruit pavidum genus. *Ph.* Semina limus habet virides generantia Ranas, Et generat truncas pedibus; mox apta natando Crura dat, utque eadem ſint longis ſaltibus apta, Poſterior ſuperat partes menſura priores. *O.* Quæzulis vis inſeſtiſſima Ranis Lucius. *Auf.* Obſtreperentes Ranas ſilere juſſit. *Sue.* Piſcibus ingluviem Ranis que loquacibus expler. *V.* **RĀNCIDŪS; & RĀNCIDŪLŪS,** ā, ūm. & **RĀNCENS,** ēntis. *PR.* Rance, qui ſent le relant, puant. *SYN.* Pūtridūs, pūtris, mūcidūs, mārēcidūs, fētēns. *PHR.* Rancidulum quiddam balbā de nare locutus. *P.* Rancidum Aprum antiqui laudabant; non quia naſus Illis nullus erat, ſed &c. *H.* Qui ſic rancidulo loquatur ore. *M.* Unde cadavera rancenti nunc viſcere vermes Expirant. *Lr.* Non tamen his opſonia ſiunt Rancidula. *J.*

RĀNCŌR, ōris, m. [Odoris gravitas.] *L'odeur de rance, de relant.* PHR. Receptacula olei munda ſint, ne veteri rancore novos ſapores corrumpant. *Pall.*

RĀNŪNCŪLŪS, ī, dim. *Cic.* Petite grenoïlle. (Vide RANA.)

RĀNŪNCŪLŪS. *PLI.* [Flos.] Renoncule. [Herba. *Pli.*] Grenoïllette.

RĀPĀ, æ, f. **RĀPŪLŪM,** ī, n. dim. & **RĀPŪM;** *COL.* Rave. PHR. Brumali gaudentia frigore Rapa. *M.* Actia circum Rapula. *H.* Cum Rapula, plenus, Atque acidas mavult inulas. *H.*

RĀPĀCIĀ, & RĀPICĪĀ, ōrūm. *PLI.* [Rapi folia.] *Feuilles de rave.*

RĀPĀCĪTĀS, ātis, f. *Inclination de voler, l'action de dérober.* PHR. Dixit filius eſt rapacitatis. *M.* Quis in rapacitate avarior *Cic.*

RĀPĀX, ācis, ciōr, iſſimūs. *Raviſſeur, qui enleve.* *SYN.* Rāptōr āvidūs, fūr. *SYNT.* Olim furunculus nunc rapax. *Cic.* Rapax manus. *Cic.* Ignis. *O.* Mors. *T.* Orcus. *H.* Falx. *Lr.* Cervi Luporum præda rapacium Arpiis gula digna rapacibus. *H.* **RĀPĀX** ventus. *V-F.* Torrens. *S.* Qui entraîne. PHR. Fluvios innare rapaces. *V.* Neque te committe rapacibus undis. *V.* Thalle turbidā rapacior procellā. *C.*

RĀPHĀNĪTĪS, ītidis, f. *Pli.* [Herba.] *Eſpece de Glaïeul.*

RĀPHĀNŪS, ī, m. *Rave, Raiſfort,* PHR. Percurrent Raphanique; Mugileſque. *C.* **RĀPHĀNĪNŪM** oleum *Pli.*

RĀPIDĒ, adv. *Rapidement; avec impetuoſité.* *SYN.* Velōcītēr. *SYNT.* Rapide ferri. *Cic.* Rapide dilapſus fluvius. *Cic.* **RĀPIDĪTĀS,** ātis, f. *Rapidité.* *Rapidity fluminis.* *Caf.* (Vide CELER.)

RĀPIDŪS, ā, ūm. iōr, iſſimūs. *Rapide, qui va vite.* *SYN.* Vēhēmēns; cēlēr, velōx, præceps, viōlētūs, citūs, citātūs, cōncītūs. PHR. Rapidi venti. *V.* Ut volucris viſis rapidiſſima Milvius extis. *V.* Rapidoque volans obit omnia curru. *V.* Rapido contendere curſu. *V.* Rapidos morantem Fluminum, lapſus. *H.* (Vide CELER.) **RĀPIDŪS.** *Violent, impetueux.* PHR. Rapidity potentia Solis. *V.* Œſtuat, ut clauſis rapidus fornacibus ignis. *V.* Lenite Tigres rapidosque Leones. *H.* Rapida ira. *St.* Arma. *Sil.* Rapidus clamor. *St.* Rapidum mare. *T.* (Vide VIOLENS.)

RĀPINĀ, æ, f. *Col.* [Ager rapis conſtitus.] *Couche*
T & iij

carreau ou champ, semé de raves.

RAPINĀ, *æ*, f. *Rapine, larcin, butin.* **EPITH.** *Hōstīlis, avidā, noctūrnā, violētā, audāx, dirā, sāvā, tūrpis; sacrilēgā, ingēns, invidiōsā, fūrtīvā.* **SYN.** *Prædā, fūrtūm, raptūm.* **PHR.** *Tristi spoliante templā rapinā. Cl. Certior ē multis, nec tam invidiosa rapina est. O. Raptas avertere prædas. V. Prædaque & hostiles luxum suasere rapinæ. L. Convectare juvat prædas, & vivere rapto. V. (Vide FURTUM vel PRÆDA.)*

RAPĪŌ, *is, pūi. ptūm, ērē.* & **RAPTŌ**, *ās, āvi, ātūm, ārē.* **FREQ.** *Entrainer, emmener par force.* **SYN.** *Abripīō, eripīō, abducō, auferō, tollō, PHR. Veni rapere carinas. L. In partemque rapit varias. V. Atque illum in præceptis prono rapit alveus amæ. V. Rapiuntque per avia currum. (Equi.) O. Rapi fatis. O. Illa rapit juvenes, sustulit illa fenes (fortuna.) O. Rapit huc, rapit impetus illuc. St. Mentis inops rapitur. O. Quem rapies in iura. H. Sponforem me rapis. H. Si periturus abis, & nos rape in omnia tecum. V. Nec almā Sic merui de luce rapi. St. Aliquem rapere in crucem, ad supplicium. Cic. Ac venti subito vexantia turbine raptant. Lr. Raptatur Equorum Arbitrio. O. Ter circum Iliacos raptaverat Hectora muros. V. Sed me Parnassi deserta per avia dulcis Raptat amor. V. (Vide TRAHŌ.)*

RAPĒRE virginem. **PLI. Ravir.** **PHR.** *Quid faceret, quò se rapta bis conjuge ferret. V. Arlinoc subrepta paratis A famulo Ganimede dolis. L. Qui rapit præmia nobis Virginitatis habes. O. Auro potitur spolioque superbus Muneris, authorem secum spolia altera portat. O. Non potes invita Cereris gener esse: roganda. Non rapienda fuit. Cl.*

RAPĒRĒ. [*Furari.*] **Prendre, dérober.** **PHR.** *Non ea sunt voto, sed rapienda manu. O. Omne sacrum rapiente dextrā. H. Raptas ad littora vertere prædas. V. Oscula ... negat quæ poscente magis gaudeat eripi. Interdum rapere occupat. H. Rapiuntque in fomite flammam. V. Funereas rapuere faces. V. Farris acervum Cum populant. V. Improbe vicinum carpe viator olus. O. Rufino populandus erat; dominoque parabat Exitium fecundus ager; metuenda colonis Fertilitas. Cl. Orbisque ruinas Accipit una domus. Cl. (Vide FUROR, aris.)*

RAPĒRĒ. *Per trans.* **PHR.** *Tu quoque quæ nostros rapuisti nuper ocellos. O. Cum rapuit vultus, Xanthe, Neära tuos. O. Si tamen ut limis. (i. obliquis oculis.) Rapias quid prima secundo Cera (i. testamentum.) Velit versu. H. Rapi in errorem, in fraudem. Cic. Quo te rapit effræna cupiditas. Cic. Rapiunt sibi quisque laborem. Sil. RAPĒRĒ Viam, rapere se. S'enfuir. PHR. Ocius hinc te ni rapis. H. Illuc se rapuit, gregibusque immiscuit illis. O. Huc rapies germana viam. Si Campum sonipes rapit acrior. St. I, pedes quo te rapiunt & auræ. H.*

RAPTĪM, *adv. Cic. A la hâte, avec précipitation.* **SYN.** *Vēlōciter, citō, rapidē, Antreptō tēpōrē. V. PHR. Plani raptim petit æquora campi. Lr. Imperia raptim Mutata. St. Omnia raptim & turbate aguntur. Cic. Raptim scribere. Cic.)*

RAPTOR, *ōtis. m. Ravisseur.* **PHR.** *Inde Lupi ceu Raptores. V. Raptorisque tulit quā via ditis. (Plutonius.) Equos. Pr. Nec, dum regit omnia Cæsar, Incolumis, tanto præside, raptor erit. O. (Vide FUR.)*

RAPTUM, *i, n. Vol, rapine.* **PHR.** *Raptoque potiri. V. Vivitur ex rapto, De rapto. O. Vive velut rapto fugitivaque gaudia carpe. M. RAPTUS, ūs, m. & RAPTIO, ōnis, f. TER. Rapt, enlèvement. PHR. Raptus virginis, Ganimedis. Cic. It Venus, & rapus metitur corde futuros. Cl.*

RAPTUS, *ā, ūm.* **SYNT.** *Rapta lingua, præmia. O. Rapta ex oculis fortuna. Liv. Raptus amore furit. O. Ventus Æquet humo turres, rectaque rapta ferat. O. Rapta virginitas. O. Rapta nuptiæ. Cic.*

RARĒ, *iūs, iſsimē.* [*Non densē, non spīse.*] *Clair, loin à loin.* **SYN.** *Rarius conferere, Col. RARĒ & RARŌ.* [*Infrēquēter, insolēter, non sēpē.*] *Rarement.* **PHR.** *Rarius scribere. Pl. Raro antecedentem scelestum, Deseruit pede poena claudō. H. Jejunos stomachus raro vulgaria temnit. H.*

RARĒFACIO, *is, feci, factum, ērē.* [*Rarum facere.*] **PHR.** *Et rarefecit calido miscente vapore. Lr. Curat item (fulmen) ut vasis integris vina repente Diffugiant: quia nimirum facile omnia circum Conlaxat, rareque facit... & Mobiliter solvens differt primordia vini, Tollens fervore. Lr.*

RARĒFIO, *is, factūssūm, fiēti.* & **RARĒSCŌ**, *is, ērē.* *Se Rarefier.* **PHR.** *Nil prodesset enim calidum densarier ignem, Nec rarefieri. Lr. Solis radiis jactatur aquai Humor, & in lucem tremulo jactatur ab æstu. Lr. Nubila rarefunt pluviis. St. Pereunt cum rarefacta fluendo Sunt. Lr.*

RARĒSCERĒ. *S'éclaircir, se diminuer, disparaître.* **PHR.** *Ubi te admoverit ora Ventus; & angusti rarefcent claustra Pelori. V. Rarefci multo laxatus vulnere miles; Atque aperit parulas, prostrato corpore, latē Inter tela vias. Sil. Profundæ rarefunt tenebræ. St. Jaculis rarefcitis umbræ. St. Colles paulatim rarefunt. Tac.*

RARĪPĪLUS, *ā, ūm.* **COL.** *Qui n'a guère de cheveux.* **PHR.** *Sape putes argente comam periſſe ſenectā: Raripilum fecit price libido ſenem. Bim.*

RARITAS, *ātis. f. Cic. & RARITUDŌ, inis, f. Col. [laxitās.] Rareté des choses qui ne sont point condensées.* **SYNT.** *Raritas pulmonum. Cic. Arborum. Pl. Raritudo terræ. Col. RARITAS.* [*Infrēquētia.*] *Rareté petit nombre.* **SYNT.** *Raritas dictorum. Cic.*

RARUS, *ā, ūm.* [*Non densus.*] *Peu épais.* *Densa magis Cereri, rarissima quæque Lyxo. (Favet Tellus.) V. Retia rara. V. Utque liquor rari sub pondere cribri Manat. O. Rarā viridis tegit Arbutus umbrā. V. Acies rarior. Tac. Rarior aer. Lr.*

RARUS. [*Infrēquēns, paucūs.*] *Rare, en petit nombre.* **PHR.** *Raris habitata mapalia tectis. V. Rari frutices in vertice. O. Apparent rari nantes in gurgite vasto. V. Cur Manat rara meas lacryma per genas. H. Raræ litteræ. Cic. RARUS. Dont on use rarement. Voluptates commendat rarior usus. J.*

RARUS. *Rare, qui ne se trouve pas aisément.* *Corvo quoque rarior albo. J. Raros inter numerandus amicos. M. Qui velit ingenio cedere, rarus erit. M. Rara est gratia fratrum. O. RARUS. Rare, précieux. SYN. Excellēns, eximius. PHR. Rara quidem facie, sed rarior arte canendi. O. Laudati juvenis rarissima conjux. St. Doctæ, rarissima turba, puellæ. O. Rara fides. H.*

RASAMENTUM, *i, n. Col. Raclure, ratissure.* **RASILIS**, *ilē. Raclé, poli, raboté.* **SYN.** *Rasus, déracé*

sus, abrāsūs, pōlitūs PHR. Tum læves calamos, & rasæ hastilia virgæ. V. Aut torno rasile buxum. V. Rasilis huic summam mordebat fibula vestem. O. Līmā rasā recentī M.

RĀSĪS, īs, f. Col. [Genus crudæ picis.] Poix sèche. RĀSORIŪS, ā, ūm. Qui fert à raser. Rasorius culter. Cic. Un rasoir.

RĀSTRŪM & RĀSTĒLLŪM, ī, n dim. Plī. RASTRI, orum. Hoīam, rāicam. EPITH. Grāvē, cūrūm, rigīdūm, vālīdūm, mōrdāx, ferrēum, rōbōrēum, līgnēum, dēntātūm. PHR. Et iniquo pondere rastri. V. Rastri glebas qui frangit inertes. V. Curvis purgatur vinca rastris. C. Ergo ægrē rastris terram rimantur. V. Rastri terram domat. V. Quod nisi & assiduis terram insectabere rastris. V. Vulnera rastrorum fert tellus. O. Rastri tellus intacta. O. Non rastros patietur humus, non vinca falcem. V. Rastello humum effodit Sue.

RĀSŪRĀ, æ, f. Col. & RĀSŪS, ūs, m. Var. [Radendi actus] L'action de raser, de polir.

RĀTĪŌ, ōnīs, f. [Lux vitæ. Ut ait. Cic. Hanc altā capitis fundavit in arce Mandatricem operum, prospecturamque labori. Cl.] La raison, le bon sens. EPITH. Sōlēs, sīgāx, prōvidā, sāpiēs, cēlēstīs, divīnā, nātūrālīs, prūdēs. SYN. Mēns, ānimūs, iudiciūm, cōsiliūm, prūdētiā. PHR. Stat contra ratio, & secretam gannit in aurem, Ne liceat facere id quod quis vitiabit agendo. P. Esse Apibus partem divīnæ mentis & haustus Æthereos dixere. V. Ratio & magnæ cælestia femina mentis Munere sunt concessa Deūm mortalibus : alii Quantum cælicolæ, tantumdem animalibus isti Præcellunt cunctis. Sil. Seu ratio dederit, seu fors objecerit illi. H. RĀTIONEM Sequi, à ratione discedere. PHR. Diis proximus iste Quem ratio non ita movet. Cl. Ratione furem Vincere. O. Nam simul ac ratio tua caput vociferari. Lr. Avius à verā longē ratione vagaris. Lr. A verā labi ratione. Lr. Homines rationis egentes. O. Savit inops animi. V. Omnia perversā præpostera sunt ratione. Lr. Sed pavor attonito rationis demerat usum. O. Tentat enim dubiam mentem rationis egestas. Lr. Arma amens capio, nec sat rationis in armis. V.

RĀTĪŌ & RĀTĪŪNCŪLĀ, æ, f. dim. Ter. [Causa.] Raison, cause, motif. PHR. Fœmina cur præstet non est rationis opertæ. O. Et sapere & doctis rationem reddere dictis. Lr. Si liber, & placidi rationem admittitis, edam. J. Rursus amor patriæ ratione valentior omni. O.

RĀTĪŌ. [Pro modo & more.] Moyen, manière. PHR. Nunc quā ratione quod instat Conferi possit, &c. V. Quā teneat ratione aditus, & quæ via clausos Excutiat Teucros vallo. V. Si neque majorem feci ratione malā rem. H. Vagā ratione labuntur sydera. Cic. Navigii ratio jacebat. Lr. Ratio dicendi. Cic. Pari ratione. Lr. Laboriosa vitæ ratio. Cic. Victūs ratio. Cel.

RĀTĪŌ. [Pro respectu.] Egard, soin, consideration. PHR. Nec sibi cœnarum quivis temerē arroget artem Ni prius exactā tenui ratione saporum. H. Vani ratio ventosa favoris. Cl. Quapropter bene cum superis de rebus habenda Est ratio. Lr. Habenda prior morum ratio. Quin. Atque tibi ratio laudis habenda tua est. O.

RĀTĪŌ. [Pro calculo.] Compte, calcul. PHR. Romani pueri longis rationibus assent Discunt in partes centum diducere. H. Sportula quid referat, quantum rationibus addat. J.

RĀTĪŌCINĀTĪŌ, ōnīs, f. & RĀTĪŌCINIŪM, ī, n. Cic. Raisonnement.

RĀTĪŌCINĀTŌR, ōrīs, m. Cic. [Cālcūlātōr.] Qui entend bien à faire un compte.

RĀTĪŌCINŌR, ārīs, ātūs sūm, ārī. Cic. Raisonner, ou calculer.

RĀTĪŌNĀLĪS, ālē. Quin. Raisonné.

RĀTĪŌNĀLĪTĒR, adv. Sue. En raisonnant, d'une manière raisonnée.

RĀTĪŌNĀRIŪM, ī, n. Sue. Livre de comptes, registre.

RĀTĪS, īs, f. Vaisseau. PHR. Seu rate caruleas pictā sulcavimus undas. O. Ipse levem remo per freta pelle ratem. T. Et freta velivolæ non habitura rates. O. Nondum secabant credulæ pontum rates. S. Ratem committere vento. O. Pelago. H. Aura dabit cursum : tu modò solve ratem. O. Tentare Therim ratibus. V. Ratem frænare S. Regere. O. Subigere conto. V. EPITH. & PHR. (Vide NAVIS.)

RĀTŪS, ā, ūm. Croyant, pensant. Ratus superari posse. PLA. RĀTŪS. [Fixūs, firmūs, cōstāns, certūs.] Arrêté, déterminé. PHR. Rata dicta. O. Ratam testis debet habere fidem. O. Quæque ratum triplici pollice nectis opus. O. Ratæ preces. O. i. exaudita. Ratum aliquid habere, facere. Cic. PRO RATA. [Supp. parte] Cæs. A proportion.

RAUCA, æ, f. Plī. [Vermis radicibus frumenti & arborum infectus.] Espece de petit ver.

RAUCISONŪS, ā, ūm. Qui a un son enroué. PHR. Raucisonis efflabant cornua bombis. O. Raucisonoque minantur cornua cantu. Lr.

RAUCĪTAS, ātīs, f. Plī. & RĀVĪS, īs, f. Pla. [Vocis obtusitas.] Enrouement.

RAUCŪS, ā, ūm. [Qui vocem habet impeditam.] Enroué. PHR. Dant sonitum rauci per saxa silentia Cygni. V. Raucis resonant arbusa Cicadis. V. Et bruma impotens Aquilone raucio Mugiet. M. Illa sonat raucum quiddam, atque inamabile ridet. O. Raucis mare fervet aquis. O. Cornua raucio sonant. Cl. Raucæ, tua cura, Palumbes. V. Vallis raucio sonat. H. Raucio vox, Tympana, garrulitas. O. Querelâ longâ raucio. Pr. Raucio rumor. Cic. i. jam concidens.

RAUDŪS, ī, m. Var. Airain, cuirasse. (Vide ÆS.)

RĀVENNĀ, æ, f. [Italix urbs.] Ravenne. PHR. Lenta paludosa proscindunt stagna Ravennæ. Si, Meliusve Rana garriant Ravennates. M.

RĀVŪS, ā, ūm. & RĀVIDŪS, ā, ūm. Faune, Roux. Lupa rava. H. Ravi oculi. Var. Rava vox. Cic. Pro rava.

RAURĀCI. Cæs. Gallia Belgica populi. RAURICI, ōrūm. Plī. [Populi quos Basilienfes dicimus.] L'E-vêché de Basse.

RĒĀDIFICŌ, ās, āvī. ātūm. ārē Cic. [Denuo ædificare.] Rebatir. (Vide ÆDIFICŌ.)

RĒĀPSĒ, adv. Cic. [Pro reipsa.] Effectivement, en effet.

RĒĀTĒ, ēs, n. [Oppidum Sabinorum in Italiâ.] Rieti. PHR. Magnæque Reate dicatum Cælicolum matris. Sil.

REATUS, ūs, m. [Status & habitus reorum.] *L'etat, la condition d'un criminel.* PHR. Si det iniqua tibi tristem fortuna reatum; Squallidus hærebo pallidiorque reo. *M.* (Vide **REUS**.)

REBELLATOR, ōris, *Cas. trīx, icis, f. Liv. & RĒBĒLLIS*, is, m. f. *Rebelle, qui se revolte.* SYN. Seditiosus, perfidus. PHR. Teque rebellatrix Germania. O. Nec arma rebelles Æneadas referent, ferrove hæc regna laceſſent. *V.* Sternet Pœnos, Gallumque rebellem. *V.* Regnique ruinas Diffimulat; parvam latronum errare catervam: Ad fontes tormenta magis, quam tela parari; Nec duce frangendas jactat, sed iudice vires. *Cl.* Indociles servire animos. *Com.* Aut juga detrectans, interdumque aspera cornu. (*Vacca. V.*) Rebelles flammæ. *St.*

REBELLIO, ōnis, f. *Cæs. & RĒBĒLLIUM, ī, n. *Liv. & RĒBĒLLATIŌ, ōnis. *V-Max. Révolte, sollevement.* (Vide **SEDITION**.)**

RĒBĒLLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Se révolter.* PHR. Nisi qui vinci potuere, rebellent. *L.* Adhuc rebellat? O! manum Paridis levem. *L.* Signa quidem Divos attollere contra Nec fas est; nec posse reor. *Cl.* Motu strepuisse rebelli Gaudet perfidiam. *Cl.* Servili demere colla iugo. *Com.* Sese subducere gentis Servitio. *Com.* Cur gentes fremuere animis; vanoque rebelles Inter se populi conjurare tumultu, Principibus reges sociali crimine juncti. Una omnes coiere: illos furor impius urget. *Buch.* Dum turbida cæco Urbs fremeret motu... Impacatque furores Confusa plebis ferrique licentia. *Sant.* (Vide **SEDITION**. *Seditionem concitare.*)

RĒBŌŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Retentir.* SYN. RēmūgiŌ, rēsōnŌ. PHR. Cum gemitu reboant sylvæque & magnus Olympus. *V.* Reboant cytharis laqueata. *Lr.* Reboant Tympana. *C.* (Vide **RESONO**.)

RĒCALCITRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē, n. *Regimber.* PHR. Cui malè si palpere, recalcitrat undique tutus. *H.*

RĒCALCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Col. Refouler.* (Vide **CALCO**.)

RĒCALEŌ, ēs, cālūi, ērē. & RĒcālēsŏ, is, ūī, ērē. *Eſtre rechauffé, se rechauffer.* PHR. Recalent nostro Tyberina fluente Sanguine. *V.* Quid juvat admonitu tepidam recalescere mentem. *O.* (Vide **CALEO**.)

RĒCALFACIŌ, is, fēcī, factūm, ērē. *Rechauffer.* PHR. Calidumque prioris Cæde, recalfecit consortis sanguine telum. *O.*

RĒCALVĀSTĒR, tīi, m. *Sen. & RĒCALVŪS, ā, ūm *Pla.* [Qui fronte calvus est.] *Chauve par devant.**

RĒCĀNŌ, is, cīnūī, cāntūm, ērē. *Plī. & RĒCĀNTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Rechanter, redire.* PHR. Quod recantat Echo. *M.* RĒCĀNTĀRĒ. *Desavouer, se retraiter.* PHR. Dum mihi Fias recantatis amica Opprobriis; animumque reddas. *H.* Nulla recantatas deponent pectora curas. *O.**

RĒCĀNDEŌ, ēs, dūi, ērē. & RĒCĀNDEŒŒŌ, is, ūī, ērē. *Blanchir.* PHR. Percussa recanduit unda. *O.* Recanduit ira. *O.* *Se ralluma.*

RĒCEDŌ, is, cēsīi, cēsūm, ērē. [Retrocedere.] *Se retirer, reculer.* SYN. CēdŌ, ēxcēdŌ, dēcēdŌ, dīſcēdŌ, cōncēdŌ, sēcēdŌ, abſcēdŌ, ābēdŌ, ēxēdŌ, ēgrēdiŌr. SYN. Recedere ex acie. *Cic.* Ab oculis. *Plī.* PHR. Nec verò à stabulis pluviam impendente, recedunt Longius. *V.* Ipsa procul nebulis obscura recessit. *V.* Multa recedentes adimunt anni. *H.* Tenuisque recessit in auras. *V.* In ventos vita re-

cessit. *V.* A luce recessit. *M.* Utque dato signo spatia in sua quisque recessit. *V.* E pastu decedere. *V.* Trepidusque repente refugit. *V.* Ab hoste recedam. *O.* Arboribusque obrecta recessit. *V.* Et in oria tuta recedunt. *H.* Opes fractæ, & fortuna recessit. *V.* Ante recessisset caput hoc cervice. *O.* Jam mihi regiæ Turres recessere; & relictæ in Exiguum tenuantur urbes... suoque semper terra minor globo, Jam jamque cerni difficilis, suum Vanescit in punctum. *Sarb.* Gressus remove te profani. *Cl.* Tutà limina linque fugâ. *Pr.* Lucoque abscede verendo. *V.* Procul hinc procul este profani. *V.* Vide **ABEO**.)

RĒCĒDERĒ, metaph. *Quitter, abandonner.* SYN. Recedere ab officio, Ab armis. *Cic.* A vitâ. *Plī.* A lege. *Cic.* A sententiâ. *Cic.* De statu dignitatis. *Cic.* A vitio. *Plī.* Quid furis; aut quonam nostri tibi cura recessit. *St.* Sic numquam corde recedit Nata tuo. *St.* Domus secreta recessit. *V.* *i. femota est, ab aliis distat.*

RĒCĒNS, tīs, tīŏr, tīſsimūs. *Nouveau, frais, recent.* SYN. Nŏvūs. PHR. Sertisque recentibus halant. *Cic.* Fluvios præbere recentes. *V.* Riparumque toros, & prata recentia rivis. *V.* Vos modò fraterni Manes, animæque recentes. *O.* Tepidus locus... Cæde recentia. *O.* Causa recens accessit ad iras. *O.* Ardua prima via est, & quâ vix manè recentes Enituntur Equi. *O.* Tanto terrore receptis Exempli. *Cl.* Metu recenti trepidat. *H.* Herbæ gemmantes rore recenti. *Lr.* Euridyemque vocant; umbras erat illa recentes Inter. *O.* Recens à partu pullus. *Var.* Recens memoria. *Cic.* Seditio. *O.* Maritus. *Plī.*

RECENS, adv. *Récemment, depuis peu.* PHR. Sole recens orto. *V.* Quo semel est imbuta recens, servabit odorem Testa diu. *H.* Recens natu. *Pla.* Ecce recens dives parto Per vulnera censu. *O.*

RĒCĒNSĒŌ, sēs, sūī, sūm, & sītūm, ērē. *Compter, nombrer.* SYN. Nūmērŏ. PHR. Forte recenscebar numerum, carosque nepotes. *V.* (Vide **NUMERO**.)

RĒCĒNSERĒ. [Narrare.] *Raconter.* PHR. Et fortia facta recenset. *O.* Dinumera fastos, nec parva exempla recense. *St.* RĒCĒNSERĒ Librum. *QUIN.* *Revoir, Prisca recensitis evoluit secula fastis. Cl.*

RĒCĒNSERĒ Exercitum. *Liv.* *Faire la revue.*

RĒCĒNSIŌ, ōnis, f. *Cic. & RĒCĒNSŪS, ūs, m; *Sue. Denombrement, revue.* RĒCĒPTACŪLUM, ī, n. *Cic. Retraite, azile.* (Vide **ASYLUM**.) Receptaculum purgamentorum. *Liv.* *Egout.* Receptaculum animæ corpus. *Cic.* *Receptacle.**

RĒCĒPTĀTŌR, ōris, m. & RĒCĒPTŌR, ōris, m; *trīx, icis, f. Cic. Receleur, qui donne retraite.*

RĒCĒPTIŌ, ōnis, f. *Pla.* *Reception.*

RĒCĒPTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. freq. *Retirer, recevoir.* PHR. Suo natura receptat Cuncta sinu. *L.* Redit in sensus, animamque receptat. *Lr.* (Vide **RECIPIO**.)

RĒCĒPTŪM, ī, n. *Reçeu, chose dont on se charge.* Recepto satisfacere. *Cic.*

RĒCĒPTŪS, ūs, m. *Retraite, refuge.* PHR. Planities ignota jacet, tutique receptus. *V.* Receptui canere. *Cic.* Receptui signum dare. *Liv.* *Battre la retraite.*

RĒCESSIM, adv. *Pla.* *En se retirant.*

RĒCESSŪS, ūs, m. & RĒCĒSSIŌ, ōnis, f. *Vit.* *Eloignement.* SYN. Recessus Lunæ. *Cic.* Oculi in recessu cavo, &c. *Plī.*

RĒCESSŪS. *Solitude, lieu retiré.* *EPITH.* Placidus, rācītus,

clūtūs, arcānūs, sēdūcūtūs, obscurūs, abdītūs, tēnē-
brōsūs, calīgāns, lātūs, dūlcīs, ōtīōsūs. SYN. Sō-
litūdō, sēcēssūs, lātēbrā. PHR. Hic spelunca fuit
vasto submota recessu. V. Est in secessu longo, sub
rupe cavatā, Arboribus clausi circum atque horren-
tibus umbris, &c. V. Marmoreo superi federe recessu.
O. Seductos nocta recessus Gurgitis, inclusā sua
membra refrigerat undā. O. Longis spelunca recessi-
bus ingens. O. Solitudo & recessus. Cic. Umbra &
recessus. Cic. Incertamque diem caligantesque reces-
sus. M. Tenebroso obducta recessu. Cl. (Vide So-
LITUDO.)

RĒCESSŪS In animis hominum. Cic. *Les plis & replis.*
RĒCESSŪS oris. QUIN. *Le fond de la bouche.* RĒ-
CESSŪS maris. PLI. *Le reflux.* RĒCESSŪS collium. *Les*
enfouchemens. PHR. Lati collibus eminent recessus. M.

RĒCHĒDIPNĀ, ōrūm, n. [Vestes quibus in gymnasiis utebantur.] *Sorte d'habit qu'on portoit aux lieux d'exercice.* PHR. Rusticus ille tuus sumit rechedipna, Quirine. J.

RĒCIDIVŪS, ā, ūm. *Qui renaît, qui se retablit.* PHR. Et recidiva manu posuissē Pergama victis. V. Recidiva febris. Cel.

RĒCIDŌ, & metri causa. RECCIDŌ, is, cidī, cāsūm, ērē. SYN. Lābōr, rēlabōr, dēcidō, cādō. PHR. Reccidit inque suos mensa supina pedes. Pr. In quem reccidimus quidquid mortale creamur. O. At neque recidere ad nihilum res posse, neque autem Crescere de nihilo. Lr. Ad paucos recidit ars musica. Ter. Tela in jugulum recidissent. Cic. Quorsum recidat responsum. Cic.

RĒCIDŌ, is, cidī, cīsūm, ērē. *Couper, retrancher.* SYN. Cādō, abscondō, rescindō, rēsēcō, ēvellō. PHR. Ambitiosa recider Ornamenta. H. Immedicabile vulnus Ense recidendum est, ne pars sincera trahatur. O. Cunctos simul ense recisos. L. Cerasque recidere inanes. V. Longas Phoebe recide comas. M. Barbamque recidere falce. O. de Poliphemo. Si non supplicio culpa reciditur. H. Columnas ultimā recillas Africā. H. Quod ab omni parte recisum est. C. Vitium ab stirpe recisum. Cl. Recisæ nationes. Cic.

RĒCINGŌR, ēris, cīnētūs sūm, gī. [Idem quod discingor.] *Détacher sa Ceinture.* PHR. Neque eo contenta, recingor; Molliaque impono Salici velamina curva. O. Unum exuta pedem vinclis in veste recinctā. V. Castaque fallaci zona recincta manu. O. Sumptumque recingitur Anguem. O. i. deponit.

RĒCINŌ, is, ūī, cētūm, ērē. *Rechanter, redire.* Hæc recinunt juvenes dictata. H. Cujus recinet jocosa Nomen imago H. (Vide CANTO.)

RĒCIPĪŌ, is, cēpī, cēptūm, ērē. [Iterum capere.] *Reprendre. recouvrer.* SYN. Rēsūmō, rēcēptō, rēcūpērō. PHR. Animum vultumque recepi. O. Osa receperunt frigus. O. Ensem Condidit assurgens, & multā morte recepit. V. i. eduxit. Post ubi collectum robur, viresque recepit. V. In quemcumque hominem me longa receperit aras. T. Oculorum parte receptus Somnus. O. Recipere animum ex pavore. Liv.

RĒCIPĒRĒ. [Pro capere.] *Prendre, recevoir.* PHR. Neu recipi porris, aut duci in mania possit. V. Æneam in regna recepit. V. Cælesti sede receptus. O. Urbe virum, rectoque animoque recepi. O. Recipere hospitio, thalamo. O. Recipere in amicitiam. Cic. In

deditionem. Caf. In gratiam, in fidem. Cic. Recipere epistolas. Cic. Detrimentum. Col. Casum. Caf. Sonum. Cic. Recipere sinu. Cic. Ulta virum pœnas inimico à fratre recepi. V.

RĒCIPĒRĒ se. *Aller.* SYN. Recipere se ad aliquem, in montem, sub murum. Caf. Recipitque ad limina gressum. V. Saturni sese quod stella recepit. V. Quod fessus ab undis se recipit. V. Recipere se ad frugem bonam. Cic. Ad ingenium suum. PLI. i. redire. (Vide Eo REDEO.)

RĒCIPĒRĒ, alia multa significat, ut. PHR. Per mille sequacia tela Eripui his humeris; medioque ex hoste recepi. V. i. liberavi. Frugesque recepras (i. naufragio liberatas) & torrere parant. V. Recipere causam capitis, onus mandatum. Cic. i. suscipere peragendum. In me recipio. Cic. Coram recepisti mihi. Cic. i. promissisti. Usus recepit. QUIN. Falsā ratione receptum est LR. i. approbatum. In cibum recipitur. PLI. i. licet vesti. Cum ædes venderet hortum recepit. Cic. [i. exceptit.] *Il s'est réservé.*

RĒCĪPROCATIŌ, ōnis, f. PLI. *Retour au même endroit.* Reciprocatio æstus. PLI. *Le flux & reflux de la mer.* (Vide ÆSTUS.)

RĒCĪPRŌCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Retrogredi.] *Retourner sur ses pas.* SYN. Rēdēō, rēpērō, rēfēcō, rētrōgrēdiŏr. PHR. Reciprocare capit mare, aquis in fretum recurrentibus. Liv. Reciprocare animam. Liv. Respirer. Reciprocantur istæc. Cic. *On du rapport.*

RĒCĪPRŌCŪS, ā, ūm. [Qui eō redit, unde prodiit.] *Qui va & qui vient.* SYN. Rēfūūs. PHR. Fertque refertque fretum sequiturque reciproca Thetis. Sil. Ique reditque ratis lapsoque reciproca fluctu. V-F. Sopor est; reciprocos spiritus motus agit. S. Inque vicem nunc Turnus agit, nunc Troius heros. V. Alterno procurrit gurgite pontus. V. (Vide MARE, Maris æstus.)

RĒCISAMENTŪM, ī, n. PLI. *Rognure.*

RĒCISIŌ, ōnis, f. PLI. [Recidendi actus.] *L'action de rogner.*

RĒCĪTATIŌ, ōnis, f. *Lecture à haute voix.* Recitatio litterarum. Cic.

RĒCĪTATŌR, ōris, m. trīx, īcis, f. *Lecteur qui recite à haute voix.* PHR. Indoctum doctumque fugat recitator acerbus H.

RĒCĪTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Reciter, lire à haute voix.* PHR. Recitas factum modò carmen amicis. O. Non recito cuiquam nisi amicis, idque coactus. H. Mentiar ut venias, pisces conchyliā, fumen... Plus ego polliceor, non recitabo tibi. M. Quid recitaturus circumdas vellera collo. M. Quod legi, tua vox exhibuisset opus. O. RĒCĪTARĒ litteras. Cic. Recitare de publicis tabulis. Cic. Citer. RĒCĪTARĒ. QUIN. [memoriter enuntiare.] *Reciter, dire par cœur.* PHR. Recitare si qua meminerunt. Cel. Puerum credas dictata magistro reddere. H.

RĒCLAMATIŌ. Cic. & RĒCLAMĪTATIŌ, ōnis, f. QUIN. *Opposition retirée.*

RĒCLAMŌ & RĒCLAMĪŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Retentir.* PHR. Scopulis illisa reclamant Æquora. V. Fervet iter gemitu & plangoribus arva reclamant. St. Ager canenti Domino reclamat. Cic. (Vide R. SONO.) Reclamatum est ab universo Senatu. Cic. *S'opposā en crient.*

RĒCLINŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Pencher, baisser.* SYN. Inclīnō, rēflectō, incūrvō. PHR. Desigunt tellure hastas & scuta reclinant. V. In gramine reclinatus. H. Senior caput acclinaverat antro. *Sant.*

RĒCLIVIS, vē. *Couché, étendu, penché.* SYN. Incūmbēns, rēcubāns, rēclīnātus, fūsus, prōstrātus, prōjēctus. PHR. Inque sinu juvenis positā cervice reclivis O. Per gramina fuderat artus acclivis florum cumulo. Cl. In gramine floreo reclivis. M. Tunc ipsam solo reclivem affata cubili. St. Cubito caput inclinata. *Sant.* Imponit saxo semisupina caput. *Sant.* (Vide JACO.)

RĒCLUDŌ, is, sī, sūm, ērē. *Ouvrir.* SYN. Āpērīō, rēsērō, pāndō, rētēgō, dētēgō, pātēfāciō. PHR. Tristesque recludere portas. V. Tellus cum dente recluditur unco. V. Portas fraude reclusit amor Pr. Animum foribus spectare reclusis. Lr. Sanctos ausus recludere fontes. V. Fontana reclusi Ora. O. Infernas referet sedes, & regna recludat Pallida. V. Quid non ebrietas designat, operata recludit. H. Simul ense recluso (I. *stricto*) Ibat in Euryalum. V. Sol... calum æstiva luce reclusit. V. Stricto Medea recludit Ense senis jugulum. O. Virilus recludens cælum. H. Fata recludere. V. i. in vitam revocare. (Vide PORTA, portam aperire.)

RĒCLUSIŌ, ōnis, f. VIT. *Ouverture.* (Vide ADITUS)

RĒCŌGITŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Iterum atque iterum cogitare.] *Reflexhir attentivement.* SYN. Mecum retractans ac recogitans. Col. In orio recogitare de aliquo. Cic. Non oculis, sed quā potes aspice mente. O. (Vide MEMINI. COGITO.)

RĒCŌGNŌSCŌ, is, nōvī, nītūm, ērē. *Reconnoître, revoir, rappeler dans sa mémoire.* SYN. Rēvōcō. PHR. Plura recognosces, pauca docendus eris. O. Sacra recognosces annalibus eruta priscis. O. Dona recognoscit populorum, aptatque superbis. Postibus. V. Recognoscere aliquem, amorem alicujus. Cic. Recognoscere reminiscendo. Cic. Recognoscere ab aliquo. Cic. (Vide MEMINI.) **RĒCŌGNŌSCĒRĒ** opus, decretum. Cic. *Corriger.* (Vide CORRIGO.) Recognoscere Equitum turmas. SUE. *Faire la revue.*

RĒCŌGNITIŌ, ōnis, f. CIC. *Revue, examen, enquête.*

RĒCOLLIGŌ, is, lēgī, lēctūm, ērē. *Ramasser, recueillir.* SYN. Rēsūmō, rēvōcō, rēcīpiō. PHR. Ætas in florem redeat, primosque recolligat annos. O. Recolligere vires. Pl. Animum. Cic. Sparfosque recolligit ignes. L. Quin animum firmas; teque ipsa recolligis, Iphi. O.

RĒCOLŌ, is, lūī, cūltūm, ērē. [Iterum colere.] *Cultiver derechef.* PHR. Humi post tempora longa recultæ. O. Decus avitum recolitur. Liv. Recolere artes. Cic. Metalla intermissa. Liv. Animo recolere. Pla. [per transit i. repetere.] *Rappeller dans sa mémoire.* Quæ sit tecum recolis. Cic. Inclusas animas iterumque ad lumen ituras Lustrabat studio recolens. V. Ingenia meditatione recoluntur. PL. i. *poliuntur.*

RĒCOMMĒNSCŌR, ēris, scī. PLA. *Se ressouvenir.* (Vide MEMINI.)

RĒCŌMPŌSĪTUS, ā, ūm. *Rajusté.* PHR. Pone recompositas in statione comas. O.

RĒCŌNCILIATIŌ, f. *Reconciliation, réunion.* Reconciatio gratiæ, concordiæ. Cic. **RĒCŌNCILIATOR**, ōris, m. LIV. *Qui réunit.*

RĒCŌNCILIŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Reconcilier, réunir des personnes divisées.* SYN. Conciliō, placō, cōmpōnō. SYNT. Reconciliare aliquem alteri, cum altero. Cic. PHR. Aversos soliti componere amicos. H. Dum mihi fias recantatis amica Opprobriis animumque reddas. H. Nec me pœniteat posuisse fideliter iras Desinet esse prius contrarius ignibus humor; Junctaque cum Lunâ lumina Solis eunt. Quam mihi sit tecum positus quæ sumpsimus armis Gratia, commissis improbe rupta tuis. O. **RĒCŌNCILIARĒ** existimationem. CIC. *Recouvrer.* Reconciliare sibi animos populi. LIV. Veterem gratiam. Cic. Reconciliare in libertatem. PLA. in gratiam. Cic. *Remettre.*

RĒCŌNCINNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. PLA. *Rajuster, réparer.* (Vide REPARO, ORNO.)

RĒCŌNDŌ, is, didī, ditūm, ērē. *Cacher.* PHR. Aut super Idaliam, sacratâ sede, recondam. V. Oculos in morte gravatos Pyramus erexit, visâque recondidit illâ. O. Multi quos fama obscura recondit. V. Fruticumque recondita sylvâ. V. Cæcubum prome reconditum. H. Recondere gladium lateri. V. Caput strato. O. i. *reponere.* (Vide ABDO.)

RĒCŌNFLŌR, āris, ātūs sūm, ārī. *Etre réforgé, réparé.* PHR. Unde reconfari sensus per membra repente Possit. Lr.

RĒCŌQUŌ, is, xī, ctūm, ērē. *Recuire, reformer.* Reconvant patrios fornacibus enses. V. Massa recocta foco. M. **RĒCŌQUĒRĒ** aliquem. CIC. i. *polire & formare.* Recoctus scriba. H. i. *exercitator.* Senex recoctus. G. *Rulé.*

RĒCŌRDATIŌ, ōnis, f. CIC. *Se souvenir.* PHR. Omnia fert ætas animum quoque. V. Memori quos mente requiris. O.

RĒCŌRDŌR, āris, ātūs sūm, ārī. *Se souvenir.* PHR. Si rite audita recordor. V. Inde recordari Teucros à sanguine Teucris Ducere principium. O. Mecum loquor hæc, tacitusque recordor. H. Et bene apud memorem veteris stat gratia facti. V. Tum sibi si qua mei veniet non immemor hora. Pr. Noti tibi vatis amorem corde exire veta. St. (Vide MEMINI.)

RĒCŌRRIGŌ, is, rēxi, rēctūm, ērē, f. *Corriger, réformer.* (Vide CORRIGO.)

RĒCRĀSTINŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Col. [In crastinum differre.] *Remettre au lendemain.* (Vide CRAS.)

RĒCRĒATIŌ, ōnis, f. PL. *Rétablissement, convalescence.*

RĒCRĒŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Cic. [Iterum creare.] *Créer de nouveau.* [Metaph.] *Recréer, réjouir.* SYN. Rēficiō, sūblēvō, ōblēctō, dēlectō, exhīlārō. PHR. Vento leni recreare humerum. H. Recreare vitam. Lr. vocem, afflictam provinciam. Cic. Recreare se ex timore. Cic. Recreari è morbo, ex vulnere. Cic. PHR. Arbor æstivâ recreatur aurâ. H. Reficitque in prælia vires. V. Utile opus manu vario sermone levemus: Perque vices aliquid, quod tempora longæ videri Non sinat, in medium vacuas referamus ad aures. Latum renovat per membra vigorem. Segni torpore jacentes Exhilarant animos: Anus dum vellera carpit, languentes oculos fabellâ fallit inani. *Frac.* Cibus recreat vires. Lr.

RĒCRĒARI. PHR. Hujus ab alloquiis anima hæc moribunda revixit. O. Sic ego mente jacens & acerbo faucibus ictu, Admonitu capri fortior esse meo. Q.

PECTORA longis heberata malis, Jam sollicitas ponite curas. *S.* Indulge genio carpiamus dulcia. *P.* Post multa virtus opera laxari solet. *S.* Nec enim facundia semper Adductâ cum fronte placet: non semper in armis Bellica turba manet; non semper Gnosius arcus Destinat; exempto sed laxat cornua nervo.... Ignea quin etiam superum pater arma recondit; Et Ganymedæ repetens convivia mensæ Pocula sumit, eâ quâ gessit fulmina dextrâ. *O.* Dum floreri tibi temporis ætas, Utere; nam tardo labitur illa pede. *T.* Juvat aulæ solvere curis indefessum animum, aut saltem solvisse videri, Et magnos studiis lenire minoribus æstus. *Rna.* Indulgent animis. *O.* Alleva animum, & cadentem firma spiritum. *S.* (Vide *Vis, vires accipere. ANIMUS animos sumere.*)

RÊCREPŌ, ās, ārē. *Recentir.* *PHR.* Læve tympanum remugit, cava cymbala recrepant. *C.* (Vide *RESONO.*)

RÊCRESCŌ, īs, crēvī, crētūm, ērē. *Recroître.* *PHR.* Luna quater latuit, toro quater orbe recevit. *O.* (Vide *CRESCO.*)

RÊCRŪDESCŌ, īs, dūt, ērē. *Se renouveler.* *PHR.* Sin in processu caput crudefcere morbus. *V.* Dejectâ crudefcit pugna Camillâ. *V.* Recrudefcit nefas. *S.* Morbus. *Cur.* Seditio. *Liv.* Haud quaquam violentia Turni Flectitur: exsuperat magis, ægrefcitque mendo. *V.*

RÊCTĒ, iūs, īssimē & **RÊCTĀ**. *adv.* *Droit, en droite ligne.* *SYNT.* E navi rectâ ad me venit. *Cic.* Quæ rectè feruntur. *Cic.* **RECTĒ** [pro bene.] *Bien, comme il faut.* *SYNT.* Rectè perspicere. *Lr.* Meminisse, valere, olere. *Pla.* Augurari, dicere. *Cic.* Rectè est. *Ter.* *PHR.* Tu rectè vivis, si curas esse, quod audis. *H.* Rectius atque etiam melius. *H.* Præcincti rectè pueri, comptique ministri. *H.* Otia rectè ponere. *H.*

RÊCTYCAULIS, lē. *Plī.* [Rectum habens caulem.] *Qui a la tige droite.*

RÊCTIŌ, ōnis, f. [Actus regendi] *Administration, gouvernement.* *Reipublicæ rectio.* *Cic.*

RECTOR, ōris, m. trix, īcis, f. *PII.* *Gouverneur, Recteur, Administrateur, pilote.* *EPITH.* Sapiens, prudēs, æquus, vīgīl, diligēs, providus, cautus. *SYNT.* Ductōr, modēratōr, gubērnātōr, dūx, māgīstēr, præsēs. *SYNT.* Rector navis. *V.* Pelagi. *L.* Olympi. *S.* populorum. *O.* *PHR.* Ipse gubernaculo Rector subit, ipse Magister. *V.* Rector (navis) in incerto est; nec quid fugiatve petatve, Invenit, ambiguus ars stupet ipsa malis. *O.* Divum tu maxime Rector. *V.* Quos pater Æneas, si quando adversa vocarent Rectores juvenum, & rerum dedit esse Magistros. *V.* (Vide *MAGISTER, vel REX.*)

RÊCTŪM, ī, n' *Droiture, équité.* *SYNT.* Fās, iūs, iūstūm, æquūm. *PHR.* Si quid usquam iustitiæ est, & mens fidei conscia recti. *V.* Curvo dignoscere rectum. *H.* Sine lege fidem, rectumque colebant. *O.* Præponere rectum Utilibus. *Cl.* Rectum animi servare. *H.* Modò recta capescens, Interdum pravis obnoxia. *H.* Ad amicitias usus, rectumne trahat nos. *H.* Vide *IUSTITIA.*)

RÊCTŪS, ā, ūm, iŏr, īssimūs. *Droit, qui n'est ni tortu, ni de travers.* *SYNT.* Truncus rectus. *O.* Via recta. *Ter.* Longâ trabe rectior. *Pr.* Recta lux. *Lr.* Ipse ego te ripis, & recto flumine ducam. *V.* Recta coma. *S. i.* non crispa. Rectus in dicendo. *Cic.* Per

transf. **RÊCTŪS**, metaph. [iustus.] *Iuste, équitable.* *SYNT.* Recta indoles, Ingenia. *S.* Animi via. *Pr.* Recto more servat munia vitæ. *H.* (Vide *IUSTUS.*)

RÊCŪBITŪS, ūs, m. *Plī.* [Recumbendi actus.] *L'action d'être couché.*

RÊCŪBŌ, ās, būī, bītūm, ārē. & **RÊCŪMBŌ**, īs, būī, bītūm, ērē, n. *Être couché, être étendu.* *SYNT.* Jacēō. Quiescō, accumbō. *PHR.* Bis sex recubantibus una. *J.* Recubans sub tegmine Fagi. *V.* Recubare toro. *T.* Solo. *V.* Recumbit humo. *O.* (Vide *JACEO.*)

RÊCŪMBĒRĒ. [Pro decumbere.] *Être assis à table.* *PHR.* Si potes Archaicis conviva recumbere lectis. *H.* Debet Aricino conviva recumbere clivo (ubi canabatur Nerva cum familiaribus) quem tua felicem, Zoile, cæna facit. *M.*

RÊCŪMBĒRĒ. *S'affaisser, baisser.* *PHR.* Pulchrosque per artus It cruor; inque humeros cervix collapsa recumbit. *V.* Ipsa sibi est oneri cervix, humeroque recumbit. *O.* In te domus inclinata recumbit. *V.* Cum caput quassata domus subditur, partes In proclinas omne recumbit Onus. *O.* **RÊCŪMBĒRĒ**, metaph. *Être situé sur un penchant.* (Vide *JACEO.*)

RÊCŪPĒRATIŌ, ōnis, f. *Cic.* *Recouvrement.*

RÊCŪPĒRĀTŌR, ōris, m. *Cic.* [Cui Prætor jurisdictionem privatarum causarum mandabat.] *Commissaire délégué.* **RÊCŪPĒRĀTŌRIŪS**, ā, ūm. *Cic.* *Qui concerne les Commissaires.* *Recuperator urbis.* *Tac.* *Celui qui reprend une ville.*

RÊCŪPĒRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Cic.* *Recouvrer.* *SYNT.* Rēcipiŏ, rēdimŏ, rēpārŏ. *SYNT.* Recuperare veterem gloriam. *Caf.* Libertatem, vires, somnum. *Tac.* Scipsum. *Cic.* Redderis heu quanto factorum munere nobis. *M.*

RÊCURŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Diligenter curare.] *Refaire, rajuster, soigner.* *PHR.* In sinum tuum fugi; Et me recuravi Ocymoque & c. *C.*

RÊCURRŌ, īs, cūrī, cūrsum, ērē. & **RÊCURSŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. *Recurrir, revenir.* *SYNT.* Rēdēŏ, rēgrēdiŏr, rēvērŏ. *PHR.* Quâ sol utrinque recurrens Aspicit Oceanum. *V.* Naturam expellas furcâ, tamen usque recurret. *H.* Libertasque recurrentes accepta per annos. *H.* Xanthæ retro propera; versæque recurrent lymphæ. *O.* Inceptum sæpe recurrit opus. *O.* Sub noctem cura recurvat. *V.* Multasque recurvat Gentis honos. *V.* Et meruit ne quâ versa recurrat hyems. *O.* (Vide *REDO.*)

RÊCURSŪS, ūs, m. *Retour.* *SYNT.* Rēditŏs, rēgrēssŏs, rēcessŏs. *PHR.* Inde alios ineunt cursus aliosque recursus Adversis spatiis. *V.* Celestes spondere recursus. *O.* Mobilitas, insperatique recursus. *Cl.* (Vide *REDITUS.*)

RÊCURVITAS, ātis. f. *Col.* *Courbure.* *F.*

RÊCURVŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *St.* *Recourber, rebrousser.* *Horrentesque situ gladios in sæva recurvant Vulnere.* *St.* Inque caput liquidas arte (Magica) recurvat aquas. *O.* Quique recurvatis ludit Mæander in undis. *O.* (Vide *CURVO.*)

RÊCURVŪS, ā, ūm. *Recourbé.* *SYNT.* Cŭrvŏs, incŭrvŏs, inflexŏs, reflexŏs, rŏtŏrtŏs, sinuātŏs, cŭrvātŏs, rēcŭrvātŏs. *PHR.* Cornuque recurvo Pastorale canit signum. *V.* Hami ara recurva. *O.* Recurva puppis, hasta. *O.* Recurvum rostrum. *Cl.* Pedes recurvi. *O.* (Vide *CURVUS.*)

RĒCŪSŌ, ās, avī, ātum, ārē. *Refuser, rejetter.* SYN. Abnuō, rēnuō, abnēgō, rējiciō, rēfugiō, dētrēctō, PHR. Et quid quæque ferat regio, quid quæque recuset. V. Neu præceptis parēre recusa. V. Nec jussa recusat. V. Nec nate tibi comes ire curas. V. Ni refugis, tenuēque piget cognoscere curas. V. Aversusque refugit Fœda ministeria. V. Mene igitur socium summis adjungere rebus, Nise, fugis. V. Quid si quod voce gravaris Mente dares. V. Ira Leonum Vincula recusant. V. Uxorem grandi cum dote recusat. H. Nec quæ pepigere, recusant. V. Quis talia demens abnuat. V. Prensi que negabunt Verbera lenta pati. V. Tibi Rex quæstas sanguine dotes Abnegat. V. Abnegat inceptoque & sedibus hæret in iisdem. V. Recuset & meos spernat toros. S. Stupet ipse Dares, longæque recusat. V. Arma recusat. V. Recusare animo. T.

RĒCŪSSŪS, ūs, m. PLI. *Secousse répétée.*

RĒCŪSSŪS, ā, ūm. *Ebranlé.* PHR. Uteroque recusso Insonuere cavæ gemitumque dedere cavernæ. V. Penitusque recusso Æquorē. V-F.

RĒCŪTITŪS, ā, ūm. [Cui cutis reflecta est.] *Circensis.* SYN. Apellā, vērpūs. PHR. Fert recutitorum Primordia Judæorum. M. **RĒCŪTITŪS**. [Exulcerātus.] *Ecorché.* PHR. Nec ruptæ recutita colla Mulæ. M.

RĒDABSŌLVŌ, is, vī, sōlūtūm, ērē. *Pla.* [Iterum absolvere.] *Absoudre une seconde fois.* (Vide ABSOLVO.)

RĒDAMBŪLŌ, ās, avi, ātūm, ārē. *PLA.* [Rēvērī.] *Revenir.* (Vide REDEO.)

RĒDĀMŌ, ās, avi, ātūm, ārē. [Amōrī rēspōndērē.] *Rendre amour pour amour.* PHR. Quo redametur amans. Pr. Et amorem quæris amando. O. Ut redameris, ama. Oculis dulcem respondet amorem. *Vida.* Unus enim merces æqualis amorī Est amor, & solo constat bene pectore pectus. *Com.* Quisquis amatur amet, ut & ipse, ubi amarit, ametur. M. Respondet curis æquatque Sichæus amorem. O. Redde vicem. O.

RĒDARDĒSCŌ, is, sī, ērē. [Iterum ardescere. *Se rallumer.* PHR. Sic nisi vitabis quidquid revocabit amorem, Flamma redardescet quæ modò nulla fuit. O.

RĒDARGŪŌ, is, gū, ūtūm, ērē. *Blâmer, reprocher, reprendre.* SYN. Cōarguō, arguō, incēpō, incēpītō. PHR. Qui vestra... muliebribus armis Verba redargueret. V. Immenſas increpat usque moras: Increper usque licet; tua sim, tua dicar oportet. O. Increpor à cunctis totumque obmurmurat agmen. O.

RĒDAŪSPICŌ, ās, avi, ātūm, ārē. & **RĒDAŪSPICŌR**, ārī. *Pla.* [Denuo auspiciū sumere.] *Prendre de nouveau les auspices.* (Vide AUSPICIUM.)

RĒDDŌ, is, didi, ditūm, ērē. *Rendre, restituer.* SYN. Rēstitūō, rēpōnō, rēfērō, rēpōrtō, sōlvō, pērsōlvō, exōlvō. PHR. Redderis heu quanto fatorum munere nobis. M. Cum pia reddiderint Augustum numina terzis. M. Quæ tibi, quæ tali reddam pro carmine dona. V. Magnò cum fœnore gratia nobis Redditur. O. Nec responsa potest consultus reddere vates. V. Veniam peccatis reddere. H. Perſolvant grates & præmia reddant. V. Data reddere nolunt. O. Ereptum reddi sibi poscit honorem. V. Ut primum discussa umbræ & lux reddita menti est. V. Confusa solaria reddita menti. O. Redde vicem meritis. O. O! Dii reddite mī pro pietate meâ. C. Mihi

fiat amict, animumque reddas. H. Pro quo mihi gratia talis Redditur. O. Infectumque reddet Quod fugiens semel hora vexit. H. Lucem redde tuæ Lux bone patriæ. H. Quæ mihi reddat cum, vel eo me solvat amantem. V.

RĒDDĒRĒ Se. *revenir, reprendre.* PHR. Epulis se reddere. *Sil.* Labori. *Cl.* Quieti. S. Vita me redde priori. H. Finitis animum reddere amoribus. H. Nec post oculis est reddita nostris. V. Vacuum nobis te redde. *Cic.* (Vide REDEO vel RESUMO.)

RĒDDĒRĒ *Alia multa significat, ut.* PHR. Reddere animam. *Cic.* Vitam. V. Mourir. Atque utinam pro te vitam tecumque liceret Reddere. O. Hanc animam vacuas reddemus in auras. O. Fortunata mors, quæ naturæ debito, pro patriâ est reddita. *Cic.* **RĒDDĒRĒ** anhelitum. *PLI.* *Respirer.* Reddere urinam, humorem. *PLI.* **RĒDDĒRĒ** jura foro. *St. Rendre.* Nullus erat iustus reddere jura labor. O. **RĒDDĒRĒ**. [Rēfērē.] *Ressembler.* PHR. Et qui te nomine reddet Sylvius Æneas. V. Reddere humanam vocem, vini colorem. *PLI.* Reddere plangoris sonitum. O. **RĒDDĒRĒ**. [Recitare.] *Dire par cœur.* Dictata magistro reddere. H. Redde quæ restant. *Cic. i. dic, recita.* **RĒDDĒRĒ** exequias. [Sepelire.] *Ensevelir, rendre les derniers devoirs.* Ast pedes exequias reddit Equesque duci. O. Corpusque sepulchro Reddidit Hectorem. V. **RĒDDĒRĒ**. [Pro facere.] *Faire, rendre.* PHR. Janua stridorem reddit. O. Brachia reddunt gestus. O. Quem docuit multaque insignem reddidit arte. V. *A rendu habile.* **RĒDDĒRĒ** latine. *Cic.* [Vērtērē.] *Traduire.* Bis tantum reddit. *ager. Var.* [i. refert.] *Rapporte.* Reddere vota. *Cic. i. persolvere.* Reddit arbor flores. *PLI.* [Parrurit.] *Produit.*

RĒDEMPŌTŌ, ōnis, f. & **RĒDEMPŌTURĀ**, æ, f. *Cic.* *Bail des fermes, entreprise d'ouvrage.* Temeritas redemptio. *Cic.* *Folles encheres.*

RĒDEMPŌTŌ. *PLI.* [Quod pro liberatione datur.] *Rachat, rançon.*

RĒDEMPŌR, ōris, m. [Vestigalium emptor.] *Fermier.* [Vel qui certo pretio opus faciendum conducit.] *Entrepreneur.* PHR. Festinat calidus Mulis, gerulisque redemptor. H. Sæpe redemptoris prodere furta solet. M. **RĒDEMPŌR** [Pro eo qui liberat.] *Redempteur.* Latine non dicitur. PHR. (Vide CHRISTUS, *Christus Redemptor.*

RĒDĒŌ, is, ivī, itūm, irē. *Revenir.* SYN. Rēgrēdiōr, rēvērtō, rēmēō, rēmīgrō, mē rēfērō, mē rēddō. PHR. Titire, dum redeo, brevis est via, pasce Capellas. V. Gravis ære domum mihi dextra redibat. V. Redeunt Saturnia regna. V. Fluminaque in fontes cursu reditura supino. O. Ad te magne pater tuæque ad consulta revertor. V. Itque reditque viam toties. V. Cum lux terris se crastina reddet. V. Jamque pedem referens. V. Multa referunt se nocte minores. V. Sese referebat ab Argis. V. Domum me refero. V. Procedo ad Priami sedes, arcemque reviso. V. Pelago, que remenso Improvisi aderunt. V. Redeunt in tecta. V. Si patrios umquam remeassem victor ad Argos. V. Nec mihi jam patriam spes ulla videndi. V. Reducem Latia te reddis ab urbe. M. Ipse urbem repetit. V. Neu conversâ domum pigeat dare lintea. O. Cum primum pasti reperent præsepia Tauri. V. Cæsar Hispanâ repetit penates Victor ab orâ. H. Glau-

de Sues læri redeunt. *V.* Cum te flave mihi reddet Cythereia Cypros. *M.* Serâque revertens Nocte domum. *V.* Sublimes in Equis redeunt, pacemque reportant. *V.* Extremos pudeat rediisse, hoc vincite cives. *V.* Aut redit à nobis aurora, diemque reducit. *U.* Quà victrix redit illa, pedemque ex hoste reportat. *U.* Abes jam nimium diu Maturum reditum pollicitus Parrum. Sancto concilio, redi. *H.* Fleste ratem, Theseu, versoque relabere vento. *O.* Redire maturò. *H.* Tardius. *O.* Redire pedibus. *Cic.* Redit agricolis labor actus in orbem. *V.* Inde domum redeunt sub prima crepuscula mortui. *O.* Inivitis pedibus redit *Pr.* Qui te redonavit. Diis patrii Italoque cælo. *H.* Quà gressum extuleram repero. *V.* Inde pedem victor multâ cum laude refecit. *C.* Magnâ cum venerit urbe. *T.* Vela dare atque iterare cursus Cogor relictos. *H.* Gradum retro flectere. *S.* Sed revocare gradum &c. *V.* Rursus perplexum iter omne revolvens. *V.* Abite illuc unde pedem attulistis. *C.* Adversus redierunt Carbasa vento. *O.* Acrior ad pugnam redit. *V.* Se reddit in arma. *V.* Res funditus omnes Ad nihilum redeunt. *Lr.* Redeant in aurum. Tempora priscum. *H.* Redeuntis cornua Lunæ. *O.* Votis ergo meis, alii diture, redisti. *O.* Longè quos simul à domo profectos, Diversos variæ viæ reportant. *C.* Credula flecte viam, versisque relabere pennis. *Sant.* Te reducem patriæ sextâ, pater optime, brumâ Reddis. *M.*

RĒDĪRĒ *Ad se.* *PHR.* Discassis ad se redeunt terroribus. *Lr.* Lux reddita menti est. *V.* Mentemque recepit. *V.* Ut rediit animus, pariter rediere furores. *O.* Et mens, & rediit verus in ora color. *O.* In veram rediit speciem solitumque nitorem. *O.* In sese redit, atque hominis tandem ore locutus. *V.* Redire ad patrios mores. *Liv.* Redit vultus ardore remisso. *St.* Tandemque receptâ mente. *Lr.* Animus mihi rediit. *Pli.*

RĒDĪRĒ. [*Pro renâscī.*] *Repousser, renâitre.* *PHR.* Et cæsum sæpe redire nemus. *M.* Gramina jam redeunt campis. *V.* **RĒDĪRĒ.** *Per transi. ad animum.* *PHR.* Redeunt nam singula menti. *O.* Victis redit in præcordia virtus. *V.* Cum læta periculis Metior atque illi redeunt in corda tumultus. *Cl.* Si dolor abfuerit corde, redibit amor. *O.* Vere magis, quia vere calor redit ossibus. *V.* Redeunt amores vel cum odio depositi. *Pli.* Redit animo res. *Pli.* **RĒDĪRĒ** *ad alia trans fertur, ut* *PHR.* Redire ad rem. *Pla.* Ad patrios mores. *Liv.* *i. resumere.* Redire in fidem. *Liv.* In gratiam, in amicitiam cum aliquo. *Cic.* In magistrum scelera rediere sua. *S.* *Retombent.* Redit ad te hæreditas. *Ter.* Summa Imperii. *Cæs.* *vouu regarde.* Illuc unde abii redeo. *H.* Redire ad propositum. *Cic.* Nil redit ad me ex his. *Cic.* Nil fructus percipio. Rediere mihi vires. *U-F.*

RĒDHĪBĒŌ, *ēs, būi, bītūm, ērē.* *Cic.* [*Reddere pretium rei venditæ.*] *Rendre l'argent d'une chose qu'on a vendue, dont on avoit caché les défauts.* **RĒDHĪBITĪŌ,** *ōnis, f.* *QUIN.* *Restitution du prix d'une chose qu'on avoit vendue.*

RĒDYGŌ, *īs, dēgi, dāctūm, ērē.* *Reduire, remettre.* *PHR.* Vilem redigatur ad assem. *H.* Duorum Ad numerum redigi. *O.* Ne res ad nihilum redigantur funditus omnes. *Lr.* Redigere ad maciem, ad inopiam. *Col.* In antiqua mala. *Liv.* **RĒDYGĒRĒ.** In pote-

statem, in ditionem. *Cic.* Sub imperium. *Cæs.* *Soumettre.* *PHR.* Et redigunt actos in sua jura Boves. *O.* **RĒDYGĒRĒ.** [*Iterum agere, rēducēre.*] *Repousser, faire rentrer.* Hostem fugatum in castra redigunt. *Liv.* Vincitum in urbem redigunt. *Pli.* Filia parva duas redigebat monte Capellas. *O.* **RĒDYGĒRĒ,** ad se pecuniam, quæstum. *Cic.* *N'amasser que pour soi.* **RĒDĪMICŪLUM,** *ī, n.* [*Ornamentum capitis mulierum seu viræ pendentes à posteriore parte mitræ.*] *Ornement de tête ou de col, à l'usage des femmes.* *PHR.* Et tunicae manicas & habent redimicula mitræ. *U.* Qui longa domi redimicula sumunt Frontibus. *J.* Redimicula collo demere. *O.* Aare leves baccae redimicula pectore pendent. *O.*

RĒDĪMĪŌ, *īs, īvī, ītūm, īrē.* *Ceindre, environner, couronner.* *SYN.* Cingō, circumdō, cōrōnō. *PHR.* Infula cui sacrâ redimibat tempora vitrâ. *V.* Tortâ redimitus tempora Quercu. *V.* Redimita capillos Frondibus. *O.* Loca silvis redimica. *C.* Ausus es hirsutus mitrâ redimire capillos. *O.* Caput redimire coronis. *Lr.* Hic Lauro redimita comas. *M.* Cervix redimita jacebat. *M.* (*Vide CORONO.*)

RĒDĪMŌ, *īs, ēmī, ēmptūm, ērē.* *Racheter.* *PHR.* Mortem morte redimere. *O.* Ut corpus redimas, ferrum patieris & ignes. *O.* Raptum pugnâ, pretiove redemptum Mandet humo. *V.* Si tibi ab Atri de pretio redimenda fuisset. *O.* Auro repensus scilicet acrior Miles redibit. *H.* Si fratrem Pollux alterâ morte redemit. *V.* Ut sua per nostram redimat perjuriam poenam. *O.* Capitis mercede redemptus. *O.* Pretio redemit virgarum metum. *Cic.*

RĒDĪMĒRĒ. [*Pro emēre.*] *Acheter, aquerir.* *SYNT.* Redimere domum. *Cic.* Redimere sibi amicos, pacem. *Cic.* Militum voluntates largitione redemit. *Cæs.* Auro redimat jus triste sepulchri. *O.* (*Vide EMO.*) **RĒDĪMĒRĒ** *opus faciendum.* Vestigalia. *Cic.* [*i. conducēre.*] *Entreprendre, prendre à prix fait.*

RĒDĪNTĒGĒR, *grâ, grūm.* *Liv.* *Renouvelé.* **RĒDĪNTĒGRĀTĪŌ,** *ōnis, f.* *Renouvellement.* Amanitium iræ amoris redintegratio est. *Ter.*

RĒDĪNTĒGRŌ, *ās, āvi, ātūm, ārē.* *Renouveler, reparer, recommencer.* *SYN.* Instaurō, repārō, rēnōvō, innōvō, incipō. *PHR.* Postique redintegrat iras. *J.* Miserabile carmen Integrat. *V.* Redintegrare vires, animum, spem. *Cæs.* Bellum, pacem, memoriam. *Liv.* (*Vide REPARO.*)

RĒDĪPISCŌR, *ēris, ēptūs sūm, icī.* *Pla.* [*recūpērārē, āsēquī.*] *Recouvrer.* (*Vide ACQVIRŌ.*)

RĒDĪTŪS, *ūs, m.* & **RĒDĪTĪŌ,** *ōnis, f.* *Cic.* *Retour.* *SYN.* Rēgrēssūs. *EPITH.* Dulcis optātūs, sūbitūs, improvīsūs, insperātūs, inexpectātūs, tardūs, sērūs, lentūs. *PHR.* Sanguine quærendi reditus. *V.* Hi nostri reditus! expectatique triumphi. *V.* In patriam reditus fortuna negarat. *V.* Unde tibi reditum Parca rupere. *H.* Quæ poterunt reditus abscondere dulces. *H.* Votum pro reditu simulant. *V.* Vela carent reditu. *O.* Reditus lentos queror, nec mei memores. *S.* Curia suspirat reducem. *Sant.* Inde triumphali revehit te gloria curru. Inde tuo reditu nosque tuosque beas. *Sant.* Si dent modò fata recursum. *V.* Non erit emissio reditus tibi. *H.* Maturum reditum pollicitus tuis. *H.* Reditum in nemora. *Cæs.* Dimovit obstantes propinquos. Et populum reditus morantem. *H.* Dum sociis reditum parat. *H.* Ut

pareant populo reditus ad bella profecto. O.

REDITUS, ūs, m. [Proventus singulis annis rediens.]
Revenu. **EPITH.** Quæstuosus, utilis, dives, magnus,
 uberior, certus, tutus. **PHR.** At reditus jam quis-
 que suos amat, & sibi quid sit Utile sollicitis com-
 putat articulis. O. Aut populi reditus positam com-
 ponet ad hastam, Et minui magnæ non finet ur-
 bis opes. O.

REDIVIUS, ii. *Pli.* [Vermiculus Boum Canumque sanguinem fugens.] *Tique.*

REDIVIVUS, a, ūm. *Qui renait.* **SYN.** Rēdīntēgēr.
PHR. Dextras rediviva in bella retractant. *Sil.* Ac
 velut exhausta redivivus pullulet arcā Nummus...
 non reputat quanti sibi gaudia constant. *J.*

REDOLEO, es, lūr, erē. *Sentir, rendre quelque odeur.* Redolentque Thymo fragrantia mella. *V.* Re-
 dolet foetorem. *Col.* Situm. *Pli.* Vinum. *Cic.* Pruna-
 que & in patulis redolentia Mala canistris. O. Ora-
 tio redolet antiquitatem. *Cic.* Per transl. (Vide
 OLEO.)

REDONŌ, as, avī, atūm, arē. *Redonner, rendre.*
PHR. Quis te redonavit Quiritem Diis patriis Italo-
 que cælo. *H.* Nepotem Marti redonabo. *H.* (Vide
 REDDO.)

REDORDIOR, trīs, ōrsūs sūm, irī. *Pli.* [Textum dissolvere.] *Defaire un tissu, desourdir.*

REDORMIO, is, ivī, itūm, irē. *Col.* [Rursum dor-
 mire.] *Se rendormir.* **REDORMITIO**, ōnis, f.
PLI. L'ac̄ion de se rendormir. (Vide DORMIO,
 SOMNUS.)

REDUCO, is, xī, atūm, erē. *Ramener, reconduire.*
SYN. Rēvēhō, rētrāhō, rētrōquēō, rēfērō, rēfē-
 cō, rētrōducō. **PHR.** Aut redit a nobis aurora, diem-
 que reducit. *V.* Vesper ubi ē pastu Vitulos ad tecta
 reducit. *V.* Scelerumque reduxit amorem. *Lr.* Fugat
 nubes solemque reducit. *V.* Spem mentibus anxiis
 reducere. *H.* Socios a morte reduxi. *V.* Febrem, som-
 num reducit. *H.* Luctus iterum fortuna reduxit. *Cl.*
 Dum mox frondosa reducit æstas. *V.* Ad maciem
 reducere corpus obesum. *Pli.* Crebras reducunt nari-
 bus auras. *Lr.* Linum reducens. *C. i.* aperiens redu-
 cit vestē.

REDUCERE. *Pro conciliare.* **PHR.** Numenque redu-
 cant. *V.* In pristinam concordiam distractos reduce-
 re. *Cic.*

REDUCTIO, ōnis, f. *Cic.* L'ac̄ion de ramener.

REDUCTOR, ōris, m. *Liv.* *Qui ramene, qui re-
 conduit.* Reductor plebis. *Liv.* Litterarum senescen-
 tium. *Pli.*

REDUCTUS, a, ūm. *Ramené.* Reductus de exilio.
Cic. (Vide REDUO.) **REDUCTUS**. [Rēmōtūs. Se-
 cretūs.] *Retiré, écarté.* **PHR.** Videt Æneas in valle
 reducta Seclusum nemus. *V.* Virtus est medium vi-
 tiorum utrinque reductum. *H.* Inque sinus scindit se-
 se unda reductus. *V.*

REDULCERO, as, avī, atūm, arē. *Aigrir, renou-
 veller une plaie.*

REDUNCUS, a, ūm. *Crochu.* **PHR.** Rostroque redun-
 co Hamatisque viri laniaverat unguibus ora. O.
 (Vide UNCUS.)

REDUNDŌ, as, avī, atūm, arē. *Déborder, regor-
 ger.* **SYN.** Exundō, efflūdō, effundō. **PHR.** Guttore
 fac pleno sumpta redundet aqua O. Vide DILUVIUM.)
REDUNDARE. *Per transl.* **PHR.** Pieris pollent stu-

diis multoque redundant Eloquentia. *Cl.* In genus au-
 thoris miseri fortuna redundat. O. Si scelus est in me
 commissi pena redundet. O. Infamia vitia redun-
 dant ad amicos. *Cic.* Sera redundavit veteris vindic-
 ta libelli. O. Uno digito redundat. *Cic.* Il a trop.
 Redundat oratio. *Cic.* Est trop diffus.

REDUNDATIO, æ. *Cic.* & **REDUNDATIO**,
 ōnis, f. *PLI.* Excess, superfluité. **REDUNDA-
 TIO**. Stomachi. *PLI.* Plenitudo.

REDUNDANTER. Adv. *PLI.* Avec excès.

REDURESCO, is, erē. *VIT.* Se rendre cir. Vide DU-
 RESCO.)

REDUVIA, æ, f. *Pli.* Morbus, cum cutis extra ungues
 se solvit.] *Petite ulcere qui vient à la racine des on-
 gles.* **REDUVIA**. *Cic.* Envie, petite peau qui se dé-
 tache vers la racine des ongles. Hinc metaph. **RE-
 DUVIA**. *Cic.* Bagatelle, petit mal.

REDUX, ūcis. *Qui revient, qui est de retour.* **SYN.**
 Rēdiēns, rēvērsūs. **PHR.** Namque tibi reduces socios,
 classemque relatum nuntio. *V.* Patriis ut redditus
 oris. *V.* Miseræ spes unica gentis Te reducem aspi-
 cio. *Com.* Littora Thesaliæ reduci tetigisse carinā.
 O. Cum te reducem fors prospera sistet. *C.* Gratatur
 reduces. *V.* Vos ubere læto Accipiet reduces. *V.* *Tel-
 lus.* *V.* Quæ tibi polliceor reduci. *V.* Qui nunc Hesper-
 iā sospes ab ultimā, Caris multa sodalibus... di-
 vidit oscula. *H.* Quem simul ut vidit natus, nam
 clara nitebat. *Cynthia*, permisso tremuerunt gaudia
 fletu. Complexuque fovens, quos non speraverat
 artus. O! mihi post Alpes nunc primum reddide, di-
 xit. Unde tuis optatus ades? da tangere dextram,
 Quæ gentes cecidere feræ. *Cl.* Mecum animo versans,
 quàm vobis illa futura Læta dies, quæ me vestris
 amplexibus urgens Irruerem improvisus ad oscula,
 vix bene utrique Agnitus, insolitis titulis, & hono-
 ribus auctus Scilicet, & longo tandem post tempore
 visus. *Vid.* O! illum mihi si concedant cernere amica
 Altra diem, cum tu extremis mihi redditus oris Nar-
 rabis moreque hominum, diversa locorumque In-
 genia, atque exhausta viæ quæcunque pericla, Si
 verò ante tuos reditus me corpore fata Exolvent isto,
 fert ut præfaga mihi mens, Dum desiderio, ma-
 gnoque absentis amore Tabescens longum nequeo
 perferre dolorem, Tecum erit hæc anima, & passim
 te amica sequetur Perque nives altas, perque as-
 pera frigora Rheni. *Vid.*

REFACIO, is, fecī, factum, erē. *PLA.* Refaire. **RE-
 FECTUS**, a, ūm. *Refait.* **SYN.** Rēcrēātūs, rēparātūs.
PHR. Armis, animisque refectioni. *V.* Longa viæque
 refectione morā est. O. (Vide REPARO.)

REFECTIO, ōnis. *VIT.* Reparation. **REFECTIO**. *CEL.*
 & **REFECTUS**, ūs, m. *PLI.* Refection, repas. (Vi-
 de CÆNA.)

REFECTOR, ōris, m. *SUE.* *Qui rétablit, qui refait.*
REFELLO, is, lī, lērē. *Refuter, contredire.* **SYN.** Rē-
 dārguō, cōfutuō, diluō, rējiō, explōdō. **PHR.**
 Neque te teneo, nec dicta refello. *V.* Opprobria no-
 bis Et dici potuisse, & non potuisse refelli. O.
 Spemque metumque domas, indignantemque re-
 fellis Fortunam. *St.* Et solus ferro crimen commune
 refellam. *V.* Sensus non possunt refelli. *Lr.*

REFERCIO, is, fērcī, fērtum, irē. *Remplir.* **SYN.**
 Rēplēō, impleō. **PHR.** Referta divitiis puppis. *Cl.*
 Mare refertum prædonum. *Cic.* Refercire aures ser-

monibus, vitam superstitione. *Cic.*

RĒFERŪ, īre. [Repercutere.] *Reflechir.* PHR. Puro nitidissimus orbe opposita speculi referitur imagine Phæbus. O. (Vide **REPERCUTŪ**.)

RĒFERŪ, fers, rūlī, lātūm, ērē. *Rapporter, ramener.* SYN. RĒVĒHŌ, rēpōrtŏ, rēdūcŏ. PHR. Sic omnia fatis In pejus ruere ac retro sublapsa referri. V. Cum referetque diem conderque relatum. *Sol.* V. Ensem vaginæ retulit. *Sil.* O! mihi præteritos referat si Jupiter annos. V. Sedibus hanc refer ante suis, & conde sepulchro. V. Hi fugiunt penitusque datis referuntur habenis. V. Sed licet à parvis animum ad majora referre. O. Ænean animo noxque diesque refert. O. Retulit me ventus in Italiam. *Cic.* Consilia in melius referet. V. Hunc morem hos cursus atque hæc certamina primus Rettulit. V.

RĒFERRE, [Pro nārārē.] *Rapporter, faire le récit.* SYN. Nārŏ, dicŏ, rēpōnŏ. PHR. Neve aliquid de te flendum referatur. *Pr.* Cujus referatur ad aures. O. Horresco referens. V. Talia voce refert. V. Nec mutua nostris Dicta refers. O. Hos Coridon, illos referebat in ordine Tyfis. *Virg.* V. Tales referebat pectore voces. V. Musa Palatini referamus Appollinis ædem. *Pr.* Monstra Deūm refero, & quæ sit sententia posco. V. Res horrenda relatu. O. Causa relata mea est. O. Quoniam scitaris digna relatu Accipe quæsit causam. O. (Vide **NARRO**. **LOQUOR**.)

RĒFERRE se. Referre pedem. *Retourner.* PHR. Jamque pedem referens casus evaserat omnes. V. At fessæ multâ referunt se nocte minores Crura Thimo plenæ. V. Rettulit illa gradus. O. Inde domura me... refero. H. Grata quies Scyllæ, quò se referebat ab æstu. O. Referre se ad studia. *Cic.* Referre animos, curas ad aliquid. *Cic.* (Vide **REDEO**.)

RĒFERRE Ad alia multa transfertur, ut. Referre in acceptum. *Cic.* *Tenir compte.* Acceptum refero verbis esse nocens. O. **RĒFERRE**. *Ressembler.* PHR. Si quis mihi parvulus aulâ Luderet Æneas qui te tantum ore referret. V. Et salis occultos referunt in lacte saporos. V. **RĒFERRE** omnia ad ventrem. *C. c.* *Rapporter.* Referre primas ad aliquem. *Cic.* *Deferer.* **RĒFERRE** vicem. O. Par pari. *Cic.* *Rendre.* Referatur gratia factis. O. **RĒFERRE** quæstum majorem. *Col.* [*Cōmpārārē.*] *Retirer.* **RĒFERRE** fabulam. *Ter.* [*Exhibērē.*] *Représenter.* **RĒFERRE** in acta. *J.* *Enregistrer.* Referre ad Senatū. *Cic.* *Rapporter.* Referre mysteria. *Cic.* *Recommencer.* Referre victoriam. *Liv.* *Gagner.* Referre in poetas. *Cic.* *Mettre au nombre.* Referre oculos ad &c. *Cic.* *Tourner.*

RĒFERT, rūlīt, ferrē. *Il importe.* SYN. Intērēst PHR. Multum crede mihi refert à fonte bibatur Quæ fuit, an pigro quæ stupet unda lacu. M. Neque enim numero comprehendere refert. V. Magni refert, *Lr.* Parvi retulit Non suscepisse. *Ter.* Nil mea refert utrum, &c. *Cic.* Refert omnium. *Cic.*

RĒFERVEŪ, ēs, būī, ērē. & **RĒFERVESCŪ**, īs, būī, ērē. *Reboillir.* Reservens crimen. *Cic.* **RĒFERVERE**. Se refrigidit. Contentio vocis conciderat, & quasi referbuerat oratio. *Cic.* *i. refrixerat.*

RĒFIBULŪ, ās, āvī, ātūm, ārē. M. [Fibulā solvere.] *Déboucler.*

RĒFICIŪ, īs, fecī, fectūm, ērē. *Refaire, rajuster, raccommo-der.* SYN. RĒpārŏ, rēnōvŏ, īnstaūrŏ, rē-actŏ, rēstītūŏ. PHR. Saltus reficit jam roscida Luna.

V. Teneras aurora refecerat herbas. O. Horis me refici vix puto posse decem. O. Cognatorum opibus curisque refectus. O. Furiisque refecti Ardebant. O. Longa vixque refecta morā est. O. Semper enim refice (armenta); ac ne, post amissa, requiras Ante veni. V. Genitrix faciem miserata refecit. V. Romana donec templa refeceris. *Ædesque* labantes Deorum. H. Reficere exercitum ex labore. *Cæs.* Ah! laceras etiam puppes furiosa refeci. O. Reficere vires cibo. *Liv.* Mox reficit Rates quassas. H. Reficere Tribunus. *Cic.* *i. novos eligere.*

RĒFIGŪ, īs, xī, xūm, ērē. [Rursus figere.] *Attacher, s'cher à force.* PHR. Aulasque & cerea regna refiunt. *Apes.* V. (Vide **FIGO**.) **RĒFIGERĒ**. [Fixum evel- lere.] *Arracher.* PHR. Sub Duce, qui templis Parthorum signa refixit. H. Clypeo Trojana refixo, Tempora testatus. V. Refixa cælo sidera. V. (Vide **EVELLO**.) **RĒFIGERĒ** leges, tabulas. [Rēscindērē.] *Abolir.* Fixit leges pretio, atque refixit. V. (Vide **ABOLIO**.)

RĒFLAGITŪ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Redemander.* Persequamur eam & refлагitemus. C.

RĒFLATŪS, ūs, m. [Ventus contrarius] *Vent contraire.* Reflatus fortunæ. *Cic.* *Metaph.* (Vide **VENTUS**.)

RĒFLECTŪ, īs, flēxī, flēxūm, ērē. *Recourber, replier.* SYN. RĒtŏrquēŏ, rēcūrvŏ, rēplīcŏ. PHR. Et mollia colla reflectunt. V. Caput leviter reflectens. C. Pedem inde reflexit. C. Inque caput crescit longosque reflectitur ungues. O. Reflectere aciem. S. Oculos. O. Visus. V-F. Nec prius amissam respexi, animumque reflexi. V. Cervice reflexa. V.

RĒFLŪ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Souffler contre.* PHR. Reflant venti. Reflat fortuna. *Cic.* *Metaph.* Spirantibus æt... cum ducitur atque refatur. *Lr.*

RĒFLORĒŪ, ēs, rūī, ērē. & **RĒFLORĒSCŪ**, īs, rūī, ērē. *PLI.* *Refleurir.* Reflorescente juventā Ibat ovans. *Sil.*

RĒFLŪŪ, īs, flūxī, flūxūm, ērē. *Remonter vers sa source.* PHR. Refluitque exterritus amnis. V. Ut mare sollicitum strider resluentibus undis. V. Aut pingui flumine Nilus Cum refluit campis, & jam se condidit alveo. V. **RĒFLŪŪS**, ā, ūm. *Qui remonte vers sa source.* SYN. Refluus gurgēs. *St.* Et quas Oceano refluxum mare lavit arenas. O. (Vide **FLUVIUS**. *Fluvius resluens.*)

RĒFŪCILLŪ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLI.* *Récréer, refaire, consoler.* SYN. Refocillare lugentem. *Sen.* (Vide **RECREO**. **SOLŪO**.)

RĒFŪDIŪ, īs, fōdī, fōssūm, ērē. *PLI.* [Fodiendo erūērē.] *Tirer de terre, déterrer.* Refossa radix. *Col.* (Vide **EFEODIO**.)

RĒFŪRMIDŪ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Craindre.* PHR. Ante reformidant ferrum frondes. V. Reformidant insuetum lumina solem. O. Saucia tactum Membra reformidant. O. (Vide **TIMEO**.) **RĒFŪRMIDATŪ**, ōnis; f. *Cic.* *Craindre.* (Vide **TIMOR**.)

RĒFŪRMŪ, ās, āvī, ātūm, ārē. [In priorem vel meliorem formam redigere.] *Reformer.* PHR. Sed prome quidquid erit; dum, quod fuit ante, reformet. O. Mores reformet & corrigat. *Plī.* Vaganti fræna licentiæ Injecit; amovitque culpas, Et veteres revocavit artes. H. Priscamque resumunt Canitiem leges, emendanturque vetustæ, Acceduntque novæ. *Cl.*

RĒFŪRMATŪ, ōnis; f. *SEN.* *Reformation.* **RĒFŪRMATŪR**, ōtis; m. *PLI.* *Reformateur.*

RĒFŌVĒŌ, fōvī, fōtūm, ērē. *Réchauffer, fomentar.*
 SYN. RĒfīcō, rēcrēō. PHR. Ambit & astrictos refovet complexibus artus. *Lr.* Tepidoſque refoverat ignes. *O.* Vires dat, refovetque Deus. *Sr.* Refovere quiete membra. *Sil.*

RĒFRĀGŌR, ārī, ātūm sūm ārī. [*Resistere.*] *Contrariar, s'opposer.* SYN. Advērsōr, rēsistō, rēpūgnō, Rēlūctōr, rēnītōr. SYNT. Refragari repetenti. *Cic.* Cui non refragatur ingenium. *Quin.* (Vide **NEGO. OBSTO.**)

RĒFRĀCTĀRIŪS, SĒN. & **RĒFRĀCTĀRIŌLŪS**, ā, ūm. dim. *Cic. Opiniāre, mutin.* (Vide **PERTINAX.**)

RĒFRĀCTŪM, ī, n. *Plī.* [*Terra proscissa.*] *Terre labourée.*

RĒFRĒNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Refrenar, réprimer.*
 SYN. Cōcēcō, cōhibēō, ēdōmō, mōdērōr, rēpī-
 mō, cōtīnēō, frīnō. PHR. Illa (*Medea*) Refrā-
 nat aquas, obliquaque flumina sistit. *O.* Licentiam indomitam refrānare. *H.* Blandaue refrenat morsus admitta voluptas. *Lr.* i. *mitigat.* Refrenavit à reditu. *Cic.* Religionē refrenatus. *Lr.* (Vide **FRĒNO.**)

RĒFRĒQUENTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Sue.* *Repepler.* (Vide **REPARO.**)

RĒFRĪCŌ, ās, cūī, ātūm, ārē. *Cato.* *Refroter.*
RĒFRĪCĀRĒ. *Metaph.* [*Renovare.*] *Renouveler.*
 Refricare, dolorem, desiderium, Reip. vulnera. *Cic.*
 Refricare animum memoriā. *Cic.* (Vide **RENOVO.**)

RĒFRĪGĒŌ, ēs, ērē. & **RĒFRĪGĒSCŌ**, īs, frīxī, ērē. n. *Serēfroidir, s'attēdir.* PHR. Parvo cor vulnere lāsum Corpore non toto, post tela educta, rēfrīxit. *O.* Concretus adeps rēfrīxit. *Plī.* Refrīxit res. *Ter.* Amor. *Plī.* Calor cogitationis scribendi morā rēfrīxit. *Quin.* Refrigescit enim cunctando plaga per auras. *Lr.*

RĒFRĪGĒRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Rafrāichir.* *Neronianus* is refrigerat *Thermas*. *M.* Ubi gratior aura Leniat & rabiem Canis, & momenta Leonis. *H.* Seductos nocta recessus Gurgitis, inclusā sua membra refrigerat undā. *O.* Quis puer Ociosus Restinguet ardentis Falerni Pocula pratercunte lymphā. *H.* Aura petebatur medio mihi lenis in æstu... Venias, cantare solebam; Meque juves, intresque sinus gratissima nostros; utque facis relevare velis quibus urimur æstus. *O.* Vix mater gelidā mæstā refecit aquā. *O.* Non aura gelido lenis afflatu foveret Anhe-la flammis corda. *S.* Fluvii gravem solantis æstum. *H.* Patulā defendimus arbore soles. *Sr.*

RĒFRĪGĒRĀRĒ. *Se rafrāichir.* PHR. Hic in reducta valle Canicula Vitabis æstus. *H.* Fessa refedit humo; ventosque accepit aperto Pectore. *O.* Arboreā frigus dūcebat ab umbrā. *O.* Blando quæsitum frigore somnum. *Cl.* Fastidit amictum Æstus, & exuto translucent pectore frondes. *Cl.* Gelido nunc flumine soles Frangebat nimios. *Sil.* Æstatem nullā sibi mitigat umbrā. *O.* Hic inter flumina nota, & fontes sacros frigus captabis opacum. *V.* Ripāque æstus viridante levaret. *V.* (Vide **UMBRA**, *umbram captare.* **BALNEUM.**)

RĒFRĪGĒRĀTIŌ, ōnis, f. *Cic.* *Rafrāichissement, frais que l'on prend.* (Vide **FRIGUS.**) **RĒFRĪGĒRĀTIŌ.** *Vit.* *Refrōidissement.*

RĒFRĪGĒRĀTŌRIŪS, ā, ūm. *Plī.* *Qui rafrāichit.*

RĒFRĪNGŌ, īs, frīgī, frāctūm, ērē. *Briser, rompre.* SYN. Refringere vim fortunæ. *Liv.* Refringere domos, aditus. *V-F.* Carcerem. *Liv.* Teutonicas Roma refringat opes. *Pr.* Refrāctis pudoris claustris.

Plī. (Vide **FRANGO. PORTA** *Portas rumpere.*) **RĒFRĪNGI.** *Plī.* *Estre resfochi.* (Vide **REPERCUTIO.**)

RĒFŪGIŌ, īs, fūgī, fūgītūm, ērē. *Eviter, fuir.*
 SYNT. Refugere tela. *Cic.* Refugere amari. *Col.* Refugere à pestiferis & nocentibus. *Cic.* Refugere invidiam muneris. *S.* Jurgja vicina. *H.* Refugere à dicendo. PHR. Ni refugis tennesque piger cognoscere causas. *V.* Quamquam animus meminisse horret, luctuque refugit. *V.* Virum mors ipsa refugit. *L.* Veneremque refugerat omnem Orpheus. *O.* Vide **FUGIO. VITO. QDŌ.** **RĒFŪGĒRĒ** ad aliquem. *Cic.* *Avoir recours.* Ad plandus refugit. (Vide **AUXILIUM. Auxilium potere.**) Refugere ad urbem. *Liv.* *Se retirer.* (Vide **EO.**)

RĒFŪGIŪM, ī, n. *Cic.* *Refuge, azile.* (Vide **AZILUM.**)

RĒFŪGŪS, ā, ūm. *Qui s'ensuit, fugitif.* Refugos sequi. *Tac.* Refugum mare. *St.* Spemque suo refugii fluminis ore sequi. *O.* *De Tantalō.* Torra caput, refugosque gerens à fronte capillos. *C.*

RĒFULGĒŌ, ēs, sī, sūm, ērē. *Briller, reluire.* PHR. Roseā cervice refulſit. *V.* Purpureā luce refulſit humus. *O.* Splendidaque à docto fama refulget avo. *Pr.* (Vide **LUCEO.**)

RĒFUNDŌ, īs, fūdī, fūsūm, ērē. *Verser, répandre de nouveau.* PHR. Laterique illisa refunditur alga. *V.* Egerit hic fluctus, æquorque refundit in æquor. *O.* Ponto sonat unda refuso. *V.* Stagna refusa vadis. *V.* i. *remissa.*

RĒFUSE, iūs. adv. *Col.* *Abondamment.*

RĒFŪTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Refuter.* SYN. RĒfēllō, rēdārguō, rēvincō, cōnfūtō. SYNT. Refutare bello, re, verbis, testibus. *Cic.* Refutare testes, conatum. *Cic.* PHR. Ad mortem si te (fors dicta refutet) Pro-diderim. *V.* Id res vera refutat. *Lr.*

RĒFŪTĀTIŌ, ōnis, f. *Cic.* & **RĒFŪTĀTŪS**, ūs, m. *Refutation.* PHR. Ancipitique refutatu convincere falsum. *Lr.*

RĒGĀLĪS, ālē. **RĒGIŪS.** & **RĒGĪFĪCŪS**, ā, ūm. *Royal, de Roi.* PHR. Intextusque puer frondosā regius Idā. *V.* Flammas cum regia puppis extulerat. *V.* Et dedimus tragicis scriptum regale cothurnis. *O.* Regalia testa. *O.* Regales inter mensas. *V.* At domus interior regali splendida luxu. *V.* Stant gemmis auroque tori mensæque paratu Regifico. *V-F.* Regia crede mihi res est succurrere lapsis. *O.* Ut regius ostro vellet honos humeros. *V.* Regium imperium pati. *S.* Regia virgo, progenies. *O.* Dona. *V.* Regia ales. *O.* *Aquila.*

RĒGĀLĪTĒR. adv. *O.* *Rēgīē.* *Cic.* *Rēgīficē.* *Sil.* *Royalement, en Roy.* PHR. Precibusque minas regaliter addit. *O.*

RĒGĒLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Degeler.* PHR. Post ubi Ryp hæ torpentia frigora brumæ Candidus apricā Zephrus regelaverit aurā. *Col.*

RĒGĒMŌ, īs, ūī, itūm, ērē, n. *St.* *Retentir de gemmissement.* (Vide **LUGEO. RESONO.**)

RĒGĒNĒRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Plī.* *Reproduire.* Regenerare patrem. *Plī.* [*Le représenter, ejus mores referre.*] *Faire revivre en sa personne.*

RĒGĒRMINŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Plī.* *Repousser.* **RĒGĒRMINĀTIŌ**, ōnis, f. *Plī.* *Reproduction du bourgeon.* (Vide **GERMEN.**)

RĒGĒRŌ, īs, gēsī, gētūm, ērē. *Repousser, rejeter.* PHR.

PHR. Regetere invidiam in aliquem. *Quin.* Crimen alicui. *S.* Tellure regestâ Obruat, & scrobibus taccitus discedit operis. *O.*

RĒGESTŪM, ī, n. *Col.* [Terra è sulco regestâ.] *Terre relevée d'un sillon, d'un creux.*

RĒGIĀ, æ, f. *Palais, maison Royale.* **EPITH.** Dīvēs, sup̄erbā, insignis, clarā, splēdidā, nobīlis, ardūā, sublīmīs, augūstā, magnificā, opulētā, celsā, altā, splēdēns, eximīā, mārīorēā, aurātā, vāstā, āmplā, spātīosā, piētā. **SYN.** Pālātium, aulā. **PHR.** Hic fuit antiqui regia prima Numæ. *O.* Æneam in regia ducit tēsta. *V.* Priami & veterum penetralia Regum. *V.* Tectum augustum, ingens, centum sublime columnis Urbe fuit mediā Laurenti regia Pici. *V.* Fulget hic turbæ capax Immane tectum, cujus auratas trabes Variis columnæ nobiles maculis ferunt. In multa dives spatia discedit domus: Arcana in imo regia recessu patet. *S.* Nobilis & vasta condita mole domus. Attria cingit ebur trabibus solidatur ahenis Culmen, & in celsas surgunt Electra columnas. *O.* Jam pridem nobis cæli te regia Cæsar Invidet. *V.* Ut ventum ad sedes; hæc, inquit, limina victor Alcides subiit; hæc illum regia cæpit: Aude hospes contemnere opes. *V.* Pulsus ob invidiam folio, sceptrisque paternis. *V.* Sed non replenda est curia verbis. *V.* Primosque suorum Imperio accitos alta intra limina cogit. *V.* Festaque confusâ resonabat regia turbâ. *O.* Foribus domus alta superbis Manē salutantum totis vomit ædibus undam Nec varios inhiant pulchrâ testudine postes. *V.* At domus interior regali splendida luxu Instruitur. *V.* Barbarico postes auro, spoliisque superbi. *V.* Quod non Tanaritis domus est mihi fulsa columnis; nec Camera auratas inter eburna trabes. *Pr.* (Vide PALATIUM.)

RĒGIŌNŌR, ēris, gñl. *Estre reproduit.* Cum videam consumpta regni Membra. *Lr.*

RĒGĪMĒN, īnis, n. *Gouvernement, conduite.* **PHR.** In quo consilium vitæ, regimenque locatum est. *Lr.* At didici regimen, dextrâ moderante, carinæ. *O.* Regimen vocis, sermonis. *Pli.* (Vide IMPERIUM, REGNUM.)

RĒGINĀ, æ, f. *Reine.* **EPITH.** Augūstā, vērērandā, vērēndā, pōtēns, dōminā, bēnīgnā, piā, fōrmōsā. **PHR.** Ast ego quæ Divūm incedo Regina, Jovisque Et soror & conjux. *V.* O! Regina, novam cui condere Jupiter urbem Justitiæque dedit gentes frænare superbas. *V.* Septa armis, solioque altē subnixa refedit Jura dabat legesque viris. *V.* Et genus & formam regina pecunia donat. *H.* Siderum Regina bicornis Luna hæc (Iberia) generat qui cuncta regant: nec laude virorum Censeri contenta fuit, nisi matribus æque Vinceret, & gemino certatim splendida sexu Flacillam, Mariamque daret. *Cl.* (Vide REX.)

RĒGIŌ, ōnis, f. *Païs, contrée, région.* **EPITH.** Vāstā, dēsērtā, ignōtā, cultā, divēs, fēlix Exrēmā, ūltīmā, lōngīnquā, rēmōtā, invīā, āvīā, pērēgrīnā, inhōspītā. *Australis, hyperborea, æprica, montosa.* **SYN.** Plāgā, Tellūs, ōrā, trāctūs, finēs, solum. **PHR.** Quæ regio in terris nostri non plena laboris. *V.* Totā passim regione vagantur. *V.* Per oras Ignoræ regionis eunt. *O.* Avia cursu Dum sequor, & notā excedo regione viarum. *V.* Euryale infelix

quā te regione reliqui. *V.* Regio impervia famæ. *Cl.* Pone me pigris ubi nulla campis Arbor æstivā recreatur aurā. *H.* Quæ regio Anchisem, Quis habet locus. *V.* Hæc omnis Regio & celsi plaga pinea montis. *V.* Audiit & si quem tellus extrema refuso Submovet Oceano, & si quem extenta plagarum Quatuor in medio dirimit plaga Solis iniqui. *V.* Penitusque alias advexerat oras. *V.* Patrios revifere fines. *V.* Corrupto cæli tractu. *V.* Quam procul hæc regio est & ab omni devia cursu. *O.*

RĒGIŌNIS amœna descriptiones. Exultat hinc & morbus iners, & curva senectus Et dolor, & trepidi, pallida turba, metus. Nulla Machaonios præbent medicamina succos, Phœbe, tuam nullus flagitat æger opem.... Undique planities in apertum funditur æquor, Nam neque mons crescit, nam neque vallis hiat.... Ver ibi perpetuum, piētisque Favonius alis Spirat, & ambrosias parturit ore Rosas. Poma recurvatis pendent demissa flagellis, Inque ipsos veniunt sponte voluta sinus: Ipsa suas pariunt inarata novalia messes, *Sant.* Pingues mitis plaga temperat agros. *Sil.*

RĒGIŌNIS amœna laudes. Sed neque Medorum sylvæ, ditissima terræ, Laudibus Italiæ certent, non Bactra, neque Indi. Hæc loca.... & gravidæ pecudes & Bacchi Massicus humor Implevere: tenent oleæque, armenta que lata. Hinc bellator Equus campo sese arduus infert.... hic ver assiduum atque alienis mensibus æstas: Bis gravidæ pecudes, bis Pomis utilis arbor; At rabida Tigres absunt, & sæva Leonum Semina, nec miseros fallunt Aconita legentes.... Adde tot egregias urbes operumque laborem, Tot congesta manu præruptis oppida saxis.... An memorem portus lucrinoque addita claustra Atque indignarum magnis stridoribus æquor.... Hæc eadem argenti rivus ærisque metalla Ostendit venis, atque auro plurima fluxit. Extulit hæc Dacios Marios.... & te maxime Cæsar qui &c. *V.*

RĒGIŌ. [pro finibus.] *Bornes.* Regiones vineæ. *Cato.* Regionibus officii se continere. *Cic.* E regione. *Cic.* *Vis à-vis.* Italiam contra. *V.*

RĒGIŌNATĪM. adv. *SUE.* *Par contrées, par quartiers.* **RĒGIŌNARIŪS**, ā, ūm. *Qui concerne les contrées.* **RĒGIŪS**, ā, ūm. *Royal.* (Vide REGALIS.) **RĒGIŪS** mōrbūs. *CEL.* *Jaunisse.* **PHR.** Aut mala quem scabies aut morbus regius urget. *H.*

RĒGNĀTŌR, ōris, m. *titx, icis, f. Tac.* *Qui regne, Roi, Reine.* **PHR.** Superi regnator Olympi. *V.* Agrestium populorum regnator. *H.* (Vide REX.) Regnator. [Pro possessore.] *Possesseur.* **PHR.** Quisquis eris nostri post me regnator agelli. *M.* Regnatorem Asiæ. *V.* Quo fræna reguntur Imperii.

RĒGLŪTĪNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Décoler.* Pertransl. *Arracher d'entre les mains.* **PHR.** Remitte pallium mihi meum quod involasti.... Tuis ab unguibus reglutina & remitte. *O.*

RĒGLŪTĪNĀTĪŌ, ōnis, f. *Pti.* *L'aktion de décoler.* **RĒGLŪTĪNŌSŪS**, ā, ūm. *Pli.* [Valde glutinosum.] *Fort gluant.*

RĒGNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Regner, être Roi.* **SYN.** Impērō, dōminōr, rēgō, gūbernō, rēgnō, pōtīōr, rēgnī frānā, hābēnas mōdērōr, scēptā gērō, pōpulis dō jūrā. **PHR.** Nec tibi regnandi veniat tam dira cupido. *V.* Grajas regnare per urbes. *V.* Triginta

magnos volvendis mensibus orbes Imperio explebit. *V.* Qui mare qui terras omni ditione tenerent. *V.* Hic domus Æneæ cunctis dominabitur oris. *V.* Rex atva Latinus & urbes Jam senior longâ placidas in pace regebat. *V.* Imperium Dido Tyriâ regit urbe profecta. *V.* Gnossus hæc Rhadamantus habet durissima regna. *V.* Mycænas Servitio premer, & victis dominabitur Argis. *V.* Tacitis regnavit Amiclis. *V.* Tu regere imperio populos Romane memento. *V.* Regnata Philippo Terra. *O.* Sed fore qui gravidam imperiis, belloque fremementem Italiam regeret. *V.* Torum sub leges mitteret orbem. *V.* Quaritur interea quis tantæ pondera molis Sustineat, tantoque queat succedere regi. Destinat imperio clarum prænuntia veri Fama Numam. *O.* Victorque volentes Per populos dat jura. *V.* Tuus jam regnat Apollo. *V.* Melior vacuâ sine regnet in aula. *Apum Rex.* *V.* Si judicas cognosce, si regnas jube. *S.* Sed regna Tyri Germanus habebat. *V.* Si quando regnandam acceperit Albam. *V.* Qui vult amari, languida regnet manu. *S.* Quererentur ut omnes Imperium tibi sero datum. *Cl.* *O!* qui res hominumque Deumque Æternis regis imperiis. *V.* Tu regere imperio populos Romane momento. *V.* Jura dabat legesque viris. *V.* Scilico dum prospicit orbi. *Cl.* Humanum curare genus. *Cl.*

ARS REGNANDI. Accipe magnanimum pectus, quo fræna reguntur Imperii. *Cl.* Nescitis regnum quo jaceat loco: Regem non faciunt opes, Non vestis Tyriæ color, Non frontis nota regis; Rex est qui posuit metus, Quem non ambitio impotens, Et nunquam stabilis favor Vulgi præcipitis movet: Qui tuto positus loco, Infra se videt omnia. *S.* Tunc omnia jure tenebis, cum poteris Rex esse tui.... Nec tibi quid liceat, sed quid fecisse decebit Occurrat, mentemque domet respectus honesti.... Et te totius medio telluris in orbe Vivere cognoscas, cunctis tua gentibus esse Facta palam: nec posse dari regalibus usquam Secretum vitii.... Sis pius in primis; nam cum vincamur in omni Munere; sola Deos æquat clementia nobis.... Nec rumoribus avidus: qui talia curat inanes Horrebit strepitus, nullâ non anxius horâ. Non sic excubiæ, non circumstantia pila Quàm tutatur amor. Non extorquebis amari, hoc alterna fides, hoc simplex gratia donat.... certat cum principe vulgus Officiis & amat cum se deprendit amari. Qui terret plus ipse timet; fors ista tyrannis Convenit: tu civem patremque geras; tu consule cunctis Nec tibi; nec tua te moveant, sed publica vota. Primus jussa subi. Tunc observantior æqui Fit populus, nec ferre vetat, cum viderit ipsum Authorem parere sibi componitur orbis Regis ad exemplum, nec sic insectare sensus Humanos edicta valent, quàm vita regentis.... populi pendunt à principe mores.... Mobile mutatur semper cum principe vulgus.... Quæque jubet primus prærit, & legum aspera jussa Molliâ parendo facit. Si bella tonant, prius agmina duris. Exerce studiis.... ne tibi regificis tentoria larga redudent Deliciis.... Inventis utare cibis, solabere partes, Æquali sudore tuas; & promptius ibunt Te socio: tum conspicuus gratusque feretur Sub te teste labor. *Cl.* Torrentes immane fremant, lapsisque minentur Pontibus, involvant spumoso vertice silvas, Pax majora decet petagit tranquilla potestas Quod violenta nequit,

mandataque fortius urget Imperiosa quies. *Cl.* Solo terrore coerce Æterni patris exemplo qui cuncta sonoro Concutiens tonitru, Cyclopum spicula deffert In scopulos & monstra maris; nostrique cruoris Parcus in Æthæis exercet spicula sylvis. *Cl.* Non placeat virtus pretio, non curia censu non infideli septa majestas metu. *Sarb.* Ferrum tuetur principem, melius fides. *S.* Armata regem non faciet cohors, non tincta vulgi purpura sanguine, Aut nobili stellatus auro Frontis apex, teretique gemmâ. Rex est profanos qui domuit metus; Qui, cum stat unus, castra sibi facit; casumque fortunamque pulchro Provocat assiduus duello. Non ille vultum fingit ad improbi Decreta vulgi. *Sarb.* Non sibi sed populo sese putet esse creatum; Effigiem summi se putet esse Dei. Vivat ut exemplar populo sit recta sequenti: Sit vultus pravis terror amorque bonis. Imposuit te alto fortuna, locumque tenere Jussit honoratum, Livia, perfer oaus. *O.* Rex velit honesta nemo non eadem vult. *S.* In vulgus manant exempla regentum. *Cl.* Ad te oculos auresque trahis; tua facta notamus Nec vox missa potest principis ore regi. *O.* Latius regnes avidum domando Spiritum, quàm si Lybiam remotis Gadibus jungas, & uterque ænus Serviat uni. *H.* Sanguine humano abstine quicumque regnas. *S.* Consulere patriæ, parcere afflictis, ferâ Cæde abstinere, tempus iræ dare Orbi quietem sæculo pacem suo, hæc summa virtus. *S.* (Vide Rex, Regis optimi laudes.)

REGNARE inique, *Tyrannicè.* **PHR.** Tantum ut noceat cupit esse potens. *S.* Argolico famulum non te servare tyranno Vidissent gentes, sævæque regna pati. *M.* Invisâ nunquam imperia retinentur diu. *S.* Libertas scelereum est, quæ regna invisâ tuetur. *L.* Æquum atque iniquum Regis imperium feras. *S.* Quid jam non regibus ausum, aut quod jam regni restat scelus. *Sil.* Ubi non est pudor nec cura juris.... Instabile regnum est. *S.* Animos subit furor ægraque Latens Invidia, atque parens odii metus; inde regendi sævus amor, ruptæque vices, jurisque secundi Ambitus impatiens, & summo dulcius unum Stare loco. *St.* Sceptrum scelere aggredi. *S.* Regna superba gerens. *T.* Injusta tenebar regna. *O.* Regnare non vult, esse qui invisus timet. *S.* Odia qui nimium timet regnare nescit. *S.* Ars prima regni est, posse invidiam pati. *S.* Male imperatur cum regit vulgus duces. *S.* Gentem Rex deinde superbo Imperio & sævis tenuit Mezentius armis. *V.* Violenta nemo Imperia continuit diu. *S.* Regius non vult ad recta flecti ramor. *S.* Numquam placidam scepra quietem Certumve sui tenere diem; Alia ex aliis cura fatigat Vexatque animos nova tempestas. *S.* Tunc paruit omnis Imperiis, non sublato securo pavore Turba, sed expensâ Superiorum & Cæsaria iâ. *L.* (Vide TYRANNUS.)

REGNARE. *Per transl.* **PHR.** Per ramos victor perque Alta cacumina regnat ignis. *V.* Ebrietas geminata libidine regnat. *O.* Ardor edendi regnat per fauces & viscera. *O.* Tum denique dura Exerce imperia, & ramos compesce fluentes. *V.*

REGNUM, *i.*, n. *Royaume* **EPITH.** Divēs, florēns, amplūm, ingēns, nobilē, antiquūm, avitūm, patēnūm, patriūm, opulētūm, spātiosūm, latūm, superbūm, uberrimūm, felix. *Syn.* Imperiūm, di-

ciō, sc̄ptūm, dōmīnātūs. PHR. Priami dum regna manebant. V. Dii quibus Imperium pelagi. V. Illic fas regna resurgere Trojæ. V. Regnumque vigebar consiliis. V. Pulsū regnū cēssisse paternis. V. Imperium Oceano, Famam qui terminet astris. V. Vultis & his mecum pariter confidere regnis. V. Centum urbes habitant magnas, uberrima regna. V. Qui regnum Italix & primos sibi poscat honores. V. Affecisse ferunt regnum Cælestē Gigantes. O. Rescindere cælum Aggressi superisque Jovem detrudere regnis. V. Alieno in loco haud stabile regnum est. S. Habere regnum casus est; virtus dare. S. Nec mihi regna peto. V. Regnumque à sede Lavini Transferet, & longam multā vi muniēt Albam. V. Nulla fides Regni fociis, omnisque potestas Impatiens consortis erit. L. Sic nos in sceptrā reponis. V. Imperium sine fide dedi. V. Quæ surgere regna videbis Conjugio tali. V. Regna custodit metus. S. Sunt tibi magna puer, nimiumque patentia regna. O. Nec torpere gravi passus sua regna veterno. V. Vastique silentia regni. O. de inferis. Quisquamne regno gaudet? O! Fallax bonum Quantum malorum quā fronte blandā regis. Ut alta vento semper excipiunt juga... Imperia sic excelsa fortunæ subjacent. S. Regnum non capit duos. S.

RĒGNŪM. [Pro Imperio & potestate.] *Regne, domination, Empire.* PHR. Qualem ministrum fulminis alitem, Cui Rex Deorum regnum in aves vagas Permisit. H. Infersa meo pectore regna gere. O. Sub Veneris regno. *Pla.* Alter habebit, Et geret in gremio regna superba tuo. T. Mea regna videns. V. [i. agros.] *M-n demeure.*

RĒGŌ, is, rēxi, rēctūm, rēxi. *Gouverner, conduire.* SYN. Gubernō, modēror; dōminor, Impērō, rēgnō. PHR. Ille regit dictis animos, & pectora mulcet. V. O! qui res hominumque Deūmque Æternis regis Imperiis & fulmine terras. V. Placidā populos in pace regebat. V. Animum rege, qui nisi parer Imperet. H. Regemque dedit qui fœdere certo Et premere & laxas sciret dare jussus habenas. V. Pacatumque reget patriis virtutibus orbem. V. Pace data terribis animam ad civilia verter Jura suum, legesque feret iustissimus author Exemploque suo mores reget; inque futuri Temporis ætatem venturorumque nepotum Prospiciens. O. Regenda magis est fervida adolescentia. S. Proque metu populum sine vi pudor ipse regebat: Nullus erat iustis redire jura labor. O. Nec creditur orbis Illis posse regi: medium non deserit umquam Cæli Phæbus iter, radiis tamen omnia lustrat. Lunaque nocturnos alta regebat Equos. O. Lino rexit iter. *Pr.* Quis pecori imperitet, quem tota armenta sequuntur. V. Lapis certis finibus arva regit. T. i. *discriminas.* Regere cursus. V. Habenæ. O. Mentem suam, opes. O. Regere ratem remo, arte. O. Motus animi ratione regere. *Cic.*

RĒGRĒDIŌR, ēris, grēssūs sūm, dī. *Reculer, retourner.* PHR. Sed dum regredior solo comitatus amico. *Li.* (Vide REDEO.)

RĒGRĒSSŪS, ūs, m. & RĒGRĒSSIŌ, ōnis, f. *Cic.* [Regrediendi actus.] *Retour.* PHR. Funditus occidimus; nec habet fortuna regressum. V. Regressus ab ira. *Li.* Regressus astūs. *V-MARE. Reflux.*

RĒGŪLA, æ, f. *Regle.* EPITH. Cērtā jūstā, rēctā,

cōnstant, fallāx, Incertā. SYN. Nōrmā, lēx, exēmplūm. SYN. Denique ut in fabricā, si prava est regula prima, &c. *Li.* Ad regulam dirigere. *Cic.* RĒGŪLA *Metaph.* [Vivendi norma.] *Regle.* SYN. Regula Philosophiæ, mediocritatis, vitæ. *Cic.* Ad regulam loqui. *Quin.* Regula, peccatis quæ pœnas irroget æquas. H. Hæc vitæ modus est beatæ Regula. *Sant.* Observata diu veterum sanctissima Patrum Edicta, & prisco bene natus tempore leges Reliquias dulces ævi melioris, avitæ custodes pietatis & exemplaria morum. *Sant.*

RĒGŪLĀRIS, arē. *PLI.* *Regulier, selon les regles.* RĒGŪLŪS, ī, m. dim. *Petit Roy.* Reguli Africæ. *PLI.* (Vide REX.)

RĒGŪLŪS, *PLI.* & RĒGŪLYŌSŪS, ī, m. *Suz.* [Avis minima quæ & Trochilus dicitur.] *Roitelet.* PHR. Sumens à nomine factum *Regulus.* *Com.*

RĒGŪLŪS *Vir Consularis, multis victoriis in Africa relatus clarus, Capius cum deinde fuisset, Romam de permutandis captivis missus est, dato prius jurejurando reversurum se, si permutationem non impetraret, sed ille conditionem in senatu dissuasit. Consilio ut ait Hor.* Nusquam alias dato. Atqui sciebat quæ sibi barbarus Tortor pararet: non aliter tamen Dimovit obstantes propinquos Quam si clientum longa negotia Dijudicatā lite relinqueret, Tendens Venafraños in agros Aut Lacedæmonium Tarentum. H.

RĒGŪSTŌ, as, avī, atūm, arē. *Cic.* [Iterum gustare.] *Gouter une seconde fois.*

RĒGYRŌ, as, avī, atūm, arē. *VAR.* *Refaire un tour.*

RĒHALŌ, as, avī, atūm, arē. *Repousser en haut.* PHR. Terraque cum fumans humorem tota rehalat. *Li.*

RĒJICIŌ, is, jeci, jectūm, ēre. *Rejeter, repousser relancer.* SYN. Rēpellō, propellō, arēcō, abjiciō. PHR. Rejiciunt palmas & Equos ad mœnia vertunt. V. Ex humeris rejecit amictum. V. Rejice libatos illius ore cibos. O. Ergo ego quæ fueram non rejectura petentem. O. Pascens à flumine rejice Capellas. V. Oculos Rutulorum rejicit arvis. V. Rejicit de corpore vestem. O. Rejectis ad tergum manibus. *Cic.* Minæ rejectæ retrosum. H. Capillus circum caput rejectus. *Ter.* Bis rejecti armis. S. Rejecto equitatu. *Cæs.* *Repoussée.* Rejicere causam ad Senatū. *Cic.* *Renvoyer.*

RĒJECTIŌ, ōnis, f. [Rejiciendi actus.] *Rejection judicium.* *Cic.* *Rebut, l'action de rejeter.* RĒJECTIŌ Sanguinis. *PLI.* *Crachement.* RĒJECTIŌ. *PLI.* & RĒJECTŪS, ūs, m. *Cel.* [Pro Vomitus.] *Vomissement.*

RĒJECTŌ, as, avī, atūm, arē. *Freq.* *Rejeter souvent.* PHR. Clamoreque montes Icti rejectant voces ad sidera. *Li.*

RĒJECTANĒA, ōrūm, n. *PLI.* [Quæ rejiciuntur.] *Les choses qu'on rejette.* RĒJECTANĒŪS. *Cic.* & RĒJICŪLŪS, ā, ūm. *Qu'on rejette, qui est de rebut.* PHR. Oves rejicula. *Cato.*

RĒITĒRĀTIŌ, ōnis, f. *QUIN.* *Repetition.* RĒITĒRĀTŌR, ōris. *TAC.* *Qui recommence, qui reitere.* RĒLABŌR, ēris, lāpsūs sūm, labī. *Resomber, remonter à sa source.* SYN. Rēcidō, rēfūō, rēdēō, rēcūrō, rēgrēdiŌr. PHR. Huc ades, inque sinus formo-

se relaberē nostros. O. Nunc in Aristippi furtim praecepta relabor. *H.* Quis neget arduis Pronos relabi posse rivos montibus. *H.* (Vide FLUVIUS, *fluvius refluens.*)

RĒLANGUĒŌ, ēs, gūi, ērē, & RĒLANGUĒSCŌ, is, gūi, ērē. *Cic.* [Valde languere.] *Languir*, *s'abattre*, *s'affaiblir*. *PHR.* Imposito fratri moribunda relanguit ore. O. Erubuitque preces, animusque relanguit atrox. *Cl.* Ut relanguescat impetus. *Liv.* Animus. *Caf.* (Vide LINGUEO, DEFICIO.)

RĒLATIŌ, ōnis, f. *Cic.* RĒLATŪS, ūs, m. *TAC.* *Relation, rapport.* (Vide NARRO.) RĒLATIŌ gratia, *SEN.* *Remerciement.* (Vide GRATIA, *gratias agere.*)

RĒLATŌR, ōris, m. *Cic.* *Qui fait la relation, le recit.* (Vide NARRO.)

RĒLAVŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Laver de nouveau.* RĒLAXATIŌ, ōnis, f. *Cic.* *Relache.* Calidis cum te relavaris. *Lr.* (Vide LAVO.)

RĒLAXŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Relacher, élargir.* *SYN.* SŌLVŌ, RĒMITTŌ, DĒSŌLVŌ. *PHR.* Dissolvunt nodos & vincla relaxant. *Lr.* Terrae seu caeca relaxat Spiramenta calor. *V.* Tunicarum vincla relaxat. O. Fontibus ora relaxat. O. Agmina deturbat gladio, campumque relaxat. *Sil.* Densa relaxat. O. Relaxare animum somno. *Cic.* Dolor relaxat. *Cic.* *i. imminuitur.*

RĒLAXŪS, ā, ūm. *COL.* *Relaché.*

RĒLEGATIŌ, ōnis, f. *Cic.* *Bannissement, exil.* (Vide EXILIUM.)

RĒLEGŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Bannir, releguer, éloigner.* *SYN.* ABLEGŌ, AMANDŌ, RĒMŌVĒŌ, RĒJICIŌ. *PHR.* Unde precor supplex ut nos in tuta releges. O. Meque nivali Sexta relegatarum bruma sub axe videt. O. Perlege nec mecum pariter mea verba relega. O. Urbe licet vestra versibus esse meis. O. Atque ideo Tauros procul, atque in sola relegant Pascea. *V.* Terris gens relegata ultimis. *Cic.* Ambitione relegata. *H. i. femota.* Relegare in exilium. *Cic.* (Vide EXILIUM. *Exilio multare.*)

RĒLEGŌ, is, ēgi, lēctūm, ērē. *Relire.* *SYN.* RĒPĒTŌ, RĒVISŌ, RŪSŪS LĒGŌ. *PHR.* Cum relego scripſisse pudet; nam plurima cerno. Me quoque qui feci iudice, digna Lini. O. Hae sunt quae relegente me solebas raptim scribere. *M.* Scripta cave relegas. O. (Vide LEGO, is.)

RĒLEGĒRĒ. *Recueillir, ramasser.* *PHR.* Omnem relegit idibus pecuniam; Quærit calendis ponere. *H.* Rursusque recolligit ignes. O. (Vide COLLIGO.)

RELEGĒRĒ iter. *Sta.* [Redire per eandem viam, relegens errata retrorsum Litora. *V.* (Vide RIDEŌ.)

RĒLĒNTĒSCŌ, is, ērē. *Se relentir.* *PHR.* Neve relentescat sæpe repulsus amor. O.

RĒLEVŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Relever.* *PHR.* A terra corpus relevare volentem. O. Humeros relevare paternos. O. Relevare colla. *S.* (Vide LEVO.) RĒLEVĀRĒ. *Metaph.* [RĒCRĒRĒ.] *Soulager.* *PHR.* Et relevat multo pectora sicca mero. O. Longum requie relevare laborem. O. Copia nulla famem relevat. O. Relevare æstum. O. Sitim, casum communem. *Cic.* Relevare alicui animum. *Ter.* RĒLEVĀRĒ morbo, metu. *Cic.* Dolore. O. Non est in medico semper relevetur ut æger. O. Mens curis relevata. O.

RĒLICITIŌ, ōnis, f. *Cic.* *Abandon.*

RĒLIGATIŌ, ōnis, f. [Ligandi actus.] *L'action de lier*

RĒLIGIŌ & metri causā. RelligiŌ, ōnis, f. *Religion, culte qu'on rend à la Divinité.* *EPITH.* Sācrā, vērēdā, divinā, sāctā, piā, cāndidā, antiquā, āvitā, priscā, cālestis, lābēfāctā, sūpērstitiōsā, vērērāndā. *SYN.* Piētās, cūltūs sācēr, divinūs. *PHR.* Divum religio. *Lr.* Priscāque recessus Religione sacer. O. Et populum antiquā sub religione tueri. *V.* Hac casti maneat in religione nepotes. *V.* Et leges dedit & ritus, moremque sacrorum. *Vida.* Jam pia religio calo caput extulit aurea, Luce fugans tenebras. *Vida.* Sed cum res hominum tanta caligine volvi Aspicerem, lætosque diu florere nocentes, Vexarique pios; rursus labefacta cadebat Religio.... Abstulit hunc tandem Rufini pœna tumultum, Absolvitque Deos. *Cl.* Per quos vera Dei religio steterit. *Sant.* Festis quadam exercere diebus Fas & jura sinunt: rivos deducere nulla Religio vetuit. *V.* Religione refrænatus. *Lr.* Quidve petunt? quæ religio? *V.* Dii multa neglecti dederant Hesperiae mala luctuosa. *H.* Quæque ætheris alti Religio, & quæ ceruleo sunt Numina ponto. O. Non te deferimus, quam primis hausimus annis Religio, sacri custos sanctissima veri, Fida comes, tutela, & pectoris hospita nostri. *Sant.* Viget æternumque vigebit Quam teneræ menti quondam infixere parentes Religio. *Sant.*

RĒLIGIŌ, *Religiosorum hominum eatu.* [Fratrum juncta manus sancta sodalitas. *Sant.*] *Religion, ordre Religieux.* *PRIMI RELIGIONUM FUNDATORES.* *PHR.* Hi sunt prima velut semina grandium, Quæ sublime ferunt mox caput, arborum: Quæ diffusa per orbem, Latē brachia porrigent. *Sant.* Te sacrae gentis pater atque custos... pia te gementum Castra sequuntur: Se tibi subdent dociles magistro Quotquot urgebit pietatis ardor, Quam tuis longē potiora dictis Facta docebunt... Dux viæ quem nos sequimur volentes, Ire det tuto pede quo prævirit. Sic erit semper bene fida proles Juncta parenti. *Sant.* Te rudes morum repetent magistrum: Pro tuo jurant dociles alumni Vivere nūtu. *Sant.* Sacri conditor ordinis. Illum pone sequens innumerabilis Sefer turba premit: fervida prævium Aut æquare patrem, vel propius sequi Ardet passibus æmulis Tanti progenies patris. *Sant.*

RELIGIONEM INGREDI. *PHR.* Nil jam mortalia curat: Quin etiam humanos, morum contagia, cætus Ut vitet, longē popularibus undis Clamosas urbes fugere, & se condere sylvis, Nec suus esse velit; sanctis sub legibus ambit Omne ævum exigere, atque alieno vivere ductu. O! pietas, dabat ille prius qui iussa; regentum Subiacet imperio, nutus se fingit ad omnes Ceu puer, & plenis ultero tractabilis annis. *Sant.* Exosa mortales toros uni Deo te consecras. *Sant.* Addita velato vertice virgo laet, Quam virtus, & plena Deo ductore voluntas, Et vitæ in claustrum dat melioris amor. *Sant.* Te rerum exortem tenuit domus innocentis ori Ausum rogatas exuisse curas. *Sarb.* Non magna relinquam Magna sequar. *Ex Ovid.* Nobilium longe fugit tecta ampla parentum, Fortunamque domus, inopem traducere vitam Maluit, atque humiles cœtu cum paupere sedes Antetulit habitare, iudi male testus

amictu. Fortunatus puer, non hæc sine numine venit Mens tibi, sed teneris jam tum Deus adfuit annis Fortunas fragiles, perituraque gaudia vulgi Despicens, sequeris longe meliora, supernisque Aspiras opibus Divum, regnisque beatis Nulla tibi quævis unquam, nulla auferat ætas. Si non regifico hic tibi dives regia cultu Luxuriat, si non ostro fulgens comitatus, At secunda quies, & raris nota voluptas, At tibi tranquillam permulcent oria mentem, Oria lata, quibus mortales pectore curas Exutus vacuo cregias amplecteris artes, Atque choris prope par degis cælestibus ævum, Regum sceptris animo superans, ipsaque beatus, Pauperie, duris dum pares legibus ultro. *Vida.*

RELLIGIO. [Conscientia.] *Scrupule, conscience.* PHR. Arctis religionum animum nodis exolvere pergo. *Lr.* Constringi religione. *Quin.* Religionem injicere, incutere, inducere. *Cic.* Eximere. *Liv.* Oppressa gravi sub religione. *Lr.* Religione aliquem solvere. *Cic.* Jam tum religio pavidos terrebat agrestes Diræ loci. *V.* (Vide CONSCIENTIA.)

RELLIGIO. [Pro oraculis.] *Oracle.* PHR. Omnem cursum mihi prospera dixit Religio & cuncti suaserunt numine Divi Italiam petere. *V.* (Vide ORACULUM.)

RELLIGIOSE, ius, iusimè, adv. *Pieusement, religieusement.* Religiose templum colere. *Cic.* Testimonium dicere. *Cic.* Nihil curiose, nihil religiose administrant. *Col.* i. accurate.

RELLIGIOSUS, a, um. *Qui a de la religion, de la piété* Justus & religiosus. *Cic.* **RELLIGIOSUS.** *Quod ad religionem pertinet.* Et religiosa Decorum Limina. *V.* **RELLIGIOSUS** testis. *Cic.* i. *Fidelis.* Religiosæ aures Atticorum. *Cic.* [i. delicatæ.] **RELLIGIOSUS.** *Superstitieux.* Stultæ & miseræ omnes sumus religiosæ. *Ter.*

RELLIGIOSUS. [Qui religionis vota emisit.] *Religieux.* PHR. (Vide supra RELIGIO.)

RELIGIO, as, avi, atum, are. *Attacher.* PHR. Religavit ab aggere classem. *V.* In Querno religatum stipite funem. *O.* Religavit littore classem. *O.* Religare catenis robora. *L.* Ad currum religatus. *Cic.* Religatus brachia nodo. *T.* Religataque somno Agmina. *Cl.* Hederâ crines religata fulges. *H.* (Vide VINCIO.) Religare bona religionibus. *Cic.* i. *Consecrare.*

RELINQUO, is, liqui, lectum, ere. *Laisser, quitter.* SYN. Linquo, desero, dimitto, mitto, destituo, omitto. PHR. Comires in valle reliquit. *O.* Frigida si puerum quartana reliquerit. *H.* Verba imperfecta reliquit. *O.* Ardet abire fugâ, dulcesque relinquere terras. *V.* Pavor ossa reliquit. *V.* Inceptum dextra reliquit opus. *O.* Infectaque sacra relinquunt. *O.* Quam Dis votisque reliquit. *O.* Solus inops, expes, letho pœnæque relictus. *O.* Multum cæli post terga relictum. *O.* Cursus iterare relictos. *H.* Relinquere vitam. *V.* Negotia longa. *H.* Gaudia. *O.* Solare inopem & succurre relictæ. *V.* Virtute relictâ. *H.* Pœnæ Medea relinquit. *O.* Ergo ego germanam fratremque patremque Deosque, Et natale solum ventis ablata, relinquam. *O.* Non magna relinquam. Magna sequar. *O.* Suspectaque linquimus arva. *V.*

RELIQUIÆ, & metri causa. **RELIQUIÆ**, arum, f. *Le reste, les restes.* SYNT. Reliquiæ cœnæ, con-

jurationis. *Cic.* Febrium. *Cel.* Flagitiorum. *Cic.* Generis. *Ter.* Motus vitalis. *Lr.* PHR. Reliquias vitæ membris ex omnibus aufert. *L.* Nil reliquiarum extat. *Lr.* Jactatos æquore totæ Troas reliquias Danaum. *V.*

RELIQUIÆ [Cinères mortuorum.] *Les os, les cendres des morts.* PLI. Monumentum diruit; ossaque & reliquias mari misit. *Sue.* Dulcesque meorum Reliquias colerem. *V.* Trojâ ex ardente receptæ Reliquiæ. *V.* Ossa quæ longâ tumuli sub umbrâ Abdita. *Sann.*

RELIQUIÆ Sanctorum. *Reliques.* PHR. Sanctorum tumulos & cineres patrum... dulces exuvia pignora Cælitum... Pœnarum sociis debita redditur Hic laus & decus ossibus. *Sant.* Quæ celata diu pulvereo situ Monstrat ossa tui splendida Martyri, Ad cujus cineres curritur: & suus Est siccis honor ossibus... Ultor nempe Deus non merita necis Sacris opprobrium pensat honoribus: Claros prodigiis, ac venerabiles Ipsos vel tumulos facit. *Sant.* Mens licet è vacuis secesserit artubus hospes; Mirus ad examini corpore sudor iit. *Sant.* Ne qua foret cineri gloria, ne quis honos. *Sant.* Præfuls exuvias & pignora funebri urnæ. *Sant.* His aris colitur maxima pars tui, Cui figit pia plebs oscula... Quod circum positæ lampades ambiunt, Cælo quæ maneat gloria Calites, Et terris quis honos, monent. *Sant.* Martyrum creber tumulos adibas: His fides spirat rediiva bustis. *Sant.* Superbis condita vasibus Plebs ossa votis supplicibus colit. *Sant.* Urnam, sancte, tui corporis hospitam Altari medio locat. Hanc auro solido vestiit artifex... Plus splendoris habet, plus pretii lapis Tactu corporis accipit. *Sant.*

RELIQUUS, a, um. *Qui reste.* SYN. Residuus, superstitēs, SYNT. Reliqua dies, Græcia, spes. *Cic.* Reliquum tempus. *Cic.* Reliquum vitæ. *Cic.* Quod reliquum restat. *Pla.* Reliqua Colonorum. *Pl.* Reliquum est ut, &c. *Cic.* Reliquos facere. *Cic.* i. *relinquere.* De reliquo. *Cic.* i. *Caterum.* PHR. Texantur reliquâ recta palude tibi. *M.* Mihi cætera laudem facta ferent. *V.* Cætera circum Turba furit. *V.*

RELIQUATOR, oris, m. *Pla.* [Qui integrum non solvit.] *Qui est en reste.*

RELUCEO, es, luxi, ere. [Valde lucere.] *Reluire.* PHR. Sigæ igni freta lata relucunt. *V.* Illi ingens barba reluxit. *V.* Vestis fulgore reluxit. *O.* Cæco reluxit dies. *Tac.* i. *visum recepit.* (Vide LUCEO.)

RELUCTOR, aris, aris sum, ar. *Resister.* SYN. Repugno, resisto, adversor, obsto. PHR. Huic spiritus oris Multa reluctanti obstruitur. *V.* Equum contra sua fræna tenacem Ore reluctanti fulminis ire modo. *O.* Pene reluctatis iterum pugnantis rebus Rupissent elementa fidem. *Cl.* (Vide OBSTO.)

RELOQUOR, eris. *Qui.* VAR. Recommencer à parler. (Vide LOQUOR.)

REMĀLEDICŌ, is, xi, ctum, ere. *Sue.* *Rendre injure pour injure.* (Vide CONVICIUM.)

REMĀNDŌ, as, avi, atum, are. *Eutr.* *Mander de nouveau.*

REMĀNDŌ, is, di, sum, ere. *PLI.* *Remacher, ruminer.*

REMĀNEŌ, es, si, sum, ere. *Demeurer.* SYN. Persévéro, maneo, residuo. PHR. Cubito remanete presso. *H.* Duris remanens in rebus amicis. *O.* Eff-

gies non cognoscenda remanſit. O. Cui mens animuſque remanſit. *LR.* Exuſto remanebit ſtipite fumus. *V.* (Vide MANEO.)

RĒMANŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Remonter à ſa ſource.* Retroque remanat materies humoris. *LR.* (Vide REFLUO.)

RĒMĒABILIS, ilē. *St. Qui peut revenir.*

RĒMĒDIUM, īī, n. *Remede.* EPITH. (Vide MEDICAMEN.) SYNT. Remedium ſibi comparare, habere, quærere ad aliquid. *Cic.* Remediis uti. *Cic.* Remedia aſpera molli manu lenire. *Quin.* Unum incommodis remedium. *Cic.* PHR. Nec ratio remedi communis cetera dabatur. *LR.* Una manus vobis vulnus opemque feret Terra ſalutiſeras herbas eademque nocentes Nutrit, & Urticæ proxima ſæpe Roſa eſt. Vulnus Achillæo quæ quondam fecerat hoſti, Vulneris auxilium Pelias haſta tulit. O. Succos atque auxiliantia morbis gramina. *St.* Quæcumque herba potens ad opem, radixque medendi Utilis in toto naſcitur orbe, mea eſt O. Triftes ſuccos herbaſque potentes. Docta pocula miſta manu. *Hoſch.* Quæſitæque nocent artes; ceſſere magiſtri Phillirides. *V.* Deſicit ars dubiis utraque ſæpe malis. *Hoſch.* Quæ ſola modum requiemque dolori, Et finem dedit ærumnis. *Frac.* (Vide MEDICAMEN, MEDEOR, VULNUS, vulneri mederi.)

RĒMĒŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Revenir, retourner.* PHR. Remeare urbem. *V.* Si patrios unquam remeaſſem victor ad Argos. *V.* Gaudia non remeant, ſed fugitiva volant. *M.* Nam ſi natura juberet. A certis annis ævum remeare peractum. *H.* Remeat dies. *T.* Calor. *Pl.* (Vide REDEO.)

RĒMĒTIŌR, īris, mēſuſ ſūm, īrī. *Remefurer.* PHR. Ille, fide ſummā teſtæ, ſua vina remenſus. *M.* (Vide METIOR.) RĒMĒTIRI. *Rebaſſer* Remenſus iter. *St.* Pelagoque remenſo Improviſi aderunt. *V.* Si modò rite memor ſervata remetior aſtra. *V.* Remetiri pecuniâ frumentum. *QUIN.* *Echanger.*

RĒMĒX, īgis, m. *Rameur.* EPITH. Acēr, fōrtis, vālidūſ, dēxtēr, lācērtōſuſ, flūctivāgūſ. PHR. Sive opus eſt remo, remige carpit iter. O. Agit acri remige navem. *V.* Superabat remige ventos. *V.* Aprior ille quidem placido dare verbera ponto. O. Sine remigis ictu. O. Stagnaue remigibus ſpument inverſa canoris. *Cl.* Vacuos ſenſit ſine remige portus. O. Opem remigis addere velo. O. Hinc Graio remige claſſis Tollitur. *L.* Reducunt Ordinibus geminis ad fortia peſtora remos; Æqualique ictu ſcindunt freta. O.

RĒMĒGIUM, īī, n. & RĒMĒGIŌ, ōnīs, f. *Cic.* [Remigandi actus.] *L'actiō de ramer.* PHR. Tali remigio navis ſe tarda movebat. *V.* Olli remigio noctemque dicmque fatigant. *V.* Qui adverſo vix flumine Lembum Remigis ſubigit, ſi brachia forte remiſit, &c. *V.* Remigio ſindere aquas. O. Apræ remigio aquæ. O. Totaque remigio ſpumis incanuit unda. *C.*

RĒMĒGIUM [Pro remigantibus.] *La chiourme, les forçats.* PHR. Remigium ſupplet; ſocios ſimul inſtruit armis. *V.* Geminaſque legit de claſſe biremes Remigioque aprat. *V.* Nudum remigio latus navis. *H.*

RĒMĒGIUM. [Per tranſl. ad aves. *Le mouvement des ailes.* PHR. Volat ille per æera magnum Remigio alarum. *V.* Tibi Phæbe ſacravit Remigium alarum. *V.*

RĒMĒGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Ramer, tirer à la rame.* PHR. Turbaque diverſâ remigat omnis aqua. Nec te

centenis quòd claſſis remiget aliſ, Terreat; invito labitur illa mari. *Pr.* Validis incumbere remis. *V.* Remis ventisque petivit. *V.* Verrimus & proni certantibus æquora remis. *V.* Sollicitant alii remis freta cæca. *V.* Vela cadunt, remis inſurgimus; haud mora nautæ Adnixi torquent ſpumas, & cærulea verrunt. *V.* Ipſe levem remo per freta pelle ratem. O. Olli certamine ſummo Procumbunt: vaſtiſ remit iſtibus ærea puppis. *V.* Centenæque arbore fluctus Verberat aſurgens. *V.* Date tela, impellite remos. *V.* Atque in tranſtra cadunt, & remis peſtora pulſant. *V.* Adductis ſpumant freta verſa lacertis: Inſindunt pariter ſulcos, totumque dehincit Convulſum remis æquor. *V.* Spumant vada marmore verſo. *V.* Impulſæ tonſis tremuere carinæ, Crebraque ſublimis convellunt verbera puppēs. *L.* Reſonant remis pulſata freta. *S.* Miſſamque Pado qui remigat Alnum. *Cl.* *i. navem remigio agit.* Agili peragit freta cærulea remo. O. Fregit Hyperboreas remis audacibus undas. *Cl.* Non freta demiſſi verrebant eruta remi. O. Admotumque fretum remis, telluſque repulſa eſt. O. Remum contorſit in hoſtem. O. Et ducit remos illic, ubi nupex ararat. O. Impellere remige claſſem. O. Cærulea propulſæ ſubducitur unda carinæ. O. Remoque move veloque carinam. O. Cærulea verrentes Abienis æquora palmis. *C.* Remis vada pellit. *C.* Verberibus torſere fretum, ſaliſ iſta frequenti Albefcit pulſu facies; perque æquora latè Spumat canenti ſulcatus gurgite limes. *Sil.* Adjuvat ventos manu. .. Sulcata vibrant æquora Divinumque canæ cæruleum ſpumæ fretum. *S.* Adverſum remis ſuperes ſubveſtus ut amnem. *V.* Remorum in verberare perſtant, Velaque deducunt geminæque ope currere tentant. O. Oceani tumidas remo compeſcunt undas. *L.* Ille meas remis advena torſit aquas. O. Totis incumbere remis. O. Remis Centaurum promover. *V.* Feriunt ductis ad peſtora remis æquora. Nunc inſtare manu, tuto nunc peſtore niti Comuni pro luce decet, ſuccurrere velis. Exhaustire fretum. *Cl.*

RĒMĒGRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē, n. *Revenir, retourner.* SYNT. Remigrare in locum. *LR.* Romam. *C.* Ad argumentum. *Pla.* (Vide REDEO.)

RĒMĒNISCŌR, ēris, ſcī. *Se reſſourvenir.* PHR. Dulces moriens reminſcitur Argos. *V.* Modò vos dulces reminſceor amici. O. Reminſci de officio, navium reminſci. *Cic.* (Vide MEMINI.)

RĒMĒSCŌ, ēs, miſcū, ērē. *Remêler.* PHR. Atque ita mentitur, ſic veris falſa remiſcet. *H.* (Vide MISCEO.)

RĒMĒSARIŪS, ā, ūm. [Qui frequenter remittitur.] *Qu'on peut ôter & remettre.* Remiſarius veſtis. *Cato.*

RĒMĒSSE, ūſ, īſſimē. *Lâchement, foiblement.* Remiſſuſ agere, diſſerere. *Cic.*

RĒMĒSSIŌ, ōnīs, f. *Adouciffement, relâche.* SYNT. Remiſſio laborum. *Quin.* Morbi, febris. *Cel.* Superciliorum remiſſio. *Cic.* *Adouciffement d'un viſage ſevere.* Remiſſio vocis. *Cic.* *Abbaiffement.* Remiſſio animi. *Cic.* *Recreation.* Remiſſio animi. *idem.* *Cic.* *Lâcheté, découragement.*

RĒMITTŌ, īs, miſī, miſſūm, ērē. *Renvoyé.* PHR. Meque in mea regna remiſit. *V.* Alcida nympha remiſit Hylam. *M.* Manes Acheronte remiſſos. *V.* Poſcentique. (*manui*) gravem (*ſonum*) perſæpe remittit acutum Lyra. *H.* Dona remittunt Non leviora datis. O. Sanguis pulmone remiſſus. O. Ambage remiſſa Accipe. O.

REMITTĒRE, *Lâcher, détreindre, débânder.* SYNT. Remittere frâna, vincula. O. dolori frânos remittere. *Cic.* Remittere arcum. *Plī.* Habenas. *Cic.* **REMITTĒRE** eo sensu transfertur ad omnia quæ laxari & imminui possunt. Ut, remittere animum. *Cic.* *Rêlâcher, débânder.* Non remittis animum à legendo. *Liv.* Quis cernere curis te vacuum potuit, quis totâ mente remissum. *Cl.* Remittere animum. *Cic.* *Plier, mōlir.* Remittere iras. *V.* Vultum severum. O. Ardorem pugnæ. *Liv.* *Adoucir, relâcher.* Hiems se vere remittit. *T.* Remisit se furor. O. Ventus imber remittunt. *Liv.* Remissa studia. *Cic.* Ne tamen omne meum credas opus esse remissum. O. Digtos inter cecidere remissos Pocula. *Pr.* Remittere fidem alicui. O. *Tenir quitte de sa promesse.* Remittere annum (i. anni fructus.) *Plī.* Debitum. *Cic.* *Remettre.* Remittere de pœna, pœnam. *Cic.* Adolescentiæ remittere. *T. R.* *Pardonner.* Aspera confessio verba remitte reo. O. Parce precor lasso, vanoque remitte labores. *M.* Domini pax omne remissum. *M.* Lege remissum. O. i. concessum. Remittere voluptatem alicui. *Cic.* [i. relinquere.] *Abandonner.* Inceptaque fila remisit. O. Remittere aures. *Plī.* Vocem. *Cic.* [i. demittere.] *Baïsser.* Sed mora damnosa est, nec res dubitare remittit. O. [i. finit.] *Permet.* Memoriam mihi remittas oportet. *Cic.* [i. concedas.] *Accorder.* Remittas onerare. *Ter.* [i. cessa.] *Cesser.*

REMOLĪOR, *iris, litus sum, iri.* *Déplacer.* PHR. Sæpe remoliri luctatur pondera terræ; Oppidaque & magnos devolvere corpore montes. O. *De Typhæo.* Nec orbe si remolito queat Ad supera victor Numina Alcides vehi. *S.* **REMOLIRI** [pro instaurare.] *Recommencer.* PHR. Iterum instaurata capescens Arma, remolitur dux agmina. *Sil.*

REMOLLESCŌ, *is, ère.* *Se ramollir.* SYNT. **MOLLESCŌ.** PHR. Hymettia sole Cera remollescit; tractataque pollice, multas flectitur in facies. O. **REMOLLESCĒRE.** Metaph. *S'adoucir, s'appaïser.* PHR. Precibus si Numina iustis Victa remollescunt, si flectitur ira Deorum. O.

REMOLLIO, *is, ivi, itum, ire.* *Ramollir.* PHR. Quare male fortibus undis Salmacis enervet, tactosque remolliat artus. O.

REMORA, *æ, f. Plī.* [Aquatile animal ita dictum quod navem cui adnixum est Remoretur. Dicitur & Echēneis.] *Remore.* (Vide *ECHENEIS*.) **REMORĀ** metaph. *Retardement.* Quæ remoram faciunt rei. *Pla.*

REMORDEŌ, *es, mordi, morsum, ère.* *Remordre.* Quin huc inanes si potes vertis minas Et me remorsurum petis. *H.* **REMORDERE** metaph. [Cruciare, sollicitare.] *Inquieter.* PHR. Quando hæc te cura remordet. *Lr.*

REMORŌR, *aris, atus sum, arti.* *Retarder, arrêter.* PHR. Et fugiunt frano non remorante dies. O. Me remorantur verba puellæ. *Pr.* Remoratur ituros. O. Remorari iter. O. Non diu remoratus es. C. Non te vicino remorabitur obvia Marte, Gallia. *T.* (Vide *MOROR*.)

REMOTIO, *onis, f. Gic.* [Removendi actus.] *Eloignement.* Remotio criminis. *Cic.* *Décharge.*

REMOVEDŌ, *es, movi, motum, ère.* *Remuer, déplacer.* SYNT. **AMOVĒŌ**, *dimovĒŌ*, *submovĒŌ*, *abducŌ.* PHR. Mellaque decussit foliis, ignemque removit. *V.* *Animi nubem dolor ipse removiz.* O.

REMÖVERĒ. *Eloigner, chasser.* SYNT. **RĒJICĒRE**, *repellĒre, arcĒre, avĒrtĒre, subducĒre, amandāre.* PHR. Tabulas à te removere memento. *H.* Vim procul hinc remove. O. Seque in secreta remorant, i. *removerant.* *H.* Cura soporem removens. O. Ex oculis removere manus. O. Meque ministerio scelerisque artisque removĒi. O. Removere pudorem. O. Metum. *Liv.* Moram. *Pla.* Oculos. *Cic.* Me in montes ex urbe removĒi. *H.* Removere ab oculis, de medio, à legibus. *Cic.* **REMÖTŪS**, *à, um.* *Eloigné.* PHR. Procul urbe remotus. O. Longâ regione remotus. O. Ergo novos orbes penitusque reposta profundo Regna sub Oceano, vixque ipsi cognita Soli *Com* Quæ regna vel quæ dissociabili secreta tellus æquore. *Sarb.* Postquam exempta fames, mensæque remotæ. *V.* Nimbi remoti. *H.* Remotus locus. *Cic.* Custos. *H.* Remotius antrum. O. Remotus à culpâ, ab inani laude. *Cic.* Deum natura remota Sensibus à nostris. *Lr.* Remoto joco. *Cic.* i. *serio.* Remotis arbitris. *Liv.* i. *sine testibus.*

REMŪGIO, *is, gi, givi, gitum, ire.* *Mugir, beugler, meugler.* PHR. Tantum suspiria ducis Pectore; Quodque unum potes, ad mea verba remugis. O. Multâ vi vulnera miscent. (*Fanni.*) Gemitu nemus omne remugit. *V.* Urgentur cornua vasto Cum gemitu Reboant sylvæque & magnus Olympus. *V.* (Vide *MUGIO*.) **REMŪGĪRE**. [metaph. pro *resonare*.] *Retenir avec grand bruit.* PHR. Et vox assensu nemorum ingeminata remugit. *V.* Sequitur clamor, cælumque remugit. *V.* Nemus remugit ventis. *H.* Remugit tympanum. *C.* Insanis ululatibus remugit. *St.* (Vide *RESONO*.)

REMŪLCEŌ, *es, ère.* *Radoucir.* SYNT. Remulcere minas, corda stimulat. *St.* **REMULCERE** pro reflectere. *Replier.* PHR. Caudamque remulcens Subjecit pavantem utero. *V.* *De Lupo.*

REMŪLCŌ, *as, avi, atum, are.* *Nonius.* [Non legitur apud veteres. Significat scaphâ graviolem navim trahere.] *Remorquer.* **REMŪLCŌ.** abl. [Remulcando.] *En remorquant.* Naves remulco trahentes. *Liv.* Submersam navim remulco multisque funibus reduxit. *Caf.*

REMŪNERATIO, *onis, f. Cic.* *Reconnaissance d'un bienfait.* Vide *BENEFICIUM.* *Beneficii memor.*

REMŪNERŌ, *as, avi, atum, are & REMŪNERŌR*, *aris, atus sum, arti.* *Reconnoître un bienfait.* SYNT. Renumerare aliquem præmio. *Caf.* Munere, officiis. *Cic.* Remunerans meritum. *Liv.* Remuneranda probitas. *Plī.* PHR. Meritis hæc gratia tantis Redditur. Quas dicere grates Quasve referre queam. *V.* Quæ tibi quæ tali reddam pro carmine dona. *V.* Gratia factio Nulla rependatur. O. Præ præmia digna Posse rear solvi. *V.* Heccine rependis dona. *M.* (Vide *BENEFICIUM.* *Beneficium rependere.*) **REMŪNERĀRĪ.** *Pro officere.* PHR. At te his suppliciis remunerabor. *C.*

REMŪRIĀ. *Festa quibus olim mortuorum sepulchris epula inferebantur Ita dicta sunt à Remo, in cuius honorem instituta sunt.* PHR. Romulus obsequitur; lucemque Remuria dixit Illam, quâ positis iusta feruntur avis. O.

REMŪRMŪRO, *as, avi, atum, are.* [Contra murmurare. *Faire un doux bruit, retentir.* PHR. Nec fracta remurmurat unda. *V.* Nulli spoliata remurmurat auræ Pinus. *St.* Remulus maturior annis Eul-

mineo perit imitator fulminis ictu. Fratre suo sepe-
ptum moderatior Acrota forti Tradit Aventino,
qui quo regnarat eodem Monte jacet positus, tri-
buitque vocabula monti, O.

RĒMŪS, *Frater Romuli, qui cum nova urbis Roma ma-
nia per ludibrium transfussisset, à fratre est interfectus.*
PHR. Utque Remo muros aulo transire recentes
Noxia sint capiti rustica tela tuo. O. Romulus ater-
næ nondum firmaverat urbis Mænia, consorti non
habitanda Remo. *J.* Martigenæ non sunt sine cri-
mine nati. O. Fraternali primi maduerunt sanguine
muri. *L.*

RĒMŪS, *ī, m. Rame.* **EPITH.** Lēntūs, flexilis, vāli-
dūs, āgilis, prōpērāns, hūmidūs, æquorētis, mō-
tūs, impūlsūs, inflexūs, longūs, ūdūs, hūmēns,
spūmāns, citūs, lēvis, cēlēr, vēlōx, brēvis. **SYN.**
Tōnsā, palmulā, ārbōr, rēmīgītū. **PHR.** Triplici
pubes quam Dardana versu. (*i. remorum ordine.*)
Impellunt: terno confurgunt ordine remi. *V.* Et
acuto in murice remi Obnixi crepuere. *V.* In lento
luctantur marmore tonfæ. *V.* Lictus ama, & lavos
stringat sine palmula cautes. *V.* Linthea si ventus tua
deficit, utere remis. *Hofsch.* Jam facient celeres re-
mus & aura vias. O. Remis confusa minutis Cym-
ba. *Pr.* Convulsam remis æquor. *V.* Lentos incur-
rans gurgite remos. *C.* Ineunt gravibus certamina
remis. *V.* Intentaque remis Brachia. *V.* Remorum
in verbere perstant. O. Veloque rates remoque regun-
tur. O. Agminæ remorum celeris... petit maria. *V.*
Impellit properantibus æquora remis. O. Et sylvis
aptare trabes & stringere remos. *V.* Properant subdu-
cere remos. *V.* Impulsæ tonis tremuere carinæ. *L.* Nunc
nunc insurgite remis. *V.* Trinacriā lentandus remus
in undā. *V.* Remis eruta canet aqua. O. Remorum-
que pares ducite sorte vices. *Pr.* Remorumque sonus
premitur clamore. *L.* Bruti Prætoris navis Verberibus
senis agitur. *L.* *i. sex remorum ordinibus.* Remis
Zephyros supplere cadentes. Tonfas in marmore
summo Præstant, Divulsæque remis Unda sonat.
O. Sed flumine sæpe secundo augetur remis
cursus cunctis aquæ. O.

RĒNĒS, nūm, *m. Les Reins.* **SYN.** Lūmbī. **PHR.** Quod
latus aut renes morbo tentantur acuto. *H.* Laborare
renibus. *Cic.*

RĒNĀRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Raconter de nou-
veau.* **PHR.** Sic pater Æneas intentis omnibus unus
Fata renarrabat Divūm. *V.* Utque sit, à fato propio-
re priora renarrant. O. (*Vide NARRO.*)

RĒNASCŌR, ēris, nātūs sūm, nāscī. *Renâtre.* **PHR.**
Terreno epotus hiatu, *fluviū.* Existit procul hinc,
alioque renascitur orbe. O. Occultus sub corde renas-
citur ardor. *S.* Renatus dies. *S.* Flumen novo fonte
renatum. *L.* Renatum bellum. *Cic.* Renata urbs. *Liv.*
Ver renascens. *Pli.* Qui (*Phœnix*) sæpe renasci Exi-
rio, propioque Soles pubescere læto. *Cl.*

RĒNIDĒŌ, ēs, ērē. **RĒNIDĒSCŌ**, is, ērē. **LR.** &
RĒNITEŌ, ēs, ērē. **PL.** *Reluire.* **PHR.** Non ebur,
neque aureum Meā renidet in domo lacunar. *H.*
Nec domus argento fulgens auroque renidens. *Lr.*
Late fluctuat omnis Ære renidenti tellus. *V.* Tota-
que circum Ære renidescit tellus. *Lr.* Ore renidenti
puer. O. Renidentes lares. *H.* Renidens oratio. *Quin.*
Rēnidērē. *Soluire.* **PHR.** Falsum vultu renidens. *Tac.*
Quod candidos habet dentes Renidet usquequa-
que. *C.*

RĒNITŌR, ēris, nīxūs sūm, tī. *Cel. Refister.* (*Vide*
OBSTO.)

RĒNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Retourner à la nage.* **PHR.**
Nullaque per Stygiæ umbra renavit aquas. O. Simul
imis saxa renarint Vadis levata. *H.* (*Vide NATO.*)

RĒNŌDŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Renouer.* **PHR.** Pueri
longam renodantis comam. *H.* (*Vide NODO.*)

RĒNŌVAMĒN, inis, n. & **RĒNŌVATIŌ**, ōnis, f.

Cic. Renouvellement. **PHR.** Forma semel mota est,
& in hoc renovamine mansit. O.

RĒNŌVŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. & **RĒNŌVĒLLŌ**, ās,
āvī, ātūm, ārē. *COL. Renouveler.* **SYN.** Rēparō, rē-
ficiō, rēdintēgrō. **PHR.** Nunc opus est succis per quos
renovata senectus In florem redeat. O. Nec renova-
tus ager gravidis caneat aristis. O. Rastris jam re-
novabat humum. *M.* Infandum regina jubes renova-
re dolorem. *V.* Stat casus renovare omnes. *V.* Taurus
renovaverat arvum. O. Luctus renovantur acerbi.
T. Fessa diurnis Membra ministeriis nutrit, reparat-
que labori. O. Interea populi sedes & tecta futuri
Ipsa novare jube tabularaque victa senectā. *Vida.* Rē-
nōvārē prælium. *CÆs. Recommencer.* Renovare memo-
riam. *Cic. Rappeller.* Renovare se novis opibus. *Cic.*
Rétablir sa fortune. Renovare dictum. *Cic. Repeter.*

RĒNŪDŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. **QUIN.** *Dépoûiller.*
(*Vide NUDO.*)

RĒNŪMĒRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *CER. Recompter.*
Renumerare dotem. *Ter.* [*Rēstitūērē.*] *Rendre.*

RĒNŪNTIATIŌ, ōnis. *Cic. Denonciation, rapport, récit.*

RĒNŪNTYŌ, as, āvī, ātūm, ārē. *Dénoncer, faire
sçavoir.* **SYN.** Renuntiare acta ad Senatū. *Cic.*
Renuntiare alicui de re. *Pla. Rem, Cic. Renuntiare*
Stoicis. Cic. Vitæ. Sue. [*Dēsērērē.*] *Abandonner.*
Renuntiare aliquem sacerdotem. *Cic. Eriḡērē. Elire.*

RĒNŪŌ, is, nūī, nūtūm, ērē. *Cic. & RĒNŪTŌ,
ās, āvī, ātūm, ārē. *Lr.* [*Quasi nutu respūērē.*]
Refuser, rejeter. **SYN.** Abnūō, rēcūsō, nēgō. **PHR.**
Oculo renuente negavi. O. Feci, sed renuente Deo.
M. Fato renuente. *Sil.* Si quis corpus sentire renutat
Lr. (*Vide REGO.*)*

RĒŌR, ēris, rātūs, sūm, ērī. *Croire, penser.* **SYN.**
Pūtō, ēxistīmō, jūdiciō. **PHR.** Jam reor hoc ipsos
edidicisse Deos. *T.* Sic equidem ducebam animo, re-
barque futurum. *V.* Ut rebare, venit. *V.* Quod mi-
nimè reris. *V.* Non isto vivimus illic, quos tu rere,
modo. *H.* Sum rarus esse feram; telumque volatile
misi. O. Nos abiisse rati. *V.*

RĒPĀGĒS, is, f. *Cic. Verrouil, barre qu'on met der-
rière une porte.* **RĒPĀGŪLŪM**, ī, u. *Barre,
barrière.* **PHR.** Raptaque de dextro robusta repa-
gula poste Ossibus illi sit. O. Laxare repagula. *L.*
Pedibusque repagula pulsan. O. Repagula juris per-
fringere. *Cic. Metaph.* Repagulis iram recludere. *Cic.*

RĒPĀNDŪS, ā, ūm. *Recourbé.* **SYN.** Rēcūrvūs, rēfē-
xūs, cūrvūs. **PHR.** Truncoque repandus in undas Cor-
pore desluit, falcata novissima cauda est. O. (*Vide*
CURVUS.)

RĒPĀNGŌ, is, pānxī. & **pēgī**, pāctūm, ērē. *Col.*
Replanter. (*Vide SERO.*)

RĒPĀRĀBĪLIS, ilē. *Réparable, qu'on peut réparer.* **PHR.**
Dic, Themis, quā generis damnum reparabile nos-
tri Arte sit. O. Nullā reparabilis arte Læsa pud-
icitia est; deperit illa semel. O.

RĒPĀCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē.

REPARCŌ, is, si, sūm, ērē. *PLA. Epargner.* (Vide **PARCO**.)

REPĀRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Reparar, rétablir.* SYN. Intēgrō, rēdintēgrō, instaurō, rēfīcīō, rēnōvō. SYNT. Requies vites reparat. O. Res amissas reparare. H. Reparare bellum. *LIV.* Labore reparari ac refici. *PLI.* Reparare amissa. *PLI.* PHR. Damna tamen celeres reparant cælestia Lunæ. H. Donec templa refeceris Ædesque labantes Deorum, & Fæda nigro simulachra fumo. H. Et res afflictae per tot discrimina belli Restituet bonus; & fata ad meliora vocabit. *Sant.* Tuis quæ præmia damnis Accumulent superi, & solatia quanta rependant. *Pol.* Veterum jam famam extingue malorum. *Vid.* Hanc genitrix faciem miserata refecit. V. Nec, genus unde novæ stirpis revocetur, habebit. V. Hoc acrius omnes Incumbunt generis lapsi sarcire ruinas. V. O! utinam populos possem reparare patenis Artibus. O. Et de famineo reparata est famina jactu O. Instaurant acies. V. Nec latentes classe citâ reparavit oras. H. De Cleopatra. i. repetit. Vina Syra reparat. *Emerce.* H. i. *empta.*

REPĀRATIŌ, ōnis, f. *SAL. Réparation.*

REPĀRĀTŌR, ōris, m. *Reparateur, restaurateur.* PHR. Ipse etiam immensi reparator maximus ævi Attollit vultus. *Sil.* Per te namque unum medii exuta tenebris Imperio sua forma redit, claustrisque soluta Tristibus exsangues audent procedere leges. Jamque potestates priscus discriminat ordo Justitiæ, quas ante pares effecerat una Nube timor, tua nos urgenti dextera letho Eripuit, rectisque suis redduntur, & agris, Damnatî fato populi, virtute renati. *Cl.*

REPĀSTINŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Col.* [Vineas refodere.] *Biner, donner une seconde façon à la vigne.* **REPĀSTINĀTIŌ**, ōnis, f. *Cic. Seconde façon qu'on donne à la vigne.* Vide **FODIO. VINEA**, vineam colere.)

REPECTŌ, is, xī, & xūī, xūm, ērē. *Peigner de nouveau.* PHR. Repexa coma. O. Crinemque repexus. *Cl.* (Vide **CAPILLUS. Capillos fingere.**) Repectit Aura jubas. *St. i. dispersit.*

REPELLŌ, is, pūlī, pūlsūm, ērē. *Repousser.* SYN. Arcō, expellō, propellō, depellō, propulso, amovēō, amandō, rējicīō, rēmōvēō. PHR. Judicemē. fraud est concessa, repellere fraudem, Armæque in armatos sumere jura sinunt. O. Validos cute reppulit ictus. O. Humili reppulit arte famem. O. Impressa tellurem reppulit hæstā. O. Æra repulsa sonant. T. Admotumque fretum remis, tellusque repulsa est. O. Telumque imbelles sine ictu Conjecit, raucio quod protinus ære repulsum V. Doluere repulsi. O. Quod procul à vera quam sit ratione repulsum. *Lr.* Quærentem dicere plura Reppulit. V. Repuli doctis medicaribus ignes. O. Repellere nefas, preces. O. Dolorem, jugum, bellum, imperum. *Cic.*

REPENDŌ, is, dī, sūm, ērē. & **REPENSŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. *Col. Recompenser, paier.* SYN. Rētribūō, sōlvō, pērsolvō, pēnsō, cōmpēnsō, rēmūnērō, rēpōnō, rēfērō. PHR. Ingenio, formæ damna rependo meæ. O. Fatis contraria fata rependens. V. Si vera feram, si magna rependam. V. Dum pretium vitæ grata rependit humus. *Pr.* Gratia factio Nulla rependatur. O. Rependere alicui dona, præmia digna. *St. Vices. Pr.* Pœnas sceleribus rependere. S. Magna repensurus. *Sil.* Rependere grates. V. Repensum auro

caput. *PLI.* Miles auro repensus. *H.*

REPENTĒ, & **REPENTINŌ**. adv. *Soudainement.* SYN. Stātīm, subitō, cōfēctīm, illīcō, cōntīnūō, actū-tūm, ōcīūs. PHR. Nemo repente fuit turpissimus. *J.* Concreto riguit vineta repente gelu. *M.* Ruere omnia visa repente. *V.*

REPENTINŪS, ā, ūm. & **REPĒNS**, ēntis. *Soudain, subit.* SYN. Subitūs, imprōvisūs, īnōpīnūs, citūs. PHR. Sumque repentinas ejaculatus aquas. O. Quo ruitis, quæve ista repens discordia surgit. V. Repens per mania clamor Tollitur. *Cl.* Repentinus fragor. *Cl.* Tumultus. O. Nuntius. *Cic.* Homines ignoti, & repentini. *Cic.* *Qui s'élèvent tout d'un coup.*

REPERCUSSŌ, ōnis, f. *SEN & REPERCŪSSŪS*, ūs, m. *Reflexion.* Repercussus ventorum, solis, maris. *PLI.*

REPERCŪTIŌ, is, cūsi, cūsūm, ērē. *Repousser, réfléchir, refrapper.* SYN. Rēfērō, rēpellō, rēfēctō, rēvērberō. PHR. Gemmæ Clara repercussio reddebant lumina Phæbo. O. Discum Dura repercussum subjecit in aëra tellus In vultus, Hyacinthe, tuos. O. Ita colles collibus ipsi Verba repulsantes iterabant dicta. *Lr.* Repercussæ valles clamoribus. *Liv.* Unda repercussæ radiabat imagine Lunæ. O. Sicut aquæ tremulum labris ubi lumen ahenis, Sole repercussum, aut radiantis imagine Lunæ, Omnia pervolat latè loca; jamque sub auras Erigitur, lummique ferit laquearia tecti. V. Sicut aquæ splendor radiatus lampade Solis, Dissultat per tecta vagā sub imagine vibrans Luminis, & tremulā laquearia verberat umbra. *Sil.* Ubi concava pulsū Saxa sonant, vocisque offensa resultat imago. V. Flammeus æratis Lunæ tremor errat in armis. *St.* Clypeique cruenta Lux rubet & solem longè ferit amulus orbis. *St.* Pellucet sidera ponto ... Monstratur in undis Hesperus & cœli stellantis imago. *St.* Puro nitidissimus orbe Opposita speculi referitur imagine Phæbus V. Tremulis undis vibratur ... Ardor, & errantes ludunt per cæcula flammæ. *Cl.* (Vide **ECHO. LUCEO. LUCERE** pro lumen repercutere. Repercutere dicta alicujus. *QUIN. Réfuter.*

REPĒRĪŌ, is, pēri, pēritūm, īrē. *Trouver, rencontrer.* SYN. Cōmpēriō, invēniō, nāncīscor. PHR. Verum ubi nulla fugam reperit fallacia. V. Sunt alii quos ipse viâ sibi repperit usus. V. Tumulo reperire sub illo. Et quæsitā diu tandem mihi nata repetta est; Si reperire vocas amittere certius; aut si Scire ubi sit, reperire vocas. O. Incubere repertis Divitiis. *V.*

REPĒRTŌR, ōris, m. *Inventeur, qui trouve.* PHR. Liboque infusa calenti, Jure, repertori candida mella damus. O. Vitis repertor Bacchus. O. Medicæque repertor Phæbus opis. *O.*

REPĒRTŪM, ī, n. *Invention, découverte.* PHR. Graiorum obscura repetta. *Lr.*

REPĒTITIŌ, ōnis, f. *Cic. Repetition, redite.* PHR. Disce etiam, pulchri tibi si cura ordinis ulla est, Res tantum semel effari: repetita bis aures Ferre negant subeunt fessas fastidia mentes. *Vida.*

REPĒTITŌR, ōris, m. *Qui redemande.* PHR. Nuptæ repertor ademptæ. *O.*

REPĒTŌ, is, rēpētīvī & Rēpētīī, itūm, ērē. [Proprie restituendum petere.] *Redemander.* SYN. Rēpōscō. SYNT. Repetere argentum. *Tet.* Beneficium. *Sen. jus. Liv.* Bona sua lite, judicio. *Cic.* PHR. Nec repetita sequi curet Proserpina matrem. V. Si repetas,

& creditor esse velis. *M.* Tot prius abductis; eoque est repetita per arma. *O.* Et modo jejuno furatus Amygdala rostro, Si repetam, pleno stridulus ore fugit. *SAUT. De passerulo.*

RĒPĒTERĒ. *Repetere, redire.* *PHR.* Id repetens iterumque iterumque monebo. *V.* Hæc placuit semel, hæc decies repetita placebunt. *H.* Repetere altius, à capite. *Cic.* Repetens audita. *O.*

RĒPĒTERĒ animo. [*Pro recordari.*] *Rappeller dans son esprit, &c.* *PHR.* Sis memor, & te animo repetentem exempla tuorum & pater Æneas & avunculus excitet Hector. *V.*

RĒPĒTERĒ locum. *Retourner.* *PHR.* Repetunt præsepia Tauri. *V.* Macra cavum repetes arctum, quem macra subisti. *H.* De Mustellâ. Nec vagus ignotis repetens compendia terris, Presserat externâ navita merce rateam. *T.* Repetere urbem. *V.* Domum. *O.* Repetere pedem. *S. i. referre.* **RĒPĒTERĒ.** *Reprendre.* Repetere relicta. *H.* Propositum opus. *O.* Studia, somnum. *Cic.* **RĒPĒTERĒ.** *Remonter.* Si prima domus repetatur origo. *O.* Si primâ repetens ab origine pergam. *V.* **RĒPĒTERĒ.** [*Sapius petere.*] *Demander instamment.* Cæsari repetenti negare non potui. *Cic.* **RĒPĒTERĒ.** *Réiterer.* Repetere pampinationem. *Col.* Nec repetenda dabat lethali vulnera dextrâ. *Sol.* Clades repetita. *Cl.* Semicremoque novat repetitum stipite vulnus. *O.* Omina ni repetat Argis. *R.* Repetere pœnas ab aliquo. *Cic. i. punire.* Repeti. *TER.* *Esse rappellé.* Repetere absentem. *Cic.* *Regretter.*

RĒPĒTUNDĀRŪM, *rĒpĒtundis.* [*Eos tantum habet casus.*] *Concussion.* *PHR.* Repetundarum accusare. *Cic.* Repetundis postulare. *Tac.* *Accuser.*

RĒPLEŌ, *ēs, plēvi, plētum, ēre. Remplir, emplir.* *SYN.* Implēō, cōmplēō, cūmūlō, ādīmplēō. *PHR.* Fossa repletur humo. *O.* Talia vociferans gemitu tectum omne replevit. *V.* Sed non replenda est curia dictis. *V.* Implentur fossæ & cava flumina crescunt. Scrobibus superabit terra repletis. *V.* Ransique loquacibus explet Ingluviem. *V.* Magnum cratera coronâ Induit, implevitque mero. *V.* Littora voce replet. *O.* Corpora rostâ Carne replent. *O.* Mors delubra replebat Corporibus. *Lr.* Multiplici populos sermone replebat Fama. *V.* Terrore repletus. *Lr.* Genus pietate repletum. *Lr.* Cornu pomis & flore repletum. *O.* Mare navibus repletum. *S.*

RĒPLICATIŌ, *ōnis, f.* *Cic.* *Repli.*

RĒPLICŌ, *ās, ūi, & āvi, icitum, icitum, & ātūm, āre. Replier.* *SYNT.* Replicari in rugas. *Pli.* Replicata cervix. *Pli.* Tunica bulborum replectæ. *Ss.* In se replicari. *SEN. Metaph.* **RĒPLICĀRE.** *Cic.* [*Rursus explicare, dicere.*] *Repliquer.* *PHR.* Cum sapius replicasset, persuasit. *Pli.* Replicare memoriam temporum. *Cic. i. revocare.* Replicans tempus. *Cic. i. proferens.*

RĒPLŪM, *i, n.* *VIT.* *Le chassis des panneaux d'une porte, rebord. m. Corniche. f.*

RĒPLŪMBŌ, *ās, āvi, ātūm, āre. Sen.* [*Dissolvère.*] *Desoudre.*

RĒPLŪMBATIŌ, *ōnis, f.* *PLI.* *L'action de desoudre.*

RĒPŌ, *is, rĒpsi, rĒptum, rĒpĒre. Se-trainer, ramper.* *SYN.* AdrĒpō, rĒptō, sĒrpō. *PHR.* Forte per angustam tenuis vulpecula rimam Repserat in cumeram. *H.* Per iter longum repere. *L.* Millia tum pransi tria repimus. *H. i. lentè processimus.* Repens sermo. *H.*

RĒPŌLYŌ, *is, ivi, itum, ire. Col.* *Repolir.* (*Vide POLIO.*)

RĒPŌNŌ, *is, pŏsūt, pŏsītum, ēre. Remettre, polir de nouveau.* *PHR.* Atisque reponimus ignem. *V.* Et vina reponite mensis. *V.* Ligna super foco Largè reponens. *H.* Pars epulis onerant mensas, & plena reponunt Pocula. *V.* Ullus si pudor est, reponere cœnam. *M.* Sic nos in sceptris reponis. *V.* Et stratis membra reponunt. *V.* An poteris ficcis mea fata reponere ocellis. *Pr.* Reponere capillos. *Quin.* Animam lætis sedibus reponere. *H.*

RĒPŌNĒRE. [*Pro recondere.*] *Serrer, mettre en reserve.* *PHR.* Aut parco sale contingunt, hyemique reponunt. *De caseo.* Quæ multò ante memor provisâ repones. *V.* Tectoque reponunt farris acervum. *V.* Manet alta mente repostum Judicium Paridis. *V.* Imisque reponas Sensibus. *V.* In medium quæstira reponunt. *V.*

RĒPŌNĒRE. *Repliquer, répondre.* Semper ego auditor tantum, nunquamne reponam? *J.* **RĒPŌNĒRE** fabulam. *Joier, représenter.* *PHR.* Fabula quæ posci vult & spectata reponi. *H.* Sibi convenientia finge Scriptor: honoratum si forte reponis Achillem, &c. *H.*

RĒPŌNĒRE in aliquo. *Conter.* *PHR.* Plus in duce quàm in exercitu reponere. *Tac.* In te animos atque omnia nostra repono. *V-F.* In te domus inclinata recumbit. *V.*

RĒPŌNĒRE aliquem in Deos, in numero Deorum. *Ci.* [*i. ponere.*] *Mettre.*

RĒPŌNĒRE. [*Pro restituere.*] *Rendre, rétablir.* *PHR.* Donata reponere. *H.* Reponere nummos. *Pla.* Reponere alium pro alio. *Cic.* Nec vera virtus cum semel excidit Curat reponi deterioribus. *H.* Reponere injuriam. *Sen.* Reponi in gradum. *Quin.* **RĒPŌNĒRE.** [*Pro deponere.*] *Quitter, cesser.* Reponere odium. *Tac.* Lachrymas. *St.* Quoties jam torta repont Fulmina. *St.* Mens reponit onus. *C.*

RĒPŌSITŪS. & **RĒPŌSTŪS,** *ā, ūm. Remis.* *PHR.* Cervice repostâ. *Lr.* Nocuere repostæ. *V.* Tellure reposti. *V. i. sepulti.* Terra, tentare repostas. *V. i. longè positas.*

RĒPŌRTŌ, *ās, āvi, ātūm, āre. Reporter, rapporter, remporter.* *SYN.* RĒfĒrŏ. *PHR.* Massam picis urbe reportat. *V.* Reportare suis humeris. *Sal.* Collo, dorso. *Col.* Gaudia mente reportat. *St.* Mandata reportat. *Pr.* Pedem ex hoste reportat. *V.* Adytis hæc tristitia dicta reportat. *V.* Laudem ex hostibus reportare. *Cic.* (*Vide FERŌ.*)

RĒPŌSCŌ, *is, pŏpŏsci, pŏscitum, ēre. Redemander, exiger.* *SYN.* RĒpĒtŏ, pŏscŏ, pĒtŏ. *PHR.* Videt sua nunc promissa reposci, Se signari oculis. *V.* Magno fratrem clamore reposcit. *Sir.* Auroramque sequi, Parthosque reposcere signa. *V.* Si pœnas ore reposco. *V.* Fœdusque reposcite flammis. *V.* Regem ad supplicium præsentî Martei reposcunt. *V.* Attentas aures, animumque reposco. *Lr.* Vicem reposcat. *M.*

RĒPŌSITŌRIŪM, *ii, n.* *Pli.* [*Ubi reponuntur res.*] *Table, buffet, &c.*

RĒPŌTATIŌ, *ōnis, fi.* *VAR.* *Repas qu'on se donne tour à tour.*

RĒPŌTIĀ, *ōrūm, n.* [*Cæna quæ prostridie nuptiarum apud novum maritum fiebat.*] *Festin qui se faisoit le lendemain des nœces.* *PHR.* Ille repotia, Natales,

alioſve dierum Feſtos albatuſ celebret. *H.*

RĒPRĀSENTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Significat propriē prāſenti pecuniā ſolvere vel conſtituto die, vel ante diem ut aliis placet.] *Paier argentuſ content,* ou *paier avant le terme échū.* *Reprāſentare* mercedem. *Sue.* Pecuniā. *Cic.* Diem promiſſōrum. *Cic.* Hinc per tranſi. *Reprāſentare*. [*Exhibere, oculis offerre.*] *Reprāſenter.* *Synt.* *Reprāſentare* faciē maris. *Col.* Imaginem ſceleris, *Quin.* *ſpectaculum.* *Sue.* Virtutemne reprāſentet moreſne Catonis. *H.* *Scriptor...* Si forte reponis Achillem. *H.* *Reponere* fabulam. *H.*

RĒPRĒSENTATIŌ, ōnīſ, *f.* *PLI.* *Reprāſentation.* **RĒPRĒSENTATIŌ.** *Cic.* [*Solutio pecuniarum.*] *Paientent avant le terme échū.*

RĒPRĒHENDŌ, & **RĒPRĒNDŌ**, īſ, prēhēndī, prēhēſūm, ērē. *Ratiraper, reprendre.* *PHR.* *Reprehen-* dere manu. *Liv.* *Reprehenſum* ex fugā. *Cur.* *Elapſa* *reprendere* verba. *O.*

RĒPRĒHENDĒRĒ, & **RĒPRĒNSĀRĒ.** *Liv.* [*Arguēre.*] *Reprende, blāmer.* *Syn.* *Arguō, rēdarguō,* *incrēpō, culpō, cārpō, crimīnōr.* *PHR.* *Neu* tua laudabis ſtudia, aut aliena reprendes. *H.* *vir* bonus & prudens verſus reprehēhet inertes. *H.* Tu nihil in magno doctus reprehendis Homero. *H.* *Repre-* hendere factum. *O.*

RĒPRĒHENSĪŌ, ōnīſ, *f.* *Cic.* *Reprehenſion, blāme.* (*Vide CENSURA.*)

RĒPRĒHENSŌR, ōrīſ. *Qui reprend, qui blāme.* *PHR.* *Delicti* *reprehenſor.* *O.* *Quis* tulerit *Gracchos* de ſeditōne querentes *Quis* cælum terris non miſceat, & mare cælo, Si fur diſpliceat *Verri*, homicida *Miloni*! *J.*

RĒPRESSĪŌ, ōnīſ, *f.* *SEN.* *L'acſion de reprimer.*

RĒPRESSŌR, ōrīſ, *m.* *Cic.* *Qui reprime, qui ar-* *rēte.*

RĒPRĪMŌ, īſ, prēſſī, prēſſūm, ērē. *Reprimer, ar-* *rēter.* *Syn.* *Contīnēō.* *cohibēō, cōmpēſcō, cōer-* *cēō, frānō, rēfrānō,* *ſiſtō, rētinēō, tēnēō.* *PHR.* *Nāſcentia* bella *repreſſit.* *Cl.* *Stetit* acer in armis *Æneas*, volvens oculos, dextramque *repreſſit.* *V.* *Sic* *jurgia* paulum *diſtulit*, atque enſem, quem jam dabit ira, *repreſſit.* *Sil.* *Retroque* pedem cū voce *repreſſit.* *Sil.* *Gemitum* virtute *repreſſit.* *O.* *Iramque* pudore *repreſſit.* *O.* *Repreſſos* hoſtium impetus. *Cic.* *Fletu* *reprimor* ne ſcribam. *Cic.*

RĒPRŌBŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Cic.* *Improuver,* *rejetter.* *Syn.* *Rejiciō, Improbō, nēgō.* *Qua* *vide* *ſuis* *locis.*

RĒPRŌMIſſŪ, ōnīſ, *f.* *Cic.* *Promeſſe reciproque.* (*Vide PROMIſſUM.*)

RĒPRŌMITTŌ, īſ, ſī, ſūm, ērē. *SUE.* *Promettre.* (*Vide PROMITTO.*) *Rēprōmittērē.* *Cic.* *S'en-* *gager mutuellement.* (*Vide PROMITTO, FÆDUS.* *fæduſ* *ſancire.*)

RĒPTĀBUNDŪ, ā, ūm. *SEN.* *Qui va en ram-* *pant.*

RĒPTATIŌ, ōnīſ, *f.* *QUIN.* & **RĒPTATŪS**, ūſ, *m.* *PLI.* *L'acſion de ramper.*

RĒPTITIŪS, ā, ūm. *Qui s'élève peu à peu comme en* *rampant.* *Reptitius* ac paulò ante inſituſ huic urbi civiſ. *Sal.*

RĒPTŌ, ās, ārē. *FREQ.* *Ramper.* *PHR.* *Per vada* *rep-* *tabat* *pronus.* *Cl.* *Reptare* ſolo. *Sf.* *In colli* *pecudes*

tondentes *pabula,* *reprant.* *Lr.* (*Vide REPO.*)

RĒPŪBERŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *St.* & **RĒPŪBĒ-** **SCŌ**, īſ, ērē. *COL.* *Rajeunir.* *PHR.* *Ætas* *In* *flo-* *rem* *redeat,* *primosque* *recolligat* *annos.* *O.*

RĒPŪDIATIŌ, ōnīſ, *f.* *Cic.* & **RĒPŪDIŪM**, īī, *n.* *TER.* [*Recuſatio, quā* *vir* *uxorem* *à* *ſe* *rejecit* *ob* *rem* *pudendam.*] *Repudiation.*

RĒPŪDIŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Rejetter.* *PHR.* *Re-* *pudiare* *uxorem.* *Sue.* **RĒPŪDIĀRĒ.** [*Pro* *rēſpū-* *rē.*] *Rejetter.* *Synt.* *Repudiare* *morem* *patrium,* *beneficium,* *conditionem.* *Cic.*

RĒPŪERĀSCŌ, īſ, ērē. *Resomber en enfance.* *PHR.* *Si* *Deus* *largiatur* *ut* *ex* *hac* *ætate* *repuerāſcam,* & *in* *cunīs* *vāgiam.* *Cic.*

RĒPŪGNĀNTĒR, adv. *Cic.* *Avec repugnance.*

RĒPŪGNĀNTIĀ, ā, *f.* *Cic.* *Regugnance.*

RĒPŪGNĀTORIŪS, ā. ūm. *VIT.* *Qui ſert à re-* *ſiſter, à repouſſer,*

RĒPŪGNĀX, ācīſ, omn. *g.* *Cic.* *Contrariant, con-* *tre-diſant.*

RĒPŪGNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Repugner, reſiſter.* *Syn.* *Rēſiſtō, cōntrādicō, rēfrāgōr, ōbſiſtō, rēlū-* *ctōr, advēſōr.* *PHR.* *Fædoque* *repugnat* *amori.* *V.* *Contra* *ille* *repugnans.* *V.* *Hac* *unā* *in* *parte* *repu-* *gnat.* *O.* *Diſtiſ* *repugnat.* *O.*

RĒPŪLLŪLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLI.* & **RĒPŪL-** **LŪLĀSCŌ**, īſ, ērē. *COL.* *Repouſſer.* *E* *radice* *re-* *pullulat.* *PLI.* *Novellā* *fronde* *repullulaſcit.* *Col.*

RĒPŪLŒ, ā, *f.* *Refuſ.* *EPITH.* *Grāvis, ācērbā, dūrā,* *īngrātā, tūrpīſ, īnīquā, trīſtiſ.* *PHR.* *Cui* *Deus,* *eli-* *ge* *ait,* *nullam* *patiere* *repulſam.* *O.* *Virtuſ* *repulſæ* *neſcia* *ſordidæ...* *non* *ſumit* *aut* *ponit* *ſecures.* *Arbi-* *trio* *populariſ* *auræ.* *H.* *Gravior* *mihī* *morte* *repulſa* *eſt.* *O.* *Dolore* *repulſæ* *Creſcit* *amor.* *O.* *Et* *ſcīat* *voto* *rara* *repulſa* *locum.* *O.* *Pudore* *repulſæ* *confuſuſ.* *O.* *Repulſam* *pati.* *O.* *Ferre.* *Cic.*

RĒPŪLŒTOR, ōrīſ, *m.* *PLI.* *Qui repouſſe.*

RĒPŪLŒŌ, ās, ārē. *LR.* *Repouſſer, reſſeſchir.* *Colles* *verba* *repulſanteſ.* *Lr.* (*Vide REPERCUTIO.*)

RĒPŪLŒŪS, ūſ, *m.* *Reflexion, reverberation.* *PHR.* *Re-* *puſſuſ* *ſcopulorum.* *Cic.* *Umbonum.* *Cl.* (*Vide SPE-* *CULUM, REPERCUTIO.*)

RĒPŪLVĒRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *COL.* *Recouvrir* *de poudre.*

RĒPŪMICATIŌ, ōnīſ, *f.* *PLI.* *L'acſion de polir.* *Re-* *pumicatio* *vitiſ.* *PLI.* *Bourgeonnement.*

RĒPŪNGŌ, īſ, ērē. *Cic.* *Piquer à ſon tour.* (*Vide* *PUNGO.*)

RĒPŪRGATIŌ, ōnīſ, *f.* *COL.* *Nettoiemēt.*

RĒPŪRGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Nettoier.* *PHR.* *Dum-* *que* *repurgat* *humum,* *collectaque* *ſana* *remittit.* *O.* *Repurgatum* *cælum.* *O.*

RĒPŪTATIŌ, ōnīſ, *f.* *Cic.* *Conſideration, reflexion.*

RĒPŪTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Conſiderer.* *PHR.* *Sed* *enim* *reputa* *tecum* *ipſe* *fueroſ* *Sidonioſ.* *Sil.* (*Vide* *COGITŌ.*) *Reputare* *ULP.* [*Pro* *computare.*] *Cal-* *culer.*

RĒQUIĒS, ētiſ, ēī, *f.* & **RĒQUIĒTUDŌ**, īniſ, *f.* *PLA.* *Dulciſ, āmīcā, grātā, tūtā, alternā, nōctūrnā.* *Syn.* *Otiūm, quēſ.* *PHR.* *Is* *locuſ* *urbis* *erit,* *requieſ* *ea* *certa* *laborum.* *V.* *Nec* *ſibriſ* *requieſ* *datur* *ulla* *rena-* *tis.* *V.* *Requiem* *pugnæ* *rebuſque* *ſalutem.* *Sperabant.* *V.* *Tu* *requieſ* *ſeſſo* *grata* *laboriſ* *erāſ.* *O.* *Quod* *ca-* *ret* *alternā* *requie* *durabile* *non* *eſt.* *O.* *Nec* *requieſ,*

quin aut pomis exuberet annus. *V.* Nec mora nec requies, vasto certamine tendunt. *V.* Tempus inane peto requiem spatiumque furori. *V.* Nulla mali requies erat. *Lr.* Data fœdere parvo Mœsta viris requies. *St.* (Vide QUIES, OTIUM.)

RĒQUIESCŌ, *is*, *ēvī*, *ētūm*, *ērē*. *Se reposer, prendre du repos.* *SYN.* Quiescō, cōquiescō, celsō, ōtiōr. *PHR.* Et si quid cessare potes, requiesce sub umbrā. *V.* Hic tamen hac mecum poteris requiescere nocte Fronde super viridi. *V.* Longam requiescere noctem. *T.* Requiescere lecto. *T.* Humo. *O.* Molli requiescere somno. (Vide QUIESCO, *vel* DORMIO, *vel* IACEO.)

RĒQUIESCERĒ à malis, à labore, &c. *Se remettre.* *PHR.* Vix ibi sedatis requierunt pectora curis. *St.* A turbā rerum requiescere. *O.* Arcus & arma tuæ tibi sunt imitanda Dianæ: Si nunquam cesses tendere, mollis erit. *O.* Nec requirit enim, donec, &c. *V.*

RĒQUIESCERĒ In aliquo. *Cic.* *Se reposer sur quelque un.* *PHR.* Cum tot sideribus cælum requievit in illo Atlante. *O.* Humerisque tuis opus omne quievit. *O.* Imperiumque Latini Te penes: in te omnis domus inclinata recumbit. *V.* **RĒQUIESCERĒ. *Pertransl.* *PHR.* Mutatis requiescunt fœtibus atva. *V.* Et mutata suos requierunt flumina cursus. *V.* Sylvaque & fœva quierant Æquora. *V.* Requiescant omnibus aures. *C.***

RĒQUIRŌ, *is*, *ivī*, *itūm*, *ērē*. *Rechercher.* *SYN.* Quæŕŏ, inquirŏ, p̄quirŏ, invēstīgŏ *PHR.* Oculis animoque requirit. *O.* Tua facta requirere capi. *O.* Portusque require velinos. *V.* **RĒQUIRĒRĒ.** [Interrogare.] *S'enquerir.* *SYN.* Int̄rrogŏ, p̄scŏ, p̄st̄lŏ, fl̄gitŏ, sc̄itŏr, sc̄it̄ŏr. *PHR.* Rara sit, an supra morem si densa, requiras. *V.* Causasque requirit Inscius. *V.* **RĒQUIRĒRĒ.** [Pro desiderare quod non adest] *Trouver à redire.* *PHR.* Requiere prudentiam alicujus officium ab aliquo. *Cic.* Amisissos longo socios sermone requirunt *V.*

RES, *rē*, *f.* *Une chose.* *EPITH.* Facilis, difficilis, molestā, novā, lūdīcrā, arduā, acerbā. *PHR.* Angustis hunc addere rebus honorem. *V.* Addere nomina rebus. *O.* Rerum pulcherrima Roma. *V.* Rerum cui summa potestas. *V.* Maxima res effecta viri. *V.* Rerum concordia discors. *H.* Rerum cognoscere causas. *V.* Rerum natura creatrix. *Lr.* Credula res amor est. *O.* Res est immoderata cupido. *O.* Res horrenda relatu. *O.* Et versus inopes rerum. *H.* Rem verbis exponere. *Lr.* Sed summa sequar fastigia rerum. *V.* Nec meus audet Rem tentare pudor, quam vires ferre recusent. *H.* Et fato major prudentia rerum. *V.* Abdita rerum. *H.* Tempus edax rerum. *O.* Sensibus hæc imis, res est non parva, reponas. *V.* Et rerum paulatim sumere formas. *V.*

RES. [divitiæ.] *Les biens de la fortune.* *PHR.* Res inventa est, aurumque repertum. *Lr.* Res ubi magna nitet Domino. *H.* Res sanguine partæ. *O.* Patriam rem perdere. *H.* Præclaram ingrata stringat malus ingluvie rem. *H.* Huic res ampla domi. *J.* Res amicos invenit. *Pla.* Rem numquam facies. *Ter.* Rem male gerere. *H.* Rem ampliare. *H.* Ad rem avidus. *Ter.*

RES. *Affaire.* *PHR.* Res gelidæ timideque ministrat. *H.* Rebus natus agendis. *H.* Rebus suis, diffidere. *Liv.* Scilicet hic status est, ea rerum forma mearum.

O. Afflictis melius confidere rebus. *V.* Rebus angustis animosus atque Fortis appare. *H.* Duris urgens in rebus egestas. *V.* Fluxas res Latii. *V.* Humanis quæ sit fiducia rebus Admonet. *V.* Si tibi res cum illo sit. *Ter.* Caput & fons rerum. *H.*

RES. *Interet, cause.* *PHR.* Res Agamemnonias victriæque arma secutus. *V.* Pro re pauca loquar. *V.* Nec unquam Publica privata cesserunt commoda causæ. *Cl.* **RES.** [Pro republica.] Custos rerum Cæsar. *H.* Tueri armis res Italas. *H.* Res publicas ordinare. *H.* Nec res Romanæ perituraque regna, &c. *V.* Rerum potiri. *Liv.*

RES navalis, nautica. Res rustica. *Cic.* Pastorica. *Var.* Res numaria, res forensis. *Cic.* [i. quod spectat, &c.] *Ce qui concerne.*

RĒSÆVIŌ, *is*, *irē*. *Redevenir furieux.* Quæque quiescebat, ne mota resæviat ira. *O.*

RĒSĀLŪTATIŌ, *ōnis*, *f.* *SUE.* *Salut qu'on rend.*

RĒSĀLŪTŌ, *ās*, *āvī*, *ātūm*, *ārē*. *PHR.* Securus nullum resalutas, despicias omnes. *M.*

RĒSĀNESCŌ, *is*, *nūī*, *ērē*. *O.* *Rentrer en son bon sens.*

RĒSĀRCIŌ, *is*, *rsī*, *ārc̄tūm*, *cīrē*. *Racommoder, rajuster.* *SYNT.* Resarcire vestem *Ter.* Damna. *Cic.* Quæstum. *Col.*

RĒSĀRRIŌ, *is*, *ivī*, *itūm*, *irē*. *PLI.* Resarcler.

RĒSCINDŌ, *is*, *sc̄idī*, *sc̄is̄sūm*, *ērē*. *Resrancher, rogner.* *SYN.* Rēsēcŏ, āmp̄tŏ, sc̄cŏ, sc̄indŏ. *PHR.* Et conjuratos cælum rescindere fratres. *V.* Rescindere pectora ferro. *St.* Ferro rescindere summum Ulceris os. *V.* Gratia nequiquam coit, & rescinditur. *H.* Fac mea rescisso pectora nuda sinu. *Pr.* Rescindere vitem, terram. *Col.*

RĒSCINDĒRĒ. [Pro abolere.] *Abolir, casser.* *SYN.* Dīsōlvērē, ābōlērē, ābrōgārē, irrītārē. *SYNT.* Rescindere acta, concilia, damnationem, judicia. *Cic.* Jussa Jovis rescindere. *O.* Rescindere luctus. *O.* *i. tollere, faire.* Rescindere crimina. *i. refricare, renouare.* **RĒSCIŌ**, *is*, *ivī*, *itūm*, *irē*. *Cl.* & **RĒSCESCŌ**, *is*, *ērē*. *TER.* Scarvoir, apprendre. *PHR.* Simul atque Carmina rescieris nos fingere. *H.* Furtum rescire. *O.* (Vide SCIO.)

RĒSCRIBŌ, *is*, *psī*, *ptūm*, *ērē*. *Récrire, faire réponse.* *SYN.* Rēspōndēŏ. *PHR.* Tu quotus esse velis rescribe. *H.* Nil mihi rescribas, attamen ipse veni. *O.* Nunc oculos tua cum violarit epistola nostros, Non rescribendi gloria visa levis. *O.* Quæ voluit legisse, volet rescribere. *O.* Quid rear affatus quod non mihi dirigis ullos, Nec redit alterno pollice ducta falus. *Cl.* Quem precor inter nos habitura silentia finem? Quando dabit gratas littera nostra vices. *Cl.* Ergo lacessitus tandem rescribe roganti. *Cl.* (Vide LITTERA.)

RĒSCRIBĒRĒ argentum alicui. *TER.* *Donner une rescription, pour recevoir de l'argent.*

RĒSCRIPTŪM, *i*, *n.* *Tac.* [Epistola quæ Imperatores aut summi Pontifices interrogantibus respondent.] *Rescrit,*

RĒSECATIŌ, *ōnis*, *f.* *CEL.* *L'action de couper, de tailler.*

RĒSECŌ, *ās*, *āvī*, *ēvī*, *cūī*, *sēctūm*, *ēvī*, *ātūm*, *ārē*. *Couper, Rogner.* *SYN.* Amp̄tŏ, rēs̄c̄indŏ, sc̄cŏ. *PHR.* Enoddes trunci resecauntur. *V.* Ferro resecare capillos. *O.* Ad virum resecare. *Col.* Fæces resecaunda. *Ca.*

Lingna ense refecta. O. Refecare libidinem. *Cic. Spem. H. [Metaph.] Oter. (Vide AMPUTO.)*
RĚSECRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Pla. [Eisdem precēs iterare.] Reiterer ses prieres.*
RĚSECTIŌ, ōnis, f. *COL. L'acōn de couper.*
RĚSECTOR, ōris, m. *COL. Celsi qui coupe.*
RĚSEDŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLI. Appaiser.*
RĚSEGMEN, īnis, n. *PLI. Rognure.*
RĚSEMĪNATIŌ, ōnis, f. *COL. L'acōn de semer de nouveau.* **RĚSEMĪNŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. *Semer de nouveau. PHR. Una est quæ reparat, seque ipsa refeminet ales. O. (Vide SERO.)*
RĚSEQUOR, ēris, cūrūs sūm, quī. *Suivre. PHR. His est refecta rogantem. O. i. sic respondit.*
RĚSERŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Ouvrir, découvrir. SYN. Āpēriŏ, rēclūdŏ, rēsīgnŏ, pāndŏ, rētēgŏ, dēclārŏ, manifestŏ. PHR. Referat stridentia limina Consul, V. Urbem alii referare jubent, & pandere portas. V. Ut referet Pelagus, spargatque per aquora bellum. L. Augustæ referabo oracula mentis. O. Patient referato carcere postes. O. Referato pectore. O. Cur nunquam referata meos admittit amores. Pr.*
RĚSERŌ, īs, sēvī, sātūm, ērē. *Refemer. PLI. (Vide SERO.)*
RĚSERVŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Reserver, garder. SYN. Cōservŏ, servŏ, rēpōnŏ. PHR. Incolumem Pallanta mihi si fata reservant. V. Illi funesta reservat Supplicia. St. Nam quid dissimulo, aut quæ me ad majora reservo. V.*
RĚSES, īdis. *omn. g. Faineant, oisif, paresseux. SYN. Pīgēr, ōriŏsŏs, sēgnīs, īnērs, dēsēs, lānguēns. PHR. Relidesque movebat Turnus in arma viros desuetaque bello Pectora. V. Relides curas solvere. V-F. Reses aqua. VAR. Croupie. (Vide PIGER.)*
RĚSEX, ēcis, m. *COL. [Palmes & cultos prædiarii in vite.] Sarment taillé pour jeter du bois & porter du fruit. Le maître brin qu'on laisse en taillant la vigne.*
RĚSIDĒŌ, ēs, sēdī, ērē, & **RĚSIDŌ**, īs, sēdī, ērē, n. *S'asseoir, être assis. SYNT. In folio residere. O. In rupe. V. Residere humo, faxo, Afelli tergo. O. Solioque alto subnixa refedit. V.*
RĚSIDĒRĒ & **RĚSIDĒRĒ**. [Pro mānērē.] *Demen- rer, reser. PHR. In nobis culpa refedit. Lr. Nam sine mente animoque nequit residere per artus Ulla animæ pars. Lr. Siculifne resideret arvis. V. Si quid amoris in te residet. Cic. Residet spes in virtute tuâ. Cic. Residere in voluptate. Cic.*
RĚSIDĒRĒ [Pro plācārī, quīscērē.] *S'appaiser. PHR. Residant iræ. Liv. Cum venti posuere, omnisque repente refedit Flatus. V. Quâ vi maria alta tumescant, Obicibus ruptis rursusque in se ipsa residant. V. Tumida ex irâ tunc corda residunt. V. Sternitur æquor aquis. V.*
RĚSIDŪŪS, ā, ūm. *Qui reste, demeuré de reste. PHR. Residua & vetus simulas. Liv. Residuus penæ suæ senex. Quin.*
RĚSIGNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Décacheter, ouvrir. SYN. Āpēriŏ, rēsolvŏ, pātēfāciŏ, solvŏ. PHR. Et testamenta resignat H. Venientia fata resignat. O.*
RĚSIGNĀRĒ. [Pro reddērē.] *Rendre. PHR. Pares rationes resignare. Sen. Si celeres quatit Pennas (fortuna) Resigno quæ dedit, & meâ me virtute involvo. H. RESIGNĀRĒ. [Pro abrogārē, dissol-*

vērē.] *Abroger. PHR. Tabularum fidem resignare. Cic.*
RĚSIGNĀRĒ. [Pro perfectē signare, claudere.] *Fermer. PHR. Dat somnos adimitque & lumina morte resignat. V.*
RĚSILIŌ, īs, līt, & lūt, & līvī, sūltūm, īrē. *Rejaillir, rebondir. SYN. Rēsultŏ, Rētŏrquēŏr, Rēpēcutiŏr, rēflectŏr, rēpēllŏr. PHR. Non secus hæc resilit quàm tecti à culmine grando. O. Resilit excus- sus chalybs. S. In spatium resilire manus breve vidit & illas Jam non esse manus, jam pinnas posse vocari. O. Si scopulum ferias, fracto remeabilis ictu Missa reversura est in caput hasta tuum. Sant. (Vide REPERCUTIO.)*
RĚSIMŪS, ā, ūm. [Reductas sursum nares habens.] *Camus. Resimæ nares. COL. Un nés retroussé.*
RĚSINĀ, ā, f. *PLI. [Humor ex arboribus defluens.] Resine. RĚSINĀCĒŪS, ā, ūm. *PLI. De resine. RĚSINĀTŪS, ā, ūm. *PLI. Enduit de resine. PHR. Quid resinata juvenus. J. (i. resinâ levigati.) Resin- ata (i. quibus resina admixta est.) Bibis vinâ, Fal- lerna fugis. M. RĚSINŌSŪS, ā, ūm. *PLI. Plein de resine.*
RĚSIPĪŌ, īs, pūt, & pīvī, ērē. *Sentir, avoir l'odeur de &c. Resipiens picem. PLI. (Vide OLEO.)*
RĚSIPISCŌ, īs, pūt, & pīvī, ērē. [Ad meliorem mentem redire.] *Se raviser, rentrer dans son bon sens. PHR. Te authore resipivi. Cic. Nunc demum vasto fessi resipiscimus æstu; Vulnere & ad sanum nunc coiere mea. Pr. Nare cave, dum resque finit tua cor- rige vota. O. Corripe lora manu; vel si mutabile pectus Est tibi, consiliis non curribus utere nostris. O. Dabitur... quodcumque optabis; sed tu sapien- tius opta. O. Ille ubi se sibi restituit, mentemque rece- pit. Frac.*
RĚSISTŌ, īs, rēstītī, rēstītūm, ērē. *S'arrêter. SYN. Pērmānēŏ, pēstŏ, Hærēŏ. PHR. Incipit effari, medi- que in voce resistit. V. Restitit; Eurydicemque suam respexit. V. Perstitit ille animo vultuque im- morus eodem. V. Restitit ad nostras fessa labore for- es. O.*
RĚSISTĒRĒ. *Resister, s'opposer. SYN. Obsistērē, ōb- nītī, sūstīnērē, ōbēssē, rēnītī, rēpūgnārē. PHR. Si qua domus mansit potuitque resistere tanto Inde- jecta malo. O. Vix primi prælia tentant Portarum vigiles, & cæco Marte resistunt. V. Aneas nubem belli, dum detonet, omnem Sustinet. V. Ergo nec clypeo juvenis subsistere tantum, Nec dextiâ valet; injectis sic undique telis Obruitur. V. Vix nunc ob- sistitur illis. O. Nec quisquam instantes Teucros le- thumque ferentes Sustentare valet telis, aut sistere contra. V. Applicat hic humeros ad magnæ saxa co- lumnæ; Tutaque terga gerens, adversaque in ag- mina versus, Sustinet instantes. O. Sustinet incur- sus. O. Pro te vel solus densis obistere turmis. T. Instanti læsa repugnat Ovis. Pr. Frænis sæpe repu- gnat Equus. O. Primusque obistere contra. L. Ma- net ille... & inexpugnabilis obstat. St. In fata resi- stant. V. Multa reluctantem. V. Ad tactum dura resi- stit Pellis. V. Sustentant aciem. V. In malos asperri- mus, parata tollo cornua... aut si atro dente me pe- tiverit, Inultus ut flebo puer. H. Horrer ad aspe- ctum nec jam ausus sistere contra, Indociles iras & colla ferocia subdit. Rur.****

RÉSOLVŎ, is, vi, sölütüm, èrè. *Délier, dénouer.* SYN. Sölŏ, disölŏ, rëlîxŏ, rêmîttŏ, rêscîndŏ. PHR. Et velate caput, cinctasque resolvite vestes. O. Arida nec vincis crura resolvè tuis. O. Vix equidem fauces hæc ipsa in verba resolvi. O. Quæ luctantem animam, fessosque resolveret artus. V. Vocem atque ora resolvat. V. Triplicesque Deæ tua fila solvent. O. Sole resolvuntur nebulæ. O. Vesta fave; tibi nunc operata resolvimus ora. O. Resoluto pondere, moles Dat gemitum. *Sil.* Comas resoluta puella. T. Capitisque resolvere vittas. V. Latus ense resolvere. O. Resolutaque brachia somno. O. Ab amplexu resolvi. O. Resolutaque tellus In tenuis rasescit aquas. O. Zephro putris se gleba resolvit. V. Ira frænis legum resoluta. L. (Vide **VINCULUM**, *vincula solvere.*)

RÉSOLVERÈ, metaph. *Decouvrir.* PHR. Fas mihi Graiorum secreta resolvere jura. V. Resolvere fraudes. *Sil.* (Vide **APERIO.**) Rêsvlvrê dicta. *Quin.* [rêfîllêrè.] *Refuter.* Resolvere. *Cic.* [Pecuniam creditori numerare.] *Paier.* Resolvere auctorem. *Sen.* [Interpretari.] *Traduire.* Resolvere curas. V. Tristitia animi. *Pli.* Tenebras. V. *Diffiper.* Resolvere vires. *Lr.* Fluxa & resoluta corpora. *COL.* *Affoiblir.* Resolvere corrupta à vivis. *CEL.* *Separer*

RÉSOLUTIŎ, ōnis, f. *L'adion de delier.* Resolutio alvi, stomachi. *CEL.* *Dévoïement, flux.*

RÊSONABILIS, îlê. *Qui resonance, qui retentit.* PHR. Quæ nec reticere loquenti Nec prior ipsa loqui didicit resonabilis Echo. O.

RÊSONŎ, âs, ūi, îtūm, ârè. *Résonner, retentir.* SYN. Aŏnŏ, cŏnŏnŏ, însŏnŏ, rêbŏŏ, rêmūgiŏ, rêspŏnsŏ, rêclâmŏ. PHR. Avia tum resonant avibus virgulta canoris. V. Littoraque Alcyonem resonant, & Achantida dumi. V. Ut litus Hyla, Hyla omne sonaret. V. Voces ad sidera jactant Intonsi montes; ipsæ jam carmina ruppes Ipsa sonant arbusta. V. Ille canit; pulsæ referunt ad sidera valles. V. Mecum Sole sub ardenti resonant arbusta Cicadis. V. Resonantia latè Littora misceri, & nemorum increbescere murmur. V. Tum plausu fremituque virum, studiisque faventum Consonat omne nemus; vocemque inclusa volutant Littora, pulsari colles clamore resultant. V. Aut ubi concava pulsū Saxa sonant; vocisque offensa resultat imago. V. Cujus recinet Jocosa Nomen imago. H. Impulsu quo maximus insonat æther. V. Intendit vocem, quæ protinus omne Contremuit nemus, & sylvæ intonueret profundæ. V. Scopulis illisæ reclamant Æquora. V. Exoritur clamor, ripæque lacusque Responsant circum, & cælum tonat omne tumultu. V. Totusque remugit Mons circum, & vocem latè nemora alta remittunt. V. Et vox assensu nemorum ingeminata remugit. V. Reboant sylvæque & magnus Olympus. V. Resonat latratibus æther O. Resonat spectacula plausu. O. Triste resonant umbræ. H. Insonuere cavæ, gemitumque dedere cavernæ. V. Et petere exiguo resonantia saxa lapillo. O. Gemunt rupes; vocesque furoris Expavere sui, totâ tellure relatas. L. Valles & usticæ cubantis Lævia personuere saxa. H. Consonat omne nemus strepitu, collesque resultant, St. Curvis immugiit Ætna cavernis. V. Formosum resonare doces Amarillida sylvas. V. Clamoreque, montes Icti rejectant voces ad sidera. *Lr.* Ager

canenti Domino reclamation. *Cic.* Romanis resonantia carmina chordis. O. Littus resonanti tunditur undæ. C. Mæsto clamore ciebat Pirenem; scopulique omnes ac lustra ferarum Pyrenem reboant. *Sil.* (Vide **ECHO.**)

RÊSONŬS, â, ūm. *Qui retentit.* SYN. Rêsonâns, sŏnŏrŭs, rêsonâbilis. PHR. Dixerat hæc refonis iterabat vocibus eheu. O. Puppis & obliquum refonos latus accipit ictus. O.

RÊSORBÈŎ, ès, būi, èrè. [Rursum sorbere.] *Avaller de nouveau.* PHR. Revolutaque saxa resorbet Pontus. V. Quæque vomit totidem fluctus, totidemque resorbet. O. Resorbere lacrimas. *St. i. retinere.* Resorbere vocem. *Pli.* *De corvis.*

RÊSPERGŎ, is, sî, sūm, èrè. *Arroser.* PHR. Respergere dextram sanguine. C. Fraternal juvenis respersus cæde. C. **RÊSPERSIŎ**, ōnis, f. *Cic.* & **RÊSPERSŬS**, ūs, m. *PLI.* *Arroisement.* (Vide **RIGO.**)

RÊSPÊCTŬS, ūs, m. *Regard, vûe.* PHR. Me respectu terruit *Pla.* Rêspêctus. [Id quod aspicitur.] *Objet, aspect.* Miserabilis incendii respectus. *Cic.* **RÊSPÊCTŬS**. [râtîŏ.] *Egard.* PHR. Sit pudor & tandem veri respectus & æqui. M. Respectu cupiunt hic tamen esse sui. O. Respectum ad Senatum habere. *Cic.*

RÊSPICIŎ, is, pèxi, pèctum, èrè, & **RÊSPÊCTŎ**, âs, âvî, âtūm, ârè. *Regarder, tourner les yeux pour voir.* PHR. Transque caput Piacè; ne respexeris. V. Respicies Phæbum pariter Phæbique forem. M. Cloanthum Respicit instantem tergo. V. Respicies oculis pignora clara meis. O. Obliquo respèctat lumine. St. Respicere exemplar, vitæ morumque jubebo. H. Serò respicitur tellus ubi fune soluto Currit in immensum panda carina solum. O. (Vide **ASPIRO.**) **RÊSPICÈRÈ**. [*Pro rationem habere.*] *Avoir égard.* PHR. Quantum quisque ferat respiciendus erit. O. Nec meum respèctet ut ante amorem. C. Respice te, cum dicis injustè alteri. *Pla.* Respice ætatem suam. *Ter.* **RÊSPICÈRÈ**. [*Pro jûvârè.*] *Affisler.* Respexit Lucina domum. St. Si qua pios respèctant lumina. V. Si quid pietas antiqua labores Respicit humanos. V. Libertas qua sera tamen respexit inertem. V. (Vide **AUXILIOR.**)

RÊSPIRŎ, âs, âvî, âtūm, ârè. *Respirer.* SYN. Spîrŏ, ânhêlŏ. PHR. Nec respirare potestas. V. Ore aëra captat. V. Auras Accipiunt redduntque. V. Ore omnes versæ in Zephirus stant rubibus altis, Exceptantque leves auras. V. Vix traho, vix tractos rursus anhelos. *Sant.* Vincula trahit galeæ, quæ presso subdita mento Elidunt fauces; & respiramen iterque Eripiunt animæ. O. Auras Suspiciens hausi cælum. V. Et haustus tutos ætheris puri dabit. S. Crevit onus; nec habet quas ducat spiritus auras O. Aut buccula cælum Suspiciens patulis captabit naribus auras. V. Animam spiritu ductam à pulmonibus respiret & reddat. *Cic.* **RÊSPIRÂRÈ**, metaph. *Se remettre, être soulagé.* SYN. Respirare à metu. V. Poëtici voluptatibus à forensi asperitate respirare. *Quin.* Nullum à labore me reclinat otium, Neque est levare tenta spiritu præcordia. H. (Vide **QU. ESCO.**)

RÊSPIRÂRÈ. *Pro odorem emittere.* Inde malignum Aëra respirat pelago circumflua Nessis. St. (Vide **OLEO.**)

RÊSPIRAMÊN, înis, n. [Mèârûs spîritûs.] *Canal de la respiration.* PHR. Vitalesque vias & respiramina clausit. O. Respiramen iterque animæ. O. **RÊSPIRATIŎ**, ōnis, f. & **RÊSPIRÂTŬS**, ūs, m. *Cic.* *Respiration.*

RĒSPĪRĀTĪŌ & mora in dicendo. *Cic. Pause pour prendre haleine.* **RĒSPĪRĀTĪŌ** aquarum. *Cic. Vapour.*
RĒSPLENDEŌ, ēs, dūī, ērē. *Reluire.* *PHR.* Ensis, seu futilis, ictu Diffiluit, fulvā resplendent fragmina arenā. *O. (Vide LUCEO.)*
RĒSPONDEŌ, ēs, dī, sūm, ērē. *Répondre, répartir.* *SYN.* RĒspōnsō, respōnsā dō. *PHR.* Respondere criminibus. *M.* Maledictis. *Ter.* Olli sedato respondit corde Latinus. *V.* Dixerat, & dicta Ilioneus sic voce secutus. *V.* Responsum date. *H.* Responsum primus dedit ille petenti. *V.* Ille nihil, nec me quarentem vana moratur. *V.* Pauca furenti Subjicio. *V.* Neque enim responsa dabantur Fida fatis. *V.* Audire & reddere voces. *V.* Nec mutua nostris dicta refert. *O.* Atque huic responsum paucis ita reddidit heros. *V.* Dabat populo responsa petenti. *O.* Nullique libentius unquam Responsura sono. *O. De Echo.* Nec responsa potest consultus reddere vates. *V.* Et cantare pares & respondere parati. *V.* Non canimus surdis; respondent omnia sylvæ. *V.* Addidit hæc verbis ultima verba meis. *O.* Contra quæ mihi respondet Jupiter ore. *C.*
ITA RESPONDIT. *PHR.* Contra quem talia fatur. *V.* Sic contra est ingressa Venus. *V.* Quærenti talibus ille. *V.* Æolus è contra. *V.* Dixerat Æneas, contra cui talia reddit, &c. *V.* Quæ contra breviter fata est Amphrissia vates. *V.* Jupiter hæc paucis: at non Venus aurea contra Pauca refert. *V.* Ille autem, &c. *V.* Tum contra Juno, &c. *V.* Talibus. Resecuta est Palлада dictis. *O.* Sic Venus; ac Veneris contra sic filius orsus. *V.* Ille hæc placido sic reddidit ore. *V.* Nisus ad hæc, &c. *V.* Cui contra breviter sic fatur. *V.* sic orsa vicissim Ore refert. *V.*
RĒSPŌNDERĒ. [Cōvērē.] *Répondre, correspondre.* *PHR.* Dictis respondent cætera matris. *V.* Ad normam responderet. *Plī.* Responderet patri. *i. similis est.* **RĒSPŌNDERĒ** [Accidere secundum expectationem.] *Répondre à l'attente.* *PHR.* Responsura tuo numquam est par fama labori. *H.* Nobilitati majorum respondere. *Quin.* Favor responderet meritis. *H.* Illa seges votis demum responderet avari Agricola. *V.* **RĒSPŌNDERĒ.** [Contra positum esse.] *Être vis-à-vis.* *PHR.* Contra elata mari respondet Gnosia tellus. *V.* Porticum palatio respondens. *Cic.* Respondere par pari. *Cic.* Rendre la pareille.
RĒSPŌNSŌ & RĒSPŌNSĪTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Cic.* Répondre. Nec quisquam responset. *Plā.* **RĒSPŌNSARĒ** [Rēsistērē.] *S'opposer, résister.* *PHR.* Responsare cupidinibus, contemnere honores. *H.* Si vespertinus subito te oppresserit hospes; Ne gallina malum responset dura palato, Doctus eris vivam misto versare Falerno. *H.* Fortunæ responsare superbæ. *H.* **RĒSPŌNSARĒ.** Retentir. Rippæque lacusque Responsant circum. *V. (Vide RESONO.)*
RĒSPŌNSŪM, ī, n. & **RĒSPŌNSĪŌ**, ōnis, *Cic.* Réponse, repartie, réplique. *EPITH.* Brēvē, grātūm, expectātūm, fidūm, amicūm, longūm, tardūm, ingrātūm, tristē. *PHR.* Irreprensā dabat populo responsa petenti. *O.* Turno responsa ferebant. *V.* Responsis horrent Divūm. *V.* Hoc uno responso animum delusit Apollo. *V.* In dubiis responsa petunt. *V.* Hæc responsa patris Fauni monitusque silenti Nocte datos. *V.* Legati responsa ferunt, nil omnibus actum Tantorum impensis operum. *V.* Fari jubet & responsa

reposit. Ordine cuncta suo. *V.* Responsa senatus. *Sil.* Tibi dictitat ille: Non intellectam vocem collaudat. *O.* Adytis hæc tristia dicta reportat. *V.*
RĒSPŌNSŌR, ōris, m. [Fidejussor, qui pro aliquo spondet.] *Caution, garant.* *PHR.* Quo responso & quo causæ teste tenentur. *H.*
RĒSPŪBLĪCĀ, æ, f. *Republique.* *PHR.* Gens sceptris inimica jugumque exosa, superbos vilibus opprobriis Regum calcabit honores. *Sant.*
RĒSPŪŌ, īs, pūī, pūtūm, ērē. [Repudiare, & quasi cum spūto per contemptum rejicere.] *Rejeter avec dedain.* *SYN.* RĒjiciō, āspērnot, rĒpudiō, rĒjēctō, rĒnūō, spērnot. *PHR.* At vos & præsens, & postera respuet aras. *H.* Respueris etiam Phæbo gratissima dona. *C.* Respuet invisum iusta cadaver humus. *O.* Id respuunt aures. *Quin.* Aliquid auribus respuere. *Cic.* Respuere munera. *T.* **RĒSPŪERĒ.** [Pro rĒpĒllērē.] *Repousser.* *PHR.* Imber respuitur. *Lr.* Tergus respuit vulnus duritiā. *Plī.* Tela omnia respuit. *L.* Lignum secures respuit. *Plī.* Equus cum sanguine frænos Respuit. *St.*
RĒSTAGNĀTĪŌ, ōnis, f. *PLI.* Débordement. (Vide **DILUVIUM**.)
RĒSTĀGNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Déborder.* *PHR.* Alto restagnant flumina vallo. *L.* Lacus restagnans gurgite vasto. *Sil.* Mare restagnans. *O.* Restagnans unda. *Col.* (Vide **INUNDO**.)
RĒSTĀURĀTŌR, ōris, m. *JusT.* Restaurateur, qui rétablit.
RĒSTĀURŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Rétablit.* *SYN.* RĒnōvō, rĒdintēgrō. *SYNT.* Restaurare ædem vetustate delapsam. *Tac.* Theatrum igne fortuito haustum restaurando sufficere. *Tac.* Restaurare bellum. *JusT.* (Vide **REPARO**.)
RĒSTĪBĪLĪS, īlĕ. *Col.* [Ubi iterum feri potest. Quod ultro statim restituitur.] *Qui rapporte tous les ans.* *SYNT.* Restibilis ager, vinea. *Col.* Seges, fecunditas. *Plī.*
RĒSTINCTĪŌ, ōnis. *Cic.* Etanchement de la soif.
RĒSTINGŌ, īs, nxi, nctūm, ērē. *Eteindre.* *SYN.* Ēxtingō. *PHR.* Sanctos restinguere fontibus ignes. *V.* Ardentes restinxit lætæ favillas. *St.* Vento restinguitur ignis. *O.* Restinctus vapor omnis. *V.*
RĒSTINGUÉRĒ. [Pro sedārē, cōmpēscērē.] *Appaiser, arrêter, calmer.* *PHR.* Sicim restinguere rivo. *V.* Restinguere iracundias, cupiditates, sermones, improbitatem. *Cic.* Restincta feditio. *Cic.*
RĒSTĪŌ, īs, īvī, ītūm, īrē, n. *Col.* [Ad referendum colendumve aptum esse.] *Être en état d'être semé tous les ans.*
RĒSTĪPŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *TAC.* Epaisir de nouveau.
RĒSTĪPŪLŌR, āris, ātūs sūm, ārī. *Cic.* [Vicissim stipulari.] *Stipuler réciproquement.* **RĒSTĪPULĀTĪŌ**, ōnis, f. *Cic.* Stipulation réciproque. (Vide **FŒDUS FŒDUS** sancire.)
RĒSTĪS, īs, m. *TER.* & **RĒsticūlā**, æ, f. dim. *VAR.* Corde. *PHR.* Ferre potes dominam salvis tot restibus ullam. *J. i. nec adigi ad desperationem & laqueum.* *Vide FUNIS.* **RĒSTĪS** alliorum. [Manipulus.] *Une botte d'ail.* **RĒSTĪS** Pro saltantium choro. *PHR.* Restim in saltatione ductare. *TER.* Mener le branle. (Vide **CHOREA**.)
RĒSTITŪŌ, īs, tūī, tūtūm, ērē. *Restituer, rendre.*

PHR. Antiquis mensis restituatur honos. *M. Jus tamen ereptum restituisse ferunt. O. (Vide REDDO.)*
RĒSTITŪERĒ. *Rétablir.* **SYN.** Instaūrō, rēpārō, rēficiō, rēstaūrō. **SYNT.** Restituere aciem. *Liv.* Animum alicui. *Liv.* Restituere aliquem sanitati. In antiquum statum. *Cic.* In gaudium. *Pla.* In gratiam *Ter.* In honorem. *Caf.* Restituere se, & reviviscere. *Var.* Restituere aliquem à limine mortis. *C.* Extinctum restituere. *O. i. in vitam revocare.* **PHR.** Turbatas restituere comas. *O.* Cæsaris imperio restituendus eris. *O.* Suppressa lingua palato restituenda mero. *O.*

RĒSTITŪIŲŲ. ōnis, f. *Cic.* *Rétablissement. réhabilitation.*

RĒSTITŪTŲR, ōris, m. *Qui rétablit.* Restitutor salutis meæ. *Cic.*

RĒSTŲ, ās, ūti, ūtūm, āre. & **RĒSTĪTŲ,** ās, āre. *Freq. TER. Refler. Estre de reste.* **SYN.** Mānēō, rēmānēō, rēsīdēō, sūpērsum, sūpērō. **PHR.** Restat ut his ego me ipse tegam, &c. *H.* Ire tamen restat, Numa quod venit & Ancus. *H.* Hoc Latio restare canunt. *V.* Jamque duæ restant noctes de mense secundo. *O.* Hic solum nomen quoniam de conjuge restat. *V.* Nec spes jam restat Iuli. *V.* De fratrum turbā pars exiguissima restat. *O.* Haud multum terræ spatium restabat Eoæ. *L.* Superat pars altera curæ Lanigeros agitare greges. *V.* Trojæ restantia flammis Dona. *V.* Quod superest, &c. *V.* Jamque adeo super unus eram. *V.* Quodque est de parte dici Exacti super. *Sil.* Capræ superavimus urbi. *V.* Et superesse virum de tot modo millibus unum. *O.*

RĒSTARĒ. [*Pro rētrō stārē, rēmānērē, īmmōrārī, rēsīdērē.*] *Demeurer, s'arrêter.* **PHR.** In Africā restitit. *Cic.* Nunc ratio nulla est restandi, nulla facultas. *Lr.* Exi foras, etiam restitas? *Ter.* (Vide MOROR.)

RĒSTARĒ. [*Pro rēsistērē.*] *Resister.* **PHR.** Restare audacibus. *Cic.* Nunc in restantes mucronem cominus urget. *Sil.* Restantia solvit Claustra. *Sil.* (Vide RESISTO.)

RĒSTRICŲ & RĒSTRICŲIM. adv. [*Pārcē.*] *Etroitement, à la rigueur.* **PHR.** Nec observat restrictē vera amicitia, ne plus reddat quā accepit. *Cic.* Restrictim præfinire. *Cic.*

RĒSTRINGŲ, is, nxi, trictūm, ērē. *Lier, serrer.* **PHR.** Lacertis restrictis sensit lora. *H.* Restrictus membra catenā. *C.* Restrinxit Bellona faces. *St.* Sol exortus restrinxit stellas. *Lr.* Restringere nauseam. *Pli.* [*i. reprimere, coercere.*] *Arrêter.* (Vide VINCIO.) **RĒSTRINGĒRĒ** [*Pro sōlvērē.*] *Déliver.* **PHR.** Jumentum restringit, & abire finit. *Apul.* Meminisse malorum Cogis & obductos annis restringere luctus. *O.* (Vide SOLVO.) **RĒSTRICŲS,** ā, ūm. *Lié.* **RĒSTRICŲS.** *Metaph.* Avarus, parcus. *Chiche, avare.* Restrictus & tenax fuit. *Cic.*

RĒSŲLTŲ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Retentir, raisonner, rejailir.* **PHR.** Saxa sonant; vocisque offensa resultat imago. *V.* Colles clamore resultant. *V.* (Vide RESONO.)

RĒSŲMŲ, is, sūmpti, sūmptūm, ērē. *Repandre.* **PHR.** Instat anhelanti, prohibetque resumere vires. *O.* Inque vicem sumptas ponit, positasque resumit. *O.* Resumere gemitus. *Sr.* Tela. *O.* Legati nomen. *Tac.* Curas *Pli.*

RĒSŲŲ, is, ūi, ūtūm, ērē. *Sue.* [*Iterum suere.*] *Récondre.* (Vide SUO.)

RĒSŲPINŲ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Renverser sur le dos.*

PHR. Et resupinati cessantia tympana Galli. *J.* Resupinare collum. *Pli.* Regem umbone resupinat. *Liv.* **RĒSŲPINARĒ.** [*Pro pērvērtērē.*] *Renverser.* **PHR.** Resupinare valvas. *Pr.* Aulam resupinat amici. *J.*

RĒSŲPINŲS, ā, ūm. *Renversé sur le dos.* **SYN.** Sūptūns, rēclīns, rēsūpinātūs, jācēns. **PHR.** Spectat resupino sidera vultu. *M.* Jacuit resupinus humo. *O.* Hæret cutru resupinus inani. *V.* Stans summos resupinus in ungues. *M.* Et modò cantabam veteres resupinus amores. *O.* Et multum referens de Mæcenare supino. *H.* Corpora Phocarum summo resupina profundo. *O.*

RĒSŲRGŲ, is, rēxi, rēctūm, ērē. *Se rétablir, se relever.* **SYN.** ExūrgŲ, ēxsūsctŲr. **PHR.** Illic fas regna resurgere Trojæ. *V.* Evictaque Troja resurges. *O.* Resurgentes rivis lambentibus herbas. *O.* Rursusque resurgens Sæviti amor. *V.* Resurgunt res Romanæ. *Liv.*

RĒSŲRGĒRĒ. [*In vitam revocari.*] *Estre ressuscité.* **PHR.** Nec si resurgat Centimanus Gigas. *H.* Dumque redire voles ævi melioris in annos. *O.* Properata retexere fata. *O.* Redderis heu! quanto fatorum munere nobis Gustatā lethes pene remissus aquā... Non tuli invidiam taciti regnator Averni, Et raptas fatis reddidit ipse colos. *M.* Per quæ spiritus & vitæ redit bonis Post mortem ducibus. *H.* Num vanæ redeat sanguis imagini. *H.* Mortua crede mihi, tamen ad tua verba revixi. *O.* Revocatum à morte Daretæ. *V.* Aliquem indignatus ab umbris Mortalem infernis ad lumina surgere vitæ. *V.* Rursus corporeos animæ mittantur in artus. *Cl.* Vidi rupto puerum prodire sepulchro. *Cl.* Continuo dispersa vigor per membra volutus Æstuat; & venis redivivus sanguis inundat. *Cl.* *De Phénice.* Immemores animæ supera ut convexa revisant Rursus, & incipiant in corpora velle reverti. *V.* Superas cæli venisse sub auras Pæoniis revocatum herbis. *V.* Inque suum remeat rursus mens hospita corpus. *Saut.* Antiquam fervantem corpore formam Vidimus; ac veros manibus tractavimus artus. *Vida.* Defuncta cadavera vitæ Ossaque ab exsis surgent rediviva sepulchris. *Vida.* Terra parturiens populos... Latis effundit hiatibus ossa Viventesque parens populos eructat arenā. Demens qui te obitā non posse huc morte reverti. Crediderim, cum quarta alios jam luce sepultos Ad superas cæli nuper revocaveris auras. *Vida.* Victor ab effossā Lazarus extat humo *Saut.* Mox surget domito, vivus ut ante, rogo. *Sant.* Surgit ab effossā pulverulentus humo. *Saut.* In lucem revocatus ab umbris venerat. *Vida.* Spondet opem superas reditutum ad luminis auras, Actutum fratrem incolumem, quem faucibus haustum, Telluris quarto jam Sol non viderat ortu. *Vida.* Eque bustis prodeunt. Cerneret coire membra de favillis aridis, Frigidum venis resumptis pulverem tepercere. *Prud.* Non amplius Convexa tetigit supera, qui merfus semel Adit silentem nocte perpetuā domum. *S.* Gelidoque sinu dextræque tepenti Frigidulam miserans Magdala fovit avem. Palpitat, & vacuos animus redivivus in artus, Imagine vitalis gliscit in ossa tepor, *Saut.*

RĒSŲRĒCTŲŲ, ōnis, f. [*Latine reditus ad vitam.*] *Resurrection.* **PHR.** In vitam reduci nam Domino sacer Poscit lætitiā die; *Muret.* (Vide supra RESURGO.)

RĒSŲSCITŲ,

RĒSUSCITŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Reveiller, exciter de nouveau.* SYN. **Ēxcitō**, **fūcitō**, **rēstitūō**. PHR. Positamque resuscitat iram. O.

RĒSUSCITARE. [*Latine* ēxcitāre, ād vītām rēvēcārē.] *Rendre la vie, ressusciter un mort.* PHR. Possum crematos excitare mortuos. H. Exangues animare asfueverat umbras. St. Cum semel occideris... Non Te, Torquate, genus, non te facundia, non te Restituet pietas H. Infernis, neque enim tenebris Diana pudicum Liberat Hippolitum: Nec lethæa valet Theseus abrumperē caro Vincula Pyrrithoo. H. Adde quod extinctos vel aquā vel Marte vel igne Nulla potest iterum restituisse dies. O. Animas tibi reddere ademptas Fas erit. O. Lapasque animas in corpora functa reducis. Panditur faxo tumulus remotus... Et Deum sentit docili iubentem Aure cada-ver. Proh stupor! notas repetit medullas spiritus... Ipsa sic ruptis inimica vinculis Mors fugit vinci patiens. *Sant.* Caramque vitales sub auras Eurydicem revocasse (*Orpheus*) fato Gaudente vinci. *Com.* Non tamen eximes Sepulchro amicū. *Com.* Defuncta cadavera vitæ. Restituit. V. Elatos tu priscæ ad munera vitæ Restituis; animasque in frigida membra reponis. *Vida.* Tres obiit jam à morte reduxi. *Vida.* Omniaque eliciam patefactis ossa sepulchris. *Vida.* Et Deus extinctum creffis Epydaurios herbis Restituit patriis Androgeona focis. *Tr.* Haud alium vidit tellus cui ponere finem Non posset mors una viro; duræque sorores Tertia bis rupto torquerent flamina filo. *Sil.* Atrus Si queat, in vivum tentat revocare calorem. O. Rursus animam gelidis membris innoxuit, ecce Erigitur puer, & (cunctis mirabile visum) Profuit raptim in medios vacuumque phœtrū Liquit, & amplexans solatus, voce parentem est. Nec verò multis etiam post mensibus idem Egregiam amissā donavit luce puellam, Cui calor, & toto pectore fugerat omnis Halitus aereas penitus dilapsus in auras *Vida.* Tibi si diu rogatam Lucem redderet Atropos. M. Non unum corpus ab umbris; Sed tot communi populos sub morte jacentes, Totaque tartareis ē faucibus oppida traxit. *Cl.* A styge vitales rursus revocavit in auras. *Mant.* Quos ubi per varios annos per mille figuras Egit; ad humanæ revocat primordia formæ. *Cl.* Admitque letho Diva puellas. H. **RĒSUSCITARI** (Vide supra **RESURGO**)

RĒTARDATIŌ, ōnis, f. *Cic.* Retardement. (Vide **MORA**)

RĒTARDŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Retarder, arrêter.* SYN. **Rēmōrōr**, **rētincō**, **dēmōrōr**, **mōrōr**, **sistō**. PHR. Sed vereor ne nunc tua me fortuna retardet. O. Impediat, segnesque metu sententia tardet. V. Equos objecta retardant Flumina. V. Quamvis alto vulnere tardat. V. Quid fando demoror Austros. V. Libycæque aspectus detinet urbis. V. Nec moritura tenet crudeli funere Dido. V. Nec Turnum segnis retinet mora. V. Tardatque gradus. St. Jusfitque Phæbum tardiū celeres agitare currus... Et tuas lente remeare bigas Candida Phæbe. S. Tardiū humenti noctem dejecit Olympo. St.

RĒLAXŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Sue.* [Vicissim repræhēndere.] *Blamer à son tour.*

RĒTĒ, is, n. & **RĒTIS**, is, m. VAR. *Filet, rets.* SYN. **Lāquēī**, **cāsēs**, **plāgæ**, **indāgō**, **pēdicæ**, **tēn-**

diculūm. **ΕΡΙΤΗ.** **Dōlōsūm**, **nēxīlē**, **nēxūm**, **tārūm**, **nōdōsūm**, **fallāx**, **sūbdōlūm**, **caūtūm**, **inimicūm**, **fallēns**, **cāvūm**, **tōrtūm**, **sinuōsūm**, **extēnsūm**, **hūmīdūm**, **hūmēns**, **īnsīdīōsūm**, **ābdītūm**, **pārātūm**, **pōsitūm**, **āppōsitūm**, **īnēxtricābilē**. PHR. Et ponere retia Cervis. V. Nec retia Cervis ulla dolum meditantur. V. Retia rara, plagæ, lato venabula ferro. V. Cum grave nexa simul retia mergat onus. M. Clamore premes ad retia Cervum. V. Agitare in retia Cervos. Quæ nimis apparent retia vitat avis. O. Latos indagine cinximus agros Illa levi velox superabat retia saltu. Summaque transibat positarum lina plagarum. O. Nodosasque cavā tendere valle plagas. O. Explicata densis Cerva plagis. H. Seu rupit teretes Marfus Aper plagas. H. Decidit in casses Præda petita meos. O. Subdola tenduntur crassius modō retia Turdis. M. Retia sæpe comes maculis distincta tetendi. O. Decipitur calamis & retibus ales. M. Cervos non cassibus ullis, Punicæve agitant pavidos formidine pennæ. V. Amne trahens humentia lina Nodosis decepta plagis examina verit Hos (*piscēs.*) Cava contento retia fune trahunt. O. (Vide **VENOR.** *Venari retibus.*)

RĒTĒGŌ, is, tēxi, tēctum, ērē. *Dévoiler, faire voir.* SYN. **Rēsērō**, **rēclūdō**, **prōfērō**, **rēvērō**, **pāndō**, **āpērīō**, **dētēgō**, **nūdō**. PHR. Retegit scisso velamine vultus. L. Jocosō Consilium retegis Lyæo. H. Radiis aurora retexerit orbem. V. Si tibi zelotipæ retegantur scrinia Machæ. J. Cæcumque domūs scelus omne retexit. V. Clara dies Pharfalica damna retexit. L. Jam Sole infuso jam rebus Sole retectis. V. Animi retegīt commenta. O. Tunc ferro retegunt sylvas. St.

RĒTĒNDŌ, is, dī, sūm, ērē. *Débânder, détendre.* PHR. Exuit hic humero pharetram, tentosque retendit Arcus. O. Pharetramque arcusque retentos. O. (Vide **LAXO.**)

RĒTĒNSIŌ, ōnis. *Cic.* L'action de retenir.

RĒTĒNTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Iterum tentare.] *Essayer de nouveau.* PHR. Timidè verba intermissa retentat. O. Lethique viam sine fine retentat. O. Nullus erat, referoque manus, iterumque retento. O. Retentat preces. O.

RĒTĒNTARĒ. [*Freq.* retineo.] *Retenir.* PHR. Ipse cavā regni vires. (*i. exercitum*) In valle reteneat. L. Fræna retentare. O. (Vide **RETINEO.**)

RĒTĒRŌ, is, trīvī, trītūm, ērē. *Col.* [Iterum terere.] *Broyer derechef.* (Vide **TERO.**)

RĒTĒXŌ, is, xūī, tēxtūm, ērē. *Desfourdir, défaire un tissu.* PHR. Nocturno tela retexta dolo. O. Properata retexere fata. O. (Vide **TELA**, &) Retexere præturam *Cic.* *i. irritam facere.* **RĒTĒXĒRĒ**. [*Pro* iterum texere.] *Refaire, raccomoder.* PHR. Plenum jam Luna retexit orbem. O. Idemque retexitur ordo. O. Scriptorum quæque retexens. H. Retexere seipsum. Novi timores retexunt superiora. *Cic.* Noxasque retexens. St.

RĒTICULŪM, ī. dim. *Pl.* *Petis flet.* (Vide **RETE.**)

RĒTICULŪM. [Fascia quæ capillos continet.] *Coëffe à réseau.* PHR. Reticulumque comis auratum ingentibus implet. J. **RĒTICULŪM** Luforium, quo pila accipitur & remittitur. *Ragnette.* PHR. Reticuloque pilæ læves fundantur aperto. O. (Vide **PILA.**)

- RÉTICULUM**, [Sacculus in modum retis.] *Reseau*.
PHR. Ut si Reticulum panis, venales inter, onusto
 Forte vehas humero. *H. Mox cum reticulis & pane.*
RÉTICULUM, *Var.* [Cancelli.] *Claye*.
RÉTICIARIUS, *ī. m. Quin.* [Gladiator, ita dictus
 quod rete immitteret.] *Gladiateur.* (Vide **GLA-**
DIATOR.)
RÉTICULATUS, *ā, ūm.* [In modum retis factum.]
Fait en forme de réseau. Reticulata structura rimis
 opportuna. *Pl. Fenestraz reticulataz.* *VAR. ī. reticulis*
seu cancellis obiectis munita.
RÉTICENTĪA, *ā, f. Cic.* Silence. (Vide **SILEN-**
TIUM.)
RÉTICĒŌ, *ēs, cūt, ērē.* *Sa taire.* **PHR.** Reticere do-
 lores. *Pr. Lingua reticenda modesta. O. Reticenda*
Deorum Crimina. St. Aut pudor ingenuus vel reti-
endus amor. Pr. Suspiras, retices, &c. M. Quae fe-
cisse iuvat, facta referre pudet. O. (Vide SILEO.)
RÉTINACULUM, [*ī, n.*] [Quo aliquid retinetur.]
Tout ce qui sert à retenir, à arrêter. Lien. **SYN.**
Vinculum, sūns, lōrūm. **PHR.** Atque amarina
 parant lentaz retinacula viti. *V. Frustra retinacula*
rendens, Fertur Equis auriga. V. Stricteque ferit
retinacula ferro. V. Retinacula solvit. V.
RÉTINĒŌ, *ēs, nūi, tētūm, ērē.* Tenir, retenir,
arrêter, retarder. **SYN.** *Dētīnēŏ, rēmōrŏr, tēnēŏ,*
cōhibēŏ, cōmpēŏŏ. **PHR.** Nec exanimis possunt
 retinere magistri. *V. Nec miseri possunt revocare pa-*
rentes. V. Tu tamen & firmis quamvis retinerebe
vinculis. O. Nativum retinent inviolata decus. O.
Non facile efuriens posita retinerebe mensa. O. Säu-
cus abrepto piscis retinetur ab hamo. O. Retinent
commissa fideliter aures. H. Patriaz retinetur amore.
O. Vento retinente morari. O. Animazque aliquid re-
tinencia membra. O. Retinendaz cura puellaz. O. Lin-
gua retenta metu. O. Et verba dolore retenta. O.
Equi frustra retentii. O. Retinere se. Cic. Retinere
lachrymas, manus, gaudia, gemitus. O. RĒTĪ-
RĒTĪNERĒ, [*Pro tueri.*] *Garder, conserver.* **SYNT.** Re-
 tinere iras, modum. *Tac. Virtutem, pacem, of-*
ficiū, fidem, morem. Cic. Spem. Tac. Jus, amicos.
Caf. Memoriam retinere. Cic.
RĒTINGŌ, *īs, nxi, nctūm, ērē.* Donner une seconde
rempe au fer. **PHR.** Nec in oria pacis Permissum
 laxare animos, ferrumque retingi. *St. Vide TINGO.*
RĒTONDEŌ, *ēs, dī, sūm, ērē. Pl.* [Perfectē, vel
 iterum tondere.] *Retondre.* (Vide **TONDEO.**)
RĒTŌNŌ, *ās, ārē. Retentir.* **PHR.** Cuncta mugienti
 fremitu loca retonent. *C. (Vide RESONO.)*
RĒTORQUEŌ, *ēs, sī, rctūm, ērē.* [Retro jacere.]
Rejetter, repousser. **SYN.** *RĒŏŏŏŏ, rēdūcŏ, rēmit-*
tŏ, rēpēllŏ. **PHR.** Ille dolore ferox caput in sua ter-
 ga retorfit. *V. Juno mentem mutata retorfit. V. Sem-*
per ab Euboicis vela retorquet aquis. O. Ferocis
colla retorquet Equi. O. Aversos currus Iuturna re-
torfit. V. Retorquere oculos ad urbem. Cic. Animum
ad praterita. S. Retorquere pilam. Cic. RĒTOR-
QUĒRĒ, [*Pro torquere.*] *Tordre, retardre, lier.*
PHR. Alligator ne retorquere colum, telam, fermen-
 tum. *Col. Brachia tergo retorta. H. Manibus retortis*
trahi. H.
RĒTORRĒSCŌ, *ārē. Col.* [Aridum fieri.] *Devenir*
sec. **RĒTORRIDUS**, *ā, ūm.* [A Sole tostus.]
Brûlé par les rayons du Soleil, grillé. **PHR.** Retorri-

- daz frondes; arbores. Col. Mus retorridus. Ph. Me-*
taph ī. vetulus. Retorrida frons. Col. Ridē. **RĒ-**
TŌRRIDĒ, *adv. Avec une extrême secheresse.* *Re-*
torridē nata herba. Pl. Seche. **RĒTOSTUS**, *ā,*
ūm. Pl. Recuit. (Vide **TORREO, areo.**)
RĒTRACTĀTIŌ, *ōnis, f. Cic.* Retraction.
RĒTRACTIŌ, *ōnis, f. Vit.* Retraite des degrés, *pail-*
ler de repos d'un escalier.
RĒTRACTŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* Remanier, *re-*
toucher, raccommode. **SYN.** *Rēnŏvŏ, rēpārŏ.* **PHR.**
 Sed ne relictis musa procaz jocis Cez tractates mu-
 nera nenaz. *H. Materiam eandem retractare. Quin.*
Opus retractatum. Cic. ī. emendatum. Retractate
pedamenta viris. Col.
RĒTRACTĀRĒ, [Manibus sapius tractare.] *Remanier.*
PHR. Neve retractando nondum coeuntia rumpe
 Vulnera. *O. Rursus in arma vocat, ferrumque re-*
tractat. V. Desuetaque verba retractat. O.
RĒTRACTĀRĒ, [*Pro revocare.*] *Retraher, revoyer.*
PHR. Retractare largitiones. *Pl. Nihil est quod dic-*
ta retractent Ignavi Aeneadz, nec quaz pepigere
recusent. V. Quia nunc deinde mora est; aut quid jam
Turne retractas. V.
RĒTRAHŌ, *īs, xī, ctūm, ērē.* Retirer, tirer en
arriere. **SYN.** *Rēdūcŏ, ābducŏ.* **PHR.** Quō fata tra-
 hunt, retrahuntque sequamur. *V. Idem nunc retra-*
his te ac tua dicta omnia, factaque Ventos irrita
ferre... finis. C. Ac ne te retrahas, & inexcusabilis
ablis. H. Retrahitque pedes. V. Retrahere manum.
Cic. Retrahere a studio. Ter. Annibalem in Africam
retraxit. Cic. ī. revocavit.
RĒTRĪBŪŌ, *īs, būi, būtūm, ērē.* Rendre. **PHR.** Pe-
 cuniam retribuit populo. *Liv. Qui (aer) nisi con-*
tra Corpora retribuat rebus, recreetque fluentes, &c.
Li. (Vide REDDO.)
RĒTRIMENTUM, *ī, n.* [A retero facem significat.]
La lie. Retritumment Olex. Var.
RĒTRŌ, **RĒTRORSUS**, *Pl. RĒTRORSUM.* *adv.*
Par derriere, en arriere, a rebours. **SYN.** *Pŏnē, pŏŏt*
tērgā, ā tērgŏ. **PHR.** Adduxere retro longē capita
 ardua ab ictu. *V. En iterum crudelia retro Fata, vo-*
cant. V. Ne currente recto funis eat rotā. H. Adriacas
retro fugit Aufidus undas. V. Vestigia... Omnia re
adversum spectantia, nulla retrorsum. H. Jacere
hos post terga jubentur. O. Lapidēs sua post vestigia
mittunt. O. Ossaque post tergum jactare. O. Ponē
subit conjux. V. Ponē atque in terga ruentes. Sil.
Retrorsum Vela dare, atque iterare cursus. H. Rejec-
taz retrorsum Annibalis minaz. H. Vestigia retro Ob-
servata legit. V.
RĒTROŒŌ, *īs, īvī, Itūm, īrē. Pl. & RĒTRŌCĒDŏ,*
īs, cēsī, cēsūm, ērē. Liv. & RĒTRŌgrādīŏr, ēris,
grēsūs sūm, grādī. Pl. & RĒTRŌgrēdīŏr, ēris,
grēsūs sūm, grēdī. Pl. Aller en arriere, reculer,
retrograder. **PHR.** Obstupuit, retroque pedem cum
 voce repressit. *V. Semper cedentia retro Arva. V. Re-*
troque residunt In partem quaz peste caret. V. Retro
redit & neque terga ira dare, aut virtus patitur. V.
Metu versū, retrorque ruentes. V. Relegens errata re-
trorsum Littora. V. Haud aliter retro dubius vestigia
Turnus. Improperata refert. V. Hinc caput alta suum
labentur ab aquare retro. Flumina; conversis Solque
recurret Equis. O. Sic omnia fatis. In pejus tuere, ac
retro sublapŏa referre. V.

RĒTROAGŌ, is, ēgī, actum, ērē. *Repousser*. SYNT. Retroagere capillos. Ordinem. *Quin*. Quos fortuna retroegit *Plī*. PHR. Sistere aquam fluvii, & vertere sidera retro. *V*. Atque illum in præceps prono rapit alveus amni. *V*. (Vide **REPELLO**.)

RĒTRŌDUCŌ, is, ērē. S. N. *Porter en arriere*. PHR. Ipse retroversus l'qualientia protulit ora. *O*.

RĒTRŌVĒHŌ, is, ēxī, vēctum, ērē. S. *Mener, porter à reculons*. PHR. Pronumque retrovexit, & movit gradu. *S*.

RĒTRUDŌ, is, sī, sūm, ērē. *Repousser*. Retrudere invitum. *Pla*. **RĒTRŪSŪS**. *Cic*. *Caché*. (Vide **ABDITUS**.)

RĒTUNDŌ, is, rūdi, tūsum, ērē. *Emousser, reboucher*. SYN. **Obtundō**, hēbētō. PHR. Neu ferro lade retuso Semina. *V*. Aurumque hebeti mucrone retusum. *Lr*. Jugulicque retundere ferro. *L*.

RĒTUNDĒKĒ. Metaph. [*Pro rēprimērē*.] *Reprimer*. SYNT. Retundere linguam, sermones. *Liv*. Conjuratōis tela. *Cic*. Retusum cor. *Pla*. *Insensible*. Retusum ingenium. *Cic*. *Bouché*. Rebusque retusis (*i. perditis*). Fidas ductoris tenuit reverentia mentes. *Sij*.

RĒVĀLEŌ, es, ūī, ērē. & **RĒVĀLESCŌ**, is, lūī, ērē [*Ad sanitatem redire*.] *Revenir en santé*. Ne tamen ignores. ope quā revalescere possis. *O*.

RĒVĀNESCŌ, is, ūī, ērē. [*Iterum evanescere*.] *S'evanoīr derechef*. PHR. Cum bene pertasum est; animique revanuit ardor; Nescio quo miseræ turbine mentis agor. *O*.

RĒVĒHŌ, is, vēxī, vēctum, ērē. *Rapporter, ramener*. SYN. **Rēducō**, rēpōrō, rēfērō. PHR. Sospice me sospes Latias reveheris ad urbes. *M*. Non satis est Ithacam revehi, patrioque penates. *H*. Quæque arma meo quæsita revexi Sanguine. *Sr*. *O*! late gente Deūm, Trojanam ex hostibus urbem Qui revehis nobis, æternaque Pergama servas. *V*. Revehere prædam. *Liv*. Copias. *S*. Famam. *Plī*. Revehi Equo. *Liv*.

RĒVELLŌ, is, vēllī, & vūlī, vūsum, ērē. *Arracher*. SYN. **Avēllō**, abstrāhō, aūfērō, avēhō. PHR. Quos Sidi-niā vix urbe revulsi. *V*. Caput à cervice revulsum. *V*. Sa-xumque è monte revulsum Mittere. *O*. Dente revellit humum. *O*. Dissipat amplexus, atque oscula fida revellit. *Sr*. Acies cum signa revellunt. *L*. Revellis agri terminos. *H*. Revellere tela de corpore. *Cic*. (Vide **EVELLO**.)

RĒVELŌ, as, avī, atum, arē. *Decouvrir, dévoiler*. SYN. **Dēregō**, apērīō, prōdō, mānīfēstō, rēsērō. PHR. Ore revelato cum primum luce patebit. *O*. Fer opem, furtoque silentia deme. *O*. (Vide **APERIO**, **RNUDO**.)

RĒVENIŌ, is, vēnī, vēntum, irē. *Revenir*. SYNT. Revenire domum. *Cic*. Ex longinquo loco. *Tac*. Revenire in gratiam. *Pla*. (Vide **REDEO**.)

RĒVERBERŌ, as, avī, atum, arē. *Refrapper*. PHR. Validoque reverberat ictu. *Pr*. Reverberare fortunæ impetum. *Sen*.

RĒVERENDŪS, ā, ūm. *Reverend, venerable*. *O*. canities reverenda. *Cl*. Noxque tenebrarum specie reverenda. *O*. (Vide **HONORATUS**.)

RĒVERENTĒR. adv. *Respectueusement*. SYNT. Reverentissimè colere, alloqui. *Sue*. Fortunam reverenter habere, quicumque repente Dives ab exili progredire loco. *Auf*.

RĒVERENTĪA, æ, f. *Respect, vénération*. SYN.

HŌNŌR, hŏnŏs, ōbservantiā, cūltūs. PHR. Si vera manet reverentia nostri. *Cl*. Magna fuit quondam capitis reverentia cani. *O*. Placidoque decens reverentia vultu. *O*. Maxima debetur puero reverentia, si quid Turpe paras. *J*. Nulla est poscendi, nulla est reverentia dandi. *Pr*. Libertas reverentiam remisit. *Tac*. Obstat personæ reverentia. *Quin*. Absit reverentia vero. *O*. *i. non obstit veritati*. Reverentia famæ. *O*. *i. metus amittenda fama*. Reverentia imperii. *Tac*.

RĒVĒRĒŌR, eris, itūs sūm, erī. *Respecter, reverer, craindre*. SYNT. Revereri virtutem. *Cic*. Cætum. *Liv*. Lectum reverere parentis. *O*. Nec eā reverentior ulla Deorum est. *O*. (Vide **VENEROR**.)

RĒVERRŌ, is, erī, sūm, ērē. *PLA*. *Rebalaier*. (Vide **VERRO**.)

RĒVERSŌ, ōnis, f. *Cic*. *Retour*. (Vide **REDITUS**.)

RĒVĒRTŌ, is, tī, sūm, ērē. & **RĒVĒrtōr**, eris, vērsūs sūm, tī. *Revenir, retourner*. SYN. **Rēdēō**, rēmēō, rēmīgrō, rēgrēdiōr, rēpētō. PHR. Ad tua, magne pater, consulta revertens. *V*. Domum sub nocte revertens. *V*. Tenuisque reversa per auras. *M*. Cum laude reverti. *O*. Reversuro nuntia venit avis. *O*. Luna revertentes cum primum colligit ignes. *V*. Pœna reversura est in caput ista meum. *O*. Anne aliquas ad cælum hinc (*ab inferis*.) ire putandum est Sublimes animas, iterumque ad tarda reverti Corpora. *V*. (Vide **REDEO**.)

RĒVĒDĒŌ, es, vīdī, vīsum, ērē. *PLA*. *Revoir*.

RĒVĒGĒŌ, es, erē, & **RĒVĒGESCŌ**, is, ērē. *COL*. *Reprendre vigueur*.

RĒVĒLESCŌ, is, ērē. *PLI*. *Redevenir vil*.

RĒVĒNCIŌ, is, nxi, nctum, irē. *Attacher, lier*. PHR. Latus ense revincit. *Pr*. Manus post terga revinctum. *V*. Mentem amore revinciens. *C*. (Vide **VINCIO**.)

RĒVĒNCŌ, is, vīcī, vīctum, ērē. *Convaincre*. SYNT. Revinci judicio amicorum. *Cic*. Revincere crimen verbis, rebus. *Liv*. [*i. cōfūtārē*.] *Refuter*.

RĒVĒRESCŌ, is, rūī, ērē. *Reverdir*. SYN. **Vīrēscō**, frūctīcō, rēnāscōr, rēvīvīscō. PHR. Redditur arboribus florens revirentibus ætas. *O*. Ecce vetus calido versatus stipes ahenō Fit viridis primò, ne longo tempore frondes Induit, & subito gravidis oneratur Olivis. *O*. Lasasque jubet revirescere sylvas. *O*. **RĒVĒRISCĒRĒ**. metaph. *Rajeunir, se renouveler*. PHR. Arte suum patili revirescere posse parentem. *O*. Revirescens pignore laudis. *Sil*. Res efferent sese, & ad renovandum bellum revirescent. *Cic*.

RĒVĒSĪTŌ, as, avī, atum, arē. *PLI*. *Visiter de nouveau*.

RĒVĒSŌ, is, sī, sūm, ērē. *Revenir voir*. Progeniem parvam dulcesque revifere natos. *V*. Procedo ad Priami sedes, arcemque reviso. *V*. Sæpius at si me, Lycida formose, revisas. *V*. Crebra revisit Ad stabulum mater Vituli. *Lr*. Instaurata revisam Prælia. *V*. Supera immemores convexa revisunt anima. *V*. Inde redit rabies cadem, & furor ille revisit. *i. redit*. *Lr*.

RĒVĒVISCŌ, is, vīxī, ērē, n. *Revivre, se rétablir*. PHR. Cujus ab alloquiis anima hæc moribundæ revixit. *O*. Et jam deficiens, sic ad tua verba revixi, Ut solet, &c. *O*. **RĒVĒVISCĒRĒ**. *Cic*. [*In vitam revocari, excitari*.] *Resusciter*. SYNT. Si reviviscat pater. *Cic*. Reviviscit resp. *Spes*. *Cic*. *Reviviscit*.

- viscere à metu. *Cic. PHR.* (Vide RESURGO.)
REUNCTOR, ōris, m. *PLI.* *Celui qui fait des frictions.*
RĒUNGŌ, is, nxi, nctūm, ēre. *CEL.* Oindre de nouveau. (Vide UNGO.)
RĒVOCABILIS, ilē. *Qu'on peut rappeler.* *SYN.* RĒvōcandūs. *PHR.* Supprime jam lachrymas, non est revocabilis istis. Quem semel umbriferā in navita linte tulit. O. Revocabile damnum. *CL.* Telum. O. Carmen. *PR.*
RĒVOCAMĒN, inis, n. & **RĒVOCATIŌ**, ōnis, f. *Cic. Rappel, retour.* *PHR.* Accipio revocamen, ait, vocemque secutus Victor ad antra venit. O. Tibi, ait, revocamina Corvus Sint precor ista malo. O.
RĒVOCŌ, as, avi, atum, are. *Rappeler, faire venir.* *SYN.* Rēdūcō, addūcō, vōcō, rētrāhō, rēmōvō. *PHR.* Curte age, & illoros revoca, Callyste, ministros. M. Cum clamore Gias revocabat. V. Ad Stygias revocatus aquas. V. Elapsū manibus nunc revocabit opus. M. Magnus ab infernis revocetur Julius umbris. M. Heu serō revocatur amor, serōque juventa. T. Verūm ubi ductores acie revocaveris ambos. V. Si facta mihi revocare liceret. O. i. *face-re ut infecta essent.* Admonitu revocatur amor. O. Dum jacer & lente revocatas ruminat herbas. *Bos.* O. Vel comam sylvis revocabit aestas. S. Animum revocavit ab irā. O. Revocatur ab armis Ingenium. O. Revocare mentem à sensibus. *Cic. S'élever au dessus des sens.* Revocare promissum. *SEN.* *Revoquer.* In rectum revocare flexa robora. *SEN.* *Redresser.*
RĒVOCARĒ gradum, pedem. *Reculer.* *PHR.* Sed revocare gradum. superasque evadere ad auras, &c. V. Revocatque pedem Tyberinus ab alto. V. (Vide REDDO.)
RĒVOCARĒ animum, vires, &c. *Reprendre.* *PHR.* Tum victu revocant vires. V. Revocate animos maestumque timorem Mittite. V. Revocare studia intermis-
sa. *Cic.* Inceptos revocare dolores. *U-F.* Expediam & primæ revocabo exordia pugnae. V. Et revocat cupidas alea sæpe manus. O. **RĒVOCARĒ** defunctum. *PLI.* Revocare à morte. V. A limine mortis. *Cic.* Revocare ad vitam. *LR.* In lucem. *PLI.* *Rendre la vie.* (Vide RESUSCITO.)
RĒVOLŌ, as, avi, atum, are, n. *Revenir en volant.* *PHR.* Cum medio celeres revolant ex aquore Mer-
gi. V. (Vide VOLO.)
RĒVOLUBILIS, ilē. *Qu'on peut rouler de nouveau.* *PHR.* Sisyphē, cui tradas revolvable pondus, habebis. O.
RĒVOLVŌ, is, vi, vōlūtūm, ēre. *Rouler.* *PHR.* Re-
voluta ruebat, Maturā jam luce, dies. V. Æstu pontus revoluta resorbet Saxa. V. Suffosso revolutus Equo. V. Revoluta pensa. V. Sæcula. O. Spisā jacuit revolutus arenā. V. Ter revoluta toro. V.
RĒVOLVERĒ *Metaph.* *PHR.* Qui revolvant (i. *le-gant.*) nostrarum rineas ineptiarum. M. Iterumque revolvere (i. *tolerare.*) casus Da pater Iliacos. V. Rursus perplexum iter omne revolvens, V. (i. *rele-gens.*) Quid in ista revolvor. O. (i. *recogito.*) Ad patris sententiam revolvor. *Cic.* (i. *recido.*) In eam-
dem vitam revolutus. Ter. Curas revolvit animus, & repetit metus. S. (i. *revocata.*) Cum loca jam recitata revolvimus. H. (i. *repetimus.*) In veterem fato revoluta figuram. V. i. *revocata.*
RĒVOMŌ, is, mūt, mūtūm, ēre. *SYN.* Ēgērō, ēvō-

- mō, ējicō. *PHR.* Et falsos rident revomentem pec-
to-re fluctus. V. At miseri fluitant revomentes æquo-
ra nautæ. *Sil.* Vorat hæc (*Scylla*) raptas revomit-
que carinas. O. Sursum revomit magis atque remit-
tit. *LR.* (Vide VOMO.)
RĒŪS, ī, m. & **RĒĀ**, æ, f. [Qui in litem adduci-
tur.] *Accusé.* *EPITH.* Tristis, pallens, pallidus,
squallidus, sollicitus, trepidus, mŕer, mŕstus.
PHR. Cur reus infelix absens agor, & mea cum sit
Optima, non ullo causa tuente perit. O. Casta qui-
dem sed non est credita; rumor iniquus Læserat, &
falsi criminis acta rea est. O. Squallidiorque reo. O.
Civica pro trepidis cum tulit arma reis. O. Quod
manus extimuit jugulo demittere ferrum, Sum rea;
laudarer, si scelus ausa forem. O. Sollicitisque ve-
lim vendere verba reis. M. Nec pavidos tristi voce
citare reos. M. Cum reus infelix absens agor. O.
*En ego, quod vivis, poenæ crucianda reser-
 vor, Quid fieri fonti, cum rea laudis agar.* O. i. *laudem*
merita, accusar. Primores adsunt procerum, poenaf-
que reposcunt. Uni insensī omnes; atque illum
torva tuentes Perterrent victumque minis crudeli-
bus urgent. *Uida.* Spretarumque agitur legum reus:
utque peracta est Causa prior, crimenque patens
sine teste probatum. Squallidus ad superos tendens
reus ora manusque. O. **RĒŪS.** *Ulp.* [Pro fidejusso-
re.] *Caution, répondant.* Voti reus. V. [Qui voto se
obligavit.] *Engagé par vœu.*
RĒŪS. *Coupable.* *SYN.* Sōns, nōcēns, nōxiūs, *PHR.*
Aspera confesso verba remitte reo. O. Negabat illa
se se culpæ proximam. *Ph.* Præmia certa manent ju-
stos, rata poena nocentes. *Pol.* Turpe reos emprā
miseros defendere linguā. O. Quī pavet vanos me-
tus, veros fatetur. S. Heu! quàm difficile est crimen
non prodere vultu: Vix oculos atollit humo. O.
Quo merui poenam facto. O. Quod conata nefas,
aut cujus conscia culpa, Exul ad immanes Erebi
detrudor hiatus. *CL.* At misero nec crimen obest, sce-
lerisve nefandi Conscia probrosis mens labefacta
notis. *Sant.* Hæret in vultu trucis imago facti. S.
Esse ream præstat, quàm sic placuisse parenti. O. Man-
cipium solis utile suppliciis. *CL.* Quod mihi vix unus
toro liber exeat annus, Desidiæ tibi sum, doctæ
Potitte, reus. M.
RĒX, gis, M. *Roy, souverain.* *SYN.* Rēgnātor, Prin-
cēs Impērator. *EPITH.* Potēns, fortis, invictus,
*belliger, armipotens, māvortius, magnanimus, ge-
 nērōsus, fortissimus, indomitus, magnus. Justus,*
æquus, sapiens, providus, prudens inclutus, illu-
stris, clarus, lenis, tremendus, superbis, purpureus,
augiutus, clemens, mitis, benignus. *PHR.* Reges
colere non regna. S. Nam te nec sperent tartara re-
gem; Nec tibi regnandi veniat tam dira cupido. V.
Hoc reges habent magnificum prodesse miseris. S.
Denegat hoc genitor: divisque irascitur ipsis,
Atque in rege tamen pater est. O. Superbum Regna-
to-re Alit: V. An nescis longas regibus esse ma-
nus. O. Quibus in populos permessa potestas. *Buch.*
Rex Anius rex idem hominum Phæbique sacer-
dos. V. Inamænæque regna tenentem Umbrarum.
V. Missus in imperium magnum. V. Ductaque per vias
Regum colla minantium. H. Sive reges sive inopes
erimus coloni. H. Regum timendorum in proprios
greges, Reges in ipsos imperium est Jovis. H. Ter-

tia dum Latio regnantem viderit aëtas. *V. Gentis Siodonæ rex. Sil. Regum pauperies epulis abacta. H. Regum imperia pati. S. Hic ames dici pater atque princeps. H. Maxime principum. H. Principumque princeps. M. Rheni domitor & parens orbis. M. Missa per innumeros regna tueris avos. S. Mecænas atavis edite regibus. H.*

REGIS optimi laudes. *PHR.* Arbitrari imperii quo certum est sospite cunctos Ausoniarum curam gentis habere Deos. *O.* Sed piger ad pœnas princeps ad præmia velox. *O.* O! decus o! patriæ per te florentis imago: *O!* vir non ipso, quem regis, orbe minor. *O.* Iustitiâ dubium est, validissime potentior armis. *O.* Non odium terrore moves nec frâna resolvit Gratia, diligimus pariter, pariterque timemus. Ipse metus te noster amat, iustissime legum Arbitrari, egregiæ pacis fidissime custos, Optime ductorum, fortunatissime patrum... Nunc Brutus amaret Vivere sub regno; tali succumberet aula Fabricius: cuperent ipsi servire Catones. *Cl.* Vitia... cælo quæ Jupiter arcer Theodosius terris. *Cl.* Rex erat Æneas nobis, quo iustior alter Nec pietate fuit, nec bello major & armis. *V.* Fallitur egregio quisquis sub principe credit Servitium; numquam libertas gratior extat Quàm sub rege pio. *Cl.* Cum se melioribus addens Exemplis civem gereret terrore remoto. *Cl.* Ultro se purpura supplex Oblulit, & solus meruit regnare rogatus. *Cl.* Iustitiæque dedit gentes frânare superbas. *V.* Quis melius priscis componat legibus urbes Quis æquiore temperet sceptrum manu Cujus pulsa prius populos Astra revifcat. *Sarb.* Regnum, sine vi, sine cæde gerebar. *O.* Quid bono Divi melius mittere rege possint. *Sarb.* Invenit in somni volentem publica cura Fata virum, casusque urbis, cunctisque timentem Securumque sui. *L.* Stilico dum prospicit orbi. *Cl.* A te petimus virtutum exempla. *O.* (Vide **REGNO. ars regnandi.**)

REGUM majestas. *PHR.* Pars latos oculorum ignes & utrimque fluentem Erectâ cervice comam: pars ardua frontis Miratur decora, & cultu sub simplice laudat Regales habitus, Majestatemque serenam. Cuncti animum flecti facilem, plebisque patentem, Quæstibus, &c. *Rua.* Se regem obitus rex prope civis erat. *Sant.* Et mira se majestate ferentem. *Com.* Regem non sic Ægyptus & ingens Lydia, nec populi Parthorum, aut Medus Hidaspes Observant. Rege incolumi mens omnibus una est: Amisso rupere fidem. Ille operum custos, illum admirantur, & omnes Circumstant fremitu denso. *V. de Apum rege.* Jovis cuncta supercilio moventis. *H.* Aspicias ut laudis longe præfaga futuræ Corpore in egregio sedem natura paravit Regnatore animo dignam, voluitque videri Exhausisse suas vires, dum nititur orbis Imperio formare parem.: Augusto clementia vultu Majestasque sedent & amorem in corda tuentum Terroremque ferunt. *Com.* Non addita vesti Lilia, non sceptri fulgor, dirisque coronæ, sed sua majestas regem indicat. *Flech.* Mites Augusti vultus, animosque superbi Cæsaris invenias & totam in principe Romam. *Flech.*

REGUM insignia. *PHR.* Medio Rex ipse resedit Agmine purpureus, sceptroque insignis eburno. *O.* Sunt mihi quas possunt scepra decere manus. *O.* At me regni que coronam cum sceptro misit. *V.* Et sellam regni trabeamque insignia nostri. *V.* Tyrrhenum regem regisque insignem gerentem. *V.*

RĒX. Per transl. Rex sacrorum. *Cic. Grand-Prêtre.*

RĒX Ærarii. *Cic. Sur-Intendant des Finances.*

RĒX Vini. *Roy de la Fête. Et regna vini fortiore talis. H. REX pueritiæ. H. Gouverneur d'un enfant.*

RĒX. [Rerum Dominus.] *Maître.* Et populum latè regem, belloque superbum. *V.*

RHADAMANTHUS, *i.* Jovis ex Europâ filius, Rex Lyciæ, qui quòd fuerit iustitia tenacissimus, fingitur à poetis nocentium culpas apud inferos explorare. Gnosius hæc Rhadamanthus habet durissima regna, Castigatque auditque dolos, subigitque fateri Quæ quis apud superos furto lætatus inani, Distulit in feram commissa piacula mortem. *V.* Non unus altâ sede quæsitior sedens, Judicia trepidis sera sortitur reis. *S.*

RHAGADES, dūm, *f. Pl.* [Scissuræ pedum, manuumve.] *Crevasses, fentes.*

RHAMNĒS, ūm. & **RHAMNĒTĒS**, ūm. Una è tribus populi Romani partibus tempore Romuli. *PHR.* Celsi prætereunt austera poemata Rhamnes. *H. i. nobiliores.*

RHAMNŪS, *i.*, *m. Pl.* [Spinæ genus asperissimum.] *Le Noirprun, sorte de ronce.*

RHAMNŪS, ūntis, *f. Attica regionis vicus, à quo Nemesis, qua ibi colebatur Rhamnusia dicta est.*

RHAMNŪSIĀ, Æ, *f. Indignationis Dea putabatur, pœnas repetens ab iis, qui se presentibus bonis indignos prabuissent. Syn. Rhamnūsīs, Nēmēsīs. Epith. Ultrix, vindēx, sēvā, tōrvā, ardēns, iratā. PHR.* Exiget at dignas ultrix Rhamnusia pœnas. *O.* Memoremque time Rhamnuidis iram. *O.* Sed Dea quæ nimis obstat Rhamnusia votis Ingemuit, flexitque rotam. *Cl.*

RHAURĀRĪS, is, *m. Strab.* [Galliæ Narbonensis fluvius.] *L'Heraud.*

RHĒĀ, Cali & Terra filia, qua aliis nominibus dicitur Cýbēlē, Ops, Vēstī, Māgnā mātēr, Dindýmēnē, Bē-rēcīnthiā. *PHR.* Sæpe Rhēā quæsta est toties fecundā. *O.*

RHĒĀ SYLVĪĀ. Numitoris Albanorum regis filia, alio nomine Ilia appellata, Romulum & Remum à Marte habuit. *PHR.* Quem Rhea sacerdos Furtivum partu sub luminis edidit auras Mixta Deo mulier. *V.* Donec regina sacerdos Marte geminam partu dedit Ilia prolem. *V.* (Vide **ILIA**, æ.)

RHĀPHĀNĪTĪS, idis, *f. Pl.* [Herba.] *Espece d'Iris.*

RHĀPSŌDIĀ, Æ, *f. C-Nep.* [Carminum sylvia.] *Recueil de vers.*

RHĒDĀ, Æ, *f. Carosse, Caleche, Char. PHR.* Sed dum tota domus rhedâ componitur unâ. *7.* Quem tollere rhedâ Vellet, iter faciens. *H.* (Vide **CURRUS**.)

RHĒDARIŪS, iī, *m. Cic.* [Rheda vector.] *Un cocher.* (Vide **AURIGA**.)

RHĒDARIŪS, ā, ūm. *De carrosse, de char.* Rhedarius mulus. *V.*

RHĒDŌNĒS, nūm. *Caf.* [Galliæ populi in Britannia.] *Les Dioceses de Rennes & de S. Malo.*

RHĒGIŪM, iī, *n.* [Oppidum situm in margine Italiæ prope Siciliam.] *Reggio. PHR.* Liquerat & Zanclem, adversaque mania Rhegi, Navisfragumque fretum gemino quod littore pressum Ausonia Siculæque tener confinia terræ. *O.* Oppositumque tenens contra Zancleia saxa Rhegion ingreditur, ferventes

æstibus undas. O. Dum Lilyos haud lætus Rhegina ad littora tendit. *Sil.*

RHEMÉS, & RHEMĪ, ōrūm. *Caf.* [Galliæ Belgicæ populi.] *Peuples du territoire de Reims.*

RHENŌ, ōnis, m. *Caf.* [Vestis pellicea ita dicta quod populi ad Rhenum habitantes, eā uterentur.] *Robe fourrée à l'usage des anciens peuples d'Allemagne.*

RHENŪS, ī, m. [Fluvius Galliam à Germaniā separans.] *Le Rhein.* *PHR.* Violentus undā Tybris, aut Rhenus ferox. S. Extremique hominum Morini, Rhenusque bicornis. *V.* Rhenumque minacem Cornibus infractis adeo mitescere cogis. *Cl.* Fregit & Arctoo spumantem vertice Rhenum. *L.* Te Cymbrica Tethis, Divisum bifido consumit Rhene meatu. *Cl.* Frigore Rheni Me sine sola vides. *V.* (Vide FLUVIUS.)

RHESŪS. *Rex Thracia qui Trojanis adversus Græcos auxilio venit, proditusque à Dolone Trojano speculatore interfectus est, primā nocte quā ad Trojam venit, antequam ejus Equi Xanthi aquas gustassent: erat enim in satis Trojam nunquam capiendam, si Rhesi Equi Xanthum bibissent.* *PHR.* Nec procul hinc Rhesi niveis tentoria velis. Agnoscat lachrymans, primo quæ prodita somno Tydides multā vastabat cæde cruentus; Ardentisque avertit Equos in castra, priusquam Pabula gustassent Trojæ, Xanthumque bibissent. *V.*

RHETĪ, ōrūm. [Populi qui inter Alpinas gentes à Plino numerantur.] *Le Rhétiens, aujourd'hui les Grisons, les Suisses, les Cercles de Souabe & de Bavière.* *PHR.* Videre Rheri bella sub Alpibus Drusum gerentem. *H.* Rheri quos loca ipsa efferarunt. *Liv.* RHETĪĀ, æ, f. *La Rhétie.* *PHR.* Sublimis in Arcton Prominet Herciniæ confinis Rhetia sylvæ, Quæ se Danubii jactat Rhenique parentem. *Cl.* Et quo te carmine dicam Rhetica. (*uva*) Nec cellis ideo contende Falernis. *V.*

RHETŌR, ōris, m. [Qui artem oratoriam proficitur.] *Professeur de Rhétorique.* *EPITH.* Disertus, facundus, doctus, peritus, subtilis, ingeniosus, expolitus, eloquens, potens. *SYN.* Orator. *PHR.* Dum modò caudicem dum te modò Rhetora fingis. *M.* Omnes grammaticosque rhetorasque Devites moneo. *M.* Quid cum grammaticis Rhetoribusque mihi. *M.* Defendente vicem modò Rhetoris, atque Poëtæ. *H.* (Vide ORATOR, ELOQUENS.)

RHETŌRICĀ, æ. *Cic.* & RHETŌRICĒ, es, f. *Quin.* [Ipsa recte dicendi scientia, sive exercitatio] *Rhetorique.* RHETŌRICĀ, ōrūm, n. *Cic.* [Rhetoricæ præcepta.] *Les préceptes de la Rhétorique.* RHETŌRICĒ, adv. *En Rhétoricien.* Rhetorice ornate, disputare. *Cic.* RHETŌRICŪS, ā, ūm. *De Rhetorique.* Rhetorici libri. *Cic.* Rhetorico more. *Cic.* Ars Rhetorica. *Quin.* Ad pugnam qui Rhetoricā descendit ab umbrā. *J.*

RHĪ UMĀTICŪS, ā, ūm. *PLI.* Qui est attacké d'un rhume.

RHINŌCĒRŌS, ōris, m. *PLI.* [Animal, unum habens in narē cornu, hinc Rhinocerotis habere nasum dicuntur sagaces & prudentes. Juvenesque senesque Et pueri nasum Rhinocerotis habent. *M.* [Rhinocerot.] *PHR.* Sollicitant pavidi dum Rhinoceronta Magistri. *M.* RHINŌCĒRŌS. [Vas guttatim fundens oleum] *sorte de vase à bec.* *PHR.* Magno cum Rhinoceronte lavari Qui solet. *J.* Gestavit modò fron-

te me juvenecus Verum Rhinocerotā me putabis. *Guttus Corneus apud Mart.*

RHIPHÆI, ōrūm, m. *Montes Septentrionales Scythia.* *PHR.* Gens effræna virūm Rhiphæo tunditur Euro. *V.* RHODĀNŪS, ī, m. [Gallia fluvius rapidissimus.] *Le Rhone.* *EPITH.* Tūmidus, præcēps, rapidus, vēlōx, violētus, mināx, celer. *PHR.* Lentus Arar, Rhodanusque celer, magnusque Garumna. *T.* Spumanti Rhodanus proscindens gurgite campos. *Sil.* Quā Rhodanus properis currit in æquor aquis. *Sant.* Qui propere in pontum lato ruit incitus alveo. *Sil.* (Vide FLUVIUS.)

RHŌDIĀ, æ & RHŌDŌS, RHŌDŪS, ī. [Insula maris Mediterranei, olim Colosso Solis nobilis, Equitibus deinde Jerosolimitanis occupata, demum in Turcarum dedicationem venit.] *Rhodes.* *PHR.* Pelagique potens Phæbeia donis Exornata Rhodos. *L.* Tumidamque Colosso Solis, & irriguam pluvio Rhodon expetit auro. *Pol.* Thebas carmine cantet Aut Mycænas Aut claram Rhodon. *M.* Phæbeamque Rhodon. *O.*

RHŌDĪŪS, ā, ūm. *De Rhodes.* *PHR.* Quæ Rhodium moles vincere gaudet opus. *M.* Non ego te mensis, & Diis accepta secundis Transferim Rhodia (*vitis*) & tumidis bumaste Racemis. *V.*

RHŌDĪNŪS, ā, ūm. *PLI.* *De Rose.* RHŌDŌDAPHNĒ, es, f. *Laurier rose.* (Vide ROSA.)

RHŌDŌPĒ, es, f. *Mons Thracia.* *EPITH.* Glaciālis, glaciālis, nimbosā, æriā, Træciā, Thræx, Threiciā, Threiciā, arctōā, *PHR.* Aëriam Rhodopem solā nive verberat Arctos. *St.* Ac pede barbaro Lustratam Rhodopem. *H.* Quæque redit medium Rhodope porrecta sub axem. *V.* Quā patet umbrosum Rhodope glaciālis ad Hæmum. *O.* Et tandem nivibus Rhodope caritura. *O.* Threiciam Rhodopen habet angulus unus (*tela*) & Æmum, Nunc gelidos montes, mortalia corpora quondam, Nomina summorum sibi qui tribuere Deorum, *O.* (Vide ÆMUS.)

RHŌDŌPĒIŪS, ā, ūm. *Quod ad Rhodopen pertinet.* *PHR.* Hanc simul & legem accepit Rhodopeius Orpheus. *O.* Flerunt Rhodopeiæ arces. *V.*

RHŌTŪS. *Marrhubiorum Rex.* *PHR.* Rhœti de gente verustā Archemolum. *V.*

RHŌTŪS *Nomen Gigantis qui cum fratribus Jovem de calo dejicere conatus est.* *PHR.* Tu (*Bacche*) cum parentis (*Jovis*) regna per arduum Cohors Gigantum scanderet impia, Rhætum Retorsisti Leonis Unguibus, horribilique malā. *H.*

RHŌTEŪM, ī, n. *Promontorium & oppidum Troadæ Telamonii Apacis sepulchro insigne.* *PHR.* Rhæteumque capax Sygæaque littora transit. *O.* Tumulum Rhæteo in litore inanem Constitui. *V.*

RHŌMBŪS, ī, m. [Rotulæ genus quo maleficæ mulieres utebantur.] *Roiie de fer ou d'airain dont les Magiciens se servoient pour les malefices.* *PHR.* Quid torto concita Rhombo Licia O. Theffalico Lunam deducere Rhombo. *M.* Deficiunt magico torti sub carmine Rhombi. *Pr.* RHŌMBŪS. [Orbiculus fuso vertendo adhibitus.] *Un roiie à filer.* Rota flaminea rhombi. *Pr.*

RHŌMBŪS, ī, m. [Piscis genus,] *Turbot.* *PHR.* Incidit Adriaci spatium admirabile Rhombi. *J.* Quamvis lata gerat patella Rhombum, Rhombus latior est ramen patella. *M.*

RÖMPHÆA & RÖMPHÆA, æ, f. [Longioris gladii genus.] *Epador.* **PHR.** Æquaque nec ferro brevior nec rhomphea ligno. *V. F.* (Vide **E-SIS**.)

RHÖNCHÛS, ī, m. [Stertentium sonus.] *Ronflement.* **PHR.** Majores nusquam Ronchi. *M.* (Vide **STERTO**.)

RHITHMÛS, ī, m. *Quin.* [Latine nūmērūs.] *Nombre, cadence.* **RHITHMYCÛS**, ī, m. *Cic.* Qui numeros in prolatione observat. *Qui observe certaine cadence dans le discours.*

RÏCĀ, æ, f. *Var.* [Romanarum fæminarum palliolum, vel, ut alii volunt, veli genus quo capita tegebant.] *Sorte de voile, ou de robe à l'usage des Dames Romaines.*

RÏCINÛS, ī, m. *Col.* [Gepus Vermis Canes Bovesque infestans.] *Tique.* **RÏCINÛS**. *Plu.* [Fruticis genus.] *Especie D'arbrisseau.*

RÏCTÛS, ī, m. & **RÏCTÛM**, ī, n. [Oris diductio.] *Ouverture de la bouche.* **EPITH.** Pātūlus, hīāns, hīūlcūs, pātēns, āpērtūs, lātūs, mōdicūs, cānīnūs, fērīnus, fērūs, hōrrendūs, mīnāx, crūentūs, sānguīnēūs, lēthīfēr, tērrībīlis. **PHR.** Ipsaque dilatant parulos convicia rictus. *O.* Oblitus est spumis, & crasso sanguine rictus. *O.* Cæde Leæna Boum spumantes oblita rictus. *O.* Immanes referat dum bellua rictus. *Cl.* Vasto pandens cava guttura rictu Spuma que pestiferos circumfluit albida rictus. *O.* Flexibiles Equi rictus. *O.* Lato deformia rictu. *Ora.* *O.* Tabido rictu mæsta jacens fames. *S.* Ipsæ ad conspectum cœnæ diducere rictum. *Contentus.* *F.* Risu diducere rictum. *H.* Sint modici rictus, & parvæ utrinque lacunæ; Et summos dentes ima labella tegant. *O.* Cum comparata rictibus tuis ora Niliacus habeat Crocodilus angusta. *M.* Rictus ad aures dehiscens. *Pli.* Mollia ricta fremunt duros nudantia dentes. *Lr.*

RÏDEÖ, ēs, dī & sī, sūm, ērē. *Rire.* **PHR.** Dulcè Venus risit. *O.* Reddes dulcè loqui, reddes ridere decorum. *H.* Misto risit fletu. *H.* Cui non risere parentes Ille &c. *V.* Ut ridentibus arident, ita fletibus adsunt. *H.* Olli subridens hominum fator atque Deorum Vultu quo cælum tempestatesque serenat. *V.* Ridet demisso Nævīa vultu. *M.* Risit pater optimus illi. *V.* Parvulus matris è gremio suæ porrigens teneras manus dulcè rideat ad patrem. *C.* Deque sinu matris ridentem, & parva Learchum Brachia tendentem. *O.* Ad quem subridens. *F.* Laxat perspicuo labella risu. *M.* Ridendo maxima damna feres. *O.* dolis risit Cytheræa repertis. *V.* Et stultus ipsis ridet in malis dolor. *Sarb.* Ne spīssæ risum tollant impune coronæ. *H.* Lenè ridenti tibi mella manant Lenè loquenti. *Sarb.* Tu quoque non dubio frontem laxare severam Tandem ausus risu. *Pol.*

RÏDERĒ effusē. *Eclater de rire.* **SYN.** Cāchīnnārī **PHR.** Ridere quidquid est domi cachinnorum. *C.* Nec sua perpetuo contendant illa risu; Sed leve nescio quid fæmineumque sonet: Est quæ perverso distorqueat ora cachinno... Illa sonat raucum quiddam, atque inamabile ridet; Ut rudic à scabrâ turpis Asella molâ. *O.* Rides? majore cachinno Concutitur. *F.* Perpetuo risu pulmonem agitare solebat Democritus. *F.* Mappâ compefcere risum. Vix poterat. *H.* Tremulo risu concussa cachinnent & lacrymis humectent oragenaque. *Lr.* Vix cachinnos comprimens. *Sant.* Totus in cachinnos solvitur. *Sant.* Eufis larè risere cachinnis.

Sant. Romani tollent Equites peditesque cachinnum. *H.* **RÏDERĒ** aliquem. *Se moquer de quelqu'un.* **PHR.** Ridet amatorem Lyda puella suum. *O.* Jupiter in parvo cum cerneret æthera vitro ait... Jam meus in fragili luditur orbe labor. *Cl.* Rideris, multoque magis traduceris Afer. *M.* Quid enim majore cachinno Excipitur vulgi quàm pauper Aricius. *H.* Excusso populum suspendere naso. *P.* Naso suspendis adunco Ignotos. *H.* Ridetur ab omni conventu. *H.* Non illi pubes ridendi prompta pepercit; Neglectam risere. *Rap.* Mille me fannis mille me dictis obruunt. *Sant.* Videre multo non sine risu Dilapsam in cineres facem. *H.* Ridere versus alicujus. *H.* Ne peccet ridendus. *H.*

RÏDERĒ. *Metaph.* [Pro lucēre.] *Briller.* Ridet argento domus. *H.* Vultu risit fortuna secundo. *O.* in favit. *Ridentes undæ.* *Lr.* Ridet tempestas. *Lr.*

RÏDÏBÛNDÛS, ā, ūm. **PLA.** *Riant.*

RÏDÏCĀ, æ, f. *Var.* [Vinearum pedamentum.] *Echales de Vigne.*

RÏDÏCÛLĒ. *adv.* **Cic.** *Ridiculement, d'une maniere plaisante.* **SYNT.** *Ridiculè rogas.* *Ter.* *Ridiculè infanus.* *Cic.* Non modò acutè, sed etiam ridiculè & facietè. *Cic.*

RÏDÏCÛLÛM, ī, n. *Baillerie, plaisanterie.* **SYNT.** *Ridiculum jacere, mittere, ridiculum ridiculo eludere.* *Quin.* Multa Græcorum ridicula & falsa. *Cic.*

RÏDÏCÛLÛS, ā, ūm. *Plaisant, facétieux.* **SYNT.** *Facie magis quàm facetiis ridiculus.* *Cic.* *Jocos ridiculos vendo.* *Pla.* *O!* rem jocosam dignam auribus & tuo cachinno. *C.* **RÏDÏCÛLÛS**. *Ridicule, risible.* **PHR.** *Ridiculum pœima.* *H.* *O* rem ridiculam! *C.* Parturient montes nascetur ridiculus Mus. *H.* Nil habet infelix paupertas durius in se Quàm quòd ridiculos homines facit. *F.*

RÏGATÏÖ, ònis, f. **COL.** *Arroisement.* **RÏGATÖR**, òris, m. **COL.** *Qui avroise.* (Vide **RÏGO**.)

RÏGĒÖ, ēs, gūī, ērē. & **RÏGESCÖ**, is, ērē, n. [Frigēre.] *Être roide de froid.* **SYN.** *Algēö, öbri-gēö, frīgēö, frīgescö, hōrrēö.* **PHR.** *Glacie riget horrida barba.* *V.* *Concreto riguit vincta repente gelu.* *M.* *Quinque tenent cælum zonæ...* *Dextrâ lavæque trahuntur Cæruleâ glacie concretæ, atque imbribus attris.* *V.* *Frigore perpetuo Sarmatis ora riget.* *O.* *Prata rigent.* *H.* *Artus imbrī ventoque rigentes.* *St.*

RÏGĒRĒ. [Pro erectum esse.] *Se herisser.* **PHR.** *Riget horrida cervix.* *O.* *Comæ horrore rigeant.* *O.* *Metu riguer capilli.* *O.* *Roboribus duris janua fulta riget.* *O.*

RÏGĒRĒ. [Pro dūrēscēre.] *S'endurcir, être dur.* **PHR.** *Lacrimæ sole rigescunt.* *O.* *Sensit riguisse lacertos.* *O.* *Æraque diffiliunt vulgò, vestesque rigescunt.* *V.* *Terga Boum plumbo infuso ferroque rigeant.* *V.* *Loricam ex ære rigentem.* *V.* *Pallam signis auroque rigentem.* *V.* *Genas ungue rigente secat.* *O.*

RÏGÏDĒ. *adv.* **V-MAX.** *Durement.* **RÏGÏDĒ**. **SEN.** *Avec force, avec roideur.*

RÏGÏDÛS, ā, ūm. *Froid, glacé.* **SYN.** *Rīgēns, rīgescēns, algēns, hōrrēns.* **PHR.** *Tellurem Borea rigidam spirante movere.* *V.* *Nec poterit rigidas scindere remus aquas.* *O.* *Rigidæ manus.* *O.* *Pruinæ.* *Lr.*

RÏGÏDÛS. [Dūrēs.] *Dur.* **PHR.** *Tum rigidas mortare cacumina Quercus.* *V.* *Mite nec in rigido pectore pone caput.* *O.* *Rigido ferro fodit pectora.* *O.* **RÏGÏDÛS**. [Crūdēlis.] *Cruel.* **PHR.** *Rigidâ mente negabit opem.* *O.* *Rigidum falces constantur in en-*

fem. *V.* Rigida mors. *Lr.* Sententia. *Pl.* Rigidus Leo. *M.* Unguis. *O.* RIGIDUS. [Sēvērūs, aūstērūs.] *Severe, rigide.* *Phr.* Rigidi sed plena pudoris Elucet gravitas, fastu jucunda remoto. *Cl.* Cum Gabiis vel cum rigidis æquata Sabinis. *H.* Rigidus vultus. *O.* Rigidi mores. *O.* Jus rigidum est & inevitabile. *O.* RIGIDUS. *Herissē.* *Phr.* Rigidis hirta capillis Canities. *O.* RIGIDUS flix, mons. *O.* *Escarpe.*

RIGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Arroser.* *Syn.* Irrigō, Irrōrō, hūmēctō. *Phr.* Et amicos irriget imbres. *V.* Ipse potes rivos ducere lenis aquæ. *O.* Quo niger humectat flaventia culta Galeus. *V.* Pactolusque irrigat auro agros. *V.* Deinde satis fluvium inducit rivosque sequentes; Et cum exultus ager morientibus æstuat herbis, Ecce supercilio clivosi tramitis undam Elicit: illa cadens raucum per lævia murmur Saxa ciet; scatebrisque arentia temperat arva. *V.* Florentesque secant herbas fluviosque ministrant. *V.* Herbas fovet amne. *Nom.* Quos roscido nutriunt humore flores. *c.* Jupiter utilibus quoties juvat imbribus agros. *O.* Non operosa rigat Martius antra liquor. *Pr.* Æthereā spargite semen aquā. *O.* Ne pigeat largos hortis inducere fontes. *Rap.* Crebrâque aspergine campum Perluet. *Rap.*

RIGARI. *Phr.* Irriguumque bibant violaria fontem. *V.* Sole licet sicca quæ fici peritura laborem, Irrigua dabitur non mihi fulcus aquæ. *O.* Hortus fonte rigatur. *O.* In loca nonnunquam ficcis arentia glebis De prope currenti flumine manat aqua. *O.* Sparlaque cælesti rore mادهbit humus. *O.* Tempus erat, vitrea cum primū terra pruina Spargitur. *O.* Tunc bibit irriguas fertillis hortus aquas. *T.* Atque resurgentes rivis lambentibus herbæ. *V.*

RIGARE. *Mouiller.* *Phr.* Indigno teneras imbre rigan-te genas. *O.* Amborum vultum lachrymis, atque ora rigabat. *V.* Sparso latè rigat arma cruore. *V.* RIGARE. *Per transl.* *Phr.* Lux Solis rigat cælum. *Lr.* Répand. Omnium rigare ingenia. *Cic.* Cultiver. Venæ sanguinem rigant membris. *Pl.* Répandent.

RIGOR, ōris, m. *Grand froid, frisson.* *Phr.* Tenet exan-gues rigor horridus artus. *V. F.* Prima caloris enim, pars est postrema rigoris. *Lr.* De febrī. (Vide FRI-gus.) RIGOR. [Dūrītēs.] *Durētē.* *Phr.* Tum ferri rigor, atque arguta lamina ferræ. *V.* RIGOR nervorum. *CEL.* Roidetur. RIGOR. *PL.* Se-verité, rigidité. *Phr.* Rigor torvitasque naturæ dura & inflexibilis affectus humanos adimit. *Pl.* Rigor & rusticitas. *Quin.*

RIGUUS, ā, ūm. [quod aquis irrigatur.] *Arrosē.* *Syn.* Irriguus, hūmēctus, hūmīdus, ūdus, mādīdus, hūmēns. *Phr.* Quodque suus conjux riguo collegerat hortō Truncat olus. *O.* RIGUUS. [Qui rigat.] *Qui arrose par ses eaux.* *Phr.* Rura mihi & rigui placeant in vallibus amnes. *V.*

RIMĀ & RIMULĀ, ā, f. dim. *COL.* Fente, crevasse. *Epith.* Hiāns, hūlca, fātiscēns, dehiscēns, cāvā, pātēns, āpērtā, lātā, āngustā, tēnūis, mūrālīs, lāxā. *Syo.* Fissurā, hiātus, scissurā, forāmēn. *Phr.* Forte per angustam tenuis Vulpecula rimam Repserat. *H.* Navem jam fortis Acharæ Vicit hyems; lapsis laterum compagibus, omnes Accipiunt inimicum imbrem, rimisque fatiscunt. *V.* Tonitru cum rupta corusco Ignea rima micans percurrit lumine nimbos. *V.* Vasto tellus discedit hiatu. Saniem per

hiantes viscera rimas Emittunt. *L.* Perque cavas terræ rimas quas egit. *L.* Fissus erat tenui rimā, quam duxerat olim. Cum fieret, paries domui communis utrique: Hanc vocis fecistis iter. *O.* Fissaque agit rimas, & succis aret adeptis. *O.*

RIMĀ. *Metaph.* Rimarum plenus. *Qui ne peut rien cacher.* Plenus rimarum sum. *Hac atque illac perfluo.* *Ter.* Rimæ orationis. *Vuides d'un discours.* Inferciens verba, quasi rimas expleat. *Cic.* Rimam invenire. *Pla.* [i. viam evadendi.] *Echappatoire.*

RIMOR, āris, ātūs sūm, ārī. [Scindere & quasi rimas agere.] *Fendre, ouvrir.* *Phr.* Rastris terram rimantur. *V.* (Vide ARO.) RIMARI. [Pro scrutārī, quæ-rērē, inquirērē.] *Rechercher, fureter.* *Phr.* Quod cuique repertum est Rimanti, telum ira facit. *V.* Partes rimatur apertas. *V.* Quæ natura loci, quod sit rimabere folers. *Armorum genus.* *Sil.* Rimari Canibus juga. *Cl.* Vultus rimatur acerbo Lumine. *St.* Cygni rimantur prata. *V.* Rimaturque epulis, habitaturque sub alto pectore. *Vultur. V.*

RIMOSUS, ā, ūm. *Plein de crevasses, de fentes.* *Syn.* Hiāns, pātēns, āpērtus, dehiscēns, hūlcos. *Phr.* Sutilis & multam accepit rimosa (navis) paludem. *V.* Et quæ rimosa bene deponuntur in aure. *H.* i. quæ statim obliviscitur.

RINGOR, ēris, gī. *Ter.* [Os ira torquere.] *Rechigner, froncer le nez, rider le visage.* (Vide VULTUS, IRASCOR.)

RIPĀ & RIPULĀ, ā, f. dim. *Cic.* Bord; rivage, rive. *Epith.* Fluvialis, graminēā, ārenosā, virīdīs, hūmēns, hūmīdā, mādīdā, ūdā, herbīdā, ūmbrōsā, mūscosā, ārūndinēā, āmānā, raucā, strēpēns, flūminēā, declivis, obliquā, spūmōsā, spūmēā, quērulā, bibulā, sinuōsā, gārulā, tēcēns, opacā, ābrūptā, ārens, pērēgrinā, limosā, frōndēns, altā. *Syn.* Littus, ōrā, mārġō, ripā mārġō, crēpīdō, āctā. *Phr.* Alta labuntur ripis aquæ. *H.* Ripas radentia rodunt Flumina. *Lr.* Assuetæ ripis volucres. *V.* Viridissima gramine ripa. *V.* Mollem declivi tramite ripam. *O.* Tu potius ripis effuse capacibus amnis. *O.* Curvatis sinuosus flexibus amnis Obliquat ripas. *Sil.* Fluminaque obliquit cinxit declivis ripis. *O.* Riparum anfractu incurvus fluvius. *St.* Nili ripas æstare tumentes. *L.* Puppēs abrumpunt vincula ripis. *V.* Riparumque toros & prata recentia rivis. *V.* Vincinæque fremunt ripæ crepitantibus undis. *V.* Ripæque æstus viridante levaret. *V.* Gelidā ponentem corpora ripā. *O.* Sponte suā natas ripis declivibus umbras. *O.* Gramineæ producta crepide ripæ. *St.* Æquoris nigri fremitus, & trementes Verberare ripas. *H.* Caretque Ripa vagis taciturna ventis. *H.* Ripas stringentem flumine pleno Tybrim. *V.* Popule vive precor, quæ consista margine ripæ, &c. *O.* Ad ripas læne sonantis aquæ. *O.* RIPĀ maris. *V.* (Vide LITTUS.)

RIPARIUS, ā, ūm. *PL.* Qui se tient sur le bord des rivières.

RISCUS, ī, m. *Ter.* [-Cista pelle contecta.] *Une malle; un bahut.*

RISOR, ōris, m. *Rieur, railleur.* *Phr.* Verum ubi risores ita commendare dicaces Conveniet Satyros. *H.*

RISUS, ūs, m. & RISIŌ, ōnis, f. *PIA.* Le ris, le rire. *Epith.* Lætus, hilaris, jucundus, sērēnus, solūtus, effusus, immodicus, procax, protērvus, insānus, obscānus, mollis, dulcis, tēnēr, grātus, urbānus, vērūstus,

venustus, tremulus, facetus, lepidus, blandus, lætymosus, inoprus. *SYN.* Cæchinnus. *PHR.* Blando fraudem prætendere risu. *Cl.* Incipe, parve puer, risu cognoscere matrem. *V.* Laxat perpetuo labella risu. *M.* Nec bene mendaci risus componitur ore. *T.* Unde oriebantur risus dulcesque cachinni. *Lr.* Ingeminant tremulos, naso crispante, cachinnos. *L.* Risus & e nostro veniebant gaudia vultu. *Sr.* Et leni placuit rubicundula risu. *Mant.* Mordaci quatientes pul-pira risu. *Pol.* Nunc & latentis proditor intimo Gratus puellæ risus ab angulo. *H.* Et amara lato Temperet risu. *H.* Nam risu inepto res turpior nulla est. *C.* Composito pars labra natantia risu, &c. *Rua.* Ridenti mollia ride... Sint modici risus; parvæque utrinque lacunæ; Et summos dentes ima labella tegant. Nec sua perpetuo contentand imia risu, Sed leve nescio quid fœmineumque sonet. *O.*

RISUM mōvērē. *PHR.* Qui latis risum salibus movēre faceris. *Cl.* Solutos Qui caprat risus hominum. *H.* Tum quoque materiam risus invenit ad omnes. *J.* Quæ causa risus insolentes excitat. *Sant.* Risus abest, nisi quem visi fecere dolores. *O.* Moveat Cornicula risum Furtivis nudata coloribus. *H.* Solventur risu tabulæ. *H.* Populum risu quaterere. *H.*

RITE, adv. *Bien, dans les formes.* *SYN.* Rēctē, bēnē. *PHR.* Ergo rite suum Baccho dicemus honorem. *V.* Rite coli. *O.* Rite sacratas In flammam jugulant pecudes. *O.*

RITUS, ūs. & **RITES**, is, m. *St. Ceremonie, coutume.* *EPITH.* Sacer, vetus, priscus, vetustus, antiquus, patrius, colendus, recens, novus, profanus, ferus, barbarus, immanis, agrestis. *SYN.* Mōs, consuetudo, ratio. *PHR.* Hinc populi ritus edidicere novos. *O.* Morem ritusque sacrorum. *V.* Hei mihi primitiis armorum & rite nefasto Libatus. *St.* Teutonico ritu soliti torquere Careias. *V.* Hunc morem priscos docuit servare Latinos. *V.* Ad cælestia ritus Exigere humanos. *O.* Magico lustrare ritu. *O.* Ritus ut à prisco traditus extat avo. *T.* Vivere latronum ritu. *Cic.* Ritibus instruitur. *V.* Ritus induere, exuere. *Tac.* Tempestatis ritu. *H. i. more.* Nec priscos tollo ritus legesve refugo. *Vida.* Pontificum ritus & jura antiqua tueri. *Sant.*

RITUALIS, alē. *Qui concerne les coutumes.* *PHR.* Rituales Hetruscorum libri. *Cic.*

RIVALIS, alē. [Qui idem cum aliquo amat aut petit.] *Rival.* *PHR.* Quin sine rivali teque & tua solus amares. *H.* Ne securus amet, nullo rivale, caveo. *O.* Hunc, quo vel nimium quondam rivale dolabas, Vellem desineres hostis habere loco. *O.* Aries rivalem persequitur. *Col.* **RIVALIS**. *Col.* [Quod ad rivum pertinet.] *De ruisseau.*

RIVALITAS, aris, f. *Cic.* [Emulatio inter amatores aut competitors.] *Emulation, jalousia qui est entre deux rivaux.*

RIVUS & **RIVULUS**, i dim. *Ruisseau.* *EPITH.* Vagus, currens, conspicuus, limpidus, fluens, decurrens, mobilis, celer, errans, vagus, serpens, illimis, nitidus, riguus, irriguus, jugis, argenteus, umbratus, pronus, saliens, muscosus, garrulus, querulus, argutus, susurrans, raucus, crepitans, lapidosus, loquax, prociæ, cristallinus, pellucidus, liquidus, gelidus, vitreus, tremulus, ductilis, spumans, amoenus, peregrinus, tenuis, præceps,

citrus, frigidus, strepens, mobilis, ærens, inops, pauper. *PHR.* Dulcis aquæ saliente sitim restinguere rivo. *V.* Quos inter trepidat cristallo purior humor, Quem gracili labens murmure rivus agit. *Hofe.* Sicca fulcator arenæ. Plenoque tumet spectabilis alveo. *Rap.* Lene fluens & gurgite puro Conspicuis. *St.* Rigus ductile flumen aquæ. *M.*

RIVI descriptiones. Saxo tamen exit ab imo Rivus aquæ lathes, per quem, cum murmure labens, Invitat somnos crepitantibus unda lapillis. *O.* Mollibus alter Luxurians ripis læto cum murmure lymphas Prata per, & saltus, & olentes floribus hortos Evolvit; Pictoque argenteus innatat alveo. *Com.* Pura rivus aquæ leniter adstrepens Membris restituit robora languidis. *Buch.* Nacta nemus gelidum, de quo cum murmure labens Ibat & attritas versabat rivus arenas. *O.* Quæ gemmantibus hinc & inde rivis Curvâ calculus excitatur undâ. *M.* Rivule qui tremulis argenteus obstreps undis; Teque simul sequeris, garrule, teque fugis, Quique recurvato serpis per gramina gyro, Vecturus Domino justa tributa mari: Siste fatigatas longis erroribus undas. *Sant.* Tu glaucas inter Salices, tu florea præter Gramina felici fluere purissimus undâ, Et collisa tuo garritu saxa sonarent. *Rap.*

RIVI murmur. *PHR.* Aspice labentes jucundo murmure rivos. *O.* Rivus cum murmure labens. *O.* Garrulus in primo limite rivus erat. *O.* Et strepitans rauco murmure rivus aquæ. *O.* Ille autem offensas irata aspergine cautes Increpat obnixus; fundoque allisus iniquo Captivos querulo suspirat murmure fluctus. *Rap.* Dum garrulus errat Pastorum teneros, quos sæpe audit, amores Narrat ad offensas arguto murmure cautes. *Rap.* Pura coloratos interstrepit unda lapillos. *Pol.* Sive per flores fugiente dulcis Murmurat rivo sonus. *S.* Multaque nativis adstrepit arbor aquis. *Pr.* Et prope gemmanti rivus si murmurat undâ. *And.* Perque lapillos labilis unda vias. *Calen.* Ubi blandienti Garriat lætam querulus per herbam Murmure rivus. *Rap.* Nemorumque silentia turbant *Rivi.* *R. A. P.* Sic dum loquaci prata garrulæsecas, Et latus audiri salis. *Sarb.* Et teretes grato strepitu objurgare lapillos. *Com.* Fons ibi cum niveis rixatur cundo lapillis, Et queritur patulam non satis esse viam. *Sant.* Rauco ludentes murmure rivi. *Rap.* Rauca gemit, collesque minis objurgat iniquos. *Rap.* Desluit incerto lapidosus murmure rivus. *O.* Rivule qui teretes irato rore lapillos Objurgas. *Sant.*

RIVI FONS. *PHR.* Aut procul hinc sincerus aquæ se murmure rauco Fons agit: humenti Nympham sub rupe latentem Flere putes, mollesque oculis evolvere guttas. Tum varia expressæ se per divortia guttæ Agglomerant, quæ rupit iter per cæca viarum Spimenta latex: collectus cogitur humor Rupe sub exesâ rivumque orditur. *Rap.* Semper inexhausto fonte perennis eas. *Sant.*

RIVI CURSUS. *PHR.* Tenuis fugiens per gramina rivus. *V.* It præceps per saxa sonans spumantia rivus. *Pont.* Mollique fluit per gramina lapsu Rivus dives aquæ. *O.* Hic solet exigua currere rivus aquæ. *O.* Per aprica rosaria Pindi Garrit Hyantæ lubricus error aquæ. *Sarb.* Gelidis ubi fons pellucidus undis Repit in æquoreas irrequietus aquas. *Sant.* Garrula quæ tremulo labitur unda pede. *Sant.* Dumque volubilius

velox agis agmen aquarum. *Sant.* Argentus humor Liquitur, & cursum in bibulâ molitur arenâ. *Rap.* Quâ forma loci declivior, illac Precipitat; jamque imbelles assurgere in iras Audet, & exiguo jam saxa lacerare pulsu. Jam ripæ intentare minas, & littora circum Nequequam obstrepere. *Rap.* Hic ubi, perpicuas volvens sine sordibus undas, Serpebat tacitâ rivus amœnus aquâ. *Sant.*

RIVUS *aqua pauper.* *PHR.* Garruli gramen secuere rivi; Imbibit dulces humus alta succos. *S.* Bibulis ægre oblectatus arenis rivus. *Com.* Et obliquo laborat Lympha fugax trepidare rivo. *H.* Fugiens trepidat per gramina rivus Pauper aquæ: siccâ vix sese evolvit arenâ Triste fluens *Sant.* Bibulis ultro immoriuntur arenis *Rivi.* *Com.* Inops tenuique inglorius alveo: *Com.* Fundo si calculus hæserit imo; Ille moras circum gestit trepidantibus undis. *Rap.* Rivule quid tardo lentos trahis agmine fluetus, Et labi pene immemores... Ille autem nihilo sese movet ocus: undam Usque tenet timidus fluere, oblitusque moveri. *Rap.*

RIVUS. *Metaph.* *PHR.* Rivi currentia vina repressit. *V.* Sudor fluit undique rivis. *V.* Fluit æs rivis, aurique metallum. *V.* Plenos spumanti sanguine rivus. *V.* Uberes rivi lactis. *H.* Rivi lachrymarum. *H.* Ingenioque meo venâ quod paupere manat Plaudis; & è rivo flumina magna facis. *O.*

RIXA, & **RIXATIO**, *ōnis*, *f.* *TAC.* *Contestation, disferent.* *EPITH.* Acēribi, molestâ, aspēri, rabiosâ, improbi, iniquâ, fervidâ, vēsānâ, clamōsâ, furibundâ, miserâ, dirâ, cruentâ, immōdicâ, lēvis, vēcōis, protērvâ, sanguinēâ, furēns, injūstâ, cūlidâ, sēdātâ, *SYN.* Jurgium, līs, dissidiū, pugnâ, discōrdiâ, altērcatiō, cōtēntiō. *PHR.* Litium & rixæ cupidos protērvæ. *H.* Abstinet, Dixit, irarum calidæque rixæ. *H.* Seu tibi candidos Turparunt humeros immōdicæ mero Rixæ. *H.* Rixas inferuissjuvât. *T.* Lite vacent aures, infanæque protinus absint Jurgia. *H.* Turpis in arcanâ sonnit cum rixâ tabernâ. *Pr.* Miseræ cognosce proemia rixæ: *M.* Sed vindicis ora protērvis Insequitur manibus. *O.* Quis furor ô! cives, quæ tanta licentia ferti... Impiaque in medio peraguntur bella senatu. *L.* Sed jurgia prima sonare Incipient animis ardentibus: hæc tuba rixæ: Dein clamore pari concurrunt; & vice teli Sævita nuda manus: paucæ sine vulnere malæ. *J.* Sese committere rixæ. *O.* Rixam excitare. *C.* Sedare. *Liv.* Mihi cum illo rixâ est. *Cic.* Et sedare suas alieno sanguine rixas. *Rua.* Ab unguibus pugnisque in amplexus ruunt, Semperque liri proxima est concordia. *Com.*

RIXATOR, *ōris*, *m.* *QUIN.* *Quereleur.*

RIXO, *ās*, *āvī*, *ātūm*, *ārē.* *VAR.* & **RIXOR**, *āris*, *ārūs sūm*, *ārī.* *Consester*, *dispuer.* *SYN.* Cōtēndō, litigō, pugnō. *PHR.* Alter rixatur de lanâ sæpe Caprinâ, Propugnat nugis armatus *H.* de re inuili; qualis est an Caper lanam vel fetas habeat. Rixari cum aliquo. *Cic.* Rixari inter se. *Pli.*

ROBIGO, *inis*, *f.* *Dea* quæ apud Romanos colebatur, ut rubiginem Vitium Segetumque averteret. Ejus festum Robigaliâ dicebantur. *PHR.* Flamen in antiquæ lucum Robiginis ibat. *O.* Veteris qui tollunt grandia templi Pocula adorandæ Robiginis. *J.*

ROBOREUS, *â*, *ūm.* *De bois de Chêne.* *SYN.* Quernus

quernus, lignus, ilicis. *PHR.* Mittere Roboreo scirpea ponte solet. *O.*

ROBORO, *ās*, *āvī*, *ātūm*, *ārē.* *Fortifier.* *SYN.* Firmo, cōfirmo, cōrrobōro. *PHR.* Et validas auget vires, & roborat icum. *Lr.* Hirundo nidos stramento roborat. *Pli.* Roborat se eloquentia. *Cic.* Roboratur vox. *Pli.* (Vide ANIMUS. Animus sumere.)

ROBUR, *ōris* *n.* [Quercus durissimæ species.] *Especie de Chêne.* *PHR.* Ingens annofo Robore quercus. *V.* Firmo silvæ se Robore tollunt. *L.* Præduraque tempora fregit Robore nodoso. *O.* Latique cavo se Robore promunt. *V.* i. *Equo Trojano Roboribus contexto.* Gravè Robur aratri. *V.* Innataque rupibus altis Robora. *O.* Genque virum truncis & duro Robore nata. *V.* (Vide QUERCUS.)

ROBUR. *Metaph.* [Duritiâ, firmitas.] *Durété, force.* *PHR.* Aeternaque ferri robora. *V.* Expertem roboris herbam. *O.* Solidæque suo stant robore vires. *V.* Robur arboris. *O.* **ROBUR.** [Pertransl. Ad animum. Pro fortitudine.] *Force, fermeté.* *EPITH.* Firmum, validum, infractum, solidum, indomitum, præstans, ingens, virile, juvenile, inclutum, inexpugnabile, eximium. *PHR.* Post ubi collectum robur, viresque receptæ. *V.* Robur inest animis. *Lu.* Non expugnabile robur. *St.* Etatis robur. *Cic.* Robur accufationis. *Cic.* (Vide VIRE.)

ROBUSTUS, *â*, *ūm.* *Robuste, fort, vigoureux.* *SYN.* Nervosus, validus, læcētōsus, fortis. *PHR.* Post ubi robustus adolevit viribus ætas. *Lr.* Fides robustos exigit annos. *L.* Multum hic robustior illo. *J.* Robustus acri militiâ puer. *H.* Vos ô! quibus integer ævi Sanguis, ait, solidæque suo stant robore vires. *V.* Invicti viribus essent. *V.* Prædurum viribus. *V.* Vigor... vividus & nifurmagos qui vinceret artus. *O.* Fortes ad aratra juvencos. *V.* Qui juvenes quantas ostentant aspice vires. *V.* Vivida bello Dextra viris, animasque ferox patiensque pericli. *V.* Stabat feroci robore pertinax. *S.* (Vide FORTIS, BELLA TOR.)

RODO, *is*, *sī*, *sūm*, *ērē.* *Ronger.* *SYN.* Cōrrodō, arrōdō, exēdō. *PHR.* Et in versu faciendo Sæpe caput scaberet, vivos & roderet ungues. *H.* Roditur ut scabrâ positum rubigine ferrum. *O.* Et divina opici rodebant carmina Mures. *J.* Quid dentem dente juvabit Roderet. *O.* Flumina rodunt ripas. *Lr.* Pollicem rodens. *H.* Huic rostro immanis Vultur adunco Immortale jecur tundens, Fœcundaque pœnis Viscera rimaturque epulis. *V.* Dentes in vire prementem. *O.* Rode Caper vitem. *O.*

RODERE. *Cic.* *Metaph.* [Obrectare.] *Déchirer, médire.* *PHR.* Absentem qui rodit amicum. *H.*

ROGALIS, *alē*. [Quod ad rogum pertinet.] *De butcher.* Rogales flammæ. *O.*

ROGATIO, *Cic.* & **ROGITATIO**, *ōnis*, *f.* *PLA.* & **ROGATIUNCULÂ**, *æ*, *dim.* *Cic.* *Supplication, demande avec priere.* (Vide PRECES.)

ROGATOR, *ōris*, *m.* *Qui prie.* *PHR.* Rogator comitiorum. *Cic.* **ROGATOR.** *Mendiant.* *PHR.* Bajanos sedet ad lacus rogator. *M.* (Vide MENDICUS.)

ROGATUM, *tī*, *n.* & **ROGATUS**, *ūs*, *m.* *Cic.* *Interrogation, demande.* *PHR.* Ipse rogatu veni. *Cic.* Ad rogatum respondere. *Cic.*

ROGO, & **ROGITO**, *ās*, *āvī*, *ātūm*, *ārē.* *Prier, supplier, demander.* *SYN.* Prēcōr, dēprēcōr, oblēcrō, oblēstōr, ōrō, pētō. *PHR.* Addidit & vultum verbis, iterumque rogavit. *O.* Circumstant numina... Neve velit tenebras inducere rebus, Supplice voce rogant

O. Dum rogat & precibus mavult quàm viribus uti. O. Submissa voce rogavit opem. O. Mutua viginti sestertia forte rogabam. M. Parcas lufibus, & jociis rogamus. H. Quippe rogabatur felixque vetusque sodalis. H. At tu sume pedum, quod me cum saepe rogaret; Non tulit Antigenes. V. Ut recitem tibi nostra rogas epigrammata. M. Durum est, Sexte, negare cum rogaris quantò durius antequam rogetis. M. Cantare rogati. H. Rogare aquam. Pla. Rogare inspicienda vasa. Cic. En iterum scribo; mittoque rogantia verba O. (Vide PRECOR.)

ROGARE. [Pro interrogare, quætere, pectere.] De-mander. PHR. Multa super Priamo rogitans, super Hectore multa. V. Occidis saepe rogando. H.

ROGUS, I, m. Bucher. EPITH. Funëbris, ferälis, lū-gëbris, mæstus, tristis, funestus, funereus, ardens, erectus, odoratus, ignivomus, flagrans, tepidus, avidus, ploratus, celsus, sublimis, infelix, illætabilis. SYN. Pyra, bustum, sepulchrum, tumulus. PHR. Conscendit furibunda rogos. V. Impositique rogis juvenes. V. Ter circum accensos cincti fulgentibus armis Decurrere rogos: ter mæstum funeris ignem Lustrare in Equis; ululatuque ore dedere. V. At non impositos supremis ignibus artus Sustinuit spectare parens. O. Pectore flammæ Non timere tuo pasci. O. Taberne cadavera solvat, An rogos, haud refert? L. Ultima plorato subdita flamma rogo est. O. Nostros non rumpit funus amores, Nec diu fax summa rogi. St. Effugiunt structos nomen honosque rogos. O. Tædis & robore secto Ingentem struxere pyram. V. Ardentem flebitur ante rogom. T. Plebeio rogo dare corpus. O. Effugiunt avidos carmina sola rogos. O.

ROMA, æ Urbis Italia totius propemodum orbis olim caput. EPITH. Divës, superba, splendida, celebris, nobilis, clara, victrix, inclita, antiqua, prisca, potens, ferox, bellica, Romulea, Romula, Martia, Satornia, Lætalis, Ausonia, Quirinalis, augusta, regna, septemgeminâ, bellatrix, bellipotens, Mavortia, triumphatrix. SYN. Urbis Romulea. O. Romula tellus. V. PHR. Romæ principis urbium. H. Jamque caput rerum Romanam intraverat urbem. O. Romulus æternæ nondum fundaverat urbis Mœnia, con-forti non habitanda Remo. T. Atque ubi Romuleas velox penetraveris arces. St. Albanique patres atque altæ mœnia Romæ. V. Quæ Latium septenaque culmina Musæ Incolitis. St. Prima urbes inter, Divum domus, aurea Roma. Aus. Tutela præsens Italiæ dominæque Romæ. H. Quæ Tyberim & Romana palatia servas. V. Ascensione pater Romanas invider arces. V. Dominâ qui natus in urbe est. O. Et quæ (Carmina) Roma probet... non hæc patrios oblita lepores Roma; sed illa vetus Martemque & Pallada solers Jungere, Casibus mixtos enixa Marones. Rna. Mundi nequitiaque caput. Hsch. Insignior auctis Collibus, & notâ major se Roma videndam Obtulit. Cl. Hic ubi nunc Roma est, tunc ardua sylvâ vi-rebat; Tantaque res paucis pascua Bobus erant. O.

ROMÆ, Veterisque Romani imperii potentia. PHR. Gentibus est aliis tellus data limite certo: Romanæ spatium est urbis & orbis idem. O. Quoddumque est alto sub Jove, Cæsar habet. O. Simplicitas rudis ante fuit; nunc aurea Roma est, Et magnas domiri possidet orbis opes Aspice quæ nunc sunt capitolia, quæ-

que fuerunt; Alterius dices illa fuisse Jovis. O. Jupiter arce suâ totum cum spectet in orbem; Nil nisi Romanum, quod tueatur, habet. O. Talibus auspiciis sese gens Romula mundo Imposuit, finisque suos æquavit Olympo. Rap. Romæ armis terras, ratibusque subegerat undas: Imperii atque orbis terminus unus erat. Sed quæ de septem totum circumspicit orbem Montibus, imperii Roma Desumque locus. O. Roma triumphari dum caput orbis erit. O. En hujus nate auspiciis illa inclita Roma Imperium tertris, animos aquabit Olympo; Septemque una sibi muro circumdabit arces. V. Septem urbs alta jugis tori quæ præsidet orbi. Pr. Terrarum Dea gentiumque Roma, Cui par est nihil, & nihil secundum. M. Urbem quam dicunt Romam, Melybæ, putavi Stultus ego huic nostræ similem. Verum hæc tantum alias inter caput extulit urbes, Quantum lenta solent inter Viburnâ Cupressi. V. Quod bibimus passim Rhodanum, Potamus Oronthem, Quod cuncti gens una sumus, nec terminus unquam Romanæ divisionis erit, &c. Cl. Ille diu miles populus, qui præfuit orbi, Qui tra-beas & scepra dabat, quem semper in armis Horribilem gentes, placidum sensere subactæ. Cl. Jamque loco majus nomen Romanus habebat. O. His (Romanis) ego (Jupiter) nec metas rerum nec tempora pono, Imperium sine fine dedi: quin aspera Juno Consilium in melius referet; mecumque fovebit Romanos rerum dominos. V. Excudent alii spirantia mollius æra... Tu regere imperio populos, Romane, memento: Hæc tibi erunt artes, pacisque imponere morem; Parcere subjectis & debellare superbos. V. Proxime Dis Consul, tantæ qui prospicis urbi, Quæ nihil in tertris complectitur altius æther, Cujus nec spatium visus, nec corda decorem, Nec laudem vox ulla capit: quæ luce metalli Æmula vicinis fastigia conferit astris. Quæ septem scopulis zonas imitatur Olympi, Armorum legumque parens: quæ fundit in omnes Imperium, primique dedit cunabula juris. Hæc est, exiguis quæ finibus orta terendit In geminis axes; parvæque a sede profecta Dispersit cum Sole manus: hæc obvia fati, Innumeras uno gereret cum tempore pugnas, Hispanas caperet, Siculas submitteret urbes, Et Gallum tertris prosterneret, æquore Pœnum, Numquam succubuit damnis & territa nullo Vulnere: post Cannas major, Trebiamque fremebat Et cum jam premerent flammæ, murumque feriret Hostis; in extremos aciem mittebat Iberos. Nec steterit Oceano, remisque ingressa profundum, Vincendos alio quæsit in orbe Britannos. Hæc est, in gremium victos quæ sola recepit, Humanumque genus communi nomine fovit Matris, non Dominæ ritu. Cl.

ROMA CHRISTIANA, PHR. Et magnæ mœnia Romæ Cujus divinas orbis adorat opes. Rap. Secunda Cælo Roma, perennia Quam jura dantem quadri-jugo vehit Hinc Africa Europeque supplex, Inde Asia Americæque curru. Olim cruentis non sine præliis Frænare terras aspera, nunc potens. Pacis sacramento quietæ Belligeras cohibere gentes, Sarb. Sedes Roma Petri, quæ pastoralis honoris Facta caput mundi, quidquid non possidet armis, Religione tenet. Pros. Non illâ quondam se majestate ferebat Terrarum, cælique portus Ereboque tremenda Roma. Kara.

RŌMĀNI, ōrūm. *Les Romains.* SYN. Rōmūlīdā, Quīrītēs, Trojūgēnā, Dārdānīdā, Mārtīgēnā, A nēādā. EPITH. Fōrtēs, bellātōrēs, audācēs, impāvīdī, gēnērōsī, māgnānīmī, indōmītī, ārmīgērī. PHR. Romanos rerum Dominos, gentemque togatam. V. Nobilium turba Quiritium. H. Latus interis populo Quirini. H. Secundis usque laboribus Romana pubes crescit. H. Romulæ custos gentis. H. Patriis acer Romanus in armis. V. Cælo se gloria tollit Æneadum. Sil. Nimiū Martia turba sapit. M. Nec puēr Iliacā quisquam de gente Latinos. In tantum spe tollit avos. V. Gens quæ cremato fortis ab Illo Jactata Thufis æquoribus sacra, Natosque maturosque patres Pertulit Ausonias ad urbes. H.

RŌMĀNŪS, ā, ūm. *De Rome.* SYN. Rōmūlēūs, Rōmūlūs, Lātīūs, Ausōnīūs, Itālūs, Quīrīnālīs. PHR. Imbellem avertis Romanis arcibus Indum. V. Cui Regnum Italix Romanæque tellus Debentur. V. Romanæ fecundia linguæ. O. Romano profuit ore Græcia. O. Romanæ conditor urbis. O. Nec Romula quondam Ullo se tantū tellus jactabit alumnus. V.

RŌMŪLŪS Matrem habuit Iliam, sive Rheam Sylviam Numitoris Albani regis filiam. Numitorem regno ejece- rat Amulius frater; masculam ejus prolem intereme- rat; Rheam verò filiam Vesta sacerdotio addixerat; Sed Marte gravis geminam partu dedit Iliæ prolem. V. Romulum scilicet & Remum, quos Amulius in Tyberim abjecit jussit, unde à Faustulo pastore extracti sunt. Faustuli uxor Laurentia, meretrix insignis, pueros aluit; hinc ad celandam Romani generis turpitudinem, non incongruè à Lupā nutriti dicuntur; meretrix enim lupa appellatur. Inde Lupæ fulvo nutritis tegmine lætus Romulus excipiet gentem, & Mavortia con- det Mœnia Romanosque suo de nomine dicet. V. Romulus fratrem Remum parvitatī mœnium saltu illu- dentem interfecit, deinde post multa bella, in ca- lum rapens creditus est. Populis aquata duobus. Ro- mule jura dabas: posita cum casside Mavors.... Con- stitit in summo nemorosi colle Palati: Reddente- que suo non regia jura Quiriti Abtulit Iliaden. cor- pus mortale per auras Dilapsam tenues: ut latā plum- bea fundā Missa solet medio glans intabescere cælo. Pulchra subit facies, & pulvinaribus altis Dignior: est qualis trabecati forma Quirini. O.

EPITH. Fōrtis, māgnānīmūs, bellīgēr, Māvōrtīūs Iliādēs, victōr, acēr, bellātōr. SYN. Quīrīnūs, Mārtīgēnā, PHR. Remo cum fratre Quirinus. Jura da- bunt. V. Romulus Assaracī quem sanguinis Iliæ ma- ter Eduxit. V. Romulus Iliades, Iliadesque Remus. O. Scilicet arma magis quàm sidera Romule noras. O. Trabeam & Diadema Quirini. J. Murorum Romulus augur. PR. Orto enim inter fratres dissidio, uter nova urbi nomen daret, placuit rem avium iudicio permitti: augurium favit Romulo, qui duodecim Vultures vi- dit, cum Remus sex dumtaxat vidisset.

RŌRĀLIS, alē. *De rosæ.* PHR. Virgaque rorales Lau- rea misit aquas. O.

RŌRĀRII, ōrūm, m. *Liv.* Milites armaturæ levis, ita dicti quod, ut Ros luci vel etiam pluvix, ita illi certamini præluderent.] *Archers armés à la legere.*

RŌRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē, n. *Brûner, pleuvrier fort menu.* PHR. Si rorat. Col. Mollis erat tellus roratā mane pruina. O. Rorantia vidimus astra. V. RŌ

RĀRĒ, n. *Metaph.* [Stillārē.] *Degouter.* PHR. Mul- tāque aspergine rorant. V. Rorantia fontibus amra. O. Rorantes sanguine cristas. V. Lacrymis spargunt rorantibus ora. Lr. Sparsi rorabant sanguine vepres. V. (Vide STILLO.)

RŌRĀRĒ, Act. *Arroser, mouiller.* PHR. Rorantem- faxa cruore. Sil. Libatos irroravere liquores Vesti- bus & capiti. O. Scribimus, & lachrymis oculi Roran- tur obortis. O. (Vide RIGO.)

RŌRĪFER, & **RŌRĪFĪCŪS**, C-Nep. & **RŌRĪFLŪŪS**, ā, ūm. VAR. *Qui donne de la rosée.* PHR. Roriferis terram nox obruit umbris. Lr. Roriferā gelidum ten- taverat aëra bigā. Sr.

RŌRŪLĒNTŪS, ā, ūm. COL. *Mouillé, arrosé.* (Vide MADIDUS.)

RŌS, rōris, m. *La rosée.* EPITH. Mātūtīnūs, argē- tēūs, gēmmēūs, prūnōsūs, aērīūs, æthērīūs, ūdūs, cælestis, noctūrnūs, algēns, mādēns, lēvis, gēlidūs, frigidūs, stillāns, liquidūs, vīttrēūs, lācrymōsūs, dulcīs, rēcēns. PHR. Vitreoque madentia rore Tem- pora veris eunt. O. Sparsaque cælesti rore madescit humus. O. Canuerint herbæ rore recente quater. O. Tempus erat. vitræ quo primum terra pruina Spar- gitur, & tactæ rore queruntur aves. O. Et ros in ten- erā pecori gratissimus herbæ est. V. Et longis quan- tum carpent armenta diebus. Exiguā tantum geli- dus ros nocte reponet. V. Herbæ gemmant Rore recenti. Lr. Et primā sub luce legunt, cum rore se- renus. Alget ager, sparsosque bibunt violaria suc- cos. Cl. Humor quem noctibus astra seicenis sudant. Cum matutino tollunt se gramina rore. Rap. Auro- ræ lachrymæ, riguique liquamina cæli. Sant. Pluvio deflue gutta polo. Sant.

RŌS, *Pro aqua.* & *quovis liquore.* PHR. Perlue rore manus. O. Rorem latè dispergit amarum. V. Artus liquido perfundere rore: O. Madidæ lachrymarum rore coronæ. O. Sanguineis stillavit roribus arbor. Cl.

RŌSĀ, æ. f. *Rose.* EPITH. Ōdōrā, ōdōrātā, flāgrāns, hālāns, bēneolēns, pulchrā, tēnērā, mōllīculā, mōl- lis, mīcāns, pīctā, flōrīdā, rūbrā, Pūnicēā, rū- bēns, cāndīdā, lūrēolā, aurīcōmā, albēns, vērā, vērāns, Idālīā, Cythērēā, pāphīā, pēstānā, amē- nā. PHR. Pæstania rubeant æmula labra Rosæ. M. Et nimium breves Flores amantæ ferre jube Rosæ. H. Quale rosæ fulgent inter sua Lilia mixtæ: O. Flaven- tesque Rosæ primos moriuntur ad Austros. Sr. Mitte sectari Rosā quo locorum sera moretur. H. Rosa plena pudoris. Col. Nec flos purpureus Rosæ. H. Plena Rosarum atria. O. *De Aurorā.* Ut Rosa delectat metitur quæ pollice primo. M. Seu geminæ pæstana Rosæ per jugera regnant: Hæc largo matura die sa- turataque vernis Roribus, indulget spatio: laret altera nodō; nec teneris audet foliis admittre So- lem. Cl. Et junctæ Violis tempore non suo Rosæ. Com. Sed zephiri melior fævet aura, Rosaria florent; Ipsa rubent spineta, novos meditata colores; Purpuream jam Dumus agit de germine glandem. Floris odoriferi: plebei cedere flores. Hortorum regina suos ostendit honores. Præ quā puniceis ardens aurora quadrigis Pallæar, atque suos confundat Delia vultus. Sed quæ se hesternon nondum Rosa credere Soli Au- debat, nexus omnes atque omnia rumpit. Vincula pre- mi impatiens, & germine turgēt apertō. Rap. Sido- rum sacros imitata vultus. Quid lates dudum

Rosa? delicatum Effer è terris caput, ô tepentis
Filia cæli... Jam tibi mulcet Boream iocantis auro-
Favoni. *Sant.* Imò ego scilicet caput extricata cucul-
lis, Pando verecundum ruris alumna jubat. *Sant.* Quàm
bene folliculi captiva sub orbe gemebas. *Sant.* Ad-
didit & croceos globulos, nam concolor auro, Divi-
duus filo divite flavet apex. Tortilis ascendit cau-
dex, & murice ficto, Alvus Acidaliæ pandit hiulca
Rosam. Scipite multiplices rami funduntur ab uno,
Et virgulta suo cortice tecta virent: Intertexta suas
armant prope spicula frondes, Et prope mentitâ
cuspide spina riget. *Sant. De Rosa acuta picta.*

ROSARUM SPINÆ. *PHR.* Et riget amissa spina reli-
cta Rosa. *O.* Mirabar... & dum nascuntur consenuisse
Rosas. *Sant.* Rosam densis vallat seges horrida telis...
quæ mediis florum princeps Rosa regnat in hortis,
Cincta satellitio debuit esse suo. *Sant.* Nunc densa
circum spina rigens Mucrone, cupidam prohibet à
tactu manum. *Com.* Spinarum excubiis dumque satel-
litis unco. *Sant.* Spinarum tutæ sub statione com-
mæ. *Sant.*

ROSA AMORI SIMILIS. Mellis amor, Rosa mollis
erit, sit carpitur ungui: Armavere Deum spicula,
spina Rosas. Et Rosa purpurea est & odore concolor
ostro, Ora puer simili cincta tubore gerit. Dulce
puer ridet limique spectat ocellis; Sic Rosa didu-
cto ridet hiulca labro. Ut brevis extentum num-
quam Rosa durat in ævum; Sic levis exiguo tem-
pore vivit amor. Vix bene puniceum florum Dea
pandit honorem; Cum riget exsucca spinâ relicta
rosâ. Sic ubi multus amor tenui dulcedine mentem,
Fixa sub incauto pectore spina manet. *Sant.*

ROSACEUS, ã, ùm. *De rose.* Rosacea corona, rosa-
ceum oleum. *Pli.* Uror, ut è calido pluât unda ro-
sacea plumbo. *Sant.*

RÖSARIUM, ï, n. & RÖSETUM, ï, n. [Locus
Rosis confusus.] *Lieu planté de rosiers.* *PHR.* Puniceis
humilis quantum saluunca rosetis. *V.* Biferique, Rosa-
ria Pæsti. *V.*

RÖSCIDUS, ã, ùm. *Plein de rosée.* *PHR.* Ergo Iris
croceis per cælum rosida pennis. *V.* Vidi te rosida
Mala legentem. *V.* Roscida mella. *V.* Gramina *Cl.*
Aurora, antra. *Q.* Poma. *Pr.* Tellus. *Cl.* Folis excus-
sa pruina rosida. *O.*

RÖSEUS, ã, ùm. *De couleur de rose.* *PHR.* Roseâ cer-
vice refulsit. *V.* Roseis Aurora quadrigis. *V.* Et Ro-
seas laniata genas. *V.*

RÖSIÖ, önis, f. *Déchirement d'entrailles, tranchée.*
Intestinatorum rosiones. *Pli.*

RÖSMÄRINUM, ï, n. *Pli.* & RÖSMÄRINUS, ï, m.
V. & RÖSMÄRIS, is, f. *O.* *Romarin.* *PHR.* Coro-
nantem marino Rore Dcos fragilique Myrtho. *H.*
Rosmaris, & Laurus; nigraque Myrthus olent. *O.*
Vix humiles Apibus Castias roremque ministrat. *V.*

RÖSTRUM, & RÖSTELLUM, ï, n. *Col.* *Bec d'oy-
seau.* *EPITH.* Cûrvum, ûncum, rêdûncum, încûr-
vum, adûncum, acûrum, hamatum, dûrum, pandum,
rigidum, minax, mûrdax, vûlnificum, crêpitans,
pörrêctum. *PHR.* Rostroque immanis *V.* *er adun-
co.* *V.* Lateri rostrum desigit acutum. *O.* Urget
adunco. Lucantem rostro. *O.* Ipsa sibi plaudat crepi-
tante Ciconia rostro. *O.* Spiculaque exacuunt rostris,
aptantque lacertos. *V.* *De apibus.* Rostroque redun-
co. Hamarique viri laniarunt unguibus ora. *O.* Tin-

cta gerens rubro punica rostra croco. *O.*

RÖSTRUM. [Dicitur & de Canibus, Suiibus, Capris, &c.]
Groin, museau. *PHR.* Osque meum sensi pando coa-
lescere rostro. *O.* Canes rostro produnt ferarum cubi-
lia. *Pli.* Procinus excussit pando venabula rostro. *O.*
Rostrum piscium. *Pli.*

RÖSTRUM navium. *Eperon de navire.* *PHR.* Erepta
carinis Rostra. *V.* Et fors æquatis cepissent præmia
rostris. *V.* Convulsum rostris stridentibus æquor. *V.*
(Vide NAVIS.) RÖSTRÄ, örüm, n. [Romanum
forum in quo pulpitum erat Rostris navium ornatum,
ex quo pulpito concionari solebant.] *Tribune aux
harangues.* *PHR.* Hic stupet attonitus rostris. *V.* In
rostra ascendere, convocare ad rostra. *Cic.* RÖSTRÄ-
TUS, ã, ùm. *Qui a un bec, ou qui regarde l'éperon d'un
navire.* Rostrata navis. *Cic.* Rostratus impetus. *Pli.*
Qui fit concurrentium navium Rostro. Rostrata corona.
Pli. Quâ donabatur ii qui navalem victoriam retule-
rant. *PHR.* Cui belli insigne superbum Tempora na-
vali fulgent Rostrata coronâ. *V.* Rostrata falx. *Col.*
Une faucille.

RÖTÄ, æ, f. *Cic.* & RÖTÜLÄ, æ. *Col.* *Roüe.*
EPITH. Agilis, vëlôx, përnix, citâ, præcëps, præ-
përans, lëvis, völvëris, fërvëns, völvëbilis, gëmëns,
fërratâ, æratâ, cûrvâ, rotündâ, instâbilis, effüsâ,
fërvidâ, râpidâ, stridëns. *SYN.* Orbis. *PHR.* Tractu-
que gementem Ferre rotam. *V.* Apia dic, quæso,
quantum te teste triumphum Egerit, effusis per tua
faxa rotis. *O.* Atque rotis summas levibus perlabitur
undas. *V.* Hinc radios trivere rotis. *V.* Aurea sum-
mæ Curvatura rotæ, radiorum argenteus ordo. *O.*
Atque illis jam sæpe rotæ ducantur inanes Per ter-
ram. *V.* Aut Alphæa rotis prælabi flumina. *V.* Rota-
rum strepitus. *H.* Vestigia. *O.* Nî rota, perpetuum
quæ circumvertitur axem, Stipitis occurfu fracta &
dijecta fuisset. *O.* Metaque fervidis Evitata rotis.
H. Hæc erit admisâ meta terenda rotâ. *O.* Cum cro-
ceis invecata rotis Aurora. *V.* Quem rota præcipitem
& procursu concitus axis Impulit, effuditque solo.
V. Subdideratque rotas. *V.* Ærea quem obliquum ro-
ta transit. *V.* Udam & molle lutum es, properandus
& acti Fingendus sine fine rotâ. *P.*

RÖTÄ genus suppliis. *PHR.* Non rota suspensum præ-
ceps Ixiona torquet. *Cl.* Quique agitur rapidè vin-
ctus ab orbe rotæ. *O.* Radiisque rotarum Districti
pendent. *V.* Atque Ixionci vento rota constitit orbis.
V. Versantur celeri noxia membra rotâ. *T.*

RÖTÄ fortunæ. *Cic.* (Vide FORTUNA. *Fortuna instabilis.*)
RÖTÄ. *Pli.* [Piscis marinus.] Sorte de poisson. RÖ-
TÄ. *Var.* [Genus capræ sylvestris.] *Especie de Che-
vre sauvage.*

RÖTÄTOR, örös, m. *St.* *Qui fait tourner en rond.*

RÖTÄTUS, üs, m. *St.* *Tournoiement en rond.*

RÖTHOMÄGUM, ï, n. *Strab.* [Urbs Galliæ ad Se-
quanam.] *Roüen.*

RÖTÖ, äs, ävi, ätüm, ärc. *Tourner en rond, faire
pirouetter.* *SYN.* Versö, circümägö, circümvölvö,
circümdicö. *PHR.* Sed neque fulvus Aper mediâ ram
sævus in itâ est, Fulmineo rapidos dum rotat ore
Canes. *O.* More rotat fundæ puerum. *O.* Sanguineâ
dum se rotat Ursus arenâ. *M.* Sordidum flammæ rre-
pidant rotantes Vertice fumum. *H.* Rotanti turbi-
ne venti. *Lr.* Cervice rotatâ Incipit effusus in gy-
rum carpere cursus. *O.* Qui terras rapere, & retare

lylvas. *St. De fluvio.* Violenta rotant fornacibus ignes Flamina. *Lr.* Instat non segniùs, ac rotat ensem. *V.* Vidimus undantem ruptis fornacibus Ætnam Flammæque globos Liquefactaque volvere saxa. *V. RÔTARE.* *Col.* [De Pavone.] *Faire la roue.* RÔTATÛS sermo. *Bien tourné.* *PHR.* Currum sermone rotato Torqueat enthymema. *J.*

RÔTUNDATIÔ, ònis, *f.* *Vit.* Arrondissement. RÔTUNDE, adv. *Cic.* Rondement. RÔTUNDITAS, atis, *f.* *Pl.* Rondeur.

RÔTUNDÔ, as, avi, atum, are. [Rotundum facere.] *Arrondir, faire rond.* *PHR.* Mundum ad volubilitatem rotundavit. *Cic.* RÔTUNDARE summam *Metaph.* [Pro Præficere, implere.] *Faire un compte rond.* *PHR.* Mille talenta rotundentur, totidem altera, porro Tertia succedant. *H.*

RÔTUNDÛS, â, um, ior, isimus. *Syn.* Têrês, globosus, orbiculatus, sphaericus, in orbem revolutus, glomeratus. *PHR.* Diruit, ædificat, mutat quadrata rotundis. *H.* Baccæ rotundiores. *H.* Lances rotundæ. *H.* Rotundum cælum. *Cic.* Rotundus ambitus. *Cic.* Rotundissima ova. *Col.* RÔTUNDÛS orator, *Metaph.* [Perfectus.] *Parfait, accompli.* *PHR.* Thucydides præfractor, nec, ut ita dicam, rotundus. *Cic.* Graius dedit ore rotundo Musa loqui. *H.* In se totus teres atque rotundus. *H.*

RUBEFACIÔ, is, feci, factum, ere. *Faire rougir.* *PHR.* Vixque Atlantiadum rubefecerat ora fororum. *Sil.* Rubefactaque sanguine tellus. *O.* Indum sanguineo veluti violaverit ostro Si quis ebur. *V.*

RUBELLA, æ, *f.* *Pl.* Rubelliana vitis. *Col.* [Cujus rubet lignum.] *Vigne dont le bois est un peu rouge.*

RUBELLIÔ, ònis, *m.* *Pl.* [Piscis genus.] *Rouget.*

RUBEO, es, būi, ere. & RUBESCO, is, būi, ere, Devenir rouge, être rouge. *PHR.* Sanguineisque inculta rubent aviarum baccis. *V.* Puniceis invecita rotis auroræ rubebit. *V.* Ut juveni primum virgo deducta marito Inficitur teneras ore rubente genas. *T.* Jam que rubescebat radiis mare. *V.* Quique erat in pallâ transit in ora rubor. *O.* Ante novis rubeant quam prata coloribus. *V.* Vento semper rubet aurea Phœbe. *V.* Pæstant rubeant amula labra rosas. *M.* Sanguine terra rubet. *O.* Tinxerat ora rubor. *O.* Inde rubescentes ferali crine cometæ. *Cl.* Tum pater ut terras mundumque rubescere vidit. *O.* Suave rubens Hyacinthus. *V.* Pectora traxerunt tenuem percussa ruborem, Non aliter quam Poma solent, quæ candida parte, parte rubent. *O.* Notat ora rubor. *O.* Dulce rubens viridique genas spectabilis ævo. *St.* Zona corusco sole rubens. *O.* Ferrum igne rubens. *O.* Rubentia vina. *O.* Tincta rubescenti facies tibi purpurat ostro *Sane.* Et prunis lapidosa rubescere corna. *V.* At si Virgineum suffuderit ore ruborem. *V.* Ora quoque ingenue radiant fassusa rubore. *Pont.* Cui plurimus ignem Subjecit rubor, & calefacta per ora currit. *V.* Ut solet uva colorem Ducere purpureum. *V.*

RUBER, brâ, brum. & RUBEÛS, & RUBICUNDÛS, â, um. *Rouge.* *Syn.* Pûrpûrêus, rôsêus, flammêus, rubens. *PHR.* Rubro lavit æquore currum *Sol.* *V.* Et rubicunda Ceres medio succiditur æstu. *V.* Crine ruber. *M.* Flavaque de rubro ponere mella cado. *H.* Rubrum mare. *Pl.* Ruber sanguis. *H.* Ru-

bra flamma. *O.* Pilo rubriore. *Pl.* Rubeus color. *Col.* Umbri conjux rubicunda mariti. *O.*

RUBETUM, i, n. [Locus Rubis confitus.] *Lieu convert de buissons.* *PHR.* In duris nascentia Mora rubetis. *O.*

RUBEÛS, â, um. [E rubo.] *De ronce.* *PHR.* Nunc facilis rubea texatur hirsina virgâ. *V.*

RUBI, orum. *Oppidum Campaniæ.* Inde Rubos pervenimus. *H.*

RUBICÔN, ònis, *m.* *Fluvius, antiquus Italia & Galliarum terminus.* *PHR.* Ut ventum est parvi Rubiconis ad undam. *L.* Parvis Rubicon impellitur undis. *Cl.*

RUBIGINOSÛS, â, um. *Plein de rouille.* Rubiginosus dentes. *M.*

RUBIGÔ, inis. *La rouille des métaux.* *EPITH.* Edax scabrâ, turpis, terrâ, aspera, squallidâ, nigra, mordax, fædâ. *Syn.* Ærûgô, situs, ferrûgô. *PHR.* Exesa invenies scabrâ rubigine pila. *V.* Roditur ut scabrâ positum rubigine ferrum. *O.* Teritur rubigine mucro Ferreus. *rr.* Bidens & vomer aduncus, Ruris opes, niteant; inquinet arma situs. *O.* Horrentesque situ gladios. *St.* Deterfâ rubigine ferro Induitur splendor. *Sil.* Et scabros nigrae morsu rubiginis enses. *L.* Squallida desertis rubigo infertur aratis. *C.* Livent rubigine dentes. *O.* Nec scabie & falsâ lædit rudigine ferrum. *V.* Nigras rubigine falces. *Cl.* Exefoque situ cogit splendere ligones. *St.*

RUBIGÔ, inis, *f.* *La rouille des bleds, la Nielle.* *PHR.* Ut mala culmos Effet (Comesser) Rubigo; segnisque horreret in arvis Carduus. *V.* Hinc mala rubigo virides ne torreat herbas. *Col.* Aspera rubigo parcas cerealibus herbis. *O.* Nec sterilis sentiet Africum Facunda vitis, nec sterilis feges Rubiginem. *H.* Nec teneras segetes sed durum amplectere ferrum Rubigo. *O.*

RUBOR, oris, *m.* *Rougeur.* *EPITH.* Sanguineus, purpureus, puniceus, igneus, rutilus, coruscus, ignitus, roseus, micans, suffusus, decorus, mollis, lenis, Tyrius. *PHR.* Tyrios incocta rubores Vellera. *V.* Quique subest roseo lenis in ore rubor. *O.* Flava verecundus tinxerat ora rubor. *O.* Rubor igneus inficit ora. *L.* Tristi conscius ore rubor. *C.* Nec fidonios Reperita bibit lana rubores. *S.* Pulchra verecundo suffundens ora rubore. *O.* Ejectus rubor attrita de fronte. *J.* Rubor pudorem consequitur. *Cic.* Notat ora rubor. *O.* Rubor incanduit ore. *Cl.* Ignis quem sparsus rubor accenso subjecerat ori. *Vida.* Inque puellari corpus candore ruborem Traxerat. *O.* Candida nec mixto sublucent ora rubore. *O.* Quique subest niveo lenis in ore rubor. *O.*

RUBRICÂ, æ, *f.* [Terra rubentis coloris.] *Sorte de terre rouge.* *PHR.* Prælia rubricâ picta aut carbone. *H.* Si quid Masuri (Jurisconsulta) Rubrica notavit. *P.* i. siquid lex prohibet. Rubrica enim notabantur legum tituli; hinc rubrica pro lege ipsâ dicebatur. Dicant cur condita sit lex Bis sex in tabulis, aut cur rubrica minetur Quæ prohibet peccare reos *Prud.*

RUBRICETÂ, æ, *f.* *PLA.* Vermillon. (Vide Fucus.)

RUBRICÔ, as, avi, atum, are. *Cl.* Rougir.

RUBRICOSÛS, â, um. *Rouge.* Rubricosa terra. *Col.*

RUBÛS, i, m. *Buïsson.* *EPITH.* Hirsutus, asper, hamatus, horrens, mordax, durus, acutus, rigidus, vulnificus. *Syn.* Sêntis, spinâ, dùmûs, vèprês. *Syn.* Acutis asperi vepres rubis. *S.* rettulit hirsutis brachia secta rabis. *Pr.* Seu virides rubum Dimovere lacertæ. *H.* Mistâ fere duris utilis herba rubis. *O.* Horrentesque ru-

bos & amantes ardua dumos. *V. Mella fluant illi, ferat & Rubus asper Amomum. V. Mordaces interiere Rubi. O. Illis pompa fuit decussa Cydonia ramo, & dare puniceis plena canistra Rubis. PR. i. moris sylvestribus. RUBUS Idem PLI. Framboisier.*

RUCTATIO, ōnis, f. *Col. [Ructandi actus.] L' action de roter.*

RUCTATRIX, tris, f. & **RUCTUOSUS**, ā, ūm. *QUIN. Qui fait roter. Nec deest ructatrix menta. AL. Ructa gravis herba PLI.*

RUCTO, & **RUCTITIO**. *COL. freq. ās, āvi, ātūm, ārē. & RUCTOR, āris, ātūs sūm, ārī. Roter. PHR. Laudate paratus si bene ructavit. J. Refertos epulis & ructantes. CIC. Ructari aves. VAR. i. olere ructando. Permiscetque mero ructatos ore cruores. SIL. RUCTARI. metaph. [Pro effundere. Dire, répandre avec profusion. PHR. Hic dum sublimes versus ructatur, & errat. H.*

RUCTUS, ūs, m. *ROT, rapport. PHR. Extremo ructus cum venit à barathro. M. Crebri ructus cruditatis indicium. COL. Exhalas acidus ex pectore ructus. LUCIL.*

RUDENS, tis, m. f. [Funis nauticus ita dictus quod cum vento agitur quasi rudere audiat.] *Cordage, cable, amarre. EPITH. Nauticus, marinus, tortus, intortus, tensus, laxus. remissus. SYN. Fūnis. PHR. Tum litore funem diripere, excussosque juber laxare rudentes. V. Velis immitte rudentes. V. Insequitur clamorque virum stridorque rudentum. V. Jacate rudentes; Exeat à stygiis ut mea navis aquis. O. Intorti sustollunt vela rudentes. C. Tortos incidere funes. V. Strictoque ferit retinacula ferro. V. Aut laqueum collo tortosque aptare rudentes. L. Duros tractare rudentes. J.*

RUDERA, ūm, n. *LIV. & RUDUS, tris, n. PLI. [Materia dirutorum ædificiorum] Décombres de bâtiment, démolitions, plâtras.*

RUDERATIO, ōnis, f. [Ruderatio principia tenet expolitionum. ait VIR.] *Hourdage, premier enduit de mortier grossier. RUDERATOR, tris, VIR. Qui fait une maçonnerie grossière. RUDERO, ās, āvi, ātūm, ārē. Hourder, maçonner grossièrement. RUDETUM, ī, n. Lieu plein de démolitions.*

RUDIARIUS, īi, m. *Suo. [Gladiator qui missionem impetrat, rude donatus.] Gladiateur à qui on avoit donné son congé.*

RUDIMENTUM, ti. [Prima disciplina quæ rudibus datur.] *Le commencement, les éléments. SYN. Principium, titocinium, primitiæ. PHR. Turpe rudimentum, patriæ præponere raptam. O. Primitiæ juvenis miseræ, bellicæ propinqui Dura rudimenta. V. Dulce rudimentum meditantis Lilia quondam Naturæ. RAP. de lilio convallium. Sub te tolerare magistro Militiam, & grave Martis opus, tua cernere facta assuescat; primis & te miretur ab annis. V. Rudimenta dicendi. QUIN. Rudimenta & incunabula virtutis. CIC. Titocinii rudimenta sub militiâ patriis deposuit. Jussit. Rudimentum lucis. PLI. i. initium.*

RUDIS, is, f. [Virga impolita, quæ gladiatores exercebantur. Quibus permixtum erat à gladiatorio munere cessare, rude donati dicebantur.] *Baguette brute. PHR. Spectatum satis, & donatum jam rude quæris, Mæcenas, iterum me antiquo includere ludæ. H. Ut nondum credas me meruisse rudem. M. Me quoque donati jam rude tempus erat. O. Ergo sibi*

dabit ipse rudem, si nostra movebunt Consilia. J. Compellare ad rudem. CIC. Id est ad gladiatorium munus.

RUDIS, m. f. *Rudē, n. Rude, qui n'est pas poli; brute. SYN. Asper, impolitus. PHR. Rudis indigestaque moles. O. Ille rudem nodis & cortice crudo Hastam intorquet. V. Rudis ante fuit nunc aurea Rōma est. O. Rudis campus. V. Lanæ rudes. O. Rudis materia. L. RUDIS. [Per trans. ad animum.] Grossier, impoli. SYN. Indoctus, stupidus, ignarus, hēbēs, tardus. PHR. Ennius ingenio maximus, arte rudis. O. Et rudis & Grajas imitari nescius artes. St. Ingenium rude. H. RUDIS [Inexpertus.] Qui est sans experience. PHR. Ad mala jam pridem non sumus ulla rudes. O. Ergo ego nunc rudis Adriaci vehar æquoris hospēs. Pr. Cum rudibus populis annua jura daret. O. Et rudis ignoto tactus amore puer. O. Operum rudes juvenenci. O. Juvenca conjugii rudis. O. Rudis belli. O. Rude vulgus, carmen, pectus. O. Ad bella rudis. LIV.*

RUDŌ, is, erē. *Braire comme un âne. PHR. Ut rudir à scabrâ turpis Afella molâ. O. Arcadiæ pecuaria rudere credas. P. Intempestivo cum rudir ille (Asellus) sono. O. RUDERE Per trans. Serâ sub nocte rudentum Leonum. V. Inclusumque cavo saxo, atque infueta rudentem Cacum. V. Primusque rudentem Contorsit proram. V.*

RUFEO, es, erē. & **RUFESCO**, is, erē. n. *PLI. Roussir, devenir roux. RUFO, ās, āvi, ātūm, ārē. Rendre rou. Rufare capillos. PLI.*

RUFUS, TER. & **RUFULUS**, ā, ūm. dim. *PLA. Roux, roussé. SYN. Sūbruber, sūbrāvus, sūbrufus, flavus, crōcēus, lītēus, aurēus, flavēns. PHR. Roma magis fuscis, vestitur Gallia rufis. M. Et vulgo faciant id lutea rufaque vela. LR.*

RUGA, æ, f. *Ride. EPITH. Pendulâ, anilis, senilis, contractâ, rigidâ, turpis, tristis, deformis, aspera, pallidâ, exanguis, infirmis, cavâ. PHR. Jam venient rugæ, quæ tibi corpus arent. O. Labuntur anni; nec pietas moram Rugis & instanti senectæ Afferet indomitæque morti. H. Cum sit tibi dens ater, & rugis vetus Frontem senectus, exaret. M. Et tremis effæto corpore laxa cutis. CL. Te quia rugæ Turpant & capitis nives. H. In vultus sese transformant aniles; Et frontem obscuram rugis arat. V. Sulcavitque cutem rugis, & curva trementi Membra tulit passus. O. Rugis peraravit anilibus ora. O. Dum tarda senectus Inducat rugas, inficiatque comas. T. Cavæ supplentur corpore rugæ. O. Aspice rugas Quales. In vetulâ scalpit jam mater Simia fronte. J. Ista decens facies longis vitiabitur annis; Rugaque in antiquâ fronte senilis erit. O. Nec labat anno pendula ruga situ. St. Densissima ruga Cogitur in frontem. J. Laxantur corpora rugis. O. RUGA. PLI. Transferretur ad arbores & vestes.*

RUGIO, is, ivi, & ii, itūm, irē. *Rugir. PHR. Tigrides indomitæ raucant, rugiuntque Leones. A. Phil. Hinc exaudiri gemitus, iræque Leonum. Vincula recusantum & serâ sub nocte rudentum. V.*

RUGO, ās, āvi, ātūm, ārē, n. [De veste quæ sinum facit.] *Avoir des plis. Vide palliolum, ut rugat. PLA. RUGOSUS, ā, ūm. Plein de rides. PHR. Jamque ævo laxata cutis, fulcique genarum Corruerat passâ facies rugosior uvâ. CL. Ambitus & votum est deformibus oscula rugis Figere. CL. Cum mea rugosa palles*

bunt ora senectâ. T. Rugosiores cum geras stolâ frontem. M. Hic nux hic mixta est rugosis carica palmis O. Cortex rugosior. *Pli.*

RŪINĀ, æ, f. *Ruine*, *chûte*. **EPITH.** Gravis, vastâ, dirâ, præceps, pūris, immānis, subitâ, rēpentinâ, inopinâ, ingens, hōrrendâ, fātalis, immensâ, lāmētābilis, terrībilis, flebilis, prōbrōsâ, tristis, infestâ, impendens, innōcens, lēvis, irrēparābilis. **SYN.** Cāsus, lapsus, excidiūm, clādes, pernīciēs, exitiūm. **PHR.** Securus pendente jubet dormire ruinâ. *J.* Pars in præcipientes fossas, urgente ruinâ Volvitur. *V.* Cuncta labent quassata ruinâ. *S.* Incident ruinâ capiti. *Cic.* Impendet ruina. *Cic.* Ruinâ subdere caput. *Cur.* Undique pronas fulciunt ruinas. *Sarb.* Proni in ruinam incumbitis, seu mœnia Saxi solutis putria. *Buch.* Aspice & ex ipsis molem metire ruinis. *Rua.* Quâ jaceant percussa ruinâ. *V.* Horrificis juxta tonat Æthna ruinis. *V.* Quatiente ruinâ Nutantes pendere domos. *L.*

RŪINAM FACERE. *Se ruiner, tomber en ruine.* **PHR.** Interea suspensa graves aulae ruinas In patinam fecere. *H.* Properante ruinâ Summa cadunt. *L.* Hæc loca vi quondam & vastâ convulsa ruinâ, Dissiluisse ferunt. *V.* Expugnata dabunt labem, putresque ruinas. *Lr.* Inclinata suo pondere tecta ruunt. *Sant.* Dedit ampla ruinam, Vulcano superante, domus. *V.* Convellimus altis Sedibus, impulimusque; ea lapsa repente ruinam Cum sonitu trahit, & Danaum super agmina latè Incidit. *O.* Traxitque jugis avulsa ruinam. *V.* Sic illa ruinam Prona trahit; penitusque vadis illisa recumbit: Miscet se maria, & nigrae atrolluntur arenæ. *V.* Ne fatali cuncta ruinâ quassata labent. *S.* Tecta que Penthei dejecta non levi ruinâ. *H.* Fit quasi paulatim nobis per membra ruina. *Lr.* Tum cadens lentâ morâ Duxit ruinam. *S.*

RŪINĀ urbis, patria, &c. **PHR.** Probrosius altior Italiæ ruinis. *H.* Hoc equidem occasum Trojæ tristisque ruinas Solabar. *V.* Septima post Trojæ excidium jam vertitur ætas. *V.* Calcatosque simul reges, sparsumque Senatūs Corpus, & immensâ populos in cæde natantes. *L.* Tota reguntur Pergama dumeris; etiam periire ruinæ. *L.* Exitium Priami imperiis, Phrygibusque futurum. *V.* Venit summa dies & ineluctabile tempus Dardaniæ: fuimus Troes; fuit Ilium, & ingens Gloria Teucorum. *V.* Jam seges est ubi Troja fuit; ressecandaque falce Luxuriat Phrygio sanguine pinguis humus: Semisepulta virum curvis feriuntur aratris Ossa, ruinas occulit herba domos. *O.* Ultimus ille dies bello gentique fuisset. *V.* Trojæ supremum audire laborem. *V.* Dum Capitolio Regina dementes ruinas, Funus & imperio parabat. *H.* Tum verò omne mihi visum considerare in ignes Ilium, & ex imo veri Neptunia Troja. *V.* Matrem orbis dominamque urbem dum quatit in urbe; Nusquam Romulidum urbs obvia in urbe fuit. Exuvias Romæ discerpente vindice ferro Huc illuc sparso marmore frustra jacent. Atque ubi fatidicæ latuere arcana Sibyllæ, Nunc claudit saruras vespere pastor oves. Quæque prius sanctos cogebat Curia patres, Serpente facta est alituumque domus. Plenaque tot passim generosis atria ceris, Ipsa suâ tandem subruta mole jacent. Calcanturque olim sacris onerata trophæis Limina, distractos & regit herba Deos, Tot decora, artificumque ma-

nus, tot nota sepulchra Torque pios cineres una ruina premit. Et jam intra solasque domos, disjectaque passim Culmina serigeros advena figit Apros... Et querimur, citò si nostræ data tempora vitæ Dif- fugiunt? *Sann.* (Vide *URBS. Urbem diruere.*)

RŪINĀ. *Metaph.* **PHR.** Fluctibus oppressos Troas celi- que ruinâ. *V. i.* Tonitribus, quorum fragor ruina si- milis est. Pelagique furor tristesque ruinæ. *L.* Generis lapsi sarcire ruinas. *V.* **RŪINĀ** *fortunarum animi,* &c. **PHR.** Illa fuit mentis prima ruina meæ. *O.* Cæ- tera ne simili caderent labefacta ruinâ. Cum domus ingenti subitò mea lapsa ruinâ Concidit, in Domini procubuitque caput. *O.* Si qua venit, serò magna ruina venit. *Pr. I* nunc & rebus tantâ impendente ruinâ, In te solam oculos & tuâ damna refer. *O.* Te- cum unâ tota est nostra sepultâ domus. *C.* Nos contra effusi lachrymis, ne vertere secum Cuncta pater, fatoque urgenti incumbere vellet. *V.* Tolluntur in altum, Ut lapsu graviore ruant. *Cl.* Secumque ru- nis Involvunt gravibus reges. *Mant.* Altè extulistis, gravius ut ruerem. *S.*

RŪINOSUS, ā, ūm. *Ruineux*, qui menace de ruine. *Ædes* male materiæ ruinosa. *Cic.* **PHR.** Silex jamjam lapsura cadenti Imminet assimilis. *V.* Et citò casurus jam perluciente ruinâ *J.* Nutantes pende- re domos. (Vide *RŪINĀ. Ruinam facere.*) **RŪI- NŌSUS.** [Dirutus.] *Ruiné.* **PHR.** Ruinosas occulit herba domos. *O.* (Vide *DIRUO.*)

RŪLLŪM, ī, n. **COL.** & **RŪLLĀ**, æ, f. **PLI.** [In- strumentum ferreum quo vomis detergitur.] *Curette.* **RŪMĀ**, æ, f. *Cato.* & **RŪMĒN**, īnis, *Pli.* [Cum di- citur de avibus, est eminens pars gutturis quâ cibus in alvum demittitur.] *Le jabot.* [De cæteris ani- malibus, superior pars ventriculi, unde Ruminatio, rumino.] *Le haut du ventricule.* **RŪMĒN.** *Pli.* [Mamma.] *La mamelle, le téton.* Hinc *Rūmā* dic- ta est Dea sub cujus tutelâ erant lactentes infantiuli.] *La Deesse qui présidoit aux enfans à la mamelle.*

RŪMĒX, īcis, m. *Pli.* [Lapathi sylvestris genus.] *Especie d'oseille.*

RŪMIFĒRŌ & **RŪMIGĒRŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. **PLA.** *Répandre un bruit.* (Vide *FAMA, RUMOR.*)

RŪMINĀLIS, ālē. **PLI.** *Qui Rumine.* Ruminales hos- tiæ. *Les victimes.* **RŪMINĀLIS** ficus Roma dicta est (à voce Rumen. i. mamma) easque sub quâ *Lupa Romulo & Remo credebatur mammam præbuisse. Vel quia sub eâ jacebant fera ruminantes.* **PHR.** Arbor erat, remanent vestigia, quæque vocatur Romula nunc ficus, Rumina ficus erat. *O.*

RŪMINATIŌ, ōnis, f. **PLI.** *L'action de ruminer.* Ru- minatio. *Cic.* *Metaph.* [Cogitatio.] *Reflexion, me- ditation.*

RŪMINĀTŌR, ōris, m. *trix*, īcis, f. **COL.** *Qui ru- mine.*

RŪMINŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Cibum ad rumen revocare iterumque conficere.] *Ruminer.* **PHR.** Dum jacet & lentè revocatas ruminat herbas; Atque iterum pasto pascitur ante cibo. *O.* Ille latus niveum molli fultus Hyacintho. Illice sub nigrâ pallentes ruminat herbas. *V.* **RŪMINĀRI.** *Metaph.* **VAR.** [In memoriam revocare.] *Repasser dans son esprit.*

RŪMŌR, ōris, m. *Bruit qui court, rumeur.* **EPITH.** Nūciūs, vāgūs, inānis, sinistēr, mālūs, tristis, vāriūs, iniquūs, misērābilis, āmārūs, māgnūs, terrīficūs,

terrificus, fallax, ventosus, vulgaris, velox, volans, celebris, repentinus, anceps, subitus, trepidus. SYN. Fama, sermo, murmur. SYNT. Rumorem aucupari, excipere, spargere, extinguere. Cic. Rumor calet, narrat, increbrescit, incedit, rumor senescit, pervasit. Tac. Claro apud vulgum rumore erat. Tac. PHR. Quid miserum torques, rumor acerbe, tace. T. Finitimas in bella feram rumoribus urbes. V. Terrificus quatit attonitas rumoribus urbes. Sil. Rumore accensus amaro. V. Non ista vagis rumoribus audis. O. Rumorumve avidus, qui talia curat, inanes Horrebit strepitus, nulla non anxius hora. Cl. Nuntius amorum tristis rumorque sinister. L. Rumor iniquus Læferat, & falsi criminis acta rea est. O. Rumor in ambiguo est. O. Quæ vos ad cælum fertis rumore secundo. H. Læro pontum rumore replevit. O. Rumoresque ferit varios. V. Flagrare malo rumore. H. Ergo iter inceptam peragunt rumore secundo. V. i. bonum exitum augurantibus omnibus. Si vulgi sermoni occurrere possint, Rumoremque astu premere, atque extinguere famam. Vida. Dissensuque alitur rumor. Cl. (Vide FAMA.)

RUMOR EST, Rumor spargitur. PHR. Phrygiæque per oppida facti Rumor it, & magnum sermonibus occupat orbem. O. Scilicet ista fuit populi dispersa per aures Fama, quod admissus nuper amator erat. T. Mistaque cum veris passim commenta vagantur, millia rumorum confusaque verba volutant: Hi narrata ferunt, alii, &c... Mensuraque ficti Crescit, & auditis aliquid novus adjicit auctor. O. Diditur hic subito Trojana per agmina rumor Advenisse diem, &c. V. Serpitque per agmina murmur. V. Quem simul ac crebrescere vidit Sermonem. V. Rumor ait linguæ te tamen esse malæ. M. Frigidus à rostris manat per compita rumor. H. Rumor in aula Perstreptit. St. Pertulit hoc idem nobis, Germanice, rumor. O. Vagus per mænia-rumor Spargit. Sil. Capta rumor miserabilis urbe Trans freta... cucurrit. Cl. Quæcumque vago rumore feruntur. Rap. Rumoris nescio quid afflaverat. Cic. (Vide FAMA. Fama vulgatur.)

RUMPŌ. is, rūpī, rūptūm, ērē. Rompre, briser. SYN. Percūpō, dirūpō, frangō, effringō, rēfringō, cōntūdō, elidō, cōmminūō, pērvellō. PHR. Rumpere claustra manu, sociosque immittere portis. V. Nodos & vincula linea rupit. V. Abrumpere vincula ripis. V. Obstantia rumpere claustra. H. Cælo cava nubila rumpit Jupiter. V. Guttura cultro rumpere. O. Ejaculatur aquas, atque ictibus aëra rumpit. O. Pariterque sinum pariterque capillos Rupit. O. Fulmen Emicuit, rupitque diem. L. Græcia conjurata tuas rumpere nuptias. H. Exiguam Bos Ranam ruperat olim. M. i. rumpi fecerat Pæcordia ferro Rumpere. O. Illius immensæ ruperunt horrea messes. V. Ruptis exulare comis. O. (Vide PORTA. Portam rumpere.)

RUMPI. PHR. Frigidus in pratis cantando rumpitur Anguis. V. Se nubibus æther, ruperat. V. Rumpatur quisquis rumpitur invidiâ. M. Rumpetis & latras. H. Non si te ruperis, inquit. H. Rumpantur ut ilia Cordero. V. Rumpuntur fontibus amnes. O.

RUMPĒRĒ Per trans. PHR. Rupitque has imo pectore voces. V. Otia qui rumpet patriæ; residesque movebit Tullus in arma viros. V. Rupta quies populis. L. Quid me alta silentia cogis Rumpere. V. Amisso

(rege) rupere fidem. V. Olli somnum ingens rupit pavor. V. Ferro rumpenda per hostem Est via. V. Tantos ille suo rumpebat pectore questus. V. Rumpemoras omnes. V. Nondum cristati rupere silentia Galli. M. Ruptaque singultu verba loquentis erant. O. Rumpere iter cœptum. O. Hæc fœdera rumpi. V. Et tantos rumpi non speret amores. V. Fræna pudoris Rumpere. Pr. Rumpere edicta. H. Fœdera. V. fidem. Liv.

RUMPI, ōrūm, m. Var. [Qui & tradūcēs dicuntur.] Sarmens qu'on fait passer d'arbre en arbre.

RUMPŌTINUM, ī, n. Col. [Genus arbuti.] Petite arbre qui sert à soutenir la vigne. RUMPŌTINETUM, ī, n. Col. [Locus hujusmodi arboribus confusus.] Lieu planté d'arbres à soutenir la vigne.

RUNCATIŌ, ōnis, f. Pl. L'actiō d'arracher les mauvaises herbes.

RUNCINĀ, æ, f. Pl. [Fabri materiarii instrumentum.] Rabot, varlope. RUNCINŌ, as, avi, atum, are. Var. [Runcinā lignum perpolire.] Polir avec le rabot.

RUNCŌ, as, avi, atum, are. Pl. [Noxias herbas evellere.] Sarcier, arracher les mauvaises herbes.

RŪŌ, is, rūi, rūitūm, ērē. Tomber en ruine. Cādō, cōncidō, prōcidō, labōr, delabōr, prōlabōr, cōllabōr, prōcumbō, cōrūtō. PHR. Ruit alto à culmine Troja. V. Urbs antiqua ruit multos dominata per annos. V. Ac veluti montis saxum de vertice præceps Cum ruit avulsū, vento, seu turbidus imber Proluit, aut annis solvit sublapso vetustas; Fertur in abruptum magno mons improbus actu, Exultatque solo, sylvas armenta virosque Involvens secum. V. Tum pondere turris Procubuit subito, & cælum tonat omne fragore. V. Collapsa ruunt immania membra: Dat tellus gemitum, & clypeum super intonat ingens. V. Illa ruinam Prona trahit penitusque vadis illisa recumbit: Miscet se maria & nigræ attolluntur arenæ. V. Eversa manibus saxa nostris concidunt... Columen impulsū labet: Procumbat omnis regia. S. Elusus ratione ruentis acervi. H. Et subito casu, quæ valere, ruunt. O. Imbribus inuodiciis cælum nam forte ruebat. M. Ruunt de montibus amnes. V. Sic omnia fati in pectus ruere, ac retro sublapso referri. V. Procubuit, in iorque jacens apparuit agger. L. Pen quam pene novum porticus ausa nefas. M. Prope funeratus arboris ictu. H. Cælum ruit imbribus. M. (Vide CADŌ.)

RŪĒRĒ, n. Se précipiter. PHR. Quo ruitis; quæve ista recens discordia fuit. V. Pariterque in bella ruebant. V. Undique visendi studio Trojana juvenus Circumfusa ruit. V. Ita ruit frænis legum resoluta. L. Revoluta ruebat Maturâ jam luce dies. V. Venti, Quâ data porta, ruunt. V. Cum ruit imbriferum ver. V. Expatiatâ ruunt per apertos flumina campos. O. Sol, nox ruit. V. Ruunt de montibus amnes. V. Ruunt per tela, in fata. Cic. Decimæ ruit impetus undæ. O. Quo moriture ruis? majoraque viribus audes. O. Sine lege ruit. V. Mane ruunt portis. V. Ruere in ferrum, in ignem, in vulnera. V. Per omne Fasque nefasque ruunt. L. Gens humana ruit per vetitum nefas. H. Totæque ex urbe ruentes. V. Nescit vestra ruens ira referre pedem. Pr. In quem manca ruit semper fortuna. H. i. frustra oppugnat.

RŪĒRĒ. act. [Pro dirūrē, ēvērētē.] Ruiner, abbatre, démolir, renverser. PHR. Dabit ille ruinas Arboribus, stragemque satis: ruet omnia latè. V. Cumq-

losque ruit malè pinguis arenæ. *V.* Et ruit atram Ad cælum piceâ crassus caligine nubem. *V.* Confusa ruebant Ossa focis. *V.* Fulminat Æneas armis; summasque minatur Dejecturum arcus Italum, excidioque daturum. *V.* (Vide DIRVO.)

RUPES, is, f. *Un Rocher.* *EPITH.* Abruptâ, præruptâ, pëndens, celsâ, aëreâ, altâ, nûbiferâ, scopulôsâ, asperâ, ingens, arduâ, immânis, suspensâ, nîmbosâ, nudâ, hõrridâ, saxëâ, saxosâ, hõrrëndâ, cavâ, cavatâ, acutâ, exesâ, præcëps, immotâ, inaccessâ, inhõspitâ, desertâ, dumosâ, muscosâ, viridis, umbrôsâ, umbriferâ, nemorôsâ, fruticôsâ, æquorëâ, undisonâ, spumëâ, rãucâ, sönans, frigidâ, scrupëâ. *SYN.* Scopulûm, saxûm, cautës, silëx, lapis. *PHR.* Summa petit scopuli, summâque in rupe resedit. *V.* Ecce feræ saxi dejectæ vertice Capræ. *V.* Hinc atque hinc vastæ rupes; geminique minantur In cælum scopuli. *V.* Stant rupibus altis. *V.* Immanesque columnas Rupibus excidunt. *V.* Nec magis... movetur Quàm si dura silëx aut ster Marpesia cautes. *V.* Ubi concava pulsus Saxa sonant. *V.* Qualis rupes quam vertice montis Abscidit impulsu ventorum adjuncta vetustas. *L.* Miles rupes oneratus in altas Nititur. *L.* Scopulis pendentibus antrum. *V.* Vivoque fedilia saxo. *V.* Non ego vos (Capra)... dumosâ pendere procul de rupe videbo. *V.* Quàm mallem in gelidis montibus esse lapis, Stare vel insanis cautes obnoxia ventis, Naufraga quam vasti tunderet unda maris. *T.* Medio rupes latet horrida ponto. *V.F.* Latuit rupis exesæ specu. *S.* Inhospitâlis Caucafi rupem asperam. *S.* Altas cautes projectæque saxa. *V.* Sive te rupes & acuta letho Saxa delectant. *H.* Stabat acuta silëx, præcisâ undique saxis, speluncæ dorso insurgens, altissima visu, Dirarum nidis domus opportuna volucrum. *V.* Saxis suspensam hanc aspice rupem. *V.* Per rupes scopulosque, adituque carentia saxa. *V.* Attollunt campo geminæ juga saxea rupes. *L.* Speluncæque tegant & saxea procubet umbra. *V.* Ut pelagi rupes, magno veniente fragore, quæ sese multis circum latrantibus undis Mole tenet scopuli: nequicquam spumea circum Saxa fremunt, laterique illis refunditur alga. *V.* Rupes, quæ prodit in æquor, Obvia ventorum furis. *V.* Expositæque vento: Vim cunctam atque minas perfert ælique marisque; Ipsâ immota manet. *V.* Ceu fluctibus obvia rupes Cui neque de cælo metus, & fracta æquora cedunt. Stat cunctis immota minis: timet ipse rigentem Pontus. *Stat.* Moles quam magno murmure fluctus Oppugnant; manet illa, suoque est pondere tuta. *O.* Ut dura cautes undique intractabilis Resistit undis, & lacescentes aquas Longè remittit. *S.* Rupem quam vagus hinc & inde Nereus Alternâ veniens retundit undâ. *Samm.* Projectæ rupes, pontoque minantia saxa. *Vida.* Saxis pendentibus horrida rupes. *Com.* Rupes & montium minæ cælo inferuntur. *S.* Adituque asperissima saxa. *Rap.*

RUPICAPRÂ, æ, f. *Pli.* [Capra sylvestris.] *Chamois.*

RÜPTÖR, örîs, m. *Liv.* *Qui rompt, infracteur.*

RÜRÄLIS, alë. *Cæs.* *De la Campagne.* (Vide AGRESTIS. RUSTICUS.)

RÜRÏCOLÄ, æ. omni. gen. *Qui cultivate la terre.* *PHR.* Ruricolæque Boves. *O.* Ruricolæ patiens sit Taurus ararii. *O.* (Vide AGRICOLA.)

RÜRÏGENÄ, æ. O. [Ruri natus] *Né à la campagne.* (Vide RUSTICUS.)

RÜRÏSÜM & **RÜRÏSÜS**, adv. *Derechef, de nouveau.* *SYN.* Iterûm, dënũö. *PHR.* Rursus in arma feror. *V.* Bellum, pax rursum. *Ter.*

RÛS, **RÜRÏS**, n. *Cic.* *Les champs; la Campagne.*

EPITH. Lætum, felix, dulcë, beätum, amënum, nemorösûm, umbrösûm, viridë, virëns, venans, genialë, florëns, florëum, ferax, fertilë, facundum, divës, frugiferum, opulentum, innocuum, inambitiosum, divinum, sordidum, merum, sobrium, fluvialë, frigidum, aprium, campestre, cerialë, frondens, pingue. *SYN.* Arvâ, agri, campî, prædiûm, villâ. *PHR.* Per meos fines & aprica rura Lenis incedas. *H.* Si te digna manet divini gloria ruris. *V.* Apes per florea rura Exercent sub sole labor. *V.* Aves ruris solatia. *O.* Obsita Pomis rura. *O.* Innocui ruris labor. *S.* Nutrit rura Ceres. *H.*

RÜRÏS *descriptions.* Scribetur tibi forma loquaciter & situs agri. Continui montes, nisi dissocientur opacâ Valle; sed ut veniens dextrum latus aspiciat Sol, Lævum discedens curru fugiente vaporet. Temperiem laudes... Dicas adductum propius frondere Tarantum. Fons etiam rivo dare nomen idoneus. *H.* Villa non otiosis ordinata Myrtheris, Viduâque Platano tonsilique Buxeto, Ingrata lati spatia detinet campi; Sed rure vero barbaroque lætatur... Truces in altâ valle mugiunt Tauri; Vitulusque inermi fronte prurit in pugnam: Vagatur omnis turba sordidæ cortis, Argutus Anser, gemmeique Pavones... Sonantque turres plausibus Columbarum... Avidi sequuntur villicæ sinum Porci... Nec venit inanis rusticus saluator: Fert ille ceris cana cum suis mella... Hic vagientem matris hispide fatum, Alius coactos non amare Capones. *M.* Clemens supino clivus assurgit jugo: Circum coruscis scæna Quercetis viret, Cælumque verrit frondibus; Suosque colles vestit, & parentibus Sese thearris explicat. Intonsa curvo monte circumstant juga, Mitesque despectant aquas... Vivis perennes decidunt saxis aquæ, Romæque servitum fluunt... Hinc tenacibus inserpit ulmis Evius... Circum beatis imperat campis Ceres... Innube rarus inquinat cælum vapor... Non protervis insonant Curis & Austris contumaces Africi. *Sarb.* Ramis tepentes ingruunt Favonii Jocantis auræ sibilo; Et temperatis provocant suspiriis, Lenique somnum murmure. At non loquaces interim nidi tacent... Sepone curis temet, & domesticis Furare pectus oriis... Tuosque colles inter & tuas procul Perambulabis Ilices. *Sarb.* Montibus his, ubi si querulæ nemora alta Cicadæ Non rumpant, equidem vix norim æstatis adesse Tempora, tam leni mitef. cit Julius aurâ. Sed quid, si est augusta domus, dum pulvere, & omni Munda sit: dum sit nullo turbata tumultu, Nescia curarum, nullius conscia culpæ: Alta ubi per totum sit pax, & amica Camenis. Otia, & integri permagna silentia somni. *Pol.* Quâ Pinus ingens albaque Populus Umbram hospitalem confociare amant Ramis, & obliquo laborat Lympha fugax trepidare rivo. *H.* Juli, jugera pauca marialis Horris Hesperidum beatiora, longo janiculi jugo recumbunt: Lati collibus imminet recessus; Et planus modico tempore vertex Cælo perfruitur serenior... Hinc septem Dominos videre montes,

Et totam licet æstimare Romam. *H.*

RURIS *Amanitas.* *PHR.* Beatus ille qui procul negotiis, Ut prisca gens mortalium, Paterna rura Bobus exercet suis... ut gaudet insitiva decerpens Pyra, Certantem & uvam purpuræ... Liber jacere modò sub antiquâ Illice, Modò in tenaci gramine. Labuntur altis interim ripis aquæ; Queruntur in sylvis aves, Fontesque lymphis obstrepuunt manantibus, Somnos quod invitet leves... ut juvat pastas Oves Videre properantes domum, Videre fessos vomerem inversum Boves Collo trahentes languido. *H.* Non alia magis est libera, & vitio carens (*Vita*) Quàm quæ relictis moenibus sylvas amat: Non illam amaræ mentis inflammatur furor: Qui se dicavit montium infontem jugis... Non ille regno servit ac regno invidet, Vanos honores sequitur aut fluxas opes, Spei metusque liber: haud illum niger Edaxque livor dente degeneri petit. *S.* Sed Canis æstivos ortus vitare sub umbrâ Arboris ad rivos prætereuntis aquæ *T.* Illa placet tellus in quâ res parva beatum Me facit, & tenues luxuriantur opes. *M.* Hæc mihi paupertas augustior, hæc mihi tectâ Culminibus majora tuis. tibi quærit inanes Luxuries nocitura cibos; mihi donat inemptas Terra dapes; rapiunt Tyrios tibi vellera succos; Hic radiant flores & prati viva voluptas Ingenio variata suo: fulgentibus illic Surgunt strata toris, hic mollis panditur herba Sollicitum curis non abruptura soporem: Turba salutarum lætas ibi perstrepat ædes; Hic avium cantus, labentis murmura rivi. *Cl.* Hic nitor rerum meliorque cæli Vultus, hic plenis agitata manant Gaudia ripis *Sarb.* Excussa sylvis Poma compescunt famem, Et Fraga parvis vulsa dumetis cibos Faciles ministrant. *S.* Felix qui propriis ævum transigit in arvis... illum non vario traxit fortuna tumultu... frugibus alternis non Consule computat annum, Æquumque videt consensuisse nemus. *Cl.* Quem molli patrum rus accipit umbrâ, Liber ubi curarum, animique solutus Tantisper respiret, & aspera diluat urbis Tædia... seu visere fontes; Seu villam curas malit differe per omnem; Nescio quâ lætam caprus dulcedine mentem, Infanos jam non aulæ, non urbis honores Respiciet. *Rap.* Nunc æstus vacuum glandiferâ juvat Evitare sub Illice; Nunc audire Noti murmura garruli Densas per nemorum comas. *Vida.* Senem? cui pauca relictâ Jugera ruris erant... Regum æquabat opes animis, Serâque revertens Nocte domum dapibus mensas onerabat inemptis. *V.* Tibur Argæo positum colono Sit meæ sedes utinam senectæ... ille terrarum mihi præter omnes Angulus ridet... Ver ubi longum tepidasque præbet Jupiter brumias. *H.* Puræ rivus aquæ sylvæque jugerum Paucorum & segetis certa fides meæ Fulgentem imperio fertilis Africæ Fallit sorte beator. *H.* Dicunt in tenero gramine pinguum Custodes ovium carmina fistulâ. *H.* Rura quoque oblectant animos quidumque colendi: Quolibet huic curæ cedere cura potest... Aspice curvatis Pomorum pondere ramos; Ut sua quæ peperit vix ferat arbor onus: Aspice labentes jucundo murmure rivos; Aspice ton dentes fertile gramen Oves: Ecce petunt rupes, præruptaque saxa Capellæ, Jam referunt Hædis ubera plena suis. Pastor inæquali modulatur arundine carmen; Nec defunt comites sedula turba Canes Par-

te sonant aliâ sylvæ mugitibus alæ, Et queritur Vitulum mater abesse suum. *O.* Quod si forte viæ festum te sylva videret Arboris acclinem truncò; sese undique sylva Curvabat circum, & ramo frondente coronam Aptabat capiti, & dulci plaudebat alumno. *Sant.* Sic Numa Romanæ leges cum diceret urbi Ibat Aventinæ deserta per avia sylvæ, Mons ubi secretos celabat valle recessus. *Rap.* Remugit ingens interim Tauris nemus... Hinc per rubera pastor errantes Capras Vocante cogit fistulâ. *Sarb.* Reddit ubi Cererem tellus inarata quotannis; Et imputata floret usque vinea... mella cavâ manant ex ilice: montibus altis Levis crepante limpha desilit pede: Illic injusta veniunt ad mulctra Capellæ; Refertque tentata grex amicus ubera. *H.* O! quid solutis est beatius curis, Cum mens onus reponit, ac peregrino Labore fessi venimus larem ad nostrum; Desideratoque acquievimus lecto. *H.* Est ubi depellat somnos minùs invida cura... purior in vicis aqua tendit rumpere plumbum; Quàm quæ per pronum trepidat cum murmure rivum? Nempe inter varias nutritur sylvâ columnas; laudaturque domus longos quæ prospicit agros: Naturam expellas furcâ tamen usque recurret, Et mala perrumpet furtim fastidia victrix. *H.* (*Vide RUSTICOR.*)

RÛSCUM, ī, n. & **RÛSCÛS**, ī, m. [Genus Myrthi sylvestris.] *Le brusc.* *EPITH.* Asperrum, horridum, hirsutum, acutum, pungens. *PHR.* Aspera Rustici Vimina. *V.* Horridior Rusco, projecta vilior Algâ. *V.* Hirsuto sepes nunc horrida musco. *Col.*

RÛSTICANÛS, & **RÛSTICARIÛS**, ā, ūm. *De paisan, de villageois.* *SYNT.* Rusticana vita. *Cic.* Rusticani homines. *Cic.* Rusticarum falces. *Var.* *PHR.* Hoc petit esse sui nec magni ruris arator Sordidae in parvis otia rebus amat... qui licet exigui memoris rurisque beati, ante focum plenas explicuisse plagas; & piscem tremulâ salientem ducere serâ Flavaque de rubro promere mella cado, pinguis inæquales onerat cui villicæ mensas; & sua non emptus præparat ova cinis. *M.*

RÛSTICATIÛ, ōnis, f. *Cic.* Culture des champs. (*Vide AGER, agrum colere.*) **RÛSTICATIÛ.** *Cic.* [Pro rusticandi actu.] *Le séjour qu'on fait à la campagne.* *PHR.* (*Vide RUSTICOR.*)

RÛSTICE, adv. *Grossierement.* *SYNT.* Urgent rusticè *Cic.* Rustice loqui, facere. *Cic.*

RÛSTICITAS, atis, f. *Rusticité, grossiereté.* *EPITH.* Horrida, fera, agrestis, dura, inculta, imperita, simplex, indecens, timida, squalida, obsolera. *PHR.* Quare aliquem Curios semper Fabiosque loquentem, Hirsutum & durâ rusticitate truncem. *M.* Hei mihi! rusticitas, non pudor ille, fuit. *O.* Rusticitas excutienda fuit. *O. i. indecens verecundia.* Et decor & vultus sine rusticitate pudentes. *O.*

RÛSTICÛR, & **RÛRÛR**, aris, atis sūm, arī. [Ruri degere.] *Demeurer à la campagne.* *PHR.* Nobiscum rusticantur. *Cic.* Dum in agro studiosus ruror. *Var.* Rure morans quid agam. *M.* Libeat mecum tibi sordida rura, Atque humiles habitare casas. *V.* Oderat hic urbes; nitidâque remotus ab aulâ Secretos montes & inambitiosâ colebat Rura. *O.* Tempus in agrorum cultu consumere dulce est. *O.* Seu te campani delectent otia ruris. Cum te sepositam dulcis amabiles Ruris deliciæ tenent. Hic mens fessa ne-

goriis Se, secreta per otia, Musarum teneris lufibus explicet; Et frons lætior aspicit Curarum rigidis libera nubibus. *Rap.* Rure ego viventem tu dicis in urbe beatum. *H.* Turba jurgia civicæ Mox permuret Ruris non male desidis Auris liberioribus. *Rap.* O! florens & amæna solitudo! quies dulcis, ambien- da musis sedes, vatibus appetenda factis. *Rap.* O! Rus quando ego te aspiciam! quandoque licebit Nunc veterum libris, nunc somno & inertibus horis ducere sollicitæ jucunda obliuia vitæ. *H.* Si quid agam quærîs: valeo, rurisque benigni Secessu gau- dens otia lenta tero. Et modò pascentes speculor de colle juvenças, Nunc repetò ductus profluentis aquæ: Jactâque magnificæ miror fundamina villæ, Sæpe fruor studio, versiculisque meis: Aut ego florentem moneo, ne cesset, alumnum, Ardua Pieridum per juga ferre gradus: Aut varias cantu procul allicien- te volucres Captamus, viridi tectus uterque casâ: Te tamen absentem mea mens, oculique requirunt; Et desiderio torqueor usque tui. *Pol.* Nisi quòd non tecum cætera latus. *H.* (Vide *Rus*, *ruris amanitas*, *RUSTICUS*, & *RUSTICULUS*, *i. m.* *Villageois, paisan.* *Epit.* Fortis, sâgax, æcër, rûdis, hõrridus, inurbanus, incultus, fërûs, prõvidus. *Phr.* Jam tum acer curas venientem extendit in annum Rusticus. *V.* Indoctus quid enim saperet liberque laborum Rusticus. *H.* Fortis arat valido Rusticus arva Bove. *T.* Sabinæ Maluerint, quàm se, rura paterna coli. *O.* Scelera non intrant casam, Tutusque mensâ capitur angustâ cibus. *S.* Hac arat infelix, hac tenet arma manu. *O.* Sub galeâ Pastor junctis pice can- tat avenis, Proque Lupo pavida bella tuentur Oves. *O.* Hinc agilis subit ora vigor, robustaque magno Pe- ctore vis habitat, fortèque animosa tumentur Mem- bra tori & crudo tendunt se robore nervi. Hinc facies præcæra, hinc fronti Martius horror. Quòd si bella vocent, quis ad aspera promptior arma. Aut quis Equum sternacem arctis fregisse lupatis Actior? aut fortem mucrone haurire cruorem? Aut torque- re sudem? aut nervo exturbare sagittam? Aut præ- pilatis aciem petrumperè contis? Quis cetero duro agricolæ? seu ducere vallum, Seu sit opus celsò præcingier aggere castra, Seu fronte adversâ tor- mentum figere ahenum, Quod tonitru horrifico magnas sternentia turres Ardua fulmineo jaculetur saxa rotatu: Seu vigil infomnem peragat custodia noctem: Seu taciturni rapiatur iter, seu parcere par- to Conveniat, si fors lentâ obsidione premantur. Scilicet his Babylon dextris, Nabatheaque regna Creverunt: hic Mopsopio delectus ab arvo Miles, Achæmenium Marathonis in æquore Persen Contu- dit. his adjuncta viris, se Romula tellus Imposuit mun- do & rerum tractavit habenas... *Pol.* Rustica plebs... bipennisfer Algon Cum Licida frondator Ilax ter- zorque Luporum Alphesibæus & alta ingens cum fal- ce Menalcas, Et Corilas puer, & villosus membra Palemon. *Sant.* Terga rudi centone fover, capiti que

galerum Induitur, crudusque operit vestigia pero: Hinc saturos jungens lorîs ad aratra juvencos In- crepat stimulo, & cantu minuyente laborem Prælon- gis ferrata terit dentalia sulcis. *Pol.* Rusticos sarcinu- lis onustos, illuvie & squallore obstitos. *Barc.* Romæ rus optas absentem rusticus urbem. *H.* Rusticus es Corydon. *V.* Somnus agrestium Lenis virorum non humiles domos Fastidit, umbrosamque ripam. *H.* Agricola præsci fortes parvoque beati, Condita post frumenta levantes tempore festo Corpus, & ipsum animum spe finis dura ferentem. *H.* Ipse feram tene- ras maturo tempore vites Rusticus, & facili gran- dia Poma manu; Nec tamen interdum pudeat tenuisse bidentem, Aut stimulo tardos increpuisse Bo- ves. *T.* Agricola assiduo primùm lassatus aratro Can- tavit certo rustica verba pede. Duro fructum sudore parantes Dura lacertosi fodiebant arva coloni: Ag- mine qui viso fugiunt, operisque relinquunt Arma sui, vacuosque jacent dispersa per agros Sarculaque rastrique graves, longique ligones. *O.*

RUSTICUS, & **RUSTICULUS**, a, ùm. [Quod ad rus pertinet.] *Rustique, des champs.* *SYN.* Rustica convicia, aratra, conjux, dona, querela, sylva. *O.* Rustica vita. *Cic.* Rustici mores. *Cic.* Rustica Per- dix. *M.* Rustica corda. *Pr.* Sed non rusticulum ni- mis libellum. *H.*

RUTÀ, æ, f. [Herba.] *Ruë.* *Phr.* Acuentes lumina Rutæ. *Col.*

RUTABULUM, ï, n. *Col.* [Quo proutur ignis] *Four- gon pour tirer la braise du jour.*

RUTATUS, a, ùm. *On l'on a mêlé de la Ruë.* *Phr.* Serta coronabunt rutatos ova Lacertos. *M.*

RUTHENI, örüm. *Cas.* [Galliæ Aquitanicæ popu- li.] *Peuples du Rouergue.*

RUTILÖ, as, avi, atum, are. & **RUTILSCÖ**, is, ere. *Pl.* Briller, avoir l'éclat de l'or. *SYN.* Flavescö, flavescö, splendescö, effulgesco, micö, lucescö. *Phr.* Arma inter nubem cæli regione serenâ Per sudum rutilare vident. *V.* Rutilantia arva. *Sr.* Crinis ruti- latus. *Tac.* (Vide *LUCEO*.)

RUTILÖS, a, ùm. *Eclatant, brillant comme l'or, qui est d'un roux ardent.* *SYN.* Splendidus, fulgidus, coruscus, nitens. rutilans, micans. *SYNT.* Rutilus capillus, cruor. *O.* Rutila flamma. *O.* Et rutilis cla- rus flammis. *V.*

RUTRUM, ï, n. *Liv.* [Quo quid ruitur.] *Beche.* (Vide *LIGO*.)

RUTUBA, æ, m. *Liguria fluvius.* *Phr.* Unda facie Rutubamque cavum. *L.* **RUTUBA**, æ, f. *Vir.* [Eversio] *Renversement d'un Etat.*

RUTULI, örüm. *Antiquissimi Italia populi qui Latium tenuere.* *Phr.* Dum Turnus Rutulos animis audaci- bus implet. *V.* **RUTULÖS**, a, ùm. *Lirtus arant, Rutulosque exercent vomere colles.* *V.*

RUTUPIÆ, arüm. *Britannia insula portus.* *Phr.* Aut vaga cum Thetys, Rutupinaque littora fervent, Unda Caledonios fallit turbata Britannos. *L.*

S.

ABĀ, æ, f. *Princeps Arabia felicitas civitas.* SABÆI, ōrum. [Sabæi populi.] *Les Sabeens, Peuples de l'Arabie Heureuse.* EPITH. Thūrilēgī, ōdōrī, mōllēs, lēvēs, ūnctī. PHR. India mittit cōnr molles sua thura Sabæi. V. Thuriferos felicitas regna Sabæos, &c.

U-F. Solis est Thurea virga Sabæis. V. Odoriferos exhaustit flamma Sabæos. S. SABÆŪS, ā, ūm. *Des Sabeens.* PHR. Centumque Sabæo Thure calent aræ. V. Myrrha Sabæa. S.

SABBĀTHŪM, ī, m. [Hebraica vox quietem & ab opere cessationem significans.] *Le Sabbath, le septième jour de la semaine chez les Juifs.* EPITH. Fēstūm, sācrūm, sōlēmne, divīnūm, vēnērāndūm. PHR. Observe ubi festa mero pede sabbatha reges. J. Recutitaque (i. *Judaorum*) sabbatha pallet. P. Nec pluvias opta; nec te peregrina moventur sabbatha, nec damnis Allia nota tuis. O. Tricesima Sabbatha. H.

SABBĀTHARIŪS, ā, ūm. [Qui sabbatha colit.] *Qui observe le jour du Sabbath.* PHR. Quod jejunia Sabbathariorum, &c. M. SABBĀTHICŪS, ā, ūm. *Pl. De Sabbath.*

SABINA, æ, f. COL. [Arbustula.] *De la saviniere.* SABINI, ōrum. [Antiqui Italiæ populi.] *Les Sabins.* EPITH. Prīscī, vētērēs, rigīdī, dūrī, fortēs. PHR. Pars laudes ore ferebant, Sabe, ruas qui de patrio cognomine primus Dixisti populos magnā ditione Sabinos. Sil. Postquam in partem data Roma Sabinis. V. Et Gabiis & cum rigidis æquata Sabinis. H. Tu rapere intactas docuisti impune Sabinas. Pr. Rapras sine more Sabinas Confessu cavea. V. Romani urbe recens condita, cum adhuc uxoris carerent, inditiis Neptuno ludis, Sabinas qua ad spectaculum confluxerant, rapuere.

SABINŪS, SABELLŪS, & SABELLICŪS, ā, ūm. *Des Sabins.* PHR. Ligonibus Sabellis versare glebas. H. Vile potabis modicis Sabinum (Vinum) cantharis. H. Hæc (Italia.) genus acre virum, Marfos, pubemque Sabellam... Extulit. V. Ipse ruit deatæque Sabellius exacuit Sus. V.

SABŪLETŪM, ī, n. *Pli.* [Locus abundans fabulo.] *Une Sablonniere.*

SABŪLŪM, ī, n. & SABŪLŌ, ōnis, m. COL. *Sable.* PHR. Hortescit fabulo tellus. J. SABŪLOSŪS, ā, ūm. COL. *Sablonneux.*

SABŪRRĀ, æ, f. [Arena crassior quā naves onerantur ut stabiliiores sint.] *Gros sable dont on lest un navire, du lest.* PHR. Et sæpe lapillos, Ut cymbæ instabiles, fluctu jactante, saburram Tollunt. V.

SABŪRRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLI. Lest.* SABURRATUS. *Pla.* [Metaph.] *Chargé de viandes.*

SACCHARŪM, ī, n. *PLI.* [Mel in arundinibus collectum.] *Sucre.*

SACCARIŪS, ā, ūm. *Quin.* [Quod ad saccos perti-

net.] *De sac.* SACCARIŪS. *Paul. Jurisf.* [Bajulus.] *Portefaix.*

SACCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Couler.* Saccatum humorem. *Lr.*

SACCŪS, ī, & SACCŪLŪS, ī. dim. m. *Une sac, une bourse.* EPITH. Plēnūs, divēs, tūmēns, vācūūs, inānis, spārtēūs. SYN. Pērā, crūmēnā, locūlūs, mār-sūpīūm. PHR. Congestis undique faccis Indormis inhians. H. Mensam poni jubet, atque Effundi saccos nummiorum. H. Plenus facculus est Aranearum. C. Excussi loculosque facculumque. M. SACCŪS. [Quo percolantur liquida.] *Une chausse.* PHR. Saccis vina castrare. *PLi.* Attenuare nives norunt & linthea nostra: Frigidior colo non salit unda tuo. M. *De sacco nivario.*

SACELLŪM, ī, n. [Quasi sacra cella.] *Chapelle.* SYN. Sācrāriūm. PHR. Flore sacella tego. Pr. Et quo sed faciles Nymphæ misere sacello. V. (Vide ARA, TEMPLUM.)

SACĒR, crā, crūm. *Sacré, consacré.* SYN. Sācrātūs, cōnsēcrātūs, rēllīgīōsūs, vēnērābilis, piūs. SYNT. Sacra ædes, Cic. Mens, vox. O. Sacer odor. Cl. Chorus. O. Fons. O. Locus. Cic. Dies sacer Dianæ. H. Sacra profanis miscere. H. Confundere. Cl. Sacer sanguis. Tac. i. *Victimarium.* PHR. Effigies sacræ Divum. V. Deprecor hoc unum per jura facerrima lecti. O. Sustulit os sacrum cælo. V. Et lucus latè facer. V. Est Deus in nobis agitante calefcimus illo: Impetus hic sacræ semina mentis habet. O. Esse metus cepit ne sacra jugalia conjux Non bene servasset. O. Fas mihi Graiorum sacrata resolvere jura. V.

SACĒR. [Pro execrando & scelesto: antiquitus enim homo facer dicebatur, quem populus ob maleficium judicasset.] *Abominable, execrable.* SYN. Exēcrāndūs, dēstēstāndūs, dīrūs. PHR. Ego sum malus facer, scelestus. *Pla.* Quid non mortalia pectora cogit Auri sacra famæ. V. Uter ædilis fuerit, vel Vestrūm prætor, is intestabilis & facer esto. H. SACĒR ignis. *Le feu sacré, feu sauvage.* PHR. Contactos artus facer ignis edebat. V. Et simul ulceribus quasi inultis omne rubere Corpus: ut est, per membra facer cum diditur ignis. *Lr.* SACĒR morbus *PLi.* [Pro morbo comitali.] *L'Epilepsie. Le haut mal.*

SACĒRDŌS, ōrīs, m. f. *Prêtre, Prêtresse.* EPITH. Sācēr, divīnūs, Rēllīgīōsūs, piūs, intēgēr, vēnērābilis, vērēndūs, sēnēx, lōngēvūs, piūs, vittātūs, īnfulātūs, lānīgēr, cālēs, castūs. SYN. Mīstī, flāmēn, Pōntifēx, mīnistēr. PHR. Purāque in veste Sacerdos. V. Rex Anius, Rex idem hominum Phæbique Sacerdos, Vitis & sacrā redimicus tempora Lauro. V. Phæbi Trivæque sacerdos, Infula cui sacrā redimibat tempora virta: Totus collucens veste. V. Nec requievit enim donec Calchante ministro, &c. V. Velati lino & verbenā tempora vincti. V. Laocoon ductus Neptuno sorte sacerdos, V. Exorat pacem Divum vitæque resolvit Sacra capitis. V. Locum date sacra ferenti: Non mihi, sed magno poscitur ille Deo. O.

Musarum Phæbique Sacerdos O. Vos quoque abesse procul jubeo : discedite ab aris.... Casta placent superis, purâ cum mente venite. *T.* Ne parum casti veneranda tractent Sacra ministri. *Sant.* Cererisque Sacerdos Alphitus albenitus velatus tempora vittâ. O. Huic tunica ad talos demissa inducitur aureâ, Sericaque ex humero dependet tænia lævo, Fibula quam lateri dextro subnectit eburna. *Uida.* Longæva Sacerdos. *V.*

SACERDOTALIS, *alē.* *LIV.* De Prêtre.

SACERDOTIUM, *ī,* n. [Sacerdotis dignitas.] *Le Sacerdote. la dignité de Prêtre.* *SYNT.* Sacerdotio auctus, præditus. *Cic.* In Sacerdotium venire. *Cic.*

SACOMĀ, *āris,* n. *Uit.* [Æquipondium.] *Contrepoids.*

SACRAMENTUM, *ī,* n. *Jurement, serment.* *SYNT.* Sacramento imbui. *Tac.* Sacramento teneri. *Sue.* Obligare. *Tac.* Rogare aliquem sacramento. *Quin.* Adigere. *Caf.* Sacramentum detrectare, exuere. *Tac.* *PHR.* Non perfidum dixi sacramentum. *H.* Diſtaque jurant Sacramenta Diis. *Sil.* (Vide JURO, JURAMENTUM.) SACRAMENTUM. *Cic.* [Deposita à contententibus pecunia.] *Argent que les plaideurs mettoient en dépôt.* SACRAMENTUM militare. *Enrollement.* *PHR.* Premia nunc alia atque alia emolumenta notemus Sacramentorum. *J. i. militum juratorum.* SACRAMENTĀ *Ecclesiæ ut vulgo dicitur.* (Vide EUCHARISTIA, BAPTISMUS.)

SACRARIUM, *ī,* n. [Locus templi in quo sacra reponuntur.] *Lieu dans un temple, où l'on serroit les choses sacrées.* *PHR.* Divi sacraia Diis. *V.* Mens bona (si qua Dea es) tua me in sacraia dono. *Pr.* Luminis exigui fuerat prope templa recessus Speluncæ similis, nativo pumice tectus, Religione sacer priscâ, quo multa sacerdos Ligneâ contulerat veterum simulacra Deorum : Hunc init, & vetito temerat sacraia probro. *O.*

SACRARIUM mēntis. Per transi. *Jovis iusjurandum.* *PHR.* Testor sacraia mentis. *St.* SACRARIUM scelorum. *Cic.* *Lazile.*

SACRICOLA, *æ,* m. f. *Tac.* *Sacrificateur, Prêtre,* (Vide SACRIFICIO, SACERDOS.)

SACRIFER, *ā,* ūm. *Qui porte des choses sacrées.* *PHR.* Est Dea sacrificeras pene secuta rates. *O.*

SACRIFICALIS. *alē.* *Tac.* De sacrificio.

SACRIFICIUM, *ī,* n. SACRIFICATIO, *ōnis.* f. *Cic.* Sacrifice *EPITH* Pium, solennē, sanctum, divinum, cælestē, grātum, pingue, oblātum, augustum, festum, purum, frāgrans, odorum. *SYNT.* Sacrum, libāmen, victimā, piaculum, hostiā, sacrifici ritus, sacrifici honores. *PHR.* Se cuncti divinis rebus ad urbem Perfectis referunt. *V.* Perfecto lætus honore. *V.* Ne quid pia sacra moretur. *V.* Hoc solenne sacrum. *T.* Palluit attonitus sacris furialibus Arus. *L.* Duc nigras pecudes; ea prima piacula sunt. *V.* Inscribere Deos sceleri; numenque supernum Cæde laboriferi credunt gaudere Juvenci. *O.* Nullis spirat Deus integer extis. *St.* Nos (*Diū*) quoque tangit honos; festis gaudemus, & aris... Sæpe Jovem vidi, cum jam sua mittere vellet Fulmina, thure dato, sustinuisse manum : At si negligimur magnis injuria pœnis Solvitur; & justum præterit ira modum. Respice Thestiadem, flammis absentibus arsit : Causa est quod Phœbes ara sine igne fuit. *O.*

Non Bove mactato cælestia numina gaudent; Sed quæ præstanda est, & sine teste, fides. *O.* Meritos libamus honores. *V.* Voti compos liba ipse ferebat. *T.* Diis Italis vorum immortale sacrabant. *V.* Cumulatque altaria donis. *V.* Pecudumque cruore Pingue solum. *V.* Et thure & fidibus juvat Placare & Vituli sanguine dedito Custodes Numida Deos. *H.* Imposito sanctis altaribus igne. *O.* Sanguine placatis ventos & virgine cæsâ; Sanguine quæfendi reditus. *V.* Nos munera templis quippe tuis ferimus. *V.* Solennes tum forte dapes & tristia dona Libavit. *V.* Festâ te dape, te prece, te libamine prosequar. *Buch.* Placandum non visceribus, non sanguine cæso; Sed votis precibusque Deum. *Uida.* Non arguam te quod mihi victimæ Cruore raro altaria sparseris; Aut parcus armenti cremaris Rara sacris holocausta flammis. *Buch.* Et Diis acceptus penetravit ad æthera nidor, *O.* Sed tamen ut fuso Taurorum sanguine centum; Sic capitur minimo thuris honore Deus. *O.*

SACRIFICIORUM *Ritum.* *PHR.* Ipsa tenens dextrâ pateram pulcherrima Dido, Candentis Vacca media inter cornua fundit. *V.* Vobis lætus ego candentem in litore Taurum Constituam, voti reus; extraque salfos Projiciam in fluctus, & vina liquentia fundam. *V.* Sacra facit vates sint ora faventia sacris. Cossium molle date, & blandi mihi thuris honores; Terque focum circa laneus orbis eat. *Pr.* Ite igitur pueri linguis animisque faventes, Setaque delubris & farra imponite cultis; Ac molles ornate focos glebamque virentem. *J.* Quatuor hic primum nigrantes terga Juvencas Constituit, frontique invergit vina sacerdos; Et summas carpens media inter cornua setas Ignibus imponit sacris, libamina prima. *V.* Et positis aris jam vota in litore solves. Purpureo velare comas adopertus amictu, Ne qua inter sanctos ignes in honore Deorum Hostilis facies occurrat & omnia turbet. Hunc socii morem factorum, hunc ipse teneto; Hac casti maneant in religione nepotes. *V.* Terque novas circum felix eat hostia fruges, Omnis quam chorus & socii comitentur ovantes. *V.* Thure dato flammis vinoque in thura profuso Cæsarumque Boum fibris de more crematis. *O.* Victima labe carens, vittis insignis & auro Siftitur ante aras, audique ignara precantem, Imponique suæ vider inter cornua fronti, Quas coluit fruges; percussâque sanguine cultros Inficit in liquidâ prævisos forsitan undâ, Protinus ereptas viventi pectore fibras Inspiciunt, mentesque Deum scrutantur in illis. *O.*

SACRIFICIO, *ās,* *āvī,* *arūm,* *arē.* *Sacrifer.* *SYNT.* Fāciō, oporō, libō, sacrā faciō, *āris* honorem impōnō, nūmēn sacris venērōr, mactō victimā, *PHR.* Sacrificare Suem. *O.* Sic fatus meritos aris mactavit honores. *V.* Junoni Argivæ jussos adolemum honores. *V.* Victor Achilles Pallada mactatæ placabat sanguine Vaccæ. *O.* Juvenum primi pauperque senatus Thura dabant. *V.* Inde coronatas ubi thure piaveris aras. *Pr.* Veneratas numinis aras Captivis onerat donis. *Sil.* Dumque parens aras votivo sanguine fingit; Festaque fumosis ingerit exta focis. *O.* Sollemnes ordine pompas exequetur; strueremque suis altaria donis. *V.* Nunc sacra patri victor & superis feram; Cæsisque meritis victimis aras colam. *S.* Aras Constitue & sacrum jugulis demitte cuorem. *V.* Supplex aris imponat honorem. *V.* Jam celebrer,

jam latus erit, cum debita reddet Certarum sanctis latus uterque focus. *T.* Vota precesque Ferre modò, & tepidos aris libate cruores. *Sil.* Aras tangite supplices; Pingues cadite victimas Permissæ maribus nurus. *S.* Dant thura focus incensa; litantque Sanguine Taurorum, & fumantia viscera torrent. *O.* Cum faciam Vitulâ pro frugibus. *V.* In flammam jugulant pecudes. *V.* Supponunt alii cultros, tepidumque cruorem Excipiunt pateris. *V.* Taurum mactabat ad aras. *V.* Cælo supinas si tuleris manus; Si thure placaris & ornâ Fruge lares, avidâque Porcâ. *H.* Fovet ignibus aram, Muneribusque Deos implet; feruntque secures Colla torosa Boiûm victorum cornua vittis. *O.*

SACRIFICARE *alicui Deo.* *PHR.* Admonet & fortî sacrificare Deæ. *O.* Mactant lectas de more bidentes Frugiferæ Cereri. *V.* Ergo rite suum Baccho dicemus honorem Carminibus patriis; lanceſque & liba feramus. *V.* Altaria fument Centum festa Jovi, centum cadat hostia cultris. *J.* In primis venerare Deos, atque annua magnæ Sacra refer Cereri, lætis operatus in herbis. *V.* Sacra Dionææ matri Divisque ferebat. *V.* Namque erit ille mihi semper Deus: illius aram sæpe tener nostris ab ovilibus imbuet Agnus. *V.* Bis senos cui nostra dies altaria fumant. *V.* Nunc & umbrosis Fauno decet immolare lucis; Seu polcat Agnâ sive malis Hædo. *H.* Jane tibi primùm thura merumque fero. *O.* Cuncta tibi Cererem pubes agrestis adoret. *V.* Faciles venerare Napæas. *V.* Sinum lactis & hæc te liba, Priape, quotannis expectare sat est. *V.* Penetralia Vestæ Fare pio & plenâ supplex veneratur acervâ. *V.* Meritos aris mactavit honores Taurum Neptuno, Taurum tibi pulcher Apollo. *V.*

SACRIFICARI. *PHR.* Multa tibi ante aras nostrâ cader hostia dextrâ. *V.* Libidinosus immolabitur Caper. *H.* Baccho Caper omnibus aris Caditur. *V.* Et ductus cornu stabit facer Hircus ad aram. *V.* Albaque profusâ victima fronte cadat. *O.* Inaurato Taurus cadit hostia cornu. *T.* Sæpè in honore Deûm medio, stans hostia ad aram, Lanea dum niveâ circumdatur infula vitrâ, Inter cunctantes cecidit moribunda ministros. *V.* Aut si quam ferro mactaverat ante sacerdos, Inde neque impositis ardent altaria fibris, Nec responsa potest consultus reddere vates. *V.* Si tener plenô cadit Hædus anno. *H.* Sacer Hircus ignes Pascet; & sanguis Vituli calentem Imbuet aram. *Buch.* (Vide VICTIMA.)

SACRIFICUS. *O.* & **SACRIFICULUS.** *T. m. Liv dim. Sacrificator.* *PHR.* Sacrificio deductum nomen ab Anteo. *O.* (Vide SACERDOS.) **SACRIFICUS,** *â, um. De sacrifice.* *SYNT.* Sacrificæ aræ. *V. F.* Preces. *S.* Sacrifici dies, ritus. *O.*

SACRILEGIUM, *î, n. Sacrilege.* *EPITH.* Nefândum, impiûm, sceleratûm, infândum. *PHR.* Sacrilegium facere, admittere. *Quin.* Compilavit Jovem; Onustus qui sacrilegio cum discederet. *Ph.*

SACRILEGUS, *â, um. Sacrilege.* *SYNT.* Impiûs, nefândus. *SYNT.* Sacrilegâ manus. *H.* Lingua. *O.* Sacrilegium bellum. *Cic.* Sacrilegus & hostis sacrorum Religionumque. *Cic. PHR.* Nec nos sacrilegos templis admovimus ignes. *T.* Non mihi sacrilegas meretricum ut persequar artes. *O.* Cum tua sacrilegos contra, Norbane, furores Staret pro Domino Cæsare sancta fides. *M.*

SACRÖ, *äs, ävi, ätüm, ärë. Conſacrer, dedier, vouer.* *SYNT.* Cōſectrö, dēdicö, inäugūrö. *PHR.* Aras ſacrare. *V.* Sanguine ſædantem quos ipſe ſacraverat ignes. *V.* Diis Italis vorum immortale ſacrabat. *V.* Condidit hic natæ cineres, nomenque ſacravit. *M.* Hunc illi Rex ætheris altus honorem Jupiter ereptâ pro virginitate ſacravit. *V.* Miraturque nihil, niſi quod Libitina ſacravit. *H.* Vittasque reſolvit Sacratî capitis. *V.* Tempora ſacrâ mea ſunt velata coronâ; *O.* Numen nullum ſacratius. *Sil.* Dona Ducum ſacrata. *Lr.* Utque ego perpetuis olim ſacrabor in aris. *O.* Opus alicui ſacratum. *O.*

SACRARE [*Pro immortalitate donare.*] *Rendre immortel.* *PHR.* Avum tuum carmina ſacrarunt. *O.* Hunc Lesbio ſacrare plectro. *H.* Sacrare nomen alicujus. *M.*

SACRARE. [*Pro devovere, morti addicere.*] *Mandire.* *PHR.* De ſacrando capite ejus cum bonis leges fuere. *Liv.*

SACRÖSANCŦUS, *â, um. Cic. Saint, ſacrë.* (Vide SACER.)

SACRUM, *î, n. Sacrifice, droit ſacrë, choſe ſacrée.* *SYNT.* Sacrorum vates. *O.* Annua ſacra. *V.* Sacra funebria, jugalia. *O.* Myſtica ſacra. *O.* Sacrum ſolenne. *S.* Sacra frequentare. *O.* Facere. *Cic.* Peragere. *O.* Sacris initiari. *Quin.* *PHR.* Ecce anus in mediis reſidens annoſa puellis Sacra facit Tacitæ (*Silentii Deæ*) nec tamen ipſa tacet. *O.* Pura coronatis portabant ſacra caniſtris. *O.* Et mihi jam puero cæleſtia ſacra placebant. *O.* Caſtis accedere ſacris. *St.* Sacra Jovi Stygio quæ rite incæpta paravi; Perficere eſt animus. *V.* Circum ſacra canunt. *V. i. hymnos.*

SÆPÈ, *iūs, iſſimë, SÆPIÜSCÜLE.* *adv. dim. PLA. Souvent.* *SYNT.* Crëbrö, crëbrâ, frëquentër, ſæpiûs, përlæpë, nōn rârö. *PHR.* Sæpe ſonant moti, glacie pendente, capilli. *O.* Sæpius & nomen poſuit Saturnia tellus. *V.* Et pede terram Crebra ferit. *V.*

SÆVIDYCUS, *â, um. TER. Qui dit des paroles outrageantes.* (Vide MALEDICUS.)

SÆVIÖ, *is, îi, itüm, irë. Exercer ſa cruauté, être furieux.* *SYNT.* Fürö, fëröcïö, bächhö. *PHR.* Sævito toto Mars impius orbe. *V.* Procedere longius iras, Et ſævire animis Entellum haud paſſus acerbis. *V.* Sævito agris aſperque ſiti atque exterritus æſtu. *V.* Ille aſper & improbus irâ Sævito in abſentes. *V.* Sævito amor ferri. *V.* Sævibato, leviterque minas ponebat inanes. *Lr.* Aves qui ſævito in omnes Accipiter. *O.* In erepto ſævito amore dolor. *Pr.* Quo fortuna magis ſævito, magis ipſe reſiſtiſti. *O.* In quem mea ſævito ira. *O.* Sævitoque Canum latratus in auras. *V.* Sævire in tergum. *Liv.* Sævire flagellis. *T.* Sævitoque crudeles adjuvat ira manus. *Hoſch.* Sævire fame rabieque. *O.*

SÆVITER, *iūs, iſſimë. adv. PLA. Cruellement.* (Vide CRUELITER.)

SÆVITIÄ, *æ, f. LI. & SÆVITIËS, ei, f. Cruauté, inhumanité.* *EPITH.* Bärbärâ, vïolentâ, æcërbâ, ſänguinölentâ, ätröx, pröterâ, nefândâ, malignâ, fûrens, inëxöräbilis, procäx. *SYNT.* Crüdelitäs, ätröcität, fëröcïä. *PHR.* Moremque nefandæ Dirum ſævitiæ pereuntis parcere morti. *L.* Quid tibi ſævitiæ mecum eſt. *T.* Da breve ſævitiæ ſpatium pelagique tuæque. *O.* Glificit ſævitiä. *F.* Sævitiæ aliquid demere. *C.*

SÆVŪS, ā, ūm; iōr, īsīmūs. *Cruel, inhumain, dur.* SYN. Fērōx, crūdēlis, ēfferūs, fūrīōsus. PHR. Sævi certamina belli. *LR.* Nec pestis sævior ulla. *V.* Sævaque ventorum rabies. *O.* Juvencis sævior indomitis. *O.* Sævus jocus. *H.* Facies sæva ac deformis. *Tac.* Sævo amore facia Medea. *Cic.* Tum sævus Aper, tum pessima Tygris. *V.* Sæva vox. *Cic.* Verba, verbera, paupertas, militia. *H.* Martis sævissima jura. *V.F.* Sæva ira, fera, cædes. *O.* Sævis inter se convenit Urfis. *J.* (Vide CAUDELIS.)

SÆVŪS, [Inimicus.] *Ennemi.* PHR. Sævæ memorem Junonis ob iram. *V.* Et sævum ambobus Achillem. *V.* (Vide INIMICUS.) **SÆVŪS**, [Fortis.] *Vaillant.* PHR. Maternis sævus in armis. *V.* Sævus ubi Æacidæ telo jacet Hector. *V.* Qui sævus erit: scutumque sudemque Is gerat. *T.* SÆVŪS, [Pētens.] *Puissant.* Non illi Imperium pelagi sævumque tridentem, Sed mihi forte datum. *V.* **SÆVŪS**, *Violent.* Rabies ventorum sæva. *O.* Sævi turbines. *Cic.*

SAGĀ, æ, f. *Sorciere, Devineresse, Magicienne.* SYN. Migi, vénéficia. PHR. At tu quamprimum sagæ præcepta rapacis Desere. *T.* Quæ sagā quis te solvere Thessalis magus venenis quis poterit Deus. *M.* Expier ut somnos garula sagā tuos. *M.* (Vide MACUS.)

SAGACITAS, ātis, f. *Cic. Discernement, delicateffe d'esprit.* Sagacitas narium. *Cic. Finesse de sentiment.*

SAGACITER, ius, īsīmē. *adv. Cic. Finement, avec adresse.* SYN. Callidē, pēspēctē, prūdētē. SYN. Odorari sagaciūs. *H.* Sagaciter pervestigare. *Cic. Avec subtilité de sentiment.*

SAGĀRYS, is, m [Fluvius Asiæ.] *Sangari.* PHR. Influit huc Sagaris, Peniusque. *O.*

SAGATŪS, ā, ūm [Sago inductus.] *Qui porte une saie.* PHR. Galli sagati. *Cic.* Vis te purpureum, Marce, fagatus amem. *M.* Sagatum prodire. *Cic.*

SAGAX, acis. *omn. Gen. iōr, īsīmūs. Qui a le sentiment bon, l'odorat subtil.* SYN. Odorifiquis, odorūs, sūbtillis. PHR. Nunc Leporem pronum Catulo sectare sagaci. *O.* Canibusque sagacior Anser. *O.* Naris sagax. *L.* Sagax in gustu. *Pli.*

SAGAX, [Metaph.] *Subtil, penetrant, fin* SYN. Pēspēcāx, cautūs, solērs, prōvidūs, acūtūs, pētītūs, prūdēns, īndūstriūs. PHR. Utiliumque sagax rerum. *H.* Ratione sagace videndum est. *LR.* Nec minūs hæc animum cognoscere posse sagacem. *LR.* Homo sagax & astutus. *Cic.*

SAGDĀ, æ, f. *Pli. [Gemmæ species.] Sorte de pierre précieuse.*

SAGENĀ, æ, f. [Rete piscatorium.] *Seine.* PHR. Excipitur vastā circumvallata sagenā. *Manil. (Vide RETE.)*

SAGINĀ, æ, f. & **SAGIMĒN**, īnis. & **SAGINĀMENTŪM**, ī, n. *Col [Cibus quo quis pinguis efficitur.] Viande qui engraisse. Engrais.* Sumitur & pro ipsā pinguedine. *Grasse.* SYN. Pīnguēdō, ādēps, fātūrū, cibus. PHR. Qui dabit immundæ vānalia farta faginæ. *Pr.* Genialis agatur Iste dies; propera stomachum laxare faginis. *J.* Inani faginā verum robur mentitur. *Quin.* Sagina dicendi. *QUIN. [Metaph. ubertas.] Abondance.*

SAGINARIŪM, īī, n. *Var. [Locus ubi faginantur altilia.] Lieu où l'on engraisse la volaille.*

SAGINATIŌ, ōnis, f. *PLI. L'engrais.*

SAGINŌ, ōs, āvī, ātūm, ārē. *Engraisser.* Parva faginati lustrabant compita Porci. *Pr.* Sagine epulis

Pli. Hordeo faginandus Equus. *Col.* Saginari sanguine civium. *Cic. Metaph.*

SAGIŌ, is, īvī, itūm, irē. *Cic. [Acute sentire.] Avoir de la pénétration, du discernement.*

SAGITTĀ, æ, f. *Flèche, trait.* EPITH. Fātīfērā, ārūndīnēā, pēnnātā, rāpīdā, vōlāns, pēnnīgērā, vōlūcris, cēlēt, ēmīssā, lēvis, strīdūlā, mīssilis, mīssā, vōlāns, īmpūlsā, hōrīsōnā, sēvā, īnfestā, īmmītis, lēthālis, āspērā, lēthīfērā, fātālis, crīentā, trūx, ūltrīx, dītā, ācūtā, Threiciā Crētēā, Lūciā, Thraciā, Scīthycā, Sarmaticā, Pārthīcā, Ityrēā, sīdōniā, Gōrtyniācā, Gnōsiā, Apōllīnēā, Delīā. SYN. Telūm, spīculūm, jāculūm, ārūndō, cālāmūs. PHR. Ocior & jaculo & ventos æquante sagittā. *V.* Et calami spicula Gnōsi. *H.* Non eger Mauri jaculis, nec arcu, Nec venenatis gravidā sagittis, Fulse, pharetrā. *H.* Telique volatile ferrum. *V.* Pars missile ferrum Corripiunt. *V.* Et fugit horrendūm stridens allapsa sagittā. *V.* Gnōsia bina dabo lavato lucida ferro Spicula. *V.* Jaculis ferroque volanti. *L.* Sed non formosius isto Viderunt oculi telum jaculabile nostri. *O.* Ferroque micantia tela. *Sz.* Audet & infestis pugnam instaurare sagittis. *J.* Nervo stridente sagittā... Per cælum diverberat auras. *V.* Nil tamen emissi profecit acumine ferri. *O.* Tela sonant humeris. *V.* Humero pendent sagittæ. *Cic.* Nervoque aptare sagittas. *O.* Sagittas oflibus asperare. *Tac.* Pharetrā deprome sagittas. *V.* Armata felle sagittam. *V.* Ille pharetram solvit, & arbitrio matris de mille sagittis Unam seposuit, sed quā nec acutior ulla, Nec minūs incerta est, nec quæ magis audiat arcum. Oppositoque genu curvavit flexile cornu, Inque cor hamatā percussit arundine Ditem. *O.* Illa noto citiūs volucricis sagittā Ad terram fugit. *V.* Plenamque sagittis Threicius pharetram. *V.* (Vide JACULUM.)

SAGITTĀS vībrārē, tōrquērē, ēmītrērē, ēxcūtērē. PHR. Telumque imbelles sine ictu Conjicit. *V.* Volucris qui fixit arundine malum. *V.* Itoto turbida cælo Tempestas telorum, ac ferreus ingruit imber. *V.* Aut acres tendunt arcus; aut lenta lacertis Spicula contorquent. *V.* Spicula torquebit Lycio Gortynia cornu. *V.* Non secus ac nervo per nubem impulsā sagittā. *V.* Celeres sagittas promere. *H.* Sonitum dat stridula cornus, Et auras certa fecat. *V.* Magno cita turbine cuspis Ferrur in adversum. *V.* Telum immedicabile torfit. *V.* Curvo direxit spicula cornu. *V.* (Vide JACULOR, ARCUS. Arcu sagittas emittere.)

SAGITTĀ Ladere, occidere. PHR. Tenso concita nervo, Sicut erant juncti, trajecit utrumque sagittā. *O.* Nec dextræ erranti Deus absuit; atraque multo Perque uterum sonitu, perque illā venit arundo. *V.* Cervā... quam procul incautam nemora inter Cressia fixit Pastor agens telis; liquique volatile ferrum. *V.* Quotque emissā manu contorsit spicula virgo; Tot Phrygii cecidere viri. *V.* Hæreat in fibris fixa sagitta tuis. *O.* Ecce viro stridens alas allapsa sagitta est, Et lævo infixā est lateri manus; abditaque intus Spiramenta animæ lethali vulnere rupit. *V.* Experti Scythicas Crasso pereunte sagittas. *L.* Telorum nimbo peritura. *L.* Confixique tuis telis. *V.* Hasta volans... Fixo transit præcordia ligno. *V.* Cuspis medium tranfverberat ictu; loricæque moras & pectus perforat ingens. *Ille*

Ille rapit calidum frustra de corpore telum Unâ eâdemque viâ, sanguisque animusque sequuntur. *V.* Occultâ nec opinum perde sagittâ. *O.* Longâ tranſverberat abiete peſtus. *O.* Primus ſagittas imbuit Phæbi Draco. *S.* Tergo ſceleratam interſerit haſtam. *V.* Pithona ſagittis Stravimus. *O.*

SAGITTARIÛS, *ſi. m.* & **SAGITTIFER**, *i.* & **SAGITTIPOſTENS**, *entis. Dic.* Archer, qui tire de l'arc. *Syn.* Jâclâtôr. *Phr.* Hic Lelegas, Carasque ſagittiferosque Gelonos. *V.* Doctus ſagittas tendere ſericas Arcu paterno. *H.* Medi pharetrâ decori. *H.* Ille miſſilibus melior ſagittis. *H.* Poſt acer Mneſteus adducto conſtitit arcu. *V.* Nervoque obverſus equino Convertit telum diverſaque brachia ducens. *V.* Jaculo celeri levibuſque ſagittis. *V.* Pariterque oculos telumque tendit. *V.* Delius hunc nuper victo ſerpente ſuperbus Viderat adducto ſteſcentem cornua nervo. Quidque tibi laſcive puer cum fortibus armis, Dixerat: iſta decet humeros geſtamina noſtros, Qui dare certa ſerâ, dare vulnera poſſumus hoſti Qui modo peſtifero tor jugera ventre prementem, Stravimus innumeris tumidum Pithona ſagittis. *O.* Succinctam pharetrâ. *V.* Cui pharetra ex humero. *V.* Soror ſagittis aptior, Phæbus lyræ *S.* (Vide PHARETRA JACULATOR. ARCTUS. Arcum gerere.)

SAGITTIFER, *â, ſum.* Qui porte des fleches. *Sagittiferæ* pharetræ. *St.* Pecus ſagittifera. *Cl.* Le porc-Epi.

SAGITTARIÛS, *â, ſum.* Qui concerne les fleches. *Sagittarius* calamus. *Pl.* **SAGITTARIÛS**. *Pl.* & **SAGITTIPOTENS**, *entis, m.* *Cic.* [Signum cæleſte.] *Le Sagittaire.*

SAGITTO, *âs, âvi, âtûm, ârè.* *CUR.* Tirer de l'arc. (Vide ſupra **SAGITTAS** Vibrare, torquere.)

SAGMÊN, *inis, n.* *Liv.* [Herba.] *La Vervene.*

SAGÛM, & **SAGÛLÛM**, *i. n. dim.* [Veſtis militaris.] *Une ſaie.* *Epith.* Militârè, bëllicûm, gâllûm, hiſpânûm. *Phr.* Virgatis lucent ſagulis. *V.* Humeris imponit honorem Fulgentis ſaguli. *Sil.* Lugubre ſagum mutare punico. *H.* **SAGÛLATÛS**, *â, ſum.* *Sue.* Vêtu d'une ſaie.

SAGÛNTHÛS, *i, f.* & **SAGÛNTHÛM**, *i, n.* [Hiſpaniæ civitas ſuâ in Populum Romanum fide inſignis: Maluerunt enim Sagunthini ſe ſuaque omnia igni conſumere quam Romanorum amicitiam deſerere.] *Sagonte.* *Phr.* Subire, Obſeſſum Pæno geſſit quod Marte Sagunthum. *L.* Sume Saguntino pocula facta luto. *M.*

SAL, *ſâlis. m.* & *n.* *Le ſel.* *Epith.* Æquorèûm, mârînûm, âcrè, môrdaç, ſâporûm, ſâpidûm, cândidûm, âlbèns, âlbûm, fôſſilè. *Phr.* Far erat & puri lucida mica ſalis. *O.* Aut parco ſale contingunt, hyemique reponunt. *V.* Qui fuerant dulces, ſalibus vitiantur amaris. *O.* Concha ſalis puri. *H.* Salis grumus. *Pl.* Modium ſalis ſimul edere. *Cic.* Neque ſalem neque alia gulæ irritamenta. *Sal.* Sal, oleum panis, &c. *Auf.* Aſperſam ſalibus carnem. *Col.* Veſco ſale ſaxa perſeſa. *Lr.* Modius ſalis. *Col.* Vitium acre ſaporis Exuit (Mare.) innumeris loca pervia ſubter eundo Flexibus. *Ravus.* Idcirco latices manant ex æquore falſo, Non falſi: Nam cum multum, tellure ſub imâ Multiplices ſe per latebras, & acerba locorum, Perque cavaſ flexus, & inæquales per arenas, Tortur agens maris unda, ſalis quæ craſſa marini Ma-

teries hærebat aquæ, purgatur. *Rap.*

SAL. [Pro Mari.] *La Mer.* *Phr.* Mene ſalis placidi vultum, fluctuſque quietos Ignorare jubes. *V.* Et ſale tabentes artus in littore ponunt. *V.* Spumas ſalis ære ruebant. *V.* Fluctus ſalis. *C.*

SAL. & **SALÈS**, *ſum.* [Metaph. Urbânitas, jôcûs.] *Raillerie, enjoiement, agrément dans ce qu'on dit.* *Epith.* Blandi, dulcès, puri, arguti, tènûes, cûl-ti, môllès, âmârî, môrdaçes, feſtîvi, urbâni, vênûſti, hylârès, dôcti, jûcundî, ſubtilès, ingênîôſi. *Syn.* Fâcetiâ, jôci, argutiâ, ſcômmâtâ. *Phr.* Lepore tinctos Attico ſales narrat. *M.* Compoſitoſque ſales medicataque verba locutus. *St.* Et lætis riſum ſalibus moviſſe facetus. *Cl.* Nulla in tam magno eſt corpore mica ſalis. *C.* Et ridens jocus & ſales prorervi. *St.* Et ſale mordaci dulces quærentia riſus. *Manil.* Librorumque ruos, doctæ Menandre, ſales. *Pr.* Habent verſiculi ſalem & leporem. *C.* At tu Romano lepidos ſale tinge libellos. *M.* Sales intra pomaria nati. *J. i.* urbani. Candidus à ſalibus ſuffuſus felle refuſi. *O.* Pars tenues ſparſere ſales. *Pol.* Salibus tinger deriſor amaris. *Pont.* Doctique ſales & grata ſeneçtus. *Cl.* Miſcere ſanctos ſimplici riſu ſales. *Sarb.* Quoſque linit multo vernula felle ſales. *Saut.* Non ſoliti luſere ſales. *L.* Si dicendi ſal faceritæque valuiffent. *Cic.* Periculofis abſtinere ſalibus. *Sen.*

SAL. [Pro ſapientiâ.] *La ſageſſe.* Qui habet ſalem, &c. *Ter.* Nulla in tam magno eſt corpore mica ſalis. *C.*

SALACIÂ, *æ, f.* *Cic.* [Maris Dea.] *La Déeſſe de la mer.* Oceanus & Salacia cæli ſatu terræque conceptu generati. *Cic.*

SALACYTAS, *âtis, f.* *Pl.* Penchant à la débauche. (Vide **LIBIDO**.)

SALACON, *ônis, m.* *Cic.* [Vir fuit pauper qui ſe divitem ſimulabat. Sumitur pro paupere ſuperbo.] *Quæ vent paroitre plus qu'il n'eſt.*

SALAMANDRÂ, *æ, f.* *Pl.* [Animal Lacerti figura, quod ignem tactum extinguit: hinc in igne vivere dicitur.] *Pl.* Salamandre. *Phr.* Seu Salamandra potens nulliſque obnoxia flammiſ. *Ser.*

SALAMÛS & **SALÂMIN**, *inis, f.* *Pl.* **SALÂMINÂ**, *æ, f.* *Insula in mari Euboico contra Athenas ſita.* *Phr.* Teucer Salamina patremque Cum fugeret. *H.* Priamum Salamina petentem. *V.* Domina ſub imagine ſignum ſervat adhuc Salamis, Veneris quoque nomine templum Proſpicientis habet. *O.* Ut Salaminia cum meminit mare. *L.*

SALAR, *âris, m.* *Sue.* [Pifcis.] *Petit Saumon, Truite Saumonée.*

SALAPYÂ, *æ, f.* *Pl.* *Urbs Apulia.* *Phr.* Quam recipit Salapina palus. *L.*

SALARIÛM, *ſi. n.* *Pl.* [Stipendium, ſeu merces pro ſervitio.] *Salaire, gages, ſolde.* (Vide **MERCES**.)

SALARIÛS, *ſi, m.* [Qui ſal vel ſalfamenta vendit.] *Marchand de ſel ou de ſaline.* *Phr.* Quod viles pueri ſalariorum. *M.*

SALARIÛS, *â, ſum.* *Lrv.* & **SALARIS**, *ârè.* *Pla.* [Quod ad ſal vel ſalfamenta pertinet.] *De ſel, qui concerne le ſel.* **SALARIÂ** Via. *Var.* Roma ita dicta quod per eam ſal deſerebatur.

SALAX, *acis. omn. gen.* *Laſcif.* *Syn.* Lâſcivûs, libidinôſûs, prôtêrvûs. *Phr.* Sirque ſalax Aries conceptaque ſemina conjux Reddat, & in ſtabulis multa

fit Agna meis. O. (Vide LIBIDINOSUS.) SĀLĀX.
[Quod venerem concitat.] *Qui porte à la lascivité.*
PHR. Salax taberna. Erucas aptum est vitare salaces.
O. Bulbus & ex horto quæ venit herba salax. O.
SĀLĒBRĀ, & f. & SĀLĒBRĒ, ārum. [Loca inæqualia & aspera, ita dicta quod nisi saliendo præteriri non possunt.] *Mauvais pas, endroit difficile dans un chemin.* EPITH. Difficilis, præceps, prærupta, aspèrā, inæquālis. PHR. Luna ministrat iter, demonstrant Astra falebras. M. Prærupta locorum. V. Qui queritur falebras & acerbum frigus. H.
SĀLĒBRĒ, [Per transi. Ad sermonem] *Rudeesse de style.*
PHR. Verborum falebræ. Cic. Carmina nulla probas molli quæ limite currunt; Sed quæ per falebras altaque saxa cadunt. M. SĀLĒBRĀ. metaph. *Difficilis.* Hære in falebra Cic. In falebras incidere. Cic.
SĀLĒBRŌSUS, ā, ūm. *Rompu, rabotteux.* [Metaph. de oratione.] *Obscur.* Oratio falebrofa QUIN. *Discours peu coulant.* Lectores terrici falebrofam edificite sanctam. M.
SĀLENTINI, ōrūm. m. *Populi in finibus Italia.* PHR. Et Salentinos obsedit milite campos. V.
SĀLERNUM, ī. n. [Picentinorum urbs in Italiā] *Salerno.* Pugnaque Salernum. Syl.
SĀLGĀMĀ, ōrūm. n. [Quæcumque ad victum condiuntur.] *Fruits confits.* PHR. Tempore non alio vili quoque falgama merce Capparitis & tristes inulæ ferulæque minaces Plantantur. Col.
SĀLGĀMARIUS, īi. m. COL. *Qui assaisonne, qui vend ce qui se confit.*
SĀLICETUM & SĀLICETUM, ī. n. [Locus falicibus confitus] *Sausserie.* EPITH. Cānens, glaucūm, ūdūm, viridē, opacūm, fluvialē, incultūm. PHR. Glaucā canentia fronde falicta. V. Palus densis obfessa falicis. O. Cana falicta dabant nutritaque Populus umbram. O. Florem depasta faliicti. V.
SĀLYŌDINĀ, & f. V. T. *Mine de sel.* (Vide FODINĀ.)
SĀLIGNĒUS & SĀLIGNŪS, ā, ūm. *De saule.* SYNT. Salignæ fores. St. Salignus fustis. H. lectus. O. Salignæ umbonum crates. V. Et custos furum atque avium cum falce falignā. Priapus. V. Clava falignea. Col.
SĀLI, ōrūm. m. *Sacerdotes Martis ita dicti quod ancilia per urbem salientes circumferrent.* PHR. Tum Salii ad cantus incensa altaria circum, Populeis adfunt evincti tempora ramis. V. Hic exultantes Salios audosque Lupercos. Extulerat. V. SĀLYĀRIS, arē. *Quod ad Salios pertinet.* PHR. Carmen Saliare Numæ. H. Nunc Saliaribus ornare pulvinar Deorum Tempus erat dapibus sodales. H. i. opiparis, qualibus vescabantur Salii.
SĀLINĀ, & f. Cic. [Locus ubi fit sal.] *Saline.*
SĀLINARIUS, īi. VIT. *Qui fuit le sel.* SĀLINARIUS, ā, ūm. VIT. *De sel.*
SĀLINUM, & SĀLILLUM, ī. n. dim. *Une saliere.* PHR. Purum & sine labe salinum. P. Vivitur parvo bene cui paternum Splendet in mensā tenui salinum. H. Purior salillo est. C.
SĀLIŌ, īs, īi, saltūm, īrē. *Sauter, bondir.* SYN. Exiliŏ, prōsiliŏ, tēmīcŏ, saltŏ. PHR. Mollihus in pratis unctos saliere per utres. V. Crepitans tectis salit horrida grando. V. Tibicina cujus ad strepitum falias. H. Ipse rotis saliens juga deferit. V. Salire de muro. Plī. Salientem sanguine venam. V. Saliente fitum restinguere rivo. V. Et saliente graves ceciderunt

grandine nimbi. O. Salit mihi cor. Plā. (Vide SALTO.)
Saltus.
SĀLIRĒ, [Pro prōdīrē.] *Sortir.* PHR. E terræque exorta repente arbuta salirent. Lr. SĀLIRĒ dicuntur animalia, quando mares ineunt fæminas. *Saillir.* PHR. Lata salitur Ōvis; Tauro quoque lata juvenca est. O.
SĀLIŌ, īs, īvi, ītūm, īrē. COL. & SĀLLŌ, īs, sālli, sālsūm, ērē. SAL. *Saler.* Micæ salientis honorem. C. Salsus sapor. Lr.
SĀLISŪBSŪLŪS, ī. m. C. [Qui ad citharæ cantum in Sacris ludis saſiebat.] *Qui dansoit au son des instruments.*
SĀLITŌR, ōris, m. Cic. [Cui salis vel salinarum cura demandata erat.] *Commis de Gabelle.*
SĀLITŪRĀ, & f. Col. [Condimentum sale factum.] *Salage, salaison.*
SĀLIVĀ, & f. *La salive.* Flūidā, lābēns, spūmēā, pūtris, venenōsā, spūcā, lūstrālis. PHR. Lustralibus ante salivis Expiat. P. Spurca saliva Lupa. C. Salivam movere. S. Saliva fiderum. Plī. *Metaph. i. humor pro humore.*
SĀLIVARIUS, ā, ūm. Plī. *De salive.*
SĀLIUNCA, & f. [Herba odora.] *La Lavande.* PHR. Humilis quantum Saliunca Rosetis cedit. V.
SĀLIVŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. Plī [Salivam emittere.] *Baver.* SĀLIVOSUS, ā, ūm. Plī. *Qui ressemble à la salive.*
SĀLIX, īcis. f. *Un saule.* EPITH. Pallēns, viridīs, pallidā, lēnā, flexilis, tēnērā, glaucā, flūminēā, amnicolā, amārā, viminālis, pēticālis, ūmbrosā. PHR. Viminibus Salices fæcundæ frondibus Ulmi. V. Quantum lenta Salix pallenti cedit Olivæ. V. Lenta Salix pecori fæto: mihi solus Amintas dulcis. V. Salices carpetis amaras. V. Cana Salix madefacto vimine. L. (Vide ARBOR.)
SĀLLŪSTIUS, ī. Rerum Romanarum scriptor. Sallustiana brevitās. QUIN.
SĀLMĀCIS, īs, m. *Fons in Curia venerens dictus ab amaninate incolarum qui cum ad libidinem propensiores essent calumniata sunt Obscenæ Salmacis undæ.* O. Tanquam potantes mollirent PHR. Unde fit infamiss quare male fortibus undis Salmacis enervet, tactoque remolliat artus discite. Hunc olim fontem colebat nympha quæ nec venatibus apta, nec arcus Flectere quæ soleat, nec quæ contendere cursu Solaque Naiadum celeri non nota Dianæ. Amavit illa Hermaphroditum puerum qui eo se fonte abluebat, Deosque oravit ut unum è duobus corpus fieret. Vota suos habuere Deos; nam mista duorum Corpora junguntur. Ergo ubi se liquidas, quò vir descenderat, undas Semimarem fecisse videt, mollitæque in illis Membra; Mercurium & Venerem parentes suos deprecatur Nato date munera vestro Quisquis in hos fontes ut venerit, exeat inde Semivir, & tactis subito mollescat in undis Motus uterque parens nati rata verba biformis Fecit & incerto fontem medicamine tinxit. O.
SĀLMĀNTICĀ, & f. Procl. [Urbs Hispaniæ.] *Salamanque.*
SĀLMŌ, ōnis. m. Plī. [Piscis.] *Saumon.*
SĀLMŌNĒUS Eoli filius rex Elidis qui dum flammæ Jovis & sonitus imitatur olimpi, Quatuor hic inductus Equis & lampada quassans, Per Grajum populos medizque per Elidis urbem Ibar ovens, Divinque

sibi poscebat honorem: Demens qui nimbos & non imitabile fulmen Ære & cornipedum cursu simularet Equorum. At pater omnipotens densa inter nubila telum Contorlit (non ille faces nec fumea tædis Lumina) præcipitemque immani turbine adegit. V. Qui non impune trifurcas Aur flammæ Jovis aut sonitus imitatus olympi est. O. Salmonæus nondum ille furens cum fingeret alti Quadrifida trabe tela Jovis. V-F. Vidi & crudeles dantiem Salmonea pœnas. V.

SALNITRUM, & **SALONITRUM**, ī, n. **PLI.** *Sal-petre.*

SALŌ, ōnis, m. [Fluvius apud Celtiberos.] *Xalon.* **PHR.** Auriferumque Tagum iuriam, patriumque Salo-nem. *M.*

SALOMŌN, ōnis. *Davidis filius, Judaorum Rex.* **EPITH.** Sōlymūs, pācificūs, sapiēns, religiōsūs, inclūtus. **PHR.** Teque Palestini laqueantem culmina templi Mentis opumque potens Salomoh. *Pol.*

SALONÆ, arum, f. *Urbs Dalmatia ab Asinio Pollione capta. Ab eā filium suum Saloninum appellavit.* **PHR.** Qua maris Adriaci longas ferit ora Salonas. *L.*

SALPA, æ, f. **PLI.** [Piscis.] *Merluce, Merleus.*

SALPYGA, & **SALPYGA**, æ, f. **PLI.** [Formicæ venenosæ genus.] *Espece de fourmi.* **PHR.** Quis calcare tuas metuat Salpyga latebras. *Lr.*

SALSAMENTUM, ī **CIC.** & **SALSURA**, æ, f. **COL.** [Quod salo conditur.] *Chair ou poisson salé, saline.*

SALSAMENTARIUS, īi. *A. ad Her.* [Quisalsamenta facit vel vendit.] *Marchand de saline.* Salsamentaria vasa. *Col.*

SALSÆ, ius, īssimē, adv. *Agreablement, avec esprit.* Salsæ dicere **CIC.** i. aculé.

SALSIPOTENS, tis, m. **PLA.** *Neptuni nomen à salo seu mari dictum.*

SALSITUDŌ, **SALSUGŌ**, & **SALSYLAGŌ**, īnis, f. **PLI.** *Salure, liqueur salée.*

SALSUGIA, æ, f. **PLA.** [Sale conditum.] *Mari-nade.*

SALSUS, ā, ūm. **Salé.** **PHR.** Salsos revomentem pectore fluctus. V. Et lacrymis salis humectant ora. *Lr.* Per artus Salsus sudor iit. V. Æquora falsa. *H.* **SALSUS.** Metaph. *Dit avec esprit.* Dictum falsum. **QUIN.** *Un bon mot.* Sales falsiores. *Cic.*

SALIATIŌ, ōnis, f, & **SALTATŪS**, ūs, m. **LIV.** *Danse.* **PHR.** Satyri saltatibus apta juvenus. O. (Vide **CHOREA.**)

SALTATOR, ōris, m, & **SALTATRIX**, icis, f. **CIC.** *Danseur, sauteur.*

SALTATORIUS, ā, ūm. *De danse.* Saltatorius orbis. *Cic.* *Branle, danse en rond.*

SALTEM, conj. *Au moins.* **PHR.** Hunc saltem averso juvenem. succurrere seclo Ne prohibete. V.

SALTŌ, ās, āvī, arum, arē. *Sauter.* **SYN.** **SaliŌ.** **PLI.** Doque leves saltus udæque immittor arenæ. O. Corpora saltu subjiciunt in Equos. V. Saltuque superbus Emicat in currum. V. Seque per ignem præcipiti jecit saltu. V. Corpora saltu Ad terram misere. V. Præceps saltu sese omnibus armis In fluvium dedit. V. Bre-vibus. (i. vadis.) se credere saltu. V. Se jactu dedit æquor in altum. V. Præceps se corpore misit ad undas. V. E curru saltum dedit oculis arvis. V. Saltu præceps deferretur. *St.* (Vide **JACIO**, & *jacere se.*)

SALTARĒ. [Pro saltu transmittere.] *Sauter.* **PHR.**

Nec saltu superare viam sit passus. V. Transmittere saltu Murales fossas. *Sil.* Et saltu supra venabula fertur. V. Saltu transmittitur alite Ganges. *Sil.* Spatia improba campi Transfret velox saltu. *Sil.* Veloci saltu fovea sese liberat. *Ph.* Neve daret salrum, properans insistere ripæ. O.

SALTARĒ. *Danser.* **PHR.** Saltantes Satyros imitabitur V. Pastorem, saltaret, uti Cyclopa rogabat. *H.* Junctæque nymphis Gratia decentes Alterno terram quatunt pede. *H.* Nunc pede libero Pulsanda tellus. *H.* Nec morem in salium sit requies pedum. *H.* Hinc pedibus plaudunt choreas, & carmina dicunt. V. Det motus incompósitos & carmina dicat. V. Si vox est, tanta; si mollia brachia, salta. O. Movit & ad crebros nescia membra modos. *T.* Tum verò in numerum Faunosque ferasque videres ludere. V. Quæ doctâ mover arte pedes. *Saut.* Theatro carmina saltantur. O. Populo saltata poemata. O. Saltanti dociles. *Cl.* Illic & cantant quidquid didicere theatris, Et jactant faciles ad sua verba manus. O. (Vide **CHOREA.**)

SALTUOSUS, ā, ūm. **LIV.** [Saltibus plenus.] *Convert de bois.*

SALTŪS, ūs. *Saut, bond.* **EPITH.** Præceps, celer, velox, pernix, agilis, levis, volucer. **PHR.** Saltu pernici tollere corpus. *Lr.* Saltuque superbus Emicat in currum. O. Saltu præceps. V. Arcere volantes cornipedum saltus. *Cl.* (Vide **SALTO**, **CHOREA.**)

SALTŪS, ūs, m. [Silva densior & invia.] *Bois, Forêt.* **EPITH.** Incultus, silens, quietus, obscurus, devius, avius, sylvōsus, opacūs, secretus, dūmōsus, inaccessus, viridis, umbrōsus, reconditus, profundus, densus, virens. **SYN.** Sylvā, nemūs, lucus. **PHR.** Nemorum saltus. V. Quis tibi monstrabat saltus venatibus aptos. O. Magnos Canibus circumdare saltus. V. Lustrat inaccessos venantum indagine saltus. *Sil.* Devia quæ vastos aperit Gandavia saltus. *L.* Saltibus in vacuis pascant. V. Floriferis ut Apes in saltibus omnia libant. *Lr.* Venatu saltus exercet opacos. *Sil.* Sylvarumque virentium, saltuumque reconditorum. *C.*

SALUBER, & **SALUBRIS**, brē, briŏr, berrimūs, & **Salutaris**, arē, & **Salutifer**, ā, ūm. *Sain, salutaire.* **SYN.** Saluber fluvius. V. Salubris aura. O. Lympha. *Pr.* Salubre consilium. *Cic.* Salubre factum. O. Liber studiis salubrior quam dulcior. *Quin.* Corpora salubriora esse cœpere. *Liv.* Malvæ salubres corpori. *H.* **PHR.** Nec popuit curas sanare salubribus herbis. *T.* Ut faveas cœptis, Phæbe saluber ades. O. Nec somnos abrumpit cura salubres. V. Vitales inter succos herbasque salubres Quam bene stat populi vita salusque sui. *TAR.* De statua Ludovici Magni in horto medico posita. Daque salutiferam jam mihi fratrius opem. O. Totique salutifer orbi. O. Efficax fugare morbos. *Sant.*

SALUBER. [Pro sano.] *Sain.* Genus hominum salubri corpore. *Sal.*

SALUBRITAS, aris, f. *Santé.* Mutatio locorum propter salubritatem. *Cas.* Salubritas cæli. **PLI.** *Bonté de l'air.* Salubritas loci. *Cic.* *Saine, température.* Salubritas dictionis. *Cic.* *La pureté du style.*

SALVEŌ, ēs, erē. *Esre sain, en bonne santé.* **PHR.** Hunc velim salvere jubeas. *Cic.* Urbis amatorem fuscum salvere jubemus. *H.* **SALVE.** *Je vous salue.*

Salve sancte parens; iterum salvere recepti Post mortem cineres. *V.* Salve fatis mihi debita tellus. *V.* Numquam dicit ave. *M.* (Vide AVE. SALUTO.)
SALVIÄ, æ, *f. Pl.* [Herba,] *La sauge.* **SALVIÄ-TUM**, i, *n. Col.* [Potionis genus.] *Breuvage de Sauge.*

SALVÖ, äs, ävi, ätüm, ärë. *Col.* *Faire prendre un breuvage fait avec de la sauge.*

SÄLUM, i, *n. La mer.* *PHR.* Fit sonitus spumante salo. *V.* Perque undas superante salo. *V.* (Vide MARE.)

SÄLVÖ, äs, ävi, ätüm, ärë. [Salvum & incolumem reddere.] *Sauver.* Reperitur hæc vox apud. *Cic.* & *QUINT.* sed pro salvere. Emendatiores codices habent servare. *SYN.* Sërvö, tüör, defendö, söspitö, librö. *PHR.* Illum ego per flammam & mille sequentia tela Eripui his humeris, medioque ex hoste recepi. *V.* Classem sociosque à morte reduxi. *V.* Quos mecum à Troja, mediisque ex ignibus urbis Extruleram. *V.* Ut tegere, & dixæ valem subducere pugna; Opposui molem clypei, texique jacentem Servavique animam. *V.* Incolumem si fata mihi Pallanta referent. *V.* Et quæ servetis revocatum à morte Dareta. *V.* Da flammam evadere classi Nunc pater, & tenues Teucurum res eripe letho. *V.* Eripe me his, invicte, malis. *V.* Quis læva incendia Teucris Avertit, tantos ratibus quis depulit ignes, *V.* Tene ego te in medio versantem turbine lethi Eripui. *C.* Suos amores si propitii sospitent. *Com.* Adjice servatis per te tot millibus unum. *O.* Unum te ferro exemit. *Vida.* Romulique antiquam, ut solita es, bona sospites gentem. *C.* Ut genus ultus Humanum eriperet tenebris & carcere iniquæ Morte suâ, Maneque pios inferret Olympo. *Vida.* *De Christo.*

SÄLVÄTOR, öris, *m.* [Latine servator.] *Sauveur.* *PHR.* Auxiliumque domus servatoremque fatentur. *O.* Spes & amor patriæ, Belgique extrema timentis, In tam præcipiti tempore, certa salus. *Hofsch.* Cui patriæ acceptum non periisse refert. *Hofsch.* Te scilicet omnis in uno Nostra salus posita est. *O.* **SÄLVÄTOR** Christus. (Vide CHRISTUS, *Christus Redemptor.*)

SÄLÜS, ücis, *f. Santé.* *EPITH.* Stäbilis, Tütä, secürä, dülcis, bländä, öprätä, quäsitä : desperätä, ämülsä, äbjektä, äfflütä. *SYN.* Sänitäts, incolumitäts. *SYN.* Salutem afferre, dare, ferre, impetrare. *Cic.* Ad salutem reducere. *Cic.* Salutem desperare. *O.* Saluti consulere. *Cic.* *PHR.* Non æquas omnia partes Corpora habere, neque ex æquo fulcire salutem. *Lr.* Salute donatus. *Lr.* Cæsaribus vitam, Sexto debere salutem Me sciat. *O.* Stabili potiere salute. *O.* Me dicis non ad salutem sed ad necem utitur. *Cic.* Si tibi contingat cum dulci vita saluæ. *O.* Salus invisä mihi. *O.*

SÄLÜS. *Le salut, l'action d'être sauvé.* *PHR.* Una salus victis nullam sperare salutem. *V.* Ea visa salus morientibus una. *V.* Omnis in hac certam regio jacet arte salutem. *V.* Fortuna salutis Monstrat iter. *V.* Fugä quæsita salus. *O.* Sponder fortuna salutem. *V.* Una salus ambobus erit. *V.* Nullä salus bello; pacem te poscimus omnes. *V.* Sperare salutem Ausus, & afflictis melius confidere rebus. *V.* Sin absupra salus, nec spes jam restat luli. *V.*

SÄLÜS, & **SÄLUTÄÖ**, öris, *f. Cic.* *Le salut, le bon jour qu'on souhaite.* Hanc tibi Priamides mitto Lædæ salutem. *O.* Scribere patri salutem. *M.* Ut tamen accessit natus matrique salutem Attulit. *O.* Nec redit alterno pollice ducta salus. *Cl.* Quam nisi tu dederis, non est habitura salutem Hanc tibi mittit amans. *O.*

SÄLÜS. [Dea.] *La Déesse de la santé.* *PHR.* Alma Salus. *St.* Ipsa si cupiat Salus. *Ter.*

SÄLUTÄRIS, & **SÄLUTIFER.** (Vide SALUBER.)

SÄLUTÄTOR, öris, *m. Cic.* & *Sälutätrix*, icis, *f. PHR.* Mane saluator limina mille teras. *M.* Omne limen conteris saluator; & mane sudas urbis oculis udus. *M.* Prima salutes atque altera continet hora; Exercet raucos tertia caudicicos. *M.* Si non ingentem foribus domus alta superbis Mane salutarum totis vomit ædibus undam. *V.* Maxima sed densum capiunt vix atria vulgus; Tota salutarum vocibus aula fremit. *Pol.* **SÄLUTÄTORIUM** cubile. *PLI.* *On l'on va faire sa cour aux grands.*

SÄLÜTÖ, äs, ävi, ätüm, ärë. *Saluer.* *SYN.* Sälütäm dö, dicö, sälvërë jüböö. *PHR.* Mane salutatum venio. *M.* Vis ne salutari sicut Sejanus. *J.* Roma salutavit voce manumque ducem. *M.* Inque salutarum linquo. *O.* Vade liber, verbisque meis loca grata saluta. *O.* Esse salutatum te vult mea littera primum. *O.* Sæpe salutarus numquam prior ipse salutas. *M.* Nympham largä donatæ salute. *T.* Absentes pro se memori rogat ore salutem. *O.* Quod te nomine jam tuo saluto. *M.* Cum mane tibi dixere salutem. *St.* Quo nunc nostra manus per scriptum fungitur esset Lingua salutandi munere functa tui. *O.* Cur ego si nequeo, ignoroque, poetæ salutor. *H.* Italiam læto socii clamore salutant. *V.* Multis dum precibus Jovem salutat. *M.* Et matutinus portet ineptus ave. *M.* Hæc tibi non vanam portantia verba salutem Naso Tomitanä mittit ab urbe tuus. *O.* Si juvenis verulo non assurrexerat. *J.* Ora metu teneze. nutu tantum motoque salutant Ense suos. *L.* Mittit & optat amans quo mittitur ire salutem. *O.* Mihi mens juvenili ardebat amore Compellare virum, & dextræ conjungere dextram. *V.* Nec veniat servus, nec flets ancillula fictum Suppliciter, dominæ nomine, dicat ave. *O.* Pronä cervice salutat. *Sant.* Dictä acceptæque salute. *O.*

SÄLVÜS, ä, üm *Sain*, qui est en santé. *SYN.* Sänüs, incölümis. *PHR.* Salvum venisse gaudeo. *Cic.* Incolumem Pallanta mihi si fata referant. *V.*

SÄLVÜS. [Per transl. ad animata.] *Sain, sauve, conservé en bon état.* *SYN.* Söspës, tütüs, secürüs, intëgër. *PHR.* Huc ades o! Melybæ Caper tibi salvus & Hædi. *V.* Salvä virginitate. *O.* Gratia quod vestro salva pudore queat. *O.* Corpora missa neci, salva pietate, fateamur. *O.* Salvä lege, fide. *Cic.* Salva Resp. *Cic.* Salva vasa. *Pla.* Salvus clypeus. *Cic.* Salva res est. *Ter.* Salvo honore, salvo jure. *Cic.* Reduces socios classemque relatam nuntio. *V.* Omnia tuta vides. *V.*

SÄMÄRIÄ, æ, *f. Pl.* [Pæstina regio.] *Samarie.*

SÄMBÜCÄ, æ, *f. Vie.* [Instrumenti musici genus] *Instrument de musique à cordes.* *PHR.* Sambucam citius coloni apraveris alto. *P.*

SÄMBÜCINÄ. *Pla.* & **SÄMBÜCISTRÄ**, æ. *Lira.* *Jouisse de harpe.*

SĀMBUCŪS, ī. f. *Pli.* [Arbor.] *Sureau.* **SĀMBUCETŪM**, ī. n. *Plt.* *Lien planté de sureau.* **SĀMBUCEŪS**, ā, ūm. *Plt.* *De sureau.*

SĀMĒRĀ, æ. f. *Col.* [Ulmi semen.] *La graine de l'orme,*

SĀMNITĒS, ūm. *Cic.* [Italiae populi.] *Les Samnites.*

SĀMŌS, ī, f. [Insula in mari Icario Junoni dicata.] *Samos.* *PHR.* *Quam (Carthaginem.) Juno fertur terris magis omnibus unam Posthabitā coluisse Samo.* *V.* **SĀMŌS altera insula Thracia adjacens. *PHR.* *Threiciamque Samum quæ nunc Samothracia fertur.* *V.* **SĀMIŪS**, ā, ūm. *De Samos.* *PHR.* *At tibi læta trahunt Samiæ convivia testæ.* *T.***

SĀMŌSĀTĀ, æ, f. *Pli.* [Urbs Syriæ.]

SĀMPSĀ, æ, f. *Col.* [Olivæ officulum.] *Noïau d'Olive.*

SĀMPSŪCHŪM, ī, n. & **SĀMPSŪCHŪS**, ī, f. [Herba odorata.] *Marjolaine.* *SYN.* *Āmārācūs.* *PHR.* *Notaque jam veniant hilari Sampſuca Canopo.* *Col.* **SĀMPSŪCHINŪS**, ā, ūm. *Plt.* *De marjolaine.*

SĀNĀBĪLĪS, ilē. *Qu'en peut guerir.* *PHR.* *Vidi ego quod fuerat primo sanabile vulnus.* *O.* **SĀNĀTIŌ**, ōnis, f. *Cic.* *Guerison* (Vide *MEDEOR.*)

SĀNCIŌ, īs, īvī, ītūm, & *nxi*, ctūm, īrē. *Ordonner, établir.* *SYN.* *Dēcērnō, cōstitūō, firmō.* *SYNT.* *Sancire fidem.* *St.* *Exilium.* *Tac.* *Sancire leges de.* &c. *Cic.* *Sancire capite.* *Cic.* *Sous peine.* *Sancire* jusjurando, edicto ne &c. *Cic.* *Sancire alicui carmina.* *St.* *Dedior.* *Sancire* aliquem augurem. *Cic.* *i. creare.* *PHR.* *Pacem sancit victoria mundo.* *Cl.* *Audiat hæc genitor qui fœdera fulmine sancit.* *V.* *Eheu! quàm temerè in nosmet legem sancimus iniquam.* *H.* *Sancit* connubia dictis. *Cl.* *Purgatum sanxerat orbem.* *Hercules.* *Pr.* *Pœnas sancire malorum.* *St.*

SĀNCTĒ, iūs, īsīmē, adv. *Saintement, religieusement.* *SYNT.* *Sanctē & piē Deum colere.* *Cic.* *Id mihi sanctius est.* *Cic.* *Amicitiam colere sancte.* *O.* *Sanctissime se gerere.* *Cic.*

SĀNCTIŌ, ōnis, f. *Cic.* [Quod sancitum est.] *Ordonnance.*

SĀNCTITĀS, ātis, & **SĀNCTIMŌNIĀ**, æ. & **SĀNCTITUDŌ**, īnis, f. *Cic.* *Sainteté.* (Vide *SANCTUS.*)

SĀNCTOR, ōris, m. *Tac.* [Qui aliquid sancit.] *Qui fait une ordonnance.*

SĀNCTŪARIŪM, īi, n. *Pli.* [Locus sacer.] *Sanctuaire.* **SĀNCTŪARIŪM.** *Pli.* [Pro arcanis.] *Secret.*

SĀNCTŪS, ā, ūm. īōr, īsīmŭs. *Saint, sacré, respectable.* *SYN.* *Sācēr, sācrātŭs.* *PHR.* *Sanctis decedere Divis.* *C.* *Sanctum concilium Patrum.* *H.* *Nomen amicitiz sanctum & venerabile.* *O.* *Sanctos ausus recludere fontes Pindi.* *V.* *Leges sanctæ.* *H.* *Admittas chartam...* *Intra limina sanctioris aulae.* *M.* *Et sanctam filius omni Aspiciat sine labe domum, vitioque carentem.* *J.* *Et sanctam violare fidem.* *C.* *Sententia sancta.* *Lr.* *Pietas sancta.* *S.* *Vates sanctissima.* *V.* *Numina sancta Palladis.* *V.*

SĀNCTŪS. [Innocentem & integram vitam agens.] *Saint, qui vit saintement.* *PHR.* *Sancta ad vos anima, atque istius infamia culpæ Descendam.* *V.* *Tuque o! sanctissima conjux, Felix morte tuâ.* *V.* *Ille Deo ante diem plenus, puerilibus annis Mortales contempsit opes, contempsit honores.* *Sant.* *Et qui per longos vi-*

ram traxere dolores Quique diu stentes specubus latuere sub altis. *Sant.* *Et tenuisse animum contra sua sæcula rectum, Altius & vitiiis exeruisse caput.* *O.* *Atlicos inter pius, inter arma Integros servas sine labe mores, Dum tenax recti manet una semper Regula vitæ.* *Sant.* *Qui poterat fluxis unus succurrere rebus, Atque hominum lapsos revocare in pristina mores Cælestūm æquiparans mortali corpore vitam, Occidit ante diem, & spes nostras morte fefellit. Scilicet omnipotens genitor mortalia nondum Respicit humanis sed adhuc irascitur ausis.* *Vida.*

SĀNCTŪS, [Superis adscriptus.] *Saint canonisé.*

SĀNCTI, ōrūm. *Les Saints.* *PHR.* *Fortunata piorum agmina.* *V.* *Omnes cælicolas omnes supera alta tenentes.* *V.* *Stellantis proceres aulae, gens ætheris alti, Quos beat exempto sine fruenda quies.* *Sant.* *Gens ætheris hospes, Siderei fratres, cives rutilantis Olympi.* *Sant.* *Cælique Quiritibus olim Sacra ferens.* *Vida.* *Qui leni pede pulsar altos siderum campos.* *Sarb.* *Cæli novus incola Vos sancti proceres vos superum chori, Cæli quotquot habet regia principes, Fuso purpurei sanguine Martyres, Et puro nivæ pectore virgines.* *Sant.* *Gens jam defuncta periculis Humanis, secuta operum, secuta laborum.* *Vida.* *Nunc merito cælum mortali corpore functus Incolis, Æthereaque plagæ juga læta: tibi omnis Astrorum chorus affurgit: tibi lucidus æthra Siderea applaudit polus, altum nubila longè Te nigra, te fugiunt, nimbique; Austrique madentes, Terroresque, metusque, & inexorable lethum.* *Vida.* *Tu tamen o! Pelagi tantis defuncte periculis Tot maria emensus, tot tempestatibus actus, Optatò frueris portu, & turâ arce receptus Despicis errantum casus, miseratus ab alto, Et nostros ope sancte levās propiore labores, Quandoquidem superum domus illa impervia vivis Nunc tibi aperta patet, patet alti janua cæli. Lucis inaccessæ diffuso lumine' fulges Aureus, & quo cuncta beantur, Sole reluces. Quasque preces longè fundabas nuper ad auras Nunc patris ad solium omnipotentis faris ad aures.* *Vida.*

SĀNCTIŪS ascribi. *Esre mis au nombre des Saints, être canonisé.* *PHR.* *Ascitus superis, O. Cura Deūm Dii sint; & qui coluere colantur. O. Quem virtus addidit astris. O. Adscribi quietis ordinibus patiar Deorum.* *H.* *Sua quos virtus transcripserat astris.* *Sant.* *Aurea quem jam nunc stellantis regia cæli Accipit, & Divūm numerum non ultimus augeat.* *Vida.* *Cælo quos eadem gloria consecrat, terris vos eadem concelebrat dies.* *Sant.* *Addendus superis.* *Sant.* *Vestris illa fuit debita catibus: Dum terras habitat nobilis æmula, Ut vos exprimeret, corporis immemor, votis alstra præoccupat.* *Sant.* *Facta sacro Divūm dignissima honore.* *Vida.* *Facta quibus virgo jam Diva adscribor Olympo.* *Sant.* *Scilicet adveniet, nec fera morabitur ætas, Cum te mortales vulgo per templa, per aras Ore sonent, humilesque vocent in vota, tuique Nominis objectu supremi numinis iras Placabunt, statuentque tuo de nomine templa... Illum carminibus me in secula mille juvabit Æternis aperire diem, sacrisque dicare Annua quæ feri celebrent toto orbe nepotes. Interea mihi sanctus eris, mihi sideris instar Ætherei, unde meæ veniat lux plurima no-*

Œti. Jamque adeo magnis magnum decus addite Divis, Jam votis hominum affluens Giberte vocari In melius flecti cœptis ne defice rebus. *Vida.* **ANCTOS** colere invocare. **PHR.** Quantus est, cujus veniens ad ædem Dexterum sentit sibi quisque numen, Et domum semper redit impetrato Munere latus: Profuit vivus favet & sepultus. *Sant.* Sed si Christe minus fueris placabilis; audi Quas fundunt pro me turba beata preces. *Sant.* Verendum Principibus populisque nomen: Huc totus orbis confluit; & tuas Aras coronant munera principum; Pronique reges osculantur prodigiis cineres verendos. *Sant.* Salve io magni nova lux Olympi, Cui per extensas operosa terras Templata tot surgunt, calidisque fumant Ignibus aræ. *Sann.*

SÂNDALYDËS, düm, f. *Pli.* [Palmæ à similitudine sandalii dictæ.] *Dante.*

SÂNDALIUM, ii, n. *Ter.* [Calceamenti genus.] *Sandale, escharpin.* **SÂNDALIGERULUS**, a, um *PLA.* *Qui portat des sandales.*

SÂNDALIUM, ii. *Pli.* [Farris Gallici genus.] *Sorte de bled.*

SÂNDAPILÂ, æ, f. [Feretri genus.] *Especie de cerneil de bois; Biere.* **PHR.** Laxior hexaphoris tua sit lectica licebit, Cum tamen hac tua sit Zoile sandapila. *M.* Inter carnifices & fabros sandapilarum. *J.*

SÂNDARACÂ, æ, f. *Vir.* [Genus metalli.] *Sandaraque, espee d'arsenic.* **SÂNDARACEUS**, a, um. *COL.* *De sandaraque*

SÂNDARACHÂ, æ, f. *Pli.* [Herba.] *Joubarbe.* **SÂNDARACHATUS**, a, um. *PLI.* *Où l'on a mêlé de la joubarbe.*

SÂNDIX, icis, f. [Herba cujus flos purpureus est.] *Herbe dont la fleur est de couleur d'écarlate.* Hinc **SÂNDIX**. [Pro color purpureus.] *Couleur d'écarlate.* **PHR.** Ipse sed in pratis Aries jam suave rubenti Murice, jam croceo mutabit vellera luto; Sponte sua Sandix pascentes vestiet Agnos. *V.* Plæbeio vel sit sandicis amictu. *Pr.*

SÂNE adv. *Certainement.* **SYN.** Certe, quidē. *Moleste sane.* *Cic.* Bellum sane difficile. *Sue.* **SÂNE.** *Part. permixta.* **PHR.** Æneas sanè ignotis jactetur in undis. *V.*

SÂNESCÖ, is, èrè, n. [Sanum fieri.] *Recouvrer la santé, guerir.* Dum sanescunt ulcera. *Col.*

SÂNGARIUS, ii, m. *Phrygia fluvius.* **PHR.** Dyndima fundunt Sangarium, vitrei puro qui gurgite Galli Auctus Amazonii deferretur ad ostia ponti. *Cl.* **SÂNGARIUS** puer. *St. Ganymedes.*

SÂNGUICULUS, i, m. *Pli.* [Sanguis Hædi vel Suis coctus.] *Sang fricassé.*

SÂNGUINALIS, alè. *COL.* *De sang.* Sanguinalis Herba. *Cel.* *De la renouée.*

SÂNGUINARIUS, a, um. [Cædis amans.] *Sanguinaire.* **PHR.** Lupus dulcedine sanguinis asper. *O.* Sanguinaria vox. *Cic.* Sententia. *Pli.* *Pro sua crudeli.* (Vide **CRUDELIS**.) **SÂNGUINARIÂ.** *COL.* [Herba cujus succus infusus supprimit sanguinem.] *Sanguinaire, herbe.*

SÂNGUINEUS, a, um. *Sanguin, de sang.* **SYNT.** Sanguineus pulmo. *Pli.* Sanguineus color. *Pli.* Sparasque sanguineis rubuerunt pabula guttis. *O.* **SÂNGUINEUS.** *Cruel.* Sanguineæ rixæ. *H.* Cædes. *O.* (Vide **CRUDELIS**.) **SÂNGUINEUS**, & **SÂN-**

GUINÖLENTÛS, a, um. [Sanguine conspersus.] *Sanglant.* **PHR.** Sanguineum caput. *O.* Undantes sanguine vultus. *St.* Ensemque cruore Spumantem, sparsasque manus. *V.* Saxoque cruentum. *Dejicit.* *O.* Et uncta turpis ova Ranæ sanguine. *H.* Atro delibutus Hercules Nessi cruore. *H.* Et tuo cruore rubros obstetrax pannos lavit. *H.* Ipse suo madefactus sanguine. *O.* Multo rubefacta cruore. *O.* Sanguine quo late tellus madefacta tepebat. *O.* Atro tepefacta cruore Terra torique madent. *V.* Aptat rorantes sanguine cristas. *V.* Nec Siculum mare Pæno purpureum sanguine. *H.* Mons infectus cæde ferarum. *O.* Et durus sanguine crinis Obnubit furiale caput. *St.* Fædatis jactantem in sanguine vultus. *O.* Tundit humum moriens scelerato sanguine tinctam. *V.* Pectora jactantem sanguinolenta virum. *C.* Stetit imbre cruento Informis facies. *L.* Perfusus sanguine membra. *L.* Spumantem sanguine Tybrim. *V.* Sanguine Romano quam turbidus ibit Enipeus. *L.* Cæsar ut Hesperio vidit satis arva natate Sanguine. *L.* Stat cruor in templis multaque rubentia cæde Lubrica saxa madent. *L.*

SÂNGUINEÛS, *De couleur de sang.* **PHR.** Sanguineis Ebuli baccis minioque rubentem. *V.* Ille color verè sanguinolentus erat. *O.*

SÂNGUINÖ, as, avi, arum, are. *PLI.* *Saigner, jeter du sang.* (Vide **SANGUIS**, *sanguinem vomo.*)

SÂNGUIS, inis, m. *Sang.* **EPITH.** Rösëus, punicëus, purpureus, niger, ater, teter, rutilus, tepens, fumans, fervens, fusus, effusus, fluens, fluidus, missus, emissus, egestus, undans, spumans, bulliens, calidus, fervidus, largus, crassus, lividus, luridus, sordidus, gelidus, tabificus, pinguis, corruptus, juvenescens, juvenilis, integer, generosus, tener, scædus, vitiosus. **SYN.** Cruor, **PHR.** Sin Frigidus obtiterit circum præcordia sanguis. *V.* Sanguine tum credunt in corpora summa vocato Æthiopum populos nigrum traxisse colorem. *O.* Horror membra quatit, gelidusque coit formidine sanguis. *V.* Gelidus tardante senectâ Sanguis hebet. *V.* Gelidus concrevit frigore sanguis. *V.* Vos o! quibus integer ævi Sanguis, ait. *V.* Tum melior vires sanguis dabat. *V.* Sanguis reliquit corpus. *O.* In tenues fusus seu corpore venas It sanguis, totique facit commercia molis. *Rap.* Visceribus gigni sanguenque creari *Pro sanguinem.* *LR.* Nec sanguine sanguis alatur. *O.* Dum mover hæc calidus spirantia corpora sanguis. *L.* Spiritus & tenero manifesti in sanguine mores. *St.* Sanguis per fletus egestus. *O.* Illam Emicat in partem sanguis unde icimur ictu. *L.* Sanguis è corpore missus. *Lr.* Sanguis fervescit. *P.* Æstus avertere, & inter Ima ferire pedis salientem sanguine venam. *V.* Sanguis qui se jaculatus in altum Emicat. *O.*

SÂNGUIS fluens vulneribus. **PHR.** Ut cruor Herculeos abiit diffusus in artus. *O.* Luminis effossi fluidum lavit inde cruorem. *V.* Ibat purpureus niveo de pectore sanguis. *St.* Tepidusque cruor fumabat ad aras. *V.* Nec cruor emicuit solitus, sed vulnere largo Diffusum rutilo nigrum pro sanguine virus. *L.* Cruor de stipite manat. *O.* Manant penetralia tabo. *V.* Effusus irriget terram cruor. *S.* Corruptus sanguis expleris naribus ibat. *Lr.* Multo sanguine manat cicatrix. *S.* Pulchroque per artus It cruor. *V.* Et steris incertus fluere quo vulnere sanguis; Donec utrasque simul sanguis cruor expulit hastas. *L.* Nec vulnere sanguis

Emicuit tentus : ruptis cadit undique venis. *L.* Plenoque è gurgite fluxit, Inque toros, inque ipsa niger Carchesia sanguis. *O.* Ille calentem Sanguinis effundens per hiantia viscera rivum. *Sil.* It natibus ater sanguis. *V.* Et penetralia sparsisse nocturno cruore. *H.* Per candida membra It fumans cruor, & tellus perfusa rubescit. *Sil.* Sicca rigens adstringit vulnera sanguis. *L.* Sanieque aspersa natantur Limina. *V.* Vidi atro cum membra fluentia tabo Manderet. *V.* Spargit rapida ungula rores Sanguineos mixtaque cruor calcatur arenâ. *V.* Plenos spumanti sanguine rivos. *V.* (Vide CRUOR. SANIES.)

SANGUINEM vomere, expuere. *Cel.* *PHR.* Mixtum spumis vomit ore cruorem. *V.* Volvitur ille vomens calidum de pectore flumen. *V.* Sanie eructans. *V.* Sanguinis ille globos pariter cerebrumque merumque Vulnere & ore vomens. *O.* Cumque atro mixtos spumantem sanguine dentes. *V.* Purpuream vomit ille animam; & cum sanguine mixta Vina refert moriens. *V.* Crassumque cruorem Ore rejectantem. *V.* Eliso ventre per ora Ejectat sanie. *L.* Sanguinis expirans flumen de pectore. *Lr.* Meque adeo monuere mei prænuntia lethi Deslua in attonitos sputa cruenta sinus. *Sant.*

SANGUINEM fundere. Sanguis effusus. *PHR.* Recalent nostro Tiberina fluente Sanguine adhuc. *V.* Dardanum tories sudarit sanguine litus. *V.* Sanguinis alti Vis sibi fecit iter; campumque effusa per omnem, Præcipitque ruens Tyberina ad flumina rivo, Hærentes adjuvit aquas. *L.* Cruor altus in undis spumat. *L.* Satiatur sanguine ferrum. *O.* Effuso crudescunt sanguine pugna. *O.* Tepefecerat hastam Sanguine. *O.* Sparso latè rigat arma cruore. *V.* Odiis neque fufus acerbis sanguis. *PR.* Cruor horrida tinxerat arma. *PR.* Fraterno primi maduerunt sanguine muri. *L.* Sævus amor docuit natorum sanguine matrem Commaculare manus. *V.* Funditur ater ubique cruor. *V.* Tepidumque recens Cæde locum, & plenos spumanti sanguine rivos. *V.* Quis non latino sanguine pinguior Campus. *H.* Inundant sanguine fossæ. *V.* Sparfos fraternâ cæde penates. *V.* Nostro sequitur de vulnere sanguis. *V.*

SANGUINE tingere & tingi. *PHR.* Lavit ater corpora sanguis. *V.* Maculat præruptam sanguine rupem. *O.* Positas aspergit sanguine menfas. *O.* Signataque sanguine pluma est. *O.* Sanguine sylvas fædabis. *O.* Sola sanguine maculans. *C.* Sanguine fædantem quos ipse sacraverat ignes. *V.* Sparfi rorabant sanguine vepres. *V.* Sanguis manare palato Cæperat, & virides aspergine tinxerat herbas. *O.* Ubi plurima fuso Sanguine terra madet. *V.* Sanguine largo Colla armoque lavant. *V.* Cruor infecit amnes fufus, & rubuit mare. *S.* Sanguine litus undaque prima rubent. *O.* Ardentiaque ora cruentis Roribus & terrâ morientum aspergine manant. *PR.* Bis sanguine nostro Æmæthiam, & latos Æmæ pinguescere campos. *V.* Quod mare Dauniae Non decolorare cædes: quæ caret ora cruore nostro. *H.* Infecit æquor sanguine punico. *H.* Perfusam natorum sanguine terram immaduisse ferunt. *O.* Ipse suo melius sanguine tinxit humum. *O.* Semperque recenti Cæde tepebat humus; foribusque affixa superbis Ora viri tristi pendebant pallida tabo. *V.* Ac vix suppositi tinguntur sanguine cultri; Summaque jejuna tabe infuscatur arenâ. *V.*

SANGUIS [*Pro origine.*] *Race.* *PHR.* Isque parentem te Saturne refert: tu sanguinis ultimus author. *V.* Degener ille Sanguinis. *St.* Claro sanguine genitus. *S.* Obscuri deformes sanguinis ortus. *St.* Genus alto à sanguine Divum. *V.* Hortamur fari, quo sanguine cretus. *V.* Propior gradu sanguinis. *O.* Jam Dominum appellat, jam nomina sanguinis odit: Byblida jam mavult quàm se vocet ille sororem. *O.* Sanguis regius. *H.* Cognatus sanguis. *V.* (Vide ORIGO.) **SANGUIS**. [*Pro vitâ.*] *Vic.* *PHR.* Dare sanguine poenas. *V.* **SANGUIS** atarii. *Cic.* *L'argent de l'égargne.*

SANGUISUGA, æ. f. *PLI.* *Sangsuë.* (Vide HIRUDO.) **SANIËS**, ei. f. *Sang corrompu.* *EPITH.* Stillans, fluida, cruentâ, lûridâ, pûtridâ, pûtris, pûstifera, hõrrendâ, fædâ, tûrpis, sordidâ, lethifera, crassâ, atrâ, tabificâ, spurcâ, concretâ, corruptâ, lividâ, tetrâ, nigrâ. *SYN.* Tabes, tabum cruor. *PHR.* Sanie infuscatur arena. *V.* Sanie eructans. *V.* Stillantis tabi sanie. *L.* Concreta cruento Per nares cerebro sanies fluit. *Sil.* Perfusus sanie vittas atroque veneno, *V.* Taboque fluentes artus. *V.* Et terram tabo maculent. *V.* Turpi dilapsa cadavera tabo. *V.* Stillante sanie per putres vultus. *S.* Viderat in crasso volentem sanguine membra. *V.* Pingui concretos sanguine crines. *V. F.* Pecudumque cruore Pingue solum. *V.* Sanies oleæ. *PLI.* *Metaph. i. fax.*

SANIOSUS, a, um. *PLI.* *Plein de corruption.*

SANITAS, aris. & **SANITUDO**, inis, f. *Pla. EPITH.* Integra, firmâ, optatâ, dulcis, cõstans. *SYN.* Sãlus, vãletudõ. Incolumitas, vigor. *PHR.* Si ventri bene, si lateri est pedibusque tuis, nil Divitiæ poterunt regales addere majus. *H.* (Vide VALEO.) **SANITAS**. *Per transl. ad animum; Bonus status mentis.* *PHR.* Alienus à sanitate. *Cic.* Suum quemque scelus de sanitate deturbat. *Cic.* Precor furem sile; teque ipse adjuva: Pars sanitatis velle sanari fuit. *S.*

SANIUS, adv. *plus jugement.* *PHR.* Non ego sanius Bacchabor, &c. *H.*

SANNÂ, æ. f. *Risèe, moquerie.* *PHR.* I nunc & dubita quâ sorbeat aëra sannâ Tullia. *J.* Posticæ occurrunt sannæ. *P.*

SANNIO, onis & **SANNIUS**, ii. m. *Cic.* [Qui soluto risu & inepto gestu alicui illudit.] *hailleur piquant, qui se moque par des grimaces.*

SANÔ, as, avi, atum, arê. *Guerrier.* *SYN.* Mèdèor, rêficcio, rêdintègrõ. *PHR.* Nec potuit curas sanare salubribus herbis. *T.* Sanat medicina dolores. *PR.* Corpora vix quædam ferro sanantur. *O.* Sanabunt vina malum. *PR.* Non mortis lacrimis vitæ sanamus amores. *PR.* Sanare vulnera. *O.* Et quoniam mentem sanari, corpus ut ægrum, Cernimus. *Lr.* Oculorum tumor sanatur citius. *Cic.* Nullus hic æger medicas per artes Quæsit lapsas revocare vires. *Sant.*

SANGUALIS, is, f. *PLI.* [*Avis.*] *Orfraie.*

SANTONES, um. & **SANTONI**, & **SANTONICI**. [*Gallie Aquitanicæ Populi.*] *Peuples de l'Aquitaine.* *PHR.* Signa movet gaudetque amoto Santonus hoste. *L.* Non sine me est tibi partus honos per bella; Pyrenes Testis & oceani litora Santonici. *T.* Tempora Santonico velas adoperta cucullo. *J.*

SANUS, a, um, ior, iisimûs. *Sain, qui est en santé.* *SYN.* Sõlpes, incolumis, vãlens, intègër, mõiõbõ immûnis. *PHR.* Si me vivere vis sanum rectèque valentem. *H.* Orandum est ut sit mens sana in corpo-

re sano. *H.* Talos à vertice sanus ad imos. *V.* Sape Deos supplex, ut tu scelerate valeres, Sum prece thuricremis devenerata focis. *O.*

SĀNŪS [Per transl. ad mentem.] *Qui a l'esprit sain, qui est en bon sens.* *PHR.* Sanæ vix compos mentis. *O.* Mens bene sana. *H.* Qui sanior ac si, &c. *H.* Magicis sanos avertere sacris Experiar sensus. *V.* Sanus mentis. *Pla.* Male sanus. *Cic.* **SĀNŪS.** [Inrēgēr.] *Qui est en bon état.* *PHR.* Nec quisquam ex illo vulnere sanus abit *Pr.* Sanum dicendi genus. *Cic.* Residunt In partem (*navis*) quæ peste (*incendio*) caret. *V.*

SĀPĀ, æ. f. [Vinum coctum.] *Du vin cuit.* *PHR.* Lac niveum potes, purpureamque Sapam. *O.*

SĀPĒRDĀ, æ. f. [Genus conchæ saporis pessimi.] *Sorte de coquillage.* *PHR.* Et quid agam rogitas? en saperdam adveho ponto. *P.* **SĀPĒRDĀ.** *Var.* [Sapiens.] *Sage.*

SĀPIENS, ēntis, iōr, īsīmūs. *Sage.* *PHR.* Vir bonus & sapiens. *H.* Ante annos animumque gerens. Curamque virilem. *V.* Neve putes alium sapiente bonoque beatum. *H.* Sera & sapientior ætas. *O.* Sapiens operis. *H.* Misera mors sapienti non potest accidere. *Cic.* Sed nil dulcius est, bene quam munita tenere Edita doctrinā sapientum templa serena; Despicere unde quas alios passimque videre Errare, atque viam palantis querere vitæ. *Lr.* Illius in vultu sese sapientia terris Exhibeat, nostros optet si sumere vultus: Non rugis semper, non semper fronte senili Illa sedet; longè antevenit, neque computat annos. *Sant.* Quis sapiens bono confidit fragili. *S.* Ad summum sapiens uno minor est Jove. *H.* Pallas consiliis semper amica tuis. *Sant.* Omnia prius experiri consilio quam armis sapientem decet. *Ter.* (Vide *PRUDENS.*)

SĀPIENTĒR, iūs, īsīmē. *Sagement.* *PHR.* Si lædis quod amas, hostem sapienter amabis. *O.* Sapienter agendum. *O.* Dabitur.... Quodcumque optaris: sed tu sapientiùs op̄ra. *O.* Sapienter uti ratione. *Quin.* Rectiùs occupat Nomen beati qui Deorum Muneribus sapienter uti, Duramque caller pauperiem pati Pejusque letho flagitium timet. *H.*

SĀPIENTĪĀ, æ, f. *Sagesse, prudence.* *EPITH.* Divinā cælicā, palladiā, cælestis, cautā, sagāx, eruditā. *SYN.* Prudentiā. *PHR.* Nunquam aliud natura, aliud sapientia dicit. *J.* Inde ubi robustis adolevit viribus ætas, Consilium quoque majus, & auctior est animi vis. *Lr.* Jam tunc canities animi, jam dulce loquendi Pondus. *Cl.* Virtus est vitium fugere & sapientia prima. *H.* Non ætate, verum ingenio adipiscitur sapientia. *Pla.* Sagaci Ignea longævo frænatur corde juvenus. *Cl.* Casariibus virtus contigit ante diem. *O.* Deus ille fuit... Qui princeps (*i. primus*) vitæ rationem invenit eam, quæ Nunc appellatur sapientia; quique per attem Fluctibus è tantis vitam, tautisque tenebris In tam tranquillo & tam clarâ luce locavit: Namque Ceres fertur fruges, Liberque liquoris Vitigeni laticem mortalibus instituisse, Cum tamen his posset sine rebus vita manere.... At bene non poterat sine puro pectore vivi. *Lr.* Longiùs à vera multo ratione ferere. *Lr.* Sapientia custos hominis, rerum moderatrix, princeps virtutum. *Cic.* Cadet sapientia fracta. *O.* Viria ac errores exuit omnes prima docens rectum sapientia. *J.* Fuit hæc sapientia

quondam, &c. *H.* Ipfi quærimus in dies Doctrinā, studioque hanc sapientiam. Quam nec forsitan assequi Unquam fata dabunt, aut labor irritus. Hujus tu nihil indiges. Fers tecum puer hanc matris ab ubere Raro munere cælitum, Externaque tibi nulla opus est ope. *Vida.* Cui sapientia mentem Imbuat & virtus solers in rebus agendis. *O.* (Vide *PRUDENTIA.*)

SĀPINŪS, ī, f. *Plī.* [Abietis pars inferior.] *La partie la plus basse du Sapin.* **SĀPINEŪS** & **SĀPINIŪS**, ā, ūm. *Cor.* *De Sapin.*

SĀPIŌ, īs, īvi & īi, ūi, ērē. [Proprie pertinet ad sensum gustūs.] *Sentir, avoir le goût d'une viande.* *PHR.* Qui meminit calidæ sapiat quid vulva popinæ. *J.* Ut sapiant fatuæ, fabrorum prandia, Betæ. *M.* Nec Mulus nec te delectat Betice Turdus, Nec Lepus est umquam, nec tibi gratus Aper. *M.* Sapit mare. *Plī.* *Il a le goût de mer.* Sapit ei palatus. *Cic.*

SĀPĒRĒ. [Per transl. Ad animum. Pro sapientem esse.] *Estre sage, prudent.* *PHR.* Nubere vis Prisco; non miror, Paula, sapisti: Ducere te non vult Prius; & ille sapit. *M.* Si saperem doctas odissem jure sorores. *O.* Nil parvum sapias, & adhuc sublimia cures. *H.* Infelix proprio quicumque docebere damno: Alterius luctu qui sapit, ille sapit. *Sant.* Consilia in melius referet. *V.* Istud est sapere, videre quæ futura sunt. *Ter.* Flagitium est te aliis consilium dare, foris sapere, tibi non posse auxiliarier. *Ter. H.* Qui sapit in tacito gaudeat ille sinu. *T.* Indoctus quid enim saperet. *H.* Cum sapimus patruos. *P.* Sapit in vino. *Pla.* Sapere pleno pectore. *Pla.*

SĀPŌ, ōnis. *m. Plī.* *Savon.* *PHR.* Attrito sapone genas purgare memento. *Ser.*

SĀPŌR, ōris. *m. Saveur, goût.* *EPITH.* Suavis, jucundus, dulcis, scītus, grātus, nectārēus, ambrōsiūs, asper, amarus, insuavis, injucundus, ingrātus, rēter, dūrus, medicātus, sālsūs, infirmus, fœdus. *PHR.* At sapor indicium faciet manifestus, & ora Tristia tentantum sensu torquebit amaro. *V.* Et falsis occultum referunt in lacte saporem. *V.* Media fert tristes succos, tardumque saporem felcis mali. *V.* Durum Bacchi domitura saporem. *V.* Huc tu justos asperge saporis, trita Meliphylla, &c. *V.* Asper in ore sapor. *V.* Illic jucundos primum natura saporis indidit. *T.* Absynthia.... sædo pertorquent ora sapor. *Lr.* Omnia tetro conspurcare sapore. *Lr.* Ne sibi cænarum quivis temere arroget artem, Ni prius exactâ tenui ratione saporum. *H.*

SĀPPHIRŪS, ī, f. *Plī.* [Gemmæ species.] *Sapphir.* **SĀPPHIRINŪS**, ā, ūm. *Plī.* *de Sapphir.*

SĀPPHŌ. *Vates clarissima inventrix carminis quod ab ea Sapphicum dicitur.* *EPITH.* Lesbīā, Lesbīs, Æoliā, Æolis, Grāiā, Pēlasgā, amātrix, vātēs, doctā, &c. *PHR.* Vidimus.... Æolis fidibus querentem Sappho puellis de popularibus. *H.* Temperat Archilochi musam pede mascula Sappho. *H.* Grata lyram posuit tibi Phæbe Poëtica Sappho. *O.* Sive juvat longè fugisse pelagida Sapphon. *O.* Æoniæ Lesbīs amica lyra. *O.* Vivuntque commissi calores Æoliæ fidibus puellæ. *H.*

SĀRCINĀ, æ, & **SĀRCINŪLĀ**, arūm. *Sac de hardes, paquet, bagage.* *EPITH.* Grāvīs, prēmēns, grādis, ingēns, iniquā, mōlestā, ōnerōsā. *SYN.* Pōndūs, ōnūs, impēdimentum, supēllēx, fascis. *PHR.* Non ego sum classis sarcina magna tuæ. *O.* Collige farci-

nulas dixit libertus, & exi : Jam gravis es nobis. *J.* Si te forte meæ gravis urget sarcina chartæ. *H.* Sarcinulis impar. *J.* Romanis unam patuissent casta puellis ; Eilem militiæ sarcina fida tuæ. *Pr.* Sarcinarum pompa. *H.* SARCINĀ. Metaph. *PLA.* Peine, enagrin.

SARCINARIUS, ā, ūm. *CÆS.* De bagage. SARCINATUS, ā, ūm. *PLA.* Chargé de bagage.

SARCINATOR, ōris. m. trix, icis. *f. PLA.* Qui rancommode des hardes, ravandeur.

SARCIO, is, si, sartiūm, irē. *Réparer, raccommoder.* *SYN.* Résarciō, repārō, rēstitūō. *PHR.* Quo magis exhaustæ fuerint ; (apes) hoc acrius omnes Incumbunt gesseris lapſi sarcire ruinas *V.* An malè sarta Gratia nequicquam coit, & rescinditur. *H.* SARTUS, ā, ūm. *Rajsté.* Sartiūm tectūm. *Cic.* Maison en bon état. Sarta recta locare. *Cic. i.* locare aliquid eā conditione ut sartum & integrum reddatur. Sartum tectum aliquem conservare. *Cic. Metaph. i.* saluum & incolumem. Sarta recta præcepta tua habui. *PLA. i.* parui diligenter.

SARCOCOLLĀ, æ, *f. Pl.* [Lacryma arboris in Perside nascentis.] Gomme d'arbre,

SARCOPHAGUS, i m. [Sepulchrum è lapide quo carnes consumuntur.] Cercueil. *PHR.* Sarcophago contentus erit : Mors sola fatetur Quantula sint hominum corpuscula. *J.*

SARCULATIO, ōnis. *f. PL.* L'action de sarcler.

SARCULO, as, avi, atūm, arē *COL.* Sarcler.

SARCULUM, i n. & SARCULUS, i m. *Sarcloir.* Sarcula cessabunt, versique in pila ligones. *O.* Disperſa per agros Sarcula. *O.* Agros patrio findere sarculo. *H.*

SARDĀ, æ, *f. Pl.* [Gemmæ genus.] Cornaline.

SARDĀ. *Pl.* [Piscis.] Sorte de Thon.

SARDACHATES, æ. *Pl.* [Genus gemmæ.] Sorte d'agate.

SARDANAPALUS, i m. *Ultimus Assyriorum Rex omni libidinis generi ita deditus, ut Assyrii indignum rati, tali Regi parere, ab eo descendentes bellum intulerint, victumque coegerint seipsum unā cum regiā exurere.* *PHR.* Inque pyram tecum carissima pignora mittas ; Quem finem vitæ Sardanapalus habet. *O.* Et potiores Herculis ærumnas credat lævosque labores, Et Venere, & canis, & plumis Sardanapali. *J.*

SARDES, ūm. *f.* [Lydiæ urbs.] Sardes. *PHR.* Quid concinna Samos, quid Cræsi regia Sardæ. *H.* Magnis vicinum Sardibus amnem *O. i.* Pactolum. SARDIANI balani. [Castaneæ ita dictæ à Sardibus ubi primum inventæ sunt.] Chataignes.

SARDINIĀ, æ. *f.* [Insula maris mediterranei.] La Sardaigne. *PHR.* Humanæ in speciem plantæ se magna figurat Insula : Sardiniam veteres dixere coloni ; Dives ager frugum, Pœnos Italosque petenti Opportuna situ : quæ pars vicinior Afriſi Plana solo, ratibus clemens ; quæ respicit Arcton, Immitis, scopulosa, procax, subititque sonora Fluctibus ; infanos infamat navita montes. Hinc hominum pecudumque lues, hinc pestifer aër sævit, & exclusis regnant Aquilonibus Austri. *Cl.* Nullo fata loco possis excludere : cum mors Venerit, in medio Tibure Sardinia est *M.*

SARDINIĀ, æ, *f. Col.* [Piscis genus salituræ utilis.] Sardine.

SARDIUS, ā, ūm. & SARDONIUS, ā, ūm. *De Sardaigne.* *PHR.* Sardoque Regna finistris Respicit à remis. *O.* Sardonios habitare sinus. *Cl.* Sardonius rifus. *Proverbium inde ductum, quod in Sardinia nascatur herba Apiastro similis, quā qui vescebantur rictu diducunt ora, veluti ridentium facie, interirent.* Imo ego Sardois videar tibi amarior herbis. *V.*

SARDONYCHUS, & SARDONIX, icis, m. *f.* [Lapis pretiosus.] Sardoine. *PHR.* Gemmaque Princeps Sardonichus oculis quæ custoditur eburnis. *T.* In manibus densi radiant testudine totā Sardonyches. *J.* Aut perluciduli deliciis lapidis. *C.* SARDONYCHATUS, ā, ūm. *Enrichi de Sardoines.* *PHR.* Cujus & hinc lucet Sardonychata manus.

SARGUS, i m. *Pl.* [Piscis marinus.] Espece de Muge.

SARISSĀ, æ. *f.* [Hastæ Macedonicæ genus.] Pique Macedonienne. *PHR.* Qui clypeo, gladioque, Macedoniæque Sarissā. *O.* Proh pudor! Eoi propius timuere Sarissas, Quam nunc pila timent. *L.* Pelteas arcu frigere Sarissas. *L.*

SARMATIĀ, æ, *f. Pl.* [Scythiæ regio.] La Sarmatie.

SARMATÆ, arūm. m. [Populi Scythiæ, Getis finitimi.] Les Sarmates. *PHR.* Refugis amaram Sarmatis legem dederit sub imo Vivere cælo. *S.* Erant enim populi vagi plaustriſ pro domibus utentes. Quorum rite vagas plaustra trahunt domos. *H.* Equino sanguine pascebantur. Et lac concretum cum sanguine potat Equino. *V.* Venit & epoto Sarmatha pastus Equo. *M.* Et qui te laxis imitentur Sarmatha braccis. *L.* Mutatoresque domorum Sauromatas. *St.*

SARMATICUS, ā, ūm. *De Sarmatie.* *PHR.* Inque feris Scythiæ, Sarmaticisque jugis. *O.* Sarmaticæ hyemes. *St.* Ipse mihi videor jam didicisse Latine, jam didici Græcè Sarmaticèque loqui. *O.*

SARMENTUM, i n. [Erumpens è vite virga.] Sarment. *PHR.* Primus humum fodito, primus devecta cremato Sarmenta. *V.* Ne vitis sylvescat Sarmentis. *Cic.* SARMENTOSUS, ā, ūm. *PL.* Qui a poussé beaucoup de Sarments. SARMENTITIUS, ā, ūm, *COL.* De Sarment.

SARNUS, i m. *Campania fluvius.* *PHR.* Delabitur inde Vulturumque celer, nocturnæque editor auræ Sarnus. *L.* Sarni mitis opes. *SIL.* Ab eo fluvio dicti sunt.

SARRASTES populi. *PHR.* Late jam tum ditione tenebat Sarrastes populos, & quæ ligat æquora Sarnus. *V.*

SARPEDON, ōnis. *Jovis filius ex Laodamia vel, ut aliis placeat, ex Europā, Rex Lyciā, qui Trojanis contra Græcos favens à Patroclo interfectus est.* *PHR.* Quid Lycii referam Sarpedonis agmina Marte Devastata meo. *O.*

SARRACUM, i n. [Plaustri genus.] Sorte de charriot. *PHR.* Frigida circumagunt pigri sarraca Bootæ. *J.* longa coruscat Sarraco veniente abies. *J.* (Vide CURRUS.)

SARRĀ, æ. *f.* [Urbs Phanicos à quā ostrum Sarranum dictum est.] *PHR.* Sarrano dormiat ostro. *V.* Jam rosa mireſcit Sarrano clarior ostro. *Col.*

SARRIO, is, ivi, itūm, irē. [Sarculis fodere, purgare.] Sarcler. Qui sarriet, caveat ne frumenti radices effodiat. *Pl.* Segetes sarrire. *Var.*

SARRITIO, ōnis. *f. VAR.* Le sarclage. SARRITOR, ōris. m. *COL.* Sarcler. SARRITURĀ. *COL.* & SARTURĀ, æ. *f. PL.* Le temps de sarcler.

SARSINA, æ, [Vetus Æmilie civitas.] Sarcina. *PHR.*

Vel rastrois laudande Camers, vel Sarfina dives **Lacris**. *Sil.*

SARTAGŌ, īnis. f. [Patella in quā caro frigitur.] *Poële. PHR.* Unde hac sartago loquendi Venerit in buccas. *P. Metaph. i. fridor dissonus.*

SARTOR, ōris. *PLA. Racomodeur, Tailleur.*

SARTURĀ, ē. f. *COL. L'action de raccomoder, de refaire.*

SASŌ, ōnis. m. [Insula inter Epirum & Brundisium.] *Sasene. PHR.* Expavit sonitus tremefacto littore Saso. *Sil.* Adriaci fugite infautas Saronis arenas. *Sil.*

SAT & SATIS. Adv. *Assés, suffisamment.* *SYN.* Abundē, cōpiōsē, sūfficientēr. *PHR.* Hoc sat erit, Diva, vestrum cecinisse Poëtam. *V.* Audacia certē Laus erit; in magnis & voluisse sat est. *Pr.* Satis superque me benignitas tua ditavit. *H.* Panem quæramus aratro Qui satis est mensis. *L.* Terrorum & fraudis abunde est. *V.* Sed tamen ista satis. *V.* Pœnarum exhaustum satis est. *V.* Quantum satis est. *V.* Neque enim responsa dabantur Fida satis. *V.* Satis frugi. *Cic.* Satis rectē mones. *Pla.* Sat habeo. *TER. Pro sufficit.* Testium sat est. *Cic.* Satis verborum est. *Ter.* Satis una superque Vidimus excidia. *V.* Nec satis: extremas Coriti penetravit ad urbes. *V.* Non sum satis ad tantam laudem. *T.* Quod satis est sapiō mihi. *P.* Satis fanus es? *TER. Pro satisne.*

SATĀ, ōrūm. n. *Les grains semés, les moissons.* *SYN.* Agēr, sēgētēs, cūltā, mēsis. *PHR.* Et pluvīa ingenti fata læta Boumque labores Diluit. *V.* Ute fata, & validam in vites molire bipennem. *V.* Atque animos tollent fata. *V.* Dulce Satis Shumor. *V.* (Vide **SEGES**.)

SATAGŌ, is, ēgi, ērē, & **SATAGITŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. dim. *Pla.* [Anxium, diligentem esse.] *Se donner du mouvement, s'empreser, être fort soigneux.* *SYNT.* Rerum suarum satagit. *Ter.* Satagentibus occurrit. *Caf.* (Vide **CURO. LABOR.**)

SATAGEŪS, ēi. m. *SEN. Un affairé, un empressé.*

SATARCHĒ. *Populi Scythia. PHR.* Et flavi crine Satarchæ.

SATELLĒS, ītis. [Miles ab Imperatoris latere non discedens.] *Garde d'un Prince. ERITH.* Strēnūūs, fortis, sēdūlūs, vigīl, fidūs, rōbūstus. *SYN.* Cūstōs, stīpātōr, mīnīstēr, mīlēs. *PHR.* Ille Deæ custos, ille satelles erat. *O.* Satelles Jovis. *Cic.* Aquila. Remove funesta satellitis arma. *L.* Per medios ire satellites. *H.* Virtutis veræ custos rigidusque satelles. *H.* Dum peteret Regem decepta satellite dextra, &c. *M.* Cum nulla interea stricto custodia ferro Protegeret latus. *Com.* Sed verus patriæ Consul, cessantibus armis, Contentus lixtore venit; nec inutile quærit ferri præsidium, solo munitus amore. *Cl.* Ecce venit densio non ille satellite cinctus: Regi plebis amor grande satellitium est. *Sant.* Non vigiles hīc excubia durasve satelles. Torva tuens primos aditus præcluserat: uno Tuta satis custode domus: non arma, neque illum Hastari circumstunt. Hos alter honores Ambiat; ille suā se maiestate tuetur. *O!* quam nuda places operosi nescia fastūs simplicitas! lucis agitantem multa sub altis Non radiantem auro, nulloque satellite septum, Pro turbā famulantum, & conspicuo comitatu, Illi aderat magna inspirans comes unica virtus. *Sant.* **SATELLĒS** cupiditatis. *Cic.* Per transi. [Minister] *Ministre.*

SATIAS. *Ter.* **SATURITAS**. *Pla.* **SATIETAS**, ātis.

f. Cic. & SATIES, ēi. f. *PLI. Satiété, rassasement, dégoût.* *ERITH.* Tristis, grāvis, mōlētā; fastidiosā. *SYN.* Fastidium, nausēa, tēdiūm, ōdiūm. *PHR.* Festus satiate videndi. *Lr.* Nec finis satiesque novi. *Sil.* Hæc animos ollis muleebant atque juvabant Cum satiate cibi. *Lr.* Naturam explere satietate vivendi. *Cic.* Omnium rerum satietas, vitæ facit satietatem. *Cic.* Satie necari. *PLI. i. nimio cibo.* Satietas voluptatibus non deest. *PLI.* Ad satietatem. *Liv.* Satietas eum cepit amoris. *Liv.*

SATIATĒ. adv. *VIT. En abondance.*

SATIO & SATURŌ & SATOLLŌ. dim. ās, āvī, ātūm, ārē. *VAR. Rassasier.* *SYN.* Sātūrŏ, ēxsātūrŏ, ēxsātŏ, īmplēŏ, ēxplēŏ, rēplēŏ. *PHR.* Nec gramina rivis, Nec Cythio saturantur Apes, nec fronde Capellæ. *V.* Nam simul expletus dapibus vinoque sepultus. *V.* Postquam exempta fames: epulis. *V.* Hic piscibus atram Improbus ingluviem Ranisque loquacibus explet. *V.* Implentur veteris Bacchi pinguisque ferina. *V.* Ut placata fames epulis bis terque repostis. *St.* Fretum non satiatur aquis. *O.* Cladibus exclamat Saturnia pascere nostris; Pascere, & hanc pestem spectā crudelis ab alto; Corque ferum satia. *O.* Cum jam satiaverit iram. *O.* Longo satiavit lumina visu. *St.* Ne saturare simo pingui pudeat sola. *V.* Epulis saturare famem. *Cl.* Heu nimis longo satiare ludo. *H.* Nondum satiatam cædibus iram. *L.* Senecta vitā longā satia. *S.* Decoris satiatas & ævi. *Sil.* Supplicii satiatas. *Liv.* Animumque expleisse juvabit Ultriciæ flammæ, & cineres satiasse meorum. *V.* Odis haud exsaturata quievi. *V.* Satiatur amor nisi gaudia torquent. *M.* Ex istā plenē tellus satiabitur undā. *J.* Multa movens nec dum antiquum saturata dolorem. *V.* Saturati cæde Leones. *O.* Et otiosum largo satiari cibo. *Ph.* Non promulside conficies: integram famem ad ovum assero. *Cic.*

SATIATŪS per transi. Saturaras murice vestes. *O. Teint.* Saturata Cydonia melle. *M. Confit.*

SATIO, ōnis. f. & **SATŪS**, ūs. m. *Cic.* [Tempus ferendi.] *Les semailles.* *PHR.* Vere Fabis satio: tunc te quoque Medica putres Accipiant sulci. *V.* (Vide **SERO**.)

SATIOŪR. m. f. ūs, n. ōris. *Plus commode, plus avantageux.* *PHR.* Nonne fuit satius tristes Amarillidis iras Atque superba pari fastidia. *V.*

SATIS (Vide **SAT**.) **SATIS ACCIPIO**, is, ērē. *Cic.* *Être satisfait de l'engagement de quelqu'un, recevoir une caution.* **SATIS ACCEPIO**. *Promesse, dont on reçoit une caution.*

SATISŌ, ās, dēdī, dātūm, ārē. *Cic.* *Donner une caution.* **SATISDATIO**, ōnis. f. *Cic.* *L'action de donner caution.* **SATISDATUM**, īn. *Cic.* *Cautionnement.* **SATISDATŌ**. *Papin. Abl. abs. En donnant caution.*

SATISFACIO, is, fēcī, factūm, ērē. *Satisfaire, faire raison.* *PHR.* Satisfieri postulat ille sibi. *O.* Satisfacere legibus, naturæ, promisso, existimationi. *Cic.* Satisfacere quibus debemus. *Cic.* **SATISFACIO**, ōnis. f. *Cic.* *Satisfaction, excuse.*

SATIVŪS, ā, ūm. *Qui se sème.* Sativa Myrthus. *Pli.*

SATOR, ōris. m. *Qui sème, qui plante.* Sator Olex. *Pli.* **SATOR**. *Metaph.* [Cōditōr, aūthōr.] *L'auteur, le Créateur.* *PHR.* Hominum Sator atque Deorum. *V.* Annorum nitidique Sator pulcherrime

mundi. *M. De Jano. Sator litis. Liv. i. Qui litis causa est.*

SĀTŌRIŪS, ā, ūm. *Col. [Quod ad sationem pertinet.] Qui concerne les semailles.*

SĀTRĀPES, & **SĀTRĀPĀ**, ā, m, *Ter. [Persica dictio praefectum significans.] Gouverneur de Province.*

SĀTRĀPIA, ā, f. *Pl. Gouvernement de Province chez les Perses.*

SĀTŪR, ūrā, ūm, ūr. & **SĀTŪLLŪS**, ā, ūm. *dim. Saoul, rassasié, rempli. SYN. Sāciātūs, sātūrātūs, ēxsāciātūs, ēxpētūs, rēpētūs, rēfēctūs. PHR. Dux Aries saturas ipse reduxit Oves. Pr. Agni lacte satulli. Var. Carne opus est, si satur esse velis. M. Atque satur libo sit, madeatque mero. T. Satur altitium. H. Praefepia satūra. V. i. plena. Satur rerum. Ter. Jamque cibo vinoque graves. O. Satiatus aratro agricola. J. Lavando satur. Pl. Refectus maximas tibi grates ago. C. Nec unquam saturum inde cor futurum est. C. (Vide SATIO. as.)*

SĀTŪR. [Metaph. pinguis.] *Gras, fertile.] PHR. Rus saturum laudare. P. Saturi petito longinqua Tarenti Rura. V. (Vide FERTILIS.) SĀTŪR. [Tinctus.] Teint. PHR. Saturo fucata colore Vellera. V. Saturatas murice vestes. V. Saturator color. Pl. SĀTŪRĀ, ā, f. Vit. [Patella cibo plena.] Plat rempli de divers mets.*

SĀTŪRĀE palus. [Eadem quae Pontina ab Ufente fluvio nunc appellata.] *L'Ufente. PHR. Qua Saturae jacet atra palus, gelidusque per imas Quærit iter valles, atque in mare conditur Ufens. V.*

SĀTŪRĒĀ, ā, f. & *orūm, n. Pl. (Herba odora.) Sarriete. PHR. Et Satureia Thymi referens Tymbræque saporem. Col. Improbæ nec profunt jam Satureja tibi. M.*

SĀTŪRITĒS, ā, m. *Pl. [Gemmarum genus.] Pierre précieuse.*

SĀTŪRNĀLIĀ, ūm. *Festa quinque vel septem dierum Saturno dicata, quibus Romani servis discumbentibus inserviebant; muneraque ultro citroque mitti solebant. PHR. Continuo ut die periret, Saturnalibus optimo dierum. C. Ab ipsis Saturnalibus huc fugisti. H. Potiusque videretur Saturnalitas perdere Varro nuces. M. Saturnalibus ambulat togatus. M.*

SĀTŪRNŪS, ī. *Cali & Vesta filius, qui Opim sororem suam uxorem duxit. Titanem fratrem natu majorem habuit, qui jure suo fratri cessit eā lege, ne Saturnus prolem masculam tolleretur. Saturnus ex pacto inito liberos masculos devorabat. Ops cum uno partu Jovem ac Junonem edidisset, Junonem quidem Saturno ostendit, Jovem verò clam nutriendum ablegavit. Dolu presentienti, puerumque deposcenti Saturno, Ops lapidem pannis involutum ostendit, quem ille deglutiit; Neptuno & Plutone simili arte servatis, detectaque demum à Titane fraude, bellum Saturno intulit Titan, auxiliantibus filiis; victorque Saturnum & Opem carcere inclusos detinuit, donec adultus Jupiter, devictis Titanibus, parentes suos liberavit: post hac cum Saturnus ex oraculo didicisset fore, ut à filiis regno pelleretur, Jovi insidias struxit, quibus detectis Jupiter patrem regno expulit. Primus ab æthereo venit Saturnus olympo. Arma Jovis fugiens, & regnis exul adeptis: Is genus indocile ac disperum montibus altis Composuit, legesque dedit, Latiumque vocari Maluit, his quoniam latuisset tutus in*

oris, Aureaque, ut perhibent, illo sub rege fuerunt secula, sic placida populos in pace regebat. *V. EPIT. Prōfūgūs, fugāx, senēx, antiquūs, priscūs, annōsūs, falcifer, æquūs, iustus, falcipotēns. PHR. Ante pererrato falcifer orbe Deus. O. Saturnus regnis ab Jove pulsus erat. O. Tristitia Leucadio sacra peracta Deo. O. Curvo Saturni dente (i. falce) relictam persequitur vitem. V. Dum rerum dominas regeret Saturnus habenas, Aurea pacato secula fuere solo. Saut.*

SĀTŪRNŪS. [Sidus,] *Saturne une des sept planetes. PHR. Et grave Saturni sidus in omne caput. Pr. Saturni frigida stella. V. (Vide ASTRUM.)*

SĀTŪRNĪŪS, ā, ūm. *De Saturne. PHR. Salve magna parens frugum, Saturnia tellus. V. Italia. Jam redit & virgo, redeunt Saturnia regna. V. i. aurea. Saturnia Juno. V. Nec Saturnius hæc oculis pater aspicit æquis. V. i. Jupiter.*

SĀTŪRIŪM, & **SĀTŪREIŪM**. *Urbs Calabria. PHR. Nec Saturejano vectari rure caballo. H.*

SĀTŪRŌ. (Vide SATIO.)

SĀTŪS. ā, ūm. *Pl. Semé, planté. PHR. Atque satas aliò vidi traducere messes. V. Sate sanguine Divum. V. (Vide SERO.)*

SĀTŪRĀ, ā, f. [Carmen maledicum ad carpenda hominum vitia.] *Satire. EPITH. Līvēns, mōrdāx, audāx, prōcāx, pētūlāns, dicāx, ingēniōsā. PHR. Sunt quibus in satyrā videar nimis acer. H. Liventem satyram nigrā rubigine. St. Difficile est satyram non scribere, nam quis iniquæ Tam patiens urbis tam ferreus, ut teneat se Cum, &c. J. Audes præterea, quos nullus noverit, in me Scribere vericulos miseras & perdere chartas. At si quid nostræ tibi bilis inuisset ardor Vivet, & hærebit, totoque legetur in orbe... Sed miserere tui; rabido nec perditus ore Fumantem nasum vivi tentaveris Ursi: Sit placidus licet, & lambat digitosque manusque; Si dolor & bilis si justa coegerit ira Ursus erit. M. Paulumne inermis distat Acinaci Stylus cruento. Cur calami ferunt Plagasque cædesque & venenum Sarmaticis gravius sagittis. Com. Calamum lethali armare veneno. Sant. Mordaces scribere versus. Sant. Aut si quis atto dente me petiverit. H. Demens qui mites vocat ad certamina musas: Aspera virgineas poscit in arma manus. (Vide CARMEN. Carmen satyricum.)*

SĀTŪRICŪS, ī. *Pl. [Qui satyram scribit.] Satyrique. PHR. Quid me ergo rabido ore petit Latioque Poetas Insequitur numeris durior ipse suis. Sant. Satyricis scriptoribus Famam bonorum qui quærunt infamiā. Com. Mordaciorem qui improbo dente adpetit. Ph.*

SĀTŪRĪ, ūm. *Sylvarum numina, humano capite sed cornuto, Caprinis pedibus, villosa corpore, sylvarum latebris gaudentia. EPITH. Bifōrmēs, bicōrnēs, cāpripēdēs, hīrtī, hīrsūtī, tūricolæ, monticolæ, lāscīvī, prōtērvī, sālācēs, tūrpēs, citī, fūgācēs, ālācrēs, pētūlāntēs, sālāntēs, āgrēstēs. PHR. Panes, & in Venerem Satyrorum prona juvenus. O. Et aures Capripedum Satyrorum acutas. H. Sunt mihi semidei, sunt rustica numina Fauni, Et nimphæ Satyrique & monticolæ Sylvani; Quos quoniam cæli nondum dignamus honore, Quas dedimus certè terras habitare finamus. O. Verum ita risores ita commendare dicaces Conveniet Satyros. H. Saltantes Saty-*

ros imitabitur Alpheſibæus. *V.*
SAUCIO, ās, āvī, ātūm, ārē. *Bleſſer.* *PHR.* Sauciat
 ungue genas. *O.* Vires ferro ſauciare. *Col.* Sauciare
 virgis *C.* (Vide **VULNERO**.)
SAUCIATIO, ōnis, *f. Cic. Bleſſure.* (Vide **VULNUS**.)
SAUCIUS, ā, ūm. *Bleſſé.* *SYN.* Lēſūs, vūlnērātus,
 offēſus. *PHR.* Pene manus telo ſaucia facta tuo eſt.
O. Fugit cum ſaucius aras *Taurus.* *V.* Securi ſau-
 cia trabs. *O.* Saucia vomeribus tellus. *O.* Amore
 ſaucia mens. *Lr.* Bellonaque pectus ſaucia. *T.* Gravi
 vulnere ſaucius. *V.* At regina gravi jamdudum ſau-
 cia curā *Vulnus* alit venis & cæco carpitur igni. *V.*
 (Vide **VULNERATUS**.)
SÄVILLUM, ī, n. *Caio.* [Quasi ſuavium, placentæ
 genus.] *Sorte de gâteau.*
SÄVÖ, ōnis, m. *Pli.* [Urbs Liguria.] *Savonne.*
SAURŌMÄTÆ, ārum, m. [Septentrionales populi,
 qui & Sarmatæ dicuntur.] *Les Sarmates.* *PHR.* Ultra
 Sauromatas fugere hinc libet & glaciale Oce-
 anum. *J.* Quem mihi tunc animum durā in regione
 jacenti *Inter* Sauromatas eſſe Getasque poteſt. *O.*
SAXATILIS, ille, & **SAXETANUS**, ā, ūm. [Qui
 ſaxa incolit.] *Qui vit parmi les rochers.* *PHR.* Cum
 ſaxetani ponatur cauda *Lacerri.* *M.* Saxatiles Colum-
 bæ. *Var.* Piſces. *Pli.* Saxatilis piſcatus. *Plt.* *Qui ſit*
inter ſaxa.
SAXETUM, ī. *Cic.* [Locus ſaxoſus.] *Lieu plein de*
rochers.
SAXEUS, ā, ūm. *De rocher.* *SYNT.* Saxea effigies.
C. Moles, recta. *O.* Pons ſaxeus. *L.* Saxeus ingruit
 imber. *Sil.* **SAXIFER**, ā, ūm. *U-F.* *Qui produit des*
rochers. **SAXIFICUS**, ā, ūm. [In ſaxa vertens.]
Qui change en rocher. *PHR.* Remove tua monſtra;
 tuæque Saxificos vultus, quæcumque ea, tolle
 Meduſæ. *O.* Saxificam juſſit ſpectare Meduſam. *L.*
SAXIFRAGUM, ī, n. & **SAXIFRAGA**, æ. *Pli.*
 [Herba ira dicta quod in locis ſaxoſis naſcatur.]
La Saxifrage.
SAXIFRAGUS, ā, ūm. *Qui brise les rochers.* *Saxifra-*
gæ maris undæ. *C.*
SAXONES, ūm. [Germaniæ populi.] *Les Saxons.*
PHR. Domito quod Saxone *Tethys* Mitior. *Cl.*
SAXŌSUS, ā, ūm. [Quod abundat ſaxis.] *Plein de*
rochers. *SYN.* Lāpidōſus, ſcrupēſus, ſilēbrōſus. *PHR.*
 Naſcuntur ſteriles ſaxoſis montibus *Orni.* *V.* Saxoſas
 inter decurrunt flumina valles. *V.* Saxoſumque ſo-
 nans *Hypanis.* *V.* Via ſaxoſa. *Pr.*
SAXUM, & **SAXULUM**, ī, n. dim. *Cic. Rocher,*
grosse pierre. *EPITH.* Hörridūm, hörrēns, latēbrō-
 ſūm, dūrūm, ſcrupōſūm, lubricūm, crūdūm, rigi-
 dūm, ſcūpēūm, dūmōſūm, ſilēbrōſūm, cāvūm,
 cōncāvūm, prōminēns, mōntanūm, inhōſpītūm,
 inhōſpitālē, ſcābrūm, rigēns, hirtūm, muſcōſūm,
 ūndiſonūm, nāvifrāgūm, hūmīdūm, hūmēns, prē-
 rūptūm, ſpumēūm, grāndē, miſilē, ingēns, vī-
 vūm, avūlſūm, liquēfactūm, oblūctūns, adāmānti-
 nūm. *SYN.* Lāpis, ſilēx, rūpēs. *PHR.* Ecce petunt
 rupes præruptaque ſaxa *Capellæ.* *O.* Et ſaxo, quod
 adhuc vivum radice tenetur *Durior.* *O.* Deviaque
 & ſylvis horrentia ſaxa fragoſis. *O.* Hos *Turbo*
 rapax, hos lubrica fallunt ſaxa. *St.* Saxum antiquum,
 ingens, campo qui forte jacebat, *Limes* agro po-
 ſitus. *V.* Seu ſaxa morentur *Cum* rapidos annes;
 clauſo ſit gurgite murmur. *V.* Minus in apicis coqui-

tur vindemia ſaxis. *V.* Roſcida rivis *Saxa* colunt.
V. Multaque rubentia cæde *Lubrica* Saxa madent.
L. Gelidoque pavens dedit oſcula ſaxo. *L.* Stupet
 inſcius alto *Accipiens* ſonitum ſaxi de vertice paſ-
 tor. *V.* Caſtraque præruptis ſuſpendunt ardua ſax-
 is. *Sil.* Caducis *Percuſſu* crebro ſaxa cavantur
 aquis. *O.* Mucronem aſperate ſaxo. *Tac.* Hirtaque
 dumis Saxa. *St.* Rupes & ſaxa rigentia. *St.* Scabris
 horrentia ſaxis. *Manil.* Non ſcrupea ſaxa locorum
 Præcludunt aditus. *U-F.* Circumlita muſco Saxa.
H. Hirta dumis. *Sil.* Intemerata gradu ſaxa. *Sil.*
 Quique facis doctā mollia ſaxa manu. *O.* Guttæ ſax-
 a peredunt. *Lr.* Dura tamen molli ſaxa cavantur
 aquā. *O.* Illa graves poterit *Quercus* adamantaque
 durum, *Duraque* blanditiis ſaxa movere ſuis. *O.*
 Scopuloſque, adituque carentia ſaxa. *O.* Ardua ſaxis
 Inſula. *V.* Impoſitum ſaxis latē caudentibus *Anxur.*
H. Raucum per lævia murmur *Saxa* ciet aqua. *V.*
SAXA reſonantia. *PHR.* Ubi concava pulſu Saxa ſo-
 nant; vocisque offeſſa reſultat imago, *V.* Spumea
 circum Saxa fremunt. *V.* Clamorem cava ſaxa de-
 dere. *V.* Scyllam & cæruleis Canibus reſonantia ſax-
 a. *V.* Sylva meas voces montanaque ſaxa loquuntur.
Pol. Tam rauca affiduo longē ſale ſaxa ſonabant. *V.*
 (Vide **ECHO**.)
SAXA mōvērē, vōlvērē, ſūbīgērē. *PHR.* Dejectas
 moles avulſaque ſaxis Saxa vides. *V.* Et grandia vol-
 vere ſaxa. *V.* Illa loco ſylvas vivaque ſaxa movet.
O. Saxum grave *Sisiphon* urget. *O.* Liquefactaque
 ſaxa ſub auras *Cum* gemitu glomerat. *V.* Inſeſto
 pondere ſaxa *Volvere.* *V.* *Capitoli* immobile ſax-
 um. *V.* Saxumque ē monte revulſum. *O.* Mani-
 buſque avulſa rotare Saxa. *St.*
SAXIS adificare. *PHR.* Structa rigent ſolido ſtabulo-
 rum mania ſaxo. *O.* Saxo ſtant antra vetuſto. *O.*
 Templa Dei ſaxo venerabar structa vetuſto. *V.* Tot
 congeſta manu præruptis oppida ſaxis. *V.* (Vide
EDIFICIO.)
SAXA Facere. *PHR.* Jamque faces & ſaxa volant.
Ilioneus ſaxo atque ingenti fragmine montis *Luce-*
tium ... ſternit. *V.* Miſtaque cum ſaxis adjice verba
 mala. *Pr.* A populo *Saxis* prætereunte petor. *O.* (Vi-
 de **LAPIDO**.) Saxa jaculari. *PHR.* (Vide **OCCIDO**,
occidere ſaxo.)
SAXUM (*Pro ſcopulo*) *Eccehil.* *PHR.* Tres Notus ab-
 reptas (*Naves*) in ſaxa latentia torquet. *V.* Inſe-
 lix (*Navis*) ſaxis in procurrentibus hæſit. *V.* Ut
 fera vitarem ſaxa, monendus eram. *O.* Vacant ubi
 littora ſaxis. *L.* In ſcopulos crudique cacumina ſaxi
Mant. Non potuit ſaxo vitam poſuiſſe *Cerauno.* *Pr.*
Navifragis avidum concurrere ſaxis. *St.* Perque un-
 das, ſuperante ſalo, perque invia ſaxa *Diſpulis.*
V. Et vada dura lego ſaxis *Lilybeia* Cæcis. *V.* Sax-
 umque undis immane minatur. *V.* (Vide **SCO-**
PULUS.)
SAXUM. (*Pro Tumulo*) *Tombeau.* *PHR.* Tumuli
 venerabile ſaxum. *L.* Corpora dant tumulo ſignant
 quoque carmine ſaxum. *V.* Tunc ne levis aura re-
 tectos Auferret cineres ſaxo compreſſit arenam. *L.*
 (Vide **SEPULCHRUM**.)
SCABER, brā, brūm. **SCABRŌSUS**, & **SCABRATUS**,
 ā, ūm. *Rude au toucher.* *SYN.* *Aspēt.* *PHR.* Et *To-*
phus ſcaber, & nigris exefa *Chelidris* *Creta.* *V.* *Scab-*
ri rubigine dentes, *O.* Et ſcabros nigræ mæſa ſabla-

ginis enses. *L. Exesa invenies scabrâ rubigine pila. V. Scabra mola. O. Scabrum inronsumque. H. Scaber unguis. O. Res scabro aspectu. Plî. Scabrum pectus. Cic. SCABRUM pecus. COL. [Scabiosus.) Galeux.*

SCABIËS, *ei, f. Galle, grasse, rogne. EPITH. Mâla, tûrpis, immundâ, fœtidâ, fœdâ, môlestâ, édâx, âspërâ, squallidâ, tabidâ, sordidâ, obscânâ, pûdendâ, infôrmitis. SYN. Prurigô, pruritûs, âspêritas. PHR. Glacies ne frigida lædat Molle pecus; scabiemque ferat, turpesque podagras. V. Turpis Oves tentat scabies. V. Sicut grex totus in agris Unius scabie cadit, & porrigine Porci. J. Et mala quem scabies aut morbus regius urget. H. At mala cum scabies miferos depascitur artus. Frac. Asperat artus. læderet aut teneras pustula rupta manus. C. Canibus pigris scabieque vetustâ Lævibus. J. Dulcedo & scabies voluptatis. Cic. Metaph.*

SCABIËS. (*Pro rubigine.*) *Rouille. PHR. Nec scabies & falsa lædit rubigine ferrum terra. V.*

SCABIÏOSÛS, *â, um. Galleux. PHR. Namque est scabiosus & acri Bile tumet. P.*

SCABÏ, *is, bî, bërè. Gratter. PHR. Et in versu faciendo Sæpe caput scaberet, vivos & roderet ungues. H. Et scabit unguiculo molle fricante caput. Saut. Scabendi dulcedo. Plî. Spinis se scabit. Plî.*

SCABRITIÂ, *â, f. PLI. SCABRITIËS, ei, f. Col. & SCABRËS, is, f. VAR. & SCABRUM, i, n. PLI. Apreté, rudesse. SYN. Âspêritas, scabies. SYNT. Scabrities lingue. Plî. Foliorum scabritia. Plî. Scabritiemque animi. J. Scabritias unguium expolire. Plî.*

SCÆÂ, *â, f. [Porta Trojana.] Une des portes de Troie. PHR. Juno Scæas sævissima portas Prima tenet. V.*

SCÆVÂ, *â, f. Var. [Subaud. manus.] La main gauche. SCÆVÂ. Pla. [Augurium sinistrum.] Augure, présage. (Vide AUGURIUM.)*

SCACCHIA, *orûm, n. [Latine latrunculi.] Les échecs. PHR. Ludimus effigiem belli, simulataque veris Prælia, buxo acies fictas, & ludicra regna, Ut gemini inter se reges albusque nigerque Pro laude oppositi certent bicoloribus armis. Vida. Ut dapibus compressa fames, mensæque remotæ, Quo Superum mentes ludo mulceret inani, Oceanus tabulam adferri jubet interpicam. Sexaginta insunt & quatuor ordine sedes, Octono parte ex omni via limite quadrat Ordinibus paribus, nec non forma omnibus una Sedibus, æquale & spatium, sed non color unus. Alternant semper variæ, subeuntque vicissim Albentes nigris. Vida. Ludicra uri fictis belli simulachra sub armis Buxea composuit legio; quam scacchia ludum Nympha Italica quondam primum monstravit in oris. Exhibet alternos tabula interpicta colores, Atque omnis iusto pariturs limite campus Æquali & spatio & formâ respondet ab omni. Rap. Et si calculus huc & illuc Diverfus bicolorque digeratur. M. Sive latrocinii sub imagine calculus ibit: Eac pereat vitreo miles ab hoste tuus. O. Infidiosorum si ludis bella latronum Gemmeus iste tibi miles & hostis erit. M. (Vide CALCULUS, Echecs.)*

SCÆVOLA, *Mutii cognomen. (Vide MUTIUS.)*

SCALA, *â, & SCALÆ, arum, f. Une échelle. EMT. Arctâ, pensilis, altâ, facilis, sublimis. PHR. Ha-*

rent parietibus scalæ, posteq̃ue sub ipsos Nituntur gradibus. V. Scalas in mœnia poscit. V. Induerat scalas: lecturum Poma putares. O. Quærunt pars aditum & scalis ascendere muros. V.

SCALARIÂ, *iûm, n. VIT. Escalier SCALARIÏS, arè. VIT. D'échelle, d'escalier.*

SCALDÏS, *is, m. Cas. Flandringenumque procul Scaldis regnator aquarum In mare præcipites urgere fugacior undas. RUÆ. L'Escaut.*

SCALMÛS, *i, m. Cic. [Lignum cui nautæ remos alligant.] Cheville ou l'on passe l'anneau qui retient la rame.*

SCALPELLUM, *i, n. Cic. SCALPRUM, i, n. SCALPÉR, pri, m. Cel. SCALPULUM, i, n. VIT. & SCALPELLÛS, i, m. Col. Ferrum quo raditur; scalp pro utuntur diversi artifices. SCALPRUM futuro. H. Un tranchet. Si quis amat cytharas, musæ non deditus ulli; si scalpra & formas non futor, &c. H. SCALPRUM fabrilis. LIV. Un ciseau de Menuisier. SCALPRUM librarium. Un canif. Scalpro librario venas sibi incidit. Sue. SCALPRUM. Col. [Acumen vinitoriae falcis.] La pointe d'une serpette. SCALPELLUM Chirurgicum. Col. Une lancette, un rasoir, &c. SCALPRUM. Col. [Cælum.] Burin:*

SCALPÏ, *is, psi, ptum, èrè. & SCALPÛRÏ, is, Irè. Pla. & SCALPTÛRÏ, as, avi, atum, arè. [Fodere & unguibus pruritum auferre.] Gratter. PHR. Pecudes scabiem morfu scalpunt Col. Qui digito scalpunt uno caput. J. SCALPÈRÈ terram unguibus. H. i. effodere. SCALPÈRÈ. [Pro sculperè.] Graver, cizeler. PHR. Et nostri memorem sepulchro Scalpe querelam. H. E faxy scalpatus. Cic. Scalptum infabre aut fufum durius. H.*

SCALPRATÛS, *â, um. Tranchant à qui l'on donne le fil. Scalpratium ferramentum. Col.*

SCALPTÏR, *oris, m. PLI. Graveur. SCALPTÏRÏUM, ii, n. M. Ractoir, burin. SCALPTÛRÂ, â, f. PLI. Graveur. SCALPTÛRATÛS, & SCALPTÛS, â, um. PLI. Grâé, Cizelé. (Vide CÆLO, SCULPO) SCAMANDËR, dri, m. [Fluvius Troje.] Le Scamandre. PHR. Testis erit magnis virtutibus unda Scamandri. C. Scamandri frigida parvi flumina. H.*

SCAMBÛS, *â, um, Sue. [Qui crura habet distorta.] Qui a les jambes tortuës.*

SCAMMÏNËÂ, & SCAMMÏNÏÂ, *â, f. Cic. [Herba.] Scammonée.*

SCAMNÛM, & SCABELLUM, *i. dim. n. Cic. [Gradus qui apponitur ut facilius aliquò ascendatur.] Marchepied, Escabeau. PHR. Et cava sub tenerum scamna dedisse pedem. O. SCAMNÛM. [Pro scdili.] Banc. PHR. Ante focos olim scamnis confidere longis Mos erat. O. SCAMNÂ. PLI. [In Arboribus dicuntur rami per quos vites ascendunt.] Branches. SCAMNÛM regni, Cic. Metaph. [i. via ad regnum] Chemin, voie.*

SCANDÏ, *is, di, süm, èrè. Monter, grimper. SYN. ascēdō, cōscēdō. PHR. Scandit fatalis machina murum. V. Formidine turpi Scandunt rursus Equum Trojanum. V. Date tela, scandite muros. V. Tarpeias scandit in arces. O. Scanden ta est torvi publica cymba senis Charontis. O. Paulatimque gradus ætatis scandere: Lr. Scandere montem. C. Summi fastigia recti Ascensu: supero. V. Evado ad summi fa-*

stigia tecti, *V.* Quasque petet non det janua sola vias. *O.* Super titulos majorum scandere. *O.* Lassus anhelanti pectore scandit iter. *Saut.* (Vide ASCENDO.)

SCANDŪLA, æ, f. [Tabellæ in laminas scissæ quibus tecta teguntur.] *Bardeau, douves taillées en forme de tuile.* *PHR.* Scandulæ quibus Gallinæ ad requiem nocturnam irrepunt. *Col.*

SCANSĪLIS, ilē. *Plī.* Per quod facile ascenditur. Ficus scanfalis. *Plī.* *PHR.* Scanfilibus digitis solers levior rotatu Sæpe per alternas ire redire manus. *SAUT.* *De passere.*

SCANSĪO, ōnis, f. *VAR.* Montée. Scanfio soni. *VIT.* *Elevation du son.* SCANSORIŪS, ā, ūm. *VIT.* *Qui sert à monter.*

SCAPHĀ, æ, f. Navicula. *Chaloupe, esquif.* *SYN.* Cymbā, limbūs, lintēr, nāvīculā. *PHR.* Tunc me biremis præsidio scaphæ Tutum per Ægeos tumultus Aura ferat geminusque Pollux. *H.* (Vide NAVIS.)

SCAPHIŪM, īī, n. *Pla.* [Vas potiorum scaphæ figuram habens.] *Gondole, raffe.* SCAPHIŪM. [Ligō.] *Une beche.* *PHR.* Et ride scaphium positum cum sumitur armis. *J.* SCAPHIŪM. *M.* [Vas ventris purgandi causa.] *Bassin de chaise percée.* SCAPHIŪM. [Quodcumque vas amplum.] *Bassin.* *PHR.* Et ramenta simul ferri furere intus ahenis In scaphiis. *Lr.*

SCĀPŪLÆ, ærūm, f. [Humeri] *Les épaules.* *PHR.* Metus exoritur scapulis. *Pla.* Gestati scapulis radiantibus enses. *Cl.* (Vide HUMERUS.)

SCĀPŪS, ī, m. *Vit.* [Columnæ stylus.] *Le fut d'une colonne.* SCĀPŪS candelaborum, herbarum. *PLI.* *La tige.* SCĀPĪ Cardinales. *VIT.* *Montans des portes.* SCĀPŪS scalarum. *La vis d'un escalier.* SCĀPŪS. *Plī.* [Congeries chartarum.] *Une main de papier.* Nunquam plures (Charta) scapo quam vicenæ. *Plī.* SCĀPŪS. [Instrumentum textorium.] *La verge de la chaîne d'un Tisserand.* *PHR.* Fusi, radii scapique sonantes. *Lr.*

SCĀRĀBÆŪS, ī, m. *PLI.* *Un Escarbot.* *PHR.* Non Capet aut Aries, sed Scarabæus erit. *Auf.*

SCĀRIFICŌ, ās, āvī, ārūm, ārē. *Col.* [Scalpello aperire] *Scarifier, déchiqueter.* Scarificare dolorem. *Plī.* [Per trans.] *Faire cesser.* SCĀRIFICATIŌ, ōnis. *PLI.* *Décompure de la peau.*

SCĀRŪS, ī, m. [Pisces.] *Sorte de poisson.* *PHR.* Nec Scarus aut poterit peregrina juvare Lagōis. *H.* Non me lucrina juverint Conchilia Magisve Rhombus aut Scari, si quos Eois intonata fluctibus Hyems ad hoc vertat mare. *H.* Scarus & sua saxa frequentat. Qui mites inter pisces clamore tremendo Intonat, & solus pallentes ruminat herbas. *Ex Oppiano.*

SCĀTEBRĀ, æ, f. *Plī.* & SCĀTŪRIGŌ, īnis. *COL.* *Source d'eau.* *PHR.* Lympha cadens per lævia murmur Saxa ciet, scatebrisque arentia temperat arva. *V.*

SCĀTEŌ, ēs, tūī, ērē, SCĀTŌ, īs, ērē. Scātebrō, ās, ārē. *COL.* & SCĀTŪRIŌ, īs, īrē. *COL.* [Ebullire, ita plenum esse, ut exiliat quod continetur.] *Sourdre, couler, avoier en abondance.* *SYN.* Afflūō, cīrcūmflūō, ābūndō, mānō, ēmānō. *PHR.* Largissimum fontem scatere, atque erumpere flumen. *Lr.* Pontus scatens belluis. *H.* Ad satietatem terra ferarum Nunc etiam scatet. *Lr.* Scatet amore ani-

mus. *PLA.* *Metaph.* Scatere vermibus. *COL.* *Verbis.* *Gel.*

SCĀTŪRIGYNŌSŪS, ā, ūm. *COL.* *Plein de sources.* SCAURŪS, ā, ūm. [Qui talos pedum tumentes habet.] *Qui a les talons fort gros.* *PHR.* Hunc Varum distortis cruribus, illum Balbutit scaurum pravis fultum malè talis. *H.*

SCAURŪS. *Nobilis Romanus, qui eloquentiā belloque inolitus fuit.*

SCAZON, ōntis, m. [Genus iambici versūs cujus auctor fuisse dicitur Hipponax.] *Vers scazon.*

SCĒLERATE, & SCĒLESTĒ, adv. iūs, īsīmē. *CIC.* *En scelerat, méchamment.*

SCĒLERATŪS, & SCĒLERŌSŪS, & SCĒLESTŪS, ā, ūm, īōr, īsīmūs. *Scelerat, capable de toute sorte de crimes.* *SYN.* FlāgitīōsŪS, nefariŪS, nequām, īmprobŪS, īmpīŪS, mālignŪS, mālŪS, nōxiŪS, lēgŭm cōntēptor ēt æquī. *PHR.* Sæpe Deos, ut tu scelerate valeres, Oravi. *O.* Scelerumque inventor Uliſſes. *V.* Hortator scelerum Æolides. *V.* At furiis Caci mens effera, ne quid inausum Aut intentatum scelerisve dolive fuisset. *V.* Raro antecedentem scelestum Deferuit pede pœna claudio. *H.* Pygmalion scelere ante alios immanior omnes. *V.* Invigilat cunctis sævum scelus; armaque totā Mente agitat. *L.* Per forum tamquam jubatus Draco serpit, aspectu rabido, spiritu venenato, si quem reperiat cui aliquid mali faucibus afflare? quem ore attingere, dentibus infecare, linguā aspergere possit. *Cic.* Manus diri conscia facti. *O.* Sed dux malorum scemina & scelerum artifex. *S.* Mille addē catenas Effugiet tamen hæc sceleratus vincula Proteus. *H.* Fructus est scelerum tibi, nullum scelus putare. *S.* Faxo sciant Quam levia hæc fuerint scelera; prælusit dolor Per ista noster. *S.* Scelera te hortentur tua... redeant Peliae decocta membra... at nullum scelus irata feci. *S.* Dii te summoveant ô! nostri infamia sæcli Orbe suo, tellusque tibi pontusque negentur. Certè ego non pariar Jovis incunabula Creten, Qui meus est orbis, tantum contingere monstrum. *O.* Instat terribilis vivis, morientibus hæres, Virginibus raptor, thalamis obscænus adulter Nulla quies oritur, prædā cessante, libido Divitibusque dies, & non metuenda maritis. Quisquis vel locuples, pulchrā vel conjuge notus Crimine pulsatur falso: si crimina desunt, Accitus conviva perit... Incertaque pocula pallens Haurit; & intentos capiti circumspicit enses. *Cl.* Quantum perfidia tecum scelerate perisset. *O.* Magno nihil ille perempto Jam putat esse nefas. *L.* Primus iter fecit sceleri. *O.* Inscriptere Deos sceleri. *O.* Mors morte pianda est; In scelus addendum scelus est, in funera funus Per coacervatos pereat domus impia luctus. *O.* Damnoſa quid non imminuit dies; Atras parentum pejor avis, tulit Nos nequiores, mox daturos Progeniem vitiosiore. *H.* Tam protervus incubat menti furor. *S.* Scelerum qui fecerat usum. *O!* si scelestum vergat in caput scelus. *Buch.* Obſirma malis animum. *Rna.* Authorem scelerum fraudumque potentem. *Vida.* En sceleri jurata manus coit omnis in unum. *Buch.* Dum scelus excusso fertur in omne iugo. *Saut.* Necdum mens exſaturata quievit. *Com.* In facinus jurasse putes. *O.* Pronusque in omne nefas ruer. *Com.* Placido tegentes ore mentem perfidam

Com. Et trepidum fumat repetito crimine pectus.
Com. Quo quo scelesti ruitis. *H.* Sed lædere mundum Si liber, & populus commune intendere lethum. Est mihi prodigium cunctis immanius hydri, Tigride mobilius fœtâ, violentius Austris, Acrius Harpyiis, flavis incertius undis *Rufinus*: quem prima meo de matre cadentem (*sic una furiarum*) Suscepi gremio: reptavit parvus in isto Sæpe sinu tenero, perque ardua colla volutus Ubera quæsit fletu, linguisque trifidulis Mollia lambentes finxerunt membra Cerastræ. Tecta petens, oculisque diu llyentibus hæsit, Peiores mirata virum... Ipsa quidem fateor vinci, rabidæque magistram Prævenit ingenio: nec plus sermone morabor. Solus habet scelerum quidquid possedimus omnes. *Cl.*

SCĒLERATŪS. *Per transl. ad inanimata.* *PHR.* Flagrant sancti sceleratis ignibus ignes; Mixtaque erat flammæ flamma profana piæ, *O.* Vox inhumana & scelerata. *Cic.* Amor sceleratus habendi. *O.* Scelerataque devovet arma. *O.* Scelerata audacia. *Pl.* Scelerosa atque impia facta. *Gr.* **SCĒLERATŪS.** [*Nō xiūs.*] *Nuisible.* *PHR.* Sceleratum exquirere frigus. *V.* **SCĒLERŌ,** ās, āvī, ātūm. *Gr.* *Profaner, souiller.* *SYN.* Contaminō, pollūō, maculō. *PHR.* Parce pius scelerare manus. *V.* Vivo sceleravit sanguine fauces. *St.* Scelerare animum. *Sil.* Impia non verita est Divos scelerare penates. *C.* Inscriptere Deos sceleri. *O.*

SCĒLŪS, ēris, n. *Un grand crime, une grande méchanceté.* *EPITH.* Nefandūm, infandūm, exitiālē, dirūm, impiūm, nefariūm, immānē, detestabilē, invīsūm, inēxpīabilē, horridūm, crudelē, improbiūm, fœdūm, atrūm, pūdendūm, abominandūm, infestūm, infelix, sævūm, mortiferūm, cruentūm, insolūtūm, tristē, impunitūm, ingēns, sanguinēum. *SYNT.* Scelus perficere, moliri, edere. *Cic.* Admittere. *H.* Aggredi. *O.* Conari, anhelare, committere. *Quin.* Sulcipere, scelus scelere cumulare, scelus facere. *Cic.* Scelere se devincire, astringi, Imbuere. *Cic.* Defungi. *S.* Affluere. *Cic.* Scelus tegere. *Tac.* Scelus scelere velandum. *S.* In scelere volutari. *Cic.* Scelus acere. *S.* Abeſſe à scelere. *O.* *PHR.* Cur omnium sit culpa paucorum scelus. *S.* Heu cadit in quemquam tantum scelus. *V.* Sceleris pretium majus accepi scelus. *S.* In scelus addendum scelus est. *O.* Patiari potius ipse, quàm facias scelus. *S.* Scelus expendisse merentem Laocoonta ferunt. *V.* Scripsi... quod superest multum est in vora, in crimina parvum. *O.* Multi crudele minantur Artificis scelus. *V.* Formidine crimen acerbat. *V.* Majus est monstro nefas; Nam monstra fato moribus scelera imputes. *S.* Age anima, fac quod nulla posteritas prober, Sed nulla taceat... Scelera non ulcisceris nisi vincis. *S.* Sed vetitum est adeo sceleri nihil. *O.* Involvite Pelion ossa: Non dabitis murum sceleri. *Cl.* At bene si quæras, fortunæ crimen in illo, Non scelus invenies: quod enim scelus error habebat. *O.* Quippe ubi fas versum atque nefas; tot bella per orbem, Tam multæ scelerum facies, &c. *V.* Vultus sceleris certissimus index Hactenus non stat nefas... sceleris hunc finem putas, Gradus est. *S.* Si scelus est, plus te nobis debere fateris, Quod scelus hoc non ipse facis. *L.* Gens humana ruit per vetitum nefas. *H.* Proh Superi! quantum mortalia peccata cæcæ Noctis habent: ipso sceleris molimine

Tereus Creditur esse pius, laudemque à crimine sumit. *O.* Fœcundum in fraudes hominum genus... Vis colitur... Et probis cessit virtus... Pacem servant commercia culpa. *Cl.* Prosperum & felix scelus virtus vocatur. *S.* Scelerum furis, agitur Orestes. *V.* Illa dolos dirumque nefas in pectore versat. *V.* Audi omnes immane nefas, auferque potiti. *V.* Tantumque nefas patrio excidit ore. *V.*

SCĒNĀ, æ, f. [*Inumbratio vel naturā, vel arte facta;* Cum primi comici & histriones umbracula de frondibus adhibuerint, sub quibus suos versus recitarent; hinc scēna etiam in urbem deducta, & pro loco ipso dicta est, & pro ornatu loci & pro fabulā ipsā.] *La scene d'un theatre, décoration de theatre, piece de theatre.* *EPITH.* Umbrōsā, frondēns, virēns, viridis, amēnā, piētā, ornātā, divēs, ludicrā, disertā. *SYN.* **Thēātrūm** *PHR.* Hinc atque hinc vastæ rupes... Tum sylvis scēna coruscis Desuper, horrentique atrum nemus imminet umbrā. *V.* Hinc alta theatris fundamenta locant alii; immanesque columnas Rupibus excidunt, scēnis decora alta futuris. *V.* Vel scēna ut versus discedat frontibus; utque Purpurea intexti tollant aulæ Britannii. *V.* Aut Agamemnonius scēnis agitur Orestes. *V.* Illic quæ tulerant nemorosa palatia frondes Simpliciter positæ; scēna sine arte fuit. *O.* Scēnæ spectacula amantur. *O.* Scēna sceleribus referta. *Cic.* Servire scēnæ. *Cic.* *i. temporis.*

SCĒNALIS, alē. *De theatre.* Scēnalis species. *Gr.*

SCĒNICĒ, adv. *Quin.* *D'une manière teatrale.*

SCĒNICŪS, ā, ūm. *De theatre.* *SYNT.* Scēnica plebs. *St.* Scēnicus decor. Scēnica dicacitas. *Quin.*

SCĒNITÆ, arūm. *Pl.* [*Populi Arabiae desertæ.*] *Les Bengebres.*

SCĒPTICĪ, ōrūm. *Quin.* [*Philosophi ita dicti quod omnia investigantes de omnibus dubitarent.*] *Les Sceptiques.*

SCĒPTRIFĒR, ā, ūm. *Qui porte un Sceptre.* Sceptrifera manus. *O.*

SCĒPTRŪM, ī, n. [*Virga Majestatis Regiæ insigne.*] *Sceptre.* *m.* *EPITH.* Regālē, Regiūm, Impēriōsūm, vērēndūm, vērētandūm, aūrēūm, ēbūrēūm, gēmmāns, fulgēns, coruscūm, prēriōsūm, gēmmātūm, aūrātūm, mināx, supērbūm, fragilē. *PHR.* Lava manus Sceptrum latē regale tenebat. *O.* Si me gemmantia dextrā Sceptra tenere decet. *O.* Pristina Majestas foliorum, & Sceptra superba. *Gr.* Seu Sceptrum sublime Jovis, seu Palladis ambis Ægida. *Cl.* Non bene conveniunt nec in unā sede morantur Majestas & amor: Sceptri gravitate relicta Ille pater rectorque Deūm &c. *O.* Sceptra loci rerumque caput moderamen. *O.* Sic nos in Sceptra reponis. *V.* Sceptroque innixus eburno. *O.* Alio Sceptrum transferre. *St.* Aurea cur dextræ Sceptra dedere meæ. *O.* Sceptrum exitiale tyrannis. *St.*

SCHĒDĀ & SCHĒDŪLĀ, æ, f. [*Folium chartæ nondum compactæ.*] *Feuille volante.* *PHR.* Ohe jam-fatis est, ohe libelle... Hac summā potes in scheda teneri. *M.* **SCHĒDĀ.** *Cic.* [*Brevior epistola.*] *Billet.* (*Vide LITTERÆ.*)

SCHĒMĀ, ātis, n. [*Verborum & sententiarum lumina, quibus tanquam insignibus distinguitur oratio, ut definit.* *Cic.*] *Figure de Rhetorique.*

SCHĒFŌS & SCHĒANŪM, ī, n. *Col.* [*Latine fides & puerus.*] *De uno, hinc corde.* *SCHÆ*

NÖBÄTES, æ. m. f. [Qui per tenfos funes ludendo graditur] *Danseur de corde* PHR. Augur, Schænobates, medicus, vagus omnia novit. J. (Vide FUNAMBULUS.)

SCHÆNEUS. Qui & Jasus dicitur, Rex Arcadia fuit pater Atalanta, quæ ab illo Schæneis appellatur. PHR. Ut tulit Hippomenes Schæneida, præmia cursus. O.

SCHÖLÄ, æ. f. [Litterarum ludus.] *Ecole, College.* EPITH. Célébris, insignis, clarä, doctä, fræquens, magnä, institutä. SYN. Mūsārūm sēdēs, lycæūm, Collēgiūm. SYNT. Scholarum cœtus, frequentia, exercitationes, consuetudo. *Quin.* Scholæ severè instituta. *Quin.* Scholas habere. *Cic.* Eligere. *Quin.* Vertere se ad alteram Scholam. *Cic.* Explicare Scholam. *Cic. i. opiniones alicujus Schola.* PHR. Graio Schola nomine dicta est, Justa laboriferis tribuantur ut otia musis. *Auf. Spädä* vaco Nimirum studiis liberalibus. Si Schola damnatur fora libus omnia fervent. *M.* Ad Pugnam qui Rhetoricä descendit ab umbrä. *J. i. umbratili pugnä.*

SCHÖLÄSTICUS, i. m. Pl. [Qui scholas frequentat vel qui in fictis causis se exercet.] *Ecolier, Déclamateur.* SYN. Aūdītōr, ālūmnūs, discipulus, mūsārūm cāstrā sēcūtus, ārtībūs Ingēnūis excūltus, mūsārūm ālūmnūs. Musis exercita pubes. *Rap.* PHR. Puerum credas dictata magistro Reddere. *H.* Seu pueri... Intenti ludo studiisque soluti Lætiꝝ amoto passim custode vagantur. *Cl.* Inde ubi jam cessere domo, studiisque Minervæ Intenti docto inter se contendere ludo, Et Latia incipiunt mentem exercere palestrā. *Rua.* (Vide STUDIUM. MUSÆ.)

SCHÖLIUM, ii. n. *Cic.* [Brevior interpretatio.] *Scholie, petit commentaire.*

SCIÆNÄ, æ. f. PL. & SCIÄDEÛS, i. m. Pl. [Piscis marinus.] *Ombre.*

SCIÄTHERICUM, i. n. Pl. [Horologium solare.] *Cadran.* (Vide HOROLOGIUM.)

SCIÄTICUS, ä. um. VIT. *Qui a la goutte sciaticque.*

SCIÄTHOS, i. f. [Insula maris Ægæi.] *Sciati.* PHR. Jam Sciatis subfedit aquis. *V. F.*

SCIENTER, ius, ismē. *Cic.* *Sçavamment.*

SCIENTIÄ, æ. f. EPITH. Inclütä, præclärä, mīrā, pārtä, läbörīōsā, dūlcis, jūcūndä, hōnōrā. SYNT. Scientia juris civilis, rei militaris. *Cic.* Scientia officiorum, rectè loquendi. *Quin.* Homini nihil jucundius suavitatem scientiæ. *Cic.* Scientiam profiteri. *Cic.* Exercere. *Quin.* Consequi. *Cic.* PHR. sola (scientia) comes nostræ perstitit illa fugæ: Sola nec insidias inter nec militis ensem, Nec mare nec ventos barbariemque timet. *O.* Doctrina sed vim promovet instam Rectique cultus pectora roborant. *H.* Artibus ingenuis, quarum tibi maxima cura est, Pectora mollescent asperitasque fugit. *O.* Scire tuum nihil est, nisi te scire hoc sciat alter. *H.* (Vide STUDIUM.)

SCILICET. adv. Illudentis. *Justement, véritablement, oñi.* PHR. Scilicet is superis labor est; ea cura quietos sollicitat. *V.* Id populus curat scilicet. *Ter.* SCILICET. conj. *Car.* Scilicet in vulgus manant exempla regentum. *Cl.* SCILICET. [Pro certè.] *Pour le sur.* Scilicet ita res est. *Ter.* Scilicet hoc etiam restabat adultera. *O.* SCILICET. *Je veux dire.* Quem? hunc scilicet. *Pla.*

SCILLÄ, æ. f. Var. [Radix aut bulbus.] *Squille, oi-*

gnon marin. SCILLINUS. PL. & SCILLITICUS, ä. um. Col. D'Oignon marin. SCILLITES oleum. Pl.

SCINDÖ, is, scidi, scissum, èrē. *Fendre, scier, couper.* SYN. Sēcō, dissecō, rescindō, exsecō, amputō, abscindō, truncō, mutilō, lacerō, dividō, feriō. PHR. Scindit se nubes. *V.* Cuneis fissile robur Scinditur. *V.* Nec poterit rigidas scindere remus aquas. *O.* Lacerum scindente corpus Verbera. *Sil.* Fluvioque natatu Scindere. *Cl.* Pedibusque per aëra motis Obstantes scindunt nebulas. *O.* Enodes trunci refecantur. *V.* Hirsuti fecerunt corpora vepres. *V.* Nam primi cuneis scindebant fissile lignum. *V.* In multas partes discindere ferro. *L.* Atque malä vites incidere falce novellas. *V.* Duris ut Ilex tonsa bipennibus. *H.* Mordaci velut ista ferro Pinus. *H.* Cadunt Phrygiä Pineta securi. *O.* Populus alba comæ validis accisa lacertis Scinditur. *Sil.* Sylva frequens trabibus quam nulla ceciderat ætas. *O.* Mare navigiis scindere. *O.* Inque sinus scindit sese unda reductos. *V.* Flaventesque abscissa comas. *V.* Vario discors sententia motu Scinditur. *St.* Scinditur incertum studia in contraria vulgus. *V.* Hesperium Siculo latus abscidit, arvaque & urbes Littore diductas angusto interluit æstu. *V.* Mare tellure scindit. *L.* Pars in frustra secant. *V.* Columnas Rupibus excidunt. *V.* Ferro rescindere summum Uteris os. *V.* Culpam ferro compesce. *V.* Vulnus Ense recidendum est. *O.* Ipsa bipenne suos cædit violenta lacertos. *T.* Luctantemque loqui compressam forcipe linguam Abstulit ense ferro. *O.* Aut linguam ferro rapiam. *O.* Avulsæ cecidere manus exactæque lingua Palpitat, & muto raucum ferit aëra motu. *L.* Manus est abscissa lacerto. *L.* Amputat ense manus. *L.* Non unguis ferro subsequisse licet. *O.* Verbaque scinduntur fletu. *O.* Scissa comam. *V.* Scindere dolorem. *Cic. i. aperire.* (Vide AMPUTO.)

SCINDÜLÄ, æ. f. Vit. [Quod facile in plures partes scinditur.] *Bois qui se fend par éclats.*

SCINEÛS, i. m. Pl. [Lacertæ genus.] *Especie de Léopard.*

SCINTILLÄ & SCINTILLÜLÄ, æ. f. [Ignis è filice cum cæditur exiliens.] *Etincelle.* EPITH. Völāns, volätilis ignitā, ignēä, ardēns, cōrūscāns, clārā, tēnūis, pārvā. PHR. Silicis scintillam excudit Achaes; Suscepitque ignem foliis; atque arida circum Nutrimenta dedit; rapuitque in fomite flammam. *V.* Cum saxis pastores saxa feribant, Scintillam subito profluisse ferunt. *O.* Unde ignem jacere & lumen submittere possint, Scintillasque agere, & latè differre favillam. *Lr.* Scintillæ exiliunt. *V.* Extructo scintilla volatilis igne. *Mont.* Scintillas dissipat ignis. *Lr.* SCINTILLÄ. *Per trans.* PHR. Totoque ardentis ab ore Scintillæ abstant; oculis micat acribus ignis. *V.* Profluit scintilla. *O.* Belli scintillam relinquere. *Cic.* In pueris virtutum quasi scintillulas videmus, è quibus accendi ratio debet. *Cic.* Ut solet à ventis alimenta resumere, quæque Parva subinductä latuit scintilla favillä Crescere, & in veteres agitata resurgere vires: Sic jam lenis amor, quem jam languere putares, Ut vidit juvenem, specie præsentis inasit. *O.*

SCINTILLÖ, äs, ävi, ätūm, ärē. *Etinceler.* PHR. Scintillare oleum testä cum ardente viderent. *V.* SCINTILLATIÖ, önis f. PL. *Etincellement.*

SCIÖ, is, ivi, itūm, irē. *Sçavoir, être instruit.* SYN. Nōscō, cōgnōscō, nōvī, cāllēō, Intelligō. tēnēō. PHR.

PAR. Qui premere & laxas sciret jussus habenas. *V.* Prohibent nam cætera Parca Scire Helenum. *H.* Scis etenim justum geminâ suspendere lance. *P.* Novit namque omnia vates Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahentur. *V.* Causas tanti sciat ille furoris. *P.* Felix qui potuit rerum cognoscere causas. *V.* Scis ipsa, & scire fateris. *V.* Ignoscenda quidem (culpa) scirent si ignoscere manes. *V.* Nec latuere doli fratrem Junonis. *V.* Haud ignarus eram quantum nova gloria in armis, Et prædulce malum primo certamine posset. *V.* Hoc in notitiam veniat Maloque Pyroque. *O.* Sola viri molles aditus & tempora noras. *V.* Fidibus scire. *Ter.* Scire Latine, Græcè. *Cic.* Scire omnes linguas. *Pla.* Sciri potest. *Cic.* Scire de aliquo. *Cic.* Sciens pugna. *H.* Venefica scientior. *H.* Dicenda tacendaque calles. *P.* De rerum naturâ dicere callent. *Lr.* Expone seriem cædis: gaudet animus ærumnas meas tractare totas. *S.*

SCYOLUS, *i. m. Pla.* Demi sperant. *Phr.* Sciolo suadere popello. *Mant.*

SCIPIO, *ōnis. m.* [Baculus dicebatur antiquis.] *Bæton.* Scipio eburneus. *Liv.* Hinc dictus est CORNELIUS SCIPIO qui patrem luminibus carentem pro baculo regebat. Ab illo Scipionum gens patricia initium habuit, cujus gentis præcipui fuere. *P. Cor.* Scipio cum quo imperatore Annibal signa in Italiâ contulit. Scipio Africanus hujus filius, qui Carthaginem debellarvit. *Emilianus* Scipio qui Numantiam cepit, ab Africano majore adoptatus fuerat: dictus est Africanus minor. Uterque Scipiada denominantur. *Phr.* Duo fulmina belli Scipiadas. *V.* Scipiadas duos bello. *V.* Non qui Pænum domuere ferocem Scipiadas. *Cl.* Scipiadas belli fulmen, Carthaginis horror. *L.* Sacrataque nomina Martis Scipiadas. *Sil.* Scipiadaque duces, fatum Carthaginis unum. *Mant.*

SCIRON. Latro insignis quem occidit Theseus, ossa ejus in mare sparsa, dicuntur in scopulos coaluisse, qui Scironia saxa appellati sunt. *Phr.* Sparsisque latronis Terra negat sedem, sedem negat ossibus unda, Quæ jactata diu fertur durasse vetustas In scopulos: scopulis nomen Scironis inhaeret. *O.*

SCIRPUS, *i. m.* [Lævis funis species sine nodo. Unde prov. Nodum in scirpo quærere de hominibus nimium anxius.] *Jonc.* SCIRPÆA, *æ. f.* SCIRPICULUM. *n. Col.* SCIRPICULUSI. *m. Var.* [Canistrum scirpis confectum.] *Un panier.* *Phr.* Cano jam vimine textum Scirpiculum ferrugineis cumulate Hyacinthis. *Col.* Scirpiculis medio pulvere ferre Rosam. *Pr.* In plaustrum scirpea lata fuit. *O.* SCIRPÆUS, *â, um* [Ex scirpo factum.] *De Jone.* Imago scirpea. *O.* Scirpea ratis quâ pueri nare discunt. *Pla.* SCIRPICES, *um. m. Col.* SCIRPICULÆ, *æ. f.* Falx ad scirpos amputandos, unde vox Gallica. *Serpente.* SCIRPICULÆ. *Pla.* Une nasse de jonc. *SCIRPŌ*, *ās, avi, arum, arē. Vir.* Lier avec du jonc. (Vide VINCIO.)

SCISCICOR & SCITOR, *arīs, arūs sūm, arī. & SCISCITŌ*, *ās, avi, arum, arē.* *Demandar, s'informar.* *Syn.* Interrogō, rogō, pētō, quæro, requirō. *Phr.* Scitabere ab ipso. *O.* Tum verò ardemus scitari & quærere causam. *V.* Eurypilum scitarum oracula Phœbi Mittimus. *V.* Scitatur ab ipsâ, Nominibus dictis, cujus velit esse mariti. *O.* Veniendi poscere causas. *V.* Multa super Priamo rogians, su-

per Hectore multa. *V.* Quæ sint ea numina Divum Flagitat. *V.* Quæ sit sententia posco. *V.* Nomenque Dei scitatie aucta est. *V.* Pande requirenti nomen. *O.* Quoniam scitaris digna relatu. *O.* His vatem aggredior dictis & talia quæso. *V.* (Vide INTERROGO.)

SCISCO, *is, ivi, itum, erē.* *Ordonner.* Sciscere legem. *Cel.* SCISSILIS, *ilē.* Qui se fend aisément. Scissile alumen. *Cel.* SCISISURÆ, *æ. f.* Coupure. Scissura pennæ. *Liv.* Scissura Nili. *Pl.* Divisio.

SCITE, *adv. Cic.* Avec adresse, avec esprit.

SCITUM, *i. n. Cic. Syn.* Justum, decretum, sanctum. *Ordonnance, Edit.* (Vide DECRETUM.)

SCITUS & SCITULUS, *dim. â, um.* Qui sciat, qui connoit. *Syn.* Sôlers, argutus, acutus, cautus, sagax, sciens, përitus. *Phr.* Membrisque valens scitusque vadorum. *O.* Curvæ scita Thalia lyra. *O.* Scitus puer. *Ter. i.* elegans.

SCIURUS, *i. m. Pl.* [Animal.] *Ecuréuil.* *Phr.* Inamabilis Sciurus & frequens Phœnix, &c. *M.*

SCOBIS & SCOBS, *bis, f.* [Quod minutissimum decidit ab aliquâ materiâ, dum vel foratur, vel ferratur, vel raditur.] *De la limaille.* *Epith.* Vilis, leviss, minutâ, pulvërâ, sparsâ, disjectâ. *Phr.* Vilibus in scopis, in mappis in scobe quantus Consistit sumptus. *H.* Semodium scobis. *J.* Scobem terebrâ facit. *Col.* SCOBINÆ, *æ. f. Pl.* [Quo fiunt scobes.] *Lime, rape.* SCOMBËR & SCOMBRUS, *brī. m. Pl.* [Piscis marinus.] *Un Maquereau.*

SCOPÆ & SCOPULÆ, *arum. f. Col.* [Instrumenta quibus pavimenta verruntur.] *Balai.* *Phr.* In pretio scopas testatur palma fuisse. *M.* Scopas dissolvere. *Cic.* Metaph. i. rem inutilem reddere.

SCOPAS, *æ.* Insignis marmoris sculptendi artifex. *Phr.* Artium, Quas aut Parthasius protulit aut Scopas Hic saxo liquidis ille coloribus. *H.*

SCOPIO, *ōnis. m. Col.* La grappe du Raisin.

SCÖ ULÖSUS, *â, um.* Plein de rochers. *Syn.* Scopulosi colles. *Sil.* Scopulosa rupes. *L.* Quam scopuloso difficilique loco verser. *Cic.* Metaph. Quæ nemorosa juga, & scopulosi vertice colles, *Sil.* Immitis, scopulosa, procax, subitisque sonora Fluctibus; infanos infamat navita montes. *Cl.*

SCOPULUS, *i. m. Ecceuil, rocher.* *Epith.* Adesūs, exesus, scâbër, minâx, sönâns, spūmâns, pëndens, sâvūs, âltūs, mûscösüs, cönfrâgösüs, frêquens, pîscösüs, immanis. *Syn.* Sâxum, rûpës, caütës, silëx. *Phr.* Nunc quoque in Euboico scopulus brevis eminet altè Gurgite, & humanæ servat vestigia formæ. *O.* Et scopulus raucis pendet adesus aquis. *O.* Imminet æquoribus scopulus; pars ima lavatur Fluctibus, & tectas defendit ab imbribus undas; Summa riget, frons, remque in apertum porrigit æquor. *O.* Scopulum qui vertice summo Extat aquis. *O.* Scopulis pendenti-bus antrum. *V.* Scopuloque infixit acuto. *V.* Gemini-que minantur In cælum scopuli. *V.* Tum ferrum & scopulos jactare in corde fatebor. *O.* Gemino demittunt brachia muro Turriti scopuli. *V.* Vos & Scyllæam rabiem penitusque sonantes Accetis scopulos. *V.* Æquoreos scopulos ut cavat unda falis. *O.* In scopulo luctantem deserit alto Sergestum. *V.* Præcipites scopulorum margine. *J.* Extruere immanes scopulos. *Cl.* Deduxit scopulos & montem rupit aceto. *J.* SCOPUS, *i. m.* [Locus in quem tela diriguntur.] *Le but, le blanc.* (Vide META.) SCOPUS. [Metaph.

pro eo, quò mens dirigitur.] *Le but, la fin qu'on se propose.* Neutrius scopus est ille, ut beati sumus. *Cic.*

SCORDALUS, ã, ùm. SEN. *Quereleur.* (Vide RIXATOR.)

SCORIA, æ. f. *Pli.* [Fax & spuma metallorum.] *Crasse, écume de métal.*

SCORPIO, ònis. & SCORPIUS, ii. m. *Scorpion.* EPITH. Vēnēnōsis, mōrtifer, hōrrens, vēnēnifer, dirus, minax, mētūdendus, nōcēns, nōxiūs, sāvus, infestus, hōrriidus. PHR. Metuendus acumine caudæ Scorpis. O. Caudæque venenifer uncâ. V. Nigrumque ferens in acumine virus. Brachia protendens & curvæ spicula caudæ. Scorpis exhibit caudæque minabitur uncâ. O.

SCORPIUS & SCORPIO. *Unum ex Zodiaci signis inter qua relatum fuisse fabulantur Scorpionem illum qui Orionem interfecit.* (Vide ORION.) PHR. Est locus, in geminis ubi brachia concavæ areus Scorpis; & caudâ, flexisque utrinque laceris porrigit in spatium signorum membra duorum. O. An ne novum tardis sidus te (Auguste) mensibus addas... Ipse tibi jam brachia contrahit ardens Scorpis, & celi justâ plus parte relinquit. V. Sævæque circuitu curvantem brachia longo Scorpion. V. Ardenti fulgentem Scorpion astro. *Manil.* Seu Libra seu Scorpis aspiciet me formidolosus. H.

SCORPIO. *Pli.* [Piscis.] *Sorte de Poisson.* SCORPIUS. *Pli.* [Herba cujus semen simile est caudæ Scorpionis.] *Sorte de Plante.* SCORPIO. *Genus teli.* Scorpione ab latere trajectus concidit. *Ca.*

SCORTUM, i. n. [Corium.] *Un cuir.* Pressum quassillo scortum. C. SCORTEUM, ã. n. SEN. *Manteau de cuir.* SCORTEUS, ã, ùm. [Ex pellibus factum.] *De cuir.* PHR. Ingrediare viam cælo licet usque sereno Ad subitas nufquam scortea dest aquas. M. *Subaud. penula.* Scortea non illi fas est inferre sacello, Ne violent putos exanimata focos. O.

SCORTUM, i. & SCORTILLUM, i. diu. n. [Meretrix.] *Femme débauchée.* PHR. Honestum officium scorto postponere. H. scortillum, suos amores. C. SCORTATOR, òris. m. H. Meretricum sectator.] *Débauché.* (Vide LIBIDINOSUS.) SCORTOR, ãris, ãtus sũm, ãri. Ter. [Meretricari.] *Frequentier des femmes débauchées.*

SCOTI, òrum. [Britanniæ populi.] *Les Ecoissois.* PHR. Venit & extremis legio prætenta Britannis Quæ Scoto dat frena truci. Cl.

SCREO, ãs, ãvi, ãtũm, ãrẽ. PLA. *Cracher.* (Vide SPUO.) SCREATOR, òris. m. PLA. *Cracheur.*

SCREATUS, ùs. TER. *Crachement.* (Vide SPUTUM.)

SCRIBA, æ. m. Cic. [Qui tabellas aliaque scribit auctoritate publicâ.] *Greffier.* Scriba. H. [Pro scriptore.] *Secrétaire, Ecrivain.*

SCRIBLITA, æ. f. [Genus placentæ.] *Sorte de pâtisserie. de petit gateau.* PHR. Circumlata diu mensis scriblita secundis: Urebat nimio sæva. calore manus. M.

SCRIBO, is, psĩ, prũm, èrẽ. & SCRIPTYTÖ, ãs, ãvi, ãtũm, ãrẽ. freq. Cic. *Ecrire.* SYN. Pingö, describö, inscribö, exarö. PHR. Quæcumque in foliis descripsit nomina virgo. V. Et meditata manu componit verba trementi: Dextra tenet ferrum; vacuum tenet altera ceram: Incipit & dubitat, scribit, damnatque tabellas; Et notat, & delet, mutat, culpaturque, probaturque; Inque vicem sumptas ponit, positasque resumit: Quid velit ignorat... Scripta soror fuerat: visum est delere sororem; Verbaque correctis incidere talia ceris. O. Talia nequicquam perantem plena reliquit Cera manum. O. Foliisque notas & nomina mandat. V. In viridi nuper quæ cortice Fagi Carmina descripsi. V. Incisæ servant à te mea nomina Fagi; Et legor Oenone falce notata tuâ. O. Tum querimur crassus calamo quod pendeat humor, Nigra quod infusâ vaneſcat sepiæ lymphâ. P. Et prius orto Sole vigil calamus & chartas & serinia posco. H. Scribitur & vestris Cynthia corticibus. Pr. Inſcribam grandæque notas ferrugine ducam. *Sann.* Dextra tenet calamum, strictum tenet altera ferrum; Et jacet in gremio charta notata meo. O. Chartis verba notata piis. O. Comprimit ordinibus versus, oculosque moratur Margine in extremo littera rafa meos. O. Non calamus excussit digitis scribentibus horror? Non opere in medio dirigere manus? Non subiit saltem mandantem talia ceris Te pudor: at ceras erubuisse reor. *Hofsch.* Jam satis invalidos calamo lassavimus artus, Et manus officium longius ægra negat. O. Indicium feci; Quid, quæ celanda fuerunt, Tam citò commisi properatis verba tabellis. O. Littera pro verbis quam pes in pulvere duxit Corporis indicium mutati triste peregit. O. Si qua incerto fallit te littera tractu. Et quodcumque semel chartis illevertit. H.

SCRIBERE. *Ecrire des lettres.* Scribere salutem. M. Dignatus tenui Cæsar scripsisse Maroni. Cl. Scripsisse priorem Pœniter. Cl. Et tamen ipse loqui, nec me committere ceræ Debueram, præsensque meos aperire furores. Vidisset lacrymas, vultus vidisset amantis: Plura loqui poteram, quàm quæ cepere tabellæ. O. (Vide LITTERA.)

SCRIBERE. *Composer.* PHR. Sæpe stylum veritas, iterum quæ digna legi sint Scripturus. H. Si quid tamen olim Scriperis, in Meri descendat iudicis aures, Et patris & nostras, nonumque prematur in annum: Membranis intus positus, delere licebit Quod non edideris. H. Quid me scribendi tam vastum mittis in æquor: non sunt apta meæ grandia vela rati. Pr. Scribendi ferre laborem. H. Scribendi amor te rapit. H. Scribimus indocti doctique poemata passim. H. Sumite materiam vestris, qui scribitis, aquam. Viribus. H. Carmina secessum scribentis & otia quærent. O. Scriptos igne libellos absumere. O. Dum nil habemus majus, calamo ludimus. Ph. Librum exarabo tertium & sopi stilo. Ph.

SCRIBERE alia multa significat, ut. SCRIBERE heredem. M. Scribere aliquem testamento. H. *Faire héritier.* PHR. Ceris scribare secundis. H. Propter me scriberis hares. J. Heredem scripsit me Numa! convalluit. M. SCRIBERE milites. Liv. *Enrôler des Soldats.* SCRIBERE stigmata fugitivo. QUIN. *Flétrir.* SCRIBERE nummos alicui. Pla. [Pro scripturam dare.] *Donner un mandement, une rescription.* SCRIBERE. [Pro pingere.] *Peindre.* Scripsit Apollinem. *Pli.* *Hinc.* Picturam perlegere oculis. V. Scribere annum. O. *annũ festũ, &c.* *Faire un Almanach.* In aquâ scribere. C. i. *rem inutilem facere.* Scribere leges. Cic. i. *dare.* Scribere animo. Cic. *Graver.*

SCRINIUM, ii. n. [Locus in quo pretiosa ac secreta servantur.] *Cassette.* PHR. Calamum & chartas &

serinia posco. *H.* Serinia clausa compilare. *H. i. scripta furari.* Librariorum serinia. *C. Les tablettes.* (Vide CAPSA.)

SCRIPTIÖ, önis, & **SCRIPTURÄ**, æ, f. *Cic. Escripture.* *PHR.* Scriptura quanti constet & tomus vilis. *M.* Actorum scriptura. *Tac.* **SCRIPTURÄ**. [Stilus.] *Le stile.* Genus scripturæ liberum. *Cic.* **SCRIPTURÄ**. [Vestigal quod percipiebatur è pascuis.] *Impôt sur les pâturages.* Magister scripturæ. *Cic. Partisan de ces sortes d'impôts.* **SCRIPTURÆ**. [Libri sacri.] *La bible.* *PHR.* Hauseras sacros meditando libros Magna celestis documenta vitæ, Hinc inardescunt calefacta puris Pectora flammis. *Sant.*

SCRIPTÖR, öris, n. *Ecrivain.* Ex ejus scriptore suspicari licet. *Cic.* (Vide **SCRIBO**.)

SCRIPTÖR, öris, *Auteur.* *PHR.* Belli Trojani scriptor Homerus. *H.* Delirius inersque Scriptor. *H.* Nobilium scriptorum auditor. *H.* Scriptorum copia magna. *C.* Nec tantum ingenio quantum servire dolori Cogor, & ætatis tempora dura sequi. *Pr.* Crede mihi, distant mores à carmine nostro; Vita verecunda est, mulla jocosa mea est... Plus sibi permisit compositor suo. *O.* Qualem te legimus teneri primordia mundi Scribentem. *Rap.* Flexerim comptum eloquio scriptisque disertum... Laudari Manes, invitâ morte, resurgunt: Hoc præcone duces se suâ factâ stupent... Qui debet Veneres Gallica lingua suas... Moribus & scriptis purus ubique niret. *Sant.* Exultare stylo quamvis tua gaudeat ætas, Judicio reprimis; nec non ratione magistrâ Luxuriantem animum certâ sub lege coercet; nec vagus excutis; sensumve excludis iniquâ Verborum brevitate premens: das pondera rebus, Das numeros simul & Veneres. *Sant.* Vivite felices nullo quibus empta labore Scripta placent... non ita præcipiti pede currimus... Poscunt magna moras... Dum calet igne animus, sibi plaudit & approbat author Proles amore suæ... Informes animi foetus... Quos insomnis nox parturit una... Quisquis querit per carmina æonem, Exerit patrium foetus nascentis amorem. *Sant.* **SCRIPTÖR** legum. *Cic. i. author.*

SCRIPTÖRIÖS, ä, üm. *Propre à écrire.* Calamus scriptotius. *Cel.*

SCRIPTÖM, i, n. *Ecrit.* *PHR.* Scripta ferunt annos: scriptis Agamemnona nosti. *O.* Debueram scripto certior esse tuo. *O.* Ah! quoties dubiis scriptis exarsit amator. *O.* Scripta recitare. *H.* Peccare scripto. *Quin.* Oculis scripta sequi. *Quin.* Aliquid scripto tradere. *Quin.* Ut legi tua scripta... mea protinus odi. *Hofsch.* Socraticis sapientia tradita chartis. Nil adeo incultum quod non splendescere possit. *Vida.* Vis operum decus immemori subducere letho... tuumque Nomen apud feroces transmittent scripta nepotes: Collige dispersos per tot tibi tempora foetus. Sunt quibus & cælo gaudet Salefus, &c. *Rua.*

SCRÖBIS, & **SCRÖBS**, is, f. [Fovea manu-factâ.] *Une fosse.* *EPITH.* Altâ, præfunda, imâ, patuli, hiâns, æpértâ, patens, cavâ, concavâ. *SYN.* Fössi, fövâ, läcünâ. *PHR.* Magnos scrobibus concidere montes, *V.* Paratâ jam scrobe. *M.* Inerat aut scrobibus mander mutata subactis. *V.* Exhaustoque solo, pingui de colle petiram Suffice tellurem. *Rap.*

SCRÖFÄ, æ, f. [Pörcä.] *Une Truie.* *PHR.* Cui candida nomen Scrofa dedit. *M.* Atque eadem Scro-

fä Niobe fecundior albâ. *J.*

SCRÖFIPASCÖS, i, m. *Pla.* [Qui pascit Scrofas.] *Porcher.*

SCRÜPÖSÖS, **SCRÜPËÜS**, ä, üm. [Scrupis plenus.] *Pierreux.* *PHR.* Scruposis angusta vacante ubi litora faxis. *Cl.* Spelunca alta fuit vastoque immanis hiatu, Scrupea, tuta lacu nigro nemorumque tenebris. *V.* Scrupeus victus. *Pla.* [Metaph.] *i. auferus.* Ratio scruposa. *Lr. i. difficilis.*

SCRÜPÖS, i, m. [Läpillüs.] *Petite pierre, gravier.*

SCRÜPÖLÖS, i, m. [Proprie lapillus qui in calceo latens, lædit pedem. Per transl. sumitur pro animi sollicitudine.] *Scrupule, peine d'esprit.* *SYNT.* Sollicitudinum aculeos & scrupulos occultare. *Cic.* Scrupulum eximere. *Ter.* Evellere, injicere. *Cic.* Restat unus scrupulus. *Ter.* Sine scrupulo inceditur. *Col.* **SCRÜPÖLÖSITÄS**, ätis, f. *Col.* *Exatitudo scrupulense.* **SCRÜPÖLÖS**. *Var.* [Mensuræ genus in metiendis terris.] *Sorte de mesure de terres, certain espace de terre d'environ cent pieds en quarré.* **SCRÜPÖLÜM**, i, n. *M.* [Ponderis genus.] *Scrupule, la vingt-quatrième partie d'une once.* *PHR.* Ergo nec argenti sex scrupula Sextiliane, &c. *M.* **SCRÜPÖLÄRIS**, äre. *PLI.* *Qui pese un scrupule.* *Scrupulatum*, adv. *PLI.* *Par scrupule, par grains.*

SCRÜPÖLÖSË, iüs, ißimë, adv. *Col.* *Scrupulosement.*

SCRÜPÖLÖSÖS, ä, üm, iör, ißimüs. [Scrupis plenus.] *Pierreux.* Via scrupulosa. *Pla.* Scrupulosa castanæ. *PLI.* Scrupulosa observatio. *PLI.* *Metaph. Scrupuleux.*

SCRÜPÖS luforius. *Des dames à jouer.* Pilâ & scrupis bene ludere. *Cic.*

SCRÜTÄ, örüm. [Vestis usu atrita, jumentorum solæ aliaque vilissima, quæ venalia erant apud Scrutatorios, ut appellabant veteres.] *Vieux habits, vieille ferraille, &c. à vendre.*

SCRÜTÖR, äris, äris, süm, äri. *Rechercher, fouiller, sureter.* *SYN.* Indägö, rümör, vëstigö, invëstigö, explörö, përsëcrütör, inquiritö, rëquiritö. *PHR.* Arcanum neque tu scrutaberis ullius unquam. *H.* Mentisque Deum scrutantur in extis. *O.* Canis scrutatur Domini vestigia. *PLI.* Ferro scrutantes abdita terræ. *Lr.* Ignem gladio scrutari. *H.* Pro excitare, movere. **SCRÜTÄTIO**, önis, f. *SEN.* *Recherche.* **SCRÜTÄTÖR**, öris, m. *Qui recherche, qui fouille par tout.* *SYN.* Invëstigätör, indägätör, inquisitör. *PHR.* Pallidus auri scrutator. *L.* Quodque legit mersus, pelagi scrutator Eoi. *St.*

SCULPÖ, is, pti, ptüm, ërë. [Cædendo imaginem effingere.] *Graver, cizeler.* *PHR.* Aurum impressis animare figuris. *St.* Gloria Lisippo est animosa effingere signa. *Pr.* Duceret æra Fortis Alexandri vultum simulantia. *H.* Argento partim, partim cælaverat auro. *O.* Interea niveum mirâ feliciter arte Sculpsit ebur, formamque dedit, quâ foemina nasci Nulla potest: operisque sui concepit amorem. Virginis est veræ facies, quam vivere credas, Et si non obstat reverentia, velle moveri; Ars adeo later: arte suâ miratur, & haurit Pectore Pygmalion simulati corporis ignes. Sæpe manus operi tentantes admovet, an sit Corpus, an illud ebur: nec adhuc ebur esse fatetur. Oscula dat, reddique putat. *O.* (Vide **CÆLO PICTURA**, **PINGO**.)

SCULPTUS, ā, ūm. & **SCULPTYLIS**, ille. *Taillé, ciselé.* PHR. Signis torus asper eburnis. *St.* Sculpro trepidare videntur in auro. *Rua.* Sculpta laboratis spirant ubi praelia saxis. *Sant.* Nec jam intractabile marmor Principis in vultus it sponte, trahitque figuras ... *Sant.* Præliaque in rigido vel adhuc horrentia saxo. *Sant.* Signa quoque in sellâ nossem formata curuli Et totum Numidæ sculptile dentis opus. *O.* (Vide **CÆLATUS**.)

SCULPTOR, ōris. *Sculpteur.* PHR. Quique facis doctâ mollia saxa manu. *O.* Nunc liquidis hominem simulata coloribus ora Ponere, nunc rudibus Divos effingere saxis. *Rua.* En fuso novus ære, Myron, liquidoque colore Zeuxis, & inciso marmore Praxiteles. *Sant.* Phidiasque labor finxit spirantia signa. *Sant.*

SCULPTURĀ, æ, f. *PLI.* La sculpture.

SCULPONĒÆ, arum, f. *Caro.* [Calceamenti genus à sculpo.] *Sabor.*

SCURRĀ, æ, m. [Qui risum ab audientibus captat non habitâ verecundiæ aut dignitatis ratione.] *Un bouffon.* **EPITH.** Audax, lepidus, garrulus, locosus, invectendus. PHR. Discolor infido scurræ dista. hic amicus. *H.* Fugitivus scurra Catulli. *J.* Caupones mimique leves scurræque loquaces. *Mant.* Risum dum taptant levem, Gravi distringunt alios contumeliâ, Et sibi nocium concitant periculum. *Ph.*

SCURRILIS, ille. *De bouffon.* PHR. Dicacitas scurrilis. *Quin.* Scurrilis jocus. *Cic.* Pica loquax varias modulatur gutture voces; Scurrili strepitu quidquid & audit ait. *A phil.*

SCURRILITER, adv. *En bouffon.* Qui tam serio tempore tam scurriliter ludit. *Pli.*

SCURROR, aris. arūs sūm, arī. *Bouffonner, plaisanter.* PHR. Scurror ego ipse mihi, populo tu. *H.* Scurrantis speciem proferre, professus amicum. *H.* (Vide **LOCARI**.)

SCUTĀLE, is, n. *Liv.* [Corium è quo fiebat habena.] *Le fond d'une fronde.*

SCŪTUM, ī, n. *Bouclier.* **EPITH.** Ærēum, ferrēum, aurēum, lignēum, lunātum, cīvum, longum, fulgens, ornatum, septēplex, lævè, oppositum, auxiliare. *SYN.* Clypeus, umbō, ancilē, pārmā, peltā. PHR. Scutis protecti corpora longis. *V.* Ferrea scuta tegunt humeros & pectora latè. *St.* Fulgentia longè Scuta virum. *V.* Scuta sonant, pulsuque pedum tremit excita tellus. *V.* Scutorumque incendi victor acervos. *V.* Tum scuta cavæque Dant sonitum fluctu galeæ. *V.* Et totum clypei ferro dejecerat orbem. *V.* Telum sustinet aureus umbō. *V.* Nec clypei mora profuit ærei. *V.* Clypeoque micantia fulgura mittit. *V.* (Vide **CLYPEUS**.)

SCŪTATŪS, ā, ūm. *Qui porte un bouclier.* PHR. Tercentum, scutati omnes, Volscenatē magistro. *V.* **SCŪTARIŪS**, ī, m. *PLI.* *Qui fait des boucliers.*

SCŪTULĀ, & **SCŪTELLĀ**, æ, f. [Vasis genus concavum.] *Une écuelle.* PHR. Sic implet gabatas, paropsidæque, Et læves scutulas, cavasque lances. *M.* Bessalem ad scutulam sexto pervenimus anno. *M.*

SCŪLŪLĀ, plī. *Cortex* qui ab inferendâ arbore detrahitur. *J. Ecnoss.*

SCŪTŪLATŪS, ā, ūm. [Vestem habens quasi scutulis distinctam] *Tissu à mailles.* **SCŪTŪLATĀ** vestis. *Plī.* Cerulea indutus scutulata, aut galbana

rasa. *J.* Scutulatus Equus. *PAL.* *Gris pommelé.*

SCŪTICĀ, æ, f. [Flagellum ex corio.] *Foiet de cuir, Chambrière.* PHR. Rubet ille flagellis Hic scuticā. *J.* Scuticæ tremefactus habenis. *O.* Ne scuticā dignum horribili fectere flagello. *H.* Scutica vapulavit Marfyas. *M.* (Vide **FLAGRUM**.)

SCŪTRĀ, æ, f. *Pla.* & **SCŪTRISCŪM**, ī, n. *Cato.* [Vasis genus.] *Sorte de vase.*

SCYLLĀ. *Nisi regis Megarensium filia, qua Minois amore capta patrem, capillo purpureo (quod secretum interpretantur) in quo sium erat regni totius sacrum spoliavit; paternoque hosti obtulit, futuri conjugii dotem, ab illo deinde spreta doloris impatientiâ in Cirim avena mutata est, vide Nisus.*

EPITH. Pēfidā, impīā, sprētā, misērā. *SYN.* Nisēis. PHR. Proles ego regia Nisi Scylla, tibi trado patriam. *O.* Quid mirum in patris Scyllam sēvisse capillos, Pr. Scylla patri canos furata capillos. *O.* Et pro purpureo pœnas dat Scylla capillo. *V.*

SCYLLĀ. *Alterâ Phœrei filia qua cum Glauci amore teneretur, indignata Cyrcæ, qua Glaucum miserè deperibat, Scyllam sibi præferri: fontem adit, in quo Scylla lavari solebat. Hunc Dea prævitit, portentificique venenis inquinat; hic pressos latices radice nocenti spargit; & obscurum verborum ambage novorum Ter novies carmen magico demurmurat ore: Scylla venit, mediæque tenuis descenderat alvo, Cum se succinctam latrantibus undique monstris aspicit, ac primo refugitque, abigitque, timetque Ora proterva Canum, sed quos fugit attrahit una... Flevit amans Glaucus, nimiumque hostiliter usæ Viribus herbarum fugit connubia Circes. Scylla loco mansit cumque est data copia primum, In Circes odium, sociis spoliavit Ulyssem, Mox eadem Teucas fuerat mersura Carinas, Ni prius in scopulum qui nunc quoque saxeus extat Transformatâ foret: saxum quoque navita vitat. O. EPITH.* Lātūans, trūclentā, rāpāx, impīā, fērōx, vōrāx, nāufrāgā, bifōrmis, sāvā, stēcūlā, rābidā. PHR. Scylla latus dextrum, lævum irrequæta Charybdis infestat. vorat hæc raptas, revo mitque carinas: Illa feris arctam canibus succingitur alvum, Virginis ora gerens, & (si non omnia vates Ficta reliquerunt) aliquo quoque tempore virgo. Hanc multi petiere proci, quibus illa repulsis Ad pelagi Nymphas pelagi gratissima Nymphis Ibat, & elusos juvenum narrabat amores. *O.* At Scyllam cæcis cohibet spelunca latebris Ora exertantem & naves in saxa trahentem: Prima hominis facies, & pulchro pectore virgo, Pube tenuis: postrema immani corpore pristis. *V.* Vos & Scyllæam rabiem penitusque sonantes Accestis scopulos. *V.* Informem vasto vidisse sub antro Scyllam, & cæruleis Canibus resonantia saxa. *V.* Scyllaque virgineam Canibus succincta figurat. *T.* Cinctaque sævis Scylla rapax Canibus Siculo latrare profundo. *O.* Quid loquar aut Scyllam Nisi, aut quam fama secuta est Candida succinctam latrantibus inguina monstris Dulichias verasse rates, & gurgite in alto Ah! timidos nautas Canibus lacerasse marinis. *V.*

SCYMNŪS, ī, m. [Leonis catulus.] *Lionceau.* PHR. At catuli Pantherarum Scymnique Leonum. *Lr.*

SCYPHŪS, ī, m. *Tasse, gobelet.* PHR. Et sacer implevit dextram scyphus. *V.* Faginus astabat cum scyphus ante dapes. *T.* Natis in usum lætitiæ scyphia

Pugnare Thracum est. *H.* Capaciores affer huc puer scyphos. *H.* (Vide POCULUM.)

SCYRÖS, ī, f. *Insula in mari Aegeo una ex Cycladibus, Lycomedis regia, in qua Achilles puellari habitu educatus ex Deidamia regis filia (qua Scyrias est appellata) Pyrrhum suscepit.* *PHR.* Scyrias Aemonio victa puella viro. *O.*

SCYTHIA, æ, f. [Regio Septentrionalis latissima.] *La Scythie.* *EPITH.* Gēlīdā, glīcīālīs, nīvōsā, bār-bārā. *PHR.* Mundus ut ad Scythiam, Riphæasque arduus arces Erigitur. *V.* Est locus extremis Scythiæ glacialis in oris Triste solum, sterilis sine fruge, sine arbore tellus. *O.* Barbara nec Scythiæ tellus horrendaque Syrtis. *T.* Scythiæque paludes. *O.*

SCYTHÆ, arum. [Scythia populi quos ait Just. Per inculcas solitudines errare solitos, & uxores liberosque secum vehere solitos in plaustris quibus pro domibus utebantur.] *Les Scythes, aujourd'hui les Tartares.* *EPITH.* Dīrī, sāvī, ācērbī, hōrridī, bārbarī, īn-vīctī, īndōmītī, bēllīgērī, cāmpēstrēs, ērrāntēs, prōfūgtī, Hīpērbōrēī. *PHR.* Campestres melius Scythæ Vivunt, & frigidi Getæ, Quorum plaustra vagas rite trahunt domos. *H.* Acerbis horridior Scythis. *H.* An vagi passim Scythæ. *S.* Errantes Scythiæ populi. *O.*

SCYTHICUS, ā, ūm. *De Scythie.* *PHR.* Experto Scythicas, Crasso pereunte, fagittas. *L.* Spiritus hic Scythicā quem non bene ducimus aurā. *O.* SCYTHES, æ, m. & SCYTHIS, idis, f. [Qui est ex Scythia] *Scythe.* *PHR.* Spariæ quoque membra veneno Exercere artes Schythides memorantur easdem. *O.* Quis Parthum paveat quis gelidum Seythen. *H.*

SCYTHON, ōnis. *Nomen viri quem Poeta fabulantur modo virum modo feminam fuisse.* *PHR.* Quid loquar ut quondam naturæ jure novato Ambiguus fuerit modō vir, modō fœmina Scythion. *O.*

SCYTHALĀ, æ, & SCYTHALĒ, es, f. [Genus serpentis.] *Sorte de Serpent.* *PHR.* Et Scythale sparsis etiam nunc sola pruinis Exuvias positura suas. *L.*

SCYTHALĀ, Plī. [mus-araneus] *Musiraigne.*

SEBASTE, es, f. *Plī.* [Urbs Judææ.] *Sebaste.*

SEBETHOS, Fons apud Neapolim. *PHR.* Et pulchrā tumeat Sebethos alumina. *Str.* Abale quem generasse Telon Sebethide nymphā. *Fertur.* *V.*

SEBUM, & SEVUM, ī, n. *Col.* [Pinguedo ex animalium omentis detracta.] *Suif.* SEBŌ, as, avi, atum, are. *Col.* [Sebo inducere.] *Enduire de suif.* SEBŌSUS, ā, ūm *Plī.* Semblable au suif.

SECALE, is, n. *Plī.* [Frugis genus.] *Du segle.* SECALITIUS, ā, ūm: *Plī.* *De segle.*

SECAMENTUM, ī, n. *Plī.* *Coupeau.* SECATIO, ōnis, f. *CEL.* *L'action de couper, le sciage.*

SECEDŌ, is, cēsi, cēsum, ēre. *Se retirer à l'écart, s'éloigner.* *SYN.* Rēcēdō discēdō, dēmīgrō, ābēdō. *PHR.* Utinam à nostro secedere corpore possem. *O.* Vacuos secedere in hortos. *O.* Phyllida amo ante alias; nam me discedere flevit. *V.* Unde hæc tam clara repente Tempestas; video medium discedere cælum. *V.* Secessere trabes commoto pondere. *Str.* Secedere à lusu. *Pr.* Secedunt à corpore sensus. *C.* Nec verò à stabulis, pluvia impendente, recedunt Longius. *V.*

SECERNŌ, is, crēvī, crētum, ēre. *Separer, mettre à part.* *SYNT.* Seclūdō, dīstīngō, dīvidō, sēpārō, dīcērnō. *PHR.* Iusto fecernere iuquum. *H.* Fuit hæc

sapientia quondam Publica privatis fecernere, sacra profanis. *H.* Me gelidum nemus Nympharumque leves cum Satyris chori Secernunt populo. *H.* A dubiis fecernere aperta. *Lr.* Secernere nucleos. *Cato.* i. extrahere.

SECESPITA, æ, f. *Sue.* [Culter oblongus, quo Flamines utebantur ad sacrificia.] *Sorte de couteau dont on se servoit dans les sacrifices.*

SECESSIO, ōnis, f. *Cic.* [Secedendi actus.] *L'action de se retirer, retraite.* Seceſſionem facere. *Liv.*

SECESSUS, ūs, m. [Locus secretior, ab arbitris remotus.] *Lieu écarté, solitude.* *EPITH.* Dūlcis, grātūs, amēnūs, sīlēs, tārīrūs, rēmōtūs. *SYN.* Rēcēssūs, sōlītūdō. *PHR.* Est in secessu longo locus, insula portum Efficit objectu laterum. *V.* Carmina secessum scribentis & otia quarunt. *O.* Et gratum littus amant Seceſſus. *J.* Rursum in secessu longo, sub rupe cavatā, Arboribus clausam circum atque horrentibus umbris. *V.* Hic spelunca fuit vasto submota recessu Semihominis Caci. *V.* In valle reductā Seclufum nemus. *V.* Jucundos mihi nec laboriosos Seceſſus spatio parat salubri. (Vide SOLITUDO.)

SECIUS, adv. *Moins.* *PHR.* Toto non secius aere nungit. *V.* Nec secius omnis in unguem .. quadret quā, &c. *V.*

SECLUDŌ, is, si, sūm, dēre. *Mettre à part, renfermer séparément.* *SYN.* Secērnō, sējūngō, sēpārō, dīsjūngō. *PHR.* Solvire corde metum Teucri secludite curas. *V.* Nemus seclufum in valle reductā. *V.* Ille sub extremā pendens secluditur alā. Et volucres ramo submovet insidias. *Pr.*

SECLUM, ī, n. [Pro seculo:] *Siecle.* *PHR.* Vivendo condere secla. *Lr.* (Vide SECVLUM.) SECLUM, ī, n. [Pro genere & specie.] *Le genre, l'espece.* *PHR.* Desperant homines, sperant fera secla ferarum. *Lr.* Efficit ut cupidē generatim secla propagent. *Lr.* Ducere de latebris serpentina secla ferarum. *Lr.*

SECLUSORIUM, ī, n. *Var.* [Locus in quo aliquid secluditur.] *Reduit.*

SECŌ, as, cūī, sēcūm, are. *Couper, rogner.* *SYN.* Ampūtō cādō, rēsēcō, dīvidō. *PHR.* Ventosque secabat. *V.* In longas orbem qui secure vias. *O.* Ah! Tibi ne teneras, glacies secet aspera plantas. *V.* Ingentemque fugā secuit sub nubibus arcum. *V.* Hirsuti secuerunt corpora vepres. *V.* Intorto terga secare. *Verbere.* *T.* Ille viam secat ad naves. *V.* Quacumque est fortuna hodie; quam quisque secat spem. *V.* Lites secantur iudice. *H.* Aut linguam ferro rapiam. *O.* Campos salis are secabant. *V.* Secanda Marmora. *H.* In frustra secare. *V.* Mollia Phryxai secuisti colla mariti. *M.* SECTUS, ā, ūm. *Coupé.* *PHR.* In multas compita secta vias. *O.* Arboribus positus secto via limite quadret. *V.* Secta herbæ. *H.* Sectus unguis, Capillus. *O.*

SECORDIA, æ, f. *Pla.* [Pro socordia.] *Paresse.*

SECRETIO, ōnis, f. *Cic.* *Separation.*

SECRETŌ, ius, adv. *En secret.* *SYN.* Clām, sēcūm. *PHR.* Secretō loqui cum aliquo. *H.* Dicam secretius. *Col.* Et sola in sicā secum spatiatur arenā. *V.*

SECRETUM, ī, n. *Secret.* *EPITH.* Abditum, occultum, rētum, sīlētūdū, tārētūdū. *SYN.* Arcanum. *PHR.* Admittat socium curarum; & magna recludat. *Re-*rum arcana, nihil metuens; mihi que omnia credat. *Vida.* Scire volunt secreta domus, atque inde time-

ri. *J.* Animi profert secreta. *Pl.* Longius & volvens factorum arcana movebo. *V.* Et legem dederat sua ne secreta viderent. *O.* Est mihi libertas tecum secreta loquendi. *O.* Prohi! superi quantum mortalia pectore cæcæ Noctis habent. *O.* Stridere secretâ divinos aure furculos. *H.* Te colere, arcanos etiam tibi credere sensus. *V.* Res, ait, arcana est, famulæ discedite, neve Eripite arbitrium matri secreta loquendi. Paruerant: thalamoque Deus sine teste relicto. *O.* Sed fortior obstat Cura ducis (quis enim divinum fallere pectus Possit?) & excubiis vigilantia lumina regni: Cujus consilium non unquam reperit hostis. Nec potuit texisse suum, secreta Getarum Nosse prior, celerique dolis occurrere sensu. *Cl.*

SECRÉTUM vulgare. *PHR.* Arcanique fides prodiga perucidior vitro. *H.* Referans secreta. *V. F.* Fas odifse viros, atque omnia ferre sub auras, Si qua tegunt. *V.* Commisumque teges. *V.* Nec fidos inter amicos Sit qui dicta foras eliminat. *H.* Mentis secreta ore confuso exierit. *S.* Magna, nolentem quoque, consilia produnt. *S.* Rimosâ quæ deponuntur in aure. *H.* Plenus rimarum sum; hac atque illac perfluo. *Ter.* Nec retinent patulæ commissa fideliter aures. *M.* Conatâque sæpe fateri, sæpe tenet vocem. *O.*

SECRÉTUM, *i.*, n. [Locus secretus.] *Lien retiré.* *PHR.* Jamque arva tenebant Ultima, quæ bello clari secreta frequentant. *V.* Æneæ sedem ac secreta petebant. *V.* In secreta senis ducam, quod fessus ab undis se recipit. *V.* Hortendæque procul secreta Sybillæ. *V.* (Vide SOLITUDO.)

SECRÉTUS, *â*, *ûm.* *Separé, mis à part.* *SYN.* Sējūctūs, sēparātūs, sēclūsūs, sēpōsītūs, divīsūs. *PHR.* Non præcipit in solâ secretâ Troades actâ. *V.* *i. litore.* Nihil est quod possis dicere ab omni Corpore sejunctum secretumque. *Lr.* Secretus à voluptate. *Cic.* Domi secretus animum firmabat adversus suprema. *Tac.*

SECRÉTUS. [Abditus.] *Caché.* *SYN.* Tācītūs, rēcōndītūs, rēctūs, ōccūlītūs, lātēns. *PHR.* An secretum iter & fallentis semita vitæ. *H.* Secreta loca. *H.* Cubilia. *O.* (Vide ABDITUS.)

SECTA, *æ*, *Secte, parti.* *SYN.* Hārēsīs, ōpīnīō, schōlā, dōctrīnā, rēllīgīō. *PHR.* Immotæ Catonis Secta. *L.* Tu qui sectarum causas & pondera nosti. *M.* Sectam meam exequuta. *C.* *i. legem.*

SECTARIUS, *â*, *ûm.* [Dux sectæ.] *Qui conduit, chef.* Vervex sectarius. *Pla.*

SECTATOR, *ōris*, *m.* *Cic.* *Qui suit, Sectateur.*

SECTYLIS, *ilē*, *SECTIVUS*, *â*, *ûm.* *M.* *Qui se peut fendre.* *PHR.* Quis tecum sectile porrum... Comedit. *M.* Ebur sectile. *O.*

SECTIO, *ōnis*. *Pl.* [Cōncīsiō.] *Coupure.* **SECTIO** *QUIN.* *Division, section.* Sectionem oppidi vendidit. *Cæs.* *Le partage du butin.*

SECTOR, *ōris*, *m.* *trix*, *icis*. [Qui secat.] *Coupeur, qui coupe.* Sector Zonarum. *Pla.* **SECTOR. [Qui bona condemnatorum auctionatur.] *Qui confisque, qui met à l'encan.* *PHR.* Cum sector sis, & Pompei sector, detestabilem te populo Romano scias. *Cic.* Proscriptionum sectrix Metella. *Pl.* **SECTIO**, *ōnis*. *Cic.* *L'encan des biens confisqués.* **SECTOR** favoris. [Metaph.] *Qui vend.* *PHR.* Hinc capri fasces pretio, sectorque favoris Ipse sui populus. *L.***

SECTOR, *âris*, *ârūs sūm*, *ârī.* *Suivre pour suivre.*

SYN. **ASSECTOR**, *cōnsēctor*, *sēquor*, *insēquor.* *PHR.* Fœcundi leporis sapiens sectabitur armos. *J.* Agricolaque modo curvum sectarer aratrum. *T.* Sectantem lævia, nervi deficient. *H.* Si dum tu sectaris Apros, ego retia servo. *V.* Pennis sectari aliquem. *O.* Desine matronas sectari. *H.* (Vide SEQUOR.)

SECTURA, *æ*, *f.* *PLI.* *Coupe e, entaille.*

SECUBO, *ās*, *būi*, *bitūm*, *arē.* [Separatim, seorsum cubare.] *Coucher seul.* *PHR.* Secubat in vacuo sola puella toro. *O.* Miles depositis annosus secubat armis. *Pr.* (Vide CUBO.)

SECUBITUS, *ūs*, *m.* [Secubandi actus.] *L'action de coucher seul.* Secubitus tristes ferre. *O.*

SECUIA, *æ*, *f.* *dim.* *Var.* [Falx à secando dicta.] *Fau-cille.* (Vide FALX.)

SECULARIS, *arē.* [Quod centesimo quoque anno instauratur.] *Seculaire.* Ludi seculares. *Pl.*

SECULUM & SECLUM, *i.*, *n.* [Centum annorum spatium.] *Un siecle.* *EPITH.* *Lōngūm*, *vētūrūm*, *fūtūrūm*, *felix*, *faustūm.* *PHR.* Augustus Cæsar, Divūm genus, aurea condet Secla. *V.* Multa virūm volvens durando secula vincat Arbor. *V.* Multaque vivendo vitalia vincere secla. *Lr.* Quod secula posterieque possint Arpinis quoque comparare chartis. *M.*

SECULUM. [Pro tempore.] *Tems, âge.* *SYN.* *Ævūm*, *ætās*, *tēmpūs.* *PHR.* Fœcunda culpæ secula. *H.* Impiaque æternam timuerunt secula noctem. *V.* Asperatūm positis mitescent secula bellis. *V.* Magnus ab integro seclorum nascitur ordo. *V.* Seclum, insipiens & infacetum. *C.* Vestræ vitæ tot secula aguntur. *O.* Sed mihi tarda gelu seclisque effreta senectus. *V.* Seculum sic fert. *Ter.* Flenus quæ miseri secula fecimus. *Sarb.* Sic ad ferrum venistis ab auro Secla. *Sarb.*

SECUM. [*i.* cum se.] *Avec soy, en soy.* *PHR.* Et sola in sicca secum spatiatur arenâ. *V.* Qui me sibi junxit amores, Abstulit, ille habeat secum, servetque sepulchro. *V.* Talia flammato secum Dea corde volutans. *V.* Secum advexere. *V.*

SECUNDÆ. *PLI.* *& SECUNDINÆ*, *ârūm*, *f.* *Col.* [Membrana quâ partus obvolutus utero prodit.] *L'arrière-faix.*

SECUNDANI, *ōrūm*. *Liv.* [Milites secundæ legionis.] *Soldats de la seconde legion.*

SECUNDARIUM, *ûi*, *n.* *PLI.* *La farine dont on a tiré la fleur.*

SECUNDARIUS, *â*, *ûm.* [Qui secundi ordinis est.] *Du second ordre.* *PHR.* Secundarius panis. *Sue.* Secundaria classis. *Cic.* Secundarium vinum. *Pl.*

SECUNDŌ, *adv.* *En second lieu.*

SECUNDŌ, *ās*, *avī*, *ârūm*, *arē.* [Prosperum reddere.] *Seconder.* *SYN.* *Fāvērō*, *fortūnō*, *bērō.* *PHR.* Rite secundarent visus, omenque levarent. *V.* Jam liquidum nautis aura secundat iter. *Pr.* Dii nostra incepta secundent. *V.* Expediat morbi causam, eventusque secundet. *V.* Aura secundat aquas. *O.* Dii coëpris. Aspirate meis. *O.* Deus secundet vorum. *S.*

SECUNDUM præp. *Proche.* *SYN.* *Jūxtā*, *prōpē*, *prōptēr*, *ad.* *PHR.* Saltibus in vacuis pascant & plena secundum Flumina. *V.* *Alia multa significat, ut.* Secundum hunc diem. *Cic.* *i. cras.* Secundum quietem. *Cic.* *i. dormiendo.* Judicare secundum aliquem. *Cic.* *i. in gratiam.* Secundum jus, fasque. *Liv.* *i. jussu.* Secundum arbitrium tuum. *Cic.* *i. pro arbitrio.* Secundum ea deliberetis. *SAL.* *i. super iis.*

SECUNDUS, ā, ūm. *Second, deuxième.* SYN. *Altēr, prōximus.* SYN. *Secundus* à rege, ad regium principatum. *Cic.* Secundus hæres. *Cic.* *Substitutus.* Secundæ mensæ. *Le dessert.* V. Secundæ partes. *Cic.* *Le second rôle.* PHR. Te nunc habet ista secundum. V. Nulli virtute secundus. *Sil.* Forma nulli secunda. O. Tum pensilis uva secundas Et nux ornat mensas. *H.* Spēsque fuit generi mihi prima, secunda nepotum. O. Pasti siliquis & pane secundo. *H.* Partes tractare secundas. *H.* Nil majus generatur ipso; Nec viget quidquam simile aut secundum: Proximos illi tamen occupavit Pallas honores. *H.*

SECUNDUS. *Favorable.* SYN. *Prōspēr, faustus, fortunatus, opatus.* PHR. *Fortuna secunda, aut adversa cadat.* V. Ventis & Diis Agrippa secundis. V. Plausque volat fremituque secundo. V. Fluvio cum forte secundo Deslueret. V. Nec Zephiros audis spirare secundos. O. Sed flumine sæpe secundo Augetur remis cursus euntis aquæ. O. Neptunus ventis implevit vela secundis. V. Ire secundis Ominibus. *H.* Avibus. *Liv.* Ergo iter inceptam celebrant rumore secundo. V. Diu faciles & in amore secundi. O.

SECURE. adv. V. PAT. *Sûrement, en sûreté.*

SECURIS, is. f. *Coignée, hache.* EPITH. *Rigida, ferrea, dura, cruenta, læva, terribilis, æcua, trux, stricta, valida, vulnificæ, gravis, anceps, curvæ, hæbēs, impacta, sacrifici, amazonia, scythica, ætata.* SYN. *Bipennis, falx, dolabra, ascia.* PHR. *Æratam quatens Torpeia securim.* V. Nec tibi Amazonia est pro me fumenda securis. O. Nunc validam dextrâ rapit indefessa bipennem. V. Egit cum faucibus aram Taurus; & incertam excussit cervicem securim. V. Facta ex Adamante securis. O. Auto exalata bipennis. V. Ancipitemque manu tollens urrà que securim, Institerat digitis primos suspensus in artus. O. Securi cervicem subicere. *Cic.*

SECURI ferit. PHR. *Rumpere sacrificæ molitur colla securi.* O. Conantique gravem fronti librare securim. *Sil.* Ferro sonat icta bipenni Fraxinus. V. Tum validam perque arma viro perque ossa securim Altior insurgens oranti & multa precanti Ingeminat. V. Raptâ spirans immane securi. V. Ille securi Adversâ frontem medium mentumque reductâ Dejicit, & sparso latè rigat arma cruore. V. Securim infligere. *Cic.* Ipse inter primos correptâ dura bipenni Limina perumpit postesque à cardine vellit. V. Ure fata, & validam in vites molire bipennem. V. Sonat icta securibus Ilex. V. Caduntque securibus humila vina. V. Crebrisque bipennibus instant Ennere. V.

SECURES. [Consulium Romanorum insignia] *La dignité de Consul Romain.* EPITH. *Sanguinæ, pacificæ, claræ, insignes, nobiles, Consulares.* PHR. *Nec summi aut ponit secures Arbitrio popularis aures.* H. Consulis imperium hic primus sævas que secures Accipiet. V. Terribiles legum exercere secures. *Lr.* (Vide CONSULATUS.)

SECURIFER & **SECURIGER**, ā, ūm. *Porteur de hache.* Heliumque securiferumque Pyragmon. O. Securigeræque puellæ. O. i. *Amazones.*

SECURITAS, atis. f. *Sûreté, assurance.* SYN. *Fiducia, confidentia.* PHR. *Secura vive; mors mihi est securitas.* S. *Securitas animi.* *Cic.*

SECURUS, ā, ūm. [Qui sine curâ est.] *Qui ne craint*

rien, assuré. SYN. *Fidēs, confidēs, confidentissimūs, tutūs, Intēritūs, Impavidūs, quētūs, tranquillūs.* PHR. *Securus à metu somnus.* *Pli.* *Mollia securæ peragebant oria gentes.* O. *Italiam si cælo auctore reculas, Me pete... me numina nunquam Destituunt... petrumpe procellas Tutelâ securæ meâ.* *Navim deffendet onus.* L. *Tantoque in turbine pacem Solus habes.* Cl. *At securâ quies & nescia fallere vita.* V. *Secura sub altâ Oria agunt terrâ.* V. *Securos rumpere somnos.* L. *Et tibi securos non finit ire dies.* T. *Neve foret terris securior arduus æther.* O.

SECURUS rei [Qui parum curat.] *Qui prend peu de soin, qui néglige.* PHR. *Famæ securus.* O. *Securus futuri.* O. *Amorum.* V. *Securus odii, decoris.* Tac. *pœnæ.* H. *Securus veniæ.* L. *Per ferrum tanti securus vulneris exit.* L. *Securi pelagi atque mei.* V. *Securus de bello.* Liv. *Cunctisque timentem Securumque sui.* L.

SECUS. Præp. *Auprès.* SYN. *Prōpē, prōptēr.* Secus fluvios. *Pli.*

SECUS. adv. *Autrement, d'une autre manière.* SYN. *Alitēr, contrā.* PHR. *Haud secus ac iussi faciunt.* V. *Haud secus atque alto in luco, &c.* V. *Secus quàm.* Pla. *Secus interpretari.* Suet. *Rectè an secus.* Cic. i. *male.*

SED. *Sedentim.* conj. *Mais.* SYN. *Vērūm, ast, at, quidē, cērtē.* PHR. *Haud secus ac iussi faciunt.* V. *Progeniem sed enim Trojano à sanguine duci Audierat, &c.* V.

SEDATĒ, ius. adv. Cic. *Paisiblement, tranquillement.*

SEDATIO, ōnis. f. Cic. [Sedandi actus.] *L'action de calmer, calme.*

SEDATOR, ōris. m. St. *Qui appaise, qui calme.*

SEDENTARIUS, ā, ūm. [Quod à sedente fit.] *Qui se fait étant assis.* *Sedentaria opera.* Col.

SEDĒŌ, ēs, sedī, sēsūm, ērē. *S'asseoir, être assis.* SYN. *Assidēŏ, sidō, cōsidō, cōsidēŏ, rēsīdēŏ.* PHR. *Dum sedet & gracili ficebam textit hibisco.* V. *Proximus ad dominam, nullo prohibente, sedeto.* O. *Uno credis Equo posse sedere duos.* M. *Post equitem sedet atra cura.* H. *Vestibulo sedit custodia.* O. *Solioque altè subnixâ resedit.* V. *Sedens prope limina recti,* O. *Marmoreo superi sedere recessu.* V. *Viridante toro confederat herbæ.* V. *Solio medius confedit avito.* V. *Hic Corylis mixtas inter confedimus Ulmos.* V. *Ipsæ (Apes) confident medicatis sedibus.* V. *Hoc poteris mecum considere saxo.* V. *Sedibusque magnus in primis eques...* Sedet. H. *Factaque de vivo pressere sedilia saxo.* O. *In folio medius confedit acerno.* O. *Nemorisque levi confedit in umbrâ.* O. *Subsellia prima tenentem.* M. *Summa petit scopuli summâque in rupe resedit.* V. *Membra senex postero iussit relevare sedili.* Quos super iniecit textum rude sedula Baucis. O. *Si plausforis egēs aulae manentis & usque Sessuri, donec cantor, vos plaudite, dicat.* H.

SEDERĒ. *Per trans.* *Hærerē, manērē, fixūm tēŏ.* PHR. *Si mihi non animo fixum inmotumque federet.* V. *Nondum Tyndaridis nomen mihi federat aure.* O. *i. nondum audieram.* Sedit in ingenio Cressa puella tuo. O. *Certa sedet patribus sententia pugna.* V. *Star casus renovare omnes.* V. **SEDERĒ** [*Pro stare.*] *S'arrêter.* *Flumina federunt nutu Jovis.* St. *Adeone penitus sedit hic tibi morbus.* M. **SEDERĒ** *De veste.* PHR. *Sedet melius toga.* Quin. *Expertus quàm bene*

humis tuis sederet imperium. *Pl.* SEDERĒ De avibus. *PHR.* Nocte sedens canit importuna per umbras Noctua *V.* SEDERĒ. [*Pro* otiosum esse.] *Estre paresseux.* *PHR.* Sedeant spectentque Latini. *V.* Toros dies federe in villā. *Cic.* (*Vide OTIOR.*) SEDERĒ [*Pro* placere.] *Agreer.* *PHR.* Idque pio sedet Aeneas, probat author Acestes. *V.* Sedet hoc animo. *V.* SEDERĒ. [*De exercitu.*] *Liv. Camper.* (*Vide ACIES.*) *Acies stans campo.*)

SEDES, is. & SEDECŪLĀ, æ. f. dim. *Cic.* Siege. *EPITH.* Celsā, excelsā, sūblimīs, aūgustā, ingēns, patēns, stābilis, sōlidā, angustā, supērbā, ærēā, cōmmodā, pictā, aurēā, curūlis. *SYN.* Cellā, sēdile, scāmnū, sūbselliū, cāthedrā, suggestū. *PHR.* Qui postquam niveos flexerunt sedibus artus. *C.* Seder altis sedibus. *O.* Lentulus ē celsā sūblimis fede profatur. *L.* Sacrā longævum in sede locavit. *V.* (*Vide SEDEO.*)

SEDES. [*Vulgo pro habitaculo ac domicilio sumitur.*] *Demeure, habitation.* *EPITH.* Dūlcis, grātī, jūcundā, bēatā, amēnā, quērā, ingrātā, injūcundā, infidā, instābilis, infāustā, inamēnā, sēcrētā, angustā, patēnā, patriā, nēmōrālīs, ūrbānā. *PHR.* Hæc tibi, Tulle parens, hæc est pulcherrima sedes. *Pr.* Sēcrētā in sede latentem Tyndarida aspicio. *V.* Boreas angustā ā sede Pelori Missus adest. *V.* Myrindonum sedes. *V.* Ad sedes victor veherere paternas. *V.* Sedibus in mediis. *C.* Sordida sedes Romanos cepit proceres. *L.* Aut super Idalium sacratā sede recondam. *V.* Exiguam sedem pariturā terra negavit. *O.* Quis novus hic nostris succedit sedibus hospes. *V.* Regnumque ā sede Lavini Transferret. *V.* Deū sedes. *Lr.* Sedes Erebi. *V.* Revifere sedes. *H.* Lucidas inire sedes. *H.* Sedem mutare, ponere, deferere. *V.* Figere alicubi. *J.* Suis animam labefactat sedibus. *Lr.* Sedibus ut saltem placidis in morte quiescam. *V.* De sepulchro. SEDES fortunarum. *Cic. i. status.* Capua domicilium superbiæ & sedes luxuriæ. *Cic.* Sedes honoris. *Cic.* SEDES. *Pl.* [*Partes quascumque sedendo flectimus.*] *O.* Le fondement. SEDES vulneris. *Col.* [*i. locus.*] L'endroit.

SEDILE, is. Siege, chaise, banc. *PHR.* Vivoque sedilia saxo. *V.* Scamnis considere longis. *O.* Fusi per dura sedilia nautæ. *V.* Assidet & cathedris mæsta juvena tuis. *M.* Subsellia prima tenentem. *M.* Complexe sedilia. *Cl.* Sedile avium. *VAR.* Un juchoir.

SEDIMENTUM, ti. n. *PL.* Affaissement.

SEDITIŌ, ōnis. f. *Sedition.* *EPITH.* Intēstinā, pōpūlaris, civīlis, rēbellis, nēfariā, cæcā, vēsānā, insānā, turbidā, sūbitā, sāvā, misērā, perniciosā, horrībilis, exitiosā, clamōsā, cruentā, turbidā, adultā, rēcens, cōcitatā, ōrtā, tūmūtōsā. *SYN.* Discordīā, mōtus, tūmūtūs, disidiū, turbā. *PHR.* Crescitque favore Turbida seditio. *O.* Ardent discordibus armis. *V.* Seditio oritur. *Cas.* Ardet. *Liv.* Desagrat. *Tac.* Gliscit. *Liv.* Incedit. *Tac.* Pronuba belli Seditio, primumque ferens discordia pilum. *Cl.* Quis furor ōi cives, quæ tanta licentia ferri. *V.* Scisso discordia crine Exulit ad superos stygium caput. Seditiois opus belli implacabile monstrum, Funditus everſæ leges, ruere optima jura: Quin etiam Francus vocat in certamina Francum Plebs fræni impatiens nullisque cōcēcita habenis Demens, in patriam, in sese conversa ruebat. *Sant.*

SEDITIŌNEM Sōcitatē, cōcitrē, cōmmōvērē. *Cic.* Inducērē. *Tac.* *PHR.* Seditioibus plebem agitare. *Pl.* *PHR.* Exoritur trepidos inter discordia cives. *V.* Scinditur incertum studia in contraria vulgus. *V.* Alternamque fidem non illaudata læcessit Seditio; talique simul clamore moventur. *Cl.* Longique frementes Porticibus, variis acunt clamoribus iras. *Rap.* Vicinas suscitāt urbes Seditioe potens. *Rap.* Ambiguas gaudens in plebem spargere voces. *Rap.* It mæstam fama per urbem, Fanda infanda canens: miscetur cuncta tumultu. Lymphati cōeunt passim per compita cives. *Com.* His sese exacuit dictis violentia vulgi Nec vanos intra fremitus sterit ira furentum. *Com.*

SEDITIŌNEM sēdārē. *Cic.* Lēnirē. *Liv.* Rēstingūrē. *Cic.* Calmer, appaiser. *PHR.* Ac veluti magno in populo cum saepe coorta est Seditio; sævitque animis ignobile vulgus: Jamque facies, & saxa volant; furor arma ministrat. Tum pietate gravem ac meritis si forte virum quem Conspectere, silent arrectisque auribus adsunt. Ille regit dictis animos, & pectora mulcet. *V.* Quæ non seditio quæ non infamia vulgi Te viso lenita cadat: quæ dissona ritu Barbaries, mediam quam non reverentia frangat. *Cl.* Nam seu diversi fremat inconstantia vulgi Non alius sedare queat. *T.* Compressus & omnis impetus. *V.* SEDITIŌ maris. *St.* Metaph. Tempête. (*Vide TEMPESTAS.*)

SEDITIŌSĒ. adv. Seditioisement. Concio seditiosē concitata. *Cic.* Seditiosē dicere. *Cic.*

SEDITIŌSŪS, ā, ūm. Seditieux, brouillon. *SYN.* Turbidus, tūmūtōsūs, turbulētūs, sēditiŏnē pōtēns. *V.* Vita seditiosa & tumultuosa. *Cic.* Metaph.

SEDŌ, as, avi, atum, are. Appaiser, calmer. *SYN.* Mōlliŏ, mitigŏ, placŏ, cōprimŏ, mūlcēŏ, tēmpērŏ, lēnŏ, mōdērŏr. *PHR.* Dumque sitim sedare cupit, sitis altera crevit. *O.* Carne feræ sedant jejunia. *O.* Sedatis omnibus. *O.* Flamma per incensas citius sedetur aristas. *Pr.* Quin tu jam vulnera sedas; & tollis mersum luctu caput. *St.* Sedare bellum, lites. *Cic.* Iram. *L.* Fletus. *Pr.* Questus. *S.* Animi motus. *Cic.* Merum fedat dies. *S.* Sedato respondet corde Latinus. *V.* Oderunt hilarem tristes, tristemque jocosum, Sedatum celeres. *H.* Sedare infamiam. *Cic. i.* delere Sedatius tempus. *Cic.*

SEDŪCŌ, is, xi, atum, ērē. [*Scorsum ducere.*] *Tirer à part.* *SYN.* Sēpārŏ, Sēmōvērŏ, sējūngŏ. *PHR.* Et cum frigida mors animā seduxerit artus. *V.* Quippe ubi non liceat vacuos seducere ocellos. *Pr.* Huncque manu blandā seduxit. *O.* Seducere castra. *O.* Seductæ ex æthere terræ. *O.* Seducti recessus. *O.* SEDŪCĒRĒ [*Per trans.*] *Pro* decipere.] *Tromper.* Seducere dictis. *Ter.* (*Vide FALLO.*)

SEDŪCIŌ, ōnis. f. *Cic.* [*Seducendi actus.*] *L'action de tirer à part, ou de tromper.* Seduciones testium. *Cic.*

SEDŪCTŪS, ūs. m. *SEN.* Retraite. (*Vide RECESSUS.*) *SOLITUDO.*)

SEDŪLITAS, atis. f. Soins, diligence. *EPITH.* Blāndā, offīciōsā, dūlcis, grātā, mūltā. *SYN.* Cūrā, studiū, solērtiā, diligēntiā. *PHR.* Et non sentitur sedulitate labor. *O.* Multæ sedulitatis onus. *O.* Officiosaque sedulitas & opella forensis. *H.* Rebusque probata gerendis Provida sedulitas. *Mant.*

SEDŪLO. *Cic.* & SEDŪLĒ. Soigneusement. *SYN.* Indūctiē, diligēntēr, studiōsē, solērtēr, accurātē. *PHR.*

PHR. Sedulo facere. Cic. Servire, custodire. Pla.

SEDULUS, ā, ūm. *Soigneux, exact.* SYN. Vigīl, diligēns, studiōsus, accūratūs, impīgēr, industriūs, solērs. PHR. Sanctique pudoris Affideat cultos sedula semper anus. T. Simplicī Myrtho nihil allabores Sedulus. H. Sedula turba. O.

SĒDUM, ī. n. [Herbæ genus.] *La Foubarbe.* PHR. Multoque Sedi contingere succo. Col.

SĒGES, ēdis. [Proprie fruges nondum demessa.] *Toute sorte de blés sur pied, les Moissons.* EPITH. Aurēā, mātūrā, flāvā, flavescēns, spicēā, frūgiferā, grāvidā, cānā, spicatā, Cērēālis, adultā, herbīdā, viridis, tēnērā, undāns, fluctuāns, opīmā, fētilis, largā, amplā, lātā, fērāx, opatā, expectatā, triticeā, æstivā, luxuriāns, altā, ægrā, aridā, stērilis, strātā, invalidā, lēvis, immātūrā, frumētariā, frūgiferā, demessā, collectā, succisā, lēsā. SYN. Mēsis, siti, frūgēs, Cērēs, spicē, aristā, frumētum, triticum. Terrā mūnērā, Cērēaliā donā, ruris opēs. PHR. Hic segetes, illic veniunt felicius uvæ. V. Segetes altæ campique natantes Lenibus horrescunt flabris. V. Et coma lactenti spicea fruge tumet. Pr. Jam spicata seges, Malus jam punica multo Flore rubet. Mant. Altera (tellus) frumentis quoniam faver, altera Baccho. V. Neu se prævalidam primis ostendat aristis. V. Illa vel intactæ segetis per summa volaret Gramina, nec teneras cursu laxisset aristas. V. Adulta leni fluctuat zephiro seges. S. Urit enim campum lini seges. V. Matura surgit seges. S. Tempus & in canas semen producit aristas. O. Nondum surgentibus altam In segetem culmis. Cum pubescentes calamos duraverit æstas... Maturas impellit ventus aristas Huc atque huc; & summa seges nutansque vicissim Alterno lentè motu incurvata nrescit. Segeti prætereundere sepem. V. Cingenda est altis sepibus ista seges. O. Mox & frumentis labor additus. V. Nec renovatus ager gravidis canebar aristis. V. Ne gravidis procumbat culmus aristis, Luxuriem segetum tenerā depascit in herbā. V. At si triticeam in messem robustaque farra Exercibus humum. V. Falce seges refecanda. O.

SĒGES Fētilis. PHR. Fertilior seges est alienis semper in arvis. O. Reddit ubi Cererem tellus inarata quotannis. H. Bis gravidæ fruges bis pomis utilis arbor. V. Illa seges votis respondet avari Agricola... Illius immensæ ruperunt horrea messes. V. Hyberno lætis sima pulvere farra. V. Distentet spicis horrea plena Ceres. Quid faciat lætas segetes. V. Astrum quo segetes gauderent frugibus V. Tunc ægra nullo sole pallebit Ceres Non Aquilo graciles non eruet Euris aristas... Leni annuet vento seges. Sarb. Spes aratoris cupidas fovebit Fluctuans lætis seges alma campis. Sarb. Lætiore vulgo seges inquietis Fluctuat culmis titubantque frugum Uberes campi; nec avara sulcis invider æstas. Sarb. Hordeaque ingenti fœnore reddit ager. O. Opimæ Sardinia segetes feraces. H.

SĒGES sterilis. PHR. Neu seges eludat messem fallacibus herbis. T. Tribulique fatigant Triticeas messes. O. Colonos Expectata seges vanis elusit avenis. V. Montano flumine torrens Sternit agros, sternit fata læta Boumque labores, Quæ gravidam late segetem ab radicibus imis sublimè expulsam eruerent. ita turbine nigro Ferret hyems culmumque levem stipulasque volantes. V. Ut mala cuimos Esset (i.

comesset) rubigo, segnisque horreret in arvis Carduus; intereunt segetes, subit aspera sylva Lapæque tribulique, interque nitentia culta Infelix Lolium & steriles dominantur avenæ. V. Victum Seges ægra negabat. V. Vententia glebas Fregit aratra manu, parilique irata colonos, Ruricolæque Boves letho dedit, arvaque iussit Fallere depositum, vitiataque semina fecit. Fertilitas terræ latum vulgata per orbem Sparsa jacet: primis segetes moriuntur in herbis: Et modò Sol nimius, nimius modò corripit imber: Sidera nunc, ventique nocent: avidæque volucres Semina jacta legunt: Lolium, tribulique fatigant Triticeas messes, & inexpugnabile græmen. O. Is (Aper) modo crescentes segetes proculcat in herba: Nunc matura merit stecturi vota coloni, Et Cererem in spicis intercipit area frustra, Et frustra expectant promissas horrea messes. O. Nec fruges segetem præbent, nec pabula terræ. T. Sæpe Ceres primis dominum fallebat in herbis, & levis obfesso stabat avena solo. Et cæli vitio deficit ægra Ceres. Nec venti tantum Cereri nocuere, nec imbres; Nec sic marmoreo pallet adusta gelu, Quantum si culmos Titan incalfacit udos. Non segetem graves Urent avenæ, non feraces Sugent iners Paliurus agros. Sarb. Vos date perpetuos teneris sementibus auctus, Nec nova per gelidas uest sit herba nives. Cum serimus cælum ventis aperite sereniss... Vos quoque subjectis Formicæ parcite granis: Post messem prædæ copia major erit. Interea crescat scabræ rubiginis Experts; Nec vitio cæli palleat uest seges: Et neque deficiat macie, neque pinguior æquo Divitiis pereat luxuriosa suis... Nec sterilis culto surgat avena solo. O. Obducunt herbæ segetem. V.

SĒGES Metaph. PHR. Confixum ferrea textit Telorum seges. V. Crevitque seges clypeata virorum. O. Atræque latè Horrescit stricis seges ensibus. V. Nec galeis densisque virum seges horruit hastis. V. Seges & materia Gloriæ. Cic. SĒGES pro agro Segete confito. PHR. Illa seges votis demum respondet avari Agricola, bis quæ solem bis frigora sensit. V.

SĒGESTĀ, æ. PLI. Messium Dea, cujus in Circo stabat simulacrum.

SĒGMĒN, inis. & SĒGMĒNTUM, ī. n. PLI. *Regnare.* Segmenta mundi, quæ nostri citulos appellavere, Græci parallelos. PLI. Les cercles paralleles de la Sphere.

SĒGMĒNTĀ, ōrum. n. [Monile quod ex segmentis fieri solet.] Colier, Brasselet. PHR. Segmenta & longos habitus, & flammea sumit. J. Quid de vestro loquar? non jam segmenta requiro. O.

SĒGMĒNTĀTŪS, ā, ūm. [Ex tenuibus segmentis vermiculatim compositum.] Fait de diverses pieces. PHR. Et segmentatis dormisset parvula cunis. J.

SĒGNIPĒS, ēdis. [Qui tardè incedit.] Qui marchat lentement. PHR. Tritoque trahunt Epithedia collo segnipedes. J.

SĒGNIS, segnè. Lent, paresseux, mol. SYN. Pigër, lēntus, tardus, ignāvus. PHR. Haud segnis strato surgit. V. Non segnis dare vulnera. O. Nec Turnus segnior instat. V. Mens ad læticiam segnis. O. Segnes rumpe moras. V. Segnemque situ durescere campum. V. Segnes anni. O. Pes segnis. H. Segnis ad credendum. Liv. Otium segne. Tac. Occasionum haud segnis.

Tac. Segnis sopor. *L.* Pugna. *Liv.* Segnisque horret in arvis Carduus. *V.* *i. inutilis.*

SEGNĪTER, iūs, adv. *D'une manière lente, nonchalance.* *SYN.* Ignāvē, inērtēr, lēntē, pigrē, negligēter, otiōsē. *PHR.* Positos segniter artus. *St.* Scythica non segnius ire sagittā. *O.* Non segnius instat. *V.*

SEGNĪTĪES, *ET.* **SEGNĪTĪĀ**, *Æ.* *Cic.* & **SEGNĪTĀS**, *artis*, *f.* *Cic.* Lenteur, paresse, indolence. *EPITH.* Ignāvā; languidā, sērā, inērs, tōrpēns, fōdā, tūrpīs, mollīs. *SYN.* Ignāviā, p̄gritiā, tōrpōr, tārditās. *PHR.* Festinate viri nam quæ tam sera moratur Segnitie? alii rapiunt incensa feruntque Pergama: vos celsis nunc primū à navibus itis. *V.* Segnitie agrorum. *PLI.* Pro sterilitate. (Vide *PRIGRITIA*.)

SEGRĒGĒ, *ās*, *āvī*, *ātūm*, *ārē*. [Seorsum à grege ponere.] *Mette à part, separer.* *SYN.* Sejūgō, sēpōnō, sēcērnō, sēclūdō, sēvōcō. *PHR.* Dissidio potis est sejungi, seque gregari. *Lr.* Semet ab agmine segregat. *St.* Segregare à numero civium. *Cic.* Segregare culpam abs se. *Pla.* Virtutem à summo bono. *Cic.* Segregare pugnam. *Liv.* Sermonem. *PLA.* *i. finire.*

SEGRĒX, *ēgīs*. Solitaire, retiré. Segrex vita. *Sen.* (Vide *SOLITARIUS*.)

SEGŪLLUM, *ī*, *n.* [Indicium auri latentis in fodinis.] Terrain qui fait juger qu'on pourroit trouver de l'or dans une mine.

SEGŪSIUM, *ī*, *n.* *PLI.* [Urbs in Alpibus.] Suze.

SEJŪGBS, *ūm*; & **SEJŪGI**, *ōrūm*. *Liv.* [Equi seni ad curum juncti.] Six Chevaux attelés de front.

SEJŪNGŌ, *īs*, *xī*, *ātūm*, *ērē*. & **SEJŪGŌ**, *ās*, *ārē* *Cic.* [Seorsum ponere, & separare.] Separer, diviser. *PHR.* Dissidio sejungi perniciāli. *Lr.* Septenas noctes sejuncta cubaris. *Pr.* Dolor sejunctus corpore. *Lr.* Sejungendus ab aliquo. *Cic.* (Vide *SEPARO*.) **SEJUNCTIŌ**, *ōnis*, *f.* *Cic.* Separation.

SELENITES, *æ*, *m.* *PLI.* [Gemma.] Sorte de pierre précieuse.

SELENITIUM, *ī*, *n.* *PLI.* [Hederæ genus.] Sorte de lierre.

SELEUCIĀ, *æ*, *f.* *PLI.* [Syriæ urbs.] Selencie. Seleuciana Provincia. *Cic.*

SELIBRĀ, *æ*, *f.* [Dimidia libra.] Demy livre. *PHR.* Et thuris piperisque tres selibræ. *M.*

SELIGŌ, *īs*, *lēgī*, *lēctūm*, *ērē*. Faire un triage, choisir. *PHR.* Quidquid eris, mea semper eris, tu felige tantum. *O.* Selecta corpora. *O.* Unum ex iudicibus selectis. *H.* **SELECTIŌ**, *ōnis*, *f.* *Cic.* Choix. **SELECTŌR**, *ōnis*. *PLI.* Qui choisit.

SELINIS, *īs*. *f.* *Urbs Sicilia.* *PHR.* Teque datis linquo ventis palmosa Selinis. *V.*

SELLA, & **SELLŪĀ**, *æ*, *f.* *dim.* *PLI.* Siege à s'asseoir. Sella curulis. *Cic.* Quā per urbem portabantur *Ædiles* & *Prætores*. Sella gestatoria. *SU.* Chaise à porteurs. Sella familiarica. *VAR.* Chaise percée.

SELLARIĀ, *æ*, *f.* *Sue.* [Locus in quibus sedes disponi solent.] Salle, lieu plein de sièges. *PHR.* In sellariolis vagus popinis. *M.*

SELLŪLARIŪS *PLI.* Qui travaille assis.

SEMEL, adv. Une fois. *PHR.* Quo semel est imbuta recens, servabit odorem Testa diu. *H.* Nullā reparabilis arte. Læsa pudicitia est, deperit illa semel. *O.* Nec vidisse semel satis est: juvat usque videre. *V.*

Qui semel est læsus fallaci piscis ab hamo. Omnibus unca cibis æra subesse putat. *O.* Semel anno. *PLI.* **SEMĒLE**, *ēs*. *Filiā Cadmi, regis Thebarum.* Juno dolens gravidam de semine magni esse Jovis Semelem, manifesta que crimina pleno Ferre utero, simulavit anum. Limen adit Semeles, suadet ipsi, Quantusque & qualis ab altā Junone excipitur, tantus talisque rogaret Det sibi complexus. Rogat illa, Jovem sine nomine munus: Cui Deus elige, ait, nullam patiēte repulsam. sed Semeles, Corpus mortale tumultus Non tulit æthereos, donisque jugalibus arsit Imperfectus adhuc infans (*Bacchus*) genitricis ab alvo Eripitur; patrioque tener, si credere dignum est, Insuitur femori, maternaque tempora complet. *O.*

SEMĒLEIŪS, *ī*. *Bacchus Semeles filius.* *PHR.* Veniet proles Semeleia Liber. *O.* Thebanæque jubet me Semeles puer. *M.*

SEMĒN, *inis*, *n.* Semence, graine. *EPITH.* Fērāx, fērtile, spārsūm, cērēale, fēcundūm, gēnitālē, gēnērōsūm, spārsūm, vitiātūm, pīnguē. *PHR.* Jacto qui semine cominus arva Insequitur. *V.* Pingua nec ficcis urantur semina glebis. *H.* Semina præterea populos genitura juberis Spargere. *O.* Vere tument terræ & genitalia femina poscunt. *V.* Fœcunda que semina rerum Vivaci nutrita solo. *O.* Vipereos dentes, populi incrementa futuri, Spargit humi jussos, mortalia semina, dentes. *O.* Generosa in ortus semina exurgunt suos: Humo data semina. *O.* Semina mollit humus. *O.* Prima Ceres docuit semen turgescere in agris. *O.* Cum serimus, cælum ventis aperite serenis, Cum latet æthereâ spargire semen aquâ. *O.* Permixto semine constant Omnia. *Lr.*

SEMĒNĀ arborum. *PHR.* Neu ferro læde retuso Semina. *V.* Nam quæ seminibus jactis se sustulit arbos, Tarda venit, senis factura nepotibus umbram. *V.* Seminibus positis superest deducere terram Sapius ad capita. *V.* Aliæ pressos propaginis arcus Expectant, & viva suâ plantaria terrâ: Nil radices egent aliæ, summumque putator Haud dubitat terræ referens mandare cacumen. *V.* Plantis eduræ Coryli nascuntur. *V.* Pars autem posito surgunt de semine. *V.* **SEMĒN. animalium.** *PHR.* Semina limus habet virides generantia Ranas. *O.*

SEMĒN. Metaph. *PHR.* Semina nequitie languidiora. *tæ.* *O.* Probationum semina. *Quin.* Semina terrarumque animæque marisque fuissent. *V.* Ingenii sui semina gerunt. *Col.* Semen urbanitatis. *Cic.* Quærit pars semina flammæ Abstrusæ in venis filicis. *V.* **SEMĒN. Race.** *PHR.* Semina ab Cœci ductoris stirpe trahebant. *Sil.* Cælesti oriundi semine. *Lr.* (Vide *ORIGO*.)

SEMĒNTICŪS, *ā*, *ūm*. *PLI.* [Quod ferri potest.] Propre à semer.

SEMĒNTINŪS, & **SEMĒNTIVŪS**, *ā*, *ūm*. [Quod ad fementem pertinet.] Des semailles. *PHR.* Nec fementina est ulla reperta dies. *O.*

SEMĒNTIS, *īs*, *f.* [Seminandi tempus.] Semaille. *PHR.* Incipe & ad medias fementem extende pruinas. *V.* Villice, da requiem terræ semente peracta. *O.* **SEMĒNTIS.** [Ipsium semen.] Semence. *PHR.* Vos (*Dii*) Date perpetuos teneris fementibus auctus. *O.* Sementis malorum. *Cic.* Metaph. (Vide *SEPO*, *SEMEN*.)

SEMĒNTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Semen producere.]

Produire de la graine. Herba sementatura. Pl.

SEMESTRIUM, ī, n. Col. [Sex menses.] *Un semestre, six mois.*

SEMĒSTRIS, trē. *De six mois.*

Semestris Censura. Liv. Semestre regnum. Cic.

SEMĒSŪS, ā, ūm. *Demi rongé.* PHR. Ossa super recubans antro semesa cruento. V. Semesos pisces tepidumque Ligurierit jus. H. Semefaque lardi Frusta dedit. H. Semefam prædam & vestigia fœda relinquant. V.

SEMĒT. Pl. [Pro se.] *Soy-même.* (Vide SUI. se.)

SEMĒAMBŪSTŪS, ā, ūm. SIL. *Demi-brûlé.*

SEMĒANIMIS, mē. & SEMĒANIMŪS, ā, ūm. *Demi-mort.* SYN. Sēmivivus, sēmīnēx, Intermortuus, Exanimus. PHR. Semianimes voluntur Equi. V. Frigidior glacie semianimisque fui. O. Semianimum mediā procubuisse domo. O. Languida semianimo cum corpore membra videres Horrida pœdore, & panis cooperta perire Corporis illuvie. Lr. Semianimes artus. O. Semianimis clamor. St.

SEMĒAPERTŪS, ā, ūm. Cic. *A demi-couvert.* PHR. Semiapertæ portarum fores. Liv.

SAMIASSŪS, ā, ūm. Cic. *A demi-rôti.* SAMĒA

TRATŪS, ā, ūm. VAR. *A demi-noir, noirâtre.*

SEMĒBĀRBĀRŪS. SUE. *A demi-barbare.*

SEMĒBŌS, ōvis. *Demi-beuf.* PHR. Centimanumque Gigen semibovemque virum. O.

SEMĒCAPĒR, prī. m. *Demi bouc.* PHR. Semicaper coleris succinctis Faune Lupercis. O. Semicaper Pan. O.

SEMĒCINCTIUM, ī, n. M. & SEMĒCINCTORIUM, ī, n. Liv. [Quod medium hominem cingat] *Cinturon.*

SEMĒCIRCŪLŪS, ī, m. Col. [Medius circulus.]

Demi-cercle. SEMĒCIRCŪLARIS, ārē. Cic. &

SEMĒCIRCŪLATŪS, ā, ūm. Cel. [Semicirculi figuram habens.] *Fait en demi-cercle.*

SEMĒCOCTŪS, ā, ūm, COL. *Demi-cuit.*

SEMĒCRĒMATŪS, & SEMĒCRĒMŪS, ā, ūm. *A demi-brûlé.* PHR. Thuraque de medio semicremata foco. O. Semicremoque novat repetito stipite vulnus. O.

SEMĒCRŪDŪS, ā, ūm. COL. *Demi-cuit.* PHR. Quid si cum bene mane semicrudus Illatam tibi dixerō salutem. St.

SEMĒCŪBITALIS, ālē. Liv. *De demi-coudée.*

SEMĒIDĒŪS, ī. *Demi Dieu.* PHR. Nos in templa tuam Romana accepimus Iſm, Semideosque Canes. L. i. Anubim. Fluminaque & nymphæ semideūque genus. O. Semidei reges. St.

SEMĒIDIGITALIS, ālē. Vit. *D'un demi-doigt.*

SEMĒIDŌCTŪS, ā, ūm. Cic. *Demi-savant.* SYN. Scīollus. SEMĒERMIS, mē. Liv. *A demi-armé.*

SEMĒFACTŪS, ā, ūm. Tac. *Fait à demi.*

SEMĒIFĒR. & SEMĒIFĒRŪS, ā, ūm. *A demi-bête, farouche.* PHR. Semifer interea divinx stirpis alumno Lætus erat. O. Semiferæ species hominum. Lr.

SEMĒIFORMIS, mē. *A demi-formé.* Pullus semiformis. Col.

SEMĒIFŪLTŪS, ā, ūm. *A demi-appuié.* PHR. Subsellioque semifultus extremo, & malè receptus altero genu. M.

SEMĒIGĒRMANŪS, ā, ūm. Liv. *A demi-Allemand.*

SEMĒIGRÆCŪS, ā, ūm. VAR. *A demi Grec.*

SEMĒIGRAVIS, vē. Liv. *A demi-appesanti.*

SEMĒGRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Cic. *Changer de demeure.*

SEMĒHIANS, tis. C. *A demi-couvert, à demi-Entreouvert.*

SEMĒHŌMŌ, īnis, m. f. *Demi-homme.* Semihominis Caci facies quam dira tegebat. V. Semiviri Phruges. V.

SEMĒHŌRĀ, æ, f. Cic. *Demi-heure.*

SEMĒJŪGĒRŪM, ī, n. Col. *Demi-arpent.*

SEMĒLĀCĒR, ā, ūm. *A demi-dechiré.* PHR. Ille cruore fluens subito, tamen allevat artus; Semilacerque toro tentat confurgere. O.

SEMĒLIBĒR, ā, ūm. Liv. *A demi-libre.*

SEMĒLIXĀ, æ, m. Liv. [Militis servus.] *Un gousjat.*

SEMĒMADIDŪS, ā, ūm. Col. *Demi-moëillé.*

SEMĒMARINŪS, ā, ūm. *A demi-marin.* PHR. Aus rapidis Canibus succintas semimarinis Corporibus Scyllas. Lr.

SEMĒMAS, āris, m. *Demi-male, Eunucque.* PHR. Ergo ubi se liquidas quo vir descenderat undas, Semimarem fecisse vider. O. Semimaris flammis viscera libat Ovis. O. (Vide EUNUCHUS.)

SEMĒMŌRTŪŪS, ā, ūm. *Demi-mort.* Semimortua lecto jacebat. C.

SEMĒNALIS, ālē. Col. *Qui se seme.*

SEMĒNARIUM, ī, n. [Locus in quo semina arborum panguntur.] *Pepiniere.* PHR. Ante locum similem exquirunt, ubi prima paretur Arboribus feges, & quo mox digesta feratur: Mutatam ignorent subito ne semina matrem: Quin etiam cæli regionem in cortice signant: Ut quo quaque modo steterit, quā parte calores Austrinos tulerit, quā terga obverterit axi Restituant; Adeo in teneris consuescere, multum est. V. Spem sylvæ ingentis teneras... Infodiunt glandes plantasque à matre recisas. Sant.

SEMĒNATIO, ōnis, f. VAR. *L'action de semer.* (Vide SERO.)

SEMĒNĀTŌR, ōris. M. *Semur, qui seme.* Seminator malorum. Cic. *Metaph.*

SEMĒNĒX, nēcīs. *Demi-mort.* PHR. Seminecem liquit saxo, lacerumque viator Serpente. V. Semineces ferventibus artus Mollit aquis. O. Semineces oculi. O. Semineces artus hominum, fumantiaque exta. Mant,

SEMĒNIUM, ī, n. Cat. [Apud Pla. semen significat. La semence. Apud Lucr. foetus ipsum.] *La production.* PHR. Suo cum semine seminiqque Vis animi pariter crescit. Lr. Triste Leonum Seminium. Lr. i. Leonum foetus.

SEMĒNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Semer.* PHR. Quale solet sylvis brumali frigore viscum Fronde virere novā, quod non sua seminat arbos. V. Seminare agros. Col. Seminatur hordeum. Col. (Vide SERO.)

SEMĒNŪDŪS, ā, ūm. Liv. *Demi-nud.* SEMĒORBIS, is, m. SEN. *Demi-globe.* SEMĒŌNŪSTŪS, a, ūm. Liv. *Chargé à demi.*

SEMĒIPĀGANŪS, ā, ūm. *Demi rustique.* PHR. Ipse semipaganus Ad sacra vatū carmen afferō nostrum. P

SEMĒIPĀTĒR, trīs. *Demi pere.* PHR. Quærebam nonas sancto, filione referrem An tibi semipater. O.

SEMĒIPĒFĒCTŪS, ā, ūm. SUE. *A demi-achevé.*

SEMĒIPĒS, ēdis, m. Pl. *Un demi-pied.* SEMĒIPĒDALIS, ālē. Pl. *De demi-pied.*

SEMĒPLACENTINŪS, ā, ūm. Cic. *Demi-plaisant.*

SEMĒPLENŪS, ā, ūm. Cic. *Demi-plein.*

SEMIPUTATUS, ā, ūm. *A demi-taillé.* PHR. Semiputata tibi frondosa vitis in ulmo est. *V.*

SEMI-RAMIS. *Affrriorum regina Nini uxor clarissima qua defuncto Nino Babylonem muro lateritio cinxit; subactisque vicinis, regni terminos latissime propagavit. Sed egregias dotes portentosa libidine dedecoravit.* PHR. Perlarum statuit Babylona Semiramis urbem, ut solidum cocto tolleret aggere opus: Et duo in adversum misit per mœnia currus, Ne possent tacto stringere ab axe latus. Duxit & Euphraten medium quâ condidit arces, Jussit & imperio surgere Bactra caput *Pr.* Quod nec in Assyrio pharetrata Semiramis orbe, &c. *F.* Regina Semiramis hortos Grandi mole super tectis suspendit ab altis, *Rap.* Nostra Semiramis timeant insignia turres. *Cl.* Sanguine Semiramio creatus. *O.*

SEMI-RASUS, ā, ūm, *Col.* *A demi-rasé.* **SEMI-RASUS**. *C.* Pro servo vel infirma fortis homine: erant enim servi ut ait *Apul.* Frontes literati, capillum semirasi, & pedes annullati. *Esclave.* PHR. A semiraso tonderetur ustore. *C.*

SEMIREDUCTUS, ā, ūm. *A demi-retiré.* PHR. Proregitur levâ Semireducta manu. *O.*

SEMIREFECTUS, ā, ūm. *Resait à demi.* Laniataque classis Postulat exiguas semirefecta moras. *O.*

SEMIROTUNDUS, ā, ūm. *Liv.* *A demi-rond.*

SEMIROTUS, ā, ūm. *Liv.* *A moitié demoli.* PHR. Semirutis pendent quod mœnia tectis, &c. *L.* Semirutus vultus. *S.*

SEMISEPULTUS, ā, ūm. *A demi-enseveli.* PHR. Semisepulta virum curvis feriuntur aratris ossa. *O.*

SEMISSOMNIS, nē, & **SEMISSOMNUS**, & **SEMISSOPITUS**, ā, ūm. *A demi-endormi.* PHR. Purpureo jacuit semisopita toto. *O.* Ille tamen pugnat molles evincere somnos, Et quamvis sopor est oculorum parte receptus; Parte tamen vigilat. *O.*

SEMISS, & **SEMISSIS**, n. *Indecl.* *Cic.* [Media pars Romani assis.] *Un demi as, six onces.*

SEMISSUPINUS, ā, ūm. *A demi-renversé sur le dos.* PHR. Cum jacet in dextrum semisupina latus. *O.* Vitreisque tepentem Ampullis potas semisupinus aquam. *M.*

SEMITA, æ, f. [Via arcta & quasi dimidia.] *Chemin étroit, sentier.* *EPITH.* Arcti, angustæ, tenuis, rursu, ardua. *SYN.* Callis tramès, iter, via. PHR. Rara per occultos ducebat semita calles. *V.* Fallentis semita vitæ, *H.* Ardua saxoso perducit semita clivo, *Sil.* Semita lunæ. *Cl.* *Le cours de la Lune.* (Vide *ITER*, *VIA*.)

SEMITARIUS, ā, ūm. [Qui semitas percurrit.] *Qui frequente les petites rues.* *Semitarii mœchi. C.*

SEMITERTIANA, æ, f. *Col.* [Subaud. febris.] *Fièvre demi-tierce.*

SEMITO, as, avi, arum, are. *Pl.* [In semitas dividere.] *Diviser par sentiers.* *Semitatus unguento. M. Metaph.*

SEMITRITUS, ā, ūm. *Col.* *A demi-broïé.*

SEMIIVETUS, ā, ūm. *Col.* *A demi-fletu.*

SEMIIVIR, viri. *Demi-homme, Eunuque, effeminé.* PHR. Et nunc ille Paris cum semiviro comitatu. *V.* Quisquis in hos fontes (*Salmicis*) vir venerit, exeat inde Semivir, & tactis subito mollescat in undis. *O.* Semivir occubuit... *Nessus. O.* (Vide *EUNUCHUS*.)

SEMIIVIVUS, ā, ūm. *Cic.* *A moitié-mort.* *Semiviva vox. Cic. Metaph.*

SEMIVOCALIS, alē. *TER.* *Dont la voix n'est pas distincte.*

SEMIUSTUS. *Liv.* **SEMUSTUS**. *V.* **SEMIUSTULA-TUS**, ā, ūm. *Cic.* *Demi-Brulé.* PHR. Semustum fulmine corpus. *V.* Semustamque facem. *O.* Thuraque de medio semicremata rogo. *O.*

SEMIZONARIUS, ii. *PLA.* *Qui fait des ceinturons, des baudriers.*

SEMODIUS, ii, m. [Media pars modii.] *Demi-boisseau.* PHR. Et tamen uno Semodio scobis hæc emundat servulus unus. *F.* Semodiusque fabæ. *M.*

SEMÖVEÖ, es, mōvi, mōtūm, erē. *Separer, éloigner.* *SYN.* Sējūngō, sēcūdō, sēgrēgō, disjūngō, sēparō. PHR. Me... à contemplatu semoveoque mali *O.* A curis semotus. *Lr.* (Vide *SEPARO*.)

SEMPER, **SEMPITERNO**, adv. *VIT.* *Toujours.* *SYN.* *Æternūm, pēpētūō, usquē, cōtīnūō, asidūē.* PHR. Hæc mihi semper erunt imis infixa medullis; Perpetuusque animi debitor hujus ero. *O.* In freta, dum fluvii current; dum montibus umbræ Lustrabunt convexa; polus dum sidera pascet, Semper honor nomenque tuum laudesque manebunt. *V.* Tectis sine fine furenti. *V.* Dum terra cælum media libratum feret; Nitidulque certas mundus evolvet vices, Non cessabit meus in poenam furor. *S.* Sedit æternūmque sedebit. *V.* Vitibus... queis numquam exhausti satis est. *V.* Nec ulla requies tempus aut ullum datur: Nullum à labore me reclinat otium, *H.* Priusque cælum sider inferius mari, Tellure porrecta super, quàm, &c. *S.* Lucida dum current annosi sidera mundi; Oceanus clausum dum fluctibus ambiet orbem; Lunaque dimissos dum plena recolliget ignes.

SEMPITERNUS, ā, ūm. *Æternel, qui dure toujours.* *SYNT.* Sempiterna gloria. *Cic.* Potentia. *Tac.* (Vide *ÆTERNUS*.)

SEMUNCIA, æ, f. *Cic.* *Demi-once.* **SEMUNCIALIUS**, a, ūm. *Liv.* & **SEMUNCIALIS**, alē. *PLI.* *De demi-once.*

SENĀ, æ, f. *PLI.* (Urbs Hetrurizæ.) *Sienna.*

SENACULUM, i, n. *Liv.* (Ubi Senatores Romæ conveniebant.) *Lieu où s'assembloit le Senat.*

SENARIUS, ā, ūm. *Cic.* *De six.* PHR. Aspice bisenos latantes agmine Cignos. *V.* **SENARIOLI**, orum. *Cic.* *Vers de six pieds.* PHR. Æolus author quam materiam reperit, Hanc ego polivi versibus Senariis. *Ph.*

SENATOR, oris, m. *EPITH.* *Æquus, iustus, sagax, solers, gravis, vērēndus, vērērandus, longævus, intēgēr, illūstris, trābēarius, prūdēs.* *SYN.* *Jūdex.* PHR. Pascēbatque suos ipse Senator oves. *O.* Alter vergentibus annis. In senium, longoque togæ tranquillior usu. Dedicidit jam pace ducem. *L.* Purpurei trabeato ex ordine Patres, Omnes Consilii clari, virtutibus omnes. *Sant.* Consilio Patrum in magno decreta ferentem. *Sant.* Patribus de more vocatis. *Sant.* Gens dedit illa duces, proceres dedit illa togatos: Unâ stirpe omnes aut firmavere senatum Consilii, aut imperium victricibus armis. *Sant.* Juris vindex Themidisque Sacerdos... Legumque minister... quo stetit alma Themis tali secuta patrono. *Sant.* Magni capita alta Senatus Civiles rerum Dominos legumque magistros. *Rap.*

SENATORIUS, ā, ūm. *Cic.* *De Sénateur.* *Senatoria aras. Tac. Munera. Cic.*

SĒNĀTŪS, ūs, m. *Le Senat.* **EPITH.** Aūgŭstŭs sār, Sānctŭs, pŭrpŭrēus, trābēatŭs, clārŭs, frēquēns, grāvis, iustŭs. **SYN** Cūrīā, cōnciliŭm, Sēnātōrēs. **PHR.** Juris sacrum penetrale. *Rap.* Nec nisi post annos patuit tunc curia feros: Nomen & ætatis mite Senatus habet. *O.* Jura, magistratusque legunt, sanctumque senatum. *V.* Ipsa Palatino circumvallata senatu. *Cl.* Grandævum veritumque ætate senatum. *L.* Claro cingatur Roma Senatu. *Cl.* Traheatus adit delubra Senatus. *Cl.* Curia prætextu quæ nunc nitet alba Senatu. *Pr.* Senatum consiliis regere. *Quin.* Sordida sedes Romanos cepit proceres, secretaque rerum Audiit. *L.*

SĒNĀTŪS Princēps. *Premier President.* **PHR.** Tu mihi tu gentis lex, o! suprema togatæ, Præsides quo Francæ florebut denique leges. Lamonide; legum si quid tutela tuarum, Magparumque sinant portas quæ pondera rerum, Huc ades, atque tuos fer non invitus honores; Dumque regis Themidem, Themidisque palatia magnæ Summa tenes; & regna fori impacata gubernas; Exemploque tuo mores luxumque coerces. *Rap.* Ille foro dat Jura. *Sant.* Ascendit Themidis sublime tribunal: Quantum honos atavis... sed magis exultant reparatæ hoc vindice leges. *Sant.*

SĒNĀTŪS CŌNSŪLTŪM, ī, n. *Cic.* [Senatus sententia.] *Arrêt, Ordonnance du Senat.* (Vide DECRETUM. SETENTIA.)

SĒNĒCĀ, æ. *Philosophus patriâ Cordubensis. Neronis præceptor fuit: ab illo divitiis auctus, cum in suspicionem venisset Pisoniana conjurationis, Neronis jussu incensus venit obiit. Fuit alter Seneca poëta tragicus ejusdem patriæ.* **PHR.** Duosque Senecas, unicumque Lucanum Facunda loquitur Corduba. *M.* Facundi Senecæ potens amicus. *M.* Libera si dentur populo suffragia; quis tam Perditus, ut Senecam dubitet præferre Neroni. *J.*

SĒNĒCĪŌ, ōnis, f. *Pli.* [Herba.] *Du senecōn.*

SĒNĒCTĀ, æ, f. & **SĒNĒCTŪS**, ūtis, f. **EPITH.** Sārā, vēnērāndā, vērēndā, hōnōrātā, colēndā, emērītā, grāvis, ānnōsā, cānā, cānēns, rūgōsā, ālbā, ōcīdūā, mītūrā, īnstāns, prōnā, plācidā, cēlēr, tardā longā, prolīxā, longævā, vivāx, sapiēns, prūdēns, cūrīvā, īnfīrmā, ægrā, mīserāndā, gēlidā, frīgīdā, effrētā. īnvālīdā, lōquāx, trīstīs, bālβā, trēmēns, sōmnīcŭlōsā, īnōpīnā, delīrā, āvātā, squālīēns, īncōmmōdā, īnōpōs, īncŭltā, dāmnoŭsā, quērībūdā, frāgīlīs, īgnāvā, īncūrīvā, ānhelā, prōvēctā, frīgēns, pārcā, grāndævā. **SYN.** Sēnīŭm, cānītēs, cānī, vērūtās. **PHR.** Venturæ memores jam nunc estote senectæ; Sic nullum vobis tempus abibit iners. *O.* Nec longæ cariem timet senectæ. *M.* Quid numeras annos? vixi maturior annis. Acta senem faciunt; hæc numeranda tibi. *O.* Longæque extrema senectæ Tempora. *V.* Jam respice canos Invalidasque manus & inanes carne lacertos. *L.* Quæ nunc arte graves tolerabis inutilis annos. *M.* Letho vicina Senectus. *Cl.* Ævo jam desolata senectus, Jam subrepet iners ætas. *O.* Lenit albescens animos capillus. *H.* Seu me tranquilla senectus Expectat, seu mors attis circumvolat alis. *H.* Canitiemque sibi & longos promiserat annos. *V.* Gravis vivacia fata senectæ. *L.* Longæque extrema senectæ Pondera. *O.* Occidit per iter seclive senectæ. *O.* Discite venturam jam nunc sen-

tire senectam. *Pr.* Morbis finire senectam. *L.* Vires ultra sortemque senectæ. *V.* Et tibi jam venient canī, formosæ, capillī; jam venient rugæ quæ tibi corpus arent. *O.* Obrepat non intellecta senectus. *J.* Tarda sitū, rebusque exhausta senectus. *O.* Sed mihi tarda gelu, seclisque effrcta senectus Invidet imperium, seraque ad fortia vires. *V.* Namque senex longæ peragit dum secula vitæ. *T.* Tremuloque gradu venit ægra senectus. *O.* Vultus mutante senectā. *Marul.* Tu ne ille senectæ Sera meæ requies. *V.* Et rugis vetus frontem senectus exaret. *H.* Visurus longa senectæ Tempora. *V.* Consumptaque membra senectā. *O.* Tardā vires adimente senectā. *O.* Jam senior, sed cruda Deo viridisque senectus. *V.*

SĒNĒCTŪTIS incommoda. **PHR.** Multa senem circumveniunt incommoda. *H.* Longa senectus Plena malis. *J.* Multa ferunt anni venientes comoda secum; Multa recedentes adimunt. *H.* Sed quam continuis & quantis longa senectus Afflictata malis. *J.* Singula de nobis anni prædantur euntes; Eripuere jocos ludum, convivia; tendunt Exorquere poëmata. *H.* Turpe seni vultus nitidi, vestesque decora; Atque etiam est ipsum vivere turpe senem. Crimen amare jocos, crimen convivia, cantus. *O!* miseri, quorum gaudia crimen habent. *C-Gal.* Quid mihi divitiæ, quarum si demeris usum, Quamvis largus opum, semper egenus ero: Efficior custos rerum magis ipse mearum, Conservans aliis quæ perire mihi... Ut vigil observat non sua poma Draco. *C-G.* Non sum quod fueram periit pars maxima nostri; Hoc quoque quod superest langor & horror habet. Æmula cur cessas finem properare senectus? Cur in hoc fesso corpore tarda sedes: Solve precor miseram tali de carcere vitam: Mors est jam requies, vivere pœna mihi. *C-G.* Nunc quia longa mihi gravis est, & inutilis ætas... Jam minor auditus gustus minor, ipsa minor Lumina... En lethæa meam subeunt obliviae mentem... ad nullum mens surgit opus. *C-G.* Morte magis metuenda senectus. *J.* Obstat mihi tarda senectus. *O.* Hæc data pœna diu viventibus, ut renovatæ Semper clade domus multis in luctibus, inque Perpetuo mœrore, & nigræ veste fenescant. *J.* Circumfilit agmine facto Morborum genus omne. *J.* Quod facinus dignum tam longo admiserit ævo. *J.* Subeunt morbi tristisque senectus Et labor, & duræ rapit inclementia mortis. *V.* Post ubi jam validis quassatum viribus ævi Corpus, & obtusis ceciderunt viribus artus, Claudicat ingenium, delirat linguaque mensque, Omnia deficiunt, atque uno tempore defunt. *Lr.* Annis corpus jam marcet, & artus Confecti languent. *Lr.* Jamque parum firmo me mihi ferre grave est. *O.* Magnis cui sobria eurus Pendebat somno jam deteriore senectus. *St.* Vivacis dura senectæ Supplicia expendi. *Sil.* Multaque me fugiunt primis spectata sub annis. *O.* Sequitur celerī mors pallida gressu. *Faust.* Canitiem objurgans, segnes mihi durius annos, Torpentemque gelu & venâ frigente senectam. *Sant.* Premunt morbi, morbosque senectus Ipsa gravat. *L.* Libitinam urgent damnantque morantem, Et pigros obitus nimium & parentia fata. *Sant.* Tarda situ rebusque exhausta senectus. *O.*

SĒNĒCTŪS veneranda. **PHR.** Oris specimen venerabile. *Cl.* Magna spirit capitis quondam reverentia canī; Inque suo pretio ruga senilis erat: Nec nisi post annos patuit tunc curia feros; Nomen & ætas

tis mite Senatus habet. O. Objicis & canos, juvenis, rugasque seniles; Vertis in opprobrium venerandæ insignia frontis. *Sant.* Verba quis auderet coram sene digna rubore Dicere: censuram longa senectæ dabat. O. Credebant hoc grande nefas & mortepiandum; Si juvenis vetulo non assurrexerat, & si Barbato cuicumque puer, licet ipse videret Plura domi farra, & majores glandis acervos. Tam venerabile erat annis præcedere. *J.* Et si qui erumpant sacro de vertice cani; Si qua tuam frontem ruga senilis aret; Ætatis non tam quàm majestatis ab illis Cervici crescunt signa verenda tuæ. *Com.* Cum primùm vultusque nives capitisque verendam Canitiem, & signis, qui plurimus extat, in illis Candorem perpexi animi morefque serenos. *Com.* Vegetamque efferto in corpore nientem. *Com.* Annorum numerum meritis qui grandibus æquas. *Sant.* Tantum superamus honore senectæ. *Auf.* Deseror, emeritæ jam præmia nulla senectæ. *Cl.* Nec tarda senectus Debilitat vires animi; mutaturque vigorem. Nunc animis gravior, quantum provectior annis. *Cl.* Canitiem galeâ premimus. *V.* Consilii melior senectus. *Vida.*

SENECTUTEM renouvâre, fûlcirê, sùstentâre *PHR.* Nunc opus est succis, per quos renovata senectus In florem redeat, primosque recolligat annos. O. Admonitus juvenes nutricibus annos Posse suis reddi. O. Nec erant tacti nisi odore Dracones, Et tamen annosæ pellem posuere senectæ. O. Spes est virginibus subjecta... Arte suum parili revirescere posse parentem. O. Barba comæque Canitie posita nigrum rapuere colorem. Pulsa fugit macies, abeunt pallor, rugæ, Adjectoque cavæ suppleuntur corpore rugæ, Membraque luxuriant. Æson miratur, & olim Ante quater denos nunc se reminiscitur annos, Dissimilémque animum subiit, ætate relicta. O. Quæ regit canas modo bruma valles, Sole vicinos jaculantem montes, Detegit rursum: tibi cum nivosa Bruma senectæ In caput seris cecidit pruinis; Decidet nunquam. Cita fugit ætas Fugit autumnus fugient propinqui Tempora veris. At tibi frigus, capitisque cani Semper hærebunt; neque multa nardus Nec parum gratum repetita dement Serta colorem. *Sarb.*

SENECTUS, à, ùm. *Vieux.* *PHR.* Valida vires ætate senectâ Deficiunt. *Lr.* Senectum corpus. *Sal.* Senectam diem obiit in patriâ. *Pli.*

SENESCÖ, is, nûr, èrè. & **SENËÖ**, ès, èrè. *Vieillir, devenir vieux.* *SYN.* Cönsenescö, senex fiö. *PHR.* Tempora labuntur tacitisque senescimus annis. O. Ævo macieque senescere. *Lr.* Factus in hac ego sum jam regione senex. O. Eis anus, & vis formosa videri. *H.* Dum tarda senectus Inducat rugas, inficiatque comas. *T.* Et nondum cani nigros lascere capillos; Nec venit tardo curva senectæ pede. *T.* Te longâ stare senectâ Ævumque extendisse velim. *Sil.* Ista decens facies longis vitiabitur annis; Rugaque in antiquâ fronte senilis erit. O. Injicietque manus formæ damno-fa senectus; Quæ, strepitum passu non faciente, venit. O. At te celatis ætas gravis urgeat annis, Et veniat formæ ruga sinistra tuæ. *Pr.* Rarò meliora senescunt. In longos superant deteriora dies. *Sant.* Paulatim vires & te tibi subtrahit ætas Morsque venit. *Hesb.* Nec nostrum seri curvarent Æacon anni; Perpetuumque ævi florem Rhadamantus haberet. O. Nec tarda prius per membra senectus Serpat, & in nobis

vitali claustra resolvat. *Lr.* Nunc me mea deficit ætas. O. Ætas declivis tempora canis Spargit. Pulsat prope sexagesimus annus. Medio de limite vitæ In senium vergens. *St.* Lenior & melior sis accedente senectâ. *H.* Quàm citò, me miseram; laxantur corpora rugis, Et perit in nitrdo qui fuit ore color. O. Fugit retro Levis juvenus & decor, aridâ Pellente lascivos amores Canitie facilemque somnum. *H.* Heu fugaces... Labuntur anni; nec pietas moram Rugis & instanti senectæ Afferret, Indomitæque morti. *H.* Venit enim properata malis inopina senectus... Intempestivi funduntur vertice cani; Et tremit efferto corpore laxa cutis. O. Corpora vertuntur; nec quod fuimus sumus Cras erimus. O. Verum ubi fara virum fragili solvère senectæ. *Sil.* Jam subeunt anni fragiles & inertior ætas. O. Cum mea rugosâ pallebunt ora senectâ. *T.* Medio de limine vitæ In senium vergens. *St.* Quiete recondita senet. *C.*

SENÛI, SENÛISSË. *PHR.* Sed jam felicior ætas Terga dedit; tremuloque gradu venit ægra senectus. O. Jam mihi canities pulvis melioribus annis Venerat, antiquas miscueratque comas. O. Jam vigor & quaslo languent in corpore vires; Nec juveni lusus, qui placuere, juvant, Nec me, si subito videas, agnoscere possis; Ætatis facta est tanta ruina meæ. O. Et nimium vixisse diu nocet. O. Te quia luridi Dentis, te quia rugæ Turpant & capitis nives. *H.* Gelidus tardante senectâ Sanguis hebet, frigentque effertæ in corpore vires. *V.* Venimus ad canos frigescentemque senectam. *Mant.* Cujus octavum trepidavit ætas Claudere lustrum. *H.* Ac si quem potuit spatiofâ senectus Spectatorem operum multorum reddere, vixi Annos bis centum, nunc tertia vivitur ætas. *Cl.* Et jam complebat genitor sua fata; novemque Addiderat lustris altera lustra novem. O. Rex Ilyius, magno si quidquam credis Homero, Exemplum vitæ fuit à Cornice secundæ: Felix nimirum qui per tot secula mortem Distulit. *J.* Temporibus geminis caneat sparsa senectus. *V.* Jam mea Cygneas imitantur tempora plumas. *V.* Canentem molli plumâ duxisse senectam. *V.* Candidior postquam tondenti barba cadebat. *V.* Premeret cum senior ætas. *T.* Dum prima & recta senectus; Dum superest Lachesi quod torqueat, & pedibus me Porto meis, nullo dextram subeunte bacillo. *J.* Cum mea rugosâ pallebunt ora senectâ; Et referam pueris tempora prisca senex. *O.*

SENESCÈRE, metaph. *Décheoir, se rallenir, languir.* *PHR.* Studiis & amore senescit habendi. *V.* Senescit amor. O. Civitas otio senescit. *Tac.* Senescunt consilia & morâ vana fiunt. *Liv.* Forma senescit. O. Lassa senescit humus. O. Crescere sentimus, pariterque senescere mentem. *Lr.* Nimio seges imbre senescit. *St.* Virtus paulatim evicta senescit. *Sil.*

SENEX, nis. & **SENIOR**, òris. m. *Vieux.* *EPITH.* Rûgösüs, târdüs, gèlîdüs, îmbèllîs, dêcrèpîtüs, cànüs, învâlidüs, vêtüs, èffèrtüs, frîgidüs, înfîrmüs, ànnösüs, lóngævüs, ànhelüs, frâctüs, fèlsüs, débîllîs, lâsüs, âgèr, âridüs, vèrèndüs, mâtürüs, vènèrândüs, sâgâx, solèrs, rîgidüs, sèvèrüs, dûrüs, pârcüs, mörösüs, lèquâx, vèrbösüs, dêlîrüs, mîsèr, squallidüs, râncidülüs, tètîcüs, încûrvüs. *PHR.* Quique regas orbem cum seniore senex. *M.* Me vocat imbellem decrepitumque senem. *C-G.* Vos

Sespecta senes exhaustaque sanguine turba. *L.* Iphitus ævo Jam gravior. *V.* Fessumque ætate parentem. *V.* Non senis extremum piguit vergentibus annis Præcipitasse diem. *L.* Jam propior letho fessusque senilibus annis. *O.* Senex animo maturus & ævo. *O.* Ævo confectus Aestes. *V.* Ibat Rex obitus ævo. *V.* Ævo jam gravior. *V.* Ævi maturus. *V.* Cui plurima mento Canities inculta jacer. *V.* Lætitia juvenem, frons decet tristis senem. *S.* Variis jam sparsus tempora canis. *O.* Humani ditissimus ævi Ter denos decies emensus belliger annos. *Sil.* Longaque vereadus Canitie. *Sant.* Ista senes licet accusent convivia duri. *Pr.* Jam frigidus ævo. *J.* Miles depositis annosus secubar armis. *H.* Jam placidus senio fractisque modestior annis. *L.* Grandævique negant ducere aratra boves. *Pr.* Tardique senilibus annis. *O.* Tardus gravitate senili. *O.* Mirator veterum senex avorum. *M.*

SĒNIS *descriptions.* Tetrum ante omnia vultum Diffimilemque sui, deformem pro cute pellem, pendentesque genas. Cum voce tremantia labra, Et jam læve caput, madidique infāntia nasi : Frangendus misero gingivā panis inermi. *J.* Cum sibi... Tres capilli, quatuorve sit dentes, pectus Cicadæ... Rugosiorum cum geras stola frontem Meliusque Ranzæ garriant Ravennates ; Videasque quantum Nocturne vident manē. *M.* Aret sicca cutis rigidi stant undique nervi... Quondam ridentes oculi, nunc fonte perenni Deplangunt poenas nocte dieque meas... Hæ sunt primitiæ mortis ; his partibus atas Desluit... Contrahimur miroque modo decrescimus ipsi, Nec cælum spectare licet, sed prona senectus Terram, à quā genita est, & reditura, videt : Hinc est quod baculo incumbens, ruitura senectus Assiduo pigram verberare pulsat humum. *C-Gal.* Jam pavor est vidisse senem *C-Gal.* Inde senilis hyems tremulo venit horrida passu Aut spoliata suos, aut quos habet alba capillos. *O.* Senem cui dura rigeant Ora, graves oculi, suffecti sanguine circum Frons obsæna situ, hirtique in vertice cani. *Vida.* Iners senectus adjuvat baculo gradum. *S.* Prima languescit senum memoria. *S.* Jamque ævo lassata cutis, sulcisque genarum Corruerat pāsā facies rugosior urā : Flava minus pressa funduntur vomere rura : Nec vento sic vela tremunt, miserabile turpes Exedere caput tinea : defecta patebant Intervalsa comæ, qualis sumentibus arvis Arida jejuna seges interlucet aristæ. *Cl.* Senem cui cana putrisque Stat coma ; & in pectus sordida barba cadit. *M.* Quique senex ferulā titubantes sustinet artus. *V.* Pallas anum simulat falsosque in tempora canos Addit, & infirmos baculo quoque sustinet artus. *O.* Quam simulavit anum, posuitque ad tempora canos Sulcavitque cutem rugis, & curva trementi Membra tulit passu : vocem quoque fecit anilem. *O.* Inertos rigidam in frontem descendere canos Passus erat, mæstamque genis increfcere barbam. *L.* In rugas totus defluxit aniles. *V.* Se solum doctum se judicat esse peritum, Et quod sit sapiens despicit ipse magis : Multa licet nobis referens eademque revolvens Horret, & alloquium conspuat ipse suum. Deficit auditor, non deficit ipse loquendo. *O!* solā fortes garrulitate senes... Stat dubius tremulusque senex semperque malorum Credulus.. Laudat præteritos presentes despicit annos ; Hoc tantum rectum quod facit ipse, putat. *C-Gal.* Quærit, &

inventis miser abstinere ; & timeri uti, Vel quod res omnes timidè gelidèque ministrat, Dilator, spe longus, iners, avidusque futuri, Difficilis, querulus, laudator temporis acti Se puero, castigatorem censorumque minorum. *H.* Jura senes norint & quid liceatque nefasque. Fasque sit, inquirent, legumque examina servant. *O.*

SĒNI, æ, ā. *Six.* **Synt.** Senorum annorum pueri. *Cic.* Anni decies seni. *O.* Bis senos pepigere dies. *V.*

SĒNILIS, ilē. *De vieillard.* Jamque meos dilutus ruga senilis arat. *O.* Sed gravibus curis animum sortita senilem, Ignea longævo frænatur corde juvenis. *Cl.* Senile guttur fregerit. *H.* Senilis hiems. *O.* Senili judicio adolescens. *Cic.*

SĒNILITER, adv. *En vieillard.* Seniliter tremere. *Quint.*

SĒNIŌ, ōnis. [Tali facies sex punctis inscripta.] *Le six des dex.* **Phr.** Quid dexter senio ferret Scire erat in voto. *P.* Non mea magnanimo depugnat tessera talo ; Senio nec nostrum cum Cane quassat ebur. *M.*

SĒNIŌRĒS, ūm. *m.* [Nos ancêtres, nos peres.] Seniores. *Cic.* Les Sénateurs. (Vide **SĒNATOR**. **JUDEx.**)

SĒNIŪM, ii. n. *Viellasse.* **Phr.** Senio nec fessus inertis. *Stat.* Senium triste & aspectu grave. *S.* Senio trementem debili atque ævo gravem. *S.* Patriæ senium componere terrā. *Sil.* Senio mens fluxa. *Tac.* Civitas confecta senio. *Cic.* i. tristitiā & squallore. Senium Lunæ. *Pl.* i. decursus. Anguis Erigitur liber senio, & squalentibus annis Exutus. *St.* i. veteri pelle.

SĒNŌNĒS, ūm [Galliæ Celticæ Populi, qui Brenno duce in Italiam iruperunt, Romanosque ingenti clade profligarunt.] *Les Gaulois Senonois.* **Phr.** Senonum de nomine Senæ. *Sil.* Et Senonum furias Latia senlere cohortes. *S.* Nos primi Senonum motus Cymbrumque ruentem Vidimus. *L.*

SĒNSŪS, ūs & SĒNSĀ, ōrūm. *Cic.* **SĒNSICŪLŪS**, i. m. dim. **Quin.** Sens, sentiment. **Epith.** Acūtus, vigil, vitālis, intēgēr, acēr, sātūs, perspicax, vividus, subtilis, nitidus. **Phr.** Interpretes & nuntii rerum sensus. *Cic.* Pertentat sensus, atque ossibus implicat ignem. *V.* Sopitos deludunt somnia sensus. *V.* Simulacra sensu cassa. *Er.* Manus ministra sensus. *O.* Sensumque mihi timor abstulit omnem. *O.* Quæ posuit sensum, saxea facta, mali. *O.* Attonito cessarunt pectore sensus. *Lr.* Jucundo fruitur mens sensu. *Lr.* Præbeat & sensum materiamque malis. *O.* Mutati stupere diu, sensuque reducto Mixantur, &c. *Cl.* Nostrisque Deūm natura remota Sensibus. *Lr.* Sensum res suffugit. *Lr.* Vitalem deperdere sensum. *Lr.* Sensu doloris affici. *Cic.* Sensibus haurire. *Cl.* Orbare sensibus. *Cic.* Titillare sensus. *Lr.* Sensibus uti. *Er.* Hinc ubi suffugit sensum simul angulus omnis. *Lr.* Lucis egent oculi : surdas sonus advolat aures ; Et patulas frustra nares jucundus odorum Halitus incurvat, calidus non pectora pulsant Spiritus. *Buch.* Non aure nec ore Accipiat, reddatve sonos, nec nare sagaci Sentiat halantes per prata nitentia flores. *Buch.*

SĒNSŪS. [Pro ratione.] *Le sens, la raison.* **Phr.** Solus hic inflexit sensus, animumque labantem Impulit. *V.* Magicis sanos avertere sacris Experiat sensus. *V.* Carere communi sensu. *H.* Sensus inest Formicis. *Pl.* Quibus honorem & gloriam Fortuna tribuit, sensum communem abstulit. *Ph.* Crede mihi miseris

prudencia prima relinquit, Et sensus cum re consiliumque fugit. O.

SĒNSŪS. [*Pro animi conceptu.*] *La pensée.* **PHR.** Quis tibi nunc Dido cernenti talia sensus. *V.* Arcanos etiam tibi credere sensus. *V.* Et rerum eventus sensu præfagit acuto. Sensibus hæc imis, res est non parva, reponas. *V.* Miratus sensus in versu simplice magnos. *Sant.* Perlegit è sacris eruta sensa libris. *Sant.* Verborum quæ sit sententia. *Lr.*

SĒNSIBILIS & SĒNSILIS, ilē. [Quod sensibus subiectum est.] *Sensible.* **PHR.** Ex insensilibus ne credas sensile gigni. *Lr.* Signa supercilio pene loquente dare. O. Audient colles & opaca longè Colla submittent; Trepidæque circum Attrement Pinus, humilique supplex Populus umbrâ. *Sarb.*

SĒNSIFER, ā, ūm. *Qui produit le sentiment.* **PHR.** Longè ab sensiferis primordia moribus errant. *Lr.*

SĒNSIM. adv. *Peu à peu.* **SYN.** Paulatim. **PHR.** Sensim ad mentes succedit. *Liv.* Sensim & moderate adrepere. *Cic.*

SĒNTĒNTĪĀ, ā. f. *Sentiment, avis.* **EPITH.** Certā, fixā; ancēps, dubiā, vāriā, discōis, sapiēns, pōpūlārīs, præcēps, velōx, incērtā, rārā. **PHR.** Quæ nunc animo sententia surgit Constat. *V.* Quæ sit sententia posco. *V.* Hæc alternanti potior sententia visa est. *V.* Ambiguus sententia dictis Prætentanda fuit. O. Certa sua est Lido sententia. O. Hoc placet, & dubiam vicit sententia mentem. O. Dissidet & variat sententia: parsque negandum Non putat auxilium: multi retinere, suamque Non emitte opem suadent. O. Calicolas magni quianam sententia vobis Versa retro. *V.* Nec mea jam mutata loco sententia cedit. *V.* Nunc quoque mens eadem perstat mihi. *V.* Quo facere id possis nostram nunc accipe mentem. *V.* Neque te sententia fallit. *V.* Omnibus idem animus sceleratâ excedere terrâ. *V.* Iudicio nostro tibi cedit Amintas. *V.* Non hæc sententia tantum fida, &c. O. At Capys & quorum melior sententia menti. *V.* Nulla sit hac potior sententia. *H.* Neque me sententia vertit. *V.* Stat pensata diu belli sententia. *Sil.* Sic stat sententia. O.

SĒNTĒNTĪĀ, & **SĒNTĒNTĪŌLĀ,** ā. f. dim. **Cic.** *Sentence, maxime.* **PHR.** Sententiæ grandes. *Quin.* Post etiam inclusa est voti sententia compos. *H.* Est brevitate opus, ut currat sententia, neu se Impediat verbis lassas onerantibus aures. *H.*

SĒNTĒNTĪĀ. [*Pro iudicio.*] *Suffrage.* **PHR.** Tristis sententia lata est. O. Inclinant eo sententiæ. *Cic.* (Vide **JUDICIUM**)

SĒNTĒNTĪŌSE. adv. **Cic.** *Par sentences.* **SĒNTĒNTĪŌSŪS,** ā, ūm. *Plein de sentences.* **PHR.** Dicendi genus sententiosum. *Cic.*

SĒNTINĀ, ā. f. [Pars navis inferior in quam desluunt aquæ.] *Sentine.* **EPITH.** Fædā, tētrā, pītēris, tūrpīs, immūndā, sōrdidā, cāpāx, largā. **PHR.** Si jubeat conjux, durum est conscendere navim; Tunc sentina gravis, tunc summus vertitur aer. *J.* **SĒNTINĀ** *Metaph. Receptaculum sceleratorum.* Sentina urbis. *Cic.*

SĒNTĪŌ, īs, sī, sūm, īrē. & **SĒNTISCŌ,** īs, ērē. **LR.** *Sentir, avoir le sentiment.* **PHR.** Est animus vestros sensurus honores. O. Quin porro varios rerum sentimus odores. *Lr.* Vix dolor aut sen us dentis fuit. *L.* Crede mihi numen sentit & ille suum. *M.* Et non

sensuro dare quadringenta caballo. *M.* Et non sentitur sedulitate labor. O. Tunc Alnos fluvii primum sentire cavaras. *V.* Pectore latitiam sentire. O.

SĒNTĪRĒ. *Esse d'avis, juger.* **PHR.** Sentire rectè. *Quin.* Sentire male de aliquo. *Quin.* Idem omnes sentiunt. *Cic.* Si bellare paras, atque hæc tibi mens est. *V.* Hoc sentit Iulus. *V.* Mens omnibus una sequendi. *V.* Sentire de se magnifice. *Cic.* Mecum sentit. *Ter.* Quid sentis, inquit, de nostris, Marce, libellis. *M.* **SĒNTĪRĒ.** [*Pro nōsē expēiri.*] *Connoître, éprouver, découvrir.* **PHR.** Sentiat & tandem Turnum. *M.* Expectiatur in armis. *V.* Sentiet qui vir sum. *Ter.* Sensit adulterium. O. Animo futura sentire. *Cic.*

SĒNTIS, īs. m. *Buisson.* **EPITH.** Rigidūs, hirsūtūs, acūtūs, ālpēr, dēnsūs, incultūs, mōrdāx, dūrūs. **SYN.** Spīnā, rūbūs, vēprīs. **PHR.** Densi complerunt undique Sentes. *V.* Sentes crura notant. O. Secant. O. Incultisque rubens pendebit Sentibus uva. *V.* Hamatis præcordia sentibus implet. O. *Metaph.* (Vide **SPINA.**)

SĒNTŪS, ā, ūm. [Horridus & spinosus.] *Qui fait horreur, hideux.* **PHR.** Loca senta situ. *V.* Sentum squallidum annisque obstitum. *Ter.*

SĒORSŪM. *Pla.* **SĒORSŪS.** & **SĒORSIM.** *A part, en particulier.* **SYN.** Sēparātīm. **PHR.** Scorsum à te sentio. *Pla.* Scorsus item sapor oris habet vim. *Lr.* Et scorsum varios rerum sentire colores. *Lr.*

SĒPARĀBĪLIS, ilē. **Cic.** *Qu'on peut séparer.*

SĒPARĀTĪM. **Cæs.** & **SĒPARĀTĒ.** *Cic.* adv. *Séparément, à part.* **SYN.** Scorsum.

SĒPARŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Séparer.* **SYN.** Sējūngō, disjūngō, scēlūdō, sēpōnō, sēmōvēō, scēcērō, sēgrēgō, distīngō, dīstērminō, dividō. **PHR.** Separor à dominā. O. Non Asiam brevioris aquæ disternuat usquam Fluctus ab Europā. *L.* Geminas qui separat Arctos. O. Quā medijs liquor Secernit Eutopem ab Afro. *H.* Quoque magis doleam, nec nos mare separat ingens Nec via, nec montes, nec clausis mœnia portis. Exigua prohibemur aqua. O. Nam cælo terras & terris absceidit undas; Et liquidum scisso secrevit ab aère cælum. O. Et mox abjunctis dissociamur aquis. O. (Vide **DIVIDO.**)

SĒPĒLĪBĪLIS, ilē. **PLI.** *Qu'on peut ensevelir.*

SĒPĒLĪŌ, īs, līvī, ūltūm, īrē. *Ensevelir.* **SYN.** Hūmō, inhūmō, tūmūlō, infōdiō, cōntūmūlō, hūmō mādō, sēpūlchrō infērō, tērrā ōbrūō. **PHR.** Donec humo tegere, ac foveis abscondere discant. *V.* Corpusque exangue sepulchro Condidit Hecoreum. *V.* Animamque sepulchro Condidit. *V.* Sedit hunc refer ante suis, & conde sepulchro. *V.* Sive aliquis dignatus erit supponere terræ, Et dare plebeio corpus inane rogo. O. Sociis dare tempus humanis. O. Innumeras struxere piras & corpora partim Multa virum terræ infodiunt. *V.* Mander humo solitā aut si qua id fortuna verabit, Absenti ferat inferias, decoretque sepulchro. *V.* Reliquias divini que ossa parentis Condidimus terrā, mœstasque sacravimus aras. *V.* Peremptum Suppositi tumulo. O. Tu nullo miseri contegis ossa solo. *Pr.* Reddere corpus humo. *Pr.* Viventes animas & adhuc sua membra gerentes Infodit busto. *L.* Defodit altā Crudus humo tumulumque super gravis addit arenæ. O. Cineres supremos condidit *L.* Interea socios inhumataque corpora terræ mandemus. *V.*

SEPĒLIRI, PHR. Viva videns sepeliri viscera busto. *Lr.* Saucius ingestâ contumuleris humo. *O.* Nec tibi regali placeas Cleopatra sepulchro; Vipera si tumulo nobiliore jacet. *M.* Corpus humo patiari regi. *V.* Ossa tamen facito parvâ referantur in urnâ. *O.* Tumulo sineret succedere terrâ Corpora *V.* Quæ tellus mihi servat Acestem Et patris Anchisæ gremio complectitur ossa. *V.* Et senis Anchisæ molliter ossa cubent. *O.* Ad tumulum, quo maximus occubat Hector. *V.* Injectâ tumulabor mortua terrâ. *O.* Quin etiam mea cum tumulus contexerit ossa Et breve in exiguo marmore nomen ero. *Pr.* Sic bene sub tenerâ parva quiescat humo. *T.* Accipiat cineres terra pater. na meos. *O.* Illâ Contegat exul humo. *O.* Quorum tellus complectitur ossa. *L.* Componi tumulo. *O.* Mox deinde quieto Accipiat tellus ossa involata sepulchro. *O.* Patriâ contumularer humo. *O.* Urbis delicia salesque Nili, Ars & gratia lusus & voluptas, Romani decus & dolor theatri hoc sunt condita, quo Paris, sepulchro. *M.* Exilio è longo quas ille reduxerat artes; Has moriens secum traxit, servatque sepulchro. *De Santolio.* Hoc miseræ plebi stabat commune sepulchrum. *H.* Quo stetit imperium, jacet hac Richelius urnâ. *Sant.* (Vide **FUNUS**, **SEPUCHRUM**.)

SĒPĒLIRĒ, Metaph. *Ensevelir, ruiner, perdre, finir.* PHR. Tecum unâ tota est nostra sepulta domus. *C.* Et stupeant multo corda sepulta mero. *O.* Invadunt urbem somno vinoque sepultam. *V.* Assiduo lingua sepulta mero. *Pr.* Cuncta tuus sepelivit amor. *Pr.* Si qua meum sepelissent fata dolorem. *Pr.* Sepulta fama, Inertia. *H.*

SĒPĒS, & **SĒPS**, *is. f.* *Une haie.* **EPITH.** Hirtâ, hirsutâ, spinosâ, longâ, opacâ, sēptâ, tēctâ, acutâ, fruticōsâ, virgēâ, sylvēstris, horridâ, spissâ. **SYN.** Sēptum, vallum, sēpimēn, mūnimēn. **PHR.** Texendæ sepes etiam & pecus omne tenendum. *V.* Talis humus vel parietibus vel sepibus hirtis Claudatur, neu sit pecori neu pervia furi. *Col.* Sepibus in nostris parvam te roscida Mala... Vidi cum matre legentem. *V.* Sepes Hyblæis Apibus florem depasta salicti. *V.* Segeri prætereundere sepe. *V.*

SĒPIĀ, & **SĒPIOLĀ**, *æ. f. dim.* *Pla.* [Piscis.] *Seche.* **SĒPIĀ** [Atramentum ab atro cruore quem Sepia per aquam spargit ut, eâ turbatâ, piscatorum insidias effugiat.] *De l'ancre.* **PHR.** Nigra quod infusâ vanescat sepia lymphâ. *P.*

SĒPIMĒN, *inīs.* & **SĒPIMENTUM**, *ī. n.* & **SĒPTĀ**, *ōrūm.* *Clôture, cloison, enelos.* **PHR.** Quamvis multa meis exire victima septis. *V.* Transiit fulmen per septa domorum. *Lr.* Populum septis includere. *O.*

SĒPIŌ, *īs, psī, ptūm, īrē.* *Enclorre, fermer, environner.* **SYN.** Obsēpiŏ, vällŏ, cīrcūmdŏ. **PHR.** At Venus obscuro gradientes aëre sepsit. *V.* Sepibus hirtis Claudere. *Col.* Saltum sepire plagis Canibusque. *Lr.* Lota septa. *Lr.* Septa armis. *V.* Septus nebulâ. *V.* Aggribus septam circum & fluvialibus undis. *V.* Ut fera quæ densâ venantum septa coronâ. *V.* Septi fraude locorum. *Sil.* Septus belligeris à gentibus. *O.* Septus comitatu. *Cic.* Septus præfidiis Philosophiæ, comitatu virtutis. *Cic.*

SĒPLĀSIĀ, *æ. f. Cic.* [Forum Capuæ in quo unguentarii negotiabantur. Hujus deliciis fractam Pœnorum ferociam ait *Val. Max.*] *Place de Capoue où logeoient les Parfumeurs.*

SĒPŌNŌ, *īs, pösūī, pösītūm, ērē.* *Séparer, mettre à part.* *Sēparŏ, sēgrēgŏ, sēclūdŏ, sēligŏ.* **PHR.** Sci-

mus inurbanum lepido seponere dicto. *H.* Quæ tam seposita est, quæ gens tam barbara. *M.* Sepoliti quæ- rere fontis aquam. *Pr.* Sepositæ divitiæ. *Sz.* Seponere onus conjugii. *L.* Seponere ab aliquo, ad aliquid. *Cic.* In aliquem usum. *Liv.*

SĒPS, *pis. m.* [Serpentis exigui genus, cujus ictu percussa membra putrescunt.] *Espece de Serpent.* **PHR.** Ossaque dissolvens cum corpore tabificus Seps. *L. Hinc.* **SĒPTICŪS**, *ā, ūm. Pl.* *Qui à la vertu de faire mourir.*

SĒPTĒM, *ind. Sept.* **PHR.** Obloquitur numeris septem discrimina vocum. *V.* Septenosque orbibus orbes Impediunt. *V.*

SĒPTĒMBĒR, *brīs. m.* [Mensis ita dictus quod septimus, esset, Romanis à Martio initium anni ducentibus.] *Septembre.* **EPITH.** Frūgifer, rācēmifer, autūmnālīs, plūviōsūs. **PHR.** Incolumem tibi me præstant Septembribus horis. *H.* (Vide **AUTUMNUS**.)

SĒPTĒMDĒCIM, *ind. Cic.* *Dix-sept.*

SĒPTĒMFLŪŪS, *ā, ūm.* *Qui coule par sept canaux.* **PHR.** Perque papirifer septemflua flumina Nili Victices egisse rates. *O.*

SĒPTĒMGĒMĒNŪS, *ā, ūm.* *Divisé par sept.* *Qui a sept.* **PHR.** Et septemgemini turbant trepida ostia Nili. *V.*

SĒPTĒMPĒDALIS, *ālē. Pla.* [Longum septem pedes.] *De sept pieds.*

SĒPTĒMPLEX, *īcis. omn. gen.* *Multiplié jusqu'à sept.* Clypei septemplex orbes. *V.* Septemplex Nilus, *Ister. O.* Et ingressus septemplex Istri. *O.*

SĒPTĒMVIR, *īri. Cic.* [Vnus è septem magistratibus Romæ.] *Septem-vir.* **SĒPTĒMVIRATŪS**, *ūs. m. Cic.* [Septemvirosum dignitas.] *Le Septemvirat.*

SĒPTĒMVIRĀLIS, *ālē. Liv.* *De Septemvir.*

SĒPTĒNĀRIŪS, *ā, ūm. Cel.* *De sept.* Septenarius versus. *Cic. i. constans septem pedibus.* **PHR.** Et crasso figuli polita cœno Septenaria synthesis Sagunti. *M. i. vasorum supellex qua septies mutari poterat in cœnis.*

SĒPTĒNI, *æ, ā. Sept.* **PHR.** Dispar septenis fistula cannis. *O.* Septenos orbibus orbes Impediunt. *V.* Septenas noctes. *Pr.* Anguis Septem ingens gyros septena volumina traxit. *V.*

SĒPTENNIS, *nē. Pla.* *Qui a sept ans.* (Vide **ANNUS**, *anni septem.*)

SĒPTĒNTRIŌ, *ōnīs. m.* [Septentriones sunt stellæ septem ad polum arcticum sitæ Bubulci figuram præ se ferentes.] *Le Septentrion.* **SYN.** Bōōtēs, plaustrium, ūrsâ, arctos, Trīōnēs, āxis, pŏlūs, cārdŏ. **PHR.** Talis Hyperboreo septem subjecta trioni Gens effræna virūm. *V.* Vita procul patriâ peragenda sub axe Boreo est, Quâ maris Euxini terra sinistra jacet. *O.* Qualis hyperboreis Aquilo cum densus ab oris Incubuit; Scythiæque hyemes atque arida differt Nubila. *O.* Gelidos Aquilonis ad ortus. *O.* Hæc gelido terra sub axe jacet. *O.* Cum sim sub cardine mundi, Qui semper liquidis altior extat aquis. *O.* Scythiam septemque triones Horrifer invasit Boreas. *O.* Suppositum stellis Erymanthidos Ursæ. *O.* Barbara me tellus & inhospita littora ponti, Cumque suo Borea Manalis Urſa videt. *O.* Non libuit bellum Geticis inferre pruinis, deffensamque gelu claustrisque nivalibus Arcton, &c. *Com.* Suppositum stellis nunquam tangentibus æquor, me sciat in mediâ vivere barbaria. *O.* Quæque Lycaonio terra sub axe jacet. *O.*

SĒPTĒNTRIŌNĀLIS, *ālē. Pl.* *Du Septentrion.* **SYN.** Bŏrēālīs, Āquilonāiūs, Hÿpērbŏrēūs.

SEPTĒNŪS, ā, ūm. *De sept.* **SEPTĒME**. **PHR.** Septem ingens gyros septena volumina traxit. *V.*
SEPTĒIES. adv. **PLI.** Sept fois.
SEPTĒMANĪ, ōrūm. **VAR.** Soldats de la septième légion.
SEPTĒMONTĪŪM, īī, n. **SUE.** Festa eadem qua agonalia. (Vide **AGONALIA**.)
SEPTĒMŪM. n. adv. *Pour la septième fois.* **SEPTĒMŪM** Consul. *Cic.*
SEPTĒMŪS, ā, ūm. *Le septième.* **PHR.** Septimus octavo propior jam suggerit annus. *H.* Septima (dies) post decimam felix, & ponere vites. *V.*
SEPTĒNGĒNĀRIŪS, ā, ūm. **VAR.** *De sept-cens.*
SEPTĒNGĒNTĒSIMŪS, ā, ūm. **LIV.** Sept-centième.
SEPTĒNGĒNTĒ, ē, ā. **LIV.** Sept-cens. **SEPTŪAGĒNI**, ē, ā. **COL.** Soixante-dix. **SEPTŪAGĒNŪS**, ā, ūm. **PLI.** Soixante-dixième. **SEPTŪAGĒIES**. adv. **COL.** Soixante-dix fois. **SEPTŪAGĒNTĀ**. *Cic.* ind. Soixante-dix. **SEPTŪENNĪS**, nē. **PLA.** *De sept-ans.*
SEPTŪM, ī. n. (Vide supra, **SEPĒMEN**.)
SEPTŪNX, ūncīs. m. [Pondus septem unciarum.] *Sept onces.* **SEPTŪNCES** auri. **LIV.** **SEPTŪNX**. [Pro septem vini cyathis.] *Sept cups.* **PHR.** Quinquunces & sex cyathos bessemque bibamus. *M.* **SEPTŪNCIALĪS**, ālē. **COL.** *De sept onces.*
SEPŪLCHRALĪS, ālē. *De sepulchre.* **PHR.** Ante sepulchrales infelix astitit aras. *O.* Fax sepulchralis. *O.*
SEPŪLCHRĒTŪM, ī. n. [Locus sepulchræ destinatus.] *Cimetiere.* **PHR.** Quam in sepulchrecis Vidistis ipso carpere ē rogo cœnam. *C.* Hoc miseræ plebis stabat commune sepulchrum. *H.*
SEPŪLCHRŪM, ī. n. *Tombeau.* **EPITH.** Fūnērēŭm, gēlīdŭm, mœstŭm, tristē, mūtŭm, opacŭm, ātrŭm, lūgūbrē, flēbilē, hōrēndŭm, āntīquŭm, mīsērābilē, āvitŭm, pātērŭm, quīētŭm, pallēns, tētrŭm, magnificŭm, prētīosŭm, cāvŭm, imŭm **SXN.** Tūmŭlŭs, mōnŭmētŭm, būstŭm, mārmar Marmorei moles operosa sepulchri. **PHR.** Animas imis exire sepulchris. *V.* Grandiaque effosis mirabitur ossa sepulchris. *V.* Nunc ultro ad cineres ipsius & ossa parentis Adsumus. *V.* Instruit impensā nostra sepulchra brevi. *O.* Troja, nefas, commune sepulchrum Europæ atque Asiae. *V.* Si te forte meo ducet via proxima busto. *Pr.* Deinde ubi suppositus cinerem me fecerit ardor; Accipiat Manes parvula testa meos. *Pr.* Terra tuos cineres accepit, cœtera cœlum. Famaque; pars minima est quam tegit urna tui. *Hofsch.* In mediis Hecubæ natorum inventa sepulchris. Prensantem tumulos atque ossibus oscula dantem. *O.* Corpusque exangue sepulchro Reddidit Hectorum. *V.* Animamque sepulchro Condimus. *V.* Et sepulchri immemor struis domos. *H.* Simulachraque functa sepulchro. *O.* Ad tumulum quo maximus occubat Hector. *V.* Hunc conde sepulchro. *V.* Ossa tamen facito parvâ referantur in urnâ. *O.* Sparsa precor nati collige membra tui. Et refer ad matrem, sociumque impone sepulchro; Utnaque nos habeat, quamlibet ætæ, duos. *O.* Sculptraque sint titulo nostra sepulchra brevi. *O.* Fac lapis inscriptis ster super ossa notis. *T.* Mea cum tumulus contexerit ossa, *T.* Quem postquam mœsto socii posuere feretro. *Auf.* Et tumulum facite & tumulo superaddite carmen. *V.* Cui virtus sepulchrum condidit. *H.* Et statuunt tumulum & cumulo solemnia mittunt. *V.* (Vide **SERELIO**, **FUNUS**.)

SEPŪLTŪRĀ, æ. f. *Sepulture, les funérailles.* **PHR.** Illa sepulchræ fata beata tuæ. *Pr.* Quisquis honos tumuli, quidquid solamen humandi est. *V.* Et mortis honore carentes. *V.* Ergo instauramus Polydoro funus; & ingens Aggeritur tumulo tellus. *V.* Facilis jactura sepulchri. *V.* Festinant flentes aramque sepulchri congerere arboribus certant. *V.*
SEPŪLTŪRĀ cārēns. **PHR.** Nil agis hac irâ. Tabesce cadavera solvat An rogos, haud refert: placido natura receptat Cuncta sinu; finemque sui sibi corpora debent... Caput omnia tellus Quæ genuit; cœlo tegitur, qui non habet urnam; Nec meliore loco stygiâ sub nocte jacebit. *L.* Mediâque inhumatus arenâ. *V.* Ossibus & capiti inhumato. *H.* Alitibus linquere feris. *O.* Ossa viri subito male testa sepulchro. *O.* Occidit juvenes, inhumataque corpora vulgo Dispulit, & tumulo cognatas arcuit Umbras, Naturamque simul, fratremque, hominemque cruentus Exuit, & tenuem cæcis invidit arenam. *Cl.* (Vide **INHUMATUS**, **FUNUS**.)
SEQUĀNĀ, æ. m. [Galliæ fluvius.] *La Seine.* **PHR.** Sequana Franciadum primus regnator aquarum. *Sant.* Optima gens flexis in grym Sequana frænis. *L. i.* populi ad Sequanam habitantes. Hanc tibi Sequanica pinguem textricis alumnâ. *M.* **SEQUĀNI**, ōrūm. *Ca.* [Galliæ Celticæ Populi.] *Les Francois.*
SEQUĀX, æcis. omni. gen. *Qui suit facilement.* **SYN.** Sequens, ductilis, facilis, tractabilis. **PHR.** Nilia cum ridebis olus lanasque sequaces, Improba cum morsu fila manumque trahes. *M.* Capreæque sequaces Illudunt. *V.* Jonioque mari Maleæque sequacibus undis. *V.* Deinde satis fluvium inducit rivosque sequentes. *V.* Sequaces iræ. *O.* Oculi. *St.* Curæ. *Lr.* Sequax bitumen. *Pli.* Flexibiles ducimur à principe & sequaces fumus. *Pli.* Telum sequax. *Liv.* Quorum imagines lambant hederæ sequaces. *P.* Fumosque manu prætende sequaces. *V.*
SEQUESTĒR, trē. n. & **SEQUESTĒR**, trā, trŭm. [Apud quem deponitur res de quâ controversia est.] *Sequestre, depositaire.* **PHR.** Res mihi sequestro data est. *Pla.* **SEQUESTĒR**. [Arbiter,] *Médiateur, arbitre.* **PHR.** Pacitque sequestrem Mittere. *Sil.* Bis fenos pepigere dies, & pace sequestrâ Per sylvas Teucri mixtique impune Latini Erravere jugis. *V.*
SEQUESTRŌ. adv. *A part, séparément.* **PHR.** Nolite vos sequestrō ponere. *Cato.*
SEQUIŌR, iūs. *Sen.* [Deterior.] *Moindre, moins considerable.* Invitus, quod sequius sit, de meis civibus loquor. *Liv.* [i. fecius.] *Autrement que je ne le dis.*
SEQUŌR, ēris, cūtŭs sŭm & quītŭs sŭm quī. *Suivre, pour suivre.* **SYN.** Sŭbsēquŏr, cŏnsēquŏr, īnstŏ, sŭbēŏ. **PHR.** Vestigia retro. Observata sequor. *V.* Inde secuturo similis stetit. *O.* Me duce carpe viam. *O.* Sequor & quâ ducitis adsum. *V.* Longè servat vestigia conjux. *V.* Ille ducem haud timidus vadentem passibus æquat. *V.* Prosequitur surgens à puppi ventus euntes. *V.* Dum tua fida lego vestigia, te sequor unum. *O.* Nec poris Ionios fluctus æquare sequendo. *V.* Hos tota aimenta sequuntur. *A.* Ergo. *V.* Unde vocalem temere insecutæ Orpheæ sylvæ. *H.* Me penitis sectare datis, ego prævius ibo. *O.* Admisso sequitur vestigia passu. *O.* Sit tibi cura sequi me duce turis eris. *O.* Trepidus vestigia retro. Passibus urgentem. *St.*

Diana... quā mille secuta Hinc atque hinc glomerantur Oreades. *V.* Subsequitur; pressoque legit vestigia cursu. *O.* Respicens comites sua terga sequentes. *O.* Fugio; tantō magis instat. *O.* Sequitur vestigia fur-
tim. *O.* Credebat dominæ pone venire pedes. *Pr.* Rapidē ducem sequuntur pede propere. *C.* Non insequor hostis. *O.* Illum ardens infesto vulnere Pyrrhus Insequitur. *V.* Quem Turnus pariter cursu teloque secutus. *V.* Sæpe quid insequeris? quid jam nolentibus instas. *L.* Hac fugerent Graji; premeret Trojana juvenus. *V.* Qui face Dardanio ferroque sequare colonos. *V.* Sic ego currebam; sic me ferus ille premebat, Ut solet Accipiter trepidas urgere Columbas. *O.* Ab Italiā volantem Remis adurgens. *H.* Te forti sequemur pectore. *H.* Ad Tanaim fugias; usque sequetur amor. *Pr.* Italiam sequimur fugientem. *V.* Aterque luctus sequitur & morbus tremens. *S.* Pone sequi. *Cl.*

SEQUI *Fugientem.* (Vide FUGIO, *fugientem sequi.*

SEQUI, *ad alia multa transfertur, ut.* *PHR.* Incipe Damara? tu deinde sequere Menalcha. *V. i. loqueris.* Tali fugientem est voce secutus. *V.* Cedamus Phæbo & moniti meliora sequamur. *V.* Aut famam sequere, aut sibi convenientia finge Scriptor, *H.* Sequi fortunam suam. *Liv.* Sequi lites. *TER.* Pro amare. Sequi militiam, officium, naturam ducem. *Cic.* Cibus sequitur somnus. *Lr.* Sequi amicum. *Cic.* Pro obtemperare illi. Sequi amicitiam, auctoritatem alicujus. *Cic.* Lætus eventus sequitur. *Pl.* Sequi compendia temporis. *Col.* Aliquid sequi ratione. *Quin.* Sequi promissa. *Liv.* Sumptum quæsitum, utilitates, studia. *Cic.* Sequitur ut, &c. *Cic.* Fames secuta est. *O.*

SEQUUTOR, *ōris* [Sequutores & Mirmillones dicebantur gladiatores qui scutum & falcem fumebant galeamque gestabant, in cuius vertice erat piscis effigies. Retiarii dicebantur qui fuscinam & rete gestabant, erant illi tunicati.] *Gladiateur.* *PHR.* Ergo ignominiam graviolem pertulit omni. Vulnere, cum Græco iussu pugnare sequitur. *J.*

SERĀ, *æ, f. Serrure, verrouil, barre de porte.* *EPITH.* Dūrā, rigidā, ferrēā, ærēā, ænēā, stridēns, validā, appositā. *PHR.* Tempora noctis eunt; excute porte seram. *O.* Porta que vix firmā submovet arma serā. *O.* Clauditur & durā janua firma serā. *T.* Ferrea perpetuā claustra tuere serā. *M.* Pone seram, cohibe: sed quis custodiet ipsos Custodes. *J.* Dempserat oppositas insidiosa seras. *O.* (Vide PORTA. *Portam claudere.*)

SERAPIS, *is, & idis, Egiptiorum Deus qui & Apis dicitur, & Osiris; colebaturque sub Bovis figurā.* *PHR.* Non illam mille Catastræ Vincebant, nec quæ turba Serapin amat. *M.* (Vide APIS, OSIRIS.)

SERENITAS, *āris, f. & SERENUM, *i, n. Serenité, beau temps.* *EPITH.* Blandā, amēnā, favēns, amīcā, quētā, placidā, pacatā, optatā. *SYN.* Sūdūm, sērenūm, solēs sērenī. *PHR.* Soles & aperta serena Respicere. *V.* Nubila cum longo cessant depulsa sereno *Manil.* Transeat hic sine nube dies: stent aëre venti; Ponat & in sicco molliter unda minas. *Pr.* Sub Jove temperies & numquam turbidus aër. *L.* Arma inter nubem cæli in regione serenā Per sudum rutilare vident. *V.* Purior hic campis aër Phœbusque sereno Lumine... referavit Olympum. *Auf.* Sine nube puri Hic fluunt Soles, Zephirique*

blando Murmure ludunt. *Rap.* Cæli deceptus fraude sereni. *V.* Perpetuum nullā temeratus nube serenum. *Manil.*

SERENŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* *Rendre seréin.* *PHR.* Cæloque invecus aperto, Vultu quo cælum tempestatesque serenat. *V.* Nubila disjecit; nimbisque Aquilone remotis, Et cælo terras ostendit, & æthera terris. *O.* Albus ut obscuro detergit nubila cælo Sæpe dies. *H.* Nebulaeque recedere iussit. *O.* Depellit nubila cælo. *Pr.* Nunc ubi detonuit, strepituque exercuit orbem, Purum discussis aëra reddit aquis. *O.* Collectasque fugat nubes, cælumque reducit. *V.* Quamvis assiduo noctem fœdaverat imbre; Principis & Solis radiis deterfa removit Nubila. *Cl.* Ubi puffam hyemem Sol aureus egit Sub terram, cælumque æstivā luce reclusit. *V.* Albique Soles & serena lucidis Aspirat aura montibus. Purpuream cælo provehant horæ faciem; Et Phœbus horarum pater Peculiari luce colles irrigat; Pronaque perfundit die. *Sarb.*

SERENARI. *Devenir seréin.* *PHR.* Sed nec puniceo rediturum nubila cælo Promisere jubar; nec rarefcentibus umbris Longa repercusso nituere crepuscula Phæbo. *St.* Concidunt venti, fugiuntque nubes. *H.* Læta serenati facies aperitur Olympi: Nullaque jam mitem credas habuisse tonantem Fulmina; nec placido commota tonitrua cælo. *Sil.* Ecce serenato clarum jubar emicat axe; Purgatusque nitet discussis nubibus æther. *Sil.* Desierant imbres, victoque Aquilonibus Austro Fusca repurgato fugiebant nubila cælo. *O.* Sol victis è nubibus exit. *O.* Discessit ab altris Humor, & ima petit quidquid pendeat aquarum. *L.* Et redeat madido facies innubila cælo. *Uid.*

SERENARĒ. *Metaph. Tranquilliser, calmer, adoucir.* *PHR.* Consilium vultu tegit, ac spem fronte serenat. *V.* Et tristitia fronte serenat. *Sil.* Et placidum degunt ævum vitamque serenant. *Lr.* Etiam animi nubila Sol serenat. *Pl.* Infernaque nubila vultu Discutit; & vivis afflatibus ora serenat. *St.* Largoque serenat Igne domos. *St.*

SERENŪS, *ā, ūm Serein, clair.* *SYN.* Sūdūs, trānquillūs, innūbilūs, lūcidūs, cōrūscūs, lētūs. *PHR.* Postquam cuncta videt cælo constare sereno. *V.* Favet innubis clementia cæli. *V.* Ipse favens votis solitoque decentior aër. *Cl.* Nube solet pulsā candidus ire dies. *O.* Ipsaque sidera erunt nullis obscura renebris; Purus & Orion, purus & Hædus erit. *Pr.* Hyemes orate serenas Agricola. *V.* Multa forent quæ mox cælo properanda sereno. *V.* Et nimium cælo & pelago conside sereno. *V.* Extremæ sub casum hyemis, jam vere sereno. *V.* Placatumque nitet diffuso lumine cælum. *Lr.* Expectata dies aderat, nonamque serenā Auroram Phææontis Equi jam luce vehabant. *V.* Cæli genitor de parte serenā Intonuit. *V.* Nec insidiis noctis capiere serenā. *V.* Semperque innubilus æther. *Integrit*, & latè diffuso lumine ridet. *L.* Ergo ubi ver noctæ sudum (Apes) camposque patientes, *V.* Nitidissima Solis imago. *O.* Sine nubibus aër; nec tepidus pluvias concitat Auster aquas. *O.* Læta serenati facies aperitur Olympi. *Sil.* Cælo perfruitur serenior. *H.*

SERENŪS, *Metaph. Calme, tranquille.* *PHR.* Vultus plenus gravitate serenā. *O.* Vultu sereno fortis. *H.* Pectora facta serena. *O.* Sic me fronte legat

Dominus, Faustine, serenâ; Excipiatque meos, quâ solet aure, jocos. *M.* Carmina proveniunt animo deducta sereno. *O.* Doctrina serena. *Lr.* Tranquillâ pectora pace, Quæ placidum degunt ævum, vitamque serenam. *Lr.*

SERESCO, is, èrè. *Pli.* [In serum abire.] *Se tourner en lait.*

SERESCERE. [Quasi serenescere Pro siccari.] *Se sécher.* *Phr.* Dispanfa in Sole serescunt. *Lr.*

SERIÀ, & SERYOLA, æ, f. [Vas vinarium.] *Vaisseau de terre à mettre du vin.* *Phr.* Seriolæ veteris metuens deradere limum. *P.* O! si sub raistro crepet argenti mihi seria, dextro Hercule. *P.* Seriaz olearia. *Var.* (Vide DOLIUM.)

SERES, um, m. *Scythia populi apud quos arbores sunt ferentes tenuissimam in frondibus lanam ex quâ vestimenta conficiunt qua serica nuncupantur.* *Phr.* Velleraque, ut foliis depectant tenuia Seres. *V.* Sub juga jam Seres, jam barbarus isset Ataxes. *L.* Vela colorati qualia Seres habent. *O.* Quæ fila ramis ultimi Seres legunt. *S.* Doctus sagittas tendere Sericas Arcu paterno. *H.* Seres enim Parthis vicini erant sagittandi arte insignes. Sericus hostis, Serica carpenta. *Pr.*

SERICUM, i, n. [Propriè dicitur quod à Seribus depectebatur ab arboribus. Sumitur hodiè pro Bombicum lanificio.] *De la soie.* *Phr.* Nec dentes aliter, quàm serica, nocte reponit. *M.* Candida Sidonio prælucent pectora filo Quod Nilotis acus compressum pectine serum Solvit, & extenso laxavit stamina velo. *L.* Stamine quod molli tondent de stipite Seres, Frondea lanigeræ carpentes vellera sylvæ. *Cl.* Variis serica textilibus. *Pr.* Serica pallia. *St.* Pulvilli serici. *H.* Quin etiam varios tenui subtegmine pingunt Nexilibus flores hederis, silvasque virentes, Pomaque graminæque, & Cervos Capreasque fugaces. Adde velut nebulas tenues velamina textu Rara, quibus matrem crines & tempora velant, In templisque Deum prohibens à pulvere vultus. Vidi etiam varium quæ mutant texta colorem, Eliduntque oculos, ut discolor aura refulsit. Quid sequar ulterius? nil vis humana reliquit: Intactum filum tunicis includitur aureis, Induræque rigent fulvo subtegmine vestes, Ut quondam Phryxi de finibus Ætæis Vecta ovis aurato fulgebat pectora villo, Pectoraque & pexo pallentia terga metallo. *Vida.*

SERICARIUS, ii, n. & SERICARIA, æ, f. *Sue.* [Serici lanificii opifex.] *Ouvrier en soie.*

SERICATUS, à, um. *Sue.* *Couvert de soie.*

SERIES, ei, f. *Suite, train, continuité.* *Epit.* Longâ, immensâ, magnâ, porrectâ. *Syn.* Ordô, cōtēxtus. *Phr.* Series immensa laborum. *O.* Utque mei verus aliquantum noctis habebunt, Sic vitæ series tota sit atra tuæ. *O.* Innumerabilis Annorum series. *H.* Seriemque evolvere fati. *O.* Vidi quam seriem morantis ævi Pronestant tibi candidæ sorores. *St.* Series longè porrecta viarum. *St.*

SERIO, adv. [Sine joco.] *Serieuſement.* Serio rem agere. *Liv.*

SERIPHUM, & SÉRIPHUM, i, n. *Pli.* [Absynthii genus.] *Sorte d'absynthe de mer.*

SÉRIPHUS, i, f. [Insula in mari Ægæo.] *Seriphe.* *Phr.* Ut Gyaræ clausus scopulis, parvæque Seripho.

7. Humilisque Seriphus. *St.*

SÉRIS, is, f. *Var.* [Intybi genus.] *Chicorée blanche.*

SERIŪS, à, um. *Serieux, grave.* *Syn.* Gravis, sèvèrûs. *Phr.* Amoto quæramus seria ludo. *H.* Posthabui tamen illorum mea seria ludo. *V.* Vertere seria ludo. *H.* Seria dictu. *H.* Atque verecundâ laxamus seria mensâ. *P.* Nulla coronatâ peraguntur seria fronte. *O.*

SERMŌ, ōnis, m. & SERMŪNCŪLŪS, i, m. dim. *Pli.* *Discours.* *Epith.* Cultus, gravis, lèpidus, mitis, dūscilōquus, concinnus, bènignus, doctus, quêtus, remissus, jocosus, brevis, fortuitus, promptus, longus, perpétuus, ambiguus, tristis, obscurus, orosus, patius, comis, truncus. *Syn.* Lōcūtō, ōrātō, cōllōquūm, allōquūm, vōcēs. *Synt.* Sermo comæat. *Tac.* Crebescit. *V.* Incidit de... Cohæret, increbuit. *Quin.* Sermonem ferere. *V.* Conferre cum aliquo. *Cic.* Captare. *O.* Dare alicui sermonem. *Cic.* i. causam obloquendi. Imbuere aures sermonibus. *Tac.* Oritur sermo de... *H.* Sermo est de... *Cic.* Venire in sermonem. *Cic.* *Phr.* Sermonebus aures complet. *Cl.* Verberat. *Tac.* Hac vice sermonum, &c. *V.* Doctus sermonis utriusque linguæ. *H.* Ne dum sermonum stet honos & gratia vivax. *H.* Rationem reddere aventem, Abstrahit invitum patrii sermonis egestas. *H.* Animi sermo bene creditur index. *Hofsch.* Dulces inter amicos Temperat immitem lætis sermonibus æstum. *Com.* Sermonis mella politi. *Cl.* Et tragicus plerumque dolet sermone perestri. *H.* Deficiensque dies sermoai. *O.* Detinuit sermone diem. *O.* Vario Superi sermone fremebant. *O.* Jactis sermonibus iræ Innumere. *St.* Duramque viri deflectere mentem Pacifico sermone parant. *L.* Littera sermonis fida ministra mei. *O.* Homo sermonis amari. *H.* Linguâ sermo concinnus utriusque. *H.* Nulla (*Fœmina*) viri speret sermones esse fideles. *C.* Medioque Helicone petitus Sermo hilaris joci brumalem absumere noctem Suasurunt, mollemque oculis expellere somnum. *St.* Longa colloquia ampura. *S.* Varioque viam sermone levabat. *V.* Amissos longo socios sermone requirunt. *V.* Sermone movetur. *V.* Vario noctem sermone trahebat. *V.* Sermone silentia rumpit. *V.* Mortales visus medio sermone reliquit. *V.* His medium dictis sermonem abruptum. *V.* Multa inter sese vario sermone ferebant. *V.*

SERMŌCINATIŌ, ōnis, f. *QUIN.* *Entretien, conversation.* (Vide COLLOQUIUM.)

SERMŌCINATOR, ōris, m. trîx icis, f. *Cic.* *Qui discourt, qui fait un raisonnement.*

SERMŌCINOR, aris, aris sum, arî. *Cic.* *Discourir, s'entretenir.* (Vide COLLOQUIOR.)

SERŌ, is, f. vî, sātum, èrè. *Semer, ensement.* *Syn.* Sēminō, plāntō, intērsērō. *Phr.* Er dubitant homines serere atque impendere curam. *V.* Agrestiaque arma Quis sine nec potuere feri nec surgere messes. *V.* Primus inexpertæ commisit semina terræ. *T.* Grandia sæpe quibus mandavimus hordea fulcis. *V.* Exercere viri Tauros serite hordea campis. *V.* Cereale Papaver Tempus humo tegere, & jam dudum incumbere aratri, Dum sicca tellure licet, dum nubila pendent. *V.* Semina tum primum longis cerealibus fulcis Obruta sunt; pressique jugo gemuere Juvenici. *V.*

Rudi data femina iussit Spargere humo, motæque iubet supponere terræ Vipereos dentes. O. Debita quàm sulcis committas femina, quàmque Invitat properes anni spem credere terræ. V. Semina vidi equidem multos medicare serentes. V. Et rude in ignoram mittere semen humum. O. Rimatur terras & sulcis semina miscet. *Manil.* Seminaque in fœnus sulcatis reddere terris. *Manil.* Grandia sæpe quibus mandavimus Hordea sulcis Infelix folium & steriles dominantur avenæ. V. Vere Fabis satio; tunc te quoque Medica putres Accipiunt sulci. V. Et sulcis credit aratis Semina, quæ magno fœnore reddat ager T. Spargere semen humo. O. Obrue versatâ cerealia femina terrâ. O. Ipse manu capulum pressi moderator aratri Experiar motâ spagere semen humo. O. Prima dedit fruges alimentaque mitia terris. O. Nec semper credenda Ceres fallacibus arvis. O. Jacto qui semine cominus arva Insequitur. V.

SÉRERÊ *arbores.* PHR. Ipse seram teneras maturo tempore vites Rusticus, & facili grandia Poma manu, T. Et opacum vitibus Istrum Conferit. Cl. Castaneas centum sevit, Oracilius. M. Juvat Imara Bacchô Conferere, atque oleâ magnum vestire Taburnum. V. Hic plantas tenero abscindens de corpore mattrum Deposuit sulcis, hic stirpes obruit arvo. V. Ille & nefasto te posuit die, Quicumque primum sacrilegâ manu Produxit arbor. H. Ipse feraces Figat humo plantas. V. Ausim vel tenui vitem committere sulco. V. Fluviali consita ripâ Populus. O. Inlere nunc Melibæe Pyros, pone ordine vites. V. Pinos tecta serat latè circum. V.

SÉRERÊ. *metaph. Repandre.* PHR. Rumoresque ferit varios, V. Bella ferit sermonibus. Liv. Et vulnera vasta ferebant. Lr. Erycina ferens in pectore curas. C. Sere-re lites. *Pla.* Discordias. Liv.

SÉRÔ, iūs, iſsimè, & SERĀ, adv. *Tard, au soir.* SYN. Tardè, tardiùs, vſpèrè. PHR. Heu fero revocatur amor feroque juvenutem. T. Sera comantem Narcissum. V. Serius egreditur. O. Serò medicina paratur. O. Alcida cito, Di, Sed tibi serò dabunt. M.

SEROTINUS, à, ūm, *Tardif, de l'arriere saison.* Sero-tini pulli. Col.

SERPENS, tis, m. f. *Serpent.* EPITH. Minax, sævūs, aspër, hõrrẽns, squallẽns, squillidus, squammẽus, squammõsus, lubricus, venenifer, venenõsus, terribilis, hõrribilis, sinuõsus, maculõsus, vîpèrẽus, Libycus, fõrmidabilis, exitiõsus, Gõrgonẽus, ferox, tumidus, tumẽns, cærulẽus, livens, lividus, dirus, viridus, tristis, noxius, lethifer, lethalis tortilis, intortus, cristatus, pennatus, alatus, Medusæus, Niliacus, Afer, pestifer. SYN. Anguis, Coluber, Dracõ, Aspîs, Vipera, Hydrys, Chelydrus. PHR. Ille malum virus Serpentibus addidit aris. V. Mihi plena veneno Occurrit Serpens. S. Fortis & asperas Tractare Serpentes. H. Canidia afflasset pejor Serpentibus Afris. H. Siccaque lethiferis squallent Serpentibus arva. L. Refusus in tergum Serpens. Sz. Nec rapit immentos orbes per humum, neque tanto Squammeus in spiram tractu se colligit Anguis. V. Mala tactu Vipera. V. Picti squallentia Terga Lacerati. V. Squamea convolvens sublato pectore terga, Atque notis longam maculosus grandibus alvum. V. Draco squammis crepitantibus horrens Sibilat & torto pectore verrit humum. O. Stridula fuderunt

vibratis sibila linguis. L. Sibila dant sanienque vomunt, linguisque coruscant. O. Qui cristâ linguisque tribus præsignis, & uncis Dentibus horrendus. O. Cæruleus maculis auro squallentibus Anguis. Sil. Attollentem iras & cærulea colla tumentem. V. Neve venenato levius feriaris ab Angue. O. Aut tecto assuetus Coluber succedere & umbræ, Pestis acerba Boum pecorique aspergere virus. V. Lubrica Serpens Exiit in spinis vestem. Lr. Ad Solem squallentia terga Convolvunt posita turpi cum pelle senectâ. *Vida.* Lubrica per lucum cristati colla Draconis. O. Ut fugit aspectu territus Angue puer. *Saut.* Ut acutum sibilat Anguis, Terga solo sinuosa trahens. *Com.* Lacer fractos ingentibus artus Involvit spiris. *Rap.* Minax Serpens linguâ vibrante. Lr. Tumidumque nodis corpus aggestis plicat, Cogitque in orbes. S. Rutilum squammis intermicat aurum. Pluribus ille notis variatam tingitur alvum. L. Serpitis aurato nidi fulgore Dracones. L. Brachia spectavi sacris admorsa Colubris, Et trahere occultum membra soporis iter. *Pr.*

SERPENTIS *descriptions.* T. Immenfis orbibus Angues Incumbunt pelago pariterque ad littora tendunt, Pectora quorum inter fluctus arrecta, jubæque Sanguineæ exuperant undas: pars cætera pontum Pone legit, sinuatque immensa volumine terga: Fit sonitus, spumante salo, jamque arva tenebant Ardentisque oculos suffecti sanguine & igni Sibila lambabant linguis vibrantibus ora. V. Corripiunt spirisque ligant ingentibus, & jam Bis medium amplexi, bis collo squamea circum Terga dati, superant capite & cervicibus altis. Ille simul manibus tendit divellere nodos Perfusus sanie vittas atroque veneno. V. Ille dolore ferox caput in sua terga retorfit: Idque ubi vi multâ partem labefecit in omnem ... Plenis tumuerunt guttura venis; Spumaque pestiferos circumfluit albida rictus: Terraque rala sonat squammis; quique halitus exit Ore niger stygio, vitiatas inficit auras. Ipse modò immensum spiris facientibus orbem Cingitur, interdum longâ trabe rectior adstat. O. Martius Anguis erat, cristis præsignis, & auro; Igne micant oculi, corpus tumet omne veneno, Tresque vibrant lingue, triplici stant ordine dentes... Ille volubilibus squamosos nexibus orbes Torquet, & immenso saltu sinuatur in arcus: Ac mediâ plus parte leves erectus in auras Dispicit omne nemus ... Occupat hos morsu, longis amplexibus illos, Hos necat afflatu, fustetâ hos tabe veneni. O. Ipse precor Serpens in longam porrigar alvum. Dixit: & ut Serpens in longam tenditur alvum Duratæque curi squammas increscere sentit, Nigræque cæruleis variari corpora guttis: In pectusque cadit pronus. O. Cum fulva Draconem Fert Aquila, implicuit pedes atque ungibus hæsit: Saucius at Serpens sinuosa volumina versat, arrectisque horret squammis, & sibilat ore Arduus insurgens. V. Perque sinus magnos & magna volumina labens, Littoream tractu squammæ crepitantis arenam Sulcat. O. Qualis ubi in lucem Coluber mala gramina pastus ... Nunc positus novus exuviis nitidusque juvenâ Lubrica sublato convolvit pectore terga, Arduus ad solem & linguis micat ore trifulcis. V. Adytis cum lubricus Anguis ab imis Seprem ingens gyros septena volumina traxit; Cæru-

leæ cui terga notæ, maculosi & auto Squammam incendebat fulgor. *V.* Serpens Ærea quem obliquum rota transit, aut gravis ictu Seminecem liquit saxo lacerumque viator, Nequicquam longos fugiens dat corpore tortus, patte ferox ardenque oculis & sibilæ colla Arduus attollens, pars vulnere clauda tentat. Nexantem nodos, seque in sua membra plicantem. *V.* Cape robora pastor Tollentemque minas & cærulea colla tumentem Deice: jamque fugâ tumidum caput abdidit altè, Cum mediû nexus extremæque agmina caudæ Solvuntur, tardosque trahit sinus ultimus orbes. *V.* Exilit in siccam, & flammantia lumina torquens Savit agris, asperque siti atque exterritus æstu. *V.* Longuque tortâ sibilat caudâ Draco. *S.* (Vide DRACO.)

SERPENTES *Medusa, Furiarum, &c.* *PHR.* Angues Fœminæ qui more comæ per terga soluti, Ipsa flagellabant gaudentis colla Medusæ. *L.* Surgunt adversâ subvectæ fronte Colubræ; Vipereumque fluit depexo crine venenum. *L.* Tortosque Ixionis Angues. *V.* Serpentibus atris Armatam. *V.* Tam sævæ facies tot pullulat atra Colubris. *V.* Huic Dea cæruleis unum de crinibus Anguem Conjicit, inque sinum præcordia ad intima subdit. *V.* Tot Erynnis sibilat Hidris. *V.* Non te... Lernæus turbâ caput circumsterit Anguis. *V.*

SERPENS, *fidus.* *PHR.* Maximus hic flexu sinuoso elaboratur Anguis Circum perque duas, in morem fluminis Arctos. *V.*

SERPENTIGENÂ, *æ. m. f.* *Engendré d'un serpent.* *PHR.* Vos serpentigenis in se fera bella dedistis. *O.* De Cadmi sociis.

SERPENTIGER, *â, um.* *Qui porte des serpens.* *PHR.* Harpiæ Serpentigerosque Gigantes *O.*

SERPENTINUS, *â, um.* *Jusr. De serpent.*

SERPŌ, *is, psī, ptūm, ērē.* *Ramper, se trainer, se glisser.* *SYN.* Repō, adrepō, inserpō. *PHR.* Atque hanc sine tempora circum Inter victrices hederam tibi serpere Lauros. *V.* Inque ipsos vultus serperet atra lues. *M.* Serpitque per agmina murmur. *V.* Serpit humo. *O.* Humi. *H.* Per humum. *Plī.* Serpunt lacrymæ. *St.* Serpit flamma. *Liv.* Amicitia, rumor, injuria, malum. *Cic.* Serpit cura. *Plī.* Serpere latius, longius. *Liv.* In immensum. *Cic.* Tacitæ serpunt in viscera flammæ. *O.* Dira per incautum serpent contagia vulgus. *V.*

SERPILLUM, *i. n.* [Planta.] *Serpolat, m.* *PHR.* Allia serpillumque herbas contundit olentes. *V.*

SERRÂ, *æ, f.* & **SERRULÂ**, *æ, dim.* *Col. Un scie.* *EPITH.* Dēntatâ, argutâ, stridēns, longâ, curvâ, ferrēâ. *PHR.* Ille etiam medio spinas in pisce notatas Traxit in exemplum, ferroque incidit acuto Perpetuos dentes, & serræ repperit usum. *O.* Tum ferri ngor atque arguta lamina serræ. *V.* Et pingues tunicas serræ secare potest. *M.* Nec fecat Iliceas stridula serræ trabes. *Saut.*

SERRÂ. *Plī.* [Genus piscis marini.] *Sorte de poisson de Mer.*

SERRANUS. *Romanus Senator qui, cum agrum coleret, ad diæturam evocatus est.* *PHR.* Parvoque potentem Fabricium & te fulco Serrane serentem. *V.* Sudabatque suo Consul Serranus aratro. *Cl.* Tuque o si forte inferna piorum Jugera & Elifias scindis Serrane novales. *Cl.*

SERRATÂ, *æ, f. Plī.* [Herba in modum serræ denti-

culata.] *De la germandrée.* **SERRATOLÂ**, *æ, f. Plī.* [Herba.] *De la betoine.*

SERRATIM, *adv. Vit.* *En manière de scie.*

SERRATURÂ, *æ, f. Vit.* *Le sciage.*

SERRŌ, *ās, āvī, ātūm, ārē.* *Sciér.* *PHR.* Serravit ramos Anguis. *Sil.* (Vide SECO.) **SERRATUS**, *â, um* [Factus in modum serræ.] *Fait en forme de scie.* Serrati dentes. *Plī.* Serrata ambitu folia. *Plī.*

SERTUM, *i. n.* *Guirlande, bouquet.* *EPITH.* Variūm, floridūm, virēns, viridē, floridūm, florēns, rēcens, intextūm, textūm, lūtēum, flavēns, mollē, odorātūm, rēdolēns, flagrans, halāns, flavūm, textilē, rōsēum, myrthēum, vērūm, suāvē, nēxilē, lectūm, pictūm, festūm, genīālē. *SYN.* Cōrōnâ, cōrollâ, flores. *PHR.* Variis florentia limina fertis. *V.* Textilibus fertis omne rubebat iter. *M.* Flaventia ferta comarum. *Cl.* Spicea ferta gerat calidissima Solibus æstas. *V.* Serrata procul tantum capiti delapsa jacebant. *V.* Myrthea ferta gerit. *J.* Odoratis innectunt tempora fertis. *V.* Adfuit & fertis tempora victus Hymen. *O.* Molitur tibi ferta. *Cl.* Mollibus intexens oraabat cornua fertis. *V.* Deque tuis lacrymis humida ferta dato. *O.* Cæruleis intexit cornua fertis. *St.* Jussis sua tempora floribus ornans. *O.* De flore coronam Texamus, Mollique Thimum jungamus Acantho. *Rap.* Sutlibus texta corona Rosis. *Saut.* Violas implicuisse Rosis. *Saut.* Ponat & in nitidâ laurea ferta comâ. *O.* Pampineis redimitur tempora fertis. *V.* Thure calent aræ, fertisque recentibus halant. *V.* Pæsti florida ferta darem. *T.* Aliquem ferto redimire. *Cl.* Intenditque locum fertis & fronde coronat. *V.* (Vide FLOS, flores taxere.)

SERVÂ, *æ, f.* *Esclave.* *EPITH.* Fidâ, solers, strenuâ. *SYN.* Ancillâ, ministrâ, famulâ, captivâ. *PHR.* Quæ tibi jucundo famularer serva labore. *C.* Jam grave servitium jam duros passa labores. *V.* Quæ sortitus non pertulit ullos, Nec victoris heri tetigit cubile. *V.* Me famulam famuloque Heleno transmissit habendam. *V.*

SERVABILIS, *ilē.* *Qu'on peut conserver.* *PHR.* Et tuare caput nulli servabile. *O.*

SERVATOR, *ōris. m.* *Liv. trīx, Icīs, f.* *Cic. Conservateur, liberateur.* *PHR.* Auxiliumque domūs servatoremque faretur. *O.* Servatrix sui natura. *Cic.* Ille tuis melior supposita est victima fatis: Illi dulce fuit, ne morerere, mori. *Com.*

SERVILIS. (Vide SERVUS, a, um, & SERVILIS.)

SERVILITER, *adv.* *Servilement, en esclave.* Ne quid abjectè, timidè, serviliter faciamus. *Cic.*

SERVIO, *is, vīt, & vīvī, itūm, trē.* *Servir, être esclave.* *SYN.* Famulor, ministror, deservio, obsequor, auscultor. *SYNT.* Servire alicui benignè. *C.* Fideliter. *Pr.* Ingratè. *O.* *PHR.* Liceat Phrygio servire marito. *V.* Cur ergo regi servit & patitur jugum. *S.* Grajis servitum matribus ibo. *V.* Ut duce sub famulo jussuque satellitis irent, Quos erat indignum Phario parere Tiranno. *L.* Soli famulabitur Africa Romæ. *Cl.* Submisit tristi colla superba jugo. Spadonibus servire rugosis potest. *H.* Tibi serviat ultima Thule. *V.* Uni Domino servire. *C.* Tibi mens mea dedita servit. *T.* Capitolia canopo servitura. *O.*

SERVIRE. *Rendre service, être utile.* *PHR.* Servire utiliter. *H.* Quo propior quisque est servitutis fidelius ægro, In patrem lethi citius venit. *O.* Utilior patriæ

Quam tibi, Druse, tua. O. Pectora semper ait nostris exercita rebus. O.

SERVIRE. Pro cordi habere, dare operam, rationem habere, &c. **SYNT.** Servire valetudini, famæ suæ. **Cic.** Servire temporis. **Cic.** S'accommoder. Rumoribus incertis. **Cas.** Servire rei, commodis alicujus. **Ter.** Servire amoris, famæ, gloriæ. **Cic.** Servire culturæ. **Col. i.** dare operam. Servire ætati alicujus. **Cic.** Avoir égard. Servire auribus. **Cas.** [Blandiri.] Flatter.

SERVITIÀ, òrũm. n. **Liv.** [Servi.] Les Esclaves.

SERVITUS, ùtis. f. **SERVITIUM,** ù. n. & **SERVITUDŌ,** ùtis. f. **Liv.** Servitute, esclavage. **EPITH.** Gravis, tristis, acerbâ, miserâ, turpis, ægrâ, molestâ, abjectâ, immitis, onerosâ, laboriosâ, miserabilis, durâ, æternosâ, egenâ, humilis, fibilis. **SYN.** Famulatus, jûgum, ministrîum, mancipium. **PHR.** Quid facerem neque servitio me exire licebat. **V.** Tibi servitus crescit nova. **H. i.** Servi. Servitio aliquem levare. **H.** Mycenæ Servitio premet ac victis dominabitur Argis. **V.** Et pareat duro libera colla jugo. **C.** Non ego me vinculis verberibusque nego. **J.** Cum tristem servitutem ferrent Attici. Quoniam grave omnino inferret onus. **Ph.** Bellua servitium tempore victa subit. **O.** Sero recusat ferre quod subit jugum. **S.** Fallitur egregio quisquis sub principe credit Servitium: Numquam libertas gratior extat, Quam sub rege pio. **Cl.** Domini pudet, non servitudinis. **S.** Servitutum servire. **Quint.**

SERUM, ù. n. [Aqua lactis.] Le petit lait. **PHR.** Acremque Molossum Pasce sero pingui. **V.** Dantque viam liquido vimina rata sero. **O.** (Vide LAC.)

SERUM. ù. n. [Extremâ pars dici.] Le soir. **PHR.** Protracta in serum dimicatione. **Liv.** (Vide VESPER.)

SERVŌ, as, avi, atum, are. **Conservare, garder.** **SYN.** Custodiō, cōservō, asservō, tucōr, salvō. **PHR.** Si tu dum sectaris Apros, ego retia servo. **V.** Pascentes servabit Tityrus Hædos. **V.** Servant aggere muros. **V.** Nati serva communis amorem. **V.** Rectum animi servare. **H.** Pyrrhi connubia servas. **V.** Casta pudicitiam servat domus. **V.** Dii patrii servate domum, servate neporem. **V.** Servatum ex undis. **V.** Servatos cives indicat hujus ope. **O.** Servata vita. **O.** Invitum qui servat, idem facit occidenti. **H.** Plus est servasse repertum, quam quassasse novum. **Cl.**

SERVARE. [Pro observare.] Observer, regarder. **PHR.** Hoc metuens cæli menses & sidera serva. **V.** Dum sidera servat. Exciderat puppi. **V.** De cælo servare. **Cic.** **SERVARE.** [Pro retinere.] Retenir. Servare amicos. **H.** Quo semel est imbuta recens, servabit odorem Testa diu. **H.** Tuos servabis amores. **Pr.** Aeternum servat sub pectore vulnus. **V.** Curvam servans sub imagine falcem. **V.** **SERVARE** fœdera. **O.** Fidem. **V.** Promissum. **Pla.** Observer, tenir. **PHR.** Descriptas servare vices operumque laborem. **H.** Qui consulta patrum qui leges juraque servat. **H.** Cætera qui vitæ servaret munia. **H.** Et servantissimus æqui. **V.** **SERVARE.** [Pro reservare.] Reserver. **PHR.** Aut aris servare facris (Tauros) aut scindere terram. **V.** Capreoli. quos tibi servo. **V.** **SERVARE.** [Habitare, possidere.] Posseder. **PHR.** Centum quæ sylvas, centum quæ flumina servant. **V.**

SERUS, a, um, ior, ius. **Tardif, qui vient tard.** **SYN.** Tardus, serotinus. **PHR.** Seros exercet Noctua cantus. **V.** Diffultat in seram commissa piacula mor-

tem. **V.** Sera nimis vita est crastina, vive hodie. **M.** Esse velis oro serus conviva tonantis. **M.** Sera rubens accendit lumina vesper. **V.** Arbor Tarda venit seris factura nepotibus umbram. **V.** Senior ætas. **T.** Hora. **O.** Nam quæ tam fera moratur Segnities. **V.** Seras possuit cum vinea frondes. **V.** Crepuscula sera. **O.** Serus studiorum. **H.** [Qui sero discit.] Qui à l'esprit lent.

SERVUS & SERVULUS, ù. m. dim. **Cic.** Esclave. **EPITH.** Vilis, humilis, abjectus, egenus, inops, miser, solers, promptus, officiosus, obsequiosus, impiger, agilis, fidus, strenuus, sedulus, vigil, acer, sordidus, fallax, infidus, perfidus, sordidulus, fugitivus, gnâvus. **SYN.** Famulus, minister, puer, mancipium, vernâ, captivus. **PHR.** Vivendum est recte tum propter plurima, tum istis Præcipue causis, ut linguas mancipiorum Contemnas, nam lingua mali pars pessima servi. **J.** Mensas famularis turba torosque Intruit St. Et famulæ numerus turbae populusque minister. **L.** Famulum dignatur regia patrem. **Cl.** Quique ordine certo Ad sua compositi discedunt munera servi. **M.** Pars humili de plebe duces, pars compede furas, Cruraque signati nigro liventia ferro Jura regunt, facies quamvis inscripta repugnet; Seque suo prodat titulo. **Cl.** Servus Contemptu jam liber erat. **Cl.** Cui capriva gravi compede crura sonant. **Sant.** Nec veniat servus nec flets ancillula fictum Suppliciter, dominæ nomine, dicat ave. **O.** Homini servo suos domitos oportet habere oculos, & manus, orationemque. **Pla.** Puer quis ex aulâ capillis Ad cyathum statueret unctis. **H.** Turbaque vernarum. **O.** Pro quibus ut meritis referatur gratia jurat Se fore mancipium tempus in omne tuum. **O.** Servulus infelix. **J.** Nuper in hanc urbem pedibus qui venerat albis. **J.** Dum fallax servus, durus pater, improba Lena Vixerit. **O.**

SERVUS, a, um. & **SERVILIS,** ille. [Quod ad servum pertinet.] D'esclave. **PHR.** Alteque tumescunt serviles animi. **Cl.** Servilis præcordia concutit horror. **Cl.** Eripe me tandem servilibus eripe regnis. **Cl.** Servilia officia. **Pr.** Servile jugum. **Cic.** Caput. **Liv.** O! famuli turpes, servum pecus. **L.** Nec tibi perpetuo serva bibatur aqua. **O.** Servum vitiis pectus. **O.** Serva manus. **O.** **SERVILE** bellum. **PHR.** Non est jaculis hastisve petendus; Conscia succumbant audito verberē terga. Armata non ostensis aciem fudere flagellis. Addictus sub verberē torpuit ensis. **Cl.** Ad fontes tormenta magis quam tela parari, Nec duce frangendas jactat, sed judice vires. **Cl.** Exuerit castris Dominos & strage pudendâ Fuderit imbelles Aquilas servilibus armis. **Cl.** Non hanc Ergastula nobis Immisere manum: non conjurantis areæ Turba fuit. **Cl.**

SESAMUM, ù. n. **Col.** & **SESAMA,** æ. f. **Pli.** [Genus frumenti Indici.] Sesame, Bled d'Inde. **SESAMINUS,** a, um. **Plt.** Fait de ce bled.

SESCUNCIA, æ. f. **Cor.** & **SESCUNX,** ùncis, m. [Uncia, & uncia dimidium.] Une once & demie. Sexcuncia jugeri. **Col.** [Octava pars jugeri.] Le demi quart. **SEXCUNCIALIS,** alê. **VAR.** D'une once & demie.

SEXCUPLEX, icis omn. gen. **Cic.** Qui est d'une fois & demi autant. **SEXCUPLUM,** ù. n. **QUIN.** Une fois & demi autant.

SESELIS, is. f. **Cic.** Herba faniculo similis.

SESOSTRIS, is. **Aegyptiorum Rex,** Qui prima Seseostris

Intulerit Rex bella Getis, & clade suorum Territus hos Thebas patriumque reduxit ad amnem. V-F. Idem tentavit navigabilem alveum ex Nilo in mare rubrum ducere.

SĒSQUĪ. ind. Dic. [Tantumdem & semis.] Une fois & demi. **SĒSQUĪALTĒR,** ā, ūm. Cic. Une fois & demi autant. **SĒSQUICŪLĒARIS,** āre. Col. Qui contient une fois & demie le CŪLEUS mesure Romaine. **SĒSQUĪHŌRĀ.** Plī. Une heure & demie. **SĒSQUIDĪGITŪS.** Vit. Un doigt & demi. **SĒSQUĪUGĒRŪM.** Plī. Un arpent & demi. **SĒSQUĪLĪBRĀ.** Col. **SĒSQUIMENSIS.** Var. **SĒSQUIMŌDIŪS.** Var. &c. **SĒSQUIŌCTAVŪS.** Cic. Trois seizièmes. **SĒSQUIŌPĒRĀ,** āe. Col. Journée & demie. **SĒSQUĪPEDĀLIS,** āle. & **SĒSQUĪPEDĀNĒŪS,** ā, ūm. Plī. Qui a un pied & demi. **SĒSQUIPES,** ēdis. Vit. Un pied & demi. **PHR.** Projicit Ampullas & sesquipedalia verba. H. Si fieres brevior Claudia sesquipede. M. Dentes sesquipedales. C. **SĒSQUĪPLĀGĀ.** Tac. [Pro enormi plagā.] Une grande plaie. **SĒSQUISENĒX,** is. St. [i. maximē senex.] Fort vicux. **SĒSQUĪŪLISSĒS,** is. Var. Un fourbe & demi, un maître fourbe.

SĒSSĪBŪLŪM, īn. Pla. [Super quod sedetur.] Un siege. **SĒSSILIS,** ilē. [Quod sedet vel sedere videtur.] Qui est, ou qui paroit assis. **SĒssilis** lactuca. M. [Quæ non in altum profilit.] Laitné pommée. **SĒssile** tergum. O. In quo quis possit sedere.

SĒSSĪŌ, ōnis. f. Cic. [Sedendi actus.] L'action de s'asseoir, d'être assis.

SĒSSITŌ, ās, āvī, ātūm, āre. freq. Cic. S'asseoir souvent. (Vide **SEDEO**.)

SĒSSŌR, ōris. m. Qui est assis. **PHR.** In vacuo latus sessor plauforque theatro. H. **SĒSSŌR.** [Qui in equo sedet.] Cavalier. Sessorem recusat Equus. Sen.

SĒSTĒRTĪŪM & **SĒSTĒRTĪŪLŪM,** ī, n. & **SĒSTĒRTĪŪS,** īi. m. [Nummus apud Romanos, ita dictus quod duos asses & semissem valeret; quasi tertius semis, seu duo solidi asses, & semis] *Sesterce*. Nummus argenteus inscriptus X. denarius dicebatur quod valeret asses denos. Nummus inscriptus V. Quinarius dicebatur, valebatque quinque asses. Sestertius demum inscriptus H. S. Semiquinarius dictus, valebat duos asses & semis. Ubi legitur dena sestertia, vel dena sestertium, supplendum est millia. **PHR.** Accipit & bis dena super sestertia nummum. H. Cui sestertium donavit. M. Intercepta decem quereris sestertia fraude. J.

SĒSTŌS & **SĒSTŪS,** ī. f. Plī. Urbs in littore Thracio ad Hellepontum, nota amoribus Leandri & Herus, qua **SĒSTĪAS** dicta est. **PHR.** Contra sedet anxia turre supremis Sestias in scopulis. St. Seston Abydo Pontibus admovit Xerxes. L.

SĒTĀ, āe. f. [Pilus crassior arque erectus qualem habent Sues. *De la Soie*. Epīth. Rīgīdā, hīrtā, hōrīdā, hīspīdās, ērēctā, cōmāns. **PHR.** Rigidis horrentia fetis Terga. O. Et villosa feris horrebant pectora fetis. O. Et pecudum fulvis velantur corpora fetis. V. Setasque comantes Cynipii tondent Hirci. V. Et piscem tremulā salientem ducere setā. M. Hirsutaque fetis Vellera. O. Nec mea quod duris horrent densissima fetis Corpora turpe puta. O. Strictis erexit pectora fetis. O. Jam fetis obsita, jam Bos. Io. V. Hastilibus asperat armos. Cl.

SĒTYĒR, ā, ūm. & **SĒTŌSŪS,** ā, ūm. *Plein de soie*. **SYN.** Villosus, pilosus **PHR.** Setigerum pecus. O. Metuendus setiger agris. M. Subaud. Aperi. Frons setigera. St. Verbera pellitus fetosa movebat arator. Pr. Setosi caput hoc Apri. V.

SĒTĀBIS, is. f. Plī. [Hispaniæ fluvius.] Erat urbs à fluvio dicta, arte tendendi & lino tenuissimo nobilitata. Hinc sudaria setaba. C.

SĒTĪĀ, āe. f. [Urbs Campaniæ à quā Setinum vinum.] Sezza. **PHR.** Pendula pampineos quæ spectat Setia campos, Exiguā vetulos misit ab urbe cados. M.

SĒŪ, conj. disjunct. *Soit, ou.* **SYNT.** Scu rectē seu perperam. Cic.

SĒVEHŌ, is, vēxī, vēctūm, ērē. Porter, transporter dehors. **PHR.** Cur tua præscripto sevecta est pagina gyro. Pr. i. præscriptos fines egredi tentando stylum grandiore.

SĒVĒRĒ, ius, īsīmē. adv. Severement, rigoureusement. **SYN.** Aspere, rigide, graviter. **SYNT.** Severe dicere, agere. Aetas acta severissime Cic.

SĒVERITAS, aris. f. & **SĒVĒRĪTŪDŌ,** īnis. f. **PLA.** *Severité, rigueur*. Epīth. Dūrā, ācērbā, grāvīs, molēstā, intolērabīlis nimīā. **SYNT.** Severitas disciplinæ. *Quin.* Imperii, animadvertionis. Cic. Unguentorum severitas. **Plī. i.** asperitas. **PHR.** Terrarum Dominum pone supercilium. M. Nec enim facundia semper Adductā cum fronte placet. O. De reticā rigidas excute fronte minas.

SĒVĒRŪS, ā, ūm, ior, īsīmūs. *Severe, rigoureux*. **SYN.** Rīgīdūs, austerūs, dūrūs, ātrōx, ācērbūs, īmītīs, īclēmēns, mōrōsūs, grāvīs. **PHR.** Tatioque seni, Curibusque severis. V. Vultusque severos Exuit. O. Triste supercilium durique severa Canonis Frons. M. Talis inest habitus, qualem nec dicere mæstum, Nec fluidum, latā sed reticitate decorum Postumus. Cl. Non finit Endymion te pectoris esse severi O. Acerbē severus in filium, Cic. Severus custos legis. Cic. Imperio durus, caperatā fronte. *Sant.* Supercilii matrona severi. O. Senes severiores. C. Hostibus eveniat vita severa meis. O. Qui musas colimus severiores. H. Hanc fateor frontis non esse severæ. O.

SĒVĒRŪS. Metaph. **PHR.** Severum Falernum. H. i. asperum. Horrentes rupes montemque severum. V. Fidibus voces crevere severis. H. Amnemque severum Cocyti metuet. V. i. tristem. Severissimus author. **Plī. i.** gravis.

SĒVŌCŌ, ās, āvī, ātūm, āre. [Seorsum vocare.] Appeller, tirer à part, faire venir. **SYN.** Sēdūcō, sējūngō, āmōvēcō, āvōcō, sēpārō, vōcō. **PHR.** Sevocat hunc genitor, nec causam fassus amoris. O. Sevocare in montem. Cic. Sevocare se ab aliquo. C. Sevocare animum à negotio. Cic.

SĒVŌ. **SĒVŪM.** (Vide **SEBO SEBUM**.)

SĒX. ind. Six. **SYN.** Sēnī. **PHR.** Aspice bisseños latantes agmine Cygnos. V. Bix sex lectissima matrum Corpora. V.

SĒXĀGĒNĀRĪŪS, ā, ūm. **SUE.** *De soixante*. **SĒXĀGĒNĪ,** ā, ā. Cic. *Soixante*. **SĒXĀGĒSĪMŪS,** ā, ūm *Soixantième*. **PHR.** Condita cum tibi sit jam sexagesima messis. M. Sexagesimus annus. J. **SĒXĀGĒS.** adv. Cic. *Soixante fois*. **SĒXĀGĒNTĀ.** ind. *Soixante*. **PHR.** Cum sexaginta numeret Cassellius annos. M. Sexaginta teras cum limina mane Senator. M. **SEXĀNGŪLŪS,**

SEXANGŪLŪS, ā, ūm. *Qui a sex angles, exagone.*

PHR. Nonne vides quos cera tegit sexangula factus Melliferarum Apium. *M.*

SEXGĒNI & SEXCĒNTĒNI. *Cic. & SEXCĒNTI,*

ā, ā. *Liv. Six cens. SEXCĒNTĒSIMŪS*, ā, ūm.

Pli. Le sixcentième. SEXCĒNTĒS. *adv. Cic. Six cent fois.*

SEXĒNARIŪS, ā, ūm. *Cæs. De six cens.*

SEXDECIES. *adv. Pli. Seize fois. SEXDECIM.* indecl. *Pli. Seize. PHR. Sex denos sedot illa dies. V.*

SEXENNĪS, nē. *Pli. Qui a six ans. SEXENNIŪM*,

īi. n. *Cic. L'espace de six ans. (Vide ANNUS. Anni sex.)*

SEXĒNNĀLIS, ālē. *Pli. [Quod sexto quoque anno recurrit.] Qui se fait tous les six ans.*

SEXIES. *adv. Liv. [Sex vicibus.] Six fois.*

SEXIGNĀNĪ, ōrūm. m. *Pli. [Milites sextæ legionis.] Soldats de la sixième légion.*

SEXTANS, āntis. m. *Pli. [Duæ uncia, seu sexta pars assis Romani.] Deux onces, la sixième partie d'un total. Sextans agri. Var.*

SEXTARIŪS, īi. m. *Cic. [Sexta pars congi.] Un septier, la sixième partie du Conge Romain. PHR. Sextarius alter Ducitur ante cibum. J.*

SEXTILIS, īlē. m. [Sextus mensis (inchoando à Martio) qui deinde Augustus dictus est.] *Le mois d'Aoust. PHR. Quinque dies tibi pollicitus me rure futurum Sextilem totum desidero. H. Sextili mensis. H.*

SEXTŪLĀ, æ. *Cic. [Sexta pars uncia.] La sixième partie d'une once.*

SEXTŪM. *adv. Pour la sixième fois. Sextum consul. Cic.*

SEXTŪS, ā, ūm. *Cic. Sixième. SEXTŪSDECIMŪS*, ā, ūm. *Vit. Seizième.*

SEXŪNX, ūncis. m. *Cic. [Sex uncia.] Six onces.*

SEXŪS, ūs. m. & n. *Sex. SYN. Mentiri sexum. Cic. Utriusque sexus multitudo. Pli. Virile & muliebre sexus. Sal. Sexu ambiguo adolescens. Liv. i. Hermaphroditus. PHR. Nec laude virorum Censeri contenta fuit, nisi matribus æquē Vinceret; & gemino certarim splendida sexu Flaccillam Mariamque daret. Cl. Multus in ore Frater erat solusque dabat discrimina sexus. Cl.*

SI. conj. *Si, encore bien, quand même. SYN. Mōdō. PHR. Si potuit, &c. V. At si triticeam in messem robustaque farra Exercebis humum. V. SI. [Pro postquam.] Après que. Si nona diem mortalibus alium Aurora extulerit. V. SI. [Pro siquidem.] Puisque. Liber & alma Ceres, vestro si munere tellus Chaoniam pingui glandem mutavit arista. V. SI. [Pro an.] Inspice si possum, &c. H. SI. [Pro utinam.] O ! si. Si se ostendat. V.*

SIBILO, ās, āvī, ātūm, ārē. *Siffler. PHR. Horret squammis & sibilat ore Serpens. V. Tot Erynnis sibilat hidris. V. Horrendaque sibila tollit. O. Quoties parat edere questus, Sibilat. O. Ferrum... Stridet, & in tepidā submersum sibilat undā. O. SIBILARE*, aliquem. [Per transl.] *Se moquer. PHR. Populus me sibilat, at mihi plaudo. H.*

SIBILŪM, ī. n. & **SIBYLŪS**, ī. m. *Sifflement. EPIH. De sibilo Serpentis. Ingens, horribilis, terribilis, rabidus, hōrrens, hōriferus, stridulus, hōridus, infestus, crebër. PHR. Stridula fuderunt vibratis sibila linguis. L. Horrendaque sibila torfit. O. (Vide SERPENS.)*

SIBILŪS & SIBILŪM hominis, ven-

ti, &c. *Sifflement. EPIH. Fréquens, itērātus, rēpētītus, ācūtus, stridulus, crebër, ingens. PHR. Senferunt toti pastoria sibila montes. O. Venientis sibilus Austri Me juvat. V. Sibillum mittere. O. edere. C. Sibilo allectari quo libentius bibant. Col. SIBILŪS. [Pro ludibrio.] Sifflement, mépris. PHR. Sibilo explodi ē scenā. Cic. Sibilo confectari aliquem. Cic.*

SIBYLŪS, ā, ūm. *Siffiant, qui siffle. Sibila lambebant linguis vibrantibus ora. V. Tollentemque minas & sibila colla tumentem. V.*

SIBILLĀ, æ. f. *Nomen mulieribus fatidicis commune. Celebriores fuere Delphica, Cumæa, Erythraa, Cumana, Phrygia, Tiburtina, Lybica, Persica, &c.*

EPIH. Divinā, fatilōquā, hōrrendā, lōngāvā, cāstā, vīvā, vētūs, Phœbēā, vēnērāndā. PHR. Carmina longæva vobis commissa Sibillæ. L. Respicit hunc vates, & suspiratibus haustus Nec Dea sum, dixit: nec facti thuris honore Humanum dignare caput, ne nescius erres. O. Talibus ex adyto dictis Cumæa Sibilla Horrendas canit ambages, antroque remugit, Obscuris vera involvens: ea fræna furēti Concutit, & stimulus sub pectore versat Apollo. V. Horrendæque procul secreta Sibillæ Antrum immane petit. V. Olli sic breviter fata est longæva Sacerdos. V. Intonuit rupes, rabidæ delubra Sibillæ. Cl. Phœbi longæva Sacerdos. V. Ut Phœbi nondum patiensimmanis in antro Bacchatur Vates. H.

SIBILLINŪS, ā, ūm. *De Sibile. PHR. Quod Sibillini monuere versus. H.*

SIC. conj. *Ainsi. SYN. Itā, tam, adēō. PHR. Sic oculos; sic ille manus; sic ora ferebat. V. Sic ait & &c. V. Sic pater ille Deūm faciat, sic magnus Apollo. V. Sed moriamur, ait: sic sic juvat ire sub umbras. V. Nihil sic celere est. Pla. Mirabar hoc si sic abiret. Ter. Sic est. Ter. Sic vita erat. Ter.*

SICĀ & SICŪLĀ, æ. f. dim. *Pla. [Genus gladii brevioris.] Poignard. PHR. Quodque tibi tribuit subula, sica rapit. M. (Vide ENSIS.) SICARIŪS*, īi. m. [Qui sicam gerit. Sumitur pro interfectore.] *Meurtrier, assassin. PHR. Quod mæchus foret, aut sicularius, aut alioqui Famofus. H.*

SICAMBRI, ōrūm. m. [Germaniæ populi ad Rhenum incolas. f. *Peuples de Vvestphalie. PHR. Crinibus in nodum tortis venere Sicambri. M. Flavam sparsere Sicambri Cæsariem. Cl. Trahet feroces Per sacrum clivum meritā decorus Fronde Sicambros. H. Te cæde gaudentes Sicambri Compositis venerantur armis. H.*

SICĀNI, ōrūm. [Populi origine Hispani, qui relictis suis sedibus insulam vicinam Italiæ, Sicaniā ab eis dictā, occupavere.] *Peuples de Sicile. PHR. Tu quoque quæ immites celebras Erycine Sicanos. Sil.*

SICANIĀ, æ. f. [Sicilia.] *La Sicile. PHR. Sicaniā repetam. O. SICĀNŪS & SICĀNYŪS*, ā, ūm. *De Sicile. PHR. Sicaniō præterita sinu jacer insula contra. V. Tunc manus Ausoniæ & gentes venere Sicanos. V. (Vide SICULUS. SICILIA.)*

SICCANEŪS. *COL. & SICCĀNŪS*, ā, ūm. *Pli. [Quod naturaliter siccum est.] Naturellement sec. Siccanea prara. Col.*

SICCATIŌ, ōnis. f. *Pli. [Siccandi actus.] Dessechement.*

SICCE, *adv. Sechement. Sicce stabulare. Col. Sicce dicere. Cic. Metaph. i. Jejunē.*

SICCESCŌ, īs, ērē. *COL. Se dessécher. SYN. Siccescō.*

* H h h

SICUT & SICUTY. adv. *Comme, de même que.* SYN. Vēlūt, vēlūti, nōn ūt, ālītēr, quālītēr, tānquā, nōn sēcūs āc. PHR. Sicut aqua tremulum labris ubi lumen ahenis, &c. V. Sicuti quadrupedum cum primis esse videmus, &c. *Lr.*

SICYON, ōnis. f. [Achaiae urbs metallicis olim officinis & olearum proventu nobilitata.] *Basilico dans la Morée.* PHR. Aut ut oliviferā quondam Sicyone, &c. O. Venit hyems, teritur Sicyonia bacca trapetis. V. Et substricta gerens Sicyonius ilia Lagon. O.

SICYONIA. n. & **SICYONI,** ōrūm. m. [Calceamenta à Sicyone dicta; quod ibi mollia & elegantiora fierent.] *Sorte de souliers ou escarpins.* PHR. Calceis Sicyonis non uteretur, quia non essent viriles. *Cic.* Unguenta & pulchra in pedibus Sicyonia rident. *Lr.*

SIDA, æ. & **SIDĒ,** ēs. f. *Pli.* [Urbs Pamphyliae.] *Candator dans l'Anatolie.*

SIDĒRĀLIS, alē. *PLI.* *Qui concerne les Astres.*

SIDICINUM, ī. n. *PLI.* *Appulia civitas quae Teanum dicitur.* Sidicinaque bella remorunt. *Sil.*

SIDŌ, is, sedī, sēsūm, ērē. [Deorsum tendere.] *• Aller à fonds.* PHR. Mare adeo profundum, ut nullae anchorae fidant. *Pli.* Sidere in aqua, ad ima valis. *Pli.* Sedibus optatis geminā super arbore fidunt Columbae. V. *Metaph. i. devolant.*

SIDŌN, ōnis. f. [Urbs Phœniciae purpurā celebris, cuius cives expugnati patrioque solo expulsi Tyron urbem condiderunt.] *Aujourd'hui Seyde.* PHR. Et Tyros instabilis pretiosaque murice Sidon. *L.* Teurum memini Sidona venire. *V.*

SIDŌNIUS, ā, ūm. & **SIDŌNIS,** is. f. *De Sidon.* PHR. Collocat hanc stratis conchā Sidonide tinctis. O. Obstupuit primo aspectu Sidonia Dido. V. Sidonias ostentat opes. V. Ostro Sidonio fulget. O. Sidoni sic fueras aspicienda Jovi. O. Sidoniam picto chlamydem circumdata limbo. *V.*

SIDĒRĒUS & SIDĒRĀTUS, ā, ūm. & **SIDĒRĀLIS,** alē. *Des Astres, des étoiles.* SYN. Aethērēus, stellātus, lūcidus, cālestis. PHR. Sidereo flagrans clypeo & caelestibus armis. V. Nec lucidus aethrā Side-reā polus. V. **SIDĒRĒUS.** *Metaph.* PHR. Hic ubi fidereus propius videt astra Colossus. *M. i. Altus.* Sidereæ Junonis aves. *Cl. i. fulgentes.* Siderei vultus. *St. Arces sidereæ. O.*

SIDŪS, ēris. n. *Constellation, Etoile, astre, planete.* EPITH. Ardēns, lūcidum, fulgēns, micāns, vāgum, æthērēum. PHR. Tacito voluntur sidera lapsu. O. Ardua testor sidera. *St.* Et savā luce coruscum Scintillat sidus. *Sil.* Et vaga præbebant picta spectacula noctes; Velox euntis scena dum transit poli. *Sarb.* Immodico nec frigore sæviat Urša. Non torvo fre-mat igne Leo, nec brachia Cancrī Urat atrox æstas, madidæ nec prodigus urnæ Semina prærupto dissolvat Aquarius imbre. Phirxeus roseo producat fertile cornu. Ver Aries, phingus nec grandine tundat olivas Scorpius, autumnī maturer gramina Virgo, Lenior & gravidis allatret Sirius uvis. *Cl.* Anne novum tardis sidus te mensibus addas. V. Cæli cui sidera parent. V. Totidem sine sidere noctes. V. Crinemque timendi Sideris, & terris mutantem regna Cometem. *L.* Crinemque volantia sidera ducunt. V. Sidera pal-lent Vicino turbata die. *St.* Quo conjuge felix Et Diis cara ferat & sidera vertice tangam. O. Regina siderum Luna. *H.* Clarum sidus Tyndaridæ. *H. Infana*

sidera Capræ. *H.* Nivosum Pleiadum sidus. *St.* Nec sidus regione vix littusve fefellit. *V.*

SIDŪS. *Metaph. L'honneur, la gloire.* O! sidus Fabiæ, Maxime, gentis ades. O. Sidera terrestria. *Col.* [Flores.] *Les fleurs.*

SIDŪS. [Siderum influxus gravis, vel peculiaris morbus; membrorum nempe gravis torpor.] *Mauvaise influence des astres, engourdissement.* PHR. Sidere percussa est subito tibi, Zoile, lingua. *M.* Subito sidere fias mutus. *M. Hinc.* **SIDĒRŌR,** aris, ætus sūm, arī. *Pli.* [Sidere afflari.] *Être frappé d'une mauvaise influence.* **SIDĒRATIŌ,** ōnis. f. *Pli.* [Morbus arborum sidere afflaturum.] *Maladie des Arbres, causée par quelque mauvaise influence.*

SIGĀLEŌN, ōntis. Harpocrates. Deus silentii quem digito labellum comprimentem representabant Ægyptii. Aut tua Sigaleon Ægyptius oscula signet. *Auf.*

SIGEŪM, ī. n. Promontorium, & oppidum Troadis Ajacis sepulchro nobilitatum. PHR. Hac ibat Simois, hic est Sigeia tellus. O. Sigea igni freta lata relucet. V. Sigeia torvo Littora prospexit vultu. O. Aut ego Sigæos repetam, te conjuge, portus. O.

SIGILLARIA, ōrūm. n. *SUE.* Dies festi Saturnalibus additi, ita dicti quod per eos parva signa missitabant amici. **SIGILLARIA.** *SUE.* [Ipsa signa.] *Les petites figures en relief.*

SIGILLATIM, adv. *Cic.* *Séparément*

SIGILLŌ, as, avi, atum, arē. [Claudere.] *Fermer, sceller.* VAR. Scyphi sigillari. *Cic.* [i. in quibus erant figilla.] *Cizelés.* Sigillare oculos parentibus.

SIGILLUM, ī. n. dim. [Parvum signum.] *Petite figure en relief.* Apposuit patellam, in quā figilla erant egregia. *Cic.* **SIGILLŪM** [annulus signatior ita dictus à sigillo seu imagine.] *Cachet, sceau.* PHR. Odisti claves & grata figilla pudico. *H.* De Libro suo. *i. vis prodire in lucem.*

SIGNATIŌ, ōnis. *Tac.* [Signandi actus.] *L'action de cacheter, l'empreinte du cachet.* **SIGNATŌR,** ōris m. *Sal.* [Qui signat.] *Qui met le sceau.* **SIGNATŌRIŪS,** ā, ūm. Signatorius annulus. *V-Max.* *Qui sert à sceller.* **SIGNATURĀ,** æ, f. *SUE.* *Apposition du sceau.*

SIGNIFĒR, ā, ūm. [Qui signum seu vexillum fert.] *Enseigne. m. Qui porte une enseigne, un drapeau.* PHR. Signa, decus belli, Parthus Romana tenebat; Romanaque Aquilæ signifer hostis erat. O. Ipse eques, ipse pedes, signifer ipse fui. O. Signifera puppis. *L.* **SIGNIFĒR.** *Cic.* [A signis 12.] *Le Zodiaque.* (Vide **ZODIACUS**.) **SIGNIFĒR** crater. *V-F.* [i. ornatus signis.] *Cizelé.* (Vide **SCULPTUS**.)

SIGNIFICABILIS, ilē. VAR. *Expressif, significatif.*

SIGNIFICANTĒR, ius. adv. *QUIN.* *d'une manière qui exprime.* **SIGNIFICANTIA,** æ. f. *QUIN.* *Expression vive.* **SIGNIFICATIŌ,** ōnis. f. *Cic.* *Signification, signe, témoignage.* **SIGNIFICATŪS,** ūs. m. *PLI.* *Signe d'une chose qui doit arriver.*

SIGNIFICŌ, as, avi, atum, arē. *Signifier, faire connaître, faire signe.* SYN. IndicŌ, monstrŌ, signŌ, ostendŌ, designŌ, denotŌ, notŌ. PHR. Significatque manu & magno simul incipit ore. V. Per gestum res significanda. O. Significare per litteras. *Cic.* Significare & aperte ostendere. *Cic.*

SIGNINUM, ī. n. *Du ciment.* Lacus signino consternitur. *Col.* **SIGNINŪS,** ā, ūm. *Qui est fait à chaux & à ciment.* Signinum opus. *Col.* * H h h i j

- SIGNIÄ**, æ, f. [*Latii oppidum in cuius agro vinum erat mirè austerum.* PHR. Potabis liquidum Signina morantia ventrem. *M.* Signinum Syriumque Pyrum. *J.*
- SIGNÖ**, as, avi, atum, are. *Marquer, imprimer, graver.* PHR. Et manibus Progne pectus signata cruentis. *V.* Signavitque viam flammis. *V.* Quin etiam cæli regionem in cortice signant. *V.* Summo vestigia pulvere signent. *V.* Ora puer primâ signans intonsa juventâ. *V.* Nostro signabitur arca curru. *O.* Signatur cæra figuris. *O.* Moenia signat aratro Romulus. *O.* Nec signare quidem aut partiri limite campum Fas erat. *V.* Signataque nomina saxo. *O.* Et saxum carmine signat. *O.* Titulo signatur imago. *O.* Celebrique dies signatur honore. *O.* Rem carmine signat. *O.* Signatis mandare tabellis. *T.* Signata in stirpe cicatrix. *V.* Se signari oculis. *V.*
- SIGNÜM**, i, n. *Marque.* EPITH. Apertum, cærtum, latens, obscurum, occultum, dubium, ambiguum, incertum, mixtum. PHR. Sint ista precor felicia mentis Signa tuæ. *O.* Magnaque discedens signa relinquet hyems. *O.* Impressis signis. *H.* Signo limen inscribere. *O.* Quærentem nulla ad speluncam signa ferebant. *V.*
- SIGNÜM**. [Significatio rem indicans.] *Signe.* PHR. Mortis tum signa dabantur. *Lr.* Morborum quoque te causas & signa docebo. *V.* Concussaque manu dantem sibi signa maritum Prima videt, reddique notas. *O.* Signa tibi dicam, tu condita mente teneto. *V.* Venturæ ingentia laudis Signa dabat. *V.* Sol quoque & exoriens & cum se conder in undas Signa dabit; Solem certissima signa sequuntur. *V.* Hæc ante exitium primis dant signa diebus. *V.* Testa notavi Signa supercilio pene loquente dari. *O.* Nutu signisque loquuntur. *V.* Compertum est veracibus ut mihi signis. *T.* Atque hæc ut certis possimus disce- re signis. *V.* Haud obscura cadens mittet tibi signa Bootes. *V.*
- SIGNÜM**. *Signal.* PHR. Signa canunt; primus turmas invasit agrestes. *V.* Manifestaque belli Signa dedit mundus. *L.* Bello dat signa cruento Buccina. *V.* Dat signum speculâ Misenus ab altâ. *V.* Intenti expectant signum. *V.* Dat Tessera signum. *Sil.*
- SIGNÜM**. [*Pro statuâ.*] *Statue.* PHR. Pectoraque artificum laudatis proxima signis. *O.* Pario formatum marmore signum. *O.* Cum fieret, lapis asper erat, nunc nobile signum. *O.* Ut eburnea si quis Signa regat. *O.* Oraque duruerant signumque exangue sedebat. *O.* Aspera signis Pocula. *V.* (Vide *STATUA.*)
- SIGNÜM**. *Etendans.* PHR. Infestis obvia signis Signa, pares Aquilas, & pila minantia pilis. *L.* Hi volucres tollunt Aquilas, hi picta Draconum Colla levant; multusque tumet per nubila Serpens Iratus stimulante noto. *Cl.* Explicuit turmas & signa minantia pugnam. *L.* Quid Martia signa Sollicitas. *St.* Belli cecinit fatale cruenti Signum. *Sil.* Ardua primam Ad muros dux signa rapit. *Sil.* Sub duce qui templis Parthorum signa refixit. *H.* Referentem signa Camillum. *V.* Et castris vellere signa. *V.* (Vide *VEXILLUM.*)
- SIGNÜM** Cæleste. *Constellation.* PHR. Alius egressus cælestia signa cremabis. *O.* Cælo labentia signa. *O.* Noctisque orientia signa. *V.* Rabiosi tempora signi. *H. i.* Canicula. Nox cælo diffundere signa parabat. *H.* Signorum obitus speculamur & ortus. *V.* (Vide

- SIDUS**, **ASTRUM**.)
- SIL**, ilis, n. *Vir.* [*Pigmenti genus coloris lutei.*]
- SIL**. *Especie d'ocre.* **SILACEÜS** color. *Pl.* Couleur d'ocre.
- SILÄ**, æ, f. *Mons Lucania sylva.* Ac veluti ingenti Silâ summoque Taburno. *V.*
- SILÄNÜS**, i, m. [*Tübüs, fistulâ è quibus erumpit aqua.*] *Tuiau d'une fontaine.* PHR. Preque voluta Corpora silanos ad aquarum strata jacebant. *Lr.* Confert ad somnum silanus cadens. *Cel.*
- SILÄRÜS**, i, m. *Qui & SILER dicitur & SILÄRIS is.* *Italia fluvius, in quem decidentia virgulta & folia lapidescere credebantur.* PHR. Nunc Silarus quos nutrit aquis; quo gurgite tradunt Duritiem lapidis mersis inolescere ramis. *Sil.* Est Silari circa, &c. *V.* Radenque Salerni Testa Siler. *L.*
- SILENÜS**, i. *Bacchi nutritius & Pedagogus quem Afino vehi solitum agebant.* PHR. Silenum somno videre jacentem Inflatum hesterno venas, ut semper, Iaccho: Serta procul tantum capiti delapsa jacebant; Et gravis attrita pendebat cantharus ansâ. *V.* Venerat & senior pando Silenus Afello. *O.* Ebrius ecce senex pando Silenus Afello Vix sedet. *O.* Ferulâ titubantes ebrius artus Sustinet; & pando non fortiter hæret Afello. *O.* Famulusque Dei Silenus Alumnus. *H.* At Silenus adest: titubantem annisque meroque Ruricolæ cepere Phruges, viactumque coronis. *O.*
- SILENTIÜM**, ii, n. *Silence.* EPITH. Taciturnum, mutum, tacitum, placidum, alium, arcanum, nocturnum, tenebrosum, latebrosum, tranquilum, fidum, severum, verecundum, decorum, sacrum, fidelis, suspicax, cæcum. PHR. Si sermone placer, taciturna silentia vitet. *O.* Est & fideli tuta silentio Merces. *H.* Utrumque sacro digna silentio Mirantur umbræ dicere. *H.* Eximia est virtus præstare silentia rebus. *O.* Agere alta silentia. *O.* Silentio dissimulare aliquid *Quin.* Si taciturnitas Obstaret meritis invida Romuli. *H.* Cur facunda parum decoro Inter verba cadit lingua silentio. *H.* Quid me altâ silentia cogis Rumpere. *V.* Sermone silentia rupit. *V.*
- SILENTIÜM**. [*Pro silenti loco.*] *Repos, solitudo.* PHR. Fertque vagos mediæ per tuta silentia noctis Incomitata gradus. *O.* Incertusque via per nigra silentia vastum Quærit iter. *St.* Silentia somni. *O.* Tenebræque horrenda silentia alebant. *Sil.* Ut se quieto cuncta silentio Stravere late. *Sarb.* (Vide *SOLITUDO.*)
- SILENTIÜM** imponere. PHR. Jovi, qui postquam voce, manumque Murmura compressit, tenere silentia cuncti. Substitit ut clamor pressus gravitate regentis, Juppiter hoc iterum sermone silentia rupit. *O.* Dignitoque silentia suadet. *O.* Tum facta silentia linguis. *V.* Utque satis trepidum, turbâ coeunte, tumultum Composuit; vultu dextræque silentia iussit. *L.* Magnifica verba mors prope admota excutit. *S.* Favete linguis: carmina non prius Audita canto. *H.*
- SILENTIÜM**. *Metaph.* [*Pro quiete.*] *Repos.* Silentium deinde biduum fuit. *Lrv. i.* non pugnatum est.
- SILENTIÜM** Lunæ. [*Interlunium.*] *Lorsque la lune ne luit pas.* Tacite per amica silentia Lunæ. *V.*
- SILEÖ**, es, lui, ere. *Se taire, garder le silence.* SYN. Tacet, conticet, reticet, obmutescet. PHR. Bis quinos flet ille dies, rectusque recusat Prodere voce suâ quemquam. *V.* Ubi thalamis se composuere (*Apes*) silentur In noctem. *V.* Nec longa li-

lencia feci. *V.* Silent, arrestisque auribus astant. *V.* Nec tacti demens. *V.* Conticuere omnes; intentique ora tenebant. *V.* Muta silet virgo, terramque immota ructur. *O.* Vocem tenuere sorores. *O.* Tabulis increpiti tenuere silentia dictis. *Com.* Impium tenete clamorem sodales, Et cubito remanete presso. *H.* Ut primum placati animi, & trepida ora quierunt. *V.* Voces compesce molestas. *Pr.* Silet: dolor ora repressit, Verbaque quarenti satis indignancia linguæ Defuerant. *O.* Digito compesce labellum. *J.* Ore præmunt voces. *O.* Quærit lingua moras. (Vide TACEO.)

SILĒRĒ aliquid. *Passer sous silence.* *PHR.* Mala causa filenda est. *O.* At si tacere lingua non potest ista. *M.* Nec te, juvenis memorande, silebo. *V.* Chartis inornatum fileri. *H.* Ille nefastus erit, per quem tria verba silentur. *O.* Pressa est insignis gloria facti. *V.* Nec tacebit injurioso fama silentio. *Com.* Hæc, spatiis conclusus iniquis Prætereo, atque aliis post commemoranda relinquo. *V.*

SILĒRĒ. [Pro Sermonem abruptere.] *Cesser de parler.* *PHR.* Substitit in medio præcia lingua sono. *O.* Ter recum conata loqui, ter inutilis hæsit Lingua, ter in primo destitit ore sonus. *O.* Conticuit tandem, factoque hic sine quievit. *V.* Vocemque premit. *V.* Pars ultima vocis In medio suppressa sono est; ad apertaque velle Ora loqui credas, non sunt ea pervia verbis. *O.* [Vide OBMUTESCO. LOQUOR. Loquendi finem facere.]

SILĒRĒ, & SILESCĒRĒ. *Metaph. Estre calme.* *PHR.* Æquora tuta silent. *V.* Loca nocte silentia latē. *V.* Aut interpesta silet nox. *V.* Deum domus alta silescit. *V.* Silet arduus æther. Tum zephiri posuere; premit placida æquora pontus. *V.* Et nunc omne tibi stratum silet æquor. *V.* Dum silescant turbæ. *Tac.*

SILĒRĒ. [Pro languere.] *Estre sans force, sans vigueur.* *PHR.* Silent inter arma leges. *Cic.* Leges bello siluere coactæ. *O.* Silent mûxæ Varronis. *Cic. i.* non scribit.

SILENS, ēns. *Qui garde le silence.* *PHR.* Stant lumine fixo, Perque viam folis pandunt singultibus ora. *Com.* Errabat sine voce dolor. *L.* Homo alti egregieque silentii. *H.* Qui premit sacram taciturnitate Pectoris gazam, bene non silenti Turus in vulgo, bene suspicaci Regnat in aula: Præterit mutas bene cymba ripas; Quæ simul raucis strepue-re faxis, In latus cautam sapiens memento Avertere proram, Sarb.

SILENTES. [Mortui.] *Les morts.* *PHR.* Silentium cœtus, fedes. *O.* Vulgus silentum. *S.* Ille (Minois) Silentum Conciliumque vocat. *V.* Mox etiam Lemures animas dixere silentum. *O.* (Vide MORTUUS, UMBRA pro anima mortuorum.)

SILENS metaph. *PHR.* Silentes furculi. *Col. i.* nondum germinantes. Silens flos. *Col.* Qui non aperitur. Luci silentes. *Sil. i.* Ubi siletur. Luna silens. *Pl. i.* Deficiens. Silentes venti. *Col.* Dies à vento silens. *Col.* Nox silens. *Col.* Unda silens. *U-F. i.* tranquilla.

SILĒR, ēris, n. [Salicis pumilæ genus.] *De l'ozier.* *PHR.* Sponte suâ veniunt & flumina latē Curva tenent, ut molle Siler. *V.*

SILESCŌ, is, ērē. *S'appaiser, se calmer.* *PHR.* Jam ex hî furor æquinoctialis silescit. *C.* Eo dicente Deum domus alta silescit. *V.*

SILĒX, icis, m. f. [Lapis durus ex quo ignis exenti solet.] *Caillon.* *EPITH.* Dūrus, rigidus, ignitū, acūtus, nudus, validus, asper. *SYN.* Lāpis, sāxum, cāutes, rūpēs. *PHR.* Ac primum filicis scintillam excudit Achates, Suscepitque ignem foliis. *V.* Et filicis venis abstrufum excuderet ignem. *V.* Terrenā filices fornacæ soluti. *O.* Molle super filices imposuere caput. *O.* Indomitæque filix curvā fornace liquefcit. *Sr.* Silices tenuantur ab usu. *O.* Flebis; non tua sunt duro præcordia ferro Vincita; Nec in tenero star tibi corde filix T. Stabar acuta filix præcis undique faxis. *V.* Nec magis ille moverur Quam si dura filix, aut ster Marpesia cantes. *V.*

SILICERNIUM, i. n. *Var.* [Convivium funebre.] *Festin, repas de funerailes.*

SILICERNIUS, ii, m. *Ter.* [Senex decrepitus, dignus cui silicernium fiat.] *Vieillard decrepire.*

SILICEUS, a, um. *CATO.* De caillon. **SILICEUS.** *Sen. Metaph.* Dur, impioiable.

SILICIA, æ, f. *Pl.* [Herba.] *Senegré.*

SILIGŌ, inis, f. [Triticæ species.] *Le froment le plus excellent.* *EPITH.* Albā, purā, mollis, lætā, candidā. *SYN.* Fār, triticeum, frumentum. *PHR.* Sed tener & niveus mollique filigine factus Panis. *J.* Tot medicaminibus coctæque filiginis offas. *J.* **SILIGINEUS** panis. *Pl.* Fait de ce froment.

SILIQUĀ, & **SILICULĀ,** æ, f. dim. *Var.* [Folliculum quo includuntur grana leguminum.] *Gousse, cosse.* *PHR.* Grandior ut fœtus filiquis fallacibus esset. *V.* Siliquā quassante legumen. *V.* Vivit filiquis & pane secundo. *H.* **SILIQUĀ.** *Col.* [Idem quod filicia.] *Senegré.* ... **SILIQUĀ.** *Pl.* [Arbor.] *Carouquier.* [Ejusque fructus.] *Carrange.*

SILICUASTRUM, i. *Pl.* [Herba quæ & Piperitis dicitur.] *La poivrete.*

SILICUOR, aris, aris sum, ar. *Pl.* [Siliquis integri.] *Se couvrir d'une gousse.*

SILICUOSUS, a, um. *Col.* Qui a des gosses.

SILŌ, ōnis, m. *Pl.* [Qui prominentia habet supercilia.] *Qui a les sourcils fort avancez.*

SILVĀ, **SILVANUS,** **SILVESTRIS,** &c. (Vide **SYLVA,** &c.)

SILURUS, i. m. [Peculiaris Nili piscis.] *Sorte de poisson qu'on pêche dans le Nil semblable à l'Esturgeon.* *PHR.* Vendere municipes fractâ de merce Siluros. *J.*

SILUS, a, um. *Cic.* [Nasum habens sursum aduncum.] *Qui est camus, qui a un petit nez retroussé.*

SIMETHIS, idis. *Nympha.* Acis erat Fauno nymphæque Simethide cretus. *O.* Simethius heros. *O. i.* Acis.

SIMIĀ, æ, f. & **SIMIUS,** i. m. [Animalia hominum proxima ita dicta quod sima sint.] *Un Singe.* Deum genitor fraudem, & perjuriam quondam Cercopem exosus, gentisque admiffa dolosæ In deformem viros animal mutavit: ut iidem Dissimiles homini possent, simileque videri; Membraque contraxit, nareque à fronte remissas Conrudir, & rugis peraravit anilibus ora: Totaque velatos flaverit corpora villo Misi in has sedes: nec non prius abstulit usum Verborum, & natæ dura in perjuriam linguæ: Possit queri tantum rauco stridore reliquit. *O.* *EPITH.* Vāfrā, callidā, cautā, astutā, versutā, deformis, tūrpis, protērvā, imitātrix, āfrā, libycā. *PHR.* Callidus emissas eludere Simius ha-

stas. *M.* Simia nec Serpens unus, nec culeus unus. *J.* Inductoque senex obficeret ieret in auro: Quem puer arridens pretioso stamine serum Velavit, nudasque nates, ac terga reliquit; Ludibrium mensis erecto pectore dives Ambulat, & claro sese deformat amictu. *Cl.*

SIMIŪS, & **SIMŪLŪS**, ī, n. [Imitator.] *Singe, imitateur.* *PHR.* Quos neque pulcher Hermogenes unquam legit, neque simius iste. *H.*

SIMILĀ, ā, f. & **SIMILĀGŌ**, īnis, f. [Farinæ flos.] *Fleur de la farine de froment.* *PHR.* Nec poteris similæ dotes numerare nec usus. *M.* Similagineus panis. *PLI.* *Fait de fleur de froment.*

SIMILIS, ilē, ior, illimius. *Semblable.* *SYN.* Pār, æqualis, idē, cōsimilis, haud absimilis, nōn impār. *PHR.* Hinnuleo similis. *H.* Similis tui. *Cic.* Mœrenti similis. *PLI.* Nec aqua aquæ similior. *Pla.* Furtis & fraude simillimus illi. *O.* Simillima proles Indiscerta suis gratulusque parentibus error. *V.* Facies non omnibus una, Non diversa tamen qualem decet esse fororum. *O.* Plurima vultu Mater inest. Jam creverat infans Ore patrem referens. *Cl.* Omnia Mercurio similis, vocemque coloremque Et crines flavos & membra decora juvenat. *V.* Inter se similes, vix ut dignoscere possis. *O.* At Triviæ Lenis species, & multus in ore Frater erat Phœbique genas & lumina Phœbi Esse putes, solusque dabat discrimina sexus. *Cl.* Faciem parentis exhibet. *PLI.* Talis incessu fuit, Habituque tali... sic cellus humeris, fronte sic torvâ minax. *S.* Fuit huic animis æqualis & annis. *V.* Flammas imitante pyropo. *O.* O! mihi sola mei super Astianactis imago: Sic oculos, sic ille manus, sic ora ferebat. *V.* Parvam Trojam simulataque magnis Pergama. *V.* Ritu quoque cincta Dianæ Falleret, & credi posset Latonia. *V.* Cujus erat facies, in quâ materque paterque Cognosci possent. *O.* Alta quies placidæque simillima morti. *V.* Os humerosque Deo similis. *V.* Ipsa ingens arbor faciemque simillima Lauro. *V.* Similescque mœorum Mille die versus describi posse. *H.* Anhelanti similis. *V.* Similis non fuit ille tui. *O.* Pallor buxo similis. *O.* Puroque simillimus amni. *H.* Cadenti Imminet affimilis. *V.* Rudibusque simillima signis. *O.* Sit suo similis patri & facile insciis noscitur ab omnibus. *C.* Atque imploranti similis. *V.*

SIMILITER, **SIMILE**, **SIMILLIME**, *Cic.* adv. *Semblablement.* *SYN.* Vēlūtī, nōn sēcūs ac, haud sēcūs, pāritēr, sēu. *Quæ vide suis locis.*

SIMILITUDŌ, īnis, & **SIMYLITAS**, ātis, f. *VIT.* *Ressemblance, similitude, rapport.* *SYNT.* Indiscrēta veri similitudo. *PLI.* Similitudo periculi. *Cic.* Veri similitudine captus. *LIV.* Similitudines animi cum corpore. *Cic.* *PHR.* Magna inter mores concordia. *J.* Virginis os habitumque gerens. *V.* Et confanguineos eadem cum forma figeret. *Cl.* Fulminis in morem. *V.* Tela Crebra nivis ritu. *V.* Delphinūque modo. *V.* Turbinis ari Mote furcens. *V.* Effigiem Xanti Trojamque videtis. *V.*

SIMYLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Ressembler, être semblable.* *PHR.* Cum sint crura tibi similent quæ cornua Lunæ. *M.* (Vide **SIMILIS**.)

SIMOIS, ēntis, m. *Fluvius Troadis.* *PHR.* Tunc ille Æneas quem Dardanio Anchisæ Edidit alma Venus rapidi Simoentis ad undam. *V.*

SIMŌNĪDĒS. *Cæus poëta primus apud Græcos Lyricus.*

SIMPLEX, icis, plicior, cissimū. *Simple, qui n'est pas composé.* *PHR.* Et crinis simplex nodum collectus in unum. *O.* Nec via mortis erat simplex. *V.* Cibus utilissimus, simplex. *PLI.* Munditiis simplex mulier. *H.* Rus simplex. *PLI.* Iter simplex & directum. *Cic.*

SIMPLEX, [Vērūs & sincerus.] *Sincere, franc, ouvert.* *SYN.* Cāndidūs, āpērtūs, nūdūs, sincērūs, vērāx, vērūs. *PHR.* Tu mihi simplicibus dilectus ab annis, Et prætextatâ cultus amicitia. *M.* Domus simplex atque inscia fraudum. *St.* Simplex liber. *H.* Simplicior si quis, qualem me sæpe libenter Obtulerim tibi Mæcenas. *H.* Cum simplici homine simpliciter agerem. *Cic.*

SIMPLICITAS, ātis, f. *Simplicité, candeur.* *EPITH.* Pūrā, cāndidā, crēdulā, nūcā, prūdēns, sāpiēns, incāutā, incūlā, nūdā, rūdīs, rūsticā. *SYN.* Intēgritās, cāndōr, sincēritās. *PHR.* Nudaque simplicitas purpureusque pudor. *O.* Aurea simplicitas operosi nescia fastus. *Sant.* Simplicitas rudis ante fuit, nunc aurea Roma est. *O.* Vitam quæ faciunt beatiorem... res non parva labore, sed relicta Prudens simplicitas, parces amici, &c. *M.* Artibus & verâ simplicitate bonus. *M.* Nescia fraudis Simplicitas. *M.* Pectus & Herculeæ simplicitatis habes. *O.*

SIMPLICITER, ciūs, cissimē, adv. *D'une manière simple, franche.* *SYN.* Cāndidē, intēgrē, sincērē, vērē. *PHR.* Dic mihi simpliciter, quid præstas; &c. *M.* Vivere simpliciter. *Cic.* Ebria simpliciter. *M.*

SIMPLŪS, ā, ūm. [Unicus, vel semel tantum.] *Simple* Simpla habitatio. *Pla.* Simplum solvere. *Pla.*

SIMPŪLŪM, ī, n. & **SIMPŪVIUM**, īī, n. *Var.* [Calix fœtilis quo vinum in sacrificiis libabatur.] *Petit vase dont on se servoit dans les libations.* *PHR.* Simpulum ridere Numæ nigrumque catinum, Aut Vaticano fragiles de monte patellas Ausus erat. *J.* **SIMŪL**, adv. *Ensemble, avec.* *SYN.* Unā, pāritēr. *PHR.* Pene simul tecum solatia rapta Menalca. *V.* Non bene conveniunt nec in unâ sede morantur, Majestas & amor. *O.* Ingemuere simul: simul incurvata dedere Terga. *O.* Simul incipit ipse. *V.* Unâ Eurūque Notūque ruunt. *V.*

SIMŪL, & **SIMŪLĀC**, **SIMŪLATQUĒ**. *Aussi-tôt que PHR.* Quam simulac tali pensavit peste teneri. *V.* Sed simul obligasti. Perfidum votis caput. *O.* Quo simulac primum pennis delata. *L.* Simulatque audivit. *H.*

SIMŪLĀCHRŪM, ī, n. *Statue, image.* *EPITH.* Aurēūm, lignēūm, lapidēūm, Ænēūm, māmōrēūm, cērēūm, antiquūm, nitēns, insignē. *SYN.* Imāgō, Signūm, stitūā, effigies. *PHR.* Divūm amplexæ simulachra tenebant. *V.* Ligna contulerat veterum simulachra Deorum. *O.* Simulachraque cerea fingit. *O.* Qui finxit sacros auro vel marmore vultus, Non facit ille Deos; qui colit, ille facit. *M.* Nulla autem effigies nulli commissâ metallo Forma Dei: mentes habitare & pectora gaudet. *St.* Quin etiam veterum effigies ex ordine avorum Antiquâ ex Cedro. *V.* Stabat in exigua ligneus æde Deus. *T.* Felices illi qui non simulachra, sed ipsos, Quique Deū coram corpora vera vident. *O.* Quos dedit ars, vultus effigiemque celo. *O.* Fragili simulachra nitentia cerâ. *J.* Sic homines novere Deos, quos arduus æther Occulit; & colitur pro Jove, forma

Jovis. O. (Vide IMAGO.)

SIMULACHRUM. [Vana animi imago.] *Phantome, representation.* **PHR.** Umbrae ibant tenues, simulachraque luce carentum. *V.* Inhumati venit imago Conjugis oſta modis attollens pallida miris. *V.* Scilicet ante oculos tua ſemper oberrat imago. *Sant.* Falſaque ſævarum ſimulachra ululare ferarum. *O.* Simulachri apparuit umbra: Atque oculos fallax veſtros eluſit imago. *Vida.* Huic ſe forma Dei vultu redeuntis eodem Obtulit in ſomnis. *V.* Infelix ſimulachrum, atque ipſius umbra Creuſæ Viſa mihi ante oculos, & notâ major imago. *V.* Cum ſubitò è ſylvis macie confecta ſupremâ Ignoti nova forma viri miſerandaque cultu Procedit. *V.* Aeneas ſubitis exterritus umbris. *V.* Hic illi occurrit Thideus... Et Adraſti pallentis imago. *V.* Multa modis ſimulachra videt volutantia miris, Morte obitâ quales fama eſt volitare figuras. *V.*

SIMULACHRUM. [Pro Similitudine.] *Reſemblance.* **SYNT.** Simulachra vultus. *Tar.* Simulachrum civitatis, animorum, virtutum. *Cic.* Belli ſimulachra cientem. *Tr.* Pugnaque cient ſimulachra ſub armis. *V.*

SIMULAMEN, inis, n. *Image, representation.* **PHR.** Annua plangoris peraget ſimulamina noſtri. *O.*

SIMULATĒ, adv. *Cic.* Avec diſſimulation.

SIMULATIO, ōnis, f. *Diſſimulation, deguiſement, hypocriſie.* **EPITH.** Fallax, turpis, mēdāx, fictā, dolōſa, occūltā, ſūbdolā, vātrā, tēcta. **SYN.** Fallaciā, mēdaciūm, dōlūs, frāus. *Qua vide ſuis locis.* Fallax imitatio, ſimulatioque virtutis. *Cic.*

SIMULATOR, ōris, m. *Qui deguiſe, qui feint.* **SYN.** Fallāx, mēdāx. **PHR.** Tantum ne pateas verbis ſimulator in illis. *O.* Artificem ſimulatoremque figuræ Morpheæ. *O.* Non fuit in terris vocum ſimulantior ales. *O.*

SIMULŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Feindre, contrefaire.* **FIGŌ,** diſſimulō, mētiōr, dēcipiō, fallō. **PHR.** Nimbo & non imitabile fulmen Ære & cornipedum curſu ſimularat Equorum. *V.* Duceret æra Fortis Alexandri vultum ſimulantia. *H.* Teſto ſimulatur lumine ſomnus. *O.* Spem vultu ſimulat. *V.* Simulabat gaudia vultu. *O.* Non eſt quod ſimulas. *H.* Multa malus ſimulans vanā ſpe luit amantem. *O.* Senſit ſimulatâ mente locutam. *H.* Illa chorum ſimulans. *V.* Votum pro reditu ſimulant. *V.* Et parvæ Trojæ, ſimulataque magnis Pergamæ. *V.* Simulato numine Bacchi. *V.* Conſilium vultu tegit, ac ſpem fronte ſerenat. *V.* Blando fraudem pretextere riſu. *Cl.* Gemitus expreſſit pectore læto, Et lachrymas Cæſar fudit non ſponte cadentes. *L.*

SIMULTAS, atis, f. *Haine, inimitié.* **PHR.** Vetus atque antiqua ſimultas Inter finitimos. *J.* (Vide ODIVM.)

SIMŪS, & **SIMŪLŪS,** ā, ūm. *Camus.* **SYN.** Cāmbrūs, Rēsīmūs. **PHR.** Dum tenera attontent ſimævirgulta Capellæ. *V.* Atque ille ſima nare turgidis labris, &c. *M.* Simulus iſte quis eſt. *M.*

SIN, conj. *Que ſi, mais ſi.* **SYN.** At ſi; ſi vērō, ſin autēm. **PHR.** Sin abſumpta ſalus; & te, pater optime Teucrūm, Ponrys habet. *V.* Sin autem ad pugnam exierint. *V.*

SINADĀ, æ, f. *Aſia civitas ad Caria fines.* **PHR.** Mar mor purpureis cædit quod Sinada venis. *Cl.*

SINÆ, arum. [Populi Aſiatici.] *Les Chinois.* **PHR.**

Toto diviſos æquore Sinas. *Rap.*

SINĀPI, ind. n. & **SINĀPIS,** is, f. & **SINĀPE,** is, n. [Herba.] *Moutarde.* **EPITH.** Mōrdax, lāchrymōſūm, acrē. **PHR.** Seque laceſſenti ſterum factura ſinapis *Col.*

SINCERĒ, adv. *Sincerement, ingenuement.* **SYN.** Pūrē, intēgrē. **SYNT.** Sincerē agere, loqui. *Cic.*

SINCERITAS, atis, f. *Sincerité, pureté.* **SYN.** Pūrītās, intēgrītās. **PHR.** Ligna quæ ſinceritatem habent. *Col.* Utilius homini nihil eſt quàm recte loqui; Sed ad perniciem ſolet agi ſinceritas. *Ph.*

SINCERŪS, ā, ūm. [Quod integrum eſt.] *Pur, net, ſain.* **PHR.** Ruſus ſine vulnere corpus, Sincerumque fuit. *O.* Sinceris membris. *Tr.* Sincerum eſt niſi vas, quodcumque infundis, aceſcit. *H.* Nulla eſt ſincera voluptas. *O.* Sincera fortuna. *O.*

SINCERŪS. [Pro vero.] *Sincere, de bonne foy.* **SINCARA** laus. *Cl.* Sed ſunt tua pectora lacte Et non calcata candidiora nive? Sincera fide agere. *Liv.* Nullo liveſcere fuco, Nunquam falſa loqui; nunquam promiſſa morari, Inviſo odiſſe palam; non virus in alto Condere, non latam ſpeciem prætereſſe fraudi; Sed certum mentique parem componere vultum. *Cl.*

SINCIPŪT, itis, n. *Le devant de la tête.* **PHR.** Comedam, inquit, ſtebile nati Sinciput Elixi. *J.* Mihi feſta luce coquatur. *Urtica* & falſa ſumofum ſinciput aura. *P.*

SINDŌN, ōnis, m. [Linteūm.] *Un linceul.* **PHR.** Ridebis ventos hoc munere teſtus & imbres Nec ſic in Tyriâ ſindone tutus eris. *M.* Quid ſindone teſtus olenti. *M.*

SINĒ, Præp. *Sans.* **SYN.** Abſquē, cētrā, extrā. **PHR.** Clamabam ſine me, me ſine mater abis. *O.* Imperium ſine ſine dedi. *V.* Nabis ſine cortice. *H.*

SINGILLĀTIM, adv. *Ter.* & **SINGŪLATIM.** *Cic.* En particulier. **SYN.** Sēparātīm.

SINGŪLĀRIS, arē. *Singulier, ſeul.* **SYN.** Sōlūs, ūnīcūs, ūnūs. **PHR.** Rare ſingulari fluctum ſecans. *S.* **SINGŪLĀRIS.** [Excellēns.] *Singulier, rare.* Adoleſcens ſingularis. *Cic.* Uxor ſingularis exempli. *Cic.* Impudentia ſingularis. *Cic.*

SINGŪLARITĒR, adv. *Cic.* Singulierement, particulièrement. *Singulariter apta.* *Tr.* Per ſync.

SINGŪLTĪM, adv. *En ſanglotant.* **SYN.** Dōlēntēr, Mœſtē, trīſtē. **PHR.** Ut veni coram, ſingultim pauca locutus. *H.*

SINGULTIŌ, is, ivī, itūm, irē. & **SINGULTŌ,** ās, āvī, ātūm, ārē. *Sanglotter.* **PHR.** Truncumque reliquit Sanguine ſingultantem. *V.* Et ſingultantia verba Molior. *St.* Imaque longo Ilia ſingultu tendunt. *V.* Longis ſingultibus ilia pulſat. *V.* Frigiduloſ udo ſingultus ore cientem. *C.* Poſitique patrum ſuper ora gementum Semineces pueri trepidās in limine vitæ Singultant animas. *St.* Singultans anima. *O.* Brachiaque excepi preſſo pendentia collo, Et ſingultatis oſcula miſta ſonis. *O.*

SINGULTŪS, ūs, m. *Sanglot.* **EPITH.** Lōngūs, ægēr, trīſtis, acēr, āſpēr, nōxiūs, dūrūs, frīgīdūs, amārūs, lēthālīs. **PHR.** Singultuque piās interumpente querelas. Oraque ſingultu concutiente ſonant. *O.* Cum tibi ſingultu fortia verba cadent. *Pr.* Rupraque ſingultu verba loquentis erant. *O.* Singultus membra coarctans. *Tr.* Singultu medios impediēte ſonos. *O.* Singultibus ilia tendunt. *V.* Et ſingultanti repetitæ pectore voces. *Sant.*

SINGŪLŪS, ā, ūm. *Seul, chacun en particulier.* PHR.

Et quæ non profunt singula, multa iuvant. O.

SINISTĒR, trā, trūm. *Qui est à la gauche.* SYN. LĒ-
vūs. PHR. Vestigia nuda sinistri Instituire pedis.
V. Laterique sinistro Affixus. V. Murorum par-
te sinistrā. V. Sinisterior pressam rota ducat ad oram.
O. SINISTRŪM Augurium. Avis sinistra. CIC. Ali-
quando bonum aliquando malum significat, de quo
(Vide LĒVUS.) PHR. Tonitrus sinistri. O. Pro
bono omine. Sæpe sinistra cavā prædixit ab Illice Cor-
nix. V.

SINISTĒR. [Pro noxio & adverso, vel à sinistro au-
gurio, vel quia, quæ sinistrā manu fiat, minus
rectè fieri videntur.] *Contraire, nuisible.* SYN. No-
xiūs, contrāriūs, infāstūs, infēlix, infōrtūnātūs.
PHR. Arboribusque satisque Notus pecorique sini-
ster. V. Et fuit ad cœptas hora sinistra vias. O.

SINISTĒRITAS, ātis. f. *Malignité.* Sinisteritatis &
malignitatis fama. PLI.

SINISTRĀ, ā. f. *La main gauche.* PHR. Clypeum
tunc deinde sinistrā Extulit ardentem. V. Nunc dex-
trā ingeminans ictus, nunc ille sinistrā. V.

SINISTRĒ, adv. CIC. *En mauvaise part.* Exceptus
sinistre. H.

SINISTRŌ, ōs, āre. PLA. [Ad sinistram ferri.] *Tour-
ner à gauche.*

SINISTRORSŪM. adv. [Versus sinistram.] *A gau-
che, du côté gauche.* PHR. Ille sinistrorsum, hic dex-
trorsum abit. H.

SINŌ, is, sīvī, sitūm, ěrē. *Laisser faire.* SYN. Pēr-
mittō, patiōr, fēro, cōncēdō, ānnūō. PHR. Nullā
sinimur consistere terrā. Pr. Redderet, ac tumulo si-
neret succedere. V. Areebat, nec longius ire sinebat.
O. Non bene conveniens tu sinis esse jugum. Pr. Far-
ragine corpus Crescere jam domitis (Equis) Si-
nito. V. Me finite atque auferte metus. V. Sinit re-
gnator Olympi. V. Non situs est accusare. CIC.

SINŌN, ōnis. *Filius Sisyphi Cum Ulysse ad bellum
Trojanum profectus, cui ob ingenii astutiam fallendo-
rum Trojanorum, Equique aperiendi negotium im-
positum est, ut fusiūs narratur. Lib. 2. Æneid.* PHR.
Qui se ignotum venientibus ultro Obtulerat fideus
animi atque in utrumque paratus Seu versare dolos
seu certæ occumbere morti. V. Talibus insidiis per-
jurique arte Sinonis credita res, captique dolis. V.
Victorque Sinon incendia miscet. V.

SINŌPĒ, ěs. f. [UrbsPonti.] PHR. *Sinopi ou Sinabe.*
Non doluit patriā Cynicus (Diogenes) (procul esse
Sinopeus. O. Assyrios complexa sinus stat opima Si-
nope. V.F.

SINŌPIS, idis. f. PHR. [Rubricā ita dicta quod primò apud
Sinopem inventa sit.] *Rubrique, espede de terre rouge*

SINŪESSĀ, ā. f. [Urbs Campaniæ.] *Sinuessa.* PHR.
Varius Sinuessæ, Virgiliusque Occurrunt. H. Vul-
turnus niveisque frequens Sinuessa Colubris. O. Si-
nessanumque petrinum. H.

SINŪM, i. n. [Vas quo lac excipiebatur.] *Por à
mettre du lait.* PHR. Sinum lactis, & hæc te liba
Priapæ quorannis Expectare sat est. V.

SINŪŌ, ās, āvī, ātūm, ārē, [in sinum flectere, cūr-
vare.] *Courber.* SYN. Cūrvo, Incūrvo, rōquēō,
flectō, obliquō, inflectō, plīcō. PHR. Impositis ca-
lamis patulos sinuaverat arcus. O. Sinuatque im-
mensa volumine terga. V. Serpens sinuatur in arcus.

O. In orbem sinuata Luna. PLI. Tremulæ sinuantur
flamine vestes. O. Vitreis jam margine summo Occa-
num sinuare vadis. CL. Curvos gurgēs sinuatur in
arcus. O. Arcum lunare. O. Qui postquam flexos
sinuavi corpus in orbes. O.

SINŪŌSŪS, ā, ūm. *Qui a des sinuosités. Plein de de-
vours, courbé.* SYN. Cūrvo, Incūrvo, obliquō,
flexuōsūs, involūtūs, intōrtūs, revōlūtūs. PHR.
Serpens sinuosa volumina versat. V. Lunavitque ge-
nu sinuosum fortiter arcum. O. Sinuosa Draconum
membra regens. CL. Flexu sinuoso elabitur An-
guis. V.

SINŪŌSĀ Vestis. *Robe plissée.* Sinuosa vela. PR. I.
Vento curvata. Sinuosa narratio. QUIN. *Embar-
rassée.*

SINŪS, ūs. m. (Propriè dicitur pars quæ est inter pec-
toris & brachiorum complexum] *Le sein.* EPITH.
mōllis, tēnēr, cāndidūs, nivēūs, dūlcis, blāndūs,
rōfēsūs, pūrpūrēūs, lactēūs, maternūs, amīcūs, trē-
pidūs, tēpidūs, cūpidūs. SYN. Grēmīum, pēctūs,
cōmplēxūs, ūlnā. PHR. Inque Sinum præcordia ad
intima subdit Anguem. V. Pulsantur trepidi corde mi-
cante sinus. O. Sinum lachrymis implevit obortis.
V. Attoniti micere sinus. O. Semianimemque sinu
germanam amplexa fovebat. V. Decidit in tepidos
lucida gutta sinus. O. Quem; . . . blando Calliope si-
nu recepit. ST. Ut cum te gremio accipiet lætissima
Dido. V. Conjugis infusus gremio. V. Blando sinu
Fovens nepotem. S. Et trepidæ matres pressere ad
pectora natos. V. Sinu portare. S. Sederat in domib;
farcina grata sinu. FAUST. Inque mei cupido rapta
ferere sinu. C.

SINŪS. [Pais vestis laxior à sinu demissa.] *Le pan de
la robe.* Non debet tam altè descendere sinus, neque
tam deprimi ut ad lumbos detraharatur. QUIN. Togæ
caput involvit: sinum ad ima crura deduxit. SUE.
De Casare moriente. EPITH. Tēnūs, crēpāns, nē-
xillīs, lāxūs, flūēns. PHR. Tyrio prodeat apta sinu.
T. Nodoque sinus collecta fluentes. V. Indue rega-
les Laodamia sinus. O. Purpureos laniata sinus, la-
niata capillos. O. Aurato conspicienda sinu. O. Fer-
re nuces laxo sinu. H. Cur bonis tantis sinum sub-
ducis. S. i. *Cur sinu non excipis.* Et tenues eodē veste
movere sinus. PR. Chlamydemque sinusque crepan-
tes Carbascos, fulvo in nodum collegerat auro. V.
Altera dissuto pectus aperta sinu. O. SINŪS. [Pro
plexu, tortu; à plexibus quos faciebat pars illa vestis.]
PLI, repli, tortuosité. Immenso sinu labitur annis. S.
Extremamque sinu perfundit arenam, V. i. *Unda-
rum flexu, fluitu.*

SINŪS. Metaph. Littus curvum & mare quasi brachiis
amplectens. GOLPHE, *Dévoit de mer.* EPITH. Cūrvo,
obliquō, longūs, prōfūdūs, vādōsūs, rēductūs,
falcātūs, tōrtūs, intōrtūs, immēnsūs, āpricūs,
ōppōrtūnūs. PHR. Est sinus adductos modicè falc-
atus in arcus. O. Omnis ab alto Frangitur; inque
sinus scindit sese unda reductos. V.

SINŪS. [Vela curvata.] VOILE. f. PHR. Plenaque cur-
vato pandere vela sinu. O. Lataque perspicuo vela
tumere sinu. M. Ut curvus in altum Vela vocet,
possisque sinus implere secundos. V. Totos pande si-
nus. J. Obliquatque sinus in ventum. V. (Vide
VELUM.) SINŪS etiam rete dicitur, quod curvetur.]
Filet. Mitti venatio debet: Jam removete sinus M.

SINŪS,

SINUS, *ad alia multa transfertur. Ut. PHR. Laxant arva sinus. V. Extremi sinus orbis. V. i. Angulus. Scinde tellurem Stygis Sinu profundo conde depositum meum. S. Major avaritiæ parvit sinus. J. In sinu habere. Cic. Confugit in sinum tuum concussa Resp. Cic. i. ad te. Gaudere in sinu. Cic. i. intra se. Hostes sunt in sinu urbis. SAL. i. in urbe mediâ. In sinu pacis. PLI. In mediâ pace. Sinus ulceris. CEL. La carité.*

SION, *ônîs [Arx Solymæ urbis.] Sion. SYN. Sôlymâ, Hiërôsôlymî. PHR. Sionis arcem non Aquilo impotens Saxo sedentem perpetuo quatit, Nigrantibus non Auster alis Imbriferas glomerans procillas. Buch.*

SIPARIUM, *it. n. Sir. [Velum scenicum.] Rideau, voile qui se tiroit devant la Scene. PHR. Consumpris opibus vocem, Damasippe, locasti Sipario. J.*

SIPHŌ, & **SIPHŌN**, *ônîs, & SIPHŪNCŪLŪS, i. Col. m. [Cavalis, fistula incurva per quam aqua emittitur.] Tuiau, Siphon. PHR. Effigiemque Dæx longis Siphonibus implet. J. Aqua erumpens Siphonum modo emicat. Plî*

SIPŪS, *ūntis, f. Urbs Apulia. PHR. Et subdita Sipus montibus. L.*

SIPYLŪS, *i. f. Urbs & mons Phrygia. PHR. Tunc cum Mæoniam virgo Sipylumque colebat. O. Genitrix Sipypleia, Niobe. St.*

SITUANDŌ, *TER. S'il arrive quelquefois,*

SQUIDEM, *Conj. Puisque. SYN. Quoniam, nām, enī, quāndō, quāndōquidē. PHR. Quæ mihi ventura est: siquidem ventura senectus. O.*

SQUIS, *siquæ, siquod. Si quelque. PHR. Quin age siquid habes. V. Siquis adhuc precibus locus. V. Siqua pios respectant numina. V. Anthea siquâ (supple parte) Sergestumque videt. V. Siquâ fata sinent. V. i. si qua arte, si quo modo.*

SIRENĒS, *ūm. Monsra marina superiore sui parte virginis effigiem referentia, inferiore verò in piscis caudam desinentia. Siculum littus incelebant, dicebanturque suavitatē cantūs praternavigantes nautas in naufragium pellicere. Fuere reverā meretrices, quæ ad egestatem cum adducerent amatores, dicebantur eis inferre naufragium, fortunarum scilicet. Ficta sunt à Poëtis Acheloi fluvii, & Calliopes filia: illa pratercuntem Ulyssē cum pertrahere non potuissent (occluserat enim cerâ sociorum aures, seque ad malum alligari jusserat.) eo sui contemptu Sirenes ita doluerunt, ut in mare se precipitaverint. Ita Homerus. Ovidius, vero aliter narrat. Nam, cum legeret flores Proserpina vernos In comitum numero mistâ Sirenes eratis? Quam postquam toto frustra quæsisisti in orbe, Protinus ut vestram sentirent æquora curam, Posse super fluctus alarum insistere remis Opraestis, facilesque Deos habuistis, & artus Vidistis vestros subitis flavescere pennis. Ne tamen ille canor mulcendas natus ad aures, Tantaque dos oris linguæ deperderet usum, Virginei vultus, & vox humana remansit. O. SYN. Acheloides. EPIRH. Fallacēs, sūbdolæ, blandæ, cānoræ, æquoræ, glaucæ, cārulæ, siccilæ, dōlōsæ, improbæ, volūcræ, nātāntes. PHR. Reliquit Sirenium scopulos. O. Thyrenæ volucres nautis prædulce minantur. St. Volucres quæ vis Sirenas abegit. Cl. Jamque adeo scopulos Sirenium advecta subibat, Difficiles quondam multorumque ossi-*

bus albos. V. Effuge Sirenium scopulos suspectaque Circes Littora blanditiis infidiosa tuis. *Hofsh. Dulce malum pelago Siren volucresque puellæ, Scyllas inter fremitus, avidamque Charybdin. Cl.*

SIRIĀSIS, *is. f. Plî. [Aduſtio ita dicta à Sirio; seu Caniculâ.] Inflammation.*

SIRIŪS, *i. m. [Stella in ore Canis.] La Canicule. PHR. Tum steriles incendere Sirius agros. V. Sirius ardor. V. (Vide CANICULA.)*

SIRIS, *is. m. Plî. [Lucaniæ fluvius.] Senno.*

SIRMĪŪM, *it. n. Plî. [Urbs Pannoniæ.] Sirmich dans l'Esclavonie.*

SIRPŪS, *sirpiculum. (Vide SCIRPUS, scirpiculum, &c.)*

SIRŪS, *i. m. VAR. [Fovea in quâ reponitur triticum.] Fosse pour y mettre du Bled.*

SIS, *[Pro si vis.] Si vous voulez. Vide sis. Cic.*

SISARĀ, *æ. f. Plî. [Frutex.] De la bruière.*

SISĒR, *ëris. n. & SISARŪM, i. n. [olus.] Chervi. Jam Sifer Assyrioque venit quæ semine radix. Col. Pervellant stomachum Sifer, alec, fecula coa. H.*

SISTŌ, *is, sisti, sistum, èrē. Aët. [Retinere.] Arrêter, retenir. Retinēō, detinēō, mōrōr, cōhibēō, rēprimō, arcēō. PHR. Illa refrænât aquas, obliquaque flumina sistit. T. Sistere aquam fluvii. V. Immenſos siste labores. O. Nam quæ tam sera moratur Segnities. V. Sustentate vales, aut sistere contra. V. Hic rem Romanam, magno turbante tumultu, Sistet eques. V. Sistere bellum. V. Ventrem. M. Fletus, querelas, minas, metum, pedem, opus. O. Fugam. Liv.*

SISTERĒ *gradum. S'arrêter. PHR. Siste gradum teque aspectu ne subtrahere nostro. V. Constitit Anchisâ satus, & vestigia pressit. V. In extremâ tenuit vestigia. ripâ. St. Stare loco nescit. V. Primâque verant consistere terrâ. V. Cunctantur in ædibus omnes. V. In limine portæ Substitit. V.*

SISTERE, *[Pro præsentem exhibere.] Représenter. PHR. Ego vos salvâ sistam. Pla. Facili vos tramite sistam. V. Et monstrum infelix sacratâ sistimus arce. V. SISTĒRĒ. n. [Pro stare, consistere.] S'arrêter. PHR. Sistunt amnes terræque dehiscunt. V. Negat sistere posse Remp. Cic. i. stare. Sistere judicio, sistere se, sisti in judicium. Cic. ult. Comparoitre.*

SISTRŪM, *i. n. Muscum instrumentum Ægyptiorum, qui ab eo sistrati dicti sunt. Linigeri fugiant pueri, sistrataque turba. M. Erat verò sistrum lamina area recurvaque trajectis ungulis areis quæ, crispante brachio, sonum reddebant. Et quatiat tremulâ gatula sistra manu. M. Eo utebantur in sacris Isidis. [Qui dnos sacra juvant quid nunc Ægyptia profunt Sistra. O. Per tua Sistra precor per Anubis ora verendi. O.] Sistre. EPIRH. Ægyptiūm, Phāriūm, Mēphritiūm, Mārēōticūm, Isiācūm, Ærētiūm, sonābilē, sonāns, crēpitāns, garrulūm, tinnulūm. PHR. Cornua fulserunt crepitique sonabile sistrum. O. Patrio vocat agmina sistro. V. De Cleopatrá, ironice. Neque enim ita canorus erat sistrum, ut eo cogi possent naves. Ita Prop. de eadem. Aulæ Jovi nostro laurantem opponere Anubim... Romanamque tubam crepitanti pellere sistro. Pr.*

SISIMBRIŪM, *it. n. PLI. Herba genus hortenſi menta proximum, foliis latioribus & odoratioribus. Cumque suâ dominæ data grata Sisimbria Myrtho. O. Per iriguas quærenda Sisimbria valles. Rap.*

SISYPHŪS, *Æoli filius ob atrocitiam à Theseo interfectus.*

hinc pœnâ apud Inferos plecti dicebatur, ut saxum ingens in montis verticem urgeret, relapsumque iterum revolveret. SYN. *Æolidēs.* PHR. Aut petis, aut urges rediturum Sisyphæ saxum. O. Damnatus longi Sisyphus Æolides laboris. H. Saxum ingens alii volunt, radiisque rotarum Districi, &c. V. Saxum senis perennis Æolii labor. S. Cervice saxum grande Sisyphiâ sedet. S. Immensum toto monte volutat onus. O. Revolubile saxum Sursum agit. Quid sanguine erectus Sisyphio furtisque & fraude simillimus illi. O.

SITHONIA, æ. f. *Pars Thracia, sumitur à Poëtis pro Thraciâ ipsâ.* PHR. Sithonia nives hyemis subcamus aquosæ. V. Nec vehit Actæas Sithonis unda rates. O. Sithoniæ nurus, matres. S. Sithonius Aquilo. O. *SITICULOSUS & SITIBUNDUS*, â, um. [Vehementer sitiens.] *Sic, aride.* Loca aspera & siticulosa. Col. Siticulosa Apulia. H.

SITIENTER, adv. *Ardennt.* Nec quid sitienter exprens. Cic.

SITIÖ, is, ivi, itum, ire. *Avoir soif, être alteré.* SYN. Siti ardere, premere, torqueri, arere, incendi, exuri, consumi. PHR. Esurit atque sitit. M. Quod plus sunt potæ plus sitiuntur aquæ. O. Nunc tibi cum fauces urit sitis. H. Sitim collegit ab æstu. O. Urit Sitis arida guttur. O. Atent ora siti. *Lat.* Venasque sitis consumit. *Cl.* Ubi ignea venis Omnibus acta sitis miseros adduxerat artus. V. Sicco torret sitis ora palato. *Pr.* Flagrat incensus siti. *St.* Oraque projecta squallent arentia lingua. *L.* Hiant sicca pendula labra siti. O. Tantum sitis arida torret. *St.* Exurit miseros sitis. *Lat.* Fessa labore sitim conceperat, oraque nulli Colluerant fontes. O. Aquas, ad publica munera veqi Quæ tamen, ut detis, supplex peto, non ego nostros Abluere hinc artus, lassataque membra parabam, Sed relevare sitim: caret os humore loquentis, Et fauces arent, vixque est via vocis in illis. O.

SITIENS, entis. *Alteré, qui a soif.* PHR. Si mollius atvum Prodidit humorem; pingues manus utraque glebas Exprimit ora super: nigro si turbida limo Colluvies immota jacet, cadit omnis in haustus Certatim obsecrans miles, morienque recepit, Quas nollet victurus aquas. *Lat.* Oraque sicca rigent squamosis aspera linguis: Jam marcent venæ, nulloque humore rigatus Aëris alternos angustat pulmo meatus... Pandunt ora siti nocturnumque aëra caprant. *L.* Tum creber anhelitus artus Aridaque ora quatit. V. Terram sicco spuit ore viator Aridus. V. In amne medio faucibus siccis sectatur undas. S. Sitiens ibimus Afros. V. Ille vel in Tanaim missus Rhodanumque Padumque Arderet. *L.* Nec fervida pestis Cedit adhuc; sed morbus egens jam gurgite plenis Ylsceribus sibi poscit aquas. *L.* Asperque siti atque exterius æstu. V. Siti enectus Tantalus. Cic.

SITIRE, Metaph. *Desire passionément.* PHR. Sitiens famæ. *Sil.* Sermonis. *Cl.* Virtutis. Cic. Sitiunt aures. Cic. Sitiens voluptates. Cic. Satia te sanguine quem sististi. *Juss.* *SITIRE*, Per transi. ad agros. &c.] *Estre sec.* PHR. Tellus tota sitit. O. Siti findit Canis æstifer arva. V. Haurit sitis arida campos. *St.* Jam sitiunt herbae, & pecori jam gravior umbra est. V. Et Canis arenti torreat, arva siti. *T.* Ipsi jam fontes sitiunt. Cic. Aret ager, vitio moriens sitit aëris herba. V. Sitiens hortus. O.

SITIS, is, f. *La soif.* *EPITH.* Fervens, ardens, sicca,

arens, rabida, ignea, arida, anhelâ, flammâ, aspera, violentâ, insatiabilis, acris, dira, sævâ, vesana, importuna, implacabilis, insedabilis. PHR. Adduxere sitim tempora. H. Saliens incitat unda sitim. O. Inde ubi quarta sitim cæli collegerat hora. V. Ignea venis Omnibus acta sitis. V. Alitur sitis latice ingesto. S. Oraque torquet anhelâ sitis. *St.*

SITIM compescere, levare, relevare, depondere, explere. O. Finire, pellere. H. Excutere. S. Restinguere. V. Sedare. *Lat.* Sistere. O. PHR. Ut Lea sæva sitim multâ compescuit undâ. O. Depositura sitim vicini fontis in undâ. O. Vejentana tuam si domat uva sitim. M. Vinoque levant curasque sitimque. O. At postquam exhausto jam flumine vicerat æstum; Somnos herba dabat. *Pr.* Caret os humore loquentis. Haustus aquæ mihi nectar erit; vitamque fatebor Accepisse, simul vitam dederitis in undis. O. Flagrat dira sitis quam non exstingeret Hebrus. *Manr.* Tristem depellere fesso Ore sitim. *Sil.* Si tibi nulla sitim finiret copia lymphæ. H. Hic sitit ac nullo rabies exstinguitur haustu. *Sil.* Metaph. Per æstum Dulcis aquæ saliente sitim restinguere rivo. V. Excutere sitim undis. S. Tinguntur minimo nec tibi labra lacu. *Sant.* Abstulit ira sitim. O. Fluvii puteisque capacibus hæret; Nec sitis est extincta prius quam vita bibendo. O. Vix ego frigidulæ requieram in margine rippæ. *Sant.* Fonte levare sitim. O. Arentem levat undâ sitim. O. Dumque sitim sedare cupit, sitis altera crevit. O. Nec tibi sunt fontes laticis nisi pene marini, Qui potus dubium est sistat, alant sitim. O. Pulsa sitis fluvio. *St.* Sitim defendere fonte. *Sil.* Avertere sitim fluvio. *Sil.* Sitis abluit de corpore. *Lat.* Rivus muscoso profluit lapide, Dulce viatori lasso in sudore levamen; Cum gravis exustos æstus hiulcat agros. C. Exhausto jam flumine vicerat æstum. *Pr.* Excussit rabidam sitim. S. Æstivamque sitim sedare fluentibus undis. *Sroz.* Oraque fontanâ fervida spargit aquâ. O. Arida nec sitiens ora levabis aquâ. O. Explenda est sitis ista tibi, quâ perditus ardes. O. Atque tuam vincant dolia fusa sitim. *Cl.* Gurgite puro Vita redit. *Lat.* Da tingere fauces: Exiguo liceat rore levare sitim. *Pol.* Collectamque sitim puro positura fluento, Arida suscepto flumine labra rigat. *Sant.* *SITIS*, Metaph. *Ardeur, désir ardent.* PHR. Incensum siti flagrat cor. S. Sitis argenti. H. Famæ. *J.* Prædæ scelerata sitis. *Cl.* Sitis audiendi. *Quin.* (Vide CUPIDO. DESIDERIUM.) *SITIS*, [Pro siccitate.] *Secheresse.* Sitis offerat herbas. O. Deserta siti regio. V. (Vide SICCITAS.)

SITITOR, oris. C. NEP. *Qui désire avec ardeur.*

SITULÂ, PLÂ. & *SITELLÂ*, æ. f. Cic. [Cista quâ populi suffragia colligebantur.] *Vase où l'on mettoit les bulletins pour tirer au sort.*

SITULÂ, PLÂ. [Vas ad hauriendam aquam.] *Sceau à puiser.*

SITUS, â, um. *Situé.* SYN. Positus, jácens, locutus. PHR. Ubi sita Carthago est. *Liv.* In te spes omnis sita est. *Ter.* Potestas. Cic. Ramosis Anio quâ pomiferis incubat arvis. *Pr.* Per udos Alba sedet campos. *Sil.* Si non violentos insula ventos Exciperet. *L.*

SITUS, us. m. [Significat propriè positionem loci.] *Assiète, situation.* PHR. Illa manent immota locis, neque ab ordine cedunt: Verum eadem verso tenuis cum cardine ventus Impulit, & teneras tuasque

janua frondes... Nec revocare situs, aut jungere carmina curat. *V.* Terrarumque situs dicere. *H.* Regalique situ pyramidum altius. *H.* Et segnem patiere situ durefcere campum. *V.* Situs membrorum. *Cic.* Opidorum. *Ces.*

SĪTŪS. [Per transſ. ſignificat vitia quæcumque ex eadem poſitione longoque ſitu proveniunt, qualia ſunt rubigo in ferro, muſcus in arboribus, &c.] *Roſille, chmiffure, craſſe.* *EPITH.* Iners, informis, tūrpis, fœdus, ſquallidus, muſcōſus, ōlidus, ſordidus, tōrpens. *PHR.* Situm detergere ferro. *Sil.* Et ceſſat rigido terra relicta ſitu. *O.* Fœdo Squallent ſceptra ſitu. *Cl.* Horrentesque ſitu campos. *Cl.* Exeſosque ſitu cogit ſplendere ligones. *Cl.* Nunc ſitus informis premit & deſerta veruſtas. *H.* Orbis jacebit ſquallido turpis ſitu *S.* Per loca ſenta ſitu. *V.* *i. ſquallida.* Canescunt turpi relicta ſitu. *O.* **SĪTŪS** etiam ad homines tranſfertur, ſumiturque pro macie, ſenio, ſquallore, &c. *PHR.* Sed me victa ſitu eclis que effœta ſenectus. *V.* Fœda ſitu macies. *L.* Indigna eſt pigro forma perire ſitu. *O.* Deſicit, eſtque minor factus inerte ſitu. *O.* Nec labat annoſo pendula ruga ſitu. *Stroz.*

SĪVĒ. conj. *Soit que.* *SYN.* Sēu. *PHR.* Sive mihi caſus ſive hoc dedit ira Deorum. *O.* Sive dolo, ſeu. jam Trojæ ſic ſara ferebant. *V.*

SMARĀGDŪS, ī. m. [Gemma viridis.] *Emeraude.* *PHR.* Solio claris lucente Smaragdis. *O.* Tu poteras virides pennis hebetare Smaragdōs. *O.* [Vide GEMMA] **SMARĀGDINŪS,** ā, ūm. *CEL.* Couleur d'Emeraude. *Verd.*

SMĪLAX, ācis. f. Puella qua Croci pueri amore tabeſcens & ab illo neglecta obiit, & in plantam ſui nominis mutata eſt Et Crocon in parvos verſum cum Smilace flores. *O.* *Liferon.* **SMĪLAX.** *Pl.* [Frutex qui & Taxus dicitur.] *Un If.*

SMĪRNA, æ. f. *Urbs Fonia credita Homeri patria.* *PHR.* Quantum Smirnzæ durabunt varis honores. *L.*

SŌBŌLES, īs. f. *Lignée, race.* *Les enfans des hommes.* *Les petits des animaux.* *PHR.* Denſior hinc ſoboles, hinc largi copia lactis. *V.* Clara Deūm ſoboles, magnum Jovis incrementum. *V.* Saltem ſi qua mihi de te ſuſcepta fuiſſet Ante fugam ſoboles. *V.* Robur & ſoboles, militum. *Cic.* Apum ſoboles. *Cl.* [Vide PROGENIES. PROLES.]

SŌBŌLEſCŌ, īs, ēre. *Se multiplier.* *PHR.* Juventus ſoboleſcens. *Liv.*

SŌBRĪE, adv. *Sobremment.* *SYN.* Tēpērāntēr, frūgālītēr. *SYNT.* Sobriē vivere. *Cic.* Rem accurate. *Pla.*

SŌBRĪĒTĀS, ātis. f. *SEN.* *Sobrieté, modération.*

SŌBRĪNŪS m. & **SŌBRĪNĀ,** æ. f. *Pla.* [Qui vel quæ ex fratribus vel ſororibus, patruelibus vel conſobrinis progenerantur, ait *Juſtinia.*] *Conſin iſſu de germain.* [Sobrinum vocat *Ter.* quem antea dixerat cognatum.] *Parent.*

SŌBRĪŪS, ā, ūm. *Sobre, temperant.* *SYN.* Abſtīnēns, tēpērāns, pārcūs, tēpērātūs. *PHR.* At ipſe bibebam Sobria ſuppoſita pocula victor aquā. *T.* Saturnalibus huc fugiſti ſobrius. *H.* **SŌBRĪŪS.** [Per transſ.] *Moderē.* *PHR.* Jamque oblita ſui nec ſobria divitiis mens. *Cl.* Sobrium cor. *Pla.* Sobria nox. *Pr.* Sobria rura. *St.* *i.* *Vitiis carentia.* Paupertas ſobria. *Cl.* *i.* *qua ſebrios facit.*

SŌCCŪS & SŌCŪLŪS, ī. m. dim. [Calcei genus.] *Sorte de chaussure.* *PHR.* Ciura diſtincto religavit aut Luteo plantas cohibente focco. *Cl.* Accurrunt

ſervi, foccos detrahunt. *Ter.* Soculos induebat. *Pl.* Detractus ſoculus. *Sue.* **SŌCCŪS.** [Peculiar e Comædorum calceamentum.] *Brodequin.* *EPITH.* Hūmillis, rēnūs, cōmicis. *PHR.* Hunc focci cepere pedem. *H.* *i.* *carminis genus.* Grande ſonant tragicis; tragicos decet ira cothurnos: Verſibus ē mediis foccus habendus erit. *O.* Indignatur item privatis ac prope focco Dignis carminibus narrari cœna Thyæſtæ. *H.* Adſtricto percuriat pulpita focco. *H.* Exempla creantur, Quæ focci ſuperent riſus, luſtusque cothurni. *Cl.* **SŌCCĀTŪS.** *Cic.* *Comédien.* [Vide COMÆDIA.]

SŌCĒR & SŌCĒRŪS, ēri. m. [Uxoris pater.] *Beaupere.* *PHR.* Non hoſpes ab hoſpite tutus; Non focer à genero; fratrum quoque gratia rara eſt. *H.* Quid foceros legere & gremiis abducere pactas. *O.* Carmina per thalamum quamvis feſtina negare Nec volui genero, nec potui focero. *Cl.*

SŌCIĀBĪLĪS, ilē. [Quod facilē conjungitur alteri.] *Sociable.* *PHR.* Glutino ſociabilis. *Pl.* *Qui ſe joint aiſément.*

SŌCIĀLĪS, ālē. [Quod ſociorum eſt.] *Des alliés.* *PHR.* Sociale bellum, ſœdus. *Liv.* Socialis exercitus. *Liv.* Socialia ſœdera. **SŌCIĀLĪS.** *Conjugal.* Socialis amor. *O.* Socialia ſacra, leſti jura. *O.* Livia ſic tecum ſociales impleat annos. *O.* Tibia quæ fudit ſocialia carmina vobis. *O.* *i.* *connubialia.*

SŌCIĀLĪTĒR, adv. *Selon les regles de la ſociété.* *PHR.* Non ut de ſede ſecundā Cederet aut quartā ſocialiter. *H.*

SŌCIĀLĪTĀS, ātis. f. *Pl.* & **SŌCIĒTĀS,** ātis. f. *Alliance, association.* *SYNT.* Societatem coire, copulare, facere, inire cum aliquo. *Cic.* Jungi alicui ſocietate. *Cic.* Societatem devincire, dirimere. *Cic.* Societatem magnā fide gerere. *Cic.* Societas criminum cum aliquo. *Cic.* Societas regni. *Cic.*

SŌCIĀTŌR, ōris m. *St. trîx, tēis.* *Qui aſſocie, qui allie.* *PHR.* Medii ſociatrix gratia Phryxi. *V-F.*

SŌCIŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Altier, joindre, unir.* *SYN.* Jūngō, cōjūngō, āſſociō, ādjūngō. *PHR.* Ne cui me vinclo vellem ſociare jugali. *V.* Omnium egenos Urbe domo ſocias. *V.* Unus eras cum quo ſociare cubilia vellem. *O.* *i.* *nubere.* Intima ſecum Conſilia & varias ſociabat peſtore curas. *V-F.* Carmina nervis ſociare. *O.* Verba ſocianda chordis. *O.* Sociataque palmite vitis. *St.* Dexteras ſociare & ſœdere jungi. *Sil.* Juncto ſociarunt aggere vires. *Sil.* Sive res bellis agitanda, ſive Pace; collatas ſociate vires. Alta centenis meliūs recumbunt Tempia columnis... Fortiūs proram gemino revinxit Anchora morſu. *Sarb.* Stamina purpureæ ſociaverat aurca telæ. *Pr.* Et ſe participem caſus ſociarat in omnes. *Sil.* Juvencoſ aratro ſociare. *St.* Sociari facinoribus. *Liv.* *i.* *halamo ſociatus.* *V.*

SŌCIŪS, īi. m. *Compagnon, allié.* *EPITH.* Fidūs, fidēlis, amīcūs, cārūs, vētūs, cādidūs, unānīmīs. *SYN.* Sōdalis, cōmēs. *PHR.* Infer ſe ſocium Æneas. *V.* Socios ad publicā carmina flexi. *O.* Socios inhumataque corpora terræ Mandant. *V.* Sociorum ulciſcitur umbras. *V.* Mene igitur ſocium ſummis adjungere rebus Niſe fugis. *V.* Hunc cape conſiliis ſocium. *V.* Illa manus quondam ſtudiorum fida meorum. *O.* Nos fora viderunt pariter nos porticus omnis, Nos via, nos junctis curva theatra locis. *O.* Tecum me tolle per undas. *V.* Nec vult Alcionea in partem adhi-

bere periculi. O. Socii jugales. *SIL. De Equis.* Socius culpæ, doloris, bellorum. *Cic. Operum. H. Appellatque tori sociam. O. i. uxorem.* Socius ad rem. *Pla. In negotio. Ter. Socius hæreditatis. Pli.*

SOCIUS, ā, ūm. [Quod ad socios spectat.] *Qui concerne les alliés. SYN.* Sociā agmina. *V. Sociā classis. O. Sociā arma ferebat Auxilio. Sil. Dii maris exceptum socio dignantur honore. O. Exercent illi sociæ commercia linguæ. O. Jacturā socii sanguinis ultra virum est. O. Socius sermo. O. Sociā simul urbe fruuntur. V. Sociā nox. Cic. i. favens & quasi fœderata.*

SOCORDIĀ, æ. f. *Cic. Pareffe, négligence. SYN. Ignāviā, pigritiā, Quæ vide suis locis.*

SOCORS, ōdis. *Pareffeux, négligent. SYN. Ignāvus, iners, hēbēs, tardus, négligens. SYN. Futuri socors. Tac. Socordem vitam persequitur valetudo. Col.*

SOCRATES, is. *Philosophus Atheniensis accusatus quod de Diis male sentiret, additusque morti, veneno mortem sibi conscivit in carcere. PHR. Barbatum hoc crede magistrum Dicere sorbitio tollit quem dira Cicuta. P. Si Romana forent, hæc Socratis ora fuissent. M. Rem tibi Socraticæ poterunt ostendere chartæ. H. Socraticis madet sermonibus. H.*

SOCRUS, ūs. f. [Uxoris aut mariti mater.] *Belle mere. PHR. Qualis venit arida focrus Longinquam visura nurum; vix laffa refedit, & jam vina petiit. Cl. Desperanda tibi salvā concordia focru. J.*

SODALIS, is. m. *Compagnon, camarade. Socius, cōsors, cōmēs. PHR. Doctus & unanimes odiis turba re sodales. Cl. Quos ego dilexi fraterno more sodales. O. Gaudentem parvisque sodalibus & lare certo. H. Pompei meorum prime sodalium. H. Nulli te facias nimis sodalem Gaudebis minis; at minus dolebis. M. Sodalibus turba. O.*

SODALITAS, atis. f. & **SODALITIUM**, ii. n. *Societate de personæ. PHR. Fratrum verè dulce sodatium. T. Jure sodalitū qui mihi junctus eras. O.*

SODOMĀ, ōrūm. n. *Oppidum Judææ, igne cœlitus immisso dirutum ob nefandam civium libitinem.*

SODES, [i. si audes.]. *Si vous osés. Dic fodes. Cic.*

SOGDIANĀ, æ. f. *Just. [Asiæ provincia Scythiæ contermina.] La Sogdiane dans la Tararie.*

SOL, solis. m. *Le Soleil. EPIRH. Rādīāns, rūtilāns, cōrūscāns, pūrpūreūs, albūs, cōrūscūs, rōseūs, rādīōsūs, aurēūs, micāns, fūlgēs, clārūs, lūcidūs, cāndidūs, aurīcōmūs, rūtilūs, pūrūs, pūlchēr. Fervidūs, ignīfēr, tēpēs, ignēūs, tēpidūs, inīquūs. Fervēs, ardēs, flāgrāns, flāmmīgēr, cālēs, ignīvōmūs, acēr, cāndēs, ignīcōmūs, tōrrens. Ōriēs, exōriēs, vēniēs, matūtīnūs, novūs, surgēs, mediūs, occidēs, prōnūs, cādēs, fūgiēs, sup̄rēmūs, decedēs. Athērēūs, ærēūs, rapidūs, velōx, vāgūs, serēnūs, nitidūs. Aprīcūs, pallidūs, tēnēbrōsūs, lūridūs, vērūs, hībērūs, æstīvūs, hībēmālīs, rēfūgūs, grāvīs, incertūs, infusūs. SYN. Titān, Phœbūs, Apollō, Cynthiūs, Deliūs. PHR. Alme Sol curru nitido diem qui Promis & celas, aliisque & idem. Nascris. H. O! lux immensū publicā mundi. Phœbe pater. O. Sol orbidiem dividens. S. Quo cursu properet secula volvere Astrorum Dominus. S. Sydereā qui temperat omnia luce. O. Ille ego sum... omnia qui video, per quem videt omnia tellus. O. Qui tarda celeri secula evolvis rotā, maximum cœli decus. S. Phœbæe lam-*

padis instar. *V. Sol qui temperat orbem. O. Nullus adhuc mundo præbebat lumina Titan. O. Sol oculis Juvenem, quibus aspicit omnia, vidit. O. Sol quoque & exoriens & cum se condet in undas, Signa dabit, solem certissima signa sequuntur: Ille ubi nascentem maculis variaverit ortum. Conditus in nubem; medioque refugerit orbe; Suspecti tibi sint imbres.. Aut ubi sub lucem densa inter nubila sese Diversi erumpunt radii. V. Sæpe videmus Ipsius in vultu varios errare colores. V. Quod numquam radiis oriens, mediisve cadensve Phœbus adire potest. O. Regia Solis erat sublimibus alta columnis, Clara micante auro, flammæque imitante Pyropo: Cujus ebur nitidum fastigia summa tegebat, Argenti bifores radiabant limine valvæ. Materiam superabat opus, nam Mulciber illic Æquora cœlarat medias cingentia terras, Terrarumque orbem, cælumque quod imminet orbi. O.*

SOL ōriēs. *PHR. Spectans orientia Solis lumina. V. Ortus erat summo tantummodo margine Phœbus. O. Protulerit totum cum terris Cynthius orbem. O. Illi ad surgentem conversi lumina Solem. V. Phœbus ab æquoreis purior exit aquis. O. Qualis ubi Eois Phœbus caput exulit undis. Sole recens orto. V. Aut cum Sole novo terras itrorat Eous. V. Matutina rubent radiati lumina Solis. Lr. Cras primo à sole, &c. J. Roscā face... Sol infert lumina cælo. Lr. Jam Sole infuso, jam rebus luce reiectis. V. Primo cum lumine Solis. V. Hic mutat merces surgente à Sole. H. Ipsæ etiam sentire videntur Sideris exortum duræ sub cortice Pinus. Et lætā volucres, quā fas est, voce salutant. Com. At si cum referetque diem, conderet relatum. V. Tardusque Eoo Phœbus effulsit mari, Retinere, mersum jussus Oceano. jubat. S. Et jam prima novo spargebat lumine terras. Clara dies. V. (Vide MANE-AURORA. DIESCIT.)*

SOL mediūs. *PHR. Medium sol igneus orbem Hauserrat. V. Fecerat exiguas jam Sol altissimus umbras. O. (Vide MERIDIES.)*

SOL occidēs. *PHR. Ni roseus fessos jam gurgite tingat Ibero Phœbus Equos. O. Supremo te Sole domi, Torquate, manebō. H. Et Sol crescentes decedens duplicat umbras. V. Solruit interea, & montes umbrantur opaci. V. Nec cum in vectus Equis altum petit æthera, nec cum Præcipitem Oceani rubro lavit æquore currum. V. Quos videt condens radios sub undas Sol. H. Occidunt Soles & redeunt. C. Emenso cum jam decedet Olympo. V. Præferat occiduus Tartesia littora Phœbus. O. (Vide OCCIDENS. VESPER.)*

SOLIS cālōr. *PHR. Acriter teræ ferveſcunt Sole. Lr. Te puerunt sidera longis Solibus. Sz. Perusta Solibus affiduis, regio. L. Sole coqui. Lr. Glebasque jacentes pulverulenta coquat maturis Solibus æstas. V. Rapideve potentia Solis. Acrior. V. Et stabula à ventis hiberno opponere Soli. V. Sole sub ardeni. V. Phœbæos submover ignes. O. Premit orbita Solis, Exuritque solum. L. Torrentes, ramorum frigore, Soles Temperat. Cl. Qui terras ignibus uris. O. Vel cum Sole novo densæ torrentur aristæ. V. Cum semel accepit Solem furibundus acutum. H. Et pereunt victæ Sole tepente nives. O. (Vide CALOR. ÆSTAS.)*

SOLIS fūlgōr. *PHR. Solis præclarā luce nitorem. Lr. Radiis frontem vallatus acutis Purpureo tepidum quā movet axe diem. O. Sol radiantibus oculis lustrat*

æthera. C. Jamque novum terræ stupeant lucescere Solem. V. Puro clarum lumine Phœbum. Boet. Non radii Solis neque lucida tela diei. Lr. Cum Solis lumina, cumque Insertim funduat radios per opaca domorum. L. Largus item liquidus fons luminis æthereus Sol Irrigat assidue cælum candore recenti. Lr. Puro nitidissimus orbe Apposita speculi referitur imagine Phœbus. O. Noctem fugas ore decoro. S. Radiis Hyperiona cinctum. O. Coruscum lucis æthereæ jubat. S. Roseâ sol altè lampade lucens. Lr. Sicut aquæ tremulum labris ubi lumen ahenis Sole reperculsum. V. Specularia puros Admittunt Soles & sine face diem. M. Nitidissima Solis imago. O. Micat tremulo lumine Pontus Et tristes sine Sole domos. V. Sol, qui flammiferis mundum complexus habens, Volvis inexhausto redeuntia secula motu, Sparge diem meliore comâ, crinemque reperi Blaudius elato surgant remone jugales, Efflantes ro cum frænis spumantibus ignem. Cl. Sicut ubi immundas Sol lambit lumine fossas, Tetra ubi proluviæ graueolet cœnoque fimoque, Non tamen effusi radii dum fœdibus errant, Infusus ducunt ea per commercia fordes. Vida. (Vide SERENUS, SERENO.)

SOL obscuratus, deficient. PHR. Flammeus ut rapidi Solis nitor obscuretur. Lr. Tum Sol pallentes haud unquam discutit umbras. V. Incerti cæcâ caligine Soles. V. Cum caput obscurâ nitidum ferrugine texit; Impiaque æternam timuerunt sæcula noctem V. Defectus Solis varios Lunæque labores. V. Quò vertis iter, medioque diem perdis Olympo? Cur Phœbe tuos Rapis aspectus. S. Sol medio æthere languens, Destituit diem. Defectu subito anxia stat natura; vetus seu redeat Chaos. Lugubrem per agros dant gemitum feræ. Com. Quid nunc Hyperione nato Forma colorque tibi radiataque lumina profunt? Nempe tuis omnes qui terras ignibus uris, Uteris igne novo, quique omnia cernere debes, Leucorhoën spectas, & virgine sigis in unâ Quos mundo debes oculos, modò surgis Eoo Temporiùs cælo, modò seriùs incidis undis, Spectandique morâ brumales porrigis horas. Deficis interdum, vitiumque in lumina mentis Transiit, & obscurus morralia pectora tetres. Nec, tibi quòd Lunæ terris propioris imago Obstiterit, palles: facit hunc amor ipse colorem. O. At pater obductos luctu miserabilis ægro Condiderat vultus... Squallidus interea genitor Phaëtonis, & expers Ipse sui decoris, qualis, cum defecit orbi, Esse solet; lucemque odit, seque ipse, diemque; Officiumque negat mundo. O, Solis & attratis luxerit orbis Equis. Pr. Ipsum etiam Solem defecto lumine vidit. T. Phœbi pallidus orbi Mutat nocte diem. L. Mœsta horret rerum facies, deformia lugent Arva, tument fluctus; campis gravis incubat aër. Torper & obductum piceâ caligine cælum. V. Sol mediâ die noctem turbidus objicit improvisam oculis. Com. (Vide ECLIPSIS.)

SOL retrogradus. PHR. Hoc facinus refugo damnavit Sole... avertitque diem scelere. Cl. Cursum retorquens cadit Hesperias Phœbus in undas. S. Titan tunc æquora contra Egit Equos, currumque polo rapien- te retorfit. Egit diem aversum in Otus. S. Læsoque furens pro numine Phœbus Ultiores radios obliquo lumine torfit. Rap. Quod scelus Eois ut primum cer- net ab undis. Sol indignantes retro convertere cur-

rus Optrabit, frustra que suis luctatus habenis, Quod poterit tandem, auratos ferrugine crines Inficiet, mœstamque diu sine lumine frontem Ostendet ter- ris: ut qui jam ploret ademptum Autorem, regem- que suum: quin ipsa nigranti Fratrìs ab ore timens, & tanto concita casu Cynthia, cæruleo vultus obnu- bet amictu. Vida.

SOL nebulas discutens. PHR. Sic ubi post longas hye- mes... Sol nostrum radiis afflat propioribus orbem, Ipsa licet primo tellus animata calore Æstuet in ne- bulas, reduci que obfistere Phœbo Et lucem undanti- ter tenter prohibere vapore. Sol tamen obstructa den- sâ caligine nubes Discutit erumpens, & amico lumi- ne vernas Undique spargit opes. Rna. Ut Sol qui te- ctus aquosis Nubibus ante fuit, victis è nubibus exit. O.

SOLIS cursus annuus. PHR. Sic ubi sidereos lustrat Sol aureus orbes Cælestesque plagas & lucida regna per- errat. Sant. Puroque accensum lumine Solem Du- cis ad occiduas constanti tramite metas. Buch. In- exhausto lustrantem lampade terras. Certis dimen- sum partibus orbem Per duodena regit mundi Sol aureus astra. V. Quâ sol utrumque recurteps Aspicit Oceanum. V. Ardua prima via est & quâ vix manè recentes Enituntur Equi: medio est altissima cælo, Unde mare, & terras ipsi mihi sæpe videre Sit timor, & pavida trepidet formidine pectus. Ultima prona via est, & eget moderamine cerro. Tunc etiam, quæ me subiectis excipit undis, Ne ferar in præceps, Tethys solet ipsa veteri. Adde quod assiduâ rapitur vertigine cælum, Sideraque alta trahit, cele- rique volumine torquet... Nitor in adversum: nec me, qui cætera, vincit Imperus: & rapido contrarius eve- hor orbi. Finge datos currus: quid ages? poterisne rotatis Obvius ire polis, ne te citus auferat axis? Forsitan & lucos illic, urbesque Deorum Conciplas animo, delubraque ditia donis Esse: per insidias iter est, formasque ferarum. Utque viam teneas, nullo- que errore traharis, Per tamen adversi gradieris cornua Tauri, Amoniosque arcus violentique ora Leonis, Sævâque circuitu curvantem brachia lon- go Scorpion, atque aliter curvantem brachia Can- crum. O.

SOLIS Currus & Equi. PHR. Ad altos Deducit juve- nem, Vulcania munera, currus, Aureus axis erat, te- mo aureus, aurea summæ Curvatura rotæ, radio- rum argenteus ordo. Per juga chrysoliti, positæque ex ordine gemmæ Clara repercusso reddebant lu- mina Phœbo. O. Alto se gurgite tollunt Solis Equi, Lucemque elatis naribus efflant. V. Jungere Equos Titan velocibus imperat horis: Jussa Deæ celeres pe- ragunt, ignemque vomentes Ambrosiæ Succo sa- tuos præsepibus altis Quadrupedes ducunt, addunt- que sonantia fræna... Interea volucres Pyrois, Eous, & Æthon Solis Equi, quartusque Phlegon hinnitibus auras Flammiferis implent, pedibusque repagula pulsant. O. Cum Phœbus roseum diem Curru prove- hit aureo. Boët. Cum jam prope luce peractâ De- mere purpureis Sol juga veller Equis. O. Cum ta- men altus Equis Titan radiantibus instat. Sil. Nosque ubi primus Equis oriens afflavit anhelis. V.

SOL, pro die. PHR. Quid tantum Oceano properent se- tingere Soles Hyberni. V. Sæpe ego longos Cantan- do puerum memini me condere Soles. V. Candidi So-

les fulsere mihi. *C.* Dulces mihi surgunt Soles. *V-F.* Huncce Solem Tam nigrum surrexe mihi. *H.* Soles arcti. *St. i breves.* (Vide *DIES.*) *SOL pro regione.* *PHR.* Atque alio partiam quærunt sub Sole jacentem. *V.* Felices quibus urna dedit spectare coruscum Solibus Arctois sideribusque diem. *M.*

SOL imaginem suam in nube depingens. *Parelio.* *PHR.* Aspicias ut nitidam toto legit aëre nubem, Cui proprios credat, transfuso lumine, vultus. Illa sinu lævi, quam densius agmen opacat Nimborum, & cecâ splendentem terminat umbrâ, Excipit illapso atque in se colligit ignes. Urget opus Titan; jamque amula lumina veller Et quos pingit adhuc, pictos jam cernere vultus. Sic placet illa tamen, nec degener ardet imago, Imperfecta licet: quippe hanc nova forma decusque Lucis inoffensa & radii jam mille coronant. *Rua.* Radiis solis inardescit nubes. *V.*

SOLAMEN. inis, n. & *SOLATIUM,* ii. & *SOLATIO UM,* i. dim. *Consolation, soulagement.* *EPITH.* Dulce, amicum, grandē, grātum, benīgnum, molle, suavē, blandum, mitē, opātum, jucundum, tēvē. *SYN.* Lēnīmēn, lēvāmēn, cōnsōlitiō, cōnsōlāntiā verbā. *O.* *SYNT.* Solatia admittere, adferre, adhibere, dare, præbere. *Cic.* Solatio uti. *Cic.* Solatio esse alicui. *Cæf.* *PHR.* Intactæ fucratis aves, solatia rutis. *O.* exigua ingentis solatia luctus. *V.* Solamenque mali de collo fistula pender. *V.* Ut solatiolum sui doloris. *C.* Galeamque dedit solatia victo. *V.* Dant multa mihi solatia. *O.* curæ casusque levamen. *V.* Nec minùs hæc læri trahimus solatia, quàm si Præcipiti convulsa Notò perspiceret amicam Puppis humum. *St.* Heu tua nobis Pene simul tecum solatia rapta, Menalca. *V.* Quisquis es o! juvenis dixit solamen habeto. *O.* Quærebat junctis solatia dulcia curis. *Sant.* Hæc sunt solatia, hæc fomenta dolorum. *Cic.* Sed cape dicta memor duri solatia casus. *V.*

SOLANUM, i, n. *Pli.* [Herba.] *Morelle.*

SOLARIS, arē. *Solaire, du soleil.* *SYN.* Phæbæus, Äpöllinæus. *PHR.* Dumque, quod o! bene sit, lumen solare videbis. *O.* Solaris herba. *CEL.* Pro Heliotrepio.

SOLARIUM, ii, n. *Pla.* [Locus Soli expositus in superiori domo.] *Lieu exposé au soleil au haut d'une maison.* *SOLARIUM.* *Pli.* [Horologium.] *Cadran au soleil.* (Vide *HOROLOGIUM.*)

SOLATOR, oris, m. *Consolateur, qui console.* *PHR.* Solator lugentum. *St.* Ipse ego solator cum jam mandata dedissem. *T.* (Vide *CONSOLATOR.*)

SOLATUS, a, um. *Pli.* [A Sole dolens.] *Malade pour avoir été au soleil.*

SOLDUM, i. [Pro solidum.] *Piece de monnoie d'or.* *PHR.* Ex infulus fundique tricies soldum, ex pecore redeunt ter ducenta. *M.*

SOLDURI, orum. *Cæs.* Devotés au service d'un grand. (Vide *DEVOTUS*)

SOLEA, æ, f. [Calcei genus quo plantæ tantum obteguntur.] *Sandale, f. Escarpin,* m. *PHR.* Profilit in laxâ nixa pedem soleâ. *Pr.* Soleâ puer objurgabere rubrâ. *P.* Argutâ constitit in solea. *C.* Nec soleas fecit. *H.* *SOLEÆ lignæ.* *Cic.* Des sabots.

SOLEÆ ferreæ Equorum, & Mulorum. *C.* Fer à cheval. Jurentis soleas induere. *Pli.* *SOLEÅ,* *Pli.* [Genus piscis plani à similitudine soleæ dicti.] *Sole & autre poisson de mer plat.*

SÖLĒARIŪS, ii, m. *Pla.* *Faiseur de sandales.*

SÖLĒATŪS, a, um. [Qui soleis indutus est.] *Qui porte des sandales.* *PHR.* Et si jam lotus, jam soleatus erit. *M.*

SÖLĒNNIS, nē. [Melius quàm solemnis, verosimilius enim est oriri vocem illam à solus & annus, eâque significari quod singulis annis præstari debet. Neque obstat quòd alicubi solennis significet celebrem; solennia enim seu annua festa cum celebratatem habent, solennis pro celebri dicebatur pertransl.] *Ce qui se fait tous les ans, ou solennel, celebre.* *SYN.* Annuus, vel frēquēns, augūstus, magnificus, cēlēbris. *PHR.* Solennes Taurum ingentem matabat ad aras. *V.* Jam nunc solennes ducere pompas Ad delubra juvat. *V.* Dies mihi solennis. *H.* Solenne festum. *O.* Imperium. *V.* Iter. *Cic.* Sacrum. *S.* Solennia reddere vota. *V.* Solennes preces movere. *O.*

SÖLĒNNĒ, is, n. *Solennité, fête.* *PHR.* Et statuunt tumulum & tumulo solennia mittunt. *O.* Priamus venisset ad umbras Asaraci magnis solennibus. *J.* Ad pietatis solennia profectus. *Tac.*

SÖLĒNNITER, adv. *Liv.* Solennellement.

SÖLĒŌ, es, solūtus sūm, erē. *Avoir coutume.* *SYN.* ÄsölēŌ, cōnsuēscŌ, äsuēscŌ. *PHR.* Solet esse gravis cantantibus umbra. *V.* Unde omnis Troja videri Et Danaum solitæ naves. *V.* Utque solebamur consumere longa loquendo Tempora. *O.* Bisaltæ quo more solent. *V.* Virginibus Tyriis mos est gestare pharetram. *V.* Proinde tona eloquio; solitum tibi. *V.* Paridem solitus contendere contra. *V.* Aut tecto affuerus succedere. *V.* Illum adeo placuisse Apibus mirabere morem. *V.* *SÖLĒT,* impers. *Cic.* C'est la coutume.

SÖLĒRS, eris, tiŏr, tiŏsimus. *Industrieux, ingénieux, adroit.* *SYN.* Ingēniŏsus, pēspicax, sāgax, indūstrius, gnārūs, dextēr, äcūtūs, sūbtīlis. *PHR.* Manu solerti fecerat. *T.* Pecudum custodia solers. *V.* Cunctandi solers Fabius. *Sil.* Solers ingenium, vir. *O.* Auditus, *Pli.* Solers cor. *C.* Solers hominum natura. *O.*

SÖLĒRTĒR, adv. *Adroitement.* *SYN.* Ingēniŏsē, sūbtīlitēr, scītē, sāgacītēr, bellē. *PHR.* Non illo jussos solertiùs alter, Exprimit incessus, vultumque sonumque loquendi. *O.*

SÖLĒRTIÄ, æ, f. *Adresse, industrie, esprit.* *SYN.* Ingēniūm, dēxtēritās, sāgacitās, indūstriä. *EPITH.* Sāgax, acris, prūdēs, callidā. *PHR.* Rerumque remotas Ingeniosa vias paulatim explorat egestas; Utque artes pariat solertia, nutriat usus. *Cl.* Grande doloris Ingenium est; miserisque venit solertia rebus. *O.* Solertia in venatu. *Pli.* Solertia mentis. *Quin.* Belli. *Sil.* Solertia agendi. *Cic.* Ita quod multorum fugit imprudentiam Unius hominis reperit solertia. *Ph.*

SÖLYDĒ, adv. *TER.* Solidement. *SÖLIDATIŌ,* onis. *f. VIT.* Affermissement d'un bâtiment, &c.

SÖLYDESCŌ, is, erē. *VIT.* S'endurcir, devenir solide.

SÖLIDYPĒS, edis, omn gen. *Pli.* [Qui pedes habet non bifurcos.] *Qui n'a pas le pied fourchu.*

SÖLIDITAS, atis, f. *Cic.* Solidité. (Vide *ROBUR,* *VIT.* *VIREs.*)

SÖLIDŌ, as, avi, atum, arē. *Affermir.* *SYN.* RŌ-

bōrō, firmō, fūlciō, stābiliō. PHR. Cretā solidanda tenaci Arca. V. Tunc arte nefandā Submota est capiti tabes, raptoque cerebro Adhæcata cutis ... & infuso facies solidata veneno est L.

SOLIDUS, ā, ūm, iōr, īsīmūs. Solide, ferme. SYN. Firmūs, immōrūs, incōncūsūs, stābilis, intēger. PHR. Solidoque adamante columnæ. V. Fragili quærens illidere dentem, Offender solido. H. Solida cautes. O. Glacies. V. Solido graviter sonat ungula cornu. V. Quod fuerat quondam solidissima tellus. O. Solido de marmore templa Instituiam. V. Suppositumque rotis solidum mare. J. Solida pax, mens. S. Solidaque suo stant robore vires. V. SOLIDUS.

Massif. PHR. Arma solidio argento perfecta. V.

SOLIDUS. [Intēger.] Entier. Felicitas solida. Plī. Solida gratia. O. Gaudia. Ter. Solidus annus. H. Partem solidio demere de die. H.

SOLIDUM, ī, n. Solde, paie, salaire. Solidum solvere. Cic.

SOLIFER, ā, ūm. f. Le Zodiaque. PHR. Solifera plaga. S. La Zone torride.

SOLIFERREUM, ī, n. Liv. [Genus teli totum ferreum.] Javelot tout de fer.

SOLIFUGA, æ, f. & SOLIPUNGĀ, æ, Plī. [Formicæ genus.] Sorte de fourmi.

SOLIGENĀ, æ. [Solis filius.] Engendré du Soleil. PHR. Nec fama fefellit Soligenam Æætem. V-F.

SOLISTIMUM, ī, n. Cic. [Dicebatur apud Romanos cum avidè comedentibus pullis aliquid in solum caederet quod pro felici augurio habebatur.] Sorte de bon augure parmi les Romains.

SOLITARIUS, ū, m. Cic. Solitaire, qui aime la solitude. PHR. Fugit lucem timidus videri... se suæ nocti latebrisque reddit. Gaudens habitare secum transfuga mundi. Sant. Solibus in deserto rapit quis sacer impetus: Uno teste Deo vivere cogitas, Uno teste Deo mori. Sant. Liber hic curis strepituque rerum, Jam tibi totus frueris beatâ Pace... cedit obscuro suus horror antro... Ignoti novus hospes orbis... curis procul abdicatis, Nesciri cupidus latebas. Sant. Solitudines dicite Et vestra quantis & quibus suspiriis Turbarit hospes hic novus silentia. Sant. Nesciri cupidus amat vallibus oculi Sylvarumque profundis se celare recessibus. Sant. Hic exosa graves mentisque urbisque tumultus, Hospes agit longos nemine teste dies. Sant. (Vide MONACHUS.)

SOLITUDŌ, ū, f. Solitude, lieu solitaire. EPITH. Placidā, tranquillā, dulcis, lætā, tacitā, orōsā, arcānā, abditā. SYN. Seceſsus, recessus, loca solā. PHR. Juga longa petebat Solorum nemorum. V. Cum vitam in sylvis inter desertâ ferarum Lustra domosque traho. V. Infano procul à strepitu & popularibus auris. Sant. Solus in umbrâ Seceſsu in placido meditari & scribere versus. Sant. Quid desertâ peris? Turtior aviis non est forma locis. S. Quam tibi nescis dare, non datura est sylva quietem: Fallitur quisquis nemus & latebras Invas ægris putat esse curis; Non satis nostris loca solâ turbam Mentibus arcant. Hosch. Omnique foret sine murmure vallis, Obstreperet trepidâ ni leve murmur aquæ. Sant. Et quodecumque meæ possunt narrare querelæ, cogor ad argutas dicere solus aves. Hic licet occultos proferre impune dolores: Si modò solâ queant saltem tenere fidem. Pr.

SOLITUDINIS. Delicia. PHR. Vos Luci virides non sine frondium Grato cum Zephiris joco... & sacri custos umbra silentii. Com. O! Delicati blanda ruris otia, curis & ambitu procul! O! Dulce murmur lympidorum fontium, O! grata nemorum opacitas. O! Sibilantes arborum ingentum comæ. O! prava verè gemmea. O! Solitudo amica cogitantibus. O! horror, O! silentium, Cui nunc canoro guttore obstreperunt aves, Nunc canna pastoris vagi! O! mensa nec luxu affluens, Nec fordida, dapibus parata rusticis! O! Somne liber & levis. O! ad beatam tuta vitam semita, Ignota vulgi sensibus. Non alia magis est libera & vitio carens, ritusque melius vita quæ præcos colat Quàm quæ relictis mœnibus sylvas amat, &c. S. (Vide RUS. Ruris amantiss.)

SOLITUDŌ. [Pro Eremo.] Solitude, desert. PHR. Quin potius nemorum seceſsus inter opacos, Solus amem longis consumere stertibus avum. Rap. Vos inaccessi, loca sola, montes. Vos & æternâ nive cana saxa, En novus vestros penetravit hospes Bruno recessus... Hactenus nullo violata passu Hospites tellus venerata sanctos, Se premi posthac pedibus beatis Læta superbit... Nil sibi perdit sacra solitudo, Nulla vox sedes agit quietas: Solus auditur Deus hic, gementes Solus & audit, Spon-te mitescunt inarata saxa; Qui facer toto pluit ore sudor, Hactenus siccum meliore fundum Irrigat imbre. Sant. Cluniacæ valles, loca sola, umbræque silentes. Sant. Invidiâ velut arce te regis antro, Sant. Fama præruptas tua scandit Alpes... Ad suam Bruno quoties Eremum Triste discedens oculos rectorfit: It tamen; siccum medias per urbes portat Eremum. Sant.

SOLITUDŌ. Abandon. PHR. Ingens circa te, Liguria, Solitudo. M. Solitudo pueri. Cic. i: Puer qui neminem habet defensorem.

SOLITUS, ā, ūm. Accoutumé. SYN. Suētus, assuētus, consuetus. PHR. Solito finem imposuere labori. O. Solito de more. O. (Vide SOLEO.)

SOLITŌ. Abl. abs. A l'ordinaire. PHR. Solito tardior orta dies. O. Curris solito velocius. O. Sol rubet solito magis. Liv.

SOLIVAGUS, ā, ūm. [Qui solus vagatur.] Qui va seul. Solivagum Cælum & volubile. Cic. Solivaga Serpens. Cic. Cognitio solivaga & jejuna. Cic.

SOLIUM, ū, n. Thrône. EPITH. Rēgālē, aurēum, splendidum, auratum, eburneum, eburnum, gemmans, insigne, splendens, coruscum, gemmiferum, altum, sublime, conspicuum, æternum, marmoreum, superbum, illustrē. SYN. Thrōnus, regiâ sedēs. PHR. Solio medius confedit avito. V. Solio se tollit ab alto. V. Solio tum Jupiter aureo Surgit. V. Solio rex insit ab alto. V. Jupiter ad solium Superis regale vocatis. O. Pristina majestas soliorum. Lr. Septa armis, Solioque altè Subnixâ refedit. V.

SOLIUM. [Vas ligneum in quo sedentes lavabantur.] Cuve pour se baigner. PHR. Non vis in folio prius lavari. M. SOLIUM. [Loculamentum sepulchrale.] Chaise de mort. Septimus dies erat ex quo corpus regis jacebat in folio. Liv.

SOLLICITATIO, ōnis, f. Sollicitation, poursuite. Sollicitatio nuptiarum. Ter.

SOLLICITE, tius, e. cissimè. Cic. Avec soin. SYN.

diligēter, acriter. **PHR.** Qui sollicitè mala nostra levatis. **O.**

SOLLICITŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Solliciter, presser.* **SYN.** Instō, instigō, impellō, incitō, urgēō stimulō, pūgō, movēō, ciccō, agitō. **PHR.** Imperium, promissa, preces confundit in unum, Sollicitatque Deas. **O.** Quæ stamina docto Pollice sollicitat. **O.** Iudicium donis sollicitare. **O.** Numina votis sollicitat. **T.** Legitimos sollicitare toros. **O.** Quem prece sollicitat. **O.** Sollicitant hæc toreumata furem. **M.** Bello aliquem sollicitare. **O.** Sollicitare ad laborem. *Sen. (Vide HORTOR.)*

SOLLICITARE. [*Pro movērē.*] *Remuer.* **PHR.** Et renexam ferro sollicitavit humum. **T.** Sollicitanda tamen tellus, pulvisque movendus. **V.** Liminis adstricti sollicitare forem. **O.** Et rudibus remis sollicitavit aquas. **Cl.** Arcu sollicitare feras. **O.** Quæ semper miseris sollicitabat opes. **M.** Sollicitant alii remis freta. **V.**

SOLLICITARE. [*Pro torquere, Sollicitum facere, curam injicere.*] *Chagriner, inquiet.* **PHR.** Scilicet, is superis labor est ! ea cura quieros Sollicitat. **V.** Sollicitas agram & tua tristia dicta timentem. **V.** Parce precor manes sollicitare meos. **O.**

SOLLICITUDŌ, īns. **f.** *Chagrin, inquietude.* **EPIT.** Nōcturnā, impōrtūnā, mōrdāx, ācērbā, īnquīetā, āncēps, grāvīs, durā, trīstis. **SYN.** Cūrā, ānxiētās. **SYNT.** Sollicitudinum aculei, stimuli. **Cic.** Sollicitudinem, habere, pati, importare, fruere, afferre. **Cic.** Demere. *Tac.* Afficit me sollicitudo. **Cic.** Sollicitudine urgeri, affici. **Cic.** Esse sollicitudini alicui. **Pla.** Esse magnā sollicitudine. **Cic.** **PHR.** Neque mordaces aliter diffugiunt sollicitudines. **H.** Sollicitudine districtum, ne panis adustus, &c. **H.** Pectora duris levare sollicitudinibus. **H.** Inquieti pectoris æstus. **Buch.** Sollicita in vanas torquetis pectora curas. **Buch.** (*Vide CURA.*)

SOLLICITŪS, ā, ūm. *Qui est en peine, chagrin, inquiet.* **SYN.** Inquīetūs, āncēps, dubiūs. **SYNT.** Sollicitus ex aliquo. **Ter.** De aliquo. **C.** In aliquo. **Quin.** Sollicitus quid decernatur. **Cic.** Sollicitus vicem alicujus. **Liv.** Sollicitus suspicione. **Cic.** **PHR.** Sollicitis animis onus eximit. **H.** Sollicitæ mentes pavent. **O.** Pectore sollicito repetens fuspiria. **O.** Tales jactantem pectore curas. **V.** Dum fovet amplexu gravidum Cornelia curis. **L.** Curis ingentibus æger Spem vultu simulat. **V.** Casu concussus acerbo. **V.**

SOLLICITŪS. [*Pro sollicitum faciens.*] *Qui inquiete, qui chagrine.* **PHR.** Sollicitos Galli dicamus amores. **V.** Res est solliciti plena timoris amor. **O.** Sollicitis victoria quæritur armis. **V.** Sollicitus & anxius amor. **Cic.** Sollicitus dolor, metus. **O.** Sollicitæ opes. **H.** Sollicitus carcer. **O.**

SOLLICITŪS. [*Timidus & nimis anxius.*] *Craintif.* **PHR.** Frangere dum metuis frangis crystallina : peccant Securæ nimium sollicitæque manus. **M.** **SOLLICITŪS**. [*Pro fluctuanti.*] *Flottant.* **PHR.** Ut mare sollicitum fridet reffluentibus undis. **V.**

SOLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [*Solum & desertum facere.*] *Desoler.* **PHR.** Furor omnibus idem, Idem animus solare domos, juvenumque senumque Præcipitare colos. **St. i.** *Colos Parcarum.*

SOLĒCISMŪS, ī. **m.** *Quin.* [*Orationis pravitas.*] *Solécisme, faute contre la construction grammaticale.*

PHR. Arque solēcissimum liceat fecisse marito. **J.**

SOLŌN, ōnis. *Unus ex septem Gracia Sapientibus, qui Atheniensibus leges dedit senatui & plebi perinde gratas. Cræsum regem opes suas jactantem monuit neminem felicem dici posse, quandiu viveret.* **PHR.** Esse quod Arcefilas ærumnosique Solonis. **P.**

SOLŌR, āris, ārūs sūm, ārī. *Consoler.* **SYN.** Cōsōlōr, lēnō, lēvō. **PHR.** Et telā curas solabar aniles. **V.** Lenibant curas & corda oblita laborum. **V.** Sis felix nostrumque leves, quæcumque, laborem. **V.** Spes etiam validā solatur compede vinctum. **T.** Centum solatia curæ Et rus & comites & via longa dabunt. **O.** Verbis solabaramicis. **O.** Quæque lever luctus turba solalis abest. **O.** Omne malum vino cantuque levato. **H.** Talibus Æneas ardentem & torva tuentem Lenibat dictis animum. **V.** Oblectare animum subitamque avertere curam. **L.** Magnaque dat nobis tantus solatia victor. **O.** Atque his Æneam solatus vocibus. **V.** Non inquit verbis cura levanda mea est. **O.** Ac tu oro solare inopem, & succurre relictæ. **V.** Quā me solatus es alloeutione. **C.** Solari lachrymas, metum, amorem. **V.** Concussæque famem in sylvis solabere Quercu. **V.** Tristesque ruinas Solabar, fatis contraria fata rependens. **V.** His dictis cura emotæ; pulsusque parumper Corde dolor tristi. **V.** Quā consolatus amicum Sis ope ; solandus cum simul ipse fores. **O.** Lenire dolentem Solando. **V.** Non opibus mentes hominum curæve levantur. **T.** Cantus corpora fessa levat. **O.** Tamen omnis corde resedit Tristitia; affixique animo cessere dolores. **O.** (*Vide CONSOLOR.*)

SOLSTITIŪM, ī, n. [*Quasi Solis statio, cum Sol ultra non progreditur.*] *Le Solstice.* **PHR.** Humida solstitia atque hyemes orate serenas Agricola. **V.** Vicino cum lux altissima Cancro est ; [*Ac per summa poli Phœbum trahit altior æstas.*] **L.** Fontes . . . Solstitium pecori defendere. **V.** Solstitium tardi cum sit sub fidere Cancri. *Manil.*

SOLSTITIĀLIS, ālē. [*Quod ad solstitium pertinet.*] *Du Solstice.* Tempus solstitiale. **O.**

SOLŪM. ī. **n.** *Dicitur propriè quod sustinet & cuicumque rei subjacet, ut patet exemplis sequentibus.* *Astra tenent cæleste solum.* **O.** Vastis tremit ictibus ærea puppis subtrahiturque solum. **V. i.** *Aqua subjecta navì.* Dentibus antiquas solitus producere pelles, Et mordere luto putre vetusque solum. **M.** [*i. Soleam.*] *La femele d'un soulier.* Et cereale solum Pomis agrestibus augent. **V. i.** *mensas.* Callum solorum. **Cic.** [*i.* Infimæ pedum partis.] *La plante des pieds.* Solum fossæ. **Cæs.** *Le fonds.* Solum & quasi fundamentum oratoris. **Cic.**

SOLŪM. [*Vulgo pro terrâ sumitur.*] *La terre.* **PHR.** Arida tantum Ne saturare fimo pudeat sola. **V.** Sin tumulis acclive solum. **V.** Nec sterilis culto surgat avena solo. **O.** Circa mite solum Tiburis. **H.** Omne solum forti patria est. **O.** Colonis agros uberis tondens soli. **S.** Et teneat culti jugera magna soli. **T.** Nescio quā natale solum dulcedine cunctos Ducit ; & immemores non finit esse sui. **O.** Fœcundaque semina rerum Vivaci nutrita solo. **O.** Soloque immobilis hæret. **V.** Æquare solo. **Liv.** (*Vide TERRA. AGER.*)

SOLVŌ, īs, vī, solūtūm, ērē. *Déliver.* **SYN.** Lībērō, eximō, dissolvō. **PHR.** Solvite crinales vitas. **V.** Sed potius validā teneatur uterque catenā ; Nulla

Nulla queat post hac quam soluisse, dies. T. Nec lethea valet Theseus Abiumpere caro Vincula Pirithoo. H. Capitique resolvite vitas. V. Cinctasque resolvite vestes. O. Ipse viro Priamus manicas atque arcta levare Vincula jubet. V. Lapfasque lacertis Sponte sua fama est, nullo solvente, catenas V. Et demam celeri ferrea vincla Cani. T. Adstrictis laxari vincula palmis. L. Croceas irreligata comas. O. Compagne soluta. Cl. Tauris juga solvit arator. V. Resoluta catenis Incedit virgo. O. Exutas vinclis palmas. V. Iliades cinem de more soluta. V. Solutis Gratia Zonis properent. H. Abruptis fugit praepeia vinclis Liber Equus. V.

SOLVERE. Metaph. PHR. Solvere lacrymas. St. Verser. Solvere obliuionem. Liv. Lever. Urbem obliuione solvere CAES. Faire lever le siège. Solvere questionem. Cic. Resoudre. Solvere fidem. Cic. Fausser la foy. Solvere aliquem lege. Liv. Dispenser. Solvere morem. TER. Abolir. Solvere ebrietatem CAES. Dissiper. Solvere aliquem viram. PLA. Tuer. Morte solutus. O. Solvere jejunia. St. Rompre. Solvere caetum. O. Rompre.

SOLVERE. Per transi. Ad animum, &c. Deliverer. PHR. Ergo omnis longo solvit se Teueria luctu. V. Solvite corde metum. V. Somnus solverat curas O. Solvent formidine terras. V. Sopor clamore solutus. O. Solvuntur frigore membra. V. Solvere animum arcum. H. Se rejouir. Versibus incommis ludunt risuque soluto. V.

SOLVERE. [Pro aperire.] Ouvrir. PHR. Vena cullo solvitur. Col. Solvit Acastus aquas. O. Impia in adversos solvimus ora Deos. T. Solvunt ad iurgia linguas. O. Luminaque in lacrymas solvunt. L. Solvere ergastula. Cic.

SOLVERE. [Pro mollem facere.] Lâcher, ramolir, adoucir, fondre, &c. PHR. Pruna solent duri solvere ventris onus. M. Solvitur acris hyems gratâ vice veris & Favoni. H. Nix quam non solvit aequatus Auster. O. Nec corpora fegnes In Venerem solvunt. V. Molli langore solutus. O. Somno vinoque soluti Procubuerunt. V. Nix verno Sole soluta. O. Soluta terra. Pl. Solutus luxu. Quin

SOLVERE navem. Mettre à la voile. PHR. Solvere è portu. Cic. Solvere navem è portu. St. Solvere vela. Cas. Solvit iter de littore puppis. St. (Vide NAVIS. Navem solvo. PORTUS, portu exire.)

SOLVERE. [Debitam pecuniam creditori numerare.] Payer. PHR. Militibus pecuniam solvere. Cas. Pro frumento solvere. Cic. Solvere ad denarium. Cic. Solvendo non est. Cic. Solvendi tempus. Lr. Solvere pro vecturâ. Cic. Soluta merces. O. Culpa soluta mea est. O. Solvere munera. O. SOLVERE alicui inferias, justa. S. Suprema. Tac. Rendre les derniers devoirs. (Vide FUNERO.)

SOLVERE votum. Accomplir un vœu. PHR. Votaque servati solvent in littore nautae. V. Solvere voti fidem O. Coeperunt certam medici spondere salutem; Ne votum solvat, nunc Mâro vota facit. M. (Vide VOTUM.)

SOLUS, â, um. Sôlus, sôli. Seul. SYN. Unus, unicûs. PHR. Corpora terre Mandemus, qui solus honos Acheronte sub imo est. V. Vos solos aio bene vivere. H. Solus omnium. Pl. Ex omnibus. Cic.

SOLUS. [Desertus, solitarius.] Solitaire, retiré, de-

sert. PHR. Heu malè in Libyæ solis erratur in agris. V. Solâ sub rupe jacentem. V. Loca sola. Sal.

SOLUTE. adv. Cic. Librement, sans contrainte. SÖLUTILIS, ille. Sne. [Quod facile solvi potest.] Qui se désait aisément.

SOLUTIO, onis. f. [Solvendi actus.] L'action de délier. Solutio stomachi. Pl. SOLUTIO. Cic. Pament.

SOLUTUS, ior, ismûs. Delié. PHR. Soluta zonæ. H. Soluta nix. O. Fondue. Solutus ritus. V. Pro immoderato. Solutus sopor. O. Interrompu. Solutus somno Cic. éveillé. Solutus vino. V. Accablé. Solutus operum. H. Qui se repose. Solutus legibus. Cic. dispensé. Solutus animus. Cic. Libre. Solutus coetus. O. Rompu. Libido solutio. Liv. déreglée. Soluta oratio. Quin. [i. Quae metro non vincitur.] Prose. (Vide Solvo.)

SOLYMÂ, orûm. [Urbs Judææ princeps. Templo olim clarissima & Christi miraculis ac morte nobilitata.] Jerusalem. PHR. Interpres legum Solymarum. J. Ille iter antiquas Solymorum intaurat ad arces. Vida. Jam visam Solymæ edita Cælo culmina & ædium Moles nobilium & suo Augustam populo urbem. Buch.

SÖMNICULÖSE. adv. Negligemment. Somniculose aliquid agere. Pla.

SÖMNICULÖSUS, â, um. Assoupi, endormi. PHR. Somniculosa Senectus. Cic. Somniculosum mancipium. Col. Paulatim somno fessâ remittit opus. Et somno grave jam caput cadebat. Capiti sopor incubat: Molli languore solutus Depoluitque caput, stratoque recondidit alto. O. (Vide DORMISCO DORMITO.)

SÖMNIFER & SÖMNIIFICUS, â, um. Qui assoupi, qui fait dormir. PHR. Neque eum juvere in vulnere cantus Somniferi. V. Somnifica medicamenta. Pl. Plenaque somniferis Serpens peregrina venenis. O. (Vide SOMNUS Somnum conciliare.)

SÖMNIÖ, as, avi, atum, are. Songer, rêver, voir en songe. SYN. Sömnîis ütör. Cic. Sömnîâ video. O. Cerno. T. SYNT. Dies noctesque me ames, me desideres, me somnîes. TER. Somniare aliquid. Pla. [Quasi somniando dicere.] Rêver, extravaguer. Mortuum esse somniavi. Cic. Somniare incipias. Col. PHR. Dum suspicor has quoque somni Esse. O. Appositasque sibi somniat esse dapes. Oraque vana movet dentemque in dente fatigat Et vano fallit guttur & ora cibo. Hofsch. Mœstaque sopitæ ster soror ante torum. T. Et cum te fusco somnus velabit amictu; Vanum nocturnis fallit imaginibus. T. Fac venias oculis umbra benigna meis. Pr. In somnis cum sæpe figuras Contuimur nudas, simulachraque luce carentum. L. Te mihi care Phaon te somnia nostra reducent, Somnia formoso candidiora die. Illic te invenio, quamquam regionibus absis; Sed non longa satis gaudia somnus habet. O. Nam mihi Cassandra per somnum vocis imago; Ardentes dare visa faces. V. Huic se forma Dei ... Obtulit in somnis. V. Ecce ante oculos mœstissimus Hector Vifus adeste mihi. V. Placidâ resoluta quiete Sæpè videt quod amat. O. Exercet somnos hæc quoque cura meos Hofsch. Somnia vestros Per tenebras vultus conspicienda ferunt; Alloquiique levant animum fallacibus agrum ... Quamquam fu

gitiva voluptas; Dulce tamen vobis sic quoque posse
frui. *Buch.* Nocturnis ego somnis Jam captum te-
neo. *H.* Jamque tibi ne vana putes hæc fingere
somnia. *V.* Omnia, quæ sensu voluuntur vota diur-
no, Pectore sopito reddidit amica quies. Venator de-
fessa toro cum membra reponit, Mens tamen ad
sylvas, & sua lustra redit. Judicibus lites, aurigæ
somnia curus, Vanaque nocturnis meta cavetur
Equis. Furto gaudet amans, permutat navita mer-
ces, Et vigil elapsas querit avarus opes. Blanda-
que largitur frustula siccantibus ægris Irriguus gelido
pocula fonte sopor. Me quoque Musarum studium
sub nocte silenti Artibus assuetis sollicitare solet. *Cl.*
Jam certa peracti Terrebant simulacra mali, noc-
tesque timorem Ingeminant, omnique perit Pro-
serpina somno. *Cl.* Nox subit, & curis exercita corpo-
ra somnus Occupat, ante oculos eadem mihi Quer-
cus adesse, Et ramos toridem toridemque animalia
ramis Ferre suis visa est, pariterque tremiscere moru.
O. Atque in quâ ratione fuit contenta magis mens,
In somnis eadem plerumque videmus obire: Causidici
causas agere. *Lr.* Venanturque Canes in molli sæpe
quiete Jactant crura tamen subito, vocesque repente
Mittunt, & crebras reducent naribus auras; Ut
vestigia si teneant inventa ferarum Expergefactive
sequuntur inania sæpe Cervorum simulachra. *Lr.*
SOMNIOŒSUS, à, um. [Qui crebris somniis vexatur.]
Qui fait des songes. qui est sujet aux rêves. Lepus
in cibis sumptus somniosos facit. *Pl.*

SOMNIUM, ī, n. *Songe, rêve, vision en dormant.*
EPITH. Nocturnum, pallidum, fallax, nigrum, mē-
dax, vānū, sollicitum, cæcū, triste, vagū, in-
faustum, dirū, tumultuosum, crudelē, horrēns,
funestum, terificum, horridum, lymphaticum, de-
vium, mutū, inane, stultum, levē, errans. *SYN.*
Somnia effigies, simulachrum, imago. *PHR.* Simu-
lachraque inania somni. *O.* Et quæ sopitos deludunt
somnia sensus. *V.* Vani terremur imagine visus. *L.*
Qui amant ipsi sibi somnia fingunt. *V.* Cujus, velut
ægrī somnia, vanæ Finguntur species, ut nec pes
nec caput uni reddatur formæ. *H.* Me miseram quid
vult tacite sibi noctis imago! Quam nolim rata sit:
cur hæc ego somnia vidi. *O.* Et fusus humi sæva fe-
roci corde volutat somnia. *S.* Somnia quæ veras æquant
imitamine formas. *O.* Excitant pavidos simulachra
minantia somnos; Et vigili quæro vulnera sæva
manu. *O.* Non tibi nox vanos objicit atra metus. Hæc
eadem exercent nocturnam visā quietem. Somnia
te cruciant veras imitantia pœnas. Quid mihi signi-
ficant ergo mea visā? quod autem Somnia pondus
habent! an habent & somnia pondus. *O.* Nec min-
us ipsa meas prodebant somnia curas, Somnia lecreti
non bene fida mei: Nam cum sopitos premeret
oblivia sensus, confessa est facinus conscia lingua
suum. *C. Gal.* Somnus abit, silet illa diu, reperit-
que quietis Ipsa suæ speciem. *O.* Mendaces. aucupor
somnos. *O.* Exprimit incessus, vultumque, sonumque
loquendi, Adjicit & vestes, & consuetissima quæ-
que Verba; sed hic solos homines imitatur: at
alter Fit fera, fit volucris, fit longo corpore Serpens. *O.*
Irepunt testis alii, somnoque solutis Somnia dira
ferunt variâ sub imagine rerum, Atque hominum
falsis simulachris pectora ludunt. *Vida.* Extinctique
jube Ceycis imagine mirat Somnia ad Aleyonen

veros narrantia casus. *O.* Quæ vana per somnum in-
quietas Ludificant simulachra mentes. *Buch.* Somnia
quæ mentes ludunt volitantibus umbris. *Lr.* Nox ve-
nit, & secum somnia nigra trahit. *O.* Tibi tristia
somnia portans, *V.* Ne tibi neglecti mittant mala
somnia manes. *T.* Dii meliora ferant; nec sint in-
somnia vera, Quæ tulit hesternâ pessima nocte quies.
T. Falsumque avertite visum. *T.* Somnia fallaci ludunt
temeraria nocte, Et pavidas mentes falsa timere
jubent. *T.* Efficiat vanos noctis Lucina timores. *T.*
Sollicitos vanâ decepit imagine somnos. *L.* Venit ta-
citus nigris circumdatus alis Somnus, & incerto
somnia nigra pede. *T.* Variis infausta figuris Somnia.
Cl. Et Deus in melius crudelia somnia vertat, Et
jubeat tepidos irrita ferre Notos. *T.* Post mediam noctem
cum somnia vera. *H.* Cæcæque præteritas imitantur
somnia curas. *Mant.* Somnus quantis horret imagi-
nibus. *C. Gal.* Ac velut in somnis, oculos ubi langu-
da preffit Nocte quies, nequicquam avidos exten-
dere cursus. Velle videmur, & in mediis conatibus
ægrī Succidimus: non lingua valet, non corpore no-
tæ Sufficiunt vires; nec vox aut verba sequuntur. *V.*
Ipsa sed in somnis inhumati venit imago Conjugis
ora modis attollens pallida miris. *V.* Sua quemque
premit terroris imago: Ille senum vultus, juvenum
videt ille figuras; Hunc agitant toris fraterna ca-
davera somnis. *L.* Visa est aditare forori Squallenti
Dido sanguinolenta comâ. *O.* Tendere conatur pal-
mas, vis improba ferri Impedit, & motæ somnum
excussere catenas. Obrigit visis, gaudet non vera
fuisse, Complexu caruisse dolet. *Cl.* Petit ille dapes
sub imagine somni: Oraque vana mover, dentem-
que in dente fatigat: Exercetque cibo delusum gut-
tur inani: Proque epulis tenues nequicquam devo-
rat auras. Ut verò est expulsa quies. *O.*

SOMNUS, ī, m. *Le sommeil.* *EPITH.* Lēnis, blāndus,
bēnignus, quētus, dulcis, jucundus, irriguus,
salubēr, sēgnis, dēsēs, pigēr, ignāvus, sopōrūs,
languidus, tōrpēs, silēns, tacitūs, lēthæus, noc-
turnus, brēvis, mātūnus, cēlēr, facilis, parcus,
prīmūs, obliuōsus, grāvis, hūmēs, volūcēr,
sopōrifēr, mēdicātus, suāvis, tēnēr, liquidus,
tranquillūs, altūs. *SYN.* Sōpōr, requiēs. **SOMNUS**
Deus. *Le Dieu du sommeil.* Est prope Cimmerios
longo spelunca recessu, Mons cavus, ignavi do-
mus & penetralia Somni, Quod nunquam radiis
oriens, mediūsvē, cadensvē Phœbus adire potest:
nebulæ caligine mistæ Exhalantur humo, dubiæ-
que crepuscula lucis. Non vigil ales ibi cristati can-
tibus oris Evocat Auroram: nec voce silentia rum-
punt Sollicitive Canes, Canibūsvē sagacior Anser..
Muta quies habitat; saxo tamen exit ab imo Ri-
vus aquæ Lethes, per quem cum murmure labens
Invitat somnos crepitantibus unda lapillis. Ante for-
es antri fecunda papavera florent, Innumeraque
herbæ: quarum de lacte soporem Nox legit, &
spargit per opacas humida terras, Janua ne verso
stridorem cardine reddat. Nulla domo tota est,
custos in limine nullus: In medio torus est hebeno
sublimis in antro Plumeus, unicolor, pullo velami-
ne tectus, Quo cubat ipse Deus membris languore
solutis. Hunc circa passim varias imitantia formas
Somnia vana jacent toridem, quot messis aristas,
Sylva gerit frondes, ejectas litus arenas. *V.*

SOMNUS. *Sommeil.* **PHR.** Somne quies rerum, placidissime somne Deorum, Pax animi, quem cura fugit, qui corpora duris fessa ministeriis mulces, reparasque labori. O. Quid est somnus gelidæ nisi mortis imago. O. Tum confaguineus lethi sopor. *V.* Somnus simulachrum & mortis imago. *Cic.* Somnus perfugium laborum & sollicitudinum. *Cic.* Non curarum somnus dormitor. Pectora solvit. *S.* Dulcis & alta quies placidæque simillima morti. *V.* Publica me requies curarum somnus habebat. O. Lethæo perfusa papavera somno. *V.* Fulvis somnus circumdatus alis. *T.* Fratrique simillime letho Somne. *V. F.* Primo tentoria prodita somno. *V.* Irriguo turgescere somno. *P.* Libra die somnique pares ubi fecerit horas. *V.* Somnus agrestium Lenis virorum. *H.* Mollesque sub arbore somni. *V.* Somno vacuus. O. Deinde cibum sequitur somnus. *L.* Oculos ubi lauguida pressit Nocte quies. *V.* Curarum domitrix quies. O. Mulcentem corpora somnum. O. Somne quies animi curarum somne levamen, Et primus placidos inter habende Deos, Seu prope Cimærios tua te tenet aula jacentem, Seu legis in tenerâ molle papaver humo. Huc, ades, & tacitis allabens leniter alis, Nostra soporiferâ lumina tange manu. Eja age somne veni, neque enim tibi causa morandi est... Nam neque quas colimus terror circumvolat ædes; Nec sedet ante fores conficia cura meas... Nec tibi trux Boreas nec turbidus obstrepat Auster; Nec Cavis ad limen, nec sub trabe garrula Progne... Tu reparas vires reddisque laboribus aptas: Tu sistis lacrymas, ægraque corda levas: Tu curas cingis abesse metus. *Hofsch.* Somne niger nigro cui pectus concolor ori... O! tenebris turpior ipse tuis. Noxia, Somne, quies jacturaque maxima vitæ, Hæc hæc sunt meritis nomina digna tuis. Quæ peperit furias quæque umbras nocte volantes Dicitur hæc eadem te peperisse parens. Eumenidum frater, metuendaque mortis imago... Somnus amat fraudes, somno fraus usâ ministro Exitio populos totaque regna dedit. *Hofsch.* Pater ô! rerum portusque vitæ, lucis requies noctisque comes qui par regi famuloque venis. *S.*

SOMNÛM conciliare, accersere, allicere. **PHR.** Nam neque tum plumæ nec stragula picta soporem, Nec sonitus placidæ ducere possit aquæ. *T.* Blando quaesitum frigore somnum. *L.* Pocula Lethæos ducentia somnos. *H.* Profugos vinctura Papavera somnos. *Col.* Nox humida celo Præcipitat, suadentque cadentia sidera somnum. *V.* Spargere qui somnos cantuque manuque solebat. Ecce Deus ramum Lethæo rore madentem Vique soporatum stygiâ super utraque quasi Tempora; cunctantique natantia lumina solvit. *V.* Umbrosæ salices volucresque canoræ Fecerunt somnos & leve murmur aquæ. O. Non avium cytharæque cantus Somnos reducent. *H.* Somnos quod invitet leves. *H.* At Venus Afcanio placidam per membra quietem Irrigat. *V.* Quæ me non possum, potui sopire Draconem. O. Nec me sopierat menti Deus utilis ægræ. *T.* Invitat somnos rivus. O. Somnumque silentia præbent. O. Flabris levis aura loquacibus umbras Ventilat alludens foliis... & fusi è pumice rivi Fessa soporifero demulcent membra susurro. *Rua.* Oculisque quietem irrorat somnus. *Sil.* Invitat somnus, succoque madentes Concurrit ambrosio pen-

nas cunabula circum; Impatiensque tuis ardet succedere ocellis. *Com.* Quod si, Bacche, tuis per fervida tempora donis Accersitus erit somnus in ossa mea. *Pr.* Sedit Atlantides, & euntem multa loquendo Detinuit sermone diem, junctisque canendo Vincere arundinibus servantia lumina tentat. O.

SOMNŌ. *Cedere, vinci.* **PHR.** Blanda quies furtim victis subrepfit ocellis. O. Conditque natantia lumina somnus. *V.* Somnus lassos submisit ocellos. O. Somno lumina cedunt. *L.* Paulatimque udo claudentem lumina somno. *Pont.* Et fessa cervix capite submisso labat. *S.* Lumina cum placido victa sopore jacent. Presserat obrepens lumina nostra sopor. *Saut.* Vixque soporatos Morpheus religaverat artus. *Saut.* Furtivo serpens per corpora lapsu. Brevisque fessis somnus obrepfit genis. *S.* Incerto permisit brachia somno. Vix fessa primus lumina imbuerat sopor. *Rua.* Nescia furtivus gliscit in ossa sopor. *Saut.* Offusæ oculis tenebræ. *Col.* Labitur in sompos. *St.* Dulci devinctum lumina somno. *T.* Haud poterant inivictum oculis defendere somnum. *Vida.* (Vide DORMISCO. DORMITO.)

SOMNÛM cæperè. *Cic.* **PHR.** Nox erat & terris animalia somnus habebat. *V.* Fessosque suos sopor irrigat artus. *V.* Placidum carpebant fessa soporem Corpora. *V.* Vix primos inopina quies laxaverat artus. *V.* Sub nocte silenti Pellibus incubuit stratis, somnosque petivit. *V.* Procubuit seramque dedit per membra quietem. *V.* Somno vinoque soluti Procubuerunt. *V.* Jam mediam nigrâ carpebat nocte quietem. *V.* Placidâ cum nocte jaceres. *V.* Somno aggredierte jacentem. *V.* Incepto tegeter cum lumina somno. *V.* Placidâ laxarant membra quiete. *V.* Pone caput fessosque oculos furare labori. *V.* Per longa trahit suspiria somnum. O. Tacito victa sopore Cuncta silent. *L.* Acclivis postibus aula Invitat tenues ad dura cubiliâ somnos. *St.* Atque fatigatos somno reparaverat artus. *Saut.* Molles sub dio carpere somnos. *V.* Placidumque perit per membra soporem. *V.* Corpus mandare quieti. *L.* Membra quiete levat. *V.* Quietem se tradere, reddere. *S.* Pressitque jacentem Dulcis & alta quies. *Pr.* Jamque neci similis resoluta corpore Regem Somnus alit. O. (Vide DORMIO.)

SOMNÛM excutere, aventere, amovere, auferrè. *H.* Excitari è somno. *Cic.* **PHR.** Somnos divellit cura. *H.* Nec somnos abruptit cura salubres. *V.* Subdixi medicato lumina somno. Excitior somno. *V.* Nox Æneam somnufque reliquit. *V.* Illi somnum ingens rupit pavor. *T.* Tandem quietem magnus excussit timor. *S.* Tam citò me somnos destituisse queror. O. Pugnat molles evincere somnos. *V.* Excussit tandem sibi se, cubitoque levatus. O. Subitis exterritus umbris Corripit è somno corpus. *V.* Excita somno. *C.* Pellente lascivos amores canitie, facillimeque somnum. *H.* Eja age segnes Pellente nunc somnos. *Col.* Somno non obstrepat Auster. O. Ex somno moliri corpora. *Liv.* Neque enim patiuntur seva quietem crimina. *Cl.* Excutitur terrore quies. O. Fugit pigra quies inersque somnus. *St.* Turbare quietem. *Pr.* A molli quiete suscitare. *C.* (Vide EVIGILO. EXPERGEFIO.)

SOMNÛS. *Per trans. & metaph. varia significat.* **PHR.** Cur somno inerti deferam patriæ decus. *Ph.* [i. inertiâ.] *pareffe, négligence.* Pigro torpebant æquora somno. *St.* Calme. Olli dura quies oculos & ferreus urget Somnus. *V.* La mort.

SONABYLIS, flæ. *Qui rend un son, qui résonne.* PHR.

Crepuisque sonabile sistrum. O. (Vide **RESONUS**.)

SÖNCHÜS, i. m. *Pl.* [Herba.] *Laiteron.*

SÖNIPES, edis. [Equus celer.] *Un Coureur, un Cheval.* PHR. Stat Sonipes ac fræna feroc spumantia mandit. V. Non acer aperto Desudet campo sonipes. Sil. Et præceps Sonipes stricte contemptor habenæ. St. (Vide **EQUUS**.)

SÖNITUS, ūs. **SÖNÜS**, i. & **SÖNÖR**, ōris. m. *Bruit.* EPITH. Ingens, vastus, creber, terribilis, vagus, fractus, gravis, acutus, miserabilis, repens, blandus, sonans, tumultuosus, acerbus, minax, pavidus, raucus, stridens, stridulus, confusus, immanis, querulus. SYN. Strépitus, murmur, clangor, crepitus, susurrus, stridor. PHR. Fractos sonitus imitata tubarum. V. Et flammæ Jovis, & sonitus imitatur Olympi. V. Tum scuta cavæque Dant sonitum flactu galeæ. V. Armorum sonitum toto Germania cælo Audiit. V. Sonitumque pedum vocemque tremisco. V. Sonitum dat stridula cornus. V. Stridor ferri trastaque catenæ. V. Clarescunt sonitus, armorumque ingruit horror. V. Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum. V. Excitur sonitus pedibus. Lr. Stridulus aer Elifus lituis. Et gemitum ingentem pelagi, pulsataque saxa Audimus longè, fractasque ad littora voces. V. Confusæ Sonus urbis & illætabile murmur. V. Tum sonus auditur gravior, tractimque susurrant (Aper.) Frigidus ut quondam sylvis immurmurat Austër; Ut mare sollicitum stridet refluentibus undis. V. Summæque sonorem Dant sylvæ. V. Dat sine mente sonum. V. Indignos edidit ore sonos. O. Mistæque cum magicis Marfa venena sonis. O. Rettulit & querulo jurgia nostra sono. Pr. Cæco terra mugitu fremens Concussa cæcos traxit ex imo sonos. S. Quid repens affert sonus. S. Reddit chorda sonum. H. Magno veluti cum flamma sonore Virgea suggeritur costis undantis aheni. V. Et seva sonoribus arma. V. Pleæque sonoribus aures. Lr.

SÖNI *propagatio.* PHR. Creber ad aures Visus adesse pedum sonitus. V. Sed tonitruum sic uti post auribus accipiamus, Fulgere quàm cernant oculi; quia semper ad aures Tardiùs adveniunt, quàm visum quæ moveant res. Lr. Cædere si quem Ancipiti videas ferro procul arboris autum; Ante fit ut cernas istum quàm plaga per aures Det sonitum Lr. Inde sonus sequitur qui, tardiùs adlicit aures Quàm quæ perveniunt oculos ad lumina nostros. Lr. Sonitumque ferunt ad littora venti. V.

SÖNIVIA, ōrūm, n. *Bruit dont les Augures tiroient quelque presage.* Non è cantu oscinis, non ex soniviis tibi auguror. Cic.

SÖNÜS, [Pro voce] *Voix, parole.* f. PHR. Blandis sonis aliquem adire. Cic. Aure sonos concipere. S. Lætum sonum crepuit populus. H. Concordi sono aliquid dicere. O. Et peragit tales, arbore nixa, sonos. O. Blæso reddere verba sono. O.

SÖNÖ, as, nūi, nitūm, aræ. & **SÖNÖ**, is, eræ. Lr. *Resonner, sonner, faire du bruit, rendre un son.* SYN. Rësönö, përsönö, strëpö, strëpitrö. PHR. Pennæ sonuere per auras. O. Toto sonuerunt Æthere nimbis. V. Ingenti sonuerunt omnia plausu. V. Phærettramque fugâ fensere sonantem. V. Scuta sonant, pulsuque pedum tremunt excita tellus. V. Sonitum per curvas de-

dere Littora. V. Inter se foliis strepitant. V. Ut litus Hyla Hyla omne sonaret. V. Virgulta sonantia sylvis. V. Turbamque sonantem. V. Plenius sonans aureo plectro. H. Sonuit tinnitibus ensis acutis. O. Mæsta sonat plangore domus. O. Tela sonant humeris. V. Balatuque sonant ripæ. V. Et sensit varios, quamvis diversa sonarent, Concordare modos. O. Concava pulsu Saxa sonant. V. Clara dedit sonitum tuba. V. At tuba terribilem sonitum procul ære canoro Increpuit. V. Fit sonitus, mussanque, oras & limina circum. V. Fit sonus, ingenti concussa est pondere tellus. V. Micaque solenni thuris in igne sonet. Terribilem stridore sonum dedit. O. Dulce sonant tenui gutture carmen aves. T. Lene sonans aqua. O. Vox auribus procul sonat. Pla. Leviter sonant cachinni. C. Centum ora sonantia linguis. V. Saxosumque sonans Hispanis. V. Rauca sonans amnis. V. Caligare oculos, sonare aures, succidere artus. Lr. Voles sonari tu pudica, tu proba. H. (Vide **RESONO**, **STRIDEO**.)

SÖNARÉ, *Per transl.* Idem sonant hæc verbæ. Cic. i. significant. Nec vox hominem sonat. V. i. hominis est. Nec mortale sonans virgo. V. Os magna sonaturum. H. i. dicturum. Magno nunc ore sonandus. O. i. laudandus.

SÖNÖRÜS, i, ūm. *Resonnant, éclatant.* SYN. Sönāns, rësönüs, strëpëns, stridëns, stridulus, strëpitāns, cānörüs, crëpitāns. PHR. Strepitui qui cuncta sonoro Concursiens. Cl. Luctantes ventos tempestatæque sonoras. V. Sonora citharra. T. Flumina. V. (Vide **RESONUS**.)

SÖNS, söntis. *Compable.* SYN. Rëüs, nōcëns, nōxiüs, cōnscüs. PHR. Omnes per mortes animam fontem ipse dedissem. V. Fædataque sanguine fontis. Loca. O. Continuo fontes ultrice accincta flagello Thifiphone quatit insultans. V. Turba sons. S. Sontes protegee. O. (Vide **REUS**.)

SÖPHENÉ, es, f. [Armenia.] *L'Arménie.* PHR. Et dedita sacris Incerti Judæa Dei, molliorque Sophe-ne. L.

SÖPHIA, æ, f. [Latine sapientia] *La sagesse.* PHR. Cum tibi sit Sophiæ, par fama & cura Deorum. M. (Vide **SAPIENTIA**.)

SÖPHISMÄ, ätis, n. [Fallax conclusio.] *Sophisme.* PHR. Quorum sunt contrita & aculeata Sophismata. Cic. Quid logica læqueos & cæcæ sophismata solvis. Pamph.

SÖPHISTÄ, & **SÖPHISTES**, æ, m. *Sophiste.* PHR. Heu vos advoco vos acres Sophistas, Fallaces querulosque homunciones, Qui noctes teritis diesque totos Querendo insidias locutionum. Beza.

SÖPHÖCLES, is. *Atheniensis quem Cicero divinum Poëtam appellavit.* PHR. Querere cepit Quid Sophocles, & Thespis & Æschilus utile ferrent. H. Sola Sophocleo tua carmina digna cothurno. V. An in cothurnis horridus Sophocles. M.

SÖPHIOS, [Adulatoria Græcorum exclamatio, Doctus sapiens.] *Fort-bien.* PHR. Quod tam grande Sophos clamet tibi turba togata: Non tu Pomponi, cæna diserta tua est. M. Tergeminum mugiet ille sophos. M. Mercetur alius grande & insanum. sophos; Miserere tu felicium. M.

SÖPHRON, ōnis. *Poëta Stratusanus.* PHR. Sophronæque implicitum (i. obscurum.) requisque æcæna Corinthe. St.

SOPHUS, ī, m. *Sage*. SYN. Sāpiēns, Philōsōphūs. PHR. Te pia Cecropiæ comitatur turbā Minervæ, Te secreta quies, te sophus omnis amat. M. (Vide PHILOSOPHUS.)

SOPIO, īs, īvī, ītūm, īrē. & **SOPORŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. [Soporem inducere.] *Affoupir*, *endormir*. PHR. Nec me sopierat menti Deus utilis ægræ. T. Herbis sopire Draconem. O. Quæ me non possum, potui sopire Draconem. O. Hunc ego sopitum somno super alta Cythera... Recondam. V. Sopitus vino & epulis. Liv. Lecto sopitus. Lr. Soporatos artus premit quies. V-F. Melle soporatos & medicatis frugibus offam. Objicit. V. Ratum lethæo rore madentem. Vique soporatos stygiā. V. Sopitus armorum furor. Par. Sopita brachia. O. Magicis sopitus cantibus Anguis. Col. Impositum cinerem & sopitos suscitavit ignes. V. (Vide DORMISCO, SOMNUS, somnum conciliare.)

SOPOR, ōris, m. *Affoupissement*, *sommeil*. EPITH. Lethæus, gravis, marcidus, segnīs, piger, secūrus, ignāvus, altīs, languidus. PHR. Pressus gravitate soporis. O. Sopor est oculorum parte receptus. O. Somnus devincit membra sopore. Lr. Corpora segnis. Nostra sopor tenuit. L. Dulci sopore languidus. H. Invasit eam crassi soporis nebula. C. Removebat cura soporem. O. Mulcens securo membra sopore. Sil. Sopor complectitur artus. V. (Vide SOMNUS, DORMIO.)

SOPOR. [Pro morte.] *Mort*. PHR. Illum perpetuus sopor urget. H. (Vide MORS.)

SOPORIFER, ā, ūm. & **SOPORUS**, ā, ūm. *Qui affoupit*. PHR. Soporiferumque Papaver. V. Dona soporiferæ noctis. Sil. Umbrarum hic locus est, somni noctisque soporæ. V. Eadem sub nocte soporā. Lr. stra terit. St. (Vide SOMNUS, somnum conciliare.)

SORĀ, æ, f. *Oppidum Volscorum in Campania*. PHR. Urbs fuit antiquis Soræ cognomine Volscis. J. Optima Soræ Aut Phabratæ domus. J.

SORACTE, n. & **SORACTYS**, īs, m. *Mons Faliscorum Apollini sacer*. PHR. Summe Deū sancti custos Soractis Apollo. V. Sacrum Phœbo Soracte frequentant. Sil. Vides ut alta stet nive candidum Soracte. H.

SORBERE, ēs, būi. *Sorprum*, ērē. [Deglutire.] *Avaler*. SYN. Hauriō, glutiō, deglutiō, vorō, exhauriō. PHR. Sorbere ovum. Plī. Qui lac sorberint Plī. Sordidus exhausto sorbetur ab ubere sanguis. L. **SORBERE**. [Metaph.] *Engloutir*. PHR. Terræque cælestes arida sorbet aquas. O. Carybdīs... gurgite vastos Sorbet in abruptum fluctus, rursusque sub auras. Erigit. V. Vasto sorbet mare puppis hiatus. V-F. Sorbentur flumina terrā. O.

SORBERE *Per transf. ad animum*. PHR. Quid cum non sorbere animo censetis. Cic. Ejus odia non sorbeo solum; sed etiam concoquo. Cic.

SORBILIS, ilē. Col. *Qui s'avale*. PHR. Ovum sorbile. Cel. Cibi sorbilibus proximi. Col.

SORBILLUM, ī, n. *Pla*. [Potio sorbitioni apta.] *Brûvage*, *beillon*.

SORBILLO, ās, ārē. *FREQ*. *Qui avale peu a peu*. Cyathos sorbillans. Ter.

SORBITIO, ōnis, f. [Sorbendi actus.] *L'action d'avaler*. PHR. Barbarum hoc crede magistrum. Di-

cere sorbitio tollit quem dira veneni. P. de *Socrate*.

SORBUS, ī. [Arbor.] *Cormier*. **SORBUM**, ī, n. [Ejus arboris fructus.] *Corme*. PHR. Sorba fumus, molles nimium durantia ventres. M. Sorbus ventrem moratur lubricum. Pocula lacti. Fermento atque acidis imitantur vitæ Sorbis. V.

SORDEŌ, ēs, dūr, ērē. & **SORDESCŌ**, īs, ērē, *Estre sale*. SYN. Squallēŏ. PHR. Ne forderet iter. St. Dum nullā teneri sordet lanugine vultus. M. Contrectatus ubi manibus sordescere vulgi. Cæperis. H. De libro suo.

SORDERE. [Contēmnī.] *Parôtre méprisable*. PHR. Sordet tibi munera nostra. V. Voluptas oculis sordet. St. Sordebat ille suis, ut plerumque domestica. Cic. (Vide CONTEMNO.)

SORDĒS, ūm, & **SORDITUDŌ**, īnis, f. *Pla*. *Ordure*, *salaté*, *crasse*. EPITH. Vilēs, fœdæ, olētēs, immundæ, pūtrēs, malignæ, crassæ, squallētēs, squallidæ, cœnosæ, gravēs, graveolētēs, olidæ, tūrpēs, spurcæ, impuræ. SYN. Illūvīs, sūtūs, squallor, collūvīs, fæx, fæcēs, cœnūm, lūrūm, immunditiā. PHR. Collectā forde dolentes Auriculæ. H. Jacere in sordibus. Cic.

SORDĒS. [Metaph. pro avaritiā.] *Avarice*. PHR. Si neque avaritiam, neque sordes, ac mala lustra. Obiciet verē quisquam mihi. H. Sepulchrum. Commisum arbitrio sine sordibus extruc. H. Sed quis feret istas Luxuriæ sordes. J. i. *prodigalitatē cum avaritiā conjunctam*. (Vide AVARITIA.) **SORDĒS**, urbis. Cic. [Fæx, plebs.] *La canaille, la lie du peuple*. (Vide PLEBS.)

SORDIDE, ūs, disīmē. Cic. *D'une manière sordide, vilainement*.

SORDIDŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Pla*. *Salir*, *rendre crasseux*. Sordidatā mancia. Cic. Sordidati maximā barbā & capillo. Cic.

SORDIDUS, ā, ūm, iōr. īsīmus, & **SORDIDULUS**, ā, ūm. dim. *Sale*, *crasseux*. SYN. Tūrpis, fœdus, immundus, spurcus, obscenus, squallidus, fœdatus. PHR. Sordidus ex humeris nodo dependet amictus. V. Quas geritis vestes sordida lana fuit. O. Sint licet infantis sordidiora sinu. M. Si toga sordidula est, si ruptā calceus alter. Pelle hiat. J. Sordidior nubes. S. Sordidus sanguis. L. Sordidæ casar. S. Sordida rura. V. Caput tabo sordidum. S. Ne turpatoral, ne sordida mappa. Corrugeret nares. H.

SORDIDUS. [Metaph. vilis.] *Vil, sordide*. PHR. Sordidus quæstus. Cic. Sordido loco natus. Cic. Sordida oratio. Quin. Sed probitas & opaca quies & sordida nunquam. Gaudia. St. Aut fallat blandā sordida lingua fide. T.

SOREX, īcis, m. TER. *Une souris*. (Vide MUS.)

SORICETUM, ī, n. *Pla*. *Trou de souris*. **SORICINUS**, ā, ūm. *Pla*. *De souris*.

SOROR, ōris, f. *Sœur*. EPITH. Carā, dilectā, unānimis, fidā, amatā, dulcis, piā. SYN. Gēmanā. PHR. Ast ego quæ Divūm incedo regina, Jovisque Et soror & conjux. V. Hestiones visentem regna sororis. O. Nymphæque sorores. V. Socia generis. O. Incedunt geminæ, proles fraterna, puellæ. Cl. Facies non omnibus una. Nec diversa tamen, qualem decet esse sororum. O.

SORORES. *Per transp.* Sorores arbores. *Pli.* Viperae sorores. *O. i. Furia.*

SORORIUS, ā, ūm. *De saeur.* *Phr.* Pellitur Anna domo, lachrymansque sororia linquit limina. *O.* Sororia oscula. *O.*

SORS, sortis, f. [Fortuitus rerum eventus.] *Sort*, *hasard.* *Epith.* Ancēps, dubiā, fragilis, cēcā, ferrē, difficilis, incōstans, incertā, fallāx, iniquā, malignā, acerbā, inimicā, perfidā, tristis, miserā, miserandā, infidā, durā, funestā, adversā, asperā, fatālis, detērior, lētā, grātā, felix, jucundā, ultimā. *Syn.* Cāsūs, fortūnā, evēntūs, fatūm. *Phr.* Audacem forsque Venūsque juvant. *O.* Nunc etiam manes (hæc intentata manebat Sors rerum) Movet. *V.* Arma casibus incertis, & cēcā sorte pararent. *L.* Divitis alternas & pauperis accipe sortes. *M.* Quoniam fors omnia versat. *V.* Et spes & metus fors cæca versat. *S.* Nova fors pugnat. *V.* Sors prædæ. *O.* Sortem quam tribuit fortuna, tueri. *O.*

SORS. [Fatalis necessitas.] *Sort*, *fatalité.* *Phr.* Fereat fors vitæ difficilisque premit. *O.* Tolerandaque nullis Aspera fors populis. *St.* Tristi repēbat sorte Penates. *Sil.* Sortemque animo miseratus iniquam. *O.* Hic exitus illum Sorte tulit. *V.*

SORS, quā sortiuntur, & **SORTICULĀ**, æ, f. *Sue.* *Le sort qui se tire.* Trahere sortem. *Sue.* *Phr.* Loca forte legunt. *V.* Stat ductis sortibus urna. *V.* Urna nec incertas versat Minoia sortes. *Cl.* Sorte sumus lecti. *O.* Sit fors; & nobis talorum interprete jactu, &c. *Pr.* Dejectamque ærea sortem Accepit galea; & primus clamore secundo Hirtacidae ante omnes exit locus. *V.* Operumque laborem Partibus æquabat iustus, aut forte trahebat. *V.* Cristasque comantes Excipiunt forti. *V. i.* non sortiuntur.

SORS. [Pro judicio, ex Romano more quo causæ per sortem ordinabantur.] *Jugement*, *Justice.* Nec verò hæc sine sorte datæ sine Judice sedes. *V.* Non illi imperium pelagi sævumque tridentem Sed mihi sorte datum. *V.*

SORS. [Prōgēnēs, quæ quasi sorte obigit.] *Fils*, *filie.* *Phr.* Si genus aspicietur; Saturnum prima parentem Feci; Saturni fors ego prima fui. *O.*

SORS. [Munus, officium, quæ plerumque sorte contingebant.] Et ductus sorte Sacerdos. *V.*

SORS. *Rang*, *place*, *état*, *condition.* *Phr.* Defunctumque laboribus Æquali recreat sorte vicarius. *H.* Sors tua mortalis, non est mortale quod optas. *O.* Miserandæ fortis Afellus. *O.* Qui fit Mæconas ut nemo, quam sibi sortem Seu ratio dederit seu fors objecerit, illā Contentus vivat. *H.* Gaudens sorte tori. *O.* Cui placet alterius, sua nimirum est odio fors. *H.*

SORTES. [Oracula, sæpe per fortes habita.] *Les Oracles.* *Phr.* Faticinasque ferunt sortes. *O.* Adeunt oracula Phœbi: Utque saluti ferā miseris succurrere rebus Sorte dedit, &c. *O.* Placuit cæleste precari Numen, & auxilium per sacras querere fortes. *O.* Nequiquam Divūm numen sortelque fatigant. *Lr.* (Vide *ORACULUM*.)

SORS. [Pecunia quæ datur fœnori.] *Le principal*, *le capital.* Sortem accipe? Fœnus primū volo. *Ter.*

SORTILEGIUM, īī, n. *Plī.* [Divinatio per sortem.] *Sortilege.*

SORTILĒGŪS, ā, ūm. [Qui per sortes futura prænuntiat.] *Devin*, *forcier.* *Phr.* Nec sortilegi, nec

qui quæstus causa ariolantur *Cic.* Divina futuri Sortilegis non discrepuit sententia Delphis. *H.*

SORTIOR, īris, īrūs sūm, īrī. *Fetter*, *tirer au sort.* *Syn.* Sortiri ad poenam. *Cic.* Sortiri judices, Provincias *H.* Sortiri uter dedicaret. *Cic.* Sortiar tibi & Charino. *Pla.* Sortiri in singulos. *Cic.* Non confidere, sed sortiri quid loquere. *Cic.* *Parler au hazard.* *Phr.* Felicem ... quod te sortitus amicum. *H.* Priamusque novissima Trojæ Tempora sortitus. *O.* Terrestria quando Mortales animas vivunt sortita. *H.* Jamque brevis vitæ spatium sortita juvenus. *O.* Urbem designat aratro Sortiturque domos. *V.* Sortiri remos. *V.* Sortitique vices. *V.* Laborem sortiri. *V.* Sortitur urna præda quem vilis sequar. *S.* Legio sortita periculum. *V.*

SORTIRI. [Pro regere disponere.] *Regler*, *disposer.* *Phr.* Sic fata Deūm Rex Sortitur, volvitque vices; is vertitur ordo. *V.* Æquā lege necessitas Sortitur insignes & imos. *H.*

SORTIRI. [Pro eligere.] *Choisir.* *Phr.* Ne post amissa requiras Anteveni, & sobolem armento sortire quotannis. *V.* Telum fatale coruscat Sortitus fortunam oculis. *L.*

SORTITIŌ, ōnis, f. *Cic.* & **SORTITŪS**, ūs, m. [Sortiendi actus.] *Sort*, *l'action de tirer au sort.* *Phr.* Felix Priameia virgo Jussa mori, quæ sortitus non pertulit ullos; Nec victoris Heri tetigit captiva cubile. *V.*

SORTITŌ, & **SORTI**, adv. *Par sort*, *au hazard.* *Syn.* Sortē, fortē, fortūtō. *Phr.* Lupis & Agnis quanta sortitō obigit, Tecum mihi discordia est. *H.* Sortito dicere. *Cic.* Sortito sacerdotem captare. *Cic.* Sunt quibus ad portas cecidit custodia sorti. *V.*

SORTITOR, ōris, m. *Qui tire au sort.* *Phr.* Et iniqua ferus Sortitor urnæ. *S.*

SOSPES, itis, m, f. *Cic.* *Sain*, *sauve*, *échappé d'un danger.* *Syn.* Incolumis, salvus, superstitēs, intēgēr, sanus. *Phr.* Quæ nunquam, sine te sospite, sospes erit. *O.* Sospite sic te sit natus quoque sospes, & olim Imperium regat hoc cum seniore senex. *O.* Sospes mediāque è morte receptus. *Hofsch.* Maxime Teucrorum ductor, quo sospite nunquam Res equidem Trojæ victas aut regna fatebor. *V.* Navis Sospes ab ignibus. *H.* Qui nunc Hesperia sospes ab ultimā. *H.* Post prælia sospes. *L.* Domus sospes ab incurso. *O.* Sospite mutare lares. *H.*

SOSPITA, æ, f. *Celle qui sauve.* *Phr.* Juno sospita *Cic.* **SOSPITALIS**, alē. *Pla.* [Qui sospitem facit.] *Qui sauve, qui preserve d'un danger.*

SOSPITŌ, as, avi, atum, are. [Incolumem servare] *Conserver sain & sauf.* Suam sospitet progeniem. *Liv.* (Vide *SERVO*.)

SOTER, eris, m. *Cic.* [Qui incolumem servat.] *Sauveur*, *qui a preservé.* (Vide *SERVATOR*.)

SOTERIA, ōrum, n. [Munera quæ convalescentibus mittebantur.] *Presens qu'on envoyoit à ses amis rétablis d'une maladie.* *Phr.* Ægrotas uno decies aut sæpius anno: Nec tibi, sed nobis hoc, Polycarme, nocet. Nam quoties surgis foreria poscis amicos: Sit pudor: ægrota jam, Polycarme, semel. *M.* **SOTERIA**. *St.* [Vota pro salute amici] *Soterie*, *vœux*, *ou actions de grâces pour la santé d'un ami.*

SPADIX, icis, m. [Color rutilus.] *Couleur de rouge brun.* *Spadix* Equus, *Cheval bai.* *Phr.* Honesti

Spadices (Equi) glaucique, color deterrimus albis. V. **SPADIX**. *Instrumentum musicum*, Plalteria & spadix virginibus probis recusanda. *Quin.*

SPADŌ, ōnis, m. [Dictio græca, Eunuchum significans.] *Eunuque*. PHR. Rugosis spadonibus servire. H. Cum tener uxorem ducat spado, Mævia Tuscum. J. Spadone cum sis eviratio fluxo. M. Ademptæ virilitatis homo. Tac. Virūmque execta juvenus. L. (Vide EUNUCHUS.)

SPADONIŪS, ā, ūm. *Pli.* [Sterilis.] Sterile. Spadones furculi. Col. Spadonia Laurus. *Pli.* Qui ne porte point de graine.

SPARGŌ, is, ei, sūm, ēre. *Fetter ça & là, répandre.* SYN. Effundō, diffundō, dispargō respargō, dissemindō, prōiciō PHR. Spargere nummos populo. Cic. Discerptum latos juvenem spargere per agros. V. Jam cornu petat, (Taurus) & pedibus qui spargat arenam. V. Jam sparsus tempora canis. O. Sparsumque senatus Corpus, & immensā populos in cæde nantes. L. Sparserit, aut præceps Neptuno immerferit Eurus (Aves.) V. Sparsasque per æquor Cycladas. V. Spargam arma per agros. V. Spargere voces In vulgum ambiguas. V. Spargebat lumine terras Aurora. V. Sparguntur canæ per caput omne comæ. O. Per æquora bellum Spargere. C. Auxilium toto spargit in orbe suum. O. Et itellis nebula spargere candidis. H. Solis Equi sparsere diem. Sil. Et nomen fama per urbes Sparferat. O. Cinis injuriosis aridus ventis ferat. H. Tenuia nec lanæ per cælum vellera ferri. V. Spargit rapida ungula rores Sanguineos. V. Spargite me in fluctus; vastoque immergite ponto. V. Iotis Vulcanum spargere tectis. V. Toto passim se sparserant campo. Liv. Spargenda procellis Membra. L. Semina spargit humo. O. Capreoli sparsis nunc pellibus albo. V. Torāque impune duburrā Permisit sparsisse oculos. P. SPARGERE. [Pro rigare.] Arroser, mouiller. PHR. Corpus fluviali spargere lymphā. V. Spargitur imbre Gleba. M. Corpulque recenti Spargit aquā. V. SPARGERĒ. [Pro spargendo tegere.] Couvrir. Humum florentibus herbis spargere. V. SPARGERĒ genus in species. *Pli.* [Dividere.] Diviser, partager. SPARSO ore mulier. Ter. [i. latio-ri.] Qui a la bouche trop fendue.

SPARSIM, adv. *Pli.* ça & là.

SPARSIO, ōnis, f. L'aktion de repandre. Dives sparsio quos agit tumultus. St.

SPARTĀ, æ, f. [Peloponnesi civitas olim nobilissima Licurgi legibus optime instituta, Quæ & Lacedæmon dicta est.] Sparte, Lacedæmone. EPITH. Herculeā, armipotens, inclitā, vetus, potens. PHR. Clara fuit Sparta & magnæ viguere Mycenæ. O. Veloces Spartæ catulos. V. Spartana gens. O. Spartanus tibi cedit Olor. M.

SPARTACŪS, ī, m. *Famosus gladiator, qui manu servorum congregatā bellum ingens excitavit. victus est à Crasso.* PHR. Et Scythicis Crassus victor re measset ab oris, Ut simili causā caderes quā Spartacus hostis. L.

SPARTŪM, ī, n. *Pli.* [Junci vel genistæ aut alterius virgæ flexilis genus, quo fiebant funes nautici, sportæ, &c.] Sorte de jone, ou autre plante dont on faisoit des cordes, des nates, &c. PHR. Vis magna sparti ad rem nauticam congesta. Col. Sparci funes. Cato. Spartea sporta. Cel.

SPARŪS, *Pli.* & SPARŪLŪS, ī, m. [Piscis marini genus.] Sorte de poisson de mer. PHR. Auratā Sparulus cervicē refulgens. M.

SPĀRŪS, ī, m. & SPĀRŪM, ī, n. [Teli missilis genus, à spargendo dictum.] Sorte de dard. PHR. Agrestisque manus armat sparus: ipse catervis, &c. V.

SPĀSMĀ, ātis, n. & SPĀSMŪS, ī, m. *Pli.* [Nervorum contractio.] Convulsion, retrecissement de nerfs, crampes.

SPĀSMICŪS, & SPĀSTICŪS, ā, ūm. *Pli.* Suijete aux crampes, aux convulsions de nerfs.

SPĀTHĀ, æ, & SPĀTHŪLĀ, æ, f. dim. Cel. [Quæ cocturæ in vasis agitantur.] Espatule.

SPĀTHĒ, es, f. *Pli.* [Ramus palmæ.] Branche de Palmier.

SPĀTHĀLIŪM, īī, n. dim. M. [Palmæ ramulus cum Dactylis.] Petite branche de palmier où il y a des dattes. SPĀTHĀLIŪM. *Pli.* Ornamentum muliebre, Sorte de brasses.

SPĀTIŌR, ātis, ātis sūm, āti. Se promener. SYN. Ambulō, deambulō. PHR. Et sola in sicca secum spatiat arēnā. V. Spatiatur ad aras. V. Hoc utinam spatieri loco. Pr. Spatiataque curvo Littore. O. (Vide AMBULO.)

SPĀTIĀRĪ. Metaph. S'étendre. PHR. Spatiantia brachia Arboris. O. Lato spatiatum flumine Gangem. O.

SPĀTIŌSĒ, iūs, īsimē, adv. Au large. SYN. Diffusē, cōpōsē, tūbēriūs. PHR. Spatiosē nascitur, fructicat arbor. *Pli.* Tu quoque qui æstivos spatiosius exis ignes. Pr.

SPĀTIŌSŪS, ā, ūm, iōr, īsimus. *Spatieux, vaste.* SYN. Lātus, vāstus, amplūs, pōrrectus, pātulūs, cāpax, immēnsus, ingēns, lārgus. PHR. Spatiosior æquo. O. Spatiosum corpus. O.

SPĀTIŌSŪS. [Longus.] Long. PHR. Nec mihi quærenti spatiosam fallere noctem Lassaret viduas pendula tela manus. O. Spatiosa senectus. O. Spatiosum bellum. O. (Vide LONGUS.)

SPĀTIŪM, īī, n. [Dicitur de loco & de tempore.] Espace, éloignement d'un lieu en un autre, intervalle. EPITH. Cāpax, amplūm, vāstūm, lātūm, immēnsūm, āngustūm, pārvūm, brēvē, ārcūm, māgnūm. SYN. Intervallūm. PHR. Invida me spatio natura coercuit arcto, Ingenio vires exiguasque dedit. O. Spatii discrimina. O. Incunt cursus aliosque recursus Adversis spatiis. V. Tritumque relinquunt Quadrjuges spatium. O. Nec vox antri complere capacis Sufficiens spatium. L. Verūm hæc spatiis discclusus iniquis Prætereo. V. Immenſum spatiis confecimus æquor. V. Spatioque pari distabat utrinque. O. Spatia interſtincta columnis. St. Porrectus spatiis locus. H. Proximus huic, longo sed proximus intervallo Inſequitur. V. Oculis spatium cimensus. V. Ampla spatia vacuis laxantur locis. S. Spatium evadere. V. Transcurrere. Lr.

SPĀTIŪM temporis. EPITH. Longūm, brēvē, extrēmūm, annūm, diūnūm, noctūnūm, longinquūm. SYN. Tēpūs, mōrā, Intervallūm. PHR. Socraticus spatium vitæ brevis. O. Velocis spatii meta novissima. S. i. mors. Spatium transcribere vitæ. O. Spatium longius anno. O. Medium noctis spatium. O. Spatium sine fine. Lr. Spatium cogitandi dare. Cic. Spatium ad dicendum. Cic.

SPĀTIŪM. [Pro curriculum.] Lice où l'on court. PHR.

Quadrigæ addunt se in spatia. *V.* Ad maxima campi sudabit spatia. *V.* Spatium decurrere amoris. *Lr.* Per trans. Tritumque relinquunt Quadrifuges spatium; nec quo prius, ordine currunt. *O.*

SPATIUM. *Cic.* [*Pro ambulacro.*] *Allée; cours, promenade.* (Vide **AMBULACRUM.**)

SPECIATIM. *adv.* *Cic.* *Specialement.*

SPECIES, *ei. f.* [*Effigies & imago rei.*] *La forme, la figure, l'apparence, l'air, la vue.* *EPITH.* Dēcorā, eximīā, formosā, illūstris, misētā, flebilis, fēdā, tūpis Glōbōsā, ovātā, rōtundā, quadratā, &c. *SYN.* Fāciēs, imāgō, formā, effigies, figurā. *SYNT.* Species oris. *Liv.* Urbis. *Pla.* Ovorum. *Pl.* Soli. *Col.* Aeris. *Pl.* Semiferæ species hominum. *Lr.* Species mundi. *Lr.* Speciem boni præ se ferre. *Cic.* Species vitæ. *Cic.* Ad speciem vetustatis. *Cic.* Dissimili specie vivere. *Lr.* Habere speciem humanitatis. *Cic.* Species eloquentiæ. *Cic.* Species veri. *H.* Species fictæ simulationis. *Cic.* In speciem. *Liv.* *i.* *simulare.* Speciem pugnantium præbere. *Cic.* Duci utilitatis specie. *Quin.* *PHR.* Talis erat species auri frondentis. *V.* Neque enim specie famæve movetur. *V.* Flebilis aulæ species. *Cl.* Species cultusque locorum. *St.* Urbis speciem vidi, non hominum mores. *Pla.* Scurrantis speciem præbere. *H.* Non tulit hanc speciem furiatā mente Coræbus. *V.* *i.* *hunc aspectum.*

SPECIES. *Phantomæ, spectre.* *PHR.* Finguntur vanae species. *H.* Tum variæ illudunt species. *V.* (Vide **SPECTRUM.**) **SPECIES** animi. *Especie.* *PHR.* Vertuntur species animorum; & pectora motus Nunc alios, alios dum nebula ventus agebat, Concipiunt. *V.* **SPECIES** *Cic.* [In quas dividitur genus.] *L'espece.* **SPECIES.** *Cic.* *Beauté.* (Vide **FORMA.**)

SPECILLUM, *i. n.* *Pl.* [*Quo specimus, air var.*] *Lunette.* **SPECILLUM.** *Cel.* [*Quo chirurgi vulnus tentant.*] *Sonde.* **SPECILLUM** auricularium. *Cel.* *Cure-oreille.*

SPECIMEN, *inīs. n.* [*Exemplar rei occultæ.*] *Montre, preuve.* *SYN.* Signū, indicium, notā. *PHR.* Salsa tellus... Tale dabit specimen. *V.* Popularis iudicii specimen. *Cic.* Dare specimen, & sui periculum facere. *Cic.* Solis avi specimen, bigis ite Turnus in albis. *V.*

SPECIOSĒ, *iūs, issimē. adv.* *Cic.* *Pompeusement, magnifiquement.* Speciose ingredi. *Col.* Equus speciosus intratus. *Liv.* Non est speciosius arma Qui trahet. *H.*

SPECIOSUS, *ā, ūm. iōr, issimūs. Beau, remarquable, pompeux.* *SYN.* Pulchēr, dēcorūs, formosūs, spectabilis, conspicuus, illūstris, eximius. *PHR.* Speciosa joci, morataque recte Fabula. *H.* Speciosaque nomina culpæ Imponis Medea tuæ. *O.* Innotum turpem, speciosum pelle decorā. *H.* Tituli speciosus honore. *O.* **SPECIOSUS.** *Remarquable par sa beauté.* Frontem speciosam cornibus altis. *O.* Ulmus speciosa nitentibus uvis. *O.* (Vide **FORMOSUS.**)

SPECTABILIS, *ilē.* [*Spectatione & admiratione dignus.*] *Beau, qui mérite d'être vu.* Puer facie spectabilis. *O.* Spectabilis heros. *O.* Ingreditur late multo spectabilis auro. *O.* Placido spectabilis ore. *O.* Spectabile signum. *J.* (Vide **FORMOSUS,** vel **CELEBRIS.**)

SPECTABILIS. [*Qui spectari potest.*] *Visible.* *PHR.* Spectabilis undique campus. *O.* Spectabile corpus. *O.*

SPECTACULUM, *i. n.* [*Quod spectatur, ut ludi, &c.*]

Spectacle, jeux publics. *EPITH.* Publicū, solennē, festivū, lætū, mirandū, lepidū, gratū. *SYN.* Lūdi. *PHR.* Publica viderunt læti spectacula ciues. *M.* Non hæc ista sibi tempus spectacula poscit. *V.* Admiranda tibi levium spectacula rerum. *V.* Hæc inhians oculis quærat spectacula vulgus. *Rap.* Scenæ spectacula amantur. *O.* Cælestium rerum spectaculum. *Cic.*

SPECTACULUM. [*Locus unde spectatur.*] *L'Amphitheatre.* *PHR.* Resonant spectacula plausu. *O.* (Vide **AMPHITHEATRUM.**)

SPECTAMEN, *inīs. n. PLI.* *Ce qui fait connoître.*

SPECTATE. *adv.* *Pl.* [*Felicitè, egregiè.*] *Avec éclat.*

SPECTATIVUS, *ā, ūm. QUIN.* *Contemplatif.*

SPECTATOR, *ōris. m. trīs, icis. f.* *Qui regarde.* *SYNT.*

Spectator Equorum. *O.* Spectator multorum operum. *O.* Cuperem ipse parens spectator adesset. *V.* Superbi spectatoris fastidia. *H.* Scelerum spectatrix turba. *L.* Spectatrix animos addis. *O.* Ipse necis cuperem nostræ spectator adesset; Authorisque oculis exigeretur opus. *O.*

SPECTIO, *ōnis. f. Var.* [*Augurum propria.*] *L'inspection.*

SPECTO, *ās, avi, atum, are. Voir, regarder fixement.* *SYN.* Vidēō, aspiciō. *PHR.* Tu specta ludos ego te, spectemus uterque. Quod juvat; atque oculos pascat uterque suos. *O.* Constiterat quocumque loco, spectabat ad Io. *O.* Oculis spectare protervis. *O.* Spectare oculo irretorto. *H.* Inque vicem spectans ambos. *O.* Crescit enim assidue spectando cura puellæ. *Pr.* Spectatum admissi. *H.* Spectare fabulam. *Cic.* Spectamus vacuum Romanis civibus urbem. *H.* Spectata fabula. *H.* Spectat inexplēto mendacem lumine formam; Perque oculos perit ipse suos. *O.* In Pompeiano rectus spectabo Theatro. *M.* Quidquid & in Circo spectatur. *M.* (Vide **VIDEO.**)

SPECTARE. *Juger, examiner.* Scilicet ut fulvum spectatur in ignibus aurum, Tempore sic duro est inspicenda fides. *O.* Spectare aliquem ex vitā, ex vocibus. *Cic.* In dubiis hominem spectare periculis. *Lr.* **SPECTARE.** *Avoir égard.* *PHR.* Si ad vitulum spectes, non est quod pocula laudes. *V.* Rem non hominem spectare. *Cic.* In iudice debet spectari dignitas. *Cic.* **SPECTARE.** [*Pro tēdēre, vergēre.*] *Aller, être tourné vers...* *PHR.* Spectat Græciam. *Cic.* Spectat Orientem. *Pl.* In meridiem. *Cato.*

SPECTARE. [*Pro pertinere.*] *Avoir pour but.* Quod spectant edicta. *Cic.* Spectare ad bellum. *Cic.* Res ad vim spectat. *Liv.*

SPECTATUS, *Regardé.* (Vide **SPECTO.**) **SPECTATUS.** [*Cognitūs cēlēbrs.*] *Celebre.* *PHR.* Virtus belli spectata domique. *O.* Sui ordinis spectatissimus. *Cic.* Spectata pietas, forma. *O.* Nigris oculis spectandus. *H.* Sunt nobis fortia bello pectora; Sunt animi, & rebus spectata juvenus. *V.* (Vide **CELEBRIS.**)

SPECTATUS, *ūs. m.* *Cic.* *Regard* (Vide **ASPECTUS.**)

SPECTRUM, *i. n.* [*Simulachra & imagines rerum.*] *Spectre, fantôme.* *EPITH.* Pallidū, pallēns, nocturnū, vānū, terrificū, horrēndū, infestū, pigrū, atrū, inānē, prodigiosū. *SYN.* Simulachrum, umbra, larvā, visā, manēs. *PHR.* Infelix simulachrum, atque ipsius umbra Creusæ. Visa mihi ante oculos, & notā major imago. *V.* Inhumati venit imago Conjugis, ora modis attollens pallida miris.

miris. *V.* Umbra simulachraque luce carentum. *V.* Morte obita quales fama est volitare figuras. *V.* Et ni docta comes tenues sine corpore vitas Admoneat volitare cavâ sub imagine formas. *V.*

SPĒCŪLA, æ. f. [Locus editus unde spectari potest. Locus unde fiunt excubia.] *Echaugnette, donjon, guerite. Lieu d'où l'on découvre de loin.* *EPITH.* Altâ, excelsâ, ardûâ, sūblimis. *PHR.* Regina è speculis ut primum albescere lucem Vidit. *V.* In speculis omnis Abidos erat. *O.* Dat signum speculâ Mizenus ab altâ. *V.* Aerii speculâ de montis in undas Deferat. *V.* Utque Leo speculâ cum vidit ab altâ. *V.*

SPĒCŪLABŪNDŪS, â, ūm. *SUE.* Qui regarde.

SPĒCŪLĀRIS, arē. [Quod ad speculam pertinet. Specularis significatio. *PLI.* Signal qu'on donne d'une échaugnette.]

SPĒCŪLĀTŌR, oris. m. & **SPĒCŪLABŪNDŪS**, â, ūm. *Contempleteur, speculateur, qui observe, espion.* *SYN.* Explorâtôr, cōtemplâtôr. *PHR.* Castra ut Danaûm speculator adires. *V.* Quem procul ut vidit tumulo speculator ab alto. *V.* Speculator naturâ. *Cic.* Speculatores oculi. *Cic.* Speculator amicâ. *Pr.* Mittrique viros qui certa reportent. *V.* Speculabundus ex altâ turre. *Sue.* **SPĒCŪLĀTŌRIŪS**, â, ūm. *D'espion.* Speculatoria navigia. *CÆs.* Qui vont à la découverte.

SPĒCŪLATŪS, ūs. m. *PLI.* [Speculandi actus.] *L'action d'espionner.*

SPĒCŪLŌR, aris, atūs sūm, arī. *Contempler, considerare, observer.* *SYN.* Explorō, cōtemplor, cōsiderō, observō, prōspiciō, inspiciō, animadvērtō, spectō. *PHR.* Speculata locum. *V.* Signorum obitis speculamur & ortus. *V.* Sistit & Aruntum tumulo speculatur ab alto. *V.* In dubiis hominem spectare periculis. *Lr.* Inque vicem speculantur aquas & nubila cæli. *V.* His animadvēsis. *V.* Hæc super è vallo prospectant Troës. *V.* Omnemque Accessum lustrans huc ora ferebat & illuc. *V.* Abdita ruge levi densâ speculabor ab Ulmo. *O.* Montis sublime cacumen Occupat, unde sedens partes speculatur in omnes.

SPĒCŪLŪM, i. n. *Miroir.* *EPITH.* Lævē, lævigatūm, micans, nitens, collucens, coruscans, lucidūm, pellucidūm, splendidūm, fragilē, vitreūm, cristallinūm, auratūm, argenteūm, multibre, fidūm, fidelē, fallax, mendax. *PHR.* Speculum aquarum. *Pb.* Consilium formæ speculum. *O.* Scilicet à speculi sumuntur imagine fastus. *O.* Non aliter quàm cum puro nitidissimū orbe Oppositâ speculi referitur imagine Phœbus. *O.* Et speculo rugas increpitante tuas. Seque reformidat speculo damnante senectus. Et speculum mendax esse querere tuum. *O.* Ista repercussâ quam cernis imaginis umbra est. *O.* Tempus erit quo vos speculum vidisse pigebit. *O.* Speculi fulgor aspectu ipso hebetatur. *PLI.* Crebroque repulsi Rejectæ reddunt speculorum ex aquare visum. *Lr.* (Vide *Luceo.* Lucere pro lucem repercutere.)

SPĒCŪLŪM cōsultērē. Se regarder au miroir. *PHR.* Nec genus ornatūs unum est: quod quamque decebit Eligat; & speculum consulat ante suum. *O.* Sive tu purum sine fraude vitrum Consulis... Reficisque vultus. Lux æmula vultum Reddidit; & similem tandem se vidit in auro. *Sr.* Et quid se deceat spectatas consulit undas. *O.* Speculi non eget arte regi. Dum tibi consulitur speculi nitidissimū orbis, si

videare oculis forte decora tuis; Pulchra licet, peritura tamen fragilisque puella Te speculo similem sis memor esse tuo... Intereunt uno forma vitrumque modo. *Saut.* Pone manu vitreum spectabilis æquoris orbem; Nec croceas speculo iudice pectus comas: Sic periit vitreis dum se speculatur in undis Narcissus, formæ lusus amore suæ. *Saut.* Sollicitum moderatur opus cristallina coram Lamina, iudicium sæpe rogata suum. *Sau.*

SPĒCŪLĀRIS, arē. [Quod ad speculum pertinet.] *De miroir.* *Specularis lapis.* *PLI.* *Transparent.* *PHR.* Ecce, repercussos parit unda puerpera vultus, Blanditurque oculis æmula forma meis. Qualis ab adverbo speculi solet orbe remitti, Talis in illimi fonte figura natat. Lætatur, dum lætor ego: dum lugeo, luget; Dūmque loquor, loquitur; dūmque fiesco, flet. Oscula libanti libat, dat brachia danti, Me fugiente fugit; me redeunte, redit. *Saut.* (Vide *PERLUCIDUS.*)

SPĒCŪLĀRĒ, is. n. [Lamina vitrea alteriusve materiæ lucem repercutientis.] *Glacé.* *PHR.* Quæ vehitur clauso latius specularibus antro. *J.* Hibernis objecta Notis specularia pueros Admittunt Soles & sine fæce diem. *M.*

SPĒCŪS, ūs, omn. gen. & **SPĒLŪNCĀ**, æ. f. & **SPÆLÆŪM**, i. n. *Caverne, grotte, antre.* *EPITH.* Cūrvūm, horrēdūm, lātrēbrōsūm, obscūrūm, atrūm, tēnēbrōsūm, cæcūm, opacūm, prōfundūm, nigrūm, picēūm, sinuōsūm, Arcuatūm, scrupēūm, abditūm, rōscidūm, humēns, immānē, ingēns, vastūm. *SYN.* Antrūm, cāvernā, lūstrūm. *PHR.* Specus est tenebroso cæcus hiatus. *O.* Ipsis in specubus secura sub altâ Ora agunt terrâ. *V.* Hic specus horrendum & sævi spiracula Ditis. *V.* Et specus exesi structurâ pumicis asper. *O.* Tabificam expirat saniem specus ultima. *Sil.* Sylva vetus stabat nullâ violata securi, Et specus in medio virgis ac vimine densus, Efficiens humilem lapidum compagibus arcum, Uberibus fecundus aquis. *O.* Pumice multico, nec lævibus atria rophis Structa subit: molli tellus erat humida musco: Summa lacunabant alterno murice conchæ. *O.* Est specus haud ingens parvis sub mœnibus urbis, Incertum, manibusne hominum genione potentis Naturæ formatus... Incumbit rupes, pendentibus undique saxis Aspera: & exese cingunt latera ardua cautes: Defunctis operum domus haud ingrata colonis. *Sann.* Pontem saxeo inclusum specu. *S.* Se ruptâ tellure recludit Invisum cælo specus. *Sil.* Quæ nemora aut quos agor in specus. *H.* Certum est in sylvis inter spælæa ferarum Malle pati. *V.* Spelunca alta fuit vastoque immanis hiatu Scrupea, tuta lacu nigro nemorumque tenebris. *V.* Cum frigida parvas præberet spelunca domos. *J.* Est imâ sub rupe specus sonat intus aquæ foëns. *Rap.*

SPĒRĀBĪLĪS, ilē. *PLA.* Qu'on peut esperer.

SPĒRCHĪŪS, ū. m. *Fluvius Thessalia.* *PHR.* Populifer Sperchius, & irrequietus Enipeus. *O.* Sperchiusque minax. *Sr.* Ferit amne citato Maliacas Sperchios aquas. *L.* Æstuat Alphæus, ripæ Sperchiades ardent. *O.*

SPĒRNĀX, acis omn. gen. & **SPRETŌR**, oris. m. *Qui méprise. Dédaigneux.* *PHR.* Utque Deorum Spreitor erat, mentisque ferox Ixione natus. *O.* Piso viros spernaces mortis agebat. *Sil.*

SPERNŌ, is, sprēvī, sprēvūm, ērē. *Mépriser. SYN.* Aspēnōr, rēspūō, cōntēmnō, tēmnō, fastidiō, despiciō. *PHR.* Hec tu commoda tam beata, Furi, Noli spernere nec putare parvi. *C.* Animo quem spernis. *V.* Spretazeque injuria formæ. *V.* Comitæmæ forem Sprevisti moriens. *V.* Spreta fides. *S.* Spretæ preces, leges. *O.* Inopes vicinia dives Spernebat genetos. *O.* Spernere voluptates, vulgus, cibum vilem. *H.* Invenies alium, si te hic fastidit Alexis. *V.* Sordent tibi munera nostra. *V.* (Vide **CONTEMNO**.)

SPERŌ, as, avī, atūm, arē. *Esperer, se promettre. SYN.* Expēctō, cōfidō, spēm cipiō, fovēō, agitō, Spē dūcōr, excitōr; mēntēm spēs dūcit. *PHR.* Nec me sperare fatebar; Sperabam tamen atque animo mea vota fovebam. *O.* Nec me spes lubrica versat. *St.* Nec spes agitatis inanes. *O.* Seu temerē expecto, sive hoc contingere fas est. *O.* Latitium certā jam spē præsūmite vestram. *Vida.* Arma parate animis, & spē præsūmite bellum. *V.* Sic equidem ducebam animo, rebarque futurum. *V.* Nec mihi jam patriam spes ulla videndi. *V.* Mopso Nisa datur! quid non speremus amantes. *V.* Una salus victis, nullam sperare salutem. *V.* Qui nihil potest sperare, desperet nihil. *S.* Id magnum sperans fore munus amanti. *V.* Quæ cuique est fortuna hodie, quam quisque secat spem. *V.* Qui sibi jam requiem pugnæ, rebusque salutem Sperabant. *V.* Grata superveniet quæ non sperabitur hora. *H.* Cur aliquid de me speravi lenius. *O.* Sin aliquam expertus sumptis spem ponis in armis. *V.* Spes erat in cursu. *O.*

SPERANDUM in adversis. *PHR.* Sperare salutem Ausus, & afflictis melius confidere rebus. *V.* Speranda infestis tibi fors est altera rebus; Res mala felicitis femina fortis habet. Omnia cum terrent & deplorata videntur: Quod juvet, in mediis invenit illa (spes) malis. Illa nec ad scopulos allisā nave fastiscit; Nec fractā pariter cum rate fracta perit. Quam fors nulla potest, hanc tu tibi demerē noli; Non tibi si fuerit nunc mala, semper erit. Nec tu cede malis: vinci mala fortis acerbæ. Posse puta, vinctes... Pene suo metus est semper discrimine major: Vulneris est pejor vulnere sæpe metus. Omnibus amissis si spes animusque supersit, Pars melior censûs est tibi salva tui. *Hofsch.* (Vide **ADVERSA**. *Adversa fortiter ferenda.*)

SPERARE. *Craindre, attendre avec crainte. PHR.* Si genus humanum & mortalia temnitis arma. At sperare Deos memores fandi atque nefandi. *V.* Tantos rumpi non speret amores. *V.* (Vide **TIMEO**.)

SPES, ei. f. *Esperance, attente. EPITH.* Anxiā, incertā, credulā, vānā, inanis, levis, lubricā, fragilis, ægrā, fallax, falsā, cisi, ciduci, irritā, ambigūā, anxīā, ancēps, dubiā, vānā, stultā, timidā, exigūā, misellā, iners, angustā, sublapsā, demens, suspensā, arrectā, magnā, immōdicā, timidā, fidissimā, lætā, accensā, certā, sollicitā, avārā, avidā, inquietā, temerariā, invidiosā, constans, pendulā, publicā, blandā, bonā, incōcessā, interdictā, dirā, lentā, longinquā longā, annuā, animosā, divēs, altā, eximīā, indubitātā, immōdicā, firmā, tenuis. *SYN.* Fiduciā, expectatiō, vōtūm. *PHR.* Turbine magno spes sollicitis urbibus errant. *S.* Inculsat spes ægia moras. *Cl.* Ego spem pretio non emo. *Ter.* Alternant spēsque timorque fidem. *O.*

Vestras spes uritis (*Naves.*) *V.* Spes gregis. *V.* Spes addita suscitāt iras. *V.* Spemque metumque inter dubii, sat vivere credant. *V.* Quod spes annuit. *V.* Non anxia mentem Spes agit. *Cl.* Semina pando Erue-rit rostro, spemque interceperit anni. *O.* Fidissima Teucrum. *V.* Spes Hector. *V.* Jam nec spes animi credula mutui. *H.* Dum curæ ambiguar, dum spes incerta futuri. *V.* Clarissima formā, Multorumque fuit spes invidiosa procorum. *O.* Cura facit dubium vel spes incerta fatigat. *M.* Spes longo consumit gaudia voto. *Sil.* Et quā non gravior mortalibus addita cura, Spes ubi longa venit. *St.* Quā spe inimicā in gentē moratur. *O.* Spes tu nunc una senectæ. *V.* Spes jubet esse ratas. *V.* Rura colunt in spemque laborant. *O.* Spem vultu simulat. *V.* Anni spem credere terræ. *V. i. ferere.* Officiis spem vincere. *Cic.*

SPĒI vis. *PHR.* Jam mala finissem letho, sed credula vitam Spes fovet; & melius cras fore semper ait. Spes alit agricolas, spes sulcis credit aratis. Semina, quæ magno fœnore reddat ager, Spes etiam valido solatur compede victum. *T.* Hæc Dea (spes) cum fugerent sceleratas numina terras. In diis invisā sola remansit humo. Hæc facit ut videat cum terras undique nullas. Naufragus, in mediis brachia jactet aquis; Hæc facit ut vivat fossor quoque compede victus, Liberæque à ferro crura futura putet: Sæpe aliquem folens medicorum cura relinquit, Nec spes huic, venā deficiente, cadit. Carcere dicuntur clausi sperare salutem; Atque aliquis pendens in cruce vota facit... Me quoque conantem gladio finire dolorem Arguit, injectā continuitque manu. *O.* Hos successus alit: possunt, quia posse videntur. *V.* Spes est quæ capiat, spes est quæ pascat amantem. *O.* Ut tantā quidquam pro spē tentare recussem. *V.* Subitā spē fervidus ardet. *V.* Ne qua futuri Spes trepidas mentes levet. *L.*

SPĒM dārē. *Faire esperer. PHR.* Hanc sine me spem ferre tui. *V.* Vitæ summa brevis spem nos vetat inchoare longam. *H.* Spem mihi nescio quam vultu promittit amico. *O.* Nec spes opis ulla dabatur. Fida satis. *V.* Spemque dedit dubiæ menti. *V.* Generosum ac lene requiro (*Vinum*) Quod curas abigat, quod spē cum divite manet. In venas, animumque meum. *H.* Gratum est quod epistola nostra recepta est, Spem facit hoc recipi me quoque posse modo. *O.* Et spes ingentibus ægras suscitāt auguriis. *Cim.* Non anxia mentem Spes agit, & longo tendit præcordia voto. *Cl.* Quid cælum sperare jubebas. *V.* Spem reducere anxii mentibus. *H.*

SPĒM cōcipērē, alērē. *Cic.* Augērē. *Cic.* Spē cālērē. *Cur.* *PHR.* Occultas animo spes versare. *Tac.* Animo spem turbidus hausit inanem. *V.* Auxilii certa fides tui. Illuxit trepido. *Buch.* Cum circum fremerent me timor & minæ. *V.* Spes cælestis opis, sera licet, tamen Lenibat trepidam sollicitudinem. *Buch.* Omnis spes Danaūm & cœpri fiducia belli. Palladis auxilio semper stetit. *V.* Nec verō spes angustæ, cum talia restent pectora. *Sil.* Laudis spes percussit cor. *Lr.* Hic læta extremis spes est accensa duobus. *V.* Tum spes arrectæ juvenum; exultantiaque haurit Corda pavor pulsans. *V.* Tacitis spes addita votis. *St.* Nam spes affectat eandem. *O.* Inanes Spes agitat. *O.* Magna quidem de te nobis promissum us omnes; Spem tamen evinces meritis. *Cam.* Ne quitem dubiæ spē penar-

lus horæ. *H.* Spem pacis inanem. *V.* Spem fronte serenat. *V.* Spes inducta rapinat. *O.*

SPĒM abjicere, depōnere, debilitare. *Cic. PHR.* Qui pectore magno Spemque metumque domas. *Sr.* Mitte leves spes. *H.* Danaum spes eversa. *O.* Ex illo fluere ac retro sublapſa referri Spes Danaum. *V.* Spem pone miserrima falsam. *O.* Quid bibulum curvo proſcindere litus aratro, Spemque ſequi coner, quam negat ipſe locus. *O.* Speque timor dubiâ, ſpeſque timore cadit. *O.* Nec ſpes jam reſtat Iuli. *V.* Haud tamen audaci ceſſit fiducia Turno. *O.* Spe exiguâ pendet ſalus. *Cic.* Spe trahor exiguâ, quam tu mihi demere noli. *O.* Salutis ſpes abiit. Spes animo dimittere. *O.*

SPĒM fallere. *PHR.* Illa Deum promiſſo ludit inani; & ſultam dubiâ ſpem trahit uſque morâ. *O.* Vanâ ſpe luſit amantem. *V.* Fallitur augurio ſpes bona ſæpe ſuo. *O.* Mugiit, & Caci ſpem cuſtodita feſellit. *V.* Spe captus inani. *V.* Spem mentita ſeges. *H.* Spem modò nec noſtram fieri patiari caducam. *O.* Deluſa ne ſpes ad querelam recidat. *Ph.* Heu ſpes fallaces, heu fortis vota futuræ Neſcia, quàm parvâ ſtantque caduntque morâ. *Hofch.* Improbâ nunquam Spes lætata diu. *Cl.*

SPĒUSTICUS, *â, um.* [Græca dictio, latinè præcipitanter factum.] *Fait à la hâte.* Panis ſpeuſticus. *Pl.*

SPHÆRĀ, *æ, f.* [Latinè globus.] *Sphere.* *Globe.* Jupiter in parvo cūm cerneret æthera vitro, Riſit, & ad Superos talia dicta dedit. Huccine mortalis progreſſa potentia cuius? Jammeus in fragili luditur orbe labor. Jura poli, rerumque fidem, legemque virorum, Ecce Syracuſius tranſtulit arte ſenex. Incluſus variis famulatur ſpiritus aſtris, Et vivum certis motibus urget opus. Percurrit proprium, mentitur Signifer annum, Et ſimulata novo Cynthia menſe redit: Jamque ſuum volvens audax induſtria mundum Gaudet, & humanâ ſidera mente regit. Quid falſo inſontem tonitru Salmoneâ miror? Æmula naturæ parva reperta manus. *Cl.* Machina ſtelliferis convolvitur æmula cælis; Et peragunt ſolitas Lunaque Solque vices. *Sant.* Stelligeros orbes. *Sant.* Ubi circulus axem Ultimus extremum ſpatioque brevifſimus ambit. *O.*

SPHÆRISTĒRIUM, *ii. n. Pl.* [A pilâ ſphæricâ ſeu rotundâ.] *Jeu de Paume.* **SPHÆRŌMACHIA**, *æ, f. St.* *L'exercice de la Paume.*

SPHÆRITĀ, *æ. f. Caro.* [Placenta rotunda.] *Sorte de gâteau rond.*

SPHINX, *gis, vel gōs. f.* Monſtrum fuit faciem habens virginis, alas avium, reliquum corpus Canis effigiem referebat. Thebas illa vaſtabat eos interficiens qui anigma quod propoſerat, non diſſolverent: erat autem anigma huiusmodi, quodnam eſſet animal mane quadrupes, meridie bipes, vespere tripes, ſolvit demum Oedipus, hominem eſſe dicens, qui inſans manibus pedibusque reperet, adoleſcens ſolis pedibus niveretur, ſenex denique baculo quaſi tertio pedi inſiſteret, quam anigmatis ſolutionem Sphinx agre ferens de ſaxo ſe præcipitem dedit. *Ait Diod.* Sphinges revera eſſe ex Simiarum genere formâ haud diſſimili ab eâ quâ pinguntur. *Epit.* Aſpērâ, tricōrpōr, triformis, vōlūcris, Thēbānâ, callidâ, crūntâ, iniquâ. *PHR.* Terruit Aoniam volucris, Leo, virgo, triſormis Sphinx, volucris pennis, pedibus fera, fronte puella. *Anſ.* Si

Sphingos iniquæ Callidus ambages te præmonſtrante reſolvit. *Sr.*

SPICĀ, *æ. f. Epi. SYN.* Aſtiſſâ. *EPITH.* Flāvâ, hiſpidâ, cērēālīs, plēnâ, grāvīdâ, mātūrâ, cādūcâ. *PHR.* Et Cererem in ſpiciſ intercipit. *O.* Spicea jam campis cum meſſis inhorrui. *V.* Fruges ſpica ordine ſtructa contra avium minorum moriſ vallo ariſtarum munitur. *Cic.* Spiciſ nitido ſtudentibus auro. *O.* (Vide *MESSIS*, *ARISTA.*)

SPICĀ. *Col.* [Nucleus quo caput alli compactum eſt.] *Gouſſe d'Ail.* **SPICĀ** ciliſſâ. *O.* *Du Safran.* (Vide *CROCUS.*)

SPICATŪS, *â, um. Pl.* [Quod habet Spicas.] *Qui a des Epis.*

SPICĒŪS, *â, um. D'Epi. PHR.* Flava Ceres tibi ſit noſtro de rure corona Spicea. *T.* Spicea meſſis. *V.* Spicea ſerta. *O.*

SPICIFĒR, *â, um.* *Qui producit des Epis.* **Spicifer** Nilus. *M.* Dea Spicifera. *S. i. Ceres.*

SPICILĒGIŪM, *ii. n. Var.* [Collectio ſpicarum.] *L'action de glaner.*

SPICILĒGŪS, *â, um. Col.* *Glaneur.*

SPICŌR, *âris, âtus ſum, âri. Pl.* [Spicas emittere.] *Se former en Epi.*

SPICŪLĀTOR, *ōris. m. Tac.* [Spiculo armatus.] *Soldat armé de javelots.*

SPICŪLŌ, *as, âvi, âtūm, ârē. Pl.* [Cuſpidem acuere.] *Rendre pointu.*

SPICŪLŪM, *i. n. Javelot. EPITH.* Ferrēūm, dirūm, lēthālē, aſpērūm, acūtūm, lēntūm, pennātūm, alātūm, tōrtūm, vōlūtāns, flammēūm, Gnōſtūm, Gōrtyniūm, Crētēūm, ſanguinēūm. *SYN.* Jāculūm, hāſtilē, tēlūm, ārūdō, ſāgittā, hāſti. *PHR.* Gnoſia bina dabo lavato lucida ferro Spicula. *V.* Scelerataque ſuccis Spicula dirigere, & ferrum infamare veneno. *Sil.* Tinētaque mordaci ſpicula felle gerat. *O.* Tinēta veneno Spicula. *O.* Pars ſpicula geſtant Bina manu. *V.* Spicula caſtris Denſa cadunt mediis. *V.* Parto torquere Cydonia cornu Spicula. *V.* Contorquent lenta lacertis Spicula. *V.* Spicula converſo fugientia dirigit arcu. *V.* Spicula promit De pharetrâ. *O.* Curvo direxit ſpicula cornu. *V.* Aut acres tendunt arcus, aut lenta lacertis Spicula contorquent, curſuque iēctūque laceſſunt. *V.* Spicula dextrâ Torra volant. *Sil.* Haſtaſque reductis Protegunt longè dextris, & ſpicula vibrant. *V.* Et adhuc ſordenria tabo Spicula. *Sil.* (Vide *SAGITTA*, *JACULOR.*)

SPICŪLŪM. *Per tranſl.* *Aiguillon.* *PHR.* Spiculaque exacuunt roſtris Apes. *V.* Et ſpicula cæca relinquunt adfixæ venis. *V.* Inque tuis... Noxia luminibus ſpicula condar Apis. *O.* Flammea laſcivis intendunt ſpicula Faunis. *Cl.*

SPINĀ, *æ. f. Epine. EPITH.* Pūngēns, acūtâ, mōrdâx, aſpērâ, hāmâtâ, vūlnificâ, hūrtâ, hōrridâ, hōrēns, hīrsūtâ, rigidâ, dūrâ, mīnāns, mīnāx, dūmōſâ, fērâ, crūentâ, ſtērilis, lētāhlis, âcris. *SYN.* Rūbūſ, vēpris, ſēntis. *PHR.* Et riget amiſſâ ſpina relictâ Roſâ. *O.* Spinis ſurgit Paliurus acutis. *V.* Hurſuri ſecuerunt corpora vepres. *V.* Horrebat mordacibus hiſpida dumis. *Sant.* Acutis aſperi vepres rubis. *S.* Et ſegetem denſis obducunt ſentibus herbar. *V.* Horrentesque rubos & amantes ardaa dumos. *V.* Candidaque hamatis crura notate rubis. *M.* Rectulib

- hirsutis brachia laesa rubis. *Pr.* At rubus & sentes tantummodò lædere natæ. *O.* Horruit & capiti spina cruenta tuo. *Front.* Spina sed incautam pueri fecat obvia plantam. *Sant.* Sensit inhærentem sub pedis ossa rubum; Sollicitat digito luctatus... Facilisque trahentem Spina manum sequitur. *Sant.* Nec aduncis vindicor hamis. *O.* Confertum regmen spinis. *V.* Spinifex minantibus horrent. *Col.* Sylva fuit latè dumis atque ilice nigrâ Horrida, quem densi compleant undique sentes. *V.* Terra ruum spinis obducatur terra sepulchrum. *Pr.*
- SPINĀ. [Vertebrarum contextus.] *L'épine du dos.* *Les arêtes des poissons.* *PHR.* Ventris erat pro ventre locus; pendere putares Pectus, & à spinæ tantummodò crate teneri. *O.* Quod medio lentè spinæ curvamine fixum Constat, & torum descendit in illa ferrum. *O.* Spina viret; venter, pars maxima corporis, albet. *O. De Ranis.*
- SPINĀ. *Metaph.* [Difficultas.] *Difficulté, peine.* Definiendi & partiendi spinæ. *Cic.*
- SPINETUM, *i. n.* *Lieu plein de brossailles, D'épines.* *EPITH.* Inyūm, imperviūm, aspērūm, densūm, sylvestrē, rigidū, hirsutūm, hispidūm, sterilē. *PHR.* Nunc virides etiam occultant spineta Lacertos. *V.* Denique sepierant tristem spineta Lacunam. *Mant.*
- SPINĒUS, *ā, ūm.* *D'épine.* *PHR.* Baculumque capit quem spinea tortum Vincula cingebant, *O.* Spinea Tada. *C.*
- SPINYFER, *ā, ūm.* *Cic.* *Qui porte des épines.* *SPI-NIGENĀ, æ. COL.* *Né d'une épine.*
- SPINOSUS, *ā, ūm.* *Epineux, plein d'épines.* *Spinosa herbæ.* *O.* Sentibus hirta riget. *Sant.* Asperat armatum spina timenda latus. *Sant.* SPINOSUS *Metaph.* [Dūrus, aspēr.] *Fâcheux.* *PHR.* Spinofas Erycina ferens in pectore curas. *C.* Spinosa oratio. *Cic.*
- SPINTER, *ēris. n. PLA.* [Armilla genus.] *Brasselet.*
- SPENTURNIX, *icis. f. PLI.* [Avis inauspicata.] *Sorte d'Oyseau de mauvais augure.* SPINTURNICIUM, *ii. n. PLA.* *Visage de singe, face de guenon.*
- SPINUS, *i, f.* [Prunus sylvestris.] *Prunier sauvage.* *PHR.* Eduramque Pyrum & Spinus jam pruna ferentes. *V.*
- SPINUS. [Avis.] *Serein.* *PHR.* Spinus amor Dryadum. *Com.*
- SPIRĀ, *æ, f.* [Spinæ sunt revolutiones circulorum qui in se non recurrunt, quales sunt Serpentium convolutorum.] *Tour, tortillement en ligne spirale.* *EPITH.* Sinuosa, curvā, tortā, intortā, recurvā, incurvā, curvā, multiplex, obliquā. *SYN.* Gyūs, orbis, vōlūmēn. *PHR.* Neque tanto Squammeus in spiram tractu se colligit Anguis. *V.* Corripiunt, spirisque ligant ingentibus. *V. de Serpentibus.* Ne dubita tenues in spiram incidere sulcos; Ligna terens utrinque, sed huic eat intus, at illi Oblongo exterior tractu se spirā volutet. *Rua.* Longo jactatur spirā galero. *J.* (i. pilei ligula.) *Cordon.* Extremæque agmina caudæ Solvuntur, tardosque trahit sinus ultimus orbes. *V.* Serpens sinuosa volumina versat. *V.* Adytis cum lubricus Anguis ab imis Septem ingens gyros septena volumina traxit. *V.*
- SPIRĀ. *PLI.* [Ornamentum muliebre.] *Sorte d'ornement de femme.*
- SPIRĀ. *Cato.* [Opus pistorium.] *Sorte de gâteau tortillé.* SPIRĀ. *PLI.* [Basis columnæ.] *Base d'une colonne.*

- SPIRABILIS, *ilē.* *Qu'on respire.* *PHR.* Per sidera testor Per Superos atque hoc cæli spirabile lumen. *V.* Animus spirabilis. *Cic.*
- SPIRAMĒN, *inis, SPIRAMĒNTUM, & SPIRACŪ-LUM, i, n.* [Per quod exit spiritus.] *Conduit, ouverture par où l'air entre & sort, soupirail.* *PHR.* Hic specus horrendum & sævæ spiracula Ditis Monstrantur. *V.* Nam sive est animal tellus & vivit, habetque Spiramenta locis flammam exhalantia multis. *O.* Seu plures calor ille (Adusti in agris culmi) Vias & cæca relaxat Spiramenta, novas veniat quæ succus in herbas. *V.* Spiramina navis adunca. *L.* Ignis spiramina. *St.* Cheminée. Spiramenta animæ lethali vulnere rupit. *V.* In testis tenuia cerâ Spiramenta linunt *Apes* *V.* Intervals & spiramenta temporum. *Tac.* *Metaph.* Relâche. Spiramentum venti. *Vir.* [Pro spiritu.] *Le souffle.*
- SPIRATOR, *ōris. QUIN.* *Qui respire.*
- SPIRITALIS, *alē.* *Vir.* [Qui spiritu, seu vento movetur.] *Pneumatique, qu'on fait mouvoir par le moyen du vent.*
- SPIRITUS, *ūs, m.* *Haleine, respiration.* *EPIT.* Libër, angustūs, ductūs, crebër, cōtinuūs, gravis, tētēr, extrēmūs, anhelūs, angustūs, ductūs, tractūs, hūstūs. *SYN.* Halitūs, anhelitūs, spiramēn, animā, flātūs. *PHR.* Huic geminæ nares & spiritus oris Multa reluctanti obstruitur. *V.* Animas & olentia Medi Ora foveat illo. *V.* Dito spiritu sævi ducis Polluitur aer. *S.* Attractus ab alto Spiritus. *V.* Difficultas spiritūs. *Cel.* Cum spiritus ejus esset angustior. *Cic.* *Atant peine à respirer.* Versus multos uno spiritu pronuntiat. *Cic.* *Sans prendre haleine.* Spiritum ducere. *Cic.* *Respirer, vivre.*
- SPIRITUS. [Pro odore.] *Odeur.* *PHR.* Ardentesque notate oculos qui spiritus illi; Qui vultus; vocifer sonus; vel gressus euntis. *V.* Bacchi cum flos evanuit aut cum Spiritus unguenti suaves diffugit in auras. *Lr.* (Vide ODOR.)
- SPIRITUS. [Pro animo.] *L'ame.* *EPITH.* Acër, supërbus, avidūs, æthërēus. *PHR.* Spiritus hic vacuas prius extenuandus in auras Ibit, & in tepido deferet ossa rogo. *O.* Morre carens vacuas volat altus in auras Spiritus. *O.* Vanescit in auras Spiritus. *O.* Spiritus intus alit; totamque insula per actus Mens agit ear molem. *V.* Dum spiritus hos reget artus. *V.* Ne fastum spiritum ferro exige. *S.* Quæ primum luce spiritum hausit jam morte dignus. *S.* Cadentem spiritum firmare. *S.* Latius regnes avidum domando Spiritum, &c. *H.* Quod si jam validæ mihi robur mentis inesset; Et solidus primos impleter spiritus annos. *O.* Spiritum, quem naturæ quis debet, patriæ reddere. *Cic.* (Vide ANIMA.) SPIRITUS. [Pro vitâ.] *La vie.* Spiritu aliquem privare. *V. Pat.* (Vide VITA.) SPIRITUS. [Ut anima, pro homine caro.] *Ami.* Refectus conspectu carissimū spiritus. *Tac.*
- SPIRITUS. [Aër, ventus.] *Exhalaison, air, vent.* *PHR.* Boreæ cum spiritus alto. Insonat Egæo. *V.* Gravi spiritu pressæ antennæ. *H.* Dies silentis & placidi spiritus. *Col.*
- SPIRITUS divinus. *Inspiration.* Spiritu divino affari. *Cic.* (Vide DEUS, Deus Spiritus sanctus.)
- SPIRO, *ās, avi, atum, ærē.* *Respirer, prendre haleine, souffler, exhaler quelque odeur.* *SYN.* Respirō, flō, afflō, anhelō. *PHR.* Sine curâ quiescere suus

metu spirare. *Cic.* Ambrosiaque comæ divinum vertice odorem spiravere. *V.* Aequatæ spirant auræ. *V.* Spiratque valentiùs Eurus. *O.* Spirant clementiùs Austris. *St.* Odoratis spirabant floribus aræ. *St.* Graviter spirantis copia Thymbræ. *V.* Ferretque fretis spirantibus æquor. *V.*

SPIRARE, *Metaph. Respirer. PHR.* Ira spirat sanguinem. *S.* Quæ spirabat amores. *H.* Qui facta attollere regum Ibam, altum spirans. *St.* **SPIRARE** Tribunatum. *Liv.* *Aspirer. SPIRARE.* [*Pro vivere.*] *Virare. PHR.* Dum spirare potero. *Cic.* Eo spirante. *Cic.* Spirantia consulit extra. *V.* Dum movet hic calidus spirantia corpora sanguis. *L.* Pari lapides spirantia signa. *V.* i. quæ spirare videantur. Exeudent alii spirantia molliùs æra. *V.*

SPISSAMENTUM, ī, n. *Col.* [*Quod spissum facit.*] *Qui fert à épaissir, épaississement. SPISSITAS*, ātis, f. *Pl.* *Densité, épaissieur.*

SPISSÈ, adv. *Epais, dru.* Spissè arare. *Col.* *Près à près.* Spissius virens. *Pl.* *Qui est d'un verd obscur.* Spissè ac vix. *Cic.* i. tarde & ægre (*avec peine.*) Ducitur metaph. à spisso homine lentiùs incedente.

SPISSESCO, is, èrè. *Cel.* *S'épaissir. PHR.* Cavam do cui spissescere nubem. *Lr.*

SPISSIGRADUS, ā, ūm. *Pla.* [*Lentus.*] *Qui marche pesamment.*

SPISSO, ās, āvī, ātūm, ārè. *Pl.* *Epaissir. SYN.* Dēnsō, cōndēnsō, cōgō, āggloēmēō. *PHR.* Lac igne spissatur. *Pl.* Ignis enim densum spissatus in aëra transit. *O.* Aquilo spissat corpora. *Cel.*

SPISSUS, ā, ūm, iōr, īssimūs. *Epais, serré, condensé. SYN.* Dēnsūs spissatūs. *PHR.* Si scrobibus superabit terra repletis, Spissus ager. *V.* Quà rara est acies, interlucetque corona, Non tam spissa viris. *V.* Spisso vimine quali. *V.* Spissa coma. *H.* Grando. *O.* Arena. *V.* Spissa noctis umbræ. *V.* Spisso implere sedilia flatu. *H.* Laureæ ramis spissa. *H.* Spissa nubes. *O.* Spissa theatra. *H.* i. repleta. Spissi clathri. *Col.* Spissum & operosum opus. *Cic.* *Difficile.*

SPLEN, ēnis, m. *La rate. PHR.* Sed sum petulanti splene cachinno. *P.*

SPLENDĒO, ēs, dūt, èrè, & **SPLENDĒSCŌ**, is, dūt, èrè. *Reluire. PHR.* Splendet tremulo sub lumine pontus. *V.* Et facies multo splendeat alba pilo. *M.* Claro splendere colore. *Lr.* Olivæ Corpora splendescunt succo. *O.* Sulco attritus splendescere vomer. *V.* Vidimus Æthnæā splendescere flammâ. *O.* Splendenti lancea ferro. *O.* Splendentes fuco comæ. *T.* (*Vide LUCEO.*)

SPLENDĪDE, iūs, īssimè, adv. *Splendidement, avec éclat. PHR.* Splendidè mendax. *H.* Rectius hoc & Splendidus multo est. *H.* Splendidè & ornate dicere. *Caf.*

SPLENDĪDUS, ā, ūm. *Clair, brillant, éclatant. SYN.* Splendēns, fulgēns, fulgādus, lucidus, clarus, nitidus, micans, radians, coruscus, rutilus, coruscans, rutilans, scintillans. *PHR.* At domus interior regali splendida luxu. *V.* Maculis auro squallentibus ardens. *V.* Crinis splendidus ostro. *O.* Fons splendidior vitro. *H.* Multo splendida Palla croco. *O.* Splendida verba. *O.* Bilis. *O.* Splendidior liquidis cum Sol caput exultat undis. *V.*

SPLENDIDUS. [*Célébèr.*] *fameux.* Splendida fama. *Pr.* Splendida facta. *H.* Splendida verba. *H.* (*Vide FAMOSUS.*)

SPLĒNDŌR, ōris, m. *Splendeur, lustre, éclat. EPIT.* Nitēns, nitidus, fulgēns, flammēus, lucidus, micans, tremulus, rosēus, albus, nivalis, fulgidus, coruscus, æthērēus, sidērēus, ignēus. *SYN.* Fulgōr, nitor, lux, lūmēn, radiū, jubar. *PHR.* Quæcumque parum splendoris habebunt. *H.* Purpureus splendor vestis. *Lr.* Splendor, quicumque est acer, adurit sæpe oculos. *Lr.* Hunc capit argenti splendor. *Lr.* Et tremulum summâ spargit in aëde jubar. *O.* Vultus flammæum intendens jubar. *S.* Clipeoque micantia fulgura mittit. *V.* (*Vide LUCEO.*) **SPLĒNDOR** aquæ. *Lr.* *Eau claire.* Splendor verborum, orationis. *Cic.* *La beauté, le brillant.* Splendor vocis. *Cic.* *La clarté, l'éclat.*

SPLĒNDŌR. [*Pro decore & dignitate.*] *Splendeur, reputation SYN.* Splendor nominis, ordinis equestris. *Cic.* Homo eo splendore, eâ virtute. *Cic.* (*Vide FAMA.*)

S' LENETICUS, ā, ūm. *Pl.* [*Qui ex splene laborat.*] *Qui a des vapeurs de rate.*

SPLĒNIUM, ī, n. *Pl.* [*Panniculum splenis figuram habens quod medicamentis illitum vulneri superimponitur.*] *Plumaceau. SPLENIUM. Pl.* [*Medicamentum ipsum.*] *Medicament, remède.* Splenium melle incoctum. *Pl.* *PHR.* Et numerosa linunt stellantem splenia frontem. *M.* **SPLĒNIATUS**, ā, ūm. [*Splenio obvolutus.*] *Couvert d'emplates. PHR.* Cur spleniato sæpe prodeam mento, Albæve pictus sana labra cerusâ, Phileni quæris? basiare te nolo. *M.*

SPŌDIUM, ī, n. *Pl.* [*Purgamentum quod ex fornacum parietibus everitur.*] *La tuile, suie minérale qui s'ata he aux voutes des fournaïses.*

SPOLETIUM, ī, n. *Liv.* [*Umbriæ urbs.*] *Spolite. PHR.* De Spoletinis, quæ sunt cariosa, lagenis Malueris, quàm si vina Falerna bibes. *M.*

SPŌLIARIUM, ī, n. *Sen.* [*Ubi prædatores spoliant quos occidere.*] *Retraite de voleurs.* Spoliarium civium, prædarumquæ receptaculum. *Pl.*

SPŌLIATIO, ōnis, f. *Cic.* *Dépoïsissement, volerie. SYN.* Spoliatio templi, dignitatis. *Cic.* (*Vide FURTUM. PRÆDA.*)

SPŌLIATOR, ōris, m. *trix, teis, f. Voleur, qui dépoïsille.* Spoliator pupilli. *J.* Sic spoliatricem commendat Faustis amicam. *M.*

SPŌLIŌ, ās, āvī, ātūm, ārè. *Dépoïiller. SYN.* Exūō, nūdō, dēnūdō, privō, ōrbō, aufērō, prædōr, rāpiō. *PHR.* Et tela, quibus spoliaverat hostem. *V.* Pars spoliant aras. *V.* Tristi spoliantur templa rapinâ. *L.* Funere felici spoliior. *V.* Spoliarium lumine corpus. *V.* Illum vitâ spoliavit Achilles. *O.* Victum spoliare parabat. *O.* Populis spoliaverat urbes. *St.* Spoliatur robore sylvæ. *L.* Spoliatur lumine terra. *Lr.* Navis spoliata magistro. *V.* Spoliare Deos, simulacra Deorum. *L.* Spoliare opibus, vestitu, dignitate, laudibus. *Cic.* Spoliare aliquem sociis. *O.* Vitem pampinis. *Col.* Nihil eo regno spoliatus. *Cic.* (*Vide FUROR, aris.*)

SPŌLIUM, ī, n. [*Quodcumque hostibus detrahitur.*] *Dépoïsille, butin. EPITH.* Opimū, hostilē, hosticū, rāptū, bellicū, insignē, immēsum, amplū, opulētū, supēbū, nobilē, mēmōrābilē, pinguē. *SYN.* Exūviā, prædā. *PHR.* Spoliis Marcellus opimis Ingreditur. *V.* Egregiam verò laudem &

spolia ampla refertis. *V.* Aut spoliis ego jam raptis laudabor opimis. *V.* Prædâ spoliisque potiti. *V.* Quo nunc Turnus ovat spolio gaudetque potitus. *V.* Hæc arma exuviasque viri tua Quercus habebit. *V.* Spoliisque superbus Alcides aderat. *V.* Spoliis insignis opimis. *V.* Spoliis orientis onustus. *V.* Spoliis nitens. *S.* Spoliis oneratos Cæsaris axes. *O.* Pocula devictâ genitor quæ cepit Arisbâ. *V.* (Vide PRÆDA.)

SPOLIUM. *Peau de bête écorchée.* Serpentum spolia. *Lr.* Spolia ferarum. *Lr.* Viperei spodium memorabile monstri. *O.*

SPONDÂ, æ, f. [Spondæ sunt tabulæ quæ utrinque latus lecti sustinent.] *Bois de lit, le bord d'un lit.* *PHR.* Sed si nec focus est, nudi nec sponda grabati. *M.* Extrēmâ & in spondâ cubet. *H.*

SPONDÂ. [Lectus ipse.] *Lit.* m. Aulæis jam se regina superbis Auræa composuit spondâ, mediamque locavit. *V.* (Vide LECTUS.) SPONDÂ. [Feretrum.] *Bière.* Vocet beatos Orcinianâ qui feruntur spondâ. *M.*

SPONDÊŌ, es, Spōpōndī, Spēnsūm, ērē. *Præmettre.* *SYN.* Pōllicēor, prōmittō. *PHR.* Spondeo digna tuis ingentibus omnia ceptis. *V.* Non si mihi Jupiter ipse Spondeat, hoc sperem Italiam contingere cælo. *V.* Sidera nil placidum spondentia. *O.* Sponder fortuna salutem. *V.* Spondere officium alicui. *O.* Et spondere levi pro paupere. *H.* *Esse caution.* Spondere puellam. *PLA.* i. uxorem promittere, Hoc de me tibi spondere possum. *Cic.*

SPONDÊŪS, ī, m. [Merri pes constans duabus syllabis longis.] *Spondée* *PHR.* Spondeos stabiles in iura paterna recepit. *H.* SPONDĀLIĀ, ōrūm, n. *Cic.* [A spondeo dicta sunt carmina Romanorum sacris adhibita.] *Vers: qu'en chantoit durant les sacrifices.*

SPONDYLŪS, ī, m. *Plī.* [Genus piscis.] *Sorte de poisson à coquille.*

SPONDYLŪS. [Nodus seu vertebra spinæ, sumitur pro osse.] *Os, ossément.* *PHR.* Rosos repenti spondylos sinu condit. *M.*

SPONGIĀ, & SPONGIŌLĀ, æ, f. *Cic.* *Eponge.* *EPITH.* Mollis, lēvis, tūmēns, tūmīdā, tūrgīdā, bibulā, hūmīdā, ūdā, hūmēns, mādēns, mādīdā, *PHR.* Ut levis acceptâ spongia turget aquâ. *M.* Hac tibi forte datur tergendis spongia mensis Utilis, expresso cum levis imbre tumet. *M.* Plenam aquæ spongiā premere. *Lr.*

SPONGIÆ. *Col.* [Asparagorum radiculæ.] *Racine d'Asperges.*

SPONGIŌSŪS, ā, ūm. *PLI.* *Spongioux.*

SPŌNSĀ, æ, f. *Fiancée, promise en mariage.* *PHR.* Ut juveni primūm virgo est deducta marito. *Cl.*

SPŌNSĀ, æ, f. [Conjūx.] *Eponse.* *PHR.* Infelix qui non sponsæ præcepta furentis Audierat. *V.* (Vide UXOR.)

SPŌNSALIĀ, ōrum, n. [Contractus stipulationum futurarum nuptiarum.] *Fiançailles, promesse de mariage.* *PHR.* Dictatis ab eo feci sponsalia verbis. *O.* Convenit tamen, & pactum, & sponsalia nostâ Tempestate paras, jamque â tonsore magistro Pectus, & digito pignus fortasse dedisti. *J.*

SPŌNSALIS, alē. *De fiançailles.* *PHR.* Occurrere illi votis sponalibus omnes. *J.*

SPŌNSIŌ, ōnis, f. & SPŌNSŪM, ī, n. *Cic.* & SPŌNSŪS, ūs, m. *VAR.* *Promesse, obligation.* *PHR.* Sponsio voti. *Cic.* *Vœu.* SPŌNSIŌ, *Gageure.* *PHR.*

Sponsione provocare. *U-Max.* *Laceffere.* *Cic.* *Vouloir gager.* Sponsio fiat. *J.* *Gageons.* *PHR.* Tu, dic, mecum quo pignore certes. *V.* Quos decet audax Sponsio. *J.*

SPŌNSŌR, ōris, m. f. [Qui puellam sponder.] *Qui promet en mariage.* *PHR.* Conjugii sponlor & obles. *O.* Comitata Cupidine parvo Sponsor conjugii stat Dea picta sui. *O.* SPŌNSŌR. [Per transl.] *Caution, répondant.* *Romæ* sponforem me rapis. *H.*

SPŌNSŪS, ī, m. *Cic.* *Fiancé.*

SPŌNTĒ, adv. *Volontairement, librement.* *SYN.* Ultrō, libentēr. *PHR.* Italiam non sponte sequor. *V.* Nullis hominum cogentibus Ipsæ (*Arbores*) Sponte suâ veniunt. *V.* Cibus nullo cogente creatis. *O.* Namque ipse volens facilisque sequetur. *V.* Vi propriâ nituntur, opisque haud indiga nostræ. *V.* Et arva per se foeta poscentes nihil Pavere gentes. *S.* Præbeo jugulum volens. *S.* Paxque fuit non sponte ducum. *L.* Sponte suâ possent ut vivere. *Lr.* Suæ spontis arbor. *Col.* *Qui vient de soi même.*

SPŌRTĀ. *Col.* & SPŌRTŪLĀ, æ, f. *PLA.* *Corbeille, panier.* (Vide CALATHUS.) SPŌRTŪLĀ. [Sumitur pro distributione quæ ad populum fiebat, & pro ipsis cibis qui in sportulâ deferrebantur, & pro pecuniâ quæ ciborum loco dabatur.] *Corbeille pleine de viandes que les grands de Rome donnoient à ceux qui venoient leur faire la cour.* *PHR.* Nunc sportula primò Limine parva fedet, turbæ rapienda togatæ. *J.* Quos sportula fecit amicos. *J.* Dat Bajana mihi quadrantes sportula centum. *M.* Sportula quid referat quantum rationibus addat. *J.* SPŌRTŪLĀ. [Per transl.] *Cena.* *Repas.* Nonne vides quanto celebretur sportula fumo Centum convivæ, &c. *J.*

SPŌRETŌR, ōris, m. *Qui dédaigne, qui méprise, dédaigneux.* *PHR.* Uterque Deorum Spretor erat mentisque ferox. *O.* Contemptor Divūm Mezentius. *V.*

SPŪMĀ, æ, *Ecume, bave.* *EPITH.* Albâ, albīdâ, albēns, cānâ, tūmēns, pinguis, natâns, fervēns, rigēns, crūentâ. *PHR.* Spumaque pestiferos circumfluit albida rictus. *V.* Concidit, & spumas agit, ingemit, & tremit artus. *Lr.* Spumas salis ære ruebant. *V.* Spumisque sonantibus albet Mare. *O.* Spumis incanuit unda. *C.* Oblivus & spumis, & crasso sanguine rictus. *O.* Humescunt (*Equi.*) Spumis flammæ sequentum. *V.* Canities emora maris spumæque rigentis Ingentes faciunt cumulos. *L.* Spumæque requirit Serpentum virides. *Cl.* Rauco stridore per artus Spuma fluit. *O.* Siccaque sanguineis durefcit spuma lupatis. *Lr.* SPŪMATŪS, ūs, m. [Pro spumâ.] *Ecūme.* Anguis abundat Spumatu. *St.*

SPŪMA Argenti. *La Litarge.* *PHR.* Spuma vocor nitri. *M.*

SPŪMESCŌ, is, ērē. & SPŪMŌ, as, avī, arūm, arē. *Ecumer, jeter de l'écume.* *PHR.* Quo magis exhausto spumaverit ubere mulctra. *V.* Salsâ spumans aspergine cautes. *V.* At si nostra tuo spumescant æquora remo. *V.* Spumantia pocula lacte. *O.* Altrè spumis exuberat amnis. *V.* Spumantia mandit Fræna ferox Sonipes. *V.* Spumantem hausit pateram. *V.* Spumet plenius vindemia labris. *V.* Fluctu spumabant carula cano. *V.* Spumant freta versa laccetis. *V.* Spumabat ripis Amasenus abundans. *V.*

SPŪMĒLUS & SPŪMOSŪS & SPŪMIFĒR, SPŪMI-

GÉR, ā, ūm. *Ecumeux*, qui jette de l'écume. **PHR.** Spumigeris frænata Lupis. **M.** Spumeus in longâ cuspidē fumet Aper. **M.** Spumiferos glomerant fluctus. **Sr.** Spumigeri Suis adventu validique Leonis. **L.** Inter saxa virum spumosa immiserat undâ. **V.** Seu spumantis Equi foderet calcariibus arnos. **V.** Ensesque cruore Spumantes. **V.** Spumeus amnis. **V.** Spumica ora. **L.** Rabies. **Lr.** Fons spumiger. **O.**

SPŪŌ, is, pŭi, spŭtŭm, ērē, & **SPŪTŌ**, ās, ārē. **FREQ.** *Cracher.* **SYNT.** Expŭō, dēspŭō. **PHR.** Seu pulvere ab alto Cum venit, & terram siccō spuit ore viator. **V.** Excreat & sistā dat mihi signa notā. **O.** Cuncte atro mistos sputantem sanguine dentes. **O.** Ter dictis despue carminibus. **T.** Crassumque cruorem Ore rejectantem. **V.**

SPURCE Adv. *Salément, vilainement.* Spurcē dicere, facere. **Cic.**

SPURCITIĒS, ēi, & **SPURCITIĀ**, ā, f. *Saleté, ordure.* **EPITH.** Fœdā, hōrridā, tētrā, dīrā. **SYN.** Sōrdēs, obfœnētās, immūditās. **PHR.** At contra nobis cœnam teterima cum sit Spurcitias, eadem Suibus hæc munda videtur. **Lr.** Quidve superbia, spurcitia, ac petulantia, quantas Efficiunt clades **Lr.** Rubiginem & spurcitiam detergere. **Col.** Cinis eluit spurcitiam. **Col.**

SPURCIDIŪS, ā, ūm. **PLA.** *Qui dit des saletés.* **SPURCŌ**, ās, āvi, ātŭm, ārē. & **SPURCŌR**, āris, āri. **D.** *Salir, gâser.* **PHR.** Spurcata seneſtus Moribus impuris. **C.** Spurcatur nasum odore illutibili. **Pla.** **SPURCŪS**, ā, ūm, iōr, īsimŭs. *Sale, infame.* **SYN.** Fœdŭs, immūdŭs, obfœnētŭs, impŭrŭs, lūtulentŭs. **PHR.** Abscondunt spurcas hæc monumenta Lupas. **M.** Spureus homo. **Cic.** Spurca saliva. **C.** Tempestas sparcissima. **Cic.** *i. vehemens.* Spurcus ager. **Col.** *i. fertilis.* Gladiator spurcus. **VAR.** *i. savus.* Spurcum vinum. **FEST.** *i. aquâ mīstum.*

SPURIŪS, ā, ūm. **Ulp.** [Natus incerto patre. infans male conceptus. **O.** Puer furto conceptus. **O.**] *Bâtard.* Quique notas spuris verbis apposuit. **Auf.**

SPŪTĀTŌR, ōris **PLA.** *Grand cracheur.* **SPŪTŪM**, ī, n. & **SPŪTŪS**, ūs, m. **CEL.** *Crachat.* **EPITH.** Sordidŭm, sordēns, crassŭm, tēnŭē, minŭtŭm, fœtidŭm, pŭtrē, tŭrpē. **PHR.** Inque suos mittit sputa subinde sinus. **M.** Sputaque fœdarunt virtus inhoneste. **Quin.** Sputum edere. **Col.**

SQUALĒNS, ēntis. *Sale, crasseux.* Squalens barba. **V.** Coma. **O.** **SQUALĒNS.** [Squamarum modo textus.] *Fait en façon d'écaillés* Squalentem lorica auro. **I.** Squalentia terga lacerti. **V.** **SQUALĒNS.** [A squamarum splendore.] *Eclatant, brillant.* Et tunicam squalentem auro. **V.**

SQUALĒŌ, ēs, lŭi, ērē. [Obstium & quasi squamofum esse sordium congerie.] *Etre sale, crasseux.* **SYN.** Sōrdēŏ, sōrdēscŏ, hōrrēŏ. **PHR.** Exangui squalabant corpora morbo. **O.** Effuso squalent à pulvere crines. **Sil.** Atro squalentes pulvere vestes. **L.** Squalentem barbam, & concretos sanguine crines. **V.** Squalent abductis arva colonis. **V.** Arma Situ & rubigine squalent. **Quin.** Squaler civitas. **Cic.** **SQUALĒRĒ.** [Pro scâterē.] *Fourmiller.* Serpentinibus atris Squaler humus. **O.** Squalentia tela venenis. **O.**

SQUALIDĒ, iŭs. **Cic.** *Grossièrement, sans politesse* **SQUALIDŪS**, ā, ūm. *Sale, crasseux, mal-propre.* **SYN.** squalēns, hōrridŭs, dēfŏrmis, sōrdidŭs, incŭlŭs,

PHR. Squalidus in ripâ, Cereris sine munere, sedit. **O.** Squalida mors. **S.** Squalidaque humanis ossibus albet humus. **O.**

SQUALŌR, ōris. m. *Saleté, crasse, malpropre.* **EPITH.** Iners, sordidŭs, tŭrpis, dēfŏrmis, hōrridŭs, tēribilis, fœdŭs, ātēr, incŭlŭs, infŏrmis, ānnŏsus. **SYN.** Sōrdēs, sītŭs. **PHR.** Terribili squalore Charon, cui plurima mento Canities inculca jacet. **V.** Squalore tuos imitata labores. **O.** Seculi squalorem detergere. **Quin.** Squalor & moror **Cic.**

SQUALŪS, ī. m. [Genus piscis marini.] *Chien de mer.* **PHR.** Et Squalus tenui suffusus sanguine Mullus. **O.**

SQUĀMĀ, ā, & **SQUĀMŪLĀ**, ā. f. *Ecaille de poisson.* **EPITH.** Fŭlgēns, micāns, rūtīlā, crēpitāns, nexilis, splēndidā, ārrēctā, ērēctā, āstāns, rigidā, āspērā. **PHR.** Arrectis horret squamis & sibilat ore. **V.** Draco squamis crepitantibus horrens. **O.** Squamam incendebat fulgor. **V.** Recentī squamā nitet Serpens. **O.** Et rutilis clarus squamis *Rex Apum.* **V.**

SQUĀMĒ, [Per trans. Loricarum catenulæ in modum squamarum contextæ. *Les mailles d'une armure.* **PHR.** Nec duplici squamā lorica fidēis & auro sustinuit. **V.** Equum quem pellis ahenis In plumam squamis auro conferta tegebat. **V.** Et thoraca gravem squamis fulgentibus. **M.** *Hinc SQUALĒNS de quo supra.*

QUĀMATIM. adv. **PLI.** *En forme d'écailles.*

SQUĀMEŪS, & **SQUĀMŌSŪS**, & **SQUĀMIFĒR**. **Cic.** & **SQUĀMIGĒR**, ā, ūm. *Convert d'écailles.* **PHR.** Squameus in spiram tractu se colligit Anguis. **V.** Squamosusque Draco. **V.** Atque volubilibus squamosos nexibus orbes Torquet. **O.** Natantes Squamigerum pecudes. **Lr.**

SQŪILLĀ, ā. f. [Genus piscis.] *Squille.* **PHR.** Adfertur Squillas inter Murena natantes. Aspice quam longo distendat pectore lancem Quæ fertur domino Squilla & quibus undique septa Alparagis. **J.**

ST. *Ter.* [Vox silentium indicentis.] *Silence, taïses-voies.*

STĀBĪLIMĒN, inis. **Cic.** & **STĀBĪLIMĒNTŪM**, ī, **PHR.** *Appui, soutien.* (Vide **FULCIMĒN**.)

STĀBĪLĪŌ, īs, īvi, ītŭm, īrē. *Établir, soutenir.* **SYNT.** Cōfirmŏ, firmŏ, cōrrŏbŏrŏ. **PHR.** Quassas stabilire turres. **S.** Stabilire Remp. **Cic.** (Vide **FIRMO**, **FULCĪO**.)

STĀBĪLĪS, ilē. *Stable, solide, assuré.* **SYN.** Firmŭs, cōnstāns, immŏtŭs, immŏbilis. **PHR.** Connubio jungam stabili, propriamque dicabo. **V.** Quæ maneat stabili, cum fugit illa; pede. **O.** Alieno solo haud stabile regnum est. **S.** Stablis animus, sententia. **Cic.** Stablis rerum terminus. **O.** Mala stabilia. **CLATO.** *i. Quæ diu servari possunt.*

STĀBĪLĪTĀS, āris. f. **PLI.** *Stabilité, solidité.*

STĀBĪLĪTŌR, ōris. m. f. *Qui affirmat, qui soutient.*

STĀBŪLĀRIŪS, īi. **Col.** [Qui stabuli curam gerit.] *Palfrenier, Valet d'étable.*

STĀBŪLATĪŌ, ōnis. f. **Col.** [Mansio in stabulo.] *Demeure dans l'étable.*

STĀBŪLŌ, ās, āvi, ātŭm, ārē. & **STĀBŪLŌR**, āris, ātis sim, āri. *Éstre dans l'étable.* **PHR.** Pecudes stabulantur in antris. **O.** Caveâ stabulantur in unâ. **M.** Centauri in foribus stabulant. **V.** *Pro habitant.* Nec mos bellantes. (*Taurus*) unâ stabulare. **V.** &

Stabulo claudere. Gelidoque pecus stabulare sub Æmo. *St.* Nec, dum degradinar, obsit Agresti Fauno supposituisse pecus. *O.*

STABULUM, *i. n.* *Étable*, *Ecurie*. Immundum, sordidum, pingue, opimum, tepidum, fumans, clausum, apertum, latum, ingens, amplum, tepens, maleolens. *SYN.* Septum, præsep, ovile, bovilè, hædilè. *PHR.* Stabula alta ferarum. *V.* Cogere iussit Oves stabulis, numerumque referri. *V.* Propius stabulis armenta tenerent. *V.* In stabulis habitare. *O.* Clausa tenent stabulis armenta. *V.* Rapuit stabulis armenta reclusis. *O.* Cum jam stabulis armenta moveret. *O.* Ipse Deus solitus stabulis expellere Vacca. *T.* Stabuli custos. *V.* Stabulis edico in mollibus herbam Carpere Oves. *V.* Stabulis qualis Leo sævit opimis. *V-F.*

STACTE, *es. f.* [*Myrrhæ liquor.*] *Liqueur qu'on tire de l'arbre de Myrrhe.* *PHR.* Sicut Amaracini blandum Stactæque liquorem. *Lr.* **STACTEUS**, *a, um.* *PLI.* Qui producit cette liqueur.

STADIUM, *i. n.* [*Latine curriculū.*] Locus in quo Equi, hominesve currebant. Et in quo certabant, Athletæ. *LYC.* *SYN.* Pælestrā, curriculū, spaciū. *EPITH.* Olympiæcū, olympiæcū, nobilè, illustre. *PHR.* Alpheus stadio notus Olympico. *S.* Clarus Olympiacis est latus in stadiis. *Aug.* **STADIUM.** *PLI.* [*Mensura 125. Passuum.*] *Stade.*

STAGNŌ, *as, avi, atum, are.* *Inonder, submergere.* *SYN.* Inundō, exundō, effluō, diffuō. *PHR.* Effuso stagnantem flumine Nilum. *V.* Infuso stagnantes æquore campos. *Sil.* Stagnatque paludibus orbis. *O.* (*Vide DILUVIUM.*)

STAGNUM, *i. n.* *Étang.* *EPITH.* Altum, lentum, segne, pigrum, torpens, silens, mitè, tranquillū, modestum, quietum, nitidum, cœnōsum, vadōsum, olens, refusum, undōsum, piscōsum, immensum, humidum, latum, vastum, virens, navale, profundum. *SYN.* Lacus, palus. *PHR.* Et liquidi fontes & stagna virentia musco. *V.* Humida circum Stagna sonant. *V.* Mitis ut in morem stagni placidæque paludis Sterneret æquor aquis, remo ut luctamen abesset. *V.* Vider hic stagnum lucentis ad imum. *U*sq; solum lymphæ: non illic canna palustris Nec steriles ulvæ, nec acutæ cuspidè junci. Perspicuus liquor est: stagni tamen ultima vivo Cæspite cinguntur, semperque virentibus herbis. *O.* Dulcibus in stagnis rimantur prata Caietri. *V.* Et imis Stagna refusa vadis. *V.* Dant sonitum rauci per stagna loquacia Cygni. *V.* Dum se torpentibus unda Excutiat stagnis. *L.* Tardæque palus innabilis unda. *V.* Limosoque palus obducit pascua junco. *V.* Æneæque lacus & olentia stagna Falisci. *O.* Nulloque tumultu Stagna modesta jacent. *St.* Opera carinis Stagna. *St.* Stagni ripa. *O.* Extenta latius stagna. *O.* Haud procul hinc stagnum; tellus habitabilis olim, Nunc celebres Mergis Fulicæque palustribus undæ. *O.* Irriguis vos stagna tumentia rivis. *Sant.*

STAMEN, *inīs. n.* [*Quidquid in colo ad nendum ponitur, & filum ipsum.*] *Le fil qu'on tire d'une quenouille.* *EPITH.* Tortum, teres, tenuè, gracilè, subtilè, intortum, longum, texellè, nivèum, candidum, sericum, lineum, Tyrium, pelusiæcū. *SYN.* Vellus, lana, pensum, filum, linum. *PHR.*

Ducit inops tremulā stamina torta manu. *T.* Deducat pleno stamina longa colo. *T.* Succinctos operoso stamine fusos. *O.* Levia versato ducentem stamina fuso. *O.* Tenui, pręgnantem stamine fufum. *J.* Purpureo fallebam stamine somnum *Pr.* Versato stamina fuso Ducere. *O.* Stamina torquebant digitis. *O.* (*Vide NEO.*)

STAMEN. *Le fil qui sert de chaîne au tisserand.* *PHR.* Stamina purpureæ sociaverat aurea telæ. *St.* Et gracili geminas intendunt stamine telas. *O.* **STAMEN.** [*Quodvis filum.*] *Citharæ chorda.* *Fil.* *corde.* *PHR.* Stamina docto Pollicè sollicitat. *O.* **STAMINÆ** Arborum. *PLI.* *Fil.* *veine.* **STAMEN.** [*Pro tela.*] *Toile.* Serum pretioso stamine velat. *Cl.* (*Vide TELA.*)

STAMEN. *Parcarum.* *La trame de nos Jours.* *EPITH.* Pullum, nigrum, fatale, triste, crudelè, sævum, ultimum. *PHR.* Si mihi lanificæ ducunt non pulla Sorores Stamina *M.* Ultima volentes oravit pensa sorores, Ut traherent parvā stamina pulla morā. *M.* Nevit & infestā stamina pulla manu. *O.* Non ita sunt fati stamina nigra mei. *O.* Ut minuant plenas stamina nostra colos. *O.* (*Vide PARCÆ.*)

STAMINEUS, *a, um.* *PLI.* *De Chaîne de Tisserand.* *PHR.* Stamineā Rhombi ducitur ille rotā. *Pr.* **STAMINEUS.** *PLI.* Stamine plenus. *Plein de filamens.*

STANNUM, *i. n.* *PLI.* [*Metalli genus.*] *Étain.* **STANNEUS**, *a, um.* *COL.* *D'Étain.*

STAPHILINUS, *i. m.* [*Agrestis pastinaca.*] *Pasténade, Panets.* Mollemque sinum Staphilinus inumbret. *Col.*

STATARIUS, *a, um.* [*Qui stabilis est.*] *Qui ne quitte point son poste.* *SYNT.* Statarius miles, stataria pigna. *Liv.* Statarius orator. *Cic.* Metaph. *Froid, sans mouvement.*

STATĒRĀ, *æ, f.* [*Instrumentum quo res ponderantur.*] *Une romaine, sorte de balance.* *SYN.* Lānx, libra, trutinā. *EPITH.* Œquā, iustā, infidā, iniquā. *PHR.* Artifici statērā examinari. *Cic.* Dum pondus nimium querens, sub altā Repit languida quadrupes statēra. *St.* In trutina suspendit Homerum. *J.*

STATICĒ *es, f.* *PLI.* [*Herbæ genus.*] *Sorte de plante.*

STATICULUM, *i. n.* *PLI.* [*Genus vehiculi.*] *Sorte de char suspendu.* (*Vide CORRUS.*)

STATICULUS, *i. m.* & **STATICULUM**, *i. n.* *Ca-* *to.* [*Saltationis genus in quo nunc subito standum nunc proiliendum.*] *Sorte de danse mêlée de pauses.*

STATĪM. *Adv.* *Incontinent aussi-tôt.* *SYN.* Rēpētē subito, continuō, confestim, prōcūsus, ociūs, extēplō, illicō, illicēt, mōx, quāmprīmū, acutūm, jam jam, propere, nec morā; hāud morā. *PHR.* Sex sestertia si statim dedisses. *M.* Haud morā continuo matris præcepta faceffit. *V.* Nec longum tempus, & ingens Exiit ad cæhum ramis felicibus arbor. *V.* Sic ait, & dicto citius tumida æquora placat. *V.* Ociūs advertunt proras. *V.* Protinus ad regem cursum detorquet. *V.*

STATIMAC, **STATIMATQUE.** *Presque, aussi-tôt-que.* *SYN.* Simulac, simulatque, ut prīmū, ubi prīmū. *PHR.* Ut prīmū lux alma data est. *V.* Hæc ubi dicta dedit. *V.* Ut vidi, ut perii. *V.*

STATIM. *Adv.* [*A stando.*] *Constamment.* Statim rem gerere. *Pla.*

STATIŌ, *ōnis, f.* [*Locus in quo naves vel milites stant tutō.*] *Poste, corps de garde.* *EPIT.* Cērtā, tūrā, secūrā,

scēnā, tūcissimā, mālēfida, vīgīl. PHR. Portæ statione relicta. St. Portas firmant stationibus. Tac. Comuni portam statione tenebant. V. Vigili muros statione tueri. Cl.

STATIO. [Metaph. munus quod quis velut statione tueretur.] *Poste.* PHR. Statione peracta Astra petes ferus. L. i. *absoluta imperii gubernatione.* STATIO vitæ. Cic. [Vita ipsa.] *La vie.*

STATIO navium. *Re traite, rade.* PHR. Statio malefida carinis. V. Fluctibus ejectum tutā statione recepi. V. Frangere nec tali puppim statione recuso. V. Statio turissimā nautis. V. (Vide PORTUS.) Publica clausa mihi est statio. O. Metaph. *Asile.* (Vide ASYLUM.)

STATIO. Per transi. *Abri.* PHR. Sedes Apibus statioque petenda. Quod neque sit ventis aditus. V. Apricus statio turissimā Mergis. V.

STATIO. [Locus in quo multi conveniunt, ad jus dicendum aut aliud quidvis decernendum.] *Lieu d'Assemblée publique.* Stationes atque theatrum. J. STATIO rerum. VIT. *L'état, la situation.* Statio siderum. *Pl.* Cæli locus in quo sidera videntur stare.

STATIO. [Standi actus, mora.] *Retardement.* PHR. Astra ire verat cursusque vagos statione moratur. L. STATIONALIS, alē. *PL.* *Qui s'arrête.*

STATIVA, ōrūm. n. *Camp, campement.* Stativa habere. *Liv.* *Camper.*

STATIVUS, ā, ūm. *Qui s'arrête à un endroit.* Stativa castra. Cic. Stativæ aquæ. *Pl.*

STATIUS. *Poëtā de quo Juv.* Curritur ad vocem jucundam & carmen amicæ Thebaidos, lætam fecit cum Statio urbem. Promisitque diem, tantā dulcedine captos Afficit ille animos, tantæque libidine vulgi. *Auditur. J.*

STATOR, ōris. m. Cic. [Qui apud Magistratum stat.] *Huissier, Sergent, Garde.* STATOR *Dicitur est Jupiter quia Romanos in fugam à Samnitibus versos stare fecit.* PHR. Tempus idem Statoris erit, quod Romulusolim Ante Palatini condidit ora jugi. O.

STATUA, æ. f. *Statue.* EPITH. *Ærēā, āhēnēā, sāxēā, cērēā, aurēā, argēntēā, ēbūrēā, ēbūrā, marmōrēā, lignēā, fictilis, aurātā, inaurātā, excultā, scūptā, pūchrā, eximīā, vētūs, antiquā, vivā, spirāns.* SYN. Effigies. Imāgō, signūm, simūlacrum, marmōr. PHR. *Hoſpes inauratā pallidior statuā.* C. Canicula findit Infantes statuas. H. Stabunt & parii lapides spirantia signa. V. Effigies sacræ Divūm. V. Janique bifrontis imago. V. Sæpe manus operi tentantes Admover, an sit Corpus, an illud ebur. O. Quatuor, artificis vivida signa, Bores. Pr. Niveo factum de marmore signum. O. Expressi vultus per ahenea signa. H. Animosa effingere signa. Pr. Ora Pene movet vivoque etiam pallefcit in auro. Sic non manifesta videri Forma potest hominis; sed uri de marmore cæpta, Non exacta satis, rudibusque similima signis. O. Marmore de Pario nullas hic stare columnas; Æra nec artificis vivere jussa manu. *Beza.* Æneus ut stes. H. i. *statuam habeas.* Æſopo ingentem statuam posuere Attici, Servumque collocarunt æternā in basi, Patere honoris scirent ut cunctis viam; Nec generi tribui, sed virtuti gloriam. *Ph.* Quis dedit innumeris uno de marmore vultus. ... Una flix tot membra ligat, ductusque per artem Mons patiens ferri varios mutatur in artus. Cl. (Vide TABELLA. IMAGO. CÆLAMEN.)

STATUARIUS, īi. m. QUIN. *Un sculpteur.* SYN. Scūptōr. PHR. Faber imus & unguis Exprimet, & molles imitabitur ære capillos. H. Vetuit ne quis se, præter Apellem, fingeret, aut alius Lyſippo duceret æra Fortis Alexandri vultum simulantia. H. Excudent alii spirantia mollius æra... Vivos ducent de marmore vultus. V. Quod Polycleteis visum est spirare caminis. St.

STATUARIA, æ. f. *PL.* *L'Art, la profession de Sculpteur.* (Vide CÆLAMEN. PICTOR.)

STATUMEN, īnis. n. [Id quo fulcitur vitis.] *Echallas, perche de treille.* SYN. *Pālūs, pēdāmētūm, sūdes.* *Qua vide suis locis.* STATUMEN. Col. [Machina quā jumenta clausa curantur.] *Travail de Maréchal.*

STATUMINŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Col. [Statumine firmare.] *Echalasser.*

STATUŌ, īs, statūī, statūtūm, ērē. *Poser, mettre.* SYN. Cōstitūō, locō, pōnō, cōllōcō, firmō, stābīlō, figō. PHR. Urbem quam statuo vestra est. V. Urbem præclaram statui, mea mœnia vidi. V. STATUERE. [Dedicare, consecrare.] *Dédier, consacrer.* Effigiem statuere, nefas quæ triste piaret. V. Aras cæspite binas... Statuit. O. Craterasque duos statuam tibi pinguis olivi. V.

STATUERE. [Decernere.] *Arrêter, déterminer, ordonner.* SYN. Velle mori statuit. O. Triste aliquid statuit. O. Summā de re statuisse. V. Statuere locum colloquio. *Liv.* Pretium rei. *Liv.* Exilium in aliquem. Tac. Statuam alicui. Cl. Statuere finem cupidinis. *Lr.* Modum cupiditati. H. Legem sibi. Cic. PHR. Næc Deā, quæ nunc animo sententia furgit. V. Ubi certa sedet patribus sententia pugnat. V. Si fert ira corde voluntas. V. Omnibus idem animus sceleratā excedere terrā. V. Si mihi non animo fixum immortumque federet, Ne cui me vinco vellem sociare jugali. V. Et nunc si bellare paras, atque hæc tibi mens est. V. At Cereri certum est educere natum. O. Certa mori. O.

STATURĀ, æ. f. [Corporis qualitas, & eminentia aut brevitās.] *La stature, la hauteur du corps.* SYN. Quā facie fuerit, quā staturā. Cic. Statura arboris. Col. *La hauteur.*

STATŪS, ūs. m. *Etat, situation.* EPITH. *Felix, florēns, faūstūs, plācidūs, opātūs, infelix, infaūstūs, tristis, miserabilis, firmus.* SYN. *Fōrmā, cōditiō, hābitūs.* SYN. Status reip. Cic. Statum retinere, tueri, tenere. Cic. Restituere in antiquum statum. Cic. Aliquem de statu suo dimovere, deiecere, deducere, deterere, convellere. Cic. Ex amplexu statu concidere, declinare. Cic. PHR. *Flebilis ut noster status est; Ita flebile carmen.* O. *Vires Ducite, & omnis eat rerum status iste mearum.* O. Quo res summa loco Pantheu. V. *Sævæ nutu Junonis eunt res.* V.

STATŪS. [Statuta.] *Stature, posture.* f. PHR. Aut quid minaci Porphyrio statu. H. Status erectus & cellius. Cic. Scropha longi statūs. Col.

STATŪS, ā, ūm. *Arrêté.* PHR. Status dies. Cic. Stati reditus. *Pl.* Nec stata sacra petis. O.

STATUTŪM, ī. n. Cic. *Statut, Ordonnance.* (Vide DECRETUM.)

STELLĀ, æ. f. *Etoile.* EPITH. *Cælēstis, micāns, ardēns, fulgēns, lucēdā, aurēā, vāgā, radiāns, scintillāns, rūtīlā, cōrūscā, flāmīnēā, ignēā, sērēnā,*

comāus, crīnēā, flāmīgērā, cīndidā, aurēā, fixā. PHR. Axem stellis ardentibus aptum. V. *Quasi aptatum, ornatum.* Postera depulerat stellas aurora micantes. O. Icarīi stella proterva Canis. O. Stellis fulgentibus alce Concurritur cæli domus. *Lr.* Noctivagæque factæ cæli, flammæque volantes. *St.* Stellarum agmina cogit Lucifer. O. Stellasque fugarat Clara dies. V. Sparsa micant stellarum lumina cælo. *Sil.* Stellas rapidâ vertigine volvi. *Sil.* Polo fixæ flammæ. O. Christi nascentis in ortu Stella micat medio conspicienda polo. *Sant.* Nam neque tunc stellis acies obruta videtur. V. (Vide ASTRUM.)

STELLÆ trajectio. *Cic.* [Cum videtur quasi stella cadens.] *Vapeur enflammée en forme d'étoile.* PHR. Volvitur in præcep̄s, longoque per aëra tractu Feritur: ut interdum de cælo stella sereno, Et si non cecidit, poruit cecidisse videri. O. Stella facem ducens multâ cum luce cucurrit, signavitque viam; tum longo limite sulcus Dat lucem. V. Sæpe etiam stellas vento impendente videbis Præcipites cælo labi; noctisque per umbram Flammarum longos à tergo albescere tractus: V. Cælo seu sæpe refixa Transcurrunt, crinemque volantia sidera ducunt. V. Lap̄a per altum Aëra dispersos traxere cadentia sulcos Sidera; sed fummis etiam quæ fixa tenentur Altra polis, sunt visa quati. *L.*

STELLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. n. *Estre semé d'Etoiles.* PHR. Stellantes nōxpicta sinus. *Cl.* Stellantis regia cæli. V. Stellatus Cepheus. *Cro. i.* inter sidera velatus. Stellantia Tauri Ora. O. **STELLĀNS** & **STELLĀTŪS**, ā, ūm. *Metaph. Eclairé, brillant comme une étoile.* PHR. Ut paruit stellata domus. *Cl.* Stellatus Jaspide multâ Ensis. V. *Enrichi de pierres pretieuses.* Et numerosa linunt stellantem splenia frontem. *M. i.* nitentem. Fons bullis stellans. *Plī.* Stellatus Argus. O. *i.* oculis plenus.

STELLIFER & **STELLIGER**, ā, ūm. *Qui est couvert d'étoiles.* Stelliferi jubar omne poli. *M.* Stelliger axis *St.* **STELLIO**, ōnis. m. [Animal Lacertæ simile.] *Lezard* PHR.

Nam sæpe favos ignotus adedit Stellio. V. Aptumque colori Nomen habet variis stellatus corpora guttis. O.

STEMMĀ, ātis. n. [Latinitē coronamentum ex multis floribus. *Couronne.* Hinc per transit.

STEMMĀ Sumitur pro facinore egregio, antiquitus enim qui bene gesserant, coronis donabantur.] *Action glorieuse.* PHR. Cæsarī atque Jovis confert nunc stemma juvenutis, Par onus ut tulerint, altius iste tulit. *M.* Hinc etiam frequentius dicitur

STEMMĀ. [Pro statuis, & majorum imaginibus ita dictis quod floribus ornari solerent.] *Portrait des ancêtres.* PHR. Atria Pisonum stabant cum stemmate toto. *M.* A proavis demissum stemma. *Sil.*

STEMMĀ. [Hinc pro nobilitate ipsâ avorum imaginibus clarâ sumitur.] *Noblesse.* *Æpith.* *Avitūm*, nobilē, insignē, præclarū, clarū, gēnērōsūm, dēcōrūm, patrūm, sup̄erbūm. PHR. Stemmata quid faciunt? Quid prodest Pontice longo Ordine censerī piet̄isq̄ue ostendere vultus Majorum.

J. Stemmata materno felix. *St.* Nec tibi nobilitas poterit succurrere amanti; Nescit amor priscis cedere imaginibus. *Pr.*

STENTŌR, ōris. *Unus è ducibus Græcorum ad Trojam profectis, vocis amplitudine celebris.* PHR. Tu miser

exclamas, ut Stentora vincere possis. *J.*

STERCORARIŪS, ā, ūm. VAR. *Qui concerne le fumier.* **STERCORARIUM**, īi. n. COL. *Tas de fumier.* **STERCORATIO**, ōnis. f. COL. *L'engraissement de la terre, l'action de fumer les terres.* Stercoratione terra refovetur. COL.

STERCORĒŪS, ā, ūm. *Plu.* [Fœtidus.] *Puant.*

STERCORŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Engraisser la terre, la fumer.* PHR. Stercorare agrum. *Cic.* Stercorare spissius, rarius. COL. Arida tantum Ne saturare fimo pingui pudeat sola, neve Effætos cinerem immundum jactare per agros. V. Quæcumque premes virgulta per agros Sparge fimo pingui. V. Succos tellus dediscit agrestes Emendata fimo. *Sant.* Nam fici saturanda fimo jejunia ruris. *Rap.* **STERCORARE**. [Pro pinguefacere.] *Engraisser, servir de fumier.* Faba & vicia stercoant agrum. COL.

STERCŪS, ōris. n. *Fiente d'animaux, excrément.* *Æpith.* Immundūm, fœtens, tētrūm, ōlidūm. PHR. Alter in immundo revolutus stercore. V-F. Nec stercore fæda canino. Atria displiceant oculis venientis amici. *J.* Stercore de terro putorem nacla. *Lr.*

STERCŪS. [Fimūs.] *Fumier.* Stercore saturare, ficiare agrum. COL. Stercus vitibus ingerere. COL. Stercus curia. *Cic.* *Metaph. L'excrement du Senat.*

STERCŪS, ā, ūm. COL. *Mélé de fumier.*

STERILESCŌ, īs, ērē. [Sterilem fieri.] *Devenir stérile.* PHR. Sarcimentum sterilescit. *Plī.* Arvaque jussit Fallere depositum, vitiataque semina fecit. O. Terra prius falso parat deludet arantes O. Nec pestilentem sentiet Africum Fœcunda vitis, nec sterilem seges Rubiginem. *H.* Ne seges eludat messem fallacibus herbis. Infelix lolium & sterile dominantur avenæ. V.

STERILIS, ilē. *Sterile.* SYN. Infœcundus, effœtus, mēdix, fallax, sēgnis, inēts, aridus, difficilis. PHR. Frugibus infelix tellus. V. Steriles incendere profuit agros. V. Sterilem ne deferat humor arenam. V. Difficiles primūm terræ collesque maligni. V. Nec sterilis cultus surgat avena solo. O. Sine fruge solum, sine semine tellus. O. Fructu non respondente labori Irrita decepti vota colentis erant. O. At si non fuerit tellus fœcunda. V. Sic Dominum sterilis sæpe fœellit a ger. O. Non reddit sterilis semina jacta seges. *M.* Sterili semina ponit humo. *Pr.* Et steriles inter sulcos defessus arator, Ad iuga mœrentes cogit frustrata juvencos. *Maail.* Cumulosque ruit malè pinguis arenæ. V. Steriles ad semina terræ. *Manil.* Nec Olivis apra ferendis Terra, nec ad segetes ingeniosus ager. O. Debitor usuram mendax tibi sæpe negabit: Sæpe recusabit reddere semen ager. *Sant.* Steriles cur objicis annos: An nescis vestros nobis pinguefcere campos Mille cadaveribus, quæ nuper stravimus armis. Non inde superbiat hostis Latior è damno: falces cundunt in eufes Et matimus palmas; & sunt pro messe triumphī. *Sant.* Nec sterilis locus ullus ita est; ut non sit in illo Mixta fere duris utilis herba rubis. O. Cessat iners rigido terra relicta situ. O. Effœtaque tellus. O. Cum commissa sibi tellus malefida negasset Semina, & agricolæ falleretur herba fidem. *Pol.*

STERILIS. Māter. PHR. Cum segnior alvum clauserit; & sobolem jam desperaverit atax. *Com.* Visceribus lassus exhaustaque forma partu. *L.* Pater à natis ne dulcibus unquam Appelletur, & ut sterili Venere

exigat ævum. *Lr.* Tibi dedecus alvi Ista dies sterilisque senectæ opprobria demit, Atque moræ tanto penfas fastidia partu. *Com.*

STERILIS. Metaph. Sterilis pecunia. *Cic.* Sterilis amator *Pla.* Steriles manus. *PLA. i. quæ nihil afferunt.* Tempus beneficio sterile. *Pli.* Seculum virtutum sterile. *Tac.* Sterilis pax. *Cic.* Sterilis Venus. *Lr.* *Un mariage sans enfans.* Sterilis vir. *C. i. Eunuchus.*

STERILITAS, ætis. f. *Sterilité.* Sterilitas agrorum, foeminarum *Cic.*

STERILITATIS descriptiones. Non prata viridi læta facie germinant; Nec adulta leni fluctuat Zephyro seges; Non ulla ramos sylva pomiferos habet, Sterilis profundi vastitas squalet foli. *S.* Lolium tribulique fatigant Triticæas messes & inexpugnabile gramen. *O.* Campi cultore carentes. *O.* Triste solum, sterilis sine fruge sine arbore tellus. *O.* Non ager hic Pomum, non dulces educat uvas, Non salices ripæ. Non hic pampineis amicitur vitibus Ulmus: Nulla premunt ramos pondere Poma suo. *V.* Corrupto cæli tractus miserandaque venit Arboribusque satifque lues, & lethifer annus. *V.* Lapis omnia nudus Obducit. *V.* Arebant herbar & victum seges ægra rogabat. *V.* Intereunt segetes; subit aspera sylva, Lappaque tribulique, interque nitentia culta Infelix lolium & steriles dominantur avenæ. *V.*

STERNAX, æcis. Sternax Equus. *V.* [Qui equitem facile sternit.] *Qui jette par terre.*

STERNŌ, is, strāvī, strātum, ērē. *Etendre, jeter par terre, renverser.* *SYN.* Dējiciō, prōtērnō, ēsfundō, dēturbō. *PHR.* Has evertit opes, sternitque à culmine Trojam. *V.* Sternitur & toto projectus corpore terræ. *V.* Dixit & adversâ prenis à fronte capillis Stravit humi pronam. *O.* Pronum sterne solo. *V.* Fortemque manu fudisse Numanum. *V.* Impulit effuditque solo. *V.* Dabit ille ruinam Arboribus stragemque fatis; ruet omnia latē. *V.* Multâ porrectum extendit arenâ. *V.* Quem telo primum... Dejicis, aut quot humi morientia corpora fundis. *V.* Sternebat cuspidis ictu Agmina. *O.* Et vastum motu collabefactat onus. *O.* Impresloque genu nitens terræ applicat ipsum. *V.* Primosque & extremos metendo stravit humi sine clade victor. *H.* Torrens sternit agros, Corda humilis stravit pavor. *V.* Irra Thyesten exitio gravi Stravere. *H.* Hostiliter omnes sternit. *O.* Sternere ictu aliquem. *S.* Sternere morti. *V.* Impulsumque manu... Protinus avertit tergoque onerosus inhæsit. *O.* Sternere cæde viros. *V.*

STERNĪ. *Esse renversé par terre.* *PHR.* Cæsi terram stravere juveni. *V.* Procumbit uterque Pronus humi; gelidoque pavens dedit oscula saxo. *O.* Et arenas ore momordi. *O.* Obruta mole suâ corpora dira jacent. *O.* Strata jacent passim sua quæque sub arbore Poma. *V.* Corpore toto Sternitur in vultus. *Sr.*

STERNĒRĒ. Per transi. Sternere locum faxis. *Liv.* *Paver.* Sternere lectum. *Cic.* *Faire un lit.* Sternere Equos. *V.* *Seller.* Sternere se sommo. *V.* *Se coucher.* Sternere mensam. *Cic.* *Mettre le couvert.* *PHR.* Strataque æqualiter undâ. *V.* *Calme.* Stratum silet æquor. *V.* Stratoque super discumbitur ostro. *V.* *Escendu.* Sternitur omne solum jaculis. *V.* *Est couvert.* Placidi straverunt æquora venti. *V.* *Ont calmé.* Sternere iter. *Aplanir.* Stravit iter tibi fama benignum. *St.* Iter argento sternunt. *Lr.* Sternere torum. *O.* *Faire, dresser un*

lit. Sternantur lecti, Cæciliane sede. *M.*

STERNŪŌ, is, nūī, nūtūm, ērē. & **STERNŪTŌ**, ās, āvi, ātūm, ārē. *Eternuer.* Num tibi nascenti primis, mea vica, diebus Aridus argutum sternuit omen amor. *Pr.* Hoc ut dixit, amor... Dextrâ sternuit approbatione. *C.* Sternutante Caprâ. *Pli.* Sternuere laboriosius. *Pli.*

STERNŪTAMĒNIŪM, ī. n. *Cic.* *Eternuement.* *PHR.* Sternutamentum evocare. *Cel.* Movere. *Pli.*

STERNŪTAMĒNŪM. *PLI.* *Ce qui fait éternuer.*

STERQUILINIŪM, īi. n. *Cic.* [Locus in quo congeritur sterus.] *Un fumier.*

STĒRTŌ, is, tūr, ērē. [Dormire, dormiendo ronos emittere.] *Dormir, ronfler en dormant.* *PHR.* Diem totum stertebat. *H.* Stertimus indomitum quod despumare Falernum Sufficiat, quintâ dum linea tangitur umbrâ. *P.* Doctus & ad calicem vigilant stertere naso. *J.* Qui somno partem majorem conteris ævi, & vigilans stertis. *Lr.* Toto proflabat pectore somnum. *V.* (Vide *DORMIO.*)

STESICHŌRŪS, ī. *Siculus poeta Lyricus.* *PHR.* Stesichorique graves Camenæ. *H.*

STĒNELŪS, ī. *Capanei & Evandres filius unus è ducibus qui bello Thebano & Trojano interfuere.* *PHR.* Thessandrus Stenelusque duces, & durus Ulysses. *V.* Stenelus sciens pugnæ. *H.* Quem non mille feræ, quem non Steneleius hostis, Non potuit Juno vincere, vicit amor. *O.*

STĪBADIŪM, īi. n. *Pli.* [Cella quo fulti convivæ discumbunt, ab herbis dicta: gramineis enim toris antiquitus discumbebant.] *Lit de gazon.* **STĪBADIŪM.** [Juxta alios cornatio.] *Sale à manger.*

STĪBŪM, īi. n. *Pli.* [Lapis candicans qui in argenti metallis invenitur.] *Antimoine.*

STIGMĀ, ætis. f. [Nota, sive signum, quod ferro calido inurebatur.] *Marque faite avec un fer chaud.* *SYN.* Prōbrōsūm, pūdēdūm, ūstūm, ādūstūm, sēvūm. *SYN.* Signūm, notā. *PHR.* Quod stigmate dignum Creditur. *J.* Frons hæc stigmate non meo noranda est. *M.* Stigmata nec vastâ delebit Cinna-mus arte. *M.*

STIGMĀ. Per transi. *Sue.* [Infamia.] *Fleurriffure.*

STIGMATĪCŪS. *Cic.* & **STIGMŌSŪS**, ā, ūm. *Pli.* [Famulus, notâ adustus.] *Marqué avec un fer chaud.* [Per transi.] *Flétri.*

STĪLYCŌ, ōnis. m. *Honorii Imperatoris focer, à Claudiano celebratus.*

STILLĀ, æ. f. [Gutta.] *Goutte qui tombe.* *PHR.* Atque olei guttam donaret Opellicus unctor. *M.*

STĪLLĀTĪM. adv. *Var.* *Goutte à goutte.*

STĪLLĀTĪTĪŪS, ā, ūm. *PLI.* *Qui tombe goutte à goutte.*

STĪLLICIDIŪM, īi. n. *Gouttiere.* *PHR.* Stillicidî casus lapidem cavat. *Lr.*

STĪLLŌ, as, āvi, ātūm, ārē. *Dégouter, tomber goutte à goutte.* *PHR.* Sanguineis stillavit roribus arbor. *Pr.* Flavaque de viridi stillabant llice mella. *O.* Permannat aquarum Humor, & uberibus flent omnia guttis. *Lr.* Vivebant laceri membris stillantibus artus. *M.* Stillabat Tyrio coma rore. *T.* Quod lachryma ex oculis stillat odora meis. *Sant.* Calido fuit unda rosacea plumbo. *Sant.* Stillantia sanguine sidera. *O.* Stillantem sanguine cultrum. *O.* Inde fluunt lacrymæ stillataque sole rigescunt De ramis electra novis. *O.* Radicem, aut Inulas coquere: in sublime

Solutus Effertur vapor. & tenuis vacua omnia complet: Ast, ubi frigenti occurſavit ab aëre, vitro Cogitur, & rorem liquidus denſatur in udum Decurritque vagis per aperta canalialia rivis. *Frac.* Dum calido moritura latet Roſa condita plumbo; Lacryma ſuppoſitis ſtillar odora rogis. *Saut.*

STILLARE, act. *Faire couler.* PHR. Etiam ſtillabit amicis Ex oculis rorem. *H.* **STILLARE** in aurem. [Metaph.] *Dire à l'oreille.* PHR. Nam cum facilem ſtillavit in aurem Exiguum de naturæ patriæque veneno; Limine ſubmoveror. *J.*

STIMULATIO, ōis, f. & **STIMULATUS**, ūs, m. *PLI.* *Eguillonnement, incitation.*

STIMULATOR, ōis, m. *Cic.* & *trix*, tēis, f. *PLA.* *Qui aiguillonne, qui excite.* Stimulator ſeditionis. *Cic.* (Vide **HORTATOR**.)

STIMULŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Piquer, aiguilloner, exciter, animer.* SYN. Pūgŏ, ēxtimulŏ, fodiŏ, excitŏ, ūrgēŏ, impellŏ, āgŏ, cōmmōvēŏ. PHR. Leo ſe ſtimulavit verbere caudæ. *L.* Stimulus dedit æmula virtus. *L.* Stimulosque frementi Adjiciunt: Urgentes addunt ſtimulos; cunctasque pudoris Rumpunt ſata moras. *L.* Stimulavimus iras. *St.* Audito ſtimulant Trieterica Baccho. *V.* Utque ſecurigeras ſtimulaverit ira catervas. *V.F.* Inquietum animum ſtimulante Tulliā. *Liv.* Stimulabat in æquore currum *Sil.* Stimulare ad arma. *Liv.* Scrupulus qui pungit ac ſtimulat. *Cic.* Rabie furenti ſtimulatus animus. *C.* Stimulataque jurgia vino. *O.* (Vide **HORTOR**, **Acuo**.)

STIMULUS, ī, m. *Aiguillon, pointe.* *EPITH.* Acūtus, acerbūs, fērūs, cruentūs, acēr, pūgēns, prēmēns, fērēūs, dītūs. SYN. Aculeūs, ācūmēn, calcitr, cūſpis, ferrūm. PHR. Urget ſtimulis auriga cruentis. *St.* Parce puer ſtimulis, & fortiūs utere lorīs. *O.*

STIMULUS. [Metaph.] *Ce qui excite, qui anime.* PHR. Stimulis haud mollibus incitat iras. *V.* Ea fræna furenti Concurrit, & ſtimulos ſub pectore vertit Apollo. *V.* Reginam ſtimulis agit. *V.* Obliquā invidiā ſtimulique agitabat amaris. *V.* Stimulos in pectore cæcos Condidit. *O.* Juvenem æmula virtus Exacuit ſtimulis. *Cl.* Arrectæ ſtimulis haud mollibus iræ. *V.* Animumque Larinis Addidit, & ſtimulos acres ſub pectore vertit. *V.* Accenſæ ſtimulis iræ. *St.* Invidiæ ſtimulo ſolūt Saturnia mentes. *Sil.* Dolori novos ſtimulos ſuffigere. *S.* Subeſt cæcus ſtimulus cordi. *Lr.* Laſſo ſtimulos ſubſectare. *H.* Cæci ſtimulos avertere amoris. *V.* Stimulis agitated amoris. *O.* (Vide **AMOR**.)

STINGŌ, īs, xī, cām, ērē. [Idem quod extingo.] *Eteindre.* PHR. Stinguntur radii. *Lr.* Evaneſcere paulatim ſtinguique colorem. *Lr.*

STIPATIO, ōis, f. *Cic.* *Cortege, ſuite.*

STIPATOR, ōis, m. *Qui accompagne.* Stipator corporis. *Cic.* *Garde du corps.* PHR. Rex ibis; neque te quiſquam ſtipator ineptum Præter Crispinum feſtabitur. *H.*

STIPENDIUM, ī, n. [A ſtiſpe. *Es militare, ſeu præmium quod militibus datur.*] *Solte, paie des gens de guerre.* PHR. Quæ ſinis, aut quod me manet ſtipendium. *H.* Stipendia mereri. *Cic.* Facere ſtipendia pedibus. *Liv.* *Servir* Stipendio officere. *Tac.* Stipendia ambitionis emerita. *Cic.* *Metaph.*

STIPENDIARIUS, ā, ūm. *Cic.* *Tributaire.* Oppidum ſtipendiarium. *PLI.* Stipendiarium veſtigal. *Cic.* *Impôt ordinaire* Stipendiarii milites. *SUE.* *Troupes que les tributaires des Romains entretenoient*

STIPENDIŌR, āris, ātūs ſūm, ārī. *PLI.* [Stipendia mereri.] *Servir, porter les armes.*

STIPES, itis, m. [Fuitis terræ defixus.] *Un pieu.* *EPIT.* Vētūſtūs, dūrtūs; Quērnūs, grāvīs, acūtūs, nodōſūs, rāmōſūs, rōtūndūs, tērēs, robōrēūs. SYN. Sūdēs, pālūs, fūſtis, trūncūs. PHR. Semicremoque novat repetitum ſtipite vulnus. *O.* Ramoſo ſtipite nixus. *O.* Stipes deſoſus in agro. *O.* Nodōſo ſtipite maſtas. *O.* Stipitibus duris agit, ſudibusque præuſtis. *V.* Stipitis hic gravidī nodis. *V.*

STIPES, Ter. [Scultus, & inſulſus.] *Un ſtupide, une ſouche.*

STIPŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Epaiſſir.* SYN. *Arctŏ, cōarctŏ.* PHR. Aut cum liquentia mella Stipant, Et dulci diſtendunt nectare cellas. *V.* Stipatque carinis Ingens argentum Dodoneſque lebetas. *V.*

STIPARE. [Circumdare defendendi cauſa.] *Entourer quelqu'un, l'accompagner.* SYN. Cingŏ, vāllŏ, cīrcūmſtŏ, āſſiſtŏ, ſēquor, cōmitor. PHR. Circumſtant fremitu denſo, ſtipantque frequentes. *V.* Omnique manu ſtipata meorum. *V.* Inceſſit magnā juvenum ſtipante catervā. *V.* Comitum turbā ſtipata Dea. *O.* Eam ſtipata tegebat Turba. *V.* Patribus ſtipata vendis curia. *O.* Stipat turba forum. *O.*

STIPS, īpis, f. [Monetæ tenuiſſimæ ſpecies.] *La plus petite monnoie des Romains.* PHR. Sed miſerum parvæ ſtiſpe focilar. *O.* Largificā ſtiſpe ditantes. *Lr.* Cum canit, exiguæ quis ſtipis ara neget. *O.* Hæc res ſtiſpem confert. *Col. i.* *fructum.* Stipem cogere. *Cic.* *Demander l'aumône.*

STIPULĀ, æ, f. [Frumenti calamus.] *Chaume, paille.* *EPIT.* Lēvis, viridis, ſiccā, vōlāns, āridā, grācilis, frāgillīs, crēpitāns, flāvā, cērēālis, triticeā, fabalis. SYN. Cūlmūs, pālēā, ſtrāmēn. PHR. Atque levem ſtipulam crepitanibus urere flammis. *V.* Frumenta in viridi ſtipulā lactentia turgent. *V.* Stipulā crepitavit inani Ignis iners. *Sil.* Moxque per ardenres ſtipulæ crepitantis accervos Trajiaciās celeri ſtrenua membra pede. *O.*

STIPULĀ [Fiſtula quæ ſtipulis fiebat.] *Chalumeau.* PHR. Stridenti miſerum ſtipulā diſperdere carmen. *V.* (Vide **FISTULA**.)

STIPULARIS, ārē. *QUIN.* *De paille, de chaume.*

STIPULŌR, āris, ātus ſūm, ārī. [Verbum juris, ſolemnibus verbis paciſci.] *Stipuler, exiger promeſſe.* PHR. Quantumvis ſtipulare, & protinus accipe. *J.*

STIPULATIO, ōis, & **STIPULATUS**, ūs, m. *PLI.* & **STIPULATIŌNŪLA**, æ, f. dim. *Cic.* *Stipulation.*

STIPULATOR, ōis, m. *Cic.* *Qui stipule.*

STIRIĀ, æ, f. [Aqua pendens frigore concreta.] *Goutte d'eau gelée qui pend.* *EPIT.* Gēlidā, hōrridā, ſtillāns, pēndēns. PHR. Stiriaque impexis induruit horrida barbis. *V.*

STIRIĀ. [Gutta ē naſo pendens.] *La roupie.* Turpis ab inviſo pendebat ſtiria naſo. *M.*

STIRPS, ſtirpis, m. f. *Tronc d'arbre.* *EPIT.* Vāllidā, imā, āltā, tēnāx, hūmīlis, rāmōſā, quērnēā. SYN. Trūncūs, radīx. PHR. Antiquasque domos avium eum ſtirpibus imis Eruit. *V.* Cum ſemel in ſylvis imo de ſtiſpe recitum. *V.* Stirpesque raptas, & pecus

& domos. *H.* Et stirpes obruit arvo. (Vide ARBOR.)

STIRPS. [Gēnus, origō.] *Race, lignée.* ΕΡΙΤΗ. Egrēgiā, nobilis, antiquā, praeclārā, notā, humilis, vilis, ignobilis. *SYN.* Sanguis, origō, prōgeniēs. *PHR.* Sequē ortum antiquā Teuciorum ā stirpe volebat. *V.* Regius egregiā Priami de stirpe Diōres. *V.* Divinā stirpis alumnus. *O.* Si modō sum caelesti stirpe creatus. *O.* Magnā de stirpe nepotum. *V.* Sirpis Achilleae fastus. *V.* Heu stirpem invisam. *V.* Phœbum nefandae stirpis auctorem vocas. *S.* Nec formae nec stirpis egens. *St.* (Vide ORIGO.)

STIRPITUS, adv. *C.c.* Entièrement, jusques à la racine.

STIRPESCŌ, īs, ērē. *PLI.* Jester, pousser des racines.

STIVĀ, ā, f. [Aratri marica.] *Le manche de la charue.* *PHR.* Stivaque quā currus ā tergo torqueat imos. *V.* Aut pastor baculo, stivāque innixus arator. *O.* Inde premens stivam designat mœnia sulco. *O.*

STLATĀ, ā, f. *CEL.* Navigii genus ā quo **STLATĀRIUS,** ā, ūm. [Stlatā advectus.] *Porté par mer, Etranger.* *PHR.* Spondet enim Tyrio stlataria purpura filo. *J.*

STLOPUS, ī, m. [Sonus qui ex inflatione buccarum erumpere solet.] *Le bruit qu'on fait en frappant sur les jânes apres les avoir enflées.* *PHR.* Nec stlopo tumidas intendis rumpere buccas. *P.*

STŌ, stēti, stātūm, ārē. *Etre debout, se tenir droit.* *SYN.* Cōsistō, existō, adstō, assistō. *PHR.* Stabat acuta silex præcis undique saxis. *V.* Quā stantes arent & fixo gutture fumant. *J.* Trojaque nunc staret, Priamidae arx alta maneres. *V.* Ut quo quæque (Planta) modo steterit, quā parte calores Austri nos tulerit... restituant. *V.* Et cornu ductus stabit facer Hircus ad aram. *V.* Obstupui steterunque comæ. *V.* Arata steterant ad littora puppes. *V.* Stabant ad flumina sylvæ. *St.* Cum posita staret ad verbera veste. *O.* Stetit ante oculos. *O.* Stans pede in uno. *H.* Stant & oves circum. *V.* Stare procul. *T.* Propius. *H.* Suppliciter stabat. *H.*

STARE. [Pro permānere.] *Demeurer, persister, tenir ferme, s'arrêter.* *PHR.* Stare loco nescit. *V.* Positis stat in agmine castris. *V.* Dum res stetit Ilia. *V.* Stare animo. *H.* Stare viri? quæ causa viæ? *V.* Seu stabit iners, seu profluat humor. *V.* Nescia virtus Stare loco. *L.* Mens stetit in dubio. *L.* Acies stetit ordine certo. *L.* Stetianus tela aspera contra. *V.* Turnus & obrutu tacito stetit. *V.* Oili per galeam fixo stetit hasta cerebro. *V.* Adversus contra stetit ora juveni. *V.* Et stetit ad finem longa tenaxque fides. *O.* Et bene apud memores veteris stat gratia facti. *V.* Cum ventis placidum staret mare. *V.* Stantes in limine vitæ. *St.* Sanguis stetit. *PLI.* Stat vi terra suā. *O.*

STARE alia multa significat, ut. *PHR.* Stare pacto. *Liv.* Decreto. *Caf.* Consilio alicujus. *Liv.* [i. observare, sequi.] *S'en tenir.* Stare magno pretio. *H.* Centum talentis. *Liv.* [i. constare.] *Couter.* Stare ad cyathos. *Cic.* Etre Echanson. Puniceo stabis furas evincta corhurno. *V.* Aeneus ut stes. *H.* i. doneris statuā ancā. Stabat victoria in ducibus. *Liv.* Palladis auxiliis steterat fiducia belli. *V.* i. pendebat. Ubi jus steterit. *H.* i. congelabitur. Stantia vina gelu. *O.* Stans palus. *H.* i. immota, placida. Steterant artes. *O.* i. vigerant. Stare ab aliquo. *Cic.* i. partes ejus ample.

St. Stat certo auctore. *Liv.* i. constat. Stare fide. *Liv.* In fide. *Cic.* Pro servare. Meliore loco stant res. *Cic.* i. sunt. Stant mihi cum dominā praelia dura meā. *Pr.* i. sunt. Stat per me. *Cic.* [i. pendet.] *Il tient.* Stat sententia. *Ter.* i. manet fixa. Recto ster fabula talo. *H.* i. recte succedat. Grande caput, stantes oculi. *O.* i. immobiles. Freta stantia. *O.* i. quæta. Stat conferre manum. *V.* i. decretum est.

STOCADĒS, ūm, f. [Insulæ Massiliæ proximæ.] *Les Isles d'Hyere.* *PHR.* Venerat in fluctus Rhodani cum gurgite classis: Stœcadæ arva tenent. *L.*

STOICE, adv. *En Stoicien.* Agit mecum austerē & Stoicē. *Cic.*

STOICI, ōrūm, m. Fuit summo ingenio vir Zeno, cuius inventorum æmuli Stoici nominantur. *Ait Cic.* *PHR.* Nec minus esse suam Stoica turba velit. *M.* Stoicus hic autem mordaci lotus aceto. *P.* Fugerunt trepidi vera ac manifesta canentem Stoicidæ. *J.*

STOLĀ, ā, f. *Robe trainante.* *PHR.* Nec vitta ligatos Impediat crines, Nec stola longa pedes. *T.* Rugosiorē cūm geras stolā frontem. *M.* Ad talos stola demissa. *H.* Stolā velatus. *H.* Quisquis stolæve pupuræve contemptor. *M.* i. Stolata mulieris. (Vide VESTIS.)

STOLATŪS, ā, ūm. *Qui porte une robe trainante.* Mulier stolata. *H.* Stolatus pudor. *M.* Per trans. i. matronalis.

STOLIDE, adv. *Liv.* Sottement.

STOLIDŪS, ā, ūm. *Ōr, īsīmūs.* *Sot, étourdi, niais.* *SYN.* Excōrs, stūpidūs, hēbēs, stūltūs, īnēptūs, *PHR.* Stolidæ convicia fundere linguæ. *O.* Intumuit numero stolidarum turba fororum. *O.* Altera præ stupido pars est stolidissima corde. *J.* Vatum stolidissimus. *O.* Stolidum pecus. *Pr.* Stolidæ aures. *O.* Abundans Corporis exiguiusque animi. *O.*

STOLŌ, ōnis, m. *Var.* [Germen ē radice arboris proficiens.] *Rejetton.*

STOMACACE, ēs, f. *PLI.* [Morbi genus.] *Le Scorbut.*

STOMACABUNDŪS, ā, ūm. *Tac.* *Qui est indigné.*

STOMACHICŪS, ā, ūm. *PLI.* [Qui stomacho laborat.] *Qui est sujet au mal d'estomac.*

STOMACHŌR, ārīs, ārūs sūm, ārī. *Estre indigné, se mettre en colère.* *Syo.* Indignor, irascor, turbor. *PHR.* Et pravē sectum stomacharis ob unguem. *H.* Tuis litteris stomachatus sum. *Cic.* Mecum stomachor. *Ter.* (Vide IRASCOR, INDIGNOR.)

STOMACHŌSĒ, adv. *Cic.* *En se dépitant.*

STOMACHŌSŪS, ā, ūm. [Qui facile indignatur, qui omnia fastidit.] *Qui se fache pour peu de chose, qui dédaigne.* *PHR.* Eques stomachosus. *H.* Stomachosiores litteræ. *Cic.*

STOMACHŪS, ī, m. [Gulæ fauces, guttur.] *Linguae ad radices ejus hærens excipit stomachus.* *Ait Cic.* Ponitur & pro ventriculo seu ciborum receptaculo.] *L'estomac, le ventricule.* ΕΡΙΤΗ. Jējunūs, infirmūs, imbecillūs, languēs, egēs, rūēs, mārcefcēs, lātrāns, lāsūs, vāciūs, īnāūs, āvidūs, plēnūs, rēplētūs. *SYNT.* Stomachi defectus, dissolutio, rofio, fluctuatio, solutio, rofio, fluxio. *PLI.* Stomacho imbecillus. *Cel.* Stomachus acida ructans. *PLI.* *PHR.* Latrantem stomachum bene lenit cum sale panis. *H.* Fert stomacho pituita tumultum. *H.* Jejunus stomachus rarō vulgaria temnit. *H.* Si stomachus Domini servet vinoque ciboque. *J.* Rapula, Lactucæ, radi-

ces, qualia lassum Pervellunt stomachum. *H.* Ni cibus atque Ingens accedat stomacho futura ruenti. *H.* Stomachus cibi onere marcescens. *Quin.* Infirmitas stomachum indicant pallor, macies. *Col.* Nectar & Ambrosiam, latices epulasque Deorum Det mihi formosâ grata juvena manu Non tamen exacuat torpens sapor iste palatum, Stabit & in stomacho pondus inerte diu. *O.* Ægrum sollicitat stomachum mala copia. *H.*

STOMACHŪS, [*Pro irâ.*] *PHR.* Gravis Pelidæ stomachus. *H.* Stomachum in aliquem erumpere. *Cic.* Epistola plena stomachi. *Cic.* (*Vide IRA.*) **STOMACHŪS**. *Alios animi affectus significat metaph.* *Ut.* Vivere suo stomacho. *PLI.* *A la fantaisie.* Ludi non sunt tui stomachi. *Cic.* *De vîtere gour.* Agellus sollicitat stomachum. *PLI.* [*i. desiderium.*] *Irrite non appetit.* Stomachus bonus. *M. i. aquis animi.*

STOMATICŪS, ā, ūm. *PLI.* [*Cui os ulcerosum est.*] *Qui a des ulcères à la bouche.*

STORĒĀ, æ, f. *Caf.* [*Quidquid super terram extenditur.*] *Natte.*

STRABŌ, ōnis, & **STRABŪS**, ā, ūm. [*Qui oculos habet distortos.*] *Louche*, *bigle*, *qui a les yeux de travers.* *PHR.* Amici Si quod sit vitium non fastidire : strabonem Apellat paterum pater, &c. *H.*

STRĀGES, is, f. [*Multitudo cadaverum interfectorum.*] *Carnage, massacre.* *EPITH.* Sanguinēā, cruentā, impiā, ferox, crudelis, horrēndā, fœdā, gravis, dirā, impiā, sanguinolentā, tēpens, confusā. *SYN.* Cædēs, clādēs, pernīcēs, exitiūm, ruīnā. *PHR.* Amnis strage cruentā Interruptus. *L.* Strage cruentā Præcipites hæserē rates. *L.* Et fœda ante oculos strages, propiusque patebat Infani Mavortis opus. *Sil.* Et strage pudendā Fuderit imbelles Aquilas servilibus armis. *Cl.* Dat latē stragem. *L.* Nimbus dat stragem Satis. *V.* Atque carevatim dat stragem. *V.* Inmani Tygris stragem meditatur hiatu. *Sil.* Confusa stragis acervum. *V.* Tot ferro saxa dedisse Funera, tam multis viduasset civibus urbem. *V.* (*Vide CÆDES.*)

STRĀGŪLĀ, æ, f. [*Genus vestis, quæ noctu lecto infernebatur.*] *Sorte d'habit.* Cui stragula vestis Blattarum ac Tinearum epulæ putrescat in arcâ. *H.*

STRĀGŪLUM, ī n. [*Quidquid infernitur lecto, Equo, &c.*] *Converture de lit*, *housse de cheval*, &c. *PHR.* Zoilus ægrotat : faciunt hanc stragula febrem. *M.* Stragula succinti venator sume veredi. *M.* Nec ducunt plumæ, nec stragula picta foporem. *T.*

STRĀMEN, inis, & **STRĀMENTUM**, ī n. [*Stipula*, vel quidquid solo sternitur quiescendi gratiā.] *Paille*, *chaume.* *EPITH.* Siccūm, aridūm, mollē, ægrēstē, rigidūm. *SYN.* Stipulā, pālēā, strātūm, ūlvā. *PHR.* Aspice de cannâ straminibusque domum. *O.* Stramine projectus duro. *V.* Contacta stramine casa. *O.* Stramentis incubare. *H.* Sublimem in stramine ponunt. *V.* Mollibus è stratis opera ad fabrilis surgit. *V.*

STRĀMINĒŪS, ā, ūm. [*Stramine tectus*] *Couvert de paille*, *de chaume.* *PHR.* Stramineâ posset dux habitare casâ. *Pr.*

STRĀNGŪLATIŌ, ōnis, f. & **STRĀNGŪLATŪS**, ūs, m. *PLI.* *Etranglement.*

STRĀNGŪLŌ, ōs, āvi, ātūm, ārē. [*Stringendo gulam necare.*] *Estrangler.* *SYN.* Sūstōcō, sūspēndō,

āngō, elidō, fauces laqueo prēmō. *PHR.* Et tua sic stygius strangulat ora liquor. *O.* Quæ pressio subdita mento Elidunt fauces, & respiramen iterque Eripiunt animæ. *O.* Summo digitorum vincula collo Injicit : angebar seu guttura forcipe pressus ; Pollicibusque meas pugnabam evellere fauces. *O.* Hic laqueo fauces elisique guttura fregit. *L.* Gutturâ elidens manu. *S.* Laqueum collo pressisse paternum. *H.* Cum laqueo uxorem interimis. *H.* Pendulum Zonâ lædere collum. *H.* Sic tibi claudatur pollice vocis iter. *O.* Membra pependerunt curvato exanguia ramo. *Sil.* Utque Syracusio præstrictâ fauce poetæ Sic animæ laqueo sit via clausa tuæ. *O.* Præfocent animæ noxia mella viam. *O.*

STRĀNGŪLĀRĒ. *Se pendre.* *PHR.* Aptabat pallenti vincula collo. *O.* Frustraque vincla gutturi innectens tuo. *H.* Et nodum informis lethi trabe nectit ab altâ. *O.* Laqueoque animosa ligavit Gutturâ. *O.* Aut laqueum collo tortosque aptare rudentes. *L.* Pars animam laqueo claudunt ; mortique timorem Morre fugant ; ultroque vocant venientia fata. *O.* Laqueone vitam finiam. *St.* Laqueo sua colla ligantes. *O.* Laqueoque innectere fauces Destinât, & zonâ summo de poste revinctâ... Aptabat pallenti vincula collo. *O.* Laqueis religavit vincula summis ; Inferuitque caput... Atque onus infelix elisâ fauce pependit. *O.* (*Vide PENDERE.* être pendu.)

STRĀNGŪLĀRĒ, *Per trans.* Strangulat segetes nimia terræ latititia. *QUIN.* Etouffe. Strangulare sonitum. *PLI.* Non tibi sepositas infelix strangulat arca divitias. *St.* *i. non retines clausas.* Sed plures nimia congesta pecunia curâ Strangulat. *J.*

STRĀNGŪRIĀ, æ, f. *Cic.* [*Difficultas urinæ.*] *Difficulté d'uriner.*

STRĀTUM, ī n. & **STRĀTŪS**, ūs, m. [*Quod stratum est, quiescendi causâ.*] *Lit.* *PHR.* Corripio è stratis corpus. *V.* Haud segnis strato surgit. *V.* Stratis excita juvenus. *L.* Stratoque recondidit alto caput. *O.* Mollia lecti strata. *Lr.* (*Vide LECTUS.*)

STRĀTĀ, orūm, n. *Quæ sternuntur, ut.* *PHR.* Strata viarum. *V.* Strata saxea pedibus vulgi detrita. *Lr.* [*i. via strata.*] *Le pavé.* Equorum strata. *PLI.* *Housse, couverture.* Strata Pavonum. *PLI.* [*i. nidi.*] *Le nid.*

STRĀTURĀ, æ, f. *Sue.* [*Sternendi actus.*] *L'action de paver.*

STRĀTŪS, ā, ūm. *Etendu, couché.* Dardaniâ stratus dextrâ. *V.* Stratus somno. *Liv.* [*i. oppressus.*] *Abbatu.* Stratus lectus. *Liv.* *Fait* Stratum æquor. *V.* [*i. quietum.*] *Calme.* Strati baccis sylvestribus agria. *V.* [*i. operi.*] *Couverts.*

STRĀTAGĒMA, âtis, f. *Cic.* [*Latine, Astutiæ militares.*] *Ruse de guerre*, *stratageme.* *SYN.* Insidiæ, dōlus, frâus, âstus, âstutiâ, bēlli furtâ. *PHR.* Dōlus an virtus quis in hoste requirat. *V.* Insidias natura loco cæcamque latendi Sruxit opem. *St.* Tacitoque invadere ferro. *St.* Et struit arcanâ nec opinâ pericula curâ. *Sil.* Tecta doli sedes. *St.* (*Vide INSIDIÆ, DOLUS.*)

STRĀTĒGŪS, ī m. *Pla.* [*Latine Dux exercitûs.*] *Capitaine general.* (*Vide DUX, BELLATOR.*)

STRĀTĒGIĀ, æ, f. *PLI.* *Commandement de l'armée.*

STRĒNĀ, æ, f. *Sue.* [*Munus quod datur principio anni novî.*] *Etrenne.* (*Vide MUNUS.*)

STRĒNŪĒ, adv. *Courageusement, avec vigueur.* SYN. *Fortitēr, diligentēr.* SYNT. *Strenuē currere, facere.* *Pla. Aedificare, arma capere.* *Cic.*

STRĒNUITAS, atis, f. *Valeur, vigueur, adresse.* PHR. *Strenuitas antiqua manet.* O. (*Vide ANIMUS. ROBUR.*)

STRĒNŪŪS, ā, ūm. *Vaillant, diligent, adroit.* SYN. *Fortis, Impigēr, industriūs, vigilāns.* PHR. *Una ministrarum faciendis strenua iussis.* O. *Strenua membra.* O. *Strenuus miles.* *Pli.* *Strenua dextra.* O. (*Vide FORTIS, BELLATOR. vel DILIGENS.*)

STRĒNŪŪS. *Sumitur & in malam partem.* PHR. *Strenua inertia.* H. *Pro insigni.* *Strenua mors.* CUR. *Pro subita.*

STRĒPITŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. & **STRĒPŌ**, īs, pīt, pītūm, ērē. *Faire du bruit.* SYN. *Tūmūlūōr, ōbstrēpŌ. sōnŌ, mūrmūrŌ.* PHR. *Streptit omnis murmure campus.* V. *Inter se foliis strepitant Volucres.* V. *Et circumfulis obstrepere sonis.* *Sann.* *Rauco strepucunt cornua cantu.* V. *Strepitantibus advolat alis.* T. *Strepunt aures clamoribus.* *Liv.* *Tor paribus streperet clypeis.* V. *Fit strepitus tectis, vocemque per ampla volutant Atria.* V. *Sylvis immurmurat Auster.* V.

STRĒPITŪS, ūs, m. *Bruit.* EPITH. *Ingēns, acerbūs, pōpūlārīs, dulcis, grātūs, ingratūs, injūcūdūs, tēnūs.* SYN. *Sōnūs, mūrmūr, tūmūlūs, stridor.* PHR. *Non hominum strepitus audit, non ille rotarum.* O. *Gaudet acerbo Plagarum strepitu.* J. *Jugens valvarum strepitus.* H. *Fronde levem rursus strepitum faciente caducā.* O. *Horrifonos Boeæ strepitus.* Sil. *Invidiæ tantum strepitus valuerit maligni.* Cl. *Fit strepitus tectis.* V. *Consonat omne nemus strepitu, collectæque resultant.* O. *Nec vanos horret strepitus.* V. *Magno pulsa domus strepitu.* H. *Constitit Æneas strepitumque interitus hausit.* V. *Strepituque remugit Janua.* H. *Dulcis strepitus restitudois aureæ.* H. *Pedium strepitu terrere.* T. *Strepitus fori.* Cic. *Cupressus frangi se prænuntiat strepitu.* *Pli.*

STRĪĀ, ā, f. & **STRĪĀTURĀ**, ā, f. *Vir.* [*Canaliculus columnarum quas striatas vocant.*] *Les cavités des colonnes canelées.* **STRĪĀTŪS**, ā, ūm. *Vir. Canelé.*

STRĪCTĒ, iūs, īsīmē, adv. Cic. *Exactement.*

STRĪCTĪM, adv. *Briefvement.* SYN. *Brēvītēr, cōmprēsīūs.* SYNT. *Strictim dicere.* Cic. *Attondere.* *Pla. Prés.*

STRĪCTĪVŪS, ā, ūm. [*Quod stringitur.*] *Qu'on cueille avec la main.* *Strictivæ oleæ.* Cato. **STRĪCTŌR**, ōrīs, m. Cato. *Qui cueille.*

STRĪCTŪRĀ, ā, f. [*Scintillæ quæ de ferro ferventi exeunt.*] *Paillette qui sort du fer rouge.* PHR. *Stricturæ chalybum.* V.

STRĪDEŌ, ēs, dī, ērē. V. & **STRĪDŌ**, īs, dī, ērē. *Faire du bruit, bruire, craquer.* SYN. *CrēpŌ, crēpītŌ.* PHR. *Foribus cardo stridebat ahenis.* V. *Bellua Lernæ Horrendum stridens.* V. *Strident hastilibus auræ.* V. *Stridere Apes utero, & ruptis effervere costis.* V. *Ut mare sollicitum stridet resluentibus undis.* V. *Horror stridentis ferræ.* *Lr.* *Terribilem stridore sonum dedit, ut dare ferrum Igne rubens plerumque solet,* quod forcipe curvā Cum faber eduxit, lacubus demittit; at illud Stridet, & in tepidā submersum sibilat undā. O. *Fusum stridet in igne merum.* O. *Stridet sub pectorā vulnus.* V. *Stridunt funes, arbor curvatur, gemunt gubernacula.* *Pli.* *Stridere secretē diver-*

fos aure susurros. H. *Presloque diu stridere molari.* J. *Craquer des dents.*

STRĪDŌR, ōrīs, m. *Bruit aigre, perçant.* EPITH. *Acūtūs, horrifonūs, horrēndūs, horrībīlis, tēribīlis, acēr, tērrificūs, lūgūbrīs, quērūlūs, rācēūs, fērūs, tērrisōnūs, ingēns, magnūs.* SYN. *Strēpītūs, sōnūs, mūrmūr, clāngŏr, clāmŏr.* PHR. *Cumque ferō movi linguam stridore bifulcam.* O. *Insequitur clamorque virum, stridorque rudentum.* V. *Impulit acri Tum validas stridore fores.* V-E. *Atque indignatum magnis stridoribus æquor.* V. *Stridore horrifono penetrantem cupidis ictum.* O. *Ac tuba terrificis fregit stridoribus auras.* Sil. *Verſo stridorem cardine reddit Janua.* O. *Magnis acunt stridoribus alas.* V. *Horriſer Aquilonis stridor.* Cic.

STRĪDŪLŪS, ā, ūm. *Qui fait un bruit aigre.* SYN. *Sōnŏrūs, sōnāns, stridēns, crēpītāns.* PHR. *Stridula Sauromates plaustra bifulcus agit.* O. *Contentā cervice trahunt stridentia plaustra.* V. *Fax lachrymoso stridula fumo.* O. *Stridentia tingunt Æra lacu.* V. *Stridens sagitta.* V. *Ignis stridens.* L.

STRĪGĪL, m. & **STRĪGĪLĪS**, īs, f. [*Instrumentum quo veteres in balneis utebantur ad radendas corporis sordes.* Fiebat ex auro, vel argento, vel ferro, vel lapidibus.] *Frottoir.* EPITH. *Dūrā, rigidā, ferrēā, aurēā, argētēā, sārēā, dentatā.* PHR. *I puer, & strigiles Crispini ad balnea defer.* Pr. *Et sonat unctis Strigilibus.* J. *Qui puer uvam Furtivā mutet strigili.* H. *Strigilibus pleno componit lintea gutto.* J.

STRĪGMĒNTUM, ī, n. *Pli.* [*Sordes quæ strigili raduntur.*] *Les ordures, la crasse qu'on emporte de dessus la peau, en raclant.* *Strigmētum olei.* *Pli.* *Per transl.* [*Pro facibus.*] *Le marc.* *Strigmenta cucurbitæ.* *Pli.* [*Ramenta.*] *Raclure.*

STRĪGŌSŪS, ā, ūm. [*Exhaustus & macilentus quasi stringofus, à stringo.*] *Maigre, harassé, qui n'a que la peau & les os.* SYNT. *Stringofus Equus.* *Liv.* *Stringofum corpus.* Col. *Canis stringofus.* Col. (*Vide MACER.*) *Stringofus orator.* Cic. *Per transl. pro jejuno & inepto.*

STRĪGŌ, īs, nxi, ctūm, ērē. *Serrer.* SYN. *Līgŏ, vīncŏ, dēvīncŏ, adstringŏ, cōprīmŏ, arctŏ, in arctūm cōgŏ.* PHR. *Fragili jam stringeret hordeculmo.* V. *Apprensam manu stringit.* *Pli.* *Fidem jurejurando arctius stringere.* Cic. *Quam tua delicto stringantur pectora nostro.* O. *Strinxit Lavinia vultus.* Cum Turno spectante rubet. St. *Atque animum patriæ strinxit pietatis imago.* V. (*Vide VINCIO.*)

STRĪNGĒRĒ. [*Pro breviter enarrare,*] *Dire, en peu de mots.* PHR. *Sed pressis stringam revocatam ab origine famam Narrandi metis, breviterque antiqua revolvam Syl.*

STRĪNGĒRĒ. [*Pro excipere, colligere, decerpere.*] *Cueilleir, cueper.* PHR. *Agricolæ stringunt frondes.* V. *Glandes tunc stringere tempus.* Et lauri baccas. V. *Stricta ex arboribus folia.* Csf. *Et sylvis aprare trabes & stringere remos.* V.

STRĪNGĒRĒ. [*Pro radere.*] *Râser, toucher legement.* PHR. *Pleno quem flumine cernit Stringentem ripas.* V. *Littus ama, & lævas stringat sine palmula cautes.* V. *Hunc levis hasta Themillæ Strinxerat.* V. *Stringitur unda de Noto.* O. *Aurâ stringitur æquor.* O. *Rotâ metas stringere.* O. *Canis stringit Leporis vestigia.* O.

STRINGĒRĒ. [*Pro educere.*] *Dégainer.* PHR. Gladios stringunt manibus. *V.* Strictum rotat ensem. *V.* Ia me ferrum strinxit. *Liv.* Strictoque ferit retinacula ferro. *V.* Obsedere fores strictis mucronibus. *V.* Strictas in mea fata manus. *O.*

STRINGŌR, ōris. m. *Lr.* *Referrement par le froid.* Gelidai stringor aqai. *Lr.*

STRIX, ūgis. f. *Avis nocturna ita dicta à lugubri stridore quem noctu edit, de qua ita Ovid.* Sunt avidæ volucres, non quæ Phineia mensis Gutturæ fraudabant : sed genus inde trahunt. Grande caput stans oculi, rostra apta rapinæ : Canities pennis, unguibus hamus inest. Nocte volant, puerosque petunt nutricis egentes ; Et vitiant cunis corpora rapta suis. Carpere dicuntur lactentia viscera rostro : Et plenum poto sanguine guttur habent. Est illis Strigibus nomen, sed nominis hujus Causa, quod horrendâ stridere nocte solent. *O. Chauve-Souris.* EPITH. Feralis, tristis, dirâ, sinistra, nōxiâ, nefandâ, tēnificâ, rapâx, nocturnâ, cruentâ. PHR. Infaustæ Strigis omen triste. *S.* Hanc volitent animæ circum sua fata querentes Semper, & è tectis Strix violenta canat. *T.* Quod trepidus Bubo quod Strix nocturna queruntur. *L.* Nocturnæque gemunt Striges & fatalia Bubo Damna canens. *St.*

STRŌBILŪS, ī. m. *Ulp.* [*Nux Pineæ, nux Cardui.*] *Pomme de Pin, pomme d'Artichau.*

STRONGYLŌS & STRONGYLĒ, ēs, f. *Insula maris Ægæi.* PHR. Mille Agathyrna dedit perflataque Strongylos Austris. *Sih.*

STROPHĀ, æ. f. *Finesse, ruse.* SYM. Fällaciâ, tēchnæ, artēs. PHR. Stropham aliquam inveniam. *Pla.* Jam strophatalis abit. *M.* Nihil stropharum est. *M. (Vide Dorus.)*

STROPHADĒS, ūm. *Insula maris Jonii.* PHR. Servatū ex undis Strophadum me littora primū Accipiunt, Strophades Graio sunt nomine dictæ, Insulæ in Ionio magno, quas dira Celæno Harpiæque colunt aliæ. *V.*

STROPHIŪM, īi. & **STROPHYŌLŪM,** ī. *Pli.* [*Fascia pectoralis.*] *Gorgette pour soutenir le sein.* PHR. Non tereti strophio lactantes vinctæ papillas. *C.*

STROPHIARIŪS, īi. m. *Pla.* [*Qui strophia facit.*] *Faiseur de mouchoirs de col, de gorgettes.*

STRŪCTILIS, ilē. [*Quod multis materiis constructum est.*] *Qui est composé de plusieurs pièces.* PHR. Non filice duro strūctilive cemento. *M.* Strūctiles columnæ. *Col.*

STRŪCTŌR, ōris. m. [*Qui aliquid struit.*] *Architecte.* MAJOR. PHR. Multis strūctoribus res agebatur. *Cic.* STRŪCTŌR. [*Qui instruendæ mensæ curam habet.*] *Maître d'hôtel.* PHR. Et, quæ non egeant ferro strūctoris, ofellæ. *M.* STRŪCTOR annonæ. *Cic.* *Vivandier.*

STRŪCTŪM, ī. n. **STRŪCTURĀ,** æ. f. *Structure, bâtiment.* PHR. Saxorum strūcta. *Lr.* Primâ quidem surgens operum strūctura fefellit. *L.* Strūctura verborum. *Cic.* Per trans. *Arrangement.* Strūctura carminis. *O.* *Tournure de vers.*

STRŪES, ūs. f. [*Congeries lignorum, &c.*] *Monceau, amas.* SYM. Congeries, cūmūtūs. SYNT. Strues lignorum. *Liv.* Uvarum. *Pl.* STRŪES. [*Libi genus.*] *Sorte de gâteau dont on faisoit oblation.* PHR. Hæc adolet flammis cum strue farra suis. *O.*

STRŪMĀ, æ. f. *Pl.* [*Morbi genus qui & serofulā*

dicitur à Serofis eo laborantibus.] *Les écrouelles.* **STRŪMĀ.** *Pl.* [*Tumor carnis.*] *Bosse.* **STRŪMĀ.** civitatis. *Cic.* Metaph. [*Pestis & opprobrium.*] *La peste, l'opprobre.*

STRŪMŌSŪS, ā, ūm. *Qui à les écrouelles.* Strumosi Sues. *Col.* Strumofum, atque utero patiter gibboque tumentem. *J.*

STRŪŌ, ūs, strūxī, strūctūm, ērē. *Bâti, construire.* SYM. Cōstrūō, ēdificō, mōliōr. PHR. Ingentem struxere pyram. *V.* Affectasse ferunt tegnum cælestē Gigantes, Altaque congestos struxisse ad sidera montes. *O.* Congeltæ struxere cubilia frondes. *L.* Mosnia strūcta meis manibus. *V.* Atria strūcta levibus topphis. *O.* Herculeo strūcta labore via. *Pr.* Struere molem. *Tac.* Strueremque suis altaria donis. *V.*

STRŪERĒ. Metaph. [*Māchinārī & mōliārī.*] *Machiner.* PHR. Quid struis aut quâ spe Libycis teris otia terris. *V.* Ut strueret, Trojamque aperiret Achivis. *V.* Struere dolos. *S.* Mendacium. *Liv.*

STRŪERĒ. [*Parārē, ordinārē.*] *Préparer.* PHR. Sera quidem tanto struitur medicina dolori. *St.* Struere aciem. *V.* Bellum. *Cic.* Epulas. *Tac.* Fereula. *Col.* Famulæ quibus ordine longo Cura penum struere. *V.*

STRŪTHIĀ & STRŪTHĒĀ mālā. *Col.* & **STRŪTHIOMĒLĀ.** *Caro.* [*Mala cōtōnēā, sive Cŷdōnēā.*] *Des coins.*

STRŪTHIŪM, īi. n. *Pl.* [*Herba.*] *L'herbe au foulon.* **STRŪTHIŌCAMELŪS,** ī. m. [*Avium maxima.*] *Une Autruche.*

STRŪMŌN, ōnis. m. *Fluvius Macedoniam à Thraciâ dividens.* *Abundat Gruibus qua ab eo dicuntur.* *Āvēs Strŷmōniæ.* PHR. Rupe sub adversâ deserti ad Strymonis undam. *V.* Strymona sic gelidum brumâ pelente relinquunt. *L.* Quales sub nubibus atris Strymonis dant signa Grues. *V.* Nec quæ Strymonio de grege ripa sonat. *M.*

STŪDĒŌ, ēs, dūi, ērē. *Etudier, s'appliquer à l'étude.* SYM. Discō, ēdiscō, stūdiis vācō, incūmbō, dō tempora, intēdō animūm, mūsīs vācō, artēs cōlō. SYNT. Stude verum invenire. *Cic.* Studere artibus & litteris. *Cic.* Studere litteras. *Cic.* Conpuramus annos non quibus studuimus, Sed quibus vivimus. *Quin.* Studentem doini continere. *Quin.* (*Vide STUDIUM. Studio vacare.*)

STŪDERĒ. [*Pro favere, curam habere.*] *Favoriser.* PHR. Cui studeat Deus omnis. *O.* Studuit Catilinæ. *Cic.* Qui te nec amet nec studeat tui. *Cic.* (*Vide FAVOR.*)

STŪDERĒ. [*Pro velle, cupere.*] *Souhaiter, travailler, donner ses soins à quelque chose.* SYM. Studere novis rebus, gloriæ, pecuniæ, imperiis, otio, laudi, virtuti. *Cic.* Lectis sternendis studuit. *Pla.* Studet rem ad arma deduci. *Caf.* Studes dare verba nobis. *Ter.*

STŪDIŌSĒ, ūs, ūsimē. adv. *Avec affection, avec soin, avec attaché.* SYNT. Studiosè audire, conquirere, colere prædia. *Cic.*

STŪDIŌSŪS, ā, ūm. *Studieux, qui aime l'étude.* Labor studiosis utilis. *Cic.* Me studiosum vocant. *Pl.* Studiosa disputatio. *Quin.* Tu quoque Pieridum studio, studiose tenetis. *O.*

STŪDIŌSŪS. *Qui aime, qui souhaite, qui recherche avec passion.* SYM. Amans, cupidus, cultor, observans. SYNT. Studiosus nemorum, Equorum. *O.* Laudis, doctrinæ. *Cic.* Studiosus tui. *Cic.* Studiosa placendi. *O.* Studiosa cohors. *H.* Pectora. *O.* Nec fuit arborci

bores studiosior altera factus. O. Studiosus defensor. Cic. *Affectionné.*

STUDIUM, *ii*, n. *Etude.* Dōctūm, Apollīnēum, pallādium, īngenūum, hōnētūm, mītē, clarū, difficilē, sollicitū, vigil, īnsōmnē, dulcē, grātūm, iucundū, ūtilē, lēnē, amōnūm, placidū, āspērūm, īnūtilē, sēcrētūm. SYN. Studia attingere, ingredi, colere. Cic. Studium iusserit alicui. Cic. Revocare intermissa studia. *Quia.* Studia disciplinarum ingredi. Versari in studio. *Quin.* Studiorum cupidus. O. Participem studiis habere aliquem. O. Studiis aliquem exercere. Cl. Severis studiis vigilare. Pr. Studio cytharæ deditus. H. Studia extra limen proferre. *Quin.* PHR. Vos quoque consortes studii pia turba poetæ. O. Mentis asperioribus Formandæ studiis. H. Studiorum pondere fessus. O. Assuetus studiis mollibus ipse fui. O.

STUDIORUM. *Utilitas.* PHR. Tot mala pertulimus, quorum medicina quiesque Nulla, nisi studio Pieridumque morâ. O. Scilicet ingenium placidâ mollitur ab arte; Et studio mores convenienter eunt. O. Adde quod ingenuas didicisse fideliter artes Emollic mores, nec finit esse feros. O. Detineo studiis animum, fallorque labores; Experior curis & dare verba meis. O. Carminibus quæro miserarum obliviarum, Præmia si studio consequar ista, sat est. O. Sic in Lycæo per sophiæ sacras Deductus artes Æmæthius puer . . . Persam & Terribilem superavit Indum . . . per litteratos sic quoque Cæsares Se Roma tum demum subacta Imposuit metuenda mundo. *Rap.* Si non intendes animum studiis & rebus honestis, Invidiâ vel amore vigil torquere. H. Studiis animum emendare. Pr. Artibus ingenuis quarum tibi maxima cura est Pectora mollescent asperitæque fugit. O. Sola comes nostræ persistit illa (*Ars*) fugæ. O. Artibus ingenuis quæsitæ est gloria multis. O. Doctrina sed vim promover instam Rectique cultus pectora roborant. H. Petite hinc juvenesque senesque Finem animo certum, miserisque viatica canis. P.

STUDIO *Vacare. Incumbere.* PHR. Mitibus aut studiis tempora plura dedi. O. Illo Virgilium me tempore dulcis alebat Parthenope, studiis florentem ignobilis oris. V. At mihi jam puero cælestia sacra placebant; Inque suum furtim musa trahebat opus; Nec patiens corpus nec mens fuit apta labori; sollicitæque fugax ambitionis eram: Et petere Aoniæ suadebant tuta sorores Otiâ, iudicio semper amata meo. O. Nolim Pieriis macer Insudare libris aut tacito vigil Impallescere Socrati. *Sarb.* Interea Musis animus dum mollior instet, Et quæ mox imitere legas: nec desinat umquam Tecum Graia loqui, tecum Romana vetustas. Antiquos evolve duces: assuesce futuræ, Militariæ: Latium retro te confer in ævum. Cl. Jam satis indultum studiis; musæque tot annos Eripuere mihi: pridem te iura repossunt. Cl. At te nocturnis juvat impallescere chartis. J. Calliopes castra sequi. *Buch.* Nec levis ingenuas pectus coluisse per artes Cura sit, & linguas edidicisse duas. O.

STUDIA *Intermittere.* PHR. Da veniam fasso: studiis quoque fræna remisi; Ducitur & digitis littera rara meis. Imperus ille sacer qui vatium pectora nutrit, Qui prius in nobis esse solebat, abest. O. Et jam præsentem in carmine linquere musas. *Sant.*

Armis conticuit & obmutuit studium nostrum. Cic. Studia jacent, silent. Cic. (Vide OTIOR. QUIESCO.)

STUDIUM. *Affection, passion, soif, empressement.* ERIT. Sollicitum, alacré, agile, pèrenné, fidèle, īsīgnē, sâcrum, sēvērūm. PHR. Studium formæ. J. Eundi. O. Confurgunt studiis Teuceri. V. Illa gradum studio properabat avili. V. Austerum studio fallente laborem. H. Hæc studio jactabat inani. V. Studiis asperrima, belli. V. Studiis ad magna contendere? Visendi studio Trojana juvenus? Circumfusa ruit. V. Famæ studium crescebat honore. O. Studiumque immane loquendi. O. Deposcunt studiis ardentibus. O. Studio minuente laborem. O. Lucri studium ponere. H.

STUDIÀ *Varia hominum. Variis studiis teneri. Avoir des inclinations différentes.* PHR. Esto alios aliis rebus studiisque teneri. H. Scilicet est cupidus studiorum quisque suorum; Tempus & assuetæ ponere in arte juvat. Saucius evitat pugnam gladiator, & idem Immemor antiqui vulneris arma cupit. Nil sibi cum pelagi dicit fore naufragus undis; Et ducit remos quâ modo navit aquâ. O. Non omnes eadem mirantur amantque: Carminē tu gaudes; hic delectatur iambis: Ille Bionæis sermonibus & sale nigro. Tres mihi convivæ propē dissentire videntur Poscentes vario convivia diversâ palato. H. Castor gaudet Equis, ovo prognatus eodem Pugnis: Quot capitum vivunt, totidem studiorum Millia. H. Velle suum cuique est, nec voto vivitur uno. P. Naturæ sequitur semina quisque suæ. Pr. Scinditur incertum studia in contraria vulgus. V.

STUDIUM. [*Pro labore.*] *Occupation, travail.* PHR. Studio venandi fessus & æstu. O. Tu quos ad studium atque usum formabis agrestem *Vitulos.* V. (Vide LABOR.)

STULTE. adv. Cic. *Follement, sottement.* SYN. Stultè agere, dicere, credere. Cic. Stultè arrogans. Cic. Ea quæ stultè miraris. H.

STULTILOQUUM. *ii*, n. & **STULTILOQUENTIA**, æ. f. PLA. *Sottises, discours ridicule.*

STULTILOQUUS, æ. m. PLA. *Diseur d'impertinences.*

STULTITIÀ, æ. f. *Folie, extravagance.* EPITH. Præcēps, cæcâ, pētīlāns, vēsanâ, fūrībūdâ, tēmētariâ, mālâ, loquāx. SYN. Amēntiâ, dēmēntiâ, īnsaniâ, delīriâ. PHR. Stultitiâne erret, nihilum distabit, an irâ. H. Virtus est vitium fugere, & sapientia prima Stultitiâ caruisse. H. Cum subita incautum dementia cepit amantem. S. Quæ mentem infania mutat. S. Stultitiâ patiuntur opes. H. Altæ stultitiæ stirpes. Cic.

STULTUS, æ. m., ior, īsīmūs. *Fou, extravagant.* SYN. Amēns, īnsānūs, dēmēns, vēcōrs, stolidūs, mālēsānūs, īmprōvidūs, īmprūdēns, vēsānūs, īnōps animi, ratiōnis ēgēns. V. Amēns animi. V. PHR. Stultorum plena sunt omnia. Cic. Stultus amor. H. Ars stulta. O. Mendacem expecto stultissimus. H. Credulitas stulta. O. Vidi jam juvenem premeret cum senior ætas Morentem stultos præterisse dies. T. Mentis inops. O. Nec tacui demens. V. Tribus Antyciris caput insanabile. H. I, Bibe, dixissem, purgantes corpora succos, Quidquid & in totâ nascitur Anticyrâ. O.

STUPĀ, æ. f. *Etoupe.* ERIT. Lēvis, flāmmēâ, līnēâ,

ūdā. PHR. Udo sub robore vivit Stupa vomens
tardum fumum. V. Stupa jact flammis concepto pro-
tinus igni. Lr.

STUPEŪS, ā, ūm. *Fais d'étaupe, d'étaupe.* PHR. Stupea torquentem balearis verbera fundat. V. Subjiciunt lapsus & stupea vincula collo Intendunt. V. Retinacula stupea puppis. O. Stupea flamma manu telisque volatile ferrum Spargitur. V. STUPARIŪS, ā, ūm. Stuparius malleus. [i. Ad tundendum linum.] *Mailles à battre du lin.*

STUPEFACIŌ, ōis, feci, factum, ēre. Lrv. *Etonner, étourdir.*

STUPEFICŌ, ōis, ēre. *Etre étonné.* PHR. Fratris aspectu stupefactus hēsit. S. Motu stupefactus aquarum. V. Arrestat mentes stupefactaque corda V.

STUPEŌ, es, pui, ēre. & STUPESCO, ōis, pui, ēre. *Etre étonné, surpris, regarder avec admiration.* PHR. Mater ad auditas stupuit seu faxea voces. O. Pars stupet innupta donum exitiale Minervae. V. Stupet inscia turba, Impubesque manus mirata volubile buxum. V. Non aliter stupui, quā qui Jovis ignibus ictus Vivit, & est vitā nescius ipse suā. O. Quin ipse stupere domus, atque intima lethi Tartara. V. Hic stupet attonitus rostris. V. Dum stupet obtutuque hēret defixus in uno. V. Obstupuit, retroque pedem tulit; oraque buxo Pallidiora gerens exhorruit. O. Obstupui steteruntque comae & vox faucibus hēsit. V. Obstupuit variā confusus imagine rerum Turnus, & obtutu tacito stetit. V. Pigro incessu stupet, Vultumque versat; seque in incerto tenet. L. Ambiguus ars stupet ipsa malis. O. Stupent corda sepulta mero. O. Ignavo stupuerunt verba palato. O. Hunc capit argenti splendor; stupet Albius ære. H. Oculorum acies stupet. H. Stupet in ducibus. V-F. Vinum stupens ad frigus. PLX. *Qui perd sa force.* Stupere aliquem. Ctc. *Admirer.*

STUPERĒ. [Pro stupidum esse.] *Etre stupide.* PHR. Sed stupet hic vitio. P.

STUPIDITĀS, ātis, & STUPŌR, ōris. *Stupidité, insensibilité.* SYN. Tōrpōr, tārdirās, pāvōr. PHR. Oculos stupor urget inertes. V. Stupor cordis, verborum, linguæ. Ctc. Tancus te stupor oppressit. Ctc.

STUPIDŪS, ā, ūm. *Etonné.* SYN. Attonitūs, stūpēs. PHR. Tam stupidus nunquam vel tu puto, Glaucē, fuisti. M. Stupidi timore obmutuerunt. Ctc. Stupida sine animo adito. Ter. Vultuque immotus eodem. O. Attonito similis. O. Motu stupefactus aquarum. V. STUPIDŪS & bardus. Ctc. *Stupide, hebeté.* SYN. Hēbēs, obrūfūs, stolidūs.

STUPRATŌR, ōris, m. *Qui ravit l'honneur.* PHR. Hic dicet ensis, quem tumultu territus Liquit stuprator. S. Quid blanda moraris Autorem stupri Deidamia tui. O.

STUPRŌ, ās, āvi, ātūm, āre. [Stuprum inferre.] *Ravir l'honneur, violer.* SYN. Viōlō, vitō, tēmērō, cōrrūpō, pollūō. SYN. Stuprata per vim Lucretia. Ctc. Junonem stupro violare sit ausus. V. Falsusque nefas, & virginem & unam Vi superat. O. Stuprare religiones. Ctc. *Metaph.* Pulvinar quod stupraret. Ctc. *Deshonorer.*

STUPRUM, ī, n. & STUPRATIŌ, ōnis. PLA. *Viol. adultere.* EPITH. Tūrpē, obscēnūm, infimē, nefandūm, lascivūm, incēstūm, furtivūm, arcēnūm, scēlērātūm, fœdūm. SYN. Adulteriūm, Vēneris furtūm, illatūm pēr vim dedēcūs. O. PHR.

Nullis polluitur casta domus stupris. H. Nec pretium stupri gemmas aurumque poposci. O. Quid blanda moraris Autorem stupri Deidamia tui. O. Nefandi raptor Hyppolytus stupri. S. Passa stuprum savi Tiranni Lucretia. S. Sideraque in cælum stupri mercede recepta Pellite. O. Stupris morbisque solutus. Cl. Furtivo stupro conceptus. S. Per dedecus ortus. O. Stuprum inferre virginī. Ctc. Stuprum obsidere, facere. Ctc. Stupro polluere. Ctc. (Vide ADULTERIUM.)

STURNŪS, ī, m. [Avis gregatim volans.] *Étourneau.* PHR. Nunc sturnos inopes Fringillarumque querelas Audit & arguto Passere vernat ager. M.

STYLOBĀTĀ, & STYLOBĀTĒS. æ. m. Vit. [Columnarum fulcimentum.] *Pied d'estal.*

STYLŪS, ī, m. [Instrumentum æneum, quo antiquitus in ceratis tabellis scribebatur.] *Poinçon, aiguille de tablette.* SYN. Grāphīūm, ācūmēn, cālāmūs, ārūdō. PHR. Stylo scribere. Plā. Stylus lectione requiescit. *Quin.*

STYLŪS. [Pro scribendi ratione.] *Le style.* PHR. Sape stylum veritas, iterum quæ digna legi sint Scripturus H. Styluacumen. Ctc. Stylo Attico scribere. Ctc. Stylo impuro scelera conscribere. Ctc. Nulla adeo vatū major prudentia, quam se Aut premere, aut rerum pro majestate canendo Tollere. Nunc illos animum summittere cernas Verborum parcos, humilique obepere gressu, Textaque vix gracili deducere carmina filo. Nunc illos verbis opulentos, divite venā Cernere erit fluere, ac latis decurrere habenis Fluxosque, ingentesque: redundat copia læta Ubere felici, verborumque ingruit agmen, Hybernarum instar nivium, cum Jupiter Alpes Frigidus aëreas, atque alta cacumina vestit. Interdum verò cohibent undantia lora, Non humiles, non sublimes media inter utrumque... Tum, si læta canunt, hilari quoque carmina vultu Incedunt, lætumque sonant haud segnia verba. Seu cum vere novo rident prata humida... Contra autem sese tristes inamabile carmen Induit in vultus, si forte invisa volucris Nocte sedens serum canit importuna per umbras. *Vida.*

STYMPHALŪS, ī, m. *Arcadia lacus.* PHR. Testis erit Pholoë; testes Stymphalides undæ. O. STYMPHALYDES, ūm. f. [Ab hoc lacu dicta sunt aves quæ Stympthalum lacum circumvolabant eo numero, eaque magnitudine, ut cælum obumbrarent, donec ab Hercule abacta sunt.] PHR. Uncisque timendæ Unguibus Atcædiz volucres Stympphala colentes. Lr. Stympphalia monstra. C.

STYRĀX, ācis. f. Plā. [Arbor ejusque succus.] *Dia florax.* Non Styrace Idæo fragrantē picta capillos. V. *In cyri.*

STYX, STYGĪS. f. *Arcadia fons, qui potus pro veneno est.* Hinc Poeta Stygem inter fluvios infernos numerant. A superis tanta veneratione habitam Stygem volunt, ut per ipsam Diis jurarent. EPITH. Infernā, dīrā, hōrridā, hōrrēndā, tristis, tūcītā, obscurā, profundā, trēmēndā, fūrvā, lēntā, tōrpēs, ignāvā, trēmēābilis, ināmiābilis, imā, iners, ārā, lividā, deformis, sārā, impērijurā, viōlētā. SYN. Phlēgētōn, Cōcūūs, Achērōn. PHR. Promissi testis adesto Diis juranda palus. O. Styx nebulas exhalat iners. O. Quo circum limus niger & deformis arundo Cocyti, tardaque palus inamabilis undā Alligat, & novies Styx interfusa coërcet. V. Horrendæ stagna

intemerata paludis. *Cl.* Umbrifero Styx livida fundo. *St.* Promissi Styx mihi testis erit. *O.* Regique Deorum Jurari dignata palus, picis horrida rivo. *Sil.* Ignava luridus Orcus aqua. *T.* Per Styga detur iter; Stygias tranabimus undas. *O.* Cocyti stagna alta vides, Stygiamque paludem Dii cuius jurare timent & fallere numen. *V.* Quique per infernas horrendo murmure valles Imperjuratae laberis amnis aquar. *O.* Qui Styga tristem non tristis videt. *S.*

STYX [*Pro inferis*] *PHR.* Evincas utinam jura feræ Stygis. *S.* Non avidos Styx habet atra Deos. *O.* (*Vide INFERI.*)

STYGIUS, *â, um.* *Du Styx, de l'Enfer.* *PHR.* Si tanta cupido est Bis Stygios innare lacus, bis nigra videre Tartara. *V.* Sacra Jovi Stygio, quæ rite incepta paravi Perficere est animus. *V.* Hic sævus umbras terrior Stygius Canis. *S.* Stygiæ tenebræ. *V.* Stygii amnes. *O.*

SUADA. *Cic. & SUADELA, æ. f. Pla.* [*Suasioneis Dea.*] *La Deesse de la persuasion. La persuasion.* *PHR.* Ac bene nummatum decorat Suadela Venusque *H.*

SUADEO, *es, si, sum, erē.* *Persuader, inviter, porre à quelque chose.* *SYN.* Incito, impellō, invitō, persuadē, inducō, animos ducō, dictis regō *PHR.* Quid faciam, suade: nam certum est vivere Romæ. *M.* Suadet enim vesana fames. *V.* Ego mite parentis Ingenium verbis ad publica commoda verti. *O.* Hunc tamen utilitas populi fraterque datique Summa movet sceptri. *O.* Nox & amor vinumque nihil moderabile suadent. *O.* An melius quid habes suadere. *H.* Quæ res quæ ratio suaderet. *V.* Religio & cuncti suaserunt numine Divi. *V.* Infectum volent esse dolor quod suaserit & mens. *H.* Suadentque cadentia sidera somnos. *V.* Jamque ubi suadebit placidos nox humida somnos. *O.* Non hæc tibi littora suafit Delius, aut Cretæ jussit considerare Apollo. *V.* Pudor est qui suadeat illinc, Hinc dissuadet amor. *O.* Nec tibi tam prudens quisquam persuadeat author Tellurem Boræ rigidam spirante movere. *V.* Luxum suafere rapinæ. *L.* Nefas suafit egestas. *L.* Digito suafere silentia. *O.* Suadere legem. *Cic.*

SUAPTE. *Cic. abl.* [*Sua ipsius naturâ.*] *De soy même.* *PHR.* Sed natura loci hoc opus efficit ipsa suapte. *Lr.*

SUARIUM, *ii. n. Pl.* [*Suum stabulum.*] *Esable à Cochons.* SUARIUS, *ii. m. Pl.* [*Suum custos.*] *Porcher.* SUARIUS, *â, um. Pl.* *De Cochon.*

SUASIO, *onis. f. Cic.* *Persuasion.* SUASOR, *oris. m. Cic.* *Qui persuade, qui conseille.* *SYN.* Hortator, auctor, impulsor. *SYNT.* Suasor facti, professionis. *Cic.* SUASORIUS, *â, um. Propre à persuader.* *Suasoria oratio.* *Quin.*

SUASUM, *i. n. Pla.* [*Coloris genus.*] *Couleur de suie, brun enfumé.*

SUAVE. *adv.* *D'une manière douce.* Suave rubens Hiacinthus. *V.* Suave rubenti murice. *V.*

SUAVILOQUENS, *tis. & SUAVILOQUUS & SUAVIDICUS, â, um. LR.* *Qui parle agréablement, agréable.* *Suaviloquens carmen.* *Lr.* *Suaviloqui versus.* *Lr.* SUAVILOQUENTIA, *æ. f. Cic.* *Douceur de langage.*

SUAVIS, *vē. Doux, agréable.* *SYN.* Dulcis, amānus, grātus, jucundus, blandus, lætus, comis, benignus, deliciosus, facilis, illiberosus. *PHR.* Quoniam suaves misceris odores. *V.* Suavi devincit mem-

bra sopore. *Lr.* Sermo lingua concinnus utraque Suavior. *H.* Folis & suavis herbis. *V.*

SUAVITAS, *atis. f. Cic. & SUAVITUDŌ, inis.* *Douceur, agrément.* *SYNT.* Suavitas oris. *Quin.* Odores. *Pl.* Ingenii. *Cic.* Quanta in te sit suavitas. *Cic.*

SUAVITER, *iūs, iſsimē. adv.* *Doucement, agréablement.* *SYN.* Bèignē, humanitèr, comitèr, delictōsē. *PHR.* Suaviter attingunt & suaviter omnia tractant. *Lr.* Quid agis dulcissime rerum? Suaviter ut nunc est, inquam. *H.* Voluptas suaviter blanditur sensibus. *Cic.* Hic me consolator victurum suavius. *H.* Edat Leporum quis suavius armos. *H.*

SUAVIUM, *ii. & SUAVIOLUM, i. n.* [*Basium molle, lascivum.*] *Un baiser tendre.* *PHR.* Illi multa dabis suavia, multa dabit. *C.* Manum puella suavio opponat tuo. *H.* Suaviolum dulcius Ambrosiâ. *C.* (*Vide OSCULUM.*)

SUAVIOR, *aris, atūs sūm, arī.* *Baiser tendrement.* *PHR.* Applicansque collum jucundum os oculosque suaviabor. *C.* Et dulcis pueri ebrios ocellos Illo purpureo ore suaviata. *C.* (*Vide OSCULOR.*)

SUB. *Prap. accus. ferè jungitur cum vel tempus vel motus indicatur. Varia significat.* *Ut SUB. Dessus.* *SYN.* Subter, subtrūs. *PHR.* Arma sub adversâ posuit radiantia Quercu. *V.* Sub ingenti lustrat dum singula templo. *V.* Vallos sub recta referto. *V.* Sub terris posuitque domos atque horrea fecit. *Mus.* *V.* Secura sub altâ Otia agunt terrâ. *V.* Sub dio carpere somnos. *V.* Exercet sub sole labor. *V.* Ire sub amplexus. *O.* Et se sub pacis tradere leges. *V.*

SUB. [*Pro circâ, circiter.*] *Environ.* Sub hoc tempus. *H.* Prima vel autumnus sub frigora. *V.* Sub lucem exportant. *V.* Primi sub lumina solis. *V.* Nunc & campus, & area Leneseque sub noctem susurri Compositâ repetantur horâ. *H.* Sub nocte silenti Pellibus incubuit. *V.* Sub obscurum noctis. *V.*

SUB. [*Pro antè.*] *Devant, auprès.* *PHR.* Classemque sub ipsâ Antandro molimur. *V.* Postesque sub ipsos. *V.* Sub urbe. *Ter.* Sub oculis. *Caf.* Sub iudice lis est. *H.* SUB. [*Pro post.*] *Après.* *PHR.* Sub adventum. *Liv.* Sub eas litteras. *Cic. i. post lectâs litteras.* Sub frigido sudore mori. *Cel.* SUB pœnâ servitutis. *Sue.* Sub conditione. *Pl.* [*i. propositâ.*] *Sur peine, à condition.* SUB manus succedere. *Ter.* [*i. opportunè.*] *A propos.* SUB ictu habere. *S.* *A portée.* SUB dominâ metretice fuisset turpis. *H. i. sub imperio.* SUB specie pacis, sub umbrâ fœderis. *Liv.* [*i. prætectu.*] *Sous pretexte.* Sub crimine regni. *O.* SUB Alexandro. *QUIN. i. regnante.*

SUBABSURDE. *adv.* *Cic.* *Un peu mal à propos.*

SUBABSURDUS, *â, um. Cic.* *Un peu impertinent.* *Cic.*

SUBACCUSO, *as, avi, atum, are. Cic.* [*Leviter accusare.*] *Blâmer un peu.*

SUBACIDE. & SUBACIDULE, *adv. dim. TER.* *Un peu aigrement.*

SUBACIDUS & SUBACIDULUS, *â, um. CATO.* *Tant soit peu aigre.*

SUBÆGER. *CEL.* *Un peu malade.* (*Vide ÆGER.*)

SUBÆRATUS, *â, um.* [*Quod habet as subter.*] *Fourré au dedans.* *PHR.* Ne qua subærato mendosum tinuiat auro. *P.*

SUBAGITO, *as, avi, atum. are. PLA.* *Emouvoir.* (*Vide AGITO.*)

SUBAGRESTIS, *tē. Cic.* [*Aliquantum agrestis.*] *Un peu rustique.*

SUBALBYCŌ, ās, arē. *Var.* [Aliquantum album fieri.]
Tirer sur le blanc. **SUBALBYDŪS**, ā, ūm. *PLI.*
Blanchâtre.
SUBALPINŪS, ā, ūm. *PLI.* [Quod sub Alpius est.]
Qui est aux pieds des Alpes.
SUBAMARŪS, ā, ūm. *CIC.* *Un peu amer.*
SUBAQUILŪS, ā, ūm. *PLA.* *Noirâtre.*
SUBARATOR, ōris. *f. PLI.* *Qui fouit la terre par dessous.*
SUBAREŌ, ēs, rūī, ērē. *VIT.* *Commencer à se secher.*
SUBARRŌGANTĒR. *adv. CIC.* *Un peu arrogamment.*
SUBASPER, ērā, ūm. *CEL.* *Un peu rude.*
SUBATĒR, trī, trūm. *PLA.* *Noirâtre.*
SUBAUDIŌ, īs, īvī, ītūm, īrē. *CIC.* *Sous-entendre.*
SUBAUSCULTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLA.* *Tâcher d'ouïr.*
SUBAUSTERŪS, ā, ūm. *CEL.* *Un peu âpre au goût.*
SUBBIBŌ, īs, bibī, bibītūm, ērē. *SUE.* *Boire un peu plus qu'il ne faut.*
SUBLANDIŌR, īrīs, īrūs sūm, īrī. *PLA.* [*Leviter Blandiri.*] *Flatter un peu.*
SUBCANDIDŪS, ā, ūm. *PLI.* *Blanchâtre.*
SUBCÆRULĒUS. *CATO.* & **SUBCÆRULŪS**, ā, ūm. *CEL.* *Qui tire sur le bleu.*
SUBCÆVŪS, ā, ūm. *LR.* *Creux en dedans.* *PHR.* *Totius subcava montis Est natura.* *LR.*
SUBCENTURIŌ, ōnis. *m. LIV.* [*Qui Centurioni subjicitur.*] *Lieutenant.*
SUBCINGŌ, īs, nctī, nctūm, ērē. *LIV.* *Ceindre par dessous.*
SUBCINGULŪM, ī. *n. PLI.* *Ceinture, ceinturon.*
SUBCENŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Manger par dessous.*
Appositos pilces ex parte adenos cum verlasset; festinacum, ait, subcenant alii. *QUIN. de Galba.*
SUBCONTUMELIŌSĒ. *adv. CIC.* *Un peu outrageusement.*
SUBCRISPŪS, ā, ūm. *CIC.* *Qui a les cheveux un peu crepus.*
SUBCRUDŪS, ā, ūm. *CEL.* *Demi crud.* **SUBCRUDESCŌ**, īs, ērē. *CEL.* *Estre à moitié cuit.*
SUBCUNEATŪS, ā, ūm. *VIT.* *Arrêté par en bas avec un coin.*
SUBCUSTŌS, ōdis. *PLA.* *Sous-Gardien.*
SUBDEBYLIS, īlē. *SUE.* & **SUBDEBYLITATŪS**, ā, ūm. *CIC.* *Un peu foible.*
SUBDIALIS, alē. [*Quod sub dio est.*] *Qui est à l'air.*
Subdialis ambulatio. *PLI.*
SUBDIFFICILIS, īlē. *CIC.* *Un peu difficile.*
SUBDIFFIDŌ, īs, fisis sūm, ērē. *Se desfier un peu.*
SUBDITITŪS. *CIC.* & **SUBDITIVŪS**, ā, ūm. *PLA.*
[*In alterius locum positus.*] *Supposé.* **SUBDITŪS**, ā, ūm. *Placé au dessous.* *PHR.* *Subditi ignes.* *CIC.*
Plagis juga subdita matutinis. *V.*
SUBDŌ, īs, didī, ditūm, ērē. *Mettre dessous.* *SYN.*
Supponō, subterāō, submittō, subjiçō. *PHR.* *Admisso subdere calcar Equo O. Ubi subdita flamma medullis.* *V.* *Ingeniis stimulos subdit fama.* *O.* *Subdere Boves jugo.* *PLI.* *Subdito igne cremare.* *LIV.* *Furcam subdere.* *PLI.* *Subdideratque rotas.* *V.* *Subdere aliquid tempestatibus.* *PLI.* *Exposer.* *Subdere visu.* *LR.*
SUBDERĒ. [*Pro falso supponere.*] *Supposer.* *Subdere partum, pueram.* *PLA.* *Rumorem subdere.* *TAC.*
SUBDOCEŌ, ēs, cūī, doctūm, ērē. *CIC.* [*Aliquantulum docere.*] *Enseigner à demi.*

SUBDŌLE. *adv. Finement, avec fourberie.* *Subdolē scribere.* *CIC.* *Blandiri.* *PLA.*
SUBDOLŪS, ā, ūm. *Fourbe, trompeur.* *SYN.* *Dolōsus, fallāx, astūtus, callidus, vāfēr.* *PHR.* *Fac titubet blāso subdola lingua sono O. Sed tendit avidis rete subdolum Turdis.* *M.* *Pellacia subdola.* *LR.* *Quantum homo bilinguis sæpe continet mali.* *Ph.* (*Vide DOLUSUS.*)
SUBDOMŌ, ās, mūtī, mītūm, ārē. *PLI.* *Dompter, assujettir en quelque maniere.* (*Vide DOMO.*)
SUBDUBITŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *CIC.* *Soupçonner, entrer en quelque doute.* *PHR.* *Abstīte precando Viribus indubitare tuis.* *V.* *Tuisque Moribus indubito.* *St.*
SUBDUCŌ, īs, xī, ctūm, ērē. *Tirer de dessous, enlever, retirer.* *SYN.* *Auferō, tollō, amovēō, subtrahō, rēmōvēō, subtriphō.* *PHR.* *Et nos ergo manum ferulæ subduximus.* *J.* *Quaslatam ventis liceat subducere classēm.* *V.* *Et succus pecori, & lac subducitur Agnis.* *V.* *Sustulit, & celeri raptos per inania vento, &c.* *O.* *Hunc tegere & dixæ valeam subducere pugna.* *V.* *Tu potes Æneam manibus subducere Graiūm.* *V.* *Vires subduxit Achivis.* *O.* *Oneri subducere colla.* *O.* *Sicco subductæ littore puppes.* *V.* *Jam mihi subduci facies humana videtur.* *V.* *Animam subducite morti.* *O.* *Subduxit mappas quatuor Hermogenes.* *M.* *i. furatus est.* *Terræ subducitur aurum.* *O.* *i. subtrahitur.* *Nimbo se subduxit.* *O.* *Subducere furto.* *LIV.* *Terra se pedibus raptim subducit.* *LR.* *Quæ se subducere colles Incipiunt, mollique jugum demittere clivo.* *V.* *Plura locuturi subito subducimur imbre.* *O.* *Subducere supercilium.* *SEN.* *Hauser.* *Subducto vultu procedere.* *Pr.* *Ædificium ventis subducere.* *PLI.* *Mettre à couvert.*
SUBDUCERĒ numerum. *C.* *Subducere calculos.* *CIC.* *Subducere summam.* *CIC.* *Compter, calculer.* *Siderumque micantium subducatur numerum prius.* *C.*
SUBDUCTIŌ, ōnis. *f. CIC.* [*Subducendi actus.*] *L'actiō de compter.* *Calcul.* *Subductio navis.* *CÆS.* *L'actiō de mettre à sec.*
SUBDULCESCŌ, īs, ērē. *CEL.* *S'adoucir un peu.*
SUBDULCIS, ē. *PLI.* *Un peu doux.*
SUBDURATIŌ, ōnis. *COL.* *Un foible endurissement.*
SUBDURŪS, ā, ūm. *CEL.* *Un peu dur.*
SUBEDŌ, īs, & ēs, ēdī, ētūm, ērē. *Miner, ronger par dessous.* *PHR.* *Scopulo quem rauca subederat unda.* *O.*
SUBEO, īs, īvī, ītūm, īrē. *Entrer, survenir, arriver.* *SYN.* *Veniō, subintrō, permēō, incēlō, invādō, ingredīōr, occūpō.* *PHR.* *Sitioniasque nives hyemis subeamus aquosæ.* *V.* *Progressi subeunt luco.* *V.* *Nec dum orbem medium nox horis vecta subibat.* *V.* *Ad recta subibant.* *V. V.* *Subit ira cadentem Ulicis patriam.* *V.* *Et mentem patriæ subiit pietatis imago.* *V.* *Jamque propinquabant castris, muroque subibant.* *V.* *Subire castra.* *J.* *Moenia.* *L.* *Nemus.* *O.* *Subeunt herbæ.* *V.* *Curæ.* *O.* *Subeunt morbi, tristisque senectus.* *V.* *Subire ad hostes.* *LIV.* *In mare.* *PLI.* *Subeunte senectā.* *SIL.* *Subiit lumina fessā sopor.* *O.* *Mihi subeunt fastidia.* *O.* *Quoties pugnantis imago Me subit.* *O.* *Subit animus cogitatio.* *LIV.* *Auxilio subeuntem.* *V.* *Onus subiit dorso.* *H.* *Judex variis artibus subeundus.* *QUIN.*
SUBIRE. [*Pro subdere se.*] *Se mettre dessous, supporter.* *PHR.* *Et subiisse humeris confectum ætate parentem.* *V.* *Ipse subibo humeris.* *neq. me labor iste gravabit.*

V. Pars ingenti subiere feretro. *V.* Vix illud bis sex lecti cervicē subirent. *V.* Currum subiere Leones. *Aeneas* subiit mucronem. *V. i. supposuit.*

SUBIRĒ. *Entreprendre, attaquer.* *PHR.* Subire negotium. *Cic.* Duros subiere labores. *V.* Subire casum. *Cic.* Subire partes. *Quint.* **SUBIRĒ.** [*Pāt.*] *Souffrir.* *PHR.* Ex merito poenas subiere. *Q.* Subire dolorem. *Cic.* Verbera. *Pl.* **SUBIRĒ** *Alia multa significat.* *Ut.* Subire, odium, invidiam. *Cic.* *Encourir.* Subire famam crudelitatis. *Cic.* *Se faire la réputation.* Subire dedicationem. *Cæs. i. facere.* Subire aliquem. *V-F. i. lacerare.* Subire iussa. *Cl.* Leges. *St.* Judicium alicujus. *O. [i. exequi.]* Subir. Subire aleam. *Col.* Periculum. *H.* [*i. tentare.*] Subit ille loquentem Talibus. *Cl. i. respondit.*

SUBIRĒ. [*Pro succedere.*] *Succeeder.* *PHR.* Primæ legioni tertia subiit. *Liv.* Fugere pudor, veramque, fidesque; In quorum subiere locum fraudesque dolique. *O.* In domini subeat partes & præster amici Officium *Littera.* *O.* **SUBIRĒ.** [*Pro ire, sequi.*] *Suivre.* Pone subit conjux. *V.*

SUBĒR, *ēris.* *omn. gen.* *Du liege.* *EPITH.* *LēvĒ,* multissimū, multissimū, sylvestrē. *PHR.* Tegmina queis capitum raptus de subere cortex. *V.* Libro & sylvestri subere clausam. *V.*

SUBĒRĒŪS, *ā,* *ūm.* *COL.* *De liege.*

SUBĒRIGŪ, *is,* *ēxi,* *ēctūm,* *ērĒ.* *Elever.* *Istmon* curvatā sublime suberigit undā *tempestas.* *Sil.*

SUBĒRRŌ, *ās,* *āvī,* *ātūm,* *ārĒ.* *Errer.* *PHR.* Fluvios, Italis quicumque suberrant Montibus. *Cl.*

SUBĒRVEFACIŌ, *is,* *fēci,* *factūm,* *ērĒ.* *PL.* *Faire un peu bouillir.*

SUBĒRVIDŪS, *ā,* *ūm.* *CEL.* *Un peu brûlant.*

SUBĒFIBŪLŌ, *ās,* *āvī,* *ātūm,* *ārĒ.* *St.* *Agrasfer par dessous, attacher.*

SUBĒFLAVŪS, *ā,* *ūm.* *SUB.* *Un peu blond.*

SUBĒFRŌ, *ās,* *cūctūm,* *ārĒ.* *COL.* *Frotter un peu contre.*

SUBĒGRANDŪS, *dē.* *Cic.* *Un peu grand.*

SUBĒGRĀVIS, *ē.* *PL.* *Un peu pesant, désagréable.*

SUBĒGRUNDĀ, *ē.* *f. VAR. & SUBĒGRUNDĪĀ,* *ōrūm.* *n. Pl.* [*Pars recti prominens.*] *Avance d'un toit.*

SUBĒGRUNDATIŌ, *ōnis.* *VIT.* *Entablement.*

SUBĒHĒRĒŌ, *ēs,* *ēt,* *sūm,* *ērĒ.* *CEL.* *S'attacher un peu.*

SUBĒHŌRRIDŪS, *ā,* *ūm.* *Cic.* *Un peu mal-propre.*

SUBĒHŪMIDŪS, *ā,* *ūm.* *CEL.* *Un peu humide.*

SUBĒJACĒŌ, *ēs,* *cūctūm,* *ērĒ.* *Estre situé au dessous.* *PHR.* Facili mollissima subjacet arvo. *Col.* Subjacere ad aliquid. *Quint.*

SUBĒJĒCTĀ, *ē.* *f. VIT.* *Base.*

SUBĒJĒCTĒ, *adv.* *LIV.* *D'une manière soumise.*

SUBĒJĒCTIŌ, *ōnis.* *f. & SUBĒJĒCTŪS,* *ūs.* *PL.* [*Subjiciendi actus.*] *Supposition.* **SUBĒJĒCTIŌ** testamentorum. *LIV.* Subjectio rationis. [*A. ad her.*] *Exposition.* **SUBĒJĒCTIŌ.** *VIT.* *Un plan, un modele.*

SUBĒJĒCTŌ, *VAR. & SUBĒJĒCTŌ,* *ās,* *āvī,* *ātūm,* *ārĒ.* [*In alium jactare.*] *Fetter, pousser en haut.* *Saxaque* subiectare, & arenæ tollere nimbos. *Lr.* **SUBĒJĒCTĀRĒ.** [*Pro subicere.*] *Mettre dessous.* Subiectatque manus, inavitaque pectora tangit. *O.*

SUBĒJĒCTOR, *ōris.* *m.* *Cic.* *Imposseur.* Subiectox testamentorum. *Cic.* *Faussement.*

SUBĒIGŌ, *is,* *ēgi,* *actūm,* *ērĒ.* [*Sursum agere.*] *Agiter, remuer.* *SYN.* *VērſŌ,* *tērŌ,* *cōntērŌ.* *PHR.* *Lemba* Remigius subigit. *V.* Ante Jovem nulli subige-

bant arva coloni. *V.* *Boves* subigebant vomere terram. *O.* Sive rudem primos lanam glomerabat in orbes Seu digitis subigebat opus. *O.* Scrobibus mandet mutata subactis semina Arborum. *V.* Subigere farinam. *Cato.* Subigunt in cote secures. *V.* *Aiguilens.*

SUBĒIGĒRĒ. [*Pro subicere, domare, vincere.*] *Forcer, assujettir, subjuguier.* *PHR.* Inimica subegit Arma metu. *L.* Subigere armis. *Cic.* Subigi Imperio. *Liv.* Subactæ gentes. *L.* (*Vide VINCO.*) **SUBĒIGĒRĒ.** [*Pro cogere.*] *Forcer.* *PHR.* Auditque dolos subigitque fateri. *V.* Vi amoris subactus. *Tac.* (*Vide COGO.*)

SUBĒJĒCIŌ, *is,* *jēci,* *ēctūm,* *ērĒ.* *Mettre dessous.* *SYN.* *SūppŏnĒ,* *sūbdŏ,* *sūbmītŏ,* *sūbstēnŏ,* *sūbĒgŏ.* *PHR.* Caudamque remulcens Subjecit pavitantem utero *Lupus.* *V.* Ramea costis Subjiciunt fragmenta. *V.* Subjiciunt verubus pinas. *V.* Altera depositæ subjecit brachia pallæ. *O.* Atque metus omnes & inexorabile fatum Subjecit pedibus. *V.* Segnius irritant animos demissa per aurem, Quam quæ sunt oculis subjecta fidelibus. *H.* Urbs oculis subjecta. *Liv.* Cum foret *Aeneas* cervix subjecta parenti. *O.* Subjicere prælo. *Col.* Subjicere ova Gallinis. *Col.* Subjicere securi cervices. *Liv.* Relligio pedibus subjecta. *Lr.* Subjectat stimulos lasso. *H.*

SUBĒJĒCĒRĒ. [*Pro subjugare.*] *Assujettir, vaincre.* *SYNT.* Subjectis sibi tot populis. *Cic.* Subjici præliis. *Cic.* Subjicere se Imperio. *Cic.* Parcere subjectis & & debellare superbos. *V.* Subjectus amori. *Pr.* Servitio. *Liv.* Nulli subjectus & obediens. *Cic.* (*Vide VINCO.*)

SUBĒJĒCĒRĒ. [*Pro sursum jacere.*] *Mettre dessus.* *PHR.* Corpora saltu Subjiciunt in Equos. *V.* Regem in Equum subjecit. *Liv.* Subjecit brachia collo. *O.* Nigramque altè subiectat arenam. *V.* Subjicere spem alicui. *Cic.* *Donner.*

SUBĒJĒCĒRĒ. [*Pro respondere, dicere, addere.*] *Répondre, ajouter, dire.* *PHR.* Vix pauca furenti Subjicio. *V.* His acuit dictis, subjicitque haud mollia dictu. *Sil.* Subjicere exemplum, rationem **SUBĒJĒCĒRĒ.** [*Pro ponere loco alterius.*] *Substituer.* Subjicere testamentum. *Cic.* Subjecit milites in eorum loco. *Liv.* **SUBĒJĒCĒRĒ.** [*Pro suggerere.*] *Suggerer, rappeler le souvenir.* *PHR.* Subjice si meministi. *Ter.* Subjicere cogitationi. *Cic.* Et frustra cupiens mollem deducere versum; Nec tibi subjiciet carmina sævus amor. *Pr.*

SUBĒINĀNIS, *nē.* *Cic.* *Un peu vain.*

SUBĒINDĒ. *adv.* *Ensuite, Après cela.* *SYN.* *DeīndĒ,* *mōx.* *PHR.* Si dicit rectè; primum gaudere; subinde Præceptum auriculis hoc instillare memento. *H.*

SUBĒINDĒ. [*Pro fræquentèr, idēntēdem.*] *De temps en temps.* Subinde respicere. *Pl.*

SUBĒINFŪŌ, *is,* *flūxi,* *flūxūm,* *ērĒ.* *SEN.* *Couler par dessous.*

SUBĒINSŪLSŪS, *ā,* *ūm.* *Cic.* *Un peu ridicule.*

SUBĒINTELLIGŌ, *is,* *lēxi,* *lēctūm,* *ērĒ.* *SEN.* *Entendre tant soit peu.*

SUBĒINV. DEŌ, *ēs,* *vidī,* *vīsūm,* *ērĒ.* *Cic.* *Porter une secrette envie.*

SUBĒINVITŪS, *ā,* *ūm.* *PLA.* *Qui agit un peu malgré soy.*

SUBĒIRASCŌR, *ēris,* *ātūs* *sūm,* *scī.* *Cic.* *Se fâcher un peu.*

SUBĒITO, *adv.* *Soudainement, tout à coup.* *SYN.* *RĒpēntē,* *prŏtinūs,* *cōnfestūm,* *illīcŏ,* *ocūlū,* *stātīm,* *extēmplŏ,* *actūm,* *illīc,* *prŏpĒrĒ,* *cōntīnūc.*

- PHR. Alicitis in parvæ subito collecta figuram. *V. Irus* & est subito qui modo Cræsus erat. *O.*
- SUBITŪS.** & **SUBITANĒUS.** *Col. & SUBITARIŪS,* ā, ūm. *PLA. Soudain, subit.* *SYN. Rēpentinus, insperatus, inexpectatus, celer, velox, improvisus, extemporaneus.* *PHR. Subito aspectu conterritus hæsit. V. Subitas extinguere flammās. O. Subito genua intremuere timore. O. Subitoque fragore Intonuit cælum. V. Subitus rubor ora notavit. O. Subita mors. V. Subitus imber. O.*
- SUBJUGATIŌ,** ōnis, f. *Col. L'action de mettre sous le joug.*
- SUBJUGIS,** gē. *PLI. [Quod sub jugo est] Attelé. Subjuges Equar. Pli. Subjugia. CATO. i. lora quibus jugum alligatur Bovi collo.*
- SUBJUGŌ,** ās, āvī, ātūm, ārē. *Subjuguer. PHR. Nulla est victoria major, Quam quæ confessos animo quoque subjugat hostes. Cl. (Vide VINCO.)*
- SUBJUNGŌ,** īs, nxi, nctūm, ērē. *Attacher, joindre avec. PHR. Armenias curru subungere Tygres. V. Subjuncta lacertis Brachia O. (Vide JUNGO.)*
- SUBJUNGĒRĒ.** *pro subjugare. PHR. Nulli fas Italo tantam subungere gentem. V. Urbem sub Imperium Romanum subungere. Cic.*
- SUBLABŌR,** ēris, lāpsus sūm, bī. *Couler dessous, couler insensiblement. PHR. Sic omnia fatis In pejus ruere ac retro sublapsa referri. V. Retro sublapsa referri Spes Danaūm. V. Sublapsa verustas. V. (Vide FLUO.)*
- SUBLATĒ,** adv. *Pompeusement. Sublatius de se dicere. Cic.*
- SUBLATIŌ,** ōs, ūī, ērē. *VAR. Estre presque caché.*
- SUBLATIŌ,** ōnis, f. *QUIN. L'action d'ôter.*
- SUBLATŪS,** ā, ūm. *īor, īsimus. Orlé, enlevé. PHR. Sublatus ad æthera clamor. V. SUBLATŪS. [Sūpērbus.] Enorgueillī. PHR. Nescia mens hominum fati fortisque futuræ, Et servare modum rebus sublata secundis. V. Fides magis & sublatior ardet. O.*
- SUBLECTŌ,** ās, āvī, ātūm, ārē. *PLA. [Blandiundo fallere.] Se joindre de quelqu'un en le caressant.*
- SUBLEGŌ,** lēgī, lēctūm, ērē. *[Cursum, furtim, raptim legere.] Cueillir à la dérobée, dérober adroitement. Ecouster, lire en passant. PHR. Vel quæ sublegi tacitus tibi carmina nuper. V. Sublegit quodcumque jaceret inutile. H. i. collegit. Sublegere sermonem alicujus. PLA. i. excipere. Sublegere in locum demortui. Liv. i. Substituere.*
- SUBLESTŪS,** ā, ūm, īor, īsimus. *Foible, sans force. PHR. Vinum sublestissimum. Cic. Sublesta fides. PLA. SUBLĒVŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *[Sursum erigere.] Elever, relever. PHR. Et terrā sublevar ipsum. V. Stratos sublevar. Cic. SUBLĒVARĒ metaph. [Pro auxilium præstare.] Soulager, secourir. SYNT. Sublevare aliquem auxilio. O. Sublevare laborem. Caf. Sublevare alicujus res adversas. Cic. Inopiam. Caf. Abjectum sublevare. Cic. Sublevare aliquem testimonio. Cic. [Pro exonerare.] Décharger. (Vide AUXILIOR.)**
- SUBLICĀ,** æ, f. *Caf. & SUBLICIŪM, īi, n. *Liv. [Palus ligneus qui in aquam defigitur, ad pontis constructionem.] Pieu à soutenir un pont de bois. Sublicius pons. Liv. Un pont de bois: un pont bâti sur des piloris.**
- SUBLIGACŪLUM,** ī, n. & **SUBLIGĀR,** āris. *Caleçon. PHR. Personam Thyrsūque tenent & subligar*

- Acci. J. Testa. tamen, non hac quā debes parte, lavaris: Si pudor est, transfer subligar in faciem. M.*
- SUBLIGŌ,** ās, āvī, ātūm, ārē. *Lier par dessous. PHR. Humeris Ægeum subligat ensē. V. Clypeumque ex ære sinistra Subligat. V.*
- SUBLIMĒ,** iūs, & **SUBLIMITĒR,** adv. *En haut, d'une manière élevée. PHR. Cantantes sublimē ferent ad sydera Cygni. V. Aër extenuatus sublimē fertur. Cic. Scuta sublime fixa. Cic. Abiit sublimē. Liv. Sublimiter volare. Col.*
- SUBLIMIS,** imē. *Haut, élevé. SYN. Altus, præcæsus, celsus, erectus, ingens, arduus. PHR. Sublimes in Equis redeunt. V. Terras sublimaquæ cæli. Liv. Tectum sublime columnis. V. Sublimem pedibus rapuit Jovis armiger. V. Ipsa Paphon sublimis adit. V. Sublime atrium. H. Quem sublimi fugit anhelitu. H. Jacit in sublime. Pli.*
- SUBLIMIS.** *Sublime, relevé, grand. PHR. Sublime carmen, pectus. O. Sublimes versus ructatur. H. Sublime Jovis sceptrum. Cl.*
- SUBLIMITAS,** atis, f. *PLI. Elevation.*
- SUBLIMŌ,** ās, āvī, ātūm, ārē. *CATO. Elever haut.*
- SUBLINGIŌ,** ōnis, m. *PLA. Valer de cuisine, fripper fausses.*
- SUBLINŌ,** īs, lēvī, litūm, ērē. *CEL. Frotter, oindre.*
- SUBLINĒRĒ** *PLI. Mettre la première couche de peinture. SUBLINĒRĒ os alicui. PLA. Pro illudere. Se moquer.*
- SUBLIVESCŌ,** īs, ērē. *CEL. Devenir un peu livide.*
- SUBLIVIDŪS,** ā, ūm. *CEL. Qui est un peu livide.*
- SUBLUCANŪS,** ā, ūm. *PLI. D'environ le point du jour.*
- SUBLUCĒŌ,** ēs, ūxī, ērē. *Luire un peu. PHR. Qualia sublucent fugiente crepuscula Phœbo, Aut ubi nox abiit nec tamen orta dies. O. Candida nec mixto sublucent ora rubore. O. Violæ sublucent purpura nigra. V.*
- SUBLŪŌ,** īs, ūī, ūtūm, ērē. *Larver par dessous, arroser en passant. Collis radices sublucebat Flumen. Caf.*
- SUBLURIDŪS,** ā, ūm. *PLA. Un peu livide.*
- SUBLŪSTRIS,** trē. *Qui rend un peu de clarté. PHR. Et galea Euryalum sublustri noctis in umbrā Prodidit. V. Nox sublustis. H.*
- SUBLŪVIĒS,** ēī, f. *COL. Amas d'ordure, pus, ulcere.*
- SUBMĒRĒŌ,** ēs, rūī, ritūm, ērē. *PLA. Meriter un peu, n'être pas indigne.*
- SUBMĒRGŌ,** īs, sī, sūm, ērē. *Noier, submerger, couler à fonds. SYN. Mergō, Immērgō. PHR. Ipsos potuit submergere ponto. V. Submersum medio in fluctu quem vidimus ipsi. V. Incute vim ventris submersasque obrue puppes, Aut age diversas, & disjice corpora ponto. V. Illyriæ Notus obruit undis. O. Ventosa per æquora vectos Obruit Austër aquā involvens navemque viroscque. V. Ignibus ereptos obruet unda Deos. O. Mercibus extructas obruet unda rates. M. Quos inclementia ponti Hauserit. St. Spargite me in fluctus, vastoque immergite ponto. V. Excutitur pronusque magister Volvitur in caput: Ast illum ter fluctus ibidem Torquet agens circum, & rapidus vorat æquore vortex. V. Exciderat puppi mediis effusus in undis. V. Ore necaturas accipiemus aquas. O. Merfa sub æquoreis illa lateret aquis. O. Merfa foret canā Naufraga puppis aquā. Et modo tota cavā submergere membra palude. O. Virtus te-*

nebris Submersa. *Cl. Metaph. (Vide NAUFRAGIUM.)*
SUBMERŪS, ā, ūm. *PLA. Presque tout pur.*
SUBMYNĪĀ, ā, f. *PLA. Une robe d'un rouge pâle.*
SUBMINISTRĀTOR, ōris, m. *SEN. Qui fournit, qui supplée.*
SUBMYNISTRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Fournir, suppléer. SYNT. Subministrare auxilia, adjumenta. Caf. Vires. Col. Tela ad manum. Quin. Aquam radicibus. Col.*
SUBMISSĒ, adv. & **SUBMISSIM**. *SUE. Avec soumission. SYNT. Submissē dicere, gerere se. Cic.*
SUBMISSĪŌ, ōnis, f. *Abaissement. Submissio vocis, orationis. Cic. Submissio alicujus. Cic.*
SUBMITTŌ, is, mīsi, mīssūm, ērē. *Mettre dessous, baisser, abaisser, soumettre. SYN. Subdō, subjiçtō, supponō. PHR. Submittere vitis pampinum. Col. i. in terram dimittere. Latus submitit in herbas. O. Submittere Tauros. V. i. jugo subligare. Alicui fasces submittere. Cic. i. cedere. Et mihi res, non me rebus submittere conor. H. Submittere se in humilitatem. Liv. Animos submittere amor. Cl. Somnus lassos submitit ocellos. O. i. viciit. SUBMITTĒRĒ oculos. O. Capillum. PLI. i. demittere. Submittere preta. PLI. i. minuire. Submittere subsidium. CÆS. i. furtim mittere. Submittere prata in fœnum. COL. Defendendo à pecore. Submittere fœtum matribus. COL. i. alendum prœbere. Quos (Vitulos) pecori malint submittere habendo. V. i. admissarios facere. Submittere genua. PLI. i. flectere. Submittere animum. LIV. i. animo cadere.*
SUBMISSŪS, ā, ūm, iŏr, iŏsimŭs. *BAS. SYNT. Submissa vox, oratio. Caf. Submissas infantibus mammas Lupa prœbuit. Liv. Summissâ voce rogavit opem. O. Submisso poplite. O. i. flexo. Submissus acculator. SUE. i. clam missus.*
SUBMŌLESTĒ, adv. *Cic. D'une manière un peu fâcheuse. SUBMŌLESTŪS, ā, ūm. *Cic. Un peu fâcheux.*
SUBMŌNEŌ, ēs, nŭī, nŭtūm, ērē. *TER. Avertir, secretements.*
SUBMŌROSŪS, ā, ūm. *Cic. Un peu bisarre.*
SUBMŌTOR, ōris, m. *LIV. Qui écarte la foule.*
SUBMŌVĒŌ, ēs, mōvī, mōrūm, ērē. *Ecarter, éloigner. SYN. Pellō, subdiciō, arcēō, amōvēō, amāndō, repellō. PHR. Audiit & si quem tellus Extrema refuso Submover Ocean. V. Patriâ submorus. O. Peream ni Summosse omnes. H. Per sync. Summotus pudor. H. i. expulsus. Summovere insidias. Pr. Ast alios longē submotos arcet arenâ. V. Lucisque sacratris Cornipedes arcentur Equi. V. Oppositâ populum submover ille serâ. O. Tabes capiti submota. L. Mellaque decussit foliis ignemque removit. V. Submovere ab Italiâ Germaniam. PLI. Separer, diviser. Submovere aliquem à consulatu. PLI. A negotiatione. Col.*
SUBNĀSCŌR, ēris, nātŭs sŭm, scī. *PLI. Pousser, croître par dessous.*
SUBNĀTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Nager par dessous. Pars extat aquis, pars subnatat undâ. Sil.*
SUBNĒCTŌ, is, nēxŭi, nēxūm, ērē. *Noier par dessous. PHR. Aurea subnectens extetæ cingula mammæ. V. Fusos cervix cui lactea crines Accipit, & molli subnectit circulus auro. V. Tereti subnectit fibula gemmâ. V. Comam subnectus. St.**

SUBNĒGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Cic. Refuser en quelque manière.*
SUBNĪGĒR, nŭgrā, grŭm. *PLA. Tirant sur le noir.*
SUBNĪŌR, ēris, nŭxŭs sŭm, nŭtī. *S'appuier. PHR. Solio subnixa refedit. V. Rutilis subnixa capillis Barba. O. i. subjecta.*
SUBNŌDŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *VAR. Noier par dessous.*
SUBNŌTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Remarquer tacitement. PHR. Suspectum velut emptor aut lanista, Cum vultu digitoque subnotasset. M. SUBNŌTARĒ. [Pro subseribere.] souscrire. PHR. Et non sobria verba subnotasti. M.*
SUBNŪBILŪS, ā, ūm. *Un peu obscur. PHR. Limes longâ subnubilis umbrâ. O.*
SUBŌ, ās, ārē. *PLI. [De Suibus] Estre en chaleur.*
SUBŌBSCĒNŪS, ā, ūm. *CIC. Un peu obscene.*
SUBŌBSCŪRŪS, ā, ūm. *Cic. Un peu sombre. PHR. Sermo subobscurus. Cic. Un peu embarrassé.*
SUBŌDIŌSŪS, ā, ūm. *Cic. Un peu odieux.*
SUBŌFFĒNDŌ, is, fēndī, fēnsūm, ērē. *Cic. Deplaire un peu.*
SUBŌLĒŌ, ēs, lŭī, lŭtūm, ērē. *Sentir un peu. Suboler cœna. PLA. Sive virum suboles. sive est muliebris origo. LR. SUBOLĒRĒ.] Pro subdubitare.] Se douter. Numquid subolet patri. Ter.*
SUBŌRIŌR, ēris, ōrtŭs sŭm, iŏr. *Sortir de dessous. PHR. Ex infinito suboriri copia posset. LR.*
SUBŌRNŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLANC. Cic. Lœuer un peu, faire quelque honneur. Non vulgarem in cultum subornati. SEN. i. ornati. Subornatus criminibus. LIV. i. instructus criminatione. SUBŌRNĀRĒ. [Latenter subducere.] suborner. Falsum subornabit testem. Cic. Subornare aliquem pecuniâ. Cic. Dolos versât testefque subornat. L.*
SUBPALLIDŪS, ā, ūm. *CES. Un peu pâle.*
SUBPINGŪIS, guē. *CES. Un peu gras.*
SUBRANCIDŪS, ā, ūm. *Cic. Un peu rance.*
SUBRĀUCŪS, ā, ūm. *Cic. Un peu enroué.*
SUBREMĪGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Ramer, nager par dessous. Dextrâ puppim tenet, ipsaque dorso Eminent ac lavâ tacitis subremigat undis. V. Brachiis subremigans caudâ velut gubernaculo se regit. PLI.*
SUBRĒPŌ, is, psī, ptŭm, ērē. & **SUBRĒPTĪTŌ**, ās, ārē. *CATO, S'écouler. se glissor. SYN. Rēpŏ, ir-rēpŏ, illābŏr. SYNT. Suprepere clatris. Col. Subtabulas. Cic. Res animo subreptit. Quin. Subrepere se alicui. PLA. i. furtim recedere. Subrepsit illi obli-vio. PLI. PHR. Jam subrepet iners atas, nec amare decebit. T. Pestis in imos subrepens artus. C. Tacitus subrepsit fratribus horror. St.*
SUBRĒPTĪŌ, ōnis, f. *PLI. L'action de se glisser.*
SUBRĒPTĪTŪS, ā, ūm. *Qui se fait secretements. Subreptitius puer. PLA. i. furtim sublatius.*
SUBRIDĒŌ, ēs, sī, sŭm, ērē. *[Latenter vel aliquantum ridere.] Sourire. PHR. Olli subridens hominum sator atque Deorum. V. Ad quem subridens mixtâ Mexentius irâ. V. Subrisit molle puella. P. Limis subrisit ocellis. O. Subrisit modicē lenique nutu. M.*
SUBRIDĪCŪLE. adv. *Cic. Un peu ridiculemets.*
SUBRĪGŌ, is, ēxī, ēctŭm, ērē. *[Paulatim erigere.] Dresser, lever tant soit peu. PHR. Totidem ora sonant, tot subrigit aures. V. Iliâ cornipedis subrectâ cuspide transit. Sil.*

SUBRIGŪS, ā, ūm. *PLI.* Tant soit peu arrosé.
SUBRINGŌR, ēris, gī. *CIC.* Se fâcher un peu.
SUBRIPIŌ, īs, pūi, rēptūm, ērē. Prendre à la dérobée. *Prætor* mappam subripit *Hermogenes*. *M.* Crimēa sunt oculis subripienda *patris*. *O.* Quæ spirabat amores, quæ me surperat mihi. *H.* Subripere basia. *C.* Unum me surpente morti. *H.*
SUBROGŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. Subroger, constituer, *PRÆ.* In locum *Collegæ* consulem subrogaverat. *PLI.* Collegam sibi subrogaverat. *Cic.*
SUBROSTRARIŪS, īi. *m.* *Cic.* [Qui sub rostris in curiā novarum rerum captator sedebat. Per translativum.] *Oisif, curieux.*
SUBROTATUS, ā, ūm. *VIT.* [Rotis insitens,] monté sur deux roues.
SUBROTUNDŪS, ā, ūm. *CEL.* Un peu rond.
SUBRUBĒŌ, ēs, ūi, ērē. Estre un peu rouge. *PHR.* Plenaeque purpureo subrubet uva mero. *O.* Quale coloratum *Tithoni* conjugæ cælum Subrubet. *O.*
SUBRUBER. *CEL.* & **SUBRUBICUNDŪS**, ā, ūm. *PLI.* Rougeâtre.
SUBRUFŪS, ā, ūm. *PLI.* Un peu roux.
SUBRUMŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. [Ad mammam admove.] Faire tetter. Subrumentur *Agni*. *Col.*
SUBRUMŪS, ā, ūm. Qui tette. *PHR.* Subrumus *Ag-nus* *Var.*
SUBRŪŌ, īs, rūi, rūtūm, ērē. Abatre, jeter par terre. *PHR.* Ventura dies mundi subruet arces. *Pr.* Omnis subruitur natura. *Lr.* Subruta ferro castra. *Pr.* Muneribus reges subruit. *H.*
SUBRUTICŪS, ā, ūm. *CIC.* Un peu grossier.
SUBRUTILŪS, ā, ūm. *PLI.* Qui est d'un roux un peu ardent.
SUBSALSŪS, ā, ūm. *PLI.* Un peu salé.
SUBSCRIBŌ, īs, psī, ptūm, ērē. S'inscrire, signer. *PHR.* Subscribere litteras. **SUBSCRIBĒRE**. Ecrire au dessous. *PHR.* I puer atque meo citus hæc subscribe libello. *H.* Subscribere causam. *Cic.* i. sententia addere. **SUBSCRIBĒRE**. [Assentiri.] Approuver. *PHR.* Neve precor magni subscribe *Cæsaris* iræ. *O.* Subscribere votis. *O.* **SUBSCRIBĒRE** numerum aratorum. *CIC.* Faire un état. Subscribere alicujus suspicia. *TAC.* Compter.
SUBSCRIPTIŌ, ōnis, f. *CIC.* Souscription. Subscriptio agri, jugerum. *CIC.* Dénombrement. Subscriptio censoria. *CIC.* Jugement.
SUBSCRIPTŌR, ōris. *CIC.* [Qui se accusatori adiutorem jungit.] Qui se joint à un accusateur.
SUBSCŪS, ūdis, f. *VIT.* [Ligneæ vel ferrea retinacula quibus tabulæ vel ligna inter se vinciuntur.] Queise d'aronde, crampon.
SUBSECIVŪS, ā, ūm. *CIC.* [A seco.] Qu'on a de reste. *Horæ* subsecivæ. *CIC.* Les heures de loisir.
SUBSECŌ, ās, cūi, sēctūm, ārē. Couper par dessous. *PHR.* Illa papaveræas subsecat ungue comas. *O.* Artificis doctæ subsecuisse manu. *T.* Ferro Subsecat ungues. *O.*
SUBSELLIŪM, īi, n. Siege, banc. *Trossulus* exultat tibi per subsellia laxus. *P.* **SUBSELLIÆ**. [Judices à subsellis dicti.] Juge, Sénateur. *PHR.* Sexsiliane bis quantum Subsellia quinque. *M.* A subsellis in rostra rem deferre. *CIC.* i. à Senatu ad populum.
SUBSENTIŌ, īs, sī, sūm, īrē. TER. Se douter.
SUBSEQUOR, ēris, cūtūs sūm, quī. Suivre de près.

PHR. Vix ego læticam subsequar. *M.* Subsequitur furtim. *O.* Pone subito conjux. *V.* Pone sequens. *V.* Subsequenti anno. *PLI.* (Vide *SEQVOR.*) **SUBSEQUI** aliquem. *PLI.* i. imitari. Subsequi sermonem. *CIC.* Respondere.
SUBSERŌ, īs, sēvi, sītūm, ērē. *Col.* [Juxta ferere.] Semer, planter auprès.
SUBSERVIŌ, īs, īvi, itūm, īrē. *PLA.* Seconder.
SUBSESSOR, ōris, m. *V-Max.* [Qui in insidiis sedet.] Qui est en embuscade.
SUBSIDEŌ, ēs, sēdi, sēsūm, ērē. [Subtus sedere.] S'arrêter, demeurer, guêter. Subsidore in viâ. *Cic.* Devictâ *Ahiâ* subsedit adulter. *V.* **SUBSIDERĒ**. S'arrêter, aller au fonds. *PHR.* Galeæque imâ subsedit *Acc-tes*. *V.* i. fors ejus. Quidquid facis subsederit. *Col.*
SUBSIDYARIŪS, ā, ūm. *CÆS.* Auxiliaire.
SUBSIDIŪM, īi, n. Secours. *SYNT.* Subsidia belli. *Cic.* Currere, venire subsidio. *Cic.* Subsidio missus. *St.* Inutile bellis Subsidium. *St.* Subsidium senectuti paro. *Cic.* Nec tibi subsidio præsens sit *Numen*. *O.* Subsidio *Trojæ* ter denis navibus ibat. *V.*
SUBSIDŌ, īs, ēdi, ēsūm, ērē. Aller au fonds, s'affaisser, se baisser. *SYNT.* Rēsido, demergor. *PHR.* Subsidunt undæ, tumidumque sub axe tonanti Sternitur æquor aquis. *V.* Neque enim poterunt subsidere saxa. *Lr.* Et se collegit in arma Poplite subsidens. *V.*
SUBSIDERĒ. S'applanir. *PHR.* Urbes subsident, terræque dehiscunt. *L.* Plenos capit alveus amnes : flumina subsidunt, colles exire videntur. *O.* Jussit & extendi campos, sub fidere valles. *V.* **SUBSIDERĒ**. Se calmer. Venti subsidunt intermissique fiescunt. *Pr.*
SUBSIDERĒ. [Hæcere, morari.] S'arrêter. *PHR.* Scidit dubius. *V.* Subsidit impetus dicendi. *Quin.* Mirus amor, juvet ut *Tigres* subsidere *Cervis*. *H.* i. succumbere.
SUBSIGNŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *PLI.* [Subscribere.] Signer, apposer son seing, son cachet.
SUBSILIŌ, īs, lūi, sultūm, īrē. & **SUBSULTŌ**, ās, āvi, ātūm, ārē. Sauter, tressaillir. *PHR.* Subsiliunt ignes ad tecta domorum. *Lr.* Ut subsultabat. *PLA.* Tressaillir de joie.
SUBSIMILIS, ilē. *CEL.* Qui ressemble un peu.
SUBSIMŪS, ā, ūm. *VAR.* Un peu camus.
SUBSIPIŌ, īs, pūi, ērē. *VAR.* Ne goûter pas bien.
SUBSISTENTIA, æ, f. *CEL.* Subsistence, l'action de soutenir.
SUBSISTŌ, īs, tītī, tītūm, ērē. Résister. *PHR.* Ergo nec clipeo juvenis subsistere tantum Nec dextrâ valet. *V.* Feras subsistere. *L.* i. feris resistere. Non valent infirmæ subsistere vires. *T.* **SUBSISTERĒ** in aliquo loco. [Morari.] S'arrêter. *PHR.* Lingua timore substat. *O.* Ingeniumque meis substatit omne malis. *O.* Tacitæ refluxus ita substatit undâ *Tybris*. *V.* Ad muros substat. *V.* Abductis amens substatit habenis. *V.* In limine portæ substatit. *V.*
SUBSOLANŪS, ī, m. *PLI.* [Ventus ab æquinoctiali oriente flans.] L'Est.
SUBORTYŌR, īris, itūs sūm, īrī. Tirer au fort. Subsortiri judices. *Cic.*
SUBORTITIŌ, ōnis, f. *Sue.* [Suffectio per sortem.] Election.
SUBSTANTIÆ, æ, f. *PLI.* [Materia & nervi cujusque rei.] Substantia orationis. *PLI.* **SUBSTANTIA**. *Quin.* [Opus] Biens, richesses. (Vide *DIVITIÆ.*)
SUBSTERNŌ

SUBSTERNŌ, is, strāvī, strātūm, ērē. *Etendre*, mettre dessous. **SUPPŌNŌ**, subjiciō, submittō. **PHR.** Nidos molliter substernere. *Cic.* Substernere ovibus frondem. *Var.* Quasque cum fulvā substravit cinnama Mitrhā. *O.* Substernens brachia collo. *C.* Animo omnia substernere. *Cic.* i. *subjicere*. Substernere semina. *Col.* Delicias multas substernere. *LR.* i. *suppedicare*. Susternere alicui pudiciam. *Sue.*

SUBSTILLUM, ī. n. *Cato.* [Stillatim fluens.] *Difficulté d'uriner.*

SUBSTITŪŌ, is, ūī, ūtūm, ērē. *Substituer.* **SYN.** Sufficiō, supponō, subjiciō. **SYNT.** Substituere in locum, in vicem alterius. *Col.* Substituere aliquem pro alio. *Cic.* Substituere animo. *Liv.* i. *rogitare*.

SUBSTŌ, ās, stīī, stītūm, ārē. [Constantem esse.] *Tenir ferme.* Metuo ut substat hospes. *Ter.* Quorum nullum substat corpus. *Cic.* i. *substantia est*.

SUBSTRAMEN, īnis. n. *Litiere.* Habeant molle substramen ē paleā. *Var.*

SUBSTRATŪS, ūs. m. *Col.* [Substrandī actus.] *L'action d'étendre dessous.*

SUBSTRINGŌ, is, nxi, tētūm, ērē. *Serrer.* **PHR.** Festinant trepidi substringere carbasa nautæ. *M.* Comas auto substringere. *L.* Naufeat atque oculis bilem substringit operis. *J.* i. *reprimis* substricta ilia. *O.* i. *parva*. Frænis substrictis ora domita ligat. *S.* Aurem substringe loquaci. *H.* i. *obscure ne audias*.

SUBSTRUCTIŌ, ōnis. f. *Cic.* Fondement d'un bâtiment. *Bâtiment.* Infanz substructionum moles. *Cas.*

SUBSTRUCTŌR, ōris. m. *Vit.* Qui pose des fondemens.

SUBSTRŪŌ, is, xi, ctūm, ērē. *Jetter les fondemens.* Saxo substruere. *Liv.*

SUBSULTIM, adv. *Sue.* En sautant.

SURSŪM, ēs, fīī, cēsē. *Etre dessous, être caché.* **SYNT.** Suberant tecto trabes. *Pli.* *O.* Suberat cura tacita. *Liv.* Subest spes, simulas, suspicio. *Cic.* Quippe solo natura subest. *V.* *Pro inest*. Suberat nox. *Cæs.* i. *proxima erat*.

SUBSUŌ, is, sūī, sūtūm, ērē. *Coudre par dessous* Quarum subfuta talos tegat instita veste. *H.* i. *prætexta*, cui fimbria subsuebantur.

SUBTARDŪS, ā, ūm. *VAR.* Un peu tardif.

SUBTEGMEN, īnis. n. [Filum quod sub stamine texitur.] *La trame d'un Tisserand.* **PHR.** Inferitur medium radiis subtegmen acutis. *O.* Currite ducentes subtegmina currite fusi. *C.* **SUBTEGMEN** vestis. *La doublure d'un habit.* Et picturatas auri subtegmine vestes. *V.*

SUBTEGŌ, is, tēxi, tētūm, ērē. *Col.* Couvrir un peu.

SUBTEGULANĒŪS, ā, ūm. *PLI.* Qui est sous les tuiles.

SUBTENDŌ, is, dī, sūm, & tūm, ērē. *Etendre dessous.* Subtenti loris lecti. *Cato.*

SUBTENTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLA.* Tenter, sonder.

SUBTĒNŪIS, nūē. *Un peu délié.* Subtenues setæ. *Var.*

SUBTĒPIDĒ, adv. *PLI.* Un peu tièdement.

SUBTĒR, adv. *Au dessous.* **SYN.** Sub, subtiūs. **PHR.** Subter densā testudine. *V.* Fama est huc Elidis amnem occultas egisse vias subter mare. *V.* Subter moenia campi. *St.* Subter Rhetæo littore. *C.* Sternere subter humum. *V.*

SUBTERCŪTANĒŪS morbus *A-VIC.* Qui est, entre cuir & chair.

SUBTERDUCŌ, is, xi, ctūm, ērē. *PLI.* [Clam se propere.] *S'échaper.*

SUBTERFLŪŌ, is, flūxi, flūxūm, ērē. *Couler par dessous.* Torrente rapido minaciter subterfluente. *Pli.*

SUBTERFUGIŌ, is, fugī, fugitūm, ērē. *S'échaper.* **PHR.** Mihi ille subterfugit. *Pla.* **SUBTERFUGERĒ**. [Pro vitare.] *Eviter.* Subterfugere pœnam, militiam, periculum. *Cic.*

SUBTERLABŌR, ēris, lāpsūs sūm, bī. *Couler par dessous.* **PHR.** Cum fluctu subterlabere ficanos, Doris amara suam non intermisceat undam. *V.* **SUBTERLABI**. *Liv.* [Metaph.] *S'échaper.*

SUBTERLINŌ, is, levī, litūm, ērē. *PLI.* Frotter, oindre par dessous.

SUBTERMĒŌ, ās, ārē. *Couler, passer par dessous.* **PHR.** Et junctos rapido pontes subtermeat æstu. *Cl.*

SUBTĒRŌ, is, trīvī, trītūm, ērē. *Broier menu.* Subtrita diluito. *Col.* *Ufer par dessous.* Subtrita ungulæ. *Pla.* Bos subterit pedes. *Col.*

SUBTERRANĒŪS, ā, ūm. *Souterrain.* **PHR.** Esse aliquos manes & subterranea regna. *J.*

SUBTĒRRĒŌ, ēs, rūī, rītūm, ērē. *PLA.* *Essayer un peu.*

SUBTĒRTENŪŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Ufer par dessous.* **PHR.** Annulus in digito subtertenuatur habendo. *Lr.*

SUBTĒXŌ, is, tēxi, tētūm, ērē. *Faire un tissu, joindre.* **PHR.** Subtexere aliquid alteri. *Pli.* **SUBTĒXĒRĒ**. *Couvrir.* Cælum subtexere fumo. *V.* Cælum subtexitur umbrā. *V.*

SUBTILIS, ilē, iōr, īsimūs. *Subtil, délié, mince.* **SYN.** Tēnūis. **PHR.** Subtile filum. *Lr.* Subtilia corpora. *Lr.* Subtilis fulminis ignis. *Lr.* Nostros fugientia semina visus. *Frac.* **SUBTILIS**. [Per transi. ad ingenium, &c.] *Fin, ingénieux.* **SYN.** Sōlēs, ingēnōsūs, sāgax, pērpīcax, ācūtūs, ārgūtūs. **PHR.** Ec cum subtili Priscus uterque Numa. *O.* Subtile palatum. *H.* Subtilior gula. *Col.* *Délicat.*

SUBTILITAS, ātis. f. *Subtilité, délicatesse.* **SYNT.** Subtilitas judiciorum, scriptorum. *Cic.* **SYN.** Acūmēn, sōlētīā, ingēniūm, sāles. *Qua vide suis locis.*

SUBTILITER, adv. *Subtilement, finement.* **SYN.** Acūtē, ingēnōsē, sōlētēr. **PHR.** Subtiliter dicere, judicare, perpolire. *Cic.* Res connexæ subtiliter. *Lr.*

SUBTIMĒŌ, ēs, mūī, ērē. *Cic.* Craindre un peu.

SUBTRAHŌ, is, xi, ctūm, ērē. *Soustraire.* **SYN.** Subducō, subtrīpō, subfurōr. **PHR.** Subtrahis & fracto tu quoque colla jugo. *O.* Siste gradum; reque aspectu ne subtrahes nostro. *V.* Tremis ictibus atra Puppis; Subtrahiturque solum. *V.* Vires subtrahit ipse timor. *O.* Subtrahitur pressio mollis arena pede. *O.* Subtrahere se labori. *Col.* Subtrahere aliquem invidiæ. *Pli.*

SUBTRISTIS, tē. *TER.* Un peu triste.

SUBTUNDŌ, is, rūdī, ūsūm, ērē. *Frapper légèrement.* **PHR.** Flet teneras subrufa genas. *T.*

SUBTRIPICŪLŪS, ā, ūm. *Cic.* Tant soit peu sale.

SUBTURPIS, pē. *Cic.* Un peu honteux.

SUBTŪS, adv. *Dessous.* **PHR.** Subtus frigeſcit terra. *Lr.*

SUBUCŪLĀ, ā, f. [Genus vestis ita dicta quod eā superinduamur.] *Chemise.* **PHR.** Rides si forte subucula pexæ Trita subest tunica. *H.* **SUBUCULĀTŪS**, ā, ūm. *QUIN.* *Véin d'une chemise.*

SUBVECTIŌ, ōnis. f. *Cæs.* & **SUBVECTŪS**, ūs. m. *TAC.* *Transport, voiture.*

SUBVĒHŌ, is, vēxi, vētūm, ērē. & **SUBVECTŌ**, ās, āvī, ātūm, ārē. *Voiturer, transporter.* **PHR.** Saxaque subvectare humeris. *V.* Subvecta per aëra curru

Devenit in Scythiam. O. Et ferrugineâ subvectat corpora cymbâ. V. Subvectant saxa cavaſque Retractantur quas edit longior aras. *Sil.* Ad arcem subvehitur. V. Averso flumine subvehi. *Liv.*

SUBVENIŌ, is, venī, vēntum, irē. *Tac. Survenir, s'entreprendre.* **SUBVENIRE**. [Pro auxiliari, adjuvare.] *PHR.* Subveni mihi atque adjuva. *Pla.* Subvenitque tuis sera hæc ſententiâ curis. *St.* Nulla viam fortuna regit; nihil author Apollo Subvenit. V. Quod ſi Neptuni ventura potentia vincat; Et ſubventuros auferat unda Deos. O. (Vide *AUXILIOR.*)

SUBVEREŌR, ēris, ritus ſum, ērī. *Cic. Craindre un pen.*

SUBVERSIŌ, ōnis. f. *Liv. Subverſion, renverſement.*

SUBVERTŌ, is, tī ſum, ērē. *Renverſer, démolir.* *SYN.* ēvertō, vērtō, diruō, delēō, deſtrūō. *PHR.* Operum ſubvertere moles. O. Soliorum Maieſtas ſubverſa jacet. *Lr.*

SUBVEſPĒRŪS, ī. m. *Vit.* [Vetus flans ab Occidente.] *Sud-Oueſt.*

SUBVIRIDIS, dē. *CEL. Verdâtre.*

SUBŪLA, æ. f. [Cerdonum instrumentum.] *Alêne.* *PHR.* Quodque tibi tribuit ſubula, ſica rapit. *M.*

SUBŪLCŪS, ī. m. *Col.* [Porcorum cultos.] *Porcher.* *PHR.* Hircos mihi filios ſubulci. *M.*

SUBŪLŌ, ōnis. m. *Plī.* [Junior cervus.] *Dâquet*

SUBVŌLŌ & **SUBVŌLITŌ**, as, avi, atum, arē. *Voler en haut.* *PHR.* Numeruſque ex ordine major Subvolat, & remos pluſis circumvolat alis. O. In caeleſtem locum ſubvolare. *Cic.*

SUBVŌLVŌ, is, vī, vŏlūtum, ērē. *Rouler, faire rouler.* *PHR.* & manibus ſubvolvere ſaxa. V.

SUBŪRBANITAS, atis. f. *Cic. Voisinage d'une ville.*

SUBŪRBANUM, ī. n. *Plī.* & **SUBŪRBIA**, ōrum. *Cic. Fauxbourg.*

SUBŪRBANUS, ā, ūm. *De Fauxbourg, qui eſt dans le voiſinage de la ville.* *SYNT.* Suburbanus fundus, hortus. *Cic.* Suburbana tura. *H. Villa. C.*

SUBŪRRĀ, æ. f. *Roma vicus in quo meretricum diverſoria erant.* *PHR.* Fama non nimium bonæ puellam, Quales in mediâ ſedent ſuburrâ. *M.* Latrent ſuburræ canes. *H.* Suburrana magiſtra. *M. i. meretrix.*

SUBŪRGĒŌ, es, ērē. *Preſſer un pen.* *PHR.* Namque furens animi dum proram ad ſaxa ſuburget. V.

SUBŪRŌ, is, uſſī, uſtūm, ērē. *SUE. Brûler un pen.*

SUBŪVIDŪS, ā, ūm *Plī* *Un peu humide, moite.*

SUBVŌL FŌRŪS, ā, ūm. *Plr.* *De couleur de Vau-rour. noirâtre.*

SŪCCĒDŌ, is, cēſī, cēſum, ērē. *Entrer dedans.* *SEN.* Subēō, prŏgrēdŏr, ſubīnrŏ, accēdŏ. *PHR.*

Noſtris ſuccede penatibus hoſpes. V. Feſſi parvæ ſuccedimus urbi. V. Umbræ ſuccedere. V. Rex juſſæ ſuccedit aquæ. O. Conſtitit ante domum; neque enim ſuccedere teſtis Fas habet. O. Succedere portis. V. Succedere murum. *Tac.* Ad muros. *Liv.* In pugnam. *Liv.*

SŪCCĒDERĒ. [Pro in alterius locum venire.] *Succeder.* *SYN.* Subſtitū, ſufficī, ſūppŏnī, ſūbmīttī. *SYNT.*

Succedere alicui. *Cic.* Alicuius honori. O. In vicem. *Plī.* In locum alterius. *Cic.* In opes paternas. *Liv.* *PHR.* Rurſus cura patrum cadere & ſuccedere matrum. V. Cernis & emenſas in lucem tendere noctes; Et jubat hoc nŕitidum nigræ ſuccedere nocti. O. Fugere pudor, verumque ſideſque, In Quorum ſubiſſe locum fraudeſque dolique. O. In domini ſubeat partes. O.

SŪCCĒDERĒ. [Pro proſperè cadere.] *Reſſir.* *PHR.*

Timui ne non ſuccederet. *H.* Si minus ſuccedet. *Cic.* Melius ſuccedit tempus. *Cef.* Negotium ſuccedit. *Pla.*

SŪCCENDŌ, is, dī, ſum, ērē. *Allumer.* *PHR.* Torrei ſuccenſis ignibus. *Cic.* Crines ſuccendit flamma. *L.* Succenſus amore. O. Irâ. *Sil.* **SŪCCENDERĒ**. *Animer.* *PHR.* Succendere claffica cantu. *L.* Mero ad bella ſuccenſi. *S.*

SŪCCENſĒŌ, es, ſūt, ērē. *Se fâcher.* *PHR.* Id ſuccenſes mihi. *Pla.* Dī hominibus ſuccenſent. *Cic.* (Vide *IRASCOR.*)

SŪCCENTIVŪS, ā, ūm. [Subſequens canendo.] *Qui accompagne dans un concert.* Succentiva tibia. *Var.*

SŪCCENTŪRIŌ, as, arē. f. *Propriè centuriam complere.*

SŪCCENTŪRIATŪ milites qui extra aciem in inſidiis collocabantur. *Unde apud Terent.* Ego in inſidiis hīc ero centuriatus. *Ter.* *Metaph.* Je ſeray en embuſcade.

SŪCCERNŌ, is, crēvī, crētum, ērē. [Sēparārē, ſēcērnrē.] *Bluter, tamifer, cribler.* *PHR.* Farinario cribro ſuccernunt. *Pla.*

SŪCCESSIŌ, ōnis. f. *Cic.* *L'action de ſucceder, ſucceſſion.*

SŪCCESSŌR, ōris. m. *Successeur.* *PHR.* Succesor tanti frater honoris erit. O. Sic quaſi Pythagoræ loqueris ſuccessor & hæres. M. Studii ſuccessor & hæres. O.

Successor fuit hic tibi Galle, proptertus illi; Quartus ab his ſerie temporis ipſe fui. O. Tantoque remoto Principe, mutatas orbis non ſenſit habenas. *Cl.*

SŪCCĒSSŪS, ūs. m. & **SŪCCĒSSUM**, ī. n. *Succès, evenement.* *EPITH.* Felīx, prŏſpĕr, lĕrŭs, ſēcūndŭs, ōptātŭs, fortunātŭs, exſpectātŭs, trīſtis, infelīx, dubīŭs, incertŭs, ancēps, grāvīſ, vāriŭs. *SYN.*

Evēntŭs. *PHR.* Succēſſu exultans animiſque Choræbus. V. Careat ſuccēſſibus opto, Quiſquis ab eventu facta notanda putat. O. Succēſſorumque Mineræ Indoluit. O. Succēſſus improborum plures allicit. *Ph.*

Succēſſus ad perniciem multos provocat. *Ph.* Sanguineæ ſuccēſſu cædis ovantem. O. Continuunt ſuperi pleno Romana favore Gaudia; ſuccēſſuſque novis ſuccēſſibus augent. *Cl.* Nunquam felicior arti Contigit eventus. *Sil.* Honeſta quædam ſcœlera ſuccēſſus facit. S. Nec tamen illa ſuo ſuccēſſu lætior. O.

Flebam ſuccēſſu poſſe carere dolos. O. Aspirat primo fortuna labori. V. Succēſſuſque acrior ipſo. V. Quacumque viam virtute petivit, Succēſſum Dea ſæva negat. V. Cæcoſque volutat Eventus animo ſecum. V. Eventuſque ſecundet. V. Quem ſi fortuna ſequatur Eventum pugnæ. V. Succēſſus urgere ſuos. *L.*

SŪCCIDĀ, æ. f. [Lana ſordibus plena & qualis ſuccifa eſt.] *Laine graſſe.* *PHR.* Vinum quod ſuccida nolit Lana pati. *J.* Succida vellera. *M.*

SŪCCIDIĀ; æ. f. *Cic.* [Maſſa carnis porcinæ ſalita à ſuccidendo diſta vel à cædendis ſuibus.] *Jambon, fleche de lard, &c.*

SŪCCIDŌ, is, cidī, cāsūm, ērē. *Tomber.* *PHR.* Sonere aures, ſuccidere artus. *Lr.* Genua ſuccidunt. *Pla.* In mediis conatibus ægri Succidimus. V.

SŪCCIDŌ, is, cidī, cisūm, ērē. *Conper.* *PHR.* At Rubicunda Ceres medio ſucciditur æſtu. V. Seges ſucciditur enſe. *Sil.* Trunco fagus ſuccifa. *S.*

SŪCCIDŪS, ā, ūm. *Qui tombe facilement.* *PHR.* Succiduo dicor procubuſſe genu. O. Succidui titubant gressus. *Cl.* Poplite ſucciduo genua intremuere. O.

SŪCCINGŌ, is, nŕī, nŕtūm, ērē. *Ceindre.* *SYN.* Cīngŏ, ampiŏ, cōcīcŏ, cīrcūmŏ. *PHR.* Illa ſeris

atram canibus succingitur alvum. O. Pallâ succinta cruentâ Tisiphone. *V. Vestem ritu succinta Dianæ. O. Succintus cursitat hospes. H. Succinctus pugione. Cic. Urbs portubus succinta. Cic. Succingere se armis. Cic. Terrore. Plî. Pectora curis subcincta. St.*

SUCCINŌ, is, nūi, ēnūm, ērē. [Canendo vel loquendo subsequi.] *Chanter, ou parler après un autre. PHR. Clamat, victum date: succinit alter; Et mihi dividuo findetur munere quadra. H. Succinis ambages.*

SUCCINUM, ī. n. [Electri genus.] *Ambre jaune. EPIH. Pinguē, flavēns, pallidum. PHR. In cujus manibus seu pinguis succina tritas Cernis Ephemeridas. J. Cum Phaëtonteâ formica vagatur in umbrâ Implicuit tenuem succina gutta feram. M. Lucet Phaëtonide condita guttâ. M. i. cadente à Populo arbore in quam mutata sunt Phaëtonis sorores.*

SUCCISIVUS, ā, ūm. *Compé, roigné. PHR. Succisivum tempus. PLI. i. quod à rebus necessariis succiditur. Succisivæ operæ. Cic.*

SUCCLAMATIŌ, ōnis. f. *LID. Acclamation, applaudissement.*

SUCCLAMŌ, ās, āvī, ārūm, ārē. *LIV. Se reclaimer, faire des acclamations. Succclamare ad aliquid. LIV. Succclamatum à militibus. LIV.*

SUCCOLLŌ, ās, āvī, ārūm, ārē. *Sue. [Collum supponere, subjectis cervicibus sublevare.] Porter sur ses épaules. (Vide FERŌ. Ferre humeris.)*

SUCCŌSŪS, ā, ūm. *Col. [Succo plenus.] Plein de suc.*

SUCCRESCŌ, is, crēvī, crētūm, ērē. *Croître, venir par d'ssous. PHR. Cortex succrescit ab imo. O. Haustum cratera repleri Sponte suâ; per seque vident succrescere vina. O. Succrescere gloriæ seniorum. LIV. Aetati alicujus. Cic.*

SUCCŪBA, æ. f. [Quæ se alieno marito subijcit.] *Adultere. PHR. Lecti quoque succuba nostri Mœreæ. O.*

SUCCUMBŌ, bis, bŭi, bitūm, ērē. *Succumber. PHR. Succumbere nescia somno Lumina. O. Huic uni potui succumbere culpæ. V. Virtutem turbæ succumbere vidit. O. Jam fera Cæsaribus Germania, torus ut orbis, Victa potest flexo succubuisse genu. O. Quos videt invitos succubuisse sibi. T. Succumbere fatis. V. Labori. Cas. Fortunæ, doloribus, senectuti. Cic. Oneri. LIV.*

SUCCURRŌ, is, rī, sūm, ērē. *Secourir. SYN. Sūbvenīŏ, aūxilīŏr, jūvŏ, ādjūvŏ. PHR. Regis succurrite tectis. V. Rebus succurrite fessis. V. Non ignara mali miseris succurrere disco. V. Succurrere lapsis. O. Labori alicujus. V. Dolori. Pr. (Vide AUXILIŌR.)*

SUCCURRĒRĒ. [Pro in mentem venire.] *Venir dans l'esprit. PHR. Pulchrumque mori succurrit in armis. V. Ut quidque succurrit, libet scribere. Cic.*

SUCCŪS, ī. m. *Le suc. EPIH. Pinguis, liquidus, dulcis, tēnēr, rigūus, amarus, tristis, lethifēr, lethālis, acēr, acerbūus, crūdūus, ignāvūus, langūidus. SYN. Liquŏr, hūmŏr. SYNT. Succus herbæ. O. Lactis. Plî. Terræ. Cic. Corporis. Ter. Arboris. Plî. Purpuræ. Plî. Veneni. O. Succus ingenii. Quin. Civitatis. Cic. Metaph. PHR. Pomaque degenerant succos oblita priores. V. Sæpe tulit lassus succus amarus opem. O. Horrendis infamia pocula succis. O. Abit in aëra succus corporis. O. Nocituro succo tumescit herba. S. Nam fata vere novo teneris lactentia succis. O. Purgureo spumarunt pocula succo. Sil. Succis quas*

mitibus herbas Hortus alit. O. Media fert tristes succos, tardumque saporem Felicis Mali. V. Tyrioque rubentia succo. O. Illa Machaonios superant medicamina succos. O. Lethæi gramina succi. O. Flores & succos incoquit atros. O. Cultosque venefica succos Mergit in ære cavo. O. Pingui fervent incendia succo. V. Sudanti prorepunt Balsama succo. Cl.

SUCCŌSSĀTŌR, ōris. m. *Qui secoŏne fort. PHR. Succŏssatorisque caballi. Lucil.*

SUCCŌSSIŌ, ōnis. f. *Secousse, secoŏnement. Succussio terræ. S.*

SUCCŪTIŌ, is, cŭsī, cŭsūm, ērē. *Secouer. SYN. Quāsŏ, cŏncŭtiŏ, quātīŏ. PHR. Ferratos utrinque rotarum succutit orbes. Lr. Sed leve pondus erat nec quod cognoscere possent Solis Equi: utque... Sic onere infueto vacuos dat in aëre saltus; Succutiturque altè, similisque est currus inani. O.*

SUCTŪS, ūs. m. *PLI. L'action de succer.*

SUCŪLĀ, æ. f. *Pla. [Dim. & Suc.] Une jeune Truie.*

SUCŪLĀ, æ. vīr. [Machina quâ circumvolvuntur funes.] *Truie. SUCŪLĀ. Pla. [Genus vestis intima.] Sorte de robe de dessous.*

SUDABUNDŪS, ā, ūm. *Qui est tout en sueur. PHR. Totaque ludos Turba repente suos jam sudabunda reliquit. O.*

SUDARIŪM, īī. n. [Linteolum quo sudor faciei detergitur, & purgantur nares.] *Mouchoir. PHR. Nam sudaria setaba ex iberis, Miserunt mihi muneri fabullus, &c. C. SUDARIUM. [Tonsorium linteum.] Linge. PHR. Jam mihi nigrescunt tonsâ sudaria barbâ. M.*

SUDATIŌ, ōnis. f. *SEN. L'action de suer.*

SUDĀTŌR, ōris. m. *Plî. tŭx, tŭis. f. Qui sue aisément. PHR. Sudatrix toga. M. Qui fait suer.*

SUDĀTŌRIŪM, īī. n. *SEN. Eauve pour faire suer.*

SŪDES, is. f. [Genus-teli militaris paxillus igni torridus.] *Un pieu. EPIH. Longâ, durâ, tērēs, præŭtâ, frāxīnēâ, rŏbŏrēâ, acūtâ, ferratâ, æratâ. SYN. Stīpēs. PHR. Quis tardamve sudem melius celeremve sagittam Jecerit. T. Stipitibus duris agitur, sudibusque præustis. V. Æratasque fudes & curvæ cuspidis uncus. T. Torrere fudes. St. Vibrare. Sil. Sudibus concurrere. LIV. Sude figit obstatâ. O. SŪDES [Pro palo quo alligantur vites.] *Pieu, échalas. Fraxineas aptare fudes furcasque bicornes. V. Quadrifidasque fues & acuto robore vallos. V.**

SUDŌ, ās, āvī, ārūm, ārē. *Suer. SYN. Dēsūdŏ, ēxūdŏ, sūdŏrē perfūdŏr, sūdŏrēm mītŏ. PHR. Tu pulmentaria quære Sudando. H. Puer sudavit in armis. St. Multa tulit fecitque puer, sudavit & alsit. H. Occupat obsessos sudor mihi frigidus artus; Cæruleæque cadunt toto de corpore guttæ: Quæque pedem movi, manat locus; Equæ capillis Rŏs cadit. O. Fumant sudoribus artus; Oraque projectâ squallent arentia liuguâ. L. Ossaque & artus Perfundit totos proruptus corpore sudor. V. Sudoribus ora Pulverulenta rubent. Cl. Jamque agitur largus per membra fluentia sudor. T. Immundus olentia sudor Membra sequebatur. V. Sudor fluit undique rivis. V. Toto corpore sudor Liquitur, manat. V. Sudore fluentia multo Brachia. Cl. Hic (Equus) vel ad Elei metas & maxima campi Sudabit spatia, & spumas aget ore cruentas. V. Æstiferis Libyæ sudabit in arvis. St. Sudare sanguine. LIV.*

SUDARĒ Metaph. [*Pro stillārē fluērē.*] *Conler, dé-
goutēr.* PHR. Tepido sudant humore lacunæ. *V.* Et du-
ræ Quercus sudabunt roscida mella. *V.* Pinguia corti-
cibus sudent electra Myricæ. *V.* Hoc tibi campani su-
dabit bacca Venafri unguentum. *M.* Sudataque ligno
Thura ferat. *O.* Affiduis flebile marmor aquis. *Saust.*

SUDARĒ. Per transi. [*Pro vehementer laborare.*] *Trav-
vailler.* Sudavi satis. *F.* Sudabis pro communibus
commodis. *Cic.* Sudatum opus. *F.* (Vide LABORO.)

SUDŌR, ōris, m. *Sueur.* EPITH. Flūens, stillans, an-
helūs, tepidūs, madidūs, æstivūs, immundūs, squā-
lidūs, gelidūs, frigidūs, salsūs. PHR. Videt exhaustos
sudoribus artus. *Cl.* Tonfis (*ovibus*) illotus adhæ-
sit Sudor. *V.* Salsusque per artus Sudor iit. *V.* A te
sudor abest. *C.* Virūm sudoribus ardet Pulvis. *St.*
Effortos tepidis sudoribus artus. *St.* Carens belli su-
dore. *St.* Equi fumantes sudore. *V.* Vultus sudore ma-
dentes. *Sil.* Obfessos occupat artus Sudor. *O.* Sudo-
rem elicere. *Cel.* Emittere. *Pl.* Cœruleusque fuit to-
to de corpore sudor. *O.* Sudorisque madens per col-
lum splendidus humor. *L.* Incertus ibidem Sudor, &
ille quidem moriturus frigidus aet. *V.* Perque meos
artus frigida gutta fuit. *O.* Frigida de totā fronte
cadebat aqua. *Pr.* Occupat obfessos sudor mihi frigi-
dus artus. *O.*

SUDŌR. [*Pro labore.*] *Travail, effort.* PHR. Multo-
phaleras sudore receptas. *V.* Egregius sudor memo-
randaque virtus. *St.* Stylus ille tuus macti sudoris est.
Cic. O! quantus instat navitis sudor tuis. *H.*

SUDŪS, ū, um. *Serain.* SYN. Sērenās. PHR. Ergo ubi
ver nactæ sudum camposque liquentes. *V.*

SUDŪM, ī, n. *Beau temps.* PHR. Arma inter nubem ca-
li in regione serenā Per sudum rutilare vident. *V.*

SŪESCŌ, (& SŪEŌ. *Antiquum verbum*) is, evī,
ētūm, ērē. *Avoir coutume.* SYN. Solēō, isuescō, cōn-
fuescō. PHR. Jovi deducere parvam Sueverat, & ge-
nibus ludenteim aptare paternis. *Cl.* Cœtus Projecit
quibus acer Etyx in prælia fuetus Ferre manum. *V.*
Bella nefanda parat fuetus civilibus armis. *V.* Suetus
bellare. *Sil.* Nec frigora quimus usurpare oculis, neque
voces cernere suemus. *Lr.* Quod nos umbram per hi-
bere suemus. *Lr.*

SŪESSĀ, æ, f. *Pl.* [*Campaniæ oppidum.*] *Sessa.*

SŪESSIŌNĒS, ūm. *Pl.* [*Galliæ Belgicæ populi.*] *Peu-
ples du Comté de Soissons.*

SŪEVĪ, ōrūm. [*Germaniæ populi.*] *Ces. Peuples occu-
poient la Saxe, la Bavière, l'Aurriche, la Suède, la
Norvege, &c.* PHR. Aut quos sub axe frigido succos
legunt Lucis Suevi nobiles hercineis. *S.* Fundat ab ex-
tremo flavos aquilone Suevos Albis; & indomitum
Rheni caput. *L.* Flavis signabat jura Suevis. *Cl.*

SUFFARCINŌ, ās, avi, atūm, arē. [*Ōnērārē.*] *Char-
ger.* Vidi suffarcinatam. *Ter.*

SUFFARRANĒŪS, ī, m. *Pl.* [*Qui far in castra con-
vehit.*] *Vivandier.*

SUFFERRĒ, fers, ūlī, lītūm, ferrē. *Soutenir, supporter.*
SYN. Sūstinēō. PHR. Nec claustra nec ipsi Custodes
sufferre valent. *V.* Durum sufferre laborem. *Lr.* Suf-
ferre sumptus. *Ter.* Onus. *Cic.*

SUFFERRĒ. [*Pro pati.*] *Souffrir.* SYN. Sufferre ma-
lum. *Ter.* Poenas. *Cic.* Multam. *Cic.* Vulnera. *St.*

SUFFERVEFACIŌ, is, feci, factūm, ērē. *PL.* *Faire
boissiller.*

SUFFERVEŌ, es, vūī, ērē. *PL.* *Boissillonner un pain.*

SUFFĒS, ēris, m. *Liv.* [*Lingua punica, consul.*]
Un des Souverains Magistrats de Carthage.

SUFFICIŌ, is, feci, factūm, ērē. *Suffire, être assez fort,
pouvoir résister.* PHR. Sufficitque malis animus. *O.* Nec
sufficit umbo Ictibus. *V.* Nec nos obniti contra,
nec tendere tantūm Sufficimus; superat quoniam
fortuna, sequamur. *V.* Prædium sufficit annuis victi-
bus. *Pl.* Ad victum sufficere. *Quin.* Panem quæra-
mus aratro Qui satis est mensis. *L.* Nec vidisse se-
mel satis est. *O.*

SUFFICĒRĒ. [*Pro Administrārē.*] *Donner, fournir.* SYN.
Sūppeditō, præbēō, ministrō. PHR. Ipse pater Da-
nais animos viresque secundas Sufficit. *V.* Cum den-
te recluditur iuncto Sufficit humorem tellus. *V.* Suffi-
ciunt pecori frondem, aut pastoribus umbram. *V.*
Frondentia Capris Arbuta sufficere, & fluvios præbe-
re recentes. *V.*

SUFFICĒRĒ. [*Pro substituere.*] *Remplacer.* PHR. At-
que aliam ex aliā generando sufficere prolem. *V.* suffi-
cere consulem. *Cic.* Sufficere in locum. *Liv.*

SUFFICĒRĒ. [*Pro maculare.*] *Tâcher.* PHR. Arden-
tesque oculos suffecti sanguine & igni. *V.* Maculis
suffecta genas. *V. F.* Suffecta que letho Lumina. *V. F.*

SUFFIGŌ, is, xī, xūm, ērē. *Ficher, attacher.* SYN.
Affigō. SYN. Suffigere cruci. *Cic.* In cruce suf-
figat servum. *H.* Erecto suffixus robore. *Sil.* Stimu-
los dolori suffixit novos. *S.*

SUFFIMĒN, inis, n. & SUFFIMĒNTŪM, ī, n. *Pl.*
SYN. Ōdōrātī ignēs. *O.* Parfum. PHR. Pete virgineā
suffimen ab arā. *O.* Sanguis Equi suffimen erit. *O.*

SUFFINDŌ, is, ērē. *PL.* *Fendre un peu.*

SUFFIŌ, is, ivī, itūm, irē. [*Suffumigare.*] *Parfu-
mer.* PHR. Suffite Thymo. *V.* Tetrīs se suffit odori-
bus *Lr.* Dein quemcumque locum externæ tetigere
puellæ Suffit, & purā limina tergit aquā. *Pr.* Igni-
bus æthereis terras suffire feraces. *Lr.* Largis satian-
tur odoribus ignes. *O.*

SUFFITIŌ, ōnis, f. & SUFFITŪS, ūs, m. *PL.* *Fumi-
gation.*

SUFFITŌR, ōris, m. *PE.* *Parfumeur.*

SUFFLAMĒN, inis, n. [*Retinaculum rotæ decurren-
sis.*] *Ce qui sert à enraier des roues dans une décente.*
PHR. Ipse rotam stringit multo sufflamine consul. *F.*
Nec res arretitur longo sufflamine litis. *F.* *Metaph.*
Chicane.

SUFFLAMINŌ, ās, avi, atūm, arē. [*Sufflamine reti-
nere.*] *Enraier.* Metaph. *arrêter.* PHR. Tanta illi erat
velocitas orationis, ut Augustus dixerit Aterius noster
sufflaminandus est. *Sen.*

SUFFLATIŌ, ōnis, f. *Pl.* [*Aquæ bullarum intumef-
centia.*] *Bouteilles qui s'élèvent sur l'eau.*

SUFFLATŪS, ūs, *Pl.* [*Sufflandi actus.*] *Souffle.*

SUFFLŌ, ās, avi, atūm, arē. *Souffler.* PHR. Sufflavie
buccis terque quaterque suis. *M.* **SUFFLARĒ.** [*Pro
in aurem dicere.*] *Dire à l'oreille.* PHR. Sufflavie nes-
cio quid uxori. *Pla.*

SUFFOCATIŌ, ōnis, f. *PL.* *Suffocation, étranglement.*

SUFFOCŌ, ās, avi, atūm, arē. *Suffoquer, étouffer.* PHR.
Suffocent animam dira venena tuam. *O.* Urbem fame
suffocare. *Cl.* Huic gemina nares & spiritus oris
Multa reluctanti obstruitur. *V.* Immanes pressis elidere
faucibus Urso. *Com.* Saxa trabesque super, totosque
involve vite montes; Vivacemque animam missis eli-
dite sylvis... Sylva premat fauces; & erit pro vulnere

pondus, Obrutus immani cumulo sub pondere Cœneus Æstuat arboreo, congestaque robora duris Fert humeris: sed enim postquam super ora caputque Crevit onus; nec habet quas ducat spiritus auras, Deficit O.

SUFFODIŌ, is, fōdī, fōssūm, ērē. *Foir, percer par dessous.* SYN. Cīvō, ēxcivō, fōdiō. PHR. Sus rostro suffodit. *Col.* Suffodere montem. *Pli.* Suffosso revolutus Equo. *V.*

SUFFRAGATIŌ, ōnīs, f. *Cic.* [Suffragandi actus.] *Voix, suffrage.*

SUFFRAGATOR, ōrīs, m. *Cic.* Qui donne son suffrage.

SUFFRAGATORIŪS, ā, ūm *De suffrage.* Suffragatoria amicitia. *Cic.*

SUFFRAGIŪM, īī, n. *Suffrage.* EPITH. Cōrrūptūm, cācūm, trītē, vitiōsūm. PHR. Non ego ventosæ plebis suffragia venor. *H.* Populo suffragia libera dantur. *J.* (Vide CALCULUS, *suffrage.*)

SUFFRAGŌ, īnis, f. *Pli.* [Nodus sub crure.] *Le pli du jarret.* SUFFRAGŌ. *Col.* [Vitis soboles.] *Rejetton.*

SUFFRAGŌR, āris, ātūs sūm, ārī. *Porter son suffrage.* Suffragari alicui ad consulatum. *Cic.* SUFFRAGARI [*Per trans.*] *Favoriser.* PHR. Suffragante fortunā. *Cic.* Nullis suffragantibus meritis. *Cic.* Suffragari laudibus alicujus. *Cic.*

SUFFRÆNATIŌ, ōnīs, f. [Colligatio & arcta structura.] *Liaison, enchainement.* Lapis multa suffrænatione devinctus. *Pli.*

SUFFRICŌ, ās, āvī, ātūm, & ūī, frictūm, ārē. *Col.* *Froter légèrement.*

SUFFRINGŌ, is, ēgī, āctūm, ērē. *Rompere par dessous.* Crura canibus suffringere. *Cic.*

SUFFRIŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Col.* [Minutim friare.] *Emier.*

SUFFUGIŌ, is, fūgī, fūgtūm, ērē. [Clam aufugere.] *S'enfuir à la dérobée.* PHR. Suffugere in tecta. *Liv.* Suffugere tactum, sensum. *Lr.* [*Per trans.*] *Être insensible.* PHR. Hinc ubi suffugit sensum simul angulus omnis. *Lr.*

SUFFUGIŪM, īī, n. [Quo quis aufugit.] *Asile, refuge.* PHR. Quid nisi suffugium nimbos vitantibus essent. *O.* *De Nuce.* (Vide AZILUM.)

SUFFULCIŌ, is, ivī, itūm, īrē. [Fulciendo sustinere.] *Appuyer, étayer.* PHR. Vites percicis suffultæ. *Var.* Paribus suffulta columnis Porticus. *Lr.* Cibus artus suffulcit. *Lr.*

SUFFULCRŪM, ī, n. *Vit. Etaie.*

SUFFUMIGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *DAR. Enfumer.* Suffumigare oculos acribus medicamentis. *Cel.*

SUFFUNDŌ, is, fūdī, fūsūm, ērē. *PLA. Jetter, verser, répandre.* PHR. Lachrymis oculos suffusa niten-tes. *V.* Lingua est suffusa veneno: O. At si virginem suffuderit ore Ruborem. (Luna) Ventus exit. *V.* Omnia suffundens mortis nigrore. *Ir.* Oculorum aciem suffundere. *S.* Oculis sanguis suffusus. *Cic.* Maculis suffundi. *St.*

SUFFURŌR, āris, ātūs sūm, ārī. *PLA.* [Clam furari.] *Dérober en cachette.* (Vide FUROR.)

SUFFUSIŌ, ōnīs, f. *Epanchement.* Fellis suffusio. *Pli.* Suffusio. *Cel.* [Oculorum morbus.] *Cataracte.*

SUGGERŌ, is, gēsī, gētūm, ērē. *Donner, fournir.* SYN. Sūppēdiŏ, minīstrŏ. PHR. Alimentaque tellus suggerit. *O.* Sylvæ feras suggerunt. *Pli.* Suggestere

materiam criminibus. *Liv.* Rei sumptus. *Ter.*

SUGGERĒRĒ. [*Pro sūppōnērē.*] *Mettre dessous.* PHR. Magno veluti cum flamma sonore Virgea suggeritur costis undantis aheni. *V.* SUGGERĒRĒ. [*Pro sūblitūērē.*] *Mettre à la place.* PHR. Bruto statim Horatium suggerunt. *Liv.* SUGGERĒRĒ, (*Pro in memoriam revocare.*) *Suggester, faire resouvenir.* PHR. Si memoria defecerit, tuum est ut suggeras. *Cic.*

SUGGESTŪM, ī. n. & SUGGESTŪS, m. *Cic.* (Locustio editior è quo concio habebatur ad populum, ita dictus quod suggererentur ligna.) *La tribune aux harangues à Rome.* SUGGESTŪS comæ. (*Metaph.*) *Le devant d'une perruque. Le haut d'une coiffure.* PHR. Celsæ procul aspice frontis honorem, Suggestumque comæ. *St.*

SUGGREDIŌR, ēris, grēsūs sūm, ēdī. *S'avancer, se couler secrètement.* Suggesti propius speculatores. *Tac.*

SUGILLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Pli.* (Carnem percussu maculare.) *Meurtrir.* Viri sugillari. *Liv.* (*Metaph.*) *Traité avec ignominie.* SUGILLATIŌ, ōnīs, f. *Pli.* *Contusion, meurtrissure.* SUGILLATIŌ. *Pli.* (*Metaph.*) *Flétrissure de la réputation.*

SUGŌ, is, sūxī, sūctūm, ērē. *Succer.* PHR. Marte sacros scires: timor absuit, ubera sugunt. *O.* (Vide UBĒRA.) Sugere errorem cum lacte. *Cic.* *Metaph.*

SŪI, sibi, sē. & SŪIMĒT, sībimēt, &c. *Pron. de soi, à soi.* PHR. Oblitusque sui. *V.* Dissimilisque sui. *O.* Seque ex oculis avertit. *V.* Teque sibi generum Tethys emat omnibus undis. *V.* Gravis Senectus sibimet. *S.*

SŪILĒ, is, n. *Col.* [Stabulum suum.] *Etable à cochons.*

SŪILĀ, æ, f. *Cel.* [Porcina caro.] *Chair de cochon, lard.* SŪILLŪS, & SŪINŪS, ā, ūm. *VAR. De cochon.* Suillum pecus. *Pli.* Suillus grex. *Liv.* Suina, caro. *Var.*

SULCATIM, adv. *Par sillons.* Facies sulcatim concisa. *Pomp.*

SULCATIŌ, ōnīs, f. *Var.* [Sulcandi actus.] *L'action de sillonner.*

SULCATOR, ōrīs, m. *Qui fait des sillons.* PHR. Nigri sulcator averni Charon. *St.* Sulcator navita ponti. *Sil.*

SULCŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Sillonner, labourer.* SYN. Prōscindŏ, scindŏ, ārŏ, ēxārŏ. PHR. Duro sulcata Camilli Vomere *Rura. L.* (Vide ARO.)

SULCARĒ. *Metaph.* PHR. Nos fragili ligno vastum sulcabimus æquor. *O.* Sulcat maria alta carinā. *V.* Pedibus sulcare pruinas. *Pr.* Sulcare cutem rugis. *O.*

SULCŪS, & SULCŪLŪS, ī. m. dim. *COL. Sillon.* EPITH. Lōngūs, prōfundūs, āltūs, cūrvūs, prōcūrvūs, tēnūis, rēctūs, cērēālīs. PHR. Herbaque quæ laruit cerealibus obruta fulcis. *O.* Ausim vel tenui vitem committere sulco. *V.* Hic plantas tenero abscondens de corpore matrum, Deposuit fulcis. *V.* Cum sulcos æquant fata. *V.* Delet sulcos iterata priores Orbita. *St.* Pars aptare locum tecto, & concludere sulco. *V.* Vere fabis satio: tunc te quoque Medica putres Accipiunt fulci. *V.* Sulcum impresso patefecit aratro. *O.* Arent fulci. *O. i. fata.*

SULCUS *Metaph.* *Per trans.* PHR. Ora fatiscunt Vulneribus; grandæque rubent in pectore fulci. *Cl.* Canebant æquora sulco. *V-F.* Infundunt pariter sulcos, totumque dehiscit Convulsū remis æquor. *V.*

SULMŌ, ōnīs, m. [Pelignorum oppidum Ovidii patria.] *Salmonā*. *PHR.* Sulmo mihi patria est gelidis uberrimus undis, Millia qui novies distat ab urbe decem. *O.* Huius erat, Solyinus Phrygiā comes unus ab Idā, A quo fulmonis mœnia nomen habent. *O.* Hospes fulmonis aquosī.

SULPHŪR, ūrīs, n. *Souffre*. *EPIT.* Ōlēs, ōdōrūm, mīleōlēns, tētrūm, pīngue, flāvūm, lūtēūm, cārūlēūm, vīvax, vīvūm, ardēns, fūmāns, liquidūm, lūridūm, cālidūm *PHR.* Lutea ut exiguis ardescunt sulphura fumis. *O.* Et quæ de calido sulphure fumat aqua. *O.* Et odori sulphuris aura. *St.* Ut pene extinctum cinerem si sulphure tangas Viveret. *O.* Non aliter quā cum summis circumlita tædis Admotas rapiunt vivacia sulphura flammæ. *O.* Aëra contristans graveolentis sulphuris aurā. *Vida.* Luteaque exiguis arescunt sulphura flammis. *O.* Tactaque fumanti sulphure Caler ovis. *O.* Limen odorum Sulphure cæruleo nigroque bitumine fumat. *Cl.* Et spumas miscent argenti vivaque sulphura. *V.* Cum tonat, Illex Sulphure discutitur sacro. *P. i.* fulmine. Circum loca sulphure fumant. *V.* Ignis tecto sulphure vivax. *L.* Cærulei puro de sulphure fumi. *O.*

SULPHŪRARIĀ, æ, f. *VAR. Souffriere, mine de souffre.*
SULPHŪRARIŪS, ī, m. *PLI.* Qui tire le souffre de la mine.

SULPHURATIŌ, ōnīs, f. *SEN.* L'action de souffrir, de donner l'odeur du souffre.

SULPHURATŪM, ī, n. [Lignum exile sulphure circumlitum.] *Une allumete.* Qui pallentia sulphurata fractis permurat vitreis. *M.*

SULPHURATŪS, ā, ūm. *Souffré.* *PHR.* Sulphurata lana. *CEL.* i. sulphuris fumo tincta. Nec sulphuratæ lippus infitor mercis. *M.* Inducto ceratæ sulphura tædæ. *O.* Atro circumlita sulphure fumant. *Sil.*

SULPHURĒŪS, ā, ūm. *De souffre.* *PHR.* Sulphureā Nar albus aquā. *V.* Sulphureis ardet fornacibus Æthna. *O.*

SŪM, ōs, ēst, fūī, ēssē. *Je suis, tu es, il est; J'ay été, être.* Sum totus vester. *Cic.* [Alia multa significat pro variis casibus quos copulat, ut] est boni iudicis *Cic. i. pertinet.* Esse esui. *Cic. i. comedi posse.* Magni esse apud aliquem. *Cic. i. estimari.* Esse oneri ferendo. *Liv. i. Parem.* Mihi desiderio est. *S. i. cupio.* Esse ab aliquo. *Cic. i. partes tueri.* Esse ad urbem, domi. *Cic.* Apud aliquem. *TER. i. manere.* Esse in ditione. *Cic.* Mira sum alacritate *Cic. i. mirè alacer.* Est in quæstione. *Cic.* Erit ubi, &c. *Cic. Sup. tempus.* est quod gaudeas. *Cic.* Est tribus festertis. *Cic. i. valet.* Mihi eras mortuus. *PLA. i. videbaris.* Est mihi melius. *Cic. i. habeo me.* Esse odio, amori, crimini. *Cic.* Esse alicui in deliciis. *S.* Esse in oculis omnium. *Cic.* Esse in invidiā, in morā, in metu. *TER.* Esse summo honore. *Cic.* Est mihi iter, in . . . *TER.* Cum non ero. *Cic. i. post mortem.* Sæpe est cum, &c. *TER. i. evenit.* Si futurum est. *PLA. SŪM* aliquando supprimitur. *Ut.* Tunc ille Æneas? Quis furor ô! cives. *V. O!* qualis facies. *J.* Cujum pecus? an Melyæi? *V. i. pertinet ad.* Magni oneris hæc sunt. *PLA. i. onerosa.* Meum est facere. *Cic. i. mei officii.* Sunt mihi nymphae. *V. i. habeo.* *PHR.* Noris nos, inquit, docti fumus. *H.* Si quibus in terris, quā simus in urbe, rogabit. *M.* Nunc scio quid sit amor. *V.* Stare viri? Quæ causa viæ, quive estis in armis. *V.* Sitis & in tuto semper amore pa-

res. *Pr.* Este duces o! si qua via est. *V.* Esto nunc sol testis. *V.* Non dabitur regnis, esto, prohibere latinis. *V.* Rex erat Æneas nobis. *V.* Ad mala jam pridem non sumus ulla rudes. *O.* Sunt mihi bis septem præstanti corpore nymphae. *V.* Nunc uterus vitio est . . . rara est quæ velit esse parens. *O.* Non nostrum inter vos tantas componere lites. *V.* Tantæ molis erat Romanam condere gentem. *V.*

SŪMĒN, īntis, n. [Papilla suilla, vel edulium ex papillis suillis post partum sectis & salitis.] *Terine de truie.* *PHR.* Esse putes nondum fumen sic ubere largè Effluit, & vivo lacte papilla tumer. *M.* Quanta labes larido, quanta sumini absumedo. *Pla.*

SŪMMĀ, & **SŪMMŪLĀ**, æ, f. dim. *Sen.* [Pecuniarum collectio.] *Somme.* *SYNT.* Summa argentaria, *Pla.* Summa amplissima. *Cic.* Summa nummorum, patrimonii. *H.* Summæ totius creditor. *Quin.* De summâ deträhere. *Cic.* Summam facere, immicuere. *Cic.* (Vide *DIVITIÆ.*)

SŪMMĀ. *Per trans.* pro collectione aliarum rerum. *PHR.* Vitæ summa brevis. *H.* Ut nec finis nec summa sit ulla. *LR. i. numerus.* **SŪMMĀ.** [Pro eo quod in rebus præcipuum est.] *L'essentiel, le nœud d'une affaire.* *PHR.* Naviget, hæc summa est. *V.* Summa operis. *H.* Militiæ. *Tac.* Salutis. *LR.* Summa orationis, cogitationum. *Cic.* Summa rerum. *Tac.* La souveraine autorité. Belli summa puero credere. *V. i. imperium, regimen.*

SŪMMANŪS, Pluto imperorum Deus, ita dictus quasi summus Deorum manium. *PHR.* Reddita, quisquis is est, summam templa feruntur, Tunc cum romanis Pyrrhe timendus eras. *O.*

SŪMMARIŪM, ī, n. *S. sommaire, abrégé.*

SŪMMARIŪS, ā, ūm. *Cic.* [Qui reliquis vult præminere.] *Qui veut dominer.*

SŪMMATES, ūm, m. *Idem quod optimates & primates.* Summates matronæ. *PLA.* Femmes de qualité.

SŪMMATIM, adv. *Sommairement.* Summatim attingere. *LR.*

SŪMMATŪS, ūs, m. *Liv. Souverain autorité.* *PHR.* Imperium sibi cum ac summatum quisque petebat. *LR.*

SŪMMĒ, adv. *Grandement, extrêmement.* *SYNT.* Summè miser, summè officiosus. *Cic.* Summè petere. *Cic.*

SŪMMÆNIANŪS, ā, ūm. [Qui sub mœnibus habitat.] *Qui demeure près des ramparts.* *PHR.* Summænianas canet inter uxores. *M. i. meretrices.*

SŪMMOPĒRĒ, adv. *Cic.* Considérablement.

SŪMMŪM, adv. *Au plus, pour le plus.* Tres summum auctores. *Quin.* Hodie, aut summum eras. *Cic.*

SŪMMŪS, ā, ūm. *Le plus haut, le plus élevé.* *SYN.* Altus, sup̄remus, extrēmus, ultimus, m̄ximus. *PHR.* Imis permiscet summa. *L.* Summoque ulularunt vertice nymphae. *V.* Sed summa sequar fastigia rerum. *V.* Illa vel intactæ segetis per summa volaret Culmina. *V.* Pedibus summas æquabis arenas. *V.* Summis in montibus. *V.* Hi summo in fluctu pendent. *V.* Et jam summa procul villarum culmina fumant. *V.* Summa aqua. *Cic. i. superficies.* Oscula summa delibat. *V.* Il baise le bout des levres.

SŪMMŪS. [ultimus, extrēmus.] *Dernier.* *PHR.* Venit summa dies & ineluctabile tempus Dardaniæ: fuimus Troes. *V.* Hunc quoque summa dies nigro submergit averno. *O.* Summa senectus. *Cic.* **SŪMMŪS**. Puteus. *PLA.* Le fond d'un puits. Summi digiti. *CEL.* Le bout des doigts.

SUMMUS. *Pro maximo.* **SYNT.** Summa pax. *Lr.* Summa voluptas. *H.* Vir summus. *Pla.* Summe Deum rector. *O.* Summi mali materia. *H.* voce summā resonans. *H.* Summa ingenia. *Cic.* Summa aetas, hyems. *Cic.* Fides. *Liv.* Forma. *Ter.* Summus dolor. *Plī.* Jus summum. *Cic.*

SUMMUTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Cic.* *Changer l'un contre l'autre.*

SUMŌ, īs, sūmī, sūmtūm, & sūmpsī, sūmptūm, ērē. **SUMPTITŌ,** ās, āvī, ātūm, ārē. freq. **PLI.** *Pren- dre.* **SYN.** Accipio, capio. **PHR.** Summi animum, gratefque Deo non terribus egi. *O.* Socerumque Lytaona sumit. *O.* Sumunt incendia vires. *H.* Sume superbiam Quasitam meritis. *H.* Scilicet ad speculi sumuntur imagine fastus. *O.* Si sine carne voles jentacula sumere frugi. *M.* Sumere iram. *O.* Sumite materiam vestris qui scribitis æquam Viribus. *H.* Sumere aquam ē fluvio. *O.* Sumebant minimos ora coacta cibos. *O.* Nec tamen indignor pro tantā sumere bellum Coniuge. *O. i. aggredi.* Crudeles sumere pœnas. *V. i. punire.* Operam sumebat inanem. *H.* Sumeret agrestem posito diademate falcem. *J.* Paulatim sumere formas. *V.* Sumere consilium. *H.* Laudemque a crimine sumit. *O.* Sumere togam virilem. *Cic.* Sumere oscula. *O.* Vestis mihi sumitur. *O.* Non mihi sumo ut te doceam. *Cic.* *aggredior.* Sumere hilarem diem. *TER. i. frui.* Sumere operam in re. *Ter.* Ad rem. *PLA. i. ponere.* Sumere mutuū. *TER.* *Emprunter.*

SUMPTIFICIŌ, īs, fēcī, factūm, ērē. **PLA.** *Dépenser.*

SUMPTIŌ, ōnīs. *Cic.* *Ce qu'on prend, emprunt.*

SUMPTUARIUS, ā, ūm. *Cic.* *Qui concerne la dépense.* Sumptuaria lex. *Cic.*

SUMPTUOSE, iūs, adv. *Somptueusement.* **PHR.** Vos convivia lauta sumptuose De die facitis. *C.* Jactare se sumptuosius. *Cic. i. superbius.*

SUMPTUOSUS, ā, ūm, iōr, īsīmūs. [*Qui magnos sumptus facit.*] *Qui fait bien de la dépense.* Sumptuosa adolescentia, sumptuosus homo. *Cic.*

SUMPTUOSUS. [*Pro magnifico.*] *Somptueux, qui coûte beaucoup.* **SYNT.** Convivia sumptuosiora. *M.* Sumptuosa hostia. *H.* Funera. *Caf.* Sumptuosa cœnæ. *C.*

SUMPTUS, ūs, m. [*Impensā.*] *Dépense, fraix.* **EPITH.** Ingens, immensus, superbius, magnificus, regalis, profusus, effusus. Tenuis, exiguus, levis, superfluus, annuus, dapsilis, publicus. **SYNT.** Sumptus temperare. *O.* Facere. *H.* Sustinere. *Cic.* Dare, minuire, ponere, infumere, impendere, suppeditare. *Cic.* Sumptui parcere, esse sumptui. *Pla.* **PHR.** Pyramidum sumptus ad sidera ducti. *Pr.* Nihil omnibus actum Tantorum impensis operum. *V.* Ex re sumptus præbetur avitā. *H.* Sumptu prodire extra modum. *Cic.* Publico sumptu oppida decorare. *Cic.*

SŪŌ, īs, sūī, sūtūm, ērē. *Coudre, joindre ensemble.* **PHR.** Ipsa autem seu cortibus tibi futa cavaris, Seu lento fuerint alvearia vimine texta. *V.* Perque area futa Per tunicam squalentem auto. *V.* De cæsis futa lacernis Pilea. *St.* Metuo ne quid suo capiti suat. *TER. i. ne quid mali accidat.*

SŪŌPTĒ, adv. Supte ingenio. *Cic.* *De son propre génie.*

SŪPELLEX, leāilis, f. & **SŪPELLECTILĒ,** īs, n.

[*Res mobiles ut vocant.*] *Les meubles.* **EPITH.** Divēs, lautā, spēciōsā, mūdā, prētīōsā, pūlehrā, māgnificā, splendīdā, supērbā, vīlīs, cūrtā, mūltā, infelix. **PHR.** Vilis cum paterā guttus, Campana supellex. *H.* Jamdudum splendet focus & tibi munda supellex. *H.* Vilisque supellex; Arbutæ crates, rastrī, &c. *V.* Arma cerealia, nautica. *V.* **SŪPELLEX.** [*Metaph.*] *Meuble.* **PHR.** Amici, optima vitæ supellex. *Cic.* Tecum habita, & noris quam sit tibi curta supellex. *P. i. quanta tibi desint.* Verborum supellex. *Cic.* *Amas.*

SŪPĒR. præp. *Sur, au dessus.* **PHR.** Famā super æthera notus. *V.* Geminā super arbore fidunt. *V.* Fronde super viridi requiescere. *V.* His accensa super. *V.* **SŪPĒR** epulas. *Cur.* Super cœnam. *PLA. i. cœnando.* **SŪPĒR.** [*ultra.*] *Au dela.* **PHR.** Super & Garamantas & Indos Proferet imperium. *V.* Nocte super mediā. *V.* **SŪPĒR.** [*Pro de.*] *De, sur, touchant.* **PHR.** Multa super Priamo rogitans, super Hectorē multa. *V.* Hac super re scribam. *Cic.* Hac super agrorum cultu pecorumque canebam, Et super arboribus. **SŪPĒR.** [*Pro præter.*] *Outre.* **PHR.** Super civitates quas memoravi. *Tac.* Super quā quod. *Liv.* Super omnia Caci Speluncam adjiciunt. *V.* **SŪPĒR** [*Pro plusquam.*] *Plus.* **PHR.** Super octingentos annos. *Tac.* Erant super mille. *Sue.* **SŪPĒR.** [*Pro.*] *Pour.* **PHR.** Nec super ipse suā molitur laude laborem. *V.*

SŪPĒR, adv. [*Pro desuper.*] *Par dessus.* **PHR.** Et super è vallo prospectant Troēs. *V.* Lectumque jugalem Quo perii super imponas. *V.* *O!* mihi sola super. *V. i. qua super est.* **SŪPĒR.** [*Pro insuper.*] *Outre cela.* **PHR.** Et super ipsi Dardanidæ pœnas poscunt. *V.* Satis superque habeo. *Cic.* *Plus qu'il ne faut.*

SŪPĒRĀ, ōrūm, n. *Le Ciel.* **PHR.** Omnes cœlicolas omnes supera alta tenentes. *V.* Supera ardua linquens. *V.* (*Vide CÆLUM.*)

SŪPĒRĀBĪLIS, ilē. *Surmontable.* **SYN.** Dōmābilis, vīncī facilis. **PHR.** Scilicet ut per vim non & superabilis ulli, Molle cor ad timidas sic habet ille preces. *O.* Murus scalis superabilis. *Liv.*

SŪPĒRADDŌ, īs, didī, ditūm, ērē. *Ajouter par dessus.* **SYN.** Addō, adjiciō. **PHR.** Lenta quibus toro facili superaddita vitis. *V.* Laurus superaddita busto. *Pr.* Et tumultum facite & tumulo superaddite carmen.

SŪPĒRADSTŌ, ās, stīī, stītūm, ārē. *Se tenir au-dessus.* **PHR.** Chalcidicæque levis tandem superadstitit arce. *V.*

SŪPĒRAGGERŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *COL.* *Entasser.* (*Vide AGGERO.*)

SŪPĒRALLIGŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. **PLI.** *Lier par dessus.*

SŪPĒRBĒ, iūs, īsīme. *Superbement, orgueilleusement.* **SYN.** Elātē, fastuosē. **SYNT.** Dīctum superbē. *Lr.* Superbius appellare. *Cic.* Preces accipere. *Tac.*

SŪPĒRBĪĀ, ē. f. *Orgueil, fierie.* **EPITH.** Tūmīdā, tūrgīdā, tūmēns, demēns, insolēns, inānīs, impēriōsā, mālēsānā, tūmēfāctā, protērvā, mīnāx, sēvā, indōmītā, effrānīs, effusā, vēnōsā, elātā, dāmnōsā, invīsā, vēsānā, īnsānā, īnflātā, tēmērārīā, elātā, vānā. **SYN.** Fastūs supērbī. *Pr.* Anīmī elātī, supērbī. *V.* Fastidiā. *M.* Tūmōr. *S.* Laūdūm, ārrēctī cupidō. *V.* **PHR.** Nec, quæ comitatur hono-

res Ausa tuam leviter tentare superbia mentem. *Cl.* Nec tanta superbia victis. *V.* Sed rupit rabidas accensa superbia voces. *Cl.* Indomitus furor, impatienſque superbia veri. *Sil.* Stirpis Achillæ fastus. *V.* Et tollens vacuum plus nimio gloria verticem. *H.* Sed fuit in tenerâ tam dura superbia formâ. *O.* Magnitudinem animi superbia imitatur. *Cic.* Si cum magnis virtutibus affers Grande supercilium. *S.* Animos Carthaginis altæ. Quantaque maternæ fuerit fiducia formæ. *O.* Ingratam Veneri pone superbiam. *H.* At venit qui vestra dies muliebribus armis Verba redargueret. *V.* Sume superbiam quæſitam meritis. *H.* Heu neſcis dominæ fastidia Romæ. *M.* Ponite inflatos tumidosque vultus. *S.*

SUPERBIA *damna.* *PHR.* Inquinat egregios adjuncta superbia mores. *Cl.* Quin ipsa superbia longè Discessit, vitium rebus solenne secundis, Virtutumque ingrata comes. *Cl.* Nec minùs in vultu damnosa superbia vestro Sæpe tacens odii semina vultus habet. *O.* Sequitur superbos victor à tergo Deus. *S.* Hei mihi quot similes ventosa superbia casus Invehit, & vanus laudis inanis amor. Sic Phaëton parvis juveniliter usus habenis, Pertulit irati flammea tela Iovis. *Saut.*

SUPERBIFICUS, à, ūm. *S.* *Qui rend superbe.*

SUPERBILŒQUENTIA, æ, f. *Cic.* *Maniere de parler arrogante.*

SUPERBIO, is, ivi, itum, ire. *S'engorgeillir.* *SYN.* Gloriôr, exrollôr, insôlêscô, effêrôr. *PHR.* Patriſque superbiat actis. *O.* Phlegreâs sylvâ superbit Exuviis; totumque nemus victoriâ vestit. *Cl.* Ut nostris tumefacta superbiat Umbriâ libris. *Pr.* Laudatas homini volucris Junonia pennas Explicat, & formâ muta superbit avis. *O.* Nam conjuge Peleus Clarus erat Divâ; nec avi magis ille superbit Nomine. *O.* Nunquamque levantibus altrè Intumuit rebus. *Cl.* Nimum sublata secundis Colla gerât. *Cl.* Naris thalamoque Athamantis habentem Sublimes animos. *O.* Quærite nunc habeat quam nostra superbia causam. *O.* Fortiaque infirmus desine verba loqui. *Hofck.* Nunc levat in auras altior solito caput; Graditurque celsa. *S.* Tumere animo. *S.* Immemores victicque animis & vana tumentes. *Vida.* Nec enim fictâ mihi gloria voce Quæritur. *O.* Meritis & honoribus aucti, Alta supercilia induimus fastuque resumpto, Et fronte audaci cognata laceſsimus astra. *Saut.* Viderat & cantu Aonio eloquiſque superbum, Ire altum, magnumque loqui, cæloque supinum Infertare caput, nec Diis se ferre minorem. *Pol.* Dum nimium vano tumefactus nomine gaudet. *M.* A nostris procul est omnis vesica libellis; Musa nec infano ſymmate nostra tumet. *M.*

SUPERBUS, à, ūm. *Superbe, orgueilleux.* *SYN.* Arrôgans, tumidûs, elatûs, insôlêns, fastû tumens. animûs elatûs. *PHR.* Gentes frænate superbas. *V.* Et mediam tulerat gressus resupina per urbem Invidiosa suis. *O.* Perarum cædè superbus. *O.* Simul ense superbum Rhamnetem aggreditur. *V.* Quàm fragili loco starent superbi. *S.* Vane Ligur frustra que animis elate superbis. *V.* Licet superbus ambules pecuniâ, Fortuna non mutat genus. *H.* Fulgentem armis ac vana tumentem. *V.* Dum nimium vano tumefactus nomine gaudes. *M.* Suus ipse præco, & mirator sui. *Saut.* Laudato Pavone superbior. *O.* Stirpis

Achillæ fastus, juvenemque superbum. *V.* Animis elate superbis. *V.* Sublata secundis Colla gerens. *Cl.* Tumidusque secundo Marte. *V.* Fortunâque dulci ebria. *H.* Quem nobis fama superbum Tradit & inflatum. *J.* Supercilii matrona superbi. *O.* Oculos circumtulit alta superbos. *O.* Te turne superbum Cædè novâ quærens. *V.* Amaryllidis iras, Atque superba pati fastidia. *V.* Truculento incedere vultu, cuncta supercilio suspendere; torva Tueri, Et populo præbere sui spectacula gressûs. *Rua.*

SUPERBUS. [Nôbilis, excellens.] *Fameux, illustre, superbe.* *PHR.* Hinc populum latè regem belloque superbum. *V.* Arina potens Tyburque superbum. *V.* Barbarico postes auro spoliſque superbi. *V.* Superbos Vertere funeribus triumphos. *H.* Quos illi bello profugos egere superbo. *V.* Conjugio Anchisâ Veneris dignate superbo. *V.* Ager superbus. *M.* *Pro opulento.*

SUPERCALCŒ, as, avi, atum, are. *COL.* *Fouler aux pieds.*

SUPERCIDŒ, is, cidi, casum, ere. *COL.* *Tomber dessus.*

SUPERCILIUM, ii, n. *Sourcil.* *EPITH.* Hirsutum, nigrum, atrum, triste, durum, arduum, severum, elatum, imperiosum, trux, depressum, sublatum, constructum, abrasum, vrbans, crudelè, minax, acerbum, grave. *PHR.* Hirsutumque supercilium prolixaque barba. *V.* Duris torva superciliis. *O.* Supercilio vibrante loqui. *O.* Triste supercilium, furiosus vultus & acer. *Lr.* Cujus & ipse times triste supercilium. *Sil.* Ille supercilii geminos discriminat orbés. *Saut.* Supercilium salit. *PLA. i.* *spes titillat.*

SUPERCILIUM. *Per trans.* [Superbia.] *Orgueil, arrogance.* *PHR.* Si cum magnis virtutibus affers Grande supercilium. *J.* **SUPERCILIUM**. [Nûtus, volûntas, imperium.] *Volonté, autorité.* *PHR.* Jovis Cuncta supercilio moventis. *H.* Ille supercilii solo movet omnia nutu. *Rua.* **SUPERCILIUM**. [Vultus severus, tristis.] *Severité, austerité.* *PHR.* Supercilii matrona severi. *O.* Contigeris nostros Cæsar si forte libellos; Terrarum Dominum pone supercilium. *M.* Deme supercilio nubem. *H.* Si non est ficto tristis mihi vultus in ore; Nec sedeo duris torva superciliis. *O.* Libidines fronte & supercilio contegis. *Cic.*

SUPERCILIUM. [Summitas. *Le sommet, la cime.*] *PHR.* Ecce supercilio clivosi tramitis undam Elicit. *V.* Summa (pyra erecta) Crepant auro; Tyrioque attollitur ostro Molle supercilium. *Sta.*

SUPERCLAUDŒ, is, si, sum, ere. *LIV.* *Enfermer.*

SUPERCONTÊGŒ, is, xi, atum, ere. *CEL.* *Convivir par dessus.*

SUPERCORRŒ, is, rui, ere. *V. MAX.* *Tomber dessus.*

SUPERCRESCŒ, is, crevi, cretum, ere. *CEL.* *Croître par dessus.*

SUPERCUBŒ, as, avi, atum, are. *COL.* *Coucher dessus.*

SUPERCURRŒ, is, curri, cursum, ere. *PLI.* *Courir par dessus, aller au delà.*

SUPERDICŒ, is, txi, tetum, ere. *Cic.* [Dictis addere.] *Ajouter à ce qu'on dit.*

SUPERDŒ, as, dedi, datum, are. *CEL.* *Donner par dessus.*

SUPERDUCŒ, is, xi, atum, ere. *PLA.* *Amener encore.*

SUPEREDITUS, à, ūm. *Elève au dessus.* *PHR.* Atque

que oriens obitus ejus superedita vidit. *Lr.*

SUPEREDŌ, is, edi, esum, ere. *PLI. Manger après.*

SUPEREMINĒŌ, es, ui, ere. [Amplius eminere.]

Surpasser, être plus grand, s'élever au dessus. *SYN.* Eminēō, extō, supetō, exsuperō. *PHR.* Tamen altior illis Ipsa dea est; colloque tenus supereminet omnes. *O.* Olivæ premuntur, jus supereminet. *Col.* Supereminet extra aquam. *PLI.* Sed cunctis altior ibat Anchises. *V.* Ipse catervis Vertitur in mediis & toto vertice supra est. *V.* Quales . . . . Confurgunt geminae. Quercus, intonsaque cælo Attollunt capita, & sublimi vertice nutant: Talis prima Dares caput altum in prælia tollit. *V.* Humeris extantem suspicit altis. *V.* Verum hæc tantum alias inter caput exulit urbes Quantum lenta solent inter Viburna Cupressi. *V.* Gradientque Deas supereminet omnes. *V.* Collem qui plurimus urbi Imminet, adversasque aspectat deluper urbes. *V.* Superant capite & cervicibus altis. *V.* Pectora quorum inter fluctus arrecta, jubæque Sanguineæ exuperant undas. *V.* Quam magnus Orion Cum pedes incedit medii per maxima Nerei Stagna viam scindens humero supereminet undas. *V.* Nitet superaltior omnes. *Sil.*

SUPERENATŌ, as, avi, atum, are. *Survager.* *PHR.*

Salix madefacto vimine parvam Textitur in puppim; cæloque induta juvenco, Vectoris patiens, tumidum superenatat amnem. *L.*

SUPEREVOLŌ, as, avi, atum, are. *Voler au dessus.*

Superevolat Alpem. L.

SUPERFERŌ, fers, ruli, latum, erre. *PLI. Porter.*

par dessus.

SUPERFICIARIŪS, a, um. Superficiariæ ædes. *Caf.*

[i. quæ in conducto solo positæ sunt.] *Bâti sur le fonds d'autrui.*

SUPERFICIES, ei, f. Superficiæ adium. *Cic. Superficie, surface.*

SUPERFLO, is, fatus sum, eri. *COL. Être de re ste.*

SUPERFLOREŌ, es, rui, ere. *COL. Fleurir par dessus.*

SUPERFLUITAS, aris, f. *PLI. Superfluité.*

SUPERFLUŌ, is, fluxi, fluxum, ere. *Regorger. Superfluens fons. Pl. Superfluens juvenili dicendi licentiâ. Cic. Superfluens pecunia. Sen.*

SUPERFLŪM, i, n. *PLI. Le surplus, le superflus.*

SUPERFLŪS, a, um, *PLI. Surplus, surabondant.*

SUPERFŒTŌ, as, avi, atum, are. *PLI. [Novum factum edere.] Concevoir, être pleine de nouveau, parlant de la femelle des animaux.*

SUPERFUGIŌ, is, fugi, itum, gere. *V-F. Fuir par dessus.*

SUPERFULGĒŌ, es, si, ere. *ST. Briller par dessus.*

SUPERFUNDŌ, is, fudi, fustum, ere. *COL. Répandre. Superfusus Tyberis. Liv. Superfusa gens montibus. PLI. Metaph. Superfundens se lætitia. Liv. Superfusa insula. Sen. Inondée.*

SUPERGERŌ, is, gessi, gestum, gere. *Apporter, jeter dessus. Supergeſta terra. Col.*

SUPERGRĒDIŌR, deris, gressus sum, gredi. *PLI. Marcher dessus. PHR. Ora supergressus pyli senis. Sta. Supergradi laudem. QUIN. Pro excellere.*

SUPERI, orum, m. *V. Les Dieux. SYN. Divi, cælitēs, cœlicolæ, numina. PHR. Ipsa movent animos superiorum numina nostros. O. Par superis. H. Plebs superum Fauni Satyrique. O. Rex superum. O. Super-*

ros precari. *O. (Vide DEI.)*

SUPERJACIŌ, Col. & **SUPERJICIŌ**, is, jeci, jactum, jacere, & jicere. *Fetter par dessus. SYN. Superponō, superinjiciō. PHR. Nunc ruit ad terras scopulisque superjacet undam. V. Et superjecto pavidæ natarunt Equore Damæ. H.*

SUPERJACTŌ, as, avi, atum, are. *PLI. Lançer, on sauter par dessus.*

SUPERJECTŪS, us, m. *COL. Saut.*

SUPERILLICŌ, as, avi, atum, are. *PLI. Attacher par dessus.*

SUPERILLINŌ, is, livi, & levī, litum, ere. *PLI. Frotter par dessus.*

SUPERIMPENDENS, tis, m. *Qui pend au dessus. PHR. Tempe quæ sylvæ cingunt superimpendentes. C.*

SUPERIMMINEŌ, es, ere. *Être sur le point d'arriver dessus. PHR. Ense sequens nudo superimminet. V.*

SUPERIMPONŌ, is, posui, positum, ere. *CEL. Mettre par dessus.*

SUPERINCRĒSCŌ, is, crevi, cretum, ere. *CEL. Croître par dessus.*

SUPERINDUCŌ, is, xi, etum, ere. *Mettre par dessus. Superinducta terra. PLI.*

SUPERINDŪŌ, is, dui, dutum, ere. *Vetir par dessus. Tunicam superinduit. Cel.*

SUPERINGERŌ, is, gessi, gestum, ere. *PLI. Mettre par dessus.*

SUPERINJICIŌ, is, jeci, jectum, ere. *Fetter par dessus. PHR. Raras superinjinice frondes. V. Tum super-*

injecta texere madentia terræ. O.

SUPERINSIDEŌ, es, ere. *Lr. Être fortement gravé.*

SUPERINTEGŌ, is, tēxi, tectum, ere. *PLI. Couvrir par dessus.*

SUPERINTONŌ, as, nui, nitum, are. [Desuper tonare.] *Tonner d'en haut. PHR. Dat tellus gemitum, & clypeum superintonat ingens. V. i. tonat cadens super clypeum.*

SUPERINUNGŌ, is, xi, atum, ere. *COL. Oindre par dessus.*

SUPERIOR, oris. [editior.] *Plus haut, plus élevé. Superior domus. Cic. Dicere de loco superiore. Cic.*

SUPERIOR. [Præteritus.] *Passé, précédent. PHR. Superior ætas. Cic. Superior vita. Cic. SUPERIORES*

Cic. [Qui ante vixerunt.] Nos ancêtres. SUPERIOR.

[Eminentior.] *Qui surpassé, plus illustre. SYN. Superior loco, fortunâ, famâ, ordine, vi. Cic. Equestrî prælio. Caf. Quanto superiores sumus, tanto nos ge-*

ramus summissius. Cic.

SUPERIOR. [Qui aliis præest.] *Supérieur. PHR. Vix rectoris eget, qui se virtute magistrâ Qui sociâ ratione regit. Sant. Vidimus hunc clavo affixum pup-*

pique sedentem. Observantem auras omnes, atque ante magistrâ Tristes per scopulos tot tempestatibus actam Difficilem ad portum turò deducere navim,

Et tanto rectore omnes posuisse procellas. Hujus ad aspectum nemo tam pectora durus, Nemo adeo indocilis, qui non misceretur ulro. Tractari patiens,

& jam virtutis amator. . . primus iter calcare, viamque aperire sequenti, Exemplo facilem. . . & pudor est non sponte sequi, dum prævius ipse, Attollens-

que facem nos accendebat inertes. Sant.

SUPERJUMENTARIŪS, ii, m. *Suc. [Qui jumentorum curam habet.] Qui a soin d'un haras.*

SUPERLACRYMŌ, as, avi, atum, are. *COL. Pleurer dessus.*

SUPERLIMYNARĒ, is, n. *Pli.* [Pars ostii superior.] *Linteum.*
SUPERLYNŌ, is, levī, litūm, ěrĕ. *Pli.* Oindre par dessus.
SUPERMANDŌ, is, di, sūm, ěrĕ. *Pli.* Manger apres.
SUPERMĚŌ, as, avī, atūm, arĕ. *Pli.* Couler par dessus.
SUPERMYCŌ, as, cūī, arĕ. *Sen.* Briller plus.
SUPERNAS, aris f. [Qui supercrefcit.] *Qui croit sur un lieu haut.* Abies infernas supernati præfertur. *Pli.*
SUPERNATŌ, as, avī, atūm, arĕ. *Col.* Surnager.
SUPERNATŪS, ā, ūm. *Pli.* Né apres.
SUPERNE, adv. *D'en haut.* *Phr.* Unde superne Plurimus Eridani per sylvam volvitur annis. *V.* Tecta supernè timent, metuunt infernè cavernas. *Lr.* Pon dera... Ex supero cum præcipitant *Lr.*
SUPERNŪS, ā, ūm. *D'en haut.* *Syn.* Supērior. *Phr.* Crines à fronte superni. *St.* Supernum numen. *O.* Superna pars. *Pli.*
SUPERŌ, as, avī, atūm, arĕ. *Surpasser.* *Syn.* Vincē, exōpērŏ, supērēmīnēŏ. *Phr.* Quatuor præstanti corpore Tautos Avertit, totidem formā superante Juvenas. *V.* Quantōque ratem qui temperat an teit Remigis officium, Tantō, &c. *O.* Quantum ipse feroci Virtute exsuperas. *V.* Verūm hæc tantūm alias inter caput extulit urbes Lenta salix quantum pallenti cedit olivæ. *V.* Sic magnis cedit titulis Agamemnonis Atreus. *O.* Micat inter omnes Julium sidus, velut inter ignes Luna minores. *H.* Sed tantūm virtus alios tua præterit omnes, Ante citos quantum Pegafus ibat Equos *O.* Et tibi Mæonidas inter heroidas omnes Primus erit, nullā non tribuente, locus. *O.* Duritiā ferrum superat. *O.* Superare canem cursū. *H.* Hic victor superans animis Tauroque superbus. *V.*
SUPERARĒ. [Pro vincēre.] *Vaincre, surmonter.* *Phr.* Bello superatus. *V.* Pugnando superare. *O.* Cafus superabimus omnes. *V.* Quidquid erit superanda omnis fortuna ferendo est. *V.* Superat virtute dolores. *O.* Dominamque potentem Supplicibus supera votis. *V.* Clam ferro incautum superat. *V.* Et superata suæ referebat iussa novæcæ. *O.* Populus superamur ab uno. *O.* Superantior ignis. *Lr.* (Vide VINCO.)
SUPERARĒ. [Supple ascensu] *Monter.* *Phr.* Seu magni superas jam saxa Timavi. *V.* Egressi superant fossas. *V.* Fastigia tecti Ascensu supero *V.* Superant montes, & flumina tranant. *V.* (Vide ASCENDO.)
SUPERARĒ. [Pro supērescē,] *Refter, estre de reffe.* *Phr.* Superante multā die. *Liv.* Superat mihi miles. *O.* Nec tempora vitæ Longa meæ superant *O.* Quid puer Ascanius ? superatne ; & veltitur aurā æthereā. *V.* **SUPERARĒ**. [Pro supereminere.] *Surpasser, estre plus grand.* *Phr.* Superat capite & cervicibus altis. *V.* Exuperant flammæ. *V.* (Vide SUPERMINEO.)
SUPERŌBRŪŌ, is, rūī, rūtūm, ěrĕ. *Accabler en chargeant par dessus.* *Phr.* Ingehtis superobruit armis. *Pr.*
SUPERPENDĚŌ, es, ěrĕ. *Pencher au dessus.* Superpendentia saxa. *Liv.*
SUPERPINGŌ, is, xī, ctūm, ěrĕ. *Pli.* Peindre par dessus.
SUPERPŌNŌ, is, sūt, sitūm, ěrĕ. *Mettre dessus.* *Phr.* Ægra superpositā membra fovere manu. *O.*
SUPERQUAM, adv. *Liv.* Outre que.

SUPERRADŌ, is, sī, sūm, ěrĕ. *Pli.* Racler par dessus.
SUPERSCANDŌ, is, dī, sūm, ěrĕ. *Liv.* Monter sur...
SUPERSEDEŌ, es, sēsī, sēsūm, ěrĕ. [Omittēre, cēsārē.] *Surseoir, discontinuer.* *Syn.* Desistē, omittē, cēsŏ, præterē. *Synt.* Superfedere litibus. *Cato.* Rebus divinis. *Liv.* Labore. *Cic.* Prælio. *Caf.* Superfedi scribere. *Pli.*
SUPERŪLYŌ, is, lūī, ěrĕ. *Sauter par dessus.* Superŷiliens volucris. *Col.*
SUPERSPARGŌ, is, sī, sūm, ěrĕ. *Cato.* Jetter dessus.
SUPERSTAGNŌ, as, avī, atūm, arĕ. *Tac.* Se déborder. (Vide DILUVIUM.)
SUPERSTERNŌ, is, strāvī, strātūm, ěrĕ. *Col.* Etenpar dessus.
SUPERSTĒS, itis. *omn. gen.* [qui superest.] *Qui reste encore en vie.* *Syn.* Reliquūs, salvūs, sōspēs, incolūmis. *Synt.* Superstes suæ gloriæ. *Liv.* Bellorum. *Tac.* Vitæ. *Cic.* Superstes fuit Tiberio. *Tac.* *Phr.* Morte cadunt subitū per mutua vulnera fratres Quinque superstitibus. *O.* Me tamen extincto, fama superstes erit. *O.* Post mea mansurum fata superstes opus *O.* Dimidiā certē parte superstes ero. *O.* Tuque o ! sanctissimā conjux Felix morte tuā, neque in hunc servata dolorem. Contra ego vivendo vici mea fata, superstes Restarem ut genitor. *V.* Et meliore tui parte superstes eris. *M.*
SUPERSTĒS. [Pro præsentī, teste.] *Temoīn.* Superstes nemo adest. *Pla.*
SUPERSTITIŌ, ōnis, f. *Superstition, culte superstitieux.* *Epit.* Vānā, amēns, stultā, cæcā, inanis, anīlis, insānā, imprōbā. *Phr.* Vana supersticio, veterumque ignara deorum. *V.* Quisquis luxuriā tristive superstitione, Aut alio mentis morbo calet. *H.* Illud vanis implerunt ritibus orbem. *Vida.* Vanā quem religione tumentem. *Vida.* (Vide IDOLOLATRIA.)
SUPERSTITIŌSĒ, adv. *Superstitieuxsement, scrupuleusement.* Superstitiosē facere. *Quin.* Dicere. *Cic.*
SUPERSTITIŌSŪS, ā, ūm. *Superstitieux.* Superstitiosa ariolatio, dedicatio, sollicitudo. *Cic.* Carmine cum magico præcinnisset anus. *T.*
SUPERSTITŌ, as, arĕ. *PLA.* Refter, être de reffe.
SUPERŪM, es, est, fūī, ěsĕ. *Syn.* Supērŏ, rēstŏ, supēstēs sūm, rēliqūīs sūm *Phr.* Vel tu quod superest, &c. *V.* Spatia & si plura supersint, Transeat elapsus prior. *V.* Auxilioque urbes Italæ populique supersunt. *V.* Modō vita supersit. *V.* Superat pars altera. *V.* Quid jam misero mihi denique restat. *V.* Namque super tibi erunt qui dicere laudes, Vare, tuas cupiant. *V.* Superesse patri. *PLA.* *Survivre.* Superesse labori. *V.* *Surmonter.*
SUPERVACŪŪS, & **SUPERVACANĒŪS**, ā, ūm. *Cic.* *Superflu, inutile.* Supervacuos metus habere. *O.* Omne supervacuum pleno de pectore manat. *H.*
SUPERVADŌ, is, ěrĕ. [Supergredi.] *Monter par dessus.* Munimenta supervadentem hostem. *Liv.* Supervadere asperitates. *SAL. i.* vincere.
SUPERVAGŌR, aris, atūs sūm, arī. *Col.* [Superfluere.] *S'étendre trop.* Ne supervagetur vinea. *Col.*
SUPERVĚHŌ, is, vēxī, vēctūm, ěrĕ. *Porter en haut, faire monter.* *Phr.* Mons quem Progenies phthia claustra supervehitur. *C.*
SUPERVENIŌ, is, vēnī, vēntūm, ěrĕ. *Survénir.* *Phr.* Addit is sociam timidisque supervenit Ægle. *V.* Grata superveniet quæ non sperabitur hora. *H.*

Huic lœtitiæ supervenit Quintius. *Liv.* Nescio quid magnum... Vis festina parat, tenebrosque supervenit annos. *St.* Vinca jugum supervenit. *Col. i. ascendit super.*

SUPERVENTUS, ūs, m. *PLI.* *Arrivée imprévue.*

SUPERVESTIŌ, is, ivi, itum, ite. *PLI.* *Convulsi par desſus.*

SUPERVIVŌ, is, xi, atum, ere. *JUST.* *Survivre.*

SUPERUNGŌ, is, xi, atum, ere. *CEL.* *Oindre par deſſus.*

SUPERVOLITŌ, & SUPERVOLŌ, as, avi, atum, are. *Voler au deſſus, par deſſus.* *PHR.* Infelix sua recta supervolitaverit ales. *V.* Despectat terras totumque supervolat orbem. *O.*

SUPERVOLUTUS, a, um. *Col.* *Roulé par deſſus.*

SUP RUS, a, um. *D'en haut.* *SYN.* Supremus, æthereus, supremus. *PHR.* Cocytique petit sedem supera ardua linquens. *V.* Superas evadere ad auras. *V.* Jovem superis detrudere regnis. *V.* Se supera ad convexa ferebat. *V.* Omnes cœlicolas, omnes supera alta tenentes. *V.* Ex supero cum præcipitant pondera. *Lr.*

SUPINE, adv. *SEN.* *Nonchalamment.*

SUPINŌ, as, avi, atum, are. *Renverser en arriere, coucher sur le dos.* *SYN.* ReclinŌ, resupinŌ. *PHR.* Præcipitæque retro juvenem, atque in terga supinat. *St.* Supinatas Aquiloni ostendere glebas. *V.* Nasum nidore supinor. *H.* Ore supinato. *St.* Vana supinato ceciderunt spicula cornu. *St.*

SUPINITAS, atis, f. *Quin.* [Supinati hominis habitus.] *La posture d'une personne couchée sur le dos.* (Metaph.) *indolence.*

SUPINUS, a, um. *Couché sur le dos. Jeté à l'envers.* *SYN.* Supinatus, resupinatus, reclinis, reclinatus, acclinis. *PHR.* Cubat in faciem, mox deinde supinus. *J.* Supina sursum in cælum conspicis. *Pla.* Supinus venter. *H.*

SUPINUS.] Curvatus.] *Combe, &c.* *PHR.* Deducens fila supinis Formabat digitis. *O.* Hæc textilis umbra supini Palmitis. *M.* Tendoque supinas Ad cælum cum voce manus. *V.* SUPINUS] clivostus.] *Qui va en penchant, PHR.* Scu mihi frigidum Præfeste, seu Tibur supinum. *H.* Vallis supina. *Liv.*

SUPINUS. [Mollis, negligens.] *Nonchalant, indolent.* *PHR.* Non attendis; & aure me supinâ Jam dudum quasi negligenter audis. *M.* Et multum referens de Mecenate supino. *J.* Nunquam delicix supiniores. *M.* Et supinum animum in gravi derelinquere cœno. *C.*

SUPINUS [Qui retro fit.] *Qui retrograde.* *PHR.* Fluminaque in fontes cursu reditura supino. *O.* Supinum carmen. *M.* *Qu'on dit en commençant par la fin.*

SUPPAR, aris. omni. gen. *Cic.* *Presque égal.*

SUPPARUM, i. n. *Pla.* & SUPPARUS, i. m. *L.* [Genus togæ puellaris.] *Mante ou voile.* *PHR.* Humeris hærentia primis Suppara nudatos cingunt angusta lacertos. *L.*

SUPPARUM. [Linteum quod ipsi velo annectitur.] *Voile de perroquet.* *PHR.* Summaque pandens Suppara velorum, perituras colligit auras. *L.* Summis annectite suppara velis. *St.*

SUPPEDITATIŌ, ōnis, f. *Cic.* *Abondance.*

SUPPEDITŌ, as, avi, atum, are. & SUPPEDITOR, aris, atus sum, ari. *DEP.* *Fourrir, survenir.* *SYN.* SufficiŌ, præbeŌ, suppetŌ, suggereŌ, subministrŌ,

SYNT. Suppeditare alicui rela. *Sil.* Cibos, merces. *Cic.* (Vide Do.)

SUPPEDITARE. [Pro sufficere.] *Suffire.* *SYNT.* Quæ suppeditant ad victum. *Cic.* Suppeditare labori. *Pla.* Chartæ non mihi suppeditant. *Cic.* Suppeditare ad aliquid. *Liv.*

SUPPEDIŌ, is, ere. *Cic.* [Clam pedere.] *Lâcher doucement.* *SUPPETIÆ, arum, f.* *Secours.* *SYNT.* Suppetias ferre. *Pla.* Venire suppetias. *Caf.* (Vide AUXILIUM.)

SUPPETIT. [In tertiâ personâ pro sufficit, satis est.] *Suffire, être suffisant.* *PHR.* Dum vires suppetent. *Caf.* Suppetit mihi cibus. *PLI.* Si vita suppetet. *Cic.* Lingua non suppetebat animo. *Liv.* Pauper enim non est, cui rerum suppetit usus. *H.* Novis ut usque suppetas doloribus. *H.* Suppetunt facta dictis. *PLA. i. respondet.* Suppetit mihi lucrum. *PLA. i. satis lucror.* Non suppetit consilium. *Liv. i. Deest.*

SUPPILŌ, as, avi, atum, are. [Clam furari.] *Derober adroitement.* *PHR.* Pallam uxori suppillas. *Pla.*

SUPPLANTŌ, as, avi, atum, are. *Col.* [Subtus plantare.] *Provigner.* SUPPLANTARE. [Pede supposito aliquem in terram dejicere.] *Denner le croc en jambe.* Supplantare eum quicum certet. *Cic.* [Metaph. decipere.] *Supplanter.* Supplantare verba [Metaph. strangulatâ voce efferre.] *Mignarder en parlant.* Tenero supplantat verba palato. *P.*

SUPPLEMENTUM, i, n. [Quod suppletur.] *Supplément, recrue.* Supplementum coloniarum. *Vel-Pat.* Milites in supplementum scribere. *Liv.*

SUPPLEŌ, es, evi, etum, ere. [In deficientis locum ponere.] *Suppléer.* *PHR.* Si foetura gregem suppleverit. *V.* Remis zephiros supplere cadentes. *St.* Remigium supplet. *V.* Remigio navem supplere. *St.* SUPPLERE. [Pro subungere.] *Ajouter.* *PHR.* Supplet ille & dicit. *Cic.* SUPPLERE. [Pro imple-re.] *Remplir.* *PHR.* Vulnura supplevit lacrymis. *O.*

SUPPLEX, icis. [Qui flexis genibus orat.] *Suppliant.* *SYN.* Rogans, orans, prostratus, abjectus, submissus, jactans, demissus. *PHR.* At tua supplicibus domus est assuetâ juvandis. *O.* Junoni fer tite preces; iramque minasque Supplicibus supera votis. *V.* Supplices lacrymarum. *Pr.* Ille humilis supplexque oculos dextramque precantem Proten-dens. *V.* Supplicibus placat verbis. *O.* Supplice voce rogat. *O.* Supplice crine Verrit humum. *Cl.* Ad genua accido Supplex Uliſſe; quamque nullius pedes Novere dextram, pedibus admoveo tuis; Nec turpe puta miseros fortuna quod juber. *S.* Blandas manus ad genua tendens voce miseranda rogat. *S.* Non tibi sum supplex, quod tu mihi saepe fuisti. *O.* Reges cum supplice mundo Affuſi. *L.* Confessasque manus tendens. *O.* Similisque precanti Præsentem gemitu supplice poscit opem. *Saut.*

SUPPLICITER, adv. *En suppliant.* *PHR.* Suppliciter vestros quisque rogare Deos. *O.* Aram suppliciter venerans. *V.* Suppliciter tristes, & tonsæ pectora palmis. *V.* Suppliciter posito procubere genu. *O.* Velamenta manu prætendens supplice. *O.*

SUPPLICIUM, ii, n. [Pro supplicatione.] *Priere publique.* *SYNT.* Supplicia diis ludique decernuntur. *Tac.* Votis & supplicis Deorum auxilia parantur, *Sat.*

SUPPLICIUM. [*Pro pœna.*] *Supplice.* **EPITH.** Dûrûm, miserabile, âtrôx, immanè, âcêrbûm, crudelè, âtrûm, tristè, fœbile, fûnèstûm, sœvûm, hœribilè, miserûm, impiûm, miserandûm, dœformè, infâmè, crudelè, cruentûm, sanguineûm, inauditûm, iniquûm, meritûm, iustûm, improbûm. **SYN.** Pœnâ, tœrmentûm, crûciatûs. **PHR.** Te triste manebit Supplicium. *V.* Heu dira meorum Supplicia. *V.* Cunabula prima cruentis Dedita supplicis. *Cl.* Deposcere sœva Supplicia, & dexteras juvat insertare Catenis. *St.* Sœva supplicia domant impios. *S.* (*Vide Pœnâ.*)

SUPPLICIO afficere. *Cic.* Supplicis coërcere. *H.* Dêdere ad supplicium. *Cic.* Supplicium sumere. *Pla.* **PHR.** Nec Celeri mittit letho: crudelibus ante Supplicis fruitur; cruciatus, vincla, tenebras Dilato mucrone parat. Proh! savior ense Parcendi rabies, concessaque vita dolori. Mors adeone parum est: caufis fallacibus instat, Arguit attonitos se iudice: cœtera segnis, Ad facinus velox. *Cl.* Supplicis delicta coërcet. *H.* Regem ad supplicium præsenti Marte repossunt. *V.* Si non supplicio culpa reciditur. *H.* (*Vide PUNIO.*)

SUPPLICIUM pati, pendere, subire, perferre. *Cic.* Haurire. *V.* Dare. *C.* Ad supplicium rapi, trahi. *Cic.* Supplicio perire. *Cic.* **PHR.** Infanda per orbem Supplicia, & scelera pœnas expendimus omnes. *V.* Cum laceris Actæon fœbile membris Supplicium lueret. *Sil.* Spero equidem mediis (si quid pia numina possunt) Supplicia hausurum scopulis. *V.* Ergo exercetur pœnis, veterumque malorum Supplicia expendunt. *V.* Nimiùm crudele luiti Supplicium. *V.* Vivacis dura senectæ Supplicia expendi. *Sil.* (*Vide PUNIRE.*)

SUPPLICIO, as, avi, atum, are. *Supplicier, prier humblement.* **SYNT.** Supplicare alicui. *Cic.* Supplicare Deo thure & vino. *Pla.* Supplicare pro aliquo. *Cic.* Pro capite suo. *Quin.* **PHR.** Arida nec pluvio suplicat herba Jovi. *T.* Supplicat indignis. *O.* Ad te confugio & supplex tua numina posco. *V.* Amplexique pedes, affusaque poscere vitam. *O.*

SUPPLODO, is, si, sum, ere. *Cic.* Frapper contre terre. **SUPPLOSIO**, onis. *Cic.* Battement des pieds.

SUPPÆNITET, uit, ere. *Cic.* Se repentir un peu.

SUPPONĒ, is, posui, positum, ere. *Mettre dessous.* **SYN.** Subjicio, submitto. **PHR.** Oneri supponere colla. Cervicemque polo suppositurus Atlas. *O.* Neque ante Falcem maturis quisquam supponat aristis, &c. *V.* Vos decuit lasso supponere brachia mento. *Pr.* Plaustrum supposuisse rotam. *T.* Suppostaque furto Pasiphae. *V.* Colla iugo tauri supponunt. *O.* Humo supponere. *O. i. sepelire.* Ignem suppositum cineri doloso. *H.* Ac vix suppositi tinguntur sanguine cultri. *V.* Suppostaque cælo saxa. *Sil.* Caput durâ ne lædat arenâ, Mollit humum foliis. *O.* **SUPPONERE.** *Sourmettre.* **PHR.** Cum Venus & Juno Pallasque in vallibus Idæ Corpora iudicio supposuere meo. *O.* **SUPPONERE** ova Gallinis. *Cic.* Mettre à couver. **SUPPONERE** falsum testamentum. *Cic.* Supposer. Supponere se reum pro aliquo. *Cic.* Se mettre à la place.

SUPPORTO, as, avi, atum, are. *Porter, transporter.* Si quid navibus supportarit, *Cæs.*

SUPPOSITIO, onis. *f. L'action de mettre dessous.* Sup-

positio ovorum. *Col.* Suppositio pueri. *PLA.* Supposition, l'action de supposer une chose pour l'autre.

SUPPOSITITIUS, a, um. *Supposé, mis au lieu d'un autre.* **PHR.** Hermes supposititius sibi ipsi est. *M. i. vix potest alter ab illo ejus loco supponi.* **SUPPOSTRIX**, icis. *f. PLA.* Qui suppose un enfant étranger en la place d'un légitime.

SUPPRESSIO, onis. *f. Oppression.* Suppressiones nocturnæ. *Pl.* [*Cum per somnum spiritus supprimitur.*] *Le cochemar.* **SUPPRESSIO.** *Cic.* Suppression, l'action de retenir.

SUPPRIMO, is, præsui, præsuum, ere. *Supprimer, cacher, retenir.* **SYNT.** Supprimere nummos, aggritudinem. *Cic.* Famam rei, senatus consulta. *Liv.* Altâ mente dolor suppressus. *L.* **SUPPRIMERE.** [*Pro cōhibere, coërcere.*] *Arrêter, réprimer.* **PHR.** Supprimit extemplo vocem. *O.* In medio suppressa sono pars vocis. *O.* Cum vitâ suppressa fuga est. *O.* Vindictæ fræna suppressimere. *O.* Nec prius aëri cursûs suppressit habenas, Quàm Cyconum tenuit populos. *O.* Aret suppressis fontibus amnis. *O.* Supprimere iter. *Cæs.* Suppressa palato Lingua. *O.* Supprimere iram, querelas, lacrymas. *O.* Imperum. *Liv.* Elerum. *Pr.* **SUPPRIMERE** [*Pro opprimere.*] *Etrousser.* **PHR.** Animus cibis supprimitur. *Pl.* Pectora vitiis suppressa. *O.*

SUPPROMO, is, prœmsui, prœmum, ere. *PLA.* Tirer dehors.

SUPPROMO, i. *Pla.* [*Qui vinum suppromit: suppromere enim de vino propriè dicitur.*] *Maitre d'hôtel, Cellerier.*

SUPPŪDET, uit, ere. *Cic.* Avoir quelque honte.

SUPPURATIO, onis. *f. CEL.* & **SUPPURATUM**, i. n. *PLI.* *Apothème.*

SUPPURATORIUS, a, um. *PLI.* *Suppuratif.*

SUPPURŌ, as, avi, atum, are. *COL.* *Suppurer.* (*Vide TABES.*)

SUPPUTATIO, onis. *f. COL.* *Calcul, supputation.*

SUPPUTATORIUS, a, um. *PLI.* *Qui sert à calculer.*

SUPPUTŌ, as, avi, atum, are. *Couper ça & là.* Fruticantia supputare. *PLI.* **SUPPUTARE** rationem. *PLA.* *Supputer, calculer.*

SUPRA. *Præp. Sur, au-dessus.* **SYN.** Supër. **PHR.** Olli ceruleus supra caput astitit imber. *V.* Famâ super æthera notus. *V.* Supra volat ardea nubem. *V.* Terra, supra quæ se sunt, concutit omnia motu. *Ly.* Cum supra caput sint hostes. *Liv. i. proximi.* **SUPRA.** *præp. Audelà, outre.* **PHR.** Supra tres cyathos. *H.* Illis ira modum supra est. *V.* Emptus ager supra nummorum millibus. *H.* Supra vires. *H.* Supra morem densa tellus. *V.* Facerè, lepidè, nihil supra. *Cic.* *On ne peut mieux.*

SUPRA. *adv. Dessus.* **SYN.** Supër, desupër. **PHR.** Circumque supraque prorumpit. *V.* Quæ supra & subter sunt. *Cic.* An mare quod supra memorem, quodque alluit infra. *V.* **SUPRA.** [*Pro antè, supèrius.*] *Cy dessus.* **PHR.** Quæ supra scripsi. *Cic.* Adde supra dictis quod, &c. *H.*

SUPREMŌ. *PLI.* & **SUPREMUM.** *adv. V.* *Pour la dernière fois.* **PHR.** Supremum Congemuit. *V.* Extremâ te alloquor horâ. *V.* Animamque sepulchro Condimus, & magnâ supremum voce ciemus. *V.*

SUPREMUS, a, um. *Le dernier.* **SYN.** Ulmîus, postremus, extremus, novissimus. **PHR.** Dies regnis,

illa suprema fuit. O. Digressu mœsta supremo. V. Suprema mihi cum venerit hora. T. Manum supremam imponere bellis. O. Iter supremum carpere. H. i. mori. Comperit invidiam supremo fine (i. morte) domari. H. Turne in te suprema salus, miserere tuorum. V. Supremo te sole domi, Torquate, manebo. H. Supremum iter, supremum tempus. H. i. mors.

SUPRĒMŪS. [Alcūs summūs.] *Haus.* PHR. Clamore supremos Implere montes. V. Supremum cælum intuentem. *Sue.* (Vide **ALTUS.**) **SUPRĒMŪS.** [Māximūs.] *Trés grand.* PHR. Suprema macies. V. Supremos destrue honores. O. Supremum supplicium. *Cic.* Supremi tituli. *Pli.* Supreme Jupiter. *Ter.*

SUPRĒMĀ, ōrūm. n. [Mors.] *La fin de la vie.* PHR. Carmen quo germanici suprema desceverat. *Tac.*

SUPRĒMĀ. [Fūnūs.] *Les funérailles.* Flebant & cineri ingrato suprema ferebant. V.

SURĀ, æ. f. *Cel.* [Posterior pars cruris carnosa.] *Le gras de la jambe. La jambe.* *Epith.* Tētēs, tēmēns, mollis, grācilis, cādidā. PHR. Aspicit in teretes lignum succedere furas. O. Purpureoque altē furas viacire cothurno. V. Suras evincta cothurno. V.

SURĒ. [Ocreæ quibus suræ induuntur.] *Brodequin, bottines.* PHR. Calceus & grandes magna ad subsellia suræ. *J.*

SURCŪLĀCĒŪS, ā, ūm. *Pli.* [Surculo similis.] *Simblable à un rejetton.* **SURCŪLĀRIS,** arē. *Col.* & **SURCŪLĀRĪŪS,** ā, ūm. *Var.* *De rejetton.*

SURCŪLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Col.* *Emonder, couper.*

SURCŪLŌSĒ, adv. *Pli.* *Par rejettons.* **SURCŪLŌSŪS,** ā, ūm. *Pli.* *Qui a beaucoup de rejettons.*

SURCŪLŪS, ī, m. *Pli.* *Rejetton, son.* PHR. Nec surculus idem Crustumis, Syriisque pyris, gravibusque volemis. V. **SURCŪLŪS.** *Cic.* [Germen seu ramus alteri arbori inferendus.] *Greffe.* (Vide **INSERO.** **INSITIO.**)

SURDĀSTER, trā, trūm. *Cic.* [Aliquantulum surdus] *Qui est un peu sourd.*

SURDITAS, arīs. f. *Cic.* *Surdité, dureté d'oreille.*

SURDŪS, ā, ūm. *Sourd.* PHR. Non canimus surdis: respondent omnia sylvæ. V. Ut medeatur amorī Præcipiunt; surdæque adhibent solatia menti. O.

SURDŪS. *Per transp.* [Qui non audit preces.] *Insensible, inflexible.* PHR. Surda sit oranti tua janua, laxa ferenti. O. Surdaque blanditiis saxa movere tuis. O. Quid obturatis auribus fundis preces. H. Surdas fores tundere. O. Scopulis surdior Icati. H. Surdior æquoribus. O.

SURDŪS. [Non reſonus.] *Qui n'a pas grand son.* PHR. Surda nihil generet grave buccina. *J.* Locus surdus. *Vit.* Littora surda. *Pr.* i. *que non resonant.* Quem sceleris mens conscia surdo verbere cædit. *J.* Nulla erit tam surda posteritas. *Cur.* Non erit officii gratia surda tui. O. i. *non tacebitur.* Vota surda. *P.* i. *non exaudita.*

SURDŪS. *Metaph.* *Donc on parle peu, peu estimé.* PHR. Ast illi sine luce genus, surdumque parentum Nomen. *Sil.* Herbar surdæ. *Pl.* i. *parum efficaces.* Seu spirent cinnama surdum. *P.* i. *parum sentiatur odor.* Surdus color. *Pl.* i. *non vividus.*

SURGŌ, īs, rēxī, rēctūm, ērē. *S'elever, croître.* *Syn.* **Cōsurgŏ, exsurgŏ, āsurgŏ, āttollŏr, ērigŏr.** PHR. Surgentemque novæ Carthagini arcem. V. Venti

volvunt mare, magnaue surgunt Æquora. V. Navalī surgentes aræ columnas. V. Surgunt aræ de cæspite. *Sil.* Surgentes atterat herbas Bucula. V. Surgentem in cornua cervum. V. Culmi in segetem surgentes. L. Gradibus surgebant limina centrum. V. Telluris in altum surgentis. L. (Vide **ASSURGO.** **Assurgere.** **Croître.**)

SURGERĒ. [Cum dicitur de astris, de ventis.] *Se lever.* PHR. Surgentibus astris. V. Dies primo surgebat Eoo. V. Surgentes demoror austros. V. Surgens à poppe ventus. V. Huccine solem Tam nigrum surrexe mihi. H. i. *surrexisse.*

SURGERĒ sellā. *Sal.* De sellā. *Cic.* De cathedra. *M.* Humo. O. PHR. Surgamus; solet esse gravis cantantibus umbra. V. Conſedere duces, & belli ſtante coronā surgit ad hos Ajax. O. Surgitur & misſo proceres exire jubentur Concilio. *J.* Surgit homo pigrē. O. De cœna surgere. H. Solio cum Jupiter aureo Surgit. V. Ter ſeſe attollens, cubitoque innixa levavit; Ter revoluta toro eſt. V. Surgit ad hanc vocem. O.

SURGERĒ. *Se lever du lit.* *Syn.* Surrexit ante lucem. *Cic.* Surgere cubitu. *Caro.* E thalamo. *Pr.* Toro. O. De toro. *Pr.* E lecto. *Ter.* PHR. Strato surgit Palinurus. V. Excussere metu ſomnum; Sonterrita ſurgit. O. Cras ſurgendum mane. H. (Vide **LECTUS.** **Lectō surgere.**)

SURGERĒ. *Metaph.* PHR. Surge anima ex humili jam carmine: ſumite vires Pierides: magni nunc erit oris opus. *Pr.* Jamque altiūs iræ Dardanio ſurgunt ductori. V. Primo ſurrexit pagina verſu O. Quæ nunc animo ſententia ſurgit. V. Acerima ſurgunt Prælia. O. Roma fave; tibi ſurgit opus. *Pr.*

SURRENTUM, ī, n. [Campaniæ oppidum.] *Sorrento.* PHR. Et ſurrentino generoſi palmitē colles. O.

SURRIGŌ. **SURRIPĪŌ.** (Vide **SUBRIGO.** **SUBRIPŌ.**)

SURSŪM. adv. *En haut.* Ferri ſurſum. *Lr.*

SŪS, ſūis. m. f. *Cochon, pourceau, Truie.* *Epith.* Sērigēr, ſpūrcūs, ōbſcænūs, immūndūs, lūrlēntūs, cœnōſūs, lūrōſūs, glābēr, hōrridūs, vūlnificūs, glāndilēgūs, hīspidūs, ignāvīs, pigēr, hōrrēns, tūrpīs, ſcēdūs, hīſcūtūs, āvidūs. *Syn.* Pōrcūs. PHR. Fiet enim ſubirō Sūs horridus atraque Tigris. V. Magnorum horrentia centum Terga Suum. V. Fugitat Sūs, & timer omne Unguentum. *Lr.* Immundi meminere Sues jactare maniplos. V. Sicci Terga Suis rarā pendentia crate. *J.* Amica luto Sūs. H. Latī glande Sues redeunt. V. Bos arer, ignavam ſacrificate Suem. O. Longius inde nefas abiit, & prima putatur Hostia Sūs meruiſſe mori, quia ſemina pando Eruerit roſtro, ſpemque interceperit anni. Bruta gregem plenum denſis alit uberibus Sūs. Exporrecta ſolo, & grunntu alleſcat amico Fellantes, turpique luto ſe immunda volutat: Radices eadem caſſoſo avidiſſima roſtro Eruit, & bulbum, aut madidā ſe pulſte ſaginat. *Pol.* Cæditur iliceo diſtenta ſagimine Porca. Læta domus, tum ſollicita in ſarcimine mater. Pingue Suis niveum, & diſſecti fruſtra cerebri. Et niveum lac purpureo cum ſanguine miſcet. Tum ſemen marathri, atque arentis gramina Tymbræ Adiecit, inſperſoque colī ſale concavā compler. *Frac.* Aut celer agreſtes cominus ire Sues. *Pr.* Sūs nemorum cultrix. *Ph.* *La laie d'un Sanglier.*

SŪSĀ, ōrūm. n. [Urbs inter Perſidem & Babyloniam ſita. In eā fuit Cyri regia.] *Sus, Deſſu.* PHR. Non tot Achæmeniis armanant ſuſa ſagittis. *Pr.* Achæme-

niis decurrant Medica Sufis Agmina. L. Nostræque premant pharetrata secures Sufa. Cl.

SUSCEPTIO, ōnis. f. Cic. & **SUSCEPTUM**, ī. n. *Entreprise*. PHR. Suscepraque magna labore Crescere difficili. O.

SUSCIPIO, is, cēpi, cēptum, ēre. *Entreprendre*. SYN. Aggrēdiōr, incipio, ordiōr. SYNT. Suscipere bellum. Cic. Consulatum. Plī. Curam. Col. Imperium. O. Iter. Cic. Onus, partes, causam. Cic. PHR. Bellum cum gente nefandā Suscipitur. O. Mandatique mei legatus suscipe causam. O. Onus susceperat urbis. Una domus. O. Suscepta tibi est legis vindicta. O. Munera martis suscipere. O.

SUSCIPERE. [*Pro cāpēre*. [*Prendre*.] PHR. Suscepitque ignem foliis. V. Suscipiunt famulæ collapsaque membra reponunt. V. Suscipere cicatrices adverso pectore. QUIN. *Recevoir*. Suscipere æs alienum. Cic. *Se charger*.

SUSCIPERE liberos. [*Pro gēnērārē*.] *Engendrer, avoir des enfans*. PHR. Si qua mihi de te suscepta fuisset Ante fugam soboles. V. Suscipi in lucem. Cic. *in nasci*.

SUSCIPERE personam. Cic. [*imitārī*, *fingerē*.] *Contrefaire*. Suscipere vota pro aliquo. O. Sacra solennia LR. *i. facere*. Suscipere odium, pœnas, invdiam. Cic. *i. incurrere*. Suscipit Anchises, atque ordine singula pandit. V. *i. respondet*. Suscipere parricidium. Cic. *Committre*. Suscipere exilium. Cic. *Se bannir*.

SUSCITO, as, avi, atum, are. *Eveiller*. SYN. Expergefacciō, excitō. SYNT. Suscitare ē quiete. C. Somno, ē somno. Cic. Suscitare se. Pla. (*Vide VIGILARE. SOMNUS. Somnum excitare*.) **SUSCITARE** ignem. *Allumer*. PHR. Sopolis suscitāt ignes. V. Extinctos suscitāt ignes. O. **SUSCITARE**. [*Impellerē*, *incitārē*.] *Emouvoir, pousser*. PHR. Aeneas acuit martem, & se suscitāt irā. V. Acrior ad pugnam redit, & vim suscitāt irā. V. Suscitāt attonitas urbes. V-F. Suscitare aliquem in prœlia. V. Ad officium. Pla. Suscitare bellum. Cic. Crepitum pede suscitare. PR. *i. edere*. PR. Suscitare alicui pœnas. V. Testem contra aliquem. Cic. **SUSCITARE**, *in vitam excitare*. (*Vide RESUSCITO*.)

SUSPECTUS, ā, ūm. [*De quo est suspicio*.] *Suspect*. PHR. Suspectas habuisse domos Carthaginis altæ. V. Suspectior hoste. Cl. Suspecta dona, arva. V. Fides. St. Pax. Sil. Hoc mihi suspectum est, quod oles bene Posthume semper. M.

SUSPECTUS, ūs. m. PLI. *L'action de regarder en haut*. Protinus intravit mentes suspectus honorum. O. *Mezaph. i. desiderium*. **SUSPECTUS**. [*Altitudo*.] *Hauteur*. PHR. Quantus ad Æthereum cœli suspectus Olympum. V. Suspectu vasto turris. V.

SUSPENDĒO, es, dī, sūm, ēre. *Estre suspendu au-dessus*. Solo vimine suspendet. Col.

SUSPENDIOSUS, ā, ūm. PLI. [*Qui suspensus est*.] *Pendu*.

SUSPENDIUM, ī. n. *L'action de se pendre*. PHR. Jam suspendia sæva cogitabat. M. Præbuit illa arbor misero suspendia collo. O. De te certamen gladio est crucibusque. Hoc est quod Vultur, quod Corvus gestit, & escam Te fore uterque sibi prævidet Augurio. Pol. (*Vide STRANGULO. PENDEO*.)

SUSPENDO, is, dī, sūm, ēre. *Suspendre, pendre*. SYN. Appēndō. PHR. Namque humeris de more habilem su penderat arcum. V. Ante... Garrula quān ti-

gnis nidum suspendat Hirundo. V. Nec jam suspēdere fletum Sustinet. O. Suspensa graves aulae ruinas In patinam fecere. H. Volucrem malo suspendit ab alto. V. Ensem collo suspendit eburno. V. Hamo suspendere piscem. O. Suspensa ad ventos. V. Saxis suspensam hanc aspice rupem. V.

SUSPENDERE. *Per trans.* PHR. Suspendere ædificium Cic. *i. columnis, vel fixis palis imponere*. Saxis suspendere castra. SIL. *i. locare*. Tellurem tenui suspendere fulco. V. *i. arare*. Et mare per medium fluctu suspensa tumentī Ferret iter. V. Suspendens omnia naso. H. *i. irridens*. Suspendere fluxiones. PLI. *i. cohibere*. **SUSPENDI**. Cic. *Suspendre*. QUIN. *Se pendre, être pendu*. (*Vide STRANGULO. PENDEO*.)

SUSPENSUS, ā, ūm, iōr, īsīmus. *Suspendu*. SYN. Appēnsus, pēndens, pēndulus, depēndens. PHR. Suspensæque diu lacrymæ fluxere per ora. O. Æthere pendens. O. Suspensus recte. Liv. Erat alveus illic Fagineus durā clavo suspensus ab ansā. O.

SUSPENSUS. [*Incertus, dubius*.] *Incertain*. PHR. Nec te suspensum nate tenebo. V. Quæ me suspensam insomnia terrent. V. Mentem suspensa silentia librant. Cl. Suspensam pertentant gaudia mentem. V. Suspensus dubio metu. St. Animi suspensus. Liv. Verba suspensa & obscura. Tac. Suspensus vultus & incertus. Cic. (*Vide DUBIUS*.)

SUSPENSUS. *Per trans.* *alia multa significat, Ut*. Suspensis auribus audire. PR. *i. diligenter*. Suspensus somnus. Cic. *i. levis*. Suspensa terra. COL. *i. leviter mota*. Suspensio gradu ire. TER. *i. placido & silenti*. Suspensus digitis gradus. O.

SUSPENSIO, ōnis. f. HIRT. *Doute, incertitude*.

SUSPENSURĀ balneorum. SEN. *Élévation*.

SUSPICAX, acis. *Soupponneux*. Suspica animus, suspicax silentium. Tac.

SUSPICIO & **SUSPECTIO**, ōnis. f. TER. *Souppon*. EPITH. Tācitā, fallāx, sūbitā, incertā, tēnūs, cōcā. PHR. Oblinitur, minimā sī qua est suspicio rimæ. M. Maligna insontem deprimit suspicio. Vida. Suspicionem afferre, augere. TER. Confirmare, dare, injicere. Cic. Spargere. QUIN. Tollere, vitare, delere, amovere, extenuare, propulsare. Cic.

SUSPICIO, is, pēxi, pēctum, ēre. & **SUSPECTO**, as, avi, atum, are. *Regarder en haut*. PHR. Fastigia suspicit urbis. V. Humeris exantem suspicit altis. V. Bucula suspiciens cælum. V. Suspiciens hausit cælum, mentemque recepit. V. Oculis suspectans sidera. M. (*Vide ASPICIO*.) **SUSPICERE**. Cic. *Pro admirari*. Si cujus virtutem suspiciunt. Cic.

SUSPICERE & **SUSPECTARE**. [*Suspectum habere*.] *Soupponner*. PHR. Hum suspiciens novas res cupere. Sal. Ne pellici suspectaretur. Tac.

SUSPICIOSĒ, iūs. adv. Cic. *D'une maniere soupconneuse*.

SUSPICIOSUS, ā, ūm. *Soupponneux*. Civitas suspiciosa. Cic. Suspiciosa Mula. Col. Suspiciosum crimen, suspiciosum negotium, tempus. Cic. *i. suspicione plenum*.

SUSPICOR, aris, arūs sūm, arī & **SUSPICŌ**, as, avi, atum, are. *Se desfer, soupçonner*. PHR. Nescio quod magnum suspicor esse nefas. M. Quid de te bene suspicatur uxor. M. Quæcumque æquor habet, quæcumque pericula tellus, Tam longē causas suspicor esse moræ. O. Suspiciari res nefarias. Cic.

Suspiciari de ingenio alicujus. *Cic.* Suspicior fore ut, &c. *Cic.*
SUSPIRATIO, ōnis. f. *QUIN.* & **SUSPIRATUS**, ūs. m. *L'ac̄ion de sospirer.* *PHR.* Respicit hunc vates & suspiratibus haustis, &c. *O.*
SUSPIRIOSE. adv. *COL.* Avec difficulté de respirer.
SUSPIRIOSUS, ā, ūm. *PLI.* Astmatique.
SUSPIRIUM, īi. n. *PLI.* Soup̄ir. *EPIT.* Aeḡrūm, anx̄iūm, tristē, flēbile, fēminēūm, quērūlūm, gēmēbūdūm, mōestūm, lōngūm, assiduūm, pēpētūm, mūtūm, tacitūm, lūgūbrē. *SYN.* Lāmētūm, sīngultūs, gēmītūs, lūctūs. *PHR.* Suspiriaque agra fatigant. *St.* Suspiria lūctūs praelaga. *O.* Suspiria ducit ab imo Pectore. *O.* Postquam suspiria tandem laxavit fr̄anofque dolor. *CL.* In tales rupit suspiria voces. *C.* Gemitus alto de corde petiti. *O.*
SUSPIRIUM. *Col.* [Spirandi difficultas.] *Asthme.*
SUSPIRŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Sospirer, pousser des sosp̄irs.* Gēmō, sūsp̄iriā trāhō, dūcō. *PHR.* Retices, nec mutua nobis Dicta refers; alto tantūm suspiria ducis Pectore. *O.* Et tanto penitus traxit suspiria mori; Ut pariter pectus positamque in pectore forti Aegida concuteret. *O.* Quod si forte alios jam nunc suspirat amores. *T.* Hanc cupit, hanc optat, solam suspirat in illam. *O.* Suspirat longo non visam tempore matrem. *J.* Desix̄que hospite pulchro Perfides arcanum suspiravere calorem. *Cl.* Singultantem animam & suspiria longa trahentem. *V.* Fictio mulier suspirat amore. *Lr.* Ingemit & tacito suspirat pectore. *O.* Assiduo renovans suspiria planctu. *O.* Suspirans imoque trahens ā pectore vocem. *V.* Deditit totā suspiria nocte. *T.*
SUSPIRARE nebulas. *L.* Pousser. Suspirare ad honores. *V-F.* Aspirer. Suspiranda domus. *St.* Regretée.
SUSQUEDEQUE. *Cic.* Sans dessus dessous. Susque deque habere aliquid. *PLA.* i. parum curare.
SUSTENDŌ, īs, ērē. *SAL.* Fendre, dresser. **SUSTENTACULUM**, ī. n. *TAC.* Soutien. **SUSTENTATIO**, ōnis. f. *Cic.* Déai. **SUSTENTATOR**, ōris. m. *QUIN.* Celui qui soutient.
SUSTENTŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Freq.* Supporter, souffrir. *PHR.* Sustentare aciem. *V.* Moles multos quae sustentata per annos. *Lr.* Sustentare corpus. *PLI.* Familiam. *Ter.* Sustentare famem. *Cas.* Laborem. *Sal.* Valetudinem. *Cic.* Conscientiā sustentari. *Cic.* Suā se virtute sustentat. *Cic.* Sustentare aliquem. *Cic.* i. fovere. Sustentare ad tuum adventum. *Cic.* i. differre.
SUSTINEŌ, ēs, ūi, ērē. *Solūenir.* *SYN.* Fērō, pōrtō, fūlcō. *PHR.* Aethereos humero qui sustinet orbis. *V.* Sustinuisse lares. *T.* Vineā se ipsā sustinet. *PLI.* Sustine has exuvias. *Pla.* Sustineas ut onus, nitendum est vertice recto. *O.* Infimus baculo qui sustinet artus. *O.*
SUSTINERĒ. *Per trans̄l.* ad animum. *PHR.* Sustinere magno animo casus fortuitos. *Cic.* Nec tantos sustinet æstus. *O.* Sustinere curam belli, decus civitatis, officium. *O.* Sumprum, praelia, personam aliquam, partes alicujus. *Cic.* Cum tot sustineas & tanta negotia solus. *H.* (Vide FERŌ.)
SUSTINERĒ alia multa significat, *UT.* *PHR.* Quæ tantum sustinere nefas templa. *O.* i. tulere impunē. Nec jam suspendere fletum Sustinet. *O.* i. potest. Sed non attollere contra Sustinet hæc oculos. *O.* i. nequit. Sape jovem vidi cum jam sua mittere vellet Fulmina, thure dato sustinuisse manum. *O.* i. retraxisse.

Sustinere crimen, culpam rei. *Cic.* i. excusare, defendere. Sustinere equos incitatos. *CÆs.* i. retinere. Fama tua non Sustinet ut, &c. *Cic.* i. patiur. Obstupui tacitus, sustinuique gradum. *O.* i. repressi. Sustinere poenam. *Cic.* i. subire, pati. Hinc patriam parvosque penates Sustinet. *V.* i. alit. Sustineri cibo. *Col.* Sustinere se ab assensu. *Cic.* i. abstinere. Sustinuerunt spectare eadem. *SUE.* i. potuerunt. Diemque Sustinet extremum fati. *O.* i. differt.
SUSTOLLŌ, īs, tūli, sūblātūm, ērē. *Eléver.* *SYN.* Attollō, erigō, sūblēvō. *PHR.* Dixit & in cælum paribus se sustulit alis. *V.* Dulcia nec mœsto sustollens signa parenti. *C.* Sustuleris fragiles calamos. *V.* fulmine sustulerit caduco. *H.* Sustulit exutas vinclis ad sidera palmas. *V.* In equum sustollere. *Cic.* Sustollere virginem. *PLA.* Enlever.
SUSURRŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. [Furtim & summissā voce loqui.] *Parler bas, à l'oreille.* *SYN.* Stridō, strēpitō, mūrmūrō. *PHR.* Maxima nutu Pars mihi significat: pars quid velit aure susurrat. *O.* Et secum, sic ut audiam, susurrat. *M.* Aut ego cum charā de te nutrice susurro. *O.* Nam sonus auditur gravior; trachimque susurrant. *Apes.* *V.* Fama susurrat. *O.*
SUSURRUM, ī. n. *O.* & **SUSURRUS**, ī. m. [Parvum & submissum murmur, propriè arborum & frondium.] *Bruit sourd, petit murmure.* *EPIT.* lenis, mollis, rāucus, placidus, lēvis, tēnuis, garrulus, argutus, quērulus, sōmnifer, sōporus, fluvialis, fluminēus. *PHR.* Sæpe levi somnum suadebit inire susurro rivus. *V.* Sibilat & molli Quercus Pinusque susurro. *Mani.*
SUSURRUM & **SUSURRATIO**, ōnis. f. *Cic.* [Vox submissa.] *Petit murmure.* *EPIT.* Garrulus; mollis, arcānus, occultus, clādestinus, dulcis, quērulus. *PHR.* Lenesque sub noctem susurri Composita repantur hora. *H.* Blandos audire susurros. *Pr.* Videres Stridere secretā divisos aures susurros. *H.* Seditioque recens, dubioque authore susurri. *O.* Tenui jugulos aperire susurro. *J.* Humilesque susurros Tollere de templis & aperto vivere voto. *P.* Furtivæ murmura vocis.
SUSURUS, ā, ūm. *Qui fait un léger murmure.* *PHR.* Procerin Adit, linguæque refert audita susurrā. *O.*
SUTELĀ, æ. f. *PLA.* [Quasi futus dolus.] *Fourberie.*
SUTERNĀ, æ. f. *VAR.* Couture, ouvrage cousu.
SUTILIS, ilē. [Quod futum est.] *Consu.* *SYN.* Cōfusus, sūtus. *PHR.* Tempora futilibus cinguntur tota coronis. *O.* Teritur quā futilis alvo Balthæus. *V.* Cymba futilis. *V.* Sutilis aptetur decies rosa crinibus. *M.* Lassenturque rosis tempora futilibus. *M.*
SUTOR, ōris. m. *Cordonnier.* *PHR.* Si dare futori calcus ista potest. *M.* Sutor bonus. *H.* **SUTORIUS**, & **SUTRINUS**, ā, ūm. *De Cordonnier.* *PHR.* Sutorium atramentum. *Cic.* Sutrina ars. *PLI.* **SUTRINĀ**, æ. f. *PLI.* [Officina sutoris.] *Boutique de Cordonnier.* **SUTRINUM**, ī. n. *PLA.* [Ars sutrina.] *Le métier de Cordonnier.*
SUTORĀ, æ. f. *LIV.* Suture, couture.
SŪS, ā, ūm. *San, sa, sien.* *PHR.* Fessosque sopor suus occupat artus. *V.* Strueremque suis altaria donis. *V.* Tenere suum. *Cic.* Chorus ecce suarum. *V.* Videatque suorum Funera. *V.* Sponte suā. *V.* Suus cuique mos. *Ter.* Suus in disputando. *Cic.* Suapte culpa. *PLA.* Suapte nutu. *Cic.* Suomet more. *Sal.*

SYBĀRYS. *Gracia oppidum, quod olim viginti quinque alias urbes suo imperio subditas habebat. Ejus incolae adeo molles fuere; Ut sybarita pro effeminato dice-retur.* **PHR.** Nec qui Composuit nuper sybaritida, fugit. **O.** De hemistheone obfani libri auctore.

SYCŌS. Latine ficus. **SYCŌPHĀNTĀ**, æ. m. [Propriè dicebatur delator ejus qui ficos furto sustulisset. Capitis enim pœnā cautum erat apud Atticos, ne quis Ficos vastaret, quam pœnam qui persequiebantur ob tam leve detrimentum dicebantur sicophantæ. Per transi. Deinde sycophanta dicebatur calumniator mendax] *Fourbe, Calomniateur.* **SYCŌPHĀNTIĀ**, æ. f. **PLA.** *Calomnie.* **SYCŌPHĀNTIŌSE.** adv. **PLA.** *En fourbe.*

SYĒNĒ, ēs, f. [Urbs Æthiopiæ & Ægypto contermina.] *Isne.* **PHR.** Umbras nusquam flectente syene. **L.** i. Habente. Erat enim syene sub tropico Cancrī. Exustam cancro torrente Syenem. **Lr.**

SYLĀ, æ. *Mons Lucania.* **PHR.** Ac velut ingenti Sylā summove Taburno. **V.**

SYLLĀ, æ. *Romanus vir flagitiis, cadibus & civili bello, quod excitavit, notus.* **Remp.** ita oppressit, ait *Cice-ro*, ut nemo, illo invito, nec bona nec patriam nec vitam retinere posset. **PHR.** Sic & Syllanum solito tibi lambere ferrum *Durat*, Magne, sitis. **L.** Syllana cadavera. **L.** Scelerum magister Sylla. **L.**

SYLLĀBĀ, æ. f. *Syllabe.* **PHR.** Sed tu syllaba contumax repugnas. **M.** Peccare in syllabā. *Cic.* Syllaba longa brevi subiecta vocatur iambus. **H.** **SYLLABÆ**, ārum. [Versus hendecasyllabi] *Vers.* *Endecasyllabes.* **PHR.** Verona docti syllabas amat vatis, (i. *Catulli.*) Marone felix Mantua est. **M.**

SYLLŌGISMŪS, i. m. **QUIN.** *Syllogisme.*

SYLLŌGISTICŪS, ā, ūm. **QUIN.** *Où l'on se sert des Syllogismes.*

SYLVĀ & **SYLVŪSĀ**, æ. f. dim. **COL.** *Bois, Forêt.* **EPITH.** Virēns, viridīs, viridāns, vērāns, frōndēns, frōndōsā, cōmāns, cōmātā, frōndēā, frōndīfērā, cēcā, densā, opacā, ūmbrosā, atrā, nīgrā, arcānā, prōfundā, altā, vastā, vētīs, desertā, antiquā, hōrridā, incultā, immēnsā, devīā, inācessā, stētilis, aspērā, frīgōsā, nēmōrosā, tēcītā, silēns, vētustā, ūmbrosā, cādūā, sacra, lētā, laurēā, mīrthēā, jūgōsā, prōcērā, spārīosā, nūdātā, rūdīs, incidūā. **Syn.** Sālūs, nēmūs, lūcūs. **PHR.** Pars, densa ferarum Tecta, rapit sylvas. **V.** Itur in antiquam sylvam stabula alta ferarum. **V.** Campum quem collibus undique curvis Cingebant sylvæ. **V.** Incurvis claudunt juga frondea sylvis. **St.** Sylva frequens trabibus. **O.** Multos incidua sylva per annos. **O.** Gloria sylvarum Pinus. **St.** Filia sylvæ Pinus. **H.** Sylva vetus stabat nullā violata securi. **O.** Nexilibusque plagis sylvas Erymantidos ambit. **V.** Contremuit nemus, & sylvæ intremuere profundæ. **V.** Nunc frondent sylvæ, nunc formosissimus annus. **V.** Ubi plurima frondet Arbor. **V.** Non umbræ altorum nemorum. **V.** Fronde regi sylvas. **V.** Dens hunc frondibus atrum Urget utrinque latus nemoris. **V.** Quas nemus umbrosum secretaque sylva tegebat. **O.** Sylvis Aquilo decussit honorem. **V.** Seu flamina prima Cum deprensa fremunt sylvis & cæca volutant Murmura. **V.** Desuper incumbens hispida sylva premit : **C-G.** Et amœna vireta Fortunatorum nemorum **V.** Perplexum iter omne revolvens Fallacis sylvæ, simul

& vestigia retro Observata legit, dumisque silentibus errat. **V.** Dat euntibus ingens Sylva locum, & magno cedunt virgulta fragore. **V.** Nemorum secreta subibis. **O.** Stat vetus & densa prænubilis arbore lucus. **O.** Inter odoratum Lauri nemus. **V.** Seclulum nemus & virgulta sonantia sylvis. **V.** Frondiferaeque novis avibus canere undique sylvas. **Lr.** Brachia pomiferæ curvant redolentia Sylvæ. **Pont.** Cum glandes atque arbuta sylvæ Deficerent. **V.** Et claro sylvas cernes Aquilone moveri. **V.** Quid Nemora Æthiopum molli canentia lanā. **V.** Pascuntur sylvas. **V.** Nariciaeque picis lucos. **V.** Aut Aquilonibus Querceta Gargani laborant. **H.** Nec mea Phæacias æquant pomaria sylvas. **C.** Et Nemora in domibus sacros imitantia lucos. **T.** Sylvaque montanas occulit alta feras. **O.** Multis inceduus annis Junonis magnæ nomine lucus erat. **O.** Sylvæ robore densæ **Pr.** Caucaeo steriles in vertice sylvæ Quas animosi. Euri assidue franguntque feruntque **V.** Ramorum tenebræ. **V.** Juga longā patebant Solorum nemorum. **V.** Ingenti foliorum exuberat umbrā. **V.** Densæque legunt compendia sylvæ. **St.** Saxosis nemora alta jugis. **Sil.**

SYLVÆ Descriptiones. Lucus erat felix hederofo conditus antro Multaque nativis obstrepit arbor aquis. Sylvani ramosa domus, quo dulcis ab æstu Fistula poturas ire jubebat aquas. **Pr.** Sylva coronat aquas, cingens latus omne, suisque Frondibus, ut velo, Phœbeos summoveret ignes. Frigora dant rami, varios humus humida flores. **O.** Sylva frequens trabibus, quam nulla ceciderat ætas, Incipit à plano, devexaque prospicit arua. **O.** Vallis erat piceæque frequens, altæque Cupressu, Quò via Phœbeis invia facta rotis. **Sant.** Hic sylva æternos viret inde tota per annos, Quæ sibi de Solis nomine nomen habet. Dum Phæton patriis temerarius omnia flammis Ureret, hoc sopes lucus ab igne fuit. Dūmque superfusus naret tener orbis in undis, Deucalionæ restitit unus aquæ. **Sant.** Est nemus arboribus densus secretus ab omni Voce locus, si non obstreperetur aquis. **O.** Sylva tui latè dumis atque Illice nigrā Horrida, quam densi complebant undique sentes : Rara per occultos ducebat semita calles. **V.** Est nemus & piceis & frondibus Illicis atrum : Vix illud radiis solis adire licet : Densior haud usquam, nec celsior extulit ulla Sylva trabes. **V-F.** In quibus (*Sylvis*) horrorem tenebrarum altosque recessus, Atque umbras, atque ipsa silentia vulgus adorat : Nam facer est lucis, vastisque recessibus horror. **Rap.** Lucus Aventino liberat niger Illicis umbrā : Quo possis viso dicere numen inest. In medio gramen, muscoque adoperta virenti. Manabat saxo vena perennis aquæ. **O.** Nacta nemus gelidum de quo cum murmure labens Ibat & attritas versabat rivus arenas. **O.** Lucus erat longo nunquam violatus ab ævo, Obscurum cingens connexis aëra ramis, Et gelidas altè submotis solibus umbras. **L.** Lucus in urbe fuit mediā lætissimus umbrā. **V.** Lucus Nigranti piceā trabibusque obscurus acernis. **V.** Haud illam brumæ minuere ; Notusve Jus habet, aut Geticæ Boreas impactus ab Ursā : Subter opaca quies, vacuusque silentia servat Horror ; & exclusæ pallet mala lucis imago : Nec caret umbra Deo : nemoris Latonia cultrix Additur. **St.** Errare per lucos, amœnæ Quos

Quos & aquæ subeunt & auræ. *H.* Horrentique atrâ nemus imminet umbrâ. *V.* Et caligantem nigrâ formidine lucum. *V.* Sylva capax ævi validâque incurva senectâ. Eternum intonsæ frondis, stat pervia nullis Solibus. *Mant.*

SYLVAS amare. *PHR.* Me gelidum nemus Nympharumque leves cum satyris chori secernunt populo. *H.* Quem fugis? Ah! demens habitarent Dii quoque sylvas Dardaniusque Paris. Pallas quas condidit arces, Ipsa colat; nobis placeant ante omnia sylvæ. *V.* Se condere sylvis. *V.* Quæ nemora aut qui vos saltus habuere Puellæ. *V.* Ripas & vacuum nemus mirari lubet. *H.* Nemorisque habitator amœni. *M.* (Vide *RUS.*)

SYLVAS, cædêrê, ærûêrê. *PHR.* Aut unde iratus sylvam devexit arator, Et nemora evertit multos ignava per annos Antiquasque domos avium cum stirpibus unis. Eruit: illæ altum nidis petiere relictis. *V.* Quin age & ipsa manu felices erue sylvas. *V.* Sylva frequens trabibus quam nulla ceciderat ætas. *O.* Nudata cacumina sylvæ. *O.* Omne levandum Fronde nemus. *V.* Violata securi Sylva. *O.* Suis iussæ dryades discedere sylvis. *Sant.* Magnamque verendis Das stragem latè arboribus, sylvasque revellis. *Sant.* Nidi ego seclusis Ulmum frondescere campis Hanc non durus Ilax, non ipse bipennifer Algon Audebant jam tum refugâ violare securi: Annorum tantâ se maiestate ferebat. *Sant.* Sylvæ... dant utile lignum, Navigiis Pinos, domibus Cedrosque, Cupressosque: Hinc radios trivere rotis, Hinc tympana plaustris Agricola, & pandas ratibus posuere carinas. *V.* (Vide *EVELLO. ARBOR*, *Arbores cadere.*)

SYLVÆ. Metaph. *Dicitur de herbis, vitibus, crinibus, &c.* *PHR.* Subit aspera sylva Lappæque Tribulique. *V.* Sylvarumque alia pressos propaginis arcus Expectant. *V.* Vultus gravis: horrida fœcæ Sylva comæ. *J.* Sylva dicendi. *Cic.* i. *Materia.*

SYLVÂNUS, i. *Sylvarum Deus qui Cyparissum Puerum in deliciis habuit, eundemque in cupressum mutavit.* *PHR.* Et teneram ab radice ferens Sylvane Cupressum. *V.* Sylvani ramosa domus. *Pr.* Et Nymphæ Satyrique. Et Monticolæ Sylvani. *O.* Nemorumque parentes Sylvani. *J.* Quærit & horridi dumeta Sylvani. *H.* Est lucus... Sylvano fama est veteres sacrasse Pelasgos Arvorum pecorisque Deo. *V.* Venit & agresti capitis Sylvanus honore. *V.* Illam Sylvanos, Panâque odisse bicornes, Et quosunque colit sylvâ, nemûsque Deos. *Sann.*

SYLVESCÖ, is, êrê. n. *Cic.* Pouffer trop de bois. *PHR.* Ne sylvescat sarmentis vinea. *Cic.* (Vide *FRONDEO.*)

SYLVESTRIS, TRÊ. & **SYLVATICUS**, â, um. *De bois.* *SYN.* Némorôsus. *PHR.* Neve olæ sylvestres inferre truncos. *V.* Nunc te Bacche canam, nec non sylvestria tecum Virgulta. *V.* Strati Baccis sylvestribus agri. *V.* Sylvestribus horrida dumis. *V.* Nemorosa Zacynthos. *O.* Plurima quâ sylva est, & Equo loca pervia non sunt. *O.* Sylvestria numina. *O.* Sylvestris mons. *Cic.* Saltus. *Cur.* Sepes. *Cic.*

SYLVESTRIS. [Fêrûs.] *Sauvage.* *PHR.* Tamen Hæc quoque si quis Inferat... Exuerint sylvestrem animum. *V.* Sylvestris raris sparsit labrusca racemis. *V.* Sylvestres Uri. *V.* **SYLVESTRIS**. [Rusticus.] *Rustique, champêtre.* *SYN.* âgrêstis, rûsticus. *PHR.* Syl-

vestrem tenui musam meditaris avenâ. *V.* Sylvestres homines. *H.* (Vide *AGRESTIS.*)

SYLVICOLÂ, æ. m. f. & **SYLVICULTRIX**, têtis. *C.* *Qui habite les Forêts.* *PHR.* Oscula sylvicolis empra dedere viris. *Pr.* Ubi Cerva sylvicultrix? Ubi aper nemorivagus. *C.*

SYLVIFRAGUS, â, um. *Qui abat les Forêts.* *PHR.* Montesque supremos Sylvifragis vexat flabris. *Lr.*

SYLVIGER. *Pli.* & **SYLVÖSUS**, â, um. *Liv.* *Plein de Forêts.*

SYLVIA, æ. *Ilia romuli mater.* *PHR.* Sylvia vestalis cælestia numina partu Ediderat, patruo regna tenente suo. *O.*

SYLVIVS. *Æneas filius à quo omnes Albani reges Sylviæ dicti sunt.* *PHR.* Primus ad auras æthereas Italo commixtus sanguine surgit Sylvius, Albanum nomen, tua posthuma proles, quem tibi longævo serum Lavinia conjux Educet sylvis regem, regumque parentem; Unde genus longâ nostrum dominabitur Albâ, Proximus ille Procas, Trojanæ gloria gentis, Et Capys & Numitor, & qui te nomine reddet Sylvius Æneas. *V.* Succesit sylvius illi, Quo satus antiquo tenuit repetita latinus Nomina. *O.*

SYMBÖLÂ, æ. f. & **SYMBÖLUM**, i. n. [Latine collatio, cum plures in unum conferunt.] *Ecor.* *PHR.* Symbolum dedit, Cœnavit. *Ter.* Symbolam dabo, & jubebo Cœnam coqui. *Pla.* **SYMBÖLUM**, i. n. & **SYMBÖLUS**, i. m. *Pla.* [Annulus qui pro notâ & signo dabatur quasi fidei obfes.] *Gage, Arres.*

SYMMËTRIÂ, æ. f. *Vit.* [Latine commensus] *Symmetrie, proportion.*

SYMPATHIÂ, æ. f. *Cic.* [Latine consensus.] *Sympathie.*

SYMPHONIA, æ, f. *Cic.* [Latine musicus concertus.] *Symphonie.* *SYN.* Symphonie cantus. *Cic.* Canit symphonia. *Cic.* *PHR.* Ut gratas inter mensas symphonia discors. *H.* **SYMPHONÏACUS**, i. m. *Cic.* *Un Musicien.* **SYMPHONÏACUS**, â, um. *Cic.* *De symphonie.*

SYMPLEGAS, âdis. f. & **SYMPTEGMÂ**, âtis. n. [Latine complexio.] *Concours, embrassement.* *PHR.* Si constringantur geminâ symplegade. *M.* Quo symplegmate quinque copulantur. *M.*

SYMPLEGÂDES, um, f. *Insula contra Bosphorum Thracium modico inter se discreta intervallo. Symplegades dictæ sunt, quod eas inter se aliquando concurrisse fabulis traditur.* *PHR.* Timuit concursibus Argo Undarum sparsas symplegades elisaram, Quæ nunc immotæ persant, ventisque resistunt. *O.* Stupere superbæ Arre viri domitæ symplegades, & nova passæ Jura soli. *Cl.* Vana repercussit pontum Symplegas inanem. *L.*

SYMPÖSIUM, iî, n. *Cic.* [Latine convivium.] *Banquet.*

SYNËDRUS, i, m. *Liv.* [Latine confessor.] *Confesseur.*

SYNËPHËBÏ, örüm, m. *Cic.* [Latine adolescentes æquævi.] *Jeunes gens de même âge.*

SYNGRÂPHUS, i, m. *Pla.* & **SYNGRÂPHÂ**, æ, f. *Cic.* & **SYNGRÂPHUM**, i, n. *Cic.* [Latine scriptura seu schedula quæ sit eorum manu qui paciscuntur.] *Billet, cédule.* *SYN.* Syngropham conscribere, facere cum aliquo. *Cic.* Per syngropham cedere. *Cic.*

SYNNADÂ, æ, f. *Urbs Phrygia marmore clava.*

SYNÖDIÂ, örüm, n. *Cic.* [Latine colloquium, congressus.] *Conference.*

SYNŌNYMIÄ, æ, f. & **SYNŌNYMA**, ðrum. *Cic.*
[Quæ sub diverſis vocibus idem ſignificant.] *Morſ*
Synonimes.

SYNTAXIS, i, f. [Latine conſtructio & ſeries.] *Con-*
ſtruction.

SYNTEXIS, is, f. *Pli.* [Latine defectio & animi de-
liquium] *Epiſſement, langueur.* **SYNTECTICUS**,
â, ùm. *Plt.* *Qui eſt épuisé.*

SYNTHESIS, is, f. [Latine compoſitio, cum multa
ejuſdem generis vaſa in ſe invicem includuntur.]
Plusieurs vaſes mis enſemble. *Phr.* Aut unam dare
ſyntheſim, quid horres, Alborum calicum arque ca-
caborum. *St.* **SYNTHESIS**. [Veſtes in veſtiario com-
poſitæ.] *Garderobe, habits de reſerve.* *Phr.* Sic tua
ſuppoſitis perlucent præla Lacernis : Sic micat in-
numeris arcula ſyntheſibus. *M.*

SYPHAX, æcis. *Numidarum rex.* Viſti monumenta
ſyphacis. *Pr.* vicir Maſaniſſa ſyphacem. *O.*

SYRACUSÆ, arùm, [Civitas Sicilia.] *Siracufe.* *Phr.*
Prima ſyracufio dignata eſt ludere verſu Noſtra, nec
erubuit ſylvas habitare Thalia. *V.* *Verſus ſyracufius*
ponitur pro bucolico, quales ſcripſit Theocritus Syracu-
ſanus. Utque ſyracufio præſtrictâ fauce poetæ; Sic
animæ laqueo ſit via clauſa tuæ. *O.* Ille ſyracufiâ
modò formidatus in urbe, Vix humilem durâ reppu-
lit arte famem. *O.* *De Dionyſio tyranno.*

SYRIA, æ. *Asia regio nobiliſſima.* *Phr.* Hoc miſſo in
Syriam requierunt omnibus aures. *C.*

SYRUS, & **SYRIUS**, & **SYRIACUS**, & **SYRICUS**,
â, ùm. *Qui eſt de Syrie.* *Phr.* Syrio munere plenus
Onyx. *Pr.* Mercator exſiccet culullis Vina ſyrâ re-
parata merce. *H.* Quàm quæ longorum vehitur cer-
vice Syrorum. *J.* Syrica mala. *Col.* Jam dudum Sy-
rus in Tiberim defluxit Oroates. *J.* *i. ſyrorum mores.*

SYRINX, gis. *Nympha Arcadia qua cum Panos vim*
effugere non poſſet, Nympharum ſororum precibus in
calamos paluſtres mutata eſt. Inter Hamadryadas ce-
leberrima Nonacrinas Naïas una fuit: nympha Sy-
ringa vocabant. Non ſemel & Satyros cluſerat illa
ſequentes, Et quoſcunque Deos umbroſaque ſylva,
feraxque Rus habet : Orygiam ſtudiis, ipſamque
colebat Virginitate Deam : ritu quoque cincta Dia

næ Falleret, & credi poſſet Latonia, ſi non Co-
neus huic arcus, ſi non foret aureus illi : Sic quo-
que fallebat. Redeuntem colle Lycæo Pan videt hanc
... fugit illa per avia ... curſum impediendibus un-
dis, Ut ſe mutarent, liquidas oraſſe ſorores : Pana-
que cùm preſam ſibi jam Syringa putaret, Corpo-
re pro nympha, calamos tenuiſſe paluſtres : Dumque
ibi ſuſpirat, motos in arundine ventos Effeciſſe ſo-
num tenuem, ſimilemque querenti, Arte nova :
vocisſque Deum dulcedine captum, Hoc mihi collo-
quium tecum, dixiſſe manebit : Atque ita diſpari-
bus calamis compagine ceræ Inter ſe junctis nomen
manſiſſe puellæ. *O.*

SYRMA, âtis, n. [Fœminæ veſtis tractus, veſtis fluxa
prolixa.] *Longue queue d'une robe, robe trainante.*
Phr. Aptati longum tu quoque ſyrma tibi. *M.* Auro
decorum ſyrma Barbarico trahit. *S.* **SYRMA**. *Genus*
veſtis tragicorum. *Phr.* Muſa nec infano ſyrmate
noſtra tumet. *M.* *Metaph.*

SYRTIS, is, f. [Duplex ſinus periculoſiſſimus in mari
Libyco, ubi vadofum cum ſit mare, hinc ſyrtis pro
vado dicitur.] *Syrie.* *EPITH.* Sævâ, infidâ, naïſſâ,
gâ, dubiâ, vadôſâ, arênoſâ, inhôſpitâ, inviâ,
æſtuoſâ, mêtûendâ, sævâ, Gêtulâ, libycâ, inaccêſ-
ſâ, fallâx. *Phr.* Nunc illas promitte vires, Nunc
animos, quibus in Gêtulis ſyrtibus uſi. *V.* Lybicas
perrumpere ſyrtes. *O.* Sævas accedere ſyrtes. *V. F.*
Ambiguæ coleret qui ſyrtidos arva. *L.* Exercitatas
aut aperit ſyrtes Noto. *H.* Quem barbara damnis
Syrtis alit. *L.* Sive per ſyrtes iter æſtuoſas Facturus. *H.*
SYRTIS. [Pro vado.] *Banc de ſable.* *Phr.* In brevia
& ſyrtes urget miſerabile viſu Illiditque vadis at-
que aggere cingit arenæ. *V.* Et vaſtas aperit ſyrtes &
temperat æquor. *V.* In vada cæca tulit. *V.* Atque ag-
gere cingit arenæ. *V.* Deſerâ rate Depreſſus hæſit
ſyrtium brevibus vadis. Et puppe fixa maria ſupera-
vit pedes. *S.*

SYRTICUS, â, ùm. *De Syrie.* *Phr.* Nec ſterilis Libye,
nec ſyrticus obſtitit Ammon. *L.*

SYSTYLUS, â, ùm. *Vit.* [Ubi poſitæ ſunt columnæ
inter ſe diſtitæ.] *On il y a des colonnes éloignées les*
unes des autres.

***

T.

ABANUS, i, m. *Var.* [Muſcæ
genus.] *Un Taon.* (Vide *Œſ-*
trum.)

TABEFACIŌ, is, feci, faciùm,
erē. *Faire ſécher.*

TABELLÄ, æ. *Un tableau.* *EPITH.*
Piſtâ, pulchrâ, ſplendidâ, dê-
côrâ, Apellââ, inſignis, Egrê-

giâ. *Phr.* Suspendit piſtâ, vultum mentemque tabel-
lâ. *H.* aut certè tabulæ capient mea lumina piſtâ.
Pr. Qualis Apellâis eſt color in tabulis. *Pr.* Et poſita
eſt meritæ multa tabella Deæ. *O.* Quæ manus ob-
ſcenæ depinxit prima tabellas, Et poſuit caſtâ tu
pia viſa domo; Ille puellarum ingenuos corruptit
ocellos. *Pr.* Quem in tabellâ ſpirare ſtupes, & ore

ſperas poſſe vel piſto loqui. *Com.* Ora vivis æmulâ.
Com. (Vide *IMAGO.*)

TABELLÄ, æ, f. [Pro parvâ tabulâ & pro episto-
lis quæ in brevibus tabulis ſcribebantur.] *Tablettes,*
feuilleilles d'ivoire ou de bois, enduites de cire ſur les-
quelles on écrivait, lettres. *Phr.* Raſis infuſa tabel-
lis Cera. *O.* Committere verba tabellis. *O.* Tabellis
verba ſerenda dedit. *O.* Tam citò commiſſi propera-
tis verba tabellis. *O. i. celeriter ſcriptis.* Ergo tam
doctæ nobis periire tabellæ. *Pr.* Arcanas ſignare ta-
bellas. *O.* Furtimque tabellas Occulto portans it-
que reditque ſinu. *O.* Qui legio hinc illinc miſſas,
ſcribitque tabellas. *M.* Crocæ membrana tabellæ.
J. Blandæ denſæque tabellæ. *J.* (Vide *LITTERÆ.*)

TABELLÄ. [In quâ iudices ſcribebant.] *Tablettes, bui-*

detins. Sententiam per tabellam ferre. *Cic.* **TABEL-**
LĀ. [*Per trans.* ipsa sententia.] *Sentence.* Grata ta-
bella populo. *Cic.*
TABĒLLA. m. [*Pars quadræ.*] *Un quartier de gâteau.*
TABELLĀRIUS, m. *Cic.* [*Qui litteras perfert.*]
Courrier, Messager.
TABELLĀRIŪS, ā, ūm. *Cic.* [*Quod ad tabellas spe-*
ctat.] *Tabellaria navis.* S. *Tabellaria lex.* *Cic.*
TABELLŪ, ōnis, m. *Iust.* [*Qui publicas tabulas apud*
se habet.] *Tabellion, Notaire.*
TABĒŌ, ēs, būi, ērē. & **TABĒSCŌ,** is, ērē. [*Inte-*
riore sensu liquefcere, & consumi. *Propriē de amore,*
& mœrore dicitur.] *Se consumer de langueur.* *Syn.*
Extābescō, contābescō, lānguēō, lānguēscō, cūris,
tabē cōficiōr. *PHR.* *Qui sic tabuerit longo, memi-*
nistis in ævo. O. *Assiduus curis animus tabescit.* O.
Lumina tabescunt ætuo. C. *Æterno tabescere luctu.*
Lr. *Tabescere morbo, molestiis, otio, desiderio alicu-*
jus. *Cic.* *Corpora tabent.* O. **TABĒRĒ,** & **TABĒ-**
SCĒRĒ. *Se fondre, degouter.* *PHR.* *Tabescens galea.*
Cl. *Humor calore tabescit.* *Cic.* *Tabuerant ceræ.* O.
Et sale (i. aqua marinā) Tabentes artus in littore
ponunt. V.
TABĒRNĀ, æ, f. [*Ædificium tabulis contextum, vel*
clausum.] *Loge faite avec des planches.* *Boutique.*
PHR. *Clausis domibus, postquam omnis ubique* *Fixa*
catenatæ siluit compago tabernæ. T. *Nulla taberna*
meos habeat neque pila libellos. H. *Abiecto instru-*
mento artis, clausaque tabernā. H.
TABĒRNĀ. [*Diversōriā.*] *Hôtellerie, Cabaret, Taver-*
ne. *EPITH.* *Vināriā, madidā, obscūrā, publicā, pā-*
tēns, tūrpis, sordidā. *PHR.* *Argiletanas mavis habita-*
re tabernas. M. *Turpis in arcanā sonuit cum rixa ta-*
bernā. Pr. *Migret in obscuras humili sermone taber-*
nas. H. *In tabernam divertere.* *Cic.*
TABĒRNACŪLUM, i, n. *Cic.* [*Tectum castrense.*]
Tente, pavillon.
TABĒRNĀRIŪS, ii, m. [*Qui in tabernā venditat.*]
Qui tient boutique, Cabaretier.
TABĒRNĀRIŪS, ā, ūm. *Vit.* *Qui concerne les ca-*
barets.
TABĒS, is, f. [*Morbus summam inducens maciem.*]
Phthisie, langueur qui desèche. *EPITH.* *Pallēns, livēns,*
pallidā, squalidā, lividā, defōrmis, lūridā, squalēns,
tūrpis, lentā, dirā, horrīdā, funēstā, horrēndī, mōr-
tiferā. *Syn.* *Micēs, phthisis.* *PHR.* *Hic quos durus*
amor crudeli tabe peredit. V. *Lentāque miserrima*
tabe *Liquitur.* O. *Proh! Lucris pallida tabes.* L. *Cæ-*
cā liquefactæ tabe medullæ. O. *Protinus invidiæ ni-*
gro squalentia tabo *Tecta perit.* O. *Nec livida ta-*
bes *Invidiæ.* St.
TABĒS, is, f. & **TABŪM,** i, n. & **TABITŪDŌ,**
inīs, f. Pl. [*Sanies & sanguis corruptus.*] *Pus.*
EPITH. *Fluidā, fluēns, nigrā, nefandā, pēstiferā,*
immūdā, pūtrīs, crūentā, lūridā, lentā, livēns.
PHR. *Hos necat afflatu; funestā hos tabe veneni.* O.
Turpi dilapsa cadavera tabo. V. *Atro membra fluen-*
tia tabo. V. *Et quibus illuvies membris immunda flue-*
bat. *Rap.* *Tinctaque mortiferā tabe sagitta mader.* O.
Nigrā distillans tabe. L. *Putri liquentia tabo* *Corpora.*
Sil. *Tabo oblita cuncta rubent.* St. *Infecit pabula*
tabo. V. *Ora virūm tristi pendebant pallida tabo.* V.
Stillantis tabi saniem, virusque coactum. L.
TABES *Metaph.* *Synt.* *Tabes arborum.* *PLI.* *Langueur*

fori tabes. *TAC.* *La maladie de plaider.*
TABIDŪS, & **TABIFICŪS,** ā, ūm. *Qui corrumpit,*
qui consume. *PHR.* *Indignas premeret pestis cum ta-*
bida fauces. M. *Lues cum tabida membris,* *Corru-*
pto cæli tractu, miserandaque venit Arboribusque
latisque lues. V. *Serpens* *Tabificam expirat saniem.*
Sil. *Verustas tabida Consumit ferrum.* O. *Mens ta-*
bida facta. O.
TABLINUM, i, n. *Pl.* [*Ubi tabulæ & instrumenta*
publica asservabantur.] *Lieu ou l'on sermoit les actes*
publics. **TABLINUM.** *Vit.* (*Locus tabellis ornatus.*)
Cabinet de peintures.
TABŪLĀ, æ, f. *Ais, Planche.* *EPIT.* *Sēctilis, lōngā,*
pōlitā, exigūā. *Syn.* *Assēr.* *PHR.* *Et laceras nuper*
tabulas in littore vidi. O. *Corripuit tabulas & post-*
ibus hæsit adhæsis Flamma. V.
TABŪLĀ. *Tableau.* *PHR.* *Qui cupit aut metuit juvat*
illum sic domus aut res *Ut lippum pictæ tabulæ,*
fomenta podagram. H. *Tabulā facer* *Votivā paries.*
H. (*Vide IMAGO, TABELLA.*)
TABŪLĀ *cērātā.* *Pla.* [*Liber, Epistola, &c.*] *Tablette.*
feuille.
TABŪLÆ, ārūm, f. [*Memoriæ promptuarium dia-*
rium.] *Registre, papier journal.* *Tabulæ accepti &*
expensū. *Cic.* *Livre de comptes.* **TABŪLÆ.** [*Testa-*
mentum.] *Testament.* *Primæ, secundæ tabulæ, &c.*
QUIN. *i. prima, secunda pagina testamenti.* **TABŪ-**
LÆ *judicum.* *Cic.* *i. in quibus sententiam scribebant.*
TABULÆ. *QUIN.* [*Pro publicis scripturis.*] *Titres,*
pieces d'un proces. *Tabulas accusare.* *Cic.* *S'inscrire*
en faux contre une piece.
TABŪLĀ. [*Auctio.*] *Criée, vente au plus offrant.* *Ad-*
est ad tabulam. *Cic.*
TABŪLĀRIĀ, iūm, n. [*Ubi tabulæ seu actus publi-*
ci reponuntur.] *Les Archives, le Greffe.* *PHR.* *Nec*
ferrea jura, *Insanumque forum,* *aut populi tabula-*
ria vidit. V. *Intres licet ipsa sororum* *Tecta trium*
cernes illic molimine vasto *Ex ære & solido rerum*
tabularia ferro: *Javenies illic incisa Adamante pe-*
renni *Fata tui generis.* O.
TABŪLĀRIS, arē. *PL.* *Propre à faire des tablettes,*
des tableaux.
TABŪLĀRIŪS, ii, m. *Sue.* [*Obsignator tabularum.*]
Notaire, Greffier.
TABŪLATIŌ, ōnis, f. *Cic.* [*Tabularum constructio.*]
L'action de plancheier.
TABŪLĀTOR, ōris, m. *VAR.* *Qui plancheie.*
TABŪLATUM, i, n. *Cæs.* *Un plancher.* *PHR.* *Aggressi*
ferro circum, quā summa labantes juncturas tabula-
ta dabant. V. *Excelsæ turris tabulata, unde altior*
esset *Casus, & impulsæ præceps immane ruina.* J.
Strata solo tabulata. St. **TABŪLATĀ** *arborum.*
[Rami effusiores in plana tendentes.] *Branches des*
arbres qui forment une espece de plancher. *Contemne-*
re ventos *Assuecant (vites) summasque sequi ta-*
bulata per Ulmos. V.
TABŪLINUM, i, n. *VAR.* *Balçou, galerie.*
TABŪRNŪS, i, m. *Mons campania olivetis abundans.*
Juvat Ilinara Baccho Conferere, atque oleā ma-
gnūm vestire Taburnum. V.
TACĒŌ, ēs, cūi, citūm, ērē. *Syn.* *Silēō,*
conticēō, obmūtēscō. *PHR.* *Nec tacui demens.* V.
Non oculi tacuere tui, conscriptaque vino *Menfa.* O.
Plectra dolore tacent. O. *Retices, nec mutua nobis*

Dicta refers: alto tantum suspiria ducis Pectore. O. Hæc soli commissa tibi celare memento; Et tacitus nostras intra te fige querelas. *J.* Commissumque reges, & vino tortus & irâ. *H.* Nec retinent patulæ commissa si leliter aures. *H.* Quis minor est autem quam tacuisse labor. O. Favere linguis. *H.* Antè expectarum tacuit. *V.* Juberque vocem premere. *Ph.* Nec tantum prodere vati Quantum scire licet. *L.* Tum facta silentia linguis. Sacra facit tacitè; nec tamen ipsa tacet. O. Alium filere quod voles prius file. *S.* Eximia est virtus præstare silentia rebus; At contra gravis est culpa tacenda loqui. O. Commissa tacere Qui nequit, hic niger est, Hunc tu Romane caveto. *H.*

TACERĒ. *Pro prætermittēre.* *Phr.* Nec flexi tacuissem vimen Acanthi. *V.* Pigri taceantur stagna Neronis. *M.* In medio Marte taceretur amor. *O.*

TACERĒ. *Per trans.* Nunc tacet omnis ager. *V.* Nox tacet. *C. i.* tranquilla est. Tacuerunt jurgia. *O.* Natalem colimus tacere lites. *M.* (Vide *STLEO.*)

TACITĒ & TACITO. *adv.* Tacitement, sans dire mot. *Synt.* Tacitè spectare, ridere. *Pla.* Tacitè concedere, rogare, intelligere. *Cic.* Annus tacitè labens. *O.* Suspensio gradu placidè accessit. *Ter.*

TACITUM, *i. n.* [Quod taceri debet.] *Un secret.* Vulgator taciti. *O.* (Vide *SECRETUM.*)

TACITURNITAS, *tris. f.* Taciturnité, Exatitudo à garder le secret. *Phr.* Quid foret Iliæ Mavortisque puer, si taciturnitas Obstaret meritis invida Romuli. *H.* Qui sermone placet taciturna silentia vitet. *O.* Est & fideli tuta silentio Merces. *H.* Nil murum natura dedit: Non æris ales Quadrupedese silent: habet & sua sibilas serpens; Et pecus æquorem tenui vice vocis anhelat.... Respondent & saxa homini; percussus ab antris Sennio redit: reboat nemorum vocalis imago: Littorei clamant scopuli: dant murmura rivi; Somniferumque canit sepes depasta futurum: Est & arundineis modulatum malica ripis; Atque arguta suis loquitur coma pinea ventis, Incubuit foliis quoties levis Eurus acatis. *Auf.*

TACITURNUS, *a, ūm.* Taciturnus, qui ne dit mot. Staturâ taciturnius. *H.* Taciturna silentia. *O.* Ripa caret taciturna ventis. *H.* Taciturnum ostium. *H.* Inopi me quodque pusilli Finxerunt anîni raro & per pauca loquentis. *H.*

TACITUS, *a, ūm.* Qui se tait. *Syn.* Silens, ticens, taciturnus. *Ph.* Tacito labentia sidera cælo. *V.* Tacitisque senescimus annis. *O.* Tacite per amica silentia Lunæ. *V.* Tacitâ dulce linc pestis Tangere. *Lr.* Incessu tacito progressus. *V.* Tacitâque exætuat irâ. *V.* Vulnus mente gerit tacitâ. *O.* Animum tacito pallore fateri. *O.* Tacito veneratur murmure nauten. *O.* Tacitus cursus fluminis. *O.* Tacitam pertentant gaudia pectus. *V.* Surgit amans, animamque tenens, vestigia furtim Suspensio digitis fert taciturna gradu. *O.* A festu tacito lœtari. *O.*

TACITUS. [Passivè sumptus.] *Passé sous silence.* *Phr.* Quis te magne Cato tacitum aut te Cossæ reliquat. *V.*

TACILIS, *ilē.* Qu'on peut toucher. Tacile nil nobis quod sit. *Lr.*

TACTIO, *ōnis. f.* & **TACTUS,** *ūs. m.* Le toucher, l'atouchement. *Epith.* Lēvis, mollis, durus, acerbus, asper, rēpētūs, cōtinuus. *Phr.* Et mala

tactu Vipera. *V.* Pellis & ad tactum transtanti dura resistit. *V.* Abstinit tactu pater averfusque refugit. *V.* Cognoscere tactu corpora. *Lr.* Non sentimus eum tactu Colorem. *Lr.* Tactuque innoxia molli Lambere flamma comas visa. *V.* Aspera tactu. *Lr.* Membra reformidant mollem quoque saucia tactum. *O.* Movi Thesæa prensuras semisopita manus. Nullus erat, referoque manus, iterumque retento; Perque totum moveo brachia; nullus erat. *O.*

TÆDĀ, *æ. f.* [Propriè lignum quod oleo vel pice illitum flammam concipit, & faculæ modò lucet, sumitur pro face.] Bois dont on se servoit pour s'éclairer. flambeau, torche. *Epith.* Accensâ, ardens, fumans, fumidâ, unctâ, cērâ, pinâ, pinguis, ferâlis, funērâ, jūgâlis. *Syn.* Fax, lampis, funâl. *Phr.* Uror ut inducto ceratæ sulphure tædæ. *V.* Piceum fert fumida lumen Tædæ. *V.* Castis adolet dum altaria tædis. *V.* Tædas sylva alta ministrat. *V.* Fumantes fixit sub pectore tædas. *V.* Manu pineam quare tædam. *C.* Hic focus & tædæ pingues, hic plurimus ignis. *V.* Flammâque comantem Multifidâ pinum. *Sil.* (Vide *FAX.*)

TÆDĀ. [Pro nuptiis. Mos enim veterum erat ut in nuptiis faces & tædæ præterent.] Noces, mariage. *Phr.* Si non pertasum thalami; tædæque fuisset. *V.* Tempora tædis apta. *O.* Tædis felicibus aucte Thes salæ columen Peleu. *C.* Fictas ostendere tædas. *St.* Nec Terhy; voluit tædas celebrare jugales. *C.* Ferales omine tædas. *L.* Concinit tædas geminus cupido. *S.* (Vide *CONJUGIUM.* *NUBO.*)

TÆDIFĒR, *a, ūm.* Qui porte un flambeau. Et per tædiferæ Mystica sacra Dex. *O. i.* Cereris. Ita dicta quod persequonem filiam tædis accensis quasierit.

TÆDET, *tædebit, tæduit, tæsum est, erē.* *Imp.* S'ennuyer, être ennuyé. *Syn.* Piget, displicet. *Phr.* Tædet nemorum. *St.* Tædet pelagi perferre laborem. *V.* Si non pertasum thalami, tædæque fuisset. *V.* Mortem orat, tædet cæli convexa tueri. *V.* Nec tædia capti Ulla mei capiam dum spiritus iste manebit. *O.* Tædis exosa jugales.

TÆDIUM, *i. n.* Ennui, dégoût. *Epith.* Sôlicitum, longum, iners, triste, molestum, acerbum, ignavum, languidum, grave, durum. *Syn.* Fastidium, mæror, tristitia, mæstria, siccitas. *Synt.* Tedium ferre. *J.* Subire. *Cl.* Tedium capere. *O.* Afferre, adducere, effugere, levare, parere. *Quin.* Tedio fessus. *M.* *Phr.* Tanta meæ si te ceperunt tædia laudis. Hic quoque subliterat post tædia longa laborum. *O.* Tædia nunc subeunt animos. *J.* Nuper sollicitum quæ mihi tedium, Nunc desiderium, &c. *H.* Ut longi tædia belli Longa feram. Matri longa decem tulerunt fastidia menses. *V.*

TÆNARUS, *i. m.* & **TÆNARĀ,** *ōrūm. n.* Promontorium Læconia regionis. Ventosa per aquora vectum Excepit portu Tænaris ora suo. *O.* Eas inferorum esse fauces vulgo creditum est. Tænarias etiam fauces, alta hostia dicit. *V.* Ad stygia Tænariâ est ausus descendere portâ. *O.* Est locus Inachiae, dixerunt Tænara gentes Quâ formidatum Maleæ spumantis in auras It caput, & nullo admittit culmine visus. *St.* Sublimis apex ventosque imbresque serenus Despicit.... Hoc, ut fama, loco pallentes devius umbras Trames agit.... Arcadii perhibent si vera coloni, Stridor ibi & gemitus poenarum; atroque tumultu Fervet ager:

sæpe Eumenidum vocesque manusque In medium sonuere diem; lethique triformis Janitor Agricolas campis auditus abegit. *Sr.*

TÆNARUS. [Inferi ipsi.] *L'Enfer.* Invisi Tænari horrida sedes. *H.*

TÆNARIUM. *Marmor viride magnam apud veteres famam habebat. Quod non Tænariis domus est mihi fultra columnis. Pr.*

TÆNIA, æ. f. & TÆNIÖLÄ, æ. f. dim. *Bande, ruban, galon.* EPITH. Lõngä, rëdimitä, intörtä, pünicëä, älbä, &c. SYN. Vittä, rëdimiticulüm. PHR. Puniceis ibant evincti tempora tænis. *V.* Fit tortile collo Aurum, ingens coluber, sit longæ tania vitæ. *V.*

TÆNIÄ. *Pli.* [Genus piscis.] *Sorte de Poisson de mer.*

TÆNIÄCÄ, æ. f. *Var.* [Frustulum panis, carnis. &c. tenue & longum.] *Morceau, de pain, de chair, &c.*

TÄGES, is. *Aruspicina inventor apud Hetruria populos. Tyrthenus arator Fatalem glebam mediis asperxit in arvis Sponte suä primüm, nulloque agitante moveri; Sumere mox hominis, terræque amittere formam, Oraque venturis aperire recentia fatis. Indigenæ dixere Tagen, qui primus Hetruscam Edocuit gentem casus aperire futuros. O. Quæ simul aspexit Tyrthææ gentis aruspex. O. Conditor artis Finxerit ista Tages. L.*

TÄGÜS, i. m. [Lusitanæ fluvius aureas volvens arenas.] *Le Tage.* PHR. Tanti tibi non sit opaci Omnis arena Tagi, quodque in mare volvitur aurum, Ut somno careas. *V.* Turbato sordibus auro Hermus, & Hesperio qui sonat orbe Tagus. *M.* In mare proripitur Tagus auricoloribus undis. *Cl.* Non Tarthesiacis illum satiaret arenis Tempestas pretiosa Tagi. *Cl.* Aurea quidquid habet divitis unda Tagi. *M.* Sive Tagus fulvis invidiosus aquis. *Mant.* Quodque suo Tagus amne vehit, fluit ignibus aurum. *O.* Auriferumque Tagum sitiam. *M.* Fulvæque micantem Veste Tagum. *Cl.* Tagusve iberä turbidus gazä fluens. *S.* Auriferi ripa beata Tagi. *O.* tempestas pretiosa Tagi. *Cl.* Tagus aurifer amnis. *C.* Quod Tagus & rutilä Pactolus volvit arenä. *T.* Et limo splendente Tagus. Aurifero fluit ore Tagus. *Sant.*

TÄLÄRIÄ, iüm. n. [Alara Mercurii calceamenta.] *Les talonnieres de Mercure. Les ailes que les Poëtes lui donnent aux pieds.* PHR. Pedibus talaria nectit Aurea, quæ sublimem alis sive æquora supra, Seu terram rapido pariter cum flamine portant. *V.* Rapiunt talatibus auræ. *Pr.* Et liquidum motis talatibus aëra findit. *O.* Tersis niteant talaria plantis. *O.*

TÄLÄRIS, rë. *Cic.* Du talon; qui concerne le talon. Talaris tunica. *Cic.*

TÄLÄRIÜS, ä, iüm. [Quod talorum ludum spectat.] *Qui concerne les dez.* Talaria lex, talarius ludus. *Cic.*

TÄLÄSIÖ, (vel TÄLASSIÜS. *Ue vocat Livius*) virginieatis Deus apud Romanos invocabatur.

TÄLÄÄ VAR. & TÄLÄÖLÄ, æ. f. dim. *Col.* [Surculus] Branche d'arbre coupée par les deux bouts pour planter. *Bille.*

TÄLÄNTÜM, i. n. [Cerra pecuniæ summa, quæ varia erat Pro variis regionibus.] *Un talent.* PHR. Pythias emuncto lucrata Simone talentum. *H.* Auri duo magna talenta. *V.* Conveniunt, fulvis & mutant poma talentis. *M.* Argenti atque auri memoras quæ multa talenta. *V.* Jacent penitus defossa talenta Coelati argenti. *V.*

Sunt auti pondera facti Infectique. *V.* (Vide DIVITIÆ.)

TÄLIÖ, önäs. f. *Pli.* [Poena Læsioni par omnino similisque.] *La peine du Talion.* Meritas dat Talio poenas. *Ser.* Corruptit sine Talione celebs. *M.*

TÄLIPEDÖ, äs; äre. *O.* [Pedibus vacillare lassitudine.] *Marcher en chancelant.* PHR. Tum quasi talipedans primüm confurgit. *Lr.*

TÄLIS, lë. *Tel, de telle sorte.* PHR. Talis erat Dido, talem se læta ferebat. *V.* Talis erat Daphnis qualis cum, &c. *V.* Talia flammato secum Dea corde voluntans. *V.* Qui tanti talem genere parentes. *V.* Haud equidem tali me dignor honore. *V.* Talia voce refert. *V.* Hic quoque talis erit, qualis fortuna, Poëta. *O.*

TÄLITËR, adv. *De la même manière, tellement?* Qualiter Assyrios renovant incendia nidos, Taliter exuta est veterem nova Roma senectam. *M.*

TÄLITRUM, i. n. [Percussio quæ ungue vel digito fit.] *Chique-naude.* Caput pueri talitro vulnerare. *Sue.*

TÄLPÄ, æ. m. f. EP. TH. Cæcüs, errans, vagüs, auritus, nigër, atër. PHR. Exiguus Mus Sub terris posuitque domos atque horrea fecit, Aut oculis capti fodere cubilia talpæ. *V.* Quæ cæci fodiunt sinuosa cubilia talpæ. *Rap.*

TÄLÜS, i. m. *PLI.* *Le talon.* PHR. Candidus & talos à vertice pulcher ad imos. *H.* Cum sudor ad imos manaret talos. *H.* Taloque tenus vestigia tingit. *O.* Ad talos stola demissa. *H.* Gestit enim nummum in loculos dimittere post hac, Securus cadat an recto stet fabula talo. *H.* *Metaph. i. placeat necne.*

TÄLÜS. [Os in articulo pedis, à cujus similitudine dictus est talus quatuor laterum quo luditur.] *Dé à jouer.* PHR. Parva monere pudet talorum dicere jactus, Ut sciat & vires tessera missa tuas. *O.* Nec regna vini fortiere talis. *H.* Mittere talos, ludere talis. *Cic.* Talorum interprete jactu. *Pr.* Cum steterit nullus vultu tibi talus eodem, Munera me dices magna dedisse tibi. *M.* Seu ludet numerosque manu jactabit eburnos Tu malè jactato tu bene jacta dato. *O.* Me quoque per talos Venerem quarente secundos, Semper damnosæ subfluere cænes. *Pr.* *Variis talorum jactus quos vide suis locis.* Damnosæ stent tibi sæpe canes. *O.* Quid dexter senio ferret. *J.*

TÄM, adv. *Aurant, aussi. Si fort.* SYN. Æquë, sic, itä, ädëö, päritër. PHR. Quæ te tam læta tulerunt Secula. *V.* Tam felix utinam quàm pectore candidus essem. *O.* Tam magis illa fremens... Quàm &c. *V.* *Pro tanto.* Tam maximè turus. *Ter.* Tam citò, tam mane. *Ter.* Tam pictis... Quàm, &c. *O.* Equis tam Rupidos. *Cic.*

TÄMÄRICE, es. f. *PLI.* & TÄMÄRIX, icis. f. *Cel.* [Frutex.] *Tamaris.* Et Tamarix non læta com is. *L.*

TÄMËN, conj. *Neanmoins, cependant.* SYN. Ättämën nihilominus, vëritätämën. PHR. Nec tamen interea rauca, tua cura, Pa lumbes, Nec gemere aëriä cessabit Turtur ab Ulmo. *V.* Libertas quæ sera tamen respexit inertem. *V.* Hic Hædos deponere, tamen veniemus ad urbem. *V.* *i. statim.* Sed tamen ille Deus quis sit, da Tytire nobis. *V.*

TÄMËTSI, conj. *Cic.* *Quoyque, bien que.* SYN. Quämvis, ätsi, licët.

TÄNÄIS, is. m. *Fluvius Scitia qui Asiam Cadmique fororem. (i. Europam)* Dividit, & cursus inter utrumque facit. *O.* Vertice lapsus Rhiphæo Tanais diversi no-

mina mundi Imposuit ripis, Aethæque & terminus idem Europæ, mediæ dicimur confinia terræ. *L.* seu forte rigentem Thermodontiâc Tanaïm fringere securi. *Cl.* Tantâ nec clade superbum. Contudimus Tanaïm. *Cl.*

TANAQUIL. *Uxor Tarquinii Prisci.* *PHR.* Latius movere ora camænis Præcia fatorum Tanaquil. *Cl.*

TÂNDÊM. *adv. Enfin.* *SYN.* Dômum, dênique, pôt trêmô. *PHR.* Sed vos qui tandem? quibus aut venistis ab oris. *V.* Deposita tandem formidie satur. *V.*

TÂNDIUM. *adv. Autant de temps.* *PHR.* Tandiu gaudet dum, &c. *Cic.* Tandiu ingeret donec, &c. *Col.* Tandiu fuit, quandiu, &c. *Cic.* Tandiu te abuisse doleo. *Cic.*

TÂNGÔ. *is, têtigî, tâctum, âct. Toucher, manier.* *SYN.* Côttingô, âctingô, âctrectô, tâctô. *PHR.* Tangere enim & tangi nisi corpus nulla potest res. *Lr.* Portum tetigere carinæ. *V.* Funemque manu contingere gaudent. *V.* Tu cape sacra manu: me... Atrectare nefas. *V.* Nec victoris mihi tetigit captiva cubile. *V.* Centum me tetigere manus Aquilone gelatæ. *M.* Pars mihi pacis erit dextram tetigisse tyranni. *V.* Pedem pede tangere. *O.* Pedes tangendos præbuit. *Pr.* Tangere alicum baculo. *O.* Flagello. *H.* de cælo (*i. fulmine*) tactas memini prædicere Quercus. *V.* Metam vitæ tangere. *O.* Cubito qui tangat. *P.* Tangit Tiberim. *Cic.* *i. contigens est.* Desierat Janus: nec longa silentia feci; Sed tetigi verbis ultima verba meis. *O. i. loquentem excepit.* Quicumque mundo terminus obstitit, Hunc tangat armis. *H.* Arborem ferro non tangere. *Col. i. non expurgare.* Tangere alicquem. *Ter.* [Supple ioco.] *Piquet.*

TÂNGERÊ. [*Pro movere commovere.*] *Toucher ébranler.* *PHR.* Nos (*Deos*) quoque tangit honos; festis gaudemus & aris, Turbaque Cælestes ambitiosa sumus. *O.* Mentem mortalia tangunt. *V.* Vota Deos tetigere. *V.* Tangit Atridas Ille dolor. *V.* Te si qua parentis Tangere cura potest. *V.* Quem nisi crudelem non tangat Jafonis ætas. *O.* Nec tangitur ira. *Cl.* Tituli tangebatur amore. *O.* At vos si læsæ tangit contemptus alumnae. *O.* Querelâ tangere cor. *H.* Me nec cura Theatri, Nec tetigit campi. *Pr.* Tactusque dolore Conjugis amissæ.

TÂNGERÊ. [*Pro scribere, mentionem facere.*] *Dire, écrire.* *O!* utinam adversis tetigissem carmina Mûs; Phœbus & inceptum desituisse opus. *O.* Non omnia dicere & tangere. *Cic.*

TÂNQVÂM. *conj. Comme, de même que.* Gloria virtutem tanquam umbra sequitur. *Cic.*

TÂNTALUS. *Jovis ex Ploë Nymphâ filius qui cum Deos hospitio excepisset Pelopem filium in frustra concilium illis apposuit Ceres reliquis avidior lumerum Pelopis absumpsit.* (*Vide PELOPS.* Alii crudeles epulas detestati, Tantalum in Tartara detruserunt ubi mediis in undis sitit, & alludentibus ori pomis, fame cruciatur. cæ fabulâ avartitia describitur ut ait Hor. Tantalus à labris sitiens fugientia captat Flumina quid rides? mutato nomine de te Fabula narratur, congestis undique facies Indormis inhians, & tanquam parere facris Cogeris. *H.* Epit. Sitiens, sitibundus, famellæctis, fers, miser, infelix, bābūctis, crudelis. *PHR.* Nec Tantalus undam Capravit refugam. *O.* Tibi, Tanta, nulla Dependentur aquæ; quæque imminet effugit arbor. *O.* Poma pa-

ter Pelopis præsentia quatit; & idem Semper eger liquidis, semper abundat aquis. *O.* Tantalus est illic, & circumstantia; sed æcrem Jamiam potui deserit unda sitim. *T.* Lucet genitalibus altis Aurea fulcra toris, epulæque ante ora paratæ Regifico luxu. fuiturum maxima juxta Accubat, & manibus prohibet contingere mensas; Exurgitque facem attollens, atque intonat ore. *V.* In amne medio faucibus sicis fenex Sectatur undas: abluat mentum latex, Fidemque cum jam sæpe decepto dedit, Perit unda; in ore poma desitunt famem. *S.* Præda fugax gravidis frondibus incubat, Et curvata suis fœtibus, ac tremens Alludit patulis arbor hiatibus; Nec quamvis avidus nec patiens moræ Deceptus toties tangere negligit; Obliquatque oculos; oraque committit Includitque famem... Opes luvæ nemus Demittit propius; pomaque desuper Insultant foliis mitia languidis, Accenduntque famem... Instat sitis non levior fame; Quam, cum percaluit sanguis, & igneis Exatit facibus, stat miser obvios Fluctus ore vocans, quos profugus latex Averit sterili deficiens vado, Quænamque sequi deserit. *S.* Oraque vana movere dentemque in dente fatigat; Et vano fallit guttur & ora cibo. *O.* Oprat quietem pelopis infidus pater, Egeus benignæ Tantalus semper dapis. *H.* Tantalus in mediâ garrulus aret aquâ. *O.* Querit aquas in aquis & poma fugacia caprat Tantalus; hoc illi garula lingua dedit. *O.*

TÂNTALÊUS & TÂNTALICUS. *â, um. De tantalé.* *PHR.* Non aqua Tantalicus subducitur invida curis. *Cl.* Tantalâ poterit tradere poma manu. *Pr.*

TÂNTALIS. *Idis. Niobe filia Tantal.*

TÂNTALIDÆ. *fratres. O. Menelaus & Agamemnon Tantalidæ nepotes.* *PHR.* Altera morrebat funera Tantalidos. *Pr.*

TÂNTI. *gen. abs! signand, si forte, si avantagex.* *PHR.* Non tamen hoc tanti est pauper ut esse velis. *O.* Putare tanti. *Quin.* Tanti dare. *Ter.* Tanti mihi nihil est. *Cic.* *Pro tanto carum.* Non Priamus tanti toraque Troja fuit. *O.*

TÂNTIDÊM. *gen. abs! Tant-avant.* Tantidem accipere, emere. *Cic.*

TÂNTILLUM. *adv. Tant soit peu.* *PHR.* Nec possum stertibus illis Tantillum vestræ demere sævitæ. *C.*

TÂNTILLUS. *â, um. Si petit.* Tantillum fici granum. *Cic.* Tantillus puer. *Ter.*

TÂNTISPÊR. *adv. Un peu, un moment.* *PHR.* Hæc tibi tantisper subito summissa libello; Immemores ne nos esse querare tui. *O.* Latendum tantisper dum, &c. *Cic.* Hic astabo tantisper. *Pla.*

TÂNTÔ. *abl. abs! Tant.* Quantum ipse feroci Virtute exuperas, tantò me impensius æquum est Consultare. *V.* Tantò nate magis contendere tenacia vincula. *V.* Quantò quis audaciâ promptus, tantò magis fidus. *Tar.* Tantò minoris venierunt, &c. *Cic.* Tantò amplius, tantò ante. *Cic.* Tantò magis. *Ter.* Tantò peior. *Pl.* Quinquies tantò. *Cic.*

TÂNTOPÊRÊ. *abl. abs! Si forte, tant.* Cur tantopere extimuras. *Pla.* Si fieri tantopere. *Ter.*

TÂNTOLO. *abl. abs! A si bus priæ.* Tantulo venire. *Cic.*

TÂNTOLUM. *adv. Tant soit peu.* tantulum moræ. *Cic.*

TÂNTULUM. *commotus. Cic.*

TÂNTULUS. *a, um. Si peris.* Tantulâ corpusecula. *Lr.* animalia tantula. *Lr.*

TÂNTUM. *adv. Seulement.* Dicam tantum. *Cic.* Seta

procul tantum capiti delapsa jacebant. *V.*

TANTUM. *Tans*, *si fort.* *SYN.* Tam, adēo. *PHR.* Tantum avi mutare valet longiora vetustas. *O.* Quod tantum mihi dexter abis. *V.* Nec tantum dulcia quantum Et liquida. *V.* Tantum cibi & porionis adhibere. *Cic.* Tantum non. *Cic. Presque.*

TANTUMODŌ. *adv. Seulement.* *PHR.* Omnia perdidimus tantummodo vicia relicta est. *O.*

TANTŪS, ā, ūm. *Si grand*, *si considerable.* *PHR.* Tantus molis erat Romanam condere gentem. *V.* Quae tanta animi dementia cepit. *V.* Tantus amor laudum; tantae est victoria curae. *V.* Pro meritis tantis. *M.*

Tantus natu. *PLA.* *Si âgé.*

TAPES, ētis, m. **TAPĒTE**, ūs n. *Pla.* **TĀPĒTYUM**, ī, n. [*Tegmen* mense, pavimenti, &c.] *Tapis*, *tapissorie.* *EPITH.* Pictus, picturatus, pulcher, Babilonius, Libycus, Tyrius, Sarranus, Sidonius, Phrygius, superbus. *SYN.* Aulicum, stratum, stragulum. *PHR.* Stragula purpureis lucent villosa tapetis. *M.* Armaque craterasque simul pulchrosque tapetas. *V.* Pictique tapetis Intrati Alipedes. *V.* Nullo decorare tapete Cornipedem Nomas affluens *Sil.* Positique tapetibus altis Munera cum liquido ponunt cerealia Baccho. *O.* Emunire toros, altosque inferre tapetas. *St.* Superbis Fulgebat stratis. *St.* Porcius aulaeis nobilis Atralicis. *Pr.* Non ego praeulerim Babylonica picta superbe Texta Semiramia quae variantur acu. *M.* Victra est Pectine Flandriam jam Babyloniis acus. *Mant.*

TAPSŪS, ī, f. *Insula prope Siciliam.* *PHR.* Megarosque sinus Tapsumque jacentem. *V.*

TĀRĀNDŪS, ī, m. *Plī.* [Bos sylvestris.] *Byss.*

TARDE, ūs, īsimē. *adv.* **TARDIUSCŪLE.** dim. *PLA.* *Tard*, *lente.* *SYN.* Lentē, seriūs, serō, pigrē. *PHR.* Procedunt tempora tardē. *O.* Tardiūs hospes Adveniens. *H.* Prolem tardē crescentis Olivae. *V.* Tardiūs ire. *H.* Moveri, ingredi. *Cic.*

TARDEŌ, ēs, erē & **TARDESCŌ**, ūs, ērē. [*Tardum fieri.*] *Devenir lent.* *PHR.* Tardescit lingua, madet mens. *LR.* *De Ebrio.*

TARDYGRĀDŪS, ā, ūm. *Cic.* & **TARDIPES**, ēdis. Qui tardē graditur. [*Qui marche lentement.*] *Tardi-pedi* Deo daturam, &c. *C.* *i. Vulcano.* Quin & tardi-pedi sacris jam rite solutus. *Col.*

TARDILOQUŪS, ā, ūm. *SEN.* *Lent à parler.*

TARDITAS, ātis, f. *Cic.* & **TARDITUDŌ**, īnis, f. *PLA.* *Lenteur, pesanteur.* *SYNT.* Tarditas & cunctatio. *Cic.* Tarditas pedum, occasiois, ingenii. *Cic.* (*Vide* *PIGRIŒ*, *IGNAVIA*, vel *MORA.*)

TARDŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Tarder*, *retarder*, *ar-rêter.* *SYN.* Mōrōr, rēmōrōr, rētarōd, dētīnēō. *PHR.* Gelidus tardante fenestā Sanguis hebet. *V.* Nos tardat inertia. *T.* Ac non tardatus casu, neque terribis heros. *V.* Non noxia corpora tardant, Terrenique hebetant sensus, moribundaque membra. *V.* Me pia detinuit conjux, pia mater Achillem; Primaque sunt illis data tempora, cætera vobis. *O.* Tardare impetum. *Caf.* Animum *Cic.* *i. reprimere.* Adire tardat. *Caf.* **TARDARE.** *N.* *S'arrêter.* Alto vulnere tardat. *V.* (*Vide* *MOROR.*)

TĀRDŪS, ā, ūm, ūr, īsimilis. *Tard*, *lent*, *pesant.* *SYN.* Lentūs, pigrē, ignāvūs, sēgnīs, īnēs, hēbēs. *SYNT.* Tardus Astellus, pes. *O.* Tarda fuga, mora, nox. *O.* Unda. *V.* Tardus incesu. *Plī.* Etate, *O.* Tar-

dus ad gratiam. *Cic.* In agendo tardus. *Cic.* Tardum est dictu. *Plī.* Pede tardo cunctari. *O.* Opem tardam admovent. *O.* res spē tardior. *Ter.* *PHR.* Tardoque incedere passu. *O.* Utillum tardus provisor. *H.* Stupa vomens tardum fumum. *V.* Duri fugientem munera belli Arguit incepto serum accessisse labori. *O.* Tardis vel quæ mora noctibus obitet. *V.*

TĀRDŪS. *Per trans.* *SYNT.* Tardum ingenium. *Plī.* Tardi venere Bubulei. *V.* *i. stupidi.* Sapor tardus. *V.* Pro insulso Senectus tarda gelu. *V.* Tardis pallefcere curis. *Pr.* Desidia tardos & multo frigore pingues. *f.*

TĀRENTŪM, ī, n & **TĀRENTŪS**, ī, f. [*Nobilis urbs Calabriae.*] *Tarente.* *PHR.* Dices adductum propius frondere Tarentum. *H.* Neptunusque sacri custode Tarenti. *Pr.* Antiquaque Taras. *L.* Lacedæmoniumque Tarentum. *O.* Pectinibus jactat se molle Tarentum. *H.* Lana Tarentino Violas imitratu veneno. *H.*

TARPEJĀ. *Arx* [*Capitolium ita dictum à Tarpeja vestali, quæ cum arcem Romanam fabinis prodidisset, ibi occisa & sepulta fuit.*] *V. Capitolæ.* *PHR.* Hic ad Tarpejam sedem, & Capitolia ducit, Aurea nunc, olim sylvestribus horrida dumis. *V.* Tarpejum nemus & Tarpeja rupe sepulchrum Fabor, & antiqui limina capta Jovis. *Pr.* Tarpejus Pater. *Pr.* *i. Jupiter Capitolii cultus.*

TARQUINIŪS *Priscus quintus Romanorum Rex.* *Tarquinus alter qui superbi nomen à moribus habuit, regno pulsus est, quod ejus filius Lucretia stuprum intulisset.* *PHR.* Ultima Tarquinus Romanæ gentis habebat Regna, vir injustus fortis ad arma tamen. *O.* Tarquinus regno pulsus. *H.* Tarquini reges. *V.*

TARRACŌ, ōnis, f. [*Urbs Hispaniæ.*] *Tarragone.* *PHR.* Tarraco Campano tantum cessura Lyxo. *M.* Hispanæ pete Tarracanis arcis. *M.*

TARSŪS, ī, f. [*Ciliciæ urbs à Perseo ædificata.*] *Tarse.* *PHR.* Deseruit Taurique nemus, Perseæque Tarsus. *L.*

TĀRTARŪS, ī, m. & **TĀRTARĀ**, ōrūm, n. [*Locus Inferorum profundus, inferi ipsi.*] *L'Enfer.* *PHR.* Tum tartarus ipse Bis patet in præceps tantum, tendique subumbras; Quantum ad æthereum cæli suspectus Olympum. *V.* Animas sub tristia tartara mittit. *V.* non huc, ut opaca viderem Tartara, descendi. *O.* Sub inania corpus Tartara detrusum. *O.* Lucis egenus Tartarus horrefactus eructans faucibus æstus. *Lu.* Nulloque frementia luctu Impia dilicis respirant tartara penis. *Cl.* (*Vide* *INFERI.*)

TĀRTĀREŪS, ā, ūm. *De L'Enfer.* *SYNT.* Tartarea domus. *O.* Umbra tartareæ. *O.* Tartareus cuctos. *V.* *i. cerberus.* Tartareas sedes, alta ostia diris. *V.* Tartareus Deus. *O.* *i. Pluto.* **TĀRTAREŪS.** [*Per trans.*] *Terribilis.* [*Terrible*, *effroyable.*] *PHR.* Tartaream intendit vocem. *V.*

TĀRTĒSSŪS & **TĀRTĒSSŪS**, ī, f. *Hispania civitas prope Gades.* *PHR.* Tartessos stabulant conscia Phœbo. *SIL.* *i. occidua.* Presserat occiduis Tartessia littora Phœbus. *O.* Jam Tartessiacos quos solvetat aqmore Titan. *Sil.*

TASCONYUM, ī, n. *Plī.* [*Terræ genus.*] *Espec de terre blanche propre à faire des creusets.*

TĀTIENTES, ūm. *Populi Rom. pars.* (*Vide* *LUCERES.*)

TĀTIUS *Sabinorum dux qui Tarpeja virginis preditione Capitolium, deinde Romam occupavit.* *PHR.* Atque

fabina feri contudit arma Tati. *Pr.*

TĀVĀ, æ, f. *Tac.* [Britannia fluvius.] *Le Tag en Ecoffe.*

TAULANTĪ, ōrūm. *Pli.* [Macedoniae populi.] *Les Peuples de l'Albanie.*

TAURĀ, æ, f. [Quæ sterilis est vacca, Taura apelatur. *Ait var.*] *Vache sterile.* (Vide VACCA.)

TAUREĀ, æ, f. [Scutica ex corio bubulo.] *Nerf de Bœuf, Escourgée.* *PHR.* Taurca punit Continuo flexi crimen facinusque capilli. *J.*

TAUREŪS, ā, ūm. *De Taureau.* Taurca vincla. *Lr.* Et feriunt molles taurca terga manus. *O.*

TAURĪ, ōrūm. [Tauricæ populi immanes, hospitibus feros naufragisque, quos diis immolabant.] *Peuples de la petite Tartarie.* Nefandi Taurica sacri Invenitrix. *J.* Ara taurica. *O.* (Vide IPHIGENIA.)

TAURICA cherfonesus, f. [Peninsula Europæ, pars Tartariæ meridionalis.] *La Cherfonèse, aujourd'hui le país des Tartares de Crim.* Cultraque Orestæ Taurica terra Deæ. *O.*

TAURIFORMĪS, mē. *Qui a la figure de Taureau.* *PHR.* Sic Tauriformis volvitur Aufidus. *H.*

TAURINI, ōrūm. *Pli.* [Populi Italiæ transpadanæ, in Alpium radicibus.] *Peuples de l'Archevêché de Turin.*

TAURINŪS, ā, ūm. *De Taureau.* *PHR.* Taurino quantum possent circumdare tergo. *V.*

TAUROMINIUM, ī, n. *Cic.* [Siciliæ Orientalis oppidum.] *Taormina.* *PHR.* Taurominitanâ cernunt à sede Charibdim. *Sil.*

TAURŪS, ī, n. [Mons Asiæ minoris.] *Le Mont Taurus.* *PHR.* Frigidus intonso Taurus alar Cilicas. *T.* Et Cilicis Tauri saxosa cacumina viset. *Sil.* (Vide MONS.)

TAURŪS, ī. m. *Un Taureau.* *EPIT.* Validus, fortis, indomitus, ferox, torvus, ardens, bellator, furens, tumens minax, acer, trux, corniger, arduus, immanis, agricola, agrestis. *SYN.* Juvencus, Bōs. *PHR.* Cadit ardua Taurus Victimâ. *Sil.* Fortia Taurorum corpora. *O.* Duro fumans sub vomere Taurus. *V.* Pasti reperunt præsepia Tauri. *V.* Subiit juga Taurus. *V.* Cedebat Taurus arator Equo. *O.* Quatuor à stabulis præstanri corpore Taurus Averit, toridem formâ superante juvenas. *V.* Fugit cum saucius aram Taurus; & incertam excussit cervice securim. *V.* Qualis per pascua victor Ingreditur, tum colla tumens, tum celsior armis Taurus. *O. F.* Expers aratri Taurus... herbas otiose ruminans Fruensque grato subter umbram frigore. *Com.* Triumphat & tacite plaudit sibi; Lentoque gressu moliens vestigia, Monstrare populo sese gessit supplici; Plaque circumquaque tendentem manus Torvo superbus intuetur lumine. *Com.* *De Tauro victimâ.* Arduos tollit toros, narsque hiulcis haustibus patulæ fremunt colla sublimis gerit. Ductus ab armento Taurus detrectat aratrum; Subtrahit & duro colla novella jugo. *O.* Non tales Clitumne lavas in gurgite tauros, Tarpeio referunt quos pia vota Jovi. *Cl.* Induitur faciem Tauri, mistusque juvencis Mugit, & in teneris formosus obambulat herbis. *O.*

TAURŪS ferox, bellator. *PHR.* Ut possessa diu Taurus meat arduus inter Pascua, jam lassâ cervice & inanibus armis: Haud illum bello tamen attentare juvencis Est animus. Spargit tamen acer arenam

Taurus. *O.* Rupesque lacescit Irato rapidus cornu; *Sil.* Non aliter fortes vidi concurrere Tauros; Cum pretium pugnae toro nitidissima saltu Experitur conjux: spectant armenta paventque Nescia quem maneant tanti victoria regni: Illi inter sese multa vi prælia miscent: Cornuaque obnixi infingunt; & sanguine largo Colla amosque lavant: gemitu nemus omne remugit. *V.* Ille licet vastâ torvum cervice minetur. *Avien.* Qualis ubi longis pugnator taurus ad aras Funibus arripitur, sævo fremit ore per urbem, Et spumas agit, & cornu ferit aëra adunco. Instant hinc famuli, atque illinc, & verbera crebri Ingeminant, quassantque fudes per terga, per armos: Diffugiunt vulgus trepidum, in tutumque recepti Porticibus gaudent longè spectare periculum. *Vida.* Surgit, & ut Taurus Vaccâ furibundus ademptâ, Stare nequit: sylvâque & notis saltibus errat. *O.* Haud secus exarsit, quàm circo Taurus aperto, Cum sua terribili petit irritamina cornu. *O.* Vertèrè truces venientis ad ora Terribiles vultus, præfixaque cornua ferro, Pulveremque solum pede pulsavere bisulco, Fumificæque locum mugitibus implevere, Diriguere metu subito Minyæ. Ille nec illos Sensit anhelantes (tantum medicamina possunt) Pendulâque audaci mulcet palearia dextrâ, Suppositosque jugo pondus grave cogit aratri Ducere, & in suetum ferro profcindere campum. *O.*

TAURŪS. [Signum cæleste.] *Le Taureau.* *PHR.* Candidus auratis aperit cum cornibus annum Taurus. *V.* (Vide ASTRUM.)

TAXATIŌ, ōnis, f. *PLI.* Taxe, imposition.

TAXEŪS, ā, ūm. *D. Is.* Taxea sylvâ. *St.*

TAXILLŪS, ī, m. *Vir.* [Cubus ligneus vel eburneus numeris inscriptus quod luditur.] *Un toton.*

TAXŌ, as, avi, atum, are. *Var.* [Crebrius tangere.] *Toucher.* TAXARE. *Pli.* [Estimare.] *Taxer, estimer.* TAXARE. *Pli.* [Pro vituperare.] *Blâmer.*

TAXŪS, ī, f. [Arbor Pino similis.] *Un If.* *PHR.* Sic tua Cyneas fugiant examina Taxos. *V.* Succo Taxus metuenda. *St.* Pestiferæ Taxi. *Cl.* Taxique nocentes. *V.* Bacchus amat colles, Aquilonem & frigora Taxi. *V.* Est via declivis funestâ nubila Taxo. *O.*

TAYGETŪS, ī, m. & TAYGETĀ, æ, f. [Mons Laconum Baccho sacer.] *Montagne de la Laconie dans le Peloponèse.* *PHR.* Virginibus Bacchata Lacenis Taygeta. *V.* Gelidique incultra juventus Taygeti. *L.* TAYGETĒ, es, f. *Una è septem Pleiadibus.* *PHR.* Taygete simul os terris ostendit honestum Pleias. *V.* Majan & Elestram Taygetamque Jovi. *O.*

TEANUM, ī, n. [Italiæ oppidum.] *Chieti dans le Royaume de Naples.* *PHR.* Cras ferramenta Teanum Tolleris fabri. *H.*

TECHNĀ, æ, f. [Latine dolus.] *Fourbe, tromperie.* *PHR.* Falli te finas technis per servulum. *Ter.* (Vide DOLUS, FRAUS.)

TĒCHNICĪ, ōrūm. *Quin.* [Qui artium præcepta tradidere.] *Ceux qui ont écrit des preceptes des Arts.*

TĒCOLĪTHŪS, ī, m. *Pli.* [Lapis calculos in vesicâ rumpens.] *Sorte de Pierre.*

TĒCTĒ, ius, isimē, adv. *Cic.* Convertement.

TĒCTORIUM, ī, n. *Cic.* Enduit. Tectorium arenato, marmorato inductum, *Cic.* Enduit fait avec le mortier de sable, avec le mortier de marbre. Tectorio udo colores inducere. *Vir.* Peindre à fresque. Tectorium

Tectorium cinereum. VIT. *Grisaille.*

TECTORIUM, Metaph. *Masque*, *surd.* PHR. Picta tectoria linguæ. P. Tandem aperit vultum, & tectoria prima reponit: Incipit agnoscere. *f.*

TECTOSAGES, ūm. [Gallia populū Pyrenæis montibus proximi, adeo olim potentes, ut in Græciam gentium victicem profecti, sedes ibi fixerint à finitimorum incurſu incolumes.] *Peuples des environs de Toulouse.* PHR. Uſque in Teutoſagas primævo nomine Gallos. *Auf.*

TECTUM, T, n. *Le toit d'une maison.* EPIT. Altum, auguſtum, ingens, regium, regalē, excelsū, ſublimē; arduū, aggrēſcē hūmilē, ſtrāmīnēū. ſupinū, prōnū cūbāns. SYN. Cūlmēn, faſtigium. PHR. Tecto delapſus ab alto. O. Rara domorum Tecta vident. V. Ter flamma ad ſummum tecti ſubjecta reluxit. V. Anguſti ſubter faſtigia tecti Ingen-tem Æneam ducit. V. Turribus aut altis, aut ſummi culmine tecti. V.

TECTUM. [*Pro domo.*] *Maison.* PHR. Tectum auguſtum, ingens, centum ſublime columnis Urbe fuit ſummā, Laurentis regia Pici. V. Innumeras urbes atque aurea tecta videres. O. Video fulgentibus armis Conſpicuos poſtes, tectaſque digna Deo. O. Evandrum ex humili tecto lux fulſcit. V. Tecta ſenis ſubeunt nigro deformia fumo. O. Licet ſub paupere tecto Reges & regum vitā præcedere amicos. H. Æneam in regia ducit Tecta. V. Laurus erat tecti medio in penetralibus altis. V. Raris habitata mapalia tectis. V. Summiſſe ferit laquearia tecti. V. Obſoleti tecti ſordes. H. (Vide DOMUS.)

TECTUM ferarum. *Locus in quo ſe recipiunt.* PHR. Solæ (*Apes*) communes natos, conſortia tecta Urbis habent. V. Aquas & frondea ſemper Tecta petunt. V.

TECTUS, ā, ūm, iōr, iſſimūſ. *Couvert, caché, ſecrer.* SYN. Obſectus, additus, latēns, obſcūrus, adōpētus, velātus PHR. Pingui ſub cortice tectus Ignis. V. Tecti atro Alipedes. V. Antrum arboribus tectum. O. Primā tectus lanugine malas. V. Piceā caligine tectus. O. Obduſtum verbis vulgare dolore. V. Tectus amor.. O Sermo. V. Homo tectior. CIC. *Diffimulē.* (Vide ABDITUS.)

TEGEA, æ, f. *Arcadia urbs.* PHR. Alter ab Arcadiā Tegeræ de ſanguine gentis. V.

TEGEÆUS, & TEGEATICUS, ā, ūm. *Ex Tegeæ urbe.* PHR. Fiſtilis & calami Pan Tegeræ tui. *Pr.* Adſis o! Tegeræ favens. V. Humeris Tegeræum ſubligat enſem. V. Et de Mœnalia volucer Tegeaticus umbrā. ST. i. *Mercurius.*

TEGES, etis, f. & TEGETICULĀ, æ, f. dim. *Col.* [*Straguli genus ex ulvā, ſparto, Junco, &c.*] *Nate.* PHR. Quo ſit mihi tuta ſenectus A tegerē; & baculo. *f.* Auſa palatino tegetem præferre cubili. *f.* Dat tibi ſecuros vilis tegeticula ſomnos. M. In grabatis tegeticibus concepti materna produnt furta. M.

TEGMEN, inis, n. & TEGIMEN, inis, n. & TEGUMEN, inis, n. *Liv.* & TEGUMENTUM, T, n. *Liv.* [*Quidquid aliquid tegit.*] *Couverture.* PHR. Pictus acu tunicas & barbara tegmina crurum. V. Tegmina queis caput rapus de ſubere cortex. V. Inde Lupæ fulvo genitricis regmine lætus. V. Fulvosque Lupi de pelle galeros Tegmen habent capiti. V. Tegmina crudā Boum. ST.

Capitum picto nutantia cono Tegmina. O. Sub tegmine cæli. *Lr.* Conſertum ſpinis tegmen. V. Nexilis ante fuit veſtis, quāam textile tegmen. *Lr.* Tegimen direpta Leoni Pellis erat. O. Et virgam ſumpſiſſe manu tegimenque capillis. O. Tegumenta oculorum palbebræ. *Cic.* Flagitii tegumentum. *Cic.* *Prætexte.* TEGMEN Arborum. [*Per tranſl.*] *L'ombre.* PHR. Recubans ſub tegmine Fagi. V. (Vide UMBRA.)

TEGŌ, is, xi, etum, etē. *Couvrir, cacher.* SYN. Abdō, opēriō, velō, abſcōndō, obnūbō, obtegō, cōntegō, ocūlō, cēlō. PHR. Et quæ vos rarā viridis tegit Arbutus umbrā. V. Alitur virium, vivitque tegendo. V. Nec galeā tegimur, nec acuto cingimur caſe. V. Sit tibi terra levis, mollique tegarīs atēnā. M. Piā tege tempora vittā. *Pr.* Multaque cantantes umbra tegebat aves. *Pr.* Semen humo tegere. V. Corpus veſte tegere. T. Corpus humo patiari tegi. V. Sepulchro tegi. M. Incæpro tegeret cum lumina ſomno. V. Fronde teguntur aves. O. Obligat incifum ſparto ſeptemplex Ramum. *Rap.* Nox terras caligine textit. *Lr.* At tu quæ ramis arbor miſerabile corpus Nunc tegis unius, mox es tectura duorum. O. Galeā textit caput. *Pr.* (Vide ABDO.)

TEGERĒ. *Per tranſl. ad animum.* PHR. Conſilium vultu tegit. V. Quod tegitur majus creditur eſſe malum. M. Tegere commiſſa. H. Dolorem animi vultu tegit. *Cic.* Faſta tegenda loqui. T. Superba jactas, tegere quod debet pudor. *Ph.* Noctem peccatis, & fraudibus obſice nubem. H.

TEGERĒ. [*Pro prōtegerē.*] *Défendre, protéger.* SYN. Armis parentes tegere. *Sal.* Alicujus ſalutem præſidio tegere. *Cic.* (Vide AUXILIOR.)

TEGULĀ, æ, f. & TEGULUM, T, n. *PLI.* & TEGILLUM, T, n. dim. *Pla.* [*Quidquid domos tegit.*] *Tout ce qui ſert à couvrir les maiſons, comme Tuile, Ardoise, Jones, Chaume, &c.* EPIT. Stratā, cāvā, cōctā, fiſtilis, ſtrāmīnēā, hāmā. SYN. Latēr. PHR. Ultimus ardebit quem tegula ſola tueretur. *f.* Strataque erat tepido tegula quaſſa ſolo. O. Læſit tegula curta caput. O. Tegula porrectis ſatis eſt velata coronis. O. Tegulas exturbat ventus.

TEIUM, T, n. *Urbs Paphlagonia à quā ortus Anacreon ab eā Teius dictus.* PHR. Fide Teiā dicere. H. Quid niſi cum multo venerem confundere vino Præcepit lyrici Teiā muſa ſenis. O.

TELĀ, æ, f. *De la toile.* EPIT. Pēndulā, tēnūis, mōlis Lŷdiā, Bībilōniā, Diōnēā, Phāriā, Achāmēniā, tēxtā, opēroſā. SYN. Stāmēn, linūm. PHR. Ultima pars telæ genui circumdata limbo. O. Ut mos eſt Phariis miſcendi licia telis. L. Conjugium falſā poterat diſſerre Minervā, Nocturno ſolvens texta diurna dolo. *Pr.* Stamina nocturnæ relegens ſolertia telæ. *Cl.*

TELĀM tēxērē. PHR. In tua ſollicitas urgens velamina telas. *Cl.* Radio percurrens ſtamina telæ. O. Haud mora, conſiſtunt diverſis partibus ambæ; Et gracili geminas intendunt ſtamine telas. Tela jugo juncta eſt: ſtamen ſecernit arundo; Inferitur medium radiis ſubtegmen acutis, quod digiti expediunt, atque inter ſtamina ducunt: Percuſſo feriunt inferi peſtine dentes... Brachia docta movent ſtudio fallente laborem. O. Illic & Tyrium quæ purpura ſenſit abenum Textitur... & vetus in telā deducitur argumentum. O. Hinc vocat extremum tandem textura

laborem, Intenduntque nurus discretas pectine telas Multifido, radiisque sonantibus intertextunt Jactantes dextrâ, lavâque sequentia fila, Alternisque suis pedibus labor additus, atque Desuper acta gemmit tereti rota garrula nervo.... Nec modus est simplex texendi, nec genus unum Telarum, nunc rafa vides, & levia texta, Nunc pexis, leviterque attonsis mollia villis. *Vida.* Nec mihi quærenti spatiofam fallere noctem Lasseret viduas pendula tela manus. O. Illa etiam staptres radio percurrere telas Erudit; & raro pectine densat opus. O. Vestes quas lata laborum Ipsa suis quondam manibus Sidonia Dido Fecerat, & tenui telas disceverat auro. *V.*

TÉLAMON, ōnis. *Æci filius, Pelei frater & pater Ajacis, qui ab eo Telamonius dictus est.* *PHR.* Melius Telamonius ibit, &c. O. Nobilitate potens essem Telamone creatus. O. Nec Telamoniades etiam nunc hiscere quidquam Audet. O. Nec pars militiæ Telamon sine honore recessit. O.

TÉLCHINES *Creta populi.* Phœbeamque Rhodon, & Ialyios Telchinas, Quorum oculos ipso mutant omnia visu Jupiter exofus, fraternis subdidit undis. O.

TÉLÉBOË, arum. *Acarmania populi.* *PHR.* Oebale quem generasse Telon Seberhide nymphâ Fertur, Teleboum Capreas cum regna teneret. *V.*

TÉLEGONŪS *Uliſſis filius ex Circe, qui patrem interfecisse dicitur.* *PHR.* Declive contempleris arvum, & Telegoni juga particiðæ. *H.* Facta que Telegoni mœnia celsa manu. O.

TÉLEMACHŪS *Uliſſis filius ex Penelope, quem pater ad Trojam pergens matri reliquit parvulum.* *PHR.* Tres sumus imbelles numero, sine viribus uxor, Laërtesque senex, Telemachusque puer. O. Telemachus proles patientis Ulissei. *H.*

TÉLEMŪS *Eurimi filius inter Cyclopes va'es insignis.* Telemus Eurimedes quem nulla fefellerat ales. O.

TÉLEPHŌN, **TÉLEPHIUM**, ii, n. *Pli.* [Herba.] *Pompier sauvage.*

TÉLEPHŪS *Herculis filius ex Augaâ Alcai Arcadia regis filiâ. Is avi jussu in sylvis expositus, regique Myſſa dono datus, pro filio ab eo educatus est. Cum Achille congressus ab eo laſus est, & ab eodem sanatus.* Mysus (Telephus) & Æmonia (Achillaâ) juvenis qui cuspidem vulnus Senſerat, hac ipsâ cuspidem ſenſit opem. O. Sinus Achilleus remeavit Telephus herbis Cujus pertulerat vires, & ſenſit in uno Lethælem placidamque manum: medicina per hostem Conzigit, & pepulit quos fecerat ipſe dolores. *Cl.* Mœvit nepotem Telephus Nereium, In quem ſuperbus ordinarat agmina Myſorum, & in quem tela acura torſerat. *H.* Profuit & Myſo Pelias haſta duci. O.

TÉLESIA, æ, f. *Liv.* [Italiæ Urbs.] *Teſe, dans le Royaume de Naples.*

TÉLETHUSÂ, æ. *Uxor Liſti, puella Iphidis mater.* *PHR.* Sed tamen uſque ſuum vanis Telethufa maritum Sollicitat precibus, &c. O.

TÉLIFER, a, um. *Qui porte des dards.* Puer telifer. *S. i. Cupido.*

TÉLINUM, i, n. *Pli.* [Unguenti genus.] *Sorte de parfum.*

TÉLLŪS, ūris, f. [Dea terræ. Terra ipſa. Quæ eſt enim alia tellus (ait Cic.) niſi terra.] *La terre.* *PHR.* Magno telluris amore Egreſſi, opratâ potiuntur

Troës arenâ. *V.* Pulſuque pedum tremit excita tellus. *V.* Ingens tellus aggeritur tumulo. *V.* Fodiens tellure revulſâ. *Cl.* Vacillat ſub pedibus tellus. *Lr.* (Vide TERRA.)

TÉLUM, i, n. [Tela propriè dicuntur quæ miſſilia ſunt.] *Toute arme à jeter de loin. Dard, javelot, ſſeche, &c.* *EPIT.* Miſſilè, volatilè, volutè, lèvè, jicilabilè, immànè, ſævum inſectum inimicum, hoſtilè, cruentum, bellicum, vulnificum, exitiabile, inévitable, non évitable, ſævum, nocens, perſidum, micans, lucidum, fatale, vibratum, ſtridulum, ſtridens, fatale, horrendum, immèdicabile, violentum, pennatum, penetrabile, lèvè, hëbës, imbellè, iners, frèquens, dëſum, igneum, acutum, acré, ferum, indévitarum; invictum, venenatum. *SYN.* Jaculum, miſſilè. *PHR.* Clypeos ad tela ſiniſtris Proteſti obijciunt. *V.* Manu trahit exitiabile telum. O. Aſpicias in timida fortia tela manu. O. Stridentis Sibila teli. *Sil.* Ferroque micantia tela. *Sr.* Inſectaque ſanguine tela. *Sr.* Ferrea telorum ſeges. *V.* Craorem Tela bibunt. *Sil.* Barbaricos ſitientia tela cruores. *Cl.* Vidi ego labentes acies & tela caduca. *Pr.* Quid mihi cum ferro! quid bellica tela. O. Emicuit nervo penetrabile telum. O. Frequens telis pharetra. *S.* Telorum cuſtos pharetra. O. Pharetris depromere tela. *V.* Teli jactus. *Tac.* Nec poſſe Argolcis excludi Pergama tellis. *V.* At Myrthus validis haſtilibus, & bona bello Cornus. *V.* Scernitur omne ſolum telis. *V.* Ipſorum clypeos & non felicia tela. *V.* His decuit mecum concurrere telis. *V.* Telum immane, manu valida quod forte gerebat Bellator, ſolidum nodis & robore cocto. *V.* Dardana qui Paradis direxti tela, manuſque Corpus in Æacida. *V.* Teretes ſunt Achilles illis Tela, ſed hæc lento mos eſt aptare flagello. *V.* Pars miſſile ferrum Corripiunt. *V.* Tela ſonant humeris. *V.* Quâ tela videt denſiſſima, vadit. *V.* Illam ego per flammas & mille ſequentia tela Eripui. *V.* Dant tela locum, flammarque recedunt. *V.* Denſa inter tela ſeruntur. *V.*

TÉLUM venenatum. *PHR.* Tellaque viperco lurida Felle gerat. O. Stridula ſed multo ſaturatur tela veneno. O. Tela tulit. O. Lernæis tincta venenis. O. Illita tela dolis. *L.* Hoſtis habens arcus, imbutaque tela veneno. O. Medicata veneno tela. *Sil.* Quo non felicior alter Ungere tela manu, ferrumque armare veneno. *V.*

TÉLUM vibrare, conſpicere, torquerè, librare, conſpicere. *V.* Ejicere. *Cl.* Spargere. *Cl.* Immittere, mittere. *Cic.* Jacerè, jactare. *V.* Expèdire. *Liv.* Excuterè. *S.* *PHR.* Obliquos dum telum librat in ictus. O. Miſſa fugientia terga ſagittâ Trajicit: extabat ferrum de pectore aduncum. O. Dixit: & hæſurum clypei curvamine telum Miſit in Æaciden, quod & æs, & proxima rumpit Terga novena boum, decimo tamen orbe moratum eſt. Excipit hoc heros, rursusque tremencia forti Tela manu torſit. O. Cunctanti telum Æneas fatale coruſcat, Sortitus fortunam oculis; & corpore toto Eminus intorquet. *V.* Tela ſonante fugat nervo. *Sil.* Telum quod miſſile libro. *V.* Cum lucida tela volarent. *Lr.* Vibrantia tela lacertis Concurtiens. O. Lacerſere telo. *V.* Miſſile totis Viribus intortum. *Sr.* Sævâ tela jaculetur manu. *S.* Tela manu jactabant irrita Teveri. *V.*

Fundunt simul undique tela Crebra nivis ritu, cælumque obtexitur umbrâ. *V.* Telumque imbelli sine ictu Conjecit. *V.* Summâ telum librabat ab aure. *V.* Telisque volatile ferrum Spargitur. *V.* Perque cavas tela intorquere fenestras. *V.* Telum nervo contendit Equino. *V.* At non telum, mea quod vi dextera veſat, Effugies. *V.* Tela Conjiciunt: partim galeâ clypeoque reſultant Irrita. *V.* Non ullum dextera fruſtra Torſerit in Rutulos telum. *V.* Corripit haſtam Et jacit: illa volans clypei tranſverberat ara Mæonis, & thoraca ſimul cum pectore rupit. *V.* Ferro præfixum robur acuto In Pallanta, diu librans, jacit. *V.* Jaculum nam orquet in hoſtem, Irritatque virum telis, & voce laſceſcit. *V.* Nec ſaxa nec ullum Telorum ceſſat genus. *V.* Quod cuique repertum Rimanti, telum ira facit. *V.* It toto turbida cælo Tempeſtas telorum, ac ferreus ingruit imber. *V.* Telaque conjiciunt, p. oturbanque eminus hoſtem. *V.* Et nos tela pater ferrumque haud debile dextrâ Spargimus, & noſtro ſequitur de vulnere ſanguis. *V.* Telum contorſit in hoſtes: Stridula dat ſonitum cornuſ. *V.* Ferrum alii torquent & obumbrant æthera telis. *V.* Teloque ſequi quem prendere curſu Non poterat. *V.* Concurrunt undique telis. *V.* Seſe defendere telis. *Sil.* Admotique genis cornuſ, nervoque reducto Evolat aligeris ocyor haſta Notis. *Sant.* Teloque inſtare ſequaci. *Sil.* Hi dum pila valent fortes torquere lacerti. *L.*

TELO ferrê, & ferrî. *PHR.* Vulniſico fuerat fixurus pectora telo. *O.* Seu turba Leonem Cum telis piamuſ inſeſtiſ. *V.* Proſtravitque virum celeri per pectora ferro. *V-F.* In me omnia tela Conjicite o! Ruli; me primam abſumite ferro. *V.* Telo quem deſicis. *V.* Telo proſternere. *V-F.* Maſtare. *S.* Et in ora loquentis telum immane rotat. *S.* Confixum ferrea texit Telorum ſeges. *V.* Confixique ſuis telis & pœtera duro Tranſoſſi ferro. *V.* Inſectis undique telis Obruitur. *V.* Telo dat pectus inermum. *V.* Tela undique ſæva Promebant. *V.* Telo cecidiſſe Camillæ. *V.* Illa manu moriens telum trahit: oſſa ſed inter Ferreus ad coſtas alto ſtat vulnere mucro. *V.* Telis ſuccumbere. *O.* Telis moriuntur adaſtis. *O.* Hunc feriunt longâ tela ſecuta viâ. *Sant.*

TELUM. *Metaph. PHR.* Fortunæ telis confixus iniquis. *V.* Gelida tela pavoris. *Lr.* Tela linguæ. *O.* Denſaque vibratâ jaculari fulmina linguâ. *O.* Molle meum levibus cor eſt violabile telis. *O.* Quid juvat in nudis hamata recondere tela Oſibus. *O.* Et mea flammato fixit præcordia telo. *Pal.* Non radii ſolis nec lucida tela diei. *Lr.*

TEMERARIUS, æ, ūm. *Temeraire, imprudent.* *SYN.* Inconſultus, imprudens, præceps, audax, incautus, malè-cautus. præceps animi, fidens animi. *PHR.* Utinam temeraria dicar Criminibus falſis inſimulaſſe virum. *O.* Oculos an Paris unus habes? Non tu plus cernis, ſed plus temerarius audes; Non tibi plus cordis, ſed minùs oris adeſt. *O.* Temeraria cœpta, dextera, turba, vox, virtus. *O.* Temerarius ardor. *M.* Judex. *O.* Quò moriture ruis majoraque vinibus audes. *V.*

TEMERATOR, oris, m. *St. Corrupteur.*

TEMERÊ, adv. *Temerairement, inconfidément.* *SYN.* Stultè, inconſultè, imprudenter. *Temerè & nullo conſilio. Cic.*

TEMERÊ. *Par hazard, ſans deſſein, ſans choix.* *SYN.*

Casû, fortè. *PHR.* Nec temerè aut caſu evenit. *Cic.* Temerè inter tela jacentes. *V.* Nec temerè incaſſum fruſtra mære ſæpe coortum Sævibar, leviterque minas ponebat inanes. *Lr.*

TEMERITAS, aris, f. *Temerité, indiscretion.* *EPIT.* Cæcâ, imprudens, incautâ, præceps, audax. *SYN.* Furor præceps, audaciâ, auſum. *PHR.* Cæca eſt temeritas, quæ petit caſum ducem. *S.* Paucis temeritas eſt bono, multis malo. *Ph.* Cpus malecauti pectoris. *Pr.*

TEMERÔ, as, avi, atum, are. *Violent, profaner, ſouiller.* *SYN.* Polluô, violô, ſœdô, inquinô, profanô. *PHR.* Temerata Minervæ templa. *V.* Sacra hoſpitiî temerata. *O.* Noſtra eſt temerata voluntas. *O.* Dapibus temerare nefandis Corpora. *O.* Fluvios temerare venenis. *O.* Alicujus lectum temerare. *O.* Numquam temerando. (*i. temerè cruentando*) Parcere ferro. *L.* Temeratus amicus. *O.*

TEMESÂ, æ, f. *Oppidum Cypri arifodinis nobile.* *PHR.* Æra domant Temesæ. *St.* Se totis Temesæ dedit hauſta metallis. *S.* Temesæque concrepat æra. *O.*

TEMETUM, i, n. [Vinum ita dictum quod mentem tener.] *Vin.* *PHR.* De Corcyrâ temetum duxerat uvâ. *J.* Accipis uvas, Pullos, ova, cadum temeti. *H.*

TEMNÔ, is, psi, prum, erè. *Mépriser, dédaigner.* *SYN.* Aſpèrnôr, ſpèrnô, deſpiciô, nègligô, dedignôr, rêſpûô, cônèmnô. *PHR.* Diſcite juſticiam moniti & non temnere Divos. *V.* Si genus humanum, & mortalia temnitis arma; At ſperate Deos memores ſandi atque nefandi. *V.* Jejunus ſtomachus rarò vulgaria temnit. *H.* Eſt & in inceſſu pars non temnenda decoris. *O.* Temnens extremos inter euntem. *O.* (*Vide CONTEMNO.*)

TEMÔ, onis, m. *Le timon, la fleche d'un char.* *EPITH.* Longius, rectius, ærèus, obliquus, revulſus. *PHR.* Aureus axis erat, temo aureus, aurea ſummæ Curvatura rotæ. *O.* Axis temone revulſus. *O.* Blandius elato ſurgant temone jugales *Cl.* Temone plauſtrum ſteſtere. *O.*

TEMPE, n. pl. indecl. [Theſſaliæ locus amœniſſimus, quem interfecat Peneus amnis.] *Plaine dans la Theſſalie.* *EPIT.* Amœnâ, grâtâ, vitentiâ, dulciâ, umbrôſâ frigidâ roſcidâ peneiâ; Theſſalâ. *PHR.* Eſt nemus Æmonix prærupta quod undique claudit Sylva, vocant Tempe, per quæ Peneus ab imo Effuſus Pindo ſpumofis volvitur undis. *O.* Paſtor Ariſtæus fugiens Peneiâ Tempe. *V.* Tempe quæ ſylvæ cingunt ſuper impendentes. *C.* Zephiris agitata Tempe. *H.* Theſſali montes, & opaca tempe. *S.*

TEMPERAMENTUM, i, n. *M. Temperament, moderation. moien.* *Temperamentum linguæ. Liv. Moderation.*

TEMPERANS, antis, *Temperé, retenu, modeste.* *SYNT.* Temperans gaudii. *Pli.* Rei, famæ. *Ter.* *SYN.* Sôbrius, abſtinens, modèſtus.

TEMPERANTER, & TEMPERATE, adv. *Cic. Avec moderation. Temperantiùs agere. Cic.*

TEMPERANTIÂ, æ, f. *Moderation, retenuë, tempérance.* *Temperantia, quæ moderatio eſt cupiditatum.* *Cic.* *Temperantia in victu. Cic.* (*Vide ABSTINENTIA.*)

TEMPERATIO, onis, f. *Temperatio corporis.* *Cic.* *Le temperament, la conſtitution.* *Temperatio axis.*

CIC. *Le mélange, l'alliage.* Temperatio Reip. CIC. *Le gouvernement.*

TEMPERATÖR, öis, *Qui fait tempérer, & mélanger, qui donne la trempe au fer.* PHR. Quam (insulam) fluctu tenui, sed inquieto Armorum (i. ferri) Salo (fluvius) temperator ambit. M.

TEMPERIES, ei, & TEMPÉRATURÄ, æ. f. *Air temperé.* Temperature de l'air, de l'eau, &c. EPITH. Grati, benigni, dulcis, verni, cælestis, salubris. PHR. Vernaque temperies, semper sine nubibus aer. Mant. Temperiemque dedit mista cum frigore flammâ. O. Calique juvatur Temperie corpus. O. Si non tanta quies iret frigusque caloremque Inter, & exciperet cæli indulgentia terras. V. Temperie blandarum captus aquarum. O. Ac novitas mundi nec frigora dura ciebat, Nec nimios æstus, nec magnis viribus auras. Lr. Nescit calores lenis æstas torridos: Frangit rigores bruma flammis asperos: Non pestilentis pallor austri spiritu Autumnus aquis temperatæ flatibus; Non ver solutis annuum repagulis, Inundat agros, & labores eluit. Buch.

TEMPERIES. Moderation PHR. Tranquillaque morum Temperies, teneroque animus maturior ævo. St. Mentisque benignæ Temperies doctique sales. Cl. Docta fruendi Temperies. Sr. Pro usu moderato.

TEMPERÖ, as, avi, atum, are. Regler, moderer. SYN. Möderör, regö. SYNT. Temperat iras. V. Temperat æquor Neptunus. V. Temperat arte domum. Pr. Temperat ira manus. Pr. Lacrymas temperat. O. mundum variis temperat horis Jupiter. H. Temperare ratem. O. Vires suas justitiâ. O. Ora frænâ H. Temperata vis. H. Temperare gulæ, lætitiæ. Pli. Lingux Pla.

TEMPERARE. Temperer. PHR. Lympha merum temperat. C. Temperare ignibus aquam. H. Temperat hic Therma: nimios prior hora vapores Halat. M. Lymphis arentia temperat arva. V. Et frigidus æra vesper Temperat. V. TEMPÉRÄLE, æs PLI. Donner la trempe.

TEMPERARE. [Pro Imminuere.] Diminuer. SYNT. Temperare sumptus. O. Vestigalia. Pli. & amara blando Temperat risu. H.

TEMPERARE. [Pro abstinere.] S'abstenir. PHR. Quis talia fando.... Temperet à lacrymis. V. Illic matre carentibus Privignis mulier temperat innocens. H. i. parcit. Temperare cædibus, vino. Liv.

TEMPESTAS, atis. f. [Significat tempus tam serenum quam procellosum.] Le tems, la saison. PHR. Hinc tempestates dubio prædicere cælo Possumus. V. Solitæ mundi periere vices. S. TEMPESTAS. [Pro sereno.] Le beau tems. PHR. Unde hæc tam clara repente Tempestas. V. Cum fuerit liquidissima cæli Tempestas. Lr. Tempestas rider, aridet. Lr.

TEMPESTAS [Pro nubilo & procelloso tempore.] Tempête, orage. EPITH. Nimbosa, horrrens, horrida, aspera, fera, atrox, violenta, sæva, stridens, minax, trux, furens, tristis, præceps, sonora, adversa, hybernâ, effusa, iniqua, vesana, rubida, tumida, inopinâ, subita, repentina, æquorâ, dira, obscurâ, opaca, picca, nigra, atra, nimbosa, turbulenta, insani, turbida, venosa, naufragi, fœda, ferrens, æoliâ, terribilis, miseranda, animosa, coorta, confusa, demissa, sedata. SYN. Procellâ, hyems, turbâ, nimbûs, ruinâ cæli. V.

Tumidum, mare. V. Maris, rabies, furor. T. Frigor. O. Austër. V. Maris ira. V-F. PHR. Fulminibus gravidam tempestatem atque procellis. Lr. Adde vagos imbres tempestatesque volantes. Lr. Savior & trucibus tempestas acta procellis. Sil. Nulla tempestas fretum violenta turbet. S. Niger rudentes curus inverso mari remos differat. H. Agens hyemem ruit æquore turbo. V. Illos aspera ponti Interclust hyems, & terruit Auster cuntes. V. Nigrantescque globos & turbida nubila torquens Tempestas. Sil. Aut mare Caspium vexant inæquales procellæ. H. Cras foliis nemus Multis, & Alga littus inutili Demissa tempestas ab Euro Sternet. H. Cœcos sentiunt motus orientis Austri; & Æquoris nigri fremitum, & trementes Verbere ripas. H. Pelagi tot tempestatibus actus. V. Tempestas ventis confata. St. Horrida tempestas cælum contraxit. H. Et tempestates cælo terræque coortæ. Lr. Tempestas à vertice sylvis Incubuit. V. Et fœdam glomerant tempestatem imbribus aris Collectæ ex alto nubes; ruit arduus æther. V. Subitis horrescit turbida nimbus Tempestas; ruptoque pole micat igneus æther. Sil. Emissamque hyemem sensu Neptunus. V. Cum pelago defævit hyems & aquosus Orion; Quassatæque rates & non tractabile cælum. V. Quo fugis? obitat hyems: hyemis mihi gratia profit: Aspice ut everfas concitet Eurus aquas. O. Si mugiat Africis Malus procellis. H. Frangimur heu fatis, inquit, ferimurque procellâ. V. Pelagi tot tempestatibus acti. V. Fluctibus oppressos Troas cælique ruinâ. V. Et ventos simul & nubes & grandinis iras, Fulminaque & tonitrus & nimbos conciet atros. Sil. Cum niger circum streperet procellis Auster, & turbata minax feriret Sydera fluctus. Sam. Eversum fundo (mare) conjuratosque tumultus cæli. Com. Tantâ quid strage pareretur Ignorat; quærit pelagi cælique tumultu, Quid præstet fortuna mihi. L. Aut ubi navigiis violentior incidit Eurus. V. Quodcumque minabitur Eurus. Fluctibus Hesperis. H. Circumsufa ratem tempestas. Com. Mæta omnia cælo Miscuit. V. Cautior ante tamen violentum navita Corum Prospicit, & tumida subducit vela procellæ. Cl. (Vide MARE, Mare agitatum.)

TEMPESTATIS descriptiones. Ventî velut agmine facto Quæ data porta ruunt, & terras turbine perfiant: Incubere mari, totumque à sedibus imis Unâ Eurisque Notusque ruunt, creberque procellis Aflicus, & vastos volvunt ad sidera fluctus. Insequitur clamorque virum stridorque rudentum: Eripiunt subito nubes cælumque diemque Teucrorum ex oculis: ponto nox incubat atra. Intonuere poli, & crebris micat ignibus æther; Præsentemque viris intentant omnia mortem.... Stridens Aquilone procella Velum adversa ferit, fluctusque ad sidera tollit. Franguntur remi, tum prora avertit, & undis Dat latus: insequitur cumulo præruptus aquæ mons. Fæ summo in fluctu pendent; his unda dehiscens Terram inter fluctus aperit: forit æstus arenis.... Ingens à vertice pontus. In puppim ferit: excutitur, pronusque magister Volvitur in caput: ast illum ter fluctus ibidem. Torquet agens circum, & rapidus vorat æquore vortex. Apparent rari nantes in gurgite vasto: Arma virum, tabulæque & Troia gaza perundas. Jam validam Ilionei navem jam fortis Achatæ Vicin hyems: laxis laterum compagibus,

omnes Accipiunt inimicum imbrem, rimisque fatiscunt. *V.* Supra caput astitit imber, Noctem hyememque ferens & inhorruit unda tenebris. Continuo venti volvunt mare; magnaue surgunt Æquora: dispersi jactamur gurgite vasto: Involvère diem nimbi, & nox humida cælum Abstulit: ingeminant abruptis nubibus ignes. Excutimur cursu & cecis erramus in undis. Ipse diem noctemque negat discernere cælo, Nec meminisse viæ mediâ Palinurus in undâ. Tres adeo incertos cæcâ caligine soles Erramus pelago, totidem sine fidere noctes. *V.* Effusa grandine nimbi Præcipitant; omnis campis diffugit arator. *V.* Effusis imbribus atra Tempestas sine more furit, tonitruque tremiscunt Ardua terrarum & campi: ruit æthere toto Turbidus imber aquâ, densisque nigerrimus Austris. *V.* Omnia ventorum concurrere prælia vidi, Quæ gravidam latè segetem ab radicibus imis Sublimè expulsam eruerent: ita turbine nigro Ferret hyems culmumque levem stipulasque volantes. *V.* Tollimur in cælum curvato gurgite, & iidem Subductâ ad manes imos descendimus undâ. *V.* Longèdus erat utraque tellus, Cum mare sub noctem tumidus albescere cœpit Fluctibus, & præceps spirare valentis Euris. Ardua jam ductum dimittite cornua rector Clamar, & antennis rotum subnectere velum. Hic jubet; impediunt adversæ jussa procellæ; Nec sinit audiri vocem fragor æquoris ullam. Sponte tamen properant alii subducere remos; Pars munire latus, pars ventis vela negare; Egerit hic fluctus, æquorque refundit in aquor: Hic rapit antennas: quæ dum sine lege geruntur, Aspera crevit hyems; omniq; à parte feroces Bella gerunt venti, fretaque indignantia miscent. Ipse pavet; nec se, quis sit statas, ipse fatetur scire ratis rector; nec quid jubeatve velitue, Tanta mali moles, tantòque potentior arte est. Quippe sonant clamore viri, stridore rudentes, Undarum incursu gravis unda, tonitribus æther, Fluctibus erigitur, cælumque æquate videtur Pontus, & inductas aspergine tangere nubes Et modò, cum fulvas ex imo vertit arenas, concolor est illis; stygiâ modò nigrior undâ. Sternitur interdum, spumisque sonantibus albet. Ipsa quoque his agitur vicibus Trachinia puppis, Et nunc sublimis, veluti de vertice montis, Despicere in valles, inunq; Acheronta videtur: Nunc, ubi demissam curvum circumsterit aquor, Suspiciere inferno summum de gurgite cælum. Sæpe dat ingentem fluctu latus icta fragorem; Nec levius pulsata sonat, quàm ferreus olim Cum laceras aries balistave concutit arces... Jamque labant cunei, spoliataque tegmine ceræ Rima patet, præbetque viam lethali bus undis. Ecce cadunt largi resolutis nubibus imbres; Inque fretum credas totum descendere cælum, Inque plagas cæli tumefactum ascendere pontum. Vela madent nimbis, & cum cælestibus undis Æquoræ miscentur aquæ: caret ignibus æther; Cæcæque nox premitur tenebris hyemisque suisque. Discutiunt tamen has, præbentque micantia lumen Fulmina, fulmineis ardescunt ignibus undæ. Deficit ars, animique cadunt, totidemque videtur, Quot veniunt fluctus, ruere atque irrumquere mortes. Non tenet hic lacrymas; stupet hic, vocat ille beatos Funera quos maneant: hic votis numen adorat, Brachiaque ad cælum,

quod non videt, irrita tollens Poscit opem, subeunt illi matèrque parénsque; Huic cum pignoribus domus, & quod cuique relictum est... Omne later cælum, duplicatæque noctis imago est. Frangitur incurso nimborum turbine arbor, Frangitur & regimen, spoliisque animosa superbit Unda velut vitrix, sinuataque despicit undas... Præcipitata cadit; pariterque & pondere & ictu Mergit in imatatem, cum quâ pars magna virorum Gurgite pressa gravi. O. Verba miser frustra nil proficientia perdo: Ipsa graves spargunt ora loquentis aquæ; Terribilisque Notus jactat mea verba procelisque... ventis... Velaque nescio quò vota que nostra ferunt. Mi miserum? quanti montes volvuntur aquarum. Jam jam tacturos sidera summa putes. Quodcumque aspicio, nihil est nisi pontus & ær, Fluctibus hic tumidus, nubibus ille minax. Inter utrumque fremunt immani murmure venti Nescio cui Domino pareat unda maris. Nam modò purpureo vires capit Euris ab ortu, Nunc Zephyrus sero vespere missus adest; Nunc gelidus siccâ Boreas bacchatur ab Arcto, Nunc Notus adversâ prælia fronte gerit. Rector in ambiguo est; nec quid fugiatve petatur Invenit: ambiguis aïs stupet ipsa malis. Scilicet occidimus; nec spes est ulla salutis, Dumque loquor vultus obruit unda meos. Opprimet hanc animam fluctus; frustra que precantes Ore necaturus accipiemus aquas. O. Heu mihi! quàm celeri micuerunt nubila flammæ; Quântus ab æthere personat axe fragor, Nec levius laterum tabulæ feriuntur ab undis, Quàm grave balistæ mœnia pulsat onus. O. Assiliunt fluctus; imoque à gurgite pontus Vertitur, & canas alveus haurit aquas. Vincitur ars vento, nec jam moderator habenis Utitur. O. Pinus cui victa remisit Fræna suus rector, quam diis votisque reliquit. O. Tum murmur grave Majora minitans collibus summis cadit... Agitata ventis unda venturis tumet... in astra pontus tollitur, & cælum petit... Incumbunt simul Rapiuntque pelagum infimo eversum solo: Adversus Euro Zephyrus, & Boreæ Notus... infesti fretum Emoliantur; turbo convolvit mare. S. Vento resistit æstus, & ventus retro Æstum revolvit: non capit sese mare, Undasque miscet imber & fluctus suas. Nec hoc levamen denique ærumnis datum est, Videre saltem & nosse quo pereant malo: Premunt tenebræ lumina... nube dirum fulmen elisâ micat... lucis tanta dulcedo est... hoc lumen optant. Ipsa se classis premit: & prora proræ nocet... illam desiccens pontus in præceps rapit... hæc lacera & omni decore populata levis Fluitat... nil ratio & usus valent: in magnis malis tenet horror artus, omnis officio stupet navita relicto. S. Utrunque fluctus maria discordes agunt; Dubiumque pelagus fervet. S. Tempestas fretum violenta turbat. S. Sic ubi nigrantem torquens stridentibus Austris, Portat Turbo globum; piceæque è nube ruinam Pendentem terris. Sil. Niger insicit horror Terga maris: longo per multa volumina tractu Æstuat unda minax. Sil. Indomitas prope qualis undas Exercet Austro. H. Undæque terras fluctibus obruant: Aër coruscis fulminet ignibus: Ruina mundi sidera misceat. Buch. Et pontus inhorruit ater Fluctibus elatis, & concursantibus undis. Vida. Arreptam procul

à tellure carinam In medio jactat ventus & unda mari. *Hofch.* Et modò surgentes pulsabunt sidera fluctus; Et modò diductis terra patebit aquis. *Hofch.* Irato si marmore puppis, Fluctuet, & præceps velis immugiat Auster. *Rue.* Cæco si forte tumultu Desuper aftra tonent, & inhorreat imbribus æther. *Rap.* Reliquias navis expugnat. . . . Quamvis jam tabulæ ventis solvantur & undis, Et tumidæ, feriant ora precantis aquæ. *Hofch.* Irrumpunt venti stridente procellâ; Et mare nunc spumis candentibus aftra lacessit; Et nunc Tartarei subsidit ad ima barathri. *Buch.*

TEMPESTATEM, sedârê. *Tempestas placata.* *PHR.* Jam venti ponunt stratâque æqualiter undâ, Arident taciti tranquilla silentia ponti; Jam positrâ lethi gaudent formidine nautæ. *Buch.* Debellatasque relinquit Eurus aquas: pax ipsa tumet pontumque jacentem Exanimis jam volvit hyems. Navita quid precibus fluctus placare laboras: Accipiunt nullas æquora furda preces. Ipse tonat precibusque tuis obmurmurat æther. *Hofch.* Nec rabiem Noti Quo non arbitrer Adriæ Major, tollere seu ponere vult fræta. *H.* Stravere ventos æquore fervido Depræliantes. *H.* Inde ubi prima fides pelago, pacataque venti Dant maria. *V.* Cum venti posuere, omnisque repente resedit Flatus; & in lento luctantur marmore tonsæ. *V.* Luctantes ventos tempestatesque sonoras Imperio premit, ac vinculis & carcere fixat. *V.* Vultu quo cælum tempestatesque serenat. *V.* Quorum simul alba nauris Stella refulsit, Desluit saxis agitatus humor. *H.* Dejeciam ventos & fætas fulmine nubes, Suspendamque inimicum imbrem, pluvialiaque aftra Arcebo procul; & soles revocabo serenos. *Sant.* Dissensuque alitur rumor, seu murmurat alti Impacata quies pelagi, cum flamine fracto durat adhuc, sævitque rumor. *Cl.* Non semper tumidis fervent vexata procellis æquora; nec gelidâ riget horrida terra pruina: Inque vicem ponunt venti, mare sternitur, aura Mitior in florem torpentes evocat herbas. *Buch.* Ponunt hic lasa furorem Æquora. *St.*

TEMPESTAS. [Metaph. Pro infortunio.] *Malheur.* *PHR.* Quanta per Idæos sævis effusa Mycænâs Tempestas jerit campos; quibus actus uterque Europæ atque Asiæ fati concurrerit orbis. *V.* Seu me diligentis, tantos compescite fluctus; Pronaque sunt non stræ nomina vestra rati. *O.* Sunt illis sua funera, parque per omnes Tempestas. *V.* It ferrea cælo Tempestas telorum, ac ferreus ingruit imber. *V.* Cæli vitio miseranda coorta est Tempestas. *V.* Nostra per adversas agitur fortuna procellas. *O.* (Vide *ADVERSA.*)

TEMPESTIVÈ. adv. [Oppôrtûnê.] *A tems, dans la saison propre.* Tempestivè sepultus. *O.*

TEMPESTIVITAS, aëtis, f. *Cic.* Le tems, la saison propre.

TEMPESTIVUS, a, ùm. *Qui se fait dans le tems, dans la saison propre.* *SYN.* Oppôrtûnus, commodus. *PHR.* Et tempestivum pueris concedere ludum. *H.* Narratibus hora Tempestiva. *O.* Desine matrem Tempestiva sequi. *H. i.* Nubilis. Aut tempestivam sylvis evertere Pinum. *V.*

TEMPLUM, i. n. *Un Temple, une Eglise.* *EPITH.* Sacrum, sanctum, religiosum, pium, sacratum, venerabile, verendum, Augustum, dives, nobile, conspicuum, marmoreum, grande, immanè, spatiosum, incl-

tum, sublime, superbum, pictum, fulgens, aureum, auratum, radiant, celebre, antiquum, vetus, annosum, votivum, operosum, odoratum, temeratum, violatum. *SYN.* Delubrum, fanum, ædes, sacrarium, sacellum, deorum domus, limina. *V.* Sedes sacrata. *V.* Donaria. *V.* Divum penetrabilia. *O.* Adytum, arcæ. *V.* *PHR.* Et religiosa Deorum Tempia. *V.* A templo adytisque Minervæ. *V.* Mediâ testudine templi. *V.* Aurati delubra tenent communia templi. *Cl.* Quod si dura canunt sacris oracula templis. *T.* Opeiosaque visere templa. *V.* Sævæque petunt Tritonidis, arcæ. *V.* Stabat in exigua ligneus æde Deus. *T.* Templum de marmore factum. *O.* Saxo structa vetusto templa. *V.* Quam domum Majestate tui nominis incolis. *Buch.* Se quot augusto veneranda tollunt Nomine templa. *Sant.* Ut te supplex peterem & tua limina adirem. *V.* Terrestre Jovis domicilium. *Cic.*

TEMPLI. *Descriptions.* Hic templum Junoni ingens Sidonia Dido Condebat donis opulentum, & numine Divæ: Area cui gradibus surgebant limina, nexæque Arcæ trabes, foribus cardo stridebat ahenis. *V.* Tempia manent hodie vastis innixa columnis. *O.* Hic templum immensum, latèque altaria templo, Et templo sua thura, suosque altaribus ignes Conspiciunt volucres expirat fumus in auras; Misceturque unâ gemitus & vota precantum. *Rue.* Aurataque recta videntur Cœlatæque fores, adopertæque marmore tellus. *O.* Tempia mari subsunt, nec marmore clara, nec auro, Sed trabibus densis, lucoque umbrosa vetusto: Nereides, Nereusque tenent. *O.* Nam neque marmoreas ingentia tecta columnas, Nec arcas delubra lassabunt trabes. *Sarb.* Est templum summi Liquidos trans ætheris orbes, Trans Solem, & Lunam; sedes ubi sacra beatas Constituit superum regi, regnique ministris Religio: surgit templi in penetralibus altis. Ara ingens; aræ Deus insidet; ordine longo Circumstant mille Aligeri, qui supplice cultu Vota representant hominum, gemitusque. Piandis Mortales fundunt miseri suspiria noxis. *Rap.* Hic templum Salomon per terras omnibus aris Eversis ope barbaricâ rex condidit olim, Templum opulentum, ingens, eductam ad sidera molem. Huc mensas, arasque sacras, & ahenæ labra Transulit, & veteris vestes, ac munera templi, Ostro perfusas vestes, auroque rigentes. *Vida.* Mirantes socii templum per singula lustrant, Suspectu molem vasto, artificumque laborem, Cautibus excisas centum, centum ære columnas Omnes è solido, omnes altis montibus æquas, Tignaueque, & aternâ ex cedro laquearia, ahenoque Ætatas porro stridentes cardine portas, Scutibusque minutatim sola lavia faxis: Tum puro ex auro postes, mensasque metallo E simili, & fixos alta ad donaria currus Distinctos ebena, & candenti elepanto. *Vida.* Divitias templi juvenem oculuisse repostas, Ingens argentum prisorum munera regum, Crateras magnos, lanceasque, urnasque scyphosque, Cymbiaque, & lychnos, vestesque cruceque, lebetesque, Et tripodas, mensasque, & cladem thuris acerras, Effigiesque sacras, simulacraque grandia divum, Hæc super & vestes ostroque auroque intenteis, Inclusatque auro gemmas aurique tæ-lenta. *Vida.*

TEMPLUM, ædificārē, cōsēcrārē. **PHR.** Deorum Tempia novo decorare saxo. **H.** Donec templa referretis Ædesque labantes Deorum, & Fœda nigro simulachra fumo. **H.** Surgunt templa tuo dedita nomini. **Sant.** Tum vicina astris Ericino in vertice sedes Fundatur Veneri. **V.** Tum Phœbo & Trivie solido de marmore templa Instituiam, festosque dies de nomine Phœbi. **V.** Quis Deus, incertum est, habitat Deus. **V.** Tempiorum possitor. **O.** Et viridi in campo templum de marmore ponam. **V.** Tum vicina astris Erycyno in vertice sedes Fundatur Veneri Idaliæ. **V.** Aras vigilemque sacraverat ignem. **V.** Sylvano fama est veteres sacrasse Pelasgos Templum. **V.** Aras alta ad delubra deorum Constitue. **V.** Ad delubra venit, monstratas excitat aras. **V.** Sedesque revisit Læta suas, ubi templum illi centumque Sabæo Thure calent aræ. **V.** Arces quibus altus Apollo Præsident. **V.** Hæc sacra quotannis Urbe velit positâ templis sibi ferre dicatis. **V.** Hanc patrio antiqui Ligures in littore molem Ingentem posuere, tibi que hæc templa sacrarunt. Hic tibi thure calent, æternisque ignibus aræ. Hic patrio de more canunt tua maxima facta, Alternique tuas jactant ad sidera laudes. *Vida.*

TEMPLUM, cōlērē, vērērērē. **PHR.** Templum miro quod honore colebat. **V.** Festâ fronde revinctus Tempia Dei saxo venerabar structa vetusto. **V.** Et templum thure vaporant. **V.** Divum templis indicit honores. **V.** Centumque Sabæo thure calent aræ fertissimæ recentibus halant. **V.** Templum . . . turior hoc ecquis debuit esse locus. **O.** Flore sacella tego. **Prædicta** docet templis multa tabella tuis. **T.** Maxima debetur sacris reverentia templis: Hæc habitat Deus, & præsentî numine replet. Si mordet te noxa gravis, vel limine in ipso Ingressum paveas; sceleris neque conscius intres Tempia augusta: sacris Deus est penetrabilibus ultor. Ne venias, placare cupis si numinis iram, Elatus caput, & bene compro bellulus ore, Promissisque capillitio; nec odoribus unctus Allicias spectantur oculos: nec vesse placebis, Moribus at puris: satis ornata splendida virtus. Ut qui te videat propiorî numine tactus, Sentiat esse Deum præsentem, & pronus adoret. **Sant.** Divino carmine templa sonent. *Pont.*

TEMPLA, dirūrē, prōfanārē. **PHR.** Mœnia in planum date; Templis Deos obruite. **S.** Bacchatur audax ira frænâ libera: Ædis ruentis iræ fragor . . . & demolitur malleis & vectibus cælata templi limina. Populus ignis adyta: flammis fumant tuo dicata cultui loca. **Buth.** Ad delubra Dæ, quorum fastigia turpi Squalebant musco, stabantque sine ignibus aræ. **O.** Delubra squalens; & altis Cœlituum viret herba testis, Superumque pridem sacro stupefunt æra silentio. *Sarb.*

TEMPLUM, *Per trans.* **PHR.** Lucida cæli templa. **LR.** *i.* Siderum regio. Mentis templa. **LR.** *i.* Animi secreta. Fuit in testis de marmore templum Conjugis antiqui. **V.** *i.* Sepulchrum. Linguae sudantia templa. **LR.** *i.* Loca.

TEMPORALIS, alē. & **TEMPORARIUS**, ā, ūm. [Ad tempus durans.] *Qui ne dure qu'un tems.* Temporalis amicitia. **Sen.** Temporale ingenium. **CUR.** *i.* leve & inconstans.

TEMPORI, adv. **PLA.** & **TEMPORE**. **H.** Abl. Abl. [Opportune.] *A temp.*

TEMPORIUS, adv. *Plûtôt, de meilleure heure.* **SYN.** Citius, maturius. **PHR.** Modò surgis eoo Temporius cælo, modò Serius incidis undis. **O.**

TEMPUS, ōris, n. *Le tems.* **EPIT.** Fugax, vëlōx, præcēps, citum, rapidum, labens, brevē, volubile, fugiens, fugitivum, mobile, instabile, pronum, lubricum, mutabile, irrepabile, irrevocabile. Idonēum, aptum, secundum, congruum, opportunum, felix, optabile, prosperum, faustum. Tristē, misetum infelix, iniquum, ingratum, adversum, difficile, nubilum, durum. Diurnum, nocturnum, hybernū, vernū, æstivū, solstitiale, annuum, futurum, venturum, præteritum, præseens, crastinum, dubium, extremum, primum, summum, maturum, longum, segnē, iners, tardum, edax, frigidum, calidum, serenum. **SYN.** Atas, ævum, spatium, morā, lux, sol, tempētās, longā diēs. Sæclorū, ordō. **V.** Temporis orbis. **V.** Ætatis spatium, momentā, hōræ, mēses. **O.** Annique meatus, & noctis lucisque vices. **CL. PHR.** Venit summa dies, & ineluctabile tempus Dardaniæ. **V.** Sociis dare tempus humanis. **V.** Nec longum tempus &c. **V.** Nec longum in medio tempus. **V.** Oportantibus ætas Attulit auxilium. **V.** Anxius illā Tempestate fui. **V.** Ævi custos famosa verustas. **CL.** In puncto temporis. **LR.** Tempus edendi. **H.** Dum ætatis tempus tulit. **Ter.** Datur hora quieti. **V.** Quæ te tam læta tulerunt Secula. **V.** Tempora messis. **V.** Nunc te. (*i. tuam statum.*) Marmoream pro tempore fecimus. **V.** Quocumque dabunt se tempore. **V.** Illo me tempore . . . Alebat, &c. **V.** Tempore non alio. **V.** Ex illo tempore. **V.** Tempore quo primum formabat. **V.** Temporibusque parem diversis quatuor annum. **V.** Cujus octavum trepidavit ætas Claudere lustrum. **H.** Temporis exiguum. **O.** Tibi quàm supremo tempore adesse. **C.** Vacuum tempus, curaque solutum. **LR.** Tempus puerile juventutis. **O.** Maturus complevit tempora venter. **O.** O! nulla longi temporis felicitas. **S.** Nulla dies umquam memori vos eximet ævo. **V.** Asperatum positis mitescent secula bellis. **V.** Aspicere venturo latentur ut omnia seculo. **V.** Tempus inane peto, requiem spatiumque furori. **V.** In puncto temporis. **LR.** Veni temporis hora. **H.** Pars temporis exigua. **LR.** Tempora tarda fluunt. **H.** Temporis ut puncto nihil extet. **LR.** Ultra promissum tempus abesse queror. **O.** Annorum vertuntur tempora. **LR.**

TEMPUS, longum. **SYN.** Longā diēs. Sæclorū, ordō. **V.** Ævi longinquā vêtustas. **V.** Annorū morā. **S.** Ævi senium. **S.** Sæculā Nestorē senectē. **M.** Priamī vel Nestoris anni. **O.** Ævi longā spātiā. **S.** Longi temporū tractūs. **S. PHR.** Tithoni primâ quot abest ab origine mundus. **V.** Cum vestrâ tor agantur secula vitæ. **O.** Impleat innumeras Eurys olympiadas. **M.** Cumæ secula vatis agas. **O.** Tempora longa Sibyllæ. **M.** Innumerabilis Annorum series. **M.** His ego nec ipetis rerum, nec tempora pono Imperium sine fine dedi. **V.** Donec longa dies perfectæ temporis orbe Concretam exemit labem. **V.** Longæque extrema senectæ Tempora. **O.** (*Vide SENECTUS.*)

TEMPORIS, fugā. **H.** Brevitās. **Cic.** **PHR.** Labitur occultè fallitque volubilis ætas; & celer admissis labitur annus Equis. **O.** Stat sua cuique dies, brevis & irreparabile tempus. Omnibus est vitæ. **O.** Fugit ir-

reparabile tempus. *V.* Ver fugit æstates: æstatum terga laceffit Pomifer Autumnus, nimbis cessurus & undis. *O.* Nihil est velocius annis. *O.* Eunt anni more fluentis aquæ: Nec quæ præterit rursus revo- cabitur unda; Nec quæ præterit hora redire potest. *O.* Ipsa quoque assiduò voluuntur tempera motu, Non secus ac flumen, neque enim consistere flumen, Nec levis hora potest, sed ut unda impellitur undâ, Urgeturque eadem, veniens urgêrque priorem: Tempora sic fugiunt pariter, pariterque sequuntur, Et nova sunt semper: nam quod fuit antè, relictum est; Fitque quod haud fuerat, momentaque cuncta no- vantur. *O.* Obrepsit non intellecta Senectus; Nec revocare potest qui perire dies. *O.* Clam tacitum tempus abire solet. *O.* Nec irretento prætereuntia Tempus retardat secula cardine: Nusquam fatiga- tos Orion Solvit Equos properante curru. Annos & horas præpetibus rapit Latona bigis: Irrevocabilis Decurrit. *Sarb.* Cuncta trahit secum vertitque volu- bile tempus: Nec paritur certâ currere quemque viâ. *C-G.* Pede lapsa fugaci tempora. *Cl.* Volat am- biguis mobilis alis Hora; nec ulli præstat velox Fortuna fidem. *S.* Tempus agens abeunte curru *For- tuna.* *H.* Optima quæque dies miseris mortalibus ævi Prima fugit. *V.* Mobile tempus abit: mora nulla fu- gacibus annis. *Quinc.* Tempora prætereunt tacito pe- de lubrica. *Mant.* Truditur dies die; Novæque per- gunt interire Lunæ. *H.* Quàm citò non segnīs stat remeatque dies. *T.* Properat cursu vita citato, volu- crique die. *S.* Rota præcipitis vertitur anni. *S.* Nec Coæ referunt jam tibi purpuræ . . . tempora quæ se- mel notis condita fastis inclusit volucris dies. *H.* Et decedentia certis Tempora momentis. *H.* (Vide VITA, VITA BREVIS.)

TEMPORIS, Vis. *PHR.* Tempus edax rerum, tuque invidiosa verustas Omnia destruitis: vitiataque den- tibus ævi Paularim lentâ consumitis omnia morte. *O.* Tantum ævi longinqua valer mutare vetustas. *V.* Et mihi forsan, tibi quod negavit; Porriget hora. *H.* Multa dies variusque labor mutabilis ævi Retulit in melius. *V.* Lapidés quoque vinci cernis ab ævo, Atque altas turres ruere & putrescere saxa. *Lr.* Nam mora dat vires; teneras mora percoquit uras, Et validas segetes, quod fuit herba, facit. Tempore diffi- ciles veniunt ad aratra Juvenci: Tempore lenta pati fræna docentur Equi. *O.* Ferrens assiduò consumitur annulus usu: Interit assiduâ vomer aduncus humo. Quid magis est durum saxo, quid mollius undâ: Dura tamen molli saxa cavantur aquâ. *O.* Capta vi- des serò Pergama, capta tamen. *O.* Tempore subsi- dunt montes; stant tempore valles; Tempore stilla- tâ saxa cavantur aquâ. *Sant.* Quid non longa dies, quid non consumitis anni. *M.* Tempus palatia Re- gum Funditus evertat, rotamque exerceat iram In vastas operum moles, monstretque ruinas Illustres, multa insultans. *Sant.* Nil adeo foedum est quod non exacta vetustas Ediderit, longique labor commiserit ævi. *Cl.* Secula verrent Fortunæque vices, & ine- vitabile fatum. *Rap.* Lantescunt tempore curæ. *O.* Tabida consumit ferrum, lapidesque vetustas; Nul- laque res majus tempore robur habet. Tempore ruricolæ patiens fit Taurus aratri; Præbet & incurvo colla premenda jugo: Tempore parer Equus lentis animosus habenis Et placido duos accipit ore lupos.

Tempore Pœnorum compescitur ira Leonum; Nec feritas animo, quæ fuit ante, manet: Quæque sui iussis obtemperat Inda magistri Bellua, servitium tempore victa subit Tempus ut extensis tumeat fa- cit uva racemis; Vixque merum capiant grana quod intus habent. Tempus & in canas semen pro- ducit aristas, Et ne sint tristi poma sapore facit: Hoc dentem tenuat terram renovantis aratri; Hoc rigidos silices hoc adamanta terit, Hoc etiam sæ- vas paulatim mitigat iras; Hoc minuit luctus, mœ- staque corda levat. Cuncta potest igitur tacito pe- de lapsa vetustas, Præterquam curas attenuare meas. *O.* Longa dies homini docuit parere leones Longa dies molli saxa peredit aquâ Annus in apricis maturat collibus uvas, Annus agit cœptâ lucida signa vice. *T.*

TEMPORIS Opportunitas. *Tempus captare, tempore ser- vire, PHR.* Venit ecce optabile tempus, Luxque jugalis adest. *O.* Tempora quæ Messor, quæ curvus arator haberet. *V.* Mellisque diem, tempusque seren- di. *V.* Non lacrymis hoc tempus, ait. *V.* Accomo- di, amica fraudi tempora. *St.* Tempus succurrere Te- ueris. *V.* Tempore capto. *V.* Et quæ mollissima fandi Tempora, quis dexter modus. *V.* In publica commoda peccem, Si longo sermone morer tua tempora, Cæ- sar. *H.* Arrepto tempore. *V.* Nunc tempus Equos, nunc poscere currus. *V.* Cum te hic tempore lævo Interpellarim. *H.* Ubi decrevit mori. Tempus secum ipsa modumque Exigit. *V.* Sola viri molles aditus, & tempora noras. *V.* Temporibus servire decet: qui tempora certis Ponderibus pensavit, eum si bella voc- abunt, Miles erit; si pax, positus toga gestiet ar- mis. *O.* Pudet timere? spiritus magnos fuge. Sume quos casus dedit. *S.* Animos tempori aptari decet. *S.* Non hoc ista sibi tempus spectacula poscit. *V.* Aggre- diar melius tunc, cum suâ vulnera tangi Jam finet; & veris vocibus aptus erit. Quis matrem, nisi men- tis inops in funere nati Flere vetat? non hoc illa monenda loco est. Cum dederit lacrymas, animum- que impleverit ægrum; Ille dolor verbis emoderan- dus erit. Temporibus medicina valet: data tempe- re profunt, Et data non apto tempore vina nocent. Quin etiam accendas vitia, irritetis que vetando, Tem- poribus si non aggrediare suis. *O.* Læta fere lætus cecini; cano tristia tristis: Conveniens operi tem- pus utrumque suo est. *O.*

TEMPUS infumere. *PHR.* Utendum est ætate: cito pe- de labitur ætas. *O.* Venturæ memores jam nunc esto- re senectæ; Sic nullum vobis tempus abibit iners: Dum licet & veros etiam nunc editis annos. *O.* Datum traherem per talia tempus. *V.* Tempus studiis dare. *O.* Impendere. *Quin.* (Vide LABOR. Laboris amans.)

TEMPUS pèrdere. *PHR.* Juvencem premeret cum se- rior ætas Mœrentem stultos præterisse dies. *T.* Ut- que precando Tempora cum blandis absumpsit ina- nia verbis. *O.* Nos flendo ducimus horas. *V.* Non qui labentia tardè Tempora narrando fallat amicus adest. *O.* Ille nihil vultum mutatus, inanes Perdis, ait, lacrymas. *St.* Verba miser frustra non proficiencia perdo. *O.* Sed cum lux altera venit, Jam cras he- sternum consuminus: Ecce aliud cras Egerit hos annos. *P.* Absumptum male tempus. *O.* Ventî Ve- laque nescio quò votaue nostra ferunt. *O.* Irrita ventosæ rapiebant verba procellæ. *O.* Qui lusus . . . Perdere

Perdere rem caram, tempora nostra, solent. O. At tibi dum nugis animum puerilibus imple, Et data futilibus deperit hora jocis. *Saur.*

TEMPUS est. Tempus erit. *PHR.* Aderit jam tempus. *V.* Tempus venit cum, &c. *V.* Papaver Tempus humo tegere. *V.* Grave ne rediret Seculum Pyrrha. *H.* Longo post tempore venit. *V.* Turno tempus erit, &c. *V.* Nunc nunc tempus adest. *V.* Adveniet justum pugnae, ne accersite, tempus. *V.* Veniet lustris labentibus aetas. *V.* Tempus erat quo prima quies... Serpit. *V.* Annua venerunt Cerealis tempora sacri. O.

TEMPUS per transl. *Vita, vita casus.* *PHR.* Tempora si fuerint nubila, solus eris. O. Tempora temporibus confert. *Lr.* Horaque semper praeterita deterior subit. S. Nam neque nos agere hoc patriai tempore iniquo Possumus. *Lr.*

TEMPORA, ūm, n. *Les temples de la tête.* *PHR.* Alibentia tempora canis. O. Longoque decentia crine Tempora cingebat de qualibet arbore Phœbus. O. Populataque tempora raptis Auribus. *V.* Temporibus geminis canebat sparsa senectus. *V.* Tremulum movens Cana tempus anilitas, Omnia omnibus annuit. *C.*

TEMPTOR, ōris. *SEN.* *Qui méprise.*

TEMULENTER, adv. *En homme yvre.* Temulenter cruciat. *Col.*

TEMULENTIA, æ, f. *PLR.* *Yvresse.* (Vide *EBRIETAS.*)

TEMULENTUS, ā, ūm. *Yvre.* Temulenta mulier. *Ter. Vox. Cic.* (Vide *EBRIUS.*)

TENACITAS, ætis, f. *Cic.* [Tenendi vis.] *Tennacité.*

TENACITAS. *Liv.* *Avarice sordide.* (Vide *AVARITIA.*)

TENACITER, adv. *Obstinément, avec opiniâtreté.* *PHR.* An miseris tristis fortuna tenaciter urget. O.

TENAX, ætis, *Qui tient fortement.* *SYN.* Inconcussus, hærens, adhærens, immotus, constans, viscossus. *PHR.* Excudunt ceras & mella tenacia fingunt. *V.* Dente tenaci Anchora fundabat naves. *V.* Flos apprimere tenax. *V.* Passu stare tenaci. O. Equum contra sua frangit tenacem. O. Tenacia vincla. *V.* Justitia tenax. *J.* Longa tenaxque fides. O. Ira tenax. O. Tam ficti pravique tenax quam nuncia veri. *V.* Tenax morbus. *Sue.* Justum & tenacem propositi virum. *H.* Tenax sui juris. *Col.*

TENDICŪLA, æ, f. *Cic.* *Piege, filet.* (Vide *RETE, LAQUEUS.*) **TENDICŪLA**. *Celi.* [Quā aliquid distenditur] *Perche pour étendre.*

TENDŌ, is, tēndī, tēnsūm, & Tēntūm, ēre. *Tendre, bander, étendre.* *SYN.* Extēndō, intēndō, cōtēndō, explicō, pāndō. *PHR.* Sagittam Deprompsit pharetrā cornuque insensa tetendit. *V.* Hastasque reductis Protendunt longē dextris. *V.* Non ut contenderet arcum. *V.* Oculos pariter telumque tetendit. *V.* Gravitas uterum tendebat. O. Tenduntur mihi casses. *T.* Tendere dolos. *H.* Retia cervis. O. Infestam cum tenderet hastam. *V.* Cælo palmas cum voce tetendit. *V.* Palmas ad sidera tendunt. *V.* Poplite tenso Saxa tenet. *St.* Seu pingui tentus Omaso. *H.* Ubera tenta. *H.*

TENDERE. [Pro cōnāri.] *Tâcher, s'efforcer.* *PHR.* Ille simul manibus tendit divellere nodos. *V.* Locum tendunt superare priorem. *V.* Ulterius ne tende odiis.

V. Vasto certamine tendunt. *V.* Ope summā tendere. *Liv.* Ad majora tendere. *Liv.*

TENDERĒ aliquō. [Pro ire.] *Aller.* *PHR.* Quō tendere pergant. *V.* Gressumque ad mœnia tendit. *V.* Nec quā vi tendat in hostem. *V.* Cursumque ad limina tendit. *V.* Iter ad naves tendebat. *V.* Tendere iter pennis. *V.* Per tot discrimina rerum Tendimus in Latium. *V.* Eō res tendit. *PLA.* i. *spētat.*

TENDERE. [Pro tentoria ponere.] *Camper.* *PHR.* Hic Dolopum manus, hic savus tendebat Achilles. *V.*

TENDERE. [Pro offerre protendendo.] *Présenter.* *PHR.* Parvumque patri tendebat Iulum. *V.*

TENEBRÆ, arum, f. *Tenebras, obscurité.* *EPIT.* Cæcæ, atræ, nigræ, nigrantes, densæ, crassæ, gravēs, opacæ, altæ, tetræ, horrēdæ, obscuræ, cæcæ, profundæ, picæ, horrēntes, horridæ, luridæ, terribiles, infēræ, stygiæ, Tartaræ. nocturnæ, pruinosæ, tacitæ, silentēs, quietæ, gelidæ, humēntes, turpēs, deformēs, malignæ, infōrmēs, tristes, gravēs, squalidæ, fallaces, obortæ, inductæ, offusæ. *SYN.* Nōx, caligō, ūbrā, spissæ ūbræ, opacæ nubes. O. *PHR.* Pueri omnia cæcis In tenebris metuunt. *Lr.* Quietis Regnantem tenebris somnum. *Sil.* Tenebræ oculis obortæ. O. Primis tenebris. *Liv.* i. *vespere.* Sæpē illum immundis passa est habitare tenebris. *PR.* i. *in carcere.* Quid faciam; obductis committam mēne tenebris. *PR.* Stygiis emissæ tenebris Tisiphone. *V.* Tuta lacu nigro nemorumque tenebris. *V.* Impiaque æternam timuerunt secula noctem. *V.* Tenebræ per quas ipse se irritat furor. Tenebras oculis scrutatus inanes. *Mant.* Natant tenebræ ante oculos. O. Se celare tenebris. *V.* Clausæ tenebris & carcere cæco. *V.*

TENEBRAS inducere. *Obscurcir.* *PHR.* Circumstant omnia solem Numina; neve velit tenebras inducere terris Orant. O. Fumum Evomit; involvitque domum caligine cæcā, Prospectum eripiens oculis; glomeratque sub antro Fumiferam noctem commistis igne tenebris. *V.* Eripiunt subito nubes cælumque diemque Teucrorum ex oculis: ponto nox incubat atra. *V.* Nox Involvens ūbrā magnā terramque polumque. *V.* Involvere diem imbibus; & nox humida cælum Abstulit. *V.* Hic subitam nigro glomerari pulvere nubem Prospiciunt Teucris, & tenebras insurgere campis. *V.* Veltit polum tenebris & solum caligine. *Buch.* Lucem tenebris nox abstulit. *L.* Densâ tellus abscondit ūbrā. *T.* Ecce polo tenebris caput occulit ordis Sol pallens, medioque die (trepidabile visu) Omnibus incubuit nox orta nigerrima terris, Et clausus latuit densis in nubibus æther. *Vida.*

TENEBRIS obrui. *tēnēbris nigrēscere.* *PHR.* Intempesta filet nox Semper; & obtentā densantur nocte tenebræ. *V.* Tenebris nigrescunt omnia circum. *V.* Omni luce fuducta. *S.* Nec color ullus erat rebus. *Pont.* Nec sidus atrā nocte amicum apparet. *H.* Et inhorruit unda tenebris. *V.* Pigro seder Nox atra mundo: Cuncta mœre horrida. *S.* O! nos durā sorte creatos, Seu perdidimus solem miseri; Seu expulimus. *S.* Ibant obscuri solā sub nocte per umbras. *V.* Mersusque profundis... tenebris. *Sil.* Sollicitaque manu tenebras explorat inertes. *V.* Caligine cælum conditur in tenebras. *V.* Verum ubi sit nescit tantā vertigine pontus: Fervet, & inducta piceis è nubibus

umbrâ Omne latet cælum, duplicataque noctis imago est. O. It tamen; & tenebræ minuunt, noxque atra pudorem, Nutricisque manum lævâ tenet, altera motu Cæcum iter explorat. O. Vix adimis tenebras, cæcumque in nocte relinquis, Quærentem tenebris manibus prensantibus auras, Quò nitens trepidâ reget vestigia dextrâ. *Uida.* Tres adeo incertos cæcâ caligine soles Erramus pelago, toridem sine fidere noctes. *V.*

TĒNĒBRĀS fugārē, pēllērē. *PHR.* Fulget tenebris Aurora fugatis. O. Solaque nigrantes laxabant astra tenebras. *St.* Impulerat cælo gelidas Aurora tenebras. *St.* Exiit implicitum tenebris humentibus orbem. *St.* Pulcher dies tenebris fugatis. *H.* Discutiunt tenebras radii solis. *Lr.* Tenebrasque resolvit Lucifer. *V.* Remota tenebræ. *L.* Ut primum discussæ umbræ. *V.* Sol discuit umbras. *V.*

TĒNĒBRÆ *Metaph.* *PHR.* Tenebræ & nubes reip. *Cic.* Afflictus vitam in tenebris luctuque trahebam. *V.* Res atrâ caligine mersas. *V.* Rebus tenebras offundere. *Cic.* Prudens futuri temporis exitum Caliginosâ nocte premit Deus. *H.*

TĒNĒBRŌSŪS, & TĒNĒBRICŌSŪS, ā, ūm. *Tenebreux, obscur.* *SYN.* Nigēr, obscūrūs, ātēr, ōpācis, caliginōsūs, nūbīlūs, cæcūs, caligāns. *PHR.* Tenebrosa sedes. O. Palus. *V.* Tenebricosum iter. *C.* Ut tristes sine sole domos loca turbida adires. *V.* Et caligantem nigrâ formidine lucum. *V.* Ignis piced crassus caligine. *V.* Caligine turbidus atrâ pulvis. *V.* Locus Phœbi infcius. *S.* Æquora solibus orba. O. Cæca tenebris via. *S.*

TĒNĒBRĪŌ, ōnīs, m. *VAR.* *Qui cherche les tenebres.* **TĒNĒDŌS, & TĒNĒDŪS**, ī, f. *Insula in mari Ægæo.* *PHR.* Est in conspectu Tenedos notissima famâ Insula dives opum, Priami dum regna manebant, Nunc tantum sinus, & Itatio malefida carinis. *V.*

TĒNĒŌ, ēs, tēnūī, tēntūm, ērē. *Tenir, garder, soutenir, observer.* *SYN.* Cōhibēō, cōtīnēō, cōntīnēō. *PHR.* Verum ubi corruptum manibus, vinculisque tenebis. *V.* Aversi tenere facem. *V.* A cane non magno sæpē tenetur Aper. O. Dextra tenens baculum. O. Sed potius teneamur uterque catenâ. *T.* Immota Tenebant lumina. *V.* Illum tenet arctius. O. Torpor membra tenet. *Liv.* Nec vincula naves. Ulla tenent. *V.*

TĒNĒRĒ. [*Pro pōssidērē.*] *Foirir, posseder, occuper.* *SYN.* Pōssidēō, hībēō, occūpō, obtīnēō, asēquōr. *PHR.* Tenet ille (*Æolus*) immania saxa Vestras, Eure, domos: illâ se jactet in aulâ. *V.* Me tenet & teneat per longum comprecor ævum. O. Quæ gurgitis hujus Ima tenes. *V.* Famam sine labe tenere. O. Tenere imperium, jus suum, decorum, dolorem. *Cic.* Regna. O. Obducto late tenet omnia limo. *V. i.* *operit.* Capitolia celsa tenebat. *V. i.* *defendebat.* Tenet æternum per secula nomen. *V.* Sylvas tenet Aura. O.

TĒNĒRĒ. [*Pro cōtīnērē.*] *Retenir, arrêter.* *SYN.* Cōhibēō, cōmprīmō, cōercēō, frēnō, dētīnēō, mōrōr. *PHR.* Texendæ fepes etiam, & pecus omne tenendum est. *V.* Intra claustra tenent. *H.* Stabulis armenta tenere. *Clausa.* *V.* Spectatum admissi risum teneatis amici. *H.* Conticuere omnes, intentique ora tenebant. *V.* Nec te per longa exorsa tenebo. *V.* Animos dulci novitate tenere. O. Hebrique tenuit

imperus dulci morâ. *Ph.* Teneor nec legibus ullis. *V.* Tenuit nos ventus. *Cic.* Tenuit mora nulla vocatos. O. Tenuit gentes in pace fideli. O. Neque te teneo, nec dicta refello. *V.* Tenere linguam, Fletus. O. Tenere se suis finibus. *Cic.* Tenetur vita cibo. *Cic. i.* *sustinetur.* Magno mecum teneatur amore. *V.* Esto alios aliis rebus studiisque teneri. *H.* Hunc Phœnissa tenet Dido. *V. i.* *moratur.* Fides eum non tenet, sed merces. *Liv.* Ruentem voce tenet. *L.*

TĒNĒRĒ iter, viam. *Cic.* [*Pro ire.*] *Aller.* *PHR.* Quove tenetis iter. *H.* Fugam medios tenuisse per hostes. *V.* Quo cursum tenet. *V.* (*Vide Eo.*)

TĒNĒRĒ. [*Pro scīrē, cōncīpērē, Intelligērē.*] *Scā.* *voir, comprendre.* *PHR.* Numeros memini, si verba tenerem. *V.* Tenes quid dicam. *Ter.* Tenet meum nomen. *M.* Mente tenere. *Lr.* Tenere causam, leges. *Cic.* (*Vide Scio.*)

TĒNĒRĒ, & TĒNĒRĒ. *Ad alia transferuntur, ut.* Errore teneri. O. *i.* *errare.* Fama tenet. *Liv. i.* *fama est.* Obsidione teneri. *V.* Oculosque sub astra tenebat. *V.* Planta tenet. *Col. i.* *radices egit.* Tenere silentium. O. Tenet me spes, studium. *Cic.* Tenuit imber. *Liv. i.* *duravit.* Se tenet. *Pl. i.* *continet.*

TĒNĒR, & TĒNĒLLŪS, TĒNĒLLŪLŪS, ā, ūm. *dim. Tendre, jeune, effeminé.* *SYN.* Mōllīs, facīlīs, trāctābilīs. *PHR.* Dum teneras defendo à frigore Myrthos. *V.* Ovium teneros depellere fœtus. *V.* Cana legam tenerâ lanugine mala. *V.* Cum tener uxorem ducat Spado. *J.* Teneros urit lorica lacertos. *Pr.* Ut puella tenellulo delicatior Hædo. *C.* Tenerrima Mori Quæque legunt, dum grex tener est atque infcius. *avi.* *Uida.* Superest tener omnibus humor. *V.* Novas frondes & prata tenerrima. O. Incastos amores De tenero meditatur ungui. *H.* Os pueri tenerum balbumque figuret. *H.* Virtus tenera & tractabilis. *Cic.* Animus tener & flexibilis. *Cic.* Adeo in teneris (*Supple annis*) confuscescere multum est. *V.* Teneri ocelli. O. Versus. *H.* Tener balatus, amor, pudor, somnus. O. Rifus. *Cl.* Tenera ingenia. *Cl.* Membra. *Lr.* Carmina. O. Arbor. *V.* Aura. *Lr.*

TĒNĒRĀSCŌ, Lr. & TĒNĒRĒSCŌ, ērē. *Pl. N.* [*Tenerum fieri.*] *Devenir tendre, s'amollir.* *PHR.* Scilicet in tenero tenerascere corpore mentem. *Lr.*

TĒNĒRĒ, & TĒNĒRRĒME, adv. *Pl. Tendrement.* **TĒNĒRĒTĀS**, ātis, f. *Pl. & TĒNĒRĒTUDŌ, inīs, f. *Var.* [*Mōllitēs.*] *Tendreté des choses qui se mangent.**

TĒNŌR, ōrīs, m. [*Continuatio.*] *Teneur, continuité, suite.* *SYN.* Ōrdō, formâ, prōgrēssus. *PHR.* Non alios primâ crescentis origine mundi Illuxisse dies, aliumve habuisse tenorem. Crediderim. *V.* Cætera paulatim placidoque educta tenore. O. Inceptum peragit fortuna tenorem. O. Hasta fugit servatque cruenta tenorem. O. Sed nox sæva modum venti, velique tenorem. Eripuit. *L.* Atque avi sine nube tenor. *St.*

TĒNŌS, & TĒNŪS, ī, f. [*Una Cycladum insula.*] *Une des Isles Cyclades dans la mer Égée.* *PHR.* Didymeque, & Tenos & Andros. O.

TĒNTABUNDŪS, ā, ūm. *Liv.* *Qui essai.*

TĒNTAMĒN, inīs, & **TĒNTAMĒNTUM**, ī, m. *Essai, épreuve.* *Epit.* Nobīlē, audāx, ingēns, clārūm, ardūūm, gēnērōsūm, prīmūm, mēditātūm, vānūm, inūtilē. *SYN.* Cōnātūs, cōnāmēn, expēri-

mētūtūm, mōlīmēn, nīsūs. PHR. Nec prima per artem Tentamenta tui pepigi. V. Stupere patres tentamina tanta. SR. Prima fidem vocisque datæ tentamina sumpsit Lyriope. O. Meditataque pene reliqui Tentamenta fide. O. Tentamenta nihil, nihil artes posse medentum. O. Hæc tentamina parva manebunt. J.

TENTATIŌ, ōnis, f. LIV. *Essai*. (Vide TENTA-MEN.) TENTATIŌ morbi. CIC. (Vide MOR-BUS.) TENTATIŌ Dæmonis. *Tentation, Attaque*. SYN. Tartareæ molimina mentis. Stygio temerata veneno spicula. Tartareæ fraudes. PHR. Tartaream inspirant animam. *Vida*. Dirum implicat ossibus ignem. *Vida*. Victisque veneno Pestifero nebulas effundit mentibus atras. *Mant*.

TENTATŌR, ōris, m. *Tentateur qui sollicite au mal*. Notus & integræ Tentator Orion Dianæ. H. (Vide DÆMON.)

TENTIGŌ, inis. M. *Passion lascive*. (Vide CU-PIDO.)

TENTŌ, as, avi, atum, are. *Essayer, éprouver, sonder*. SYN. ExpētiŌr, pēntēntŌ, pēriclitŌr, probŌ, ēxplŌrŌ. PHR. Thetim ratibus tentare. V. Invisos si quis tentaret amictus. V. Tentatura pedes olim, victuraque linguam *Vina*. V. Detrudere mundo tentavere. G-G. Cuncta prius tentanda; sed immedicabile vulnus Ense recidendum. V. Impulsas tentavit pollice chordas. O. Tentare sui discrimen. CL. Tentanda via est, quā me quoque possim Tolle-re humo. V. Animum tentare precando. V. Aliquem precibus tentare. O. Ante erat ambiguus animi sententia dictis Pratentanda mihi. O. Magno molimine tentat Vellere. O. Fluvios tentare minaces Aude & ignoto sese committere ponto. V. Sed quid tentare nocebit. O. Tentare aditum, rem armis. CIC. Aures alicujus. CIC. Causas tentare la- tentes. V. Excursus tentare breves. V. Polliciti tentare fidem. O. Tentare iter negatā viā. H. Tentare insidias. CL. Fortunam belli. CIC. Studium tentavit inutile. O. Tentare vires suas. O. Tentare omnia. CIC. Tentamusque viam, & velorum pandimus alas. V. Alipedumque fugam cursu tentavit Equorum. V. (Vide EXPERTIOR.)

TENTARI. CIC. *Estre attaqué*. PHR. Morbo renes tentantur acuto. H. Non insueta graves tentabunt pabula fortas. V. Nunc hos, atque illos aditus, blandisque retentat Vocibus oppugnans, nunc savā ter-ritat irā Infrendens, variisque incassum assultibus urget. At juvenis magno cæli percussus amore, Obstat inaccesus, penitusque immobilis hæret Contemptu vitæ, & mortis amore superbus. *Vida*. TENTORIUM, i. & TENTORIOLUM, i, n. dim. PLI. [Militum tabernaculum.] *Tenté, pavillon*. PHR. Niveis tentoria velis. V. Præbet securos intra tentoria somnos. L. Deseruere cavo tentoria fixa Lemanno. L. Tentoria ponere. O. Neu pluviis cedas: neu defensus calore Aures summoveant rapidos umbracula Soles. CL.

TENŪIS, nūē. *Mince, menu, delié*. SYN. Exilīs, grā-cilīs, exiguūs, parvūs, subtilīs, minūtūs. SYNT. Tenuis acus, tenuia fila. LR. *Mince, delié*. Tenuis aer. V. *Subtil*. Tenuis ventus, res, pluvia. V. [i. modica] *Pen*. Tenuis victus. CIC. [Pro parco.] *Mai-gre*. Tenuis homo. CIC. Tenui loco natus. LIV. [i.

humili.] *De basse condition*. In verbis tenuis cautus-que serendis. *H. Parlant peu*. PHR. Cum tennes hamos abdidit ante cibis. T. Lanæ per cælum tenuia ferri Vellera. V. Et tennes fortis vicæ tristisque Lupini. V. In tenui labor, at tenuis non gloria. V. Tenuis ubi argilla, & dumosis calculus arvis. V. In tenuem ex oculis evanuit auram. V. Tenui discrimine lethi Esse suos. V. Sylvestrem tenui musam meditaris avenā. V. Tenuissima filo *Toga*. O. Sperne coli tenuio-se lyrā. SR. Graciles ex ære catenas, Retiaque, & laqueos, quæ lumina fallere possent, Elimat non illud opus tenuissima vincant Stamina, nec summo quæ pendet aranea tigno. O.

TENŪITAS, atis, f. *Petitesse*. Tenuitas fugit aciem. CIC. TENŪITAS. CIC. *Pauvreté*. Illius sustento tenuitatem. CIC. Tenuitas ærarii, frugum, verbo-rum. CIC.

TENŪITER, adv. CIC. *Petitement, subtilement*.

TENŪŌ, as, avi, atum, are. *Attenuer, amaigrir*. SYN. EXTēnŭŌ, minŭŌ, imminŭŌ. PHR. Vomer tenuatur ab usu. O. Diceris & macie vultum tenuas-se. PR. Macie tenuant armenta volentes. V. Dicite quo pariter carmen tenuastis in antro. PR. i. *concin-nastis*. Seu recreare volet tenuatum corpus. H. Nocturnā si quid crassi est tenuabitur aurā. H. Tenuavimus iram. O. i. *imminuimus*.

TENŪS, ūs, m. PLA. *Filet, lacer*. (Vide RETE.)

TENŪS, præp. [Usque ad.] *Jusques*. PHR. Capulo tenus abdidit ensē. V. Et crurum tenus à mænto palearia pendent. V. Summo tenus attingit ore. V. Colloque tenus supereminet omnes. O. Et pulchro pectore virgo Pube tenus. O. Et Tanaim tenus. U-F. Pectoribusque tenus molles erectus in auras. O. *Frequentius jungitur ablativo singulari vel genitivo plurali*. Est quodam prodire tenus (i. *aliquo usque*) Si non datur ultra. H.

TEPEFACTŌ, is, feci, factum, ere. & TEPIDŌ, as, avi, atum, are. PLI. *Echauffer*. PHR. Atro tepefacta cruore Terra torique madent. V. Teneris tepefactus, in ossibus humor. V. Terra tepefactum semen diffundit. CIC. In jugulo matris ferrum tepefecit. H.

TEPEŌ, es, ūi, ere. N. *Estre chaud, être tiède*. Te-pet igne focus. M. Est ubi plus tepeant hyemes, ubi gravior aura. H. Cæde tepebat humus. V. Zephiri-que tepentibus auris Laxant arva sinus. V. Hyberni tepere dies. M. Tepet aura, aqua. O. ver. O. TEPERE aliquo. H. *Aimer*. (Vide AMO.)

TEPESCŌ, is, ere. [Tepidum fieri.] *Devenir tiède, s'échauffer un peu*. PHR. Ferrum fixo in pulmone tepescit. V. Mentis tepescunt. L. *Se refroidissent*.

TEPHRIAS, æ, m. PLI. [Marmoris genus.] *Sorte de marbre*.

TEPIDARIUM, ii, n. VIT. [Balnearum cella.] *Etuve*.

TEPIDE, adv. CEL. *Un peu chaudement*.

TEPIDŪS, a, ūm. *Tiede, un peu chaud*. SYN. Tē-pēs, ēgēlidūs, tēpēfactūs. PHR. Tepido spumantia lacte Cymbia. V. Tepidus sol. V. Ignis, dies. O. Caminus. LR. Tepidus homo. PLA. i. *frigidus & segnis*. Tepidamque recalface mentem. O.

TEPOR, ōris, m. *Tiedeur, chaleur modérée*. PHR. Quæ neque dant flammæ, lenique tepore creantur. O.

TER, adv. *Trois fois*. PHR. Flamma ter accensa est.

O. Terque quaterque manu pectus percussit honestum. V. O! terque quaterque beati. V. Ter amplius Geriones. H. Ter consul. *Pli.*

TĒRCENTUM, adv. *Trois cens.* PHR. Tercentum nivei tondent dumera Juvenci. V.

TĒRCĒTĒNĪ, æ, ā. *Trois cens.* PHR. Tercentena quidem poteras Epigrammata ferre. M.

TĒRDĒNĪ, æ, ā. *Trente.* PHR. Terdenis navibus ibant. V.

TĒREBĒNTHŪS, ī, f. [Arbor è quā distillat resina.] *Terebinthe.* PHR. Inclusum Buxo, aut Oriciā Terebintho Lucet ebur. V.

TĒREBĒNTHĪNŪS, ā, ūm. *De terebinthe.* Terebinthina resina. *Col. De la Terebenthine.*

TĒREBRĀ, æ, f. [Ferrum quo ligna perforantur.] *Tariere, ou teriere.*

TĒREBRĀTIŌ, ōnis, f. *Col. Perceement avec la tariere.*

TĒREBRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Percer avec la tariere.* SYN. FŌRŌ, pĕrfŏrŏ, pĕrfŏdiŏ, fŏdiŏ. PHR. Lumen telo terebramus acuto. V. Et terebrare cavas uteri, & tentare latebras. V. Terebratum per rara foramina Buxum. O. Digito terebrare salinum. P.

TĒREDŌ, īnis, m. *Col. [Vermis in ligno & vestibus nascens, qui & Tinea dicitur.] La tigne.* (Vide *TINEA.*)

TĒRENTIŪS, īi. *Pœta Carthagine natus, sermonis elegantia clarus.* PHR. Vincere Cæcilius gravitate, Terentius arte. H.

TĒRENTŪS, ī, m. *Locus in campo Martio Diti & Proserpina sacer.* PHR. Et quæ Romuleus sacra Terentus habet. M. Bis una Romano spectata est vita Terento. M.

TĒRENTINŪS, ā, ūm. *Terentini ludī, qui centesimo quoque anno celebrabantur tribus diebus noctibusque continuīs.* PHR. Trina Terentino celebrata Trinoctia ludo. *Auf.*

TĒRĒS, ēris, omn. gen. [Propriè quiddid rotundum & oblongum est.] *Rond.* SYN. Teretes suræ, digiti, lapilli. O. Teres collum. O. Teretes plagæ. H. Teres oliva, gemma. V. Teres puer. H. *Pro græcili.* Totus teres atque rotundus in seipso. H. *i. æqualis & constans.* Teres oratio. *Cic. Uni, sūvi.* Teretes aures. *Cic. Delicates, fines.*

TĒRĒŪS. *Rex Thracia.* Clarum vincendo nomen habebat, Quem sibi Pandion opibusque virisque potentem Connubio Progenes juxxit, &c. (Vide *PROGENO.*) PHR. Aut ut mutatos Tereī narraverit artus, Quas illi Philomela dapes, quæ dona paravit. V. Flet Philomela nefas incesti Tereos. M. Qui scribit prandia crudi Tereos, aut cornam crude Thieste tuam. M. Cui sit nupta vide Pandione nata marito Degeneras, scelus est pietas in conjugē Tereo. O. Ipse sedens folio Tereus sublimis avito. Vescitur, inque suam sua viscera congerit alvum. O.

TĒRGĒMINŪS, ā, ūm. *Triple.* SYN. Triplēx. PHR. Tergemini (*i. tricarporis*) nece Gerionis spoliisque superbus. V. Tergeminumque virum, tergeminaque canem. O. Tergemini. *Liv.* Tergemina proles. *St. Tres fratres ex uno utero editi.* Tergeminus Jovis ignis. *St. i. fulmen trifidum.* Tergeminum mugiat ore fophos. M. *i. maximum.* Tergeminæ nantem confinia mortis. T. *i. multiplicis.* Hunc turba

Quiritium Certar tergemini tollere honoribus. H. *i. maximis.* Tergemina Hecate. V. *Diana enim in terris, luna in calo, Proserpina in inferis vocabatur.*

TĒRGĒSTUM, ī, n. & TĒRGĒSTE, es, f. *Pli. [Istria urbs.] Trieste.*

TĒRGĪNUM, ī, n. *Pla. [Lorum, scutica.] Courroie de cuir dont on fouettoit les Esclaves.*

TĒRGĪVERSĀTĒR, adv. V. PAT. *En tergiversant.*

TĒRGĪVERSĀTIŌ, ōnis, f. *Cic. Tergiversation.*

TĒRGĪVERSŌR, āris, ātis sūm, āri. D. *Tergiverfer, heziter.* Quid tergiverfamur nec fateamur. *Cic.* Quid tergiverfer & cuncter. *Cic.*

TĒRGŌ, īs, sī, sūm, ērē. & TĒRGĒŌ, es, sī, sūm, ērē. *Nettoier, fourbir, torcher.* SYN. Abstergo, Ablūŏ, mūdŏ, pūrgŏ. PHR. Manu veluti lacrymantia terfit Lumina. O. Clypeos & spicula lucida tergent Arvinā pingui; subiguntque in cote secures. V. Terfis niteant talaria plantis. V. Vasa aspera tergeat alter. *J. exesofque situ cogit splendere lignes.*

TĒRGŌRŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. Luto se tergorare. *Pli. [i. quasi novum tergus inducere.] Se vautrer dans la boue, s'en couvrir le dos.*

TĒRGŪM, ī, n. *Le dos, le derrière.* SYN. Dōrsūm. PHR. Manus post terga revinctum. V. Ossaque post tergum magnæ jactata parentis. O. Sic tergum sessile, sic sunt Pectora celsa toris. O. *De Equo.* Aut hos versa fugā victor dare terga coëgit. V. Tergum immane Leonis. V. Horrentia terga Boum. V. Tauri confidere tergo. O. Anguis convolvens squammea terga. V. Cadere terga. C. Tergo plecti. H. Verbere terga secat. T. A tergo (*i. posteriore parte*) respicit Angues. V. Furcā levar ille bicorni Sordida terga suis nigro pendentia tigno: Servatoque diuresecat de tergore partem Exiguam. O.

TĒRGŪM. *Metaph. SYN. Tergum collis.* *Liv.* Aquæ, fluvii glacialia terga. *Cl. Ærea terga Lorica.* *J. Scriptus & in tergo necdum finitus Orestes (Liber.) J.*

TĒRGŪM. [Pro tergore.] *Cuir.* PHR. Taurino quantum possent circumdare tergo. V. Et tergo decutit hastas. V. *i. sento pellibus tecto.*

TĒRGŪS, ōris, n. [Corium.] *Le cuir, la peau des animaux.* PHR. Tergora diripiunt costis & viscera nudant. V. Squalenti tergore serpens. *Sil. (Vide PELLIS.)*

TĒRMĒS, ītis, m. [Ramus ex arbore cum fructu foliisque decerptus.] *Branche d'Arbre avec les feuilles & le fruit.* PHR. Numquam fallentis termes Olive. H.

TĒRMĒSSŪS, ī, f. *Asia minoris urbs.] Termes.*

TĒRMINĀLIĀ, ūm, n. [Festa Termini Dei.] *Les Fêtes du Dieu Terminus.* PHR. Vel Agna festis casā terminalibus. H.

TĒRMINĀTIŌ, ōnis, f. *Cic. La fin, la conclusion.*

TĒRMINŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Terminer, limiter, borner.* SYN. Finiŏ, clāudŏ, limitŏ, circūscribŏ, definiŏ, cōcludŏ. PHR. Imperium oceano, famam qui terminet astris. V. Terminare bona voluptate. *Cic.* Terminare oculis. *Liv. i. distinguere.* Terminata oratio. *Cic. i. finita.*

TĒRMINŪS, ī, m. [Signum quod agrum ab agro dividit.] *Bornes, limites.* SYN. Finis, mētā, Līmēs. PHR. Termine, sive lapis sive es defossus in agris Stipes. O. Sylvane tutor finium. H. Et quicumque sa-

ter, qualis ubique, lapis. *Pr.* Certus limes disternat arva. *L.* Rapti ingenti conamine faxum Quo discretus ager. *St.* Et seu vomeribus seu tu pulsabere rastris. *O.* Proximos revellis agri terminos; & ultra limites clientum satis avarus. *H.* (Vide LIMES.)

TÉRMINŪS. [Finis cujuscumque rei.] *La fin, le bout.* *SYNT.* Terminus orbis. *U-Pat.* Angustus terminus avi. *V.* Et si fata Jovis poscunt, hic terminus hæret. *V.* Malorum terminus. *Lr.* Stabilis rerum terminus. *H.*

TÉRMINŪS. [Deus in cujus tutelâ erant agrorum fines.] *Le Dieu Terme, ou Terminus.* *PHR.* Tu quoque factorum Termine finis eras. *O.* Conveniunt celebrantque dapes vicinia supplex. Et cantant laudes, Termine sancte, tuas. Termine, sive lapis, sive es defossus in agro Stipes... tu populos urbesque & regna ingentia finis: Omnis erit sine te litigiosus ager. Nulla tibi ambitio, nullo corrumpereis auro: legitimâ servas credita rura fide. *O.* Nullus in campo facer Divisit agros arbiter populi lapis. *S.* Separat indicio qui Deus arva suo. *O.*

TERNARIŪS, â, um. *Col. De trois.*

TERNŪS, â, um. *Trois.* *PHR.* Terno confurgunt ordine remi. *V.* Immane est vitium dare millia terna macello. *H.*

TËRŌ, is, trivî, tritium, êrê. *Piler, broïer, froter.* *SYN.* Attêrô, cômterô, môle, cômminûô, abfûmô, tûndô. *PHR.* Tostas æstu terit area fruges. *V.* Teritur Cicyonia bacca trapetis. *V.* Hinc radios trivere rotis, hinc timpana plaustris. *V.* Summaque Lethæus triverat ora liquor. *Pr.* Ipse labore manum duro terat; ipse feraces Figat humo plantas. *V.* Amplexus aspera barba terit. *T.* Calcemque terit jam calce. *V.* Fræna teruntur Equi dente. *O.* Angustum Formica terens iter. *V.* Nec te pœniteat calamo trivisse labellum. *V.* Frugibus area trita. *O.* Trita frequensque via est per amici fallere nomen. *O.* Cum graviter tunsis gemit area frugibus. *V.* Prata terenda rotis. *Pr.* Assiduè teritur vestis. *Lr.* Passa gravem duro sub pede trita necem. *Sant.* Meta terenda rotâ. *O.* Pectus amore terit. *Pr.*

TËRËRË, Tempus. [Pro infumere.] *Passer, employer.* *PHR.* Omne ævum ferro teritur. *V.* Quid struis, aut quâ spe Libycis teris otia terris. *V.* Ætas bellis teritur. *H.*

TËRPHISCORË, ês f. una è novem Musis qua choreis præerat. *PHR.* Terphicore facilem lascivo pollice movit Barbiton; & molles duxit in antra choros. *Cl.* (Vide MUSA.)

TËRRÂ, æ. f. *ΕΡΓΗ.* Pinguis, opulenta, ferax, herbida, fragiferâ, justissima, prodigâ, altrix fertilis, ubër, bënignâ, viridis, graminêâ, fœtâ, gravidâ, vernâs, florêns, virêns, fœcundâ, divissimâ, herbosâ, floridâ, odoriferâ. Sterilis, arêns, siccâ, sitiêns, aridâ, incultâ, effœtâ, lassâ, ingrâtâ, iners, parcâ, jejunâ. Udâ, irriguâ, riguâ, humidâ, lutosâ, lutulentâ, ténax, lubricâ, nemorosâ, sylvestris, rudis, crêtosâ, lapidôsâ, arenosâ, mollis, abruptâ, brutâ, gravis, nigra, succosâ. Habitabilis, desertâ, cultâ, aratâ, incultâ, inaratâ. Hostilis, impiâ hospitâ, cruentâ, barbâ, desolatâ, pèrègrinâ. Pendens, supinâ, jaceas, apicâ, domitâ, effossâ, metalliferâ, au-

riserâ. *SYN.* Hùmûs, tellûs, solum, âgër, arvum, *PHR.* Terraque cælestes arida sorbet aquas. *O.* Spargite humum foliis. *V.* Sternitur omne solum telis. *V.* Vidi, ego quæ fuerat quondam solidissima tellus Esse fretum. *O.* Ex imbris humida tellus. *Lr.* Nunc gravidum pecus est, gravidæ quoque semine terræ. *O.* Magna parens terra est: lapidesque in corpore terræ Ossâ iteor dici. *O.* Vere tument terræ, & genitalia semina poscunt. *V.* Vires dabit omnibus æquas (Arboribus) terra. *V.* Pecudumque cruore Pingue solum. *V.* Æqua tellus pauperi recluditur Regumque pueris. *H.* Magno telluris amore Egredi si optatâ potiuntur Troes arenâ. *V.* Ingens Tellus aggeritur tumulo. *V.* Pulsu pedum excita tellus. *V.* Capit omnia tellus Quæ genuit: cælo tegitur qui non habet urnam. *L.*

TËRRÂ Fertilis. *PHR.* Tellus Omnia liberius nullo poscente ferebat. *V.* Sed neque Medorum sylvæ ditissima terra. *V.* Molli flavesceat campus aristâ. *V.* Ipsa quoque immunis, rastrisque intacta, nec ullis Saucia vulneribus, per se dabat omnia tellus. *V.* Scilicet in tantis opibus, quas optima matrum Terra creat. *V.* Liber & alma Ceres vestro si munere tellus Chaoniam pingui glandem mutavit aristâ. *V.* Flumina circum Fundit humus flores. *V.* Udaque perpetuo gramine terra viret. *O.* Opulenta superbit Terra sub ornatu vario. *Mant.* Et fertilis ubere terræ. *V-F.* Flores terræ quos ferunt solutæ. *H.* Terra parit nitidas fruges arbustaque læta... Pabula cum præber quibus omnes corpora pascant, Et dulcem ducant vitam, prolemque propagent: Quapropter meritò maternum nomen adepta est. *Lr.* Terrâ prosperiore frui. *O.* Quæque suo viridi semper se gramine vestit. Illa tibi lætis intext vitibus Ulmos: Illa ferax oleæ est; illam experire colendo, Et facilem pecori & patientem vomeris unci. *V.* Non gramina defunt; Et quantum longis carpent armenta diebus Exiguâ gelidus tantum ros nocte reponet. *V.* Non ullo ex æquore cernes Plura domum tardis decedere plaustra juvenis. *V.* (Vide AGER. Ager fœcundus.)

TËRRÂ Sterilis. *PHR.* Arida nec saturare fimo pingui pudeat sola. *V.* Jamque adeo fracta est ætas, effœtaque tellus. *O.* Non herbæ apparent campo, non arbore frondes; Sed jacet aggeribus niveis informis & alto Terra gelu latê. *V.* Frugibus infelix (Tellus) ea nec manuescit arando, Nec Baccho genus aut pomis sua nomina servat. *V.* Succis tellus arebat ademptis. *O.* Torper fœda tellus. *S.* Nullâ tellus superabilis arte. *Sant.* Non pigeat plenis terram asportare canistris: Aspera mitescet sensim natura locorum Nec sese agnosceat nativi oblita rigoris. *Sant.* Totos Autumni perferat imbres Campus iners, dum terra situ durata residat. *Rap.* Difficiles terræ collesque maligni Tenuis ubi argilla & dumosis calculus arvis. *V.* (Vide AGER. Ager sterilis.)

TËRRÆ Varii Mores, habitusque locorum. *V.* Les différentes qualités des terres. *PHR.* Salsa autem tellus, & quæ perhibetur amara, frugibus infelix. *V.* Pinguibus hæ (Planta) terris habiles, levioribus illæ. *V.* Nec verò omnes (Terra) ferre omnia possunt. *V.* Nec tellus eadem parit omnia: vitibus illa Convenit, hæc Oleis; hic benè farra virent. *O.* Et quid quæque ferat regio, quid quæque recuset: Hic sege-

tes, illic veniunt felicius uvæ. *V.* Et bibit humorem. & cum vult ex se ipsa remittit. *V.* At quæ pinguis humus dulcique uligine læta, Quique frequens herbis & fertilis ubere campus . . . quique editus Austro Et filicem curvis invisam pascit aratris . . . nigra fere & pressio pinguis sub vomere terra, Et cui putre solum (namque hoc imitatur arando) Optima frumentis . . . nam jejuna quidem & clivosi glareæ ruris Vix humiles Apibus Castas, Roremque ministrat . . . Quæ tenuem exhalat nebulam, fumoque volucres, &c. . . . Rara sit an supra morem si densa, requiras, Altera frumentis quoniam faver, altera Baccho . . . humida majores herbas alit, ipsaque iusto Lætior . . . ne se prævalidam primis ostendat aristis. Quæ gravis est, ipso tacitam se pondere prodit. *V.* Sin tumulis acclive solum collesque maligni. *V.* Humo facili opus acceptante. *Liv.* Terra sinu mollita repenti Est operum patiens. *Rap.* Tellus melior, cui plurima subter Uligo; pingui gaudent uligine flores . . . hanc fuge quæ pictis latebras dedit ima lacertis Argillâ in tenui vel quam natus adivit Tophus; & infelix cretosi glareæ ruris, Et lapidosa soli ne te male gleba rubentis Occupet, atque tuum teneat frustrata bidentem: Ne pigeat scrobibus fundum explorare sub altis. *Rap.*

TERRÂM colere. Ferro vertere. *V.* Juvencis proscindere. *O.* Rastris rimari, insectari. *V.* Aratro, vomere subigere. *O.* Pressis aratris scindere. *O.* *PHR.* Ergo age terræ Pingue solum primis extemplo à mensibus anni Fortes invertant Tauri; glebasque jacentes Pulverulenta coquat maturis solibus æstas: At si non fuerit tellus fecunda, sub ipsum Arcturum, tenui sat erit suspendere sulco. *V.* Validis terram proscinde juvencis. *V.* sollicitanda tamen tellus pulvisque movendus. *V.* At rudis enituit impulso vomere tellus. *V.* Omne reformidat frigore vulnus humus. *O.* Quod adunci vulnera aratri, Rastrorumque fero, totoque exerceor anno? Quod pecori frondes, alimentaque mitia fruges Humano generi, vobis (*Diis*) quoque thura ministro? *O.* Curvoque soli cessantis aratro Agricolæ raptis annum flevire juvencis. *L.* Tellus cum dente recluditur unco. *V.* At si triticeam in messem robustaque farra Exercebis humum. *V.* Humus superanda colendo est. *Rap.* Quid peccabant soles auræque malignæ Supplebat variâ sedulus arte labor: Et labor emendat tristes in palmite succos. Hortos quæ cura colendi. *V.* Laudato ingentia rura; Exiguum colito. *V.* (Vide *ARO. AGER. Agrum colere.*)

TERRÆ motus. *Tremblement de terre.* *PHR.* Denique sub pedibus tellus cum tota vacillat; Concussæque cadunt urbes, dubiæque minantur. *L.* Terra superna tremat magnis concussa ruinis; Subter ubi ingentes speluncas subruit ætas. Quippe cadunt toti montes magnoque repente Concussu latè disperpunt; inde tremores, &c. *Lr.* Et tremefacta solo tellus. *V.* Sub pedibus mugire solum & juga cœpta moveri. *V.* Insolitis tremuerunt moribus Alpes. *V.* Tremere omnia visa repente Liminaque, laurusque Dei, totusque moveri Mons circum, *V.* Tonitruque tremiscunt Ardua terrarum, & campi. *V.* Unde tremor retris quâ vi, &c. *V.* Obortus terræ motus. *Lr.* Ecce pedum pulsu visa est mihi terra moveri. *O.* Regiæque umbrosis immugiit Æthna cavernis, Quo nunc

& tellus atque horrida contremuerunt Æquora; concussitque micantia sidera mundi. *C.* Tunc superum convexa tremunt, atque arduus axis Insonuit; motæque poli compage laborant. *L.* Tota succusso solo notavit aula. *S.* Montes Nutantur penitusque imis tremuere cavernis. Ardua si terræ quatiatur motibus Ida. *O.* Jam magnus ab imis Auditur fremitus terris. *Cl.* Insula fundo Vellitur; & dubiæ nutant cum moribus urbes. *Cl.* Longo tremuit cum murmure tellus. *O.* Tecta repente quati. *O.* Dubiamque jugo fragor impulit Oeten In latus. *Sr.* Et Senonum quatit arva fragor, revolutaque Tethys Substitit, & Rhenus projectâ torpuit undâ. *Cl.* Tremoribus orbis sollicitatus. *O.* Nutantes Alpes discussere nivem. *L.* movère sylvarum capita, & excelsum nemus Fragore vasto tonuit. *S.* Vis fera ventorum cæcis inclusa cavernis, Expirare aliquâ cupiens, luctatæque frustra Liberiore frui cælo, cum carcere rima Nulla foret toto, nec pervia flatibus esset, Extentam tumefecit humum, ceu spiritus oris Tendere vesicam solet, aut direpta bicornis Terga capri: tumor ille loci permanfit, & alti Collis habet speciem, longoque induruit ævo. *O.*

TERRÂ. *Dehiscens. Hiatus terra.* *PHR.* Postquam victa manu duos Trinacria nexus Solvit, & immenso latè discessit hiatus. *Cl.* Ista viam tellus in tartara fecit. *O.* Tum scissa tellus aperit immensos specus. *S.* Sed mihi vel tellus optem prius ima dehiscat. *V.* Si quâ vi terra dehiscens Infernas referat fauces & regna recludat Pallida, Diis invisâ, superque immane barathrum Cernatur; trepidentque immisso lumine Manes. *V.* Dehiscet tellus; recipe me dirum chaos. *S.* devorer ante precor subito telluris hiatus: Terra precor vultus obruat ante meos. *O.* Vel quæ satis ima dehiscat Terra mihi, Manesque Deam demittat ad imos. *V.* Ruptæ se viscera terræ diducunt, crebroque patent ad aperta meatu. *V.* (Vide *HIATUS terra.*)

TERRÂ. [Terræ orbis.] *La terre, le monde.* *PHR.* Est igitur tellus mediam sortita cavernam Aëris, & toto pariter sublata profundo, Nec patulas distenta plagas; sed condita in orbem Undique surgentem pariter, pariterque cadentem. *Manil.* Nubes latis inducere terris. *O.* Sub magnâ labentia flumina terrâ. *V.* Terra pilæ similis. *O.* Quæque patet tellus liquido circumfusa ponto. *Buch.* Itum est in viscera terræ; Quasque recondiderat, stygiiisque ad-moverat umbris, Effodiuntur opes. *O.* Terras Deus Abscidit Oceano. *H.* Terras nox obruit umbris. *Lr.* Terras licet, inquit, & undas Obstruat. *O.* Ventî perflant turbine terras. *V.* Linquenda tellus & domus & placens uxor. *H.* Et circumfuso suspendit in aëre terram. *Buch.* Lapsuræ pondera terræ Conatur rapido cæli fulcire rotatu. *Cl.* Despicens mare velivolum, terrasque jacentes. *V.* (Vide *MUNDUS.*)

TERRÂ. [Pro regione.] *Païs.* *PHR.* Socios ignotâ linquere terrâ. *V.* Bellum terra hospita portas. *V.* Terra procul vastis colitur Mavortia campis. *V.* Si quem tellus extrema refuso Submoveret Oceano. *V.* Barbara me tellus orbisque novissima vasti Sustinet; & sævo cinctus ab hoste locus. *O.* Ductores quos Africa terra triumphis Dives alit. *V.* Ille terrarum mihi præter omnes Angulus rider. *H.* Quid terras alio calentes Sole mutamus. *H.* Phocæcæ

clarus Tellure Coroneus. O. Quibus terrarum militet oris. H. Ignoræ regionis agri. O. Quisquis sub hoc, in alia versus sidera & solem avium, dependet orbis. S.

TERRĒNUM, ī. n. Col. [Campus, solum.] *Le sol, le terrain.* (Vide AGER. TERKA.)

TERRĒNUS, & **TERRĒŪS**, ā, ūm. & **TERRĒSTRIS**, trē. De terre. SYN. Terreus tumulus. Caf. Terrenum iter. Pli. Corpus. Lr. Terrestria membra. Lr. Agmen terrestre. L. PHR. Terrenique heberant artus. V. Gravitate carentem Æthera, nec quidquam terrenæ facis habentem. O. Tantosque per alta labores Æquora sustinuit, tantos terrestribus armis. O.

TERRĒSTRIS. [Latine terrenarum rerum amantior.] *Trop attaché aux biens de la terre.* PHR. Cur, moles ignava, solo defigor inert. Saut. Cumque tibi pateant sidera terra placet. Saut. At tu fusus humi coenoque volutus in imo... cælo natus, ad ima ruis. Saut. Pronaque cum spectent animalia cætera terram, Os homini sublime dedit cælumque tueri Jussit, & erectos ad sidera tollere vultus. O. Non pudet omniniquam sapiens, mortalia semper Volvere nube oculos pressum, cælestium inanem? Nec potis es vanis unquam defuiscere curis? Vida. Nos, mortale genus, terris remoratur inertes, Nec nos sursum animi vividus ardor agit. Ut volucris dulces fabricatur in ilice nidos, Et paleas misto glutinat apta luto Sic nos, calsa quibus cælo laquearia fulgent, Construi mus luteas, vilia recta, domos. Saut.

TERRĒŌ, es, ūt, itūm, ērē, & **TERRITŌ**, **TERRIFICŌ**, as, āvi, ātūm, ārē. Effraier, épouvantier, faire peur. SYN. Extērrēŏ, cōtērrēŏ, tērrōrēm incūtīŏ, faciŏ, jaciŏ, injiciŏ. Cic. Terrōri sum. Liv. PHR. Et terruit Auster euntes. V. Criminibus terrere novis. H. Horror ubique, animos simul ipsa silentia terrent. V. Nunc omnes terrent auræ, sonus excitat omnis Suspensum, & pariter comitique onerique timentem. V. Cæcique in nubibus ignes Terrificant animos. V. Et magnas territat urbes. V. Mentem nubila terrent. V. Et inquietis affidens præcordiis Terrore somnos auferam. H. Puerum minaci Voce dum terret. H. Quos neque Noricus Deterret enſis. H. Jam fulgor armorum fugaces Terret Equos equitumque vultus. H. Humanas motura tonitrua mentes. V. Quem labor assiduus vicino terreat hoste; Martia cui somnos classica pulsa fugent. T. Jam tum religio pavidos terrebat agrestes Dira loci: jam tum sylvam saxumque tremebant. V. Territus ipse fugit. O. Omnia magno Ne cessâ turbare metu. V. Terribili monitu horrificant. V. Et sonitu terrebis aves. V. Tonitru... Terruit orbem. O. Quos improbus advena bello Territat. V. Sævis pavidum circumtonat armis. Com. Qui terret plus ipse metet: fors ista Tyrannis Convenit... Cl. Audaci tu timor esse pores. Pr. Quæ me suspensam insomnia terrent. V. Justum & tenacem propositi virum Non vultus instantis Tyranni Mente quatit solidâ. H. Ignis terrorem ingeminat. V. Acuatque metum mortalibus ægris. V. Magnum illa timorem Intulerat Jovi. H. Et quæ res nobis vigilantibus obvia mentes Terrificet. Lr. Cæcumque timorem Immisit Teuctris. V. Tremendum Objicitur magis, atque improvida pectora turbat. V. Alcides Lernam

tremefecerit arcu. V. Vatum prædicta priorum Terribili monitu horificant. V. Nec te ullæ facies, non terruit ipse Tiphoeus, Horridus arma tenens. V. Totum nutu tremefecit olympum. V. Tyranni Queis metus acer erat. V. Quantos illa tulit languentes corde timores. C. Gaudet tamen esse timori Tam magno populis; & se non mallet amari. L. Tantum trahit ille timoris. O. Vanaque sollicitis incitat umbra metum. O. Comes formidinis aura Quæ ciet horrorem membris, & concitat artus. Lr. Terrere aliquem formidine. O.

TERRĒRĪ. **TERRITŪS**, ā, ūm. PHR. Vicino terreo hoste. O. Pavidus cum mente colorum Perdiderrat; gelidoque comæ terrore rigeabant. O. Terrentur visu subito. V. Attonitum tantæ subito terrore ruinæ Humanum genus est; totusque perhorruit orbis. V. Solliciti terrentur Equi. O. Subitis exterritus umbris. V. Neu belli terrere minis. V. Terra tremat, fugere feræ; & mortalia corda Per gentes humilis stravit pavor. V. Nec vanos horret strepitus. V. Attonitus tanto monitu, imperioque deorum. V. Olli somnum ingens rupit pavor. V. Percussa novâ formidine mentem. V. Diffugimus visu exangues. O. Turbati animi concussa vulgi Pectora. V. Metu venantium territa. O. Inopino territa visu. O. Terrore effuso & perturbati sensibus. Ph. Nondum me totâ mente recepi. O. Formidine torpens. Lr. Animus formidine divum Contrahitur. Lr. Formidine turpi Scandunt rursus equum. V. Trepidâ quatitur formidine somnus. L. Sive levem Zephyrus demittat ab ilice frondem, Seu viridem moveat parva lacerta rubum. Labentis folii minimo terrebere motu, Et metues, cum nil quod metuatur, erit. Saut. Impletur terrore vago. Sil. Quod si tantus habet mentes & pectora terror. V. Impulsus stat terror animis. S. Ancipiti trepidant igitur terrore per urbes. O. Vulgus inani Percussum terrore pavet. L. Tacent & ora pallor novus inficit, mentesque percussæ stupent. H. Non me perjuria terrent. V. Pallet terrore puella. O. Terrore exanimatus. Quin. Pugnatque minaci Cum terrore fides, ut cum mare possidet Auster Flatibus horronis, hunc æquora tota sequuntur. L.

TERRIBILIS, ilē. & **TERRIFICŪS**, ā, ūm. Terrible, épouvantable. SYN. Horrīdus, horrībilis, horrēndus, mētūēndus, trēmēndus, stupēndus, formīdābilis, sēvūs, fērōx, tīmēndus. PHR. Terribilis squalore Charon. V. Dira viro facies. O. Seraque terrifici cecinerunt omina vates. V. Terribilem cristis galeam. V. Terribiles visu formæ. V. Furiis accensus, & irâ Terribilis. V. Aliud majus multoque tremendum Objicitur. V. Terribilis Aspectu. Cic. Affatu. St. Terrificas caput cristas. Lr. Mors terribilis iis quorum cum vitâ omnia extinguuntur. Cic. Multis terribilis, caveto multos. Auf. Ipse ruditus folio, migræque verendus Majestate seder: Iqualent immania fædo Sceptra situ. Sublime caput mœstissima nubes Asperat, & diræ riget inementia formæ. Terrorem dolor augebat: tunc talia celfo Ore tonat; tremefacta silent dicente Tyranno. Atria. Cl. Aderat terrore minaci Scipio. Sil. Populisque novis incognite terror. O.

TERRICŪLUM, ī. n. Liv. & **TERRICŪLA**, æ. f. Sen. [Quod terrorem injicit.] Un Epouvantail.

TERRIGENĀ, æ. m. *Fils de la terre.* PHR. Aut si terrigenæ tentarent Astra Gigantes. O. Terræ filius. P. i. ignotis parentibus ortus.

TERRILOQUŪS, ā, ūm. *Qui dit des choses épouvantables.* PHR. Terriloquis victus dictis. H.

TERRISONŪS, ā, ūm. *Qui rend un son épouvantable.* PHR. Nec te terrisonus stridor venientis Alapni. Cl.

TERRITORIŪM, ī, n. Cic. [Agri, cujusque civitatis.] Territoire.

TERRŌR, ōris, m. *Terreur, épouvante, fraieur.* EPITH. Sōllicitūs, gēlidūs, ānceps, grāvis, exānguīs, māgnūs, cēcūs, inq̄tētūs, mināx, lēvis, vānūs, rēpens, vāgūs, insōlitūs, degēnēr, tristis, amēns, laciōr, sēvūs, discūssūs, pāllens, trēpidūs. SYN. Tīmōr, trēmōr, pāvōr, mētūs, hōrōr. PHR. Sed variis portenta Deūm terroribus implent. V. Dejecerat amens Occultis odiis terror. Cl. Sævis urbem terroribus implet. Sil. Discusso terrore. Lr. terrorem animi discutere. T. Expers terroris. C. Dum fortuna calet, dum conficit omnia terror. Quis enim tanto terrore recentis Exempli paribus sese committeret ausis. Cl. Ecce levis frondes à tergo concutit aura : Credit tela Leo : valuit pro vulnere terror, Implevitque vicem jaculi, vitamque nocentem Integer, & sola formidine saucius efflat. Cl. Equi terrore paventes. O. Incidit terror exercitui. Liv. (Vide TERREO. TIMOR.)

TERTIANI, ōrūm. Tac. [Tertiar cohortis milites.] Soldats de la troisième Legion. TERTIANA Febris. Cic. La fièvre tierce.

TERTIARIŪM, ī, n. Vit. [Tertia pars.] La troisième partie.

TERTIATIŌ, ōnis, f. Col.] Tertia ratio, vel pressura.] La troisième façon qu'on donne à la terre, la troisième serre qu'on donne à un marc.

TERTIŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. Col. [Tertiō arare.] Donner la troisième façon à la terre, la labourer pour la troisième fois, (Vide ARO.)

TERTIŌ. PLA. & TERTIŪM. Cic. Adv. Troisième-ment, pour la troisième fois.

TERTIŪS, ā, ūm. Troisième. SYN. Tērnūs. PHR. Tertius ille hominum divūmque interpres Afilas. V. Tertia jam Lunæ se cornua lumine complent. V.

TERUNCIŪS, ī, m. Cic. [Nummus exiguus à tribus uncis dictus.] Petite pièce de monnaie qui valoit la quatrième partie de l'As Romain.

TESCĀ & TESQUĀ, ōrūm n. [Loca desertā, Auguriis designata, vel alicui Deo sacra.] Lieux à la campagne, destinés à prendre les Augures. ou consacrés à quelque divinité. PHR. Saltus nemorosaque tesqua. L. Deserta & inhospita tesqua quaris. H.

TESSELLĀ, æ. PLI. & TESSERŪLĀ, æ. f. Var. [Lapillus quadratus pavimentis idoneus.] Petite pierre carrée pour les ouvrages de marqueterie.

TESSELLATŪS, ā, ūm. [Tessellis intextum.] Tessellatum pavimentum. SUC. Pavé de marqueterie. Tessellatæ tunica. PLI. Faites de plusieurs pièces carrées.

TESSERĀ, æ. f. [Punctis norata quā luditur.] Un dé à jouer. PHR. Talorum dicere jactus Ut sciat, & vires tessera missa tuas. O. Hic mihi bis feno numeratur tessera puncto. M.

TESSERA. [Signum bellicum.] Le mot du guet. PHR.

It bello tessera signum. V. Tacitum dat tessera signum. TESSERĀ. [Signum frumentarium, quod qui exhibebat, frumentum, à principe datum accipiebat.] Mereau, certaine marque qu'on portoit aux greniers publics pour avoir du bled. PHR. Summula ne pereat quā vilis tessera Venit frumenti. J. TESSERĀ hospitalis. Pla. [Signum quod hospitibus dabatur, ut eo deinde exhibito, hospitio exciperentur.] Certaine marque avec laquelle on recevoit le droit d'Hospitalité.

TESSERARIŪS, ī, m. Tac. [Qui tesseram ferebat.] Celui qui portoit le mot du guet.

TESTĀ, & TESTŪLĀ, æ, f. dim. Col. [Vas figlinum igne coctum.] Uase de terre cuite. EPITH. Fictilis, fragilis, terrēā, sāmiā, grēcā, āmplā, cāpāx, modicā, frāctā, cūrtā. SYN. Vās fictile, cādūs. PHR. Funderet ut nato testa paterna merum. T. Quo semel est imbuta recens, servabit odorem Testa diu. H. At tibi læta trahant Samiæ convivia testæ. T. Testa alta paretur. Quæ tenui muro spatiosum colligat orbem. J. Alter humum de quā fingantur pocula monstrat, Quæque docet liquido testa sit, apta mero. O. O? nata mecum consule Manlio; Seu tu querelas sive geris jocos, seu facilem pia testa somnum. H. Fictaque Cumanā lubrica testa rotā, T.

TESTĀ. [Pro testa fragmento.] Tets de pot cassé. PHR. Ara sit : hic ignem curtā fert rustica testā Sumptum de tepidis ipsa colona focis. O. TESTĀ. [Pro lucerna testacea.] Une lampe de terre. PHR. Testā cum ardente viderent Scintillare oleum, & putres concretere fungos. V. TESTĀ. [Pro latere.] Brique, tuile. PHR. Fragili circumdata testā Mœnia mirantur. L. TESTĀ. [Pro glacie.] La glace. PHR. Vidimus ingentem glacie consistere pontum, Lubricaque immotas testa premebat aquas. O.

TESTĀ. [Piscis duriore cortice testus] Poisson à coquille. PHR. Sed non omne mare est generosæ fertile testæ H. TESTĀ. [Genus navis celerrimæ.] Petit bâtiment fort léger. Parvula fictilibus solitum dare vela phaeellis, Et brevibus pictæ remis incumbere testæ. J.

TESTACEŪS, ā, ūm. PLI. De terre cuite.

TESTAMENTARIŪS, ī, m. Cic. [Qui testamenta falsa conficit.] Qui suppose un testament. TESTAMENTARIŪS, a, ūm. De testament, testamentaire.

TESTAMENTŪM, ī, n. Testament. SYNT. Testamentum conscribere, facere, mutare, obsignare, supponere, subicere. Cic. PHR. Et opella forensis Adducit febres & testamenta resignat. H. testamenta senum ne si vaser unus & alter. H.

TESTATŌR, ōris, m. SUE. Testateur, qui a fait un testament.

TESTICŪLŪS, ī, m. & TESTIS, īs, m. PLI. Testicula.

TESTIMŌNIŪM, ī, n. Cic. & TESTIFICATIŌ, ōnis, Cic. & TESTATIŌ, ōnis, f. QUIN. Témoignage, déposition, déclaration. SYNT. Testimonium dicere, dare, tribuere. Cic. Reddere. Quin.

TESTIS, īs, m. f. Témoin. EPITH. Vērūs, vērāx, īntēgēr, īncōrrūptūs, rēligiōsūs, grāvis, lōcūplēs, ōptimūs, fidēlis, pōtēns, ōculātūs, īdōnēūs, falsūs, lēvis, sūspēctūs, hūmilis, mērcēnāriūs, cōrrūptūs, cōndūctūs, citātūs, vōcātūs, vācillāns. PHR. Non bene

bene conducti vendunt perjurii testes. O. Facile est superos contemnere testes, Si mortalis idem nemo sciat. *J.* Gaudet enim virtus testes sibi jungere multas. *Cl.* Nox & tua testis Dextera. *V.* Dum queror; & Divos, quamquam nil testibus illis Profeci, extremâ moriens tamen alloquor horâ. *V.* Ambigua si quando citabere testis Incertusque rei: Phalaris licet imperet ut Sis Falsus, & admoto dicet perjurii tauror; Summum crede nefas animam præferre pudori. *J.* Vix mihi teste Deo credita vita tua est. O. Non luget quisquis laudari, Gellia, quarit: Ille dolet verè qui sine teste dolet. *M.* Eripiam per crimina vitam: Falsus adulterii testis, adulter, ero. O. Procul est, ait, arbiter omnis. O. Fors me sermoni testem dedit. O. Testis abest somno. O.

TĒSTÖR, & TĒSTIFICÖR, *är̄s*, *är̄s sūm*, *är̄i*. *Témoiner, certifier, porter témoignage.* *SYN.* Attestor, declaro, significo, edo, probō. *PHR.* Accipe & hæc manuum tibi quæ monumenta mearum Sint puer, & longum Andromaches testentur amorem. *V.* Solumque vocari Testatur, solum posci in certamina Turnum. *V.* Misâque coronâ Te memorem dominæ testificare tuæ. O. Testata est gaudia cantu. O. Testantia mores Carmina. O. Testor in occasu vestro nec tela nec ulla Vitavisse vices Danaum. *V.* Latino sanguine pinguior Campus sepulchris impia prælia Testatur. *H.* Luctus testata Cupressus. *L.* Et populo testatus amor. O. Probitas testata. O. Quis hoc credat, nisi sit pro teste vetustas. O. Testis erit magnis virtutibus nuda Scamandri. *C.* Res multorum oculis testatior. *Cic. i. certior.*

TĒSTARĪ. [*Pro testem invocare.*] *Prendre à témoin.* *PHR.* Testatur moritura Deos, & conscia fati Numina. *V.* At pater omnipotens superos testatus. O. Per sidera testor. *V.* Sidera testor. *V.* Dii mihi sint testes. *Pr.* Esto nunc sol testis & hæc mihi terra precanti. *V.* Multa Deos aurasque pater testatus inanes. *V.*

TĒSTARĪ. *Liv.* [*Pro testamentum facere.*] *Faire son testament.*

TĒSTUACEŪS, *ä*, *ūm*. [*Quod in testu, ut vocat Var. seu testâ coquitur.*] *Cuit sous un vase de terre.*

TĒSTUDINĒŪS. *M. & TĒSTUDINATŪS*. *Vit. & TĒSTUDINĒATŪS*, *ä*, *um*. *COL.* *Donné, fait en forme de voute.* *PHR.* Et testudineum mensus quater Hexaclinon. *M.* Lenti seu flexile vimen Achanti In testudineum moliris flectere dorsum. *Rap.* Aut testudineæ carmen inerme lyra. *T.* Testudineus gradus. *Pl.* [*i. tardus.*] *Pas de Tortue.*

TĒSTUDŌ, *inīs*, *f.* [*Animal.*] *Une tortue.* *EPIT.* Tardâ, lentâ, ignavâ, pigrâ, segnīs, tardigradâ, repens, durâ, squammigerâ. *PHR.* Aquila in sublime sustulit testudinem, Quæ cum abdidisset cornæ corpus domo. *Ph.* Testudine cultus, O. Orné d'écaillés de tortue. **TĒSTUDŌ** acuta. *M.* Herisson. *PHR.* Iste licet digitos testudine pungat acutâ, Cortice deposito mollis Echinus erit, *M.*

TĒSTUDŌ, [*Machina bellica tabulatis contexta, & coriis aliisque, quæ difficulter comburi possent, contexta.* Testudo quoque dicebatur quam faciebat acies densa & scutis continuis tecta.] *Tortue militaire.* *PHR.* Oblectumque actâ testudine limen. *V.* Scrutaturque cava cæca testudine turres. *Sr.* Condensis arctæ testudinis armis. *Sil.* Ut tamen hostiles densâ testudine muros Tecta subit virtus. *L.* Accelerant

actâ pariter testudine Volsci. *V.* Omnes ferre libet subter testudine casus. *V.*

TĒSTUDŌ. [*Pro fornice.*] *Une voute.* *PHR.* Mediâ testudine templi. *V.* Nec varios inhiant pulchrâ testudine postes. *V.* (*Vide FORNIX.*)

TĒSTUDŌ. [*Cythara testudinis figuram referens.*] *Un luth, ou autre instrument de musique, qui a la figure d'une tortue.* Tuque testudo resonare septem Callida nervis. *H.* O! testudinis aureæ Dulcem quæ strepitum Pieri temperas. *H.* Cavâ testudine flevit amorem. *H.* Fulgens testudine & iauro Pendebat lavâ garrula parte lyra. *T.* Tale facis carmen doctâ testudine, qualem Cinthius impositis temperat articulis. *Pr.* Lesbio primùm modulata civi O! decus Phœbi, & dapibus supremi Giata testudo Jovis, o! laborum Dulce levamen. *H.* Apollineâ victus testudine pastor. *Cl.* Apollineâ sequitur testudine cantus. *L.* (*Vide CITHARA.*)

TĒSTŪS, *ūs*, *m.* *Caio.* & **TĒSTŪM**, *ī*, *n.* *Pl.* [*Testaceum tegmen sub quo placenta aliaque coquantur.*] *Tourrière, Cloche, &c.*

TĒTÂNÖS, & TĒTÂNŪS, *ī*, *m.* *Pl.* [*Morbus quo nervi ac muscoli distenduntur & quasi obrigent.*] *Retrecissement de nerfs, qui tiennent le corps roide & inflexible.*

TĒTÂNICŪS, *ä*, *ūm*. *Pl.* [*Qui eo morbo laborat.*] *Qui a les nerfs retrecis, qui ne peut se courber.*

TĒTĒR, *trâ*, *trūm*. [*mâlus, fœdus, insuavis, crudelis, dirus.*] *SYNT.* Teter spiritus. *H.* Odor. *Col.* Tetra ulcerâ, cadavera. *Lr.* Insect, puant. Tetri colores. *Lr.* Nox tetra. *Lr.* Tetra tenebrâ. *Cic.* Noir, sombre, épais. Tetra sententia. *Cic.* Discordia. *Cic.* Hyems. *Cic.* Rude, cruel. Homo teter. *Cic.* Méchant. Libido tetra. *H.* Dereglé. *PHR.* Teter ut immundæ carnis abiret odor. *M.* Fuit ante Helenam teterrima belli Causa. *H.* Tetra libido. *H.* Nec bellua terrior ulla est, Quàm servi rabies in libera colla furentis. *Cl.* Nimborum noxterra. *Lr.* Fames comes mortis teterrima. *Col.*

TĒTHŪS, *ys*, & *ÿös*, *f.* *Cali vel Titani & Vesta filia, conjux Neptuni & Nympharum mater.* *EPITH.* Neptuniâ, Titaniâ, Titanis, æquoræâ, mārīnâ, grandævâ, cānâ, viridis. *PHR.* Teque (*Angustum*) sibi generum Tethys amat omnibus undis. *V.* Duxerat Oceanus quondam Titanidâ Tethyn. O. Ad canam descendit in æquora Tethym. O. Canamque petit Saturnia Tethym. O. Lucē tamen canæ restitutor Thydi. *C.* Tethys æquora. *L.*

TĒTHŪS. [*Pro ipso mari.*] *La mer.* *PHR.* Fertque refertque fletum sequiturque reciproca Tethys. *Sil.* Tethys unda vagæ lunaribus æstuat horis. *L.* Tethys & extremo sæpe recepta vado. *O.*

TĒTRÂNS, *antis*. *omn. gen. Vit.* [*Quarta rei pars.*] *La quatrième partie d'une chose.* Hinc **TĒTRÂCHÖRDÖS**, *ī*, *m.* *f. Vit.* Tetrachorde, ou suite de quatre sons differens. *Instrument à quatre cordes.*

TĒTRADRACHMÂ, *æ*, *f.* *Liv.* Monnoie qui valoit quatre dragmes.

TĒTRÂRCHÂ, *æ*, *m.* [*Qui quartam regni partem detinet.*] *Tetrarque, Seigneur de la quatrième partie d'un Royaume, d'une Province, &c.* *PHR.* Sicci sed plurima campi Tetrarchæ, regesque tenent, magnique tyranni. *L.*

TĒTRÂSTÏCHÖN, & TĒTRÂSTÏCHŪM, *ī*, *n.*

[Cum quatuor versibus sententia comprehenditur.]
Un quatrain, Epigramme de quatre vers. PHR. Quod non insulse scribis Tetrasticha quædam. M.

TĒTRASTYLŪS, ā, ūm. VIT. *Qui a quatre colonnes de front.*

TĒTRĒ, Tētrūs, tētērrimē, adv. CIC. *Cruellement.*

TĒTRICŪS, ī, m & Tētricā, ē, f. *Mons in Sabinis asper.* PHR. Qui Tetricæ horrendes rupes, montemque severum. Casperiamque colunt. V. *Ab illo monte.* TĒTRICŪS dicebatur Metaph. Homo asper, & severus. *Tetricue, chagrin, bourru.* SYN. āspēr, dīsficillīs, rigīdus, austerūs, sēvērūs, dūrus, inclemēs. PHR. At quàm non tetricus, quàm nullū nubilus irā, Quàm placido nostras legerat ore preces. M. Et quamvis tetrico tristior ipsa viro. M. Et semper mœsti verba sonare senis. M.

TĒTRICITĀS, ātis, f. *Humeur chagrine.* PHR. Talis inest habitus, qualem nec dicere mœstum, Nec fluidum, lætā sed tetricitate decorum. O. Nec nubem frontis amabat. Sil.

TEUCĒR, & **TEUCRŪS**, ī. *Scamandri Cretensis filius, qui in Troade unā cum Dardanio genero regnavit.* Teucrus Rhœteas primū est advectus in oras; Optavitque locum regno: nondum Ilium & arces Pergamæ steterant: habitabant vallibus imis. Hinc mater cultrix Cybele, Corybantiæque æra Idæumque nemus. V. i. *Cybeles cultum & patria Ida nomina induxit in Troadem.* TEUCĒR alius Telamonis filius ex Heziona Priami sorore, qui Salamina Cypri condidit. Teucer Salamina patremque Cum fugeret tamen uda Lyæo Tempora Populeā fertur cinxisse coronā. H. *Sagittandi fuit peritissimus.* Primusque Teucerta Cydonio Direxit arcu. H.

TEUCRIA, ā, f. [Troia à Teucro dicta.] *Troie.* PHR. Ergo omnis longo solvit se Teucria luctu. V.

TEUCĒR, crā, ūm. [Trojanus.] *De Troie.* Teucrici campi. St.

TEUMESŪS, ī, m. *Mons Boeotia, à quo TEUMĒSIUS dictus est Leo quem Hercules pene puer occidit.* Teumefius amnis. St.

TEUTATES, ē, m. *Lingua Gallicā dicebatur Mercurius, quem humano sanguine placabant.* PHR. Et quibus immitis placatur sanguine duro Teutates, horrensque feris altibus Hesus. L.

TEUTHRĀS, ē. *Rex Mysie.* Nec tibi (Herculi) crimen erunt Teutrantia turba sorores. O. *Quinquaginta filius habuit Theutras.*

TEUTONI, & **TEUTONICI**, ōrūm, & **TEUTŌNĒS**, ūm. [Germaniæ populi.] *Les Teutons, le Danemarck.* PHR. Cantaber exiguis aut longis Teutonū armis. L. Teutonicas Roma refringat opes. Pr. Cum post Teutonicos victor Libycosque triumphos. L. Caustica Teutonicos accendit spuma capillos: Captivis poteris cultior esse comis. M.

TEXŌ, īs, ūī, tēxtūm, ērē. *Faire un tissu.* PHR. Texuit auratas disposuitque vias. T. Purpureasque notas filis intexit albis. O. Stramina purpureæ sociaverat aurea telæ. St. Sedesque paternas Insignibat acu. Cl. Lentæ texunt umbracula vites. V. Molle feretrum Arboreis texunt virgis. V. Gracili fuscillam texit hibisco. V. Et foliis lentas intexere mollibus hastas. V. Vestes quas foemina Coa Texuit. T. Texere flores. O. Nidos. *Quin.* Texendæ sepes etiam. V. Nunc facilis rubea teatatur fuscina virgā. V. Ipsa

autem (Alvearia) seu corticibus tibi suta cavatis, Seu lento fuerint alvearia vimine texta. V. Suis costis carina textitur. O. **TEXĒRĒ** telam. (Vide TELA. Telam texere.)

TEXTILIS, ilē, & **TEXTŪS**, ā, ūm. *Tissu, entre-lacé.* SYN. Intērtēxtūs, Intēxtūs. PHR. Fert picturatas auri subtegmine vestes. V. Textilibusque onerat donis. V. Variis serica textilibus. Pr. Textilibus fertis omne rubebat iter. M. Nexilis ante fuit vestis quàm textile regmen. Lr. Hoc nemus, hi fontes, hæc textilis umbra supini Palmitis, hoc riguar ductile flumen aquæ. M. Clamydem quam plurima circum. Purpura Mæandro duplici Melibœa cucurrit. V. Intextusque puer frondosā regius Idā. V. Hamis confertam auroque trilicem Loricam. V. Pallam signis auroque rigentem. V. Textum croceo velamen Achanto. V. Clamydemque auro dedit intertextam. V. Parietibus textum cæcis iter. V. Intextum Tauris opus. V. Arboribus textis moles, &c. V.

TEXTŌR, ōris, m. trīx, icis, f. *Tisserand, qui fait de la toile, ou un tissu.* PHR. Lacernas. & male percussas textoris pectine Galli. J. Sequanica pinguem textricis alumnam Endromyda. M. Textrix operata Minervam. T. Serva opusum haud ignara Minervæ. V. Et tamen assiduus exercet brachia telis; Adversusque minas frigoris arma parat. O. Quis tibi tractandos pro pectine degener enses? Quis folio campum præponere suavit avito? Hic miserande jaces, hic dum tua vellera vitas, Tandem fila tibi neverunt ultima Parca. Cl. (Vide TELA. Telam texere.)

TEXTORIŪS, ā, ūm. SEN. *De Tisserand.*

TEXTRINĀ, ē, f. Cic. [Textoris ars, & locus in quo textitur.] *Le metier de tisserand, son ouvroir.*

TEXTRINŪM, ī, n. Cic. [Locus in quo textitur.] *L'ouvroir d'un tisserand, le lieu où il travaille.*

TEXTUM, ī, n & **TEXTURĀ**, ē, f. & **TEXTŪS**, ūs, m. *Un tissu.* PHR. Purpura namque tibi pretiosaque texta dabuntur. O. Et, pinea texta, carinæ. Cl. Clypei non enarrabile textum. V. Alternotextu fulgentibus crinibus. Plī. Textum illustre coronæ. St. Texturas inter sese primasque figuras. Lr. Tenuis textura. Lr. Vel quis Palladiæ non putet artis opus. M. Variis serica textilibus. Pr. Pictis intextum vestibus aurum. O. Quam plurima circum. Purpura Mæandro duplici Melibœa cucurrit. V. Stamina purpureæ sociaverat aurea telæ. O.

THĀIS, idōs, *Insignis meretrix Athenarum, quam Menander suis carminibus celebravit.* PHR. Turba Menandrea fuerat nec Thaidos olim Tanta. Pr.

THĀLĀMŪS, ī, m. [Proprie conjugis utriusque cubiculum: sumitur & pro ipso conjugio.] *Chambre à coucher, lit nuptial, mariage.* EPITH. Gēnialis, jugālis, mātītālis, castūs, pudicūs, incēstūs, felix, tristis, infelix, viduus. SYN. Lēctūs, tōrūs, cūbilē, cōjūgūm, cōnnūbiūm. PHR. Nec thalamos violare pudicos. O. Hic thalamum invasit natæ vetitoseque hymenæos. V. Non licuit thalami expertem sine crimine vitam Ducere more feix. V. Sine conjugē cælebs Vivebat; Thalamique diu consorte carebat. O. Te cupiunt proceres totoque oriente juvenis Ad thalami certamen adest. O. At tibi ego ignarus thalamos fœdusque parabam. O. Thalamos alieni concupis orbis. O. Tum me confectum curis somnoque gravatum. Infelix habuit thalamus. V. Deferis imbelles

thalamos mollemque maritum. *M.* Hac ope debueram thalamos petiisse; focerque Non orandus erat mihi, sed faciendus Erietheus. *O.* Juno fratris thalamos sortita. *O.* Felici thalamo dotare aliquam. *S.* Thalamos stupro fœdare. *S.* Suscipiunt famulæ, collapsaque membra Marmoreo referunt thalamo, stratisque reponunt. *V.* Perge, thalamos appara: rædis quid opus est: thalamis Troia præluet novis. *S.* Ferreique Eumenidum thalami. *V.* Thalami testudine culti. *O.* Post ubi jam thalamis se composuere, siletur In noctem. *V.* De *Apibus per transf.* (Vide *LECTUS vel CONJUGIUM.*)

THALASSICUS. *Pla.* & **THALASSINUS**, æ, ùm. [Color fluctibus marinis similis.] De *verd de mer.* *PHR.* Teriturque thalassica vestis. *Lr.*

THALASSUS, ï, & **THALASSIUS**, ïi, & **THALASSIÖ**, ñis, [Nuptiarum Deus.] Le *Dieu des nœces.* [Sumitur & pro nuptiali carmine.] Une *chanson nuptiale.* *PHR.* Præluxere faces; velarunt flamma mea vultus; Nec tua defuerunt verba Thalasse tibi. *M.* Satis diu lufisti nucibus, lubet jam servire Thalassio. *C.* Quid si me jubeas Thalassionem Verbis dicere non Thalassionis. *M.*

THALES Milesius, unus de septem Græciæ Sapientibus, Astrologia peritissimus: primus Eclipsim prædixit. *PHR.* Crypsippi non dicit item non mite Thaletis Ingenium. *J.*

THALIA Una Musarum. *PHR.* Clioque & curvæ scita Thalia lyra. *O.* Doctor argutæ fidicen Thaliæ. *H.* Prima Siracusio dignata est ludere versu Nostra nec erubuit sylvas habitare Thalia. *V.* (Vide *MUSA.*)

THALLUS, ï, m. *Col.* [Medii stipites in portis & cepis.] La *tige des vignons*, &c.

THAMIRAS, æ. Poëta Thrax. *PHR.* Tu licet & Thamiram superes atque Orphea cantu; Non erit ignotæ gratia magna lyra. *O.* Me licet & Thamiræ cantoris fata sequantur: Nunquam ad formosas, invide cæcus ero. *Pr.* *Thamiras à puellis Thraciis excacatus est.*

THAMESIS, & **TAMESIS**, ïs, m. *Cæs.* [Britanniæ fluvius] La *Tamise.*

THAPSIA, æ, f. *Pl.* [Frutex ferulæ similis.] *Especie de ferule.*

THASUS, ï, f. [Urbis & insulæ nomen in Ægæo mari.] *Thasso.* *PHR.* Sunt Thasiæ vites, sunt & Mæreotides albæ. *V.* Et Paros, & nemorosa Thasos. *St.*

THAUMANTIAS, ædis, & **THAUMANTIS**, ïdis, *Iris Thaumantis & Electra filia.* *PHR.* Ad quem sic roseo Thaumantias ore locuta est. *V.* Cinctam Thaumantida nimbis. *V.* Virgo Thaumantæa. *O.*

THEATRÁLIS, alē. *Du theatre, theatral.* *PHR.* Jura theatralis dum siluere loci. *M.* Theatrales operæ. *Tac.* Confessus. *Cic.* Leges. *Quin.*

THEÁTRUM, ï, n. [Locus exhibendis spectaculis destinatus.] *Theatre.* *EPIT.* Fréquens, lætūm, clamōsum, festūm, festivūm, nōbile, sublimē, solēnnē, magnūm, spissūm, curvūm, marmōreūm, cāvūm, cūnēatūm, arcūm. *SYN.* Scēnā, spectāculūm. *PHR.* Paulum severæ Musa tragediæ Desit theatris. *H.* Cum populus frequens Lætum theatris ter crepuit sonum. *H.* Quem mirabantur Athenæ Torrentem, & pleni moderantem fræna theatri. *J.* Demosthenem. Quidquid in Orpæo Rhodope spectasse Theatro Dicitur, exhibuit, Cæsar, arexæ tibi. *M.* Ad novi ludos avidus theatri. *S.* Rara

coronato plausere theatra Menandro. *M.* Hic alta theatris Fundamenta locant alii, immanesque columnas Ruppibus excidunt, scenis decora alta futuris. *V.* Aurea quæ pendent ornato signa theatro. *O.* Clamosi turba theatri. *St.* Quid refert magni sedeat quæ parte theatri. *J.* Mediæque in valle theatri Circus erat. *V.* Hic totum caveæ confessum ingentis... clamoribus implet. *V.* Magnis circensibus actis. *V.* Arcto theatro stipata Roma. *H.* Nec satis incæstis temerari vocibus aures: Affluescunt oculi multa pudenda pari... Nobilis hæc virgo, matronaque, virque, puerque Spectat... tantaque non parvo crimina Prætor emit. *O.* Sic ubi tolluntur festis aula theatris, Surgere signa solent, primūque ostendere vultus Cætera paulatim placidoque educta tenore Tota patent; imoque pedes in margine ponunt. *O.* Tunc non marmoreo pendebant vela theatro... Quas tulerant nemorosa palatia frondes Simpliciter posita; Scena sine arte fuit... gradus de cæspite facti... arte carebat plausus. *O.* Tu spectata ludos, ego te, spectemus uterque Quod juvat, atque oculos pascat uterque suos. *O.* Nec cum lascivum sternet arena forum. *Pr.* Spectatum veniunt, veniunt spectentur ut ipsæ: Ille locus casti damna pudoris habet. *O.* Exitio nata theatra meo. *Pr.*

THEÁTRUM. [Per transf. Ipsi spectatores.] Les *spectateurs.* *SYNT.* Theatra tora reclamant. *Cic.*

THEÁTRUM ingenii. *Cic.* Per transf. où l'esprit *paroit.* Magno theatro spectata virtus. *Cic.* Nullum virtuti theatrum majus conscientia. *Cic.*

THEBE, es. *O.* **THEBÆ**, æ. *St.* **THEBÆ**, ærūm. *PR.* Nomen multarum urbium, quarum præcipua. 1. qua fuit in Ægypto, à Busiride rege condita centum portis clara: ab eâ dicta est Thebaica regio, Æthiopia contermina. *PHR.* Atque vetus Thebe centum jacet obruta portis. *J.* Seu quæ palmiferæ mittunt venalia Thebæ. *Pr.* 2. **THEBÆ** altera fuit in Ciliciâ, de qua orta erat Andromache Hectoris uxor. *PHR.* Nec cruciari minis quàm cum Thebana cruentum Hectora Thessalico vidit ab axe trahi. *O.* **THEBÆ** tertia Fuit in Thessaliâ qua hodie dicitur *Armire.*

THEBÆ alia, eaque notior fuit in Boeotiâ, à Cadmo Agenoris filio condita: adjutores habuit viros quinque natos ex Dracone quem interfecerat: hinc Draconigenæ Theba dicebantur. Dictus & Amphion Thebanæ conditor urbis Saxa movere sono testudinis; & prece blandâ Ducere quò veller. *H.* Thebas ille muris ornavit, portisque septem. Urbs etat, & septem posset ostendere portas. *O.* Varro vult Thebas ab Ogyge conditas fuisse. Ogygias eadem dea turbida terras Infilat. *St.* Bacchum & Herculem Thebis natos aiunt. *EPITH.* Cædmææ, Herculææ, Amphionæ, Dirceæ. (à *Fonte Dirce.*) *PHR.* Nec non Amphionis arces. *O.* Vel Baccho Thebas vel Apolline Delphos Insignes. *H.* Aut Amphionia mœnia structa lyra. Veteres ubi fabula Thebas Monstrat Echionias. *L.* Ita dictas ab Echione uno à Cadmi filius. Inque draconigenam nymphis comitantibus urbem. *O.*

THEBAÏS, idis, f. *Pl.* [Ægyptus superior.] La *Thebaide, ou haute Egypte.*

THEBAÏS Statii opus, à Thebis Cadmaïs urbe, dictum. *PHR.* Curritur ad vocem, jucundam & carmen amica Thebaidos, lætam cum fecit Statius urbem. *J.*

THEBANUS, ā, ūm. & **THEBAYS**, id's, f. De Thebes. PHR. Et omnes Thebaides iussu sua tempora frondibus ornant. O. Thebanos aptare modos studet auspice musa. H.

THECĀ, ā, f. [Locus in quo quid recondi solet.] *Etui, cassete, guine, &c.* **THECĀ** cālāmāriā. M. Casse d'écrivoire à mettre des plumes. PHR. Thecam calamis armare memento. M.

THEMĀ, ātis, n. [Propositæ disputationis argumentum.] *Argument, sujet d'une dispute.* Themata græci vocant, Cicero proposita. *Quin.*

THEMĀ. Sue. [Horoscopus.] *L'horoscope d'une personne.*

THEMIS, is, & id's. Cali & terra filia, soror Jovis, cuius nuptias fuisse dicitur. Ea hominibus præcipiebat petere quod fas esset: hinc Themis pro aquo & iusto dici solet. Templum habuit in Bæotiā, quod adiit Cadmus opem Divæ rogaturus: Fatidicamque Themim quæ tunc oracula tenebat . . . adiit . . . Dic Themim, quæ generis damnum reparabile nostri Arte sit; & meritis fer opem mitissima rebus. O.

THEMISTŌCLĒS. Atheniensis dux, Nicoclis filius, qui Persas bello maritimo vicit: ob invidiam pulsus, ad Artaxerxem confugit: mori maluit, quàm ejus iussu bellum patria inferre. PHR. Arma Neoclides qui Persica contudit armis. O.

THENSĀ, ā, f. Cic. [Vehiculi genus quo sacra deferabantur.] *Sorte de brancard.*

THEŌCRITŪS Poëta Siracusanus qui præstrictis acino faucibus obiit. PHR. Utque Syracosio præstricta fauce poëtæ, Sic animæ laqueo sit via clausa tuæ. O. Carmina pastoris Siculi modulabor avenā. V. Syracusiā resonant Heliconæ camœnā. V. Prima Syracusio dignata est ludere versu Nostra, nec erubuit sylvas habitare Thalia. V.

THEŌDĀMĀS. Hyla pater, qui cum Herculem, ob raptum bovem, lacerasset, ab eo intersectus est. PHR. Theodamantæo proximus ardor Hylæ. Pr.

THEŌDŌSIŪS Romanorum Imperator. PHR. Furias... Czelo quas Jupiter arceat, Theodōstus terris. Cl.

THEŌGONIĀ, ā, f. Cic. [Heziodi liber, latine Deorum origo.] *La Thegonie, ou l'origine des Dieux.*

THEŌLOGIĀ, ā, f. [Latine sermo de divinitate.] *Theologie.* **THEŌLOGŪS**: I, m. Theologia. Tres Joves numerant ii qui Theologi nominantur. Cic.

THEŌN, ōnis. [Sophista dicacissimus, unde Theoninus dens, pro calumniā & acerbitate.] *Calomnie, injure.* PHR. Dente Theonino cum circum roditur. H.

THEOPHĀNĒS. Mitylenæus historicus qui res gestas à Pompeio scripsit.

THEOPHRĀSTŪS Lesbius qui ut ait Cic. Divinitate loquendi nomen invenit.

THEŌREMĀ, ātis, n. Cic. [Latine speculamenta disciplinarum.] *Theoreme.* Præcepta appello quæ Græcè Theoremata dicuntur. Cic.

THEŌRĒTICĒ, ēs, f. *Quin.* [Ipse speculatio.] *Theorie.*

THERĀ, ā, f. *Pli.* [Insula una ex Cycladibus in Ægæo mari.] *Santorini.*

THERAMNĒ, ēs, f. Oppidum Sabina, è quo originem traxit actius Claudius, dictus deinde Claudius, ab illo Claudia familia nomen habet. PHR. Ecce inter primos Teramne à sanguine Clausi Exultat rapidis Nero, non imitabilis angus. *Sil.*

THERĀPNĒ, ārūm, f. *Pl.* Vicus Laconia, in quo Leda Castorem & Pollucem, Helenam & Clytemnestram peperit. PHR. Nec dedignare maritum, Rure Therapnæ nota puella, Phrygem, O. Apollineasque Therapnas. *St.* Ista Therapnæ si forma fuisset Amyclis. M. i. Amyclis Castori & Polluci regnatis.

THERĀSIĀ, ā, f. *Pli.* [Insula juxta Eubœam.] *Tiresia.*

THERIĀCĀ, ā, & **THERIĀCĒ**, ēs, f. *Pli.* [Medicamentis genus contra venena.] *Theriaque.*

TERMĒ, & **TERMŪLĒ**, ārūm, f. *Dim. M.* [Locus balneis constructus. Thermæ & balnea hoc differunt, quod in thermis tantum calefacimur, in balneis etiam lavamur. Ait Valla.] *Termes, Etuves, bains.* Epir. Cālidā, tēpēntēs; Syn. Bālnēā. PHR. dum petit aut Thermas aut Phœbi balnea. J. Effugere à Thermis & circa balnea. M. Neronianas is refrigerat Thermas. M. De frigido Oratore. Extruxit nicias vario de marmore Thermas. M. (Vide BALNEUM.)

TERMĒFĀCIŌ, is, fēcī, factūm, ērē. *Pli.* [Thermas calefacere] *faire chauffer les bains.*

THERMŌDŌŌN, & **THERMŌDŌN**, ōntis, m. Thracia fluvius, ad quem Amazones se transfudere. PHR. Quales Threiciæ cum flumina Thermodoontis Pulsant, & pictis bellantur Amazones armis. V. Qualis Amazonidum nudatis agmina mammis Thermodoontæis turba lavatur aquis. Pr. Qualis celerem prope Thermodoonta, &c. Pr. Thermodoonticā malles cecidisse bipenni. Cl. i. Amazoniā. At tu fœmineæ Thermodon cognite turbæ. O.

THERMŌPOLIŪM, ī, n. *Plā.* [Locus in quo calida potiora vendebantur.] *Cabaret.*

THERMŌPOTŌ, ās, āvī, ārūm, ārē. *Plā.* [Calida portione uti] *boire chaud.*

THERMŌPYLĒ, ārūm, f. [Mous longissimus, vel potius montium fauces in mediā Græciā ab aquis calidis, quæ ibi scaturiunt, ita dictæ.] *Les Thermopyles.* PHR. Lymphaque in Oetæis Manlia Thermopylis C.

THERŌDĀMĀS. Rex Thracia, qui Leones humano sanguine alebat. PHR. Therodamantæos ut qui sensere Leones. O. Quique suis homines pabula fecit Equis. O.

THERSĀNDĒR, & **THERSĀNDRŪS**, ī. Polymichis filius, qui ad Trojam profectus Equum ligneum cum aliis ingressus est. PHR. Letique cavo se robore promunt Thersandrus, Stenelusque duces. V.

THERSĪLOCHŪS, Antenor's filius, in bello Trojano occisus, quem VIRG. numerat inter viros fortes quos Æneas apud inferos, longo ordine cernens Invenit glaucumque Medontaque Thersilochumque. V.

THERSĪTES, Græcus ita deformis ut Thersita faciem habere diceretur, quem fœdissimum appellare vellent. Eum Achilles sibi procaciter conviciantem pugni ictu peremit. PHR. Ausus erat reges incescere dictis Thersites, etiam per me (Achillem) haud impune protervas. O. Tam mala Thersitem prohibebat formam latere. O. Quo non deformior alter, venerat ad Trojam linguæ protervior alter. Ex Hom. Malo pater tibi sit Thersites, dummodò tu sis Æacidæ similis. J.

THESAURŪS, ī, m. [Proprie vetus depositio pecuniæ; sumitur & pro divitiis.] *Thesor, richesses.* Epir. latens, abditus, absconditus, occultus, reconditus,

obrutus, effusus, intactus, repositus. PHR. veteres tellurem cludit Thesauros, ignotum argenti pondus & auri. V. Intacti Arabum thesauri. H. Condit opes alius; defossoque incubat auro. V. Aut qui divitiis soli incubuere repertis. V. Jacent penitus defossa talenta Caelati argenti: sunt auri pondera facti Infectique mihi. V. (Vide DIVITIÆ.)

THESAURUS, metaph. SYNT. Thesaurus mali. Pla. [i. causa] la source. Thesaurus rerum memoria. Cic. Thesauros. V. pro Alveari, Ruche.

THESEUS, ei & Æs. Ægei Atheniensium regis filius ex Æthra conjuge. Cum ex paternâ domo junior excessisset; eo absente Medeam Excipit Ægeus: nec satis hospitium est, thalami quoque fœdere jungit. Jamque aderat Theseus, proles ignota parenti, Qui virtute suâ bimarem pacaverat Isthmon: Hujus in exitum miscet Medea, quod olim Attulerat secum Scythicis aconiton ab oris. Illud Echidneæ memorant ex dentibus ortum. Ipse parens Ægeus nato porrexit, ut hosti. Sumpserat ignarâ Theseus data pocula dextrâ, Cum pater in capulo gladii cognovit eburno. Signa sui generis, facinusque excussit ab ore. Effugit illa necem, nebulis per carmina motis. O. Insignis fuit amicitia & cum Pyrithoo felix concordia Thesei. O. Pyrithoom Theseus Stygiâs comitatur ad umbras. O. Quod pius ad manes Theseus comes irer amico. O. Nec lethæa valet Theseus abrumperé caro Vincula Pyrithoo. H. Post mortem patris ad regnum evectus est. Eius facta qua sequentibus versibus complexus est Ovid. ita clara fuere; ut inter plures Hercules, unus habeatur Theseus. Te maxime Thefeu Mirata est Marathon Græci sanguine tauri. Quodque suam securus arat Cremyona colonus, Munus opusque tuum est: tellus Epidauria per te Clavigeram vidit, Vulcani occumbere prolem: Vidit & immitem Cephissus ora Procrusten: Cæcionis lethum vidit Cerealis Eleusis. Occidit ille Scinias, magnis malè viribus usus. Si titulos annosque tuos numerare velimus, Facta prement annos. O. Epit. profugus, cæropides, Atticus, fidus, fidelis, bel-lator, armiger, ferox, inclutus. SYN. Ægides, PHR. Thesea Pyrithoi destituisset amor. M. Gnoſſia Theseæ quondam perjuria linguæ Flevisſi ignoto sola relicta mari. T. de Ariadne. Risit vocemque manumque Horridus Ægides. St. cedit tibi gloria fidi Theseos. St. Sparſerat Argolicas nomen vaga fama per urbes Theseos: & populi, quos dives Achaia cepit, Hujus opem magnis imploravere periculis. O.

THESEUS, idis, f. Poëma de Thesei gestis. PHR. Vexatus toris rauci Theseide Codri. J.

THESEUS, à, um, de These. PHR. O! mihi Thesea pectora juncta fide. O. præmiaque ingentes pagos & compita circum Theseidæ posuere. V. i. Athenienses.

THESIDES, æ, Hyppolitus Thesei filius. Theseides Theseusque duas rapuere sorores. O.

THESIS, is, f. [Latine propositum] materia, sujet Spatioſæ atque uberes ad dicendi exercitationem theses. Quia. THESES Philosophicas propugnare. PHR. Responsa ferentem, Solventem rerum ambages, nodosque secantem; & lucem obscuris, & dantem pondera rebus Mirabar, sortemque ultra captumque juventæ Pene suis etiam dantem præcepta magistris Sant. Sacrorum referans abstrusa oracula vetum. Plaudentum lætos strepitus pronâ aure bibeſbam: Explorabam animos famâque fruebar amici; Et dotes ani-

mi egregias sensusque profundos, Flumina verborum, majestatemque loquentis Mirabar Sant.

THESPIÆ, arum. Bæotia oppidum, à quo Musæ Thespiades dictæ sunt, Thespiis enim maximè colebantur. Thespia mœnia. V-F. Thespia rupes. C. Thespiades certate Deæ &c. O.

THESPIS, ex Icaria natus qui Ignotum tragicæ genus invenisse Camenæ Dicitur, & plaustris vexisse poemata Thespi. H.

THESPROTIA, æ, f. Epiri provincia. PHR. Et modò Thesproti mirantem subdita regno Proxima Misenis littora nobilibus. Pr.

THESSALIA, æ, f. [Græciæ regio nobilissima à Thessalo rege dicta] la Thessalie SYN. Æmoniâ. Æmoniæ urbes. O. Hellas, Æmâthiâ, Pharsaliâ, Mædæoniâ. PHR. Et si Thessaliæ bellum civile peractum est. L. Littora Thessaliæ reduci tetigisse carinâ Diceris, auratæ vellere dives ovis. O.

THESSALUS, & THESSALICUS, à, um & Thessalis, idis, f. de Thessalie. SYN. Æmâthiûs, Æmoniûs Pharsalicus. PHR. Purpura Thessalico concharum tincta colore. Lr. Thessalis antiquam venerat umbra domum. Pr. Pulsam Thessalicis agmen equestre jugis. O. Thessalidum virgo pulcherrima. O. Thessalis ora. O. Thessala terra. T.

THESSALONICA, æ, f. [Urbs Macedoniæ princeps] Salonichi. PHR. Tristior Æmonis miles digressus ab oris Tangebatur Macerum fines, murosque subibat Thessalonica tuos. Cl.

THESTIUS, Parthæonis filius, Pater Thoxei & Plexippi inter Apri Calidonii venatores, insignium: Eos à patre Thestidas vocat Ovid.

THESTIÆDES, um. Thestii filia quinquaginta, è quibus Hercules totidem liberos habuit.

THESTORIDES, æ. Calchas Testoris filius. Et veri providus Augur Thestorides. O.

THETA, littera quam mortiferam vocat Mart. erat enim apud Græcos nota θάνατος, i. Mortis. Vicio nigrum præfigere Theta. P. i. vitium damnare.

THETIS, idis. Nerei Dei marini filia, cujus nuptias cum respuisset Jupiter, eò quod accepisset ab Oraculo naturum à Thetide filium patre majorem; Peleo regi Thessalia nupsit Thetis; ab eoque Achillem suscepit, seu eadem fuerit qua. TETHYS, de qua supra, seu diversa; utraque pro mari sumitur. PHR. Jupiter æquoreæ Thetidis connubia fugit. O. pro nato cæcula mater Ambitiosa fuit. O. Et tentare thetim ratibus. V. Hic latrat Getula thetis. Cl. dilectæ Alcyones Thetidi. V. talis ad Æmonium Nereis Pelea quondam Vecta est fraxnato cæcula pisce Thetis. T. Te filia Nerei Te poruit lacrymis Tithonia flectere conjux. O. Tu (Achilles) mihi jurabas per numina matris aquosæ. O. Genitrix Nereia. O.

THISBÊ, es. Puella Babyloniam de qua vide Pyramus. PHR. Pyramus & Thisbe, juvenum pulcherrimus alter, Altera quas oriens habuit prælata puellis. O. Pyramus & Thisbe miseri sine crimine amarunt; Occidit heu! propriâ sævus uterque manu. O.

THLASPI, n. ind. Pl. & Thlaspis, is, f. Cel. [Herba quam Sinapi rusticum vocant] fenevé sauvage.

THOAS, antis. Taurica regionis rex. Regna Thoas habuit Mæotide clarus in orâ; Nec fuit Euxinis notior alter aquis. O. (vide IPHIGENIA.)

THOLOS & THOLUS, i, m. [Latine, breve senç

rum. Est ea pars tecti in qua trabes coeunt; vel id quod in fornice clavem dicimus. Templorum tholo appendebant olim donaria.] *La clef d'une voute.* PHR. Si qua ipse meis venatibus auxi; Suspendive tholo, aut sacra ad fastigia fixi. V. Simulacra. . . . . mox didici curvo nulla subesse tholo. O. i. *Sub templi testudine rotunda.* Quod coleris majore tholo. St. i. *temple.* THORAX, acis, m. [Pectus significat.] *la poitrine l'estomac.* [Sumitur pro tunica qua pectus duntaxat tegitur.] *un pourpoint.* PHR. viridem thoraca jubebit Afferri. f.

THORAX, [pro ferreo pectoris munimento] *une cuirasse.* PHR. Thoraca simul cum pectore rupit. V. Dens thoracibus horrens. St. ducunt thoracas ahenos. V. Accipe belligeræ crudum thoraca Minervæ. M. (*vide LORICA.*)

THRACÆ, es & THRACIÆ, æ, f. [Extrema Europæ regio ad Euxinum pontum sita] *la Thrace, aujourd'hui la Romanie, & une partie de la Bulgarie.* EPIT. Bistoniā, Sithoniā, Ismariā, Ōdrysiā, Cægrīā, Rhodopēiā, gēlidā, glacialis, nīvōsā, hōridā, incūltā, Mārtiā, dūrā, bārbārā. SYNT. Bistoniā, Bistōnis, Ōdrysiā. PHR. Armiferam Thracem qui regat, alter erit. O. Mavortia Thrace. St. Rhodoneque nobilem, horridamque Thraciam. C. Hebrum prospicies & nive candidam Thracen, & pede barbaro Lustratam Rhodopem. H. Thrace bello furiosa. H.

THRASIŪS, ii. Sacri monstrator iniqui. O. dicitur Ægyptus caruisse juvantibus arvā Imbribus, atque annos sicca fuisse novem. Cum Thrasius Busrin adit, monstratque piari Hospitis effuso sanguine posse Jovem. Illi Busris, fies Jovis hostia primus, Inquit, & Ægypto tu dabis hospes aquam. O.

THRAX, acis. THRACIŪS & TREICIŪS, ā, ūm. THRESSĀ & TREISSĀ, æ, f. de Thrace. SYN. Sithoniūs, Bistōnis, Bistōniūs, Ismariūs, Ōdrysiūs. PHR. Terra procul vastis colitur mavortia campis; Thracæ arant, acri quondam regnata Lycurgo. V. impube corpus quale posset impia Mollire Thracum pectora. H. Bistonidum crines. H. Me nunc Thressa Chloë regit. H. vel qualis Equos Treissa fatigat Harpalice. V. Threicias hyemes. L.

THRONŪS, i, m. *Pli.* [Solium, aut regia sedes] *thrône.* (*vide SOLIUM.*)

THULĒ, es, f. [Insula ultra Britanniam, ultima ex cognitis à Romanis] *l'Islande.* PHR. procul axe remotam Insolito belli tremefecit murmure Thulen. C. tibi serviat ultima Thule. V. Hesperia vada caligantia Thules. St. aut Rheni populos, aut nigra littora Thules St. Te vel hyperboreo damnatam frigore Thulen. Cl.

THUNNUS & THYNNUS, i, m. [piscis.] *Thon, veau de Mer.* PHR. Plures annabunt Thunni & Cetaria crescent. H.

THURIĪ, ōrūm, & TAURIŪM, īi, n. f. *Urbs Calabria qua & Sybaris dicebatur.* PHR. Taurinosque sinus Temesefem, &c. O.

THURĒŪS, ā, ūm, d'encens. PHR. solis est thurea virga Sabæis. V. thura dona. V. Detis & in veteres thurea grana focos. O.

THURIBULUM, ī, n. *Liv.* [Vas in quo thus adoletur.] *Un Encensoir.* PHR. Et fumo undantes accensi thuris acerras. Sant.

THURICRĒMŪS, ā, ūm. *Qui brule de l'encens.* PHR. thuricremis cum dona imponeret aris. V. Thuricremi foci. O.

THURIFĒR, ā, ūm. *Qui porte de l'encens.* Thurifer Indus. O. Toraque thuriferis Panchaia pinguis arenis. V.

THURILĒGŪS, ā, ūm. *Qui recueille l'encens.* PHR. Nam modò thurilegos Arabas, modò despiciat Indos. O.

THŪS, ūris, n. *Encens.* EPIT. Sābēūm, Pānchāicūm, Pānchēūm, Nābāthēūm, ōdōrūm, ōdōrifērūm, ōdōrātūm, ōlēns, flāvūm, pīngue, ēōūm, pīūm. sācrūm, votīvūm, sācrificiūm, mālculūm, sūdātūm. PHR. Mittunt molles sua thura Sabæi. V. Solis est thurea virga Sabæis. V. Et acerra thuris plena. H. Aspiciat ara preces, votivaque thura piorum. O. Vitiataque templa Sabæis nubibus. St. Quem sacri thuris dignatur odore. O. Fumabunt sacris dona Sabæa focis. *Hofsch.* Odores Quos tener è terrā divire mittit Arabs, Sudataque ligno Thura ferent. Tri- buam tibi thuris honores. O. Afferat ut plenam thuris benevolentis acerram. L.

THŪS ādōlērē. V. incēdērē. CIC Thūrē litārē. P. PHR. Ubi thure piaveris aras. Pr. Centumque Sabæo thure calent aræ. V. Et templum thure vaporant. V. Thuraque dant sanctis & verba precantia flammis. O. Ut pia fumosis addita thura rogis. O. Urantur pia thura focis, urantur odores. T. Arasque dono thuris eoi extruc. S. Ante tamen posito thura dedere foco. O. Tunc ego thura feram rapidis solennia flammis. O. Nec quæ de parvā pauper diis libat acerrā Thura minis, grandī quādam data lance, valent. O. Thure vaporatis lucent altaribus ignes. St. Superis pia thura ferebat. O. Conjugis ara tui cumulo cur thuris eoi Læta calet. St. Pinguia nec mœstis addere thura rogis. O. Congesta cremantur Thurea dona. V. Verbenasque adole pingues & mascula thura. V. Thura dabant; tepidusque cruor fumabat ad aras. V. Junoni Argivæ iustos adolemus honores. V. Panchæis adolescunt ignibus aræ. V. Plenā supplex veneratur acerrā. V. Redderēque antiquo menstrua thura lari. T. Quidquid Indorum seges; Arabes odoris quidquid Arboribus legunt, Conferte in aras: pinguis exudet vapor: Date thura flammis. S. Quid prodest cælum votis impleſſe Neæra; Blandaque cum multā thura dedisse prece. T. Cum faceres altaria pingua thure. O. Altaria fument Festa Jovi. *Sil.* Divūm fumantibus aris. C. Exigui thuris paucula grana feram; Injiciamque focis: odor expiratus olympo. Signa feret cultūs officiosa pii; sublimeque vapor cum fumidus ibit in auras, &c. *Rap.* Hæc tibi pro nato plenā dat lætus acerrā Thura. M. Fanaque debitis incensi calegant thuris honoribus. *Nom.*

THYAS, ādis, f. *Bacchi sacrificula.* PHR. Baccheia ad bella vocatæ Thyades amentes. St. Thyas commotis excita sacris. V. Bœotica qualem Thyas, & infelix cuperet vidisse Cytheron. V-F. Thias pulso concita tympano. H.

THYASŪS, ī, m. [Chorea in honorem Bacchi.] *Dances en l'honneur de Bacchus.* PHR. Instituit Daphnis Thyasos inducere Baccho. V. Terribiles intus Thiasis, vesanaque misto Concentu delubra gemunt. Cl.

THYESTĒS, æ, & THIESTŪS, ī. *Pelopis ex Hippodamia filius, cui Atreus frater filium epulandum appo-*

suit. [Vide **ATREUS**.] **PHR.** Qui scribit prandia crudi Tereos, aut cœnam, crude Thyeste, tuam. **M.** Ira Thyesten exitio gravi Stravere. **H.** Aut si quibus olla Thyestæ Fervebit. **P.** Thyestæa mensa **O.** **THYMBRĀ**, æ, f. [Herba odora] *De la sarriete.* **PHR.** Et Satureia Thymi referens, Thymbræque saporem. **Col.**

THYMBRĀ, *Locus Troia proximus à Thymbrâ herbâ, qua ibi frequens erat, ita dictus. In eo erat nemus & templum Apollini sacrum; hinc THYMBRÆUS dictus est.* **PHR.** Da propriam Thymbræ domum, da mœnia fessis. **V.**

THYMĒLĒ, ēs, f. [Latine scena, seu ea theatri pars in quâ erant aut musici aut histriones.] *L'Orchestre, la tribune où étoient les Musiciens, les Danseurs.* **PHR.** Quâ Thymelen spectas, derisoremque Latinum, illâ fronte precor carmina nostra legat. **M.**

THYMĒLYCĪ, ōrūm, m. **Plī.** [Histriones, Musici.] *Les Musiciens, les Pantomimes.*

THYMIAMĀ, ātis, n. **Col.** [Odores comburendi. *Pastille, parfum.*

THYMITĒS, æ, m. **Col.** [Vinum Thymo perfusum.] *Vin de Thym.*

THYMINUS & **THYMOSŪS**, ā, ūm, de thym. mel Thyminum **Col.** Thymosum mel. **Plī.**

THYMIŪM, īi, n. **Col.** [Durities cutis verruculæ similis quæ pedes maxime infestat.] *Sorte de cors.*

THYMŪS, i, m. **Plī.** [Verruca] *une verrue.*

THYMŪM, īi, n. [Herba odora.] *Thim.* **EPIT.** ōlens, ōdōrūm, ōdōrifērūm, frāgrāns, dūlcē, Atticūm, Cœcropsiūm, Hyblæūm. **PHR.** Redolentique Thymo fragrantia mella. **V.** Dumque Thymo pascuntur Apes. **V.** Et careat dulci Trinacris Hybla Thymo **O.** Ad Cithifos & Thyma grata voco. **O.** Quaruat & Thyma devix Olentis uxores mariti. **H.** Apis more carpentis Thyma per laborem plurimum. **H.** Galatæa Thymo mihi dulcior Hyblæ. **V.** Suffire Thymo. **V.**

THYONĒUS, ei. Bacchi nomen ductum vel à Semele Gracis Thyone dictâ, vel à Graco, *græcè*, sacrificare: uni enim Baccho inter homines versanti sacrificatum est. **PHR.** Nec Semeleius cum Marte confundet Thyoneus prælia. **H.** Hic merus est Thyonianus. **C. i.** Meraca pocula.

THYRSIGĒR, ā, ūm. *Qui porte un thyrsè à la main.* **Thyrfigera** India. **S.**

THYRSŪS, i, m. [Hasta hederis tecta quam in Bacchicis Orgiis quatiebant.] *Thyrse, ou sorte de demy-pique, environnée de feuilles de lierre.* **EPIT.** Diōnisiūs, ōgygiūs, Thraciūs, Nisæūs, frōndēns, virēns, viridis, pāmpinēūs, imbellis, mollis. **SYN.** Insigniā Bæchī. **O.** Pāmpinēūs cūspēs. **S.** Tērēs, lēvis. **PHR.** Pampineis velatam fronsibus hastam. **O.** Tectam virenti cuspidem Thyrsos gerens. **S.** Gravi Thyrsos metuendus Liber. **H.** Levem Thyrsos vibrare manu. **S.** Serta comis, manibus frondentes sumere Thyrsos. **O.** Ut quas pampinæa tetigisse Bicorniger hastâ Creditur, huc illuc quo furor egit, eo. **O.** Ebria Mœconiis figit vestigia Thyrsis. **Cl.** Mollia Nysæis armati brachia Thyrsis. **Cl.** Corniger increpuit Thyrsos graviore Lyæus. **O.**

THYRSŪS, [Metaph. pro stimulo & incitamento] *Aiguillon.* **PHR.** Sed acri percussit Thyrsos laudis spes magna meum cor. **Lr.**

THYRSŪS, [Virga & caulis herbarum.] *La tige. La*

æuæ Thyrsus. **Plī** fragiles Thyrsi. **St.** Thyrsi fronde virentes. **O.**

TIARĀ, æ, f. & **TIARĀS**, æ, m. [Ornamentum capitis Persicarum mulierum, quo deinde usi sunt reges & Sacerdotes apud Persas.] *Tiare.* **EPIT.** Phrygiâ, Persicâ, fulgēns, micāns, gēmmatâ, divēs, ornātâ. **PHR.** Phrygiâ vestitur Bucca tiarâ. **J.** Tempora purpureis tentat velare tiaris. **O.** Sceptrumque sacerque tiarâs, Iliadumque labor, vestes. **V.** At viridem gemmis & eoz stamine sylvæ Subligat extremam patriâ cervicē tiaram. **V.** f. **TIARĀ**. [Turcicum capitis tegmen.] *Un Turban.* **PHR.** Pro galeâ summâ imponam sub fronte tiaram; Caribæum Scythici quod Thrax ferus accola Ponti Tegmen habet capiti per longa volumina plexum. **Rap.**

TIBERINŪS, & **TIBRINŪS**, ā, ūm, & **TYBERINIS**, idis, f. *du Tibre.* **PHR.** Tiberini fluminis unda. **V.** Tiberinus gurgēs. **O.** Tiberina ostia. **V.** Rediensque per undas Cloelia Tibrinas. **Cl.** Dixerat: annuerant nymphæ Tiberinides omnes. **O.**

TIBERIS, is, & **TIBRIS**, idis, & **TYBERINUS**, ī, m. *Italia fluvius ab aquarum colore Albuli dictus; deinde Tiberis; à Tiberino seu Tibride Tuscorum rege, juxta fluvium occiso.* Post hunc Capetusque, Capyrusque; Sed Capys antè fuit: regnum Tyberinus ab illis Cœpit, & in Tusci demersus fluminis undis Nomina fecit aquæ. **O.** Quem Tiberim merfus Tiberinus in undis Reddidit. **O.** Asperque immani corpore Tiberis . . . . à quo post Itali fluvium cognomine Tiberim Diximus: amisit verum vetus Albula nomen. **V.** *Le Tibre.* **EPIT.** Ausōniūs, Itālūs, Tŷrrhēnūs, Rōmūlēūs, Mārtiūs, Tūscūs, Rōmānūs, Etrūscūs, Laurēns, Apenninīgēnâ, vāgūs, præcēps. **PHR.** Ubi Lydius arva Inter opima virūm leni fuit agmine Tibris. **V.** Cæruleusque Tibris cælo gratissimus amnis. **V.** Corniger hesperidum fluvius regnator aquarum. **V.** Apenninigenæ quæ proxima Tibridis unda. **O.** Non procul à ripis advena Tibri tuis. **O.** Vidimus flavum Tiberim rerortis Littore Etrusco violenter undis Ire, &c. **H.** Fluvio Tyberinus amœno Vorticibus rapidis & multâ flavus arenâ In mare prorumpit. **V.** Villæque, flavus quam Tiberis lavit. **H.** Galeasque & fortia corpora volves Tibri pater. **V.** Huic Deus ipse loci fluvio Tiberinus amœno. **V.** Tibridis unda. **O.** Cur timet flavum Tiberim tangere. **H.** Nec Tuscus placidis devehit amnis aquis. **O.** Thyrenum flumen. **V.** Etruscis manat quæ fontibus unda. **T.** Cuique fuit rerum promissa potentia, Tibrina. **O.**

TIBIĀ, æ, f. **Ph.** [Proprie os cruris longius & à parte anteriore positum.] *L'os antérieur de la jambe,* **TIBIĀ** [Instrumentum musicum, ita dictum quod ex Gruum tibiis antiquius fieret.] *Une flûte.* **EPIT.** Blāndā, argūtā, cānorā, suāvis, phœbeā Apollinēā, doctā, cāvā, multiforā, buxēā, arundinēā, aurēā, ēbūrēā, garrulā, lāscivā, lātā, ludicrā, funērēā, nūptiālīs, quērulā, Bērēcŷnthiā, lōngā, curvā, tērēs, rāucā, stridēns. **SYN.** Fistulā, ciliāmūs, Arundō, Buxūs. **PHR.** Tibia non ut nunc, orichalco vineta, tubæque Æmula, sed tenuis, simplexque foramine paucō. **H.** Quæritur in cœnâ jam tibia, quæritur aris. **O.** Ut daret effeci tibia longa sonos. **O.** Obstreper & Phrygio tibia curva sono. **T.** Incipe Mænalios mecum mea tibia cantus. **V.** Cantus quæ-

ruix tibiaz. *H.* Cur Berecynthiaz Cessant flamina tibiaz. *H.* Et adunco tibia cornu. *O.* Tibia jam teneros fundit eburna modos. *Pont.* Tibia docta sonat. *T.* Biforis dat tibia cantum. *V.* Aut ubi curva choros induxit tibia Baccho. *V.* Quem virum.... Lyrâ vel acri Tibiâ fumes celebrare Clio. *H.* Dic age tibia melos. *H.* Lyrâ & Berecynthiaz delectabere tibiaz Mitis carminibus, non sine fistulâ. *H.* Tibia funeribus convenit illa meis. *O.* Tibi multiforâ tibia buxo Solenne canit. *S.* Sacrifica dulces tibia effundat modos: *S.* Tibias epulis adhibere. *Cic.* Non carmina vocum Longaque multifori delectat tibia Buxi. Non una sonat variosque magistrâ Temperat arte sonos. Arguta foramina flatu Mobilibusque regit digitis. Phrygias stimulat cava tibia mentes. Terebrato per rara foramina Buxo... afflatam sentit habere sonum... Et modò dimittit digitos, modò concipit auras. *O.*

TIBIALIS, alē. [Idoneus ad faciendas tibias.] *Propre à faire des flûtes.* Tibialis calamus. *Pli.*

TIBIALE, is, & **TIBIALIA**, ium, n. *Sue.* [Vellamentum tibiarum.] *Des bas de peau.*

TIBICEN, is, m. [Qui tibiâ canit.] *Joueur de flûte.* *Epit.* Blandus, canorus, argutus, peritus, hilaris, lætus. *Phr.* Cur vagus incedit totâ tibicen in urbe. *O.* Qui Pithia cantat Tibicen, didicit prius extimuitque magistrum. *H.* Nunc tibicinibus nunc est gavisâ tragœdis. *O.* Ut daret effeci tibia longa sonos. *O.*

TIBICINÂ, æ, f. *Une joueuse de flûte.* *Phr.* Ebria nos madidis rumpit tibicina buccis. *M.*

TIBULLUS, poeta (ut ait *Quint.*) elegans & tersus, sed ad amores & delicias præclivior. *Phr.* Donec erunt ignes arcusque cupidinis arma; Dicentur numeri, culte Tibulle, tui. *O.* Arguti Nemesis formosa Tibulli. *M.* Vidit amatorem Nemesis lasciva Tibullum. *M.* Tu Nemesis laudas, culte Tibulle, tuam. *Sann.*

TIBUR, ūris, n. *Italia oppidum Roma proximum, quod Tiburtus Catillus & Corax fratres Amphiarum filii, posuere & Tiburti nati maximi nomine dixerunt. Hinc Hor. Tibur vocat moenia Catili. Hinc Virg. Tum gemini fratres Tiburtia moenia linquunt, fratres Tiburti dictam cognomine gentem. V. Tivoli.* *Phr.* Romæ Tibur amem ventosus, Tibure Romam. *H.* Pomos Tiburis arva. *Col.* Gabiis aut Tiburis arce. *J.* Sed quæ Tibur aquæ fertile perfluunt. *H.* Atina potens, Tiburque superbum. *V.* Tibur Argæo positum colono Sit meæ sedes utinam senectæ. *H.*

TIBURS, ūrtis. *De Tivoli.* *Phr.* Urbanus esses, aut Sabinus, aut Tiburs. *C.* Te esse Tiburtem autumant. *C.* Cum Tiburte viâ Prætorem quinque sequuntur Te pueri. *H.* Picenis cedunt pomis Tiburtia succo. *H.*

TICINUM, i, n. *Pli.* [Insutrium oppidum,] *Parvie*

TICINUS, i, m. [Fluvius Italiz.] *Le Ticino, ou le Tesin.* *Phr.* Dum Romana tuæ Ticine cadavera ripæ Non capiunt. *Sil.*

TIGNUS, i, & **TIGILLUM**, i, n. dim. [Trabs.] *Poutre, selive, chevron.* *Phr.* Sordida terga Suis nigro pendencia tigno. *O.* Ferit assero duro Alter, at hic tignum capiti incurit, ille meretram. *J.* Modicis instravit pulpita tignis. *H.* Sive in furtivo gemuit stans Noctua tigno. *Pr.* Lævia tigna radere. *Lr.* Subsiliunt ignes ad tecta domorum; Et celeri flammâ degustant tigna trabesque. *Lr.* Illi compositis pri-

mum docuere tigillis Exiguam viridi fronde operice domum. *T.* Suffixa tigillo Janua. *C.*

TIGNARIUS Faber. *Cic.* [Qui Tigna dolat.] *Charpentier.*

TIGRINUS, a, ūm. *Plr.* *De Tigre, tacheté.*

TIGRIS, is, & idis, f. *Un Tigre.* *Epit.* Armēniâ, Arcadiâ, Gængeticâ, Afrâ, Indicâ, Caspiâ, Parthicâ, Cæucasiâ, fērâ, immanis, crudelis, asperâ, sāvâ, rabiōsâ, fūribundâ, improbâ, acerbâ, terribilis, atrâ, trux, rabiōsâ, effērâ, pēsīmâ, rābidâ, cōcītâ, vëlōx, pērniſ, prādātrix, vāriâ, māculōsâ. *Phr.* Hircanæque admovunt ubera Tigres. *V.* Utque feræ Tigres nunquam posuere furorem. *L.* Inque capistratis Tigris alta sedet. *O.* Caucasam lustrans virgato corpore Tigrim. *Sil.* Ocior & cæli flammis & Tygride fortâ. *L.* Te Bacche pater tuæ Vexere Tigres indocili jugum Collo trahentes. *H.* Tum sævus Aper, tum pessima Tigris. *V.* Daphnis & Armenias curru subungere Tigres Instituit. *V.* Quem nisi amem rabiâ Tigride natus ero. *Pol.* Quem Parthica Tigris Velat. *Cl. i.* *Tigridis pellis.*

TIGRIS, is, & idis, m. [Asiz fluvius, qui cum Euphrate conjunctus in sinum Persicum defertur.] *Le Tigre.* *Phr.* Quaque caput rapido tollit cum Tigride magnus Euphrates. *L.* Tigris & Euphrates sub tua jura fluent. *Pr.* Violentus undâ Tigris. *S.* Misit Achemenio quidquid de Tigride Medus. *Cl.*

TIGURINI, ōrum. Helvetiorum pagus (ut ait *Cæs.*) omnis enim Helvetia in quatuor pagos est divisa. *Cæs.* *Le pays de Turgau en Suisse.*

TILIA, æ, f. [Arbor.] *Un Tilleul.* *Epith.* Mollis, pinguis, lævis, sequax, præcērâ. *Phr.* Nec Tiliz læves & torno facile Buxum. *V.* Nec Tiliz molles nec Fagus & innuba Laurus. *O.* Cæditur & Tilia ante jugo levis. *V.* (Vide *ARBOR.*)

TILIACEUS, a, ūm. *COL.* *Fait de bois de Tilleul.*

TIMAVUS, i, m. & **TIMAVUM**, i, n. [Flumen juxta Aquileiam.] *Timavo.* *Phr.* Seu magni superas jam saxa Timavi. *V.* Et Japigis arva Timavi. *V. i.* *Veneti.* Regna Tiburnorum & fontem superare Timavi. *V.* Mincius, inque novem confluens ora Timavus. *Cl.* Et tu Lædæo felix Aquileia Timavo: Hic ubi septenas Cyllarus haurit aquas. *M.*

TIMEO, es, ūi, erē. *Craindre, apprehender.* *Syn.* Formidō, rēformidō, mētūō, trēpidō, Eximēscō, trēmō, trēmiscō, pāvēō, hōrrescō, hōrreō, pēhōrreō. *Synr.* Timeo te. *Cic.* Numinis iram. *O.* Timeo mihi abs te. *Cic.* Timere vinum ægro. *Pli.* Furem Tauro. *J.* Timere de rep. *Cic.* Timeo tibi. *Ter.* Timet ne deferas se. *Ter.* Timeo ne non impetrem. *Cic.* Timeo quid fiet. *Pla.* Timeo ut. *Cic.* Pro nenon. Timeri bello. *Sil.* Dente timendus Aper. *O.* Timenda vox. *H.* *Phr.* Timeo Danaos & dona ferentes. *V.* Nunc omnes terrent auxæ: sonus excitat omnis Suspensum, & pariter comitque onerique timentem. *V.* Ipsa quoque extimuit, quæ tutum fecerat illam: Utque peti vidit juvenem tot ab hostibus unum, Palluit, & subito sine sanguine frigida sedit. *O.* Navira Bosphorum Pænus perhorrescit; neque ultra Cæca timer aliunde fata. *H.* Aut impacatos à tergo horrebis Iberos. *V.* Ac me tum primum sævus circumsternit horror: Obstupui. *V.* Ingenti trepidare metu, pars vertere terga, &c. *V.* Te stygii tremuere lacus. *V.* Quod timet, esse putat.

putat. O. Miserum est timere cum speres nihil. S. En horret animus ; & pavor membra concutit. S. Nec muliebriter Expavit ensem. H. Timuitque suæ præfagia mentis. O. Quid tuta times. O. Et quæ sibi quisque timebar. Unius in miser exitium conversa tulere. V. Nec timui de morte tamen, metus absuit iste. O. Sollicitos inter mihi vita pavores Ducitur. Sane. Usque adeone times quem tu facis ipse timendum. L. Qui paver vanos metus, veros fatetur. S. Sonitumque pedum, vocemque tremisco. V. Perterritumque sonos, propriâque exterrita voce est. H. Quibus aut odium crudele tyranni, Aut metus acer erat. V. Tranquillas etiam naufragus horret aquas. O. Quod si tantus habet mentes & pectora terror. V. Diffugiunt versi trepidâ formidine Troes. V. Terretur minimo pennæ stridore Columba Ungibus, Accipiter, laucia facta tuis. O. Nondum ipsâ compage carinæ Naufragium sibi quisque facit. L. Causam timoris quam ipse ignoro exigis. Nihil timendum video ; sed timeo tamen. P. pigris membra genibus labant. S. Desperasse juvat veluti jam rupta sororum Tila : minis gaudent qui timere nihil. M. Quantos illa tulit languentes corde timores. C. Perculsa novâ formidine mater. V. Vereor quod se Junonia vertant Consilia. V. Obstupere animi, gelidusque per ima cucurrit Ossa tremor. V. Formidine captos Serrimus. V. Nos pavidi trepidare metu. V. Recenti mens trepidat metu. H. Iratos trementi Regum apices. H. Pavor occupat illum. O. Et moræ ad lunam trepidabis arundinis umbram. J. Cur ante tubam tremor occupat artus. V. Stupeo & exanguis tremo. S. Urbem Attonitam terrore subit. L. Sit timor, & pavidâ trepidet formidine pectus. O. Cui non animus formidine Divum Contrahitur. Lr. Paver animus : artus horridus quassat tremor. S. Levius solet timere qui propius timer. S. Pulsantur trepidi corde micante finis. O.

TIMENS. *Timentis descriptiones.* Tum verò accipiti mentem formidine pressus Obstupui, steteruntque comæ, & vox faucibus hæsit. V. Illi membra novus solvit formidine torpor, Arrectæque horrore comæ. V. Extimui, sensique metu riguisse capillos ; Et gelidum subito frigore pectus erat. O. Ille diu pavidus pariter cum mente colorem Perdiderat : gelidoque comæ terrore rigebant. O. Sanguinis atque animi pectus inane fuit. O. En horret animus ; & pavor membra excutit. S. Torpuerat gelido lingua retenta metu. O. Tandem quietem magnus excussit timor. Vagus per artus errat excussus tremor : Erectus horret crinis : impulsus adhuc Stat terror animis ; & cor attonitum salt ; Pavidumque trepidis palpitat venis jecur. S. Cor micat, nervis trepidant solutis Ossium nexu : animus labascit ; Semper & pallens oculis oberrat Mortis imago. *Buch.* Unde rebellem It furor in rabiem ? cur pallent ora timentum, Genua tremunt, stant corda gelu, stant vertice crines. *Pol.* Et timor informem ducet in ore notam. *Pr.* Demisere metu vultumque animumque Pelasgi : Ipsa quoque extimuit quæ luctum fecerat illum. O. Palluit, & subito genua intremuere timore : Suntque oculis tenebræ per tantum lumen obortæ. O. *De Phaëtonte.* Dirigere metu : validos pavor occupat artus ; Et tacito mutos volvunt in pectore questus. L. Abstu-

lerat vires corporis ipse timor. O. At sociis subitâ gelidus formidine sanguis Dirigit : cecidere animi... calor ossa reliquit. V. Gelidusque coit formidine sanguis. V. Sed pavor attonito rationis ademerat usum. O. Heu ! toto sanguis corpore nullus erat. O. Palluit & subito sine sanguine frigida sedit. O. Obstupere animi. V. Attoniti micuere sinus ; gelidusque cucurrit, Ut mihi narraffi, dura per ossa tremor. O. Palluit & subito genua intremuere timore. O. Pavet illa ; metuque Et colus & digitis fusi cecidere remissis. O. Olli somnum ingens rupit pavor : ossaque & artus perfundit toto proruptus corpore sudor. V. Itque timor totos gelido sudore per artus. *Sil.* Continet vocem timor. Torpuerat gelido lingua retenta metu. Excidit illa metu... excidit ; & miseræ voxque colorque fugit. O. Non timor unus erat, facies non una timoris : Pars laniat crines, pars sine mente sedet : Altera moesta filet ; frustra vocat altera, matrem : Hæc queritur, stupet hæc, hæc fugit, illa manet. O. Exultantiaque haurit Corda pavor passans. V. Nonne vides ut tota tremor pertentet Equorum Corpora. V. Talibus attonitus visis, ac voce Deorum. V. Trepidi formidine portas Explorant. V. Stant pavidæ in muris matres, oculisque sequuntur Pulveream nubem. V. Occupat obsessos sudor mihi frigidus artus ; Cæruleaque cadunt toto de corpore guttæ. O. Arrectæque comæ steterunt, gelidusque per ossa Horror iit, genua ægra labant, vox faucibus hæsit. Quem simul ac cives sensere insueta timentem, Pallentemque genas, &c. *Vida.* Adsum, videoque timentem Pallentemque metu, & trepidantem morte futurâ. O. Multa metu cunctantem, & multa parantem. V. Tum primum nostri Cacum videre timentem, Turbatumque oculis. V. Constitit Æneas strepitumque exterritus hæsit. V. Subitoque aspectu terribus hæsit. V. Præcipientes metus acer agit. V. Et corde & genibus tremat. H. Effluxere undæ manibus, sanguisque reliquit Corpus, & attonitos subitus tremor occupat artus. O.

TIMENTIS. *Comparationes.* Quid mihi tunc animi miseræ fuit ? anne quod Agnæ est, Si qua Lupos audit circum stabula alta frementes ; Aut Lepori qui vepre latens hostilia cernit Ora canum, nullos audet dare corpore motus. O. Talia cernenti mihi quantus in ossibus horror Quisve per ora color : qualis cum Cerva cruentis Circumventa Lupis nulum cui pectore molli Robur, & in volucris tenuis, fiducia cursu Præcipitat suspensa fugam ; jamjamque teneri Credit, & elusus audit concurrere morsus. O. Illa tremat velut Agna pavens, quæ faucibus cani Ore excussa Lupi, nondum sibi tuta videtur : Utque columba suo madefactis sanguine plumis Horret adhuc, avidosque timet, quibus hæserat, ungues. O. Tum verò aspiceres pavitantem condere sese... Ut territa pennas Colligit, Accipitrem cernens in nube, columba. *Sil.* Ut mare sit tremulum tenui cum stringitur aurâ ; Ut quatitur trepido fraxina virga Noto... ut cum Populeas ventilat aura comas ; Utque levi Zephiri graciles vibrantur aristæ, Summaque cum tepido stringitur unda Noto... sic mea vibrari pallentia membra videres. O. Illa nihil ; neque enim vocem viresque loquendi, Aut aliquid toto pectore mentis habet. Sed tremis

ut quondam stabulis deprensâ relictis Parva sub infesto cum jacer Agna Lupo. O. Currit ut auditis territa Dama Lupis. O. Obstupuit retroque pedem cum voce repressit; Improvisum aspris veluti qui senibus Anguem Pressit humi nitens, trepidusque repente refugit. V. Utque fugax avidis Cervus deprensus ab Ursis, Cinctaque montanis ut paver Agna lupis: Sic ego belligeris à gentibus undique seprus Terreor hoste meum pone premente latus. O.

TIMERI. PHR. Desint mihi busta rogusque; Dum metuar semper, terrâque expecter ab omni. L. Fuit hæc mensura timoris: Velle putant, quodcumque potest. L. Fines populatur, & colono, Tamquam Sus Calidonus, timetur. M. Quicumque timeri Dux bello poterat. Sil. Mentoris manu ducta vivit lacerta, & timetur argentum. M. Dente rimendus Aper. O. Er domus intacta te tremis Arabiæ. H. Quæ mare nunc terrâque metu calumque fatigat. V. Gaudet tamen esse timori Tam magno populis, & se nec mallet amari. L. Parens odii metus. St. Tantum trahit ille (Hector) timoris. O. (Vide TERREO.)

TIMIDÉ, ius, ismē. adv. Avec crainte, avec timidité. PHR. Tremittit ille paverque Pallidus, & timide verba excusantia dicit. O. Nec timide promittit, trahunt promissa. O. Timidè primum vestigia jungit. Accessu tacito, summosque lacessit amictus. St. Alto Corda metu glaciant. St.

TIMIDITAS, atis. f. Cic. Timidité, manque de courage. (Vide TIMOR.)

TIMIDUS, a, um. Timide, craintif. SYN. Pavidus, trepidans, Ignavus, excors. PHR. Cum canibus timidi venient ad pœcula Damæ. V. Invalidum quidquid tecum, metuensque periculi est. V. Agitant pavidos formidine Cervos. V. Nec parcat (Mors) imbellis juvenatæ Poplitibus timidoque tergo. H. Quod si belligerâ cessetis orbitâ, Post te fata citaveris, Ostendesque neci quâ fugies, viam. Sarb. Nobile ad factum manus. Animumque stupeat degener. Rna. Sed timidi est optare necem. O. Deficiunt ad cœpta manus. O. Quo non meruentius ullum Numinis ingenium. O. Languida cernit Cuncta metu. L. Frigidò exanguis metu. S. Vitas sollicita me similis Capræ, Cum vel nimbi foni sibilus Africi, Vel motum subitis murmur eteosis Vano corripit Impetu: Nam seu prima metum bruma tremantibus Incussit foliis, sive Diespiter Elisit rephonis tela cerauniis Incertâ trepidat fugâ. Sarb. Codrus pro patriâ non timidus mori. H. Æqui cultor timidusque Deorum. O. Ille ducem haud timidus videntem passibus aequat. V. Timidissima turba, columbæ. O. Timidis vestem præterdit ocellis. O. Formidine pressus. V. Gelido lingua retenta metu. O.

TIMOR, oris, m. Crainte, peur, apprehension. EPIT. Trepidus, pavidus, æger, gelidus, imbellis, dubius, anceps, cæcus, amens, exanguis, frigidus, segnus, iners, vigil, insomnis, infelix, tristis, attonitus, subitus, repentinus, moestus, sollicitus, inquietus, pallidus, miser, suspensus, vagus, ingens, acerbus, crudelis, horridus, ticitus, exanimis, ambiguus, durus, inrequiescens. SYN. Metus, pavor, tremor, formidō, horror. PHR. Loca plena timoris. O. Res est solliciti plena timoris amor. O. Et timor est ipsius durior exequiis. Pr. Pessimus

in dubiis augur timor. St. Nos anxius omnia cogit, Quæ possunt fieri, facta putare, timor. O. Prona est timoris semper in pejus fides. S. Pedibus timor addidit alas. V. Audacem fecerat ipse timor. O. Cæco timore proximam villam perit. Ph. Magna quidem per rura lues; sed major oberrat. Intra tecta timor. Cl. Multos in summa pericula misit Venturi timor ipse mali. L. Speque timor dubiâ, Spesque timore cadit. O. Qui patitur mala Ventura præsentis timore, Bis miser est. Sarb. Sed me timor ipse malorum Sæpe supervacuus cogit habere metus. O. Ingenioque loquax & plurimarum fingi Permittens credique dolor. Cl. Pene suo semper metus est discrimine major: Vulneris est pejor vulnere sæpe metus. Hofsch. Protinus horrifera latebrosa ab sede timorem Evocat atrum, ingens & ineluctabile monstrum. Tristior haud ulla est umbrosis pestis in oris Scilicet, atque hominum egregiis magis æmula cœpris, Frigus ei comes, & dejecto ignavia vultu. Vida. Præcipientes metus acer agit. V. Sollicitam timor anxius urget. V. Vanaque læticia est, consternatique timores. O. Calliditas, parcusque sui timor. Cl. Excussit membris timor albus aristas. P. Degeneres animos timor arguit. V. Ubique pavor & plurima mortis imago. V. Vota metu duplicant matres; propiusque periculo. It timor; & major mortis jam apparet imago. V. Ægros simulat mentita timores. Sil. Audendo magnus regitur timor. L. Res est imperiosa, timor. M. Justum esse facile est cui vacat pectus metu. S. Itque timor totos gelido sudore per artus. Sil. Gelidus per artus Vadit exangues tremor. S. Quietem excussit timor. S. Vanos res habet ipsa metus. O. Sed malus interpret rerum metus omne trahebat Augurium pejore viâ. Cl. Animum avertere veris Aptior Metus. St.

TIMOREM concipere. PHR. Non ullum pro me tantum cepisse timorem. V. Tum verò tremefacta novus per pectora cunctis Insinuat pavor. V. Laeciscit pectus meum tremor. S. Quod si tantus habet mentes & pectora terror. V. Mortalia corda Per gentes humilis stravit pavor. V. Extemplo Æneæ solvuntur frigore membra. V. Illic excussit manibus formido ligones. Hofsch. Oranti subitus tremor occupat artus. O. Extemplo turbati animi, concussaque vulgi Pectora. V. Et tremuit sævâ sub voce minantis. L. Stat corde gelato Attonitus. L. Esse quidem memini mirissima sedibus Illis Numina; sed timeo qui nocuere Deos. Tretur minimo penæ stridore columba, Unguibus, Accipiter, saucia facta tuis. Nec procul à stabulis audent discedere, si qua Exussa est avidi dentibus ore lupi. Vitaret cælum Phaëton si viveret; & quos Optavit stultè tangere nollit Equos, Me quoque, quæ sensi, fateor Jovis arma timere: Me reor infesto, cum tonat, igne peti. Et mea cymba semel vastâ perculsa procellâ, Illum quo læsa est horret adire locum. Ergo cave liber & timidâ circumspice mente Ut satis à mediâ sit tibi plebe legi. Qui semel est læsus fallaci piscis ab hamo, Omnibus unca cibis ara subesse putat. Sæpe canem visum longè fugit Agna; lupumque Credit, & ipsa suam nescia vitat opem. O. Sed me timor ipse malorum Sæpe supervacuus cogit habere metus. Da veniam, queso; nimioque ignosce timori; Tranquillas etiam

naufragus horret aquas. Membra reformidant mollem quoque faucia tactum; Vanaque sollicitis incitat umbra metum. Sic ego fortunæ telis confixus iniquis Pectore concipio nil nisi triste meo. O.

TIMOREM pellere, timorē cārere, timorīs expers. **PHR.** Revocate animos, mœstumque timorem Mitte. *V.* Non est quod timeas. *O.* Desine mitem animum vano infamare timore? Sæva quid in placidis saxa vereris aquis. *O.* Atque metus omnis & inexorabile fatum Subjicit pedibus. *V.* Parce metu Cytherea. *V.* Solve metus. *V.* Solve corde metum Teucri, secludite curas. *V.* Deposita tandem formidine fatur. *V.* Nova res oblata timorem Lenit. *V.* Postquam pavor ossa reliquit. *V.* Maxima res effecta viri; timor omnis abesto. *V.* Ut primum placati animi & trepida ora quierunt. *V.* Non enim gazæ neque consularis Submovet lictor miserōs tumultus Mentis & curas laqueata circum Tecta volantes. *H.* Vos quoque jam posito luctu mœstoque timore. *Col.* Deque meo pavidos excute corde metus. *O.* Malorum maximum fructum abstulit, nihil timere. *S.* Nullam expavimus vim, quatiat licet Orbem tumultus; terraque sedibus Convulsa montium ruinis Ardet aquas pelagi tremantis. *Buch.* Rex superum trepidare vetat. *O.* Solent extrema securos facere mala. *S.* Pellice donata, non protinus exiit omnes. *Diva* metum; timuitque Jovem. *O.* Cordaque dediticere metum. *Cl.* Metus exolverat audax Turba suos. *L.* Dissolvunt animi magno se angore metuque. *Lr.* Mens semota metu. *Lr.* Excute corde metus. *O.* Irrita perpetua solvent formidine terras. *V.*

TINĀ, æ, f. *Var.* [Vas vinarium.] *Vaisseau à mettre du vin.*

TINCĀ, æ, f. [Piscis fluviatilis.] *Une tanche.* **PHR.** Quis non & virides vulgi solatia Tincas Novit, & Alburnos prædam puerilibus hamis. *Aul.*

TINCTILIS, ilē. [Quo aliquid tingitur.] *Qui sert à teindre.* **PHR.** Nam voluci ferro tinctile virus inest. *O.*

TINCTURĀ, æ, f. & **TINCTŪS**, ūs, m. *PLI.* *Teinture.* **SYN.** Vēnēnum, colōr, Mūrēx. Fuscandi cura coloris. *O.* (Vide TINGO.)

TINEĀ, æ, f. [Vermiculus vestes & libros rodens.] *Teigne ou tigne.* **EPIT.** ēdāx, inērs, rūrpīs, rōdēns. **PHR.** Cui stragula vestis Blattarum ac Tinearum epulæ putrescat in arcā. *H.* Tineas pascis taciturnus inertes *Liber.* *H.* Seu jubeat duris vermibus esse cibum. Non metuas mortem, Nævole, sed tineas. *M.* Miserabile turpes exedere caput Tineæ. *Cl. i.* *pediculi.* Et durum tineæ genus. *V.* *De vermibus Apibus noxiis.* Quæque solent canis frondes intexere filis Agrestes tineæ. *O.* *De bombee aut simili verme.*

TINEOSŪS, ā, ūm. **COL.** *Plein de teigne.*

TINGŌ, is, xi, ctūm, ērē. [Madefacere, immergere.] *Tremper, mouiller.* **PHR.** Sparsa tingere corpus aqua. *O.* Tingere in arane comas. *Pr.* Tingere sanguine cultros, terram. *O.* Ego te meis Immunem meditator tingere poculis. *B.* Tincta venenis spicula. *O.* Et vix suppositi ringuntur sanguine cultri; Summaque jejuna sanie infusatur arena. *V.* Tincta in aceto spongia. *Cel.* Viridi tinctos æruginē versus. *M.* *Metaph. i.* *maledicos.*

TINGERE, [Pro colore imbuere.] *Teindre, mettre en teinture.* **PHR.** Vestis murice tincta. *M.* Pallor violā

tinctus. *H.* Croceo mutabit vellera luto. *V.* Sanguineis frontem moris & tempora pingit. *V.* Velleribus quisquis ahena paras. *O.* Getulis fucarat vellus ahenis. *Sil.* Phocaico bibulas tingebar murice lanas. *O.* Hæc Calabrum coxit vitiatō murice vellus. *P.* Alba nec Assyrio fucatur lana veneno. *V.* Tyrioque ardebat murice lana. *V.* Tyrium quæ purpura sensit ahenum. *O.* Nec Sidonio mollis aheno repetita bibit lana rubores. *S.* Quæ vellera tantum diribus Assyrii spumis fucantur aheni. *Cl.* Rapiunt Tyrios tibi vellera succos; Et picturæ saturantur murice vestes. *Cl.* Nec varios discet mentiri lana colores. *V.* Alben-tes invertere Murice lanas. *Sil.*

TINCTŪS, ā, ūm. *Teint.* **PHR.** Tyrios incocta rubores Vellera. *V.* Fert picturatas auri subtegmīne vestes. *V.* Muricibus Tyriis iteratæ vellera lanæ. *H.* Amyclæis medicatum vellus ahenis. *O.* Tinctæque Sidonio murice lana juvat. *T.* Purpura Thessalico concharum tincta colore. *Lr.* Quæque Tyron toties epotavere lacernæ. *M.* Nec quæ de Tyrio murice lana rubet. *O.* Murice tincta Vestes nites. *M.* Tyrio distinctam murice pallam. *O.* Saturatam murice pallam. *St.* Lana Tarentino violas imitata veneno. *H.* Varios mentita colores lana. *V.* Ebria Murice lana ebria, olida, inquinata. *M.*

TINNIO, is, Tinnii, itum, irē. [Proprie de metallis resonantibus dicitur.] *Tinter, rendre un son clair & aigu comme celui des metaux.* **PHR.** Sonitu suo pte Tinniant aures. *C.* Are tinnire. *Cato.*

TINNITŪS, ūs, m. & **TINNIMENTUM**, i, n. *PLA.* *son clair, & aigu des metaux.* **PHR.** Tinnitus que cie, & Marris quate cimbala circum. *V.* Aeraque Tinnitus are repulsa dabant. *O.* Sonat Rhodope Tinnitibus ætis. *O.* Aut tereti tenues Tinnitus are ciebant. *C.* Arguta cavis Tinnitibus æra. *Sil.*

TINNULŪS, ā, ūm. *Qui a un son clair.* **Tinnulæque** æra sonant. *O.* Nuptialia concinens Voce carmina tinnulā. *C.* Orator Tinnulus. **QUIN. i.** *cujus vox Tinnula est.*

TINTINNABŪLUM, i, n. *PLA.* *Clochette, cloche, sonnette.* **SYN.** *Ærā, rōtundā.* *Pr.* **PHR.** Tot pariter pelves & tintinnabula dicas Pulsari: jam nemo rubas atque æra fatiget. *J.* Redde pilam; sonat æs Thermarum: ludere pergis. *M.* *Æiane tantum Are repulsa valent, & adunco tibia cornu.* *O.* Crepitantia subligat æra, quæ facili motu signa cavenda darent. *Avien.*

TIPHIS, *Fabricator & gubernator navis Argonautarum.* **PHR.** Tiphis in Aemoniæ puppe magister erat. *O.* Solus post Numina Tiphis Incolumem tenui damno servasse carinam. *Fertur.* *Cl.* Stellis qui segnibus usum, Et dedit æquoreos, calo duce, tendere cursus. *V-F.* Alter erit tum Tiphis & altera quæ vehat Argo Delectos heroas. *V.* Tiphis imprimis domitor profundī. *S.* Quid tibi cum patriā navita Tiphī meā. *O.* Ausus Tiphis pandere vasto carbasia ponto, Legesque novas scribere ventis. *S.*

TIRESIAS, *Vates Thebanus, Qui duo magnorum viridi cœuntia silvā Corpora serpentum baculi violaverat ictu: Dēque viro factus mirabile) fœmina, septem Egerat autumnos; octavo rursus eisdem Vidit; & est vstræ si tanta potentia plagæ, Dixit, ut auctoris sortem in contraria mutet, Nunc quoque vos feriam, percussis anguibz indēm.* *For.*

ma prior rediit: genitivæque venit imago. Arbitrè hic igitur sumptus de lire jocosâ Dicta Jovis firmat, gravius Saturnia iusto, Nec pro materiâ ferretur doluisse: sui que Judicis æternâ damnavit lumina nocte. At pater omnipotens (neque enim licet irrita cuiquam Facta Dei fecisse Deo) pro lumine adempto Scire futura dedit: pœnamque levavit honore. O.

Alii execratum aiunt quoddam Minervam nudam in fonte conspexisset. Tiresias, qui quondam Pallada nudam Vidit, & hoc raptam pensavit munere lucem. Suctus inoffensos baculo duce tendere gressus: Nec deest ipse sibi, quin sacro instincta furore Ora movet tantique parat solatia damni. Pol. Magnam Tyresias aspexit Pallada vates. PR. Ejus anima ab Homero dicitur obviam venisse Ulissi, multaque ei prædixisse. PHR. Qualis erat postquam iudex de lire jocosâ Sumptus Apollineâ clarus in arte senex. O. Nec furdum nec Tiresiam quemquam esse Deorum. J. i. cœcum. Placuit quæ sit sententia docti. Querere Tiresiæ. O. Tu lucis inopem nate genitorem regens. S.

TIRŌ, ōnis & **TIRŪNCŪTŪS**, ī, dim. m. [Novus & rudis miles, transfertur ad omnes artes.] *Apprenti, novice. Syn. Nōvūs, rūdīs, ignāvis, impēritūs. PHR. Ergo, ut tyronum celebrare frequentia posset, Visa dies dandæ non alienâ togæ. O. Nec latus Afræ Novit avis noster tirunculus. J. Non ætate, sed usu forensi tironem. Cic. Nulla in re tironem ac rudem, nec peregrinum atque hospitem in agendo. Cic. Tiruncula non rectè nutrit. Cot. de cane juniore.*

TIROCINIUM, ī, n. *Apprentissage, noviciat. PHR. Nec tirocinio peccet, circumque feratur. Manil. Primitiæ juvenis miseræ, bellicque propinqui Dura rudimenta. V. Sub te tolerare magistro Militiam & grave martis opus, tua cinere facta Assuescat; primis & te miretur ab annis. V. Tirocinium Oratorum. Suc. Navium. Pl. Tirocinium facere, ponere. Just.*

TISIPHONĒ, ēs. *Una Furiarum. EPIR. ūltriŭ, pāllidā, sēvā, dirā, tōrvā, impēxā, hōrridā, ātrōx. PHR. Noctis alumna. Sil. Hædis crinita. Cl. In lucem stygiis emissâ tenebris pallidâ Tisiphone morbos agit ante merumque, Inque dies avidum surgens caput altius effert. V. Continuo fontes ultriæ accincta flagello Tisiphone quatit insultans, torvosque sinistra Intentans angues, vocat agmina sæva sororum. V. Tisiphoneque impexa feros pro crinibus angues. Z. Tisiphone canos, ut erat, turbata capillos Movit, & extantes dejecit ab ore Colubros: Parsque jacens humeris; pars circum pectora lapsa Sibila dant, sanieque vomunt, linguisque coruscant. O. Noctis alumna. Sil. Hydri crinita Tisiphone. Cl. Nec non Tisiphone madefactam sanguine sumit Importuna facem; fluidoque cruore rubentem Induit pallam, tortoque accingitur angue; Egrediturque domo: luctus comitatur euntem. O. (Vide FURIA.)*

TITAN & TITANŪS, ī. *Celi & Veste filius, frater Saturni, cui Titan regnum cæ conditione cessit, ut prolem masculam non educaret. Cum audisset deinde Titan Saturnum habere liberos; ei cum filiis suis bellum indicit, victumque carceri detinuit, donec à Jove filio liberatus est. Alii volunt Titanes ab iratâ terrâ contra Saturnum, ut deinde Gigantes contra Jovem, pro-*

creatos esse: fabula locum dedit gens aliqua Titania dicta, deos esse negans. Sol autem dicitur Titan, Luna verò Titanis, quia ex Titanum numero fuit Hyperon, qui cum primus motus Solis ac Luna observaverit, dictus est utriusque parens. PHR. Ut impios Titanas immanemque turbam Fulmine sustulerit caduco, H. Hic genus antiquum terræ Titania pubes Fulmine dejecti fundo volvuntur in imo. V. Concitate iratus validos Titanas in arma. O.

TITAN [Pro Sole. **TITANIS & TITANIYA**. Pro Lunâ. PHR. Noctemque fugas ore decoro Fervide Titan. S. Laxavit ardens fervidum Titan diem. S. Quam cum perpetuo vestivit lumine Titan. O. Calidum Titana recepit. Ph. Dumque ibi perluit solitâ Titania lymphâ. O. i. Phæbe. Lucentemque globum Lunæ, Titanique astra. V. (Vide SOL, LUNA, ASTRA.)

TITHONŪS, ī. *Laomedontis filius, cujus formâ insigni capta Aurora, eum rapuit; ex eoque Memnonem habuit. Ad tantam devenit senectutem, ut vita radio in cicadam verti voluerit. PHR. Ut non Tithoni spernens Aurora senectam, Desertum eoa passa jacere domo est. Illum sæpe suis decedens fovit in ulnis. Pr. Cui majora senis Titoni gaudia vivi, Quam gravis amisso Memnone luctus erat. Pr. Tithoni croceum linquens Aurora cubile. V. Occidit & Pelopis genitor convulsa Deorum Tithonumque remotus in auras. H. Tithonia conjux. O. Senectus. St.*

TITHYMALŪS, ī, m. Col. [Fruticis genus] *Tithymale,*

TITII, ōrūm. *Apollinis Sacerdotes. PHR. Septemvirque epulis festus, Titique sodales, &c. L. Titii aves. VAR. Dicebantur quas Titii augures observabant.*

TITILLATIŌ, ōnis, f. *Cic. & TITILLATŪS, ūs, m. *Pl. Chatouillement.**

TITILLŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Proprie risum vel invito excitare contactu certæ corporis partis.] *Chatouiller. Et quæ Titillare magis sensus quàm lædere possunt. Lr. Sed blando affrictu titillatura volentem Molliter illecebras deliciosa dabas. (Saut. de Muscâ.)*

TITILLARE [Per transt. ad animum pro obllectare, allucere] *dēmūlcērē. Chatouiller. PHR. Præterea ne vos titillet gloria. H. Titillans assentator. Cic.*

TITIŌ, ōnis, m. Col. [Lignum adustum] *Un Tison. PHR. Te quoque sæve Dria circum caput igne torato Insequitur. O. Occupat os flammis: illi ingens barba reluxit. V.*

TITUBANTĒR, Adv. *En chancelant, en tremblant, Titubanter loqui. Cic.*

TITUBATIŌ, ōnis. *Cic. & TITUBANTIYA, æ; f. *Sue. Manque d'assurance, begaïement.**

TITUBŌ, ās, āvī, ātūm, ārē, *Chanceler. Syn. Lābāscō, libō, nūtō, vācillō. PHR. Ille mero somnoque gravis titubare videtur. O. Haud aliter titubat, quàm si mera vina bibisset. Q. Vestigia presso Haud tenuit titubata solo; sed pronus in ipso Concidit immundoque fimo sacroque cruore. V. Blæsis atque mero titubantibus. J. Valido titubantia vino Membra mover; dubii stantque labantque pedes. O. Cui titubat multo linguaque mensque mero. Pes titubat dubioque tremunt vestigia lapsu. Saut. Vadit incerto pede. S. Lapsantem & dubios nitenti cuspide gressus Firmantem. Vida Præpediuntur Crua va-*

cillant. *Lr.* Sustinet & ferulâ titubantes ebrîus artus. *O.* Cave ne titubes mandataque frangas. *H.* Mente & linguâ titubante *Cic.* Loqui Titubante linguâ. *O.*

TITÛLÛS, *i. m.* [Quod itatuz, libro, aut cuius operi ad ejus cognitionem superſcribitur.] *Titre.* *Epit.* Illuſtris, cèlebris, ſupêrbus, victûrus, magnificûs; cādûcûs, lēvis, inānis. *Syn.* Mōnūmētum, cārmēn. *Phr.* Titulis decorare ſepulchrum. *Sil.* Titulo ſignetur imago. *O.* Stupere in titulis & imaginibus *H.* Legerat hujus amor titulum nomenque libelli. *O.* Deve tribus libris, titulus quos ſignat amorum, Elige. *O.* Dant munera templis Addunt & titulum : titulus breve carmen habebat. *O.* Inſcripti dominam titulis majoribus urbem. *Sant.* Trabeata per Urbes Oſtentatur anus, (*i. Conſul Eunuchus*) Titulumque effeminat anni. *Cl.* Inter & Ægidas mediâ ſtatuaris in Urbe. Magnificus titulis ſtet pater ante ſuis. *O.* Tu ramen hunc (*librum*) fieri ſi mavis Regule primum Unum de titulo tollere iota potes. *M.*

TITÛLÛS [per tranſl. à ſuis vel avorum ſtatuis & inſcriptionibus. Pro honore & dignitate.] *Dignité, honneur.* *Phr.* Titulis illuſtris avorum. *L.* At tua proſequimur ſtudioſo pectore Cæſar Nomina; per titulos ingredimurque tuos. *O.* Proque tot annorum curis, quas anxius egi Hunc titulum meritis penſandum reddite noſtris. *O.* Quid facilem titulum ſuperando quæris inertes. *O.*

TITÛLÛS. [Pro prætextu] *Prétexte.* Excusare ſe aliquo titulo. *Paul. Jur.*

TITYÛS *Jovis ex Elvra filius, quem cum Jupiter, ob iram Junonis, in terrâ occultaffet, creditus eſt terra filius. Latona amore captus, ejus pudicitiam tentavit: quapropter ab Apolline ſagittis conſoſſus eſt, & ad inferos detrufus, ubi vultus jecur ejus renaſcens corrodit. Nec non & Tityi terræ omnipotentis alumnus. Cernere erat, per tota novem cui jugera corpus Porrigitur; toſtroque immanis vultus adunco Immortale jecur tundens, fœcundaque pœnis Viſcera rimaturque epulis, habitatque ſub alto Pectore; nec fibris requies datur ulla renatis. V. Viſcera præbebat Tityus lanianda; novemque Jugeribus diſtractus erat. O. Quid dicam Tityon, cujus ſub vulture fœvo Viſcera naſcuntur gravibus certantia pœnis. Cl. Sic inconſumptum Tityi ſemperque renaſcens, Non perit, ut poſſit ſæpe perire, jecur. O. Jugeribusque novem qui ſummus diſtat ab imo Viſceraque affidue debita præbet avi. O. Porrectuſque novem Tityus per jugera terræ Affiduas atro viſcere paſcât aves. T. Præbet volucris Tityus æternas dap. S. Incontinentis nec Tityi jecur Relinquit ales. H. Quin & Ixion-Tityuſque vultu Riſit invito. H.*

TMOLÛS, *i. m.* *Mons Lydia croci & vini feraciſſimus. Phr.* Riger arduus alto Tmolus in aſcenſu, clivoque extenſus utroque, Sardibus hinc, illinc parvis finitur Hypæpis. *O.* Nonne vides croceos ut Tmolus odores, India mittit ebur. *V.* Deſeruere ſui nympha vineta Timoli. *O.* Africa quor ſegetes, quot Tmolia terra racemos, &c. *O.*

TÖCÛLLIÖ, *önis, m. Cic.* [è Græco. Fœnerator] *Usurier.*

TÖFINÛS, *ä, üm. Plt. de Tuſ. Töfacëus, ä, üm. Plt.* [Toſo ſimilis] qui reſſembie au Tuſ.

TÖFÛS, *i. m.* [Genus lapidis aſperi] *du Tuſ, Epit.*

Scäber, lēvis, exëſus, aridûs, ärënösûs, jëjünûs. Phr. Et Toſus ſcaber, & nigris exefa chelidris *Ter. ra. V.* Arria toſis ſtruëta. *O.* Antra laqueata toſis & pumice. *O.*

TÖGÄ, *æ, f.* [Veſtis Alba & longa, geſtamen Romanorum civium proprium. Varia erat toga pro vario hominum ſtatu.] *Toge, ou Robe des anciens Romains. Epit.* Römânâ, Añſônîâ, lōngâ, flüēns, lâxâ, ürbânâ, pâcificâ *Phr.* Videſne ſacram metiente te viam Cum bis ter ulnarum togâ? Ut ora verat huc & huc euntium Liberrima indignario. *H.* Toga radiante decorus. *Cl.* Et fluit effuſo cui toga laxa ſinu. *T.* Arcta decet ſanum comitem toga. *H.* Attrita veniet ſportula ſæpe togâ. *M.* Tempore quo primum veſtis mihi tradita pura eſt; Jucundum cum ætas florida ver ageret. *C. Toga virilis, ſeu pura ſumebatur peractis vita annis 17. Latiâque micantem Loricam mutare togâ. Cl.* Quem non corrumpit pubes effraena, novæque Libertas properata togæ. *Pap.* Ruſticius tonſo toga deſluit & male laxus In pede calceus hæret. *H.*

TÖGÄ pro pace ſumitur; *Romani enim togam in pace, chlamidem verò in bello ſumebant.* Dubium eſt togæne an bello præſtantiot fuerit. *Pli.* **TÖGÄ** meretrices adulterii damnata ſublata ſtolâ, uti cogebantur, ut à matronis diſcernerentur. *Phr.* Damnetur, ſi vis, etiam Carphinia; talem Non ſumer damnata togam. *J.* In matronâ peccetſe togatâ. *H.* **TÖGAM**, Cujus rarior erat uſus, Ferre tenebantur clientes & ſalutatores. *Phr.* Mane vel à mediâ nocte togatus ero. *M.* Lis nunquam, toga rara, mens quieta. *M. i.* raro circumſpectare Potentiorum limina.

TÖGÄTÛS, & TÖGÄTÛLÛS, *ä, üm. dim.* [Togâ indutus.] *Vêtu d'une longue robe à la Romaine. Phr.* Romanos rerum Dominos gentemque togatam. *V.* Ridetque togarus Miles & in mediis effulget Curia Caſtris. *Cl.* **TÖGÄTI** dicebantur Romæ qui viros primarios in forum deducebant, domumque deinde reducebant. *Phr.* Reſpicit... an tibi ſervi Oſto, decem comites poſt te; an ſit ſella, Togati Ante pedes. *J.* Ante ambulones & togatulos inter. *M.* Togatus grex. *M.* Quid faciet pauper cui non licet eſſe clienti: Dimiſit noſtras purpura veſtra togas. *M. i.* Purpurati togatis ſucceſſere. Officium illud deducendi civitatis Principes vocabatur *Opera togata.* Exigis à nobis operam ſine fine togatam: Non eo; Libertum ſed tibi mitto meum. *M.* **TÖGÄTÄ** militia. *O.* [Metaph. i. forum.] *Le barreau.* Nec enim, ſi bella quierunt, Occidit & virtus: licet exercere togatæ Munera militiæ; licet & ſine ſanguinis hauſtu, Mitia legitimo ſub judice bella movere. *O.* **TÖGÄTÆ** comediar. *i. ſecundum ritus Romanorum ſcriptæ; vel in togâ exhibita. TÖGÄTÄRIÛS, ii. Sue.* [Togatarum comædiarum ſcriptor.] *Qui ſait des Comedies dont les Acteurs ſont habillés à la Romaine.*

TÖLÛNTÛM, *i, n. Plt.* [Urbs Italiæ in Piceno.] *Tolentin.*

TÖLÛRÄBYLIS, *ilë.* Supportable, paſſable. *Synt.* Tolerabile regnum, fœnum, exemplum. *Cic.*

TÖLÛRÄBYLITER, *iüs. adv.* D'une manière ſupportable. Dolores pati tolerabilius. *Cic.*

TÖLÛRÄNTÛR, *iüs, iſimë. adv.* *Cic.* Patiemment.

TÖLÛRÄNS, *ändis, iör, iſimûs. Cic.* Endurant, quæ

souffre, qui supporte. Tolerantissimus penuriae. Col. (Vide PATIENS.)

TOLÉRANTIA, æ. & TOLÉRATYŌ, ōnis, f. *La patience avec laquelle on supporte.* Tolerantia doloris. Quin. PHR. Durum Patientia corpus Instruit, ut nulli cupiat cessasse labori. Cl.

TOLERO, ās, āvi, ātūm, ārē. *Supporter, souffrir.* SYN. Patiōr, ferō, pēferō, pēpētiōr. PHR. Quā nunc arte graves tolerabis inutilis annos. M. Sub te tolerare magistro Militiam & grave Martis opus. V. Tolerare mala, dura. S. Hyemem, laborem, sitim. Cic. His ego non possum durare querelis. (Vide PATIOR.)

TOLÉRARE. [Pro sustentare.] *Soutenir.* PHR. Cui tolerare colo vitam, tenuique Minervā. V.

TOLLŌ, is, sustulī, sublātūm, ērē. *Lever, élever.* SYN. Attollō, extollō, effērō, evēhō. PHR. Ter acutum sustulit ensē: Ter male sublato decidit ensē manus. O. Tollit humo saxum. O. Corpus in auras tollere. O. Sustulit ad proceres oculos. O. Ac se tollere humo, rectoque assistere Trunco. O. Erectos ad sidera tollere vultus. O. Nummus & à pleno tollatur semper acervo. J. Cum Dea se paribus per cælum sustulit alis. V. Fluctus ad sidera tollit. V. Se sustulit arbor. V. Clamor se tollit ad auras. V. Tollere cornua. H. Tollere in crucem. Liv. In currum Cic. Tollere cachinnum, risum. Cic. Equa tollit hinnitum. H. Tollere querelam. Lr. Tollenemque minas, & sibila colla tumentem. V. Sustulit exutas vinclis ad sidera palmas. V. Attollere molem Arboribus textis cæloque educere iussit. V.

TOLLĒRE. [Pro auferre, removere, detrāhere] *Emporter, ôter.* PHR. Tollite cuncta inquit, cæptosque auferte labores: Arma viro facienda, &c. V. Tollere hæc aranea quantulum esset laboris. Ph. Tolle puer calices. M. Jubet sublata reponi, Pocula. V. Ab illo Tolle manus. O. Ipsosque nefasque Sustulit. O. Sublatis aperire dolis. V. Sublato errore. L. Tolle moras. O.

TOLLĒRE, [Pro è medio auferre, occidēre, delēre extinguerē.] *Tuer, abolir, ruiner.* PHR. Tollere aliquem ferro, veneno. Cic. Tollere urbem, legem. Cic. Virtutem... Sublatam ex oculis quærimus invidi. H. Differtur nunquam, tollitur omnis amor. Pr. Quis neget Æneæ magnā de stirpe Neronem: Sustulit hic matrem: sustulit ille patrem. TRANQ. i. Nero occidit. Æneas portavit. (Vide OCCIDO.)

TOLLĒRE animum. Liv. S'enorgueillir. TOLLĒRE se, tollere aliquem. Elever, faire honneur. PHR. I! nunc? tolle animos; & tecum finge triumphos. Pr. Tentanda via est, quā me quoque possim Tolle humo, victorque virūm volitare per ora. V. Ultro animos tollit dictis. V. Daphnimque tuum tollemus ad astra. V. (Vide SUPERBIO. ANIMUS. animos tollere.)

TOLLĒRE. [Pro sumere.] *Prendre.* PHR. Cum fluere Lutulentus, erat quod tollere velles. H. (Vide ACCIPIO.) TOLLĒRE. [Pro nutrire, educere, alere.] *Tollebant enim veteres pueros quos alere volebant, alios exponebant, abiciebantque.* Nourrir, élever. PHR. Puerum furtim tollere. V. Quidquid peperisset decreverunt tollere. Ter. Mæonio regi quem serva Licinia furtim Sustulerat. V. (Vide ALIO. EDUCO.)

TOLŌSA, æ, f. [Narbonensis Galliae urbs nobilissima.] *Toulouſe.* PHR. Coctilibus muris quam circuit

ambitus ingens Perque latus pulchro prælabitur amne Garumna... Sic turribus altis Ardua, ut aëreas intrent Fastigia nubes. Auf.

TOLŌSATES, ūm. & TOLŌSANŪS, ā, ūm. *De Toulouſe.* Tolosatum fines. Cas. Tolosas caesus. M. Tolosanum aurum, de cuius raptu habita Romæ quaestio. Cic.

TOLUTARIŪS Equus. Sen. [Quasi volutarius, à pedum volubilitate dictus.] *Cheval qui va l'amble, qui va bien le pas.*

TOLUTIM incedere. Var. [De Equo.] *Aller l'amble.*

TOMACŪLUM. J. & TOMACLUM, ī, n. M. [Edulium ex porcina carne minutatim concisā immixtis pipere, Aniso, &c.] *Saucisse, Cervelat, &c.* PHR. Extā & candiduli divina tomacula Porci. J. Quod fumantia qui tomacula raucus Circumfert tepidis coqus popinis. M.

TOMENTUM, ī, n. Var. Lana brevis & concisa, quæ ex vestibus à fullone detrahitur. [De la bourre.]

TOMENTUM Per trans. dicebatur id omne quo culcitra fasciebantur, ut palea, foenum, filia, &c. Tomentum concisa palus Circense vocatur: Hæc pro Leuconio stramina pauper emit. M. Circense dicitur, quia sternebatur in Circo, ubi quiescerent pauperes.

TOMEX, icis, f. [Restis cannabo impolito & sparto tortā.] *Corde.* Tomice palmeā aut juncēā ligato. Col.

TOMŌS, ī, f. & TŌMI, ōrūm, m. Urbs Ponti nota exilio Ovidii. Inde Tomos dictus locus est; quia fertur in illo Membra soror fratris consecuisse sui. O. Tomi enim Græcis incisio dicitur. Ad urbem, Offensi quō me contulit ira Dei. O.

TOMITANŪS, ā, ūm. De Tomes. PHR. Naso Tomitanæ jam non novus incola terræ. O. Cum maris Euxini positos ad lava Tomitas. O.

TOMŪS, ī, m. [Fragmentum libri.] *Un tome, un volume.* PHR. Scriptura quanti constet & tomus vilis. M.

TOMYRIS, is. Regina Massagetarum in Scythiā, à quā victus & occisus est Cyrus. PHR. Nec quā regna vago Tomyris finivit Araxe. T.

TONDĒŌ, ēs, tōtōndī, tōnsūm, ērē. & TŌNSYTŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Freq. PLA. Tondre, couper court, raser.* SYN. Attōndēŏ, derōndēŏ, sēcŏ, rēsēcŏ, rādŏ. PHR. Aut tondet infirmas oves. H. Nunc lætus in umbrā Tondebat niveæ splendentia vellera lanæ. Sil. Barbas incanaque menta Cynipii tondent Hirci, setasque comantes. V. Nocte arida prata Tondentur. V. Tunc stringe comas (Arborum) tunc brachia rōnde. V. Nivei tondent dumeta juveni. V. Et violas tondere manu. Pr. Tondentur Cythiis. V. Ex uno pecudes tondentes gramina campo. Lr. In tua nec tonsas ferre sepulchra comas. O. Longos ferro refecare capillos. O. Aurea Phrixæ terga revulsi ovīs. O. Nunc tuum cinerarius tondet os. C. Vix tangente vagos ferro refecare capillos. M. Doctus & hirsutus excoluisse genas. Quem pater aonias reduncem tondebat ad aras. V-F. Peregrini enim alebant barbam. Jam mihi nigrescunt tonsā sudaria barbā. M. Pars maxillarum tonsā est tibi, pars tibi rafa est: Pars vulsa est; unum quis putet esse caput. M. Tonsæ lanæ. H. Myrthi. Quin. Comæ. V. Tonsæ valles. V. i. arboribus nudata.

TŌNĪTRŪ, ū, n. ind. & TŌNĪTRŪS, ūs, m. O. &

TÖNİTRÜUM, ūi, n. & **TÖNATİÖ**, ōnīs. *SEN. Le tonnerre.* *EPIT.* Rāucūm, tērrificūm, sōnōrūm, hōr-
risonūm, hōrrēndūm, tērrībilē, dirūm, rēbōāns,
hūlēcūm, āctīvūm, rēpētīnūm, īngēns, cōrūscūm,
cōmmōtūm, vāgūm, vāltūm, dispōsūm. *SYN.* Aethē-
rēus sōnītūs. *S.* Frāgōr, rūmūltūs. *O.* Ōlūmpī sōnī-
tūs. *V.* Caeli murmur. *V. PHR.* Humanas motura to-
nitrua mentes. *O.* Fractaeque tonitrua nubis. *Pr.* Nec
placido commota tonitrua caelo. *Sil.* Fulgorem cerni-
mus ante Quam tonitrum accipimus. *Tr.* Ut cum
fulminibus permista tonitrua mundum Terrificant;
summiq; labat domus alta parentis. Qualemve so-
num, cum Jupiter atras Increpuit nubes, extrema
tonitrua reddunt. *O.* Caeli tonantis vastificus fragor
Implebat aures. *Buch.* Quaque movent humiles au-
dita tonitrua mentes. *Vida.* Et volucrum strepitu
quadrigarum Incussus aether, pigra tonitrua, &
Immugientium fulmina nubium Trifidulis dejecta
flammis. *Sarb.* Quantus ab aethereo personat axe fragor.
O. Ingens fragor aethera complet. *V.* Vidistis
tonitrua percussere caelo. *Pr.* Ruptusque fragore
Horrissono polus. *Sil.* Tonitru tellus concussa. *Tr.* Ter-
rificique ruunt tonitrus. *V-F.* Fracto displosa toni-
trua caelo. *Pont.* Tonitru cum supra corusco Ignea ri-
ma micat. *V.* Dum flammis Jovis & sonitus imitatur
Olympi. *V.* Et gravis aethereo venit ab axe fragor.
O. Magno misceri murmure caelum Incipit. *V.* To-
nitru quatuntur caerulea caeli. *Tr.*

TÖNİTRÜS causa & descriptiones. Principio tonitru
quatuntur caerulea caeli, Propterea quia concurrunt
sublime volantes Aetherae nubes, contra pugnantibus
ventis, Nec fit enim sonitus caeli de parte serenae;
Verum ubicumque magis denso sunt agmine nubes.
Tam magis hinc magno fremitus fit murmure saepe ..
dant etiam sonitum patuli super aquora mundi
Carbasus ut quondam magnis intenta theatri Dat
crepitum, malos inter iactata trabesque; Aut ubi
suspendam vestem chartasque volantes Verberibus
venti versant, planguntque per auras, .. Interdum
percussa fuit petulantibus eurus ... Hoc etiam pacto
tonitru concussa videntur Omnia saepe gravi treme-
re, & divulsa replete Maxima dissiluisse capacis
moenia mundi, Cum subito validi venti contexta
procella Nubibus intorsit sese, conclusaque ibidem
Turbine versanti magis ac magis undique nubem
Cogit, uti fiat spisso cava corpore circum. Post ubi
commovit vis ejus & impetus acer Tum perterri-
crepo sonitu dat mixta fragorem: Nec mirum, cum
plena animae vesicula parva Saepe ita dat pariter
sonitum displosa repente. Est etiam ratio cum venti
nubila perflant, ... scilicet ut sylvam perflant cum
flamina Cauri Dant sonitum frondes, &c. ... Sunt
etiam fluctus per nubila, qui quasi murmur Dant...
fit quoque uti e nube in nubem vis incidit ardens
Fulminis; haec ignem si multo humore recepit. .. ut
calidis candens ferrum est fornacibus olim Stridit; sic
... Denique saepe gelu multus fragor, atque ruina Gran-
dinis, in magnis solitum dat nubibus altè: Ventus
enim cum confertit, franguntur in arcum Concreti
montes nimborum, & grandine misti ... Fulgit item,
nubes ignis cum semina multa Excussere suo con-
cursu; seu lapidem si Percutiat lapis, aut ferrum...
sed tonitru fit uti post auribus excipiamus Fulge-
re quam cernant oculi: quia semper ad aures Tar-

dus adveniunt quam visum quae moveant res. *Tr.*
Quem gravis insequitur sonitus displosa repente
Opprimere ut caeli videantur templa superne. Inde
tremor terras graviter pertentat; & altum Murmu-
ra percurrunt caelum; nam tota ferè tum Tempe-
stas concussa tremit, fremitusque moventur. *Tr.*

TÖNÖ, ās, ūi, itūm, & āvi, ātūm, ārē. *Tonner.*
PHR. Caelum tonat omne fragore, tumultu. *V.* Caeli
genitor de parte serenae Intonuit. *V.* Porta tonat ca-
li. *V.* Tonuit ex alto. *S.* Concussi tremuere poli.
Intonuere poli, & crebris micat ignibus aethet. *V.*
Toto sonuerunt aethere nimbis. *V.* Subiroque fragore
Intonuit laevum. *V.* Iterum fragor intonat ingens. *V.*
Et vaga late... moto strepuere tonitrua mundo.
Sil. Et tonat ignaro caelum Jove. *L.* Tellus Contre-
mit; & magnum percurrunt murmura caelum. *Tr.*
Nubila cum tanto quaterentur pulsa fragore. *Manil.*
Tempestas sine more furit, tonitruque tremiscunt
Ardua terrarum & campi. *V.* Concurribus insonat
aether Exiliuntque cavis elisi nubibus ignes. *O.* Va-
sto pariter ruit igneus aether Cum tonitru. *V-F.*
Tonitru caelum tellusque tremiscit. Fruit igneus
aether Cum sonitu. Vibratus ab aethere fulgor
Cum sonitu venit; & ruere omnia visa repente. *V.*
Tonitru quatuntur caerulea caeli. *Tr.*

TÖNÄRĒ. [Pro tonitru movere.] *Faire gronder le tonnerre.* *PHR.* Sic Pater omnipotens caelo ter clarus
ab alto Intonuit; radiisque ardentem lucis & auro
Ipse manu quatiens ostendit ab aethere nubem. *V.*
Namque diespiter Igni corusco nubila dividens
Plerumque per purum tonantes Egit Equos volu-
cremque currum. Quo bruta tellus & vaga flumina,
Quo Styx & invisi horrida Tanari Sedes concutitur.
H. Tonitru malus aethera frangit Jupiter; assiliunt
nubes; & fulgure clara Astra patent. *St.* Tonitru
caelum omne ciebo. *V.* Terrasque fretumque Con-
cutiens tonitru. *Sil.* Rapidis qui tonat altus equis. *O.*
Caelique serena Concutiat sonitu. *Tr.* Bis pater in-
tonuit geminato fulmine. *Sil.* Terrifico quatunt soni-
tu caelestia templa. *Tr.* Nunc ubi detonuit, strepi-
tuque exercuit orbem. *O.* An te genitor cum fulmina
torques Nequicquam horremus; coecique in nubi-
bus ignes Terrificant animos, & inania murmura
miserent. *V.* Nec saevus ignis, nec tremendo Jupi-
ter ipse ruens tumultu. *H.* Tonitrus agis, & mea ful-
mina torques. *St.* Cuncta sonoro Concutiens toni-
tru. *Cl.* Deus quo territa tellus Concutiente tremit,
montes tangente vaporant, Fumifera trepidum ne-
bulâ testante pavorem. *Buch.*

TÖNÄNS, āntīs. *Jovis nomen.* *PHR.* Germana To-
nantis *Juno.* *O.* Magni testā tonantis. *O.* Ad pene-
trale Numae, Capitolinumque tonantem. *O.* Per la-
tium jurata Tonantem. *L.*

TÖNÄRĒ. [Metaph. Pro strepitum edere.] *Faire dis-
bruit.* *PHR.* Horrificis tonat Aethna ruinis. *V.* Eu-
rique Zephyrique sonat domus. *V.* Tympana tenta-
tonant palmis. *Tr.* Murmure jam saevo verberibusque
tonas. *M.* Haec ego non humili referam memoran-
da cothurno; Qualis Pindarico spiritus ore tonat.
Pr. Crines effusa sacerdos Tercentum tonat ore Deos.
V. Infano verba tonare foro. *Pr.* Quanto ore patris
laudes tonas. *Pl.* Proinde tona eloquio; solitum tibi.
V. Contremuit nemus, & sylvae intonuere profunda. *V.*
Armorum tonitru concussa est Daunja tellus. *Sil.*

TŌNSÆ, ārum, f. [Remi.] *Des avirons.* PHR. Et in lenro luctantur marmore tonsæ. V. Alit ubi suspensis siluerunt æquora tonsis. St. (Vide REMUS.)

TŌNSILYS, ille. *Que l'on tond.* Buxetum tonsile. M.

TŌNSILLÆ, ārum, f. Cic. [Glandulæ infra fauces.] *Les Amygdales.*

TŌNSŌR, ōris, m. *Barbier, qui rase.* **TŌNSTRIX**, iōis, f. Pla. & **TŌNSTRICULĀ**, æ, f. dim. Cic. *Une barbiere.* EPIT. Sōlēs, dēxtrē, āgilis. PHR. Tonsorem capiti non est adhibere necessum. M. Si curatus inæquali (i. qui inæqualiter tondet) tonsore capillos Occurri, ridēs. H. Lippis notum & tonsoribus. H. Quo tondente gravis mihi barba cadebat. V. Sed ista tonstrix, Amiane, non tondet... Quid ergo facit? radit. M. Caput tonsori committere. H. Sit coma, sit doctā barba resecta manu. O. Vix tangente vagos ferro refecare capillos. Doctus, & hirsutas excoluisse genas. M.

TŌNSŌRIŪS, ā, ūm. *De Barbier.* Tonsorius culter. Cic. *Un rasoir.* PHR. Tondendis hæc arma tibi sunt apta capillis, Unguibus hæc longis, utilis illa genis. M.

TŌNSTRINĀ, æ, f. [Locus in quo tonderi solet.] *Boutique de Barbier.* Vacuā tonsoris in umbrā Culltello proprios purgantem leniter unguēs. H.

TŌNSŪRĀ, æ, f. Col. & **TŌNSŪS**, ūs, m. Pla. *L'action de raser, de tondre.* SYNT. Tonsura lanæ. Var. Tonsura tempus. Col. Tonsura vitis. Plī. PHR. Nec mala deformat rigidos tonsura capillos: Sit coma, sit doctā barba resecta manu. O. Incomptis brevior mensura capillis. O.

TŌNŪS, ī, m. Vit. [Latine sonus.] *Ton de musique.*

TŌPAZIŪS, ū, f. Plī. *Une Topaze, pierre précieuse.* (Vide GEMMA.)

TŌPIŪM, & **TŌPIARIŪM**, ī, n. [Opus ad hororum decorem ex Buxo aliāve arbore, ejus natura sequax & flexibilis est.] *Figures que les Jardiniers font représenter à des arbrisseaux en les taillant.* Habentem per topia Trojanas pugnās, Ulyssis errationes, &c. Vir. [Hæc aliaque, quæ memorat Vitruvius, cum per frutices exhiberi nequeant; Topium debet præterea significare aliquod picturæ vel texturæ genus, quo loca & regiones repræsentantur.] *Des paysages.*

TŌPIARIĀ, æ, f. Cic. [Ars topiarium faciendi.] *L'art de faire des paysages, ou des ouvrages de verdure.*

TŌPIARIŪS, ī, m. *Qui fait des paysages, qui les peint, ou qui les représente sur des tapisseries.* *Jardinier qui fait représenter aux arbrisseaux diverses sortes de figures.*

TŌPICĀ, ōrum, n. & **TŌPICE**, ēs, f. Cic. [Aristotelis liber. Ars inveniendorum argumentorum.] *Les Topiques.*

TŌPŌGRĀPHIĀ, æ, f. Cic. [locorum descriptio.] *Topographie.*

TŌRĀL, ālis, n. [Tori operimentum.] *Converture de lit.* PHR. Ne turpe toral, ne fordida mappa. H. Vestibus hunc (lectum conviviū causa) velant quas non nisi tempore festo Sternere confuerant. O.

TŌRCŪLĀR, āris. Col. & **TŌRCŪLŪM**, ī, n. Var. [Machina premendis uvis apta.] *Un pressoir.* PHR. Et prælo domitam Caleno Tu bibes uvam. H.

TŌRCŪLĀR, & **TŌRCŪLARIŪM**, ī, n. Cato. [Locus in quo premuntur uvæ.] *Le pressoir, le lieu où l'on presse la vendange.*

TŌRCŪLARIŪS. Col. & **TŌRCŪLŪS**, ā, ūm. Var. [Quod ad torcular pertinet.] *De pressoir.* Torcularia vasa. Cato. Cella. Col. Torculus funis. Cato.

TŌRCŪLARIŪS, ī, m. Col. [Qui premit uvas, oleas, &c.] *Qui travaille à presser.*

TŌREŪMĀ, āris, n. [Latine opus cælatum.] *Vase orné de graveures.* PHR. Artis Phidiacæ toreuma clarum. M. Plebeia toreumata vitri. M.

TŌRMĒNTŪM, ī, n. *Tourment, torture, supplice.* EPIT. Dirūm, sēvūm, crudelē, horrēdūm. SYN. Supplicium, pœnā, cruciātus. PHR. Invidiā Sicali non invenere tyranni Tormentum majus. H. Tu (Amphora) Lene tormentum ingenio admoves Ple. rumque duro. H. Cruciatuque duris Corpora tormentis. O. Exigis ut nulli gemitus tormenta sequantur. O. **TŌRMĒNTŪM**. *La question.* PHR. Verberibus, igne, morte, cruciatu eloqui Quodcumque celas adiget invitum... dolor imo pectore condita arcana eruet. Necessitas plus posse quam pietas solet. S. Coacta dices sponte quod fari abnuis. S. Verberum vis extrahat Secreta mentis. S. Flamma excutit fidem. S. Per tam cruentas vias vera quætere. S. (Vide Pœna.)

TŌRMĒNTŪM bellicum. [Omnis machina faxa, tela, & id genus varia torquens.] *Machine de guerre à jeter des pierres, des dards, &c.* EPIT. Mūralē, ingēns, impictūm, fulminēum, martiūm, māvortūm, horrīdūm, vālidūm, immānē. SYN. Balistā. PHR. Fulminis in morem aut tormento ponderis acti. V. Murali concita numquam Tormento sic faxa fremunt nec fulmine tanti Dissultant crepitus. V. Fulmineo validos quæ dejicit impete muros. Non illum incompacta moverent Tormenta. St. Et terque quaterque roratarum Mittit in Euboicas tormento fortius undas. O. (Vide BALISTA.)

TŌRMĒNTŪM bellicum. *Un canon.* PHR. Ænea mille Hostis in occursum tormenta tonantia rippis. Rna. Pars ærea plaustris Fulmina convolvunt. Rna. Centum ara tonantia flammis Proruerant muros. Com. Et festas tormenta vomunt per inania flammās. Machina terrifico cum fulminat ænea bombo. Mir. Horrifico simulante tonitrua bombo. Mant. Pars tonat, & raucis jacit ænea fulmina bombis. Mant. Fulmineosque Jovis tonitrus imitatus & arma. Tormento muros & magnas diruit urbes. Frac. Pulveris simulant dum rauca tonitrua flammis, Martiaque artificii fulmina nube ruunt; Attonitis pelagi genitor Neptunus ab undis Sulphureo afflatus fulsit igne caput. Sarb. Ter fœta nubes grandine aheneo Flammisque nudum depluit in caput. Com. Qualiter ære cavo dum sulphure pascitur atro Inklusus, magis arque magis furit acrior ignis, Moliturque fugam, nec se capit intus anhelans: Tum piceo disclusa volat glans ferrea fumo. Fit crepitus: credas rupto ruere æthere cælum. Jamque illa & turres procul ecce stravit & arces: Corpora & arma jacent latē, & via facta per hostes. Vida. Horribilis facies armorum, & fœta procillis Fulmina, & alatae portantes funera glandes, Ignivomæ glandes persuræ incendia latē, Torvi Brontis opus. Sant. Et nova tartareis fabricata incudibus arma. Sant. Seu fulminantis

fulminantis diruta molibus Castella densis bella tonitruis Emoluntur, cum caduco Moenia concutuntur igni. *Sarb.* Non sulphuratis foeta tonitribus Tormenta. Tormentaue pergit in hostem Eminus, atque iras exonerare suas. Machina detonuit; pila fulminis impete venit. *Hofe.* Jamque displosæ ratibus paratis Depluunt glandes; resonant fragore Vasta ferali fœta, terribisque Intonat æther. Abditam pestem vomit ac rubenti turbine, &c. Missiles ferri massas. Tormentum figere ahenum, Quod tonitru horribifico magnas stercenaria turres Ardua fulmineo jaculetur saxa rotatu. *Pol.* Fistulaque horribili procul absit ahenea bombo. *Vida.* Continuo cava terrificis horrentia bombis Æra, & flammiferum tormentum imitantia fulmen. Corripiunt . . . salicem cineres, sulfūque, nitrūque, Materiam accendunt servatā in reſte favillā. Fomite correpto diffusa repente furit vis Ignea circumſepta, simulque cita obijce rupto Intrusam impellit glandem: volat illa per auras Stridula . . . magno micat ignibus aer Cum tonitru, quo silva omnis, ripaque recurvat Et percussa imo sonuerunt æquora fundo. *Frac.* Attonito volitans postquam insultavit Olympo Dans stragem latè cum rumpitur ignea moles. . . (*Une Bombe*) Nova machina belli Ad nutum jaculantis inevitabile fulmen Jussas mille neces & mille incendia spargit. . . Omnia vastantur: tellus rubet omnis, & horret Strata cadaveribus . . . Hinc montes reboare, &c. *Sant.*

TORMINĀ, ūm, n. *Cel.* [Genus morbi quo torquentur intestina.] *Dysenterie, tranchées.*

TORMINOSUS, ā, ūm, Cic. *Suſet à la dysenterie,*

TORMINALIS, āle. *Pli.* [Quod infert tormina.] *Qui cause la dysenterie.* Torminalia sorba. *Cel.*

TORNŌ, ās, āvi, ātūm, āre. *Cic.* [Torno polire.] *Tourner, faire un ouvrage au tour* *PHR.* Bis terque expertum frustra delere jubebat Et malè tornatos incudi reddere versus. *H.*

TORNUS, ī, m. [Instrumentum fabrilē quo ligna, Ebur, &c. tornantur & poliuntur.] *Un tour.* *PHR.* Lenta quibus (*poculis*) torno facili superaddita vitis. *V.* Aut torno rasilē Buxum *V.*

TORNUS, *Metaph.* Pro labore poliendis *versibus adhibito.* *PHR.* Angusto versus includere torno. *PR.* *i. miſeres seu elegos versus scribere.* Hinc exornata figuris Advolat excusso velox sententia torno. *O.*

TOROSUS, ā, ūm. *Charu, musculeux.* *SYN.* Nervosus, læcētōsus, rōbūstus. *PHR.* Colla torosa Boum. *O.* Multūque torosa juvenus. *P.*

TORPEDŌ, inīs, f. [Genus piscis qui limo mersus, supra natantes pisces torpore quasi devictos devorat.] *La Torpille.* *PHR.* Quis non indomitam miræ torpedinis artem Audit, & emerito signatas nomine vires: Illa quidem mollis, seſnique obnixa natatu Reprat, & attritis vix languida serpit arenis. Sed latus armavit gelido natura veneno . . . Naturam juvat ipsa dolis; & conscia sortis, Utitur ingenio; longèque extenta per algas Hac confisa jacet: successu læta refurgit, Et vivos impune ferox depascitur artus. Si quando vestita cibus incautior æra Hauserit, & curvis franari senserit hamis; Non fugit, aut vano conatur vellere morſu: Sed propius nigre jungit se callida serax, Et meminit captiva sui, longèque per undas Pigra venenatis effundit flamina venis. Per sceram vis alta meat . . . metuen-

dus ab imis Emicat horror aquis, & pendula fila secutus Transiit arundineos arcano frigore nodos, Victicemque ligat concreto sanguine dextram. Damnosum piscator onus prædamque rebellem Jacat & amissā redit exarmatus habenā. *Cl.*

TORPEDŌ, inīs, f. & **TORPŌR**, ōris, m. *Engourdissement.* *EPIT.* Gravis frigidus, inēris, lentus, exanguis, ignāvus, enēvis, immōbilis, vēhēmēns, pigēr, mōllis. *SYN.* Stūpŏr, lānguŏr. *PHR.* Frigidus artus Alligat atque animum, subducto robore, torpor. *L.* Torpor gravis occupat artus. *O.* Membra novus solvit formidine torpor: Arrestaque horrore comæ. *V.* Gravi torpore mors devictum premit *S.*

TORPESCŌ, ēs, ūi, ēre, n. & **TORPESCŌ**, is, ūi, ēre, n. *Etre engourdi.* *SYN.* Stūpēŏ, stūpēŏr. *PHR.* Torpent ad prælia vires. *V.* Animoque & corpore torpet. *H.* Nec torpere gravi passus sua regna veterno. *V.* Torpuerant longā pectora nostra morā. *O.* Hyems frigore torpens. *Cl.* Conſertoque agmine Cervi Torpent mole novā (*nivis*) & summis vix cornibus extant. *V.* Gelu torpescunt membra. *S.* Trahens ægrè torpentia membra. *Sil.* Torpentes exhausto robore vires. Languida segnis Corpora torpor habet. Torpens malis rigensque, sine sensu feror. Abstulerat vires corporis ipse timor. *O.* Gelidus formidine sanguis Dirigit: cecidere animi. *V.* Et gelidum subito frigore pectus erat. *O.* Obstupere animi. *V.* Æneæ solvuntur frigore membra. *V.*

TORPIDUS, ā, ūm. & **TORPENS**, ēntis. *Engourdi.* Quod malum stupore torpidum defixit. *Liv.* Torpens obstupuit. *Cic.* Torpens hyems *Cl.* Amnis, lacus. *St.* Torpentia membra. *Sil.* Torpidus somno. *Liv.*

TORQUATUS, ī, *Cognomen Titi Manlii, ita dicti à Torque, quem occiso Gallo detraxerat.* Saxumque securi Aspice Torquatum, & referentem signa Camillum. *V.* Torquatique truces, animosæque pauperis umbra Fabricii. *Cl.*

TORQUATUS, ā, ūm. [Torque ornatus] *qui porte un collier.* *PHR.* Adfuit Aleſto brevibus torquata Colubris. *O.* Torquata Columba. *PR.* *i. quasi torquem collo gestans.*

TORQUEŌ, ēs, tōrſi, tōrtūm, ēre *Tordre, tourner, faire tourner.* *SYN.* Intōrquēŏ, flēctŏ, inſlēctŏ. *SYN.* Torquere os. *Cic.* Fusum. *Pli.* Cervicem, oculum. *Cic.* iter. *St.* Torquere in orbem. *Cic.* Torquere jus. *Cic.* *Per transl. pro pervertere.* *PHR.* Et bona bello Cornus, Itaræos Taxi torquentur in arcus. *V.* *i. Inſlētuntur.* Ferro torquere capillos. *O.* Igne comam torquet. *O.* Nauræ Adnixa torquent spumas. *V.* Remis torſit aquas. *O.* Torquet ab obscenis sermonibus aurem. *H.* Anguis flammantia torquens Lumina. *V.* Volubilibus squamosos nexibus orbes Torquet serpens. *O.* Proas ad littora torquent. *V.* Et flamina pollice torquent. *O.* Ad sonitum vocis vestigia torſit. *V.* Ubi maximus Atlas Axem humero torquet stellis ardentibus aptum. *V.* Qui terras & calum numine torques. *V.*

TORQUERĒ, [pio torquendo jacere.] *Jetter, lancer.* *PHR.* Lycio torquebat spicula cornu. *V.* Qui fulmina torques. *C.* Torquentur tela lacertis. *L.* Torquet tela manu. *O.* Valer in torquendo dextera pilo. *L.* Torquetque sonantia saxa. *V.* *i. trahit.* (*Vide Jaculor, Jatio.*)

TORQUERE, [Pro tormentum inferre, cruciare, vexare,] *Tourmenter, donner la torture, faire de la peine.* PHR. Invidiâ vel amore miser torquebere. H. Dicuntur multis urgere culullis, Et torquere mero quem perspexisse laborant, An sit amicitia dignus. H. Torqueri metu. O. Tua te libido torquet. Cic. Torqueri eculeo. Cic. Metu doloris. Cic. Distentis laxantur corpora nervis.

TORQUES & TORQUIS, is, m. f. *Un collier.* EPIT. Aurêus, gēmmêus, gēmmātus, divēs, coruscus, fulgēns, micans, tōrtus, nexūs, decōrtus, flexilis. SYN. Mōnīlē. PHR. Gallia crine ferox, evinctaque torque decoro. Cl. Nexis ornata torqueibus ara. V. i. coronis. Cervix cui lactea crines Accipit; & molli subnectit circulus auro. V. It pectore summo Flexilis obtortit per collum circulus auri. V. Circumdat bellica torque Colla. Sil. Torquis ab incisa decidit unca gula. Pr. Aurea marmoreo redimicula demitte collo. O. Fit tortile collo Aurum. V.

TORRENS, entis, m. [Aquæ pluviales collectæ] *Un torrent.* EPIT. Hybernus, subitūs, præcēps, mōn-tānus, fūrens, turbidus, frāgōsus, infrānis, sōnō-rūs, spūmētus, violētus, spūmāns, vëlōx, vōrticō-sus; tūmēns, tūrbulētus, rāpāx, tūmidus. PHR. Aut rapidus montano flumine torrens Sternit agras, sternit fata læta Bounique labores: præcipitesque trahit sylvas: super inficius alto Accipiens sonitum faxi de vertice Pastor. V. Fertur in arva furens cumulo; camposque per omnes Cum stabulis armenta trahit. V. Et defrenato voluntur in æquora cursu. O. Haud secus hyberno tumidus cum vortice torrens Saxa rotat, volvitque nemus, pontesque revellit: Frangitur objectu scopuli; quærensque meatum, Spumat, & illisâ montem circumtonat undâ. Cl. Torrentes immane fremant lapsisque minentur Pontibus, involvant spumoso vortice sylvas. Cl. Sic ego torrentem, quâ nil obstabat eunti, Lenius, & modico strepitu decurrere vidi: Ar quacunque trabes, obstructæque saxa jacebant, Spumeus, & fervens, & ab obice sævior ibat. O. Imbre rumens, succede meis, ait, inelyte tectis Cætopide, nec te committe rapacibus undis: Ferre trabes solidas, obliquaque volvere magno Murmure saxa solent. Vidi contermina ripæ Cum gregibus stabula alta trahi: nec fortibus illic Profuit armentis, nec equis velocibus esse. Multa quoque hic torrens nivibus de monte solutis Corpora turbineo juvenilia vortice merfit. O. Spatiosas explicat undas. O. Ut rapidus torrens, animos cui verna ministrant Flumina, & exuti concreto frigore colles. Exit Cum vagus in campos, frustra prohibentibus. i. obicibus, resonant permixto turbine tecta. St. Sed cum lapsus abrupta viarum Excepere tuos, pronisq; obfistere cautes Indignaris aquis, spumâ tunc astra laceffis. L. Qua saxa rotantia latè Inrulerat torrens arbusta-que diruta ripis. V. Infano contorqueus vortice sylvas. V. Multo imbre tumidus montis è fastigio Per confragosa saxa rupestque asperas Torrens ruebat, & rapaci vortice Secum trahebat Arbore, domos, greges. Com. Nivibus satur Exæstuant fræna licentiz Permisit, emovitque ripam. Særb. Qualis multo tumefactus ab imbre Dat sonitum saxis glomerato vortice torrens. Rap. Torrens infrænis ab alto Monte ruit. Rap. Ecce velut torrens undis pluvialibus

auctus; Aut nive quæ Zephiro victa tepente fluit, Per fata perque vias fertur, nec ut ante solebat Riparum clausas margine finit aquas. O. Aut ubi decursu rapido de montibus altis Dant sonitum spumosi amnes & in æquora currunt, Quisque suum populatus iter, medioque fragosus Dat sonitum saxis & toto vortice torrens, V. Cadit. Partesque lapsi montis exesas rapit. S. Parvus eras. Nunc ruis opposito nivibus de monte solutis; Et turpi crassas gurgite volvis aquas. . . . nomen habes nullum nivibus collecta caducis; Nec tibi sunt fontes, nec tibi certa domus. O. Nunc lapides adesos Stirpesque rapas & pecus & domos Volventis unâ, non sine montium Clamore vicinæque sylvæ, Cum fera diluvies quietos Irritat amnes. H. Eluvies tumidos stagnanti gurgite fluctus Extolli irritans, rauco concussa fragore Littora, vicinique sonant circum undique montes. Ruy. Velut amnis, imbres quem super notas aluere ripas. H. Avulsos Ornos & adesi fragmina montis Cum sonitu volvens fertur latrantibus undis. Sil. Spumea saxosis clamat convallibus undas. Sil. Nullus hybernâ nive Nutritus agros amnis everfos trahat. S. (Vide FLUVIUS. Fluvius inundans.)

TORRENS, entis, adj. [Rapidus, vehemens.] *Rapide, vehement, violent.* SYNT. Torrens oratio. Cic. Dicendi copia. J. Torrens verborum. Quia. PHR. Torrentem undam levis innatat alnus. V. Torrenti flumine mersus. O. Sermo Promptus & Isæo torrentior. J. Fortuna. Abstulit ingentes fato torrente ruinas. L. Torrentes sanguine campi. St.

TORREŒ, es, ūi, tōstūm, èrē. *Rôtir, brûler, faire brûler.* SYNT. Urtō, ādurtō, pērturtō, crēmō. PHR. Fruges . . . & torrere parant flammis & frangere saxo. V. Torrentur febribus artus. O. Subjiciunt verubus prunas & viscera torrent. V. Torret sitis ora. Pr. Torrentur viscera cæcis Ignibus. O. Torrete face mutuâ. H. Torrens sicientes Sirius Indos Ardebat. V. Agros torrentia sidera. H. Cum torrentissimus axis Incumbit terris. St. Et pice torrentes atrâque voragine ripas. V. Semina tosta. O. Tosta fruges. V. Caro tosta. O. (Vide URO.)

TORREFACIO, is, feci, factum, èrē. COL. *Faire secher, faire rôtir.*

TORRESCŒ, is, èrē. n. *être brûlé.* PHR. Ignibus impositum calidis torrescere flammis. Lr. Vide, vro, uri.

TORRIDUS, a, ūm. *Brûlé.* SYN. ūstus, ādūstus, pērtūstus, āridus, siccus, arēns. SYNT. Torrida aestas. V. Tellus. Lr. Torridus aestuat aer. Pr. Torridi fontes. Liv. Torrida gelu membra. Liv. i. Gelata. Macie Torridus. Cic. & Torrida semper ab igne Zona. V.

TORRIS, is, m. [Lignum ardens,] *un tison allumé.* EPIT. ardēns, rubēns, accēnsus, flammāns, ignētus, āmbūstus, fumāns, ātēr. SYNT. Tiritō. PHR. Hic torre armatus obulto. V. Funereum torrem medios coniecit in ignes. O. Obvius ambustum torrem Chorinzus ab arâ Corripit, & venienti Ebuso plangamque ferenti Occupat os flammis: illi ingens barba reluxit. Nidoremque ambusta dedit. V. Torrem ambustum rutilante favillâ. Pont.

TORSIO, ōnis, f. *Pli.* [Morbus quo torquentur intestina.] *Trenchées.*

TORTE, Adv. [Oblique, transversè] *de travers.* PHR. Quamvis tortè, penitusque remota Omnia. O. **TORTILIS**, ille. *Tortillé.* SYNT. Tōrtus, intōrtus,

flexilis, lentus. PHR. Tortilis a digitis exedit anfa meis. O. Tortilibus vibrata phalarica nervis. L. Tortilis in latum buccina. O. Tortilis piscis. O. i. Qui facile se torquet.

TORTIVUS, a, um. Tortivum vinum. *COL. [i. Praelo expressum.] Vin de pressoir.*

TORTOR, oris, m. [Qui torquet.] *Un bourreau qui donne la torture. EPIT. Sævus, durus, immittis, barbarus, trux, truculentus, crudelis. SYNT. Carnifex, licitor. PHR. Atqui sciebat quæ sibi barbarus Tortor pararet. H. Quos diri conscia facti Mens habet attonitos & furdo verbere cædit. Occultum quantiente animo tortore flagellum. J.*

TORTUOSUS, a, um. [Tortus, flexibus sinuosus] *Tortueux. SYNT. Tortuosus amnis. Liv. Locus. Cic. Tortuosa fertula. Cic. Tortuosum ingenium & multiplex. Cic. Dissimulé Tortuosum disputandi genus. Cic. Embrouillé.*

TORTUS, us, m. *Cic. Tortuosité, replis. PHR. Tortus Draconum multiplicabilis. Cic. Nequicquam longos fugiens dat corpore tortus Serpens. V.*

TORTUS, a, um, *Tors, tortu, tortillé. SYNT. Tortus Anguis, baculus, capillus. O. Torta stamina. J. Radix. O. Corona. Pr. Supercilia. Pla. Torti funes. V. Torto verbere fævit. V. Crinibus in nodum tortis venire Sicambri. M. Torto carbasa lino. O. Torta deæ facies. O. Torta vertigine fluctus. Pr.*

TORTUS, [Cruciatu] *Tourmenté. PHR. Verberibus tortus. Cic. Tortus expectatione. Quin. Commisumque reges & vino tortus & ira. H.*

TORVE, **TORVUM**, **TORVÆ**. Adv. *De travers. PHR. Ardentem & torva tuentem Lenibat dictis. V. Torvumque repente Clamat, io! Matres, &c. O. Quid me torvæ aspectus. Pla.*

TORVITAS, atis, f. *Regard affreux & menaçant. Torvitas naturæ dura & inflexibilis. Pl.*

TORUS, i, m. [Lectus] *un lit. EPIT. Mollis, plumeus, molliculus, pudicus, purpureus, Tyrius, altus, conspicuus, sublimis, dives, pictus, exstructus, stratus, compositus, tepidus, piger, placidus, quietus, gramineus, pauper, oblectans, impudicus. SYNT. Lectus, cubile, thalamus. SYNT. Torum sternere. O. Extruere. V. Toro discumbere. V. Ponere se toro. O. Toro insidere. O. Torum premere. O. Toro incumbere. V. Jacere in toro. O. Torum fovere. O. Calet torus. M. Torus vestitus gramine. O. PHR. Torus ex Ebena sublimis. O. Viridante toro confederat herbæ. V. Dormiet in plumâ purpureove toro. M. Atque erit in socii femina parte tori. O. Fulgentibus illic Surgunt strata toris. Cl. Puro succubuisse toro. T. Signis torus asper eburnis. St. Stratique cubilia lecti. O. Narrat in obsceno corpora prensa toro. O. Riparumque toros, & prata recentia rivis incolimus. V. (Vide LECTUS.)*

TORUS nuptialis, focius. *Lit nuptial [Sumitur & pro ipso conjugio.] Mariage. EPIT. Socialis, socius, illicitus, jugalis, sacer, legitimus, viduus, cælebs, pudicus. PHR. Legitimi fallere jura tori. O. Jugales Conciliare toros, festasque accendere tædas. St. Ecquid in officio torus est socialis, & Ecquid Conjugibus nostris mutua cura sumus. O. Tori consors. O. Contemnerare torum. O. Mihi promissus torus. O. Torum servans castâ fide. S. Tori jugalis nefas. S. Tori regii pellex. S. (Vide CONJUGIUM.)*

TORUS genialis. *Lit pour s'asseoir à table. PHR. Inde toro pater Æneas sic orsus ab alto. V. Lucent genialibus altis Aurea fulcra tori. V. (Vide MENSA. CONVIVIUM.)*

TORUS, i, m. [Pulpa carnis musculosa,] *Moignon de chair des muscles, muscles. PHR. Luxuriatque toris animosum pectus (Equi) V. Horrendosque toris informibus artus Protulit. V.F. Arduos tollit toros Taurus. S. Mover arma leo, gaudetque comantes Excutiens cervice toros. V. TORI per transl. [robur ipsum] force, vigueur. O! pectora, o! Lacertorum tori. Cic. TORUS vitis. Col. Venarum. CEL. Per transl. pro partibus crassioribus & pinguioribus.*

TORVUS, a, um. [Aspectu formidabilis, a torvo aspectu.] *Affreux, qui a le regard affreux. PHR. Optima torvæ Forma Bovis, cui turpe caput, cui plurima cervix. V. Torvus visu. St. Vultus torvus. Quin. Oculis torvis tuens. O. Torvâ fronte petulans juvenis. S. Torva forma. O. Fronis torva. V. Vina torva. Pl. Metaph. i. Aspera. Duris torva supercilii. O. Torvus Abas. St.*

TOT & TOTIDEM. Adj. *Plus ind. Tant, autant. Tot mala sum tellure, tot æquore passus. O. Toradire labores Impulerit. V. Tor ac tales viri. Cic. Tot & tantas res. . . Quot & quantus, &c. Cic. Tres. . . cæcâ caligine soles Erramus pelago, totidem sine fidere noctes. V.*

TOTIES, Adv. *Autant de fois. PHR. Cum toties eadem dicam vix audior ulli. O. Quos ego jam toties sum designata maritos. V.*

TOTUS, a, um, *totius, toti. Tout. SYN. Cunctus, omnis, integr, solidus, universus. PHR. Magnanimosque duces totiusque ordine gentis, &c. V. Mutat enim mundi naturam totius ætas. Lr. Toto divisos orbe Britannos. V. Pellis toros operibat. Pr. Habes totâ quod mente petisti. V. Toros dies cogitare. Cic. Tota domus. Pla. Totum ei me tradidi. Cic. Totus noster est. Cic. Totus perii. Pla. Totis viribus. Liv. Toro peccote. Cic.*

TOXICUM, i, n. [Veneni genus.] *Especie de poison. PHR. Aspicis & mitti sub aduncum toxica telo Et telum causas mortis habere duas. O. Velociusve miscuisse toxicum. H. (Vide VENENUM.)*

TRABALIS, alè. *De poutre, qui ressemble à une poutre pour la grosseur. Trabale telum. V. Trabalis hasta. St. Te semper anteit sæva necessitas Clavos trabales & cuneos manu Gestans ahenâ. H.*

TRABEA, æ, f. *Vestis genus apud Romanos, cujus tria erant genera. 1. Purpurea, quâ ornabantur deorum statua. 2. Purpurea, sed aliquid habens albi, quâ consul erat & Equitum, eâ & Reges usi erant. 3. Quâ Augurum erat, etiam purpurea, puniceo subtegmine circumdabatur. PHR. Ipse Quirinali lituo, parvæque sedebat Succinctus trabeâ. V. Trabeaque decorus Romulus. O. Trabeis fulgentibus aureus intres. Cl. Jam parat auras trabeas currusque micantes. Cl. Graves auro trabeæ. Cl. Generosi vestis honoris. Pr. Insigne imperii V.*

TRABEATUS, a, um. *Vêtû de cette robe. PHR. Moc igitur vidit trabeati cura Quirini. O. Trabeata per urbes Ostentatur onus. Cl. i. Consul Eunuchus.*

TRABS, abis & **TRABECULÆ**, æ, f. *Dim. V. r. Poutre, solive. EPIT. Firmâ, solidâ, validâ, longâ arboreâ, Quernâ, Fraxinâ, Ilicâ, Acernâ, excisâ,*

fractā, cūrvā, pīctā, aūrātā, nīdā, quādrītīdā. SYN. Rōbūr, tīgnum. PHR. Non auro nīdā trabes. S. Nexæque ære trabes. V. Auratæque trabes veterum decora alta parentum. V. A trabe sublimi triste pendit onus. O. Et lateum celsā sub trabe necit opus. O. Trabe fraxīnēā subit obuius. S. Vastumque cavā trabe currimus æquor. V. Sylva frequens trabibus. C. Equus trabibus contextus Acernis. V. Securi faucia trabs. O. i. *Arbor*. Ut trabe Cypriā secet mare. H. Et mare turbatur trabibus. V. Nihil obstat quin trabe vastā Ægæum rapias. L. i. *Na viges*. Natantis trabis impetus. C. i. *Navis*. Sub iisdem sit trabibus. H. i. *Sub eodem tecto*. Non trabes Hymetiæ (i. *Marmorea*) premunt columnas. H.

TRACHONITIS, ītīdis, f. PLI. Regio Syria Palestina.

TRACHYNĀ, ē, f. *Urbs Thessalia*. Hinc Trachynius Ceix. O. Trachynia puppis, tellus. O.

TRACTĀ, ōrūm, n. Caro [Ima placentæ pars] *Un morceau de pate étendu. La crouse d'un pate*. TRACTĀ, ōrūm. T. *Lana ducta. De la laine filée qu'on entortille autour du fuseau*.

TRACTABILIS, īlē. *Maniable, doux, affable*. SYN. Placidūs, bēnīgnūs, facillīs, mānuētūs. PHR. Sed nullis ille moveretur Fletibus, aut voces ulla tractabilis audit. V. Quassatæque rates & non tractabile cælum. V. Mare nanti tractabile. O. Vix tractabile pondus St.

TRACTATIŌ, ōnīs, f. [Tractandi actus.] *Le maniment, l'usage*. SYN. Tractatio tibiarum, armorum, litterarum, vocis, orationis. C. Mala tractationis accusare. QUIN. *Traitemen*.

TRACTĀTOR, ōnīs, m. trīx, īcīs, f. *Qui manie, qui frotte doucement*. Mutius ignis tractator. Sen. Percurrit agili corpus arte tractatrix. M.

TRACTĪM. Adv. *Sans interruption*. SYNT. Jūgītēr, cōtīnūō, lōngō tractū. PHR. Tum sonus auditur gravior, tractimque susurrant. V. Inde pedes & crura mori, post inde per artus. Ire altos tractim gelidi vestigia lethi. Lr.

TRACTŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Cōtrēctārē, ātīngērē] *Manier toucher*. SYN. cōtīngō, cōtrēctō, ātīngō, vēsō, vōlūtō, mānībūs pōtētō. PHR. Manibus tractata figura. Lr. Pellis & ad tactum tractandi dura resistit. V. Tellus manibus jactata. V. Duros gaudet tractare rudentes. J.

TRACTĀRĒ. [Per transl. Ad homines, ad negotia, ad artes, &c.] *Traiter*. SYNT. Tractare aliquem liberaliter, asperē, C. Acerbius, durius. PLI. Tractari mollius ætas Imbecilla volet. H. Tractare bellum. Tac. Arma. H. Causam amicorum. C. Rem suam. Pla. Tractare pecuniam. C. Pro administrare. *Avoir le maniment*. Tractare gubernacula reip. C. Gouverner. Ita tractare se. C. Pro ita se gerere. Tractare vires, vulnera. C. Viram. Lr. Pro curare. Tractare historiam, jus civile. C. Pro scribere. Partes tractare secundas. H. Quæ res. ratione modoque Tractari non vult. H. Fabri fabilia tractant. H. i. *sermone agitant*.

TRACTORIŪS, ā, ūm. Tractoria machina. VIT. *Machine propre à tirer des surdeaux*.

TRACTŪS, ūs, m. [Proprie trahendi actus.] *L'action de tirer*. PHR. Funem trahunt. . . modicus est tractus. PLI. Hæsitatio tractusque verborum. C. Placido tractu reptavit Draco. Cl. TRACTŪS [Per

transl. significat quæ in longum quasi protrahuntur.] *Une Traînée, un Pais, une Contrée*. PHR. Flammæ longos à tergo albescere tractus. V. Volvitur in præceps (Phæton) longoque per æra tractu Fertur. O. Terræque tractusque maris. V. Cum mediæ jaceant immensis tractibus Alpes. Lr. Tractu surgens oleaster eodem. V. Alti nubium tractus. H. Corrupto cæli tractu. V. Fluminis tractus. Cl. Tractus temporis. Pat. Tractus orationis. Cic. i. *de cursu*.

TRADITIŌ, ōnīs. f. *Tradendi actus*. Traditio rei. Cic. *La remise*. Traditio præceptorum. QUIN. *L'action de donner*.

TRADITŌR, ōnīs, m. Tac. [Proditor.] *Traître*.

TRADŌ, īs, Trādidī, ītūm, ērē. *Donner, livrer*. SYN. DŌ, dēdō, prōdō, prēbēdō, ēxhibēdō. PHR. Tradit Equum comiti, paribusque assistit in armis. V. Penelopen potiori trade. H. Nuper mihi tradidit Ægon. V. Non dignum tradimus. H. Cum se sub leges pacis iniquæ Tradiderit. V. Tradere puerum magistro. PLI. Tradere se studiis. PLI. Tradere arma. Cas. Tradere urbem ad diripiendum. Cic. Tradere aliquem custodiæ. Col. In custodiam. Cic. Ad supplicium. Liv. Tradere mores opibus. M. Se quieti, libidini. Cic. Tradere ultro. H.

TRADĒRĒ. *Per transl.* Tradit in annalibus, &c. PLI. i. *docet*. Traditur antiqui abula plena joci. O. i. *exhibetur*. Qui iustissimus fuisse traditur. Cic. i. *dicitur*. Tradere alicui palmam. PLI. Causam adversariis. TER. i. *cedere*. Tradere artem. Cic. Tradere aliquid posteris, memoriæ, litteris. Cic. i. *docere, scribere*. Tradere neci. SEN. i. *occidere*.

TRADUCŌ, īs, & TRANSDUCŌ, dūxī, dūctūm, ērē. [Proprie de loco ad locum ducere.] *Transporter, faire passer*. SYN. Trāsvēhō, trāsfērō, trājīcīō, dūcō, āgō. PHR. Atque latus alio vidi traducere messes. V. Illuc heu! Miseri traducimur. J. Traduc familiam ad nos. Cic. Copias traducere flumen. Cas. Animi motus alio traducere. Lr. Post partum cura in Vitalos traducitur omnis. V.

TRADUCĒRĒ. *Per transl.* SYNT. Traducere aliquem ad se. Cic. Traducere orationem in, &c. Animum à re aliquā ad aliam. Cic. A lætitiā ad metum. Cic. Traducere inimicitias ad amicitiam. Cic. Traduci ad accusandum. Cic. Me mea paupertas vitæ traducat inerti. T. Ad plebem aliquem traducere. Cic. [i. è nobili plebeum facere.] *Le degrader*. Mali transducuntur in melius. SEN. i. *mutabuntur*. TRANSDUCĒRĒ arbores. COL. *Transplanter*. TRADŪCĒRĒ. *Pro dūcērē, āgērē*. Passer. PHR. Traducere leniter ævum. H. Traducere tempus, vitam. Cic.

TRADUCĒRĒ aliquem. [Pro infamiā afficere, & quasi deridendum per vicos & theatra circumducere.] *Décrier, deshonorer*. PHR. Traducere aliquem per ora virūm. Liv. Rideris, multoque magis traduceris Afer. Quam nudus medio si spatia foro. M. Quæ tua traducit manifesto carmina furto. M. i. *arguit, infamat*.

TRADUCTIŌ, ōnīs. f. [Traducendi actus.] *L'action de passer, de faire passer*. SYN. Traductio temporis. Cic. Traductio ad plebem. Cic. *Dégrader*. Traductio in verbo. Cic. *Metaphore*.

TRADUCTŌR, ōnīs, m. Cic. *Qui fait passer*.

TRADUX, ūctis. m. f. *Traducem vocat Col. Vitem qua ab arbore in vicinam arborem traducitur. Nexu traducum impeditur vineæ. Tac. Un long sarment qu'on fait passer d'un arbre à un autre voisin. TRADUX.* [Ab eodem Col. Dicitur palme qui vicinæ viti inferitur, quique à matre post biennium reciditur.] *Un sarment qu'on ente sur une souche voisine.*

TRAGACANTE, ēs. f. Pl. [*Frutex è quo stillat succus coalescens.*] *Adragant.*

TRAGICĒ, adv. *Tragiquement, d'un stile tragique. Tragice ornare. Cic.*

TRAGICŪS, ā, ūm. [*Quod ad tragædiam spectat.*] *Tragique. Synt. Tragica ars. H. Tragici versus. H. Tragici Cothurni. H. Tragicus cantus. Pl. Tragicus poeta. Cic. Tragicus Orestes. Cic. Id est, scenis agitur Orestes. Ut ait Virg. Tragicum spirare. H. Tragicum scelus. Liv. i. tragædiâ dignum. Phr. An tragicâ defavit & ampullatur in arte. H. Carmine qui tragico vitem certabat ob Hircum. H. Tragico quatientem pulpita cestu. O.*

TRAGICŪS, ī. m. [*Tragædiæ scriptor.*] *Un Poète tragique. Phr. Et tragicus plerumque dolet sermone pedestri. H. Naturâ sublimis & acer; Nam spirat tragicum satis, & feliciter audet. H. Per te rediiva theatris. Vidit Roma vices obstupuitque duces. . . . Quanta Cothurnati gloria vatis erat, Sane Tragico boae ampullosus hiatu. Pl. Grande sonant tragici: tragicos decet ira Cothurnos. Q. Nam posset tragico fortius ore loqui. M.*

TRAGÆDIĀ, æ. f. *Tragedie. Epit. Tristis, mœstâ, lætîmôsâ, æbilis, animôsâ, gravis, severâ, viô. lentâ Syn. Cârmen, trågicûm. H. Cothurnûs Sôphocleûs. M. Trågicûs. O. Æschilêus. Pr. Cêcro. piûs. H. Phr. Venit & ingenti violenta tragædia passu. Fronte comæ torvâ; palla jacebat humi. Larva manus sceptrum latè regale tenebat; Lydius apta pedum vincla cothurnus erat. O. Quid gravibus verbis animosa tragædia dixit. O. Quæ focci superent risus, luctusque cothurni. Cl. Effutire leves indigna tragædia versus. H. Paulum severæ musa tragædiæ Desit theatris. H. Ignotum tragicæ genus invenisse camenæ Dicitur; & plautus vexisse poemata Thepsis, Quæ canerent, agerentque peruncti facibus ora. H. Archilocum proprio rabies armavit iambo. Hunc focci cepere pedem grandæque cothurni. H. Aliquid duro referare cothurno. O. i. Scribere. Scilicet exesâ divina tragædia pallâ Annorumque situ; & rugâ deformis anili, Squalebat tristi noctis demersa barathro; Aut pescennia cingens sibi tempora larvâ Vulgabat stolidi sese ad ludibria vulgi. Tu senio effatus juvenili lumine vultus Induere; & doctis redivivum in membra vigorem Fundere carminibus: tu spargere floribus ora; Tu castum potuisti oculis afflare pudorem. Hinc simul effraenis compressa licentia scena: Ingenui venere sales, & digna severis. Artibus innocuo condita lepore voluptas. Rue. Nec mihi quicquam alio mentes assurgere versu. Altiùs, aut rigidæ citius fastigia jactet Scandere virtutis: duos hinc fingere mores. . . hinc fictis animum tentare periculis. Per ludum, inque omnes fati durare procellas Discimus exemplis, & vitam impendere famæ. Rue.*

TRAGÆDIĀ, Metaph. [*Pro tumultu.*] *Bruit. Tra-*

gædias agere, excitare. Cic.

TRAGÆDŪS, ī. m. [*Tragædiæ actor.*] *Acteur de Tragedie. Phr. Miros audire tragædos. H. Fabula seu mœsto ponatur hianda tragædo. P. Qui pulpita focco Personat, aut altè graditur majore cothurno. Cl.*

TRAGŌPŌGŌN, ōnīs, m. Pl. [*Herba quæ & barbula Hirci dicitur.*] *Barbe de Bouc.*

TRAGŌRIGĀNŪM, ī. n. Pl. [*Herba.*] *Origan.*

TRAGŪLĀ, æ. f. [*Teli genus.*] *Especie de Dard, ou de Demi-pique. TRAGŪLĀ. Pl. [Rete piscatorium.]* *Filet de pêcheur.*

TRĀGŪM, ī. n. Cel. [*Psisana è tritico.*] *Pisane de froment.*

TRĀHĀ, æ. Col. & **TRĀHĒĀ**, æ. f. V. [*Vehiculi genus sine rotis.*] *Un Traineau. Phr. Tribulaque trahæque & iniquo pondere rastro. V.*

TRĀHŌ, īs, trāxi, trāctum, ērē. *Tirer, trainer, entraîner. Syn. Prōtrāhō, dūcō, āgō, extrāhō, rāptō. Phr. Traheretur arundine prada. M. Scopuli ingentem traxere ruinam. V. Traxerit ad lethum patriæ sub mœnibus. V. Alaria ad ipsa trementem Traxit. V. Gladium. . . . Quem de visceribus traxerat ipsa suis. M. Exiguo funem conamine traxit. O. Manus juvenem post terga revinctum Pastores magno ad regem clamore trahabant. V. Horridus alter Desidiâ latamque trahens inglorius alvum. V. Genua ægra trahens. V. Nec Laconicas mihi Trahunt honesta purpuras clientæ. H. Trahens pallam. . . . verrit humum. O. Obscuramque trahi vento mirabere nubem. V. Ea lapsa ruinam Cum sonitu trahit turris. V. Saucia morrenti corpora vœctæ aquâ. T.*

TRĀHĒRĒ. Aliquem humo per saxa, &c. *Trainer. Syn. Rāptārē. Phr. Ecce trahabatur passis Priamæia virgo Crinibus. V. Tractus adulter humo. V. Terrentur Equi, frustra que retenti Per scopulos dominum duraque saxa trahunt. O. Exciderat curru lorisque morantibus artus. Hyppolitus læcero corpore raptus erat. O. Raptatus bigis atterque cruento Pulvere. V. Ter circum Iliacos raptaverat Hecora muros. V. Ultiores rapient turpe cadaver Equi. O. Perque feros montes Tauro rapiente traharis Ut tracta est conjux imperiosa Lici. O. Raptabat. . . per sylvam; & sparsi rorabant sanguine vepres. V. Huic cervixque comæque trahuntur Per sylvam; & versâ pulvis inscribitur hastâ. V.*

TRĀHĒRĒ cum dicitur de fluvio, torrente, &c. *Phr. Cum stabulis armenta trahit. V. Seu naufraga corpora fluctus Proluit. V. Ubi tot Simois correpra sub undis Scuta virum galeasque & fortia corpora volvit. V. Expatiata ruunt per apertos flumina campos Cunque satis arbuta simul pecudesque virosque, Tectaque, cumque suis rapiunt penetralia sacris. O. Maxima pars undâ rapitur. O. Agros annis everfos trahit. S. Vidi concernita ripæ Cum gregibus stabula alta trahi. O. Hyberno tumidis cum vortice torrens Saxa rotat, volvitque nemus. Cl. Insano contorquens vortice sylvas. V. Partesque lapsi montis exefas raptat. S. Nunc lapides adefos stirpesque raptas & pecus & domos Volventis undâ non sine montium clamore. H.*

TRĀHĒRĒ. *Per transp.* Ad animum. *Phr. Spe trahor exigua. O. Trahit sua quemque voluptas. V.*

In bella trahor. *T.* Traherent in praelia Teucros. *V.* quo fata trahunt retrahuntque, sequamur. *V.* Naturale solum dulcedine cunctos Ducit. *O.* Dulcis raptat amor. *V.* Trahi dictis. *O.* Errore trahi. *O.* Trahant promissa puellas. *O.* Omne trahit secum Caesaris ira malum. *O.* Imoque trahens à pectore vocem. *O.*

TRAHĒRĒ. Per transi. *Alia multa significat.* *PHR.* Animum longâ sub morte trahebat. *St. i.* agebat. Et avo puerum Aftyanaecta trahebat *V. i.* ducebat. Eam sermone traxit. *V. Max. i.* detinuit. Crudelitas quæ poenam trahit. *SEN. i.* protrahit. Æquius ferunt præcidi spem, quàm trahi. *SEN.* Sic animum tempusque traho. *O.* Datum traherent per talia tempus. *V.* Animum diversè trahunt curæ. *Ter.* Aliquid animo trahere. *SAL. i.* cogitare. Navigium laxatis compagibus aquam trahit. *SEN. i.* accipit. Trahere bellum. *CIC. i.* producere. Æthiopes nigrum traxere colorem. *O. i.* contraxere. Percussa ruborem Pectora traxerunt. *O.* Ager enim traxi contagia corpore mentis. *O.* Trahere ignem, calorem. *O. i.* concipere. Laudem à re trahere. *O. i.* accipere. Vario noctem sermone trahebat Infelix Dido *V. i.* producebat. Tractæ per pocula noctes. *M. i.* peracta bibendo. Trahere per suspiria somnos. *O.* Operumque laborem Partibus æquabat iustus, aut forte trahebat. *V. i.* educebat. Vitam in tenebris luctuque trahebam. *V. i.* agebam. Longas trahit oscitationes. *M.* Traxit vultum, rugasque coëgit. *O.*

TRAJECTIŌ, ōnis. *f.* *CIC. & TRAJECTŪS,* ūs. *m.* *Le trajet, le passage.* Trajectio Acherontis. *CIC.* Trajectus Albula. *LIV.* Trajectio stellarum. *CIC.* *Le mouvement.* Trajectio verborum. *CIC.* *Transposition.*

TRAJICIŌ, is, ēci, ēctum, ēre. *TRAJECTŌ,* as, avi, atum, are. *FREQ.* *Traverser, passer au travers.* *SYN.* Transfodiŏ, transadigŏ, transfigŏ. *PHR.* Indevitato trajecit pectora telo. *O.* Trajecit arundine linguam. *O.* Terga sagittâ Trajecit. *O.* Trajectaque pectora ferro. *V.* Trajectus cuspide serpens. *O.* Trajecti cturis vulnus. *O.* Acu trajectatur. *CEL.*

TRAJICERĒ. [*Pro transire.*] *Passer.* Trajicere Cyprum. *PLI.* Quò Trajiciam mari. *CIC.* Trajicere flumen vado. *LIV.* **TRAJICĒRĒ.** [*Pro transmittere.*] *Faire passer, transporter.* Trajicere exercitum in Siciliam. *LIV.* Agmen vado. *LIV.* Trajicere aliquid de nave in navem. *LIV.* Arbitrium litis trajecit in omnes. *O.* In cor trajectus lateris dolor. *H.*

TRAJICĒRĒ. *Pro jacerē.* *Fetter.* Aliò tela trajicere. *Pr.* Oculos aliquò trajicere. *LR.*

TRALLĒS, ūm. *f.* *Strab.* Urbs Lydia.

TRAMĀ, æ. *f.* *Pro subtegmen.* *La trame.* Mihi trama figuræ. *Sit reliqua.* *P.*

TRĀMĒS, itis. *m.* [*Transversa semita.*] *Sentier.* *ERR.* Declivus, devius, obliquus, obscurus, acclivis, arduus, sectus, facillis. *SYN.* Sēmītā, cāllis. *PHR.* Quā facit assiduo tramite vulgus iter. *Pr.* Carpitur acclivis per muta silentia trames. *O.* Inopino tramite ductus. *CL.* Facili te tramite sistam. *V.* Cito decurrit tramite virgo. *V.* Ecce supercilio clivosi tramitis undam Elicit. *V.*

TRĀNŌ as, avi, atum, are. *Passer à la nage.* *SYN.* Transnatŏ, transuŏ, nŏ. *PHR.* Magnos Erebi transnavimus amnes. *V.* Superant montes & flumina tranant. *V.* Transnare sonoras Torrentum furias. *CL.* Illi fretus agit ventos, & turbida tranat Nubila.

V. Obsequio tranantur aquæ, nec vincere possis flumina, &c. *O.* Incolumis tranavit ad suos. *LIV.*

TRĀNARĒ pericula. *SIL.* [*Metaph. Pro evadere.*] *Surmonter.* Hasta viri pectus tranavit. *SIL. i.* trajecit.

TRANQUILLĒ, ius, illimē, & **TRANQUILLŌ.** *PLI.* Tranquillement. *SYN.* Lénitē, plâcidē. *PHR.* Tranquillē vitam traducere. *CIC.* Tranquillē à Parthis. *CIC. Suppl. agitur.*

TRĀNQUILLITĀS, acis, *f.* *Tranquillité, calme, paix.* *SYNT.* Tranquillitas vitæ, maris, animi. *CIC.* *PHR.* Inde ubi prima fides pelago; placataque venti Dant maria. *V.* Torrentes immane fremant. . . . Pax majora decet: peragit tranquilla potestas, Quod violenta nequit; mandataque fortius urget Imperiosa quies. *CL.* Ipse sibi semper similis. Vel rebus in arctis Æquam servabat tranquillo in pectore mentem. *SANT.* Parcebant flabris Zephiri, &c. *SANT.* Nam neque quas colimus terror circumvolat ædes; Nec sedet ante fores anxia cura meas. *HOFCH.* Nec tibi trux Boreas, nec turbidus obstrepit Austro. *HOFCH.*

TRANQUILLŌ, as, avi, atum, are. *Tranquilliser, appaiser.* *SYNT.* Tranquillare animos. *CIC.* Mare tranquillatur oleo. *PLI.* Quid purè tranquillet, honos, an dulce lucellum. *H.* Victaque mutati frangitur unda maris. *O.*

TRANQUILLŪS, as, ūm. *Tranquille, calme, paisible.* *SYN.* Quētūs, tēpērātūs, æquūs, pācātus, pācificus. *SYNT.* Tranquilla nox; via. *PLI.* Quies; S. Pax, otia. *L.* Senectus. *H.* Tranquillum pectus. *LR.* Tempus. *O.* Mare. *St.* Tranquilla aquæ. *O.* Tranquilla frons. *CIC. RES. TER.* Tranquillior Roma. *CL. PHR.* Longoque togæ tranquillior usu. Dediticit jam pace ducem. *L.* Tranquillo descendit flumine cymba. *PR.* Littore sic tacito sonitus rarefcit arenæ; Dum mare pacatum, dum ventus amior esset. *O.*

TRĀNS, Præp. *Au delà.* *SYN.* Ultrā, citrā. *PHR.* Cælum non animam mutant, qui trans mare currunt. *H.* Illas ducit amor trans Gargara, transque sonantem Aescaniam. *V.* Quin ubi transmissæ steterint trans æquora classes. *V.*

TRĀNSABĒŌ, is, abŏi, itum, ire. *N.* *Aller au delà.* *PHR.* Ensis transfabit costas. *St.* Populos atque æquora longè Transabit. *V-F.*

TRĀNSACTŌR, ōris, m. *CIC.* Qui transige, qui s'accorde.

TRĀNSADIGŌ, is, egŏ, actum, ère. *Percevoir de part en part.* *PHR.* Quà fata celerrima, crudo Transadigit costas, & crates pectoris ense. *V.* Transadigit juvenem, fulvæque extendit arenâ. *V.*

TRĀNSALPINUS, as, ūm. *Qui est au delà des Alpes.* *SYNT.* Transalpina natio, bella. *CIC.* Messis. *CL.*

TRĀNSCENDŌ, is, cendŏ, cēnsūm, ère. *Passer au delà.* *SYN.* Transgrediŏr, supēdiŏr, Exupēdiŏr. *SYNT.* Transcendere vallum. *L.* Alpes. *CIC.* Ætatem juvenatæ. *COL.* Florentes annos. *SIL.* Fines transcendere iuris. *LR.*

TRĀNSCINDŌ, is, scidŏ, scissum, ère. *PLA.* Déchirer. (*Vide Excindŏ*)

TRĀNSCRIBŌ, is, ipsŏ, ipŏm, ère. *Transcrire, copier.* *SYN.* Exscribŏ. Transcripsit tabulas publicas. *CIC.* **TRĀNSCRIBĒRĒ.** Per transi. [*Pro transférē jūrē cēdēre.*] *Ceder, transporter, transférer.* *SYNT.* Transcribere pecuniam, nomina. *LIV.* Cum enim pecunia alicui debita, alteri ejus nomine solvabatur;

tunc transcribebatur nomen. Hinc transcribere pro transferre, non modò pecuniam, sed rem quamvis. PHR. Turne tot incallum fufos patiēte labores, Et tua Dardaniis transcribi sceptrā colonis. V. Transcribunt urbi mātres. V. Ego ego cuiquam Posse tuar videor spatium transcribere vitæ. O. Hoc sibi transcribit proprium. Cl. Tuasque Æacus in pœnas ingeniosus erit: In te transcribet veterum tormenta virorum. O. Cum te Philosophia in virum transcripserit. Sen.

TRANSCRIPTIÖ, önis, f. *Cession, transport.* QUINT. *Excuse, prétexte.*

TRANSCURRÖ, is, cürri, cürsüm, èrë. *Courir d'un lieu à un autre.* PHR. Ingens. Vifus ab aurorâ cælum transcurrere nimbis. V. Effigiem nullo cum corpore falsi Finxit Apri; præterque oculos transcurrere regis. Iussit. O. Transcursum est in castra. Liv. Transcurrit astas. PLI. *Pro abis.* TRANSCURRERË. *Quin.* [Metaph. pro cursim & breviter attingere.] *Ne faire que toucher.* Suum cursum transcurrere. Cic. i. *Supra vires conari.*

TRANSCURSUS, us, m. PLI. *Course précipitée.*

TRANSDÖ, is, didi, ditum, èrë. *Donner, faire passer.* Transdere hominem in otium. Ter.

TRANSDUCÖ. (Vide TRADUCO.)

TRANSENNÄ, æ, f. [Cancelli lignei vel ferrei per quos transire potest aspectus.] *Jalousie, Treillis, fenêtres à barreaux.* SYNT. Per transennam aspicere strictum. Cic. *Metaph. i. inspicere procul & summum, non propius & sigillatim.* TRANSENNÄ [A similitudine dicitur pro retibus.] *Filet piège.* In transennam inducere. Pla.

TRANSEÖ, is, ivi, & ii, itum, irë. *Passer outre, passer au delà.* SYNT. Transgrediör, transmeö, transmigö, trājicö, përvadö, pënetrö, pëtrumpö, trānsilö, trāsmittö. PHR. Ternaque transierint Rutulis hyberna subactis. V. Pernicibus ignea plantis Transit Equum cursu. V. Campos pedibus transire. Lv. Serpens. Ærea quem obliquum rota transit. V. Ubi nonam transiverat horam. J. Mare transire. Cic. Transire per locum. PLI.

TRANSIRE. [Pro äbirë.] *Passer, couler.* SYNT. Transiit gloria. PLI. Cito transiit ætas. J. Sic cum transierint mei Nullo cum strepitu dies Plebeius moriar senex. S. Odor in vestes transiit. PLI.

TRANSIRE, alia multa significat, ut, Transit in iram. O. Transierant ad opus nitidæ juvenile palestræ. O. i. *aggressi erant.* Transit hasta duos. SIL. i. *transfixit.* Cui tantum in vitâ restet transire malorum. LR. i. *perferre.* Transire ad hostes. LIV. i. *desicere.* In varios colores transire. PLI. i. *mutari.* Transire domum. PLA. i. *ira.* Grando agellum transiit. SEN. i. *non nocet.* Aliquid silentio transire. Cic. i. *prætermittere.* Transire modum, finem. Cic. i. *excedere.* Transire vitam. SAL. i. *agere.*

TRANSERTÖS, ä, um.] *Insütus.*] ENTÉ. PHR. Vidi ego transertos alieno in robore ramos Altiüs ire suis. St.

TRANSFERÖ, fers, tult, lätum, èrrë. *Transporter.* SYNT. Tradicö, trāsmittö, trāspörtö, trāscribö, trājicö. SYNT. Transfere bella. O. Judicia. Cic. Transfere exercitum in Africam. *Quin.* Semina è terrâ in terram. Var. Causam aliö. Cic. Culpam in alium. Ter. Transfere authores. QUINT. i. *vertere.*

Transfere verbum. CIC. i. *ad aliud significandum detorquere.* PHR. Regnumque à sede Lavini Transfeter. V. Scepterumque malignâ Transfulerat fortuna manu. St. Annis translato cursu vada mutat. SIL. Aut si potuit mutare calores, sunt quoque translato gaudia servitio. Pr. Translatos alio mœrebis amores. H.

TRANSFÖDÖ, is, xi, xum, èrë. *Percer de part en part, traverser.* SYNT. Transfödiö, trānsidigö, përförö, përfödiö trājicö. PHR. Stricto medium transfigere ferro. M. Pectus telis transfigitur. L. Transfigens ungibus anguem. O. Per adversum pectus transfigere. Liv. Hasta virum transfixa. V. Transfixum pectus. V. Extulit, ac lateri capulo tenus abdidit ensen. V. (Vide TRANSFODIO.)

TRANSFIGURATIÖ, önis, f. PLI. *Transfiguration, transformation.* TRANSFIGURÖ, as, avi, atum, ärë. [In aliam figuram vertere.] *Transformer, changer.* SYNT. In Lupum transfigurari. PLI. Puerum in muliebrem naturam transfigurare. SNE. Transfigurare animos iudicum. *Quin.* PHR. (Vide METAMORPHOSIS.)

TRANSFLUÖ, is, fluxi, fluxum, èrë. N. *Couler, se répandre dehors.* SYNT. Transfluit sanguis. PLI. Transfluxere dies. Cl. (Vide FLUO.)

TRANSFÖDIÖ, is, födi, fösum, èrë. *Percer de part en part.* SYNT. Transverbör, transfigö, trānsidigö, përförö, përfödiö. PHR. Geminò transfodit vulnere pectus. O. Cadit impiger unâ Inguine transfollo clari Taumantis alumnus. V-F. Crudum per costas exigit ensen. V. Medium transfigere ferro. M. Dextrâque coruscum Extulit, ac lateri capulo tenus abdidit ensen. V. It hasta Tago per tempus utrumque. V. Sed viribus ensis adactus Transadigit costas, & candida pectora rupit. V. Tum latebras animæ pectus mucrone recludit. V. Cuspis medium transverberat ictu; Loricaque moras & pectus perforat ingens. V. Huic gladio latus haurit apertum. V.

TRANSFORMATIÖ, önis, f. SEN. [Formæ mutatio.] *Transformation, métamorphose.* PHR. (Vide METAMORPHOSIS.)

TRANSFORMIS, më. *Qui change de figure.* Transformia corpora. O.

TRANSFORMÖ, as, avi, atum, ärë. *Transformer.* PHR. Omnia tactu In segetem laticemque meri baccamque Minervæ Transformabantur. O. Ille suam faciem transformat, & alterat arte, Mox domitus vinclis in sua membra redit Proteus. O. Formas variatus in omnes. O. In veterem fatò revoluta figuram. V. Cantu veteres mutare figuras. T. Omnia transformat sese in miracula verum. V. Versumque venenis Fecit avem Circe. V. In vultus ac terga ferarum Induerat. V. Et potes in toridem classes convertere nymphas. V. Istam mutando perde figuram. V. Homines in mille figuras Venteret. O. Musco circumdat amaræ Corticis. V. Formâ tum vertitur oris. V. Tot sese vertit in ora. V. In vultus sese transformat aniles: Fit Beroë. V. Faciem mutatus & ora. V. Alitis in parvæ collecta figuram. V. Formas se vertit in omnes. V. In species translata novas. O. Figuras Sumere quas vellet. O. Tu faciem illius noctem non ampliüs unam Falle dello; & notos pueri puer indue vultus. V. In villos abeunt vestes in cura lacerti; Fit lupus & veteris

servat vestigia formæ. O. Ne quo se numine mutet. V. Formas variatus in omnes. O. Formas unus vertebar in omnes. Pr. Nunc Equa, nunc ales, modò Bos, modò Cervus abibat. O. Cum Deus in niveum descendit versus olorem. Manil. Humida pars succo versa est in corporis usum. Quod solidum est, fictique nequit mutatur in ossa: Quæ modò vena fuit, sub eodem nomine mansit. O. Saxa. Missa viri manibus faciem traxere vitorum; Et de scemineo reparata est femina jactu. O. Conanti sua vertere lumina, cervix Dirigit: saxoque oculorum induruit humor. O. (Vide METAMORPHOSIS. Ubi multa invenies transformationum Exempla.

TRANSFRÈTÒ, as, avi, atum, are. Passer un bras de mer. Transfricare remis obstantia freta. Pl.

TRANSFUGA, æ, m. [Qui ad hostes transfugit.] Deserteur, transfuge. SYN. DESERTOR. PHR. Transfuga ad Græcos. Pl. Transfuga divitum Partes linqere gestio. H. Ritus sacrilogos signaque Cælaris Felix transfuga deserit. Saut. Devius & nostri jam transfuga mundi sol. Cl. Transfuga Pisæ Amnis, &c. St. Alphæus subterraneos meatus subiens.

TRANSFUGIÒ, is, fugi, fugitum, ère. Deserter, s'aller rendre aux ennemis. SYN. DECISCO, diffugio. SYNT. Transfugere ad hostes. Pl. Ab afflictâ amicitia transfugere, atque ad florentem devolare. Cic. PHR. Scilicet illectus spe libertatis inani Imperium renuit rursus herile pati. Saut.

TRANSFUGIUM, ii, n. Liv. Desertion.

TRANSFUMÒ, as, avi, atum, are. N. Pousser la fumée au delà. PHR. Claustraque compressæ transumat anhelitus iræ. St.

TRANSFUNDÒ, is, fudi, fustum, ère. Verser d'un vase dans un autre. PHR. Cineresque manu transfundet in urnam. L. Amorem suum in alium transfundere, Cic. Transfundere turbida. Pl.

TRANSFUSIÒ, onis, f. CEL. Transfusion.

TRANSGRÈDIOR, èris, gressus, sum, di. Passer outre, aller au delà. SYN. Transcò, prætervehor, transmeò. SYNT. Transgredi Alpes. Cic. In locum. Pl. Rheno transgressus. Tac. Transgredi aliquem. Pl. i. superare.

TRANSGRÈSSIÒ, onis, f. Cic. & TRANSGRESSUS, us, m. L'action de passer outre.

TRANSJECTIÒ, & TRAJECTIÒ, onis, f. Cic. Transposition.

TRANSIGÒ, is, egi, actum, ère. Transpercer. PHR. Lavum per luminis orbem Transigitur. U-F. Transiegit pectora mucro. Sil. Gladio seipsum transegit. Tac. (Vide TRANSODIO.)

TRANSIGERÈ. [Pro transire, ducere.] Passer. PHR. Venatibus ævum Transigitur. Sil. TRANSIGERÈ. [Pro perficere, absolvère.] Terminer. SYNT. Transigere comædiam. Ter. Rerum multitudinem, negotium. Cic.

TRANSIGERÈ. [Pro pacisci, convenire, concordare.] Transiger. SYNT. Transigere cum aliquo qualibet conditione. Cic. Transacta omnia. Ter.

TRANSILIÒ, is, lii, & lui, sultum, ire. Sauter par dessus. SYN. Transcò, transieò, prætercò, pervadò, transgrediòr. PHR. Celeres incognita transilit umbras. V. At ne quis modici transiliat munera Liberis. H. i. plus aquo b'bat. Non tangenda rates transiliunt vada. H. Mœnia quæ dederas transilienda Remo. O. (Vide SALIO. SALTUS.)

TRANSILIRE vitam. [Pro finire, ducere.] Passer. PHR. Nos quoque præteritos sine labe peregrimus annos, Proxima pars vitæ transilienda meæ est. O. TRANSILIRE aliquid. Cic. [Pro præterire.] Passer sous silence.

TRANSILIS, ille. PLI. Qui passe les autres.

TRANSITIÒ, onis, f. Passage, l'action de passer d'un lieu à un autre. Si qua nocturna transitio. Cic. Multaque corporibus transitiōe nocent. O. Transitio ad hostes. Liv. [Pro defectione.] Defection. Transitio ad plebem. Cic. Changement d'état. Transitio in oratione. Sue. Transfition.

TRANSITORIUS, a, um, Sue. Passager. (Vide INSTABILIS.)

TRANSITUS, us, m. Passage. EPIR. Facile, oppor-tunus, liber, apertus, difficilis, negatus, secretus, tardus, SYN. Via, iter. SYNT. Transiitum claudere, adimere, dare. Pl. PHR. Quod datus est verbis ad amicas transitus aures. O. Transitus ipse tamen spectantia lumina fallit. O.

TRANSLABOR, èris, lapsus, sum, labi. Passer par delà. PHR. Pedum translapso volatu. Cl.

TRANSLATIÒ, onis, f. L'action de transporter. Translatio vitis. Pl. Criminis, pecuniarum. Cic. Translatio verbi. Cic. Metaphore.

TRANSLATOR, & TRALATOR, onis, m. Cic. Qui transporte.

TRANSLATIVUS, TRASLATIVUS, & TRALATIVUS, a, um, Cic. [Quod transfertur, vel translatum est.] Pris d'ailleurs, emprunté. TRANSLATIVUS. [Vulgaris.] Commun, ordinaire. Raptim translatio funere extulit. Sue. Translativa hæc & publica officia. Pl. TRANSLATIVA constitutio, causa. Cic. [Quæ mutari debet, in quâ contra consuetudinis decreta actum est.] Lorsqu'on a manqué contre quelque formalité.

TRANSLÈGÒ, is, egi, ectum, ère. PLA. Lire d'un bout à l'autre.

TRANSLUCEÒ, es, luxi, ère. N. Estre transparent, paroître au travers. PHR. In liquidis translucet aquis; ut eburnea si quis Signa tegat vitro. O. Pervius humor Ducit inoffensos liquido sub gurgite visus Imaque perspicui prodit secreta profundis. Cl.

TRANSLUCIDUS, a, um, Transparent; diaphane. PHR. Perspicuâ nam fons translucidus undâ. Sil. (Vide PERLUCIDUS.)

TRANSMARINUS, a, um, Qui est d'outre mer. Transmarina res, doctrina. Cic. Peregrinatio. Quin.

TRANSMÈÒ, as, avi, atum, are. Passer au delà. Transmeare ad locum. Pl. Terrâ marique transmeant. Tac.

TRANSMIGRÒ, as, avi, atum, are. N. Changer de demeure. Ab urbe Vejos transmigrare. Liv.

TRANSMISSIÒ, onis, f. Cic. Passage d'un lieu à un autre.

TRANSMITTÒ, is, si, sum, ère. Passer au travers. PHR. Transmittunt cursu campos. V. Quin ubi transmissæ steterint trans æquora classes. V. Transmittere mare. Cic. Transmittere velis in Africam. Liv. Benacus Mincium transmittit. Pl. i. dat ei exitum. Transmisit exercitum per fines suos. Liv. i. liberum transiitum dedit. Illam sibi transmittas orat. PLA. i. celeriter mittas. Lapide rectum transmittere. Pl. i. ultra rectum conjicere. Transmittere tempus. Pl. i. Consumere.

Consumere. Operi transmittere noctes. *St.* Steriles transmissimus annos. *St.* Transmittere discrimen. *Pl.* *i.* Evadere. Transmittere silentio. *Tac.* *i.* praeferre. Haud fas Bacche tuos tacitum transmittere honores. *Sil.* Transmittere alicui bellum. *Cic.* *i.* curam de-mandare. Transmittere alicui hereditatem. *Pl.* *i.* transferre. Transmittit papyrus. *Pl.* *i.* bibula est.

TRANSMONTANUS, *a*, *um*. *Liv.* [Ultra montes habitans.] *Ultramontain.*

TRANSMOVEO, *es*, *mōvī*, *mōtūm*, *ērē*. *Transporter.* In se transmoveo gloriam. *Ter.*

TRANSMUTO, *as*, *āvī*, *ātūm*, *ārē*. *Changer.* *PHR.* Summa, atque ima locans, transmutat dextera la-vis. *Lr.* Fortuna transmutat incertos honores Nunc mihi, nunc alii. *H.*

TRANSNATO, & **TRANSNŌ**, *as*, *āvī*, *ātūm*, *ārē*. *Passer à la n. ge.* *PHR.* Rapidos dum transnatar am-nes. *Sil.* Transnato Tiberim. *H.* (Vide **NATO**,)

TRANSNOMINŌ, *as*, *āvī*, *ātūm*, *ārē*. *Changer le nom à quelqu'un.* Panfam se transnominavit. *Sue.* (Vide **NOMINO**,)

TRANSNOMERO, *as*, *āvī*, *ātūm*, *ārē*. *Compter au delà.* Si vis transnumerari. *A. ad Her.*

TRANSPADANUS, *a*, *um*. *Cic.* Qui est au delà du Pô.

TRANSPECTUS, *us*, *m.* *Vûu au travers.* *PHR.* Janua cum per se transpectum præbet apertum. *Lr.*

TRANSPICIO, *is*, *ext*, *ectūm*, *ērē*. *Voir à travers, au travers.* *PHR.* Illa foris quæ verè transpiciuntur. *Lr.* (Vide **ASPICIO**,)

TRANSPORTATŌ, *ōnis*, *f.* *SEN.* *Transport.*

TRANSPORTŌ, *as*, *āvī*, *ātūm*, *ārē*. *Transporter, faire passer d'un lieu à un autre.* *PHR.* Exercitum in Hispaniam transportavit. *Liv.* Nec ripas datur horrendas, nec rauca fluentâ Transportatæ prius quàm sedibus ossa quiescant. *V.* Argivâ sum transportata carinâ. *M.*

TRANQUIETUS, *a*, *um*. *Pla.* [Valde quietus.] *Fort tranquille.*

TRANSRHENANUS. *Caf.* **TRANSTYBERINUS**, *a*, *um*. *M.* Qui est au delà du Rhin, du Tibre, &c.

TRANSTRA, *ōrūm*, *n.* [Tabulæ super quas sedent remiges.] *Banes des Forçats.* *PHR.* Vigilare viri & confidite transfris. *V.* Furit immissis Vulcanus habenis Transtra per & remos, & pictas abiete pup-pes. *V.* Fumabant transtra carinæ.

TRANSTRĀ. *Vit.* Des poutres. **TRANSTILLA**, *ōrūm*, *n.* *dim.* *Vit.* Des petits soliveaux.

TRANSVECTIŌ, *ōnis*, *f.* *Cic.* L'âction de passer une riviere. **TRANSVECTIŌ.** *Liv.* [Cum Equites recen-sentur.] *Revue de Cavalerie.*

TRANSVĒHŌR, *ēris*, *vēctūs sūm*, *vēhī*. *Estre trans-porté.* Transvehitur Tuscos. *Cic.* **TRANSVĒHI.** *Liv.* [*Pro Recenseri.*] *Passer en revue.*

TRANSVERBERŌ, *as*, *āvī*, *ātūm*, *ārē*. *Perfer de part en part.* *PHR.* Cujus apertum Adversū longâ tranverberat abiete pectus. *V.* (Vide **TRANSFO-DIO**,)

TRANSVERSĀ. *V.* & **TRANSVERSE**, *adv.* *CEL.* De travers. *PHR.* Transversa tuentibus Hircis, *V.* Mutati transversa fremunt Ventī. *V.*

TRANSVERSUS, & **TRANSVERSARIUS**, *a*, *um*. *Cæs.* Traversant, mis en travers. *PHR.* Incomptis (versis) illinet atrum Transverso calamo signum. *H.* Transversus mons sulcetur. *Col.* Aciem transversam

invadant. *Liv.* Transversa itinera. *Liv.* Volant trans-versa per imbres Fulmina. *Lr.* Transversa fortuna. *Cic.* Transversaria signa. *Caf.* Corpus transversum ferre. *Lr.*

TRANSULTŌ, *as*, *āvī*, *ātūm*, *ārē*. *Sauter d'un en-droit en un autre.* Ex fesso in recentem Equum trans-ultant. *Liv.*

TRANSUMŌ, *is*, *sūmptī*, *ptūm*, *ērē*. [Ex alio su-mere.] *Prendre de la main d'un autre.* *PHR.* Hastam levâ transumit. & alto Dissluit curru. *St.*

TRANSUMPTIŌ, *ōnis*, *f.* *Quin.* [*Fig. Rhet.* cum res ex alio ad aliud transfertur.] *Metalepse.*

TRANSŪŌ, *is*, *ūī*, *ūtūm*, *ērē*. *CEL.* *Perfer avec une aiguille, coudre au travers.*

TRANSVOLITŌ, & **TRANSVOLŌ**, *as*, *āvī*, *ātūm*, *ārē*. *Voler au delà, par dessus.* *PHR.* Meus est amor huic similis; nam Transvolat in medio posita, & fugientia captat. *H.* Et conturbati vocem, dum trans-volat auras. *Lr.* Inter septa meant voces, & clausa domorum Transvolitant. *Lr.* (Vide **VOLO**, *as.*)

TRĀPETŪM, *i*, *n.* & **TRĀPETŪS**, *i*, *m.* *Cato.* & **TRĀPĒS**, *ētis*, *m.* *Cato.* [Mola olivaria.] *Men-le à écacher les olives.* *Epit.* Palladium, durūm, marmoreūm, saxēūm, venâstūm, mādīdūm, un-ctūm. *PHR.* Venit hyems, teritur Sicyonia bacca trapetis. *V.*

TRĀPESŪS, **TRĀPĒZŪNTĪS**, *f.* *Pl.* [Capadociæ civitas.] *Trebisonde.*

TRĀSYMENŪS, *i*, *m.* *Lacus in agro Perusino, Hanni-balis victoriâ & Romanorum clade notus.* *PHR.* Tra-symena busta. *Sil.* Sunt tibi Flaminius Trasymenaque littora testes. *O.*

TRĀVIŌ, *as*, *āvī*, *ātūm*, *ārē*. [*Pro transirē.*] *Passer.* *PHR.* Vitrum species quæ traviat omnis. *Lr.*

TREBIĀ, *æ*, *m.* [Fluvius subalpinæ regionis in Pa-dum influens, Romanorum clade ab Hannibale acce-ptâ clarus.] *Trebia.* *PHR.* Insuper & Trebiæ no-men delere minaris. *Sil.*

TRECENI, & **TRECENŪS**, *æ*, *a*. *Trois cens.* *PHR.* Trecentæ Pinthoum cohibent catenæ. *H.*

TRECENŪS, *adv.* *Trois cens fois.* *PHR.* Ducenties comesset, aut trecenties, *C.*

TRECHĒDIPNŪM, *i*, *n.* [Vestis à cena & cursu nomen habens, quam alii carnatoriam, alii gymnasti-cam vocant.] *Robe que les Romains prenoient allant aux festins; Robe de ceremonie. Habit de ceux qui courroient dans la lice.* *PHR.* Rusticus ille tuus sumit trechedipna Quirine. *J.*

TREDECIES, *adv.* *Cic.* Treize fois.

TREDECIM, *ind.* *Cic.* Treize.

TREMĒBUNDŪS, *a*, *um*. *Yor.* Tremblant. *PHR.* Caius à primâ tremebundus luce salutat. *M.* Nutat humus tremebunda. *V-F.* Vox leniter tremebunda. *Cic.* Effec-tæ tremebundior ubere Porcæ. *Col.* Stabat conspectu in medio tremebunda puella. Jam suffusa oculos mortis nigrote propinquæ, Et positis terram geni-bus submissa petebat, Non minus exanimata me-tu, quàm in retia Cerva. Asta Canum latratu, & longo exercita cursu, Cum jam consumptæ vires, cum se undique cinctam Hoste videt, mortemque instantem certa moratur. *Uida.* (Vide **TERRERI**, **TERRITUS**,)

TREMĒFACIŌ, *is*, *feci*, *factūm*, *ērē*. *Faire trem-bler, ébranler.* *PHR.* Annuit & totum nutu tremefecit

Olympum. *V.* Aut Erymanthi Placarit nemora, & Lernam tremefecerit arcu. *V.* Tremefacta novus per pectora cunctis Insinuat pavor. *V.* Tellus tremefacta. *V.* Tremefacta quies. *St.* Libertas. *Cic. i. concessa.* (Vide TERREO.)

TREMENDUS, ā, ūm, *Terrible, redoutable.* *PHR.* Visque adituque tremendus. *St.* Tremendum regem adii. *V. i. Plutonem.* Tremendo Jupiter ipse ruens tumultu. *H.* Tremendum nefas. *V-F.* [Vide TERRIBILIS.]

TREMŌ, & **TREMISCO**, īs, ērē. *n.* Trembler de peur, craindre. *SYN.* Trēpidō, cōtrēmiscō, pāvēcō, hōrēcō, timēcō. *PHR.* Et corde & genibus tremit. *H.* Micat auribus, & tremit artus Equus. *V.* Te stygii tremuere lacus. *V.* Effluxere undae manibus, sanguisque reliquit Corpus; & attonitos subitus tremor occupat artus. *O.* At illi Poplite succiduo genua intremuere, fugitque Et color & sanguis; animusque reliquit euntem. Quoque suo propior scelere est, magis horret, & ausi Penitet, & vellet non cognita posse reverti. *O.* Membra labant: torpet victus frigido sanguis gelu. *S.* Tarda trementi Genua labant. *V.* Pars in frustra fecant veribusque trementia figunt. *V.* Ore tremente loqui. *O.* Trementes Interfusa genas. *V.* Nos pavidi trespicare metu. *V.* Strepitumque pedum, vocemque tremisco. *V.* Telumque instare tremiscit. *V.* Pulsantur trepidi corde micante sinus. Ut mare sit tremulum, tenui cum stringitur aurā; Ut quatitur trepidō fraxinea viga Noto; Sic mea vibrari pallentia membra videres. *O.* Utque levi zephīro graciles vibrantur aristae; Frigida Populeas ut quatit aura comas; Aut sic, aut etiam tremui magis. *O.* Timor attonitos cum invaserit Astros. Africa terribili tremet horrida terra tumultu. *Vida.* (Vide TIMEO.)

TREMERE, Trembler, être secoué, s'agiter. *PHR.* Tremere omnia visa repente. *V.* Totusque moveri Mons circum. *V.* Et Fessum quoties mutat latus, intremere omnem Murnare Trinacriam. *V.* Insolitis tremuerunt motibus Alpes. *V.* Ardua si terrae quatitur motibus Ida. *O.* Tellus atque horrida contremuerunt Aequora. *C.* Tunc superum convexa tremunt, atque arduus axis. Insonuit, motaque poli compage laborant. *L.* Pulsuque pedum tremit excita tellus. *V.* Tota succusso solo Nutavit aula, dubia quod pondus daret. *St.* Solidusque tremisceret orbis. *Manil.* Vento frondes tremuere. *O.* Dum praedam calamo tremente ducis. *M.* Et tremefacta solo tellus. *V.* Tonitruque tremiscunt Ardua terrarum. *V.*

TREMOR, ōris, *m.* Tremblement. *EPIT.* Subitūs, crebēr, gelidūs, hōridūs, hōrēdūs, tēribilis, ōcūlūs, vāgūs, albūs, frigidūs. *SYN.* Hōrēr, trēpidatō, pāvōr, timōr. *PHR.* Vagus per artus erat excussos tremor. *S.* Horridus mortis tremor. *S.* Subitus tremor occupat artus. *V.* Nonne vides ut tota tremor pertenter Equorum Corpora. *V.* Unde tremor terris, quā vi Maria alta tumescant. *V.* Manibus tremor incidit. *H.* Me tremor invasit. *O.* (Vide TIMOR.)

TREMULUS, ā, ūm, & **TREMENS**, ēntis. Tremblant, qui tremble. *SYN.* Nūtrās, vācillāns, trēmēbūdūs. *SYN.* Tremula arundo, dextra. *O.* Vox. *Cl.*

Manus. M. Tremulus ignis, risus. *Lr.* Cometa. *Cic.* Fletus. *Pr.* Ululatus. *St.* Cantus. *H.* Tremulum frigus. *Cic.* Marc. *O.* Tremuli artus. *Lr.* *PHR.* Oculi tremulo fulgore micantes. *O.* Gradu tremulo venit agra senectus. *O.* Splendet tremulo sub lumine pontus. *V.* Et casum tremulae non timuere manus. *Pr.* Hyems tremulo venit horrida passu. *O.* (Vide TREMO, TIMIDUS.)

TREPIDANTER, iūs, adv. *Cæs.* Avec épouvante.

TREPIDATIŌ, ōnis, *f.* Epouvante, terreur, alarme. Trepidationem injicere, facere. *Liv.* (Vide TERROR, TIMOR.) Trēpidatiō nervorum. *SEN.* Tremblement. (Vide TREMOR.)

TREPIDE, adv. *Cic.* En tremblant, avec épouvante.

TREPIDŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. Trembler s'alarmer. *PHR.* Mens trepidat metu. *H.* Et morae ad lunam trepidabis arundinis umbram. *J.* Trepidantia bello Corda. *V.* Trepidantibus effugit alis. *O.* Trepidat mihi pectus. *P.* In dubiis trepidare periculis. *Lr.* Passim trepidatur in urbe. *Sil.* Dum trepidant alae, saltusque indagine cingunt. *V.* Trepidant gressus. *S.* Trepidare corde. *H.* Cujus octavum trepidavit aetas Claudere lustrum. *H.* Nos trepidare animis, subitoque horrescere visu Attoniti. *Vida.* Trepidum gemino pectus eventu labat. *S.* Stabam sine sanguine pallens; Attonitoque diu nil mihi mentis erat. *Hofsch.* (Vide TIMEO.)

TREPIDŪS & **TREPIDULŪS**, ā, ūm, dim. *PLA.* Tremblant, épouventé, alarmé. *SYN.* Territūs, extēritūs, pāvīdūs, cōtērrītūs, trēmēns, trēpidāns, trēmēbūdūs, trēmēfactūs; *SYNT.* Trepidus civis. *V.* Equus. *O.* Spe trepidus. *L.* Trepidus vultus, metus. *O.* Tumultus. *V.* Trepida res. *Liv.* Pro dubia. Trepida fuga. *O.* Manus. *V.* Nubes. *St.* Rota. *V-F.* Trepidus rerum. *V.* *PHR.* Non procul inde fugam trepidi celerare. *V.* At trepida & coepis immanibus effera Dido. *V.* Omne tumultu Conjurat trepido Latium. *V.* Quid trepidae noctes somnusque minantur. *St.* Ille manu raptum trepidā. *V.* Trepidā formidine Troes Diffugiunt. *V.* Vitamque sub dio & trepidis agat in rebus. *H.* Illae (Apes) intus trepidae rerum per cerea regna Discurrunt. *V.* Exoritur trepidos inter discordia cives. *V.* Atque ibi pallentem, trepidantem, & cuncta timentem Et jam cum lacrymis, ubi sit germana, rogantem. *O.*

TREPONDŌ, *Ind.* *QUIN.* [Pondus trium librarum.] Le poids de trois livres.

TRES *m. f.* triā. *n.* triūm. *Trois.* *PHR.* Necte tribus nodis ternos, Amarylli, colores. *V.* Tertia dum Latio regnantem viderit aetas; Ternaque transferint Rutulis hyberna subactis. *V.*

TRESSIS, īs. *m.* [Trium assium] Pièce de monnaie des Romains, valant trois Asse. *PHR.* Non tressis Agaso. *P.*

TREVERI, & **TREVIRI**, ōrum, [Galliae Belgicae populi] Peuples des environs de Treves. *PHR.* Tu quoque letatus converti praelia Trevir. *L.*

TRIANGULUM, ī. *n.* & **TRIANGULŪS**, ī. *m.* *Cic.* Triangle.

TRIANGULŪS, ā, ūm, & **TRIANGULARIS**, ārē. Triangulaire. Triangulus & Triangularis ager. *Col.*

TRIARI, ōrum. *Liv.* [Veterani milites, qui in tertiacie collocebantur, ut si primam & secundam aciem vinci contingeret, ab iis victoria repararetur. Hinc

vetus proverbium : Res ad triarios rediit. i. in summo fuit periculo.] *Corps de reserve.*

TRIBALLI, orum. *Pli.* [Populi Mœsiæ inferioris.] *Peuples de la basse Mœsie.*

TRIBŌCCI, ōrum. *Caf.* [Germaniæ populi.] *Peuples du diocèse de Strasbourg.*

TRĪBRACHŪS, i. m. *Quin.* [Pes constans tribus syllabis brevibus.] *Un tribraque.*

TRIBŪARIŪS, ā, ūm. *Cic.* [Quod ad Tribum spectat.] *Qui concerne une Tribu.*

TRIBŪLĀ, æ. f. & TRIBŪLŪM, i. n. [Genus vehiculi, quo in arēa terebantur messes.] *Especce de traineau.* *PHR.* Tribulaque, Trahaque, & iniquo pondere rastris. *V.*

TRIBŪLARIŪM, īi. n. *Col.* [Locus ubi tribulæ reconducuntur,] *Lieu ou les Laboureurs serrent leurs outils.*

TRIBŪLIS, ē. *Cic.* [Qui est ejusdem tribus,] *qui est de la même Tribu.* *PHR.* Nunc anus & tremulo vir accipienda tribuli. *M.* Conviva tribulis. *H. i Plebeius.*

TRIBŪLŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Cato.* [Frumentum terere] *Battre le bled.*

TRIBŪLŪS, i. m. [Genus spinæ triangularis] *Escar-got ou salicot.* *EPIT.* Aspēr, mōrdāx, acūtus, rīgidus. *PHR.* Lolium tribulique fatigant Triticeas messes. *O.* Lappæque tribulique, interque nitentia culta Infelix lolium, & steriles dominantur avenæ. *V.*

TRIBŪNAL, ālis, n. [Locus in quo sedebat qui tribubus jus reddebat.] *Tribunal.* *EPIT.* Celsūm, āltūm, sūblimē, jūrdiciūm, æquūm, jūstūm, tūrpē, iniquūm, *SYN.* Sōliūm, thrōnūs, *PHR.* Scandens sublime tribunal. *Cl.* Quod faciat magnas turpe tribunal opes. *O.* Hic poenæ scelorum ultrices posuere tribunal: Sontibus unde tremor, civibus inde salus. *Sant.*

TRIBŪNITIŪS, ā, ūm. *De tribun.* Tribunitia potestas, tribunitius vir. *Cic.* Arma tribunitium cingere digna latus. *M.*

TRIBŪNŌS, ī. [Magistratus qui plebis jura tuebatur.] *Tribun.* Tribunus militum *Cic.* [Qui militibus jus dicebat, curabatque militarem disciplinam.] *Tribun des soldats.* *PHR.* Et cum consulibus turbantes jura tribuni. *L.* Sumere depositum clavum fierique tribunalum. *H.*

TRIBŪŌ, īs, būi, būtūm, ērē. *Donner, accorder.* *Dō*, præbēō, largiōr, trādō, cōncēdō, dēfērō. *SYNT.* Tribuere alicui laudem. *Pr.* Bona. *O.* Præmia. *Caf.* Multum illis tribuo. *Cic.* i. Magni facio. Primas alicui tribuere. *Col.* i. Præferre. Tribuere in duas partes. *Cic.* i. Distribuire. Sibi nimium tribuere. *QUIN.* i. Superbire. Id tibi vitio tribuitur. *Cic.* i. Versitur. Aliquid valetudini tribuendum. *Cic.* i. Indulgendum. *PHR.* Hæc bona non primæ tribuit natura juventæ. *O.* Riserunt, faciles & tribuere Dei. *M.* Turpe nisi hoc matris precibus tribuisset Achilles. *O.* Quæ cum jurare pararet Dona tributuram. *O.* Sibi tribuere Deorum nomina. *O.*

TRIBŪS, ūs. f. [Pars populi Rom. ita dicta, quod Romani primum in tres partes divisi sint.] *Une Tribu.*

TRIBŪTARIŪS, ā, ūm. *Just.* Qui tributo solvendo obnoxius est.] *Tributaire.*

TRIBUTUM. *Adv. Cic.* [Per tribus.] *Par Tribus.* *PHR.* Primores populi arripuit, populum que tributum. *H.*

TRIBUTŪŌ, ōnis, f. *Cic.* *Distribution, partage.*

TRIBŪTŪM, i. n. *Tribut, impôt, subside, tailles.* *EPIT.* Dēbitūm, jūstūm, æquūm, māgnūm, grāndē, grāvē, lēvē, indictūm, dūrtūm. *SYN.* Vēdīgāl. *SYNT.* Tributum indicere, inferre, conferre. *Cic.* Debere. *Cl.* Exuere. *Tac.* Pendere. *O.* Tributo vacuus. *Tac.* *PHR.* Ex omni gente tributa petit. *O.* Felix secreto quæ nata sit arbor in agro; Et soli domino ferre tributa potest. *O.* Bacra novis frænare tributis. *St.* Jam lamentabile Athenæ Pendere desierant Teseiâ laude tributum, *O.* Impia continui cessant augmenta tributi; Nec tua privatis crescant æraria damnis. *Cl.* Ubi portitor æra recepit. *Pr.*

TRICÆ, ārum, f. *Col.* [Proprie filum aut capilli quibus pullorum pedes impediuntur] *Filets entortillés aux pieds des petits poulets.* [Metaph. impedimentum quodvis leve, aut etiam futilis res & nugatoria.] *Des bagatelles, des niaiserie.* *EPIT.* Lēvēs, vānæ, fūtilēs, inānēs. *PHR.* Sunt Apinæ, tricæque, & si quid vilius istis. *M.*

TRICASSĒS, ūm. *Pli.* [Galliæ populi.] *Peuples du diocèse de Troies.*

TRICĀSTINI, ōrum. [Galliæ populi.] *Peuples du diocèse de saint Paul - trois Châteaux, dans le Dauphiné.* *PHR.* Jamque Tricastinis incedit finibus agmen. *Sil.*

TRICENARIŪS, ā, ūm. *Var.* [Triginta pedum vel digitorum] *De trente doigts, ou de trente pieds.*

TRICENI, æ, ā. *Trente.* *PHR.* Non si tricenis quotquot eunt dies, Amice, places illachrymabilem Plutona Tauris. *H.*

TRICENTENI, æ, ā. *Col.* *Trois cents.* *PHR.* Dederas, Apici, bis tricientes (serextiūm millia) ventri, Sed adhuc supererat centies tibi Laxum. *M.*

TRICENTIĒS, *adv.* *Trois cents fois.*

TRICĒPS, īpitīs. *Qui a trois têtes.* *PHR.* Tuque triceps Hecate, &c. *O.* Triceps cerberus. *Cic.*

TRICESIMŪS, ā, ūm. *Trentième.* *PHR.* Hodie tricesima Sabbathā. *H.* Aut minūs aut centē non plus tricesima lux est. *M.*

TRICĒSSIS, īs. m. *Var.* [Triginta assium valor.] *Piece de monnoie valant trente Ases Romains.*

TRICHĪĀS, ādis, f. & TRICHĪĀS, æ, m. *Pli.* [Piscis marinus.] *Sardine.*

TRICHILĀ, æ. f. [Vitis in testudinem curvata.] *Berceau de vigne.* *PHR.* At qui (cuscumis) sub trichilā manantem repit ad undam. *Col.* (Vide VINEA. Vineæ jugata.)

TRICHILŪM, i. n. *Cas.* [Vas habens tria labra.] *Vase qui laisse écouler l'eau par trois endroits.*

TRICHILIS, īdis, f. *Pli.* [Aluminis genus.] *Sorte d'Alun.*

TRICHŌMĀNIS, īs, n. *Pli.* [Herba.] *Sorte de capillaire.*

TRICHŌRŪM, i. n. [Ædificii genus à triplici membrorum distributione dictum] *Edifice divisé en trois corps de logis.* *PHR.* Quid nunc ingentia mirer, Aut quid partitis distantia recta trichoris. *St.*

TRICIĒS, *adv.* *Cic.* *Trente fois.*

TRICLINIARIS & TRICLINIARIŪS, ā, ūm,

[Quod ad triclinium pertinet.] Tricliniarium conclav. VAR. *Salē à manger*. Tricliniaris lectus. *Pli.*
TRICLINIUM, ī, n. [Locus in quo discumbebant & cœnabant, præcipuè qui in convivium accipiebantur. Ita dictum est à tribus lectis qui circa mensam sternebantur.] *Salē à manger*. *Epit.* Ornātum, divēs, amplū. *Phr.* Nunc jam luxuriæ pars; & triclinia templis Concertant. *Manil.* Sæpe tribus lectis videas cœnare quaternos. *H.* Ergo duos post: Si libuit menses neglectum adhibere clientem; Tertia ne vacuo cessaret culcitra lecto *J.*
TRICOCCUS, ī, m. *Pli.* [Genus Heliotropii. *Sorte de Tournefort.*
TRICOR, aris, āūs sūm, arī, *Cic.* [Nugas agere. Tricis impediri.] *Vesiller*, s'embarrasser de rien. *Trieari* cum aliquo. *Cic.* [Quasi tricis injicere.] *Chercher à surprendre, à tromper.*
TRICORNIS, nē. *Pli.* *Qui a trois cornes.*
TRICORPOR, oris. *Omn. gen.* *Qui a trois corps.* *Phr.* Et forma incorporis umbræ. *V.* Gerionis peteret cum longa tricoorporis arva. *Sil.*
TRICUSPIS, idis. *Omn. gen.* *Qui a trois pointes.* *Phr.* Positoque tricuspide telo, Mulcet aquas rector pelagi. *O.*
TRIDENS, entis. *Omn. gen.* *Qui a trois dents, trois pointes.* *Tridens* Neptuni. *Le trident.* *Epit.* Equorēus, sāvūs, ūncūs, vālidūs, Neptūniūs, sāvūs. *Syn.* Cūspis trifidā. *Cl.* Equorēā. *L.* Telūm tricūspis. *Q.* Telūm tērgēmīnā cūspidē. *S.* Trifidā hasta. *V-F.* Fūscinā dente minax. *M.* Neptūniā scēptrā. *Phr.* Cui prima frementem fudit Equum magno tellus percussa tridenti. *V.* Non illi imperium pelagi sāvumque tridentem Sed mihi sorte datum. *V.* Sāvique tridenti Nereus.
TRIDENTIFER, & **TRIDENTIGER**, ā, ūm. [Neptuni nomen] *qui porte le trident.* *Phr.* Regna vagæ, dixi sortite tridentifer undæ. *O.* Cumque tridentifero tumidi genitore profundi. *O.*
TRIDENTINI, orūm. *Pli.* [Illyriæ populi.] *Peuples de l'Evêché de Trente.*
TRIDUUM, ūī, n. [Trium dierum spatium] *trois jours.* *Phr.* Si totus sibi triduo legatur. *M.* (Vide *DIES* 3)
TRIENNIIUM, īī, n. [Trium annorum spatium.] *Trois ans.* *Ismaricæ* celebrant repetita triennia Bacchæ. *O.* (Vide *ANNUS*, *ANNI* 3.)
TRIENS, entis. *Col.* Tercia pars totius, vel ponderis, vel mensuræ. *Hinc TRIENS* [nummi genus tertiam assis partem valens.] *Piece de monnoye valant la troisième partie de l'As Romain.* *Phr.* Infelix nec habet quem porrigat ore trientem. *J.* **TRIENS** [mensuræ genus] *Sorte de mesure.* *Phr.* Cum fuerit multis exacta trientibus hora. *Pr.* Sed tremor inter vina subit, calidumque trientem Excutit è manibus. *P.* *Alii legunt Tridēntāl idem significans quod tridens.*
TRIENTALIS, alē. *Pli.* [Trientem mensuram, seu quatuor digitos æquans.] *Qui a quatre pouces.*
TRIÉRARCHUS, ī, m. *Cic.* [Triremis præfectus.] *Capitaine de Galere.*
TRIETERICUS, ā, ūm. [Quod sit tertio quoque anno.] *Qui se fait tous les trois ans.* *Phr.* Thyas, ubi audito celebrant trieterica Baccho Orgia, nocturnusque vocat clamore Cithæron. *V.* Tempus erat quo sacra solent trieterica Bacchi, &c. *O.* Non hæc tric-

terica vobis Nox patrio de more venit. *St.*
TRIETERIS, idis, f. [Spatium trium annorum.] *L'espace de trois ans.* *Phr.* Parvus, nec adhuc trieteride plenā *Regulus. M.*
TRIFARIAM, Adv. [In tres partes] *en trois parts.* *Trifariam partiri. Sue.* *Trifariam* muniebant. *liv. [i.]* *Tribus modis] de trois façons.*
TRIFAUX, āucis. *Qui a trois gueules.* [*Phr.* Cerberus hæc ingens lairatu regna trifauci Personat. *V.*
TRIFER, & **TRIFERUS**, ā, ūm. *Qui porte trois fois l'année.* *Arbores biferæ & triferæ. Col.* (Vide *FER-TILIS*.)
TRIFIDUS, ā, ūm. *Fendū en trois.* *Phr.* Trifidā fumantia flammā. *O.* Trifida Neptuni cuspis. *Cl.* Trifida hasta. *V-F.*
TRIFOLIUM, īī, n. *Pli.* [Herba.] *Du Trefle.*
TRIFORMIS, mē. *Qui a trois figuras.* *Phr.* Canis triformis, cerberus. *S.* Diva triformis Hecate. *H.*
TRIFUR, ūris. *m. Pla.* [Maximus fur] *un grand voleur, un maître larron.*
TRIFURCIFER, ā, ūm. *Pla.* *Grand pandart.*
TRIFURCUS, ā, ūm. *Col.* [Tres habens furcas.] *Qui a trois fourchons, trois pointes.*
TRIGA, æ, f. *Var.* [Currus qui à tribus equis trahitur.] *Attelage de trois chevaux de front.*
TRIGARIUM, īī, n. *Pli.* [Trigaram certamen.] *Course de chariots attelés de trois chevaux de front.*
TRIGARIUS, īī, m. *Pli.* [Trigaram agitator.] *Qui conduisoit ces sortes de chariots.*
TRIGEMINI, orum, m. *Col.* *Trois freres jumeaux.*
TRIGEMINUS, ā, ūm. [Triplex] *Triple.* *Trigemina natura. Pli.*
TRIGEMMIS, mē. *Col.* *Qui a trois bourgeons.*
TRIGESIES, Adv. *Vit.* *Trente fois.*
TRIGESIMUS, ā, ūm. *Trentième.* *Syn.* *Tēr dēnūs.* *Phr.* Quatuor accessit trigesima messibus æstas. *M.*
TRIGINTA, Ind. *Trente.* *Syn.* *Tēr dēnī.* *Phr.* Sub illicibus Sus Triginta capitum fortis enixa jacebit. *V.* Ter denis redeuntibus annis. *V.*
TRIGON, onis, m. & **TRIGONALIS** pilā. *M.* *Bale, dont jouoient trois personnes rangées en triangle.* *Phr.* Captabis tepidum dextrā lavāque trigonem. *M.* Ceulentum Ceroma teris tepidumve trigonem. *M.* (Vide *PILA*.)
TRIGONUM, ī, n. & **TRIGONUS**, ī, m. *Vit.* [Triangulus.] *Un triangle.*
TRIGONUS, ā, ūm. *Triangulaire.* *Phr.* Licet ergo ligna trigona Dicantur, partes non servant illa trigonas. *Manil.*
TRILIBRIS, brē. *Qui pese trois livres.* *Phr.* Laudas infane trilibrem Mullum. *H.*
TRILINGUIS, Quē. *Qui a trois langues.* *Phr.* Serpens micat ore trilingui. *H.*
TRILIX, icis. *Omn. gen.* [Tribus constans lictis] *Qui est d'un triple tissu.* *Phr.* Loricam consertam hamis, auroque triliem. *V.*
TRIMESTRIS, trē. *De trois mois.* *Trimestres aves, Turdi. Plī.*
TRIMETER, trī, m. [Versus Iambicus tribus mensuris, seu pedibus sex constans.] *Vers de six pieds.* *Phr.* Hic & in Acci Nobilibus Trimetris appareat rarus & Enni. *H.*
TRIMODIA, æ. f. *Col.* [Trium modiorum mensura.] *Trois boisseaux.*

TRIMATŪS, ūs. Col. [Trium annorum ætas.] *Agé de trois ans.*

TRIMŪS. Col. & TRIMŪLŪS, ā, ūm. Sue. [Trium annorum] *qui a trois ans.* PHR. Quæ velut latis Equa trima campis Ludit exultim, metuitque tangi. H.

TRINACRIĀ, æ. f. [Sicilia à tribus promontoriis ita dicta.] *La Sicile.* PHR. Intremere omnem murmure Trinacriam, & cælum subtexere fumo. V. (Vide SICILIA.)

TRINACRIS, idis, f. & TRINACRIŪS, ā, ūm. De Sicile. PHR. Terra tribus scopulis vastum procurrit in æquor Trinacris, à positu nomen adepta suum. O. Trinacris hybla. O. Trinacrii juvenes. O.

TRINITĀS, atis, f. *La tres-sainte Trinité.* PHR. Laus tibi cæli Pater, atque princeps, Omnium rector simul & creator. Quem fides veri studiosa trinum Credit, & unum. *Sann.* Una eademque tribus natura . . . una potestas Majestas eadem. *Vida* Patri maxima laus, maxima Filio Amborumque sacro maxima flammī. *Sant.* Laus patri, nato, tibi laus suprema Spiritus compar utriusque nexus. *Sant.* Patri supremo sit suprema gloria, Tibique laudes totus orbis concinat Æterni Fili, splendor æterni Patris: Compar sit almo laus decusque flammī. *Sant.* Summa laus Patri simul æqua nato, Et tibi compar utriusque vinculum Spiritus, custos & origo sancti Fons & amoris. *Sant.* Laus suprema sit parenti Qui creavit omnia, Filioque qui redemit Morte nos volens suā; Par & illi cujus almo Recreamur habitu. *Sant.* Summe Deus, sobolesque Dei consorsque Deorum Spiritus in triplici numine nomen idem. O! nullis hominum pervia sensibus Natura penitus sola capax tuæ, æterna & Monas & Trias. Simplex ætherei numinis unitas, Quæ distincta eadem est veraque Trinitas. *Mur.* (Vide DEUS. DEUS TRINUS.)

TRINOBĀNTES, ūm. Caf. [Brianniæ populi.] *Les Comtes d'Essex & de Middlessex.*

TRINOCTIŪM, ī, n. V-F. *L'espace de trois nuits.*

TRINOCTIALIS, alē, De *trois nuits.* PHR. Trinociali Affecit Domicœnio clientem. M.

TRINODIS, ōdis, f. *Qui a trois nœuds.* PHR. Ossa mei fratris clavâ perfracta trinodi. O.

TRINUNDINŪM, ī, n. Cic. [Tres nundinarum dies] *trois jours de marché.*

TRINŪS, ā, ūm. *Trois.* SYN. [Trēs.] PHR. Quæ trino juvenis foro sonabas. St.

TRIOBŌLŪM, ī, n. Pla. [Tres obolos valens] *Petite piece de monnoie qui valoit trois oboles.* Trioboli homo. Pla. [1. homo nihili] *Un homme de néant.*

TRIONES, ūm. m. Pl. [Triones à terendo dicebantur olim boves aratorii. Hinc Triones dictæ sunt septem stellæ quæ junctorum Boum figuram repræsentant.] *Les Etoiles de la grande Ourse.* EPIT. Hÿpērbōrēt, gēlīdī, pīgētī, scythīcī, īnōccīdūī, pārrhāsīī. PHR. Ite per extremum Tanaim pigrosque Triones. Cl. Pluviasque Hyadas geminosque Triones. V. Cernere Parrhasios dum te juvat, Aule, Triones, Cominus & Scythici sidera ferre poli. M. Oceanum petit Arcetos; inocciduique Triones Occasum voluere pati. Cl.

TRIOPTHALMŪS, ī, m. Plī. [Lapis trium oculorum figuram habens] *Sorte de pierre presieuse.*

TRIORCHES, is, m. Plī. [Avis] *Butor, Buse.*

TRIPALIS, alē. [Quod tribus palis sustineatur.] *Soutenu de trois échalas.* Tripales vineæ. Var.

TRIPARCŪS, ā, ūm. Pla. [Valde parvus] *Fors chiche.*

TRIPARTITŌ, adv. Cic. *En trois parties.*

TRIPARTITŪS, ā, ūm. Cic. *Divisé en trois.*

TRIPECTORŪS, ā, ūm. [Tria habens pectora] *qui a trois corps.* PHR. Quidve tripectora tergemini vis Gerionai. Lr.

TRIPES, ēdis. *Qui a trois pieds.* PHR. Mensa tripes. H. Ibat tripes grabatus & bipes mensa. M.

TRIPEDALIS, alē, & TRIPEDANEŪS, ā, ūm. Col. *De trois pieds.*

TRIPLEX, icis, om. gen. & TRIPLŪS, ā, ūm. *Triple, trois.* SYN. Tērgēmīnūs. PHR. Triplici diversa colore Licia. V. Illi robur & æs triplex Circa pectus erat. H. Triplici circumdata muro Mœnia. V. Nec me pastoris Iberi (Gerionis) Forma triplex, nec forma triplex tua, Cerbere, movit. O. Triplices litteræ. Cic. Triplices deæ. O. i. Parca. Triplex triumphus. V. Pars primæ tripli. Cic.

TRIPLICES, ūm, m. [Tabellæ tria habentes folia] *tablette à trois feuilles.* PHR. Tunc triplices nostros non vilia dona putabis; Cum se venturam scribet amica tibi. M.

TRIPLICATŪS, ā, ūm. Plī. *Triplé.*

TRIPŌLIS, is, f. Pl. [Urbs Phœnicia.] *Tripoli.*

TRIPTOLEMŪS, ī. *Celei filius. Ceres filiam quarens à Celeo humanissimè excepta, eum agriculturam docuit, filiumque ejus Triptolemum, alatorum serpentum ope, per totum orbem misit, ad indicandum hominibus frumentorum usum.* PHR. Uncique puer monstrator aratri. V. Triptolemum gremio sustulit illa suo. O. Jam quarta Eleusis dona Triptolemi secat. S. i. *Messum.*

TRIPUDIŌ, as, avi, arum, arē. n. Cic. [Saltare, pedibus terram feriendo] *danse en trepignant des pieds.* (Vide SALTO. CHOREA.)

TRIPUDIŪM, ī, n. Sorte de danse en trepignant. PHR. Citatis celerare tripudiis. C. TRIPUDIA SOLISTIMA. [Quum offa ex ore pulli ceciderat, tum auspicanti tripudium Solistimum nuntiabatur. Cic. a. de div. Sorte d'Augure parmy les Romains.]

TRIPŪS, ōdis, m. [Quidquid tres pedes habet] *un trepié.* PHR. Et tripodas geminos, auri duo magna talenta. V. Donarem tripodas præmia fortium Graciorum. H. Sacros Qui tripodas sentis. V. i. *Apolinis oracula è tripode data.* Qui tripodas movet. S. Prisca fides tripodum. St.

TRIQUETRŪS, ā, ūm. Col. [Triangularis] *Triangulaire.* PHR. Insula quem triquetris terrarum gessit in oris. Lr. i. Siculis. Sicilia enim à tribus promontoriis Triquetra dicebatur: Triquetra prædiā. H. i. *Sicula.*

TRIREMIS, is, f. [Navis tres remorum ordines habens.] *Une galere.* PHR. Ærata triremis. H. (EPIT. & PHR. Vide NAVIS.)

TRISCURRIĀ, ōrūm, n. [Maximæ scurrilitates.] *Des bouffonneries, des imprudences.* PHR. Qui sedet & spectat triscurria Patriciorum. J.

TRISTIFICŪS, ā, ūm. *Qui rend triste.* Tristifica vox. Cic.

TRISTIS, tē, & TRISTICŪLŪS, ā, ūm, dim. *Triste, chagrin.* SYN. Dōlens, mœrens, mœstus, afflictus, sollicitus, anxius, inquietus, ager animi. PHR. It tristis ara-

tor Mœrentem abjungens fraternâ morte juvenum. *V.* Fastidiosâ tristis ægrimoniâ. *H.* Ibant Crinibus Iliades passis peplumque ferebant Suppliciter tristes, & rursâ pectora palmis. *V.* Sed frons læta parum, & dejecto lumina vultu. *V.* Tristior & lacrymis oculos suffusa niteat. *V.* Sic ad lætitiâ mens mea segnis erat. *O.* Mœrens inconsolabile vulnus Mente gerit tacitâ. *O.* Pectore concipio nil nisi triste meo. *O.* Expers undæque, cibique, Rore mero lacrymisque suis jejunia pavit. *O.* Sic ego mente jacens, & acerbo faucibus ictu. *O.* Illa quidem tristis luctuque obducta recentî, Et cinere incompertos etiam nunc fordida crines. *Com.* Color oris erat, qui frondibus olim Esse solet seris, quas nova læsit hyems. *O.* Prospexit euntes Dejectâ cervice Getas. *Cl.* Oblitum serâ decedere nocti Sol abiens vidit plorantem; vidit eundem Sol rediens longos ducentem pectore questus. *Rap.* Crinemque soluta: Pectora fordabant palmis, atque ora rigabant. *Rap.* Triste supercilium. *Lr.* Septem tamen ille diebus Squalidus in ripâ Cereris sine munere sedit. Cura, dolorque animi, lacrymæque alimenta fuere. *O.* Triste cor. *V.* Mens tristis. *O.* Seu mœstus omni tempore vixeris. *H.* Ille verecundo similis, similiq; gementi Vix cælo andebat mœstos attollere vultus: Presserat ora dolore *Sant.* Lacrymis immortura suis. *Sant.*

TRISTIS. [Tristem faciens.] *Tristo, sombre, chagrinant, amer.* *SYNT.* Triste bellum, nefas. *V.* Tristis sermo, ruina. *H.* Tristia facta. *V.* Verba. *H.* Triste silentium. *Liv.* Tempus. *O.* Tristes lacernæ. *M. i.* horrida. *PHR.* Tristissima noctis imago. *O.* Tristes Amaryllidis iras... pati. *V.* Suavium tristis tristitias Elleboro. *C.* Ora Tristia tantum sensu torquet amaror. *V.* Tristes succos tardumque saporem. *V.* Tristibus aut exitis fibræ apparere minaces. *V.* Quò tristis Erynnis, Quò fremitus vocat. *V.* Ex adytis hæc tristia dicta reportat. *V.* Et tristis sine sole domos. *V.* Triste Lupus stabulis. *V.* Tristius haud illis monstrum, nec savior ulla Pestis. *V.*

TRISTITIÄ, æ, f. *Tristesse, ennuy, chagrin.* *EPIT.* Gravis, mœstâ, languens, anxîâ, sollicitâ, ingens, acerbâ, querulâ, perpetuâ, æris, summâ, sævâ, insânâ, amens, languidâ, lèvis, occultâ, fictâ. *SYN.* Mœnor, mœsticiâ, dôlor, luctus, anxietas, ægritudo. *PHR.* Pectora tristitiæ dissoluenda dedit. *T.* Sed ubique squalor, luctus, & suspiciis Mœstum viget silentium; Nec flere pudor est... tuoque noster auctior luctus negat Facere posse, vel loqui. *Com.* Tristitiæ se tradere. *Cic.* Tristitia temporum. *Cic.* Simque ego tristitiæ causa modusque tuæ, *O.* (Vide DOLOR)

TRISTITIÄM finire, pellere, cōditre, mītigare, superare. *PHR.* Nunc vino pellite curas. *H.* Tristitiâ & metus Tradam protervis in mare Creticum Portare ventis. *H.* De cruce pendenti mater carissima nato Astabat, non illa manu percussa decorum Pectus, & effusus ventis laniata capillos... namque suos generosa parens natiq; dolores Exuperat. *Rap.* Depone cultus squalidos... crinemque doctâ patere distingui manu. *S.* Anxia sollicitæ detorquent nubila frontis. *Rua.* Et mœstum gemitu pectus, & hispidis Fronem nubibus expeli. *Sarb.* (Vide DOLOR, dolorem egerere, compescere.)

TRISULCŪS, ã, ūm. [Tres acies habens.] *Qui a*

trois pointes. *SYN.* Trifidus, tricuspis, tridens. *PHR.* Linguis micat ore trifulcis. *V.* Rectorque Deum, cui dextra trifuleis Ignibus armata est. *O.* Excutere irato tela trifulca Jovi. *O.*

TRITAVŪS, i, m. PLA. *Le trisaient.* (Vide AVUS.)
TRITICĒUS, ã, ūm. *De froment,* *PHR.* At si triticeam in messem, robustaque farra Exercebis humum. *V.*

TRITICŪM, i, n. Cic. [Frumenti genus.] *Du froment.* *SYN.* Triticæa messis. *V.* Triticæi fœrus. *O.* *PHR.* (Vide FRUGES, messis.)

TRITŌN, ōnis. *Deus marinus, quem ita describit Claud.* Prorumpit gurgite torvus Semifer, undosi velabant brachia crines: Hispida tendebat bifido vestigia cornu. Quâ pistrix commissa viro, ter pectora movit. *Cl.* Neptuni filius erat, ejusdemque ait *Cic.* Tubicen esse fertur, cui mandat, ut receptui canat, fluviosque in suos fontes revocet. *Cic.* *EPIT.* Cæruleus, glaucus, neptunius, æquoreus, canorus. *PHR.* Cæruleum tritona vocat; conchæque sonanti Inspirare jubet fluctus: cava buccina sumitur illi Tortilis in latum, quæ turbine crescit ab imo. *O.* Stat celer obsequio jussa ad Neptunia Triton. *St.* Strataque æqualiter undâ Cæruleis Triton per mare curret Equis. *O.* Jam plana Triton personat æquora Clangente cornu. *Sarb.* Buccinaque in medio concepit ubi aëra ponto; Littora voce replet sub utroque jacentia Phœbo. *O.* Cæruleos habet unda Deos Tritona canorum, Proteaque ambiguum. *O.* Scopulo Triton adnixus acuto. *V.*

TRITON, ōnis, m. *Africa fluvius & lacus, à quo Minerva denominata est.* *PHR.* Rapidi Tritonis heræ Minerva. *C.*

TRITŌNIS, idos, & TRITŌNIÄ, æ. *Minerva ita dicta, quod ad Tritonis lacum virginali habitu primùm apparuit.* Pallas Terrarum primam Libyen (nam proxima cælo est; Quod probat ipse calor) tetigit; stagnique quietâ Vultus vidit aquâ, posuitque in margine plantas; Et se dilectâ Tritonida dixit ab undâ. *L.* *PHR.* Palladis ad templum Tritonidos alma. *V.* Sævæ tritonidis arcem. *V.* Audax Tritonia. *St.* Nec dubiis ea signa dedit Tritonia monstris. *V.* (Vide PALLAS.)

TRITŌR, ōris, m. [Qui terit.] *Broieur.* Tritor colorum. *Pli.* Tritor stimulorum. *PLA. i.* qui saepe flagellis caditur.

TRITURÄ, æ, f. & TRITŪS, ūs, m. Pl. [Terendi actus.] *L'action de battre le bled.* *PHR.* Magnaque cum magno venier tritura calore. *V.*

TRITŪS, ã, ūm. *Broié, pilé, usé, battu.* *SYN.* Attritus, contritus. *PHR.* Frugibus area trita. *O.* Humano via trita pede. *O.* Trita lacerna. *M.* Vestis. *H.* Laudis via trita. *Cic.* *Metaph.* Tritum sermone proverbium. *Cic.* Strataque jam vulgi pedibus detrita viarum Saxea conspicimus. *Lr.* Tritus, & è medio fortunæ ductus acervo. *J.* Nil est tritius Lacernis. *M.* (Vide TERO.)

TRIVIA, æ. *Diana, ita dicta quod Trivii præfset, ideoque tres facies habere dicebatur.* Ora vides Hecates in tres vergentia partes, Servet ut in ternas compita secta vias. *O.* *PHR.* Tria Virginis ora Dianæ. *V.* Jam subeunt Triviæ lucos atque aurea tecta. *V.*

TRIVIALIS, alē. [Quod sit in trivii, vulgare.]

Trivial, vulgaire. PHR. Communi ferias carmen triviale monetâ. *J.* Trivialis scientia. *Quin.* Trivialia verba. *Sue.*

TRIVIUM, ī, n. [Spatium quod est inter tres vias.] *Place où trois chemins aboutissent, carrefour.* PHR. Omnibus in triviis vulgetur fabula passim. *C.* Non tu in triviis indocte solebas Stridenti miserum stipulâ disperdere carmen. *V.* Nocturnis Hecate triviis ululata per urbem. *V.* Trigemina quâ se spargit in campos via. Nam veneror, seu stipēs habet desertus in agris; Seu vetus in trivio florida ferra lapis. *T. Rustici in triviis sacra faciebant.*

TRIUMPHALIS, alē. [Quod ad triumphum pertinet.] *Triumphal, de triumphe.* SYN. Triumphalis vir, currus. *Pli.* Laurus. *T.* Triumphales tituli. *J.* Imagines. *H.* PHR. Tempora victus. Fronde triumphali. *O.* Saxa triumphales fregere-Capharea puppes. *Pr.*

TRIUMPHALIÆ, iūm. n. *Tac.* Les honneurs du triomphe.

TRIUMPHATŪS, ūs, m. *Pli.* L'action de triompher, le triomphe.

TRIUMPHŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Triompher, avoir les honneurs du triomphe.* SYN. Ōvō, triūphūm āgō, hābeō. *Cic.* PHR. Victor ab hoste redit, lætaque triumphat in urbe. *Pr.* Tu ducibus lætis aderis; cum læta triumphum Vox canet, & longas visent Capitolia pompas. *H.* Deduci superbo Non humilis mulier triumpho. *H.* Ibit parto regina triumpho. *V.* At Cæsar triplici invecus Romana triumpho Mœnia. *V.* At te victricis lauros Mœsala gentem Portabat niveis currus eburnus Equis. *T.* Per ora vulgi nos triumphus aureo Curru superbos transferat. *Buch.* Ergo erit illa dies, quo tu, pulcherrime rerum, Quatuor in niveis aureis ibis Equis. Ibunt ante duces onerari colla catenis; Diffundetque animos omnibus illa dies. *O.* Vinclaque captivâ reges cervice ferentes Ante coronatos ire videbit Equos. *O.* Ducite præclarum Cereris de stirpe triumphum. *Cl.* Ingredior curru lætos imitante triumphos. *O.* Tunc neque te longi remeantem pompa triumphi Excipit. *L.* Curru Cæsar victore veheris. *O.* I nunc, magnifici pompam molire triumphi; Ambiat evinctas laurus honora comas. Junge coronatos post tanta trophæa jugales Aureus adjunctos ipse movebis equos. . . Claraque Romulidum titulos Capitolia regum Servent victuris tempus in omne notis. *Sant.* Quanti tūm juvenes, quantæ sprevere pudorem Spectandi studio matres, puerisque severi Certavere senes, cum tu genitoris amico Exceptus gremio mediam veherere per urbem; Velaretque pios communis laurea currus. Quis non Luciferum roseo cum Sole videri Credidit, aur junctum Bromio radiare Tonantem? Fervet cristatis exercitus undique turmis. *Cl.* Non illum præmia tantum; Quam labor ipse juvat, strepitus fastidit inanes, Inque animis hominum pompâ meliore triumphat. *Cl.* Inque coronatis fulgeat altus Equis. *O.* Sublimi triumpho invehitur. *Sil.* Cum præmia belli Ante suos currus oppida capta feret. *O.* Curru sublimis eat. *S.*

TRIUMPHARĒ aliquem, *Pli.* De aliquo. *Cic.* PHR. Bisque triumphatas utroque in littore gentes. *V.* Triumphatūque possit Roma ferox dare jura Me-

dis. *H.* De me triumphat amor. *Pr.* Ille triumphatâ Capitolia ad alta Coryntho Victor agat currum cæsis insignis Achivis. *V.* Jupiter clarus Gigantæo triumpho. *H.* De me triumphat . . . Et superbificâ manu per urbes ducit Argolicas. *S.* Quos opimus, fallere & effugere, est triumphus. *H.* Sic fera quam primum pavidò Germania vultu Ante triumphantes serva feretur Equos. *O.* Præferbantur enim imagines victarum Provinciarum.

TRIUMPHARĒ. *Cic.* [Pro gaudio exultare.] *Tressaillir de joie.* (Vide GAUDEO.)

TRIUMPHŪS, ī, m. *Triomphe, entrée solennelle.* *Epit.* Lætus, sup̄bus, præclarus, sublimis, egregius, pulcher, clarus, Augustus, nobilis, decorus, celebr̄, sacer, solennis, illustris, insignis, festus, ambitiosus, lauriger, magnificus, speciosus, optimus, felix, castrens̄, navalis. SYN. Pōmpâ triūmphi. *L.* Longâ pōmpâ. *O.* Hōnōr triūmphi. *H.* Laurēâ, victor, currius. *O.* PHR. Superbos Vertere funeribus triumphos. *H.* Cui Laurus æternos honores Dalmatico peperit triumpho. *H.* Arsit Atrides medio in triumpho Virgine raptâ. *H.* Et multos meruisse, aliquos egisse triumphos. *O!* Africa terra triumphis Dives. *V.* I, nunc magnificos victor molire triumphos. *O.* Quem . . . Inter Laurigeros aluerunt castra triumphos. *Cl.* Insignemque canunt nostrâ de plebe triumphum. *Cl.* Celeber Mœsala triumphis. *T.* Lauro devinctus agresti Miles io, magnâ voce triumphe canet. *T.* Tuque dum procedis io triumphe, Non semel dicemus io triumphe Civitas omnis; dabimusque Divis Thura benignis. *H.* Ergo ubi præclaros poscent tua facta triumphos. *T.* Et sanguine mundi Fuso. Magne, semel totos confunde triumphos. *L.* Hi sunt triumphi, maxime principum, Quos miles armis, quos neque dividit Fortuna tecum. *Sant.* Non titulos captasque urbes, non diruta ferro Mœnia, non victis mœrentia flumina ripis, Fusaque squalenti rerum simulachra metallo. *Rua.* Gravibus non pressa catenis. Post currus it turba tuos; lachrimosaque reges Agmina Felicis turbant spectacula pompæ. *Com.* Plausuque frequenti Prosequitur regum veneratrix Gallia currum; Et cælum clamore quatit, fumisque vaporat Ditibus . . . deque suis addi tibi postular annos. Ergo omnis populus poterit spectare triumphos; Cumque ducum titulis oppida capta leget: Vinclaque captivâ reges cervice ferentes Ante coronatos ire videbit Equos. *O.* Jamque parabantur pompæ simulacra futura Tarpeio spectanda Jovi: cælata metallo Classis ut auratos fulcaret remige fluctus, Ut Massyla tuos anteirent oppida currus. *Cl.* Quæ datur ex Dacis laurea tota tua est. *M.* Ductaque per vias Regum colla minacium. *H.* Ferre etenim molles elegi tam vasta triumphi Pondera disparibus non potuere rotis. *O.* Non Argolici præda triumphi Subjecta feret colla trophæis. Non assuetas ad sepe manus post terga dabit; Currusque sequens Agamemnonios Lætis fiet pompa Mycenis. *S.*

TRIUMVIR, īrī. *Cic.* [Nomen Magistratus Romani.] *Triumvir.* Deque viris quondam pars tribus una fuit. *O.*

TRIUMVIRALIS, alē. *Des triumvirs.* PHR. Sectus flagellis hic triumviralibus Præconis ad fastidium. *H.*

TRIUMVIRATŪS, ūs, m. *Cic.* [Triumvirorum officium.] *Le triumvirat.*

TRIUNCIS, cē, *PLI.* *De trois onces.*

TROAS, ādis, f. [Asia minoris regio.] *La Troade.*

TROAS, ādis, f. [Pro Trojana.] *Troïene.* *PHR.* At procul in solâ secretæ Troades actâ Amissum Anchisen flebant. *V.*

TROCHÆUS, ī, m. *Cic.* [Pes carminis, constans duabus syllabis, longâ & brevi.] *Un Trochée.*

TROCHILUS, ī, m. *PLI.* [Avis parva, quæ & Regulus dicitur.] *Un Roitelet.*

TROCHLEA, æ, f. [Machina rotulam habens, axiculum & funem ductarium.] *Une poulie.* *EPIT.* Versatilis, altâ, putatilis, validâ. *PHR.* Multaque per trochleas & tympana pondere magno Commover, atque levi sustollit machina nisu. *LR.*

TROCHUS, & TROCHYLUS, ī, m. *PLA.* [Turbo, seu rota quæ à ludentibus scuticâ agebatur.] *Une soupié, une espece de roué avec laquelle les enfans jouoient.* *PHR.* Indoctusque pilæ, discive, trochive quiescit. *H.* Inducenda rota est, das nobis utile munus: Iste trochus pueris, at mihi cantus erit. *M.* Ludere doctior Seu græco jubeas trocho Seu malis veritâ legibus alciâ. *H.* Garrulus in laxo cur annulus orbe vagatur; Cedat ut argutus obvia turba trochis. *M.* Versu clavis adunca trochi. *PR.* Tortilibus versare trochum si forte flagellis Inque orbem refugus si tibi turbo placet. *Sant.* Quam celer arguto qui sonat ære trochus. *M.*

TROZĒN, ēnis, f. [Oppidum Peloponnesi.] *Trezene.* *PHR.* Hic tecum Trozena colam, Pittheia regna. *O.* Trozenius heros. *O. i. Theſeus Trozene educatus.*

TROGLODYTICA, æ, f. *Cic.* [Æthiopiæ regio.] *La côte d'Abex.*

TROJA, æ, f. [Regio minoris Asiæ in quâ fuit Ilion urbs, quæ & ipsa Troja dicebatur.] *Troie.* *EPITH.* Neptuniâ, Apollineâ, Phœbeâ, Læomædonteâ, Dardaniâ, Teucriâ, Hæctoriâ, Martiâ, Mævoriâ, Phrygiâ, Idæâ, Rhæteâ, Sygæâ, Illiâ, Priamæiâ, potens, vetus, superba, nobilis, antiquâ, dirutâ, vastatâ, incensâ, decantatâ. *SYN.* Illiâci câmpī. *H.* Illiâci mœniâ, arvâ. *O.* Rêgnū Priamī. *H.* Trojânæ arcēs. *V.* Troicâ mœniâ. *C.* Dardaniâ tellūs. *V.* Mœniâ Dardaniidū. *V.* Dardaniâ turrēs. *C.* Dardaniâ tectâ. *S.* Mœniâ. *S.* Illiū, Pergamâ. *PHR.* Laomedontæ luimus perjurâ Trojæ. *V.* Flammis restantia Trojæ Dona ferens. *V.* Trojanas ut opes & lamentabile regnum Eruerint Danaï. *V.* Dum res stetit ilia. *V.* Nondum Ilion, & arcēs Pergamæ steterant. *V.* Priami dum regna manebant. *V.* Mœnia Trojæ Neptuni fabricata manu. *V.* Quis genus Æneadum quis Trojæ nesciat urbem. *V.* Longo solvit se Teucria luctu. *V.* Sigæa rubebant Littora. *O.* Linguntur Phrygi, Catulle, campi. *C.* Troicaque obsideant longinquo mœnia bello. *C.* Nam quis Equo pulsas abiegnō nosceret arcēs. *PR.* Neptunia preſſit aratro Mœnia. *PR.* Gens quæ cremato fortis ab Illo Jactata Tuscis æquoribus, &c. *H.* Inclinauit aquas ad avaræ litota Trojæ. *O.* Dum Latium Teueri recidivaque Pergama Quærit. *V.* Danaïs invisa puellis Troja jaceret. *O.* Et Troja Cynthius author. *V.* Troja domitor Uliſſes. *H.* Trojæ vastator Achilles. *SR.* Trojaque nunc staret, Priamique arx alta maneres. *V.*

O! patria, o! divum domus, Ilion. *V.* Venit summa dies & ineluctabile tempus Dardaniæ: fuimus Troes; fuit Ilion & ingens Gloria Teucrorum. *V.* Urbs antiqua ruit multos dominata per annos. *V.* Omne mihi visum considerare in ignes Ilion, & ex imo verti Neptunia Troja. *V.* Ingentem factis fer ad Æthera Trojam. *V.* Tardanus Idææ primus pater urbis & author. *V.* Cum fatalis Equus saltu super ardua venit Pergama. *V.* Victa ramen vinces; everſaque Troja resurges. *O.* Sic magna fuit censuque virisque; Perque decem potuit tantum dare sanguinis annos; Nunc humilis veteres tantummodò Troja ruinas: Et pro divitiis tumulos ostendit avorum. *O.* Ilion est illic, ubi fumus altrè serpit in cælum. . . Troes hoc signo patriam videbunt. *S.*

TROJĀ. *Certamen Equestre, à Trojanis dictum.* Trojaque nunc pueris, Trojanum dicitur agmen. *V.* (Vide CERTAMEN. *Certamen equestre.*)

TROJANUS, TROIUS, TROIUS, ā, ūm. *DA Troie, Troien.* *SYN.* Illiâci, Dardanius, Dardanius, Phrygius, Pergamæus. *PHR.* Trojanus à sanguine clarus Acestes. *V.* Phrygiæque biremes. *V.* Ter circum Ilacos raptaverat Hæctora muros. *V.* Uret Iliacas domos. *H.* Troica cum vidit vela. *O.* Iliacis erepta ruinis munera. *V.* Nascetur pulchrâ trojanus origine Cæsar. *V.* Tros ait Æneâ cessas. *V.*

TROJANI, ōrum. TROJUGENÆ, arum, TROES, ūm, m. *Les Troiens.* *SYN.* Dardaniâ, Teucrī, Priamidēs, Hæctoridæ, Anchisiadæ, Illiâci, Illiâdēs, Erithoniī, Idæi, Phrygī, Phrygēs, Læomædontiâdæ, Æneâdæ, Hæctoridæ gens. *V.* *PHR.* Optatâ poiuntur Troes arenâ. *V.* Quis genus Æneadum, qui Trojæ nesciat Urbem. *V.* Priami imperio Phrygibusque. *V.* Iliadum turbâ & Phrygiis comitata ministris. *V.* Quanta mores funera Dardanæ genti. *H.* Dardanidæ magni, genus alto à sanguine divum. *V.* Trojugenum proſternet corpora ferro. *C.* Troas reliquias Danaum. *V.* Parcere Pergamæ genti. *V.* Fatis contraria nostris Fata Phrygum. *V.* Non inclusus Equo, male feriatos Troas falleret. *H.* Cursu palantes Troas agebat. *V.*

TROIUS, ī. Priami & Hecuba filius, ab Achille occisus. Fugiens amissis Troilus armis Infelix puer, atque impar congressus Achilli Fertur equis, curruque hæret resupinus inani. *V.* *PHR.* Nec impubem parentes Troilon aut Phrygiæ sorores Flevire semper. *H.*

TROPÆUS, ī, m. *Sue.* [Qui alium vellicat aut percutit, & ne deprehendatur, illico convertit se] *Qui se tourne après avoir frappé quelqu'un.* Venti Tropæi. *PLI.* Qui è mari redeunt.

TROPHÆUM, ī, n. [Spolia capta & stipiti fixa.] *Un trophée.* *EPIT.* Nobilē, insignē, clarum, superbū, illustre, pulchrum, magnificum, solennē, hostilē, belligerum, immanē, grandē. *SYN.* Triumphus. Exuviæ, mōnimētum, spoliâ, famæ pignora. *PR.* Hônōs sanguinâ de stragē. *SR.* Dōnâ ducium. *L.* *PHR.* Et duo rapta manu diverso ex hoste trophæa. *V.* Non exuviis pulsæ trophæum Virginis, aut spolia ulla peto. *V.* Et potius nova Cantemus Augusti trophæa. *H.* Hæc arma exuviasque viri tua quercus habebit. *V.* Truncos hostilibus armis indutos. *V.* Totumque nemus victoria vestit. *CL.* Tertiaque arma patri suspendet capta Quirino. *V.* Regiaque

Regiaque Æmiliâ vecta trophæa rate. *Pr.* Ingentem Quercum decisis undique ramis Constituit tumulo, fulgentiaque induit arma, Mezentii ducis exuvias, tibi magne trophæum Bellipotens, aptat rorantes sanguine cristas, Telaque trunca viri. *V.* Addit equos, & tela quibus spoliaverat hostem; Indutosque jubet truncos hostilibus armis Ipsos ferre duces, inimicæque nomina figi. *V.* Voveo prædonis corpore raptis Indutum spoliis ipsum te, Laus, trophæis Æneæ. *V.* Fractus arcus, ensesque recurvos, Tela virum atque hastas apponam rupe subimâ, Congeriem armorum immensam mavortiaque ara... addam & opes pelago passim ex undante receptas, Et gazam & vestes gentis monumenta profanz Barbarici luxum decoris, Phrygiosque rapetas, Montesque & fluvios, descriptaque bella metallo. *Rap.* Aram de mediis surgere rupibus Suadebo: duce me retro Descendent resonis marmora collibus; Et longo procul ordine Adrepent Parisi saxa laboribus; Musæamque pati manum, Inscribique volent; & memores tui, Sigismunde, pati noras. Sulpicis volucris proterere impetu Tressæ cornua Cynthia; Scalpemus gemini fulmina prælii Scalpemus refugum Geren. *Sarb.* Bellorum exuviaz truncis affixa trophæis, Lorica, & fracta de casside buccula pendens, Et curtum temone jugum, victæque triremis Aplustre, & summo tristis captivus in archi. *J.* Magna trophæa ferunt, quos dat tua dextera letho. *V.* Victi monumenta Siphacis. *Pr.* Spoiliati gloria Parthi. *Pr.* Quercus exuvias veteres sacæataque gestans Dona ducum. *L.*

TROPIS, is *F.* [Latine carina.] *Le sentino d'un vaisseau.* Tropis per trans. [Pro vappâ] méchant vin. *PHR.* Fumosa feret ipse tropin de fæce lagenæ. *M.*

TROS, trois. *Rex Troja Ganimedis pater, à quo denominata est Troja.* *PHR.* Demissæque ab Jove gentis Nomina, trosque parens & Trojæ Cynthius author. *V.*

TROSSULUM, i. n. *Pli.* [Oppidum Tusciæ.] *Trossulo.* [Ab eo Trossuli dicti sunt qui in cultu corporis nimii erant.] *Qui ont trop de soin de se parer.* *PHR.* Trossulus exultat tibi per subsellia lævis. *J.*

TRUCIDATIÖ, önis. *f.* *Cic. Massacre.* (Vide **CÆDES**.)

TRUCIDÖ, as, avi, atum, are. *Tuer, massacrer.* *PHR.* Fit via vi, rampunt aditus, primosque trucidant. *V.* Trucidare ignem. *Lr. pro extinguere.* Trucidari scenore, verbis gravibus. *Cic.* (Vide **OCCIDO**.)

TRUCULENTËR, TRUCULENTIÜS, adv. *Cic.* Cruellement.

TRUCULENTÜS, a, um. *Cruel, violent.* *SYN.* Trux, crudelis, sævus, inhumanus, ferus, barbarus, immanis, torvus, violentus. *PHR.* Nulla Getis toto gens est truculentior orbe. *O.* Ut ferus est, multoque suis truculentior curis. *O.* Æquor truculentum. *C.* (Vide **CRUDELIS**.)

TRUDES, dis, m. [Instrumenti genus] *Un croc, une perche ferrée par le bout.* Trudibus aut furcis molem prosternere. *Tac.*

TRUDO, is, usi, usum, ere. [à trude] pousser avec violence. *SYN.* Impellö, pellö, agö, protrudö, adigö. *PHR.* In prælia trudit incermem. *H.* Truditur dies die. *H.* Truditur è sicco radix oleagina ligno. *V.* Fallacia alia aliam trudit. *Ter.* Trudi ad mortem. *Cic.*

TRÜENTUM, i, n. [Piconorum fluvius] *Tronto.*

PHR. Quique Truentinas servant cum flumine tures. *Sil.*

TRÜLLÄ, æ, f. [Multiplex vasis genus.] Trüllä [poculum vinarium] *Vase propre à boire.* *PHR.* Qui Vientanum festis potare diebus Campanâ solitus trüllä. *H.* TRÜLLÄ [Vas in quo ventris onus deponitur. Bassin de chaise percée, pot de chambre.] *PHR.* Clinicus Herodes trullam subduxerat ægro. *M.* TRÜLLÄ. Cato. [Vas ad hauriendam aquam.] *Sorte de vase avec un manche.* TRÜLLÄ. *Liv.* [Vas in quo prunæ reponuntur] *un réchauf.* TRÜLLÄ *VIT.* [Commentarii instrumentum] *une truëlle.* Hinc

TRÜLLISATIÖ, önis, f. *VIT.* Crepi, enduit, & TRÜLLISÖ, as, avi, atum, are. *VIT.* [Trüllä Gypsum inducere] *Crépir, enduire une muraille.*

TRÜNCÖ, as, avi, atum, are. *Tronquer, rogner.* *PHR.* Manibus truncatus & armis. *Cl.* Truncata membra. *Cl.* (Vide **AMPUTO**.)

TRÜNCÜS, i, m. [Pars arboris quæ superest truncatis ramis] *le tronc d'un arbre.* *EPIT.* Rectus, sterilis, stecus, arens, iners, sincerus, nodosus, enodis, teres, cavus, ficulus, roboreus, quernus, firmus, valens, validus, viridis. *SYN.* Stipēs. *PHR.* Gensque virum truncis & duro robore nata. *V.* Arboris obitus trunco. *V.* Cælebs sine palmitre truncus. *O.* Denudant foliis ramos, & cortice truncos. *Cic.* Et Pyrus invito stipite Mala tulit. *Pal.* Pars roboreos immittere truncos Nititur. *Mant.* Truncus columnæ: *VIT.* *Per trans.*

TRÜNCÜS, [humanum corpus truncato capite] *Le tronc du corps humain.* *PHR.* Jacet ingens litore truncus Avulsumque humeris caput, & sine nomine corpus. *V.* Tum caput ipsi aufert domino truncumque relinquit Sanguine singultantem. *V.* Et caput abscissum, calido viventeque trunco. *Lr.* Illa quidem pugnat recto se attollere trunco; Sed genuum junctura riger. *O.*

TRÜNCÜS. *Cic. Metaph.* [Pro stupido] *un stupide, une buche.*

TRÜNCÜS, a, um, [truncatus] tronqué, mutilé, rogné. *SYN.* Truncatus, mutilus, obtruncatus, abscissus, amputatus, mutilatus. *PHR.* Trunca pedum. *Animalia.* *V.* Truncas inhonesto vulnere nates. *V.* Imperfecta suisque Trunca humeris. Jactabat truncas ad cava busta manus. *Pr.* Trunco sermone queruntur. *St.* Cornua fens legit rapidis Achelous in undis; Truncaque limosa tempora misit aqua. *O.* Non habet infelix quæ matri brachia tendat: Trunca sed ostendens dejectis vulnera membris Aspice mater ait. *O.* Trunca pinus. *V.*

TRÜTÄ, æ, f. [Piscis] truite. *PHR.* Purpureisque cutem trutta oblita guttis. *Com.*

TRÜTINÄ, æ, f. [Statera] Balance, trebuchet. [Metaph. Judicium] *Examen.* *EPIT.* Equâ, justâ, rectâ, suspensâ. *SYN.* Statera, bilânix, linx, librâ. *PHR.* Hac lege in trutinâ ponetur eadem. *H.* Committit vates, & comparat inde Maronem; Atque aliâ parte in trutinâ suspendit Homerum. *J.* Examenve improbum in istâ Castiges trutinâ. *P.*

TRÜTINÖR, aris, atus sum, are. *Perfer.* *PHR.* Atque ex porrecto trutinantur verba labellö. *P.* (Vide **PONDERO**.)

TRUX, ūc's. Omn. gen. *Cruel; farouche, affreux.*
 SYN. Truculentus, ferox, crudelis, atrox, sævus, barbarus. PHR. Lumina volvit, obitque truci procul omnia visu. V. Excitatur classico miles truci. H. Vocem Expavere truce. Sil. Truces vultus. O. Mores. Pla. Inimicitia. H. Oculi. Cic. Affectus truces comprimere. S. Nec fronte truce nec mole tremendum. V-F. Cui natura oculos immani infecerat ira. Cl. (Vide CRUELIS.)

TRYBLIUM, ī, n. Pla. [Catinus] *un plat.*

TU, TŪI, TIBĪ, TĒ. Pron. *Tou, vous.* PHR. Tu mihi quodcumque hoc regni, tu scepra Jovemque Concilias. V. Tunc ille Æneas &c. V. Quod tu te ipse fatebere majus. V. Ardet amore tui. O. Tutemet in culpā cum sis. Lr.

TUBĀ, æ, f. *Une trompette.* EPIT. Clāngens, frēmēns, sōnāns, rāucā, cānōrā, sōnōrā, rēsōnāns, vōcālīs. Bēllīcā, mārīā, trīstīs, fūnēstā, bēllīgērā, clāssīcā, trēmēndā, tērrībīlīs, tērrīfīcā, sānguīnēā, hōrrībīlīs, fērā, aūdāx, trūx, trūcūlētā, hōstīlīs. Cūrā, ūncā, ādūncā cāvā, tōrtīlīs, rēcūrā, īncūrā, flexīlīs, longā. Ārēā, Ānēā, cōrnēā, rāucā, ācrīs, grāvīs, īnfātā, tārtārēā. SYN. Būccīnā, clāssīcūm cōrnā, lītūus, &c. PHR. Exoritur clamorque virūm clangorque tubarum. V. Morantes Martius ille æris rauci canor increpat, & vox Auditur fractos sonitus imitata tubarum. V. Signaque ferre javat, sonitusque audire tubarum. V. Non tuba directi non æris cornua flexi. O. Cava buccina fumitur illi Tortilis in lacum, quæ turbine crescit ab imo. O. Terribilesque tubas auditaque cornua cælo. O. Immixti murmure sævæ Inter bella tubæ. Sil. Quippe tubas acres lituosque audire volentem. St. Multos castra juvant & lituo tubæ Permissus sonitus, bellaque matribus Deceffata. H. Primus equi labor est animos atque arma videre Bellantum lituosque pati. V. Thyrenusque tube magis per æthera clangor. V. Æreque assensu conspirant cornua rauco. V. Quos ære recurvo Stridentes acere tubæ. V. Cur ante tubam tremor occupat artus. V. Multaque raucifonos efflūbant cornua bombos. C. Martia cui somnos Classica pulsa fugant. F. Quos ære recurvo Stridentes acere tubæ. L. Nullas tuba verberet aures. L. Sonipes motus clangore tubarum. L. Jam lituus pugna signa daturus erat. O. Non buxus, non æra sonant. Cl.

TUBĀ, canēre. *Joier de la trompette.* PHR. Canteturque ferā nil nisi triste tubā. O. Dum personat æquora conchā. V. Sonuit reflexo Classicum cornu; lituosque adunco Stridulos cantus eluit ære. S. Buccinaque in medio concepit ubi æra ponto, Littora voce replet. O. Pro longā resonant carmina vestra tubā. O. Et tuba commissos medio canit aggere ludos. V. Inde ubi clara dedit sonitum tuba. V. At tuba terribilem sonitum procul ære canoro Increpuit. V. Dar signum speculā Misenus ab altā Ære cavo. V. Classica jamque sonant. V. Pieriā caneret cum fera bella tubā. M. Ter inhorruit æther, Luctificum clangente tubā. V-F. Animate tubas bellumque per omnem Ausoniam. Mant. Belli signum. Exulit, & rauco strepuerunt cornua cantu. V. Et tuba commissos medio canit aggere ludos. V. Ære ciere viros, Martemque accendere cantu. V. Quā buccina signum Dira dedit. V. Nec-

dum etiam audierant inflari classica. V. Cecinit jussos inflata recessus Buccina. O. Jam nunc minaci murmure cornuum Perstringis aures; jam litui strepunt. H. Cavā dum personat æquora conchā. V. Ut fremit acer Equus cum bellicus ære canoro Signa dedit Tubicen; pugnaque assumit amorem. O. Horrida clangunt Signa tubæ. St. At tuba terrificis fregit stridoribus auras. Sil. Feralique horrida cantu Buccina lymphatas agit in certamina mentes. Sil. Increpuit simul feralia classica signum. Sil. Et signum pugna cornu tuba mugit adunco. At tuba luctificis pulsata clangoribus urbem. St. Pastorale canit signum; cornuque recurvo Tartaream intendit vocem; quā protinus omne Intremuit nemus, & sylva intonare profundæ; Et trepidæ matres pressere ad pectora natos. V. Bello dat signum rauca cruento Buccina. V. Hinc Cic. Tubam belli civilis vocabat, qui illud excitabat.

TUBĒR, ēris. n. *Une truffe.* EPIT. Nīgrūm, mār-mōrēūm, Albūm, mōllē, dūcē, grātūm, effōssūm. SYN. Tērræ callūs. Plī. PHR. Fumat Aper, post hunc raduntur tubera; si ver Tunc erit, & facient optata tonitrua cœnas Majores. J. Rumpimus altricem tenero de vertice terram Tubera. M. **TUBĒR**, *Metaph* [Tumor] *Tumeur, bosse.* PHR. Immodico prodibant tubere tali. O. Tubere super artos à cervicibus eminente. Plī. de Camelo. Colaphis tuber est caput. Ter. **TUBĒR**, *Per trans.* [Pro animi vitio.] *Defaut.* PHR. Qui ne tuberibus propriis offendar amicum, Postulat ignoscat verrucis illius. H.

TUBĒR, ēris. f. Col. *Arbor. Un Jujubier.* **TUBĒR** [Ejusdem arboris fructus] *des Jujubes.* PHR. Non tibi de Libycis Tuberes & Apyrina ramis, De Nomentanis led damus arboribus. M. Mittantur verina tuberes. M. i. domi unæ Oblatas tuberes servari jussit. Sue.

TUBĒRCŪLUM, ī, n. Dim. Cēl. [Modicus tumor] *petite tumeur.*

TUBĪCĒN, īns, m. [Qui tubā canit] *Trompette, qui sonne de la trompette.* SYN. Būccīnātōr. PHR. Quā jacet & Trojæ, tubicen Misenus arenā. Pr. Quo non præstantior alter Ære ciere viros Martemque accendere cantu. V. (Vide TUBA. *Tubā canere.*)

TUBILŪSTRĪUM, ī, n. OVID. *Festum quo lustrabantur Tubicines.*

TUBŪLATŪS, ā, ūm. Plī. [In morem tubi cavatus] *Creuse.*

TUBURCINŌR, āris, ātūs sūm, ārī. Pla. [Raptim comedere] *manger à la hâte.* (Vide COMEDO.)

TUBŪS, & **TUBŪLŪS**, ī, m. Dim. *Un Tuyau.* EPIT. Lōngūs, brēvis, āngūstūs, exīlīs, āquālīs. SYN. Cānālīs. PHR. Modō qui per omnes viscerum tubos ibat. M. (Vide CANALIS.)

TUBŪLŪS ālātūs. [Instrumentum lusorium] *un volant.* PHR. Si juvat insertis buxum jaculabile pennis, Dum jacitur parili rejiciturque viā. Saut. Volatile buxum. Saut.

TUCETUM, ī, n. [Farciminis genus, vel crassum condimentum, vel caro pingui jure condita. *Sorte de saucisse, ou selon quelques Auteurs. de sausse forte épaisse, dans laquelle on conservoit long-temps une pièce de bœuf.* PHR. Sed grandes patina Tucetaque crassa. P.

TÜDER, érís, n. [Umbriae Urbs.] *Todi*. PHR. De-
vexum lateri pender Tudér, atque ubi latis, &c. *Sil.*
TÜDIS, itís, m. [Malleus à tundendo dictus] *Mar-*
teanu (Vide **MALLEUS**.)
TÜDITÖ, ás, ávi, árum, árë. *Agiter, tourmenter en*
donnant plusieurs coups. PHR. Nec tuditantia rem
cessant extrinsecus ullam Corpora conficere. *Lr.*
TÜDICÜLA, è, f. *Col.* [Machina quâ tunduntur
oleæ] *forte de maillet ou pilon à écraser les olives.*
TÜEÖR, érís, tüütüs süm, éri. *Regarder*. Transversa
tuentibus Hircis. *V.* Expleri mentem nequit, ardes-
citque tuendo. *V.* Oculisque tuens immitibus. *O.*
(Vide **ASPICIO**.)
TÜEÖR, éri, [Pro defendere] *défendre, protéger, con-*
server. SYN. Dëfëndö, tüör, cüstödïö, tégö, prö-
tégö, sërövö, cönsërvö. PHR. Nec minor est virtus,
quàm quærere, parta tueri. *O.* Huc tandem concede,
hæc ara tuebitur omnes. *V.* Vita tuenda mea est. *O.*
Pacis mihi cura tuendæ. *O.* Tueri arva, Vitulos. *V.*
Fines suos ab hoste. *Cic.* Tueri se, munus suam,
personam. *Cic.* (Vide **DEFENDO**.)
TÜGÜRIUM, i, n. [Rustica habitatio.] *Une cabane,*
une chaumine. SYN. Casa, magälë, mápälë. Pau-
perum tabernæ. *H.* Tenues penates, *S.* Graminea
casa. *Pr.* PHR. Pauperis & tuguri congestum cæspite
culmen. *V.* Pro domibus frondes. *O.* Exiguam viridi
fronde operire domum. *T.*
TÜITIÖ, önis, f. *Cic.* *Conservation, défense* (Vide
AUXILIUM.)
TÜLIPÄ, è, f. [Flos] *une Tulipe*. PHR. Ne vernos
nimium properate per imbres Tulipæ; vobis imber
frigusque noceret: Vester honos venit, cum bru-
ma remiserit; & cum Post brumam puri soles &
lata serena Conigerint, nulloque graves à frigore
lunæ. Tum florum latè ingentem admirabere syl-
vam Omnibus areolis: omnem nam multa per
hortum In tenues foliis se vesicoloribus auras
Proferet, atque suum ostendet Tulipa decorem. ....
Confusi melius majori errore colores. *Rap.* (Vide
Flos.)
TÜLLIA, è, *Servii Tullii, sexti Romanorum regis, filia,*
Tarquiniî superbi uxor. Ejus patre à Tarquinio occiso,
scelerata filia, eadem qua vir ejus regnandi libidine
pruriens, vehiculum properè conscendit ut interfecto-
rem sui patris adiret virum; eique gratularetur scelus,
quod ipsa suaserat. Ait enim apud Ovid. Vivere de-
buerant & vir meus & tua conjux; Si nullum au-
furi majus eramus opus. Et caput & regnum fa-
ctum est dorale parentis. *O.* Ipse (*Tullius Rex*) sub
Æsquiliis, ubi erat sua regia, cæsus Concidit in durâ
sanguinolentus humo Filia carpento patrios initu-
ra penates Ibat per medias alta feroxque vias. Cor-
pus ut aspexit lacrymis auriga profusus Restitit:
hunc tali corripit illa sono. Vadis? an expectas pre-
mium pietatis amarum? Duc, inquam, invitas ipsa
per ora rotas. *O.*
TÜM, adv. *Alors, poulors, enfin*. SYN. Tünc, deîndë,
dëmüm, dëniqüë, prætëréä. PHR. Tunc demum
mover arma Lco. *V.* Tum verò gemitum dat pecto-
re ab imo. *V.*
TÜMEFACIÖ, is, feci, factüm, érë. *Faire enfler.*
PHR. Extentam tumefecit humum. *O.* Dum nimium
vano tumefactus nomine gaudes. *M.* Cor tumefac-
tum. *S.* Dum me lætitiâ tumefactum fallis inani. *Pr.*

TÜMËÖ, ès, üt, érë. *N.* *Enfler enflé, être bouffi*. SYN.
Türgëö, türgëfcö, intümëö, in flor, prötübëö, ex-
tübëö, tumëfcö. PHR. Vere tument terræ, & geni-
talia semina poscunt. *V.* Cum jam cutis ægra tu-
mebit. *H.* Vela tument. *M.* Lato turgent in pal-
mite gemmæ. *V.* Tumidoque inflatur carbasus aus-
tro. *V.* Corpus tument omne veneno. *V.* Et tua jam
fletu lumina fessa tument. *T.* Genuumque tumebar
Orbis. *O.* Tumens fluvius. *V.* Perque pedes trajectus
lora tumentes. *V.* Tollentemque minas & sibila colla
tumentem. *V.* Tempus ut extensis tumeat facit uva
racemis. *O.*
TÜMERË, Metaph. [Pro superbire] *S'enfler d'orgueil,*
s'enorgueillir. PHR. Tumes alto Drusorum sanguine.
J. Laudis amore tumes. *H.* Fulgentem atnis æ
vana tumentem. *V.* (Vide **SUPERBIO**.) **TÜMERË**,
irâ, rabie. [Per trans.] *Enfler transporté*. PHR. Et
rabie fera corda tument. *V.* Ora tument irâ. *O.*
TÜMESCÖ, is, üt, érë. *N.* *Devenir enflé*. PHR. Quâ
vi maria alta tamescant. *V.* Ventis surgentibus aut
freta ponti Incipiunt agitata tumescere. *V.* Frau-
demque & opera tumescere bella. *V.*
TÜMIDÜS, ä, üm. *Enflé bouffi*. SYN. Infâtüs, tür-
gëns, türgidüs, rümëns, rümëfcätüs. PHR. Vela
vocant; tumidoque inflatur carbasus austro. *V.* Tu-
midas intendis rumpere buccas. *P.* Tumidum mare.
V. Tumidus torrens. *O.* Tumidus cælesti pondere
venter. *O.* Pontus fluctibus tumidus. *O.*
TÜMIDÜS [pro superbo] *Orgueilleux, enflé d'orgueil*.
PHR. Omnia demens Credis; & es tumidus geni-
toris imagine falsi. *O.* Tumidusque secundo Marte
ruat. *V.* Tumidusque novo præcordia regno. *M.* Tu-
mido delitigat ore. *H.* Tumidus Spiritus. *S.* Sermo.
H. Fastus. *O.* Successu tumidus. *O.* (Vide **SU-**
PERBUS.)
TÜMÖR, örís, m. *Enflure; tumeur*. Occaluit tumor.
Cel. Tumor corporis valetudinem imitatur. *Cic.* Tü-
mör animi. *Cic.* Metaph. [Pro superbia] *Enflure*
de cœur, orgueil. PHR. Tumores Mente gerit. *L.*
Veri insolens Ad recta flecti regius nolit tumor. *S.*
(Vide **SUPERBIA**.)
TÜMÜLÖ, ás, ávi, átüm, árë. *Enterrer, mettre dans*
le tombeau. SYN. Sëpëlïö, cöntümülö. Hümï dö,
mändö. PHR. Ne conjugis unquam Busta meæ vi-
deam; nec sum tumulandus ab illâ. *O.* Injettä tumu-
labor mortua terrâ. *O.* Opat & exanimis manibus
tumuletur amicis. *O.* Jacet hoc tumulata sepulchro.
M. (Vide **SEPELIO**.)
TÜMÜLÖSÜS, ä, üm. *Plein de hauteurs*. Tumulo-
sus locus. *Sal.*
TÜMÜLTÜÄRIÜS, ä, üm. *Liv.* *Fait en tumulte*.
SYNT. Tumultuarium opus. *Quin.* Tumultuarius de-
lectus, exercitus *Liv.* Sermo. *Quin.*
TÜMÜLTÜÖR, äris, ätus süm, äri. *Exciter du tu-*
multe. PHR. Quæ causâ quietos Excierit. Tanto
quæ res agitando tumultu. *Cl.* Magis atque magis
violentia gliscit. *Vida.* Plenis cuncta viis fervent,
repidoque tumultu Huc atque huc itur, nec sat
rationis eundi est. *Vida.*
TÜMÜLTÜÖSE, adv. *Cas.* *Avec tumulte, avec*
trouble. PHR. Magno turbante tumultu. *V.*
TÜMÜLTÜÖSÜS, ä, üm. *Tumultueux*. SYN. TÜR-
bülentüs, türbidüs, türbätüs. PHR. Tumultuosum
[sollicitat mare. *H.* Tumultuosa somnia. *Pli.* Vita. *Cic.*

In bello segnes in otio tumultuosi. *Liv. i. seditiosi.*
 Res inkompositas fateor, tumidasque reliqui. *Cl.*
TUMULTUS, ūs, m. *Tumulte, émeute, sédition.*
Epit. Cæcūs, vēsānūs, discōrs, trēpīdūs, īngēns,
 sūbītūs, rēpentinūs, rēbellīs, īnsānūs, āmēns, hōr-
 ribillīs, vāgūs, vāstūs, rāucūs, sēvūs, cruentūs,
 sānguīnēūs, mīser, plebēiūs, trēmēndūs, ōrtūs,
 ēxōrtūs, pōsitūs, sēdātūs. *Syn.* Mūrmūr, sēditiō,
 mōrtis, disīdīdīum, turbā, discōrdiā, frāgōr, frē-
 mītūs, strēpitūs. *Phr.* Nuntius ingenti per regia
 tecta tumultu. Ecce ruit, magnisque urbem clamo-
 ribus implet. *V.* Extemplo turbati animi: simul om-
 ne tumultu. Conjurat trepido Latium. *V.* At domus
 interior gemitu miseroque tumultu. Misceatur; pe-
 nitusque cavæ plangoribus aedes. Fœmineis ululant;
 ferit aurea sidera clamor. *V.* Magnoque ululante tu-
 multu. *V.* Mistoque ingens exorta tumultu. Læticia.
V. Inter tumultus mentis attonitæ vagos. *S.* Tur-
 bine magno Spes sollicitæ urbibus errant. *S.* Cælum
 tonat omne tumultu. *V.* Hos inter motus medio fla-
 grante tumultu. *V.* Sol etiam cæcos inire tumultus
 Sæpe monet. *V.* Incessit magno discordia motu.
V. Trepidum, turbā coeunte, tumultum. *V.* Fraude
 loci & noctis subito turbante tumultu. *V.* Com-
 mistus clamor... confusa sonus urbis & illætabile mur-
 mur. *V.* Hei mihi? quid tanto turbantur mœnia lu-
 ctu. *V.* Impio vastata Penorum tumultu fana. *H.*
 Trepido belli concussa tumultu. Omnia. *Lr.* Corpus
 mortale tumultus. Non tulit æthereos. *O.* Miseri
 tumultus mentis. *H.* Fremitu regalia turbæ Atria
 complentur. *O.* Inque repentinis convivia versa tu-
 multus. Assimilare freto possis, quod sæva quietum
 Ventorum rabies notis exasperat undis. *O.* (Vide
 SEDITIO.)

TUMULUS, ī, m. [Terra tumens.] *Un tertre.* *Phr.*
 Est urbe egressus tumulus. *V.* Tumuli agger. *V.* (Vide
 AGGER.)

TUMULUS. [Pro sepulchro.] *Tombeau, sepulchre.*
(Epit. Syn. Vide SEPULCHRUM.) *Phr.* Quisquis
 honos tumuli, quidquid solamen humandi est. *V.* Et
 tumulum facite & tumulo superaddite carmen. *V.*
 Manesque vocabat. Hecstoreum ad tumulum. *V.* Tu-
 mulo dare corpora. *O.* Vili rectus tumulo. *S.* Tumulo
 componi. *O.* Hostilem ad tumulum... iussa mori.
V. Tumulo mandare. *Cic.* Pompei tumulum non
 omnia membra regentem. *L.* Quæ tellus mihi ser-
 vat Acestem, Et patris Anchisæ gremio complecti-
 tur ossa. *V.* Fortunata lapis, tumuloque beator omni-
 ni. Tu regis in terris si quid honoris erat. *Sann.*
 Clausa quod effossis erumpunt ossa sepulchris; Et re-
 ferant veteres putria saxa rogos. *Sann.* (Vide SE-
 PULCHRUM.)

TUNC, adv. *Alors, poulors.* *Phr.* Tunc decuit.
 cum sceptrā dābas. *V.* Anxius illā Tempestate fui.
V. Illo Virgilium me tempore dulcis alebat Parthe-
 nope. *V.* Illis pastos egere diebus. *V.*

TUNDŌ, īs, rūdī, tūnsūm, ērē. *Battere, frapper.*
Syn. Fēriō, vērbētō, cēdō, cōtūndō, pērcūtiō,
 pulsō, tērō, cōtērō, frīngō. *Phr.* Cum graviter
 tunsis gemit area frugibus. *V.* Palmis pectora tun-
 dens. *O.* Tunditur undā litus. *C.* Terram pede run-
 dere. *H.* Crebro tunditur ictu. *Lr.* Tundere tym-
 pano. *O.* Tunsa pectora palmis. *O.* Assiduus hinc at-
 que hinc vocibus heros Tunditur. *V.* Proderit &

tunsum Gallæ admiscere saporem. *V.*

TUNETUM, ī. n. [Africae urbs.] *Tunis.*

TUNICĀ & TUNICULĀ, æ. f. Dim. *Vestis ima;*
quā hodie Linēā utimur: brevior erat & sine manicis;
hinc Virg. ut barbaram & peregrinam vestem indicet
Et tunicæ manicæ & habent redimicula mitræ. *V. Una*
Tuniquæ. *Epith.* Imā, mōllis, cāndidā, flūēns, lāxā,
 pulchrā, pullā, rēcīctā, sōlūtā, scissā, pēxā; ōstrī-
 nā, cōccīnēā. *Phr.* Tunicisque fluentibus auras
 Excipit. *O.* Ostrinā cum fuit in tunicā. *Pr.* Tunicā
 velata recinctā. *O.* Tunicarum vincla relaxat. *O.*
 Pugnat tunicā se tamen illa regi. *O.* Nec tunicam
 sibi sit posuisse pudori. *O.* Tunica punire molestā. *J.*
 i. Sulphure illitā, quā induebantur illi quos vivos
 urebant. Tunicam à pectore abscidit. *Cic.*

TUNICĀ. [Pro veste.] *Phr.* Si forte subucula pexæ
 Trita subest tunicæ. *H.* Et tunicam molli mater quam
 neverat auro. *V.* Fulgebat crocēā candidus in tuni-
 cā. *C.* Dempisq. comis tunicisque solutis. *Pr.*
 Lucentes auro tunicæ. *St.* Demissis ambulat tunicis.
H. Tunicas induta. *O.* (Vide VESTIS.)

TUNICĀ Oculorum. *Pl.* [Membrana.] *Tuni-*
que, membrane de l'œil. **TUNICĀ**. *Per trans.*
 [Pro tegumento.] *Envelope.* *Phr.* Et laxas scom-
 bris sæpe dabat tunicas. *C.* Quā se trudent de corti-
 ce gemmæ; Et tenues rumpunt tunicas. *V.* Bulbo-
 rum tunicæ. *St.*

TUNICĀTUS, ā, ūm. [Tunicā indurus.] *Vétu d'une*
Tuniquæ. *Phr.* Tunicati fuscina Grachi. *J.* i.
 expediti. Astiterit tunicata. *O.* Vilia vendentem tu-
 nicato scruta popello. *H.*

TURBĀ, æ. f. *Troupe, foule, multitude.* *Epith.* In-
 gēns, cēlēbrīs, cōfusiā, nūmērōsā, dēnsā, plūrimā,
 frēquēns, mākīmā, lēvis, mūltisōnā, rūdis, clā-
 mōsā, loquāx, vāgā. *Syn.* Cōhōrs, cātērvā,
 glōbūs, agmēn, cōptā, plēbs. *Phr.* Ruit omnis
 in unum Turba furens. *O.* Hos inimica super mi-
 sto premit agmine turba. *V.* Stripata tegēbat Turba
 ducem. *V.* Vidi rumpi pēne atria turbā; Et popu-
 lum lædi deficiente loco. *O.* Incubere vadis passim
 discrimine nullo Turba simul. *St.* Quæque levet
 luctus turba sodalis abest. *O.* Comitum turbā stipa-
 tus. *O.* Magnā juvenū stipante catervā. *V.* Nī
 fratrum stipata cohors foret obvia. *V.* Tanto con-
 plerint agmine tipas. *V.* Quā globus ille virum den-
 sissimus urget. *V.* Juvenum manus emicat ardens.
V. Undique enim densā Teucri includere coronā. *V.*
 Ingentem comitum affluxisse novorum Invenio, ad-
 mirans numerum, matresque virosque Collectam
 exilio pubem. *V.* E pastu decedens agmine magno
 Corvorum increpuit densis exercitus almis. *V.* Unda
 fremit vulgi. Ingentem foribus domus alta superbis
 Mane salutarum totis vomit ædibus undam. *V.*
 Hunc circum innumeræ gentes populi que volabant:
 Ac velut in pratis ubi Apes æstate serenā Floribus
 insidunt... strepit omnis murmure campus. *V.* Tur-
 ba ad ripas effusa ruebat: Quam multa in sylvis,
 autumnī frigore primo, Lapſa cadunt folia...
 Quam multæ glomerantur aves, ubi frigidus annus
 Trans pontum fugat. *V.* Urgeris turbā circum te
 stante. *H.* Quā rara est acies, interlucetque corona
 Non tam spissa viris. *V.* Exactos tyrannos Densum
 humeris bibit aure vulgus. *H.* Effusaque impetus
 aula. *St.* Domibusque immissa superbis Unda fre-

mit vulgi. *M. Effuseque ruunt inopino turbine tur-*
mæ. Sil.

TURBĀ. [Dicitur de rebus inanimatis, pro ingenti numero.] *Un grand nombre. SYNT.* Turba vuln-
rum. *Pli.* Rotarum. *O.* Voluminum. *Cic.* Pruno-
norum. *Pli.*

TURBĀ. [Pro tumultu.] *Trouble, bruit. SYNT.*
Quid turbæ est. *Ter.* Excitare turbas. *Quin.* (Vide
TUMULTUS, SEDITIO.)

TURBAMENTUM, ī, n. *Trouble dans un Etat.* Tur-
bamenta Reip. *Sal.* (Vide SEDITIO.)

TURBĀTĒ & TURBIDĒ. Adv. *Cic.* *Avec trouble,*
en desordre. Aguntur omnia raptim atque turbate.
Cæf.

TURBĀTOR, ōis, m. *Liv.* *Esprit broüillon, qui*
trouble la paix. (Vide SEDITIOSUS.)

TURBIDUS, ā, ūm. *Trouble, obscur. SYN.* Cum di-
citur de calo. Procēllōsus, ōbscūrus, ātēr, nigēr.
De mari. Tūmēns, tūmūltuōsus, irātus, procēllō-
sus, āgitātus, &c. *De fluvio.* Turbātus, cōenōsus,
sōrdidus, lūtūlentus. *De animo.* Āgitātus, cōmmō-
tus, tūmēns, tērribilis. *PHR.* Qui vidit mare tur-
bidum. *H.* Æquora ponti turbida. *Lr.* Turbidus im-
ber aquā. *V.* Imbri turbidus amnis. *Lr.* Turbidus
irā. *Tac.* Animi turbidus. *St.* Cumque sit hybernus
agitation fluctibus æquor Pectora sunt ipso turbi-
diora mari. *O.* Credidit, atque animo spem turbi-
dus hausit inanem. *V.* Equum in medios moriturus &
ipse Concitat; & Venulo adversum se turbidus in-
fert. *V.* Huc turbidus atque huc Lustrat Equo mu-
ros. *V.* Ita turbidus infit. *V.* Aqua turbida & inqui-
nata. *Cic.* Turbida loca. *V.* Tempestas. *Cic.* Jur-
gia, seditio. *O.* Turbidus dies. *Pli.* Novitas tur-
bida. *Cl.* Turbidæ res. *Cic.*

TURBINATIŌ, ōnis, f. [Forma rei in acutum desi-
nantis] *La figure d'une chose qui va en pointe.* Pyro-
rum turbinatio. *Pli.*

TURBINATUS, ā, ūm. *Pli.* *Qui va en pointe.*

TURBYNEUS, ā, ūm. *Qui tourne en rond. PHR.* Mul-
ta quoque hic torrens nivibus de monte solutis Cor-
pora turbineo juvenilia vortice mersit. *O.*

TURBŌ, ōis, m. [Ventus validissimus.] *Un tour-*
billon de vent. EPIT. Violētus, ferūs, inōpinus,
subitūs, picēis, ātēr, nigēr, procēllōsus, nīmbo-
sus, insānus, immānis, pulvērēus, hōrrisōnus,
nīgras, ōbscūrus, fūlmīnēus, citūs, crebēr, in-
dōmītus, intōrtus, rapāx, cōcūs, strīdūtus, rā-
pidus, demēns, raucūs, hōrrisōnus, tērrificūs, frē-
mēns, frāgōsus, cēlēr. *SYN.* Vēntus, procēllā, tēp-
pētās, hēmēs. *PHR.* Ita turbine nigro Ferret
hyems culmumque levem stipulasque volantes. *V.*
Venti terras turbine perfiant. *V.* Agens hyemem
ruit æquore turbo. *V.* Adversū rupto seu turbine
venti Configunt. *V.* Neu turbine venti Vincatur.
V. Turbinis atri More furens. *V.* Quos æquore tur-
bo Dispulerat. *V.* Turbine rauco Cum gravis ar-
matur Boreas. *Cl.* Niger intorto seu turbine nim-
bus. *V-F.* Avulsit laceros percussā puppe rudentes
Turbo rapax. *L.* Frangitur incursum nimbofū turbinis
arbor. *O.* Turbine confusum piceo & nigrante pro-
cellā. *Sil.* Indonitus Turbo contorquens flamine ro-
bur. *C.* Sic ubi nigrantem torquens stridentibus Aus-
tris Portat turbo globum; piceaque ē nube tui-
nana Pendentem terris pariter pontoque pinatur.

Rapit arma viri; volvensque per orbem Contorto
rotat in nubes sublimia flatu. Versabundus enim
turbo descendit. *Lr.* Inde cadunt nubes ventorum
turbine cæco. *Sil.* Intorquens nigranti turbine nu-
bem. *Sil.* Ventus Turbinibus furit insanis. *Sil.*
(Vide VENTUS.)

TURBŌ. [Per transi. ad animum & ad res humanas.]
Trouble, agitation. PHR. Ego te in medio versan-
tem turbine lethi, Eripi. *C.* Nescio quo miseræ
turbine mentis agor. *O.* Res Deus nostras celeri ci-
tatas Turbine versat. *S.*

TURBŌ. [Pro vortice.] *Gouffe. PHR.* Finge age te
rapido . . . turbine deprendi? Quid tibi mentis erit.
O. Incubere vadis passim . . . hos turbo rapax, hos
lubrica fallunt Saxa. *St.* (Vide VORTEX.)

TURBŌ. [instrumentum lusorium.] *Une Toupie. EPIT.*
Versatilis, āgitābilis, lēvis, Būxēus, cēlēr, citūs,
volūbilis. *SYN.* Būxūm. *EPIT.* Namque agor ut
per plana citus sola verberare turbo, Quem celer
assuetā versat ab arte puer. *T.* Seu quondam torto
volitans sub verberare turbo, Quem pueri magno in
gyro vacua atria circum Intenti ludo exercent:
ille actus habenā Curvatis fertur spatii; stupet in-
scia turba Impubesque manus mirata volubile bu-
xum: Dant animos plagæ. *V.* Buxum torquere
flagello. *P.*

TURBŌ. [Serpentum spiræ, motus circularis, &c.]
Tortillement d'un serpent, roulement d'une pierre, &c.
PHR. Ater lethifero stridebat turbine serpens. *Sil.*
Præcipitem scopulo atque ingenti turbine saxi Ex-
currit. *V.* Libratum tereti versabat turbine fufum. *C.*
Celerique ad terram turbine fertur. *V.*

TURBŌ. [Id omne quod ē lato in acutum desinit.]
Figure d'une chose qui va en pointe. PHR. Cava bu-
xina fumitur illi Tortilis in latum, quæ turbine cre-
scit ab imo. *O.* Atram prorumpit ad æthera nubem
Turbine fumantem piceo. *V.*

TURBŌ, ās, āvi, atūm, arē. *Troubler, broüiller.*
SYN. Cōmmōvēr, pēturbō, āgitō, cōnfundō.
PHR. Zephīro turbantur arenæ. *V.* Sed res animos
incognita turbat. *V.* Acherontis metus . . . huma-
nam vitam qui turbat ab imo. *Lr.* Everſæ turbant
convivia mensæ. *O.* Pectere te nolim, sed nec turba-
re capillos. *M.* Turbantes jura Tribuni. *L.* Turba-
re quietem. *Pr.* Fœdera. *V.* Fortunas. *Lr.* Turbari
metu. *O.* Nondum me totā mente recepi. Tunc
neque mens nec certus inest color. *San.*

TURBULENTĒ, & TURBULENTĒR. adv. *Cic.*
Avec trouble.

TURBULENTUS, ā, ūm. [Pro turbido.] *Trouble.*
PHR. Turbulentam fecisti mihi aquam bibenti. *Ph.*

TURBULENTUS. [cōmmōtus, irātus.] *Troublé,*
agité, confus. SYNT. Turbulentus animus. *Cic.* An-
nus. *Liv.* Turbulentæ res. *Cic.* **TURBULENTUS.**
[Seditiōsus.] *Turbulent, seditieux.* Seditiosus civis
& turbulentus. *Cic.* Errores turbulentici. *Cic.* (Vide
SEDITIOSUS.)

TURCÆ, atūm. [Populi Scythici, qui partem Europæ,
Asiæ, & Africæ invaserunt.] *Les Turcs. PHR.* Luni-
geras acies Lodoicus & impia signa Fuderat, ex-
tremasque Asiæ tremefecerat oras. *Rua.* Turcam-
que infanda furentem Prorurbas. *Rap.* Ottomanæ
ductor classis. *Rap.* Superba Lunæ cornua sentice
Pallere toto Bosphorus æquore, Et Thræces trium-
phasi pavebunt. *Rap.*

TURDULI, & TURDETANI, ōrūm. *Pli.* [*Beti-
rica Hispania populi.*] *Peuples de Grenade & d'An-
dalouffe.*

TURDUS, & TURDULUS, ī. m. *Pli.* [*Avis.*] *Une
Grive.* *Epit.* Pinguis, avidus, crassus, vagus,
edax, obesus, mollis, gratus, macer, advena,
peregrinus. *Phr.* Subdola tenduntur crassis modo
retia turdis. *M.* Inter aves Turdus, si quis me iudice
ceter; Inter quadrupes gloria prima Lepus. *M.*
Cum sit obeso Nil melius Turdo, vulva nil pul-
chrius amplā. *H.* Pene macros arsit, dum Turdos
versat in igne. *H.* Quam quæ rara vagos expectant
retia Turdos. *M.* Tendit turdis edacibus dolos. *H.*
At mihi de Turdis facta corona placet. *M.*

TURGEŌ, & TURGESCO, īs, ēre. n. *être enflé.* **TURGESCO**, īs, ēre. n. *S'enfler.* *Phr.* Jam læto turgent in palmit
gemmæ. *V.* Gemitu turgentia lumina. *Pr.* Frumen-
ta in viridi stipulâ lactentia turgent. *V.* Non equi-
dem hoc studeo bullatis ut mihi nugis Pagina Tur-
gescat. *P.* Semen turgescit in agris. *O.* Turgescit
in arbore ramus. *O.* Mihi turgent uxor. *Plā. i.* *iraf-
citur.* Cor ira turgit. *Cic.* Mammis turgentibus.
Plī. Turgentia ora. *O.* (*Vide TUMEO.*)

TURGIDUS, & TURGIDULUS, ā, ūm. *Enflé.*
Synt. Frons turgida cornibus. *H.* Turgidi fluvii.
H. Turgida vela. *H.* Flendo turgiduli rubent ocel-
li. *C.* (*Vide TUMIDUS.*)

TURIO, ōnis, f. *Col.* [*Tener arboris ramus.*]
Nouvelle branche qu'un arbre pousse au Printems.

TURMA, æ. f. [*Constatat terdenis & duobus equiti-
bus, quibus præerat Decurio.*] *Compagnie de Cava-
lerie.* *Epith.* Alipes, frânata, Equëstris, minax,
audax, armata, valida, furens, cristata, hastata,
ferox, fortis, numerosa. *Syn.* Citerva, ætes, phal-
lanx, manus, cohors. *Phr.* Pugnares Equitum tur-
mæ, peditumque catervæ. *Pr.* Rapidis fera Gal-
lia turmis. *Sil.* Fortes ad prælia turmas. *Pr.* Fervet
cristatis exercitus undique turmis. *Cl.* Alipedes rap-
it ad certamina turmas. *Sil.* Discolor hastatas effu-
dit Iberia turmas. *V.F.* Ducar avo turmas, & sese
ostendat in armis. *V.* Equitum turmas invadere,
glomerare. *V.* Divosque mortalesque turmas Im-
perio regit unus æquo. *H.* (*Vide ACIES.*)

TURMALIS, alē. *Liv.* [*Qui ejusdem est turmæ.*]
Qui est de la même compagnie. **TURMALES** ita-
turæ. *Cic. i.* cum aliis multis posita. Non sanguine
cretus Turmali. *St.* Turmalis buccina. *Cl.*

TURMATIM, adv. *Par Compagnies, par Escadrons.*
Phr. Æterno certamine prælia pugnasque Edere
Turmatim. *Lr.*

TURNUS, ī. *Davni & Venilia filius, Rutulorum dux,
qui propter Laviniam Latinæ regis filiam bellum mo-
vit in Æneam.* Bellum cum gente feroci Suscipi-
tur, pactaque fuit pro conjuge Turnus. *O.* Ab
Ænea singulari certamine victus, atque humilis sup-
plexque oculos dextramque precantem Protendens
... vicisti, ait, & victum tendere palmas Aufonii
videre: tua est Lavinia conjux. Ulterius ne tende
odiis. Stetit acer in armis Æneas... At ubi hume-
ro apparuit Baltheus Pallantis: tunc hinc spoliis in-
dute meorum Eripiare mihi? Pallas te hoc vulnere
Pallas Immolat; & pœnam scelerato à sanguine fu-
mit. *V.* *Phr.* Tros Æneas & Daunius heros Con-
currunt. *V.* Cesserit Ausonio si fors victoria Turno.

V. Jam tibi prædico barbare Turne necem. *T.* Tur-
nus avis atavisque potens. *V.* Alius Latio jam par-
tus Achilles. *V.* Et Turno si prima domus repetatur
origo Inachus Acrysiusque patres. *V.* Turne, nefas,
te triste manebit Supplicium, votisque Deos vene-
rabere feris. *V.* Ipse inter primos præstanti corpore
Turnus Vertitur arma tenens; & toto vertice supra
est. *V.*

TURONÉS, ūm. m. *Caf.* [*Gallia populi.*] *Peuple
de la Touraine.* *Phr.* O! ubi qui me Alma Turo
riguos delatum sistat ad amnes, Carum inter Lige-
rimque, suis qui maxima Franci Littoribus latè
ostendunt miracula ruris. *Rap.*

TURPIFICATUS, ā, ūm. *Cic.* [*Turpis factus.*]
Devenu laid. (*Vide TURPIS.*)

TURPIS, pē, īor. īsīmūs. & **TURP ICULUS**, ā, ūm.
dim. *Laid, difforme.* *Syn.* Fœdus, deformis, sordid-
us, squalidus, teter, *Phr.* Optima torvæ For-
ma Bovis, cui turpe caput, cui plurima cervix. *V.*
Faciem ostentabat, & udo Turpia membra fimo. *V.*
Turpi dilapsa cadavera tabo. *V.* Namque aliæ
(*Apes*) turpes horrent. *V.* Turpis sine gramine
campus. *O.* Turpe caput sine crine. *O.* Turpes pas-
cit sub gurgite Phocas. *V.* Ista turpiculo puella na-
so. *C.* Turpis macies. *H.* (*Vide DEFORMIS.*)

TURPIS, *Vilain, honteux, deshonné.* *Syn.* Probrō-
sus, pudendus, infamis, fœdus, inhonestus, inde-
corus, inglorius, ignobilis, vilis. *Phr.* Id Malli
non est turpe, magis miserum est. *T.* Dictu turpe.
Ter. Turpi formidine captos. *V.* At non tam turpes
pecudum tamen ulla secuta est Concupitus. *V.*
Turpe senex miles, turpe senilis amor. *O.* Femina
non cælo turpior ulla foret. *O.* Turpis egestas. *V.*
Res, vita, fuga. *Cic.* Turpe crimen. *H.* Turpisque
relatu Fabula. *Cl.* Turpia celare. *H.*

TURPITER, ius, īsīmē. adv. *Honteusement, vi-
lainement.* *Syn.* Fœdē, inhonestē, deformitēr, in-
decōrē, probrōsē. *Phr.* Turpiter obtulit sublato
jure nocendi. *H.* Turpius ejicitur quàm non admit-
tatur hospes. *O.* Turpiter hirtum Ingenium. *H.*
Turpiter iners. *O.* Turpiter, & nullo victa pudore
rogas. *Hofth.*

TURPITUDŌ, īnis, f. *Cic.* *Difformité, laidetur.*
(*Vide VULTUS, Vultus, DEFORMIS.*) **TURPI-
TUDŌ.** *Cic.* Honte, deshonneur. (*Vide Infamia,*
labēs, dedecus.) **TURPITUDŌ.** *Cic.* Salestē.
(*Vide LIBIDO.*)

TURPŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Rendre laid, difforme.*
Syn. Fœdō, detūrpō, maculō, dedecorō, defor-
mō. *Phr.* Canitiem immundo perfusam pulvere tur-
pans. *V.* Capillos Sanguine turpantem. *V.* Fœda
cicatrix... frontem turpaverat. *H.* Aras turpant
sanguine. *Lr.* Rugæ turpant te. *H.* Pallor ora tur-
pat. *Sil.* Diripiuntque dapes, contactuque omnia
fœdant. *V.* Canitiem immundo deformat pulve-
re. *V.*

TURRICULĀ, æ, f. m. [*Vasculum quo ludendo
jactantur tali.*] *Cornet à jouer aux dèz.* (*Vide
TALUS.*)

TURRIFER, & TURRIGER, ā, ūm. *Qui porte
des tours.* *Phr.* At cui turriferâ caput est onerata
coronâ. *O.* Dea turrigera. *O. i.* *Cybele.* Urbes turri-
geræ. *V.*

TURRIS, īs, f. *Une tour.* *Epith.* Altâ, celsâ, præcē-

rā, ardūā, excelsā, præcelsā, elatā, sublīmīs, ærīā,
 superbā, validā, munitā, inëxpugnābilis, mināx,
 inaccessā, invictā, ferrēā, tūtā, vallatā, ahēnēā,
 æratā, vāstā, cavā, marmorēā, præcēps, qualis. SYN.
 Arx, propugnaculū, mūnimen. Arx summā, spē-
 culā, propugnaculū bellō tūtā. V. PHR. Turrim in
 præcipiti stantem, summisque sub atra Eductam
 tectis, unde omnis Troja videri, &c. V. Stat ferrea
 turris ad auras. V. Jam validis septi debebant tur-
 ribus ævum. Lr. Turris erat vasto suspectū & ponti-
 bus altis, Opportuna loco; summis quam viribus
 omnes Expugnare Itali, summāque evertere opum
 vi Certabant, Troes contra defendere faxis. V. Stant
 turribus altis. V. Armatique cavis expectant turri-
 bus hostem. V. Turrim compactis trabibus, quam
 eduxerat ipse; Subdideratque rotas, pontesque in-
 straverat altos. V. Non cœpæ assurgunt tures. V.
 Nec altis montium struæ jugis arces, S. Urbem
 premit, (Turris) Et contumacem regibus populum
 suis Habet sub ictu. S. In latus omne parens turris
 circumspicit undas. O. Unde datur longē campos
 prospectus in omnes. Candida quā geminas ostendit
 culmina tures. Pr. Cunctas super ardua tur-
 res Eminent. L. Et celsæ graviore casu Decidunt
 turres. H. Inclusam Danaem turris ahenea Munierat.
 H. Ille vel æratā Danaem sub turre latentem Eliceret.
 Cl. Quassæ nutant turres. Cl. Locus munitus
 turres. Cic. Sublimique minans irrumpit in æthera re-
 cto. Aus. Vos celsæ turres, æquata palatia cælo,
 Quotquot & audaci vos fronte lacestis astra. Sant.
 Turres supplicibus tre-nuisse pinnis. Sarr. Celi fruitur
 propiore sereno. Culmina villarum pendebitis edi-
 ta ripis. Aus. Stat turris munita loco muroque.

TURRITUS, ā, ūm. *Qui a des tours, garni de tours.*
SYN. Türrigér. **PHR.** Qualis Berecynthia mater
 Invehitur curru Phrygias turrita per urbes. *V.* Ge-
 mino demittunt brachia muro Turriti scopuli. *V.*
 Turritis puppibus instant. *V.* Turrita moenia. *O.* Tur-
 ritus Elephas. *Pli.*

TŪRSIŌ, ōnis, m. *Pli.* [Genus piscis marini.] *Un*
Marſonin.

TURTÜR, uris. m. [Avis.] *Une Tourterelle*. EDIT.
NIGÉR, gémens, gémébāndus, castūs, rāucūs, pi-
dīcūs, fidūs, fidēlis. PAR. Nec gemere aëriā cessa-
bit Turtur ab Ulmo. V. Gemit hinc Palumbus in-
de cereus Turtur. M. i. *fluvius pinguedine*. Dum ge-
mit creptā viduatus compare Turtur. POL. Rauca ge-
mit dulcesque miser suspirat amores. POL.

TÜRÜNDÄ, æf. *Cato*. [Genus panificii, quo saginantur aves.] *Petite masse de pâte.* TÜRÜNDÄ. *Cato*. [Linamentum quod in ulcus immitti solet.] *Une tente.*

TŪSCIĀ, æ, f. Liv. [Italiæ regio.] La Toscana.
Syn. Ëtrūriā.

TUSCŪS, ā, ūm. *De Toscae.* PHR. Garganum mugire putes nemo aut mare Tuscum. H. Nec Tuscus placidis devehit annis aquis. O. Gens quæ . . . iactata Tuscis æquoribus. H.

TUSCULUM, ī, n. [Italica oppidum à Telegone Uliſſis & Circes filio ædificatum, Ciceronis villa nobile.] *Freſcati.* PHR. Quod peperere decus Circeæ tuſcula dorſo Mœnia Lærtæ quondam regnata nepoti. *Sil.* Nec ut ſuperni villa candens tuſculi Circeæ tangat mœnia. *H.* Tuſcula tellus, C. Algidus aut horrens, aut Tuſcula protegit umbra. *Ss.*

Telegoni juga parricidæ. H.

TUSSILAGŌ, inis, f. *Pl.* [Herba medica.] *Pas d'Afne.*
 TUSSIŌ, is, ivi, itūm, irē. n. *Toussier.* *PHR.* Si
 quis Forte coharedum senior male tussiet. *H.* Si
 meminī fuerant tibi quatuor Alia dentes; Expuit
 una duos, tussis & una duos: Jam secura potes to-
 tis tussire diebus: Nil istic, quod agat tertia tussis,
 erit. *M.* Rauca conspergeret omnia tussi. Quid ergo
 in illā petitur & placet? Tussit. *M. i brevi moritura est.*

TUSSIS, is, & TUSSICŪLA, æ, dñm. CEL. *La toux.*
 EPIT. Anhelā, violentā, æcērbā, mālā, āspērā,
 ægrā, frēquēns, vētūs, inqūietā, incommōdā rāu-
 cā. PHR. Et quatit ægros Tussis anheLa Sues, ac
 faucibus angit obefis. *V.* Malamque pectoris expu-
 lit tussim. *C.* Me frequens tussis quassavit. *C.* Spu-
 taque per fauces raucas' vix edita tussi. *Lr.* Aspera
 pulmonem tussis quatit. *Sil.* Mala pectoris hospes
 Sæviat in nostros Tussis anheLa sinus. *Saur.* Illabens
 lentis pulmonibus humor. Vexatum tussi quassas
 utrumque latus. *Buch.* Tussis sicca quæ nihil emoli-
 tur. *Cel.* Tussim inhibere, concoquere, exaspera-
 re. *Pli.* Tussi mortuus. *Lr.*

TUTAMĒN, inis, & TUTAMĒNTŪM, ī, n. [Munimentum & defensio.] *Defense*. PHR. Loricam..., donat habere viro decus & tutamen in armis. V.

TUTELA, æ, f. *Défense, protection.* PHR. Rerum tutela mearum. H. Tutela & septa. Var. Tutelæ credita cura tua. O. Prima sit in vobis morum tutela, puellæ. O. Qui se committit homini tutandum improbo, Auxilia dum requirit, exitum invenit. Ph. (Vide PRÆSIDIIUM AUXILIUM.)

TUTELĀ. [Potestas jure civili data ad tuendum eum qui per ætatem se defendere nequit.] *La tutela des enfans mineurs. PHR.* Et ad sanos abeat tutela propinquos. *H.* Commendare filios alicujus tutelā. *Cic.* Committere se in tutelam alicujus. *Ter.* Tutelam alicui deferre. *Ulp.* Decernere, injungere. *Paul.* Tutelam suscipere, sustinere. *Paul.* A tutelā repellere, removere. *Paul.*

TUTELARIS, arē. *Qui concerne les tuteles. Tutela-*
ris causa. *Ulp.*

TUTŌ, & TUTĒ, adv. *Sûrement, en sûreté.* PHR. Nec tutŏ fugiens in-comitatus eat. O. Amare tutŏ O. Agere tutĕ & cautĕ. A. *ad Her.* Tutius est igitur fictis contendere verbis, Quàm pugnare manu. V. Inque novos soles audent se gramina tutŏ Credere. V.

TUTOR, *arīs, ārūs sūm, ārī. Défendre, protéger.*
 SYN. *Défendō, tūcōr, prōtēgō.* PHR. *Hanc pri-*
mum tutare domum. V. Tutatur favor Eurialum la-
crymaeque decorē. V. Hæc quoque non curā nobis
leviore tuenda. V. Armis res Italas tutatis. H. Ocu-
los tutantur genæ leviter eminentes. Cic. Et popu-
lum antiquā sub religione tueri. V. (Vide DEFEN-
DO, AUXILIOR.)

TUTOR, ōis, m. [Defensor pupilli.] *Un tuteur.*
 PHR. Hoc tibi tutori sarcina major erit. O. Rerum
 dedit esse magistro. V. Et te pater Sylvane tutor finium.
 H. Orbis eloquentiæ quasi tutores relictæ. Cic.
 Tu curis succede meis; tu pignora solus Nostra fove.
 . . Indue mente patrem: jam jam securus ad astra
 Te custode ferar. Cl.

TŪTŪLŪS, ī, m. *Var.* [Crines ad verticem convoluti.] *Une touffe de cheveux.* TŪTŪLĀTŪS, ā, ūm. *VAR.*
Qui porte une touffe de cheveux. (Vide CAPILLUS.)

TUTUS, ā, ūm. **TUTIŌR**, īsīmūs. *Sār*, ou l'on est en assurance. **SYN.** Sēcūrus. **PHR.** Tutā latet arce. *V.* Tuta lacu nigro, nemorumque tenebris. *V.* Scopuli, quorum sub vertice latē Æquora tuta silent. *V.* Auxilio tutos dimittam; opibusque juvabo. *V.* Non hospes ab hospite tutus. *O.* Omnia tuta vides. *V.* Omnia tuta timens. *V.* Inter tuta domorum Confixi. *V.* Nusquam tuta fides. *V.* Statio tutissima navitis. *V.* Via tuta frequensque. *O.* Tutus ab insidiis. *H.* Tutus ad ictus. *H.* In Tuto esse. *Liv.* Medio tutissimus ibis. *O.* Quæ tuta species, sine me dare lumina terris. *O.* *Sol Phaëtoni.*

TUŪS, ā, ūm. *Tien*, vōtre. **PHR.** Nec tuus hic Mœris nec viveret ipse Menalcas. *V.* Tuum est. *Ter.* tuopte ingenio. *Pla.*

TYĀNĀ, ā, f. [Urbs Cappadociæ.] *Tiano*. **PHR.** Ostendit adhuc Thyaneus illic Incola de gemino vicinos corpore truncos. *O.*

TYARA. (Vide **TIARA**. **TYBĒRIS**, **TYBUR**, (Vide **TIBERIS**, **TIBUR**.)

TYDĒUS, ei, & ēōs. *Filius Oenei & Althea, qui cum fratrem imprudens occidisset, relicta patriā ad Adrastum regem Argivorum confugit; ejusque filiam Argiam uxorem duxit. Obiit in Thebano bello.* **PHR.** Tydeos egregii perfoſsum pectus. *St.* Patriæ ciet gmina gentis Fulmineus Tydeus. *St.* Advolat Oenides vindex. *St.* Oeneius heros. *St.* Tydea magnanimum stimulis ingentibus angunt. *St.*

TYDIDES, æ. *Diomedes Tydei filius, strenuus bellator, qui in bello Trojano & Venerem in dextrā & Martem sub utero percussit.* **PHR.** Quis... dignè scripserit Tydidem Superis parem. *H.* Tydides melior patre. *H.* *O!* Danaum fortissime gentis Tydide. *V.*

TYLOS. & **TYLŪS**, ī, f. *Pli.* [Insula in sinu Persico.] *Baharem.*

TYMBRĀ, ā, f. [Herba odora.] *Sarriette*. **PHR.** Floribus innumeris & olenti spargere tymbra. *St.*

TYMPANICI, ōrūm, m. *Pli.* [Hydropici, quorum tensus venter tumet.] *Hydropiques.*

TYMPANITĒS, æ, m. **CEL.** *Hidropisie.* (Vide **HYDROPSIS**.)

TYMPANIZŌ, ās, āvī, ātūm, ārē, n. **SUE.** *Joier*, battre du tambour.

TYMPĀNUM, ī, n. *Un tambour.* **EPIT.** Cāvūm, rācūm, pūlsūm, īmpūlsūm, rēsōnāns, crēpitāns, sōnōrūm, taurīnūm, tēntūm, īnānē, Mārēiūm, bēllīcūm, Bērēcynthiūm, Cŷbēlēiūm, mōllē, tērrificūm, sāvūm, ārēiūm. **PHR.** Aut si quis parvo feriat cava tympana saxo. *O.* Et quatiā molli tympana rauca manu. *O.* Plangebant alii proceris tympana palmis. *Cl.* Tympana tenta tonant palmis. *Lr.* Tympana cum subito non apparentia raucis Obstrepuere sonis. *O.* Aut respondentia tentant Tympana. *St.* Certabant rauco resonantia tympana pulsu. *Sil.* Mox ærea tympana cælo Increpitant piceo. *Mant.* Taurinaque pulsu Tympana... invitant, &c. *Cl.* Abrumpunt crepitantia tympana sonant. *Sroz.* Leve tympanum remugit. *C.* Mollia Dirææ pulsabunt tympana Thebæ. *Pr.* Impulsaque palmis Tympana. *O.* Inania tundunt Tympana. *O.* Quatiensque terga Tauri. *S.* Æraque Taurinos sonitu vincentia pulsus. *St.* Tympana pulsa manu. *St.*

TYMPĀNUM. [Rota vehiculi non radiata, sed tym-

panorum instar tabulis solidis compacta] *Sorte de roue sans raions, qui avoit la figure d'un tambour.* **PHR.** Hinc radios trivere rotis, hinc tympana plaustris. *V.*

TYMPĀNUM. [Rota quā, ductarii funis ope, saxa aliaque subvehuntur.] *Grande roue, dans laquelle un homme marche pour la faire tourner, & pour élever des grands fardeaux.* **PHR.** Multaque per trochleas & tympana pondere magno Commoveret; acque levī sustollit machina nisu. *Lr.* **TYMPĀNUM**. *Vit.* [Dicuntur similes rotæ cavæ.] *Roue d'un tournebroche, Roue pour élever l'eau, &c.*

TYNDĀRŪS, ī, *Rex Oebalia qui Leda uxorem habuit, dicitur &* **TYNDĀRĒŪS**. **PHR.** Me tibi Tyndareus vitā gravis author & annis Tardidit. *O.* Ab eo dicti sunt. **TYNDĀRIDĒ**, ārum. *Castor & Pollux, Leda filii, de quibus.* (Vide **CASTOR**.) **PHR.** Tyndaridæ gemini præstantes, cæstibus alter, Alter Equo. *O.* Hinc clara gemini signa Tyndaridæ micant. *S.* Astroque comantes Tyndaridas. *V-F.*

TYNDĀRIS. *Helena ita dicta, non quod Tyndari filia sit, sed Leda uxoris ejus, è quā eam habuit Jupiter.* **PHR.** Tyndaris infestis fugitiva reposcitur armis. *O.* Non tibi Tyndaridis facies invisā Lacenæ, Culpatusve Paris. *V.* Tyndaridem raptam belloque subactas Tiojugenas gentes *Lr.*

TYPHŌEUS, ei, & ēōs. *Gigantum maximus terra & Titani filius, quem centimanum fuisse ferunt. Aufumque cælo vincula inferre irrita. Sævum Typhoea, cum jugosum Pelion Adderet Olympo. Sann. Ipsumque Jovem, turbante Tiphoeo, Si fas est, timuisse ferunt; cum brachia centum Montibus armaret totidem.* *Cl.* *Immisso à Jove fulmine occisus sub Inarime sepultus est.* *Durumque cubile Inarime, Jovis imperiis imposita Typhoeo.* *V.* Vasta giganteis injecta est insula membris Trinacris; & magnis subiectum mollibus urget Æthereas aufum sperare Tiphoea sedes. *O.* **EPITH.** Terrīgēnā, cēntīmīnūs, vāstūs, īmmēnsūs, ārdūūs, ānguīpēs, ārdēns, rāpidūs, furēns, sāvūs. **PHR.** Non terruit ipse Typhoeus Arduus, arma tenens. *V.* Alta jacet vasti super ora Typhoeos Æthna, Cujus anhelatis ignibus, ardet humus. *O.* Nec quo Centimanum dejecerat igne Tiphoea. *O.* Huc quoque terrigenam venisse Typhoea narrat. *O.* Non Prochyte, non ardentem fortita Typhoeum Inarime. *Sil.* Rapido sit missilis ossa Typhoeo. *Sidon.* Conditus Inarimes æternā mole Typhoeus. *L.*

TYPHŌEŪS, ā, ūm. *Quod ad Typhoea pertinet.* **PHR.** Nate patris summi qui tela Typhoea temnis. *V.* Rupitque Typhoea cervix Inarimem. *Cl.*

TYPHŌN, ōnis. *Gigantis nomen, quem plerique eundem esse ajunt qui Typhoeus.* **PHR.** Feum Typhonem neglecto Jove Irata tellus edidit quondam parens. *S.* Terribilem quondam fugiens Typhona Dionæ. *O.*

TYPHŌN. *Pli.* [Ventus turbidus validissimusque.] *Un tourbillon de vent.* **PHR.** Et trabibus mistis avidos Typhonas aquarum detulit. *L.* (Vide **VENTUS**.)

TYPŪS, ī, m. *Cic.* [Forma & rudis imago rei.] *Type ou moule.* *m.* (Vide **IMAGO**.)

TYRĀ, & **TYRĀS**, æ, m. *Fluvius Sarmatas à Dacis dirimens.* **PHR.** Parthenisque rapax & volvens saxa Cynapes Labitur, & nullo tardior amne Tyras. *O.*

TYRĀNNICĒ, adv. *Cic.* *Tyranniquement, en tyrann.*

TYRANNI

TYRANNICIDĀ, ā, m. *Cic. Le meurtrier d'un tyran.*

TYRANNICIDIŪM, ī, n. *Plī. Le meurtre d'un tyran.* *Phr.* Festinamque rotam solito properantior urget Tandem Rufini visurus funera Titan. *Cl.* Gravibus vincite catenis, Aut finite metum fatalis morte tyranni. *O.*

TYRANNICUS, ā, ūm. *Cic. Tyrannique.*

TYRANNIS, īdis, f. *Tyrannie.* *Epit.* Sāvā, crudēlis, ātrox, fērā, dūrā, inhūmānā, mētiendā, dirā, fērōx, grāvīs, īnīquā, īmmītīs, effērā, nēfandā, ācērbā, supērbā, violētā, āmbītīōsā, īnvīsā, fūrēns, fūriatī. *Phr.* Quid Nero tam sāvā crudāque tyrannide fecit. *J.* Sed cum jam soli possent supereffe nocentes; Tunc data libertas odiis, resolutaque legum Frānis ira ruit. *L.* Quid tale immanes umquam gessisse feruntur Vel Scinis Isthmiacā pinu, vel rupe profundā Sciron, vel Phalaris tauro, vel carcere Sulla? *O.* mites Diomedis equi: Busiridis ara Clementes, jam Cinna pius, jam Sparthace-lenis Rufino collatus erit... cuicunque monile Contextum gemmis, aut prādia culta fuissent: Rufino populandus erat, dominōque parabat Exitium fecundus ager... Crimine pulsatur falso, si crimina desunt, Accitus conviva perit, mors nulla refugit Artificem, varios succos, ipumalque requirit Serpentum virides, & adhuc ignota novercis Gramina: si quisquam vultu prāsentia damnet, Liberiusque gemat, dapibus crudelis in ipsis Emicat ad nuntum stricto mucrone minister. Fixus quisque toro tacitā formidine libat Carnifices epulas, incertāque pocula pallens Haurit, & intentos capiti circumspicit enses. Splendet Tartareo furialis mensa paratu, Cade madens, atrox gladio, suspecta veneno. *Cl.* Tantoque novorum Proventu scelerum quatunt uter imperet orbi. *L.* Odioque tyrannidis exul Sponte erat. *O.* Vidi cruentos carcere includi duces; Et impotentis terga plebeia manu Scindi Tyranni. *S.*

TYRANNUS, ī, m. *Un tyran.* *Epit.* Fērūs, crudēlis, dirūs, trūx, ācēr, supērbūs, īnīquūs, īnjūstūs, īmmītīs, effērūs, rīgidūs, barbārūs, īnclemēns, scēlērātūs, sōns, crūēntūs, lēthīfēr, īnfandūs, exītīālīs, fērōx, crudūs, tōrvūs, īmpōtēns, sānguīnēūs, trūcūlētūs, īnfestūs, āspēr, īmpīūs, īnvīsūs, īmprobūs, scēlērātūs, tērrībīlīs, āmbītīōsūs, fērēūs, tērēr. *Phr.* Purpurei metuunt tyranni. *H.* Ille quod exiguum restabat sanguinis urbi Haussit. *L.* Bis domitum civile nefas, bis rupimus Alpes; Tor nos bella docent nulli servire tyranno. *Cl.* Jus licet in jugulos nostros sibi fecerit ense Sylla potens. *L.* Cecli Prociustus atque Busirum sui. *Com.* Ad generum Cereris sine cāde & sanguine pauci Descendunt reges & siccā morte tyranni. *J.* Jam respirantibus aëtris, Infernos gravat Umbra lacus, pater Æacus

horret, Intransitūque etiam latratu Cerberus urget. Tunc animā, quas ille fero sub jure peremit, Circumstant, nigrīque trahunt ad judicis urnam, Infesto fremitu. *Cl.* Qui sceptrā duro sāvus imperio regit Timet timentes: metus in authorem redit. *S.* Qui terret plus ipse timet: fors ista tyrannis Convenit. Invideant claris fortisque trucidant; Muniti gladiis vivant, septrique venenis Ancipites habeant artes trepidique minentur. *Cl.* Talibus ira ferri postquam commota tyranni est. *O.* Nec satis infando fuit hoc vidisse tyranno. *L.* Magne pater Divum sāvus punire tyrannos Haud aliā ratione velis: cum dira libido Moverit ingenium ferventi tineta veneno, Virtutem videant, intabescantque relicta. *P.* Impio dignum parat Lethum tyranno. *S.* Sceptrā tyrannis Extorferē feris. *Pol.* Armis oppressit omnia. *Liv.* Pugnas & exactos tyrannos Densum hmeris bibit aure vulgus. *H.* Non vultus instantis tyranni mente quatit solidā. *H.* Tyrannus Hesperia Capricornus undā. *H. Metaph.*

TYRANNUS *Pro rege.* *Phr.* Qui formiarum dicitur Princeps, & innantem Marica Littoribus tenuisse Lyrim Latē tyrannus. *H.* (Vide *REX, PRINCEPS.*)

TYRIANTHINUS, ā, ūm. [Color ex Tyrio & Ianthino compositus.] *Pourpre violette.* *Phr.* Sic interposito vilis contaminat uncto Urbica Lingonicus tyrianthina bardocucullus. *M.*

TYRINTHIA, ā, f. *Civitas Græcia, in quā nutritus est Hercules, ab eā Tyrinthius dictus.* *Phr.* Postquam Laurentia victor Gerione extincto Tyrinthius attingit arva. *V.* Tyrinthia tela. *O. i. Herculis.* (Vide *HERCULES.*)

TYRINTHIA, ā, f. *Alcmena Herculis mater.* *Phr.* Amphitriton fuerit, cum te Tyrinthia cepit. *O.* (Vide *ALCMEANA.*)

TYRŌS, ī, f. [Phœnicia peninsula, purpurā clara.] *Tyr.* *Epit.* Phœnīssā, Cādmāā, Agēnōrēā, dīvēs, āntīquā, pūlchrā, lābōrīōsā, Lūxūrīōsā. *Phr.* Et Tyros instabilis pretiosaque murice Sidon. *L.* Te Cadmæa Tyros, me pinguis Gallia vestit. *M.* Regna Tyri germanus habebat. *V.* Prima ratem ventis credere docta Tyros. *T.* Fluctibus ambra fuerant Antissa, Pharosque, Et Phœnissa Tyros. *O.* Epotare Tyron. *M. i. murice tingi.*

TYRIUS, ā, ūm. *De Tyr.* *Phr.* Urbs Libyam contra Tyrio fundata potenti. *Cl.* Quamvis Milēsia magno Vellera mutantur Tyrios incocta rubores. *V.* Strata micant Tyrio quorum pars maxima succo Cocta diu. *L.* Sive erit in Tyrius, Tyrios laudabis amictus. *O.* Tyriusque palam genialis in hortis Tenditur. *J.* Tyriæ arces. *V.* Tyria urbs. *V.* Tyrium quæ purpura sensit ahenum. *O.*

TYRRHĒNUS, ā, ūm. [Tuscanus.] *De Toscan.* *Phr.* Tyrrhenum navigat æquor. *V.* Tyrrhena arva. *O.* Tyrrhena sedes. *V.*

V.

VACATIÖ, ònis, f. [Immunitas.]

Dispence, exemption. SYNT. Vacatio militiæ, legis, ætatis, rerum omnium. *Cic.* VACATIÖ.

[Pro immunitate ab opere.]

Exemption de travail, relâche.

Vacationem dare, habere. *Cic.*

VACCÆ, æ, f. *Une Vache.* EPIT.

Fœtâ, pinguis, fœcundâ, pâstâ, stérilis, nivêâ, cãndidâ, âlbâ, cãdens, vâgâ, lãtâ, mûgiens, nîtidâ, cõrnigêrâ, pâscens, effœtâ. SYNT. Bõs, jûven-
cã, bûculâ, vitulâ. PHR. Constitit ante oculos can-
dida Vacca meos. O. Te greges centum Siculæque
circum Mugiant Vaccæ. H. Reddidit una Boum vo-
cem; vastoque sub antro Mugit, & Caci spem cu-
stodita sefellit. V. Quatuor à stabulis præstanti cor-
pere Tauros Avertit, totidem formâ superante Ju-
vencas. V. Nullum passa jugum, curvique immuni-
aratri. O. Incustoditam lentè videt ire Juveneam,
Nullum servitii signum cervice gerentem. O. Alba
jugum niveo cum Bove Vacca tulit. O. Bucula cæ-
lum Suspiciens patulis captavit naribus auras. V.
Nec Vacca dulci mugit adultero. St. Molli-
bus in pratis admugit fœmina Tauro. O.

VACCÆ descriptiones. Seu quis... pascit Equos seu
quis fortes ad aratra juvencos Corpora præcipuè
matrum legat. Optima torvæ Forma bovis, cui tur-
pe caput, cui plurima cervix, Et crurum tenuis à
mento palearia pendent, Tum longo nullus lateri
modus; omnia magna, Pes etiam, & camuris hir-
tæ sub cornibus aures: Nec mihi displiceat macu-
culis insignis, & albo, Aut juga detrectans, in-
terdumque aspera cornu, Et faciem Tauro propior,
quæque ardua tota, Et gradiens imâ verrit vestigia
caudâ. V. Bimâ curvans jam cornua fronte. V. Bos
stetit, & tollens speciosam cornibus altis Ad cæ-
lum frontem, mugitibus impulit auras: Atque ira
respiciens comites sua terga sequentes Procubuit,
tenerasque latus submitit in herbas. O.

VACCARUM parvus, earumque in vitulos amor. PHR.

Ætas Lucinam justosque pati hymenæos Definit
ante decem, post quatuor incipit annos. V. Nec tibi
fœtæ More patrum nivea implebunt mulctralia Vac-
cæ. V. Ubera Vaccæ Lactea demittunt. V. Bis ve-
nit ad mulctram, binos alit ubere fœtus. V. Et que-
ritur vitulum mater abesse suum. O. Flet vitulum
mœsta absentem mugitibus altis Mater, & immen-
sam raucis miseranda querelis Silvam implet, boar
omne nemus, vallésque, lacúsque. Illa nigros latè
lucos, saltúsque peragrat Crebra gemens, crebra
ad montem stabulumque revisit Tabescens deside-
rio, non ulla dolorem Pabula, nec salicem fron-
des, nec gramina røre Sparfa levant, non quæ
viridi vaga flumina ripæ Perspicuam tenui dedu-
cunt murmure lympham. Pol.

VACCÆ pascentes, vaccas pascere. PHR. Pascitur in
magnâ sylvâ formosa Juvenca. V. Pascite ut ante

boves pueri. V. Læta Boum passim campis armenta
videmus Caprigenumque genus nullo custode per
herbam. O. Sic Cythis pastas distendent ubera Vac-
cæ. V. Pastas egere boves ad flumina. V. Cynthius
Admeti vaccas pavisse per æstus fertur. O. Errans
bucula campo. V. Mugientium prospectant errantes
greges. H. Tercentum nivei tondent dumeta Juven-
ci. V. (Vide Pasco.)

VACCINIUM, ii, n. [Flos, aut herba coloris purpu-
rei.] *Le vaciet, ou la fleur de hyacinte.* PHR. Alba
Ligustra cadunt, Vaccinia nigra leguntur. V. Molli-
luteolâ pingit Vaccinia Calthâ. V. Nec te (*Librum*)
purpureo velent vaccinia succo Non est conveniens
luctibus ille color. O.

VACCINÛS, ð, ùm. [Ad Vaccam pertinenens.] *De
Vache.* Lac vaccinum. *Pli.*

VACERRA, æ, f. *Col.* [Stripes ad quem religantur
Equi.] *Pieu à attacher les Chevaux dans l'étable.*

VACERRA. *Col.* [Clathrorum genus, quo æstivis no-
ctibus oves & capellæ in agris clauduntur.] *Clai-
es à faire parquer les brebis à la campagne.*

VACILLATIÖ, ònis, f. *QUIN.* Chancellement, bran-
lement du corps.

VACILLÖ, ðs, ðvî, ðtüm, ðrê. [Dicitur propriè de
homine stante, qui hinc illinc quasi alternatim mo-
vetur.] *Chanceler, branler son corps tantôt d'un côté,
tantôt de l'autre.* SYNT. Titübö, läbö, nütö. PHR.
Præpediuntur Crura vacillanti (*ebrio*) Tardefcit
lingua, madet mens. Lr. Denique sub pedibus tellus
cum tota vacillat. Lr. Arbuta vacillant. Lr. dicitur
per transl. Vacillare testis, memoria, res, legio,
fides, amicitia. *Cic.* i. *harere, parum certum & con-
stantem esse.*

VACÖ, ðs, ðvî, ðtüm, ðrê. n. *Estre vuide, n'estre
point rempli.* PHR. Fama volat.. Hoste vacare domos,
sedesque astare relictas. V. Quin humero diffide-
bant, armisque vacabant. Lr. Videas desertaque re-
gna Pastorum, & longè saltus latèque vacantes. V.
Vacant agri. *Cæs.* Vacat locus à custodibus. *Cæs.*

VACARÈ re. [Pro carere.] *Manquer, n'avoir point.*
SYNT. Crimine fama vacat. O. Vacat dolore cor-
pus. O. Ora vacant epulis. O. Bite vacent aures. O.
Metu vacat amor. O. Pudore nox vacat. C. Vacat
insula cultu. O. Vacare curis. L. Negotio. *Cic.* Cu-
stode. O. A metu. *Liv.*

VACARÈ. [Pro otiosum, curis solutum esse.] *Estre
sans soins, sans affaires, avoir le loisir de...* SYNT.
Si vacas animo. *Cic.* Vacare curâ, negotio. *Cic.*
Animus vacans. O. Scribes, si vacabis. *Cic.* Vacare
ab officio. *Cic.* A scribendo. *Pli.*

VACARÈ rei. [Pro incumberè, indulgèrè, invigilã-
rè, inservirè, curarè.] *Vaquer, s'adonner à une
chese.* PHR. Vel tantum causis, vel tibi sæpe vacas.
M. In nullum mea mens grande vacavit opus. Q.
Vacare epulis, choris. *Cl.* Vitæ. M. Corpori. *Pli.*
Armis. *Cic.*

VACAT. imp. *On a le temps, le loisir.* PHR. Si 72

cat anpalés nostrorum audire laborum. *V. Vacat indulgisse. V. Non vacat exiguis rebus adesse Jo- vem. O. Si vacat, & placidi rationem admittitis, edam. J.*

VACUËFACTÛS, ā, ūm. *VAL-MAX. Uuide, delivré.*

VACUITAS, ātis, f. *VIT. Le vuide, espace vuide.*

Vacuitas molestiæ, ab angore. CIC. Exemption.

VACUÛO, ōis, āvī, ātūm, ārē. *Uuider. PHR. Si re- deant veteres, ingentia nomina, patres, Elysium liceat si vacuare nemus. M. Vacuantur pascua ditis Arcadiæ. St. Quo semel impletur, nunquam vacua- bitur illo. Pr.*

VACUÛS, ā, ūm. *Uuide, qui n'a rien dedans. SYN. Vācāns, ōrbūs, inānis, exhāustūs, cārēns, ēgēns, inōps, ēgēnūs, vidūūs. PHR. Perque domos Ditis vacuas & inania regna. V. Vacua atria circum. V. Aëra per vacuum ferri. V. Liber eram & vacuo meditarar vivens lecto. Pr. Saltibus in vacuis pascant. V. Si quis casus puerum egerit orco In vacuum venias. H. i. haeres fias, succedas. Deterior qui visus... (Rex Apum)... Dede neci, melior vacuā sine regnet in aulā. V. Vacuus ager. V. Vacuus locus à turbā. CIC. Sin intactile erit nullā de parte, quod ullam Rem prohibere queat per se transire meantem Scilicet hoc id erit vacuum, quod inane vocamus. Lr. Vacuis exsucta medullis Ossa. J. Vacuus vertex. H. (Metaph.) Un événement.*

VACUÛS. [Ōriōsūs.] *Oisif, qui ne fait rien. PHR. Cætera quæ vacuas tenuissent carmina mentes. V. Vacua urbs. H. Vacua tonsoris umbra. H. Vacui operarii Col. Vacua mens. CIC. Dum sit vacuissi- ma quaras: Corporis ad cultum vix vacat illa sui. O. In vacuo pectore regnat amor. O. Sub pedibus vacuis illi spatiosa teretur Porticus. O. Animi va- cuus St. Operum vacuus. H. Vacua aures. V. Esse animo vacuo & soluto. CIC. Date mihi aures va- cuas. Pla.*

VACUÛS. [Immūnis.] *Exempt, qui n'a pas. SYNT. Vita laboribus vacua. O. Vacuus à periculo. CIC. A tributis. Tac. Vacuus curis. CIC. Metu. Tac. Tem- pus vacuum laboris. Ter. Gladius vaginā vacuus CIC. Crimine nox vacua. O. Colles arboribus vacui. Col. Vacui dies. CIC. Equus vacuus. Liv. i. sine sesso- re. Vacuus somno. N. i. Carens.*

VACUNĀ, ā, ūm. *Dea quæ vacuis & otiosis prærat: huic post fruges collectas sacrificabant Agricola. PHR. Hæc tibi dictabam post sanum putre Vacunæ. H. Nam quoque cum fiunt antiquæ sacra Vacunæ, Ante Va- cunales stantque sedentque focos. O.*

VADIMONIÛM, īi. n. [Sponsio sistendi in iudicio ad præstitutam diem.] *Assignation, ajournement, obligation de comparoître en Justice au jour assigné. SYNT. Vadimonium constituere CIC. Assigner. Obi- re, sistere vadimonium. Venire ad vadimonium. CIC. Occurrere. SUE. Satisfaire à l'assignation. Vadimo- nium deferere. Pli. Differre. CIC. Missum facere va- dimonium. CIC. i. obligationem sistendi remittere. PHR. Aptius hæc capiant vadimonia garrula ceræ. O. Te, qui ad vadimonia curris, Non moror. Pr. Labitur interea res, & vadimonia fiunt. Lr.*

VADÛR, ātis, ātūs sūm, ārī. *Cic. [Vadimonio ob- stringere, in jus vocare.] Assigner à comparoître en Justice. VADĀRI. Liv. [Pro vades exigere.] Demander une caution qui promette de comparoître en*

Justice, & représenter celui pour lequel il répond. PHR. Tunc respondere vadato Debebat; quod nī fecisset, perdere litem. H. Jamque vadaturus lecticā prodeat inquit. O.

VADÛ, īs, vāsī, vāsūm, ērē. n. *Aller, marcher. SYN. Ēō, prōficiēscōr, āmbulō, tēndō. PHR. Per te- la per hostes Vadimus haud dubiam in mortem. V. Vade, sed inculus (liber) qualem decet exulis esse. O. Per præceps gloria vadit iter. O. Ille ducem haud timidus vadenrem passibus æquat. V. Vade saluta- tum pro me. M. Vidi egomet nigrā succinctam va- dere pallā. V. Vadite & hæc memores regi mandata referte. V. Ulteriūsq̃ue domos vadere Memnonias. Pr. Vadit animus in præceps sciens. S. Veloci via vadere. S. Vadere in hostes. Liv. Vadit Euphratēs in &c. Pli. (Vide Eo.)*

VADÛSÛS, ā, ūm. [habens vada.] *Guéable, bas, que l'on peut passer à gué. PHR. Littoraque in syrtis revocans sinuata vadofas. Manil. Aquæ vadofæ. L.*

VADÛM, ī, n. [Locus in fluvio, lacu, mari &c. non profundus, quā pedibus licet vadere.] *Un gué, un banc de sable. EPIT. Tēnūē, limōsūm, cōenōsūm, palūstrē, liquidūm, vītrēum, lūcidūm, purūm, cārūlūm, ciērūlūm, flūvialē, nēptūnūm, undāns, undōsūm, stagnāns, æquorēum, sōnōrūm, rapīdūm, rēfūsūm, spūmōsūm, scrūpēum, salsūm, piscōsūm, gēlidūm, glācialē, tardūm, iniquūm, cōcūm. SYN. Brēviā, sūtēs. De vado Maris. PHR. In brevīa & syrtis urget miserabile visu; Illiditque vadis, atque aggere cingit arenæ. V. Orion In vada cæca tulit. V. In Scopulo brevibusque vadis... luctantem. V. In- fista vadis Navis. V. Servare recursum Languentis pelagi & brevibus se credere saltu. V. Flumineis vix tuta vadis. L. Stagna refusa vadis. V. Humilis unda scrupis mendax vadis. S.*

VADÛM *Pro mari, pro fluvio. PHR. Vada falsa citā decurrere puppi. C. Sulcant vada falsa carinæ. V. Impia desertum fugiens Medæa parentem, Dicitur he- remos applicuisse vadis. O. Placido vado labitur Le- the. S. Non tangenda rates transiliunt vada. H. Re- mis vada verrere. V. Pellere. C. Et victa prono na- vis aufertur vado. S.*

VADÛM. *Metaph. PHR. Harere in vado, è vadis emer- gere. CIC. i. difficultate vinci, vincere. Res est in vado. TER. i. in tuto. Verba vadum tentent. O. i. Expe- riantur.*

VÆ. *Interj. execrantis, & dolentis. Væ misero mihi, TER. Malheur à moy. Væ tibi, caudidice. M. Mau- tua væ miseræ nimium vicina Cremonæ. V.*

VÆNEO. (Vide VENEQ.)

VÆFER, VÆFRĀ, ūm. *Fin, rusé. SYN. Callidūs astūtūs, cātūtūs, dolōsūs, vērūtūtūs, sūbdōlūs, fallāx. PHR. Quā vaser eludi posset ratione maritus. O. Illum aut ne- quitias aut vatri inscitia juris expulit. H. Consulto- que sui juris amore vaser. O. Stigmata nec vastā do- lebit Cinnamus arte. M.*

VÆFRĀMENTÛM, ī, n. *VAL-MAX. Finesse, ruse. (Vide DOLUS.)*

VÆFRĒ, adv. *CIC. En homme rusé, finement. SYN. Dōlōsē, astūtē, cātūtē.*

VĀGATIÛ, ōnis, f. *Liv. Course quæ & là. (Vide VAGOR.)*

VĀGĒ, adv. *quæ & là. PHR. Vagē deerrarunt ara- nes. Lr.*

VĀGENĪ, ōrūm. [Populi inter Alpinas gentes.] *Les Evêchez de Saluces & de Fossano.* *PHR.* Tum pernix Ligur, & sparsi per saxa Vageni. *Sil.*

VĀGINĀ, ę, f. *Le fourreau d'une ępee.* *EPIT.* Cāvā, scđilis, ębūrņę, pēndulā, pēndęns, āuręā, āurāťā. *PHR.* Ensem vaginā aptarat ęburnā. *V.* Vagināque cavā fulgentem diripit ense. *O.* Vaginaque eripe ferrum. *V.* Vaginā ducere ferrum. *O.* Vaginā liberat ense. *O.* Ensis vaginā tectus. *H.* Quos cohibebat ębur vaginę scđilis enses. *Sil.*

VĀGINĀ, & **VĀGINŪLĀ** flumenti. *PLI.* Per transi. *Bourse de l'ępi, ce qui l'enveloppe.* Spica vaginis quasi pubescens includitur. *Cic.* vagina viscerum. *PLI.* *Tuniques, membranes.*

VĀGIŌ, is, ivi, itūm, itę, & **VĀGITŌ**, ęs, ęvi, ętūm, ęrę. freq. *N.* Crier comme un petit enfant dans le berceau. *SYN.* Plōrŏ, lęcřimŏr, flęcđ, vęgitūs ęđŏ. *PHR.* Infanti vagiat ore puer. *O.* Vagierant ambo; pariter sentire putares. *O.* Cumque tibi vagitet tertius infans. *St.* Tenerisque ferit vagitibus auras.

VĀGITŪS, ūs, m. [Vox pueri vagientis. *Ter.*] *Le cry des petits enfans dans le berceau.* *SYN.* Flęcđs, plŏrātūs, ęjŭlātūs. *EPIT.* Flębillis, tęcęc, pŭērīlis, lŭgŭbrīs, ęęęr, quęcřlūs, ingęns, ęcŭtus. *PHR.* Qui non audierint mistos vagitibus ęgris Ploratus. *Lr.* Audiat voces vagitus & ingens Infantumque animę flentes in limine primo. *V.* Sordida vagitu posceret ara puer. *M.* Felix quę tantis sonuit vagitibus, & quę Vidit reptantes sustinuitque manus. *M.* Vagituque locum lugubri complet. *Lr.* Redditque ferocem Vagitum lituis. *Cl.* **VĀGOR**, ōris, m. pro vagitu. *Lr.* Miscetur funere vagor. *Lr.*

VĀGOR, ęris, ętus sŭm, ęri. *D.* *Estre vagabond, courir ęa & lā.* *SYN.* ęrŏ, ŏbęrŏ, spātŏr, pālŏr. *PHR.* Tętęque vagatur Urbe furens *V.* Curis vagor expeditus. *H.* Totā passim regione vagantur. *V.* Ad quartam jaceo; post hanc vagor. *H.* Per devia lustra vagantes. *O.* Et circum tecta vagantur. *V.* Sylvas saltusque peragrunt. *V.* Rara per ignotos errant animalia montes. *H.* Per arva vagantur *Boves.* *O.* Ino etiam primā terras ętate vagata est. *Pr.* Heu malę tam Libyę solis erratur in agris. *V.* Fluminibusque vagantur aves. *V.* Libyę deserta peragro. *V.* Altis montibus errat. *V.* Ille per ignotas audax erraverit Urbes. *T.* Erramusque vago per loca sacra pede. *O.* Oras & littora circŭm Errantem. *V.* Palantesque vident socios. *V.* Aves huc illuc passim vagantes. *Cic.* Per regna vagamur Omnia; nec certā Nomades regione moramur Omne solum nobis patria est . . . quidquid alit tellus, nobis alit. *Barl.*

VĀGĀRĪ per transi. *Se répandre.* *PHR.* Votum pro reditu simulant ea fama vagatur. *V.* Vagans licentia. *H.* Vagatur latę tuum nomen. *Cic.* Vęgārī. *Sortir de son sujet.* Idcircone vager scribamque licenter. *H.* Vagatur oratio. *Cic.* Dum peregrę est animus ā corpore. *H.*

VĀGORITUM, ī, n [Gallię Celticę urbs] *Alexęon.*

VĀGŪS, & **VĀGĀBŪNDŪS**, ę, ūm. *SEN.* *Vagabond errant. Vague, incertain.* *SYN.* ęrrāns, ęrribŭndŭs, vęgāns, pālāns. *SYNT.* Vagus ęxul. *O.* Mercator. *H.* Vaga pecora. *C.* Vaga turba. *O.* Vagę volucres. *O.* Vagus animus. *C.* Rumor, error. *O.* Vaga flumina. *H.* Fortuna vaga & volubilis. *Cic.* Vaga

& errans sententia. *Cic.* *PHR.* Tolle periculum Jam vaga proficiet fręnis natura remotis. *H.* Quintilianę vagę moderatur summe juventę. *M.* Discutris totā vagus urbe. *M.* Pede vago quisque discedebant. *C.* Vagis complet sermonibus aures. *Cl.* Vaga lumina noctis. *St.* Hic quem videtis gressibus vagis lentum. *M.* Discursus varios vagumque manę. *M.*

VĀH. *Ter.* **VĀHĀ.** *Pla.* [Interjectio admirantis, exultantis.] *Ha. ha ha.* *Vah!* callidum consilium. *TER.*

VALDĘ & **VALDIŪS.** adv. *Fort. beaucoup.* *SYN.* Mŭltŭm, plŭrĭmŭm. *PHR.* Hoc valde vitium periculosum est. *M.* Fabula. . . Valdiŭs oblectar populum, meliŭsque moratur. Quā versus inopes rerum, nugęque canorę. *H.* Quid possim videt, ac novit me valdiŭs ipso. *H.* Valde me levavit. *Cic.* Valdę bene. *Cic.* Valde magnus. *Cic.*

VALĘ, **VALĘTĘ.** Imper. *Adieu, porte-toy bien.* *SYN.* ęvę, sālę, *EPIT.* Trĭstę, mŏęstŭm, sŭpřęmŭm, ŭlřmŭm, lŏęgŭm. *PHR.* Et longum formose vale, vale inquit Iola. *V.* Salve ęternŭm mihi maxime Palla; ęternumque vale. *V.* Jamque vale, & nati ferva communis amorem. *V.* Vos hinc interea valete. *C.* Atque in perpetuum frater ave, atque vale. *C.* Romanę turres & vos valeatis amici. *Pr.* Clauŭque (*Epistola*) consueto sit mihi siue, vale. *O.* Restat ut adscribat littera nostra vale. *O.* Non vis; Afer, avere, vale. *M.* Vivite sylvę: hoc fat erit divę vestrum cecinisse pŏęram. *V.* Ipsę rursus concedite Sylvę. *V.* Accipe supremo dictum mihi forsitan ore: . . . Atque meis distent ut tuā fata, vale. *O.*

VALĘDICERĘ. *Dire adieu, saluer.* *PHR.* Idque quod ignoti faciunt, valedicere saltem. *O.* Sępe vale dicto, rursus sum multa loquutus. *O.* Supremumque vale pleno singultibus ore Vix dixit. *O.* Dictoque vale, vale inquit & Echo. *O.* Et vix sustinuit dicere lingua vale. *O.* Vix illud potui dicere triste vale. *O.* Tristis abis, oculis abeuntem persequor udis; Et dixit tenui murmure lingua vale. *O.* Absentes pro se memori rogat ore saluent. *O.* Accipere & parili dicere voce, vale. *O.* Pręcipitantque suos luctus, neuterque recedens Sustinuit dixisse vale. *L.* Ut tamen hanc animi nubem dolor ipse removir, Alloquor extremum męstos abiturus amicos. *O.* Amplexusque dedit: tristisque miserrima tandem Ore, vale, dixit, collapsęque corpore toto est. *O.* Et vox alloquitur męstos extrema sodales; Unumque ingeminat illa diserta, vale. *Hofeb.*

VALĘNS, ęntis, ęŏr, ęsŭmŭs, & **VALĘNTŪLŪS**, ę, ūm Dim. *Pla.* *Qui se porte bien, robuste, vigoureux.* *SYN.* Sānŭs, ĩncŏlŭmĭs, rŏbŭstŭs, vālĭdŭs, ęcęc. *PHR.* Hic membris & mŏle valens. *V.* Et steriles Platanī Malos gessere valentes. *V.* Valens rectę. *H.* Valens juventus. *C.* Valentes sensus. *Cic.* Valentiora latera. *Cic.*

VALĘNS [Pro potenti.] *Puissant, fort.* *PHR.* Rursus amor patrię rātionę valentior omni. *O.* Unda lacusque nocent, & caufa valentior ĩstis Anxietas animi quę mihi semper adest. *O.* Pugnare cura valentiorę. *Cic.* Valens cibus. *Col.*

VALĘNTĘR, adv. *Cor.* *Puissamment.* **VALĘNTĪŪS**, adv. *Plus fortement.* *SYN.* Vālęđ, fŏrtĭŭs. *PHR.* Pręceps spirare valentiŭs curus. *O.*

VALĘNTĪĀ, ę, f. [Urbs Gallię ad Rhodanum posita. Est & Urbs Hispanię citerioris.] *Valence.*

VALEŌ, ēs, ūs, itūm, ērē. N. *Se porter bien, être en bonne santé.* PHR. Si tamen ipse vales; aliquā nos parte valeamus. O. Semper & hoc vultu vel meliore nite. M. Natura vegeto in corpore mentem diviniorem induisit. Ergo neque imbrifero pallens Autumnus hiatu. Nec malus hunc afflat rabioso Sirius astro Sævave Riphææ labefactant frigora brumæ. Pol. Matri si valerent oculi. *Pla.* Sed potius tali facto recreata valeat. *Lr.* Valere stomacho. *J.* Ne valeam, si non totis, Deciane, diebus Et totis tecum noctibus esse velim. M. Si ventri bene, si lateri est, pedibusque. H.

VALERĒ [pro posse] *Avoir du pouvoir, être puissant.* PHR. Quid enim sine te Juturna valeret. V. Sive animis sive arte vales. V. Quique pedum cursu valet, & qui viribus audax. V. Vinibus haud ullis valuitcludere morsus. V. Quem neque finitimi valuerunt perdere Marſi. H. Sed carmina tantum. Nostra valent, tela inter maria, quantum, &c. V. Avem contingere ferro Non valuit. V. Si valeam meminisse. V. Si quid habes animi; si quid in arte vales. M. Plus legibus arma valent. O. Valere ingenio. O. Gratia, autoritate. *Cic.* Valere alicui. *Crc. i. pro aliquo.* Valere apud aliquem. *Cic.* Valere remedium illud adversus, &c. *Col.* Valet purgare. *Pli.* Valet ad virtutem. *Cic.* Jam cognosse genus piget & valuisse rogando. O. Nec magnas valuisse preces. V. Multaque in averſos effudit verba penates, Pro deplorato non valitura viro. O.

VALĒRĒ. *Valoir.* PHR. Denarii, denos æris valebant. *Var.*

VALĒRĪŪS Flaccūs. *Poëta Sotinus.* Latio qui prodidit Argon. Qui cecinit magnis primū frera pervia nautis Fatidicæque ratem. *V-F.* O. Mihi curatum pretium non vile mearum Flacce Antenorei spes & alumne Iaris M.

VALETUDINARIŪS, ā, ūm. *Cic.* [Male sanus.] *Valetudinaire, infirme.*

VALETUDINARIŪM, ī, n. *COL.* *Infirmérie, Hôpital.*

VALETUDŌ, ūis, f. *Santé.* EPIT. Bōnī, firmā, firmatā, integrā, commōdā, longā, pertināx. Infirmā, imbecillā, mīlī, pēditā, tēnuis, iniqui, ægrā, adversā. SYN. Sānītās, sālus, vigor. SYNT. Valetudine impeditus non exeo. *Cic.* Valetudine consumptus. *Quin.* Valetudinis firmitas. *Pli.* Infirmitas. *Cic.* Valetudo mentis. *SUE. i. infirmitas.* Valetudine conficiari. *Pli.* Valetudinem curare. *Cic.* Sufſtentare. *Cic.* Bonam facere. *Pli.* Firmare. *Tac.* Uti firmā valetudine. *Pli.* Valetudine periculosa fluctuare. *Val-Max.* Valetudini succurrere. *Par.* Servire. *Cic.* Tentari valetudine. *Cic.* Valetudine oculorum impediatur. *Crc. i. morbo.* Valetudo febrium. *Plī. i. febris.* PHR. Gratia, fama, valetudo contingat abunde. H. Frui paratis & valido mihi Latœe dones; & precor integrā Cum mente, nec turpem senectam Degere, nec citharā carentem. H. Seu Dura valetudo inciderit seu tarda senectus. H. Ut valeas, multa dolenda feres. Sæpe bibi succos; quamvis invitus amarus Ager, & oranti mensa negata mihi est. Ut corpus redimas, ferrum patiens & ignes; arida nec sitiens ora lavabis aquā. Ut valeas animo quidquam tolerare negabis; At pectus pars hæc corpore majus habet. O. Differs

curandi tempus in annum. H. Quæque valetudo constat nunc libera morbis. *Manil.*

VALGŪS, ā, ūm. *Pla.* [Qui furas habet in diversum actas] *Qui a les jambes courbées en dehors.*

VALĪDĒ, ūis, īsimē. *Fortement.* SYN. Vēhēmētēr, valdē, māmīmē. SYNT. Validē amare. *Pla.* Cupere. *Plī.*

VĀLĪDŪS, ā, ūm. *Fert, puissant.* SYN. Vālēs, fōrtis, firmūs, acēr, rōbūstūs, nērvoſūs. PHR. Sed quia mente minūs validus quā corpore toto. H. Ne patriæ validas in viscera vertite vires. V. Validis amplexæ stirpibus Ulmos Vites. V. Valido torquentur pila lacerto. O. Valido titubantia vino Membra. O. Validā lacerare manu. V. Validas rescindere leges. *Lr.* Valida arma. O. Valida urbs muris. *Liv.* Validus ictus. O. Validus hostis. O. Taurus. *St.* Rumor. *Tac.* Spes Valida. T. Valida plaga. *Lr.* Certamina. *St.* Validus copiis. *Tac.* Facundia. *Plī.* Orandi validus. *Tac.* Validus sustinere. *Plī.* Validus in brevem impetum. *Tac.* Validus in spernendis amoribus. *Tac.* Validus ex morbo. *Liv.*

VĀLLĀRĪS, ārē. [Quod ad vallum pertinet.] *Des retranchemens.* Vallaris coronā. *Liv.* Quā donabatur qui vallum hostium primus ingressus erat.

VĀLLĒS, & VĀLLIS, īs, f. *Une vallée.* EPIT. Sūpīnā, cōncāvā, cāvā, prōfūdā, cūrvātā, īmā, prōnā, depresā. Nēmōrōsā, viridans, opicā, dūmōsā, nīgrāns, gēlidā, frigidā, vīrēns, sylvōsā, tēnēbrōsā, ūmbrosā, dēnsā, sēcrētā, montānā, arcuā, angustā, īnfīmā, herbōsā, herbīdā, florēā, rigūā, irriguā, hūmīdā, altā, sēcūrā, rēsōnā, rēsōnāns, argūtā. SYN. Clīvūs, cōnvallis. PHR. Videt hic in valle reductā, Seclusum nemus. V. Saxosæ inter decurrere flumina valles. V. Rura mihi & riguis placeant in vallibus amnes. V. Et depressas convalles. C. Habitabant vallibus imis. V. Caneret dum valle sub altā. T. Ille canit, pulsæ referunt ad sidera valles, V. Mediis in vallibus acri Gaudet Equo. V. Pronā surgebant valle patentes. V. Excepit resonis clamorem in vallibus Æmus. L. Et nova clamoræ stupere silentia valles. St. Fistulā valles & Ustica cubantis Lævia personuere saxa. H. Hic in reductā valle canicula. Virabis ætus. H. Vallis in amplexu nemorum sedet. St. Claudere valles Infidiis. T. Vallis sonat amne propinquo. St. Et faciles curvis vallibus esse viæ. O. Continui montes, nisi disſocientur opacā Valle. H. Vallis densis later abdita sylvīs. O.

VALLIS descriptiones. Est locus Italiæ in medio sub montibus altis Amſancti valles; densis hanc frondibus atrum Urget utrinque latus nemoris; medioque fragosus Dat sonitum saxis, & torto vortice torrens. V. Concava vallis erat, quo se demittere rivi Assueant pluvialis aquæ: tenet ima lacunæ Lenta salix, ulvæque leves, juncique palustres, Viminaque, & longæ parvæ sub arundine cannæ. O. Est curvo amſactu valles accommoda fraudi, Armorumque dolis, quam densis frondibus aptum Urget utrinque latus, tenuis quæ ſemita ducit. Angustæque ferunt fauces aditusque maligni: Hanc super in speculis, summoque in vertice montis Planities ignora jacet, turique receptus. V. Gemini procul inde malignis Faucibus urgentur colles, quos umbra superni Montis & incurvis claudunt juga frondea sylvīs. St. Valle sub umbrosā locus est aspergine multā Humidus ex alto desiliens aquæ. Tot fuerant illic,

quot habet natura colores; Pistaque dissimili flore nitebat humus. O. Vallis erat piceis & acutâ densa Cupressu... cuius in extremo est antrum nemorale recessu Arte laboratum nullâ; simulaverat artem Ingenio natura suo: nam pumice vivo Et levibus topis nativum duxerat arcum. O.

VALLIS *alarum*. Metaph. *Le creux dessous les aïseles*. PHR. Lædit te quædam mala fabula quâ tibi ferrur Valle sub alarum trux habitare caper. T.

VALLÖ, *ās, āvī, ātūm, ārē*. *Fortifier de palissades, munir*. SYN. *Mūnīō, fīrmō, sēpīō, cīrcūmdō, āmbīō, cīngō*. PHR. Nulli vallarant oppida muri. L. Vertice montis Urbs vallata. Sil. Sic. Vallata colubris Hydra venenatis. Lr. Castra relinquens Vallarat monitis. Sil. Patrem Liquerit, ac nullis inopem vallaverit armis. V-F. Non coepit assurgunt turrets... Non propugnacula bello Tuta parant. V. Aggere firmant Mœnia, & abrupto circumdant undique vallo: Saxorumque orbes & quæ super eminus hostem Tela petunt, altis murorum turribus aptant. L. Hæc patiens longo munimine cingi Visa duci rupes, tutisque aptissima castris. L. Nec caspite tantum Contentus fragili, subitos attollere muros, Ingentes cautes, avulsæque saxa metallis, Graiorumque domos direptaque mœnia transfert; Extruitur quod non aries impellere sævus, Quod non ulla queat violenti machina belli. Franguntur montes; planumque per ardua Cæsar Ducit opus, pandit fossas, turrítæque summis Disponit castella jugis. L. Quâ decaat tutam castris præducere fossam, Quenive locum ducto melius sit claudere vallo. T. Attollite turrets: Cingite vos fluvii... involvite Pelion Ossa Non dabitis murum sceleris. Cl.

VALLUM, *ī, n*. *Rempart, retranchement*. EPIT. Pōtēns, vālidūm, tūtūm, īnēxpugnābile, īnsūpērābile, dūctūm, tūrrīgērūm, dīscjēctūm, frāgīlē, scīssūm, rūptūm. SYN. *Āggēr, mūnīmēn, prōpugnāculūm, fōssā, fōssārūm mōrē*. V. Fiducia valli. V. PHR. Non exsuperabile vallum. Cl. Non arces, non vallus erat. T. Effugit exiguo nocturna pericula vallo; Et subitus rupti munimine cæspitis agger Præbet securos intra tentoria somnos. L. Clauso fidere vallo. L. Vasto septas videt aggere terras. L. Primi munimina belli Transierat. L.

VALLUS, *i. m*. *Un pal, un pieu dont on fait des palissades*. PHR. Fert vallum & arma miles. H.

VALLUS, [Pro pedamento vitis,] *Echelas de vignes*. PHR. Exacuunt alii vallos, furcasque bicornes. V. Quadrifidasque fudes & acuto robore vallos. V. Vallos sub testâ referto. V.

VALLUM, Metaph. Vallum aristarum. Cic. *La barbe des Epis*. Vallum pectinis. *Les dents d'un peigne*. PHR. Non acus abrupti non vallum pectinis illos Crines. O. Vallo pilorum munitæ palpebræ. Cic. *Les sourcils*.

VALLUM, *n*. & **VALLUS**, *m*. Var. [Vannum.] *Un van à vanner le bled*.

VÁLOR, *ēris, m*. PLI. *La valeur, le prix*. (Vide PRETIUM.)

VALVÆ, *ārūm, f*. PL. *Battans de porte, ou de fenetre*. PHR. Argenti bifores radiabant lumine valvæ. O. Valvarum strepitus. H. Patent valvæ. Cic. *Valvas patefecit*. O. Stare ad valvas. Cic. (Vide PORTA.)

VALVATUS, *ā, ūm*. *Qui a des battans*. Fores valva-

tæ. Vit. Valvatæ fenestræ. Vit. *Des fenêtres qui n'ont point d'appuy, & qui s'ouvrent jusques au plancher*.

VALVULUS, *ī, m*. *Coffe, gousse*. Lentes valvulis exemptæ. Col.

VANDALI, *ōtūm*. PLI. *Germania populi, qui Galliam atque Hispaniam invaserunt*.

VANESCÖ, *is, ērē*. N. *S'évanouir, disparaître*. SYN. *Ēvānēscō*. PHR. Carmine læsa Ceres steriles vanescit in auras. O. Crimen tenues vanescet in auras. O. Vos nolite pati nostrum vanescere luctum. C.

VANGIÖNĒS, *ūm*. [Galliæ Belgicæ populi] *Peuples des environs de Maience & de Voormes*. PHR. Et qui te laxis imitantur Sarmata brachis Vangiones. L. Vangiones Batavique truces, quos ære recurvo Stridentes acueret tubæ. L.

VANIDICUS, & **VANILÖQUUS**, *ā, ūm*. *Qui tient des vains discours, diseur de rien*. PHR. Vaniloquum Celtæ genus & mutabile mentis. Sil. Linguæ jactator. Cl. (Vide LOQUAX.)

VANILÖQUENTIA, *æ, f*. PLI. *Hablerie, discours vains & impertinens*.

VANITAS, *ātis, f*. *Vanité, vaine gloire*. EPIT. Bländä, cōcä, lēvis, mēdāx, tūrpīs, īndēcōrā. PHR. manifestus vanitatis. Tuc. Simulatio est conjunctior vanitati, quàm liberalitati. Cic. (Vide SUPERBIA.)

VANITAS, [Pro fallacia & levitate.] *vanité, inutilité*. SYN. *Vānī rērūm*. H.

VANITAS humanarum rerum. PHR. Et caducarum simulacra rerum Nos tenent. Sant. Plerumque falsis nominibus placent Humana. Sæb. Rerum mendacibus umbris Auferimur. Curas humiles & vana fovere consilia. Vida. Qui steriles nugas... Et nescio quid futile vanus amas. Sant. Pro rebus, stolidi speciem capramus & umbram; Nec piger elusâ semper hiare siti: Qualis qui mediis semper deceptus in undis, A refugio semper flumine sperat aquas; Oraque vana movet, dentemque in dente fatigat Et vano fallit guttur & ora cibo. Hofeh. Omnia deficiunt, volucrique simillima somno Nos capiunt specie decipiuntque suâ. Seu vapor in tenues Aquilo quem dissipat auras, Aut cytharæ, quem dat pectine tacta, sonus. Hofeh. Cuncta levi nebula, volucrique simillima somno Depereunt, ut jam nulla fuisse pures. Quò raperis, juvenilis amor? mendacia fucō Illita jamdudum desine velle sequi. Ah quoties levium captas simulamina rerum: Dum tibi non solidum corpus, at umbra placet. Nimirum tibi vanus honor, tibi gloria ridet: Quæ velut unda fluit, quæ velut aura fugit. Sant. Nuper ego cupido lustrabam compita visu, Ausus & arcanos mente subire lares. Et vidî quæcumque domi, bellicque geruntur, Sed, qui nil ageret futile, nullus erat. Sant.

VANITAS & **VANITUDÖ**, *inīs, f*. PLA. *Mensonge*. (Vide MENDACIUM.)

VÄNNÖ, *is, ērē, & ās, ārē*. Var. [Ventilare.] *Vanmer le bled*.

VÄNNÜS, *ī, f*. [Vas vimineum, cribrum cereale.] *Van à vanmer le bled*. PHR. Vimineæ crates & mystica vannus Iacchi. V.

VÄNÜS, *ā, ūm*. *Vuide*. SYN. *Väcūūs, īnānīs, cālsūs, īrrītūs*. PHR. Expectata seges vanis eluge

avenis. *V. Vana imago. H. (Vide VACUUS.)*
VANUS [pro inutili.] *Vain, inutile, qui n'a aucun effet. SYN. Irritus, inutilis, fallax, inanīs. SYNT. vana somnia, V. Verba, spes, dulcedo. O. Gaudia. H. Vanus error. Lr. Vani timores. V-F. Vana lex. Liv. Convicia vana facere. O. Vanis precibus sollicitare aliquem. O. PHR. Multa malus simulans vana spe ludit amantem. V. Vana pedum fiducia. O. Vano mœsti comitatur honore. V. Nec vanos horret strepitus. V.*
VANUS [Pro superbo & amente.] *Vain, insensé. PHR. Vane Ligur, frustra que animis elate superbis. V. Sic libitum vano, qui nos distinxit, Orthoni. J. Vanus ingenio. Liv.*
VANUS [pro mendaci.] *Menteur. SYN. Fallax, mendax, vānillōquūs, sīmūlātūs, fūcātūs, frētūs. PHR. Nec si miserum fortuna Sinonem Finxit, vanum etiam mendacemque improba finget. V. Vana mendacia linguæ. O. Credo equidem nec vana fides. V. Ni frustra augurium vani docere parentes. V.*
VAPIDĒ adv. *Sue. Sans force, sans vigueur. Vapidē se habebat. Sue.*
VAPIDŪS, ā, ūm. [Cujus sapor evanuit.] *Poussé. Vapidum vinum. Col. Vapida lagena. P. Bouteille qui sent le vin poussé, ou qui le rend tel. Vejentanumque rubellum. Exhalat vapidā lœsum pice sessilis obba. P. Vapidum pectus. P. Metaph. Vitiōsūm, prāvūm, fraudulētūm. PHR. Pelliculam veterem retines, & fronte politus Asturam vapido servas sub pectore vulpem. P.*
VAPŌR, ŌRIS, m. *Vapeur, exhalaison. EPIT. Nēbūlōsūs, ātēr, obscūrūs, picēūs, cœcūs, nigēr, fūmāns, lēvis, tēnūs, exūdāns, obscūrūs, lētūs, hūmīdūs, æstīvūs, grāvis, pinguīs. SYN. Hālītūs, hūmōr, fūmūs, exhalātō, æstūs. PHR. Nec jam se capit unda; volat vapor ater ad auras. V. Rigua æstivis vaporibus utilia. Plī. Torquens fumantem ex ore vaporem. Sil. Spumeus eliso pellitur amne vapor. Cl. Quæ tenuem exhalat nebulam, fumosque volucres Terra. V. Niger efflat anhelō Ore vapor. St. Crassum rapit ejectatque vaporem Cornipedum flammata fisis. St. Tellus atro exundante vapore Suspirans. Sil.*
VAPŌR [pro calore] *Chaleur. EPIT. & SYN. (Vide CALOR.) PHR. Lentusque carinas Est (i. edit.) Vapor; & toto descendit corpore pestis. V. Presserat ora vapor, tostos in aspice crines &c. O. Dissiliuntque ferro ferventi saxa vapore. Lr. Nec frigus nec item calidum tepidumque vaporem. Lr. Tenuem volvunt hypocaustra vaporem. St. Impletque cavos vapor igneus orbes. St. Restinctus donec vapor omnis. V. Sed gravis & ater incubat terris vapor. S. Findirque vaporibus arva Phœbus. O. Vapore torrerī. Plī. Vapor solis. Plī. Flammæ. S. Nec tantus unquam siderum infedit vapor Sirculosa Apuliz. H. Dissiliuntque ferro ferventia saxa vapore. Lr.*
VAPŌRARIUM, ī, n. *Cic. [Locus in balneis quo vapor emittebatur.] Lien qui reçoit la fumée des étuves.*
VAPŌRATIŌ, ōnīs, f. *PLI. Evaporation, fumigation.*
VAPŌRIFĒR, ā, ūm. *Qui jette, qui pousse des vapeurs. PHR. Sive vaporiferas blandissima littora Bajas. St. Exuberat amnis Fumidus. V.*
VAPŌRŌ, ās, āvī, ārūm, ārē. N. [Vaporem emitte-

re.] *Pousser, exhiler des vapeurs. Vaporant aquæ. Plī.*

VAPŌRARE. [Pro suffire, fumigare, inodorare.] *Parfumer. PHR. Succedunt matres & templum thure vaporant. V. Ceu fulmine summa vaporat. Lr. Inde vaporatā lector mihi ferveat aure. P.*

VAPŌRARE [Pro calore temperare.] *Temperer la chaleur, donner une chaleur modérée. PHR. Ut veniens dextrum latus aspiciat sol Lævum discedens curru fugiente vaporet... Temperiem laudes. H.*

VAPŌRARE. [Pro arefacere.] *Secher. Glebæ solibus æstivis vaporatæ resolvuntur. Col.*

VAPPĀ, æ, f. [Vinum quod odorem & saporem amisit.] *Vin poussé, tourné. PHR. Qui Vejentanum festis potare diebus Campanā solitus trullā vappamque profestis. H. Absentem cantat amicam Multā prolutus vappā nauta. H. (Vide VINUM.)*

VAPPĀ. *Metaph. [Pro homine stulto & insulso, vel perditō & luxurioso.] Un fou, un debauché, un coquin. PHR. Fulsidius vappæ famam timer ac nebulonis. H. Non ego avarum Cum veto te fieri, vappam jubeo aut nebulonem H.*

VAPŪLĀRIS, ārē. *PLA. Qui merite d'être battu.*

VAPŪLŌ, ās, āvī, ārūm, ārē. n. pass. *Estre battu.*

SYN. Verbērōr, pēcūtiōr, cādōr, flagellōr, pōfciōdōr. PHR. Si rixa est, ubi tu pulsas, ego vapulo tantum. J. Non ego sed tenuis vapulat umbra mea. Pr. Omnium sermone vapulare. Cic. Vapulat corpus. Lr. Quod vineæ vapulassent. Sen. Feculus vapulare. Sen.

VARĀ, æ, f. *Vit. [Transversum lignum.] Une piece de bois traversante, un traversin.*

VARDŪLĪ, ōrūm. *PLI. [Hispaniæ populi.] Peuples de Biscaie.*

VARI, ōrūm, m. pl. *Vit. [Furca sustinens retia, aut aliud quidvis.] Bâtons fourchus plantés pour soutenir quelque chose. PHR. Aut dum dispositis arrollet retia varis. L. VARI, ōrūm. *Caf. [Maculæ in vultu.] Tâches de rouffeur.**

VARIATIŌ, ōnīs, f. *Liv. Changement.*

VARIŌ, āvī, ātūm, ārē. & **VARIŌR**, ārīs, ātūs sūm, ārī. [Divaricare crura.] *Ecarter, enrouvrir les jambes. Deforme est varicare supra modum. Quin.*

VARIŌSŪS, ā, ūm. [Qui varices habet tumidiores.] *Qui a des varices aux jambes, ou des grosses veines enflées. PHR. Illa tragædum Commendare volat; varicosus fiet aruspex. J. Dixeris hæc inter varicosos centuriones. P.*

VARIŌS, ā, ūm. [Qui longè divaricat crura.] *Qui étend ses jambes, qui a un grand pas. PHR. Illa velut conjux Umbri rubicunda mariti Ambulat, ingentes varica ferque gradus. O.*

VARIĒ, adv. *En diverses façons. SYNT. Variè decernere, moveri, scribere. Cic.*

VARIĒTĀS, ārīs, f. *Cic. & VARIĒTĀTĀ, æ, f. *Lr. Variété, diversité. SYNT. Varietas florum, gentium, vocum. Cic. Cali. Cel. Varietas animos reficit. Quin.**

VARIŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. [Varium facere.] *Variar, diversifier. SYN. Distingō, altērō, mūtō. PHR. Ille ubi nascentem maculis variaverit ortum. V. Discurrunt variantque vices. V. Nec posito variare comas. O. Nam quoniam variant animi, variabimus artes. O. Jamque ubi caruleum variabunt sidera cæ-*

lum. O. Texta Semiramia quæ variantur acu. *M. Dubilis* variabat pectora curis. *U. F.* Qui variare cupit rem prodigialiter unam Delphinum sylvis appingit. *H.* Et prisca hominum vestis variata figuris. *C.* Variare otium labore. *Pl.* Variare vocem. *Cic.* Sonum. *Pl.* Voluptatem. *Cic.* Materiam variare jocorum mixturâ. *M.* Variari virgis. *Pl.* *i. e. cadi.*

VARIŌ, arē. n. *Varier, changer.* *SYN.* Discrepō, tūribō, nūtibō, dubitō, disīdēō. sūm dubiūs, ancēps. *PHR.* Dissidet & variat sententia. O. Vulgi variare labantia corda. *V.* Variant animi. O. Variant multa authores de ejus morte. *Liv.* Sic abeunt redeuntque mihi, variantque timores Et spem placandi dantque negantque tui. O. Variantibus & acerbis uvis. *Col.*

VARIŪS, ā, ūm. [Multiformis, multorum colorum.] *De differentes couleurs, diversifié, différent.* *SYN.* Diversus, multiformis, multiplex, multus, dissimilis, dispar. *PHR.* Seu nubibus arcus Mille trahit varios adverso sole colores. *V.* Varios mentitur lana colores. *V.* Vario distincta lepore Omnia. *Lr.* Dives opum variarum. *V.* Noctem vario sermone trahabant. *V.* Variarum monstra ferarum. *V.* Varias meditando extunderet artes. *V.* Post varios hominumque urbisque labores. *V.* Arboribus varia est natura creandis. *V.* Tum variæ venere artes. *V.* Variæ linguis gentes. *V.* Variis acunt rumoribus iras. *V.* Variâ fortunâ usus. *Cic.*

VARIŪS. [Pro levi & inconstanti.] *Variable, changeant, inconstant.* *SYN.* Variāns, lēvis, incōstāns, instābilis, mutābilis, incērtus, ancēps. *PHR.* Varium & mutabile semper femina. *V.* Ventos & varium cæli prædiscere morem. *V.* Varioque itarum fluctuat æstu. *V.* **VARIÆ** uvæ. *Cato.* [Quæ variant & maturescunt.] *Qui changent de couleur, qui commencent à mourir.*

VARIÆ, arēm; f. *Pl.* [Pantheræ à vario colore dictæ.] *Des Pantheres.*

VARIŪX, icis, m. [Venæ plus æquo intumescences.] *Varice, ou veine des jambes extraordinairement enflée par un sang grossier qui ne circule pas bien.* *PHR.* Varice succiso. *H.*

VARRŌ, ōnis. *Poëta Romanus, quem Quint. inter peritissimos satyra scriptores enumerat. Est & VARRO* rusticarum rerum scriptor. *PHR.* Hujus in Aufonio vestigia pulvere Varro Ponē legit, linguæ haud opulens, ut barbara Narbo Ut quem parvus Atax Latia transcripserat urbi. *Pol.*

VARŪS, ā, ūm. [Qui crura habet curva & distorta.] *Qui a les jambes courbées, ou tortues.* *PHR.* Hunc varum distortis cruribus, illum &c. *H.* **VARĀ** brachia per trans. *i. e. diducta ad complexandum adversarium.* *PHR.* Vara nec injecto ceromate brachia tendis. *M.* Pectoraque opposui, tenuique à pectore varas In statione manus. O. **VARŪM** genium. *P.* Pro vario, & dissimili.

VARŪS, ī, m. [Fluvius, Narbonensem Provinciam ab Italiâ separans.] *Le Var.*

VĀS, Vādīs, m. [Spōnsor, obsēs, præs, assērtor.] *Plege, caution, rependant.* *PHR.* Ille, datis vadibus, qui rure extractus in urbem est. *H.* Duo, quorum cum alterum vadem mortis accepisset, alter ut vadem suum liberaret, præsto fuit ad horam mortis destinatam. *Cic.* Assertor venias, satisque præstes. *M.*

VĀS vāsīs, n. **VĀSĀ**, ōrūm, n. *Vase, vaisseau.* *EPITH.* Fictilē, Sāmīum, testācēum, argētēum, aurēum, ærēum, ahēnēum, cristallīnū, vitrēum, rutilū, cælātū, aspērū, gēmmātū, fulgēs, cāvū, concūvū, ānsātū, cāpax, pētūsū, rīmōsū, cūrtū, frāctū, vīnārīū, olēārīū, pīcātū, dulcē, suāvē, nēctārēum, spīrāns. *SYN.* Vāsculū, testā, amphōrā, ūrcēus, poculū, pelvis, lābrūm. *PHR.* Sincerum est nisi vas, quodcumque infundis, accēsit. *H.* Aretina nimis ne spernas vasa monemus: Lautus erat Tuscis Porfena fictilibus. *M.* Rimosa & curta fenestris Vasa cadunt. *J.* Virtutes ipsas invertimus, atque Sincerum cupimus vas in crustare. *H.* Vasis quaslati disluit humor. *Lr.* E luto ducere vasa. *Quin.* Vasa aspera tergat. *J.* Et gravis attritā pendebat cantharus ansā. *V.* Fercula gemmatas cum poneret aurea vasis. *Auf.* Græcā quod (vinum) ego ipse testā Conditum levi. *H.* Nec cura mero committere gemmas; Atque aurum violare cibis. *St.* Omnia fictilibus, post hæc cælatus eodem Siftitur argento crater, fabricataque fago Pocula, quæ cava sunt, flaventibus illita ceris. O.

VĀSĀRĪŪM, īī, n. *Cic.* [Vasorum supellex.] *La vaisselle, l'utensile.*

VĀSĀRĪŪM. *Cic.* [Quod publicè dabatur magistratibus.] *Les utensiles qu'on fournissoit à un Magistrat Romain.*

VĀSATĒS, ūm, f. [Galliæ Aquitanicæ pars.] *Le Bazadois.* *PHR.* Quique superba tuæ contemnis moenia Romæ Consul arenosas non dedignare Vatasas. *Paulin. ad Auf.*

VĀSCŌNĒS, ūm. [Hispaniæ populi ad Pyrenæum sitii.] *Peuples de l'Espagne Tarraconoise, aujourd'hui le Royaume de Navarre.* *PHR.* Cantaber, & galeæ contemptro tegmine Vasco. *Sil.* Vascones ut fama est alimentis talibus ūsi Producere animas. *J.* Humana carne, à quâ non abhorruere, obsessi à Metello Romanorum duce & fame compulsi.

VĀSCŪLĀRĪŪS, īī, m. *Cic.* *Qui fait des vases.*

VĀSCULŪM, ī, n. dim. *Petit vase.* *PHR.* Argenti vascula puri. *J.* (Vide Vas.)

VĀSTATĪŌ, ōnis, f. *Cic.* *Dégât, ravage.*

VĀSTATŌR, ōris, m. trix, icis, f. & **VĀSTĪFICŪS**, ā, ūm. *Cic.* *Qui ravage, qui fait le dégât.* *SYN.* Pōpūlātōr, depōpūlātōr, evērsōr. *PHR.* Arcadiæ vastator Aper. O. Trojæ vastator Achilles. *V.* Ferarum Vastatorem Amicum *V.* Regnorum everfor Achilles. *V.* Luxuria terrarum marisque vastatrix. *Sen.*

VĀSTĒ, iūs, īsīmē, adv. *Cic.* *D'une manière vaste, étendue.* Tumere, diduci vastius. *Cic.*

VĀSTITĀS, aris, f. [Magnitudo.] *Grandeur, étendue.* *SYNT.* Pari vastitate bellua. *Col.*

VĀSTITĀS, **VĀSTITĪES**, ei. *Cic.* & **VĀSTITUDŌ**, inis. C. [Pro vastatione.] *Dégât, ravage.* *SYNT.* Agorum vastitas. *Cic.* Vastitatem efficere, inferre. *Cic.* *PHR.* Quæ jaceant percussa ruinâ. *V.* Hoc equidem occasum Trojæ tristesque ruinas Solabar. *V.* Dura per evercæ genitor fumantia Trojæ Excidia. *V.* Sterilis profundī vastitas squalet soli. *S.*

VĀSTŌ, as, avi, atum, arē. *Ravager, sacager, ruiner.* *SYN.* Pōpūlō, pōpūlōr, depōpūlōr, desolō, prædōr, diripiō, spoliō, evērtō, diruo, expilō. *PHR.* Omnia

Omnia nam latè vastant. *V.* Dum bello Argolici vastabant Pergama reges. *V.* Vastant cultoribus agros. *V.* Multà vastabat cæde. *V.* Vastatum fines iverat Assyrios. *G.* Vastat iter truncis faxisque. *Sil.* Inclementia Divùm Hās everit opes, sternitque à culmine Trojam. *V.* Phrygiæ res vertere fundo. *V.* Visum confidere in ignes Ilium, & ex imo verti Neptunia Troja. *V.* Dabit ille (*Fluvius*) ruinas Arboribus stragemque satis; ruet omnia latè. *V.* Sternit agros. *V.* Summasque minatur Dejecturum arces Italum excidioque daturum. *V.* Ferro Libyos populare penates. *V.* Littora vi populat. *V.* Fana vastata tumultu impio. *H.* Abnegat excisâ vitam producere Trojâ. *V.* Vastata pascua. *Cl.*

VASTŪS, ā, ūm, iōr, īsīmūs. *Vaste, spaciens, grand.* *SYN.* Immēnsus, ingēns, īmniāns, māgnūs. *SYNT.* Vastus homo. *Cic.* Animus. *Sal.* Fluctus. *V.* Latrat. *Col.* Aper. *Cl.* Campus. *V.* Mundus. *O.* Vasta vulnera. *Lr.* Littera vastior. *Cic.* Vasta moles. *V.* Cædes. *V.* Ira. *O.* Solitudo. *Cic.* Vastum silentium. *Tac.* Onus, iter. *O.* *PHR.* Vastas aperit syrtēs. *V.* Hinc atque hinc vastæ rupes. *V.* Vastum maris æquor arandum. *V.* Vastæque exhausta pericula terræ. *V.* Apparent rari nantes in gurgite vasto. *V.* Se vastis infert Mezentius armis. *V.* Vastos quatit æger anhelitus artus. *V.* Crater quem vastum vastior ipse sustulit Ægides. *O.* Vastoque immanis hiatu Spelunca. *V.* Murmure vasto It mare. *V.* Vasto molimine misit. *O.* Tot jugera ventre prementem. Vastos umbo vomit aureus ignes. *V.*

VATĒS, īs, m. f. *Prophete, Devin.* *EPIT.* Divīnūs, præsēciūs, sāgax, vēriūs, fatidiciūs, præsāgiūs, pōtēns vēridiciūs, prænūciūs, tēribiliūs, lōngævūs, sēniōr, sācēr, Egrēgiūs, prudēns, tērrificiūs, sīnctiūs, vēriūs, piūs, Augūr, Arūspēx, divīnūs. Phœbī Intēprēs. *V.* *PHR.* Magnum cui mentem animumque Delius inspirat vates, aperitque futura. *V.* Si qua est Heleno prudentia vati, Si qua fides; animum si veris implet Apollo. *V.* Fatidicus vates si se non noverit. *O.* Plenus Phœbo vates. *H.* Vatis sub pectâ Sibyllæ. *V.* Seraque terrifici cecinerunt omina vates. *V.* Vera monent Tusci exta probata viris. *T.* Irrita verorum non sunt præsagia vatum. *O.* Solus erat stitico qui desperantibus augur Sponderet meliora manu; dubiæque salutis Dux idem vatesque fuit. *Cl.* Ille per Aonias famâ celeberrimus urbes Irreprehensâ dabat populo responsa petenti. *O.* Præsaga futuri pectora. Et vatum timeo monitus quos igne Pelasgo Ilion arsurum præmonuisse ferunt. *O!* cui Fatorum leges ævique futuri Eventura pater posse videre dedit. *O.* Trojugena interpres Divum, qui numina Phœbi, Qui Tripodas Clarii lauros, qui sidera sentis Et volucrum linguas & præperis omina pennæ. *V.* Insanam vatem aspicias quæ rupe sub imâ Fata canit. *V.* Heu! vatum ignaræ mentes. *V.* Haud vatum ignarus venturique inficius ævi. *V.* Venturi præscia Manto Per medias fuerat divino concita motu Vaticinata vias. *O.* Sagax ventura videre Fatidicus vates. *O.* Tu procul eventura vides: tibi deditus augur: Scit bene quid fati provida canter avis. *T.* Futuri doctus. *St.* Patriæ sim vanus aruspex. *Pr.* Tu doctus iniquas Parcarum prænosse manus, fatumque quod ultra est, *St.* Non incauta futuri. *St.* Nunc manet infontem gravis exitus; aut

ego veri Vana feror. *V.* Suspensus numine. *V.* Subitò non vultus non color unus, Non comptæ mansere comæ; sed pectus anhelum, Et rabie fera corda tument, majorque videri, Nec mortale sonans, afflata est numine quando Jam propiore Dei. *V.* At Phœbi nondum patiens immanis in antrò Facchatur vates, magnum si pectore possit Excussisse Deum; tantò magis ille fatigat Os rabidum, fera corda domans; fingitur premento. *V.* Ea fræna furenti Concurrit, & stimulus sub pectore venit Apollo. *V.* Et varias audit voces, fruiturque Deorum Colloquio. *V.* Italiz populos venturaque bella expedit. *V.* Hominum divumque interpres Asylas, Cui pecudum Fibrae, cæli cui sidera parent Et linguæ volucrum, & præsagi fulminis ignes. *V.* Dum sacra secundus Aruspex Nunciet, ac lucos vocet hostia pinguis in altos. *V.*

VATĒS, *Un Poète.* *EPIT.* & *SYN.* Vide Poëta. *PHR.* Lingua potentium vatum. *H.* Et sacri vates & Divum cura vocatur. *O.* Non potes officium vatis contemnere vates. *O.* Turpia perpassus vates est vincla Melampus. *Pr.* Vacuam Romanis vatibus ædem. *H.* (*Vide Poëta.*)

VATICANŪS, ī, m. *Unus è septem Roma collibus.* *PHR.* Et vaticano fragiles de monte patellas. *J.* Simul & jocosa Redderet laudes tibi vaticani Montis imago. *H.* Vaticana bibas, si delectaris aceto. *M.* **VATICINATŌR**, ōris, m. *Devin, qui prædit l'avenir.* *PHR.* Unde tamen vivat vaticinator, habet. *O.* (*Vide VATES.*)

VATICINIUM, ī, n. *Pli.* & **VATICINATIŌ**, ōnis, f. *Cic.* Prædictio des choses à venir, Prophétie. *PHR.* Vatum prædicta. *V.* Seraque terrifici cecinerunt omina vates. *V.* Certa fides cæli, sed maior Honorius auctor: Illius auspiciis immensa per æquora miles, Non Plaustris, Arctoque regor, contemne Bootem Navita: turbinibus mediis permitte carinas. Si mihi tempestas Libyam ventique negabunt, Augusti fortuna dabit. *Cl.* Ille dabat populo responsa petenti. *O.* (*Vide AUGURIUM PRÆDICTIO.*)

VATICINŌR, aris, atūs sūm, arī. *Deviner, prédire l'avenir.* *SYN.* Prædicō, præciñō, divinō, prænūciō, Augūrōr. *PHR.* Quæ tibi factorum pœnas instare tuorum Vatinor moriens. *O.* Sic magna sacerdos Est mihi divino vaticinata sono. *T.* Sevam læsi fore numinis iram Vatinatus erat. *O.* Me vaticinante. *O.* Per medias fuerat divino concita motu Vatinata vias. *O.* Solem quis dicere falsum Audeat: ille etiam cæcos instare tumultus Sæpe monet. *V.* Atque hæc deinde canit divino ex ore sacerdos. *V.* Talia divino fuderunt carmine fata. *C.* Veridicos Parcæ cœperunt edere cantus. *C.* Nec vates Helenus, cum multa horrenda moneret, Hos mihi prædixit luctus. *V.* Fatis aperit Cassandra futuris Ora, Dei jussu, non umquam credita Teucris. *V.* Ante sinistra cavâ monuisset ab Illice Cornix. *V.* In præcelsâ confedit rupe Celeno Infelix vates, rupique hanc Pectore vocem. *V.* Sola mihi tales casus Cassandra canebar. *V.* Ipsa canat; vocemque volens atque ora resolvat. *V.* Talibus ex adyto dictis Cumæa Sibilla Horrendas canit ambages, antroque remugit. *V.* Fas erat, idque omnes divique hominesque caneabant. *V.* Iratos fibra locuta Deos. Felicibus extis Significat placidos nuncia fibra Deos. Cui casus

ante futuros Telemus Eurimedes vaticinatus erat. O. Venturaque bella Expedier. V. Cursum mihi prospera dixit Relligio. V. Mihi jam crudele canebant Artificis Scelus. V. Tu procul eventura vides. H. [Vide AUGUROR, PRÆSAGIO, PRÆVIDEO, PRÆDICCO.]

VATICINŪS, ā, ūm. *Qui continet des prädictiones.* PHR. Hæc ubi vaticinos concepit mente furores Incaluitque Deo. O.

VATINIUS. *Romanus, cujus detecta flagitia tantum concitarunt populi Rom. odium, ut in proverbium cessarit.* PHR. Ni te plus oculis meis amarem, Jucundissime Calve, munere isto Odissem te odio Vatiniano. C.

UBER, ēris, omni. g. ōr, īmūs. *Fertile, abundant.* SYN. Lārgūs, fērāx, fētilis, ābūdāns, cōpiōsūs, dīvēs, āffluēns, fēcundūs. PHR. Fruges & agris rettulit uberes. H. Umbria teris Fertilis uberibus. Pr. Ueberibus fient omnia guttis. Lr. Ueberima regna. V. Ueberes lactis rivi. H. Et quando uberior vitorum copia. J. Morus niveis uberima pomis. O. Tilix atque uberima Pinus. V. Specus... uberibus fēcundus aquis. O. Donaque promissis uberiora feram. O. Neque enim robustior ætas Ulla, nec uberior, nec quæ magis audeat ulla est. O. *De juvenute.* Ueberius ingenium. O. Honor uberior. O. (Vide FERTILIS.)

TBER, ēris, n. *Fertilité.* PHR. Quique frequens herbis & fertilis ubere campus. V. Terra antiqua, potens armis atque ubere glebæ. V. Et fertilis ubere campus. V. Vide FERTILITAS.)

UBER, ēris, n. [Pro mamma.] *Mamelle, tepte.* EPIT. Lactēum, lactēns, distētum, tēsum, dālce, tēdētum, tūmīdum, plēnum, grāvīdum, tēpidum, grāde, mōllē, prōfūsum, exhāustum, nēctirēum, pōtandūm, dēmīsum, prēsūm, plēnum, PHR. Ueberaque ebiberant avidi lactantia nati. O. Lanigeras claudit pecudes, atque ubera præstat. V. Bis venit ad mulctram; binos alit ubere foetus. V. Uebera Vaccæ Lactea demittunt. V. Vicinunque pecus grandius uber habet. O. Claudensque textis cratibus lætum pecus Distenta siccant ubera. H. Injussæ veniunt ad mulctra capellæ; Refertque tenta grex amicus ubera. H. Uebera Capræ Tendunt; & gravido superant vix ubere limen. V. Instat anus, canosque suos & inania nudans Uebera. O. Conjux suspendit ab ubere natos. Sil. Genuit te cantibus horrens Caucasus; Hircanæque admorunt ubera Tigres. V. Exhausto spumaverit ubere mulctra. V. Et quæ dedit ubera nutrit. O. Uebera mammarum. Lr. Uberibus distentis lacteus humor Manat. Lr. Potanda infantibus ubera. J. Ab ubere raptos Infantes. V. Frustraque trahentes Uebera sicca fame. L. Depulsus ab ubere. V. Nec tibi foetæ, More patrum, nivea implebunt mulctralia Vaccæ; Sed tota in dulces confument ubera natos. V.

UBERIUS, uberrimē, adv. Cic. *Abondamment, au long.*

UBERŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. act. PLI. *Rendre fertile.* Ueberare, n. COL. *Être fertile.* (Vide FERTILIS.)

UBERTAS, ātis, f. Cic. *Fertilité, abondance.* SYNT. Ubertas opum. Sil. Ubertas locorum. Quin. (Vide FERTILITAS.)

UBERTIM, adv. *En abondance.* SYN. Abundē, cōpiō-

sē, āffluētēr. PHR. Quis tibi tunc per membra tremor, quantæque cadebant Ubertim lacrymæ. Cl. Lacrymas ubertim fundere. C.

UBI, ōrūm. Tac. [Germaniæ populi] *L'Electoral de Cologne.*

UBI, Ubīnām. [Adv. Locī.] OM. PHR. Reddit ubi Cererem tellus inarata quotannis. H. Laurus ubi bona signa dedit. T. Ubi nunc Mezentius acer, & illa Effera vis animi. V. Ubi Æacidæ telo jacet Hector. V. Ubi terrarum. Cic. Ubi loci res est. Pla.

UBI, adv. *Lorsque.* SYN. Cūm, ūt, pōstquā, quāndō. PHR. Ille (Sol) ubi nascentem maculis variaverit ortum. V. Hæc ubi dicta dedit. V. Ubi primum illuxit. Cas.

UBIQUE, adv. loci. *Partout, en tous lieux.* SYN. Pāsīm. PHR. Pauper ubique jacet. O. Funditur ater ubique cruor. V. Nec quidquid ubique est Gentis Dardanix. V. Per mare, per terras, cognataque flumina curris. O. Utæque Phœbi sentiunt fulmen domus. S. Ire per omnes Terrasque tractusque maris cælumque profundum. V. Quæ sol utrumque recurrens Aspicit Oceanum. V. Quæque purpureus dies Utrumque clarâ aspectat oceanum rotâ. S.

UBIVIS, UBILIBET, UBICUMQUE, adv. *En quelque lieu que ce soit.* PHR. Clamat, io! matres audite ubicumque Latinæ. V. Ubicumque locorum Vitis. H. Servor ubicumque est, uni mea gaudia servo. O. Non ubivis coramque quibilibet. H. Occurrant ubicunque velis. Cl.

UDUS, ā, ūm. *Humide, moite, mouillé.* SYN. Hūmīdus, mādīdus, ūvīdus, mādēns, mādēfactus. PHR. Quam vetus à crassâ calceus udus aquâ. M. Mobilibus pomaria rivis Uda. H. Udis prospiciens luminibus. Pr. Nigra subest udo tantum cui lingua palato. V. Undaque non udo sub pede summa fuit. O. Oculis udus. M. Uda via L. Terra. O. Udam ver. V. Udi capilli. O. Uda genæ. O. Udam gaudium. M. i. *mixtum lacrymis.*

UDUS. [Per transi. pro Ebrio.] *Qui a trop bu.* PHR. Raptus è popinâ Ædilem rogat udus alcaior. M.

VE. [Conj. disjunctiva quæ dictioni postponitur.] OM, ou bien. SYN. aut, vël. PHR. Si quis in adversam rapiat casusve deusve. V. Neve inter Vites Corilum sere, neve flagella Summa pete. V.

VECORDIĀ, æ, f. *Lâcheté, bassesse d'ame.* PHR. Quæ te vecordia Theseus. Eurithe, pulsar, ait. O. (Vide ANIMUS, animo cadere.)

VECORS, ōrdis. Cic. [Quasi sine corde.] *Furieux, insensé.* SYN. Stōlidus, insānus, amēns, demēns, vēsānus, stūltus, furēns. SYNT. Vecors furor. C. Audacia. Liv. Libido. S. Mens vecors furis agitur. O. Vecordem rixam excitare. C. Vecordissimus homo. Cic. Scribe mala carmina vecors. H. Seque jactat vecors è summo culmine turris. O. (Vide STULTUS, FURENS.)

VECTABILIS, ille. SEN. *Qu'on peut voiturier.* (Vide UEHO)

VECTARIUS, ā, ūm. *De voiture.* Vectarius Equus. Var.

VECTATIO, ōnis, f. SUE. *Le transport, la voiture.*

VECTIARIUS, & VECTICULARIUS, ii, m. Vir. [Qui vectibus utitur.] *Qui se sert d'une barre, d'un levier.*

VECTIGAL, ālis, n. [Propriè quod ex vecturâ penditur.] *Frais de voiture, droit de transport.* [Per transi.

sumitur pro quovis tributo.] *Tribūt, impōt, taille.* EPIT. Grandē, dūrūm, ingēns, nōvūm, dēbitūm, inīquūm, inīstūm, æquūm, annūūm tēnūc, modīcūm, pārvūm. SYNT. Vectigal constituit, impōnere, augere, exigere. *Cic. Instituire. Col. Pendere. Cic. Porrigere. H. Agrum vectigali levare. Cic. PHR. Instarque trophæi Retulit ignotum gelidis vectigal ab oris. Cl. (Vide TRIBUTUM.)*

VECTIGAL. [Pro censu & redditibus.] *Les revenus d'un particulier. PHR. Ego vectigalia magna Divitiarum habeo. H. (Vide DIVITIÆ.)*

VECTIGALIS, alē. *Tributaire, qui paie tribut.* SYNT. Vectigalis ager, populus. *Cic. Vectigalis pecunia. Cic. i. qua ex vectigali provenit. Vectigalis Equus. Cic. Pro quo vectigal solvitur.*

VECTIŌ, ōnis, & VECTŪRĀ, æ. f. *Cic. Voiture, transport.* SYNT. Vecturam facere. *Quin. Pro vecturā solvere. Cic. Vecturis vivere. Var.*

VECTŌR, ōris, m. [Qui vehitur.] *Un passager.* In navim vector imponit. *Quin. Gubernator a vectoribus monetur. Cic. Vectōr. [Qui vehit.] Qui voiture. Vector Equus. Qu'on monte. PHR. Cedet & ipse mari vector. V. Ecce rudens rauco Sileni vector Afellus Intempestivos edidit ore sonos. O. Fulminis vector Aquila. St.*

VECTŌRIŪS, æ, ūm. Vectoria navigia. *Cæs. Vaisseau de charge.*

VECTĪS, is, m. [Palus ligneus aut ferreus ad movenda pondera.] *Un levier, une barre.* EPIT. Vālidūs, ferreūs, dūrūs, ærēūs, āhēnēūs, rīgidūs, rōbūstūs. PHR. Hic hic ponite lucida funalia & vectes & arcus Oppositis foribus minaces. *H. Stant geminæ belli portæ, sic nomine dicunt Centum arei claudunt vectes, æternaque ferri Robora. V. Saxa vectibus promonent. Cas.*

VECTONĒS, ūm. *Hispania potuli. PHR. Vectonesque leves, profugique à gente vestusta Gallorum Celtæ miscentes nomen Iberis. L.*

VEGETŪS, æ, ūm, iōr, īs. mūs. [Sanus & incolumis.] *Vigoureux, qui est en bonne santé.* SYNT. Vālidus, rōbūstūs, vālēns, firmūs, sālūs. PHR. Ubi curata soporī Membra dedit, vegetus præscripta ad munia surgit. *H.*

VEGETŪS [per transl. ad ingenium. Pro acri.] *Vif, fort. Vegeta mens. Cic. Vegetum ingenium. Liv. Vegetum se ad aliquid præbere. Cic. Vegetior aspectus. Col.*

VEGRANDĪS, dē. P. [Valde grandis.] *Fort grand.* Vegrādis. VAR. [Pro minuto & parvo (qui n'a pas cri.) Particula enim Vē tum intensionem tum minutionem significat] PHR. Vegrādes fiunt atque imbecilles. *Var. Vegrandia farra coloni Quæ malè creverunt, vescaque parva vocant. O.*

VEHĒMENS, ēntis. *Vehement, violent.* SYNT. Cītūs, rāpidūs, incētātūs, effrānis, īmmōdērātūs, fērvīdūs, īmmōdicūs, nīmīūs, ācēr, vīvīdūs, prēcēps. PHR. Vehemens violentia vini Conturbare animam consuevit. *Lr. Vehemens imber. Lr. Aut ulli vehementior umquam Incubui genitrix, iterataque vulnera feci. St. Operā vehemente minister. H. Lupus vehemens. H. Vehemens vitis, palus. Col. Oratio. Cic. Est vehemens Dea; lædere hanc caveo C. Mens commota metu vehementi. Lr. Vehementes litteræ. Cic. Pro acerbis. Vehēmēs (diffys.) & liquidus pueroque sumillimus amni. H.*

VEHĒMENTĒR, tūs, tīsīmē. adv. *Avec vehemence, impetueusement.* SYNT. Acrītēr, vālidē, grāvītēr, fērōcītēr, rāpidē, vāldē, īmpēnsē, mūltūm. PHR. Quod vehementer ad has res attinet. *Lr. Quæ vehementer, acriter, animosè fiunt. Cic. Vehementer minari, insanire, repugnare. Cic.*

VEHĒMENTĪĀ, æ, f. *PLI. Vehemence, force. Vehementia odoris. Pli.*

VEHĒS & VEHĪS, is, f. [Quantum una vectura in plaustris ferri potest.] *Une charrette. Vehes stercoris. Col. fœni. Pli.*

VEHICŪLUM, i. n. *Cic. [In quo aliquid vehitur.] Chariot, charrette. (Vide CURRUS.)*

VEHŌ, is, vēxī, vēctūm, ērē, & VECTŌ, as, avī, atūm, arē. *FREQ. Voiturér, transporter. SYNT. Dēvehō, cōnvehō. Fērō, defērō, pōrtō, dēpōrtō, trāhō, dūcō, gērō, gēstō. PHR. Hunc Venus in cælum curru vexisset eburno. O. Venerat Europen fraternā per aquora Taurus. M. Aufonias matres carpenta vehabant. O. Parva vehatur Equo. O. Quodque suo Tagus amne vehit. O. Ore vehit Formica cibum. O. Et pictis circum vehitur sua rura phafelis. V. Armetque rates pelagoque vehatur. V. Navem quæ Lycios fidumque vehēbat Orontem. V. Nec ad sedes victor vehere paternas. V. Nudus ab infernā, stulte, vehere rate. Pr. Dorlo cornipedis vehi. Sen. Fortunam vehit atas. Lr. Bella trans pontum vehere. S. In curru vehitur. O. Vehere ex agris fructus. Liv. Vexerat illa gravem maturo pondere vēntrem. O. Pretiumque vehendi Cantat. O. Diversa per aquora vecti. V. Vehitur oratio in immenso mari. Cic. Stygiā vectare carinā Corpora. V. Vectari humeris. H. Humeris vehere. H. Niveis vectabere Cygnis. Pr. Me Saturejano vectari rura Caballo. H. Non si Pegaseo vecteris in aëra dorso. Pr.*

VEJŌS. *Urbs Etruria, ballorum cum Romanis frequentia insignis. PHR. Roma domus fier, Vejōs migrare Quirites; Si non & Vejōs occupat illa domus. De domo Neronis. Et Vēji veteres & Volscūm regna fuistis. Pr. Vejentum populi. Sil. Vējentes bello fessi, &c. Cic. Arvi Vējentis emptor. H. Qui Vējentanum (vinum) festis potare diebus Campanā solitus trullā. H. Vējentana tuam si domat uva sitim. M. Forte super portæ dux Vēiūs affuit arcem. Pr.*

VEJŌVIS. *Dicebatur Deus, cui juvandi facultas detracta erat. Ovidius interpretatur parvum Jovem.*

Vēgrandia farra coloni Quæ malè creverunt, Vescaque parva vocant: Vis ea si verbi est cur non ego Vejōvis ædem, Ædem non magni suspicer esse Jovis. O.

VEL conj. disjunct. *ou, ou bien.* SYNT. Aut. PHR. Et vel equo magnus vel pede major erat. O.

VEL adv. [Pro etiam] *Même.* PHR. Vel Priamo miseranda manus. V. Carmina vel cælo possunt deducere lunam. V.

VELABRŪM, i, n. [Locus Romæ, in quo sub velis tensis olearii aliique venditabant.] *Hale. PHR. Quæ velabra suo stagnabant flumine, quaque, &c. Pr. Cum velabro omne macellum. H.*

VELABRĒNSIS, sē. *De la Hale.* PHR. Vel velabrensi massa recocta fœco. M.

VELAMĒN, inīs, & VELAMĒNTŪM, i. n. *Liv. [Quidquid velat, tegiturque.] Voile, couverture. EPIT.*

Mollē, rēxtūm, cārūlūm, Albūm, cāndīdūm, crō-

cēum, Scīssūm, pōsitūm, fūlgēs, mīcāns, crās-
sūm, pīnguē. SYN. Tēgmēn, tēgūmētūm, āmīc-
rūs. PHR. Et circumtexto croceum velamen Achān-
to. V. Retegit scisso velamine vultus. L. Mollia de
tenore velamina corpore ponit. O. Velamina auro
fulgentia. O. Cæruleaque induitur velamina. O. De-
ripit ex humeris velamina. O.

VELARIS, arē. [Quod ad vela pertinet.] *De voile.*
Velares annuli. *Pli.*

VELARIA, ōrūm. n. *Pl.* [Vela quibus theatra tege-
bantur.] *Voiles dont on couvroit les theatres.* PHR. Et
pægma & pueros inde ad velaria raptos. *J.*

VELAUNI, ōrūm. [Galliæ populi.] *Peuples du Velai,*
du diocese du Puy.

VELĒS, itis, m. [Miles levissimē armatus.] *Soldat*
armé à la legere. PHR. Utque petit primò plenum
flaventis arenæ Nondum calfacti velitis hasta so-
lum. O. (Vide **MILES**.)

VELĪA, æ. f. *Lucania oppidum.* PHR. Portusque requi-
re Velinos. V. Quæ sit hyems Velix. *H.*

VELIFĒR, ā, ūm. *Qui a des voiles.* PHR. Huc ubi
veliferam nautæ advētere carinam. V. Velifer
malus. *Pr.*

VELIFICATIŌ, ōnis, f. *Cic. La navigation.* (Vide
NAVIGO.)

VELĪFICŌ, ās, āvī, ātūm, arē. N. & **VELĪFICŌR**,
āris, āri. D. Vela facere. *Naviger, ou naviguer, al-*
ler sur mer. SYN. Nāvīgō, velā faciō, dō. PHR.
Nauta per urbanas velificabat aquas. *Pr.* Una ratis
fati nostros portabit amores Cæula ad inferos ve-
lificata lacus. *Pr.* Velificatus Athos. *J.* Mons persos-
sus quem, ut ait *Catul.* Per medium classis barbara
venit Athon. C. Velificari honori suo. *Cic.* Per transl.
Se faire de la reputation. (Vide **NAVIGO**, **VELUM**,
VELA FACIO.)

VELĪFICŪS, ā, ūm. Velificus cursus. *Pli.* [I. qui ve-
lis fit.] *Qu'on fait à voiles.*

VELĪTARIS, arē. *SAL.* [Quod spectat ad Velitem.]
De soldat armé à la legere.

VELĪTATIŌ, ōnis, f. *PLA.* Per transl. à velitari pu-
gna. [Controversia.] *Different, dispute, querelle.*

VELĪTŌR, āris, ātus sūm, āri. *PLA.* *Quereller, dis-*
puter, être en different.

VELITRÆ, ātūm, f. [Urbs Volscorum, à quā Veliter-
nus ager. *Liv.*] *Velletri.*

VELIVŌLŪS, ā, ūm. *Qui va à toutes voiles.* Velivo-
læ rates. O. Velivolūm mare. V. Où l'on va à toutes
voiles.

VELLATURĀ, æ, f. [Vectura, quia, ut ait *Varro*, Villa
quod vehunt & unde vehunt Vella dicebatur.] *Char-*
roi, voiture.

VELLICATIŌ, ōnis, f. *SEN.* & **VELLICATŪS**, ūs,
m. *Pli.* [Injuria, convicia] *Pincement, coup de*
dent.

VELLICŌ, ās, āvī, ātūm, arē. freq. *Pincer.* (Vide
VELLO.)

VELLICARĒ. Per transl. [Pro cōvinciārī, mōrdērē,
lācērārē.] *Attaquer de paroles, donner de coups de*
dents, harceler. PHR. Vellicet absentem. *H.* Velli-
care beneficium. *Sen.* Opus alicujus. *Var.*

VELLO, is, vellī, & vūlsī, vūlsūm, ērē. *Arracher,*
tirer. SYN. Evellō, avellō, revellō, divellō, Erūō,
Extrahō, vellīcō. PHR. Ruptis radicibus arbor
Vellitur. V. Albos à stirpe capillos Vellere. *Pr.*

Pectus pulsar & comam vellit. *M.* Dentibus herbas
vellens. *O.* Vellere poma manu. *O.* Ex æquore pisces
vellere. *O.* Tela corpore vulsa. *L.* A cardine postes Vel-
lere. *V.* Signa castris vellere. *V.* Cynthus aurem
Vellit, & admonuit, &c. *V.* Secreto velluntur pectora
morsu. *V.* Pontem auderet quod vellere Cocles. *V.*

VELLŪS, ēris, n. [Lana ex ovibus detonsa, ita dicta
quod antiquitus velleretur.] *Toison.* *EPIT.* Mollē, tē-
nū, succidūm, nivēūm, splendēns pullūm, nīgrūm,
mōllitūm, pūrgātūm, mādīdūm Milēsīūm, Tūscūm,
Cālābrūm, Ibērūm. SYN. Lānā. PHR. Tenuia nec
lanæ per cælum vellera ferri. *V.* Quamvis Milesia
magnò Vellera mutantur Tyrios incocta rubores.
V. Velat maculoso vellere corpus. *O.* Succida pal-
liolo vellera quinque petit. *M.* Hæc Calabrum coxite
vitiato murice vellus. *Pr.* De nigro vellere facta
stamina. *O.* Hirsuta Leonis vellera. *O.* Illuvieque
peresa vellera. *V.* Nivæ splendentia vellera lanæ.
Sil. Tenuiaque ut foliis depeçant vellera Seres. *V.*
Stratisque jacebat Velleribus. *V.* Velleribus niveis
& festâ fronde revinctum. *V.* Nec nisi prima velit de
Tusco Serica vico. *Mant.* Sic vos non vobis vellera
fertis oves. *V.*

VELLŪS aureum. *La Toison d'or.* PHR. Aurea lani-
gero vellere vexit ovis. *O.* Phrixei velleris ardor.
V-F. Aries villo spectabilis aureo. Molle gerit tergo
lucida vellus ovis. *T.* Diceris auratæ vellere dives
Ovis. *O.* Fulvis insignia villis Vellera. *O.* Inclytum
regni Colchici decus. *S.*

VELLERĀ. [Metaph. Folia arborum.] *Les feuilles.*
PHR. At simul induimus nostris sua vellera ramis.
O. Vellus. [Pro nive.] *Neige.* Tacitarum vellus
aquarum. *M.*

VELŌ, ās, āvī, ātūm, arē. *Couvrir, voiler.* SYN.
Vestīō, tēgō, ōbdūcō, ōccūlō, ōbvēlō, ōpēriō.
PHR. Præluxere faces : velarunt flamma vultus.
M. Cætera Populeâ velatur fronde juvenus. *V.* Tem-
pora Santonico velas adoperta cucullo. *J.* Velati
ramis Oleæ veniamque rogantes. *V.* Velavit Ara-
nea fanum. *Pr.* Vellere corpus velat. *O.* Et fulvis
pecudum velantur corpora feris. *V.* Croceo velatur
amictu. *O.* Tempora Myrtho velat. *V.* Humeros
ostro velare. *V.* Penna latus velat. *O.* Scelus scelere
velandum est. *S.* Devia puniceæ velabant limina vitæ.
Pr. Purpureo velare comas adopertus amictu.
V. Velantur corpora lino. *Sil.* Nigris velata Mone-
dula pennis. *O.* Velato capite. *Cic.* Velata coronâ
tempora. *O.* Velandâ corporis. *Pli.* Tunc quoque
cura fuit partes velare tegendas. *O.* Et capita ante
aëas Phrygio velamur amictu. *V.*

VELOCASSĒS, ūm. *Caf.* [Galliæ populi, citra Rhoro-
magum.] *Le Vexin François.*

VELOCITAS, ātis, f. *Vitesse.* SYN. Cēlērītās, pērnī-
cītās, pēs vōlūcēr, pērnīcēs alæ. *Ætas* Pegazeo cor-
ripit gradu. *S.* SYN. Velocitas corporis. *Cic.* Co-
gitationum. *Pli.* Velocitas ad cursum. *Pli.* (PHR.
Vide **CURSUS**.)

VELOCITĒR, **VELOCIŪS**, **VELOCISSIMĒ**. *Adv.*
Cic. *Avec vitesse.* SYN. Prōpēcē, rāpidē, ilīcēr,
cēlērītēr, ōcītūs, prōmptē, sūbitō, dīlīgētēr, mōx,
cōnfestīm. PHR. Ille quidem pennas velociter excu-
tit udas. *O.* Ocius advertunt proras. *V.* Velociter
exit ab hoste. *M.* Haud mora continuò matris præ-
cepta faceffit. *V.* Libyæ citus astitit oris. *V.* *Noro*

citius volucrique sagittâ Ad terram fugit. *V.* His actis prope exequitur præcepta Sybillæ. *V.*

VELOX, *ocis. Vite, qui va vite.* *SYN.* Celer, citus, pernix, rapidus, volans, volucer, propereus, festinus, citatus, concitus, alipēs, impiger. *PHR.* Veloces Sparte catulos acremque molossum. *V.* Posiris velox Aretusa sagittis. *V.* Nihil est velox annis. *O.* Veloci oculo percurrere. *H.* Jaculo velox. *V.* Velocis ævi memor. *S.* Ille ictum venientem à vertice velox. Prævidit; celerique elapsus corpore cessit. *V.* Sed piger ad pœnas princeps, ad præmia velox. *O.* Velox ad facinus. *Cl.* Velox animus. *H.* Ingenium. *O.* Pro acris vivido. Veloces Cervi. *V.* Velox victoria. *H.* Velocia crura. *O.* Membra. *Sil.* Velox pila, procella. *H.* Nec equis velocibus esse Profuit. *O.* Currant verba licet, manus est velocior illis. *M.* Fama malum quo non velocius. *V.* (Vide **CELER**.)

VELUM, *i. n. Une voile de navire.* *EPIT.* Nauticum, tumidum, fluitans, patens, tumens, humidum, turgidum, fluitans, sinuosum, citum, concavum, curvum, inflatum, ventosum, citum, fugax, fugiens, cadens, naufragum, candidum, albens, niveum, passum, abiens, contractum, latum, ditum, intensum, tensum, subductum. *SYN.* Carbasi, lintea. *PHR.* Torto carbasa lino. *O.* Vela tamen spectat summo fluitantia malo. *O.* Ventus concava vela tenet. *O.* Ardua jam dudum demittite cornua, rector Clamat, & antennis totum subnectite velum. *O.* Cornuaque in summâ locat arbore; totaque malo Carbasa deducit, venientesque excipit auras. *O.* Temperare Zephiri levi vela; ne pressæ gravi spiritu antennæ gemant. *S.* Laxos aurâ complente sinus. Plenaque curvato pandere vela sinu. *O.* Pendentiaque undique rector Carbasa deducit, ne quâ levis effluat aura. *O.* Tumidoque inflatur carbassus austro. *V.* Medio stant vela tumentia ponto. *H.* Vela cadunt: remis insurgimus. *V.* Vela secundi Intendunt Zephiri. *V.* Auræ Vela vocant, tumidoque inflatur carbassus austro. *V.* Sinus implere secundos. *V.* Neptunus ventis implevit vela secundis. *V.* Cornua velatarum advertimus antennarum. *V.* Vocat jam carbassus auras. *V.* Flatuque secundo carbasa mora sonant. *O.* Aura levis rigido pendentia lintea malo Sufficit; & remis eruta canet aqua. Unde tuam sine me vela tulere ratem. *O.* Tendunt vela Noti. *V.* Sed nox sæva modum venti velique tenorem Eripuit nautis, excussitque ordine puppes. *L.* Ecce tibi Ausonia tellus: hanc arripe velis. *V.* Vento deserta vela. *O.* In medio dirige vela frero. *O.* Navis velis fertur ventoque. *Lr.* Velis flecte viam. *V.* Secundis inflata Noti vela. *S.* Ipse ratem conto subigit velisque ministrat. *V.* Aequatis classem procedere velis. *V.* Pleno subit ostia velo. *V.* Omnis navita ponto Humida vela legit. *V.* Impleat illa tuos fortior aura sinus. *O.* Zephiri veniant in lintea pleni. *O.* Sæpe tument Zephiri lintea sæpe Notor. *O.* Velorum plenos Subtrahit ipse Sinus. *Pr.*

VELA Dare. *Mettre à la voile.* *PHR.* Parat ille fugam, penitusque profundo Vela dabit. *V.* Dare classibus Austros. *V.* Rudentes Excutere, & ventis intendere vela secundis. *V.* In altum Vela dabant læti, & spumas salis ære ruebant. *V.* Delitui, dum vela darent, si forte dedissent. *V.* Anchises dare fatis vela jubebat. *V.* Tentamusque viam & velorum

pandimus alas. *V.* Nec parva Tyrthenum Per æquor vela darem. *H.* Candida felici solvite vela Notor. Retrorsum Vela dare, atque iterare cursus Cogor relictos. *H.* Ventis dare vela. *O.* Auræ vela vocant. *V.* Vela solvere. *V.* Ventis permitttere. *Quin.* Ille dedit certæ lintea plena fugæ. *O.* (Vide **NAVIS**. *Navim solvere.* **PORTUS**. *Portu exire.*)

VELA Facere. *Naviger, aller à pleines voiles.* *PHR.* Vela facit ramen, & plenis subit ostia velis. *V.* Non agimur tumidis velis aquilone secundo. *H.* In Libyam propero transmisit carula velo. *Sil.* (Vide **NAVIGO**.)

VELUM. [Pro velamine.] *Un voile pour couvrir.* *PHR.* Marmoreo pendebant vela theatro. *Pr.* Intenatque vela theatris. *Lr.* Niveis tentoria velis. *V.*

VELUM Capitis. *Un voile.* *SYN.* Aurum crinale. *V.* flammæ, reticulum, velamen, carbassus albâ. *Pr.* Nebulâ lintea. *Petr.* *PHR.* Velata summum flammeo tereti caput. *M.*

VELA. *Metaph.* *PHR.* Famæ dare vela. *M.* Et des ingenio vela secunda mco. *O.* Ni jam sub fine laborum Vela traham, & terris festinem advertere proram. *V.* De libri fine. Contrahes vento nimium secundo Turgida vela. *H.*

VELUT & **VELUTI**. [Adv. similitudinis.] *Comme, de même.* *SYN.* Ut, non secus ac, haud aliter, seu, sicut, quis, tanquam. *PHR.* Crescit occulto velut arbor ævo Fama Marcelli. *H.* Hoc veluti virtute paratum Speravit laudi fore. *H.* Furit, ac velut Ursus, &c. *H.* Venti velut agmine facto. *V.* Nostræque domos, velut ante, frequentat. *O.* More feræ. *V.* Teutonico ritu soliti, &c. *V.* Delphinumque modo. *V.* Similisque cadenti. *V.* Quam multæ glomerantur aves, &c. *V.* (Vide **COMPARO**, *comparandi formula.*)

VENA, *æ. f. Veine, artere.* *EPIT.* Sanguinea, tumens, plena, calens, saliens, trepida, micans, turgida, irrigua, gracilis, exilis, abscissa, inflata, tenuis. *PHR.* Detractique patent nervi; trepidæque sine ullâ Pelle patent venæ. *O.* Sed peragit soliti vena tenoris iter. *O.* Saliunt tentatæ pollice venæ. *O.* Pallent amisso sanguine venæ. *O.* Nigrescunt sanguine venæ. *O.* Aut quid tentaret salientis tempora venæ. *O.* Plenis tumuerunt guttura venis. *O.* Venis male juncta trementibus ossa. *Sil.* Et lacerum caput Largum revulsis sanguinem venis vomit. *S.* Ignea venis Omnibus acta sitis. *V.* Inflatum hesterno venas, ut semper, Iaccho. *V.* Venæ pulsus; percussus. *Pl.* Venas cadentes vino reficere. *S.* Venarumque cruor tenues laxavit hiatus. *St.* Marcent venæ. *L.* Subeunt & quiescunt venæ. *Cel.* Et spicula cæca relinquunt (Apes) Affixæ venis. *V.* Amor per venas meat. *S.* At regina gravi jam dudum saucia curâ, Vulnus alit venis; & cæco carpitur igni. *V.* Incaluit quoties saucia vena mero. *M.*

VENAM abscindere, ferrere. *Cel.* Exolvere. *Tac.* Incidere. *Cic.* Ouvrir la veine, seigner. *PHR.* Et inter Ima ferire pedis salientem sanguine venam. *V.* E corpore missus sanguis. *Lr.* Sanguis jaculatus in altum Emicat. *O.* Sanguis venis detractus. *Lr.* Mediam pertundite venam. *J.* Ac vix suppositi tinguntur sanguine cultri. *V.*

VENÂ. *Metaph.* *Ad multa transfertur, Ut.* **VENA** ingenii. *PHR.* Ego nec studium sine divitiis

venâ, Nec rude quid proſit video ingenium. *H.* Vena ingenii benigna. *H.* Tenuis & anguſta. *Quin.* Sed vatem egregium cui non ſit publica vena. *J.* VĒNÆ lapidum. *Phr.* Et ſilicis venis abſtruſum excuderet ignem. *V.* VĒNĀ auri, argenti. *Phr.* Hæc eadem argenti rivos, æriſque metalla Oſtendit venis, atque auto plurima fluxit. *V.* Sequi venas auri. *Lr.* VĒNÆ Arborum. *Pl.* Sudent irriguæ ſudantia Baſama venæ. *Cl.* VĒNĀ. [*Pro fonte.*] *Source.* *Phr.* Ne malè fecundæ vena periret aquæ. *O.* Protinus irrupit venæ pejoris in ævum Omne neſaſ: fugere pudor, verumque fideſque. *O.* VĒNÆ telluris. *Phr.* Seu durat magis, & venas aſtringit hiantes (*calor.*) *V.*

VĒNABŪLUM, ī, n. [*Telum venatorium.*] *Epieu de Chasseur.* *Epit.* Lātūm, lōgūm, vūlūſicūm, ācūtūm, cōrnēūm ſplēdīdūm. *Phr.* Retia rara, plagæ, & lato venabula ferro. *V.* Si deſecta geres longo venabula roſtro. *M.* Lato venabula cornea ferro. *O.* Splendida jam teſto ceſſent venabula ferro; Nec volet excuſſa lancea torta manu. *M.* Splendidaque adverſos venabula condit in armos. *O.* Subeunt latum venabula peſtus. *L.* (*Vide TELUM.*)

VĒNĀFRŪM, ī, n. [*Civitas Campaniæ oleis abundans.*] *Venaſro.* *Phr.* Hoc tibi Campani ſudavit bacca Venaſtri. *M.* Ubi non Himetto Mella decedunt; viridique certat Bacca Venaſtro. *H.* Preſſa Venaſtra quod bacca remiſit olivæ. *H.*

VĒNĀLIS, ālē. *Venal*, qui eſt à vendre. *Synt.* Venales ædes inſcribere. Venales hortos habere. *Cic.* VĒNĀLIS. [*Qui aliquid facit pecuniæ vel opſonii cauſa.*] *Venal*, qui ſe laiſſe corrompre. *Phr.* Cum vocor ad cœnam non tam venalis ut ante. *M.* Ad munus amicæ Venales. *Pr.* Affert venalem in prælia dextram. *Sil.* Venales animæ. *Sil.* Auro venalia jura. *Pr.* Venalis lingua. *L.* Eloquium venale. *St.* Venalis fides. *Cic.* Non gemmis neque purpurâ venale, nec auro otium. *H.*

VĒNĀLYTER, adv. *SEN.* D'une manière venale.

VĒNĀLITŪS, īi, m. *Cic.* [*Pro venditore.*] *Vendeur d'Eſclaves.*

VĒNĀLITŪS, ā, ūm. *Pl.* [*Venalis.*] *Exposé en vente.*

VĒNĀTĪCŪS, & VĒNĀTŌRĪŪS, ā, ūm. *De chaffe.* *Phr.* Venaticus ex quo Tempore Cervinam pellem latravit in aulâ Militat in ſylvis catulus. *H.* Venatici paraſiti. *Pl.* *Metaph.*

VĒNĀTĪŌ, ōnis, f. & VĒNĀTŪS, ūs, m. *La Claffe.* *Epit.* Grātā, lētā, jūcūndā, plīcēns, blāndā, dūlcis, āſtīdūā, rārā, dūrā, pērīcūlōſā, dīffīcīlīs, īngrātā. *Synt.* Vēnādi ſtūdīūm. *O.* Vēnādi cārā. *T.* *Phr.* Mitti venatio debet. *H.* Quis tibi monſtrabat ſaltus venatibus aptos; Et tegeter Catulos quā fera rupe ſuos. *O.* Venatu aſſīduo totum cognovimus amnem. *V.* Venandi ſtūdium cole. *O.* Studio venandi feſſus & æſtu. *O.* Sed rami, atque aſper victu venarus alebat. *V.* Si dona meis venatibus auxi. *V.* O! pereant ſylvæ deficiantque canes. Quis furor eſt, quæ mens denſos indagine colles Claudentem teneras lædere velle manus. *O.* Venatu & ſylvis primos aſſueverat annos. *Sil.* Si quem tangit gloria ſylvæ. *S.* Qui ſua cum duris venatibus otia miſcet. *O.*

VĒNĀTIONIS *Varia deſcriptiones.* Poſtquam altos ventum in montes atque invia luſtra; Ecce fera ſa-

xi deſectæ vertice capræ Decurrere jugis: aliâ de parte parentes Transmittunt curſu campos, atque agmina Cervi Pulverulenta fugâ glomerant; montesque relinquunt. *V.* Laxas Canibus tacitis mittere habenas; Teneant acres lora Molloſos... venit tempus Cum latratu cava ſaxa ſonent: Nunc demiffi nare ſagaci Caprent auras; luſtraque preſſo Quarant roſtro, dum lux dubia eſt, Dum ſigna pedum roſcida tellus Impreſſa tener: alius raras Cervice gravi portare plagas, Alius teretes properet laqueos, Picta rubenti linea pinnâ Vano claudat terrore feras. Tibi libretur miſſile telum: Tu grave dextra lævâque ſimul Robur lato dirige ferro: Tu præcípites clamore feras Subſeſſor ages; tu jam victor Curvo ſolves viſcera ferro... fertur plauſtro præda trementi Cum roſtra canes ſanguine multo Rubicunda gerunt; repetitque caſas Ruſtica longo turba triumpho. *S.* Quò poſtquam venere viri, pars retia tendunt, Vincula pars adimunt canibus, pars preſſa ſequuntur Signa pedum, cupiuntque ſuum reperire periculum. *O.* Ac velut ille canit morſu de montibus altis Actus Aper, multos veſulus quem pinifer annos Defendit; multosque palus laurentia, ſylvâ Paſtus arundinæ: poſtquam inter retia ventum eſt, Subſtitit, infremuitque feror; & inhorruit armos: Nec cuiquam iracſi propiſſe accedere virtus; Sed jaculis tutiſque procul clamoribus inſtant. *V.* Ille autem impavidus, partes cunctatur in omnes Dentibus inſtendens, & tergo decurrit haſtas. *V.* Incluſum veluti ſi quando flumine nactus Cervum aut punicea ſeptum formidine pennæ Venator curſu canis & latratibus inſtat. Ille autem inſidiis & rippâ terrius altâ Mille fugit refugitque vias: at vividus Umber Hæret hians; jam jamque tenet, ſimiliſque tenenti Increpuit malis, morſuque eluſus inani eſt. *V.* Ut fera quæ denſa venantum ſepta coronâ, Contra tela furit, ſeſeque haud neſcia morti Objicit; & ſaltu ſupra venabula fertur. *V.* Hinc Aper excitus medios violentus in hoſtes Fertur, ut excuſſis eluſus nubibus ignis. Stérniture incurſu nemus, & propulſa fragorem Sylva dat: Exclamant juvenes, protentaque forti Tela tenent dextrâ, lato vibrantia ferro. Ille ruit ſpargitque canes, ut quiſque furenti Obſtat, & obliquo latrantes diſſipat ictu. *O.* Saucius ille gravi venantum vulnere peſtus, Tum demum movet arma Leo; gaudetque comantes Executens cervice toros; fixumque latronis Impavidus frangit telum, & fremit ore cruento. *V.* Ut canis in vacuo leporem cum Gallicus arvo Vidit, & hic prædam pedibus perit, ille ſalutem: Alter in hæſuro ſimilis, jam jamque tenere Sperat, & extento ſtringit veſtigia roſtro: Alter in ambiguo eſt, an ſit comprehenſus, & ipſis Morſibus eripitur, tangentiæque ora relinquit. *O.* Ac velut incluſum pennæ formidine Cervum Preſſat anhelanti vividus ore canis. Ille autem inſidiis, circoque incluſus iniquo, Ambiguo curvos circuit orbe dolos: Inſtat agens Umber, riſtumque extendit hiantem, Roſtra ſed eluſis concrepuere minis. *Sant.*

VĒNĀTŌR, ōris, m. trix, icis, f. *Chasseur, Chafſeuſe.* *Epit.* Vigīl, pērvigīl, ſedūlūs, pērīnīx, velōx, cītus, pērīcēps, ſylvēſtris, errābūdūs, vāgūs, ſāgītīfēr, phrēſtrātūs. *Synt.* Vēnās, fērārum debellatōr, fērāne cādīs ſtūdīōſus. *O.*

Nēmōrūm studiōsūs, Sylvīs aptūs. O. Dīānā, milēs, O. Cāltor. L. Phr. Manet sub Jove frigidō Venator tenerē conjugis inamemor, Seu vīsa est catulis Cerva fidelibus; Seu rupit teretes Marsus Aper plagas. H. Vastataque pernix Venator cum lustra fugit. V. E. Aper victū venator V. Namque humeris de more habilem suspenderat arcum Venatrix, dederatque comam diffundere ventis, Nuda genu, nodoque sinus collecta fluentes. V. Succinctam pharetrā, aut maculosā tegmine Lyncis, Aut spumantis Apri cursum clamore prementem. V. Horrida gens assuetaque multo Venatu. V. Feras solitus terrere fugaces. V. Sum nemorum studiosus, ait, cædisque ferinæ. O. Venator defessa toro cum membra reponit, Mens tamen ad sylvas & sua lustra redit. Cl. Scit bene venator Cervis ubi retia tendat, Scit bene quā frendens valle moretur Aper. O. Nec me studiosius altera saltus Legit; nec posuit studiosius altera casses. O. Clarus erat Cephalus sylvis; multæque per herbas Conciderant, illo percutiente, feræ. O. Venatu & sylvis primos assueverat annos, Non calathis mollita manus, operatave fuso. Sil. Venatum in sylvas juveniliter ire solebam; Nec mecum famuli, nec Equi, nec naribus acres Ire canes, nec lina sequi nodosa solebant: Turtus eram jaculo. O. Comitem Æneæ quem miserat Ida Venatrix, jaculo celerem levibusque sagittis. V. Immemor ipse sui non retia ferre recusat Non tenuisse Canes. O. Per juga, per sylvas, dumos, & saxa vagatur Nuda genu, vestem ritu succincta Dianæ. O. Tu cum per altas impiger lices Prædā citatum cornipedem reges, Ludēntque ventis instabiles cōmæ: Telis jacebunt sponte tuis feræ, Gaudēnsque sacris vulncribus Leo, Admittet hastam morte superbiore. Cl. Actæon sylvis mirandus. Manil. Cænone Phrygiis celeberrima sylvis. O.

VENĀTORIŪS, ā, ūm. De chasse. Venatorius culter. M. Venatoriū instrumentum. Pl.

VENDĀX, acis. m. Qui aime à vendre, à troquer. Patremfamilias vendacem, non emacem esse oportet. Cato.

VENDIBILIS, ille, Qui est de vente, d'un bon debit. Phr. Et fundus nec vendibilis, nec pascere firmus. H. Puella vendibilis. O. Oratio vendibilis. Cic. i. Apud vulgus grata.

VENDICŌ, as, avi, atum, are, [Assumere & proprium sibi facere.] S'attribuer, s'approprier. SYN. Assumō, ascribō, atrogō, attribūō. Phr. Quo cumque aspiceres campi cultore vacantes Vastaque, quæ nemo vendicet, arva jacent. O. Vendicat ut calamis laudem, quos fecit, Equorum. O. Nomen sibi vendicare. Quin.

VENDICARE. [Pro liberare, asserere, eximere.] Delivrer. Vendicare nomen à dedecore. Cur. Atas à labore non vendicat. Cic.

VENDITARIŪS, ā, ūm. Pla. Qui est à vendre.

VENDITATIŌ, ōnis. f. Cic. Vanterie, ostentation. (Vide SUPERBIA.)

VENDITATŌR, ōris. m. Tac. Qui se vante. (Vide SUPERBUS.)

VENDITIŌ, ōnis. f. Cic. Vente.

VENDITŌ, as, avi, atum, are. Freq. [Passim vendere, venale habere.] Vendre, mettre en vente. Phr. Vili non potes esse venditare. C. Venditare grandire. Col. [Vide VENDO.]

VENDITARE. METAPH. [Pro ostentare venditoris instar, nam Laudat vanales qui vult extrudere merces. H.] Vanter, louer avec excès, faire valoir. SYN. Venditare ingenium. Cic. Venditare se plebi. Liv.

VENDITŌR, ōris. m. Cic. Vendeur.

VENDŌ, is, didi, ditum, ere. Vendre. SYN. Dīvendō, venditō, vëndūdō. SYN. Vendere præciā. H. Beneficia. Cic. Suffragia. J. Vendere malè, rectè, optimè, magno, plurimo, pluris, minoris, tanti, quanti. Cic. Vendere pretio, grandi pecuniā. Cic. Phr. Exanimūque auro corpus vendebat Achillis. V. Si vendas omnia pluris. H. Vendere cum possis captivum, occidere noli. H. Vendidit hic auro patriam. V. Aera domi non sunt. Superest hoc, Regule, tantum Ut tua vendamūs munera, numquid emis. M. Illi terribiles quibus otia vendere semper Mos erat, & ferdā requiem mercede pacisci. Cl. Conjugis infidiis & iniquo venditus auro. St. Sequē & sua tradita venum. L. Nec nautica pinus Mutabit merces. V. Milesia magno Vellera mutantur. V. Millia pro puero centum me mango poposcit M.

VENEFICIŪM, ii. n. Empoisonnement, poison. Phr. Deme veneficiis carminibusque fidem. O. Ista veneficiis vetus est via. O. (Vide VENENUM.)

VENEFICŪS, i. m. & VENEFICA, æ. f. & VĒ. NĒNARIŪS, ii. m. SUE. Empoisonneur, Empoisonneuse. SYN. Dīrūs, sēvūs, impiūs, bārbārūs, crūdēlis, inhūmānūs, imprōbūs, scēlērātūs. Phr. Barbara narratur venisse venefica tecum. O. Canidia brevis implicata Viperis Crines & incompertum caput. H. Cur dira barbaræ minūs venena Medæ valent. H. Quæ saga quis te solvere Thessalis Magus venenis, quis poterit Deus. H. Lurida terribiles miscent Aconita novercæ. H. Virus... quod sæpe malæ legere novercæ, Miscueruntque herbas & non innoxia verba. V. Mistæ sunt nostrā dira venena manu. O. Instituitque rudes melior Locusta propinquos Per famam & populum nigros efferre maritos. J. Non tua deprensio damnata est fama veneno. Pr. Sed tu malorum machinatrix facinorū. S. Et verax magico Saga ministerio. T. Carmen veneficæ scitioris. H.

VĒNENIFĒR, ā, ūm. Venimeux. SYN. VĒnēnātūs, vĒnēnō illitūs, tinctūs, infectūs. Phr. Jamque venenifero sanguis manare palato Coperat, & virides aspergine tinxerit herbas. O. Venenato littera mista joco. O. Neve venenato levius feriaris ab angue. O. Et fallax herba veneni. V. Gorgoneis Alecto infecta venenis. V. Illita Nessæo misti tibi texta veneno. O. Durique venenum Dentis, & admoso signata in stirpe cicatrix. V. Plenaque somiferis serpens peregrina venenis. O. Nec toxica sudat. Lingua est suffusa veneno. O. Ad quorum cantus serpens oblita veneni. Sil.

VĒNENŌ, as, avi, atum, are. A Empoisonner. SYN. VĒnēnō inficiō, pollūō, tingō, spargō, vĒnēnūm inspiō, mēmbritis āgō. Phr. Ut spatium cali quadam de parte venenet Lr. Vallata Colubris Hydra venenatis. Lr. Nec venenatis gravidā sagittis pharetrā. H. Dona tulit Nessæo tincta veneno. O. Pocula nec tristi gramine mista bibunt. Cl. Calamos armare veneno. V. Infecit pabula rabo Corruptique lacus V. Pocula si quando sævæ infecere novercæ. V. Horrendis infamia pabula succis Conterit. O. Latices spargit radice nocenti. O. Quique halitus exit Ore niger stygio vitiatas inficit herbas. O. Quo non feliciore alter Ungere te-

la manu, ferrumque armare veneno. *V.* Veloci corrumpunt pocula letho. *L.* Lethales componere succos. *St.* Velociusve miscuisse Toxicum. *H.* Multo saturantur tela veneno. *L.* Ferrum veneno infamare. *Sil.* Qui mortis sævo gement ut vulnere causas, Omnia Vipereo spicula felle linunt. *O.* Hanc Dea prævitiat, portentificisque venenis Inquinat. *O.* Aspicit & mitti sub adunco toxica ferro; Et telum causas mortis habere duas. *O.* Tu quoque de morsu virus habente cadas. *O.*

VĒNĒNUM, *i. n.* *Venin, poison.* *EPIT.* Tētrūm, ātrūm, livēns, dirūm, nīgrūm, impīūm, fœdūm, crūdēlē, immītē, nōxiūm, lēthālē, funēstūm, hōrrēndūm, fārālē, tristē, lēchiferūm, funēstūm, rābidūm, cēcūm, obscurūm, occultūm, opertūm, lēthānūm, vipērēūm, colchicūm, stygiūm, tārārēūm, Gōrgōnēūm, Thēsālūm, Thēsiliūm, tābificūm, indōmītūm, insūpērābilē, exītiālē, acrē, effīcīx, insānābilē, sōmnīfērūm, pēstīfērūm, infāmē, ardēns, grāfsāns, fūrtīālē, pōrtēntīfīcūm, fūrtīvūm, mīgīcūm, gēlidūm, rāpidūm, velōx, tōrpēns, lēctūm, pāratūm, spārsūm. *SYN.* Virūs, tōxicūm, ācōntūm, cīcūtā, tābūm. Sūccūs lēthālīs, pēstīfēr, &c. Thēsālīcē mīnē. *S.* Mēdēē herbē. *T.* Pōcūlā Cīrcēs. *T.* Vēnēnī tābēs, Lāc, sūccūs. *O.* Sānīēs. *L. PHR.* Has herbas atque hæc Ponto mihi lecta venena. *V.* Lues udo sublapsa veneno. *V.* ille (*Jupiter*) malum virus serpentibus addidit attris. *V.* Caler venenis officina Colchicis. *H.* Veneni dolus. *C.* Minus venena valent. *H.* Nullo nocitura gravis succo tumescat herba. *S.* Quidquid habet Circe, quidquid Medea veneni, Quidquid & herbarum Thessala terra gerit. Attulerat secum liquidi quoque monstra veneni. *O.* Mixtaque cum magicis Marfa venena sonis. *O.* Marfis quæsitæ montibus herbæ. *V.* Nec miseros fallunt Aconita legentes. *V.* Edat cicutis Allium nocentius. *H.* Oris Cereberi spumas & virus Echidnæ. *O.* Huc quidquid feru genuit natura sinistræ, Misceatur. Infando saturatas carmine frondes, Et quibus os dirum nascentibus inspuir, herbas Addidit. Venenum in auro bibitur. *S.* Perfusus sanie vittas atroque veneno. *V.* Penitusque in viscera lapsum Serpentis furiale malum. *V.* Timere veneni dolos. *C.* Plenam veneni & pestilentia. *C.* Ferax venenorum Iberia. *H.* Valido præcincta veneno Semina. *M.* Nigri cum lacte veneni. *O.*

VĒNĒNUM alicui infundere. *Cic.* Veneno necare, occidere, tollere aliquem. *Cic.* *Empoisonner quelqu'un.* *PHR.* Lurida terribiles miscent Aconita novercæ. *H.* Conjux in quam calcata venenum Vipera diffudit crescentesque abstulit annos. *O.* Et dare mœsta viro tritis Aconita Cicutis. *O.* Infundas Aconita palam. *L.* Læsaque venenum Moribus inspirant. *V.* Inspiratque nocens virus, piceumque per ossa Dissipat, & medio spargit pulmone venenum. *O.* Velociusve miscuisse toxicum. *H.* Stygio spumantia pocula tabo Porrigit; & largè pœnas lethumque ministrat. *Sil.* Hos necat afflatu, funesta hos tabe veneni. *O.* Pectorique aspergere virus. *V.* Quot conspirante veneno Impellat mortes. *St.* Non puduit fœdo vitam rapuisse veneno. *Calen.* Prælia barbarico vix consuminata veneno. Nunc mortem implica Membris, & imis penitus infunde ossibus. *Rue.* Fraude malâ parvi spatum contraximus ævi. *Sarb.* Liquorem Inficit ocul-

tè medicans. . . & funere mergit acerbo. *V.* Non mea mortiferis infecit pabula succis Dextera; nec cuiquam certa venena dedit. *T.* Tibi illa nefanda Pocula, lethalesque manu componere succos Evaluit. *St.*

VĒNĒNUM combibere. *H.* Veneno ora polluere. *M.* *S'empoisonner.* *PHR.* Brachia spectavi sacris admosa colubris, Et trahere occultum membra soporis iter. *Pr.* Tabo imbutus. *H.* Veneno correptus. *Lr.* Colchis arsit nova nupta venenis. *O.* Num mea Thessalico languent devora veneno Corpora. *O.* Quid hoc veneni sævit in præcordiis? Num viperinus hic cruor Incoctus herbis me fefellit? An malas Canidia tractavit dapes. *H.* Corpus tumet omne veneno. *O.* Mens hausti nullâ sanie polluta veneni Excantata perit. *L.* Pocula furtivo rapiat properata veneno. *O.* Nec tamen obscuro pia polluit ora veneno; Aut torst lentâ tristia fata fame. *M.* Fortis & asperos Tractare Serpentes, ut atrum Corpore combiberet venenum. *H.* Ille & venena Colchica Et quidquid usquam concipitur nefas, Tractavit. *H.* Cantharidum succos, dante parente, bibas. *O.* Et bibere è totâ Toxicâ Thessaliâ. *Pr.* Neu subeant labris pocula nigra tuis. *Pr.* Ecce subit virus tacitum, carpique medullas Ignis edax, calidâque incendit viscera tabe. Ebibit humorem circum vitalia fufum: Pestis & in sicco linguam torrete palato Cœpit. *L.* Pocula nec tristi gramine mista bibunt. Corpora pestiferum sic tua virus edat. *Manil.*

VĒNĒNUM expugnare, extringere, hebetare. *Pli.* Membris agere. *V.* *PHR.* Quo non præsentius ullum Auxilium venit, ac membris agit atra venena, Pocula si quando sævæ infecere novercæ; Miscueruntque herbas & non innoxia verba. *V.* Ille tamen fidens animi, sibi fausta precatus Ebibit audaci pocula sumpta manu. . . & mixto lurida succo Toxicâ lethiferam deposuere luem. *Saut.* Quæ saga, quis te solvere Thessalis Magus venenis, quis poterit Deus? *H.* Tabi sanicem virusque coactum Sustulit. *L.* Profecit potu Mitridates sæpe veneno, Toxicâ ne possent sæva nocere sibi. *M.*

VĒNĒNUM. *Metaph.* *Pro amore.* *PHR.* Occultum inspires ignem fallasque veneno. *V.* Impia sub dulcissime venena latent. *O.* Vertit furiale venenum Petus in amorum. *O.* Coquiturque ardente veneno. *O.* (*Vide AMOR.*) **VĒNĒNUM.** [*Pro colore.*] *Tincture.* *PHR.* Alba nec Assyrio fucatur lana veneno. *V.* (*Vide COLOR.*) **VĒNĒNUM.** [*Pro unguento.*] *Medicament pour embaumer.* *PHR.* Summota est capiti tabes; raptoque cerebro Exsiccata cutis, putrisque effluxit ab alto Humor, & infuso facies solidata veneno est. *L.* **VĒNĒNUM.** [*Calumnia.*] *Calomnie.* Humili veneno tollere summa. *O.*

VĒNĒŌ, *Is, venī, Irē. n.* *Pas.* Ex venum & eo. Veno positus. *ait Tac.* *Pro vendibilis.* *Exposé en vente, VĒNĒRE* significat, vendi. *Etre vendu.* *SYN.* *Vēndōr, vēnūdōr.* *PHR.* Non puder! heu superi, Populos venisse sub hastâ Vendentis. *Cl.* Sequæ & sua tradita venum. *L.* Quia veneat auro Rara avis. *H.* Venit vilissima rerum Hic aqua. *H.* Omnes pœnituit pretii, venumque redibat, Dum vendi potuit. *Cl.* Illicet Ambitio nasci, discedere rectum, Venum cuncta dari. *Cl.*

VĒNĒRĀBĪLĪS, ille. VĒNĒRĀBĪLIŌR. *H.* & **VĒNĒRĀNDŪS,**

VENERANDUS, ā, ūm. *Venerable, digne de respect.* **SYN.** Colendus, vērēndus, rēvērēndus, ādōrāndus, Augūstus. **PHR.** Illud amicitiae sanctum & venerabile nomen. O. Venerabile morum Exemplum. O. Venerabilis Amphitheatri Erigitur moles. M. Venerabile templum. O. Jus. St. Decus. L. Inde sacro veneranda petes palatia clivo. M. Te verō . . . venerande puer, jam pectore toto Accipio. V.

VENERABUNDUS, ā, ūm. *Qui a de la veneration.* Venerabundi templum inire. *Liv.*

VENERATIO, ōnis, f. *Veneration, respect.* **SYN.** Rēvērēntiā, cūltūs, hōnor. (*qua vide suis locis.*)

VENERATOR, ōris, m. *Qui respecte, qui revere quelqu'un.* **PHR.** Ille domūs vestrae primis venerator ab annis. O.

VENEREUS, ā, ūm. *De Venus.* Venerea Sacerdos. *Pla.* Venerae res, voluptates. *Cic.* Plaisirs de la chair, voluptés charnelles, **PHR.** (Vide VOLUPTAS, AMOR, CUPIDO.)

VENEROR, āris, ātus sūm, āri. *Reverer, respecter.* **SYN.** Hōnōrō, cōlō, ōbservō, vērēōr, rēvērēōr, ādōrō . . . **PHR.** Votisque Deos venerabere seris. V. Nymphas venerabar agrestes. V. Pacem veneramur amantes. Pr. Suppliciter venerans demisso lumine Turnus. V. Supplex plenā veneratur acerrā. V. Placatam Euridicem vitulā venerabere caesa. V. Cursusque dabit venerata secundos. V. Ceres venerata. H. iorata. Gaudent scribentes & se venerantur. H. Senior veteres veneratus amores. T. Venerantia carmina. O.

VENETIA, ae, f. [Italiae regio, cujus populi Venetī dicuntur, Urbs vero primaria Venetiae.] *Venise.* **SYN.** Vēnētī lācūs. Bugānētī lācūs. M. Arva Timavi. V. **PHR.** Viderat Adriacis Venetam Neptunus in undis Stare urbem, & toto ponere jura mari, Nunc mihi Tarpeias quantumvis Jupiter arcēs Objice, & illa tui mœnia Martis, ait: Si pelago Tybrim praefers, urbem aspice utramque: Illam homines dices, hanc posuisse Deos. *Sann.* Nec tu semper eris, quæ septem amplecteris arcēs: Nec tu, quæ mediis æmula surgis aquis. *Sann.* Quis rursus Venetæ miracula proferat urbis? Una instat magni quæ simul orbis habet! Una Italum Regina, altæ pulcherrima Romæ: Æmula, quæ terris, quæ dominaris aquis, Tu tibi vel reges cives facis ō docus, ō lux Ausoniae, per quam libera turba sumus. *Sann.* Bello fortissima & armis Gens Venetum, dextro dudum quæ Marte fatigās Regnatorem Asiae terrā Pelagoque potentem. *Rap.* Tunc urbem bello Egregiam & decora inclyta gentis Adriacæ, magno sobolem ex Antenore natam, Ac semper seu res armis seu forte gerenda Consiliis, lætam eventū & præstantibus ausis, Nunc bellum antiquā pro religione moventem. *Rap.* Urbs cui pro mœnibus æquor, Bigarumque loco celeres subire carinæ. *Favol.* Adriaci regina profundi Urbs quæ Romulidum veterēs imitatur honores. *Ravaf.* O! quæ purpureos inter spectanda Quirites Surgis in Adriaco Roma secunda mari. *Ravaf.* Adriaci Regina maris quæ provida miro Consilio antevenis dubiæ molimina sortis; Partirisque graves in publica commoda curas; Nec minūs Imperium cum stat proferre Latinum Arma capis, semper socios habitura triumphos. *Ravaf.*

VENIA, ae, f. *Pardon.* **EPIT.** Fācilis, bēnīgnā, datā, negatā, impetratā, petītā, quæsitā, optatā. **PHR.**

Sed nisi peccassem, quid tu concedere posses; Materiam veniæ fors tibi nostra dedit. O. Non veritus tantam veniæ committere vobis Materiam, L. Veniā caret & Cytharædus. H. Culpa veniam impetrare. *Cic.* Veniam negare. O.

VENIAM petere. *Cic.* Precari. *Sen.* Exposcere. *Tac.* Rogare. O. **PHR.** Et veniam dapibus nullisque paratibus orat. O. Cede deæ; veniamque tuis temeraria dictis Supplice voce roga: veniam dabit illa roganti. O. Æquum est Peccatis veniam poscentem reddere rufus. H. Hortatur pater ire mari veniamque precari. V. Ipsum obtestemur; veniamque oremus ab ipso. V. Tu modò posce Deos veniam. V. Amplectique pedes affluatque poscere vitam. O. Usque adeone tuæ producitur impetus ira? Nullus erit finis lacrymis? subitisque favorem Permutas odiis? quò mens ignara nocendi? Quò sensus abiire pii? tantumne licebit Invidiæ? tantum strepitus valuerit maligni? Me dolor incautus: me lubrica duxerit ætas, Me timor impulerit, me devius egerit ardor: Te tamen haud decuit paribus concurrere telis. Excessit jam poena modum: concede jacenti. En adsum, & veniam confessus crimina posco. Manibus Hectoris atrox ignovit Achilles. Victrices Furias marris placavit Orestes, Reddidit Alcides Priamo, quas ceperat, arcēs: Pellæum juvenem Regum flexere ruinæ: Darium famulis manibus doluisse peremptum Fertur, & ingenti solatus fara sepulcro. Prætereunt subiecta feræ, torquique Leones Quæ stravisse valent, ea mox prostrata relinquunt: Nec nisi bellantis gaudent cervice juveni. Me precor heu! me redde mihi; gravibusque medere Vulneribus; vitamque jube famamque reverti. *Cl.*

VENIAM dare. O. concedere. L. Habere. *Quin.* **PHR.** Namque dabunt veniam votis, irasque remittent. V. Haud aspernata præcantes Prosequitur veniā. V. Culpa gravis precibus donatur. O. Veniam dabit illa roganti. O. Mortales sperate, Dei placabilis ira est: Vincitur & nullos summoverit illa reos. Pœniteat tantum, causam dolor ipse perorat; Nec lacrymis seris ulla repulsa venit. *Hofsch.* Sæpe Jovem vidi, cum jam sua mittere vellet Fulmina, thure dato, sustinuisse manum. O. (Vide PARCO.)

VENIA. [Pro licentia.] *Permission.* **PHR.** Dabis mihi hanc veniam. *Cic.* Bonā tuā veniā dixerim. *Cic.* Veniam ordinis petere. *Tac.* Orantes veniam, templum clamore petebant. V. Extremam hanc oro venio. V. i. beneficium,

VENIŌ, is, vēnī, vēntūm, irē. *Venir, arriver.* **SYN.** Advēnīŏ, dēvēnīŏ, pērvēnīŏ, advēntŏ, accēdŏ, apprōpērŏ, advōlŏ, ēŏ, ādēŏ, accēlērŏ, pētŏ. **PHR.** Quā vos tamen urbe venitis. O. Veniet lustris labentibus ætas. V. En supplex venio. V. Placidā si mente venimus. M. Huc pater o! Lenæ veni. V. Venit & Upilio; tardi venere Bubulci. V. Si tam præcipiti fueras ventura volatur. Pr. Missus in hanc urbem venio. O. Iliacas Danaï venistis ad oras. V. Venerat antiquis Coritum de sinibus. V. Fac venias oculis umbra benigna meis. Pr. Nostro Limine formosos intulit illa pedes. Pr. Fatis huc te poscentibus affers. V. Tyriam qui adveneris urbem. V. Lybiæ citus astitit oris. V. Devenere locos. V. Italæ jam preindimus oras. V. Redditus his terris. V. Ut templi tetigere gradus. O. Forte petens Delon Chiæ telluris ad oras

Applicor. O. Terrâ sistere petitâ. O. In nostras nova puppis arenas Venerat. O. Quicumque Iliacos intraverit advena portus. O. Ventum erat ad ripas. O. Mihi venit obvia turba. *Pr.* Veniens ad littora classis. *V.* Venire navibus. *Liv.* Ad cœnam ventum est. *H.* Ut nemus citato pede tetigit. *C.* Successimus antro. *V.* Aufoniis exercitus appulit oris. *V.* Postquam est perventum in tecta. *V.* Ast ubi digressum Siculæ te admoverit oræ Ventus. *V.* Ut primùm alatis tetigit Magalia plantis. *V.* Domum venisti ad tuos penates. *C.* Venire emptum. *Cic.* Ad potum. *Pli.*

VENIRE. *Per trans.* *SYNT.* Venit nox. *Pr.* Hyems. *V.* Supplicem venire, venire auxilio alicujus *Liv.* Suppetias. *Cic.* Quod venit in buccam. *Cic.* Sub oculos. *S.* Venire in certamen. *Cic.* In colloquium. *Liv.* In conspectum, in contemptum. *Cas.* In crimen. *Ter.* In divitias. *Pla.* In spem. *Liv.* In dubium de &c. *Cic.* Venire tædio. *Pli.* Mihi à patre venit hæreditas. *Cic.* *Phæ.* Jam dolor in morem venit meus. O. Venit in exemplum furor hic. O. Mihi venit epistola. O. In arma venire. *Lr.* Ad cœnam. *H.* Quæ vox ut venit ad aures. *V.* A populo, clamor in altra venit. O. Venturaque desuper urbi *Machina.* *V.* Tarda venit dictis difficilisque fides. O. Veniunt in fœdera. *V.* Rabies venit canibus. *V.* Arboribus miserranda lues venit. *V.* Non venit in mentem quorum confederis avis. *V.* Romana brevi venturus in ora. *H.* Venire ad pugnam. *H.* Ad finem ventum est. *Sil.* Læta venit fortuna. *V.* Lues cum tabida membris venit. *V.* Venit in artus *Liv.* O. Venies tu quoque in ora virum. *Lr.* Tunc veniunt risus. O. Spes venit ex merito. O. Vigor membro venit. *V.* Ad usque decem, numero crescente, veniunt. O. Te veniente die, te decedente canebat. *V.* Pulchro veniens in corpore virtus. *V.* Venturique incius ævi. *V.* Ventura videre. *V.* Venturi prima favilla mali. *Pr.* Præscia venturi vates. *V.* Senectæ venturæ memor. O. Curas venientem extendere in annum. *V.* *Pr.* Se satis ambobus Teucrisque venire Latinisque. *V.* Veniunt ad fœdus. O. Læta venit fortuna. *V.*

VENIRE. [Pro nasci.] *Naitre, croître.* *Phæ.* Hic segetes, illic veniunt felicius uvæ. *V.* Sponte sua veniunt *Planta.* *V.*

VENOR, âris, ârüs sūm, ârî. *Chasser, être en chasse.* *Phæ.* Aut acres venabor Apros. *V.* Jam mihi per lucos video lucosque sonantes Ire. *V.* Saltus indagine cingunt. *V.* Nescit Equo rudis Hædere ingenuus puer, Venarique timer. *H.* Salmaci vel jaculum vel pictas sume pharetras, Et tua cum duris venatibus ora mifce. O. Venatu invigilant pueri, sylvasque fatigant. *V.* Quid juvat incinctæ studia exercere Dianæ. O. Claudere valles Infidiis. T. Denso indagine colles Claudere. T. Adonia venantem Idalio vertice. *Pr.* Nunc Leporem pronum catulo sectare sagaci: Nunc in frondosis retia tende jugis: Aut pavido terre variâ formidine Cervos, Aut cadat adversâ cuspide fossus Aper. O. Studio venandi lassus & æstu. O. Me segnes artus, defectaque viribus ætas Et superare iuga, & latis discurrere campis, Et torquere leves hastas, & ferre pharetram, Nate, vetant. *Phæ.* Tempora longa Ponere venando. O. Venatum ire. *V.* Per iuga, per sylvas dumosæque saxa vagatur Nuda genu, vestem ritu succincta Dianæ; Hortaturque Canes; tutæque animalia prædæ Aut pronos Lepores aut celsum in cornua Cervum Aut agitat Damas,

sed fortibus abstinet Apris. O. Retia dum cessant latratoresque Molossi; Et non invento sylva quiescit Apro. *M.* Latebras intrare ferarum, Candidaque hamatis crura notare rubis. T. Venatu saltus exercet opacos, Aut Pindi nemora excutens aut Mœnala lustrans. *Sil.*

VENARI feras. *Phæ.* Cum cerva cruentis Circumventa Lupis, nullum cui pectore molli Robur, & in voluci tenuis fiducia curru, Præcipitat suspensa fugam; jam jamque teneri Credit, & elusos audit concurrere morsus *Sr.* Veloces jaculo Cervos cursuque fatigat. *V.* Hos non immisis canibus non cassibus ullis Puniceæve agitant pavidos formidine pennæ; Sed frustra oppositum trudentes pectore montem Cominus obtruncant ferro, graviterque rudentes Cædunt & magno læti clamore reportant. *V.* Hic olidam clamorosus ages in retia Vulpem. *M.* Sæpe etiam cursu timidos agitabis Onagros: Sæpe volutabris pulsos sylvestribus Apros Latratu turbabis agens; montesque per altos Ingentem clamore premeas ad retia cervum. *V.* Infidiis cursuque feras agitabat. *V.* Non tamen ut vastos ausim tentare Leones, Aut celer agrestes cominus ire Sues. *Pr.* Callidas feris Struxisse fraudes novit. *S.* Quod sequi cursu feras auderet acres. *S.* Dum nova Lanugo est pavidos formidine Cervos Terret, & est illi præda benigna Lepus: At postquam virtus annis adolevit, in Apros Audet & hirsutas cominus ire feras. O. Sylvisque feras agitare putasti. *V.* Dum Capreis Damasque fugacibus insto. *Saur.* Auritosque sequi Lepores & figere Damas. *V.* Et sylvis sectare feras. *Sil.* Ut fera venantum densâ quæ septa coronâ Contra tela furit. *V.* Ecce feræ saxi dejectæ vertice Capræ Decurrere jugis; aliâ de parte patentes Transmittunt cursu campos; atque agmina cervos Pulverulenta fugi glomerant. *V.* Tum laqueis captare feras & fallere visco Inventum. *V.* Tum præcipientes clamore feras subessor ages. *S.* Errantes agitare feras. *Cl.* Tum Gruibus pedicas & retia ponere Cervis. *V.* (Vide **VENATIO.**)

VENARI aves. (Vide **AUCUPES, AUCUPOR.**)

VENARI canibus. *Phæ.* Et Canibus Leporem, Canibus venabere Damas. *V.* Canum morfu de montibus altis Actus Aper. *V.* Speluncas canibus rimatur. *Cl.* Ah! quoties per saxa Canum latratibus acta est. O. Quod tibi si latebras abstrusæ lustra ferarum Rimari certâ catulorum indagine cordi est. *Phæ.* Nec me ulla vetabunt Frigora Parthenios Canibus circumdare saltus. *V.* Venatu cingere saltus Et juga rimari Canibus Getula videbar. *Cl.* Militat in sylvis Catulus. *H.* Alacritas canum in venando. *Cic.* Ruunt Equites & odora canum vis. *V.* Sæpe citos egi per iuga summa canes. O. Velocis quæram vestigia Cervi; Et demam celeri ferrea vincla cani. T. Incipiam audaces ipse monere canes. *Pr.* Nunc Leporem pronum catulo sectare sagaci. O. Ut vestigia si teneant inventa ferarum. *Lr.* Seu pernix cum densa vagis latratibus implet Venator dumeta Lacœon; aut exigit Umber Nare sagax è calle feras: perterrita latè Agmina præcipient volucres formidine cervi. *Sil.* Erroresque feræ catulus per devia solers Nare legit, tacitoque premens vestigia rostro: Nec sistit nisi conceptum sectatus odorem Deprendit spissis arcana cubilia dumis. *Sil.* (Vide **CANES, Canis venaticus.**)

VENARI retibus. *PHR.* Retia sæpe comes maculis distincta tetendi. *O.* Trepidus agitantem in retia cervos. *L.* Nec retia cervis Ulla dolum meditantur. *V.* Aut trudit acres hinc & hinc multâ cane Apros in obstantes plagas. *H.* Inque plagas nullo Cervus agente cadit. *O.* Cum me cornigeris tendentem retia Cervis . . . Lutea mane videt pulsus aurora renebris. *O.* Aut impeditam cassibus refert Damam. *M.* Claudere valles insidiis. *T.* Dumque feras sequitur; dum saltus eligit apros, Nexilibusque plagis sylvas Erymanthidos ambit. *O.* Ibi illigatas mollibus damas plagis Jactabis & vernos Apros. *M.* Nec posuit studiosius altera casses. *O.* Nunc in frondosis retia tende jugis. *O.* (Vide *RETE*.)

VENARI sagittâ, plumbo missili. *PHR.* Arcumque manu celeresque sagittas Corripuit . . . ductoresque ipsos (Cervos) primum capita alta ferentes Cornibus arboreis sternit; tum vulgus & omnem Miscet agens telis aemora inter frondea turbam. Nec prius abstitit quam septem-ingentia victor Corpora fundat humi. *V.* Veloces jaculo Cervos cursuque fatigat. *V.* Sive petas calamo præmia sive cane. *Cl.* Venatum in sylvas juveniliter ire solebam: Nec mecum famuli, nec equi, nec naribus acres Ire canes, nec lina sequi nodosa solebant. Tutus eram jaculo. *O.* (Vide *SAGITTA*, *TELUM*.)

VENARI. Pisces. *Pli.* [Per transl.] *Pêcher*. (Vide *PISCOR*.)

VENARI aliquem. *Metaph.* [Pro fallere, decipere, conciliare.] *Gagner les bonnes grâces, tromper.* *PHR.* Venari viduas pomis. *H.* Formosam & oculis venantem viros. *Ph.* Non ego ventosæ plebis suffragia venor. *V.* Oculis facere aucupium. *Pla.*

VENOSUS, â, um. *Pli.* *Veneux, plein de veines.* Venosus liber. *P.* Pro aspero & horrido.

VENTER, tris. m. *Le ventre.* *EPIT.* Avidûs, jejûnûs, vâcûus, vôrâx, inânis, cîpâx, vâstûs, tûrgens, im-probûs, âvârûs, mollis, liquidûs, pigër, astrîctûs, tumidûs, intêntûs, ventôsûs, supînus, planûs, pên-dûlûs, albûs. *SYN.* utêrûs, âlvûs, vêntricûlûs, âb-dômên, stômâchûs, illâ, intêstînâ, viscêrâ. *SYNT.* Ventris fluor. *Cel.* Solutio. *Pli.* Ventrem difficilem mollire, movere, liquare, solvere, resolvere. *Cel.* Emollire. *Pli.* Distingere. *Cel.* Morari. *M.* Sistere. *Pli.* Comprimere, tenere. *Cel.* *PHR.* Montani quoque venter adest abdomine tardus. *J.* Quidquid quæsierat, ventri donabat avaro. *H.* Latamque trahens inglorius alvum. *V.* Hic piscibus atram Improbis ingluviem Ranisque loquacibus explet. *V.* Ec-tissîma ventris Proluvies. *V.* Ac tumidus quâ pulmo jacet, quâ viscera fervent. *L.* Venter nihil novi frugalius. *J.* Turgidus hic epulis atque albo ventre lavatur. *L.* Venter ab undâ Intumuit. *O.* Quam castigato planus sub pectore venter. *O.* Potabis liquidum Signina morantia ventrem. *M.* Et laxum cute pendulumque ventrem. *Conr.* Res in ventrem mersæ. *J.* O! dura Messorum ilia. *H.* Argutumque caput, brevis alvus, obesque terga. *V.* De Equo. Atque notis longam maculosis grandibus alvum. *V.* Tergora diripiunt costis & viscera nudant. *V.*

VENTER [Pro fame.] *La faim.* *PHR.* Rabies improba ventris. *V.* Ventris vacui furor. *J.* Duci ventre. *H.* Pietas victa cupidine ventris. *O.* Magister artis Ingenique largitor Venter. *P.* Placat jejunia

ventris. *O.* Iratum ventrem placat esca. *H.* Non ventrem improbum alimus tributo. *S.* Ventri bellum indicere. *H.* Luxuriæ ventrique vacare. *Cl.* Quos improba ventris Exegit cæcos rabies. *V.* (Vide *FAMES*.)

VENTER [Pro sæctu.] *Le fruit, l'enfant qui est dans le ventre de sa mere.* *EPIT.* Grâvis, gravidûs, tûrgidûs, fœtûs, tumidûs, tûrgens. *PHR.* Ventrem perferre. *Col.* Gravidam esse. Tumidus celesti pondere venter. *O.* Vexerat illa gravem maturo pondere ventrem. *O.* Ut sua maturus complevit tempora venter. *O.* Jamque tumescabant vitiati pondera ventris. *O.* Dum labefactat onus gravidi temeraria ventris. *O.*

VENTER *Metaph.* *PHR.* Tumidoque cucurbita ventre, *Pr.* Tortusque per herbam Cresceret in ventrem cucumis. *V.*

VENTILABRUM, i. n. *Col.* [Quo quid ventilatur.] *Un van à vanner le bled, &c.* **VENTILATIO**, ōnis, f. *Pli.* Exposition à l'air, au vent. **VENTILATOR**, ōris, m. *Col.* Qui vanne le bled. **VENTILATOR**. *Quin.* [Pro præstigiatore.] *Joûeur de gobelets.*

VENTILO, âs, âvi, âtûm, ârê. [Ventum excitare ut ardeat ignis, &c.] *Faire du vent pour allumer le feu.* *SYN.* Evêntilô, Accendô. *PHR.* Hanc Venus ut vivat ventilat ipsa facem. *Pr.* Ventilet accensas flava Minerva faces. *O.* Incendia flatus Ventilat. *Sil.* (Vide *IGNIS*, *Ignem excitare*.)

VENTILARE *Metaph.* [Pro commovere.] *Exciter.* cujus linguâ, quasi flabello seditionis, egentium concio ventilata. *Cic.* **VENTILARE** [Pro auram excitare ad temperandum calorem.] *Rafraichir par l'agitation de l'air.* *PHR.* Cubabat aliquo ventilante. *Sue.* (Vide *FLABELLUM*.) **VENTILARE** [Pro agitare.] *Agiter, remuer.* *PHR.* Ventilat aura jubas. *Sil.* Carbasia ventilantur aurâ. *Sz.* **VENTILARE** frumentum. *Pli.* [Pro ventilabro expurgare.] *Van-ner.* **VENTILARE** vinum. *Col.* [Pro refrigerare.] *Donner de l'air.* **VENTILARE**. [Pro versare per manus.] *Manier souvent.* *PHR.* Crispinus Tyrias humero revocante lacernas Ventilet æstivum digitis sudantibus aurum. *J.*

VENTIO, ōnis, f. *Pla.* *Vennê.* (Vide *ADVENTUS*.)

VENTITO, âs, âvi, âtûm, ârê. *N.* freq. *Venir, ou aller souvent.* *PHR.* Cum ventitabas quò puella ducebat. *C.* (Vide *VENIO*.)

VENTOSUS, â, um. [Vento plenus.] *Venteux, exposé au vent, sujet au vent.* *SYN.* Vêntô tûmiens, âgitâtûs, tûrgens, tumidûs. *SYNT.* Ventosum mare. *H.* Ventosa regio, ventosus aer. *Pli.* Ventosus cæli status. *Col.* Ventosæ undæ, auræ. *O.* Alæ. *V.* Ventosa fornax. *Caro.* *PHR.* Nepruni ventosa potentia. *O.* Aspice ventosi ceciderunt murmuris auræ. *V.* Alii ventosis foliibus auras Accipiunt, redduntque. *V.*

VENTOSUS. *Metaph.* [Sûpêrbûs.] *Plein de vent, qui a de la vanité.* *PHR.* Quem tulit ad cœnam ventoso gloria curru. *H.* Jam nosces ventosa ferat cui gloria fraudem. *O.* (Vide *SUPERBUS*.) **VENTOSUS**, [Lêvis & incônstant.] *Leger, incônstant.* *PHR.* Tu levis es, multoq̃ue tuis ventosior alis. *O.* Romæ Tibur amem ventosus, Tibure Romam. *H.* Ratio ventosa favoris. *Cl.* (Vide *LEVIS*, *INCÔNSTANS*.)

VENTRĀLE, *is*, n. *Pl.* [Vestimentum ventrem operiens, vel semicinctum, sub quo habentur loculi.] *Tablier à bourse.*

VENTRICŪLŪS, *i*, m. [Cibi receptaculum.] *Le ventricule.* *PHR.* Vacua & plana omnia dicas *Infra ventriculum.* *J.* Ventriculus cordis. *Cic.*

VENTRIOSŪS. *Pla.* & **VENTROSŪS**, *ā*, ūm. *Pl.* [Qui magnum habet ventrem.] *Qui a un gros ventre.* *PHR.* Montani quoque venter adest abdomine tardus. *J.*

VENTŪLŪS, *i*, m. *Dim.* *TER.* *Petit vent qu'on fait avec un éventail.* *PHR.* Cape hoc flabellum, & ventulum huic facito. *Ter.*

VENTŪS, *i*, m. *Vent.* *Epit.* Lēvis, vāgus, cēler, vōlūcēr, alēs, rāpidus, mōbilis, incērtus, aērius, nīmbosus, hūmīdus, frigidus, glaciālis, hībērnus, nivālis, plūviū, trūx, brūmālis, hiēmālis, aspēr, fērōx, inclēmēns, nīgēr, immitis, aspēr, sāvus, prācēps, furēns, lōquax, frēmēns, rāucūs, rōnāns, sōnōrūs, hōrrisōnūs, stridēns, lūctāns, tūmīdus, turbīdus, ingēns, rāpax vālidus, immitis, insānūs, vēsānūs, infēltus, violēntus, vēhēmēns, prōcēllōsus, hōrrisōnūs, prōtērvus, furībūdus, vēsāniēns, hōrribīlis, animosus, injūriōsūs, sylvīstrāgus, aequōrēus, bāchāns, inimīcus, adversus, cōtrārius, pūgnāns, discōrs. Lēnis, mitis, blandus, spirāns, tēpēns, plācidus, optātus, grātus, mōllis, aēstivus, sēcundus, fērēns, felix, susurrāns, lānguidus, tēnuis, mōdicus, salūbris. *SYN.* Flāmēn, flātus, aurā, flābrum, spirītus. *Borēas, Eurus, Aquilō, Austēr.*

VENTI. *SYN.* Vōlūcrēs aurē. *V.* Ventōrūm rābiēs. *O.* Fūriā, tēmpēstās. *V.* Bellā, vīs. *S.* Turbō, flātus, mūrmūrā. *V.* *PHR.* Vasto rex Æolus antro luctantes ventos, tempestatēque sonoras Imperio premit, ac vinclis & carcere frānat : Illi indignantes magno cum murmure montis Circum claustra fremunt : celsa sedet Æolus arce Sceptra tenens ; mollitque animos & temperat iras. Ni faciat maria ac terras, cælumque profundum Quippe ferant rapidi secum, verrantque per auras. *V.* Par levibus ventis volucrique simillima somno. *V.* Venientis sibilus Austri. *V.* Ventosi murmuris auræ. *V.* Cunctaque in æquoreos abierunt irrita ventos. *O.* Quæ cuncta aërii discerpunt irrita venti. *C.* Sunt igitur venti nimirum corpora cæca, Quæ mare, quæ terras, quæ denique nubila cæli Verrunt ; ac subito vexantia turbine raptant. *LR.* Sic igitur debent venti quoque flamina ferri ; Quæ veluti validum flumen cum procubere, Quamlibet in partem trudent res ante ruuntque Impetibus crebris : interdum vertice torto Corripiunt, rapidoque rotantia turbine portant. *LR.* Quam juvat immites ventos audire cubantem. *T.* Eurosque timebo. Et gelidum Boream, præcipitemque Notum. *O.* Aurarumque leves animæ. *Sant.* Cœcis sese penetralibus abdunt, Quò neque vis venti, non halitus aëris ullus Insinuet sese, & gelidis afflatus obfit. *Frac.* Loca foeta furentibus austris. *V.* Clausas ventis brumalibus undas. *L.* Et agentes frigora ventos. *V.* Facientes frigora venti. *O.* Agitur carina vento. *O.* Ventos perpeffus & imbres. *V.* Domus vento pervia. *O.* Ventorum rabies, vis fera. *O.* Utque ferunt imbres gelidis concrefcere ventis. *O.* Madidis Notus evolat alis. Terribilem piccā tectus caligine vultum. *O.* Flabraque ventorum violento turbine

raptant. *L.* Quem Notus invido flatu trans maris æquora distinet. *H.* Cinis injuriōsis aridus ventis ferat. *H.* **VENTŪS** *validus.* *Ventorum vis.* *PHR.* Tantaque commoti vis est Aquilonis, ut altas. Æquet humo turres, tectaque rapta ferat. *O.* Venti vis verberat incita pontum ; Ingentesque ruit naves... campos arboribus sternit... montes vexat flabris... ævique minaci murmure... Terras & nubila verrit. *LR.* Cum subito validi venti collecta procella Nubibus intorsit sese. *LR.* Apra mihi (*Boreæ*) vis est : hac tristia nubila pello ; Hac freta concutio ; nodo faque robora verto ; Induroque nives ; & terras grandine pulso. Idem ego cum fratres cælo sum nactus aperto (Nam mihi campus is est) tanto molimine luctor ; Ut medius nostris concursibus insonet æther ; Exiliantque cavis elisi nubibus ignes. Idem ego cum subii convexa foramina terræ... sollicito manes, totumque tremoribus orbem. Hæc Boreas... locutus Excussit pennas, quarum jactatibus omnis Afflata est tellus ; latumque perhorruit æquor ; Pulvereamque trahens per summa cacumina pallam Verrit humum. *O.* Ac velut ex alto cum magnus inhorruit austër. Non æstuosi pervicax furor Noti Tremente sic sævit polo, Geli-doque ab axe. Mitiùs boreas tonat, Hyemes reducens hispida. *Com.* Cocco luctantur turbine venti. *Rap.* Pertinax Euri furor aut ineluctabilis austri. *Sarb.* Ut sævus Boreas levem Raprat præcipiti turbine pulverem. *Buch.* Præceps velis immugiet Austër. *Rua.* Sic ubi densis Aquilo procellis Bella montanis meditatür Euri, Et potens igni Notus, & sonorus Imbris Austër. Hinc... Inde bacchantum patiens procellarum Ingemit litus resonumque saxi Tunditur æquor. Fervet hinc illinc inimica Tethys ; Pacis incertus, dubiusque belli Fluctuat pontus cui militares Instruat undas. Hic ubi pugna exequitavit Austër, Incitæ remis volitant carinæ. *Sarb.* Plurimus Austër Inglomerat noctem, ac tenebrosa volumina torquet, Diffunditque imbres, *St.* Thracio bacchante magis sub interlunia vento. *H.* Cum sævis aquilonibus stridens ventus inhorruit. Thracius hos Boreas scopulos immitia regna Solus habet, semperque rigens nunc littora pulsar ; Nunc ipsas alis frangit stridentibus Alpes : Atque ubi se terris glaciali fundit ab Arcto, Haud ulli contra fiducia surgere vento. *Sil.* Adverso glomeratas turbine corus In media ora nives fuscis agit horridus alis. *Sil.* Animoso janua vento impulsæ. *O.* Ferri ventis injuriōsis. *H.* Navita sollicitus, jam ventos horret iniquos. *O.* Quas (*Arbores*) animosi Euri assidue franguntque feruntque. *V.* Horrifex Aquilonis stridor gelidas molitur nives. *Cic.* Ventus ut amittit vires, nisi robore densæ Occurrant sylvæ, spatio diffusus inani. *L.*

VENTI *inter se luctantes, venti oppositi.* *PHR.* Nec timuit præcipitem Africum decertantem Aquilonibus. *H.* Omnia ventorum concurre prælia vidi, Quæ gravidam latè segetem ab radicibus imis Sublimè expulsam eruerent : ita turbine nigro. Ferret hyemis calumque levem stipulasque volantes. *V.* Cum Boream expulit Africus, aut Eurus Zephyrum. *S.* Fremunt immani murmure venti, Nescit cui domino pareat unda maris. Adversis rupto seu quondam turbine venti Configunt Zephyrusque Notus-

que, & latus eois Euris equis: stridunt sylvar, sævitque tridentis Spumeus, atque imo Nereus ciet æquora fundo. *V.* Vix obstititur illis (*ventis*) Cum sua quisque regat diverso flamina tractu, Quin laniant mundum: tanta est discordia fratrum. *O.* Magno discordes æthere venti Prælia seu tollunt animis & viribus æquis: Non ipsi inter se non nubila, non mare cedit. *V.* Non Euri cessisse minas, non imbris atrum Æolii jacuisse Notum... Crediderim cunctos solita de parte ruentes Defendisse suas violento turbine terras. *L.* Non graviore movent venti certamina mole... distraxere frerum ac diversa ad littora volvunt. *Sil.* Venturaque rauco Ore minatur hyems; venti transversa frementes Configunt, axemque emoto à cardine vellunt. *St.* Qualiter hinc gelidus Boreas, hinc nubifer Euris Vela trahunt; nutat mediæ fortuna carinæ. *St.* Concurrunt Euri Zephyris, Aquilonibus Austri. *Hofsch.* Horrendo inter se luctantur murmure venti: Vorticibus rapidis sæva procella furit. Errat ut à ventis discordibus acta phæselus. *O.* Non protervis insont exercitati syrtibus Euris & Austris contumaces Africi Et perduellibus Notis. *Sarb.* Depræliantes æquore fervido ventos. *H.* Adversis rupto configunt turbine venti. *V.*

VENTUS Mari debacchatus. *PHR.* Venti velut agmine facto, Quà data porta ruunt, & terras turbine perfiant; Incubuere mari totumque à sedibus imis Unà Eurisque Norusque ruunt, creberque procellis Africus; & vastos volvunt ad littora fluctus. *V.* Continuo venti volvunt mare; magna que surgunt Æquora: dispersi jactamur gurgite vasto. *V.* Quàm multæ Zephyro turbentur arenæ, Aut ubi navigiis violentior incidit Euris. *V.* Quò plurima vento Cogitur, inque sinus scindit sese unda reductos. *V.* Nec rabiem Noti Quo non arbiter Adriæ Major, tollere seu ponere vult freta. *H.* Ausfer Dux inquieti turbidus Adriæ. *H.* Aut mare quale vides agitari nunc quoque ventis: Aspice ut everfas concitet Euris aquas. *O.* Tum freta diffudit, rapidisve tumescere ventis Jussit. *O.* Ut fera nimbo tumuerunt æquora vento. *O.* Validi verrentes æquora venti. *V.* In brevis numquam sese probat Æolus undis. *Cl.* Emissi tenuerunt æquora venti. *O.* Adversis hyberna licet tumeant freta ventis. *T.* Flamina sollicitant aquor. *Boët.* Turbantibus æquora ventis. *Lr.* Pontus versat arenas flatibus incitus. *Lr.* Aut cum mare possidet Ausfer Flatibus horrifonis: hunc æquora tota sequuntur. *L.* Ut mare cum magni commorant æquora venti. *Lr.* Quam freta circum Fervescunt graviter spirantibus incita flabis. *Lr.* Sic ubi prima movent pelago certamina venti, Inclusam rabiem, ac sparsuras astra procellas Parturit unda freti, fundoque emota minaces Expirat per saxa sonos; atque acta cavernis Torquet anhelantem spumanti vortice pontum. *Sil.* Boreas Rhodopes à vertice præceps Cum sese immisit, decimoque volumine pontum Expulit: interea sequitur cum murmure molem Ejecti maris, & stridentibus affrenit alis. *Sil.* Aspera nigris æquora ventis. *H.* Turbantibus æquora ventis. *Lr.* Disjecitque rares evertitque æquora ventis. *V.* Assimilare freto possis, quod sæva quietum Ventorum rabies moris exasperat undis. *O.* Primus ab Oceano caput exeris At-

lantæo, Core, movens æstus, jam te tollente furebat Pontus, & in scopulos totas erexerat undas. Occurrit gelidus Boreas pelagusque retundit; Et dubium pender vento cui pareat æquor... motaque possunt Æquora subductis etiam concurrere ventis. *L.* Stridens Aquilone procella Velum adversa ferit, fluctusque ad sydera tollit. *V.* Horridis utrumque verberat latus (*Navis*) Fluctibus. *H.* Nigrescentes Euris inverso mari fractosque remos differat. *H.* Et malus celeri saucius Africo Antennæque gemant, & sine funibus Vix durare carinæ possunt imperiosius æquor. *H.* Sævus licet urgeat Euris Velaque in incertum frigidus Ausfer agat. *T.* Venti miserum vexastis Ulißem. *Pr.* Avulsit laceros percussa puppe rudentes Turbo rapax, fragilemque super volitantia malum Vela tulit; sonuit victis compagibus Alnus. *L.* Boreæ cum spiritus alto Insonat Ægeo, sequiturque ad littora fluctus. *V.* Maria omnia calo Miscuit. *V.* Sæviturque minaci murmure pontus. *Lr.* Scopulis impingitur æquor. *Sil.* Luctantem Icaris fluctibus Africum. *H.* Mare insonat undis. *Sil.* Venti mare volvunt. *V.* Assurgens fluctu nimbofusus Orion In vada cœca tulit penitusque procacibus austris, Perque undas, superante salo, perque invia saxa Dispulit. *V.* Et Notus & Boreas, & inexorabilis Ausfer Cum mergunt plenas tumefacta sub æqora classes. *Sil.* Incute vim ventis submersasque obrue puppes. *V.* Evertere ventis Æquora. *V.* Ægeo qualis Boreæ cum spiritus alto Insonuit, placidas spumis albeantibus undas Asperat, incuriens sonitum; mox turbine cœco Fluctibus illidit fluctus; totumque repente Præcipitans, imis à sedibus incitat æquor. *Flech.*

VENTUS Terra, sylvisque incumbens. *PHR.* Jam cælum terramque meo sine numine venti Miscere & tantas audetis tollere moles. *V.* Seu terram rapido pariter cum flamine portant. *V.* Ille volat simul arva fugâ, simul æquora verrens. *V.* Urget ab alto Arboribusque fatisque Notus pecorique sinister. *V.* Rapido percurrent turbine campos Arboribus sterit magnis; montesque supremos Sylvis fragis vexat flabis: ita perfurit acri Cum fremitu. *Lr.* Boreas cum Thracius Ossæ Rupibus incubuit; curvato robore, pressæ Fit sonus aut rursus redeuntis in æthera sylvar. *Cl.* Indomitus turbo contorquens flamine robur Eruit. *C.* Sylvas cernes Aquilone moveri. *V.* Nunc nemora ingenti vento nunc littora plangunt. *V.* Nulli spoliata remurmurat auræ sylvæ. *St.* Aquilone sonant sylvar. *H.* Aquilo quantus altis montibus frangit tremantes Ilices. *H.* Annosam valido cum robore Quercum Alpini Boreæ nunc hinc nunc flatibus illinc Eructe inter se certant. It stridor; & altrè Consternunt terram concusso stipite frondes. *V.* Frigidus & sylvis Aquilo decussit honorem. *V.* Quas (*Arbores*) animosi Euri assidue franguntque feruntque. *V.* Nemus remugiat ventis. *H.* Insonuit vento nemus. *O.* Qualia succinctis, ubi trux insibilat Euris, Murmura Pinetis fiunt. *O.* Aut Aquilonibus Quercera Gargani laborant, Et foliis viduantur Omni. *H.* Ventis agitur ingens Pinus. *H.* Insurgat Aquilo, quantus altis montibus Frangit tremantes Ilices. *H.* Omnia quippe ruat Boreæ intractabilis ira: Ille etiam rupesque altas, montesque supremos Sylvis fragis agit at flabis; &

murmure raucō æstuat : illis per colles robora ramis Quassā gemunt ; plangunt valles , & magnus Olympus. *Rap.* Et Platani Platanis , Alnusque assibilat Alno. *Cl.*

VĒTŪS *Calo furens , nubes fugans.* *Phr.* Seu pulsā ventorum flamine nubes. *C.* Unde sonoras Ventus agat nubes. *V.* Obscuramque trahi vento mirabere nubem. *V.* Albus ut obscuro deterget nubila cælo Sæpe Notus. *H.* Glomeratque ferens vaga nubila ventus. Turbidus impulsu venti cum spargitur aër. *Boët.* Quā venti incubuere , fugam dant nubila cælo. *V.* Dum nubila ventus agebat. *V.* Et quæcumque fugant inductas flamina nubes. *O.* Nubes gravidas Boreæ dissipat imperus. Ruit naves & nubila differt. *L.* Qui mare , qui terras , qui denique nubila cæli Verrunt ; ac subito vexantia turbine raptant. *Lr.*

VĒTŪS *Lenis , fāvēns , secūdus.* *Phr.* Zephyros audis spirare secundos. *V.* Zephyrique repentibus auris Laxant arva sinus. *V.* Aspirant auræ in noctem. *V.* Jam veris comites quæ mare temperant Impellunt animæ lintea Thraciæ. *H.* Tenuis cum Cardine ventus Impulit & teneras turbavit janua frondes. *V.* Pendentia lintea malo Suscitavit aura levis. *O.* Aura parit flores tepidi fecunda favoni. *C.* Clementes , frequentius auras quam ventos habet. *Col.* Ah ! Quoties cum te vento quererere teneri , Riserunt comites ; ille secundus erat. *O.* Serenus vesper & tenerrima Etesiasum flamina Albique soles & serena lucidis Aspirat aura monribus. *Sarb.* Ut fractus Austro pontus etiamnum tumet ; Quamvis quiescat languidis ventis dies. *S.* Venti cælo pelagoque faventes. *V.* Classẽque aptare parabat Anchises fieret vento mora nequa ferenti. *V.* (Vide AURA , ZEPHYRUS.)

VĒTŪS *Lenē movens capillos , frondes , segetes , undas.* &c. *Phr.* Obviaque adversas vibrabant flamina vestres ; Et levis impulsos retro dabat aura capillos. *O.* Intensos agitarer Apollinis aura capillos. *H.* Ramique ventis lenē percussis tremunt. *S.* Mollior arboris sibilat aura comis. Segetes altæ campique natantes Lenibus horrescunt flabris , summæque sonorem Dant sylvæ. *V.* Utque levi Zephyro graciles vibrantur aristæ : Frigida Populeas ut quatit aura comas. Ut mare sit tremulum tenui cum stringitur aurâ ; Ut quatitur trepido fraxina virga Noto. *O.* Impellit ventus aristas Huc atque huc : ite summa seges , mutantque vicissim Alterno lentē motu incurvata nitescit. *Sil.* Dederatque comas diffundere ventis. *V.* Leni crepitabat bractea vento. *V.* Motos in arundine ventos Effecisse sonum tenuem. *O.* Leni recreare vento Sparsum odoratis humerum capillis. *H.* Dulcis compositis spiravit crinibus aura. *V.* Pone me pigris ubi nulla campis Arbor æstivâ recreatur aurâ. *H.* Zephyrus proclives incitat undas , Quæ tardè primum clementi flamine pulsæ Procedunt , leviterque sonant. *C.* Ludit & exultum leni tibi Magdala flectu Turgidulos crines ventulus ore movet *Sant.* Est & arundineis modulario musica tipis ; Atque arguta suis loquitur coma Pinæ ventis , Incubuit foliis quoties levis Eurus acutis. Nec adulta leni fluctuat Zephyro seges. *S.* Pellere jactatas gaudensque repellere frondes. *Sant.* Nemorum comæ flatibus intremunt favoni. Sive sub incertas Zephyxis motantibus umbras. *V.* Frigidus ut quondam syl-

vis immurmurat Auster. *V.* Nec folia hyberno tam tremefacta Noto. *Pr.*

VĒTŪS *Surgit.* *Phr.* Continuo ventis surgentibus aut freta ponti Incipiunt agitata tumescere , & aridus altis Montibus audiri fragor , aut resonantia longè Littora misceri & nemorum increbescere murmur. *V.* Seu flamina prima Cum deprensa fremunt sylvis & cœca volutant Murmura venturos nautis pro dentia ventos. *V.* Ante volant sonitumque ferunt ad littora venti. *V.* Jam claustra rigentis Æoliæ percussa sonant , venturaque raucō Ore minatur hyems. *Cl.* Nec meruit surgentes pampinus Austros. *V.* Vento impendente. *V.* Ventus uti primus struit inter nubila vires Lenis adhuc. *Sr.*

VĒTŪS *Flat.* *Phr.* Ventus erit , vento semper ruber aurea Phœbe. *V.* Mobilibusque loquax Zephyris assibilat æther. *Pass.* Domus non ulli pervia vento. *O.* Ut tennes laxet liber se ventus in auras. *Rap.* Carinæ accipiunt ventos à tergo. Or Vento aspirat eunti. *V.* Glomeratque ferens incendia ventus. *V.* Fremunt immani murmure venti. *O.* Fremunt sylvis & cœca volutant Murmura. *V.* Turbidus impulsu venti cum spargitur aër. *Boët.* Mare possidet Auster Flatibus horrifonis. *L.* Turbantes , verrentes æquora venti. *Lr.* Prosequitur surgens à puppi ventus euntes. *V.* Flabraque ventorum violento turbine vexant. *L.* Omnia tunc pariter vento nimbisque videbis Fervere. *V.* Stridentibus affremunt alis. *Sil.* Equatæ spirant auræ. *V.* Zephyro turbantur arcæ. *V.* Navigiis violentior incidit Eurus. *V.* Boreæ spirante. *V.* Ille volat simul arva fugâ simul æquora verrens. *V.* Sylvis immurmurat auster. *V.* Zephyris primum impellentibus undas. *V.* Impulsus ventis circumtonat æther. *Avien.* Bruma Aquilone fauco mugiet. *H.* Vento nunc littora plangunt. *V.* Ingeminant Austri. *V.* Thracio bacchante vento. *H.*

VĒTŪS *cessat.* *Ventos pacare.* *Phr.* Placidi straverunt æquora venti. *V.* Quo signo caderent Austri. *V.* Ventosi ceciderunt murmuris auræ. *V.* Sevi fera murmura venti Demittunt. *Sil.* Ventus ut amittit vires nisi , &c. *L.* Illic nulla Noto , nulla favonio Confurgunt tumidis fluctibus æquora. *S.* Æoliis Aquilonem claudit in antris. *O.* Stravere ventos æquore fervido Depreciantes ; nec cupressi , Nec veteres agitantur Orni. *H.* Taceat sonorus Auster. *Cl.* Adstrictis aliis (ventis) præter Japiga. *H.* Ingrato celeres obruit otio Ventos. *H.* Inde ubi prima fides pelago ; pacataque venti Dant maria. *V.* Hybernis parcebant flatibus Euri. *V.* Placemus ventos. *V.* Cum venti posuere , omnisque repente resedit Flatus ; & in lento luctantur marmore tonæ. *V.* Orba suis essent etiam nunc lintea ventis. *O.* Lassa recedentis fluitant vestigia venti. *Cl.* Pulsis Aquilonibus aër , &c. *Frac.* Sævo caret unda tumultu Ventorum : posuere Noti ; vix flumina crispas Summa levis Zephyrus , vix presso sibilat ore. *Rua.* Cadit Eurus & humida surgunt Nubila , dant placidi cursum redeuntibus Austri. *O.* Et mulcere dedit fluctus , & tollere vento. *V.* Regemque dedit (ventis) qui fœdere certo Et premere , & laxas sciret dare jussus habenas. *V.* Cum gravis armatur Boreas & ... flare cupit ; pelagus , sylvas , camposque sonoros Flamine rapturus : si forte adversus ahenos Æolus objecit postes ; vanescit inanis Imperus ; &

fractæ redeunt in claustra procellæ. *Cl.* Leves venti cohibentur in antris. *O.* Cum fera ponit hyems, *St.* Placidi straverunt æquora venti. *V.*

VĒTOS *explorare.* *PHR.* Et omnes Explorat ventos, atque auribus aëra caprat. *V.* Ipse quid aura mihi tumulo promittit ab alto Prospicio. *O.* Explorare jubet quæ fluctibus imperet aura, Corus ab adverso num suscitaret æquore nimbos. *Com.*

VĒTUS *flans ab Oriente, Occidente, à Septentrione, ab Austro.* *PHR.* Villula nostra non ad Austri status exposita est, nec ad Favonii. *C.* Et vespere ab alto Consurgunt venti. *V.* Ille Noto zephiroque, & Sithonio Aquiloni Imperat, & pennis, Eure proterve, tuis. *O.* Boreas angustâ à fede Pelori Missus adest. *V.* Cum primùm Euris fuerit mutatus in Austros. *O.* Nam modò purpureo vires capit Euris ab ortu; Nunc zephyrus sero vespere missus adest. Nunc gelidus siccâ Boreas bacchatur ab Arcto; Nunc Notus adversâ prælia fronte gerit. *O.* His quoque non passum mundi fabricator habendum Aëra permisit: vix nunc obstitit illis, Cùm sua quisque regat diverso flamina tractu, Quin lanient mundum: tanta est discordia fratrum. Euris ad auroram, Nabatharâque regna recessit, Persidâque & radiis juga subdita matutinis. Vesper, & occiduo quæ littora sole tepefuit, Proxima sunt Zephyro: Scythiam septemque triones Horrifer invasit Boreas: contraria tellus Nubibus assiduâ, pluvioque madescit ab Austro. *O.*

VĒTUS *navis.* *PHR.* Ventisque faventibus æquor Navigat. *O.* Metam ventis iturus non suis. *H.* Linthea dem potius ventisque ferentibus utar. *O.* Nam modò Threicio boreâ, nunc currimus Euro. *O.* Navis vento fertur. *Lr.* Classis ventis quassata. *V.* Ventis dare vela vocatis. *V.* Huc cursum vento tenuisse carinas. *V.* Vitam committere ventis. *V.* Sed tibi qui cursum venti, quæ fata dedere. *V.* Ferte viam vento facilem & spirare secundi. *V.* Crebrescunt optatæ auræ. *V.* Aspirans vocat Ausfer in altum. *V.* Ferunt sua flamina classem. *V.* Et cornibus omnes Colligeret status. *Sil.* (Vide NAVIGO.)

VĒTUS *pro aëre.* *PHR.* Vanis jactantem cornua ventis. *C.* Ventos tenui movisse flabello. *O.* Folle premis ventos. *P.* Si ventus Siculæ te admoverit oræ. *V.* (Vide AGR.)

VĒTUS *Metaph.* *PHR.* Nec ferre videt sua gaudia ventos. *V.* Ventis crudelibus uti. *O.* *i. Adversâ fortunâ.* Neque tam sui timidus ut qui maximis turbini-bus reip. navem gubernassem, frontis tuæ nubeculam pertimescerem. Alios vidi ventos, &c. *Cic.*

VĒNUM, *ī, n. Vente.* *SYNT.* Venum ire. *Liv.* *Esse vendu.* Veno positus. *Tac.* *Mis en vente.* Veno aliquid exercere. *Tac.* *Trafiquer.* Se venum à primoribus datos. *Liv.* *Qu'ils étoient vendus par la Noblesse.* (Vide VENDO.)

VĒNUNCŪLA, & **VĒNUCŪLĀ**, *æ, f. H.* [*Uvæ species.*] *Sorte de raisin.* *PHR.* Nam facie præstant: venucula convenit ollis. *H.*

VĒNUNCŪLUM, *ī, n. Col.* [*Frumenti genus.*] *Sorte de blé.*

VĒNUNDĀTOR, *ōris, m. M. Vendeur.*

VĒNUNDŌ, *ās, āvi, ātūm, ārē. Plī. Vendre.* (Vide VENDO.)

VĒNUS, *ēris. Dea nata è spuma maris.* Mare præstat

eunt Creta mari Venus. *O.* Tenerorum mater amorum (*Ovid.*) *habita est ac voluptatum dea. Ejus palatium ita describit Claud.* Mons latus Eoum Cypræ rupis obumbrat, Hunc neque candentes audent vestire pruinae: Hunc venti pulsare timent, hunc lædere nimbi Luxuriæ, Venerique vacat, Pars acior anni Exsulat: æterni patet indulgentia veris... Labuntur gemini fontes: hic dulcis, amarus Alter, & infusus corrumpit mella venenis, Unde Cupidinea armavit fama sagittas. Mille pharetrati ludunt in margine fratres, Ore pares, ævo similes, gens molliis amorum.... Heic habitat nullo constricta licentia nodo, Et flecti faciles iræ, vinoque madentes Excubiæ lacrymæque rudes, & gratus amantum Pallor, & in primis titubans audacia furtis: Jucundique metus, & non secuta voluptas, Et lasciva volant levibus perjuræ pennis. Hos inter petulans altâ cervicæ juven-ta Excludit senium ludo. *Cl.* *Pluribus in locis colebatur Venus, maxime in Cypro insula, ejusdemque Insula urbe Papho.* *O!* quæ beatam Diva tenes Cypron. *H.* Ipsa Paphum sublimis adit, sedesque revisit Lætæ suæ, ubi templum illi centumque Sabæo Thure calent aræ, fertisque recentibus halant. *V.* *Dicitur est Amathus in Cythera, Acidalia, &c. à locis sibi sacris.* Est Amathus est celsa mihi Paphos atque Cythera, Idaliæque nemus. *V.* *Ex Anchise Æneam suscepisse, author est Virg.* Æneadum genitrix Venus. *Lr.* *Vult Cicero quatuor fuisse Veneres. Primam è calo & die natam. Alteram spumâ procreatam, ex quâ & Mercurio ortus est Cupido. Tertiam qua Vulcanus nupsit, à Jove & Dianâ ortam. Quartam qua Astarte dicitur, nupsitque Adonidi, & è Cyro & Syria procreatam.*

EPITH. Cÿthērēā, Pāphīā, Ērycinā, Dīonēā, Gnīdā, Cÿpriā, Idālīā, Acidālīā, Amāthūntīā, Vūlcānīā, mārīnā, pūlchrā, pōtēns, lētā, blāndā, dūlcīs, cōmptā, rīdēns, fōrmōsā, cāndidā, nivēā, dēcōrā, Almā. *SYN.* Cÿthērēā, Ērycinā, mātēr amōris. *O.* Æquorē natā. *O.* Rēginā Gnīdī Pāphīquē. *H.* Gēnērātā pōntō. *C.* Divā Pāphī. *Cl.* *PHR.* Æneadum genitrix, hominum virtūque voluptas. Alma venus. *Lr.* Erycinæ in vericæ sedes Fundatur Veneri Idaliæ. *V.* Sacra Dionææ matri, divisque ferebam. *V.* Exigit indicii memorem Cythereia pœnam. *O.* Sive tu mavis Erycina ridens, Quam jocus circumvolat & Cupido. *H.* Jam Cytherea choros ducit imminente Lunâ. *H.* Mater sæva cupidinum Thebanæque jubet me Semeles puer Et lasciva licentia Finitis animum reddere amoribus. *H.* Venus regina Gnidi Paphique Sperne dilectam Cypron. *H.* Non est dea nostri Quæ dulcem curis miscet amaritatem. *O.* Et faveas conchâ Cypria vecta tuâ *T.* Diva quæ miti generata ponto, Quam vocat matrem geminus Cupido. *S.* At memor ille (*Æneas*) Matris Acidaliæ. *V.* Mercurio puerum (*amorem*) Divâ & Cythereide natum. *O.* Et tenerâ volucer cum matre Cupido. *O.* In mare nimirum jus habet, orta mari. *O.* Populus Alcidiæ gratissima, vitis lacedæ: formosâ Myrthus Veneri, sua laurea Phæbo. *V.* Si visum Veneri, cui placet impares Formas atque animos sub juga ahenea Sævo mittere cum joco. *H.* Forte Venus niveos curru jungebat olores Addebatque avibus mollia fræna suis. *Hosch.* It Venus, & Venerem parvi comitantur Amores. *Pol.* In me tota ruens Venus Cyprum deseruit. *H.* Immites celebras Erycina Sicanos. *O.*

VĒNŪS *pro amore.* **EPIT.** Fœdā, tūrpīs, lāscīvā, ob-
scānā, nefandā, vēsānā, illicītā, dāmnōsā, fūrti-
vā, ignāvā, lētā, tūtā, insidiōsā, licītā, casti-
pūdicā. **PHR.** Quem damnosa venus, quem præ-
ceps alea nudat. *H.* Ut vino calefacta venus tum
savior ardet. *Cl.* Quid enim venus ebria curat. *J.*
Et venus humanas quæ laxat in otia curas. *Cl.*
Omneque refugerat Orpheus Fœmineam vene-
rem. *O.* Intermissa Venus diu Rursum bella mo-
ves. *H.* In venerem pronus. *O.* Veneris damnosa
voluptas. *O.* Venus inconcessa. *O.* Veneris stimuli,
sagittæ. *Lr.* Irritamenta. *J.* Quid si prisca redit Ve-
nus Diductoque nodo cogit aheneo. *H.* Nec Ve-
nere externā socialia fœdera lædam. *O.* Amar-Ve-
nus otia. *O.* Et Venerem & cæci stimulos avertere
amoris. *V.* Tu potes infanæ Veneris compefcere flu-
ctus. *Pr.* (Vide **AMOR.**)

VĒNŪS. [*Pro amicā.*] **Maitresse.** **PHR.** Parta meæ
veneri sunt munera; namque notavi Ipse locum
aëriæ quo congestere palumbas. *V.*

VĒNŪS, & VĒNERĒŪS jactus. **Cic.** [*Talorum jactus*
fortunatus.] *Coup heureux au jeu des dez.* **PHR.**
Talis jactatis, ut quisque canem aut senionem misce-
rat, singulos denarios in medium conferebat, quos
tollebat universos, qui venerem jecerat. *Sue.* Quem
Venus arbitrum dicit bibendi. *H.*

VĒNŪS. [*Vēnūstās, ēlégāntiā, ōrnatūs.*] *La beauté,*
la grace, l'élégance. Dicendi Veneres: quod cum
Venere dicitur. *Quin.* Venerum amœnitates. *Pla.* Quas
habeat veneres aliena pecunia nescis. *J.*

VĒNŪS. [*Alternis stella nomen quæ mutat suum. S.*
dicitur enim & Lūcifer.] *L'étoile de Venus, Planette.*
(Vide **LUCIFER.**)

VĒNŪSIĀ, æ, f. *Colonia inter Lucaniam & Apuliam,*
patria Horatii, qui ab eā Venusinus dicitur. **PHR.**
Nam Venusinus erat finem sub utrumque colonus. *H.*
Malo Venusinam quàm te Cornelia mater. *J.*

VĒNŪSTĀS, ātis, f. *Beauté, bonne grace, agrément.*
SYNT. Venustas corporis, dicendi. **Cic.** Agere cum
venustate & dignitate. **Cic.** Diem plenum venustatis.
Pla. **PHR.** Os humerosque Deo similis: namque
ipsa decoram Cæsariem, & nato genitrix lumen-
que juventæ Purpureum, & latus oculis afflarat
honores. *V.* Serenis pervigil ingenis lucet venustas.
Sarb. (Vide **FORMA.**)

VĒNŪSTŪS, ā, ūm, & **VĒNŪSTŪLŪS,** dim. **PLA.**
Beau, joli, qui a de l'agrément. **SYNT.** Pulcher, de-
cōrūs, fōrmōsūs. **ELÉGANS.** **SYNT.** Venuustus homo.
C. Vultus. *Ter.* Gestus corporis. **Cic.** Sermo venu-
ustus, venusta sententia. **Cic.** **PHR.** Lugete o! vene-
res cupidinesque, Et quantum est hominum venustu-
rum! *C.* Eurialus formā insignis viridique juven-
tā. *V.* Formā pulcher, Egregius. *V.* Insignis facie. *V.*
Præstanti corpore nymphæ. *V.* Tantum egregio de-
cus enitet ore. *V.* Et membra decora juventæ. *V.*
(Vide **FORMOSUS.**)

VĒPRĒCŪLĀ, æ, f. dim. **Cic.** *Perite épine.*

VĒPRĒS, ūm, m. pl. **Cic.** & **VĒPRĒS,** is, m. *O.*
Epine, buisson épineux. **SYNT.** Hirsuti, aspēri, acuti,
mōrdāces, æcerbi, hiri, dēnsi, hāmāti, spārsi,
dūri. **SYNT.** Sēntis, spīnā, rūbūs, spīnārūm sēptūm,
sēpēs. **PHR.** Aut leporis qui vepre latens hostilia
cernit Ora canum. *O.* Corna vepres & pruna fe-
sant. *H.* Hirsuti secuerunt corpora vepres. *V.* Spar-
des

rorabant sanguine vepres. *V.* Asperi vepres rubis. *S.*
(Vide **SPINA.**)

VĒPRETŪM, ī, n. *Col.* [*Locus vepribus confitus.*]
Lieu plein d'épines.

VĒR, eris, n. *Printems.* **EPITH.** Virēns, florēum, florēns,
odoriferum, purpureum, floridum, cōmans, odorum,
floricomum, fragrans, blandum formosum, amœnum,
gratum, dulce, suave, mitē, bēpignūm, amicum,
placidum, ridens, jucundum. Nimbosum, udum,
aquosum, imbriferum, pluvium, nubiferum. Su-
dum, serenum, tepens, tepidum, mollē, geniale,
salubre, luxurians, nificum. Primum, adultum,
incipiens, brevē. **SYNT.** Veris tempora. *O.* Vēnūm
tēpūs. *M.* Vēnī sōlēs. *Nōvā* tēpōris ætās. *O.*
Ridens annus. *L.* Ridentiā floribus anni Tempō-
rā. *Lr.* Vēris amœnā dies. *C - G.* Fōrmōsissimūs
ānnūs. *V.* **PHR.** Hic ver assiduum, atque alienis
mensibus ætas. *V.* Ergo ubi ver nascitur sudum, cam-
posque patentes. *V.* Ver adeo frondi nemorum, ver
utile sylvis. *V.* Perfidia nubiferi vetat inconstantia
veris. *Lr.* Blandisque salubre Ver zephyris. *Sil.* Ver
ubi longum tepidasque præbet Jupiter brumas. *H.*
Veris honos. *V.* Vere madent udo terræ. *V.* Ver erat
æternum, placidique tepentibus auris Mulcebant
zephyri natos sine semine flores. *O.* Vitreoque ma-
dentia rore Tempora. Ver cinctum florente coronā.
O. Ver inde serenum, Protinus, & liquidi dementi-
or aura favoni. *Cl.* Florentia tempora veris. *Manil.*
Instar veris enim vultus ubi tuus Affuit. *H.* Quæ
pars optima nuncupatur anni. *M.*

VĒRIS *descriptions.* Omnia tunc florent, & tunc nova
temporis ætas: Et nova de gravido palmitē gem-
ma tumet: Et modò formatis aperitur frondibus ar-
bor; Prodit & in summum seminis herba solum:
Et tepidum volucres concentibus aëra mulcent; Lu-
dit & in pratis, luxuriatque pecus. Tunc blandi
soles, ignotaque prodit Hirundo; Et luteum celsā
sub trabe figit opus. Tunc patitur cultus ager, &
renovatur aratro. *O.* Vere nitent terræ vere remissus
ager. *O.* Nunc herbæ ruptā tellure cacumina tollunt;
Nunc tumido gemmas cortice palme agit. *O.* Jam
violæ puerique legunt hilarescere puellæ; Rura-
que quæ nullo nata ferente vehunt. Prataque pu-
bescent variorum flore colorum; Indocilique lo-
quax gutture vernat avis. Utque malæ crimen
matris deponat Hirundo, Sub trabibus cunas parva-
que testæ facit. Herbaque, qua latuit cerealibus
obruta fulcis, Exerit è tepidā molle cacumen hu-
mo. *O.* Tunc herba recens & roboris experts Tur-
get, & insolida est, & spe delectat agrestes. Om-
nia tunc florent, florumque coloribus almus Ludit
ager; neque adhuc virtus in frondibus ulla est. *O.*
Ver adeo frondi nemorum, ver utile sylvis: Vere
rument terræ & genitalia semina poscunt. Tum
pater omnipotens fecundis imbribus æther Conju-
gis in gremium lætæ descendit, & omnes Magnus
alit, magno commixtus corpore, foetus. Avia tum
resonant avibus virgula canoris, Et Venerem certis
repetunt armenta diebus: Parturit almus ager Ze-
phirique tepentibus auris Laxant arva sinus; su-
perat tener omnibus humor; Inque novos soles
audent se gramina tuto Credere, nec meruit sur-
gentes pampinus austros, Aut actum cælo magnis
Aquilonibus imbrem. Sed trudit gemmas & fron-
des

des explicat omnes. Non alios primâ crescentis origine mundi Illuxisse dies, aliumve habuisse tenorem Crediderim: ver illud erat, ver magnus agebat Orbis, & hybernâ parcebant flatibus euri. Cum primum lucem pecudes hausere; virûmque Ferrea progenies duris caput extulit arvis, - Immisfaque feræ sylvis; & sidera cælo: Nec res hunc teneræ possent perferre laborem; Si non tanta quies irer, frigisque caloremque Inter, & exciperet cæli indulgentia terras. *V.* Hic ver purpureum, varios hinc flumina circum Fundit humus flores. *V.* Solvitur acris hyems gratâ vice veris & favoni; Trahuntque siccæ machinæ carinas. At neque jam stabulis gaudet pecus, aut arator igni; Nec prata canis albicant pruinis. *H.* Jam nec prata rigent; nec fluvii strepunt Hibernâ nive turgidi. Nidum ponit Ityn flebiliter gemens Infelix avis & Cecropiæ domus Æternum opprobrium... dicunt in tenero gramine pinguium Custodes ovium carmina fistulâ; Delectantque Deum, cui pecus & nigri Colles Arcadiæ placent. *H.* Diffugere nives, redeunt jam gramina campis Arboribusque comæ: Mutat terra vices; & decrescunt ripas Flumina prætereunt. Frigora mitescunt Zephyris. *H.* Jam ver egelidos refert tepores; Jam cæli furor æquinoctialis Jucundis zephyri fleticit auris. *C.* Ridet ager; vestitur humus, vestitur & arbor. *M.* Tunc varios audet flores emittere tellus. Tunc volucrum pecudumque genus per pabula læta In venerem partumque ruit; totumque canorâ Voce nemus loquitur, frondemque virefcit in omnem. *Manil.* Qualis post hyems terris se Phœbus apicis Exerit, & steriles fecundo lumine campos Suscitât in flores, & lætæ in munera messis. Dum cæli juvenile decus, mundique juventa Per non ingratas itque reditque vices. Passimque vagantes Dulce sonant tenui guttore carmen aves. Floret odoratis terra benigna Rosis. Nonne vides cum mite solum se vere benigno Induit in flores, ramis exultat opacis Omne nemus, montes & prata virentia ridet. *Rap.* Alma novum tellus vultu nitidifima germen Fundit; & omnigenis ornat sua tempora gemmis. *Pol.* Ver erat & crocæ conjux Titonia bigæ Flectebat rosæa gemmea lora manu. *Saut.* Cessit ubi Boreas Zephyri genialibus auris; Cessit ubi pulso frigore turpis hyems: Arboribus sua forma redit, sua gratia campis: Ornâtque solum versicolore nitet. Ludit inæquali compactis ordine cannis Graminis oblitâ dux gregis inter oves. In pratis resoluta comas, evincta papillas Exilit alterno Gratia terna pede. Non cessant querulæ tenerum tinnire volucres, Et dare festivis carmina mista sonis. *Saut.* Meditatur collibus umbras Pampinus. Vere novo cum se in partus natura resolvit: Cum pecus in pratis, liquidis & piscis in undis, Et genus alituum celebrat connubia sylvis. *Com.* Cum nemus flatu Zephyri tepentis Vernis irrubuit rosis. *C.* Aut ubi in rivos nivibus solutis Sole jam forti medioque vere Tabuit Æmus. *S.* Solutis Ver nivibus viridem monti reparavit amictum. *Cl.*

VER *primum. Veris initium.* *PHR.* Vere novo gelidus canis cum montibus humor Liquitur, & Zephyro putris se gleba resolvit. *V.* Candidus auratis aperit cum cornibus annum Taurus, & adverso cedens canis occidit astro. *V.* Extremæ sub casum hyemis,

jam vere sereno; Ante novis rubeant quàm præta coloribus, ante Garrula quàm tignis nidum suspendat hirundo. *V.* Quem tibi candidi Primo restituent vere favonii. *H.* Cum tempestas aridit & anni Tempora conspergunt viridantes floribus herbas: It ver, & Venus, & veneris prænuntius ante Pennatus graditur zephyrus vestigia propter: Flora quibus mater præspersens ante viai Cuncta coloribus egregis & odoribus opplet. *Lr.* Jam terrâ glaciale caput secundaque nimbis Tempora, & austriifero nebulosam vertice frontem Immittis condebat hyems, blandisque salubre Ver zephyris tepido mulcebat rura sereno. *Sil.* Ver aperit tunc omnia, densaque cedit Frigoris asperitas fœtaque terra pater. *O.* Mitior alternum zephyri jam bruma teporem Senferat, & primi laxabant germina flores. *Cl.* Zephyris cum primum bruma remitti Et juga diffusis nudari cœpta pruinis. *Cl.* Aurato princeps Aries invellere fulgens Respicit admirans adversum surgere Taurum. *Manil.* Nam seu mobilibus veris inhorruit Adventus foliis. *H.* Jamque exuta gelu tepuerunt sidera longis Solibus. *St.* Quid quod hyems adoperta gelu tunc denique cedit; Et pereunt victæ sole repente nives. Arboribus redeunt detonsæ frigore frondes; Vividaque in gravido palmitè gemma tumet: Quæque diu latuit, tunc, quâ se tollat in auras, Fertilis occultas invenit herba vias. *O.* Quotiesque repellit Ver hyemem; Piscique Aries succedit aquoso. *O.* Donec ver adolesceret. *Tac.* Jam pridem tepido veris anhelitu Afflarunt reduces arva Favonii; Jam se florida vernis pingunt præta coloribus. *Sarb.* At cùm se Eois jam vespertinus ab undis Extulit Arcturus, cùm versicoloribus ardet Terra comis, rutilosque interviret herba colores, Daulias & Getici tandem secura mariti Ales adest, plausûque larem, cantûque salutat. *Pol.* Ver erat; & flabris Zephyri tepefacta decoros Induerat vario terra colore sinus. Solque coronatos radio meliore capillos. Seque nemus variis compserat omne comis. *Saut.* Nondum sponte redux ad nos revolavit hirundo; In Scythiam nondum pulsa recessit hyems. *Saut.* Vitis agit gemmas pigraque fugit hyems. *C.*

VER *extremum. PHR.* Vel cum ruit imbriferum ver, Spicea jam campis cum messis inhorruit & cum Frumenta in viridi stipulâ lætentia turgent. *V.* Fuga veris aquosi. *St.* (Vide ÆSTAS, ÆSTAS NOVA.) **VERÈ**, *verno tempore. PHR.* Ac dum prima novis adolescit frondibus ætas. *V.* Cum vere rubenti Candida venit avis longis invisâ Colubris. *V.* Vere madent udo terræ. *V.* Hoc agitur zephyris primum impellentibus undas. *V.* Cum se purpureo vere remittit humus. *T.* Cum se veris florentia pandunt Tempora. *L.* Vere dum flores venient tepenti. *S.* Cum tepenti vere laxatur dies. *S.* Sidera jam Tyrius Phrixi respicit Agni Taurus, & alternum Castora fugit hyems. *M.* Zephyris laxaverat annum Phœbus, & angustum cogebat limite verno Longius ire diem. *St.*

VER. [Pro opibus veris, pro floribus.] *Les fleurs. PHR.* Cum breve Sicaniæ ver populantur Apes. *M.* (Vide FLOS.) **VER** ætatis. *La jeunesse. PHR.* Jucundum cum ætas florida ver ageret. *C.* (Vide JUVENTUS.)

VERÆDŪS, *ī, m.* [Equus cursorius.] *Un cheval de*
* D D d d

Posse, un coureur. PHR. Parcūs utaris moneo rapiente verādo, Prisce, nec in lepores tam violentus eas. M. Non Cīsum aut pigrum cautus conscende verādam, Non tibi sit rheda, non amor acris Equi. *Auf.* (Vide EQUUS.)

VERĀGRĪ, ōrūm. *Cas.* [Galliæ Narbonensis populi.] *Les Veragres.*

VERĀTRUM, trī, n. [Herba quæ & Helleborum dicitur.] *Elleboro.* PHR. Non hīc est Ilias Acci Ebria veratio. P. Præterea nobis veratrūm est acre venenum; At Capris adipēs & cothurnicibus augent. *Lr.*

VERAX, acis. *Veritable, sincere.* PHR. Erat verax vaticinata soror. O. Compertum est veracibus ut mihi signis. T. Saga verax. T. (Vide VERUS.)

VERBĀNŪS, ī. *Pli.* [Lacus Transpadanæ regionis.] *Le Lac majeur dans l'Etat de Milan.*

VERBĀSCŪM, ī, n. *Plt.* [Herba.] *Bouillon.*

VERBENĀ, & VERBENĀCĀ, æ, f. *Pli.* [Herba quæ veteres aras coronabant, eādem & legati coronabantur.] *Uervaine.* PHR. Verbenā tempora vincti. V. Verbenas adole pinguis & mascula thura. V. Ara vinctā verbenis. H.

VERBER, ēris, n. *Foët.* EPITH. Sēvūm, cruentūm, sanguinēūm, acerbūm, ferreūm, mortiferūm, tortūm, intortūm, contortūm, nodosūm, tristē, mīnāx, crudūm, violētūm, crepitāns. SYN. Flāgel-lūm, lōrūm, scūtīcā, virgā. PHR. Illi instant verbere torto; Et prōni dant lora. V. Quos conscia facti Mens habet attonitos; & surdoverbere cedit. *J.* Prensque negabunt Verbera lenta pati. V. Verberaque insonuit *Erynnis.* V. Pronique in verbera pendent. V. Torto volitans sub verbore turbo. V. Insonuitque flagello. V. Verbera passi Ictibus innumeris lacerum scindentia corpus, Carnificesque manus. *Sil.* Verberis ictu Increpuit. O. Et mea crudeli laceravit verbere terga. O. Verbere crudo. Ut sensit mugire forum. *St.* Non ego me vinculis verberibusque nego. T. Verberibus præbere manus. O. Verbera fæva sonant. V. Verbere fævere. O. Multare aliquem *Tac.* Certē ego, cum posita stares ad verbera veste, Ad dominam pro te verba tremente tuli. O. Cæsus verberibus. *Ter.* Tergum fœdum recenti verbere. *Liv.* Sanguineo sequitur Bellona flagello. V.

VERBERĀ. [Pro ipsā verberatione & ictibus. V. *Les coups.* PHR. Torto balearis verbere fundæ Ocior. V. Actæ contorto verbere glandes O. Alarum verbera nosco. V. Sordida si flavo fuerit tibi pulvere vestis, Colligat hunc tenui verbere cauda Bovis. M.]

VERBERĀ. *Metaph.* verbera linguæ. H. *Reprimandes.* Verbera ventorum, radorum. *Lr.* *La force.* PHR. Patruæ metuentes verbera linguæ. H. Mitescere multa videbant Verberibus radorum, atque actu victa per agros. *Lr.* Ventorum verbera vitat. *Lr.*

VERBERATIŌ, ōnis, f. *Cic.* *Les écrivaines.* (Vide VERBER.) Verberatio. [Metaph.] *Cic.* *Reprimande.*

VERBERŌ, as, avi, atūm, are. *Battere, fôetter.* SYN. Flāgellŏ, cædŏ, castīgŏ, divēbērŏ, rūndŏ, pētŏ. PHR. Verberat ora manu. *Pr.* Nunc dextrā ingeminans ictus, nunc ille sinistrā: Nec mora, nec requies, quā multā grandine nimbi Culminibus crepitant, sic densis ictibus heros Creber utraq̃ manu pulsāt, versatque Dareta. V. Sectus flagellis.

H. Illi instant verbere torto. V. Seu tibi candidos turparunt humeros. H. Ille papavereo cunctantes verbere pulsāt. *Com.* (Vide FLAGELLO.)

VERBERĀRĒ. *Frappier.* SYN. Tūndērē, fērērē, pēcūrērē. PHR. Latum fundā jam verberat æquor. V. Et verberat ictibus auras, Brachia protendens. V. Et calcibus auras Verberat. V. Verberat imber humum. V. Simul æthera verberat alis. V. Centenāque arbore fluctum Verberat. V. Barbarus heu! cineres insister victor, & urbem Eques sonante verberabit ungulā. H. Ora protervis Insequitur manibus, generosaque pectora pulsāt. O. Pectora nunc fœdans pugnis, nunc unguibus ora. V. Et repetita suis percussit pectora palmis. V. Concussaque pectus Verberibus crebris. L. Urbem tormentis verberare. *Cic.* Verberatæ grandine vineæ. H.

VERBERĀRĒ. *Metaph.* PHR. Aures sermonibus verberatæ. *Tac.* Me illis verberat verbis. *Pla.* Verberare aliquem injuriā. *Cic.* Verberari sole. *Pli.*

VERBERŌ, ōnis, m. *Pla.* & VERBERĒŪS, ō, ūm. *Pla.* [Verberibus dignus, vel qui verberibus solet excipi.] *Qui merite d'être fôetê, qui se fait souvent battre.*

VERBĪGENŪS pīgūs. [Apud Helvetios.] *Cæs.* *Wifflispurgergau.*

VERBŌSĒ, iūs *Cic.* *Avec beaucoup de paroles.* SYN. Plūribūs, multis, fūsiūs.

VERBŌSŪS, ō, ūm. [Quod abundat verbis.] *Qui a beaucoup de paroles, grand parleur.* SYN. Verborum forum. O. Verbosa leges. O. Verbosa loquela. C. Verbosa simulatio prudentiæ. *Cic.* Verbosa epistola. *Cic.* (Vide LOQUAX.)

VERBŪM, ī, n. *Un mot, une parole.* EPITH. Grāndē, grāvē, plēnūm, sŏnāns, sēsquipedālē, frictūm, novūm, rēcūs, obsoletūm, Elēgāns, splēndidūm, splēndēs, lēnē, dūlcē, exp̄rēsūm, exquīsītūm, nītidūm, spēcīōsūm, hōrridūm, asp̄rūm, bārbārūm, obscurūm, priscūm, profanūm, vulgārē. SYN. Vŏcābūlūm, vŏx, vŏcūlū, dictiŏ. SYN. Verborum asperitas, copia. *Quin.* Gravitas, delectus, majestas, splendor. *Cic.* Verborum summā, verborum murmura. O. Lumina, tenebræ. *Vidā.* Verba rebus aptare. *Quin.* Verba ad rem conferre. *Cic.* Verba pedibus claudere. H. PHR. In verbis etiam tenuis cautusque ferendis: Dixeris egregie notum si callida verbum Reddidit junctura novum. H. Speciosa vocabula rerum, Quæ priscis memorata Catonibus. H. Mortalia facta peribunt, Nedom sermonum stet honos & gratia vivax. Multa renascentur quæ jam cecidere, cadentque Quæ nunc sunt in honore vocabula, si volet usus, Quem penes arbitrium est, & vis & norma loquendi. H. Audieram; numeros memini, si Verba tenerem. V. Et nova fictaque nuper habebunt verba fidem, si Græco fonte cadant parçē detorta. H. Nec verbum verbo curabis reddere, fidus Interpretes. H. Obscurum carmen verborum ambage novorum. O. Imparibus claudere verba modis. O. Florent modō mata videntque verba. H. Nomina sed rebus semper servire jubeto. *Vidā.* Ut verborum regula conficit. *J.* Auditos detulit auræ sonos. O. Jamque age, verborum qui sit delectus habendus. Quæ ratio: nam nam nec sunt omnia verbis apta, Omnia nec pariter tibi sunt uno ordine habenda. Multa decant scenam, quæ sunt. *Tu-*

gienda canenti Aut Divum laudes, aut Heroum inclyta facta. Ergo alie vestiga oculis, aciemque voluta Verborum sylvâ in magnâ; tum accommo-
da Musis Selige, & insignes vocum depascere hono-
res, Ut nitidus puro versus tibi fulgeat auro. *Vida.*
VERBÂ, orum. *Discours.* **EPIT.** Blandâ, dulciâ, lætâ,
leniâ, mitiâ, benignâ, jucundâ, cultâ, læpidâ,
festivâ, composîtâ, nitidâ, modesti, iratâ, me-
ditatâ, liberâ, intrepidâ, suspensâ, durâ, su-
perbâ, ôvantiâ, medentâ, solantiâ, excusantiâ,
nunciâ, simulatâ, minantiâ, minaciâ, sâvâ, suâ-
dentâ, vâniâ, violentâ, querulâ, tristâ, mœsti,
indignantâ, exêcrantiâ, horridâ, inornatâ, nê-
glêcti, incultâ, obscurâ, confusâ, abjectâ. **SYN.**
Sermô. **SYNT.** Verba compescere. **S.** Depromere.
Quin. Repetere. **O.** Infarcire, ingerere, iterare, in-
terponere. **Cic.** Verba reddere. **O. i.** respondere. Ver-
bum verbo reddere. **H.** Transferre. **Cic.** Verbis jur-
gari, hortari. **H.** Rem premere. **H.** Exasperare.
Quin. Mollire aliquem. **H.** Aliquid comprehendere.
Cic. Verbis abstinere, parcere. **H.** Exponere rem.
Lr. Redarguere. **V.** Labi verbo. **Pli.** Verba animo
memori notare. **O.** Verba alicujus portare. **O. PHR.**
Pervia verbis ora. **O.** Cladis prænuncia verba. **O.**
Falsis perjuris verbis Addere. **O.** Aucupari verba
rumoris. **S.** Verbis capi. **O.** Sum decepta tuis &
amans & femina verbis. **O.** Desunt verba animo. **O.**
Horrida verba domat. **T. i.** resicet. Nil opus est ver-
bis. **Lr.** Animos verba precantia flectunt. **O.** Rata
verba facit. **O.** Illum verbis incescit amaris. **Sil.** Ce-
ris incidere verba. **O.** Pectore verba inclusa. **V-F.** In
verba mariti Jurabant. **O.** Vinum verba ministrat.
H. Fidibus verba modulanda. **O.** Blandaue verba
movent. **O.** Verbis odia aspera movi. **V.** Decoris
verbis obvolvere vitium. **H.** Aure onerantia lassas
Verba. **H.** Non proficientia verba Perdere. **H.** Ver-
ba profundere ventis. **Lr.** Dare ventis, in ventos.
O. Intermissa retentat verba. **O.** Socianda chordis
verba. **H.** Omnia fordent verba. **St.** Nec sum animi
dubius verbis ea vincere magnum Quam sit. **V.**
Nescit vox missa reverti; Et semel emissum volat
irrevocabile verbum. **H.** Quid de quoque viro, &
cui dicas sæpe videt. **O. H.** Secum alicujus verba vo-
lutare. **O.** Dixerat... vimque affore verbo Cre-
diderat. **V.** Tibi maxima rerum Verborumque fides.
V. Verba puellarum foliis leviora caducis. **O.**
Impia sub dulci melle venena latent. **O.** Et vox &
numeris brachia mota suis. **O.** Si mea sunt dictis dis-
sona verba meis. *Sant.* Osculaque & dulci garrula verba
sono. *Pont.* Sed meriti famam... cum malè perdid-
erim, perdere verba leve est. **O.** Occulto crimen mandaf-
se susuro. **Cl.** Alicujus verba indomitâ frangere. **O.**
VERBÂ facere, dicere, fundere, jacerere, loqui. **S.**
Conservare. **St.** Depromere. *Quin.* **PHR.** Et quædam
sine me verba diserta loqui. **Pr.** Sed non replenda est
curia verbis. **V.** Verbis compellat amicus. **V.** Hic
clamosi Rabiosa fori jurgia vendens, Improbus
iras & verba locat. **S.** Lustravitque viros dixitque
novissima verba. **V.** Appellare viros erat ardor &
addere verba. **Sil.** Verbum non amplius addam. **H.**
Plenissima concipit heros Verba, quibus Veneri
grates agit. **O.** Cantus & verba medentia sævus
Confero. **St.** Fictis contendere verbis. **O.** Verba ex-
cusantia dicit. **O.** Jactatque novissima verba. **O.**

Verbisque minoribus uti. **O.** (Vide **LOQUOR.**)

VERBUM. **Pla.** [Proverbium.] Un proverb. **VER-**
BUM. Pars orationis. *Le Verbe.* Verbo sensum
claudere, si compositio patiatur, optimum est. *Quin.*
VERBI gratia, verbi causa. *Par exemple.* **PHR.**
Atque animam verbi causa quam dicere pergam
&c. **Lr.**

VERBUM divinum. *Le verbe.* **PHR.** Par Patri ver-
bum genitumque summo Numine numen. *Sant.*
Eque Deo Deus, & verum de numine numen, Quod
Deus æternâ produxit origine, nullo Temporis ob-
sequio se in semet mente reflectens, Concipiensque
suar propriâ hinc sibi imaginis instar, Quo sine
nil horum constat, quæcumque creata. *Vida.*

VERCELLÆ, arum, f. [Urbs Galliar transpadanæ.]
Vercell. **PHR.** Vercellæ fuscique ferax Pollentia
villi. **Sil.**

VERE, ius, iisimè. *Vraiment, veritablement.* **SYNT.**
Verè accusari, dici, laudari. **Cic.** Ubi non verè vi-
vitur. **Ter.** Amare verè. **C.** O! verè Phrygiæ, neque
enim Phryges. **V.**

VERECUNDE, ius, adv. *Avec retenuë, avec pu-*
deur. Verecundè facere; loqui. **Cic.**

VERECUNDIÂ, æ, f. *Pudeur, retenuë, modestie.*

SYN. Pudor, modestiâ. **SYNT.** Verecundiâ in rogan-
do. **Cic.** Verecundiâ recti, honesti. **Cic.** Verecun-
diâ virtutum custos. **Cic.** Timiditas imitatur vere-
cundiâ. **Cic.** Sine verecundiâ, nihil rectum, nihil
honestum. **Cic.** Homo virginali verecundiâ. **Cic.**

VERECUNDOR, aris, atus sum, arî. *Avoir de la*
pudeur. **SYNT.** Verecundanti prodire dixit, &c. **Cic.**
Verecundari neminem apud mensam decet. **Pla:**
(Vide **PUDET.**)

VERECUNDUS, a, um, *Qui a de la pudeur, modeste.*
SYN. Modestus, pudibundus, pudicus ingenuus.
PHR. Pulchra verecundo suffundens ora rubore. **O.**
Illa verecundis lux est præbenda puellis. **O.** Ille ve-
recundo vix tollens lumina vultu. **O.** Decet verecun-
dum esse adolescentem. **Pla.** In verbis transferendis
parcus & verecundus. **Cic.** Verecunda vita. **O.** Vere-
cundus color. **H.** Pudor. **O.** Decor. **St.** Vultus. **O.**
Cui plurimus ignem Subjecit rubor, & calefacta per
ora cucurrit. **V.**

VEREOR, eris, irus sum, itum, erî. *Craindre, ap-*
prehender. **SYN.** Timere, metuere, formidare, horrere.
SYNT. Vereri aliquem, ab aliquo, de aliquo. **Cic.**
Vereri bella, verbera. **O.** Culpam. **Cic.** Verens pla-
garum. **Col.** Vereri alicui. **Cic. i.** pro aliquo. Vereri
navibus. **Cas.** Vereor dicere. **Ter.** Vereor ne pe-
rierit. **Pla.** Vereor quid sit, quorsum evadat. **Ter.**
Vereor ut sint nuptiæ. **Ter.** Vereor ut reddantur
litteræ. **Cic.** Vereor ne non exercitum firmum ha-
beat. **Cic.** **PHR.** Vereor quo se Junonia vertant
Consilia. **V.** Insanosque inter vereare insanus haberi.
H. Equidem de te nil tale verebar. **V.** Aut si ne
pluviam nox colligat ante veremur. **V.** Pauperiem
veritus. **H.** Non hæc Roma fuit tanto tibi cive ve-
renda. **Pr.**

VERENDUS, a, um, *Venerable, digne de respect.*
SYN. Venerandus, timendus. **PHR.** Augusta gravi-
tate verendus. **O.** Verendi patres. **O.** Verenda ma-
jestas. **O.** Verendus senex. **Cl.**

VERENDÂ, orum, n. **PLI.** Corporis partes qua vere-
cundiâ jubet regere.

VERGILIÆ, *ārūm*, f. *Pl.* [*Stellæ quæ & Pleiades appelluntur.*] *Les Pleiades.* *PHR.* Et sit iners tardis navita vergiliis. *Pr.* (Vide *PLEJADAS.*)

VERGŌ, *is*, *ērsi*, & *ērxi*, *ērsim*, *ērē*, n. *Estre tourné, ou panché vers quelque lieu.* *SEN.* Inclino, pēndēō, prōpēndēō, spēctō, declinō, *SYNT.* Vergere in meridiem. *Liv.* Ad Septemtrionem. *Caf.* Vergit ætas. *Tac.* Vergens annis. *Tac.* Vergente die. *Sue.* Dies in noctem vergens. *S. PHR.* Neve tibi ad solem vergant vineta cadentem. *V.* Pondere vergit. *V. Poëma.* Si paulum summo discessit, vergit ad imum. *H.* Vergimur in Senium. *St.* Vergentibus annis In senium. *L.* In tres vergentia partes Ora Hecates. *O.* Ionias vergens Epidaurus in undas. *L.*

VERGERĒ, *A.* [*Pro fundere.*] *Verfer.* *PHR.* Sæpe venenum Vergebant. *Lr.* Spumantesque mero patetæ verguntur. *St.*

VERIDICŪS, *ā*, *ūm*. *Urai*, *veritable*, *qui dit vrai.* *SYN.* Verūs. *PHR.* Seu tua veridicæ dicunt responsa sorores. *M.* Veridicum os. *Lr.* Oraculum. *C.* Veridici cantus. *C. PHR.* Animum si veris implet Apollo. *V.* Quercus tibi crede Pelasgas dicere. Si qua fides, si qua est veri prudentia Protheo. *Sann.* Veridicis ergo purgavit pectora dictis. *Lr.*

VERILOQUŪM, *īi*, n. *Cic.* La véritable signification d'un mot.

VERISIMILIS, *ilē*. *Cic.* Urai-semblable.

VERISIMILITUDŌ, *inis*, f. & **SIMILITUDŌ** *veri*. *Cic.* Urai-semblance.

VERITAS, *ātis*, f. *Epit.* Nūdā, cānā, infāctā, simp̄lex, cāndidā, āp̄ertā, fidelis, fidā, concōrs, sātā, æquā, fidā, nesciā fraudūm. *SYN.* Verūm. *PHR.* Incorrupta fides nudaque veritas. *H.* Quid verba quaris ! Veritas odit moras. *S.* Obsequium amicos, veritas odium parit. *Ter.* Et veri majora fide. *O.* Vera quidem, veri sed graviora fide. *O.* Dic verum mihi, Marce, dic amabo. *M.* Fama nec a veri diffidet illa fide. Notitiam veri falsique creavit; Et dubium certo quæ res differe probavit. *Lr.* Adjuro tam me tibi vera referre. *O.* Ridentem dicere verum Quid vetat. *H.* (Vide *VERUM.*)

VERMICULATIŌ, *ōnis*, f. *Pl.* [*Cum vermiculis fegetes, arborese infestantur.*] *Vermoulûre.*

VERMICŪLOR, *arīs*, *ātūs sūm*, *arī*. *D. Pl.* [*Vermiculis infestari.*] *Estre rongé des vers, être vermoulû.* **VERMICULARĒ**, *Pl.* [*Pro fieri ex tessellis infestis.*] *Estre fait de marqueterie.*

VERMICULŌSŪS, *ā*, *ūm*. *Pl.* [*Vermibus scatens.*] *Plein de vers.*

VERMINĀ, *ōrūm*, n. & **VERMINATIŌ**, *ōnis*, f. *Sen.* [*Dolores corporis, cum intestina quasi vermes scindere videntur.*] *Douleur des intestins, tranchées.* *PHR.* Donec eos vitā privarant vermina sava. *Lr.*

VERMINŌ, *ās*, *āvī*, *ātūm*, *arē*. *Sen.* [*Vermes habere.*] *Avoir des vers, engendrer des vers.* **VERMINĀRĒ** [*Scabendi puritu molestare.*] *Demanger.* *PHR.* Si tibi morosā prurugine verminat auris, Arma damus tantis apta libidinibus. *M.*

VERMINŌSŪS, *ā*, *ūm*. [*Pruriens.*] *Où l'on sent de la demangeaison.* *Vermineuse aures.* *Pl.* *Où l'on sent comme une fourmière de vers.*

VERMIS, *is*. & **VERMICŪLŪS**, *i*. *Dim. m.* *Un ver.* *Epit.* Longūs, grācilis, tēnūis, sōrdidūs, infestūs, tēnēquūs, tēnēstis, rēpens. *SYN.* Lūm-

bricūs. *PHR.* Efervere vermes Cernimus. *Lr.* Et tamen hæc cum sint putrefacta per imbres, Vermiculos pariunt. *Lr.*

VERNĀ & **VERNŪLĀ**, *ē*, m. f. [*Servus domi natus ex ancillā aut servo.*] *Esclave né dans la maison de son maître.* *PHR.* Cingunt serenum lactei focum vernæ. *M.* Vernasque procaces Pasco libatis dapibus. *H.* Si quis plorator collo tibi vernula pendet. *M.* Verna puer. *H.* Verna aper. *M.* *Pro domestico.*

VERNACŪLŪS, *ā*, *ūm*. *Né dans la maison, domestique.* *SYNT.* Vernaculæ volucres. *Var.* Vernacula lingua, res. *Cic.* Pro plebeia. Vernacula uva. *Pl.* *i. quæ in patrio solo crescit.*

VERNĀLIS, *ālē*. & **VERNĪLIS**, *ilē*. *Tac.* [*Pro servili & scurrili*] *Qui ressent l'esclave.* Vernile dictum. *Tac.* Verniles blanditiæ. *Tac.*

VERNĀLITAS, *ātis*, f. *QUIN.* [*Vernarum dictum factumve.*] *Incivilité, tour de page.*

VERNĀLITER, *Adv.* [*Serviliter.*] *En esclave.* *PHR.* Vernaliter ipsis Fungitur officiis. *H.*

VERNATIŌ, *ōnis*, f. *Pl.* [*Pellis quam serpentes vere exuunt.*] *La vieille peau que les serpens quittent au printemps.*

VERNŌ, *ās*, *āvī*, *ātūm*, *arē*, n. [*Novo quasi verpullulare, aut renidere.*] *Res sentir le printemps, pousser, reverdir.* *PHR.* Vernat humus. *O.* Sylva. *S.* Vernat cælum. *Pl.* *i. mite, ac serenum est.* Guttur vernat avis. *O.* Cum tibi vernarent dubiâ lanugine malæ. *M.* **VERNĀRĒ**, *Pl.* De serpentibus. [*Corium exuere.*] *Prendre une nouvelle peau.*

VERNŪS, *ā*, *ūm*. *Du printemps.* *SYNT.* Vernum tempus. *H.* Vernus flos. *T.* Sol. *O.* Verna aura. *O.* Rosa. *Pr.* (Vide *VER.*)

VERŌ, *Adv.* *Mais, certes certainement* *SYN.* Sēd, āt, quidē, autēm, ūtiquē, cērtē. *SYNT.* Ego verō. *Cic.* Pour moy. *Ain verō ?* *Pl.* dîtes-vous ? *Id verō !* *Ter.* Oh ! pour cela. *Ita verō, sane verō.* *Ter.* Oui vraiment. *Turpem verō actionem.* *Cic.* La honteuse action. *Fuit ... & verō esse debuit.* *Cic.* Et certainement. *Aër verō &c.* *Cic.* Mais l'air... *Nisi verō existimatis.* *Cic.* Si ce n'est que vous croiez, peut-être. *PHR.* Egregiam verō laudem, & spolia ampla refertis. *V.* Sin verō preces & dicta superbus &c. *V-F.*

VERŌNĀ, *ē*, f. [*Venetorum urbs, quam Athēsis sitivius alluit, Catulli poetæ natalibus clara.*] *Verone.* *PHR.* Mantua Virgilio gaudet, Verona Catullo. *O.* Tantum parva sua debet Verona Catullo, Quantum magna suo Mantua Virgilio. *O.* Juvenum Veronenium flos. *C.*

VERPŪS, *i*, m. [*Idem quod Apellā & recūtītūs.*] *Circoncis.* *PHR.* Solos deducere verpos. *J. i. Judæos.*

VERRĒS, *is*, m. [*Porcus masculus.*] *Un verrat, un porc entier.* *PHR.* Imminens villæ tua Pinus esto, Quam pot exactos ego latus annos Verris obliquum meditantis ictum Sanguine donem. *H.* (Vide *PORCŪS.* *STR.*)

VERRINŪS, *ā*, *ūm*. [*Quod ad Verrem pertinet*] *De verrat.*

VERRICŪLŪM, *i*, n. [*Rete piscatorium, ita dictum, quod verratur.*] *Un verveu, un vervain, ou filet à pêcher.* **VERRICŪLATŪS**, *ā*, *ūm*. *Col.* Fait en façon de vervain.

VERRŌ, *is*, *vērūi*, *vērūm*, *ērē*. *Balaen, neioien.*

ramonner (parlant des chemins.) PHR. Caudâ veruntur arenæ. O. Trahens pallam... verrit humum. O. Quidquid de Libycis verritur areis. H. Verre pavimentum; nitidas ostende columnas. J. Quod messibus Afris Verritur; æstiferi quidquid terit area Nili. S. Diripiunt veruntque dapes. V-F. Et gradiens (*Vacca*) imâ verit vestigia caudâ. V.

VERRERĒ Maria, cælum &c. per transl. PHR. Ille volat simul arva fugâ simul æquora vertens *Ventus*. V. Maria ac terras cælumque profundum Quippe ferant rapidi secum, verrantque per auras *Venti*. V. Venti qui nubila cæli Verunt. Lr. Verrentes æquora venti Lr. Carula verrentes abiognis æquora palmis. C. Certatim feriunt mare & æquora verunt. V. Æquora verrebant caudis, fluctusque secabant. V. Verrimus & proni certantibus æquora remis. V.

VERRĒRĒ [Pro trahere, raptare] *Trainer*. PHR. Canitiemque suam concreto in sanguine verrens. O. (Vide *TRAHO*.)

VERRUCA, æ. f. *Cato*. [Locus editior in monte.] *Petite eminence, hauteur*. **VERRUCA**, æ. f. *Pli*. Et **VERRUCOLA**, æ. f. dim. *Col*. [Caruncula eminens in corpore,] *Une verruë*. **VERRUCA**. *Metaph*. [Pro levi vitio.] *Un petit défaut*. PHR. Qui ne tuberibus propriis offendat amicum, Postulat ignoscat verrucis illius. H.

VERRUCARIA, æ. f. *Pli*. [Herba quæ verrucas tollit.] *Herbe qui fait en aller les verruës*.

VERRUÇOSUS, ā, ūm. [Verrucis plenus.] *Qui a des verruës*. **VERRUÇOSUS** locus [Aspër.] *Raboteux*. **VERRUÇOSUS** Orator. *Cic. Metaph*. [Rudis & impolitus.] *Rude, qui n'est pas poli*. PHR. Sunt quos Pacuviusque & verrucosa moretur *Antiope*. P. *Pacuvii tragedia*.

VERSABILIS, ille. *Sen*. *Sujet au changement*.

VERSATILIS, ille. *Plt*. & **VERSABUNDUS**, ā, ūm. [Quod facile vertitur.] *Qui change facilement*. *Synt*. Versatilis mola. *Pli*. Versatilis acies. *Cur*. Versatile ingenium. *Liv*. PHR. Mundi magnum & versatile templum. Lr. Versabundus enim turbo descendet. Lr.

VERSATIO, ōnis, f. *Plt*. *Tournoisement*.

VERSICOLOR, ōris, om. g. *Cic*. *Qui est de diverse couleur*. *Synt*. Versicolor pluma. *Pr*. Cultu versicolore decens. H. Astur Equo fidens, & versicoloribus armis. V.

VERSIFICŌ, ās, āvī, tūm, ārē. *Quin*. *Faire des vers*. **VERSIFICATIO**, ōnis, f. *Quin*. *Versification*. **VERSIFICATOR**, ōris, m. *Quin*. *Versificateur, qui fait des vers*. PHR. (Vide *POETA*. *CARMEN*. *Carmina scribere*.)

VERSIPELLIS, lē. [Qui corium facile exuit.] *Qui change facilement de peau*. **Versipellis** *Pla*. *Metaph*. [Astutus, callidus, simulacōr.] *Fin, rusé, qui prend telle forme qu'il veut*.

VERSŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Freq*. [Idem quod *vertere*.] *Tourner*. *Synt*. Versare terram. V. Vultus O. Versare oves. V. [Pascere.] *Mener paître*. Versare pecuniam. *Sue*. [Tractare.] *Manier*. Versare authores. H. [Evolvere.] *Lire*. Versare causas. *Cic*. [Agere.] *Plaider*. Versare se huc & illuc. *Cic*. Versare hominem ac regere. Lr. *En être le maître*. Versare testes. *Quin*. *Les tourner de tous cotés*. PHR. *Pecunia* versat amor. O. *Boumque* labores Versando

terram experti. V. Versavit in omnia vultus. O. *Huc* illuc vincitorum immensa volumina versat. V. Magnâ vi brachia tollunt In numerum; versantque tenaci forcipe ferrum. V. Miraturque, interque manus & brachia versat Terribilem cristis galeam. V. Sors omnia versat. V. *Athiopum* versemus oves sub fidere cancri. V. Vos exemplaria *Græca* Nocturnâ versate manu, versate diurnâ. H. Tenui versatâ favillâ Ova. M.

VERSARĒ animum. [Pro agitare, movere animo.] *Penser, rever*. PHR. Sumite materiam vestris qui scribitis æquam Viribus, & versate diu quid ferre reculent, Quid valeant humeri. H. Animumque per omnia versat. K. Spes occultas animo versat. *Tac*. Nova pectore versat Consilia. V. Cura quæ te coquit & versat. *Cic*. Pudor pectora illis versat. *Liv*. Spesque timorque animos versat utroque modo. *Pr*. Nefas in pectore versat. V. Versare dolos. V. Hæc ait, & partes animum versabat in omnes. V.

VERSŌR, āris, ātūs sūm, ārī. D. *Estre, demeurer*. *Synt*. Versari in loco, in errore, in munere, in tenebris. *Cic*. Versari intra mœnia. *Cic*. Versari inter aliquos. *Cic*. Cum aliquo. *Cas*. Versari in artibus ingenuis. *Cic*. i. *Proficere*. Versatur labor in &c. *Cic*.

• Versari circa rem. *Quin*. i. *curare, elaborare*. Versaris in ore omnium. *Cic*. In memoriâ hominum & sermone. *Plt*. i. *loquuntur, recordantur*. Nobis versatur imago Ante oculos. Lr.

VERSŌRIĀ, æ. f. *Pla*. [Funis quo vertitur velum.] *Corde attachée à la voile d'un navire*. Versoriam capere. *Pla*. *Metaph*. *Changer de sentiment*.

VERSŌRĀ, æ. f. *Var*. [Conversio.] *L'action de se tourner*. **VERSŌRĀ**. *Col*. [Cum Boves peracto sulco circumaguntur.] *L'endroit où les bœufs tournent en labourant*. **VERSŌRĀ**. [Sulcus ipse.] *Col*. *Un sillon*. **VERSŌRĀ**, in ædificiis *Plt*. [Flexus angulorum,] *Le resour d'une muraille, l'angle saillant*. **VERSŌRĀ** [creditoris mutatio, cum fœnus novo fœnore solvitur,] *l'échange*. Versuram facere. *Cic*. *Emprunter de l'argent pour paier un Creancier*. Versuram solvere. *Ter*. *Metaph*. *paier au double*.

VERSŪS, ūs, m. *Vers, poésie*, PHR. i, nunc; & versus tecum meditare canoros. H. Versibus incomptis ludunt. V. Tu mihi Mœcenas tereti cantabere versu. O. Luctor deducere versum. O. Versibus exponi tragicis res comica non vult. H. Quid pascua versu Persequar. V. Delere jubebat Et malè tornatos incudi reddere versus. H. Inopes rerum versus. H. Surgit pagina versu. O. Effutire leves versus. H. (Vide *CARMEN*.)

VERSŪS remorum, arborum, &c. [Ordo.] *Rang, rangée*. PHR. Triplicis pubes quam Dardana versu Impellunt, terno confurgunt ordine remi. V. Ille etiam seras in versum distulit Ulmos. V.

VERSŪS & **VERSŪM**. Adv. *Vers, du côté*. *Synt*. Ad Alpes versus. *Cic*. Ad meridiem versus. *Liv*. Brundisium versus ire. *Cic*. Versus ad eum. *Pla*. Sursus versus. Lr. Quoquo-versus. *Cas*. *Pro utrinque*.

VERSŪTĒ. Adv. *Cic*. *Avec ruse, finement*. *Syn*. dōlōsē, cautē, subdōlē.

VERSŪTILOQUŪS, ā, ūm. *Cic*. *Qui parle avec déguisement, fourbe*.

VERSŪTŪS, ā, ūm. *Fin, rusé*. *Syn*. Astutus, dōlōsūs, vāsēs, Callidus. *Synt*. Versutus ingenii. *Plt*.

Verfutus in differendo. *Cic.* Verfuta & simulata tristicia. *Cic.* Verfuta & fallax ratio. *Cic.* *PHR.* Ali-
pedis de stirpe Dei verfuta progago. *Lr.*

VERTAGÜS, i. m. [*Canis venaticus.*] *Un chien de
chasse.* *PHR.* Non sibi sed domino venatur Vertagus
acer. Illasum leporem qui tibi dente feret. *M.*

VERTĒBRĀ, æ. f. *Col.* [*Summæ ossium partes nodis
conglobata.*] *Vertebre.*

VERTĒBRĀTÜS, ā, ūm. *Fait en forme de vertebre.*
Cervix vertebratis orbiculatim ossibus flexilis ad cir-
cumspectum. *Pli.*

VERTĒX, icis, m. & frequentius, Vōrtēx, icis, m.
[*Aqua in se contorta. Ventus contortus ac rotatus.*]
*Une eau, un vent qui va en tournoiant. Va gousfre,
un tourbillon de vent.* *PHR.* Vicinum involvens con-
torto vertice pontum. *L.* Naves intorta vertice. *Liv.*
Ingens à vertice pontus In puppim ferit. *V.* Spu-
moso vertice sylvas Involvunt amnes. *Cl.* Venti
trudunt res ante ruuntque Imperibus crebris; inter-
dum vertice torto Corripiunt, rapidique rotanti
turbine portant. *Lr.* Crebro vertice tortus Halys. *O.*
Exæstuat unda Vorticibus. *V.* Vortices volvens flu-
men. *H.* Absorptus vortice amoris. *C.* *per transl.*
(*Vide VORTEX.*)

VERTĒX [*Pro capite, quodd supra humeros vertatur.*]
La tête. *PHR.* Latè conspicuum tollere verticem *H.*
Sublimi feriam sidera vertice. *H.* Intrabant humi-
les, summisso vertice postes. *V.* Coronatis portabant
sacra canistris Vertice supposito. *O.* Gravi junctu-
ras verticis ictu Rupit. *O.* (*Vide CAPUT.*)

VERTĒX montis, Arboris &c. (*per transl.*) *Le haut,
la cime.* *EPIT.* Celsus, altus, excelsus, editus, sū-
blimis, nimbosus, acutus, scopulosus, nemorosus
SYN. Apex, fastigium, cūlmēn, jūgūm, sūmmītas
PHR. Geminique minantur In cælum scopuli, quo-
rum sub vertice latè Æquora tuta silent. *V.* Et pla-
nus modico tumore vertex Cælo perfruitur serenio-
re. *M.* Nivali Vertice se attollens pater Appenninus
ad auras. *V.* Montis vertex umbrosus. *Sil.* Celsa
nimboſi verticis arce. *Sil.* Vertice celfo Canus apex.
Sil. Scopulosi verticis Anxur, *Se.* Celfo vertice Quer-
cus. *V.* Vertex arcis. *Lr.* Caucaſeo ſteriles in vertice
ſylvæ. *V.* (*Vide Mons.*)

VERTĒX [*Pro mundi polo, quem circa rotatur mun-
dus.*] *Le pole.* Sublimis, australis, borealis. *PHR.*
Hic vertex nobis semper sublimis, at illum Sub
pedibus styx atra videt, manesque profundi. *V.* Si
tempeſtas à vertice ſylvis Incubuit. *V.*

VERTICILLĀTÜS, ā, ūm. Verticillata ossa. *CEL.*
Fait en forme de vertebres.

VERTICILLUM, i. n. & VERTICILLÜS, i. m. pli
[*Pondus leve quod additur fuso ut facilius vertatur.*]
Un Pèſon.

VERTICORDIÜS, ā, ūm. V-MAX. Nomen Veneris, ita
dicta, à suo in humana corda imperio.

VERTICÖSÜS, & VÖRTICÖSÜS, ā, ūm. Doni
l'eau va en tournoiant. Verticosus amnis. *Liv.*

VERTICULÆ, arum. f. *Vit.* [*Id cuius ope vertitur
machina.*] *Ce qui sert à faire tourner une machine.*

VERTIGÖ, gnis. f. [*Conversio, rotatio.*] *Mouve-
ment circulaire, tournoient.* *PHR.* Molli vertigine
membra rotare. *Cl.* Attonitus vertigine rerum. *L.*
Assiduâ rapitur vertigine cælum. *O.*

VERTIGÖ [*Capitis morbus, vi cuius verti & cir-*

cumagi videntur quæcumque aspiciuntur.] *Vertige,
étourdissement.* *PHR.* Cum bibitur conchâ; cum jam
vertigine tectum Ambulat, & geminis exurgit men-
sa lucernis. *J.*

VERTÖ, is, vērti, vērsūm, ērē. *Tourner.* *SYN.* Flē-
ctō, vērsō, tōrquēō, vōlvō. *SYNT.* Vertere terga.
Liv. Agrum. *Pli.* Vertere auspicia in bonum. *Liv.*
Culpam in decus vertere. *Tac.* Felicitas in fociordiam
vertit. *Tac.* Torum in te vertitur. *Liv.* i. pendet à
te. *Græca* in Latinum vertere. *Cic.* Iras in aliquem
vertere. *Liv.* Malè tibi vertat. *TER.* *Pro vertatur.*
Vertens annus. *Cic.* *PHR.* Gorgona defecto verten-
tem lumina collo. *O.* Dulcia se in bilem vertunt.
H. Vertitur interea cælum, & ruit Oceano nox. *V.*
Indulgent vino & vertunt crateras ahenos. *V.* Ver-
tere glebas vomere. *Lr.* Oculos ad sidera vertit. *Sil.*
Ora vertere huc & illuc. *H.* Terram centum verte-
bat aratris. *H.* Hos illi, quod nec bene vertat, mit-
timus Hædos. *V.* Apraque vertendis sidera quarat
aquis. *O.* Prima Ceres ferto mortales vertere terram
Instituit. *V.* Quà se signorum verteret ordo. *V.* Ad
hunc fremētes verterunt bis mille Equos. *H.* Neu
patriæ validas in viscera vertite vires. *V.* Quodque
vocat, vertamus iter. *V.* Aures ad pacem vertere.
Pr. I audemque in crimina vertunt. *O.* Srimulos sub
pectore vertit Apollo. *V.* Equos ad mœnia vertunt.
V. Amor in tædia versus. *O.* Verso gradu discede-
re. *O.*

VERTĒRĒ. *Changer.* *PHR.* Cum Pallas uſto vertit
iram ab Illo in impiam Ajacis ratem. *H.* Verte om-
nes tete in facies. *V.* Et Deus; & durus vertitur
ipse dies. *Pr.* Quidnam sententia vobis Versa re-
tro est. *V.* Terror facilis vertere mentem. *L.* Ver-
tere seria ludo. *H.* Vertentis fructum percepimus
anni. *Pr.* Aut in avem Progne verratur, Cadmus in
anguem. *H.* Formas unus vertebat in omnes. *Pr.*
Verterat fortuna. *Liv.* Mens cum fortunâ versa. *O.*

VERTĒRĒ. [*Pro tribuere.*] *Attribuer.* *PHR.* Nec ti-
muit sibi ne vitio quis verteret. *H.* Rerum causas in
Deos vertere. *Tac.* vertere græca in latinum. *Cic.*
Traduire. *PHR.* Jæſſæa quisquis reddere carmina au-
det latini pectine barbiti. *Sarb.*

VERTĒRĒ. [*Pro evērtērē, dirūērē.*] *Détruire, ven-
verſer.* *PHR.* Mœnia ferro vertere. *L.* Cumque suis
totas populis incendia gentes In cinerem vertunt.
O. Progeniem... Tyrias olim quæ verteret arces. *V.*
Versa ab imo regna. *S.* Versæ leges *Tac.* Fas versum
atque nefas. *V.*

VERTŪMNÜS Deus ita dictus, vel quod vertentis anni

fructibus præſſet; vel in formas hominumque aptè

quod fingitur omnes. *O.* Vel quod hominum mentes

vertere ac immutare poſſe crederetur. Hinc mobili &

inſtanti ingenio præditus dicitur Vertumnis natus

iniquis. *H.* *PHR.* Vertumnaum Janumque liber ſpectaſſe

videris. *O.* Hæc ubi nequicquam formas Deus aptus

in omnes Edidit. *O.*

VERŪ, indecl. [*Quo carnes ad ignem torrentur.*]

Une broche. *EPIT.* Longūm, ferrēum, acutūm;

lignēum, ſalignūm. *PHR.* Subjiciunt verubus pru-

nas, & viscera torrent. *V.* Pinguiaque in verubus

torrebimus exta columnis. *V.* Dum Turdos ver-

ſet in igne, Pene macros arſit. *H.* Pars verubus

ſtridet: manant penetrabilia tabo. *O.* His labor infer-

to tortere exanguia ferro Viscera Caſarum pecu-

dum. *St. Verubus transfixa Salignis exta. O. Pars in frustra secant; verubusque tremantia figunt. V. VERÜ. [Pro telo.] Un dard. PHR. Et tereti pugnant mucrone, veruque Sabello. VERÜTÜS, ä, üm. [Veru armatus.] Armé de dards. PHR. Affluc- tumque malo Ligurem, Volcosque verutos. O.*

VERVACTUM, *t, n. Col. [Arvum vere actum, seu proscissum.] Des novalles, ou terres qu'on laisse reposer pendant l'été, après les avoir labourées au printemps.*

VERVEX, *écis, m. [Ovium mas exectus.] Un mou- ton. PHR. Sutor & Elizi vervecis labra comedit. J. Semimaris flammis viscera libat ovis. O.*

VERVECEUS. *PLA. & VERVECINUS, ä, üm. PLI. De mouton. Statua Vervecea. PLA. Metaph. i. Srolidus, & verveci similis.*

VERÜLANUM, *t, n. Liro. [Urbs Latii.] Veroli.*

VERÜM, *t, n. La verité. PHR. Sed quid opus teneras Mordaci radere verò Auriculas. P. Absit re- verentia vero. O. Verum non libenter audis. M. Me ignorantia veri Decipit. O. Nec me fugit quam durus & veri insolens Ad recta flecti regius no- lit tumor. S. Veri providus augur. O. Vero distin- guere falsum. H. Mersum latebris educere verum. Cl. Veri falsique notitia. Lr. Majora vero. Tac. Sed non ulla datur verum exuperare facultas. Vida. (Vide VERITAS.)*

VERÜM, & VERÜMTÄMEN. *Cic. Conj. Mais. PHR. Uerum id quod multò tu te ipse fatebere majus. V. Non tantum mœnia Trojæ verum etiam summas arces intrare. O. Verum ubi tempestas & cæli mobilis humor Mutavere vias. V.*

VERÜS, ä, üm. *ior, isimüs. Uray, veritable. SYN. Verax, sincerus, candidus, ingenuus. PHR. Et ver- ba simillima veris. O. Tibi cuncta fatebor vera. V. Veris immiscens falsa. H. Obscuris involvens vera. V. Veramque exponere causam. Lr. Disce puer virtu- tem ex me, verumque laborem, Fortunam ex aliis. V. Verissima mortis imago. O. Verissima crimina di- cunt. O. Non incerta fides. Rap. Vero verius ergo quid sit, audi. M.*

VESANIÄ, *æ, f. Folie. PHR. Extimui ne vos ageret vesania discors. H.*

VESANIENS, *entis, & VESANÜS, ä, üm. Fou, furieux. SYN. Furens, furiosus, insanus, stultus amens, demens. PHR. Suadet enim vesana fames. V. In mea vesanas habuit dispendia vires. O. Vesani stella Leonis. V. Deprensa navis in mari vesaniente vento. C. Cum vesana meas torreret flamma me- dallas. C.*

VESCÖR, *eris, vesci. Manger. SYN. Edö, comedö, älor nutritör, vivö, pascör. PHR. Visceribus mi- serorum & sanguine vescitur atro. V. Foliis vescun- tur amaris. H. Quicumque terræ munere vescimur. H. Vescitur Aeneas simul & Trojana juvenus Per- petui tergo bovis V. Sacras innoxia lauros Vescat. Pr. Vesci vitalibus auris. Lr. i. vivere. Superatne, & vescitur aurä Aethereä V. (Vide COMEDO.)*

VISCÜS, ä, üm. [Quo vesci possunt.] Dont on peut manger. PHR. Verbenasque premens vescumque pa- paver. V. Vescas salicem frondes. V.

VESCÜS. [Pro parvo & minuto.] Sec, attenué. PHR. Quæ male creverunt, vescaque parva vocant Farra. O. Fuit corpore vesco, sed eximius viribus. Pl.

VESICA, & VESICÜLÄ, *æ. dim. La vessie. PHR. Nam displosa sonat quantum vesica, &c. H. Cum plena animæ vesicula parva Sæpè ita dat pariter sonitum displosa repente. Lr.*

VESICARIÄ, *æ, f. [Herba quæ vesicæ medetur.] Vesciaire, ou melle.*

VESPÄ, *æ, f. Ph. Guespe.*

VESPER, *eris, & VESPERÜS, t, m. & VESPERÜ- GÖ, ginis, f. Pla. [Venus, stella quæ prima sub no- ctem lucet.] L'étoile de Venus, le soir. EPI. T. Rü- bēns, sērüs, occidūüs, Cýthērēüs, nōctifēr, frī- gidūs, rūbēr, ümbriēr. SYN. Hesperus. PHR. So- lis ad occasum cum frigidus aëra vesper Temperat; & saltus reficit jam rosida luna. V. Illic sera ru- bens accendit lumina vesper. V. Ante diem clauso componet vesper olimpo. V. Puro te similem Tele- phe Vespero. H. Quid serus vesper vehat. V. Dile- ctus Veneri nascitur Hesperus. Accendit vesper olim- pum. V. Id quoque præcipiti suadebat vesper olym- po Jam piceo terras insulcans noctis amictu. Vida.*

VESPERE. *Le soir. Vesperascente die. Tac. Sur le soir. Le soir. SYN. Sērö, diē labēntē, cādēntē. PHR. Primo vespere. Cas. Seräque revertens Nocte dom- mum. V. Te veniente die, te decedente canebat. V. Jam labor exiguus Phœbo restabat, equique Pul- sabant pedibus spatium declivis Olympi. O. Seras cum protulit horas Hesperus. Aus. Flexo in vespem die. Tac. Vesper erat, czloque rubens jam luna sereno Undique noctivagos Stellarum accenderat ignes. Rap. Supremo te sole domi, Torquate, maneb- bo. H. Visa sub obscurum noctis. V. [Vide Nox, Nox imminet, Noctis initium.]*

VESPÉR. [Pro occiduis regionibus.] L'Occident. PHR. Nunc zephyrus sero vespere missus adest. O. Ab atro Vespere consurgunt venti. V. (Vide OCCIDENS.)

VESPÉRASCIT. *TER. Il se fait tard. PHR. Devexo interea propior sit vesper olimpo. V. Processit vesper olimpo. V. Vesper Lunares jam ducit Equos. St. Et lux tardè discedere visa Præcipitatur aquis, & aquis nox exit ab iisdem. O. Interea clauso vesper proce- dit olimpo, Et placidä suadent astra quiete frui. Saur. Sol ubi montium Mutaret umbras & juga de- meret Bobus fatigatis, amicum Tempus agens abeunte curru. H. Majoresque cadunt altis de moni- tibus umbræ. V. Premittitur dubius nocte vicinâ dies. S. Nox erat incipiens. O. Candidus oceano nitidum caput abdiderat sol, Et caput extulerat densissima si- dereum nox. O. Seræ nuncius horæ Nocturna vocat lumina Vesper. S. Jamque dies exactus erat. O. Nox erat incipiens. O. Cum jam prope luce peractâ de- mere purpureis sol juga veller Equis. O. Pronus erat Titan; inclinatoque tepebat Hesperium remone fretum. O.*

VESPERTILÖ, *önis, m. [Animal, media inter avem & murem speciei. Nocte volans seroque tenens ä ves- pere nomen. O. Ejus metamorph. Vide MINEIDES.] Une chauve-souris. EPI. T. Nöctürnüs, äligēr, älatüs, pännätüs, stridēns, stridülüs. SYN. Nöctis avis. O. Minēiä prölēs. O. PHR. Minimam pro corpore vo- cem Emittunt, peraguntque leves stridore quere- las; Tectaque non sylvas habitant, lucemque pe- rosæ Noctē volant seroque tenent ä vespere nomen. O. Quæ cum ales gesser, cætera muris habet. Jussa facit, sibi nigrantes accommodat alas Nocturnarum*

avium, inque atros se colligit artus. Jamque emensa viæ tractus obscena volucris Purpurei crebra ante oculos se præfudit ecce Fertque refertque volans circum importuna, sonansque Nunc pectus, nunc ora nigris everberat alis. *Vida.*

VĒSPĒRTĪNŪS, ā, ūm. *Du soir.* PHR. Si vespertinus subito te oppræsserit hospes. H. Vespertinumque pererro Sæpe forunt. H. Gnavus mane forum & vespertinus pete. H. Vespertina tepet regio. H. Nec vespertinus circumgemit Urſus ovile. O.

VĒSPĪLLŌ, ōnis, m. [Cadaverum funerator, ira dictus quod vespere efferebant eorum corpora, qui propter inopiam funebri pompâ duci non poterant.] *Porteur de corps morts.* EPIT. Tristis, lūgūbris, funēbris. PHR. Chirurgus fuerat, nunc est vespillo Diaulus: Quod vespillo facit, fecerat & medicus. M. Postquam triste caput fastidia vespillonum, Et miseri meruit tædia carnificis. M.

VĒSTĀ, Ē. *Dua ejusdem nominis memorantur, altera Saturni mater dicitur, altera filia.* Ex Ope Junonem memorant Cereremque creatas; Semine Saturni tertia Vesta fuit. O. *Vesta dicta est, quia (ut ait Ovid.) terra, cujus Vesta habetur dea, vi sua stat.* Stat vi terra sua; vi stando Vesta vocatur. O. *Vestam porro, quam terram esse aiunt, intellige matrem Saturni. Vesta enim Saturni filia virginitatem perpetuam coluit; ejusque cultui addictæ erant vestales virgines. Ea pro igne sumitur. Nec tui aliud Vestam quam vivam intellige flammam; Nataque de flammâ corpora nulla vides. O. Hinc Vestales ignem perpetuum in ejus templo conservabant: quem cultum eversâ Trojâ Romam transulisse aiunt Æneam. Si ignis extinctus fuisset, accensâ per fomites è sole flammâ, purus ac caelestis eliciebatur. Vestales viva defodiebantur, si virginitatem violassent. In sacris Vesta Afelli panibus coronabantur. Ecce coronatis panis dependet Afellis. O. Vesta coronatis pauper gaudebat Afellis. O. EPIT. Castâ, pudicâ, sanctâ, Illiâ, Trôicâ, Æneciâ.* PHR. Pergameumque larem & canæ penetralia Vestæ. V. *De Vestæ matre.* Quisquis ades, castæque colis penetralia Vestæ. O. Quæque ignes Troica servat. O. Vestaque Cæsareos inter sacrata penates. O.

VĒSTĀLĪS, âlĕ. *De vesta.* PHR. Fortè revertēbar Festis vestalibus. O.

VĒSTĀLĪS, is, f. [Vestæ Sacerdos.] *Une vestale.* SYN. VĒstĕ ministrâ. St. Vigil puellâ. Pr. Illiâcâ tūtēlâ fāvillâ. Pr. PHR. Æternum servans adytis penetralibus ignem. V. Virgineâ lucentes semper in arâ. Sil. Virgineo læta ministra focos. Pr.

VĒSTĒR, trā, trūm. *Vôtre.* PHR. Dux ego vester eram. V. Vestras, Eure, domos. V. Quod mihi deductum est, vestros accedet ad annos. Pr. Vestrum est dare, vincere nostrum. O.

VĒSTĪĀRIŪM, ī. n. *Pli.* [Locus in quo Vestes servantur.] *Garde-robe.* VĒSTĪĀRIŪM. Col. [Ipsæ vestes.] *Les habits.* (Vide VĒSTIS.)

VĒSTĪBŪLŪM, i. n. [*Non pars adium erat, sed locus ante januam vacuus.* Viden, ait Pla. Vestibulum ante ædes, & ambulacrum cujusmodi.] *Vestibule* EPIT. Sūpĕrbūm, splendīdūm, laxūm, latūm, spātiōsūm, magnificūm. SYN. Atrīūm, pōrticūs, limēn. PHR. Cernis custodia qualis Vestibulo sedeat, facies quæ limina servet. V. Palmaque vesti-

bulum (*alvearis*) aut ingens oleaster obumbret. V. Vestibulum ante ipsum, primoque in limine. V. Vestibulis abeunt veteres lassique clientes. J. Vestibulum jaceam mortuus ante tuum. Pr.

VĒSTĪBŪLŪM [*Metaph. aditūs, ingressūs, initium.*] *L'entrée, ie commencement.* Vestibulum Siciliæ. Cic. Vestibulum alicujus artis ingredi. Quin.

VĒSTIGĀTŌR, ōris, m. Col. [Qui vestigat.] *Qui cherche.*

VĒSTIGĪŪM, ī. n. [*Signum quod à pede relinquitur.*] *Vestige, trace des pieds.* EPIT. Fixūm, impresūm, signatūm, relicūm, adversūm, errabundūm, vāgūm, certūm, dubiūm, tēnūē, manifestūm. SYN. signā pēdūm. Pēdūm vĕstigiā. Gressūs. PHR. Summo vestigia pulvere signent. V. Atque hos (*Boves*) nequa forent pedibus vestigia rectis, Caudâ in speluncam tractos, versisque viarum Indiciis, raptos saxo occultabat opaco; Quarentem nulla ad speluncam signa ferebant. V. Dum signa pedum Roscida tellus Impressa tenet. S. Et gradiens (*Vacca*) imâ verrit vestigia caudâ. V. Delere pedum vestigia. V. Summâ vestigia ponit arenâ. V. Tua dum vestigia lustrō. V. Vestigia retro Observata sequor per noctem, & lumine lustrō. V. Presso legit vestigia gressu. V. Quia me vestigia terrent, Omnia te adversum spectantia, nulla retorsum. H. Incerta fugæ vestigia turbat. L. Admisso sequitur vestigia passu. O. Domini vestigia tangit, Impressas tamquam servet arena notas. *Hosch.* Inde puellaris nacta est vestigia plantæ; Et pressam noto pondere vidit humum. O. Et tua quæ possum, pro te, vestigia tango. O. Leviter premere vestigia. Cic.

VĒSTIGĪĀ [ipse gressus & via quam quis tenet.] *Les pas, le chemin.* PHR. Cæca regens filo vestigia. V. Errabunda regens tenui vestigia filo. C. Extrema per illos (*Agricolas*) Justitia excedens terris vestigia fecit. V. Vestigia ferre per ignes. Pr. Sensit & ad sonitum vocis vestigia torſit. V. Longè servet vestigia conjux. V. Pacemne tueris Inconculsa tenens dubio vestigia mundo. L. Aliquod vestigia flectere. O. Fugientis excipere vestigia. Cur. Insistere certa viæ vestigia. Lr. Lapides sua post vestigia mittunt. O. Vestigia furtim Suspenſo digitis fert taciturna gradu. O.

VĒSTIGĪĀ. [*Pro ipsis pedibus vestigia signantibus.*] *Les pieds.* PHR. Freri pietate per ignem Cultores multâ premimus vestigia prunâ. V. Vestigia primi Alba pedis, frontemque ostentans arduus albam. V. Canis Leporis vestigia ſtingit. O. Vestigia nuda sinistri Instituire pedis. V. Falsa pedum primis vestigia ponit in undis. O. Vestigia fallit lubricus locus. Cic. Vestigia presso Haud tenuit titubata solo. V. Vestigia figit ebria. Cl. Trunca manum Pinus regit, & vestigia firmat. V. Permulcet vestigia Lymphis. C. Equi vestigium excussum ungulâ. PLI. i. *Ferreæ solea.*

VĒSTIGĪĀ, *Metaph.* [*Exempla.*] *Les traces, l'exemple, les vestiges.* PHR. Contracta sequi vestigia vatum. H. Vestigia alicujus implere, *Pli.* Persequi. Cic. Certa viæ insistere vestigia. Lr.

VĒSTIGĪĀ *Metaph.* [*Pro reliquiis.*] *Les vestes.* PHR. Agnosco veteris vestigia flammæ. V. Si qua manent sceleris vestigia nostri. V. Pauca ramen suberunt priscæ vestigia fraudis. V. Sparſaque sunt latè lacert vestigia currūs. O. Manebant vestigia morientis

rientis libertatis. *Tac.* Veltigium avaritiæ, humanitatis. *Cic.*

VESTIGŌ, ās, āvī, ārūm, ārē. *A.* [Vestigia alicujus indagare, aliquem diligenter quærere.] *Chercher soigneusement, suivre à la piste.* *SYN.* Quærō, inquitō, investigō, pēquirō, scrūtōr, sēctōr. *PHR.* Quæ loca, quive habeant homines, ubi mœnia gentis Vestigemus. *V.* Vestigatque virum. *V.* Ergo alrē vestigia oculis, & rite repertum Carpe manu. *V.* Oculis & naribus escam vestigare. *Col.* De feris patientibus. Vestigare odorē, *Plī.* Vestigare iter alicujus. *St.*

V. STINĪ, ōrūm [Italiæ populi.] *Les Vestins.* *PHR.* Vestinā juvenus. *Sil.* Hæc tibi Vestino de grege malsa venit. *M.* Vestinusque senex. *J.*

VĒSTIŌ, īs, īvī, itūm, irē. *Vēstir, habiller.* *SYN.* Indūō, tēgō, ōpētiō. *PHR.* Corpus spoliis vestire ferasum. *Lr.* Te bis Afro murice tinctæ vestiunt lanæ. *H.* Nec servos melius vestiret. *H.* Attonitis inhians animis, ut regius ostro Velet honos lavēs humeros, ut Fibula crinem Auro internectat. *V.* Purpureoque altē suras vincire corhurno. *V.* Carbasus hanc tenuis glauco velabat amictu. *V.* Quem fulva Leonis Pellis obitotum præfulgens unguibus aureis. *V.* Lacedæmonio velat toga lora Galeo. *M.* Atque unam vestire tribum tua vellera possunt. *M.* Lateri prætendat vellera lævo. *O.* Caput glauco contextit amictu. *V.* Corpus complectens vestis. *C.* Et vestes humeris induit ipsa meis. *O.* Fascia te tunicaque tegunt obscuraque palla. *M.* Hirsutis arcent mala frigora braccis; Oraque de toto corpore sola patent. *O.*

VĒSTIRI, & **VĒSTITŪS**, ā, ūm. *Eire habillé.* *PHR.* Utque erat è somno tunica velata recincta. *O.* Hæc tu Sidonio potes insignitus amictu. Dicere. *O.* O! pudor hirsuti costis exuta Leonis Aspera texerunt vellera molle latus. *O.* Si te vidisset cultu Busris in illo. *O.* Nec liber auratā corpora veste regi. *O.* Nuda genu, nodoque sinus collecta fluentes. *V.* Alter purpureum non expectabit amictum; Quidlibet induitur celeberrima per loca vader. *H.* Nunc perlucenti circumdata corpus amictu. *O.* Tectus amictu. *L.* Aurato circum velatus amictu. *V.* Purpureis rubet lacernis. *M.* Et quibus auratā mos est fulgere lacernā. *J.* Spectatur jam purpurata servitus. *Rap.* Ausonia in trabecā & sarrano lucidus ostro. *Rua.* Membra coercent Strictius assutæ vestes. Et populus festo concolor ipse suo est. Et pecudum fulvis velantur corpora setis. *V.* Crinibus Iliades passis, peplumque ferentes. *V.* Clamidemque suavesque crepantes Carbaseos fulvo in nodum collegerat auro. *V.* Virgatis lucent sagulis. *V.* In longis vestibus ire. *O.* Obnubitur atræ Veste caput. *Sil.* Tigridis exuviz per dorsum à vertice pendent. *V.* Cui pellis latos humeros erepta juveneco Pugnatori operit. *V.* Subfuta talos regit instita veste. *H.* Vestem succincta puella. *O.* Nivea velatus corpora veste. *O.* Lupi de pelle galeros Tegmen habet capiti: vestigia, nuda sinistri Instituire pedis; crudius regit altera pero. *V.* Tyrio conspectus in ostro. *V.* Lupæ nutricis tegmine latus. *V.* Pictis incinctæ pellibus ambæ. *V.* Occurrit Aestes Horridus in jaculis & pelle lybistidis Uræ. *V.* Longè effulgent ostroque decori. *V.* Pallā succincta cruentā. *V.* Ignorā in veste reportat Advenisse viros. *V.* Ille retorto Pœonium in morem senior succinctus amictu. *V.*

Stabant cum vestibus atris. *Q.* Parā cum veste venire. *T.* Nube candentes humeros amictus Augur Apollo. *H.* Velatus veste. *V.* Indutum Tyriam chlamydem quam limbus obibat Aureus. *V.* Sidonio insignitus amictu. *V.* Niveoque insignis amictu. *St.* Pallamque induta nitentem Insuper aurato circumvelatur amictu; Ornatuque novo gravior, &c. *O.*

VĒSTIRĒ, & **VĒSTIRI**. [Per transl. ad inanimata, pro, tēgērē.] *Convivir.* *PHR.* Montes. Conferere, atque Oleā magnum vestire Taburnum. *V.* Quæque suo viridi semper se gramine vestit terra. *V.* Diffusos hederā vestit pallente corymbos. *V.* Campos æther lumine vestit. *V.* Vestiri mēsisbus agri. *O.* Tori vestiti gramine. *O.* Suis vestitæ frondibus uvæ. *Pr.* Montes sylvis vestiti. *Cic.* Pecus vestitissimum. *Col.* De ovibus. Cum se Nux plurima sylvis Induet in florem. *V.* Parietes tabulis vestire. *Cic.* Ebur atria vestit. *L.* Gelu montem vestit hyems. *Cl.* Tum mihi prima genas vestibat flore juvena. *V.* Ævo florente juvenus Occipit, & molli vestit lanugine malas. *Lr.* Nondum teneras vestire genas? *S.* Vestitæ gramine ripæ. *Col.* Sponte suā Sandix pascunt, vestit Agnos. *V.* Ridet ager, vestitur humus, vestitur & arbos. *M.*

VĒSTIS, īs, & **VĒSTIMENTŪM**, ī,n. & **VĒSTITŪS**, ūs, m. *Habit, vêtement.* *EPIT.* Lāxā, nexilis, longā, sinuosa, fluens, fluxa, tenuissimā, refugia. Divēs, pretiosa, magnifica, decora, venusta, regia, Splendidā, virgata, fulgens, picta, laborata, aurea. Trita, vilis, læcra, abscissa, scissa, villosa, squalens, vetus, servilis, plebeia. Serica, linēa, bombycina, pellicea. Rubra, Tyria, Sidonia, Phrygia, Coccinea, rubens, purpurea, ostrina, conchyliata, coa, ianthina. Alba, nivea, candida, pura. Nigra, atra, mœsta, lugubris, funerea, pulla. Muliebris, casta, sacrificia, deducta, demissa, deposita, exuta, mutata. *SYN.* Amictus, velamen, tegmen, chlamis, tunica, toga, pallium, palla, stola, pepłum, carbisus. *PHR.* Pedes vestis defluxit ad imos. *V.* Aurea purpuream subnectit fibula vestem. *V.* Iliadumque labor vestes. *V.* Obtentu vestis caput velata mulier. *S.* Aurea Casaries ollis, atque aurea vestis. *V.* Ad cursus commoda vestis. *O.* Maculas lassis de vestibus aufert. *O.* Vix puero decrescere vestes. *St.* Vestem deducere ab ore. *O.* Et feries nudos veste fluente sinus. *Pr.* Bellum pacemque profatus Se gestare sinu, laxos effundit amictus. *Sil.* Bibulas surgenti pondere vestes. *V-F.* Summam mordebat fibula vestem Raslis. *O.* Et tunicae manicas, & habent redimicula mitæ. *V.* Longæ tegmina palla. *V.* Bibulas vestes trahit unda. *V-F.* Quam variæ linguis, habitu tam vestis & armis. *V.* Scissa veste, meas experire manus. *Pr.* Et laxas vestes & fluxa virorum Velamenta vides. *L.* Ima videbatur talis illudere palla. *T.* Fusa sed ad teneros lutea palla pedes. *T.* Sit bene convenientis, & sine labe toga. *O.* Ex humeris laxus amictus eat. *O.* Nexilis ante fuit vestis quam textile tegmen. *Lr.* Vestimenta dabat pretiosa. *H.* Alba mihi vestis nullo violata veneno Adsit, & in geminos defluat apra pedes. *Sann.* Ante homines nati durum genus illice rupta. In sylvis nudi debebant more ferasum. Necdum ullus limi, nec dum ullus velleris usus. Verum

dura hyemis pellebant frigora, noctisque Hamorem fruticum se frondibus involventes, Et liquidos imbres vitabant arbore tecti, Per noctemque cavis latitabant rupibus hirei. Ast ubi crescenti paulatim cognitus orbi Irrepit pudor, exuviis cœpere ferarum, Aut tergo bovis, aut villosi pelle leonis. Se tegere, & coriis involvere mollibus artus. *Vida.* Lugubris imos palla perfundit pedes. S.

VESTIS divēs, ornātā, &c. **PHR.** Ostro perfusa vestes. *V.* Tunicam squalentem auro. *V.* Chlamydemque auro dedit intertextam. *V.* Et tunicam molli mater quam neverat auro. *V.* Vestibus intexto phrygiis spectabilis auro. *O.* Nec se dissimulat: tanta est fiducia formæ. Quæ quanquam iusta est, curâ tamen adjuvat illam, Permulcetque comas, chlamydemque, ut pendeat aprè Collocat, ut limbus, totumque appareat aurum. *O.* Indutus chlamydem Tyriam, quam limbus obibat Aureus: ornabant aurata monilia collum, Et madidos myrrhâ curvum crinale capillos. *O.* Compri cultus, onerique vel ipsa Serica. *Cl.* Torus & argento contextus totus & auro, Infideat celeri conspiciendus Equo. *T.* Intextas auro vestes. *V.* Arte laboratæ vestes ostroque superbx. *V.* Aurea purpuream subnectit fibula vestem. *V.* Pallam signis auroque rigentem. *V.* Fert picturatas auri subregmine vestes. *V.* Illusas auro vestes. *V.* Aurum vestibus illitum, regalesque cultus. *H.* Clamydem auratam quam plurima circum Purpura Mœandro duplici Melibæa cucurrit. *V.* Dives Equum, dives pictâ vestis & auri. *V.* Ebria quæ multo murice vestis erat. *Pacif.* Auro virgatæ vestes manicæque rigeant. *Sil.* Saturatæ murice vestes. *M.* Illitæ vestes auro & purpurâ. *S.* Pictus acu tunicas, & barbara regmina crurum. *V.* Quem . . . auro conferta tegebat Pellis. *V.* Vestem prætexuit ostro. *Sil.* Pallamque & pictum croceo velamen Achanto. *V.* Tyrioque ardebat murice lana. *V.* Demissa ex humeris dives (*vestis*) quæ munera Dido Fecerat, & tenui telas discreteverat auro. *V.* Chlamys picto circumdata limbo. *V.* Vobis picta croco & fulgenti murice vestis. *V.* Pictus acu chlamydem, & ferrugine clarus Iberâ. *V.* Ostroque insignis & auro. *V.* Ipse peregrinâ ferrugine clarus & ostro. *V.* Turpe seni vultus nitidi, vestesque decoræ. *O.* Vestis variata figuris. *C.* Cocineosque scidit, quibus ante rubebat, amictus . . . scilicet aurato niteat mihi corpus amictu? Sordeat immundo mens inhonesta situ. *Sant.* Non timet fastu, neque splendet auro . . . dabat una virtus unde niteret. *Sant.* Vestitu nimio indulges. *Tac.* Ardentes murice vestes. *V-F.* Quæque Tyron toxies epotavere lacernæ, Et toga non tactas vincere visa nives. *M.* Vestis decorata figuris. *C.* Vestis . . . artis opus raræ. *T.* Ne tibi sit tanti Sidonia vestis, Ut timeas quoties nubilus Auster erit. *Pr.* Et trahitur multo splendida palla croco. *O.* Pictæ vestes discriminat auro. *L.* Purpura nempè mihi, pretiosaque textra dabuntur. *O.* Non nisi vel cocco, madidâ vel murice tinctâ Vestes aites. *M.* Auger acus meritum, picturarumque metallis Vivit opus . . . quæ tantum poruit digitis molli rigore Ambitiosa colus? vel cujus pectinis arte Traxerunt solidae gemmarum stamina telæ. . . hoc si Mzonias cinctu graderere per urbes In te pampineos proferret Lydia Thyrsos. *Cl.* Vestis odorata studium. *Cl.* Sive, togis illam fulgentem ince-

dere Cois: Hoc totum è Coâ veste volumen erit. *Pr.* Auro decorum syrma barbarico trahit. S.

VESTIS sordidâ, lacerâ, &c. **PHR.** Horrida villosâ corpora veste tegunt. *T.* Ignori nova forma viri, miserandaque cultu. *V.* Tegmen torquens immane Leonis Terribili impexum setâ. *V.* Et scissâ gaudens vadit discordia pallâ. *V.* Pingues aliquando lacernas Munimenta togæ duri crassique coloris, Et malè percussas textoris pectine Galli. *J.* Aiunt regales indue vestes . . . Scilicet ipsa geram saturatas murice vestes, Bella sub Iliacis mœnibus ille geret. Quo possum squalore tuos imitata labores Dicar. *O.* Ergo humeros gemmisque caput nudatus honestum Plebeio induitur regia membra sago. *Sant.* Barbas incanaque menta Ciniphii tondent Hirci, Sersaque comantes Usus in castrorum, & miseris velamina nautis. *V.* Plebeî in veste cubare. *Lr.* It scissâ in veste. *V.* Squalentes pulvere vestes. *L.* Vestis vilis verusque. *O.* Si fœda & scissa lacerna, Si toga sordidula. *J.* Toga quæ defendere frigus, Quamvis crassa, queat. *H.* Pellibus hirsutis arcent mala frigora. *O.*

VESTEM induerē. *V.* Sumerē. *H.* **PHR.** Indue regales vestes. *O.* Invisos si quis tentarat amictus. *V.* Croceo velatur amictu. *V.* Tunicæque induitur artus. *V.* Fulvique internor pelle Leonis. *V.* Albenti humeros induxit amictu. *St.* Induit & Tyrio distinctam murice pallam. *V.* Vestesque rigeant Induat. *V.* Ad pectora cingere vestem. *O.* Harum unam supremum mœstus honorem Induit, arsurasque comas obnubit amictu. *V.* Vili veste tegi. *O.* Humeris vestes induere. *O.* Obnubit atrâ Veste caput. *Sil.* Corpus velare veste. *O.* Induiturque atras vestes. *O.* Fulgentem Tyrio subregmine vestem Indueras. *T.* Baltheus haud fluxos gemmis adstrinxit amictus Colla monile decens, humerisque hærentia primis Suppara nudatos cingunt angusta lacertos. *L.* Brevis expeditos zona constringat sinus. *S.* (*Vide VESTIO, vestiri.*)

VESTEM pōnerē. **PHR.** Velamina Progne Deripit ex humeris auro fulgentia lato, Induiturque atras vestes. *O.* Cinctasque resolvite vestes. *O.* humeris abscindere vestem. *V.* Et posito pariter cum veste timore. *O.* Humeris deponere vestes. *O.* Veste recitata. *Pr.* Tunicasque recingunt. *O.*

VESTEM mutārē. **PHR.** Mutemus vestes Danaumque insignia nobis Apremus. *V.* Mutatâ veste. *H.* Auratis mutavit vestibus atras. *O.* Ah! me redde mihi vesti quoque redde colorem: Fac in Santolio noscere Santolium. Ora niger, niger & vestes, nigræque sub umbrâ Infanz plebis vertat in opprobrium. *Sant.* Induitur vestita virum vigilumque catervas. Fallit in ignoto formina cauta sago. . . & vestem & cum veste animos induta viriles, &c. *Sant.* Ne virilis cultus in eadem & Lycias proriperet catervas. *H.* Punico lugubre mutavit sagum. *H.*

VESTEM colligērē. *Trousser, relever.* (*Vide COLLIGO, Colligere vestem.*)

VESTIS. [*Metaph.* Pro pelle, aut quovis indumento.] *Tout ce qui couvre une chose.* **PHR.** Cum lubrica serpens Exuit in spinis vestem. *Lr.* Vestis Aranei. *Lr. i. telâ.* Molli pubescere veste . . . Imperat atas. *Lr. i. lamugine.* Vestitus montium, riparum, orationis. *Cic.*

VESUNNA, æ. f. *Pli.* [Aquitaniæ regio.] *Peuples du Perigueux.*

VESUNTIO, ðnis. f. *Caf.* [Urbs Galliæ celticæ.] *Befangon.*

VESULUS, i. m. [Liguriæ mons juxta Alpes.] *PHR.* Aper multos Vesulus quem pinaifer annos Defendit. *V.*

VESUVIUS & VESUVUS, i. m. [Campaniæ mons, incendiis & conflagratione insignis.] *Le mont Vesuve.* *PHR.* Jamque & flere pio Vesuvina incendia cantu. *St.* Vicina Vesevo Ora jugo. *V.* Vesuvinus apex. *St.* Hic est pampineis viridis Vesuvius umbris. *M. i.* *Vitis veskitus.* Hic locus Herculeo nomine clarus erat. *M.*

VETER, æris. VETERIOR. *Pla.* VETERRIMUS. *Vieux, ancien.* *PHR.* Sylvano fama est veteres sacrasse Pelasgos. *V.* Ingens ara fuit juxtaque veterrima Laurus. *V.* (Vide VETUS.)

VETERES, ðm. *Les anciens, l'antiquité.* *SYN.* Antiqui, prisce, avi. *PHR.* Quotquot & insignes pietate, altisque superbi Nominibus, quos jactat adhuc rediviva vetustas. *Sant.*

VETERAMENTARIUS, ii. m. *Sue.* [Sutor qui veteres calceos reficit.] *Un savetier.*

VETERANUS, æ, ðm. *Vieux, ancien.* *SYN.* Veteranus hostis. *Liv.* Veteranum pecus. *Col.* Veterana vitis. *Col.* Veteranus Miles. *Cic.* Qui per viginti annos militaverat. *PHR.* Quæ rura dabuntur Quæ noster veteranus aret? Quæ mænia fessis. *L.*

VETERASCO, is, ær. *Col.* & VETERO, as, ær. *CEL.* & VETUSTESCO, is, ær. *N.* Viellir. Si veteravit febris. *Col.* Vina celerius vetustescunt. *Col.* Veterascere dicitur de rebus quæ vetustate meliores fiunt: vetustescere de iis quæ sunt peiores. *PHR.* (Vide SENEX.)

VETERATOR, oris, m. *Ter.* [Astutus, & à veteri rerum gerendarum usu callidus.] *Un maître fourbe, un vieux routier.* VETERATORIE. *Adv.* *Cic.* En fourbe. *SYN.* Dolose, astute, fraudulenter. VETERATORIUS, æ, ðm. *Cic.* *Plein de ruse & de fourberie.* (Vide DOLOSUS, FALLAX.)

VETERINUS, i. m. [Animal ad vecturam idoneum.] *Bête de charge.* *PHR.* Et genus omne quod est veterino semine partum. *Lr.* VETERINARIUS, i. m. *Col.* [Qui veterinorum curam habet.] *Qui a soin des bêtes de somme. Un maréchal.*

VETERNUS, i. m. [Morbus insuperabilem inducens somnum.] *Léthargie, assoupissement.* *EPIT.* Gravis, soporifer, iners, desens, segnus, somnifer, funestus, lethalis. *PHR.* Excitare veternum. *C.* Cur me funesto properant arcere veterno, *H.* Pueri veterno remorâque pigriores. *M.*

VETERNUS, metaph. [Pigritia & segnitie.] *Parasse.* *PHR.* Nec torpere gravi passus sua regna veterno. *V.*

VETERNOSUS, æ, ðm. *PLI.* *Léthargique.* VETERNOSUS. *Ter.* metaph. *Endormi, paresseux.* (Vide PIGER.)

VETO, as, vetui, vetitum, ær. *Défendre, ne pas permettre.* *SYN.* Prohibeo impedio obsum, obsto. *PHR.* Ridentem dicere verum Quid vetat. *H.* Non me ulla vetabunt Frigora Pathenios canibus circumdare saltus. *V.* Fratrem Supposuit tumulo, rege vetante, soror. *O.* Avarum Cum veto te fiorî. *H.*

Miserum veta perire. *S.* Quia bella vetabat, Demisere neci. *V.* Quippe vetor fatis. *V.* Plura loqui vetor. *O.* Esse hominem vetui; facta est Dea. *O.* Sed vetuere patres, quod non potuere vetare. *O.* Vetuit pater ipse valeret, *T.* Nulla Religio vetuit segeti prætereire sepem. *V.* Vetabo mecum sit. *H.* Et egere vetes, & scribere cogas. *H.* Eum saluti desperare vetat. *Cic.*

VETITUS, æ, ðm. *Défendu.* *PHR.* Vetitum nefas. *H.* Probrum. *O.* Vetita arma. *V.* Vetitus amor. *O.* Vetita legibus alea. *H.* Vetitorum ciborum fames. *O.* Vetito tentantur æquore tingi. *O.* Invasit natæ thalamos vetitosque hymenæos. *V.*

VETITUM, i. n. [Res vetitâ.] *Ce qui est défendu.* *PHR.* Nitimur in vetitum semper, cupimusque negata: Sic interdictis imminet æger aquis. *O.* Quæ, contra vetitum, discordia. *V.* Hæc in vetitis numerant. *O.* Quod licet ingratum est; quod non licet, acrius urit. *O.* Nil inconcessum fastu affectare superbo. *Rap.*

VETONES & VECTONES, ðm. [Hispaniæ populi.] *Peuples du Royaume de Leon & de Castille.* *PHR.* Vectonesque leves, profugique à gente vetustâ Gallorum Celtæ miscentes nomen Iberis. *L.* At Veto num alas Balarus probat æquore aperto. *Sil.*

VETULUS, i. m. *Vieillard.* *PHR.* Grande nefas... si vetulo juvenis non assurrexerit. *J.* (Vide SENEX.)

VETULA, æ. f. *Vieille.* *PHR.* Omnes aut vetulas habes amicas. *M.* Tunc in canitium mutatis sponte colubris, Longævum mentita senem, rugisque severas Perfulcata genas, & ficto languida, passu. *Cl.* (Vide ANUS.)

VETUS, æris. *Omn. gen.* & VETULUS, æ, ðm. & VETUSTUS, æ, ðm. *Vieux, ancien.* *SYN.* Priscus, antiquus, annosus, longævus, annis gravis, oblitus. *SYN.* Vetus ætas. *H.* Amor. Fagus. *V.* Calceus. *Quin.* Fama. *H.* Infamia. *O.* Querela. *V.* Miles. *Cic.* Senex. *T.* Verbum. *Ter.* *PHR.* Veterumque ex ordine avorum Effigies. *V.* Veteremque agnoscit amicum. *V.* Minister vetuli puer Falerni. *C.* Vetula arbor, cornix, *V.* Veterum monumenta virorum. *V.* Amisit. Verum vetus Albula nomen. *V.* Non mihi respondent veteres in carmina vires: *O.* Aspice quàm longi temporis acta canam. *O.* Expleta est annis ista querela suis. *O.* Tybri doce verum? tua ripa vetustior urbe est. *O.* Vetustâ Pene puer puer junctus amicitia. *O.* Fessa vetusto Ætatis spatio domus. *Lr.* Veterum malorum memor. *O.* Fama loquatur anus. *M.* Sylva capax avi validaque incurva senectâ. *St.*

VETUSTAS, æris. f. *Ancienneté, vieillesse.* *EPIT.* Longævâ, spaciôsâ, antiquâ, longinquâ, prisce, longâ, tardâ, invidiosâ, edax, invidâ, mendax, damnosâ, antecâ, deserta, obsolêtâ, exactâ, nimia, tabidâ, vitiosâ, exuta, extrusâ. *SYN.* Senectus, senectâ, Antiquitas. *PHR.* Tantum avi longinqua valet mutare vetustas. *V.* Si qua fidem tanto est operi latura vetustas. *V.* Damnosa quid non imminuit dies. *H.* Tabida consumit ferrum lapidemque vetustas. *O.* Tempus edax rerum, tuque invidiosa vetustas Omnia destruitis. *O.* Nec vos fallit spaciosa vetustas. *V.* Exiguus prodest annosa vetustas. *O.* Pars igne peresa Rumpitur, arripuit partem vitiosa vetustas. *Cl.* Priscis memorata Catonibus atque

Cethegis (*vocabula*) nunc situs informis premit & deserta vetustas. *H.* Vetustas delet famam operis. *O.* Cedit enim rerum novitate extrusa vetustas. *Lr.* Ferunt scripta vetustatem. *O.* Pannosa, rudis, mendaxque vetustas. Ostentans canos, rugasque in fronte seniles, Victa recedebat laceris ingloria chartis. *Sant.* Historia vetustatis nuncia. *Cic.* Vinum vetustate evanescit. *Cic.* Possessiones se defendunt vetustate. *Cic. i. Possessione veteri.* Annorum aut ista pondera victa ruent. *Pr.* Monumenta fatiscunt. Mors etiam saxo nominibusque venit. *M.*

VETUSTAS [*Pro senectute.*] *La vieillesse.* *Phr.* Quamvis obster mihi tarda vetustas. *O.* Democritum postquam matura vetustas admonuit. *L.* (*Vide SENECTUS.*) **VETUSTAS.** Anguium. [*Pro veteri pelle.*] *La peau.* Vetustas Anguibus exiit. *O.*

VETUSTE & **VETUSTISIME.** *Adv. à la façon des anciens. Par un ancien usage.* Vetustissime in usu est. *Pli.*

VEXATIO, *ōis*, *f.* *Tourment, persecution.* Vexatio sociorum impunita. *Cic.* *Phr.* Si quid nostra tuis adicit vexatio rebus. *M.*

VEXATOR, *ōis*, *m.* *Cic.* Qui afflige quelqu'un, qui le vexé.

VEXILLATOR, *ōis*, *m.* *Sue.* Porte-en-seigne, guidon. *Phr.* Aquilæque pugnam signifer mota vocat.

VEXILLATIO, *ōis*, *f.* *Sue.* [*Cohors militum emerita, etiamnum sub vexillis manens dum agros acciperet.*] *Troupe de vieux soldats, qui étoient encore sous leurs enseignes, en attendant la récompense de leurs services.*

VEXILLUM, *i. n.* [*Signum militare.*] *Enseigne.* *Epit.* Martium bellicum, mivortium, minax, terificum, aureum, p. etum, radians, fulgens, clarum, volans, volitans, fluans, leve, explicitum, expansum, superbium, victum, cruentum. *Syn.* Signum, insignis. Aquila, &c. *Phr.* Signa movet præcepque oblitum fertur in hostem. *V.* Sociis edicit signa sequantur. *V.* Adversis obvia signis. Signa, pares Aquilas, & pila minantia pilis. Crispa fufuranti fluitant vexilla Notorum. Flamme. Romanæ accedunt Aquilæ, pugnamque minantur. Fortunæ vexilla submittere. *S.* Signa decus belli. *O.* Undatimque levi fluitantia carbasa vento Ostentant Martis speciem. Pars volucres tollunt aquilas hi picta draconum Colla. . . Videres surgere purpureis undantes anguibus hastas, Serpencumque vago cælum fœvire volatu. *Cl.*

VEXO, *ās*, *āvī*, *ātum*, *ārē*. *A.* [*Proprie huc illuc agitare.*] *Secouer.* *Phr.* Unda vexata Noto. *S.* Ventus flabris vexans. *Lr.* Dulichias vexasse rates. *V.*

VEXARE. *Per trans.* [*Pro torquere, cruciare, affligere.*] *Tourmenter, inquieter, vexer.* *Synt.* Vexari & populari provinciam. *Cic.* Vexare agros. *Cas.* Vexare & violare divina & humana. *Cic.* Vexare aliquem probis. *Cic.* Vexare fortunas alicujus & diripere. *Cic.* Vexari pestilentia. *Col.* Scelerum penis. *Cic.* Vitia vexant mores. *Sul.* *Phr.* Trepidam vexat legionibus urbem. *Cl.* Nec . . . insomnia vexant. *O.* Vexat corpora fœssa calor. *T.* Vitam ingratu vexare querelis. *Lr.* Bello vexatus. *V.* Per multa pericula vita. Vexata. *Pr.* Vindemia nimbis Continuis vexata. *M.* Vetustate domus vexata. *Pl.* Teneum quæ vexat sponfa maritum. *M.* Ita mens adhuc vexatur excusso menu. *S.*

UFENS, *ōis*, *m.* *Fluvius qui per Pontinas paludes labitur.* *Phr.* Gelidusque per imas Quærit iter valles; atque in mare volvitur Ufens. *V.*

VIA, *æ. f.* *Chemin, route.* *Epit.* Trita, atrita, frequens, publici, nota, lata, strata, recta, directa, patens, aperta, tuta, plana, æqua, facilis, mollis, celebris, libera, pervia, prona, inoffensa. Difficilis, aspera, inaccessa, sublimis, ardua, molesta, lapidosa, pinguis, litosa, silvestris, saxosa, lubrica, anceps, iniqua, præceps, arcta, avia, invia, saltax, angusta, dolosa, incerta, perplexa, ambigua, pulverulenta, æstiosa, inaccessa, irremediabilis. Declivis, obliqua, directa, æquorea, assueta, brevis, longa, cæca, implicita, transversa, urbana, rustica, tentata, monstrata, mutata, obsessa, munita, patefacta, clausa. *Syn.* Iter, semita, trames, limes, callis, bivium. *Phr.* Partes ubi se via fudit in ambas. *V.* Arboribus positis secto via limite quadret. *V.* Lucet via longo Ordine flammaram. *V.* Tales fama canit tumidum super æquora Xerxem Construxisse vias. *L.* Versisque viarum Indiciis. *V.* Nec taceant monumenta viæ quæ Tuscula tellus Candidaque antiquo detinet Albæ lare : namque opibus congesta, ruis hic glareæ dura Sternitur : hic apta jungitur arte Silex. *T.* Longarum hæc meta viarum. *V.* Mille fugit refugitque vias. *V.* Magna fuit subitæ iustaque causa viæ. *O.* Quæ proxima meta viarum. *V.* Itque reditque viam toties. *V.* Cum dabit aura viam. *O.* Tristis via ducit ad manes. *S.* Jamque propinquabam portis omneque videbar Evasisse viam. *V.* Ista viam tellus in tartara fecit. *O.* Tu placidas toto pectore finde vias. *O. i. Nais.* Flecte viam velis. *V.*

VIA facilis, difficilis. *Phr.* Viarum lubrica. *T.* Obfedere alii telis angusta viarum. *V.* Quamvis Difficilis clivis huc via præbet iter. *O.* Objecta vias incendia claudunt. *S.* Longa procul longis via dividit invia terris. *V.* Angusta fauces aditusque maligni. *V.* Angustant aditum curvis amfractibus Alpes. *Cl.* Per rupes scopulosque, adituque carentia saxa Quæque est difficilis, quæque est via nulla, sequuntur. *O.* Aditumque per avia quarit. *V.* Omnia torte Per flexos aditus. *Lr.* Per nives altas per acuta saxa Quæ potest gressu, manibusque reptans Invia transit. *Sant.* Quæ nulla humano sit via trita pede. *T.* Est mala, sed cunctis ista terenda via. *O.* Pariter gressi per opaca viarum. *V.* Fallacem ire viam. *O.* Vias in devia campi Tendere. *S.* Non est ad astra mollis è terra via. *S.* Hastenus est tutum; cætera cæca via est. *O.*

VIA longa, brevis. *Phr.* Unde iter Italiam, cursusque brevissimus undis. *V.* Hanc fecere moram longa intervalla viarum. *Rap.* Pedes via longa fatigat. *Rap.* Pedes via longa dederit. *T.* Jam grandior ævo Impatiensque viæ. *V.* Longas ire vias. *V.* Longarum meta viarum. *V.* Dum redeo, brevis est via. *V.* Quid faciat, multum cæli post terga reliquit; Ante oculos plus est : animo metitur utrumque. *O.* Quæque super pontum via visa brevissima, Thebas, Virgineumque Heliconæ petit : quo monte posita Constitit. *O.* Hinc adeo media est nobis via. *V.* Nec tibi, ut invenias, longa terenda via est. *O.*

VIAM tenere, carpere, celerare, ciperere, conficere. *V.* Raperere. *Sil.* Viæ se committente. *Cic.* *Phr.* Huc

juvenis notâ fertur regione viarum. *V.* Atque iter emensi, casus superavimus omnes. *V.* Pârter gressi per opaca viarum. *V.* Nulli visâ, cito decurrit tramite virgô. *V.* Longam incommutata videtur Ire viam. *V.* Inviso sub fasce viam cum carpit. *V.* Tuque incede viam. *V.* Corripuere viam; pedibusque per aëra motis Obstantes scindunt nebulas, pen- nisque levati Prætereunt ortos iisdem de partibus Buros. *O.* Hæc ingressa viam. *St.* Phafellus invasit vias. *St.* Moliri vias vetitas. *Sil.* Per tutas ambulat ille vias. *O.* Fertque vagos mediæ per muta silentia noctis Incommutata gradus. *O.* Tentamusque viam. *V.* Auditâque viæ causâ, non utile carpis, Inquit, iter. *O.* Cum pedes incedit, medii per maxima Nerei Stagna viam scindunt. *V.* Veloci viâ vadere. *Sen.* Quare, si sapiat, viam vorabit. *C.* Per nota retro compendia cursum Detorquet. *Com.* Radit iter lævum interior. *V.* Irreducemque viam deserto limite carpit. *L.*

VIAM aliquò tenere. Via aliquò ducens. *Phr.* Quò te, Mæri, pedes? an quò via ducit? *V.* Tristis via ducit ad Manes. *S.* Hinc via tartarei quæ fert Acheton ris ad undas. *V.* In devia campi Obliquare vias. *St.* Sed per compendia montis Præcipitata via est. *O.* Projectaque Saxa Pachini Radimus. *V.* Illyrici legit æquoris oram. *V.* Gentibus innumeris circum- que infraque relictis, Æthiopum populos Cephææ- que conspiciat arva. *O.* Veni nec puppe per undas, Nec pede per terras: patuit mihi pervius æther. *O.* Huc juvenis notâ fertur regione viarum. *V.* Quò te ducit via, dirige gressum. *V.* Rara per occultos du- cebat semita calles. *V.* Quæ causa viæ... quove teneris iter? Nihil illi: rendere contra. *V.* Hac Turne sequamur. *V.* Cælum negatâ tentat iter viâ. *H.* Quò lati ducunt aditus. *V.* Commutare viam, retroque reverti. *Lr.* Corripuere viam interea, quâ semita monstrat. *V.* Viam detorquet ad amnem. *V.* Lege littoris oram. *V.* Et Capitolas itque reditque vias. *Fr.*

VIAM nescire. Viam alicui monstrare. Patefacere. *Cic.* *Phr.* Matre Deâ monstrante viam. *V.* Viam parvo tramite monstrat. *Lr.* Signantemque vias. *V.* Ignatosque viæ miseratus. *V.* Jamque iter omne la- ter; nec sunt discrimina terræ Ulla, nisi æthe- rez, medio velut æquore, flammæ: Sideribus no- vere viam. *L.* Nec quæ via ducat in antrum Ex- plorata mihi. *Com.* Quæ regerent passus, pro duce, fila dedit. *O.* Hoc superare jugum, & facili vos tramite sistam. *V.* Este duces, o! si qua via est. *V.* Si qua via est, si quam tibi diva creatrix Osten- dit. *V.*

VIÂ errare. *Phr.* Implicitas errore vias. *L.* Sive er- rore viæ, seu tempestatibus taris, Fluminis in- traistis ripas. *V.* Declinare viæ regione. *Lr.* Viâ de- errans. *S.* Virtutisque viam deserit arduæ. *H.* Nec vos via fallit euntes. *V.*

VIAM sibi facere; aperire. *Phr.* Fit via vi; rum- punt aditus. *V.* Fata viam invenient. *V.* Tumulo video reperire sub illo Posse viam. *V.* Fidite ne pedibus; ferro rumpenda per hostes Est via, quâ globus ille virum densissimus urget. *V.* Aperit viam vis. *V.* Præcluserat omnia Minos: Audacem pen- nis repperit ille viam. *O.* Tentanda via est, quâ- que quoque possum Tollere humo. *V.* Viamque

affectat olympo. *V.* Illicitas tentare vias. *V-F.* La- xavitque viam bellis. *Cl.* Inveniet virtute viam. *Cl.* Via facta per hostes. *V.* Angustum formica terens iter. *V.* Quamcumque viam virtute petivit. *V.* Im- pellens quidquid sibi summa petenti Obstaret; gau- densque viam fecisse ruinâ. *L.* Inter tela vias aperit. *Sil.* Hæc animis, ferro cætera facta via est. *Hofsch.*

VIÂ. *Ruë.* *Phr.* Ibam forte viâ sacrâ. *H.* In ternas compita secta vias. *O.* Vulgi pedibus detrita viarum Strata. *Lr.* Miratur portas strepitumque & strata viarum. *V.*

VIÂ Metaph. [Râtiô, môdus.] *Voie, route, maniere.* *Phr.* Via dicendi. *Quin.* Via morum. *St.* Viam sceleris ingredi. *Lr.* Nulla viam fortuna tegit. *V.* Fata viam invenient. *V.* Et quamcumque viam de- derit fortuna, sequamur. *V.* Nec via mortis erat simplex. *V.* Via prima salutis... Graiâ pandetur ab urbe. *V.* Et via vix tantum voci laxata dolore est. *V.* Hæc via sola fuit quâ posses perdere &c. *V.* Sunt alii quos ipse viâ sibi repperit usus. *V.* Quâ tentent ra- tione aditus, & quæ via clausos Excutiet Teucros vallo. *V.* Pater ipse colendi (terras) Haud faci- lem esse viam voluit. *V.* Jam Vitulos hortare, viam- que insiste domandi. *V.* Inveni germana viam, gra- tare forori. *V.* Finditur in solidum cuncis via. *V.* Tempestas mutat vias. *V.* Transiit vox claustra via- rum. *Lr.* Sera numquam est via ad bonos mores. *S.* Tuta frequensque via est per amici fallere nomen. *O.* Viæ monstrata via est per carmina. *H.* Paruit via in cælum. *S.* Calcanda omnibus via lethi. *H.*

VIÂ [ductus.] *Conduit, canal, passage, ouverture.* *Phr.* Fama est huc Elidis amnem Occultas egisse vias subter mare. *V.* Sic lethalis hyems paulatim in pectora venit Vitalesque vias, & respiramina clau- sit. *O.* Vultus hiat; magnæque pater via lubrica plax. *St.* Unâ eademque viâ sanguisque animusque sequuntur. *V.* Seu plures calor ille vias, & cæca relaxat Spiramenta, novas veniat quâ succus in herbas. *V.* Rima patet, præbetque viam lethalibus undis. *O.* Perque viarum omnes flexus in corpore qui sunt. *Lr.* Et fauces arent, vixque est via vocis in illis. *O.* Vocisque via est tenuata. *O.*

VIARIUS, a, ūm. [Quod ad vias spectat.] *Des che- mins.* Viaria lex. *Cic.*

VIATICOR, aris, arūs sūm, arī. *Pla.* [Viaticum parare.] *Amasser de l'argent pour faire un voyage.*

VIATICUM, ī. n. [Pecuniæ, victus, aliaque ad iter faciendum necessaria.] *Viatique, provision d'argent; ce de ce qui est nécessaire pour le voyage.* *Epit.* Lā- gūm, liberālē, prōvisūm, collēctūm, angustūm, tēnūē. *Phr.* Collecta viatica multis Ærumnis. *H.* Auxiliumque viæ, veteres tellure recludit Thesau- ros. *V.* Quinque, viæ auxilium, qui secum liba fe- rebat. *Vida.* Subducta viatica plorat. *H.* Petite hinc juvenesque senesque Finem animo certum miserif- que viatica canis. *P.*

VIATICUM [Sacramentum quo morituri Christiani muniuntur.] *Le Viatique.* *Phr.* Præscius mortis pro- pe jam futuræ Ut novas vires animosque sumat Pascitur Christo, solidâque fortis Fervet ab escâ. Flebat adstantum pia turba fratrum; Ille gaude- bat prosperare cælo. *Sant.*

VIATOR, oris. m. *Voyageur, qui fait voyage.* *Epit.* lāsūs, fēlūs, siciēns, defēlūs, fatigātus, sī- cū-
E E e iij

pulv' erulēntis, errāns, vāgus, vācūus, āridūs, prō-
pērāns. SYN. Pēgrinūs. PHR. Seu pulvere ab alto
Cum venit, & terram sicco spuit ore viator Aridus.
V. Dulce viatori lassio in sudore levamen. C. Cautus
præcingitur ense viator. O. Cantabit vacuus coram
latrone viator. J. Lassus tam citō deficiis viator. M.
Venerat & senior pando Silenus aſello . . . quadrupē-
dem . . . onerumque levamen, Auxiliumque viæ. O.
Cum semel exieris centum solatia curæ Et rus &
comites & via longa dabunt. O. Solantur euntes
Alternā facilem garrulitate viam. Saut. Unde ferens
lappos adverso tramite passus Cum duce Cumæa
fallit sermone laborem. Dūmque iter horrendum
per opaca crepuscula carpit. O. Haud aliter lon-
ginqua petit qui forte viator Mœnia, si positas al-
tis in collibus arces Nunc etiam dubias oculis vi-
det, incipit ultro Lærior ire viam, placidumque ur-
gere laborem. Quam cum nusquam ullæ cernuntur
quas adit arces, Obscurum sed iter tendit conval-
libus imis. Vida. Vix fisti tenebris & furto noctis
opacæ, Omnes per sylvas foliis trepidantibus auz-
ræ Terrebut pavidos. Rap. Minus via lædet
euntes. V.

VIATOR. Cic. [Qui magistratibus parebat, eorum-
que iussu homines ab agris ad urbem vocabat.]
Huissier.

VIATORIUS [Quod ad viam pertinet.] De voiage,
de voiageur. Viatoria cubilia. Plī.

VIBEX, icis. f. [Signum verberis in humano corpore.]
Les marques des coups de fouet. PHR. Si puteal mul-
tā cautus vibice flagellas. P. Tergaque deductā ves-
te notata vident. O.

VIBRO, as, avi, atum, are. [Propriè movere, agi-
tare.] Branler, secouer. SYN. Quatiō, agitō, mō-
vērō. PHR. Vibrare bipennem. L. Telum. V. Vi-
brante supercilio loquit. O. Vertigine membra vi-
brata. Cl.

VIBRARE [Pro tōrquērē.] Lancer. SYN. Jāculor,
tōrquērō, intōrquērō, jāciō, cōnjiciō, mītō. PHR.
Vibrataque jactat Fulmīna. O. Excusso jaculum
vibrare lacerto. O. Gelidis vibravit viribus hastam.
Sil. Vibrata per auras. Sil. Truces vibrare Iambos.
C. Spiculaque in sylvis tuta vibrabat amor. C-G. Si-
bila lambebant linguis vibrantibus ora. V. (Vide
SAGITTA, TELUM)

VIBRARE [Per trans. Fulgere.] Briller. PHR. Vibrat
mare. Cic. Sæva vibrantes luce tenebras. C. Vibra-
tus ab æthere fulgor. V.

VIBRARE Capillos. [Pro crīspārē.] Friser. PHR.
Fœdare in pulvere crines Vibratos calido ferro,
myrrhæque madentes. V.

VIBURNUM, ī. n. [Fruticis genus.] Viorne. PHR.
Verum hæc tantum alias inter caput extulit urbes
Quantum lenta. Solent inter Viburna cupressi. V.

VICANUS, ī. m. Cic. Un Villageois. (Vide AGRES-
TIS)

VICARIUS, ā, ūm. [Vices alicujus gerens.] Qui
tient la place d'un autre. SYNT. Vicariam operam
alicui impendere. Quin. Vicarias manus alicui pol-
liceri. Quin. Vicaria pœna, servitus. Quin. Vica-
rium succedere muneri alterius. Cic. Alieni juris Vi-
carius. Cic. i. Succesor. PHR. Defunctumque labo-
ribus æquali recreat sorte Vicarius. H.

VICARIUS [Etiam dicebatur servus, qui alteri servo

parebat.] Esclave, qui dependoit d'un autre esclave.
PHR. Nam sive Vicarius est qui Servo parat. H.
VICATIM. Adv. Plī. De village en village. Vicā-
tim. Cic. De ruē in ruē. PHR. Vos turba vicatim
hinc & hinc saxis petens Contundet obscenas
anus. H.

VICENARIUS, ā, ūm. Vit. Du nombre de vingt.
VICENI, æ, ā. Liv. Vingt. (Vide VIGINTI.

VICENTIA, æ. f. Plī. [Venetorum urbs.] Vicenza.

VICESIMANI, ōrum. Tac. [Milites vigesimæ legio-
nis.] Soldats de la vingtième légion.

VICESIMUS, ā, ūm. Vingtième. Nondum vicesima
venerat æstas. O.

VICIÀ, æ. f. [Leguminis genus.] De la Vesce. PHR.
Et tenues Vicie fœtus. V. Si verò viciamque feres. V.

VICIES. Adv. Vingt fois. PHR. Non plenum modò
vicies habebas. M.

VICINIA, æ. f. Le voisinage. EPIT. Prōximā, amī-
cā, dūlcis, lētā, ingrātā. PHR. Quæque Pharetratæ
vicinia Persidis urget. V. Sed vider hunc omnis do-
mus, & vicinia tota. H. Mollit solis vicinia ceras.
O. Vicinia damno est. O. Siculæ vicinia terræ. O.
Funus Egregiè factum laudet vicinia. H. Penè
manu quod amo, tanta est vicinia, tango. O. Me-
que ream nimis proximatis agit. O.

VICINIA [Pro similitudine.] Ressemblance. PHR.
Aqua ad lactis viciniam accedens. Plī. Diversarum
rerum vicinia. Quin.

VICINITAS, atis. f. Cic. Voisinage. VICINITAS
nominis. Plī. Rapport.

VICINUS, ī. m. & VICINUS, ā, ūm. Voisin.
SYN. Prōximus, propinquus, propior, finitimus,
cōnterminus, cōtiguus. PHR. Vicinos humiles ra-
pere & concidere loris. J. Nec mala vicini pecoris
contagia lædent. V. Vicine Palæmon. V. Bonus
vicinus. H. Mantua vix miseræ nimium vicina Cre-
monæ. V. Sedes astris vicina. V. Vicina Vesveo Ora
jugo. V. Finitimos tollunt in agros. V. Ager Tusco
mihi proximus anni. V. Proxima quæque metit gla-
dio. V. Jam proximus ardet Ucalegon. V. Tet-
ra nimis vicina. O. Parti vicini esset. O. Conti-
guas habuere domos. O. Terræ domus est conter-
mina nostræ. O. Tiliæ cōntermina quercus. O.
Sociisque comes discordia regnis. St. Aut quos
Oceano propior gerit India lucos. V. Respicit in-
stantem tergo, & propiora tenentem. V. Horror
Crebrescit; propiusque malum est. V. Forte fuit
juxta tumulus. V. Portusque patescit Jam propior.
V. Spatio stantem propiore. V. Finitimi procures
coeunt, urbesque propinquæ. V. Viridi confinia lit-
tora prato. O. Spatio stantem propiore. O. Finitimas
in bella feram rumoribus urbes. V.

VICINUS. [Similis, æmulus.] Qui ressemble, qui
approche. PHR. Proxima Phœbi Versibus ille fa-
cit. V. Proximus huic, longo sed proximus inter-
vallo. V. Te verò mea quem spatii propioribus ætas
Insequitur. V. Mala sunt vicina bonis. O. VICI-
NUS [Mox futurus.] Qui doit bien-tôt arriver.
PHR. Vicino volucris jam sedula partu. St. Vicina
ad pariendum. Cic.

VICIS [Ejus nominis reperitur tantum Vicem, Vicē,
vicēs, vicibus. Significat alternationem.] Tour, suc-
cession. EPIT. Alternā, grātā, bēnignā, mutā-
tā, servatā, variatā. PHR. Succedunt, servant-

que vices. *V.* Discurrunt, variantque vices. *V.* Hac vice sermonum. *V. i. Colloquendo.* Deus hæc fortasse benignâ Reducet in sedem vice. *H.* Et lucis stupuisse vices nostrisque. *St.* Solvitur acris hyems gratâ vice veris & favoni. *H.* Opetumque vices disponere. *T.* Omnis per muros Legio fossita periculum Excubat, exercetque vices. *V.* Vicem nox peragit. *O.* Vicem reposcit. *M.* Arces Deicit acer plus vice simplici. *H.* Alternare vices. *O.* Mutat terra vices. *H.* Annorum vicibus. *Cel.* Multa prius vasto labentur flumina ponto; Annus & inverfas duxerit ante vices. *Pr.* Regna reperit & pactas vices. *S.*

VICES. [Pro loco & munere alterius.] *Le lieu, la place d'un autre.* *PHR.* Vicem solis supplere. *Pli.* Alienâ vice fungi. *Liv.* Fungere maternis vicibus pater. *Pr.* Teli vice sævit Nuda manus. *J.* Alterius præstare vices. *O.* Fungar vice cotis, acutum Reddere quæ ferrum valet, exors ipsa secandi. *H.* Olei vicem explere. *Pli.* Sumere in vicem vini. *Cel.* Veri vicem obtinet. *Cur.*

VICES. [Pro pœnâ, & aliquando pro præmio quo quis vicissim donatur.] *Recompense, peine, châiment.* *PHR.* Vicem meritis reddere. *O.* Vicesque superbae Te maneat ipsum. *H.* Hæc erit illarum contempti pœna doloris: Multarum miseras exigit una vices. *Pr.* Pares dedecori vices minatur. *Com.* Fas nefasque non valent Convertere humanam vicem. *H.*

VICÉ. [Pro adinstar.] *Comme, de même.* *PHR.* Nisi Sardanapali vice censueris, &c. *Cic.* Carinæ inverſæ vice. *Pli.* Vice mundi circumagi. *Sne.*

VICES. *V.* Belli vices. *St.* [Pugna.] *Le combat, le fort des armes.* *PHR.* Nec ullas vitavisse vices Danaum. *V.* VICES. [Periculum, infortunia, &c.] *Danger, malheur.* *PHR.* Alicujus vice sollicitus. *Cur.* Vicem alicujus dolere. *Cic.* (Vide ADVERSA.)

VICES, & VICISSITUDÖ, inis, f. *Cic.* [Alternatio & mutatio rerum.] *La vicissitude, les changemens qui arrivent.* *PHR.* Laboris ac voluptatis vicissitudo. *Cic.* Vicissitudo tedium aufert. *Cic.* Mutat terra vices, & decreſcentia ripas Flumina prætereunt: Frigora miteſcunt Zephyris; ver proteret æſtas, Interitura, simul Pomifer Autumnus fruges effuderit: & mox Bruma recurrit iners. *H.* Nube solet pulſâ candidus ire dies. Inque vicem ponunt venti, mare sternitur, aurâ Mitior in florem torpentes evocat herbas. Omnia vertuntur; certè vertuntur amores; Vinceris, aut vincis: hæc in amore rota est. Magni sæpe duces magni excidère tyranni: Et Thebæ steterant; altaque Troja fuit. *Pr.* Plerumque gratæ divitibus vices Mundæque parvo sub lare pauperum cœnæ... Sollicitum explicuere frontem *H.* Omnium rerum vicissitudo est. *Ter.* Sperat infestis, metuit secundis Alternam sortem bene præparatum Pectus. Informes hyemes reducit Jupiter, idem Summover: non si malè nunc & olim Sic erit, &c. *H.* Ipsa vices natura subit... non semper fluidis adopertus nubibus æther Aurea terrificis obcœcat sidera nimbis: Cessat hyems; madidos & siccant vere capillos: Ver fugit. *O.* Nec gravis æternâ grandine sævit hyems. Non semper imbres nubibus hispido Manant in agros; aut mare Caspium Vexant inæquales procellæ Uſque, &c. *H.* Fertque refertque vices. *L.*

VICISSIM, adv. *Tour à tour, successivement.* *SYN.*

Altèrnīs, altèrnātīm, pèr vicēs, in vicēm, pàritèr, mūtūō. *PHR.* Sed te qui casus (age, fare vicissim.) Attulerint. *V.* Quid possit uterque vicissim Experiatur. *V.* Tibi nostra vicissim Dicemus. *V.* Inque vices fuerat captatus anhelitus oris. *O.* Alternis dicetis; amant alterna camænæ. *V.* Vulneraque alterna dantque feruntque manu. *O.*

VICTIMĀ, æ, f. [Victimā, quæ dextrā cecidit victrice, vocatur; Hostibus à domitis Hostia nomen habet. *O.*] *Victime.* *EPIT.* Sactā, devotā, piā, pinguis, opimā, mactatā, magnā, divēs, nivēā, religiōsā. *SYN.* Hostiā, hōnōr. *PHR.* Reddere victimas Ademque votivam memento. *H.* Sæpe in honore Deū medio, stans hostia ad aram Inter cunctantes cecidit moribunda ministros. *V.* Et thure & fidibus juvat Placare & vituli sanguine debito Deos. *H.* Et ductus cornu stabit sacer Hircus ad aram. *V.* Maxima Taurus Victimā. *V.* Fibris pecudumque in sanguine Divos Explorat. Non pecudum fibris Domino, sed mente litatur Innocuā. *Buch.* Victimæ si te caperent dedissem Victimam; sed te neque sanguis Hirci Eufus aut sacris Holocausta placant Adita flammis. *Buch.* Non Bove mactato cælestia numina gaudent; Sed, quæ præstanda est & sine teſte, fides. *O.* Sistitur ante aras; auditque ignara precantem Imponique suæ videt inter cornua fronti Quas coluit fruges. *O.* Casurum tibi rusticas ad aras Ducam cornibus aureis juvenum. *M.*

VICTIMĀM mactārē, cādērē. *PHR.* Victimā haud ulla amplior potest magisque opima mactari Jovi. *S.* Pingues cædite victimas. *S.* Meritis aris mactabat honores. *V.* Victimā pontificum secures Cervice tingeret. *H.* Dum caderet jussu victimā sacra tuo. *O.* Aras Constitue, & sacrum jugulis demitte cruorem. *V.* Multa tibi ante aras nostrā cadet hostia dextrā. *V.* Victimā tandem funesta cades. *S.* Cæsis de more juvenis Exorat pacem Divūm. *V.* Illius aram Sæpe tener nostris ab ovilibus imbuet Agnus. *V.* Thura dabant; tepidūque cruor fumabat ad aras. *V.* Tum rite sacratas In flammam jugulant pecudes & viscera vivis Eripiunt cumulantque oneratis lancibus aras. *V.* Semper inaurato Taurus cadit hostia cornu. *T.* Dumque parens aras votivo sanguine tingit; Festaque fumosis ingerit extra focis. *O.* Externaque victimā sacris Cæditur; externus nostras cruor imbuat aras. *Sann.* Cūm facerem natis, mugitus victimā diros Edidit, & subito collapsa sine ictibus ullis Exiguo tinxit subjectos sanguine cultros. Fibra quoque ægra notas veri monitusque Deorum Perdiderat: tristes penetrant ad viscera morbi *O.* Fugit cum saucius aram Taurus, & incertam excussit cervice securim. *V.* Taurum mactabat ad aras. *V.* Aras cruore adolere. *Tac.* Cæsis victimis aras colere. *S.* Libidinosus immolabitur Caper. *H.* Baccho Caper omnibus aris Cæditur. *V.* Albaque profusā victimā fronte cadat. *O.* Sacer Hircus ignes pascet. *Buch.*

VICTIMARIŪS, ii, m. *Liv.* [Qui victimam immolabat.] *Sacrificateur.*

VICTITÖ, as, avi, atum, are. n. [Vesci, victu uti.] *Vivre, se nourrir.* *PHR.* Bene libenter victitas. *Ter.* (Vide COMEDO, VIVO.)

VICTÖR, oris, m. VICTRIX, icis, f. *Victorieux, vainqueur.* *SYN.* Triūphatör, dvāns. Devicto ho-

ste superbus. *O.* Hostilibus spoliis insignis. *V. Phr.* Hostium victor. *H.* Victor belli. *St.* Quondam etiam vitis redit in præcordia virtus; Victoresque cadunt. *V.* Obvia quid mirum vinci; cum Barbarus ultro Jam cupiat servire tibi. *Cl.* Galeisque Padum victricibus hausi. *Cl.* Quis victum meminit solâ formidine Rhenum: Quod longis alii bellis potuere mereri. Hoc tibi dat Sciliconis iter. *Cl.* Dirus per urbes Afer ut Italas, Ceu flamma per tædas, vel eurus Per Siculas equitavit undas. *H.* Hæc auxiliariis armis Fuderat, & clarum vincendo nomen habebat. *O.* Atque ita captivo victor, votisque potitus. Ingredior curru lætos imitante triumphos. *O.* Subdidit oceanum sceptris; & margine cæli Clausit opes. *O.* Vitamque famemque Librar barbarico fastu, vulgique superbit Fletibus. *Cl.* Indos victor meditatatur. Totus adest oculis, aderat qui mentibus olim, Spe major, famâ melior: venerare curulem Quæ tibi restituit falces; complectere dextram, Sub juga quæ Pænos olim Romana redegit. Excipe magnanimum pectus, quo fræna reguntur Imperii, cuius libratur sensibus orbis. *Cl.* Nostrium vive trophæum. *Cl.* Insignem palmâ per gramina currum, Victoresque ostentat Equos. *V.* Quo nunc Turnus ovat spolio, gaudetque potitus. *V.* Per urbem Ibat ovans. *V.* Cyprum victor ditione tenebat. *V.* At Cæsar triplici investus Romana triumpho Mœnia Diis Italæ votum immortale sacrabat. *V.* Victores prædâ Rutuli spoliisque potiri. *V.* Cinctus Apollineâ victricia tempora Lauro. Fronde triumphali tempora cincta gerens. Borbonio maduit tellus captiva cruore: Hoc vinci decuit pretio; cladisque pudorem Eluit hic vestro commixtus sanguine sanguis. *Rua.* Amat nam vindice ferro Per populos latè victricem extendere famam. *Sant.* Novis veteres successibus auges Et superas armis vota fidemque tuis. *Hofck.* Cui Laurus æternos honores Dalmatico peperit triumpho. *H.* Quem legis expertes Latinæ Vindelici didicere nuper Quid Marte possis. *H.* Sive quos Elæa domum reducit palma. *H.* Redit superato victor ab hoste. Victor feroces primos imperus habet. *S.* Res Agamemnonias victriciaque arma sequutus. *V.* Quâ victrix redit illa, pedemque ex hoste reportat. *V.* Inter victrices hederam tibi serpere Lauros. *V.* Cæsar hispanâ repetit penates Victor ab orâ. *H.* Aspice ut insignis spoliis Marcellus opimis Ingreditur, victorque viros supereminet omnes. *V.* Æneas hæc de Danaïs victoribus arma. *V.* Ille triumphatâ Capiolia ad alta Corintho Victor ager currum. *V.* Qui redit exuvias indutus Achillis. *V.* Victo serpente superbus Delius. *H.* Exuviis plenus ab hoste redit. *Pr.* Pompeiusque orbis domitor. *Manil.* Victrici redimitus tempora lauro. Lausus Equum domitor, debellatorque ferarum. *V.* Curru Cæsar victore veheris. *O.* Meritæque expectant præmia palma. *V.* Et palmæ pretium victoribus. *V.* Saxa triumphales fregere Capharea puppes. *V.*

VICTORIS celeritas. *Phr.* Miramur rapidis hostem succumbere bellis, Cum solo terrore ruant: non classica Francis Inulimus, jacuere tamen: non Marte Suëvos Contudimus, queis jura damus: quis credere possit? Ante tubam nobis audax Germania servit. Cedant Druse tui, cedant Trajane labores: Vestra manus dubio quidquid discrimine gessit, Transcur-

rens egit Scilico, totidémque diebus Edomuit Rhenum, quor vos potuistis in annis. Ducis impetus undas Vincebat celeres, & pax à fonte profecta Cum Rheni crescebat aquis. Ingentia quondam Nomina; crinigero flaventes vertice Reges, Qui nec principibus donis, precibusque vocati Paruerant, jussi properant, segnique verentur Offendisse morâ. Transvecti lintribus amnem Occursant ubicumque velis; nec fama fessellit Justitiæ: vidèrem pium, vidèrem fidelem. Queni veniens timuit, rediens Germanos amavit. Illi terribiles, quibus oria vendere semper Mos erat; & fœda requiem mercede pacisci. Natis obsidibus pacem tam supplice vultu Captivòque rogant, quàm si post terga revincti Tarpeias pressis fubeant cervicibus arces. Omne quod Oceanum, fontemque interjacet Istri Unius incursum tremuit: sine cæde subactus Servitio Boreas, exarmatique Triones: Tempore tam parvo tot prælia sanguine nullo Perficis; & Lunâ nuper nascentem profectus, Ante redis quàm plena fuit. *Cl.* Nec dum Cyniphiæ exercitus attingit oras, Jam domitus Gildo: nullis victoria nodis Hæsit, non spatio terræ, non objice ponti. Congressum, profugum, captum vox nunciat una, Rumoremque sui prævenit laurea belli. *Cl.* Variis Antonius armis Victor ab Auroræ populis & littore rubro, Egyptum viresque Orientis & ultima secum Bactra vehit. *V.* Neque est ignavia probro: Ducitur in morem populis ubi Gallicus ensis Imminet; & Gallos urget præsentia regis. *Rua.* Quis te facta novis cumulante ingentia factis Per medias hyemes belli rapit ardor, & altæ Fulmina quis fronti Deus indidit; omnia solo Protinus ut nutu dent mœnia sponte ruinam. Venisti & positus circum undique Sequanus armis Jura colit supplex, & Lilia pronus adorat: Longaque septenis superos emensa diebus, Quæ spatia haud alius per secula compleat heros. Rerum impete Musa obruitur. . . tu vari Maxime regum, Debita ne spatium quondam in præconia desit, Longius in tales spatium tibi sume triumphos. *Rua.* Mihi quo liceat tua scribere facta Da spatium vari, cursuque morare secundos. *Sant.* Barbaras gentes sine clade vincis: Irruit terror: fugiunt relictis Agmina castris. *Sant.* Quid facies armis, solo qui nomine vincis. *Hofck.* Pone sequens magno graditur victoria plausu. *Frac.* Nullaque eat palmis non decorata dies. *Com.* Ipsoque in limine belli Exuperas hostisque metus, & vota tuorum. Præsidis jam nulla fides super, & malè tutus Intra castra pavor. *Com.* Non te vicino remorabitur obvia Marte Gallia, nec laetis audax Hispania terris: Nulla tibi adversis regio sese offeret armis. *T.* Domui terras, hominesque revinxi Legibus, ad solem victrix utrumque cucurri. *Cl.* Nostrium gladiis citius perisse Batavos, Quàm se posse peti per tam longinqua viarum. Crediderant: mora nulla, ruit Rex fulminis instar, Et famam antevolans simul adfuit, & simul omnis Spes liquit trepidos. . . nec tam mihi dicere promptum est Quàm superare manu fuit, & subvertere bello. *Com.* Jamque adeo facilis vilescunt præmia belli: Victoremque piger quòd martem prævenit hostis Obsequio, quòd præcipites in vincula turmæ, Totque suis ultro veniant cum civibus urbes. *Rua.*

VICTORIS clementia. *PHR.* Quæque dies bellum, belli tibi sustulit iras . . . Utque tuus gaudet miles quod vicerit hostem; Sic cur se victum gaudeat, hostis habet. *O.* Sæpe utile vinci. Victoris placidi fecit clementia multis. *O.* Paci non intulit iram. Post acies odiis idem, qui terminas armis. Profuit hoc vincente capi, multosque subactos Aspera laturæ commendavere catenæ. Magnarum largitor honorum Pronus, & in melius gaudens convertere fara. *Cl.* Violentior armis. Omnibus, expugnat nostram clementia gentem. *Cl.* Quem veniens timuit rediens Germanus amavit. *Cl.* Qui pelago & terris, qui sibi jura dedit. *Sant.* Parcus irarum modicusque ferri, Lenis in cives, sine cæde fusos Thracas, & victos sine clade Casar Sternit Alanos. *Sarb.* Minimum decet libere cui multum licet. *S.* Corpora magnanimo satis est prostrasse Leoni: Pugna suum finem, cum jacet hostis, habet. *O.* Victor erat quamvis æquus in hoste fuit. *Pr.* Quibus ipsa minus victoria clade Profuerat, longamque ferant hæc bella salutem. *Rua.* Profuit & victis tanto sub principe vinci. *Sant.* Qui vincit semper, victis ut parcere possit. *O.*

VICTOR Per transi. *PHR.* Per ramos victor perque alta cacumina regnat *Ignis.* *V.* Tentanda via est, quæ me quoque possim Tollere humo, victorque virum volitare per ora. *V.* Ingentia septem Corpora (*Cervorum.*) Fundit humo victor. *V.* Curru Casar victore veheris. *O. i. triumphali.* Victrix libido. *S.*

VICTORIÀ, æ, f. La victoire. *EPIT.* Nobilis, insignis, illustis, celebris, superbâ, memörandâ, inclÿta, clarâ. Facilis, vëlox, lætâ, blandâ, dulcis, triumphâlis. Anceps, dubi, gerentâ, sanguinâ, funestâ. **VICTORIÀ** quam pro Deâ habebat vestitus, alatumque faciebat. Ipsa duci sacras victoria panderet alas; Et palmâ viridi gaudens & amicta trophæis. *Cl.* *EPIT.* Laurigera, pennatâ, alës, aligera, palmifera, levïs, inconstans, favens, amictâ, secundâ. *SYN.* Triumphus, palmâ, laurus, trophæum, laurëa, honores palmæ. *O.* *SYNT.* Victoriâ adipisci. *Caf.* Enipere. *Sal.* Extorquere, habere. *Liv.* Patrare. *Tac.* Reportare. *Cir.* Victoriâ morari, dare. *Liv.* Tradere. *Quin.* *PHR.* Stetit victoria Poenis multorum sanguine. *Liv.* Ardua sollicitis victoria quaritur armis. *O.* Sæpius incautæ nocuit victoria turbæ. *Cl.* Nulla est victoria major Quàm quæ confessos animo quoque subjugat hostes. *Cl.* Victoria nulla Clatior aut hominum votis optatior umquam Contigit. *Cl.* Marte sed ancipiti, sed multis cladibus empta (*Victoria.*) *Cl.* Iisdemque Trophæis reddita libertas orbi. *Cl.* Quâ prima viam victoria pandit. *V.* Tantus amor laudum, tantæ est victoria curæ. *V.* Nullum memorabile nomen Femeinâ in poenâ est; nec habet victoria laudem. *V.* Æneâque manu victoria Grajûm Hæsit, & in decimum vestigia rettulit annum. Egregiam verò laudem, & spolia ampla refertis. *V.* Hæc omnis veterum revocavit adorea lauros. *Cl.* Memento cita mors venit, aut victoria læta. *H.* Non hîc victoria Teuctrum vertitur. *V.* Trojanis cum multa gloria venit Sanguine: sunt illis sua funera. *V.* Non adeo has exosa manus victoria fugit, Ut tantâ quidquam pro spe tentare recusem: Ibo animis contra, vel magnum præstet Achillem. *V.* Facilis victoria de madidis & blâsis atque mero titubanti-

bus. *J.* Victoria naturâ insolens & superba est. *Cic.* Incedit virgo pretiumque & causa laboris. *O.* Quid victor gaudes? hæc te victoria perdet. *O.* Fortuna belli ancipiti in loco est. *S.* Verum anceps pugna fuerat fortuna. *V.* Et pendebat adhuc belli fortuna diuque Inter utrumque volat dubius victoria pennis. *O.* Nam quod ad hostiles flexit victoria partes, Fortunæ magis hoc, quàm fuit artis, opus. *Sann.* Mediis dubius Mars errat in armis. *V.* Facilem spondet victoria palmam. *Com.* Dubias æquat victoria sortes. Exitus in dubio est, tremulis victoria pennis Alternat varias inter utrumque vices. *Saur.* Lærior hinc regni facies, hinc festa per urbes Pompa, triumphales hinc templa per omnia cantus. *Rua.* Arte doloque illi vincant. . . Ni peperit virtus nulla corona juvat. - Anceps quæ trepidis nutat victoria pennis. *Sant.* Et quis cuique dolor victo, quæ gloria palmæ. *V.* Pulcher fugatis Ille dies Latio tenebris Qui primus alma nist adoreâ. *H.* Post victas Mitridatis opes, pelagusque receptum, Et tres emenso meritos ex orbe triumphos. *Manil.* Illustres faceret germanâ clade Bovinas. *Rua.* Publica victrices testantur gaudia chartæ: Martia laurigerâ cuspide pila virent. *M.* Quæque tuas lauros volucris, Germanice cursu Fama vehit. *Sa.* Victriciaque arma secutus. *V.* Quæ datur ex Dacis laurea tota tua est. *M.* Manifesta properat signa lætitiæ gerens Namque hasta summo lauream ferro gerit. *S.*

VICTORIATÛS, i, m. Cic. [Nummus victoriæ imagine insignitus.] *Piece de monnaie, sur laquelle étoit gravée l'image de la Victoire.*

VICTORIOSÛS, æ, um. CATO. Victorieux

VICTÛS, æ, um. Vaincu. (Vide *VINCO, vinci.*)

VICTÛS, ùs, m. [Esui, potui, cultuique corporis necessaria] *Ce qui est nécessaire pour vivre.* *EPIT.* Tenuis, parcus, inops, frugi, sordidus, infelix, fœdus, aridus, asper, fœcilis, parabilis, luxuriosus, annuus. *SYN.* Cibus, epulæ, dapēs. *SYNT.* Victu invigilare. *V.* Carere. *Cic.* Corpus alitur victu. *Lr.* Victum ministrare, mutare. *Cel.* Tolerare victum lacte. *Col.* *PHR.* Ne se penuria victu Opprimeret, metuebat. *H.* Quibus ipsa, procul discordibus armis, Fundit humo facilem victum justissima tellus. *V.* Tunc victus abiere feri: tunc insita Pomus. *T.* Ad victum quæ flagitat usus. *Lr.* Victum infelicem baccas lapidosaque corna Dant rami; & vultus pascunt radicibus herbæ. *V.* Quernâ pellere glande famem. Ostreaque in conchis tuta fuere suis: Et præter pennas nihil in Pavone placebat. Atque suæ victu rediere in pristina vires. *Vida.* Sed mensis asper populus, victuque maligno; Nam calidâ tristes epulæ torrentur arenâ. *Sil.* Victum seges ægra negabat. *V.* Victus ex rapinâ. *Pli.*

VICÛS, i, m. Un village, un petit Bourg. *PHR.* Servos ex vicis conscribere. *Cic.* Vici magister. *M.*

VICÛS. Une rue de ville. *PHR.* Cum quilibet ille Garrirer; vicos, urbem laudaret. *H.* Deferar in vicum vendentem thus & odores. *H.* Purior in vicis aqua tendit rumpere plumbum. *H.* Vicorum inflexus. *J.* Exquiliis domus est tibi colle Dianæ; Et tua patritius culmina vicus habet. *M.*

VIDELICÛT, adv. C'est à savoir. *SYN.* Scilicet, nimirum, nempe. *PHR.* Esse videlicet in terris pri-

mordia rerum, &c. *VR. VIDELICET.* [Pro videre licet.] *On peut voir, connoître.* *PHR.* Videlicet parcum illum fuisse. *Pla.*

VIDEÖ, es, vidi, visum, ēre. *Voir, regarder.* *SYN.* Aspicio, conspicio, cerno, tueor, intueor. *SYNT.* Videre diem. *Cic.* Causas rerum. *LR. Spem. Ter.* Infidias. *O.* Videre aliquem. *Cic. Pro alloqui, convenire.* Aliquem videre oculis. *Ter.* Placido vultu. *T.* Video eum esse robustum. *Cic. i. cognosco.* Mea negotia videbis. *Cic. i. curabis.* Videre prandium alicui. *Cic. i. parare.* Vide quid agas. *Ter.* Pomae videre est, &c. *H.* Viso opus est. *Pla.* Aliquem parum videre. Vide quid facit avaritia. *TER. i. adverte.* Non plus prospicio quam tu videas. *Cic. i. intelligas.* De eo more videbimus. *Cic. i. agemus.* Hoc viderit, viderit de hac re. *Cic. i. sit ei cura.* *PHR.* Nec sum adeo informis; nuper me in littore vidi. *V.* Aut videt aut vi lisse putat per nubila lunam. *V.* Atque ego Daphnium Aspicio: Ille ubi me contra videt, &c. *V.* Cum mihi se non ante oculis tam clara videndam Obrulit. *V.* Ipse Deum manifesto in lumine vidi. Intransem muros. *V.* Pontum aspectabant. *V.* Cui vix attollens Palinurus lumina satur. *V.* Prospectat euntem. *V.* Quicumque oculis hæc aspiciat aquis. *V.* Atque oculis spatium emensus. *V.* Densam in caligine Turnam Vestigat lustrans. *V.* Postquam oculis favi moimenta doloris, Exuviasque huius. *V.* Nulla tuarum aulica mihi, nec via fororum. *V.* Vidisset lacrymas, vultus vidisset amantis. *O.* Ante tuos animo vili quam lumine vultus. *O.* Jamque videnti (i. oculos aperiens) sanguineis frontem moris & tempora pingit. *V.* Non pugnam aspiciere hanc oculis, non fœdera possum. *V.* Aspice, namque omnia quæ nunc oblecta tuenti Mortales hebetat visus tibi, & humilia circum Coligar, nubem eripiam. *V.* Mugire videbis. Sub pelibus terram. *V.* Luna fuit, spectro si quid nisi littora cernam: Quod videant oculi, nil nisi litus habent. *O.* Risus abest, nisi quem visi fecere dolores. *O.* Inque meis oculis Candida Delos erat. *O.* Cur aliquid vidi; cur noxia lumina feci. *O.* Infusam paulatim affluere lucem. Postquam spatio languentia nullo Mutua conspiciuos habuerunt lumina vultus. *L.* Prendere quæ possis oculorum lumine. *LR.* Cifus Abies visata marino. *V.* Ut te non poteram, poteram tua vela videre; Vela diu vultus detinere meos. *O.* Aut videt, aut acies nostra videre putat. *O.* Vidisti lacrymas; vidit & ille tuas. *O.* Viden ut gemine stant vertice criste. *V.* Mores hominum qui vidit & urbes. *H.* Quisnam hominum est quem tu contentus videris uno. *J.* Cernit vanescere mores. *L.* Si qua forte ferant oculis sese obvia nostris Errabunda Bovis vestigia. *V.* Quantum acie possunt oculi servare tumentum. *V.* Copia rara videnti. *T.* Torvo metitur culmina visu. *S.* Vultus prælibat visu. *S.* Fessis vix culmine preles Visibus. *S.* Quis tibi nunc dido cernenti talia sensus. *V.* Hanc ego suspiciens & ad hæc Capitoli cernens. *O.* Nam quod rara vides magis esse animalia quædam, Fœcun lampyæ magis naturam cernis in illis. *LR.* Quam tua pervideas oculis mala Lippus inunctis; Cur in amicorum vitis tam cernis acutum. *H.* Nati coram me cernere lethum Fecisti. *V.* Hæc oculis parer abicis aquis. *V.*

VIDENDI cupidus. *PHR.* Avidusque videnti Flectit

amans oculos. *O.* Vel me visendam mitte forori; Vel soror huc veniat... Magni mihi muneris instar, Germanam vidisse, dabis. *O.* Quid memorem summis cœptas se flectere Cedros Verticibus, rigidasque caput motare cupressos... ipsa etiam feges irrequiere videndi... Virginis ergo Tollebat caput. *Rap.* Undique visendi studio Trojana juvenis Circumfusa ruit. *V.* Complerunt littora cœtu Visuri Æneadæ. *V.* Nequeunt expleri corda tuendo. *V.* Et quæ tanta fuit Romam tibi causa videndi. *V.* Spectat inexplero lumine. *O.* Studioque videndi Circumfusa cohors. *Sant.*

VIDERĒ: visus *PHR.* Nec post oculis est reddita nostris. *V.* Jamque procul nemorum raræ se attollere frondes. *L.* O! quis te nostris oculis pulcherrima virgo Objecit Deus; & visam te protinus idem Eripuit nobis. *Vila.* Martia præbebat spectanda Quiritibus ora. *Sil.* Quarto terra die primum se attollere tandem Visa aperire procul montes. *V.* Mentem suspensa silentia librant, Donec pulvere sub turbine fideris instat Emicuit Stiliconis apex, & cognita fuisse Canities. *Cl.* Arduus inde Agragas ostentat maxima longè Mœnia. *V.* Proclita sunt memini tunica tua pectora laxa, Atque oculis aditum nuda dedere meis. *O.* Simulachra modis palentia miris Visa sub obscurum noctis. *V.* Tremere omnia visa repente. *V.* Nec post oculis est reddita nostris. *V.* Visenda modis animalia miris. *V.* Hoc visum nulli. *V.* Nec cernitur ulli. *V.* Viso sanguine latus. *V.* Visa tua est oculis illic Proserpina nostris. *Cl.* Actia bella cernere erat. *V.* Dies belli visura tumultus. *L.* Et notâ major imago Visa mihi ante oculos. *V.* Visa meis oculis. *O.* Visa correptus imagine formæ. *O.* Visos cognoscere vultus. *O.* Visa pedum via. *Ter.* Populoque videndum Se dare. *O.* Oculis probra violentia meis. *O.* Deformia visu. *O.* Miserabile visu. *V.* Nec visu facilis, nec dictu affabilis ulli. *V.* Terribiles visu formæ. *V.*

VID RĒ. [Pro civēre.] *Prendre garde.* Vide ne, &c. *Cic.* Vide ut satis contemplata sis. *Ter.* Vide ne dici possit, &c. *Cic.* Videtis ne majorum tibi forte Limina frigescant. *P.*

VIDERĒ animo. *Cic. Penfer, découvrir, prévoir.* *PHR.* Videamus uter plus scribere possit. *H.* Interdum vulgus rectam videt. *H.* Quid de quoque viro, & cui dicas, sæpe videto. *H.* Videre alicujus insidias. *O.* Vitium in aliquo. *O.* Taciti ventura videbant. *V.* Vide quantum fallare. *Cic.* Cuncta videnda animo. *O.* Absens absentem auditque viderque. *V.* Videre in futurum. *Liv.*

VIDEÖR, visus sum, visum, ēre. *Ressembler, paraître.* *PHR.* Postquam res Asiæ Priamique evertere gentem Immeritam visum superis. *V.* Sardois videam tibi amarior herbis. *V.* Jam mihi per lucos videor sylvasque sonantes Ire. *V.* Meruit formosa videri. Durus nimis attentusque videris Esse mihi. *H.* Sed coram agnoscere vultus... & ora videbar. *V.* Hæc alternanti potior sententia visa est. *V.* Diis aliter visum. *V.* Quippe ita Neptuno visum est. *V.* Nam neque adhuc Varo videor nec dicere Cinna. *Digna.* *V.* Ut dignus astris videar, hic faciet dies. *S.* Ipsa videbatur xentis regina vocatis. Vela dare. *V.* Extendere cursus. Velle videmur. *V.* Ipse videretur sibi acquior. *H.*

VIDUITAS, *arīs. f. Cic. Viduitē, uenueage. PHR.* Me pater Icarus viduo discedere lecto Cogit; & immensas increpat usque moras. O. Viduos ut transmittare per annos. *St. Annos cælibi vitæ dicat. S. Cælebs te vita deceret. O. Ille meos primus qui me sibi iunxit amores Abstulit; ille habeat secum seruetque sepulchro. V. Nil ait esse prius, melius nil cælibe vitæ. H. Solus eram, & vacuo meditabar vivere lecto: At me composita pace fefellit amor. O.*
VIDULUS, *i. m. & VIDULUM i. n. PLA. Une bougette, une valise de cuir.*

VIDUO, *ās, avi, atum, are. [Privare.] Dépoùiller, priver, depoupler. SYN. Privō, spoliō, nudō. PHR.* Viduata iudice leges. *Cl. Coniux tædis viduata. S. Et foliis viduantur Orni. H. Tam multis viduasset civibus urbem. V. Arvaque Riphæis numquam viduata pruinis. V. Viduataque lumine regna. SIL. i. TARIANA. Dexteram ense viduare. S. Viduare penates. St.*

VIDUUS, *i. m. & VIDUA, æ. f. Vn Veuuf, une Veuve, & VIDUUS, ā, ūm. De veuf, de veuve. PHR.* Per totidem menses, à funere conjugis, uxor sustinet in vidua tristitia signa domo. O. Viduo tum primum frigida lecto; Atque insueta quies uni; nudumque, marito Non hærente, latus. *L. Cur ego tot viduas exegi frigida noctes. O. Viduas jacere noctes. C. Sola jaces viduo tam longâ nocte cubili: In viduo jaceo solus & ipse toro. O. Vacuum petit anxia lectum Qui renovat luctus, & quæ pars admonet abist. O. Nam quis te casus dejectam conjuge tanto Excipit. V. Ut dolet amisso viduata columba columbo, Urque suâ luttur compare triste gemit. Sant. Viduo fundens suspiria lecto. Sil. Visa sibi est rapto bis viduata viro. M. Viduamque domum gemitusque relictæ Cogitat. St. Viduas venatur avaras. H. Vacuo vivere lecto. Pr. Spoliata, orba marito. Sil. Viduo fundens suspiria lecto. M. Coniuge pro raptâ Bignonius iret ad imos Increpitans manes, reduci que potentior Orpheo, Eloquio fretus superas revocaret ad auras Damnatam æternæ nocti & crudelibus umbris. Si leges Erebi, aut fari vis dura resistat, Elysias coleret valles, & amœna vireta; Et simul errantes, inter Bignonius umbras, Coniuge cum tenerâ priscos iteraret amores. Sant.*

VIDUUS *Metaph. PHR.* Et vitem viduas ducit ad arbores. *H. Ut vidua in nudo vitis quæ nascitur arvo, Numquam se extollit, numquam mitem educat uvam: At si forte eadem est ulmo conjuncta marito, &c. T.*

VIDUUS, *ā, ūm. Privé, depouillé. SYN. Privātus, orbātus, spoliātus, orbis. PHR.* Nec tamen est, quamvis agros amet illa feraces, Rustica; nec viduum pectus amoris habet. *C. Voce dum terret, viduus pharetrâ. H. Et bello vacuos & sævo turbine martis. Sil.*

VIENNA, *æ. f. [Civitas Austriæ. Est & Vienna urbs Allobrogum in galliâ Narbonensi.] Vienne. PHR.* Alpinis opulenta Vienna colonis. *Auf.*

VIEO, *ēs, evi, etum, -erē Var. [Ligare vimine vieto, seu molli.] Lier avec de l'osier.*

VIENTUS, *ā, ūm [Mollis, languidus, flexilis, lenis.] Flexi, languissant, flexible. PHR.* Quis sudor victis, & quàm malus undique membris Crescit

odor. *H. Nec supra caput ejusdem (Aranei) cecidisse vietam, vestem i. Telam. LR. Ficus vieta. COL. i. rugosa & maturior.*

VIGEO, *ēs, vigui, -erē, & VIGESCO, is, -erē. n. Etre en vigueur. SYN. Flōrēō, vālēō. SYN. Vigere animo. Cic. Vicens animus. St. Vigent leges, studia. Cic. Urbes vigent populis. St. Animus lætitiâ viger. Lr. Vigent crimina, invidia. H. PHR. Assiduo vigeat certamine miles. T. Donec gratus eram tibi. . . Persarum vigui rege beator. H. Herbarore vigentes. Lr. Jam læti studio pedes vigeant. C. Dum stabat regno incolumis, regnumque vigeat. V. Fama mobilitate viger, viresque acquirit cundo. V.*

VIGESIMUS, *ā, ūm. Cic. Vingtième. PHR.* Occidit, & misero steterat vigesima annus. *Pr.*

VIGESIMA, *æ. f. Pl. [Vestigal.] Le vingtième.*

VIGESIMARIUM, *i. n. Liv. [Aurum quod è vigesima habebatur.] L'argent qui revenoit de l'impôt du vingtième.*

VIGESSIS, *is. m. [Nummus viginti assium.] Piece de vingt Ases. PHR.* Amphora vigessi, modius datur æque quaterno. *M.*

VIGIL, *ilis. & VIGILAX, acis. Col. Qui veille, qui ne dort pas. SYN. Vigilans insomnis, pervigil, pernox, insopitus, insomnem ducens noctem. St. Inops somni. O. PHR. Vigil ille, nec ullam Ad requiem facilis. Sil. Anxiæ nocti vigil incubabat. S. Sex illam noctes, totidem redeuntia solis Lumina viderunt inopem somnique cibique. O. Vigiles oculi. V. Vigilantibus excitatus. V. Curæ vigiles. O. i. Qua somnos auferunt. Aspicit intentum vigilique hæc aure trahentem. St. Vigilum canum excubiæ. H. Dura jacer pernox instrato saxa cubili. V. Vigil ignis. V. i. Qui semper lucet. Lucernæ vigiles. H. Vestibulum insomnis servat noctesque diesque. V. Et vigilans stertis. Lr. Et vigiles obeunt languentia lumina noctes. L.*

VIGIL. [Pro diligenti.] *Vigilant, soigneux. SYN. Vigil animus. St. Vigil Custos. O.*

VIGILES, *ūm. m. Pl. La sentinelle, le guet. SYN. Custodes, custodiæ. PHR. Cæduntur vigiles. V. Vir primi prælia tentant Portarum vigiles. V. Noctem custodia ducit Insomnem. V. Vigilum excubiæ. V. Tertia jam vigiles commoverat hora secundos. L. Mundi vigiles Sol & Luna. LR. Metaph.*

VIG LANTER *adv. Cic. Avec vigilance, avec soin. SYN. Diligenter, sollicitè.*

VIGILANTIA, *æ. f. Cic. [Diligentiâ, vigilēs cūrâ.] Vigilance, soin. PHR. At si quos haud ulla viros vigilantia fugit. V.*

VIG LARIUS, *i. m. SEN. Qui veille, qui fait sentinelle. (Vide VIGILES.)*

VIGILIA, *æ. f. [Nox insomnis.] Veille, l'action de veiller. PHR. Attenuant juvenum vigilatæ corpora noctes Curaque, & immenso qui fit amore, dolor. O. Sed noctem sermone trahunt. O. Extrahit insomnes bellorum fabula noctes. C.*

VIGILIA, *æ, & VIGILIAE, arum. f. [Nocturnæ excubiæ, quarum singulæ quatuor horarum spatio designabantur. Hinc vigilia prima, secunda &c. Ipsi etiam custodes vigiliæ dicebantur.] La veille de la nuit, le guet, les sentinelles. SYN. Incuriosæ vigiliæ. Tac. Vigiliis inire. Tac. Circumire. Sar. Vigiliæ agere. Cic. Exacta tertia vigilia. Cic.*

VIGILĀ. *Cic.* [Vigilantiā.] *Vigilance, soin.* Ut populum metu vacuum nostrā vigilantia reddamus. *Cic.* **VIGILĀ.** [Dies qui festum præcedit.] *La veille ou la vigile de quelque fête.* *Phr.* Vigiliis Ceteris. *Pla.*

VIGILŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. n. *Veiller, ne point dormir.* *Syn.* Pervigilŏ, invigilŏ. *Phr.* Vigilat custodia semper. O. Noctes vigilare serenas. *Lr.* Noctemque vigil ducebat in armis. *Sil.* Vigiles perducere noctes. *Cl.* Noctes vigilabat ad ipsum Mane. *H.* Insomnem ludo certatim ducere noctem. *Sr.* Equassent nocti ludum, in lucemque tulissent. *V.* Seros hybemi ad luminis ignes Pervigilat; ferroque faces inspicat acuto. *V.* Vario noctem sermone trahebant. *V.* Frigidas noctes non sine multis Insomnis lacrimis agit. *H.* Ut jugulent homines surgunt de nocte latrones; Ut te ipsum serves non expergisceris. *H.* Non mihi grata dies, noctes vigilantur amaræ; Nec tener in misero pectore somnus adest. O. Otia me somnūque juvant, quæ magna negavit Roma mihi: redeo, si vigilatur & hic. *M.* Diræque noctes per metum vigilabantur Ad multam noctem vigilare. *Cic.* Aurea rumpunt Tecta quietem; Vigilesque trahit purpura noctes. *S.* Et vigilans stertis. *Lr.* Nec sopor illud erat; sed coram agnoscere vultus &c. *V.* At vigilare metu examinem noctesque diesque. *H.* Sed vigilo, vigilantque mei sine fine dolores. O. Plurimus hic æger moritur vigilando. *J.* Noctem sermone trahentes. O.

VIGILARE, *s'éveiller.* *Phr.* Præcipites vigilare viri, & confidite transitis. *V.* Evandum ex humili lecto lux suscitavit alma. *V.* Excitior somno. *V.* (Vide **EVIGILARE**, **SOMNUS**, *Somnum excutere.*)

VIGILARE [Pro curare.] *Veiller, avoir soin de quelque chose.* *Syn.* Invigilare, advigilare; curare, studere, adlaborare, providere. *Phr.* Vigilare pro aliquo. *Cic.* Quæ vigilanda viris cum &c. *V.* Vigilantem & cuncta videntem. *S.* non Intendas animum studiis, & rebus honestis. *H.* Hoc pretium curæ vigilatorumque laborum. O. Studiis vigilare severis. *Pr.* Vigilare in scelus. *Sr.*

VIGINTI. *Indecl.* *Vingt.* *Syn.* Bis deni. *Phr.* Ad lictora mittit Viginti Tautos. *V.*

VIGINTI- viri, orū. *Var.* Nomen magistratus Roma, ut Triumviri. **VIGINTI-VIRATŪS,** ūs. m. *Cic.* Eorum dignitas. Erant autem vigintiviri, vel peculiare magistratus, qui deducendis coloniis præficebantur, vel decemviri ipsi, triumviri capitales, triumviri monetales, & quatuor viri curatores viarum & urbis.

VIGŌR, ōris. m. *Vigueur, force.* *Epit.* Acris, igneus, agilis, mobilis, inexhaustus, habilis, vivus. *Syn.* vis, robur, virtus, vires, animus, firmitas, integritas. *Phr.* Debilitat vires animi, mutatque vigorem. *V.* Igneus est ollis vigor, & celestis origo. *V.* Si quid & in nobis fuit ante vigoris. O. Atque habilis membris venit vigor. *V.* Gratus in ore vigor. O. Crudoque vigore Asper Equus. *Sil.* Membris constat vigor. *L.* Vigor ingenii, animi. O.

VILIS, vilē. *Ūil, bas, méprisable.* *Syn.* Abiectus, contemptus, despectus, neglectus, humilis, sordidus. *Phr.* Et genus & virtus nisi cum te vilior algæ est. *H.* Pretium non vile laboris. O. Vilisque supellex. *V.* Projectæ vilior algæ. *V.* Nos annua viles.

inhumata infætaque turba. *V.* Despectus tibi sum; nec quis sum quaris Alexi. *V.* Vilis argentum est auro virtutibus aurum. *H.* Opes vilissima rerum pars. *L.* Vestis vilisque vetusque. O. Aqua rerum vilissima. *H.* O! mihi curarum pretium non vile meorum. *M.* Vilis honos studiis. *Sr.* Vilis vobis honor meus. *Cic.*

VILIS vilē. [Quod parvo pretio emitur.] *Qui se donne à bon marché.* *Phr.* Ova vilia. *H.* Vile pretium. *M.* Vilis amicorum est annona, bonis ubi quid deest. *H.* Plebeios calices & paucis assibus emptos. *J.* Non minor percipitur voluptas ex vilibus rebus quam ex pretiosissimis. *Cic.* Vilibus aut onerat pomis *Asellum.* *V.*

VILĪ. Abl. vilis, vilissimē. *A bon marché.* *Phr.* Intractam vili vendis, Amene, domum. *M.* Quadrante lavari. *J.*

VILITAS, ātis. f. *Cic.* *Vil prix, bon marché.* **VILITAS.** [Pro contemptu.] *Peu de cas, mépris.* *Viliter fui.* *Cur.*

VILLĀ, & **VILLŪLĀ,** æ. f. dim. [Domus extra urbem ædificata.] *Maison de campagne.* **VILLĀ RUSTICĀ.** [Pars domus quam habitat colonus.] *Métairie.* **VILLĀ URBANĀ,** seu nitoris & elegantia urbana. [Ea dicebatur pars domus quam ruri habitat ipse dominus.] *Le château.* *Epit.* Suburbani, amœni, dulcis, grati, nemorosi, divēs, culti, oriosi, rustici, ægrestis, parvi, inops, neglecti. *Syn.* Prædium. *Phr.* Anser erat minimæ custodia villæ. O. Villula nostra non ad Austri statum opposita est. *C.* Montes & inambitiosa colebat Rura. O. Fugit in villæ sinum. *C.* Et jam summa procul villarum culmina fumant. *V.* Proxima campano villula. *H.* Quoties secessu villa beato Acciperet longè strepitu ac popularibus undis Semotum, & lati præberent otia fundi. *Rap.* Villæ facies & situs oculos delectat. Villarum reliquarum immodicam nimis objurgat superbiam. *Rap.* Ingentes habient turrata palatia curæ: His habitant parvis otia blanda locis. *Sant.* (Vide **RUS.**)

VILLARIS, arē, & **VILLATICŪS,** ā, ūm. *De maison de campagne, de métairie.* *Synt.* Villaticæ aves *Pli.* Villaticus canis. *Col.*

VILLICATIŌ, ōnis. f. *Col.* [Villæ administratio.] *L'Administration d'une ferme, ou d'une métairie.*

VILLICŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Cato* & **VILLICŌR,** ātis, ātūs sūm, ārī. *Ter.* *Erre fermier.*

VILLICŪS, ī. m. **VILLICĀ,** æ. f. *Métaiier, métaière.* *Epit.* Rusticus, ægrestis, seditulus, parcus. *Phr.* Nunc urbem & ludos & balnea villicus optas. *H.* Sylvarum & agelli villicus. *H.* Pinguis inæquales onerat quæ villica mensas. *M.* Asparagi posito legit quos villica fuso. *J.*

VILLOSŪS, ā, ūm. *Velu.* *Syn.* Pilosus, cerosus. *Phr.* Villosa Leonis Terga. *Sil.* Villosa colubris Guttura. O. Corpus villosa veste tegebat. *T.* Villosaque feris Pectora. *V.* Terribili impexum festā. *V.*

VILLŪM, ī. n. [Vinum levissimum.] *Petit vin, du ginguet.* *Phr.* Ut edormiscam hoc Villi. *Ter.* (Vide **VINUM.**)

VILLŪS, ī. m. *Le Poil dont les bêtes sont couvertes.* *Epit.* Hirtus, impexus, horrens, sparsus, effusus, rigidus, longus, crispus. *Syn.* Pilus, Seta. *Phr.*

Tergumque immane Leonis Dat Salio villis onerosum, atque unguibus aureis. *V.* Et villis Asbolus (*Canis*) atris. *O.* Calfaciunt villi pallia vestra mei. *M.* Greges villis lege mollibus albos. *V.* Brachia cœperunt nigris horrescere villis. *O.* Ipse aries etiam nunc vellera fecat. *V.*

VILLUS. *Le poil des écorces.* *PHR.* Tonsis mantilia villis. *V.* Villis mantile solutis. *O.*

VIMEN, inis, n. [Omne virgultum molle, & ad ligandum aptum] *Osier*, & tout bois qui se plie. *EPIT.* Mollē, flexilē, lentūm, levē, viridē, virēns, rortūm, intortūm, brevē, tenuē, flexuosūm, fruticōsūm, pālistrē, sālignum, quernūm. *SYN.* Amēri-nā, virgā ficilis. *V.* Vimēnā vincūlā. *V.* *PHR.* Flexi vimen Achanti. *V.* Et spisso vimine quali. *V.* Viminibus Salices fecundæ. *V.* Textā de vimine cistā. *O.* Aspera Rufci Vimina. *V.* Seu lento fuerint alvearia vimine texta. *V.* Aliquid detexere vimine. *V.* Laxos tenui de vimine circulos Cervici subnecte. *V.* Densus vimine specus. *O.* Fenestræ viminibus factæ. *Var.* Molle feretrum Arbutis texunt virgis & vimine querno. *V.* Grandes ibunt per vimina gutta. *V.* Quin tu aliquid, quorum indiger usus, Viminibus mollique paras detexere junco. *V.* Atque Amerina parant lentæ retinacula viri. *V.*

VIMINALIS, alē. [Ad ligandum aptum] *Propre à lier.* Viminalis falix. *COL.* VIMINALIS Collis. *Dicitur est Roma, quia ibi viminum sylva fuit.*

VIMINEUS, ā, ūm. [Fait d'osier.] *SYNT.* Vimineasque trahit crates. *V.* Viminēi faeces. *COL.*

VINACEA, æ. f. *COL.* & VINACEA, ōrūm, n. *COL.* & VINACEI, ōrūm, m. *Caro.* [Grana uvæ.] *Pepins de raisin.* *Le marc des raisins foulés.*

VINACEUS, ā, ūm. Vinaceus acinus. *CIC.* *Pepin de raisin.*

VINALIA, ōrūm, n. Festum quod in honorem Jovis Roma Aprilī mense, oblato Jovi vino, celebrabatur. *Ejus originem refert Ovid. 4. Fasti.* Mezentius cā conditione Turni partes defendebat, ut secum ille vinum partiretur. *PHR.* Qui petis auxilium non grandia divide mecum Præmia, de lacubus proxima musta ruis... Annuerant Rutuli. Mezentius induit arma: Induit Æneas alloquiturque Jovem. Hostica Thyreno vota est vindemia regi. Jupiter è Latio palmite musta feres. Vota valent meliora: cadit Mezentius... reddunt merito debita vina Jovi. Dicta dies hinc est vinalia. Jupiter illa vindicat, & festis gaudet inesse suis. *O.*

VINARIUS, ii. m. [Vini venditor.] *Cabaretier.* VINARIUS, ā, ūm. [Quod ad vinum pertinet.] *De vin.* *SYNT.* Vinaria cella, taberna. *PLI.* Vinarium vas. *CIC.*

VINCA, æ. f. [Herba à vinciendo dicta.] *Per-vanche.*

VINCIBILIS, ilē. *TER.* Surmontable. *SYNT.* Vincibilis causa. *TER.* Terra vix culturā vincibilis. *COL.*

VINCIŌ, is, vīxi, vīctūm, irē. *Lier, garrotter* *SYN.* Dēvinciŏ, revīnciŏ, ligŏ, nēctŏ, stringŏ, cōstringŏ, cōercēŏ, cōhibēŏ, rēligŏ, colligŏ, as, adstringŏ, vincūlū adstringŏ, adhibēŏ. *O.* Imponŏ. *PR.* Nēctŏ. *V.* *PHR.* Purpureoque altē furas vincere cothurno. *V.* Auro vincere lacertos. *T.* Vincere comas vitā. *PR.* Tempora floribus. *H.* Menzæ vincere Lyæo. *PR.* Locum præsidis vincere. *CIC.*

Tentatura pedes olim vincituraque linguam *Vina. V.* Vincula nocte. *V.* Cum clamore ruit magno; manisque jacentem Occupat. *V.* Corripiunt, spiritusque ligant ingentibus. *V.* Quæ pedibus stringit stupea vincla meis. *Sant.* Claudir & indigno circumdat vincula collo. *O.* Arreptamque comā flexis post terga lacertis Vincula pati cogit. *O.* Manicis impediisse manus. *Sant.* Verūm ubi correptum manibus vincisque tenebis, Tantò nate magis contendere tenacia vincla. *V.* Vinxerat inter se connexis vellera nodis. *M.* Cur non vinctum & oppressum trahit Ipsum catenis. *S.* Laqueis, vincoloque innecte tenaci. *O.* Gravibus vincere catenis. *O.* Injice vincla mihi. *V.* Feras pedicarum compede nectunt. *Manil.* Paribusque revincit Serpentum spiritus. *V.* Captis adhibere vincula. *O.* Hunc tu compesce catenā. *H.* (Vide LIGO.)

VINCIRI. *PHR.* Tu tamen & firmis quamvis retinere vinclis. *O.* Vinctus eram versas in mea terga manus. *PHR.* Jam vinctæ vites. *V.* Hic tibi nate prius vinclis capiendus. *V.* Teneras arcebant vincula palmas. *V.* Trecentæ Pirithoum cohibent catenæ. *H.* Restrictus membra catenā. *C.* Crura licet durā compede vincta fonerit. *T.* Accipere tuæ Romule vincla manus. *PR.* Æternis queritur vivere catenis Brachia. *PR.* Pars agitur vinctis post tergum capta lacertis. *O.* Collo sonuere catenæ. *CL.* Aut dare captivas in fera vincla manus. *O.* Minacia collo Vincla ligabantur. *O.* Ast alias manicaque ligant, tere-tesque catenæ. *L.* Dextras juvat insertare catenis. *SR.* (Vide LIGARI.)

VINCIRE & VINCIRI. *Per transi.* *Unir.* *PHR.* Namque ubi non certo vincitur fœdere lectus. *PR.* Vinciri legibus. *CIC.* Vincta est, numine teste, fides. *O.*

VINCŌ, is, vīci, vīctūm, ētē. *Vaincre, être victorieux.* *SYN.* Sūpērŏ, domŏ, edomŏ, subigŏ, prŏstīgŏ, debellŏ, subjiçŏ, frangŏ, stērnŏ, fundŏ, submittŏ, expūgnŏ. *PHR.* Vincant, quos vincere mavis. *V.* Hesperiam sua sub juga mittent. *V.* Victum quem vulnere Turnus Straverat. *V.* Gens dura atque aspera cultu Debellanda tibi Latio. *V.* Ut Barbarorum Claudius agmina Ferrata vasto diruit impetu; Primosque & extremos metendo Stravit humum. *H.* Cesserit Aufonio si fors victoria Turno. *V.* Bello vincere. *L.* Parcere subjectis & debellare superbos. *V.* Mycænas Servitio premet, ac victis dominabitur Argis. *V.* Si capere Italiam, sceptrisque potiri Contigerit victori. *V.* Ille seu Parthos Latio imminentes Egerit justo domitos triumpho. *H.* Me milite vīcar; Nec sibi se vicisse putet. *L.* Vires animosque ministras Claraque victrici das tempora cingere Lauro. *Bach.* Ille furentes Centauros letho domuit. *V.* Populosque feroces Contundet; moresque viris & mœnia ponet. *V.* Tum Belus opimam Vastabat Cyprum, & victor ditione tenebat. *V.* Quos... non Larissæus Achilles, Non anni domuere decem. *V.* Devictis Sabæ Regibus, horribilique Medo Nectis catenas. *H.* Achivos hectoris opibus refringit. *H.* Totum sub Latias leges eum miseris orbem. *L.* Hic rem Romanam, magno turbante tumultu, Sister Eques, sternet Pœnos Gallumque rebellem. *V.* Hesperiam sua sub juga mittet. *V.* Dies quo mœnia victor Corripuit. *L.* Te manes

invictus Romano Marte Britannus. *T.* Primam aciem stravi . . . scutorumque incendi victor acervos. *V.* Arctos domui gentes ; inimica subegi Arma me tu. *L.* Tres potuit superare duces , fregitque furentes Cunctando. *Cl.* Altius haud umquam toto descendimus ense In jugulum Scythiar ; tantâ nec clade superbum Contudimus Tanaim. *Cl.* Subderet Hispanum legibus Oceanum. *Cl.* Italas cum verteret arces Victor , & admensa clades expenderet auro Annibal. *i. Aureis Equitum annulis.* *RUÆ.* Adde quod Hetruscos oppleveris agmine campos ; Et tibi captivis fluxerit Arnus aquis : Hinc Ligurum furias , compressaque jurgia ferro. *Sann.* Vicisti & victum tendere palmas Ausonii videre. *V.* Dejecturum arces Italum , excidioque daturum. *V.* Extremos pudeat reddisse ? Hoc vincite cives. *V.* Huic vincere tardè , Vinci pene fuit. *Cl.* Causâ qui vincit , vincat & armis. *O.* Hanc ego vel regno victor , vel morte tenebo Victus humum. *Cl.* Protervos mente fractâ cogis hostes supplices procumbere. *Buch.* Aspicit & dubitat superari an vincere malit. *O.* Tunc victoria parva est : Ille dedit letho fortes ; vos vincite molles , Et patrium retinere decus , si fata vetabunt Stare diu Thebas : utinam tormenta , virique Mœnia diruerent ferrumque ignisque sonaret. Essemus miseri sine crimine , forsque querenda , Non celanda foret , lacrymaque pudore carent. Pergama tunc vici , cum vinci posse coëgi. *O.* Vincis . . . latos molire triumphos ; Et Pæana voca ; nitidâque incingere lauro. *O.* Quæ spolia ex illo tanta fuere tibi. *Pr.*

VINCI. VICTUS, â, um. *SYN.* Dômitus , débëllâtus , edômîtus , triûmphâtus , pûlsus , sùbictus : captivus , devictus , servitio præsus. *V.* fractus bello. *V.* imperio adjectus. *H.* Regnis dejectus. *V.* PHR. Vincor ab Ænea. *V.* Vinceris , ut Ajax. *J.* Tradiderat domitas jam tibi Rhenus aquas. *O.* Vivit post prælia Magnus , Sed fortuna perit. *L.* Triste petis munus ; quis enim sua prælia victus Commemorare velit : referam tamen. *O.* Rebus novis exordia quero . . . non omnis in arvis Amathiis cecidi. *L.* Timens strato miles ne corpore Magni , Non fugeret supraque ducem procumberet orbis. *L.* Cladisque suæ vix ipse fidelis Author erat. *L.* Domat aspera victos Pauperies ; unoque die Romana rependit , Quidquid ter denis acies amisimus annis. *Cl.* Addam urbes Asiæ domitas , pulsamque Niphatem. Et duo rapta manu diverso ex hoste trophæa. *V.* Bisque triumphatos utroque in litore gentes. *V.* Una salus victis , nullam sperare salutem. *V.* Bis magnâ victi pugna , vix urbe tuemur Spes Italas. *V.* Alter Victus abit (*Taurus*) longèque ignotis exulat oris. *V.* Non ea vis animo , nec tanta superbia victis. *V.* Viros & jam desueta triumphis agmina. *V.* Ne no ster honos , infractave cedat fama loco. *V.* Medumque flumen gentibus additum Victis minores volvere vortices. *H.* Cum victor arma posuit & victum decet deponere odia. *S.* Vitamque relinquere victo. *St.* Ingenti vulnere victus. *V.* Hostis terrâque marique victus. *H.* Latius utinam discedat ab oris Hostis , & indecori victus oberret equo. *Sann.* Spes ubi Suevorum nostraque fracta jacet . . . Testis adhuc ingens ossibus albet humus. *Hofsch.* Vicinus heu urbes ! Tumidum non vicinus hostem : Victus adhuc vires telaque fractus habet. . . . Si maneant animi , quales

dum bella gerebas ! Telaque si solâ deposuere manus. *Hofsch.* Naufragiis mare teximus , ossibus agros. Cum prope decolor Ister verecundusque captâ Bosphorus erubuisse aquâ. *Sarb.* Jam minax Albis domitusque latè Rhenus assertâ famulatur undâ : Jam fluunt pronis tibi regna Ferdinando tributis. *Sarb.* Victa Pyrenes juga æternis malè tuta brumis. *Com.* Et licet ad primos nuper Leo Belgicus ictus Corruerit ; Scaldis refugo trepidaverit alveo ; Sequanus indomitas patefecerit obviis arces . . . inversâ horrendum innugiit urnâ Rhenus. *Sant.* Nam dejectus equo fossâque inventus in altâ , Obscœnam turpi sanguine tinget humum. *Sann.* Credetis ? io credite posteris Fractos pudendo Bistonas impetu Cessisse ; & infautis redemptam Funeribus pepigisse pacem. *Sarb.* Præda fumus populis ; miserosque protervis Vocibus illudunt : Hostis tu (*Deus*) robore dextram Interea firmas . . . Nec recreas fractos duro in certamine belli. Jam decus & regni splendor jam proxima cælo Majestas versa in tenebras solique superbi Gloria strata jacet. *Buch.* Barbaræ postquam cecidere turmæ , H. Fracti bello. *V.* Aut cedent marti Dorica castra meo. *O.* Barbaræ postquam cecidere turmæ . . . tradidit fessis leviora tolli Pergama Grajis. *H.* Adjectis Britannis imperio. *H.* Oppida capta manu. *V.* Libera Romanæ subiecit colla catenæ. *T.* Sub juga jam Seres , jam barbarus isset Araxes. *L.* Et domitæ bello Thebæ fusique bimbres. *O.* India quin , Auguste , tuo dat colla triumpho. *Pr.* Infractos adverso Marte Latinos Defecisse videt. *V.* Quisquis duro cecidit certamine. *V.* Sic malè sublimes fregit Spartanus Athenas . . . sic Medus ademit Affrio , Medoque tulit moderamina Persis. Subiecit Persen Macedo , cessuras & ipse Romanis. *Cl.*

VINCERE per transl. *Surmonter.* *PHR.* Labor omnia vincit Improbis , & duris urgens in rebus egestas. *V.* Omnia vincit amor , & nos cedamus amori. *V.* Superanda omnis fortuna ferendo est. *V.* Casus superavimus omnes. *V.* Amor donis vincitur. *O.* Me mover , atque iras aurea vincit anus. *T.* Ratione furorem Vincere. *O.* Lacrymis clementia vincitur. *O.* Cede repugnanti , cedendo victor abibis. *O.* Dominamque potentem Supplicibus supera donis. *V.* Vincuntur molli pectora dura prece. *T.* Vivendo vici mea fata superstes. *V.* Superat quoniam fortuna , sequamur. *V.* Non viribus ullis Vincere , nec ferro poteris convellere. *V.* Senectus victa situ. *V.* Invictumque virum vicit dolor. *O.* Ascensu vincere montes. *Cl.* Vicit sententia lenior. *Liv.* Noctem flammis funalia vincunt. *V.* Jacebat Somno victa Theris. *O.* Illius & vicio victa est clementia nostro. *O.* Victa sopore corpora. *O.* Dolo Divum si femina victa duorum est. *V.* Victus amore pudor. *O.* Pietas furore victa. *H.* Vincet amor patriæ , laudumque immensa cupido. *V.* Multa virum volvens durando sæcula vincit *Quercus*. *V.* Quem non ferries immensa laborum Fregerit. *O.* Vinci fame. *O.*

VINCERE aliquem in aliquo. *Surpasser.* *PHR.* Vincere Cæcilius gravitate , Terentius arte dicitur. *H.* Pedum certamine vincere. *O.* Non me carminibus vincet nec Tracius Orpheus. *V.* Quid si idem Phœbum certet superare canendo. *V.* Vicerat antiquæ sceleratus crimina famæ. *M.* Vincere eloquio Nestora. *O.*

Vincere viribus. *V.* Moribus. *Pr.* Aciem ferri vincere. *Pl.* Cervum cursu vincere. *Pla* Vincere opinionem. *Cic.* Aliquid iudicio vincere *Cic. i. optinere.* Nec tam Turpe fuit vinci, quàm contendisse decorum; Magnaque dat nobis tantus solatia victor. *O.* VINCERE cibum. *Pl.* [i. concoquere.] *Digerer.* Vincere aliquid dicendo. *Cic.* [i. optinere.] *Perjuader.* Geminio tibi vincitur asse. *M. i. emis.*

VINCTIÖ, önis, f. *VAR.* *Liaison.* Vincio benevolentia. *Cic. Union.*

VINCTÜRÄ, æ, f. *Pl.* & VINCTÜS, ūs, m. *Var.* [Ligandi actus.] *L'acton de lier.* VINCTÜRÄ, Cel. [Pro vinculo.] *Ligature.*

VINCTÜS, ä, ūm. *Lié, attaché.* Rēvinctūs, ligātūs, religātūs *PHR.* Centum vinctus ahenis. Post tergum nodis. *V.* Velleribus niveis & festā fronde revinctum. *V.* Clausa domo teneor, gravibusque coercita vinculis. *O.* Pa s compede furas, Cruraque signati nigro liventia ferro. *Cl.* Quam simul ad duras religatam brachia cautes. *Vidit. O.* Manibus post terga revinctis. *O.* Circumdatus colla catenis. *Pr.* Junco brastica vincta levi. *Pr.* Onerati colla catenis; Ne possint tuti quā prius esse fugā. *O.* Geminas actis post terga catenis Succinctus palmas. *Sil.* Qui colla gerit vincta catenis. *S.* Vinculaque captivā reges cervice ferentes. *O.* Caput Lauro vinctus. *O.* Virgines vincto pectore. *Ter.* Nodoque sinus collecta fluentes. (Vide *LIGO, Ligatus.*) Vidē ego civium retorta tergo brachia libero. *H.* Spes . . . Solatur compede vinctum: Crura sonant ferro sed canit inter opus. *T.* (Vide *LIGATUS.*)

VINCTÜS, ī, m. *PL.* *Esclave.* (Vide *SERVUS.*)

VINCULUM, & VINCLUM, ī, n. *Lien, attache.* *EPIT.* Arctūm, tēnax, tortūm, intortūm, firmūm, ærēūm, āhenūm, ferrēūm, viminēūm, stupēūm, linēūm, juncēūm, nexūm, fortē, nodōsum, inextricābile, solūtūm, rēsolutūm, irrēsolutūm. *SYN.* Retinaculūm, fūnis, lōrūm, catēnā, ligāmēn, nodūs, laqueūs. *PHR.* Rapidi viciniā folis Mollit odoratas, pennarum vincula, ceras. *O.* Mars quoque deprensus fabrilia vincula sensit. *O.* Hinc illinc fallacia vincula fuleris Alligat. *H.* Summo digitorum vincula collo injicit: angebar; seu guttura forcipe pressus. *O.* Textaque composita juvcea vincla rosā. *O.* Fessas non vincula naves Ulla tenent. *V.* Corrupta dura catena manus. *Pr.* Tendere conatur palmas, vis improba ferri Impedit; & mota somnum excussere catenā. *O.* Trita vincula collo. *S.* Atque amerina parant lentæ retinacula viti. *V.*

VINCULÄ nectere. *PHR.* Injiciunt ipsis ex vincula fertis. *V.* Quò vincula nectitis, inquit. *V.* Et Gruibus pedicas & retia ponere Cervis. *V.* Cæsis innectere vincula sylvis, Roboraque immensis latē religare catenis. *L.* Vim duram & vincula capto Tende. *V.* Stupea vincula collo Intendunt. *V.* Sed neque compedibus, nec me compesce catenis. *O.* Manicisque jacentem Occupat. *V.* Vinculaque sopitas addit in arcta manus: Somnus ut abscessit, pugnando vincula tentant Rumpere; pugnantes fortius illa tenent. *O.* (Vide *VINCIO.*)

VINCULÄ solvere, rumpere, effigere, evadere. *V.* Emittere ex vinculis. *Cic.* *PHR.* Atque ita vinculis Excidet *Proetus.* *V.* Nodos & linea vincula rupit. *V.* Tortos incidere funes. *V.* Et sua quæque Contuò puppes abruptunt vincula ripis. *V.* Et demam-

celeri ferrea vincla cani. *T.* Illa simul manibus tendit divellere nodos. *V.* Et fluvium vinculis innaret Clazlia ruptis. *V.* Si vincula Sava remittis. *O.* Vincula omnia rupi. *V.* O! ego si possem laqueo subducere collum, Et pedicis vinctos explicuisse pedes. *Pol.* Resoluta catenis Incedit virgo. *O.* Sustulit exutas vinculis ad sidera palmas. *V.* Qualis ubi abruptis fugit præsepia vinculis Tandem liber Equus, campoque potitus aperto. *V.* Nec lethea valet Theſeus abruptere caro Vincula Pirithoo. *H.* Caucasæ solvet de rupe Promethei Brachia. *Pr.* Lapſæque lacertis Sponte sua fama est, nullo solvente, catenas. *O.* Adstrictis laxari vincula palmis. *L.* Vincula duæ pedibus demunt. *O.* Exuta pedem vinculis. *V.* Leones vincla recusantes. *V.* Tentando vincula pugnare Rumpere: pugnantem fortius illa tenent. *O.* (Vide *RESOLVO.*)

VINCULÄ. [Quibus detinentur rei, pro carcere.] *Chaine, prison.* *EPIT.* Durā, grāviā, sēvā, fērā, onērōsā, immittā, crudeliā, iniquā. *SYN.* Catēnā, cōmpēs, manīcā. *SYN.* In vincula conjicere. *Cic. i. incarcerare.* Ipse viro manicas atque arcta levare Vincla jubet Priamus. *V.* Vinculis & carcere franget. *V.* Daret ut catenis fatale monstrum. *H.* Me pater sævis oneret catenis. *H.* Mox vincula ferri Exedere senem, longusque in carcere pædor. *L.* Huc illuc vinculorum immensa volumina versat. *V.* (Vide *CAUCER.*)

VINCULÄ. *Metaph. Engagement, lien qui unit les personnes.* *PHR.* Ne cui me vinclo vellem sociare jugali. *V.* Vincula amicitia. *Lr.* Concordia. *Cic.* Legum. *Quin.* Ille Philippo Excusare laborem & mercenaria vincla. *H.* Te neque gratā compede vinctum. *H.*

VINDELICIÄ, æ, f. *Europa regio inter Danubium & Alpes sita.* VINDELICI, ōrum. *Ejus regionis populi.* *PHR.* Legis expertes latinæ Vindelici dicere nuper quid Marte posses. *H.* Videre Rhæti bella sub Alpibus Gerentem, & Vindelici quibus Mos unde deductus per omne Tempus Amazoniā securi Dextras obarant, querere distuli. *H.* Me tibi Vindelici raptum narrabat in oris. *M.*

VINDEMIA, æ, f. *Les vendanges.* *EPIT.* Spūmāns, fērāx, fœcundī, fertilis, mitis, pinguis, lētā, dulcis, cāmpānā, cēcūbā, &c. *PHR.* Mitis in apricis coquitur vindemia saxis. *V.* Non eadem arboribus pender vindemia nostris. *V.* Huc pater ô! Lenæ, tuis hic omnia plena Muneribus! tibi pampineo gravidus autumnus Floret ager: spumat plenis vindemia labris. *V.* Jucundos matura saporis Expressa incultis uva dedit pedibus. *T.* Non hæc Pelignis agit vitindemia prælis Uva; nec in Tulsis nascitur illa jugis. *M.* Liber gravidā descendit ab Ulmo; Pinguique impressis despumant musta racemis. *Manil.* Nomentana meum tibi dat vindemia Bacchum. *M.* Vindemiarum non ubique proventus. *M.* Jam tibi lividos Distinguet autumnus racemos Purpureo virides colore. *H.* Annus in apricis maturat collibus uvas. *T.* Atque autumnali redolens vindemia sætu. Plenaque purpureo subrubet uva mero. *O.*

VINDEMIAE descriptiones. Sentibus horrentes aperit jam vinea sepes, Aureolamque metit lentis de vitibus uvam Vinitor, & fœtos rubicundo nectæ fructus, Quos conjux quos virgo comes.

cystâ exportant aut rasilibus calathifcis. Nec sentitur onus studio, levat ipsa laborem Sedulitas. *Pol.* Ecce autem dulces labris pater ingerit uvas Autumnus, crebræque elisus verbere plantæ. It per præla latex, puerique examine denso Exultant lasciva cohors, circumque, supràque. Ille manu panda pronus bibit, alter ab ipso Sugit musta lacu crepitantibus hausta labellis. Hic sua suspensum resupinus in ora racemum. Exprimit, hic socii patulos irrorat hiatus, Irriguûmque mero sordet mentûmque, sinûsque: Ebriæque incertis titubant vestigia plantis. *Pol.* Decerpunt vitibus uvas Et portant calathis, celerique illidere plantâ Concava saxa super properant. Vendemia fervet. . . Udaque purpureo sparguntur pectora musto. Tum Satyri lasciva cohors sibi pocula quisque. Obvia corripunt. . . cornu bibit akter adunco; Concavat ille manus, palmasque in pocula vertit: Pronus at ille lacu bibit & crepitantibus haurit Musta labris. . . Atque alius latices pressis resupinus ab uvis Excipit. . . inque humeros ac pectora defluit humor. *Nom.* Nam super insiliens, grandes exuta corhurnos, Pressat agens nudo rustica turba pede. Et teror, & miscram lacerata evisceror alvum, Dum nequeo turbæ ferre prementis onus. Stat circum festiva cohors, mihi labra, lacûsque Subdit, & in nostris ridet inulta malis. *Saut.*

VINDEMIA. *Per transl.* Ut vendemia mellis, olivarum. *PLI.* La recolte.

VINDEMIATOR, & VINDEMITOR, ôris, m. *Un vendangeur.* Durus Vendemior & invictus, cui sæpe viator Cessisset magnâ compellans voce cucullum. *H.* Ibi vendemior quatuor syllabaram est i, & a in unam coeunt metri causa. Maturæ vinitor uvæ. *V.*

VINDEMIATOR, & VINDEMITOR. *COL.* Sidus ita dictum quod sæpe vindemiam faciat, i. uvas immaturas exurat. *PHR.* Sive est Arctophilax, sive est piger ille Bootes, Mergetur, visus effugietque tuos. At non effugiet vendemior. *O.*

VINDEMIATORIUS, à, ûm. *Des vendanges.* Vendemiatoria torcula. *Var.*

VINDEMIOR, às, avi, atum, are. *PLI.* Vendanger. *SYN.* Uvâs, rãcemôs colligô, lëgô. *PHR.* Temporibus certis maturam rusticus uvam Colligit; & nudo sub pede musta fluunt. *O.* Huc pater ô! Lenæ veni, nudataque musto Tinge novo mecum direptis crura corhurnis. *V.* Oblitus & musto feriet pede rusticus uvas. *T.* Purpureo spument mihi dolia musto; Et nova pressantes inquinet uva pedes. *Pr.* Vinaque fundantur prælis elisa falernis. *Pr.* Amisso vitem videas languescere fortu; Ut dolet orba suo pignore vera Parens. *Saut.* Presseret hic madidos nobilis uva lacus. *M.*

VINDEX, icis, m. f. *Vengeur, vengeresse.* *SYN.* Ultor, m. *Ultrix, f.* *EPIT.* Acer, gravis, iratus, insensûs, iustus, æquus, iniquus, injustus. *PHR.* Vindex avaræ fraudis. *H.* Scelerum vindex. *L.* Carcer nefariorum vindex. *Cic.* *PHR.* Sequitur superbos ultor à tergo Deus. *S.* VINDEX. [Pro assertor.] *Prorector, defensor.* *SYN.* Defensor, assertor. Vindex libertatis, æris alieni. *Cic.* Vindex honoris majorum. *Pla.* *PHR.* Respice vindicibus pacatum viribus or-
O. (Vide VINDICO, ULTOR.)

VINDICIÆ, arum, f. [Assertio rei de quâ ligatur, cum scilicet contententium alteri, cui jus favere maxime videtur, traditur interim res possidenda.] *Recreance, ou jouissance par provision d'une chose qui est en litige.* *SYNT.* Vindicias petere. *Liv.* Abjudicare, abdicere vindicias. *Liv.* Debouter de la demande de la recreance.

VINDICÔ, as, avi, atum, are. *Venger, punir.* *SYN.* Ulciscor. *SYNT.* Vindicare necem alicujus. *O.* Seditionem. *Cic.* Vindicare peccata iudiciis, supplicio. *Cic.* Peccatum in altero. *Cic.* Vindicare se de aliquo, ab aliquo. *S.* In cives severè vindicatum est. *Cic.* *PHR.* Si de tor læsis sua numina quisque Deorum Vindicer; In pœnas non fatis unus eris. *O.* Offensas vindicat ense suas. *O.* Subit ira cadentem Ulcisci patriam, & sceleratas sumere pœnas. *V.* Extinxisse nefas tamen & sumpsisse meorum Laudabor pœnas: animumque explesse juvabit Ultricis flammæ, & cineres satiasse meorum. *V.* Sociorum ulciscimur umbras. *V.* Ultra virum, pœnas inimico à fratre recepi. *V.* Saturata dolorem. *V.* Pallas te hoc vulnere Pallas Immolat, & pœnas scelerato ex sanguine sumit. *V.* Credis te satis esse vindicatum. *M.* Casos ulciscere fratres. *O.* Liceat ulcisci patrem Adhuc inultum: dextra quid cessas iners Exigere pœnas. *S.* Nihil respiciens dum dolorem vindicer. *Ph.* Nefas si quod me teste committi potest; Non fieri unum. *S.* Parthe dabis pœnas; crassi gaudete sepulti. *O.* I! perge, exhaustum nec adhuc consume furorem. Quam si cura Deum tam certâ vindicat irâ. *O.* Ulterior urbem affulget ensis. *Sarb.* Hæc cervix non sola cader: miscebitur alter Sanguis nec stygias ferat incomitatus ad umbras; Nec mea securus ridebit funera victor. *Cl.* Ardet, & iram Non capit ipsa suam Progne, sterumque sororis Corripuens, non est lacrymis hoc inquit, agendum Sed ferro; seu si quid habes quod vincere ferrum Possit: in omne nefas ego me germana paravi. *O.*

VINDICARE. [Pro liberare.] *Delivrer, affranchir, exempter.* *SYN.* Asserere, liberare, eximere, defendere. *SYNT.* Vindicare aliquem à labore, à supplicio, à tributis, à vitiis. Senectutem à solitudine. *Cic.* Vindicare libertatem. *CAS.* i. tueri. Vindicare se in libertatem. *Cic.* Se mettre en liberté. Vindicare se ad suos. *Cic.* i. redire incolumem. Vindica te tibi. *S.* i. otio & vitâ fruire. VINDICARE sibi aliquid. *Cic.* [Pro Tribuere.] S'approprier, s'attribuer. Grajumque ideo bis vindicat armis Venus Æneam. *V.*

VINDICTA, æ, f. *Vengeance.* *EPIT.* Sævâ, crudelis, dirâ, iniquâ, barbarâ, injustâ, iustâ, æquâ, sërâ, tardâ, susceptâ. *SYN.* Ultio, pœnâ, supplicium. *PHR.* Vindictâ... nemo magis gaudet quam scemina. *J.* Minuti semper & infirmi est animi exigique voluptas Ultio. *J.* Quæ vindicta prior, quam cum formido superbos Flectit; & assuetum spoliis affligit egestas. *Cl.* Sæpe vindicta obfuit. *S.* Minuit vindicta dolorem. *O.* Quæ tibi factorum pœnas instare tuorum Vaticinor moriens nostri solatia luctus. *O.* At vindicta bonum vitâ jucundius ipsâ. *J.*

VINDICTA. [Virga, quâ servi libertate donabantur, sumitur pro ipsâ libertate.] *Laquette dont l'huissier frappoit*

frappoit celui que le Pretour declaroit libre. La liberté.
Phr. Neque censu, neque vindictâ, neque testamen-
 to liber factus, non est liber. *Liv.* Quem ter vindicta
 quaterque Imposita haud umquam miserâ formidine
 prioret. *H.* Vindictâ postquam meus à Prætoris re-
 cessi, Cur mihi non liceat iussit quodcumque vo-
 luntas. *P.*

VINEA, æ, f. & **VITIS**, is. *Une vigne, un vignoble.*
Epit. Cûltâ ferâx, fœtâ, âlmâ, florêns, fertilis,
 fœcundi, grâvidâ, lœtâ, frondosâ, luxuriâns, colli-
 nâ, câmpêstris, impûtatâ, sêmipûtatâ, pâmpinêâ,
 râcémifêrâ, Bâcchêâ; jûgatâ, mâcêrrimâ, pûrgatâ,
 mîdôsâ, lœnâ, inêrs, rubêns vîncâ, jûgatâ, mäs-
 sicâ, Fâlêrnâ, &c. *Syn.* Vitis, vînetum. Bâcchî
 cõllês. *Phr.* Largo pubescit vinea fœtu. *V.* Seras po-
 suit cum vinea frondes. *V.* Et imputata floret usque
 vinea. *H.* Sunt & Aminæ vites, firmissima vina...
 Argitisque minor, cui non certaverit ulla Aut tan-
 tum fluere, aut totidem durare per annos. Non ego
 te Diis & mensis accepta secundis Transferim Rhod-
 dia, & tumidis Bumaste racemis. Sed neque quàm
 multa species, nec nomina quæ sint Est numerus
V. Se lætus ad auras Palmes agit laxis per purum
 immissus habenis. *V.* Læto turgent in palmite gem-
 mæ. *V.* Et nova de gravido palmite gemma tumet.
O. Densa magis Cereri, rarissima quæque lyæo terra
 opportuna. *V.* Atque malâ vites incidere falce novel-
 las. *V.* Incultisque rubens pendebit sentibus uva. *V.*
 Nec pestilentem sentiet Africum Fœcunda vitis. *H.*
 Est tibi rure bono generosæ fertilis uvæ Vineæ. *O.*
 Non seges est infra, non vinea culta. *T.* Et surren-
 tino generosas palmite vites. Palmes agit rupto la-
 crymantes cortice gemmas; Sequæ rudes primis
 monstrant in vitibus uvæ. *Pol.* Et virides Baccho col-
 les. *V.* Vites grando contudit. *H.* Purpureis lætæ de
 vitibus uvæ. *O.*

VINEA jugata. Ulmo adjuncta. *Phr.* Teneris jungun-
 tur vitibus ulmi. *M.* Et amictæ vitibus ulmi. *O.*
 Pampineis oneratam vitibus ulmum. *O.* Stratis humi
 palmes viduas desiderat ulmos. *J.* Et vitem viduas
 ducit ad arbores. *H.* Ergo aut adultâ vitium propa-
 gine Altas maritat Populos; Inutilesque falce ramos
 amputans, Feliciores inserit. *H.* Ut vidua in nudo vi-
 tis quæ nascitur arvo, Numquam se extollit, numquam
 mitem educat uvam; Sed tenerum prono deflētens
 pondere corpus, Jamjam contingit summum radice
 flagellum: Hanc nulli agricolæ nulli accollere ju-
 venci: At si forte eadem est Ulmo conjuncta ma-
 rito, Multi illam agricolæ multi accollere juvenci.
T. Ulmus erat contra speciosâ nitentibus uvis...
 quam sociâ postquam cum vite probavit; At si
 statet ait cœlebs sine palmite truncus Nil præter
 frondes... haberet. *O.* Vitis ut arboribus decori est
 ut vitibus uvæ. *V.* Moriens altâ liber aret in Ulmo.
V. Lætis intexerê vitibus Ulmos. *V.* Ulmis adjun-
 gere vites. *V.* Parvas Ulmis attollere vites. *Frac.*
 Pampinus... Vestit adoptivis robora nuda comis.
 Teneris junguntur vitibus Ulmi. *M.* Stratus humi
 palmes viduas desiderat Ulmos. *J.* Nec inhospita
 vitibus Ulmus. *St.* Degravat ulmum vitis. *O.* Nec
 cœlebs jam palmes agat, sed replet ad ulmum Ebrius,
 at dulci tubeat nova nupta marito, Et pater autum-
 nus medio confurgat ab arvo Pomiferum viridi ca-
 put altè umbratus amictu; Atque Acheloe tuum te-

neat grave dextera cornu. *Pol.* Cumque alii frutice
 celso caput aëre tollant, Et nullâ alterius sustinean-
 tur ope. Vineæ gibboso collum compactile collo,
 Apprimat, inflexum curva dolore caput. Nec sibi
 sufficiens, humilis prorepit in imam, Ni fulcrum
 infirmæ subjiçiat, humum. *Sant.* Complexa tena-
 citer Ulmum Capreolo vitis luxuriante ligat. *Sant.*
 Juncta vitis requiescit in ulmo. Hinc ille lætus sur-
 git, & tenacibus Inserpit Ulmis Evjus; Udoque
 carne turget, & fluentibus Crinem racemis impe-
 dit. Non Lesbos illi non odorati magis, Vineta
 rident Massici Aut quæ Falernis educata solibus
 Sublucet uvæ purpura, Sed nec Falisci glaream
 malit foli. Nec pinguis uber Rhœtia. *Sarb.* Fraxi-
 neas aptare sudes furcasque bicornes, Viribus eni-
 ti quarum & contemnere ventos Assueſcant, sum-
 masque sequi tabulata per ulmos. *V.* Semiputata ti-
 bi frondosâ vitis in ulmo est. *V.* Vites arboribus
 applicitæ. *Quin.* Flexæque sub ulmis Pendula tex-
 tilibus nectunt umbracula vites. *Pont.* Cognatis am-
 bæ sunt stirpibus: (vitis & ulmus) altera firmo
 Robore nunc fluxos altera lenta pedes, Illa me-
 mor pacti nutantem aurasque timentem Excipit,
 & fessum sustinet alta caput: Hæc memor officii
 ramis amplexa ferentem Purpureo virides vestit
 honore comas. *Rua.*

VINEAM colere. *Phr.* Sed truncis oleæ meliùs pro-
 pagine vites Respondent... Terram multo ante
 memento Excoquere... quàm lætum infodias vi-
 tis genus... Collibus an plano meliùs sit ponere vi-
 tes. Quære priùs... Omnia sint paribus numeris
 dimensa viarum; Non animum modò uti pascat
 prospectus inanem; Sed quia non aliter vires dabit
 omnibus æquas Terra; neque in vacuum poterunt
 se extendere rami... Ausim vel tenui vitem com-
 mittere sulco... Neve tibi ad solem vergant vine-
 ta cadentem... Optima vinetis satio est, cum ve-
 re rubenti Candida venit avis longis invisa colu-
 bris, Prima vel autumnus sub frigora... At dum
 prima novis adolescit frondibus ætas Parcendum
 teneris... uncis Carpendæ manibus frondes, in-
 terque legendæ Iude ubi jam validis amplexæ stir-
 pibus Ulmos Exierint, tunc stringe comas, tunc bra-
 chia tonde... & ramos compesce fluentes... Est
 etiam ille labor curandis vitibus alter Cui num-
 quam exhausti satis est: namque omne quotannis
 Terque quaterque solum scindendum; glebaque ver-
 sis Æternum frangenda bidentibus: omne levan-
 dum Fronde nemo... seras posuit cum vinea fron-
 des... Jam tum acer curas venientem extendit in
 annum Rusticus; & curvo Saturni dente relictam
 Prosequitur vitem attondens, fingitque putando.
 Primus humum fodit, primus deſecta cremato
 Sarmenta, & vallos primus sub testâ referto...
 Jam vincit vites, jam falcem arbuta reponunt;
 Jam canit extremos effœtus vinitor antes; Solli-
 citanda tamen tellus pulvisque movendus, Et jam
 maturis metuendus Jupiter uvis. *V.* Atque ameri-
 na parant lentæ retinacula viti. *V.* Teneram palis
 adjungere vitem. *V.* Ipse seram teneras maturo tem-
 pore vites. *T.* Ipse seram vites, pangamque ex ordi-
 ne colles. *Pr.* Frondator erat vitisque putator. *O.*
 Terga foli frangit, Bacchæaque semina rectum Ex-
 plicat in quincuncem, & dislerit ordine longo. At-

que iterum, atque iterum terrâ capita ima frequen-
tat. Et ramos tonder falce, atque impunè fluen-
tem Compescit vitem fingens, & robore fulcit
Decidua, caræque hærentem in pectore matris
Acclinat sobolem sulco, juxtaque propagat. Aut
ipso durus genitricis ab ubere flentis Abscisam rap-
pit, atque aliò traducit alendam. *Pol.* At dum
trunca suis mutilatur vinea ramis, Falce per im-
mites vulnera dante manus. Illa suis lacrymis (sunt
hæc quoque signa doloris) Illa suo totum perpluit
imbrem solum. *Sant.*

VINĒĀ. [Instrumentum bellicum, lignis compactum
cratibusque contextum, quibus oppugnantes muros
propius accederent saxorum ac telorum securi. Vi-
neam ab igne quoque ruebantur intextis coriis cru-
dis ac recentibus.] *Mantelet.* **SYNT.** Vineis oppu-
gnare. *Cic.* Vineaque inductum longa tegebat opus.
Pr. Ad eum vineas agam. *Pla.* Metaph. i. *expu-
gnabo.* **COL.**

VINĒARIŪS, & VINĒATICŪS, ā, ūm. & **VINĒ-
ALIS,** ālē. [Quod ad vineam pertinet.] *De vigne,*
propre pour la vigne. **SYNT.** Vinealis terra. **COL.** Vi-
necarius collis. **COL.** Vineaticæ falces. *Var.*

VINETUM, ī, n. [Locus vitibus constitus.] *Un vi-
gnoble.* **PHR.** Optima vinetis satio. *V.* Neve tibi ad
solem vergant vineta cadentem. *V.* Nitidas fruges
vinetaque læta. *Lr.* Apertos Bacchus amat colles.
V. Pictaque pampineis videris atva jugis. *O.* Fle-
gere luctantes inter vineta juvencos. *V.* (Vide **VI-
NEA.**) Octæis fuerant spumæ vina jugis. *Cl.* Pam-
pineis viridis modò Vesulus umbris. *M.*

VINI-POTŌR, ōris, m. **PLI.** *Un yvrogne.* (Vide
EBRIUS,)

VINYIŌR, ōris, m. *Un Vignerou.* **PHR.** Et canit ex-
tremos effatus vinitor antes. *V.* Maturæ vinitor uvæ.
V. (Vide **VINEA.** *Vineam colere.*)

VINITORIŪS, ā, ūm. *De vigneron.* Vinitoria falx.
COL. (Vide *Agrestis, vitis, vitem colere.*)

VINŌLENTĪĀ, æ, f. *Cic. Yvrognerie.* (Vide **EBRIE-
TAS.**)

VINŌLENTŪS, ā, ūm. *Cic. Yvre.* (Vide **EBRIUS.**)

VINŌSŪS, ā, ūm. [Vini cupidus.] *Adonné au vin.*
PHR. Vinosior ætas Hæc erat, & gravidæ mune-
ra vitis amans. *O.* Vino devota soror. *Ph.* Tu das
pateras implere capaces Rursus & in vultu das to-
rum pingere Bacchum. *Sant.* (Vide **EBRIUS.**)

VINŌSŪS fructus. **COL.** Sapor. **PLI.** *Vineux, qui
a le goût du vin.*

VINŪM, ī, n. *Du vin.* **EPIT.** Firmum, validum,
fortè, generosum, fervidum, violentum, calidum,
austerum, fumans, spumèum, torvum. Lene, su-
ave, mitè, dulce, gratum, jucundum, odorum fra-
grans, lætum, bonum, jocosum, pretiosum ne-
ctareum defœcatum, limpdatum. Mollè, tenue,
mucidum, marcidum, spurcum, vapidum. Rubens,
album, humidum, liquens, Bacchæum, vitigenum,
merum, purum, Hornum, novum, vetulum, vetus.
Falerium, Massicum, Cæcubum, Calenum, Les-
biūm, Chium, Surrentinum, Cræticum, Mæroëti-
cūm, Gnossium, Campanum, Methymnæum, &c.
SYN. Merum, Bacchus, Liber, Lyæus, Iachus,
Bacchæia donā. *V.* Lænæi laticès. *V.* Lænæus hō-
nōr. *V.* Bacchi Massicus hūmōr. *V.* Bacchi sapor. *V.*
Liberi munerā. *H.* Bacchi liquor. *S.* Vitæa pocu-

la. **PHR.** Et juvenum curas & libera vina referre.
H. Liberque liquoris Vitigeni laticem mortalibus
instituisse, &c. *Lr.* Massica Bacchi munera. *V.* Mu-
nera vitis amat. *O.* Inter jocos munera Liberi. *H.*
Gens epulata toris Læneum libat honorem. *V.* Da-
pes & plena pocula mensæ. *V.* Munera mittit læti-
tiamque Dei. *V.* Turbida sollicito transmittere cæ-
cuba sacco. *M.* Si positis intus Chii veterisque fa-
lerni Mille cadis. *H.* Qui miscet fæce Falernā. *H.*
Paterā spumantia vina capaci. *Sant.* Hic tibi præ-
validas olim multoque fluentes Sufficiet Baccho vi-
tes, hic fertilis uvæ, Hic laticis, qualem pate-
ris libamus & auro. *V.* Condantur parvo fusca Fa-
lerna vitro. *M.* Poculaque inventis Acheloia miscuit
avis. *V.* Vite Caper mersā Bacchi mactatus ad aras.
O. Madidi testā Lyxi. *M.*

VINI Laudes. Generosum & lene requiro, Quod
curas abigat, quod cum spe divite manet In ve-
nas animumque meum, quod verba ministret. *H.*
Ille liquor docuit voces inflectere cantu, Movit
& ad certos nescia membra modos. *T.* Bacchus &
agricolæ magno confecta labore Pectora tristitiā
dissoluenda dedit. Bacchus & afflictis requiem mor-
talibus affert, Crura licet durā compe de vincta
sonent. *T.* Quod si Bacche tuis per fervida pecto-
ra donis Accersitus erit somnus in ossa mea. *Pr.*
Dissipat Evius curas edaces. *H.* Sic tu sapiens fini-
re memento Tristitiam vitæque labores Molli
Plance mero. *H.* Narratur & prisici Caronis Sæpe
mero incaluisse virtus. *H.* Vina parant animos fa-
ciuntque caloribus aptos: Cura fugit multo, di-
luiturque mero. Tunc veniunt risus; tunc pauper
cornua sumit: Tunc dolor & curæ rugaque fron-
tis abit. Tunc aperit mentes ævo rarissima nostro
Simplicitas, artes excutiente Deo. *O.* Tu spem re-
ducis mentibus anxii: Viresque & addis cornua
pauperi, Post te neque iratos trementi Regum
apices neque militum arma. *H.* Vinoque levant cu-
rasque sitimque. *O.* Quæque hilarant mentes jucun-
di pocula Bacchi. *Buch.* Nunquam nisi potus ad
arma Prosiluit dicenda *Ennius.* *H.* Sine munere
Bacchi Frigidus in laudes noster languebat Apol-
lo: At postquam vino incaluit, penitusque subi-
vit; Ambrosius liquor, & venas penetravit iner-
tes... melioris semina flammæ Haussit; & excu-
so mentisque animique veterino Provocat intus
agens te dignos scribere versus. *Sant.* Digna Deūm
mensis generosi munera Bacchi Et quibus accensi
scribunt meliora poetæ... Ad vitreos calices ubi
scintillantia vina Subsiliunt oculis, hausto seu mu-
mine plenus, Quid non aggreditur vates. *Sant.*
Tu mihi sancte pater mordaces exime curas, Nu-
bilæque annofo pectora solve mero. *Sant.* Garru-
litas major, major facundia crescit, Cum rostrum
epoto tinxit, & ora mero. *Sant.* Ingenium potis
irritat musa poetis. Carmina vino, ingenium fa-
ciente, canunt. *O.* Facundi calices quem non fece-
re disertum, Contracta quem non in paupertate
solutum. *O.*

VINI nimii damna. **PHR.** Vino forma perit, vino
corrumpitur ætas. *Pr.* Vinaque cum bibulas sparsere
cupidinis alas, Permanet, & capto stat gravis ille
loco. *O.* Arcanum jocosum consilium retegis Lyæo. *H.*
Jurgia, præcipue vino stimolata, caveo. *O.* Victa

Maronæo fœdatus lumina vino. *T.* Data tempore profunt, Et data non apto tempore vina nocent. *O.* Et stupeant multo corda sepulta mero. *O.* Madere Est pudor, errantes & male ferre pedes. Vina parant animos Veneri. *O.* Compedibus Venerem vinclis astringe Lyzeum, Ne te muneribus perdat uterque suis. *V.* In *Epigr.* Subsequitur cæcus amor sui... arcanique fides prodiga, perlicidior vitro. *H.*

VINUM GENEROSUM, VETUS, OPTIMUM. *PHR.*

Vel quod fluentem nauscam coërceat Metire nobis cæcubum. *H.* Mero Pontificum potiore cœnis. *H.* Cæcuba servata centum clavibus. *M.* Vina Torquato Consule pressa. *H.* Et cadum Marfi memorem duelli. *H.* Sit mihi nonum superantis annum Plenus Albani cadus. *H.* Repostum cæcubum ad festas dapies. *H.* Fervidiore mero, &c. *H.* Mollissima vina. *V.* Subtile exuriant vina palatum Fervida. *H.* Tentatura pedes olim vincituraque linguam vitis. *V.* Non mollia pleno Desunt vina cado. Vina novum fundam calathis arvisia nectar. *V.* Vultis severi me quoque sumere Partem Falerni. *H.* Quales vel Jupiter ipse Nectareos sitiens vellet potare liquores. *Sant.* Vehemens violentia vini. *Lr.*

VINUM VILE. *PHR.*

Vile potabis modicis Sabinum Cantharis, Græcâ quod ego ipse testa conditum levi. *H.* Et turpes avibus prædam fert uva racemos. *V.* Durum Bacchi domitura saporem. *V.* Non hic pampineâ dulcis latet uva sub umbrâ Nec cumulant altos servida musta lacus. *O.* Vinum infirmi saporis. verustate edentulum. *Pla.* Evanesceit verustate vinum. *Cic.*

VINO LOCA CELEBRIORA. *PHR.*

Est tibi rure bono generosæ fertilis uvæ Vineæ. *O.* Tu cetina quidem semper vel Massiponis. *M.* Nec Lestrigoniâ Bacchus in amphorâ Languescit mihi. *H.* Bacchi cura Falernus ager. *T.* Nec Rhadamantæis melior vindemia pendet Vitibus. *M.* Quo te carmine dicam Rhætica, nec cellis ideo contende Falernis. *V.* Fumea Massiliæ ponere vina potes. *M.* Vetulo miscere Falerno In Vaticanis condita musta cadis. *M.* Cæcubum & prælo domitam Caleno Tu bibes uvam, mea nec Falernæ Temperant vites neque Formiani pocula colles. *H.* Premant Calenâ falce, quibus dedit Fortuna, vitem. *H.* Non hæc Pelignis agitur vindemia prælis, Uva nec in Thuscis nascitur illa jugis. *M.* Vesulus... Presserat hic madidos nobilis uva lacus. *M.* Quo viret uva jugo. *Pr.* Dexter Iacho collis. *Sr.* Juga quæ plus Bacchus amavit. *M.* Quam dat arenoso Vasconis uva solo. *Auf.* Prælis elisa Falernis Vina.

VINUM dolio promere. *PHR.*

Et horna dulci vina promens dolio. *H.* Non ante verso sene merum cado. *H.* Deprome quadrimum Sabinâ o! Taliarche merum diorâ. *H.* Cellis avitis depromere cæcubum. *H.* Pax aluit vites & succos condidit uvæ, Funderet ut nato testa paterna merum. *T.* Nunc mihi fumosos veteris proferte Falernos Consulis & Chio solvite vincla cado. *T.* Vina Torquato move Consule pressa. *H.* Haurite de dolio. *Cic.* Quæque puer quondam primis diffuderat annis, Promit fumoso condita vina cado. *O.*

VINUM ministrare. *PHR.*

Et vina reponite mensis. *V.* Capaciores affer hue puer Cyphos, & Chia vina. *H.* Care puer madeant generoso pocula Baccho; Et

nobis pronâ funde Falerna manu. *T.* Quis puer ociosus Restinguet ardentis Falerni Pocula prætereunte lymphâ. *H.* Tremulâ dant vina rubentia dextrâ. *O.* Minister vetuli puer Falerni. *C.* Astabat domini mensis pulcherrimus ille Marmoreâ fundens nigra Falerna manu: Et libata dabat roseis carchesia labris, Quæ poterant ipsum sollicitare Jovem. *M.* Implevitque mero pateram. *V.* Et vina liquentia fundit. *V.* Dona laboratæ Cereris, Bacchumque ministrant. *V.* Crateras magnos statuunt & vina coronant. *V.*

VINUM bibere. *PHR.*

Hic innocentis pocula Lesbii Duces sub umbrâ. *H.* Dives & aureis mercator exficet culullis Vina Syriâ reparata merce. *H.* Seu te in remoto gramine per dies Festos reclinatum bearis Interiore notâ Falerni. *H.* Sume Mecœnas cyathos amici Sosipitis. *H.* Implentur veteris Bacchi. *V.* Repetito munere Bacchi. *O.* Resinata bibis vina Falerna fugis. *M.* Est qui nec veteris pocula Massici Nec partem solido demere de die Spernit. *H.* Tunc ad vina redit lætus. *H.* Suavique repellere vino Tristificas animi nubes. *Mant.* Certæ tibi à nobis dabitur mensura bibendi. *O.* Cape Mæonii carchesia Bacchi. *V.* Inter jocosî munera liberi. *H.* Unâ vina jocosa colunt. *T.* Qui Vejentanum festis potare diebus Campanâ solitus Trullâ. *H.* Diluitur posito serior hora mero. Largius effuso madeat tibi mensa Falerna. Cyathos sorbilarare. *Ter.* Sed pressum Calibus ducere liberum Si gestis. *H.* Dulci mala vino lavere. *H.* Atque tuam vincant dolia fusa sitim. *Cl.* Irriguum mero corpus habere. *H.* Vacuis committere venis Non nisi lene decet. *H.* Impiger hausit Spumantem pateram, & pleno se proluit auro. *V.* i. aureo poculo. Grandia fumoso spument crystallâ Lyxo:... Post obitum non ulla mihi carchesia ponet Aëacus, infernis non viret uva jugis. *Sant.* (Vide *BRBO.*)

VINUM aquâ temperare, miscere, aut alio liquore. *PHR.*

Mistaque securo est sobria lymphæ mero. *C.* Poculaque inventis acheloia miscuit uvis. *V.* Temperet an nosum sobria lymphæ merum. *T.* Seu vis est in aquâ calido contraria vino &c. *O.* Scelus est jugulare Falernum. *M.* Dum salit & cyathis infusa capacibus ardet blanditurque oculis, ... Temperet indomictum ni sobria Thetis lachum Naufragus epoto turpe ferre deo. *Sant.* At vos quò lubet hinc abite lymphæ Vini pernices & ad severos Migrare, hic merus est Tyoneus. *C.* Nectare miscet aquas. *O.* Attica nectareum turbatis mella Falernum. *M.*

VIOÏA, æ. f. [Flos.] *Une violette.* *EPIT.*

Pallens, purpurea, lutea, verna, mollis, formosa, grata, amœna, tenera, fragrans halans, odorâ, odorifera, florens. *PHR.* Pallentes violas & summa papavera carpens. *V.* Violas tondere manu. *Pr.* Tum quæ pallet humi, quæ frondens purpurat auro, Ponatur viola. *Col.* Primula pratorum soboles & prævia veris, Cur oculos pandis tam citò nata tuos... nondum pulsa recessit hyems Tu tamen egelidas audacula surgis in auras, Præcoqua pallidulum tollere visa caput. *Sant.* Dum flante ruunt aquilone cupressus, Tu tutam germen reptile lambis humum. *Sant.* Nec viola ipsa suos longum celabit odores, Quæ ferrugineo dum sese obnubit amictu, Frondibus in mediis humili de cœspite surgit Ipsa humilis, simplexque, & simplice perlita fugo. Flos autem

nasci valles solet ille per imas Sponte sua, terræ pretiosum munus agrestis. *Rap.* Obscurâ infecit ferrugine vultum. *Rap.*

VIOLABILIS, ille. [Qui violari potest.] *Qu'on peut violer.* *PHR.* Et non violabile numen. *V.* Cor levibus violabile telis. *O.*

VIOLACEUS, a, um. *Viol.* Violaceus color. *Pli.* (Vide **PURPUREUS**.)

VIOLARIUM, ii. n. [Ubi nascuntur violæ.] *Un lieu planté des violiers.* *EPIT.* Lætâ, blandâ, dulciâ, odorâ. *PHR.* Irriguumque bibant violaria fontem. *V.* Violaria & Myrthus & omnis copia narium. *H.* Illa legit calthas; huic sunt violaria curæ. *O.* Et conniventes oculos violaria solvunt. *Col.*

VIOLARIUS, ii. m. *Pla.* [Violacei coloris infector.] *Un teinturier en violer.*

VIOLATIO, ōnis, f. *Violent.* Violatio Templi. *Liv.* Violatio fidei. *Par.*

VIOLATOR, ōris, m. *Violateur.* *SYNT.* Violator fœderis, pacis. *Liv.* Humani generis. *Tac.* *PHR.* Confugit interdum templi violator ad aras. *O.*

VIOLENS, entis, ior, iſsimus, & **VIOLENTUS**, a, um. *Violent*, *impétueux.* *SYNT.* Præcēps, acēr, fērox, impitēns, tēmērariūs, irātus. *SYNT.* Violentus Aper. *O.* Homo violentus & vehemens. *Cic.* Violentæ vires æris. *Lr.* Violenta mors. *T.* Ira, tela. *O.* Lues. *V.F.* Violentus & furens impetus. *Cic.* *PHR.* Violenta Leonum vis. *Lr.* Violentaque pectora Turni. *V.* Aliis violentior æquo Vifa Dea est. *O.* Peragit tranquilla potestas Quod violenta nequit. *Cl.* Violentior aër puppibus incubuit. *L.* In mare... violentior influit annis *V.* Cœli violentior aura. *St.* Uti violento fortiter ense. *O.* Surgit violentior ira. *Sil.* Nolo vivum facili redimit qui sanguine vitam. *M.* Quâ violens obstreperit Ausidus. *H.*

VIOLENTER, **VIOLENTIUS**. *Adv.* *Avec violence.* *SYNT.* Violenter invadere. *Col.* Nec in lepores tam violenter eas. *M.* Violenter gerere Consulatum. *Pl.* *Id est crudeliter.* Tolerare violenter. *TER.* *Id est agre & invito.* *PHR.* Vidimus flavum Tiberina retortis Littore Etrusco violentem undis. *H.* Quod me fixit amor, quod me violentius uffit Hoc melior facti vulneris ultor ero. *O.*

VIOLENTIA, æ. f. *Violence.* *EPIT.* Audâx, præcēps, cæcâ, âtrox, furiôsâ, fētâ, sēvâ, rābidâ, minâx, iniquâ, vēmēmēns, acētis, effrēnātâ, gliscēns. *PHR.* Nec te ullius violentia vincat. *V.* Vehemens violentia vini Conturbare animam consuevit. *Lr.* Gliscit violentia. *V.* Talibus exarsit dictis violentia Turni. *V.*

VIOLŌ, as, avi, arum, arē. *A.* [Stuprum inferre.] *Viol.* *SYNT.* Stuprō, stuprūm infēro. *Cic.* Stuprō pollūō. *Cic.* *PHR.* Violare alicujus cubile. *C.* Amores. *T.* Violare puellam. *T.* Si mea virginitas Phœbo patuisset amanti, Tum tamen hanc sperat, dum præcorrumpere donis Tentat. *O.* Pallentem, trepidamque, & cuncta timentem Includit, fassusque nefas, & virginem & unam Vi superat; frustra clamarâ sæpe parente, Sæpe sorore suâ & magnis super omnia divis. *O.*

VIOLŌ, arē. *Viol.*, *enfreindre.* *SYNT.* Rēscindō, dissolvō, revellō, abrumpō, pēfringō. *SYNT.* Violare amicitiam. *Cic.* Fidem. *O.* Communia fœdera pacis. *Lr.* Jura. *Cic.* Fœdera conjugii. *Pl.* Violata potestas. *L.* Jura Martis. *O.* Violare hospites. *Cæs.* i. jura gentium.

VIOLARE. [Pro fœdare, maculare, cōtaminare.] *Salix, gacer, teindre.* *PHR.* Indum sanguineo velati violaverit ostro Si quis ebur; vel mista rubent ubi lilia multâ Alba Rosâ. *O.* Fletuque genas violata. *St.* Nullo violatum crimine corpus. *Sil.* Suspicionem violata virtus. *Pl.* Nubes violant serenam speciem mundi. *Lr.* Faciem nigrâ violare culinâ. *M.*

VIOLARE sacra *Cic.* Loca religiosa. *Cic.* *Viol.*, *profaner.* *PHR.* Aras Cœlicolum violavit dextera. *Sil.*

VIOLARE. [Pro offendere, lædere.] *Offenser, outrager, faire violence.* *PHR.* Mortalia decuit violari vulnere divum. *V.* Violare famam probis. *Cic.* Violari bello. *Cic.* Violare venas. *Cel.* Sylva vetus stabat nullâ violata securi. *O.* Quicumque Iliacos ferro violaverit agros. *V.* Ipse quidem Getico peream violatus ab arcu. *O.*

VIPERĀ, æ. f. [Serpentis genus] *une Vipere.* *EPIT.* Vēnēnōsâ, lēthālīs, mōrtifera, acērbī, mālā, âtrâ, insidiōsâ. *PHR.* Aut mala tactu Vipera delituit, cælumque exterrita fugit. *V.* Ut tuto ab artibus corpore viperis Dormirem. *H.* Canidia brevibus implicata viperis Crines & incomptum caput. *H.* Parva necat morsu spatiosum vipera Taurum. *O.* Ignaro vipera læsa pede. *O.* Vipera fatifero fauces accensa veneno. *Pol.* Nam per gramineos dum se rotat improba sulcos, Venator bifido robore colla premit. Ausa est indignum vipera dira nefas: Namque venenato fundens nigra toxica morsu Lethifero tenerum sauciat ore pedem. *Saut.*

VIPERĒUS & **VIPERINUS**, a, um. *De vipere.* *PHR.* Vipereum crinem virtis innexa cruentis. *V.* Vipereo generi & graviter spirantibus hydrys. *V.* Vipereo spicula felle linunt. *O.* Vipereo tela cruore madent. *O.* Brachia vipereis nodis nexa. *O.* Vipereas carnes edere. *O.* Viperinus morsus. *Cic.* Viperinus cruor. *H.* Nodo coerces viperino crines. *H.*

VIPŌ, ōnis, m. *Pl.* [Grus minor.] *Une petite grue.*

VIR, **VIRI**. m. [Pro homine.] *Un homme.* *PHR.* Hic vir hic est tibi quem promitti sæpius audis. *V.* Concurrunt, hæret pede pes, densusque viro vir. *V.* Et cœlo clamorque virum clangorque tubarum. *V.* (Vide **HOMO**.)

VIR **VIRI**. m. [Respectum sexus habet.] *L'homme, le mâle parmi les animaux.* *PHR.* Missa (saxa) viri manibus faciem traxere virorum, Et de femineo reparata est femina jactu. *O.* Sed sum tibi viribus impar Fortius ingenium suspicor esse viris. Ut corpus teneris sic mens infirma puellis. *O.* Vir gregis ipse caper decraverat. *V.* De grege nunc tibi vir, & de grege natus habendus. *O.*

VIR [Pro homine adultæ ætatis.] *Un homme fait, qui est dans l'âge viril.* *PHR.* Hinc ubi jam firmata virum te fecerit ætas. *V.* Posito fervore juventæ Maturus mitisque inter juvenemque senemque. *O.* Conversus studiis ætas animusque virilis Quærit opes & amicitias, infervit honori, Commisisse cavet quod mox mutare laboret. *H.*

VIR [pro conjugē.] *Le Mary.* *PHR.* Ultra virum penas inimico à fratre recepi. *V.* Imminet exitio vir conjugis, illa mariti. *O.* Sævo nupta viro. *H.* O! digno conjuncta viro. *V.* Jam matura viro, jam plenius nubilis annis. *V.* **VIR** [pro virilitate.] *PHR.* Et relicta sibi sensit membra sine viro. *Arys. C.*

VIRAGŌ, in's, f. [Mulier fortis, & viriles animos habens.] *Une femme d'un courage mâle.* SYNT. Huc ubi pervenit bello metuenda Virago. O. De Pallade Regina Virago bellorum Sr. i. Pallas. Cruda Virago gorgone. Sr. De Pallade. Diva Virago. S. De Dianâ. Hoc concussa metu mentem Juturna Virago. V.

VIREŌ, es, ūr, erē, & **VIRESCŌ**, ūr, erē. N. *Estre verd.* SYN. Rēvireſcō, vērōd, florēd, frōndēſcō. PHR. Quale solet brumali frigore viscum Fronde virere novâ. V. Phillidis adventu nostræ nemus omne virebit. V. Pectora felle virent. O. Et stagna virentia mulco. V. Cultorque virentis agelli. H. Perperuque virens Buxus. O. Injussa vireſcunt gramina. V. Sic viret & ramis sidera celsa petit. M. Foliis Laurus viret immortalibus. Rap.

VIRERĒ Metaph. *Estre vigoureux, ferme.* PHR. Genua virent. H. Ævi flore virens. Sil. Primâ cum parte vireſceret avi. Cl.

VIREŌ, onis. m. Pls. [Avis] Lorient, ou Verdier.

VIRĒS, ūm, f. Les forces. (Vide vis.)

VIRETUM, i. n. [Locus viridis.] *Un lieu plein de verdure.* EPIT. Hērbōsum, lētum, mōllē, ūmbrosūm, opacūm, amēnūm-floridūm. PHR. Devenere locos lætos & amœna vireta. V.

VIRGĀ, æ. f. Verge, bouffine, petite branche. EPIT. Mollis, flexilis, tēnērā, frōndēns, lōngā, arbūtā, quērā, sāliguā, &c. SYN. Vīmēn, virgultum. PHR. Feretrum Arbutis texunt virgis & vimine querno. V. Virgis falicis lentior. O. Tum læves calamos, & rase hastilia virgæ. V. Volucres viscata fallere virgā. O. Necdum ausus virgas humiles mordere salicti. Hædus. J. Nunc facilis rubeâ texatur fescina virga. V. Solis est thurea virga Sabæis. V. Et simili frondeſcit virga metallo. V.

VIRGĀ [Nora virgæ speciem referens.] *Une petite raie.* PHR. Taurus... Signatus tenui media inter cornua virgâ: Una fuit labes, cætera lactis erant. C. VIRGÆ. [Pro flagello & verberare.] Verges. Virgis cedere, lacerare. Cic. Multâ virgâ variari. PLA. Per transl. pro disciplinâ. Metuens virgâ jam grandis Achilles. J.

VIRGĀ aurea. Mercurii caduceus. PHR. Tu piæ lætis animas Reponis Sedibus; Virgâque levem coërces Auræ turbam, superis deorum Gratus & imis. Tum virgam capit: hac animas ille evocat orco. V.

VIRGĀ, cuius contactu Circe homines in varia monstra vertebat, &c. PHR. Circe ubi te feriet prælongæ verberare virgæ Magicâ Circen titanida virgâ. V-F.

VIRGĀ Censoriâ. Cic. [Pro censurâ ipsâ.] *La verge du Censeur, la censure, la critique.* (Vide CENSURA.)

VIRGĀTOR, ōris, m. Pla. [Qui virgis cædit.] *Foisseteur, Comite de Galere.*

VIRGĀTŪS, æ, ūm. [Virgīs cōtēxtus, vīmīnēus.] *D'osier.* Virgati calathisci. C. VIRGĀTŪS. [Discolor, & quasi virgis distinctus.] *Raié, tacheté.* SYN. Virgato corpore Tygris. Sil. Virgatæ vestes auro. Sil. Quæ virgata tibi præbuit. S. De Tygride. Nostrosque totos virgata tenebit. V-F. i. Barbarâ, virgatas gerens vestes. Virgaris lucent sagulis. V.

VIRGĒTUM, i. n. Cic. [Locus virgis confusus, salicetum.] *Lieu planté d'osier.*

VIRGEŪS, æ, ūm. *Fait d'osier.* PHR. Vilisq; supellex Virgea. V. Magno cum flamma sonore Virgea suggeritur costis undantis aheni. V.

VIRGILIŪS, ii. *Pœtarum princeps, ut vocat Fabius, Mantua natus, in vico cui nomen Andos, à quo Andinūs dictus est.* Mantua musarum domus, atque in sidera cantu Evecta Andino. O. Deerat adhuc Latio vatū decus, horrida quamquam Bella, tubasque rudi cantaverat Ennius arte. Editus ecce Maro, quo non felicior alter, Seu silvas, seu rura canit, sive arma, virumque. Namque Syracosis cūm vix asfurgat avenis; Hesiodum premit, & magno contendit Homero. Pol. Tenascente, Maro, Parnassi è culmine summo Affuit Aonias inter festina sorores Calliope, blandisque exceptum sustulit ulnis, Permultique manu quatiens, terque oscula junxit. Omnia ter cecinit, ter lauro tempora cinxit. Mox alia dant quæque tuis munuscula cunis, Certatim dant plectra, lyram, pellēmque pedumque Dant & multiformam modulanda ad carmina loron, Et decreſcenti compactas ordine avenas. Pol. EPIT. Andinūs, lātīālīs, Rōmūlēus, sūmmūs, īnsīgnīs, dīvīnūs, īmmōrtālīs, sācer &c. (Vide POETA.) PHR. Illo Virgilium me tempore dulcis alebat Parthenope (Neapolis) studiis florentem ignobilis oti. V. Tityrus & segetes Æneiaque arma legentur; Roma triumphati dum caput orbis erit. O. Cedite Romani scriptores, cedite Graii: Nescio quid majus nascitur Iliade. Pr. Jusserat hæc rapidis aboleri carmina flammis Virgilius, Phrygium quæ cecinere ducem. Tucca vetat Variusque simul: tu maxime Cæsar Non finis, & Latine consulis historiæ. Infelix gemino cecidit prope Pergamos igni; Et pene est alio Troja cremata rogo. Sulp. Varius Sinuessa Virgiliusque Occurrunt animæ quales neque candidiores Terra tulit, neque quis me sit devinctior alter. H. Molle atque facerum Virgilio annuerunt gaudentes rure camenæ. H. Tu canis Aſcræi veteris præcepta Pœtæ, Quo seges in campo quo viret uva jugo: Tale facis carmen doctâ testudine, quale Cynthius impositis temperet articulis. Pr. Et profugum Ænean altræ primordia Romæ, Quo nullum Latio clarius extat opus. O. Conditor Iliados cantabitur, atque Maronis Altisoni dubiam facientia carmina palmam. J. Sint Mœcenates non deerunt, Flacce, Marones; Virgiliumque tibi vel tua rura dabunt. M.

VIRGINĀLIS, alē, & **VIRGINEŪS**, & **VIRGINĀRIŪS**, æ, ūm. *De vierge.* SYN. Homo virginali verecundiâ. Cic. Virginaria fides. PLA. Virgineus timor. O. Virgineæ facies. V. Virgineus chorus. O. Forma virgineâ puer. O. PHR. At si Virgineum suffuderit ore ruborem. V. Omnia tectrent Virgineas mentes. O. Virginei servantem signa pudoris. Sr. Virginei vultus & vox humana remansit. O. Talis erat cultu facies, quam dicere verè Virgineam in puero, puerilem in Virgine posses. O.

VIRGINITAS, atis, f. [Castitas, castimonia.] *La Virginité.* EPIT. Illæsa, illibata, intacta, intemēratā, intēgrā, purā, sēvērā, castā, sanctā, sacrā, innubā, vērērandā, incōrrūptā, pēpētūā. Læsā, tēmērātā, ērēptā, libatā, rāptā, rēsōlūtā. SYN. Cāstītās, pudōr, pudicitia. Ætās innubā. Cōlēbs lētūs. O. Virgineus decōr. S. PHR. Virginitas matura toris. Sr. Virginitas castasque pudor. Sr. Nil air esse

prius, melius nil cœlibe vitâ. *H.* Flos tibi si casti placet illibatus honoris. *Sant.* Sed pudor & nivêa quæ plurima fronte sedebat Virginitas oculique decori. *Com.* Virginitatis amor. *V.* (Vide PUDICITIA.)

VIRGINITATEM servare. *PHR.* Virginitatis amorem Intemerata colit. *V.* Multi illam petiere, illa averfata petentes Impatiens experique viri memora avia lustrat; Nec quid hymen, quid amor, quid sint connubia curat. Multi illum juvenes, multæ petiere puellæ: Sed fuit in tenerâ tam dura superbia formâ: Nulli illum juvenes, nullæ terigere puellæ. *O.* Sæpe pater dixit, generum mihi filia debes, Sæpe pater dixit, debes mihi nata nepotes. Illa velut crimen tædas exosa jugales. Pulchra verecundo suffundens ora rubore, Inque patris blandis hærens cervice lacertis. Da mihi perpetuâ, genitor carissime dixit, Virginitate frui: dedit hoc pater ante Dianæ. *O.* Gaudeat & certâ virginitate foror. *M.* Annos cœlibi vitæ dicat; Connubia vitat. *S.* Et quæ sine crimine castos Perpetuâ servant virginitate focos. *O.* *O!* Sociæ tecum (*Diana*) thalami quæ jura perosæ Virgineo gelidos percurritis agmine montes. *Sil.* Nulla Venus, nullique animum flexere hymenæi. *V.* Ferarum Exuviis gaudens innuptæque æmula Phœbes. *O.* Illum adeo placuisse apibus mirabere moerem; Quod nec concubitu indulgent; nec corpora segnes In venerem solvunt; aut foetus nixibus edunt. *V.* Concubitusque fugis, nec te conjungere curas. *O.* Solâne perpetuâ moerens carpere juventâ; Nec dulces natos, Veneris nec præmia nôris. *V.* Placitone etiam pugnabis amor. *V.* Thalami expertem sine crimine vitam Degere. *V.* Respuit humanos ambitiosa toros. *Sant.* Sic virgo dum intacta manet. *C.* Nativum retinens inviolata decus. *O.* Venerem jocofque calcat. *H.* Servavi fateor morte pudicitiam. *Pr.* Castis amoris ignibus Cedunt facies libidinis: Mens pasta puro lumine *Servire nescit corpori. *Sant.* Sine conjuge cœlebs Vivebat, thalami que diu consorte carebat. *O.* Illam Si non pertæsum thalami tædæque fuisset. *V.* Cujus Nulla Venus, nullique animum flexere hymenæi. *V.* Corpus intactum, thalamos perosi, Ambo tuentur, Junxerat sponfos potiore vinco, Charitas puris veniens ab astris. Charitas præfert quoque nuptiales Pronuba tædas. Hæc maritali sociata vinco, Non maritales thalamos subivit, Comes illa tantum Addita vitæ *Sant.*

VIRGINITATEM violare. *PHR.* Quam virginitate carentem, Vimque Dei passam. *O.* Cui mea virginitas avibus libata sinistris. *O.* Me fide conspicuus (*Apollo*) Trojæ munitor amavit: Ille meæ spoliū virginitatis habet. *O.* Lux æterna mihi carituræque sine datur; Si mea virginitas Phœbo potuisset amanti. *O.* Præmia raptæ virginitatis. *O.* Te propter eundem Extinctus pudor. *V.* Mihi tellus ima dehiscat; Ante pudor quàm te violem, aut tua jura resolvam. *V.* Hic thalamum invasit natæ, vetitosque hymenæos. *V.* Amisit castum polluto corpore florem. *C.* Altera virgo Altera tum primos Lucinæ experta labores. *V.* Ibant Candida purpureum fuscæ super ora ruborem, Dejectæque genas. Tacitè subit ille supremus Virginitatis amor; primæque modestia culpæ Confundit vultus. *St.* Castos ritus venere non castâ exuer. *S.* At tu dum corpore non es Passa nefas, animo ne concipe: néve potentis

Concubitu vetito naturæ pollue fœdus. *O.*

VIRGÔ, inis, *f. Virge.* *EPIT.* Castâ, purâ, pædicâ, innubâ, innuptâ, integrâ, intactâ, illibatâ, intemeratâ, incorruptâ, inculpâtâ, pudibundâ, verecundâ, pulchrâ, formosâ, nitidâ, decora, tenerâ, nubilis, adultâ, grandis, matûrâ, corruptâ, violatâ. *SYN.* Puellâ, innuptâ, viri expers. *O.* Ignarâ viri. *Sil.* Tædas exosâ jugales. *O.* Expers thalami. *Cl.* *PHR.* Expertes thalami, quarum Cytherea necdum Sub juga cervices niveas hymenæus adegit. *Cl.* Quondam pulcherrima Virgo, Multorumque fuit spes invidiosa procorum. *O.* Virgo Cui simplex calet ore pudor. *Cl.* Et pubescentibus annis Mira decore pio servabat nata penales Intemerata toris. *St.* Virginis os habitumque gerens, & Virginis arma. *V.* Cui pater intactam dederat, primisque jugarat Ominibus. *V.* Nuptiarum expers & adhuc protervo Cruda marito. *H.* Fœmina sum & Virgo naturâ mitis & annis. *O.* Hæc ignara viri, vacuoque assueta cubili. *Sil.* Resperfa nullâ labe, intacta & innocens. *S.* Bellatrix, audeque viris concurrere virgo. *V.* Et pulchro pectore Virgo. *V.* Jugatæ nondum thalamis virgines. *S.* Jam matura viro, jam plenis nubilis annis. *V.* Virgo laudatissima formæ. *Dote.* *O.* Tunc cum virguncula Juno. *J.* Levis una mors est Virginum culpa. *H.* Illa autem secuta tori, tædasque parari Nescia, divinæ fruitur sermone parentis, Maternosque bibit mores, exempla que discit Prisca pudicitæ. Salve fidereæ proles augusta Serenæ. Ma- gnorum soboles Regum, parituraque Reges... quomvis aliena fuisses Principibus, regnum poteras hoc ore mereri. Quæ propior sceptris facies? Quis dignior aulâ Vultus erit? Non labra Rosæ non colla pruinæ, Non crines æquant violæ, non lumina flammæ. Quam vincto leviter sese disermine confert Umbra supercilii; miscet quàm justa pudorem Temperies! nimio nec sanguine candor abundat. Auroræ vincis digitos, humerosque Dianæ, Ipsam jam superas matrem, si Bacchus amator Dotali potuit cælum signare corona. Cur nullis virgo redimitur pulchrior astris? Jam tibi molitur stellantia ferra Bootes, Inque decus Mariæ tam sidera parant æther. *Cl.* Quantus in ore pudor; quis honos, quæ gratia vultus: Quam blandâ mixtus cum gravitate lepos. *Sant.* Virginis ornatus multus in ore pudor. At virgo puri qualis rosa plena pudoris Ore rubens linoque caput velata recenti lbat; eam circum flores Laurosque virentes Vimineis nymphæ calathis & ferra ferebant. *Rap.* Nullis temerata hymenæis. *Vida.* Congressus numquam perpessa viriles. *Vida.* Numquam mixta viro mulier. *Rap.*

VIRGO Deo sacra. *PHR.* Et in omne virgo Nobilis ævum. *H.* Prece quâ fatigent Virgines sanctæ minus audientem Carmina vestam. *H.* Formâ insignes teneræque puellæ, Quas Christus sacro sibi fœdere junxit amantes, Omnes Virgineis ornata tempora vittis. *Sant.* Primis ab annis quam sibi amore Christus junxerat Illi fidem servat tenax Deo superba conjuge... qui corda pura Virginum Puris aduris ignibus. *Sant.* Quæ virginitatis amore, Sexum ultra, immanes non expavere tyrannos. *Sant.* Mollior fregit neque te voluptas Importens flexit neque te tyrannus: Tu graves potas pariterque

blandos Vincis amores. *Saut.* Accipe prima mei vo-
veo quæ dona pudoris O! pater æternum da vir-
ginitatis amorem Da colere, atque omnem sit fas
odisse hymenæum. Tempus erit cum mille ævo flo-
rente puellas Spernere dotales tecum mirabere
tadas, Quas pudor æternum sacro velabit amictu
Cælesti pactas sponso, & tua facta secutas. *Rap.* Vir-
go Martyr. (Vide MARTYR)

VIRGÖ. [Pro muliere, quæ adhuc sit in ætate viridi,
unde virginis nomen deductum volunt.] *Une jeune
femme.* PHR. Sponsi non frigida virgo. O. Ah! vir-
go infelix tu nunc in montibus erras. *V. De Pasi-
phæ, quæ jam mater erat Phædra, Ariadnes, &c.*

VIRGÖ. *Per trans.* [De feris dicitur.] *Qui n'a point
été saillié.* PHR. Virgo Equa. *Pli.* Te fortasse magis
capiet de virgine Porcæ, Me materna gravi de suc
vulva capit. *M.*

VIRGÖ. [Astræa, in sydyus mutatâ.] *Astrée. La Vier-
ge. Signe celeste.* PHR. Jam redit & virgo, redeunt
Saturnia Regna. *V.*

VIRGÜLÄ, æ, f. dim. *Cic.* *Une petite verge.* (Vide
VIRGA.) VIRGÜLÄ divina. [Pro divinâ provi-
dentiâ, quæ denominatio petebatur à virgâ Mer-
curii, Circes, &c. Cui vis divina inesse credebatur.]
La providence Divine. Si omnia nobis quasi virgü-
lä divinâ suppeditarentur. *Cic.*

VIRGÜLATÜS, ä, üm. *Pli.* [Virgulis distinctus,
versicolor.] *Raié.*

VIRGÜLTUM, i, n. [Frutex virgas emittens.] *Ar-
brisseau qui ne jette que des verges & des sions.* EPIT.
Sylvestrê, ténérüm, frütücösüm, sönäns, äviüm früt-
icäns. SYN. Frütêx. PHR. Avia tum resonant avi-
bus virgulta canoris. *V.* Tum tenera attondent simæ
virgulta Capellæ. *V.* Et fruticosa levi increpitant
virgulta susurro. *Mant.* Dat euntibus ingens Sylva
locum, & magno cedunt virgulta fragore. *V.* Vir-
gulta sonantia sylvis. *V.* Numquam fonde levi fun-
det virgulta, nec umbras. *V.* Defodere in terram
virgulta. *Tr.* Quæcumque premes virgulta per agros.
V. Verno persona cantu Molliâ discordi strepitu
virgulta loquuntur.

VIRIÄ, & VIRIÖLÄ, æ, f. [Ornamentum colli è
viridibus gemmis. Vel, ut alii volunt, armillæ vi-
rorum.] *Un brasselet, ou un colier.*

VIRICÖLUM, i, n. *Pli.* [Cestrum, seu instrumen-
tum quo cavatur Ebur.] *Un tourlet.*

VIRIDÄRIÜM, ii, n. *Pli.* [Locus plantarum fru-
ctuumque varietate amœnus.] *Verger, lieu planté
d'Arbres fruitiers.* SYN. Virêtiüm, hörtüs. PHR. Quid
longinqua juvant, viridaria quid juvat hortos, &c.
Mant. (Vide HORTUS)

VIRIDÏS, dë, & VIRIDÄNS, äntis. *Verd. verdöiant.*
SYN. Virêns, virêscëns, florëns, fröndëns. PHR.
Quæ vos viridi tegit Arbutus umbrâ. *V.* Viridi pro-
jectus in antro. *V.* Viridissima gramine ripa. *V.*
Smaragdi lux viridis. *Tr.* Occulant virides spineta
lacetos. *V.* Et stagna virentia musco. *V.* Cingit vi-
ridanti tempora Lauro. *V.* Viridante toro confede-
rat herbæ. *V.* Æstus ripâ viridante levaret. *V.* Per-
petuos viridis semper gere frondis honores. *O.*

VIRIDIS. [Metaph. rōbüstus.] *Vigoureux, qui est
dans sa force.* PHR. Euryalus formâ insignis, viridi-
que juventâ. *V.* Jam senior, (*Charon*) sed cruda
Deo viridisque Senectâ. *V.* Viridissimo puella flo-

re. *C.* Virides ausis animi. *Sil.* Viridis ætas. *Col.*
VIRIDÏÄ, iüm, n. *Pli.* [Arbores semper virides,]
Arbres toujours verts.

VIRIDITÄS, ätis, f. *Cic.* *Verdure.* [Metaph.] *For-
ce, vigueur.*

VIRILIS, ilë. *Viril, d'homme.* SYN. Intëgër ævi. *V.*
Annörüm. *St.* SYN. Virilis animus, cura, proles. *V.*
Vestis. *H.* Vox. *Cic.* Vultus, forma. *O.* Virilia tela,
studia. *O.* Officia. *H.* Parum virile facere *Cic.* Ad
virilia vocare. *Sal.* PHR. Ante annos animoque
gerens curamque virilem. *V.* Virtutem animosque
viriles. *V.* Filius huic fatò divüm prolesque virilis
Nulla fuit. *V.* Puero partes mandare viriles. *H.* Cum
sis officiis Gravidè virilibus aptus. *O.* Hinc ubi jam
firmata virum te fecerit ætas. *V.* Virtus annis ado-
levit. *O.* Ætas inter juvenemque senemque. *O.* Po-
sito fervore juventæ Maturus. *O.*

VIRILITÄS, ätis, f. & VIRILIÄ, iüm, n. *Pli.*
La virilité. Non puer avari sectus arte Mangonis
Virilitatis Damna moeret ereptæ. *M.*

VIRILITÊR, adv. *Cic.* *Courageusement.* SYN. Förit-
têr, gënërosë. SYN. Viriliter facere. *H.* Defende-
re. *Quin.* Fortuna ferenda viriliter. *O.*

VIRITIM, adv. [Per singulos viros.] *Par tête, à cha-
cun.* PHR. Viritim pecus distribuit. *Cas.* Rumor vi-
ritum percrebuit. *Cur.* Aut quid haberet; Quod le-
geret, terereturque viritim Publicus usus. *H.* Præsens
astare viritim Creditur Jupiter tonans. *Sil.*

VIROSÜS, ä, üm. [Malè olens, aut venenatus.]
Puant, venimeux. Virosaque Pontus Castorea
Fert. *V.*

VIRTÜS, ütis, f. [Propriè fortitudinem animi si-
gnificat.] *La valeur.* [Vulgo pro bonis moribus di-
citur.] *La vertu.* EPIT. Inclÿtä, ègrëgiä, pulchrä,
mëmörändä, cëlëbrätä, clärä, splendidi, præstans,
nobilis, spëciösä, dëcorä, vënërandä, inconcüsä,
fortis, magnänimä, patiëns, providä, rarä, ämä-
bilis, vivax, përcënnis, ärdüä, pörëns, intërritä,
fërvidä, änimösä, æquä, gënërosä, strënuä, öpë-
rösä, intëgrä, immörä, firmä, vividä, illüstris,
excellëns, cëlëbris, mürä, äspërä, ignëä, indömitä,
bönä, fräctä, süpërbä, inconstäns, dëficiëns,
colläpsä. SYN. Intëgritäs, probitäs, piëtäs, justitiä,
&c. PHR. Pacatumque reget patriis virtutibus or-
bem. *V.* Multa viri virtus animo, multusque recur-
sat Gentis honos. *V.* Huc me jubet ardua virtus
Ire. *St.* Nec altis inclytum titulus genus Sed clara
virtus. *S.* Virtusque serenâ Fronte gravis. *St.* Di-
vitiis homines an sint virtute beati. *H.* Virtutem
incolumen odimus; Sublatam ex oculis quærimus
invidi. *H.* Probitas laudatur & alget. *J.* Felix scelus
Virtus vocatur. *S.* O! Mens, ô! pietas, ô! sapien-
tia, O! morum nitor, ô! fides, Simplex ingenii
candor. *Rap.* Virtutem solidi pectoris hospitam. *Sarb.*
Non obruta virtus Paupertate latet. *Cl.* Et pudor
& proni niveo de pectore sensus, Et regina modestia
morum, Aut bona sedulitas & non incauta futuri
Prælagæ solertia mentis. *Sarb.* Hæ tuæ erunt comi-
tes, pietas, virtusque, fidesque, Aurea simplicitas
operosi nescia fastus, Et bona pax animi, & pu-
ræ bona gaudia mentis. *Sant.* Virtutis veræ custos
rigidusque fatelles. *H.* Monstrat avus pulchræ stu-
dium virtutis. *St.* Numquam Stygiæ fertur ad un-
das Inclÿta virtus. *S.*

VIRTUTIS officia. **PHR.** Sed famam extendere factis
Hoc virtutis opus. *V.* Est virtus placitis abstinuisse
bonis. *O.* Pulchrum eminere est inter illustres vi-
ros, Consulere patriæ, parcere afflictis, ferâ Cæ-
de abstinere, tempus arque iræ dare, Orbi quietem,
sæculo pacem suo. Hæc verâ virtus; petitur hæc
cælum viâ. *S.* Justitia utilibus rectum præferre sua-
det; Communesque sequi leges, injustaque num-
quam Largiri fociis: durum patientia corpus In-
struit ut nulli cupias cessisse labori: Temperies ut
casta petas; prudentia ne quid Inconsultus agas;
constantia futile ne quid Infirmumque geras. *Cl.*
Virtus est medium vitiorum & utrinque reductum.
H. Virtus est domare quæ cuncti pavent. *S.* Virtus
est vitium fugere. *H.* Non ponit aut sumit secures
Arbitrio popularis auræ. *H.* Et mala sunt vicina bo-
nis: errore sub illo Pro vitio virtus crimina sæpe
tulit. *O.* Oderunt peccare boni virtutis amore: Tu
nihil admittas in te formidine pœnæ. *H.* Virtus...
quæ vincat ratione metus, quæ frænct amores. *Cl.*
Superat virtute dolores. *O.* Nam virtus futile no-
men Nite, &c. *Sil.* Major & utilior factio conjuncta
potenti... veluti sine remige puppis Vel lyra quæ
reticer, vel qui non tenditur arcus. *Cl.* Ardua virtu-
tem profert via. *Sil.* Hanc tamen (*virtutem*) haud
quisquam qui cognoverit ante Semel, & incertos
animi placaverit æstus, Invenit. *Cl.* Publica vir-
tutis, per mala facta via est... Quæ laet; inque
bonis cessat non cognita rebus, Apparet virtus
arguiturque malis. Dat tibi nostra locum tituli
fortuna; caputque Conspicuum pietas quo tua tol-
lat, habet, Utere temporibus. *O.* Imperia dura
tolle? quid virtus erit *S.* Pigra extulit astris Haud
umquam sese virtus. *Sil.* Virtuti inimica voluptas.
Sil. Quæ virtus & quanta bonis sit vivere parvo. *H.*

VIRTUTIS Laus. **PHR.** Vilius argentum est auro, vir-
tutibus aurum. *H.* Dos est magna parentium Virtus,
&c. *H.* Grator & pulchro veniens in corpore vir-
tus Adjuvat. *V.* Omnia adsunt bona, quem penes
est virtus. *Pla.* Tota licet veteres exornent undique
ceræ Atria, nobilitas sola est atque unica virtus. *J.*
Si modò non census, nec clarum nomen avorum;
Sed probitas magnos ingeniumque facit. *O.* Invia
virtuti nulla est via. *O.* Sola perennis Effugit ex-
tremi tristitia fata rogi. Semita certè Tranquillæ
per virtutem patet unica vitæ. *J.* Virtus recludens
immeritis mori, Cælum negatâ tentat iter viâ. *H.*
Una mortales numero ferarum Eximit virtus, vo-
lucetque notas Siderum sedes animus solutis Vife-
re pennis. *Sarb.* Latitare nescit Mille portentis ma-
nifesta virtus. *Sant.* Sola libera est virtus. *Cic.* Nihil
virtute pulchrius, nihil amabilius. *Cic.*

VIRTUTIS Merces. **PHR.** Ipsa quidem virtus sibimet
pulcherrima merces. *Sil.* Ipsa quidem virtus pretium
sibi; solaque latè Fortunæ secura nitet, nec fasci-
bus ullis Erigitur, plausuque petit clarescere vul-
gi: Nil opis externæ cupiens, nil indiga laudis,
Divitiis animosa suis, immotaque cunctis Casibus
ex altâ mortalita respicit arce: Hanc tamen invi-
tam blandè vestigat, & ultro Ambit honor: docuit
tories à rure profectus Lictor & in mediis consul
quæsitus aratris. *Cl.* Quò leges cecidere poli? quid
vivere rectè Proderit? *Cl.* Ipse decor recti facti, si
præmia desint: Non movet & gratis pœnitet esse

probum. *O.* Si celeres quatit (*fortuna*) Pennas;
resigno quæ dedit & meâ Virtute me involvo; pro-
bamque Pauperiem sine dote quæro. *H.* Sed locum
virtus habet inter astra. *S.* Virtus mihi in astra & ipsos
fecit ad superos iter. *S.* Numquam stygias Fertur
ad umbras Inclyta virtus. *S.* Quos ardens evexit
ad æthera virtus. *V.* Sunt hic etiam sua præmia lau-
di. *V.* Laudataque virtus Crescit, & immensum
gloria calcar habet. *O.* Luce prius lateant in mon-
tibus arces, Obruta quàm longum jaceat sine no-
mine virtus. *Vida.* Virtus repulsæ nescia sordidæ
Intaminatis fulget honoribus. *H.* Per seque peten-
da est Externis virtus incomitata bonis. *O.* Major
famæ sitis est quàm Virtutis: quis enim virtutem
amplectitur ipsam, Præmia si tollas. *J.* Non pur-
pura primum Inferior virtute fuit, metuitque re-
pulsam Obvia majestas, doluit fortuna minorem
Se confessa viro, magnum delata potestas, Majo-
rem contempta probat. *Cl.*

VIRTUTEM sequi, amare. **VIRTUTÈ præditus.**
PHR. Rara quidem est virtus, quam non fortuna
gubernat, Quæ maneat stabili cum fugit, illa,
pede. *O.* Patiere sub astris Infomnes noctes, friguf-
que, famemque domabis: Idem justitiæ cultor,
quæcumque capefces, Testes factorum stare arbi-
trabere Divos. *Sil.* Principe nec nostro Deus est mo-
derator ullus: Justitiâ vires temperat ille suas. *O.*
Tu cujus placido posuere in pectore sedem Blan-
dus honos, hilarisque tamen cum pondere virtus.
Cui nec pigra quies, nec iniqua potentia, nec spes
Improba... Idem auri facilis contemptor & opri-
mus idem Condere divitias, opibusque immittere
lucem. *V.* Quo justior alter Nec pietate fuit, nec
bello major & armis. *V.* Maeste novâ virtute puer,
sic itur ad astra. *V.* Quis in ore pudor! quæ candida
morum Simplicitas! quis amor recti, & quo pectus
honestum Illecebris captum melioribus arserit igne.
Sant. Sed vitæ rimatur iter melioris, & altâ Men-
te Dei leges, noctesque, diesque revolvit. *Buch.* Vir-
tutum chòrus omnis, & omnis gratia tecum It
comes, it custos pietas æterna satelles. *Sant.* Quis-
quis enim duos casus virtutis amore Vicerit;
ille sibi laudemque decusque parabit: At qui desi-
diam, luxumque sequetur inertem; Dum fugit,
oppositos incautâ mente labores Turpis inopique
simul miserabile transiget ævum.

**VIRTUTEM odîsse, exuere, Tac. Dēsērēre. H. Amīt-
tērē. Cic. PHR.** Magne pater Divum sævos punire
tyrannos Haud aliâ ratione velis... Virtutem vi-
deant intabescantque relictâ. *P.* Virtutisque viam
deserit arduæ. *H.* Perit fas, jusque. *St.* Quò fervi-
da virtus, Quò laudum discessit amor, *Manr.* Vir-
tutis egens. *V.* Cellaque vix paucos ducit per scru-
pea virtus. *Juvenc.* Expers virtutis avitæ. *V.* Virtus
egressa modum. *St.* Veneno Desidiæ virtus evicta
senescit. *Sil.*

VIRTUS. La valeur. Syn. Animus, vīs, vīres, robur.
EPIT. Bellicâ, mārīā, intrēpidâ, impavidâ, fortis,
gēnērōsâ, audāx, inclītâ, ardūâ, magnānimâ,
effērâ, fērōx, ārōx, tēmērariâ. **PHR.** Quid? quod
ineft virtus & mens interrita lethi. *O.* Et dubita-
mus adhuc virtutem extendere factis. *V.* Invia vir-
tuti nulla est via. *O.* Paulum sepultæ distat inertia
Celata virtus. *H.* Egregius sudor, memorandaque
virtus.

virtus. *St.* Præstantes virtute legit. *V.* Quantum ipse feroci Virtute exuperas, &c. *V.* Clarumque paternæ Nomen erat virtutis, & ipse acerrimus armis. *V.* Quondam etiam victis redit in præcordia virtus. *V.* Dolus, a virtus, quis in hoste requirat? *V.* Nunc si cui virtus animusque in pectore præsens. *V.* Possit quid vivida virtus Experiri. *V.* Incipe si qua animo virtus. *V.* Fors & virtus miscentur in unum. *V.* Potuit quæ plurima virtus Esse fuit. *V.* Dictis virtutem accendit amaris. *V.* Clausos acuunt extrema pericli, Et fractis rebus violentior ultima virtus. *Sil.* Et virtus numero cedere turpe putat. *Hosch.* Inferior virtute meas divortor ad artes. *O.* Virtus belli spectacula domique. *H.* Nocet temeraria virtus. *O.* Virtus juvenum frænata quievit. *St.* Acris virtus animi. *Lr.* Virtus animosa cadit. *S.*

VIRTUS. [*Pro Vi*] *La force.* *SYNT.* Virtus Equi, Arboris. *Cic.* Virtus dicendi, Verbi. *Cic.* Orationis. *Quin.* *PHR.* Major post otia virtus. *St.* Fretus virtute pedum manuumque. *Lr.* Virtus mercis. *PLA.* *i. bonitas.*

VIRUS indecl. *Apud unum Lucr. reperies Viri & Virō.* [Propriè odoris asperitas in homine adulto.] *Phanateur, mauvaise odeur.* **VIRUS** dicitur de quovis odore tetra. Virus paludis. *Col.* **VIRUS.** [Per transl. pro veneno sæpius usurpatur.] *Venia, poison.* *EPIT.* Tétrum, gravè, ingrâtum, inamabile, malum, nocens, pestilens, lethale, noxium, vîpérèum, édax, stygiū, dirū. *SYN.* Vênênū. *PHR.* Ille (*Jupiter*) malum viras serpentibus addidit atris. *V.* Pecorique aspergere virus. *V.* Virus edax superabat opem. *O.* Nam vulcri ferro tinctile virus inest. *O.* Infundite animo furiale per oscula virus. *Cl.* Non cruor emicuit solitus, sed vulnere largo Diffusum rutilo dirum pro sanguine virus. *L. i. tabes.* Taboque medullas Abluit, & virus largè lunare ministrat. *L.* Tetri primordia viri. *Lr.* Virus acerbitalis. *Cic.*

VIS, vim, vi. **VIRēs**, viriūm, viribūs. *La force, la vigueur.* *EPIT.* Firmā, immānis, robūstā, infractā, inēxhaustā, eximīā, vīvidā, acris, vālidā, ardēns, ingēns, sōlidā, fortis, durā, invictā, indōmitā, firmatā, incitā, ignēā, occultā, sāvā, supērbā, vēsānā vëgētā, vālens, præstāns. Effētā, fractā, obtūsā, invālidā, infirmā, rēnūs exīgūā, exhāustā. Fūrtīvā, trūx. Hūmānā, divīnā, summā, inīmpicā. *SYN.* Rōbūr, pōtētiā. *PHR.* Non ea vis animo, nec tanta superbia victis. *V.* Vis fulminis ardens. *Lr.* Concitat intortam furiat viribus hastam. *Sil.* Ignea vis cæli. *O.* Vis incita ventis. *Lr.* Vis magna nocendi. *O.* Viribus atque lacertis Confusus. *J.* Distracta per artus Vis animæ. *Lr.* Magna vi flexa domatur Ulmus. *V.* Vi propriā nituntur, opisque haud indiga nostræ. *V.* At non Evandrum potis est vis ulla tenere. *V.* Vis consilii experts mole ruit suā: Vim temperatam Dii quoque promovent. *H.* Nate meæ vires, mea magna potentia solus. *V.* Ni vis humana quotannis Maxima quaque manu legat. *V.* Tantò mobilior vis & dominantior hæc est. *Lr.* Insanis viribus Austri Trabs dejecta. *O.* Inter se contendunt viribus. *Lr.* Virēs in ventum effudit inanes. *V.* Viribus eniti quarum & contemnere vento Assuescant. *V.* Ergo omni cura vires exercet. *V.* Vindictibus pacatus viribus orbis. *O.* Vires temperat ille suas. *O.* Viribus & lacertis torquere. *Cic.* Absumptæ in

Teucros Vires. *V.* Sed sisus latis humeris & mole juvenat. *L.* Totum qui viribus occupet orbem. *V.* Armorum viribus usus. *O.* Fit via vi, rumpunt aditus, &c. *V.*

VIRēs acquirere, accipere, firmare. *V.* Fundare. *S.* asumere. *O.* Augere. *Quin.* Colligere, concipere, capere. *O.* *PHR.* Sumunt incendia vires. *H.* Reparant vires alterna quies. *S.* Vires instigat alitque Tempestiva quies. *St.* Tum victu revocant vires. *V.* Cibus vires recreat. *Lr.* Consequitur rates faciente cupidine vires. *O.* Post ubi collectum robur, viresque receptæ. *V.* Vires acquirunt eundo. *V.* Victis redit in præcordia virtus. *V.* Ingentes tollunt animos. *V.* Membris venit vigor. *V.* Sive inde occultas vires & pingua terræ Pabula concipiunt. *V.* Novæ rediere in pristina vires. *V.* Assumpsit vires flamma. *O.* Non robora nervis Et vires rediere viris. *L.* Augentur vires. *O.* Amor vires sibi colligit usu. *O.*

VIRēs dare, adjicere, admoveere, afferre. *Cic.* Alere. *St.* Ministrare. *V.* suggerere. *Quin.* Suscitare, addere. *V.* *PHR.* Dum melior vires sanguis dabat. *V.* Danaos animos viresque secundas Sufficit. *V.* Tum pudor incendit vires & conscia virtus. *V.* Auxilioque levare viros, vimque addere victis. *V.* Mars animos viresque Latinis Addidit, & stimulos acres sub pectore vertit. *V.* Sed non ulla magis vires industria firmat Quam, &c. *V.* Sic animis juvenum furor additus. *V.* Da mihi te placidum, dederis in carmina vires. *O.* Vim suscitāt ira. *O.*

VIRēs habere. *Cic.* Viribus valere. *V.* Virēs recipere. *Col.* Recreare. *Lr.* Vigent virēs. *Lr.* Viribus edictor, fortior, invictus, prædurus. *V.* Vir magnis viribus. *Cic.* *PHR.* Vos o! quibus integer avi, Sanguis, ait; solidæque suo stant robore vires. *V.* In mea vesanas habui dispendia vires; Et potui poenam fortis inire meam. *O.* Diis quamquam geniti atque invicti viribus essent. *V.* Quicque pedum cursu valer, & qui viribus audent. *V.* Nunc si cui virtus animusque in pectore præsens Adsit. *V.* Et mihi quæ fuerint juvenili in corpore vires. *V.* Inde ubi robustis adolevit viribus ætas. *Lr.* Prædurum viribus Orcen. *V.* Superate viribus Aprum. *H.* Par vigor est membris, promptæque ad fortia vires. *V.* Dum comperit istas Omnia posse manus. *L.* Exiguus vigor (admiratione) membris, Vividus & nisu magnos qui vinceret artus. *Sil.* Totosque infusa per artus Major in exiguo regnabat corpore virtus. *St.* Si solitæ quidquam virtutis adesset. *V.* Sentiet esse mihi tanto pro corpore vires. *O.*

VIRēs ostentare extollere. *V.* *PHR.* Nunc animis opus, Ænea, nunc pectore firmo. *V.* Neu patriæ validas in viscera vertite vires. *V.* Ergo omni curâ vires exercet. *V.* Ubi nunc Mezentius acer, & illa Effera vis animi. *V.* Continuo vastis cum viribus effert Ora Dares; magnoque virum se murmure tollit. *V.* Quantas ostentant aspice vires. *V.* Nunc illas promite vires; Nunc animos quibus in Getulis syrtibus usi. *V.* Si tantum pectore robur Concipis. *V.* Ostenditque humeros latos, alteraque jactat Brachia protendens, & verberat ictibus auras. *V.* Totas Effundite vires. *L.* Vires ostentare superbas. *St.*

VIRIBUS magnis aliquid præstare. *PHR.* Totis in vulnera viribus itur. *V.* Tum validis flexos incurvant

viribus arcus. *V.* Fulmineis expelles viribus hostem. *L.* Instat vi patriâ Pirrhus. *V.* Magnis emittit viribus hastam. *V.* Concurrent animis & viribus aquis. Summis adnixus viribus. *V.* Omnibus lacertis levat, &c. *M.* Multâ vi praelia miscet. *V.* Summis quam (*Turrim*) viribus omnes Expugnate Itali summâque evertere opum vi. *V.* Summâ nituntur opum vi. *V.* Suffectus malis animus; nam corpus ab illo Accepit vires *O.*

VIRIBUS dēstīnāt, prōsternī, dēfici. *Quin.* Virēs dēficiunt, dēcēdunt, lānguēscunt. *Quin.* Virēs enervārē. *H.* Dōmārē. *S.* Frāngērē. *Quin.* Infrāngērē. *Pr.* Rēsolvērē. *Lr.* *Phr.* Torpent infractâ ad praelia vires. *V.* Frigent effata in corpore vires. *V.* Nec tarda senectus Debilitat vires animi, mutatur vigo-rem. *V.* Majoraque viribus audes. *V.* Fractae vires Danaum. *V.* Abstulerat vires corporis ipse timor. *O.* Agra animo vis ac fiducia cessit. *St.* Fortuna vires ipsa consumpsit suas. *S.* Manus est mea debilis ergo Quasque, ait, ante habuit vires, effudit in uno. *O.* Magnas infringere vires. *Pr.* Ergo aut exilio vires subduxit Achivis Aut nece. *O.* Vires adimit dolor. *O.* Vires amittit ventus. *L.* Vires minuuntur amoris. *O.* Obtrusus ceciderunt viribus artus. *Lr.* Indomitas posuere incendia vires. *V.* Corpus validis quassatum viribus avi. *Lr.* Vim deponunt æquora. *O.* Ut ira morâ vires absumere posset. *O.* Vires illam rem ferre recusant. *H.*

VIS *Verbu*, *force*. *Epit.* Insitâ, naturâlis, occul- tâ, cæcâ, tacitâ, blandâ, efficac, magnâ, tē- pērâtâ, mālēficâ, mōrbidâ, mōrtificâ. *Synt.* Vis veneni, vis dicendi. *Cic.* Vis radicum, verborum. *Cic.* Vis astutiae. *Ter.* Morbi. *Lr.* Ingenii. *O.* Amicitiae. *Cic.* *Phr.* Litterae habent vim foederis. *Cic.* At tu, sive aliquod regnum est in carmine, (*magico*) Carmen Ore move sacro; sive expugnan- tior herba est, Utere tentatis operosae viribus her- bae. *O.* Vimque affore verbo Crediderat. *V.* Et vis & norma loquendi. *M.* Noctivagi vis blanda Dei. *St.* Vis ignea calis. *O.*

VIS *Violence*. *Epit.* Effera, violēntâ, rābidâ, trū- culēntâ, durâ, impēriōsâ, vesanâ, indōmitâ, fū- riātâ, hōrridâ, vividâ. *Phr.* Quidquid exprimit vis grave est. *S.* Nam sine vi non ulla dabit præ- cepta. *V.* Aut aperit si nulla viam vis. *V.* Effera vis animi. *V.* Morbis vis excita. *Lr.* Abstinnit vim Uxore & nato. *H.* Acrior vis me rapit. *H.* Vis hor- rida lethi. *Lr.* Vis & nequitia quidquid oppugnant, ruit. *Ph.*

VIM facerē, inferrē, afferrē, adhiberē. *Cic.* Vi cō- gērē, agērē, dēfendērē. *Phr.* Vimque ferunt sæ visque parant incessere telis. *O.* Vimque minis addit, Manibusque expellere tentat Cunctantem, & pla- cidis miscentem fortia dictis. *O.* Acer erat bello que ferox ad vimque paratus. *O.* Auro vi poti- tur. *V.*

VIS. [Pro multitudine, numero, copiâ.] *Troupe*, *abon- dance*. *Synt.* Et odora canum vis. *V.* Vis mili- tum. *Cic.* Vis frumenti. *Cas.* Vis lacrymarum. *Cic.* Vis mellis maxima. *Cic.* Vis auri, argenti. *Cic.* (*Vi- de COPIA, NUM. RUS.*)

VISCATUS, ā, ūm. [Viscō oblitus.] *Enduit*, *frété de Glu*. *Phr.* Volucres viscatâ fallere virgâ. *O.* Non avis utiliter viscatis effugit alis. *O.* Implicitam vi-

sco perdidit ille fugam. *M.* Captivas viscata tena- citer alas *Saut.* Viscatâ & hamata munera. *Pl.* *Metaph.* [*i.* quibus aliena rapiuntur.] *Des presens interessēs.*

VISCERATIŌ, ōnis, f. [Crudæ carnis maximè vi- scimarum distributio.] *Presens de chair crue*. Viscera- tionem & epulas publicè dare. *Cic.*

VISCUS, ōris, n. *Epit.* *Usitatus*. **VISCERĀ**, ūm, n. *Les entrailles*. *Epit.* *Imā*, intīmā, cālīdā, fū- mātīā, tēpidā, fervēntīā, trēpidā, spirāntīā, sā- liēntīā. *Syn.* Illā, extā, intestīnā. *Phr.* Diripiunt avidæ viscera nostra feræ. *O.* Vestra quid effoditis subiectis viscera telis. *O.* Tergora diripiunt costis & viscera nudant. *V.* Salientia viscera posses Et pelluentes numerare in pectore fibras. *O.* Et adhuc spirantia reddit Viscera. *V.* Tu clamore feras ages; Tu jam victor Curvo solves Viscera cultro. *S.* Trajecit viscera ferro. *O.* Aspiceres liquefacta Eoum per viscera toto Stridere Apes utero. *V.* De putri viscere passim Florilegæ nascuntur apes. *O.* Vi- scus mandere. *Sue.* Heu quantum scelus est in vi- scere viscera condi. *O.* Visceribus miserorum & san- guine vescitur atro. *V.* Jugulant pecudes & viscera vivis Eripiunt. *V.*

VISCERĀ. [Non tantum intestina significat, sed carnem ipsam quæ est inter cutem & ossa.] *La chair*. *Phr.* Subjiciunt veribus prunas & viscera torrent. *V.* Et solida imponit Taurorum viscera flammis. *V.* Plagisque perempto (*Tauro*) Tunia per integram solvuntur viscera pellem. *V.*

VISCERĀ, *Metaph.* [Intimus animi motus.] *Secret sentiment du cœur*. *Phr.* Tu quamvis levium mi- nimam exiguumque malorum Particulam vix fer- re potes spumantibus ardens Visceribus. *J.* Quis tumultus viscera exagitat mea. *S.*

VISCERĀ terræ, montis, &c. [Per transl.] *Les en- trailles*. *Phr.* Scopulos avulsaque viscera montis Erigit eructans, liquefactaque saxa sub auras. *V.* Itum est in viscera terræ; Quasque recondiderat, stygiisque admoverat umbris, Effodiuntur opes. *O.* Neu patriæ validas in viscera vertite dexteras. *V.*

VISCERĀ causæ. *Cic.* *Metaph.* *Le fond d'un sujet*.

VISCUS, ī, m. & **VISCUM**, ī, n. [Glutinum quo Aucupes utuntur.] *De la glu*. *Epit.* Tēnax, sēquax, lēntus, mōllis, pinguis illitū, validus. *Phr.* Tum laqueis captare feras, & fallere visco Inventum. *V.* Illa dolis, viscoque super correpta sequaci. *O. F.* Dum festinat avis medicatæ insilire virgæ Induit implicitos sæpe retenta pedes. *Saut.* Illita fallaci steterant ramalia visco; Ut medi- cata vagas falleret arbor aves. *Saut.* Explicita in- sidiis & visco exuta tenaci Ah? Cave ne tricus impedire novis. *Saut.* At neque te capiant len- to lita vimina visco. *Saut.* Viscus merus vestra est blanditia. *Plp.* Pinguis ut implicitas virga teneret aves. *M.*

VISCUS & **VISCUM**, ī. [Frutex alienus variis ar- boribus innascens: ab eo, antequam maturescat, fit viscus seu glutinum de quo supra] *Le Gui*. *Phr.* Quale solet sylvis brumali frigore viscum Fronde virere novâ (quod non sua seminat arbor) Et cro- ceo fortu teretes circumdare ramos. *V.*

VISIBILIS, ille [Quod videri potest.] *Visible*. *Phr.* Oculorum subdere visu. *Lr.* Quodque notes oculis angulus omnis abest. *O.*

VISIÖ, önis, f. & **Visüm**, i. n. *Cic.* [Videndi actus.] *La vision, l'action de voir.* **PHR.** Sic ubi se primum speculi projecit imago, Dum venit ad nostras acies, pertrudit agitque Aëra qui inter secumque est oculosque locatus. . . Atque alium præ se propellens aëra volvit. *Tr.*

VISIÖ *Cic.* *Vision, imagination.* Visiones per quas imagines rerum absentium animo representantur. *Quin.* **PHR.** Visa seni Priamo vatibus ille refert. *O.* Terrebant simulachra mali. *Cl.* Talibus attonitus visis. *V.* Variis infesta figuris somnia. *Cl.*

VISITATIÖ, önis, f. *Vir.* [Invisendi actus.] *Visito f.*

VISITÖ, as, avi, atum, are. *Freq. Cic.* [Sapius invisere] *Visiter, aller voir souvent.*

VISÖ, is, visi, visum, ere. [Ad videndum ire.] *Aller voir, visiter.* **SYN.** **INVISÖ**, adeö, visitö. **PHR.** Peregrinum ut viseret orbem. *O.* Arva relegatum iussisti visere ponti. *O.* Reginam visere. *H.* Visendus ater flumine languido Cocytus errans. *H.* Nam memini Hesiones visentem regna sororis. *H.* Casus Abies visura marinus. *V.* Vel me visendam mitte sorori Vel soror huc veniat. *O.*

VISERÉ [Pro videre.] *Visir.* Visendi studio Trojana juvenis Circumfusa ruit. *V.* Si visurus eum vivo. *V.* Visuri Aeneadæ complerant littora. *V.* Miserabile visu. *V.* Nec visu facilis, nec dictu affabilis. *V.* Terribiles visu formæ. *V.* (Vide **ASPICIO. VIDEO.**)

VISÖR, öris, m. *Tac.* *Espion.* (Vide **SPECULATOR.**)

VISTULÄ, æ. *Pli.* Et **VISULÄ**, æ. m. *Pomp.* [Sarma- tiae in Europä fluvius.] *La Vistule.*

VYSÜRGIS, is, m. *Pli.* [Germaniæ fluvius.] *Le Weser.* **PHR.** Tu Mœnum, Vahalin, Visurgin, Albin *Prud.* (Vide **FLUVIUS.**)

VISÜS, üs, m. [Oculi ipsi; & videndi potentia.] *La vue, les yeux.* **EPIT.** Acer, purus, nitidus, inoffensus, argutus, acutus. Hæbēs, obtusus, orbis. Placidus, comis, verescendus. Torvus, infestus, hostilis, truculentus, trux, fertus, infestus, malignus, obliquus. Cupidus, potensvis minax. **SYN.** Intuitus, aspectus, obtutus, oculi, luminä, acies. **PHR.** Visus aliquo flectere. *St.* Ferre per membra. *St.* Hebetesque visus vix diem insuetum ferunt. *S.* In occiduis stellarum visibus Argus. *St.* Per vios humor Ducit inoffensus liquido sub gurgite visus. *Cl.* Stygia transmissio dependere visu. *V-F.* Dum vagor aspectu; visusque per omnia duco. *St.* Bootes Mergetur, visus effugietque tuos. *O.* Imago dubia fallit visus. *S.* Is fugiet visus nocte sequente tuos. *O.* Hebetat visus meorum. *S.* Obtentis eminus armis Prospectu visus interclusere nefastos. *St.* Visu lassatur inani. *V-F.* Ad aures Tardius adveniunt quam visum quæ moveant res. *Tr.* Vultus prælibat visu. *St.* Dilectosque premis visus & frigida lambis Oscula. *St.* Oculorum subdere visu aliquid. *Tr.* Visum fulgor perstringit. *Quin.* Visu defixus acerbo. *V-F.* Mortales visus medio sermone reliquit. *V.* Dirigit visu in medio *V.* Mortales habetat visus tibi *Nubes. V.*

VISÜS, i. m. & **VISUM**, i. n. [Pro eo quod videtur.] *L'objet de la vue.* **EPIT.** Grätus, jucundus, acceptus, dulcis, lætus, amantus. Tristis, ingratus, inamantus. Turpis, obscœnus, lubricus. **PHR.** Quæ manus obscœnas depinxit prima tabellas, Et posuit castâ turpia visa domo. *Pr.* Talibus attonitus visis ac voce Deorum. *V.* Rite secundarent visus. *V.* Ob-

stupuit visu Aeneas. *V.* Subito turbatur Scipio visu. *St.* Diffuginus visu exangues. *V.* Visu tremefactus abibat. *V.* Dirigit visu in medio. *V.* Horrescit visu subito causatque requirit. *V.* Visu tremefactus. *V.* Nec timui visu quemque notare meo. *O.* (Vide **ASPECTUS**)

VISUM [Pro visione & phantasiâ.] *Une vision.* **EPIT.** Triste, minax, insomne, fatidicum, prodigiosum. **PHR.** Hoc visum nulli, non ipsi effata sorori est. *V.* Immundo somnia visu. *H.* Horribili visu portenta sequuntur. *V.* Nequa tibi insolitos portarent visa timores. *Pr.*

VITÄ, æ. f. *La vie.* **EPIT.** Bëatä, felix, jucundä, stabilis, dulcis, fortunatä. Misërä, amärä, mortä, infelix, insautä, tristis. ætümnosä, anxä, sollicitä, acerbä, gravis, infestä, languidä, liberosä, invisä. Brëvis, fugiens, rapidä, fugitivä, volubilis, lubricä, fragilis, fluxä, fluens, labens, instabilis, fallax, angustä, arctä, caducä, mortalis, recedens, propätä, occidua. Longä, diuturna, Nestorëä, obscurä, ignobilis, ignotä, horridä, lætens, cæcä, tenebrosä. Turpis, licentior, liberior, sceleratä, effrenä, impiä scelerä, deformis, inhonestä, fœdä. Pia, sanctä, severä, probatä, illustris, bonä, laudabilis. Honestä. Möllis, dësés, delicatä, pigrä, umbratilis. Urbanä, rusticä, cælebs, dubiä, actuosä, annuä, menstruä, tritä, vulgaris. **SYN.** Vitæ temporä. *O.* Vitæ luminä. *V.* Etas, ætatis temporä. *V.* Vitæ munera, pignus. *M.* Vitæ tenor, series. *O.* Vitæ stamini. *O.* Vitæ modus. *Pr.* Lumen vitälë. *O.* Avi cursus. *St.* **PHR.** Hunc ipsum vitæ mortalis honorem. *V.* Quætere ne tropides in usum Poscentis avi pauca. *H.* Quæ tradita cuique Sint vitæ spacia, & quæ meta novissima vitæ . . . quæ tempora ponat Diva potens fatorum, & qui sit terminus avi. *Rue.* Impendere vitam patriæ. *L.* Famæ. *St.* Vitam moratur in membris. *Tr.* Vitam pro laude pacisci. *V.* Vitam famamque tueri. *H.* Casus Apibus quoque nostros Vita tulit. *V.* Filius ante diem patrios inquirat in annos. *O.* Tum quæ dispensant mortalita ejus foretes. *O.*

VITÄ *Tranquilla & beata, ejusque varia descriptiones.* Vitam quæ faciunt beatiorum Jucundissime Martialis hæc sunt. Res non parva labore, sed relicta; Non ingratus ager, focus perennis; Lis numquam, toga rara, mens quieta, Vires ingenue, salubre corpus, Prudens simplicitas, pares amici, Con- victus facilis, sine arte mensa; Nox non ebria, sed soluta curis; Non tristis torus, attamen pudicus; Somnus qui faciat breves tenebras; Quod sis esse velis, nihilque malis; Summum nec metuas diem, nec optes. *M.* Si vitare velis acerbam quædam; Et tristes animi cavere morsus; Nulli te facias nimis sodalem: Gaudebis minus, & minus dolebis, *M.* At securâ quies & nescia fallere vita. *V.* Perlasum vigui rege beatorum. *H.* Qua ratione queas traducere leniter ævum. *H.* Non vitæ gaudia quære. *H.* Regnat qui tacitos sine labe peregrinet annos; Qui cum possideat pauca, minora cupit. *Sant.* Vive beatus jucundis in rebus, *H.* Solatia dulcia vitæ. *Tr.* Usibus edocto si quidquam credis amico, Vive tibi; & longè nomina magna fuge. *O.* Victurus suavius. *H.* Tantane me tenuit vivendi nate voluptas. *V.* Tempora vitæ Longa tibi posthac fato me-

liore dabuntur. *J.* Placidam ac pacatam degere vitam. *Lr.* Et per virtutem tranquillæ semita vitæ, Quæ patet. *J.* Optima quæque dies miseris mortalibus ævi Prima fugit; subeunt morbi tristisque senectus, Et labor, &c. *V.*

VITÆ tristis, ingrata. *Phr.* Afflictus vitam in tenebris luctuque trahebam. *V.* Invisus Divis & inutilis annos Demoror. *V.* Vitam extrema per omnia ducō. *V.* Misera complectar ut omnia vitæ Tempora. *O.* Quid vitam moror invisam, Pallante perempto. *V.* Seu mortuus omni tempore vixeris. *H.* Vitamque sub dio & trepidis agat in rebus. *H.* Dulce mori miseris, sed mors optanda recessit; At cum lætus erit præcipitata venit. Jovis ignibus ictus Vivit; & est vitæ nescius ipse suæ. *O.* Parcè gaudere oportet, & sensim queri; Totam quia vitam miscet dolor & gaudium. *Phr.* Nec mihi Solstitium quidquam de noctibus aufert; Efficit angustus nec mihi bruma dies. Scilicet in nobis rerum natura novata est; Cumque meis curis omnia longa facit. *O.* Vivere me dices, sed sic ut vivere nolim; Nec mala sunt longâ nostra levata morâ. *O.* Qui natus est infelix, non vitam modò Tristem decurrit, verum post obitum quoque Persequitur illum dura fati miseria. *Ph.* Quare sollicitum potius ævum ducitis. *Ph.* Ingrata misero ducenda est vita. *H.* Incommoda vitæ ferre. *J.* Vitam oblectare procellis. *Gl.* Vitam turbavit ab imo. *Tr.* Vitæ tædia. *O.* Vitâ fessus. *Pl.* Et dubios casus & cæcæ lubrica vitæ. *St.* Vita mare est res plena metu, res plena tumultu. Utraque... Neutri tuta fides... saxa maris scopuli; vitæ sua cuique cupido est... pace caret pelagus, vitæque pace caret. Vita per adversas agitur prope tota procellas, &c. *Hofsch.* Misera pars ultima vitæ In luctu, in squallore, ignominiaque senescit. *Buch.* Perpetuo curarum exercita fluctu; Dum fractam luctu & moribus senioque, sepulchri Clauserit obscuro mors illacrymabilis antro. *Buch.* Quippe hyemem excipere & ventos cælique ruinam... & jove sub gelido nocturnos carpere somnos... & perferre sitim & jejunia solvere glande. *Pol.* Vivunt omnibus ærumnis affecti. *Lr.* Atra tuæ vitæ series. *O.* Sollicitæ jucunda oblivita vitæ. *H.* Seu mortuus omni tempore vixeris. *H.* Nos flendo ducimus horas. *V.*

VITÆ Brevitas. Brevissima vitæ Portio. *J.* Vitæ compendia. *St.* *Phr.* Stat sua cuique dies breve & irreparabile tempus Omnibus est vitæ. *O.* Vitæ summa brevis spem nos verat inchoare longam: Jam te premet nox fabulaque Manes Et domus exilis Plutonia. *H.* Eheu! Fugaces posthume Posthume Labuntur anni; nec pietas moram Rugis & instanti senectâ Afferet indomitaque morti. *H.* Singula de nobis anni prædantur euntes. *H.* Vive memor quamvis ævi brevis. *H.* Tempore labuntur; tacitisque senescimus annis; Et fugiunt fræno non remorante dies. *O.* Labitur occulte, fallitque volatilis ætas, Et nihil est annis velocius. *O.* Jamque brevis vitæ spatium sortita juvenus. *O.* Properat cursû vita citato: Rota præcipitis vertitur anni: Duræ peragunt pensa sorores; Nec sua retro Fila revolvunt: At gens hominum fertur rapidis Obvia fati incerta sui. *S.* Sed Cinxit breves annos fata dederunt. *H.* Exigui breve donum temporis. *S.* Ac veluti folia ærentes liquere corollas... Sic nobis qui nunc ma-

gnum speramus amantes, Forsitan includet crastina fata dies. *Pr.* Festinat enim decurrere velox Flosculus, angustæ miseræque brevissima vitæ Portio... obrepit non intellecta senectus. *J.* Labimur sævo rapiente fato Ducitur semper nova pompa morti. *S.* Ætas Pegaseo corripitur gradu. *S.* Ad summam ætatem tamen breve spatium est. *Pla.* Inque brevi spatium mutantur sæcla ferarum. *Lr.* Nam vita morti propior est quotidie. *Ph.* Quis scit an adjicient hodiernæ crastina vitæ Tempora Dii superi. *H.* Ergo ipsas (Apes) quamvis angustus terminus ævi Accipiat: neque enim plus septima ducitur æstas. *V.* Quid brevi fortes jaculamur ævo Multa. *H.* Labentisque dies vitæ. *Manil.* Dumque (quod o! breve sit) lumen vitale videbis. *O.* Præcipientes flebat præterisse dies... neque enim lacrymis revocabile tempus. *Sant.* At brevis nobis miseræque vitæ Fila paulatim tenuat senectâ; Donec in putrem cinerem caducos Solverit artus. *Buch.* Ipse memor tecum reputa, quam concita vitæ Tempora prætereant. *Buch.* Cita fugit æstas Fugit autumnus, fugient propinqui Tempora veris. At tibi frigus capritique cani Semper hærebunt. *Sarb.* Ne te Pausilipi fallat inanibus Ætas deliciis, quæ simul impigris Incertum rapuit curriculum rotis, Effræno citius labitur Africo. Mendax forma bonum, deficientibus Annis præcipitata, vitrea concuri, Dilabi facilis, cerea disfluere; Hornæ more rosæ, quam modò roseidam Cùm fovit tepidis mane favoniis, Dissolvit pluviis vesper Etesis. Numquam quod rapido pollice texuit, Audet compositum parca retexere; Nec reddit refuso sæcula turbine. *Sarb.* Sed florum è numero formâ spectatior omni Est ævi brevioris: habent sic optima casus Quæque suos, nec fata ferunt res longa beatas. *Rap.* Heu morior, quâ luce orior; vix nata senesco: Nec mihi vel gemino vivere Sole licet, Unica lux nostrum, non amplius, explicat ævum; Quæ mihi prima dies, hæc mihi summa venit. *Sant.* Vita volubilibus sic fugit acta rotis. *Sant.* Dum vires annique sinunt tolerate labores: Jam veniet tacito curva senectâ pede. *O.* Ventura memores jam nunc estote senectæ... eunt anni more fluentis aquæ: Nec quæ præterit rursus revocabitur unda: Nec quæ præterit hora redire potest. Utendum est ætate: cito pede labitur ætas. *O.* Brevisque Sortitus vitæ spatium. *O.* Hanc lucem celeri turbine Parca neat. *O.* (Vide Tempus. Temporis fuga.)

VITÆ longa. Vitam longam vivere. Vitam prorogare. *Phr.* Multosque per annos Multa virum volvens durando sæcula vincit. *V.* O! mihi tam longæ maneat pars ultima vitæ. *V.* Da spatium vitæ, multos da Jupiter annos. *J.* Aescanisque suos feliciter impleat annos. *O.* Et longam Augusto, salva, precare diem. *Pr.* Vixerit ille senex. *T.* Si longi cursum dabit Atropos ævi. *St.* Vitam, optime, tecum Degere, cumque tuis virtutibus omne per ævum Carminibus certare meis. *L.* Multaque vivendo vitalia vincere sæcla. *Lr.* Dii tibi dent annos; à te nam cætera summes; Sint modò virtuti tempora longa tua. *O.* O! quam tu cupias ter vivere Nestoris annos. *O.* Sic habites terras & te desideret æther. *O.* Longa manet seu vita. *C.* Tarda sit illa dies, & nostro ferior ævo, Quæ caput Augustum, quem temperat orbe relicto, Accedat ætæ, faveatque precantibus ab-

sens. O. Tardum serenis partibus ætheris Te fydus addas; neu properes citus Mensis reclinari & faventum Ambrosiæ accubuisse divum. Sero receptum Roma flear patrem; Tuisque longum vivere moribus Possint Quirites, possit ingens Curia, purpureique Patres. Diuque gaudens & cupidus tibi Incumbat orbis, ... repose divos præmia lentior Paulumque differ dum &c. *Sarb.* Parce crudeles, moriture Publi, Impio Divos onerare questu, Densa vicinis nimium vagari Funera rectis Quæ tibi primum dedit hora nasci, Hæc mori primum dedit; Ille longum Vixit, æternum sibi qui merendo Vindicat ævum. *Sarb.* Sed potes, Publi, geminare magnâ Sæcula famâ: Quem sui raptum gemuere cives, Hic diu vixit; sibi quisque famam Scribat hæredem: rapiunt avaræ Cætera Lunæ. *Sarb.* Vixerit ille senex quamvis; dum terna per orbem sæcula fertilibus Titan decurrerit horis. *T.* Prorahit ingratas impia vita moras. *Boet.* Annos perpetuâ gerens juventâ, Quos fertur placidos oblii Nestor, Quos Titonia computat Senectus. *Sr.* Numquam Fructibus explemur vitæ. *Lr.* Cur non ut plenus vitæ conviva recedis. *Lr.* Discite quam parvò liceat producere vitam. *Lr.* Septies denos spatiosa in annos vita procurrit. *Buch.* Vivet extento Procleius ævo. *H.* Et meliore tui parte superstes eris. *M.*

VITÄ obscura. *Phr.* Crede mihi bene qui latuit, bene vixit. *O.* Alius curru sublimis eat; Me mea tellus lare secreto Tutoque legat. *S.* Obscuro positus loco Leni perfruar ocio. Nullis nota Quiritibus Ætas per tacitum fluat. Sic cum transierint mei Nullo cum strepitu dies; Plebeius moriar senex: Illi mors gravis incubat, Qui notus nimis omnibus, Ignotus moritur sibi. *S.* Quantum etenim distant a morte silentia vitæ. *Sil.* Sine murmure labitur ætas. *Saut.* Solus ubi in sylvis Italis ignobilis ævum Exigeret. *V.* Felix qui propriis ævum transegit in arvis. *Cl.* Videre secum. *Cic.* Inglorius annos Exige. *O.* Ut mihi vivam Quod superest ævi. In tenebris vita ac mœrore jacebat. *Lr.* Vitam mandare solitudini. Solitaria vitâ palescere. *Quin.*

VITÄM Ingrēdi. *Accipere.* *Phr.* Ipsoque in limine vitæ, &c. *V.* Si lumina vitæ Attigerint. *V.* Qui vitæ nunquam gustavit amorem; Nec fuit in numero; quid obest non esse creatum. *Lr.* Tunc cum gignimur, & vitæ cum limen inimus. *Lr.* Operatâ luce fruamur. *V.* (Vide NASCĀ.)

VITÄM cōtēpnere, abjicere. *Cic.* **VITÆ PRODIGUS.** *Phr.* Projeci vitam. *L.* Impiger ad bellum. *L.* O: utinam quò plus habeat mors unica famæ, Promittant veniam, jubeant sperare salutem; Ne nos cum valido fodiemus viscera ferro, Desperasse putent. *L.* Est hic est animus lucis contemptor, & istum, Qui vitâ bene credat eni, quò tendis honorem. *V.* Vitam committere ventris. *V.* (Vide MORS. Mortis contemptus.)

VITÄM alicui dare, conservare. *Phr.* Vive, licet nolis; & nostro munere, dixit, Cerne diem: victis jam spes bona partibus esto Exemplumque mei. *L.* Vitæque mancipio nulli datur, omnibus usu. *Lr.* Vixisti munere nostro, Nunc moriere tuo. *O.* Vivere nec tanti, sed per te vivere dulce est. Plus tu quod dederis, quàm data vita juvat. *Hofsch.* Deme

meis annis & demptos adde parenti. *O.* Quod mihi detractum est, vestros accedat ad annos. *O.* Vitam patiaris inermes Ducere. *L.* His lacrymis vitam damus & miseresceimus ultro. *V.* Quò vitam dedit æternam? Cur mortis ademptra est. *Conditio. V.*

VITÄM amittere, deserre. *Cic.* dimittere, rumpere. *Sil.* Ponerere. *Tac.* Linquere. *V.* Vitâ excedere, cedere, è vitâ abire, decedere, migrare, exire. *Cic.* *Phr.* Altâ vitam sub nube relinquunt. *V.* In ventos vita recessit. Ad manes concessit vita per auras. *V.* Nunc vivo, nec adhuc homines lucemque relinquo. *V.* Vivisne? aut si lux alma recessit. *V.* Vivendi mihi finis adest. *O.* Cur non ut plenus vitæ conviva recedis. *Lr.* Vitamque amisit in undis. *H.* Vivendi mihi finis adest. *O.* Membraque deficient fugienti languida vitâ. *Lr.* Extremas cum duceret horas. *M.* Exacto contentus tempore vitæ. *H.* Decursi spatium cummulaverat ævi, Impleratque suos vita peracta dies. Auffert reliquias vitæ. *Lr.* Obiit decurso lumine vitæ. *Lr.* Defunctaque Corpora vitâ, *V.* Vita miserum deseruit. *O.* Vitam dispergit in auras. *V.* Sub acerbo vulnere vitam Exhalare. *O.* Exorquebat enim vitam vis morbida membris. *Lr.* Finem vitæ facere. *Lr.* Vitam finire. *O.* Vitam multo cum sanguine fudit. *V.* Quem vita reliquit. *Lr.* Artus vita relinquit. *O.* Illum vitâ spoliavit Achilles. *V.* Sibi vitæ finem ponere. *S.* (Vide MORIOR.)

VITÄ Vox blandientis. *Phr.* Mea vita. *Cic.* Nate mihi longâ jucundior unice vitâ. *G.* Vitâ care magis. *V.* **VITÄ** [Pro animâ] *L'ame.* *Phr.* Tenuis sine corpore vitæ. *V.* Quemque sibi tenuis nascentem arcessere vitas. *V.* (Vide ANIMA.)

VITÄBUNDÜS, æ, ùm. *Sal.* [Qui vitare conatur.] *Qui tâche d'éviter.*

VITALIS, alē. [Quod vitam alit.] *Vital,* qui entretient la vie. *Phr.* Vitales auras carpis. *V.* Natus humi jacet infans, indigus omni Vitali auxilio. *Lr.* Hyems in pectora venit Vitalesque vias & respiramina claudit. *O.* Vitalia solvit Vincula dextra gravis. *V-F.* Calor est vitalis in ipso Pectore. *Lr.* Vitalis ros. *Cic.* Pro lacte. Vitalem reddere sensum. *Lr.* **VITALIS.** *De la vie.* *Phr.* Multaque vivendo vitalia sæcula vicis. *Lr.* **VITALIS** [vitam habens] *Qui vit.* *Phr.* O puer? Ut sis Vitalis metuo. *H.* Partus vitales edere. *Pli.*

VITALIÄ, ùm. n. [Partes corporis in quibus vitæ summa consistit; ut cerebrum, cor, jecur, pulmo.] *Les parties vitales.* *Phr.* Pulmonis anhelii Fibra latet; parvusque secat vitalia limes. *L.* Vacui vitalibus artus. *L.*

VITALITÄS, ætis, f. *Pli.* [Motus vitalis.] *Vie, mouvement vital.*

VITALITER. *Adv.* Vitaliter esse animata. *Lr.* *Avoir une ame, estre animé.*

VITATIO, ònis, f. *Cic.* [Vitandi actus, fugâ.] *L'ation d'éviter, la fuite.* Vitatio periculi, doloris. *Cic.* Vitelliani oram.

VITELLÜS, i. m. [Ovi pars crocea, ex quâ vivit Pullus.] *Le jaune d'un œuf.* *Ép. r.* Crœcüs, lütüs, rübër. *Phr.* Candida si croceos circumfluit unda vitellos. *Hesperius* Scombrî temperer ova liquor. *M.* Ima peter volvens aliena Vitellus. *H.* Longa quibus facies ovis erit illa. . . marem cohibent callosa vitellum. *H.*

VITĒLLŪS, ī. m. *Pla.* [Pro vitulo.] *un Veau.* (Vide VITULUS.)

VITĒUS, ā, ūm. [Quod ad vitem spectat.] *De la vigne.* *PHR.* Pocula latri Fermento atque acidis imitantur vitea sorbis. *V.*

VITĒX, icis. f. [Fruticis genus] *Agnus Castus.*

VITIARIŪM, īi. n. *Cel.* [Vitis Seminarium, semen.] *Un plan de vigne.*

VITIŪŌ, ōnis, f. *SEN.* *Corruption.*

VITIŪTOR, ōris, m. *Sen.* [Stuprator.] *Corrupteur.*

VITICŪLA, æ. f. dim. *Cic.* *Petit sep de vigne.* (Vide VINEA.)

VITICŪLŪM, ī. n. *Pli.* [Vitis capreolus, Claviculus.] *Tendron de vigne.*

VITIFĒR, ā, ūm. [In quo proveniunt vites.] *Propre à porter des vignes.* *PHR.* Hac de vitiferā venisse picata Viennā. *M.* Arva vitifera. *Sil.* Operosi vitibus agri. *O.* Rampineis viridis Vesuvius umbris. *M.*

VITIGĒNŪS, ā, ūm. *De vigne.* *PHR.* Namque Ceres fertur fruges, Liberque liquoris Vitigeni laticem mortalibus instituisse. *Lr.*

VITILIGŌ, ōnis, f. *Cel.* [Maculæ diversi coloris per membra dispersæ.] *Taches semées sur la peau.* *PHR.* Dentes scabros vitiliginesque linguarum. *M.* Hac odiosa mihi vitiligo est. *Lucil.*

VITILIS, le. *Pli.* [Quod facile flectitur.] *Pliable.*

VITILIGATOR, ōris, m. *Pli.* [Vitiosus ligigator.] *Chicaner.*

VITIGĒŪR, ās, āvī, ātūm, ārē. *PLI.* *Chicaner.* (Vide RIXOR, LITIGO.)

VITIŌ, ās, āvī, ātūm, ārē. *Corrompre, gâter.* *SYN.* Fœdō, mīcūlō, cōntāmīnō, īnquīnō, cōrrūmpō, vīolō, dēprāvō. *PHR.* Corpora fœda jacent, vitiantur odoribus auræ. *O.* Ista decens facies longis vitabitur annis. *O.* Artus vitiant contagia mentis. *O.*

VITIŌSĒ. Adv. *D'une manière vicieuse, defectueuse.* Membrum vitiosè se habens. *Cic.* Vitiosè concludere. *Quin.*

VITIŌSITAS, ātis, f. *Cic.* *Vice, defect.* (Vide VITIUM.)

VITIŌSŪS, ā, ūm. *Gâté, vitieux.* *SYN.* Cōrrūptūs, pūtrīs, pūtridūs. *PHR.* Corticibusque cavis, vitioſeque ilicis alvo. *V.* Vitiosa nux. *Pla.*

VITIŌSŪS [Pro scelerato improbo.] *Vitieux, corrompu.* *SYN.* Improbūs, pēditūs, scēlērātūs, mālūs, vītō cōrrūptūs. *PHR.* Progenies vitiosior. *H.* Affinis vitio. *Cic.* Vitiis pinguis. *H.* Non vitiosus homo es, Zoile, sed vitium. *M.* Cui si vitiosa libido Fecerit auspiciū. *H.* Nam vitiis nemo sine nascitur: optimus ille est Qui minimis urgetur. *H.* Te ipsum Concutit, num qua tibi vitiorum inſeverit olim Natura. *H.* Servum vitiis pectus. *O.* Vitiis suppressa levabo Pectora. *O.*

VITIS, īs, f. *une Vigne.* *PHR.* Vitis ut arboribus de cori est, ut vitibus uvæ. *V.* (Vide VINEA.)

VITIS [Pro vitigeno baculo] *Un bâton de sarment.* *PHR.* Nodosam post hæc frangebant vertice vitem *J.* Fracta vite in tergo militis. *Tac.*

VITISATOR, ōris, m. [Qui vitem serit] *Qui plante la vigne.* *PHR.* Vitifator curvam servans sub imagine falcem Saturnus. *V.*

VITIŪM, īi. n. [Quod virtuti opponitur.] *Vice.* *EP. T.* Fœdūm, tūrpē, prāvūm, nēfandūm, īnfandūm, īm-

pūm, īnfāmē, īnērs, dēfōrmē, tēnōrmē, īngēns, īnsignē, īmmānē, cōmmūnē, mēdiocrē, māgnūm, rēcēns, ādūltūm, prāvālīdūm, vētūs *SYN.* Crīmēn, scēlūs, cūlpā, libēs. *PHR.* Vitii turpissima labe. *O.* Virtus est vitium fugere. *H.* Unicuique dedit vitium natura creato. Mi fortuna aliquid semper amare dedit. *Pr.* Tu vitiis hominum crudelia pabula præbes. *Pr.* Vitia irritare vetando. *O.* Alternæ scelerum ne redeant vices Neu succedat avo deterior nepos, Vitiorem alimenta. *O.* Ardescit vitio vitium, vireſque ministrat. *Manil.* Protinus irrupit venæ peioris in ævum Omne nefas: fugere pudor, verumque fidesque In quorum subiere locum, fraudesque, dolique, Infidæque, & vis, & amor sceleratus habendi. *O.* Tartaræ pestes non famæ dira cupido Non luxus, non ambitio, mollisque voluptas; Non ventris rabidi ingluvies, nec avarus habendi Te cruciabit amor. *Sant.* Vitium rebus commune secundis, virtutumque ingrata comes. *Superbia. Cl.* Vitia accendere. *O.* Regnant in pectore curæ. Undique quas nobis acuit non una libido. Nostra tot incendunt intus præcordia flammæ, Quæ nos sæpe ipsis nobis furantur, aguntque Præcipientes, nostri oblitos, rationis inanes. Auri hinc sacra famēs, & amor sceleratus habendi, Hinc laudum, hinc plausus, & honorum immensa cupido, Et veneris curæ, & cæcæ mala gaudia mentis, Iræque, invidia, atque odium, studiumque nocendi, Unde tot & cædes, fraudesque, & plurima, quæ nos, Crimina fœda premunt, cælique à sedibus arcent. *Vida.*

VITIŌ cārērē. VITIŪM fūgērē. *H. PHR.* Purum vitio cor. *H.* Utile propositum est favas extinguere flammās; Nec servum vitis pectus habere suum. *O.* Absterrere animum vitiis. *H.* Sit licet ille Numa fragrior, sit denique Minos. Scilicet asserui jam me fugique catenas. . . Vicimus & domitum pedibus calcamus amorem. Non illum avaræ mentis inflammat furor . . . : Non Vanos honores sequitur aut fluxas opes. Spei metuſque liber, non illum niger Edaxque livor dente degeneri petit. *S.* Remotus ab omni vitio. *H.*

VITIŌ rēscīndērē. *Cl.* Vētārē. *O. PHR.* Vitium corlo quod Jupiter arcet Theodosius terris. *Cl.* Sæcula qui rursus formant meliore metallo. Luget avarities Stygiis innexa catenis, Cumque suo demens expellitur ambitus auro. Non dominantur opes: non corruptentia sensus Dona valent: emitur sola virtute potestas. *Ch.* Et fugere procul positis mendacia larvis; Quæſiit & noctem fraus male tuta suam. *Sant.* Vitia à stirpe recisa. *Cl.*

VITIIS abundare. *Cic.* Teneri. *H.* Vitiis corruptus, *Quin.* In vitium labi. *H. PHR.* Cereus in vitium flecti. *H.* In vitium libertas excidit. *H.* Animi vitio ægrotare. *H.* Sed quia cæcus inest vitiis amor, omne futurum Despicitur; suadentque brevem præſentia fructum; Et ruit in veritum damni secura libido. *Cl.* More ferarum Videntes rapto populos, luxuque solutum Omne decus, multaque oppressum nocte pudorem . . . & probriis cessit virtus. *Sil.* Te Medus, te Mollis Arabs, te seres adorent: Si metuis, si prava cupis, si duceris irā. Servitiis patiere jugum: tolerabis iniquas Interitus leges. *Cl.* In vitiis recti speciem reperire laboras. *O.* Prætendis vitio nomina xana tuo. Quid pulchra vocabula pigris

Pertentas vitis? probitatis inertia nomen, Justitia formidō subit. *Cl.* (Vide *SCELERATUS.*)

VITIUM. [Corruptio, labes, morbus, &c.] *Defaut, deformité, maladie.* *PHR.* Alitur vitium vititque tegendo. *V.* De morbis ovium. vive illis (terris) omne per ignem Excoquitur vitium; atque exudat inutilis humor. *V.* Aret, ager vitio moriens, fitit aeris herba. *V.* Si quid peccabunt soles cœlique ma ligni. *Rap.* Fecit vini vitio. *PLA. i.* *Ebrius.* Vitia corporis fūco occultant. *Pl.*

VITŌ, ās, āvī, ārūm, ārē. *Eviter, fuir.* *Evitō,* devitō, fugiō, effugiō, declinō, evadō; exō, detrectō *PHR.* Quæ prima pericula vitet. *V.* Vitat sub frondibus æstum. *O.* Culpam vitavi; non laudem merui. *H.* Infidias vitare dolumque. *Lr.* Teque ipsum vitas fugitivus & erro. *H.* Vitare mortem fugā. *Cas.* Oculis vigilantibus exit Tela. *V.* Ille ictum venientem à vertice velox Prævidit, Celerique elapsus corpore cessit. *V.* Casus evaserat omnes. *V.* Vim viribus exit. *V.* Telis elapsus Achivum. *V.* Pelagi defuncte periculis. *V.* Et quo quemque modo fugiasse ferāve laborem. *V.* Atque ita vincis Excidit. *V.* Sapiens vitatu, quidve petitu Sit melius, Causas dicit tibi. *H.* Quid quisque vitet numquam homini satis Cautum est. *H.* Hic in reducta valle Caniculæ Vitabis æstum. *H.* Pestemque evadere belli. *V.* Vitas Hinnulco me similis Chloe. *H.* Forumque vitat & superba civium Potentiorum lmina. *H.* Vitavisse videas Danaum. *V.* Frustra vitium vitaveris illud. *H.* Cane pejus & Angue Vitabit. *M.* Vitare patriam, perjuriam. *O.* Onus jugi. *C.*

VITRĒA, ōrūm, n. *PLI.* *Vitrage, des vitres. Ouvrages de verre.*

VITRĒUS, ā, ūm. *De verre.* *PHR.* Tabulā variatur apertā Calculus, & vitreo peraguntur milite bella. *O.* Vitrei calices. *M.* **VITRĒUS.** *Metaph.* [Perlucidus.] *Clair, transparent.* Vitreæ undæ. *O.* Vitrea bilis. *P. i.* quā deteguntur animi secretiora. (Vide *PERLUCIDUS.*) **VITRĒUS** *Metaph.* [Fragilis.] *Fragile.* *PHR.* Et furiosus erit quem cepit vitrea fama. *H.*

VITRIARIUS, ii, m. *SEN.* *Un Verrier, un Vitrier.*

VITRICUS, i, m. *Cic.* [Marris maritus,] *Le beau-pere.* *PHR.* Currus vitricus ipse dabit. *Amor de Vulcano.* *O.* Et movet exemplo vitricus arma tuo. *O.*

VITRUM, i, n. *Du verre.* *EPIT.* Frāgilē, perspicuum, lucidum, nitidum, splendens, micans, splendidum, clarum, purum, lucens, tēnū, lēvē. *SYN.* *Crystallus.* *PHR.* O! fons Blandusæ splendidior vitro. *H.* Vitroque magis pellucidus amnis. *O.* Conditæ sic puro numerantur Lilia vitro. *M.* Ut eburnea si quis Signa regat puro, vel candida lilia vitro. *O.* Non aliter vitri, quod testis summoveat auras, Lumine Sol penetrat splendentes aureus orbes Insertim radios jaciens in opaca domorum. Nec tamen ulla viæ apparent vestigia adaectæ Luce, sed illaeso sæpe itque, reditque metallo. *Vida.*

VITTA, æ, f. [Fascia quā veteres circum caput vel crines vel flores religabant.] *Bandelette. f. Rubam. m.* *EPIT.* Crīnālīs, tōrtā, tēnuīs, mōllīs, lēvis. *Albēns, albī, cāndidī, cāndēns, nivēā, nīgrā, fērālīs, atrā, fūnēstā. Pūrpūrēā, pūnicēā, rībrā, cārūlēā. Pēndēns, lānēā, linēā, sērīcā. SYN.* *Tēniā.*

PHR. Cinxit & acceptas altera vitta comas. *Pr.* Virgineas auri Divæ contingere vittas. *V.* Este procul vittæ tenuēs, insigne pudoris. *O.* Ultima virgineis tum flens dedit oscula vittis. *V-F.* *Aliis enim vittis utebantur virgines, aliis matrona.* Fit tortile collo Aurum, ingens Coluber, sit longæ tania vittæ; Innectiturque comas. *V.* Decidit ante sacros lanæa vitta focos. *O.* Pendentibus infula vittis. *Pont.* Et falsæ fruges & circum tempora vittæ. *V.* Ferales sumere vittas. *O.* Imbelles galeā violabere vittas. *St.* Cæruleis mœstæ vittis. *V.* Cingulaque funesto lanæa vitta viro. *Pr.* *Erat vitta lanæa fureris signum.*

VITTIS *cingere caput, altaria, &c.* *PHR.* Molli cinge hæc altaria vittā. *V.* Lanæa dum nivēā circumdatur infula vittā. *V.* Omnibus his nivēā cinguntur tempora vittā. *V.* Infula cui sacra redimibat tempora vittā. *V.* Evinctus vittā crines albente Sacerdos. *O.* Cingunt gemmatis tempora vittis. *St.* Alba coëcebat neglectos vittæ capillos. *O.* Et mœsta vittā capita purpurēā ligat. *S.* Albeni velatus tempora vittā. *O.* Tegit pia tempora vittā. *V.* Stringit vittā comas. *L.* Puniceis ibant evincti tempora taniis. *V.*

VITTAS *Solvere.* *PHR.* Vittasque resolvit Sacra capitis. *V.* Exuta comam vittis. *St.* Crinales solvere vittas. *O.* Exuo coccineæ replicata volumina vittæ, Sapius in spiras ducta reducta suas. *Saur.*

VITTATUS, ā, ūm. *Qui à la tête liée de rubans. Orné de rubans.* *PHR.* Vittata Sacerdos. *L.* Femina vittata comam. *St.* Vittati capilli. *O.* Velatam auro vittisque juvencam. *V.* Redimitus tempora vittis. *V.* Vittis evinctus. *Tac.*

VITULINUS, ā, ūm. *De veau.* Vitulinum assum. *Cic.* Vitulina caro. *Pla.*

VITULOR, āris, ārūs sūm, ārī. *PLA.* [Vituli instar latari, exultare.] *Folâtrer.*

VITULUS, i, m. *Un veau.* *SYN.* Taurūs, Juvēncus, būcūlus, bōs. **VITULĀ,** æ, f. *Une genisse.* *SYN.* Būcūlā, Juvēncā. *EPIT.* Tēnēr, lāctēns, pētūlāns, pētūlcūs, prōtērvūs, Imbēllīs, fērōx, fērōciēns, lūdēns. *Qēsūs, māctātūs. Pāscēns, Indōmītūs, pīngūs, nīcidūs, vāgūs, mōllīs.* *PHR.* Tum vitulus bimā curvans jam cornua fronte. *V.* Et vituli nondum metuendā fronte minaces. *O.* Ludit prato liber apertō Nondum ruptā fronte juvenus. *S.* Ille magni parvus armenti comes Primisque nondum cornibus findens cutem. *S.* Nec dum firmatis cornibus audax, Jam regit armentum vitulus. *Cl.* Ferox vitulus templis maturus. *J.* Vitulam non blandius ambit Torva parens, pedibus quæ nondum proterit arva. *Cl.* Ego hanc vitulam (ne forte recuses Bis venit ad mulctram, binos alit ubere fœtus) Depono. *V.* Cum faciam vitulā pro frugibus. *V.* At vituli repidis clausi fœnilibus intus Expectant totā sugendas nocte parentes. Intacta vitulus cervice. *Avien.* Hinc vitulus primo cui frons protuberet avo, Mugitu tenero matrem vocet, inde per herbas Candida lascivo discurret bucula saltu. *Pol.*

VITULUS, i, m. *PLI.* [Piscis genus.] *Un veau mara.*

VITULUS. *Dicitur de aliis quadrupedibus.* Vitulos farrigatos ferunt. *PLI.* *De Elephantis.* Vitulos morsu lancinant. *PLI.* *De Piscibus.* Jam vitulos hortare viamque insiste domandi. *V.* *De Equorum pullis.*

VITUPERABILIS, ille, *Cic.* *Blamable.*

VITUPERATIÖ, önis, f. Cic. *Blâme, reproche, censure.*

VITUPERÄTOR, öris, m. Cic. *Qui reprend, qui blâme.*

VITUPERÖ, äs, ävi, ätüm, ärë. *Blämer, reprendre, censurer.* SYN. Cülpö, dämno, criminör, ärgüö, improbö, expöbrö. SYNT. Vituperare studium, artem, mensas, &c. Cic. Improbum notari & vituperari. Cic.

VIVACITAS, ätis, f. Col. *Vivacité, vigueur.* (Vide Vigör. änimüs, röbür.)

VIVÄRIUM, ii, n. [Locus quo feræ, quas fulvas vocant, includuntur.] *Parc à nourrir des bêtes fauves.* EPIT. Nëmörösüm, sylvëstrë, herbüdüm, herbösüm, cläusüm, västüm, immënsüm, plënum. VIVÄRIUM. [Piscinä, stägnüm.] *Un vivier.* PHR. Non dubitaturi fugientem dicere piscem, Depastumque diu vivaria Cæsaris. J. Plenaque captivos servant vivaria pisces. Pol. VIVÄRIUM. *Metaph.* PHR. Sunt qui Frustis & pomis viduas venentur avaras; Excipiantque senes, quos in vivaria mittunt. H.

VIVAX, äcis. Col. VIVÄCIÖR. H. *Qui vit longætem.* SYN. Diütünüs, longævüs, senëx. PHR. Virtus vivax experique sepulchri. O. Postremum expellet certè vivacior hæres. H. Vivacis cornua Cervi. V. Sermonum gratia vivax. H. Vivacia verba. O. Vivacia fata senectæ. L. Vivacis olivæ sylvæ. V. Neu Vivax Apium, neu breve Lilium. H. (Vide SENEX. VITA. *Vita longa.*)

VIVESCÖ, & VIVISCÖ, is, èrë, n. *Naitre, prendre vie.* PHR. Ulcus enim vivescit & inveterascit alendo. Lr. Affixum cordi verbum vivescit. Lr. (Vide NASCOR, VIVO.)

VIVËTRÄ, æ, f. Pl. [Animal parvum quod & Mustella rustica dicitur.] *Un furet.*

VIVIDË, adv. VAR. *Vigoureusement.* (Vide ACRI-TER.)

VIVIDÜS, ä, üm. [Vivüs.] *Vif, qui a vie.* PHR. Quatuor artificis, vivida signa boves. Pr. (Vide VIVUS.) VIVIDÜS. [Änimösüs, förtis, äcër.] *Vif, vigoureux.* SYNT. Vividus animus. Tac. Impetus. H. Vivida membra. Sil. Corpora. Pl. Vividum ingenium. Liv. Odium. Tac. Vivida bello dextera. V. Exigui numero sed bello vivida virtus. V. Vividus Umber. Canis. V. Ignea longævo frænatur corde juvenus. Cl.

VIVIRÄDIX, icis, f. Cic. [Planta quæ cum radice feritur.] *Une plante qui a racine.*

VIVÖ, is, vixi, victüm, èrë. *Vivre, être en vie.* SYN. Spirö ägö. Vitäm dücö, dedücö. O. Institüö, incölö, ägö. Cic. Cönterö, cölö. Pla. Trähö, degö. V. Tüëör. H. Vitä früör. Cic. Vitä mänër. V. In vitä cömmörör, mänëö. Cic. Vitäm vivö, trädücö. Cic. Tënëö, tölërö. Tac. PHR. Seu vivere credant. V. Auras vitales carpis. V. Omnes tecum exigat annos. V. Si vescitur aurä Æthereä; nec adhuc crudelibus occubat umbris. V. Abnegat exissä vitam producere Tiojâ. V. Dum spiritus hos reget artus. V. Inter deserta ferarum Lustra domosque traho vitam. V. Me si fata meis paterentur ducere vitam Auspiciis. V. Tecum consumerer ævo. V. Donec mihi vita manebit. O. Extremos altis in turribus egerit annos. O. Solis exe-

git montibus ævum. V. Dum res & ætas & fororum Fila trium patiuntur atra. H. Ævumque agitare sub undis. V. Poterat bis denos sola per annos Vivere. Pr. Qualem vellent decurrere vitam. Pr. Ævum transigit in arvis. Cl. Vitam patiaris inermes Degere. L. Quä placidum ducunt ævum, vitamque. Lr. Vesci vitalibus auris. Lr. Æthereä fruerer cum luce. Sil. Sive diem videat; sive tegatur humo. O. Te superesse velim: tua vitä dignior ætas. V. Agitant sub legibus ævum. V. Vitam Degere more feræ. V. Dum vita manebat. V. Vivere nullo Consilio. Pr. Vixit Annos bis centum: nunc tertia vivitur ætas. O. Vive memor nostri. O. Vivere inter prælia. O. Vacuo vivere lecto. Pr. Vivitur exiguo melius. Cl. Vivite felices. V. Nemo est tam senex qui se annum non putet posse vivere. Cic. Et meliore tui parte superstes eris. M. Illic mihi carpitur ætas. C. Suos feliciter impleat annos. O. Vivebant laceri membris stillantibus artus. M. Vivendo vici mea fata. V. Illa mihi sedes; illic mihi carpitur ætas. C. Spatium decurrere vitæ. O. Me si calicolæ voluissent ducere vitam. V. Vixi & quem dederat cursum fortuna peregi. V. Exigat hic ævum. V. Mihi carpitur ætas. C.

VIVËRE. [Pro vitam agere bene, aut male; jucunde vel injucunde.] *Passer la vie.* PHR. Non est crede mihi sapientis dicere vivam: Sera nimis vita est crastina; vive hodie. M. Si vitam puriter egi. C. Vivas in amore jocisque. H. Sic ego nec sine te, nec tecum vivere possum; Aut formosa fores minus, aut minus improba vellem. O. Si populo duce Vitæ degenerem carpinus orbitam, Erramus: procul arduis virtus se nimium seposuit jugis: Illuc quo vita tritior, Hoc est certa minus... & mores populum non ratio trahit. Casu vivitur & viam Non metam premimus quä præcuntium Per vestigia civium Insanæ strepitus plebis, & improbæ Voces invidiæ vocant, Exemplis trahimur. Sæb. Nullo vivere consilio. Pr. Vivere quietè, placidè. O. Æquo animo Lr. Victurus, rectè, suavius. H. Vivere secum. Cic. Hanc olim veteres vitam coluere Sabini: Aureus hanc vitam in terris Saturnus agebat. V. Et in curis consumit inanibus ævum. Lr. Traducere leniter ævum. H. Hic vivimus ambitiosâ Paupertate omnes. J. Vixit inæqualis; clavum ut mutaret in horas. H. Integer vitæ, scelerisque purus. H. Exemplar vitæ, morumque H. Navibus atque Quadrigis petimus bene vivere: quod petis hic est: Hic Ulubris, animus si te non deficit æquus. H. Vitam verä ratione gubernat. Lr. Vitam tractabant more ferarum. Lr. Aut qui vitam excoluere per artes. V. Parvo bene vivitur. H. Liberioris iter vitæ. O. Hic mihi conteritur vitæ modus. Pr. Vitæ monstrata via est per crimina. H.

VIVËRE. [Pro ali.] *Se nourrir.* PHR. Siliquis & pane secundo vivere. H. Armenta quoque gramine vivunt. O. Non ut edam vivo; sed ut vivam edo. Quin. Vivere raptio. O. Lacte. Pl. Vivere gloriä, laude. Cic. Vivere parçè. Lr. Simplici victu vitam tolerare. Tac.

VIVËRE. Per transl. [Pro persistere.] *Durer, s'entretenir.* PHR. Odia aspera vivunt. St. Alitur vitium, vivitque tegendo. V. Vivens focus. O.

VIVË [Pro vale.] *A Dieu.* PHR. Vivite sylvæ. V. Imperiosa

Imperiosa trahit Proserpina; vive, valeque. *H.*

VIVŪS, ā, ūm. *Vif, vivant.* SYN. Vivēns, spīrāns, sup̄stēs, animātūs. PHR. Corpora viva nefas stygiā vectare carinā. *V.* Vivusque per ora feretur. *V.* Viventes animas & adhuc sua membra regentes Infodit busto. *L.* Viventi pectore fibras Eripiunt. *O.* Et viva suā plantaria terrā. *V.* Si parcant animæ fata superstiti. *M.* Vivi pervenimus ut, &c. *V.* Artus Si queat in vivum tentat revocare calorem. *O.* Maleviva caro est. *Ursa catulus.* *O.* Ad vivum rescare. *Cic.* Altiūs ad vivum perfedit. *V.* Et vivos roderet unguēs. *H.*

VIVŪS. [Per transl. ad inanimata.] *Vif.* SYNT. Vivum flumen, saxum. *V.* Vivus amor. *V.* Vivum sulphur. *Pli.* Vivæ lucernæ. *H.* Aqua viva. *O.* PHR. Speluncæ vivique lacus ac frigida Tempe. *V.* Vivoque sedilia saxo. *V.* Et spumas miscent argenti, vivaque sulphura. *V.* Et prati viva voluptas. *Cl.* Fons vivus & herba rudis. *M.* Vivos ducent de marmore vultus. *V.* *i. vivis similes.*

VIX, adv. *A peine.* SYN. Ægrē. PHR. Vix bene desierat. *O.* Vix ea fatus erat. *V.* Vix Priamus tanti, totaque Troja fuit. *O.* Vix... Vela dabant. *V.* Vix dum cœtu dimisso. *Liv.* Vix tandem sensi. *Ter.* Vix adeo agnovit. *V.* Vix credibile. *H.*

ULCERATIŌ, ōnis, f. SEN. *Ulceration.*

ULCERŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *Ulcerer, blesser.* PHR. Non ancilla tuum jecur ulceret ulla, puerve. *H.* Mantica cui lumbos onere ulceret. *H.*

ULCERŌSŪS, ā, ūm. [Ulceribus plenus.] *Ulceré.* SYNT. Nihil in arboribus ulcerosum. *Pli.* Ulcerosum jecur. *H.* Metaph. *i. amore captum.*

ULCISCŌR, ōris, ūltūs sūm, ūlciscī. d. *Se venger, venger, punir.* SYN. Vindicō, pūniō. SYNT. Ulcisci aliquem. *Cic.* Necem alicujus. *O.* Ulcisci se ab aliquo. *Pli.* Ulciscuntur illum mores sui. *Cic.* Ulcisci perfidiam igne. *Ter.* Exarsere ignes animo subit ira cadentem Ulcisci patriam & sceleratas sumere pœnas. *V.* Sumpsisse merentis Laudabor pœnas, animumque expleisse juvabit Ultricis flammæ, & cineres satiasse meorum. *V.* Ultra virum, pœnas inimico à fratre recepi. *V.* Infandamque necem iustis ulciscitur armis. *O.* Hostileque globos tumulo prosterneis amici: Inferis gens tota datur. *Cl.* Ulcisci statuit, pœnæque in imagine tota est. *O.* Ulcisci funera gentis. *L.* Est laqueo fortiter ulta nefas. *O.* Graves cum sanguine sumere pœnas. *Rap.* Iustā lentum Menelaon in ira. *O.* Nondum animos satiata, graves nondum ulta dolores. *Vida.* Latī sociorum ulciscimur umbras. *V.* Dextra quid cessas iners exigere pœnas. *S.*

ULCŪS, ōris, n. [Sanies concreta intra cutem latitans.] *Un ulcere.* EPIT. Tétrūm, pūtrē, sordidūm, dirūm, squallēns, pūtrēfactūm, fluēns, humidūm, altūm, atrūm, Cāvūm, cōrrūptūm, vêtustūm, vêtūs, āpértūm, rēcēns, mālūm, nīgrūm, durūm, difficilē, callōsūm, rubēns, mānāns, erūmpēns, pūrgatūm, fōtūm, sērpēns, mātūrēscēns, invētērātūm, exēsūm. SYNT. Rubor ambit ulcus. *Cel.* Ulcerum crustulæ, duritia, impetus, sinus, margo, labra. *Pli.* Ulcera aperire, compescere. *Pli.* Curare, excidere. *Cel.* Expurgare, fovere. *Pli.* Nutrire medicamentis. *Cel.* Purgare. *Pli.* Ulcera serpunt. *Cel.* PHR. Quām sī quis ferro potuit rescindere sum-

um Ulceris os: tegitur vitium, vivitque tegendo. *V.* Corpus inultis Ulceribus rubet. *Lr.* Ulceris enim vivescit & inveterascit alendo. *Lr.* Tetri odoris ulcera emendat. *Pli.* Putrefacta foveitem Ulcera. *Ans.* Sanguine & ulceribus vocis via septa coibat. *Lr.* Cautius ingentes morbos & proxima cordi Ulcera Mæoniæ tractat solertia curæ. *Cl.*

ULLEX, icis, m. *Pli.* [Frutex rori marino similis.] *Arbrisseau semblable au Romarin.*

ULIGINŌSUS, ā, ūm. [Humidus.] *Humide naturellement.* Uliginosa terra. *Pli.*

ULIGŌ, inis, f. [Terræ naturalis humor,] *Humidité naturelle d'une terre.* EPIT. Dulcis, pinguis, felix, fœcundā, multā. PHR. At quæ pinguis humus, dulcique uligine lata. *V.* Herbosus felici uligine campus. *Mant.*

ULLŪS, ā, ūm & **ULLYŪS**. *Quelqu'un.* SYN. Aliquis, quīsqūam. PHR. In me mora non erit ulla. *V.* Nec te ullius violentia vincat. *V.* Arcanum nec tu scrutaberis ullius umquam. *H.*

ULMARIUM, ii, n. *Pli.* [Locus ulmis confitus.] *Une Ormaie.*

ULMĒUS, ā, ūm. *D'Ormeau.* Ulmea virga. *Pla.*

ULMŪS, i, f. *Orme, Ormeau.* EPIT. Pātulā, prōcērā, ūmbrōsā, ardūā, &c. (Vide ARBOR.) PHR. Semipurata tibi frondosā vitis in ulmo est. *V.* Moriens altā liber aret in ulmo. *V.* Genus haud unum nec fortibus ulmis nec, &c. *V.* Ramos annosæque brachia pandit Ulmus opaca ingens. *V.* Abdita fronde levi densā speculabor ab ulmo. *O.* Et amictæ vitibus ulmi. *O.* Nec inhospita vitibus ulmus. *St.* Ulmus speciosa nitentibus uvis. *O.* Degravat ulmum vitis. *O.* Fœcundæ frondibus ulmi. *V.*

ULNĀ, æ, f. *Pli.* [Os brachii.] *Le grand focile,*

ULNĀ. [Mensuræ genus: spatium cubitale, vel juxta alios, quantum utraque manus extenditur.] *Une aune.* PHR. Dic ubi... Tres pateat cæli spatium non amplius ulnas. *V.* Septemque assurgit in ulnas. *Nix.* *V.* Bis ter ulnarum toga. *H.*

ULNÆ, ātūm, f. *Pl.* *Les bras.* EPIT. Blāndæ, niōles, tēnēræ, lēvēs, nīvēæ. SYN. Brāchiā, sinūs. PHR. Niveis reducem complectitur ulnis. *Cl.* Pueri tremulā patris dormientis in ulnā. *C.* Avidis matrem circumligat ulnis. *St.* Invenit Euridicem cupidisque amplectitur ulnis. *O.*

ULPICUM, i, n. *Col.* [Allii genus.] *Espec de gros ail.* PHR. Ulpica, quæque fabis, &c. *Col.*

ULTERIŌR, ōris. [Ab ultra.] *Qui est au delà, qui est plus avant.* SYNT. Ulterior Gallia. *Cic.* Ulteriora mirari, sequi præsentia. *Tac.* Ulteriora loqui. *O.* Inventis ulteriora petio. *O.* Tendebantque manus ripæ ulterioris amore. *V.*

ULTERIŪS, adv. *Plus avant, plus loin.* PHR. Inde abit ulterius. *O.* Quotiesque rogabat Ulterius iusto. *O.* Ulterius quærere. *Sen.*

ULTIMŌ. *Sue.* & **ULTIMŪM**, adv. *TER.* *Enfin, pour la dernière fois.* SYN. Deniquē pōstrēmō, tādēm.

ULTIMŪS, ā, ūm. *Le dernier.* SYN. Pōstrēmūs, extrēmūs, novīssimūs. SYNT. Ultima pœna. *Liv.* *Id est mors.* Ultima necessitas, inopia. *Liv.* *i. extrema.* Ultima experiri, pati. *Liv.* Ultima memoria. *Cic.* Ultima ædes. *TER.* *i. remiore reo.* Ultimūm periculi. *Cur.* Tu sanguinis ultimus auctor. *V.* *i. primus, sen ulera quem non est alius.* Sic ultimum principium.

Cic. PHR. Ultimus ille dies bello gentique fuisset. *V.* Pars ultima vitæ. *V.* Extremo sub fine laborum. *V.* Venit summa dies. *V.* Dixitque novissima verba. *V.* Mors ultima linea rerum. *H.* Inter mille rates, tua sit millesima puppis Jamque fatigatas ultima verset aquas. *O.* Nec tibi cura canum fuerit postrema. *V.* Mors ultima pœna est. *Lr.* De nave novissimus exi. *O.* Ultima me tellus, ultimus orbis habet. *O.* Ultimus Æthiopum locus est. *V.* Mandata novissima perfer. *V.*

ULTIO, ōnis, f. *Vengeance.* **SYNT.** Ultionis voluptas. *Quin.* Causa. *Pli.* Ultionem audere. *Tac.* Ultioni promptus. *Tac.* Ultioni aliquem mactare. *Tac.* (*EPIT. & PHR.* Vide **VINDICTA**.)

ULTOR, ōris, m. **ULTRIX**, icis, f. *Vengeur.* **SYN.** **Vindex. **PHR.** Sequitur superbos ultor à tergo Deus. *S.* Ultiores scelorum. *L.* Ultrices curæ, iræ. *L.* Ultor dolorum. *V.* Ultricem Phæretâ deprome sagittam. *V.* Ultricia Grajis Virginibus dare tela. *St.* Dextra ultrice fusus. *S.* Aut ultor vestræ, fidissima corpora, mortis Aut comes, inquit, ero. *O.* In malos asperimus parata tollo cornua. *H.* Lentus facinoris ultor absolvit reum. *Kua.* Ultusque parentem, Natus erit factio pius, & sceleratus eodem. *O.* Ultor eris mecum; aut aperit si nulla viam, vis, &c. *V.* Quorum nunc meritam repetens non immemor iram, Suppliciiis fruitur, natoque ultore triumphat. *Cl.* Mandabat Tyriis ultricia bella futuris. *Sil.* Promissi ultorem & verbis odia aspera movi. *V.* Immenfis accessit cladibus ultor. *L.***

ULTRĀ, præp. *Au delà.* **SYNT.** Ultra Tiberim. *Caf.* Mortem aliquid ultra est. *S.* Ultra famam molliitii fluens. *Pat.* Ultra pueriles annos. *Quin.* Non posse ultra sustinere. *Liv.* Ultra terminum vagari. *H.* Ultra animum intendere. *Quin.* Ultra quam faris est. *Cic.* Nihil ultra, non ultra. *Cic. PHR.* Vires ultra sortemque senectæ. *V.* Ultra Sauromatas fugere hinc libet. *J.*

ULTRO, adv. *De son plein gré, volontairement.* **SYN.** **Spontē. **PHR.** At mihi sese offert ultro meus ignis Amyntas. *V.* His lacrymis vitam damus, & miserecimus ultro. *V.* Nullis hominum cogentibus ipsæ (plantæ) Sponte suâ veniunt. *V.* Ipsa canat, vocemque volens atque ora resolvat. *V.* In ventum vires effudit, & ultro... Concidit. *V.* At puto non ultro, nec quidquam tale rogantem, &c. *O.* Ultro complere virum. *V.* Ultro animam dare. *V.* Victorque volentes Per populos dat jura. *V.***

ULTRONEŪS, ā, ūm. *Sen.* [Qui aliquid ultro facit.] *Qui fait quelque chose de son propre mouvement.* **SYN.** **Volēns. (Vide **ULTRO**.)**

ULVĀ, æ, f. [Herba palustris.] *Herbe de marais.* **EPIT.** **Pilustris**, limosâ, glaucâ, flaminicâ, sterilis, viridis, lœvis, mollis. **PHR.** Propter aquarum viridi procumbit in ulvâ. *V.* Limosâ Marius caput abdidit ulvâ. *L.* Nec steriles ulvæ nec acutâ cuspide junci. *O.* Obscurus in ulvâ delitui. *V.* Trans fluvium incolumes varentque virumque Informi limo glaucâque exponit in ulvâ. *V.* Gratamque paludibus ulvam. *O.*

ULUBRĀ, æ, f. *Italia vicus, in quo Augustus nutritus est.* **PHR.** Pannosus vacuis ælilis Ulubris. *J.* Bene vivere quod petis, hic est Hoc Ulubris animus si te non deficit æquus. *H.*

ULŪLĀ, æ, f. [Avis nocturna.] *Hibou, Chat-huant.* **EPIT.** **Nocturnâ**, tristis, ingratâ. **PHR.** Certent & Cygnis Ululæ, sit Titirus Orpheus. *V.*

ULŪLATŪS, ūs, m. *Hurlement.* **EPIT.** **Querulūs**, tristis, lugubris, æbilis, fœmineus, mœstus, clamorōsus, horridōsus, terribilis, Tartareus, creber, acutus. **SYN.** **Lamentâ**, gemitus, questus, clamor. **PHR.** Lamentis gemitus & fœmineo ululatu. *Te-cta fremunt: resonat magnis plangoribus æther. V.* Implevit sacram querulis ululatus Idam. *O.* Ululatus flebilis aures Impulit. *St.* Ululatuque æthera rumpit Terrifico. *Cl.* At domus interior gemitu, miseroque tumultu Miscetur; penitusque cavæ plangoribus ædes Fœmineis ululant; ferit aurea sydera clamor. *V.* Complent ululatus auras. *O.* Crebris feriunt ululatus aures. *L.* Ululatus inerat Auribus. *St.* Ululatus erigit iras. *Sil.* Ululatus flebilis aures Impulit. *St.* Liber adest, festique fremunt ululatus agri. *O.* Sonat aula tumultu Fœmineo. *St.* Clamatus sacris ululatus amnis. *St.*

ULŪLŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. [Propriè de lupis & canibus dicitur, transfertur ad homines.] *Crier, hurler.* **SYN.** **Exulsiō**, vociferor, clamor. **PHR.** Per noctem resonare, Lupis ululantibus, urbem. *V.* Visæque Canes ululare per urbem. *V.* Fœmineis ululant plangonibus ædes. *V.* Ulularunt flebile ripæ. *Sil.* Ulularunt tristia Galli. *L.* Summoque ulularunt vertice montes. *V.* Tremulis ululatus æthera complent. *V.* Magnoque ululante tumultu. *V.* Nocturnis Hecate trivis ululata per urbes. *V.* Lætis ululare triumphis. *L.* Ululata prælia. *St.* Miserandis æthera complent Vocibus. *L.* Nulloque ululata (i. invocata.) dolore Respexit Lucina domum. *St.*

ULYSSES, is, & **ULISSEŪS**, ei. *Laërta filius ex Autoliâ, Græcorum omnium, qui ad Trojam profecti sunt, sapientissimus. Fuit idem Egægius bello, laborumque patientissimus. Consumpto in expeditione Trojanâ decennio, totidem annos mari erravit. Reduxque domum ad Penelopen uxorem, procos ejus castitati insidiantes interfecit.* **EPIT.** **Lærtius**, **Æolides**, vâfer, astutus, callidus, solers, prudens, sagax, providus, expetiens, liberosus, durus, patiens, fortis, generosus. **Duplex**, pellax, fallax, subdolus, cautus, astutus, disertus, ficundus. **Magnanimus**, errans, vagus, profugus, durus, sævus, immis, infidus, dolosus. **Dulichius**, **Naricius**, **Itachus**, **Pelægius**, **Phæax**, **Græjus**. **SYN.** **Æolidēs**, **Lærtiadēs**, **Dux dulichiūs**. *O.* Lærtius heros. *O.* Itachus. *V.* **PHR.** Non Laertiadem exitium tuæ Gentis. *H.* Si nihil infesti durus vidisset Uliſſes, &c. *O.* Multorum providus urbes, Et mores hominum inspexit. *H.* Seu furtis aptus Uliſſes. *O.* Carminibus Circe socios mutavit Uliſſei. *H.* Hanc tua Penelope lento tibi mittit Uliſſe. *O.* Scelerumque inventor Uliſſes. *V.* Comes experientis Uliſſei. *O.* Detrectavitque furore Militiam ficto. *O.* Sirenum cantus & Circes pocula novit. *H.* Comes additur unâ Hortator scelerum Æolides. *V.* i. *Æoli nepos.* Quis patriam solerte magis dilexit Uliſſe. *O.* Casus tardè remeantis Uliſſis. *St.* Miserum ventī vexastis Ulyſſem. *Pr.* Consiliis armisque vigil contendit Ulyſſes. *St.* Si minus errasset notus minus esset Ulyſſes. *O.* Nec cursus duplicis per mare Ulyſſei. *H.*

UMBELLĀ, æ. f. dim. [Umbraculum quo solis ardores arcentur.] *Un parasol.* PHR. Et cui tu viridem umbellam, cui succina mittas Grandia. *J.* Aurea pellebant tepidos umbracula soles. O. Accipe quæ nimios vincant umbracula soles: Sit licet & ventus, te tua vela tegerent. *M.*

UMBER, bri. m. [Qui est ex Umbra.] *Qui est de l'Ombrie.* PHR. Aut parcas Umber aut obesus Hetruscus. C. Umbri rubicunda mariti uxor. O. Et lacus æstivis intepet Umber aquis. *Pr.* Vividus Umber. *V.* Canis venaticus. Longo sagax Loro tenetur Umber. *S.*

UMBILICATŪS, ā, ūm. Plī. [Umbilici figuram habens.] *Fait en forme de nombril.*

UMBILICŪS, ī. m. [Ligamentum intestinorum, quod in medio ventre apparet: hinc fœtus nutritur in utero materno.] *Le nombril.* UMBILICŪS [dicitur metaphor. Quidquid in aliquâ re medium est.] *Le milieu.* Umbilicus Græciæ. *Liv.* Umbilicus terrarum. *Cic.* UMBILICI. [Ornamenta lignea, aut ossæ, aut eburnea, &c. Umbilici humani formam imitantia, quæ voluminibus jam absolutis addebantur: hinc librum ad umbilicum ducere, finire. *Petite bossète, ou bouton qui se mettoit au bout du cylindre, sur lequel on rouloit les livres.* PHR. Inceptos, promissum carmen, Iambos ad umbilicum ducere. *H.* Jam pervenimus usque ad umbilicos. *M.* Quæ Cedro decorata purpuraque Nigris pagina crevit umbilicis. *M.* Explicuit nobis usque ad sua cornua librum. *M.* Quid prodest mihi tam macer libellus, Nullo crassior ut sit umbilico. *M.* Novi libri, novi umbilici. *C.* UMBILICŪS *Ad alia multa transfertur, quæ umbilici figuram habent, us.* Umbilici. *Cic.* [Lapilli rotundi ac politii.] *Petites pierres.* Umbilicus ovi. *Plī.* [Germen.] *Le germe.*

UMBŌ, ōnis, m. [Media pars clypei umbilici formam referens.] *La bossè, le milieu d'un bouclier.* PHR. Excipit immensos curvato umbone molares. *St.* Cornipedes umbone ferit. *Cl.* Et summo Clypei nequicquam umbone pendit telum. *V.* (Vide CLYPEUS.)

UMBRA, æ. f. Ombrè, f. ombrage. m. EPIT. Opacā, densā, obscurā, nigrā, piccā, atrā, nigrāns, spissā, cæcā, tenebrosā. Virēns, viridis, viridāns. Grātā, dulcis, jucundā, amēnā, frigidā, gelidā, arboreā, sylvestris, frondosā populeā, nemoralis, Quēr-nā, pampinēā, tremulā, refugā, vagā, patulā, soporiferā, somniferā, nocturnā. Silēns, humēns, tēnūis, grāvis, ingēns, largā. Lēvis, longā, vācūā, hōrrens, cadēns, crescēns, exigūā, minimā, rōriferā, sacrā. SYN. Nēmōrūm tēnēbræ. *V.* Tegmēn arboris. *V.* Umbrōsā cācūminā. *V.* Frīgūs opacūm. *V.* Frīgūs amābile. *H.* PHR. Sive sub incertas Zephris morantibus umbras. *V.* Non umbræ altorum nemorum, non mollia possunt Prata movere animum. *V.* Majoresque cadunt altis de montibus umbræ. *V.* Pecori jam gravior umbra est. *V.* Aptamque vides pastoribus umbram. *V.* Et sol decedens crescentes duplicat umbras. *V.* Solet esse gravis cantantibus umbra; Juniperi gravis umbra: nocent & frugibus umbræ. *V.* Arboribus primum certis gravis umbra tributa est; Usque adeo capitis faciunt ut saepe dolores, Si quis eas subter jacuit prostratus in herbis. *Lr.* Nam nihil esse potest aliud nisi lumine cas-

sus Aër, id quod nos umbram perhibere solemus. *Lr.* Densas in montibus umbras. *V.* Quemdam vacuā tonitoris in umbrā Conspexit. *H.* Dies medius contrahit umbras. *O.* Fecerat exiguas jam sol altissimus umbras. *O.* Calumque obtexitur umbrā. *V.* Sub densis ramorum concinit umbris. *C.* Horrentique atrum nemus imminet umbrā. *V.* Populeā mœrens Philomela sub umbrā. *V.* Quō Pinus ingens albaque Populus Umbram hospitalem consociare amant Ramis. *H.* Parva (olea) sub ingenti matris se subjicit umbrā. *V.* Ingentes murorum porrigit umbras campus. *St.* Tremulā laquearū verberat umbrā. *Sil.* Bu-xos & opacas palmitis umbras. *M.* Refugāque eludit umbrā. *V-F.* Viretis sub nocte cupressi. *V-F.*

UMBRĀM captāre. *Prendre le frais, être assis à l'ombre.* PHR. Nunc etiam pecudes umbras & frigora captant. *V.* Quam molli succedere sapius umbræ Videris. *V.* Umbrosam exquirere vallem. *V.* Patulæ recubans sub tegmine Fagi. *V.* Sed canis æstivus æstus vitare sub umbrā Arboris, ad rivos prætereuntis aquæ. *T.* Et si quid cessare potes, requiesce sub umbrā. *V.* Hic innocentis pocula Lesbii Duces sub umbrā. *H.* Tu Tytire lentus in umbrā. *V.* Sed labor insolitus jam me lassavit; & ecce Opportuna sua blanditur populus umbra, Datque torum castipes; liber hæc requiescere tecum. *O.* Fessus in herbosâ posuit sua corpora terrâ Cervus, & arboreâ frigus ducebat ab umbra. *O.* Tu modò Pompeiâ lætus spatiare sub umbrā. *O.* Quamvis æstus erat, quamvis grex languidus umbras Quæreret, & medio frigora grata die. *Hofeb.* Medium vitæ operta diem. *Saut.* Seu te densa tenebit Tiberis umbra tui. *H.* Pecori jam gravior umbra est. *V.* Nemorisque levi confedit in umbrā. *O.* Cum post labores sub Platonicubus Virentis umbrā. *Cl.* O! qui me gelidis in vallibus Hæmi Sistat; & ingenti ramorum protegat umbrā. *V.* Nil me jam patula juvat Saxo leziferum lumine Syrium Devitare sub ilice. *Pol.* Vix me nexilibus ramorum amplexibus arbor Texerat, umbratum luxuriosa parens, *Saut.* Sylvaque torrentes ramorum frigore soles Temperat, & medio brumam sibi vindicat æstu. *Cl.* Patula defendimus arbore soles.

UMBRAM efficere. *Cel.* Facere. *Quin.* (Vide UM-BRO.)

UMBRĀ [pro tenebris noctis &c.] EPIT. Nōctūrnā, atrā, nigrā, hōrrificā, sublūstris, piccā, pallēns, hōrrens, &c. (Vide Nox.) PHR. Frigida vix cœlo noctis discesserat umbra. *V.* Humentemque aurora polo dimoverat umbram. *V.* Tum sol pallentes haud umquam discutit umbras. *V.* Agnovitque per umbram Obscuram. *V.* Ut primum discussæ umbræ, & lux reddita menti est. *V.* Nox atra cavā circumvolat umbrā. *V.* Ruit Oceano nox Involvens umbrā magnā terramque polumque. *V.* Cæcis se com-didit umbris. *V.* Nocturnas volitare per umbras, *O.* Illic & densā tellus abscondit umbrā. *V-T.* Eunt sub nocte per umbras. *V.* Nox umbras terris inducit. *H.* Terram roriferis nox obruit umbris. *Lr.* Sed mors atra caput tristi circumvolat umbrā. *H.* Nox atra silentibus umbris. *Lr.* (Vide Nox, TENEBRÆ.)

UMBRĀ [pro ipsi arborum frondibus umbram facientibus.] *Branche d'arbre.* PHR. Umbras arborum amputare. *Cic.* Ruris opaci Falce premes umbras

V. At si luxuriâ foliorum exuberet umbra. V.

UMBRÂ [animæ mortuorum, Manes.] *L'ame des morts.* Epit. Inanis, exanguis, larvâlis, lëvis, tennûs, volâns, gracilis, stygiâ, târtarëâ, infernâ, tristis, gëlidâ, inhûmâ. Phr. Errant exangues sine corpore & ossibus umbræ. O. Illic umbrarum tenui stridore volantum Flebilis auditur questus: simulachra coloni Pallida, defunctasque vident migrare figuras. Cl. At cantu commotæ Erebi de sedibus imis Umbræ ibant tenues simulachraque luce carentum, Matris atque viri, defunctaque corpora vitæ. V. Cætusque silentum. L. Vos cinis exiguus, gelidæque jacebitis umbræ. O. Imas Erebi descendit ad umbras. V. Umbrarum Dominus, Rex. O. Rector. S. i. Pluto. Umbrarum hic locus est. . . Corpora viva nefas stygiâ vestire carinâ. V. Vixi. . . Et nunc magna mei sub terris ibit imago. V. Umbræ nocte volantes. O. Umbramque senilem Magnanimi Anchisæ. O. Et gracilis structos effugit umbra rogos. O. Latrans exangues terreat umbras; Cerberus. V. Petamque vultus, umbra, curvis unguibus. H. Umbra fuit, sed & umbra ramen manifesta, virique Vera mei non ille quidem, si quæris, habebat. Assuetos vultus, nec, quo prius, ore nitebat. Pallentem, nudumque & adhuc humente capillo Infelix vidi: O. Ecce loco: & quærit vestigia siqua supersunt. O. Umbræ inter vivos volitant. Lr. (Vide MANES, ANIMA. *Animæ mortuorum.*)

UMBRÂ [qui ad convivium veniebat non vocatus ipse, sed comes & quasi umbra ejus qui vocatus fuerat.] *Celui qui sans être prié à un festin y est introduit par quelqu'un des conviés.* Phr. Brutum nisi cœna prior. . . Detinet, assumam: locus est & pluribus umbris. Sed nimis arcta premunt olida convivia capræ. H. Quos Mœcenas adduxerat umbras. H.

UMBRÆ pictorum. Cic. *Les ombres que les peintres font dans les tableaux:* UMBRÂ metaph. [Opponitur solidæ & expressæ effigiei.] *L'ombre, la figure, la représentation.* Synt. Umbra honoris. Tac. Veritatis. Plî. Umbras falsæ gloriæ consecrari. Cic. Et inanes prosequar umbras. Lr. Non rerum tenues umbras simulachraque levans. Mant.

UMBRÂ, æ. f. Var. [Piscis marinus.] *Ombre.* S. UMBRACŪLUM, i. n. *Ombraige.* Vincitum, intextum, pëndulū, frōndēū, tēxilē, opacūm. Phr. Hic candida populus antro Imminet; & lentæ texunt umbracula vites. V. Textilis umbra supini Palmitis. M. Diffusas ubi porticus explicat umbras. M. Extructosque toros obtentu frondis inumbrant. V. Sacris tendens umbracula fertis. T. Et gelidas altæ summotoris solibus umbras. L. Nimios vincant umbracula soles. M. Quâ Pinus ingens albaque Populus Umbram hospitalem consociare amant. H. Spissaque textilibus præbens umbracula ramis Luxuriat patulâ Fagus amicta comâ. Saut. Volucrumque umbratile tegmen. Populus, & curvi frondea scena jugi. . . Umbra juvat spissâ concamerata comâ. Saut. Ramilibus æstum frangere. Saut. Cingit ubi arbuteas nexilis umbra comas. Saut. Ramis frondentibus æstum Temperat. Rap. (Vide UMBRA. UMBRO.)

UMBRACŪLUM: [Pro umbella.] *Parasol.* Phr. Aurea pellebant tepidos umbracula soles. O.

UMBRATICOLA, æ. m. f. Pla. [Qui umbras sectatur.] *Qui se plaint à l'ombre.*

UMBRATILIS, ille, & UMBRATICUS, a, um. Plî. [Quod in umbrâ fit.] *Qui se plaint à l'ombre.* Umbratilis exercitatio. Cic. Umbraticæ litteræ. Plî. [UMBRATILIS. Metaph. Mollis & delicatûs.] *Delicat, mou.* Mora segnis & umbratilis. Col. Epicureorum delicata & umbratica turba. Sen. Vita umbratilis & delicata. Cic.

UMBRÎA, æ. f. [Italix regio.] *L'Ombrie.* Phr. Proxima supposito contingens Umbria campo Me genuit, terris fertilis uberibus. Pr.

UMBRŌ, as, avi, atum, are. *Ombrager, faire de l'ombre.* Syn. Inumbro, obumbro, tēgō, opacō. Phr. Populeâ ripas umbrasse coronâ. L. Rosis umbratus dux Cl. Viridi fontes induceret umbrâ V. Jamque ministrantem Platanum porantibus umbram. V. Salices Pastoribus umbras Efficiunt. V. Tarda venit, feris factura nepotibus umbram. V. Ingenti ramorum protegat umbrâ. V. Speluncæque tegant; & fixæ procubet umbrâ V. Palmaque vestibulum aut ingens oleaster obumbret. V. Umbrâ complexa penates Laurus. V. Illum dulci complectitur umbrâ. V. Inducite fontibus umbras. V. Populus & longis ornabat frondibus ædem; Multaque cantantes umbra tegebat aves. Pr. Quæ præbet latas arbor spatiantibus umbras. O. Platanis sterilem præbentibus umbram. O. Iaducite fontibus umbram. V. Nudosque per aëra ramos Effundens, trunco non frondibus efficit umbram. L. Obtentu frondis inumbrat. V. Longis ornabat frondibus ædem Populus. Pr. Cana salicta dabant, nutritaque Populus undâ Sponte suâ natas ripis declivibus umbras. O. Hunc regit omnis Lucus; & obscuris claudunt convallibus umbræ. V. Sylva coronat aquas, cingens latus omne; suisque Frondibus, ut velo, Phœbeos submover ignes: Frigora dant rami. O. Taxi squallentibus umbris Abdiderant, cælique arcebant lumine templum. Sil. Quercus. . . Diffusas patulo laxabat stipite frondes; Umbrabatque comâ summi fastigia montis. Sil. Suo Clitumnus lumina luo protegit. Pr. Incumbens Pinus latus circumdabat umbras. Pr. Stat ingens arbor; atque umbrâ gravi Sylvas minores urget & magno ambitu Diffusa ramis, umbrâ defendit nemus. S. Sylvæque torrentes ramorum frigore soles Temperat. Cl. Opacat arbor aquas. complexa lacus. Sr. Tecta gravamus Frondibus; & patulâ defendimus arbore soles. Sr. Ferrum alii torquent; & obumbrant æthera telis. V. Ingenti ramorum protegat umbrâ. V. Quaque ingens platanus genialibus excubat umbris, Explicat hic faciles rustica mensa dapes. Pol. Grandis opacat Arbor aquas. O. Lentæ texunt umbracula vites. V. Montes umbrantur opaci. V. Discumbet in herbâ; Arboris antiquæ quâ levis umbra cadet. T. Omne fretum longâ velorum obtexitur umbrâ. Sr. Atque umbrata gerunt civili tempora Quercu. V. Cælumque obtexitur umbrâ. V. (Vide ARBOR. *Arbor umbratilis.*)

UMBRŌSUS, a, um. Umbrōsior. Cic. Umbrōsissimûs, a, um. Plî. & Umbrifer, a, um. [Umbratus. vel umbram-faciens.] *Ombragé, qui fait de l'ombre.* Syn. Opacus, obscurus. Synt. Umbrōsa arbor; cacumina. V. Sylva. O. Tecta. T. Vallis. V. Ripa. O. Umbrōsus collis. O. Umbriferum nemus. V. Umbrifera unda stygis. Sr. Phr.

Umbrifero styx livida fundo. *St.* Arboribus clausi circum, atque horrentibus umbris. *V.* Latè ramos & brachia tendens Huc illuc, media ipsa ingentem sustinet umbram. *V.* Sicubi nigrum Illicibus crebris sacrâ nemo accubet umbrâ. *V.* Lætissimus umbrâ Lucus. *V.* Umbra nemo arum. *V.* Obscurus umbris arborum *Lucus*. *M.* Lucis egens. *O.* Antrum arboribus rectum. *O.* Sylvaque sole locum passura tepestere nullo. *O.* Est locus & Piceis & frondibus Illicis arum Vix illuc radiis solis adire licet. *O.* Tristis sub illâ (*arbore*) lucus & Phœbi infcius. *S.* Tantùm inter densas, umbrosa cacumina, Fagos Assiduè veniebat. *V.* Herculeæque arbos umbrosa coronæ. *V.* Crines umbrosa tegebat arundo. *V.* Largæ umbræ opulenta Sylva. *St.* Pervia nullis Solibus. *St.* Arboribus tecto discumbere jusserat antro. *O.*

UNĀ. Adv. Ensemble, de compagnie. *SYN.* Pārītēr, simūl. *PHR.* Mecum una in sylvis imitabere Pana canendo. *V.* Tuque ades; inceptumque unā decurre laborem. *V.* Unā cum corpore. *O.* Sic ore miserrimus uno Exoritur clamor. *St.* Unā pariter. *Cato.* Unā cum aliquo. *Cic.*

UNĀNIMIS, mē. & **UNĀNIMŪS**, ā, ūm. [Qui unius est animi, ejusdemque cum alio sententiæ.] *Unanime*, qui n'a qu'une même volonté avec un autre. *SEN.* Cōcōrs. *PHR.* Unanimem alloquitur mælestana forem. *V.* Vos unanimi densate catervas. *V.* Unanimum moriens solatur Amantem. *ST.* Unanimi sodales. *C.* Tu potes unanimes armare in prælia fratres. *V.* De furia.

UNĀNIMITĀS, ātis. *f. Liv.* [Cōsēnsūs & æquānimitās.] Union des cœurs & des volontés. (Vide *AMICITIA*.)

UNCIA, æ. *Cic.* & **UNCIOĻA**, æ. *f. dim.* [Duodecima pars assis, alteriusve ejusque rei.] Une once, la douzième partie d'un tout. *SYNT.* Uncia auri. *Pla.* Uncia agri. *VAR. i.* duodecima pars jugeri. *PHR.* Unciolam Proculius habet, sed Gillo deuncem. *J.*

UNCIALIS, alē. *PLI.* Qui pese une once, ou qui a l'épaisseur d'un pouce. *Uncialis assis*, altitudo. *PLI.*

UNCIARIŪS, ā, ūm. [Duodecimus.] Un douzième. *Unciaria*. *Stips. PLI.* Un denier. *Unciarium scœnus. Liv.* [Quod ex centum unciam reddebat.] *Usure à douze pour cent.* *Unciariz vites. COL. i.* qua jugeri unciam distant inter se.

UNCIATIM. Adv. *PLI.* Par onces.

UNCINATŪS, ā, ūm. *Cic.* [Uncum vel unci formam habens.] Qui a un crochet, qui est crochu.

UNCTIŌ, ōnis, & **UNCTURĀ**, æ. *f. Cic.* [Ungendi actus.] *O. Ætion.*

UNCTITŌ, ās, āvi, ātūm, ārē. *PLA.* Oindre, frotter souvent.

UNCTŌR, ōris. *m. PLA.* Qui oint, qui parfume. *PHR.* Et rapit immeritas sordidus unctor opes. *M.*

UNCTORIŪS, ā, ūm. *PLI.* Qui sert à parfumer, à oindre, à graisser.

UNCTŪS, ā, ūm. **UNCTIŌR**, & **UNCTIUSCŪLŪS**, ā, ūm. *dim.* Oint, frotté de quelque liqueur. *SYN.* Inunctūs perunctūs, oblitūs. *PHR.* Febrem sub tempus edendi Dissimules, donec manibus tremor incidat unctis. *H.* Seu puer unctis Tractavit calicem manibus. *H.* Unctus cruore. *H.* Oluscula uncta

pingui lardo. *H.* Verum ubi quid melius contingit & unctius. *H.* Unctior loquendi consuetudo. *Cic.* (Vide *UNGO*.)

UNCŪS & **UNCINŪS**, ī. *m. dim.* *Vit.* [Fustis incurvus & sese retorquens, inter graviora supplicia adnumeratus : Rei enim fixo gutturi unco trahebantur, vel ad gemonias scalas, vel in Tyberim, vel ad ignem.] Un croc, un crochet. *SYN.* Incurvūs, recurvūs, inflexūs, ferrēūs, nāvālīs, sēvērūs. *PHR.* Impactus Sejanus ducitur unco. *J.* Cum fixum mento discusseris uncum. *Pr.* Clavos trabales & cuneos manu Gestans ahenā; nec severus uncus abest. *H.* Ferrea dum puppi rapidos manus ingerit uncōs. *L.*

UNCŪS [Navis anchora.] *Ancre. PHR.* His inter lacrymas legitur piger uncus arenis: Jam ventū rapuere ratem. *V. F.*

UNCŪS, ā, ūm. *Crochu. SYN.* Curvūs, Incurvūs, recurvūs, adiunctūs, inflexūs. *SYNT.* Unca cornua. *Pr.* Aratra. *V.* Labra. *Lr.* Retinacula. *St.* Uncus hamus. *O.* Unguis. *Lr. PHR.* Unco non alligat anchora morsu (*Naves*) *V.* Qui semel est lætus fallaci piscis ab hamo, Omnibus unca cibus æra subesse putat. *O.* Caudā minatur scorpius unca. *O.* Cum dente recluditur unco. *Tellus. V.*

UNDĀ, æ. *f.* [Propriè aqua in unam partem tendens cum fluctuat mare.] Onde, vague, flot. *PHR.* Curvata in montis faciem circumfretit unda. *V.* Moleæque sequacibus undis. *V.* Tacita refluens ita substitit undā. *V.* Agitata ventis unda. *S.* Hyems Aquilonibus asperat undas. *V.* His unda dehiscens Terram inter fluctus aperit. *V.* Undam tepidi despumat aheni. *V.* divulsæque remis Unda sonat. *O.* Undas exercet Austro. *H.* Ferventes æstibus undæ. *O.* Undæque impellitur unda. *O.* Incurfu undarum sonat unda. *O.* Surgentibus undis. *V.* Suspensas curus rapuere per undas. *V.* Subsidunt undæ. *V.* Exultant. *O.* Ut mare sollicitum stridet refluentibus undis. *V.* Rebellantes undas æstusque securæ. *Cl.* Tumentes Rursus hiant undæ. *Lr.* (Vide *FLUCTUS*.)

UNDĀ [pro aqua.] *L'eau. PHR.* Fons nitidis argenteus undis. *O.* Perluor undā. *H.* Tristitque palus inamabilis undā. *V.* Póterat placidi pellacia ponti Subdola pellicere in fraudem ridentibus undis. *Lr.* Toraque remigio spumis incanuit unda. *C.* Fons sonat à dextrâ renui pellucidus undā. *O.* Caput fontanâ spargitur undā. *O.* (Vide *AGUA*.)

UNDĀ [Pro Mari.] *La mer. PHR.* Cæcis erramus in undis. *V.* Et terris abscondit undas. *V.* Mendax unda serupeis vadis. *S.* Seu rare cæruleas pictâ sulcarimus undas. *O.* (Vide *MARE*.)

UNDĀ *Metaph.* [Pro nubibus.] Les nuées. Undæ aëriæ. *Lr.*

UNDĀ [pro hominum multitudine.] Une grande foule. *PHR.* Si non ingentem foribus domus alta superbis Manè salutarum totis vomit ædibus undam. *V.* Undæ comitorum. *Cic.* Les mouvements.

UNDĀTIM. Adv. En ondes, par ondes. *Undatim crispus. PLI.*

UNDĒ [Interr. Ex quo loco.] D'où. *SYNT.* Puer hic unde est. *Ter.* Unde gentium. *Pla.* Unde cognoscit. *Cic.* Eloquentia... Unde absum. *Cic.* Habet unde solvat. *Cic.* Unde emis. *J.* Unde Villicus est. *Pla.* Unde iste amor. *Cic. PHR.* Unde omnis Troja videri &c. *V.* Unde tam bene nosti. *H.* Genus unde latinum, Albanique Patres. *V.* Qui genus? Unde

domo? *V. Unde mihi lapidem? Quorsum est opus?*
Unde sagittas? *H.*

UNDECENTUM. *PLI. UNDEVIGINTI Cic. &c.*
[Quasi uno dempto de centum, de viginti &c.]
Quatre-vingts-dix-neuf. [Ita dicitur de aliis, ut]
Undeceni. PLI. Quatre-vingt-dix-neuf. Undecentē-
simus. V. Max. Undecotoginta. H. Soixante & dix-
neuf. Undequadrāgintā, undequinquāginta &c.
Liv. Undequadrāgies. PLI. Trente-neuf fois. Unde-
quinquāgesimus. Cic. Undetrigēsimus, ā, ūm. LIV.
vingt-neufvième, undevicēsimus. COL. & undēvi-
gesimus, ā, ūm. LIV. Six-neufvième. Undevicēsi-
minus, i. m. H. Soldat de la dix-neuvième légion.

UNDECIM. *INDECL. CIC. ONZE. PHR. Phœbo quatuor,*
undecim Phileto. M.

UNDECIMUS, *a, ūm. Onzième. PHR. Alter ab un-*
decimo jam tam me cœperat annus. V. Stellarum
sublime cœgerat agmen Lucifer undecimus. O.

UNDECIES. *ADV. ONZE fois. PHR. Undecies unā sur-*
rexti, Zoile, cœnā; & mutata tibi synthēsis unde-
cies. M.

UNDECIREMIS, *is. f. PLI. [Subaud. navis.] Galere*
à onze rangs de rame.

UNDECUMQUE. *LIV. & undēlibet. CEL. De quel-*
que part que ce soit. PHR. Petet undecumque temet
hæc dextra, &c. S.

UNDENI, *Æ, ā. Onze. PHR. Me quater undenos sciat*
implevisse decembres. H. Musa per undenos emo-
dulanda pedes. O. Undenos decies per annos. H.

UNDIQUE. *ADV. De par tout, de tous côtés. PHR. Su-*
dor fluit undique rivis. V. Mundus perfectus undi-
que. Cic. Undique cogunt Auxilia. V. Locus
septus undique. Cic. Purus ab arboribus spectabilis
undique campus. O.

UNDISONUS, *ā, ūm. Qui fait du bruit avec ses on-*
des. SYN. Fluctisonus, undosus. PHR. Cogor &
undisonos tunc prece adire Deos. Pr. Undisonæ ru-
pes. St.

UNDŌ, *ās, āvi, ātūm, ārē. n. Faire des vagues. SYN.*
Fluctuō, æstuo. PHR. Et ahena undantia flammis.
V. Undanti freto. Cic.

UNDARE [Per translationem dicitur de iis quæ undarum fluctus imitantur.] *Ondoyer. PHR. Undantem*
pulvere fumum. V. Ad cælum undabat vortex, tur-
rimque tenebat. V. Vidimus undantem ruptis fornaci-
bibus Æthnam. V. Aurigæ undantia lora. V. Mani-
busque undantes flectit habenas. V. Undantem buxo
spectare Citorum. V. Campique natantes Lenibus
horrescunt flabris. V. Undantem bello Nilum. V. Flu-
ctuat omnis Ære resident tellus. V. Æsonidem va-
rios incerta per æstus Mens rapit undantem curis. V-F.

UNDARE. *ACT. [Pro inundare.] Inonder, couvrir.*
PHR. Sanguine campos undavit. St.

UNDOSUS, *ā, ūm. Enflé de vagues, sujet aux va-*
gues. SYN. Undosum mare. V. Undosa regna.
Sil. Troja per undosum peteretur classibus æquor. V.

UNDULATUS & UNDATUS, *ā, ūm. PLI. [Ad*
undarum similitudinem pictus, vel factus] Ondé.
SYNT. Undulata vestis. PLI. Qui fait des plis. Un-
datum genus concharum. PLI.

UNEDŌ, *ōnis. f. PLI. [Arbor, ejusque fructus.]*
Arboïssier, m. Le fruit de l'Arboïssier. (Vide AR-
BUTUS.)

UNELLI, *ōrūm. Caf. [Populi Galliz Celticæ.]*

Peuples des environs de Coutance.

UNGŌ, *is, ūnxi, ūnctūm, ērē. Oindre, frotter de*
quelque liqueur. SYN. Inūngō, pēringō, līnō,
ōblīnō. SYNT. Ungere unguentis. Cic. Olivo. H.
Ungi ex Cerussā. Cel. PHR. Ungor Olivo. H. Quis
multā gracilis te puer in rosā Perfusus liquidis un-
get odoribus. H. Nunc & Achemenio perfundi nar-
do juvat. H. Nares Myrtheus ungar onix. T. Non
Arabo noster rore capillus olet. O. Assyriæque Nar-
do potamus uncti. H. Nudatos humeros oleo per-
fusa nitescit. V. Tyrio madesactis tempora Nardo.
T. Coronatus nitentes Malobatro Syrio capillos. H.
Nardo perunctus. H. Nardo sparsa corona. M. Se-
mina vidi equidem multos medicare ferentes, Et Ni-
tro prius, & nigra perfundere amurcā. V. Ungere
tela manu, ferrumque armare veneno. V.

UNGUENTARIA, *æ. f. PLI. [Subaud. ars.] Le met-*
tier de parfumeur.

UNGUENTARIUS, *ā, ūm. Qui concerne les parfums,*
parfumeur. PHR. Pomarius, auceps, Unguentari-
us, ac Thufci turba impia vici. H. Unguentaria
vasa. PLI.

UNGUENTATUS, *ā, ūm. Parfumé. Unguentatus*
maritus. C. Et madidi Myrrhæ crines. O.

UNGUENTUM *n. & UNGUEN, inis. n. [Succ-*
ex quo aliquid ungi potest.] Parfum essence, on-
guent. EPIT. Frāgans, ōdōrūm, ōdōrātūm, rēdō-
lēns, ōlēns, spirāns, liquidūm, ūdūm, crāsūm,
pinguē, Syriūm, assyriūm, nardinūm. SYN. Ōdō-
rēs, balsamūm, amōmūm, myrrhā, Bīlānus, nār-
dus, &c. rōs Arabūs. O. Myrrhæā gūtā. O. Tyrius
rōs. T. PHR. Funde capicibus Unguenta de con-
chis. H. Cum dabitur Syrio munere plenus onix, Pr.
Gemmatis alii per totum balsama tectum Effudere
cadis, duro quæ saucius ungue Niliacus pingui de-
sudat vulnere cortex. Cl. Nimbis ebria Nicerotian-
is. M. Pingues unguine ceræ. V. Crasso vitiantur
unguine pultæ. P. Unguentum dabo, quod meæ
puellæ Donarunt veneres cupidinesque; Quod
tū cum olfacies, Deos rogabis Torum ut te fa-
cient, Fabulle, nasum. C. Tum largis pretiosa
fluunt opobalsama rivis, Panchæasque piæ prodiga
fundit opes Magdala. Saur. Spirabat Tyrio Myrrhæa
rore coma. T. Illius è nitido stillant unguenta ca-
pillo. T. Non Arabo noster rore capillus olet. O. Et
medicos unguenta dabit referentia status. Manil. Et
crassum unguentum, & sardum cum melle papaver.
H. Pingui fluit unguine tellus. V-F. Nec coma
vos fallat liquido nitidissima Nardo. O. Tyrio ma-
desactus tempora Nardo. T. Nardo potamus uncti. H.

UNGUINOSUS, *ā, ūm. PLI. Onctueux.*

UNGUIS, *is, m. & UNGUICULUS, i. m. Dim. Un-*
ngle, m. EPIT. Uncūs, cūvūs, acūtūs, scābēr, fer-
rūs, rigēns, rigidūs, sāvūs, cruentūs, violētūs,
irātūs, hōrtidūs, hāmatūs, tēnāx, avidūs, rōtū-
dūs, pulchēr, formosūs, validūs, irrēsectūs, scētūs.
PHR. Flos tenui carptus defloruit ungui. C. Flos
modò decēptus tenero pueriliter ungui. Pr. Dente
si nigro fieres, vel uno turpior ungui. H. Custos
affixus ibidem, Qui numeret gemmas, unguetque
observet acuros, J. Non unguet ferro subsecuisse li-
cet. T. Unguitum scabritiem expolire. PLI. Ungues
extello purgare. H. Præsectus unguis. H. Et sint
sine iordibus unguet. O. Ungues ponere. H. Sor-

didā lunato prominet ungue manus. *Pol.* Mandaret laqueum, medimque ostenderet unguem. *J.* Quibus adagiis, contemptus significabatur. Humentem nitido subsecat ungue rosam. *Serz.* Corporis extremas quoque partes unguiculoque. *Lr.*

AD UNGUEM. Parfaitement [*Metaphora desumitur à tabulis ita compactis.* Ut per lavē severos effundat junctura unguēs. *Ut ait Pers. i.* Ut earum junctura ne ungue quidem dignoscatur.] *PHR.* Carmen reprehendite quod non Multa litura coërcuit atque Perfectum decies non castigavit ad unguem. *H.* Homo factus ad unguem. *H.* UNGUICULUS, ūnguīs tēnēr. [*Pro infantia.*] La plus tendre enfance. *PHR.* Incastos amores de tenero meditatatur ungui. *H.*

UNGUES rōdērē. [*De homine cogitabundo*] *PHR.* Hic irrefectum sava dente livido Canidia rodens pollicem. *H.* In versu faciendo Saepe caput scaberet vivos & roderet unguēs. *H.* Nec demorsos sapit unguēs. *P. i.* curam & laborem. Crudum Cheiestratus unguem Arrodens ait, &c. *P.*

UNGUIBUS līcērārē. *De hominibus, & volucribus.* *PHR.* Infans unguibus artus Diripit. *O.* Hamatisque viri laniaverat unguibus ora. *O.* Unguibus ora foror fœdans & pectora pugnis. *V.* Peramque vultus, umbra, curvis unguibus. *H.* Bella gerunt rostris, & aduncis, ūnguibus iras Exercent volucres. *O.* Ora recurvo Ungue secat. *St.* Prælia virginum Sectis in Juvenes unguibus acrium. *H.* Ungue notare genas. *O.* Et strictis unguibus instant. *St.* Unguibus in vultus ire. *O.* Volucres timendæ unci unguibus. *Lr.* Et secui maddas ungue rigente genas. *O.*

UNGUES vōlucrūm. *Les grises.* *EPIT.* Adūncī, hāmāti, falcātī, cūrvī, incūrvī, rāpācēs, sāvī, crūdēlēs. *PHR.* Columba Unguibus, Accipiter, saucia facta tuis. *O.* Timet quibus hæserat unguēs. *O.* Prædamque unguibus ales Projecit. *O.* Unguibus excidit uncis. *V-F.* Nigris Corvus rapit unguibus Hydrum. *O.*

UNGUIS. *Col.* [*Ungulā.*] La corne des pieds des animaux. **UNGUES** ferrei. *Col.* [*Quibus vindemiatores unguium vice utuntur.*] Serpente à couper les raisins. **UNGUIS** Rosæ. *Plī.* [*Capita seu partes candidæ foliorum.*] Bout blanc de la feuille des Roses. **UNGUIS** oculorum. *Cel.* [*Membranula neriōsa ad pupillam nonnumquam perveniens.*] Taie qui vient sur l'œil.

UNGULĀ, ā, f. [*Dicitur de animalibus quæ digitos non habent.*] La corne du pied. *EPIT.* Cōrnēā, dūrā, Cāvā, Cōncāvā, sōlidā, grāvis, fīfā, fīfīllī, bīsūl-cā. *PHR.* Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum. *V.* Cavatque Tellurē; & solido graviter sonat ungula cornu. *V.* Fissa ferarum ungula. *Lr.* Crebro super ungula pulsa Incita. *V.* Ungula frondentem decussit cornea campum. *L.* Ungularum pulvis colet. *Mer. M.* Ungulaque in quinos dilapsa assumitur unguēs. *O.*

UNICALAMUS, ā, ūm. *Plī.* Qui n'a qu'un tibiau.

UNICALIS, lē. *Plī.* Qui n'a qu'une tige.

UNICE, adv. Uniquement. Amare unice. *Cic.*

UNICOLOR, ōris, omn. gen. *Plī.* Qui est tout d'une couleur. *PHR.* Torus... Plumbeus, unicolor, pullo velamine tectus. *O.*

UNICORNIS, nē. *Plī.* Qui n'a qu'une corne.

UNICUS, ā, ūm. *Unique.* *SYN.* Sōlūs, ūnūs. *PHR.*

Unico gaudens mulier marito. *H.* Et vivax Phœnix

unica semper avis. *O.* Nec tribuit sobolem Lucina secundam, Fessaque post primos hæserunt viscera partus. *Cl.* Unica tunc volucris, nec visa prioribus annis. *O.* UNICA nequitia. *Cic. i.* insignis. Amicus unicus. *C. i.* intimus.

UNIFORMIS, mē. *A. Vit.* Uniforme.

UNIGENĀ, ē, m. f. *Cic.* [*Pro unico.*] Unique. *PHR.* Unigena mundus. *Cic.* Unigenamque simul culticem montibus Idæ, &c. *C.* Pallas unigena dicitur, quia ab uno Jove nā est.

UNIJUGĀ, vītīs. *Plī.* [*Uni palo alligata.*] Vigue attachée à une seule perche.

UNIMANUS, ā, ūm. *Liv.* Qui n'a qu'une main.

UNIO, ōnis, m. *Plī.* Une perle. Unioque ingenti candens Gangericus orbe. *Mant.* Jurat Gellia, sed per uniones. *M.* (*Vide BACCA, GEMMĀ.*)

UNIOCULUS, & UNOCULUS, ā, ūm. *Plā.* Qui n'a qu'un œil, borgne.

UNISTRIPS, pē. *Plī.* Qui n'a qu'un tronc.

UNITAS, ātis, f. *UNITÉ,* union de plusieurs choses qui composent un tout. *SYNT.* Unitas foliorum, alvei. *Plī.* Unitas latæ solitudinis facta est. *Quin.*

UNITAS [*Pro concordia.*] Union. Ubi consensus, atque unitas erit. *Sen.*

UNITER, adv. En un, ensemble. *SYN.* Unimodē, æquābiliter. *PHR.* Conjunctam atque uniter aptam. *Lr.* Quibus hæsimus uniter apti. *Lr.*

UNIVERSALIS, alē. *A.* ad Her. Universal, general.

UNIVERSE, adv. Universellement, en general. Sigillatim potius quam universè loqui. *Cic.*

UNIVERSITAS, ātis, f. Universalité. *SYNT.* Universalitas rerum. *Cic.* Libri. *Plī.*

UNIVERSUS, ā, ūm. [*Omnis ad unum sine exceptione.*] Tout sans rien excepter. *SYN.* Tōtūs, ōmīs, cūnctūs. *SYNT.* Univerſus ager, univerſa familia, natura, vita. *Cic.* Univerſum in partes dividere. *Cic.* Singulatim collecta, univerſa perdere. *Cic.* In univerſum. *Plī.* En general. *PHR.* Hermes gloria Martis univerſi. *M.* Non primam quamque solemus Particulam venti sentire, & frigoris ejus, Sed magis unversum. *Lr. i.* unversum

UNQUAM, adv. [*Aliquo tempore.*] Jamais. *PHR.* Non unquam gravis ære domum mihi dextra redibat. *V.* Cave unquam istuc audiat. *Ter.* Ita sum afflictus, ut nemo unquam. *Col.* Si unquam regnandam acceperit Albam. *V.*

UNUS, ā, ūm. Unūs, ūnī. Un, ſeul. *SYN.* Unūcūs, ſōlūs. *SYNT.* Unus locus, modus. *Cic.* Unus ē populo, Sen. E multis. *V.* Unus multorum. *H.* Uno ictu. *Plā.* Uni mores. *Cic.* Unæ literæ. *Cic.* Unæ ædes. *Ter. i.* eadem. Unos sex dies. *Plā.* Unus aliquis. *Cic.* Unus & alter. *H. i.* duo. In unum colligere, cogere. *Cic.* Unus quisvis. *Ter.* Uno omnes animo. *Ter.* Uno verbo. *Cic.* Unum aliquid insigniter facere. *Plī.* *PHR.* Sociūm virtus coit omnis in unum, *V.* Unus erat toto naturæ vultus in orbe, Quem dixere chaos. *O.* Mihi commodus uni. *H.* Sum Paulō infirmior unus Multorum. *H.* Vix unus Helenor Et Lyeus elapſi. *V.* Unā ſalus vīctis nullam ſperare ſalutem. *V.* Unum exuta pedem. *V.* Unus & alter Affuitur pannus. *H.* Invidit de tribus una ſoror. *M.* Ex vitiis mediocribus unum. *H.* Omnibus una quies operum, labor omnibus unus. *V.* Omnibus hic erit unus honos. *V.* Unus ob noxam & furias, &c. *V.* Nam

dolor unius publica fuit. O. Navibus, infandum! amissis unius ob iram Prodimur. V. Atque utinam ex vobis unus vestrique fuisset. Aut custos gregis, &c. V.

UNUS. [Præcipuus.] *Le plus considerable.* PHR. Cedit & Ripheus iustissimus unus Qui fuit in Teucris. V. Unum Tritonia Pallas Quem docuit multâque insignem reddidit arte. V.

UNUSQUISQUE, Unâquæque, unumquodque. *Chaque, chacun.* PHR. Est locus uni Cuique suus. H.

VOCABULUM, i, n. & VOCAMEN, inis. *Nom d'une chose.* EPIT. Proprium, certum, vulgare, speciosum, impositum, darum. SYN. Nomen. PHR. Quæ nunc sunt in honore vocabula, si volet usus, &c. H. Speciosa vocabula rerum. H. Tribuere vocabula monti. O. Bachi nomine abuti. Mavult, quam laticis proprium proferre vocamen. Lr. Imponens cognata vocabula rebus. H.

VOCALIS, alē. [Quod est sonorum.] *Retentissant, qui a la voix forte.* SYN. Sonorus, sonans, resonans, loquax. PHR. Vocaes impellere pollice chordas. T. Vocali carmine clarus. O. Regia turris erat vocalibus addita muris. O.

VOCALIS, is, f. Cic. [Litera.] *Voie.*

VOCALITAS, atis, f. QUIN. *La douceur de la prononciation.*

VOCATIO, onis, f. *Invitation.* PHR. Vos convivia lauta sumptuose De die facitis: mei sodales Quærent in trivio vocaciones. C.

VOCATIO. VAR. *Ajournement à comparoître.*

VOCATIVUS, a, um. QUIN. [Vocandi casus.] *Le vocatif.*

VOCATOR, oris. PLI. [Qui ad cœnas vocat.] *Qui invite à un festin.*

VOCATUS, us, m. *Invitation, l'action d'appeler.* Vocatu Drusi in curiam venit. Cic. VOCATUS. *Invocation, priere.* PHR. Nunc ô! numquam frustrata vocatus. Halta meos. V.

VOCIFERATIO, onis, f. Cic. & VOCIFERATUS, us, m. PLA. *Criallerie, tintamarre de paroles.* Quid ensis iste? quidve vociferatio. S.

VOCIFERO, as, avi, atum, are. & VOCIFEROR, aris, aris sum, arī. Cic. & VOCIFICO, as, avi, atum, are. VAR. *Crier, criailier.* SYN. Clamō, exclamō. PHR. Talia vociferans. V. Res ipsa vociferatur. Lr. Si vociferare velim, quam miserum sit. Cic. Armatum solis clamoribus hostem.

VOCO. & VOCITO, Freq. as, avi, atum, are. [Invitare, appellare.] *Inviter, appeler, faire venir.* SYN. Vocare ad cœnam. Cic. Ad nuptias. Ter. Vocare convivam. Pla. Voca huc ad te. Pla. Vocare concilium. O. In concilium. Cic. Vocare ad bella. V. In discrimen. Cic. Vocare ad iudicem. QUIN. In jus. Cic. Vocare aliquem ad vitam. Cic. Vocare in spem, in luctum. Cic. Pro dare, facere Vocare in crimen. Cic. In culpam. QUIN. i. accusare. Vocare aliquid in invidiam. Cic. PHR. Eurum ad se zephyrumque vocat. V. Teucros in tecta vocavit. V. Vidi me voce vocantem. V. Ingeminans iterumque, iterumque vocavit. V. Vocat labor ultimus omnes. V. Quò dura vocat fortuna, sequamur. V. Nunc ipsa vocat res. V. Nos alias hinc ad lacrymas eadem horrida belli Fata vocant. V. Alia ex aliis in fata vocamur. V. Magnisque voca clamoribus hostem. V.

Ad cœnam Celium, tu rogo Tante, voca. M. Suos clamore vocabat. V. Tum cornix plenâ pluviâ vocat improba voce. V. Acer & indomitus quò spes quòque ira vocasset Ferre manum. L. Tenuit mora nulla vocatos. O. Venit ad exiguas turba vocata dapes. O. Vocatus ad pocula. O. Ad natalitias dapes vocabat. M. Zephiris cum læta vocantibus æstas, &c. V. Veniam quocumque vocaris. V. Si vocat officium. J. In quascumque voces artes. V. Quò Phœbus vocat errantes. V.

VOCARE. [Pro nominare, nomen dare.] *Donner, imposer un nom.* PHR. Bis quingenta dedit, tanti vocat ille pudicam. J. Atque Deos arque astra vocat crudelia mater. V. Instigat vocibus alas Nomine quemque vocans. V. Quod patrio vocitamus nomine fulmen. Lr. Te... Dominum regemque vocabam. M. Syllaba longa brevi subjecta vocatur iam-bus. H.

VOCARE. [Pro invocare.] *Invoyer, appeler à son secours.* PHR. Vocatus atque non vocatus audiit. H. In vota vocavit. V. Patriosque vocavit Voce Deos. V. Et Cererem clamore vocant in tecta. V. Ignibus imponit sacris libamina prima Voce vocans Hecatem. V. Cælo accipies secuta; vocabitur hic quoque voris. V.

VOCONTII, orum. SIL. [Galliæ Narbonensis populi.] *Le Contat Venaissin.* PHR. Jam rura vocontia carpis. SIL.

VOCULA, æ, f. dim. *Un petit mot.* PHR. Malevolorum vulva. Cic. O! utinam trajecta cavâ mea vulva rimâ. Pr. (Vide Vox.)

VOGESUS, & VOSAGUS, i, m. CAS. [Galliæ mons in finibus Lingonum.] *Les Montagnes de Vauge dans le Comté de Bourgogne.* PHR. Caltraque quæ Vogesi curvam super ardua ripam Pugnaces pictis cohibebant Ligones armis. L.

VOLA, æ, f. PLI. [Media pars manûs, eaque interior.] *La paume, le dedans de la main.*

VOLATERRÆ, arum, f. pl. Cic. [Hetruziæ oppidum.] *Volterra.*

VOLATICUS, a, um. Cic. *Volage, inconstant.*

VOLATILIS, ille. *Qui vole, qui va vite.* SYN. Volatilis aras. O. Volatile telum. Mittere. O. Puerique volatilis arcus. O. i. cupidinis. Labitur occulte fallitque volatilis aras. O. Telisque volatile ferrum Spargitur. V. Pecus volatile. COL. [Pro altiti.] *La volaille.*

VOLATUS, us, m. & VOLATURA, æ, f. COL. *Le vol des Oiseaux.* EPIT. Rapidus, citus, celer, agilis, præceps, citatus, fulmineus, velox, rapidus, concitus, propereus, propereans, agilis. Suspensus, levis, sublimis, aeris, effusus, celsus, audax, stridens, subitus, incitus, fugax, vagus, trepidus, alacer, lenis, placidus. SYN. Aeris cursus. O. Pegaseus gradus. S. PHR. Si tam præcipiti fuerant ventura volatu. M. Serpentumque vago cælum sævire volatu. Cl. Ut tenerâ nostris cedente volatibus aurâ. O. Celerique per aëra lapsu. O. Volat ille per aëra magnum Remigio alarum. V. (Vide Volo, as.)

VOLCÆ, arum, m. PL. [Galliæ Narbonensis populi.] *Les peuples du Languedoc.* VOLCÆ arcomici. PLI. *Peuples du bas Languedoc.* VOLCÆ cœtosagēs. PLI. *Peuples du haut Languedoc.*

VOLEMA, orum, n. PLI. [Pyra grandia, ita dicta quòd volam, seu manum impleant.] *Sorte de grosses poires.* PHR.

PHR. Nec sarculus idem Crustumiis, Syriis pyris, gravibusque Volemis. V.

VOLGIOLUM, I, n. *Pli.* [Rusticum instrumentum quo tellus aquatur.] *Herse.*) Vide CRATES.)

VOLO, & VOLITO, *dim.* as, avi, atum, are. *Voler.*

PHR. Volitare per auras. V. Volare altè demissiùs. O. Catervatim. *Pli.* Gregatim. *Quin.* Volat ille per aëra magnum Remigio alarum. V. Sese per inania nubila librant, Aut credunt cælo. V. Nocte volat cæli mediò. V. Modò se super aëra frustra Tollere conatur. O. Mox aëre lapsa quieto Radit iter liquidum, celeres neque commoveret alas. V. Ipsa volans tenues se sustulit ales in auras. V. Altris sub nubibus. . . æthera tranant. V. Longi spatia ætheris enatat. *St.* Alis Æthereas ausus jactatis ire per auras. O. Pene suas quater est oblitus in aëre pennas. O. Aves movere per aëra pennas. O. Sublimes pennis per inane volatus Carpit, & ingenti designat nubila gyro. O. Simul æthera verberat alis. V. Ut reduces illi ludunt stridentibus alis. V. Ardua pennis Astra sequi. O. Pennis ales delata. Pennis ausus se credere cælo. V. Aëra carpebat tenerum stridentibus alis. O. At cum incerta volant cæloque examina ludunt. V. Aëra carpunt. V. Æthera tranant Cum sonitu; fugiuntque Notos clamore secundo. V. Volucres convertunt clamore fugam. . . Æthereaque obscurant pennis. V. Aërias volucris perlabitur auras. O. Et quot aves motis nitantur in aëra pennis. O. Sic Aquilam fugiunt pennâ trepidante columbæ. O. Tantum prodire volando. V. Emissum ad sidera cæli Nare agmen *Apum.* V.

VOLARE aliquò, ex aliquo loco. PHR. Cum medio celeres revolant ex æquore Mergi. V. Altam supra volat Ardea nubem. V. E pastu decedens agmine magno Corvorum increpuit densis exercitus alis. V. Aut arguta lacus circumvolitarit Hirundo. V. In sylvam pennis ablata refugit. V. Medioque ex aggere fulvis Vidit avem pennis liquidas exire sub auras. O. Saxo sacer ales ab alto Consequitur pennis sublimem in nube columbam. V. Columbæ Ipsa sub ora viri cælo venere volantes. V. Spemque suam motis audax circumvolat alis. O. Attra volans in nubila fugit. V. At subita horribilo lapsus de montibus adsunt Harpiæ; & magnis quaerunt clangoribus alas. V. Rursum ex diverso cæli cæcisque latebris Turba sonans pedibus prædam circumvolat uncis. V. Quacumque illa levem fugiens secat æthera pennis; Ecce inimicus atrox magno stridore per auras Insequitur. V. Quâ se fecit Nisus ad auras. V. Celerique fugâ sub sidera lapsæ. V. In cælum paribus se sustulit alis. V. Volans fulvus Jovis ales in æthrâ Littoreas agitabat aves, turbamque sonantem Agminis aligeri: subito cum lapsus ad undas, &c. V. Flectitur in Gyrum, nec longius audet abire. O. Æthereâ quos lapsa plagâ Jovis ales. V. Ille (*passer*) levi saltu doctus trepidantibus alis; Sæpius in nostros involitare finis; Pileolumque agilis saliente subire volatu. *Sant.* Ad æthereum pennis aufertur olympum. V. Tollunt se celeres, liquidumque per aëra lapsæ Sedibus operatis, geminâ super arbore, fidunt. V. Quam super (*paludem*) haud ulla poterant impune volantes Tendere iter pennis. V. Domini cum divitis ædes Pervolat, & pennis alta atria lustrat Hirundo. V. Infelix sua testâ supervolitaverit alis. V. A lævâ mœsta volavit avis. O. Columba ferrur in arva volans; plau-

sumque exterrita pennis Dat testè ingentem. V.

VOLARE cum dicitur de hominibus. PHR. Expertus Dædalus aëra Pennis non homini datis. H. Cera-
tis ope Dadales ntitur pennis. H. Atque inter nubes
sublimia membra ferentem Præpetibus pennis ausus se credere cælo, Insuper per iter gelidas enavit ad Arctos; Calcidicæque levis tandem superastitit arce. V. Audacem pennis repperit ille viam. O. Nam sive æthereas, vicino sole, per auras Ibmus; impatiens cera caloris erit. Sive humiles propiore freto jactabimus alas, Mobilis æquoreis penna madesceat aquis. Inter utrumque vola. . . Inde suis factas humeris accomodat alas Perque novum timidus corpora librat iter. O. Remigium volucrum disponit in ordine pennas. O. Geminas opifex libravit in alas Ipse suum corpus; morâque pependit in aurâ. O. Veni nec puppe per undas, Nec pede per terras; patuit mihi pervius æther. C. Cæli demissa per auras Insonuit nigro circumdata turbine corpus. V. Sive ego per liquidum volucris vehar aëra pennis. C. Non si Pegaseo vestris in aëra dorso; Nec tibi si Persei moverit ala pedes. *Pr.* Aërias hominem carpere posse vias. O. Liceat modò corpus in auras tollere. O. Sed pennis subvolat altè Perseus, & cælo pendens jaculatur in hostem. *Manil.* Nunc ego Triptolemi cuperem conscendere curtus. . . Nunc ego Medæ vellem frænare dracones. O. Suspensum librans media inter nubila corpus, Enavit; superosque novus conterritus ales: Natum eriam docuit falsæ sub imagine plumæ Attentare viam volucrum. *Sil.* Ingreditur jactatis æthera pennis. O. Atque volans despectat humum. At pater audaci cepit gaudere volatu; Deseruitque ducem, cœlique cupidine tactus Altrius egit iter. O. Jamque fatigatis cursu pernice lacertis, Dimidium pennâ temige fecit iter. *Sant.* Quis me curuli per vacuum æthera Nimbo volentem sustulit. *Com.* Aëreum pervolat altus iter. O. Jamque humiles, jamque elati, sublime videntur Aëra per vacuum ferri, atque assurgere in auras. V. Non usitatâ nec tenui ferar Pennâ H. Cælo non segnior alite ludit. O. Nubes sub pedibus videt. Inde per immensum ventis discordibus actus, Nunc huc, nunc illuc exemplo nubis aquosæ Ferrur, & ex alto seductas æquore longè Despectat terras, totumque supervolat orbem. O. Ast ego deformi sublimis in aëre penna, Proxima sideribus, Numinibusque feror. *Avien.*

VOLARE de Mercurio, Iride, &c. PHR. Paribus nitens Cyllenius alis. V. Vade, age, nate, voca zephyros & labere pennis. V. Pedibus talaria nectit (*Mercurius*) Aurea quæ sublimem alis, sive æquora supra Sen-
terram, rapido pariter cum flamine portant. V. Turbida tranat Nubila; jamque volans apicem & latera ardua cernit Atlantis. V. Terrasque inter cælumque volabat. V. Ventosque secabat. V. Ergo Iris croceis per cælum rosida pennis Devolat. V. Ingentemque fugâ secuit sub nubibus arcum. V. Cum l ea se paribus per cælum sustulit alis, Præcipiti delata Noto, V. Neve te nostris vitiis iniquum Ocyor aura Tollat. H. Spernit humum fugiente pennâ. H. Importunus enim transvolat aridas Quercus. (*Cupido.*) H. Subitoque celer delabere cursu. O.

VOLARE metaph. [Pro currere.] *Aller vite.* PHR. Ferrur Equis, rapidoque volans obit omnia curru. V. Namque volans liquidis in nubibus arsit arundo. V.

Equos inhibere volantes. O. Linquimus Ortygiæ portus, pelagoque volamus. *V.* Illa vel intractæ segeris per summa volaret. *V.* Et circumfuso volitabant milite Volsæi. *V.* Passu volatile virgo. O. Volat vi fervidus axis. *V.* Tela volant. O. Volat ætas. *Cic.* Sic illam fert impetus ipse volentem. *V.* Curruque volans dat lora secundo. *V.* Currus agitare volantes. *V.*

VOLARE. [*Pro Vigari, ferri, ire.*] *Aller.* *PHR.* Victorque virum volitare per ora. *V.* Multa modis simulacra vides volitantia miris. *V.* Ignis ad testâ volat. *V.* Jamque facies & saxa volant. *V.* Levi volitantem flamine currum. *C.* Volitant voces per auras. *Lr.* Per forum in armis volitare. *Cic.* Volat altas in auras Spiritus. O. Fama volat. *V.* Latè volitans jam fama per urbem. *V.*

VOLÔ, vis, vult, volûi, vellê. *Vouloir, avoir la volonté.* *SYN.* Jubeo, impéro, placet, est animus. *SYNT.* Velle aliquid. *Ter.* Volo Arpinum. *Cic. Suppl. ire.* Volo te paucis. *PLA. Subaud. loqui.* Volo te monitum. *PLA.* Quid sibi vult istud. *Cic. PHR.* Quoniam non potest fieri id quod vis; id velis quod possis. *Ter.* Alternos musæ meminisse volebant. *V.* Sic Dii voluistis. *V.* Me si calicolaræ voluisse ducere vitam. *V.* Perficere est animus. *V.* Omnibus idem animus sceleratâ excedere terrâ. *V.* Vis ergo inter nos, quid possit uterque, vicissim Experiamur. *V.* Et studio incassum videas gestire lavandi. *V.* Ad nostras cum se tulit impetus artes. O. Si fert ita corde voluntas. *V.* Mens omnibus una sequendi. *V.* Audacia certè Laus erit: in magnis & voluisse sat est. *Pr.* Voluntas est mihi. O. Ipsa canat, vocemque volens atque ora resolvat. *V.* Quamque regi volumus. O. Cum ridere voles Epicuri de grege porcum. *H.* Sic patriæ volumus sic nobis vivere cari. *H.* Si vis esse aliquid. *J.* Esse velis, oro, serus conviva tenantis. *M.*

VELLÊ. [*Pro cupere, optare.*] *Soubaiter.* *SYNT.* Velle alicui bene. *Cic.* Rem defensam volo. *Cic.* Animo volenti. *Sal.*

VOLONÊS, um. *Liv.* Ita dicti sunt servi, qui bello punico, (cum deessent qui milites scriberentur) Militia adscripti sunt, & in civitatem recepti.

VOLSCI, & **VOLCI,** orum. [*Populi Tusciæ.*] *Les Volsques.* *PHR.* Volscâ de gente Camillæ. *V.* Volsceque veruti. *V.*

VOLSELLA, æ, f. *Cel.* [*Instrumentum ad vellendos pilos.*] *Pincette.*

VOLSINIUM, ii, n. *Pli.* [*Hetruriæ urbs.*] *Bolsena.* *PHR.* Aut positus nemorosa inter juga Volsiniis, aut, &c. *J.*

VOLUBILIS, ille. [*Quod facile volvitur.*] *Qui roule facilement.* *SYN.* Mobilis, versatilis. *SYNT.* Volubilis annis. *H.* Volubile malum. O. i. pomum rotundum. *PHR.* Mirata volubile Buxum. *V.* Ille volubilibus squamosos noxibus orbes Torquet. O. Fortuna vaga & volubilis. *Cic.* Inconstante. Volubilis orator. *Cic.*

VOLUBILITAS, atis, f. *Cic.* Volubilité, facilité à tourner en rond. *PHR.* Deus cælum ad volubilitatem rotundavit. *Cic.* Ipsa volubilitas subjectum sustinet orbem. O. Fracta volubilitas capitis latissima. O. i. rotunditas. Volubilitas fortunæ. *Cic.* i. inconstantia. Volubilitas linguæ, verborum. *Cic.* Volubilité.

VOLUBILITER, adv. *Cic.* En tournant aisément en

rond. Volubiliter. *D'une manière coulante, périodique.* Oratio numerosè & volubiliter funditur. *Cic.*

VOLUCER, volūcris, volūcrē. *Qui va vite.* *SYN.* Celer, velox, pernix, citus, concitus, volans. *PHR.* Volucrumque fugâ prævertitur Hebrum. *V.* Fortuna volucris. *Cic.* Volucris levitate feruntur. *Lr.* Exhalant nebulam fumosque volucres. *V.* Volucer nuncius. *Cic.* Currus. *H.* Equus curfus, cupido. O. Volucris procella. O. Sagitta. *V.* Vox volucris. *PLA.* (*Vide CELER.*)

VOLUCRĀ, æ, f. *Col.* Vermis qui foliis Vitium, &c. involvitur. *Vercquin.*

VOLUCRIS, is, f. *Oiseau.* *PHR.* Assuetæ ripis volucres & fluminis alveo. *V.* Dirarum nidis domus opportuna volucrum. *V.* (*Vide AVIS.*)

VOLUMEN, inis, n. *Tour, entortillement, rouleau, courbillon.* *EPIT.* Flexum, inflexum, tortum, intortum, curvum, sinuosum, tortuosum, nodosum, immensum. *SYN.* Spira, gyrus, orbis, glomeramen. *PHR.* Saucius ut serpens sinuosa volumina versat. *V.* Septem ingens gyros, septena volumina traxit anguis. *V.* Ingenti traxit sinuata volumina gyro. *Sil.* Huc illuc vincolorum immensa volumina versant. *V.* Sinuatque immensa volumina tergo serpens. *V.* Carpere mox gyrum incipiat gradibusque sonare Compositis; sinuetque alterna volumina crurum. *V.* De Pullo Equino. Tantosque trahit sinus ultimus orbes. *V.* De Serpente. Adde quod assiduâ rapitur vertigine cælum; Sideraque alta trahit, celerique volumine versat. O. Corruit igne rogos: nigrique volumina fumi Infecere diem. O.

VOLUMEN. [*Pro libro qui antiquitùsolvebatur.*] *Un livre, un volume.* *PHR.* Annosa volumina vatum. *H.* Volumen Epistolarum. *Cic.* Sunt quoque mutatae ter quinque volumina formæ. O. i. libri 15. *Metamorphoseon.*

VOLUNTARIË, adv. *Cæs.* Volontairement.

VOLUNTARIÛS, æ, um. [*Quod fit sponte.*] *Volontaire.* *SYNT.* Voluntaria mors, oratio, oblivio, virtus, auxilia. *Cic.* Voluntaria herba. *PLI.* i. quæ sponte nascitur. **VOLUNTARIÛ,** orum. *Liv.* [*Subaud. milites.*] *Volontaires, qui servent sans aucun engagement.*

VOLUNTAS, atis, f. *La volonté.* *EPIT.* Abditâ, abstrusâ, occultâ, liberâ, honestâ, certâ, dubiâ, obscurâ. *Flexibilis, iners, constans, Perpetuâ, spectatâ, offensâ, temeratâ, notâ, cognitâ.* *SYN.* Mens, animus, arbitrium, sententiâ, consilium. *PHR.* Tua si mihi certa voluntas. *V.* Si fert ita corde voluntas. *V.* His rebus sua cuique voluntas. O. Principium dat. *Lr.* Mens immota manet. *V.* Non ulli est animus stricto concurrere ferro. *V.* Nunc quoque mens eadem perstat mihi. *V.* Diversa voluntas. Est mihi. O. Nostram nunc accipe mentem. *V.* Scinditur incertum studia in contraria vulgus. *V.* Velle sum. cuique est; nec voto vivitur uno. *P.* Hoc volo, sic jubeo: sit pro ratione voluntas. *J.* Superest animosa voluntas; Ipsaque nescio quid mens excellentius audent. *L.* Nihil obscurius voluntate hominum. *Cic.* Voluntas legis. *Quin.* Consilio hanc omnes, animisque volentibus urbem Afferimur. *V.* Pectoribus mores tot sunt quot in orbe figuræ: Qui sapit innumeris moribus aptus erit. O. Castor gaudet Equis, ovo, prognatus eodem Pugnâ: quot vivunt caput totidem stu-

diorum Millia. *H.* Quot homines, tot sententiæ: suus cuique mos. *Ter.* Hic satur iniguo mavult turgescere somno. Hic campo indulget, hunc alea decoquit; ille In venerem putris &c. *L.* Et voluisse sat est. *Pr.*

VOLUNTAS erga aliquem. *Cic.* *Affectio, bonne volonté.* *Epit.* Propensâ, pronâ, amicâ, officiosâ, benîgnâ, largâ, generosâ, spectatâ, cognitâ, largâ, munificâ, grâtâ, mûtuâ. *SYN.* Amicitia, amor, studiûm. *PHR.* Amicitia spectata voluntas. *Lr.* Super omnia vultus Accessere boni, nec iners pauperque voluntas. *O.* Erit officiosa voluntas. *O.* Cœli colûm nobis propensa voluntas. *Sil.* **VOLUNTAS** inimicâ, adversâ, aversâ, contrariâ, iniquâ, &c. *PHR.* Vos o! mihi Manes Este boni, quoniam superis averfa voluntas. *V.* Fractæ vires, averfa Deæ mens. *V.* **VOLUNTAS** *Intention dessein.* *SYN.* Animûs, mēns, propositum, consiliûm, desideriûm. *PHR.* Has patitur pœnas peccandi sola voluntas: Nam scelus intra se tacitum qui cogitat ullum, Facti crimen habet. *J.* Temerata est nostra voluntas: Ut (*quamvis*) nihil adjiciam, non possum innoxia dici. Quod superest multum est in vota, in crimina parvum. *O.* Ut definit vires, tamen est laudanda voluntas. Hac ego contentos auguror esse Deos. Hac facit ut veniat pauper quoque gratus ad aras; Et placeat cœso non minus Agna Bove. *O.* Animi sum factus amici Debitor; & meritum, velle juvare, voco. *O.* Quod si digna tuâ minus est mea pagina laude; At voluisse sat est: animum non carmina jacto. Sed qui quàm potuit dar maxima, gratus abunde est; Et finem pietas contigit illa suum. *O.* Facti obtinet vicem voluntas. *Com.*

VOLVÔ, is, volvi, volvutûm. *êr.* Rouler, tourner, faire rouler. *SYN.* Volutio, versio, torquens, convolutio, evolutio, pervolutio, rotio, movens, agitatio. *PHR.* Ubi mille rotam volvere per annos. *V.* Et grandia volvere saxa. *V.* Volventia plaustra. *V.* Vastos volvunt ad littora fluctus Ventis. *V.* Collectumque premens volvit sub naribus ignem, Equus. *V.* Aëstus incendia volvunt. *V.* Veni volvent mare. *V.* Oculos per singula volvit. *V.* Sic facta Deûm rex Soritor, volvitque vices. *V.* Squammea convolvens sublato pectore terga. *V.* Multa vivum volvens durando sæcula. *V.* Sic volvere parcas. *V.* Tot volvere casus. *V.* Volvere libros. *Cic.* *i. Legere.*

VOLVI. *PHR.* Præceps per devia volvitur amnis. *Sil.* Lacrymæ volvuntur inanes. *V.* Lacrymæque per ora volutæ. *V.* Volvitur in præceps. *O.* Volvi ante pedes alicujus. *Pr.* In se sua per vestigia volvitur annus. *V.* Summa ad fastigia volvitur ignis. *V.* Volvitur ad muros pulvis. *V.* Semianimes volvuntur equi. *V.* Jamque aderit volvenda dies. *V.* Volvimur undis. *V.* Pronusque magister (*Puppis*) volvitur in caput. *V.* Amnis per Saxa volurus. *V.* Volventes anni. *V.* *i. volubiles, qui volvuntur.* Volvitur Ixion & se sequiturque fugitque. *O.*

VOLVERE animo, cum animo suo. *Sal.* Volvere secum. *Liv.* Penſer, rouler dans son esprit. *PHR.* Iras in pectore volvere. *Liv.* Aeneas per noctem plurima volvens. *V.* Multiplices animo curasolvebat. *C.* Curarum in pectore fluctus Volvere. *Lr.* Tum genitor veterum volvens monumenta virorum. *V.* Tacitus necum ipse voluto Si valeam meminisse. *V.*

Hæc tristi corde volutat. *V.* dolos, dirumque volutat Corde nefas. *V-F.*

VOLVÔX, ocis. *m. Pl.* [Vermis qui & Convolvulus & Volucra dicitur, involvitque se frondibus vitis.] *Vercquin.*

VOLUP, & **VOLUPE**. *ind.* [Pro delectabili] *Agreeable.* Volup facite. *Pla.* Volupe mihi est. *Ter.*

VOLUPIA, æ. *f. Var.* Voluptas pro Deâ habita apud Romanos.

VOLUPTARIÛS & **VOLUPTUÔSÛS**, a, um. & **VOLUPTABILIS**, ille. *Agreeable, qui fait plaisir.* Voluptarius locus. *Pla.* Voluptabilis adventus. *Pla.* Mollis & voluptaria disciplina. *Cic.* Gustatus, sensus maximè voluptarius. *Cic.*

VOLUPTAS, atis. *f. Volupté, f. plaisir.* *m. Epit.* Dulcis, suavis, amænâ, jucundâ, lætâ, grâtâ, amicâ, alacris, vivâ, purâ, verâ, sincerâ, blandâ. Brævis, fluxâ, lëvis, fallax, fugax, iners, Diâ, melitâ, fucâ, inanâ, desidiôsâ, mälësânâ, insidiôsâ, invidiôsâ, libërâ, perpëtüâ, propërâ, sperâ, spectâ, möllis, ignavâ, blandiëns, cæcâ, effrænâ, ingeniôsâ. *SYN.* Gaudiûm, deliciæ, lætitiâ. *SYNT.* Voluptas dicendi. *Quin.* Voluptas in videndo. *Cic.* Omne quod gaudemus voluptas est. *Cic.* Voluptatem accipere, assumere, capere, habere. *Cic.* Voluptate cavere, deliniri, perfundi. *Cic.* Esse voluptati. *Cic.* *i. Gratum esse.* *PHR.* Ea sola voluptas, Solamenque mali. *V.* Care puer, mea sola voluptas. *V.* Est in aquâ dulci non invidiosa voluptas. *O.* Dux vitæ Dia voluptas. *Lr.* Et amara læto Temperet risu. *H.* Ut rebus lætis par sit mensura malorum. *J.* Nulla fors longa est: dolor ac voluptas Invicem cedunt: brevior voluptas. Ima permutat brevis hora summis. *S.* Trahit sua quemque voluptas. *V.* Tantane me tenuit vivendi, nate, voluptas. *V.* Alexim delicias Domini. *V.* Vitarumque altrix urbi male nota voluptas. *Pol.* Gaudia, & in vultu curarum ignara voluptas. *St.* Prati viva voluptas. *Cl.* Quæque mihi solâ capitur nunc mente voluptas; Tunc oculis etiam percipienda foret. *O.* Ergo alacris sylvas & cætera rura voluptas Panaque Pastoresque tener. *V.* **VOLUPTAS** nulla sincera, ac pura. *PHR.* Nec tamen (usque adeo nulla est sincera voluptas: Sollicitumque aliquid latet intervenit) Aëgeus Gaudia percepit nato secuta recepto. *O.* Impia sub dulci mella venena latent. *O.* Habet hoc voluptas omnis, stimulis agit fruentes. *Boët.* Esse voluptatem pretio mœroris emendam Nos docet armigeris addita spina rosas Saut. Mortalibus ex quo Tellus cœpta coli, numquam sincera bonorum Sors ulli concessa viro. *Cl.* Hic rotat humanas mutuis ordo vices. Ut dulcoris amarities, ut gaudia luctus, Utque voluptatis sit comes usque dolor. Succedit nocti ipsa dies; nox ipsa dici, Jungitur & sociis spina marita rosas: Sorte pari sese excipiunt dolor atque voluptas, Alteraque alterius cernitur ire comes. Saut. Mellitas imitatur apes fugitiva voluptas, ... Utraque pennata est, & habet, quibus evolet, alas, Utraque, quod possit figere, vulnus habet. ... Apis. . . Vulnerat, & volucris mox abit acta fugâ. Sic ubi par apibus fudit sua dona voluptas, Avolat, & morsu corda tenace ferit. ... Est levium leve vulnus apum, sed amara voluptas Dulcicia lethifero gaudia felle linit. Saut.

VOLUPTAS. *Les voluptés, les plaisirs déréglés.* **EPIT.**

Obsceni, turpis, nefanda, noxia, mortifera, inconcessa, veneranda, satiat, expleta, insidiiosa, blandiens, citillans, damnosā, lascivā, pravā, illicitā, vesania, impura, cæci, fœdā, fictivā, flagitiosa, nefaria, vecors, insatiabilis. **SYN.** Libido, lūxus, delicta. **PHR.** Malorum omnium mater voluptas.

Cic. Voluptas est inimica virtuti. **Cic.** Illa voluptatum multos innexuit hamis. Te numquam conata capit, non prava libido Advigilat stupris, &c. **Cl.** Quippe nec ira Deū tantum, nec tela nec hostes, Quantum sola nocet animis illapsa voluptas. Ebrietas tibi fida comes, tibi lūxus & aris Circa te semper volitans infamia pennis. **Sil.** Voluptas... spirabat vertice odorem Ambrosiam diffusā comam... lascivaque crebras Ancipiti motu jaciebant lumina flammās. **Sil.** Carpit enim vires paulatim, utriusque videndo Fœmina, nec nemorum patitur meminisse nec herba! Dulcibus illa quidem illecebris. **V.** Ne mala gaudia fallant veneno credula pectora. **Sant.** Nec malis gliscens voluptas artibus virile pectus mollior. **Sant.** Ne parum cautos mala nos voluptas Blandiens Syrtis trahat in dolosas. **Sant.** Illudetque veneno Corporibus pariterque animis damnosā voluptas. **Com.** Voluptas... blanditur oculis dum tuæ menti implicat. **Com.** Virtuti inimica voluptas. **Sil.** Atque ubi concubitus primos jam nota voluptas Sollicitat. **V.** Sperne voluptates nocet empta dolore voluptas. **H.** Suadetque licentia lūxum Illecebrisque effrena faver. **Cl.** Emitur turpis vel morte voluptas. **Manil.** Luxuries prædulce malum, quæ dedita semper Corporis arbitriis, hebetat caligine sensus; Membraque Circæis effeminat acrius herbis, Blanda quidem vultu, sed quæ non terrior ulla Interius. **Cl.** Placet inconcessa voluptas. **O.** Sperne venenatos, cauta juvenia, dolos. Porrigat in cyathis tibi lac si lena voluptas, Hic tibi non sapiat, si sapias ipse, liquor. Sed refugā cervice, & pressis sobria labris, Pocula Circæa respue mista manu. **Sant.**

VOLUTĀ, æ. f. **Vit.** [Columnæ pars in spiram torta.] *Volute.*

VOLUTABRUM, t. n. [Locus ubi volutantur Sues.] **Bourbier.** **EPIT.** Fœdum, sordidum, cœnosum, fœdum, pilustre. **PHR.** Sape volutabris pulsos sylvestribus Apros Latratu turbabis agens. **V.**

VOLUTATIM, Adv. **PLA.** En roulant.

VOLUTATIO, ōnis. f. **Cic.** & **VOLUTATUS,** ūs. m. **PLI.** L'action de se rouler.

VOLUTŌ, as, avi, atum, are. **Rouler.** **PHR.** Genua amplexus genibusque volutans Harebat. **V.** Talia flammato secum dea corde volutans. **V.** Quædam mente volutat. **Lr.** Vocemque per amplā volutant Atria. **V.** Volutari cum scortis in omni dedecore. **Cic.** Volutari in stupris. **Cic.** Volutari in veteribus scriptis. **Cic.** Membra volutat pressis sanguinolenta rubis. **Sant.** Difficile est ut toto monte volutet onus. **Pr.** (Vide **VOLVO.**)

VOMER & VOMIS, eris. m. [Aratri ferrum, quod agros sulcat.] *Le soc de la charruë.* **EPIT.** Uncus, aduncus, incurvus, recurvus, durus, ferrus, rigidus, attritus, obsusus, hebes, impressus, impediens. **SYN.** Dens vomeris. **V.** Dens aratri. **O.** Ferrum. **V.** **PHR.** Depresso incipiat jam cum mihī Taurus aratro

Ingemere, & sulco attritus splendescere vomer. **V.** Ferreus occultè decrevit vomer in arvo. **Lr.** Durum proculdit arator Vomeris obtusi dentem. **V.** Pinguis presso sub vomere tellus. **V.** Patientem vomeris uncis. **Terram.** **V.** Duro fumans sub vomere Taurus. **V.** Saucia vomeribus tellus. **O.** Rigidi versatur vomeris ictu tellus. **Cl.** Colla jubet domitos oneri supponere Tauros; Sauciet ut duram vomer aduncus humum. **O.** Nullus anhelabat sub adunco vomere Taurus. **Q.** Non glebam prono convellit vomere Taurus. **C.** Rutulos exercent vomere campos. **V.**

VOMICĀ, æ. f. [Tumor in corpore saniem frequenter emittens.] **Abscès.** m. **Apostume.** f. **SYNT.** Vomicā laborare, Vomicam rumpere. **Cel.** Et phthisis & vomicæ putres. **J.**

VOMICUS morbus. **Sen.** [i. Serpens per membra.] *Un mal qui répand son venin sur quelqu'autre partie.*

VOMITŌ, ōnis, f. & **VOMITUS,** ūs. m. **PLI.** Vomissement. **EPIT.** Fœdus turpis, suppressus. **SYNT.** Vomitus concitare, invitare, movere, facere. **Cel.** Vomitus sistere, suppressere. (Vide **VOMO.**)

VOMITOR, ōris. m. **PLI.** Qui vomit, qui a des vomissements.

VOMITORUS, a, ūm. **PLI.** Qui excite au vomissement.

VOMŌ, is, vomui, vomitum, ere, & **VOMITŌ,** as, avi, atum, are. **Freq.** Vomir. **SYN.** Evomō, revomō, rejectō, egerō, eructō, ejeciō, rejiciō. **PHR.** Mistum, spumis vomit ore cruorem. **V.** Crasumque cruorem Ore rejectantem. **V.** Sanicem eructans, ac frustra cruento Per somnum commissa mero. **V.** Si posset referato pectore diras Egerere inde dapes. **O.** Purpuream vomit ille animam. **V.** Ejectantemque cruentas Ore dapes & frustra mero glomerata vomentem. **O.** Sanguinis ille globos pariter cerebrumque merumque Vulnere & ore vomens. **O.** Non semel est stomacho nausea facta meo. **O.**

VOMERĒ per trans. [Pro effundere.] *Répandre, faire sortir.* Flammās ore sonante vomit: Quas quoties proflat, spirare Tiphœa credas. **O.** Efflantem faucibus ignem. **V.** Avulsæque viscera montis. Erigit eructans; liquefactaque saxa sub auras Cum gemitu glomerat. **V.** Faucibus ingentem fumum... evomit. **V.** Resupinus arenam Ejectat; flammamque fero vomit ore Tiphœus. **V.** Et bibit humorem & cum vult ex se ipsa remittit. **V.** Oppidorum, Quod quinque assiduis voravit annis, Imbutus scelere, & malis rapinis, Scis quot evomuit diebus? uno. **Sann.** Pinguem nebulam vomere lacernæ. **P.** Fluctus vomit atque resorbet Sylla. **O.** Et vomit epotas dira Charibdis aquas. **O.**

VORARE litteras. **Cic.** Metaph. [Pro avidè legere.] *Devorer les livres, lire, étudier avec excès.* (Vide **LEGO, LIBER.**) Vorare viam. **C.** Aller vite. (Vide **CELERO.**)

VOPISCUS, t. m. **PLI.** [Qui, ex duobus conceptis, vivus nascitur, alio mortuo.] *Celui des deux jumeaux qui naît en vie, l'autre étant mort.*

VORAGŌ, ūnis. f. **Gouffre.** **EPIT.** Imā, flā, vāstā, tenebrosa, ingens, profundā. **SYN.** Gurgēs, bārathrum. **PHR.** Turbibus hic cœno vastaque voraga

ne gurgēs Æstuat. *V.* Ruptoque ingens Acheronte vorago Pestiferas aperit fauces. *V.* Imo barathri ter gargite vastos Sorbet in abruptum fluctus. *V.* Lividissima maximeque est profunda vorago. *C.* Perspice torrentes atraque voragine ripas. *V.* Rapidus vorat aequore Vortex. *V.* Quantæ deducto subdunt æquore valles. *O.* Intorto vortice gurgēs. *Pont.*

VORAGŌ. *Cur.* [Pro Barathro.] *Onverture de terre fort profonde, abime.* *EPIT.* Hīāns, præcēps, altā, tēnēbrōsā, obscurā, immānis. *PHR.* Ingens vorago faucibus vastis patet. *S.* (Vide ABYSSUM.)

VORAGŌ metaph. [Prodīgus.] *Un prodigue, un dissipateur.* *PHR.* Vorago & gurgēs patrimoniū. *Cic.*

VORATIŌ, ōnis. *f.* Voracitē, l'actiō de devorer. *PHR.* Mei sodales Quarunt in triviis vorationes. *C.* [Alii legunt vocationes.] *Invitation.*

VORAX, acis. omn. gen. *Vorace, goulus, gourmand.* *SYN.* Edāx, gulōsus hellū. *PHR.* Placare voracis ventris jejunia. *O.* Ni satiem vasti spatiosos oris hiatus. *Sant.* Quo copia major Est data; plura cupit, turbāque voracior ipsā est. *O.* (Vide GULOSUS.)

VORAX metaph. *Qui depense, qui ruine, qui conte.* *PHR.* Voraces impensæ. *V.* Max. Usura vorax avidumque in tempore fœnus. *L.*

VORŌ, as, avi, atum, are. *Devorer, manger goulument.* *SYN.* Dēvorō, sōrbēō, absōrbēō, cōmēdō, depāscōr, mādō, cōnsūmō, absūmō, ēdō. *PHR.* Medicatis frugibus offam Objicit: ille fame rabidā tria guttura pandens Corripit objectam. *V.* De Cerebero. Miseros morsu depascitur artus. *V.* Diripiant avidæ viscera nostra feræ. Unguibus & rostro dirus trahet ilia vultur; Et scindunt avidi perfida colla canes. *O.* Tum misit illis (Ranis) Hydram, qui dente aspero Corripere cœpit singulas. *Ph.* Torquet agens circum & rapidus vorat æquore vortex. *V.*

VORTEX, is, m. *Un tournant d'eau.* *EPIT.* Tōrtūs, intōrtūs, cōtōrtūs, sīnōsūs, rāpāx, rāpidūs, præcēps, turbīnētūs, spūmōsūs, sōnōrūs, cārūlētūs. *SYN.* Turbō. *PHR.* Rapidus vorat æquore vortex. *V.* Insano contorquens vortice sylvas Eridanus. *V.* Corpora turbineo juvenilia vortice misit. *O.* Furit unda sonoris vorticibus. *Sil.* Vorticibusque freuens erat, atque impervius amnis. *O.* Vicinum involvens contorto vortice pontum. *V.* Nec franget pando violenti vorticis amnem. *L.* Medumque flumen gentibus additum Victis minores volvere vorices. *H.* Imāque exæstuat unda Vorticibus rapidis & multā flavus arenā. *V.* Tumidis torta charybdis aquis. *O.* Emovere fretum contortæ vortice undæ. *L.* Dumque furit flexo contortus flumine vortex. *M.* (Vide GURGES.)

VORTICOSUS, a, um. *LIV.* Dont l'eau va en tournoiant.

VOS, VESTRUM, VOBIS. *Vous.* *PHR.* Gloria vos acuat. *O.* Atque utinam ex vobis unus vestrique fuisset. *V.*

VOTIFER, a, um. [Ubi vota appenduntur.] *Où l'on pend les choses vouées.* *Votifera arbor.* *Sa.*

VOTIVUS & VOTŪS, a, um. [Quod ex voto dari promittitur.] *Voté.* *SYNT.* Votivi ludī. *Cic.* Votiva tabula. *Pla.* Tabella. *H.* Votivæ voces. *C.* Delubra vota. *O.* Vota ædes. *Pl.* *PHR.* Pascitur in vestra reditum votiva juvenca. *H.* Aras votive san-

guine tingit. *O.* Fosse medefi Picta docet templis multa tabella tuis. *Hosch.* Et posita est meritæ multa tabella Deæ. *O.* Armaque cum tulero portæ votiva Capenæ. *Pr.*

VOTŪM, i. n. *Vœu, promesse faite à Dieu.* *EPIT.* pīum, sacrūm, sānctum, rēllīgīōsūm, solēmnē, inviolabīlē, irrēvocabīlē, debītūm, annūm, pāvīdūm, publicūm, cōacēptūm, dāmnātūm, supplex. *SYN.* Promīssūm, Dōnārīum, Dōnā. *PHR.* Votum pro reditu simulant. *V.* Junoni fer rite preces, iramque minasque Supplicibus supera donis. *V.* Et votis jam nunc assuesce vocari. *V.* Vota suos habuere Deos. *O.* Superi tot vota Catonum Brutorumque tibi tribuent. *L.* Vocabitur hic quoque votis. *V.* In vota superos voce solenni voca. *S.* Ad pia propensos vota rogate Deos. *O.* Nunc matura metit fluturi vota coloni. *O. i.* Segetes pro quibus vorvet. Sternuntur segetes & deplorata colonis Vota jacent. *V.* Ducere vota ad bonos exitus. *H.* Poscit opem votis. *O.*

VOTĀ facere. *C.* Cōncipērē, nūncupārē, *Cic.* Faire des vœux. *PHR.* Oneravitque æthera votis. *V.* Sed tu simul obligasti Perfidum votis caput. *H.* Vota metu duplicant matres. *V.* Non ego te contra Stygiis feralia fanxi Vota Deis. *St.* Tacito suspendit vota labello. *C.* Votis onerare Deos. *Rua.* Poscit opem votis. *O.* Quid prodest cælum votis impleisse. *T.* Junoni votum facite. *Pr.* Pro quo sollicitas cælestia numina votis. *T.* Votis exposcere pacem. *V.* Fudissetque preces; divosque in vota vocasset. *V.* Diis Italii votum immortale sacabant. *V.* Vota facit, cumulatque altaria donis. *V.* Votis votanectere. *Lr.* Votisque vocaberis inbrem. *V.*

VOTĀ persolvērē, Dissolvērē. *Cic.* Exequi. *V.* Reddērē. *Cic.* Voti liberārī. *LIV.* Accomplir un vœu. *PHR.* Vota puer solvit quæ scemina voverat Iphis. *O.* Voverat & voti solverat ille fidem. *O.* Perfectis ordine votis. *V.* Pia vota rependunt. *St.* Ubi figere dona solebant Laurenti Divo, & votas suspendere vestes. *V.* Annua vota tamen solennesque ordine pompas Exequer; strueremque suis altaria donis. *V.* Vovi... vota ego persolvam, votis Medæa fruetur: Hostia pro damnis concidericta meis. *O.* Votaque servati solvent in litore nautæ. *V.* Thure Deos... placare & Vituli sanguine debito. *H.* Tauram constituam ante aras voti reus. *V.* Voti compos liba ipsa ferebat. *T.* Hinc obligatam redde Jovi dapem. *H.*

VOTĀ rēllīgīōsā. *PHR.* Voto se penitus non violabili Christo debita consecrat... si te fida Deo quem colis, obligas: ultro se Deus obligat. *Sant.* Conceptis Virgo sacra verbis. *Sant.* Utile servitium fortunatissima compos, Arbitrii quæ te non finiretui. *Sant.* Ne quicquam thalamus proposuit pater; Jam desponsa Deo iussa perhorruit... jam se Christo rite dicaverat. *Sant.* (Vide RELIGIO. Religio, pro religiosorum hominum cetera.)

VOTŪM. *Souhait.* *EPIT.* Avidūm, cūpidūm, avārūm, insōmnē, pāvīdūm, trēpidūm, tātītūm, inqūēs, sollicitūm. *SYN.* Optātūm desiderātūm. *PHR.* Tibi se tribuant cum Casare semper amicos: Non potuit votum plenius esse meum. *O.* Voti compos eris. *O.* Tibi... compote voto reddunt grates. *S.* Vota per ambiguos hominem sapientia casus. *Mant.*

Quid diu vanas feriente nubes Vota fallaci jaculamur arcu. *Sarb.* Non bene corrigitur solis ignavia votis. *Hofeb.* Velle suum cuique est, nec voto vivitur uno. *P.* Votique famem passurus avari. *Cl.* Votis respondere. *O.* sperabam tamen atque animo mea vota fovebam. *V.* Tua corrige vota. *O.* Quo melior fingi ne voto quidem potest. *Pli.*

VŌVĒŌ, ēs, vōvī, vōvūm, ērē. *Vaiier*, promettre à Dieu. *SYN.* Prōmītto, dēvōvō, dīcō, cōnsēcō, dēdicō. *PHR.* Voveram dulces epulas & album Libero caprum. *H.* Ut Baccho Cererique, tibi sic vota quotannis Agricola facient: damnabis tu quoque votis. *V.* Quid voveat dulci nutricula majus alumno. *H.* Hanc Marti pro duce vovit avem. *M.* (Vide **VOTUM**, *vota facere*.)

VŌX, vōcīs, f. *La voix.* *EPIT.* Blandā, suāvīs, cānōrā, lētā, iucundā, mellīfūā, pūrā, suāvīloquā, hīlārīs, aspērā, rāucā, ingrātā, hōrrendā, Stēntōrēā, fērēā, infīgīlīs. Clārā, altā, elātā, cōntēntā. Sūbmīssā, dēmīssā, tēnūātā, īnfīxā, tācītā. Quērūlā, mōestā, fēbīlīs, lūgūbrīs, mīserāndā, lācrīmōsā. Rābīdā, fūrībūndā, effērātā, clāmōsā, mīnāx, fērōx, effērā, hōrīdā, trūx, ātrōx. Trēmēns, trēmūlā. Grāvīs, ācūtī, plēnā, tīnnūlā, rēsōnā, tērēs, cōnsōnā, dēdūctā, vōcālīs, ānhēlā, ānīmōsā. Gārrūlā, fēmīnēā. Mūtā. *SYN.* Lōquēlā, sōnūs, clāmōr. *SYNT.* Vocis asperitas. *Lr.* Flexus, remissio, suavitas, modestia. *Quin.* Voces avium. *Lr.* Hædorum tremulæ voces. *Lr. PHR.* Ad vocem, vel Ad sonitum vocis vestigia torfit. *V.* Nec servaturis vigili capitolia voce Cederet Anseribus. *O.* Captus dulcedine vocis. *O.* Vox fertur ad aures. *V.* Hæc quia dulce canit, flestitque facillima vocem. *O.* Loquentis Impedit vocem. *O.* Quæ vox penetravit ad aures. *O.* Fauces vox radit. *Lr.* Vox erat in cursu. *O.* Tunditur assiduis hinc atque hinc vocibus. *V.* Vox fessa loquendo. *O.* Mutandis ingeniosa sonis. *O.* Littora voce replet. *O.* Imoque trahens à pectore vocem. *V.* Vocem memora alta remittunt. *V.* Vocem atque ora resolvit. *V.* Voce miæaci terrere. *H.* Voce vocat. *V.* Non mihi si linguæ centum sint, oraque centum. *V.* Confumptis opibus, vocem Damasippe locasti. *J.* Nec vox hominem sonat. *V. i.* *Homini est.* Verborum huic abstulit usum. *O.*

VŌCEM mīttrē. *Lr.* Ēmīttrē. *T.* Jāctārē. *V.* Fūndērē. *C.* Ēffūndērē. *V.* Rūmpērē. *Lr.* dārē. *O.* Rēdērē. *V.* Rēfērērē pēctōrē. *V.* Vōcē rēfērē. *V.* Vōcē ūtī. *H.* *Parler*, *dire*. *PHR.* Has postquam profudit pectore voces. *C.* Ithaci clamoribus actus Composito rumpit vocem. *V.* Rupitque hanc pectore vocem. *V.* Tali fugientem est voce sequutus. *V.* Spargere voces In vulgum ambiguas. *V.* Anhelam expromere vocem. *Cl.* Lugubri voce querelam Tollere. *Lr.* Vocemque per alta volutant Atria. *V.* Tales referebat pectore voces. *V.* Talia voce refert. *V.* Liquidis loca vocibus opplent. *Lr.* (Vide **LOQVI**.)

VŌCĒ dēstītūt. Vōx ēxtīnctā. *Perdre la voix*, *extinction de voix.* *PHR.* Nec conata loqui est; nec si conata fuisset, Vocis habebat iter. *O.* Vox faucibus hæsit. *V.* Vox quoque Thyrsim Conatu sæpe in medio frustratur hiantem. *Com.* Lingua Hæsit & in primo destitit ore sonus. Tandem ubi præclusam fuit eluctata viam vox. *Saut.* Et querulus trudit verba negata dolor. *Saut.* (Vide **SILEO**.)

VŌCĒ pārcērē. Vōcēm tēnūrē, tēmpērārē, tēmīttrērē, strāngulārē, sūbmīttrērē. *Quin.* Cōmpēscērē. *S.* Cōntīnērē, cōmprīmērē, prēmērē, sūpprīmērē, *Parler bas.* *PHR.* Tollere vocem Exiguam. *V.* Parvæ murmura vocis. *O.* Mutæ murmurare voces. *St.* Demissa voce loquuta est. *V.* Devorat vocem dolor. *O.* Tacitā voce dicere. *O.* Linguaque vix icō tales dedit aëre voces. *O.* Summissā voce rogavit opem. *O.* Exiguo dixi talia verba sono. *O.* Demum hæc submisso vix hiscens pectore fatur. *Vida.* Votum tacite compressimus. *Furtiva* voce loquentem. *C.* Horrida verba domat. *T.* Oculto crimen mandasse susurro. *Cl.* Verbisque minoribus uti. *O.* Jam trepidum, jam verba minus violenta loquentem. *O.* Desunt verba animo. *O.* Intellecta parum confusaque verba fuerunt. *O.* Verba dolore retentat. Sermonis verba imperfecta relinquo. *O.* Vox quæ non incidit aures præterlata perit, frustra diffusa per auras. *Lr.* Rimam vidistis amantes, Et vocis fecistis iter; turæque per illud Murmure blanditiæ minimo transire solebant. *O.*

VŌCEM tōllērē, ātōllērē, cōnfīrmārē. *Quin.* Intendērē. *Cic.* Rōbōrārē. *Pli.* *PHR.* Magnā proclamar voce. *V.* Voces ad sidera jactant. *V.* Sed non replenda est curia dictis. *V.* Graviore novissima dixit Verba sono: poteratque viri vox illa videri. *O.* Tum talia celsō Ore tonat. *O.* Magno nunc ore sonandum. *V.* Magniloquo tumidus memoraverat ore. *O.* Tercentum tonat ore deos. *V.* Tu verbis virtutem illude superbis. *V.* Latrat & in toto verba canina foro. *O.* (Vide **CLAMO**.)

VŌX [pro sermone.] *Parole f. discours.* *m.* *EPIT.* Tīmīdā, quērūlā, mōestā, tristīs, fēbīlīs, mīserāndā, sūplēx. Āmbīgūā, dūbīā, incertā, altā, sūpērbā, fērōx, īnīquā, dūrā, ācērbā, īmmītīs, hōrīdā, cōntūmēlīōsā, īnfāndā, tūrpīs, obfēcōnā, īnsōlēs, ābsūrdā, tēmērātā, effūsā, effrēns, lībērā, fācūndā, dīsērtā, pōtēns, cōncīnnā, ērudītā, rūstīcā, īmpērtītā, cōrrūptā, īnhūmānā, scēlērātā. *SYN.* Sērmo, vērba, lōquēlā, dictī. *PHR.* Nescit vox missa reverti. *H.* Incæstis temerantur vocibus aures. *O.* Vulgi vox venit ad aures. *V.* Non fuit in terris vocum simulantiore ales. *O.* Vox iracunda minaxque, Plenaque terroris rauco de gutture fertur. *O.* Supplice voce rogat. *O.* Vocem memori auræ condere. *O.* Tales effundit ad æthera voces. *V.* Supplicis vocem, contempram habens. *G.* Vox excidit ore. *V.* Hic sensus verbi; vis ea vocis erat. Voce meā voces eliciente Dei. *O.* Voces lacrymis addere. *O.* Alloqui patriam voce mœsta. *C.* Datur ora tueri Nate tua, & notas audire & reddere voces. *V.* Longas in fletum ducere voces. *V.* Blandisque moratur Vocibus. *V.* Dolentum voces induere. *Tac.*

VŌX. [Pro linguā.] *Langue.* *m.* *Langage.* *f.* *PHR.* Si ve tamen Græcā scierit, sive ille Latina Voce loqui. *O.*

ŪPĪLĪŌ, ōnīs, *m.* [Ovium custos] *Berger.* *PHR.* Venit & upilio, tardi venere bubulci. *V.* (Vide **PASTOR**.) **ŪPŪPĀ**, æ, *f.* *Une hupe.* *Ūpūpā.* *Pla.* [Meretrix ita dicta ab obscœnitate upupæ.] *Une femme debauchée.*

ŪRĀNĪĀ, æ, & **ŪRĀNĪE**, ēs, *f.* [Una è musis.] *Uranie.* *PHR.* Excipit Uranie: fecere silentia cunctæ. *O.* Uranie, summi parent cui sidera cæli. *Rap.* Uranie cæli motus scrutatur & astra. *Anf.* (Vide **MUSA**.) **ŪRBĀNĒ**, adv. *Etc.* *De bonne grace, civilement.*

SYN. *Élégānter, vērūstē, suāvītēr.*

URBANITĀS, ātis, f. CIC. *Urbanité, politesse.* SYN. *Lēpōr, lēpōs, vērūstās.*

URBĀNUS, & URBICŪS, ā, ūm. *Sue.* [Quod ad urbem pertinet.] *De Ville.* SYN. *Urbana vita. Ter. Urbanae excubiæ. Tdc. Urbanus mus. H. Urbanae commoda vitæ. O.*

URBĀNUS.] *Cultūs, cōmīs,] Polī, qui fait le monde, qui fait railler finement.* PHR. *Hic tibi comis & urbanus, liberque videtur. H. Mores non satis urbis habes. O. Istos mundulos urbanos. Pla.*

URBICĀPŪS, ī, m. *PLA. Preneur de Villes.*

URBINŪM, ī, n. *Tac. [Italiæ urbs in Umbriā.] Urbino.*

URBS, urbīs, f. *Une Ville.* EPITH. *Clārā, ēgrēgiā, plīcidā, īnsīgnīs, dīvēs, nōbillis, sūpērbā, splēdidā, bēatā, prēclārā, īnclytā āmēnā. Frēquēns, flōrēns, lōcūplēs, opūlētā, magnā, magnificā, cāpāx, īmmēnsā, āntīquā, cēlēbrīs, pōrēns, āltā, Augūstī. Bellīcōsā, bellīcā, Mārtiā, māvōrtiā, bellīcīrīx, tūrritā, vālīdā, ārmātā, prēcīnctā, tūrīgēnā, mūnītā, īnēxpūgnābīlis, īnvīctā, īnāccēsā. Vācūā, dēsērtā, trīstīs, mīserā, pāvīdā, mōestā, rūrbīdā, hūmīlis, dōmītā, cōncūsā, cāptā, expūgnātā, īncēnsā, vīctā.* SYN. *Oppīdūm, civītās, arcēs, mōnīā.* PHR. *Romæ principis urbium. H. Dominā qui natus in urbe est. O. Omittē mirari beatæ Fumum & opes strepitumque Romæ. H. Turres ac tecta Latinorum Ardua cernebant. V. Mœnia surgentemque novæ Carthaginis arcem. V. Urbem alii referre jubent & pandere portas. V. Aficē prospeximus urbes. O. Urbs civibus arcta. St. Gravis urbs armis opibusque. St. Urbs populis frequens. L. Urbem referre & pandere portas. V. Urbem populis spoliare. St. Viduantur civibus urbes. V. Urbs muris armata. Cic. Nondum præcipites cingebant oppida fossæ. O. Urbs positu defensa. O.*

URBS clara, īnsīgnīs. PHR. *Adde tot egregias urbes, operumque laborem, Tot congesta manu præruptis oppida faxis. V. Verūm tantūm alias inter caput exultit urbes (Roma) Quāntūm lenta solent inter viburna Cupressi. V. Miratur molem Æneas, magalia quondam: Miratur portas strepitumque & strata viarum. V. O! patria o! divūm domus Ilium & inclyta bello Mœnia Dardanidum. V. Urbs antiqua fuit multos dominata per annos. V. Terrarum Dea gentiumque Roma Cui par est nihil & nihil secundum. M. Dives opum studiisque asperrima belli. V. Stare urbem, superba turres tolle Lutetia Tectisque nube: ambiciosior Lacesse: jam non invidendos Objiciat tibi Roma colles. Sant. Amat Sequana nobiles errare per vicos, & urbem uberibus recreare rivis. Sant. Talia dum penitus lustrant & civis & hospes, Attonitis animis fixisque obrutibus hærent. Quin etiam solitos oblitus Sequana cursus, Insolitum miratur, & obstupescit eundo, Mutat se in varios furtivo flumine fontes. Sant. Te mite cælum, te genius loci. Et quæ bonorum copia plurimo Se fundit cornu colendis Moribus ingenioque blandam Fecere matrem: non tibi nubila, &c. . . . Sunt apertæ Pectora candidiora cælo. Sarb. Que vitrei super Sedisse felix, margine Vistula, Terrasque liquentes circum Oceani speculata campos, Gazas tuorum non ego civium Canam profa-*

nus; non ego turribus Bathim coronari; &c. *Sarb.* Excipiunt arcus operosaque semita vastis Molibus, & quidquid tantæ præmittit urbi. Cl. Turrita palatia regum, Tectorum immensas moles, sublimia templa, Civibus undantem innumeris. *Sant.* Prospexit muros stellisque minantia tecta: Miratur vastis æquam regionibus urbem. *Cem.* (Vide ROMA, VENETIÆ.)

URBEM fundārē, ādificārē. PHR. *Legesque viris & mœnia ponet, V. Urbem designat aratro; Sortiturque domos. V. Structa meis manibus perjuræ mœnia Trojæ. V. Humili designat mœnia fossa. V. Mœnia condit. V. Moliri jam tecta videt. V. Delegere locum, & posuere in montibus urbem. V. Iliacæ primus pater urbis & auctor. V. Hic tamen ille urbem Patavi, sedesque locavit. V. Mavortia condet Mœnia; Romanosque suo de nomine dicet. V. Ingentia cernes Mœnia, surgentemque altæ Carthaginis arcem. V. Instant ardentes Tyrii, pars ducere muros; Molirique arcem & manibus subvolvere saxa: Pars aprare locum tecto, & concludere solco. . . . O! fortunati, quorum jam mœnia surgunt, Æneas ait, & fastigia suspicit urbis. V. Urbem quam statuo. V. Novam cui condere Jupiter urbem dedit. V. Muros optatæ molior urbis; Pergameamque voco. V. Cingere mœnibus urbem. V. Tu mœnia magnis Magna para. V. Urbem tutā componere terrā. V. Non cœptæ assurgunt turres. . . . Non propugnacula bello Tuta parant: pendent opera interrupta, minæque Murorum ingentes, æquataque machina cælo. V. Urbem præclaram statui, mea mœnia vidi. V. Quid prohibet muros jacere, & dare civibus urbem. V. Muris cum cingeret Albam. V. Cingere muris oppida. V. Imponere montibus arces. V.*

URBEM ōrnārē, rēparārē. *Embelir, reparer.* PHR. *Erexit subitas turres; cinctosque coegit Septem continuo montes juvenescere muro. Cl. Exesā regina Lutetia palla Annorumque situ, & rugā deformis anili Squallebat, socias inter despectior urbes. At nunc illa novos tandem pulcherrima vultus Induet. Aspiceres vicos faucesque viarum Laxari angustas. Urbis nova surgit imago. . . . Ne vaga in immensum certo sine limite crescat Perpetui video præcinctam mœnibus urbem. . . . Non amplius invida Romæ Ipsa suas tollit mirata Lutetia turres. Sant.*

URBEM cāpērē, expūgnārē *Prendre une ville, s'en rendre le maître.* PHR. *Hostis habet muros. V. Urbis ubi capta casum convulsaque vidit Limina rectorum, & medium in penetralibus hostem. V. Sunt oppida capta multa manu. V. Ter si resurgat murus ahenus, Authore Phœbo; ter pereat meis Excisus Argivis, ter uxor Capta virum puerosque ploret. H. Mœniaque indignis non bene capta dolis. Barbarus hæu cineres insister victor; & urbem Eques sonanti verberabit ungulā. H. Si cadere Argolico fas est sub milite Trojana. O. Invadunt urbem somno vinoque sepultam. V. Eversis victorem admittere portis. . . . Teque adeo denos vix expugnanda per annos, Illos ut quondam, superum labor, acribus intus Forta viris pariter, largoque interrita cinctu Insula, te decimus transmissam in Gallica vidit Jura dies, & plura heros hic præstitit unus. Quam potuit junctis affingere fabula Divis. *Rua.**

URBEM dīrūrē. O. *Evērtērē. Quin. Æquare solo.*

Lăcărăre, Stērnērē. *S. Rüiner, saccager. PHR.* Urbs antiqua ruit multos dominata per annos. *V.* Verrere ab imo... Perjurā mœnia Trojæ. *V.* Ruit alto à culmine Troja. *V.* Nec posse Argolicis excindi Pergama relis. *V.* Abnegat excissa vitam producere Troiā. *V.* Eversā fumantia Trojæ Excidia. *V.* Non tamen eversam Trojæ cum mœnibus esse Spem quoque fata sinunt. *O.* Si fata verarent Stare diū Thebas; utinam tormenta virique Mœnia diruerent; ferrumque ignisque sonarent. *O.* Ut bello egregias idem deiecerit urbes. *V.* Disiectis oppida muris. *V.* Videntur mœnia Trojæ. Neptuni fabricata manu considerē in ignes. *V.* Urbem Eruiam; & æqua solo fumantia culmina ponam. *V.* Tum verò omne mihi visum confidere in ignes Ilium, & ex imo verti Neptunia Trojæ. *V.* Satis una superque Vidimus excidia & capta superavimus urbi. *V.* Ceciditque superbum Ilium; & omnis humo fumat Neptunia Troja. *V.* Iræ Thyensten Exitio gravi Stravere, & altis urbibus ultimæ Stetere causæ, cur perirent Funditus; imprimeretque muris Hostile aratrum exercitus insolens. *H.* Jam cinis & tantum flebile Troja solum. *O.* Mœnia in planum date templis Deos obruite. *S.* Si quærīs Helicē & Burin, Acheidas urbes, Invenies sub aquis; & adhuc ostendere nautæ Inclinata solent cum mœnibus oppida mersis. *O.* Sic magna fuit, consueque virisque, Perque decem potuit tantum dare sanguinis annos; Nunc humilis veteres tantummodo Troia ruinas, Et pro divitiis tumulos ostendit avorum. Clara fuit Sparte: magnæ viguere Mycenæ: Necnon & Cæcropis, necnon Amphionis arces. Vile solum Sparte est: altæ cecidere Mycenæ: Oedipodionæ quid sunt, nisi nomina, Thebæ? Quid Pandionæ restant, nisi nomen, Athenæ? Oppidaque ingeniis opibusque valentia... Quorum cum totis perit quoque fama ruinis. Et campos ubi Troja fuit. *V.* Tyrias olim quæ verteret arces. *V.* Prolapsa videntem Pergamæ. *V.* Inclementia Divum Has evertit opes; sternitque à culmine Trojam. *V.* Phrygiæ res vertere fundo. *V.* Disiectas moles, avulsæque saxis Saxa vides. *V.* Totamque à sedibus urbem Eruit. *V.* Dum mœnia frater destruat. *V.* Flammæque furentes Culmina perque hominum volvantur perque Deorum. *V.* Suis & ipsa Roma viribus ruit; Quam neque finitimi valuerunt perdere Marti... Nec fera cœruleâ domuit Germania pube... Ferisque rursus occupabitur solum. *H.* Diruta sunt aliis; uni mihi Pergama restant, Incola captivo quæ Pove victor arat. *O.* Jam seges est, ubi Troja fuit; refecandaque falce Luxuriat Phrygio sanguine pinguis humus. Semisepulta virum curvis fertur aratris Ossa: ruinas occulit herba domos. *O.* Urbibus augebit terras... Inque arva reducet Oppida. *Manil.* Eversosque focos antiquæ gentis Etruscæ. *Pr.* Mœnia rectis Pendent semirutis. *L.* Lapsis ingentia muris Saxa jacent. *L.* Omnia vidit Eversa, & flammis Asiæ ferroque cadentem. *J.* Ecce animo subiti misera Sionis imago, Disiectæque arces, & humo fumantia recta, Inque suis Eheu! Solime tumulata ruinis. *Com.* Casuras inimicis ignibus arces. *V.* Si cadere Argolico fas est sub milite Trojam. *O.* Tum quassæ nutant turres, lapsæque minantur. *L.* (Vide DIRUO, EVELLO, RUINA, ruina urbis.)

URBEM hăbitārē. *Urbs frequens. PHR.* Urbs antiqua fuit, Tyrii tenuere coloni. *V.* Si Jupiter unam Esse velit Tyriis urbem, Trojæque profectis. *V.* Habitaram regibus urbem. *Sant.* Dominæque tumultus Urbis & undantis clamorosa negotia vulgi. *Rua.* Alia quid tantis glomerantur compita turmis, Et populi toto fluctuat unda foro: Cum refluus fervent Vaticanæ palatia turbis, Dardaniæque vomunt agmina mille viæ. *Sarb.* Namque Parisiæ species cum te ampla tenebit Urbis, & effusum passim mirabere vulgus, Magnificasque domos, atque alta palatia regum, Perque vias, strepitusque virum, sonitusque rotarum, Atque frequentatas studiis popularibus arces. *Rap.* URBS. [Pro civibus.] *La Ville, les Citoyens. PHR.* Lymphatam erroribus urbem. *St.* Ancipiti discordes urbe Tribuni. *L.* Vicinæ ruptis inter se legibus urbes Arma ferunt. *V.* Vivusque redit calor urbibus agris. *Gl.* Placidas urbes in pace regebat. *V.* Urbem consiliis regere. *L.* Veritas, & pax, & amor per omnes Ambulet vicos: scelus omne castâ Exulet urbe. Concolor verò dolus, & superba Exulet regni litis, & cupido Desidis lucri, tacitoque signis copia luxu. *Sarb.* Odorat hic urbes; nitidæque remotus ab aulâ, Secretocolles & inambitiosa colebat Rura, nec Iliacos cœtus nisi rarus adibat. *O.*

URCĒOLARIS, is, *f. Pl.* [Herba.] *De la parietaire.* URCEŪS, & URCEŪLŪS, ī, *m. dim. COL. Vase, cruche, pot. EPIT.* Brēvis; modicus, fistilis, æquariūs, Zēūs. *SYN.* URNĀ. *PHR.* Hic tibi donatur pandā ruber urceus ansā: Stoicus hoc gelidam Fronto petebat aquam. *M.* Fractā urceus ansā. *M.* Amphora cepit Institui, currente rotā; cur urceus exit? *H.* Lectus erat Cœdro Proculā minor, urceoli sex, Ornamentum abaci. *J.*

URĒDŌ; & URIGŌ, īns, *f. Pl.* [Herbarum, arborumque morbus, eas adurens.] *Brûlure des plantes causée par les bruyillards. SYN.* Cărbuncŭlus. *de viribus. Rŭbigŏ, de reliquis.*

URĒ Ō. *Pl.* [Pro pruritu.] *Demangeaison.*

URGĒŌ, ēs, ūrsī, ūrsūm, ērē. *Presser, poursuivre, faire instance. SYN.* Cŏgŏ, prēmŏ, impellŏ, īnstŏ, īnsēquor, accēlērŏ, prŏpērŏ. *SYNT.* Urgere occasionem. *Cic.* Urgere aliquem. *Cic.* Urgere iter. *O.* Urgere tempus, somnus. *Cic.* *PHR.* Urget præsentia Turni. *V.* Vestem tibi quam noctes festina diesque Urgebam. *V. i. accelerabam.* Urget enim Dominus mentem non lenis; & acres Subiecat lasso stimulos verfatque frequentem. *H.* Jamque moræ spatium nox præcipitata negabat. *O.* Versaque in obnixos urgentur cornua vasto Cum gemitu. *V.* Quem variis affluctibus urget. *V.* Dicuntur multis urgere culullis, Et torquere mero quem perpexisse laborant, An sit amicitia dignus. *H.* Pars hominum urget propositum. *H.* Hortatibus urgere aliquem. *V. F.* Iustis ingentibus urget. *V.* Urget diem nox, & dies noctem. *H. i. invicem succedunt.* Neque altum Semper urgendo. *H. i. navigando in altum mare.*

URGERĒ. [Pro infestare, insectari, premere.] *Tourmenter, accabler, presser. PHR.* Urget onus. *O.* Urgeri morbo, mœrore. *Cic.* Fame, feror. *Liv.* Oculos stupor urget inertes. *V.* Urgeri curis. *Lr.* Miseros fortuna tenaciter urget. *O.* Famulasque laboribus urget. *O.* Mole urgetur corpus. *V.* Qui saxo super atque ingentis pondere testæ Uigereant. *V.* Urgenti incumbere

cumbere fato. *V.* Labor omnia vincit Improbis,
& duris urgens in rebus egestas. *V.* Numina nulla
premunt: mortali urgemur ab hoste. *V.*

URICA, æ, f. *Pli.* [Sacrorum abusu.] *Corruption*
des semences.

URINĀ, æ, f. *Urine.* *EPITH.* Fœdā, tūrpis, olēns,
grāvēolēns, Sordidā, ārēnōsā, crāsā, difficilis,
rūbrā, vitiosā, cāndidā, liquidā, dilūtā. *SYN.* Lō-
tiūm. *SYNT.* Urinæ cupiditas, difficultas, incontinen-
tia. *CEL.* Urinam movere, solvere, concitare, tra-
here, pellere, impellere. *Pli.* Citare. *CEL.* Reddere,
facere. *Pli.* Urinam inhibere. *Pli.* Tardare. *CEL.* Dens
urinā defricatus. *C.* Urina movetur. *J.*

URINĀTOR, ōris, m. *Liv.* [Qui sub aquā natat.]
Plongeur.

URINŌR, āris, ātis sūm, āri. *Pli.* [Aquis immer-
gi.] *Plonger.* (Vide IMMERGO.)

URINŪS, ā, ūm. Urinum ovum. *Pli.* [Irritum, ex
cujus incubatione pullus non oritur.] *Un œuf sans*
germe; un œuf courvé.

URNĀ, & URNŪLĀ, æ, f. dim. *Cic.* [Vas aqua-
rium, &c.] *Cruche, urne.* *EPITH.* Cāpax, magnā,
pitulā, Cāvā, fictilis, aquāriā, olēariā, arctā, an-
gustā, brevīs, parvā. *PHR.* Jam levis obliquā sub-
fedit Aquarius urnā. *O.* Laticeque capacibus urnis
Excipere, fundere. *O.* Aquæ urna. *H.* Urna in undas
demissa. *O.* Latatur in antro Amnis, & undantem
declinat prodigus urnam. *Cl.* Infelix humeros urgeat
urna meos. *Pr.*

URNĀ. [In quam veteres nōmina jaciebant, cum for-
tiebantur; hinc URNĀ pro sorte dicitur.] *Urne,*
sort. *PHR.* Quæstor Minos urnam movet. *V.* Omne
capax movet urna nomen. *H.* Omnium Versatur
urna seriū ocīus Sors exitura. *H.* Improbā quam-
quam Gratia fallacis Prætoris vicerit urnam. *J.*
i. damnationem evaserit Judice per fraudem ducente
sortem. Stat ductis fortibus urna. *V.* Immenſis urnam
quatit Æacus umbris. *St.* Urnam evertit, sortes dissi-
pat. *Cic.* Recipit populos urna citatos. *S.*

URNĀ. [Quā mortuorum cineres asservabant.] *Urne*
à mettre les cendres des morts. *EPITH.* Fūnēbris, trīstis,
mœstā, fatalis, frigidā, piā, marmōrēā. *PHR.*
Ossa tamen facito parvā referantur in urnā. *O.* Acci-
piat manes parvula testa meos. *Pr.* Mœsta niger ad-
ventabat ab urnā. *St.* Cumque daret sanctam tu-
mulis, quibus invidit, urnam. *M.* (Vide SEPUL-
CHRUM.)

URNĀ. *Cato.* [Liquidorum mensura, congios quatuor
continens.] *Sorte de mesure.* *PHR.* Ut tibi si sit opus
liquidi non ampliū urnā, Vel cyatho. *H.*

URNĀLIS, alē. [Urnā (de quā supra) continens.]
Qui contient une urne. Urnales caliculi. *Pli.* Urcei.
Cato.

URNĀRIUM, īī, n. *Var.* [Mensa super quā urnæ
aquā plenæ reponebantur.] *Un buffet.*

URŌ, is, ūsī, ūstūm, ērē. *A.* Bruler. *SYN.* Adūrō,
ēxūrō, pērūrō, cōmbūrō, crēmō, cōncrēmō, tōi-
rēō, incēndō, sūccēndō, inflāmō, cōsūmō. *PHR.*
Subjectis urere flammis. *V.* Advolvēre focus ulmos,
ignique dedere. *V.* Steriles incendere profuit agros.
Atque levem stipulam crepitantibus urere flammis.
V. Urit odoratam nocturna in lumina Cedrum. *V.*
Vestras miseræ spes uritis. *naves.* *V.* Devesta croma-
to Samenta. *V.* Incensa cremavit Troja viros. *V.*

Incendere vepres. *V.* Nec numero nec honore cre-
mant *cadavera.* *V.* Faces in castra tulissem, Implef-
semque foros flammis, natumque patremque. Cum
genere extinxem. *V.* Fumosis da ligna focus. Un-
dis abolere aut vincere flammā. *V.* Ure foco Can-
cros. *V.* Fer stabulis inimicum ignem. *V.* Canis ig-
nem supponat aristis, Aut frondem positasque cre-
met fœnilibus herbas. *O.* Imponet Taurorum viscera
flammis. *V.* Et flammam adfixit lateri, quæ plu-
rima vento Corripuit tabulas; & postibus hæsit ade-
sis. *V.* Facibus regalia testā cremabo. *O.* Nec nos sa-
cilegos templis admovimus ignes. *T.* Deinde ubi sup-
positus cinerem me fecerit ardor. *Pr.* Dum graves
Cyclopium Vulcanus ardens urit officinas. *H.* Uret
Achaicus ignis Iliacas domos. *H.* Det tua succensa
membra cremanda pyra. *O.* Fumantes incoquet igne
genas. *O.* Injecit sacris se peritura focus. *M.* Nostra-
que fumosis urite membra focus. *O.* Caput supremo
tradidit igni. *L.* Ignis enim superavit & aubens
Multa perussit. *Lr.* Flammeus ardor Horribili sonitu
sylvas exederat altis Ab radicibus; & terram per-
coxerat igni. *Lr.* Subdiderat favas vel tibi Roma fa-
ces. *M.* Jusserrat hæc rapidis aboleri catmina flam-
mis. *O.* Mediis immitram Tereæ flammis. *O.* Pro-
sternet patrios impia flamma lares. *M.* Subsiliunt
ignes ad testā, trabesque Degustant celeri flam-
mā. *Lr.* Scintillas agere, & late differre favillam.
Lr. Per montes flamma vagatur Turbine ventorum
comburens. *Lr.* Pluteis Vulcanum exercet adesis. *Sil.*
Torum gregem Consumat unus, igne subjecto, ro-
gus. *S.* Captivam stipulam scœnoque involvit, & ignes
Admover: urentes effugit illa manus. Quā fugit
incendit vestitos messibus agros; Damnoſis vires
ignibus aura dabat. *O.* Partas eripit ignis opes. *T.*
Flammis extra domus. *O.* Socios incendia poscit. At-
que manum pinu flagranti fervidus implet. *V.* Ne
te ferus ureret ignis. *O.* Neglectis urenda filix inna-
scitur agris. *H.* Udos cum foliis ramos urente cami-
no. *H.* Urit odoratam nocturna ad lumina Cedrum,
V. Quamvis in cinerem corpus mutaverit ignis. *O.*

URĪ. *PHR.* Nec gemat exustas igne furente domos.
Cl. Adoleſcunt ignibus aræ. *V.* Troja arserit igni. *V.*
Incensā dominantur in urbe. *V.* Ut stipulæ demptis
adolentur aristis: Ut facibus sepes ardent. *O.* Cun-
cta jacent flammis, trīsti mersa favillā. *O.* Flammā
crepitante cremari. *V.* Regales accensa comas....
Tum fumida lumine fulvo Involvi. *V.* Ne pereant
flammis tot monumenta. *C-G.* Occupat os flammis:
illi ingens barba reluxit; Nidoremque ambrusta de-
dit. *V.* Ferte faces... Ut meus ex isto luceat igne
rogus. *O.* Ut succensa sacris crepiter bene laurea
flammis. *T.* Orbem aspiciat accensum Phæton; nec
sustinet æstus... Curus candescere sentit... cali-
doque involvitur undique fumo. *O.* Ignis supponitur
herbis, Quæ neque dant flammās; lenique tepore
cremantur. *O.* Igni inflammata cremantur. *Lr.* Lau-
rus flammā crepitante crematur. *Lr.* Urbs concreme-
tur: primus à Thalamis meis Incipiat ignis. *S.* Post-
quam alta cremata est Ilios; & Danaos paverunt
Pergama flammās. *O.* Jam Deiphobi dedit ampla
ruinam, Vulcano superante, domus: jam proximus
ardet Ucalegō: Sigæa igni fræta lata relucet.
V. Et cremer in mediis Laurus adusta focus. *Saur.*
Crudeliter ignibus ustus. *O.* Ignis molem popula-

tur. *Sil.* Hærent viscera & lentis data Stillant caminis. *S.* *Brulé à petit feu.* Eluitur scelus; aut exurit igni. *V.* (Vide INCENDI, INCENDIUM.)

URERĒ per trans. ad frigus, gelu, &c. *Bruler.* *PHR.* Ne Boreæ penetrabile frigus adurat. *V.* Urebant montana nives. *L.* **URERĒ.** [*Pro exficcare, calefacere.*] *Bruler, deffecher.* *PHR.* Urit sol arva. *O.* Sitis ufferat herbas. *O.* Et cum exultus ager morientibus æstuat herbis. *V.* Siccis aër fervoribus ustus. Uretur facies; urentur sole capilli. *T.* Aut frigore rigeant, aut urantur calor. *Cic.* Urit enim campum Lini seges, urit Avenæ. *V.* **URERĒ.** [*Pro lividum facere.*] *Rendre livide, bleffer, nuire.* *PHR.* Uri virgis, ferroque necari. *H.* Ut calceus olim Si pede major erit, subvertet; si minor, uret. *H.* Urentes culta capellas. *V.* Loris uri. *H.* Calor artus urit. *Lr.*

URERĒ. *Metaph.* [*Pro amorem excitare.*] *Donner, inspirer de l'amour.* **URĪ.** [*Amore vehementi ardere.*] *Brûler d'amour.* *PHR.* Donisque furentem Incendat reginam atque ossibus implicet ignem. *V.* Uritur infelix Dido. Occultum inspires ignem. *V.* Est mollis flamma medullæ. *V.* Ussit me violenter amor. *O.* Me tamen urit amor. Carpit enim vires paulatim, uritque videndo Fœmina. *V.* Dolor urit amantes. *O.* Pectore toto Uritur. *O.* Sive quid urimur. *H. i. alicujus amore.* Quid in hospite regia virgo Uretris? *O.* (Vide AMO, AMOR.)

URERĒ. [*Transfertur & ad invidiam, rabiem, dolorem, &c.*] Urere aliquem. *Ter.* [*Pro molestiam facere.*] *Chagriner.* Urit atrox Juno. *V.* [*Pasivè Pro Uritur.*] *Enrage.* Quod licet ingratum est, quod non licet acris urit. *O.* Urit enim fulgore suo qui prægnavat artes Infra se positas. *H.* Tacitisque doloribus uri. *O.* Meum jecur urere bilis. *H.*

URŌPIGIUM, ī, n [*Ultima spinæ, seu vertebræ pars.*] *L'extrémité de la vertèbre.* **URŌPIGIUM**, avium. *Le croupion de la volaille.* Et Anatis habeas uropigium macræ. *M.*

URPEX, īcis, m. *Cato.* [*Instrumentum rusticum.*] *Un râteau à dents de fer.*

URUNCUM, ī, n, *Var.* [*Culmi summum.*] *Le haut du chaume qui soutient l'épi.*

URSŪS, ī, m. & **URSA**, æ, f. *Ours, m. Ourse, f.* *EPIT.* Trux, sævus, ferus, ferox, crudelis, immanis, terribilis, atrox, rapax, vorax, avidus, minax, furbundus, horridus, præceps, rabidus, infornis, deformis, turpis, Villösus, Lybicus, Nümidicus, Nümidus, Caledoniüs. *PHR.* Armatos unguibus urfos. *O.* Si vespertinus circumgemit urfus Ovile. *H.* Horridus in jaculis. & pelle Lybistidis urfæ. *V.* Nec funera vulgò Tam multa informes urfi stragemque dedere. *V.* Præceps sanguineâ dum se rotat urfus arenâ. *M.* Quod freno Lybici domantur Urfi. *M.* Nulla villosis feritas in urfis. *S.* Sævis inter se convenit urfis. *J.* Post ictum sævior urfa. *Lr.* Nec catulus partu quem redidit Urfa recenti, Sed malè viva caro est, lambendo mater in artus Fingit, & in formam, quantum capit ipsa, reducit. *O.*

URSA, Sidus caeleste prope Borealem polum: hinc polus ille Urfa dici solet. Idem Sidus dicitur etiam Septemtrio, à septem stellis quibus constat. Est autem major & minor Urfa; quorum met morph. (Vide CALISTO.)

EPIT. Pàrhâsis, Lycônâ, Mœnâlâ, Erymanhys,

càlystônâ, frīgēns, hÿpërbœrâ, gêticâ, glaciâlis, âlgēns. *PHR.* Hyperboreâ plaustrum glaciale sub ursâ. *L.* Tingitur oceano cultos Erimanthidos Urfa. *O.* Geticâ Boreas impactus ab Ursâ. *L.* Horrida Parthasio quem tegit Urfa jugo. *M.* Cumque truci Boreâ Mœnalis Urfa videt. *O.* Impia Parthasiâ movisti bella sub Ursâ. *M.* Sive sub cælo glacialis Urfa. *S.* Gelido proxima signa polo. *O.* Magna minorque feræ, quarum regis altera Grajas, Altera Sidonias, utraque sicca, rates. *O.*

URSINŪS, â, ūm, [*Quod ad Urfos pertinet*] *d'Ours.* Urſina rabies. *Pli.*

URTICĀ, æ, f. [*Herba ita dicta, quod ejus, folia contacta adurant.*] *Ortie.* *f.* *EPIT.* Mordax, asperâ, acris, acutâ. *PHR.* Aut piper urticæ mordacis semine miscent. *O.* **URTICĀ.** [*Per trans. Pruritūs.*] *Démangeaison.* *PHR.* Unde Hæc tetigit Gradive tuos urtica nepotes. *J.* **URTICĀ.** [*Genus piscis.*] *Ortie de mer.* Urticæ noctu vagantur. *Pli.*

URŪS, ī, m. *Pli.* [*Bos sylvestris.*] *Un bûste.* *PHR.* Sylvestris Uri assidue Capreæque sequaces Illudunt *Uris.* *V.* Quæſitos ad sacra Boves Junonis; & Uris Imparibus ductos alta ad donaria currus. *V.*

USIŌ, ōnis, f. *Cato.* *L'usage d'une chose.* (Vide USUS.)

USIPETĒS, ūm. *Cæs.* Germaniæ populi.

USITATĒ, adv. *Selon l'usage.* Usitatè loqui. *Cic.*

USITATŪS, â, ūm. *īor, īsīmūs.* [*Quod in usu est.*] *Usité, qui est en usage.* *SYNT.* Usitata consuetudo. *Cic.* Non usitatæ poriones. *H.* Scelus haud usitatum. *S.*

USPIAM. *TER.* & **USQUĀM**, adv. *Cic.* *En quelle lieu.* Si quid Usquam justitiæ est. *V.* Usquam gentium. *Pla.* Nec usquam discedere. *Cic.* Uspiam consistere. *Cic.* Si te uspiam visurus esset. *Cic.*

USQUĒ, adv. [*Pro Sempër, diū, multum, valdè, assidue, continuò.*] *Toujours, constamment, beaucoup.* *SYNT.* Usque laboret. *Ter.* Usque ne valuisse. *Ter.* Juvat usque morari. *V.* Sed consumis & usque mutuaris. *M.* Adlatres licet usque nos & usque. *M.* Et quidquid petis, usque & usque donas. *M.* Mens intenta suis ne foret usque malis. *O.*

USQUĒ. [*Præp. quæ & sola, & alteri præpositioni adjuncta dicitur.*] *Jusques.* *SYNT.* Usque Romam, usque adolescentiam. *Cic.* Usque à capite. *Cic.* Usque ex faucibus. *Pla.* Trans Alpes usque. *Cic.* *PHR.* Ab ovo usque ad mala citaret. *H.* Usque sub extremum brumæ intractabilis imbrem. *V.* Siculo prospectat ab usque Pachimo. *V.*

OSQUĒ addeò [*pro tantum, ita.*] *Si forte, tant.* *PHR.* Usque adeo graviſer uxori, natisque sibi. *J.* Usque adeone mori miserum est. *V.* Toris Usque adeo turbatur agris. *V.*

USQUĒ adhuc. *TER.* *Jusque icy.*

USQUEDUM. *Cic.* *Jusques à ce que.*

USQUEQUAQUE. *Adv.* *De toutes parts, en tout lieu.* *Toujours.* Usquequaque quærere, sapere. *Cic.*

USQUEQUO. *Adv.* *Jusques à quand.* *Jusques à ce que.* *PHR.* Usquequo decoxeris. *Var.* Eia, age, rumpe moras, quo te spectabimus usque. *M.*

USTĀ, ōrum. n. *Vir.* [*Coloris rubri genus, qui fit ex cerusa ustâ.*] *Couleur d'un rouge orangé, fait de ceruse brûlée.*

USTICĀ, æ. *Adons in Sabini.* *PHR.* Fistulæ Vallæ

& Usticæ cubantis Lævia personuere saxa. H.
USTIÖ, önis, f. CEL. L'actiön de brûler. (Vide URO.)
USTÖR, öris, m. [Qui corpora in buſtuariis crema-
bat.] Celui qui faiſoit brûler les corps morts. PHR.
Sordidus uſtor. L. Uſtorque tædas præferat novæ
nuptæ. M.
USTRINÄ, æ, f. PLI. [Locus in quo metalla can-
deſcunt, ut elaborentur.] Le fourneau, la forge.
USTÖLANDÖS, ä, üm. [Ab uſtulo inuſit.] Qu'il
faue brûler. PHR. Infelicibus uſtula lignis Scri-
pta. C.
UſUARIÖS, ä, üm. PLA. Dont on a l'uſage.
UſUCAPIO, is cëpi, cäptüm, ërë. [Jus acquirere
per ipſam rei poſſeſſionem.] Acquerir droit de pro-
priété par titre de longue poſſeſſion paſſible, ou par pre-
ſcription. PHR. Lege naturæ ſancitum eſt, ut ni-
hil mortales diis immortalibus uſucapere poſſint.
Cic.
UſUCAPIO, önis, f. Cic. [Acquiſitiö per continua-
tionem poſſeſſionis.] Acquiſitiö du droit de propriété
par preſcription.
UſURÄ, æ, f. [Uſus rei.] L'uſage d'une choſe, la
joüiſſance. SYN. Uſura lucis, temporis, gaudi.
Cic. Natura dedit uſuram vitæ. Cic. (Vide Uſus.)
UſURA, i pro pecuniä quæ in ſcönore forti accedit.]
Intereſt, uſure, proſite qu'on tire d'une choſe qu'on a
prêtee. EPIT. Grävis vörax, dämnöſa s vëritä, il-
licitä. Lëvis, mënſtrüä, ännüä, ſolütä, rëdditä
cëntëſimä. SYN. Fcönüs SYN. Uſuram inſtigere,
exigere Paul. Juſiſc. Accipere. Quin. Uſuram ſol-
vere, exſolvere, inferre, pendere. Paul. Uſura AS.
Douze pour cent. Uſura deunx. Onze pour cent. Dex-
tans, dix &c. (Vide PARTES ASSIS. AS.) Terra nun-
quam ſine uſura reddit quod accepit: ſed alias mi-
nore plerumque majore cum ſcönore. Cic. Hinc uſura
vorax avidumque in tempore ſcönus. L.
UſURPATIO, önis, f. [Uſus frequens.] L'uſage fre-
quent d'une choſe. Uſurpatione doctrinæ conſolatur
ſc. Cic. Uſurpatio vocis. Liv. Superba uſurpatio no-
minum. PLI.
UſURPATIO, [Apud Juſiſc. Sumitur pro uſucapione.]
Uſurpation, appropriation d'une choſe.
UſURPO, äs, ävi, ätüm, äre. [Frequenter uti.] Uſer
ſouvent de quelque choſe. SYN. Utör, ädhübëö.
SYNT. Uſurpare aliquid, & uſurpare ſermone. Cic.
i. frequenter dicere. Uſurpare otium, officium. Tac.
Uſurpare aliquid oculis, ſenſibus. LR. i. aſpicere.
Uſurpare memoriä alicujus. Cic. Uſurpare genus
pönæ in aliquem. Cic. i. punire. Uſurpare regio-
nem oculis, pedibus. PLA. Nec frigora quimus
Uſurpare oculis. LR.
UſURPARE, [Pro tribuere ſibi, invadere.] S'appre-
prier, uſurper. SYN. Occüpärë, invädërë. SYN.
Uſurpare nomen civitatis. Cic. i. Civem ſe dicere.
Uſurpare falſum nomen. Sen. Uſurpare aliquid ex
alterius bonis. Cic.
UſÜS, üs, m. [Utendi actus.] Uſage, m. EPIT.
Frëquëns, äſſidüüs, lönöüs, ëxpëriëns, ſägäx, pë-
ritüs, vülgäris, cömmünis, përvüüs, rärüs, tëmpë-
rätüs, bellicüs. SYN. Mös, cönſuëtüdö, ëxpëriën-
tiä. PHR. Ipſos contractus ad uſus Eligitur locus. V.
Tu quos (Boves.) Ad ſtudium atque uſum formabis
agreſtem. V. Humanis uſibus apta Ceres. O. Nec
minor uſus erit. V. Setas... uſum in caſtrorum. V.

Nullus argento color eſt... niſi temperato ſplendeat
uſu. H. Uſum, majorem ſpecie, mirabere dixit in
iſto. Q. Hos aptus in uſus. O. Temperat uſum. O.
Ut quid haberet, Quod legeret teteretque viritum
publicus uſus. H. Ferreus äſſiduo conſumitur annu-
lus uſu: Interit äſſidüä vomer aduncus humo. O.
Æra nitent uſu. O. Annulus in digito ſubter tenua-
tur habendo: Stillicidi caſus lapidem cavat: uncus
aratri Ferreus occultö decreſcit vomer in arvis. LR.
Nam leviter quamvis, crebro quod tunditur ictu,
Vincitur in longo ſpatio. LR. Teritur rubigine mu-
cro Ferreus, & parvo ſæpe liquore flex. PR.
UſÜS, [Pötëſtäs utendi.] L'uſage, le pouvoir de ſe
ſervir. PHR. Uſus oculorum ceſſat. Liv. Phœbe
Pater, ſi das uſum mihi nominis hujus. O. Veturque
Plura loqui; vocisque meæ præcluditur uſus. O. Li-
men erat cæcæque fores, & pervius uſus Tecſtorum
inter ſc. V.
UſÜS, [Exercitatio, praxis.] La pratique, l'exercice,
l'uſage. PHR. Scire poteſtates herbarum uſumque me-
dendi. V. Uſibus edoctö ſi quidquam credis amico. O.
Uſus eſt magiſter optimus. Cic. Magiſter artis uſus.
Col. Solus & artiſices qui facit, uſus erit. O. Ut-
que artes pariat ſolertia, nutriat uſus. Cl. Sunt alii
(modi) quos ipſe viä ſibi repperit uſus. V. Ut varias
uſus meditando extunderet artes. V. Et quacumque
ſagax tentando repperit uſus. Manil. Patiendi colligit
uſum. O. (Vide EXPERIENTIA.)
UſÜS, [Cönſuëtüdö, mös.] La cöſtume, l'uſage.
SYNT. Uſus bellicus. Quin. Uſus laborum. L. Vir-
tutis. Cic. Sermonis, medicinæ. PLI. Uſu confir-
matum. Cic. Uſu evenit. Cic. Uſus accepit. Quin.
Uſu edifeere. O. Uſus & tractatio vocis. Cic. PHR.
Scelerum jam fecerat uſum; Attuleratque in caſtra
neſas. L. Multa renaſcentur quæ jam cecidere; ca-
dentque Quæ nunc ſunt in honore vocabula, ſi
volet uſus; Quem penes arbitrium eſt, & vis & nor-
ma loquendi. H. Aſciſcunt nova (vocabula) quæ
genitor produxerit uſus. H. Quædam mancipat
uſus. H.
UſÜS, [Pro aſſuetudine.] L'habitude, l'uſage. (Vide
ASSUETUDO.) **UſÜS**, [Pro conſuetudine & fami-
liaritate.] Frequentation, familiarité. PHR. Exiguus
nobis cum quibus uſus erat. O. Modico tibi junctus
ab uſu. O. Longo mihi cognitus uſu. O. Longo
nobis junctiſſimus uſu. O. Mutuus uſus. Cic. Uſus
vetus inter ipſos intercedit. Cic. (Vide AMICITIA.)
UſÜS, [Pro utilitate.] Utilité, proſite, avantage. PHR.
Nam neque erat corſis uſus. V. Neſcit quid valeat
nummus, quem præbeat uſum. H. Nec minor uſus
erit. V.
UſÜS eſt [Pro opus eſt.] Il faut, il eſt beſoin. PHR.
Arma acri faciendi viro nunc viribus uſus, Nunc
manibus rapidis. V. Quin potius... quorum indigee
uſus, Viminibus mollique paras detexere junco. V.
Dicemus, ſi uſus fuerit. Cic.
UſUSFRUCTÜS, üs, m. Cic. Uſufruit, joüiſſance d'u-
ne choſe dont on n'a pas la propriété.
UſUVENIO, is, ire, n. Cic. Arriver, écheoir.
(Vide ACCIDO.)
ÜT, Conj. Pour, afin que. SYN. Üt, quö. PHR. Ut
verè dicam. Cic. Elementa velint ut diſcere pri-
ma. H.
ÜT, Comme. SYN. Quömodö, tamquäm, quäſi. PHR. Ut

perhibent. *V.* Trojanas ut opes . . . deruerint. *V.* Aspicite antrum Sylvestris raris sparsit labrusca racemis. *V.* Viden ut geminae stant vertice cristae. *V.* Viden ut altae ster nive Candidum Soracte. *H.* Ut res dant sese. *Ter.* Ut tempus est. *Ter.* Ut nunc sunt mores. *Ter.* Ut sunt Gallorum subita & repentina consilia. *Cas.* Ut decet, ut par est. *Cic.* Ut in tantis malis. *Cic.* Ut in hac licentiâ temporum. *Pl.* Subaud. fieri solet.

ŪT. *Quoique.* *SYN.* Quamvis, etsi, licet. *PHR.* Ut multum demas nostro de pectore curae; Non minus exhausto . . . quod superabit erit. *O.* Ut terram invenias; quis eam tibi tradet habendam. *O.* Ut mihi dii faveant . . . Poena potest demi, culpa perennis erit. *O.*

ŪT. [Pro ex quo.] *Depuis que.* *PHR.* Nec quidquam ad nostras pervenit acerbius aures, Ut sumus in ponto; perveniatque precor. *O.*

ŪT. [Pro statim atque.] *Des que.* *SYN.* Ut primum, cum primum, postquam. *PHR.* Ut vidi, ut perii. *V.* Turnus ut infractus adverso Marte Latinos Defecisse videt. *V.* Ut primum cessit furor. *V.* Ut abii abs te. *Ter.* Ut quisque venerat. *Pla.*

ŪT. [Partic. admirantis.] *Que, Oh que!* *SYN.* Quam. *PHR.* Ut te fortissime Teucrum Accipio, agnoscoque libens. *V.* Ut juvat pastas oves videre properantes domum. *H.* Ut gaudes illudere rebus Humanis. *H.* Ut saepe summa ingenia in occulto latent. *Pla.* Ut humilis! ut demissus erat! *Cic.*

ŪT [Pro ita ut.] *Enforte que.* *PHR.* Plures sunt placentae nihil ut meditantibus obster. *H.* **ŪT** [pro non.] *Que.* *PHR.* O! Puer, ut sis vitalis metuo. *H.*

ŪT [partic. interrog.] *Comment.* *PHR.* Ut valet? ut meminit nostri? *H.* **ŪT** [Pro utinam.] *Plût-à-Dieu.* *PHR.* Ut te Diï perdant. *Ter.*

ŪT nē. [Pro ne.] *Que.* *PHR.* Velim ut ne quid properes. *Cic.* Ulsiscar ut ne impune illuseris. *Ter.*

ŪTŪT. [Pro quoquo modo.] *De quelque manière que.* Utut haec sunt facta. *Ter.*

ŪT MŪLTŪM. [Pro ad summum.] *Pour le plus.* *PHR.* Ut multum terque quaterque *m.* **ŪT QUID.** [Interrog.] *Liv.* Pourquoi. Utcumque. De quelle façon que ce soit. *PHR.* Utcumque ceciderit. *Liv.* Utcumque aderunt res. *Cic.* Utcumque ferent ea fata nepotes; Vincet amor patriae. *V.* **ŪT CŪMQUE.** [Pro aliquantum, aliquo modo.] *Et quelque manière, un peu.* *PHR.* Utcumque rabiem & ipsi sentiunt. *Pl.* Excepto quod adhuc utcumque valemus. *O.*

ŪTENSILĒ, is. n. *COL.* & **ŪTENSILIĀ,** ium. n. *PL.* [Ad usus necessaria.] *Utensiles & utensiles, provisions.* *PHR.* Exutus utensilibus miles. *Liv.*

ŪTĒR, ūtrū: ūtrū: ūtrū, ūtri. & **ŪTĒRCŪMQUE,** & **ŪTĒRLIBĒT;** & **ŪTĒRNĀM.** *Lequel des deux.* *PHR.* Dic uter ex istis melius rem gesserit. *M.* Sumatur uterlibet horum. *Munil.* Uternam Ad casus dubios fides sibi certius? hic qui Pluribus assuerit . . . an qui &c. *H.* Tractus uter Lepores plures; uter educet Aprōs. *H.* Qui me norat utrius horum. *H.*

ŪTĒR. [Pro alterūtrū.] *L'un des deux.* Si uter velit. *Cic.*

ŪTĒR, ūtrīs. m. [Pellis quā vinum aut oleum deferri solet.] *Un outre.* *EPIT.* Unctus, tumens, tumidus, induratus, ventosus, olēarius, vinarius. *PHR.* Mol-

libus in pratis unctos saliere per utres. *V.* Ithacis inclusimus utribus Euros. *O.* Rabies ventoso inflatior utre. *Mant.*

ŪTĒRINŪS, ā, ūm. *Justinian.* [Qui ex eodem utero prodiit.] *Uterin, né d'une même Mère.*

ŪTĒRQUE, **ŪTRĀQUE,** **ŪTRŪMQUE.** *L'un & l'autre.* *SYN.* Ambō. *PHR.* Quid possit uterque vicissim Experiamur. *V.* In utrumque paratus, Seu versare dolos, seu certae occumbere morti. *V.* Palmas utraque terendit. *V.* Pulsat utraque manu. *V.* Docte sermonis utriusque lingua. *H.* Super utraque quassat Tempora. *V.* Et vendis quod utrumque juvat, quod uterque petebat. *O.* Vitium est utriusque quod inquis. *M.*

ŪTĒRVIS, **ŪTRĀVIS,** **ŪTRŪMVIS.** *Cic.* Lequel des deux vous voudrez.

ŪTĒRŪS, i. m. [Qui fortum continet.] *Le ventre d'une femme grosse. La matrice.* *EPIT.* Tumens, praegans, tumidus, gravis. *PHR.* Diva potens uteri Lucina. *O.* Utero gravis. *Pl.* Impleratque uterum generoso semine. *O.* Gravitas uterum tendebat. *O.* Rugis uterum Lucina notavit. *O.* Gravidum uterum intuens. *Tac.* Uteri pondus in auras expulit. *O.* Retinet jam certa tumentem Spes uterum. *St.* Ne mollem uterum ne stantia ladas Pectora. *St.* Impia diro Semina fert utero, conceptaque crimina portat. *O.*

ŪTĒRŪS. [Per transi. pro ventre in communi.] *Le ventre.* *PHR.* Perque uterum perque ilia venit arando. *V.* Caudamque remulcens (*Lupus*) subiecit pavitantem utero. *V.* Uterumque (*Equi Trojani*) armato milite complent. *V.* (*Vide VENTER.*)

ŪTĪ [Pro ut.] *Comme, afin que.* *PHR.* Namque canebat uti magnum per inane, &c. *V.* Fertur uti pulvis Collectus turbine. *H.* Ac venerata Ceres uti culmo fargeret alto. *H.*

ŪTICĀ, ē. f. [Africa urbs.] *Utrique.* *PHR.* Aut fugies Uticam, aut victus mitteris Ilerdam. *H.* Non Uticae Libiae clades. *L.*

ŪTILIS, ior, iſsimus. *Cic.* & **ŪTĪBĪLIS,** iſe. *PLA.* *Utile, advantageous.* *SYN.* Bōnūs, commōdūs, ac commōdūs, idōnēūs, oppōrtūnūs, āprūs. *PHR.* Bis gravida pecudes, bis pomis utilis arbor. *V.* Cibus utilis agro. *O.* Urbem Utilibus ventis intrat. *O.* Ver adeo frondi nemorum, ver utile sylvis. *V.* Omne tulit punctum qui miscuit utile dulci. *H.* Utilis ad rem. *Cic.*

ŪTILITAS, atis. f. *Utilité, profit, avantage.* *EPIT.* Magna, multa, medicata, parva, exigua, levis, publica, communis, privata. *SYN.* Commōdum, fructus, lūcrum, quātēstus, ūsūs. *SYNT.* Utilitatem capere, asserere, quāstere. *Cic.* Utilitate duci. *Quin.* Utilitati servire. *Cic.* Si nulla sit utilitas ex amicitia. *Cic.* *PHR.* Praebet sciencibus utilitatem. *Lr.* Forsitan hoc studium possit favor esse videri; Sed quiddam furor hic utilitatis habet. *O.* Turpe quidem dictum; sed si modò vera fatemur, Vulgus amicitias utilitate probat. Cura quid expediat prior est, quam quid sit honestum; Et cum fortunā statque caditque fides. *O.* Ipse decor recti facti, si praemia desint, Non movet; & gratis poenitet esse probum. *O.* Ut reditus jam quisque suos amat; & sibi quid sit Utile, sollicitis computat articulis. *O.* Atque ipsa utilitas iusti prope mater & aequi. *H.* Utilitatis iuxta.

UTILITER, UTILYUS. Adv. *Utilement, avantageusement.* SYN. Cōmmōdē quāstūōsē. PHR. Utiliter servire. H. Facere aliquid. O. Utiliter nobis perfidus ille fuit. O. Utilius starent etiam nunc mœnia Phœbi. O.

UTINAM. Adv. *Plût-à-Dieu ! ô que ! Dieu veuille que.* SYN. O ! Utinam. Dīi faciānt. Fāxit Dēus. PHR. Atque utinam ex vobis unus, &c. V. O ! Utinam tunc, cum Lacedæmona classe petebat, Obrutus infans esset adulter aquis. O.

UTIQUE. Adv. Cic. *Certainement.* SYN. Cērtē, igitur, etiā. Non utique. *Quin.* [*Pro non ideo.*] *Il ne s'ensuit pas.*

UTOR, ERIS, ūsus sūm, ūti. D. [*Utilitatem capere.*] *Uter, se servir, employer.* SYN. Adhibeo. SYNT. Uti domo, Equo, hortatione, studio. Cic. Uti aliquid, de aliquo. PHR. Decorum muneribus sapienter uti. H. Utere sorte tuā. V. Si fortunā permittitis uti. V. Serviet æternū, qui parvō nesciet uti. H. Dementer amoribus usa. O. Regibus uti. H. Uti permissio. H. Consilio. *Cas.* Officio viri. *Pla.* An numquam utare paratis. H. Ille male usurus donis, ait ; &c. O. Ad quem tunc Juno supplex his vocibus usa est. V. Nunc illas promitte vires, Nunc animos, quibus in Getulis Syribus usi. V. Ingenio juveniliter uti. O. Quaque est non usa modeste, Eripit huic linguam. O. Exemplis grandibus uti. O. Odio civiliter usus. O. Verbis mollibus uti. O. Viribus utendum est. L. Utetur toto fulmine rara manus. M. Ponderibus modulisque suis ratio utitur. H.

UTPOTĒ. Adv. *Puis qu'en effet.* PHR. Utpote fallaci quæ tum primū excita somno. C.

UT PRIMUM. Adv. *Aussi-tôt que.* SYNT. Cūm primū, ubi primū, ut, ubi, simul atque. PHR. Ut primū lux alma data est. V.

UT PUTA. Adv. CEL. *Par exemple.*

UTRARIUS, II. m. Liv. [*Qui utribus oleum aut vinum vehit.*] *Voiturier, qui porte de l'huile, ou du vin dans des outres.*

UTRICULARIUS, II. m. Sue. [*Qui fistulam ex utre inflat.*] *Qui joue de la musette.*

UTRICULUS, I. m. Dim. CEL. Petite peau de bouc. Petite outre. UTRICULUS. Pl. [*Frumenti siliquā.*] *Petite bourse, qui envelope les grains de bled dans l'épi.*

UTRINDE. Adv. CATO. *De l'un ou de l'autre côté.*

UTRINQUE. Adv. *De part & d'autre.* SYN. Hinc illinc, hinc indē, partē ex utrāquē. PHR. Dens hunc frondibus atrum Urget utrinque latus nemo. V. Circum hos utrinque phalanges Stant densæ. V. Confliterant hinc Thisbe, Piramus illinc. O.

UTRO. Adv. *Vers lequel de deux côtes.* Utro icrit. *Pl.*

UTROQUE & UTROBIQUE. Liv. *Des deux côtes.* PHR. Jactantemque utroque caput. V. Nunc huc, nunc illuc, & utroque sine ordine curro. O.

UTROLIBET. Adv. QUIN. *De l'un de deux côtes.*

UTRUM, interr. Si ? SYN. Nūm. an. PHR. Dicis utrum mavis elige. M. Utrumne jussi persequamur otium, Non dulce ni tecum simul : An hunc laborem, &c. H.

UVÆ, æ. *Grape de raisin, raisin.* EPIT. Dulcis, mātis, mātūrā, lividā, rōscidā, tēnērā, nigrā, purpū-

rēā, rūbēns, rūbicundā, turgēns, tūmēns, pēndēns, pēndulā, grāvīdā, turgīdā, tūmīdā. Immitis, acerbā, immātūrā. Pictā, variā, bicolor, albā, rūbēns, gēnērōsā, nobilis, fālernā, Bācchēā, bācchicā, māsīcā, gēnīālīs, ēscārīā, cībārīā, Mādēns, nitēns, pāsā, pēnsilis, dēcēptā, cācārā. SYN. Rācēmūs, bōtrūs. Vitis fœtūs, grāvīdā mūnērā vitis. O. Bācchēā dona. V. PHR. Duceret apricis in collibus uva colorem. V. Ipse racemiferis frontem circumdatus uvis. O. Certantem & uvam purpurā. H. Pulgentes sole racemi. Sil. Heu malę tum mites defendet pampinus uvas. V. Jam tibi lividos Distinguet autumnus racemos, Purpureo varius colore. H. Ut variis solet uva racemis Ducere purpureum, nondum matura, colorem. O. Annus in apricis maturat collibus uvas. T. Quo viret uva jugo. Pr. Et portare suis vestitas frondibus uvas. Pr. Prima mihi variat viventibus uva racemis. Pr. Plenaque purpureo subrubet uva mero. O. Ne nascens usta sit uva time. O. Non hic pampineā dulcis latet uva sub umbrā ; Nec cumulat altos fervida musta lacus. O. Tempus ut extentis tumeat facit uva racemis ; Vixque merum capiant grana quod intus habent. O. Et jam maturis metuendus Jupiter uvis. V. Et de purpureis collectę vitibus uvę. O. Passio Pstia utilior, tenuisque Lagos Tentatura pedes olim, vincituraque linguam. V. Servatę quales fuerant in vitibus uvę. J. Pstia passos de vite racemos. V. Passā rugosior uva. Cl. Rectius Albanam fumo duraveris uvam. Pertica pensilibus oneratur longa racemis. Pol. Musto spumantes exprimit uvas. Col. Tum pensilis uva secundam Et nux ornabat mensas. H. Purpura fulgotem pictis accommodat uvis. O. Ulmus speciosa nitentibus uvis. O. Uvis onerat pendentibus Ulmos. Mant. Generosę fertilis uvę madidis incumbunt pręla racemis. Calph. Vineę. O. Presserat hic madidos nobilis uva lacus, M. Vejentana tuam si domat uva sitim. M. Largo pubescit vinea fœtu. V. Terra ferax uvis. Cl. Uva gustatu peracerba. Cic. Teneras mora præcoquit uvas. O. Aurea tunc pressos pedibus dedit uva liquores. T. Invida purpureos urat ne bruma, racemos. M. Nec dignam toto se botione putat. M. (*Vide VINDEMIA.*)

UVÆ. [*Pro vite.*] *La vigne.* PHR. Et turpes avibus prædam fert uva racemos. (*Vide VITIS.*) UVÆ. [*Pro examine apum.*] *Un essain d'Abeilles.* PHR. Stridere Apes . . . jamque arbore summā Confluere, & lentis uvam demittere ramis. V. Examenque Apium longā confederit uvā. J. UVÆ. Pl. [*Pro epiglotti seu lingulā.*] *La luerre.*

UVESCŌ, is, ēre. n. [*Uvidum fieri.*] *Devenir moite.* PHR. Uvescunt, eadem dispensę in sole crescunt. Lr.

UVIDUS, ā, ūm. Moite, humide. PHR. Humidus hybernā venit de glande Menalcas. V. Uvidaque in gravido palmitē gemma tumet. O. Uvidulam ā fletu. C. (*Vide MADIDUS. HUMIDUS.*)

UVIDUS. H. *Pro Ebrio.*] *Qui a bien beu.* (*Vide EBRIUS.*)

UVIFER, ā, ūm. Qui porte des raisins. SYNT. Uviferę glebę. Sil. Massicus uvifer. St.

VULCANARIÆ, ōrum. n. Col. [*Vulcani felta.*] *Feltes à l'honneur de Vulcain.*

VULCANUS, Vulcani fuere complures, Ait. Cic. 3.

de nat. deor. Primus cœlo natus . . . Secundus in Nilo natus Opas ut Ægyptii appellant, quem custodem esse Ægypti volunt. Tertius Menalio natus, qui tenuit insulas propter Siciliam quæ Vulcaniæ nominabantur. Quartus è Jove & Junone natus, qui Lemni fabricæ traditur præfuisse. Cic. Hunc deformiorem visum à parentibus è cœlo dejectum volunt in Lemnum insulam, ibique ab Eurinome Oceani filiâ & Thetide nutritum: ab eo autem casu fractis cruribus claudicasse deinceps aiunt. Ferrariam artem exercuisse dicitur, & Cyclopes ministros habuisse. Jovi fulmina, cæterisque deis arma adversus Gigantes fabricavit; ac propterea inter deos relatus est, non tamen eorum mensa admissus. Non Jovi fulmina dumtaxat, sed deorum rogatu, vel ipsi hominibus arma elaborabat: qualia Achilli & Ence fabricasse fertur, deprecantibus eorum matribus Thetide & Venere. Minerva nuptias petiit, repulsamque passus, Venerem uxorem duxit, quam cum in adulterio cum Marte deprehendisset, ambos adamantinis catenis colligavit, deisque objecit deridendos. Erithonium, Cæculum, Cæculum aliosque habuisse filios dicitur. EPII. Lēmnīūs, Lēmnīacūs, Æthnæūs, Sicilūs, Liparēūs, claudicans, claudus, tardūs, tardipēs, nudūs, ardēns, niger, arer, flammēūs, ardēns, fervēns, ferrugineūs, Ignipotēns, Junōnigēnā, faber, sōlers. SYN. Mūlcībēr, Ignipotēns. PHR. Vulcani stirpe creatus Cæculus. V. mollibus è stratis opera ad fabrilis surgit Ignipotens. V. Hic Nomadum genus & discinctos Mulciber Afros Finxerat. V. Hæc pater Æoliis properat dum Lemnius oris. V. Huic monstro (Caco) Vulcanus erat pater; illius atros Ore vomens ignes. V. Vulcanus ardens urit officinas. H. Regemque corufci Ignis. St. Frænavit Mulciber Æthnam. Cl. Quidquid in arte meâ possum promittere curæ; Quod fieri ferro liquidove potest electro; Quantum ignes animæque valent, assiste precando Viribus indubitare tuis. Vulcanus ad Venerem. V. Insula Sicanium juxta latus Æoliamque Erigitur Liparem, fumantibus ardua faxis: Antra Æthnæa tonant, validique incudibus ictus Auditi referunt gemitum; striduntque cavernis Stricturæ calybum; & fornacibus ignis anhelat Vulcani domus, & vulcania nomine tellus. V.

VULCÂNŪS [deus ignis habitus est: hinc Vulcanus dicitur pro ipso igne.] *Le feu.* PHR. Vulcanum spargere tectis. V. Dedit ampla ruinam, Vulcano superante, domus. V. Aut dulcis musti vulcano decoquit humorem. V. Fert fumida lumen Tæda, & commistam Vulcanus ad æstra favillam. V.

VULCÂNĪŪS, ā, ūm. *De Vulcain, du feu.* PHR. Per juga, per valles errat vulcania pestis, Nusquam stante malis. Sil. Extenditur unâ Hortida per latos acies vulcania campos. V. Vulcania arma V. i. à Vulcano fabricata.

VULGARĪS, arē [Quod est vulgi, id est vile ac commune.] *Vulgaire, trivial, commun.* SYN. Trītūs, vīlis, cōmūnīs. SYNT. Vulgaris cœtus. H. Opinio. Cic. Fama. Plī. Ars. Cic. Vulgaris orator, sermo. Cic. Vulgaris puella. O. Pro prostibulo. PHR. Jejunos rarò stomachus vulgaria temnit. H. Fabula narrata est postquam vulgaris ab illo. O.

VULGARĪTĒR. Adv. Cic. *D'une manière vulgaire, commune.*

VULGATOR, ōris. m. *Qui publicè, qui rend une chose publique.* Taciti vulgator. O.

VULGATŪS, ā, ūm. ōr, īsīmūs. *Divulgué, publié.* Vulgator fama. Liv.

VULGĀ ŪS. [Pro vulgāris.] *Vulgaire commun.* Vulgatus cibus. Plī. Vulgata navis. Cic.

VULGĪENTES, ūm. m. Plī. [Galliæ Narbonensis populi.] *Peuples de l'Evêché d'Apt en Provence.*

VULGIVĀGŪS, ā, ūm. [Plēbēiūs.] *Du peuple vulgaire.* PHR. Vulgivago vitam tractabat more ferarum. Lr.

VULGŌ, ās, avī, atūm, arē. *Divulguer, publier.* SYN. Divulgō, evulgō, dispērgō; in vulgūs emittō. PHR. Quid me alta silentia cogis Rumpere, & obductum verbis vulgare dolorem. V. Totam vulgatur fama per urbem. V. Vulgatura nefas . . . licet. Cl. Bellaque jam famā totum vulgata per orbem. V. Aliquid in majus vulgare. Cæc. Exagerer. Vulgare librum. QUIN. i. in lucem edere. Vulgare corpus. Liv. De meretrice.

VULGŌ. Adv. *En tout lieu, par tout.* SYN. Pāsīm, ūbiquē. PHR. Assyrium vulgō nascetur amomum. V. Vox lucos vulgō exaudita per altos. V. Hinc lætis vituli vulgō moriuntur in herbis. V.

VULGŌ [Pro vulgārītēr & publicē.] *Publiquement.* SYN. Pālām, apertē. PHR. Vulgo occidere. Cic. Occupare regnum. Cæ.

VULGŌ. [Pro cātērvātīm.] *En foule.* PHR. Hæc habitant ad litora vulgo Cyclopes. V.

VULGŪS, gī, n & m. *Le peuple, le vulgaire, la populace.* EPLI. Rūdē, ignōbilē, stolidūm, indōctūm, vilē, hūmilē, incōmprīm, āgrēstē, indōcilē, ignārūm, mōbilē, mutābilē, infidūm, mālignūm, āncēps, præcēps. Incōnstāns, instābilē, vēntōsūm. Incertūm, lēvē, vanūm, fūcilē, invidūm, debilē, inōps, miserūm, pavidūm, attonitūm, iners, miserabilē, audāx, profānūm, dēmēns, invālidūm, lōquāx, mōrdāx, prōcāx, mēndāx, clāmōsūm, trēpidūm, avidūm, rebēllē, indōmitūm, sēgnē. SYN. plēbs, pōpulus. Plebēiūs chorūs. O. crāsā turbā, M. Vulgāris turbā, ūrbīs sōrdēs. Rūdīs pōpulus. O. Animæ vīles. V. Vulgāris cœtus. H. PHR. Quæ vox ut vulgi venit ad aures. V. Spargere voces In vulgum ambiguas. V. Scinditur incertum studia in contraria vulgus. V. Ut vidit vulgi variare labantia corda. V. Plebisque patrumque Plausus. V. Infusum circo populum. V. Nimum gaudens popularibus auris. V. Multam sine nomine plebem. V. Trojanaque turba. V. Stolidi mendacia vulgi. V. Impensis cænarum & tritæ munere vestis. H. Indomitas ardescit vulgus in iras. O. Tremuit sævâ sub voce minantis Vulgus iners. L. Miseri pars maxima vulgi. L. Malignum sperne vulgus. H. Odi profanum vulgus & arceo. H. Artis adhuc experts, & rude vulgus erat. O. Ancipitis pugnat sententia vulgi. St. Pavidi firmavit inertia vulgi Corda. Cl. Et nunquam stabilis favor vulgi præcipitis. S. Indocilis cœpit sævire licentia vulgi. Manr. Clamosi murmura vulgi. Manr. Exactos tyrannes densum humeris bibit aure vulgus. H. Virtus . . . nec sumit aut ponit secures Arbitrio popularis auræ. H. Laus in vulgus celebrata. Tac. Invidia factum, ac sermo popularis premer. S. Spretum sine nomine vulgus. Com. Varium & mutabile vulgus. Vulgo nihil est incertius. Cic. O! funestus multis dirisque populi

favor. S. Fluctuque magis mobile vulgus. S. Mobile mutatur semper cum Principe vulgus. Cl. (Vide PLEBS, POPULUS.)

VULGUS. [Per trans. dicitur de pecoribus, avibus, &c. Pro turba grex.] *Trompeau, troupe.* PHR. Priusquam Dirā per incautum serpent contagia vulgus. V. Tres cervos. . . Cornibus arboreis sternit: tum vulgus, & omnem Miscet agens telis nemora iter frondea turbam. V. Animos vulgi & trepidantia bello Corda licet longē præsciscere. V. De *Apibus.*

VULNERARIUS, ī, m. *Pli.* [Qui vulnera curat.] *Qui pense les plaies, Chirurgien.*

VULNERARIUS, ā, ūm. *Pli.* *Qui concerne les blessures.*

VULNERATIO, ōnis, f. *Cic.* [Vulnerandi actus.] *L'action de blesser, blessure.* (Vide VULNUS.)

VULNERO, ā, āvi, ātūm, āre. A. *Blesser.* SYN. Lēdō, sāucio, tēntō. Cl. Fēdō. V. Viōlō. O. Ferō pectūs rēclūdō, rēsēcō. S. Tājicō. V. Apēriō. S. Aliquē dēmētō. H. Stērnō. S. Ferrūm in artūs dēmittō. O. Pēr pectūs tēxigō. L. Jugulō, mērgō. S. rēfūdō. L. Pectūs hauriō. O. PHR. Oderit & sævo vulneret ense puer. O. Nunc laterum costas falcato vulnerat ense: Bellua puniceo mixtos cum sanguine fluctus Ore vomit. O. Ter quater exegit repetita per ilia ferrum. O. Immanemque feram multā tellure jacentem Mirantes spectant; neque adhuc contingere tutum Esse putant; sed tela tamen sua quisque cruentat. O. Nam quicumque tuum violavit vulnere corpus. V. Spargimus & nostro sequitur de vulnere sanguis. V. Multā vi prælia miscent Vulneribus crebris: lavit ater corpora sanguis. V. Illi alternantes multā vi vulnera miscent. V. Nec iacta cœcum dare cuspidē vulnus. V. Qui dare certa ferat, dare vulnera possumus hosti. O. Læserat ingrato Leo perfidus ore magistrum Ausus tam noras contemnere manus. M. Gladioque adversa reducto Ter quater ora viri capulo cava tempora pulsāt: Cedentemque sequens instat, turbatque, ruitque, Attonique negat requiem. O. Vulnusque in vulnere fecit. O. Consumere pectore ferrum. S. Ferrum sub pectore condere. V. Ferrum satiare sanguine. O. Turba canum . . . confert in corpore dentes. Jam loca vulneribus defunt. O. Belli Miscabant fluctus, & vulnera vasta ferebant. Lr. Rerectam Lancea consequitur, rumpitque infixā bilicem. Loricam. V. Altonesandum ferrum vulnere abdidit. S. Culpis medium transverberat ictu; Loricæque moras & pectus perforat ingens. V. Vulnus dedit anguis Orestī. O. Cumque atro mistos spumantem sanguine dentes, Vulnere tartareas geminato misit ad umbras. O. Semicremoque novat repetitum stipite vulnus. O. Quos omnes dextra Driantis Perculit adversos. O. Cupiens alto dare vulnera collo. O. Fecit manus impia vulnus. O. Prima vulnera plagis conturbare novis. Lr. Validā dissolvere corpora plagā. Lr. Venienti Ebullo plagamque ferenti Occupat os flammis. V. Lapis non pertulit ictum. V. Hæsit tepefacta cerebro hasta. V. Transeat Hecstoreum Pelias hasta latus. O. Hasta . . . pectus Transforat, & voces venturas occupat ictu. S. Ablatusque viro vultus. S. Torquet in hunc hastam mediā quæ nare recepta Cervicē exacta est, in partesque eminet ambas. O. Disiectisque assibus opīs. Acta retro navis, medioque est fixa pa-

lato. O. Geminas ipsi cum naribus aures Amputat & turpi deformat vulnere vultum. *Com.*

VULNERARI. SYN. Vūlnūs accipērē. V. Vūlnērē cōncidērē, cōnfici. *Liv.* Exanimārī. *Cic.* Lēdi. O. Ōcīdī, pēriērī. H. PHR. Vulnera tergo accipiunt. V. Mortalin decuit violari vulnere Divum? V. Ne saucius illis Vulneribus fieri, ferrove occumbere posset. V. Ut solet ante aras, ingens ubi victima Tauros Concidit, abruptā cruor ē cervicē profundi. O. Excipis adverso quæ pectore vulnera. *Auf.* Ex vulnere accepto claudicat. *Cic.* Duro crepitant sub vulnere malæ. V. Emicat in partem sanguis, unde icinur ictu. Lr. Infixum stridet sub pectore vulnus. V. Hæsit sub gutture vulnus. V. Stat Saucia pectus. T. Cadunt per mutua vulnera. O. Sensit inhumanas in sua fata manus, Excipit immissum suspensā per ilia ferrum, Affixusque rati telo retinentes pendunt. L. Mediis excepit faucibus ensē. L. Atque illi partibus æquis Huc caput atque illuc humero ex utroque pendunt. V. Quæ causa indigna serenos Fœdavit vultus. V. Hunc pede convulsō mensæ Pelleus acernæ Stravi humi Belates, dejecto in pectora mento, Cūmque atro misto spumantem sanguine dentes Vulnere tartareas geminato misit ad umbras. O.

VULNERATUS, ā, ūna. *Blessé.* SYN. Vūlnērē sāucius, violātus, trūncus, tardus, claudus. V. Tardātus. O. Cōnfectus. *Liv.* Cōnsūmptus. *Sil.* Cōnfossus. M. Vūlnērā gērēns, fērēns. O. Ictus telō. M. Lacerat ora. V. Ora nōris fœdātā. S. PHR. Saucius ille gravi venantum vulnere corpus. V. Vulneraque illa gerens, quæ circum plurima muros Accipit patrios. V. Pugnando vulnera passi. V. Mandic humum, moriensque suo se in vulnere versat. V. Et vulnere tardus Ulixe. V. Pars vulnere clauda. V. Quamquam vis atro vulnere tardat Haud dejectus. V. Aspera passum Vulnera. S. Vacua atria lustrat Saucius: illum ardens infesto vulnere Pyrrhus Insequitur. V. Trunca gerat sævo mutilatis partibus ense Membra. O. Ictā gravi telō. *Manil.* Accepto tum vulnere tardius ibat. O. Illa manu moriens telum trahit: ossa sed inter Ferreus ad costas alto stat vulnere mucro. . . Dumque manu tentat trahere exitiabile telum, Altera per jugulum pennis tenuis acta sagitta est. Expulit hanc sanguis, seque ejaculatus in altum Ensicat, & longē terebratā prosilit aurā. O. Vulneraque aspexit fixumque hostile momordit. V. Laniatum corpore toto Deiphobum vidit, lacerum crudeliter ora, Ora manusque ambas, populataque tempora raptis auribus, & truncas inhonesto vulnere nares. V. Stat saucia pectus. T. Et stetit incertus fluere quo vulnere sanguis; Donec utraque simul largus cruor expulit hastas. L. Saucia majores animos ut pectora gestant; Dum dolor est, ictusque recens; & mobile nervis Conamen calidus præbet cruor; ossaque nondum Adduxere citem. L. Vias sanguine signans. Ipse dolor vires animo dabat: ager in hostem erigitur. Ossa gravem dare fracta sonum, fessamque videres Exhalare animam; nullasque in corpore patres Noscere quas posses: unumque erat omnia vulnus. O. Recens à vulnere Dido. V. Ingenti vulnere victus. V. Ille rapit calidum frustra de vulnere telum: Unā eademque viā sanguisque animusque sequuntur. Cor-

ruit in vulnus : sonitum super arma dedere. *V.* Incessit passu de vulnere tanto. Quem gravis ictu Seminecem liquit saxo lacerumque viator *Serpentem*. *V.* Quo sonipes ictu furit arduus ; altaque jactat Vulneris impatiens arrecto pectore crura. *V.* Saucius armo Dexteriore Medon. *O.* Cum laceros artus æquataque vulnera membris Vidimus. *L.* Violatus arundine plantam. *Sil.* Trajectaque corpora ferro. *V.* Fædo digestum vulnere. *O.* Vix habet in nobis jam nova plaga locum. *O.* Plagisque peremptus *Bos*. *V.*

VULNIFICUS, ā, ūm. *Qui* blēsse. *SYNT.* Vulnificus dens. *S.* Sus. *O.* Ensis. *St.* *PHR.* Vulnificusque chilibs vastā fornace liquefcit. *V.* Vulnifico fuerat fixurus pectora telo. *O.*

VULNŪS, ēris, n. *Blessure, plaie.* *EPIT.* Grāvē, lēthālē, ācērbūm, īngēns, flēbilē, crūēntūm, lēthifērūm, mōrtifērūm, immēdicābilē, īnsānābilē, īmmānē, īmmītē, violēntūm, cāvūm, vāstūm, hīāns, āpērtūm, pātēns, āltūm, sāvūm, trīstē, dīrūm, lātūm, māgnūm, crūdēlē, sānguīnēūm, mīserābilē, crūdūm, fatālē, vēhēmēns, mīserāndūm, fervēns, mālūm. Lēvē, sānābilē, tēxīgūūm, mōdicūm, tēnūē, īnānē, pārvūm, mīnīmūm. Fōdūm, lividūm, līvēns, ātrūm, vētūstūm, nīgrūm, tūrpē, pūdēdūm, īhōnēstūm. Infixūm, īnfōlsūm, ādāctūm, ītērātūm, īmpresūm, īnfīctūm. Rēcēns, siccūm, cēcūm. cērtūm, tūmēns, crēbrūm, rēpētītūm, sānātūm. *PHR.* Stetit imo vulnere sanguis. *V.* Humeros ad vulnera durat. *V.* Neque enim is teli, nec vulneris author. *V.* Deque gravi duras vulnere tolle manus. *O.* Quæ causa indigna serenos Fœdavit vultus; aut cur hæc vulnera cerno. *V.* Heu patior telis vulnere facta meis. *O.* Plaga facit gemitus. *O.* Specus atri vulneris. *V.* Postquam sicca rigens adstrinxit vulnera sanguis. *L.* Sævī intus ulceris cæcus dolor. *S.* Nudans in vulnera pectus. Infossa cerebro vulnera. *St.* Multa gemens ignominiam plagasque superbi Victoris, *V.* Vulnus hiat venis abruptis. *St.* Dum dolor est ictusque recens. *Lr.*

VULNŪS grāvē, immēdicābilē, mōrtifērūm. *PHR.* Ferreus ad costas alio stat vulnere macro. *V.* Altē vulnus adactum. *V.* Numquam sanabile vulnus. *J.* An lentus altas irrigat plagas cruor. *S.* Alto nefandum vulnere ferrum abdidit. *S.* Spiramenta animæ lethali vulnere rupit. *O.* Terque quaterque gravi juncturas verticis ictu Rupit ; & in liquido jacuerunt ossa cerebro. *O.* Impubes immani vulnere malas Dividit. *V.* Hæsit sub gutture vulnus, & udæ Vocis iter, tenuemque includit sanguine vitam. *V.* Hactenus Acca foror potui ; nunc vulnus acerbum Conficit, & tenebris nigrescunt omnia circum. *V.* Partes rimatur apertas Quò vulnus lethale ferat. *V.* Magno vulnus descendit hiatu. *St.* Exhalans crudeli vulnere vitam. *V.* Tot jaculis unam non explent vulnera mortem. *L.* Icta gravi telo confossaque vulnere mater. *O.* Et acerbo vulnere victum. *O.* Patens in pectore vulnus Cuspīdis. *V.* Nullius vita perempti Est tantā dimissa viā. *L.* Extinctus miserando vulnere. *St.* Te hoc vulnere Pallas Immolat. *V.* Pariter sternuntque caduntque Vulnere lethali. *L.* Mœrens inconsole vulnus. *O.* Hunc procul ut fædo dejectum vulnere vidit. *O.*

VULNŪS lēvē. *PHR.* Aspera passum Vulnera; sed vulnulum vitæ in secreta receptum. *St.* Non tamen ad le-

thum causas satis ulla valentes Plaga dedit. *O.* Tenui vulnere saucius. *S.* Summum degustat vulnere corpus. *V.* At postquam eripui, cui standi vulnera vires Non dederant, nullo tardatus vulnere fugit. *O.* Ictus sine vulnere. *O.* Nec grave vulnus erat, sed rupti vulnere nervi Deficiunt ; motumque negant, virefque volandi. *O.* Tenui vulnere saucius. *L.* Minimo vulnere occidit. *O.* Exiguum stimulando vulnus acerbat. *Cl.* Telumque imbelles sine ictu Conjicit. *V.* Ferro perstrinxerat artus. *St.* Nil lethale datum . . . moremque nefandæ Dirum scivitæ ! pereuntris parcere morti. *L.* Notam sine vulnere fecit. *O.*

VULNŪS hōnōrūm, hōnēstūm. *PHR.* Sunt vulnera nobis Ipso pulchra loco. *O.* Vulneribus pars nulla vacat, recisāque cunctis Gloria fœdavi splendet jactantior oris. *Cl.* Notisque decorum Vulneribus. Pulchramque petunt per vulnera mentem. *V.* At non Evandre pudendis Vulneribus pulsum aspicias. *V.*

VULNĒRĪ mēdērī. *PHR.* Amoniā juvenis quæ cuspidē vulnus Senferat, hac ipsa cuspidē sensit opem. *Pr.* Dum medicas adhibere manus ad vulnera pastor Abnegat. *V.* Vulnera lymphis Abluere. *V.* Calido de vulnere telum Extrahit. *O.* Fomenta allevantia vulnus. *H.* Vulnus explorare manu. Ense secant laxo vulnus telique latebram Rescindunt. *V.* Cuncta prius tentanda, sed immedicabile vulnus Ense recidendum est, ne pars sincera trahatur. *O.* Et vulnera cruda retractant. *O.* Neve retractando nondum coeuntia rumpe Vulnera. *O.* Si tardius exit Virus, & elicitum jussumque exire repugnat. *L.* Vulnera lambit Ore venena trahens. *L.* Cervæ miserata dolores Approperat medicas officiosa manus. Dictamum pia virgo legit; succumque potentem Exprimit ; & liquido vulnus odore fricat. *Sant.* Illa mali vulneris una via est. *Pr.* Tristitia sanguineā lambentem vulnera linguā. *O.* Et adhuc stridentia prenfat Vulnera. *V. F.* Non tamen ulla magis præfens fortuna malorum est, Quam si quis ferro potuit rescindere summum Ulceris os : alitur vitium, vivitque regendo. *V.* Tum decuit sentire nefas, tunc ire recentes Deterum maculas : veteri post obruta morbo. Corpora Pæonias nequicquam admoveris herba. Ulcera possessis altē suffusa medullis Non leviori manu, ferro sanantur & igni . . . Ad vivum penetrant flammæ, quo funditus humor Defluat, & vacuis corrupto sanguine venis, Arescat fons ille mali. Truncantur & artus, Ut liceat reliquis securē vivere membris. *Cl.* Curando quædam fieri majora videmus Vulnera, quæ melius non tetigisse fuit. *O.* Vulneris id genus est, quod cum sanabile non sit : Non hoc tractari tutius esse puto. *O.* Parcendōque secat, ferro ne longius acto Irrevocandus eat sectis vitalibus error. *Cl.* Medicinam vulnera poscunt. *Sil.* (Vide MEDEOR.)

VULNŪS, & **VULNĒRŌ**. *Metaph.* Dicuntur de amore. *PHR.* At Regina gravi jam dudum saucia curâ, Vulnus alit venis, & cæco carpitur igni. *V.* Est mollis flamma medullas Interea, & tacitum vivit sub pectore vulnus. *V.* Æterno devinctus vulnere amoris. *Lr.* Æternum fervans sub pectore vulnus. *V.* Parvo cor vulnere læsum. *O.* Et qui spectavit vulnera, vulnus habet. *O.* **VULNŪS**, & **VULNĒRŌ**. *Metaph.* Dicitur de dolore, curâ, alijs, ne quæ gravius urunt, ut *PHR.* Gravior ne nuntius aures Vulneret. *V.* Tristiturbatam

turbatam vulnere mentis. *V.* Heu cicatricum & sceleris pudet. *H.* Quid faciat somnos, quid hiæntia vulnera claudat. *St.* Ulcerosa conscientia hiulca vulnera. *Sen.* Questusque & vulnera cæca resolvam. *St.* Vulnus injuriæ sanare. *Cic.* Continuo fortunæ vulneror ictu. *O.* Ah! potius peream quam crimine vulnerer isto. *O.* VULNUS Pertransi. *Dicitur de plantis, terrâ, &c.* *Ut* *PHR.* Et odoro vulnere Pinus scanditur. *St.* Vulneribus donec paulatim evicta supremum Congemat *Ornus.* *V.* Rastorum vulnera ferre. *O.* De terrâ. Tabularum vulnera. *Cre. i. litura.*

VULPES, is, & VULPECULÂ, æ, f. dim. *Renard.* *EPIT.* Vâfrâ, dolôsâ, callidâ, versutâ, cautâ, astutâ, solers, fallax, sagax, acutâ, prædatrix, insidiatrix, rapax, avidâ, sævâ olidâ, fœtâ, hirsutâ, canescâ. *PHR.* Hic olidam clamosus ages in retia Vulpem. *M.* Forte per angustam tenuis vulpecula rimam, &c. *H.* Astuta ingenuum Vulpes imitata Leonem. *H.*

VULPES [Pro dolo & astu, quod animal illud maxime astutum sit.] *Ruse, finesse.* *PHR.* Animi sub Vulpe latentes. *H.* Astutam vapidò servas sub pectore vulpem. *P.*

VULPINOR, aris, atus sum, arî. *Var.* [Vulpis dolos imitari.] *Ruser, user de finesse.*

VULPINUS, a, um. *De Renard.* Pellis Vulpina. *Sue.*

VULPINUS. [Pro astutus.] *Rusé.* Vulpinus animus ne quid moliatu mali. *Pla.*

VULSURA, æ, f. *Var.* [Vellendi actus.] *L'action d'arracher.*

VULSUS, a, um. *L.* Arraché. (Vide VELLO.)

VULTUOSUS, a, um. [Vultu ipso affectatus, quod in vultu nimium est præter decorum.] *Qui a un visage, un air affecté, qui veut trop exprimer ce qu'il dit par sa mine & par l'air de son visage.* Reprehenditur pronuntiatio vultuosa. *Quin.* Ne quid ineptum aut vultuosum sit. *Cic.*

VULTUR, uris, & VULTURIS; & VULTURIUS, i, m. [Avis rapax & carnivora.] *Dantour.* *EPIT.* Vorax, rapax, prædô, prædator, edax, avidus, dirus, sævus, Caucasæus, Promethæus, obscurus, velox, præceps, niger, montanus, *PHR.* Aut ut edax vultur corpus circumspicit. *O.* Ubi tondet ales avida fecundum jecur. *S.* Caucasæas etiam si pateremur aves. *Pr.* Rostroque immanis vultur adunco. *V.* Vulturis in ramis & strigis ova tulit. *O.* Cujus vulturis hoc erit cadaver. *M.* Et qui vulturibus servabat viscera Dacis. *J.* VULTURIUS reipublicæ. *Cic.* Metaph. [i. fur.] *Qui vole la République.*

VULTURINUS, a, um. *Pli.* De Vantour.

VULTUR, uris, m. [Mons Apuliæ.] *PHR.* Me fabulosa Vulture in Apulo Altrici extra limen Apuliæ. *H.*

VULTURNUS, i, m. *Pli.* [Ventus ab oriente hyberno flans.] *Vent qui se leve à l'Orient du Solstice d'hiver.* *PHR.* Altitonans vulturnus, & Auster fulmine pollens. *Lr.* Ipse caput flavum caligine conditus atrâ Vulturnus, multaque comam perfusus arenâ, Nunc verfos agitat tergo stridentibus alis, &c. *Sil.*

VULTURNUS, i, m. [Campaniæ & Samnii fluvius.] *Volsurno.* *PHR.* Vulturnusque rapax, & Nar vitiatu odor Sulphure. *Cl.* Fluctuque sonorum Vulturnum. *Sil.*

VULTUS, us, m. *Le visage, la mine.* *EPIT.* Formosus, pulcher, egregius, decorus, nitens, nitidus,

rosæus, lubricus, flagrans, præstans conspectus, venustus, lucidus, præclarus. Modestus, ingenuus, honestus, verecundus, pudibundus, virginæ, castus. Lætus, hilaris, jucundus, serenus, serenus, placidus, ridens, blandus, amicus, benignus, mis, pacatus, bonus, ingenuus. Tristis, mortuus dejectus, flebilis, jacens, demissus, confusus, super, lugubris, mœrens. Deformis, fœdus, turp, torvus, distortus, obscurus, neglectus, trux, mix, iratus, ferox, ferus, durus, terribilis, durus, amatus, terrificus, metuendus, formidabilis, horridus, truculentus, inimicus, hostilis, ingratus, rufus. Accensus, ignitus, igneus, ardens, sanguis, acer. Superbus, altus, gravis, severus, importunus, tumens, loquax, juvenilis, agrestis, ambiguus, alius, degener, mutabilis, confusus, exanimatus, importunus, compositus, silens, tacitus, similis, incertus, madens, intrepidus. Sæciles, os, ora, frons, aspectus, forma, species. *PHR.* Qui vultus vocisque sonus, qui gressus euntis. *V.* Infixi pectore vultus. *V.* Ante, &c. Quæstro illius labatur pectore vultus. *V.* Haud tibi Mortalis, nec vox hominem sonat. *V.* Luce humectat flumine vultum. *V.* Vultum lac atque ora rigabat. *V.* Et vocem Anchisæ magnumque recordor. *V.* Ipsa meos scindas licet ista capillos; Oraque sint digitis livida nostra ruit pressi vultus per ahenea signa. *H.* Taciturne convicia vultus. *O.* Prono fufus super oscula. *St.* Vultum lacrymis lavat. *O.* Vultus sudore res. *Sil.* Invito vultu ridere. *H.* Supplices vultus. *Cl.* Sparsi sanguine vultus. *O.* Consilium. *Git.* Trahere vultum & rugas cogere. *O.* Ille simulat; premit altum corde dolorem. *V.* Eo vultu tegit, ac spem fronte serenat. *V.* Virginitatemque gerens. *V.* Acer vultus in hostenaltum verbis addere. *O.* Adversos legere, & ve discere vultus. *V.* Huic se forma Dei vultus eodem Obtulit. *V.* Inerat in facie vultus cordia. *Sal.* Fronti nulla fides. *J.*

VULTUS formosus. *PHR.* Unguicæ nitor Splendens Pario marmore pulchritudo vultus nimium lubricus aspicit. *H.* Frontisque modus breviter sit naribus uncis. *P.* Paveant amula labra rosis. *M.* Custos vultu honore. *Cl.* Placidi radiant in casside vultus. *I.* Ius formâ insignis viridique juventutem. *V.* Egrum juvenem. *V.* Tantum egregio decus ei. *V.* Renidenti cohibens suspiria vultu. *V-F.* Ique Dei vultus. *V.* Quem se se ore ferens signa decoris, Ardentesque notate oculum nullâ teneri sordent lanugine vultus. *I.* Iseas laudare genas, frontemque venustat illi species omni de parte verenda, *ANO* spiritus Ingenio: Sublimes latet vultu serena, Ardentesque oculi viva per o. *Rap.* Blanda cui vultus gravitas sereno ifos abigitque fastus. *Pol.* Bis geminæ sunt, sunt lilia malæ, Floriduloque recin ore decor. *Saut.* Blanda quidem vultu tetricior ulla. *I.* Ingenui vultus puer. *J.* Ise facies erat amula flammis. *Sic* decorum hanc gratia labris, *Sic* rubuere ora rose. *Saut.* Fronte decor, sedet ore et ore candor;

Inque tuis omaes sunt oculis Veneres. *Pol.* Laudaret faciem livor quoque. *O.* Te tuus iste rigor postique sine arte capilli, Et levis egregio pulvis in ore decet. *O.* Facies quam sive puellæ Sive dares puero, fieret formosus uterque. *O.* Hæc ne illa facies igne sidereo nitens. *S.* Facie præstante puella. *O.* Talis erat cultu facies quam dicere vere Virgineam in puero puerilem in virgine posses. *O.* Pulchra subit facies & pulvinaribus altis Dignior est. *O.* Nec facies impar nobilitate fuit. *O.* Cui lævia fulgent ora. *T.* Spectabilis ore. *T.* Ore floridulo nitens. *C.* Oris honos. *Cl.* En ille oculis intermicat ardor Vividus, & sacra majestas ardua frontis. *Rua.* Mixto sublucent ora rubore Candida. *O.*

VULTUS deformis. *PHR.* Torvo vultu ferus. *H.* Horrida vultum Deformat macies. *V.* Terribiles visu formæ. *V.* Et vitæ vultus plurima menda meos. *Sant.* Dedecoret vultus ne qua litura tuos. *Sant.* Ossa disiecta & gravi Elisa casu signa clari corporis, Et ora & illas nobiles patris notas Confundit. *S.* Et spectare feros in aqua & componere vultus. *O.* Dira viris facies, torvis in vultibus iras, Inque oculis facinus, quod meditantur, habent. *Hofsch.* Sordet facies inhonora. *Sant.* Et simul his dictis faciem ostentabat & udo Turpia membra fimo. *O.* Illa decens facies longis vitabitur annis. *O.* Jamque ævo laxata cutis fulcisque genarum Corruerat passâ facies rugosior uvâ. *Cl.* Cum pallida nudis Ofsibus horrorem Dominis præberet imago Decolor; & macies occursum læderet omnes, Aut pueris lætura metus, aut rædia mensis, Aut crimina famulis, aut precedentibus omen. *Cl.*

VULTUS modestus. *PHR.* Virgineus puerili vultus in ore. *O.* Quique subest roseo lenis in ore pudor. *O.* O! ubi purpureo suffusus sanguine candor, Siderei que orbes, radiataque lumina cælo, Et castigatæ collecta modestia frontis. *St.* Sancta Majestas sedet ore sancto, Et pudor frontis focius modestæ. Ipse splendorem Deus & verendos. Afflat honores. *Sant.* Pudore vultus dejectos gerit. *S.* Vultus fœdare fereos. *V.* Servat inoffensam divina modestia vocem, Temperiem servant oculi, nec lumina fervor Asperat, aut rabidas diffundit sanguine venas, Nullaque mutati tempestas prodit oris. *Cl.*

VULTUS favens, amicus, gratus. *PHR.* Placido mea munera respice vultu. *O.* Pacem vultus habet. *O.* Vultum servat fortuna benignum. *H.* Spem mihi nescio quam vultu promittis amico. *O.* Super omnia vultus Accessere bonæ, nec iners pauperque voluntas. *O.* Semper ut inducar blandos offers mihi vultus. *T.* Vultus ubi tuus. Affulsit populo. *H.* Unam, neglecto lumine cæli, Aspicit; & vultu non exsatiatur amato. *St.* Pacato vultu excipere aliquid. *O.* Cumque serenus erit, vultusque remiserit illos, Qui secum terras imperiumque movent. *O.* In toto spirat clementia vultu; & theretique ignis, & puræ fulgura lucis Augustâ de fronte micant. Blando se ostendit amabilis ore. Majestas; trepidoque favens & amica clientis. *Sant.*

VULTUS sævæntis. *PHR.* Sed modò læta manet; vultus modò sumit acerbos. *O.* Nec frons triste rigens, nimisque in moribus horror. *St.* Aliquem vultu terrence. *H.* Alto vultu rejicere dona. *H.* Durus vultus malis, lacrymare nescit. *S.* Mox geffuosa labra vultu

exasperans. *Conv.* Canities eadem est, eadem est violentia vultus. *O.* Parce precor fasso; nec duro cætera vultu Perlege. *O.* Doctores nos ruga decet, frontisque severæ Dura supercilia, & spirantes grandia vultus. Plus horrenda placet, quàm quæ fucata colore Effigies; sua nam senibus veneranda venustas: Nec mihi femineos tu semivir objice vultus. *Sant.* Totoque ardentis ab ore Scintillæ abstant oculis micat acribus ignis. *V.* Si non est ficto vultus mihi torvus in ore. *O.*

VULTUS tristis. *PHR.* Hirtus erat crinis, cava lumina, pallor in ore. *O.* At pater obductos luctu miserabilis agro Condiderat vultus. *O.* Cum tu curaque levata, Et vultus melioris eris. *O.* Ut vultum vidit morientis & ora. *V.* Aeneas mæsto defixus lumina vultu. *V.* Ora pallor albus inficit; Mentescque perculsa stupent. *H.* Sed frons læta parum, & dejecto lumina vultu. *V.* Jamque meos vultus ruga senilis arat. *O.* Læta juvenem frons decet tristis senem. *S.* Obducta fronte tristis. *J.*

VULTUM mutare. *PHR.* Et pariter vultusque Deo, plectumque, colorque Excidit. *O.* Niveos infecit purpura vultus. *Cl.* Pertulit intrepidos ad fata novissima vultus. *O.* Vultu mutabilis. *H.* Subito non vultus, non color unus, Non comptæ mansere comæ. *V.* Videmus Ipsius in vultu varios errare colores. *V.* continuo est ægris alius color. *V.* Nec magis incepto vultum sermone moverur. *V.* Ubi bina gemelli fax oculi, linguæ gratia, frontis honos? *Sant.* Dissimulat vultum. *St.* Vidi ego confusus vultus, visosque notavi, Osque madens fletu pallidiusque meo. *O.* Cui plurimus ignem Subject rubor, & calefacta per ora cucurrit. *O.* Faciem mutatus & ora. *V.* Tu faciem illius. . . Falle dolo. *V.* Non es, qualis eras, tibi Non mens semianimis restat in artubus; Non fronti tenere nives, Non vivax roseis purpura vultibus, Non notus superest color; Sed mors marmoreis pingitur in genis, Et vitæ gracilis via. Exili tacite spirat anhelitu. *Sarb.* Rursus in aurigæ faciem mutata Merisci. *V.* A lecto torvam faciem & furialia membra Exuit, in vultus sese transformat aniles. *V.* In faciem soror ut conversa Merisci. *V.* Verte omnes tete in facies. *V.* Faciemque Deæ vestemque reponit. *V.*

VULTUM demittere, aliquò vertere. *PHR.* Sic dea summisso contra Saturnia vultu. *V.* Dejecit vultum, & demissa voce locuta est. *V.* Vultus in aliquo figere. *V.* Ad aliquem flectere. *O.* In aliquem tenere reos vultus. *St.* Demissos vultus velare. *L.* Tendens ad sidera vultus. *O.* Vultus tener immotos. *O.* Toto in terram procumbere vultu. *O.* Virilem Torvus humi posuisse vultum. *H.* Alternò vultu hunc aspectat & illum. *O.* Vultu silenti defixus. *V.F.* Dejectos in humum vultus. *O.* Vela diu vultus detinuerunt meos. *O.*

VULTUS animi Index. *PHR.* Spectabam oculos. . . Quique solet mentis ducere signa color. *C.G.* Inque oculis facinus barbara mater habet. *O.* Vultu fassus Telamonius iram. *O.* Me specta nutusque meos vultumque loquacem. *O.* Sed non is vultus in illo, Non ea nobilitas animo est, ea gratia formæ Ut timeam fraudem, meretricie obliviam nostri. *O.* Heu! quàm difficile est crimen non prodere vultu. Vix oculos attollit humo. . . Sed silet, & læsi dat signa rubore pudoris. *O.* Hæret in vultu truci imago facti. *S.* Sed trepidus solet deregere vultus: magna voluntatem quo-

que consilia produnt. S. Quid tacita verfas? licet ipsa
sileas totus in vultu est dolor. S. Vultus loquitur
quodcumque negas. S. Ense velut stricto quoties Lu-
cilius ardens Infremuit; rubet auditor cui frigida
mens est. Criminibus; tacitâ sudant praeordia cul-
pâ. *J.* Vultus Respice: certa suae pignora mentis
habent. *Hofch.* Heu quam difficile est animum non
prodere vultu, Quodque in mente latet dissimulare
nefas. *Hofch.* Maternos animos oculis vultuque fate-
tur; Nec facie mentem dissimulante venit. *Hofch.*
Et fideli non dubius sedet ore candor. *Sarb.* Imago
animi vultus est, indices oculi. *Cic.* Vultus sermo
quidam tacitus mentis est. *Cic.* Variusque per ora
cucurrit Ausonidum turbata tremor. *V.* Frons pe-
storis iras Præportat. *C.* Proditur vultu furor. *S.*
Turbato prodita vultu Ira. *L.* Vel tacito stabat
in ore dolor. *Bim.* Janua animi frons est. *Cic.*

VULTUS. [Metaph. de mari aliisque dicitur.] *La*
face, la figure. *PHR.* Mene falis placidi vultum flu-
tusque quieros. Ignorare jubes. *V.* Quibus aspe-
ra quondam Visa maris facies. *V.* Et gemina au-
ratus taurino coraua vultu. *V.* Omniferi vultus tel-
luris. *Lr.* Induerat Circe in vultus ac terga ferarum.
V. Quæ scelerum facies. *V.*

VULVA, æ. f. [dicitur in animalibus, quod uterus in
mulieribus.] *La matrice des animaux.* *SYNT.* Vulvæ
contractio, cruciatus, dolores, onus. *Pli.* Os. *Cel.*
Sinus. *Pli.* Viria, morbus. *Pli.* Vulvam mollire. *Cel.*
Purgare. *Pli.* *PHR.* Vulvâ nil pulchrius amplâ. *H.*
De Suillâ vulvâ quam in deliciis habebant. (Vide
Uterus.)

UVOR, oris. m. *Var.* [Humiditas.] *Humidité, moiteur.*

UXANTOS, ti. f. *Pli.* [Galliæ Celticæ insula.]
Ouessant.

UXELLODUNUM, nī. *Cas.* [Urbs Cadurcorum.]
Cahors.

UXOR, oris. f. [Quæ viro nupsit.] *La femme par*
rapport au mari. *EPIT.* Cāstā, fidā, fidelis, pudī-
cā, carā, dilectā, amārā, pulchrā, formosā, vē-
nustā. *Prægnāns, gravidā, forā.* *SYN.* Cōjūx, spōnsā.
Thālāmī sociā. Jūctā tōrō. *S.* Pārticēps tōrī. *O.* Cōn-
sōrs tōrī. *O.* *PHR.* Puerisque beata creandis Uxor. *H.*
Aliena uxor. *H.* Fertur pudicæ conjugis immemor
Parvosque natos... à se removisse. *H.* Nupta soror-
que Jovis. *O.* Magni matrona Tonantis. *O.* Si qua tibi
sponsa est; si quam dignabere tæda. *O.* Unico gaudens
mulier marito. *H.* Una de multis face nuptiali Digna.
H. Uxorem grandī cūm dote recusās. *H.* Si verum
excutias, facies non uxor amatur: tres regæ subeant;
& se cutis arida laxet; Fiant obscuri dentes, oculique
minores: Collige sarcinulas, dixit Libertus, & exi,
Jam gravis es nobis. *J.* Linquenda tellus, & domus
& placens Uxor. *H.* Tibi ducitur uxor. *V.* Uxori
nubere. *M.* Scilicet ut Turno contingat regia con-
jux. *V.* Pectoribus quantum tu nostris uxor inhæres,
Digna minùs misero, non meliore viro. *O.* Quisquis
vel locuples pulchrâ vel conjuge notus &c. *Cl.* Sociæ
generisque torique. *O.* Et soror & conjux Jovis. *i.*
Juno. *V.* Perpetuoque mihi sociatam fœdere lecti. *H.*
Bini sunt cum uxore jucundissimi dies, alter quo du-
citur, alter quo mortua effertur. *Refert Plin. ex*
Hipponacte Poëta Græco.

UXOR. Per transl. [dicitur de feris.] *La femelle.*
PHR. Olentis uxores mariti. *i.* Capri. *H.* Les che-
vres.

UXORIUS, æ, ūm. [Quod ad uxorem pertinet.] *De*
femme. Uxoriam res. *Cic.* Quid honestius quam uxo-
rium levamentum. *Tac.* Dos est uxoriam, lites. *O.*
UXORIUS. [Qui uxori nimis inservit,] *qui se laisse*
gouverner par sa femme, ou qui aime trop les femmes.
PHR. Pulchramque uxoriis urbem Extruis heu!
regni rerumque oblite tuarum. *V.*

X.

ANTE, æs. & **XANTO,** ūs. f. *Nympha*
marina Oceani & Tethyos filia. *PHR.* Dry-
moque, Xantoque, Lygeaque, Phyllodo-
ceque. *V.*

XANTHUS, i. m. [Troadis fluvius.] *Le Xanthe*
PHR. Ardentesque avertit Equos in castra, priusquam
Pabula gultassent Trojæ, Xantumque bibissent. *V.*
Xanthe retro propera, versæque recurrite lymphæ:
Sustinet Oenonem deseruisse Paris. *O.*

XANTHUS est etiam Lycia fluvius. Qualis ubi hyber-
nam Lyciam Xantique fluenta Deserit. *V.*

XENIUM, ii. n. [Hospitalitatis munus, munus ab
hospite, vel amico missum.] *Present, érenne.* *EPIT.*
Lætum, amicum, solennē. *PHR.* Omnis in hoc
gracili Xeniorum turba libello, Constat nummis
quatuor empta tibi... Hæc licet hospitibus pro mu-
nere distica mittas; Si tibi tam rarus, quam mihi,
nummus erit. *M.* Ne tibi non aliquid Jani misisse
calendis Arguat, aut lætam non celebrasse diem:
Mittimus hybernīs servatas mensibus uvas, Insuper
& faustas addimus ore preces. Ut tibi qui nitido

cum Sole renascitur annus, Felici redeat candidus
usque pede. *Sann.*

XENOCRATES, is. *Philosophi Chalcedonii nomen.*

XENOPHANES, is. *Philosophus Colophonius, qui &*
elegias & iambos scripsit.

XENOPHANES Alter Poëta iambicus, patriâ Les-
bius.

XENODÖCHIUM, ii. n. *Suid.* [Domus quâ peregrini
& inopes excipiuntur.] *Hospital.* *PHR.* Regio fun-
das nova tecta sumptu Omnibus semper patefacta
morbis. Quos potens verbo medicæque dextrâ Ipse
levabas... domus duris habitata morbis... pia cura
seris provida seclis. *Sant.*

XENOPHON. Atheniensis scriptor, Socratis discipulus,
familiaris, Cyri regis, cuius res gestas scripsit, non tam
historia serviens veritati (ait Cicero) quam ut per-
fectum institueret Duce.

XERAMPÉLINUS, æ, ūm. [Colorem habens sicci
Pampini.] *De couleur de feuille de vigne sèche.*
PHR. Et Xerampelinas (vestes) veteres donaverit
ipši. *J.*

XERXES, *is Darii filius, Persarum regum maximus, qui & maria pontibus conjunxit, Athon montem continenti abscidit. Tanto militum numero Atheniensem expeditionem suscepit, ut dicantur: Defecisse annes epotaque flumina Medo Prudente. J. Viduus terra marique, totum se otio ac voluptatibus dedit; pramisque iis constituit qui novum luxuria genus reperissent; ab Artabano praefecto eam molliorem peroso, interfectus est. Tales fama canit tumidum super aquora Xerxem Construxisse vias, multum cum pontibus ausum, Europamque Asia sertonque admovit Abydo; Incessitque fretum rapidi super Hellesponti, Non Eurum Zephyrumque timens, cum vela raretque In medium deferret Athon L. Dum Xerxes proceres inter sublimior ipse Osteatabat opes Asiae, belloque superbus Milite complebat terras & classibus aequor. Flech.*

XIPHYAS, *æ. m. Pl.* [Piscis nomen, ita dicti Græce quod rostro quasi mucronem præferat.] *Especie de poisson à muffle long & pointu, en forme d'épée.*
XIPHIAS, *æ. m. Pl.* [Cometa, mucronis figuram habens.] *Comete de la figure d'une épée.*
XIPHURIUM, *ii. n. Pl.* [Herba quæ & gladiolus dicitur.] *Du glaïeul.*
XYLON, *i. n. Pl.* [Frutex laniger.] *Un cotonnier.*
XYLINUS, *â, um. Pl.* [De l'arbre qui porte le coton.]
XYRIS, *is. f.* [Herbæ & floris nomen.] *Flambe sauvage.*
XYSTUM, *i. n. & XYSTUS, *i. m. Vir.* [Porticus ampla.] *Portique, promenoir. (Vide ÆMBULACRUM.)*
XYSTICUS, *i. m. Sue.* [Qui per hyemen sub tecto exercebatur.] *Athlete.**

Z

ZACYNTHUS & ZACYNTHOS, *i. f.* [Græciæ insula, Ætolia vicina.] *Zante.* *HR.* Jam medio apparet fluctu nemorosa Zacynthos. *O.* Parva nemora alta Zacynthi. *O.*

ZAMA, *æ. f.* [Urbs Numidia.] *Zamora. PHR.* Et Zama, & uberior Ruæulorum sanguine Tapsus. *Sil.*

ZAMIA, *æ. f. Pl.* [Pini nux.] *Pomme de Pin.*

ZANCLE, *es. f. Pl.* [Oppidum Achæia, est & Sicilia urbs. PHR. Zancle quoque juncta fuisse Dicitur Italiz; donec confinia pontus Abtulit; & mediâ tellurem repulit undâ. *O.* Zanclea charybdis. *O.*

ZEA, *æ. f. Pl.* [Frumenti genus.] *Epeautre, m.*

ZELOTYPIA, *æ. f. f.* *Jalousie, soupçon d'infidélité.*

PHR. Non facie placet illa sua, sed amore mariti Qui pretium facit. **ZELOTYPUS**, *i. m.* *Jaloux.*

PHR. Si tibi Zelotypæ retegantur scrinia mœchæ.

J. Zelotypo juvenis (Æneas) Prælatus Iarbx. J.

ZELUS, *i. Vir.* [Æmulatio, amor vehemens.] *Zelex, desir passionné. PHR.* Quin etiam cupio, junctus quia zelus amoris est. *Auf. (Vide AMOR, DESIDERIUM.)*

ZELUS [pro ardenti studio & curâ eorum quæ ad divinam gloriam, animarumque salutem pertinent.] *Le zelex. PHR.* Insidias pius Venator animis tendit ac dulces dolos. *Com.* Pars Cœlo monstrabit iter, quæ pectora fando Mulceat, & sanctum doceat pietatis amorem. Tum postea eloquiis cœlestibus ora patebunt, Unde bibat puti divinos ætheris ignes Menti inops vulgus, musisque exercita pubes. *Rap.* Proximus afflatus cœli divinitus aurâ Tollebant æctus ab humo super æthera mentes. . . Christi inflammatus amore Omnia fastidis; cupis hunc, nil cætera curas Juvenat. Deum gerebas pectore Quem deperibis unice Rerum tuarum nil memor. *Juvenat.* Fovet nova Christianæ Semina massis. *Sant. (Vide APOSTOLUS. EVANGELIZO. AMOR, Amor in Deum.)*

ZENO, *onis. Philosophus ex Cito oppido Cypri, inventor & Princeps Stoicorum, ait Cic. Fuit alius ZENON Elcales, quem Dialectices inventorem fuisse, ait Arist. PHR.* Democritus, Zenonas, inexplicitos-

que Platonas. *M.* Melius nos, Zenonis præcepta monent; nec enim omnia quædam Pro vitâ faciendâ putat. *J.*

ZEPHYRUS, *i. m.* [Ventus lenis flans ab occidente.]

Zephire. m. EPIT. Occiduus, mitis, blandus, mollis, benignus, placidus, levis, felix, secundus, tepens, vernus, genitabilis. *SYN.* Favonius. *Zephyri aurâ. C.* Veris pater. *Cl.* Animæ Thraciæ. *H.* Zephyri mollis afflatus. *S.* Flamina vernâ. *S.* Veris comēs. *H. PHR.* Utque levi Zephiri graciles vibrantur arista. *O.* Zephiri tepentibus auris Laxant arva sinus. *V.* Zephiri nova flamina. *Sil.* Zephyro nix victa repenti. *O.* Zephyros audis spirare secundos. *V.* Zephyro putris se gleba resolvit. *V.* Solvitur, acris hyems gratâ vice veris & favoni. *H.* Eurique Zephyrique tonat domus. *V.* Placidique tepentibus auris Mulcebat Zephyri natos sine femine flores. *O.* Veris prænuntius ante Pennatus graditur Zephyrus. *Lr.* Blandisque salubre Ver Zephyris, tepido mulcebat rura sereno. *Sil.* Aut nive quæ Zephyro victa tepente fluit. *O.* Spirat odoratus Zephyris felicibus ær. Nec adulta leni fluctuat Zephyro seges. *S. A.* Zephyris mitior aura venit. *O.* Horrificans Zephyrus proclivas incitat undas. *C.* Compellat Zephyrum: pater *O!* gratissime veris, Qui mea lascivo regnas per prata volatu Semper, & assiduis irroras flatibus annum . . . Dixerat ille: novo madidantes nectare pennas Concurrit, & glebas facundo rose maritat. *Cl.* Vos lenes Zephyrorum animæ, spirabile figus. *Saut.* Explicitis Zephyrus pennis colludit. . . Pellere jactatas gaudensque repellere frondes. *Saut.* Solus odoriferis Zephyrus circumvolat alis; Puniceasque sinu spirat & ore rosas. Dumque levi flatu tremulum crispabitur æquor, Compressis sileat cætera turba labris. *Saut.* Blando dum sibilat aura susurro . . . blandis sibilat aura jocis. *Saut.* Et Zephyrus placidis te lenis obambulat alis. *Saut.* Ludentes circum Zephyri mulcentibus alis. *Saut.* Tunc ille amoris Zephyrus auroga & Joci, Verisque alumnus & comes, Floram quotannis qui . . . tepente revocas halitus. Et dicis telluris, è sinu

rosas. *Com.* Querulo Zephyrus per rura fufutro
Murmurat. *Saur.* Aura nec nimio æstuans calore,
Aura nec nimio rigore frigens; Sed verno comes
ire fucta Phæbo. (Vide AURA, VENTUS.)
ZEPHYRIÄ övä. *Pli.* [Ova sine germine.] *Des œufs*
sans germe.
ZEPHYRITIS, itidis. [Flora Zephyri filia.] *Flo-*
re. *PHR.* Ipsa suum Zephyritis eò famulam le-
garat. *C.*
ZETÄ, & ZETECÜLÄ, æ. dim. f. *Pli.* [Domus
membrum.] *Une sale, une chambre.*
ZETARIÜS, it. m. *Paul. jurisc.* [Cubicularius.] *Vales*
de chambre.
ZETHES, æ. *C.* Boreæ Thræcia regis & Oribia filius
(Vide CALAIS. *Qui ejus frater erat.*) *PHR.* Im-
plumes Calaisque puer Zethesque fuerunt. *O.* Juve-
nes Aquilonis creati. *O.*
ZETÜS, i. *Jovis filius ex Antiopâ, Amphionis frater.*
PHR. Et durum Zethum, & lacrymis Amphiona
mollem Expertæ est stabulis mater abacta suis. *Pr.*
Gratia sic fratrum geminorum Amphionis atque
Zeti dissiluit. *H.* Vel quâ cucurrit corpus invisum
trahens Zeti juvenis. *S.*
ZEUGMÄ, äris. n. [Syriæ oppidum ad Euphratem si-
tum.] *Sobcha.* *PHR.* Alter Achæmenium secludit
Zeugmate Persen. *St.* Antiquæ Babilonis opes &
Zeugma Latinæ Pacis iter. *St.*
ZËÜS, æt. m. *Pli.* [Piscis genus frequens in Atlantico
mari.] *Sorte de poisson.*
ZEUXIS, is. m. *Pictor insignis.* (Vide PICTOR, PINGO.)
ZINGIBER, ætis. n. *Pli.* [Piperis genus.] *Du gin-*
gembre. *PHR.* Zingiber & calidum, mordax piper,
& Lafer albens. *Seren.*
ZIZIPHÜM, i. n. *Pli.* [Baccæ genus.] *Fujube.*
ZIZIPHÜS, i. f. *Col.* [Arbor.] *Un jujubier.*
ZODIACÜS, i. m. [Circulus spheræ major obliquus,
æquinoctialem in partes æquales secans, ad utrum-
que polum declinans; in eo descripta sunt duodecim
signa in formam animalium Arietis Tauri, & à quibus
dictus est Zodiacus.] *Le Zodiaque.* *EPIT.* Signifer,
obliquus, radians, micans, splendens. *PHR.* Extra
anni solisque vias. *V.* Signa Deus bis sex actio lustra
verat anno. *O.* Obliquæ signa iteranda rotæ *Pr.* Quo
bis sena volant sidera turbine. *S.* Obliquus quâ se
signorum verteret ordo. *V.* Sectus in obliquum lato
curvamine limes, Zonarumque trium contentus
fine, polumque Effugit australem junctamque Aquil-
lonibus arcton. *O.* Per insidias iter est formalque
ferarum... per adversi gradieris cornua Tauri,
Æmonioque arcus, violentique ora Leonis sava-
que circuitu curvantem brachia longo Scorpion,
atque aliter curvantem brachia cancrum.... Sparsa
quoque in vario passim miracula cælo, Vastarum-
que videt trepidus (Phæton) Simulacra ferarum..
Est locus in geminos ubi brachia concavat arcus
Scorpius, & caudâ flexisque utrinque lacertis Por-
tigit in spatium signorum membra duorum. Hunc
puer ut nigri madidum sudore veneni Vulnere curvatâ
minitantem cuspide vidit, Mentis inops gelidâ for-
midine lora remisit. *O.* Signaque quæ longo frater
percenseat anno, Ire per hæc uno mense sororis
Equis. *O.* Quotque super terram sydera Zodiaci.
Auf. Signifier orbis Astrorum varios discriminat
ordine menses. *Rap.* Hic qui sacris pervius astris

secat obliquo tramite Zonas, Flecten longos signi-
fer annos. *S.*
ZÖILÜS, Poëta qui Homerum, scriptis in eum libris,
accessere cum ausus esset, proverbio locum fecit, ut
Zöili dicerentur aliena laudis obtrectantes. *PHR.* In-
genium magni livor detrectat Homæ: Quisquis
es, ex illo, Zoile, nomen habes. *O.*
ZONÄ, & ZONÜLÄ, æ. f. [Cingulū.] *Ceinture.*
f. EPIT. Auræa, divës, gemmâtâ, flgëns, pîctâ,
dêcorâ, solûtâ, ligatâ, tērës. *PHR.* brevis expedi-
tos zona constringat sinus. *S.* Ligatū diu zonam
solvere. *C.* Zona vestem retinens. *S.* Longa satis
nunc sum, dulci sed pondere vente Si tumeat,
siam tum tibi zona brevis. *M.* Verre minor zona
est; tunicarum vincla relaxant. *t.* Dat teretem
zonam quâ modò cincta fuit. *O.* Area subnectens
exertæ cingula mammæ. *V.*
ZONÄ [Pro crumena quæ zonæ alligabatur.] *La bour-*
se. *PHR.* Ibit eò quò vis, qui zonam perdidit. *H.*
(Vide CRUMENA.)
ZONÄ cæli [Quintuplex circulus cælum, terramque
ratione consimili in quinque partes dividens. Zona
torrida dicitur quæ inter utrumque Tropicum com-
prehenditur, è qua sol non discedit. Extremæ duæ,
quæ Glaciales dicuntur, circulis olaribus, polisque
mundi definiuntur. Duæ temperatæ, inter Torridam
& Frigidam hinc inde interjectæ sūt.] *EPIT.* Torri-
dâ, ardëns; ürens, përuîtâ, flammâ, rubëns, ignëâ,
ignîtâ. Tëmpërâtâ felix. Glaciâlis frigidâ, rigëns,
nivälis. *SYN.* Cæli fasciâ. *M. PHI.* Quinque te-
nent cælum zonæ, quarum una cōnsco Semper
sole rubens, & torrida semper ab igni; Quam cir-
cum extremæ dextrâ levâque trahuntur, Cæruleâ
glacie concretæ atque imbribus tris Has inter
mediamque duæ mortalibus ægris Munere concessæ
divûm, & via secta per ambas Obliquus quâ se
signorum verteret ordo. Mundus ut ad Scythiam
Riphæasque arduus arces Conspigit, premittit Li-
byæ devexus in austros. Hic vertex nobis semper
sublimis, at illum Sub pedibus styx atra videt,
manesque profundi: Maximus hic flexu fluoso da-
bitur anguis Circum, perque duas, in morem flu-
minis, Arctos. *V.* Utque duæ dextrâ cælum, toti-
demque sinistrâ Parte secant zonæ, quinta est ar-
dentior illis. Sic onus inclusum numero distinxit
eodem Cura dei, totidemque plagæ tellure pre-
muntur; Quarum quæ media est, non est habita-
bilis æsta: Nix regit alta duas, totidem inter
utramque locavit, Temperiemque dedit, mistâ
cum frigore flammâ. *O.* Æquora subduxit zonæ vi-
cina perustæ. *L.* Aut pigra brumali frigore torper
humus. *Cl.* Illas rubicunda perulsi Zona poli re-
nuit. *L.* Quo zona rubens atque axis adustus So-
lis equis. *L.* Flammiferæ patiens zonæ, cæterique
calentis. *Cl.* Quam zona nivalis Perpetueque pre-
munt hyemes. *L.* Audit & si quem tellus extrema
refuso Submover Oceano, & si quem extenta pla-
garum Quatuor in medio dirimunt plagæ solis ini-
qui. *V.* Visere gestiens quâ parte ebachentur ignes,
Quâ nebula pluvique rores. *H.* Trita zona flammæ
rotâ Phœbi. *S.* Nam circumfuso consistit in aëre
tellus; Et quinque in partes toto disponitur orbe.
Atque duæ gelido vastantur frigore semper. Illic &
densâ tellus absconditur umbrâ... At media est

Phœbi semper subiecta calori; Seu propior terris æstivum feru in orbem, Seu celer hybernas pro-
perat decurre lucas. Non ergo presso tellus con-
surgit arati; Nec frugem segetes præbent, ne-
pabula terras. Nulla nec exustas habitant animalia
terras. Fœlis hanc inter posita est, interque ri-
gentes Nitraque, & huic aduersa solo pars altera
nostro, Qas similis utrinque tenens vicinia cœli
temperat; Iter & alterius vires necat aër. Hinc
placidus nobis per tempora vertitur annus. Hic &
colla iugo dicit submittere Taurus. L-T. Aspicienda
via est cœli, versusque per astra Trames; & ab
zonis quinque petenda fides. Pr.

ZONARIUS, ī. m. Cic. [Qui zonas conficit.] *Faiseur de ceinturs.*

ZONARIUS sētor. Pla. [Qui zonam sēcat, & cru-

menam furatur.] *Coupeur de bourse.*

ZOPHORUS, ī. m. Vit. [Pars ædificii, ita dicta Græcè, quæsi animalia ferens, quòd in eâ sculpi soleant ferarum formæ, aliaque ejusmodi.] *Frise. F.*

ZOPISSA, æ. f. Pli. [Pix è navibus erasa.] *La poix qu'on racle des navires.*

ZOROASTRES *Bactrianorum rex, qui primus magicas artes inuenisse dicitur. PHR. Qui Zoroastræos turbasset forte susurros. Prud.*

ZOSTER, ēris. m. Pli. [Genus ignis sacri.] *Feu de Saint Antoine.*

ZYGIA, æ. f. Pli. [Arbor.] *Erable. (Vide ACER.)*

ZYTHUM, tī. n. Col. [Potus ex hordeo aqua resolutus, quo Ægyptii urebantur, dicebatur idcirco potus Pelusiacus.] *De la biere. PHR. Ut Pelusiaci proritet pocula Zythi. Col.*

FINIS.

A LYON, des Imprimeries de P. CHABANNE, & M. SIBERT.

02-8052
Dupr. 179062

French Jesuit

